

EUSKALTZAINDIA - JAGON SAILA

S u s t a p e n   B a t z o r d e a

Hizkuntza- zuzenbidea

Testu-bilduma euskaraz (4. argitaraldi berrikusi eta emendatua)

Jagon *Saila*

JAGON 4

EUSKALTZAINDIA

2023

HIZKUNTZA ZUZENBIDEA

Testu-bilduma euskaraz

4. argitaraldia

Paratzaileak: Andres Urrutia Badiola, Santiago Larrazabal
Basañez eta Gotzon Lobera Revilla

Sustapen Batzordea

Burua: Aleman, Sagrario

Idazkaria: Osa, Erramun

Kideak:

Aizpurua, Jon

Iciar, Irati

Juaristi, Patxi

Larrazabal, Santiago

Lobera, Gotzon

Martínez de Luna, Iñaki

Saez, Patxi

Sarasua, Jon

Suárez, Castillo

Uranga, Belen

Urrutia, Andres

Usarralde, Ibon

Aholkulariak:

Amonarriz, Kike

Bidegain, Eneko

Coyos, Jean-Baptiste "Battittu"

Erize, Xabier

Etxegoien, Juan Karlos "Xamar"

Etxegoien, Pantxo

Gaminde, Eba

Iñigo, Andres

Piñol, Elixabete

Ruiz Urrestarazu, Manuel Maria

Arabako ordezkaria

Gipuzkoako ordezkaria

Nafarroako ordezkaria

Ipar Euskal Herriko ordezkaria

© EUSKALTZAINDIA / RALV/ ALB

Paratzaileak: Andres Urrutia Badiola (euskaltzainburua), Santiago Larrazabal Basañez (euskaltzain urgazlea eta Sustapen batzordeko kidea) eta Gotzon Lobera Revilla (euskaltzain urgazlea eta Sustapen batzordeko kidea)

Eskubide guztiak jabedunak dira. Ez da zilegi argitalpen elektroniko hau osorik edo zatika kopiatzea, ez sistema informatikoekin beronen edukia biltzea, ez inongo sistema elektroniko edo mekanikoz, fotokimikoz, magnetikoz, elektrooptikoz, fotokopiaz, erregistratuz edo beste bitartekoz berau transmititzea, aipamenetarako izan ezik, argitaratzailearen edo *copyright*aren jabearen alde aurreko eta idatzizko baimenik gabe.

ISBN: 978-84-127506-3-8

AURKIBIDEA

AURKIBIDEA	V
AURKEZPENA	XL
ATARIKOA	XLI
ARGITALPEN ELEKTRONIKO HONEN EZAUGARRIAK	XLIV
TESTUAK	XLVIII
I. Nazio Batuak	49
I.1. Nazio Batuen Gutuna, 1945eko ekainaren 26koa.....	50
I.2. Justiziako Nazioarteko Auzitegiaren Estatutua, 1945eko ekainaren 26koa	52
I.3. Osasunaren Mundu Erakundearen Konstituzioa, 1946ko uztailaren 22koa	53
I.4. Genozidio-delitua prebenitu eta zehatzeko Konbentzioa, 1948ko abenduaren 9ko 260 A (XX) Ebazpena	54
I.5. Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, 1948ko abenduaren 10eko.....	55
I.6. Pertsonen salerosketa zigortzeari eta inoren prostituzioa esplotatzeari buruzko Hitzarmena, 1949ko abenduaren 2koa.....	61
I.7. Errefuxiatuen Estatutuari buruzko Konbentzioa, 1951ko uztailaren 28koa	62
I.8. Esklabotzari buruzko Konbentzioa, 1926ko irailaren 25ean Genevan sinatutakoa, eraldatzeko Protokoloa, 1953ko urriaren 23ko 794 (VIII) Ebazpena.....	63
I.9. Aberrigaberen Estatutuari buruzko Konbentzioa, 1954ko irailaren 28koa.....	64
I.10. Esklabotza, esklaboen salerosketa eta esklabotzaren antzeko instituzio eta praktikak ezabatzeari buruzko Konbentzio osagarria, 1956ko apirilaren 30eko 608 (XXI) Ebazpena	65
I.11. Haurren Eskubideen Adierazpena, 1959ko azaroaren 20koa	66
I.12. Herrialde eta herri kolonialei independentzia emateari buruzko Adierazpena, 1960ko abenduaren 14ko 1514 (XV) Ebazpena.....	67
I.13. Aberrigabetasun-kasuak gutxitzeko Konbentzioa, 1961eko abuztuaren 30ekoa	68
I.14. Ezkontzarako adostasunari buruzko, ezkontzeko gutxiengo adinari buruzko eta ezkontzen erregistroari buruzko Konbentzioa, 1962ko azaroaren 7ko 1763 A (XVII) Ebazpena.....	69
I.15. Arraza-diskriminazioaren mota guztiak ezabatzeari buruzko Nazio Batuen Adierazpena, 1963ko azaroaren 20koa.....	70
I.16. Ezkontzarako adostasunari buruzko, ezkontzeko gutxiengo adinari buruzko eta ezkontzen erregistroari buruzko Gomendioa, 1965eko azaroaren 1eko 2018 (XX) Ebazpena.....	71
I.17. Arraza-diskriminazioaren mota guztiak ezabatzeko Nazioarteko Konbentzioa, 1965eko abenduaren 21eko	

2106 A (XX) Ebazpena.....	72
1.18. Errefuxiatuen Estatutuari buruzko Protokoloa, 1966ko abenduaren 16ko 2198 (XXI) Ebazpena.....	73
1.19. Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Ituna, 1966ko abenduaren 16koa	74
1.20. Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunaren Hautazko Protokoloa 1966ko abenduaren 16ko 2200 A (XXI) Ebazpena.....	75
1.21. Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Ituna, 1966ko abenduaren 16koa	76
1.22. Teherango Aldarrikapena, 1968ko maiatzaren 13an, Giza Eskubideen Nazioarteko Konferentziak hartutakoa	77
1.23. Gerrako Krimenen eta Gizadiaren aurkako Krimenen Preskribaezintasunari buruzko Konbentzioa 1968ko azaroaren 26ko 2391 (XXIII) Ebazpena.....	78
1.24. Gizarte-mailan Aurreratze- eta Garatze-bideari buruzko Adierazpena, 1969ko abenduaren 11ko 2542 (XXIV) Ebazpena.....	79
1.25. Aurrerapen zientifikoa eta teknologikoa bakearen mesedetan eta gizakientzako modu onuragarrian erabiltzeari buruzko Adierazpena, 1975eko azaroaren 10eko 3384 (XXIX) Ebazpena.....	80
1.26. Ezinduen Eskubideen Adierazpena, 1975eko abenduaren 9ko 3447 (XXIX) Ebazpena	81
1.27. Erljioan edo sinesmenetan oinarritutako intolerantzia eta diskriminazio-modu guztiak ezabatzeari buruzko Adierazpena, 1981eko azaroaren 25eko 36/55 Ebazpena.....	82
1.28. Non bizi eta herrialde horretako nazionalak ez diren norbanakoen giza eskubideei buruzko Adierazpena, 1985eko abenduaren 13ko 40/144 Ebazpena.....	83
1.29. Garapenerako Eskubideari buruzko Adierazpena, 1986ko abenduaren 4ko 41/128 Ebazpena	83
1.30. Haurren Eskubideei buruzko Konbentzioa, 1989ko azaroaren 20koa.....	85
1.31. Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunaren Hautazko bigarren Protokoloa, heriotza-zigorra indarrrik gabe uzteko helburua duena; 1989ko abenduaren 15eko 44/128 Ebazpena	86
1.32. Rioko Adierazpena, Ingurumen eta Garapenari buruzkoa, 1992ko ekainaren 3tik 14rako	87
1.33. Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erljioetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideen Adierazpena, 1992ko abenduaren 18koa	88
1.34. Vienako Adierazpena eta Ekintza-plana, 1993ko ekainaren 25ean, Giza Eskubideen Munduko Konferentziak hartutakoak: 19. eta 20. puntuak	89
2. FAO.....	90
2.1. Babes Fitosanitariorako Nazioarteko Konbentzioa, 1951koa	91
3. LANE.....	94
3.1. Enplegu-politikari buruzko Hitzarmena, Lanaren Nazioarteko Erakundearen Konferentzia Orokorrak 1964. urteko uztailaren 9an egindako berrogeita zortzigarren bileran onetsia.....	95
3.2. Lane-ren 169. konbentzioa, 1989ko ekainaren 27koa, Herrialde Independenteetako Herri Indigena eta Tribalei buruzkoa.....	96
4. UNESCO.....	98
4.1. Hezkuntza-, Zientzia- eta Kultura-izaerako Objektuak inportatzeko Akordioa, 1950eko ekainaren 17ko A, B, C, D eta E eranskinekin, eta 1976ko azaroaren 26ko protokolo erantsiarekin.....	99
4.2. Egile-eskubideari buruzko Konbentzio Unibertsala, 1952ko irailaren 6koa	101
4.3. Gatazka Armatuetan Kultura-ondasunak babesteko Konbentzioa eta Konbentzioa aplikatzeko Erregelamendua, 1954ko maiatzaren 14koak.....	103
4.4. Irakaskuntzaren Esparruan diren Diskriminazioen aurkako Borrokari buruzko Konbentzioa, 1960ko abenduaren 14koa.....	105
4.5. Artista interprete edo exekutatuak, fonograma-ekoizleak eta irrati-difusioko organismoak babesteari buruzko nazioarteko Konbentzioa, 1961eko urriaren 26koa.....	107
4.6. Egile-eskubideari buruzko Konbentzio Unibertsala, 1971ko uztailaren 24koa	108

4.7. Fonogramen ekoizleak euren fonogramen baimenik gabeko erreproduzioaren aurka babesteko Hitzarmena, 1971ko urriaren 29koa.....	112
4.8. Satellite bidezko transmisioak informazioaren zirkulazio askerako, hezkuntzaren hedapenerako eta kultura-trukeak areagotzeko erabiltzeko printzipio gidariei buruzko Adierazpena, 1972ko azaroaren 15koa	113
4.9. Satellite bidez transmititutako Programak eramateko Seinaleak banatzeari buruzko Hitzarmena, 1974ko maiatzaren 21koa	113
4.10. Hitzarmena, estatu arabiarretan eta Mediterraneoko itsasertzeko estatu europarretan goi-mailako hezkuntzako ikasketak, tituluak eta diplomak baliozkotzekoa, 1976ko abenduaren 17koa	114
4.11. Gorputz Hezkuntzaren eta Kirolaren Nazioarteko Gutuna, 1978ko azaroaren 21koa.....	115
4.12. Arrazari eta Arrazaren Inguruko Aurreiritziei buruzko Adierazpena, 1978ko azaroaren 28koa.....	116
4.13. Masa-komunikabideek bakea eta nazioarteko ulermena indartzeko egiten duten ekarpenari buruzko oinarritzko printzipioei buruzko Adierazpena, 1978ko azaroaren 28koa.....	117
4.14. Hitzarmena, estatu arabiarretan goi-mailako hezkuntzako ikasketak, tituluak eta diplomak baliozkotzekoa, 1978ko abenduaren 22koa.....	118
4.15. Alde anitzeko Konbentzioa, egile-eskubideengatik erregalien zergapetze bikoitza saihestekoa, alde biko akordioaren eredia eta alde anitzeko konbentzioaren protokolo gehigarria, 1979ko abenduaren 21koa	119
4.16. Hitzarmena, Europa erregioko estatuetan goi-mailako hezkuntzako ikasketak, tituluak eta diplomak baliozkotzekoa, 1979ko abenduaren 21koa.....	120
4.17. Erregio-hitzarmena, Afrikako estatuetan goi-mailako hezkuntzako ikasketak eta ziurtagiriak, diplomak, graduak eta beste titulu batzuk baliozkotzekoa, 1981eko abenduaren 5koa	120
4.18. Erregio-hitzarmena, Asiako eta Ozeano Bareko goi-mailako hezkuntzako ikasketak, tituluak eta diplomak baliozkotzekoa, 1983ko abenduaren 16koa.....	122
4.19. Yamusukroko Adierazpena, Bakea Gizakien Buruan izateari buruzkoa, 1989ko uztailaren 1koa	123
4.20. Sevillako Manifestua, Indarkeriari buruzkoa, 1989ko azaroaren 16koa	124
4.21. Erljioak Bake-kulturaren Sustapenean duen Zereginari buruzko Adierazpena, 1994ko abenduaren 18koa	125
4.22. Tolerantziari buruzko Printzipioen Adierazpena, 1995eko azaroaren 16koa	126
4.23. Bakerako, giza eskubideetarako eta demokraziarako hezkuntzari buruzko adierazpena eta ekintza-plan integratua, 1996ko maiatzaren 22koa	128
4.24. Europa Erregioan Goi-mailako Hezkuntzari buruzko Kualifikazioak onartzeari buruzko Hitzarmena, 1997ko apirilaren 11koa.....	129
4.25. Kultura-aniztasunari buruzko Adierazpen Unibertsala, 2001eko azaroaren 2koa	130
4.26. Ondare Digitala Babesteari buruzko Gutuna, 2003ko urriaren 15koa	132
4.27. Giza Datu Genetikoei buruzko Nazioarteko Adierazpena, 2003ko urriaren 16koa	133
4.28. Gomendioa, Eleaniztasuna sustatzeari eta erabiltzeari buruzkoa, eta Ziberespaziorako Irispide Unibertsalari buruzkoa, 2003ko urriaren 17koa.....	134
4.29. Kultura-ondare Immateriala Babesteko Konbentzioa, 2003ko urriaren 17koa	141
4.30. Kiroleko Dopinaren Aurkako Nazioarteko Konbentzioa, 2005eko urriaren 19koa	142
4.31. Kultura-adierazpenen Aniztasuna babestu eta sustatzeko Konbentzioa, 2005eko urriaren 20koa	143
4.32. Erregio-hitzarmena, Asiako eta Ozeano Bareko goi-mailako hezkuntzako kualifikazioak baliozkotzekoa, 2011ko azaroaren 26koa	144
4.33. Goi-mailako Hezkuntzari buruzko Kualifikazioak onartzeari buruzko Munduko Konbentzioa, 2019ko azaroaren 25koa.....	145
5. Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala (Bartzelonakoa, 1996ko ekainaren 6koa).....	146
6. Europar Batasuna	161
6.1. Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioa	162
6.1.1. Cirili txostena eta 928. gomendioa: 1981eko urriaren 7ko gomendioa, Europako hizkuntza gutxituen eta	

dialektoen hezkuntza- eta kultura-arazoei buruzkoa.....	163
6.1.2. 1492. gomendia, 2001eko urtarrilaren 23koa, Gutxiengo Nazionalen Eskubideei buruzkoa.....	165
6.2. Europako Parlamentua.....	166
6.2.1. Arfé gomendioak.....	167
6.2.1.a) Europako Parlamentuak 1981eko urriaren 16an emandako ebazpena, Hizkuntza eta Kultura Erregionalei buruzko Europako Gutuna eta Gutxiengo Etnikoen Eskubideei buruzko Gutuna aipatzen dituen.....	167
6.2.1.b) Europako Parlamentuak 1983ko otsailaren 11n emandako ebazpena, hizkuntza eta kultura gutxituen aldeko neurriei buruzkoa.....	170
6.2.2. Kuijpers ebazpena, Europako Parlamentuak 1987ko urriaren 30ean emandako ebazpena, Europako Erkidegoko Gutxiengo Erregional eta Etnikoen Hizkuntza eta Kulturei buruzkoa.....	171
6.2.3. Pasquale ebazpena, Europako Parlamentuak 1988ko azaroaren 18an emandako ebazpena, Europako Erkidegoaren Erregio-politikari eta Erregioen Zereginari buruzkoa.....	176
6.2.4. Maastrichteko Tratatuak, 1992ko otsailaren 7koa.....	178
6.2.5. Killilea ebazpena, Europako Parlamentuak 1994ko otsailaren 9an emandako ebazpena, Europako Erkidegoko Gutxiengo Erregional eta Etnikoei buruzkoa.....	179
6.2.6. Nizako Tratatuak, 2000ko abenduaren 7koa, Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Gutuna.....	184
6.2.7. Nizako Tratatuak, 2001eko otsailaren 26koa, Europar Batasunaren Tratatuak, Europako erkidegoak eratzekeo tratatuak eta zenbait egintza aldatzen dituen.....	185
6.2.8. Europako Parlamentuaren 2001eko abenduaren 13ko Ebazpena, Europako Hizkuntza Erregional eta Gutxituei buruzkoa.....	187
6.2.9. Gor-itsuen Eskubideei buruzko Europako Parlamentuaren Adierazpena, 2004ko apirilaren 1koa.....	190
6.2.10. Erromako Tratatuak, Europarentzat Konstituzio bat eratzen duen Tratatuak, 2004ko urriaren 29koa.....	191
6.2.11. Lisboako Tratatuak, 2007ko abenduaren 13koa, Europar Batasunaren Tratatuak eta Europako Erkidegoa Eratzekeo Tratatuak aldatu dituen.....	194
6.2.12. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2009ko martxoaren 24koa, eleaniztasunari buruzkoa: Europarentzako abantaila eta konpromiso partekatua (2008/2225(INI)).....	201
6.2.13. Europako Parlamentuaren 2013ko irailaren 11ko ebazpena, desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzei eta Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunari buruzkoa.....	208
6.2.14. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2016ko azaroaren 23koa, zeinu-hizkuntza eta zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalei buruzkoa (2016/2952(RSP)).....	216
6.2.15. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2018ko otsailaren 7koa, Batasuneko estatu kideetako gutxiengo babesari eta diskriminaziorik ezari buruzkoa (2017/2937(RSP)).....	223
6.2.16. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2018ko irailaren 11koa, Aro Digitaleko Hizkuntza-berdintasunari buruzkoa (2018/2028(INI)).....	228
6.2.17. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2018ko azaroaren 13koa, Europako Gutxiengoentzako Gutxieneko Arauei buruzkoa (2018/2036(INI)).....	238
6.2.18. Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019/788 (EB) Erregelamendua, 2019ko apirilaren 17koa, Europako Herri-ekimenari buruzkoa.....	257
6.2.19. Europako Parlamentuko Mahaiaren Erabakia, 2019ko uztailaren 1koa, Eleaniztasunaren Jokabide-kodeari buruzkoa.....	259
6.2.20. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2020ko abenduaren 17koa, “Minority SafePack – Europako aniztasunaren aldeko milioi bat sinadura” Europako herri-ekimenari buruzkoa (2020/2846(RSP)).....	276
6.2.21. Europako Parlamentuaren Barne-erregelamendua, 2021eko abuztuaren 26koa.....	283
6.3. Europako Kontseilua.....	284
6.3.1. Giza Eskubideak eta Oinarritzko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioa, 1950eko azaroaren 4koa.....	285
6.3.2. Europako Kontseiluaren Europako Kultura Konbentzioa, 18.a, 1954ko abenduaren 19koa.....	286

6.3.3. 1. Erregelamendua, 1958ko apirilaren 15koa, Europako Ekonomia Erkidegoko Hizkuntza-araubidea ezartzen duena.....	290
6.3.4. Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, 1992ko azaroaren 5koa	292
6.3.5. Esparru-konbentzioa, 1995eko otsailaren 1ekoa, Gutxiengo Nazionalak babestekoa, eta azalpen-txostena	306
7. Espainiako Erresuma	329
7.1. Estatu osokoak.....	330
7.1.1. Dekretua, 1946ko otsailaren 8koa, Hipoteka Legearen idazkera ofizial berria onesten duena.....	331
7.1.2. 48/1960 Legea, uztailaren 21ekoa, Aire Nabigazioari buruzkoa	332
7.1.3. Espainiako Konstituzioa, 1978ko abenduaren 6koa.....	333
7.1.4. 85/1978 Legea, abenduaren 28koa, Indar Armaturen Errege Ordenantzei buruzkoa.....	334
7.1.5. 1/1979 Lege Organiko Orokorra, irailaren 26koa, Espetxei buruzkoa.....	335
7.1.6. 2/1979 Lege Organikoa, urriaren 3koa, Konstituzio Auzitegiari buruzkoa	336
7.1.7. 50/1981 Legea, abenduaren 30ekoa, Fiskaltzaren Estatutu Organikoa arautzen duena.....	337
7.1.8. 3/1984 Lege Organikoa, martxoaren 26koa, Legegintzako Herri-ekimena arautzen duena.....	339
7.1.9. 7/1985 Legea, apirilaren 2koa, Toki-araubidearen Oinarriak arautzen dituena	340
7.1.10. 6/1985 Lege Organikoa, uztailaren 1ekoa, Botere Judizialari buruzkoa	342
7.1.11. 11/1988 Legea, maiatzaren 3koa, Produktu Erdieroaleen Topografiaren Babes Juridikoari buruzkoa	347
7.1.12. 2/1989 Lege Organikoa, apirilaren 13koa, Prozesal Militarra.....	348
7.1.13. 7/1991 Legea, martxoaren 21ekoa, «Cervantes» Institutua sortzen duena.....	349
7.1.14. 2/1992 Legea, otsailaren 28koa, Gerona eta Lérida probintziak ofizialki Girona eta Lleida izendatzen dituena.....	356
7.1.15. Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, 1992ko azaroaren 5koa: Espainiako Erresumak berronetsitako zatiak (2001)	357
7.1.16. 30/1992 Legea, azaroaren 26koa, <i>Administrazio Publikoaren Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearena</i>	372
7.1.17. 37/1992 Legea, abenduaren 28koa, Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzkoa.....	374
7.1.18. 38/1992 Legea, abenduaren 28koa, Zerga Bereziei buruzkoa	375
7.1.19. 3/1995 Legea, martxoaren 23koa, Abelbideei buruzkoa.....	376
7.1.20. 10/1995 Lege Organikoa, azaroaren 23koa, Zigor Kodearena.....	377
7.1.21. 1/1996 Legea, urtarrilaren 10ekoa, Doako Laguntza Juridikoari buruzkoa.....	378
7.1.22. 1/1996 Lege Organikoa, urtarrilaren 15koa, Adingabearen babes juridikoarena, Kode Zibilaren eta Prozedura Zibilaren aldaketa partziala egitekoa	380
7.1.23. 13/1997 Legea, apirilaren 25koa, Balear probintzia ofizialki Illes Balears izendatzen dituena.....	381
7.1.24. 2/1998 Legea, martxoaren 3koa, La Coruña eta Orense probintzien izendapenak aldatzeari buruzkoa ..	383
7.1.25. 48/1998 Legea, abenduaren 30ekoa, uraren, energiaren, garraioen eta telekomunikazioen sektoreetako kontratazio-prozedurei buruzkoa, zeinak 93/38/EEE eta 92/13/EEE zuzentarauak txertatzen baititu Espainiako ordenamendu juridikoan	385
7.1.26. 25/1999 Legea, uztailaren 6koa, Valentziako Erkidegoa osatzen duten probintzietarako Alacant, Castelló eta València izendapenak koofizialtzat jotzen dituena.....	387
7.1.27. 1/2000 Legea, urtarrilaren 7koa, Prozedura Zibilarena	389
7.1.28. 4/2000 Lege Organikoa, urtarrilaren 11koa, atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei buruzkoa, eta atzerritar horiek gizarteratzeari buruzkoa.....	393
7.1.29. 5/2000 Lege Organikoa, urtarrilaren 12koa, Adingabeen Erantzukizun Penal arautzen duena.....	396

7.1.30. 5/2000 Legegintzako Errege Dekretua, abuztuaren 4koa, Gizarte-ordenako Arau-hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testuategina onestekoa.....	398
7.1.31. 3/2001 Legea, martxoaren 26koa, Estatuko Itsas Arrantzari buruzkoa	400
7.1.32. 4/2001 Lege Organikoa, azaroaren 12koa, Eskatera Eskubidea arautzen duena.....	401
7.1.33. 16/2001 Legea, azaroaren 21koa, osasun-sistema nazionalako osasun-zerbitzuen Gizarte Segurantzako osasun-instituzioetan estatutupeko langileen plazak kontsolidatzeko eta betetzeko ezohiko prozesua ezartzen duena	402
7.1.34. 17/2001 Legea, abenduaren 7koa, Markei buruzkoa.....	403
7.1.35. 1/2002 Legea, otsailaren 21koa, estatuak eta autonomia-erkidegoek lehiaren babesaren arloan dituzten eskumenen koordinazioari buruzkoa	405
7.1.36. 5/2002 Legea, apirilaren 4koa, probintzietako aldizkari ofizialak arautzen dituena.....	406
7.1.37. 20/2003 Legea, uztailaren 7koa, Diseinu Industrialaren Babes Juridikoari buruzkoa	407
7.1.38. 22/2003 Konkurtso Legea, uztailaren 9koa	409
7.1.39. 35/2003 Legea, azaroaren 4koa, Inbertsio Kolektiboko Erakundeei buruzkoa	410
7.1.40. 58/2003 Legea, abenduaren 17koa, Tributuen Orokorra	416
7.1.41. 60/2003 Legea, abenduaren 23koa, Arbitrajari buruzkoa	419
7.1.42. 6/2004 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 29koa, Aseguru Pribatuak Antolatu eta Gainbegiratzeko Legearen testuategina onesten duena.....	421
7.1.43. 1/2004 Lege Organikoa, abenduaren 28koa, Genero-indarkeriaren aurka oso-osoko babesa emateko neurriari buruzkoa.....	423
7.1.44. 6/2005 Legea, apirilaren 22koa, Kreditu-erakundeen Saneamenduari eta Likidazioari buruzkoa	424
7.1.45. 20/2005 Legea, azaroaren 14koa, Heriotzak estaltzeko Aseguru-kontratuen Erregistroa sortzeari buruzkoa	426
7.1.46. 28/2005 Legea, abenduaren 26koa, tabakismoaren aurkako osasun-neurriari, eta tabako-produktuen salmenta, hornidura, kontsumoa eta publizitatea arautzeari buruzkoa.....	427
7.1.47. 29/2005 Legea, abenduaren 29koa, Publizitate eta Komunikazio Institutuzionalari buruzkoa	429
7.1.48. 2/2006 Lege Organikoa, maiatzaren 3koa, Hezkuntzari buruzkoa	431
7.1.49. 34/2006 Legea, urriaren 30koa, Abokatutzan eta Auzitegi-tako Prokuradoretzan sartzeari buruzkoa ..	444
7.1.50. 40/2006 Legea, abenduaren 14koa, Espainiako Herritarrek Atzerrian duten Estatutuari buruzkoa	446
7.1.51. 10/2007 Legea, ekainaren 22koa, Irakurketari, Liburuari eta Liburutegiari buruzkoa	448
7.1.52. 20/2007 Legea, uztailaren 11koa, Lan Autonomoaren Estatutuarena.....	451
7.1.53. 12/2007 Lege Organikoa, urriaren 22koa, Guardia Zibilaren Diziplina-araubideari buruzkoa.....	452
7.1.54. 27/2007 Legea, urriaren 23koa, Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituena.....	453
7.1.55. 1/2007 Legegintzako Errege Dekretua, azaroaren 16koa, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Defentsarako Lege Orokorren eta beste lege osagarri batzuen testuategina onesten duena.....	473
7.1.56. 39/2007 Legea, azaroaren 19koa, Karrera Militarri buruzkoa	477
7.1.57. 55/2007 Legea, abenduaren 28koa, Zinemari buruzkoa	478
7.1.58. 8/2009 Legea, abuztuaren 28koa, Espainiako Irrati eta Telebista Korporazioa finantzatzeari buruzkoa	481
7.1.59. 12/2009 Legea, urriaren 30koa, Asilo-eskubidea eta babes subsidiarioa arautzen dituena	482
7.1.60. 17/2009 Legea, azaroaren 23koa, zerbitzu-jarduerak aske iritsi eta haien egikaritzari buruzkoa.....	484
7.1.61. 2/2010 Lege Organikoa, martxoaren 3koa, Sexu- eta ugalketa-osasunari eta haurdunaldia borondatez eteteari buruzkoa	486
7.1.62. 8/2010 Legea, martxoaren 31koa, zeinaren bidez aurreikusten baita erregelamendu (EE) hauetan ezarritako zehapen araubidea: substantzia eta nahaste kimikoak erregistratzeari, ebaluatzeari, baimentzeari eta murrizteari (REACH) buruzkoa, eta substantzia eta nahaste kimikoak sailkatzeari, etiketatzeari eta ontziratzeari	

(CLP) buruzkoa.....	490
7.1.63. 10/2010 Legea, apirilaren 28koa, Kapitalak Zuritzea eta Terrorismoaren Finantzaketa Prebenitzeko Legea	491
7.1.64. 1/2010 Legegintzako Errege Dekretua, uztailaren 2koa, Kapital-sozietateei buruzko Legearen testu bategina onesten duena.....	492
7.1.65. 19/2011 Legea, uztailaren 5koa, lehen “Álava”, “Guipúzcoa” eta “Vizcaya” izeneko probintzia-barrutiei ofizialki “Araba/Álava”, “Gipuzkoa” eta “Bizkaia” izena ematen diona	493
7.1.66. 20/2011 Legea, uztailaren 21koa, Erregistro Zibilarrena.....	495
7.1.67. 24/2011 Legea, abuztuaren 1koa, defentsaren eta segurtasunaren eremuetako sektore publikoko kontratuei buruzkoa	498
7.1.68. 4/2012 Legea, uztailaren 6koa, turismo-ondasunak txandaka aprobetxatzeko kontratuei, iraupen luzeko opor-produktuak eskuratzeko kontratuei, birsaltze-kontratuei eta truke-kontratuei eta tributu-arauei buruzkoa .	500
7.1.69. 12/2013 Legea, abuztuaren 2koa, Elikatze-katearen Funtzionamendua hobetzeko Neurriei buruzkoa ...	504
7.1.70. 14/2013 Legea, irailaren 27koa, Ekintzaileei eta haien nazioartekotzeari laguntzekoa	505
7.1.71. 1/2013 Legegintzako Errege Dekretua, azaroaren 29koa, Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu bategina onesten duena	506
7.1.72. 19/2013 Legea, abenduaren 9koa, gardentasunarena, informazio publikoa eskuratzeko eta gobernamendu onarena	507
7.1.73. 2/2014 Legea, martxoaren 25koa, Estatuaren Atzerriko Ekintza eta Zerbitzuari buruzkoa	508
7.1.74. 22/2014 Legea, azaroaren 12koa, arrisku-kapitaleko erakundeak, inbertsio kolektiboko bestelako erakunde itxiak eta inbertsio kolektiboko erakunde itxien erakunde kudeatzaileak arautzen dituen, eta Inbertsio Kolektiboko Erakundeei buruzko azaroaren 4ko 35/2003 Legea aldatzen duena.....	511
7.1.75. 25/2014 Legea, azaroaren 27koa, Nazioarteko Tratatu eta Akordioei buruzkoa	514
7.1.76. 27/2014 Legea, azaroaren 27koa, Sozietateen gaineko Zergari buruzkoa	515
7.1.77. 4/2015 Legea, apirilaren 27koa, Delituaren Biktimaren Estatutuari buruzkoa	516
7.1.78. 10/2015 Legea, maiatzaren 26koa, Kultura-ondare Immaterialaren Babesari buruzkoa.....	519
7.1.79. 12/2015 Legea, ekainaren 24koa, Espainiar Jatorriko Sefardiei Espainiar Nazionalitatea emateari buruzkoa	523
7.1.80. 15/2015 Legea, uztailaren 2koa, Borondatezko Jurisdikzioarena	526
7.1.81. 19/2015 Legea, uztailaren 13koa, Justizia Administrazioaren eta Erregistro Zibilaren eremuetan administrazio-erreforma egiteko neurriena.....	527
7.1.82. 20/2015 Legea, uztailaren 14koa, aseguru- eta berraseguru-erakundeen antolamendu, gainbegiratze eta kaudimenari buruzkoa.....	528
7.1.83. 22/2015 Legea, uztailaren 20koa, Kontu Auditoriarena.....	530
7.1.84. 1/2015 Legegintzako Errege Dekretua, uztailaren 24koa, zeinak onesten baitu Sendagaien eta Osasun Produktuen Bermeen eta Erabilera Zentzuzkoaren Legearen testu bategina	531
7.1.85. 24/2015 Legea, uztailaren 24koa, Patenteei buruzkoa.....	532
7.1.86. 29/2015 Legea, uztailaren 30koa, Arlo Zibileko Nazioarteko Lankidetzari buruzkoa	537
7.1.87. 38/2015 Legea, irailaren 29koa, Trenbide Sektoreari buruzkoa	541
7.1.88. 39/2015 Legea, urriaren 1koa, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearena	543
7.1.89. 2/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 23koa, Langileen Estatutuaren Legearen testu bategina onesten duena	544
7.1.90. 3/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 23koa, Enpleguaren Legearen testu bategina onesten duena.....	546
7.1.91. 5/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 30koa, Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren Legearen testu bategina onesten duena.....	547
7.1.92. 6/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 30koa, Trafikoari, Ibilgailu Motordunen Zirkulazioari	

eta Bide Seguratasunari buruzko Legearen testuategina onesten duena.....	548
7.1.93. 7/2017 Legea, azaroaren 2koa, zeinaren bidez Espainiako ordenamendu juridikoan txertatzen baita kontsumoaren arloko auzien ebazpen alternatiboari buruzko Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013ko maiatzaren 21eko 2013/11/EB Zuzentaraua.....	550
7.1.94. 9/2017 Legea, azaroaren 8koa, Sektore Publikoko Kontratuari buruzkoa, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2014ko otsailaren 26ko 2014/23/EB eta 2014/24/EB Zuzentarauak Espainiako ordenamendu juridikora ekartzen dituenak.....	551
7.1.95. 5/2019 Legea, martxoaren 15koa, higiezin-kredituko kontratuak arautzen dituenak.....	553
7.1.96. 1/2020 Legegintzako Errege Dekretua, maiatzaren 5koa, Konkurtso Legearen testuategina onesten duena.....	554
7.1.97. 3/2020 Legea, irailaren 18koa, Justizia Administrazioaren eremuan COVID-19ari aurre egiteko prozesu-eta antolaketa-neurriak buruzkoa.....	557
7.1.98. 4/2020 Legea, urriaren 15koa, Zenbait Zerbitzu Digitalen gaineko Zergari buruzkoa.....	558
7.1.99. 7/2020 Legea, azaroaren 13koa, finantza-sistemaren eraldaketa digitalari buruzkoa.....	559
7.1.100. 3/2020 Lege Organikoa, abenduaren 29koa, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoa aldatzen duena.....	560
7.1.101. 5/2021 Legea, apirilaren 12koa, uztailaren 2ko 1/2010 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsitako Kapital-sozietatei buruzko Legearen testuategina eta beste finantza-arau batzuk aldatzen dituenak, akziodunak sozietate kotizatuetan epe luzera inplikatzeko sustatzeari dagokionez.....	562
7.1.102. 6/2021 Legea, apirilaren 28koa, Erregistro Zibilarari buruzko uztailaren 21eko 20/2011 Legea aldatzen duena.....	564
7.1.103. 8/2021 Legea, ekainaren 2koa, legeria zibil eta prozesala erreformatzen duena, desgaitasuna duten pertsonen beren gaitasun juridikoa egikaritzen laguntzeko.....	565
7.1.104. 22/2021 Legea, abenduaren 23koa, Estatuko 2014rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	567
7.1.105. 3/2022 Legea, otsailaren 12koa, Unibertsitate-elkarbizitzaari buruzkoa.....	569
7.1.106. 4/2022 Legea, otsailaren 25koa, kontsumitzaileak eta erabiltzaileak kalteberatasun sozial eta ekonomikoko egoeren aurrean babesteari buruzkoa.....	570
7.1.107. 3/2022 Lege Organikoa, martxoaren 31koa, Lanbide-heziketa antolatzeari eta integrazteari buruzkoa.....	572
7.1.108. 6/2022 Legea, martxoaren 31koa, azaroaren 29ko 1/2013 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorren testuategina aldatzen duena, irisgarritasun kognitiboa eta hura exijitzeko eta aplikatzeko baldintzak ezarri eta arautzeko.....	577
7.1.109. 7/2022 Legea, apirilaren 8koa, Ekonomia Zirkularerako Hondakinei eta Lurzoru Poluituei buruzkoa.....	579
7.1.110. 11/2022 Legea, ekainaren 28koa, Telekomunikazioen Orokorra.....	581
7.1.111. 13/2022 Legea, uztailaren 7koa, Ikus-entzunezkoen Komunikazioari buruzkoa.....	583
7.1.112. 15/2022 Legea, uztailaren 12koa, Tratu-berdintasunari eta Diskriminaziorik ezari buruzkoa.....	596
7.1.113. 16/2022 Legea, irailaren 5koa, Konkurtso Legearen testuategina, maiatzaren 5eko 1/2020 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia, erreformatzen duena, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019ko ekainaren 20ko 2019/1023 (EB) Zuzentarauaren transposizioa egiteko —prebentziozko berregituraketaren esparruei, zorretatik libratzeari eta desgaitzei buruzkoa eta berregituraketaren, kaudimengabeziaren eta zorrak libratzearen prozeduren efizientzia handitzeko neurriak buruzkoa—, eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017/1132 (EB) Zuzentaraua, sozietateen zuzenbidearen zenbait alderdiri buruzkoa, aldatzen duena (Berregituraketari eta Kaudimengabeziari buruzko Zuzentaraua).....	599
7.1.114. 10/2022 Lege Organikoa, irailaren 6koa, Sexu Askatasunaren Berme Integralari buruzkoa.....	602
7.1.115. 18/2022 Legea, irailaren 28koa, Enpresak sortu eta hazteari buruzkoa.....	605
7.1.116. 20/2022 Legea, urriaren 19koa, Memoria Demokratikoari buruzkoa.....	607
7.1.117. 26/2022 Legea, abenduaren 19koa, Trenbide Sektoreari buruzko irailaren 29ko 38/2015 Legea aldatzen duena.....	609

7.1.118. 27/2022 Legea, abenduaren 20koa, Estatuko Administrazio Orokorrean politika publikoen ebaluazioa instituzionalizatzea.....	610
7.1.119. 28/2022 Legea, abenduaren 21ekoa, Enpresa Emergenteen Ekosistema sustatzekoa	611
7.1.120. 29/2022 Legea, abenduaren 21ekoa, zeinaren bidez egokitzen baita ordenamendu nazionala Eurojusti buruzko Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2018ko azaroaren 14ko (EB) 2018/1727 Erregelamendura, eta arautzen baititu jurisdikzio-gatazkak, nazioarteko lankidetzari juridikoko sareak eta Justizia Ministerioaren mendeko langileak atzerrian	613
7.1.121. 31/2022 Legea, abenduaren 23koa, Estatuko 2023. urterako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa	615
7.1.122. 38/2022 Legea, abenduaren 27koa, aldi baterako karga energetikoak, eta kreditu-erakundeen eta kredituko finantza-establezimenduen aldi baterako kargak ezartzekoa, eta zeinaren bidez sortzen baita fortuna handien aldi baterako elkartasun-zerga, eta aldatzen baitira zenbait tributu-arau.....	618
7.1.123. 39/2022 Legea, abenduaren 30ekoa, Kirolari buruzkoa.....	620
7.1.124. 1/2023 Legea, otsailaren 20koa, Garapen Jasangarrirako eta Elkartasun Globalerako Lankidetzari buruzkoa	623
7.1.125. 1/2023 Lege Organikoa, otsailaren 28koa, Sexu- eta ugalketa-osasunari eta haurdunaldia borondatez eteteari buruzko martxoaren 3ko 2/2010 Lege Organikoa aldatzen duena	624
7.1.126. 3/2023 Legea, otsailaren 28koa, Enpleguari buruzkoa	628
7.1.127. 4/2023 Legea, otsailaren 28koa, Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzekoa	632
7.1.128. 6/2023 Legea, martxoaren 17koa, Merkatu Baloreei eta Inbertsio Zerbitzuei buruzkoa.....	638
7.1.129. 2/2023 Lege Organikoa, martxoaren 18koa, Unibertsitate-sistemari buruzkoa.....	642
7.1.130. 11/2023 Legea, maiatzaren 8koa, zeinaren bidez egiten den Europar Batasunaren zuzentzararen transposizioa produktu eta zerbitzu jakin batzuen irisgarritasunaren arloan, kualifikazio handiko pertsonen migrazioarenean, tributuen arloan eta notario- eta erregistro-jarduketan digitalizazioaren arloan, eta aldatzen den 12/2011 Legea, maiatzaren 27koa, kalte nuklearren edo material erradioaktiboek eragindako kalteen ondoriozko erantzukizun zibilari buruzkoa.....	646
7.1.131. 13/2023 Legea, maiatzaren 24koa, zeinaren bidez aldatzen baitira Tributuen 58/2003 Lege Orokorra, abenduaren 17koa —fiskalitatearen arloko administrazio-lankidetzari buruzko Kontseiluaren 2021eko martxoaren 22ko 2021/514 (EB) Zuzentzarauaren transposizioa egiteko— eta beste tributu-arau batzuk	654
7.2. Euskal Autonomia Erkidegoa.....	655
7.2.1. Euskal Herriko Autonomia Estatutua, 1979ko abenduaren 18ko Lege Organikoa	656
7.2.2. 5/1982 Legea, maiatzaren 20koa, “Euskal-Irrati Telebista” ente publikoa sortzekoa.....	657
7.2.3. 10/1982 Legea, azaroaren 24koa, Euskararen erabilera normalizatzeko oinarriak.....	673
7.2.4. 16/1983 Legea, uztailaren 27koa, “Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Araubide Juridikoari buruzkoa”	682
7.2.5. 29/1983 Legea, azaroaren 25ekoa, Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea sorraraztekoa eta euskaltegiak arautzekoa.....	687
7.2.6. 3/1985 Legea, otsailaren 27koa, "ARARTEKOA" instituzioa sortu eta arautzekoa	696
7.2.7. 6/1986 Legea, maiatzaren 27koa, Consejo de La Juventud de Euskadi / Euskadiko Gazteriaren Kontseiluari buruzkoa	697
7.2.8. 10/1988 Legea, ekainaren 29koa, Ikastolak eta Eskola Publikoa biltzekoa.....	698
7.2.9. 11/1988 Legea, ekainaren 29koa, Soin Hezkuntzako Euskal Erakundea sortzekoa	699
7.2.10. 13/1988 Legea, urriaren 28ko, Euskadiko Eskola-kontseiluei buruzkoa.....	700
7.2.11. 6/1989 Legea, uztailaren 6koa, Euskal Funtzio Publikoari buruzkoa	701
7.2.12. 5/1990 Legea, ekainaren 15ekoa, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskunderi buruzkoa	705
7.2.13. 7/1990 Legea, uztailaren 3koa, Euskal Kultura Ondareari buruzkoa	708
7.2.14. 2/1992 Legea, maiatzaren 8koa, Lan Harremanen Kontseiluaren Zerbitzuko Langileen Antolamendurakoa	

.....	709
7.2.15. 4/1992 Legea, uztailearen 17koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzkoa.....	710
7.2.16. 1/1993 Legea, otsailaren 19koa, Euskal Eskola Publikoari buruzkoa	712
7.2.17. 2/1993 Legea, otsailaren 19koa, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Unibertsitateaz kanpoko Irakaskuntzako Irakasleen Kidegoei buruzkoa.....	719
7.2.18. 4/1993 Legea, ekainaren 24koa, Euskadiko Kooperatibena.....	723
7.2.19. 8/1994 Legea, maiatzaren 27koa, Euskal Autonomia Erkidegoaz kanpoko Euskal Kolektibitate eta Etxeekiko Harremanetarakoa.....	724
7.2.20. 11/1994 Legea, ekainaren 17koa, Euskal Autonomia Erkidegoko antolamendu farmazeutikoarena	726
7.2.21. 8/1997 Legea, ekainaren 26koa, Euskadiko Antolamendu Sanitarioarena	727
7.2.22. 1/1997 Legegintzako Dekretua, azaroaren 11koa, Euskadiko Ogasun Nagusiaren Antolarauai buruzko Legearen testu bategina onesten duena.....	728
7.2.23. 20/1997 Legea, abenduaren 4koa, Irisgarritasuna sustatzekoa.....	729
7.2.24. 10/1998 Legea apirilaren 8koa, Landa-garapenerakoa.....	737
7.2.25. 14/1998 Legea, ekainaren 11koa, Euskadiko Kiroarena.....	738
7.2.26. 16/1998 Legea, ekainaren 25koa, Arrantzaleen Kofradiei buruzkoa.....	739
7.2.27. 3/2002 Legea, martxoaren 27koa, ikastolak legez normalizatu aurretik ikastetxe horietan irakasten aritutakoak aintzat hartzeari eta konpentsazioa emateari buruzkoa.....	740
7.2.28. 6/2003 Legea, abenduaren 22koa, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuarena.....	743
7.2.29. 1/2004 Legea, otsailaren 25koa, Euskadiko Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta honen organismo autonomoetako kidegoak eta eskalak antolatzekoa.....	748
7.2.30. 3/2004 Legea, otsailaren 25koa, Euskal Unibertsitate Sistemarena.....	752
7.2.31. 5/2004 Legea, maiatzaren 7koa, Mahastizaintza eta Ardogintza antolatzekoa.....	758
7.2.32. 3/2005 Legea, otsailaren 18koa, Haurrak eta Nerabeak Zaintzeko eta Babestekoa.....	759
7.2.33. 4/2005 Legea, otsailaren 18koa, 4/2005 Legea, otsailaren 18koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa.....	765
7.2.34. 4/2006 Legea, azaroaren 10koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Logopeden Elkargoa sortzeari buruzkoa	771
7.2.35. 7/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Euskadiko Museoei buruzkoa.....	772
7.2.36. 3/2007 Legea, apirilaren 20koa, Etxepare Euskal Institutua / Basque Institute Sortzeko eta Arautzekoa	773
7.2.37. 11/2007 Legea, urriaren 26koa, Euskadiko Liburutegiei buruzkoa	781
7.2.38. 4/2008 Legea, ekainaren 19koa, Terrorismoaren Biktimei Aitorpena eta Erreparazioa egitekoa	784
7.2.39. 12/2008 Legea, abenduaren 5koa, Gizarte-zerbitzuei buruzkoa	785
7.2.40. 15/2008 Legea, abenduaren 19koa, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan zenbait irakasle-kidego sortzekoa	787
7.2.41. 17/2008 Legea, abenduaren 23koa, Nekazaritza eta Elikagaigintza Politikakoa.....	790
7.2.42. 6/2010 Legea, abenduaren 23koa, Euskadiko Publizitate eta Komunikazio Instituzionalari buruzkoa ...	791
7.2.43. 3/2011 Legea, urriaren 13koa, Lanbide — Euskal Enplegu Zerbitzuari buruzkoa.....	792
7.2.44. 4/2012 Legea, otsailaren 23koa, Lan Harremanen Kontseiluari buruzkoa	793
7.2.45. 12/2012 Legea, ekainaren 21ekoa, Kiroleko Dopinaren aurkakoa	794
7.2.46. 13/2012 Legea, ekainaren 28koa, Unibasq — Euskal Unibertsitate Sistemaren Kalitate Agentziari buruzkoa.....	796
7.2.47. 15/2012 Legea, ekainaren 28koa, Euskadiko Segurtasun Publikoaren Sistema Antolatzekoa	797
7.2.48. 16/2012 Legea, ekainaren 28koa, Euskadiko Ekintzailei eta Enpresa Txikiari Laguntzekoa	798

7.2.49. 1/2013 Legea, Bizialdi Osoko Ikaskuntzari buruzkoa	799
7.2.50. 1/2014 Legegintzako dekretua, apirilaren 15ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen testu bategina onesten duena.....	802
7.2.51. 1/2014 Legea, ekainaren 26koa, kargu publikodunen jokabide kodea eta haien interes gatazkak arautzen dituen.....	803
7.2.52. 5/2015 Legea, ekainaren 25ekoa, Euskal Zuzenbide Zibilari buruzkoa.....	804
7.2.53. 8/2015 Legea, urriaren 15ekoa, Emakume Nekazarien Estatutuari buruzkoa	805
7.2.54. 10/2015 Legea, abenduaren 23koa, Jendaurreko Ikuskizunen eta Aisialdiko Jarduerena	806
7.2.55. 1/2016 Legea, apirilaren 7koa, Adikzioen eta Droga Mendekotasunen gaineko Arreta Integralari buruzkoa	808
7.2.56. 2/2016 Legea, apirilaren 7koa, Euskadiko Toki Erakundeei buruzkoa	809
7.2.57. 9/2016 Legea, ekainaren 2koa, Euskal Autonomia Erkidegoko (Herriko) Fundazioei buruzkoa.....	816
7.2.58. 10/2016 Legea, ekainaren 30ekoa, Legegintzako Herri Ekimena arautzeari buruzkoa	817
7.2.59. 12/2016 Legea, uztailaren 28koa, Euskal Autonomia Erkidegoan 1978 eta 1999 bitartean izandako motibazio politikoko indarkeria egoeran giza eskubideen urraketak jasan dituzten biktimei errekonozimendua eta erreparazioa ematekoa	818
7.2.60. 13/2016 Legea, uztailaren 28koa, Turismoarena.....	819
7.2.61. 1/2017 Legegintzako Dekretua, apirilaren 27koa, Larrialdiak Kudeatzeko Legearen testu bategina onesten duena.....	822
7.2.62. 1/2018 Legea, ekainaren 7koa, Kiroleko Dopinaren aurkako ekainaren 21eko 12/2012 Legea aldatzekoa	823
7.2.63. 4/2018 Legea, ekainaren 28koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Lanbide Heziketari buruzkoa.....	824
7.2.64. 4/2019 Legea, otsailaren 21ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzkoa	827
7.2.65. 6/2019 Legea, maiatzaren 9koa, Euskal Kultura Ondarearena	828
7.2.66. 7/2019 Legea, ekainaren 27koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzko Legearen bosgarren aldaketarena.....	830
7.2.67. 8/2019 Legea, ekainaren 27koa, 2019-2022 Euskal Estatistika Planari buruzkoa.....	832
7.2.68. 11/2019 Legea, abenduaren 20koa, Euskadiko Kooperatibena	833
7.2.69. 1/2020 Legegintzako Dekretua, uztailaren 22koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziaren Legearen testu bategina onesten duena.....	834
7.2.70. 4/2021 Legea, urriaren 7koa, baliabideak banatzeko eta foru-aldundiek Euskal Autonomia Erkidegoaren aurrekontuak finantzatzeko egin beharreko ekarpenak zehazteko 2022-2026 aldian aplikatuko den metodologiari buruzkoa	838
7.2.71. 5/2021 Legea, urriaren 7koa, Euskadiko Kooperatiben abenduaren 20ko 11/2019 Legea aldatzekoa ...	839
7.2.72. 7/2021 Legea, azaroaren 11koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioiko kidegoei eta eskalei buruzkoa	840
7.2.73. 8/2021 Legea, azaroaren 11koa, Euneiz Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitate pribatu gisa onartzekoa.....	841
7.2.74. 1/2022 Legea, martxoaren 3koa, Emakumeen eta Gizonen berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egitekoa	842
7.2.75. 2/2022 Legea, martxoaren 10ekoa, Gazteriarena	847
7.2.76. 3/2022 Legea, maiatzaren 12koa, Euskal Sektore Publikoarena	853
7.2.77. 6/2022 Legea, ekainaren 30ekoa, Xedapen Orokorrak Egiteko Prozedurarena	856
7.2.78. 7/2022 Legea, ekainaren 30ekoa, Landa-Ingurunearen Garapenarena.....	877
7.2.79. 8/2022 Legea, ekainaren 30ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoan jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko lanbideetan sartzeari eta jarduteari buruzkoa.....	879

7.2.80. 11/2022 Legea, abenduaren 1ekoa, Euskal Enplegu Publikoarena	882
7.2.81. 12/2022 Legea, abenduaren 15ekoa, kable bidezko garraioarena	891
7.2.82. 13/2022 Legea, abenduaren 15ekoa, kiroleko dopinaren aurkako legea bigarren aldiz aldatzekoa	892
7.2.83. 14/2022 Legea, abenduaren 22koa, Inklusiorako eta Diru-sarrerak Bermatzeko Euskal Sistemarena.....	893
7.2.84. 1/2023 Legea, martxoaren 16koa, Euskal Administrazio Publikoen zehatzeko ahalari buruzkoa	895
7.2.85. 1/2023 Legegintzako Dekretua, martxoaren 16koa, emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistarik gabe bizitzeko Legearen testu bategina onesten duena	896
7.2.86. 2/2023 Legea, martxoaren 30ekoa, Euskadiko jarduera fisikoaren eta kirolarena.....	901
7.2.87. 4/2023 Legea, apirilaren 27koa, Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Estatutuarena.....	906
7.2.88. 7/2023 Legea, ekainaren 29koa, Euskal Zibersegurtasun Agentzia sortzekoa.....	915
7.3. Nafarroako Foru Komunitatea	916
7.3.1. 1/1973 Legea, martxoaren 1ekoa, Nafarroako Foru Zuzenbide Zibilarren Konpilazioa onesten duena	917
7.3.2. Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoa	918
7.3.3. 3/1985 Foru Legea, martxoaren 25ekoa, Herriaren Legegintza-ekimena arautzen duena	919
7.3.4. 18/1986 Foru Legea, abenduaren 15ekoa, Euskarari buruzkoa	920
7.3.5. 6/1990 Foru Legea, Nafarroako Toki Administrazioari buruzkoa.....	928
7.3.6. 7/2001 Foru Legea, martxoaren 27koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioi eta haren Organismo Autonomoetako Tasa eta Prezio Publikoei buruzko Foru Legea	932
7.3.7. 17/2001 Foru Legea, uztailaren 12koa, Nafarroan merkataritza arautzen duena	933
7.3.8. 26/2002 Foru Legea, uztailaren 2koa, Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzak hobetzeko neurriei buruzkoa	934
7.3.9. 32/2002 Foru Legea, azaroaren 19koa, Nafarroako liburutegien sistema arautzen duena	935
7.3.10. 15/2004 Foru Legea, abenduaren 3koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari buruzkoa	936
7.3.11. 8/2005 Foru Legea, uztailaren 1ekoa, Babes Zibilarri eta Larrialdien Kudeaketari buruzkoa	937
7.3.12. 11/2005 Foru Legea, azaroaren 9koa, Dirulaguntzei buruzkoa.....	939
7.3.13. 21/2005 Foru Legea, abenduaren 29koa, politika publikoak eta zerbitzu publikoen kalitatea ebaluatzeari buruzkoa	940
7.3.14. 11/2007 Foru Legea, apirilaren 4koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioan administrazio elektronikoa ezartzekoa	941
7.3.15. 17/2010 Foru Legea, azaroaren 8koa, Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonak dituzten eskubideei eta betebeharreri buruzkoa.....	943
7.3.16. 11/2011 Foru Legea, apirilaren 1ekoa, Gazteriarri buruzkoa	946
7.3.17. 11/2012 Foru Legea, ekainaren 21ekoa, Gardentasunari eta Gobernu Irekiari buruzkoa.....	948
7.3.18. 33/2013 Foru Legea, azaroaren 26koa, 1936ko kolpe militarren ondorioz eraildako eta errepresioaren biktima izandako Nafarroako herritarrei errekonozimendua eta ordain morala ematekoa	950
7.3.19. 8/2014 Foru Legea, maiatzaren 16koa, Nafarroako Foru Komunitatean kultura-mezenasgoa eta haren zerga-pizgarriak arautzen dituena	951
7.3.20. 3/2015 Foru Legea, otsailaren 2koa, Ezgaitasuna duten pertsonak, laguntza-txakurrekin daudenean, gune irekietan eta mugatutako beste gune batzuetan sartu, ibili eta egoteko askatasuna arautzen duena	952
7.3.21. 14/2015 Foru Legea, apirilaren 10ekoa, Emakumeen kontrako Indarkeriari aurre egitekoa.....	954
7.3.22. 26/2016 Foru Legea, abenduaren 28koa, Sozietateen gaineko Zergari buruzkoa	956
7.3.23. 8/2017 Foru Legea, ekainaren 18koa, LGTBI+ pertsonen berdintasun sozialari buruzkoa	957
7.3.24. 17/2017 Foru Legea, abenduaren 27koa, irakaskuntzako funtzio publikorako sarbidea arautzen duena	959

7.3.25. 2/2018 Foru Legea, apirilaren 13koa, Kontratu Publikoei buruzkoa	960
7.3.26. 5/2018 Foru Legea, maiatzaren 17koa, Gardentasunari, informazio publikoa eskuratzeari eta gobernu onari buruzkoa.....	961
7.3.27. 12/2018 Foru Legea, ekainaren 14koa, Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa	963
7.3.28. 23/2018 Foru Legea, azaroaren 19koa, Nafarroako Poliziei buruzkoa	966
7.3.29. 1/2019 Foru Legea, urtarrilaren 15koa, Nafarroako Eskubide Kulturalari buruzkoa.....	969
7.3.30. 4/2019 Foru Legea, otsailaren 4koa, Nafarroako Toki Administrazioaren Erreformatarako	970
7.3.31. 5/2019 Foru Legea, otsailaren 7koa, Nafarroako Foru Komunitatean familia gurasobakarrak egiaztatzeari buruzkoa.....	971
7.3.32. 9/2019 Foru Legea, martxoaren 4koa, Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legea aldatzen duena	972
7.3.33. 11/2019 Foru Legea, martxoaren 11koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari eta foru-sektore publiko instituzionalari buruzkoa.....	975
7.3.34. 18/2019 Foru Legea, apirilaren 4koa, Nafarroan kirol-lanbidean hasteari eta jarduteari buruzkoa.....	976
7.3.35. 12/2020 Foru Legea, uztailaren 1ekoa, aparteko kreditua ematekoa, haren bidez Iruñeko Abokatuen Elkargoari zuzeneko dirulaguntza bat emateko, espetxe-zuzenbideari buruzko web orri espezializatuaren finantzabide gisa	977
7.3.36. 13/2021 Foru Legea, ekainaren 30ekoa, Nafarroako Fundazioei buruzkoa	978
7.3.37. 18/2021 Foru Legea, abenduaren 29koa, 2022rako Nafarroako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	979
7.3.38. 19/2021 Foru Legea, abenduaren 29koa, zenbait zerga aldatu eta beste tributu-neurri batzuk hartzeari buruzkoa.....	980
7.3.39. 3/2022 Foru Legea, otsailaren 9koa, Nafarroako Logopeden Elkargoa sortzekoa	981
7.3.40. 7/2022 Foru Legea, martxoaren 22koa, ezartzen duena nola banatu transferentzia arrunten bidez toki-erakundeek Nafarroako tributuetan parte hartzeko duten funtsa.....	982
7.3.41. 11/2022 Foru Legea, maiatzaren 4koa, neurriak ezartzen dituena Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioen hautapenari eta lanpostuen betetzeari begira ..	983
7.3.42. 12/2022 Foru Legea, maiatzaren 11koa, haur eta nerabeei arreta eta babesa eman eta haien familiak, eskubideak eta berdintasuna sustatzeko	990
7.3.43. 19/2022 Foru Legea, uztailaren 1ekoa, zeinaren bidez neurriak hartzen baitira Nafarroako Administrazio Publikoetan egonkortze prozesuak gauzatzeko, Enplegu publikoan behin-behinekotasuna murrizteko premiazko neurriei buruzko abenduaren 28ko 20/2021 Legearen ondorioz	993
7.3.44. 31/2022 Foru Legea, azaroaren 28koa, Nafarroan desgaitasuna dutenei arreta emateari eta beren eskubideak bermatzeari buruzkoa.....	996
7.3.45. 35/2022 Foru Legea, abenduaren 28koa, 2023rako Nafarroako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1004
7.3.46. 36/2022 Foru Legea, abenduaren 28koa, zenbait zerga aldatu eta beste tributu-neurri batzuk hartzeari buruzkoa.....	1005
7.3.47. 38/2022 Foru Legea, abenduaren 28koa, zenbait zerbitzu digitalen gaineko zergari buruzkoa.....	1006
7.3.48. 3/2023 Foru Legea, otsailaren 22koa, kanpoko nafar herritarrekiko harremanari buruzkoa.....	1007
7.3.49. 4/2023 Foru Legea, martxoaren 9koa, justizia errestauratiboari, bitartekaritzari eta jardunbide errestauratibo komunitarioei buruzkoa	1009
7.3.50. 5/2023 Foru Legea, martxoaren 9koa, Nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburrena.....	1010
7.3.51. 8/2023 Foru Legea, martxoaren 9koa, Nafarroako Babes Zibilari eta Larrialdien Kudeaketari buruzko uztailaren 1eko 8/2005 Foru Legea aldatzen duena	1014
7.3.52. 13/2023 Foru Legea, apirilaren 5koa, Arrazakeriaren Eta Xenofobiaren Aurka Borrokatzekoa.....	1016
7.3.53. 2/2023 Legegintzako Foru Dekretua, maiatzaren 24koa, zeinaren bidez onesten baita fundazioen eta irabazi-asmorik gabeko bestelako entitateen zerga-araubide bereziko xedapenen eta mezenasgorako zerga-pizgarrien testu batekina.....	1018

7.4. Espainiako Erresumako gainerako autonomia-erkidegoak.....	I019
7.4.I. Andaluziako Autonomia Erkidegoa.....	I020
7.4.I.1. 4/1984 Legea, urtarrilaren 9koa, Eskola Kontseiluei buruzkoa.....	I021
7.4.I.2. 3/1993 Legea, uztailaren 1ekoa, Almeriako Unibertsitatea sortzekoa.....	I022
7.4.I.3. 5/1993 Legea, uztailaren 1ekoa, Jaengo Unibertsitatea sortzekoa.....	I023
7.4.I.4. 8/1997 Legea, abenduaren 23koa, zeinaren bidez neurriak onesten baitira tributuei, aurrekontuei, Andaluziako Juntako enpresei eta beste erakunde batzuei, diru-bilketari, kontratazioari, funtzio publikoari eta errentamendu- eta hornidura-fidantzei buruz.....	I024
7.4.I.5. 1/1998 Legea, apirilaren 20koa, Adingabearen Eskubideei eta Arretari buruzkoa.....	I025
7.4.I.6. 4/2002 Legea, abenduaren 16koa, Andaluziako Enplegu Zerbitzua sortzekoa.....	I026
7.4.I.7. 10/2002 Legea, abenduaren 21ekoa, lagatako tributuen arloko arauak eta beste neurri tributario, administratibo eta finantzario batzuk onesten dituena.....	I027
7.4.I.8. 9/2003 Legea, azaroaren 6koa, Andaluziako Logopeden Elkargo Ofiziala sortzekoa.....	I028
7.4.I.9. 16/2003 Legea, abenduaren 22koa, Andaluziako Liburutegien eta Dokumentazio Zentroen Sistemari buruzkoa.....	I029
7.4.I.10. 18/2003 Legea, abenduaren 29koa, Tributu- eta Administrazio-neurriak onesten dituena.....	I031
7.4.I.11. 15/2005 Legea, abenduaren 22koa, Andaluziako Artisautzari buruzkoa.....	I032
7.4.I.12. 2/2007 Lege Organikoa, martxoaren 19koa, Andaluziako Autonomia Estatutua erreformatzekoa.....	I033
7.4.I.13. 9/2007 Legea, urriaren 22koa, Andaluziako Juntaren Administrazioari buruzkoa.....	I035
7.4.I.14. 10/2007 Legea, azaroaren 26koa, Andaluziako Ardoen Jatorria eta Kalitatea babesteari buruzkoa.....	I036
7.4.I.15. 11/2007 Legea, azaroaren 26koa, zeinaren bidez arautzen baita Andaluzian analisi genetikoak egiten dituzten pertsonen eskubideak eta giza DNAREN bankuak babesteko kontseilu genetikoa.....	I037
7.4.I.16. 12/2007 Legea, azaroaren 26koa, Andaluzian Genero-berdintasuna sustatzeari buruzkoa.....	I038
7.4.I.17. 13/2007 Legea, azaroaren 26koa, genero-indarkeriaren aurkako prebentzio eta babes integraleko neurriei buruzkoa.....	I042
7.4.I.18. 14/2007 Legea, azaroaren 26koa, Andaluziako Ondare Historikoari buruzkoa.....	I043
7.4.I.19. 17/2007 Legea, abenduaren 10ekoa, Andaluziako Hezkuntzari buruzkoa.....	I044
7.4.I.20. 18/2007 Legea, abenduaren 17koa, Andaluziako Irrati eta Telebistaren Enpresa Agentzia Publikoak (RTVAk) kudeatutako titulartasun autonomikoko irrati eta telebistari buruzkoa.....	I052
7.4.I.21. 1/2009 Legea, otsailaren 27koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoan Familia-bitartekaritza arautzen duena.....	I054
7.4.I.22. 5/2010 Legea, ekainaren 11koa, Andaluziako Toki-autonomiari buruzkoa.....	I055
7.4.I.23. 11/2011 Legea, abenduaren 5koa, espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak Andaluzian arautzen dituena.....	I056
7.4.I.24. 13/2011 Legea, abenduaren 23koa, Andaluziako Turismoari buruzkoa.....	I072
7.4.I.25. 16/2011 Legea, abenduaren 23koa, Andaluziako Osasun Publikoari buruzkoa.....	I074
7.4.I.26. 1/2014 Legea, ekainaren 24koa, Andaluziako Gardentasun Publikoari buruzkoa.....	I075
7.4.I.27. 3/2016 Legea, ekainaren 9koa, etxebizitzaren gaineko hipoteka-maileguen eta -kredituen kontratazioan kontsumitzaile eta erabiltzaileek dituzten eskubideak babesteko.....	I076
7.4.I.28. 9/2016 Legea, abenduaren 27koa, Andaluziako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa.....	I077
7.4.I.29. 2/2017 Legea, martxoaren 28koa, Andaluziako Memoria Historiko eta Demokratikoari buruzkoa.....	I079
7.4.I.30. 4/2017 Legea, irailaren 25ekoa, Andaluzian Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei eta Arretari buruzkoa.....	I080
7.4.I.31. 7/2017 Legea, abenduaren 27koa, Andaluziako Herritarren Partaidetzari buruzkoa.....	I082

7.4.1.32. 8/2017 Legea, abenduaren 28koa, Andaluzian LGTBI pertsonen eta haien senideen eskubideak, tratu-berdintasuna eta diskriminaziorik eza bermatzeari buruzkoa	I083
7.4.1.33. 6/2018 Legea, uztailaren 9koa, Andaluziako Zinemari buruzkoa	I085
7.4.1.34. 8/2018 Legea, urriaren 8koa, klima-aldaketari aurre egiteko eta Andaluzian energia-eredu berri baterako trantsizioa egiteko neurriei buruzkoa.....	I086
7.4.1.35. 10/2018 Legea, urriaren 9koa, Andaluziako Ikus-entzunezkoei buruzkoa.....	I087
7.4.1.36. 2/2019 Legea, ekainaren 26koa, honako lege hauek aldatzeari buruzkoa: 18/2007 Legea, abenduaren 17koa, Andaluziako Irrati eta Telebistaren Enpresa Agentzia Publikoak (RTVAk) kudeatutako Autonomia Erkidegoko Titulartasuneko Irrati eta Telebistari buruzkoa, eta 1/2004 Legea, abenduaren 17koa, Andaluziako Ikus-entzunezko Kontseilua sortzekoa.....	I090
7.4.1.37. 3/2020 Legea, abenduaren 28koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontuari buruzkoa	I091
7.4.1.38. 7/2021 Legea, abenduaren 1ekoa, Andaluziako Lurraldearen Jasangarritasunari buruzkoa.....	I092
7.4.1.39. 10/2021 Legea, abenduaren 28koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoari buruzkoa	I093
7.4.1.40. 1/2022 Legea, abenduaren 27koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontuari buruzkoa	I095
7.4.1.41. 1/2023 Legea, otsailaren 16koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoan Arreta Goiztiarra arautzen duena	I096
7.4.1.42. 4/2023 Legea, apirilaren 18koa, Andaluziako Flamenkoarena.....	I097
7.4.1.43. 5/2023 Legea, ekainaren 7koa, Andaluziako Funtzio Publikoari buruzkoa	I098
7.4.2. Aragoiko Autonomia Erkidegoa	I099
7.4.2.1. 3/1989 Legea, apirilaren 21ekoa, Aragoiko Ereserkiari buruzkoa	I100
7.4.2.2. 12/1997 Legea, abenduaren 3koa, Aragoiko Parke Kulturalari buruzkoa.....	I101
7.4.2.3. 5/1998 Legea, maiatzaren 14koa, Aragoiko Eskola Kontseiluari buruzkoa	I102
7.4.2.4. 7/1998 Legea, uztailaren 16koa, Aragoirako Lurralde Antolamenduaren Gidalerro Orokorrak onesten dituen.....	I103
7.4.2.5. 8/1998 Legea, abenduaren 17koa, Aragoiko Errepideei buruzkoa.....	I105
7.4.2.6. 3/1999 Legea, martxoaren 10ekoa, Aragoiko Kultura-ondareari buruzkoa	I106
7.4.2.7. 7/1999 Legea, apirilaren 9koa, Aragoiko Toki-administrazioari buruzkoa	I107
7.4.2.8. 2/2000 Legea, ekainaren 28koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Jokoari buruzkoa	I109
7.4.2.9. 5/2000 Legea, azaroaren 28koa, Aragoitik kanpoko aragoiar erkidegoekiko harremani buruzkoa.....	I110
7.4.2.10. 12/2001 Legea, uztailaren 2koa, Aragoiko Haur eta Nerabeei buruzkoa	I111
7.4.2.11. 19/2001 Legea, abenduaren 4koa, Aragoiko Gazteriaren Institutuari buruzkoa.....	I113
7.4.2.12. 7/2002 Legea, apirilaren 15koa, Matarraña/Matarranya eskualdea sortzekoa	I114
7.4.2.13. 12/2002 Legea, maiatzaren 28koa, Ribagorza eskualdea sortzekoa	I115
7.4.2.14. 20/2002 Legea, urriaren 7koa, Behe Cinca / Baix Cinca eskualdea sortzekoa.....	I116
7.4.2.15. 25/2002 Legea, azaroaren 12koa, Itsasertzeko eskualdea / Llitera sortzekoa	I117
7.4.2.16. 30/2002 Legea, abenduaren 17koa, Aragoiko babes zibilari eta larrialdiei aurre egiteari buruzkoa	I118
7.4.2.17. 5/2003 Legea, otsailaren 26koa, Sobrarbe eskualdea sortzekoa	I119
7.4.2.18. 12/2003 Legea, martxoaren 24koa, Behe Aragoi-Caspe / Baix Aragón-Casp eskualdea sortzekoa.....	I120
7.4.2.19. 16/2003 Legea, martxoaren 24koa, Publizitate Institutuzionalari buruzkoa	I121
7.4.2.20. 1/2004 Legegintzako Dekretua, uztailaren 27koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Tasen testu bategina onestekoa	I122
7.4.2.21. 5/2005 Legea, ekainaren 14koa, Aragoiko Unibertsitate Sistema antolatzeari buruzkoa.....	I124

7.4.2.22. 9/2006 Legea, azaroaren 30ekoa, Aragoiko Elikagaien Kalitateari buruzkoa	1125
7.4.2.23. 16/2006 Legea, abenduaren 28koa, Aragoiko kontsumitzaile eta erabiltzaileak babestu eta defendatzeari buruzkoa.....	1126
7.4.2.24. 5/2007 Lege Organikoa, apirilaren 20koa, Aragoiko Autonomia Estatutua erreformatzekoa.....	1127
7.4.2.25. 6/2009 Legea, uztailaren 6koa, Aragoiko Edukiera Handiko Aisialdi Zentroei buruzkoa	1128
7.4.2.26. 9/2011 Legea, martxoaren 24koa, Aragoiko Familia-bitartekaritzari buruzkoa.....	1129
7.4.2.27. 3/2013 Legea, maiatzaren 9koa, Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilerari, babesari eta sustapenari buruzkoa.....	1130
7.4.2.28. 5/2013 Legea, ekainaren 20koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzu publikoaren kalitateari buruzkoa.....	1140
7.4.2.29. 8/2013 Legea, irailaren 12koa, Aragoiko Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa.....	1141
7.4.2.30. 9/2014 Legea, urriaren 23koa, Aragoiko Familiei laguntzeari buruzkoa.....	1142
7.4.2.31. 8/2015 Legea, martxoaren 25ekoa, Aragoiko jarduera publikoaren gardentasunari eta herritarren parte-hartzeari buruzkoa.....	1143
7.4.2.32. 2/2016 Legea, urtarrilaren 28koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko neurri fiskal eta administratiboari buruzkoa.....	1144
7.4.2.33. 4/2016 Legea, maiatzaren 19koa, honako hau aldatzen duena: 8/1987 Legea, apirilaren 15ekoa, Aragoiko Irrati eta Telebista Korporazioaren sorkuntza, antolaketa eta kontrol parlamentarioari buruzkoa.....	1145
7.4.2.34. 4/2018 Legea, apirilaren 19koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko genero-identitate eta -adierazpenari eta gizarte-berdintasunari eta diskriminaziorik ezari buruzkoa.....	1146
7.4.2.35. 7/2018 Legea, ekainaren 28koa, Aragoiko Emakumeen eta Gizonen Aukera-berdintasunari buruzkoa	1148
7.4.2.36. 8/2018 Legea, ekainaren 28koa, Aragoiko Eskubide Historikoak eguneratzeari buruzkoa.....	1155
7.4.2.37. 17/2018 Legea, abenduaren 4koa, Aragoiko Ikerketa eta Berrikuntzari buruzkoa.....	1157
7.4.2.38. 18/2018 Legea, abenduaren 20koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko berdintasunari buruzkoa, eta sexu-orientazioan, genero-adierazpenean eta -identitatean oinarritutako diskriminazioaren aurkako babes integralari buruzkoa.....	1158
7.4.2.39. 2/2019 Legea, otsailaren 21ekoa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Helduaroko Ikaskuntzari buruzkoa	1160
7.4.2.40. 5/2019 Legea, martxoaren 21ekoa, Aragoi desgaitasuna duten pertsonen eskubide eta bermeei buruzkoa	1163
7.4.2.41. 7/2019 Legea, martxoaren 29koa, Aragoi ekintzaitza eta lan autonomoa babestu eta sustatzeari buruzkoa.....	1165
7.4.2.42. 1/2021 Legea, otsailaren 11koa, Administrazio-simplifikazioari buruzkoa.....	1166
7.4.2.43. 7/2021 Legea, urriaren 7koa, zeinaren bidez aldatzen baitira Aragoiko Gobernuaren uztailaren 27ko 1/2004 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Aragoiko Autonomia Erkidegoko Tasen testu bategina, eta Aragoiko Autonomia Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoari buruzko ekainaren 22ko 5/2006 Legea	1167
7.4.2.44. 2/2022 Legea, maiatzaren 19koa, Sinplifikazio Administrazioari buruzko otsailaren 11ko 1/2021 Legea aplikatu eta garatzekoa.....	1169
7.4.2.45. 3/2022 Legea, urriaren 6koa, Aragoiko Informazio Grafikoari buruzkoa	1170
7.4.2.46. 1/2023 Legegintzako Dekretua, otsailaren 22koa, Aragoiko Ondarearen Legearen testu bategina onesten duena.....	1171
7.4.2.47. 7/2023 Legea, otsailaren 23koa, Aragoi hodeiko teknologiak (<i>cloud</i> teknologiak) ezartzeko eta garatzeko neurriari buruzkoa	1172
7.4.2.48. 9/2023 Legea, martxoaren 23koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Jokoari buruzko ekainaren 28ko Legea aldatzen duena.....	1174
7.4.2.49. 11/2023 Legea, martxoaren 30ekoa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko kontratazio publikoaren erabilera estrategikoari buruzkoa.....	1175

7.4.2.50. 13/2023 Legea, martxoaren 30ekoa, Aragoiko Landa-ingurunea dinamizatzea.....	1176
7.4.2.51. 14/2023 Legea, martxoaren 30ekoa, Aragoiko Laguntza-txakurrena.....	1178
7.4.2.52. 3/2023 Legegintzako Dekretua, maiatzaren 17koa, Aragoiko Gobernuarena, zeinaren bidez onesten baita Aragoiko Autonomia Erkidegoko Ogasunaren Legearen testu bategina	1180
7.4.3. Asturiasko Printzerriko Autonomia Erkidegoa.....	1181
7.4.3.1. 7/1981 Legea, abenduaren 30ekoa, Asturiaserako Autonomia Estatutua	1182
7.4.3.2. 1/1984 Legea, apirilaren 27koa, Printzerriko ereserkia ezarri eta haren erabilera arautzen duena.....	1183
7.4.3.3. 3/1985 Legea, abenduaren 26koa, Asturiasko Printzerriko Administrazioaren Funtzio Publikoa antolatzeari buruzkoa.....	1184
7.4.3.4. 7/1988 Legea, abenduaren 5koa, Asturiar Ikaskuntzen Institutua berrantolatzen duena	1185
7.4.3.5. 1/1995 Legea, urtarrilaren 27koa, Adingabea babesteari buruzkoa.....	1186
7.4.3.6. 5/1995 Legea, apirilaren 6koa, Irisgarritasuna sustatzeari eta Oztupoak kentzeari buruzkoa	1187
7.4.3.7. 9/1996 Legea, abenduaren 27koa, Asturiasko Printzerriko Eskola Kontseilua arautzen duena	1188
7.4.3.8. 1/1998 Legea, martxoaren 23koa, bablea/asturiera erabiltzeari eta sustatzeari buruzkoa	1189
7.4.3.9. 1/2001 Legea, martxoaren 6koa, Kultura Ondareari buruzkoa	1195
7.4.3.10. 11/2002 Legea, abenduaren 2koa, Kontsumitzaile eta Erabiltzailei buruzkoa.....	1197
7.4.3.11. 3/2005 Legea, uztailaren 8koa, Enplegu Zerbitzu Publikoari buruzkoa	1198
7.4.3.12. 4/2006 Legea, maiatzaren 5koa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa	1199
7.4.3.13. 3/2007 Legea, martxoaren 23koa, Familia-bitartekaritzari buruzkoa.....	1200
7.4.3.14. 2/2009 Legea, maiatzaren 8koa, 2009-2012 Aldirako Asturiasko Estatistika Plana onesten duena ...	1201
7.4.3.15. 2/2011 Legea, martxoaren 11koa, emakumeen eta gizonen berdintasunerakoa eta genero-indarkeria desagerraraztekoa.....	1202
7.4.3.16. 8/2014 Legea, uztailaren 17koa, Sektore Publiko Autonomikoa bigarren aldiz berregituratzeari buruzkoa	1203
7.4.3.17. 4/2015 Legea, martxoaren 6koa, drogen eta edari alkoholodunen arloko arreta integralari buruzkoa...	1204
7.4.3.18. 6/2017 Legea, ekainaren 30ekoa, Asturiasko Estatistika Plana onesten duena.....	1205
7.4.3.19. 2/2018 Legea, martxoaren 23koa, Kanpoko Asturiarrei eta Asturiartasunaren Aitorpenari buruzkoa	1206
7.4.3.20. 3/2018 Legea, apirilaren 20koa, Eskola Kontseilua arautzen duen abenduaren 27ko 9/1996 Legea lehen aldiz aldatzen duena.....	1209
7.4.3.21. 14/2018 Legea, abenduaren 28koa, 2019rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1210
7.4.3.22. 2/2019 Legea, martxoaren 1ekoa, elikagaien kalitateari, kalitate bereiziari eta elikagaien zuzeneko salmentari buruzkoa.....	1211
7.4.3.23. 6/2019 Legea, martxoaren 29koa, Gazte Partaidetzari eta Sustapenari buruzkoa	1212
7.4.3.24. 8/2019 Legea, abenduaren 30ekoa, 2020rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1213
7.4.3.25. 2/2020 Legea, abenduaren 23koa, Laguntza-txakurrak dituzten Erabiltzaileen Ingurunera iristeari buruzkoa	1214
7.4.3.26. 3/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1215
7.4.3.27. 6/2021 Legea, abenduaren 30ekoa, 2020rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1216
7.4.3.28. 2/2022 Legea, apirilaren 6koa, Ohoreak eta Goraipamenak arautzen dituen maiatzaren 15eko 4/1986 Legea lehen aldiz aldatzen duena	1217
7.4.3.29. 3/2022 Legea, maiatzaren 18koa, 2022-2025 aldirako Asturiasko Estatistika Plana onesten duena ..	1218
7.4.3.30. 6/2022 Legea, ekainaren 29koa, Asturiar Ikaskuntzen Errege Institutuarena.....	1219
7.4.3.31. 9/2022 Legea, azaroaren 30ekoa, Zientzia, Enpresa Lehiakortasun eta Berrikuntzarako Agentziarena	1220

7.4.3.32. 10/2022 Legea, abenduaren 30ekoa, 2023rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1221
7.4.3.33. 1/2023 Legea, martxoaren 15ekoa, Ingurumen-kalitateari buruzkoa	1222
7.4.3.34. 2/2023 Legea, martxoaren 15ekoa, Enplegu Publikoari buruzkoa.....	1223
7.4.4. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoa	1225
7.4.4.1. 3/1986 Legea, apirilaren 29koa, Balear Uharteetako Hizkuntza Normalizazioari buruzkoa	1226
7.4.4.2. 8/1986 Legea, azaroaren 26koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Hauteskunderi buruzkoa	1240
7.4.4.3. 2/1997 Legea, ekainaren 3koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Tasei buruzkoa.....	1241
7.4.4.4. 10/1997 Legea, abenduaren 23koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 1998rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1242
7.4.4.5. 11/1998 Legea, abenduaren 14koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Tasen Araubide Espezifikuari buruzkoa.....	1243
7.4.4.6. 16/2000 Legea, abenduaren 27koa, Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko Neurriari buruzkoa	1245
7.4.4.7. 13/2001 Legea, urriaren 8koa, Balear Uharteetako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa.....	1246
7.4.4.8. 20/2001 Legea, abenduaren 21ekoa, Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko Neurriari buruzkoa	1247
7.4.4.9. 2/2003 Legea, martxoaren 20koa, Balear Uharteetako Unibertsitate Sistemaren Antolaketa Instituzionalari buruzkoa	1248
7.4.4.10. 3/2003 Legea, martxoaren 26koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren Araubide Juridikoari buruzkoa.....	1249
7.4.4.11. 4/2003 Legea, martxoaren 26koa, Balear Uharteetako Museoei buruzkoa.....	1251
7.4.4.12. 5/2003 Legea, apirilaren 4koa, Balear Uharteetako Osasunari buruzkoa	1252
7.4.4.13. 5/2004 Legea, abenduaren 20koa, Balear Uharteetako Turismo-gidarien Elkargo Ofiziala sortzekoa.....	1253
7.4.4.14. 8/2004 Legea, abenduaren 23koa, Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko Neurriari buruzkoa	1254
7.4.4.15. 9/2005 Legea, ekainaren 21ekoa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa	1255
7.4.4.16. 4/2006 Legea, martxoaren 30ekoa, Balear Uharteetako helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorrei buruzkoa	1256
7.4.4.17. 10/2006 Legea, uztailaren 26koa, Gazteriari buruzkoa.....	1259
7.4.4.18. 19/2006 Legea, azaroaren 23koa, Balear Uharteetako Liburutegi Sistemari buruzkoa	1262
7.4.4.19. 20/2006 Legea, abenduaren 15ekoa, Balear Uharteetako Udal- eta Toki-araubideari buruzkoa.....	1264
7.4.4.20. 23/2006 Legea, abenduaren 20koa, Palmako Hiriburutzari buruzkoa	1265
7.4.4.21. 1/2007 Lege Organikoa, otsailaren 28koa, Balear Uharteetako Autonomia Estatutua erreformatzekoa	1266
7.4.4.22. 2/2007 Legea, martxoaren 16koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren kidego eta eskalei buruzkoa.....	1270
7.4.4.23. 3/2007 Legea, martxoaren 27koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzkoa	1271
7.4.4.24. 4/2009 Legea, ekainaren 11koa, Balear Uharteetako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa	1274
7.4.4.25. 2/2010 Legea, ekainaren 7koa, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluari buruzkoa.....	1275
7.4.4.26. 5/2010 Legea, ekainaren 16koa, Balear Uharteetako Kontsulta Kontseiluari buruzkoa	1276
7.4.4.27. 13/2010 Legea, abenduaren 9koa, Balear Uharteetako Publizitate Instituzionalari buruzkoa	1277
7.4.4.28. 15/2010 Legea, abenduaren 22koa, Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoari buruzkoa	1279

7.4.4.29. 4/2011 Legea, martxoaren 31koa, Balear Uharteetako administrazio onari eta gobernu onari buruzkoa	1282
7.4.4.30. 9/2011 Legea, abenduaren 23koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2012rako aurrekontu orokorreari buruzkoa	1284
7.4.4.31. 8/2012 Legea, uztailaren 19koa, Balear Uharteetako Turismoari buruzkoa	1285
7.4.4.32. 4/2013 Legea, uztailaren 17koa, Balear Uharteetako Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa	1286
7.4.4.33. 5/2013 Legea, urriaren 1ekoa, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoei buruzkoa	1288
7.4.4.34. 7/2014 Legea, uztailaren 23koa, Balear Uharteetako Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak babesteari buruzkoa	1291
7.4.4.35. 13/2014 Legea, abenduaren 29koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2015erako aurrekontu orokorreari buruzkoa	1293
7.4.4.36. 5/2015 Legea, martxoaren 23koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren lege- eta erregelamendu-ordenamendua arrazionalizatu eta sinplifikatzeari buruzkoa	1296
7.4.4.37. 4/2016 Legea, apirilaren 6koa, funtzio publikoaren eremuan katalanaren erabilera berreskuratzeko hizkuntza-gaikuntzarako neurriei buruzkoa	1297
7.4.4.38. 8/2016 Legea, maiatzaren 30ekoa, lesbiana, gay, trans, bisexual eta intersexualen eskubideak bermatu eta LGTBI fobia desagerrarazteari buruzkoa	1306
7.4.4.39. 11/2016 Legea, uztailaren 28koa, Emakumeen eta Gizonen berdintasunari buruzkoa.....	1307
7.4.4.40. 12/2016 Legea, abuztuaren 17koa, Balear Uharteetako Ingurumen Ebaluazioari buruzkoa	1310
7.4.4.41. 4/2017 Legea, uztailaren 12koa, Balear Uharteetako Industriari buruzkoa.....	1311
7.4.4.42. 7/2017 Legea, abuztuaren 3koa, Balear Uharteetako Zuzenbide Zibilaren Konpilazioa aldatzen duena	1312
7.4.4.43. 8/2017 Legea, abuztuaren 3koa, Balear Uharteetako Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa	1314
7.4.4.44. 1/2018 Legea, martxoaren 5ekoa, Balear Uharteetako Aholku Kontseiluko kidego eta eskala propioei buruzkoa	1316
7.4.4.45. 2/2018 Legea, apirilaren 13koa, Balear Uharten Memoria eta Aitorpen Demokratikoei buruzkoa ...	1317
7.4.4.46. 3/2018 Legea, maiatzaren 29koa, Gizarte-ekintzaren Hirugarren Sektorari buruzkoa	1318
7.4.4.47. 7/2018 Legea, uztailaren 31koa, Balear Uharteetan Laneko Segurtasuna eta Osasuna sustatzekoa.....	1319
7.4.4.48. 1/2019 Legea, urtarrilaren 31koa, Balear Uharteetako Gobernuari buruzkoa	1320
7.4.4.49. 9/2019 Legea, otsailaren 19koa, Balear Uharteetako haurren eta nerabeen arretari eta eskubideei buruzkoa	1321
7.4.4.50. 11/2019 Legea, martxoaren 8koa, Balear Uharteetako Boluntariotzari buruzkoa	1325
7.4.4.51. 12/2019 Legea, martxoaren 12koa, Herri-kontsultei eta Partaidetza-prozesuei buruzkoa	1326
7.4.4.52. 16/2019 Legea, apirilaren 8koa, Eivissa Hiriko Hiriburutzaren Estatutu Bereziari buruzkoa	1327
7.4.4.53. 18/2019 Legea, apirilaren 8koa, Balear Uharteetako Kultura-ondare Immateriala babesteari buruzkoa	1328
7.4.4.54. 1/2020 Legegintzako Dekretua, abuztuaren 28koa, Balear Uharteetako ingurumen-ebaluazioari buruzko Legearen testu bategina onesten duena.....	1329
7.4.4.55. 3/2020 Legea, abenduaren 29koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2021. urterako aurrekontu orokorreari buruzkoa	1330
7.4.4.56. 4/2021 Legea, abenduaren 17koa, Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Planaren esparruan Europako funtsekin finantzatu behar diren jarduketak eta proiektuak exekutatzeko ezohiko eta premiazko neurriei buruzkoa	1332
7.4.4.57. 5/2021 Legea, abenduaren 28koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2015erako Aurrekontu Orokorreari buruzkoa.....	1333
7.4.4.58. 1/2022 Legea, martxoaren 8koa, Balear Uharteetako Hezkuntzari buruzkoa.....	1335
7.4.4.59. 4/2022 Legea, ekainaren 28koa, Uharteetako Kontseiluei buruzkoa	1349

7.4.4.60. 5/2022 Legea, uztailaren 8koa, Balear Uharteetako Gazte-politikei buruzkoa.....	1350
7.4.4.61. 6/2022 Legea, abuztuaren 5koa, Balear Uharteetako Artxiboei eta Kudeaketa Dokumentalari buruzkoa	1355
7.4.4.62. 7/2022 Legea, abuztuaren 5koa, Balear Uharteetako Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzari buruzkoa	1356
7.4.4.63. 10/2022 Legea, abenduaren 23koa, Balear Uharteetako Haur eta Gazteentzako Hezkuntza-aisialdiari buruzkoa	1357
7.4.4.64. 11/2022 Legea, abenduaren 28koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1365
7.4.4.65. 2/2023 Legea, otsailaren 7koa, Balear Uharteetako Jarduera Fisiko eta Kirolari buruzkoa	1366
7.4.4.66. 3/2023 Legea, otsailaren 17koa, Menorca Biosfera Erreserbarena	1371
7.4.4.67. 4/2023 Legea, otsailaren 27koa, Balear Uharteetako Gizarte-prestazio Ekonomikoei buruzkoa.....	1372
7.4.4.68. 6/2023 Legea, martxoaren 16koa, Balear Uharteetako Merkataritza bultzatzeko Udal-eremuei buruzkoa	1373
7.4.4.69. 7/2023 Legea, martxoaren 22koa, Balear Uharteetako Erkidegoei zein Balear Uharteetako lurraldetik kanpo dauden erkidegoei buruzkoa.....	1374
7.4.4.70. 8/2023 Legea, martxoaren 27koa, Eraldaketa Globalerako Lankidetzari buruzkoa	1376
7.4.5. Errioxako Autonomia Erkidegoa.....	1378
7.4.5.1. 3/1982 Lege Organikoa, ekainaren 9koa, Errioxako Autonomia Estatutuari buruzkoa.....	1379
7.4.5.2. 3/1990 Legea, ekainaren 29koa, Errioxako Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren Funtzio Publikoari buruzkoa	1380
7.4.5.3. 4/1994 Legea, maiatzaren 24koa, Errioxako Artxiboei eta Dokumentu-ondareari buruzkoa	1381
7.4.5.4. 2/2002 Legea, apirilaren 17koa, Osasunari buruzkoa	1382
7.4.5.5. 1/2003 Legea, martxoaren 3koa, Errioxako Toki-administrazioari buruzkoa	1383
7.4.5.6. 7/2004 Legea, urriaren 18koa, Errioxako Ondare Kultural, Historiko eta Artistikoari buruzkoa	1384
7.4.5.7. 3/2005 Legea, martxoaren 14koa, Errioxako Autonomia Erkidegoko merkataritza-jarduera eta feria-jarduerak antolatzeari buruzkoa	1385
7.4.5.8. 1/2006 Legea, otsailaren 28koa, Errioxako Adingabeak babesteari buruzkoa.....	1386
7.4.5.9. 4/2006 Legea, apirilaren 19koa, Errioxako Ikaskuntzen Institutuari buruzkoa.....	1387
7.4.5.10. 3/2009 Legea, ekainaren 23koa, Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzari buruzkoa	1388
7.4.5.11. 7/2009 Legea, abenduaren 22koa, Errioxako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa.....	1389
7.4.5.12. 5/2010 Legea, maiatzaren 14koa, Errioxako Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa.....	1390
7.4.5.13. 5/2013 Legea, apirilaren 12koa, Errioxako Autonomia Erkidegoan Kontsumitzaileak defendatzeari buruzkoa	1391
7.4.5.14. 10/2013 Legea, urriaren 21koa, Ekintzailei, Autonomoei eta ETEei laguntzeari buruzkoa.....	1393
7.4.5.15. 11/2013 Legea, urriaren 21koa, Errioxako Ogasun Publikoari buruzkoa	1394
7.4.5.16. 5/2014 Legea, urriaren 20koa, Administrazio Elektronikoei eta Administrazio-simplifikazioari buruzkoa	1395
7.4.5.17. 1/2015 Legea, martxoaren 23koa, Errioxako Ariketa Fisiko eta Kirolari buruzkoa.....	1396
7.4.5.18. 2/2016 Legea, urriaren 14koa, Errioxako Logopeden Elkargo Profesionala sortzen duena	1397
7.4.5.19. 5/2017 Legea, maiatzaren 8koa, Errioxako Administrazioarako Kontu Irekiei buruzkoa.....	1398
7.4.5.20. 7/2017 Legea, maiatzaren 22koa, Komunikazio eta Publizitate Instituzionalari buruzkoa	1399
7.4.5.21. 8/2017 Legea, irailaren 19koa, Errioxako Laguntza-txakurrei buruzkoa	1400
7.4.5.22. 1/2021 Legea, urtarrilaren 29koa, Errioxako Autonomia Erkidegoaren 2021erako aurrekontu orokorreari buruzkoa.....	1401

7.4.5.23. 3/2021 Legea, apirilaren 28koa, Errioxako Autonomia Erkidegoko Mezenasgoari buruzkoa.....	1402
7.4.5.24. 6/2021 Legea, abenduaren 27koa, Errioxako Autonomia Erkidegoaren 2022rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1403
7.4.5.25. 2/2022 Legea, otsailaren 23koa, Errioxako Autonomia Erkidegoan transexualen eta haien senideen berdintasuna, genero-identitate eta-adierazpena eta eskubideak aitortzeari buruzkoa.....	1404
7.4.5.26. 5/2022 Legea, apirilaren 12koa, Errioxako Memoria Demokratikoa Berreskuratzeari buruzkoa.....	1406
7.4.5.27. 11/2022 Legea, irailaren 20koa, Errioxako Genero-indarkeriaren aurkakoa.....	1407
7.4.5.28. 14/2022 Legea, abenduaren 23koa, Errioxako Gazteriarri buruzkoa.....	1409
7.4.5.29. 16/2022 Legea, abenduaren 29koa, Errioxako Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1410
7.4.5.30. 1/2023 Legea, urtarrilaren 31koa, Errioxako Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa.....	1412
7.4.5.31. 6/2023 Legea, martxoaren 22koa, osasun mentaleko arazoak dituzten pertsonen eta haien familiei buruzkoa.....	1422
7.4.5.32. 7/2023 Legea, apirilaren 20koa, Errioxako Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarriari buruzkoa.....	1423
7.4.5.33. 8/2023 Legea, apirilaren 20koa, Errioxako Teknologia eta Berrikuntzari buruzkoa.....	1426
7.4.5.34. 9/2023 Legea, maiatzaren 5koa, Errioxako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzkoa.....	1427
7.4.6. Extremadurako Autonomia Erkidegoa.....	1428
7.4.6.1. 1/1983 Lege Organikoa, otsailaren 25koa, Extremadurako Autonomia Estatutuari buruzkoa.....	1429
7.4.6.2. 2/1999 Legea, martxoaren 29koa, Extremadurako Ondare Historiko eta Kulturalari buruzkoa.....	1430
7.4.6.3. 3/2005 Legea, uztailaren 8koa, Osasun Informazioari eta Pazientearen Autonomiari buruzkoa.....	1432
7.4.6.4. 2/2010 Legea, otsailaren 26koa, Extremadurako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa.....	1433
7.4.6.5. 2/2011 Legea, urtarrilaren 31koa, Extremadurako Turismoa garatu eta modernizatzeari buruzkoa.....	1435
7.4.6.6. 4/2011 Legea, martxoaren 7koa, Extremadurako Hezkuntzari buruzkoa.....	1436
7.4.6.7. 8/2011 Legea, martxoaren 23koa, Extremadurako emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari eta genero-indarkeriaren aurkakoari buruzkoa.....	1444
7.4.6.8. 2/2012 Legea, ekainaren 28koa, Extremadurako Autonomia Erkidegoko tributuen, finantzen eta jokoaren arloko premiazko neurriei buruzkoa.....	1448
7.4.6.9. 4/2013 Legea, maiatzaren 21koa, Extremadurako Gobernu Irekiari buruzkoa.....	1449
7.4.6.10. 8/2013 Legea, abenduaren 27koa, Extremadurako Komunikazio eta Publizitate Institutuzionalari buruzkoa.....	1450
7.4.6.11. 11/2014 Legea, abenduaren 9koa, Extremadurako Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa.....	1451
7.4.6.12. 8/2015 Legea, martxoaren 31koa, Laborategi Kliniko eta Biomedikoko Goi-mailako Teknikarien Elkargo Profesionala sortzeari buruzkoa.....	1453
7.4.6.13. 12/2015 Legea, apirilaren 8koa, Extremadurako Autonomia Erkidegoan lesbiana, gay, bisexual, transexual, transgenero eta intersexualen berdintasun sozialari, eta sexu-orientazioan eta genero-identitatean oinarritutako diskriminazioaren aurkako politika publikoei buruzkoa.....	1454
7.4.6.14. 13/2015 Legea, apirilaren 8koa, Extremadurako Funtzio Publikoari buruzkoa.....	1456
7.4.6.15. 8/2016 Legea, abenduaren 12koa, Extremadurako Autonomia Erkidegoko tributuen, ondare-, finantza- eta administrazio-neurriei buruzkoa.....	1458
7.4.6.16. 7/2017 Legea, abuztuaren 1koa, Extremadurako Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa.....	1459
7.4.6.17. 4/2019 Legea, otsailaren 18koa, Extremadurako irakaskuntzako zentroetan energia-efizientzia eta baldintza termikoak eta ingurumenekoak hobetzeari buruzkoa.....	1460
7.4.6.18. 6/2019 Legea, otsailaren 20koa, Extremadurako Kontsumitzaileen Estatutuari buruzkoa.....	1461
7.4.6.19. 7/2019 Legea, apirilaren 5koa, Extremadurako Autonomia Erkidegoko Jendaurreko Ikuskizunei eta Jolas-jarduerei buruzkoa.....	1462

7.4.6.20. 10/2019 Legea, apirilaren 11koa, Extremadurako Autonomia Erkidegoko babes zibilari eta larrialdien kudeaketari buruzkoa.....	1463
7.4.6.21. 1/2021 Legea, otsailaren 3oa, Extremadurako Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1464
7.4.6.22. 3/2021 Legea, abenduaren 30ekoa, Extremadurako Autonomia Erkidegoaren 2022rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1465
7.4.6.23. 2/2022 Legea, apirilaren 1ekoa, Extremadurako Liburutegiei buruzkoa.....	1466
7.4.6.24. 3/2022 Legea, martxoaren 17koa, Extremadurako Demografia- eta lurralde-erronkari aurre egiteko Neurriei buruzkoa.....	1469
7.4.6.25. 4/2022 Legea, uztailaren 27koa, Extremadurako Arrazionalizazio eta Sinplifikazio Administrazioarena	1470
7.4.6.26. 5/2022 Legea, azaroaren 25ekoa, herritarrei administrazio-erantzuna emateko prozesuak hobetzeko eta zerbitzu publikoak baliagarri izateko neurriei buruzkoa.....	1472
7.4.6.27. 6/2022 Legea, abenduaren 30ekoa, Extremadurako Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1473
7.4.6.28. 3/2023 Legea, martxoaren 29koa, Extremadurako Nazioarteko Lankidetzeta eta Elkartasunari buruzkoa	1474
7.4.7. Galiziako Autonomia Erkidegoa.....	1475
7.4.7.1. 1/1981 Lege Organikoa, apirilaren 6koa, Galiziarentzako Autonomia Estatutuari buruzkoa	1476
7.4.7.2. 8/1983 Legea, uztailaren 8koa, Galiziako Kulturaren Kontseiluari buruzkoa	1478
7.4.7.3. 6/1984 Legea, ekainaren 5ekoa, Galiziako Herriaren Jagoleari buruzkoa	1480
7.4.7.4. 10/1984 Legea, uztailaren 13koa, apirilaren 4ko 3/1984 Errege Lege-dekretuak ezarritako baliabideak esleitzeari buruzkoa.....	1481
7.4.7.5. 4/1987 Legea, maiatzaren 27koa, Administrazio Publikoaren Galiziako Eskola sortzekoa.....	1482
7.4.7.6. 5/1988 Legea, ekainaren 21ekoa, toki-erakundeek galiziera Galiziako hizkuntza ofizial gisa erabiltzeari buruzkoa	1483
7.4.7.7. 9/1992 Legea, uztailaren 24koa, Helduen Hezkuntzari eta Sustapenari buruzkoa	1485
7.4.7.8. 5/1997 Legea, uztailaren 22koa, Galiziako Toki-administrazioari buruzkoa	1486
7.4.7.9. 8/1997 Legea, abuztuaren 20koa, Galiziako Autonomia Erkidegoko Irisgarritasunari eta Oztopoak kentzeari buruzkoa	1488
7.4.7.10. 6/1999 Legea, irailaren 1ekoa, Galiziako Ikus-entzunezkoei buruzkoa.....	1490
7.4.7.11. 4/2001 Legea, maiatzaren 31koa, Familia-bitartekaritza arautzen duena.....	1492
7.4.7.12. 4/2002 Legea, ekainaren 25ekoa, Santiago de Compostela Hiriararen Hiriburutzaren Estatutuari buruzkoa	1493
7.4.7.13. 3/2003 Legea, ekainaren 19koa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa	1494
7.4.7.14. 6/2003 Legea, abenduaren 9koa, Galiziako Autonomia Erkidegoa arautzen duten tasa, prezio eta ordainarazpenei buruzkoa.....	1495
7.4.7.15. 5/2004 Legea, uztailaren 8koa, Galiziako Merkataritza, Industria eta Nabigazioko Ganbera Ofizialei buruzkoa	1496
7.4.7.16. 2/2005 Legea, otsailaren 18koa, Galiziako Elikagaien Kalitatea sustatu eta defendatzeari buruzkoa ..	1497
7.4.7.17. 2/2006 Legea, ekainaren 14koa, Galiziako Zuzenbide Zibilari buruzkoa	1498
7.4.7.18. 3/2006 Legea, ekainaren 30ekoa, Galiziako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa	1499
7.4.7.19. 8/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziako Informatikako Ingeniaritza Teknikoaren Elkargo Profesionala sortzekoa	1500
7.4.7.20. 9/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziako Bitxigintza, Urregintza, Zilargintza, Erlojugintza eta Gemologiako Elkargo Profesionala sortzekoa.....	1501

7.4.7.21. 10/2006 Legea, abenduaren Iekoa, Galiziako Informatikako Ingeniaritzaren Elkargo Profesionala sortzekoa.....	1502
7.4.7.22. 11/2006 Legea, abenduaren Iekoa, Galiziako Hortzetako Higienisten Elkargo Profesionala sortzekoa	1503
7.4.7.23. 12/2006 Legea, abenduaren Iekoa, Galiziar Intereseko Fundazioei buruzkoa	1504
7.4.7.24. 17/2006 Legea, abenduaren 27koa, Galiziako Liburu eta Irakurketari buruzkoa.....	1505
7.4.7.25. 4/2007 Legea, apirilaren 20koa, Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa	1511
7.4.7.26. 8/2007 Legea, ekainaren 13koa, Galiziako Poliziari buruzkoa	1513
7.4.7.27. 9/2007 Legea, ekainaren 13koa, Galiziako Dirulaguntzei buruzkoa.....	1515
7.4.7.28. 11/2007 Legea, uztailaren 27koa, Genero-indarkeriaren Prebentziorako eta Tratamendu Integralerakoa	1516
7.4.7.29. 15/2007 Legea, abenduaren 13koa, Galiziako Ingeniari Kimikoen Elkargo Ofiziala sortzekoa	1517
7.4.7.30. 1/2008 Legegintzako Dekretua, martxoaren 13koa, Galiziako Funtzio Publikoari buruzko Legearen testu bategina onesten duena.....	1518
7.4.7.31. 1/2008 Legea, apirilaren 17koa, Galiziako Ikertzaile Pribatuen Elkargo Profesionala sortzekoa	1520
7.4.7.32. 4/2008 Legea, maiatzaren 23koa, Galiziako Kultura Industrien Agentzia sortzekoa	1521
7.4.7.33. 8/2008 Legea, uztailaren 10ekoa, Galiziako Osasunari buruzkoa.....	1523
7.4.7.34. 13/2008 Legea, abenduaren 3koa, Galiziako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa	1524
7.4.7.35. 2/2009 Legea, ekainaren 23koa, martxoaren 13ko 1/2008 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Galiziako Funtzio Publikoari buruzko Legearen testu bategina aldatzen duena	1525
7.4.7.36. 5/2010 Legea, ekainaren 23koa, Emakume Haurdunari laguntzeko Sarea ezarri eta arautzen duena ..	1527
7.4.7.37. 11/2010 Legea, abenduaren 17koa, Adingabekoen Edari Alkoholdunen Kontsumoa prebenitzekoa ..	1528
7.4.7.38. 13/2010 Legea, abenduaren 17koa, Galiziako Barne-merkataritzari buruzkoa	1529
7.4.7.39. 3/2011 Legea, ekainaren 30ekoa, Galiziako Familia eta Elkarbizitza babesteari buruzkoa	1530
7.4.7.40. 7/2011 Legea, urriaren 27koa, Galiziako Turismoari buruzkoa.....	1531
7.4.7.41. 9/2011 Legea, azaroaren 9koa, Galiziako Ikus-entzunezko Komunikabide Publikoei buruzkoa.....	1533
7.4.7.42. 10/2011 Legea, azaroaren 28koa, Borondatezko Ekintzari buruzkoa.....	1535
7.4.7.43. 14/2011 Legea, abenduaren 16koa, Galiziako Kooperatibei buruzko abenduaren 18ko 5/1998 Legea aldatzen duena.....	1536
7.4.7.44. 2/2012 Legea, martxoaren 28koa, Galiziakoa, Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak babesteari buruzkoa	1537
7.4.7.45. 5/2012 Legea, ekainaren 15ekoa, Galiziako Liburutegiei buruzkoa	1540
7.4.7.46. 6/2012 Legea, ekainaren 19koa, Galiziako Gazteriari buruzkoa	1542
7.4.7.47. 4/2013 Legea, maiatzaren 30ekoa, Galizian turismo-ibilgailuetan ibiltzen diren pertsonen garraio publikoari buruzkoa	1544
7.4.7.48. 6/2013 Legea, ekainaren 13koa, Galiziako Unibertsitate-sistemari buruzkoa.....	1545
7.4.7.49. 7/2013 Legea, ekainaren 13koa, Galiziaratasunari buruzkoa.....	1547
7.4.7.50. 9/2013 Legea, abenduaren 19koa, Galiziako Ekintzailetzari eta Lehiakortasun Ekonomikoari buruzkoa	1550
7.4.7.51. 1/2014 Legea, martxoaren 24koa, Portuges Hizkuntzari Probetxua atera eta Lusofoniarekiko Loturak indartzen dituena.....	1551
7.4.7.52. 2/2014 Legea, apirilaren 14koa, Galizian lesbianak, gayak, transexualak, bisexualak eta intersexualak tratatu berdina izateari eta diskriminaziorik ez izateari buruzkoa	1553
7.4.7.53. 10/2014 Legea, abenduaren 3koa, Irisgarritasunari buruzkoa	1555
7.4.7.54. 1/2015 Legea, apirilaren 1ekoa, Zerbitzu Publikoen Kalitatea eta Administrazio Ona bermatzeari	

buruzkoa	1558
7.4.7.55. 2/2015 Legea, apirilaren 29koa, Galiziako Enplegu Publikoari buruzkoa.....	1559
7.4.7.56. 3/2015 Legea, ekainaren 12koa, Galiziako Dietista-nutrizionisten Elkargo Ofiziala sortzekoa	1563
7.4.7.57. 1/2016 Legea, urtarrilaren 18koa, Gardentasunari eta Gobernu Onari buruzkoa	1564
7.4.7.58. 4/2016 Legea, apirilaren 4koa, Galiziako Autonomia Erkidegoaren Administrazio Orokorrari eta haren sektore publikoari ematen zaien laguntza juridikoa antolatzeari buruzkoa.....	1565
7.4.7.59. 5/2016 Legea, maiatzaren 4koa, Galiziako Kultura Ondareari buruzkoa	1566
7.4.7.60. 11/2016 Legea, uztailearen 19koa, Galiziako Autonomia Erkidegoko merkataritza-titularren elkargoek eta ekonomialarienek bat egiteagatik, ekonomialarien probintzia-elkargoak sortzekoa	1568
7.4.7.61. 13/2016 Legea, uztailearen 26koa, Galiziako Terapeuta Okupazionalen Elkargo Ofiziala sortzekoa..	1569
7.4.7.62. 3/2017 Legea, uztailearen 13koa, ekonomiaren hazkundera bultzatu eta gizarte-gastua indartzeari buruzkoa, eta Galiziako Autonomia Erkidegoaren 2017. urterako aurrekontu orokorreari buruzko otsailaren 8ko 1/2017 Legea aldatzekoa	1570
7.4.7.63. 10/2017 Legea, abenduaren 27koa, Galiziako Jendaurreko Ikuskizunen eta Jolas-jarduerena.....	1571
7.4.7.64. 3/2019 Legea, uztailearen 2koa, Galiziako Famazia Antolamenduari buruzkoa	1572
7.4.7.65. 4/2019 Legea, uztailearen 17koa, Galiziako Administrazio Digitalari buruzkoa	1573
7.4.7.66. 4/2021 Legea, abenduaren 28koa, Neurri Fiskal eta Administrazioari buruzkoa.....	1575
7.4.7.67. 5/2021 Legea, otsailaren 2koa, Galiziako Demografia bultzatzeari buruzkoa.....	1576
7.4.7.68. 9/2021 Legea, otsailaren 25koa, Galiziako Administrazio-simplifikazioari eta Berraktibazio Ekonomikoa laguntzeari buruzkoa.....	1577
7.4.7.69. 10/2021 Legea, martxoaren 9koa, Galiziako Kanpo-ekintza eta Garapenerako Lankidetzaren arautzen dituenak	1578
7.4.7.70. 15/2021 Legea, abenduaren 3koa, Genero Indarkeriaren Prebentzioari eta Tratamendu Integralerako uztailearen 27ko Galiziako 11/2007 Legea aldatzen duena	1585
7.4.7.71. 16/2021 Legea, abenduaren 20koa, 2022-2026 aldirako Galiziako Estatistika Planarena.....	1586
7.4.7.72. 18/2021 Legea, abenduaren 17koa, Neurri Fiskal eta Administrazioari buruzkoa	1587
7.4.7.73. 5/2022 Legea, abenduaren 21koa, Galiziako Autonomia Erkidegoko enplegu publikoan behin-behinekotasuna murrizteko premiazko neurriei buruzkoa.....	1589
7.4.7.74. 7/2022 Legea, abenduaren 27koa, Neurri Fiskal eta Administrazioari buruzkoa.....	1590
7.4.8. Gaztela eta Leongo Autonomia Erkidegoa.....	1591
7.4.8.1. 12/2001 Legea, abenduaren 20koa, Gaztela eta Leongo Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoari buruzko buruzkoa	1592
7.4.8.2. 3/2003 Legea, martxoaren 28koa, Gaztela eta Leongo Unibertsitateari buruzkoa	1593
7.4.8.3. 8/2006 Legea, urriaren 10koa, Gaztela eta Leongo Boluntariotzari buruzkoa	1594
7.4.8.4. 14/2007 Lege Organikoa, azaroaren 30koa, Gaztela eta Leongo Autonomia Estatutua erreformatzekoa	1595
7.4.8.5. 14/2010 Legea, abenduaren 9koa, Gaztela eta Leongo Turismoari buruzkoa	1597
7.4.8.6. 3/2013 Legea, maiatzaren 28koa, Immigranteak Gaztela eta Leongo Gizartean txertatzeari buruzkoa.	1598
7.4.8.7. 8/2013 Legea, urriaren 29koa, Kanpoan diren Gaztelar eta Leondarren Herriartasunari buruzkoa.....	1600
7.4.8.8. 2/2014 Legea, martxoaren 28koa, Gaztela eta Leongo Museo-zentroei buruzkoa	1602
7.4.8.9. 2/2015 Legea, martxoaren 4koa, Gaztela eta Leongo Kontsumitzailearen Estatutua onesten duena.....	1603
7.4.8.10. 3/2019 Legea, otsailaren 25koa, Gaztela eta Leongo Gorputz- eta Kirol-jarduerari buruzkoa	1605
7.4.8.11. 1/2021 Legea, otsailaren 22koa, Tributu-, Administrazio- eta Finantza-neurriei buruzkoa	1606
7.4.8.12. 5/2021 Legea, irailaren 14koa, Gaztela eta Leongo Hirugarren Sektore Sozialari buruzkoa, zeinak aldatzen baitu Gaztela eta Leongo Boluntariotzari buruzko urriaren 10eko 8/2006 Legea.....	1607

7.4.9. Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoa.....	I 608
7.4.9.1. 1/1994 Legea, maiatzaren 24koa, Gaztela-Mantxako Irisgarritasunari eta Oztopoak kentzeari buruzkoa	I 609
7.4.9.2. 7/2001 Legea, ekainaren 28koa, Langileak hautatu eta Lanpostuak betetzeari buruzkoa.....	I 610
7.4.9.3. 9/2001 Legea, irailaren 27koa, Gaztela-Mantxako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa.....	I 611
7.4.9.4. 8/2003 Legea, martxoaren 20koa, Gaztela-Mantxako Mahastiari eta Ardoari buruzkoa	I 612
7.4.9.5. 3/2007 Legea, martxoaren 8koa, Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoko Hezkuntzako Partaidetza Sozialari buruzkoa.....	I 613
7.4.9.6. 7/2007 Legea, martxoaren 15koa, Gaztela-Mantxako Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari buruzkoa	I 614
7.4.9.7. 10/2007 Legea, martxoaren 29koa, Gaztela-Mantxako Ikus-entzunezko Hedabideei buruzkoa	I 615
7.4.9.8. 5/2010 Legea, ekainaren 24koa, Gaztela-Mantxako Osasun Arloko Eskubide eta Eginbeharrei buruzkoa	I 617
7.4.9.9. 7/2010 Legea, uztailaren 20koa, Gaztela-Mantxako Hezkuntzari buruzkoa	I 618
7.4.9.10. 12/2010 Legea, azaroaren 18koa, Gaztela-Mantxako Emakumeen eta Gizonen arteko berdintasunari buruzkoa.....	I 627
7.4.9.11. 14/2010 Legea, abenduaren 16koa, Gaztela-Mantxako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa.....	I 629
7.4.9.12. 3/2011 Legea, otsailaren 24koa, Gaztela-Mantxako Irakurketa eta Liburutegiei buruzkoa	I 630
7.4.9.13. 4/2011 Legea, martxoaren 10koa, Gaztela-Mantxako Enplegu Publikoari buruzkoa.....	I 631
7.4.9.14. 15/2011 Legea, abenduaren 15koa, Ekintzaile, Autonomo eta ETEei buruzkoa.....	I 634
7.4.9.15. 8/2013 Legea, azaroaren 21koa, Gaztela-Mantxako Tributu-neurriei buruzkoa.....	I 635
7.4.9.16. 5/2014 Legea, urriaren 9koa, Gaztela-Mantxako haur eta nerabeei gizarte-babesa eta babes juridikoa emateari buruzkoa.....	I 636
7.4.9.17. 7/2014 Legea, azaroaren 13koa, Gaztela-Mantxan Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideak bermatzeari buruzkoa.....	I 637
7.4.9.18. 4/2018 Legea, urriaren 8koa, Gaztela-Mantxan Genero-Indarkeriarik Gabeko Sozietate Bat sortzeari buruzkoa.....	I 639
7.4.9.19. 3/2019 Legea, martxoaren 22koa, Gaztela-Mantxako Kontsumitzaileen Estatutuari buruzkoa	I 640
7.4.9.20. 8/2019 Legea, abenduaren 13koa, Gaztela-Mantxako Partaidetzari buruzkoa	I 643
7.4.9.21. 1/2020 Legea, otsailaren 3koa, Gaztela-Mantxako Hirugarren Sektore Sozialari buruzkoa	I 644
7.4.9.22. 5/2022 Legea, maiatzaren 6koa, Gaztela-Mantxako sexu-aniztasunari eta LGTBI eskubideei buruzkoa	I 645
7.4.10. Kanarietako Autonomia Erkidegoa.....	I 647
7.4.10.1. 9/1986 Legea, abenduaren 11koa, Hezkuntza Sailari kreditu bat transferitzeari buruzkoa.....	I 648
7.4.10.2. 2/1987 Legea, martxoaren 30koa, Kanarietako Funtzio Publikoari buruzkoa	I 649
7.4.10.3. 4/1987 Legea, apirilaren 7koa, Eskola-kontseiluei buruzkoa	I 650
7.4.10.4. 9/1994 Legea, uztailaren 20koa, bigarren hezkuntzako, etxebizitzako, ingurumeneko eta turismoko ekintza bereziko plana finantzatzeko transferentzia, gehigarri eta kreditu bereziari buruzkoa	I 651
7.4.10.5. 7/1995 Legea, apirilaren 6koa, Turismoaren Antolamenduari buruzkoa.....	I 652
7.4.10.6. 8/1995 Legea, apirilaren 6koa, Irisgarritasunari eta Oztopo Fisikoak Ezabatzeari eta Komunikazioari buruzkoa.....	I 654
7.4.10.7. 1/1997 Legea, otsailaren 7koa, Adingabeen Arreta Integralari buruzkoa.....	I 656
7.4.10.8. 2/1997 Legea, martxoaren 24koa, Canarias sariei buruzkoa.....	I 658
7.4.10.9. 4/1999 Legea, martxoaren 25koa, Kanarietako Ondare Historikoari buruzkoa	I 659
7.4.10.10. 13/2003 Legea, apirilaren 4koa, Kanarietako Helduen Hezkuntza eta Prestakuntza Iraunkorrari	

buruzkoa	I660
7.4.10.11. 15/2003 Legea, apirilaren 8koa, Familia-bitartekaritzari buruzkoa	I661
7.4.10.12. 7/2007 Legea, apirilaren 13koa, Kanarietako Gazteriari buruzkoa	I662
7.4.10.13. 2/2008 Legea, maiatzaren 28koa, Kanarietako Poliziaren Kidego Orokorriari buruzkoa	I663
7.4.10.14. 4/2009 Legea, apirilaren 24koa, Garapenerako Nazioarteko Lankidetzari buruzkoa.....	I664
7.4.10.15. 1/2010 Legea, otsailaren 26koa, Kanarietako Emakumeen eta Gizonen berdintasunerako.....	I665
7.4.10.16. 4/2012 Legea, ekainaren 25ekoa, Neurri Administratibo eta Fiskalei buruzkoa.....	I669
7.4.10.17. 1/2014 Legea, maiatzaren 15ekoa, egoitza Kanaria Handiko Santa María de Guía-n duen “Universidad Fernando Pessoa-Canarias (UFP-C)” unibertsitate pribatua aitortzekoa.....	I670
7.4.10.18. 12/2014 Legea, abenduaren 26koa, Gardentasunari eta Informazio Publikoari eskuratzeari buruzkoa	I671
7.4.10.19. 13/2014 Legea, abenduaren 26koa, Kanarietako Autonomia Erkidegoko Irrati eta Telebista Publikoari buruzkoa	I672
7.4.10.20. 4/2017 Legea, uztailearen 13koa, Kanarietako Lurzoruari eta Naturagune Babestuei buruzkoa.....	I673
7.4.10.21. 3/2018 Legea, urriaren 9koa, Kanarietako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa	I674
7.4.10.22. 1/2018 Lege Organikoa, azaroaren 5ekoa, Kanarietako Autonomia Estatutua erreformatzekoa.....	I675
7.4.10.23. 5/2019 Legea, apirilaren 9koa, Kanarietako Irakurketa eta Liburutegiei buruzkoa	I677
7.4.10.24. 6/2019 Legea, apirilaren 9koa, Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari buruzkoa	I680
7.4.10.25. 9/2019 Legea, apirilaren 9koa, “Hesperideen Unibertsitatea” unibertsitate pribatua aitortzekoa.....	I681
7.4.10.26. 11/2019 Legea, apirilaren 25ekoa, Kanarietako Kultura Ondareari buruzkoa.....	I682
7.4.10.27. 7/2020 Legea, abenduaren 29koa, Kanarietako Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontu Orokorriari buruzkoa.....	I686
7.4.10.28. 2/2021 Legea, ekainaren 7koa, gizarte-berdintasunari eta genero-identitateagatik, genero-adierazpenagatik eta ezaugarri sexualengatik ez diskriminatzei buruzkoa.....	I687
7.4.10.29. 6/2021 Legea, abenduaren 28koa, Kanarietako Autonomia Erkidegoaren 2022rako Aurrekontu Orokorriari buruzkoa.....	I689
7.4.10.30. 2/2022 Legea, ekainaren 6koa, Kanarietan osasun-alertaren araubide juridikoa eta COVID-19aren pandemia kontrolatzeko eta kudeatzeko neurriak ezartzen dituen.....	I691
7.4.10.31. 5/2022 Legea, abenduaren 19koa, Herritartasunaren Kanariar Errentarena	I692
7.4.10.32. 6/2022 Legea, abenduaren 27koa, Kanarietako Klima Aldaketarena eta Trantsizio Energetikoa	I693
7.4.10.33. 7/2022 Legea, abenduaren 28koa, Kanarietako Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontu Orokorriari buruzkoa.....	I694
7.4.10.34. 1/2023 Legea, martxoaren 1ekoa, Kanarietako Kulturaren Sistema Publikoari buruzkoa	I696
7.4.10.35. 2/2023 Legea, martxoaren 1ekoa, Kanarietako Gazte-politikei buruzkoa.....	I698
7.4.11. Kantabriako Autonomia Erkidegoa	I699
7.4.11.1 4/1993 Legea, martxoaren 10ekoa, Funtzio Publikoari buruzkoa	I700
7.4.11.2. 11/1998 Legea, urriaren 13koa, Kantabriako Kultura Ondareari buruzkoa.....	I701
7.4.11.3. 5/1999 Legea, martxoaren 24koa, Kantabriako Turismoaren Antolamenduari buruzkoa	I702
7.4.11.4. 3/2001 Legea, irailaren 25ekoa, Kantabriako Liburutegiei buruzkoa.....	I702
7.4.11.5. 3/2004 Legea, urriaren 7koa, Kantabriako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa	I704
7.4.11.6. 1/2006 Legea, martxoaren 7koa, Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak defendatzeari buruzkoa.....	I705
7.4.11.7. 2/2007 Legea, martxoaren 27koa, Gizarte-eskubide eta -zerbitzuei buruzkoa.....	I706
7.4.11.8. 4/2007 Legea, apirilaren 4koa, Kantabriako Autonomia Erkidegoaren Nazioarteko Lankidetzari	

buruzkoa	1707
7.4.11.9. 6/2008 Legea, abenduaren 26koa, Kantabriako Hezkuntzari buruzkoa.....	1708
7.4.11.10. 8/2010 Legea, abenduaren 23koa, Haurren eta Neraberen Eskubideak eta Haiei Arreta emateari buruzkoa	1715
7.4.11.11. 1/2011 Legea, martxoaren 28koa, Kantabriako Autonomia Erkidegoko Bitartekaritzari buruzkoa..	1717
7.4.11.12. 1/2018 Legea, martxoaren 21ekoa, Jarduera Publikoaren Gardentasunari buruzkoa.....	1718
7.4.11.13. 9/2018 Legea, abenduaren 21ekoa, Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideak bermatzeari buruzkoa	1719
7.4.11.14. 2/2019 Legea, martxoaren 7koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerakoa.....	1726
7.4.11.15. 8/2020 Legea, azaroaren 11koa, lesbiana, gay, trans, transgenero, bisexual eta intersexualen eskubideak bermatu, eta sexu-orientazioagatik eta genero-identitateagatik diskriminaziorik ez egiteari buruzkoa.....	1729
7.4.11.16. 12/2020 Legea, abenduaren 28koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa	1730
7.4.11.17. 11/2021 Legea, abenduaren 23koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa	1731
7.4.12. Kataluniako Autonomia Erkidegoa.....	1732
7.4.12.1. 20/1985 Legea, uztailaren 25ekoa, mendekotasuna sor dezaketen substantzien arloko prebentzioari eta laguntzari buruzkoa	1733
7.4.12.2. 4/1987 Legea, martxoaren 24koa, Kataluniako Administrazio Publikoaren Eskolak arautzen dituen duena.....	1734
7.4.12.3. 20/1987 Legea, azaroaren 12koa, Letra Katalanen Instituzioa deritzon Erakunde Autonomoa sortzen duena.....	1735
7.4.12.4. 1/1989 Legea, otsailaren 16koa, Ikaskuntza Mediterraneoen Institutu Katalana sortzekoa	1740
7.4.12.5. 9/1990 Legea, maiatzaren 16koa, Kataluniako Generalitatearen, haren erakunde autonomoen eta Gizarte Segurantzako erakunde kudeatzaileen 1990erako aurrekontuei buruzkoa.....	1744
7.4.12.6. 15/1990 Legea, uztailaren 9koa, Antolamendu Sanitarioari buruzkoa	1745
7.4.12.7. 3/1991 Legea, martxoaren 18koa, Helduen Prestakuntzari buruzkoa	1746
7.4.12.8. 8/1991 Legea, maiatzaren 3koa, Ikaskuntza Katalanen Institutuaren Hizkuntza-agintaritzari buruzkoa	1747
7.4.12.9. 16/1991 Legea, uztailaren 10ekoa, Udaltzaingoei buruzkoa.....	1749
7.4.12.10. 32/1991 Legea, abenduaren 24koa, Kataluniako Generalitatearen 1992. urterako aurrekontuei buruzkoa	1750
7.4.12.11. 4/1993 Legea, martxoaren 18koa, Kataluniako Liburutegi-sistemari buruzkoa	1751
7.4.12.12. 9/1993 Legea, irailaren 30ekoa, Kataluniako Kultura-ondareari buruzkoa.....	1753
7.4.12.13. 5/1994 Legea, maiatzaren 4koa, Kataluniako Suteak Prebenitzeko eta Itzaltzeko eta Salbamenduetarako Zerbitzua arautzen duena.....	1754
7.4.12.14. 10/1994, Legea, uztailaren 11koa, Generalitateko “Mossos d’Esquadra” Poliziarari buruzkoa.....	1755
7.4.12.15. 3/1995 Legea, apirilaren 6koa, “Universitat Oberta de Catalunya” aitortzekoa.....	1757
7.4.12.16. 8/1996 Legea, uztailaren 5ekoa, Kable Bidez Banatutako Ikus-entzunezko Programazioa arautzen duena.....	1758
7.4.12.17. 17/1996 Legea, abenduaren 27koa, Ondare-prestazio Publikoak diren Prezio Publikoak finkatzen dituen duena.....	1760
7.4.12.18. 1/1998 Legea, urtarrilaren 7koa, Hizkuntza Politikari buruzkoa	1761
7.4.12.19. 2/1998 Legea, otsailaren 19koa, Kataluniako Logopeden Elkargoa sortzekoa	1780
7.4.12.20. 22/1998 Legea, abenduaren 30ekoa, Bartzelonako Udal Gutunari buruzkoa.....	1781
7.4.12.21. 2/2000 Legea, maiatzaren 4koa, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluari buruzkoa.....	1782
7.4.12.22. 9/2000 Legea, uztailaren 7koa, Kataluniako Publizitate Dinamikoaren arautzen duena	1783

7.4.12.23. 15/2000 Legea, abenduaren 29koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa	1784
7.4.12.24. 20/2000 Legea, abenduaren 29koa, Kultura Industrien Kataluniako Institutua sortzekoa.....	1785
7.4.12.25. 21/2001 Legea, abenduaren 28koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa	1786
7.4.12.26. 26/2001 Legea, abenduaren 31koa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa	1789
7.4.12.27. 27/2001 Legea, abenduaren 31koa, Gazte-justiziari buruzkoa.....	1790
7.4.12.28. 14/2002 Legea, ekainaren 27koa, Kataluniako Merkataritza, Industria eta Nabigazioko Ganbera Ofizialei eta Ganberen Kontseilu Nagusiari buruzkoa	1791
7.4.12.29. 31/2002 Legea, abenduaren 30ekoa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa.....	1792
7.4.12.30. 1/2003 Legea, otsailaren 19koa, Kataluniako Unibertsitatei buruzkoa.....	1793
7.4.12.31. 7/2003 Legea, apirilaren 25ekoa, Osasunaren Babesari buruzkoa	1796
7.4.12.32. 14/2003 Legea, ekainaren 13koa, Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari buruzkoa	1797
7.4.12.33. 17/2003 Legea, uztailaren 4koa, Landa-agenteen Kidegoari buruzkoa	1798
7.4.12.34. 18/2003 Legea, uztailaren 4koa, Familiei laguntzeari buruzkoa	1799
7.4.12.35. 19/2003 Legea, uztailaren 4koa, Taxiari buruzkoa.....	1800
7.4.12.36. 7/2004 Legea, uztailaren 16koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa	1801
7.4.12.37. 9/2004 Legea, abenduaren 24koa, Kataluniako Kontsumo Agentzia sortzekoa	1802
7.4.12.38. 21/2005 Legea, abenduaren 30ekoa, Neurri Finantzarioei buruzkoa	1803
7.4.12.39. 22/2005 Legea, abenduaren 29koa, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Komunikazioari buruzkoa	1804
7.4.12.40. 5/2006 Legea, maiatzaren 10ekoa, Kataluniako Kode Zibilaren bosgarren liburuko eskubide errealei buruzkoa	1810
7.4.12.41. 7/2006 Legea, maiatzaren 31koa, Tituludun Lanbideei eta Elkargo Profesionalei buruzkoa	1811
7.4.12.42. 6/2006 Lege Organikoa, uztailaren 19koa, Kataluniako Autonomia Estatutua erreformatzekoa	1812
7.4.12.43. 2/2007 Legea, ekainaren 5ekoa, Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialari buruzkoa.....	1818
7.4.12.44. 8/2007 Legea, uztailaren 30ekoa, Kataluniako Osasun Institutuari buruzkoa.....	1819
7.4.12.45. 9/2007 Legea, uztailaren 30ekoa, Katalunia II2 Larrialdiko Deiak Artatzeko eta Kudeatzeko Zentroari buruzkoa	1820
7.4.12.46. 11/2007 Legea, urriaren 11koa, Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioari buruzkoa	1821
7.4.12.47. 12/2007 Legea, urriaren 11koa, Gizarte-zerbitzuei buruzkoa	1822
7.4.12.48. 13/2007 Legea, urriaren 31koa, Memorial Demokratikoari buruzkoa	1823
7.4.12.49. 15/2007 Legea, abenduaren 5ekoa, Kataluniako Turismo Agentziari buruzkoa	1824
7.4.12.50. 4/2008 Legea, apirilaren 24koa, Kataluniako Kode Zibilaren pertsona juridikoei buruzko hirugarren liburuari buruzkoa.....	1825
7.4.12.51. 5/2008 Legea, apirilaren 24koa, Emakumeek Indarkeria Matxista erazteko duten Eskubideari buruzkoa	1826
7.4.12.52. 6/2008 Legea, maiatzaren 13koa, Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionalari buruzkoa	1827
7.4.12.53. 3/2008 Legegintzako Dekretua, ekainaren 25ekoa, Kataluniako Generalitaten Tasa eta Prezio Publikoei buruzko Legearen testu bategina onesten duena.....	1828
7.4.12.54. 10/2008 Legea, uztailaren 10ekoa, Kataluniako Kode Zibilaren oinordetzei buruzko laugarren liburuari buruzkoa	1834
7.4.12.55. 16/2008 Legea, abenduaren 23koa, Neurri Fiskal eta Finantzarioei buruzkoa.....	1836
7.4.12.56. 18/2008 Legea, abenduaren 23koa, Hornidura Elektrokoaren Bermeari eta Kalitateari buruzkoa	1837
7.4.12.57. 1/2009 Legea, otsailaren 12koa, Kataluniako Lehiaren Agintaritzari buruzkoa	1838
7.4.12.58. 12/2009 Legea, uztailaren 10ekoa, Hezkuntzari buruzkoa	1839

7.4.12.59. 16/2009 Legea, uztailearen 22koa, Gurtza Zentroei buruzkoa	1852
7.4.12.60. 1/2009 Legegintzako Dekretua, uztailearen 21ekoa, Hondakinak arautzen dituen Legearen testu bategina onesten duena	1853
7.4.12.61. 2/2009 Legegintzako Dekretua, abuztuaren 25ekoa, Errepideei buruzko Legearen testu bategina onesten duena	1854
7.4.12.62. 19/2009 Legea, azaroaren 26koa, Laguntza-txakurrak dituzten Pertsonen Ingurunerako Irispedeari buruzkoa	1855
7.4.12.63. 24/2009 Legea, abenduaren 23koa, <i>Sindic de Greugesi</i> buruzkoa	1856
7.4.12.64. 10/2010 Legea, maiatzaren 7koa, Etorकिनak eta Kataluniara Itzulitakoak hartzeari buruzkoa	1857
7.4.12.65. 14/2010 Legea, maiatzaren 27koa, Haur eta Nerabeen Eskubide eta Aukerei buruzkoa	1861
7.4.12.66. 17/2010 Legea, ekainaren 3koa, Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzkoa	1863
7.4.12.67. 20/2010 Legea, uztailearen 7koa, Zinemari buruzkoa	1871
7.4.12.68. 22/2010 Legea, uztailearen 20koa, Kataluniako Kontsumo Kodeari buruzkoa.....	1878
7.4.12.69. 25/2010 Legea, uztailearen 29koa, Kataluniako Kode Zibilaren bigarren liburuari buruzkoa (liburu hori pertsonari eta familiari buruzkoa da).....	1883
7.4.12.70. 26/2010 Legea, abuztuaren 3koa, Kataluniako Administrazio Publikoen Araubide Juridiko eta Prozedurari buruzkoa.....	1884
7.4.12.71. 29/2010 Legea, abuztuaren 3koa, Kataluniako Sektore Publikoan Bitarteko Elektronikoko erabiltzeari buruzkoa	1885
7.4.12.72. 33/2010 Legea, urriaren 1ekoa, Gazte-politikei buruzkoa.....	1886
7.4.12.73. 35/2010 Legea, urriaren 1ekoa, Okzitaniarari, Aranen Aranera Denari, buruzkoa.....	1887
7.4.12.74. 11/2014 Legea, urriaren 10ekoa, lesbianen, gayen, transexualen, bisexualen eta intersexualen eskubideak bermatu, eta homofobia, bifobia eta transfobia errotik kentzeari buruzkoa	1903
7.4.12.75. 13/2014 Legea, urriaren 30ekoa, Irisgarritasunari buruzkoa.....	1904
7.4.12.76. 16/2014 Legea, abenduaren 4koa, Kanpo-ekintzari eta Europar Batasunarekiko Harremani buruzkoa	1909
7.4.12.77. 1/2015 Legea, otsailaren 5koa, Arango Araubide Berezari buruzkoa	1911
7.4.12.78. 10/2015 Legea, ekainaren 19koa, Lanbide-heziketa eta -kualifikazioei buruzkoa.....	1916
7.4.12.79. 12/2015 Legea, uztailearen 9koa, Kooperatibei buruzkoa.....	1917
7.4.12.80. 17/2015 Legea, uztailearen 21ekoa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrari buruzkoa	1918
7.4.12.81. 5/2016 Legea, abenduaren 23koa, Kataluniako 2017-2020 Estatistika Planari buruzkoa eta Kataluniako Estatistikari buruzko 23/1998 Legea aldatzekoa.....	1921
7.4.12.82. 8/2017 Legea, ekainaren 15ekoa, Kanpoko Erkidego Katalanari buruzkoa.....	1922
7.4.12.83. 9/2017 Legea, ekainaren 27koa, Kataluniako Osasun Zerbitzuaren bidez funts publikoen kargura osasun-laguntza unibertsal bihurtzeari buruzkoa	1925
7.4.12.84. 18/2017 Legea, abuztuaren 1ekoa, Merkataritza, Zerbitzu eta Azokei buruzkoa.....	1926
7.4.12.85. 7/2019 Legea, azaroaren 14koa, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluaren 2/2000 Legea eta Kataluniako Ikus-entzunezkoen Korporazioaren 11/2007 Legea aldatzekoa.....	1927
7.4.12.86. 17/2020 Legea, abenduaren 22koa, Emakumeek Indarkeria Matxista erazteko duten Eskubideari buruzko 5/2008 Legea aldatzekoa.....	1928
7.4.12.87. 19/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, Tratu-berdintasunari eta Diskriminaziorik Ezari buruzkoa.....	1929
7.4.12.88. 2/2021 Legea, urtarrilaren 27koa, neurri fiskalak, finantzarioak, administratiboak eta sektore publikoko neurriei buruzkoa.....	1931
7.4.12.89. 8/2022 Legea, ekainaren 9koa, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialak erabiltzeari eta ikasteari buruzkoa.....	1933
7.4.12.90. 9/2022 Legea, abenduaren 21ekoa, Zientziari buruzkoa.....	1936

7.4.12.91. 3/2023 Legea, martxoaren 16koa, 2023rako neurri fiskalak, finantzarioak, administratiboak eta sektore publikoko neurriei buruzkoa.....	1937
7.4.12.92. 5/2023 Legea, apirilaren 5koa, Eskautismoa onartzeari buruzkoa.....	1939
7.4.12.93. 6/2023 Legea, maiatzaren 3koa, zeinaren bidez aldatzen baita 8/2022 Legea, ekainaren 9koa, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialak erabiltzeari eta ikasteari buruzkoa	1941
7.4.13. Madrilgo Autonomia Erkidegoa	1944
7.4.13.1. 11/1998 Legea, uztailaren 9koa, Madrilgo Erkidegoko Kontsumitzaileak babesteari buruzkoa.....	1945
7.4.13.2. 5/2003 Legea, martxoaren 20koa, Madrilgo Erkidegoko Hondakinei buruzkoa	1946
7.4.13.3. 6/2016 Legea, azaroaren 24koa, Madrilgo Erkidegoan Kirolaren Lanbideetan Egikaritzea antolatzeari buruzkoa	1947
7.4.13.4. 1/2022 Legea, otsailaren 10koa, Nagusia, Madrilgo Erkidegoko Hezkuntza Aukeratzeko Askatasunari buruzkoa	1948
7.4.13.5. 13/2022 Legea, abenduaren 21koa, Madrilgo Erkidegoko Farmazia-arretari buruzkoa.....	1950
7.4.13.6. 4/2023 Legea, martxoaren 22koa, Madrilgo Erkidegoko Haur eta Nerabeen Eskubideei, Bermeei eta Babes Integralari buruzkoa.....	1951
7.4.13.7. 7/2023 Legea, martxoaren 30koa, Madrilgo Erkidegoko Liburu, Irakurketa eta Ondare Bibliografikoarena	1955
7.4.14. Murtziako Autonomia Erkidegoa.....	1957
7.4.14.1. 6/1998 Legea, martxoaren 13koa, Murtziako Erregioko Eskola-kontseiluei buruzkoa.....	1958
7.4.14.2. 1/2004 Legegintzako Dekretua, uztailaren 9koa, Tasa, Prezio Publiko eta Kontribuzio Bereziei buruzko Legearen testu bategina onesten duena.....	1959
7.4.14.3. 2/2005 Legea, martxoaren 11koa, Murtziako Erregioko Akademiei buruzkoa	1961
7.4.14.4. 8/2005 Legea, abenduaren 14koa, Murtziako Erregioko Eraikuntzaren Kalitateari buruzkoa	1962
7.4.14.5. 6/2007 Legea, apirilaren 4koa, Murtziako Erregioko Gazteriari buruzkoa.....	1963
7.4.14.6. 7/2007 Legea, apirilaren 4koa, Murtziako Erregioko emakumeen eta gizonen berdintasunerakoa eta genero-indarkeriaren aurka babestekoa	1964
7.4.14.7. 3/2009 Legea, maiatzaren 11koa, Murtziako Erregioko Osasun-sistemaren Erabiltzaileen Eskubide eta Eginberrari buruzkoa.....	1966
7.4.14.8. 12/2013 Legea, abenduaren 20koa, Murtziako Erregioko Turismoari buruzkoa	1967
7.4.14.9. 1/2014 Legea, martxoaren 13koa, Murtziako Erregioko Artisautzari buruzkoa	1968
7.4.14.10. 3/2014 Legea, uztailaren 2koa, Murtziako Erregioko Salmenta Ibiltariari edo Ez-sedentarioari buruzkoa	1969
7.4.14.11. 12/2014 Legea, abenduaren 16koa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoko gardentasun eta herritarren parte-hartzeari buruzkoa	1970
7.4.14.12. 8/2015 Legea, martxoaren 24koa, Murtziako Erregioko Jarduera Fisiko eta Kirolari buruzkoa.....	1971
7.4.14.13. 8/2016 Legea, maiatzaren 27koa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoko lesbianen, gayen, bisexualen, transexualen, transgeneroen eta intersexualen berdintasun sozialari buruzkoa, eta sexu-orientazioaren zein genero-identitatearen ondoriozko diskriminazioaren aurkako politika publikoei buruzkoa	1972
7.4.14.14. 4/2017 Legea, ekainaren 27koa, Murtziako Erregioko Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa.....	1974
7.4.14.15. 5/2018 Legea, maiatzaren 28koa, Murtziako Erregioko Kriminologiaren Elkargo Profesionala sortzekoa.....	1976
7.4.14.16. 10/2018 Legea, azaroaren 9koa, kalitateko enplegu egonkorra sortzeko erregioko eredu ekonomikoaren eraldaketa bizkortzeari buruzkoa	1977
7.4.14.17. 13/2018 Legea, azaroaren 29koa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoko gardentasun eta publizitate instituzionalari buruzkoa	1978
7.4.14.18. 1/2021 Legea, ekainaren 23koa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoaren 2021erako	

Aurrekontu Orokorrei buruzkoa	1979
7.4.14.19. 3/2021 Legea, uztailearen 29koa, Murtziako Erregioko Gizarte-zerbitzuei buruzkoa.....	1981
7.4.14.20. 1/2022 Legea, urtarrilaren 24koa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoaren 2022rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa	1982
7.4.14.21. 4/2022 Legea, ekainaren 16koa, Murtziako Erregioko mezenasgoarena eta Murtziako Erregioan lagatako tributuen arloan indarrean dauden lege-xedapenen testu bategina onesten duen azaroaren 5eko 1/2010 Legegintzako Dekretua aldatzekoa.....	1983
7.4.14.22. 12/2022 Legea, abenduaren 30ekoa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa	1984
7.4.14.23. 3/2023 Legea, apirilaren 5koa, Murtziako Erregioko Gazteriari buruzkoa	1985
7.4.15. Valentziako Autonomia Erkidegoa	1987
7.4.15.1. 4/1983 Legea, azaroaren 23koa, Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzkoa.....	1988
7.4.15.2. 3/1984 Legea, ekainaren 6koa, RTVEk Valentziako Erkidegoan duen Aholku Batzordea sortu eta arautzekoa.....	2002
7.4.15.3. 8/1984 Legea, abenduaren 4koa, Valentziako Erkidegoaren Ikurrak eta Horien Erabilera arautzen duena	2003
7.4.15.4. 13/1997 Legea, abenduaren 23koa, pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren eta lagatako gainerako tributuen tarte autonomikoa arautzen duena.....	2004
7.4.15.5. 7/1998 Legea, irailaren 16koa, Hizkuntzaren Valentziako Akademia sortzekoa	2005
7.4.15.6. 3/2002 Legea, ekainaren 13koa, Liburuari buruzkoa.....	2018
7.4.15.7. 1/2006 Lege Organikoa, apirilaren 10ekoa, 5/1982 Lege Organikoa, uztailearen 1ekoa, Valentziako Erkidegoaren Autonomia Estatutuarena, erreformatzekoa	2020
7.4.15.8. 4/2007 Legea, otsailaren 9koa, Valentziako Unibertsitate-sistema koordinatzeari buruzkoa.....	2024
7.4.15.9. 8/2010 Legea, ekainaren 23koa, Valentziako Erkidegoko Toki-araubideari buruzkoa.....	2025
7.4.15.10. 3/2014 Legea, uztailearen 11koa, Generalitatena, Valentziako Erkidegoko Abeltzari buruzkoa	2028
7.4.15.11. 12/2015 Legea, abenduaren 29koa, Generalitaten titulartasuneko eremu autonomikoko irrati- eta telebista-zerbitzua berreskuratzeari buruzkoa	2029
7.4.15.12. 6/2016 Legea, uztailearen 15ekoa, Generalitaten Titulartasuneko Eremu Autonomikoko Irrati- eta Telebista-zerbitzuari buruzkoa.....	2032
7.4.15.13. 10/2017 Legea, maiatzaren 11koa, Gorteen aurreko Legegintzako Herri Ekimena arautzen duena	2036
7.4.15.14. 13/2017 Legea, azaroaren 8koa, Valentziako Erkidegoko Taxiari buruzkoa.....	2037
7.4.15.15. 4/2018 Legea, otsailaren 21ekoa, Valentziako Hezkuntza-sisteman Eleaniztasuna arautu eta sustatzeari buruzkoa	2038
7.4.15.16. 12/2018 Legea, maiatzaren 24koa, Herritarren intereserako publizitate instituzionalari eta azpiegitura publikoen kontzepzio kolektiboari buruzkoa	2055
7.4.15.17. 15/2018 Legea, ekainaren 7koa, Valentziako Erkidegoko Turismo, Aisialdi eta Abegikortasunari buruzkoa	2056
7.4.15.18. 3/2019 Legea, otsailaren 18koa, Valentziako Erkidegoko Gizarte-zerbitzu Inklusiboari buruzkoa.....	2060
7.4.15.19. 1/2019 Legegintzako Dekretua, abenduaren 13koa, Kontseiluarena, Valentziako Erkidegoko Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren Legearen testu bategina onesten duena.....	2061
7.4.15.20. 2/2020 Legea, abenduaren 2koa, Informazio Geografikoari eta Valentziako Institutu Kartografikoari buruzkoa	2065
7.4.15.21. 3/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, Generalitaten 2021eko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketari eta antolaketari buruzkoa	2067
7.4.15.22. 4/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, Generalitaten 2021erako Aurrekontuei buruzkoa.....	2069
7.4.15.23. 2/2021 Legea, martxoaren 26koa, Valentziako Erkidegoko <i>Síndic de Greuges</i> buruzkoa.....	2070

7.4.15.24. 4/2021 Legea, apirilaren 16koa, Valentziako Funtzio Publikoari buruzkoa.....	2072
7.4.15.25. 7/2021 Legea, abenduaren 29koa, Generalitateko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza- kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzkoa	2078
7.4.15.26. 8/2021 Legea, abenduaren 30koa, Generalitateko 2022rako Aurrekontuei buruzkoa.....	2081
7.4.15.27. 1/2022 Legea, apirilaren 13koa, Valentziako Erkidegoko Gardentasunari eta Gobernu Onari buruzkoa	2083
7.4.15.28. 4/2022 Legea, azaroaren 18koa, Valldignako Andre Mariaren Errege Monasterioari buruzkoa	2085
7.4.15.29. 8/2022 Legea, abenduaren 29koa, Generalitateko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza- kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzkoa	2086
7.4.15.30. 9/2022 Legea, abenduaren 30koa, Generalitateko 2023rako Aurrekontuei buruzkoa.....	2093
7.4.15.31. 4/2023 Legea, apirilaren 13koa, Valentziako Erkidegoko herritarren parte-hartzeari eta asoziazionismoa sustatzeari buruzkoa	2095
7.4.15.32. 5/2023 Legea, apirilaren 13koa, Valentziako Erkidegoko despopulazioaren aurkako eta lurralde- ekitatearen aldeko neurriei buruzko integrala.....	2097
8. Frantziako Errepublika.....	2099
8.I. Kodeak.....	2100
8.I.1. Aduanen Kodea.....	2101
8.I.2. Aseguruen Kodea.....	2102
8.I.3. Atzeritarren Sarrera eta Egonaldiaren eta Asilo-eskubidearen Kodea	2104
8.I.4. Barne Segurtasunaren Kodea	2117
8.I.5. Defentsaren Kodea.....	2118
8.I.6. Diruaren eta Finantzen Kodea.....	2119
8.I.7. Garraioen Kodea.....	2129
8.I.8. Gizarte-ekintzaren eta Familiaren Kodea.....	2136
8.I.9. Gizarte Segurantzaren Kodea.....	2138
8.I.10. Herritarren eta Administrazioaren arteko Harremanen Kodea.....	2141
8.I.11. Hezkuntzaren Kodea	2142
8.I.12. Ikerketaren Kodea.....	2156
8.I.13. Ingurumenaren Kodea	2157
8.I.14. Jabetza Intelektualaren Kodea	2159
8.I.15. Justizia Militarren Kodea (berria)	2163
8.I.16. Kirolaren Kodea	2166
8.I.17. Kode Zibila.....	2167
8.I.18. Kontsumoaren Kodea	2170
8.I.19. Lanaren Kodea.....	2174
8.I.20. Lurralde-kolektibitateen Kode Orokorra.....	2184
8.I.21. Mayotteko Aduanen Kodea	2191
8.I.22. Meatzaritza Kodea (berria).....	2192
8.I.23. Merkataritza Kodea.....	2193
8.I.24. Mutualitatearen Kodea.....	2197
8.I.25. Nekazaritzaren eta Itsas Arrantzaren Kodea.....	2199
8.I.26. Osasun Publikoaren Kodea.....	2201
8.I.27. Ondarearen Kodea.....	2225

8.1.28. Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodea.....	2227
8.1.29. Prozedura Zibilaren Kodea.....	2229
8.1.30. Turismoaren Kodea.....	2235
8.1.31. Zerbitzu Nazionalaren Kodea.....	2236
8.1.32. Zerga Prozeduren Liburua	2238
8.1.33. Zergen Kode Orokorra	2239
8.1.34. Zergen Kode Orokorra (2. eranskina).....	2246
8.1.35. Zergen Kode Orokorra (3. eranskina).....	2249
8.1.36. Zigor Kodea	2255
8.1.37. Zigor Prozeduraren Kodea.....	2257
8.1.38. Zinemaren eta Animazioaren Kodea	2286
8.2. Gainerako lege-testuak.....	2287
8.2.1. Gizakiaren eta Herritarraren Eskubideei buruzko Adierazpena (1789).....	2288
8.2.2. 1924ko ekainaren Ieko Legea, Rhin Behereko, Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan legeria zibil frantsesa indarrean jartzen duena	2289
8.2.3. 1924ko ekainaren Ieko Legea, Rhin Behereko, Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan merkataritza-arloko lege frantsesak indarrean jartzen dituena	2290
8.2.4. 46-942 Legea, 1946ko maiatzaren 7koa, Topografo Adituen Elkargoa eratzen duena	2291
8.2.5. 46-2196 Legea, 1946ko urriaren 11koa, Liburuaren Zentro Nazionala eratzen duena.....	2292
<i>8.2.6. 51-46 Legea, 1951ko urtarrilaren 11koa, Tokian Tokiko Hizkuntzei eta Dialektoei buruzkoa (Deixonne legea).....</i>	<i>2293</i>
8.2.7. 52-1322 Legea, 1952ko abenduaren 15ekoa, itsasoz haraindiko Frantziako ministerioen mendekoak diren lurraldeetarako eta lurralde elkartuetarako lan-kode bat eratzen duena.....	2295
8.2.8. Frantziako Errepublikaren 1958ko urriaren 4ko Konstituzioa	2298
8.2.9. 71-1130 Legea, 1971ko abenduaren 31koa, zenbait lanbide judizial eta juridikoren gaineko aldaketak egiten dituena.....	2299
8.2.10. 72-659 Legea, 1972ko uztailearen 13koa, Nazioarteko Ebaluazio Teknikoari buruzkoa	2302
8.2.11. 72-964 Legea, 1972ko urriaren 25ekoa, nazionalitate frantsesa eskuratzen, berreskuratzen edo haren aitortpena jasotzen duten pertsonen izen-deiturak frantsesteari buruzkoa	2303
8.2.12. 78-1184 Legea, 1978ko abenduaren 20koa, gaztelaniazko eskola-liburuak Frantziara inportatzeari buruz Frantziako Errepublikako eta Espainiako Erresumako gobernuen arteko 1977ko uztailearen 7ko gutun-trukea onesteko baimena ematen duena	2304
8.2.13. 82-610 Legea, 1982ko uztailearen 15ekoa, Frantziako ikerketa eta garapen teknologikoaren orientazioari eta programazioari buruzkoa	2305
8.2.14. 83-520 Legea, 1983ko ekainaren 27koa, Zigor Kodea, Zigor Prozeduraren Kodea eta legezko zenbait xedapen itsasoz haraindiko lurraldeetan aplikagarri bihurtzen dituena.....	2306
8.2.15. 84-594 Legea, 1984ko uztailearen 12koa, lurralde-mailako funtzio publikoko agenteen prestakuntzari buruzkoa eta lurralde-mailako funtzio publikoaren estatutu-xedapenak ematen dituen 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legea osatzen duena	2307
8.2.16. 85-695 Legea, 1985eko uztailearen 11koa, Ekonomiaren eta Finantzen Alorretako Zenbait Xedapen ematen dituena.....	2308
8.2.17. 85-1376 Legea, 1985eko abenduaren 23koa, Ikerketa eta Garapen Teknologikoari buruzkoa.....	2309
8.2.18. 86-845 Legea, 1986ko uztailearen 17koa, Polinesia Frantseseko lan-arloko zuzenbidearen printzipio orokorreari buruzkoa eta lan-arloko ikuskatzailetzen eta auzitegien antolaketari eta funtzionamenduari buruzkoa	2311
8.2.19. 86-897 Legea, 1986ko abuztuaren 1ekoa, Pentsaren Araubide Juridikoa aldatzen duena	2312

8.2.20. 86-1067 Legea, 1986ko irailaren 30ekoa, Hedabideen Komunikazio Askatasunari buruzkoa (Léotard legea).....	2313
8.2.21. 86-1383 Legea, 1986ko abenduaren 31koa, itsasoz haraindiko departamenduetako, Saint-Pierre eta Mikelumeko eta Mayotteko garapen-programei buruzkoa	2324
8.2.22. 87-571 Legea, 1987ko uztailaren 23koa, Mezenasgoa garatzeari buruzkoa.....	2325
8.2.23. 89-436, 1989ko ekainaren 30ekoa, Parlamentario Frantses-hiztunen Nazioarteko Elkartearen (AIPLF) nazioartekotasunaren aitortzari, pribilegioei eta immunitateari buruzkoa.....	2326
8.2.24. 90-34 Legea, 1990eko urtarrilaren 10ekoa, atzerritarrak Frantzia sartzeko eta bertan egonaldi bat egiteko baldintzei buruzko 1945eko azaroaren 2ko 45-2658 Agindua aldatzen duena	2330
8.2.25. 91-647 Legea, 1991ko uztailaren 10ekoa, Justiziaren Alorreko Laguntzei buruzkoa	2331
8.2.26. 94-99 Legea, 1994ko otsailaren 5koa, Polinesia Frantsesaren garapen ekonomiko, sozial eta kulturalaren orientazioari buruzkoa	2332
8.2.27. 94-665 Legea, 1994ko abuztuaren 4koa, Frantsesaren Erabilerari buruzkoa.....	2333
8.2.28. Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, 1992ko azaroaren 5koa, Frantziako Errepublikak 1999an sinatua.....	2337
8.2.29. 95-I Legea, 1995eko urtarrilaren 2koa, Nazio Batuen Segurtasun Kontseiluaren 827. Ebazpena, Jugoslavia ohiko lurraldean 1991. urteaz geroztik nazioarteko zuzenbide humanitarioaren aurka izandako urraketan erantzuleak epaitze aldera nazioarteko auzitegi bat eratzeari buruzkoa, legeria frantsesera egokitzen duena.....	2339
8.2.30. 95-115 Legea, 1995eko otsailaren 4koa, Lurralde-antolamendu eta -garapenaren Orientazioari buruzkoa	2341
8.2.31. 95-836 Legea, 1995eko uztailaren 13koa, “Eskola-kontratu Berria” Egitasmoaren Programazioari buruzkoa.....	2343
8.2.32. 97-283 Legea, 1997ko martxoaren 27koa, Europar Batasuneko Kontseiluaren 1993ko irailaren 27ko 93/83 eta 1993ko urriaren 29ko 93/98 zuzentarauen transposizioa egin eta zuzentaruok Jabetza Intelektualaren Kodean sartzen dituen.....	2344
8.2.33. 99-209 Legea, 1999ko martxoaren 19koa, Kaledonia Berriari buruzkoa	2345
8.2.34. 99-533 Legea, 1999ko ekainaren 25ekoa, Lurralde Antolaketa eta Garapen jasangarriari buruzkoa (Voynet legea).....	2347
8.2.35. 2000-1207 Legea, 2000ko abenduaren 13koa, Itsasoz Haraindiko Kolektibitateen Orientazioari buruzkoa	2348
8.2.36. 2002-92 Legea, 2002ko urtarrilaren 22koa, Korsikari buruzkoa.....	2349
8.2.37. 2003-1312 Legea, 2003ko abenduaren 30ekoa, 2003ko Aurrekontuak zuzentzen dituen.....	2354
8.2.38. 2004-192 Lege Organikoa, 2004ko otsailaren 27koa, Polinesia Frantsesari Autonomia-estatutua ematen diona.....	2355
8.2.39. 2004-193 Lege Organikoa, 2004ko otsailaren 27koa, Polinesia Frantseseko Autonomia-estatutua osatzen duena.....	2357
8.2.40. 2004-806 Legea, 2004ko abuztuaren 9koa, Osasun Publikoaren Arloko Politikari buruzkoa.....	2358
8.2.41. 2005-102 Legea, 2005eko otsailaren 11koa, zailtasunak dituzten pertsonen eskubide- eta aukeraberdintasunari, parte-hartzeari eta herritartasunari buruzkoa	2360
8.2.42. 2005-412 Legea, 2005eko maiatzaren 3koa, Nazioarteko Erregistro Frantsesaren sorrerari buruzkoa ..	2362
8.2.43. 2005-754 Legea, 2005eko uztailaren 4koa, Frantziako Errepublikako eta Andorrako Printzerriko gobernuak irakaskuntzaren alorrean buruturiko akordioa onesteko baimena ematen duena	2364
8.2.44. 2006-1771 Legea, 2006ko abenduaren 30ekoa, 2006ko Aurrekontuak zuzentzen dituen.....	2368
8.2.45. 2008-496 Legea, 2008ko maiatzaren 27koa, diskriminazioari aurre egitea helburu duen Europar Batasuneko legeriarekin bat egiteko zenbait xedapen ematen dituen.....	2369
8.2.46. 2009-594 Legea, 2009ko maiatzaren 27koa, Itsasoz Haraindiko Lurralde-kolektibitateen Ekonomia-garapenari buruzkoa.....	2370
8.2.47. 2009-1436 Legea, 2009ko azaroaren 24koa, Espetxei buruzkoa	2371

8.2.48. 2010-160 Legea, 2010eko otsailaren 22koa, Frantziako Errepublikako eta Botswanako Errepublikako gobernuak hezkuntzari eta frantsesari buruz sinaturiko esparru-akordioa onesteko baimena ematen duena.....	2372
8.2.49. 2010-873 Legea, 2010ko uztailaren 27koa, Estatuaren kanpo-harremanei buruzkoa.....	2373
8.2.50. 2013-595 Legea, 2013ko uztailaren 8koa, Errepublikako Eskola-birfundazioaren Orientazioari eta Programazioari buruzkoa.....	2375
8.2.51. 2013-660 Legea, 2013ko uztailaren 22koa, Goi-mailako Ikasketari eta Ikerketari buruzkoa	2380
8.2.52. 2014-773 Legea, 2014ko uztailaren 7koa, Nazioarteko Garapen- eta Elkartasun-politiken Orientazioari eta Programazioari buruzkoa	2381
8.2.53. 2016-1321 Legea, 2016ko urriaren 7koa, Errepublika Digital Baten Aldekoa	2384
8.2.54. 2016-1547 Legea, 2016ko azaroaren 18koa, XXI. Mendeko Justiziaren Modernizazioari buruzkoa.....	2386
8.2.55. 2017-256 Legea, 2017ko otsailaren 28koa, itsasoz haraindi berdintasun erreala ezartzeko programazioari buruzkoa eta arlo sozial eta ekonomikoko beste xedapen batzuk ematen dituena.....	2388
8.2.56. 2018-133 Legea, 2018ko otsailaren 26koa, segurtasunaren alorreko Europar Batasuneko legeriarekin bat egiteko zenbait xedapen ematen dituena.....	2388
8.2.57. 2018-771 Legea, 2018ko irailaren 5koa, Nork Bere Etorkizun Profesionala aukeratzeko Askatasunari buruzkoa	2389
8.2.58. 2019-222 Legea, 2019ko martxoaren 23koa, 2018-2022 Aldiaren Programazioari eta Justiziaren Erreformari buruzkoa.....	2390
8.2.59. 2019-1461 Legea, 2019ko abenduaren 27koa, Toki-esparruan Engaiatzeari eta Gertuko Akzio Publikoari buruzkoa	2391
8.2.60. 2021-641 Legea, 2021eko maiatzaren 21koa, Hizkuntza Erregionalen Ondare-babesari eta Sustapenari buruzkoa (Molac legea).....	2392
8.2.61. 2021-1031 Legea, abuztuaren 4koa, garapen solidarioari eta munduko desberdintasunen aurkako borrokari buruzko programazioari buruzkoa	2395
8.2.62. 2021-1109. Legea, abuztuaren 24koa, Errepublikaren printzipioekiko errespetua onartzen duena	2396
8.2.63. 2022-272 Legea, otsailaren 28koa, Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzekoa	2397
8.2.64. 2023-22 Legea, 2023ko urtarrilaren 24koa, Barne Ministerioaren Orientazio eta Programazioari buruzkoa	2399
8.2.65. 2023-379 Legea, 2023ko maiatzaren 19koa, osasun arloko profesionalengan konfiantza izateagatik arreta iristeko aukera hobetzeari buruzkoa	2400
8.2.66. 2023-659 Legea, 2023ko uztailaren 26koa, Mantxako kanalaren gaineko dumping sozialaren aurka borrokatzeko eta itsas garraioaren segurtasuna indartzeko	2402

AURKEZPENA

*Sagrario Aleman,
Sustapen batzordeko burua*

Euskaltzaindiaren eginkizuna da euskara eta euskaldunon eskubideak zaintzea, eta eskubide horiek aldezteko modu bat da hizkuntza-zuzenbideari buruz argitaratzen diren lege-testuak ezagutaraztea.

Xede hori gogoan, Jagon Saileko Sustapen batzordeak, 2007an, *Hizkuntza-zuzenbidea. Testu bilduma euskaraz* liburua argitaratu zuen. Geroztik, bertze urrats bat egin du argitalpen elektronikora ekarriz, eta, hizkuntza-zuzenbideari zuzenean loturik dauden testuez gain, gainerako ordenamendu juridikoan alde edo moldez arautzen diren hizkuntza-eskubideak ere jaso ditu bertan. Testu bilduma hori eguneratzen eta handitzen joan da, honakoa 4. argitaraldia delarik.

2023ko irailean egindako laugarren berritze honetan, 2022ko testuak eta 2023ko uztailaren 31 artekoak gehitu dira. Baita lehenagokoak ere, baina aldaketa zerbait izan dutenak. Aurrekoarekin alderaturik, testu kopurua poliki handituz, eta lehen agertzen ez zen bertze instituzio zenbaiten testuak ere bilduz. Lan gaitza, etengabea, baina, aldi berean, euskaldunon interesak babesteko ezinbertzekoa duguna.

Orain arte bezala, hizkuntza-zuzenbidearekin zerikusia duten testu instituzionalak –Euskal Herrikoak, Espainiako Erresumakoak, Frantziako Errepublikakoak eta nazioartekoak– biltzeko eta eguneratzeko asmoa du Euskaltzaindiak.

ATARIKOA

*Andres Urrutia,
euskaltzainburua*

1. Hizkuntza-zuzenbidea eta euskara: testu-bilduma eguneratu honen zergatia

Begi-bistakoak dira *Hizkuntza-zuzenbidea*. *Testu-bilduma* euskaraz izeneko lana 2007an argitaratu genuenetik hona hizkuntza-zuzenbidean gertatu diren aldaketak, batez ere hizkuntza gutxituen inguruko kezkek eta ardurek sorrarazitakoak. Sarritan bizirik irautea dute helburu horiek, hamaikatxo oztopo eta arazoren aurrean.

Funtsezkoena, ahalegin horietan, halako hizkuntzak eurak gizartean erabiltzea eta zabaltzea da, eremu berrietara heldu nahian, lehendik berezkoak dituenak alboratu gabe. Beharrezkoena, ordea, hizkuntza horietarako berme juridikoa izatea da, zuzenbideak eremu jakinak babes ditzan horientzat.

Hizkuntza-zuzenbide esan ohi zaio horri, horretara bildu baitira, bateko, hizkuntza gutxituen araubidea osatzen duten xedapenak; eta, besteko, araubide horrek ekarri du, lege-munduan ohikoa den bezala, eskubide eta betebeharren multzoa, hizkuntzaren inguruan moldatua.

Hortaz, kontzeptu berria ere sortu da, alegia, hizkuntza-eskubideena, gizabanakoaren eskubideen alorrean, lehendik ezagunak direnen aldamenean (hots, politika-, ekonomia-, gizarte-arlokoak...), hizkuntza gutxituen hiztunak bere baitara biltzen dituen.

Zuzenbideak hitzetan adierazten du bere edukia: *ius semper loquitur*. Hartara, euskaldunoi ere zuzenbideak hitz egiten digu ahots desberdinekin: batzuk, mundu-mailakoak, beste batzuk, Europa mailakoak; ukatu gabe, Euskal Herrian bertan, euskararen araubidea dela eta, indarrean ditugunak.

Ahots desberdinak, hizkuntza desberdinetan. Horregatik, hain zuzen ere, berebiziko ahalegina egin du oraingoan Euskaltzaindiaren Jagon Saileko Sustapen batzordeak ahots eta mezu horiek, hizkuntza-zuzenbidearenak, euskaraz eguneratzen, 2007ko, 2019ko eta 2021eko argitalpenetako en osagarri, euskaldun orok eskura izan dezan hots horiek barruratzen dituen mezua.

Bilduma eguneratu batera ekarri du Euskaltzaindiaren Sustapen batzordeak egun euskarari bere herrialde guztietan aplikagarri zaizkion testu nagusiak. Ipar zein Hego Euskal Herrian, osterantzeko ordenamendu juridikoen gainetik, hizkuntza-zuzenbidea helburu duten eta aplikagarri diren arauak eta bestelakoak dira honen eramaileak.

Hori ez ezik, Espainiako Erresumako araudiak eta Frantziako Errepublikakoak emendatu egin dira.

2. Bildumaren nondik norakoak

Araubide baten bildumaz denaz bezainbatean, egitura jakineko argitalpena da hau. Izatez, piramide baten antzera jokatu da oraingoan ere, 2007ko, 2019ko eta 2021eko argitalpenetan egin genuen bezalaxe, maila geografiko eta inoizkorik gehien duten testuetatik abiatu, eta egun Euskal Herriko herrialdeetan aginduzkoak direnak zehaztu arte.

Piramide horren mugarriak honelaxe daude sailkatuak:

1. Nazio Batuak; 2. FAO; 3. LANE; 4. UNESCO; 5. Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala (Bartzelonakoa, 1996ko ekainaren 6koa); 6. Europar Batasuna; 7. Espainiako Erresuma; 8. Frantziako Errepublika. Ikusten denez, FAO emendatu da oraingo argitalpen honetan.

Bide horretatik eskura dezake liburu honen erabiltzaileak halako ikuspegi orokorra, egun Euskal Herrian ez ezik, mundu osoan hizkuntza-eskubideen nondik norakoak egoki barruratzen dituen.

Hizkuntza-araubidea emateko orduan, bestalde, arreta eta harrera bereizia eskaini zaio euskarari berari. Izan ere, testu guztiak euskaraz eman dira, uste izanik, nazioarteko testuen jatorrizko bertsioari muzin egin gabe, behar ditugula euskaldunok halako testuak euskaraz eta argitalpen fidagarri baten bidez bildurik izatea. Horregatik, kontzeptuak bateratu egin dira, testu lokabea izango bada hori beharrezkoa baita.

2007an ahalegina zen, testuak, kasurik gehienetan, euskaraz besteko hizkuntzetan emanak baitziren, aginduzkoa eta araubidezkoa dutena barruratzeko. Horren jakitun izan ginen, eta, hala eta guztiz ere, euskaraz eman izan ziren horiek, sakabanatuak baino, estekatuak eta lotuak izan zituzten euskaldunek 2019ko eta 2021eko argitalpenetan. Oraingoan, berriz, testuak eta instituzioak emendatu egin dira.

Badakigu, horrela jokatuta, gure testua ez dela hainbat kasutan (batez ere, nazioarteko testuen kasuan) aginduzko letrak bilduko dituen. Badakigu, orobat, horrek behartu egiten gaituela zenbait testu moldatzera eta beste batzuk itzultzera.

Hala egin da argitalpen elektronikoa honetan eta PDF eta EPUB formatuetan eskaini diren horietan ere. Dena den, 2007ko, 2019ko eta 2021eko argitalpenetan bezala, baziren lehendik ere liburu elektronikoa honetara bildutako testuetatik zenbaiten euskaratzeak. Horiek ere baliatu izan ditugu erreferentzia gisa, eta jatorrizko bertsioen erreferentziak oin-oharretan ipini ditugu, irakurleak jakin dezan zein izan zen testu horien jatorrizko bertsioa. Betiere, 2016an *Euskaltzaindiaren Hiztegia* argitaratu zen, eta 2018an, berriz, *Euskara Batuaren Eskuliburua*; bada, horiek izan dira argitalpen honen gidari, testu guztiak euskara berri, berri eta berriztatzailean argitaratzeko.

Hautua egin da. Hala nahita, gainera, hizkuntza-legeriaren multzoan modu askotara joka daitekeelako. Sustapen batzordearen aburuz, testu nagusiak bildu beharrekoak ziren, hots, lege-maila edota nazioarteko hitzarmenarena dutenak. Eduki horiez landa ere, ukaezinak dira jurisprudentzia eta gainerako zereginak. Azkenak, esan gabe doa, lan honen proiektutik baztertu ditugu, 2007., 2019. eta 2021. urteetan egin genuen bezala, baina bihar-etziko beharrezanez begira gaudelarik.

Bada, alabaina, nabarmendu beharreko puntua halakoetan, bizpahiru salbuespen egin baititugu. *Lehena*, eta agian nabariena, egun arauzkoa izan ez arren, aipagai den Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, Bartzelonakoa, 1996ko

ekainaren 6koa. Hurrena, Europan hizkuntza-eskubideetan berebiziko oihartzuna izan duten ebazpenetatik zenbait (Kuijpers ebazpena, Pasquale ebazpena, Killilea ebazpena, Alfonsi ebazpena eta *Minority Safe Pack — Europako aniztasunaren aldeko milioi bat sinadura*). Eta, azkena, egun indarrean ez diren lege-testuak, nahiz eta garai batean oinarri sendoa izan mota horretako hizkuntzen garatze-bidean.

Euskarari gagozkiola, bidenabar agertzen da euskarak duen araubide linguistiko nagusia. Jakina da, bestalde, araubide horretan Hego Euskal Herrian (Euskal Autonomia Erkidegoan nahiz Nafarroako Foru Komunitatean) duen ofizialtasuna, gaztelania bezala. Ofizialtasun horrek ekarri du, besteak beste, testu ofizialak ere herrialde horien aldizkari ofizialetan agertzea. Hartara, testu ofizial horiek barruratu dira bilduma honetara, gaur egungo hizkuntza- eta terminologia-moldeen arabera.

Jakin beza, hortaz, irakurle eta erabiltzaile horrek, halako zorra ordaindu behar izan duela bilduma eguneratu honek, nahiz eta aringarri moduan azaldu, halako kasuetan eta oin-oharren bidez, ezinbesteko gaurkotze laburrak, batik bat toponimiaren alorrean egin izan direla.

3. Sustapen batzordea: bilduma honen bidea

Aspalditik izan du Sustapen batzordeak bilduma hau eguneratzeko asmoa. Iturriak bildu, testuak antolatu eta egitura baten barruan eman, 2007an, 2019an eta 2021ean argitaratu zituen lanei segida emanaz. Izan ere, Sustapen batzordeak du horretarako agindua Euskaltzaindiaren barruan, batzordekide baititu euskararen gizarte-kezka duten adituetatik hainbat: soziolinguistak, legelariak, irakasleak, funtzionarioak... hau da, egunero euskararekin bizitzaren hainbat esparrurekin harreman estuak dituztenak, euren lanbideak direla eta. Hori aski ez balitz, gogora bedi Euskal Herriko herrialdeetan Euskaltzaindiak dituen ordezkariak ere kide direla, horretan ere Euskal Herriko ikuspegi osoa biltzen dela.

2007ko, 2019ko eta 2021eko argitalpenetatik oraingo argitalpen honetara, testu asko gehitu dira, batez ere Nazio Batuenak, Europar Batasunarenak, Espainiako Erresuma osokoenak eta Espainiako Erresumako autonomia-erkidegoenak.

Batzordearen barruan, ni neu, Santiago Larrazabal Basañez eta Gotzon Lobera Revilla ahalegindu gara orduko lanei behar besteko segida ematen.

Horretara jarriak, tresna lagungarria eskaini nahi izan die Jagon Saileko Sustapen batzordeak Euskaltzaindiari eta euskaldunei, euskararen aitzinatze-bidean, protagonista ez ezik, hainbat testu juridikoren eramaile ere izan dadin euskara, gure eguneroko bizitzan hizkuntzaren nondik norakoak erro-errotik markatzen dituzten testuena, hain justu ere.

ARGITALPEN ELEKTRONIKO HONEN EZAUGARRIAK

*Andres Urrutia
Santiago Larrazabal
Gotzon Lobera*

«*Hizkuntza-zuzenbidea. Testu-bilduma euskaraz (2. argitaraldi berrikusi eta emendatua)* lanak berrikuntza garrantzitsuak ekarri zituen Euskaltzaindiak 2007an argitaratutako *Hizkuntza-zuzenbidearekin* alderatuz gero». Horrelaxe genioen 3. argitaraldian, 2021ekoan. Laugarren argitaraldi honi buruz, berriz, antzeko zerbait esan dezakegu testuen kopuruari buruz, ez formatuaren gainean, bera aurrekoaren berdina baita.

2023ko irailean argitaratu dugu argitaraldi elektronikoa hau, 2022ko testuak eta 2023ko uztailaren 31 artekoak jasoz. Horrela, 4. argitalpen berrikusi eta emendatu honen bitartez jarraipena eman zaio 2007an hasitako bideari.

Argitalpen honen bereizgarri nagusiak, aurrekoarekin alderatuz, instituzioei eta testuen kopuruari dagozkie.

1. Hedadura instituzionala

4. argitaraldi honetan FAO sartu dugu, eta modu berezian sartu ere, alegia, FAOk 1951. urtean mundu osoko herritarrak eta haien osasuna babesteko onetsi zuen konbentzioa ekarri dugu hona. Lege-definizioak ematen dira, mundu osoan pertsona guztiok eskubide berak izan ditzagun osasunaren arloan. Hizkuntzaren bidez finkatzen dira osasun-kontzeptuak, munduko bazter guztietan kontzeptuok berdin interpreta daitezten.

2. Edukia

Alde batetik, 4. argitaraldi honetan, aurrekoaren bidetik jarraituz, hizkuntza-eskubideen alderdi pertsonala arautzen duten legeak sartu dira; beste alde batetik, hizkuntza-eskubideak jaso dira, bai xede-eskubideak direnak, bai tresna-eskubideak direnak (aurreko argitaraldiaren bide beretik); hirugarrenik, eta lorratz beretik, Espainiako Erresumako autonomia-erkidegoen eta erregioen testu instituzionalak, eta Frantziako Errepublikarenak ere ekarri dira argitalpen honetara, testu horien araudiek hizkuntza-eskubideak ukitzen dituztenean; laugarrenik, hizkuntza-zuzenbidez ateko lege-testuak eta nazioarteko hitzarmenak sartu dira alde edo moldez gizabanakoen hizkuntza-eskubideak ukitzen dituztenean. Azkenik, gaztelaniazko eta frantsesezko testu elebakarrak euskaratu egin dira.

Oin-oharrei dagokienez, ohartu gara paperezko argitaraldietan erabiltzen diren erreferentzia batzuk ezin daitezkeela argitaraldi elektronikoa batean eman,

berbarako, *id.* eta horrelakoak. Arrazoia begi-bistan da: testuok kontsultatu nahi dituenak *id.* erreferentzia bat ikusten badu argitalpen elektronikoko batean testuinguru barik jasotzen du. Arazo hori saihesteko, oin-oharren testuak errepikatu egin ditugu, irakurleak testu batera jotzen duenean informazio osoa jaso dezan tekla-joaldi batez.

3. Denbora-eremua

Argitalpen elektronikoko honen beste berritasun bat hauxe dugu: 2022. urteko eta 2023ko uztailaren 31 arteko testuak sartu ditugu, baina ez hori bakarrik. Izan ere, argitaraldi honetan badira zenbait testu 2022ko urtekoak baino lehenagokoak direnak; 2022ko eta 2023ko legeek testuok aldatu dituztenez gero, testu berri horiek, 3. argitaraldian ez zeudenak, ekarri ditugu hona, hizkuntza-zuzenbidearen esparrutik kontuan hartzekoak baitira 2022ko eta 2023ko legeek egindako aldaketa horiek direla-eta.

Bada beste jakingarri bat: adibidez, Espainiako Erresuma osorako legeen artean ez ditugu sartu 15/2021, 16/2021 eta 18/2021 legeak, baina, haiek aztertu eta gero, legeok aldatu dituzten aurreko legeak sartu ditugu, batzuk berriak dira argitaraldi historiko honetan, eta beste batzuk, berriz, eraberrituak.

Azkenik, Europaren arloari dagokionez, alde batetik, Europako Parlamentuaren atalean, testu berri bi sartu ditugu, haien jakingarritasunagatik: bata 2004ko Adierazpena dugu, gor-itsuen eskubideei buruzkoa, eta bestea, berriz, Europako Parlamentuaren 2021eko Barne-erregelamendua. Bestetik, Europako Kontseiluaren atalean, lehendik jasota zegoen esparru-konbentzio bat, 1995eko otsailaren lekoa, gutxiengo nazionalak babestekoa, oso-osorik ekarri dugu oraingoan, bai eta haren azalpen-txostena ere.

4. Antolaketa

Antolaketa ikuspegitik, ez dago aldaketarik hirugarren argitaraldiarekin erkatuz gero.

5. Testuen kopurua

3. argitaralditik hona 265 testu berri sartu dira. Irakurleak 3. eta 4. argitaraldien datuak begi-bistan izan ditzan, zenbakiak emango ditugu jarraian:

Lehenengoz, Nazio Batuen atalean, 25 testu berri sartu dira, eta 9tik 34ra igaro da atala.

Bigarren, FAOren atal berria sartu dugu testu batekin.

Hirugarren, LANEren atalean, testu berri bat sartu dugu, eta orain 2 daude.

Laugarren, UNESCOren atalean, 31 testu berri sartu dira, eta atala 2 testutik 33ra igaro da.

Bosgarren, Europar Batasunaren atalean, 13 gehikuntza egin dira: Europako Parlamentuaren azpiatalean, 11 testu gehiago sartu dira, eta azpiatala 11tik 22ra igaro da; Europako Kontseiluaren azpiatalean, berriz, testu berri bi sartu dira, eta 3tik 5era igaro da azpiatala. Halandaze, atal osoa 16tik 29ra igaro da.

Seigarren, Espainiako Erresumako Gorteei dagokienez, berriz, 47 testu berri sartu dira, eta atala 84 testutik 131ra igaro da.

Zazpigarren, Euskal Autonomia Erkidegoaren testuak 69tik 88ra igaro dira, 19 testu gehituz.

Zortzigarren, Nafarroako Foru Komunitatearen testuak 35etik 53ra igaro dira, 18 testu erantsiz.

Bederatzigarren, Espainiako Erresumako gainerako autonomia-erkidegoen atalean, 470 testutik 576ra igaro gara, 106 testu gehituz. Azpiatalak honelaxe banatzen dira: Andaluzia 37 testutik 43ra igaro da; Aragoi, 40 testutik 52ra; Asturias, 26tik 34ra; Balear Uharteak, 55etik 70era; Errioxa, 23tik 34ra; Extremadura, 21etik 28ra; Galizia, 68tik 74ra; Gaztela eta Leon, 9tik 12ra; Gaztela-Mantxa 21etik 22ra; Kanariak, 27tik 35era; Kantabria, 16tik 17ra; Katalunia, 87tik 93ra; Madril, 3tik 7ra; Murtzia, 16tik 23ra, eta Valentzia, 21etik 32ra.

Azkenik, Frantziako Errepublikaren lege-testuak 99tik 104ra igaro dira; testu horietatik, berriz, 38 kodeak dira, eta beste 66ak legeak. Atal honi dagokionez, esan behar da ia testu guztiei aldaketak gehitu zaizkiela.

Laburbilduz, 2019ko argitaraldian 94 testu jasotzen ziren bitartean, hirugarren argitaldian elektronikoki 786 testu jaso ziren, eta laugarren argitaraldi honetan, berriz, 1.051 testu jaso dira. Hau da, 265 testu gehitu dira aurreko argitaraldiarekin erkatuz gero, eta 957 testu berri 2. argitaraldiarekin alderatzen badugu.

Irakurlea errazago kontura dadin aldaketa honekin, beste datu hauek emango ditugu paperezko edizioa egin balitz bezala. Horretarako, ondoko lauki hau erantsiko dugu:

Itema (2023-07-31)	HZ2	HZ3	HZ4
Orrialdeak bilatzaile barik	199	1.714	2.357
Orrialdeak bilatzaileekin	277	2.417	3.772
Hitzak	40.488	310.484	452.950
Karakterek tarte barik	316.786	2.483.082	3.622.131
Karakterek tarteekin	355.136	2.775.337	4.050.419
Lerroaldeak	2.239	19.274	26.343
Lerroak	5.954	50.332	71.496
Oin-oharrak	109	935	1.474
Bilatze-hitz eta esapideak	4.086	35.702	39.021
Testuak	94	786	1.051

***

Euskararen estandarizazio eta batasunaren ikuspegitik, 2019ko eta 2021eko argitaraldietarako erabilitako irizpide eta oinarri berberak ezarri dira oraingo argitaraldi elektronikoki honetan ere, orduetik hona hartutako erabakien ondoriozko aldaketak sartuz.

Gauza bera esan daiteke terminologiari dagokionez. Izan ere, ahalegina egin dugu bertsio guztietan terminologia bera erabiltzeko. Bada aldaketa garrantzitsu bat aurreko edizioekin erkatuz gero: Eskualdeetako eta Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunari argitaraldi honetan Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna deritza, *Euskaltzaindiaren Hiztegiaren erregional* sarreran ageri den adibideari jarraituz. Gure ustez, hiztegi orokorrean ageri den forma askozaz egokiagoa da aurrekoa baino.

Aurreko argitaraldietan (2007koan, 2019koan eta 2021ekoan) egin zen moduan, oraingo argitalpenean ere Itzultzaile Zerbitzu Ofizialak Administrazio Publikoko langileentzat emandako irizpideak hartu dira kontuan.

Argitaraldi honek hiru formatu ditu: argitalpen digitala, ePub formatua eta PDF formatua (azken formatu biotan argitalpen osoa eskura daiteke).

2019ko eta 2021eko edizioetan egin zen bezala, bilaketa zabalak egin daitezke hirugarren argitaraldi digital honetan, bai eta bilaketa murriztuak ere, eta, gainera, bilaketen emaitzak batera agerrarazi. Eginkizun hori erraztu eta zehatzago egin ahal izateko, 39.021 bilatzaile gordin landu dira.

Argitalpen hau, 3. atalean esan dugun salbuespenarekin, zuzenbidearen edukiari dagokionez, 2023ko uztailaren 31n, San Ignazio egunean, itxi da.

TESTUAK

1. NAZIO BATUAK

1.1. Nazio Batuen Gutuna, 1945eko ekainaren 26koa¹

I. KAPITULUA Asmoak eta printzipioak

1. artikulua.— Nazio Batuen asmoak dira:

3. Nazioarteko lankidetzaz gauzatzea, diskriminaziorik egin gabe, arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-arrazoiengatik, nazioarteko arazoak konpontze aldera, betiere arazo horiek ekonomia, gizarte, kultura edo giza izaerakoak direnean, eta guztion giza eskubideen nahiz oinarrizko askatasunen gaineko errespetua garatu nahiz suspertze aldera; eta

[...]

IV. KAPITULUA Batzar Orokorra

Eginkizunak eta ahalak

13. artikulua

1. Batzar Orokorrak azterlanak sustatu eta gomendioak egingo ditu, ondoko xede hauetarako:

b. nazioarteko lankidetzaz sustatzea ekonomia-, gizarte-, kultura-, hezkuntza- eta osasun izaerako gaietan, eta guztion giza eskubideak nahiz oinarrizko askatasunak eraginkor bihurtzen laguntzea, betiere diskriminaziorik egin gabe, arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-arrazoiengatik,

IX. KAPITULUA Nazioarteko lankidetzaz ekonomiko eta soziala

55. artikulua

Nazioen arteko harremanak baketsuak eta lagunen artekoak izan daitezen, egonkortasun- eta ongizate-baldintzak sortu behar direnez gero, eta baldintza horiek sortzekotan, betiere eskubideen berdintasunari eta herrien determinazio askeari buruzko printzipioa errespetatuz, eta errespetu hori oinarri moduan harturik, Erakundeak sustatuko du:

a) bizitza-maila altuagoak, guztiontzako lan iraunkorra, eta ekonomia- nahiz gizarte-aurrerapen eta garapenerako baldintzak;

b) ekonomia-, gizarte- eta osasun-arloko nazioarteko arazoak konpontzea, eta horien ondoriozko bestelako arazoak ere, eta kultura- eta hezkuntza-alorretan nazioarteko lankidetzaz; eta

---

¹ Gutun hau 1945eko ekainaren 26an sinatu zen San Franciscon, eta urriaren 24an jarri zen indarrean. <http://www.un.org/es/charter-united-nations/index.html>

c) guztion giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsala, arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-arrazoiak direla-medio diskriminaziorik egin gabe, eta eskubide eta askatasun horien eraginkortasuna.

XII. KAPITULUA

Administrazio fiduziarioaren nazioarteko araubidea

76. artikulua

Administrazio fiduziarioaren araubidearen oinarrizko helburuak, gutun honen 1. artikuluan aipatutako Nazio Batuen asmoen arabera, honako hauek izango dira:

c. guztion giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen gaineko errespetua sustatzea, diskriminaziorik egin gabe arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-arrazoiengatik, bai eta munduko herrien arteko mendekotasuna aitortzea ere; eta

[...]

1.2. Justiziako Nazioarteko Auzitegiaren Estatutua, 1945eko ekainaren 26koa²

III. KAPITULUA Prozedura

39. artikulua

1. Auzitegiaren hizkuntza ofizialak frantsesa eta ingelesa izango dira. Aldeek akordatzen badute prozedura frantsesez egitea, epaia hizkuntza horretan emango da. Prozedura ingelesez egitea akordatzen badute, hizkuntza horretan emango da epaia.
2. Baldin eta adostasunik ez badago erabili beharreko hizkuntzari buruz, alde bakoitzak nahi duen hizkuntzan aurkeztu ahal izango ditu bere alegazioak, eta Auzitegiak frantsesez eta ingelesez emango du epaia. Kasu horretan, Auzitegiak erabakiko du bi testuetatik zeinek egingo duen fede.
3. Aldeetako batek eskatzen badu, Auzitegiak baimena emango dio frantsesa edo ingelesa ez den beste edozein hizkuntza erabiltzeko.

---

² [https://www.un.org/spanish/law/icc/statute/spanish/rome_statute\(s\).pdf](https://www.un.org/spanish/law/icc/statute/spanish/rome_statute(s).pdf)

1.3. Osasunaren Mundu Erakundearen Konstituzioa, 1946ko uztailaren 22koa³

XVIII. KAPITULUA Interpretazioa

74. artikulua⁴.— Konstituzio honen txinerazko, espainierazko, frantsesezko, ingelesezko eta errusierazko testuak era berean joko dira kautotzat.

[...]

New Yorken sinatu zen, 1946ko uztailaren 22an, kopia bakar batean, txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz, eta testu bakoitza kautoa da. Jatorrizko testuak Nazio Batuen artxiboetan gordeko dira. Nazio Batuetako idazkari nagusiak behar bezala ziurtatutako kopiak bidaliko dizkie Konferentzian ordezkaturako gobernu guztiei.

---

³ https://www.who.int/governance/eb/who_constitution_sp.pdf

Konstituzioa Nazioarteko Osasun Konferentziak onetsi zuen, zeina New Yorken egin zen 1946ko ekainaren 19tik uztailaren 22ra, eta 61 estaturen ordezkariak sinatu zuten 1946ko uztailaren 22an (Off. Rec. Wld Hlth Org.; Actes off. Org. mond. Santé, 2, 100), eta 1948ko apirilaren 7an jarri zen indarrean. Osasunaren Mundu Batzarraren 26., 29., 39. eta 51. zenbakiek egindako erreformak (WHA26.37, WHA29.38, WHA39.6 y WHA51.23 ebazpenak) 1977ko otsailaren 3an, 1984ko urtarrilaren 20an eta 1984ko irailaren 15ean, 1994ko uztailaren 11n eta 2005eko uztailaren 15ean jarri ziren indarrean, hurrenez hurren, eta testuari gehitu zitzaizkion erreformak.

⁴ Artikulu horren erreforma, Osasunaren Munduko 31. Batzarrak onetsia (WHA31.18 Ebazpena), oraindik ez da indarrean jarri.

1.4. Genozidio-delitua prebenitu eta zehatzeko Konbentzioa, 1948ko abenduaren 9ko 260 A (XX) Ebazpena⁵

X. artikulua

Konbentzio honek 1948ko abenduaren 9ko data izango du; berebat, konbentzioaren testuak kautoak izango dira ingelesez, txineraz, espainieraz, frantsesez eta errusieraz egindakoak.

---

⁵ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/genozidio-delitua>
Indarrean jartzea: 1951ko urtarrilaren 12an, XIII. artikuluekin bat etorritz.

1.5. Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, 1948ko abenduaren 10ekoa⁶

HITZAURREA

Kontuan izanik munduko askatasuna, justizia eta bakea giza familiako kide guztien berezko duintasunean eta eskubide berdinean eta ukaezinetan oinarritzen direla;

Kontuan izanik giza eskubideak ez ezagutzearen eta gutxiestearen ondorioz, giza kontzientziari irain egiten dioten basakeriak gertatu izan direla; eta gizon-emakumeek, beldur eta gabezia orotatik aske, hitz egiteko askatasuna eta sinesmen-askatasuna izango dituzten munduaren etorrera aldarrikatu dela gizakiaren helburu nagusi;

Kontuan izanik ezinbestekoa dela giza eskubideak zuzenbidezko erregimen batek babestea, gizaki-tirania eta zapalkuntzaren aurkako azken irtenbidea den matxinadara jo beharrean aurkitu ez dadin;

Kontuan izanik ezinbestekoa dela, baita ere, herrialdeen artean harreman lagunkoiak bultzatzea;

Kontuan izanik Nazio Batuetako kide diren herriek gizakiaren oinarrizko eskubideetan, gizakiaren duintasun eta balioan eta gizonen eta emakumeen eskubideen arteko berdintasunean duten fedea tinko azaldu dutela agerian; eta, askatasunaren ikuspegi zabalago baten barruan, gizarte aurrerakuntza sustatzeko eta bizitza-maila jasotzeko erabakita daudela adierazi dutela;

Kontuan izanik estatu kideek, Nazio Batuen Erakundearekin elkarlanean, gizakiaren oinarrizko eskubide eta askatasunen errespetu orokorra eta eraginkorra ziurtatzeko hitza eman dutela;

Kontuan izanik emandako hitz hori osotasunean betetzeko garrantzi handikoa dela eskubide eta askatasun horiek berdinean ulertzea;

BATZAR OROKORRAK

GIZA ESKUBIDEEN ADIERAZPEN UNIBERTSAL HAU EGITEN DU,

herri eta nazio guztiek izan beharreko jomuga legez. Beronen xedea da, bai gizabanakoek, bai instituzioek, adierazpen honetan etengabe oinarrituta, alde batetik, eskubide eta askatasun hauen errespetua bultzatzea irakaskuntzaren eta hezkuntzaren bidez, eta, bestetik, maila nazionalean eta nazioarte mailan arian-arian neurriak hartzea, era eraginkorrean eta orokorrean ezar daitezen ziurtatzeko, bai elkarkide diren estatuetakoko herrien artean, baita horien jurisdikzioaren mende dauden lurraldeetan ere.

1. artikulua

Gizon-emakume guztiak aske jaiotzen dira, duintasun eta eskubide berberak dituztela; eta, ezaguera eta kontzientzia dutenez gero, elkarren artean senide legez jokatu beharra dute.

---

⁶ <http://www.un.org/es/universal-declaration-human-rights/>

2. artikulua

Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik.

Ez zaio begiratuko gainera, pertsona zein herrialde edo lurraldetakoa den; ezta hango politikari, legeei edo nazioarteko egoerari, nahiz eta herri hori independentea, besteren administrazio fiduziarioaren mendeko lurraldea, autonomiarik gabea edo nola-halako subiranotasun-mugak dituena izan.

3. artikulua

Gizabanako guztiek dute bizitzeko, aske izateko eta segurtasunerako eskubidea.

4. artikulua

Inor ez da izango besteren esklabo edo jopu; debekatuta dago esklabotza eta esklaboen salerosketa oro.

5. artikulua

Ezin daiteke inor torturatu, ezta inori zigor edo tratu txar, anker eta lotsarazlerik eman ere.

6. artikulua

Edozein gizon-emakumek du, nonahi, lege-nortasundun dela aitor diezaioten eskubidea.

7. artikulua

Gizon-emakume guztiak berdinak dira legearen aurrean eta denek dute, diskriminaziorik gabe, legezko babes izateko eskubidea. Denek dute adierazpen hau hausten duen edozein diskriminazioaren aurka eta diskriminazio horren eragileen aurka babes berbera izateko eskubidea.

8. artikulua

Pertsona orok du konstituzioak edo legeek gizon-emakumeei aitortzen dizkieten oinarrizko eskubideak hausten dituzten egintzetatik babesteko, norbere herrialdeko auzitegi eskudunetan errekurtsio eraginkorra jartzeko eskubidea.

9. artikulua

Inor ezingo da arrazoirik gabe atxilotu, preso hartu edo erbesteratu.

10. artikulua

Pertsona orok eskubidea du, berdintasun osoan, auzitegi independente eta inpartzialean jendaurrean hitz egin eta zuzentasunez entzun diezaioten, nahiz bere eskubide eta betebeharrak erabakitzeke, nahiz bere aurkako salaketa penalak aztertzeke.

11. artikulua

1. Delituagatik salatutakoak eskubidea du errugabetzat jo dezaten, errudun dela legez eta jendaurreko epaiketan frogatzen ez den bitartean. Epaiketan bere burua zaintzeko berme guztiak ziurtatuko zaizkio.

2. Egintzak edo ez-betetzeak izandakoan, herrialdeko edo nazioarteko legeriaren arabera delitu ez baziren, ezingo da inor kondenatu. Delitua egitean aplikagarri den zigorra baino larriagorik ere ezingo zaio jarri.

12. artikulua

Ez dago arrazoirik gabe beste inoren bizitza pribatuan, familian, etxean edo postan esku-sartzerik, ezta inoren ohore edo izen onari eraso egiterik ere. Nornahik du esku-sartze edo eraso horien aurka legezko babesa izateko eskubidea.

13. artikulua

1. Pertsona orok du joan eta etorri aske ibiltzeko eskubidea eta estatu baten lurraldean bizilekua aukeratzekoa.

2. Pertsona orok du edozein herrialdetatik alde egiteko eskubidea, baita norberetik ere, eta norbere herrialdera itzultzekoa.

14. artikulua

1. Jazarpena jasanez gero, pertsona orok du edozein herrialdetan babesa bilatu eta izateko eskubidea.

2. Eskubide horretara ezin izango da jo delitu arruntek sortutako auzibideko egintza baten aurka, ezta Nazio Batuen helburu eta irizpideen aurkako egintzak direla-eta ere.

15. artikulua

1. Pertsona orok du nazionalitatea izateko eskubidea.

2. Inori ezingo zaio arrazoirik gabe nazionalitatea kendu, ezta nazionalitatea aldatzeko eskubidea ukatu ere.

16. artikulua

1. Gizonek eta emakumeek, ezkon-adinetik aurrera, ezkontzeko eta familia eratzeko eskubidea dute, arraza, nazionalitate edo erlijioagatiko inolako mugarik gabe; eta, ezkontzari dagokionez, eskubide berberak dituzte bai ezkontuta jarraituz gero eta bai ezkontza-lotura ezabatuz gero ere.

2. Ezkongaien baimen aske eta osoz ez bada, ez dago ezkontzerik.

3. Familia da gizartearen oinarri jatorra eta berezkoa, eta estatuaren eta gizartearen babesa izateko eskubidea du.

17. artikulua

1. Pertsona orok du jabe izateko eskubidea, bakarka nahiz taldean.

2. Arrazoirik gabe, ez zaio inori haren jabetza kenduko.

18. artikulua

Pertsona orok pentsamendu-, kontzientzia- eta erlijio-askatasunerako eskubidea du; eskubide horren barne da erlijio edo sinesmena aldatzeko askatasuna eta baita norbere erlijioa edo sinesmena bakarka nahiz taldean, jendaurrean edo pribatuan irakaskuntzaz, jardueraz, kultuz eta aginduak gordez azaltzeko askatasuna ere.

19. artikulua

Gizabanako guztiek dute iritzi- eta adierazpen-askatasuna. Eskubide horrek barne hartzen du erlijioa eta sinesmena aldatzeko askatasuna eta bakoitzaren iritziengatik inork ez gogaitzeko eskubidea, ikerketak egitekoa eta informazioa eta iritziak mugarik gabe eta nolana hiko adierazpidez jaso eta zabaltzekoa.

20. artikulua

1. Nornahik du bakean biltzeko eta elkartzeko eskubidea.
2. Inor ezingo da behartu elkarte bateko kide izatera.

21. artikulua

1. Pertsona orok du bere herrialdeko gobernuan parte hartzeko eskubidea, zuzenean nahiz libre aukeratutako ordezkarien bitartez.
2. Pertsona orok du berdintasunez norbere herrialdeko funtzio publikoan sartzeko eskubidea.
3. Herriaren borondatea da botere publikoaren agintearen oinarria; borondate hori aldiari aldiari egingo diren benetako hauteskundeetan adieraziko da. Hauteskundeok bozketa orokor eta berdinez eta isilpeko boto bidez egingo dira, edo boto askatasuna bermatzen duen beste bide batez.

22. artikulua

Pertsona orok du, gizarteko kide denez gero, gizarte-segurantza izateko eskubidea eta, herrialdearen ahaleginaz eta nazioarteko laguntzaz, estatu bakoitzaren antolaketa eta baliabideak kontuan izanik, gizabanakoaren duintasunerako eta nortasuna garatzeko ezinbestekoak diren eskubide ekonomiko, sozial eta kulturalak aseta izatekoa.

23. artikulua

1. Pertsona orok du lan egiteko eskubidea, lana aukeratzekoa, lan-baldintza bidezkoak eta egokiak izatekoa, eta langabeziaren aurkako laguntza jasotzekoa.
2. Pertsona orok du, diskriminaziorik gabe, lan beragatik soldata berbera jasotzeko eskubidea.
3. Lanean ari denak bidezko lansaria eta aski zaiona jasotzeko eskubidea du, bai bera eta bai bere familia, giza duintasunari dagokion bezala bizitzeko bestekoa. Horretarako aski ez bada lansaria gizarte-laguntzako beste baliabide batzuen bidez osatuko da.
4. Pertsona orok du, norbere interesen alde egiteko, sindikatuak eratu eta sindikatuko kide izateko eskubidea.

24. artikulua

Pertsona orori dagozkio atsedenerako eskubidea, aisiarakoa, lanaldiaren iraupen mugatua izatekoa eta aldian-aldian ordaindutako oporrak izatekoa.

25. artikulua

1. Pertsona orok du bizimodu egokia izateko eskubidea, bai berari eta bai bere familiari osasuna eta ongizatea bermatuko diena, eta batez ere janaria, jantziak, bizitokia, mediku-sorospena eta gizarte-zerbitzuak; eta baita lanik eza, gaixotasuna, elbarritasuna, alarguntasuna, zahartzaroa edo bizibidea nahi gabe galtzeko beste kasuren bat gertatzen denerako aseguruia izateko eskubidea ere.

2. Amek eta haurrek laguntza bereziak jasotzeko eskubidea dute. Haur guztiek, senar-emazteengandik nahiz ezkontzatik kanpo jaiotakoek, gizartearen babes berbera izateko eskubidea dute.

26. artikulua

1. Pertsona orok du hezkuntza-eskubidea. Hezkuntza doakoa izango da oinarrizko ikasketei dagokienez behintzat. Oinarrizko ikasketak egitea nahitaezkoa izango da; heziketa teknikoa eta lanbiderakoa, orokorra; eta denek izango dute goi-mailako ikasketak egiteko aukera bera, norberaren merezimenduen arabera.

2. Hezkuntzaren helburua giza nortasuna guztiz garatzea izango da, eta giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen errespetua indartzea; herrialde, arraza eta erlijio guztien arteko elkar-ulertze, jasankortasun eta adiskidetasunaren alde egingo du; eta Nazio Batuen jarduna bultzatuko du, bakeak iraun dezan.

3. Gurasoek lehentasunezko eskubidea izango dute seme-alabei emango zaien hezkuntza mota aukeratzeko.

27. artikulua

1. Pertsona orok du eskubidea, erkidegoaren kultura-ekitaldietan aske parte hartzeko, artelanez gozatzeko, eta zientzia-aurrerakuntzan eta horri darizkion irabazietan parte hartzeko.

2. Zientzia, literatura edo arte mailan egindako lanen egile diren pertsona guztiek dute horregatik dagozkien interesak eta materialak babes dakizkien eskubidea.

28. artikulua

Pertsona ororen eskubidea da nazioarteko gizarte-ordena ezartzea, eta, ordena horretan, adierazpen honetako eskubide eta askatasunak era eraginkorrean garatzea.

29. artikulua

1. Pertsona orok erkidegoarekiko eginbeharrak ere baditu, erkidegoa baita haren nortasuna guztiz eta era askean garatzeko toki bakarra.

2. Pertsona orok, gainerako herritarren eskubide eta askatasunen errespetua ziurtatzeko eta gizarte demokratiko baten moral, ordena publiko eta ongizate orokorreko bidezko eskakizunak betetzeko legez ezartzen diren mugak baino ez ditu izango dagozkion eskubide eta askatasunez baliatzeko orduan.

3. Eskubide eta askatasun hauez ezingo da inor baliatu Nazio Batuen helburu eta irizpideen aurka.

30. artikulua

Adierazpen honetan jasotako ezertan ezingo da ulertu estatuari edo talde edo gizabanakoren bati adierazpen honetan bertan adierazitako edozein eskubide eta askatasun deuseztatzeko jarduerak edo egintzak burutzeko eskubidea ematen zaionik.

1.6. Pertsonen salerosketa zigortzeari eta inoren prostituzioa esplotatzeari buruzko Hitzarmena, 1949ko abenduaren 2koa⁷

13. artikulua

[...]

Erregu-eskaerak honelaxe egingo dira: [...] 3) eskaera egiten duen estatuaren ordezkari diplomatiko edo kontsularraren bidez, zeina akreditatuta baitago eskaera hartzen duen estatuan; ordezkari horrek erregu-eskaerak zuzenean bidaliko dizkio agintaritza judizial eskudunari edo eskaera hartzen duen estatuko gobernuak adierazitako agintaritzari, eta erregu-eskaerak betearazteko dokumentuak zuzenean jaso beharko ditu agintaritza horretatik.

1. eta 3. kasuetan, beti igorriko zaio erregu-eskaeraren kopia bat eskaera hartzen duen estatuko agintaritza judizialari.

Aurkako akordiorik izan ezean, erregu-eskaerak eskabidea egin duen agintaritzaren hizkuntzan idatziko dira, baina eskaera hartu duen estatuak bere hizkuntzara itzultzea eskatu ahal izango du, eskaera egin duen agintariak jatorrizkoaren arabera ziurtatuta.

---

⁷ <https://www.ohchr.org/sp/professionalinterest/pages/trafficinpersons.aspx>
Indarrean jartzea: 1951ko uztailaren 25ean.

1.7. Errefuxiatuen Estatutuari buruzko Konbentzioa, 1951ko uztailaren 28koa⁸

Genevan egina, 1951ko uztailaren 28an, ale bakarrean, berori gordailutuko dela Nazio Batuen artxiboetan; berebat, frantsesez eta ingelesez egindako testuak kautoak dira; ildo beretik, behar bezala ziurtatutako kopiak emango zaizkie Nazio Batuen estatu kide guztiei eta 39. artikulua aipatu estatuei, hain zuzen ere, kide ez direnei.

---

⁸ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/errefuxiatuen-estatutuari-buruzko-konbentzioa>

Indarrean jartzea: 1954ko apirilaren 22an, 43. artikuluaekin bat etorritz.

1.8. Esklabotzari buruzko Konbentzioa, 1926ko irailaren 25ean Genevan sinatutakoa, eraldatzeko Protokoloa, 1953ko urriaren 23ko 794 (VIII) Ebazpena⁹

V artikulua

Protokolo hau Nazio Batuen idazkaritzaren artxiboetan gordailutuko da; eta kautoak izango dira txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz dauden protokolo-testuak. Konbentzioaren testu kautoak ingelesa eta frantsesa direnez gero eta konbentzioa eranskinaren arabera eraldatu behar denez gero, eranskinaren ingelesezko eta frantsesezko testuak ere kautoak izango dira; txineraz, espainieraz eta errusieraz dauden testuak, ordea, itzulpenak izango dira. Idazkari nagusiak egingo ditu protokoloaren kopia ziurtatuak, eta eranskinarekin batera Konbentzioaren estatu aldeei igorriko dizkie, baita Nazio Batuen gainerako estatu kideei ere. III. artikuluan aurreikusitakoaren arabera, eraldaketak indarrean jartzen direnean, idazkari nagusiak prestatuko ditu modu horretan eraldatutako konbentzioaren kopia ziurtatuak, estatuei igortzeko, Nazio Batuen kide ez direnei barne.

---

⁹ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/konbentzioa-eraldatzeko-protokoloa>

1.9. Aberrigabeen Estatutuari buruzko Konbentzioa, 1954ko irailaren 28koa¹⁰

New Yorken egina, 1954ko irailaren 28an, ale bakarrean, berori gordailutuko dela Nazio Batuen artxiboetan; berebat, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz egindako testuak kautoak dira; ildo beretik, behar bezala ziurtatutako kopiak emango zaizkie Nazio Batuen estatu kide guztiei eta 35. artikulua aipatu estatuei, hain zuzen ere, kide ez direnei.

---

¹⁰ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/aberrigabeen-estatutuari-buruzko-konbentzioa>

Indarrean jartzea: 1960ko ekainaren 6an, 39. artikuluaekin bat etorritik.

**1.10. Esklabotza, esklaboen salerosketa eta
esklabotzaren antzeko instituzio eta
praktikak ezabatzeari buruzko Konbentzio
osagarria,
1956ko apirilaren 30eko 608 (XXI)
Ebazpena¹¹**

15. artikulua

Konbentzio hau Nazio Batuen idazkaritzaren artxiboetan gordailutuko da; berebat, kautoak izango dira txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz dauden testuak. Idazkari nagusiak Konbentzioaren kopia ziurtatu kautoak luzatuko ditu estatu aldeei igortzeko, baita Nazio Batuen eta organismo espezializatuen gainerako estatu kideei ere.

---

¹¹ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/konbentzio-osagarria>
Genevan egina, 1956ko irailaren 7an.
Indarrean jartzea: 1957ko apirilaren 30ean, 13. artikuluekin bat etorritz.

1.11. Haurren Eskubideen Adierazpena, 1959ko azaroaren 20koa¹²

HITZAURREA

[...]

Kontuaz hartuz, Nazio Batuek Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalean aldarrikatu dutela ezen pertsona orok adierazpen horretan aipatutako eskubide eta askatasun guztiak dituela, inolako bereizketarik egin gabe, arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, iritzi politikoa edo bestelako iritzia, jatorri nazionala edo gizarte-jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste edozein ezaugarri dela bide,

[...]

Batzar Orokorrak,

[...]

1. printzipioa

Adierazpen honetan aipatutako eskubide guztiak izango dituzte hurrek. Eskubideok aitortu egingo zaizkie hurrei, inolako salbuespenik gabe, eta bereizketarik edo diskriminaziorik egin gabe, haurraren edo haren familiaren arraza, kolore, sexu, hizkuntza, kultura, erlijio, iritzi politikoa edo bestelako iritzia, jatorri nazionala edo gizarte-jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste edozein tasun dela bide.

---

¹² <https://www.humanium.org/es/declaracion-de-los-derechos-del-nino-texto-completo/>

Batzar Orokorra, 1386 (XIV) Ebazpena, 14 U.N. GAOR eranskina. (16. zk.) 19. or, NBE Dok. A/4354 (1959).

1.12. Herrialde eta herri kolonialei independentzia emateari buruzko Adierazpena, 1960ko abenduaren 14ko 1514 (XV) Ebazpena¹³

[Batzar Orokorra,]

[...]

Jakitun izanik beharrezkoa dela egonkortasun- nahiz ongizate-baldintzak eta harreman baketsu eta adiskidetsuak sortzea, zeinak oinarritzen baitira eskubideen berdintasun-printzipioen eta herriek duten determinazio askerako eskubide-printzipioen errespetuan; eta giza eskubide eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsala eta eskubide eta askatasun horien eraginkortasuna ziurtatzea, inolako bereizketarik egin gabe, arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-arraziengatik,

[...]

---

¹³ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/independentzia>

1.13. Aberrigabetasun-kasuak gutxitzeko Konbentzioa, 1961eko abuztuaren 30ekoa¹⁴

21. artikulua

Konbentzio hau Nazio Batuen idazkari nagusiak erregistratuko du indarrean jartzen den datan.

Hori guztiori aitortuz, behean dauden ahalguztidunek konbentzio hau sinatzen dute.

New Yorke egina, 1961eko abuztuaren 30ean, ale bakarrean, berori gordailutuko da Nazio Batuen artxiboetan; berebat, fede ematen dute txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz egindako testuek; ildo beretik, Nazio Batuen idazkari nagusiak behar bezala ziurtatutako kopiak emango zaizkie Nazio Batuen estatu kide guztiei eta konbentzio honen 16. artikulua aipatu estatuei, hain zuzen ere, kide ez direnei.

---

¹⁴ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/aberrigabetasun-kasuak-gutxitzeko>

1.14. Ezkontzarako adostasunari buruzko, ezkontzeko gutxiengo adinari buruzko eta ezkontzen erregistroari buruzko Konbentzioa, 1962ko azaroaren 7ko 1763 A (XVII) Ebazpena¹⁵

[Estatu kontratatzaileek,]

Asmoa izanik, Nazio Batuen Gutunarekin bat etorritz, guztion giza eskubide eta oinarrizko askatasunak errespetatu eta bete behar direla, eta bi horiek sustatu behar direla inolako bereizketarik egin gabe arraza-, sexu-, hizkuntza- eta erlijio-arrazoiengatik.

[...]

10. artikulua

1. Konbentzio hau Nazio Batuen artxiboetan gordailutuko da; berebat, fede emango dute, maila berean, txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz dauden testuek.
2. Nazio Batuen idazkari nagusiak Konbentzioaren kopia ziurtatu bana igorriko die Nazio Batuen kide guztiei eta 4. artikulua 1. paragrafoak aipatu kide ez diren estatuei.

---

¹⁵ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/ezkontzarako-adostasuna>
Indarrean jartzea: 1964ko abenduaren 9an, 6. artikuluaekin bat etorritz.

1.15. Arraza-diskriminazioaren mota guztiak ezabatzeari buruzko Nazio Batuen Adierazpena, 1963ko azaroaren 20koa¹⁶

[Batzar Orokorrak,]

Kontuan hartuz Nazio Batuen Gutuna gizaki guztien duintasun- eta berdintasun-
printzipioan oinarritzen dela eta, funtsezko helburuen artean, besteak beste, guztion
giza eskubideen eta oinarritzko askatasunen errespetua garatzeko eta sustatzeko
nazioarteko lankidetzaz gauzatzea duela, arraza, sexu, hizkuntza edo erlijioagatiko
bereizketarik egin gabe,

[...]

---

¹⁶

https://web.archive.org/web/20071113055232/http://www.unhchr.ch/spanish/html/menu3/b/9_sp.htm
[1904 (XVIII) Ebazpena].

Nazio Batuen Batzar Orokorrak 1963ko azaroaren 20an aldarrikatua.

**1.16. Ezkontzarako adostasunari buruzko,
ezkontzeko gutxiengo adinari buruzko eta
ezkontzen erregistroari buruzko Gomendioa,
1965eko azaroaren 1eko 2018 (XX)
Ebazpena¹⁷**

[Batzar Orokorrak,]

[...]

Gogoratzuz, era berean, Nazio Batuen Gutunaren 13. artikulua 1. paragrafoko B atalarekin bat etorritik, Batzar Orokorrak gomendioak egin ditzakeela denon giza eskubide eta oinarrizko askatasunak gauzatzen laguntzeko, diskriminaziorik egin gabe, arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-arrazoiengatik,

[...]

---

¹⁷ <https://www.ohchr.org/SP/ProfessionalInterest/Pages/RecommendationOnConsentToMarriage.aspx>

1.17. Arraza-diskriminazioaren mota guztiak ezabatzeko Nazioarteko Konbentzioa, 1965eko abenduaren 21eko 2106 A (XX) Ebazpena¹⁸

[Konbentzio honetako estatu aldeek,]

Kontuan hartuz, Nazio Batuen Gutunaren oinarri direla duintasun- eta berdintasun-printzipioak, gizaki guztiei datxekienak, eta estatu kide guztiek, Erakundearekin lankidetzan arituz, neurriak hartzeko konpromisoa hartu dutela, elkarrekin edo bananduta, Nazio Batuen helburuetako bat gauzatzeko, alegia, guztion giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsala eta eraginkorra sustatzea eta bultzatzea, diskriminaziorik egin gabe, arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-arrazoiengatik.

[...]

---

¹⁸ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/arraza-bereizkeria-mota-guztiak-ezabatzeko-nazioarteko-konbentzioa-nbe>

Indarrean jartzea: 1969ko urtarrilaren 4an, 19. artikuluekin bat etorritz.

1.18. Errefuxiatuen Estatutuari buruzko Protokoloa, 1966ko abenduaren 16ko 2198 (XXI) Ebazpena¹⁹

XI. artikulua.— Nazio Batuen idazkaritzaren artxiboetan gordailutzea

Protokolo honen ale bat Batzar Orokorraren buruak eta Nazio Batuen idazkari nagusiak sinatuta, Nazio Batuen idazkaritzaren artxiboetan gordailututa geratuko da. Era berean, Protokoloaren testuak, txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz eginikoak, kautotasun berekoak dira. Idazkari nagusiak testuaren kopia ziurtatuak igorriko dizkie Nazio Batuen estatu kide guztiei eta V. *supra* artikuluan aipatutako gainerako estatuei.

---

¹⁹ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/errefuxiatuen-estatutuari-buruzko-protokoloa>

Indarrean jartzea: 1967ko urriaren 4an, VIII. artikuluekin bat etorriz.

1.19. Eskubide Zibilen eta Politikoan Nazioarteko Ituna, 1966ko abenduaren 16koa²⁰

V. ZATIA

27. artikulua

Estatuetan etnia-, erlijio- edo hizkuntza-gutxiengoak daudenean, gutxiengo horietako gizakiei ez zaie ukatuko, haiek, talde bereko beste kideekin batera, duten eskubidea, euren kultura-bizitza izateko, euren erlijioa eduki eta praktikatzeko, bai eta euren hizkuntza erabiltzeko ere.

---

²⁰ <https://treaties.un.org/doc/publication/unts/volume%20999/volume-999-i-14668-english.pdf>
<https://www.ohchr.org/fr/professionalinterest/pages/ccpr.aspx>
<http://www.aprodeh.org.pe/documentos/marco-normativo/legal/Pacto-Internacional-de-Derechos-Civiles-y-Policos.pdf>

1.20. Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunaren Hautazko Protokoloa 1966ko abenduaren 16ko 2200 A (XXI) Ebazpena²¹

14. artikulua

1. Protokolo hau Nazio Batuen artxiboetan gordailutuko da; berebat, kautoak izango dira txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz dauden protokolo-testuak.

2. Nazio Batuetako idazkari nagusiak protokolo honen kopia ziurtatuak bidaliko dizkie Itunaren 48. artikuluan aipatutako estatu guztiei.

---

²¹ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/eskubide-zibil-eta-politiko-en-nazioarteko-itunaren-hautazko-protokoloa>

Indarrean jartzea: 1976ko martxoaren 23an, 9. artikuluekin bat etorriz.

1.21. Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Ituna, 1966ko abenduaren 16koa²²

2. artikulua

1. Itun honetan alde diren estatuek konpromisoa hartu dute, bakarka nahiz nazioarteko laguntza eta lankidetzarekin, zenbait neurri hartzeko, batik bat neurri ekonomiko eta teknikoak, ahalik eta baliabide gehien erabilia, hemen aitortutako eskubideen eraginkortasun osoa mailaz maila erdiesteko; horretarako, bide egoki guztiak baliatuko dituzte, eta, bereziki, legegintzako neurriak hartuko.

2. Itun honetan alde diren estatuek konpromisoa hartu dute, itun honetan bertan aipatu eskubideen egikaritzea bermatzeko, diskriminaziorik egin gabe, arraza, kolore, sexu, hizkuntza, erlijio, iritzi politiko edo beste era bateko iritzi, nazioko nahiz gizarteko jatorri, maila ekonomiko, jaiotza nahiz bestelako gizarte-izateak direla medio.

3. Garatze bidean dauden herriek, giza eskubideak eta herri horien nazioko ekonomia behar bezala kontuan harturik, zehaztu ahal izango dute zein neurritan bermatuko dizkieten euren naziokoak ez diren pertsonen itun honetan aitortutako eskubideak.

---

²² <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/cescr.aspx>
<https://www.ohchr.org/fr/professionalinterest/pages/cescr.aspx>
<https://www.humanium.org/es/wp-content/uploads/2013/08/Pacto-Internacional-de-Derechos-Econ%C3%B3micos-Sociales-y-Culturales.pdf>

1.22. Teherango Aldarrikapena, 1968ko maiatzaren 13an, Giza Eskubideen Nazioarteko Konferentziak hartutakoa²³

Giza Eskubideen Nazioarteko Konferentziak aldarrikatua, Teheranen, 1968ko maiatzaren 13an.

Giza Eskubideen Nazioarteko Konferentzia Teheranen bildu da 1968ko apirilaren 22tik maiatzaren 13a arte, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala onetsi zenetik igarotako hogeitaz hamar urteetan zein aurrerapen gertatu den aztertzeko eta etorkizunerako egitaraua prestatzeko.

Azterturik Nazio Batuek, giza eskubideei eta oinarrizko askatasunei zor zaien errespetua sustatu eta bultzatzeko, zenbait jarduera burutu dituela, eta jarduera horien ondorioz zenbait arazo sortu direla;

Kontuan harturik Konferentziak berak onetsitako ebazpenak;

Kontuan izanik Giza Eskubideen Nazioarteko Urtea gertatu dela munduan aurretiaz inoiz izan ez den aldaketarekin batera;

Aintzat harturik zientziaren eta teknologiaren aurrerapen azkarrak aukera berriak eskaintzen dituela,

Sinetsirik, liskarrak eta indarkeria munduko hamaika tokitan nagusitzen ari direnean, inoiz baino beharrezkoagoak direla gizakien arteko elkartasuna eta interdependentzia;

Kontuan izanik bakea dela gizadiaren gurari unibertsala, eta bake hori eta justizia ere ezinbestekoak direla giza eskubideak eta oinarrizko askatasunak bete-betean gauzatzeko;

Modu solemnean aldarrikatzen du:

1. Ezinbestekoa dela nazioarteko erkidegoak bere betebeharrak solemnean betetzea, hots, giza eskubideei eta oinarrizko askatasunei zor zaien errespetua guztiontzat sustatu eta bultzatzea, arraza, kolore, sexu, hizkuntza, erlijio eta iritzi politikoetan edo bestelako iritzietan oinarritutako bereizketetatik bat ere egin gabe.

---

²³ <http://hrlibrary.umn.edu/instree/l2ptichr.htm>
<http://zvon.org/law/r/teheran.html>
<https://www.acnur.org/fileadmin/Documentos/BDL/2002/1290.pdf>

**1.23. Gerrako Krimenen eta Gizadiaren
aurkako Krimenen Preskribaezintasunari
buruzko Konbentzioa
1968ko azaroaren 26ko 2391 (XXIII)
Ebazpena²⁴**

XI. artikulua

Konbentzio honek 1968ko azaroaren 26ko data izango du; berebat, Konbentzioaren testuak kautoak izango dira txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz egindakoak.

---

²⁴ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/gerra-krimenen>
Indarrean jartzea: 1970eko azaroaren 11n, VIII. artikuluekin bat etorritz.

1.24. Gizarte-mailan Aurreratze- eta Garatze-bideari buruzko Adierazpena, 1969ko abenduaren 11ko 2542 (XXIV) Ebazpena²⁵

I. ZATIA Printzipioak

1. artikulua

Herri guztiek eta gizaki guztiek dute eskubidea duintasunez bizitzeko eta gizarte-aurrerabidearen emaitzekin gozatzeko, arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, nazionalitatea, jatorri etnikoa, familia- edo gizarte-egoera, iritzi politiko edo bestelakoengatik inolako diskriminaziorik egin gabe. Eurek, era berean, garapen hori lortzen lagundu beharko dute.

---

²⁵ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/adierazpena>

**1.25. Aurrerapen zientifikoa eta teknologikoa
bakearen mesedetan eta gizakientzako modu
onuragarrian erabiltzeari buruzko
Adierazpena,
1975eko azaroaren 10eko 3384 (XXIX)
Ebazpena²⁶**

Batzar Orokorrak,

[...]

Modu solemnean aldarrikatzen du:

7. Estatu guztiek hartuko dituzte beharrezko neurriak, legegintza-esparrukoak barne, ziurtatzeko zientzia- eta teknologia-lorpenak erabiliko direla giza eskubideak eta oinarrizko askatasunak osotasunean betetzeko, diskriminaziorik egin gabe arraza, sexu, hizkuntza edo erlijio-sinesmen arrazoiengatik.

---

²⁶ [https://undocs.org/pdf?symbol=es/RES/3384\(XXX\)](https://undocs.org/pdf?symbol=es/RES/3384(XXX))

1.26. Ezinduen Eskubideen Adierazpena, 1975eko abenduaren 9ko 3447 (XXIX) Ebazpena²⁷

[...]

1. “Ezindu” hitzak izendatzen du pertsona ezgaitu oro, oso-osorik edo zati batean, bere kautan gai ez dena norbanako gisa edo gizartearen barnean, bizimodu arruntaren beharrianak diruz estaltzeko, bere ahalmen fisiko edo adimenekoen urritasunagatik, horiek sortze-sortzetik izan ala ez.

2. Ezinduak adierazpen honetan dauden eskubide guztiak izango ditu. Ezindu orori aitortu behar zaizkio eskubide horiek, salbuespenik, bereizketarik eta diskriminaziorik egin gabe, arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoa edo bestelako iritzia, jatorri nazionala edo gizarte-jatorria, jaiotza edo beste edozein egoera dela bide, hori guztiori ezinduari berari nahiz haren familiari dagokionez.

3. Ezinduak eskubidea du, erro-errotik, bere giza duintasuna errespetatua izan dadin. Ezinduak, edozein izanik ere bere arazoan eta urritasunen jatorria, izaera edo larritasuna, bere adineko herrikideen oinarrizko eskubide berberak ditu; horrek dakar, beraz, behar den begirunezko bizimodua izateko eskubidea, ahalik eta modurik arruntenean eta osoenean.

---

²⁷ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/ezinduen-eskubideen-adierazpena>
[https://politicassocial.xunta.gal/sites/w_polso/files/arquivos/normativa/declaracion de los derechos de las personas con discapacidad-1975.pdf](https://politicassocial.xunta.gal/sites/w_polso/files/arquivos/normativa/declaracion%20de%20los%20derechos%20de%20las%20personas%20con%20discapacidad-1975.pdf)

1.27. Erlijioan edo sinesmenetan oinarritutako intolerantzia eta diskriminazio- modu guztiak ezabatzeari buruzko Adierazpena, 1981eko azaroaren 25eko 36/55 Ebazpena²⁸

[Batzar Orokorrak,]

Kontuan hartuz Nazio Batuen Gutunaren oinarritzko printzipioetako bat pertsona guztien berezko duintasun eta berdintasuna dela, eta estatu kide guztiek neurri bateratuak eta bakoitzak bere aldetik hartzeko konpromisoa hartu dutela, Nazio Batuen Erakundearekin lankidetzan, guztion giza eskubide eta oinarritzko askatasunen errespetu unibertsal eta eraginkorra bultzatu eta suspertzeko, arraza, sexu, hizkuntza eta erlijio diskriminaziorik gabe,

[...]

---

²⁸ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/erlijioan-edo-sinesmenetan-oinarritutako-intolerantzia-eta-bereizkeria-modu-guztiak-ezabatzeari-buruzko-adierazpena>

1.28. Non bizi eta herrialde horretako nazionalak ez diren norbanakoen giza eskubideei buruzko Adierazpena, 1985eko abenduaren 13ko 40/144 Ebazpena²⁹

Batzar Orokorrak,

Kontuan hartuz Nazio Batuen Gutunak gizaki guztien giza eskubide eta oinarrizko askatasunak errespetatzea eta betetzea sustatzen dituela, inolako bereizketarik egin gabe, arraza-, sexu-, hizkuntza- eta erlijio-arrazoiengatik,

Kontuan hartuz, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak aldarrikatutakoaren arabera, gizaki guztiak aske jaiotzen direla, berdinak izanik duintasunari eta eskubideei begira, eta pertsona orok adierazpen horretan aldarrikatutako eskubide eta askatasunak badituela, inolako bereizketarik egin gabe, arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoa edo bestelako iritzia, nazio- edo gizarte-jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste edozein ezaugarri direla bide.

[...]

Jakitun izanik nazioarteko giza eskubideen itunen estatu aldeek konpromisoa hartzen dutela bermatzeko itun horietan aldarrikatutako eskubideak inolako diskriminaziorik egin gabe egikarituko direla, arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoa edo bestelako iritzia, nazio- edo gizarte-jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste edozein ezaugarri dela bide.

[...]

5. artikulua

1. Atzerritarrek ondorengo eskubideak izango dituzte, eurak zein estatutan egon eta, estatu horren legeria nazionalaren arabera eta estatu horrek dituen nazioarteko betebeharren mende,

c) Berdintasunerako eskubidea auzitegien eta gainerako organoen eta justizia-administrazioaren agintari arduradunen aurrean eta, behar denean, interpretearen doako laguntza izateko eskubidea zigor-jardunetan eta, legeak halakoa xedatzen duenean, bestelako jardunetan ere;

f) Nork bere hizkuntza, kultura eta tradizioak gordetzeko eskubidea;

[...]

1.29. Garapenerako Eskubideari buruzko Adierazpena, 1986ko abenduaren 4ko 41/128 Ebazpena³⁰

[Batzar Orokorrak,]

---

²⁹ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/nazionalak-etz-diren>

³⁰ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/adierazpena-3>

Kontuan hartuz Nazio Batuen Gutunaren asmo eta printzipioak, nazioarteko lankidetzaz gauzatzeari buruzkoak, diskriminaziorik egin gabe, arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-arrazoiengatik, nazioarteko arazoak konpontze aldera, arazo horiek ekonomia, gizarte, kultura edo giza izaerakoak direnean, eta guztion giza eskubideen zein oinarrizko askatasunen errespetua garatu nahiz suspertze aldera.

[...]

Jakitun izanik, Gutunaren arabera, guztiontzako giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsala eta eragina sustatzeko betebeharrak, betiere, inolako diskriminaziorik egin gabe, arraza, kolore, sexu, hizkuntza, erlijio, iritzi politikoa edo bestelako iritzia, nazio- edo gizarte-jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste edozein ezaugarri dela bide,

[...]

6. artikulua

1. Estatu guztiek elkarrekin lan egin behar dute giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsala eta eragina sustatzeko, bultzatzeko eta indartzeko, inolako diskriminaziorik egin gabe, arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-arrazoiengatik.

1.30. Haurren Eskubideei buruzko Konbentzioa, 1989ko azaroaren 20koa³¹

30. artikulua

Estatuetan etnia-, erlijio- edo hizkuntza-gutxiengoak daudenean, edo jatorri indigena duten gizakiak daudenean, gutxiengo horietako haurrei edota haur indigenei ez zaie ukatuko, haiek, talde bereko beste kideekin batera, duten eskubidea, euren kultura-bizitza izateko, euren erlijioa eduki eta praktikatzeko, bai eta euren hizkuntza erabiltzeko ere.

---

³¹ <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/crc.aspx>
<https://www.humanium.org/fr/texte-integral-convention-internationale-relative-droits-enfant-1989/>
<http://www.un.org/es/events/childrenday/pdf/derechos.pdf>

**1.31. Eskubide Zibilen eta Politikoen
Nazioarteko Itunaren Hautazko bigarren
Protokoloa, heriotza-zigorra indarririk gabe
uzteko helburua duena;
1989ko abenduaren 15eko 44/128 Ebazpena³²**

11. artikulua

1. Protokolo hau Nazio Batuen artxiboetan gordailutuko da; berebat, kautoak izango dira arabieraz, txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz dauden protokolo-testuak.

2. Nazio Batuetako idazkari nagusiak protokolo honen kopia ziurtatuak bidaliko dizkie Itunaren 48. artikuluan aipatutako estatu guztiei.

---

³² <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/eskubide-zibil-eta-politiko-nazioarteko-itunaren-bigarren-hautazko-protokoloa-1>

1.32. Rioko Adierazpena, Ingurumen eta Garapenari buruzkoa, 1992ko ekainaren 3tik 14rako³³

22. printzipioa

Herri indigenek eta euren erkidegoek, bai eta tokian tokiko beste erkidego batzuek ere, euren jakiteen ondorioz eta tradizio-praktiken ondorioz, funtsezko eginkizuna betetzen dute, ingurumena antolatu eta garatzeko orduan. Estatuak behar bezala aitortu beharko lituzkete haien identitatea, kultura eta interesak, bai eta horiei guztiei lagundu ere, eta, garapen jasagarria lortzeko helburu horretan, haien benetako parte-hartzea ahalbidetu beharko lukete.

---

³³ http://www.unesco.org/education/pdf/RIO_E.PDF
<http://www.un.org/french/events/rio92/rio-fp.htm>
<http://www.un.org/spanish/esa/sustdev/documents/declaracionrio.htm>

1.33. Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideen Adierazpena, 1992ko abenduaren 18koa³⁴

1. artikulua

1. Estatuak, euren lurraldeen barruan, babestu egingo dituzte gutxiengoaren existentzia eta nazio- nahiz etnia-, kultura-, erlijio- eta hizkuntza-identitatea, eta identitate hori sustatzeko baldintzak eragingo dituzte.
2. Estatuak, helburu horiek guztiak lortzeko, neurri egokiak hartuko dituzte, legegintzaren arloan nahiz bestelakoetan.

---

³⁴ <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/minorities.aspx>
<https://www.ohchr.org/fr/professionalinterest/pages/minorities.aspx>
<https://www.ohchr.org/sp/professionalinterest/pages/minorities.aspx>

1.34. Vienako Adierazpena eta Ekintza-plana, 1993ko ekainaren 25ean, Giza Eskubideen Munduko Konferentziak hartutakoak³⁵: 19. eta 20. puntuak

19. Gutxiengo-taldeetako pertsonen eskubideak sustatzeko eta babesteko jarduerak garrantzi handia dutenez gero, eta, pertsona horiek bizi diren estatuetao gizarte- eta politika-egonkortasunari begira, jarduerok lagungarri oso gertatzen direnez gero,

Giza Eskubideen Munduko Konferentziak baieztatzen du estatuen betebeharrak dela, gutxiengo-taldeetako pertsonak giza eskubide eta oinarriko askatasun guztiak, bete-betean eta eragingarritasunez, diskriminaziorik gabe eta legearen arabera berdintasun-egoera osoan, egikaritzen dituztela jagotea, Nazio Batuek Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideei buruz emandako adierazpenarekin bat.

Gutxiengo-taldeetako pertsonak eskubidea dute euren kultura izateko, euren erlijioa eduki eta praktikatzeko, eta euren hizkuntza jendaurrean eta arlo pribatuan erabiltzeko, askatasun osoz eta inoren esku-sartze edo diskriminaziorik gabe.

20. Giza Eskubideen Munduko Konferentziak aitortzen du herri indigenei berez dagoen duintasuna, eta herri horiek garapenari eta gizartearen aniztasunari egindako ekarpen paregabea. Halaber, irmotasunez baieztatzen du nazioarteko erkidegoaren erabakia dela herri indigenen ekonomia-, gizarte- eta kultura-ongizatea bermatzea, eta herri horiei garapen jasangarriaren onurak helaraztea. Estatuak bermatu behar dute, herri indigenek gizartearen alde guztietan bete-betean eta askatasunez parte hartzea, bereziki, herrioi dagozkien arazoetan. Kontuan izanik herri indigenen eskubideak sustatzeko eta babesteko jarduerak garrantzi handia dutela, eta, herri horiek bizi diren estatuetao gizarte- eta politika-egonkortasunari begira, jarduerok lagungarri oso gertatu direla, estatuak nazioarteko zuzenbidearekin bat datozen urrats positibo eta itunduak egin behar dituzte, giza eskubide guztiei eta herri indigenen askatasunei zor zaien errespetua bermatzeko, berdintasuna eta diskriminaziorik eza oinarri harturik. Estatuak, orobat, aitortu behar dituzte herri indigenen nortasun desberdinak, kultura desberdinak eta gizarte antolatze sistema desberdinak, bai eta horien guztien balioa eta aniztasuna ere.

---

³⁵ https://www.ohchr.org/Documents/Events/OHCHR20/VDPA_booklet_English.pdf
https://www.ohchr.org/Documents/Events/OHCHR20/VDPA_booklet_fr.pdf
https://www.ohchr.org/Documents/Events/OHCHR20/VDPA_booklet_Spanish.pdf

2. FAO

2.1. Babes Fitosanitariorako Nazioarteko Konbentzioa, 1951koa³⁶

II. artikulua.— Erabilitako terminoak³⁷

1. Konbentzio honen ondoreetarako, hurrengo terminoek jarraian emango zaien esanahia izango dute:

“Izurri-arriskuaren analisia”: izurri bat arautu behar den eta hari aurre egiteko hartu behar diren neurri fitosanitario guztien trinkotasuna zehazteko, testigantza biologikoak, zientifikoak eta ekonomikoak ebaluatzeko prozesua;

“Izurrien prebalentzia txikiko eremua”: agintaritza eskudunek izendatutako eremua, zeinak bere barruan hartzen baitu herrialde oso bat, herrialde baten zati bat edo herrialde baten edo batzuen zati bat, eta zeinean izurri jakin bat maila txikian baitago eta izurri hori jagoteko, kontrolatzeko edo errotik kentzeko neurri eraginkorrak bete behar diren;

“Arriskuan dagoen eremua”: eremu bat da, zeinean faktore ekologikoek izurri bat ezartzen laguntzen duten; izurri hori eremu barruan egoteak galera ekonomiko garrantzitsuak ekarriko ditu;

“Araututako artikulua”: edozein landare, landare-produktu, biltegitratzeko eta paketatzeko leku, garraiobide, edukiontzi, lurzoru eta izurriak hartu edo barreiatzeko gai den beste edozein organismo, objektu edo material, zeinak neurri fitosanitarioak bete behar dituen, bereziki nazioarteko garraioa tartean sartzen denean;

“Batzordea”: XI. artikuluan xedatutakoaren arabera ezarritako Neurri Fitosanitarioen Batzordea;

“Ezartzea”: izurri bat eremu baten barruan sartu ondoren betikotzea, aurreikus daitekeen etorkizunerako;

“Sarrera”: ezartzean ateratzen den izurri baten sarrera;

“Neurri fitosanitarioa”: izurriak sartzeta eta/edo barreiatzea prebenitzeko helburua duen edozein legeria, erregelamendu edo prozedura ofizial;

“Neurri fitosanitario harmonizatuak”: alde kontratatzaileek nazioarteko arauetan oinarrituta ezarritako neurri fitosanitarioak;

“Nazioarteko arauak”: X. artikuluko 1. eta 2. paragrafoetan xedatutakoaren arabera ezarritako nazioarteko arauak;

“Erregio-arauak”: babes fitosanitarioko erregio-antolakunde batek ezarritako arauak, erakunde horretako kideen gidari izateko;

“Izurria”: 7 landareentzat edo landare-produktuentzat kaltegarria den edozein espezie, arraza edo landare-biotipo, animalia-biotipo edo agente patogeno;

---

³⁶ https://assets.ippc.int/static/media/files/publications/es/2013/06/03/1034340753484_spippc_20130423_2117es.pdf

³⁷ FAOk definizio normalizatu hauek ematen ditu segurtasun juridikoa eta, horren ondorioz, herritarren eskubideak bermatzeko. Herritarren hizkuntza-eskubideak zeharka babesteko modua dugu.

“Berrogeialdiko izurria”: arriskuan dagoen eremurako garrantzi ekonomiko potentziala duen izurria, oraindik izurririk ez dagoenean edo, baldin badago, zabaldua egon gabe kontrol ofizialaren pean dagoenean;

“Berrogeialdikoa ez den izurri arautua”: berrogeialdikoa ez den izurria, zeina landaketarako landareetan egoteak eragina baitu landare horietarako proposatutako erabileran, eta ekonomikoki onartezinak diren ondorioekin baitakartza, eta, beraz, alde kontratatzaile inportatzailearen lurraldean araututa baitago;

“Araututako izurria”: berrogeialdiko izurria edo berrogeialdikoa ez den izurri arautua;

“Landareak”: landare biziak eta horien zatiak, baita haziak eta germoplasma ere;

“Landare-produktuak”: manufakturatutako gabeko landare-materialak (aleak barne) eta beren izaeragatik edo elaborazioagatik izurriak sartzeko eta barreiatzeko arriskua sor dezaketen produktu manufakturatutak;

“Idazkera”: XII. artikulua aplikatuz izendatutako Batzordeko idazkaria;

“Teknikoki justifikatua”: lortutako ondorioetan oinarrituta justifikatua, izurrien arriskuaren analisi egoki baten bidez edo, hala badagokio, eskuragarri dagoen informazio zientifikoaren beste azterketa eta ebaluazio konparagarri baten bidez. 2. Artikulu honetan jasotako definizioek, konbentzio honen aplikazioari mugatzen zaizkiola kontuan hartuta, ez diete eragiten alde kontratatzaileen lege nazionaletan edo araudietan jasotako definizioei.

XII. artikulua.— Idazkaritza

5. Idazkariak Batzordearen bileretarako dokumentazioa eta nazioarteko arauak FAOren hizkuntza ofizialetara itzuliko ditu.

XIX. artikulua.— Hizkuntzak

1. Konbentzioaren testu kautoak izango dira FAOren hizkuntza ofizial guztietan idatzitakoak.

2. Konbentzio honetan xedatutakoa ez da interpretatuko alde kontratatzaileei dokumentuak edo horien kopiak alde kontratatzailearenak ez diren hizkuntzetan emateko eta argitaratzeko eskakizun gisa; edozelan ere, indarrean diraute 3 infra paragrafoan adierazitako salbuespenek.

3. Dokumentu hauek FAOren hizkuntza ofizialetako batean egongo dira gutxienez:

a) IV. artikuluko 4. paragrafoan xedatutakoaren arabera emandako informazioa;

b) bidalketa-oharrak, VII. artikuluko 2 b) paragrafoan xedatutakoaren arabera transmititutako datu bibliografikoak dituztenak;

c) VII. artikuluko 2 b), d), i) eta j) paragrafoetan xedatutakoaren arabera emandako informazioa;

d) oharrak, baldin eta datu bibliografikoak badituzte eta VIII. artikuluko 1 a) paragrafoan xedatutakoaren arabera emandako informazioari buruzko dokumentu interesgarriei buruzko laburpen labur bat badute;

e) harremanetarako puntuei egiten zaizkien informazio-eskabideak, bai eta eskabide horiei emandako erantzunak ere, baina erantsitako dokumentuak alde batera utzita;

f) alde kontratatzailerik Batzordearen bileretarako eskura jarritako dokumentu oro.

3. LANE³⁸

---

³⁸ Forma osoa euskaraz: Lanaren Nazioarteko Erakundea.

Gaztelaniaz: Organización Internacional del Trabajo (OIT). Frantsesez: Organisation Internationale du Travail (OIT). Ingelesez: International Labour Organization (ILO).

3.1. Enplegu-politikari buruzko Hitzarmena, Lanaren Nazioarteko Erakundearen Konferentzia Orokorrak 1964. urteko uztailaren 9an egindako berrogeita zortzigarren bileran onetsia³⁹

11. artikulua

Hitzarmen honen testu ingelesa eta frantsesa kautoak dira maila berean.

---

³⁹ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/enplegu>
Indarrean jartzea: 1966ko uztailaren 15ean, 5. artikuluekin bat etorritz.

3.2. Lane-ren 169. konbentzioa, 1989ko ekainaren 27koa, Herrialde Independentetako Herri Indigena eta Tribalei buruzkoa⁴⁰

Lanaren Nazioarteko Erakundearen Konferentzia Orokorrak:

[...]

Aitortuz herri horiek dituzten asmoak, euren gain hartzeko euren erakundeen, bizimoduen eta garapen ekonomikoaren kontrola, eta euren nortasuna, hizkuntzak eta erlijioak gordetzeko eta indartzeko, zein estatutan bizi eta estatu horien markoaren barnean.

[...]

I. ZATIA Politika orokorra

12. artikulua

Herri interesdunek babesa izan beharko dute euren eskubideak urratu ez daitezen, eta, orobat, lege-prozedurak hasi ahal izango dituzte, modu pertsonalean nahiz ordezkaritza-erakundeen bitartez, eskubide horien errespetu eraginkorra ziurtatzeko. Neurriak hartu beharko dira bermatzeko herri horien kideek ulertzen dutela eta ulertarazten dutela lege-prozeduretan; eta, beharrezkoa denean, interpreteak edo baliabide eraginkorrak emango zaizkie.

VI. ZATIA Hezkuntza eta komunikabideak

26. artikulua

Neurriak hartu beharko dira, horien bitartez bermatuta gera dadin, herri interesdunetako kideek maila guztietako hezkuntza lortzea, gainerako nazio-erkidegoarekin berdintasun-egoeran behinik behin.

27. artikulua

1. Herri interesdunentzako hezkuntza-programak eta -zerbitzuak garatu eta aplikatu beharko dira, herrion lankidetzarekin, haien beharrian bereziei aurre egiteko; gainera, programa eta zerbitzu horiek barnean hartu beharko dituzte herri horien historia, haien jakiteak eta teknikak, balio-sistemak eta herri horien gainerako gizarte-, ekonomia- eta kultura-gurariak.

2. Agintari eskudunak bermatu beharko du herri horietako kideen heziketa, eta, orobat, kide horiek hezkuntza-programen prestakuntzan eta betearazpenean parte

---

⁴⁰ https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C169
https://www.ilo.org/dyn/normlex/fr/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C169
https://www.ilo.org/dyn/normlex/es/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C169

hartzea, herriei arian-arian programa horiek egiteko erantzukizuna eskualda dakien, hori egoki izanez gero.

3. Gainera, gobernuek aitortu beharko dute herri horiek euren instituzioak eta hezkuntza-bideak sortzeko duten eskubidea; instituzio horiek, betiere, bete beharko dituzte agintari eskudunak, herrioi kontsulta egin eta gero, ezarritako gutxieneko arauak. Era berean, helburu horretarako egoki diren baliabideak eman beharko zaizkie herri horiei.

28. artikulua

1. Bideragarri izanez gero, herri interesdunetako haurrei irakatsi beharko zaie, euren hizkuntza indigena edo haurrok zein taldetakoak izan eta talde horretan hitz egin ohi den hizkuntza horretan, irakurtzen eta idazten. Hori bideraezin gertatuz gero, agintari eskudunek kontsultak egin beharko dizkiete herri horiei, helburu hori erdiesteko neurriak har daitezten.

2. Neurri egokiak hartu beharko dira, herri horiek aukera izan dezaten, hizkuntza nazionala edo estatuko hizkuntza ofizialetatik bat jakiteko.

3. Xedapenak eman beharko dira, herri interesdunetako hizkuntza indigenak babesteko, eta hizkuntza horien garapena eta erabilera sustatzeko.

29. artikulua

Herri interesdunetako haur-hezkuntzaren helburuetatik bat izan beharko du haur horiei jakite orokorrak eta gaitasunak emateak, haurrok bete-betean eta berdintasun-egoeran parte har dezaten, euren erkidegoaren bizitzan, bai eta nazio-erkidegoaren bizitzan ere.

30. artikulua

1. Gobernuek herri interesdunen tradizioekin eta kulturekin bat datozen neurriak hartu beharko dituzte, herrioi euron eskubideak eta betebeharrak ezagutarazteko, batez ere, lanari, aukera ekonomikoei, hezkuntza- eta osasun-arazoei, gizarte-zerbitzuei eta hitzarmen honen ondoriozko eskubideei dagokienez.

2. Helburu horretarako, eta, beharrezkoa izanez gero, herri horien hizkuntzetan idatzizko itzulpenak eta masa-komunikabideak erabili beharko dira.

X. ZATIA

Azken xedapenak

44. artikulua

Hitzarmen honen testuaren bertsioak, ingelesez eta frantsesez, kautoak dira maila berean.

4. UNESCO

4.1. Hezkuntza-, Zientzia- eta Kultura-izaerako Objektuak inportatzeko Akordioa, 1950eko ekainaren 17ko A, B, C, D eta E eranskinekin, eta 1976ko azaroaren 26ko protokolo erantsiarekin⁴¹

Dibisak eta inportazio-lizentziak

[...]

Protokoloak honako ikus-entzunezko liburu eta material hauen inportaziora zabaltzen du atzerriko lizentzia eta dibisak baldintzarik gabe emateko aukera, eta ulertzen du hedapen hori baztertu egin dezaketela bera aplikatu nahi ez duten estatuek:

a) onura publikoko liburutegietarako liburuak eta argitalpenak, hau da:

[...]

c) atzerriko hizkuntzetako liburuak, inportazio-herrialdeko hizkuntza autoktono nagusiko edo nagusietako liburuak izan ezik;

[...]

Gainera, ikusiko da liburutegietarako liburuekin batera, protokoloak beste bi liburu-kategoria gehitzen dizkiela akordioan jasotako objektuei: goi-mailako irakaskuntzako zentroetarako liburuak, zeinek izan behar baitute zentro horiek eskuliburu gisa hartu edo gomendatuak eta zentrook inportatuak; atzerriko hizkuntzetako liburuak, salbu eta herrialde inportatzaileko hizkuntza nagusietan idatzitakoak. Protokoloan aurreikusitako zabaltze horren helburua hauxe da: bereziki erraztea garapenerako garrantzitsuak diren eta herrialde inportatzaile batzuetan falta diren maila zientifiko, tekniko eta profesional handiko liburuen inportazioa.

Liburuak, argitalpenak eta dokumentuak (akordioaren A eranskina eta protokoloaren A eranskina)

[...]

Protokoloaren arabera, aduana-frankiziako inportazioa liburuetara hedatzen da, kontuan hartu barik zein hizkuntzatan dauden inprimatuta liburuok eta zein den ilustrazioei emandako espazioa. [...]:

Nazioarteko beste akordio batzuk

[...]

Konbentzio hau irakaskuntzarako edo lanbide-heziketarako erabiltzen diren materialei aplikatzen zaie, hala nola diapositiben eta film finkoen proiektagailuei,

---

⁴¹ <https://icomos.es/wp-content/uploads/2020/01/16.ACUERDODEFLORENCIA-comprimido.pdf>
(Akordioa: Florentzia, 1950eko ekainaren 17koa; protokoloa: Nairobi, 1976ko azaroaren 26koa).

zirkuitu itxiko telebista-ekipoei, ikus-entzunezko materialei, liburutegi ibiltariei, hizkuntza-laboretegi, urritasun fisikoak edo adimen-urritasunak dituzten pertsonentzako materialari, arteak eta ogibideak ikasteko makina-tresnei, etab. Baldintza jakin batzuetan, konbentzioak onura ematen die material horri, ordeko piezei eta tresnei inportazio-eskubide eta -kargen frankiziarekin denbora jakin batean onartuak izateko, inportaziorako debekurik eta murrizketarik ezarri gabe, baldin eta materialok berriro esportatzen badira.

Hezkuntza-, Zientzia- edo Kultura-izaerako Objektuak inportatzeko Akordioaren protokoloa, zeina UNESCOren Konferentzia Orokorrak onetsi baitzuen Nairobín 1976an.

[...]

IV

5. Estatu kontratatzaileek konpromisoa hartzen dute Akordioaren II. artikuluko 1. paragrafoan ezarritako dibisak edota beharrezko lizentziak emateko, betiere honako objektu hauek inportatze aldera:

c) atzerriko hizkuntzetako liburuak, inportazio-herrialdeko hizkuntza autoktono nagusiko edo nagusietako liburuak izan ezik;

A eranskinak Liburuak, argitalpenak eta dokumentuak

Inprimatutako liburuak, edozein hizkuntzatan inprimatuta daudela ere, eta edozein dela haiek dituzten ilustrazioen garrantzia, honako hauek barne:

a) luxuzko edizioak;

b) egoitza inportazio-herrialdean duen egile baten eskuizkributik aurrera atzerrian inprimatutako liburuak;

c) haurrentzako pintura- eta marrazketa-albumak;

d) eskolako ariketen liburuak (liburu-koadernoak), testu inprimatuez gain, ikasleek bete beharreko zuriuneak dituztenak;

e) testu inprimatua duten gurutzegrama-liburuak;

f) ilustrazio solteak eta orri solte edo koadernatu gisa inprimatutako orriak, eta liburuak ekoizteko erabiltzen diren erreproduzio-proba edo -filmak.

4.2. Egile-eskubideari buruzko Konbentzio Unibertsala, 1952ko irailaren 6koa⁴²

V. artikulua

1. *Egile-eskubideak eskubide eskusiboa barne hartzen du, hau da, konbentzio honek babestutako obren itzulpena egiteko, argitaratzeko eta baimentzekoa.*

2. *Hala ere, estatu kontratatzaile bakoitzak bere legeria nazionalen itzulpen-eskubidea murriztu ahal izango du idazkietarako, baina honako xedapen hauek bakarrik betez:*

Idazki baten lehenengo argitalpenetik zenbatzen hasita zazpi urteko epea amaitutakoan idazki horren itzulpena estatu kontratatzaile baten hizkuntza nazionalen edo hizkuntza nazionalen batean argitaratu ez badu itzulpen-eskubidearen titularrak edo horretarako baimenik eman ez badu, estatu kontratatzaile horretako edozein nazionalen estatu horretako agintaritzak eskudunarengandik lizentzia ez-esklusiboa eskuratu ahal izango du, obra argitaratu ez den hizkuntza nazionalen itzultzeko eta argitaratzeko. Lizentzia hori eman ahal izateko, eskatzaileak, eskaera aurkezten den estatuan indarrean dauden xedapenen arabera, frogatu beharko du eskubidearen titularrari itzulpena egiteko eta argitaratzeko baimena eskatu diola, eta, beharrezko eginbideak egin ondoren, ezin izan duela eskubidearen titularra aurkitu edo haren baimena lortu. Baldintza berberetan eman ahal izango da lizentzia, hizkuntza nazional batean dagoeneko argitaratutako itzulpen baten edizioak agortuta badaude.

Eskatzaileak ez badu aurkitu itzulpen-eskubidearen titularra, eskaeraren kopia helarazi beharko dizkie obraren aleetan ageri den argitaratzaileari eta itzulpen-eskubidearen titularra zein estatutakoa izan eta estatu horretako diplomazia- edo kontsul-ordezkaritari, baldin eta jakiten bada nor den eskubide horren titularraren nazionalitatea, edo estatu horretako gobernuak izendatutako organismoari. Lizentzia ezin izango da eman eskaeraren kopia bidaltzen den egunetik zenbatutako bi hilabeteko epea amaitu baino lehen.

Legeria nazionalak neurri egokiak hartuko ditu itzulpen-eskubidearen titularrari ordainsari ekitatiboa ziurtatzeko nazioarteko usadioen arabera, bai eta ordainsari horren ordainketa eta bidalketa ziurtatzeko ere, eta obraren itzulpen zuzena bermatzeko.

Jatorrizko obraren izenburua eta egilearen izena ere argitaratutako itzulpenaren ale guztietan inprimatu behar dira. Lizentzia estatu kontratatzailearen lurraldean argitaratzeko baino ez da baliozkoa izango. Aleak beste estatu kontratatzaile batean inportatu eta saldu ahal izango dira, baldin eta estatu horrek obra itzuli den hizkuntza nazionala badu, baldin eta estatu horretako legeria nazionalak lizentzia onartzen badu eta estatu horretan indarrean dauden xedapenek inportazioaren eta salmentaren aurka egiten ez badute; aurreko baldintzak aplikatzen ez dituen estatu kontratatzaile orotan inportazioa eta salmenta estatu horretako legeriari eta hark

---

⁴² https://icomos.es/wp-content/uploads/2021/03/trt_unesco1.pdf

Genevan, 1952ko irailaren 6an, sinatua.

Adierazpen hau Parisen berrikusi zen 1971ko uztailaren 24an, eta azken bertsio hau da indarrean dagoena (ikus 4.6 atala). Betiere, bertsioon arteko aldaketak esanguratsuak direlako, biak ematen ditugu argitalpen honetan. 1952ko bertsio hau letra etzanez ageri da, indarrean dagoena 1971koa delako.

sinatutako akordioei erreserbatuko zaizkie. Onuradunak ezin izango du lizentzia laga.

Lizentzia ezin izango da eman egileak obraren aleak zirkulaziotik kendu baditu.

XVI. artikulua

1. Konbentzio hau frantsesez, ingelesez eta espainieraz idatziko da. Hiru testuak sinatu egingo dira, eta era berean emango dute fede.

2. Konbentzio honen testu ofizialak alemanez, italieraz eta portugesez idatziko dira.

Estatu kontratatzaile orok, edo estatu kontratatzaileen talde orok, Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundeko zuzendari nagusiari, eta azken honekin adostuta, beste testu batzuk idatzarazi ahal izango dizkio berak aukeratutako hizkuntzetan.

Testu horiek guztiak gehituko zaizkio, eranskin gisa, konbentzioaren testu sinatuari.

4.3. Gatazka Armatuetan Kultura-ondasunak babesteko Konbentzioa eta Konbentzioa aplikatzeko Erregelamendua, 1954ko maiatzaren 14koak⁴³

VII. KAPITULUA Konbentzioaren aplikazioa

26. artikulua.— Itzulpena eta txostena

1. Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundearen zuzendari nagusiaren bitartez alde kontratatzaile gorenak elkarri komunikatuko dizkiote konbentzio honen eta bera aplikatzeko erregelamenduaren itzulpen ofizialak.

AZKEN XEDAPENAK

29. artikulua.— Hizkuntzak

1. Konbentzio hau espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz idatzi da; lau testuak era berean dira fede-emaileak.

2. Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundea arduratuko da Konferentzia Orokorraren gainerako hizkuntza ofizialetara itzultzearekin.

Gatazka Armatuetan Kultura-ondasunak babesteko Hagako 1954ko Konbentzioa eta Konbentzioa aplikatzeko Erregelamendua, 1999koa

8. kapitulua Protokolo honen aplikazioa

37. artikulua.— Itzulpenak eta txostenak

1. Aldeak arduratuko dira protokolo hau beren herrialdeetako hizkuntza ofizialetara itzultzearekin eta itzulpen ofizial horiek zuzendari nagusiari jakinaraztearekin.

9. kapitulua Azken klausulak

39. artikulua.— Hizkuntzak

Protokolo hau arabieraz, txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz

---

⁴³

http://portal.unesco.org/es/ev.php?URL_ID=13637&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

idatzita dago; sei testuak kautoak dira.

4.4. Irakaskuntzaren Esparruan diren Diskriminazioen aurkako Borrokari buruzko Konbentzioa, 1960ko abenduaren 14koa⁴⁴

1. artikulua

1. Konbentzio honen ondorioetarako, “diskriminazio” esamoldea honetara ulertzen da: bereizketa, bazterketa, mugaketa edo lehentasun oro, zeinen oinarri baitira arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoak edo beste izaera batekoak, nazio- edo gizarte-jatorria, ekonomia-maila edo jaiotza, horien ondorio edo xedea delarik irakaskuntzaren esparruan tratu-berdintasuna deuseztatzea edo aldaraztea eta, bereziki:

- a. Pertsona bat edo talde bat irakaskuntza-maila eta -mota ezberdinetatik kanpo uztea;
- b. Pertsona bat edo talde bat behe-mailako heziketara mugatzea;
- c. Konbentzio honen 2. artikuluan ezarritakoari kalterik egin gabe, pertsona edo taldeentzat irakaskuntza-sistema edo -establezimendu bereziak eratu edo mantentzea; edo
- d. Pertsona bat edo talde bat giza duintasunarekin bateraezina den egoeran jartzea;

2. Konbentzio honen ondorioetarako, “irakaskuntza” hitza irakaskuntza beraren mota eta mailei dagokie, eta barneratzen ditu hala irakaskuntzarako irispidea, nola irakaskuntzaren maila eta kalitatea, bai eta berori zein baldintzatan ematen den ere.

2. artikulua

Ondorengo egoerak ez dira diskriminazio gisa hartuko konbentzio honen 1. artikuluaaren arabera, baldin eta estatuak egoera horiek onartzen baditu:

- b. Erlijio- edo hizkuntza-arrazoia direla bide, sistema edo establezimendu bereziak sortu edo mantentzea, baldin eta horiek ikasleen guraso edo lege-tutoreen nahien araberako irakaskuntza eskaintzen badute, sistema horietan parte hartzea edo establezimendu horietara joatea aukerakoa bada, eta establezimenduetan eskaintzen den irakaskuntza agintaritzaren eskudunek gradu bereko irakaskuntzarako ezarri edo onetsi izan dituzten arauen araberakoa bada;

5. artikulua

1. Konbentzio honetako estatu aldeek ondorengo hitzartzen dute:

c. Gutxiengo nazionalen kideei aitortu behar zaie berezkoak dituzten irakaskuntza-jardueretan aritzeko eskubidea, horien artean direla eskolak eratu eta mantentzea, eta, estatu bakoitzak hezkuntzaren arloan duen politikaren arabera, euren berezko hizkuntza erabili eta irakastea, betiere:

(i) Eskubide hori egikaritzeak gutxiengo kideei galarazten ez dienean kolektibitatearen kultura eta hizkuntza ulertzea eta horien ekintzetan parte

---

44

http://portal.unesco.org/es/ev.php?URL_ID=12949&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

hartzea, eta eskubide horren egikaritzeak arriskuan jartzen ez duenean nazioaren subiranotasuna;

(ii) Eskola horietako irakaskuntza-maila beheragokoa ez denean agintaritza eskudunek agindu edo onetsitako maila orokorra baino;

(iii) Eskola horietara joatea aukerakoa denean.

2. Konbentzio honetako estatu aldeek konpromisoa hartzen dute beharrezko diren xedapen guztiak hartzeko artikuluko honetako 1. paragrafoan izendatutako printzipioen aplikazioa bermatze aldera.

4.5. Artista interprete edo exekutatzaileak, fonograma-ekoizleak eta irrati-difusioko organismoak babesteari buruzko nazioarteko Konbentzioa, 1961eko urriaren 26koa⁴⁵

33. artikulua

[Konbentzioaren hizkuntzak]

1. Konbentzio honen gaztelaniazko, frantsesezko eta ingelesezko bertsioak kautoak izango dira.
2. Konbentzio honen testu ofizialak alemanez, italieraz eta portugesez idatziko dira.

---

⁴⁵ <https://wipolex.wipo.int/es/text/289796>
Erroman onetsia.

4.6. Egile-eskubideari buruzko Konbentzio Unibertsala, 1971ko uztailaren 24koa⁴⁶

V. artikulua

1. I. artikuluan aipatutako eskubideek eskubide eskusiboa barne hartzen dute, konbentzio honek babestutako obren itzulpena egiteko, argitaratzeko eta baimentzeko.

2. Hala ere, estatu kontratatzaile bakoitzak bere legeria nazionalean itzulpen-eskubidea murriztu ahal izango du idazkietarako, baina honako xedapen hauek bakarrik betez:

(a) Idazki baten lehenengo argitalpenetik zenbatzen hasita zazpi urteko epea amaitutakoan idazki horren itzulpena estatu kontratatzaile batean erabilera orokorrekoa den hizkuntza batean argitaratu ez badu itzulpen-eskubidearen titularrak edo horretarako baimenik eman ez badu, estatu kontratatzaile horretako edozein nazionalak estatu horretako agintaritzaren eskudunarengandik lizentzia ez-esklusiboa eskuratu ahal izango du, obra hori hizkuntza horretan itzuli eta argitaratzeko.

(b) Lizentzia hori eman ahal izateko, eskatzaileak, eskabidea aurkezten den estatuan indarrean dauden xedapenen arabera, frogatu beharko du eskubidearen titularrari itzulpena egiteko eta argitaratzeko baimena eskatu diola, eta, beharrezko eginbideak egin ondoren, ezin izan duela eskubidearen titularra aurkitu edo haren baimena lortu. Baldintza berberetan eman ahal izango da lizentzia, estatu kontratatzailean erabilera orokorrekoa den hizkuntza batean dagoeneko argitaratutako itzulpen baten edizioak agortuta badaude.

(c) Eskatzaileak ez badu aurkitu itzulpen-eskubidearen titularra, eskaeraren kopia helarazi beharko dizkie obraren aleetan ageri den argitaratzaileari eta itzulpen-eskubidearen titularra zein estatutakoa izan eta estatu horretako diplomazia- edo kontsul-ordezkaritari, baldin eta jakiten bada nor den eskubide horren titularraren nazionalitatea, edo estatu horretako gobernuak izendatutako organismoari. Lizentzia ezin izango da eman eskaeraren kopia bidaltzen den egunetik zenbatutako bi hilabeteko epea amaitu baino lehen.

(d) Legeria nazionalak neurri egokiak hartuko ditu itzulpen-eskubidearen titularrari ordainsari ekitatiboa ziurtatzeko nazioarteko usadioen arabera, bai eta ordainsari horren ordainketa eta bidalketa ziurtatzeko ere, eta obraren itzulpen zuzena bermatzeko.

(e) Jatorrizko obraren izenburua eta egilearen izena ere argitaratutako itzulpenaren ale guztietan inprimatu behar dira. Lizentzia estatu kontratatzailearen lurraldean argitaratzeko baino ez da baliozkoa izango. Aleak beste estatu kontratatzaile batean inportatu eta saldu ahal izango dira, baldin eta estatu horrek obra itzuli den hizkuntzaren erabilera orokorreko hizkuntza berdina badu, baldin eta estatu horretako legeria nazionalak lizentzia onartzen badu eta estatu horretan indarrean dauden xedapenek inportazioaren eta salmentaren aurka egiten ez badute; aurreko baldintzak aplikatzen ez diren estatu kontratatzaile orotan inportazioa eta salmenta

---

⁴⁶ https://wipolex-res.wipo.int/edocs/lexdocs/treaties/es/unesco2/trt_unesco2.pdf
Parisen, 1971ko uztailaren 24an, berrikusia. Ikusi 4.2 ataleko oin-oharra.

estatu horretako legeriari eta hark sinatutako akordioei erreserbatuko zaizkie. Onuradunak ezin izango du lizentzia laga.

V ter artikulua

1. (a) V. bis artikulua 1. paragrafoa aplikatzen zaion estatu kontratatzaile bakoitzak hiru urteko epea edo bere legeria nazionalean ezarritako epe luzeagoa ezarri ahal izango du V. artikulua 2. paragrafoan xedatutako zazpi urteko epearen orde. Hala ere, hiru urteko epearen orde urtebetekoa jarri ahal izango da, herrialde garatu batean edo gehiagotan, zeinak alde baitira konbentzio honetan edo bakarrik 1952ko Konbentzioan, erabilera orokorrekoa ez den hizkuntza batean egindako itzulpenen kasuan.

(b) Konbentzio honetako edo bakarrik 1952ko Konbentzioko estatu alde diren herrialde garatuen ahobatezko adostasunarekin, baldin eta estatuotan hizkuntza bera erabilera orokorrekoa bada, V. bis artikulua 1. paragrafoa aplikatzen zaion estatu kontratatzaile bakoitzak, hizkuntza horretako itzulpenaren kasuan, aurreko (a) apartatua aurreikusitako hiru urteko epearen orde akordio horren arabera zehaztuko den beste epe bat erabili izango du, baina epe hori ezingo da urtebetekoa baino laburragoa izan. Hala ere, apartatu hau ez da aplikatuko dena delako hizkuntza hori espainiera, frantsesa edo ingelesa denean. Akordio horren jakinarazpena zuzendari nagusiari jakinaraziko zaio.

(c) Lizentzia hori eman ahal izateko, eskatzaileak, eskabidea aurkezten den estatuan indarrean dauden xedapenen arabera, frogatu beharko du itzulpen-eskubidearen titularrari baimena eskatu diola, eta, berak beharrezko eginbideak egin ondoren, ezin izan duela eskubidearen titularra aurkitu edo haren baimena lortu. Eskabidea aurkezteko unean, eskatzaileak informazioa eman beharko dio Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundeak sortutako Egile Eskubideari buruzko Nazioarteko Informazio Zentroari, edo estatuko edo erregioko informazio-trukerako zentro orori, halakotzat jotzen bada estatuko gobernuak zuzendari nagusiaren esku jarritako jakinarazpen batean, non argitaratzaileak bere lanbide-jarduerarik gehienak egiten dituela uste den.

(d) Itzulpen-eskubidearen titularra aurkitu ez bada, eskatzaileak eskubidearen kopiak bidali beharko dizkie, aireko posta ziurtatuaren bidez, obran ageri den argitaratzaileari eta (c) apartatua aipatutako estatuko edo erregioko informazio-trukerako zentro guztiei. Zentro horren berri eman ez bada, eskatzaileak kopia bat bidaliko du Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundeak sortutako Egile Eskubideari buruzko Nazioarteko Informazio Zentrora.

2. (a) Artikulu honi jarraituz, lizentzia ezin izango da eman sei hilabeteko beste epe bat (lizentzia hiru urteko epea amaitutakoan lor badaiteke) eta bederatzi hilabeteko beste epe bat (lizentzia urtebeteko epea amaitutakoan lor badaiteke) amaitu baino lehen. Epe berria hasiko da zenbatzen 1. paragrafoko (c) apartatua aipatutako itzulpena egiteko baimena eskatzen den egunetik aurrera, edo, bestela, itzulpen-eskubidearen titularraren identitatea edo helbidea ezezagunak badira, 1. paragrafoko (d) apartatua aipatutako lizentzia-eskubidearen kopiak bidaltzen diren egunetik aurrera.

(b) Ezingo da lizentziarik eman itzulpen-eskubidearen titularrak itzulpen bat argitaratu badu —edo haren baimenarekin argitaratu bada— sei edo bederatzi hilabeteko epe horretan.

4. (b) Artikulu honetan xedatutakoaren arabera emandako lizentzia baten babesean argitaratutako ale guztiek ohar bat eramango dute zeinek bere hizkuntzan,

ohartaraziz ezen alea zirkulazioan lizentzia eman duen estatu kontratatzailean baino ez dela jartzen; obrak III. artikuluko 1. paragrafoan aipatutako oharrak baditu, horrela argitaratutako aleek ere ohar berdinak eramango dituzte.

(c) Aurreko (a) apartatuan aurreikusitako esportazio-debekua ez da kasu honetan aplikatuko: artikuluko honetan xedatutakoaren arabera, obra bat espainiera, frantsesa edo ingelesa ez den beste hizkuntza batera itzultzeko lizentzia eman duen estatuko organismo estatal batek edo estatuko beste erakunde publiko batek beste herrialde batera lizentzia horren bidez egindako itzulpen baten aleak bidaltzen dituenean, baldin eta:

(i) Hartzaileak lizentzia ematen duen estatu kontratatzaileko nazionalak badira edo pertsona horiek biltzen dituzten antolakundeak badira;

(ii) Aleak eskola-, unibertsitate- edo ikerketa-erabilerarako baino ez badira;

(iii) Ale horiek bidaltzeak eta ondoren hartzaileei banatzeak ez badute irabazi-asmorik; eta

(iv) Aleak jasotzen dituen herrialdearen eta estatu kontratatzailearen artean akordio bat hitzartzen bada, zeina interesa duen edozein gobernuak zuzendari nagusiari jakinaraziko baitio, betiere hartzea eta banatzea baimentze aldera edo bi eragiketa horietako bat egin ahal izan dadin.

6. Estatu kontratatzaile batek artikuluko honen arabera emandako lizentzia oro ez da baliozkoa izango, baldin eta obraren itzulpena, zeina baita lizentzia eskuratu zuen argitalpenaren hizkuntza berekoa eta funtsean eduki bera baitu, argitaratua badu itzulpen-eskubidearen titularrak —edo haren baimenarekin argitaratua bada— estatu horretan antzeko obretarako ohikoa den prezioan. Lizentziak balioduna izateari utzi aurretik argitaratutako aleak zirkulazioan jarri ahal izango dira agortu arte.

7. Batez ere ilustrazioez osatutako obretarako, V quater artikuluko baldintzak bete badira bakarrik eman ahal izango da lizentzia testua itzultzeko eta ilustrazioak erreproduzitzeko.

8. Era berean, lizentzia bat eman ahal izango da konbentzio honek babestutako obra bat itzultzeko, zeina argitaratuko baita modu inprimatuan edo antzeko erreprodukzio-formetan, egoitza V bis artikulua 1. paragrafoa aplikatzen zaion estatu kontratatzaile baten lurraldean duen irradi-difusioko organismo batek erabil dezan, aipatutako organismoak estatu horretan eskabide bat aurkeztu ondoren, baldin eta:

(i) Itzulpena egin bada estatu kontratatzailearen legeriaren arabera egin eta eskuratutako ale bat oinarri hartuta;

(ii) Itzulpena soil-soilik erabiltzen bada irakaskuntzarako diren emisioetan edo lanbide-adar jakin bateko adituei zuzendutako informazio zientifikoak emateko edo ezagutzeko;

(iii) Itzulpena aurreko (ii) tartekian zerrendatutako xedeetarako bakarrik erabiltzen bada, estatu kontratatzailearen lurraldean hartzaileei legez egindako emisioen bidez, emisio horretarako bakarrik eta legez egindako ikusizko edo soinu-zko grabazioak barne;

(iv) Itzulpenaren soinu-zko edo ikusizko grabazioak soilik trukatu ahal badira trukatu mota horretako lizentzia eman duen estatu kontratatzailearen lurraldean egoitza soziala duten irradi-difusioko organismoen artean;

(v) Itzulpenari emandako erabileretako batek ere ez badu irabazteko asmorik.

(b) Era berean, (a) apartatuan zerrendatutako betekizun eta baldintza guztiak betetzen badira, lizentzia eman ahal izango zaio irrati-difusioko organismo bati ikus-entzunezko finkapenetan sartutako edo integratutako edozein testu itzultzeko, baldin eta ikus-entzunezko horiek eskola- eta unibertsitate-xedeetarako soilik prestatuta eta argitaratuta badaude.

V quater artikulua

1. (h) Ez da lizentziarik emango obra baten itzulpena artikulua honen arabera erreproduzitu eta argitaratzeko, honako kasu hauetan:

(i) Dena delako itzulpena egile-eskubidearen titularrak argitaratu ez duenean —edo haren baimenarekin argitaratu ez denean—;

(ii) Itzulpena lizentzia ematen duen estatuan erabilera orokorrekoa den hizkuntza batean ez dagoenean.

2. Xedapen hauek aplikatuko zaizkie artikulua honetako 1. paragrafoan ezarritako salbuespenei:

(a) Artikulu honetan xedatutakoaren arabera emandako lizentzia baten babesean argitaratutako ale guztiek ohar bat eramango dute zeinek bere hizkuntzan, ohartaraziz ezen alea zirkulazioan lizentzia eskatu duen estatu kontratatzailean baino ez dela jartzen. Obrak III. artikuluko 1. paragrafoan aipatutako oharrak baditu, aleek ere ohar berdinak eramango dituzte.

(c) Estatu kontratatzailean erreproduzio-eskubidearen titularrak obra baten edizioaren aleak salgai jartzen dituen bakoitzean —edo haren baimenarekin salgai jartzen diren bakoitzean—, betiere publikoaren edo eskola- eta unibertsitate-helburuen beharrezan erantzuteko, estatu horretan antzeko obretarako ohikoa den prezioan, artikulua honen arabera emandako lizentzia oro ez da baliozkoa izango, baldin eta argitalpena hizkuntza berean eginda badago eta funtsean lizentziaren babesean argitaratutako argitalpenaren eduki bera badu. Lizentziak balioduna izateari utzi aurretik argitaratutako aleak zirkulazioan jarri ahal izango dira agortu arte.

3. (b) Artikulu honetako xedapenak aplikatuko zaizkie, era berean, konbentzio honek babestutako obrak dituzten ikus-entzunezko finkapen zilegien ikus-entzunezko erreproduzioari, bai eta horiekin batera doan testu oro lizentzia ematen duen estatuaren erabilera orokorreko hizkuntza batera itzultzeko ere, baldin eta kasu horietan guztietan ikus-entzunezko finkapen horiek sortu eta argitaratu badira eskola- eta unibertsitate-xedeetarako soilik.

XI. artikulua

3. Batzordea izendatzeko, interes nazionalen arteko oreka zuzena hartuko da kontuan, kokapen geografikoa, biztanleria, hizkuntzak eta garapen-maila oinarri hartuta.

XVI. artikulua

3. Estatu kontratatzaile orok, edo estatu kontratatzaileen talde orok, zuzendari nagusiari, eta azken honekin adostuta, beste testu batzuk idatzarazi ahal izango dizkio berak aukeratutako hizkuntzetan.

4.7. Fonogramen ekoizleak euren fonogramen baimenik gabeko erreprodukzioaren aurka babesteko Hitzarmena, 1971ko urriaren 29koa⁴⁷

13. artikulua

- 1) Hitzarmen hau ale bakarrean sinatzen da, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz, eta testu bakoitzak era berean ematen du fede.
- 2) Jabetza Intelektualaren Mundu Erakundeko zuzendari nagusiak, interesa duten gobernuetara kontsulta egin ondoren, testu ofizialak ezarriko ditu alemanez, arabieraz, nederlandez, italieraz eta portugesez.

---

⁴⁷ <https://wipolex.wipo.int/es/text/288581>

4.8. Satelite bidezko transmisioak informazioaren zirkulazio askerako, hezkuntzaren hedapenerako eta kultura-trukeak areagotzeko erabiltzeko printzipio gidariei buruzko Adierazpena, 1972ko azaroaren 15ekoa⁴⁸

[...]

Gogoan izanik, bere Konstituzioarekin bat etorriz, UNESCOk bakea eta segurtasuna bultzatu nahi dituela, eta horretarako, hezkuntzaren, zientziaren eta kulturaren bidez, nazioen arteko lankidetzaz estutu nahi duela, eta, helburu hori lortzeko, Erakundeak nazioen arteko elkarren ezagutza eta ulermena sustatuko dituela, masentzako informazio-organoei bere laguntza emanez, eta, horretarako, egokitzat jotzen dituen nazioarteko akordioak gomendatuko dituela ideiak hitzaren eta irudiaren bidez aske zirkulatzea errazagoa izan dadin.

[...]

4.9. Satelite bidez transmititutako Programak eramateko Seinaleak banatzeari buruzko Hitzarmena, 1974ko maiatzaren 21ekoa⁴⁹

12. artikulua

- 1) Hitzarmen hau ale bakarrean sinatzen da, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz, eta lau testuak kautoak izango dira.
- 2) Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundeko zuzendari nagusiak eta Jabetza Intelektualaren Mundu Erakundeko zuzendari nagusiak, interesa duten gobernuei kontsulta egin ondoren, testu ofizialak ezarriko dituzte alemanez, arabieraz, italieraz, nederlanderaz eta portugesez.

---

⁴⁸ https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000002136_spa

⁴⁹ <https://wipolex.wipo.int/es/text/283793>

Bruselan, 1974ko maiatzaren 21ean egin.

4.10. Hitzarmena, estatu arabiarretan eta Mediterraneoko itsasertzeko estatu europarretan goi-mailako hezkuntzako ikasketak, tituluak eta diplomak baliozkotzekoa, 1976ko abenduaren 17koa⁵⁰

III. Berehala aplikatzekoak diren konpromisoak

3. artikulua

1. Estatu kontratatzaileek onartzen dituzte, beren nazionalen aplikatzen zaizkien baldintza berberetan, gainerako estatu kontratatzaileetan lortutako bigarren mailako ikasketen amaierako titulu edo diplomak, betiere ikasketak jarraitzeko eta hurrengo prestakuntza-etapetan berehala sartu ahal izateko beren lurraldeetako goi-mailako hezkuntza-instituzioetan; titulu edo diploma horien titularrek egiaztatu egin behar dute badituztela agiri horiek, hurrengo prestakuntza-etapekin jarraitu ahal izateko estatu kontratatzaile horien lurraldeetako goi-mailako hezkuntza-instituzioetan.

2. Hala ere, goi-mailako hezkuntza-instituzio batean onartua izateko baldintza izan daiteke plaza librean egotea, bai eta estatu kontratatzaileetako hezkuntza-instituzioek ikasketak hasteko eskatzen edo onartzen dituzten hizkuntza-ezagutzei buruzko baldintzak betetzea ere.

---

⁵⁰ <https://www.insdip.com/wp-content/uploads/2020/11/Convenio-de-Convalidacion-de-Estudios-Titulos-y-Diplomas-de-Educacion-Superior-en-los-Estados-Arabe-y-los-Estados-Europeos-Riberenos-del-Mediterraneo-Niza-17-de-diciembre-de-1976..pdf>

4.11. Gorputz Hezkuntzaren eta Kirolaren Nazioarteko Gutuna, 1978ko azaroaren 21ekoa⁵¹

Hitzaurrea

Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundearen Konferentzia Orokorrak, Parisen batzartuta, 20. bileran, 1978ko azaroaren 21ean,

[...]

Gogoratzuz, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalean xedatutakoaren arabera, pertsona orok dituela aldarrikatutako eskubide eta askatasun guztiak, ezein diskriminaziorik egin gabe, bereziki arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoa edo beste edozein motatakoa, jatorri nazionala edo soziala, maila ekonomikoa, jaiotza edo beste edozein kontsiderazio oinarri hartuta,

[...]

---

⁵¹

https://dhpedia.wikis.cc/wiki/Carta_Internacional_de_la_Educaci%C3%B3n_F%C3%ADsica_y_el_Deporte

4.12. Arrazari eta Arrazaren Inguruko Aurreiritziei buruzko Adierazpena, 1978ko azaroaren 28koa⁵²

[Hitzaurrea]

Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundearen Konferentzia Orokorra, Parisen batzartuta, 20. bileran, 1978ko urriaren 24tik azaroaren 28ra,

Gogoratuz, 1945eko azaroaren 16an onetsitako Unescoren Konstituzioaren hitzaurrean esaten dela “amaitu berri den gerra izugarri eta ikaragarria ez zen gertatuko gizakiaren duintasuna, berdintasuna eta elkarrekiko errespetua diren printzipio demokratikoak ukatu izan ez balira, eta, aurreiritziez eta ezjakintasunaz baliatuz, printzipio horiek gizakien eta arrazen ezberdintasunaren dogmarengatik ordeztuak izateko borondaterik gabe”, eta konstituzio horren I. artikulua arabera, Unescok “bakearen eta segurtasunaren alde lan egiteko konpromisoa hartzen du, hezkuntza, zientzia eta kulturaren bitartez nazioen arteko lankidetzaz indartuz, justizia, legea, giza eskubide eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsala ziurtatzeko helburuarekin, horiek aitortzen baitzaizkie, Nazio Batuen Gutunean, munduko herri guztiei arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-bereizketarik egin gabe”,

[...]

9. artikulua

3. Atzerriko jatorria duten biztanleria taldeek, batik bat langile migratzaileek eta euren familiek, eurok zein herrik hartu eta herri horren garapenean laguntzen dutenek, euren segurtasuna, duintasuna eta euren kultura-balioen errespetua bermatzera zuzendutako neurri egokiak izan beharko dituzte, eta eurok jasotzen dituen ingurumenean egokitze eta sustapen profesionala errazteko; izan ere, horien xedea da euren jatorrizko herrialdeetara geroagoko itzulerrarako eta herrialde horien garapenean laguntzea: modu berean haurrei euren ama-hizkuntza irakasteko aukera izatea ere aldeztu beharko litzateke.

---

⁵² <https://www.ohchr.org/SP/ProfessionalInterest/Pages/RaceAndRacialPrejudice.aspx>

4.13. Masa-komunikabideek bakea eta nazioarteko ulermena indartzeko egiten duten ekarpenari buruzko oinarrizko printzipioei buruzko Adierazpena, 1978ko azaroaren 28koa⁵³

III. artikulua

2. Eraso-gerraren, arrazakeriaren eta apartheidaren aurkako borrokan, bai eta giza eskubideen gainerako urratzeen aurkako borrokan ere, zeinak, besteak beste, aurreiritzien eta ezjakintasunaren ondorio baitira, komunikabideek, herrien idealei, jomugei, kulturei eta eskakizunei buruzko informazioa zabalduz, lagundu egiten dute: ezjakintasuna eta herrien arteko ulertezintasuna ezabatzen; herrialde bateko herritarrak besteen eskakizun eta jomugez sentsibilizatzen; nazio guztien, herri guztien eta norbanako guztien eskubideak eta duintasuna errespetatzen, bereizketarik egin gabe arraza, sexu, hizkuntza, erlijio edo nazionalitateagatik; eta gizadia jotzen duten gaitz handiak nabarmenarazten, hala nola miseria, desnutrizioa eta gaixotasunak. Horrela eginez gero, estatuek politikarik egokienak prestatzea errazten dute nazioarteko tentsioak murrizteko eta nazioarteko desberdintasunak modu baketsuan eta ekitatiboan konpontzeko.

53

https://dhpedia.wikis.cc/wiki/Declaraci%C3%B3n_sobre_los_Principios_Fundamentales_relativos_a_la_Contribuci%C3%B3n_de_los_Medios_de_Comunicaci%C3%B3n_de_Masas_al_Fortalecimiento_de_la_Paz_y_la_Comprensi%C3%B3n_Internacional

4.14. Hitzarmena, estatu arabiarretan goi-mailako hezkuntzako ikasketak, tituluak eta diplomak baliozkotzekoa, 1978ko abenduaren 22koa⁵⁴

II. HELBURUAK

2. artikulua

Estatu kontratatzaileek modu solemnean aldarrikatzen dute hurbiletik laguntzeko erabakia:

(a) eskura dituzten hezkuntza-baliabideak estatu kontratatzaile guztien interesetan ahalik eta modu eraginkorrean erabil daitezen ahalbidetzea, eta, horretarako:

(i) terminologia eta ebaluazio-irizpideak ahalik eta antzekoenak izatea, batez ere diploma, gradu eta ikasketa-faseen izenak harmonizatzeari dagokionez, kredituen, ikasketa-gaien eta diplomen konparagarritasuna bermatuko duen sistema baten aplikazioa sinplifikatzeko;

[...]

Parisen egina, 1399ko Muharram hileko hogeita bigarren egun honetan (1978ko abenduaren 22an) arabieraz, ingelesez eta frantsesez; hiru testuak era berean kautoak dira, kopia bakar batean gordeko dira, Nazio Batuen Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Erakundearen artxiboetan. Egiatzko kopia ziurtatua bidaliko zaie 15. eta 16. artikuluetan aipatu estatu guztiei eta Nazio Batuei.

---

⁵⁴ <https://www.insdip.com/wp-content/uploads/2020/11/Convenio-de-Convalidacion-de-Estudios-Titulos-y-Diplomas-de-Educacion-Superior-en-los-Estados-Arabes-Paris-22-de-diciembre-de-1978..pdf>

**4.15. Alde anitzeko Konbentzioa, egile-
eskubideengatiko erregalien zergapetze
bikoitza saihestekoa, aldebiko akordioaren
eredua eta alde anitzeko konbentzioaren
protokolo gehigarria, 1979ko abenduaren
21ekoa⁵⁵**

II. KAPITULUA

**Egile-eskubideengatiko erregalien zergapetze
bikoitzaren aurkako ekintzaren printzipio
orientatzaileak**

6. artikulua.— Diskriminazio fiskalik eza

Egile-eskubideengatiko erregalien zergapetze bikoitzaren aurka hartzen diren neurriek ez dute inolako diskriminazio fiskalik eragingo nazionalitate, arraza, sexu, hizkuntza edo erlijioan oinarrituta.

V. KAPITULUA
Azken xedapenak

16. artikulua.— Konbentzioaren hizkuntzak eta jakinarazpenak

1. Konbentzio hau ale bakarrean sinatuko da, hizkuntza hauetan: arabiera, espainiera, frantsesa, ingelesa eta errusiera, eta testuak kautoak izango dira.
2. Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundeko zuzendari nagusiak eta Jabetza Intelektualaren Mundu Erakundeko zuzendari nagusiak, interesa duten gobernuetara kontsulta egin ondoren, testu ofizialak ezarriko dituzte alemanez, italieraz eta portugesez.

---

⁵⁵ <https://www.dipublico.org/9914/convencion-multilateral-tendiente-a-evitar-la-doble-imposicion-de-las-regalias-por-derechos-de-autor-modelo-de-acuerdo-bilateral-y-protocolo-adicional-a-la-convencion-multilateral-1979/>

4.16. Hitzarmena, Europa erregioko estatuetan goi-mailako hezkuntzako ikasketak, tituluak eta diplomak baliozkotzekoa, 1979ko abenduaren 21ekoa⁵⁶

Hitzaurrea

Hitzarmen honetan alde diren Europako estatuak,

[...]

Jakitun izanik beren kulturen artean lotura estuak daudela, hizkuntzen aniztasuna eta erregimen ekonomiko eta sozialen arteko desberdintasunak gorabehera, eta gogo biziz hezkuntzaren arloan eta beren herrien ongizate eta oparotasun iraunkorraren aldeko prestakuntzaren arloan lankidetzak indartzeko,

[...]

III. Berehala aplikatzekoak diren konpromisoak

3. artikulua

1. Estatu kontratatzaileek, gobernuari dagozkien betebeharrak guztiez gain, ahalik eta neurri gehien hartzea hitzartzen dute, betiere agintari eskudunak akuilatze aldera, 1. artikuluko 1. paragrafoaren definizioarekin bat etorritik, bigarren mailako ikasketen amaierako tituluak eta diplomak eta gainerako estatu kontratatzaileetan emandako beste diploma batzuk onar ditzaten, zeinek aukera ematen baitute goi-mailako hezkuntzara iristeko, betiere estatu kontratatzaileetan dauden goi-mailako hezkuntza-zentroetan ikasketak jarraitzeko aukera izan dezaten.

2. Hala eta guztiz ere, eta 1. artikuluko 1.a) paragrafoko xedapenei kalterik egin gabe, goi-mailako hezkuntzako zentro batean onartua izateko, honako hauek baldintza izan daitezke: harrera-gaitasuna, eta direnak direlako ikasketak probetxuz egiteko eskatzen diren hizkuntza-eragutzei buruzko baldintzak.

4.17. Erregio-hitzarmena, Afrikako estatuetan goi-mailako hezkuntzako ikasketak eta ziurtagiriak, diplomak, graduak eta beste titulu batzuk

---

⁵⁶

http://portal.unesco.org/es/ev.php-URL_ID=13516&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

Parisen egina.

baliozkotzekoa, 1981eko abenduaren 5ekoa⁵⁷

II. HELBURUAK

2. artikulua

2. Estatu kontratatzaileek modu solemnean adierazten dute lankidetzan estuan jarduteko ebazpen irmoa hartu dutela honako helburu hauek lortzeko:

vi) Afrikako errealitateak kontuan hartzea hango irakaskuntza-sistemak eta -programak eta ebaluazio-metodoak landu eta berrikustean, eta Afrikako hizkuntzak irakaskuntza-hizkuntza gisa arian-arian hartzen direla aurreikustea.

[...]

---

⁵⁷

http://portal.unesco.org/es/ev.php-URL_ID=13518&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html
Arushan (Tanzanian) egin.

4.18. Erregio-hitzarmena, Asiako eta Ozeano Bareko goi-mailako hezkuntzako ikasketak, tituluak eta diplomak baliozkotzekoa, 1983ko abenduaren 16koa⁵⁸

I. Definizioak

2. artikulua

2. Estatu kontratatzaileek modu solemnean adierazten dute lankidetzan estuan jarduteko ebazpen irmoa hartu dutela euren legegintza- eta konstituzio-esparruaren barruan honako helburu hauek lortzeko:

(a) eskura dituzten hezkuntza- eta ikerketa-baliabideak estatu kontratatzaile guztien interesetan ahalik eta modu eraginkorrean erabil daitezela ahalbidetzea, eta, horretarako:

(iii) terminologia eta ebaluazio-irizpideak ahalik eta antzekoenak izatea, batez ere diploma, gradu eta ikasketa-faseen izenak harmonizatzeari dagokionez, kredituen, ikasketa-gaien, ziurtagirien, diplomen eta graduen konparagarritasuna eta goi-mailako irakaskuntzara iristeko baldintzak bermatuko dituen sistema baten aplikazioa errazteko;

[...]

III. Berehala aplikatzekoak diren konpromisoak

3. artikulua

2. Hala eta guztiz ere, eta 1. artikuluko 1.a) paragrafoko xedapenei kalterik egin gabe, goi-mailako hezkuntza-instituzio batean onartua izateko, honako hauek baldintza izan daitezke: harrera-gaitasuna, eta direnak direlako ikasketak probetxuz egiteko eskatzen diren hizkuntza-eragutzei buruzko baldintzak.

[...]

Bangkoken egina, 1983ko abenduaren 16an, txineraz, ingelesez, frantsesez eta errusieraz; lau testuak era berean kautoak dira, kopia bakar batean gordeko dira, Nazio Batuen Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Erakundearen artxiboetan. Egiazko kopia ziurtatua bidaliko zaie 15. eta 16. artikuluetan aipatu estatu guztiei eta Nazio Batuei.

---

⁵⁸ <https://www.insdip.com/wp-content/uploads/2020/11/Convenio-Regional-de-Convalidacion-de-Estudios-Titulos-y-Diplomas-de-Educacion-Superior-en-Asia-y-el-Pacifico-Bangkok-16-de-diciembre-de-1983..pdf>

4.19. Yamusukroko Adierazpena, Bakea Gizakien Buruan izateari buruzkoa, 1989ko uztailaren 1ekoa⁵⁹

II Bakerako programa

[...]

Kongresuak ahalik eta gehien bakearen aldeko programei laguntzeko gomendatzen dio UNESCOri. Bereziki, proposamen hauek aztertzea gomendatzen du:

1. Arreta jartzea Indarkeriari buruzko Sevillako Adierazpenean (1986), zeina lehenengo etapa baita giza indarkeria antolatua zehaztaperen biologiko baten ondorio izango litzatekeen mitoa ezeztatzeke jotzen duen hausnarketa-prozesu garrantzitsu batean. Adierazpen hori, ohar egokiak eginez, ahalik eta hizkuntza gehienetan zabaldu behar da. Gogoeta-prozesu horren ondoren, diziplinarteko mintegi bat egin daiteke indarkeriaren jatorri kultural eta sozialak aztertzeke.

---

⁵⁹ [Declaración de Yamusukro sobre la Paz en la Mente de los Hombres \(1989\) | http://dhpedia.wikispaces.com](http://dhpedia.wikispaces.com)

Yamusukron (Boli Kosta), 1989ko uztailaren 1ean, egina.

4.20. Sevillako Manifestua, Indarkeriari buruzkoa, 1989ko azaroaren 16koa⁶⁰

Lehenengo proposamena

[...]

Gerra denboran zehar hain goitik behera aldatu izanak argi eta garbi erakusten du kultura-emaitza dela. Gerraren filiazio biologikoa, nagusiki, hizkuntzaren bidez ezartzen da, zeinak ahalbidetzen baititu taldeen arteko koordinazioa, teknologiaren transmisioa eta tresnen erabilera. Ikuspegi biologikotik, gerra posible da, baina ez da ezinbestekoa, eta horrelaxe erakusten dute denboran eta espazioan gerrak izan dituen toki- eta natura-aldaketek. Kultura batzuek mende askotatik ez dute gerrarik egin, eta beste batzuek, berriz, zenbait alditan maiz egin dute, eta gero bakean bizi izan dira denbora luzean.

[...]

Bosgarren proposamena

ZIENTIFIKOKI OKERRA da esatea gerra sen-gertakaria dela edo zio bakar bati erantzuten diola. Gerra modernoaren sorrera ibilbide baten amaiera da; izan ere, ibilbide horren hasieran faktore emozionalak daude, zeinak batzuetan sen-ezaugarriak baitira, eta ibilbide horren amaieran faktore kognitiboak daude. Gerra modernoak jokoan jartzen du ezaugarri pertsonalen zati baten erabilera instituzionalizatua, hala nola obedientzia itsua edo idealismoa, eta, bestetik, gaitasun sozialak, hala nola hizkuntza; azkenik, planteamendu arrazionalak dakartza, hala nola kostuen ebaluazioa, plangintza eta informazioaren tratamendua. Gerra modernoko teknologiek nabarmen areagotu dute indarkeriaren fenomenoak, bai borrokalariaren prestakuntzari dagokionez, bai herritarren gerrarako prestakuntza psikologikoari dagokionez. Zabaltze horren ondorioz, joera dago kausak eta ondorioak nahasteko.

---

⁶⁰ https://dhpedia.wikis.cc/wiki/Manifiesto_de_Sevilla_sobre_la_violencia

4.21. Erlijioak Bake-kulturaren Sustapenean duen Zereginari buruzko Adierazpena, 1994ko abenduaren 18koa⁶¹

Honako hau adierazten dugu:

3. Jakitun gara gure munduko erlijio- eta kultura-aniztasunaz. Kultura bakoitza unibertso bat da berez, baina ez da itxia. Kulturek beren hizkera ematen diete erlijioei, eta erlijioek kultura bakoitzari funtsezko esanahia ematen diote. Bakea ezinezkoa izango da pluraltasuna onartzen ez badugu eta aniztasuna errespetatzen ez badugu. Bakearen funtsa den harmonia bilatzen dugu.

4. Kultura mundua ikusteko eta bertan bizitzeko modu gisa ulertzen dugu. Horrek esan nahi du kultura bakoitzaren munduaren ikuspegia islatzen duten balioak eta bizimoduak landu behar direla. Beraz, bakearen eta erlijioaren esanahia ezin da kontzeptu bakar eta zurrun batera mugatu, hizkuntza bakar batek giza esperientziaren gama osoa transmititu ezin duen bezala.

---

⁶¹ <https://www.adiadialogal.com/wp-content/uploads/2017/09/DECLARACI%C3%93N-DE-BARCELONA-1994.pdf>

Bartzelonan, 1994ko abenduaren 18an, sinatua.

4.22. Tolerantziari buruzko Printzipioen Adierazpena, 1995eko azaroaren 16koa⁶²

Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundeko estatu kideek, Parisen batzartuta, Konferentzia Orokorraren 28. bileran, 1995eko urriaren 25etik azaroaren 16ra,

Hitzaurrea

[...]

Kontuan hartuta nazioarteko tresna egoki hauek:

[...]

- Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideen Adierazpena,

[...]

Erabat kezkatuak intolerantzia, indarkeria, terrorismo, xenofobia, nazionalismo oldarkor, arrazakeria, antisemitismo, bazterkeria, marjinazio eta diskriminazioaren egintzak gero eta gehiago direlako, zeinak egiten baitira gutxiengo nazional, etniko, erlijioso eta linguistikoaren aurka, eta errefuxiatuen, langile migratzaileen, etorkinen eta gizarteko talde kalteberen aurka, bai eta erabat kezkatuak iritzi eta adierazpen askeko eskubidea egikaritzen duten pertsonen aurkako indarkeria- eta larderia-egintzengatik ere —horiek guztiak mehatxu baitira bakea eta demokrazia sendotzeko nazio mailan eta nazioarteko mailan, eta garapenerako oztopo—,

Agerian utziz estatu kideei dagokiela guztion giza eskubideen eta oinarritzko askatasunen errespetua garatzea eta sustatzea, bereizketarik egin gabe arraza, generoa, hizkuntza, nazio-jatorria, erlijioa edo desgaitasuna dela eta, baita intolerantziaren aurkako borroka egitea ere,

Tolerantziari buruzko printzipioen adierazpen hau hartu eta modu solemnean aldarrikatzen dute

4. artikulua.— Hezkuntza

4.2. Tolerantziarako hezkuntza premiazko agindutzat hartu behar da; horregatik, tolerantzia irakasteko metodo sistematiko eta arrazionalak sustatu behar dira, zeinek jorratuko baitituzte intolerantziaren arrazoi kultural, sozial, ekonomiko, politiko eta erlijiosoak, hau da, indarkeriaren eta bazterkeriaren sustrai nagusiak. Hezkuntza-politikek eta -programek hauek garatzen lagundu behar dute: gizabanakoen arteko, eta talde etniko, sozial, kultural, erlijioso eta linguistikoaren arteko eta nazioen arteko ulermena, elkartasuna eta tolerantzia.

---

⁶²

https://igualdadynodiscriminacion.igualdad.gob.es/tusDerechos/legislacion/internacional/pdf/decl_prps_tolerancia_UNESCO_1995.pdf

UNESCOren Konferentzia Orokorrak, 28. bileran, Parisen, 1995eko azaroaren 16an onetsia.

Tolerantziari buruzko Printzipioen Adierazpenaren aplikazioa

Konferentzia Orokorrak,

Gonbita egiten dio zuzendari nagusiari:

a) Printzipioen Adierazpenaren testua ahalik eta gehien zabaltzera, eta, horretarako, Konferentzia Orokorraren hizkuntza ofizialetan ez ezik, ahalik eta beste hizkuntza gehienetan ere argitaratzera eta banatzera;

4.23. Bakerako, giza eskubideetarako eta demokraziarako hezkuntzari buruzko adierazpena eta ekintza-plan integratua, 1996ko maiatzaren 22koa⁶³

Bakerako, giza eskubideetarako eta demokraziarako hezkuntzari buruzko ekintza-plan integratua

IV. Politikak eta ekintza-ildoak

Atzerriko hizkuntzak irakurtzeko, adierazteko eta sustatzeko programak

19. Bakerako, giza eskubideetarako eta demokraziarako hezkuntza sustatzeko, ezinbestekoa da irakurtzeko, idazteko, eta ahozko eta idatzizko adierazpenerako programak nabarmen indartzea. Irakurketa, idazketa eta mintzamena menderatzeak herritarrari gaitasuna ematen dio informazioa eskuratzeko, bide ematen dio bere egoera argi ulertzeko, bere beharrianak adierazteko eta gizarte-inguruneke jardueretan parte hartzeko. Era berean, atzerriko hizkuntzak ikasteak beste kultura batzuk zentzuz ulertzea ahalbidetzen du; izan ere, ikaskuntza hori erkidegoen eta nazioen arteko ulermen hobearen oinarria da. Ingurumari horretan, UNESCOren Linguapax proiektua adibide bat izan liteke.

Biztanle kalteberei zuzendutako jarduerak

29. Bestalde, gizarteko taldeen arteko ulermena bultzatze aldera, errespetatu egin behar dira gutxiengo nazional, etniko, erlijioso eta linguistikoetako kide diren pertsonen eta biztanle indigenen hezkuntzarako eskubideak, eta hori ikasketa-planetan, metodoetan eta hezkuntza antolatzeke moduan ere islatu behar da.

63

https://dhpedia.wikis.cc/wiki/Declaraci%C3%B3n_y_Plan_de_Acci%C3%B3n_Integrado_sobre_la_Educaaci%C3%B3n_para_la_Paz,_los_Derechos_Humanos_y_la_Democracia

4.24. Europa Erregioan Goi-mailako Hezkuntzari buruzko Kualifikazioak onartzeari buruzko Hitzarmena, 1997ko apirilaren 11koa⁶⁴

III. ATALA

Kualifikazioen ebaluazioari buruzko oinarriko printzipioak

III.1 artikulua

1. Alde batean emandako kualifikazioen titularrek kualifikazio horien ebaluazioa lortu ahal izango dute, organo eskudunari eskaera egin ondoren.
2. Horri dagokionez, inork ez du inolako diskriminaziorik jasango sexuan, arrazan, kolorean, desgaitasunean, hizkuntzan, erlijioan, iritzi politikoetan edo bestelako iritzietan, jatorri nazional, etniko edo sozialean, gutxiengo nazional bateko kide izatean, ondasun pertsonaletan, jaiotzan edo beste edozein egoeratan oinarrituta, ezta onartzeko eskatzen den kualifikazioaren balioarekin zerikusirik ez duen beste ezein egoeratan ere. Eskubide hori bermatzeko, alde bakoitzak konpromisoa hartzen du onarpen-eskabide bat ebaluatze aldera beharrezkoak diren xedapenak hartzeko, eta horretarako eskuratutako ezagutzak eta gaitasunak soilik hartuko dira kontuan.

IV. ATALA

Goi-mailako hezkuntzarako irispidea ematen duten kualifikazioak onartzea

IV.7 artikulua

IV.1, IV.2, IV.3, IV.4 eta IV.5 artikuluetan xedatutakoari kalterik egin gabe, goi-mailako hezkuntza-instituzio jakin batean onartua izateko, eskatzaileak frogatu beharko du instituzio interesdunaren irakaskuntza-hizkuntza edo hizkuntzak edo adierazten diren beste hizkuntza batzuk behar bezala ezagutzen dituela.

---

⁶⁴ https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2009-19300
Lisboan, 1997ko apirilaren 11n, egina.

4.25. Kultura-aniztasunari buruzko Adierazpen Unibertsala, 2001eko azaroaren 2koa⁶⁵

Kultura-aniztasuna eta giza eskubideak

5. artikulua.— Kultura-eskubideak, kultura-aniztasunarentzako eremu egoki

Kultura-eskubideak, izatez, giza eskubideen osagai dira, giza eskubideok unibertsalak, banaezinak eta interdependenteak izanik. Aniztasun sortzailea garatzeko, nahitaezkoa da kultura-eskubideak oso-osorik gauzatzea, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 27. artikulua, eta Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Itunaren 13. eta 15. artikuluek definitu bezala. Gizaki orok aukera izan behar du adierazpenak egiteko, eta bere obrak sortu eta zabaltzeko, berak nahi duen hizkuntza horretan, eta, bereziki, ama-hizkuntzan; gizaki ororen eskubidea da kalitatezko hezkuntza eta heziketa izatea, eta hezkuntza eta heziketa horiek haien kultura-identitatea bete-betean errespetatzea; gizaki orok aukera izan behar du berak hautatu duen kultura-bizitza horretan parte hartzeko eta bere kulturarekin bat datozen praktikak burutzeko, betiere giza eskubideei eta oinarrizko askatasunei zor zaien errespetuak zein muga izan eta muga horien barruan.

6. artikulua.— Guztiok eskuratzeko moduko kultura-aniztasunaren bila

Ideien zirkulazio askea bermatuta dago, zirkulazio hori hitzaren nahiz irudiaren bitartez gerta daitekeela. Hori bermatzearekin batera, zaindu behar da kultura guztiek adierazpenak egin eta euren burua ezagutarazi ahal izatea. Kultura-aniztasunaren bermatzaile dira, besteak beste, adierazpen-askatasuna, komunikabideen aniztasuna, eleaniztasuna, adierazpen artistikoak eta jakite zientifiko nahiz teknologikoak eskuratzeko berdintasuna —horien aurkezpen elektronikoa barnean dela—, eta, orobat, kultura guztiek aukera izatea, adierazpide eta hedabideetan lekua izateko.

II. eranskina

Kultura-aniztasunari buruzko UNESCOren Adierazpen Unibertsala aplikatzeko ekintza-plan baten orientabide nagusiak

Estatu kideek konpromisoa hartzen dute neurri egokiak hartzeko, Kultura-aniztasunari buruzko UNESCOren Adierazpen Unibertsala zabal hedatze aldera, eta haren aplikazio eraginkorra sustatze aldera, bereziki helburu hauek lortzeko asmoz:

---

⁶⁵ <http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001271/127162e.pdf>
<http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001271/127162f.pdf>
<http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001271/127162s.pdf>
http://portal.unesco.org/es/ev.php-URL_ID=13179&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

5. Gizadiaren hizkuntza-ondarea babestea, eta laguntza ematea adierazpena, sorkuntza eta zabalkundea ahalik eta hizkuntza gehienetan gerta daitezten.
6. Hizkuntza-aniztasuna sustatzea —ama-hizkuntza errespetatuz— irakaskuntza-maila guztietan, ahal diren leku guztietan, eta zenbait hizkuntza txiki-txikitatik ikas daitezten bultzatzea.
10. Ziberespazioan hizkuntza-aniztasuna sustatzea, eta domeinu publikoari dagokion informazio guztia doan eta modu unibertsalean eskura dadin sustatzea munduko sareen bitartez.

4.26. Ondare Digitala Babesteari buruzko Gutuna, 2003ko urriaren 15ekoa⁶⁶

Kultura-ondarea jaraunspen erkide gisa

1. artikulua.— Irismena

Ondare digitala gizakion jakintzaren edo adierazpenaren emaitza diren baliabide bakarrek osatutakoa da. Kultura-, hezkuntza-, zientzia- edo administrazio-arloko baliabideak eta informazio teknikoa, juridikoa, medikoa eta beste mota batzuetakoak barne hartzen ditu, zeinak zuzenean formatu digitalean sortzen baitira edo lehendik dagoen material analogikotik abiatuta formatu horretara bihurtzen baitira. “Jatorri digital”eko produktuak ez dira formatu elektronikoan baino izaten. Objektu digitalak izan daitezke: testuak, datu-baseak, irudi finakoak edo mugimenduan daudenak, soinu-grabazioak, material grafikoa, programa informatikoak edo web-orriak, eta gero eta ugariagoa den errepositorio zabal batean egon daitezkeen beste formatu asko. Askotan iragankorrak dira, eta horiek kontserbatzeko lan espezifikoak egin behar da ekoizpen-, mantentze- eta kudeaketa-prozesuetan. Baliabide horietako askok balio eta garrantzi iraunkorra dute, eta, beraz, babestu eta zaindu beharreko ondare dira, egungo eta etorkizuneko belaunaldien mesedetan. Ondare hori etengabe hazten ari da, eta edozein hizkuntzatan, munduko edozein lekutan eta giza adierazpenaren edo jakintzaren edozein arlotan egon daiteke.

Beharrezko neurriak

9. artikulua.— Kultura-ondarea babestea

Definizioz, ondare digitala ez dago denbora-, geografia-, kultura- edo formatu-mugen mende. Kultura baten espezifikoak bada ere, munduko edozein pertsona izan daiteke erabiltzaile. Gutxiengoek gehiengoetara jo dezakete, eta gizabanakoek mundu-mailako publiko batera. Erregio, nazio eta erkidego guztien ondare digitala zaindu eta edozein pertsonaren eskura jarri behar da, betiere denborarekin herri, nazio, kultura eta hizkuntza guztien ordezkapena ahalbidetzeko.

---

⁶⁶ https://dhpedia.wikis.cc/wiki/Carta_sobre_la_preservaci%C3%B3n_del_patrimonio_digital

4.27. Giza Datu Genetikoei buruzko Nazioarteko Adierazpena, 2003ko urriaren 16koa⁶⁷

Giza Datu Genetikoei buruzko Nazioarteko Adierazpenaren aplikazioa (32 C/Res. 23)

Konferentzia Orokorrak,

Kontuan hartuz Giza Datu Genetikoei buruzko Nazioarteko Adierazpena, 2003ko urriaren 16koa

2. Zuzendari nagusiari gonbita egiten dio:

a) neurri egokiak har ditzan adierazpena aplikatzen dela zaintzeko, haren hedapena eta hizkuntza askotara itzultzea barne;

---

⁶⁷ https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000136112_spa

4.28. Gomendioa, Eleaniztasuna sustatzeari eta erabiltzeari buruzkoa, eta Ziberespaziorako Irispide Unibertsalari buruzkoa, 2003ko urriaren 17koa⁶⁸

Hitzaurrea

Konferentzia Orokorrak,

Berretsiz Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalean eta mundu osoan onartutako beste tresna juridiko batzuetan aldarrikatutako giza eskubideak eta oinarritzko askatasunak erabat gauzatzeari atxiki izana, eta kontuan hartuta 1966ko nazioarteko bi itunak, eskubide zibilei eta politikoei buruzkoa eta eskubide ekonomikoei, sozialei eta kulturei buruzkoa, hurrenez hurren⁶⁹,

Aitortuz Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundeak eginkizun nagusi eta garrantzitsua duela informazioaren eta komunikazioaren esparruan, bai eta erakunde horren Konferentzia Orokorrak horri buruz hartutako erabakien aplikazioan eta Batzarrak gai horri buruz emandako ebazpenen zatien aplikazioan ere⁷⁰,

Gogoratz UNESCOren Konstituzioaren hitzaurrean honako hau esaten dela: (...) justiziarako, askatasunerako eta bakerako gizadiaren kultura eta hezkuntza zabal-zabal hedatzea ezinbestekoa dela gizakiaren duintasunerako, eta eurok egin behar sakratu bat direla, zeinak nazio guztiek bete behar baitituzte erantzukizuneko eta elkarri laguntzeko espirituarekin,

Gogoratz, era berean, Konstituzioaren I. artikulua UNESCOri, beste helburu batzuen artean, hauxe esleitzen diola: “egokitzat jotzen dituen nazioarteko akordioak gomendatzea, betiere hitzaren eta irudiaren bitartez ideien zirkulazio askea errazteko”⁷¹,

Berretsiz UNESCOren Konferentzia Orokorrak 31. bileran onetsitako Kultura-aniztasunari buruzko Adierazpen Unibertsalean eta, bereziki, haren 5., 6. eta 8. artikuluetan adierazitako printzipioak,

Aipatz UNESCOren Konferentzia Orokorrak⁷² eleaniztasunaren sustapenari eta ziberespazioko informaziorako irispide unibertsalari buruz hartutako ebazpenak,

---

⁶⁸

https://en.unesco.org/sites/default/files/spa_-_recommendation_concerning_the_promotion_and_use_of_multilingualism_and_universal_access_to_cyberspace.pdf

UNESCOren Konferentzia Orokorrak, 32. bileran, 2003ko irailaren 30etik urriaren 17rakoan, egina.

⁶⁹ Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 19. eta 27. artikulua (1948); Eskubide Zibilei eta Politikoen Nazioarteko Itunaren 27. artikulua, eta Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Ituna (1966); Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideen Adierazpena (47/135 Ebazpena, 1992ko abenduaren 18koa); Koordinaziorako Administrazio Batzordearen Adierazpena, Oinarritzko Komunikazio- eta Informazio-zerbitzuetarako Irispide Unibertsalari buruzkoa (1997); Nazio Batuen Batzar Orokorrak onetsitako Milurteko Adierazpenaren 25. paragrafoa (2000).

⁷⁰ 35/201 Ebazpena, Nazio Batuen Batzar Orokorrena (97. osoko bilkura, 1980ko abenduaren 16koa).

⁷¹ I. artikuluko 2. paragrafoa a) apartatua.

⁷² 29 C/28 Ebazpena, 2.A paragrafoa h) apartatua, eta 29 C/36, 30 C/37, 30 C/41 eta 31 C/33 ebazpenak.

Sinetsiz informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriak agertzeak aukerak ematen dituela hitzaren eta irudiaren bidez ideien zirkulazio askea hobetzeko, baina baita informazioaren munduko gizartean guztion parte-hartzea bermatzeko erronka ere,

Ikusiz munduko informazio-sareetako hizkuntza-aniztasuna eta ziberespazioko informaziorako irispide unibertsala gai nagusiak direla gaur egungo eztabaidetan, eta erabakigarriak izan daitezkeela ezagutzan oinarritutako gizartea sortzeko,

Kontuan hartuz, jabetza intelektualaren arloko nazioarteko tratatu eta akordioak, betiere informaziorako irispide unibertsalaren sustapena errazteko,

Aitortuz teknologia berriak eskuratzeko eta aplikatzeko gaitasunak sortu behar direla, batez ere garapen-bidean dauden herrialdeetan, informazioaren arloan egoera ahulean daudenen mesedetan,

Aitortuz oinarrizko hezkuntza eta alfabetatzea ziberespaziorako irispide unibertsalaren aurretiazko baldintzak direla,

Aintzatetsiz garapen ekonomikoaren mailan dauden aldeek eragina dutela ziberespaziora iristeko aukeretan, eta politika espezifikoak eta elkartasun handiagoa behar direla egungo asimetriak zuzentzeko eta elkarrekiko konfiantza-eta ulermen-giroa sortzeko,

Onetsi egiten du gomendio hau:

Eduki eta sistema eleaniztunak lantzea

1. Sektore publikoak, pribatuak eta gizarte zibilak lan egin beharko lukete, tokiko, nazioarteko, erregioarteko eta nazioarteko mailatan, beharrezko baliabideak errazteko eta beharrezko neurriak hartzeko, Interneteko hizkuntza-oztopoak murriztu eta giza trukeak sustatze aldera; horretarako, hezkuntza-, kultura- eta zientzia-edukiak modu digitalean sortzea eta tratatzea sustatuko dute, bai eta horietarako irispidea ere, betiere kultura guztiek hizkuntza guztietan, indigenak barne, hitz egin eta ziberespaziora iritsi ahal izatea bermatzeko.
2. Estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek Interneten jatorri lokal eta indigenako edukiak ekoizteko gaitasunak sortzea sustatu eta lagundu beharko lukete.
3. Estatu kideek politika nazional egokiak formulatu beharko lituzkete funtsezko gai honi buruz: hizkuntzek ziberespazioan bizirik irauteari buruz; horren helburua hau da: ziberespazioan hizkuntzen irakaskuntza sustatzea, ama-hizkuntzak barne. Garapen-bidean dauden herrialdeentzako nazioarteko laguntza eta sorospena areagotu eta zabaldu behar dira, bai hizkuntzen irakaskuntzari buruzko produktu elektronikoen sorkuntza errazteko, produktuotara askatasunez eta doan irits daitezen, bai eremu horretan giza kapitalaren gaitasunak hobetzeko.
4. Estatu kideek, nazioarteko antolakundeek eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien sektoreak ekimen bateratuak bultzatu beharko lituzkete ustiapen-sistemak, bilaketa-tresnak eta sarearen esploratzaileak ikertu, garatu eta prestazio eleaniztun indartsuekin eta lineako hiztegiekin eta tresna terminologikoekin tokian-tokian egokitzeko; gainera, laguntza eman beharko liekete nazioarteko ekimen itunduei, bai guztiek irits ditzaketen itzulpen automatikoko zerbitzuak sortzeko, bai hizkuntza-sistema adimendunak sortzeko, hala nola informazioa zenbait hizkuntzatan berreskuratzen dutenak, laburpen edo sintesiak egiten dituztenak eta hitza ezagutzen dutenak, betiere autoreen itzulpen-eskubidea behar bezala errespetatuz.

5. UNESCOk, nazioarteko beste antolakunde batzuekin lankidetzan, lineako behatoki bateratua sortu beharko luke, zeina arduratuko bailitzateke eleaniztasunaren eta baliabide eta aplikazio eleaniztunen arloan dauden politika, araudi, gomendio tekniko eta jardunbide egokien jarraipena egiten, horien barruan hizkuntzen tratamendu informatikoarekin lotutako berrikuntzak sartzen direlarik.

Sare eta zerbitzuetarako irispidea erraztea

6. Estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek Interneterako irispide unibertsalaren printzipioa aitortu eta babestu beharko lukete, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 19. eta 27. artikuluetan definitutako giza eskubideen egikaritzea sustatzeko bitarteko gisa.

7. Estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek Interneterako irispidea interes publikoko zerbitzu gisa sustatu beharko lukete, eta horretarako herritarren eta gizarte zibilaren autonomia areagotzera bideratutako prozesua indartuko duten politika egokiak hartuko dituzte, eta sustatu egingo dute garapen-bidean dauden herrialdeetan politika horiek behar bezala aplikatzea eta horiei laguntzea, betiere landa-erkidegoen beharrizanei behar bezalako arreta eskainiz.

8. Bereziki, estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek tokiko, nazioko, erregioko eta nazioarteko mailetako mekanismoak eratu beharko lituzkete Interneterako irispide unibertsala errazteko; horretarako, xedapenak hartuko dituzte telekomunikazioetako eta Interneteko tarifak arrazoizkoak izan daitezen, eta arreta berezia jarriko diete zerbitzu publikoko eta hezkuntzako instituzioen, eta biztanle-talde behartsuen eta desgaituen beharrizanei. Horretarako, pizgarri berriak sortu behar dira, adibidez, sektore publikoaren eta pribatuaren arteko lankidetzaren bidez, eta horren helburua hauxe izango da: arlo horretako inbertsioak sustatzea, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabiltzeko finantza-oztopoak murriztea, hala nola ekipo, programa eta zerbitzu informatikoei aplikatu beharreko aduana-zergak eta -eskubideak.

9. Estatu kideek Interneteko irispideen hornitzaileak animatu beharko lituzkete beren tarifetan deskontuak sartzeko aukera aztertzea, tarifok zerbitzu publikoko establezimenduei aplikatzen zaizkienean, hala nola eskolei, instituzio akademikoei, museoei, artxiboei edo liburutegi publikoei, betiere ziberespaziorako irispide unibertsal bateranzko trantsizio-neurri gisa.

10. Estatu kideek informazioaren arloko estrategiak eta ereduak egitea sustatu beharko lukete, bai erkidegoak errazago iritsi ahal izateko, bai gizarteko sektore guztietara heltzeko; helburu horri begira, besteak beste, erkidego-proiektuak egingo dituzte, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien arloan tokiko animatzaileak eta aholkulariak sortzea bultzatuko dute. Estrategia horiek zerbitzu publikoko establezimenduen arteko lankidetzaren ere bultzatu behar dute arlo horretan, Interneteko zerbitzuetarako irispidearen kostuak murrizteko bitarteko gisa.

11. Nazioarteko lankidetzaren bidez, interkonexioa sustatu beharko litzateke garapen-bidean dauden herrialdeetako (Interneteko zerbitzuen hornitzaileak, pribatuak nahiz irabazi-asmorik gabeak) eta beste herrialde batzuetako (garapen-bidean daudenak edo industrializatuak) zuzeneko trafiko-truke puntu nazionalen (*peering points*) artean, kostuak modu negoziatuan banatuz.

12. Erregio-mailako antolakundeek edo foroek erregio arteko eta erregio barruko sareen sorkuntza bultzatu beharko lukete, zeinak zerbitzatu beharko bailituzkete gaitasun handiko erregio-ardatzek (*backboneak*); horrela, herrialde bakoitza

mundu-mailako sare baten barruan konektatuta egongo litzateke, ingurune lehiakor ireki batean.

13. Nazio Batuen sistemaren barruan ahalegin itundu baten beharra dago, garapen sozioekonomikorako sare eta zerbitzu telematikoak erabiltzeari buruzko datuen eta esperientzien aprobetxamendu partekatua sustatzeko; lan horren barruan sartzen da iturri irekiko teknologiak sustatzea, bai eta politikak formulatzea eta garapen-bidean dauden herrialdeetan gaitasunak sortzea ere.

14. Estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek elkarte egokiak sustatu beharko lituzkete domeinu-izenen kudeaketan, domeinu-izen eleaniztunak barne.

Domeinu publikoko edukien garapena

15. Estatu kideek onartu eta promulgatu beharko lukete artxibo publikoetara edo administrazio publikoen esku dauden artxiboetara linean modu unibertsalean iristeko eskubidea, eta horrek barne hartzen du herritarrek gizarte demokratiko moderno batean behar duten informazio guztia, behar bezala kontuan hartuta konfidentziasunari, bizitza pribatuaren babesari eta segurtasun nazionalari buruzko kontsiderazioak, bai eta jabetza intelektualaren eskubideak ere, eskubideok informazio horren erabilerari aplikatzen zaizkion neurrian. Nazioarteko antolakundeek onartu eta aldarrikatu beharko lukete estatu bakoitzak eskubidea duela bere egoera sozial edo ekonomikoari buruzko funtsezko datuetara irispidea izateko.

16. Estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek domeinu publikoko informazioaren eta jakintzen gordailuak lokalizatu eta sustatu beharko lituzkete, eta guztion eskura jarri; horrela, jendearen sormena eta parte-hartzea areagotzeko ikaskuntza-giroak sortuko lituzkete. Horretarako, domeinu publikoko informazioa kontserbatzeko eta digitalizatzeko behar diren funtsak eman beharko lirateke.

17. Estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek interes publikoak zein pribatuak errespetatuko dituzten lankidetzak-akordioak ezartzera bultzatu beharko lukete, betiere domeinu publikoko informazioa denentzat irisgarri egongo dela bermatzeko, inolako diskriminazio geografiko, ekonomiko, sozial edo kulturalik egin gabe.

18. Estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek irispide libreko irtenbideak sustatu beharko lituzkete; irtenbide horien barruan dago: arau tekniko eta metodologikoak egitea munduko informazio-sareetan eskuragarri dagoen domeinu publikoko informazioaren trukeari, mugikortasunari, bateragarritasunari eta lineako irisgarritasunari buruz.

19. Estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek “alfabetatze elektronikoa” sustatu eta erraztu beharko lukete; horren barruan daude: informazioaren eta komunikazioaren teknologiak zabaltzera eta horien aplikazioan eta erabileran segurtasuna eta konfiantza zabaltzera bideratutako jarduerak. Garrantzi handikoa da informazioaren gizartearen “giza kapitala” garatzea, eta, bereziki, irakaskuntza irekia, integratua eta kulturartekoa, zeina uztartuko baita informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabiltzeko behar diren gaitasunak eskuratzearekin. Arlo horretako prestakuntza ez litzateke gaitasun teknikoak eskuratzera mugatu beharko, ezpada printzipio eta balio etikoekiko sentsibilizazioari ere lekua egin beharko lioke.

20. Nazio Batuen sistemaren barruan instituzioen arteko lankidetzak indartu beharko litzateke, mundu osoan eskuragarri egongo litzatekeen ezagutza-multzo bat eratzeko, bereziki garapen-bidean dauden herrialdeen eta erkidego behartsuen

mesedetan, betiere garapen-proiektu eta -programek sortutako informazio-bolumen ikaragarritik abiatuta.

21. UNESCOk, interesa duten gobernuarteko beste antolakunde batzuekin lankidetzan estuan, nazioarteko inbentario bat egiten hasi beharko luke, domeinu publikoko informazioaren lineako ekoizpen eta hedapenari buruzko legeria, araudi eta politikei buruz.

22. Komenigarria izango litzateke informazio-zerbitzuen ekoizle, erabiltzaile eta emailek dituzten jardunbide egokiak eta borondatezko eta autorregulazioko jarraibide profesional eta etikoak definitzea eta ezartzea, betiere adierazpen-askatasuna errespetatuz.

Eskubideen titularren interesen eta interes orokorraren arteko oreka zuzena berrestea

23. Alde interesdun guztiekin lankidetzan estuan, estatu kideek egile-eskubideari buruzko legeria nazionalak eguneratzen eta horiek ziberespaziora egokitzen hasi beharko lukete, betiere egileen interesen eta egile-eskubideen eta haiekin lotutako eskubideen titularren eta publikoaren interesen arteko oreka zuzena erabat kontuan hartuta; izan ere, horiek guztiak egile-eskubideari eta harekin lotutako eskubideei buruzko nazioarteko hitzarmen eta konbentzioetan jasota daude.

24. Hala dagokionean, estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek egile-eskubideen titularrak eta egile-eskubidea eta harekin lotutako eskubideak babesteko salbuespen eta mugen legezko onuradunak bultzatu beharko lituzkete hauxe zaintzera: salbuespen eta muga horiek obraren ustiapen normalaren aurka egiten ez duten eta eskubideen titularren interes legitimoek justifikaziorik gabeko kalterik eragiten ez dieten kasu berezi batzuei aplikatzen zaizkiela, betiere egile-eskubideari buruz eta interpretazio edo joaldi eta fonogramei buruz Jabetza Intelektualaren Mundu Erakundearen tratatuetan xedatutakoarekin bat etorritik.

25. Estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek arreta berezia eskaini beharko liekete berrikuntza teknologikoen ezarpenari eta berrikuntzok informazioa iristeko izan ditzaketan ondorioei, betiere nazioarteko tratatu eta akordioetan ezarritako egile-eskubidea eta harekin lotutako eskubideak babestearen esparruan.

Konferentzia Orokorrak estatu kideei gomendatzen die aurreko xedapenak aplikatu ditzatela, beren jurisdikzioaren eta lurraldearen barruan gomendio honetan adierazitako arauak eta printzipioak gauzatzeko behar diren legegintza-neurri guztiak edo bestelakoak hartuz.

Konferentzia Orokorrak gomendio hau adieraztea gomendatzen die estatu kideei, informazioaren eta komunikazioaren teknologien politika, estrategia eta azpiegiturei buruzko ekintza publikoaren edo pribatuaren ardura duten agintariei edo zerbitzuei begira; horien guztien barruan hauek daude, besteak beste: Interneten eleaniztasuna erabiltzea, sareak eta zerbitzuak sortzea, Interneteko domeinu publikoko informazioa zabaltzea, eta jabetza intelektualaren eskubideei buruzko gaiak.

Konferentzia Orokorrak estatu kideei gomendatzen die, berak zehazten dituen egunean eta moduan, gomendio hau aplikatzeko hartuak dituzten neurrien berri emateko.

Eranskina

Definizioak

Konbentzio honen ondoreetarako:

a) **ardatz nagusi** bat (*backbone*) edukiera handiko sare bat da, ahalmen txikiagoko beste sare batzuk elkarren artean konektatzen dituen;

b) **egile-eskubidearen mugak eta salbuespenak** egile-eskubideari eta harekin lotutako eskubideei buruzko legeetan ezarritako xedapenak dira; izan ere, eskubideok egilearen eskubidea edo beste titular batzuen eskubidea mugatzen dute, haien obra edo harekin lotutako eskubideen objektu bat ustiatzeari dagozkionez. Muga eta salbuespen horien forma nagusiak nahitaezko lizentziak, legezko lizentziak eta erabilera leiala dira;

c) **ziberespazioak** informazioaren mundu-azpiegiturarekin lotutako komunikazio digitalaren edo elektronikoaren mundu birtuala izendatzen du;

d) **domeinu-izena** Interneteko helbide bati ematen zaion izena da, eta erabiltzaileek Interneteko baliabideetarako irispidea izatea errazten du (adibidez, “unesco.org” <http://www.unesco.org>);

e) **hizkuntza-sistema adimendunek** konbinatzen dituzte, alde batetik, gaur egungo ordenagailuek datuak azkar prozesatzeko, berreskuratzeko eta manipulatzeko duten gaitasun handia, eta, bestetik, gaitasun abstraktuagoak eta sotilagoak zenbait gauza arrazoitzeko eta ulertzeko, hala nola giza komunikazioko egintza orotan dauden ñabardura inplizituak, baina ez nahitaez esplizituki aipatuak (hizkuntza bakar batean edo hizkuntza batetik bestera), zeinek eskaintzen baitute pertsonen arteko komunikazioaren itxura egiteko maila handia;

f) **Interneteko zerbitzuen hornitzailea** Interneteko zerbitzuetarako irispidea ematen duen organismoa da;

g) **bateragarritasuna** gaitasuna da makina desberdinetan jarduten duten eta fabrikatzaile desberdinetatik datozen programa eta ekipo informatikoek dituzten datuak partekatze;

h) **iturri irekiko teknologiek** “iturri irekia”ren oinarritzko irizpideari erantzuten diote: *Open Source Initiative (OSI)* delakoak egindako ziurtapen-araua, zeinak iturburu-koderako irispide publikoa eta doakoa bermatzen baitu (programaren jarraibideak jatorrizko moduan edo programazio-hizkuntzan);

i) **trafikoaren zuzeneko truke** esamoldeak haxe adierazten du: Interneteko zerbitzuen bi hornitzailearen edo gehiagoren arteko harremana, zeinean, hornitzaile horien artean zuzeneko konexioa sortu ondoren, hornitzaileok adosten baitute informazio-paketeak zuzenean konexio horren bidez trukatzeko, Interneteko ardatz nagusitik igaro beharrean. Harreman horietan bi zerbitzu-hornitzaile baino gehiagok parte hartzen dutenean, haietako edozeini zuzendutako mezuzakiak, lehenik, truke-zentro batera bideratzen dira, zeina deitzen baita trafikoa zuzenean trukatzeko gune, eta handik azken hartzaileari bidaltzen zaizkio;

j) **mugikortasuna** ezaugarri bat da, zeinak programa informatiko bati bide ematen baitio berak zenbait ordenagailutan funtziona dezan, makina edo ekipo jakin bat behar izan ordez;

k) **domeinu publikoko informazio** esamoldeak haxe izendatzen du: publikoak inolako xedapen juridikorik edo konfidentzialtasun-betebeharririk urratu gabe irits

dezakeen informazioa. Horrenbestez, hau adierazten du: alde batetik, lotutako obren edo eskubideen objektuen multzoa da, zeina pertsona orok baimenik gabe ustia dezakeen, esate baterako, legeria nazionalaren edo nazioarteko zuzenbidearen arabera babestuta ez egoteagatik, edo babesaren epea amaituta egoteagatik. Bestalde, gobernuek edo nazioarteko antolakundeek beren borondatez ekoitzi eta zabaldutako datu publikoak eta informazio ofiziala aipatzen ditu;

l) **bilaketa-tresna** programa bat da, zeinak dokumentuak bilatzen baititu hari zehaztu zaizkion gako-hitzen arabera, eta hitz horiek agertzen diren dokumentuak lokalizatzen edo berreskuratzen ditu;

m) **ziberespaziorako irispide unibertsala** hauxe da: arrazoizko prezioan, informazioaren azpiegiturarako (bereziki Internetarako) eta giza garapen kolektibo eta indibidualerako funtsezko ezagutzetarako herritar guztiek duten irispide ekitatiboa;

n) **sarearen arakatzaille** bat web-orriak aurkitzeko eta pantailan aurkezteko erabiltzen den aplikazio informatikoa da.

4.29. Kultura-ondare Immateriala Babesteko Konbentzioa, 2003ko urriaren 17koa⁷³

I. Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

Konbentzio honen ondoreetarako:

2. “Kultura-ondare immateriala”, goiko 1. paragrafoan definitzen den moduan, batez ere honako eremu hauetan agertzen da:

(a) ahozko tradizioak eta adierazpenak, baita hizkuntza ere, kultura-ondare immaterialaren eramaile gisa;

---

⁷³ <https://ich.unesco.org/doc/src/01852-ES.pdf>
Parisen egina.

4.30. Kiroleko Dopinaren Aurkako Nazioarteko Konbentzioa, 2005eko urriaren 19koa⁷⁴

VI. Konbentzioaren aplikazioaren jarraipena

31. artikulua.— Txosten nazionalak Aldeen Konferentziari

Estatu aldeek bi urtean behin hauxe emango diote Aldeen Konferentziari idazkaritzaren bidez UNESCOren hizkuntza ofizialetako batean: konbentzio honetako xedapenak betetzeko hartu dituzten neurriekin lotutako informazio egoki guztia.

VII. Azken xedapenak

42. artikulua.— Testu kautoak

1. Konbentzio hau eta haren eranskinak arabieraz, txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz idatzi ziren, eta sei testuak era berean kautoak dira.
2. Konbentzio honen gehigarriak arabieraz, txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz erreproduzitzen dira.

II. eranskina

Xede terapeutikoekin erabiltzeko baimenak emateko arauak, Paris, 2009ko urtarrilaren 1a

Bigarren zatia:

Xede terapeutikoekin erabiltzeko baimenak emateko arauak

7.0 Erabilera terapeutikorako baimena eskatzeko prozedura (AUT)

7.3 AUT eskatzeko inprimakia dopinaren aurkako antolakundeek beste hizkuntza batzuetara itzul dezakete, baina ingelesak edo frantsesak eskaera-inprimakietan egon behar dute.

8.0 AUT bat eskatzeko prozedura

8.6 AUT eskatzeko inprimakia dopinaren aurkako antolakundeek beste hizkuntza batzuetara itzul ditzakete, baina ingelesak edo frantsesak eskaera-inprimakietan egon behar dute.

---

⁷⁴ <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000142594.page=37>
Parisen egina.

4.31. Kultura-adierazpenen Aniztasuna babestu eta sustatzeko Konbentzioa, 2005eko urriaren 20koa⁷⁵

Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundearen Konferentzia Orokorrak, Parisen egin duen 33. bileran, 2005eko urriaren 3tik 21era,

[...]

Gogoan izanik hizkuntza-aniztasuna kultura-aniztasunaren oinarritzko osagaia dela; eta, kultura-adierazpenak babesteko eta sustatzeko orduan, hezkuntzak oinarritzko eginkizuna betetzen duela berriro baieztaturik;

[...]

IV

Aldeen eskubideak eta betebeharrak

6. artikulua.— Aldeen eskubideak nazioaren mailan

1. Aldeek, euren kultura-politiken eta kultura-neurrien eremuan, halakoak 4. artikuluko 6. paragrafoan definituta dauden bezala, euren inguruabar eta beharrian bereziak aintzakotzat harturik, zenbait neurri hartu ahal izango dituzte, euren lurraldeetan kultura-adierazpenen aniztasuna babestu eta sustatzeko.

2. Neurri horiek, besteak beste, hurrengoak izan daitezke:

[...]

b) nazioaren lurraldean eskura dauden kultura-jarduera, -ondasun eta -zerbitzu guztien artean, nazioko kultura-jarduera, -ondasun eta -zerbitzuei buruz neurriak hartu eta horiei aukera egokiak ematea, halakoak sor, ekoitz, bana, heda eta goza daitezen, jarduera, ondasun eta zerbitzu horietan zein hizkuntza erabili eta hizkuntza horiei buruzko xedapenak barne hartuta.

[...]

---

⁷⁵ https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000142919_spa

4.32. Erregio-hitzarmena, Asiako eta Ozeano Bareko goi-mailako hezkuntzako kualifikazioak baliozkotzekoa, 2011ko azaroaren 26koa⁷⁶

IV. ATALA

Goi-mailako hezkuntzarako irispidea ematen duten kualifikazioak onartzea

IV.6 artikulua

IV.1–IV.5 artikuluetan xedatutakoari kalterik egin gabe, goi-mailako hezkuntza-instituzio jakin batean onartua izateko baldintza izan daiteke kualifikazioaren titularrak frogatzea instituzio interesdunaren irakaskuntza-hizkuntza edo hizkuntzak edo zehazten diren beste hizkuntza batzuk behar bezala ezagutzen dituela, kualifikazioen titularrak direnak direlako ikasketak probetxuz egiteko.

Tokion egina, 2011ko azaroaren 26an, txineraz, ingelesez eta errusieraz; hiru testuak era berean kautoak dira, kopia bakar batean gordeko dira, Nazio Batuen Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Erakundearen artxiboetan. Egiatzko kopia ziurtatua bidaliko zaie X.1 artikuluan aipatu estatu guztiei eta Nazio Batuen idazkaritzari.

---

⁷⁶

http://portal.unesco.org/en/ev.php-URL_ID=48975&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

4.33. Goi-mailako Hezkuntzari buruzko Kualifikazioak onartzeari buruzko Munduko Konbentzioa, 2019ko azaroaren 25ekoa⁷⁷

IV. ATALA

Konbentzioko estatu aldeen betebeharrak

Konbentzio honek betebeharrak hauek ezartzen dizkie estatu aldeei:

XI. artikulua.— Goi-mailako hezkuntza-programetan onartua izateko betekizun gehigarriak

5. IV. artikuluan xedatutakoari kalterik egin gabe, goi-mailako hezkuntza-instituzio jakin batean onartua izateko baldintza izan daiteke kualifikazioaren titularrak frogatzea instituzio interesdunaren irakaskuntza-hizkuntza edo hizkuntzak edo zehazten diren beste hizkuntza batzuk behar bezala ezagutzen dituela.

---

⁷⁷ <https://www.insdip.com/wp-content/uploads/2020/11/Convencion-Mundial-sobre-el-Reconocimiento-de-las-Cualificaciones-relativas-a-la-Educacion-Superior-Paris-25-de-noviembre-de-2019.pdf>

5. HIZKUNTZA ESKUBIDEEN ADIERAZPEN UNIBERTSALA (BARTZELONAKOA, 1996KO EKAINAREN 6KOA)⁷⁸

---

⁷⁸ http://www.culturalrights.net/descargas/drets_culturals389.pdf
https://www.pencatala.cat/wp-content/uploads/2016/02/dlr_frances.pdf
https://www.pencatala.cat/wp-content/uploads/2016/02/dlr_espanyol.pdf

ATARIKOAK

Hizkuntza-eskubideen adierazpen unibertsal hau sinatzen dugunok, instituzio nahiz gobernuz kanpoko erakunde, Bartzelonan bildurik, 1996ko ekainaren 6tik 9a bitartean.

Kontuan izanik Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, 1948koa, hitzaurrean baieztatzen duena “gizakiaren oinarrizko eskubideetan, gizakiaren duintasun eta balioan eta gizonen eta emakumeen eskubideen arteko berdintasunean duten fedea”, eta bigarren artikuluan ezartzen duena “gizaki orori dagozkio aldarrikapen honetako eskubide eta askatasunak”, “arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik” inolako diskriminaziorik onartu gabe;

Kontuan izanik Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Ituna, 1996ko abenduaren 16koa (27. artikulua), eta, data berekoa dena, Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Ituna, beren hitzaurreetan baieztatzen dutenak gizakia ezin dela aske izan, ez badira baldintza egokiak sortzen, eskubide zibilak, politikoak, ekonomikoak, gizarte- eta kultura-izaerakoak baliatu ahal izateko;

Kontuan izanik 47/135 ebazpena, 1992ko abenduaren 18koa, Nazio Batuen Erakundearen Batzar Orokorrarena, Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideen Adierazpena bere egiten duena;

Kontuan izanik Europako Kontseiluaren adierazpenak eta hitzarmenak, hala Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioa, 1950eko azaroaren 4koa (14. artikulua); Europako Kontseiluko Ministroen Kontseiluaren Konbentzioa, 1992ko ekainaren 29koa, horrek onetsi baitzuen Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna; Europako Kontseiluaren Gailurraren Adierazpena, 1993ko urriaren 9koa, gutxiengo nazionaleri buruzkoa; eta Gutxiengo Nazionalak Babesteko Esparru-konbentzioa, 1994ko azarokoa;

Kontuan izanik Santiago de Compostelako Adierazpena, Nazioarteko PEN Clubarena, eta 1993ko abenduaren 15eko Adierazpena, Nazioarteko PEN Clubeko Itzulpen eta Hizkuntza Eskubideen Batzordearena, Hizkuntza Eskubideei buruzko Munduko Konferentzia egiteko proposamenari buruzkoa;

Kontuan izanik, Brasilgo Recifeko Adierazpenean, Kulturen arteko Komunikazioa Garatzeko Nazioarteko Elkarteak Nazio Batuei gomendatzen diela beharrezko neurriak har ditzaten Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala onesteko eta aplikatzeko;

Kontuan izanik OITren 169. konbentzioan, 1989ko ekainaren 26koan, herrialde independenteetako herri indigena eta tribalei buruzkoa;

Kontuan izanik Herrien Eskubide Kolektiboari buruzko Adierazpen Unibertsalak, Bartzelonakoak, 1990eko maiatzekoak, adierazten duela edozein herri duela eskubidea bere kultura, hizkuntza eta antolatze-erak adierazteko eta garatzeko, eta, hori lortzeko, politika-, hezkuntza- eta komunikazio-egiturez eta administrazio publikoko egiturez, esparru politiko guztietan, bere burua hornitzeko;

Kontuan izanik Hizkuntza Bizien Irakasleen Nazioarteko Federazioaren Batzar Orokorrak 1991ko abuztuaren 16an Hungariako Pecs-en egindako azken adierazpena, horrek gomendatzen baitu hizkuntza-eskubideak gizabanakoaren oinarrizko eskubidetzat har daitezela;

Kontuan izanik Nazio Batuen Ekonomia eta Gizarte Kontseiluaren Giza Eskubideen txostena, 1994ko apirilaren 20koa, herri indigenen eskubideei buruzkoa, gizabanakoen eskubideak eskubide kolektiboen argitan balioesten dituena;

Kontuan izanik Amerika arteko Batzordeak giza eskubideei buruz prestatutako adierazpenaren zirriborroa, herri indigenen eskubideei buruzkoa, 1995eko irailaren 18an eta 1278. bilkuran onetsia;

Kontuan izanik munduko hizkuntza mehatxatu gehienak subiranotasunik gabeko herri dagozkiela, eta kontuan izanik hizkuntza mehatxatuen garapena eragotzi eta hizkuntza-ordeztea azkartzen duten eragile nagusiak direla autogobernurik eza eta euren egitura politiko-administratiboa eta hizkuntza inposatzen duten estatuak;

Kontuan izanik inbasioak, kolonizazioak eta okupazioak, bai eta menderatze politiko, ekonomiko edo sozialaren beste kasuek ere, sarritan hizkuntza arrotza inposatzea dakartela, edo, behintzat, hizkuntzen balioen pertzepzioaren endekatzea eta hiltunen hizkuntza-leialtasunari kalte eragiten dioten hizkuntza-jarrera hierarkizatzaileak izatea; eta kontuan izanik arrazoi horiexengatik subiranotasunera heldu diren herri batzuen hizkuntzak hizkuntza ordezteko prozesuan murgildurik daudela, antzinako botere kolonizatzaile edo inperialaren hizkuntzaren alde jokatzeko duen politikaren ondorioz;

Kontuan izanik unibertsalismoaren oinarria izan behar duela hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren kontzepzioak, aldi berean joera homogeneizatzaileak eta isolamendu baztertzailerako joerak baztertzeko;

Kontuan izanik hizkuntza-erkidegoen arteko bizikidetzak baketsua bermatzeko ezinbestekoa dela guztien gaineko printzipio batzuk aurkitzea, eta, printzipio horiei esker, hizkuntza guztien sustapena, errespetua eta gizarte-erabilera, publiko zein pribatua, ziurtaturik geratzea;

Kontuan izanik hizkuntzaz kanpoko hainbat faktorek (historikoak, politikoak, lurraldeari dagozkionak, demografikoak, ekonomikoak, soziokulturalak, soziolinguistikoak eta jarrera kolektiboak dagozkienak) hizkuntza ugariaren desagertzea, bazterketa eta endekatzea eragin eta hainbat arazo sorrarazten dituztela, eta beharrezkoa dela, hortaz, hizkuntza-eskubideak ikuspegi zabalagotik aztertzea, kasuan-kasuan konponbide berezi eta egokiak aplikatu daitezkeen;

Sinetsirik ezinbestekoa dela Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, bide emango duena hizkuntzen arteko desorekak zuzentzeko, eta, modu horretan, ahalbidetzeko, bai hizkuntza guztien errespetua eta garapen osoa, bai mundu osoan zehar hizkuntza-bake zuzen eta ekitatezkoaren printzipioak ezartzea, gizarte-bizikidetzari eusteko gakoa baita hori;

ADIERAZTEN DUGU

HITZAURREA

Hizkuntza bakoitzaren egoera, aurreko datu guztiak ikusirik, faktore desberdin ugariaren elkartze eta elkarreraginaren emaitza da. Halako faktoreak dira: politiko-juridikoak, ideologikoak eta historikoak; demografikoak eta lurraldeari dagozkionak; ekonomikoak eta sozialak; kulturalak; linguistikoak eta soziolinguistikoak; hizkuntzen artekoak, eta, berebat, subjektiboak.

Eguno egoeraren ezaugarri zehatzak honako hauek dira:

I. Estatu gehienek betidanik izan dute joera bateratzailea; horrek berarekin dakar aniztasuna murriztea eta kultura- nahiz hizkuntza-pluraltasunaren aurkako jarrerak sustatzea.

II. Mundializazio-prozesuak, ekonomiarenak, aurrenik, informazioaren, komunikazioaren eta kulturaren merkatuarenak, hurrenik, azpikoz gora jarri ditu hizkuntza-erkidego bakoitzaren barne-kohesioa bermatzen duten harreman-eremuak eta elkarreraginak.

III. Hazkunde-eredu ekonomizista gertatu da, nazioz haraindiko talde ekonomikoek bultzatuta. Eredu horren barruan, gauza berberak dira aurrerapena eta desarauketa, indibidualismo lehiakorra eta askatasuna. Horrela, gero eta desberdintasun gehiago atzeman daitezke, ekonomia, gizarte, kultura eta hizkuntzaren eremuetan.

Une honetan, hizkuntza-erkidegoek mehatxuak jasaten dituzte, dela autogobernurik ezarengatik, dela demografia murriztarengatik, dela zati bateko nahiz oso-osoko sakabanaketarengatik, dela kodetu gabeko hizkuntza izateagatik, dela nagusiaren aurkako kultura-eredua izateagatik; eta mehatxu horiek eragiten dute ezinezkoa izatea, hizkuntza askorentzat, bizitzea edo goratzea, ardatz nagusi hauek kontuan hartu ezik:

I. Politikaren ikuspegitik, hizkuntza-aniztasunarentzat halako antolaera pentsatzea, hizkuntza-erkidegoek benetako partaidetza izan dezaten hazkunde-eredu berri honetan.

II. Kulturaren ikuspegitik, guztiz bateragarri bihurtzea mundu-mailako komunikazio-esparrua, alde batetik, eta, garapen-prozesuan herri, hizkuntza-erkidego eta pertsona orok partaidetza orekatua edukitzea, bestetik.

III. Ekonomiaren ikuspegitik, garapen jasangarria bideratzea, nor bere partaidetzan, gizarteen oreka ekologikoari zor zaion errespetuan, eta hizkuntza nahiz kultura guztien arteko ekitatezko loturan oinarriturik.

Hori guztia dela eta, adierazpen honek estatuak eta hizkuntza-erkidegoak hartzen ditu abiapuntutzat, gizaki guztientzat garapen jasangarri eta orekatua bermatzera bideratuta dago, eta, horretan, nazioarteko instituzioen lana indartu nahi du. Eta, era berean, helburutzat dauka hizkuntza-aniztasunaren antolaketa politikoaren eremu egokia ezartzea, eremu hori bizikidetzan eta elkarren arteko errespetuan nahiz onuran oinarritu dadin.

ATARIKO TITULUA

Kontzeptuak zehaztea

1. artikulua

1. Adierazpen honen arabera, gizarte oro *hizkuntza-erkidegoa* dela ulertzen da, baldin eta, historian zehar lurralde-eremu zehatz batean kokatuta egonik, eremu hori aitortuta egon zein egon ez, gizarte horrek bere burua herritzat badauka, eta hizkuntza erkidea garatu badu, bere kideen arteko berezko komunikazioaren eta kultura-kohesioaren bide gisa. *Lurralde zehatz bateko berezko hizkuntzak* erreferentzia egiten dio eremu horretan historian zehar ezarritako erkidegoaren hizkuntzari.

2. Hizkuntza-eskubideak aldi berean banakakoak eta kolektiboak dira, eta printzipio hori da, hain zuzen ere, adierazpen honen abiapuntua. Hizkuntza-eskubideen osotasunak, gainera, abiaburu du hizkuntza-erkidego historikoa, beraren lurralde-eremuan kokatuta. Lurralde-eremu hori, erkidegoa bizi den gune geografikoa izateaz gainera, bada hizkuntza garatzeko ezinbestekoa den gizarte-esparru funtzionala ere. Abiaburua hori izanik, artikulua honen 5. puntuan

aipatutako hizkuntza-taldeen eskubideak mailaka daitezke, edo, behintzat, horien arteko *continuum* delakoa ezar daiteke; gauza bera egin daiteke, halaber, erkidegoaren lurraldetik kanpo dauden pertsonen eskubideekin ere.

3. Adierazpen honen ondorioetarako ulertzen da taldeak euren lurralde propioan daudela eta hizkuntza-erkidegoaren kideak direla, baldin eta taldeok ondoko baldintzak betetzen badituzte:

I. Muga politiko edo administratiboengatik euren erkidegoaren gune nagusitik bereizita egotea;

II. Eremu geografiko txiki batean, beste hizkuntza-erkidegoetako kideez inguraturik, historian zehar kokatuta egotea; edo

III. Beste hizkuntza-erkidego batzuetako kideekin batera, gune geografiko berean finkatuta egotea, erkidego horiek ere antzeko historikotasuna dutenean.

4. Adierazpen honen ondorioetarako, hizkuntza-erkidegoak dira, euren lurralde historikoaren barruan, bai herri nomadak, beren joan-etorrien eremuetan, bai kokagune barreiatuetan bizi diren herriak.

5. Adierazpen honen arabera, edozein gizatalde *hizkuntza-taldea* da, baldin eta hizkuntza bera badu eta beste hizkuntza-erkidego baten lurralde-eremuan kokatuta badago, baina azken horrekin antzeko historikotasunik izan gabe; horixe gertatzen da, esate baterako, immigratuen, aterpetuen, deportatuen eta diasporretako kideen kasuan.

2. artikulua

1. Adierazpen honen arabera, hizkuntza-erkidego eta -talde guztiak lurralde berean kokatuta daudenean, adierazpen honetan jasotako eskubideen egikaritza oinarritu behar da guztion arteko errespetuan eta gehieneko berme demokratikoetan.

2. Behar bezalako oreka soziolinguistikoa ezartzeko unean, hau da, hizkuntza-erkidego eta -talde horien eskubideak behar bezala eratzeko unean, beharrezkoa da kontuan hartzea, bai haien historikotasun erlatiboa eta modu demokratikoan adierazitako borondatea, bai konpentsazio-helburua duen tratu berronkatzailea eta hori gomenda dezaketen beste faktoreak; esate baterako, erkidego eta talde guztiak elkarrekin bizitzera bultzatu dituzten migrazioen nahitaezkotasuna, edota haien ahulezia politiko, sozioekonomiko edo kulturala.

3. artikulua

1. Adierazpen honen arabera, eskubide pertsonal besterenezinak eta edozein egoeratan egikaritzeko modukoak dira honako hauek:

I. Nor bere hizkuntza-erkidegoko kide gisa aitortua izateko eskubidea;

II. Hala jendaurrean nola maila pribatuan, hizkuntza erabiltzeko eskubidea;

III. Nork bere izena erabiltzeko eskubidea;

IV. Jatorrizko hizkuntza-erkidegoko beste kideekin harremanak izateko eta elkartzeko eskubidea;

V. Nork bere kulturari eutsi eta hori garatzeko eskubidea;

VI. Eta, Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunean, 1966ko abenduaren 16koan, eta, halaber, data berean, Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Itunean, hizkuntza-edukiarekin aitortutako eskubide guztiak.

2. Adierazpen honen arabera, hizkuntza-taldeen eskubide kolektiboak dira, haien kideentzat aurreko paragrafoan ezarritakoez gain, honako hauek ere, 2.2 artikuluko zehaztapenen arabera:

I. Nork bere hizkuntza eta kulturaren irakaskuntza izateko eskubidea;

II. Kultura-zerbitzuak jasotzeko eskubidea;

III. Taldearen hizkuntzek eta kulturek komunikabideetan ekitatezko tokia izateko eskubidea;

IV. Botere publikoetan eta harreman sozioekonomikoetan nork bere hizkuntzan artatua izateko eskubidea.

3. Aurretiaz aipatutako pertsona eta hizkuntza-taldeen eskubideak ezin daitezke oztupo izan, haien eta hizkuntza-erkidego hartzailearen arteko harremanetarako eta integrazioarako, eta, modu berean, ezin diete erkidego honi edo beraren kideei inolako mugarik jarri, horien eskubidea baita euren lurralde-esparru osoan berezko hizkuntza propioa osotasunez eta jendaurrean erabiltzea.

4. artikulua

1. Adierazpen honen arabera, norbait bereaz beste hizkuntza-erkidego baten lurraldera lekualdatzen eta bertan kokatzen bada, eskubide eta eginbeharra du bertan *integrazio*-harremanak izateko. *Integrazioak* esan nahi du pertsona horiek halako sozializazio gehitua izan behar dutela, eta, horri esker, jatorrizko kultura-ezaugarriak gorde ahal izango dituzte, baina eurak hartzen dituen gizartearekin erreferentzia, balio eta portaerak partekatuko dituzte, gizartearen oso-osoko ibilerak erkidego hartzailearen kidearenak baino zailtasun handiagoak izan ez ditzan.

2. Haatik, adierazpen honen arabera, *asimilazioa* da pertsonak gizarte hartzailean akulturatzea, euren jatorrizko kultura-ezaugarrien orde, gizarte hartzailearen erreferentzia, balio eta portaera propioak hartuz. *Asimilazioa* ezin da inola ere behartua edo eragindakoa izan, baizik eta askatasun osoz egindako aukeraren ondorioa.

5. artikulua

Adierazpen honen oinarria da honako printzipio hau: hizkuntza-erkidego guztien eskubideak berdinak dira, kontuan izan gabe hizkuntza ofizialaren, hizkuntza erregionalaren edo hizkuntza gutxituaren izate juridiko nahiz politikoa. Hizkuntza erregionala edo hizkuntza gutxitua bezalako izendapenak ez dira testu honetan erabiltzen; egia esan, zenbait kasutan, hizkuntza erregionala edo hizkuntza gutxitua aitortua izateak eskubide zehatz batzuen egikaritza erraztu dezake, baina sarri askotan halako esamoldeak erabiltzen dira, hizkuntza-erkidegoen eskubideak murrizteko asmoarekin.

6. artikulua

Adierazpen honek baztertu egiten du hizkuntza zehatz bat lurralde jakin bateko hizkuntza propiotzat hartzea, horretarako arrazoi bakarra bada estatuaren hizkuntza ofiziala izatea, edo lurralde horretan administrazio- nahiz kultura-jarduera jakin batzuen hizkuntza gisa erabiltzeko tradizioa edukitzea.

LEHEN TITULUA

Printzipio orokorrak

7. artikulua

1. Hizkuntza guztiak dira identitate kolektiboaren adierazpen, eta errealitatea beste modu batera atzemateko eta deskribatzeko tresna; hortaz, guztiek ere baldintza egokiak izan behar dituzte, eginkizun guztietan haiek garatu ahal izateko.

2. Hizkuntza bakoitza taldean eraikitako errealitatea da, eta, erkidego zehatz baten magalean, gizabanakoarentzat erabilgarri bilakatzen da, kohesioaren, identifikazioaren, komunikazioaren eta adierazgarritasun sortzailearen tresna gisa.

8. artikulua

1. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du, baliabide propioak antolatu eta kudeatzeko, horrela gizarte-eginkizun guztietan bere hizkuntzaren erabilera ziurta dadin.

2. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du, beharrezkoak diren bitartekoak eskura izateko, hizkuntzaren transmisioa eta jarraipena ziurta daitezen.

9. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du, bere hizkuntza-sistema kodetzeko, estandarizatzeko, zaintzeko, garatzeko eta sustatzeko, beharturiko edo eragindako interferentziarik gabe.

10. artikulua

1. Hizkuntza-erkidegoko guztiek eskubide berberak dituzte.

2. Adierazpen honen arabera, onartezinak dira hizkuntza-erkidegoen aurkako diskriminazio guztiak, hala haien subiranotasun politikoaren mailan, haien gizarte-egoeran edo egoera ekonomikoan, eta antzeko irizpideetan oinarriturikoak, nola hizkuntza horiek lortu duten kodetze-, eguneratze- edo modernizatzeko-mailan oinarritutakoak.

3. Berdintasun-printzipioa aplikatuta, beharrezkoak diren neurriak hartu behar dira, berdintasun hori benetakoa izan dadin.

11. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du, zuzeneko edo alderantzizko itzulpenerako bitarteko guztiak eskura izateko, bitarteko horiek adierazpen honetan jasotako eskubideen egikaritza bermatzen duten neurrian.

12. artikulua

1. Gizaki orok eskubidea du, alor publikoko jarduera guztiak bere hizkuntzan egiteko, baldin eta bera bizi den lurraldeko hizkuntza propioa hori baldin bada.

2. Gizaki orok eskubidea du, eremu pertsonalean nahiz familia-eremuan bere hizkuntza erabiltzeko.

13. artikulua

1. Gizaki orok eskubidea du, bizi den lurraldeko hizkuntza propioa ikasteko.

2. Gizaki orok eskubidea du eleaniztun izateko, eta bere garapenerako edo gizarte-mugagarritasunerako lagungarrien iruditzen zaion hizkuntza ikasteko; horri kalterik egin gabe, adierazpen honetan zenbait berme ezarri dira lurraldeko hizkuntza propioaren erabilera publikoa bermatzeko.

14. artikulua

Adierazpen honetako xedapenak ezin dira interpretatu edo erabili estatuko nahiz nazioarteko araubideko edozein arau edo praktikaren aurka, baldin eta arau edo praktika horrek tratu mesedegarriagoa ematen badio hizkuntzaren berezko lurraldea zein izan eta lurralde horretan hizkuntza jakin bat erabiltzeari.

II. TITULUA

Hizkuntza-araubide orokorra

I. ATALA

Administrazio Publikoa eta organo ofizialak

15. artikulua

1. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du bere hizkuntza ofizial gisa erabili dadin bere lurraldearen barruan.

2. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du, jarduera judizial eta administratiboak, dokumentu publiko eta pribatuak, eta erregistro publikoetan egindako idazpenak baliozkoak eta eraginkorrak izan daitezen, lurraldeko hizkuntza propioan egiten direnean; eta inork ezin izango du alegatu hizkuntza hori ez dakienik.

16. artikulua

Hizkuntza-erkidego zehatz bateko kide orok eskubidea du, bere hizkuntzan harremanak izateko, eta, orobat, hizkuntza horretan artatua izateko, hizkuntza hori zein lurraldetan hizkuntza propio izan eta lurralde horretako botere publikoen eta administrazio-zatiketetako zerbitzuen aldetik, hauek zentralak izan, lurraldekoak, tokikoak nahiz lurraldez gaindikoak izan.

17. artikulua

1. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du, dokumentazio ofiziala bere hizkuntza propioan eskura izateko eta eskuratzeko, paperean, euskarri informatikoan edo beste edozein euskarritan, hizkuntza hori zein lurraldetan propioa izan eta lurralde horri dagozkion harremanetan.

2. Botere publikoek eskura izan behar dituzte lurralde-hizkuntzetan prestatutako formulario, inprimaki eta ereduak, paperean, euskarri informatikoan edo beste edozein euskarritan, eta jendeari halakoak eskaini behar dizkie kasuan kasuko hizkuntza zein lurraldetako hizkuntza propioa izan eta lurralde horiei dagozkien zerbitzuetan.

18. artikulua

1. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du berari dagozkion legeak eta gainerako xedapen juridikoak lurraldearen hizkuntza propioan argitara daitezen.

2. Botere publikoek, beren jardun-eremuen barruan, lurraldearen arabera historikoa den hizkuntza bat baino gehiago dutenean, hizkuntza horietan argitaratu behar dituzte legeak eta izaera orokorreko gainerako xedapen juridikoak, kontuan hartu gabe haien hiztunek beste hizkuntzak ulertzen dituzten ala ez.

19. artikulua

1. Ordezkarien batzarrek ofizialtzat hartu behar dituzte ordezkarari diren lurraldeetan historian zehar hitz egindako hizkuntza edo hizkuntzak.
2. Eskubide honek bere barruan hartzen ditu, halaber, kokagune barreiatuetako erkidegoen hizkuntzak, 1. artikuluko 4. paragrafoan aipatutakoak.

20. artikulua

1. Gizaki orok eskubidea du, ahoz eta idatziz, justizia-auzitegietan historian zehar hitz egindako hizkuntza erabiltzeko, betiere auzitegiok kokatuta daudenean hizkuntza hori hitz egiten den lurraldean. Auzitegiek lurraldeko hizkuntza propioa erabili behar dute beren barne-jardunetan, eta, estatuaren antolaketa judiziala dela eta, prozesuak hasierako lurraldetik kanpo egin behar badu aurrera, hasierako hizkuntzari eutsi beharko zaio.
2. Edozein kasutan ere, gizaki orok eskubidea du berak ulertzen duen eta hitz egin dezakeen hizkuntza batean epaitua izateko, edo interpretea doan lortzeko.

21. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du erregistro publikoetako idazpenak lurraldeko hizkuntza propioan egin daitezen.

22. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du, notarioek eta fede publikoa duten funtzionarioek eskuetsitako dokumentuak idatziak izan daitezen, notarioak edo fede publikoa duen funtzionarioak bere egoitza zein lurraldetan izan eta lurralde horretako hizkuntza propioan.

II. ATALA

Hezkuntza

23. artikulua

1. Hezkuntzak lagungarri izan behar du, hori ematen den lurraldeko hizkuntza-erkidegoak bere hizkuntza eta kultura adierazteko gaitasuna indar dezan.
2. Hezkuntzak lagungarri izan behar du, hori ematen den lurraldeko hizkuntza-erkidegoak berak hitz egiten duen hizkuntzari euts diezaion eta hori gara dezan.
3. Hezkuntza, betiere, hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren zerbitzupean egongo da, eta, orobat, munduan zeharreko hizkuntza-erkidego guztien arteko harreman harmoniatsuen alde.
4. Aurreko printzipioak kontuan hartuta, gizaki orok eskubidea du edozein hizkuntza ikasteko.

24. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du erabakitzeke zein izango den bere hizkuntzak, hala hezkuntzaren hizkuntza gisa, nola irakaskuntzaren gai gisa, izango duen presentzia, bere lurraldeko maila guztietako hezkuntzan: eskolaurrean, oinarrizko hezkuntzan, bigarren hezkuntzan, hezkuntza teknikoan eta Lanbide Heziketan, unibertsitateko hezkuntzan eta helduen hezkuntzan.

25. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du eskura izateko behar diren baliabide pertsonal eta material guztiak bere lurraldearen barruko hezkuntzaren maila guztietan, bere hizkuntzak nahi duen presentzia-maila lor dezan: modu egokian hezitako irakasleak, metodo pedagogiko egokiak, eskuliburuak, finantzaketa, lokalak eta ekipamenduak, bitarteko teknologiko tradizionalak eta berritzaileak.

26. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du halako hezkuntza edukitzeke non bere kide guztiei bide emango zaien beren hizkuntza propioa erabat menderatzeko, ohiko erabilera-eremu guztiei dagozkien gaitasun guztiekin, eta baita ikasi nahi duten beste edozein hizkuntza ahalik eta gehien menderatzea ere.

27. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du hezkuntzak haren kideei ahalbide diezaien kultura-tradizio propioari loturiko hizkuntzak ikastea, esate baterako, kultura-nahiz erlijio-hizkuntzak, antzina erkidego horren ohiko hizkuntzak izanez gero.

28. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du hezkuntzak haren kideei ahalbide diezaien beren kultura-ondarea (historia, geografia, literatura eta kultura propioaren beste adierazpenak) sakon ezagutzea, eta, halaber, ezagutu nahi dituzten kulturetatik beste edozein ahalik eta gehien menderatzea.

29. artikulua

1. Gizaki orok eskubidea du bera bizi den lurraldeko hizkuntza propioan hezkuntza jasotzeko.
2. Eskubide honek ez du baztertzen beste edozein hizkuntza ahoz nahiz idatziz ezagutzeko eskubidea, hori komunikazio-tresna izan badaiteke beste hizkuntza-erkidego batzuekin komunikatzeko.

30. artikulua

Unibertsitateko ikaskuntza eta ikerkuntzaren gai izango dira hizkuntza-erkidego bakoitzaren hizkuntza eta kultura.

III. ATALA

Onomastika

31. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du, eremu eta egokiera guztietan, bere onomastika-sistema zaindu eta erabiltzeko.

32. artikulua

1. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du bere lurraldeko toki-izenak bere hizkuntzan erabiltzeko, ahoz eta idatziz, eremu pribatu, publiko eta ofizialetan.

2. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du toki-izen autoktonoak finkatzeko, zaintzeko eta berrikusteko. Toki-izen horiek ezin izango dira nahikeriaz ezabatu, aldatu ez egokitu; era berean, ezin izango dira ordeztu gorabehera politikoen edo bestelako aldaketen ondorioz.

33. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du bere burua hizkuntza propioan izendatzeko. Hortaz, beste hizkuntzetara egindako itzulpena egitean, baztertzekoak izango dira izendapen nahasgarri zein erdeinuzkoak.

34. artikulua

Gizaki orok eskubidea du bere antroponimia eremu guztietan berea duen hizkuntzan erabiltzeko, eta beste sistema grafiko batera, behar denean soilik, ahalik eta modu fonetikorik fidelenean transkribatzeko.

IV. ATALA

Komunikabideak eta teknologia berriak

35. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du bere hizkuntzak bere lurraldeko komunikabideetan zein mailatako presentzia izan behar duen erabakitzeke, hala tokikoetan eta tradizioaletan, nola irismen handiagokoetan eta teknologia aurreratuagokoetan, kasuan-kasuan erabiltzen den hedapen- edo transmisio-sistemari erreparatu gabe.

36. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du behar diren bitarteko pertsonal eta material guztiak eskura izateko, eta, horren bitartez, bere hizkuntzaren eta kultura-autoadierazpenaren presentzia ziurtatu ahal izateko, bere lurraldeko komunikabideetan behar adinakoa izan dadin: prestakuntza egokia duten langileak, finantzaketa, lokalak eta ekipamenduak, bitarteko teknologiko tradizionalak eta berritzaileak.

37. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du komunikabideen bidez bere kultura-ondarea (historia, geografia, literatura eta kultura propioaren beste adierazpenak) sakon

ezagutzeko, eta, halaber, ezagutu nahi dituzten kulturetatik beste edozein ahalik eta gehien menderatzeko.

38. artikulua

Hizkuntza-erkidegoen hizkuntza eta kultura guztiek diskriminaziozkoa ez den ekitatezko tratua izan behar dute mundu osoko komunikabideen edukietan.

39. artikulua

Adierazpen honen 1. artikuluko 3. eta 4. paragrafoetan deskribatutako erkidegoek, bai eta artikuluko bereko 5. paragrafoan azaltzen diren taldeek ere, eskubidea dute, egoitza non finkatu edo lekualdatzen diren lurraldeko komunikabideetan, beren hizkuntzek errepresentazio orekatua izan dezaten. Eskubide horren egikaritzea harmonizatu egin beharko da lurraldeko beste talde edota erkidegoen eskubideen egikaritzarekin.

40. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du, informatikaren eremuan, bere hizkuntza-sistemari egokitutako ekipamenduak izateko, eta bere hizkuntzan erremintak eta produktuak lortzeko, teknologia horiek eskaintzen dituzten aukera guztietatik onura atera dezan, bai autoadierazpenari, hezkuntzari, komunikazioari, argitalpenari eta itzulpenari dagokienez, bai, oro har, informazioaren tratamenduari eta kultura-hedapenari dagokienez.

V. ATALA

Kultura

41. artikulua

1. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du bere hizkuntza kultura-adierazpen guztietan erabiltzeko, horri eusteko eta bultzatzeko.

2. Eskubide hori bete-betean egikaritu ahal izango da, eta kanpoko kulturek ezin izango dute inongo erkidegoren espazioa modu hegemonikoan okupatu.

42. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du bere kultura-eremu propioan erabat garatzeko.

43. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du bere hizkuntzan egindako lan guztietan irispena izateko.

44. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du kultura arteko programetan irispena izateko, behar adinako informazio-hedapenaren bidez, eta, halaber, atzerritarren hizkuntza-ikasketari, itzulpenari, bikoizketari, postsinkronizazioari, azpтитulugintzari eta antzeko jardueri behar besteko laguntza eman dakien.

45. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du lurraldeko hizkuntza propioak toki nagusia izan dezan kultura-gertakarietan eta zerbitzuetan (hala nola liburutegiak, bideotekak, zinemak, teatroak, museoak, artxiboak, folklorea, kulturaren industriak eta kultura-bizitzatik eratorritako beste gertakari guztiak).

46. artikulua

Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du bere hizkuntza- eta kultura-ondarea zaintzeko, barnean izanik haien adierazpen materialak, hala nola dokumentu-funtsak, arte- eta arkitektura-lanak, monumentu historikoak eta bere hizkuntzaren agerpen epigrafikoak.

VI. ATALA Alor sozioekonomikoa

47. artikulua

1. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du bere hizkuntzaren erabilera bere lurraldearen barruko jarduera sozioekonomiko guztietan ezartzeko.
2. Hizkuntza-erkidegoaren kide orok eskubidea du bere hizkuntzan lanbide-jarduerako bitarteko guztiak izateko, hala nola dokumentuak eta kontsultarako liburuak, jarraibideak, formularioak, eta informatikako ekipamendu, tresna eta produktuak.
3. Kasuan-kasuan egiten den lanbide-jardueraren izaera izango da, izan ere, alor sozioekonomikoan beste hizkuntzen erabilera justifika dezakeen arrazoi bakarra. Ezin da inola ere onartu berriki etorria den hizkuntzak lurraldean berezkoa den hizkuntza ezkutatzea edo horren erabilera menderatzea.

48. artikulua

1. Gizaki orok bere hizkuntza-erkidegoaren lurraldean eskubidea du bere hizkuntza balio juridiko osoz erabiltzeko era guztietako transakzio ekonomikoetan, hala nola ondasun eta zerbitzuen salerosketetan, banku-eragiketetan, aseguruetan, lan-kontratuetan eta gainerakoetan.
2. Egintza pribatu horietako klausuletatik batek ere ezin du baztertu edo mugatu lurraldeko hizkuntza propioaren erabilera.
3. Gizaki orok eskubidea du, bere hizkuntza-erkidegoaren lurraldean eta bere hizkuntzan, aipatu eragiketetan behar dituen agiriak eskura izateko, hala nola formularioak, txekeak, kontratuak, fakturak, ordainagiriak, emate-agiriak, eskaerak eta gainerakoak.

49. artikulua

Gizaki orok eskubidea du, bere hizkuntza-erkidegoaren lurraldean, bere hizkuntza edozein motatako erakunde sozioekonomikoetan erabiltzeko, hala nola lan-erakundeak, sindikatu-erakundeak, patronalak, lanbidekoak eta botigoak.

50. artikulua

1. Hizkuntza-erkidego orok eskubidea du bere hizkuntzak presentzia nagusia izan dezan publizitatean, errotulazioan, kanpoko seinaleetan eta lurraldearen irudi orokorrean.

2. Hizkuntza-erkidegoaren beraren lurraldean, gizaki orok eskubidea du bere hizkuntzan informazio osoa izateko, idatzia zein ahozkoa, lurraldean finkatutako merkataritza-establezimenduek eskaintzen dituzten produktu eta zerbitzuei buruz, hala nola erabiltze-jarraibideak, etiketak, osagai-zerrendak, publizitatea, bermeak eta gainerakoak.

3. Pertsonen segurtasunari dagozkion argibide publiko guztiak hizkuntza-erkidegoaren hizkuntza horretan adieraziko dira behintzat, beste edozein hizkuntzatako adierazpenak baino baldintza ez okerragoetan.

51. artikulua

1. Gizaki orok eskubidea du, lurraldeko hizkuntza propioa enpresekin, merkataritza-establezimenduekin eta organismo pribatuekin dauzkan harremanetan erabiltzeko, eta hizkuntza horretan artatua izateko eta erantzuna jasotzeko ere.

2. Gizaki orok eskubidea du, bezero, kontsumitzaile edo erabiltzaile gisa, jendeari zabalduetako establezimenduetan lurraldeko hizkuntza propioan argibideak jasotzeko, hala ahoz nola idatziz.

52. artikulua

Gizaki orok eskubidea du lan- nahiz lanbide-jarduerak lurraldeko hizkuntza propioan egiteko; salbuetsita geratzen dira lanpostuari dagozkion eginkizunak, horietan beharrezkoa denean beste hizkuntza batzuk erabiltzea, berbarako, hizkuntza-irakasleak, itzultzaileak edo turismo-gidariak.

Xedapen gehigarriak

Lehena.— Botere publikoek neurri egoki guztiak hartu beharko dituzte, euren jardute-arloan aplikatzeko, adierazpen honetan aldarrikatutako eskubideak, zehatz-mehatz, nazioarteko funtsak eskura jarri beharko dituzte, nabariki baliabide-eskasian dauden erkidegoek euren hizkuntza-eskubideak egikaritu ahal izan ditzaten. Era berean, botere publikoek behar den laguntza guztia eman beharko dute, erkidegoen hizkuntzak kodetzeko, idatziz jasotzeko, irakasteko eta administrazioan erabiltzeko.

Bigarrena.— Botere publikoek bermatu behar dute agintari, erakunde eta pertsona egokiek informazioa jaso dezaten, adierazpen honetatik ateratzen diren eskubide eta eginbeharrei buruz.

Hirugarrena.— Botere publikoek, indarreko legerien arabera, ezarri behar dute zein zehapen jarriko den, adierazpen honetako hizkuntza-eskubideak urratuz gero.

Azken xedapenak

Lehena.— Adierazpen honek proposatzen du Hizkuntzen Kontseilua sortzea, Nazio Batuen baitan. Nazio Batuen Batzar Orokorrari dagokio kontseilu hori sortu eta definitzea, kontseilukideak izendatzea, eta, adierazpen honetan aitortutako eskubideei dagokienez, hizkuntza-erkidegoak babestuko dituen nazioarteko zuzenbideko organismoa sortzea.

Bigarrena.— Adierazpen honek gomendatu eta sustatzen du Hizkuntza Eskubideen Munduko Batzordea sortzea; hori ez da ofiziala izango, aholku-emailea baizik, eta gobernuz kanpoko erakundeen ordezkariak eta hizkuntza zuzenbidearen alorreko erakundeek osatuko dute.

Bartzelonan, 1996ko ekainaren 6an.

6. EUROPAR BATASUNA

6.1. Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioa

6.1.1. Cirili txostena eta 928. gomendia: 1981eko urriaren 7ko gomendia, Europako hizkuntza gutxituen eta dialektoen hezkuntza- eta kultura-arazoei buruzkoa⁷⁹

Batzarrak,

1. Kontuan hartuta oso garrantzitsua dela, Europaren bilakaerarentzat eta Europaren inguruko ideientzat, Europako kultura guztiekin, eta, bereziki, hizkuntza-identitateekin, errespetua izatea eta horien garapena orekatua izatea;
2. Kontuan hartuta desberdintasun handiak daudela, demografiari dagokionez, egoera soziologikoari dagokionez, hizkuntzen normalizazioari dagokionez, hizkuntza horien erabilera pribatu edo publikoari dagokionez, eta hezkuntza lortzeko nahiz komunikabideetan lekua izateko aukerei dagokienez, konponbideek kasuan kasukoak eta bereziak izan behar dute, ezin baita konponbide orokorrik eman;
3. Kontuan hartuta hizkuntza bakoitzaren tratamendu zientifikoak, giza tratamenduak eta kultura-tratamenduak honako printzipio hauek izan behar dituztela oinarrian:
  - Kautotasun zientifikoari zor zaion errespetua.
  - Haurrak bere hizkuntza erabiltzeko duen eskubidea.
  - Giza erkidegoek euren hizkuntza eta kultura propioak garatzeko duten eskubidea.
4. Ministroen Batzordeari gomendia luzatzen dio, horrek azter dezan ea aukerarik dagoen, estatu kideetako gobernuak, baliabiderik egokienak erabilita, jarraiko neurriak har ditzaten:
  - a. Zientziaz denaz bezainbatean, eta, kasua denean, ohiko izenarekin bat etorrita, toponimiaren forma egokiak ezari-ezarian bereganatzea, lurraldean jatorrizkoak diren hizkuntzak horretarako abiapuntu izanik, lurralde hori txikia izan arren.
  - b. Gizakiaz denaz bezainbatean, haur-hezkuntzan ama-hizkuntza arian-arian barneratzea (eskolaurrean, ahoz dialektoa erabiltzea; lehen hezkuntzan, ama-hizkuntzaren forma normalizatuak barruratzea, eta, lehen hezkuntza horretan ere, gutxika-gutxika baina jarraitutasunez, ama-hizkuntzarekin batera, herriko hizkuntza nagusia sartzea).
  - c. Kulturaz denaz bezainbatean, hizkuntza gutxitu normalizatuen toki-erabilerari errespetua izatea eta erabilera horrentzako laguntza publikoak ematea, erabilera hori ohikoa izan dadin lurralde zehatz horietako goimailako hezkuntzan eta masa-komunikabideetan, betiere hizkuntza horiek zein erkidegotan hitz egin eta erkidego horiek hala nahi dutenean.
  - d. Politikaz denaz bezainbatean, lurraldeek euren hizkuntza propioa baldin badute, eta, lurraldeok zein estaturen barruan egon eta estatu horretan,

---

⁷⁹ <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=14962&lang=en>
<http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-FR.asp?fileid=14962&lang=FR>

nolabaiteko administrazio-egitura badute, lurralde horietan ezarritako botereek hizkuntza hori aitortzea hizkuntza ofizial edo koofizial moduan.

5. Aurretiaz aipatu a, b, c eta d apartatuetan zein proposamen jaso eta proposamen horiek Europako eremuan abian jartzeaz denaz bezainbatean, gonbita luzatzen dio Ministroen Batzordeari, horrek azter dezan ea aukerarik dagoen, eremu honetan gertatuko berrikuntzak bildu eta horien gaineko informazioa zabaltzeko.

6.1.2. 1492. gomendia, 2001eko urtarrilaren 23koa, Gutxiengo Nazionalen Eskubideei buruzkoa⁸⁰

[...]

9. Bestalde, Albania, Andorra, Belgika, Bulgaria, Estonia, Georgia, Grezia, Irlanda, Letonia, Lituania, Moldova, Polonia, Portugal, Errusiar Federazioa, San Marino, Eslovakia eta Turkiak ez dute sinatu ez berronetsi Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna (ETS 148 zenbakia).

10. Batzarrak ohartarazten du ezen Europar Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutunak, 2000ko abenduan Nizako goi-bileran onartuak, ez duela gutxiengo eskubideen gaia jorratzen, eta bere burua mugatzen du 22. artikuluan haxe adieraztera: “Batasunak errespetatu egiten du kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna”.

12. Beraz, Batzarrak gomendatzen haxe gomendatzen dio Ministroen Batzordeari:

12.5. Bultzatuz ditzala Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna oraindik berronetsi ez duten estatuak gutun hori berronets dezaten, eta bultzatuz ditzala estatu kideak eta etorkizunean kide izan daitezkeen estatuak gutun hori egoki aplikatzeko;

12.6 gehitu ditzala Europako Kontseiluaren gidalerro orokorren giza eta finantza-baliabideak, aipatutako bi tresna horiek aplikatuz;

12.8 dei diezaiola Ministroen Batzordeari lehentasun handia eman diezaiola Gutxiengo Nazionalen Babeserako Esparru Konbentzioaren Aholku Batzordeak eta Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunaren Adituen Batzordeak emandako irizpen eta txostenak eztabaidatu eta onartzeko, eta prozedura egoki bat sor dezala horiek arin argitaratzeko eta zabal-zabal hedatzeko;

12.13. Europan erabiltzen diren zeinu-hizkuntzei eman diezaiela Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunak emandako babesaren antzekoa, agian gomendia onartuz estatu kideentzat;

12.14. argitara ditzala Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunaren Adituen Batzordeak aurkeztutako txostenak.

---

⁸⁰ <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=16861&lang=en>

6.2. Europako Parlamentua

6.2.1. Arfé gomendioak

6.2.1.a) Europako Parlamentuak 1981eko urriaren 16an emandako ebazpena, Hizkuntza eta Kultura Erregionalei buruzko Europako Gutuna eta Gutxiengo Etnikoen Eskubideei buruzko Gutuna aipatzen dituen⁸¹

Europako Parlamentuak,

Kontuan harturik gutxiengo etniko eta linguistikoek mugimendu bereziak piztu dituztela, euren identitate historikoa hobeto uler eta aitortu dadin;

Aitorturik, mugimendu horiekin batera, hizkuntza eta kultura erregionalak indarberritu egin direla, eta Europako zibilizazioarentzat aberastasun-iturri eta bizitasun-seinale direla;

Kontuan harturik nazioarteko organismoen esanguratsu eta ospetsuenek (Nazio Batuek eta Europako Kontseiluak, besteak beste) egindako printzipio-adierazpenak, eta aintzakotzat harturik guztion onarpenarekin arestian zabaldu diren teoria politikoak, lege-teoriak eta teoria antropologikoak;

Kultura-gaietan erantzukizuna duten ministro europarrek, 1976. urtean, Osloko Konferentzian, 1. zenbakiarekin emandako ebazpenari lotuta;

Kontuan harturik Europako Erkidegoko gobernu guztiek, orokorrean bederen, aitortu dutela talde horiek adierazpen pertsonalak nahiz kultura-adierazpenak askatasunez egiteko duten eskubidea, eta sortu dutela, kasurik gehienetan, eremu zehatz horri buruzko legeria, eta hasiera eman dietela ekintza-programa koordinatuei;

Kontuan harturik kultura-nortasuna, gaur egun, beharrezan psikologikoetatik garrantzitsuenetako bat dela, beharrezan materialak ez direnen artean behintzat;

Kontuan harturik autonomia ez dela ulertu behar tradizio desberdinetako pertsonak integratzeko aukera gisa, baizik eta baliabide gisa, pertsona horiek euren kabuz zuzen dezaten interkomunikazioa gehitzeko beharrezkoa den prozesua;

Kontuan harturik, beraz, hizkuntza- eta kultura-ondarea ezin dela babestu, ez badira baldintza egokiak sortzen, kulturaren eta ekonomiaren garapena behar bezalakoa izan dadin;

Helburu sendoa izanik Europako herrien artean lotura estuagoak ezartzea eta haien hizkuntza biziak iraunaraztea, eta, horrela, haien desberdintasunak baliatuz, guztion kultura-ondarea aberatsagoa eta askotarikoagoa izatea;

1371/79, 1-436/79 eta 1-790/79 ebazpenetako mozioak aintzakotzat harturik;

---

⁸¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1981:287:FULL&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1981:287:FULL&from=EN>

Kontuan harturik Gazteria, Kultura, Hezkuntza, Informazio eta Kirol Batzordeak emandako txostena, eta Politika Erregionalerako eta Lurralde-antolamendurako Batzordeak emandako irizpena ere (1-965/80),

1. Nazioetako gobernuei, eta erregioetako nahiz tokian tokiko agintariei eskatzen die, euren egoerak arras desberdinak izanik ere, eta haiek duten independentzia-mailari kalterik egin gabe, eremu honetan politika zehatza aplikatzea, politika horrekin guztiok helburu berberak lor ditzaten. Horretarako, beren-beregi galdatzen die:

a) Hezkuntzaren eremuan:

Hizkuntza eta kultura erregionalen irakaskuntza ahalbidetu eta sustatzea, ikasketa ofizialen programetan, haurtzaindegitik hasita unibertsitatea arte;

Biztanleek adierazitako beharrian zehatzei erantzuna emateko, maila guztietako irakaskuntza-eskolak onartu eta ematea hizkuntza erregionaletan, eta, horrekin batera, arreta berezia jartzea haur-eskoletako irakaskuntzan, haurra bere ama-hizkuntza hitz egiteko gauza dela ziurtatzeko;

Ikasketa-programa guztietan, erkidego horien literatura eta historiari buruzko irakaskuntza barnera dadin ahalbidetzea;

b) Masa-komunikabideen eremuan:

Beharrezkoak diren neurriak ahalbidetu eta hartzea, tokian tokiko irrati eta telebistak eskuragarriak izan daitezen ziurtatzeko; horrela, komunikazio koherente eta eragingarria bermatu ahal izango da erkidegoaren barruan. Orobat, kultura-informazioaren espezializatuen heziketa sustatzea;

Gutxiengo-taldeek kultura-ekintzetarako antolaketa-laguntzak eta laguntza ekonomikoak jasotzen dituztela ziurtatzea, laguntza horiek gehiengoa duten taldeek jasotzen dituztenen bestekoak izanik;

c) Gizarte-bizitzaren eta gizarte-gaien eremuan:

Europako Kontseiluaren barruan, Tokietako eta Erregioetako Botereen Lantaldeak Bordelen egindako adierazpena kontuan harturik, gai honen gaineko zuzeneko erantzukizuna tokian tokiko agintarien gain jartzea;

Ahal den neurrian, kultura-erregioen eta toki-botereen muga geografikoak bat etor daitezen sustatzea;

Pertsonen eskubidea denez beren hizkuntza erabili ahal izatea, bizitza publikoaren eta gizarte-arazoaren esparruan, gobernu-organoekin harremanak dituztenean, eta organo judizialetan dihardutenean ere, eskubide hori bermatzea;

2. Europako Batzordeari eskaria egiten dio, horrek, ahalik eta modurik egokienean, datu berri, zehatz eta erkatzeko modukoak eman ditzan, estatu kideetako biztanleek hizkuntza eta kultura erregionalei begira dituzten jarrera eta jokabideei buruz, herri desberdinetan;

3. Europako Batzordeari galdatzen dio, horrek eredu-proiektuak presta ditzan, hizkuntzen irakaskuntzaren arloan; horrela, hezkuntza eleaniztunaren metodoekin esperimendu ahal izango da, eta metodorik egokienak definitu ahal izango dira, banakako kulturek bizirik iraun dezaten eta kanporantz hobeto babestuta egon daitezen;

4. Gomendioa luzatzen du Erregioen Funtzak laguntza ekonomikoa eman diezaien erregio eta herrietako kulturak iraunarazteko helburua duten proiektuei; Europako Batzordeari eskatzen dio, berebat, horrek, bere hizkuntza- eta kultura-

programetan, neurri egokiak har ditzan, Europako kultura-politika egokia sustatzeko, eta, politika horren bidez, gutxiengo etniko eta linguistiko guztien gurariak eta igurikimenak kontuan hartzeko, gutxiengo horiek Europari eta horren instituzioei so egiten baitiete, konfiantza eta itxaropenarekin;

5. Proposamena egiten du Erregioen Funtsak finantzaketa eman diezaien erregioetako proiektu ekonomikoiei; izan ere, erregio zehatz baten kultura-nortasunak iraungo badu, nahitaezkoa da erregio horretako biztanleak euren esparru geografikoan bizi eta lan egiteko gauza izatea;

6. Europako Batzordeari eskaria egiten dio, horrek Europako Erkidegoko legeak eta praktikak berrikus ditzan, lege edo praktika horiek hizkuntza gutxituen aurka diskriminazioak egiten dituzten neurrian;

7. Bere lehendakariari agintzen dio, ebazpen hau helaraz diezaien Kontseiluari eta Batzordeari, estatu kideetako erregio-gobernu eta -agintariei, bai eta Europako Kontseiluari ere.

6.2.1.b) Europako Parlamentuak 1983ko otsailaren 11n emandako ebazpena, hizkuntza eta kultura gutxituen aldeko neurriei buruzkoa⁸²

Europako Parlamentuak,

Kontuan harturik Europako Erkidegoko herritarren artetik 30 milioik baino gehiagok ama-hizkuntza dutela hizkuntza erregionalerik bat edo gutxi hitz egiten diren horietatik bat;

Kontuan harturik gutxiengo etniko eta linguistikoek mugimendu bereziak piztu dituztela, euren identitate historikoa hobeto uler eta aitortu dadin;

Aintzakotzat harturik berak gai honen gainean 1981eko urriaren 16an emandako ebazpena;

1. Europako Batzordeari eskatzen dio:

Arlo honetan egindako ahaleginekin aurrera egin eta horiek indartzea, bereziki eredu-proiektuak eta -azterketak sortuz;

Europako Erkidegoko nahiz nazioetako legeak eta praktikak berrikustea, lege eta praktika horiek hizkuntza gutxituen aurka diskriminazioa egiten duten neurrian, eta Europako Erkidegoaren tresna egokiak sortzea, diskriminazio hori bukarazteko;

1983. urtearen bukaeran, Parlamentuari informazioa helaraztea, aurreko bi apartatuen inguruan egindako jardunari buruz eta jardun horren emaitzei buruz.

2. Europako Batzordeari eskaria egiten dio, horrek Parlamentuari informazioa helaraz diezaion, egun hartuta dauden edo bihar-etzi hartzekoak diren neurriei buruz, neurri horien helburua denean, masa-komunikabideen esparruan eta kultura-programen eremuan, erregioetako nahiz herrietako kulturak eta kultura-politikak sustatzea; orobat, erregioetako proiektu ekonomikoetara finantzaketa ematea, Erregioen Funtsak 1981. urteko urriaren 16ko ebazpenaren 4. eta 5. paragrafoetan ezarri bezala.

3. Parlamentuak emandako ebazpenaren printzipioak gogoan izanik, Europako Kontseiluari eskaria egiten dio, horrek praktikan ziurta dezan printzipio horiek betetzen direla.

4. Bere aburuz, Parlamentuak eutsi beharko lioke Europako Erkidegoaren mailan izandako aurrerapenen gaineko berrikuspenari, eta kasuan kasuko batzorde parlamentarioek baterako bilera egin beharko lukete, guztien artean erabaki dezaten zein den modurik onena hori gauzatzeko.

5. Bere lehendakariari agintzen dio, ebazpen hau helaraz diezaien Europako Batzordeari, Europako Kontseiluari eta estatu kideetako gobernuari.

---

⁸² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1983:068:FULL&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1983:068:FULL&from=EN>

6.2.2. Kuijpers ebazpena, Europako Parlamentuak 1987ko urriaren 30ean emandako ebazpena, Europako Erkidegoko Gutxiengo Erregional eta Etnikoen Hizkuntza eta Kulturei buruzkoa⁸³

Europako Parlamentuak,

Ikusirik Columbu jaunak eta beste sinatzaile batzuek Ipar Kataluniako hizkuntza-
eskubideei buruz prestatutako ebazpen-proposamena (2-1259/84 agiria);

Ikusirik Kuijpers eta Vandemeulebroucke jaunek Europako Erkidegoko hizkuntza
eta kultura erregionalak defendatu eta sustatzeari buruz prestatutako ebazpen-
proposamena (B2-76/85 agiria);

Ikusirik Rossetti jaunak eta beste sinatzaile batzuek gutxiengoaren eskubideak
aitortzeari buruz eta haien kultura balioesteari buruz prestatutako proposamena
(B2-321/85 agiria);

Ikusirik Vandemeulebroucke eta Kuijpers jaunek prestatutako ebazpen-
proposamena (proposamen horren eretzeari, Europako Batzordeak ez du gaitasunik
izan Europako Parlamentuak onetsitako ebazpenari bidea egiteko, ebazpen horrek
Hizkuntza eta Kultura Erregionalen Europako Gutuna eta Gutxiengo Etnikoen
Eskubideei buruzko Gutuna aipatzen zituela) (B2-1514/85 agiria);

Ikusirik Vandemeulebroucke eta Kuijpers jaunek irrati askeen aitortzeari buruz
prestatutako ebazpen-proposamena (B2-1532/85 agiria);

Ikusirik Vandemeulebroucke jaunak eta beste sinatzaile batzuek Frisian frasierazko
telebista izateari buruz prestatutako ebazpen-proposamena (B2-31/86 agiria);

Ikusirik Kuijpers eta Vandemeulebroucke jaunek Herbehereetako Ongizate, Osasun
Publiko eta Kulturako ministroak duen asmoari buruz eta asmo horrek mugaz
gaindiko kultura-lankidetzarentzat ekarriko dituen ondorio latzei buruz
prestatutako ebazpen-proposamena (ministro horren asmoa bide da Herbehereetako
Aliantza Nagusiari emandako laguntza ezabatzea) (B2-890/86 agiria);

Ikusirik Columbu jaunak eta beste sinatzaile batzuek hizkuntza gutxituentzat
hizkuntza-ikerketarako institutuak sortzeari buruz prestatutako ebazpen-
proposamena (B2-1015/86 agiria);

Ikusirik Rubert de Ventós jaunak katalana unibertsitatean eta telebistan
erabiltzeko dauden zailtasunei buruz prestatutako ebazpen-proposamena (B2-
1323/86 agiria);

Ikusirik Mizzau jaunak eta beste sinatzaile batzuek, hizkuntza gutxituak
defendatzeko helburuarekin, hizkuntza-ikerketarako institutu edo elkarteentzako
laguntzei buruz prestatutako ebazpen-proposamena (B2-1346/86 agiria);

Ikusirik Kuijpers jaunak eta beste sinatzaile batzuek SEASKA elkarteak Ipar
Euskal Herrian administratutako eskola elebidunak integratzeari buruz
prestatutako ebazpen-proposamena (B2-1346/86 agiria);

---

⁸³ <file:///C:/Users/lr20/Downloads/478-Texto%20del%20art%C3%ADculo-711-1-10-20110531.pdf>

Ikusirik Colom i Naval jaunak Europako Ekonomia Erkidegoan hizkuntza gutxituak sustatzeari buruz prestatutako ebazpen-proposamena (B2-291/87 agiria);

Ikusirik Gazteria, Kultura, Hezkuntza, Informazio eta Kirol Batzordeak emandako txostena, eta entzunda Herritarren Eskubideen Batzorde juridikoak emandako iritzia (A2-150/87 agiria);

A) Kontuan harturik berak 1981. urteko urriaren 16an Hizkuntza eta Kultura Erregionalen Europako Hitzarmenari buruz eta Gutxiengo Etnikoen Eskubideen gaineko Hitzarmenari buruz emandako ebazpena, bai eta 1983. urteko otsailaren 11n hizkuntza eta kultura gutxituen aldeko neurriei buruz emandako ebazpena ere;

B) Kontuan harturik Nazio Batuek eta Europako Kontseiluak gutxiengo eskubideei buruz aldarrikatu eta onetsitako printzipioak;

C) Batzordeak, gaur arte, ez duenez proposamenik prestatu, aipatu ebazpenak betearazteko (horietan etnia-, hizkuntza- eta kultura-gutxiengoaren arazoak euren osotasunean aztertzen direla), hori deitoratuz;

D) Kontuan harturik eragozpen asko daudela nazio- eta hizkuntza-gutxiengoek euren kultura- eta gizarte-identitatea gauza dezaten, eta, gutxiengo horiei begira eta euren arazoei begira, sarri askotan ez-jakitea eta ezin-ulertzea nagusitzen direla, eta, are gehiago, zenbait kasutan, diskriminazioa ere;

E) Europako Erkidegoaren Erregioetako Lantaldearen azken adierazpenari so eginez, eta Europako Erkidegoak 1984. urteko apirilaren 13an Europa demokratikoa eraikitzeke orduan erregioek duten zereginari buruz emandako ebazpenari erreparaturik; eta, orobat, Erregioetako Lantaldearen emaitzak aintzakotzat harturik (emaitza horien arabera, Europako Erkidegoko erregioen autonomia indartzea eta politikaren ikusmiratik gero eta batuago dagoen Europa sortzea elkarren osagarri eta bateragarri dira, eta bilakaera politikoak bi-biok behar ditu, Europako Erkidegoak eragingarritasunez bete ditzan bere eginkizunak);

F) Kontuan harturik erregioen egoera ekonomikoak baldintzatu egiten dituela tokian tokiko kulturen adierazpena eta garapena; horregatik, arlo horretan beharrezkoak diren neurriak hartu behar dira, Europako politika erregional orekatu baten barnean, erregio-oinarrian abiaburua duena, eta inguruneak zentrorra ihes egitea oztopatzen duena;

1. Eskatzen du goian aipatu ebazpenetan, alegia, 1981. urteko urriaren 16ko eta 1983. urteko otsailaren 11ko ebazpenetan, jasotako printzipioak eta neurriak oso-oso aplikatzea.

2. Uste du nahitaezkoa dela estatu kideek beren hizkuntza-gutxiengoak aitortzea, euren ordena juridikoaren esparruan; horrela, erregio nahiz etnien kulturak eta hizkuntzak iraunarazi eta garatzeko baldintzak sortuko dira.

3. Estatu kideei gonbita luzatzen die, euren konstituzioetan gutxiengoak babesteko printzipio orokorrak jasoak dituztenei, ahalik lasterren ziurtatzea, xedapen organiko aplikagarrien bitartez, printzipio horiek praktikan zehatz-mehatz gauzatzen direla.

4. Laguntza ematen die Europako Kontseiluak Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna prestatzeko egin dituen ahaleginei.

5. Estatu kideei gomendioa luzatzen die, horiek, batik bat, jarraiko neurriak har ditzaten, hezkuntzaren arloan:

Kasuan kasuko hizkuntza-erregioetan, eskolaurretik unibertsitatea arte, bai eta hezkuntza iraunkorrean zehar ere, hizkuntza erregionala edo gutxitua irakasteari

dimentsio ofiziala ematea, eta maila berean jartzea irakaskuntza hori eta nazio-hizkuntzen irakaskuntza.

Indarreko xedapen nazionalen arabera, elkarrekin irakasteko gaikuntza izan eta elkarrekin horiek ikastaroak, klaseak eta eskolak ematen dituztenean, halakoak modu ofizialean aitortzea, heziketarako hizkuntza nagusia hizkuntza erregionala edo gutxitua dela.

Irakasleak hizkuntza erregional eta gutxituetan treba daitezen, arreta berezia jartzea, eta beharrezkoak diren neurri pedagogikoak hartzea, aipatu neurriak abian jar daitezen.

Hizkuntza erregional eta gutxituetan irakasteko dauden aukera desberdinei buruz, informazioa sustatzea.

Lanbide-gaikuntzarako diploma, ziurtagiri eta gainerako titulu nahiz ziurtapenen baliokidetasuna arautzea; horrela, estatu kide zehatz batek beste estatu kide batzuekin kultura-harremanak dituztenean, estatu kide horietako talde erregionalei edo gutxituei errazago egingo zaie estatu kide zehatz horretako lan-merkatuan sartzea.

6. Estatu kideei gomendioa luzatzen die, horiek, batik bat, jarraiko neurriak har ditzaten, administrazio- eta epaiketa-arloan:

Legegintzako xedapenen bitartez, zuzen-zuzenean bermatzea hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzeko eskubidea; lehenik eta behin, tokian tokiko agintarien kasuan, horietan gutxiengoaren izatea errealitate bihurtu denean.

Nazioko legeek eta praktikek hizkuntza gutxituen aurka diskriminazioa egiten dutenean, horiek guztiak berrikustea, horixe agintzen baitu Europako Parlamentuak European Faxismoa eta Arrazakeria Gehitzeari buruz emandako ebazpenak.

Estatuko zerbitzu deszentralizatuei ere agintzea, kasuan kasuko erregioetan hizkuntza nazionalak, erregionalak eta gutxituak erabil ditzaten.

Hizkuntza erregional eta gutxituetan ezarritako patronimikoak eta toki-izenak modu ofizialean aitortzea.

Hauteskundeetako zerrendetan baimentzea hizkuntza erregional eta gutxituetan ezarritako toki-izenak eta bestelako adierazpenak jar daitezen.

7. Estatu kideei gomendioa luzatzen die, horiek, batik bat, jarraiko neurriak har ditzaten, masa-komunikabideen arloan:

Tokian tokiko, erregioiko eta nazioko irrati-telebista eskuratzeko baimena ematea eta hori ahalbidetzea, hizkuntza erregional eta gutxituetan egindako emanaldien iraunkortasuna eta eragingarritasuna bermatuz.

Ahaleginak egitea, gutxiengo-taldeek, euren programak gauzatzeko orduan, antolaketa- eta finantza-laguntza jaso dezaten; laguntza horrek eta gehiengoak jasotzen duenak izaera berbera edukiko dute.

Aipatu neurriak gauza daitezen, komunikabideetako kazetari eta profesionalen heziketarako dirulaguntzak ematea.

Hizkuntza erregional eta gutxituen esku jartzea komunikazio-teknologiaren eskuratzeko berriak.

Era berean, idazketa bereziak, besteak beste, zirilikoak, hebreerak, grezierak eta antzekoek, material berezia behar dutenez gero, material horri dagokion kostu osagarria kontuan hartzea.

8. Estatu kideei gomendioa luzatzen die, horiek, batik bat, jarraiko neurriak har ditzaten, kultura-azpiegiturei dagokienez:

Ekipamenduez eta kultura-jarduerez denaz bezainbatean, taldeek hizkuntza erregionala edo gutxitua hitz egiten dutenean, talde horietako ordezkariak zuzeneko parte-hartzea izan dezaten ziurtatzea.

Fundazioak edo institutuak sortzea, haien helburua izan dadin hizkuntza erregional eta gutxituak aztertzea. Fundazio edo institutu horien zeregina izango da, bereziki, material didaktikoak prestatzea, material horiek beharrezkoak direnean hizkuntza erregional eta gutxituak ikastetxeetan sar daitezen; haien eginkizuna izango da, orobat, hizkuntza horien “inbentario orokorra” egitea.

Hizkuntza erregional eta gutxituetan ikus-entzunezko ekoizpenak sustatzeko, bikoizketa- eta azpitolazio-teknika bereziak garatzea.

Aipatu neurriak gauza daitezen beharrezkoak diren laguntza materialak eta finantza-laguntzak ematea.

9. Estatu kideei gomendioa luzatzen die, horiek, batik bat, jarraiko neurriak har ditzaten, gizarte eta ekonomiaren arloan:

Enpresa publikoek (adibidez, posta-trafikoak) hizkuntza erregional eta gutxituak erabil ditzaten ahalbidetzea.

Finantza-transakzioetan (posta-txekeetan eta banku-eragiketetan), hizkuntza erregional eta gutxituak erabil daitezen onartzea.

Kontsumitzaileei informazioa emateko orduan eta produktuei etiketak jartzeko orduan, hizkuntza erregional eta gutxituak erabil daitezen ahaleginak egitea.

Errepideetako trafiko-seinaleetan, zirkulazio-adierazleetan eta kaleen izenetan, hizkuntza erregionalak erabil daitezen ezartzea.

10. Estatu kideei gomendioa luzatzen die, horiek, batik bat, jarraiko neurriak har ditzaten, hizkuntza erregional eta gutxituak estatu kide batean baino gehiagotan hitz egiten direnean, eta, bereziki, hori muga-erregioetan gertatzen denean:

Mugez gaindik, kultura- eta hizkuntza-arloko elkarlana ziurtatuko duten mekanismo bereziak sortzea.

Tokian tokiko botereen artean, mugez gaindiko lankidetzak sustatzea, Lurraldeetako Erkidego edo Agintarien arteko Mugaz Gaindiko Lankidetzari buruzko Europako Esparru-konbentzioarekin bat etorritz.

11. Estatu kideei gonbita luzatzen die, Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoa eta bulego horren nazio-batzorde guztiak susta eta iraunaraz ditzaten.

12. Batzordearen ardurapean jartzen du:

Horrek, bere eskumenen eremuaren barruan, 5. paragrafotik 10.erakoetan ezarritako neurriak har daitezen laguntzea.

Horrek Europako Erkidegoko gutxiengo erregionalen eta etnikoen hizkuntzak eta kulturak aintzakotzat hartzea, Europako Erkidegoko politika desberdinak prestatzeko orduan, eta, batez ere, kultura- eta hezkuntza-politikaren eremuan Europako Erkidegoaren ekintzak prestatzeko orduan.

Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoari aitortzea kontsulta-organo ofizialaren maila.

Ikerketarako bisita-sistema ezartzea, gutxiengoek hobeto ezagut dezaten elkar.

Gutxiengoen kulturentzat beharrezkoa den antena-denbora erreserbatzea, Europako Erkidegoaren telebistari dagokion eremuan.

Europako Erkidegoaren informazio-gastuetan, hizkuntza gutxituen arazoentzat atalen bat erreserbatzea.

13. Kontseiluari eta Batzordeari gonbita luzatzen die, horiek Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoa iraunaraz eta susta dezaten:

Aurrekontuetatik behar besteko kredituak horri emanez, eta horrentzat bereziki aurrekontu-lerroa berrezarrit.

Aurrekontuen esparruan, proposamenak aurkeztuz, aurretiaz aipatu neurriak gauza daitezten.

FEDER eta FSE izeneko funtsetatik baliabideak hartu, eta baliabide horiek programa eta proiektu zehatzetarako bideratuz, kultura erregionalak eta etnikoak sustatzeko helburuarekin.

Urtero-urtero, Parlamentuari txostena bidaliz, Europako Erkidegoko hizkuntza erregionalek eta gutxituek zein egoera duten azalduz, eta estatu kideek eta Erkidegoak berak goian aipatu puntuak garatzeko zein neurri hartu duten adieraziz.

14. 1988. urterako aurrekontuaren esparruan, kreditu egokiak aurreikustea proposatzen da; kreditu horiekin (gutxienez, milioi bat ecukoak), hedadura txikiko hizkuntzen aldeko ekintzaren bat burutuko da.

15. Argi eta garbi azpimarratzen da ebazpen honetako xedapenak ez direla interpretatu edo aplikatu behar, estatu kideen lurralde-osotasuna edota ordena publikoa arriskuan jartzeko tenorean.

16. Batzorde eskudunaren ardurapean jartzen da horrek irizpen bananduak idaztea, herri ibiltarien hizkuntza eta kulturei buruz; herritarrak zein estatu kideetakoak izan eta beste estatu kide bateko egoiliar direnean, herritar horiek dituzten hizkuntza eta kulturei buruz; eta, berebat, itsasoz bestaldeko emigranteei eta hizkuntza eta kultura gutxituei buruz. Talde horiek guztiek eta hizkuntza gutxituen erabiltzaileek antzeko trabak izan ohi dituzte; baina, euren arazoak bereziak direnez gero, arazo horientzat tratu berezia ezarri behar da.

17. "Hizkuntza eta kultura gutxituak" izeneko barne-taldeari barne-talde ofizialaren maila aitortzen dio bete-betean.

18. Bere lehendakariari agintzen dio, ebazpen hau helaraz diezaien Europako Kontseiluari eta Batzordeari, estatu kideetako agintari nazional eta erregionalei, Europako Kontseiluko Kontsulta Batzarrari, eta Europako Tokietako eta Erregioetako Botereen Lantalde Iraunkorrari ere.

6.2.3. Pasquale ebazpena, Europako Parlamentuak 1988ko azaroaren 18an emandako ebazpena, Europako Erkidegoaren Erregio-politikari eta Erregioen Zereginari buruzkoa⁸⁴

Europako Parlamentuak,

Ikusirik Erregioen Konferentziak 1984. urteko apirilaren 13an onetsitako ebazpena, ebazpen horrek Europa demokratikoa eraikitzeko orduan erregioek duten zeregina aipatzen duela;

Ikusirik Europako Kontseiluak, Batzordeak eta Parlamentuak, hirurek batera, 1984. urteko ekainaren 18an egindako adierazpena (ebazpen horren arabera, beharrezkoa da erregioek bat egitea Europako Erkidegoan erabakiak hartzeko dagoen prozesuarekin);

Ikusirik Erregioen lehenengo Konferentzian, 1994. urtean, Europako Parlamentuak onetsi zuen azken adierazpena;

Ikusirik Europako Ekonomia Erkidegoa Eratzeko Tratatuaren 130 A artikulua;

Ikusirik Europar Batasunaren Tratatuaren proiektua, 1984. urteko otsailekoa (horren hitzaurrean aipatzen da Europa eraikitzeko orduan beharrezkoa dela tokian tokiko eta erregioetako botereek parte hartzea, formula egokien bitartez);

Ikusirik 1988. urteko ekainaren 20ko bateratze-prozeduraren emaitza, tartean Kontseilua eta Batzordea daudela (prozedura horretan, egitura-funtsen eginkizunak eta eragingarritasuna aipatzen dira, bai eta haiek euren parte-hartzeetan izan behar duten koordinazioa ere; orobat, Europako Inbertsio Bankuarenak, eta egun dauden gainerako finantza-baliabideak);

Ikusirik Erregioen Politika eta Lurraldearen Antolaketa Batzordeak gai nagusiarri buruz emandako sei txostenak, eta entzunda Batzorde Institutuzionalaren iritzia;

Ikusirik Europako Batzordeak 1988. urteko ekainaren 24an Erregio- eta Toki-agintarien Kontseilu Aholku-emailea sortu duela;

Ikusirik Europako Kontseiluko Toki eta Erregioetako Lantalde Iraunkorrek eta Europako erregioetako elkarteek (Europako Erregioetako Lantaldeak, Europako Erregioetako Udalerrien Kontseiluak eta sektore horretako zenbait elkartek) erregionalizazioaren alde egindako lana;

[...]

IV. Europako Erkidegoaren erregionalizatzea: ekonomia garatu eta bateratzeko, Europako integrazioa demokratizatzeko eta kultura-berezitasunak gogoan hartzeko eragilea.

[...]

22. Europako kultura-nortasunarentzat, ezinbestekoa da egun diren erregioen berezitasunek euren tokia izatea estatu nazional bakoitzean, egungo bereizgarriak

---

⁸⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1988:326:FULL&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1988:326:FULL&from=EN>

gogoan izanik eta erregioen interesak, gurariak, eta historia-, hizkuntza- nahiz kultura-ondarea errespetatuz. Ezinbestekoa da, halaber, mugaz gaindiko nahiz erregioen arteko hizkuntza- eta kultura-lankidetzaz erraztea, historia-, hizkuntza- eta kultura-ondare erkideak direnean, egungo administrazio-zatiketen gainetik.

V. Azken oharrak [...]

31. Haren aburuz, kasuan kasuko biztanleen borondateak izan behar du erregionalizatzearen abiaburua, eta erregionalizatzeko hori nazioaren esparru juridikoaren barruan gauzatu behar da, betiere estatuaren adostasunarekin.

Baldintza horiek guztiak gertatzen direnean, erregionalizatzearen oinarri izan behar dute gutxieneko printzipio hauek:

[...]

c) Erregioei behar den besteko eskumenak eratzikitzea, behintzat, euren instituzioak antola ditzaten, garapen ekonomiko erregionala susta eta antola dezaten, eta euren kultura- eta hizkuntza-ondarea defenda dezaten.

6.2.4. Maastrichteko Trataturia, 1992ko otsailaren 7koa⁸⁵⁸⁶

128. artikulua

1. Erkidegoak laguntasuna emango du estatu kideetako kulturak loratu daitezzen, betiere haien aniztasun nazionala eta erregionala errespetatuz, eta, aldi berean, erkide duten kultura-ondarea azpimarratuz.
2. Erkidegoaren ekintzak erraztu egingo du estatu kideen arteko lankidetzari; eta, beharrezkoa bada, laguntasuna eman eta osatu egingo du haien ekintza honako eremu hauetan:
  - Europako herrien ezagutza hobetzean, eta haien kultura eta historia zabaltzean;
  - Europan garrantzia duen kultura-ondarea iraunarazi eta babestean;
  - merkataritzakoak ez diren kultura-trukeetan;
  - artea eta literatura sortzean, ikus-entzunezkoen sektorea barne harturik.
3. Erkidegoak eta estatu kideek sustatu egingo dute beste herrialde batzuekin eta kulturaren eremuan eskudun diren nazioarteko erakundeekin lankidetzan aritzea, bereziki Europako Kontseiluarekin.
4. Erkidegoak, tratatu honen xedapenen ondorioz diharduenean, kontuan hartuko ditu kultura-alderdiak.
5. Artikulu honen helburuak lortzen laguntzeko, Europako Kontseiluak hartuko ditu:
  - aho batez, 189 B artikuluan ezarritako prozedura dela medio, eta aurretiaz Erregioetako Lantaldeari kontsulta eginez, sustapen-neurriak, estatu kideen lege- eta erregelamendu-xedapenak harmonizatzeari kalterik egin gabe. Kontseiluak ahobatezko iritziak ematen ditu, 189 B artikuluan ezarritako prozedura osoan zehar.
  - eta, aho batez, Batzordeak hala proposatuta, gomendioak emango ditu.

---

⁸⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1992:191:FULL&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1992:191:FULL&from=EN>
https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/treaty_on_european_union_es.pdf

⁸⁶ Tratatu hau Lisboako Tratatuak, 2007ko abenduaren 13koak, aldatu zuen. Jo Lisboako Tratatuaren atalera gaur egun indarrean dagoen testua ikusteko.

6.2.5. Killilea ebazpena, Europako Parlamentuak 1994ko otsailaren 9an emandako ebazpena, Europako Erkidegoko Gutxiengo Erregional eta Etnikoei buruzkoa⁸⁷

Europako Parlamentuak,

Ikusirik 1981eko urriaren 16an emandako ebazpena, ebazpen horrek Hizkuntza eta Kultura Erregionalen Europako Gutuna eta Gutxiengo Etnikoen Eskubideei buruzko Gutuna aipatzen dituela;

Ikusirik 1983ko otsailaren 11n emandako ebazpena, ebazpen hori hizkuntza eta kultura gutxituen aldeko neurriei buruzkoa dela;

Ikusirik 1987ko urriaren 10ean emandako ebazpena, ebazpen hori Europako Erkidegoko gutxiengo erregional eta etnikoen hizkuntza eta kulturei buruzkoa dela;

Ikusirik 1993ko urtarrilaren 21ean emandako ebazpena (ebazpen horren arabera, Europako Batzordeak Europako Kontseiluari, Parlamentuari, eta Ekonomia eta Gizarte Batzordeari komunikazioa luzatu zien, “Europako Erkidegoko kultura-ekintzarako ikuspegi berriak” izenburuarekin);

Ikusirik jaun-andre hauek aurkeztutako ebazpen-proposamenak:

Hume jaunak eta beste batzuek, hizkuntza gutxituei buruzkoa (B3-0016/90);

Gangoiti Llaguno jaunak, hizkuntza erregional eta gutxituen sustapenari eta erabilerari buruzkoa (B3-2113/90);

Bandrés Molet jaunak, irratiek euskarazko saioak egiteko behar dituzten baimenei buruzkoa (B3-0523/91);

Van Hemeldonck andreak, Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna sinatzeari buruzkoa (B3-1351/92);

Ikusirik Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna (Europako Kontseiluak Europako konbentzioaren lege-forma eman dio gutun horri, eta sinadurarako aurkeztu da 1992ko azaroaren 5ean);

Ikusirik CSCE izenekoaren giza hedadurari buruz Kopenhagen (1990eko ekainaren 5etik 29a arte) izandako Konferentziaren azken agiria, eta, bereziki, agiri horren IV. kapitulua;

Ikusirik Europa berri baterako Parisko Gutuna (CSCE izeneko), 1991ko azaroaren 21ean onetsitakoa;

Ikusirik Erregelamenduaren 148. artikulua;

Ikusirik Kultura, Gazteria, Hezkuntza eta Komunikabideen Batzordeak emandako txostena, eta entzunda Herritarren Arazo Juridiko eta Eskubideen Batzordeak emandako iritzia (A3-0042/94);

---

⁸⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1994:061:FULL&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1994:061:FULL&from=EN>

A. Europako Erkidegoaren Tratatuaren 128. artikuluan jasotako engaiamenduak bultzaturik (horren arabera, Europako Erkidegoak laguntasuna eman behar du estatu kideetako kulturak gara daitezen, aldi berean estatu kide horietako aniztasun erregionala eta nazionala errespetatuz);

B. Europako hizkuntza-kulturaren beharra dagoela aldarrikatuz, eta, horren eremuaren barruan, hizkuntza-ondarearen defentsa, hizkuntza-mugen gainditzea, hedadura txikiko hizkuntzen sustatzea eta hizkuntza gutxituen babesa barneratzen direla aitorturik;

C. Europa erdialde eta ekialdeko demokratizazio-prozesua eragile izanik, eta, bereziki, demokrazia eskuratu berri duten herriek, euren hizkuntza eta kultura propioak aldarrikatzeko orduan, joera sendoa izan eta joera hori pizgarri izanik;

D. Kontuan harturik herri orok eskubidea duela, bere hizkuntza eta kultura errespetatuak izan daitezen, eta, ondorenez, herri orok aukera izan behar duela, hizkuntza eta kultura horiek babestu eta sustatzeko zein lege-baliabide behar eta baliabide horiek izateko;

E. Kontuan harturik Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasuna haren kultura-aberastasunaren oinarritzko osagaia dela;

F. Kontuan harturik Europar Batasunean hizkuntza-aniztasunaren gaineko babesa eta sustatzea, izatez, gakoak direla Europa baketsu eta demokratikoa eraikitzeke tenorean;

G. Kontuan harturik Europako Erkidegoaren erantzukizuna dela estatu kideei, euren ahaleginetan, laguntasuna ematea, haien kulturak garatzeko eremuan, eta aniztasun nazionala eta erregionala babesteko orduan, hizkuntza erregional eta gutxitu autoktonoen aniztasuna tartean dela;

H. Kontuan harturik Europako Erkidegoak sustatu beharko lukeela estatu kideen ekintza, batez ere, hizkuntza eta kultura horien gaineko babesa askiez edo ezereza denetan;

I. Kontuan harturik Europako Erkidegoaren betebeharra dela, orobat, estatu elkartuetako nahiz hirugarren estatuetakoko gobernuekin harremanak dituenen, gutxiengoaren eskubideak azpimarratzea; hala denean, aurrekoaz gain, betebeharra du gobernuei laguntasuna emateko, gobernu horiek eskubideok baliaraz ditzaten; kondenatu behar ditu, halaber, eskubide horiek hala nahita ukatzen dituzten guztietan;

J. Kontuan harturik Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunak haren kultura-aniztasuna islatzen duela, eta, maiz asko, aniztasun horri ez zaiola behar den besteko aitortpena egiten;

K. Azpimarraturik hizkuntza oinarritzko osagaia dela, osatze bidean dagoen Europar Batasunaren eremuan elkarrekin komunikatzeko, eta Europa egiteak bateratu behar dituela, bateko, hedadura handiko hizkuntzak komunikazioan erabiltzea, egungo barne mugetan zehar, eta, besteko, hedadura txikiko hizkuntzak babestu eta defendatzea, erregioetako nahiz erregioez gaindiko eremuetan;

L. Kontuan harturik hizkuntza eta kultura gutxituak ere Europako kultura eta ondarearen osagaiak direla, eta, ikuspuntu horretatik, Europako Erkidegoak babes juridikoa eman behar diela, finantza-baliabide egokiak bermatzearekin batera;

M. Kontuan harturik hizkuntza gutxitu horietatik asko arriskuan daudela eta euren hiztun-kopurua azkar gutxitu dela, hori mehatxu izanik, biztanle-talde zehatz

batzuen ongizateari begira; eta, gainera, Europaren sortze-gaitasun osoa, neurri handi batean, txikitu egiten dela gertaera horren ondorioz;

N. Kontuan harturik estatu kideetako gobernuen eginbeharra dela euren hizkuntza ofiziala babestu eta sustatzea, eta eginbehar horri zor zaion osoko errespetuak ezin diela inola ere kalterik egin hizkuntza gutxituei, ezta hizkuntza horiek dituzten biztanleei ere, biztanleontzat halako hizkuntzak baitira berezko kultura-eramaileak;

O. Oharturik, edonondik begiratuta, "hizkuntza eta kultura gutxituak" adierazmoldeak ezaugarri eta neurri desberdinetako gertaerak har ditzakeela bere barnean, estatu kideen egoerak ere desberdinak direlako, batez ere horren barruan sartzen badira zenbait estatu kideetan dagoeneko ofizial diren hizkuntza batzuk, hain zuzen ere, behar den moduko hedapena edo pare-pareko estatutua ez dutenak aldameneko estatu kidean edo beste estatu kide batean.

1. Eskaria egiten du 1981eko urriaren 16ko, 1983ko otsailaren 11ko eta 1987ko urriaren 30eko ebazpenetan jasotako printzipioak eta proposamenak, lehen aipatu direnak, bete-betean aplikatu daitezela.

2. Berritoki ere nabarmentzen du beharrezkoa dela estatu kideek euren hizkuntza-gutxiengoak aitortzea, eta lege- nahiz administrazio-neurriak hartzea, hizkuntza horiek iraunarazi eta garatzeko oinarriko baldintzak sor daitezela.

3. Uste du, berebat, hizkuntza eta kultura gutxitu guztiek babestuta egon beharko luketela estatu kideetan, horretarako lege-estatutu egokia onetsiz.

4. Bere aburuz, lege-estatutu horrek, gutxienez, jarraikoak barneratu beharko lituzke: hizkuntza eta kultura horien erabilera eta sustapena, hezkuntzaren, kulturaren, justiziaren, Administrazio Publikoaren, komunikabideen eta toponimiaren esparruetan, bai eta bizitza publikoaren eta kultura-bizitzaren gainerako sektoreetan ere. Horri kalterik egin gabe, hedadura handiko hizkuntzak erabili ahal izango dira, estatu kide bakoitzaren barruan, eta Europar Batasunean oro har, komunikazioaren errazteak hori behar duenean.

5. Azpimarratzen du, estatu bateko biztanle batzuen hizkuntza edo kultura ez denean estatu horretan nagusia dena, edota ez denean estatuko zati edo erregio horretan nagusia dena, horrek ez du diskriminaziorik eragin behar, eta, batez ere, ez duela gizarte-bazterketarik ekarri behar, halakoek oztzatzen dutenean biztanleok enplegua lortzea edo enpleguan irautea.

6. Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunaren alde egiten du, horren lege-forma Europako konbentzioarena dela, eta, tresna eragingarri eta malgu horren bitartez, hizkuntza gutxituak babestu eta sustatzen direla.

7. Estatu kideetako gobernuak eskatzen die konbentzio hau presaz sina eta haien parlamentuetan berrets dezaten, oraindik hori egin ez badute. Estatu kideok, une oro, aukeratu beharko dute konbentzioaren paragrafoetatik zein diren euren hizkuntza-erkidegoek dituzten beharrian eta gurariei gehien egokitzen zaizkienak.

8. Estatu kideetako gobernuak eta tokian tokiko nahiz erregioetako agintariei eskatzen die, elkarte espezializatuak susper eta bultzatzen, bereziki, Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoko estatu kideen batzordeak. Hartara, herritarrek eta euren antolakundeek euren hizkuntzak garatzeko orduan duten erantzukizuna baliatu ahal izango da.

9. Estatu kideei, bai eta erregioei eta tokian tokiko talde eskudunei ere, eragiten die, horiek azter dezaten ea aukerarik duten zenbait hitzarmen sinatu, eta, hitzarmen

horien bitartez, mugaz gaindiko hizkuntza-instituzioak sortzeko, hizkuntza eta kultura gutxituetatik edozeinentzat, halako hizkuntza edo kulturak bi estatu mugakidetan edo gehiagotan erabiltzen direnean, edota estatu kide baten baino gehiagotan aldi berean.

10. Europako Batzordeari honako hau eskatzen dio:

a) Batzordeak, bere eskumenen eremuan, estatu kideei laguntasuna ematea, horiek arlo honetan bideratutako ekimenak aplikatu dituzten.

b) Batzordeak, eremu guztietan Europako Erkidegoaren politika prestatzeko orduan, kontuan hartzea hizkuntza gutxituak eta horien kulturak; eta, horrekin batera, hezkuntza- eta kultura-programa guztietan (besteak beste, Europarentzako Gazteria, ERASMUS, TEMPUS, Europako Dimentsioa, Europako Plataforma, MEDIA, literatura garaikidea itzultzeko proiektuetan...), beharrezko xedapenak onestea hizkuntza gutxituen erabiltzaileek izan ditzaketan premiei erantzuteko, eremu zabaleko erabiltzaileenak bezainbeste.

c) Hizkuntza gutxituen erabilera sustatzea, Europako Erkidegoaren ikus-entzunezko politikan, adibidez, bereizmen handiko telebistari dagokionez. Orobat, laguntasuna ematea hizkuntza gutxituetan egindako ekoizpen eta emanaldiei, 16:9 formatuan programa berriak ekoiztu daitezkeen.

d) Telekomunikazioen teknologia digital modernoaren erabilera bermatzea, horri esker satellite nahiz kable bidezko irrati-hedapeneko transmisioak gehi baitaitezke, eta, bide batez, hizkuntza gutxitua gehiago zabal.

e) Ahalik arinen, eta LINGUA egitasmoa abiapuntu moduan harturik, programa zehatza abian jartzea, hizkuntza gutxituentzat; horretarako, dagoeneko garatuta dauden sareak (esaterako, MERCATOR hezkuntza-sarea) erabili daitezke, Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoak burutzen dituen jardueren esparruan.

f) Europako Erkidegoan hizkuntza gutxituei buruzko mapa zientifikoa, Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoak prestatu duena, zuzendu eta osatu ondoren, horren berehalako argitalpena erraztea.

g) Europako Erkidegoen tratatuak, eta Europako Erkidegoaren oinarriko xedapenak nahiz informazioak, bai eta horien guztien jarduerak ere, Europar Batasunean hizkuntza gutxituetan argitara daitezkeen bultzatzea.

11. Europako Kontseiluari eta Europako Batzordeari honako hau eskatzen die:

a) Europako antolakunde jakin batzuek (berezi, Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoak) hizkuntza gutxituak ordezkatzen dituztenez gero, antolakunde horiek laguntzeari eta sustatzeari ekitea, eta beharrezkoak diren baliabideak haiei helaraztea.

b) Europako programa jakin batzuk hizkuntza gutxituen aldekoak eta horien kulturen aldekoak direnez gero, programa horientzat egoki diren aurrekontu-zuzkidurak bermatzea, eta, gai horretan, urte anitzeko ekintza-programa proposatzea.

c) Erregioetako hizkuntza- eta kultura-oinordetza behar bezala aitortzea, euren politika erregionala garatzeko orduan eta FEDERen baliabideak esleitzeko orduan; halaber, erregioen garapenerako proiektu integratuei laguntza ematea, baldin eta proiektu horietan zenbait neurri jasotzen badira, hizkuntza eta kultura erregionalak sustatzeko; orobat, euren gizarte-politika aplikatzeko orduan eta FSEren baliabideak esleitzeko orduan.

d) Europa zentral nahiz ekialdeko herrietan, hizkuntza gutxituen erabiltzaileen beharrianak behar den moduan aintzakotzat hartzea, ekonomia eta gizartea berrosatzeko helburuarekin Europako programak garatzen direnean, eta, zehatz-mehatz, PHARE programaren eremuan.

e) Hizkuntza gutxituen artean, edo Europako Erkidegoko hizkuntzak xede-hizkuntza direla, liburuak eta literaturako lanak itzul daitezten, eta filmei azpigituluak jar dakizkien, sustatzea.

f) Hizkuntza gutxituak sustatzeko orduan bermatzea Europako Erkidegoak ez diela kalterik egiten garrantzi handiagoko hizkuntza nazionaleri; aitzitik, bermatu behar da sustatze horrek ez diola inola ere kalterik egiten eremu zabaleko hizkuntza horien irakaskuntzari.

12. Itsasoz bestaldeko hizkuntzak estatu kideetako lurralde jakin batzuetan hitz egiten direnean, hizkuntza horiek eta kontinenteko hizkuntzek eskubide eta xedapen berberak izatea eskatzen du.

13. Lurralde-hizkuntza ez diren berezko hizkuntzen kasuan (berbarako, ijitoen hizkuntza, sinto hizkuntza eta yiddish izenekoak), organo eskudun guztiei eskatzen die *mutatis mutandis* aplikatzea ebazpen honetan ezarritako gomendioak.

14. Azpimarratzen du ebazpen honetan jasotako gomendioek ez dutela inola ere mehatxupearan jartzen estatu kideen lurralde-osotasuna, ezta ordena publikoa ere. Gainera, gomendio horiek ez dira interpretatu behar, edozein jarduera edo ekintza burutzeko eskubide gisa, baldin eta jarduera edo ekintza horrek urratzen baditu Nazio Batuen Gutunak dituen helburuak edota nazioarteko legerian ezarritako betebeharretatik beste edozein.

15. Bere lehendakariari agintzen dio ebazpen hau helaraz diezaien Europako Batzordeari, Kontseiluari, estatu kideetako gobernu zentraleri nahiz erregioetako gobernuari, Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioari, Europako Tokietako eta Erregioetako Botereen Batzar Iraunkorrari, Europako Segurtasun eta Lankidetzako Batzarrari, Nazio Batuei eta UNESCOri.

6.2.6. Nizako Tratatua, 2000ko abenduaren 7koa, Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuna⁸⁸

III. TITULUA Berdintasuna

21. artikulua.— Diskriminaziorik ez

1. Diskriminazio oro debekatuta dago, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

2. Nazionalitatearen ondoriozko diskriminazio oro debekatuta dago tratatuak aplikatzen diren eremuan, aipatu tratatu horiek kasuan kasuko xedapenetan ezarritakoari kalterik egin gabe.

22. artikulua.— Kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna

Batasunak errespetatu egiten du kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna.

---

⁸⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016P/TXT&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016P/TXT&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016P/TXT&from=EN>

6.2.7. Nizako Tratata, 2001eko otsailaren 26koa, Europar Batasunaren Tratata, Europako erkidegoak eratzeko tratatuak eta zenbait egintza aldatzen dituen⁸⁹⁹⁰

LEHEN ZATIA **Funtsezko aldaketak**

2. artikulua

45) 290. artikulua ordez testu hau jarriko da:

«290. artikulua

»Kontseiluak finkatuko du, aho batez, Erkidegoko instituzioen hizkuntza-araubidea, Justizia Auzitegiaren Estatutuan aurreikusitako xedapenei kalterik egin gabe».

3. artikulua

24) 190 artikulua ordez testu hau jarriko da:

«190. artikulua

»Kontseiluak finkatuko du, aho batez, Erkidegoko instituzioen hizkuntza-araubidea, Justizia Auzitegiaren Estatutuan aurreikusitako xedapenei kalterik egin gabe».

BIGAREN ZATIA **Xedapen iragankorrak eta azken xedapenak**

13. artikulua

Tratatu hau ale bakar batean idatzi da hurrengo hizkuntzetan: alemanez, danieraz, espainieraz, finlandieraz, frantsesez, grezieraz, ingelesez, irlandieraz, italieraz, nederlandieraz, portugesez eta suedieraz. Testu horiek guztiak kautoak dira, eta Italiako Errepublikako Gobernuaren artxiboetan jasoko dira. Gobernu horrek kopia kautotu bana igorriko die gainerako estatueta gobernu sinatzaileei.

---

⁸⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:12001C/TXT&from=ES>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=CELEX:12001C/TXT&from=ES>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:12001C/TXT&from=ES>

⁹⁰ Tratatu hau Lisboako Tratatuak, 2007ko abenduaren 13koak, aldatu zuen. Jo Lisboako Tratatuaren atalera gaur egun indarrean dagoen testua ikusteko.

**B. protokoloa, Europar Batasunaren Tratatuaren,
Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuaren eta
Energia Atomikoaren Europako Erkidegoa
Eratzeko Tratatuaren eranskina dena**

Justizia Auzitegiaren Estatutuaren Protokoloa

V. TITULUA

Azken xedapenak

64. artikulua

Estatutu honetan, Justizia Auzitegiari eta Lehen Auzialdiko Auzitegiari aplikatu beharreko arauak onartzen diren arte, Justizia Auzitegiaren Prozedura Erregelamenduan eta Lehen Auzialdiko Auzitegiaren Prozedura Erregelamenduan hizkuntza-araubideari buruz ezarritako xedapenak izango dira aplikagarri. Xedapen horiek aldatzeko edo indargabetzeko, estatutu honetan aldaketak egiteko ezarritako prozeduraren arabera jokatu beharko da.

6.2.8. Europako Parlamentuaren 2001eko abenduaren 13ko Ebazpena, Europako Hizkuntza Erregional eta Gutxituei buruzkoa⁹¹

Europako Parlamentuak,

— Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 1934/2000/EE Erabakia, 2000ko uztailaren 17koa, zeinak ezartzen baitu Hizkuntzen Europako Urtea 2001⁹²,

— Ikusiz Kontseiluaren 2001eko azaroaren 23ko Ebazpena, hizkuntza-aniztasunari eta hizkuntzen ikaskuntzari buruzkoa,

— Ikusiz Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuneko 22. artikulua, zeinak hizkuntza-aniztasuna bermatzen baitu,

— Ikusiz hizkuntza erregional eta gutxituei buruzko aurreko ebazpenak, honako hauei buruzkoak barne:

— Gutxiengo Etnikoen Eskubideen Erkidegoko Gutuna (1981eko urriaren 16a)⁹³,

— Hizkuntza eta kultura gutxituen aldeko neurriak (1983ko otsailaren 11)⁹⁴,

— Europako Erkidegoko gutxiengo erregional eta etnikoen hizkuntzak eta kulturak (1987ko urriaren 30a)⁹⁵,

— Europako Erkidegoko hizkuntzen egoera eta katalanaren egoera (1990eko abenduaren 11)⁹⁶,

— Europako Erkidegoko kultura- eta hizkuntza-gutxiengoak (1994ko otsailaren 9a)⁹⁷,

A. Kontuan hartuz ezen Europako hizkuntza guztiak berdinak direla balioari eta duintasunari dagozkienez, eta Europako kulturaren eta zibilizazioaren zati direla,

B. Kontuan hartuz ezen Batasunaren hizkuntza-aniztasuna zaindu eta eleaniztasuna sustatu behar dela, bere hizkuntzekiko errespetu berberarekin eta subsidiarotasun-printzipioari kalterik egin gabe,

C. Kontuan hartuz ezen Europar Batasuneko 40 milioi herritarrek, zeinek 60 hizkuntza-erkidego baino gehiago ordezkatzeko baitituzte, hizkuntza erregional bat edo eremu urriko hizkuntza bat erabiltzen dutela,

D. Kontuan hartuz Kontseiluaren eta Batzordearen ekimena, zeinaren helburua baita Hizkuntzen Europako Urtea sustatzea, eta pozik hartuz erregioetako edo eremu urriko hizkuntza-erkidegoek Europar Batasun osoan parte hartu izana,

E. Kontuan hartuz ezen Hizkuntzen Europako Urtearen helburu nagusiak honako hauek zirela: sentsibilizazio handiagoa lortzea Europar Batasuneko hizkuntza-

---

⁹¹ <https://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P5-TA-2001-0719+0+DOC+XML+V0//ES>

⁹² DO L 232, 2000.9.14koa, 1. or.

⁹³ DO C 287, 1981.11.9koa, 106. or.

⁹⁴ DO C 68, 1983.3.14koa, 103. or.

⁹⁵ DO C 318, 1987.11.30ekoa, 160. or.

⁹⁶ DO C 19, 1991.1.28koa, 42. or.

⁹⁷ DO C 61, 1994.2.28koa, 110. or.

aniztasunaren aberastasunari buruz; ahalik eta pertsona gehienei jakinaraztea zein abantaila eskaintzen duen gaitasunak zenbait hizkuntzatan eskuratzeko, garapen pertsonalerako eta kulturen arteko ulermenerako, hizkuntzok funtsezko elementu diren aldetik; sustatzea estatu kideetan legez bizi diren pertsona guztiek bizitza osoan zehar hizkuntzak eta haiei lotutako gaiak ikas ditzaten, kontuan hartu gabe zein den pertsona horien adina, jatorria edo maila; eta hizkuntzen irakaskuntza eta ikaskuntzari buruzko informazioa bildu eta hedatzea,

F. Kontuan hartuz ezen, hizkuntzek bizirik iraun dezaten, hizkuntzok erabili behar direla, eta horrek berekin dakarrela hizkuntzok teknologia berrietan erabiltzea eta teknologia berriak garatzea, hala nola itzulpen-programak,

G. Kontuan hartuz ezen eremu urriko hizkuntzak dituzten erkidegoek ekarpen garrantzitsua egin ahal izango dutela Europaren etorkizunari buruzko eztabaidaren ingurumarian,

H. Kontuan hartuz ezen Batzordeak programa-proiektu bat aurkezteko aukera aztertzea erabaki duela, zeinaren helburua izango baita hizkuntza erregional eta gutxituak sustatu eta babestea,

1. Berresten du ezen estatu kideek eta Batzordeak neurriak hartu behar dituztela herritar guztiek aukera izan dezaten hizkuntzak komunikazio-xedeetarako ikasteko, hizkuntzok ikastea oinarria baita Europa eleaniztun eta kulturantzun batean elkarrekiko ulermena eta tolerantzia, mugikortasun pertsonala eta informaziorako irispidea hobetzeko;

2. Azpimarratzen du ezen garrantzitsua dela Europarentzat hizkuntzen bizitza osoko ikaskuntza bermatzea;

3. Batzordeari eskatzen dio, gehien jota 2002ko abenduaren 31n, Hizkuntzen Europako Urtearen emaitzen ebaluazioari buruzko txosten zehatza aurkez dezala, bai eta horri buruzko datu zehatzak biltzen dituen ebaluazio orokorra ere, arreta berezia jarriz hizkuntza erregional eta gutxituetan;

4. Batzordeari eskatzen dio neurri zehatzak proposa ditzala hizkuntza-aniztasuna eta hizkuntzen ikaskuntza sustatzeko;

5. Batzordeari eskatzen dio jarraipena eman diezaiola 2001eko Hizkuntzen Europako Urtearen barruan egindako lanari, 2003. urtea amaitu baino lehen urte anitzeko programa bat sortzeko hizkuntzei buruz, eta funtsak esleitzen ditzala programa horren esparruan hizkuntza erregional eta gutxituetarako;

6. Eskatzen du ezen, Europar Batasuna zabaltzeari dagokionez, Kontseiluak eta Batzordeak eska diezaietela Batasunari atxiki nahi dioten herrialde hautagaiei hizkuntza eta kultura erregionalak edo gutxituak errespetatu ditzatela, eta osorik bete dezatela Oinarrizko Eskubideen Gutuneko 22. artikuluan xedatutakoa, eta sina ditzatela atxikitze-bidean egindako aurrerapenei buruzko aldizkako txostenen 1.1. eta 1.2. atalak; uste du ezen Europar Batasunak erantzukizuna duela estatu kideei eta estatu hautagaiei babesa emateko, euren kulturak garatu eta haien barruko hizkuntza-aniztasuna babeste aldera;

7. Azpimarratzen du ezen Europako Parlamentuak onetsi duela milioi bat euro esleitzea 2002ko aurrekontuan prestakuntza-ekintzetarako, zeinen helburua baita hizkuntza, dialekto eta kultura erregional eta gutxituak sustatu eta zaintzea, eta errepikatzen du Batzordeak bermatu behar duela funts horiek behar bezala erabiliko direla, eta Batzordeari eskatzen dio oinarri bat aurki dezala hizkuntza erregional eta gutxituen, dialektoen eta kulturen sustapena eta zaintza finantzatzen jarraitzeko;

8. Kontseiluari eskatzen dio berma dezala Oinarrizko Eskubideen Gutuneko 22. artikulua aplikazioa hurrengo Gobernuarteko Konferentziaren gai-zerrendan sartuko dela;

9. Estatu kideei eskatzen die Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna sinatzeko eta berronesteko, baldin eta oraindik hori egin ez badute;

10. Lehendakariari eskatzen dio ebazpen hau Batzordeari, Kontseiluari, Erregioetako Lantaldeari eta estatu kideetako parlamentu eta batzar guztiei helarazteko, bai eta Hizkuntza Gutxituetarako Europako Bulegoari ere.

6.2.9. Gor-itsuen Eskubideei buruzko Europako Parlamentuaren Adierazpena, 2004ko apirilaren 1ekoa⁹⁸

Europako Parlamentuak,

- Erregelamenduaren 51. artikulua ikusita,
- Eeren Tratatuaren 13. artikulua eta giza duintasunaren printzipioa ikusita,
- A. Kontuan hartuta gor-itsutasuna desgaitasun espezifikoko bat dela, zeina baitatza ikusmenaren eta entzumenaren narriadura konbinatua, eta horrek informazioa, komunikazioa eta mugikortasuna eskuratzea zailtzen duela,
- B. Kontuan hartuta Europar Batasunean 150.000 gor-itsu inguru daudela,
- C. Kontuan hartuta pertsona horietako batzuk erabat itsuak eta gorrak direla, baina gehienek zentzumen bati edo biei eusten dietela,
- D. Kontuan hartuta esandako desgaitasun espezifikoko hori duten pertsonen ezagutza espezializatuak dituzten pertsonen laguntza berezia behar dutela,
  1. Europar Batasuneko instituzioei eta estatu kideei eskatzen die gor-itsuen eskubideak aitortzeko eta errespetatzeko;
  2. Adierazten du gor-itsuek Europar Batasuneko gainerako herritarren eskubide berberak izan beharko lituzketela, eta eskubide horiek legeria egoki baten bidez bermatu beharko lirakeela estatu kide bakoitzean, honako hauek barne:
    - Europar Batasuneko bizitza demokratikoan parte hartzeko eskubidea,
    - lan egiteko eta prestakuntza iristeko eskubidea, argiztapen, kontraste eta egokitzen egokiekin,
    - pertsonarengan oinarritutako osasun- eta gizarte-zainketak jasotzeko eskubidea,
    - bizitza osoko ikaskuntzarako eskubidea,
    - gor-itsuentzako gidari-komunikatzaile, interprete edota bitartekarien bidez laguntza pertsonalizatua jasotzeko eskubidea;

---

⁹⁸

<https://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P5-TA-2004-0277+0+DOC+XML+V0//ES>

6.2.10. Erromako Tratatua, Europarentzat Konstituzio bat eratzen duen Tratatua, 2004ko urriaren 29koa⁹⁹

I. ZATIA

I. TITULUA

Batasunaren definizioa eta helburuak

I-3 artikulua.— Batasunaren xedeak

1. Batasunak bakea, bere balioak eta bere herrien ongizatea sustatzea du helburu.
2. Batasunak barne-mugarik gabeko askatasun-, segurtasun- eta justizia-esparrua eskainiko die herritarrei, eta lehia askea eta faltsutu gabea izango duen barne-merkatua.
3. Batasunak Europaren garapen jasangarriaren alde egingo du lan, horretarako oinarritzat hartuta ekonomia-hazkunde orekatua eta prezioen egonkortasuna, enplegu betea eta gizartearen aurrerabidea jomuga dituen lehiakortasun handiko merkatuko ekonomia soziala eta ingurumenaren babes-maila eta kalitatearen hobekuntza-maila handia. Era berean, aurrerabide zientifikoa eta teknikoa ere sustatuko ditu.

Batasunak gizarteko bazterketaren eta diskriminazioaren aurka egingo du, eta gizarte-justizia eta -babesa, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna, belaunaldien arteko elkartasuna eta haurren eskubideen babes-a sustatuko ditu.

Batasunak estatu kideen arteko ekonomia-, gizarte- eta lurralde-kohesioa eta elkartasuna bultzatuko ditu.

Batasunak bere kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren aberastasuna errespetatuko du, eta Europaren kultura-ondarea zaintzeko eta garatzeko ardura izango du.

4. Munduko gainerakoekin dituen harremanetan Batasunak bere balioak eta interesak indartu eta sustatuko ditu. Bakea, segurtasuna, Lurraren garapen jasangarria, herrien arteko elkartasuna eta errespetua, merkataritza aske eta zuzena, pobretasuna ezabatzea eta giza eskubideak —batez ere haurren eskubideak— babestea, nazioarteko zuzenbidea zorrotz bete eta garatzea, eta, bereziki, Nazio Batuen Gutunaren printzipioen errespetua bultzatuko ditu.

5. Batasunak bitarteko egokiak erabiliko ditu bere helburuak lortzeko, Konstituzioan ematen zaizkion eskumenen arabera.

---

⁹⁹ <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=DOUE-Z-2004-70001>

II. ZATIA

Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutuna

III. TITULUA

Berdintasuna

II-82 artikulua.— Kultura-aniztasuna, erlijio-aniztasuna eta hizkuntza-aniztasuna

Batasunak kultura-aniztasuna, erlijio-aniztasuna eta hizkuntza-aniztasuna errespetatzen ditu.

III. ZATIA

Batasunaren politikak eta funtzionamendua

III. TITULUA

Barne-politikak eta -ekintzak

V. KAPITULUA

Eremuak, zeinetan Batasunak erabaki baitezake laguntza-, koordinazio- eta osatze-ekintza bat egitea

3. ATALA

Kultura

III-280 artikulua

1. Estatu kideetako kulturak suspertzen lagunduko du Batasunak, barruko aniztasun nazionala eta erregionala errespetatuz, eta, aldi berean, kultura-ondare erkidea nabarmenduz.
2. Batasunaren ekintzaren helburua izango da estatu kideen arteko lankidetzaren sustatzea eta, beharrezkoa bada, honako eremu hauetan estatu horien lana babestea eta osatzea:
  - a) Europako herrien kultura eta historia hobeto ezagutu eta zabaltzea;
  - b) Europarako garrantzizkoa den kultura-ondarea zaindu eta babestea;
  - c) merkataritza-izaerarik ez duten kultura-trukeak;
  - d) arte eta literaturako sorkuntza, ikus-entzunezkoen sektorea barnean hartuta.
3. Batasunak eta estatu kideek lankidetzaren bultzatuko dute, batetik, hirugarren herrialdeekin, bestetik, kultura-gaietan eskumenak dituzten nazioarteko erakundeekin, eta batez ere Europako Kontseiluarekin.
4. Konstituzio honen beste xedapenen indarrez jardun behar duenean, Batasunak kultura-ikuspegiak ere hartuko ditu kontuan, bereziki bertako kulturen aniztasuna errespetatu eta sustatzeko.
5. Errazagoa izan dadin artikulua honetan aipaturik datozen helburuak lortzea:

a) Europar legeak edo esparru-legeak hainbat sustapen-neurri zehaztuko du, estatu kideen lege- eta erregelamendu-xedapenak harmonizatzeko ahalegin oro alde batera utzita. Erregioetako Lantaldeari aurretiaz kontsulta eginda onetsiko da europar lege edo esparru-lege hori;

b) Batzordeak proposaturik, Kontseiluak gomendioak emango ditu.

IV. ZATIA

Xedapen orokorrak eta azken xedapenak

IV-448 artikulua.— Testu kautoak eta itzulpenak

1. Tratatu hau ale bakar batean idatzi da hurrengo hizkuntzetan: alemanez, txekieraz, danieraz, eslovakieraz, eslovenieraz, espainieraz, estonieraz, finlandieraz, frantsesez, grezieraz, hungarieraz, ingelesez, irlandera, italieraz, letonieraz, lituanieraz, malteraz, nederlandera, polonieraz, portugesez eta suedieraz. Testu horiek guztiak kautoak dira, eta Italiako Errepublikako Gobernuaren artxiboetan jasoko dira. Gobernu horrek kopia kautotu bana igorriko die gainerako estatuetakoko gobernu sinatzaileei.

2. Tratatu hau estatu kideek zehaztuko dituzten beste hizkuntzetara itzuli ahal izango da, baldin eta estatu horietako konstituzio-ordenamenduaren arabera maila ofiziala badute lurralde osoan edo zati batean. Kasuan kasuko estatu kideak itzulpen horien kopia ziurtatua bidaliko du, Kontseiluaren artxiboetan gordetzeko.

6.2.11. Lisboako Tratata, 2007ko abenduaren 13koa, Europar Batasunaren Tratata eta Europako Erkidegoa Eratzeko Tratata aldatu dituen¹⁰⁰

I. TITULUA Xedapen erkideak

3. artikulua (Europar Batasunaren Tratatuaren lehengo 2. artikulua)

3. [...]

[...]

[...]

Batasunak bere kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren aberastasuna errespetatuko du, eta Europaren kultura-ondarea zaintzeko eta garatzeko ardura izango du.

VI. TITULUA Azken xedapenak

55. artikulua (Europar Batasunaren Tratatuaren lehengo 53. artikulua)

1. Tratatu hau ale bakar batean idatzi da hurrengo hizkuntzetan: alemanez, bulgarieraz, txekieraz, kroazieraz, danieraz, eslovakieraz, eslovenieraz, espainieraz, estonieraz, finlandieraz, frantsesez, grezieraz, hungarieraz, ingelesez, irlandieraz, italieraz, letonieraz, lituanieraz, malteraz, nederlandieraz, polonieraz, portugesez, errumanieraz eta suedieraz. Testu horiek guztiak kautoak dira, eta Italiako Errepublikako Gobernuaren artxiboetan jasoko dira. Gobernu horrek kopia kautotu bana igorriko die gainerako estatuetakoko gobernu sinatzaileei.

2. 2. Tratatu hau estatu kideek zehaztuko dituzten beste hizkuntzetara ere itzuli ahal izango da, baldin eta hizkuntza horiek estatu horietako konstituzio-ordenamenduaren arabera maila ofiziala badute lurralde osoan edo zati batean. Kasuan kasuko estatu kideak itzulpen horien kopia ziurtatua bidaliko du, Kontseiluaren artxiboetan gordetzeko.

---

¹⁰⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2007:306:FULL&from=ES>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2007:306:FULL&from=ES>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2007:306:FULL&from=ES>

BIGARREN ZATIA

Diskriminaziorik eza eta Batasuneko herritartasuna

20. artikulua

(Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuen lehengo 17. artikulua)

[...]

2. Batasuneko herritarrak tratatuetan ezarritako eskubideen titular eta eginbeharren mendeko dira. Besteak beste, eskubide hauek dituzte:

[...]

d) Tratatuen hizkuntzetako bat erabiltzeko eta erantzuna hizkuntza horrexetan jasotzeko eskubidea dute, Europako Parlamentuari eskaerak egin, Europako Arartekoarengana jo eta Batasuneko instituzio eta organo aholku-emaileei zuzentzean.

24. artikulua

(Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuen lehengo 21. artikulua)

[...]

[...]

[...]

Batasuneko herritar orok idatziz jo ahal izango du artikulua honetan edo Europar Batasunaren Tratatuen 13. artikuluan aipatutako instituzio edo organismoetatik edozeinetara tratatu horren 55. artikuluko 1. apartatuan aipatutako hizkuntzetako batean, eta erantzuna hizkuntza horretan jaso ahal izango du.

VII. TITULUA

Lehiari, fiskalitateari, eta legeriak hurbiltzeari buruzko arau erkideak

3. KAPITULUA

Legeriak elkarri hurbiltzea

118. artikulua

[...]

Kontseiluak, legegintza-prozedura berezi baten arabera, erregelamenduen bidez ezarriko ditu Europako tituluaren hizkuntza-araubideak. Kontseiluak, Europako Parlamentuari aurretiaz kontsulta eginda, aho batez erabakiko du.

XII. TITULUA

Hezkuntza, lanbide-heziketa, gazteria eta kirola

165. artikulua

(Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuaren lehengo 149. artikulua)

1. Batasunak kalitatezko hezkuntza garatzen lagunduko du, estatu kideen arteko lankidetzak sustatuz, eta, beharrezkoa izanez gero, estatuon ekintza bultzatuz eta osatuz, betiere estatuon erantzukizunak errespetatuz irakaskuntzaren edukiei eta hezkuntza-sistemaren antolaketari dagokienez, eta kultura- eta hizkuntza-aniztasuna errespetatuz.

[...]

2. Batasunaren ekintzak puntu hauek ditu jomuga:

— irakaskuntzan europartasuna garatzea, batez ere estatu kideetako hizkuntzak ikasiz eta zabalduz;

[...]

XIII. TITULUA

Kultura

167. artikulua

(Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuaren lehengo 151. artikulua)

1. Estatu kideetako kulturak suspertzen lagunduko du Batasunak, barruko aniztasun nazionala eta erregionala errespetatuz, eta, aldi berean, kultura-ondare erkidea nabarmenduz.

2. Batasunaren ekintzak estatu kideen arteko lankidetzak suspertuko du, eta, beharrezkoa izanez gero, estatuon ekintza bultzatu eta osatuko du eremu hauetan:

— Europako herrien kultura eta historia hobeto ezagutu eta zabaltzen;

— Europarako garrantzizkoa den kultura-ondarea zaindu eta babesten;

— merkataritzakoak ez diren kultura-trukeak egiten;

— arte eta literaturako sorkuntzan, ikus-entzunezkoen sektorea barnean hartuta.

3. Batasunak eta estatu kideek lankidetzak sustatuko dute, batetik, hirugarren herrialdeekin, bestetik, kultura-gaietan eskumenak dituzten nazioarteko erakundeekin, eta batez ere Europako Kontseiluarekin.

4. Tratatu honetako beste xedapenen indarrez jardun behar duenean, Batasunak kultura-ikuspegiak hartuko ditu kontuan, bereziki bertako kultura-aniztasuna errespetatu eta sustatzeko.

5. Errazagoa izan dadin artikulua honetako helburuak lortzea:

— Europako Parlamentuak eta Kontseiluak, legegintza-prozedura arruntaren arabera, eta Erregioetako Lantaldeari kontsulta egin ondoren, sustapen-neurriak hartuko dituzte, estatu kideetako legezko eta erregelamenduzko xedapenak harmonizatzeke ahaleginak albo batera utzita.

— Batzordeak proposaturik, Kontseiluak gomendioak emango ditu.

II. TITULUA

Merkataritza-politika bateratua

207. artikulua

(Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuaren lehengo 133. artikulua)

[...]

[...]

3. Hirugarren herrialde edo nazioarteko erakunde batekin edo batzuekin akordioak negoziatu edo egin behar badira, 218. artikulua aplikatu beharko da, artikulua honetako berariazko xedapenei kalterik egin gabe.

[...]

4. Hirugarren apartatuan aipaturiko akordioak negoziatzeko eta egiteko, Kontseiluak gehiago kalifikatu bidez erabakiko du.

[...]

Honako akordio hauek negoziatzeko eta egiteko ere, Kontseiluak aho batez hartuko ditu erabakiak:

a) kulturako eta ikus-entzunezko zerbitzu-merkataritzaren eremuko akordioak, baldin eta akordio horiek Batasuneko kulturen eta hizkuntzen aniztasunari kalte egin badiezaioke;

[...]

SEIGARREN ZATIA

Xedapen instituzional eta finantzarioak

I. TITULUA

Xedapen instituzionalak

3. KAPITULUA

Batasunaren organo aholku-emaileak

300. artikulua

[...]

2. Ekonomia eta Gizarte Lantaldea osatzeko, enpresaburuen eta langileen erakundeetatik eta gizarte zibilaren ordezkariak duten beste sektore batzuetatik hartuko dira ordezkariak, batez ere, eremu sozioekonomikotik zein herritar-, lanbide- eta kultura-eremuetatik.

[...]

ZAZPIGARREN ZATIA

Xedapen orokorrak eta azken xedapenak

342. artikulua

(Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuaren lehengo 290. artikulua)

Kontseiluak erregelamenduen bitartez finkatuko du Batasuneko instituzioen hizkuntza-araubidea, aho batez, Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren Estatutuan aurreikusitako xedapenei kalterik egin gabe.

1. protokoloa, estatueta parlamentuek Europar Batasunean duten egitekoari buruzkoa

4. artikulua

Legegintzako egintza baten proiektua Batasuneko hizkuntza ofizialetan idatzirik estatueta parlamentuen esku uzten den unetik, proiektu hori Kontseiluaren behin-behineko gai-zerrendan sartzen den arte —onartua izan dadin edo legegintza-prozedura batean horri buruzko jarrera bat har dadin—, zortzi asteko tarte bat utzi beharko da. Presako kasuetan, salbuespenak egin ahal izango dira, eta Kontseiluaren egintzan edo jarreran aipatuko dira salbuespen horien arrazoiak. Behar bezala arrazoitutako presako kasuetan izan ezik, ezin izango da inolako akordiorik egin legegintzako egintza proiektu baten gainean. Legegintzako egintza proiektu bat Kontseiluaren behin-behineko gai-zerrendan sartu eta proiektu horri buruzko jarrera bat hartu arte, hamar eguneko tarte igaro beharko da, behar bezala arrazoitutako presako kasuetan izan ezik.

2. protokoloa, subsidiarotasun- eta proportzionaltasun-printzipioen aplikazioari buruzkoa

6. artikulua

Estatueta parlamentu orok eta parlamentu horietako ganbera orok, legegintzako egintza baten proiektua igortzen denetik kontaktzen hasita zortzi asteko epean, irizpen arrazoitu bat igorri ahal die Europako Parlamentuko lehendakariari, Kontseiluko lehendakariari eta Batzordeko lehendakariari, Batasuneko hizkuntza ofizialetan idatzita; bertan, proiektua subsidiarotasun-printzipioari zergatik ez zaion egokitzen azaldu beharko du. Estatuko parlamentu bakoitzaren edo estatuko parlamentueta ganbera bakoitzaren egitekoa da, hala dagokionean, legegintza-eskumenak dituzten parlamentu erregionalei kontsultatzea.

3. protokoloa, Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren Estatutuari buruzkoa

V. TITULUA Azken xedapenak

64. artikulua

Europar Batasuneko Justizia Auzitegiari aplikatu beharreko hizkuntza-araubideari buruzko arauak Kontseiluaren erregelamendu baten bidez ezarriko dira; Kontseiluak aho batez erabakiko du. Erregelamendu hori onartuko da, dela Justizia Auzitegiak eskatuta eta Batzordeari eta Europako Parlamentuari aurretiaz kontsulta eginda, dela Batzordeak proposatuta eta Justizia Auzitegiari eta Europako Parlamentuari aurretiaz kontsulta eginda.

Arau horiek onartzen diren arte, Justizia Auzitegiaren Prozedura Erregelamenduan eta Auzitegi Orokorren Prozedura Erregelamenduan hizkuntza-araubideari buruz ezarritako xedapenak izango dira aplikagarri. Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 253. eta 254. artikuluetan xedatutakoa gorabehera, xedapen horiek aldatzeko edo indargabetzeko, Kontseiluaren ahobatezko onespena beharko da.

I. eranskina Europar Batasuneko Funtzio Publikoko Auzitegia

7. artikulua

2. Auzitegi Orokorren hizkuntza-araubideari buruzko xedapenak Funtzio Publikoko Auzitegiari ere aplikatuko zaizkio.

26. protokoloa, interes orokorreko zerbitzuei buruzkoa

1. artikulua

Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 14. artikuluari jarraituz, Batasunaren balio erkideek, ekonomia-interes orokorreko zerbitzuei dagozkienez, zehazki honako printzipio hauek hartzen dituzte barne:

[...]

— ekonomia-interes orokorreko zerbitzuak askotarikoak dira, eta geografia-, gizarte- eta kultura-egoera desberdinen ondorioz erabiltzaileek izan ditzaketen beharrak eta lehentasunak ere oso desberdinak dira;

[...]

29. protokoloa, estatu kideetako irratidifusio publikoaren sistemari buruzkoa

TRATATUGILE GORENEK,

AINTZATETSIZ estatu kideetako irratidifusio publikoaren sistema zuzenean lotzen dela gizarte bakoitzak demokrazia, gizarte eta kulturako gaitan dituen beharrekin eta komunikabideen pluraltasuna zaindu beharrarekin,

BAT ETORRI DIRA honako xedapen hauetan, eta Europar Batasunaren Tratatuari eta Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuari erantsiko zaizkio:

Tratatuetakoa xedapenak estatu kideek irratidifusioaren zerbitzu publikoa finantzatzeko duten ahalmenari kalterik egin gabe izango dira, betiere, finantzaketa hori irratidifusioko organismoei ematen bazaie estatu kide bakoitzak zerbitzu publiko horren eginkizunak izendatu, zehaztu eta antolatuta dauzkan moduan bete ditzan, eta, bestetik, finantzaketa horrek Batasuneko merkataritza-baldintzei eta lehiari interes komunaren kontrakoa litzatekeen neurri batean erasaten ez badie, betiere, zerbitzu publiko horren eginkizuna gauzatzen dela kontuan hartuta.

A. Tratatuetakoa xedapenei buruzko adierazpenak

16. Europar Batasunaren Tratatuaren 53. artikuluko 2. apartatuari buruzko adierazpena

Konferentziak hau uste du: Tratatuak 53. artikuluko 2. apartatuan aipatzen diren hizkuntzetara itzultzeko aukera emanez, Batasuneko kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren aberastasuna errespetatzeko xedea betetzen laguntzen dela, alegia, 2. artikuluko 3. apartatuaren laugarren paragrafoan adierazitako xedea. Hala, Konferentziak baieztatu egiten du Batasunak Europaren kultura-aniztasunaren alde eta aipatutako hizkuntza horiei eta beste batzuei arreta berezia jartzen jarraitzearen alde hartzen duen konpromisoa.

Konferentziak gomendio hau egiten du: 53. artikuluko 2. apartatuan aitortzen den aukera erabili nahi duten estatu kideek, Lisboako Tratatu sinatutako egunean hasitako sei hilabeteko epearen barruan, jakinarazi diezaiotela Kontseiluari tratatuak zein hizkuntzatara itzuliko diren.

6.2.12. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2009ko martxoaren 24koa, eleaniztasunari buruzkoa: Europarentzako abantaila eta konpromiso partekatua (2008/2225(INI))¹⁰¹

(2010/C 117 E/10)

Europako Parlamentuak,

- Ikusiz Europako Erkidegoaren Tratatuaren 149. eta 151. artikulua,
- Ikusiz Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuneko 21. eta 22. artikulua,
- Ikusiz Kultura-ondare Immateriala Babesteko UNESCOren 2003ko Konbentzioa,
- Ikusiz Batzordearen Komunikazioa, 2008ko irailaren 18koa, “Eleaniztasuna: Europarentzako abantaila eta konpromiso partekatua” (COM(2008)0566), eta hari datxekion Batzordearen zerbitzuen lan-dokumentua (SEC(2008)2443, SEC(2008)2444 eta SEC(2008)2445).
- Ikusiz Batzordearen 2007ko apirilaren 13ko Komunikazioa, Hizkuntza-ezagutzei buruzko Europako inkestarako esparrua”(COM(2007) 0184) izenekoa,
- Ikusiz Batzordearen lan-dokumentua, 2007ko azaroaren 15ekoa, “Hizkuntzen ikaskuntza eta hizkuntza-aniztasuna” sustatzeko ekintza-planaren aplikazioari buruzko txostena (COM(2007)0554) izenekoa, eta hari datxekion Batzordearen zerbitzuen lan-dokumentua (SEC(2007)1222),
- Ikusiz Globalizazio-bidean dagoen Mundu batean Kulturarako Europako Agendari buruzko 2008ko apirilaren 10eko Ebazpena ¹⁰²,
- Ikusiz Eleaniztasunerako Esparru-estrategia Berriari buruzko 2006ko azaroaren 15eko Ebazpena¹⁰³,
- Ikusiz 2006ko apirilaren 27ko Ebazpena, Europar Batasunean eleaniztasuna eta hizkuntzen ikaskuntza sustatzeari buruzkoa: hizkuntza-gaitasunaren Europako adierazlea¹⁰⁴,
- Ikusiz 2003ko irailaren 4ko Ebazpena, Europako erregioetako eta eremu urriko hizkuntzei buruz Batzordeari emandako gomendioekin —hizkuntza gutxituak Europar Batasunean, kultura-hedapenaren eta -aniztasunaren testuinguruan¹⁰⁵—,
- Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 1934/2000/EE Erabakia, 2000ko uztailaren 17koa, Hizkuntzen Europako Urtea 2001 ezartzen duena¹⁰⁶,

---

¹⁰¹ Europar Batasunaren Aldizkari Ofizialaren 2010eko maiatzaren 6ko alean, argitaratua. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.CE.2010.117.01.0059.01.SPA&toc=OJ%3AC%3A2010%3A117E%3ATOC>

¹⁰² Onetsitako testuak, P6_TA(2008)0124.

¹⁰³ DO C 314 E, 2006-12-21ekoa, 207. or.

¹⁰⁴ DO C 296 E, 2006-12-6koa, 271. or.

¹⁰⁵ DO C 76 E, 2004-3-25ekoa, 374. or.

¹⁰⁶ DO L 232, 2000-9-14koa, 1. or.

— Ikusiz Europako Kontseiluaren Bartzelonako Lehendakartzak 2002ko martxoaren 15ean eta 16an ateratako ondorioak,

— Ikusiz Hezkuntza, Gazteria eta Kultura Kontseiluak 2008ko maiatzaren 21ean eta 22an, bereziki, eleaniztasunari buruz emandako ondorioak,

— Ikusiz, Kontseiluaren baitan batzartuta, Kontseiluaren eta estatu kideetako gobernuen ordezkarien 2008ko azaroaren 20ko ondorioak, zeinak baitira Batasunaren eta estatu kideen kanpo-harremanetan kultura-aniztasuna eta kulturen arteko elkarrizketa sustatzeari buruzkoak¹⁰⁷,

— Ikusiz Erregioetako Lantaldeak eleaniztasunari buruz 2008ko ekainaren 18an eta 19an¹⁰⁸ emandako irizpena eta Europako Ekonomia eta Gizarte Batzordeak eleaniztasunari buruz 2008ko irailaren 18an emandako irizpena,

— Ikusiz Erregelamenduaren 45. artikulua,

— Ikusiz Kultura eta Hezkuntza Batzordearen txostena eta Enplegu eta Gizarte Gaietako Batzordearen iritzia (A6-0092/2009),

A. Kontuan hartuz hizkuntza- eta kultura-aniztasunak modu esanguratsuan markatzen duela Europar Batasuneko herritarren eguneroko bizitza, bai komunikabideen irismenaren ondorioz, bai mugikortasun gero eta handiagoaren ondorioz, bai migrazioen ondorioz eta bai globalizazioaren aurrerapenaren ondorioz,

B. Kontuan hartuz askotariko hizkuntza- ezagutzak eskuratzea oso garrantzitsua dela EBko herritar guztiek goza dezaten Batasunaren barruan askatasunez zirkulatzeak eta Batasunak hirugarren herrialdeekin dituen harremanek eskaintzen dituzten abantaila ekonomiko, sozial eta kulturalak,

C. Kontuan hartuz eleaniztasuna gero eta garrantzitsuagoa dela estatu kideen arteko harremanetan, kultura-aniztasunak diren gure gizarteetako elkarbizitzaren eremuan eta Europar Batasuneko politika erkideetan,

D. Kontuan hartuz eleaniztasunaren ebaluazioa onartutako tresnetan oinarrituta baliozkotu behar dela, hala nola Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratua eta beste batzuk,

E. Kontuan hartuz Europako hizkuntza batzuk funtsezko zubi direla hirugarren herrialdeekiko harremanetan, baita munduko hainbat erregiotako herri eta nazioen arteko harremanetan ere,

F. Kontuan hartuz hizkuntza-aniztasuna herritarrei aitortutako eskubidea dela Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 21. eta 22. artikuluetan, eta kontuan hartuz eleaniztasunak ere helburua izan beharko lukeela aniztasunaren eta tolerantziaren errespetua bultzatzeko, betiere estatu kideetako hizkuntza-erkidegoen artean gerta litezkeen gatazka aktibo edo pasiboak saiheste aldera,

1. Atsegin handiz hartu du Batzordeak eleaniztasunari buruz egindako komunikazioaren argitalpena, bai eta Kontseiluak hari eskainitako arreta ere;

2. Denboran zehar eleaniztasunari eta kultura-aniztasunari buruz hartu dituen jarrerak berresten ditu;

3. Berriro dio ezen jarduera publikoaren alderdi guztietan EBko hizkuntza ofizialen arteko berdintasuna aitortzeko dagoen beharrezko nabarmendu behar dela;

---

¹⁰⁷ DO C 320, 2008-12-16koa, 10. or.

¹⁰⁸ DO C 257, 2008-10-9koa, 30. or.

4. Uste du Europako hizkuntza-aniztasuna aktibo kultural garrantzitsua dela, eta ez litzatekeela egokia izango Europar Batasuna hizkuntza nagusi bakarrera mugatzea;
5. Uste du funtsezkoa dela EBko instituzioek hizkuntza-berdintasunaren printzipio hori errespetatzeari dagokionez duten zeregina, bai estatu kideen arteko harremanetan eta EBko instituzioetan eurretan, bai EBko herritarrek administrazio nazionalekin eta Erkidegoko eta nazioarteko instituzio eta organismoekin dituzten harremanetan;
6. Gogoratzen du ezen eleaniztasunaren garrantzia ez dela agortzen alderdi ekonomiko eta sozialetan; izan ere, kontuan hartu behar dira eremu kultural eta zientifikoko sorkuntza eta transmisioa, bai eta literatura-itzulpenak zein teknikoak herritarren bizitzan eta EBren epe luzerako garapenean duten garrantzia ere; era berean, gogoratzen du garrantzitsua dela hizkuntzek prestakuntzan eta identitatea finkatzean duten zeregina;
7. Azpimarratzen du ezen eleaniztasuna zeharkako gaia dela, eta eragin sakona duela Europako herritarren bizitzetan; beraz, estatu kideei eskatzen die eleaniztasuna txertatzeko hezkuntzaz bestelako politiketan, hala nola etengabeko ikaskuntzan, gizarte-inklusioan, enpleguan, hedabideetan eta ikerketan;
8. Uste du oso garrantzitsua dela itzulpengintzari laguntzeko programa espezifikoak eta terminologia-oinarri eleaniztunen sareak sortzea;
9. Gogoratzen du ezen informazioaren eta komunikazioaren teknologiak eleaniztasuna sustatzeko erabili behar direla, eta, horregatik, nabarmentzen direla nazioarteko arau egokiaren —ISO 10646, hizkuntza guztietako alfabetoak irudikatzea ahalbidetzen duena— zeregina eta erabilera Europako eta estatu kideetako administrazio-sistemetan eta komunikabideetan;
10. Proposatzen du itzultzailearen eta interpretearen Europako egun bat ezar dadila edo lanbide horiek kontuan hartu eta balioets daitezela, urtero irailaren 26an ospatzen den Hizkuntzen Europako Egunaren esparruan;
11. Adierazten du funtsezkoa dela eleaniztasuna zaintzea hizkuntza ofizial bi edo gehiago dauden herrialde edo erregioetan;
12. Nabarmentzen du badagoela beharrik hizkuntza ofizial bat baino gehiago duten estatu kideetan hizkuntza arteko ulergarritasun osoa bermatzeko, batez ere adineko pertsonen dagokienez eta justiziaren, osasunaren, administrazioaren eta enpleguaren sektoreetan;
13. Lanean beste estatu kide batzuetako herritarrekin harremanetan dauden funtzionarioek Europar Batasuneko bigarren hizkuntza bat ikas dezaten bultzatzen du;
14. Beharrezkotzat eta egokitzat jotzen du helduaroan atzerriko hizkuntzak ikasteko aukerak sortzea, lanbide-heziketako eta etengabeko prestakuntzako programen bidez, garapen pertsonal eta profesionalari begira;
15. Nabarmentzen du eskoletan arreta eta laguntza berezia eman behar zaiela beren ama-hizkuntzan hezkuntzarik jaso ezin duten ikasleei, eta oso ondo hartu du Batzordeak eskoletan “ama-hizkuntza eta beste bi” sustatzeko egin duen proposamena;
16. Deitoratzen du Batzordeak orain arte hizkuntza-aniztasunaren eta hizkuntzen ikaskuntzaren eremuan urte anitzeko programarik edo hizkuntza-aniztasunerako eta hizkuntzen ikaskuntzarako Europako agentziarik sortu ez izana, Europako

Parlamentuak 2003ko irailaren 4an gehiengo handiarekin hartutako ebazpenean eskatu zen bezala:

17. Era berean nabarmentzen du zein garrantzitsua den harrerako herrialdeko hizkuntza ofizialak jakitea etorkinak eta haien familiak erabat integratzeko, eta azpimarratzen du gobernu nazionalak hizkuntza-ikastaro bereziak eraginkortasunez sustatu behar dituztela, batez ere emakumeentzat eta adin aurreratuko pertsonentzat; estatu kideei eskatzen die etorkinen aurrean arduraz jokatzeko, harrerako herrialdeko hizkuntza eta kultura ikasteko beharrezkoak diren bitartekoak emanaz, nahiz eta beren hizkuntza mantentzea ahalbidetu eta sustatu;

18. Gogoratzen du, arrazoi horiengatik, funtsezkoa dela ingurumari horretan irakaskuntzaren kalitatea bermatzea, irakasleen prestakuntza egokia barne;

19. Uste du berriro balioetsi behar dela eskolaurreko hezkuntzan hizkuntzen ikaskuntza, eta, batez ere, haurrak eskolatuta dauden herrialdeko hizkuntza nazionalaren ikaskuntza;

20. Uste du, umeen intereserako, haurrok bizi diren herrialdeko hizkuntzan hitz egiteko aukera izan beharko luketela, eskolaurrearen osteko hezkuntzan edo prestakuntzan diskriminaziorik ez dutela jasango bermatzeko, eta jarduera guztietan berdintasunean parte hartzeko gai izango direla bermatzeko;

21. Estatu kideei iradokitzen die aukera azter dezatela zenbait hezkuntza-mailatan irakasleen trukeak egiteko, betiere irakasgai batzuk zenbait hizkuntzatan irakasteko, eta uste du aukera hori baliatu ahal izango litzatekeela, batez ere mugako erregioetan, horren bitartez langileen mugikortasuna eta herritarren artean hizkuntzen ezagutza hobetzeko;

22. Ezinbestekotzat jotzen du hizkuntza-ikasle eta -irakasleen mugikortasuna eta trukeak sustatzea; gogoratzen du Europar Batasunaren barruan hizkuntza-irakasleen mugimendu arinak lagundu egingo duela ahalik eta irakasle gehienek harreman eraginkorra izan dezaten eurek irakasten dituzten hizkuntzen jatorrizko ingurunearekin;

23. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die irakasleen lan-mugikortasuna eta herrialdeetako eskola-zentroen arteko lankidetzak faboratzeko, betiere teknologia- eta kultura-ikuspuntutik proiektu pedagogiko berritzaileak egiteari begira;

24. Gutxiengoan ama-hizkuntzak, autoktonoak eta atzerriarrak, eskola-programetan edo erkidegoari irekitako curriculumetik kanpoko jardueren esparruan derrigortasunik gabe sar daitezten bultzatzen eta babesten du;

25. Kontseiluari eskatzen dio urtero txosten bat egin dezala eleaniztasunak estatu kideetako hezkuntza-sistema formal eta informaletan, lanbide-heziketan eta helduentzako hezkuntzan egiten dituen aurrerapenei buruz, eta arreta jar dezala, alde batetik, hizkuntza nazionalen, erregionalen eta gutxituen prebalentziaren eta, bestetik, immigrazioaren arteko erlazioan;

26. Konpromiso iraunkorra berretsi du Europar Batasunean hizkuntzen ikaskuntza, eleaniztasuna eta hizkuntza-aniztasuna sustatzeko, hizkuntza erregional eta gutxituak barne, zeren babestu eta mantendu beharreko kultura-ondasunak baitira; uste du eleaniztasuna funtsezkoa dela komunikazio eraginkorra lortzeko, eta pertsonen arteko ulermena eta, ondorioz, aniztasunaren eta gutxiengoan onarpena errazten dituen tresna dela;

27. Gomendatzen du estatu kideetako ikasketa-planetan atzerriko hirugarren hizkuntza baten aukerako ikasketa jaso dadin, bigarren hezkuntzan hasita;

28. Azpimarratzen du ezen auzo-herrialdeetako hizkuntzak ikastea garrantzitsua dela, Europar Batasunean komunikazioak errazteko eta elkar ulertzeko modu gisa, aldi berean hura indartuz;
29. Gomendatzen du auzo-herrialde eta -erregioetako hizkuntzen ikaskuntza lagundu dadin, batez ere mugako erregioetan;
30. Berriro dio ezen garrantzitsua dela hizkuntzen irakaskuntzarako eredu eta planteamendu pedagogiko berritzaileen garapena sustatu eta lagundu dadin, hizkuntza-ezagutzak eskuratzea sustatzeko, bai eta herritarren sentsibilizazioa eta motibazioa sustatzeko ere;
31. Proposatzen du hezkuntza-maila guztietan, eta ingurune geografikoa edozein dela ere, atzerriko hizkuntzetako irakasle kualifikatuak egotea;
32. Gomendatzen du hizkuntza bizietako irakasleen Europako federazioei eta elkarteei aplikatu beharreko programei eta metodologiei buruz galdetzea;
33. Errepikatzen du ezen, helburu horiek lortzeko, irakurzaletasuna sustatzeko eta literatura-sorkuntza zabaltzeko politiken beharrezana dagoela;
34. Gogo onez hartzen du Batzordearen asmoa, zeinaren bidez abian jarri nahi baitira hedabideen eta teknologia berrien bidez hizkuntzak ikasteak dituen abantaila buruzko informazio- eta sentsibilizazio-kanpainak; kanpainok egiteko, Batzordeari eskatzen dio, oinarri gisa har ditzan haur migratzaileek hizkuntzak ikasteari buruzko eta jatorrizko herrialdeko hizkuntza eta kultura hartzen dituen estatu kidean irakasteari buruzko kontsultetatik ateratako ondorioak;
35. Informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilera gomendatzen eta bultzatzen du, hizkuntzak irakasteko ezinbesteko tresna gisa;
36. Berresten du ezen bere lehentasun politikoa Europar Batasuneko beste hizkuntza batzuk ikasiz hizkuntza-ezagutzak eskuratzea dela; hizkuntza horietako batek auzo-herrialde bateko hizkuntza izan behar du, eta besteak, berriz, nazioarteko “lingua franca” bat; bere ustez, horrek gaitasunak eta kualifikazioak emango lizkieke herritarrei gizarte demokratikoan parte hartzeko, herritartasunari, enplegarritasunari eta beste kultura batzuen ezagutza aktiboari dagokienez;
37. Iradokitzen du eleaniztasunaren maila egokia ere bermatzea komunikabide sozialetan eta Interneten eskainitako edukietan, eta, bereziki, Europar Batasunarekin zerikusia duten gune eta atari europarren hizkuntza-politikan, zeinetan erabat errespetatu behar baita Europako eleaniztasuna, Europar Batasuneko 23¹⁰⁹ hizkuntza ofizialei dagokienez behintzat;

---

¹⁰⁹ Kroaziera 2013an hizkuntza ofizial bihurtu eta gero, gaur egun, EBk 24 hizkuntza ofizial ditu: alemana, bulgariera, errumaniera, daniera, eslovakiera, esloveniera, espainiera, estoniera, finlandiera, frantsesa, greziera, hungariera, ingelesa, irlandera, italiara, kroaziera, letoniera, lituaniera, maltera, nederlandera, poloniera, portugesa, suediera eta txekiera.

Hizkuntzak ofizial bihurtu ziren urtearen arabera, hauxe dugu sailkapena:

1958: alemana, frantsesa, italiara eta nederlandera.

1973: daniera, eta inglesa.

1981: greziera.

1986: espainiera eta portugesa.

1995: finlandiera eta suediera.

2004: txekiera, eslovakiera, esloveniera, estoniera, hungariera, letoniera, lituaniera, maltera eta poloniera.

2007: bulgariera, irlandera eta errumaniera.

2013: kroaziera

38. Ohartzen da ezen telebistako programetan azpigituluak erabiltzeak EBko hizkuntzen ikaskuntza eta praktika erraztuko dituela eta ikus-entzunezko ekoizpenen kultura-ingurumariaren ulermena hobetuko duela;

39. EBri eskatzen dio aprobetxa ditzala Europako hizkuntzek haren kanpo-harremanetan berez dituzten onurak, eta eskatzen dio balio erantsi hori zaindu dezala munduko gainerako herrialdeekiko elkarriketa kultural, ekonomiko eta sozialaren esparruan, betiere EBk nazioartean duen presentzia indartzeko eta balioesteko, eta hirugarren herrialdeei mesede egiteko, EBk sustatutako garapen-politikaren espirituan;

40. Kontseiluari proposatzen dio, gizarte zibilarekin batera, hizkuntza-aniztasunari buruzko Europako lehenengo konferentzia antola dezala, gai hori sakon aztertzeko, eta hori guztia Nazio Batuetako Hizkuntza Indigenetako Adituen Nazioarteko Taldeak 2008ko maiatzeko zazpigarren bileran Gai Indigenetarako Foro Iraunkorraren txostenean egindako gomendioarekin bat etorritz (E/2008/43 txostena¹¹⁰);

41. Uste du, etengabeko ikaskuntzaren esparruan, behar beste bitarteko eman beharko litzatekeela adin-kategoria guztietako herritarrei beren hizkuntza-gaitasunak garatzen eta hobetzen laguntzeko, oinarri iraunkor batean oinarrituta, hizkuntzen ikaskuntza egokia iritsi ahal izango lukete, bai eta komunikazioa errazteko beste tresna batzuk iritsi ere, hizkuntzen ikaskuntza goiztiarra barne, haien gizarteratzea, lan-ikuspegiak eta ongizatea hobetzeko helburuarekin;

42. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die neurriak susta ditzatela egoera ahulean dauden pertsonen edo migratzaileak direnei edo gutxiengo nazionalentzakoak direnei hizkuntzen ikaskuntza errazteko, betiere harrerako herrialdeko edo erregioiko hizkuntza edo hizkuntzak ikas ditzaten, eta horren helburua gizarteratzea lortzea eta gizarte-bazterketaren aurka borrokatzea da; ohartzen da ezen etorkinek beren ama-hizkuntza erabili behar dutela beren hizkuntza-gaitasuna garatzeko; horrenbesterekin, estatu kideei eskatzen die susta dezatela pertsona bakoitzaren hizkuntza nagusiaren erabilera bezala hizkuntza nazional(ar)en ikaskuntza;

43. Europako hizkuntzen nazioarteko proiektioari babes handiagoa ematearen alde egiten du, zeren hizkuntzok Europako proiektuaren balio erantsia baitira; izan ere, funtsezkoak dira EBren eta hirugarren herrialdeen artean dauden lotura linguistiko, historiko eta kulturaletarako, herrialde horietan balio demokratikoak sustatzeko dagoen espirituarekin bat etorritz;

44. Uste du Europako enpresei, eta bereziki ETEei, laguntza eraginkorra eman behar zaiela hizkuntzak irakasteko eta erabiltzeko, betiere munduko merkatuetan eta, bereziki, goraka ari diren merkatuetara irits daitezen sustatze aldera;

45. Azpimarratzen du ezen kontsumitzaileek eskubidea dutela beren bizilekuko merkatuan saldutako produktuei buruzko informazioa toki horretako hizkuntza ofizialean edo ofizialetan jasotzeko;

46. Bereziki nabarmentzen ditu kultura-jatorri desberdinetako pertsonen arteko komunikazio-erak ekar ditzakeen arriskuak eta pertsona eleaniztunen eta elebakarren arteko gizarte-etena; bereziki adierazten du ezen hizkuntza-gaitasunik ezak oztopo handia izaten jarraitzen duela atzerriko langileak estatu kide askotan gizarte- eta lan-merkatura sartzeko; horregatik, Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die neurriak har ditzaten, betiere pertsona eleaniztunen, zeinek Europar

---

¹¹⁰ Ikusi <https://yanapaq.info/search/files/UNPFII07-2008-sp.pdf>

Batasunean aukera hobeak baitituzte, eta pertsona elebakarren arteko arraila murrizteko, azken hauek aukera askotatik baztertuta gelditzen baitira.

47. Uste du hirugarren herrialdeetako hizkuntzen ikaskuntza babestu behar dela, baita EBn ere;

48. Eskatzen du hizkuntza-gaitasunaren adierazleek EBko hizkuntza ofizial guztiak lehenbailehen barne har ditzatela, hark eragotzi gabe Europar Batasunean hitz egiten diren beste hizkuntza batzuetara ere zabaltzea;

49. Uste du ezen datu-bilketak lau hizkuntza-gaitasunei buruzko probak jaso behar dituela, hau da, idatzizko hizkuntzaren ulermena, ahozko hizkuntzaren ulermena, idatzizko adierazpena eta ahozko adierazpena;

50. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ahaleginak egin ditzatela koordinazio-metodo irekiaren bidez estatu kideen arteko lankidetzak hobetzeko, betiere eleaniztasunaren eremuan esperientzien eta jardunbide egokien trukea errazteko, kontuan hartuta ondorio ekonomiko positiboak, adibidez, enpresa eleaniztunetan gertatzen direnak;

51. Lehendakariari agintzen dio ebazpen hau Kontseiluari, Batzordeari eta estatu kideetako gobernu eta parlamentuei helarazteko.

6.2.13. Europako Parlamentuaren 2013ko irailaren 11ko ebazpena, desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzei eta Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunari buruzkoa¹¹¹

Europako Parlamentuak,

- Ikusirik Europar Batasunaren Tratatuen 2. artikulua eta 3. artikulua, 3. apartatua,
- Ikusirik Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 21. artikulua, 1. apartatua, eta 22. artikulua,
- Ikusirik Europako Batzordearen Euromosaic azterlana, Europako hizkuntzen desagertzearen berri ematen duena gaur egun indarrean diren lanabesek ez dituztelako babesten,
- Ikusirik Kultura-ondare immateriala babesteko Unescoren 2003ko urriaren 17ko Konbentzioa, ahozko tradizio eta adierazpideak kontuan hartzen dituen, hizkuntza barne, kultura-ondare immaterialaren bideratzaile den aldetik,
- Ikusirik Kultura-adierazpideen aniztasuna babestu eta sustatzeko Unescoren 2005eko urriaren 20ko Konbentzioa,
- Ikusirik Unescok argitaratutako Arriskuan dauden Munduko Hizkuntzen Atlasak,
- Ikusirik Europako Kontseiluko Europako Tokietako eta Erregioetako Botereen Lantaldearen 2010eko martxoaren 18ko ebazpena, «Les langues minoritaires : un atout pour le développement régional» (Hizkuntza gutxiak: garapen erregionalerako aukera) izenburupean (301/2010)¹¹²,
- Ikusirik Europako Kontseiluaren 12423/2010 txostena, 1769/2010 ebazpena eta 1944/2010 gomendia,
- Ikusirik Batzordearen 2008ko irailaren 18ko Adierazpena, «Eleaniztasuna: Europarentzat abantaila eta konpromiso partekatua» izenburupean (COM(2008)0566),
- Ikusirik Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2006ko abenduaren 18ko gomendia, bizitza osoko ikaskuntzarako gaitasun giltzarriari buruzkoa¹¹³,
- Ikusirik Erregioetako Lantaldearen iritzia, Lisboako Tratatuen arabera Hizkuntza-gutxiengo historikoen babesari eta garapenari buruzkoa¹¹⁴,

---

¹¹¹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2013-0350+0+DOC+XML+V0//EN>
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2013-0350+0+DOC+XML+V0//FR>
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2013-0350+0+DOC+XML+V0//ES>

¹¹² <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1671947&Site=DC>

¹¹³ Aldizkari Ofiziala, L 394, 2006-12-30koa, 10. or.

¹¹⁴ Aldizkari Ofiziala, C 259, 2011-09-02koa, 31. or.

- Ikusirik Kontseiluaren 2008ko azaroaren 21eko ebazpena, eleaniztasunari buruzko estrategia europarrari buruzkoa¹¹⁵,
- Ikusirik Europako Kontseiluaren 1992ko azaroaren 5eko Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna,
- Ikusirik Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala (1996),
- Ikusirik Gutxiengo Nazionalak Babesteko Esparru-konbentzioa (1995),
- Ikusirik haren 2004ko urtarrilaren 14ko ebazpena, kultura-aniztasuna babestu eta sustatzeari buruzkoa: Europako erregioen eta Unesco eta Europako Kontseilua bezalako nazioarteko erakundeen zeregina¹¹⁶, eta haren 2003ko irailaren 4ko ebazpena, Europako hizkuntza erregionalei eta gutxituei buruzkoa —hizkuntza gutxituak Europar Batasunean hedapenaren eta kultura-aniztasunaren testuinguruan—¹¹⁷,
- Ikusirik haren 2003ko urtarrilaren 14ko ebazpena, tokian tokiko eta erregioetako agintek Europaren eraikuntzan duten egitekoari buruzkoa¹¹⁸, Europako hizkuntza-aniztasunari dagokiona,
- Ikusirik haren 2009ko martxoaren 24ko ebazpena, eleaniztasunari buruzkoa: Eleaniztasuna: Europarentzat abantaila eta konpromiso partekatua¹¹⁹,
- Ikusirik Europako Parlamentuaren 2008ko irailaren 25eko ebazpena, Europako hirugarren sektoreko hedabideei buruzkoa¹²⁰,
- Ikusirik haren Erregelamenduaren 48. artikulua,
- Ikusirik Kultura eta Hezkuntza Batzordearen txostena (A7-0239/2013),

A. Aintzat harturik Lisboako Tratatuak Europar Batasunaren kultura- eta hizkuntza-ondarea bere zabalean babesteko eta sustatzeko helburua indartzen duela;

B. Aintzat harturik hizkuntzen eta kulturen aniztasuna Europar Batasunaren funtsezko sor-arau dela, Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 22. artikuluan finkatzen den bezala: «Batasunak kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna errespetatzen du»;

C. Aintzat harturik hizkuntzen aniztasuna herritarren eskubide gisa aitortuta dagoela Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 21. eta 22. artikuluetan eta, ondorioz, hizkuntza bakarra ezarri nahi izatea Batasunaren funtsezko balioak ahultzea eta urratzea dela;

D. Aintzat harturik desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak Europako kultura-ondarearen osagaitzat hartu beharko lirakekeela, eta ez helburu politiko, etniko nahiz lurraldetasunezkoak bultzatzeko bide gisa;

E. Aintzat harturik Europako hizkuntza guztiek balio eta duintasun bera dutela, bertako kulturen eta zibilizazioen osagai direla eta gizadiaren aberasgarri;

F. Aintzat harturik barne kohesio handiko gizarte eleaniztunek, eleaniztasuna modu demokratiko eta jasangarrian kudeatzen dutenek, pluraltasuna areagotzen

---

¹¹⁵ Aldizkari Ofiziala, C 320, 2008-12-16koa, 1. or.

¹¹⁶ Aldizkari Ofiziala, C 92 E, 2004-04-16koa, 322. or.

¹¹⁷ Aldizkari Ofiziala, C 76, 2004-03-25ekoa, 374. or.

¹¹⁸ Aldizkari Ofiziala, C 38 E, 2004-02-12koa, 167. or.

¹¹⁹ Aldizkari Ofiziala, C 117 E, 2010-05-06koa, 59. or.

¹²⁰ Aldizkari Ofiziala, C 8 E, 2010-01-14koa, 75. or.

dutela, irekiagoak direla eta hizkuntza-aniztasun orok dakarren aberastasuna handitzeko ere baliagarriagoak direla;

G. Aintzat harturik hizkuntza guztiek, baita desagertzeko arriskuan daudenek ere, Europar Batasunaren aberastasuna eta aniztasuna eta europar nortasunaren oinarriak indartzen dituzten historiaren, gizartearen eta kulturaren jakinbidea islatzen dutela eta, horregatik, herrialde bakoitzeko hizkuntza-aniztasuna eta desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak egotea aukera gisa ulertu behar dela, ez zama bat bezala, eta bere horretan bultzatu eta sustatu beharko lirakeela;

H. Aintzat harturik Unescok, Arriskuan dauden Munduko Hizkuntzen Atlasean zehazten duela hizkuntza bat desagertzeko arriskuan dela baldin eta honako irizpide zientifikoren bat edo batzuk betetzen ez baditu: hizkuntzaren belaunaldi arteko transmisioa, hiztun kopurua, hiztunen proportzioa biztanleria osoan, hizkuntzaren erabilera eremu publiko eta pribatuetan, hedabide berriekiko egoera, hizkuntza ikasteko eta irakasteko materialak egotea, gobernu eta instituzioen hizkuntzarekiko jarrerak eta politikak, ofizialtasuna eta erabilera ofiziala bereziki, hiztunen hizkuntzarekiko jarrera, dokumentazioaren mota eta kalitatea;

I. Aintzat harturik Kultura-adierazpideen aniztasuna babestu eta sustatzeko Unescoren 2005eko Konbentzioaren arabera estatu kideek kulturgintza, kultura-ondasunak eta zerbitzuak babesteko neurri egokiak hartu ditzaketela, bereziki ekintza, ondasun eta zerbitzu horietan erabilitako hizkuntzei dagozkien neurriak, bai bakoitzaren lurraldean kultura-adierazpideen aniztasuna sustatze aldera, bai nazioarteko akordioen mailan;

J. Aintzat harturik Europako Kontseiluaren Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, Batasunaren kide diren hamasei estatuk berronetsitakoa, desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen babeserako erreferentzia dela eta gutxiengoaren babeserako tresna, bi hauek izanik estatuek Batasunean sartzeko bete behar dituzten Kopenhageko irizpideetan finkatutako puntuetako bi;

K. Aintzat harturik Unescok dioenez Europako herrialde guztietan, itsasoz haraindiko Europaren mendeko lurraldeetan eta Batasuneko gizatalde nomaden baitan badirela belaunaldi artean ahoz baino transmititzen ez diren hizkuntzak eta, horrenbestekin, desagertzeko arriskuan direla jo behar dela; desagertzeko arriskuan dauden Europako zenbait hizkuntza, mugez gaindiko gizatalde batzuetan mintzatzen direla eta babes-maila desberdinak dituztela hiztunak kokatutako estatu kidearen edota erregioaren arabera;

L. Aintzat harturik, horrela, zenbait herrialde eta erregiotan badirela desagertzeko arriskuan dauden edota desagertzen ari diren hizkuntza erregional eta gutxituak, alboko herrialdeetan ofizialtasuna eta gehiengoa duten bitartean;

M. Aintzat harturik, naturaren aniztasun biologikoa bezalaxe, Europako kulturen eta hizkuntzen aniztasuna gure gizartearen garapen jasangarrirako beharrezko den ondare biziaren osagai direla eta, horregatik, desagertzeko arriskutik zaindu eta babestu beharra dagoela;

N. Aintzat harturik hizkuntza-aniztasunaren errespetuak gizarte-kohesioa indartzen duela, elkar-ulertzea, autoestimua eta irekitasuna areagotuz, eta hizkuntza-aniztasunak kulturarako irispidea errazten duela eta sormena eta kultura-artekotasuna pizten dituela, herrien eta herrialdeen arteko lankidetzaz bultzatzeaz gain;

O. Aintzat harturik Lisboako Tratatuaren 167. artikulua argi eta garbi adierazten duela «Batasunak estatu kideetako kulturen loratzea bultzatuko du, beren

aniztasun nazional eta erregionalarekiko errespetuaren barruan» eta, beraz, animatzen du ez bakarrik Batasuneko hizkuntza-ondarearen aberastasuna, aniztasun horren zati bat denez, zaindu eta babesteko ekitera, baizik eta baita ondare hori hobetzen eta loratzen ahalegintzera, estatu kideek garatutako politikez gain;

P. Aintzat harturik Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunak, hizkuntza ofizialez gain, estatu kideetako hizkuntza koofizialak, hizkuntza erregionalak eta inongo ofizialtasun-mailarik ez duten hizkuntzak ere hartzen dituela;

Q. Aintzat harturik desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzei buruz ari garenean lurralde jakin batean bakarrik arriskupean dauden hizkuntzak sartzen direla, eremu batean hiztun-kopurua nabarmen behera doanean eta errolda batetik hurrengora egindako estatistikek hiztunen kopurua nabarmen jaitsi dela erakusten dutenean;

R. Aintzat harturik estatu kideetako hizkuntza ofizialak arriskuan izan daitezkeela Batasunaren beste eremu batzuetan;

S. Aintzat harturik, zenbait hizkuntzaren egoeraren larriagatik, arreta berezia eskaini beharko litzaiekeela suntsitzeko arriskuan dauden hizkuntzei, kulturen eta hizkuntzen aniztasuna onartuz, jasaten dituzten aurreiritziak aurkaratzeko neurriak hartuz eta asimilazio-ikuspegia baztertuz, bai Europa mailan, bai estatuen mailan;

T. Aintzat harturik eraginkorrena ikasketak ama-hizkuntzan egitea dela;

U. Aintzat harturik haurrek ikasketak txiki-txikitatik ama-hizkuntzan eginez eta alboz albo hizkuntza ofiziala ikasiz, hizkuntza gehiago ikasteko ahalmena areagotuko dutela, eta eleaniztasuna europar gazteentzat abantailatsu dela;

V. Aintzat harturik Europar arriskuan dauden hizkuntzek jasaten duten mehatxua arindu daitekeela baldin eta bizitza publikoan eta justizia-administrazioan hizkuntza horiek modu proportzionalen tratatzen badira, betiere berdintasun-arauz eta aniztasunaren mesedetan;

W. Aintzat harturik hizkuntza baten irautean eta geroratzean garrantzi handia dutela sarritan eskolaz kanpoko heziketak eta heziketa ez-formalak, eta garrantzizkoa dela testuinguru horretan arte-elkarteek eta artistek betetzen duten lekua aitortzea;

X. Aintzat harturik desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen kontuei ez zaiela behar bezalako arreta berezia eskaini Europako Batzordearen eleaniztasunarekiko politiken esparruan; kontuan hartuz azken bi urte anitzeko finantza-esparruetan (2000-2007 eta 2007-2013) hizkuntza horientzako europar finantzaketak murrizketa nabarmenak jasan dituela, horren ondorioz hizkuntzon estualdiak areagotuz, eta hurrengo urte anitzeko finantza-esparruan (2014-2020) beste horrenbeste gertatu ez dadin kontu egin behar dela;

1. Eskatzen die Europar Batasunari eta estatu kideei arreta handiagoa eskaini diezaiotela desagertzeko arriskuan dauden Europako hainbat hizkuntzak jasaten duten egoera larriari eta konpromiso sendoa har dezatela Batasunaren hizkuntza- eta kultura-ondarearen aniztasun aparta zaintzeko eta sustatzeko, hizkuntzok suspertzeko politika ekintzaile eta handizaleak garatuz eta helburu horretarako arrazoizko aurrekontua bideratuz; gomendatzen du, halaber, politika horien xede izan dadila gizatalde horiek gorpuzten duten hizkuntza- eta kultura-aniztasunaz Europar Batasuneko herritarrak jabetzea; estatu kideak bultzatzen ditu desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak sustatzeko ekintza-planak aurkeztera,

Europako zenbait hiztun-erkidegotan eskuragarri dauden jarduera onenak partekatzean oinarrituta;

2. Eskatzen die estatu kideetako gobernuei gaitzetsi ditzatela desagertzeko arriskuan dauden hiztun-erkidegoen nortasunaren eta hizkuntzaren erabileraren zein horien kultura-instituzioen aurka bideratu diren edo bideratzen diren jarduera guztiak, dela diskriminazioaren bidez, dela behartutako zein zeharkako asimilazioaren bidez;

3. Dei egiten die oraindik egin ez duten estatu kideei Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna berronetsi eta indarrean jar dezaten; Gutuna, desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen babeserako erreferentziakoa dela adierazten du eta Kopenhageko irizpideetan zehaztutako gutxiengoaren babeserako tresnetako bat da, Europar Batasunera sartzeko estatuek bete beharrekoa;

4. Eskatzen die estatu kideei eta Batzordeari errespetatu ditzatela Kultura-adierazpideen aniztasuna babestu eta sustatzeko Unescok egindako 2005eko Konbentzioari atxiki zitzaizkionean hartu zituzten konpromisoak, bai beren lurraldeetan, bai nazioarteko akordioetan;

5. Eskatzen die Batasuneko agintariei gehitu dezatela hizkuntza-aniztasunaren benetako errespetua eta bereziki Europako hizkuntza ez-hegemonikoen babesa Batasunean estatu kide gisa sartzeko estatu guztiek bete beharreko baldintzen artean;

6. Eskatzen die Batzordeari eta estatu kideetako gobernuei eta erregioetako agintariei ezarri ditzatela programak desagertzeko arriskuan dauden hizkuntza-erkidegoenganako eta erkidego etnikoenganako tolerantzia, beren hizkuntza- eta kultura-balioekiko errespetua eta gizatalde horiekiko errespetua sustatzeko gizartean;

7. Ohartarazten ditu estatu kideetako gobernuek eta erregioetako agintariek kontuan izan dezatela desagertzeko arriskuan dagoen hizkuntza baten irauteak hizkuntza hori erabiltzen duen gizataldearen irautea eta garapena eskatzen dituela, eta, beraz, hizkuntza babesteko politikak abiaraztean, kultura eta hezkuntza kontuan hartzeaz gain, ikuspegi ekonomiko eta sozialak era kontuan izan behar direla;

8. Eskatzen dio Europako Batzordeari desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko neurri politiko zehatzak proposatu ditzala; eskatzen die, halaber, Europako Batzordeari eta Kontseiluari Tratatuak aitortzen dizkien eskumenen esparruan, desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak eta hizkuntza-aniztasuna babesteko Europar Batasunaren politikak finkatu eta programak planifikatu ditzatela, 2014-2020 epealdirako Batasunaren laguntza finantzariorako tresnak erabiliz, bereziki hizkuntza horiek dokumentatzeko programak eta baita hezkuntza- eta prestakuntza-programak, gizarteratze-programak, gazteria eta kirol arlokoak, ikerketa eta garapena, kultura eta komunikabideen programa, egitura-funtsak (Kohesio-funtsak, FEDER, Europako Gizarte-funtsa, Europako lurralde-lankidetzak, eta FEADER) eta teknologia berriak, gizarte-komunikabideak eta multimedia-plataformak sustatzeko sortutako tresna eta plataforma guztiak, edukien eta aplikazioen sorkuntzarako laguntzak barne; uste du tresna hauek gizatalde eta erregio horietaz haratagoko ekintza eta programa zabalagoetan, kulturaren zein ekonomiaren arloan, erabili behar direla; eskatzen dio Europako Batzordeari abiarazi dezala hausnarketa bat desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzekin lotutako proiektuek aurkitzen dituzten oztopo administratibo eta burokratikoiei buruz, eragindako hiztun-erkidegoen txikitasunaren ondorioz;

9. Eskatzen du, atzerapenik egin ezin daitekeenez, babes-ekintzetarako finantzaketa erraz eskuratzekoa izan dadila eta ahalik eta argiena, erabili nahi luketen eragileek epe jakinean eskuragarri izan dezaten arriskuan dauden hizkuntzei modu eraginkorrean laguntzeko;

10. Uste du Europar Batasunak estatu kideei lagundu behar diela eta bultzatu behar dituela desagertzeko arriskuan dagoen hizkuntza ama-hizkuntza gisa haurtzarotik ikastea ahalbidetuko duen hizkuntza-politika bat ezartzera; adierazten du, zientifikoki frogatu den bezala, bi hizkuntza edo gehiago ikastea sustatzea onuragarri izango litzatekeela haurrentzat eta aurrerago hizkuntza gehiago ikasten lagunduko liekeela, hizkuntza belaunaldi artean geroratzea indartzeaz gain, eta desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen hiltzunei laguntza konkretua emango liekeela ahulduta dagoen guneeetan belaunaldi arteko hizkuntza-transmisioa indarberritzeko;

11. Babesten du arriskuan dauden hizkuntzen irakaskuntza adin guztietako ikasleentzako metodologia egokiek indartzea, urrutiko irakaskuntza barne, eleaniztasunean eta hizkuntza-pluraltasunean oinarritutako benetako europar herritartasuna garatu dadin;

12. Ezagutzen ditu Batzordearen eleaniztasun-programak; irizten dio proiektugileek programa horiek eskaintzen dituzten aukerak baliatu ahal izan beharko litzaketela eta, kontuan harturik desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak irautearen alde borrokatzen diren hiztun-erkidegoak maiz oso talde txikiak izan ohi direla, eskatzen dio Batzordeari ez ditzala gizatalde horien intereseko programak dirulaguntzetatik salbuetsi finantza-ekarpenaren urriagatik, onuradun-kopuru mugatuagatik edota eragindako eremuaren txikitasunagatik, eta, aitzitik, programa horietarako irismena erraztu dezala eta argitaratu ditzala finantzaketa lortzeko baldintzei buruzko orientabideak emanez; eskatzen die estatu kideei desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzetako talde eta erkidego txiki horien bitartekari eta eragile bihurtu daitezela Batasunaren funtsak baliatu ditzaten, aldi berean gogoraraziz hizkuntza-aniztasunerako Europar Batasunaren finantzaketa ez dela aurreikusitako helburutik desbideratu behar, ez eta mehatxupeko hizkuntzak helburu politiko zabalagoak lortzeko erabiltzen dituzten ekintzak bultzatzeko erabili ere;

13. Uste du hizkuntza biziberritzeko politika arnasa luzeko ahalegina dela, alor desberdinetako askotariko ekintza koordinatuen plangintzan oinarritua, bereziki irakaskuntzan (haur- eta lehen-hezkuntza direlarik horretarako garrantzizkoenak, gurasoen hizkuntza-prestakuntzarekin batera), administrazioan, hedabideetako emanaldietan (irratia eta telebista-kateak sortzeko eta garatzeko aukera barne), artean eta bizitza publikoko alor guztietan. Horrek guztiak epe luzean eskuragarri izango diren baliabideak eskatzen ditu; uste du programa horiek lantzea, hiztun-erkidegoen arteko jarduera onenak partekatzea eta ebaluazio-prozedurak ezartzea sostengatu beharko liratekeela;

14. Gogorarazten du gehienbat ahozkoak diren hizkuntzen normalizazioa lortzeko ahaleginei eutsi beharra;

15. Eskatzen die estatu kideei arreta handiagoa jarri diezaietela eta gehiago lagundu diezaietela desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzei buruzko goi-mailako irakaskuntzari eta ikerketari;

16. Uste du teknologia berriak baliagarri gertatu daitezkeela desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzen ezagutza, zabalkundea, irakaskuntza eta irautea bultzatzeko;

17. Azpimarratzen du desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak familiaren baitan belaunaldi artean geroratzeko duen garrantzia eta baita hizkuntza horien irakaskuntza sustatzearena ere, beharrezko balitz hezkuntza-sistema berezi baten baitan; horregatik, bultzatzen ditu estatu kideak eta agintari erregionalak hezkuntza-politikak eta irakasmaterialak garatu ditzaten;
18. Uste du garrantzitsua dela, hizkuntzak indarberritzeko, baztertuta geratu diren hizkuntzak eta gehienbat familia girora mugatuta daudenak gizartean jendaurrean erabili ahal izatea;
19. Eskatzen dio Batzordeari lan egin dezala desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko eta sustatzeko programa eta ekimenak sortu dituzten nazioarteko erakundeekin, hala nola Unescorekin eta Europako Kontseiluarekin;
20. Gomendatzen die estatu kideei arriskuan dauden hizkuntzen bilakaeraren jarraipena egin dezatela, estatuko agintariak bezala hizkuntza propioak dituzten lurraldeetako agintariak, hizkuntza horiek ofizialak izan ala ez;
21. Irizten dio hedabideek, berriek bereziki, zeregin garrantzitsua bete dezaketela desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko orduan, etorkizuneko belaunaldiekiko bereziki; nabarmentzen du, gainera, teknologia berriak ere erabili zitezkeela helburu horiek lortzeko;
22. Eskatzen die bereziki toki-agintariei, hizkuntzak biziberritzeko neurriak hartu ditzatela egoera iraultzeko, azken hiztunaren heriotzak hizkuntza baten desagertzea baitakar eskuarki;
23. Uste du digitalizazioa hizkuntzen desagertzea saihesteko modu bat izan daitekeela; eskatzen die, beraz, toki-agintariei hizkuntza horietako liburuak eta grabazioak eta baita hizkuntza-ondarearen beste adierazpideak bildu ditzatela eta linean jarri ditzatela herritarren eskura;
24. Proposatzen du nazioarteko erkidegoak eta estatu kideek gaitu ditzatela desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen hiztun-erkidegoak jabetu daitezten beren hizkuntzak erabiltzea eta babestea balio bat dela bai gizataldearentzat berarentzat eta bai Europarentzat ere;
25. Eskatzen dio Batzordeari etengabe babestu dezala, hainbat programaren bitartez, desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak suspertzeko estatuez gaindiko sareak eta Europa mailako ekimen eta ekintzak, eta Unescok hasitako Arriskuan dauden Munduko Hizkuntzen Atlasara osatzen laguntzeko beharra azpimarratzen du, haren betikotasuna ziurtatuz, eta hizkuntza bakoitzaren egoeraren eta desagertzea saihesteko ezarritako politiken emaitzaren jarraipena egitea ahalbidetuko duen adierazle homogeneo sorta bat garatzeko;
26. Eskatzen dio Batzordeari Euromosaic azterlanarekin abiatutako ikerketari jarraitu diezaiola eta zerrendatu ditzala Europako hizkuntzaren baten desagertze-arriskua nabarmen gutxitu duten prebentzio-neurrien adibideak; gomendatzen du, hizkuntza-erkidegoen artean ezagutza, trebetasun eta jarduera onenak elkartrukatzea bultzatze aldera, Europako hizkuntza-sareek aztertu ditzatela, desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak zaintzeko, babesteko eta suspertzeko estatu kideek abian jarritako politikak, eta Batzordeak gomendioak egin ditzala horretan oinarrituta;
27. Eskatzen dio Batzordeari bultzatu dezala desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen ikaskuntzari eta indarberritzeari eta Europan herritar elebidun eta eleaniztunak izateak dakartzan onura kognitibo eta gizartekoiei buruzko ikerketa;

28. Eskatzen die estatu kideei, baldin eta oraindik egin ez badute, sinatu eta berronetsi ditzatela Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna eta 1995eko Gutxiengo Nazionalak Babesteko Esparru-konbentzioa;
29. Eskatzen dio Batzordeari Batasunean desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko neurri posibleak aztertu ditzala;
30. Eskatzen dio Batzordeari lagundu ditzala desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak sustatzen lagunduko duten proiektu pilotuak eta hiztun-erkidegoek eurek landutako ekintza-planak;
31. Uste du Batasunak hizkuntza-aniztasuna bultzatu behar duela hirugarren herrialdeekiko harremanetan eta, bereziki, Europar Batasunean sartu nahi dutenekikoetan;
32. Eskatzen dio Batzordeari gogoeta egin dezala desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babestu, zaindu eta suspertzeko Europa mailako neurri berezituak hartzeko aukeraz;
33. Uste du eleaniztasuna sustatzearekin lotutako programak funtsezko direla auzo-herrialdeen estrategia politikoetarako edota Europar Batasunean sartzeko hautagai eta hautagai potentzial direnenerako;
34. Uste du Batzordeak hizkuntzak indarberritzeari emandako laguntzak arreta berezia eman behar diela hedabide digitalen eremuko ekimenei, sare sozialak barne, belaunaldi gazteenak desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen alde konprometitu daitezen;
35. Uste du Batzordeak arreta jarri behar diola estatu kide eta erregio batzuen politikak arriskuan jartzen ari direla beren lurraldeetako hizkuntzen irautea, Europa mailan arriskuan ez badaude ere;
36. Ohartarazten du badirela webgune baliagarriak desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak sustatzeko proiektuetarako finantzaketa eskaintzen duten Europar Batasunaren programei buruzko informazioa zabaltzeko, eta eskatzen dio Batzordeari deialdi berri bat zabaldu dezala webgune horiek 2014-2020 epealdirako programekin eguneratzeko eta informazioa areagotu dezala, bereziki, dagokien hiztun-erkidegoei bideratuta;
37. Agindua ematen dio lehendakariari ebazpen hau Kontseiluari eta Batzordeari helarazi diezaiela, eta baita estatu kideetako gobernu eta parlamentuei ere.

6.2.14. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2016ko azaroaren 23koa, zeinu-hizkuntza eta zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalei buruzkoa (2016/2952(RSP))¹²¹

(2018/C 224/09)

Europako Parlamentuak,

— Ikusiz Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren (EBFT) 2., 5., 9., 10., 19., 168. eta 216.2 artikulua eta Europar Batasunaren Tratatuaren (EBT) 2. eta 21. artikulua,

— Ikusiz Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuna,

— Ikusiz Gorrentzako Zeinu-hizkuntzei buruzko 1988ko ekainaren 17ko¹²² eta Mimika-hizkuntzari buruzko 1998ko azaroaren 18ko ebazpenak¹²³,

— Ikusiz Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Konbentzioa (DBEO) eta hura Batasunean 2011ko urtarrilaren 21ean indarrean jartzea, Kontseiluaren 2009ko azaroaren 26ko 2010/48/EE Erabakiarekin bat etorritik, zeina baita Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Konbentzioa Europako Erkidegoak egiteari buruzkoa¹²⁴,

— Ikusiz 2016ko uztailaren 7ko Ebazpena, Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Konbentzioaren aplikazioari buruzkoa, eta arreta berezia jarritz Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Batzordearen azken oharretan¹²⁵,

— Ikusiz Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Batzordearen 2016ko 4. ohar orokorra, hezkuntza inklusiborako eskubideari buruzkoa¹²⁶,

— Ikusiz Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak babesteko Europako Hitzarmena, Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Ituna eta Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Ituna,

— Ikusiz Kontseiluaren 2000/78/EE Zuzentaraua, 2000ko azaroaren 27koa, enpleguan eta okupazioan tratu-berdintasunerako esparru orokorra ezartzeari buruzkoa (“Enpleguko Berdintasunari buruzko Zuzentaraua”)¹²⁷,

— Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2005eko irailaren 7ko 2005/36/EE Zuzentaraua, lanbide-kualifikazioak aitortzeari buruzkoa¹²⁸,

---

¹²¹ Europar Batasunaren Aldizkari Ofizialaren C 224/1 zenbakian, 2018ko ekainaren 27ko alean, argitaratua.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016IP0442>

¹²² DO C 187, 1988-7-18koa, 236. or.

¹²³ DO C 379, 1998-12-7koa, 66. or.

¹²⁴ DO L 23, 2010-1-27koa, 35. or.

¹²⁵ Onetsitako testuak, P8_TA(2016)0318.

¹²⁶ <http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/CRPD/GC/RighttoEducation/CRPD-C-GC-4.doc>

¹²⁷ DO L 303, 2000-12-2koa, 16. or.

¹²⁸ DO L 255, 2005-9-30koa, 22. or.

— Ikusiz 2016ko apirilaren 12ko Ebazpena, Erasmus+ eta Lanbide-hezkuntza eta heziketan (LHH) mugikortasuna sustatzeko beste tresna batzuei buruzkoa — ikaskuntza iraunkorrean oinarritutako ikuspegia¹²⁹—,

— Ikusiz Berdintasunari eta Diskriminaziorik ezari buruzko Gazteriaren Europako Foroaren dokumentua¹³⁰,

— Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2015eko abenduaren 2ko zuzentarau-proposamena, estatu kideen lege-, erregelamendu- eta administrazio-xedapenak hurbiltzeari buruzkoa, produktuen eta zerbitzuen irisgarritasun-baldintzei dagokienez (COM(2015)0615),

— Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2012ko abenduaren 3ko zuzentarau-proposamena, sektore publikoko organismoen webguneen irisgarritasunari buruzkoa (COM(2012)0721),

— Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2010eko urriaren 20ko 2010/64/EB Zuzentzua, prozesu penaletako interpretazio- eta itzulpen-eskubideari buruzkoa¹³¹,

— Ikusiz Zeinu-hizkuntzaren interpreteen Europako Foroaren (EFSLI) argitalpena, zeinu-hizkuntzaren interpreteen ikaskuntzaren emaitzei eta haien prestakuntzarako aukera-berdintasunaren aldeko ebaluazio-jarraibideei buruzkoa eta Europar Batasun osoko herritar gorrentzako kalitatezko zerbitzuei buruzkoa¹³²,

— Ikusiz EFSLIk eta Gorren Europako Batasunak (EUD) nazioarteko eta Europako bileretan zeinu-hizkuntzen interpreteentzat emandako orientabideak¹³³,

— Ikusiz Konferentzien Interpreteen Nazioarteko Elkarteak (KINE) talde mistoetan lan egiten duten ahozko hizkuntzen interpreteentzat emandako orientabideak¹³⁴,

— Ikusiz atzerrian lan egiten dutenek edo ikasten dutenek zeinu-hizkuntza interpretatzeko zerbitzuak jasotzeko duten eskubideari buruz EFSLIk egindako txostena¹³⁵,

— Ikusiz Erregelamenduaren 123. artikulua 2. apartatua,

A. Kontuan hartuz ezen, eskubide osoko herritar diren aldetik, desgaitasuna duten pertsona guztiek, bereziki emakumeek eta haurrek, gorrek eta hipoakusikoek, zeinu-hizkuntza erabiltzen dutenek zein hura erabiltzen ez dutenek, eskubide-berdintasuna dutela, eta eskubidea dutela duintasun besterenezinerako, tratu-berdintasunerako, bizitza independenterako, autonomiarako eta gizartean bete-betea parte hartzeko;

B. Kontuan hartuz ezen EBFTk Batasunari betebeharra ezartzen diola, bere politikak eta jarduketak zehaztean eta exekutatzean, gertatzen den desgaitasun-diskriminazio ororen aurka borrokatzeko (10. artikulua), eta, era berean,

---

¹²⁹ Onetsitako testuak, P8_TA(2016)0107.

¹³⁰ http://www.youthforum.org/assets/2016/04/0099-16_Policy_Paper_Equality_Non-discrimination_FINAL2.pdf

¹³¹ DO L 280, 2010-10-26koa, 1. or.

¹³² <http://efsl.org/publications>

¹³³ <http://efsl.org/efslibli/wp-content/uploads/2012/09/SL-Interpreter-Guidelines.pdf>

¹³⁴ <http://aiic.net/page/6701/guidelines-for-spoken-language-interpreters-working-in-mixed-teams/lang/1>

Pfau, R., Steinbach M. & Bencie W., eds. (2012) «Sign Language: An International Handbook» (Zeinu-hizkuntza: nazioarteko eskuliburu bat). De Gruyter.

¹³⁵ <http://efsl.org/efslibli/wp-content/uploads/2012/09/R1101-The-right-to-sign-language-interpreting-services-when-working-or-studying-abroad.pdf>

diskriminazio-mota horri aurre egiteko lege-xedapenak hartzeko ahala ematen diola (19. artikulua);

C. Kontuan hartuz ezen Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuneko 21. eta 26. artikuluek berariaz debekatzen dutela desgaitasunagatiko diskriminazioa, eta desgaitasuna duten pertsonak gizartean baldintza berberetan parte hartzea aurreikusten dutela;

D. Kontuan hartuz ezen Europar Batasunean ¹³⁶ gutxi gorabehera milioi bat erabiltzaile gorrek erabiltzen dituztela zeinu-hizkuntzak, eta 51 milioi herritar hipoakusiko daudela¹³⁷, horietako askok zeinu-hizkuntza ere erabiltzen dutela;

E. Kontuan hartuz ezen zeinu-hizkuntza nazionalak eta erregionalek hizkuntza natural baten berezko ezaugarri guztiak dituztela eta berezko gramatika eta joskerak dituztela, ahozko hizkuntzek bezala¹³⁸;

F. Kontuan hartuz ezen Batasunaren eleaniztasun-politikak atzerriko hizkuntzen ikaskuntza sustatzen duela eta haren helburuetako bat dela europar guztiak, ama-hizkuntzaz gain, gutxienez bi hizkuntzaz hitz egitea; zeinu-hizkuntza nazionalak eta erregionalak ikasteak eta sustatzeak helburu hori lortzen lagun dezaketela;

G. Kontuan hartuz ezen irisgarritasuna aurretiazko betekizuna dela desgaitasuna duten pertsonak modu independentean bizi ahal izateko eta gizartean bete-betean eta baldintza berdinetan parte hartu ahal izateko¹³⁹;

H. Kontuan hartuz ezen irisgarritasuna ez dela soilik ingurunearen irisgarritasun fisikora mugatzen, baizik eta informazioaren eta komunikazioaren irisgarritasuna ere barne hartzen duela, baita zeinu-hizkuntzan aurkeztutako edukiak ere¹⁴⁰;

I. Kontuan hartuz ezen zeinu-hizkuntzen interprete profesionalen helburuak eta eginkizunak eta ahozko hizkuntzen interpreteenak berdinak direla;

J. Kontuan hartuz ezen zeinu-hizkuntzaren interpreteen egoera heterogeneoa dela estatu kideetan, zeren senideen laguntza informaletik hasi eta unibertsitate-prestakuntza eta kualifikazio osoa duten interprete profesionaletaraino iristen baita;

K. Kontuan hartuz ezen estatu kide guztietan zeinu-hizkuntzaren interprete profesional eta kualifikatuak falta direla, eta zeinu-hizkuntzen erabiltzaileen eta interpreteen arteko ratioa 8:1 eta 2.500:1 artekoa dela, 160:1 batezbestekoarekin¹⁴¹;

L. Kontuan hartuz ezen eskabidea ¹⁴² aurkeztu dela, zeinean eskatzen baitzaio Parlamentuari onar dezala eskaerak Batasuneko zeinu-hizkuntza nazionaletan eta erregionaletan aurkeztea;

M. Kontuan hartuz ezen Europar Batasuneko Zeinu-hizkuntzei buruzko Bruselako Adierazpenak¹⁴³ zeinu-hizkuntza naturalen erabilera ez diskriminatzailearen alde egiten duela, Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen

---

¹³⁶ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-511_es.htm

¹³⁷ «European Federation of Hard of Hearing People» EFHOH (Entzumen-arazoak dituzten Pertsonen Europako Federazioa) http://www.efhoh.org/about_us

¹³⁸ Brentari, D., ed. (2010) Sign Languages. Cambridge University Press.

¹³⁹ DBEOko Batzordearen 2. ohar orokorra, CRPD/C/GC/2.

¹⁴⁰ Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Konbentzioa, 9. artikulua.

¹⁴¹ WIT, M. de (2016, laster argitaratzeko). “Sign Language Interpreting in Europe” (“Zeinu-hizkuntzaren interpretazioa Europan”), 2016ko edizioa.

¹⁴² 1056/-16 eskaera.

¹⁴³ Bruselako Adierazpena (2010), Gorren Europako Batasuna (EUD), http://www.eud.eu/files/8514/5803/7674/brussels_declaration_FINAL.pdf

Konbentzioak eskatzen duen bezala, zeina Batasunak eta estatu kide guztiek berronetsi baitute, batek izan ezik;

N. Kontuan hartuz ezen telebista publikoko eta pribatuko azpтитuluen maila eta kalitatea nabarmen aldatzen dela estatu kideen artean, zeren aldatzen baita % 10 baino gutxiagotik ia % 100era, kalitatea oso aldakorra delarik¹⁴⁴; kontuan hartuz ezen estatu kide gehienetan datuak falta direla telebistako zeinu-hizkuntzaren interpretazio-mailari buruz;

O. Kontuan hartuz ezen hizkuntza-teknologia berrien garapena zeinu-hizkuntzen erabiltzaileentzat onuragarria izan litekeela;

P. Kontuan hartuz ezen DBEOren arabera, arrazoizko egokitzapenak ukatzea diskriminazioa dela, eta, Enpleguko Berdintasunari buruzko Zuzentarauaren arabera, arrazoizko egokitzapenak egin behar direla tratu-berdintasunaren printzipioa errespetatzen dela bermatzeko;

Q. Kontuan hartuz ezen gaur egun ez dagoela irispiderik herritar gorrek, gor-itsuek eta hipoakusikoek Europako Parlamentuko diputatuekin eta Europako instituzioen administratzaileekin eta Batasuneko instituzioetatik pertsona horiekin zuzenean komunikatzeko;

Zeinu-hizkuntzaren interprete kualifikatuak eta profesionalak

1. Nabarmentzen du ezen zeinu-hizkuntzaren interprete kualifikatuak eta profesionalak behar direla, eta ikuspegi honen bidez soilik erantzun ahal izango zaiela:

a) estatu kideetan eta Batasuneko instituzioetan zeinu-hizkuntza nazionalak eta erregionalak ofizialki aitortzea,

b) prestakuntza arautua (unibertsitatekoa edo antzekoa, hiru urteko arduraldi osoko ikasketen baliokidea, zeina baitagokio ahozko hizkuntzen interpreteen derrigorrezko prestakuntzari)¹⁴⁵,

c) erregistroa (egiaztatze ofizialeko sistema eta kalitate-kontrola, etengabeko lanbide-hobekuntza bezala),

d) lanbidearen aitortze ofiziala;

2. Aitortzen du zeinu-hizkuntzak interpretatzeko kalitate handiko zerbitzuak ematea:

a) kalitatearen ebaluazio objektiboaren mende dagoela, eta alde interesdun guztiek parte hartzen dutela,

b) lanbide-kualifikazioetan oinarritzen dela,

c) gorren erkidegoa ordezkatzan duten adituen parte-hartzea behar duela;

d) zeinu-hizkuntzaren interpreteak prestatzeko eta enplegatzeko baliabide nahikoak izatearen mende dagoela;

3. Aitortzen du zeinu-hizkuntzaren interpretazioa ordainsari egokia merezi duen zerbitzu profesionala dela;

---

¹⁴⁴ EFHOH (2015). "State of subtitling access in EU" ("Europar Batasunean azpтитulazioa iristeko egoera). Hemen eskura daiteke: http://media.wix.com/ugd/c2e099_0921564404524507bed2ff3648781a3c.pdf

¹⁴⁵ EFSLI (2013), "Learning Outcomes for Graduates of a Three Year Interpreting Training Programme" ("Hiru urteko iraupena duen interpretazioko prestakuntza-programa bateko diplomadunentzako ikaskuntza-emaitzak).

Irisgarritasunaren eta arrazoizko doikuntzen arteko bereizketa¹⁴⁶

4. Aitortzen du ezen irisgarritasunak talde jakin batzuei mesede egiten diela eta pixkanaka aplikatzen diren arauen multzo batean oinarritzen dela;
5. Jakitun da ezin dela zama neurrigaberik edo bidegaberik alegatu irisgarritasuna bermatzen ez dela justifikatzeko;
6. Aitortzen du ezen arrazoizko egokitzapenak pertsonari buruzkoak direla eta irisgarritasunaren eginbeharraren osagarri direla;
7. Era berean, adierazten du ezen pertsona batek neurriak eska ditzakeela arrazoizko egokitzapenak egiteko, baita irisgarritasuna bermatzeko betebeharra bete ondoren ere;
8. Uste du ezen zeinu-hizkuntzaren interpretazioa ematea irisgarritasuneko neurri bat edo arrazoizko doikuntza bat izan daitekeela, egoeraren arabera;

Irisgarritasuna

9. Nabarmentzen du ezen herritar gorrek, gor-itsuek eta hipoakusikoek gainerakoek informazio eta komunikazio bera iritsi behar dutela zeinu-hizkuntzaren interpretazioaren, azpitoluen, ahots-egagutzaren edo komunikazio-modu alternatiboen bidez, ahozko hizkuntzen interpretazioa barne;
10. Azpimarratzen du ezen zerbitzu publikoek eta gobernu-zerbitzuek, lineako edukiek barne, zuzeneko bitartekarien bidez irisgarriak izan behar dutela, *in situ* dauden zeinu-hizkuntzaren interpreteen bidez, bai eta Internet eta urruneko zerbitzu alternatiboen bidez ere, hala komeni denean;
11. Konpromisoa berresten du prozesu politikoa, besteak beste, ahalik eta irisgarrien egiteko zeinu-hizkuntzen interprete profesionalen zerbitzuen bitartez; adierazten du ezen horrek hauteskundeak, kontsulta publikoak eta bestelako egintzak barne hartzen dituela;
12. Nabarmentzen du ezen hizkuntza-teknologiak gero eta zeregin handiagoa dutela eremu digitalerako irispidea berdintasunean eskaintzeko mundu guztiari;
13. Irisgarritasuna bermatzeko gutxieneko arau batzuen garrantzia aitortzen du, batez ere teknologia berriei eta goraka ari direnei begira, hala nola Internet bidez zerbitzuak ematea zeinu-hizkuntza interpretatzeko eta azpitoluak jartzeko;
14. Adierazten du ezen osasun-arreta ematea estatu kideen eskumena den arren, gorren, gor-itsuen eta hipoakusikoen beharrezan arduratu beharko lukeela, adibidez, zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalak emanez eta langileak sentsibilizatzeko prestakuntza emanez, eta arreta berezia eskainiz emakumeei eta haurrei;
15. Aitortzen du ezen gorren, gor-itsuen eta hipoakusikoen justiziarako irispidearen berdintasuna soilik berma daitekeela, baldin eta kualifikazio egokia duten zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalak jartzen badira;
16. Jakitun da oso garrantzitsua dela interpretazio- eta itzulpen-zerbitzu zuzen eta zehatzak izatea, batez ere auzitegietan eta beste ingurumari juridiko batzuetan; beraz, errepikatzen du ezen garrantzitsua dela zeinu-hizkuntzen interprete profesional espezializatuak eta oso kualifikatuak izatea, bereziki ingurumari horietan;

---

¹⁴⁶ CRPD/C/GC/4, 28. apartatua.

17. Nabarmentzen du ezen laguntza eta neurri espezifikoak areagotu behar direla, hala nola zeinu-hizkuntzen interpretazioa, eta hondamendiei buruzko informazioa denbora errealean eta idatziz iristea, betiere desgaitasunen bat duten pertsonen alde, arrisku-egoeretan, gatazka armatuetan, giza larrialdietan eta hondamendi naturaletan¹⁴⁷;

Enplegua, hezkuntza eta prestakuntza

18. Adierazten du ezen arrazoizko doikuntza-neurriak hartu behar direla, besteak beste, zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalen zerbitzuak ematea, betiere enplegurako, hezkuntzarako eta prestakuntzarako irispidea baldintza berdinetan bermatze aldera;

19. Nabarmentzen du ezen informazio orekatua eta osoa eman behar dela zeinu-hizkuntzari buruz eta entzuteko desgaitasuna dakarren guztiari buruz, horrela gurasoek erabakiak jakinaren gainean hartu ahal izan ditzaten, seme-alaben interesik onena zainduz;

20. Nabarmentzen du ezen goiz esku hartzeko programak funtsezkoak direla haurrentzat, bizitzarako gaitasunak garatzeari dagozkionez, hizkuntza-gaitasunak barne; era berean, adierazten du ezen egokiena dela programa horiek gorren portaera-ereduak txertatzea;

21. Azpimarratzen du ezen ikasle gorrek, gor-itsuek eta hipoakusikoeak eta haien gurasoek aukera izan behar dutela beren inguruko zeinu-hizkuntza erregionala edo nazionala ikasteko eskolaurreko eta eskolako zerbitzuen bitartez¹⁴⁸;

22. Behin eta berriz dio zeinu-hizkuntza ikasketa-programetan sartu behar dela, zeinu-hizkuntzaren inguruan sentsibilizatzeko eta haren erabilera areagotzeko;

23. Azpimarratzen du ezen neurriak hartu behar direla gorren erkidegoen hizkuntza-identitatea aitortzeko eta sustatzeko¹⁴⁹;

24. Estatu kideei eskatzen die zeinu-hizkuntzaren ikaskuntza sustatzeko, atzerriko hizkuntzena bezalaxe;

25. Nabarmentzen du ezen zeinu-hizkuntzaren interprete kualifikatuek eta zeinu-hizkuntzan gaituta dauden eta hezkuntza elebidun inklusiboko inguruneetan eraginkortasunez lan egiteko behar diren gaitasunak dituzten irakasleek funtsezko ekarpena egiten dutela haur eta gazte gorren eskola-arrakastarako eta arrakasta akademikorako, eta irakaskuntzan emaitza hobek eta epe luzerako langabezia-tasa txikiagoak lortzen laguntzen dutela;

26. Nabarmentzen du ezen, oro har, ez dagoela zeinu-hizkuntzaren eskuliburu elebidunik ez eta material didaktikorik formatu eta hizkera irisgarrietan;

27. Eskatzen du Batasunean gorren, gor-itsuen eta hipoakusikoen zirkulazio askearen printzipioa errespetatzen dela bermatzeko, bereziki Erasmus+ eta antzeko mugikortasun-programen ingurumarian, eta orobat eskatzen du jagon behar dela parte-hartzaileei neurri kanpoko zamak ez emateko interpretazio-beharrizanez arduratu behar izateagatik;

28. Pozik hartzen du Desgaitasunaren Europako Txartelaren inguruko proiektu pilotua; deitoratzen du zeinu-hizkuntzen interpretazioa ez egotea proiektuan

---

¹⁴⁷ Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Konbentzioa, 11. artikulua.

¹⁴⁸ http://www.univie.ac.at/designbilingual/downloads/De-Sign_Bilingual_Findings.pdf.

¹⁴⁹ DBEO ren Batzordearen 4. ohar orokorra, CRPD/C/GC/4; hemen eskura daiteke: <http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/CRPD/GC/RighttoEducation/CRPD-C-GC-4.doc>

sartuta, horrek nabarmen oztopatzen baitu langile eta ikasle gorren, gor-itsuen eta hipoakusikoen zirkulazio-askatasuna Batasunean;

Europar Batasuneko instituzioak

29. Aitortzen du ezen Batasuneko instituzioek jardunbide egokien eredu izan behar dutela, bai langileentzat, bai kargudunentzat, bai bekadunentzat, baita Batasuneko herritarren aurrean ere, betiere arrazoizko doikuntzei eta irisgarritasunari dagokienez, besteak beste, zeinu-hizkuntzen interpretazioari dagokionez;

30. Pozik hartzen du ikustea gaur egun Batasuneko instituzioek, beharrianen arabera, ekitaldi publikoen eta batzorde-bileren irisgarritasuna aurreikusten dutela; uste du ezen azpтитuluak eta ahots-ezagutza neurri alternatibotzat hartu behar direla, zeinak bidezkoak eta beharrezkoak baitira zeinu-hizkuntza erabiltzen ez duten hipoakusikoentzat, eta garrantzitsuak baitira, era berean, Batasuneko instituzioetako enplegatuentzat, arrazoizko doikuntzei dagozkionez, betiere Enpleguan eta okupazioan tratu-berdintasuna emateko esparru orokorrari buruzko 2000/78/EE, 2000 Zuzentarauaren 5. artikularekin bat etorri;

31. Aitortzen du ezen Batasuneko instituzioek badutela sistema bat zeinu-hizkuntzen interpretazioa errazteko euren interpretazio-zerbitzuen bidez, irisgarritasuna bermatze aldera; instituzioei eskatzen die lehendik dauden sistemak ere erabil ditzatela langileei edo kargudunei arrazoizko egokitzapenak egiteko orduan, bai pertsonak bai instituzioek jasaten dituzten administrazio-zamak eraginkortasunez murrizte aldera;

32. Instituzioei gogo berok eskatzen die ofizialki eman diezaietela zeinu-hizkuntzen interpretatzaileei ahozko hizkuntzen interpretatzaileei ematen zaien kontsiderazio bera instituzioei edota haien langileei eta kargudunei ematen dizkieten interpretazio-zerbitzuei dagokienez, laguntza teknologikorako, prestatzeko materialerako eta dokumentuetarako irispidea barne;

33. Eurostati eskatzen dio zaindu dezala zeinu-hizkuntzaren erabiltzaile gorrei, gor-itsuei eta hipoakusikoei buruzko estatistikak eman diezazkiela Batasuneko instituzioei, azkenok desgaitasunaren eta hizkuntzen arloan dituzten politikak hobeto zehaztu, aplikatu eta aztertu ditzaten;

34. Parlamentuko bisitarien zerbitzuari eskatzen dio kontuan har ditzala bisitari gorren, gor-itsuen eta hipoakusikoen beharrianak, betiere zeinu-hizkuntza erregional edo nazional batean zuzenean sartzeko aukera eta ahotsa ezagutzeko zerbitzuak eskainiz;

35. Instituzioei eskatzen die Batasunaren INSIGN proiektu pilotu osoa exekuta dezaten; proiektu horrek Parlamentuaren 2012ko abenduaren 12ko erabakiari erantzuten dio, zeina baita zeinu-hizkuntzaren aplikazio eta zerbitzu bat denbora errealean ezartzeari buruzkoari, eta haren helburua baita gorren eta hipoakusikoen eta Batasuneko instituzioen arteko komunikazioa hobetzea¹⁵⁰;

36. Lehendakariari agintzen dio ebazpen hau Kontseiluari, Batzordeari eta estatu kideetako gobernu eta parlamentuei helarazteko.

---

¹⁵⁰ <http://www.eud.eu/projects/past-projects/insign-project/>

6.2.15. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2018ko otsailaren 7koa, Batasuneko estatu kideetako gutxiengoaren babesari eta diskriminaziorik ezari buruzkoa (2017/2937(RSP))¹⁵¹

(2018/C 463/03)

Europako Parlamentuak,

- Ikusiz Europar Batasunaren Tratatuaren (EBT) 2. eta 3. artikulua,
- Ikusiz Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 10. 19., 21. eta 167. artikulua,
- Ikusiz EBFren 20. eta 227. artikuluetan eta Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuneko 44. artikuluan jasotako eskea egiteko eskubidea,
- Ikusiz Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuneko 21. eta 22. artikulua,
- Ikusiz EBTren hitzaurrea,
- Ikusiz Europako Kontseiluaren Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparrukonbentzioa, Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak babesteko Hitzarmenaren 12. protokoloa eta Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna,
- Ikusiz Kontseiluaren 2000/43/EE Zuzentaraua, 2000ko ekainaren 29koa, zeina baita pertsonen, horien arraza- nahiz etnia-jatorria gorabehera, tratu-berdintasunaren printzipioa aplikatzeari buruzkoa ¹⁵² (Arraza-berdintasunari buruzko Zuzentaraua),
- Ikusiz Kontseiluaren 2000/78/EE Zuzentaraua, 2000ko azaroaren 27koa, enpleguan eta okupazioan tratu-berdintasunerako esparru orokorra ezartzeari buruzkoa ¹⁵³ (“Enpleguko Berdintasunari buruzko Zuzentaraua”),
- Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2004/38/EE Zuzentaraua, zeina baita Batasuneko herritarrak eta haien senideak estatu kideen lurraldeetan aske ibiltzeko eta bizitzeko eskubideari buruzkoa, eta zeinaren bidez 1612/68/EEE Erregelamendua aldatu baitzen, eta 64/221/EEE, 68/360/EEE, 72/194/EEE, 73/148/EEE, 75/34/EEE, 75/35/EEE, 90/364/EEE, 90/365/EEE eta 93/96/EEE ¹⁵⁴ (Zirkulazio-askatasunari buruzko Zuzentaraua) zuzentarauak indargabetu baitziren,

---

¹⁵¹ P8_TA(2018)0032. Europar Batasunaren Aldizkari Ofizialaren 2018ko abenduaren 21eko alean, argitaratua.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2018:463:FULL>

¹⁵² DO L 180, 2000-7-19koa, 22. or.

¹⁵³ DO L 303, 2000-12-2koa, 16. or.

¹⁵⁴ DO L 158, 2004-4-30koa, 77. or.

- Ikusiz Europar Batasuneko Justizia Auzitegiko Auzitegi Nagusiaren 2017ko otsailaren 3ko epaia, zeina baita T-646/13, *Minority SafePack* gaiari buruzkoa —*one million signatures for diversity in Europe* /Batzordea—¹⁵⁵,
- Ikusiz haren ebazpenak, oinarrizko eskubideek Europar Batasunean duten egoerari buruzkoak,
- Ikusiz 2005eko ekainaren 8ko Ebazpena, zeina baita Europar Batasunean gutxiengoen babesari eta diskriminazioaren aurka borrokatzeko politikei buruzkoa¹⁵⁶,
- Ikusiz 2013ko irailaren 11ko Ebazpena, zeina baita desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzei eta Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunari buruzkoa¹⁵⁷,
- Ikusiz 2014ko martxoaren 12ko Ebazpena, zeina baita EBko herritarrei buruzko 2013ko txostenari buruzkoa —EBko herritarrak: zuen eskubideak, zuen etorkizuna¹⁵⁸,
- Ikusiz 2016ko abenduaren 15eko Ebazpena, Eskaren Batzordearen 2015eko jarduerari buruzkoa¹⁵⁹,
- Ikusiz 2017ko urriaren 25eko Ebazpena, zeina baita ijitoak Batasunean integratzeko alderdiei buruzkoa, oinarrizko eskubideei dagokienez: ijitoen aurkako borrokari aurre egitea¹⁶⁰,
- Ikusiz 2017ko abenduaren 12ko Ebazpena, Europar Batasuneko herritarrei buruzko 2017ko txostenari buruzkoa: Aldaketa demokratikoko Batasunean herritarren eskubideak indartuz¹⁶¹,
- Ikusiz 2017ko apirileko azterlana, zeina Europako Parlamentuko Gai C Sailak agindu baitzuen Eskaren Batzordeak eskatuta, eta zeinaren gaia baitzen “As emerging from petitions received” izenekoa (Jasotako eskaeretan ikusitako diskriminazio-kasuak),
- Ikusiz 2017ko abuztuko azterlana, zeina Europako Parlamentuko Gai C Sailak agindu baitzuen, Askatasun Zibilen, Justiziaren eta Barne-gaien Batzordeak eskatuta, eta zeinaren izenburua baitzen “Towards a comprehensive EU protection system for minorities” (Batasuneko gutxiengoen babes orokorraren sistema baterantz),
- Ikusiz 2017ko maiatzeko azterlana, zeina Europako Parlamentuko Gai B Sailak agindu baitzuen, Kultura eta Hezkuntza Batzordeak eskatuta, eta zeinaren izenburua baitzen “Minority Languages and Education: Best Practices and Pitfalls” (Hizkuntza gutxituak eta hezkuntza: jardunbide onenak eta zailtasunak),
- Ikusiz Eskaren Batzordeak 2017ko maiatzaren 4an antolatu zuen entzunaldi publikoa, zeinaren izenburua baitzen “Europar Batasuneko estatu kideetan Batasuneko herritarrak diskriminatzearen aurkako borroka eta gutxiengoen babesa”¹⁶²,

---

¹⁵⁵ ECLI:EU:T:2017:59.

¹⁵⁶ DO C 124 E, 2006-5-25ekoa, 405. or.

¹⁵⁷ DO C 93, 2016-3-9koa, 52. or.

¹⁵⁸ DO C 378, 2017-11-9koa, 146. or.

¹⁵⁹ Onetsitako testuak, P8_TA(2016)0512.

¹⁶⁰ Onetsitako testuak, P8_TA(2017)0413.

¹⁶¹ Onetsitako testuak, P8_TA(2017)0487.

¹⁶² <http://www.europarl.europa.eu/cmsdata/117287/peti-hearing-programme-20170504-en.pdf>

— Ikusiz Erregelamenduaren 216. artikulua 2. apartatua,

A. Kontuan hartuz Eskaeren Batzordeak zenbait eskaera jaso dituela, zeinek islatzen baitute badela kezkarik Batasuneko gutxiengoetako herritarrek diskriminatzen dituzten zenbait jardunbideren inguruan, eta planteatutako gaien buruzko entzunaldia antolatuta duela;

B. Kontuan hartuz ezen gutxiengoaren eskubideen eta zuzenbide-estatuaren printzipioaren artean lotura handia dagoela; EBTren 2. artikulua berariaz aipatzen dituela gutxiengoetako pertsonen eskubideak, eta eskubide horiek tratatuetan jasotako gainerako eskubideei emandako tratua bera merezi dutela;

C. Kontuan hartuz ezen EBFTren 10. artikulua ezartzen duela, politika eta ekintzak zehaztu eta exekutatzeko lanetan, Batasuna ahaleginduko dela sexua, arraza edo jatorri etnikoa, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa arrazoi dituen diskriminazio ororen kontra borrokatzen;

D. Kontuan hartuz ezen, nazioarteko akordioak gutxiengoaren eskubideei dagozkien esparru sendoa badira ere, oraindik ere hobetzeko tarte handia dagoela gutxiengoaren eskubideen babesa Europar Batasunean praktikan jartzeko moduari dagokionez;

E. Kontuan hartuz ezen pertsona guztiek eskubide eta betebeharrak berberak dituztela Batasunean gizarteko kide aktibo eta integratuak izategatik;

F. Kontuan hartuz ezen gutxiengoaren eskubideak defendatzea funtsezko betekizuna dela Batasunari atxiki nahi dioten herrialdeentzat, eta hori Kopenhageko irizpideetan aurreikusita dagoela;

G. Kontuan hartuz ezen jatorri etnikoagatik diskriminazioa dela diskriminatze modurik ohikoena, eta sexu-orientazioagatik diskriminazioa nabarmen handitu dela, Eurobarometroak diskriminazioari buruz egindako azken inkestaren arabera¹⁶³;

H. Kontuan hartuz ezen Batzordeak tratua berdintasunari buruzko zuzentarau baterako egindako proposamenak (COM(2008)0426) hainbat eremu hartzen dituela bere baitan, hala nola hezkuntza, gizarte-babesa, ondasun eta zerbitzuetarako irispidea eta horien hornidura;

I. Kontuan hartuz ezen zehatz-mehatz aztertu behar direla gutxiengoaren eskubideen inguruko diskriminazioaren eremuan Eskaeren Batzordeak jasotako eskaerak, betiere herritarrek azalduzko kezka ulertzeko eta konponbideak proposatzeko;

J. Kontuan hartuz ezen zenbait eskaerak erakusten dutela gutxiengoek diskriminazioa jasaten dutela beren oinarritzko eskubideak egikaritzean, eta horrek kezka sortzen duela gutxiengoaren erkidegoen etorkizunari dagokionez, bereziki ingurumenari kutsatzen duten jarduerak kontuan hartuta;

K. Kontuan hartuz ezen estatu kideetan gutxiengo nazionalekin lotutako kultura-ondarea babestu eta indartu behar dela —zeina baita erkidegoen, taldeen eta gizabanakoen kultura-identitatearen funtsezko elementua—, eta babes eta indartze horiek funtsezko zeregina dutela gizarte-kohesioan;

L. Kontuan hartuz ezen estatu kideek argi eta garbi erantzukizuna dutela erromani-erkidegoko kideak diskriminatzen dituzten jardunbideen aurkako neurri

---

¹⁶³ *La discriminación en la UE en 2015*, <http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/2077>

zuzentzaileak hartzeko, bereziki administrazio-agintari nazional eta erregionalekiko harremanetan;

M. Kontuan hartuz ezen eskatzaileak kezkatuta daudela Batasunak orokorrean ez duelako erantzunik eman ez eta haiek babestu beren hizkuntza-eskubideen inguruan eta gutxiengo beste eskubide batzuen inguruan, zeinak ezarrita baitaude Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunean eta Batasuneko Zuzenbidearen printzipio orokorren zati baitira, Europar Batasuneko Justizia Auzitegiak dioen bezala;

1. Deitoratzen du gutxiengoetako pertsonen oztupoak aurkitzen jarraitzea beren oinarrizko eskubideen errespetua bermatzeko orduan, eta gorrotoa eragitearen eta gorrotoak eragindako delituen biktima izaten jarraitzea;

2. Uste du estatu kideek gutxiengo eskubideak sistematikoki defendatu behar dituztela eta aldi-aldi ebaluatu behar dutela eskubide horiek errespetatzen diren;

Gutxiengo autoktonoen, nazionalen eta linguistikoaren diskriminazioaren aurkako borroka: erantzukizun nazionala eta Batasunarena

3. Adierazten du ezen gutxiengo arazoei ez zaiela behar besteko garrantzirik eman Batasunaren agendan, eta berdintasunari eta diskriminaziorik ezari buruzko ikuspegi integratua babesten du, betiere estatu kideek beren gizarteetan herritarren aniztasuna behar bezala tratatzen dutela bermatzeko;

4. Uste du Batasuna dela gutxiengo eskubideak babesteko eta sustatzeko erantzulea; uste du beharrezkoa dela Batasunaren lege-esparrua hobetzea gutxiengoetako pertsonen eskubideak modu orohartzailean babesteko;

5. Azpimarratzen du ezen Batasuneko instituzioek badutela zereginik gutxiengo babesarekin zerikusia duten gaiei buruz sentsibilizatzeko, eta estatu kideak kultura-aniztasunaren eta tolerantziaren sustapenean animatzeko eta laguntzeko, batez ere hezkuntzaren bidez;

6. Nabarmentzen du ezen kultura-ondarearen arloko edozein politikaren garapenak integratzailea eta parte-hartzailea izan behar duela, tokian tokiko erkidegoetan oinarritu behar duela, eta gutxiengo erkidegoekin kontsulta eta elkarrizketa aurreikusi behar dituela;

7. Adierazten du ezen Batasunak ez duela tresna eraginkorrik gutxiengo eskubideak errespetatzen diren gainbegiratzeko; Batasunean gutxiengo autoktonoen eta hizkuntza-gutxiengo egoeraren jarraipen eraginkorra egitea eskatzen du; uste du Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Agentziak estatu kideetako gutxiengo nazionalen aurkako diskriminazioaren jarraipen hobea egin behar duela;

8. Aitortzen du ezen estatu kideek zeregin garrantzitsua betetzen dutela gutxiengo autoktonoen, nazionalen edo linguistikoaren babesean; gogoratzen du ezen Europar Batasuneko tratatuetan eta Oinarrizko Eskubideen Gutunean jasota daudela gutxiengo nazionalen babesa eta hizkuntzagatik edo gutxiengo nazional bateko kide izateagatik diskriminatzeko debekua;

9. Deitoratzen du oraindik ebatzi gabe egotea Europar Batasunean gutxiengo babesari eta diskriminazioaren aurka borrokatzeko politikei buruzko ebazpenean azaldutako gaiak;

Gutxiengo berruzko Batasunaren esparru juridikoa: erronkak eta aukerak

10. Nabarmentzen du ezen gutxiengo nazionalen eskubideak eta horien babesa funtsezkoak direla zuzenbide-estatuarentzat, Europako Segurtasun eta Lankidetzako Erakundearen (ESLE) Kopenhageko Dokumentuan ezartzen den bezala;

11. Estatu kideei eskatzen die jagon dezatela beren ordenamendu juridikoek bermatzen dutela gutxiengoetako pertsonak diskriminatzen ez direla eta nazioarteko arau egokietan oinarritutako babes-neurri espezifikoak hartzen dituztela; gaitzesten du funtzionario publikoek gutxiengoetako pertsonari egiten dieten edozein tratu diskriminatzaile; iradokitzen du agintari eskudunek erabil ditzatela salaketarako ezarritako neurriak eta, behar izanez gero, zehatu ditzatela diskriminazio-kasuak;

12. Nabarmentzen du ezen estatu kideetan modu iraunkorrean bizi diren baina herritar-estatuturik ez duten pertsonen egoera eta estatus juridikoa aztertu behar direla;

13. Nabarmentzen du ezen gutxiengo nazionalen natura- eta kultura-ondareko baliabideak gizarte-kohesioaren funtsezko zutabeak direla, eta etorkizuneko belaunaldientzat guztiz zaindu beharreko aktibotzat hartu behar direla, are jarduera kutsatzaileak bertan behera utziz ere;

14. Estatu kide guztiei eskatzen die sinatu, berronetsi eta aplikatu ditzatela Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioa, Giza Eskubideak eta Oinarritzko Askatasunak babesteko Hitzarmenaren 12. protokoloa eta Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, edo euren konpromisoak egunera ditzatela euren dagozkien nazioarteko akordioen esparruan; azpimarratzen du ezen gutxiengo autoktonoek eta hizkuntza-gutxiengoek dokumentu horietan ezarritako printzipioen arabera tratatuak izan behar dutela;

15. Eskatzen du berrikeria daitezela Arraza-berdintasunari buruzko Zuzentaraua eta Enpleguko Berdintasunari buruzko Zuzentaraua; oso deitoratzen du aurrerapen gutxi egin dela tratu-berdintasunari buruzko zuzentarau-proposamena onartzean, eta Batzordeari eta Kontseiluari eskatzen die negoziazioak berriz has ditzatela legegintzaldi hau amaitu baino lehen burutzeko;

Eremu urriko hizkuntzen babesa eta defentsa

16. Estatu kideak adoretzen ditu hizkuntza gutxitu bat erabiltzeko eskubidearen defentsa bermatzera eta Batasunaren barruan hizkuntza-aniztasuna babestera, Batasunaren tratatuekin bat etorriz;

17. Uste du ezen hizkuntza ofizial bat baino gehiago duten erkidegoetan, hizkuntza baten eskubideak errespetatu behar direla beste hizkuntza baten eskubideak mugatu gabe, estatu kide bakoitzaren ordena konstituzionalaren arabera;

18. Batzordeari eskatzen dio indartu ditzala hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza eta erabilera, Batasunean hizkuntza-diskriminazioa eragozteko bide gisa;

[...]

22. Lehendakariari agintzen dio ebazpen hau Kontseiluari, Batzordeari eta estatu kideetako gobernu eta parlamentuei helarazteko.

6.2.16. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2018ko irailaren 11koa, Aro Digitaleko Hizkuntza-berdintasunari buruzkoa (2018/2028(INI))¹⁶⁴

Europako Parlamentuak,

- Ikusiz Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 2. artikulua eta 3. artikuluen 3. apartatua,
- Ikusiz Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuneko 21., 1. eta 22. artikulua,
- Ikusiz Unescoren Kultura-ondare Immateriala babesteko Konbentzioa, 2003koa,
- Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2003ko azaroaren 17ko 2003/98/EE Zuzentaraua, Sektore Publikoko Informazioa Berrerabiltzeari buruzkoa¹⁶⁵,
- Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013ko ekainaren 26ko 2013/37/EB Zuzentaraua, zeinak aldatzen baitu Sektore Publikoko Informazioa Berrerabiltzeari buruzko 2003/98/EE Zuzentaraua¹⁶⁶,
- Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2015eko azaroaren 25eko 2015/2240 (EB) Erabakia, zeinaren bidez ezartzen baita elkarreragingarritasun-irtenbideei eta esparru erkideei buruzko programa bat administrazio publiko, enpresa eta herritar europarrentzat (ISA2 programa), sektore publikoa modernizatzeko bitarteko gisa¹⁶⁷,
- Ikusiz Kontseiluaren 2008ko azaroaren 21eko Ebazpena, eleaniztasunaren aldeko europar estrategiari buruzkoa (2008/C 320/01),¹⁶⁸
- Ikusiz Kontseiluaren 2013ko abenduaren 3ko Erabakia, zeinaren bidez ezartzen baita Horizon 2020 —Ikerketa eta Berrikuntzarako Esparru-programa (2014-2020) eta indargabetzen baitira 2006/971/EE, 2006/972/EE, 2006/973/EE, 2006/974/EE eta 2006/975/EE erabakiak¹⁶⁹,
- Ikusiz Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Konbentzioa, zeina Batasunak 2010ean berronetsi baitzuen;
- Ikusiz Batzordearen 2008ko irailaren 18ko Komunikazioa, zeinaren izenburua baita “Eleaniztasuna: Europarentzako abantaila eta konpromiso partekatua” (COM(2008)0566),
- Ikusiz Batzordearen 2010eko abuztuaren 26ko Komunikazioa, Europarako Agenda Digitala ([COM\(2010\)0245](#)),

---

¹⁶⁴ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0332_ES.html
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0332_ES.pdf

¹⁶⁵ DO L 345, 2003-12-31koa, 90. or.

¹⁶⁶ DO L 175, 2013-6-27koa, 1. or.

¹⁶⁷ DO L 318, 2015-12-4koa, 1. or.

¹⁶⁸ DO C 320, 2008-12-16koa, 1. or.

¹⁶⁹ DO L 347, 2013-12-20koa, 965. or.

- Ikusiz Batzordearen 2012ko urtarrilaren 11ko Komunikazioa, “Merkataritza elektronikoa eta lineako zerbitzuen merkatu digital bakarrean konfiantza areagotzeko esparru koherentea” ([COM\(2011\)0942](#)),
- Ikusiz Batzordearen 2015eko maiatzaren 6ko Komunikazioa, “Europako Merkatu Digital Bakarrerako Estrategia” ([COM\(2015\)0192](#)),
- Ikusiz Europako Ekonomia eta Gizarte Batzordearen irizpena, Batzordeak Europako Parlamentuari, Kontseiluari, Europako Ekonomia eta Gizarte Batzordeari eta Erregioetako Lantaldeari egindako Komunikazioari buruzkoa, zeinaren izenburua “Europarako Agenda Digitala” baita ([COM\(2010\)0245](#))¹⁷⁰,
- Ikusiz Eleaniztasunaren sustapenari eta erabilerari eta ziberespaziorako irispide unibertsalari buruzko Gomendioa, zeina onetsi baitzuen UNESCOren Konferentzia Orokorrak 2003ko urriaren 15ean Parisen egindako 32. bilkuran onetsia,
- Ikusiz Eurobarometro berezia (386) izeneko txostena, “Europarrak eta haien hizkuntzak” izeneko, zeina 2012ko ekainean argitaratu baitzen,
- Ikusiz Europako Kontseiluaren Bartzelonako Lehendakaritzak 2002ko martxoaren 15ean eta 16an ateratako ondorioak (SN 100/1/02 REV 1),
- Ikusiz Gorrentzako Zeinu-hizkuntzei buruzko 1988ko ekainaren 17ko Ebazpena¹⁷¹,
- Ikusiz 2004ko urtarrilaren 14ko Ebazpena, kultura-aniztasuna zaindu eta sustatzeari buruzkoa: Europako erregioen eta Unesco eta Europako Kontseilua¹⁷² bezalako nazioarteko antolakundeen zeregina, eta ikusiz 2003ko irailaren 4ko Ebazpena, Europako hizkuntza erregionalei eta eremu urriko hizkuntzei buruzkoa —hizkuntza gutxituak Europar Batasunean, kultura-hedapenaren eta aniztasunaren ingurumarian¹⁷³—,
- Ikusiz 2009ko martxoaren 24ko Ebazpena, zeinaren izena baita eleaniztasunari buruzkoa: Europarentzako abantaila eta konpromiso partekatua¹⁷⁴,
- Ikusiz 2013ko irailaren 11ko Ebazpena, zeina baita desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzei eta Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunari buruzkoa¹⁷⁵,
- Ikusiz 2018ko otsailaren 7ko Ebazpena, Batasuneko estatu kideetako gutxiengoaren babesari eta diskriminaziorik ezari buruzkoa¹⁷⁶,
- Ikusiz Europako Parlamentuko Azterlanen Zerbitzuak (EPRS) eta Prospektiba Zientifikoaren Unitateak (STOA) egindako azterlana, zeinaren izenburua baita “Hizkuntza-berdintasuna aro digitalean: giza hizkuntzaren proiektu baterantz”, eta zeina 2017ko martxoan argitaratu baitzen.
- Ikusiz Barne-erregelamenduaren 52. artikulua,
- Ikusiz Kultura eta Hezkuntza Batzordearen txostena, eta Industria, Ikerketa eta Energia Batzordearen iritzia ([A8-0228/2018](#)),

---

¹⁷⁰ DO C 54, 2011-2-19koa, 58. or.

¹⁷¹ DO C 187, 1988-7-18koa, 236. or.

¹⁷² DO C 92 E, 2004-4-16koa, 322. or.

¹⁷³ DO C 76 E, 2004-3-25koa, 374. or.

¹⁷⁴ DO C 117 E, 2010-5-6koa, 59. or.

¹⁷⁵ DO C 93, 2016-3-9koa, 52. or.

¹⁷⁶ Onetsitako testuak, [P8_TA\(2018\)0032](#).

A. Kontuan hartuz ezen hizkuntzaren teknologiek komunikazioa erraztu diezaieketela entzuteko eta ikusteko desgaitasunak dituzten pertsoneri, bai eta dislexikoak ere, eta kontuan hartuz ezen, txosten honen ondorioetarako, “hizkuntzaren teknologia” gisa hauek ulertzen direla: mintzatzen diren hizkuntzen zerbitzuan daudenak ez ezik, zeinu-hizkuntzen zerbitzuan daudenak ere, zeren zeinu-hizkuntzok baitira Europako hizkuntza-aniztasunaren elementu garrantzitsu bat;

B. Kontuan hartuz ezen hizkuntzaren teknologien garapenak ikerketako hainbat eremu eta diziplina hartzen dituela barne, tartean, hizkuntzalaritza konputazionala, adimen artifiziala, informatika eta hizkuntzalaritza (aplikazioak, hala nola hizkuntza naturalaren tratamendua, testu-analisia, ahots-teknologia eta datu-meatzaritza, besteak beste);

C. Kontuan hartuz ezen, 386 Eurobarometro bereziaren arabera, zeinaren izenburua “Europarrak eta haien hizkuntzak”, europar erdiek baino gehiagok (% 54), elkarriketa bat izan dezaketela beste hizkuntza batean; haietako laurdenek (% 25) badakitela gutxienez bi hizkuntza gehiagotan hitz egiten, eta hamarretik batek (% 10) gutxienez hiru hizkuntzatan gaitasuna duela;

D. Kontuan hartuz ezen Europar Batasunean 24 hizkuntza ofizial eta beste 60 hizkuntza nazional eta erregional baino gehiago daudela, migratzaileen hizkuntzez gain, eta kontuan hartuz ezen badirela, Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Konbentzioaren esparruan (DBEO), estatuek aitortutako zeinu-hizkuntzak, eta kontuan hartuz ezen eleaniztasuna Europako kultura-aniztasunaren aktibo nagusietako bat dela eta, aldi berean, benetako erronka garrantzitsuenetako bat dela Batasun benetan integratua sortzeko.

E. Kontuan hartuz ezen toki-erkidegoei, hala nola indigenei, landetakoei edo urrunekoei, banda zabalerako irispideari buruzko oztopo geografikoak, sozialak eta ekonomikoak gainditzen laguntzea funtsezko betekizuna dela eleaniztasunaren arloan Batasunaren politika eraginkorra lortzeko;

F. Kontuan hartuz ezen eleaniztasuna Batasunaren zenbait politikaren jarduketaren eremuan sartzen dela, hala nola kultura, hezkuntza, ekonomia, merkatu digital bakarra, ikaskuntza iraunkorra, enplegua, gizarteratzea, lehiakortasuna, gazteria, gizarte zibila, mugikortasuna, ikerketa eta komunikabideak; kontuan hartuz ezen beharrezkoa dela arreta handiagoa jartzea kulturen arteko eta hizkuntzen arteko elkarriketarako oztopoak ezabatzeari eta elkar ulertzea sustatzeari;

G. Kontuan hartuz ezen Batzordeak onartzen duela merkatu digital bakarrak eleaniztuna izan behar duela; kontuan hartuz ezen ez dela Batasunaren inolako politika erkiderik proposatu hizkuntza-oztopoen arazoari heltzeko;

H. Kontuan hartuz ezen hizkuntzaren teknologiak eguneroko produktu eta zerbitzu digital ia guztietan erabiltzen direla, zeren gehienak hizkuntzaren bidez baliatzen baitira neurri batean (batez ere Internetekin lotutako produktuetan, hala nola bilaketa-tresnak, sare sozialak eta merkataritza elektronikoko zerbitzuak); kontuan hartuz ezen teknologia horiek erabiltzeak, era berean, Europako herritarren eguneroko ongizaterako funtsezko garrantzia duten sektoreetan eragiten duela, hala nola hezkuntzan, kulturaren eta osasunean;

I. Kontuan hartuz ezen mugaz haraindiko merkataritza elektronikoa oso urria dela; izan ere, 2015ean, Europako herritarren % 16k soilik egin zizkien erosketak Europar Batasuneko beste herrialde batzuei linean; kontuan hartuz ezen hizkuntzaren teknologiek Europaren etorkizunari lagun diezaieketela mugaz haraindiko eta hizkuntzen arteko komunikazioari, hazkunde ekonomikoari eta

gizarte-egonkortasunari dagozkienez, eta kontuan hartuz ezen oztopo naturalak murriztu ditzaketela, aldi berean kohesioa eta konbergentzia errespetatuz eta sustatuz, eta Batasunaren lehiakortasuna indartuz mundu osoan;

J. Kontuan hartuz ezen garapen teknologikoa gero eta gehiago oinarritzen dela hizkuntzan, eta ondorioak dituela hazkunderako eta gizarterako; kontuan hartuz ezen premiazkoa dela hizkuntzekiko politika sentibera gehiago egitea, eta premiazkoa dela, ikerketa teknologikoa ez ezik, diziplina anitzekoa ere egitea, bai eta komunikazio digitalean eta hizkuntza-teknologietan heztea eta horrek hazkundearekin eta gizartearekin duen lotura ere;

K. Kontuan hartuz ezen Bartzelonako helburua betetzeak, hau da, herritarrek euren burua ama-hizkuntzan eta beste bi hizkuntzatan komunikatu ahal izateak, aukera gehiago emango liekeela pertsonen kultura-, hezkuntza- eta zientzia-educia formatu digitalean iristeko eta herritar gisa parte hartzeko, bai eta merkatu digital bakarrera iristeko ere; kontuan hartuz bitarteko eta tresna gehigarriak, bereziki hizkuntza-teknologiek eskaintzen dituztenak, funtsezkoak direla Europako eleaniztasuna behar bezala kudeatzeko eta pertsonen eleaniztasuna sustatzeko;

L. Kontuan hartuz ezen aurrerapen garrantzitsuak egin direla adimen artifizialaren eremuan eta hizkuntza digitalaren teknologien arloan garapen-erritmoa oso azkarra izan dela; kontuan hartuz ezen hizkuntzan oinarritutako adimen artifizialak aukera berriak eskaintzen dituela komunikazio digitalerako, digitalki hobetutako komunikaziorako, teknologiaren bidez gaitutako komunikaziorako, eta lankidetzarako, Europako hizkuntza guztietan (eta harago), eta hizkuntza ezberdinetako hiztunei irispide berdinzalea eskaintzen diela informaziorako eta ezagutzarako, sareko informazioaren teknologien funtzionalitateak hobetuz.

M. Kontuan hartuz ezen lankidetzaren, elkartasunaren, berdintasunaren, aitortpenaren eta errespetuaren Europako balio erkideak ulertu behar direla herritar guztiak teknologia digitaletarako irispide oso eta ekitatiboa izatearen zentzuan, eta horrek, Europako kohesioa eta ongizatea hobetzeaz gain, merkatu digital eleaniztun bakarra ere ahalbidetuko lukeela;

N. Kontuan hartuz ezen hizkuntza gutxituetan eta gutxiago erabiltzen diren hizkuntzetan tresna teknologikoak, hala nola bideo-jolasak edo hezkuntza-aplikazioak, eskura izatea funtsezkoa dela hizkuntza-gaitasunak garatzeko, batez ere haurren kasuan;

O. Kontuan hartuz ezen gutxien hitz egiten diren Europako hizkuntzetako hiztunek beharra dutela euren burua kulturaren ikuspegitik modu esanguratsuan agertu ahal izateko eta toki-hizkuntzetan beren eduki kulturala sortzeko;

P. Kontuan hartuz ezen metodo batzuk agertu direla, hala nola ikasketa sakona, eta metodook indar konputazional handiagoan eta datuen kopuru ikaragarrietarako irispidean oinarritzen direla, eta metodo horiek hizkuntzaren teknologiak hizkuntza-oztopoak gainditzeko benetako irtenbide bihurtzen ari direla;

Q. Kontuan hartuz ezen hizkuntza-oztopoek eragin nabarmena dutela Europako identitatearen eraikuntzan eta Europako integrazio-prozesuaren etorkizunean; kontuan hartuz ezen Batasuneko erabakiak eta politikak herritarrei haien ama-hizkuntzan komunikatu behar zaizkiela, bai Interneten, bai gainerako hedabideetan;

R. Kontuan hartuz ezen hizkuntza makrodatuen altxorraren zati handi bat dela, eta altxor hori etengabe handitzen doala;

S. Kontuan hartuz ezen datuen kopuru itzela giza hizkuntzetan adierazten dela; kontuan hartuz ezen hizkuntzaren teknologiak menderatzeak zerbitzu eta produktu informatiko berritzaile ugari ahalbidetu ahal izango lituzkeela industrian, merkataritzan, gobernuan, ikerketan, zerbitzu publikoetan eta administrazioan, betiere merkaturako oztopoak eta kostuak murriztuz;

Gaur egungo oztopoak Europako aro digitalean hizkuntza-berdintasuna lortzeko

1. Deitoratzen du, politika egokirik ez dagoenez, European gaur egun gero eta eten teknologiko handiagoa egotea baliabide gehien duten hizkuntzen eta baliabide gutxien duten hizkuntzen artean, direla azkenok ofizialak, koofizialak nahiz ez-ofizialak Europar Batasunean; era berean, deitoratzen du Europako hogeitazko hizkuntza baino gehiago galzori digitalean egotea; ikusten du ezen Europar Batasunak eta haren instituzioek egin beharra dutela Europako kontinenteko hizkuntza-aniztasuna balioesteko, sustatzeko eta errespetatzeko;

2. Adierazten du ezen azken hamarkadan teknologia digitalak eragin nabarmena izan duela hizkuntzaren bilakaeran, eta eragin hori ebaluatzea oraindik ere zaila dela; arduradun politikoei gomendatzen die sakon azter ditzatela komunikazio digitalak gazteen alfabetatze-gaitasunak murrizten dituela erakusten duten azterlanak, zeinaren ondorio baita oztopoak sortzea gramatikan eta belaunaldien arteko irakurketan eta idazketan, bai eta hizkuntza orokorrean narriatzea ere; uste du komunikazio digitalak balio behar duela hizkuntzak zabaltzeko, aberasteko eta aurrera eramateko, eta asmo horiek alfabetatze nazionalen eta alfabetatze-politiketan islatu behar direla;

3. Adierazten du ezen Europako hizkuntza gutxituak oso ahulak direla, ikerketarako tresna, baliabide eta finantzaketa falta larria dagoelako, eta horrek eragotzi eta murriztu egiten dituela ikertzaileen jarduerak, zeren ikertzaileok ezin baitituzte hizkuntzaren teknologiak erabat aprobetxatu, nahiz eta behar diren gaitasun teknologikoak izan;

4. Gogoan hartzen du gero eta eten digital handiagoa dagoela hedatuen dauden hizkuntzen eta hizkuntza gutxituen artean, eta Europako gizartea gero eta digitalizatuago dagoela, eta horrek desberdintasunak eragiten dituela informazioa iristeari dagozkionez, bereziki kualifikazio txikia duten pertsonentzat, adinekoak direnentzat eta errenta txikia edo ingurune behartsuetatik datozenentzat; azpimarratzen du ezen desberdintasun hori murriztu egingo litzatekeela edukiak hizkuntza desberdinetan eskainiz;

5. Ikusten du ezen Europak oinarri zientifiko sendoa duela hizkuntzaren ingeniartzan eta teknologian, eta Europari giza hizkuntzaren teknologiek aukera itzela dakarkiotela, bai ekonomiaren aldetik, bai kulturaren aldetik; hala ere, ikusten ere du ezen oso atzean jarraitzen duela, zeren merkaturak zatikatuta baitago, ez baita behar adina inbertitzen ezagutzen eta kulturaren, ikerketa gaizki koordinatuta baitago, finantzaketa ez baita behar bestekoa, eta oztopo juridikoak baitaude; era berean ikusten du ezen gaur egun merkaturak europarrak ez diren eragileek menderatzen dutela, zeinek ez baitiete arretarik Europa eleaniztunaren beharrezan espezifikoei ematen; azpimarratzen du ezen eredu hori aldatu behar dela, eta Europaren aitzindaritzan indartu behar dela hizkuntzaren teknologietan, horretarako, proiektu bat sortuz, zeina diseinatu behar baita Europako beharrezan eta eskariei beren-beregi erantzuteko;

6. Adierazten du ezen hizkuntzaren teknologiak ingelesez daudela eskuragarri, lehenik eta behin; jakitun da ezen fabrikatzaile handiek eta munduko eta Europako enpresek hizkuntzaren teknologia ere garatu ohi dutela Europako hizkuntza

nagusietarako, eta merkatu handi samarretan jarduten dutela: espainiera, frantsesa eta alemana (izan ere, hizkuntza horiek ez dute baliabiderik bigarren mailako zenbait arlotan); hala ere, nabarmentzen du ezen beharrezkoa dela Batasunaren mailan ekintza orokor bati ekitea (politika, finantzaketa, ikerketa eta hezkuntza), betiere, hizkuntza-teknologiaren garapena zaintzeko hiztun kopuru txikia edo ertaina duten Batasuneko hizkuntza ofizialei zuzenduta, bai eta garapen horren esparruan hizkuntza erregional eta gutxituak sartzeko eta sustatzeko Batasunaren mailako ekintza espezifikoak ere (politika, finantzaketa, ikerketa eta hezkuntza);

7. Berriro dio ezen ikuspegi teknologiko berriak hobeto erabili behar direla, zeinak oinarritzen baitira indar konputazional handiagoan eta datuen kopuru esanguratsuetarako irispide hobean, betiere, ikaskuntza sakoneko sare neuronalen garapena sustatzeko; izan ere, sareok giza hizkuntzaren teknologiak (GHT) benetako irtenbide bihurtzen dituzte hizkuntza-oztopoak gainditzeko; horrenbestez, Batzordeari eskatzen dio behar adinako finantzaketa berma dezala garapen teknologiko hori laguntzeko;

8. Adierazten du ezen hiztun kopuru txikiena duten hizkuntzek alde interesdunen laguntza egokia behar dutela, hala nola marka diakritikoetarako burdinurto tipografikoak, teklaturen fabrikatzaileak eta edukiak kudeatzeko sistemak, horien helburua delarik hizkuntza horietako edukiak behar bezala biltegitatu, prozesatu eta bistaratzea; eskatzen du Batzordeak azter dezala zelan piztu daitekeen laguntza hori eta hori aurkez dezala Batasunaren barruko kontratazio-prozesuan gomendio gisa;

9. Estatu kideei eskatzen die zerbitzu digitaletan hizkuntza anitzen erabilera sustatzeko, hala nola aplikazio mugikorretan;

10. Kezkaz ikusten du ezen merkatu digital bakarrak zatikatuta jarraitzen duela zenbait oztoporengatik, hizkuntza-oztopoak barne, eta, horrela, hauek oztopatzen direla: lineako merkataritza, sare sozialen eta beste komunikazio-bide batzuen bidezko komunikazioa, eta kultura-, sormen- eta ikus-entzunezko edukien mugaz haraindiko trukea, bai eta Europa osoko zerbitzu publikoen hedapen zabalagoa ere; azpimarratzen du ezen Europako kultura-aniztasuna eta eleaniztasuna irabazten irten ahal izango lirakeela mugaz haraindiko irispidea edukiz gero edukietarako, bereziki hezkuntza-xedeetarako; Batzordeari eskatzen dio estrategia sendo eta koordinatua gara dezan merkatu digital eleaniztun bakarrerako;

11. Adierazten du ezen du hizkuntza-teknologiek ez dutela inolako zereginik Europako agenda politikoan, nahiz eta hizkuntza-aniztasunaren errespetua tratatuetan ezarrita egon;

12. Nabarmentzen du ezen Batasunak finantzatutako ikerketa-sareok, hala nola FLReNet, CLARIN, HBP eta META-NET (META-SHARE barne), zeregin garrantzitsua dutela hizkuntzaren teknologiaren Europako plataforma bat eraikitzeke bidean;

Hizkuntzaren teknologiako politiketarako esparru instituzionala hobetzea EB mailan

13. Kontseiluari eskatzen dio gomendio bat egin dezala Batasuneko kultura- eta hizkuntza-aniztasuna babestu eta sustatzeari buruz, baita hizkuntza-teknologiaren eremuan ere;

14. Gomendatzen du ezen, European hizkuntza-teknologiaren ikusgarritasuna areagotzeko, Batzordeak komisario baten zorroari esleia diezaiola “eleaniztasunaren eta hizkuntza-teknologiaren” eremua; uste du ezen komisario eskudunak bere gain

hartu beharko lukeela hizkuntza-aniztasuna eta -berdintasuna Europa mailan sustatzea, hizkuntza-aniztasunak Europaren etorkizunerako duen garrantzia kontuan hartuta;

15. Iradokitzen du ezen Batasunean babes juridiko integrala ezar dadila Europako hirurogei inguru hizkuntza erregional eta gutxituetarako, iradokitzen ere du mundu digitalean gutxiengo etniko eta linguistikoen eskubideak aitortu daitezela, bai eta Batasuneko hizkuntza ofizial eta ez-ofizial guztietako hiztunentzat ama-hizkuntzako hezkuntza berma dadila ere;

16. Estatu kideak adoretzen ditu, zeinek dagoeneko garatu baitituzte hizkuntza-teknologiaren eremuan arrakasta izan duten estrategia politikoak, beren esperientziak eta jardunbide egokiak partekatuz, horren helburua delarik nazioetako, erregioetako eta tokian tokiko beste agintari batzuei beren estrategiak garatzen laguntzea;

17. Estatu kideei eskatzen die ezen hizkuntzarekin lotutako politika globalak gara ditzatela, eta baliabideak esleitu ditzatela eta tresna egokiak erabili ditzatela eremu digitalean hizkuntza-aniztasuna eta eleaniztasuna sustatzeko eta errazteko; nabarmentzen du Batasunak eta estatu kideek, unibertsitateekin eta beste instituzio publiko batzuekin batera, erantzukizun partekatua dutela beren hizkuntzak mundu digitalean babesten eta Batasuneko hizkuntza guztietarako datu-baseak eta itzulpen-teknologiak garatzen laguntzeko, hiztun gutxiago duten hizkuntzak barne; eskatzen du ezen ikerketaren eta industriaren arteko koordinazioa ezar dadila hizkuntzen itzulpenetarako ahalbide digitalak hobetzeko, eta irispide irekia egon dadila datuetarako, zeinak beharrekoak baitira aurrerapen teknologikorako;

18. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen gara ditzatela merkatu digitalean eleaniztasuna bultzatzeko estrategia eta neurri politikoak; ingurumari horretan, Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die zehatz ditzatela Europako hizkuntza guztiek izan behar dituzten gutxiengo hizkuntza-baliabideak —hala nola datu-multzoak, glosarioak, ahots-erregistroak, corpus iruzkinduak, itzulpen-memoriak eta eduki entziklopedikoak—, betiere hizkuntza horiek digitalki ez galtzeko;

19. Gomendatzen du ezen Batzordeak kontuan har dezala hizkuntza-aniztasunari buruzko zentro bat sortzea, zeinak indartuko baitu gutxiago erabiltzen diren hizkuntzek, erregionalek eta gutxituek, baita hizkuntza-teknologiaren eremuan ere, duten garrantziaz kontzientziazteko;

20. Batzordeari eskatzen dio berrikus dezala eleaniztasunerako esparru-estrategia, eta ekintza-plan argia proposa dezala, eremu digitalean hizkuntza-aniztasuna sustatzeko eta hizkuntza-oztopoak gainditzeko moduari buruz;

21. Batzordeari eskatzen dio lehentasuna eman diezaiela, hizkuntzaren teknologiararen arloan, tamaina txikikoak diren eta beren hizkuntza propioa duten estatu kideei, horrela, estatu horiei azaltzen zaizkien hizkuntza-erronkei erantzun ahal izateko;

22. Errepikatzen du ezen hizkuntzaren teknologiaren garapenak erraztu egingo duela bideo-jolasak eta aplikazio informatikoak hizkuntza gutxituetara eta eremu urrikoetara azpititulatzea, bikoiztea eta itzultzea;

23. Nabarmentzen du ezen hizkuntzen arteko eten teknologikoa murriztu beharra dagoela, ezagutzen eta teknologiaren transferentzia indartuz;

24. Estatu kideei eskatzen die modu eraginkorrek aurkez ditzatela beren jatorrizko hizkuntzak finkatzeko;

Batasunaren ikerketa-politiketarako gomendioak

25. Batzordeari eskatzen dio ezen finantzaketa-programa bat egin dezala, eskala handian eta epe luzean, hizkuntzaren teknologien arloko ikerketaren, garapenaren eta berrikuntzaren eremuetan, erregio, nazio eta Europa mailan, programa hori Europako beharrezanezi eta eskariei erantzuteko beren-beregi diseinatua delarik; nabarmentzen du ezen programa horrek hizkuntza naturalaren ikaskuntza sakona jorratu beharko lukeela, eta ezagutzen, azpiegituren eta baliabideen transferentziaren eraginkortasuna areagotu beharko lukeela, betiere, horrela, teknologia eta zerbitzu berritzaileak garatzeko, arlo honetan etortzeko dauden aurrerapen zientifikoak egiteko eta Europako hizkuntzen arteko eten digitala murrizten laguntze aldera; nabarmentzen du ezen hori egin beharko litzatekeela ikerketa-zentroen, mundu akademikoaren, enpresen —bereziki, ETEen eta goraka ari diren enpresen— eta beste alde interesdun batzuen parte-hartzearekin; azpimarratzen du ezen proiektu irekia izan behar duela, hodeian eta elkarreragingarria, zeinak eskainiko baititu errendimendu handiko oinarritzko tresnak, eskalako moldagarritasun handia dutenak, hizkuntzaren teknologien aplikazio desberdinetarako;

26. Uste du ezen Batasuneko informazioaren eta komunikazioaren teknologien integratzaileek pizgarri ekonomikoak jaso behar dituztela hodeian oinarritutako zerbitzuen prestazioa bizkortzeko, betiere giza hizkuntzaren teknologiak (GHT) haien merkataritza elektronikoko aplikazioetan arin integratu ahal izate aldera, bereziki ETEek itzulpen automatikoak eskaintzen dituen abantailak aprobetxa ditzaten zaintze aldera;

27. Azpimarratzen du ezen Europak bere aitzindaritza segurtatu behar duela hizkuntzan oinarritutako adimen artifizialaren eremuan; gogoratzen du ezen Batasuneko enpresak direla egokienak kultura-, gizarte- eta ekonomia-arloetan guk dugun eskari espezifikora egokitutako konponbideak eskaintzeko;

28. Uste du ezen egungo finantzaketa-sistemen barruko programa espezifikoek, hala nola Horizon 2020k, eta haien atzetik datozen finantzaketa-programek epe luzerako oinarritzko ikerketa eta ezagutzen eta teknologiarren transferentzia bultzatu behar dituztela herrialdeen eta erregioen artean;

29. Gomendatzen du ezen hizkuntzaren teknologien Europako plataforma bat sor dadila Europako hizkuntza guztietako ordezkariarekin, betiere eremu teknologiko horretako iturburu-kode irekiko baliabideak, zerbitzuak eta paketeak elkarri jakinarazteko, batez ere unibertsitateen eta ikerketa-zentroen artean, eta, aldi berean, egon litezkeen finantzaketa-sistemek kode irekiko erkidegoekin lan egin ahal izatea eta horientzat irisgarriak izatea bermatzeko;

30. Gomendatzen du ezen zenbait proiektu sor edo zabal daitezela, hala nola hizkuntza-aniztasun digitaleko proiektua, zeinek ikertuko baitituzte Europako hizkuntza guztien beharrezan digitalak, hiztun oso gutxi duten hizkuntzetatik hasi eta hiztun asko dutenetaraino, betiere eten digitalari aurre egiteko eta hizkuntza horiek etorkizun digital jasangarriko prestatzen laguntzeko;

31. Gomendatzen du egunera dadila Meta-NETen liburu zurien bilduma, 2012an argitaratutako Europa osoko inkesta bat, zeinaren gaia izan baitzen hizkuntzaren teknologien, Europako hizkuntza guztientzat eskuragarri dauden baliabideen, hizkuntza-oztopoei eta arlo horretako politikei buruzko informazioaren egoera,

betiere hizkuntzaren teknologiaren arloko politikak ebaluatu eta garatu ahal izateko;

32. Batzordeari eskatzen dio GHT finantzatzeko plataforma bat sor dezala; horretarako, oinarri gisa hartuko da Horizon 2020 Ikerketa eta Garapen Teknologikoaren Zazpigarren Esparru-programaren eta “Europa Konektatu” mekanismoaren exekuzioa; gainera, uste du ezen Batzordeak hizkuntzaren ikaskuntza sakona bermatzeko beharrezkoak diren ikerketa-eremuak nabarmendu behar dituela, hala nola hizkuntzalaritza konputazionala, hizkuntzalaritza, adimen artifiziala, hizkuntzaren teknologia, informatika eta zientzia kognitiboa;

33. Adierazten du ezen hizkuntza oztopo izan daitekeela ezagutza zientifikoak transferitzeko; ikusten du ezen oihartzun handiko aldizkari zientifiko gehienak ingelesez argitaratzen direla, eta horrek aldaketa garrantzitsua dakarrela ezagutza akademikoaren sorkuntzan eta hedapenean; nabarmentzen du ezen beharrezkoa dela ezagutza sortzeko baldintza horiek islatzea Europako ikerketa- eta berrikuntza-politika eta -programetan; Batzordeari eskatzen dio irtenbideak bila ditzala ezagutza zientifikoak ingelesaz bestelako hizkuntzetan eskuragarri jartzen direla bermatzeko, eta hizkuntza naturalerako adimen artifizialaren garapena laguntzeko;

Europar hizkuntza-teknologiaren etorkizuna hobetzeko hezkuntza-politikak

34. Uste du ezen, egungo egoera dela eta, non Europakoak ez diren eragileek hizkuntza-teknologiaren merkaturak menderatzen duten, Europako hezkuntza-politikek honako helburu hauek izan behar dituztela: talentua Europar atxikitzea, hizkuntzaren teknologiek lotutako egungo hezkuntza-beharrizanak aztertzea — eragindako eremu eta diziplina guztiak barne—, horren ondoriozko jarraibideak ematea, Europa mailan esku-hartze organikoari eta partekatuei ekin ahal izateko, eta eskola-umeak eta ikasleak sentiberatzea hizkuntzaren teknologiaren sektorean dauden aukera profesionaleri buruz, hizkuntzan oinarritutako adimen artifizialaren industria barne;

35. Uste du ezen aldi berean egin behar direla hizkuntza gutxitu eta erregionaletarako material didaktiko digitalak, zeina garrantzitsua baita diskriminaziorik ezaren ikuspegitik, bai eta hizkuntzen arteko berdintasuna eta tratatu ekitatiboa bermatzeko ere;

36. Uste du ezen beharrezkoa dela gero eta emakume gehiagoren parte-hartzea sustatzea hizkuntzaren teknologiei buruzko Europako azterlanetan, hura faktore erabakigarria baita ikerketa eta berrikuntza garatzeko;

37. Proposatzen du ezen Batzordeak eta estatu kideek hizkuntza-teknologiaren erabilera susta dezatela Europako herritarren arteko kultura- eta hezkuntza-trukeetan, hala nola Erasmus + programa edo Erasmus + programaren lineako hizkuntza-laguntza; horren helburua, berriz, hau da: hizkuntza-aniztasunak kulturen arteko elkarriketarako eta elkar ulertzeko ekar ditzakeen oztopoak murriztea, batez ere idatzizko eta ikus-entzunezko euskarrietan;

38. Estatu kideei gomendatzen die ezen alfabetatze digitaleko programak gara ditzatela Europako hizkuntza gutxitu eta erregionaletan, eta hizkuntza-teknologiari buruzko prestakuntza eta haren tresnak sar ditzatela eskolen, unibertsitateen eta lanbide-heziketako ikastetxeen ikasketa-planetan; gainera, nabarmentzen du ezen alfabetatzea oraindik ere faktore garrantzitsua dela, eta erkidegoen inklusio digitalean aurrera egiteko aurretiazko betekizun absolutua;

39. Nabarmentzen du ezen estatu kideek eskaini behar dutela hezkuntza-instituzioek Batasuneko hizkuntzen digitalizazioa hobetzeko behar duten laguntza;

Hizkuntzaren teknologiak: onurak enpresa pribatuentzat zein organismo publikoentzat

40. Nabarmentzen du ezen beharra dagoela kulturaren eta sormenaren sektorean hizkuntzaren teknologien erabilera handitzera bideratutako inbertsio-tresnen eta azelerazio-programen garapena bultzatzeko, betiere baliabide gutxi duten erkidegoetan bereziki pentsatuz eta, sektorea ahulagoa den arloetan, gaitasunen garapena sustatuz hizkuntza-teknologietan;

41. Europako enpresa txiki eta ertainei eta goraka ari diren enpresei gaitasunak emateko eta gaitzeko jarduera eta finantzaketa egokia sustatzera adoretzen du, horrela hizkuntza-teknologiak erraz eskura ditzaten eta teknologik erabil ditzaten lineako negozioak hedatzeko, merkatu berrietan sartuz eta aukerak garatuz; horrela, haien berrikuntza bultzatuko dute eta lanpostuak sortuko dituzte;

42. Batasuneko instituzioei eskatzen die kontzientziarazteko zein onura dakarkien enpresei, organismo publikoei eta herritarrei lineako zerbitzu, eduki eta produktuak hainbat hizkuntzatan eskura izateak, gutxien erabiltzen diren hizkuntzak, erregionalak eta gutxituak barne, betiere hizkuntza-oztopoak gainditzeko eta hizkuntza-erkidegoen kultura-ondarea zaintzen laguntzeko;

43. Babesa ematen du Europako, nazioetako, eta, hala badagokio, erregioetako eta tokian tokiko administrazio eleaniztunak ezartzeko hizkuntzaren teknologia berritzaile, integratzaile eta asistentzialen bidez; horrek hizkuntzen eta hizkuntza-erkidegoen arteko desberdintasunak murriztuko ditu, aukera ekitatiboa sustatuko du zerbitzuak iristeko, eta European enpresen, herritarren eta langileen mugikortasuna bultzatuko du, eta merkatu digital eleaniztun eta inklusiboa sortzea bermatuko du;

44. Maila guztietako administrazioei eskatzen die irispidea hobetu dezatela hainbat hizkuntzatan dauden lineako zerbitzu eta informazioetarako, batez ere mugaz haraindiko erregioetako zerbitzuen kasuan eta kulturari buruzko gaietarako, eta lehendik dauden doako lengoaiaren eta kode irekiaren teknologiak baliatzeko, itzulpen automatikoa, ahotsaren ezagutza eta ahots-sintesia, eta hizkuntza-sistema adimendunak barne; esaterako, informazio eleaniztuna berreskuratzen dutenak, laburpenak/sintesiak eta ahozko ulermena egiten dituztenak, betiere emandako zerbitzuen irisgarritasuna hobetzeko;

45. Nabarmentzen du ezen datuen eta testuen meatzaritzako teknikak garrantzitsuak direla hizkuntzaren teknologiak garatzeko; nabarmentzen du beharra dagoela industriaren eta datuen jabeen arteko lankidetzaren indartzeko; era berean, nabarmentzen du ezen beharra dagoela arau-esparrua egokitzeko, eta hizkuntza-baliabideen erabilera irekiagoa eta elkarreragingarriagoa bermatzeko, bai eta baliabide horiek biltzekoa ere; adierazten du ezen informazio sentikorra ez litzatekeela merkataritza-enpresen eta haien erabilera askeko programen esku utzi behar, zeren ez baitago argi zelan erabiliko lituzketen enpresa horiek eurek lortutako ezagutzak, esaterako, osasunari buruzko informazioaren kasuan;

6.2.17. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2018ko azaroaren 13koa, Europako Gutxiengoentzako Gutxieneko Arauei buruzkoa (2018/2036(INI))¹⁷⁷

(2020/C 363/03)

Europako Parlamentuak,

- Ikusiz Europar Batasunaren Tratatuaren (EBT) 2. artikulua eta 3. artikuluen 3. apartatua, eta Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren (EBFT) 19. artikulua,
- Ikusiz Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuneko 10., 21. eta 22. artikulua,
- Ikusiz Kontseiluaren 2000/43/EE Zuzentaraua, 2000ko ekainaren 29koa, zeina baita pertsonen, horien arraza- nahiz etnia-jatorria gorabehera, tratu-berdintasunaren printzipioa aplikatzeari buruzkoa ¹⁷⁸ (Arraza-berdintasunari buruzko Zuzentaraua),
- Ikusiz Kopenhageko irizpideak, baita herrialde hautagai batek Batasunari atxiki nahi badio bete behar dituen Batasuneko arau guztiak ere (altxorra),
- Ikusiz Nazio Batuen Adierazpena, Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideei buruzkoa, eta Nazio Batuen Adierazpena, Herri Indigenen Eskubideei buruzkoa,
- Ikusiz Nazio Batuen Batzar Orokorrak 1948an onartutako Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala,
- Ikusiz Nazio Batuen A/RES/60/7 Ebazpena, Batzar Orokorrak 2005eko azaroaren 1ean hartutakoa, “Holokaustoa gogoratzea” izenburukoa,
- Ikusiz Giza Eskubideak babesteko Europako Hitzarmena eta hari lotutako protokoloak, bereziki diskriminaziorik ezari buruzko 12. protokoloa,
- Ikusiz Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Agentziaren (FRA) 2018ko oinarrizko eskubideei buruzko txostena, eta gutxiengoei eta diskriminazioari buruzko Europar Batasunaren bigarren inkesta (EU-MIDIS II),
- Ikusiz 2006ko abenduaren 13an onartutako Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Konbentzioa eta haren Hautazko Protokoloa (A/RES/61/106), 2006ko abenduaren 13an onetsitakoak,
- Ikusiz Gutxiengo Nazionalak babesteko Europako Kontseiluaren Esparru-konbentzioa eta Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna,
- Ikusiz Europako Kontseiluaren Batzar Parlamentarioaren 1985eko Ebazpena, 2014an hartutakoa, Europako Gutxiengo Nazionalen Egoerari eta Eskubideei buruzkoa,

¹⁷⁷ P8_TA(2018)0447. Europar Batasunaren Aldizkari Ofizialaren 2020ko urriaren 28ko alean, argitaratua.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2020:363:FULL>

¹⁷⁸ DO L 180, 19.7.2000-7-19koa, 22. or.

- Ikusiz Europako Kontseiluaren Batzar Parlamentarioaren 2153. Ebazpena, 2017an hartutakoa, ijitoen eta *travellerren* inklusioa sustatzeari buruzkoa,
- Ikusiz Europako Kontseiluaren Batzar Parlamentarioaren 2196. Ebazpena, 2018an hartutakoa, Europan hizkuntza erregional eta gutxituen babes eta sustapenari buruzkoa,
- Ikusiz Europako Kontseiluaren Tokietako eta Erregioetako Botereen Kongresuaren 424. Ebazpena, 2017an hartutakoa, gaur egungo Europako hizkuntza erregional eta gutxituei buruzkoa,
- Ikusiz Europako Kontseiluaren Batzar Parlamentarioaren 1201. Gomendia, 1993an hartutakoa, Gutxiengoen Eskubideei buruzko Giza Eskubideen Europako Hitzarmenaren protokolo gehigarriakoa,
- Ikusiz Europako Kontseiluko Ministroen Batzordearen Adierazpena, 2012ko otsailaren 1ean hartutakoa, antigitanismoaren eta ijitoen aurkako eta indarkeria arrazistaren gorakadari buruzkoa,
- Ikusiz Europako Kontseiluaren eta Europar Batasunaren arteko harremanei buruzko 5. jarraibidea, 2005eko maiatzaren 16an eta 17an Varsovian egindako estatuburuen eta gobernuburuen hirugarren gailurrean hartutakoa,
- Ikusiz Europako Segurtasun eta Lankidetzako Erakundearen (ESLE) Kopenhageko Dokumentua, 1990ekoa, eta ikusiz gutxiengoen eskubideei buruzko jarraibide eta gomendio tematiko ugariak, zeinak argitaratu baitzituzten Gutxiengo Nazionaletarako ESLEko goi-komisarioak eta Institutio Demokratikoen eta Giza Eskubideen ESLEko Bulegoak,
- Ikusiz 2018ko otsailaren 7ko Ebazpena, Batasuneko estatu kideetako gutxiengoen babesari eta diskriminaziorik ezari buruzkoa¹⁷⁹,
- Ikusiz 2017ko urriaren 25eko Ebazpena, zeina baita ijitoak Batasunean integratzeko alderdiei buruzkoa, oinarritzko eskubideei dagokienez: ijitoen aurkako borrokari aurre egitea¹⁸⁰,
- Ikusiz Kontseiluaren 2008ko azaroaren 28ko 2008/913/JAI Esparru-erabakia, Zigor Zuzenbidearen bidez arrazakeriaren eta xenofobiaren modu eta adierazpen jakin batzuen aurka borrokatzeari buruzkoa,¹⁸¹
- Ikusiz 2016ko abenduaren 13ko Ebazpena, oinarritzko eskubideek Europar Batasunean duten egoerari buruzkoa¹⁸²,
- Ikusiz 2015eko apirilaren 15eko Ebazpena, Ijito Herriaren Nazioarteko Eguna zela-eta —antigitanismoa Europan eta Bigarren Mundu Gerran ijito-herriari eragindako genozidioa oroitzeko EBk aitortzeko eguna—¹⁸³,
- Ikusiz 2013ko irailaren 11ko Ebazpena, zeina baita desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzei eta Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunari buruzkoa¹⁸⁴,

---

¹⁷⁹ Onetsitako testuak, P8_TA(2018)0032.

¹⁸⁰ DO C 346, 2018-9-27koa, 171. or.

¹⁸¹ DO L 328, 2008-12-6koa, 55. or.

¹⁸² DO C 238, 2018-7-6koa, 2. or.

¹⁸³ DO C 328, 2016-9-6koa, 4. or.

¹⁸⁴ DO C 93, 2016-3-9koa, 52. or.

— Ikusiz 2005eko ekainaren 8ko Ebazpena, zeina baita Europar Batasunean gutxiengoaren babesari eta diskriminazioaren aurka borrokatzeko politikei buruzkoa¹⁸⁵,

— Ikusiz 2017ko abenduaren 12ko Ebazpena, Europar Batasuneko herritarrei buruzko 2017ko txostenari buruzkoa: Aldaketa demokratikoko Batasunean herritarren eskubideak indartuz¹⁸⁶,

— Ikusiz 2016ko urriaren 25eko Ebazpena, zeinak Batzordeari gomendio batzuk ematen baitizkio, Batasunak demokraziarako, zuzenbide-estaturako eta oinarritzko eskubideetarako mekanismo bat ezartzeari buruzkoak,¹⁸⁷

— Ikusiz Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren (EJJA) epaiak eta jurisprudentzia, bereziki T-646/13 auzikoa (*Minority SafePack — one million signatures for diversity in Europe/Batzordea*), eta Giza Eskubideen Europako Auzitegiaren (GEAA) jurisprudentzia,

— Ikusiz FRAREN txostenak eta azterlanak, adibidez, “Gutxiengoetako Pertsonak errespetatu eta babesteari buruzko 2008-2010 aldiko txostena”, bai eta estatueta, Europako eta nazioarteko antolakundeek eta GKEek gai horri buruz egindako gainerako txostenak ere,

— Ikusiz Europako Parlamentuko Gutxiengo Tradizionalen, Erkidego Nazionalen eta Hizkuntzen Taldeartearen jarduerak eta ondorioak,

— Ikusiz Barne-erregelamenduaren 52. artikulua,

— Ikusiz Askatasun Zibilen, Justiziaren eta Barne-gaien Batzordearen txostena, eta Kultura eta Hezkuntza Batzordearen iritzia (A8-0353/2018),

A. Kontuan hartuz ezen gutxiengoetako pertsonen eskubideak giza eskubideen zati direla, zeinak baitira unibertsalak, zatiezina eta independenteak; kontuan hartuz ezen gutxiengoaren eskubideak babestea eta sustatzea funtsezkoa dela bakerako, segurtasunerako eta egonkortasunerako, eta tolerantzia, elkarrekiko errespetua eta elkar-ulertzea eta lurralde berean bizi diren pertsona guztien arteko lankidetzara sustatzeko;

B. Kontuan hartuz ezen Batasuna kulturen, hizkuntzen, erlijioen, tradizioen eta historiaren arragoa dela, eta horiek guztiek askotariko herritarren erkidegoa osatzen dutela, haien oinarritzko balio erkideek batuta daudelarik; kontuan hartuz ezen aberastasun hori ez dela berezkoa, baizik eta babestu eta elikatu egin behar dela;

C. Kontuan hartuz ezen Batasuneko herritarren % 8 inguru gutxiengo nazional bateko kide dela eta gutxi gorabehera % 10ek hizkuntza erregional edo gutxitu batean hitz egiten duela; kontuan hartuz ezen jazarpenak, diskriminazioak eta indarkeriak mugatu egiten dutela pertsonak beren oinarritzko eskubide eta askatasunak erabat baliatzeko duten gaitasuna, eta ahuldu egiten dutela pertsona horiek gizartean berdintasunez parte hartzea;

D. Kontuan hartuz ezen gutxiengoetako pertsonen eskubideen babesa lagungarria izan daitekeela Europarentzat etorkizun iraunkorra eraikitzeko, eta duintasunaren, berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioen errespetua bermatzeko; kontuan hartuz ezen onurak ez direla gutxiengotara mugatzen, zeren babes eta

---

¹⁸⁵ DO C 124 E, 2006-5-25ekoa, 405. or.

¹⁸⁶ DO C 369, 2018-10-11koa, 11. or.

¹⁸⁷ DO C 215, 2018-6-19koa, 162. or.

sustapen horrek egonkortasuna, garapen ekonomikoa eta guztiontzako oparotasuna ekarriko baititu;

E. Kontuan hartuz ezen Lisboako Tratatuak Europar Batasuneko Zuzenbidean “gutxiengoetako pertsonak” terminoa sartu zuela, zeina baita Batasunaren Zuzenbidearen historiaren lehenengo erreferentzia esplizitua; kontuan hartuz ezen EBTren 2. artikulua ezartzen duela Batasuna giza duintasunaren errespetuan, askatasunean, demokrazian, berdintasunean, zuzenbide-estatuaren nagusitasunean eta giza eskubideen errespetuan oinarritzen dela, horietan gutxiengoetako pertsonen eskubideak barne daudelarik, eta balio horiek erkideak direla estatu kideentzat, aniztasuna, diskriminaziorik eza, tolerantzia, justizia, elkartasuna eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna ezaugarri dituen gizarte batean; kontuan hartuz ezen balio horiek erkideak direla estatu kide guztientzat, eta eskubideok estatu horietako bakoitzak eta Batasunak modu aktiboan errespetatu eta sustatu behar dituztela politika guztietan, bai barnekoetan, bai kanpokoetan, modu koherentean; kontuan hartuz ezen eskubideok tratatuetan ezarritako gainerako eskubideen tratu bera merezi dutela;

F. Kontuan hartuz ezen Batasunaren tratatuek, nazioarteko zuzenbideak horri buruz duen ikuspegiari jarraituz, ez dutela “gutxienez” terminoa definitzen; kontuan hartuz ezen, EBTren 17. artikulua araberan, Batzordeak tratatuak aplikatzen direla jagon behar duela;

G. Kontuan hartuz ezen EBFTren 19. artikulua ezartzen duela Kontseiluak, aho batez, ekintza egokiak hartu ahal izango dituela diskriminazioaren aurka borrokatzeko, betiere legegintzako prozedura berezi baten arabera eta Europako Parlamentuak onetsi ondoren;

H. Kontuan hartuz ezen Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunak “gutxiengo nazional”en nozioa Batasuneko Zuzenbidearen termino bihurtzen duela; kontuan hartuz ezen Gutunaren 21. artikulua beren-beregi nabarmentzen duela diskriminazioa debekatuta dagoela; kontuan hartuz ezen arreta berezia eskaini behar zaiola pertsonen oinarrizko eskubideen babesari egoera ahulenetan;

I. Kontuan hartuz ezen, Batasuneko herritartasuna definitzerakoan, EBTren 9. artikulua beren-beregi xedatzen duela ezen Batasunak bere herritarren berdintasun-printzipioa errespetatuko duela, herritar horiek berdin jasoko baitute beren instituzio, organo eta organismoen arreta;

J. Kontuan hartuz ezen Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioa eta Hizkuntzen Gutuna gutxiengoak babesteko nazioarteko sistemaren lorpen garrantzitsuak direla, eta estatu partaideentzako nazioarteko tresna arauemaile garrantzitsuak; kontuan hartuz ezen akordio horien eragina ahuldu egiten dela berronespen-prozesuaren moteltasunagatik, aldeek egindako erreserbengatik eta kontrol-ahalen ezagatik, horrela Esparru-konbentzioa eta Gutuna estatuen borondate onaren mende gelditzen direlarik; kontuan hartuz ezen epai, erabaki eta gomendioak modu sistematikoan ez aplikatzeak ere nazioarteko tresna bi horien ez-betetzea normalizatzerak dakarrela;

K. Kontuan hartuz ezen jardunbide onenak estatu kide batzuetan dagoeneko aplikatzen direla, hala nola Italia (Trentino-Adige Garaia / Tirol Hegoaldea) edo Alemania (Schleswig-Holstein), bada, jardunbideok kontuan hartu behar dira gutxiengoetako pertsonen eskubideak babesteko gutxieneko arau erkideak garatzerakoan;

L. Kontuan hartuz ezen gutxiengoetako pertsonen eskubideak bermatzen direla alde anitzeko nazioarteko akordioetan nahiz alde bikoetan, eta eskubideok estatu askoren

konstituzio-ordenan berresten direla, eta eskubide horiek betetzea funtsezko betekizuna dela zuzenbide-estatua ebaluatzeko;

M. Kontuan hartuz ezen Arraza-berdintasunari buruzko Zuzentaraua funtsezko neurri juridikoa dela etnia- eta arraza-diskriminazioaren aurka borrokatzeko; kontuan hartuz ezen zenbait estatu kidek oraindik ez dutela zuzentarau hori erabat aplikatu; kontuan hartuz ezen zuzentarau horren 5. artikuluan ezarritakoaren arabera, praktikan erabateko berdintasuna bermatzeko, tratu-berdintasunaren printzipioak ez duela eragotziko estatu kide batek neurri espezifikoak mantentzea edo hartzea arraza-jatorri edo etnia-jatorri jakin bateko pertsonen eragiten dieten desabantailak prebenitzeko edo konpentsatzeko;

N. Kontuan hartuz ezen Batasunaren “Aniztasunean batuta” leloak, zeina 2000. urtetik aurrera onartu baitzen, nabarmentzen duela Europar Batasunaren funtsezko balioetako bat dela;

O. Kontuan hartuz ezen Kopenhageko irizpideak Batasunari atxikitzeko irizpideen zati direla; kontuan hartuz ezen Kopenhageko hiru irizpideetako batek argi eta garbi behartzen dituela herrialdeak demokrazia, zuzenbide-estatua, giza eskubideak eta gutxiengoaren errespetua eta babesa bermatzera; kontuan hartuz ezen ez dagoela gutxiengoaren eskubideen bestelako kontrolik, herrialde hautagai bat estatu kide bihurtzen denean;

P. Kontuan hartuz ezen esperientziak erakutsi duela aurre-atxikitze fasean dauden herrialdeak prestatuago daudela Kopenhageko irizpideak betetzeko; kontuan hartuz ezen, atxikitzearen ondoren irizpide horiek beteko direla bermatzeko esparru egokirik ez egoteagatik, estatu kideek atzerakada larria jasan dezaketela atxikitzearen ondoren; kontuan hartuz ezen Batasunak oraindik ere ez duela Europako arau erkiderik estatu kideetan gutxiengoak babesteko;

Q. Kontuan hartuz ezen, gaur egun, Batasunak eraginkortasun mugatuko tresnak dituela diskriminazioaren, arrazakeriaren eta xenofobiaren adierazpen sistematiko eta instituzionalei erantzuteko; kontuan hartuz ezen, Batzordeari dei ugari egin arren, neurri mugatuak baino ez direla hartu gutxiengoetako pertsonen babes eraginkorra bermatzeko;

R. Kontuan hartuz ezen beharrezkoa dela zuzenbide-estatuaren mekanismo eta prozesu sendoak garatzea, Tratatuaren printzipio eta balioak Batasun osoan errespetatzen direla bermatzeko; kontuan hartuz ezen gutxiengoetako pertsonen eskubideak errespetatzea balio horiek osatzen dituzten elementuetako bat dela; kontuan hartuz ezen mekanismo eraginkorrek egon beharko luketela oraingo hutsuneak betetzeko; kontuan hartuz ezen mekanismo horiek frogetan oinarrituta egon behar dutela, objektiboak eta ez-diskriminatzaileak izan behar dutela, eta subsidiarotasunaren, beharizanaren eta proportzionaltasunaren printzipioak errespetatu behar dituztela, hala estatu kideetako nola Batasuneko instituzioei aplikatzeko modukoak izan behar dutela, eta mailakako ikuspegi batean oinarritu behar dutela, zeinak barne hartzen baititu prebentziozko alderdia bezala alderdi zuzentzailea; kontuan hartuz ezen 2016ko urriaren 25eko Ebazpenean, zeinean gomendioak egiten baitzaizkio Batzordeari Batasunak mekanismo bat ezar dezan demokraziarako, zuzenbide-estaturako eta oinarrizko eskubideetarako, Parlamentuak berretsi duela horri buruzko babesa, eta hori funtsezkoa izan litekeela Europako ikuspegi koordinatua hartzeko gobernantzari buruz, zeina oraingo ez baitago;

S. Kontuan hartuz ezen hizkuntzak, zeinak baitira kulturaren adierazpen zuzenekoak, identitate europarraren zati integral direla; kontuan hartuz ezen

hizkuntza-aniztasunarekiko errespetua Batasunaren funtsezko balioa dela, adibidez, Gutunaren 22. artikuluan eta EBTren hitzaurrean xedatzen den bezala, zeinean irakurtzen baita “Europaren jaraunspen kultural, erlijioso eta humanista, hortik abiatuta garatu baitira pertsonaren eskubide bortxaezinak eta besterenezinak, askatasuna, demokrazia, berdintasuna eta zuzenbide-estatua bezalako balio unibertsalak”;

T. Kontuan hartuz ezen hizkuntza-aniztasuna erregio bateko kultura-aberastasunaren zati garrantzitsua dela; Batasunean 40 eta 50 milioi pertsona inguruk hitz egiten dutela 60 hizkuntza erregional eta gutxituetatik bat, eta horietako batzuk arrisku larrian daudela; hizkuntza gutxituen gainbehera Europa osoan antzeman daitekeela; erkidego txikiek hitz egiten dituzten eta izaera ofizialik ez duten hizkuntzak desagertzeko arriskupean daudela;

U. Kontuan hartuz ezen mila pertsonatik batek zeinu-hizkuntza nazionala erabiltzen duela lehen hizkuntza gisa; kontuan hartuz ezen hizkuntza horiei hizkuntza ofizialen estatutua eman behar zaiela;

V. Kontuan hartuz ezen gizarte inklusiboetan identitate indibiduala eta identitate nazionala garrantzitsuak direla eta bietako batek ere ez duela bestea baztertzen; kontuan hartuz ezen estatu kideek gutxiengoei dagozkenez dituzten sistema legegile nazionalek hutsune garrantzitsuak dituztela, eta harmonizazio- eta simetria-maila txikia adierazten dutela;

W. Kontuan hartuz ezen Europako kultura-ondarea aberatsa eta askotarikoa dela; kontuan hartuz ezen kultura-ondareak herritarren bizitza aberasten duela; kontuan hartuz ezen EBTren 3. artikuluan xedatzen dela, besteak beste, Europar Batasunak errespetatu egingo duela bere kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren aberastasuna, eta jagon egingo dituela Europako kultura-ondarearen kontserbazioa eta garapena; kontuan hartuz ezen European mendeetan zehar bizi izan diren gutxiengoetako pertsonak ondare aberats, bakar eta askotariko hori osatzen dutela, eta europar identitatearen zati integratzaile direla;

X. Kontuan hartuz ezen alde handiak daudela gutxiengoen aitopenenari eta haien eskubideen errespetuari dagozkenez; kontuan hartuz ezen Batasun osoko gutxiengoek diskriminazio instituzionalizatu bati aurre egiten jarraitzen dutela eta mespretxuzko estereotipoen mende daudela, eta, sarritan, ikusten dutela haiek eskuratutako eskubideak murriztuta daudela edo modu selektiboan aplikatzen direla;

Y. Kontuan hartuz ezen ezberdintasun bat dagoela gutxiengoen babesaren eta diskriminazioaren aurkako borroka-politiken artean; kontuan hartuz ezen diskriminaziorik eza ez dela nahikoa asimilazioa geldiarazteko; kontuan hartuz ezen benetako berdintasuna diskriminaziorik ezaz haratago doala, eta esan nahi duela gutxiengoei haien eskubideak bermatzea, hala nola identitaterako, hizkuntza erabiltzeko eta hezkuntzarako eskubidea, eskubide kulturaletarako eta herritartasun-eskubideak eta abar, gehiengoaren baldintza berberetan baliatzeko;

Z. Kontuan hartuz ezen Europar Batasunean indarkeria xenofoboaren eta gorrotoa eragitearen gorakadak, sarritan, eskuin muturreko indarrek sustatuta, gutxiengoetako pertsonen eragiten diela eta haiei zuzentzen zaiela;

AA. Kontuan hartuz ezen gutxiengoetako kide diren Batasuneko herritarrek Europa mailan gehiago egitea itxaroten dutela beren eskubideak babesteko, horri buruz Europako Parlamentuari aurkeztutako eskabide ugariak erakusten duen bezala;

AB. Kontuan hartuz ezen *Minority SafePack* Europako herri-ekimenak Batasun osoan 1.215.879 sinadura jaso dituela, zeinek Europako herritar horien borondatea agertzen baitute, Batasun mailan gutxiengoei buruzko politikak arautzen dituen lege-esparrua indartzeko;

AC. Kontuan hartuz ezen nabarmen hobetu daitekeela Batasuneko gutxiengoen eskubideak babesteko modua; kontuan hartuz ezen instituzio demokratikoen legitimitatea gizarteko talde guztien partaidetzan eta ordezkaritza oinarritzen dela, talde horien barruan gutxiengoetako pertsonak daudelarik;

1. Gogoratzen du ezen estatu kideak behartuta daudela gutxiengoei giza eskubideen egikaritze osoa bermatzera, gizabanako eta erkidego gisa;

2. Gogoratzen du ezen gutxiengoen babesak Kopenhageko irizpideetako bat dela, bai herrialde hautagaien zatia, bai estatu kideentzat, baina ez dagoela inolako bermerik herrialde hautagaiek Kopenhageko irizpideen arabera hartutako konpromisoak errespetatuko dituztela bermatzeko, estatu kide bihurtzen direnean;

3. Adierazten du ezen Batasunak oraindik ez duela tresna eraginkorrik gutxiengoen eskubideak kontrolatzeko eta balioesteko; deitoratzen du, gutxiengoen babesaren eremuan, Batasunak ziurtzat jo izana bere estatu kideek gutxiengoen eskubideak errespetatzen dituztela edo kanpoko gainbegiratze-tresnen esku utzi dituela, hala nola Nazio Batuenak, Europako Kontseiluarenak edo ESLErenak;

4. Adierazten du ezen Kopenhageko irizpideak errespetatzeko —zeinak estatuek bete egin behar baitituzte Batasunari atxiki aurretik eta ondoren—, etengabeko jarraipena egin behar dela eta etengabeko elkarrizketak egon behar duela Parlamentuan, Batzordean eta Kontseiluan, bai eta instituzio horien artean ere; nabarmentzen du ezen beharra dagoela Batasunaren mailan gutxiengoentzako babes-sistema orokor bat sortzeko, betiere gainbegiratze-mekanismo sendo batekin batera;

5. Gogoratzen du ezen, EBTren 17. artikularen 1. apartatuaren arabera, Batzordeak, tratatuen zaindari den aldetik, baduela legitimitaterik eta aginpiderik estatu kide guztiek zuzenbide-estatua eta EBTren 2. artikuluan aipatutako beste balio batzuk errespetatzen dituzten zaindartzeko; beraz, uste du ezen Batzordeak hartutako neurriek ez dutela estatu kideen subiranotasuna bortxatzen, Batzordeak bere helburua gauzatzeko eta estatu kidea atxiki aurretik zeuden baldintzak betetzen jarraitzen duela bermatzeko;

6. Gogoratzen du ezen estatu kide guztiek eskubidea dutela gutxiengo nazionalen pertsonak definitzeko, gaur egungo nazioarteko arauen esparruan;

7. Gogoratzen du ezen ez dagoela arau erkiderik gutxiengoek Batasunaren politikan dituzten eskubideetarako, ez eta interpretazio erkiderik ere jakiteko nor har daitekeen gutxiengo bateko pertsona gisa; adierazten du ezen ez dagoela gutxiengoaren definiziorik, Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideen Nazio Batuen Adierazpenean, ez eta Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioan ere; nabarmentzen du ezen beharra dagoela gutxiengo nazional edo etnikoak, erlijiosoak eta linguistikoak babesteko, definizioa zein den kontuan hartu gabe; eta berriro dio ezen edozein definizio modu malguan aplikatu behar dela, zeren onuradunak gutxiengoen eskubideen babesean *de facto* sartzea bilakaera-prozesu baten zati izan ohi baita, zeinak, denboraren poderioz, onarpen formala ekar dezakeen; gomendatzen du ezen, subsidiariorik, proportzionaltasun eta diskriminaziorik ezaren printzipioei dagokienez, “gutxiengo nazional”aren definizioaren oinarriak Europako Kontseiluaren Batzar Parlamentarioaren 1201. Gomendioan (1993) jasotako

definizioan oinarritu behar duela; izan ere, gomendio hori egin zen Giza Eskubideen Europako Hitzarmenari protokolo bat eransteko gutxiengoaren eskubideei buruz; gutxiengoek, berriz, baldintza hauek dituzte:

- estatu horretako lurraldean bizi dira eta hango herritarrak dira;
- estatu horrekiko lotura sendo eta iraunkorrak mantentzen dituzte denbora luzez;
- etnia-, kultura-, erlijio- edo hizkuntza-ezaugarri bereizgarriak dituzte;
- nahikoa adierazgarriak dira, baina estatu horretako edo estatu horretako erregio bateko gainerako biztanleak baino gutxiago,
- interesa dute beren identitate erkidea osatzen duen guztia, beren kultura, tradizioak, erlijioa edo hizkuntza barne, batera babesteko;

8. Gogora dakar Europako Kontseiluaren eta Europar Batasunaren arteko harremanei buruzko 5. jarraibidea, 2005eko maiatzaren 16an eta 17an Varsovian batzartu ziren Europako Kontseiluko estatu kideetako estatuburuek eta gobernuburuek onartu zuten bezala; izan ere, jarraibide horretan baieztatzen da ezen Batasunak ahaleginak egingo dituela bere eskumenen eremuan sartzeko diren Europako Kontseiluaren hitzarmenen alderdiak Batasuneko Zuzenbidera ekartzeko;

9. Ikusten du ezen Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioko eta Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuneko (“Hizkuntzen Gutuna”) xedapen batzuk Batasunaren eskumenetan sartzeko direla, eta gogora dakar FRAk ondorio hau atera zuela: Batasunak ez dauka gutxiengo nazionalen babesa berez arautzeko legegintza-eskumen orokorrik, baina legeak egin ditzake gutxiengoari dagozkien zenbait gairi buruz;

10. Uste du ezen beharrezkoa dela Batasunean gutxiengoak babesteko gutxieneko araei buruzko legegintza-proposamen bat egitea, eraginaren ebaluazio egoki bat egin ondoren eta estatu kideei aplikatu beharreko subsidiariorotasun- eta proportzionaltasun-printzipioen arabera, betiere gutxiengoaren egoera hobetzeko eta estatu kide guztietan lehendik dauden eskubideak babesteko, eta, aldi berean, erregela bikoitzak saihesteko; uste du ezen, aldi berean subsidiariorotasun- eta proportzionaltasun-printzipioak errespetatuz, arau horiek hasi behar dutela dagoeneko nazioarteko tresna juridikoetan kodetuta daudenetatik, zeinek tinko ainguratuta egon behar baitute Batasunean demokrazia, zuzenbide-estaturak eta oinarritzko eskubideak bermatzen dituen esparru juridiko batean, eta neurri horiek haien funtzionamenduaren gainbegiratze-mekanismo bat izan behar dutela; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die jagon dezatela beren ordenamendu juridikoek berma dezatela gutxiengoetako pertsonak ez direla diskriminatzen eta babes-neurri espezifikoak har eta aplika ditzatela;

11. Gogoratzen du ezen gutxiengoaren eskubideak babestea Batasunak demokraziari, zuzenbide-estaturari eta oinarritzko eskubideei buruzko itun bat egiteko proposamenaren zati bat dela; horri dagokionez, gogoratzen du 2016ko urriaren 25eko Ebazpenean egindako eskabidea, zeina baitzen Batasunak mekanismo bat ezartzeko demokraziarako, zuzenbide-estaturako eta oinarritzko eskubideetarako duen mekanismoari buruz, eta berriz eskatzen dio Batzordeari proposamen bat aurkez dezala demokraziari, zuzenbide-estaturari eta oinarritzko eskubideei buruzko Batasunaren itun bat egiteko; Batzordeari eskatzen dio gutxiengoaren eskubideak sar ditzala Batasunak demokraziarako, zuzenbide-estaturako eta oinarritzko eskubideetarako duen mekanismoaren eremu posible guztietan;

12. Batzordea adoretzen du Batasunaren mailan organo bat sortzera (dauden egituren barruan edo organo bereizi gisa), Batasuneko gutxiengoak aitortu eta babesteko;

13. Atsegin handiz hartzen du *Minority SafePack* Europako herri-ekimenaren kanpainaren erregistro eta sinaduren bilketaren arrakasta; izan ere, ekimen horrek gutxiengoen babeserako Europako esparru baten alde egiten du; Batzordea adoretzen du aurrera egiteko moduak aztertzea, gutxiengoen interesak eta beharrianak hobeto ordezkatzuta egon daitezen Europar Batasunean.

14. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu babestu dezatela gutxiengo nazionaletakako pertsonak beren identitatea zaindu, babestu eta garatzeko duten eskubidea, eta beharrezko neurriak har ditzatela gutxiengoek parte-hartze eraginkorra izan dezaten bizitza sozial, ekonomiko eta kulturalean eta gai publikoetan;

15. Gogoratzen du ezen Batasuneko herritartasunerako irispidea estatu kide bateko nazionalitatearen bidez eskuratzen dela, eta nazionalitate hori lege nazionalak arautzen dutela; gogoratzen du ezen, herritartasun nazionalerako irispidearen ingurumarian, estatu kideek Batasuneko Zuzenbidearen printzipioak bete behar dituztela, hala nola proportzionaltasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioak, zeinak zabal garatuta baitaude EBJAren jurisprudentzian; kontuan hartzen du ezen EBFTren 20. artikulua xedatzen duela Batasuneko herritar izango dela estatu kide bateko nazionalitatea duen pertsona oro, tratatuetan eta Gutunean ezarritako eskubideak eta betebeharrak dituelarik; gogoratzen du ezen, tratatuen arabera, Batasuneko herritar orok Batasuneko instituzioen arretaren onuradun izan behar duela berdintasunean;

16. Gogoratzen du ezen oso arduratuta dagoela European ijito aberrigabe asko daudelako, eta horrek ijitoei gizarte-, hezkuntza- eta osasun-zerbitzuetarako irispidea erabat ukatzea dakar, bai eta ijitoak gizartearen marjinetara baztertzea ere; estatu kideei eskatzen die aberrigabetasuna ezabatzeko eta pertsona guztiek oinarrizko giza eskubideak baliatzeko aukera bermatzeko;

17. Estatu kideak adoretzen ditu neurri eraginkorrak hartzera gutxiengoetako pertsonen osasun-sistemara iristeko edozein oztopo kentze aldera; ikusten du ezen gutxiengoen taldeek irispide txikiagoa dutela osasun-zerbitzuetarako eta osasun-informaziorako; Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu aukera bermatzera gutxiengoei osasun-laguntza, fisikoa zein mentala, eta diskriminaziorik gabe, jasotzeko;

18. Europar Batasunari eta estatu kideei eskatzen die berronets ditzatela Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioa eta Hizkuntzen Gutuna, eta errespetat ditzatela dokumentu horietan ezarritako printzipioak; estatu kideei eta Batzordeari eskatzen die egintzarik ez hartzeko printzipio horien aurka; nabarmentzen du ezen, gutxiengoaren administrazio-arauak ezartzen dituzten bitartean, instituzioek eta estatu kideek ez dutela legerik ez administrazio-neurririk hartuko gutxiengoetako pertsonen eskubideak ahuldu edo zapaltzeko;

19. Berresten du ezen herri indigenek, beren eskubideak egikaritzean, diskriminazio-mota guztietatik aske egon behar dutela, eta eskubidea izan behar dutela duintasunerako eta beren kulturaren, tradizioen, historiaren eta asmoen aniztasunerako, eta hori behar bezala islatu beharko da hezkuntzan eta jendaurreko informazioan; estatu kideak adoretzen ditu Herrialde Independentetako Herri Indigena eta Tribalei buruzko Konbentzioa (LANEren 169. Konbentzioa) berronestera, baldin eta oraindik hori berretsi ez badute;

20. Uste du ezen gutxieneko arau erkideak garatu behar direla Batasuneko gutxiengoetako pertsonen eskubideak babesteko, betiere auzotasun onaren eta adiskidetasunezko harremanen prozedura-printzipioei jarraituz eta estatu kideen arteko zein Batasunekoak ez diren auzo-herrialdeekiko lankidetzaz bermatuz, nazioarteko arau eta estandarren aplikazioa oinarri hartuta; uste du ezen Europako arau erkideak eta gutxieneko arauak hartzeak ez dituela kaltetu behar jada gutxiengoetako pertsonak babesten dituzten eskubideak eta arauak; gogoratzen du ezen beharra dagoela ESLEren esparruan hartutako konpromisoak eta garatutako printzipioak exekutatzeko, bereziki haren jarraibide eta gomendio tematikoak; gogoratzen du ezen Batzordeak atxikitze-negoiazioetan jada kontuan hartu dituela arau horiek Kopenhageko irizpideen esparruan; horri dagokionez, Batzordeari eskatzen dio, arau berak aplika diezazkiela Batasuneko estatu kide guztiei;

21. Azpimarratzen du ezen diskriminaziorik ezeko politikek berez ez dituztela konpontzen gutxiengoek dituzten arazoak, eta ez dutela haien asimilazioa prebenitzen; ikusten du ezen gutxiengoetako pertsonak kategoria berezia direla errekurso-eskubideari dagozkionez, eta beharrian espezifikoak dituztela, zeinak bete egin behar baitira gutxiengooi berdintasun oso eta eraginkorra bermatzeko, eta beharrezkoa dela haien eskubideak errespetatu eta sustatzea, besteak beste, euren burua askatasunez adierazteko eskubidea, eta haien identitate kulturala edo linguistikoa zaintzeko eta garatzeko eskubidea, betiere gutxiengo horiek bizi diren estatuaren identitatea, balioak eta printzipioak errespetatuz; Batzordeari eskatzen dio susta dezala Batasuneko hizkuntza- eta kultura-aniztasuna aldian-aldian kontrolatzea;

22. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen jarrai dezatela berdintasunari buruzko datu fidagarri eta sendoen bilketa babesten eta finantzatzen, betiere gutxiengoen ordezkariekin kontsultak eginez desberdintasunak eta diskriminazioa neurtzeko; eskatzen du ezen Batasunaren mailan jarraipen eraginkorra egin dadila gutxiengo nazional eta etnikoen egoerari buruz; uste du ezen FRAk hobeto egin behar duela estatu kideetako gutxiengo nazional eta etnikoen aurkako diskriminazioaren jarraipena;

23. Aitortzen du ezen gizarte zibilak eta gobernuz kanpoko erakundeek zeregin garrantzitsua dutela gutxiengoen babesean, diskriminazioaren aurkako borrokan eta gutxiengoen eskubideen sustapenean; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die behar adinako finantzaketa eta antolakunde horien babesa sustatzeko;

24. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen gutxiengoen babesa zain dezatela eta gutxiengoen barruko desberdintasunei hel diezaietela, zeren gutxiengoetako pertsonak aurre egin behar baitiete sarritan askotariko eta sektore arteko diskriminazioei; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ikerketak egin ditzatela askotariko eta sektorearteko diskriminazioaren arazo konplexuari heltzeko;

Diskriminazioaren, gorrotoak eragindako delituen eta gorrotoa eragitearen aurkako borroka

25. Adierazten du ezen arduratuta dagoela arrazakeriak, xenofobiak edo erlijio-intolerantziak eragin eta Europako gutxiengoen aurka zuzendutako gorroto-delituen gorakada kezkarriagatik; Batasunari eta estatu kideei eskatzen die ezen borroka areagotu dezatela gorroto-delituen eta diskriminazio-jarrera eta -portaeren aurka; Batzordeari eta FRARI eskatzen die ezen lanean jarrai dezatela estatu kideetako gutxiengoen aurkako gorroto-delituen eta gorrotoa eragitearen kontrolari buruz, eta aldian-aldian informa dezatela kasu eta joerei buruz.

26. Argi eta garbi gaitzesten ditu diskriminazio-mota guztiak, arrazoia edozein dela ere, eta bereizketa-modu guztiak, gorrotoaren diskurtsoa, gorrotoak eta gizarte-esklusioak eragindako delituak, eta Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen argi eta garbi gaitzets eta zeha dezatela gutxiengo nazional edo etnikoen aurka egindako basakerien ukapena; ikusiz 2017ko urriaren 25eko Ebazpena, zeina baita ijitoak Batasunean integratzearen alderdiei buruzkoa, aspektu horiek oinarritzko eskubideekin lotuta daudenean: borroka egitea antigitanismoaren aurka; gogoratzen du ezen Europako herritar guztiak laguntza eta babesa jaso behar dituztela neurri berean, haien jatorri etnikoa edo kulturala edozein dela ere; Batzordeari eskatzen dio Europako esparru bat sor dezala, eta estatu kideei eskatzen die plan nazional espezifikoak egin ditzatela indarkeria xenofoboari eta gutxiengoetako pertsonen aurkako gorroto-eragiteari aurre egiteko;

27. Azpimarratzen du ezen estatu kideek elkarrekiko harreman adiskidetsuak eta egonkorrak sustatu behar dituztela, eta estatu kideok adoretzen ditu auzo-herrialdeekin elkarriketa irekia eta laguntzakoa izatera, batez ere hizkuntza eta kultura desberdinak dituzten mugako erregioetan;

28. Europako Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu Batasuneko herritarrak aniztasunaren inguruan sentsibilizatzeko kontzientziazio-jarduerak sartzera, bai eta gutxiengoen kulturen adierazpen-modu baketsuak sustatzera ere; estatu kideak adoretzen ditu gutxiengo nazional eta etnikoen historia barne har dezaten eta beren eskoletan tolerantziaren kultura susta dezaten, ikasketa-planen zati gisa; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen kultura-elkarrizketak abiaraz ditzatela baita ere ikastetxeetan, eta ez horietan bakarrik, gutxiengoetako taldeen aurkako gorrotoaren modu eta aurpegi ezberdinei buruz; estatu kideak adoretzen ditu eurek jagon dezaten diskriminaziorik eza eta gutxiengoetako pertsonen historia eta eskubideak hezkuntza-sistema nazionalaren edukietan txerta daitezen;

29. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu kanpainak egitera gorrotoari eragiteko diskurtsoen aurka, polizia-indarren barruan borroka-unitateak sortzera gorrotoak eragindako delituen aurka, betiere gutxiengoen taldeek dituzten erronken ezagutzan oinarrituta, eta adoretzen ditu etengabeko prestakuntzako jarduerak egitera, bai eta legearen aurrean gutxiengoetako pertsonen berdintasuna bermatzera ere, eta justizia eta eskubide prozesalak iristeko berdintasuna bermatzera.

30. Uste du ezen Batzordeak eta estatu kideek jagon behar dutela gutxiengoetako kideek beren eskubideak beldurrik gabe egikaritu ahal izatea; horri dagokionez, estatu kideei eskatzen die giza eskubideei, herritartasun demokratikoari eta alfabetatze politikoari buruzko derrigorrezko hezkuntza sar dezatela maila guztietako eskola-programetan; Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu nahitaezko prestakuntza eman diezaieten arduradun politikoei, zeinak funtsezkoak baitira Batasuneko eta estatu kideetako legeria zuzen aplikatzeko, eta prest egon behar baitute herritar guztiak zerbitzatzeko giza eskubideen ikuspegitik; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen sektorearteko diskriminazioari hel diezaiotela bai politiketan, bai finantzaketa-programetan;

31. Estatu kideak adoretzen ditu egiaren eta adiskidetzaren batzorde nazionalak ezartzera, elkarrekiko konfiantza sortze aldera, horren helburua delarik mendeetan zehar gutxiengoetako kideen jazarpena, bazterketa eta arbuioa aitortzea, eta gai horiek dokumentatzea; estatu kideei eskatzen die zalantzarik gabe gaitzets eta zeha dezatela gutxiengo nazionalak kideen aurka egindako basakerien ukapena, eta estatu kideok adoretzen ditu gutxiengoen taldeak oroitzeke egiten diren egun nagusiak ospatu eta ohoratzea, hala nola erromani-holokaustoa oroitzeke

jardunaldia; estatu kideak adoratzan ditu gutxiengoan taldeen historia eta kultura erakutsiko dituzten instituzioak sortzera, zeinei laguntza finantzario eta administratiboa emango baitzaie;

32. Funtsezkotzat jotzen du gutxiengoan taldeek gizartearen, ekonomiaren, politikaren eta kulturaren eremuetan aktiboki eta modu esanguratsuan parte hartzea; beraz, Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die estrategiak egin ditzatela, zeinek beren barruan neurri proaktiboak eta erreakziokoak izango baitituzte, betiere gutxiengoan taldeetako ordezkariekin egindako kontsulta errealetan eta sistematikoetan oinarrituta, eta estatu kideei eskatzen ere die gutxiengoan talde horiek sar ditzatela maila guztietan, baita tokikoan ere, abian jartzen diren programa eta proiektu orokorren kudeaketan, jarraipenean eta ebaluazioan, horren helburua delarik programa eta proiektuon izaera inklusibo eta ez-diskriminatzailea zaintzea;

33. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen berma dezatela Arraza-berdintasunari buruzko Zuzentaraua erabat aplikatzen eta betetzen dela, eta adoretzen ditu diskriminazioaren aurkako borrokari buruzko legeriari buruzko kontzientziazio-kanpainetan parte hartzera; uste du ezen estatu kideek jagon egin behar dutela zehapenak behar bezain eraginkorrak, neurritsuak eta disuasiozkoak direla, zuzentarauak eskatzen duen bezala; Batzordeari eskatzen dio zuzentarauaren aplikazioa behar bezala gainbegiratzeko;

34. Deitoratzen du 2008ko Tratu-berdintasunari buruzko Zuzentarau-proposamenak (COM(2008)0426) Kontseiluaren onespenean zain jarratzea; berriz ere dei egiten dio Kontseiluari bere jarrera lehenbailehen har dezan;

Gutxiengo nazional eta etnikoak

35. Gogoan hartzen du ezen gutxiengo nazional eta etnikoak lurralde berean bizi izan diren gutxiengoetako pertsonen taldeak direla, zeinek identitate erkide bat partekatzen baitute, kasu batzuetan mugak aldatzearen ondorioz, eta beste batzuetan luzaroan eremu jakin batean beren identitatea zaintzen jakinez bizitzearen ondorioz; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen gutxiengo nazionalen identitate kultural eta linguistikoa babes dezatela, eta baldintzak sor ditzatela identitate hori sustatzeko; nabarmentzen du ezen Batasuneko erregioetako eta tokietako agintariek eginkizun garrantzitsua dutela gutxiengo nazional eta etnikoak babesteko, eta uste du ezen administrazioa berrantolatzeak eta lurraldea berriro mugatzeak ez dietela ondorio negatiborik ekarri behar haiei; estatu kideak adoretzen ditu finantza-baliabideak ematera gutxiengoan eskubideak aurrekontu zentralaren pentzudan aplikatzeko, betiere toki-aurrekontuak gehiegi ez zamatzeko;

36. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu gutxiengo nazional eta etnikoen aukera-berdintasuna bermatzera, gizartearen bizitza politiko eta sozialean parte hartzeko; estatu kideak adoretzen ditu gutxiengo nazional eta etnikoen ordezkariak erraztuko duten hauteskunde-sistemak eta -legeak hartzera; estatu kideei eskatzen die ezen neurri zuzentzaileak berehala har ditzatela jaiotzen inskripzio diskriminatzailea amaitzeko, gutxiengoan taldeetako kideen jaiotzak diskriminaziorik gabe inskribatzeko, eta berma dezatela luzatzen diren nortasun-txartelak ez direla diskriminatzaileak;

37. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu gutxiengoan arloko egungo politiken azterketa koherentea egitera, betiere indarguneak eta erronkak argitzeko, eta gutxiengo nazional eta etnikoen eskubideen errespetua bermatzeko;

38. Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Agentziari (FRA) eskatzen dio ezen irizpen bat egin dezala gutxiengo nazionalen pertsonen eskubideak babesteko eta sustatzeko bitartekoak sortzeko moduei buruz, EBJAk T-646/13 gaian emandako epaiarekin bat etorritz;

Kultura-arloko eskubideak

39. Azpimarratzen du ezen kultura-jarduerak funtsezko eremuak direla gutxiengo nazionalen identitatea zaintzeko, eta gutxiengoen tradizioak zaintzea eta balio artistikoak ama-hizkuntzan adieraztea bereziki garrantzitsuak direla europar aniztasuna zaintzeko; adierazten du ezen gutxiengoen kultura-ondarea mantentzea interes erkidekoa dela Batasunarentzat eta estatu kideentzat; Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu gutxiengoen kultura-eskubideak babestu, hobetu eta susta ditzaten;

40. Gogoratzen du ezen funtsezkoa dela “kultura” zer den ulertzea, betiere gutxiengoen eskubideen irismena definitzeko; adierazten du ezen, zentzu zabalean, kultura erkidego baten jarduera eta lorpen material eta immaterial guztien batura dela, bai eta beste erkidego batzuetatik bereizten duena ere; nabarmentzen du ezen kultura-eskubideek hauek hartu behar dituztela barne: bizitza kulturalean parte hartzeko eskubidea, kulturaz goatzeko eskubidea, kide izateko taldea aukeratzeko eskubidea, hizkuntza-eskubideak, eta ondare kultural eta zientifikoaren babesa.

41. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu gutxiengo nazionalen eta etnikoen Batasuneko kultura-ondareari egiten dioten ekarpena aitortzera, gutxiengoetako pertsonen ordezkariekiko elkarrizketa indartzera, eta politika eta ekintza koordinatuak identifikatzera eta aplikatzera beren kulturaren babesa eta garapena modu jasangarrian kudeatzeko; estatu kideak adoretzen ditu praktikak maila nazionalen instituzionalizatzeko maila egokia bermatzera, betiere kultura-eskubideak babesteko;

42. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu gutxiengo nazional eta etnikoak eta horietako pertsonak elkartu eta laguntzera kultura-ondarea zaintzeko, garatzeko eta modu jasangarrian kudeatzeko eta etorkizuneko belaunaldiei transmititzeko beharrezkoak diren ezagutza eta kualifikazioak sustatzen; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen ezar eta mantent ditzatela gutxiengoetako pertsonentzako funtsezko kultura-funtsak, maila horizontalean zein bertikalean, betiere kultura-erkidegoen kultura-bizitzari laguntza eraginkor, garden eta ekitatiboa bermatze aldera.

43. Nabarmentzen du ezen komunikabideek funtsezko zeregina betetzen dutela eskubide kulturei eta linguistikoei dagozkienez; gogoratzen du ezen informazioa eta edukia jaso eta argitaratu ahal izatea, eta horiek norberak erabat uler ditzakeen eta bere burua komunika dezakeen hizkuntza batean iristea alde aurreko baldintza dela bizitza publikoan, ekonomikoan, sozialean eta kulturalean berdintasunez eta eraginkortasunez parte hartzeko; horri dagokionez, ikusten du arreta berezia jarri behar zaiela mugetako eta landetako eremuetan eta eremu bakartuetan bizi diren gutxiengo nazional eta etnikoetako pertsonen beharrezkoen; kezkatuta dagoela adierazten du zeren hizkuntza erregional eta gutxituetan argitaratzen edo emititzen dituzten komunikabideak gutxi finantzatzen baitira; Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu gutxiengoak ordezkatzen dituzten antolakundeei edo komunikabideei finantzaketa egokia ematera, horren helburua delarik gutxiengoak eta kultura-identitateak babesten laguntzeko, eta euren ikuspuntuak, hizkuntza eta kultura gehiengoarekin partekatze aukera emateko;

44. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen berma dezatela komunikabideek independentziaz jardun dezaketela, hedabideetan hizkuntza gutxituen erabilera susta dezatela eta gutxiengo nazional eta etnikoak kontuan har ditzatela komunikabideen zerbitzuei lizentziak ematerakoan, bai eta irrati- eta telebista-igorgailuak esleitzerakoan ere; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen funts egokiak eman diezazkietela gutxiengoan antolakunde ordezkariari, bai gutxiengoan taldeetako kide-izatea eta talde horiekiko identifikazioa sustatzeko, bai gehiengoaren arreta erakartzeko gutxiengoan talde horien identitateetarantz, historietarantz eta kulturetarantz;

45. Gogoratzen du ezen komunikabide publikoek funtsezko garrantzia dutela eduki horiek sustatzeko orduan, batez ere tokian tokiko eta erregioetako enteen kontrol demokratikoaren esparruan; Batzordea adoretzen du baldintza juridikoak eta erregelamenduzkoak sortzera gutxiengoak bizi diren erregioetan ikus-entzunezko zerbitzuak emateko eta ikus-entzunezko edukiak transmititzeko eta jasotzeko askatasuna bermatze aldera, betiere gutxiengoetako kideek edukiak beren ama-hizkuntzan ikusi edo entzun ahal izan ditzaten, geoblokeaturik egon gabe;

46. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen baliabide egokien bitartez berma dezatela ikus-entzunezko komunikabideek ez dezatela inolako bultzadarik jarri gutxiengoetako pertsonen aurkako indarkerian edo gorrotoan; nabarmentzen du ezen komunikabideek zeregin garrantzitsua dutela gutxiengoan eskubideen urratzeak zabaltzeko orduan, zeren, urratzeok salatzen ez badira, eguneroko errealitateek ikusezinak izaten jarraitzen baitute;

47. Estatu kideak adoretzen ditu haien har ez dezaten egintza politiko eta juridikoetatik eta neurri murriztaileak ezartzera bideratutako politikeetatik bat ere, hala nola azpigituluak jartzeko edota itzultzeko betebeharrak eta hizkuntza ofizialetako programetarako nahitaezko kuotak; Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu erregioetako komunikabideen edo hizkuntza gutxituetako komunikabideen presentzia ahalbidetzera eta sustatzera, baita lineako interfazeetan ere; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen berma dezatela finantzaketa egokia edo dirulaguntzak emango zaizkiela gutxiengo nazional eta etnikoak ordezkatzeko dituzten antolakundeei eta komunikabideei, betiere haien beharrezkoak eta ezaugarri espezifiko erregionalak kontuan hartuta;

48. Estatu kideei eskatzen die ezen, Kultura Ondarearen Europako Urtearen espirituari, beren gutxiengoan kulturak balioets eta susta ditzatela, betiere gutxiengoan historiaren eta tradizioen zabalkundearen sustatuz eta direnak direlako erkidego horien isolamendua saihestuz;

49. Nabarmentzen du ezen kultura-ondarearen arloko edozein politikaren garapenak integratzailea eta parte-hartzailea izan behar duela, tokian tokiko erkidegoetan oinarritu behar duela, eta gutxiengoan erkidegoekin kontsulta eta elkarrizketa aurreikusi behar dituela;

Hezkuntzarako eskubidea

50. Adierazten du ezen hezkuntzak berebiziko garrantzia duela sozializazioan eta identitatearen garapenean, eta oraindik ere tresna nagusia dela arriskuan dauden hizkuntza gutxituak biziberritzeko eta zaintzeko; nabarmentzen du ezen gutxiengo nazional bateko pertsona orok eskubidea duela hezkuntza gutxituan jasotzeko; nabarmentzen du ezen ama-hizkuntzako hezkuntzarekin jarraitzea ezinbestekoa dela kultura- eta hizkuntza-identitatea zaintzeko; gogoan hartzen du ezen, hezkuntza hizkuntza gutxituetan hartzeari dagokionez, ez dagoela jardunbide

egoki bakarrik gutxiengo nazional eta etniko guztientzat; adierazten du ezen beharra dagoela zeinu-hizkuntza erabiltzen duten pertsoneri arreta berezia jartzeko;

51. Gogoratzen du ezen Gutxiengo Nazionalak babesteko Europako Kontseiluaren Esparru-konbentzioaren 14. artikulua estatu kideei gomendatzen diela ahaleginak egin ditzatela, ahal den neurrian eta beren hezkuntza-sistemaren esparruan, gutxiengo nazionalak pertsonen aukera izan dezaten kasuan kasuko hizkuntza gutxitua ikasteko edo irakaskuntza hizkuntza horretan jaso dezaten, horrek guztiak eragotzi gabe hizkuntza ofiziala ikastea edo hura irakastea;

52. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen beren etorkizuneko ekintzetan tresna egokiak gaitu ditzatela gutxiengo nazional eta etnikoak bizi diren lurraldeetan mintzatzen diren hizkuntzen erabilera ofiziala sustatzeko eta babesteko, toki- edo erregio-mailan, betiere Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioaren eta Hizkuntzen Gutunaren printzipioekin bat etorriz, eta, aldi berean, jagon du hizkuntza erregional eta gutxituak babestu eta sustatzea ez doala hizkuntza ofizialen kalterako, ez eta haiek ikasteko betebeharraren kalterako ere;

53. Deitoratzen du ezen estatu kide batzuek oraindik ez dutela berronetsi Hizkuntzen Gutuna, eta berronetsi duten batzuek ere ez dutela eraginkortasunez aplikatzen; adierazten du ezen zapuztuta dagoela zeren orain dauden eskubideak ez baitira estatu kide batzuetan aplikatzen edo eskubideok ageri-agerian urratzen baitira;

54. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen jagon dezatela, nazioarteko arauekin bat etorriz, gutxiengo nazional eta etnikoetako pertsonen beren eskubideak bermatuta dituztela, eta aukera egokiak dituztela hizkuntza gutxituetan eskolatzeari eta irakaskuntza beren ama-hizkuntzan jasotzeari dagokienez, bai irakaskuntza-zentro publikoetan, bai pribatuetan; estatu kideak adoretzen ditu hezkuntza-politika egokiak formulatzera eta gutxiengo nazional eta etnikoen beharrezan ondoen erantzuten dieten politikarik onenak aplikatzera, hezkuntza-programa espezifikoekin edo ikasketa-plan eta testuliburu berezien bitartez ere; estatu kideak adoretzen ditu irakasleen prestakuntza finantzatzen laguntzera, irakaskuntza eraginkorra hizkuntza gutxitu batean bermatzeko, eta atzerriko hizkuntzen irakaskuntzaren arloko jardunbiderik onenak hizkuntza ofizialen irakaskuntzarako metodologian txertatzera, hezkuntza hizkuntza gutxitu batean ematen duten eskoletarako ikasketa-planei dagokienez; nabarmentzen du ezen estatu kideek jagon behar dutela hizkuntza erregional eta gutxituak eta hizkuntza ofiziala metodo egokiak erabiliz irakasten direla;

55. Estatu kideak adoretzen ditu hizkuntza erregional edo gutxitu bat ama-hizkuntza gisa hitz egiten duten pertsonen aukera izan dezaten hizkuntza ofiziala behar bezala ikasteko, atzerriko hizkuntzen eta bigarren hizkuntzen irakaskuntzaren jardunbide egokiak Estatuko hizkuntza ofiziala irakasteko hartutako ikuspegi metodologikoan txertatuz;

56. Azpimarratzen du ezen gutxiengoetako pertsonen ere gehiengoaren hizkuntza, historia eta kultura ikasi behar dituztela, eta gehiengo horretako ikasleek, publikoak oro har bezala, gutxiengoen historiarekin eta kulturarekin ohitu behar dutela eta hizkuntza gutxituak ikasteko aukera izan behar dutela;

57. Estatu kideak adoretzen ditu hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunen eskakizunak betetzen dituzten testuliburuak egitera, edo, hori ezinezkoa bada, hizkuntza horietan argitaratutako beste herrialde batzuetako testuliburuak

erabilera erraztera, direnak direlako hizkuntzak erabiltzen dituzten herrialdeetako hezkuntza-arloko organismo arautzaileekin lankidetzan jardunez;

58. Azpimarratzen du ezen oso garrantzitsua dela goi-mailako irakaskuntza ama-hizkuntzan ematea eta terminologia espezifikoari buruzko ezagutzak dituzten espezialistak prestatzea, batez ere kasuan kasuko hizkuntzako hitzun ugari dituzten erregioetan; nabarmentzen du ezen behar-beharrezkoa dela medikuei hizkuntza gutxituetan irakastea;

59. Estatu kideetako gobernuak adoretzen ditu gutxiengo ordezkariek beren hezkuntza-sistemen antolaketari buruzko eztabaidetan parte harraraztera;

60. Estatu kideak adoretzen ditu lehentasun-atalaseak definitzera hizkuntza erregional eta gutxituak ikasteko, betiere hezkuntzan ekitatea bermatze aldera; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen susta dezatela gutxiengo nazional eta etnikoetako pertsonen irakaskuntza hizkuntza gutxituan, bereziki ama-hizkuntzan, jasotzeko duten eskubidea, bai gutxiengo horien presentzia handia duten eremuetan, bai landa-eremuetan eta bai giza kokagune oso sakabanatuak dituzten eremuetan ere, baldin eta eskari nahikoa badago; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen berma dezatela hezkuntza-politika eta erreformek ez dutela eskolatzea hizkuntza gutxituetan jasotzeko eskubidea mugatzen;

61. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu hezkuntza-sistemetan hizkuntza erregional eta gutxituetarako laguntza integratua maila bertikalean izan dezaten sustatzera, zehazki, estatu kideetako hezkuntza-ministerioetan eta Batzordearen barruan unitateak sortuz, zeinek ardura izango baitute hizkuntza gutxitu eta erregionaletan ematen den irakaskuntza ikasketa-planetan sartzeko; estatu kideak adoretzen ditu, hizkuntza gutxituetarako, ikasteko lerro jarraitua sustatzera, eskolaurreko hezkuntzatik hirugarren mailako hezkuntzaraino;

62. Nabarmentzen du ezen irakasleen prestakuntza eta kalitate oneko testuliburuetarako eta ikasmaterialetarako irispidea aurretiazko ezinbesteko baldintzak direla ikasleei kalitateko hezkuntza bermatzeko; uste du ezen ikasketa-planek, ikasmaterialek eta historiako testuliburuak irudi justua, zehatza eta informatiboa eman behar dutela gutxiengo taldeen gizarte eta kulturei buruz; ikusten du ezen, hezkuntza hizkuntza gutxituan emateari buruz, badagoela zabal-zabal aitortutako arazo bat, zeina baita kalitateko behar beste ikasmaterialek ez egotea eta hizkuntza gutxituetan behar bezala erakusteko behar adina irakasle kualifikaturik ez egotea; ikusten du ezen historiaren irakaskuntza multidimentsionalak betekizuna izan behar duela eskola guztietan, bai gehiengoan erkidegoetan, bai gutxiengoan erkidegoetan; nabarmentzen du ezen garrantzitsua dela irakasleentzako prestakuntza-ikastaroak garatzea, betiere irakaskuntzaren maila guztietan eta eskola-modalitate guztietan dauden beharrezko erantzuteko;

63. Azpimarratzen du ezen hizkuntza gutxituak irakasteak gehiengoan eta gutxiengoan artean elkar ulertzen laguntzen duela, eta erkidegoak elkarrengana hurbiltzen dituela; estatu kideak adoretzen ditu neurri positiboak aplikatzera gutxiengo ordezkaritza egokia bermatzeko irakaskuntzan, bai eta administrazio publikoan eta agentzia exekutiboetan ere, nazio-, erregio- eta udal-mailan;

64. Batzordea adoretzen du programak indartzera, zeinen eginkizun nagusia izango baita Europako hizkuntza erregional eta gutxituetan ematen den hezkuntzaren arloko esperientziak eta jardunbiderik onenak trukatzeko; Batasunari eta Batzordeari eskatzen die “Erasmus+”, “Europa Sortzailea” eta “Herritarrentzako Europa” programen etorkizuneko sorkuntzan hizkuntza erregional eta gutxituak

gehiago nabarmentzeko, betiere urte anitzeko finantza-esparru berriaren ingurumarian;

65. Oso deitoratzen du ezen Batasuneko estatu kide batzuetan gutxiengoetako ikasleak ez direla irakaskuntza orokorreko sistemako instituzioetan sartzen, ezpada eskola berezietara bideratzen direla, betiere eskolak emateko erabiltzen den hizkuntza behar bezala ez dakitela argudiatuz; gogoratzen du ezen hizkuntza gutxitu batean ematen den irakaskuntza edo gutxiengo partikular bateko kide izatea ezin direla aitzakia gisa erabili identitatearen ondorioz haurrak eskolatik bereizteko; estatu kideei eskatzen die ez dezatela bereizketa-modu hori aplika eta neurri egokiak har ditzatela ikasle horiek eskola normaletan eskolatuta egon ahal izan daitezen; estatu kideei eskatzen die azter dezatela oinarritzko giza eskubideei eta gutxiengoen eskubideei buruzko gaiak sartzea, bereziki eskola-programetan, hezkuntzaren bidez kultura-aniztasuna eta tolerantzia sustatzeko modu gisa;

Hizkuntza-eskubideak

66. Gogoan hartzen du ezen hizkuntza gutxiengoen kultura-identitatearen eta giza eskubideen funtsezko elementua dela; nabarmentzen du beharrezkoa dela hizkuntza gutxitua erabiltzeko eskubidea sustatu beharra dagoela, dela pribatuan, dela jendaurrean, inolako diskriminaziorik egin gabe, gutxiengoetako pertsonen populazio handia dagoen eremuetan, gainera, jagon behar dela hizkuntza hori belaunaldiz belaunaldi transmititu ahal izatea, eta beharra dagoela Batasunean hizkuntza-aniztasuna babesteko; Europako Batzordeari eskatzen dio ezen indar dezala hizkuntza erregionalen irakaskuntza eta erabilera sustatzeko plana, Europar Batasunean hizkuntza-diskriminazioa eragozteko eta hizkuntza-aniztasuna sustatzeko bitarteko posible gisa; gogoratzen du ezen gutxiengo horretako kide ez diren pertsonen hizkuntza gutxituen ezagutza sustatzea elkar-ulertzea eta aitortzea sustatzeko modu bat dela;

67. Nabarmentzen du ezen 2013ko irailaren 11ko Ebazpenean, zeina baita desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzei eta Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunari buruzkoa ¹⁸⁸, Parlamentuak gogorarazi zuela ezen Batzordeak arreta jarri beharko lukeela egitate jakin batean, zeina baita estatu kide eta erregio batzuek, beren politikekin, beren mugen barruan hizkuntzen iraupena arriskuan jartzen dutela, nahiz eta hizkuntza horiek ez egon arriskuan Europan; Batzordeari eskatzen dio azter dezala zein diren hizkuntza horien erabilera eragozten duten administrazio- eta legegintza-oztopoak;

68. Adierazten du ezen, 24 hizkuntza ofizialez gain, Europar Batasunak beste 60 hizkuntza ere hartzen dituela, zeinak ere haren hizkuntza- eta kultura-ondarearen zati baitira eta erregio jakin batzuetan edo talde espezifikoeetan 40 milioi pertsona mintzatzen baitira; adierazten du ezen Europar Batasunaren eleaniztasuna bakarra dela nazioarteko antolakundeen mailan; adierazten du ezen eleaniztasunaren printzipioa Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Gutunean ezarrita dagoela, zeinak Europar Batasuna behartzen baitu hizkuntza-aniztasuna errespetatzera eta hizkuntza- eta kultura-ondare aberatsa babestera, hizkuntzen ikaskuntza eta hizkuntza-aniztasuna sustatuz;

69. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu, administrazio-agintarien eta zerbitzu publikoko antolakundeen ingurumarian, hizkuntza erregional eta gutxituak praktikan erabil daitezen ahalbidetu eta sustatzera, betiere proportzionaltasun-printzipioari jarraituz, adibidez, partikularren eta antolakundeen, alde batetik, eta agintari publikoen arteko harremanetan, bestetik;

---

¹⁸⁸ DO C 93, 2016-3-9koa, 52. or.

estatu kideak adoretzen ditu informazioa eta zerbitzu publikoak hizkuntza horietan ematea erraztera, bai eta Interneten ere, gutxiengo nazional eta etnikoetako pertsonak modu esanguratsuan dauden eremuetan;

70. Estatu kideak adoretzen ditu hizkuntza gutxitu eta erregionaletarako irispidea sustatzera, bai itzulpen, bikoizketa eta azpitoluzioko jarduerak finantzatzuz eta babestuz, bai terminologia egokia eta ez-diskriminatzailea kodifikatuz erregistro administratibo, komertzial, ekonomiko, sozial, tekniko eta juridikoetan;

71. Direnak direlako eremuetako udal-agintariak adoretzen ditu aukera ematera hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzeko; estatu kideak, berriz, adoretzen ditu orientabide gisa estatu-mailan lehendik dauden jardunbide egokiez baliatzera;

72. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera sustatzera tokian-tokian eta erregioetan; ingurumari horretan, udal-agintariak aktiboki adoretzen ditu praktikan hizkuntza horien erabilera bermatzera;

73. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu jagotera gutxiengo nazionalerako biztanleen presentzia nabarmena duten eremuetan zuzen idatz daitezela segurtasuneko markatzea eta etiketatzea, nahitaezko jarraibide garrantzitsuak eta inportazioari buruz herritarrei egiten zaizkien iragarki publikoak, zeinak agintariek edo sektore pribatuak ematen baitituzte, bai eta toponimoak eta izendapen topografikoak ere, eta eskuragarri egon daitezela erregio jakin batean erabili ohi diren hizkuntzetan, bai eta hiriguneetara sartzeko eta haietatik irteteko seinaleak eta gainerako bide-seinale informatibo guztiak ere;

74. Gogoan hartzen du hizkuntza erregional eta gutxituen irudikapen bisuala — bide-seinaleak, kale-izenak, administrazio-erakundeen, erakunde publikoen eta merkataritza-erakundeen izenak, eta abar— funtsezkoa dela gutxiengo nazional edo etnikoen eskubideak sustatzeko eta babesteko, zeren hizkuntza erregional eta gutxituen ezinbesteko erabilera islatzen eta laguntzen baitu, eta gutxiengo nazional edo etnikoetako pertsonak adoretzen baititu beren hizkuntza-identitate espezifikoak eta hizkuntza-eskubideak erabili, zaindu eta garatzera, beren toki-identitate multietnikoa adieraztera, eta beren identifikazioa indartzera toki edo erregio jakin batean bizi diren taldeetako kide gisa;

75. Estatu kideei eskatzen die ez egiteko edo ezabatzeko gutxiengoei estatu jakin bateko lanbideen espektro osora iristea eragozten dieten praktika juridikoak; estatu kideei eskatzen die zerbitzu juridikoetara eta judizialetera irispide egokia bermatzeko; nabarmentzen du ezen gutxiengo ordezkariei ere esplizituki jakinarazi behar zaiela beren legeria nazionalaren arabera zein prozedura bete behar diren baldin eta gutxiengo bateko kide gisa dituzten eskubideak urratzen badira;

76. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu aitortzera gutxiengo nazional bateko pertsona orok eskubidea duela bere abizena (patronimikoa) eta ponte-izena hizkuntza gutxituan erabiltzeko, bai eta horiek ofizialki aitortuak izan daitezen ere, are Batasunaren zirkulazio askearen ingurumarian;

77. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu ekintzak abiaraztera edozein oztupo administratibo edo finantzariora aurrea hartzeko, baldin eta oztopok Europako eta nazioetako hizkuntza-aniztasuna kaltetu ahal badute eta gutxiengo nazional eta etnikoetako pertsonen hizkuntza-eskubideak egikaritzea eta aplikatzea eragotzi ahal badituzte; estatu kideei eskatzen die hizkuntza-jardunbide diskriminatzaileei amaiera emateko;

Ondorioa

78. Batzordeari eskatzen dio ezen Batasunaren gutxieneko arauen esparru erkide bat egin dezala gutxiengoak babesteko; gomendatzen du ezen esparru erkide horrek etapa neurgarriak eta aldizkako jakinarazpen bat aurreikus ditzala; esparru horrek, gutxienez, honako hauek izango ditu:

— estatu kideetako jardunbide egokien berri emango duten jarraibideak lantzea, betiere gutxiengoan eskubideen babesean inplikaturako alde interesdunekin lankidetzan jardunez,

— Batzordearen gomendioa, zeinak kontuan hartuko baititu orain dauden neurri nazionalak, subsidiarotasuna eta proportzionaltasuna,

— zuzentarau-proposamen legegilea, zeina egingo bailitzateke eraginaren ebaluazio egokia egin ondoren eta estatu kideei aplikatu beharreko subsidiarotasun- eta proportzionaltasun-printzipioen arabera; proposamen horren oinarri Batasuneko gutxiengoentzako gutxieneko araei buruzko puntuak izango lirateke, eta irizpide eta zehapen argiak sartuko lirateke;

79. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen jagon dezatela esparruak datuen bilketa barne hartzen duela, bai eta zaintzarako eta salaketarako metodologiak ere, zeinak oinarrituko baitira tokian bertan egindako lanetan, eta bideratuko baitira finantza- eta kalitate-alderdietara; izan ere, elementu horiek balio dute probetan oinarritutako politika eraginkorrak babesteko, eta lagungarriak izan daitezke hartutako estrategia, ekintza eta neurrien eraginkortasuna hobetzeko;

80. Lehendakariari eskatzen dio ezen igor diezaiela ebazpen hau Kontseiluari, Batzordeari, Europar Batasuneko Oinarritzako Eskubideen Agentziari, estatu kideetako eta herrialde hautagaietako gobernu eta parlamentuei, ESLEri, ELGari, Europako Kontseiluari eta Nazio Batuei.

6.2.18. Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019/788 (EB) Erregelamendua, 2019ko apirilaren 17koa, Europako Herri-ekimenari buruzkoa¹⁸⁹

Europako Parlamentuak eta Europar Batasuneko Kontseiluak,

[...]

Ikusiz Erregioetako Lantaldearen irizpena¹⁹⁰,

[...]

Hau kontuan hartuz:

[...]

11. Europako herri-ekimenak inklusiboagoak eta ikusgarriagoak izan daitezten, antolatzaileek, beren sustapen- eta komunikazio-jardueretarako, Batasuneko instituzioen hizkuntza ofizialez bestelako hizkuntzak erabil ditzakete, baldin eta, estatu kideen konstituzio-ordenamenduarekin bat etorritik, hizkuntza horiek ofizialak badira haien lurralde osoan edo zati batean.

[...]

Erregelamendu hau hartu dute:

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Batzordearen eta estatu kideen informazioa eta laguntza

1. [...]

Batzordeak Europako herri-ekimenari buruzko gida bat jarriko du herritarren eskura, linean, paperean eta Batasuneko instituzioen hizkuntza ofizial guztietan.

4. Batzordeak, 6. artikulua araberak, ekimen bat erregistratu ondoren, edukiaren itzulpena, eranskinarena barne, eskuratuko du Batasuneko instituzioen hizkuntza ofizial guztietara, II. eranskinean ezarritako mugen barruan, betiere erregistroan argitaratzeko eta erregelamendu honen araberrako babes-adierazpenak jasotzean erabiltzeko.

Antolatzaileen taldeak, gainera, ekimenari buruzko informazio gehigarriaren itzulpena Batasuneko instituzioen hizkuntza ofizial guztietara egingo du, eta, hala badagokio, baita II. eranskinean aipatzen den egintza juridikoaren proiektuarena ere, 6. artikulua 2. apartatuaren arabera aurkeztuta. Itzulpen horiek antolatzaileen taldearen ardurapekoak izango dira. Antolatzaileen taldeak emandako itzulpenen edukia bat etorriko da 6. artikulua 2. apartatuarekin bat etorritik aurkeztutako ekimenaren edukiarekin.

---

¹⁸⁹ Europar Batasunaren Aldizkari Ofizialaren L 130 zenbakian, 2019ko maiatzaren 17ko alean, argitaratua.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2019:130:FULL>

¹⁹⁰ DO C 247, 2018.7.13ko 62. or.

Batzordeak bermatuko du ezen 6. artikulua 2. apartatuarekin bat etorritik aurkeztutako Europako herritarren ekimenari buruzko informazioa eta apartatu honekin bat etorritik aurkeztutako itzulpenak erregistroan eta webgune publikoan argitaratuko direla.

II. KAPITULUA

Prozedura-xedapenak

6. artikulua.— Erregistroa

2. Antolatzaileen taldeak erregistro-eskabidea aurkeztuko dio Batzordeari erregistroaren bidez. Eskabidea aurkezten duenean, antolatzaileen taldeak honako hauek ere egin beharko ditu:

a) II. eranskinean agertzen den informazioa Batasuneko instituzioen hizkuntza ofizialetako batean transmititzea;

III. KAPITULUA

Beste xedapen batzuk

21. artikulua.— Xedapen nazionalen komunikazioa

2. Batzordeak xedapen horiek argitaratuko ditu estatu kideek, 1. apartatuarekin bat etorritik, komunikaziorako erabiltzen duten hizkuntzan.

II. ERANSKINA

Ekimen bat erregistratzeko eskatzen diren datuak

1. Ekimenaren izenburua, gehienez, 100 karakterekoa.¹⁹¹

2. Batzordeak erabaki behar duen ekimenaren helburuak, gehienez ere 1.100 karakteretan tarterik gabe (hizkuntzaren arabera doitutako batezbestekoa).¹⁹²

Antolatzaileen taldeak eranskin bat eman ahal izango du ekimenaren gaiari, helburuei eta aurrekariari buruz; eranskin horrek, gehienez ere, 5.000 karaktere izango ditu, tarterik gabe (hizkuntzaren arabera doitutako batezbestekoa).¹⁹³

---

¹⁹¹ Erregistratutako ekimen guztietan, elementu horiek Batasuneko instituzioen hizkuntza ofizial guztietara itzultzen ditu Batzordeak.

¹⁹² Erregistratutako ekimen guztietan, elementu horiek Batasuneko instituzioen hizkuntza ofizial guztietara itzultzen ditu Batzordeak.

¹⁹³ Erregistratutako ekimen guztietan, elementu horiek Batasuneko instituzioen hizkuntza ofizial guztietara itzultzen ditu Batzordeak.

6.2.19. Europako Parlamentuko Mahaiaren Erabakia, 2019ko uztailaren 1ekoa, Eleaniztasunaren Jokabide-kodeari buruzkoa¹⁹⁴

Europako Parlamentuko Mahaiak,

— Ikusiz Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Trataturia, eta, bereziki, haren 24. eta 342. artikulua,

— Ikusiz Kontseiluaren 1. Erregelamendua, 1958koa, zeinaren bidez finkatzen baita Europako Ekonomia Erkidegoko hizkuntza-araubidea,

— Ikusiz Europako Parlamentuaren Barne-erregelamendua, eta, bereziki, 25. artikulua 2. eta 9. apartatuak, 32. artikulua 1. apartatua, 167., 168. artikulua, 180. artikulua 6. apartatua, 203., 204., 205. artikulua, 208. artikulua 9. apartatua, eta 226. artikulua 6. apartatua, eta IV. eranskinen 7. puntua,

— Ikusiz Europako Parlamentuaren, Europar Batasuneko Kontseiluaren eta Europako Batzordearen 2016ko apirilaren 13ko “Legeak hobeto egin” erakundearteko akordioa¹⁹⁵,

— Ikusiz Europako Parlamentuaren, Europar Batasuneko Kontseiluaren eta Europako Batzordearen Baterako Adierazpena, 2007ko ekainaren 13koa, erabakiak batera hartzeko prozeduraren modalitate praktikoei buruzkoa, eta, zehazki, haren 7., 8. eta 40. apartatuak,

— Ikusiz Legegintza-prozedura Arruntaren Esparruan negoziatzeko 2017ko irailaren 28ko Jokabide-kodea,

— Ikusiz Mahaiaren 2011ko abenduaren 12ko Erabakia, zeina baita “Erabateko eleaniztasuna, baliabideak eraginkortasunez erabiliz Europako Parlamentuak 2012ko ekitaldirako duen aurrekontuari buruzko erabakia interpretatzerakoan eta aplikatzerakoan”,

— Ikusiz Mahaiaren 2014ko abenduaren 15eko Erabakia, batzorde parlamentarioen eskuordetzek Europako Parlamentuko hiru lantokietatik kanpora egin beharreko joan-etorriari buruzko arauari buruzkoa, eta, bereziki, haren 6. artikulua,

— Ikusiz Lehendakariaren Konferentziaren 2015eko urriaren 15eko Erabakia, hauteskunde-behaketarako misioak arautzen dituzten aplikazio-xedapenei buruzkoa, eta, bereziki, haren 6. artikulua,

— Ikusiz Europako Parlamentuaren 2013ko irailaren 10eko Ebazpena, zeina baita “Europako Parlamentuan interpretazio-zerbitzu eraginkoragoak eta errentagarriagoak lortzeko bidean”¹⁹⁶,

— Ikusiz Europako Arartekoarekin 2006ko martxoaren 15ean sinatutako lankidetzarako esparru-akordioa,

---

¹⁹⁴ Jokabide-kode honek 2014ko ekainaren 16ko Jokabide-kodea ordeztzen du.

https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/files/organisation-and-rules/multilingualism/code-of-conduct_en.pdf

¹⁹⁵ DO L 123, 2016-5-12koa, 1. or.

¹⁹⁶ P7_TA-PROV(2013)0347.

— Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren arteko praktika administratiboen modalitateak, zeinak baitira 2011ko uztailaren 26koak, EBF^Tko 294. artikulua 4. paragrafoa aplikatzeko, baldin eta lehenengo irakurraldian akordioa badago,

— Ikusiz Europako Parlamentuak, Erregioetako Lantaldeak eta Europako Ekonomia eta Gizarte Batzordeak 2014ko otsailaren 5ean sinatutako lankidetzak akordioa,

Hau kontuan izanik:

(1) 2013ko ekitaldirako aurreikuspenen egoerari buruzko 2012ko martxoaren 29ko Ebazpenean, Parlamentuak eleaniztasunaren printzipioa defendatu zuen, eta Parlamentuaren izaera bakarra nabarmendu zuen, betiere interpretazio- eta itzulpen-beharrizanei zegokionez; aldi berean, instituzioen arteko lankidetzak eremu horretan duen garrantzia azpimarratu zuen.

(2) Parlamentuak egindako dokumentuek ahalik eta kalitate-mailarik handiena izan behar dute. Arreta berezia eskaini behar zaio kalitateari, Parlamentuak legegile gisa diharduenean, betiere “Legeak hobeto egin” erakundearteko akordioan ezarritako betekizunekin bat etorritik.

(3) Parlamentuko hizkuntza-zerbitzuen kalitate-maila handiari eusteko, zeina baita ezinbesteko faktorea diputatuek beren aukerako hizkuntzan hitz egiteko duten eskubidea erabat bermatzeko, erabiltzaile guztiek zorrotz errespetatu behar dituzte jokabide-kode honetan ezarritako betebeharrak hizkuntza-zerbitzuetara jotzeko orduan.

(4) Eleaniztasun integralaren aplikazio iraunkorra hizkuntza-zerbitzuen erabiltzaileen kontzientziazio osoaren mende dago, betiere zerbitzu horiek emateak dakarren kostuari dagokionez, eta, horrenbesterekin, zerbitzu horiek ahalik eta hobekien erabiltzeko ardura handiagoa hartzearen mende, baliabideak eraginkortasunez erabiliz.

(5) Zabalkuntza baten ondoren hizkuntza-baliabide gutxi dago denbora-tarte jakin batean, bada, tarte horretan neurri partikularrak behar dira baliabide horiek banatzeko.

Onetsi egiten du erabaki hau:

1. artikulua.— Xedapen orokorrak

1. Diputatuen hizkuntza-eskubideak Europako Parlamentuaren Erregelamenduan daude araututa. Eskubide horiek eleaniztasun integralaren printzipioetan oinarrituta bermatzen dira, baliabideak eraginkortasunez erabiliz. Jokabide-kode honek behar diren garapen-arauak finkatzen ditu, eta, bereziki, zein diren bete beharreko lehentasunak, baldin eta hizkuntza-baliabideek aukerarik ematen ez ez badute eskatutako zerbitzu guztiak emateko.

2. Europako Parlamentuak eskaintzen dituen hizkuntza-zerbitzuak honelaxe kudeatzen dira: “erabateko eleaniztasuna, baliabideak eraginkortasunez erabiliz” izenekoaren printzipioen arabera.

Horrela, oso-osorik errespetatzen da diputatuek aukeratzen duten hizkuntza ofiziala erabiltzeko duten eskubidea, Europako Parlamentuaren Erregelamenduaren arabera. Eleaniztasunari ezarri behar zaizkion baliabideak honelaxe kudeatuko dira: erabiltzaileen benetako beharrizanen, haien arduraren eta hizkuntza-zerbitzuen eskabideen plangintza hobearen arabera. Erabiltzaileek

gaitasun osoa dute beren hizkuntza-beharrizanak definitzeko, baina zerbitzu hornitzaileari dagokio eskatutako zerbitzuak bermatzeko behar diren prozedurak eta erabakiak definitzea.

3. Bilkuraldi partzialen egutegi-proiektua eta bilkuraldi partzialetatik at kanpoko jardueretarako erreserbatutako asteen egutegi-proiektua, zeinak Lehendakarien Konferentziari aurkezten baitzaizkio, kontuan hartuko dituzte, ahal den neurrian, “erabateko eleaniztasuna, baliabideak eraginkortasunez erabiliz” agiriaren betebeharrak, betiere Instituzioko organo ofizialen lana egiteko.

4. Interpretazio- eta itzulpen-zerbitzuak erabiltzaileentzat eta 2. eta 14. artikuluetan zerrendatutako dokumentuen kategorietarako erreserbatuko dira. Mahaiak beren-beregi eta salbuespenez baimenik ematen ez badu, ezingo zaie halakorik eman ez banakako diputatuei, ez kanpoko organismoei. Amaiera juridiko-linguistikoa 10. artikuluan zerrendatutako dokumentuen kategorietarako erreserbatuko da.

5. Alderdi politikoen bilerak “Talde Politikoen Bilerei buruzko Erregelamendua”ren arabera arautzen dira. Hizkuntza-baliabideek ez badute uzten taldeei ematen taldeok eskatutako zerbitzu guztiak, jokabide-kode honetan ezarritako prozedurak aplikatuko dira.

I. ZATIA

Interpretazioa

2. artikulua.— Interpretazioaren erabiltzaileentzako lehentasun-hurrenkera

1. Interpretazioa erabiltzaileentzat erreserbatuko da, lehentasun-hurrenkera honetan:

a) Osoko Bilkura;

b) lehentasunezko bilera politikoak, hala nola lehendakariaren bilerak, Parlamentuko organoenak (Europako Parlamentuaren Erregelamenduaren I. tituluko III. kapituluaren definitutakoaren arabera), haren lantaldeenak eta adiskidetze-batzordeenak;

c) i) batzordeak, eskuordetza parlamentarioak, hiru aldeko elkarrizketak eta ordezkotxostengileen bilerak: batzordeei erreserbatutako aldietan zehar, batzorde eta eskuordetza parlamentarioek eta hiru aldeko elkarrizketek lehentasuna izango dute gainerako erabiltzaileekiko, a) eta b) letretan aipatutakoak izan ezik;

ii) talde politikoak: bilkuraldi partzialetan eta taldeentzat erreserbatutako aldietan, talde politikoek lehentasuna izango dute gainerako erabiltzaile guztiekiko, a) eta b) letretan aipatutakoak izan ezik;

d) Europako Parlamentuaren eta EBko estatuetakako parlamentuen baterako bilerak;

e) prentsaurrekoak, hedabideetako informazio-ekintza instituzionalak, mintegiak barne; komunikazioko beste ekintza instituzional batzuk;

f) Mahaiak eta Lehendakarien Konferentziak baimendutako gainerako organo ofizialak;

g) administrazio-egintza batzuk, zeinetarako idazkari nagusiak baimendu baitu interpretazioa.

Interpretazioa, funtsean, Parlamentuko organoen bileretarako erreserbatuko da. Beraz, administrazio-bileretarako interpretazioa soilik eman ahal izango da, baldin eta alde zuzenetik idazkari nagusiak hura baimendu badu; horretarako, erabiltzaileak behar bezala justifikatutako eskabidea eta Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak (LKIZN) egindako irizpen teknikoa hartuko dira oinarritzat; izan ere, irizpide horren gaia hau da: zein baliabide dagoen bilerari denbora-tarte bat esleitzeko, zeinean bilera askorik ez dagoen.

2. Parlamentuak interpretazio-zerbitzua emango die, era berean, ACP-UE Batzar Parlamentario Parekideari (Cotonouko Akordioaren 1. protokoloaren arabera), eta Mediterraneorako Batasunaren Batzar Parlamentarioari, Batzar Parlamentario Euro-Latinoamerikarrari, EuroNest Batzar Parlamentarioari eta bilera parlamentario mistoei (indarrean dagoen araudiarekin bat etorritik), bai eta Europako Arartekoari ere (2006ko martxoaren 15eko Lankidetzarako Esparru Akordioarekin bat etorritik).

3. Bestalde, Parlamentuak interpretazio-zerbitzuak eskainiko dizkie Europako beste instituzio batzuei, eta Erregioetako Lantaldeari eta Europako Ekonomia eta Gizarte Batzordeari, 2014ko otsailaren 5eko lankidetzak akordioaren esparruan.

3. artikulua.— Interpretazioaren kudeaketa

1. Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak baino ez du emango 2. artikuluan 1. eta 2. apartatuetan aipatzen diren erabiltzaile guztientzako interpretazioa.

2. Interpretazioa araubide misto baten arabera egingo da, eta oinarri gisa hartuko dira 4. artikuluan 1. apartatuan definitutako interpretazio-profilak eta interpretazio-sistema guztiak, zeinak halakotzat onartuta baitaude, betiere hizkuntza-beharrizan errealean eta interpreteen merkatuko eskuragarritasunen arabera. Diputatuek beren aukerako hizkuntza ofizialari edo ofizialei buruzko informazioa ematea sustatuko da, interpretazio-profilak finkatzeko bilera-mota jakin batzuetarako, zeinetan hizkuntza-baliabideak ez diren nahikoak eskatutako zerbitzu guztiak emateko.

3. Interpretazio-baliabideen kudeaketaren oinarria sistema bat da, zeinak informazioa trukitzea ahalbidetuko baitu, 2. artikuluan emandako zentzuan, erabiltzaileen, zerbitzu eskatzaileen eta Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiaren artean.

4. Diputatuek, nor bere buruz, *ad personam* interpretazio-zerbitzua erabili ahal izango dute, baldin eta zerbitzu horretarako eskubidearekin eginkizunak egikaritzen badituzte, 1. eranskinean aurreikusitakoarekin bat etorritik.

4. artikulua.— Lantokietako bileren hizkuntza-araubidea

1. Bilerak lantokietan egiteko, Osoko Bilkurak izan ezik, erabiltzaile orok, bere burua eratzten duenean, interpretazio-profil bat finkatu eta eguneratuko du, betiere dena delako organoa osatzen duten diputatuei emandako informazioa eta bilera ofizialerako hizkuntza ofizial bat edo gehiago aukeratu izana kontuan hartuta.

Interpretazio-profilak honelaxe hartuko ditu kontuan hizkuntzak:

a) Profil estandarra: lehenengoz aukeratutako hizkuntzetan oinarritua; diputatuek adieraziko dute zein hizkuntzatan mintza daitezkeen edota zein hizkuntzatan jaso

dezaketen interpretazioa, eta azalduko da zein den bilera-gelan gehien egin daitekeena.

b) Profil asimetrikoa: lehenengoz aukeratutako hizkuntzetan oinarritua; diputatuek adieraziko dute zein hizkuntzatan hitz egin nahi duten eta zein diren bigarren hizkuntzak interpretazioa jasotzeko, baldin eta lehenengo aukera baliagarri ez badago.

Salbuespeneko inguruabarretan, bigarren aukerako hizkuntzetan datzan oinarritzko profil bat eman ahal izango da; izan ere, diputatuek adieraziko dute zein den bigarren hizkuntza hori hitz egiteko edota interpretazioa jasotzeko, baldin eta lehenengo aukera baliagarri ez badago.

2. Organoko idazkaritzari dagokio profila kudeatzea, organoburuarekin ados jarrita. Profila aldi-aldi eguneratuko da, eskatutako eta benetan erabilitako hizkuntzen arabera, eskumena duten zerbitzuak ados jarrita.

3. Interpretazio-profil estandarra oinarri hartuta antolatuko dira bilerak, arau orokor gisa. Diputatu eta gonbidatu ofizialak bilera partikular batera joateak aukera ematen duenean hizkuntza bat beharrezkoa ez dela ziur jakiteko, organoko idazkaritzak berehala emango die horren berri gainerako interpretazio-profilak zati batean edo osorik aplikatzeko batera planteatzea dezaketen zerbitzuei.

5. artikulua.— Lantokietatik kanpoko bileren hizkuntza-araubidea

Batzorde eta eskuordetza parlamentarioak

1. Hizkuntza-araubidea Erregelamenduaren 167. artikuluko 3. eta 4. apartatuen arabera ezarriko da, bilerara joango diren kideek hara joango direla baieztatu ondoren; baieztapen hori, gutxienez, bileraren aurreko bigarren asteko ostegunean egingo da.

2. Kanpoko jarduera parlamentarioetarako erreserbatutako asteetan egindako misioetarako, interpretazio estandarreko profilak barne hartu ahal izango ditu batzordearen edo eskuordetzaren interpretazio estandarren hizkuntza-profileko bost hizkuntza gehienez. Beste hizkuntza batzuk modu asimetrikoan eskaini ahal izango dira, baldin eta horrek ez badu eskatzen interpretazio-kabineen edota interpreteen kopurua handitzea. Salbuespeneko inguruabarretan, Mahaiak bost hizkuntza baino gehiagotan interpretatzea baimendu ahal izango du, betiere aurrekontu-baliabideek eta jardun dezaketen interpreteen kopuruak horretarako aukera ematen dutenean¹⁹⁷.

3. Kanpoko jarduera parlamentarioetarako erreserbatutako asteetatik at egindako misioei dagokienez, misioetarako hizkuntza-araubide mugatua aplikatuko da, zeinak ezin izango baitu gaintu hizkuntza bakar baterako interpretazioa batzordearen edo eskuordetzaren interpretazio-profil estandarretik.

Talde politikoak

4. Gehienez ere interpretazio estandarren profileko hizkuntzen % 60ko interpretazio aktiboa eskainiko da, eta hizkuntza aktiboen kopurua ezin izango da zazpitik gorakoa izan. Taldean ordezkaturako beste hizkuntza batzuen interpretazio pasiboa modu asimetrikoan eskaini ahal izango da, baldin eta horrek ez badu eskatzen interpretazio-kabineen edota interpreteen kopurua handitzea.

---

¹⁹⁷ Erabiltzaileek behar bezala justifikaturako eskabide bat aurkeztu beharko dute, eta eskabide horri buruzko irizpen teknikoak egingo du Logistika eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak.

Herrialde anfitrioiaren hizkuntza ez bada taldearen interpretazio estandarreko hizkuntza-profilekoa, beste hizkuntza horretan interpretazio aktiboa eta pasiboa ere eskaini ahal izango dira.

Salbuespeneko inguruabarretan, lehenengo eta bigarren paragrafoetan xedatutakoaren salbuespenak baimendu ahal izango ditu Mahaiak. Hala badagokio, taldeari eskatu ahal izango dio eskatutako salbuespenak eragindako gastuetan parte hartzeko.

6. artikulua.— Interpretazioa behar duten bilera-eskabideak programatu, koordinatu eta izapidetzea

1. Barne Politiken eta Kanpo Politiken zuzendaritza nagusiek eta talde politikoetako idazkari nagusiek beren organo iraunkorren eskabideak¹⁹⁸ aurkeztuko dizkiote Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiari, betiere, hiru hilabete aurretik, eta bileren mailakatze orekatua bermatuko dute lan-asteko ordu-tarte guztietan¹⁹⁹.

2. Bileren Egutegiko Zerbitzuak, alde batetik, eta talde politikoetako idazkari nagusiek, bestetik, beharrezko neurriak hartuko dituzte euren erabiltzaileen eskabideak koordinatzeko, bereziki ezohiko eta azken orduko bileren eskabideak direnean.

3. Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak zerbitzu eskatzaileak finkatutako lehentasunen arabera izapidetuko ditu eskabideak, kontuan hartuta 2. artikulua 1. apartatua ezarritako lehentasun-hurrenkera eta 4. artikulua 1. apartatua definitutako interpretazio-profilak.

4. Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusia, zerbitzu eskatzaileekin batera, behar den koordinazioaz arduratuko da, baldin eta erabiltzaile batek interpretazioa behar duen bilerarako eskabidea aurkezten badu normalean beste erabiltzaile batentzat erreserbatutako ordu-tarte baterako. Hala ere, erabiltzaileari dagokio, bidezkoa denean, agintari politikoen erabakia jasotzea, parlamentuko egutegiaren salbuespena eskatzen denean.

5. Lehentasun-maila bereko eskabideak aldi berean egiten direnean edo 8. artikulua 1. apartatua a) letran eta 2. apartatua a) letran jasotako ezinbesteko kasuak gertatzen direnean, gaia alde aurretik baimendu beharko du idazkari nagusiak, oinarritat hartuta erabiltzaileak eta Bilera Egutegiko Zerbitzuak behar bezala justifikatutako eskabidea, eta baliabideen eskuragarritasunari buruzko irizpen teknikoa, zeina egin behar baitu Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak²⁰⁰.

7. artikulua.— Programazioaren printzipioak

1. Bilkura-asteetan izan ezik, eta erabilgarri dauden giza baliabideen arabera, interpretazioa duten bilera paraleloen kopurua ez da inoiz izango 16 bilera baino gehiagokoa egunean²⁰¹. Gehieneko kopuru horren barruan, honako muga hauek aplikatuko dira:

---

¹⁹⁸ Barne-araudiaren VI. eranskinean xedatutakoaren arabera.

¹⁹⁹ Egunean lau orduko bi ordu-tartetan oinarrituta.

²⁰⁰ Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak beste ordu-tarte batzuk proposatu ahal izango ditu eskatutako tartetik gertu, bileren mailaketa hobea bermatzeko, 6. artikulua 1. apartatuarekin bat etorritz.

²⁰¹ Egunean lau orduko bi ordu-tartetan oinarrituta.

— gehienez ere 5 bilera egin ahal izango dira, zeinetan 23²⁰² hizkuntza ofizialetaraino bete ahal izango baitira (horietako baterako, osoko bilkurarako, hizkuntza ofizial guztiak bete ahal izango dira);

— 4 bilera gehigarri, zeinetan 16 hizkuntza ofizial ere bete ahal izango baitira²⁰³;

— 5 bilera gehigarri, zeinetan 12 hizkuntza ofizialetaraino bete ahal baitira; eta

— 2 bilera gehigarri, zeinetan 6 hizkuntza ofizial ere bete ahal izango baitira;

2. Batzordeek beren ohiko bilerak antolatuko dituzte batzordearen bileretarako erreserbatutako asteetan, eta ordua aukeratuko dute hauen artean:

— A tarte: asteleheneko eguerditik astearte arratsaldera (gehienez 3 lanaldi erdi), eta

— B tarte: asteazken goizetik ostegun arratsaldera (4 lanaldi erdi gehienez).

Batzorde-bileretarako astearte eta asteazken arratsaldeetan, 5 ordu-tarte erreserbatuko dira hiru aldeko elkarrizketetarako eta horiei lotutako ordezkotxostengileen bileretarako, eta 11 ordu-tarte batzorde-bileretarako, edo 4 ordu-tarte hiru aldeko elkarrizketetarako eta horiei lotutako ordezkotxostengileen bileretarako, baldin eta 12 batzorde-bilera egiten badira; gainera, eskuordetzen bileretarako ordu-tarteak, hasieran, ostegun arratsaldeko ordu-tarteetan programatuko dira.

3. Bileretarako interpretazioak gehienez lau ordu iraungo du lanaldi erdiko, salbu eta 2. artikulua 1. apartatuko a) eta b) letretan aipatutako erabiltzaileen bilerak. Muga hori gainditzen denean, beharrezkoak diren interpretazio-baliabide gehigarriak kontuan hartuko dira 7. artikulua 1. apartatuan ezarritako mugaren ondorioetarako.

4. Ez dira baimenduko bilerak luzatzeko *in situ* aurkezten diren eskabideak.

8. artikulua.— Interpretazioa eta hizkuntza-estaldura behar dituzten bilera-eskabideak aurkezteko eta ezerezteko epeak

Lantokietako bilerak

1. Lantokietan egiten diren bileretarako, epe hauek aplikatuko dira:

a) Bilerak egiteko eskabideak

Ezinbesteko kasuetan edo Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuak ezarritako epeetan izan ezik, eskabide guztiak

— bilera osagarria egitekoak²⁰⁴,

— bilera geroratzekoak, edo

— bilera-lekua aldatzekoak

---

²⁰² Gogoan hartu 24 direla Europar Batasuneko hizkuntza ofizialak.

²⁰³ Baliabideak daudenean, bilera horien kopurua handitu ahal izango da, aldez aurreko baimenik gabe, gehienez ere 18 hizkuntza ofizialetara heldu arte.

²⁰⁴ Ez dira bilera osagarritzat hartuko bilkuraldi partzialetan taldeei emandako interpretazio-taldeek betetzen dituzten bilerak, betiere Talde Politikoaren Bilerei buruzko Erregelamenduaren 5. artikuluko 1. apartatuarekin bat etorritik.

gehienez ere bilera egiteko aurreikusitako data baino astebete lehenago aurkeztu beharko dira, edo bi aste lehenago, baldin eta eskabideak jarduera handieneko tarte bati eragiten badio²⁰⁵.

Eskabide horiek 6. artikuluan aurreikusitako prozeduraren arabera izapidetuko dira.

b) Hizkuntza-estaldura hartzeko eskabideak

Hizkuntza ofizial gehigarri bat estaltzeko eskabide oro, gutxienez, bilerarako aurreikusitako data baino bi aste lehenago aurkeztu beharko da. Epe hori igarotakoan, baliabideek ahalbidetzen badute bakarrik baimenduko da eskabidea.

Azken epea bileraren aurreko asteko ostegunaren eguerdian amaituko da, bai hizkuntza gehigarriak estaltzeko eskabideak aurkezteko (baliabideak eskuratzeko bermerik gabe), bai aurkeztutako eskabideak berresteko. Epe horren ondoren aurkeztutako eskabide berrientzat, Bileren Egutegiko Zerbitzuak aztertuko du, Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiarekin batera, ea aplika daitekeen interpretazio-profil ez-estandar bat zati batean edo osorik, salbu eta ordu-tarte berean bileraren bat deuseztatzearen ondorioz baliabideak badaude edo eskabideak jarduera gutxiko tarte bati eragiten badio²⁰⁶.

Batasunetik kanpoko hizkuntza bat estaltzeko eskabide oro, gutxienez, bilerarako aurreikusitako data baino lau aste lehenago aurkeztu beharko da.

c) Ezereztea

Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak bilera- edo hizkuntza-ezerezte ororen berri jaso beharko du ahalik eta lasterren, eta, edozelan ere, bileraren aurreko asteko ostegun eguerdian gutxienez. Ezerezteko epea izango da sortutako gastuak kalkulatzeko oinarria, zeina kontuan hartuko baitu Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak txostena aurkezterakoan 15. artikuluaekin bat etorritz.

Lantokietatik kanpoko bilerak

1. Lantokietatik kanpo egiten diren bileretarako, epe hauek aplikatuko dira:

a) Bilerak egiteko eskabideak

Ezinbesteko kasuetan edo datak Parlamentuak finkatzen ez dituenean izan ezik, eskabide guztiak

— bilera osagarria egitekoak²⁰⁷,

— bilera geroratzekoak, edo

— bilera-lekua aldatzekoak

gehienez ere bilera egiteko aurreikusitako data baino sei aste lehenago aurkeztu beharko dira. Eskabide horiek 6. artikuluan aurreikusitako prozeduraren arabera izapidetuko dira.

b) Hizkuntza-estaldura hartzeko eskabideak

---

²⁰⁵ Bruselako jarduera parlamentarioaren asteetako astearte eta asteazkenak.

²⁰⁶ Bruselako jarduera parlamentarioaren asteetako ostegun arratsaldeak.

²⁰⁷ Ez dira bilera osagarritzat hartuko bilkuraldi partzialetan taldeei emandako interpretazio-taldeek betetzen dituzten bilerak, betiere Talde Politikoen Bilerei buruzko Erregelamenduaren 5. artikuluko 1. apartatuarekin bat etorritz.

5. artikulua dela bide, hizkuntza ofizial gehigarri bat estaltzeko eskabide oro, gutxienez, bilerarako aurreikusitako data baino sei aste lehenago aurkeztu beharko da.

Azken epea bileraren aurreko bigarren asteko ostegunaren eguerdian amaituko da, bai hizkuntza gehigarriak estaltzeko eskabideak aurkezteko (baliabideak eskuratzeko bermerik gabe), bai aurkeztutako eskabideak berresteko.

Epe horren ondoren aurkeztutako eskabideei dagokienez, Bileren Egutegiko Zerbitzuak aztertuko du, Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiarekin batera, ea aplikatu daitezkeen interpretazio-profil ez-estandar bat zati batean edo osorik.

c) Ezereztea

Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak bilera- edo hizkuntza-ezerezte ororen berri jaso beharko du ahalik eta lasterren, eta, edozelan ere, bileraren aurreko bigarren asteko ostegun eguerdian gutxienez. Ezerezteko epea izango da sortutako gastuak kalkulatzeko oinarria, zeina kontuan hartuko baitu Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak txostena aurkezterakoan 15. artikuluekin bat etorritik.

II. ZATIA

Amaiera juridiko-linguistikoa eta hizkuntza-egiaztapena²⁰⁸

9. artikulua.— Amaiera juridiko-linguistikoa edo hizkuntza-egiaztapena behar duten testuak aurkeztea eta atzera botatzea

1. Itzultzera bidali aurretik, amaiera juridiko-linguistikoa edo hizkuntza-egiaztapena behar duten batzorde parlamentarioen testu guztiak hauei aurkeztuko zaizkie:

— testu legegileen kasuan, Legegintza-egintzen Zuzendaritzari, amaiera juridiko-linguistikoa emateko,

— testu ez-legegileen kasuan, Itzulpen Zuzendaritza Nagusiari, hizkuntza egiaztatze²⁰⁹.

2. Barne-erregelamenduaren 74. artikuluko 4. apartatuaren arabera behin-behinean erabakitako testuen kasuan izan ezik, amaitzeko edo egiaztatze²⁰⁹ ataza, hasieran, lanegun bateko epean amaituko da, testua jasotzen denetik zenbatzen hasita.

Amaitzeko edo egiaztatze²⁰⁹ atazaren esparruan, aldaketa ez-teknikoak soilik egin ahal izango zaizkio batzordean onetsitako testu bati, baldin eta batzordeko idazkaritzarekin hala adosten bada, batzordeburuaren ardurapean.

Testu amaituek edo egiaztatuek, batzordeko idazkaritzarekin adostutakoaren arabera, batzordeak itzulpenetarako eta ondorengo bertsioak sortzeko lehenago

---

²⁰⁸ Hasierako plangintzari eta amaitzeko edo egiaztatze²⁰⁹ epeei dagokienez, ikus III. zatiaren 12. eta 13. artikuluek.

²⁰⁹ “Hizkuntza-egiaztapena” izango da legegilea ez den testu batean egindako hizkuntza-kontrola, zeinak barne hartzen baititu gramatika, puntuazioa, ortografia, terminologia, jarioa, erregistroa eta estila.

aurkeztutako testua ordeztuko dute. Automatikoki, testuaren kopia elektronikoko bat (*copy-back*) bidaliko da batzordeko idazkaritzara.

3. Legegintza-egintzen Zuzendaritzak eta Itzulpen Zuzendaritza Nagusiak lanegun bateko epean amaitu ahal izan ditzaten amaitze- edo egiaztatze-atazak, batzordeetako idazkaritzek bermatuko dute testuaren arduradun izendatutako pertsona prest egongo dela epe horretan testu horri buruzko galdera guztiei erantzuteko.

4. Artikulu honetan ezarritako epea luzatu egingo da testu luzeak badira, 13. artikulua 1. apartatuaren arabera, edo, batzorde interesduneko idazkaritzarekin ados jarrita, zuzenketa-sorta oso handiak badaude, edo lan-zamaren ezohiko kontzentrazioa badago, edo inguruabarrek epe global luzeagoa ahalbidetzen badute.

5. Barne-erregelamenduaren 74. artikuluko 4. apartatuarekin bat etorriz, legegintza-prozedura arruntaren arabera, Kontseiluarekin behin-behineko akordio bat lortzen denean, Parlamentuko edo Kontseiluko itzulpen-zerbitzuek egindako itzulpenak jaso eta hurrengo sei asteetan osatuko ditu Legegintza-egintzen Zuzendaritzak amaiera juridiko-linguistikoaren atazak, hala ezartzen baita Erabakiak batera hartzeko Prozeduraren Modalitate Praktikoei buruzko 2007ko ekainaren 13ko Baterako Adierazpenaren 40. puntuan, eta EBF-Tren 294. artikuluko 4. apartatua aplikatzeko 2011ko ekainaren 26ko xedapen praktikoa administratiboetan, baldin eta erabakiak lehenengo irakurraldian hartzen badira.

6. 10. artikulua 3. apartatua eta 11. artikulua 3. apartatua aipatutako testuak amaitzeko eta egiaztatzeko, zerbitzu eskatzailearen arabera ezarriko dira epeak, kasuz kasu.

10. artikulua.— Amaiera juridiko-linguistikorako lehentasun-hurrenkera

1. Legegintza-egintzen Zuzendaritzak honako dokumentu-kategoria hauek amaituko ditu, adierazitako lehentasun-hurrenkeraren arabera:

a) Legegintza-prozedura arruntaren arabera Kontseiluarekin lortutako behin-behineko akordioak;

b) batzorde parlamentarioen behin betiko legegintza-txostenak, zeinetan batzordeok, 71. artikulua 1. apartatuarekin bat etorriz, erabakia hartu baitute negoziazioak hasteko;

c) batzorde parlamentarioen behin betiko legegintza-txostenak eta txostenoi Osoko Bilkuran aurkeztutako zuzenketa;

d) behin betiko legegintza-txostenetarako transakzio-zuzenketa;

e) batzorde parlamentarioen legegintza-txostenaren proiektuak;

f) batzorde parlamentarioen legegintza-irritziak;

g) batzorde parlamentarioen legegintza-iritzien proiektuak;

h) batzorde eskudunetan edo iritzia emateko batzorde eskudunetan aurkeztutako zuzenketa.

Gainera, b) letratik h) letrara bitartean aipatutako testuei dagokienez, Osoko Bilkuran bozkatu behar diren testuetako zatiak baino ez dira amaituko, eta horrek justifikazioak eta zioen azalpenak baztertzen ditu.

2. Legegintza-egintzen Zuzendaritzak batzorde parlamentarioen lanaren jarraipena egingo du eta, eskatzen zaionean, diputatuei eta batzordeetako idazkaritzei

aholkularitza eta laguntza emango dizkie 1. apartatuan aipatutako testu legegileen idazketari buruz.

3. Lege-egintzen Zuzendaritzak 1. apartatuan aipatutakoez bestelako testuak amaitu ahal izango ditu, baldin eta bere giza baliabideek horretarako aukera ematen badiote.

11. artikulua.— Hizkuntza-egiaztapenerako lehentasun-hurrenkera

1. Itzulpen Zuzendaritza Nagusiak honako dokumentu-kategoria hauek amaituko ditu, adierazitako lehentasun-hurrenkeraren arabera:

- a) batzorde parlamentarioen behin betiko txosten ez-legegileak eta txostenoi Osoko Bilkuran aurkeztutako zuzenketak;
- b) batzorde parlamentarioen txosten ez-legegilearen proiektuak;
- c) batzorde parlamentarioen iritzi ez-legegileak;
- d) batzorde parlamentarioen iritzi ez-legegileen proiektuak;
- e) ebazpen-proposamenak;
- f) behin betiko txosten ez-legegileetarako transakzio-zuzenketak.

Gainera, a) letratik d) letrara bitartean eta f) letran aipatutako testuei dagokienez, Osoko Bilkuran bozkatu behar diren testuetako zatiak baino ez dira egiaztatuko, eta horrek justifikazioak eta zioen azalpenak baztertzen ditu.

2. Itzulpen Zuzendaritza Nagusiak batzorde parlamentarioen lanaren jarraipena egingo du eta, eskatzen zaionean, diputatuei eta batzordeetako idazkaritzei aholkularitza eta laguntza emango dizkie 1. apartatuan aipatutako testu ez-legegile parlamentarioen idazketari buruz.

3. Itzulpen Zuzendaritza Nagusiak 1. apartatuan aipatutakoez bestelako testuak egiaztatu ahal izango ditu, baldin eta bere giza baliabideek horretarako aukera ematen badiote.

III. ZATIA

Itzulpena

12. artikulua.— Jatorrizkoen aurkezpena eta kalitatea, eta hasierako plangintza amaiera-, egiaztapen- eta itzulpen-zerbitzuetarako

1. Itzulpen-eskabideak aplikazio informatiko egokien bidez aurkeztuko dira. Aldi berean, zerbitzu eskatzaileak biltegi egokian utziko du itzultzeko dokumentuaren jatorrizko testua. Jatorrizko testuak indarrean dauden ereduak eta balizatze-arauak errespetatuko ditu. Kalitate tekniko egokia izango du, itzulpen-tresna informatiko egokiak erabili ahal izateko²¹⁰. Gainera, hizkuntza- eta idazketa-kalitate egokia izan beharko du, eta beharrezkoak diren erreferentzia guztiak izan beharko ditu, itzulpen-lana ez bikoizteko eta itzulitako testuaren koherentzia eta kalitatea bermatzeko.

2. Beren lan-programan oinarrituta, batzordeetako idazkaritzek eta itzulpen-zerbitzuen gainerako eskatzaile guztiak aurreikusitako lan-zamaren berri emango diete hiru hilean behin legelari-hizkuntzalarien zerbitzuei eta itzulpen-zerbitzuei.

---

²¹⁰ Ikus [Vade Mecum for Authors and Requesting Services](#), Itzulpen Zuzendaritza Nagusiak argitaratutakoa.

Testu bereziki luzeak edota salbuespeneko zuzenketa-sorta handiak aurreikusten direnean, presaz jakinaraziko zaie hori alde interesdun guztiei.

3. Legelari-hizkuntzalarien zerbitzuek eta itzulpen-zerbitzuek ere premiaz abisatuko diete batzordeetako idazkaritzei eta itzulpen-zerbitzuen gainerako eskatzaile guztiei, eskatutako epea errespetatzeko zailtasunak aurreikusten dituztenean.

13. artikulua.— Amaitzeko, egiaztatzeko eta itzultzeko epeak²¹¹

1. Batzordeko idazkaritzak edo ordezkarietako idazkaritzak aurkeztuko ditu batzorde edo eskuordetza parlamentarioan aztertu behar diren testuak, betiere aplikazio informatiko egokien bidez, eta itzulpena egiteko eskatzen duen bilera egin baino 10 lanegun lehenago gutxienez. 10 laneguneko epearen barruan lanegun bat sartuko du amaitu edo egiaztatzeko, bai Legegintza-egintzen Zuzendaritzak, bai Itzulpen Zuzendaritza Nagusiak (salbu eta testu luzeen kasuan —zortzi orrialde estandar baino gehiago—, zeinetarako 2 lanegun baimenduko baitira amaitu edo egiaztatzeko). Betiere epe hori errespetatuz, itzulitako testuak formatu elektronikoa emango dira, itzulpena egiteko eskatzen duen bilera egin baino bi lanegun lehenago gutxienez. Testuak ondoren inprimatuko dira eta itzulpena behar duen bileran banatuko dira.

2. Batzorde parlamentarioek onetsitako behin betiko txostenak bilkuraldi partzial bateko gai-zerrendan sartu ahal izango dira, baldin eta Legegintza-egintzen Zuzendaritzari igorri bazaizkio egiaztatzeko, eta behin betiko legegintza-txostenen eta Erregelamenduari egindako zuzenketen kasuan, amaitzeko, edo Itzulpen Zuzendaritza Nagusiari, hizkuntza-egiaztapenerako, gutxienez

a) bilkuraldi partziala hasi baino hilabete lehenago, lehenengo irakurketarako legegintza-txostenen kasuan (COD*** I);

b) bilkuraldi partzialaren aurreko laugarren lan-asteko ostiralean, kontsulta-prozedurarekin edo onespren-prozedurarekin bat etorritik onetsitako legegintza-txostenen kasuan (CNS, NLE, APP) eta norberaren ekimeneko txostenen kasuan (INL, INI);

c) Bilkuraldi partzialaren aurreko hirugarren lan-asteko ostiralean, gainerako txostenen kasuan.

Betiere epe hori errespetatuz, txostenak hizkuntza ofizial guztietan emango zaizkie taldeei, bilkuraldi partzialaren aurreko bigarren asteko ostiraleko 12:00ak baino lehen. Hala ere, lehenengo irakurketarako lege-txostenak (COD*** I) aplikazio informatiko egokien bidez aurkeztu direnetik 10 laneguneko epean emango dira.

Behin betiko txostenak, amaitzeko, Legegintza-egintzen Zuzendaritzari bidaliko zaizkio (testu legegileen kasuan), edo Itzulpen Zuzendaritza Nagusiari, hizkuntza-egiaztapenerako (testu ez-legegileen kasuan), txostenok batzordean onetsi eta ahalik eta lasterren, eta, printzipioz, onetsi eta gehienez ere bi laneguneko epean.

Barne-erregelamenduaren 71. artikuluko 1. apartatuarekin bat etorritik, batzorde batek negoziazioak hasia erabaki badu behin betiko legegintza-txosten batean oinarrituta, ez da aplikatuko artikuluko honen 2. apartatuko a) letran aurreikusitako hilabeteko epea. Legegintza-egintzen Zuzendaritzak eta Itzulpen Zuzendaritza Nagusiak bermatuko dute behin betiko legegintza-txosten horiek amaituko direla

---

²¹¹ "Itzulpen-epea" izango da itzulpen-prozesuaren hasiera eta amaiera arteko denbora.

eta jatorrizko hizkuntza-bertsioa lehenetasunez zabalduko dela txostenok aplikazio informatiko egokien bidez aurkeztu ondoren.

3. Barne-erregelamenduaren 74. artikuluko 4. apartatuarekin bat etorritik, legegintza-prozedura arruntaren arabera Kontseiluarekin behin-behineko akordio bat lortzen denean, akordatutako testua Parlamentuko itzulpen-zerbitzuei aurkeztuko zaie, 10 egun balioduneko epean. Presazko kasuetan, epe laburragoa aplikatu ahal izango da, instituzioen artean akordatutako legegintza-egutegia kontuan hartuta.

4. Galderen eta interpelazioen kasuan, itzulpenak egiteko epeak honako hauek izango dira:

a) idatzizko erantzuna eskatzen duten galderak: 5 lanegun;

b) idatzizko erantzuna eskatzen duten lehenetasuneko galderak: 3 lanegun;

c) ahozko erantzuna eskatzen duten galderak: lanegun bat;

d) idatzizko erantzuna eskatzen duten interpelazio nagusiak: 3 lanegun.

5. Gainerako testu guztietarako, salbu eta lehendakariari, Parlamentuko organoei, adiskidetze-batzordeei, idazkari nagusiari edo Zerbitzu Juridikoari zuzendutako dokumentuetarako, gutxienez 10 laneguneko epe orokorra aplikatuko da itzulpena egiteko.

6. Lehendakariak 1. eta 2. apartatuarekin aipatutako epeen salbuespen bat baimendu ahal izango du, presako testuen kasuan, tratatuek eskatutako epeengatik edo Lehendakarien Konferentziak ezarritako lehenetasunengatik, instituzioek erabakitako legegintza-egutegiak ikusita.

7. Artikulu honetan ezarritako epeak luzatu ahal izango dira, itzulpena eskatzen duen zerbitzu interesdunarekin ados jarrita, baldin eta testu bereziki luzeak badira, bereziki zuzenketa-sorta oso handiak badaude, edo lan-zamaren ezohiko kontzentrazioa badago, edo inguruabarrek epe global luzeagoa ahalbidetzen badute, edo 15. artikuluko 2. apartatuarekin bat etorritik salbuespena baimendu zaien testuak badira.

8. Osoko Bilkuran aztertu behar diren talde politikoen dokumentuei dagokienez, Lehendakarien Konferentziak, oro har, gai-zerrendan, bilkuraldi partzialaren aurreko asteko asteazkeneko 13:00 orduak finkatuko ditu aurkezteko epe gisa.

Epe hori igarota, ez da inolako aldaketarik onartuko taldeak aurkeztutako testuan.

9. Diputatuek eskatu ahal izango dute eurek aukeratzen duten hizkuntza ofizialera itzultzeko Osoko Bilkurako eztabaiden laburpenak edo beren jardura parlamentarioarekin zuzenean lotutako beste testu batzuk. Diputatu guztiek eskubidea izango dute urtean 30 orrialde itzul dakizkien, hizkuntza-konbinazio guztietan. Eskubide hori pertsonala izango da, ezin izango da transferitu eta ezin izango da urte batetik bestera luzatu. Itzultzeko epea 10 laneguneko izango da.

Parlamentuko beste organo ofizial batzuek eskatu ahal izango dute hitzez hitzeko aktaren laburpenen itzulpena, bereziki esku-hartze baten edo batzuen ondorioz neurriak hartu behar direnean.

10. Lehendakariaren testuak, Parlamentuko organoenak, adiskidetze-batzordeenak, idazkari nagusiarenak edo Zerbitzu Juridikoarenak, bai eta Barne-erregelamenduaren 163. artikuluko 2. apartatuarekin bat etorritik presakotzat jotako testuak edo Barne-erregelamenduaren 111. eta 112. artikuluekin bat etorritik epe laburtuan edo presazko kasuetan aurkeztutako testuak ere, ahal bezain laster

itzuliko dira baliabideen arabera, 14. artikuluan ezarritako lehentasun-hurrenkera eta eskatutako epea kontuan hartuta.

14. artikulua.— Ematen diren itzulpen-zerbitzuak

1. Itzulpen Zuzendaritza Nagusiak honako dokumentu-kategoria hauek egiaztatuko ditu, adierazitako lehentasun-hurrenkeraren arabera:

a) Osoko Bilkuran bozkatu behar diren dokumentuak:

— Erregelamenduaren 74. artikuluko 4. apartatuan ezarritakoarekin bat etorritz erabakitako testuak;

— batzorde parlamentarioen behin betiko legegintza-txostenak, zeinetan batzordeok, 71. artikulua 1. apartatuarekin bat etorritz, erabakia hartu baitute negoziazioak hasteko,

— legegintza-txostenak eta horiei egindako zuzenketak,

— txosten ez-legegileak eta horiei egindako zuzenketak,

— ebazpen-proposamenak eta horiei egindako zuzenketak;

b) lehendakariari, Parlamentuko organoei, adiskidetze-batzordeei, idazkari nagusiari edo Zerbitzu Juridikoari zuzendutako lehentasuneko dokumentuak;

c) batzordean aztertu behar diren dokumentuak, zeinak Osoko Bilkuran bozkatu behar baitira: txosten-proiektuak, zuzenketak, transakzio-zuzenketak, iritzi-proiektuak, behin betiko iritziak, ebazpen-proposamenen proiektuak;

d) batzordean aztertu behar diren beste dokumentu batzuk: lan-dokumentuak, laburpenak eta informazio-oharrak.

2. Itzulpen-zerbitzuak ere emango zaizkie erabiltzaile hauei:

a) eskuordetza parlamentarioei (eskuordetza bakoitzak aukeratutako bi hizkuntza ofizialetan);

b) talde politikoei²¹²;

c) Mahaiak eta Lehendakarien Konferentziak baimendutako gainerako organo ofizialei;

d) diputatuei, jarduera parlamentarioekin zuzenean lotutako testuei dagokienez, 13. artikulua 9. apartatuan ezarritako mugen barruan;

e) sail tematikoei eta azterlan parlamentarioen zerbitzuei;

f) Idazkaritza Nagusiari, administrazio- eta komunikazio-beharrizanei dagokienez.

3. Parlamentuak itzulpen-zerbitzua emango die, era berean, ACP-UE Batzar Parlamentario Parekideari (Cotonouko Akordioaren 1. protokoloaren arabera), Mediterraneorako Batasunaren Batzar Parlamentarioari, Batzar Parlamentario Euro-Latinoamerikarrari eta EuroNest Batzar Parlamentarioari (indarrean dagoen araudiarekin bat etorritz), bai eta Europako Arartekoari ere (2006ko martxoaren 15eko Lankidetzarako Esparru-akordioarekin bat etorritz).

---

²¹² Gainera, jarduera parlamentarioekin zuzenean lotutako dokumentuei dagokienez, talde politiko bakoitzak presazko dokumentuen itzulpena eska dezake, betiere talde bakoitzarentzat astean 15 orrialdeko muga errespetatuz.

4. Gainera, Parlamentuak itzulpen-zerbitzuak eskainiko dizkie Erregioetako Lantaldeari eta Europako Ekonomia eta Gizarte Batzordeari, 2014ko otsailaren 5eko lankidetzakordioaren esparruan.

15. artikulua.— Itzuli behar diren testuen luzera

1. Itzuli behar diren testuei gehieneko muga hauek aplikatuko zaizkie:

a) lan-dokumentuak eta zioen azalpena:

7 orrialde txosten ez-legegileetan

6 orrialde legegintza-txostenetan

12 orrialde legegintza-ekimeneko txostenetan

12 orrialde exekuzio-txostenetan

3 orrialde legegintza-iritzietan

b) ebazpen-proposamenen proiektuak:

4 orrialde, kontuan hartuzkoak barne, baina ikusizkoak alde batera utzita

c) “iradokizunak”, iritzi ez-legegileetan: orrialde bat

d) zuzenketa justifikazioak: 500 karaktere

e) laburpenak: 5 orrialde

f) idatzizko erantzuna eskatzen duten galderak: 200 hitz

g) idatzizko erantzuna eskatzen duten interpelazio nagusiak: 500 hitz

h) Barne-erregelamenduaren 143. artikuluaekin bat etorritik aurkeztutako ebazpen-proposamenak: 200 hitz

Orrialdetzat hartzen da 1.500 karaktere inprimatuko testua (tarteak kenduta).

2. Batzorde parlamentario batek salbuespen bat baimendu ahal izango dio bere txostengileari 1. apartatua finkatutako mugei dagokienez, baldin eta urtean 45 orrialdetako erreserba gaitzen ez bada. Batzordeko Lehendakariaren Konferentziari salbuespenaren berri emango zaio alde aurretik, betiere salbuespen hori esleitutako erreserbarekin bat datorrela bermatzeko. Batzordeak urteko erreserba agortzen duenean, Mahaiaren baimena beharko da erreserba agortu ondorengo salbuespen guztietarako.

IV. ZATIA

Azken xedapenak

16. artikulua.— Erabiltzaileak eta hizkuntza-zerbitzuak erantzule egitea

1. Interpretazio- eta itzulpen-zerbitzuek sei hilean behin emango diete erabiltzaileei hizkuntza-prestazioen eskabideek eragindako kostuen eta kode honen betetze-mailaren berri.

2. Bilera bakoitzaren amaieran, interpreteen taldeko buruak, bileraren idazkaritzarekin ados jarrita, eskatu baina erabili ez diren interpretazio-zerbitzuen zerrenda bat ezarriko du. Zerrenda hori Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko zuzendari nagusiari igorriko zaio, dena delako bileraren idazkaritzari kopia bat bidalita, eta, era berean, bileraren hasieraren benetako orduaren eta amaieraren berri emango zaio.

3. Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak, zerbitzu bezeroei kontsulta egin ondoren, txosten bat gertatuko du analisi kuantitatibo eta kualitatiboak egite aldera, betiere azaltzeko zein izan diren arrazoiak eskabide berantiarra eta ezerezteak egiteko edo eskatutako hizkuntzak ez erabiltzeko.

4. Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak txosten bat igorriko dio idazkari nagusiari urtean behin, interpretazio-instalazioak dituzten bilera-aretoen benetako okupazioari buruz.

5. Bestalde, interpretazio- eta itzulpen-zerbitzuek beren prestazioen erabilerari buruzko txosten bana idatziko dute, eta Mahaiari igorriko dizkiote txostenok. Txosten horietan egindako hizkuntza-zerbitzuen azterketa jasoko da, erabiltzaileek aurkeztutako eskabideei eta zerbitzu horiek emateak eragindako gastuei dagokienez.

17. artikulua.— Zabalkuntza baten ondorengo aldi baterako neurriak

Baliabideek hizkuntza berri batean zerbitzu osoa bermatzeko aukera emango duten bitartean, aldi baterako neurriak ezarri ahal izango dira interpretazio- eta itzulpen-baliabideak banatzeko, eskura dauden baliabideak kontuan hartuta.

18. artikulua.— Indarrean jartzea

Erabaki hau, haren bertsio aldatuan, 2019ko uztailaren lehen jarriko da indarrean. 2014ko ekainaren 16ko Jokabide-kodea ordeztu du.

Eranskina: *Ad personam* interpretazio-zerbitzuari buruzko araudia

1. eranskina

***Ad personam* interpretazio-zerbitzuari buruzko araudia**

1. Aplikazio-eremua

Banakako interpretazio-zerbitzuak eman ahal izango zaizkie diputatuei, ondoren adieraziko diren baldintzetan, *ad personam* interpretazio-zerbitzu gisa.

2. Erabiltzaileak

Zerbitzu hau erabiltzeko eskubidea izango dute Europako Parlamentuko lehendakariordeek, kuestoreek, batzordeburuek, txostengileek, ordeko txostengileek, iritzi-txostengileek, ordeko iritzi-txostengileek eta talde politikoen koordinatzaileak.

3. Eskuragarritasuna eta epeak

- *Ad personam* interpretazio-zerbitzua Bruselan eta Estrasburgon baino ez da emango, lanegunetan (jaiegun ofizialetan eta bulegoak ixteko egunetan izan ezik).
- Eskabideak bilera-eguna izan baino gutxienez hiru lanegun lehenago aurkeztu beharko dira.
- Zerbitzu hau hizkuntza ofizial guztietan emango da, malteran eta irlandieran izan ezik.
- Interpretazio-metodo hau erabili ohi da: esan osteko interpretazioa edo interpretazio xuxurlatua (*chuchotage*). Beste metodo batzuk ere erabili ahal

izango dira, hala nola aldibereko interpretazioa edo “maletatxo”duna (aldibereko interpretazioa soinu-ekipo eramangarri batekin), baldin eta Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak hala erabakitzen badu; erabaki hori hartuko da eskura dauden baliabideen, beharrezko instalazioen eta eskabidearen xehetasunen arabera. Telekonferentzietara edo bideokonferentzietara jo ahal izateko, nahikoa aurrerapenez jakinarazi beharko zaio Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiari, beronek hori egitea bideragarria dela egiazta dezan. Telefonoz (Skype, etab.) eta filmak interpretatuz ez da horrelako zerbitzurik emango.

4. Xedapen logistikoak

- Diputatuaren bulegoa ez den areto bat erabiltzea aurreikusten denean, erreserba diputatuaren langileen kontura izango da, indarrean dauden arauen arabera. Eskabide guztiak diputatuari esleitutako “kreditu”tik kenduko dira, baita geroago eskabidea ezerezten bada ere.
- Toki geografikoa, data, ordua edo hizkuntzak aldatzea eskatzen bada, eskabide berriztat hartuko da, eta diputatuari esleitutako “kreditu”tik kenduko da.
- Ordu-zati bat lanordu oso gisa zenbatuko da.
- Interpretetari bileraren lekuan itxaroteko eskatzen bazaio, denbora hori lan-denbora gisa zenbatuko da.

5. Erabilera-baldintzak

- Diputatuak ezin izango du bere kabuz erabaki bilerarako aurreikusitako denbora gainditzea, zeren interpreteak beste diputatu batekin konpromisoa hartu ahal izan baitu aurreikusitako amaiera-orduaren ondoren, baliabideak ahalik eta ondoen erabiltzeko. Gauza bera aplikatzen zaie interpretazio-metodoari edo erabilitako hizkuntzei buruzko aldaketei. Aldaketa horiek ezin izango dira unean bertan negoziatu interpretearekin; aitzitik, kontratazioaz arduratzen den unitateko buruarekin soilik aztertu beharko dira aldaketok.
- Ordubeteko bilera jakin batzuetarako, zeinetan bi hizkuntza erabiltzen baitira, interprete bakarra nahikoa izan daiteke. Bileraren iraupenak edo hizkuntzen kopuruak interprete bat baino gehiago eskatzen badu, hori diputatuari esleitutako “kreditu”tik kenduko da. Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak bakarrik izango du ahalmena beharrezko interprete-kopurua zehazteko. Kreditu hori pertsonala izango da, ezin izango da transferitu eta ezin izango da urte batetik bestera luzatu.
- Diputatuek ezin izango dituzte interprete jakin baten zerbitzuak eskatu.
- Interpreteei ezin zaie eskatu idatzizko itzulpenik egiteko.
- Interpretearen duintasun profesionala errespetatu beharko da une oro.

6.2.20. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2020ko abenduaren 17koa, “Minority SafePack – Europako aniztasunaren aldeko milioi bat sinadura” Europako herri-ekimenari buruzkoa (2020/2846(RSP))²¹³

Europako Parlamentuak,

— Ikusiz “Minority SafePack – Europako aniztasunaren aldeko milioi bat sinadura” Europako herri-ekimena (ECIXXXX),

—Ikusiz Europar Batasunaren Tratatua, eta bereziki haren 2. artikulua, 3. artikulua eta 11. artikulua,

— Ikusiz Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatua (EBFT), eta, bereziki, haren 19., 24., 53.1. artikulua, 63., 79.2 artikulua, 107.3 artikulua eta letra, 108.4 artikulua, 109., 118., 165.4 artikulua, 167.5 artikulua, 173.3. artikulua, 177., 178. eta 182.1 artikulua,

— Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019/788 (EB) Erregelamendua, 2013ko abenduaren 17koa, Europako Herri-ekimenari buruzkoa²¹⁴,

— Ikusiz Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuna (aurrerantzean, “Gutuna”) eta, bereziki, haren 10., 21., 22. eta 51. artikulua,

— Ikusiz Europako Kontseiluaren 1993ko ekainaren 21eko eta 22ko ondorioak, zeinetan ezartzen baitira herrialde batek Europar Batasunari atxiki ahal izateko bete behar dituen betekizunak (Kopenhageko irizpideak),

— Ikusiz Eskubide Zibilen eta Politiko Nazioarteko Itunaren 27. artikulua eta Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Ituna, biak Nazio Batuen Batzar Orokorak 1966ko abenduaren 16an onetsiak,

— Ikusiz Europako Kontseiluaren Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparrukonbentzioa eta Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, bai eta haiei dagozkien jarraipen-organoen irizpenak,

— Ikusiz Europako Segurtasun eta Lankidetzako Erakundearen (ESLE) Kopenhageko Dokumentua, 1990ekoa, eta ikusiz gutxiengoaren eskubideei buruzko jarraibide eta gomendio tematiko ugariak, zeinak argitaratu baitzituzten Gutxiengo Nazionaletarako ESLEko goi-komisarioak eta Institutio Demokratikoen eta Giza Eskubideen ESLEko Bulegoak,

—Ikusiz Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2018ko azaroaren 13koa, Europar Batasuneko Gutxiengoentzako Gutxiengo Arauei buruzkoa (2018/2036(INI))²¹⁵,

— Ikusiz 2018ko otsailaren 7ko Ebazpena, Batasuneko estatu kideetako gutxiengoaren babesari eta diskriminaziorik ezari buruzkoa²¹⁶,

²¹³ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0370_ES.html

²¹⁴ DO L 130, 2019-5-17koa, 55. or.

²¹⁵ DO C 363, 2020-10-28koa, 13. or.

²¹⁶ DO C 463, 2018-12-21ekoa, 21. or.

— Ikusiz 2018ko irailaren 11ko Ebazpena, Aro Digitaleko Hizkuntza-Berdintasunari buruzkoa²¹⁷,

— Ikusiz 2013ko irailaren 11ko Ebazpena, zeina baita desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzei eta Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunari buruzkoa²¹⁸,

— Ikusiz Kontseiluaren 2019ko maiatzaren 22ko Gomendioa, hizkuntzen irakaskuntzaren eta ikaskuntzaren ikuspegi orokorrari buruzkoa²¹⁹,

— Ikusiz Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren erabakiak eta jurisprudentzia, bereziki T-646/13 auzikoa (*Minority SafePack — one million signatures for diversity in Europe*/ Europako Batzordearen aurka), eta T-397/17 auzikoa (Errumania Europako Batzordearen aurka)²²⁰,

— Ikusiz Batzordearen 2017/652 (EB) Erabakia, 2017ko martxoaren 29koa, “Minority SafePack — one million signatures for diversity in Europe” herri-ekimenaren proposamenari buruzkoa²²¹,

— Ikusiz 2020ko urriaren 15eko entzunaldi publikoa, “Minority SafePack” Europako herri-ekimenari buruzkoa, zeina antolatu baitzuten Kultura eta Hezkuntza Batzordeak, Askatasun Zibilen, Justiziaren eta Barne-gaien Batzordeak eta Eskaeren Batzordeak,

— Ikusiz “Minority SafePack” Europako herri-ekimenaren proposamena, betiere Batzordearengandik itxaroten diren legegintza-egintzei dagokienez, oinarri hartuta Europako herri-ekimena, zeina Batzordeari helarazi baitzaio sinadurak aurkeztu eta Parlamentuan entzunaldi publikoan aurkeztu ondoren,

– Ikusiz Barne-erregelamenduaren 222. artikulua 8. apartatua,

A. Kontuan hartuz ezen, EBTren 2. artikuluaekin bat etorritik, Batasunak oinarritzko balioak dituela gizakiaren duintasunaren errespetua, askatasuna, demokrazia, berdintasuna, zuzenbide-estatu eta giza eskubideen errespetua, gutxiengoetako pertsonen eskubideak ere barnean direla.

B. Kontuan hartuz ezen EBTren 3. artikuluko 3. apartatuak ezartzen duela Batasunaren helburuetako bat estatu kideen arteko ekonomia-, gizarte- eta lurralde-kohesioa eta elkartasuna sustatzea dela, bai eta haien kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren aberastasuna errespetatzea, eta Europako kultura-ondarearen kontserbazioa eta garapena zaintzea ere;

C. Kontuan hartuz ezen Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 6. artikulua onartzen duela Batasunak eskumenak dituela ekintzak gauzatzeko kulturaren eta hezkuntzaren eremuetan estatu kideen ekintza lagundu, koordinatu edo osatze aldera; kontuan hartuz ezen Batzordeak aktiboki lagundu behar diela estatu kideei eremu politiko horietan, zeinak ere kezka berezi baitira gutxiengoetako pertsonentzat;

D. Kontuan hartuz ezen, EBFTren 10. artikuluaekin bat etorritik, Batasunak, bere politikak eta ekintzak zehaztu eta exekutatzeko, arrazagatiko edo jatorri etnikoagatiko diskriminazio ororen aurka borrokatu behar duela, besteak beste;

---

²¹⁷ DO C 433, 2019-12-23koa, 42. or.

²¹⁸ DO C 93, 2016-3-9koa, 52. or.

²¹⁹ DO C 189, 2019-6-5koa 15. or.

²²⁰ ECLI:EU:T:2019:672.

²²¹ DO L 92, 2017-4-6koa, 100. or.

E. Kontuan hartuz ezen Gutunaren 21. artikuluko 1. apartatuan debekatzen dela diskriminazio oro, eta bereziki hauek: sexua, arraza, kolorea, etnia- zein gizarte-jatorria, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa zein sinesmenak, iritzi politikoak zein beste edozein iritzi, gutxiengo nazional batekoa izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina nahiz sexu-orientazioa direla-eta egindako diskriminazioak.

F. Kontuan hartuz ezen Gutunaren 22. artikuluan xedatzen dela Batasunak kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna errespetatzen duela;

G. Kontuan hartuz ezen kultura-aniztasunarekiko errespetua jasota dagoela EBFTren 167. artikuluan;

H. Kontuan hartuz ezen Batasuneko herritarren % 8 inguru gutxiengo nazional bateko kide dela eta gutxi gorabehera % 10 hizkuntza erregional edo gutxitu batean mintzatzen dela; kontuan hartuz ezen pertsona horiek Batasunaren kultura-aberastasunaren funtsezko elementu direla beren hizkuntza eta kultura bakarren bitartez;

I. Kontuan hartuz ezen Europako gutxiengoaren kontzeptu orokorra hizkuntza juridiko eta akademikoaren termino-sorta zabal batek estaltzen duela; kontuan hartuz ezen sarritan gizarte-talde horiek modu askotara aipatzen direla, hala nola gutxiengo nazionalak, talde etnikoak, gutxiengo tradizionalak edo autoktonoak, nazionalitateak, erregio konstituzionaletako biztanleak, hizkuntza-gutxiengoak, hizkuntza gutxituetan mintzatzen diren taldeak, hizkuntza-taldeak, etab.; kontuan hartuz ezen, Europa osoan erabiltzen diren terminoak erabiltzeak dakarren zailtasuna saihesteko, Europako Kontseiluak “gutxiengo nazional” terminora jotzen duela Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioan, zeina baita Europako gutxiengoak babesteko nazioarteko araudirik zorrotzena oraindik ere; kontuan hartuz ezen “Minority SafePack” Europako herri-ekimenak “gutxiengo nazionalak eta hizkuntza-gutxiengoak” terminoak erabiltzen dituela gutxiengo horiei erreferentzia egiten dienean;

J. Kontuan hartuz ezen gutxiengo nazional eta linguistiko gehienek aurre egin behar diotela asimilazioa eta hizkuntzak galtzeko joera bizkortzeari, eta horrek berekin dakarrela Batasunaren barruan hizkuntza eta kultura pobretzea eta aniztasuna galtzea, eta aniztasun hori Batasunak babestu behar duela tratatuak direla-bide; kontuan hartuz ezen hezkuntza dela hizkuntza gutxituak biziberritzeko eta zaintzeko tresna nagusia;

K. Kontuan hartuz ezen arriskuan dauden munduko hizkuntzen Unesco Atlasean Batasuneko estatu kideetako 186 hizkuntza sartzen direla hizkuntza ahulen edo arriskuan dauden hizkuntzen kategorietan, bai eta beste hiru hizkuntza galdutako hizkuntzen kategorian;

L. Kontuan hartuz ezen “Minority SafePack” Europako herri-ekimena (aurrerantzean, “ekimena”) Batzordeari aurkeztu zitzaioela 2013ko uztailaren 15ean, eta bertan Batasunaren jarduketa bat eskatu zela gutxiengo nazionalen eta linguistikoen laguntzeko hamaika eremutan;

M. Kontuan hartuz ezen 2013ko irailaren 13an Batzordeak ez zuela uste izan ekimena erregistratzeko behar besteko oinarrikerik zegoenik; kontuan hartuz ezen ekimenaren antolatzaileek errekurtsioa jarri zutela Europar Batasuneko Justizia Auzitegian (EJJA), eta 2017ko otsailaren 3an EJJAren Auzitegi Nagusiak epaia eman zuela, zeinak Batzordearen erabakia deuseztatu baitzuen;

N. Kontuan hartuz ezen, Auzitegi Nagusiaren epaia betetzeko beharrezko neurriak hartzeko, Batzordeak ekimenaren onargarritasun juridikoa berrikusi zuela, eta,

2017/652 (EB) Erabakiaren bidez, hasierako hamaika eremuetatik bederatzitan erregistratu zuela;

O. Kontuan hartuz ezen, Europako Herri-ekimenari buruzko Erregelamenduaren 15. artikuluekin bat etorriz, Batzordeak lege-onargarritasuna aztertzeko, ekimenaren funtsa azertu behar dela sinadura-bilketa amaitu ondoren; kontuan hartuz ezen Batzordeak ekimenari buruzko ondorio juridiko eta politikoak aurkeztu dituela, Batasunaren tratatuetan oinarrituta;

P. Kontuan hartuz ezen, 2019ko irailaren 24ko epaian, T-391/17 auzian, Europar Batasuneko Auzitegi Nagusiak berretsi egin zuela Batzordeak Europako “Minority SafePack” herri-ekimena erregistratzeko hartutako erabakia;

Q. Kontuan hartuz ezen 2017ko apirilaren 3tik 2018ko apirilaren 3ra bitartean Batasunean 1.123.422 sinadura ziurtatu jaso zirela, eta gutxienerako atalase nazionala lortu zela hamaika estatu kidetan;

R. Kontuan hartuz ezen Europako herri-ekimena nazioz haraindiko demokrazia parte-hartzailearen lehenengo tresna dela munduan, eta Batasuneko instituzioekin zuzenean lankidetzan aritzeko aukera ematen diela herritarrei;

S. Kontuan hartuz ezen “Minority SafePack” Europako bosgarren herri-ekimena izan dela orain arte aurrera egiten, orain arte aurkeztu diren seietatik;

T. Kontuan hartuz ezen, 2019/788 (EB) Erregelamenduaren 14. artikuluekin bat etorriz, Parlamentuak, entzunaldi publiko bat antolatu ondoren, Europako herri-ekimen bakoitzaren babes politikoa ebaluatu behar duela; kontuan hartuz ezen, haren Barne-erregelamenduaren 222. artikulua araberak, Parlamentuak 2020ko urriaren 15ean egin zuela entzunaldi publikoa;

1. Berresten du ezen babes irmoa ematen diola Europako herri-ekimenaren tresnari, eta haren ahalmena erabat aprobetxatzeko eskatzen duela; azpimarratzen du ezen Europako herri-ekimena aparteko abagunea dela herritarrek erabaki dezaten zein diren euren nahiak eta horiek artikulatu ditzaten, eta Batasunak neurriak har ditzala eska dezaten; nabarmentzen du ezinbestekoa dela herritarrek eurei doazkien prozesu politikoetan aktiboki parte har dezaten ahalbidetzea, eta ahalbidetze hori funtsezkoa dela Europa integratzeko proiektua herritarrengana hurbiltzeko;

2. Adierazten du ezen Europako Herri-ekimenari buruzko Erregelamendu berria 2020ko urtarrilaren 1ean jarri zela indarrean, eta funtsezkoa dela Europako eta nazioetako instituzioek ahal duten guztia egitea Batasuneko partaidetza-tresna hori berraktibatzea arrakastatsua izan dadin; nabarmentzen du ezen Batzordeak behar bezalako arreta eman behar diela Batasuneko 1,1 milioi herritarrek baino gehiagok “Minority SafePack” bitartez egindako eskaerei;

3. Gogoratzen du ezen gutxiengoetako pertsonen babesa Batasunaren funtsezko balio esplizitua dela, demokraziarekin, zuzenbide-estatuarekin eta giza eskubideen errespetuarekin batera, EBTren 2. artikuluan ezartzen den bezala;

4. Gogoratzen du ezen EBTren 3. artikuluko 3. apartatuak ezartzen duela Batasunak errespetatu behar duela bere kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren aberastasuna, eta jagon behar duela Europako kultura-ondarearen kontserbazio eta garapena; azpimarratzen du ezen hizkuntza eta kultura gutxituak Batasunaren kulturaren eta ondarearen zati besterenezinak direla; azpimarratzen du ezen Batasunak estatu kideen jarduketak sustatu behar dituela, gutxiengoetako pertsonen eskubideak babesten direla bermatzeko;

5. Berriz ere deitzen dio Batzordeari²²², subsidiariorotasun-printzipioarekin bat etorritz, Batasuneko gutxieneko arauen esparru erkide bat egin dezan, betiere gutxiengoetako pertsonen eskubideak babeste aldera; izan ere, arau horiek irmo ainguratuta egon behar dute esparru juridiko batean, zeinak Batasunean bermatuko baititu demokrazia, zuzenbide-estatua eta oinarritzko eskubideak;

6. Estatu kideei eskatzen die beharrezko neurri guztiak har ditzatela eta defenda ditzatela gutxiengoetako pertsonen eskubideak, eta berma dezatela eskubide horiek erabat errespetatzen direla;

7. Uste du ezen, hizkuntza ofizial bat baino gehiago duten erkidegoetan, hizkuntza-eskubideak errespetatu behar direla, talde baten eskubideak besteenekin alderatuta mugatu gabe, betiere ordena konstituzionalarekin eta estatu kide bakoitzaren legeriarekin bat etorritz; uste du ezen hizkuntza erregionalen sustapenak eta hizkuntza-erkidegoen babesak pertsona guztien oinarritzko eskubideak errespetatu behar ditzatela;

8. Uste du ezen Europar Batasunak Europa osoko eleaniztasunaren inguruko sentsibilizazioa egiten jarraitu behar duela bere programen bidez, eta eleaniztasunaren abantailak aktiboki sustatuz;

9. Gogoratzen du ezen ez dagoela Europar Batasuneko gutxiengo nazional eta linguistikoko bateko pertsona baten definizio erkiderik; nabarmentzen du ezen gutxiengo guztiak babestu behar direla, definizioa edozein dela ere, eta nabarmentzen du ezen definizioak malgutasunez aplikatu behar direla, eta, aldi berean, subsidiariorotasunaren, proportzionaltasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioak errespetatu behar direla;

10. Lankidetzak eskatzen du, zeina indartuko baita Europar Batasunaren eta Europako Kontseiluaren artean, betiere gutxiengo nazionalen eta linguistikoen eskubideak babesteari dagokionez; adierazten du ezen lankidetzak horrek Europar Batasunari aukera emango liokeela Europako Kontseiluaren lorpenak eta esperientzia aprobetxatzeko, eta bide emango liokeela Europako Kontseiluari eraginkortasun handiagoz aplikatu dituzten Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioari buruz eta Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunari buruz egindako gomendioak; estatu kideak adoretzen ditu Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioa eta Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna abian jartzera eta berronestera;

Europako herri-ekimenaren bederatzi proposamenak direla eta

11. Aitortzen du ezen gutxiengo nazionalak eta linguistikoak babesteko erantzukizuna batez ere estatu kideetako agintariei dagokiela; hala ere, adierazten du Batasunak funtsezko zeregina betetzen duela estatu kideetako agintariei ahalegin horretan laguntzeko orduan; adierazten du ezen bere estatu kideetako batzuk eredu egokiak direla zenbait erkidegoren errespetuzko eta harmoniazko bizikidetzaren arloan, bai eta hizkuntza eta kultura biziberritzeko politikari dagozkienez ere; estatu kideei eskatzen die elkarri truka diezazkiotela gutxiengoetako pertsonen eskubideen babes eta laguntzari buruzko jardunbiderik onenak, eta Batasunari eskatzen dio elkar-trukatze horiek erraztu ditzala;

12. Uste du ezen gutxiengo nazional eta linguistikoetako pertsonen aldeko kultura- eta hizkuntza-identitatea babesteko neurriek ekintza positiboa izan behar dutela xede, bai eta hezkuntzaren, kulturaren eta zerbitzu publikoen eremuetan ere;

---

²²² Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2018ko azaroaren 13koa, Europar Batasuneko gutxiengoentzako gutxieneko arauari buruzkoa (DO C 363, 2020-10-28koa, 13. or.).

13. Adierazten du ezen kezkatuta dagoela, arrazakeriak, xenofobiak edo intolerantziak eraginda, Europako gutxiengo nazional eta linguistikoetako pertsonen aurkako gorroto-delituek eta gorrotoa eragitearen delituek gora egin dutelako; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die kanpainak abian jar ditzatela gorrotoa eragitearen aurka, eta borrokan egin dezatela gutxiengo nazional eta linguistikoetako pertsona horien aurkako arrazakeriari eta xenofobiari aurre egiteko;

14. Aitortzen du ezen gutxiengo nazionalak eta linguistikoek ekarpena egin diotela Batasunaren kultura-ondareari, eta komunikabideek betetzen duten zeregina nabarmentzen du;

15. Adierazten du ezen hizkuntza-aniztasuna Europako kultura-aberastasunaren osagai baliotsua dela, eta aniztasun hori babestu egin behar dela, hizkuntza erregional eta gutxituak belaunaldi batetik bestera transmititu ahal dela bermatzeko; adierazten du ezen kezkatuta dagoela desagertzeko arriskuan dauden hizkuntza erregional eta gutxituengatik; azpimarratzen du ezen eremu horretan neurri gehiago hartu behar direla; beraz, Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die Batasun osoan hizkuntzen ikaskuntza susta dezatela, hizkuntza gutxituen ikaskuntza barne; adierazten du ezen ekimenak eskatzen duela hizkuntza-aniztasunerako Europako zentro bat sor dezala Europako hizkuntzen aniztasun handia babesteko;

16. Europar Batasunari eta estatu kideei eskatzen die ezen kontuan har ditzatela gutxiengo nazionalen edo linguistikoek beharrezkoak diren finantzaketa-programak diseinatzerakoan; uste du ezen eleaniztasuna eta kultura-aniztasuna babestea erregioetako garapenaren eta berrikuntzaren motorra dela, eta, beraz, uste du ezen Europako egitura- eta inbertsio-funtsek eta kohesio-funtsek hori izan behar dutela kontuan; uste du ezen kultura- eta hizkuntza-aniztasuna aztertzeo “Europa Horizontea”ren pentzudako finantzaketak eta horrek Batasuneko erregioen garapen ekonomikoan dituen ondorioek bide emango luketela gutxiengo nazional eta linguistikoentzako politika publikoak hobeto orientatzeko;

17. Hizkuntzak kulturaren betetzen duen zeregina aitortzen du; adierazten du ezen kezkatuta dagoela hizkuntza erregional eta gutxituetako kultura-operadore aktiboek erronka gehigarri bati aurre egin ahal izan diezaioten, alegia, publiko zabal batengana heltzeko eta finantza- eta administrazio-baliabideak eskuratzeko; estatu kideei eskatzen die ezen kontuan izan dezatela erregioetako egoera, eta neurriak aurreikus ditzatela kultura-operadoreei laguntza emateko euren kulturaren askatasuna adierazten, edozein dela ere hizkuntzaren edo bestelako berezitasunak;

18. Uste du ezen Batasuneko herritar guztiek modua izan behar dutela kulturaz eta denbora-pasaz beren hizkuntzan gozatzeko; adierazten du ezen, sarritan, hizkuntza-gutxiengoak txikiak direla edo ez dutela laguntza instituzionalik beren komunikazio-zerbitzuen sistema orohartzailea sortzeko; Batzordeari eskatzen dio, ingurumari horretan, ebaluazio bat egin dezala eta neurri egokienak har ditzala komunikazio-zerbitzu horien garapena babesteko; ikusten du ezen, “Minority SafePack” ekimena Batzordeari 2013an aurkeztu zitzaionetik, legegileek funtsezko proposamenak egin dituztela egile-eskubideei eta ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuei buruz; gogoan hartzen du Batzordeak berriki egindako jakinarazpena, zeina baita Blokeo Geografikoari buruzko Erregelamendua lehenengoz epe laburrean berrikusteari buruzkoa (COM(2020)0766), zeinean proposatzen baitu Batzordeak balantze zehatza 2022rako egitea, une horretan gauzatuko baitira erabat Erregelamenduaren ondorioak; pozik hartzen du Batzordearen plana, zeinaren helburua baita ikus-entzunezko edukiei buruz alde interesdunekin hitz

egitea, hori dagoelako komunikabideei eta ikus-entzunezko sektoreari buruzko ekintza-planaren barruan; nabarmentzen du ezen beharra dagoela etorkizuneko erregelamenduetan hizkuntza gutxituei buruzko kezkak kontuan hartuko direla bermatzeko;

19. Adierazten du ezen Europar Batasunean aberrigabe asko gutxiengo nazional eta linguistikoetakoak direla; uste du ezen, estatu kideen subiranotasuna eta eskumenak behar bezala kontuan hartuta, neurri positiboak hartu ahal izango lirartekeela eta hartzen ari direla horri buruz; adierazten du ezen herritartasuna ematea edo kentzea eskumen nazionala dela;

20. Adierazten du ezen “Minority SafePack – Europako aniztasunaren aldeko milioi bat sinadura” izeneko Europako herri-ekimena babesten duela; Batzordeari eskatzen dio ekimen horri bide eman diezaiola, eta egintza juridikoak proposa ditzala tratatuetan eta Europako Herri-ekimenari buruzko Erregelamenduan oinarrituta, eta subsidiariorotasun- eta proportzionaltasun-printzipioarekin bat etorrituz; adierazten du ezen Batzordeak erregistratutako ekimenak proposamen legegileak bederatzi eremutan egitea eskatzen duela, eta gogoratzen du ezen eskatzen duela proposamen bakoitza haren merezimenduen arabera egiaztatu eta ebaluatzeko;

21. Lehendakariari agintzen dio ebazpen hau Batzordeari, Kontseiluari, Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Agentziari, eta estatu kideetako gobernu eta parlamentuei helarazteko.

6.2.21. Europako Parlamentuaren Barne- erregelamendua, 2021eko abuztuaren 26koa²²³

VII. TITULUA Bilkuraldiak

III. KAPITULUA Bilkurak garatzeko arau orokorrak

167. artikulua.— Hizkuntza-araubidea

1. Parlamentuko dokumentu guztiek hizkuntza ofizialetan idatzita egon beharko dute.
2. Diputatu guztiek eskubidea dute Parlamentuan eurek nahi duten hizkuntza ofizialean hitz egiteko. Hizkuntza ofizialetako batean egindako esku-hartzeak aldi berean interpretatuko dira gainerako hizkuntza ofizialetan eta Mahaiak beharrezkotzat jotzen duen beste edozein hizkuntzatan.
3. Batzorde- eta eskuordetza-bilerek interpretazio-zerbitzua izango dute, batzordeko edo eskuordetzako kide titularrek eta ordezkoez erabilitako eta eskatutako hizkuntza ofizialetatik abiatuta eta hizkuntza horietara bideratuta.
4. Ohiko lantokietatik kanpoko batzorde- edo eskuordetza-bilerek interpretazio-zerbitzua izango dute bilerara joango direla baieztatu duten kideen hizkuntzetatik abiatuta eta hizkuntza horiek xede izanik. Salbuespen gisa, araubide hori malgutu ahal izango da. Mahaiak beharrezko xedapenak hartuko ditu.
5. Bozketa baten emaitza iragarri ondoren, hizkuntza-bertsioen arteko ustezko desadostasunei buruzko eskabideak ebatziko ditu lehendakariak.

---

²²³ Azken eguneratzea 2021eko abuztuaren 26koa da (9. legegintzaldia: 2021eko iraila).
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/lastrules/RULE-167_ES.html?redirect

6.3. Europako Kontseilua

6.3.1. Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioa, 1950eko azaroaren 4koa²²⁴

14. artikulua.— Diskriminazioa debekatzea

Konbentzio honetan aitortutako eskubide eta askatasunen gozamina ezein diskriminaziorik egin gabe bermatu behar da, bereziki sexua, arraza, kolorea, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoak edo bestelakoak, jatorri nazionala edo soziala, gutxiengo nazional bateko kide izatea, aberastasuna, jaiotza edo beste edozein egoera direla-eta.

---

²²⁴ https://www.echr.coe.int/documents/convention_eng.pdf

6.3.2. Europako Kontseiluaren Europako Kultura Konbentzioa, 18.a, 1954ko abenduaren 19koa²²⁵

Europako Kultura Konbentzioa (Europako Kontseiluaren 18.a.), Parisen 1954ko abenduaren 19an sinatzera irekia. Konbentzio hau sinatu duten gobernuak, Europako Kontseiluko kideak:

Kontuan hartuz Europako Kontseiluaren helburua kide guztien arteko batasun sendoagoa lortzea dela, batez ere kideen ondare erkidea osatzen duten idealak eta printzipioak babestu eta sustatzearen,

Kontuan hartuz Europako herrien arteko elkar ulertzea areagotzeak helburu hori lortzeko bidean aurrera egitea ahalbidetuko lukeela:

Kontuan hartuz, horretarako komeni dela, Kontseiluko kideen artean aldebiko kultura-hitzarmenak egitea ez ezik, Europako kultura zaintzeko eta haren garapena sustatzeko ekintza-politika bateratua onartzea ere.

Europako kultura-konbentzio orokor bat kontzertatzea ebatzi denez gero, Kontseiluko kide guztien eta konbentzio honi atxikitzen zaizkion Europako beste estatuen artean historiako hizkuntzak eta gainerako alde kontratatzaileen zibilizazioa eta zibilizazio erkidea aztertzea helburu hartuta,

Hauxe hitzartu dute:

1. artikulua

Alde kontratatzaile bakoitzak neurri egokiak hartuko ditu Europako kultura-ondare erkideari egiten dion ekarpena babesteko eta haren garapena sustatzeko.

2. artikulua

Alde kontratatzaile bakoitzak, ahal duen neurrian,

a) Bere herritarren artean gainerako alde kontratatzaileen hizkuntzak, historia eta zibilizazioa ikastea sustatuko du, eta herritarroi, beren lurraldean, ikasketa horiek egiteko erraztasunak eskainiko dizkie, eta

b) Ahaleginak egingo ditu bere hizkuntza edo hizkuntzak, historia eta zibilizazioa gainerako alde kontratatzaileen lurraldean ikas daitezen sustatzeko, eta alde kontratatzaileotako herritarrei horrelako ikasketak bere lurraldean egiteko aukera eskaintzeko.

3. artikulua

Alde kontratatzaileek kontsultak egingo dizkiote elkarri Europako Kontseiluaren eremuan beren ekintza kontzertatzeko, betiere Europaren intereseko kultura-jarduerak sustatze aldera.

---

²²⁵ Indarrean jartzea: 1955eko maiatzaren 5ean.

<https://rm.coe.int/168006457e>

<https://rm.coe.int/168006458c>

https://boe.es/diario_gazeta/comun/pdf.php?p=1957/08/10/pdfs/BOE-1957-204.pdf

4. artikulua

Alde kontratatzaile bakoitzak, ahal den neurrian, pertsonen eta kultura-balioko objektuen zirkulazioa eta trukea erraztu beharko ditu, 2. eta 3. artikulua aplikatzearen ondorioetarako.

5. artikulua

Alde kontratatzaile bakoitzak aintzat hartuko ditu bere zaintzapean dauden eta Europako kultura-balioa duten objektuak, Europako kultura-ondare erkidearen parte diren aldetik, eta behar diren neurriak hartuko ditu objektu horiek kontserbatzeko, eta haietarako irispidea erraztuko du.

6. artikulua

1. Europako Kontseiluko Kultura Adituen Batzordearen bileretan aztertuko dira konbentzio honetako xedapenen aplikazioari buruzko proposamenak eta interpretazioari buruzko gaiak.

2. Estatu orok, Europako Kontseiluko kide izan gabe, 9. artikuluko 4. paragrafoan xedatutakoaren arabera konbentzio honi atxikitzen bazaio, ordezkari baten edo batzuen esku utzi ahal izango du eskuordetza, aurreko paragrafoan aurreikusitako bileretarako.

3. Artikulu honen lehenengo paragrafoan aurreikusitako bileretan hartutako ondorioak gomendio gisa aurkeztuko zaizkio Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeari, betiere, Kultura Adituen Batzordearen eskumenekoak izanik, gastu gehigarriak ez dakarten administrazio-izaerako gaiekin zerikusia duten erabakiak ez badira.

4. Ministroen Batzordeak edo Kultura Adituen Batzordeak konbentzioari buruz hartutako erabaki oro jakinaraziko die Europako Kontseiluko idazkari nagusiak Kontseiluko kideei eta konbentzio honi atxikitzen zaizkion estatu guztietako gobernuei.

5. Alde kontratatzaile bakoitzak garaiz jakinaraziko dio Europako Kontseiluko idazkari nagusiari Ministroen Batzordearen edo Kultura Adituen Batzordearen erabakien ondorioz konbentzio honetako xedapenak aplikatzeari dagokionez hartzen duen neurri oro.

6. Konbentzio honen aplikazioari buruzko proposamen jakin batzuk alde kontratatzaileen kopuru mugatu bati baino interesatzen ez bazaizkio, proposamen horiek 7. artikuluan agindutakoaren arabera aztertu ahal izango dira, betiere proposamen horiek egiteak Europako Kontseiluari gasturik eragiten ez badio.

7. artikulua

Konbentzio honen helburuak lortzeko, alde kontratatzaile bik edo gehiagok Europako Kontseiluaren egoitzan 6. artikuluko lehenengo paragrafoan aurreikusitako bilerez bestelakoak antolatu nahi badituzte, Kontseiluko idazkari nagusiak beharrezko administrazio-laguntza guztia emango die haiei.

8. artikulua

Ulertuko da konbentzio honetako xedapenek honako hauei eragin diezaieketela:

- a) Aldebiko kultura-konbentzio ororen xedapenei, baldin eta alde kontratatzaileetako bat jada sinatzailea bada edo ez bada hain desiragarria alde kontratatzaileetako batek akordio horietako bat geroago amaitzea, edo
- b) Pertsona orok, atzerritarren sarrerari, egonaldiari eta irteerari dagokienez, alde kontratatzailearen lurraldean indarrean dauden lege eta erregelamenduen mende jartzeko duen betebeharrari.

9. artikulua

1. Konbentzio hau irekita dago Europako Kontseiluko kideek sina dezaten. Berronetsi egingo da. Berroneste-tresnak Nazio Batuetako idazkari nagusiaren esku utziko dira hark gordailutu ditzan.
2. Hiru gobernu sinatzailek beren berronespen-tresna gordailutu bezain laster, konbentzio hau indarrean jarriko da gobernu horientzat.
3. Konbentzioa geroago berronesten duen gobernu sinatzaile ororentzat, berronespen-tresna ematen den egunean jarriko da indarrean konbentzio hau.
4. Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeak aho batez erabaki ahal izango du, berak egokitzen jotzen dituen modalitateen arabera, Kontseiluko kide ez den edozein estatu europar gonbidatzea konbentzio honi atxikitzen zaiola deklaratu dezan. Gonbidapen hori jasotzen duen estatuak bere atxikipena deklaratu ahal izango du, atxikitze-tresna Europako Kontseiluko idazkari nagusiaren esku utzita; atxikipen horrek tresna hori jasotzen den unetik izango ditu ondorioak.
5. Europako Kontseiluko idazkari nagusiak Kontseiluko kide guztiei eta atxikitako estatuei jakinaraziko die berronesteko eta atxikitze-tresna guztiak gordailutu direla.

10. artikulua

Alde kontratatzaile orok zehaztu ahal izango du zein lurraldetan aplikatuko diren konbentzio honetako xedapenak; horretarako, adierazpen bat bidali beharko dio Europako Kontseiluko idazkari nagusiari, eta azken horrek gainerako alde kontratatzaileei jakinaraziko die.

11. artikulua

1. Konbentzioa indarrean jartzen denetik bost urte igarotakoan, konbentzio hau edonoiz salatu ahal izango du alde kontratatzaile bakoitzak. Salaketa hori Europako Kontseiluko idazkari nagusiari zuzendutako idatzizko jakinarazpenaren bidez egingo da, eta hark gainerako alde kontratatzaileei jakinaraziko die.
2. Aipatutako salaketak Europako Kontseiluko idazkari nagusiak jaso eta sei hilabetera izango ditu ondorioak alde kontratatzaile interesdunarentzat.

Horren fedean, behean aipatuko direnek, haien gobernuak horretarako behar bezala baimenduta, konbentzio hau sinatu dute.

Parisen egina, 1954ko abenduaren 19an, frantsesez eta ingelesez ale bakarrean, zeina Europako Kontseiluaren artxiboetan gordailutuko baita, eta bi testuek era berean emango dute fede. Idazkari nagusiak konbentzio honen kopia ziurtatua igorriko die Gobernu sinatzaileei eta atxikitako gobernu bakoitzari.

Belgikako Erresumako Gobernuaren izenean: P. H. Spaak.

Danimarkako Erresumako Gobernuaren izenean: H. C. Hansen.

Frantziako Errepublikako Gobernuaren izenean: Mendes France.

Alemaniko Errepublika Federaleko Gobernuaren izenean: Blücher.

Greziako Erresumako Gobernuaren izenean: Stephanopoulos.

Hitzarmen hau sinatzeko unean, adierazten dut heleniar gobernuak, «ahal den neurrian» esaldiari, zeina Konbentzioaren 2. eta 4. artikuluetan agertzen baita, eman diezaiola esanahi hau: «Herrialde bakoitzeko legeria kontuan hartuta, eta berezko dituen barne-baldintzek ahalbidetzen duten neurrian».

3. Islandiako Errepublikako Gobernuaren izenean: Kristian Gudmundsfion.

Irlandako Gobernuaren izenean: Liam Cosgrave.

Italiako Errepublikako Gobernuaren izenean: G. Martino.

Luxenburgoko Dukerri Handiko Gobernuaren izenean: Jos. Bech.

Herbehereetako Erresumako Gobernuaren izenean: J. W. Bey

Norvegiako Erresumako Gobernuaren izenean: Halcard Lange.

Sarreko Gobernuaren izenean [Ministroen Batzordearen (54) 18 ebazpena aplikatuz]: Stephanopoulos.

Suediako Erresumako Gobernuaren izenean: K. I. Westman.

Turkiako Errepublikako Gobernuaren izenean: F. Köprülü.

Britainia Handiko eta Ipar Irlandako Erresuma Batuko Gobernuaren izenean: Anthony Eden.

Aipatutako estatuetatik, honako hauek berronetsi dute konbentzioa:

Belgika, 1955eko maiatzaren 11; Danimarka, 1955eko maiatzaren 7a; Frantzia, 1955eko martxoaren 19a; Alemaniako Errepublika Federala, 1955eko azaroaren 17a; Islandia, 1956ko martxoaren 1a; Irlanda, 1955eko martxoaren 11; Luxenburgoko, 1956ko uztailaren 30a; Herbehereak, 1956ko otsailaren 8a; Norvegia, 1956ko urtarrilaren 24a; Britainia Handiko eta Ipar Irlandako Erresuma Batua, 1955eko maiatzaren 5a.

Espainia konbentzio honi atxikitzeke tresna Estrasburgon gordailutu zen, Europako Kontseiluko idazkari nagusiaren esku utzita, 1957ko uztailaren 4an.

Guztiek jakin dezaten argitaratzen da hau, eta eransten da ezen Konbentzioa, 9. artikuluko 4. paragrafoan ezarritakoaren arabera, Espainiarako indarrean jarri dela atxikitze-tresna gordailutu zen egunean.

6.3.3. 1. Erregelamendua, 1958ko apirilaren 15ekoa, Europako Ekonomia Erkidegoko Hizkuntza-araubidea ezartzen duena²²⁶

Europako Ekonomia Erkidegoko Kontseiluak,

Ikusiz Tratatuaren 217. artikulua, zeinaren bidez Kontseiluak aho batez finkatuko baitu Erkidegoko instituzioen hizkuntza-araubidea, hark eragotzi gabe Justizia Auzitegiaren erregelamenduan aurreikusitako xedapenak.

Aintzatetsiz Tratatua idazteko erabili diren lau hizkuntzak hizkuntza ofizialtzat jotzen direla Erkidegoko estatu kide batean edo gehiagotan,

Erregelamendu hau eman du:

1. artikulua

Erkidegoko instituzioen hizkuntza ofizialak eta lan-hizkuntzak alemana, frantsesa, italiara eta nederlandera izango dira.

2. artikulua

Estatu kide batek edo estatu kide baten jurisdikziopean dagoen pertsona batek instituzioei bidaltzen dizkien testuak hizkuntza ofizialetako batean idatziko dira, bidaltzailearen aukeran. Erantzuna hizkuntza berean idatziko da.

3. artikulua

Instituzioek estatu kide bati edo estatu kide baten jurisdikziopean dagoen pertsona bati bidaltzen dizkioten testuak estatu horretako hizkuntzan idatziko dira.

4. artikulua

Erregelamenduak eta gainerako testu orokorrak lau hizkuntza ofizialetan idatziko dira.

5. artikulua

Erkidegoaren Aldizkari Ofiziala lau hizkuntza ofizialetan argitaratuko da.

6. artikulua

Instituzioek hizkuntza-araubide hau beren barne-erregelamenduetan aplikatzeko modalitateak zehaztu ahal izango dituzte.

7. artikulua

Justizia Auzitegiaren prozeduraren hizkuntza-araubidea haren prozedura-erregelamenduan zehaztuko da.

---

²²⁶ Europako Erkidegoen Aldizkari Ofizialaren 385/58 zenbakian, 1958ko urriaren 6ko alean, argitaratua.

8. artikulua

Hizkuntza ofizial bat baino gehiago duten estatu kideei dagokienez, estatu interesdunak hala eskatzen badu, estatu horretako legeriaren arau orokorrek arautuko dute hizkuntza baten erabilera.

Erregelamendu hau nahitaez bete beharrekoa izango da oso-osorik, eta zuzenean aplikatuko da estatu kide bakoitzean.

Bruselan egin, 1958ko apirilaren 15ean.

6.3.4. Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, 1992ko azaroaren 5ekoa²²⁷²²⁸

HITZAURREA

Europako Kontseiluko kide diren eta gutun hau sinatzen duten estatuek,

Kontuan harturik Europako Kontseiluaren helburua kide guztien arteko batasun sendoagoa lortzea dela, batez ere kideen ondare erkidea osatzen duten idealak eta printzipioak babestu eta sustatzearren;

Kontuan harturik Europako hizkuntza erregional eta gutxitu historikoen — horietako batzuk denborarekin galtzeko arriskuan daude— babesak Europako ohitura- eta kultura-aberastasuna mantendu eta garatzen laguntzen duela;

Kontuan harturik hizkuntza erregional edo gutxitu bat bizitza pribatuan edo publikoan erabiltzea eskubide preskribaezina dela, Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunean jasotako printzipioekin bat, eta Gizakiaren Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak Babesteko Europako Kontseiluaren Konbentzioaren espirituarekin bat;

Aintzat harturik Europako Segurtasun eta Lankidetzako Batzordean egindako lana, eta, bereziki, Helsinkiko 1975eko Azken Akta eta Kopenhageko 1990eko bilera-agiria;

Kultura-artekotasunak eta eleaniztasunak duten balioa azpimarratuz, eta kontuan harturik hizkuntza erregional eta gutxituak babestu eta sustatzea ez litzatekeela hizkuntza ofizialen eta horiek ikasteko beharizanaren kalterako egin beharko;

Jakitun izanda Europako hizkuntza erregional eta gutxituak Europako erregioetan eta herrialdeetan babestu eta sustatzeak ekarpen garrantzitsua egiten diola demokraziaren eta kultura-aniztasunaren printzipioetan datzan Europa eraikitzeari, nazioen subiranotasunaren eta lurralde-osotasunaren esparruan;

Aintzat harturik Europako erregio bakoitzak dituen berariazko baldintzak eta berezko ohitura historikoak,

ondokoa erabaki dute:

---

²²⁷ <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/0900001680695175>
<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168007c07e>
<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806d3510>
<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806d355d>

²²⁸ Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna zein estatu kidek berronetsi, onartu edo onetsi duen jakiteko, helbide elektronikoko honetara jo daiteke:
<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/148/signatures>

I. ZATIA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Definizioak

Gutun honen ondorioetarako:

- a) “Hizkuntza erregionala edo gutxitua” aipatzerakoan, hauek adierazi nahi dira:
  - i) Estatu bateko lurraldean bertako biztanleek, estatuko biztanleriaren barruan gutxiengoa izanik, tradizioz hitz egiten dituztenak; eta
  - ii) hizkuntzok ez dira estatu horretako hizkuntza ofizialak izango; hizkuntza erregional eta gutxituen barruan ez dira sartuko estatuko hizkuntza ofizialaren dialektoak, ez etorkinen hizkuntzak;
- b) “hizkuntza erregional edo gutxitua erabiltzen den lurraldea” da gutun honetan aurreikusitako babes- eta sustapen-neurriak hartzea justifikatzeko besteko hiztun-kopurua duen hizkuntzaren geografia-eremua;
- c) “lurralderik gabeko hizkuntzak” dira estatuko gainerako biztanleek hitz egiten dituzten hizkuntzak, baina estatuko lurraldean tradizioz hitz egiten diren arren, bertako geografia-eremu jakin bati lotu ezin dakizkiokeenak.

2. artikulua.— Konpromisoak

1. Alde guztiek hartu dute II. zatiko xedapenak bakoitzaren lurraldean hitz egiten diren hizkuntza erregional edo gutxitu guztiei aplikatzeko konpromisoa, baldin eta hizkuntzok 1. artikuluko definizioak betetzen badituzte.
2. Berronetsi, onartu edo onesteko unean adierazitako hizkuntza guztiei dagokienez,
3. artikularekin bat, alde bakoitzak gutun honen III. zatiko xedapenen artetik gutxienez hogeita hamabost paragrafo edo apartatu hautatu aplikatzeko konpromisoa hartu du; horietako hiru gutxienez 8. eta 12. artikuluetan hautatu behar dira, eta 9., 10., 11. eta 13. artikuluetan, berriz, bana.

3. artikulua.— Modalitateak

1. Gutuna sinatu duten estatuek berronetsi, onartu edo onesteko agirian zehaztu behar dute hizkuntza erregional eta gutxituetako bakoitza, edo bakoitzaren lurralde osoan edo horren zati batean eremu urriagoa duen hizkuntza ofizial bakoitza, eta horri 2. artikuluko 2. paragrafoarekin bat hautatutako paragrafoak ezarriko zaizkio.
2. Aldeek, geroagoko edozein unetan, berronetsi, onartu edo onesteko agirian zehaztu zituzten paragrafoez aparte Gutunaren beste edozein paragrafotako xedapenen ondoriozko betebeharrak onartzen dituztela jakinaraz diezaikete Idazkaritza Nagusiari, edo artikuluko honen 1. paragrafoa aplikatuko dietela beste hizkuntza erregional edo gutxitu batzuei, edo lurralde osoan edo horren zati batean eremu urriagoa duten beste hizkuntza ofizial batzuei.
3. Aurreko paragrafoan aurreikusitako konpromisoak berronespen, onespen edo onarpenaren partetzat joko dira, eta ondorio berberak izango dituzte jakinarazten diren egunetik bertatik.

4. artikulua.— Dagoeneko badiren babes-estatusak

1. Ezin da interpretatu gutun honen ezein xedapenek Giza Eskubideen Europako Konbentzioak bermatutako eskubideak mugatu edo indargabetzen dituenik.

2. Gutun honen xedapenek ez dituzte murrizten hizkuntza erregional eta gutxituen egoera arautzen duten xedapen mesedegarriagoak, ez eta gutxiengoetako kide diren pertsonen estatutu juridikoa ere; horiek aldeetako batean dagoeneko existitzen dira edo aldebiko edo alde anitzeko berariazko akordioetan jasota daude.

5. artikulua.— Dauden betebeharrak

Gutun honen ezer ezin izango da interpretatu eskubidea ematen duenik Nazio Batuen Gutunaren helburuak edo nazioarteko zuzenbidearen beste betebeharrak batzuk, estatuen subiranotasunaren eta lurralde-osotasunaren printzipioa barne, urratzen dituen jardueraren bat hasi edo ekintzaren bati ekiteko.

6. artikulua.— Informazioa

Aldeek konpromisoa hartu dute dagozkien agintari, erakunde eta pertsonen gutun honek ezartzen dituen eskubideen eta eginbeharren informazioa jaso dezaten.

II. ZATIA

2. artikuluko 1. paragrafoarekin bat lortu nahi diren helburuak eta printzipioak

7. artikulua.— Helburuak eta printzipioak

1. Hizkuntza erregional eta gutxituei dagokienez, hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeetan eta hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, ondoko helburuak eta printzipioak izango dira aldean politika, legeria eta jardunaren oinarri:

- a) hizkuntza erregional eta gutxituak aitortzea, kultura-aberastasunaren erakusle dira eta;
- b) hizkuntza erregional eta gutxituetako bakoitzak hartzen duen geografia-eremua errespetatzea; hala, beraz, administrazio-zatiketak, lehendik hor zeudenak nahiz berriak, ez dira oztopo izango hizkuntza erregional edo gutxitu hori sustatzeko;
- c) hizkuntza erregional eta gutxituak sustatzeko ekintza seguru baten beharra, hizkuntzok babestearren;
- d) hizkuntza erregional eta gutxituak bizitza publikoan eta pribatuan ahoz eta idatziz erabiltzea erraztu edota sustatzea;
- e) Gutun honek hartzen dituen eremuetan, harremanak sortu eta garatzea hizkuntza erregionala edo gutxitua erabiltzen duten taldeen eta estatu berean hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten beste talde batzuen artean, bai eta kultura-harremanak sortzea beste hizkuntza batzuk erabiltzen dituzten estatuko beste talde batzuekin ere;
- f) hizkuntza erregional eta gutxituak irakasteko eta ikasteko modu eta bitarteko egokiak jartzea maila egoki guztien esku;
- g) bitartekoak jartzea hizkuntza erregionala edo gutxitua hitz egiten den eremu batean bizi baina hizkuntza hori hitz egiten ez dutenen esku, nahi izanez gero hizkuntza hori ikas dezaten;
- h) hizkuntza erregional eta gutxituei buruzko azterketak eta ikerketak sustatzea unibertsitateetan edo zentro baliokideetan;

i) Gutun honek biltzen dituen arloetan, nazioz gairako elkar-trukerako era egokiak sustatzea, estatu bitan edo gehiagotan modu berean edo antzekoan erabiltzen diren hizkuntza erregional eta gutxituentzat.

2. Aldeek konpromisoa hartu dute ezabatzeko, oraindik egin ez badute, hizkuntza erregional edo gutxitu bat erabiltzeko egon daitezkeen bereizketa, bazterketa, murrizketa edo lehentasun justifikatu gabe oro, alegia, hizkuntza hori ahultzea edo hori mantendu edo garatzea arriskuan jartzea helburutzat izan dezaketenak.

Hizkuntza erregional eta gutxituen aldeko neurri bereziak hartzea ez da hartuko eremu zabalagoa duten hizkuntzetako hiztunen aurkako diskriminazio-ekintzatzat, neurrian helburua hizkuntza erregional eta gutxituok erabiltzen dituztenen eta gainerako herritarren arteko berdintasuna bultzatzea edo hiztun horien egoera partikularrak aintzat hartzea bada.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute, neurri egokiak erabilia, herrialde guztiko hizkuntza-taldeen arteko elkar-ulertzea sustatzeko. Horretarako, batez ere, hizkuntza erregional eta gutxituen errespetua eta horienganako ulermena eta tolerantzia jasoko dute herrialdean eskaintzen den hezkuntzan eta prestakuntzaren helburuen artean, eta helburu bera lortzera animatuko dituzte masa-komunikabideak.

4. Aldeek konpromisoa hartu dute hizkuntza erregional eta gutxituei buruzko politikak definitzerakoan kontuan hartzeko hizkuntza horiek erabiltzen dituzten taldeek adierazitako beharrianak eta gurariak.

Aldeei eskatu zaie, beharrezkoa denean, hizkuntza erregional eta gutxituekin zerikusia duten gaien buruz agintariak aholkatzeko organoak sortzeko.

5. Aldeek konpromisoa hartu dute 1etik 4rako paragrafoetan zerrendatutako printzipioak *mutatis mutandis* aplikatzeko lurralderik gabeko hizkuntzei.

Alabaina, hizkuntza horien kasuan, gutun hau burutzeko hartu beharreko neurrien izaera eta irismena modu malguan ezarriko dira, hizkuntzok erabiltzen dituzten taldeen beharrianak eta gurariak kontuan hartuta, eta horien ohiturak eta ezaugarriak errespetatuz.

III. ZATIA

Hizkuntza erregional eta gutxituak bizitza publikoan erabiltzearen aldeko neurriak, 2. artikuluko 2. paragrafoa betez hartutako konpromisoekin hartu beharrekoak

8. artikulua.— Irakaskuntza

1. Irakaskuntzaren arloan, hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeari dagokionez, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera eta estatuko hizkuntza ofizialen irakaskuntzari kalterik egin gabe, ondoko konpromisoak hartu dituzte aldeek:

a) i) eskolaurreko hezkuntza kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) eskolaurreko hezkuntzaren zati handi bat kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) aurreko bi puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten familietako ikasleei, horien kopurua nahikotzat jotzen bada; edo

iv) botere publikoek ez badute zuzeneko eskumenik eskolaurreko hezkuntzan, lehenengo bi puntuetan jasotako neurriak aplikatzea erraztu edota sustatzea;

b) i) lehen mailako irakaskuntza kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) lehen mailako irakaskuntzaren zati handi bat kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetako batean bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) lehen mailako irakaskuntzaren barruan, hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza curriculumaren parte izatea ezartzea; edo

iv) aurreko hiru puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten familietako ikasleei, horien kopurua nahikotzat jotzen bada;

c) i) bigarren mailako irakaskuntza kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) bigarren mailako irakaskuntzaren zati handi bat kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetako batean bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) bigarren mailako irakaskuntzaren barruan, hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza curriculumaren parte izatea ezartzea; edo

iv) aurreko hiru puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten ikasleei —edo, horrela ez bada, horien familiek nahi badute—, horien kopurua nahikotzat jotzen bada;

d) i) irakaskuntza tekniko eta profesionala kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) irakaskuntza tekniko eta profesionalaren zati handi bat kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetako batean bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) irakaskuntza tekniko eta profesionalaren barruan, hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza curriculumaren parte izatea ezartzea; edo

iv) aurreko hiru puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten ikasleei —edo, horrela ez bada, horien familiek nahi badute—, horien kopurua nahikotzat jotzen bada;

e) i) unibertsitate mailako irakaskuntza eta goi-mailako bestelako irakaskuntza-motak hizkuntza erregional eta gutxituetan ezartzea; edo

ii) hizkuntzok unibertsitateko eta goi-mailako irakaskuntzaren ikasgai gisa ikastea ezartzea; edo

iii) Estatuak goi-mailako irakaskuntzako zentroekiko duen zeregina dela eta, i) eta ii) apartatuak ezin izango balira aplikatu, ondokoak ezartzea suspertu edota baimentzea: hizkuntza erregional eta gutxituetan unibertsitate mailako edo goi-mailako bestelako irakaskuntza-motak, edo hizkuntzok unibertsitatean edo goi-mailako irakaskuntzako beste zentro batzuetan ikasi ahal izateko bitartekoak;

f) i) beharrezkoak diren xedapenak ematea, helduen hezkuntzako edo hezkuntza iraunkorreko ikastaroak hein handi batean edo osorik hizkuntza erregional eta gutxituetan eskaintzea bermatu dadin; edo

ii) hizkuntza horiek proposatzea helduen hezkuntzako edo hezkuntza iraunkorreko ikasgai gisa; edo

iii) botere publikoek ez badute zuzeneko eskumenik helduen hezkuntzan, hizkuntza horiek irakastea erraztu edota sustatzea helduen hezkuntzaren edo hezkuntza iraunkorraren barruan;

g) hizkuntza erregional eta gutxituek adierazten duten historia eta kultura irakasten direla bermatzeko xedapenak ematea;

h) irakasleen beharrezko hasierako eta etengabeko prestakuntza bermatzea, Gutuna sinatzen duen alde bakoitzak a)-tik g)-rako paragrafoetatik onartutakoak aplikatzeko;

i) kontrolerako organo bat edo gehiago sortzea, eta horren ardura izango da hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza ezartzeko edo garatzeko hartu diren neurrien eta egin diren aurrerapenen jarraipena egitea, eta puntu horiei buruz aldiari-aldiari txostenak egitea; txostenok jendaurrean jarriko dira.

2. Irakaskuntzaren arloan, eta hizkuntza erregional eta gutxituak tradizioz erabiltzen diren erregioetatik kanpo dauden lurraldeei dagokienez, aldeek konpromisoa hartu dute, hizkuntza erregional eta gutxituetako baten hiztun-kopuruak hori justifikatzen badu, eta irakaskuntzaren maila egokietan, irakaskuntza hizkuntza erregional edo gutxituan egitea edo hizkuntza bera irakastea baimendu, sustatu edo ezartzeko.

9. artikulua.— Justizia

1. Jarraian zehaztuko diren neurriak hartzea justifikatzeko besteko hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztun-kopurua duten agintari judizialen barrutiei dagokienez, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, eta baldintza batekin, alegia, paragrafo honek eskaintzen dituen aukerez baliatzeak ez dezala epaileak hartu justizia ondo administratzeko oztopotzat.

Hauek dira konpromisoak:

a) prozesu penaletan:

i) jurisdikzio-organoek, aldeetako batek eskatuta, prozesua hizkuntza erregionalean edo gutxituan gara dezatela ezartzea; edota

ii) hizkuntza erregionalean edo gutxituan hitz egiteko eskubidea bermatzea akusatuari; edota

iii) errekerimenduak edo frogak, idatzizkoak zein ahozkoak, hizkuntza erregional eta gutxituetako batean formulatuta egote hutsagatik onartezinak ez izatea ezartzea; edota

iv) hizkuntza erregional eta gutxitu horietan ematea, hala eskatuz gero, prozedura judizial bati lotutako egintzak, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilia, eta interesdunei inolako gastu gehigarrikerik eragin gabe.

b) prozesu zibiletan;

i) jurisdikzio-organoek, aldeetako batek eskatuta, prozesua hizkuntza erregionalean edo gutxituan gara dezatela ezartzea; edota

ii) Alde bat auzitegi baten aurrean bertaratu behar denean, bere hizkuntza erregionalean edo gutxituan hitz egitea baimentzea alde horri, hori dela-eta gastu osagarrikeri aurre egin behar izan gabe; edota

iii) dokumentuak eta frogak hizkuntza erregionalean edo gutxituan aurkeztea baimentzea, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilia;

c) administrazio-arloan eskudunak diren jurisdikzioen aurreko prozesuetan:

i) jurisdikzioek, auzibidean parte hartzen duten aldeetako batek eskatuta, prozesua hizkuntza erregionalean edo gutxituan gara dezatela ezartzea; edota

ii) alde bat auzitegi baten aurrean bertaratu behar denean, bere hizkuntza erregionalean edo gutxituan hitz egitea baimentzea alde horri, hori dela-eta gastu osagarrikeri aurre egin behar izan gabe; edota

iii) dokumentuak eta frogak hizkuntza erregionalean edo gutxituan sortzea baimentzea, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilia;

d) neurriak hartzea, b) eta c) paragrafoetako i) eta iii) apartatuen aplikazioak eta interpreteen eta itzulpenen balizko erabilerak ez diezaieten gastu osagarrikeri ekarri interesdunei.

2. Aldeek hartu dituzten konpromisoak:

a) Estatu batean ezarritako egintza juridikoen baliozkotasuna ez baztertzea, egintzok hizkuntza erregional eta gutxituetako batean idatzita egote hutsagatik; edo

b) Estatu batean ezarritako egintza juridikoen, aldeen artean, duten baliozkotasuna ez baztertzea, egintzok hizkuntza erregional eta gutxituetako batean idatzita egote hutsagatik, eta egintzok hizkuntza hori hitz egiten ez duten hirugarren interesdunen aurka erabili ahal izango direla ezartzea, baldin eta egintzaren edukia erabiltzen duenak berak jakinarazten badie; edo

c) Estatu batean ezarritako egintza juridikoen, aldeen artean, duten baliozkotasuna ez baztertzea, egintzok hizkuntza erregional eta gutxituetako batean idatzita egote hutsagatik.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute hizkuntza erregional eta gutxituetan emateko estatuko lege-testurik garrantzitsuenak eta hizkuntza horien erabiltzailekeri bereziki dagozkienak, testuok beste modu batean erabilgarrikeri daudenean izan ezik.

10. artikulua.— Administrazio-ko agintariak eta zerbitzu publikoak

1. Jarraian zehaztuko diren neurriak hartzea justifikatzeko besteko hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztun-kopurua duten Estatuaren administrazio-agintarien barrutiei dagokienez, eta hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, posiblea den neurrian; hain zuzen ere hauek:

a) i) administrazio-agintariak hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen dituztela zaintzea; edo

ii) jendearekin harremana duten agintari horien agenteek eurongana hizkuntza horietan jotzen duten pertsonekin hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen dituztela zaintzea; edo

iii) hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunek eskaerak ahoz zein idatziz aurkez ditzaketela eta erantzuna hizkuntza horietan jaso dezaketela zaintzea; edo

iv) hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunek eskaerak ahoz zein idatziz aurkez ditzaketela zaintzea; edo

v) hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunek hizkuntza horietan idatzitako agiri bat balio osoz aurkez dezaketela zaintzea;

b) maiz erabiltzen diren formularioak eta administrazio-testuak hizkuntza erregional eta gutxituetan, edo bertsio elebidunetan, jartzea jendearen eskueran;

c) dokumentuak hizkuntza erregional eta gutxituetako batean idaztea baimentzea administrazio-agintariari.

2. Jarraian zehaztuko diren neurriak justifikatzeko besteko hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztun-kopurua duten lurraldeetako herri eta erregioetako agintariak dagokienez, ondokoak baimendu edota sustatzeko konpromisoa hartu dute aldeek:

a) hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera erregio- edo toki-mailako administrazioan;

b) hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunek eskaerak ahoz zein idatziz aurkezteko duten aukera;

c) erregioetako agintariak beren testu ofizialak hizkuntza erregional eta gutxituetan ere argitaratzea;

d) toki-agintariak beren testu ofizialak hizkuntza erregional eta gutxituetan ere argitaratzea;

e) hizkuntza erregional eta gutxituetako agintari erregionalek beren batzarretako eztabaidetan hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzea, baina ez da baztertuko, hala ere, estatuko hizkuntza ofizialak erabiltzea;

f) hizkuntza erregional eta gutxituetako toki-agintariak beren batzarretako eztabaidetan hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzea, baina ez da baztertuko, hala ere, estatuko hizkuntza ofizialak erabiltzea;

g) hizkuntza erregional eta gutxituetako toponimiako ohiko formak eta zuzenak erabili edo hartzea, beharrezkoa bada hizkuntza ofizialetako izendapenekin batera.

3. Administrazio-agintariak edo horien kontura jarduten duten beste pertsona batzuek bermatzen dituzten zerbitzu publikoei dagokienez, hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen diren lurraldeetan, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera eta hori posiblea den neurrian, konpromiso hauek hartu dituzte Gutuna sinatu duten aldeek:

- a) zerbitzua ematerakoan hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen direla zaintzea; edo
  - b) eskaerak hizkuntza erregional eta gutxituetako batean aurkeztu eta erantzuna hizkuntza horietan jasotzea baimentzea hizkuntzotako hiltunei; edo
  - c) eskaerak hizkuntza erregional eta gutxituetako batean aurkeztea baimentzea hizkuntzotako hiltunei.
4. Aldeek onartu dituzten 1., 2. eta 3. paragrafoetako xedapenak martxan jartzearen, ondoko neurrietako bat edo batzuk hartzera konprometitu dira:
- a) idatzizko edo ahozko itzulpena egitera, eskatuz gero;
  - b) funtzionarioak eta bestelako agente publikoak kopuru nahikoan errekrutatzen, edo, beharrezkoa bada, horiek prestatzen;
  - c) hizkuntza erregional edo gutxitu bat ezagutzen duten agente publikoek destinoa hizkuntza hori erabiltzen den lurraldeetan izateko egin ditzaketan eskariak asetzea, ahal den neurrian.
5. Aldeek konpromisoa hartu dute, interesdunek hala eskatuz gero, hizkuntza erregional eta gutxituetako patronimikoak erabili edo hartzea baimentzeko.

11. artikulua.— Komunikabideak

1. Aldeek zenbait konpromiso hartu dituzte hizkuntza erregional eta gutxituetako hiltunei dagozkenez, hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeetan, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, eta agintari publikoek, zuzenean edo zeharka, arlo horretan boterea edo eginkizunen bat duten neurrian, betiere komunikabideen independentzia eta autonomia printzipioak errespetatuz. Konpromisoak hauek dira:
- a) irratia eta telebista zerbitzu publikoak diren neurrian:
    - i) gutxienez irrati-estazio eta telebista-kate bana sortzea hizkuntza erregional eta gutxituetan; edo
    - ii) hizkuntza erregional eta gutxituetan gutxienez irrati-estazio eta telebista-kate bana sortzea sustatu edota erraztea; edo
    - iii) beharrezkoak diren xedapenak ematea difusioaren arduradunek hizkuntza erregional eta gutxituetan egindako emanaldiak programatu ditzaten;
  - b) i) hizkuntza erregional eta gutxituetan gutxienez irrati-estazio bat sortzea sustatu edota erraztea; edo
    - ii) irrati-programak hizkuntza erregional eta gutxituetan modu erregularrean jaulkitzea sustatu edota erraztea
  - c) i) hizkuntza erregional eta gutxituetan gutxienez telebista-kate bat sortzea sustatu edota erraztea; edo
    - ii) telebista-programak hizkuntza erregional eta gutxituetan modu erregularrean zabaltzea sustatu edota erraztea
  - d) hizkuntza erregional eta gutxituetan egindako entzunezko eta ikus-entzunezko materialen ekoizpena eta zabalkundea sustatu edota erraztea;
  - e) i) hizkuntza erregional eta gutxituetan gutxienez prentsa-organo bat sortu edota mantentzea sustatu edota erraztea; edo
    - ii) prentsa-artikuluak hizkuntza erregional eta gutxituetan modu erregularrean argitaratzea sustatu edota erraztea

f) i) hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen dituzten komunikabideen kostu osagarriak estaltzea, legeak komunikabideentzat, orokorrean, finantza-laguntzaren bat ezarrita duenean; edo

ii) dauden finantza-laguntzak hizkuntza erregional eta gutxituetan sortutako ikus-entzunezko ekoizpenei ere ematea;

g) hizkuntza erregionalean edo gutxituan lan egiten duten komunikabideentzako kazetarien eta beste langile batzuen prestakuntza bultzatzea.

2. Aldeek konpromisoa hartu dute hizkuntza erregionala edo gutxitua edo antzekoa hitz egiten duten hurbileko herrialdeetako biztanleek irрати eta telebista-emanaldiak modu zuzenean jasotzeko askatasuna izango dutela bermatzeko, bai eta hurbileko herrialdeek hizkuntza horretan egin ditzaketen irрати eta telebista-emanaldien aurka ez egiteko ere. Konpromisoa hartu dute, bestalde, hizkuntza erregional eta gutxituetako batean edo antzekoan sortutako informazioaren adierazpen-askatasuna eta horren zirkulazio askea dela eta idatzizko prentsari ez zaiola inolako murrizketarik ezarriko zaintzeko. Aipatutako askatasunak erabiltzeak eginbeharrak eta erantzukizunak dakartza, eta legez ezarritako zenbait formalitate, baldintza, murrizketa edo zehapenen mende egon daiteke. Horiek guztiak beharrezko neurriak dira, gizarte demokratiko batean, segurtasun nazionalerako, lurralde-osotasunerako edo segurtasun publikorako, ordenaren defentsarako eta krimenaren prebentziorako, osasunaren edo moralaren babeserako, hurkoaren ospearen eta eskubideen babeserako, isilpeko informazioak zabaltzea eragozteko, edo botere judizialaren agintea edo inpartzialtasuna bermatzeko.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunen interesak ordezkatuta egon daitezen edo aintzat har daitezen komunikabideen askatasuna eta pluraltasuna bermatzeko egitekoa duen legearekin bat sor daitezkeen egituretan.

12. artikulua.— Kultura-jarduerak eta -ekipamenduak

1. Kultura-jarduerei eta -ekipamenduei dagokienez —bereziki, liburutegiak, bideotekak, kultura-zentroak, museoak, artxiboak, akademiak, antzokiak eta zinemak, literaturako eta zinema-ekoizpeneko lanak, kultura herrikoia adierazpenerako lanak, jaialdiak eta kultura-industriak, teknologia berrien erabilera barru, kontuan hartuta—, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, hizkuntza horiek erabiltzen diren lurraldeari dagozkionez, eta agintari publikoak arlo horretan eskumena, boterea edo egitekoa duten neurrian.

Konpromiso hauek hartu dituzte:

a) hizkuntza erregional eta gutxituen adierazpidea eta berezko ekimenak sustatzea, eta hizkuntza horietan sortutako lanak eskuratzeko bitartekoak erraztea;

b) hizkuntza erregional eta gutxituetan sortutako lanak beste hizkuntza batzuetan eskuratzeko bitartekoak erraztea, eta, horretarako, itzulpen-, bikoizketa-, postsinkronizazio- eta azpitulazio-lanak lagundu eta garatzea;

c) beste hizkuntza batzuetan sortutako lanak hizkuntza erregional eta gutxituetan eskuratzeko bitartekoak erraztea, eta, horretarako, itzulpen-, bikoizketa-, postsinkronizazio- eta azpitulazio-lanak lagundu eta garatzea;

d) zenbait kultura-jarduera abiarazteko edo horiei laguntzeko ardura duten organismoek beren ekimenean edo beraiek laguntzen dituzten ekimenean

hizkuntza erregional eta gutxituen ezagutza eta erabilera neurri egokian integratzen dutela zaintzea.

e) hizkuntza erregionala edo gutxitua, bai eta beste biztanleen hizkuntzak ere, menderatzen dituen pertsonala zenbait kultura-jarduera abiarazteko edo horiei laguntzeko ardura duten organismoen eskueran jartzen laguntzea;

f) ekipamenduak hornitzerakoan eta kultura-jarduerak programatzerakoan, hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunen ordezkariak zuzeneko parte-hartzea izan dezatela bultzatzea;

g) hizkuntza erregional eta gutxituetan sortutako lanak bildu, gordailuan jaso eta aurkeztu edo argitaratzeko ardura duen organismo baten edo gehiagoren sorrera sustertu edota erraztea;

h) beharrezkoa bada, itzulpen-zerbitzuak eta terminologia-ikerketako zerbitzuak sortzea edota sustatu eta finantzatzea, batez ere, hizkuntza erregional edo gutxitu bakoitzean administrazio-, merkataritza-, ekonomia-, gizarte-, teknologia- edo lege-terminologia egokia mantendu eta garatzearen.

2. Hizkuntza erregional eta gutxituak tradizioz erabiltzen diren lurraldeak ez direnei dagokienez, aldeek konpromisoa hartu dute, hizkuntza erregionaleko edo gutxituko hiztunen kopuruak horrelakoa justifikatzen badu, kultura-jarduera eta ekipamendu egokiak sustatu edota ezartzeko, aurreko paragrafoarekin bat.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute leku egokia emateko, beren atzerriko kultura-politikan, hizkuntza erregional eta gutxituei eta horiek islatzen duten kulturari.

13. artikulua.— Ekonomia- eta gizarte-bizitza

1. Ekonomia- eta gizarte-jarduerei dagokienez, aldeek ondoko konpromisoak hartu dituzte, herrialde osorako:

a) beren legerietatik kanpo uztea ekonomia- eta gizarte-bizitzari buruzko dokumentuetan hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzeko aukera, arrazoi justifikagarririk gabe, debekatzen edo mugatzen duen xedapen oro, batez ere lan-kontratuetan eta dokumentu teknikoetan, esaterako, produktuak edo ekipamenduak erabiltzeko jarraibideetan.

b) enpresen barne-araudietan eta egintza pribatuetan hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera baztertu edo mugatzen duen edozein klausula sartzea debekatzea, gutxienez hizkuntza bera hitz egiten dutenen artean;

c) ekonomia- eta gizarte-jardueretan hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera ahultzeko asmoa duten praktiken aurka egitea;

d) aurreko apartatuetan azaldutako bitartekoak baino beste batzuk erabilia, hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera erraztu edota sustatzea.

2. Ekonomia- eta gizarte-jarduerei dagokienez, aldeek zenbait konpromiso hartu dituzte, agintari publikoek eskumena duten neurrian, hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen diren lurralderako, eta hori posiblea den neurrian. Konpromisoak hauek dira:

a) finantza- eta banku-arloetako arautegien bidez definitzea, merkataritzako erabilerarekin bateragarriak diren baldintzetan, ordainketa-aginduak (txekeak, kanbio-letrak, etab.) edo beste finantza-agiri batzuk idazterakoan hizkuntza erregionalak eta gutxituak erabiltzeko aukera ematen duten modalitateak, edo, horrelakorik ezean, prozesu hori martxan jarri dela zaintzea;

b) zuzenean beren kontrolaren mende dauden ekonomia- eta gizarte-sektoreetan (sektore publikoa), hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera sustatzeko ekintzak egitea;

c) ospitale, zaharren egoitza edo bestelako gizarte-ekipamenduetan, horietara osasuna, adina edo beste arrazoi batzuk direla-eta joan behar izan duten hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunei beren hizkuntzan hartu eta artatuak izateko aukera eskainiko dietela zaintzea;

d) modalitate egokiak erabilita, segurtasun-jarraibideak hizkuntza erregional eta gutxituetan ere idatzita egongo direla zaintzea;

e) agintari eskudunek kontsumitzaileen eskubideei buruz eskainitako informazioak hizkuntza erregional eta gutxituetan ere erabilgarri bilakatzea;

14. artikulua.— Mugaz haraindiko elkar-trukeak

Aldeek hartu dituzten konpromisoak:

a) hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten estatuak konprometitzen dira alde biko edo alde anitzeko akordioak aplikatzera, edo horiek amaitzen saiatzera, beharrezkoa bada, estatu horietan hizkuntza bereko hiztunen arteko harremanak erraztearren, kulturen, irakaskuntzan, lanbide-heziketan eta hezkuntza iraunkorren;

b) hizkuntza erregional eta gutxituen alde, mugaz haraindiko lankidetzak erraztu edota sustatzea, batez ere hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten erregio- edo toki-mailako taldeen artean;

IV. ZATIA

Gutunaren aplikazioa

15. artikulua.— Aldizkako txostenak

1. Jarraitutako politikari buruzko txostena aurkeztuko diote aldeek, aldian-aldian, Europako Kontseiluko idazkari nagusiari, Ministroen Batzordeak ezarriko duen eran, eta gutun honen II. zatiarekin bat. Aldeek III. zatiko xedapenetatik bere egin dituztenak aplikatzeko hartu dituzten neurriei buruzkoa izango da txosten hori. Alde bakoitzak Gutuna berarentzat indarrean jarri ondoko lehenengo urtean aurkeztu behar du, beste txostenak, berriz, lehenengoa aurkeztu ondoren, hiru urtean behin aurkeztu behar dira.

2. Aldeek jendaurrean jarriko dituzte beren txostenak.

16. artikulua.— Txostenen azterketa

1. 15. artikuluan xedatutakoa betez Europako Kontseiluko idazkari nagusiari aurkeztuko zaizkion txostenak 17. artikuluan xedatutakoari jarraiki osatutako adituen batzordeak aztertuko ditu.

2. Gutuna sinatu duten aldeetako baten lurraldean legez eraturako organismoek eta elkarteek alde horrek hartutako konpromisoen inguruko gaiez ohartarazi ahal izango diote adituen batzordeari, gutun honen III. zatia jarraiki. Alde interesdunari galdetu ondoren, adituen batzordeak aintzat har ditzake informazio horiek artikuluko honen 3. paragrafoan aipatzen den txostena prestatzerakoan. Organismo eta elkarte horiek, bestalde, alde batek egindako politikari buruzko adierazpenak egin ahal izango dituzte, II. zatiarekin bat.

3. 1. paragrafoan aipatutako txostenak eta 2. paragrafoan aipatutako informazioak oinarri hartuta, Ministroen Batzordearentzako txosten bat prestatuko du adituen batzordeak. Txosten horri aldeei eskatuko zaizkien oharrak gehituko zaizkio; horiek guztiak jendaurrean jarri ahal izango ditu Ministroen Batzordeak.

4. 3. paragrafoan aipatutako txostenak adituen batzordeak Ministroen Batzordeari egindako proposamenak jasoko ditu, bereziki, Kontseiluak, beharrezkoa bada, alde bati edo batzuei egingo dizkien gomendioak prestatzearren.

5. Europako Kontseiluko idazkari nagusiak bi urteko txosten xehatua, Gutunaren aplikazioari buruzkoa, egingo dio Batzar Parlamentarioari.

17. artikulua.— Adituen batzordea

1. Adituen batzordearen osieran alde bakoitzeko kide bat egongo da. Kide hori Ministroen Batzordeak aukeratuko du alde bakoitzak proposatutako zerrendako pertsonen artetik; zerrenda horretan egongo direnak zuzentasun osoko pertsonak izango dira eta Gutunak jorratzen dituen arloetan aintzatetsitako gaitasuna dutenak.

2. Adituen batzordeko kideak sei urterako aukeratuko dira eta horien agintaldia berritu ahal izango da. Kide batek ezin badu bere agintaldia bete, 1. paragrafoan aurreikusitako prozedurari jarraiki ordeztuko da, eta hori ordezteko izendatutako kideak lehengoaren agintaldia bukatuko du.

3. Adituen batzordeak onetsiko du bere barne-araudia. Batzorde horren idazkaritza Europako Kontseiluko idazkari nagusiak bermatuko du.

V. ZATIA

Azken xedapenak

18. artikulua

Gutun hau Europako Kontseiluko kide diren estatuek sina dezakete. Berronetsi, onartu edo onetsi egin beharko da. Berronetsi, onartu edo onesteko agiriak Europako Kontseiluko idazkari nagusiari utzi beharko zaizkio gordailuan.

19. artikulua

1. Gutun hau Europako Kontseiluko bost kidek, 18. artikuluan xedatutakoaren arabera, Gutunarekin konprometituta daudela onartzen duten egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean.

2. Gutunarekin konpromisoa hartzeko prest daudela geroago adierazten duten estatuen kasuan, berronetsi, onartu edo onesteko agiria gordailuan utzi den egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean gutun hau.

20. artikulua

1. Gutun hau indarrean jarri ondoren, Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeak bere esku izango du Europako Kontseiluko kide ez den edozein estatuari Gutunari atxikitzeko gonbita egitea.

2. Gutunarekin bat egin duen edozein estaturen kasuan, atxikitze-agiria Europako Kontseiluko idazkari nagusiari gordailuan utzi zaion egunetik zenbatzen hasita hiru

hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean gutun hau.

21. artikulua

1. Estatu guztiek, Gutuna sinatzerakoan edo Gutuna berronetsi, onartu, onetsi edo horri atxikitzeke agiria gordailuan uzterakoan, erreserba bat edo gehiago aurkez diezaiekete gutun honen 7. artikuluko 2tik 5erako paragrafoei. Ez da beste erreserbarik onartuko.

2. Aurreko paragrafoaren arabera erreserbaren bat aurkeztu duen edozein estatu sinatzailek erreserba hori osorik edo zati batean ken dezake; horretarako, jakinarazpen bat bidali behar dio Europako Kontseiluko idazkari nagusiarri. Erreserba kentzeak idazkari nagusiak jakinarazpena jaso duen egunetik aurrera izango ditu ondorioak.

22. artikulua

1. Alde guztiek, edozein unetan, gutun hau sala dezakete; horretarako, jakinarazpen bat bidali behar diote Europako Kontseiluko idazkari nagusiarri.

2. Salaketak idazkari nagusiak jakinarazpena jasotzen duen egunetik zenbatzen hasita sei hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunetik aurrera izango ditu ondorioak.

23. artikulua

Europako Kontseiluko idazkari nagusiak Kontseiluko kide diren estatuei eta Gutunari atxikitako estatu guztiei jakinaraziko dizkie:

a) sinadura guztiak;

b) Gutuna berronetsi, onartu, onetsi edo horri atxikitzeke agiri oro, gordailuan utzi direnak;

c) Gutun hau, 19. eta 20. artikuluei jarraiki, indarrean jartzen den data oro;

d) 3. artikuluko 2. paragrafoko xedapenak betez jasotako jakinarazpen oro;

e) Gutun honekin zerikusia duen egintza, jakinarazpen edo komunikazio oro.

Horri guztiari jarraiki, behean sinatuko dutenek, horretarako behar bezala ahalmen-duta, gutun hau sinatu dute.

Estrasburgon egina 1992ko azaroaren 5ean, frantsesez eta ingelesez, testu biak balio berekoak izanik, Europako Kontseiluko artxiboan jasoko den ale bakarrean. Europako Kontseiluko idazkari nagusiak Gutunaren kopia ziurtatuak bidaliko dizkie Europako Kontseiluko kide diren estatu guztiei eta gutun honi atxikitzeke gonbita egin zaien estatu guztiei.

6.3.5. Esparru-konbentzioa, 1995eko otsailaren 1ekoa, Gutxiengo Nazionalak babestekoa, eta azalpen-txostena ²²⁹

Europako Kontseiluko estatu kideek eta esparru-konbentzio hau sinatu duten gainerako estatuak,

Kontuan hartuz Europako Kontseiluaren helburua kide guztien arteko batasun sendoagoa egitea dela, kideen ondare erkidea osatzen duten idealak eta printzipioak babestu eta sustatzearren;

Kontuan hartuz helburu hori lortzeko dauden bitartekoetako bat giza eskubideak eta oinarrizko askatasunak babestea eta garatzea dela;

Asmoa izanik 1993ko urriaren 9an Vienan hartutako Europako Kontseiluko estatu kideetako estatuburuaren eta gobernuburuaren Adierazpena garatzea;

Erabakia hartuz bakoitzak bere lurraldean gutxiengo nazionalak babesteko;

Kontuan hartuz Europako historiako nahasmenduek erakutsi dutela gutxiengo nazionalen babesa funtsezkoa dela kontinentearen egonkortasunerako, segurtasun demokratikorako eta bakerako;

Kontuan hartuz gizarte pluralista eta benetan demokratiko batek, gutxiengo nazional bateko pertsona bakoitzaren identitate etniko, kultural, linguistiko eta erlijiosoa errespetatzeaz gain, nortasun hori adieraztea, babestea eta garatzea ahalbidetuko duten baldintza egokiak sortu behar dituela;

Kontuan hartuz beharrezkoa dela tolerantzia- eta elkarrizketa-giroa sortzea, kultura-aniztasuna gizarte bakoitzaren iturri eta faktore izan dadin, ez banatze-iturri, baizik eta aberasteko eragile;

Kontuan hartuz Europa tolerante eta oparoa lortzea ez dagoela estatuen arteko lankidetzaren mende bakarrik, baizik eta tokietako eta erregioetako erakundeen arteko mugaz haraindiko lankidetzaren behar duela, estatu bakoitzaren eraketari eta lurralde-osotasunari kalterik egin gabe;

Kontuan hartuz Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak babesteko Hitzarmena eta haren protokoloak;

Kontuan hartuz gutxiengo nazionalak babesteari buruzko konpromisoak, zeinak baitaude Nazio Batuen hitzarmen eta adierazpenetan eta Europako Segurtasun eta Lankidetzari buruzko Konferentziaren dokumentuetan, bereziki Kopenhageko 1990eko ekainaren 29ko Dokumentuan;

Erabakia hartuz zein printzipio errespetatu behar diren eta horietatik zein betebeharrat eratoritzen diren zehazteko, betiere estatu kideetan eta tresna honetan alde izan daitezkeen gainerako estatuetan gutxiengo nazionalen eta gutxiengo horietako pertsonen eskubide eta askatasunen babes eraginkorra bermatze aldera,

---

229

<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016800c10cf>

<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016800c10d0>

<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016800c1304>

legearen agindupean eta estatuen lurralde-osotasunarekiko eta subiranotasun nazionalarekiko errespetuaren barruan;

Erabakia hartuz esparru-konbentzio honetan adierazitako printzipioak praktikan jartzeko, legeria nazionalen eta gobernu-politika egokien bidez,

Jarraikoa hitzartu dute:

I. TITULUA

1. artikulua

Gutxiengo nazionalak eta gutxiengo horietako pertsonen eskubideak eta askatasunak babestea giza eskubideen nazioarteko babesaren zati bat da, eta, beraz, nazioarteko lankidetzaren esparruan dago.

2. artikulua

Esparru-konbentzio honetako xedapenak fede onez aplikatuko dira, ulermen- eta tolerantzia-espirituarekin, eta auzotasun onaren, adiskidetasunezko harremanen eta estatuen arteko lankidetzaren printzipioekin bat etorritz.

3. artikulua

1. Gutxiengo nazional bateko pertsona orok eskubidea izango du askatasun osoz aukeratzeko halakotzat tratatua izateko edo ez, eta aukera horren eta horri lotutako eskubideen egikaritzeak ez du inolako desabantailarik sortuko.

2. Gutxiengo nazionaletako pertsonak, banaka zein beste batzuekin batera, esparru-konbentzio honetan ezarritako printzipioetatik eratorritako eskubideak eta askatasunak egikaritu ahal izango dituzte.

II. TITULUA

4. artikulua

1. Aldeek konpromisoa hartzen dute gutxiengo nazionaletako pertsonak bermatzeko legearen aurrean berdintasuna izateko eskubidea eta legearen babes berdina izateko eskubidea. Horri dagokionez, debekatuta egongo da gutxiengo nazional bateko kide izatearen gainean oinarritutako diskriminazio oro.

2. Aldeek konpromisoa hartzen dute, beharrezkoa denean, neurri egokiak hartzeko, bizitza ekonomikoaren, sozialaren, politikoaren eta kulturalaren esparru guztietan, gutxiengo nazional bateko pertsonen eta gehiengoko pertsonen arteko berdintasun oso eta eraginkorra sustatzeko. Horri dagokionez, gutxiengo nazionaletako pertsonen baldintza espezifikoak behar bezala hartuko dituzte kontuan.

3. 2. apartatuaren arabera hartutako neurriak ez dira diskriminazio-egintzat hartuko.

5. artikulua

1. Aldeek konpromisoa hartu dute, beharrezkoak diren baldintzak sustatzeko, baldintza horiek ahalbide dezaten gutxiengo nazionaletako gizakiek euren kultura iraunarazi eta garatzea, bai eta haien nortasunaren oinarritzko osagaiak babestea ere, hala nola euren erlijioa, hizkuntza, tradizioak eta kultura-ondarea.

2. Aldeek, euren integrazio-politika orokorraren barruan hartutako neurriei kalterik egin gabe, ez dute inolako politika edo praktikarik burutuko, horren helburua bada gutxiengo nazional-etako gizakiak euren borondatearen aurka berdinestea; aitzitik, gizaki horiek babestuko dituzte, berdineste hori helburu duten ekintza guztien aurka.

6. artikulua

1. Aldeek tolerantziarako eta kulturen arteko elkarriketarako espiritua sustatuko dute, eta neurri eraginkorrak hartuko dituzte beren lurraldean bizi diren pertsona guztien arteko errespetua eta elkar-ulertzea bultzatzeko, edozein izanik ere pertsona horien identitate etniko, kultural, linguistiko edo erlijiosoa, eta, bereziki, hezkuntzaren, kulturaren eta komunikabideen esparruetan.

2. Aldeek konpromisoa hartzen dute neurri egokiak hartzeko beren identitate etniko, kultural, linguistiko edo erlijiosoaren ondorioz mehatxuak edo diskriminazio-, etsaigo- edo indarkeria-ekintzak jasan ditzaketen pertsonak babesteko.

7. artikulua

Aldeek gutxiengo nazional bateko pertsona orori ziurtatuko diote errespetatu egingo zaizkiela batzartze baketsurako, elkartzeko, adierazpen-askatasunerako eta pentsamendu-, kontzientzia- edo erlijio-askatasunerako eskubideak.

8. artikulua

Aldeek konpromisoa hartzen dute aitortzeko ezen gutxiengo nazional bateko pertsona orok bere erlijioa edo sinesmenak adierazteko eskubidea duela, baita baduela erlijio-instituzioak, antolakundeak eta elkarteak sortzeko eskubidea ere.

9. artikulua

1. Aldeek konpromisoa hartzen dute aitortzeko ezen gutxiengo nazional bateko pertsona guztien adierazpen-askatasunerako eskubideak barnean hartzen dituela iritzi-askatasuna eta informazioa eta ideiak hizkuntza gutxituan jaso eta komunikatzeko askatasuna, agintari publikoen esku-sartzerik gabe eta mugak kontuan hartu gabe. Aldeek segurtatuko dute, beren ordenamendu juridikoaren esparruan, gutxiengo nazional bateko pertsonak ez direla diskriminatuko komunikabideetara iristeko orduan.

2. Lehenengo apartatuak ez du eragotziko aldeek soinu-irratiko, telebistako edo zinematografiako enpresei baimen-araubide bat ezartzerik, zeina izango baita ez-diskriminatzailea eta irizpide objektiboetan oinarritua.

3. Aldeek ez dute oztopatuko gutxiengo nazional-etako pertsonen idatzizko hedabideak sortzerik eta erabiltzerik. Soinu-irratia eta telebistaren lege-esparruan, ahal den neurrian eta 1. apartatuaren xedapenak kontuan hartuta, gutxiengo nazional-etako pertsonen beren komunikabideak sortzeko eta erabiltzeko aukera emateaz arduratuko dira.

4. Aldeek, beren ordenamendu juridikoen esparruan, neurri egokiak hartuko dituzte gutxiengo nazional-etako pertsonen komunikabideetara iristea errazteko eta tolerantzia sustatzeko eta kultura-aniztasuna ahalbidetzeko.

10. artikulua

1. Aldeek konpromisoa hartu dute, gutxiengo nazionaletako gizaki guztiei aitortzeko, askatasunez eta trabarik gabe, euren hizkuntza gutxiengoz erabiltzeko eskubidea, ahoz eta idatziz.

2. Gutxiengo nazionaletako gizakiak, tradizioz edo kopuru handietan, zein gune geografikotan bizi eta gune horietan, gizaki horiek hala eskatuta eta eskari hori benetako beharrezana denean, aldeek ahaleginak egingo dituzte, ahal den neurrian, zenbait baldintza ziurtatzeko, baldintza horiek ahalbide dezaten gizakien eta administrazio-agintarien arteko harremanetan hizkuntza gutxitua erabiltzea.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute, gutxiengo nazionaletako gizaki guztiei bermatzeko, eperik laburrenean eta eurek ulertzen duten hizkuntza horretan, informazioa jasotzeko eskubidea, atxilotetaren arrazoiei buruz, eta euren aurkako akusazioaren izaera eta arrazoiari buruz; bermatuko dute, orobat, hizkuntza horretan haiek euren burua defendatzeko duten eskubidea, beharrezkoa bada, interpretearen doako laguntzarekin.

11. artikulua

1. Aldeek konpromisoa hartzen dute eskubidea aitortzeko gutxiengo bateko pertsona guztiei haien abizena eta ponte-izenak hizkuntza gutxituan erabiltzeko, bai eta horien aitorten ofiziala hartzeko eskubidea ere, aldeek ordenamendu juridikoan aurreikusitako modalitateen arabera.

2. Aldeek konpromisoa hartzen dute eskubidea aitortzeko gutxiengo nazional bateko pertsona guztiei beren hizkuntza gutxituan zeinuak, inskripzioak eta gainerako informazio pribatua jendaurrean jartzeko.

3. Tradizioz gutxiengo nazional bateko pertsona ugari bizi diren erregioetan, aldeek ahaleginak egingo dituzte, beren antolamendu juridikoaren esparruan eta, honelakoak badaude, beste estatu batzuekin dituzten akordioen eremuan, eta beren baldintza espezifikokoak kontuan hartuta, tokiko izendapen tradizionalak, kaleen izenak eta jendearentzako gainerako adierazpen topografikoak hizkuntza gutxituan ere erakusteko, adierazpen horien eskari nahikoa dagoenean.

12. artikulua

1. Beharrezkoa bada, aldeek neurriak hartuko dituzte hezkuntzaren eta ikerketaren arloetan, gutxiengo nazionalen kultura, historia, hizkuntza eta erlijioaren ezagutza sustatzeko, baita gehiengoarenak ere.

2. Ingurumari horretan, aldeek, bereziki, aukera nahikoak eskainiko dituzte irakasleak prestatzeko eta testuliburuak iristeko, eta erkidego desberdinetako ikasleen eta irakasleen arteko harremanak erraztuko dituzte.

3. Aldeek konpromisoa hartzen dute gutxiengo nazionaletako pertsonentzat aukera-berdintasuna sustatzeko hezkuntzako maila guztietara iriste aldera.

13. artikulua

1. Aldeek, beren hezkuntza-sistemaren esparruan, gutxiengo nazional bateko pertsonen eskubidea aitortuko diete beren irakaskuntza- eta prestakuntza-zentro pribatuak sortzeko eta zuzentzeko.

2. Eskubide hori egikaritzeak ez die finantza-betebeharririk ekarriko aldeei.

14. artikulua

1. Aldeek konpromisoa hartzen dute eskubidea aitortzeko gutxiengo nazional bateko pertsona guztiei beren hizkuntza gutxitua ikasteko.
2. Tradizioz gutxiengo nazionaletako pertsonak bizi diren eremu geografikoetan edo gutxiengo nazionaletako pertsonen kopuru handi samarra bizi den eremu geografikoetan, eskari nahikoa badago, aldeek ahaleginak egingo dituzte, ahal den neurrian eta beren hezkuntza-sistemaren esparruan, gutxiengo horietako pertsonak aukera izan dezaten hizkuntza gutxitu hori ikasteko edo hizkuntza horretan ikasteko.
3. Artikulu honen 3. apartatua aplikatuko da, hargatik eragotzi gabe hizkuntza ofiziala ikastea edo hizkuntza horretan irakastea.

15. artikulua

Aldeek beharrezko baldintzak ezarriko dituzte gutxiengo nazionaletako pertsonak benetan parte har dezaten kultura-, gizarte- eta ekonomia-bizitzan, bai eta gai publikoetan ere, bereziki, beraiei eragiten dieten gaietan.

16. artikulua

Aldeek ez dute neurririk hartuko, gutxiengo nazionaletako pertsonak bizi diren eremu geografikoetako biztanleriaren proportzioak aldatzeko, aldaketa horien helburua esparru-konbentzio honetan ezarritako printzipioetatik eratorritako eskubide eta askatasunak murriztea denean.

17. artikulua

1. Aldeek konpromisoa hartzen dute gutxiengo nazionaletako pertsonen eskubide hau ez oztopatzeko: mugetan zehar beste estatu batzuetan zilegi ezarrita dauden pertsonekin, bereziki identitate etniko, kultural, linguistiko edo erlijiosoa edo kultura-ondare erkidea partekatzen dutenekin harreman aske eta baketsuak ezartzeko eta mantentzeko eskubidea.
2. Aldeek konpromisoa hartzen dute ez oztopatzeko gutxiengo nazionaletako pertsonak gobernuz kanpoko erakundeen jardueretan parte hartzeko duten eskubidea, bai maila nazionalean, bai nazioartean.

18. artikulua

1. Aldeek ahaleginak egingo dituzte, beharrezkoa izanez gero, alde biko eta alde anitzeko akordioak egiteko beste estatu batzuekin, bereziki auzo-estatuarekin, betiere kasuan kasuko gutxiengo nazionaletako pertsonen babesa segurtatzeko.
2. Aldeek, hala badagokio, neurriak hartuko dituzte mugaz harandiko lankidetzara sustatzeko.

19. artikulua

Aldeek konpromisoa hartzen dute esparru-konbentzio honetan ezarritako printzipioak errespetatzeko eta praktikan jartzeko, eta, beharrezkoa bada, nazioarteko tresna juridikoetan, bereziki Giza Eskubideak eta Oinarriko Askatasunak babesteko Hitzarmenean, aurreikusitako mugak, murrizketak edo salbuespenak soilik sartuko dituzte, betiere printzipio horietatik eratorritako eskubide eta askatasunetarako egokiak diren neurrian.

III. TITULUA

20. artikulua

Esparru-konbentzio honetan ezarritako printzipioetatik eratorritako eskubide eta askatasunak egikaritzean, gutxiengo nazional bateko pertsona orok legeria nazionala eta besteen eskubideak errespetatuko ditu, batez ere gehiengoko edo beste gutxiengo nazionala pertsonen eskubideak.

21. artikulua

Esparru-konbentzio honetako xedapen bakar bat ere ez da interpretatuko nazioarteko zuzenbidearen oinarritzko printzipioen aurkako edozein jardura edo egintza egikaritzeko eskubidea dakarren zentzuan, bereziki, estatuen berdintasun subiranoaren, lurralde-osotasunaren eta independentzia politikoaren aurkakoa.

22. artikulua

Esparru-konbentzio honetako xedapen bakar bat ere ez da interpretatuko edozein alde kontratatzailearen legeen arabera edo alde kontratatzailea partaide den beste edozein akordioaren arabera aitortutako giza eskubideei eta oinarritzko askatasunei mugak edo salbuespenak ezartzeko.

23. artikulua

Esparru-konbentzio honetan ezarritako printzipioetatik eratorritako eskubide eta askatasunak, Giza Eskubideak eta Oinarritzko Askatasunak babesteko Hitzarmenean edo haren protokoloetan dauden xedapenetako baten xede diren heinean, azken xedapen horien arabera direla ulertuko da.

IV. TITULUA

24. artikulua

1. Europako Kontseiluko Ministroen Batzordea arduratuko da alde kontratatzaileek esparru-konbentzio hau abian jartzeaz.
2. Europako Kontseiluko kide ez diren aldeek parte hartuko dute abian jarritako mekanismoan, zehazten diren modalitateen arabera.

25. artikulua

1. Esparru-konbentzio hau indarrean jarri eta urtebeteko epean, alde kontratatzaile bati dagokionez, azken horrek informazio osoa helaraziko dio Europako Kontseiluko idazkari nagusiari, esparru-konbentzio honetan adierazitako printzipioak gauzatzeko hartu dituen legegintza-neurriei eta bestelako neurriei buruz.
2. Ondoren, alde bakoitzak esparru-konbentzio honen aplikazioari buruzko beste edozein informazio egoki helaraziko dio idazkari nagusiari, bai aldian-aldian, bai eta Ministroen Batzordeak hala eskatzen duen bakoitzean ere.
3. Idazkari nagusiak Ministroen Batzordeari helaraziko dio artikulua honetan xedatutakoaren arabera komunikatutako informazio guztia.

26. artikulua

1. Esparru-konbentzio honetan adierazitako printzipioak gauzatzeko alde batek hartutako neurrien egokitasuna ebaluatzean, Ministroen Batzordeak batzorde aholku-emaile baten laguntza izango du; azken batzorde horretako kideek eskumen aitortua izango dute gutxiengo nazionalak babesteko arloan.

2. Ministroen Batzordeak zehaztuko ditu batzorde aholku-emaile horren osaera eta prozedurak, esparru-konbentzio hau indarrean jarri eta urtebeteko epean.

V. TITULUA

27. artikulua

Esparru-konbentzio hau Europako Kontseiluko kide diren estatuek sina dezakete. Esparru-konbentzioa indarrean jarri arte, Ministroen Batzordeak sinatzeko gonbita egin dion beste edozein estatuk ere sinatu ahal izango du. Berronetsi, onartu edo onetsi egin beharko da. Berronetsi, onartu edo onesteko tresnak Europako Kontseiluko idazkari nagusiaren esku utziko dira, berak haiek gordailutu ditzan.

28. artikulua

1. Esparru-konbentzio hau Europako Kontseiluko hamabi kidek, 27. artikuluan xedatutakoarekin bat etorriz, Esparru-konbentzioarekin konprometituta daudela onartzen dutela adierazten duten egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean.

2. Esparru-konbentzioarekin lotuta gelditzeko prest daudela geroago adierazten duten estatuen kasuan, berronetsi, onartu edo onesteko tresna aurkezten den egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean esparru-konbentzio hau.

29. artikulua

1. Esparru-konbentzio hau indarrean jarri ondoren, eta estatu kontratatzaileei kontsulta egin ondoren, Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeak hitzarmen honi atxikitze gonbita egin ahal izango die Europako Kontseiluko kide ez den edozein estatuari eta kide ez den beste edozein estatuari, betiere Europako Kontseiluaren Estatutuaren 20.d artikuluan aurreikusitako gehiengoaren bidez, baldin eta 27. artikuluan xedatutakoaren arabera sinatzeko gonbita estatu horiek jaso badute baina oraindik sinatu ez badute.

2. Esparru-konbentzioari atxikitzen zaion edozein estaturen kasuan, atxikitze-tresna Europako Kontseiluko idazkari nagusiak gordailutzen duen egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean esparru-konbentzio hau.

30. artikulua

1. Berronesteko, onartzeko, onesteko edo atxikitze tresna sinatzen edo gordailutzen den unean, edozein estatuk izendatu ahal izango du bere erantzukizunpeko nazioarteko harremanetan dituen lurraldeetatik zeini edo zeintzuei aplikatuko zaien esparru-konbentzio hau.

2. Geroagoko edozein unetan, estatu orok, Europako Kontseiluko idazkari nagusiari zuzendutako adierazpen baten bidez, esparru-konbentzio honen aplikazioa hedatu ahal izango du adierazpen horretan adierazitako beste edozein lurraldetara.

Lurralde horri dagokionez, idazkari nagusiak adierazpena jasotzen duen egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean.

3. Aurreko bi apartatuei jarraituz egindako adierazpen oro kendu ahal izango da, adierazpen horretan izendatutako lurraldeetako edozeini dagokionez, idazkari nagusiari zuzendutako jakinarazpen baten bidez. Idazkari nagusiak jakinarazpena jasotzen duen egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunetik aurrera izango ditu ondorioak adierazpen-kentze horrek.

31. artikulua

1. Alde guztiek, edozein unetan, esparru-konbentzio hau sala dezakete; horretarako, jakinarazpen bat bidali behar diote Europako Kontseiluko idazkari nagusiari.

2. Idazkari nagusiak jakinarazpena jasotzen duen egunetik zenbatzen hasita sei hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunetik aurrera izango ditu ondorioak salaketa horrek.

32. artikulua

Europako Kontseiluko idazkari nagusiak Kontseiluko kide diren estatuei, gainerako estatu sinatzaileei eta esparru-konbentzio honi atxikitako estatu guztiei hauxe jakinaraziko die:

a) sinadura guztiak;

b) Esparru-konbentzioa berronesteko, onartzeko, onesteko edo hari atxikitzeko tresna ororen gordailua;

c) Esparru-konbentzio hau, 28., 29. eta 30. artikuluei jarraituz, indarrean jartzeko dagoen data oro;

d) Esparru-konbentzio honi buruzko beste edozein egintza, jakinarazpen edo komunikazio.

Horren fede emanetz, behean sinatzen dutenek, horretarako behar bezala baimenduta, esparru-konbentzio hau sinatzen dute.

Estrasburgon egina 1995ko otsailaren 1ean, frantsesez eta ingelesez, testu biak era berean dira kautoak; alde bakarrean egin da, zeina Europako Kontseiluaren artxiboetan gordailutuko baita. Europako Kontseiluko idazkari nagusiak kopia ziurtatu bana bidaliko die Europako Kontseiluko kide diren estatu guztiei eta esparru-konbentzio honi atxikitzeko gonbita jaso duten estatu guztiei.

Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioari buruzko azalpen-txostena

Aurrekari historikoak

1. Europako Kontseiluak zenbaitetan aztertu du gutxiengo nazionalen egoera berrogei urtetik gorako aldi batean. Lehenengo urtean (1949), Batzar Parlamentarioak onartu zuen, Gai Juridiko eta Administratiboen Batzordearen txosten batean, garrantzitsua zela gutxiengo nazionalen eskubideak gehiago babestea. 1961ean, Batzarrak bigarren protokolo gehigarrian artikulua bat sartzea gomendatu zuen, betiere gutxiengo nazionalen Giza Eskubideen Europako Hitzarmenak (GEEH) babesten ez zituen zenbait eskubide bermatzeko. Azken hori,

hain zuzen ere, 14. artikuluan aurreikusitako diskriminaziorik ezaren klausularen arabera “gutxiengo nazional bateko kide izatea” aipatzera mugatzen da. Gutxiengo nazionalak babesteari buruzko artikulua proiektuaren idazkera 285(1961) Gomendioan proposatu zen:

“Gutxiengo nazional bateko pertsonak ezin izango dira eskubideaz gabetu, taldeko gainerako kideekin batera eta ordena publikoaren mugen barruan, beren bizitza kulturala izateko, beren hizkuntza erabiltzeko, beren eskolak irekitzeko eta irakaskuntza haiek nahi duten hizkuntzan hartzeko, edo beren erlijioaren profesia egiteko eta hura praktikatzeko.

2. Adituen batzordeak, protokolo hori idazteko aukera eta egokitasuna aztertzeaz arduratu zenak, bere jarduerak atzeratu zituen Belgikako hizkuntza-kasuetan irakaskuntzan erabilitako hizkuntzari buruzko behin betiko erabakia lortu arte (Giza Eskubideen Europako Auzitegiaren Ebazpena, 1968ko uztailaren 23koa, A seriea, 6. zk.). 1973an, adituen batzordeak ondorio hau atera zuen: ikuspegi hertsiki juridikotik, ez zen erabat beharrezkoa gutxiengo babesa GEEHren xedapen berezi baten xede izatea protokolo gehigarri batean. Hala ere, adituek pentsatu zuten ez zegoela protokolo hori onartzeko oztopo juridiko garrantzitsurik, baldin eta beste arrazoi batzuegatik protokolo hori desiragarritzat jotzen bazen.

3. Geroago, Batzar Parlamentarioak neurri politiko eta juridiko batzuk gomendatu zizkion Ministroen Batzordeari, bereziki gutxiengo nazionalen eskubideei buruzko protokolo edo hitzarmen bat idazteko. 1134(1990) Gomendioak gutxiengo nazionalak babesteko Batzarrak beharrezkotzat jo zituen printzipioen zerrenda bat jasotzen du. 1991ko urrian, Giza Eskubideen Batzorde Zuzendariari (GEBZ) agindu zitzaion azter zezela, ikuspegi juridiko eta politikotik, zein baldintzatan jardun zezakeen Europako Kontseiluak gutxiengo nazionalak babesteari alde, kontuan hartuta Europako Segurtasun eta Lankidetzari buruzko Konferentziak (EKGK) eta Nazio Batuek egindako lana, bai eta Europako Kontseiluan egindako gogoetak ere.

4. 1992ko maiatzean, Ministroen Batzordeak GEBZri agindu zion azter zezela ea bazegoen modurik arau juridikoak egiteko gutxiengo nazionalen babesari buruz. Horretarako, GEBZk adituen batzorde bat (GE-GUTX) eratu zuen, zeinak, 1993ko martxoan esleitu zitzaion agindu berri baten arabera, arau juridiko espezifikoak proposatu behar baitzituen arlo horretan, betiere Europako Kontseiluaren eta ESLKren arteko lanaren osagarritasun-printzipioak kontuan hartuta. GEBZ eta GE-GUTX taldeek zenbait testu hartu zituzten kontuan, bereziki, Zuzenbidearen bidez Demokraziaren alde jotzeko Europako Batzordeak (Veneziako Batzordea deritzonak) idatzitako Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioaren proposamena, Austriak egindako proposamena, GEEHri protokolo gehigarri bat egiteko, zeina jasota baitzegoen Batzarraren 1201(1993) Gomendioan, eta beste proposamen batzuk. Azterlan horren amaieran, GEBZk 1993ko irailaren 8ko txostena egin zion Ministroen Batzordeari, zeinean jaso ziren arlo horretan har zitezkeen zenbait arau juridiko, baita arau juridikook gauzatzeko erabil zitezkeen tresna juridikoak ere. Horri dagokionez, GEBZk adierazi zuen ez zegoela adostasunik “gutxiengo nazional”en esamoldearen interpretazioari buruz.

5. Urrats erabakigarria egin zen Europako Kontseiluko estatu kideetako estatuburuak eta gobernuburuak Vienako goi-bileran batzartu zirenean, 1993ko urriaren 8an eta 9an. Oraingo honetan, egonkortasunari eta bakeari laguntzeko, adostu zuten ezen historiaren gorabeherek European ezarritako gutxiengo nazionalak babestu eta errespetatu beharko ziratekeela. Estatuburuek eta gobernuburuek erabaki zuten, bereziki, gutxiengo nazionalak babesteko konpromiso

juridikoak sinatuko zituztela. Vienako Adierazpenaren II. eranskinean, besteak beste, honako hau agindu zitzaion Ministroen Batzordeari:

- ahalik eta lasterren idatz zezala esparru-konbentzio bat, zeinean adieraziko baitziren estatu kontratatzaileek gutxiengo nazionalen babesa ziurtatzeko errespetatu behar zituzten printzipioak. Tresna hori, era berean, kide ez diren estatuek sinatu ahal izango zuketan;
- has zezala protokolo osagarri bat idazten Giza Eskubideen Europako Konbentzioarentzat kulturaren eremuan, betiere eskubide indibidualak bermatzen dituzten xedapenen bidez, batez ere gutxiengo nazionalentako pertsonentzat.

6. 1993ko azaroaren 4an, Ministroen Batzordeak batzorde bat sortu zuen *ad hoc*, gutxiengo nazionalak babesteko (GUTXAHB). Vienan hartutako erabakien isla zen haren mandatua. 1994ko urtarrilaren amaieran, Europako Kontseiluko estatu kideetako adituek osatutako batzorde hori lanean hasi zen, eta bertan parte hartu zuten GEBZko, Kultura Lankidetzarako Kontseiluko (KLK), Masa-komunikabideei buruzko Batzorde Zuzendariko (MKBZ) eta Zuzenbidearen bidez Demokraziaren alde jotzeko Europako Batzordeko ordezkariak. Behatzaile gisa parte hartu zuten, era berean, Gutxiengo Nazionalentzako ESLKren goi-komisarioak eta Europako Erkidegoen Batzordeak.

7. 1994ko apirilaren 15ean, GUTXAHBk behin-behineko txosten bat aurkeztu zion Ministroen Batzordeari, eta horren berri eman zitzaion Batzar Parlamentarioari (7109. dok.). 1994ko maiatzean, Ministroen Batzordearen 94. bilera zela eta, Batzordeak adierazi zuen pozik zegoela Vienako Adierazpenaren ondoriozko mandatua betetzean lortutako aurrerapenekin.

8. Ministroen Batzordeak esparru-konbentzioaren zenbait xedapen idatzi zituen, arbitraje politikoa behar zutenak, bai eta esparru-konbentzio horren aplikazioa gainbegiratzeari buruzko xedapenak ere (ministroen eskuordeen 517bis bilera, 1994ko urriaren 7koa).

9. 1994ko urriaren 10etik 14ra egindako bileran, GUTXAHBk esparru-konbentzioaren proiektua Ministroen Batzordeari aurkeztea erabaki zuen, zeinak 1994ko azaroaren 10ean egindako 95. ministro-bileran hartu zuen testua. Esparru-konbentzio hau Europako Kontseiluko kide diren estatuek sina dezakete.

Kontsiderazio orokorrak

Esparru-konbentzioaren helburuak

10. Esparru-konbentzioa da zuzenbidearen aldetik loteslea den alde anitzeko lehenengo tresna, gutxiengo nazionalak, oro har, babesteko. Haren helburua hau da: zehaztea zein diren estatuek gutxiengo nazionalen babesa ziurtatzeko errespetatuko dituzten printzipio juridikoak. Horrela, Europako Kontseiluak Vienako Adierazpenean (II. eranskina) jasotako deialdia gauzatu du, betiere, ahal den neurrian, Europako Segurtasun eta Lankidetzari buruzko Konferentziak (ESLK) hartutako konpromiso politikoak tresna juridiko bihurtzeko.

Oinarrizko planteamenduak eta kontzeptuak

11. Egoerak askotarikoak zirenez eta konpondu beharreko arazoak askotarikoak zirenez, esparru-konbentzio jakin bat egitea erabaki zen, zeinak, nagusiki, xedapen programatikoak izan behar zituen, zeinetan zehaztuko zen zein zen aldeek helburu

jakin batzuk zehazteko hartuko zuten konpromisoa. Xedapen horiek ez dira zuzenean aplikatzekoak izango, eta estatu interesdunei diskrezionalitate-tarte bat utziko diete konpromisopean lortu behar dituzten helburuak aplikatzeko orduan, eta, horrela, estatu bakoitzari aukera ematen diote inguruabar bereziak kontuan hartzeko.

12. Era berean, adierazi behar da ezen esparru-konbentzioak ez duela inolako definiziorik jasotzen “gutxiengo nazional”aren kontzeptuaren inguruan. Hori egitean, planteamendu pragmatiko bat hartzea erabaki zen, zeinaren oinarria izan baitzen aitortzea egungo fasean Europako Kontseiluko estatu kide guztien babes orokorra biltzen duen definizio batera heltzea ezinezkoa dela.

13. Esparru-konbentzio honetan adierazitako printzipioak legeria nazionalaren eta gobernu-politika egokien bidez aplikatuko dira. Horrek ez du esan nahi eskubide kolektiboak aitortzen direnik. Gutxiengo nazionalako pertsonen babesa nabarmentzen da; pertsonok banaka edo beste batzuekin batera egikaritu ahal izango dituzte beren eskubideak (ikus 3. artikuluko 2. apartatua). Horri dagokionez, esparru-konbentzioak nazioarteko beste antolakunde batzuek onartutako testuen planteamenduari jarraitzen dio.

Esparru-konbentzioaren egitura

14. Hitzurreaz gain, esparru-konbentzioak bost titulu ditu.

15. I. tituluko xedapenetan, oinarrizko printzipio batzuk aipatzen dira, oro har, zeinek balio baitezakete esparru-konbentzioaren funtsezko gainerako xedapenak argitzeko.

16. II. tituluak printzipio espezifiko batzuk ageri dira.

17. III. tituluak zenbait xedapen jasotzen ditu esparru-konbentzioaren interpretazioari eta aplikazioari buruz.

18. IV. tituluak esparru-konbentzioaren gauzatzea gainbegiratzeari buruzko xedapenak jasotzen dira.

19. Azkenik, V. tituluak azken klausulak agertzen dira, zeinen iturri baita Europako Kontseiluan egindako hitzarmen eta akordioen azken klausulen erredua.

Esparru-konbentzioaren xedapenei buruzko iruzkinak

Hitzaurrea

20. Hitzaurrean azaltzen da zergatik idazten den esparru-konbentzio hau, eta azaltzen da zein diren esparru-konbentzioaren egileen oinarrizko kezka jakin batzuk. Lehenengo hitzekin argi eta garbi adierazten da tresna hau Europako Kontseiluko kide ez diren estatuak sinatu eta berronetsi ahal izango dutela (ikus 27. artikulua).

21. Hitzaurrean Europako Kontseiluaren estatutu-helburua aipatzen da, baita helburu hori lortzeko bitartekoetako bat ere: giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen babesa eta garapena.

22. Era berean, Europako Kontseiluko estatu kideetako estatuburuek eta gobernuburuek Vienan hartutako adierazpena aipatzen da, esparru-konbentzioaren oinarriak ezarri zituena (ikus 5. puntua ere). Izan ere, hitzaurrearen testua

adierazpen horretan oinarritzen da neurri handi batean, eta, bereziki, haren eranskinean. Gauza bera esan daiteke esparru-konbentzioaren I. eta II. tituluetan jasotako konpromisoak aukeratzeari buruz.

23. Hitzaurrean esparru-konbentzioaren edukia inspiratzeko beste iturri batzuk aitortzen dira, ez modu orohartzailean: Giza Eskubideak eta Oinarritzko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioa (GEEHE), bai eta gutxiengo nazionalak babesteko konpromisoak dituzten Nazio Batuen eta ESLKren tresnak ere.

24. Hitzaurrean, Europako Kontseiluak eta haren estatu kideek gutxiengo nazionalen existentziak dakarren arriskuari buruz dituzten kezkek islatzen dira, eta Nazio Batuen Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideen Adierazpenaren 1. artikuluko 1. apartatuan dago inspiratuta (Batzar Orokorrak 1992ko abenduaren 18an onartutako 47/135 Ebazpena).

25. Esparru-konbentzioa Europako Kontseiluko kide ez diren estatuei ere irekita dagoenez, eta ikuspegi osoagoa bermatze aldera, printzipio batzuk sartzea erabaki zen, zeinetatik eratortzen baitira GEEHn edo hari erantsitako protokoloetan bermatutako eskubide eta askatasunak (ikus, era berean, horri dagokionez, esparru-konbentzioaren 23. artikulua).

26. Nazio Batuen hitzarmenei eta adierazpenei buruzko aipamenak mundu osoan egindako lana gogorarazten du; esate baterako, Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunean (27. artikulua), eta Hizkuntza- eta Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideen Adierazpenean. Hala ere, aipamen hori ez da zabaltzen testu horietan gutxiengo nazionalari buruz ager daitekeen edozein definiziotara.

27. Arlo horretan ESLKren baitan hartutako konpromisoen aipamenak Vienako Adierazpenaren II. eranskinean adierazitako nahia islatzen du, hau da, Europako Kontseilua ahalegintzea konpromiso politiko horiek, ahal den neurrian, tresna juridikoetan jasotzen. Kopenhageko Dokumentuak, bereziki, orientabide baliagarriak eman zituen esparru-konbentzioa idazteko.

28. Hitzaurreko azken-aurreko paragrafoan esparru-konbentzioaren helburu nagusia adierazten da: gutxiengo nazionalen eta horietako pertsonen eskubideen babes eraginkorra segurtatzea. Era berean, nabarmentzen da ezen babes hori legearen agindupean eta lurralde-osotasuna eta subiranotasun nazionala errespetatuz segurtatu beharko dela.

29. Azken paragrafoaren xedea hauxe da: adieraztea ezen esparru-konbentzio honetan jasotako xedapenak ez direla zuzenean aplikatzekoak. Ez ditu jasotzen aldeek barne-ordenamendu juridikoan nazioarteko tratatuak jasotzeari dagokionez duten eskubidea eta praktika.

I. TITULUA

1. artikulua

30. 1. artikuluaaren helburu nagusia hauxe da: zehaztea gutxiengo nazionalen babesa, zeina baita giza eskubideen babesaren zati, ez dagoela estatuei erreserbatutako jabariaren barruan. Babes hori “giza eskubideen nazioarteko babesaren zati dela” dioen adierazpenak ez die inolako eskumenik ematen, esparru-konbentzio hau interpretatzeari dagokionez, GEEHk ezarritako organoei.

31. Artikuluan gutxiengo nazionalen babesa aipatzen da, horiek gutxiengo nazional diren aldetik, bai eta gutxiengo horietako pertsonen eskubide eta askatasunen babesa ere. Bereizketa horrek eta idazketan dagoen ezberdintasunak argi eta garbi adierazten dute ez dela aintzat hartzen gutxiengo nazionaleri eskubide kolektiboak aitortzea (ikus 3. artikuluari buruzko iruzkina). Aldeek aitortzen dute, hala ere, gutxiengo nazional baten babesa berma daitekeela gutxiengo horretako pertsonen eskubideak babestuz.

2. artikulua

32. Artikulu honetan esparru-konbentzioaren aplikazioa arautzen duten printzipio batzuk adierazten dira. Besteak beste, haren oinarria Nazio Batuen adierazpena da, zeina baita harreman adiskidetsuei eta estatuen arteko lankidetzari buruzko nazioarteko zuzenbidearen printzipioei buruzkoa, Nazio Batuen Gutunaren arabera [Batzar Orokorraren 1970eko urriaren 24ko 2625(XXV) Ebazpena]. Xedapen honetan jasotako printzipioak orokorrak dira, baina interes berezia dute esparru-konbentzioak aipatzen duen eremuan.

3. artikulua

33. Artikulu honek bi printzipio biltzen ditu, eta printzipio horiek, desberdinak izateari utzi gabe, badute zelanbaiteko harremanik batak bestearekin, eta bi apartatu desberdinetan azaltzen dira.

1. apartatua

34. 1. apartatuan, lehenengo eta behin, gutxiengo nazional bateko pertsona orori eskubidea bermatzen zaio askatasunez aukeratzeko gutxiengo horretako kide gisa tratatua izateko edo ez. Xedapen horrek pertsona horietako bakoitzaren esku uzten du esparru-konbentzioaren printzipioen ondoriozko babesari heldu nahi dion ala ez erabakitzeko eskubidea.

35. Apartatu honek ez du esan nahi pertsona batek arbitrarioki edozein gutxiengo nazionaletakoa izatea aukera dezakeenik. Pertsonaren aukera subjektiboa pertsonaren identitaterako egokiak diren irizpide objektiboei lotuta dago.

36. Era berean, 1. apartatuan xedatzen da ez dela ezein desabantailarik sortu behar xedapen horrek bermatzen duen aukera asketik, ez eta hari lotutako eskubideez egikaritzetik ere. Xedapen honen xedea hauxe da: aukera-askatasunaz baliatzeak zeharkako oztoporik ez duela segurtatzea.

2. apartatua

37. 2. apartatuan xedatzen da ezen esparru-konbentzioan jasotako printzipioetatik ondorioztatzen diren eskubide eta askatasunak banaka edo beste pertsona batzuekin batera egikaritu ahal izango direla. Horrela aitortzen da eskubide eta askatasun horiek batera egikaritzeko aukera, eskubide kolektiboen nozioaren desberdina dena. "Beste batzuk" terminoa ahal den zentzurik zabalenean ulertu beharko da, eta gutxiengo nazional bereko pertsonak, beste gutxiengo bateko pertsonak edo gehiengoko pertsonak sartuko ditu.

II. TITULUA

4. artikulua

38. Artikulu honen helburua berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioak gutxiengo nazionaletako pertsoneri aplikatzen zaizkiela bermatzea da.

Artikulu honetan xedatutakoa esparru-konbentzioaren testuinguruan interpretatu behar da.

1. eta 2. apartatuak

39. 1. apartatuan modu klasikoan adierazten dira bi printzipio horiek. 2. apartatuan nabarmentzen da ezen, gutxiengo nazional bateko kideen eta gehiengoko pertsonen arteko berdintasun oso eta eraginkorra sustatzeko, balitekeela aldeek neurri bereziak hartu behar izatea, zeinetan kontuan hartuko baitira interesdunen baldintza espezifikoak. Neurri horiek egokiak izan behar dute, hau da, proportzionaltasunaren printzipioarekin bat etorri behar dute, betiere beste batzuen eskubideak urra ez daitezen eta beste batzuen aurkako diskriminaziorik gerta ez dadin. Printzipio horrek eskatzen du, bereziki, neurri horiek ez izatea berdintasun oso eta eraginkorraren helburua lortzeko beharrezkoa dena baino iraupen luzeagorik edo irismen zabalagorik.

40. Esparru-konbentzioak ez du aukera-berdintasunaren printzipioa berariaz jorratzen duen xedapen berezirik. Alferrikakotzat jo zen horrelakorik sartzea, printzipioa inplizituki jasota zegoelako artikulu honen 2. apartatuan. 1. apartatuan adierazitako diskriminaziorik ezaren printzipioa dela eta, gauza bera adierazi zen zirkulazio-askatasunari buruz.

3. apartatua

41. 3. apartatuaren helburua hauxe da: argitzea 2. apartatuak aipatu neurriak ez direla jo behar berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioen aurkakotzat. Xedapen honen bidez, gutxiengo nazionaletako pertsonen benetako berdintasuna bermatu nahi zaie gehiengoko pertsonen bermatzen zaien modu berean.

5. artikulua

42. Artikulu honen bidez, funtsean, gutxiengo nazionaletako pertsonen beren kultura gorde eta garatu eta beren identitatea zaindu ahal izatea bermatu nahi da.

1. apartatua

43. 1. apartatuan betebeharra ezartzen da helburu hori lortzeko beharrezkoak diren baldintzak sustatzeko. Bertan gutxiengo nazional baten identitatearen funtsezko lau elementu zerrendatzen dira. Xedapen horrek ez du esan nahi desberdintasun etniko, kultural, linguistiko edo erlijioso guztiek gutxiengo nazionalak sortzea ekarriko dutenik (ikus horri buruz ESLKren adituek Genevan, 1991n egindako bileraren txostena, II. atala, 4. apartatua).

44. "Tradizio"en aipamenak ez du esan nahi jardunbiderik onartzen denik zuzenbide nazionalaren edo nazioarteko arauen aurka. Praktika tradizionalen muga ordena publikoa errespetatzea da.

2. apartatua

45. 2. apartatuaren xedea hauxe da: gutxiengo nazionaletako pertsonak haien borondatearen aurka asimilaziotik babestea. Ez du debekatzen borondatezko asimilazioa.

46. Era berean, ez du eragozten aldeek neurriak hartzea integrazio-politika orokor baten esparruan. Horrela, gizarte-kohesioaren garrantzia aitortzen da, eta hitzaurrean adierazten den nahia islatzen da, zeina baita kultura-aniztasuna gizarte bakoitzaren iturri eta faktore izatea, ez zatitzeko, baizik eta aberasteko.

6. artikulua

47. Artikulu honek Vienako Adierazpenaren III. eranskinean adierazitako kezka islatzen ditu (Arrazakeria, Xenofobia, Antisemitismo eta Intolerantziaren aurkako Borrokari buruzko Adierazpen eta Ekintza-plana).

1. apartatua

48. 1. apartatuan, tolerantziaren eta kulturen arteko elkarrizketaren espiritua nabarmentzen da, eta azpimarratzen da garrantzitsua dela aldeek elkarrekiko errespetua eta elkar-ulertzea sustatzea, bai eta beren lurraldean bizi diren pertsona guztien arteko lankidetzaren ere. Beren-beregi aipatzen dira hezkuntza, kultura eta komunikabideak, zeren uste baita horiek badutela interes berezirik helburu horiek lortzeko.

49. Gizarte-kohesioa indartzeko, apartatu honen helburua, besteak beste, kulturen arteko tolerantzia eta elkarrizketa sustatzea da, betiere talde etniko, kultural, linguistiko eta erlijiosoetako kideen arteko oztopoak kenduz, eta kulturarteko antolakunde eta mugimenduak animatuz, zeinek elkarrekiko errespetua eta ulermena sustatu nahi baitituzte eta pertsona horiek gizartean integratu nahi baitituzte, aldi berean, haien identitatea zainduz.

2. apartatua

50. Xedapen hau ESLKren Kopenhageko Dokumentuaren 40.2 apartatuan oinarritzen da. Babesteko betebeharrak hori mehatxuen edo diskriminazioaren, etsaigoaren edo indarkeriaren biktima izan daitezkeen pertsona guztiei dagokie, edozein dela ere mehatxu edo ekintza horien iturria.

7. artikulua

51. Artikulu honen xedea honako hau da: gutxiengo nazional bateko pertsona guztiek artikulu berean aipatzen diren oinarritzko askatasunetarako duten eskubidea zaintzea. Askatasun horiek, jakina, unibertsalak dira, hau da, gutxiengo nazional bateko kide diren edo ez diren pertsona guztiei aplikatu dakizkieke (ikus, adibidez, GEEHren 9., 10. eta 11. artikuluei dagozkien xedapenak), baina bereziki egokiak dira gutxiengo nazionalak babesteko. Hitzaurreri buruzko iruzkinean azaldutako arrazoiengatik, GEEHn jada jasota dauden konpromisoetako batzuk sartzea erabaki zen.

52. Xedapen horrek betebeharrak positibo batzuk ekar diezazkieke aldeei, aipatu askatasunak babesteko Estatutik ez datozen urratzeetatik. Giza Eskubideen Europako Auzitegiak onartu du ezen betebeharrak positibo horiek GEEHtik erator daitezkeela.

53. 7. artikuluan ezarritako askatasunetako batzuk 8. eta 9. artikuluetan garatzen dira.

8. artikulua

54. Artikulu honek arau zehatzagoak ditu 7. artikulua baino, erlijio-askatasuna babesteko. Xedapen bakar batean konbinatzen ditu ESLKren Kopenhageko Dokumentuaren 32.2, 32.3 eta 32.6 apartatuetako zenbait elementu. Jakina, askatasun hori pertsona guztiei aitortzen zaie, eta, 4. artikuluaekin bat etorritik, gutxiengo nazional bateko pertsonak ere askatasun horretaz gozatu behar dute. Askatasun horrek egungo ingurumarian duen garrantzia kontuan hartuta, bereziki egokitzat jo zen hari arreta berezia eskaintzea.

9. artikulua

55. Artikulu honek arau zehatzagoak ditu 7. artikulua baino, adierazpen-askatasuna babesteko.

1. apartatua

56. Lehenengo esaldia GEEHren 10. artikuluko 1. apartatuaren bigarren esaldian oinarritzen da. Nahiz eta esaldi horrek beren-beregi aipatzen duen informazioak eta ideiak hizkuntza gutxituan jasotzeko eta komunikatzeko askatasuna, badakar informazioak eta ideiak gehiengoaren hizkuntzan edo beste hizkuntza batzuetan jasotzeko eta komunikatzeko askatasuna ere.

57. Apartatu honetako bigarren esaldian konpromisoa jasotzen da diskriminaziorik eza bermatzeko komunikabideetarako irispidean. “Beren ordenamendu juridikoaren esparruan” adierazpena txertatu zen konstituzioetako xedapenak errespetatzeko, xedapenok alde bati komunikabideetarako irispidea arautu ahal izateko duen neurria mugatu ahal diotelako.

2. apartatua

58. Apartatu hau GEEHren 10. artikuluko 1. apartatuaren hirugarren esaldian oinarritzen da.

59. Soinu-irradi, telebista edo zinematografiako enpresen baimen-araubidea ez da diskriminatzailea izango, eta irizpide objektiboetan oinarrituko da. GEEHren 10. artikuluko 1. apartatuaren hirugarren esaldian beren-beregi aipatzen ez diren baldintza horiek txertatzea garrantzitsutzat jo zen, tresna honen helburua gutxiengo nazional bateko pertsonak babestea baita.

60. Artikulu honetako 3. apartatuan ere agertzen diren “soinu-irradi” hitzak ez dira agertzen GEEHren 10. artikuluko 1. apartatuari dagokion esaldian. Hitzok terminologia modernoa islatzeko baino ez dira erabiltzen, eta ez dakarte funtsezko zentzu-desberdintasunik GEEHren 10. artikuluekin alderatuta.

3. apartatua

61. Apartatu honetako lehenengo esaldia idatzizko hedabideen sorkuntza eta erabilerari buruzkoa da, eta funtsean negatiboa den konpromisoa jasotzen du; bigarren esaldiak, berriz, malgutasun handiagoz idatzita dago, eta azpimarratzen du ezen soinu-irradiaren eta telebistaren arloan betebeharrak positibo bat dagoela (adibidez, maiztasunen adjudikazioa). Bereizketa horrek erakusten du badagoela eskasia erlatiboa erabilgarri dauden maiztasunetan eta arautu beharra dagoela irradi-difusioaren arloa. Ez da beren-beregi aipatu gutxiengo nazional bateko pertsonen komunikabideak sortzeko funtsak lortzeko duten eskubidea, eskubide hori agerikotzat jo baitzen.

4. apartatua

62. Apartatu honetan nabarmentzen da ezen neurri bereziak hartu behar direla gutxiengo nazionalen pertsonen komunikabideetarako irispidea errazteko, eta tolerantzia eta kultura-aniztasuna sustatzeko. “Neurri egokiak” adierazpena erabili da, hitz berberak erabiltzen dituen 4. artikuluko 2. apartatuaren iruzkinean (ikus 39. puntua) azaldutako arrazoiengatik. Apartatu honek 9. artikuluko 1. apartatuaren azken esaldian jasotako konpromisoa osatzen du. Apartatu honetan aurreikusitako neurriak izan litezke, adibidez, funtsak esleitzea gutxiengoentzat interesgarriak diren eta/edo taldeen arteko elkarrizketa ahalbidetzen duten gaiez arduratzen diren emisioen edo programen ekoizpenerako, edo editoreak eta irradi-

difusoreak animatzea, argialetxeen independentzia-printzipioaren kalterik gabe, gutxiengo nazionalak beren komunikabideetarako irispidea izan dezaten.

10. artikulua

1. apartatua

63. Bereziki garrantzitsua da aitortzea gutxiengo nazional bateko pertsona orok baduela eskubiderik bere hizkuntza gutxitua askatasunez eta oztoporik gabe erabiltzeko. Izan ere, hizkuntza gutxitua erabiltzea, pertsona horientzat, bitarteko nagusietako bat da haien identitatea baieztatzeko eta zaintzeko. Era berean, bitarteko bat da pertsona horiek beren adierazpen askatasuna egikaritzeko. “Publikoan” adierazpenak esan nahi du, adibidez, leku publiko batean, kanpoan edo beste pertsona batzuen aurrean, baina ez ditu inola ere aipatzen xedapen honen 2. apartatuan ageri diren agintari publikoekiko harremanak.

2. apartatua

64. Xedapen horrek ez ditu barne hartzen gutxiengo nazional bateko pertsonen eta agintari publikoen arteko harreman guztiak. Administrazio-agintariak soilik aipatzen ditu. Hala ere, azken horiek zentzu zabalean ulertu beharko dira, adibidez, herriaren defendatzailea horien barruan dago. Kontuan hartuz izan daitekeela zailtasunik finantza eta administrazio-arloan, eta bereziki izan litekeela zailtasun teknikorik arlo militarrean, eta gutxiengo nazionalak pertsonen eta administrazio-agintarien arteko harremanetan hizkuntza gutxitua erabiltzeari buruz, xedapen hau oso modu malguan idatzita dago, eta aldeei diskrezionalitate-tarte zabala uzten die.

65. 2. apartatuko bi baldintzak bete ondoren, ahalegina egin beharko dute aldeek administrazio-agintarietako harremanetan hizkuntza gutxitu baten erabilera ahalik eta gehien segurtatzeko. Estatuari dagokio irizpide objektiboetan oinarrituta benetako beharrez bat dagoela egiaztatzea. Estatu kontratatzaileek printzipio hori aplikatzeko behar diren ahalegin guztiak egin behar badituzte ere, “ahal den neurrian” formulak adierazten du ezen zenbait faktore hartu ahal izango direla kontuan, bereziki alde interesdunaren finantza-baliabideak.

66. Aldeek hizkuntza gutxituaren erabilerari buruz hartutako konpromisoak ez dio inola ere eragingo herrialde horretako hizkuntza ofizialaren edo ofizialen izaerari. Gainera, esparru-konbentzioak nahita ez du definitzen hau: “tradizioz gutxiengo nazionalak pertsonak bizi diren eremu geografikoetan edo gutxiengo nazionalak pertsonen kopuru handi samarra bizi den eremu geografikoetan”. Izan ere, egokiagoa iruditu zitzaion formulazio malgua hautatzea, zeinak bide emango baitzien alde interesdunei egoera bereziak kontuan hartu ahal izateko. “Tradizioz gutxiengo nazionalak pertsonak bizi diren eremu geografikoetan” hitzek ez dituzte gutxiengo historikoak aipatzen, ezpada eremu geografiko berean bizitzen jarraitzen dutenak soilik (ikus, era berean, 11. artikuluko 3. apartatua eta 14. artikuluko 2. apartatua).

3. apartatua

67. Apartatu hau Giza Eskubideen Europako Konbentzioaren 5. eta 6. artikuluetan azaltzen diren xedapenetako zenbaitetan oinarritzen da. Ez doa artikulua horietan jasotako bermeez harantzago.

11. artikulua

1. apartatua

68. Konpromiso honen ondorio praktikoak kontuan hartuta, xedapen hau idatzi da, aldeek aukera izan dezaten konpromiso hori beren inguruabar bereziak kontuan hartuta aplikatzeko. Adibidez, aldeek beren hizkuntza ofizialaren alfabetoa erabili ahal izango dute beren forma fonetikoan idazteko gutxiengo nazional bateko pertsona baten izena edo izenak. Pertsonen haien jatorrizko izenari edo izenei uko eginarazi badiete, edo haien izena edo izenak nahitaez aldatu behar izan badituzte, pertsonok aukera izan beharko lukete izen hori edo horiek berreskuratzeko; edozelan ere, kasu hauek salbuetsita daude: eskubide-abusua edo iruzurrezko helburuak dituzten izen-aldaketak aurreikustekoak. Ulertzen da aldeen ordenamendu juridikoak errespetatu egingo dituela, horri dagokionez, gutxiengo nazionalak babesteari buruzko nazioarteko printzipioak.

2. apartatua

69. Apartatu honetan jasotako konpromisoak eskubide hau aipatzen du: pertsona batek duen eskubidea, bere hizkuntza gutxituan zeinuak, inskripzioak eta gainerako informazio pribatuak jendaurrean jartzeko. Jakina, gutxiengo nazionalerako pertsonen eskatu ahal zaie hizkuntza ofiziala edota beste gutxiengo batzuen hizkuntzak erabiltzeko. “Pribatu” adierazpenak ofiziala ez den guztiari egiten dio erreferentzia.

3. apartatua

70. Artikulu honen helburua hau da: tokiko izendapenetan, kaleen izenetan eta jendearentzako bestelako adierazpen topografikoetan ere hizkuntza gutxitua erabiltzeko aukera sustatzea. Estatuak xedapen hau aplikatu ahal izango dute, beren baldintza espezifikokoak eta ordenamendu juridikoa behar bezala kontuan hartuta, baita, hala badagokio, beste estatu batzuekin dituzten akordioak ere. Xedapen honek hartzen duen arloari dagokionez, ulertzen da aldeak ez daudela behartuta beste estatu batzuekin akordioak egiteko. Alderantziz, ez da baztertzen akordio horiek kontzertatzeko aukera. Era berean, ulertzen da ez dela aldatzen lehendik dauden akordioen izaera juridikoki loteslea. Xedapen honek ez du esan nahi hizkuntza gutxituetan dauden tokiko izenak ofizialki onartzen direnik.

12. artikulua

71. Artikulu honen bidez, bai gutxiengo nazionalen bai gehiengoaren kultura, historia, hizkuntza eta erlijioaren ezagutza sustatu nahi da kulturarteko ikuspegitik (ikus 6. artikuluko 1. apartatua). Helburua tolerantzia- eta elkarrizketa-giroa sortzea da, esparru-konbentzioaren hitzaurrean eta estatuburuaren eta gobernuburuaren Vienako Adierazpenaren II. eranskinean adierazitakoaren arabera. Bigarren apartatuan ageri den zerrenda ez da orohartzailea, eta, “testuliburuak iristeko” hitzen barruan sartzen da testuliburuak argitaratzea eta haien beste herrialde batzuetan eskuratzea. Gutxiengo nazionalerako pertsonentzat maila guztietan hezkuntzara iristeko aukera-berdintasuna sustatzeko betebeharrak Vienako Adierazpenean adierazitako kezka islatzen du.

13. artikulua

1. apartatua

72. Aldeek gutxiengo nazionalerako pertsonen irakaskuntza- eta prestakuntza-zentro pribatuak sortzeko eta zuzentzeko eskubidea aitortzeko duten konpromisoa formulatzen da, betiere haien hezkuntza-sistemari eta, bereziki, derrigorrezko hezkuntzari buruzko araudiari kalterik egin gabe. Apartatu honetan aipatzen diren zentroak beste zentroyen gainbegiratze-modu berberen mende egon ahal izango dira,

bereziki irakaskuntzaren kalitateari dagokionez. Eskatutako baldintzak betetzen direnean, garrantzitsua da emandako tituluak ofizialki aitortzea. Gai honi buruzko legeria nazionala irizpide objektiboetan oinarritu beharko da, eta diskriminaziorik ezaren printzipioa errespetatu.

2. apartatua

73. 1. apartatuan aipatzen den eskubidea egikaritzeak ez dakar inolako finantza-betebeharririk dena delako aldearentzat, baina ez du baztertzen era horretako ekarpenak egiteko aukera.

14. artikulua

1. apartatua

74. Aldeek konpromisoa hartzen dute gutxiengo nazional bateko pertsona orori bere hizkuntza gutxitua ikasteko eskubidea aitortzeko; bada, konpromiso hori pertsona horiek beren identitatea baieztatu eta zaindu ahal izateko bitarteko nagusietako bati dagokio. Ez du ezein salbuespenik onartzen. 2. apartatuan ageri diren printzipioei kalterik egin gabe, apartatu honek ez dakar Estatuaren ekintza positiborik, bereziki finantza-arlokorik.

2. apartatua

75. Xedapen hau hizkuntza gutxitua irakasteari buruzkoa da, eta hizkuntza horretan irakasteari buruzkoa. Kontuan hartuz finantza-, administrazio- eta teknika-zailtasunak izan daitezkeela gutxiengo baten hizkuntza irakasteko edo hizkuntza horretan irakasteko, oso modu malguan idatzi da xedapen hau, aldeei hautemate-tarte handia utzita. Ahalegina egin behar da hizkuntza gutxituaren irakaskuntza edo irakaskuntza hizkuntza horretan egiten dela segurtatzeko; bada, betebeharrak hori zenbait elementuren mende dago, bereziki, gutxiengo nazionalletako pertsonen “eskari nahikoa”ren mende. “Ahal den neurrian” formulak esan nahi du irakaskuntza hori dena delako aldearen bitartekoen arabera izango dela.

76. Testuak nahita ez du “nahiko eskaria” adierazpena definitzen; beraz, aldeei aukera ematen zaie, formulazio malgu horren bidez, beren herrialdeko egoera bereziak kontuan hartzeko. Aldeen esku uzten du aurreikusitako irakaskuntza segurtatzeko bitartekoak eta egiturak aukeratzea, haien hezkuntza-sistemaren arabera.

77. Apartatuan “... aukera izan dezaten gutxiengo horren hizkuntza ikasteko edo hizkuntza horretan ikasteko” formulatutako aukerak ez dute elkar baztertzen. 14. artikulua 2. apartatuak ez die estatu aldeei betebeharririk ezartzen hizkuntza gutxituaren irakaskuntza emateko, ez eta irakaskuntza hizkuntza horretan emateko ere, baina horiek ere ez zaizkie eragozten. Irakaskuntza elebiduna bitartekoetako bat izan liteke xedapen honen helburua lortzeko. Apartatu honetan adierazitako konpromisoa eskolaurreko hezkuntzara heda liteke.

3. apartatua

78. Hizkuntza gutxitua ikasteko edo hizkuntza horretan irakasteko aukerak ez dio kalterik egingo hizkuntza ofiziala irakasteko edo hizkuntza horretan irakasteko. Izan ere, hizkuntza ofiziala jakitea gizarte-kohesioko eta integratze-faktore bat da.

79. Hizkuntza ofizial erregular bat baino gehiago duten estatuei dagokie xedapen honen aplikazioak eragindako gai bereziak arautzea.

15. artikulua

80. Artikulu honetan ezartzen da ezen aldeek beharrezko baldintzak sortuko dituztela gutxiengo nazionaletako pertsonak benetan parte har dezaten kultura-, gizarte- eta ekonomia-bizitzan, bai eta gai publikoetan ere, bereziki, beraiei eragiten dieten gaitan. Bereziki, gutxiengo nazional bateko pertsonen eta gehiengoko pertsonen arteko berdintasun eraginkorra sustatzeari buruzkoa da. Gutxiengo nazionaletako pertsonak benetan parte hartzeko behar diren baldintzak sortzeko, aldeek honako ekintza hauek sustatu ahal izango dituzte bereziki —beren konstituzio-ordenamenduen esparruan—:

— pertsona horiei kontsulta egitea prozedura egokien bidez eta, bereziki, haiek ordezkatzan dituzten instituzioen bidez, aldeak beraiei zuzenean eragin diezaieketen legegintza- edo administrazio-neurriak aztertzen ari direnean;

— pertsona horiek parte hartzea beraiei zuzenean eragin diezaieketen garapen nazionalaren eta erregionalaren garapen-planak eta -programak egiten, aplikatzen eta ebaluatzen;

— pertsona horiekin lankidetzan azterlanak egitea, aurreikusitako garapen-jarduerak pertsona horiengan izan dezaketan eragina ebaluatzeko;

— gutxiengo nazionaletako pertsonak erabakiak hartzeko prozesuan eta hautatutako organoetan parte-hartze eraginkorra izatea, bai nazio-mailan, bai toki-mailan;

— administrazio-modu deszentralizatuak edo tokian tokikoak.

16. artikulua

81. Artikulu honen helburua babesa eskaintzea da gutxiengo nazionaletako pertsonak bizi diren eremuetan biztanleriaren proportzio erlatiboak aldatzen dituzten neurrien aurka, eta esparru-konbentzio honen ondoriozko eskubideak eta askatasunak murriztu nahi dituzten neurrien aurka. Neurri horien adibideak izan litezke desjabetzea, kanporatzea edo administrazio-barrutien mugak aldatzea, eskubide eta askatasun horien erabilera murrizte aldera (“gerrymandering”).

82. Artikulu honek esparru-konbentziotik eratorritako eskubideak eta askatasunak murrizteko neurriak baino ez ditu debekatzen. Ezinezkotzat jotzen da debekua eskubide eta askatasun horiek murriztea dakarten neurrietara zabaltzea, zeren neurri horiek, batzuetan, guztiz justifikatuta egon baitaitezke eta legitimoak izan (adibidez, herrixka bateko biztanleak birkokatzea presa bat eraikitzeko).

17. artikulua

83. Artikulu honetan, gutxiengo nazional bateko pertsonen kultura mantendu eta garatzeko eta haien identitatea babesteko garrantzitsuak diren bi konpromiso biltzen dira (ikus 5. artikulua 1. apartatua ere). Lehenengo apartatua, muga nazionaletatik haragoko harremanak askatasunez eta bakez ezartzeko eta mantentzeko eskubidea jorratzen da; bigarren apartatua, berriz, gobernuz kanpoko erakundeetan jardueretan parte hartzeko eskubidea babesten da (horri dagokionez, ikus 7. artikuluko xedapenak, biltzeko eta elkartzeko askatasunari buruzkoak).

84. Artikulu honetako xedapenak ESLKren Kopenhageko Dokumentuaren 32.4 eta 32.6 apartatuetan oinarritzen dira neurri handi batean. Ez zen beharrezkotzat jo testuan berariazko xedapenik sartzea Estatuaren lurraldearen barruan harremanak ezartzeko eta mantentzeko eskubideari buruz; izan ere, uste izan zen

puntu hori behar bezala babestuta zegoela esparru-konbentzioko beste xedapen batzuetan, bereziki biltzeko eta elkartzeko askatasunari buruzko 7. artikuluan.

18. artikulua

85. Artikulu honetan, aldeei eragin nahi zaie, lehendik dauden nazioarteko tresnez gain, eta egoera espezifikoek justifikatzen duten lekuetan, aldebiko eta alde anitzeko akordioak egiteko gutxiengo nazionalak babeste aldera. Mugaz haraindiko lankidetzak ere sustatzen da. Vienako Adierazpenean eta haren II. eranskinean nabarmentzen denez, akordio horiek eta lankidetzak hori garrantzitsuak dira tolerantzia, oparotasuna, egonkortasuna eta bakea errazteko.

1. apartatua

86. Aldebiko eta alde anitzeko akordioak egin daitezke, hala nola apartatu honetan jasotakoak, adibidez, kulturaren, hezkuntzaren eta informazioaren arloetan.

2. apartatua

87. Apartatu honetan mugaz haraindiko lankidetzaren garrantzia nabarmentzen da. Estatuaren artean informazioak eta esperientziak trukatzeko tresna garrantzitsua da elkarrekiko ulermena eta konfiantza sustatzeko. Bereziki, mugaz haraindiko lankidetzak badu abantaila bat: interesdunen nahien eta beharrezan araberako "neurria" egin diren akordioak onartzen ditu.

19. artikulua

88. Artikulu honetan aukera aurreikusten da mugak, murrizketak edo salbuespenak ezartzeko. Esparru-konbentzio honetan jasotako konpromisoek baliokidea badute nazioarteko beste tresna juridiko batzuetan, bereziki GEEHn, tresna horietan aurreikusitako mugak, murrizketak edo salbuespenak baino ez dira baimenduko. Esparru-konbentzio honetan jasotako konpromisoek nazioarteko beste tresna batzuetan baliokiderik ez dutenean, soilik baimenduko dira nazioarteko beste tresna batzuetan (esaterako, GEEHn) agertzen diren eta egokiak diren mugak, murrizketak edo salbuespenak.

III. TITULUA

20. artikulua

89. Gutxiengo nazionalak pertsonen betebeharra dute konstituzioa eta gainerako lege nazionalak errespetatzeko. Hala ere, argi dago legeria nazionalera igortze horrek ez diela aldeei esparru-konbentzioko xedapenak ez errespetatzeko eskubiderik ematen. Gutxiengo nazionalak pertsonen, gainera, besteen eskubideak errespetatu behar dituzte. Horri dagokionez, egoera hau aipatzen da: gutxiengo nazional bateko pertsonak gutxiengo izatea nazio-mailan, baina gehiengo Estatuaren lurraldearen zati batean.

21. artikulua

90. Xedapen honetan, nazioarteko zuzenbidearen oinarriko printzipioen garrantzia nabarmentzen da, eta zehazten da ezen gutxiengo nazionalak pertsonen babesaren printzipio horietara egokitu behar dela.

22. artikulua

91. Xedapen hau GEEHren 60. artikuluan oinarritzen da, eta oso printzipio ezaguna adierazten du. Horren helburua hau da: gutxiengo nazionalerako pertsonen giza eskubideen arloko legegintzako testu mesedegarrietara jo ahal izatea, testuok direla naziokoak, edo direla nazioartekoak.

23. artikulua

92. Xedapen honetan, esparru-konbentzioaren eta hitzaurrean aipatzen den Giza Eskubideen Europako Hitzarmenaren arteko harremanak jorratzen dira. Esparru-konbentzioak ezin du inola ere aldatu Giza Eskubideen Europako Hitzarmenean jasotako eskubideen eta askatasunen bermea. Aldiz, esparru-konbentzioaren ezarritako printzipioetatik eratorritako eskubide eta askatasunak, baldin baliokideak badituzte Giza Eskubideen Europako Hitzarmenean, azken hitzarmen horren xedapenen arabera interpretatu beharko dira.

IV. TITULUA

24.-26. artikulua

93. Esparru-konbentzioaren aplikazioa gainbegiratu ahal izateko, hitzarmen honek Ministroen Batzordearen esku uzten du alde kontratatzaileek esparru-konbentzioa abian jar dezaten. Ministroen Batzordeak zehaztuko du zein modalitate dagoen Europako Kontseiluko kide ez diren aldeek parte har dezaten hitzarmena abiarazteko dagoen mekanismo horretan.

94. Alde bakoitzak esparru-konbentzio hau abiarazteari buruzko beste edozein informazio egoki helaraziko dio idazkari nagusiari, bai aldi-aldi, bai eta Ministroen Batzordeak hala eskatzen duen bakoitzean ere. Idazkari nagusiak Ministroen Batzordeari helaraziko dizkio informazio horiek. Hala ere, urtebeteko epean aurkeztu beharko da, esparru-konbentzioa indarrean jartzen denetik, eta alde bakoitzari dagokionez, lehenengo txostena, zeinaren helburua baita informazio osoa ematea esparru-konbentzioan jasotako konpromisoak gauzatzeko aldeak hartutako legegintza-neurriei eta bestelako neurriei buruz. Geroago bidalitako txostenak lehenengo txostenean jasotako informazioak osatzeko erabiltzen dira.

95. Esparru-konbentzioa abian jartzeko gainbegiratzearen eraginkortasuna segurtatzeko, batzorde aholku-emailea sortzea aurreikusten da. Batzorde aholku-emaile horren ataza Ministroen Batzordeari laguntzea da, azken honek esparru-konbentzioan jasotako printzipioak gauzatzeko alde batek hartutako neurrien egokitasuna baloratzen duenean.

96. Ministroen Batzordeari dagokio, esparru-konbentzioa indarrean jarri eta urtebeteko epean, batzorde aholku-emailearen osaera eta prozedurak zehaztea; batzorde aholku-emaileko kideek gaitasun aitortua izan beharko dute gutxiengo nazionalak babesteko arloan.

97. Esparru-konbentzio hau abian jartzen dela gainbegiratzean, ahal den neurrian, gardentasun-printzipioa errespetatuko da. Horri dagokionez, komenigarria izango litzateke aukera planteatzea gainbegiratze horren ondoriozko txostenak eta gainerako testuak argitaratzeko.

V. TITULUA

98. 27. artikulutik 32. artikulura bitartean jasotako azken xedapenak Europako Kontseiluan sinatutako hitzarmenei eta akordioei aplikatu beharreko azken klausulen erduan oinarritzen dira. Ez zen artikulurik sartu erreserbei buruz; erreserba horiek nazioarteko zuzenbideak baimentzen duen neurrian baimenduko dira. 27. eta 29. artikuluez gain, atal honetako gainerako artikuluek ez dute iruzkin berezirik behar.

27. eta 29. artikulua

99. Esparru-konbentzioa Europako Kontseiluko kide diren estatuek sina dezakete, bai eta, Ministroen Batzordeak gonbita eginaz, beste estatu batzuek ere. Argi dago “beste estatu batzuek” ere parte hartzen dutela Europako Segurtasun eta Lankidetzari buruzko Konferentzian. Xedapen hauetan Vienako Adierazpena hartzen da kontuan; horren arabera, esparru-konbentzioak irekita egon beharko luke kide ez diren estatuek sina dezaten (ikus Europako Kontseiluaren Gailurraren Vienako Adierazpenaren II. eranskina).

7. ESPAINIAKO ERRESUMA

7.1. Estatu osokoak

7.1.1. Dekretua, 1946ko otsailaren 8koa, Hipoteka Legearen idazkera ofizial berria onesten duena²³⁰

IX. TITULUA Erregistroak eramateko modua

252. artikulua

²³¹ 1. Erregistroan inskribatu beharreko tituluak paperean edo euskarri elektronikoa aurkeztu ahal izango dira.

[...]

Aurkezpena elektronikoki eginez gero, gizakiak irakurtzeko moduko hizkuntza naturaleko formatuan aurkeztu beharko da dokumentua, eta formatu egituratuko fitxategi batekin joango da edo fitxategi horren barruan egongo da, zeinak dokumentuaren funtsezko datuak izango baititu prozesu elektronikoaren ondorioetarako, betiere erregistratzaileak hura egiaztatu ondoren. Edozelan ere, kalifikazioaren xedea aurkeztutako dokumentu irakurgarria izango da, eta fitxategi egituratua elementu osagarri bat izango da, halako moldez non, haien artean desadostasuna egonez gero, dokumentua lehenetsiko den.

---

²³⁰ BOEren 58. zenbakian, 1946ko otsailaren 27ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1946-2453>

²³¹ Maiatzaren 8ko 11/2023 Legearen 36.17 artikulua emandako idazkera; izan ere, lege horren bidez egiten da Europar Batasunaren zuzentarauen transposizioa produktu eta zerbitzu jakin batzuen irisgarritasunaren arloan, kualifikazio handiko pertsonen migrazioarenean, tributuen arloan eta notario- eta erregistro-jarduketan digitalizazioaren arloan, eta aldatzen da 12/2011 Legea, maiatzaren 27koa, kalte nuklearren edo material erradioaktiboek eragindako kalteen ondoriozko erantzukizun zibilari buruzkoa (BOE, 110. zenbakia, 2023ko maiatzaren 9ko alea).

Idazkera berria 2024ko maiatzaren 9an jarriko da indarrean, lege beraren azken xedapenetako hamazortzigarrenaren 6. apartatuak xedatu duen legez.

7.1.2. 48/1960 Legea, uztailaren 21ekoa, Aire Nabigazioari buruzkoa²³²

V. KAPITULUA Aireontzien matrikula-erregistroa

33. artikulua

Aireontziari eragiten dioten egintza eta kontratuak Merkataritza Erregistroan inskribatzeko, gai horretan indarrean dauden lege eta erregelamenduak bete beharko dira.

Notarioek eta erregistratzaileek, egiletsi, kalifikatu eta Merkataritza Erregistroan inskribatzeko, euren erantzukizunpean, itzulpen ofiziala alde batera utz dezakete, baldin eta badakite dokumentuak idatzita dauden hizkuntza.

---

²³² BOEren 176. zenbakian, 1960ko uztailaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1960-10905>

7.1.3. Espainiako Konstituzioa, 1978ko abenduaren 6koa²³³

ATARIKO TITULUA

3. artikulua

1. Gaztelania da Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala. Espainiar guztiek dute gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea.
2. Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango dira haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritik.
3. Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna kultura-ondarea da, eta ondare horrek errespetu eta babes berezia izango du.

---

²³³ <https://www.boe.es/buscar/pdf/1978/BOE-A-1978-31229-consolidado.pdf>

Hemen ageri den idazkera Espainiako Senatuak 2004. urtean egindako argitalpen eleaniztunetik hartuta dago: *Constitución española / Espainiako Konstituzioa / Constitució espanyola / Constitución española / Constitució espanyola*.

**7.1.4. 85/1978 Legea, abenduaren 28koa,
Indar Armaturen Errege Ordenantzei
buruzkoa ²³⁴**

**BIGARREN TRATATUA
Agindu bereziak**

**IV. TITULUA
Militarraren eginkizunak**

Agintariari laguntza eta aholkularitza ematea

118. artikulua

Jasotzaileen inguruabarrak kontuan hartuko ditu idazten dituen dokumentu guztietan, behar bezala interpreta daitezten, zehaztasun-, argitasun- eta laburtasun-printzipioei jarraituz.

**HIRUGARREN TRATATUA
Eginbehar eta eskubideak**

**V. TITULUA
Militarraren eginbehar eta eskubideak**

Izaera militarreko eginbehar eta eskubideak

187. artikulua

Zerbitzu-ekitaldi eta -harremanetan, Indar Armatuetakoa kideek gaztelania erabiliko dute, estatuko hizkuntza ofiziala.

Jarduera militar konbinatuetan edo beharrian teknikoengatik, beste hizkuntza batzuk erabili ahal izango dira.

---

²³⁴ BOEren 11. zenbakian, 1979ko urtarrilaren 12ko alean, argitaratua.

7.1.5. 1/1979 Lege Organiko Orokorra, irailaren 26koa, Espetxeei buruzkoa²³⁵

II. TITULUA Espetxe-erregimena

VIII. KAPITULUA Komunikazio eta bisitak

51. artikulua

Bat. Barneratuek baimena izango dute komunikazioak aldian-aldian izateko ahoz eta idatziz, euren hizkuntzan, bai senitartekoekin, bai lagunekin, bai espetxe-lankidetzako organismo eta instituzioen ordezkari egiaztatuekin, salbu eta inkomunikazio judiziala dagoenetan.

[...]

---

²³⁵ BOEren 239. zenbakian, 1979ko urriaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1979-23708>

7.1.6. 2/1979 Lege Organikoa, urriaren 3koa, Konstituzio Auzitegiari buruzkoa²³⁶

VII. TITULUA Prozedurari buruzko xedapen erkideak

80. artikulua

Botere Judizialaren Lege Organikoaren eta Prozedura Zibilaren Legearen manuak aplikatuko dira, lege honen osagarri gisa, gai hauei dagokienez: epaiketan agertzea, errekusazioa eta abstentzioa, egintzen publikotasuna eta forma, komunikazioak eta jurisdikzio-laguntzazko egintzak, egun eta ordu baliodunak, epe-zenbaketa, deliberatzea eta bozketa, iraungitzea, uko-egitea eta atzera-egitea, hizkuntza ofiziala eta auzi-gelako polizia.

[...]

---

²³⁶ BOEren 239. zenbakian, 1979ko urriaren 7ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1979-23709>

Bertsio honen oinarria: <http://www.iusplaza.com/eu/arloak/konstituzio-zuzenbidea/legeria/2-1979-lege-organikoa-1979ko-urriaren-3koa-konstituzio-azitegiari-buruzkoa>

7.1.7. 50/1981 Legea, abenduaren 30ekoa, Fiskaltzaren Estatutu Organikoa arautzen duena²³⁷

II. TITULUA

Fiskaltzaren organoez eta hura informatzen duten printzipioez

I. KAPITULUA

Antolaketaz, eskumenez eta plantaz

18. artikulua

Fiskaltzak eratu eta antolatuko dira, erregela hauen arabera:

[...]

Hiru. Autonomia-erkidegoetako fiskaltzak eta probintzietako fiskaltzak fiskalburuak zuzenduko ditu; fiskaltza horietan guztietan egongo dira fiskalordea; fiskal dekanook, fiskaltzen neurrien eta lan-kopuruaren arabera fiskaltzak behar den moduan jarduteko beharrezkoak direnak, eta plantillak zehazten dituen gainerako fiskalak. Justiziaren arloan eskumena duten autonomia-erkidegoetan autonomia-erkidegoko fiskal nagusiari laguntzeko unitateak sortu ahal izango dira, zeinetan sartu ahal izango baitira autonomia-erkidegoko funtzionarioak, zertarako eta gai hauetan laguntza eta urgazpena emateko: estatistika, informatika, atzerriko hizkuntzen itzulpena, langileen kudeaketa edo estatutu honen arabera fiskalei esleituta ez dauden beste guztiak. Autonomia-erkidegoko fiskal nagusiari dagokio beraren lurralde-eremuko fiskaltzek antolaketa eta funtzionamendurako dituzten beharriaz buruzko txostenak egitea, eskuarte informatikoen, teknologia berrien eta gainerako eskuarte materialen inguruan.

[...]

---

²³⁷ BOEren 11. zenbakian, 1982ko urtarrilaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1982-837>

III. TITULUA

Estatuko fiskal nagusiaz, autonomia-erkidegoetako fiskal nagusiez eta karrera fiskalaz

II. KAPITULUA

Karrera fiskalaz, hura osatzen duten kategoriez eta karrerako destinoak betetzeaz

36. artikulua

Sei. Hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoetan egoitza duten fiskaltzetako plazak betetzeko, merezimendu erabakigarria izango da hizkuntza horren ezagutza egiaztatzea erregelamenduz ezartzen diren irizpideen arabera.

7.1.8. 3/1984 Lege Organikoa, martxoaren 26koa, Legegintzako Herri-ekimena arautzen duena²³⁸

HITZAURREA

[...]

Behin proposamena onartuta, sinadurak biltzeko prozedura hasten da; prozedura hori plegu tradizioaletan egin ahal izango da; pleguok gaztelaniaz edo estatuaren lurraldeetako hizkuntza koofizialekin batera idatzi ahal izango dira. Sinadurak bide elektronikoz ere bildu ahal izango dira, baldin eta bermatzen bada legegintzako herri-ekimena sinatzen duen herritarraren benetako borondatea.

[...]

8. artikulua.— Sinadurak biltzeko pleguak

[...]

Pleguek gaztelaniaz idatzita egon beharko dute. Sinadurak biltzen badira hizkuntza koofizial bat duen autonomia-erkidego batean, orduan gaztelaniarekin batera beste hizkuntza koofizial hori erabili ahal izango da.

[...]

---

²³⁸ BOEren 74. zenbakian, 1984ko martxoaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1984-7249>

7.1.9. 7/1985 Legea, apirilaren 2koa, Toki- araubidearen Oinarriak arautzen dituena²³⁹

II. TITULUA Udalerria

I. KAPITULUA Lurraldea eta biztanleria

14. artikulua

2. Udalerrien izena, ondorio guztietarako, gaztelaniazkoa, bakoitzaren autonomia-erkidegoan ofiziala den beste edozein espainiar hizkuntzatakoa edo bietakoa izan daiteke.

VII. TITULUA Toki-erakundeen zerbitzuko langileak

III. KAPITULUA Gaikuntza nazionaleko funtzionarioak hautatzea eta prestatzea, eta plazak betetzeko sistema

99. artikulua

1. [...]

Toki-korporazioek onetsiko dituzte lehiaketaren oinarriak, eta bakoitzaren autonomia-erkidegoak zehaztuta ezar ditzakeen berariazko merezimenduak sartuko dituzte, baita autonomia horretako berezko hizkuntza ofiziala jakitea ere, autonomia bakoitzeko legerian aurreikusitako moduan.

[...]

Administrazio Publikoen Ministerioak, osagarri moduan, urtero egingo du deialdia lehiaketa bidez bete beharreko gaikuntza nazionaleko toki-administrazioko funtzionarioentzat gordetako lanpostu hutsak betetzeko, merezimendu orokorren eta autonomia-erkidegoetako balioespenen arabera eta hizkuntza-eskakizunari buruz autonomia-erkidegoekin bat etorritik, lanpostuok egoera hauetako batean aurkitzen badira:

a) Lanpostuok hutsik egonik, lehiaketa arruntean toki-korporazioek horietarako deialdirik egin ez badute.

b) Lehiaketa arruntean deialdia egin arren, lanpostuok inork ere bete ez baditu.

---

²³⁹ BOEren 80. zenbakian, 1985eko apirilaren 3ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-5392>

Bertsio

honen

oinarria:

http://www.ivap.euskadi.eus/contenidos/informacion/legedia_euskaraz/eu_3818/adjuntos/Administrazi-o-zuzenbidea/Toki-araubidearen_oinarriak_arautzen_dituena.pdf

c) Lehiaketa arruntean sartu arren, toki-korporazioak beste arrazoi batzuk medio esleitu gabe utzi baditu.

d) Toki-korporazioek sartzeko berariaz eskatutakoak, nahiz eta lehiaketa arrunterako deialdiaren ondoren bete gabe gelditutakoak izan. Baterako deialdian lanpostu berriak sartzeko eskabidea korporazioko lehendakariak egingo du eta Administrazio Publikoen Ministerioko Toki Administrazioarako Zuzendaritza Nagusiari bidaliko dio.

[...]

7.1.10. 6/1985 Lege Organikoa, uztailaren 1ekoa, Botere Judizialari buruzkoa²⁴⁰

III. LIBURUA

Epaitegi eta auzitegien araubidea

II. TITULUA

Epaitegi eta auzitegiak osatzeko modua

IV BIS KAPITULUA

Neurri indargarriak organo judizialen titulartasunean

216 bis 3 artikulua

2. Zerbitzu-eginkizun bererako zenbait eskatzaile daudenean, gobernu-sala eskudunak inguruabar hauek balioetsi beharko ditu egokien deritzonari lehentasuna ematean:

[...]

d) Zerbitzu-eginkizuna egin beharreko autonomia-erkidegoko zuzenbide edo hizkuntza eta zuzenbide substantibo propioak ezagutzea.

III. TITULUA

Jarduketa judizialak

I. KAPITULUA

Ahozotasuna, publikotasuna eta hizkuntza ofiziala

231. artikulua

1. Jarduketa judizial guztietan, epaileek, magistratuek, fiskalek, idazkariak eta epaitegi eta auzitegiak gainerako funtzionarioek gaztelania erabiliko dute, estatuko hizkuntza ofiziala baita.

2. Orobat, autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofiziala erabili ahal izango dute epaileek, magistratuek, fiskalek, idazkariak eta epaitegi eta auzitegiak gainerako funtzionarioek, baldin eta aldeetako bat ere aurka agertzen ez bada, hizkuntza hori ez dakiela eta horrek defentsa-gabezia sor dezakeela argudiatuz.

3. Aldeek, haien ordezkariak eta haiek zuzentzen dituztenek nahiz lekuko eta perituek erabili ahal izango dute jarduketa judizialak egiten diren autonomia-erkidegoan orobat ofiziala den hizkuntza, ahozko zein idatzizko adierazpenetan.

4. Autonomia-erkidego bateko hizkuntza ofizialean egindako jarduketa judizialek eta aurkeztutako dokumentuek balio eta eraginkortasun osoa izango dute, gaztelaniara itzuli beharrik gabe. Ondorioak izan behar badituzte autonomia-

---

²⁴⁰ BOEren 157. zenbakian, 1985eko uztailaren 2ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-12666>

Bertsio honen oinarria: <https://www.ehu.eus/documents/2660428/2799934/Legeak16.pdf>

erkidegoko organo judizialen jurisdikziotik kanpo, itzuli egingo dira ofizioz, non eta ez den berezko hizkuntza ofizial bera duen beste autonomia-erkidego bat. Orobat itzuliko dira jarduketak legeek hala xedatzen dutenean edo aldeek defentsa-gabezia alegatuta eskatzen dutenean.

5. Ahozko jarduketetan edo zeinu-hizkuntzan egindako jarduketetan, interprete bat gaitu ahal izango da lege prozesal aplikagarrian xedatutakoarekin bat etorriz.

[...]

IV. LIBURUA

Epaile eta magistratuak

I. TITULUA

karrera judiziala eta destino-betetzeak

II. KAPITULUA

Sarrera eta iguera karrera judizialean

311. artikulua

1. [...]

Hizkuntza ofizial bat baino gehiago edo zuzenbide zibil propioa duten autonomia-erkidegoetan, lege honetan halakoetarako ezarri diren aurreikuspenak aplikatuko dira plaza horiek betetzean.

V. KAPITULUA

**Epaitegietan, entzutegietan eta justizia-auzitegi nagusietan
plazak betetzea**

341. artikulua

1. Zuzenbide Zibil Berezia edo Forala edo berezko hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoetan justizia-auzitegi nagusietako eta entzutegietako presidente-postuak betetzeko, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiak merezimendutzat hartuko du zuzenbide zibil berezi edo foru-zuzenbide zibil horien espezializazioa eta erkidegoko berezko hizkuntza jakitea.

2. Erregelamendu bidez zehaztuko dira autonomia-erkidego horietako hizkuntza-ezagutzari buruzko balioespen-irizpideak eta Zuzenbide Zibil Berezia edo Forala, haien lurraldeko jurisdikzio-organoetarako lehiaketetan lehentasunezko merezimendu gisa.

VI BIS KAPITULUA

Lurralde-atxikipeneko epaileak

347 bis artikulua

7. Hizkuntza ofizial bat baino gehiago edo berezko zuzenbide zibila duten autonomia-erkidegoetan, lege honetan halakoetarako ezarri diren aurreikuspenak aplikatuko dira plaza horiek betetzean.

IV. TITULUA

Aldi baterako betetze-araubideko epaileak

431. artikulua

2. Lehentasuna izango dute ondorengo baremoaren arabera merezimendu gehien biltzen dutenek, ez badago egokitasunik eza dakarren bestelako inguruabarrik:

f) Berezko zuzenbidea edo berezko hizkuntza eta zuzenbidea dituzten autonomia-erkidegoetan, merezimendutzat joko da haiek jakitea.

V. LIBURUA

Justizia Administrazioko eta Bulego Judizialeko abokatuak

II. TITULUA

Justizia Administrazioko Letraduen Kidegoa

I. KAPITULUA

Estatutu pertsonala

450. artikulua

4. Berezko zuzenbide zibila, forala edo berezia eta hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoetan, horien ezagutza merezimendutzat hartuko da.

VI. LIBURUA

Justizia Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioen kidegoak eta bestelako langileak

II. TITULUA

Enplegu publikoaren eskaintza, sarrera eta lanbide-igoera

II. KAPITULUA

Justizia Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioak hautatzea

483. artikulua

2. Kidego bakoitzarentzat gaitegi bera eta egin beharreko probak berak izango dira estatuko lurralde osoan, baina eskumenak berenganatuak dituzten autonomia-erkidegoetan beste probaren batzuk ezar daitezke, bai bertako hizkuntzaren ezagutza egiaztatzeko, bai bertako zuzenbide zibil foral edo bereziaren ezagutza egiaztatzeko. Proba horiek hautazkoak izango dira, eta ezein kasutan ez dira kanporatzaileak izango; ezartzen den baremoaren arabera hartuko da kontuan proba horietako puntuazioa, kasuko autonomia-erkidegoaren barruan destinoa esleitzearen ondorioetarako eta ez bestetarako.

VII. TITULUA

Lanbide-jardueraren antolamendua

521. artikulua

3. Honako zehaztapen hauek agertu behar dute, nahitaez, lanpostu-zerrendetan:

B) Postu-mota. Lege honi dagokionez, bi sailetan sailkatzen dira postuak: generikoak eta banakotuak.

[...]

Postu banakotuak dira: egitura organikoan bereizirik daudenak eta banan-banan esleituriko ataza edo eginkizunak bete beharra dakartenak. Horri dagokionez, berezko hizkuntza duten autonomia-erkidegoetan, hizkuntza hori jakin beharra, postuaren banakotasunaren elementu funtsezko izatekotan, lanpostu-zerrendetan postuari esleituriko eginkizun zehatz batzuegatik izango da.

[...]

4. Gorago adierazitako betekizunez gainera, honako hauek jaso daitezke lanpostu-zerrendetan:

3) Autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofiziala jakitea, ahoz eta idatziz, hizkuntza ofizial hori aintzatetsia duten autonomia-erkidegoetan.

VIII. TITULUA

Lanpostuak betetzea eta mugikortasuna

530. artikulua

Eskumenak berenganatuak dituzten autonomia-erkidegoetako lanpostuetarako deialdietan, erkidegoak berezko hizkuntza ofiziala baldin badu, merezimendutzat hartuko da hizkuntza hori jakitea, ahoz eta idatziz. Zenbait postutan, sartzeko ezinbesteko betekizuntzat hartu ahal izango da hori, bete beharreko eginkizunen izaerak hala eskatzen duenean eta lanpostu-zerrendetan hala ezarrita dagoenean.

IX. TITULUA

Diziplina-erantzukizuna

536. artikulua

Faltak oso astunak, astunak eta arinak izan daitezke.

a) Falta oso astuntzat joko dira:

[...]

2. Diskriminazioa dakarren edozein jarduketa, edozein dela ere diskriminazioaren zioa: sexua, arraza, erlijioa, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo auzotasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

VIII. LIBURUA

Botere Judizialaren Kontseilu Nagusia

I. TITULUA

Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiaren eskudantziak

563. artikulua

2. Orobat jasoko da memoria horretan ere kapitulu batzuk sartuko dira eremu hauen inguruan:

c) Hizkuntza koofizialek justizian duten erabilerari buruzko txostena, bereziki epaile eta magistratuek euren eginkizunetan dihardutela egiten duten erabilerari dagokionez.

7.1.11. 11/1988 Legea, maiatzaren 3koa, Produktu Erdieroaleen Topografien Babes Juridikoari buruzkoa²⁴¹

4. artikulua.— Erregistroa

1. [...]

Hala eskabideak nola Jabetza Industrialaren Erregistroan aurkeztu beharreko gainerako dokumentuek gaztelaniaz idatzita egon beharko dute. Beste hizkuntza ofizial bat duten autonomia-erkidegoetan, halako dokumentuak beste hizkuntza horretan idatzi ahalko dira eta gaztelaniarako itzulpenarekin batera joango dira; itzulpen hori kautotzat hartuko da hizkuntza baten eta bestearen artean zalantzak egonez gero.

[...]

---

²⁴¹ BOEren 108. zenbakian, 1988ko maiatzaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1988-11074>

7.1.12. 2/1989 Lege Organikoa, apirilaren 13koa, Prozesal Militarra²⁴²

71. artikulua

Jarduketa judizial guztietan, organo judizial militarretako kideek eta Fiskaltza Juridiko Militarreko kideek gaztelania erabiliko dute, estatuaren hizkuntza ofiziala baita.

Aldeek, haien ordezkariak eta haiek zuzentzen dituztenek nahiz lekuko eta perituek, gaztelaniaz gainera, erabili ahal izango dute jarduketa judizialak egiten diren autonomia-erkidegoan orobat ofiziala den hizkuntza, ahozko zein idatzizko adierazpenetan. Adierazpenotan esku hartzen dutenetako baten batek alegatzen badu ez dakiela autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza, aldez aurretik ohartaraziko du hori, zertarako eta organo judizialak interprete gisa gaitu dezan erabilitako hizkuntza dakien edonor, honek zin edo hitz egin ondoren.

Autonomia-erkidego bateko hizkuntza ofizialean egindako jarduketa judizialek eta aurkeztutako dokumentuek balio eta eraginkortasun osoa izango dute hango lurraldean. Hori gorabehera, gaztelaniara itzuliko dira ofizioz.

---

²⁴² BOEren 92. zenbakian, 1989ko apirilaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1989-8712>

7.1.13. 7/1991 Legea, martxoaren 21ekoa, «Cervantes» Institutua sortzen duena²⁴³

ZIOEN AZALPENA

Atzerrian iraunkortasunez eta modu aktiboan egotea herrialde aurreratuenen helburu estrategikoa da. Hizkuntzaren ezagutzaren zabalkundea eta kulturaren hedapena eta eragina estatuaren kanpo-ekintzari koherentzia eta zentzua ematea ahalbidetzen duten tresnak dira, bereziki historia luzeko, hizkuntza unibertsaleko eta kultura zaharreko estatuei dagokienez. Kulturak eta hizkuntzak norberaren identitatearen zantzurik sakonenak biltzen dituzte, sentsibiltate berezia islatzen dute, eta errealitatearen nolabaiteko ikuskera sortzen dute, bateratua eta plurala aldi berean.

Haien zabalkundeari eta kalitatea handitzeari eskainitako ahaleginek lagundu egiten dute herrialdeak munduan duen irudia zehazten eta proiektatzen, trukeak errazten dituzte, baita ekonomikoak eta komertzialak ere, eta elkar ulertzeko eta ezagutzeko harremanetan oinarritutako mundua eraikitzen laguntzen dute.

Espainiak munduko hizkuntzarik hedatuenetako bat du bere hizkuntzen artean, eta gaur egun erkidego kultural eta linguistikoko handi batek, hispaniar erkidegoak, partekatzen duen lehen mailako altxor kulturala du. Gaur egun, hainbat faktorek azaltzen dute zergatik den gero eta handiagoa gaztelania ikasteko eskaera eta gure kultura erkide eta askotarikoaren ezagutza. Horrelaxe bizitu eta indartu da erkidego gaztelaniaduna, zeinean Espainiak leku berezia duen, edo nazioarteko esparruan zeregin esanguratsua pixkanaka berreskuratzea.

Hain egoera onari erantzuteko, orain arte egindako ekintzak baino erabakigarriagoak egin behar dira. Horietako bat da organismo espezializatu bat abian jartzea, espainieraren ezagutzari beste bultzada bat emateko gai izango dena kantitatean eta kalitatean. Lege honek, asmo horrekin, Cervantes Institutua sortzen du. Gure inguruko herrialdeetako instituzio prestigiotsuen antzera, Cervantes Institutuak helburu nagusitzat hartuko du espainiera zabaltzea, eta Estatuaren kanpo-ekintzaren esparru orokorrean txertatuko du. Bere kabuz jardungo du edo orain arte Administrazioko beste organo batzuek eta, bereziki, Kanpo Arazoetako, Hezkuntzako eta Zientzia eta Kulturako ministerioek arlo horretan izan dituzten eskumenak koordinatuko ditu.

Zuzenbide publikoko erakunde gisa eratzeak aukera emango dio beharrezko autonomia izateko, eta haren jarduerak ordenamendu juridiko pribatuari lotuta egoteak erraztu egingo du kudeaketa-modu eta -teknika eraginkorrak, malguak eta ezinbestekoak hartzea askotariko herrialdeetan eta egoera aldakor eta heterogeneoetan jardun behar duen organismo batean. Estatuako Administrazioarekin duen loturaren bidez, Kanpo Arazoetako Ministerioari atxikitzen zaio, eta hirugarren herrialdeen aurrean bermatuko du ematen dituen irakaskuntzen egiaztapena, eta bermatuko du haien zuzkidura materiala, irakasleen gaikuntza eta metodo pedagogikoen egokitasuna. Beste alde batetik, gaur egun Administrazio Publikoko beste organo batzuen mende dauden eta atzerrian helburu berberak dituzten zentroak Institutuan integratzeak ekintza-batasuna eta baliabideen kudeaketa hobea bultzatuko ditu.

---

²⁴³ BOEren 70. zenbakian, 1991ko martxoaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1991-7354>

Cervantes Institutuak arreta berezia eskainiko die hispanistei, gaztelaniako filologo zein irakasleei, hizkuntzaren eta kulturaren ezagutzan eta zabalkundean bitartekari nagusiak direlako. Horrez gain, kulturarekiko eta hizkuntzarekiko interesa bere zentroak dauden herrialdeetako herritar guztiei zabaldu nahi die, bere ekintza gizarte osoarengan irradiatzen saiatuz. Bide horretatik, Espainiaren irudi jakin bat transmititzen eta definitzen lagunduko du, zeinak ondare historiko aberatsaren pertzepzioa eta Espainiako gizarte modernoaren ezaugarriak uztartuko dituen. Edozein une da egokia horrelako atazei ekiteko. Gaur egun, aukera are argiagoa da, nazioarteko egoera lasaitu egiten delako eta nazioen arteko lankidetzak are bultzada handiagoa hartzen duelako. Eta une bakar batek ere ezingo luke 1992ko bezperetakoa baino indar sinboliko handiagorik lortu, Nebrijaren Gramatika argitaratu zeneko eta gaztelania hizkuntza unibertsal bihurtu zeneko V. mendeurrena.

I. TITULUA

Izaera eta eginkizunak

1. artikulua

Espainiako errege-erreginen goi-babesaren pean, Cervantes Institutua sortzen da espainiera sustatzeko eta zabaltzeko, Aurrekontuen Lege Orokorraren 6.5) artikuluan aurreikusitako zuzenbide publikoko erakunde gisa.

2. artikulua

Cervantes Institutua irabazi-asmorik gabeko erakunde publikoa da, nortasun juridiko propioa eta bere xedek betetzeko jarduteko gaitasuna ditu, eta bere jarduerak ordenamendu juridiko pribatura egokituko ditu.

Institutua Kanpo Arazoetako Ministerioari atxikita egongo da. Lege honek eta lege hau garatzen duten xedapenek, Aurrekontuen Lege Orokorrak eta aplikagarri zaizkion ordenamendu juridikoko gainerako xedapenek eraenduko dute.

3. artikulua

1. Cervantes Institutuaren xedek dira:

a) Espainieraren irakaskuntza, ikasketa eta erabilera mundu osoan sustatzea, eta jarduera horien zabalkundea eta kalitatea hobetzen lagunduko duten neurri eta ekintza guztiak sustatzea.

b) Kultura atzerrian zabaltzen laguntzea, Estatuko Administrazioako gainerako organo eskudunekin koordinatuta.

2. Cervantes Institutuak arreta berezia jarriko dio, bere jardueretan, erkidego gaztelaniaduneko herrialde eta herrietako hizkuntza- eta kultura-ondare erkideari.

4. artikulua

Bere helburuak betetzeko, Cervantes Institutuak jarduera hauek egin ahal izango ditu, bere ekimenez edo hirugarrenekin elkarlanean:

1. Espainiera irakasteko zentroak sortu, eta ikastaroak sustatu eta antolatzea.

2. Espainieraren ezagutza egiaztatzeko probak antolatzea, Hezkuntza eta Zientzia Ministerioak emandako diploma ofizialak lortzeko, ministerio horrek araututako moduan.

3. Hainbat ekintza sustatzea eta aurrera eramatea, hala nola espainiera hedatzea helburu dutenak, bereziki komunikabide sozialez eta ikus-entzunezkoen baliatuta; irakasleak prestatzera zuzendutakoak, eta hizkuntzaren irakaskuntzan laguntzeko materiala argitaratzera bideratutakoak.

4. Espainieraren eta haren irakaskuntzaren ikerketa sustatzea, eta hispanistei eta atzerriko ikerketa-zentroi laguntzeko eta haiekin lankidetzan aritzeko organo gisa jardutea.

5. Institutuaren xedeekin bat datozen kultura-jarduerak egitea, haien adierazpen guztietan.

6. Unibertsitate eta beste instituzio batzuekin –publikoak nahiz pribatuak, estatukoak nahiz atzerrikoak– hitzarmenak eta, hala dagokionean, lankidetzako protokoloak sinatzea.

7. Institutuaren xedeak betetzera zuzendutako beste jarduera batzuk gauzatzea.

5. artikulua

Cervantes Institutuak estatuaren kanpo-ekintzaren esparru orokorrean jardungo du, eta bere jarduerak administrazio publikoek edo Institutuaren xedeetara bideratutako beste edozein instituziok egiten dituzten guztiekin koordinatuko ditu.

II. TITULUA

Artezkaritza-organoak

6. artikulua

Cervantes Institutuaren artezkaritza-organoak hauek dira: Patronatua, Administrazio Kontseilua eta zuzendaria.

7. artikulua

1. Patronatuko ohorezko presidentetza erregeari dagokio.

2. Patronatuko presidentetza betearazlea Gobernuko presidenteari dagokio, eta patronatuko kideak honako hauek izango dira:

a) Kanpo Arazoetako, Hezkuntza eta Zientziako, eta Kulturako ministroak.

b) Administrazio Kontseiluko presidentea eta presidenteordeak.

c) Institutuko zuzendaria.

d) Hogeita bost kide, erkidego gaztelaniaduneko letren eta kulturaren ordezkari gisa, bereziki Espainiako Errege Akademiarenak, Espainiaren eta beste Errege Akademiarenak, Espainiar Hizkuntzaren Akademiarenak, Batzorde Iraunkorrenak, unibertsitateenak, eta beste gizarte-instituzio batzuenak.

Erregelamendu bidez zehaztuko da zein kidek izan behar duen berezko kide, haien kargua dela-eta. Gainerakoa Gobernuak izendatuko du sei urteko aldirako, eta erdibana berrituko da hiru urtean behin.

e) Institutuko idazkari nagusia; Patronatuko idazkari ere izango da, eta hitza izango du, baina botorik ez.

3. Patronatuari dagokio Institutuaren jardueren plan orokorrak eta urteko memoria ezagutzea, haiek onetsi aurretik, eta jarduteko lehentasunak proposatzea, bai eta

Institutuaren funtzionamendua hobetzen eta xedeak betetzen lagun dezaketen ekimen guztiak proposatzea ere.

8. artikulua

1. Hauek dira Administrazio Kontseiluko kideak:

a) Presidente; Kanpo Arazoetako Ministerioko Nazioarteko Lankidetzarako eta Iberoamerikarako estatu-idazkaria izango da kargu hori izango duena. Kalitateko botoa izango du.

b) Bi presidenteorde: Hezkuntza eta Zientzia Ministerioko idazkariordea eta Kultura Ministerioko idazkariordea.

c) Kontseilari bi, Gobernuak bere ordezkari izendatuko dituenak, behin Patronatuak proposamena egin eta gero.

d) Lau kontseilari, Gobernuak bere ordezkari izendatuko dituenak, behin Kanpo Arazoetako Ministerioak, Hezkuntza eta Zientzia Ministerioak, Kultura Ministerioak eta Ekonomia eta Ogasun Ministerioak behin proposamena egin eta gero.

e) Institutuko zuzendaria.

f) Institutuko idazkari nagusia, zeina Patronatuko idazkari ere izango baita; hitza izango du, baina botorik ez.

2. Hauek dagozkio Administrazio Kontseiluari:

a) Institutuaren jarduera-plan orokorrak, eta laguntzen eta dirulaguntzen programak onestea, baita horiek emateko oinarrizko irizpideak ere.

b) Institutuaren urteko aurrekontuaren aurreproiektua onestea.

c) Urteko memoria onestea.

d) Hitzarmenak eta protokoloak sinatzeko oinarrizko irizpideak zehaztea.

e) Fundazio edo irabazi-asmorik gabeko erakundeen sorrera proposatzea Kanpo Arazoetako Ministerioari, Gobernuak onets dezan, beste estatu batzuetako legeriaren babesean, bere xedeak hobeto betetzeko beharrezkoa denean.

f) Txostena egitea Institutuko zuzendaria eta idazkari nagusia izendatzeko proposamenari buruz.

g) Oro har, Institutuak behar bezala funtzionatzen duela zaintzea, betiere berak esleituta dituen xedeei dagokienez.

9. artikulua

1. Ministroen Kontseiluak izendatuko du zuzendaria, Hezkuntza eta Zientziako ministroaren ekimenez, behin Kanpo Arazoetako, Hezkuntza eta Zientziako, eta Kulturako ministroek batera proposatuta.

2. Zuzendariari honako hauek dagozkio:

a) Institutua eta Institutuko langileak zuzentzea.

b) Institutuaren jarduketa-plan orokorrak eta Administrazio Kontseiluaren erabakiak proposatzea eta exekutatzea.

c) Erakundearen ordezkaritza eta kanpo-harreman teknikoaren zuzendaritza, bai eremu nazionalan, bai nazioarteko eremuan.

d) Organismoaren jardueren urteko memoria egitea eta Institutuaren aurrekontuaren aurreproiektu-proposamena Administrazio Kontseiluari aurkeztea.

e) Hitzarmenak eta protokoloak formalizatzea.

f) Erakundearen izenean kontratazioak egitea, bai eta gastuen erabilera baimentzea eta ordainketak agintzea ere, indarrean dagoen legerian ezarritakoaren arabera.

g) Institutuak eman beharreko laguntzak eta dirulaguntzak ematea.

3. Kanpo Arazoetako ministroak izendatuko du Institutuko idazkari nagusia, behin zuzendariak proposamena egin eta Administrazio Kontseilua entzun eta gero. Lege honetan aurreikusitako eginkizunak egitea dagokio, bai eta Institutuko zuzendariak esleitzen dizkionak ere.

III. TITULUA

Araubide ekonomikoa eta langileena

10. artikulua

1. Cervantes Institutuaren ondasunak eta bitarteko ekonomikoak honako hauek izango dira:

1) Institutuaren ondarea osatzen duten ondasunak eta balioak, bai eta ondare horretatik eratorritako produktuak eta errentak ere.

2) Estatuaren aurrekontu orokorretan urtero esleitzen zaizkion kontsignazio eta transferentziak.

3) Indarren dagoen legerian aurreikusitakoarekin bat etorritik, jasotzea egokituko litzaizkiokeen diru-sarrerak, eta beraren jardueren ondorioz sortzen direnak.

4) Pertsona publikoek edo pribatuek Institutuari ematen dizkieten dirulaguntzak, borondatezko ekarpenak, dohaintzak, jaraunspenak eta legatuak.

5) Lege- edo erregelamendu-xedapenen arabera dagokion beste edozein baliabide.

2. Cervantes Institutuak lortzen dituen soberakinak haren jardueretarako erabiliko dira.

11. artikulua

1. Cervantes Institutuak aurrekontu-aurreproiektu bat egingo du urtero Ogasun eta Administrazio Publikoen Ministerioak zehaztutako egiturarekin, eta hari igorriko dio Kanpo Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioaren bitartez, Gobernuaren erabaki bidez onets dezaten eta, ondoren, Gorte Nagusietara igortzeko; aurreproiektu hori Estatuaren aurrekontu orokorren barruan sartuko da eta administrazio zentralen aurrekontuekin kontsolidatuko da.

Aurrekontu hori mugatzailea izango da zenbateko osoari dagokionez, eta zenbateslea izango da kredituak kategoría ekonomikoetan banatzeko; langileen gastuei dagozkienek, baina, izaera mugatzailea eta loteslea izango dute zenbateko osoagatik, eta dirulaguntza izendunen eta protokolo eta ordezkarietako arteak, berriz, izaera mugatzailea eta loteslea, ezartzen diren sailkapen ekonomikoaren maila edozein dela ere.

2. Ogasun eta Administrazio Publikoen ministroak baimenduko ditu aurrekontuaren zenbateko osoa aldatu gabe langileen gastuak dakartzaten

aldaketak. Zenbateko osoa aldatzen ez duten gainerako aldaketak Institutuko zuzendariak baimenduko ditu.

Institutuko zuzendariak zenbateko osoan eragiten duten aldaketak baimenduko ditu, baldin eta ez badute eragiten langileen gastuan, aurrekontu osoaren 100eko 5etik gorakoak ez badira, eta ekitaldian lortutako diru-sarrerara handiagoen bidez finantzatzen badira. Ministroen Kontseiluaren eskumena izango da zenbateko osoaren aldaketak baimentzea aurrekontu osoaren 100eko 5etik gorakoak direnean. Zenbateko osoa aldatzen duten gainerako aldaketak Ogasun eta Administrazio Publikoen ministroak baimenduko ditu.

Aurreko paragrafoan aipatutako aldaketak metatu ondoren zenbatuko dira.

3. Cervantes Institutuko Administrazio Kontseiluak ondokoa egiteko baimena du, Institutuko idazkari nagusiak proposatuta:

a) Lanpostuen zerrenda eta langileen ordainsari-araubidea onestea, aplikatu daitezkeen lege-baldintzei jarraikiz.

Ogasun eta Administrazio Publikoen Ministerioak Cervantes Institutuko langile desplazatuentzat baimendutako desplazamendu-osagarriak eta erosteko ahalmenaren indizekoak aplikatzea Espainiatik kanpoko zentroetako zuzendariei, kalte-ordain moduan.

b) Institutuko jardueren prezioak finkatzea.

4. Institutuaren kontabilitateak erregelamenduz xedatutako arauak beteko ditu.

5. Kontuen Auzitegiari haren lege organikoak emandako eskumenei kalterik egin gabe, Cervantes Institutuaren kudeaketa ekonomiko eta finantzarioaren barne-kontrola egingo du Estatuko Administrazioko Kontu-hartzailetza Nagusiak; beraz auditoria publiko gisa egingo du Aurrekontuen azaroaren 26ko 47/2003 Lege Orokorrak xedatutako moduan.

12. artikulua

1. Cervantes Institutuko langileak Lan Zuzenbidearen arauen mendean arituko dira, eta, hala dagokionean, kontratazioa egiten den herrialdeetan indarrean dagoen arauen mendean.

2. Zerbitzu berezien egoera aitortu ahal izango zaie Cervantes Institutuan lan egitera igarotzen diren funtzionarioei.

3. Cervantes Institutuaren mendeko irakasleek gaztelania atzerritarrei irakasteko titulazio eta prestakuntza didaktiko egokia izan beharko dute.

Xedapen gehigarriak

Lehenengoa

Cervantes Institutua eratzeko beharrezkoak diren eskualdaketa, egintza eta eragiketa guztiek ez dute tributurik ordaindu beharko.

Bigarrena

1. Patronatua hiru hilabeteko epean eratu beharko da, Institutuaren Erregelamendua indarrean jartzen denetik zenbatzen hasita.

2. Lege hau indarrean jarri eta hiru hilabeteko epean, 8. eta 9. artikuluetan aurreikusitako zuzendaritza-organoak izendatu behar dira, eta Administrazio

Kontseilua eratu behar da; kontseilu horretara bilduko dira Patronatuak lehenengo bileran proposatu beharko dituen kideak.

Hirugarrena

1. Lege hau indarrean jarri eta sei hilabeteko epean, Gobernuak Administrazio Kontseiluari helaraziko dio atzerrian dauden eta ministerioen eta estatuko beste organismo batzuen mende dauden zentro guztien zerrenda, baldin eta zentro horiek Institutuaren xedeekin lotuta badaude.

2. Ministroen Kontseiluak hala erabaki ondoren, eta Administrazio Kontseiluari entzun ondoren, aurreko apartatuan aipatutako ministerioek eta estatu-organismoek Cervantes Institutuari atxikiko dizkiote, baita ondareari dagokionez ere, Gobernuak egindako zerrendak dituen zentroak.

Laugarrena

Baimena ematen zaio Ekonomia eta Ogasun Ministerioari, behin ministerio eskudunak txostena egin ondoren, Cervantes Institutuari transferi diezazkion, Administrazio Zentralak eta haren mendeko zentroek aurretik garatutako bere eskumeneko jardueren erantzukizuna Cervantes Institutuak bere gain hartu ahala, jarduera edo zentro horiei unean-unean indarrean dauden gastu-aurrekontuetan esleitutako kredituak, bai eragiketa arruntak bai kapital-eragiketak.

Bosgarrena

Cervantes Institutuari agindutako eginkizunak betetzeko beharrezko bitartekoak emateko, eta laugarren xedapen gehigarrian ezarritakoa alde batera utzita, kreditu berezi hauek ematen dira:

12. atalean, Kanpo Arazoetako Ministerioa, 03 zerbitzua, azpisektoreen arteko transferentziak, 440 kontzeptua. Cervantes Institutuari, 311.008 mila pezetako zenbatekoa.

12. atalean, Kanpo Arazoetako Ministerioa, 03 zerbitzua, azpisektoreen arteko transferentziak, 740 kontzeptua. Cervantes Institutuari, 1.923.200 mila pezetako zenbatekoa.

Aurreko kreditu bereziak Espainiako Bankuaren baliabideekin edo zor publikoarekin finantzatuko dira, irailaren 23ko 1091/1988 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsitako Aurrekontuen Lege Orokorraren testu bateginaren 101. artikuluan xedatutakoaren arabera.

Azken xedapenak

Lehenengoa

Gobernuak Institutuaren Erregelamendua onetsiko du, zeinean jasoko baitira haren antolaketa eta funtzionamenduaren oinarritzko arauak.

Bigarrena

Lege hau Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunetik jarriko da indarrean.

7.1.14. 2/1992 Legea, otsailaren 28koa, Gerona eta Lérida probintziak ofizialki Girona eta Lleida izendatzen dituen²⁴⁴

1. artikulua

Egungo Gerona probintziari Girona deituko zaio ofizialki, haren tradizio historiko, kultural eta literarioaren arabera, eta haren hiriburuak legez aitortuta duen Girona izen ofizialarekin bat etorritz.

2. artikulua

Egungo Lérida probintziari Lleida deituko zaio ofizialki, haren tradizio historiko, kultural eta literarioaren arabera, eta haren hiriburuak legez aitortuta duen Lleida izen ofizialarekin bat etorritz.

Xedapen gehigarriak

Lehenengoa

Testuliburuetan, material didaktikoan eta ofizialak ez diren beste erabilera batzuetan, erabiltzen den hizkuntza gaztelania denean, dagokion toponimoa hizkuntza horretan izendatu ahal izango da.

---

²⁴⁴ BOEren 52. zenbakian, 1992ko otsailaren 29ko alean, argitaratua.

7.1.15. Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, 1992ko azaroaren 5ekoa: Espainiako Erresumak berronetsitako zatiak (2001)²⁴⁵

Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, 1992ko azaroaren 5ekoa, Espainiako Erresuman berronesteko tresna²⁴⁶

JUAN CARLOS I.ak,
ESPAINIAKO ERREGEAK

1992ko azaroaren 5ean, Espainiako Botereguztidunak, zeina horretarako modu onean eta behar zen eran izendatua izan baitzen, Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna sinatu zuen Estrasburgon; izan ere, gutun hori leku eta data berean egin zen.

Gutun horren hitzaurrea eta hogeita hiru artikulua ikusi eta aztertuta,

Konstituzioaren 94.1 artikuluan aurreikusitako baimena Gorte Nagusiek emanda,

Onetsi eta berronetsi egiten dut gutun horretan xedatzen dena, honako honen bidez onetsi eta berresten dudan legez, eta agintzen dut Gutuna bete, zaindu eta betearaziko dudala, bai eta haren zati guztietan zaindu dadila; horretarako, hura gehiago balidatu eta irmotzeko, berronespen-tresna hau luzatzea agintzen dut, zeina Nik sinatu, behar bezala zigilatu eta Kanpo Arazoetako ministroak, behean sinatuko duenak, kontrasinatu baitu, honako adierazpen hau eginaz:

«Espainiak adierazten du, artikulua horietan aurreikusten diren ondoretarako, hizkuntza erregional edo gutxitu gisa hartzen direla Euskal Herriaren, Kataluniaren, Balear Uharteren, Galiziaren, Valentziaren eta Nafarroaren autonomia-erkidegoen autonomia-estatutuetan ofizial legez aitortutako hizkuntzak.

»Era berean, Espainiak adierazten du, ondore berberetarako, hizkuntza erregional edo gutxitu gisa hartzen direla tradizioz hitz egiten diren lurraldeetako hizkuntzak baldin eta autonomia-estatutuek horiek babestu eta itzalpetzen badituzte.

»Lehenengo paragrafoan aipatutako hizkuntzei Gutunaren III. zatitik adieraziko diren xedapen hauek aplikatuko zaizkie:

»8. artikuluan:

»I. paragrafoa; apartatuak: a.i; b.i; c.i; d.i; e.iii; f.i; g; h; i.

»2. paragrafoa.

»9. artikuluan:

»1. paragrafoa; apartatuak: a.i; a.ii; a.iii; a.iv; b.i; b.ii; b.iii; c.i; c.ii; c.iii; d.

»2. paragrafoa: apartatua: a.

---

²⁴⁵ <https://www.boe.es/boe/dias/2001/09/15/pdfs/A34733-34749.pdf>

²⁴⁶ Tresna hau Estatuko Aldizkari Ofizialaren 2001eko irailaren 5ean argitaratu zen.

- »3. paragrafoa.
  - »10. artikuluan:
    - »1. paragrafoa; apartatuak: a.i; b; c.
    - »2. paragrafoa; apartatuak: a; b; c; d; e; f; g.
    - »3. paragrafoa; apartatuak: a; b.
    - »4. paragrafoa; apartatuak: a; b; c.
    - »5. paragrafoa.
  - »11. artikuluan:
    - »I. paragrafoa; apartatuak: a.i; b.i; c.i; d; e.i; f.ii; g.
    - »2. paragrafoa.
    - »3. paragrafoa.
  - »12. artikuluan:
    - »I. paragrafoa; apartatuak: a; b; c; d; e; f; g; h.
    - »2. paragrafoa.
    - »3. paragrafoa.
  - »13. artikuluan:
    - »1. paragrafoa; apartatuak: a; b; c; d.
    - »2. paragrafoa; apartatuak: a; b; c; d; e.
  - »14. artikuluan:
    - »Apartatua: a.
    - »Apartatua: b.
- »Bigarren lerroaldean aipatutako hizkuntzei zentzuz aplika dakizkiekeen Gutunaren III. zatiko xedapen guztiak aplikatuko zaizkie, betiere 7. artikuluan ezarritako helburu eta printzipioekin bat».

Madrilen emana, 2001eko otsailaren 2an.

JUAN CARLOS E.

Kanpo Arazoetako ministroa, JOSEP PIQUÉ Y CAMPS

HITZAURREA

Europako Kontseiluko kide diren eta gutun hau sinatzen duten estatuek,

Kontuan harturik Europako Kontseiluaren helburua kide guztien arteko batasun sendoagoa lortzea dela, batez ere kideen ondare erkidea osatzen duten idealak eta printzipioak babestu eta sustatzearren;

Kontuan harturik Europako hizkuntza erregional eta gutxitu historikoen — horietako batzuk denborarekin galtzeko arriskuan daude— babesak Europako ohitura- eta kultura-aberastasuna mantendu eta garatzen laguntzen duela;

Kontuan harturik hizkuntza erregional eta gutxitu bat bizitza pribatuan edo publikoan erabiltzea eskubide preskribaezina dela, Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunean jasotako printzipioekin bat, eta Gizakiaren

Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak Babesteko Europako Kontseiluaren Konbentzioaren espirituarekin bat;

Aintzat harturik Europako Segurtasun eta Lankidetzako Batzordean egindako lana, eta, bereziki, Helsinkiko 1975eko Azken Akta eta Kopenhageko 1990eko bilera-agiria;

Kultura-artekotasunak eta eleaniztasunak duten balioa azpimarratuz, eta kontuan harturik hizkuntza erregional eta gutxituak babestu eta sustatzea ez litzatekeela hizkuntza ofizialen eta horiek ikasteko beharizanaren kalterako egin beharko;

Jakitun izanda Europako hizkuntza erregional eta gutxituak Europako erregioetan eta herrialdeetan babestu eta sustatzeak ekarpen garrantzitsua egiten diola demokraziaren eta kultura-aniztasunaren printzipioetan datzan Europa eraikitzeari, nazioen subiranotasunaren eta lurralde-osotasunaren esparruan;

Aintzat harturik Europako erregio bakoitzak dituen berariazko baldintzak eta berezko ohitura historikoak,

ondokoa erabaki dute:

I. ZATIA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Definizioak

Gutun honen ondorioetarako:

- a) “Hizkuntza erregionala edo gutxitua” aipatzerakoan, hauek adierazi nahi dira:
  - i) Estatu bateko lurraldean bertako biztanleek, estatuko biztanleriaren barruan gutxiengoa izanik, tradizioz hitz egiten dituztenak; eta
  - ii) hizkuntzok ez dira estatu horretako hizkuntza ofizialak izango; hizkuntza erregional eta gutxituen barruan ez dira sartuko estatuko hizkuntza ofizialaren dialektoak, ez etorkinen hizkuntzak;
- b) “hizkuntza erregional edo gutxitua erabiltzen den lurraldea” da gutun honetan aurreikusitako babes- eta sustapen-neurriak hartzea justifikatzeko besteko hiztun-kopurua duen hizkuntzaren geografia-eremua;
- c) “lurralderik gabeko hizkuntzak” dira estatuko gainerako biztanleek hitz egiten dituzten hizkuntzak, baina estatuko lurraldean tradizioz hitz egiten diren arren, bertako geografia-eremu jakin bati lotu ezin dakizkiokeenak.

2. artikulua.— Konpromisoak

1. Alde guztiek hartu dute II. zatiko xedapenak bakoitzaren lurraldean hitz egiten diren hizkuntza erregional eta gutxitu guztiei aplikatzeko konpromisoa, baldin eta hizkuntzok 1. artikuluko definizioak betetzen badituzte.

2. Berronetsi, onartu edo onesteko unean adierazitako hizkuntza guztiei dagokienez, 3. artikulurekin bat, alde bakoitzak gutun honen III. zatiko xedapenen artetik gutxienez hogeita hamabost paragrafo edo apartatu hautatu aplikatzeko konpromisoa hartu du; horietako hiru gutxienez 8. eta 12. artikuluetan hautatu behar dira, eta 9., 10., 11. eta 13. artikuluetan, berriz, bana.

3. artikulua.— Modalitateak

1. Gutuna sinatu duten estatuek berronetsi, onartu edo onesteko agirian zehaztu behar dute hizkuntza erregional eta gutxituetako bakoitza, edo bakoitzaren lurralde osoan edo horren zati batean eremu urriagoa duen hizkuntza ofizial bakoitza, eta horri 2. artikuluko 2. paragrafoarekin bat hautatutako paragrafoak ezarriko zaizkio.

2. Aldeek, geroagoko edozein unetan, berronetsi, onartu edo onesteko agirian zehaztu zituzten paragrafoez aparte Gutunaren beste edozein paragrafotako xedapenen ondoriozko betebeharrak onartzen dituztela jakinaraz diezaizkete Idazkaritza Nagusiari, edo artikuluko honen 1. paragrafoa aplikatuko dietela beste hizkuntza erregional edo gutxitu batzuei, edo lurralde osoan edo horren zati batean eremu urriagoa duten beste hizkuntza ofizial batzuei.

3. Aurreko paragrafoan aurreikusitako konpromisoak berronespen, onespen edo onarpenaren partetzat joko dira, eta ondorio berberak izango dituzte jakinarazten diren egunetik bertatik.

4. artikulua.— Dagoeneko badiren babes-estatusak

1. Ezin da interpretatu gutun honen ezein xedapenek Giza Eskubideen Europako Konbentzioak bermatutako eskubideak mugatu edo indargabetzen dituenik.

2. Gutun honen xedapenek ez dituzte murrizten hizkuntza erregional eta gutxituen egoera arautzen duten xedapen mesedegarriagoak, ez eta gutxiengoetako kide diren pertsonen estatutu juridikoa ere; horiek aldeetako batean dagoeneko existitzen dira edo aldebiko edo alde anitzeko berariazko akordioetan jasota daude.

5. artikulua.— Dauden betebeharrak

Gutun honen ezer ezin izango da interpretatu eskubidea ematen duenik Nazio Batuen Gutunaren helburuak edo nazioarteko zuzenbidearen beste betebeharrak batzuk, estatuen subiranotasunaren eta lurralde-osotasunaren printzipioa barne, urratzen dituen jardueraren bat hasi edo ekintzaren bati ekiteko.

6. artikulua.— Informazioa

Aldeek konpromisoa hartu dute dagozkien agintari, erakunde eta pertsonak gutun honek ezartzen dituen eskubideen eta eginbeharren informazioa jaso dezaten.

II. ZATIA

2. artikuluko 1. paragrafoarekin bat lortu nahi diren helburuak eta printzipioak

7. artikulua.— Helburuak eta printzipioak

1. Hizkuntza erregional eta gutxituei dagokienez, hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeetan eta hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, ondoko helburuak eta printzipioak izango dira aldean politika, legeria eta jardunaren oinarri:

a) hizkuntza erregional eta gutxituak aitortzea, kultura-aberastasunaren erakusle dira eta;

b) hizkuntza erregional eta gutxituetako bakoitzak hartzen duen geografia-eremua errespetatzea; hala, beraz, administrazio-zatiketak, lehendik hor zeudenak nahiz berriak, ez dira oztopo izango hizkuntza erregional edo gutxitu hori sustatzeko;

- c) hizkuntza erregional eta gutxituak sustatzeko ekintza seguru baten beharra, hizkuntzok babestearren;
- d) hizkuntza erregional eta gutxituak bizitza publikoan eta pribatuan ahoz eta idatziz erabiltzea erraztu edota sustatzea;
- e) Gutun honek hartzen dituen eremuetan, harremanak sortu eta garatzea hizkuntza erregionala edo gutxitua erabiltzen duten taldeen eta estatu berean hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten beste talde batzuen artean, bai eta kultura-harremanak sortzea beste hizkuntza batzuk erabiltzen dituzten estatuko beste talde batzuekin ere;
- f) hizkuntza erregional eta gutxituak irakasteko eta ikasteko modu eta bitarteko egokiak jartzea maila egoki guztien esku;
- g) bitartekoak jartzea hizkuntza erregionala edo gutxitua hitz egiten den eremu batean bizi baina hizkuntza hori hitz egiten ez dutenen esku, nahi izanez gero hizkuntza hori ikas dezaten;
- h) hizkuntza erregional eta gutxituei buruzko azterketak eta ikerketak sustatzea unibertsitateetan edo zentro baliokideetan;
- i) Gutun honek biltzen dituen arloetan, nazioz gaindiko elkar-trukerako era egokiak sustatzea, estatu bitan edo gehiagotan modu berean edo antzekoan erabiltzen diren hizkuntza erregional eta gutxituentzat.

2. Aldeek konpromisoa hartu dute ezabatzeko, oraindik egin ez badute, hizkuntza erregional edo gutxitu bat erabiltzeko egon daitezkeen bereizketa, bazterketa, murrizketa edo lehentasun justifikatu gabe oro, alegia, hizkuntza hori ahultzea edo hori mantendu edo garatzea arriskuan jartzea helburutzat izan dezaketanak.

Hizkuntza erregional eta gutxituen aldeko neurri bereziak hartzea ez da hartuko eremu zabalagoa duten hizkuntzetako hiztunen aurkako diskriminazio-ekintzatzat, neurrian helburua hizkuntza erregional eta gutxituok erabiltzen dituztenen eta gainerako herritarren arteko berdintasuna bultzatzea edo hiztun horien egoera partikularrak aintzat hartzea bada.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute, neurri egokiak erabilita, herrialde guztiko hizkuntza-taldeen arteko elkar-ulertzea sustatzeko. Horretarako, batez ere, hizkuntza erregional eta gutxituen errespetua eta horienganako ulermena eta tolerantzia jasoko dute herrialdean eskaintzen den hezkuntzan eta prestakuntzaren helburuen artean, eta helburu bera lortzera animatuko dituzte masa-komunikabideak.

4. Aldeek konpromisoa hartu dute hizkuntza erregional eta gutxituei buruzko politikak definitzerakoan kontuan hartzeko hizkuntza horiek erabiltzen dituzten taldeek adierazitako beharrianak eta gurariak.

Aldeei eskatu zaie, beharrezkoa denean, hizkuntza erregional eta gutxituekin zerikusia duten gaiei buruz agintariak aholkatzeko organoak sortzeko.

5. Aldeek konpromisoa hartu dute 1etik 4rako paragrafoetan zerrendatutako printzipioak *mutatis mutandis* aplikatzeko lurralderik gabeko hizkuntzei.

Alabaina, hizkuntza horien kasuan, gutun hau burutzeko hartu beharreko neurrien izaera eta irismena modu malguan ezarriko dira, hizkuntzok erabiltzen dituzten taldeen beharrianak eta gurariak kontuan hartuta, eta horien ohiturak eta ezaugarriak errespetatuz.

III. ZATIA

Hizkuntza erregional eta gutxituak bizitza publikoan erabiltzearen aldeko neurriak, 2. artikuluko 2. paragrafoa betez hartutako konpromisoekin hartu beharrekoak²⁴⁷

8. artikulua.— Irakaskuntza

1. Irakaskuntzaren arloan, hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeari dagokionez, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera eta estatuko hizkuntza ofizialen irakaskuntzari kalterik egin gabe, ondoko konpromisoak hartu dituzte aldeek:

a) i) eskolaurreko hezkuntza kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) eskolaurreko hezkuntzaren zati handi bat kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) aurreko bi puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten familietako ikasleei, horien kopurua nahikotzat jotzen bada; edo

iv) botere publikoek ez badute zuzeneko eskumenik eskolaurreko hezkuntzan, lehenengo bi puntuetan jasotako neurriak aplikatzea erraztu edota sustatzea;

b) i) lehen mailako irakaskuntza kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) lehen mailako irakaskuntzaren zati handi bat kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetako batean bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) lehen mailako irakaskuntzaren barruan, hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza curriculumaren parte izatea ezartzea; edo

iv) aurreko hiru puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten familietako ikasleei, horien kopurua nahikotzat jotzen bada;

c) i) bigarren mailako irakaskuntza kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) bigarren mailako irakaskuntzaren zati handi bat kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetako batean bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) bigarren mailako irakaskuntzaren barruan, hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza curriculumaren parte izatea ezartzea; edo

iv) aurreko hiru puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten ikasleei —edo, horrela ez bada, horien familiek nahi badute—, horien kopurua nahikotzat jotzen bada;

d) i) irakaskuntza tekniko eta profesionala kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) irakaskuntza tekniko eta profesionalaren zati handi bat kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetako batean bermatuta dagoela ezartzea; edo

---

²⁴⁷ Euskal Herriaren, Kataluniaren, Balear Uharteen, Galiziaren, Valentziaren eta Nafarroaren autonomia-erkidegoen autonomia-estatutuetan ofizial legez aitortutako hizkuntzei letra biribilez dauden xedapenak bakarrik aplikatzen zaizkie.

iii) irakaskuntza tekniko eta profesionalaren barruan, hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza curriculumaren parte izatea ezartzea; edo

iv) aurreko hiru puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten ikasleei —edo, horrela ez bada, horien familiek nahi badute—, horien kopurua nahikotzat jotzen bada;

e) *i) unibertsitate mailako irakaskuntza eta goi-mailako bestelako irakaskuntza-motak hizkuntza erregional eta gutxituetan ezartzea; edo*

ii) hizkuntzok unibertsitateko eta goi-mailako irakaskuntzaren ikasgai gisa ikastea ezartzea; edo

iii) Estatuak goi-mailako irakaskuntzako zentroekiko duen zeregina dela eta, i) eta ii) apartatuak ezin izango balira aplikatu, ondokoak ezartzea suspertu edota baimentzea: hizkuntza erregional eta gutxituetan unibertsitate mailako edo goi-mailako bestelako irakaskuntza-motak, edo hizkuntzok unibertsitatean edo goi-mailako irakaskuntzako beste zentro batzuetan ikasi ahal izateko bitartekoak;

f) *i) beharrezkoak diren xedapenak ematea, helduen hezkuntzako edo hezkuntza iraunkorreko ikastaroak hein handi batean edo osorik hizkuntza erregional eta gutxituetan eskaintzea bermatu dadin; edo*

ii) hizkuntza horiek proposatzea helduen hezkuntzako edo hezkuntza iraunkorreko ikasgai gisa; edo

iii) botere publikoek ez badute zuzeneko eskumenik helduen hezkuntzan, hizkuntza horiek irakastea erraztu edota sustatzea helduen hezkuntzaren edo hezkuntza iraunkorraren barruan;

g) hizkuntza erregional eta gutxituek adierazten duten historia eta kultura irakasten direla bermatzeko xedapenak ematea;

h) irakasleen beharrezko hasierako eta etengabeko prestakuntza bermatzea, Gutuna sinatzen duen alde bakoitzak a)-tik g)-rako paragrafoetatik onartutakoak aplikatzeko;

i) kontrolerako organo bat edo gehiago sortzea, eta horren ardura izango da hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza ezartzeko edo garatzeko hartu diren neurrien eta egin diren aurrerapenen jarraipena egitea, eta puntu horiei buruz aldian-aldian txostenak egitea; txostenok jendaurrean jarriko dira.

2. Irakaskuntzaren arloan, eta hizkuntza erregional eta gutxituak tradizioz erabiltzen diren lurraldeetatik kanpo dauden lurraldeei dagokienez, aldeek konpromisoa hartu dute, hizkuntza erregional eta gutxituetako baten hiztun-kopuruak hori justifikatzen badu, eta irakaskuntzaren maila egokietan, irakaskuntza hizkuntza erregional edo gutxituan egitea edo hizkuntza bera irakastea baimendu, sustatu edo ezartzeko.

9. artikulua.— Justizia

1. Jarraian zehaztuko diren neurriak hartzea justifikatzeko besteko hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztun-kopurua duten agintari judizialen barrutiei dagokienez, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, eta baldintza batekin, alegia, paragrafo honek eskaintzen dituen aukerez baliatzeak ez dezala epaileak hartu justizia ondo administratzeko oztopotzat.

Hauek dira konpromisoak:

a) prozesu penaletan:

i) jurisdikzio-organoek, aldeetako batek eskatuta, prozesua hizkuntza erregionalean edo gutxituan gara dezatela ezartzea; edota

ii) hizkuntza erregionalean edo gutxituan hitz egiteko eskubidea bermatzea akusatuari; edota

iii) errekerimenduak edo frogak, idatzizkoak zein ahozkoak, hizkuntza erregional eta gutxituetako batean formulatuta egote hutsagatik onartezinak ez izatea ezartzea; edota

iv) hizkuntza erregional eta gutxitu horietan ematea, hala eskatuz gero, prozedura judizial bati lotutako egintzak, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilia, eta interesdunei inolako gastu gehigarrikeragin gabe.

b) prozesu zibiletan;

i) jurisdikzio-organoek, aldeetako batek eskatuta, prozesua hizkuntza erregionalean edo gutxituan gara dezatela ezartzea; edota

ii) Alde bat auzitegi baten aurrean bertaratu behar denean, bere hizkuntza erregionalean edo gutxituan hitz egitea baimentzea alde horri, hori dela-eta gastu osagarrikeragin gabe; edota

iii) dokumentuak eta frogak hizkuntza erregionalean edo gutxituan aurkeztea baimentzea, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilia;

c) administrazio-arloan eskudunak diren jurisdikzioen aurreko prozesuetan:

i) jurisdikzioek, auzibidean parte hartzen duten aldeetako batek eskatuta, prozesua hizkuntza erregionalean edo gutxituan gara dezatela ezartzea; edota

ii) alde bat auzitegi baten aurrean bertaratu behar denean, bere hizkuntza erregionalean edo gutxituan hitz egitea baimentzea alde horri, hori dela-eta gastu osagarrikeragin gabe; edota

iii) dokumentuak eta frogak hizkuntza erregionalean edo gutxituan sortzea baimentzea, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilia;

d) neurriak hartzea, b) eta c) paragrafoetako i) eta iii) apartatuen aplikazioak eta interpreteen eta itzulpenen balizko erabilerak ez diezaieten gastu osagarrikeragin gabe interesdunei.

2. Aldeek hartu dituzten konpromisoak:

a) Estatu batean ezarritako egintza juridikoen baliozkotasuna ez baztertzea, egintzok hizkuntza erregional eta gutxituetako batean idatzita egote hutsagatik; edo

b) Estatu batean ezarritako egintza juridikoen, aldean artean, duten baliozkotasuna ez baztertzea, egintzok hizkuntza erregional eta gutxituetako batean idatzita egote hutsagatik, eta egintzok hizkuntza hori hitz egiten ez duten hirugarren interesdunen aurka erabili ahal izango direla ezartzea, baldin eta egintzaren edukia erabiltzen duenak berak jakinarazten badie; edo

c) Estatu batean ezarritako egintza juridikoen, aldean artean, duten baliozkotasuna ez baztertzea, egintzok hizkuntza erregional eta gutxituetako batean idatzita egote hutsagatik.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute hizkuntza erregional eta gutxituetan emateko estatuko lege-testurik garrantzitsuenak eta hizkuntza horien erabiltzaileei bereziki dagozkienak, testuok beste modu batean erabilgarri daudenean izan ezik.

10. artikulua.— Administrazio- agintariak eta zerbitzu publikoak

1. Jarraian zehaztuko diren neurriak hartzea justifikatzeko besteko hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztun-kopurua duten Estatuaren administrazio-agintarien barrutiei dagokienez, eta hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, posiblea den neurrian; hain zuzen ere hauek:

a) i) administrazio-agintariak hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen dituztela zaintzea; edo

ii) jendearekin harremana duten agintari horien agenteek eurongana hizkuntza horietan jotzen duten pertsonekin hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen dituztela zaintzea; edo

iii) hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunek eskaerak ahoz zein idatziz aurkez ditzaketela eta erantzuna hizkuntza horietan jaso dezaketela zaintzea; edo

iv) hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunek eskaerak ahoz zein idatziz aurkez ditzaketela zaintzea; edo

v) hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunek hizkuntza horietan idatzitako agiri bat balio osoz aurkez dezaketela zaintzea;

b) maiz erabiltzen diren formularioak eta administrazio-testuak hizkuntza erregional eta gutxituetan, edo bertsio elebidunetan, jartzea jendearen eskueran;

c) dokumentuak hizkuntza erregional eta gutxituetako batean idaztea baimentzea administrazio-agintariari.

2. Jarraian zehaztuko diren neurriak justifikatzeko besteko hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztun-kopurua duten lurraldeetako herri eta erregioetako agintariak dagokienez, ondokoak baimendu edota sustatzeko konpromisoa hartu dute aldeek:

a) hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera erregio- edo toki-mailako administrazioan;

b) hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunek eskaerak ahoz zein idatziz aurkezteko duten aukera;

c) erregioetako kolektibitateek beren testu ofizialak hizkuntza erregional eta gutxituetan ere argitaratzea;

d) toki-agintariak beren testu ofizialak hizkuntza erregional eta gutxituetan ere argitaratzea;

e) hizkuntza erregional eta gutxituetako agintari erregionalek beren batzarretako eztabaidetan hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzea, baina ez da baztertuko, hala ere, estatuko hizkuntza ofizialak erabiltzea;

f) hizkuntza erregional eta gutxituetako toki-agintariak beren batzarretako eztabaidetan hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzea, baina ez da baztertuko, hala ere, estatuko hizkuntza ofizialak erabiltzea;

g) hizkuntza erregional eta gutxituetako toponimiako ohiko formak eta zuzenak erabili edo hartzea, beharrezkoa bada hizkuntza ofizialetako izendapenekin batera.

3. Administrazio-agintariak edo horien kontura jarduten duten beste pertsona batzuek bermatzen dituzten zerbitzu publikoei dagokienez, hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen diren lurraldeetan, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera eta hori posiblea den neurrian, konpromiso hauek hartu dituzte Gutuna sinatu duten aldeek:

- a) zerbitzua ematerakoan hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen direla zaintzea; edo
  - b) eskaerak hizkuntza erregional eta gutxituetako batean aurkeztu eta erantzuna hizkuntza horietan jasotzea baimentzea hizkuntzotako hiltunei; edo
  - c) eskaerak hizkuntza erregional eta gutxituetako batean aurkeztea baimentzea hizkuntzotako hiltunei.
4. Aldeek onartu dituzten 1., 2. eta 3. paragrafoetako xedapenak martxan jartzearen, ondoko neurrietako bat edo batzuk hartzera konprometitu dira:
- a) idatzizko edo ahozko itzulpena egitera, eskatuz gero;
  - b) funtzionarioak eta bestelako agente publikoak kopuru nahikoan errekrutatzen, edo, beharrezkoa bada, horiek prestatzen;
  - c) hizkuntza erregional edo gutxitu bat ezagutzen duten agente publikoek destinoa hizkuntza hori erabiltzen den lurraldeetan izateko egin ditzaketan eskariak asetzen, ahal den neurrian.
5. Aldeek konpromisoa hartu dute, interesdunek hala eskatuz gero, hizkuntza erregional eta gutxituetako patronimikoak erabili edo hartzea baimentzeko.

11. artikulua.— Komunikabideak

1. Aldeek zenbait konpromiso hartu dituzte hizkuntza erregional eta gutxituetako hiltunei dagozkien, hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeetan, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, eta agintari publikoek, zuzenean edo zeharka, arlo horretan boterea edo eginkizunen bat duten neurrian, betiere komunikabideen independentzia eta autonomia printzipioak errespetatuz. Konpromisoak hauek dira:
- a) irratia eta telebista zerbitzu publikoak diren neurrian:
    - i) gutxienez irrati-estazio eta telebista-kate bana sortzea hizkuntza erregional eta gutxituetan; edo
    - ii) hizkuntza erregional eta gutxituetan gutxienez irrati-estazio eta telebista-kate bana sortzea sustatu edota erraztea; edo*
    - iii) beharrezkoak diren xedapenak ematea difusioaren arduradunek hizkuntza erregional eta gutxituetan egindako emanaldiak programatu ditzaten;*
  - b) i) hizkuntza erregional eta gutxituetan gutxienez irrati-estazio bat sortzea sustatu edota erraztea; edo
    - ii) irrati-programak hizkuntza erregional eta gutxituetan modu erregularrean jaulkitzea sustatu edota erraztea*
  - c) i) hizkuntza erregional eta gutxituetan gutxienez telebista-kate bat sortzea sustatu edota erraztea; edo
    - ii) telebista-programak hizkuntza erregional eta gutxituetan modu erregularrean zabaltzea sustatu edota erraztea*
  - d) hizkuntza erregional eta gutxituetan egindako entzunezko eta ikus-entzunezko materialen ekoizpena eta zabalkundea sustatu edota erraztea;
  - e) i) hizkuntza erregional eta gutxituetan gutxienez prentsa-organo bat sortu edota mantentzea sustatu edota erraztea; edo
    - ii) prentsa-artikuluak hizkuntza erregional eta gutxituetan modu erregularrean argitaratzea sustatu edota erraztea*

f) *i) hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen dituzten komunikabideen kostu osagarriak estaltzea, legeak komunikabideentzat, orokorrean, finantza-laguntzaren bat ezarrita duenean; edo*

ii) dauden finantza-laguntzak hizkuntza erregional eta gutxituetan sortutako ikus-entzunezko ekoizpenei ere ematea;

g) hizkuntza erregionalean edo gutxituan lan egiten duten komunikabideentzako kazetarien eta beste langile batzuen prestakuntza bultzatzea.

2. Aldeek konpromisoa hartu dute hizkuntza erregionala edo gutxitua edo antzekoa hitz egiten duten hurbileko herrialdeetako biztanleek irрати eta telebista-emanaldiak modu zuzenean jasotzeko askatasuna izango dutela bermatzeko, bai eta hurbileko herrialdeek hizkuntza horretan egin ditzaketen irрати eta telebista-emanaldien aurka ez egiteko ere. Konpromisoa hartu dute, bestalde, hizkuntza erregional eta gutxituetako batean edo antzekoan sortutako informazioaren adierazpen-askatasuna eta horren zirkulazio askea dela eta idatzizko prentsari ez zaiola inolako murrizketarik ezarriko zaintzeko. Aipatutako askatasunak erabiltzeak eginbeharrak eta erantzukizunak dakartza, eta legez ezarritako zenbait formalitate, baldintza, murrizketa edo zehapenen mende egon daiteke. Horiek guztiak beharrezko neurriak dira, gizarte demokratiko batean, segurtasun nazionalerako, lurralde-osotasunerako edo segurtasun publikorako, ordenaren defentsarako eta krimenaren prebentziorako, osasunaren edo moralaren babeserako, hurkoaren ospearen eta eskubideen babeserako, isilpeko informazioak zabaltzea eragozteko, edo botere judizialaren agintea edo inpartzialtasuna bermatzeko.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunen interesak ordezkatuta egon daitezen edo aintzat har daitezen komunikabideen askatasuna eta pluraltasuna bermatzeko egitekoa duen legearekin bat sor daitezkeen egituretan.

12. artikulua.— Kultura-jarduerak eta -ekipamenduak

1. Kultura-jardueri eta -ekipamenduei dagokienez —bereziki, liburutegiak, bideotekak, kultura-zentroak, museoak, artxiboak, akademiak, antzokiak eta zinemak, literaturako eta zinema-ekoizpeneko lanak, kultura herrikoia adierazpenerako lanak, jaialdiak eta kultura-industriak, teknologia berrien erabilera barru, kontuan hartuta—, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, hizkuntza horiek erabiltzen diren lurraldeari dagozkionez, eta agintari publikoak arlo horretan eskumena, boterea edo egitekoa duten neurrian.

Konpromiso hauek hartu dituzte:

a) hizkuntza erregional eta gutxituen adierazpidea eta berezko ekimenak sustatzea, eta hizkuntza horietan sortutako lanak eskuratzeko bitartekoak erraztea;

b) hizkuntza erregional eta gutxituetan sortutako lanak beste hizkuntza batzuetan eskuratzeko bitartekoak erraztea, eta, horretarako, itzulpen-, bikoizketa-, postsinkronizazio- eta azpitulazio-lanak lagundu eta garatzea;

c) beste hizkuntza batzuetan sortutako lanak hizkuntza erregional eta gutxituetan eskuratzeko bitartekoak erraztea, eta, horretarako, itzulpen-, bikoizketa-, postsinkronizazio- eta azpitulazio-lanak lagundu eta garatzea;

d) zenbait kultura-jarduera abiarazteko edo horiei laguntzeko ardura duten organismoek beren ekimenean edo beraiek laguntzen dituzten ekimenean

hizkuntza erregional eta gutxituen ezagutza eta erabilera neurri egokian integratzen dutela zaintzea.

e) hizkuntza erregionala edo gutxitua, bai eta beste biztanleen hizkuntzak ere, menderatzen dituen pertsonala zenbait kultura-jarduera abiarazteko edo horiei laguntzeko ardura duten organismoen eskueran jartzen laguntzea;

f) ekipamenduak hornitzerakoan eta kultura-jarduerak programatzerakoan, hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunen ordezkariak zuzeneko parte-hartzea izan dezatela bultzatzea;

g) hizkuntza erregional eta gutxituetan sortutako lanak bildu, gordailuan jaso eta aurkeztu edo argitaratzeko ardura duen organismo baten edo gehiagoren sorrera sustatu edota erraztea;

h) beharrezkoa bada, itzulpen-zerbitzuak eta terminologia-ikerketako zerbitzuak sortzea edota sustatu eta finantzatzea, batez ere, hizkuntza erregional edo gutxitu bakoitzean administrazio-, merkataritza-, ekonomia-, gizarte-, teknologia- edo lege-terminologia egokia mantendu eta garatzearen.

2. Hizkuntza erregional eta gutxituak tradizioz erabiltzen diren lurraldeak ez direnei dagokienez, aldeek konpromisoa hartu dute, hizkuntza erregionaleko edo gutxituko hiztunen kopuruak horrelakoa justifikatzen badu, kultura-jarduera eta ekipamendu egokiak sustatu edota ezartzeko, aurreko paragrafoarekin bat.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute leku egokia emateko, beren atzerriko kultura-politikan, hizkuntza erregional eta gutxituei eta horiek islatzen duten kulturari.

13. artikulua.— Ekonomia- eta gizarte-bizitza

1. Ekonomia- eta gizarte-jarduerari dagokienez, aldeek ondoko konpromisoak hartu dituzte, herrialde osorako:

a) beren legerietatik kanpo uztea ekonomia- eta gizarte-bizitzari buruzko dokumentuetan hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzeko aukera, arrazoi justifikagarririk gabe, debekatzen edo mugatzen duen xedapen oro, batez ere lan-kontratuetan eta dokumentu teknikoetan, esaterako, produktuak edo ekipamenduak erabiltzeko jarraibideetan.

b) enpresen barne-araudietan eta egintza pribatuetan hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera baztertu edo mugatzen duen edozein klausula sartzea debekatzea, gutxienez hizkuntza bera hitz egiten dutenen artean;

c) ekonomia- eta gizarte-jardueretan hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera ahultzeko asmoa duten praktiken aurka egitea;

d) aurreko apartatuetan azaldutako bitartekoak baino beste batzuk erabilia, hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera erraztu edota sustatzea.

2. Ekonomia- eta gizarte-jarduerari dagokienez, aldeek zenbait konpromiso hartu dituzte, agintari publikoek eskumena duten neurrian, hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen diren lurralderako, eta hori posiblea den neurrian. Konpromisoak hauek dira:

a) finantza- eta banku-arloetako arautegien bidez definitzea, merkataritzako erabilerarekin bateragarriak diren baldintzetan, ordainketa-aginduak (txekeak, kanbio-letrak, etab.) edo beste finantza-agiri batzuk idazterakoan hizkuntza erregionalak eta gutxituak erabiltzeko aukera ematen duten modalitateak, edo, horrelakorik ezean, prozesu hori martxan jarri dela zaintzea;

b) zuzenean beren kontrolaren mende dauden ekonomia- eta gizarte-sektoreetan (sektore publikoa), hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera sustatzeko ekintzak egitea;

c) ospitale, zaharren egoitza edo bestelako gizarte-ekipamenduetan, horietara osasuna, adina edo beste arrazoi batzuk direla-eta joan behar izan duten hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunei beren hizkuntzan hartu eta artatuak izateko aukera eskainiko dietela zaintzea;

d) modalitate egokiak erabilia, segurtasun-jarraibideak hizkuntza erregional eta gutxituetan ere idatzita egongo direla zaintzea;

e) agintari eskudunek kontsumitzaileen eskubideei buruz eskainitako informazioak hizkuntza erregional eta gutxituetan ere erabilgarri bilakatzea;

14. artikulua.— Mugaz haraindiko elkar-trukeak

Aldeek hartu dituzten konpromisoak:

a) hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten estatuak konprometitzen dira alde biko edo alde anitzeko akordioak aplikatzera, edo horiek amaitzen saiatzera, beharrezkoa bada, estatu horietan hizkuntza bereko hiztunen arteko harremanak erraztearren, kulturen, irakaskuntzan, lanbide-heziketan eta hezkuntza iraunkorrean;

b) hizkuntza erregional eta gutxituen alde, mugaz haraindiko lankidetzak erraztu edota sustatzea, batez ere hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten erregio- edo toki-mailako taldeen artean;

IV. ZATIA

Gutunaren aplikazioa

15. artikulua.— Aldizkako txostenak

1. Jarraitutako politikari buruzko txostena aurkeztuko diote aldeek, aldian-aldian, Europako Kontseiluko idazkari nagusiari, Ministroen Batzardeak ezarriko duen eran, eta gutun honen II. zatiarekin bat. Aldeek III. zatiko xedapenetatik bere egin dituztenak aplikatzeko hartu dituzten neurriei buruzkoa izango da txosten hori. Alde bakoitzak Gutuna berarentzat indarrean jarri ondoko lehenengo urtean aurkeztu behar du, beste txostenak, berriz, lehenengoa aurkeztu ondoren, hiru urtean behin aurkeztu behar dira.

2. Aldeek jendaurrean jarriko dituzte beren txostenak.

16. artikulua.— Txostenen azterketa

1. 15. artikuluan xedatutakoa betez Europako Kontseiluko idazkari nagusiari aurkeztuko zaizkion txostenak 17. artikuluan xedatutakoari jarraiki osatutako adituen batzardeak aztertuko ditu.

2. Gutuna sinatu duten aldeetako baten lurraldean legez eraturako organismoek eta elkarteek alde horrek hartutako konpromisoen inguruko gaiez ohartarazi ahal izango diote adituen batzardeari, gutun honen III. zatia jarraiki. Alde interesdunari galdetu ondoren, adituen batzardeak aintzat har ditzake informazio horiek artikuluko honen 3. paragrafoan aipatzen den txostena prestatzerakoan. Organismo eta elkarte horiek, bestalde, alde batek egindako politikari buruzko adierazpenak egin ahal izango dituzte, II. zatiarekin bat.

3. 1. paragrafoan aipatutako txostenak eta 2. paragrafoan aipatutako informazioak oinarri hartuta, Ministroen Batzordearentzako txosten bat prestatuko du adituen batzordeak. Txosten horri aldeei eskatuko zaizkien oharrak gehituko zaizkio; horiek guztiak jendaurrean jarri ahal izango ditu Ministroen Batzordeak.

4. 3. paragrafoan aipatutako txostenak adituen batzordeak Ministroen Batzordeari egindako proposamenak jasoko ditu, bereziki, Kontseiluak, beharrezkoa bada, alde bati edo batzuei egingo dizkien gomendioak prestatzearren.

5. Europako Kontseiluko idazkari nagusiak bi urteko txosten xehatua, Gutunaren aplikazioari buruzkoa, egingo dio Batzar Parlamentarioari.

17. artikulua.— Adituen batzordea

1. Adituen batzordearen osieran alde bakoitzeko kide bat egongo da. Kide hori Ministroen Batzordeak aukeratuko du alde bakoitzak proposatutako zerrendako pertsonen artetik; zerrenda horretan egongo direnak zuzentasun osoko pertsonak izango dira eta Gutunak jorratzen dituen arloetan aintzatetsitako gaitasuna dutenak.

2. Adituen batzordeko kideak sei urterako aukeratuko dira eta horien agintaldia berritu ahal izango da. Kide batek ezin badu bere agintaldia bete, 1. paragrafoan aurreikusitako prozedurari jarraiki ordeztuko da, eta hori ordezteko izendatutako kideak lehengoaren agintaldia bukatuko du.

3. Adituen batzordeak onetsiko du bere barne-araudia. Batzorde horren idazkaritza Europako Kontseiluko idazkari nagusiak bermatuko du.

V. ZATIA

Azken xedapenak

18. artikulua

Gutun hau Europako Kontseiluko kide diren estatuek sina dezakete. Berronetsi, onartu edo onetsi egin beharko da. Berronetsi, onartu edo onesteko agiriak Europako Kontseiluko idazkari nagusiari utzi beharko zaizkio gordailuan.

19. artikulua

1. Gutun hau Europako Kontseiluko bost kidek, 18. artikuluan xedatutakoaren arabera, Gutunarekin konprometituta daudela onartzen duten egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean.

2. Gutunarekin konpromisoa hartzeko prest daudela geroago adierazten duten estatuen kasuan, berronetsi, onartu edo onesteko agiria gordailuan utzi den egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean gutun hau.

20. artikulua

1. Gutun hau indarrean jarri ondoren, Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeak bere esku izango du Europako Kontseiluko kide ez den edozein estatuari Gutunari atxikitzeko gonbita egitea.

2. Gutunarekin bat egin duen edozein estaturen kasuan, atxikitze-agiria Europako Kontseiluko idazkari nagusiari gordailuan utzi zaion egunetik zenbatzen hasita hiru

hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean gutun hau.

21. artikulua

1. Estatu guztiek, Gutuna sinatzerakoan edo Gutuna berronetsi, onartu, onetsi edo horri atxikitzeke agiria gordailuan uzterakoan, erreserba bat edo gehiago aurkez diezaiekete gutun honen 7. artikuluko 2tik 5erako paragrafoei. Ez da beste erreserbarik onartuko.

2. Aurreko paragrafoaren arabera erreserbaren bat aurkeztu duen edozein estatu sinatzailek erreserba hori osorik edo zati batean ken dezake; horretarako, jakinarazpen bat bidali behar dio Europako Kontseiluko idazkari nagusiari. Erreserba kentzeak idazkari nagusiak jakinarazpena jaso duen egunetik aurrera izango ditu ondorioak.

22. artikulua

1. Alde guztiek, edozein unetan, gutun hau sala dezakete; horretarako, jakinarazpen bat bidali behar diote Europako Kontseiluko idazkari nagusiari.

2. Salaketak idazkari nagusiak jakinarazpena jasotzen duen egunetik zenbatzen hasita sei hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunetik aurrera izango ditu ondorioak.

23. artikulua

Europako Kontseiluko idazkari nagusiak Kontseiluko kide diren estatuei eta Gutunari atxikitako estatu guztiei jakinaraziko dizkie:

a) sinadura guztiak;

b) Gutuna berronetsi, onartu, onetsi edo horri atxikitzeke agiri oro, gordailuan utzi direnak;

c) Gutun hau, 19. eta 20. artikuluei jarraiki, indarrean jartzen den data oro;

d) 3. artikuluko 2. paragrafoko xedapenak betez jasotako jakinarazpen oro;

e) Gutun honekin zerikusia duen egintza, jakinarazpen edo komunikazio oro.

Horri guztiari jarraiki, behean sinatuko dutenek, horretarako behar bezala ahalmenduta, gutun hau sinatu dute.

Estrasburgon egina 1992ko azaroaren 5ean, frantsesez eta ingelesez, testu biak balio berekoak izanik, Europako Kontseiluko artxiboan jasoko den ale bakarrean. Europako Kontseiluko idazkari nagusiak Gutunaren kopia ziurtatuak bidaliko dizkie Europako Kontseiluko kide diren estatu guztiei eta gutun honi atxikitzeke gonbita egin zaien estatu guztiei.

**7.1.16. 30/1992 Legea, azaroaren 26koa,
Administrazio Publikoen Araubide
Juridikoaren eta Administrazio Prozedura
Erkidearena²⁴⁸**

ZIOEN AZALPENA

9

[...]

Jarraian, hizkuntza ofizialen erabilerari buruzko funtsezko arauak sartzen ditu, [...]

[...]

IV. TITULUA
Administrazio publikoen jarduera

I. KAPITULUA
Arau orokorrak

35. artikulua.— *Herritarren eskubideak*

Herritarrek administrazio publikoekiko harremanetan eskubide hauek dituzte:

d) Norberaren autonomia-erkidegoko lurraldean ofizialak diren hizkuntzak erabil ditzakete, lege honetan eta gainerako ordenamendu juridikoan ezarritakoaren arabera.

36. artikulua.— *Prozeduretako hizkuntza*

1. Estatuko administrazio orokorraren prozedurak gaztelaniaz izapidetuko dira. Dena den, interesdunek autonomia-erkidegoan ofiziala den beste hizkuntza ere erabil dezakete, autonomia-erkidego horretan kokatutako estatuko administrazio orokorreko organoetara jotzen dutenean.

Kasu horretan, interesdunak aukeratutako hizkuntzan izapidetuko da prozedura. Prozeduran interesdun bat baino gehiago bada eta hizkuntza bera aukeratzeko ez badute, prozedura gaztelaniaz izapidetuko da. Dena den, interesdunek eskatutako dokumentuak edo lekukotasunak haiek aukeratutako hizkuntzan emango zaizkie.

2. Autonomia-erkidegoetako eta toki-erakundeetako administrazioek izapidetutako prozeduretan, kasuan kasuko autonomia-legerian ezarritakoari lotuko zaio hizkuntzaren erabilera.

3. Administrazio publiko instrukzio-egileak gaztelaniara itzuli behar ditu dokumentuak, espedienteak edo horien atalak, autonomia-erkidegoko lurraldetik kanpo ondorioak izan behar badituzte, eta interesdunei zuzendutakoak, espresuki

---

²⁴⁸ BOEren 285. zenbakian, 1992ko azaroaren 27ko alean, argitaratua. Urriaren 1eko 39/2015 Legearen xedapen indargabetzaile bakarraren 2.a) apartatuak indargabetu zuen lege hau. Indargabetzearen ondorioak 2016ko urriaren 2tik Aurrera daude indarrean.

hala eskatzen badute. Ez dago itzuli beharrik, gaztelania ez den beste hizkuntza ere ofiziala bada ondorioak izan behar dituzten autonomia-erkidegoan.

7.1.17. 37/1992 Legea, abenduaren 28koa, Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzkoa²⁴⁹

X. TITULUA Subjektu pasiboen betebeharrak

²⁵⁰I. KAPITULUA Arau orokorrak

164. artikulua.— Subjektu pasiboen betebeharrak.

²⁵¹Lau. Tributu Administrazioak edozein jarduketa beharrezkotzat jotzen duenean enpresaburuaren, profesionalaren edo subjektu pasiboaren tributu-egoera egiaztatzeko, ondoko dokumentuen gaztelaniarako edo beste edozein hizkuntza ofizialetarako itzulpena eskatu ahal izango du: bai zerga aplikatzen den lurraldean egindako ondasun-emateei edo zerbitzu-prestazioei dagozkien fakturena, bai lurralde horretan kokatutako enpresaburuek edo profesionalek edo subjektu pasiboek jasotakoena ere.

---

²⁴⁹ BOEren 312. zenbakian, 1992ko abenduaren 29ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1992-28740>

²⁵⁰ Maiatzaren 8ko 11/2023 Legearen 33. artikulua gehitutakoa; izan ere, lege horren bidez egiten da Europar Batasunaren zuzentarauen transposizioa produktu eta zerbitzu jakin batzuen irisgarritasunaren arloan, kualifikazio handiko pertsonen migrazioarenean, tributuen arloan eta notario- eta erregistro-jarduketan digitalizazioaren arloan, eta aldatzen da 12/2011 Legea, maiatzaren 27koa, kalte nuklearren edo material erradioaktiboek eragindako kalteen ondoriozko erantzukizun zibilari buruzkoa (BOE, 110. zenbakia, 2023ko maiatzaren 9ko alea).

Idazkera berria 2024ko urtarrilaren 1ean jarriko da indarrean, lege beraren azken xedapenetako hamazortzigarrenak xedatu duen legez.

²⁵¹ Maiatzaren 8ko 11/2023 Legearen 33. artikulua emandako idazkera; izan ere, lege horren bidez egiten da Europar Batasunaren zuzentarauen transposizioa produktu eta zerbitzu jakin batzuen irisgarritasunaren arloan, kualifikazio handiko pertsonen migrazioarenean, tributuen arloan eta notario- eta erregistro-jarduketan digitalizazioaren arloan, eta aldatzen da 12/2011 Legea, maiatzaren 27koa, kalte nuklearren edo material erradioaktiboek eragindako kalteen ondoriozko erantzukizun zibilari buruzkoa (BOE, 110. zenbakia, 2023ko maiatzaren 9ko alea).

Idazkera berria 2024ko urtarrilaren 1ean jarriko da indarrean, lege beraren azken xedapenetako hamazortzigarrenak xedatu duen legez.

7.1.18. 38/1992 Legea, abenduaren 28koa, Zerga Bereziei buruzkoa²⁵²

I. TITULUA Fabrikazioko zerga bereziak

I. KAPITULUA Xedapen erkideak

²⁵³4. artikulua.— Kontzeptuak eta definizioak

Titulu honen ondorioetarako, honela definitzen dira kontzeptu hauek:

6. “NK kodeak”: 1987ko uztailaren 23ko 2658/87 (EEE) Erregelamenduak ezarritako nomenklatura konbinatuko kodeak. Fabrikazio-zerga berezien aplikazio-eremu objektiboa zehazteko, oro har, hauek aplikatuko dira: merkatugaiak nomenklatura konbinatuan sailkatzeko ezarritako irizpideak eta, bereziki, nomenklatura konbinatua interpretatzeko arau orokorrak, nomenklatura horretako atal- eta kapitulu-oharrak, Aduana Lankidetzarako Kontseiluak merkatugaiak izendatzeko eta kodetzeko duen sistema harmonizatuaren azalpen-oharrak, kontseilu horrek onartutako sailkapen-irizpideak, eta Europar Batasunaren nomenklatura konbinatua azaltzeko oharrak.

---

²⁵² BOEren 312. zenbakian, 1992ko abenduaren 29ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1992-28741>

²⁵³ Maiatzaren 8ko 11/2023 Legearen 40.2 artikulua emandako idazkera; izan ere, lege horren bidez egiten da Europar Batasunaren zuzentarauen transposizioa produktu eta zerbitzu jakin batzuen irisgarritasunaren arloan, kualifikazio handiko pertsonen migrazioarenean, tributuen arloan eta notario- eta erregistro-jarduketan digitalizazioaren arloan, eta aldatzen da 12/2011 Legea, maiatzaren 27koa, kalte nuklearren edo material erradioaktiboek eragindako kalteen ondoriozko erantzukizun zibilari buruzkoa.

7.1.19. 3/1995 Legea, martxoaren 23koa, Abelbideei buruzkoa²⁵⁴

ZIOEN AZALPENA

II

Lege hau bost titulutan dago hezurmamituta.

Atariko titulua [...] abelbideen tipologiarekin ixten da, eta, oro har, hiru aldeko banaketa tradizionalari eusten zaio, abelbide, kordel eta bidezidorretan, onartutako gehieneko zabalerekin; horien izendapenak bateragarritzat jotzen dira gaztelaniaz abere-zidor, etxola, abeltzaintza-bide, karrerada, artzain-bide, adar, trabesak eta abarren izendapenaren pean daudenekin, bai eta autonomia-erkidegoetako gainerako hizkuntza ofizialetan jasotzen dituzten izendapenekin ere.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Abelbideen motak

2. Izendapen horiek bateragarriak dira ohiturazko beste batzuekin, hala nola abere-zidor, etxolak, abeltzaintza-bideak, karreradak, artzain-bideak, adarrak, trabesak eta Espainiako gainerako hizkuntza ofizialetan jasotzen dituzten beste batzuk.

---

²⁵⁴ BOEren 71. zenbakian, 1995eko martxoaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-7241>

7.1.20. 10/1995 Lege Organikoa, azaroaren 23koa, Zigor Kodearena²⁵⁵

314. artikulua

Norbaitzuek, enplegu publiko nahiz pribatuan, pertsona baten aurka diskriminazio larria sorrarazi eta, administrazio-errekerimendu edo zehapenaren ondoren, legearen aurreko berdintasun-egoera berrezartzen ez badute, horrek ondorioztatu dituen kalte ekonomikoak konponduz, hain zuzen, diskriminazioaren arrazoi direla pertsonaren ideologia, erlijioa nahiz sinesmenak; edo etnia, arraza nahiz nazio batekoa izatea; edo sexua, sexu-orientazioa, familia-egoera nahiz gaixotasun edo desgaitasun bat izatea; edo langileen lege-ordezkarria zein ordezkaritza sindikala izatea; edo enpresaren beste langile batzuekin ahaidetasuna izatea edo Espainiako estatuaren hizkuntza ofizialen bat erabiltzea, orduan, halakoei sei hilabetetik bi urte arteko espetxealdi-zigorra edo hamabi hilabetetik hogeita lau arteko isuna ezarriko zaie.

---

²⁵⁵ BOEren 281. zenbakian, 1995eko azaroaren 24ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-25444>

Bertsio honen oinarria: <http://www.iusplaza.com/eu/arloak/zigor-zuzenbidea/legeria/azaroaren-23ko-10-1995-lege-organikoa-zigor-kodeari-buruzkoa>

7.1.21. 1/1996 Legea, urtarrilaren 10ekoa, Doako Laguntza Juridikoari buruzkoa²⁵⁶

VII. KAPITULUA

Doako laguntza juridikoari buruzko nazioarteko tratatuak eta hitzarmenak Espainian aplikatzea

45. artikulua.— Izapidetzea

Aurreko artikuluan aipatzen diren doako justiziaren eskaerak izapidetzeko, lege honetan ezarritako prozedura-erregelak bete beharko dira, honako salbuespen hauekin:

c) Aurkeztutako dokumentuak gaztelaniaz idatzita edo hartara itzulita egongo dira, eta ez dute legezkatze edo apostilla formalitaterik beharko.

VIII. KAPITULUA

Doako laguntza juridikoa Europar Batasunaren barruko mugez gaindiko auzietan

2. ATALA

Eskubidea Espainian aitortzea

50. artikulua.— Eskubidearen eduki materiala

1. Atal honen babesean aitortutako doako laguntza juridikorako eskubideak 6. artikuluan adierazitako prestazio guztiak hartzen ditu, 2. apartatua izan ezik, 7. artikulua denbora-luzapenarekin, eta, gainera:

a) Interpretazio-zerbitzuak.

b) Onuradunak epaitegiaren, auzitegiaren edo agintaritza eskudunaren eskariz aurkeztutako dokumentuak itzultzea, baldin eta beharrezkoak badira gaia ebazteko.

51. artikulua.— Eskubidea eskatzea

3. Justizia Ministerioak, Administrazio Publikoen Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearen Legearen 10. artikuluan xedatutakoaren arabera eskumena duen organoaren bitartez, honako hauek jakinaraziko dizkio Europako Batzordeari: Espainian eskumena duten agintaritza hartzaileen edo igorleen izenak eta helbideak, zer eremu geografikoren gainean duten eskumena, eskaerak jasotzeko bitartekoak eta, hala badagokio, autonomia-erkidegoak, espainieraz eta, hala badagokio, agintaritza igorle eta hartzaileen egoitza den autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialez gain, doako justiziaren eskaerak eta egiaztagiriak betetzea onartuko du.

---

²⁵⁶ BOEren 11. zenbakian, 1996ko urtarrilaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1996-750>

Eskaera bat edo hari dagokion dokumentazioa Espainian onartu gabeko hizkuntza batean jasotzen bada, berehala itzuliko zaizkio aurkeztu dituenari, itzuli eta aurkez ditzan 15 eguneko epean, errekerimendua jasotzen denetik zenbatzen hasita.

3. ATALA

Eskubidea aitortzea beste estatu kide batzuetan

52. artikulua.— Eskubideak Espainian

Ohiko bizilekua edo egoitza Espainian duten pertsona fisikoek, baldin eta Europar Batasuneko beste estatu kide batean doako laguntza juridikoa jaso nahi badute kapitulu honetan aurreikusitako mugaz gaindiko auzi baterako, eskubide hauek eskuratu ahal izango dituzte Espainian:

b) Eskaera eta estatu kide horretako agintaritzei aurkeztu beharreko beharrezko egiaztagiriak itzultzea.

53. artikulua.— Izapidetzea

2. Abokatuen Elkargoari dagokio delako auzirako auzitegi eskuduna dagoen Europar Batasuneko estatu kideko agintaritzea hartzaileei doako laguntza juridikoaren eskaera helaraztea. Eskaera agintaritzea hartzailearen estatu kideak onartutako hizkuntzan edo hizkuntzetako batean beteta dagoen egunetik 15 eguneko epean igorriko da, baita egiaztagiriak ere, beharrezkoa bada hizkuntza horietako batera itzulita.

54. artikulua.— Eskubidea ukatzea

Beste estatu kide bateko agintaritzea eskudunak Espainiatik egindako doako justiziaren eskaera ukatzen duenean, 52. artikuluko eskubideak egikaritzuz, itzulpenei dagozkien gastuak itzultzeko eskatuko da, 19. artikuluan aurreikusitako egoerak gertatzen badira.

7.1.22. 1/1996 Lege Organikoa, urtarrilaren 15ekoa, Adingabearen babes juridikoarena, Kode Zibilaren eta Prozedura Zibilaren aldaketa partziala egitekoa²⁵⁷

I. TITULUA

Adingabeen eskubide eta eginbeharrak

II. KAPITULUA

Adingabearen eskubideak

3. artikulua.— Nazioarteko tratatuen aipamena

Adingabeek izango dituzte Konstituzioak aitortzen dizkien eskubideak eta Espainiak sinatutako nazioarteko tratatuek —bereziki Haurren Eskubideei buruzko Konbentzioak, Nazio Batuenak, eta Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentzioak— aitortzen dizkietenak, eta ordenamendu juridikoak bermatutako gainerako eskubideak. Ez da ezein diskriminaziorik egingo ondoko zioengatik: jaiotza, nazionalitate, arraza, sexu, desgaitasun edo gaixotasun, erlijio, hizkuntza, kultura, iritzi edo beste edozein inguruabar pertsonal, familiar edo sozialengatik.

9. artikulua.— Entzuna eta aditua izateko eskubidea

1. Adingabeak eskubidea du entzuna eta aditua izateko, ezein diskriminaziorik jasan gabe adinagatik, desgaitasunagatik edo beste edozein inguruabarrengatik, hala familiaren eremuan, nola adingabea ukitzen duen edozein administrazio-prozeduratan, prozedura judizialetan edo bitartekaritza-prozeduratan, baldin eta prozedurok eragina badakarte adingabearen esparru pertsonal, familiar edo sozialean; adingabearen iritziak kontuan hartuko dira, haren adin eta heldutasunaren arabera. Horretarako, adingabeak eskubide hau egikaritzea ahalbidetzeko behar den informazioa jaso beharko du hizkera ulergarrian, formatu irisgarrietan eta bere inguruabarren arabera egokitutako formatuetan.

Prozedura judizialetan edo administrazio-prozeduretan, adingabearen agerraldiak edo entzunaldiak lehentasunekoak izango dira, eta haren egoera eta garapen ebolutiboaren arabera egokia den moduan egingo dira, eta, beharrezko bada, profesional kualifikatuen edo adituen laguntza izango du; aldi berean, haren intimitatea zainduko da, eta harentzat ulergarria den hizkera erabiliko da formatu irisgarrietan eta haren inguruabarren arabera egokitutako formatuetan. Adingabeari galdetzen zaionaren berri emango zaio, bai eta haren iritziaren ondorioen berri ere, prozeduraren berme guztiak oso-osorik errespetatuz.

[...]

---

²⁵⁷ BOEren 15. zenbakian, 1996ko urtarrilaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1996-1069>

7.1.23. 13/1997 Legea, apirilaren 25ekoa, Balear probintzia ofizialki Illes Balears izendatzen dituen²⁵⁸

ZIOEN AZALPENA

Espainiako Konstituzioak ezartzen duenez, «gaztelania da Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala» (3.1 artikulua), eta «Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango dira haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritz» (3.2 artikulua).

Balear Uharteetarako Autonomia Estatutuari buruzko otsailaren 25eko 2/1983 Lege Organikoak 3. artikuluan ezartzen duenez, «katalana, Balear Uharteetako berezkoa dena, gaztelaniarekin batera, hizkuntza ofiziala izango da».

Illes Balears toponimoak, Espainiako Konstituzioaren eta Balear Uharteetarako Autonomia Estatutuaren arabera, balio ofiziala du lurralde-oinarri gisa balear uhartedia duen autonomia-erkidegoa izendatzen duenean. Aldiz, Illes Balears toponimo bera ez dago ofizialki onartuta autonomia-erkidegoaren lurralde-oinarri bera duen probintzia izendatzeko.

1833ko azaroaren 30eko Errege Dekretuak, Espainiako lurraldea probintzietan banatu zuenak, «Balear Uharteetako Probintzia» sortu zuen, Mallorca, Menorca, Eivissa, Formentera eta Cabrera uharteek osatua.

1833ko azaroaren 30eko Errege Dekretuak berak ezarritako izendapena gorabehera, «Balear Uharteetako Probintzia» izendapen ofizialak etengabeko gorabeherak izan ditu XIX. eta XX. mendeetan zehar «Islas Baleares», «Las Baleares» eta «Baleares» izendapenen artean. Hala, izendapen aldakor horiek probintziako «Aldizkari Ofizial»ean jaso dira: «Balear Uharteetako Aldizkari Ofiziala», (1836), «Balear Uharteetako Probintziako Aldizkari Ofiziala» (1852) eta «Balearretako Probintziako Aldizkari Ofiziala» (1860).

Autonomia-erkidegoaren eta probintziaren izendapen ofizialak bat etor daitezzen, tradizio kultural eta historikoarekiko errespetuagatik eta katalanezko Illes Balears toponimoaren erabilera ofiziala ezartzeko, mallorcar, menorcar, eivissar eta formenterarren berezkoa baita, lege hau promulgatu da.

Bestalde, lege horrek zehazten du PM siglen ordeaz IB jartzea ibilgailuen zirkulazio-baimenetan eta matrikula-plaka ofizialetan; izan ere, lehenengok Mallorcako Palma hiriburua soilik ordezkatzeko dute, eta bigarrenek, aldiz, probintzia osoa ordezkatzeko dute, uharte anitzekoa baita.

Artikulu bakarra

Balearretako egungo probintziari Illes Balears deituko zaio ofizialki, haren tradizio kultural eta historikoarekin bat etorritz eta autonomia-erkidegoaren izendapenarekin bat etorritz.

---

²⁵⁸ BOEren 100. zenbakian, 1997ko apirilaren 26ko alean, argitaratua.

Lehenengo xedapen gehigarria

Testuliburuetan eta material didaktikoan, bai eta ofizialak ez diren beste erabilera batzuetan ere, erabiltzen den hizkuntza gaztelania denean, dagokion toponimoa hizkuntza horretan izendatu ahal izango da.

Bigarren xedapen gehigarria

Gobernuari ahalmena ematen zaio lege hau aplikatzeko behar diren xedapenak emateko; xedapen horien artean egongo da, besteak beste, Balear Uharteetako probintziako ibilgailuen zirkulazio-baimenen siglak eta matrikula-plaka ofizialak aldatzea, IB siglak jasota.

Azken xedapen bakarra

Lege hau Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

7.1.24. 2/1998 Legea, martxoaren 3koa, La Coruña eta Orense probintzien izendapenak aldatzeari buruzkoa²⁵⁹

ZIOEN AZALPENA

Galiziako Autonomia Estatutuak 2.1 artikuluan ezartzen duenez, Galiziako probintzien egungo izendapenak La Coruña, Lugo, Orense eta Pontevedra dira.

La Coruña eta Orense probintzien hiriburuen izendapenak A Coruña eta Ourense dira, hurrenez hurren, Galiziako Xuntaren irailaren 27ko 146/1984 Dekretuan ezarri zen bezala, Hizkuntza Normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearekin bat etorritik; lege horrek 10. artikuluan ezartzen duenez, «Galiziako toponimoek galiziera izango dute forma ofizial bakarra».

1833ko azaroaren 30eko Errege Dekretuak 1. artikuluan ezartzen du probintziek beren hiriburuen izena hartuko dutela, salbu eta Arabakoak, Nafarroakoak, Gipuzkoakoak eta Bizkaikoak, horiek gaur egungo izendapenak mantentzen baitituzte.

Toki-araubidearen arloan indarrean dauden lege-xedapenen testu bategina onetsi zuen apirilaren 18ko 781/1986 Legegintzako Errege Dekretuak 25.2 artikuluan xedatzen duenez, «Gorte Nagusiek onetsitako lege baten bidez soilik alda daitezke probintzien izendapena eta hiriburutza».

Gaur egun, La Coruña eta Orense izen ofizialak mantentzen dira probintzia horietarako, baina, errealitatean, bi toponimoak A Coruña eta Ourense izendapenekin erabiltzen dira, hurrenez hurren, eta herritarren onarpen osoa dute, herritarrek egunero erabiltzen baitituzte.

Bestalde, A Coruña eta Ourense izendapen horiek XIII. mendekoak diren dokumentuetan idatzita daude, eta horrek argi eta garbi berresten du haiek errealitate linguistiko, historiko eta are tradizional bati erantzuten diotela.

Aurreko guztiaren ondorioz, honako lege hau proposatzen da.

1. artikulua

Gaur egungo La Coruñako probintziari A Coruña deituko zaio ofizialki, haren hiriburutzaren A Coruñaren izen ofizialarekin bat etorritik.

2. artikulua

Gaur egungo Orenseko probintziari Ourense deituko zaio ofizialki, haren hiriburutzaren Ourenseren izen ofizialarekin bat etorritik.

Azken xedapen bakarra

Lege hau Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

---

²⁵⁹ BOEren 54. zenbakian, 1998ko martxoaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-5184>

7.1.25. 48/1998 Legea, abenduaren 30ekoa, uraren, energiaren, garraioen eta telekomunikazioen sektoreetako kontratazio-prozedurei buruzkoa, zeinak 93/38/EEE eta 92/13/EEE zuzentarauak txertatzen baititu Espainiako ordenamendu juridikoan²⁶⁰

IV. TITULUA

Kontratuak adjudikatzeko araubidea

II. KAPITULUA

Lizitazioen publizitatea

27. artikulua.— Iragarki adierazgarriak

1. Lizitazio-deialdi bat aldizkako iragarki adierazgarri baten bidez egiten denean, honako betekizun hauek bete beharko dira:

c) Erakunde kontratatzaileak, ondoren, hautagai guztiei eskatuko die beren interesa berresteko, delako kontratuari buruzko informazio zehatzetan oinarrituta eta lizitatzailerak edo negoziazioan parte hartuko dutenak hautatzen hasi aurretik. Informazio horiek datu hauek izan beharko dituzte, gutxienez:

[...]

Lizitatzeko gonbita lortzeko eskabideak aurkezteko helbidea eta azken eguna, bai eta horiek aurkezteko baimenduta dauden hizkuntza edo hizkuntzak ere;

[...]

30. artikulua.— Argitalpen-baldintzak «Europako Erkidegoen Aldizkari Ofizial»ean

1. Iragarkiak gaztelaniaz bidaliko dira Europako Erkidegoetako Argitalpen Bulegora, postaz, posta elektronikoz, telexez edo faxez, 93/38/EEE Zuzentarauaren 25. artikuluan ezarritako baldintzetan, edo ministro-agindu bidez baimendutako formularioak erabiliz, azken xedapenetako laugarrenean xedatutakoarekin bat etorriz.

---

²⁶⁰ BOEren 313. zenbakian, 1998ko abenduaren 31ko alean, argitaratua.

III. KAPITULUA

Prozeduraren garapena

35. artikulua.— Gonbit egitea prozedura murriztu eta negoziatuetan hautatutako hautagaiei

Erakunde kontratatzaileak aldi berean eta idatziz gonbidatuko ditu aukeratutako hautagaiak. Gonbit-gutunarekin batera, baldintza-agiria eta dokumentazio osagarria aurkeztu beharko dira, eta, gutxienez, honako informazio hau eman beharko da:

b) Eskaintzak jasotzeko azken eguna, zein helbidetara bidali behar diren eta zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

II. ERANSKINA

A) Prozedura irekia

5. Zerbitzuetarako:

10. a) Eskaintzak hartzeko azken eguna.

b) Zein helbidetara bidali behar diren.

c) Zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

B) Prozedura murriztua

5. Zerbitzuetarako:

10. a) Parte hartzeko eskabideak hartzeko azken eguna.

b) Zein helbidetara bidali behar diren.

c) Zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

C) Prozedura negoziatua

5. Zerbitzuetarako:

10. a) Parte hartzeko eskabideak hartzeko azken eguna.

b) Zein helbidetara bidali behar diren.

c) Zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

IV. ERANSKINA

Aldizkako iragarkia

Iragarkiak lizitazio-deialdi gisa balio duenean edo hautagaitzak edo eskaintzak hartzeko epeak laburtzea ahalbidetzen duenean jakinarazi beharreko informazioak, baldin eta halakorik badago

Hautagaitzak edo eskaintzak aurkezteko baimendutako hizkuntza edo hizkuntzak.

7.1.26. 25/1999 Legea, uztailaren 6koa, Valentziako Erkidegoa osatzen duten probintzietarako Alacant, Castelló eta València izendapenak koofizialtzat jotzen dituena²⁶¹

ZIOEN AZALPENA

Konstituzioaren 3. artikulua sistema juridiko bat ezarri du, zeinak bide ematen baitu gaztelaniaren eta kasuan kasuko autonomia-estatutuetan ofizialtzat jotako beste hizkuntza batzuen arteko hizkuntza-ofizialtasun bikoitzaz hitz egiteko.

Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuaren 7. artikulua hizkuntza koofizial izendatu zuen valentziera, eta adierazi zuen ezen bi hizkuntzen «erabilera normala eta ofiziala» bermatu behar dela. Beste alde batetik, estatutuak berak, 3. artikuluan, adierazten duenez, autonomia-erkidegoaren lurraldeak Alicante, Castellón eta Valenciako probintzietako udalerriena hartzen du; hala ere, estatutuaren valentzierazko edizioak "les provincias d'Alacant, Castelló y València" aipatzen ditu. Beraz, ulertu behar da izendapen horiek koofizialak direla Valentziako Erkidegoaren eremuan. Hori bera gertatzen da "Llei d'Us i Ensenyament del valencià" izenekoan (4/1983 Legea, azaroaren 23koa), V. tituluan hizkuntza baten edo bestearen «nagusitasun linguistiko»ko guneak ezartzen dituenean.

Valentzierazko izendapen horietan guztietan kontuan hartu ziren ohitura, dokumentuetan eta literaturan egiaztatutako historia eta erkidego akademikoak onartutako ortografia-arauak.

Aurrekari horiek guztiak gorabehera, valentzierazko izendapen koofiziala ez da onetsi estatuaren eremuan, apirilaren 18ko 781/1986 Legegintzako Errege Dekretuaren aurreikuspenen arabera; izan ere, dekretu horrek 25.2 artikuluan xedatzen duenez, «Gorte Nagusiek onetsitako lege baten bidez soilik alda daitezke probintzien izendapena eta hiriburutza».

Gaiaren erregulazioa koherentziaz jorratzeko, Valentziako Estatutuaren 7. artikuluko 4. apartatua ere kontuan hartu behar da, zeina, lege organiko gisa, estatuko ordenamendu juridikoaren parte baita: «Babes eta errespetu berezia emango zaio valentziera berreskuratzeari».

1. artikulua

Alicanteko probintziak «Alacant» izendapen ofiziala ere izango du.

2. artikulua

Castellóngo probintziak «Castelló» izendapen ofiziala ere izango du.

3. artikulua

Valenciako probintziak «València» izendapen ofiziala ere izango du.

---

²⁶¹ BOEren 161. zenbakian, 1999ko uztailaren 7ko alean, argitaratua.

Xedapen gehigarri bakarra

Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuaren 7. artikulua araberako, Estatuko Administrazio Orokorreko organismoek hiru probintzien izendapena valentzieraz eta gaztelaniaz erabiliko dute.

7.1.27. 1/2000 Legea, urtarrilaren 7koa, Prozedura Zibilarena²⁶²

ZIOEN AZALPENA

IV

Bestalde, legea ahalegindu da, teknika juridikoaren nahitaezko eskakizunetara moldatu beharra gorabehera, edozein herritarrek ulertzeko moduko hizkera erabiltzen. Ildo horretatik, ezabatu egin dira esapide zaharkituak edo ulergaitzak, alegia, teknika juridikoaren nahitaezko eskakizunei baino, auzitegien usadioei lotzen zitzaizkienak. Doktrinarismo-itxura ere saihestu da; hori dela eta, desegoki baino, bultzatzeko ikusten du legeak errealitate berak adierazteko esapide desberdinak erabiltzea, fenomeno hori hizkera arruntean nahiz juridikoan barneratu denean. Esate baterako, 1881eko Legeak, eta geroagoko jurisprudentziak eta doktrinak, inongo arazorik gabe, mende batez baino gehiagoz egin zuten bezala, lege honek eutsi egin dio «epaiketa» eta «prozesu» terminoak sinonimo gisa erabiltzeari; eta, batzuetan, «uzia» edo «uziak» hitzak darabiltza, eta, beste batzuetan, «akzioa» edo «akzioak».

[...]

XI

[...]

Dokumentu publikoek frogaindar berezia dute, uste osoa jarri delako legez baimendu edo gaitutako fede-emaeleen esku-hartzean. Prozesu-legeak, hizkera ulergarriarekin eta bere ondore zehaztutarako, aintzat hartu behar du esku-hartze hori; baina prozesu-legea ez da aproposa fede-ematearen betekizunak, eskumen-eremua eta beste faktore batzuk ezartzeko. Ildo horretatik, prozesu-legegintzak ez ditu interpretazio-etzabaidak ebatzi behar, horiek sortzen direnean fede-emateari buruzko arauen inguruan edo negozio juridikoak dokumentuan jasotzeko beharrezkoa den laguntza juridikoaren inguruan. Amaitzeko, legegileak zeharo desegokitzat jo du lege honek negozio juridikoak dokumentuan jasotzeko betekizunak ezartzea edo lehendik legez xedatutako aukerak aldatzea.

[...]

---

²⁶² BOEren 7. zenbakian, 2000ko urtarrilaren 8ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-323>

Bertsio honen oinarria: <http://www.iusplaza.com/eu/arloak/prozesuko-zuzenbidea/legeria/urtarrilaren-7ko-1-2000-legea-prozedura-zibilarena>

V. TITULUA

Jarduketa judizialak

III. KAPITULUA

Hurrekotasuna, publizitatea eta hizkuntza ofiziala

142. artikulua.— Hizkuntza ofiziala

1. Jarduketa judizial guztietan, epaileek, magistratuek, fiskalek, Justizia Administrazioaren letraduek, eta epaitegi eta auzitegi-tako gainerako funtzionarioek gaztelania erabiliko dute, hori baita Estatuko hizkuntza ofiziala.

4. Autonomia-erkidego bateko hizkuntza ofizialean egindako jarduketa judizialek eta aurkeztutako dokumentuek balio eta eraginkortasun osoa izango dute, gaztelaniara itzuli beharrik gabe, baina ondorioak izan behar badituzte autonomia-erkidegoko organo judizialen jurisdikziotik kanpo, itzuli egingo dira ofizioz, non eta ez den berezko hizkuntza ofizial bera duen beste autonomia-erkidego bat. Orobat itzuliko dira jarduketak legeek hala xedatzen dutenean edo aldeek defentsa-gabezia alegatuta eskatzen dutenean.

5. Ahozko jarduketetan, auzitegiak probidentzia bidez gaitu dezake interprete gisa erabilitako hizkuntza dakien edonor, itzulpen fidela egingo duela zin edo hitz egin ondoren.

143. artikulua.— Interpreteen esku-hartzea

1. Gaztelania edo hala denean autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofiziala ez dakien pertsonari itaunketa egin behar bazaio, edo pertsona horrek adierazpenen bat egin behar badu, edo ebazpenen bat berari jakinarazi behar bazaio, orduan idazkariak, dekretu bidez, hizkuntza hori dakien edonor gaitu dezake interprete gisa, horri itzulpen fidela egingo duelako zin-egitea edo hitzematea eskatuz.

Aurrekoa gorabehera, beti bermatuko zaizkio interpretazio-zerbitzuak mugaz haraindiko auzietan gaztelaniaz eta, honelakoa dagoenean, autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofizialaz ez dakienari, Doako Laguntza Juridikoa arautzen duen urtarrilaren 10eko Legeak ezarritakoaren arabera.

Halakoetan, jarduketan akta jasoko da. Bertan, testuak jatorrizko hizkuntzan agertuko dira, eta hizkuntza ofizialera egindako itzulpena gaineratuko da. Akta hori interpreteak ere sinatuko du.

2. Aurreko apartatuko kasu berberetan, pertsona hori gorra bada, aipatu apartatuan xedatutakoaren arabera izendatuko da beti zeinu-hizkuntzako interprete egokia.

Halaber, gorrekin egiten diren jarduketan akta jasoko da.

144. artikulua.— Hizkuntza ez-ofizialean idatzitako dokumentuak

1. Dokumentua idatzi bada gaztelania edo, hala denean, autonomia-erkidego baten berezko hizkuntza ofiziala ez den hizkuntza batez, orduan, dokumentu horrekin batera, itzulpena aurkeztuko da.

2. Itzulpen hori pribatua izan daiteke, eta, halakoetan, aldeetako batek itzulpena aurkaratzen badu hura heltzen zaionetik hurrengo bost egunetan, fidel eta zehatza ez dela adieraziz eta desadostasunaren arrazoiak azalduz, orduan Justizia Administrazioako legelariak desadostasuna dokumentuaren zein zatitan egon eta

zati horren itzulpen ofiziala aginduko du, itzulpen pribatua aurkeztu duenaren kontura.

Nolanahi ere, aldeak hala eskaturiko itzulpen ofiziala eta pribatua oinarrian esangura berekoak badira, itzulpen ofizialaren gastuak bestea eskatu duen aldearen kontura izango dira.

Azken xedapenetako hogeita hirugarrena

Espainian Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2006ko abenduaren 12ko 1896/2006 (EE) Erregelamendua errazago aplikatzeko neurriak; izan ere, erregelamendu horrek prozesu monitorio europarra ezarri zuen

15. Espainian ordainketa-errekerimendu europar bat betearazi behar denean, demandatzaileak epaitegi eskudunari itzulpen ofizial bat aurkeztu beharko dio; itzulpen horrek gaztelaniaz egon beharko du, edo errekerimendu horren jarduketa judizialak egiten diren lurraldeko autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialean, eta 1896/2006 (EE) Erregelamenduaren 21. artikuluan aurreikusitako moduan ziurtatuta egon beharko du.

Azken xedapenetako hogeita laugarrena

Espainian Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2007ko uztailaren 11ko 861/2007 (EE) Erregelamendua errazago aplikatzeko neurriak; izan ere, erregelamendu horrek munta gutxiko prozesu europarra ezarri zuen

9. Espainian Europar Batasuneko estatu kide batean emandako epai bat betearazi behar denean, baldin eta epai horrek amaiera ematen badio munta gutxiko prozesu europar bati, orduan demandatzaileak epaitegi eskudunari epai horren ziurtagiriaren itzulpen ofizial bat aurkeztu beharko dio; itzulpen horrek gaztelaniaz egon beharko du, edo jarduketa judizialak egiten diren lurraldeko autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialean, eta 861/2007 (EE) Erregelamenduaren 21. artikuluko 2. apartatuan aurreikusitako moduan ziurtatuta egon beharko du.

Azken xedapenetako hogeita bosgarrena

Espainian Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2012ko abenduaren 12ko 1215/2012 (EE) Erregelamendua errazago aplikatzeko neurriak; izan ere, erregelamendu horrek ebazpen judizialak arlo zibilean eta merkataritza-arloan onartu eta betearazteko eskumen judizialari buruz dihardu

1. Europar Batasuneko estatu kide bateko ebazpenak 1215/2012 (EE) Erregelamenduaren babesean onartzeari buruzko erregelak.

[...]

3) Alde batek Espainian aipatu nahi badu beste estatu kide batean emandako ebazpen bat, orduan alde horrek aurkeztu beharko ditu 1215/2012 (EE) Erregelamenduaren 37. artikuluan aurreikusitako dokumentuak; aipamena jasotzen duen organo judizialak edo agintariak eskatu ahal izango ditu artikuluko horren 2. apartatuan aurreikusitako itzulpenak edo transkripzioak.

[...]

2. Europar Batasuneko estatu kide bateko indar betearazledun ebazpenak 1215/2012 (EE) Erregelamenduaren babesean betearazteari buruzko erregelak.

[...]

2) Indar betearazlea duen ebazpen bat betearazteko, eskatzaileak eskuratuko ditu 1215/2012 (EE) Erregelamenduaren 42.1 artikuluan ezarritako dokumentuak edo erregelamendu bereko 42.2 artikuluan aurreikusitakoak, baldin eta ebazpen horrek behin-behineko neurri bat edo kautela-neurri bat hartzea agintzen badu; eta, organo judizial eskudunak eskatzen duenean, erregelamendu bereko 42.3 artikuluan ezarritako ziurtagiriaren itzulpena eskuratuko du. Eskatzaileari ebazpenaren itzulpena aurkez dezan eskatu ahal izango zaio noiz eta itzulpenik gabe eginbideek jarraitu ezin dutenean bakarrik.

[...]

3. Atzerriko ebazpenaren ziurtagiriaren eta itzulpenaren jakinarazpena ez egiaztatzea.

[...]

2) 1215/2012 (EE) Erregelamenduaren 43.2 artikulua aplikatzeko, betearazpena hartzen duen pertsonak bost eguneko epea izango du atzerriko ebazpenaren itzulpena eskatzeko, betearazpenaren abiaraztea jakinarazten denetik, baldin eta aurretik hori jakinarazi ez bazaio eta betearazpen-demandarekin batera ebazpen horren itzulpena erantsi ez bada.

3) Itzulpen hori ematen ez zaion bitartean, etenda geldituko da betearazpenaren aurka jartzeko lege honen 556.1 artikulua ezarritako epea, bai eta erantzuna emateko hurrengo apartatuan aurreikusitako epea ere. Epaileak betearazpena largetsiko du, baldin eta hilabeteko epean alde betearazleak itzulpen hori ekartzen ez badu.

[...]

Azken xedapenetako hogeita seigarrena

Espanian Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2012ko uztailaren 4ko 650/2012 (EE) Erregelamendua errazago aplikatzeko neurriak; izan ere, erregelamendu horrek ondokoak aipatzen ditu: lege aplikagarriaren eskumena; ebazpenen onarpena eta betearazpena; dokumentu publikoak «mortis causa» oinordetzen arloan onartu eta betearaztea, eta oinordetza-ziurtagiri europarra sortzea

[...]

4. Ebazpen batek indar betearazlea duela adierazteko prozedura.

[...]

2) Aurreko apartatuan aurreikusitako ziurtagiria aurkezten ez bada, organo judizialak epea finkatu ahal izango du ziurtagiri hori aurkezteko, dokumentu baliokide bat onartzeko edo dokumentu horiek lekatzeko baldin eta uste badu badaukala behar besteko informazioa.

Orobat, organo judizialak dokumentuen itzulpen bat eskatu ahal izango du, estatu kideetako batean itzulpenak egiteko kualifikaturik dagoen pertsona batek egindakoa.

[...]

7.1.28. 4/2000 Lege Organikoa, urtarrilaren 11koa, atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei buruzkoa, eta atzerritar horiek gizarteratzeari buruzkoa²⁶³

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2 ter artikulua.— Immigranteak integratzea

2. [...]

[Administrazio publikoak,] Bereziki, ahaleginduko dira, prestakuntza-ekintzen bidez, honako hauek ezagutarazten eta errespetarazten: Espainiako konstituzio- eta estatutu-balioak, Europar Batasunaren balioak, bai eta giza eskubideak, askatasun publikoak, demokrazia, tolerantzia eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna. Eta neurri bereziak garatuko dituzte hezkuntza-sistemara errazago sartzeko, betiere nahitaezko adinean eskolatzea, hizkuntza ofizialen ikaskuntza eta enplegua lortzea bermatuz, horiek baitira integratzeorako funtsezko faktoreak.

I. TITULUA Atzerritarren eskubide eta eginbeharrak

II. KAPITULUA Familia-berrelkartzea

18. artikulua.— Familia-berrelkartzeko betekizunak

2. [...]

Administrazio publikoek sustatuko dute berrelkartuek parte hartzea integrazio soziokulturaleko programetan eta hizkuntza-programetan.

III. KAPITULUA Berme juridikoak

22. artikulua.— Doako laguntza juridikorako eskubidea

2. Espainian dauden atzerritarrek laguntza juridikorako eskubidea izango dute administrazio-prozedura hauetan: haien sarrera ukatu ahal dutenak, haien itzularazi ahal dituztenak edo Espainiako lurraldetik kanporatzea ekarri ahal dutenak; bai eta nazioarteko babesaren arloko prozedura guztietan ere; hori ez ezik, interprete baten laguntzarako eskubidea izango dute, erabiltzen den hizkuntza

---

²⁶³ BOEren 10. zenbakian, 2000ko urtarrilaren 12ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-544>

Bertsio

honen

oinarria:

http://www.ivap.euskadi.eus/contenidos/informacion/legedia_euskaraz/es_3818/adjuntos/Konstituzio-zuzenbidea/Atzerritarrek_Espainian_dituzten_Eskubide_eta_Askatasunei_buruzkoa.pdf

ofiziala ulertzen ez badute edo hitz egiten ez badute. Laguntza horiek doakoak izango dira, baldin eta behar besteko eskuarte ekonomikorik ez badute doako laguntza juridikorako eskubideari buruzko araudian ezarritako irizpideen arabera.

II. TITULUA

atzerritarren araubide juridikoa

I. KAPITULUA

Espainiako lurraldean sartzeta eta bertatik irtetea

26. artikulua.— Espainian sartzeko debekua

2. Espainian sartzeko betekizunak betetzen ez dituzten atzerritarrei sarrera ukatuko zaie ebazpen ziodunaren bidez. Atzerritar horiei informazioa emango zaie, ukatzearen aurka jar ditzaketen errekurtsoen inguruan, errekurtsok jartzeko duten epearen inguruan eta errekurtsok jartzeko kontuan hartu behar duten agintariaren inguruan. Halaber, informazioa emango zaie, lege-laguntzarako eta interpretearen laguntzarako duten eskubidearen inguruan; gainera, abokatua ofiziokoa izan daiteke. Atzerritarrek laguntza hori izango dute muga-postuan kontrola egiten den unetik.

II. KAPITULUA

Egonaldia eta bizilekua baimentzea

33. artikulua.— Onarpen-araubidea, ikasketetarako, ikasle-trukerako, lanekoak ez diren praktiketarako edo boluntariora-zerbitzuetarako

5. Familia batean lan egiten denean, familia horretan egonaldia eta mantenua konpentsatzeko, hizkuntza- edo lanbide-ezagutzak hobetu bitartean, lan hori arautuko da «au pair» lanpostuari buruzko nazioarteko akordioetan xedatutakoarekin bat etorritz.

[...]

III. TITULUA

Atzerritartasun-arloko arau-hausteak eta horien zehapen-araubidea

62 bis artikulua.— Barneratutako atzerritarren eskubideak

1. Atzerritarren barneratze-zentroak presondegiak bestelako establezimendu publikoak dira; zentroetan sartu eta beraietan egoteak prebentziozko eta kautelazko helburua prebentziozkoa eta kautelazkoa bakarrik du; betiere, ordenamendu juridikoan aitortutako eskubide eta askatasunak zainduko dira eta muga bakarrak askatasun anbulatorioan ezarritakoak baino ez dira, barneratze-zentroan sartzeko hartutako neurri judizialaren eduki eta helburuaren arabera. Bereziki, barneratuta dagoen atzerritarrak ondoko eskubideak ditu:

h) Interpretarearen laguntza izateko eskubidea, baldin eta gaztelania ulertzen edo hitz egiten ez badu. Laguntza hori doakoa izango da, atzerritarrak eskuarte ekonomikorik ez badu.

62 quater artikulua.— Informazioa eta erreklamazioak

1. Atzerritarrek barneratze-zentroan sartzen direnean idatzizko informazioa jasoko dute. Informazio horretara bilduko dira euren eskubide eta betebeharrak, antolaketa orokorreko gaiak, zentroaren funtzionamenduari buruzko arauak, diziplina-arauak, eta eskariak zein kexak aurkezteko bideak. Informazioa emango zaie eurek ulertzen duten hizkuntza batean.

[...]

63. artikulua.— Lehentasunezko prozedura

3. Atzerritarrari eskubidea bermatuko zaio lege-laguntza izateko; laguntza hori, hala denean, ofizioz emango zaio. Halaber, atzerritarrari eskubidea bermatuko zaio, interpretearen laguntza izateko, baldin eta gaztelania ulertzen edo hitz egiten ez badu; atzerritarrak eskuarte ekonomikorik ez badu, laguntza doakoa izango da.

7.1.29. 5/2000 Lege Organikoa, urtarrilaren 12koa, Adingabeen Erantzukizun Penala arautzen duena²⁶⁴

III. TITULUA Prozeduraren instrukzioa

I. KAPITULUA Erregela orokorrak

17. artikulua.— Adingabeak atxilotzea

1. Agintariek eta funtzionarioek adingabearen atxiloketan parte hartzen dutenean, hori egin beharko dute adingabeari kalterik gutxien dakarkion eran, eta haien betebeharra izango da adingabeari azaltzea, hizkera argi eta ulergarrian, eta berehalakoan, zein egitate egozten zaion, zergatik izan den atxilotua eta zein eskubide dagokion, bereziki, Prozedura Kriminalaren Legearen 520. artikulua zein eskubide aitortzen dion; haien betebeharra da, orobat, eskubide horiek errespetatu daitezten bermatzea. Era berean, agintari eta funtzionarioek berehalakoan jakinarazi behar dizkiete atxiloketa eta zaintza-tokia adingabearen legezko ordezkariari eta Fiskaltzari. Atxilotutako adingabea atzerritarra denean, atxiloketa jakinaraziko zaie kontsulatu-tako agintari eskudunei, baldin eta adingabearen ohiko bizilekua Espainiatik kanpo badago edo horixe eskatzen badute adingabeak berak edo haren legezko ordezkariak.

[...]

IV. TITULUA Entzunaldi-fasea

36. artikulua.— Adingabearen adostasuna

1. Idazkari judizialak espedienteko adingabeari azalduko dio, haren adinari egokitutako hizkera ulergarrian, zein neurri eta erantzukizun zibil eskatu duten Fiskaltzak eta, honakoak badaude, akusazio partikularrak eta auzi-jartzaile zibilak beren alegazio-idazkietan; azalduko dio, berebat, zein diren egitateak eta zein den egitateen oinarria.

---

²⁶⁴ BOEren 11. zenbakian, 2000ko urtarrilaren 13ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-641>

Bertsio

honen

oinarria:

http://www.ivap.euskadi.eus/contenidos/informacion/legedia_euskaraz/eu_3818/adjuntos/Zigor-zuzenbidea/Adingabeen_erantzukizun_penala.pdf

V. TITULUA

Epaia

39. artikulua.— Epaiaaren edukia eta hori erregistratzea

2. Epaileak, epaia idaztean, ahaleginak egingo ditu bere arrazoiak adingabearen adinari egokitutako hizkera argi eta ulergarrian azaltzeko.

VII. TITULUA

Neurriak betearaztea

III. KAPITULUA

Neurri askatasun-gabetzaileak betearazteko erregela bereziak

58. artikulua.— Informazioa eta erreklamazioak

1. Behin zentroan sartutakoan, adingabeek idatzizko informazioa jasoko dute euren eskubide eta betebeharrei buruz, beraiek jasan behar duten barneratze-erregimenari buruz, antolaketa orokorreko gaiei buruz, zentroaren funtzionamendua arautzen duten araei buruz, diziplina-arauei buruz, eta eskaerak, kexak edo errekurtsioak aurkezteko bideei buruz.

Informazioa eurek ulertzen duten hizkuntza batean emango zaie.

Adingabe batzuek zailtasunak badituzte informazio honen edukia ulertzeko, beste bide egoki bat erabiliko da, azalpena emateko.

[...]

7.1.30. 5/2000 Legegintzako Errege Dekretua, abuztuaren 4koa, Gizarte-ordenako Arau- hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bategina onestekoa²⁶⁵

II. KAPITULUA Laneko arau-hausteak

1. ATALA

Arau-hausteak lan-harremanen arloan

1. azpiatala

Arau-hausteak banakako lan-harremanen eta lan-harremen kolektiboen arloan

8. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

²⁶⁶12. Enpresak bere kasa hartutako erabakiak, baldin eta erabakiok zuzeneko edota zeharkako diskriminazio kaltegarriak badakartzate adinagatik edo desgaitasunagatik, edo diskriminazio faboragarriak zein kaltegarriak badakartzate ordainsarien, lanaldien, prestakuntzaren, igoeraren eta laneko gainerako baldintzen arloan, betiere diskriminazio horien arrazoiak hauek direla: sexua, jatorria —arrazo edo etnia barne—, egoera zibila, egoera soziala, erlijioa, sinesmenak, ideia politikoak, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatueta eta sindikatueta akordioetara atxikita egotea edo ez egotea, enpresako beste langile batzuekiko ahaidetasun-loturak edo hizkuntza Espainiako estatuaren barruan; gainera, enpresaburuaren erabakiak ere, baldin eta erabakiok tratu kaltegarria badakarte erreakzio gisa, enpresan egindako erreklamazio baten aurrean edo tratu berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioa betetzea exijitzeko egindako ekintza administratibo edo judizial baten aurrean.

4. azpitala

Langileen informazio-, kontsulta- eta partaidetza-eskubideen arloko arau-hausteak sozietate anonimoetan eta Europako kooperatiba-sozietateetan

10 bis artikulua.— Arau-hauste astunak eta oso astunak

²⁶⁷ d) Langileak Europako sozietate anonimo eta kooperatibetan inplikatzeari buruzko Legea aplikatuz hartutako erabakiak, baldin eta erabakiok zuzeneko edo

---

²⁶⁵ BOEren 189. zenbakian, 2000ko abuztuaren 8ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-15060>

²⁶⁶ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako lehenengoaren lehenengo zenbakia emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

²⁶⁷ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak

zeharkako diskriminazio kaltegarrien motetatik edozein badakarte, adinagatik edo desgaitasunagatik, edo diskriminazio faboragarriak zein kaltegarriak badakartzate arrazoi hauek direla eta: sexua, nazionalitatea, jatorria —arraza edo etnia barne—, egoera zibila, erlijioa edo sinesmenak, ideia politikoak, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatu batera eta haren akordioetara atxikita egotea edo ez egotea, edo, oro har, jarduera sindikaletan aritzea, edo hizkuntza

3. ATALA

Arau-hausteak enpleguaren arloan

16. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

1. Arau-hauste oso astunak dira:

²⁶⁸c) Edozein bitartekaritza- edo enplegatze-prozesutan datu pertsonalak eskatzea edo baldintzak ezartzea, publizitatearen, hedapenaren edo beste edozein bitartekoren bidez, zeinak enplegua iristeko diskriminazio baitira Espainiako estatuan arrazoi hauek direla eta: adina, sexua, desgaitasuna, osasuna, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, nazionalitatea, arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoa, sindikatu-afiliazioa edo hizkuntza edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

²⁶⁹c) Hautaketa-prozesuetan datu pertsonalak eskatzea edo baldintza batzuk ezartzea, publizitatearen, hedapenaren edo beste edozein bideren bitartez, baldin eta baldintzok diskriminazio badira enplegua iristeko, arrazoi hauek direla eta: sexua, jatorria —arraza edo etnia barne—, adina, egoera zibila, desgaitasuna, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoa, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatu-afiliazioa, egoera soziala, eta hizkuntza estatu barruan.

---

bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako seigarrenaren lehenengo zenbakiak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

²⁶⁸ Enpleguari buruzko otsailaren 28ko 3/2023 Legearen azken xedapenetako lehenengoaren 2. zenbakiak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

²⁶⁹ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako seigarrenaren hirugarren zenbakiak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

Gogoan izan behar da otsailaren 28ko 3/2023 Legearen 1.2 azken xedapenak 1. apartatuaren c) letrak aldatu zuela letra hau, eta, ofizialki argitaratu eta indarrean jarri den egun berean, otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako seigarrenaren 4. apartatuaren bidez aldatu dela c) letra. Idazkera biak ematen dira hemen, BOEren argitalpen ofizialari jarraituz.

7.1.31. 3/2001 Legea, martxoaren 26koa, Estatuko Itsas Arrantzari buruzkoa²⁷⁰

II. TITULUA Arrantza-sektorearen antolamendua

II. KAPITULUA Arrantza-sektoreko agenteak

1. ATALA Sektoreko profesionalen antolamendua

43. artikulua.— Lanbide-gaitasuna egiaztatzea

2. Egiaztapen-txartelak gutxienez gaztelaniaz luzatuko dira. Gaztelania ez den hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoek gaztelaniaz eta autonomia-erkidegoko beste hizkuntza ofizialean luzatu ahal izango dituzte txartelak eta ziurtagiriak, tamaina eta letra-mota berean.

---

²⁷⁰ BOEren 75. zenbakian, 2001eko martxoaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-6008>

7.1.32. 4/2001 Lege Organikoa, azaroaren 12koa, Eskaera Eskubidea arautzen duena²⁷¹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Eskubide hori beti idatziz egikaritu behar bada ere, horretarako edozein bide erabil daiteke —izaera elektronikoko bideak bultzatzen direla kontuan hartuta— baldin eta borondate-deklarazioa egiaztatzen bada. Edozein kasutan ere, formalismorik ezaren printzipioak berekin dakar eskubide hori egikaritzeko gutxieneko betekizunak ezartzea; halaber, Administrazio Publikoen Araubide Juridikoari eta Administrazio Prozedura Erkideari buruzko azaroaren 26ko 30/1992 Legearen ildotik, urtarrilaren 13ko 4/1999 Legeak hori aldarazi zuela kontuan hartuta, tratamendu zabalaren aldeko apustua egin da, hizkuntza koofizialak erabiltzeari dagokionez, hizkuntza horiek zein autonomia-erkidegotako estatututan aitortu eta autonomia-erkidego horietan, bai eta eskubide hori egikaritzeko edo eskariak aurkezteko tokiak hautatzeko aukerari dagokionez ere.

[...]

5. artikulua.— Hizkuntza koofizialak erabiltzea

1. Autonomia-erkidegoetako estatutuetan hizkuntzen koofizialtasuna ezarri bada, autonomia-erkidego horien lurralde-eremuan eskatzaileek eskubidea izango dute, hizkuntza ofizialetatik edozeinetan egiteko euren eskaerak Estatuaren Administrazio Orokorrari, edo horri lotutako edo horren mende dauden organismo publikoei, bai eta erantzuna eurek aukeratutako hizkuntzan jasotzeko ere.
2. Autonomia-erkidegoetako instituzioei eta toki-erakundeei zuzendutako eskaeretan, hizkuntzaren erabilera izango da kasuan kasuko autonomia-erkidegoko legeriak ezarritakoaren arabera.
3. Instituzio, administrazio edo organo instruktoarako gaztelaniara itzuli beharko ditu autonomia-erkidegoaren lurraldetik kanpo ondoreak sortu behar dituzten dokumentuak, espedienteak edo horien zatiak, bai eta interesdunei zuzendutako dokumentuak ere, interesdunek espresuki hala eskatu badute. Horiek guztiek ondoreak sortu behar badituzte beste autonomia-erkidego baten lurraldean, eta lurralde horretan ere gaztelania ez den hizkuntza hori koofiziala bada, ez da behar izango itzulpenik.

---

²⁷¹ BOEren 272. zenbakian, 2001eko azaroaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-21090>

**7.1.33. 16/2001 Legea, azaroaren 21ekoa,
osasan-sistema nazionaleko osasun-
zerbitzuen Gizarte Segurantzako osasun-
instituzioetan estatutupeko langileen plazak
kontsolidatzeko eta betetzeko ezohiko
prozesua ezartzen duena²⁷²**

**I. KAPITULUA
Xedea eta printzipio orokorrak**

2. artikulua.— Printzipio orokorrak

Lege honek arautzen dituen osasan-sistema nazionaleko osasun-zerbitzuen Gizarte Segurantzako osasun-instituzioetan estatutupeko langileen plazak hautatzeko eta betetzeko, printzipio orokor hauek bete behar dira:

f) Hautaketa-prozedurak, edukiak eta probak haiei dagozkien plazetan bete beharreko eginkizunetara egokitzea, autonomia-erkidegoetan gaztelania ez den hizkuntza ofizialaren ezagutza balioestea barne.

---

²⁷² BOEren 280. zenbakian, 2001eko azaroaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-21784>

7.1.34. 17/2001 Legea, abenduaren 7koa, Markei buruzkoa²⁷³

II. TITULUA

Marka kontzeptua eta erregistratzeko debekuak

I. KAPITULUA

Marka kontzeptua

5. artikulua.— Debeku osoak

1. Ezin erregistratuko dira marka gisa zeinu hauek:

d) hizkuntza arruntean edo merkataritzako ohitura leial eta jarraituetan ohiko bihurtu diren ikurrak edo adierazpenak besterik ez dituzten markak.

III. TITULUA

Erregistratzeko eskabidea eta prozedura

I. KAPITULUA

Erregistratzeko eskabidea

11. artikulua.— Eskabidea aurkeztea

9. Hala eskabideak nola Patente eta Marken Espainiako Bulegoan aurkeztu beharreko gainerako dokumentuek gaztelaniaz idatzita egon beharko dute. Beste hizkuntza ofizial bat ere baden autonomia-erkidegoetan, hizkuntza hartan idatzi ahal izango dira dokumentuok, gaztelaniaz gainera.

14. artikulua.— Europar Batasuneko lehentasun-eskubidea

3. Aurretiazko eskabide baten lehentasuna aldarrikatu nahi duen eskatzaileak lehentasun-deklarazio bat eta aurretiazko eskabidea egindako bulegoak ziurtaturiko kopia bat aurkeztu beharko ditu erregelamenduz ezarritako modu eta epeetan, bai eta haren gaztelaniazko itzulpena ere, eskabidea beste hizkuntza batean idatzita dagoenean. Lehentasun-erreibindikazioak berekin dakar dagokion tasa ordaintzea.

---

²⁷³ BOEren 294. zenbakian, 2001eko abenduaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-23093>

VIII. TITULUA

Nazioarteko markak

83. artikulua.— Nazioarteko erregistro bat eraldatzea

2. Eraldaketaren eskatzaileak erregistro-eskabide nazional bat aurkeztu beharko du lege honen 12. artikuluan xedaturikoaren arabera. Eskabide horretan, gainera, datu hauek adieraziko dira:

- a) Eraldaketa-eskabide bat dela.
- b) Haren oinarri den nazioarteko erregistroaren zenbakia eta data.
- c) Ea erregistro hori Espainian emanda ala eman zain dagoen.
- d) Espainian helbide bat izendatzea jakinarazpenetarako, 29.4 artikuluaaren arabera.

Erregistro-eskabidearekin batera, Nazioarteko Bulegoaren ziurtapen bat aurkeztu beharko da, eta hartan adierazi nazioarteko erregistroaren babesak zein marka eta zein produktu edo zerbitzuren gainean izan zituen efektuak Espainian, ezereztua izan aurretik. Ziurtapen horrekin batera, haren gaztelaniazko itzulpena aurkeztu beharko da.

IX. TITULUA

Europar Batasuneko markak

86. artikulua.— Batasuneko marka aldatzea

2. Patente eta Marken Espainiako Bulegoak eraldatze-eskaera jasotzen duenetik erregelamenduz ezarritako epean, eskatzaileak honako betekizun hauek bete beharko ditu:

- b) Eraldatze-eskaeraren eta harekin batera doazen dokumentuen gaztelaniazko itzulpena aurkeztea, haiek hizkuntza horretan idatzita ez daudenean.

7.1.35. 1/2002 Legea, otsailaren 21ekoa, estatuak eta autonomia-erkidegoek lehiaren babesaren arloan dituzten eskumenen koordinazioari buruzkoa²⁷⁴

ZIOEN AZALPENA

VI

[...]

Bigarren xedapen gehigarriak Administrazio Publikoen Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearen 1992ko azaroaren 26ko 30/1992 Legearen 36.3 artikulua agindua berriztatzen du, hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoetako lehiaren babeserako organoek Lehiaren Babeserako Auzitegiari eta Zerbitzuari zuzentzen dizkieten komunikazio eta jakinarazpen guztiak gaztelaniara itzuli beharra ezartzen duen heinean, idazki horiek dagokion autonomia-erkidegoaren lurraldetik kanpo efektuak sortzea baitakar horrek.

[...]

Bigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoek Lehiaren Babeserako Zerbitzuari zuzentzen dizkieten komunikazio eta jakinarazpenak gaztelaniara itzultzea

Administrazio Publikoen Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearen Legearen 36. artikulua 3. apartatua xedaturikoa betez, gaztelaniara itzuli beharko dira lege honetan jasotako Lehiaren Babeserako Zerbitzuari eta Lehiaren Babeserako Auzitegiari autonomia-erkidegoen organo eskudunek zuzenduriko komunikazio eta jakinarazpen guztiak.

---

²⁷⁴ BOEren 46. zenbakian, 2002ko otsailaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-3590>

7.1.36. 5/2002 Legea, apirilaren 4koa, probintzietako aldizkari ofizialak arautzen dituena²⁷⁵

I. KAPITULUA Probintziako aldizkari ofiziala

5. artikulua.— Argitalpen-hizkuntza

Probintziako aldizkari ofiziala gaztelaniaz argitaratuko da, eta, hala badagokio, lurraldean koofiziala den hizkuntzan, autonomia-erkidegoetako legeria espezifikoak ezarritakoaren arabera.

---

²⁷⁵ BOEren 82. zenbakian, 2002ko apirilaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-6467>

7.1.37. 20/2003 Legea, uztailaren 7koa, Diseinu Industrialaren Babes Juridikoari buruzkoa²⁷⁶

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Lege berrian, Europar Batasuneko zuzentarauan bezala, hiru dimentsioko eta bi dimentsioko diseinuei dagokien modelo eta marrazki industrialen arteko bereizketa ez da benetan lege-tratamendu bereizia, eta, gainera, modelo terminoa beste figura bati ere aplikatzen zaio, hau da, erabilgarritasun-ereduei. Horregatik, nahiago izan da diseinu industrial terminoa erabiltzea, zeina hizkuntza arruntean erabiltzen baita seriean fabrikatuko diren erabilera-objektuetarako proiektatutako forma izendatzeko. Indarrean dauden nazioarteko hitzarmenen eta Europar Batasuneko legeriaren gaztelaniazko bertsioan terminologia tradizionalari eustek ez luke interpretazio-arazorik sortu behar; izan ere, testu horietan ere ez zaie aplikatzen lege-araubide bereizirik marrazki eta modeloei.

IV. TITULUA

Erregistratzeko eta erregistratzearen aurkako eskabidea eta prozedura

I. KAPITULUA

Erregistratzeko eskabidea eta aurkezpen-data

20. artikulua.— Eskabidea aurkeztea

9. Hala eskabideak nola Patente eta Marken Espainiako Bulegoan aurkeztu beharreko gainerako dokumentuek gaztelaniaz idatzita egon beharko dute. Beste hizkuntza ofizial bat ere baden autonomia-erkidegoetan, hizkuntza hartan idatzi ahal izango dira dokumentuok, gaztelaniaz gainera.

24. artikulua.— Europar Batasuneko lehentasun-eskubidea

3. Aurretiazko eskabide baten lehentasuna aldarrikatu nahi duen eskatzaileak lehentasun-deklarazio bat eta aurretiazko eskabidea egindako bulegoak ziurtaturiko kopia bat aurkeztu beharko ditu erregelamenduz ezarritako modu eta epeetan, bai eta haren gaztelaniazko itzulpena ere, eskabidea beste hizkuntza batean idatzita dagoenean. Lehentasun-erreibindikazioak berekin dakar dagokion tasa ordaintzea.

4. Hala ere, ez da aurkeztu beharko aurreko eskabidearen kopia, ezta itzulpenaren kopia ere, lehentasunaren erreibindikazioa lehentasunezkoztat jotzen ez denean

---

²⁷⁶ BOEren 162. zenbakian, 2003ko uztailaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-13615>

erregistratutako diseinuaren baliozkotasuna zehazteko, edo aurreko eskabidea edo haren itzulpena jada Patente eta Marken Espainiako Bulegoak eskura dituzenean edo liburutegi edo datu-base digital batean eskura daudenean.

7.1.38. 22/2003 Konkurtso Legea, uztailearen 9koa²⁷⁷

IX. TITULUA

Nazioarteko zuzenbide pribatuko arauak

II. KAPITULUA

Aplikatu beharreko legea

33. artikulua.— Konkurtso-administrazioaren eginkizunak

1. Konkurtsoko administratzaileen eginkizunak, legean ezarritakoaren arabera, honako hauek dira:

g) Idazkaritza-eginkizunak:

[...]

9) Atzerriko kreditu hartzekodunak komunikatzeko idazkiak gaztelaniara itzularaztea.

3. ATALA

Prozedura-mota bietarako erregelak

219. artikulua.— Hizkuntzak

1. 214. artikuluan ezarritako informazioa gaztelaniaz emango da, eta, hala denean, hizkuntza ofizialetatik edozeinetan, baina testuaren goiburuan ingelesez eta frantsesez agertuko dira «Kredituak aurkezteko deialdia. Aplikatu beharreko epeak» esamoldeak.

2. Ohiko bizilekua, helbidea edo egoitza atzerrian duten hartzekodunek euren kredituen komunikazio-idazkia aurkeztuko dute gaztelaniaz edo konkurtsoko epaileak zein autonomia-erkidegotan egoitza izan eta bertako hizkuntza ofizialean. Horiez besteko hizkuntza batean egiten badute, konkurtso-administrazioak eskatu ahal izango du gero gaztelaniara itzultzea.

[...]

---

²⁷⁷ BOEren 164. zenbakian, 2003ko uztailearen 10eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2003-13813>

Bertsio honen oinarria: <http://www.iusplaza.com/eu/arloak/merkataritza-zuzenbidea/legeria/22-2003-konkurtso-legea-uztailearen-9koa>

7.1.39. 35/2003 Legea, azaroaren 4koa, Inbertsio Kolektiboko Erakundeei buruzkoa²⁷⁸

II. TITULUA Xedapen erkideak

II. KAPITULUA IKEen akzioak eta partaidetzak mugaz haraindi merkaturatzea

15 artikulua.— Europar Batasuneko beste estatu kide batean eratu diren eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2009ko uztailaren 13ko 2009/65/UE Zuzentarauak arautzen dituen IKEen akzioak eta partaidetzak Espainian merkaturatzea

2. Aurreko apartatuan aipatu den IKEak Espainian ezarrita dauden inbertitzaileei estatu horretan ezarrita dauden inbertitzaileei jatorriko estatu kideko legeriaren arabera eman behar dizkien informazio eta agiri guztiak emango dizkie. Informazio hori lege honetan eta lege hau garatzeko araudian ezarrita dagoen moduan emango da.

Inbertitzailearentzako funtsezko datuak biltzen dituen dokumentua eta horren aldaketak gaztelaniaz edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartutako beste hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

Liburuxka eta urteko eta seihilekoko txostena eta haien aldaketak gaztelaniaz, nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartutako beste hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

Aurreko paragrafoetan hizpide izan den informazioaren itzulpenak orpoz orpo jarraituko dio jatorrizko testuari eta IKEaren erantzukizunpean egingo da.

15 bis artikulua.— Europar Batasuneko beste estatu kide batean eratu diren eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentarauaren babespean estatu kide batean kudeatzaile baimenduek kudeatzen dituzten inbertsio kolektiboko erakundeak Espainian merkaturatzea inbertitzaile profesionalentzat

3. 1. apartatuan aipatu den jakinarazpen-idazkia eta 2. apartatuan aipatu den egiaztageria nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

[...]

---

²⁷⁸ BOEren 265. zenbakian, 2003ko azaroaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-20331>

15 ter artikulua. Europar Batasuneko kide ez den estatu batean eratu diren eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentarauaren babespean estatu kide batean kudeatzaile baimenduek kudeatzen dituzten inbertsio kolektiboko erakundeak Espainian merkaturatzea inbertitzaile profesionalentzat

2. Alde horiek egiaztatu ondoren, IKEaren kudeatzaileak Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalen informazio hau aurkeztu eta erregistratu beharko du:

i) Europar Batasuneko kide ez den estatu batean ezarritako IKEa eta haren kapitala edo ondarea adierazten duten akzio, partaidetza edo baloreak aplika daitekeen araubide juridikoaren mendean daudela egiaztatzen duten dokumentuak.

Apartatu honetan eta aurrekoan aipatu diren dokumentu guztiak nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

15 quater artikulua.— Helbidea Europar Batasunean ez duten kudeatzaileek kudeatutako inbertsio kolektiboko erakundeen akzio eta partaidetzak inbertitzaile profesionalentzat Espainian merkaturatzea

2. Alde horiek egiaztatu ondoren, IKEaren kudeatzaileak Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalen informazio hau aurkeztu eta erregistratu beharko du:

i) Europar Batasuneko kide ez den estatu batean ezarritako kudeatzailea eta, bidezkoa denean, Europar Batasuneko kide ez den estatu batean ezarritako IKEa eta haren kapitala edo ondarea adierazten duten akzio, partaidetza edo baloreak aplika daitekeen araubide juridikoaren mendean daudela egiaztatzen duten dokumentuak.

Apartatu honetan eta aurrekoan aipatu diren dokumentu guztiak nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

15 quinquies artikulua.— 2.1.f) artikuluan aipatzen diren IKEen akzio eta partaidetzak inbertitzaile ez-profesionalentzat Espainian merkaturatzea

3. Artikulu honetan azaldu diren dokumentu guztiak haien gaztelaniazko itzulpenarekin batera edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartutako beste hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

6. Ahalmenak dituen bitartekariak, II. tituluko III. kapituluaren xedatuta dagoenaren arabera, Espainian bizi diren atzerriko IKEko akziodun edo partaideei doan entregatu beharko die inbertitzaileentzat funtsezkoak diren datuak dituen dokumentua, edo antzeko dokumentu bat, eta IKEaren urteko eta seihilekoko txostena, bai eta funtsaren kudeaketako erregelamendua edo, bidezkoa bada, sozietatearen estatutuak. Dokumentu horiek gaztelaniara itzulita edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartutako beste hizkuntza batean emango dira.

16 artikulua.— Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2009ko uztailaren 13ko 2009/65/UE Zuzentarauak araututako Espainiako IKEen akzioak eta partaidetzak Europar Batasuneko eremuan merkaturatzea

²⁷⁹1. Beren akzioak edo partaidetzak Europar Batasunaren eremuan merkaturatu nahi dituzten Espainiako IKEek, 2009ko uztailaren 13ko 2009/65/EE Zuzentaruaren

---

²⁷⁹ Merkatu Baloreei eta Inbertsio Zerbitzuei buruzko martxoaren 17ko 6/2023 Legearen azken xedapenetako laugarrenaren 6. apartatuak emandako idazkera (BOE, 66. zenbakia, 2023ko martxoaren 18ko alea).

xedatutakoaren arabera, jakinarazpen-idazki bat igorri beharko diote BMBNri; idazki horretan, akzioak edo partaidetzak harrerako estatu kidean merkaturatzeko xedapen eta modalitateei buruzko informazioa jasoko da, eta, hala badagokio, horien motei edo haien serieei buruzkoa.

IKEak idazki horri dokumentazio hau erantsiko dio:

- a) Inbertsio-funtsaren erregelamendua edo inbertsio-sozietatea eratzeko eskritura;
- b) liburuxka;
- c) dokumentua, zeinak baititu inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuak;
- d) urteko azken txostena eta, hala badagokio, seihileko segidako txostena.

Inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuak biltzen dituen dokumentua harrerako estatu kideko hizkuntza ofizialetako batean edo harrerako estatu kideko agintari eskudunek onartutako beste hizkuntza batean aurkeztu beharko da.

Inbertsio-funtsaren erregelamendua edo inbertsio-sozietatea eratzeko eskritura, liburuxka eta urteko eta seihileko txostenak harrerako estatu kideko hizkuntza ofizialetako batean aurkeztu beharko dira, nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean edo harrerako estatu kideko agintari eskudunek onartutako beste hizkuntza batean.

Aurreko paragrafoetan aipatutako informazioaren itzulpena IKEaren erantzukizunpean egingo da, eta jatorrizko informazioaren edukia zehatz-mehatz jasoko du.

[...]

Lehenengo eta seigarren paragrafoetan aipatu diren jakinarazpen-idazkia eta ziurtagiria nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean gutxienez aurkeztu beharko dira.

[...]

IKEa arduratuko da ataza horiek egiteko zerbitzuengatik, elektronikoak barne, zerbitzuok ematen direla:

- a) IKEa merkaturatzen den estatu kideko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean, edo estatu kide horretako agintari eskudunek onetsitako hizkuntza batean;

[...]

16 bis artikulua.— Europar Batasunaren eremuan Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2009ko uztailaren 13ko 2009/65/UE Zuzentarauak arautzen ez dituen eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentarauaren babespean Espainian baimenduta dauden sozietate kudeatzaileek kudeatzen dituzten IKEak merkaturatzea

3. Jakinarazpen-espedientea bidali ondoren, Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak berehala sozietate kudeatzaileari jakinaraziko dio bidaltze hori. Kudeatzaileak IKEa harrerako estatu kidean merkaturatzeari ekin ahal izango dio jakinarazpen horren datatik aurrera.

Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak IKEa ezarrita dagoen estatu kideko agintari eskudunei jakinaraziko die kudeatzaileak harrerako estatu kidean IKEaren partaidetzak merkaturatzeari ekin ahal diola.

1. paragrafoan aipatu den jakinarazpen-idazkia eta 2. paragrafoan aipatu den ziurtagiria nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean gutxienez aurkeztu beharko dira.

16 quinquies artikulua.— Jakinarazpena, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2009ko uztailaren 13ko 2009/65/EE Zuzentarauan araututakoez bestelako IKEek Europar Batasunaren eremuan merkaturatzeari utzi diotela jakinarazteko; inbertsio kolektiboko erakunde horiek Espainian baimendutako sozietate kudeatzaileek kudeatzen dituzte, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/EB Zuzentaruari jarraituz

²⁸⁰1. Lege honen babesean baimendutako Espainiako IKEen sozietate kudeatzaileek partaidetzak merkaturatzeko hartutako neurrien amaiera jakinaraziko dute, eta, hala dagokionean, akzio-motei dagokienez, 16 ter artikulua araberako jakinarazpena aurkeztu duen estatu kide batean, honako baldintza hauek guztiak betetzen direnean:

[...]

16 ter artikuluaekin bat etorritik IKEaren sozietate kudeatzaileak estatu kide bati jakinarazpena egin badio, orduan lehenengo paragrafoko b) eta c) letretan aipatzen den informazioa estatu kide horretako hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean emango da, edo harrerako estatu kideak onetsitako hizkuntza batean.

[...]

7. 4. apartatuaren ondorioetarako, bitarteko elektronikoko guztiak edo urrutiko beste komunikabide batzuk erabili ahal izango dira, baldin eta inbertitzaileek informazioa eta komunikabideak eskuragarri badituzte inbertitzailea kokatuta dagoen estatu kideko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean, edo estatu kide horretako agintaritzak eskudunek onetsitako hizkuntza batean.

III. KAPITULUA

Informazioa, publizitatea eta kontabilitatea

17. artikulua.— Informazio-dokumentuak²⁸¹

3. Dokumentuak, zeinak inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuak dituen, honako informazio hau emango du: [...]

[...]

e) inbertsioaren arriskuaren/ordainsariaren profila, kontuan hartutako IKEan egindako inbertsioei lotutako arriskuei buruzko orientabide eta ohartarazpen egokiekin. Horrez gain, inbertitzailearentzako funtsezko datuen artean, adierazpen bat egongo da, non adieraziko baita zein web-orrialdetan kontsulta daitezkeen ordainsari-politika eguneratuaren xehetasunak, eta bertan doan eskuratu ahal izango baita informazio horren paperezko ale bat, aldeztu aurretik eskatuta. Lehen

---

²⁸⁰ Merkatu Baloreei eta Inbertsio Zerbitzuei buruzko martxoaren 17ko 6/2023 Legearen azken xedapenetako laugarrenaren 7. apartatuak artikulua honen 1.-7. apartatuei emandako idazkera (BOE, 66. zenbakia, 2023ko martxoaren 18ko alea).

²⁸¹ Enpresak sortu eta hazteari buruzko irailaren 28ko 18/2022 Legearen 16. artikulua emandako idazkera (BOE, 234. zenbakia, 2022ko irailaren 29ko alea).

aipatutako ordainsari-politikaren xehetasunek, gutxienez, honako hauek jasoko dituzte: ordainsaria eta irabaziak kalkulatzeko moduaren deskripzioa, hori egiteko ardura duten pertsonen identitatea eta, hala badagokio, ordainsari-batzordearen osaera.

Dokumentuak adierazpen bat izan beharko du, zeinean azalduko den non lor daitekeen aurreikusitako inbertsioari buruzko informazio gehigarria, eta, bereziki, liburuxka eta urteko eta sei hileko txostenak, bai eta informazio hori inbertitzaileen eskura dagoen hizkuntza ere.

Dokumentu hori labur-labur idatziko da, hizkera ez-teknikoan, eta formatu erkidean aurkeztuko da, konparazioak egin ahal izateko, eta erraz aztertzeke eta ulertzeko moduan, batez besteko inbertitzaileak arrazoizko moduan uler ditzan eskaintzen zaion inbertsio-produktuaren funtsezko ezaugarriak, izaera eta arriskuak, eta inbertsio-erabaki oinarridunak har ditzan beste dokumentu batzuetara jo beharrik gabe.

Inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuak kontratu aurreko informaziotzat hartuko dira. Inpartzialak, argiak eta ez-engainagarriak izango dira. Koherentzia izan beharko dute liburuxkaren zatiekin.

Ez da erantzukizun zibilik izango inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuen ondorioz edo horien itzulpenaren ondorioz bakarrik, salbu eta engainagarriak, zehaztugabeak edo koherentziarik gabeak badira liburuxkaren kasuan kasuko zatiei dagozkienez. Inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuak biltzen dituen dokumentuan horri buruzko ohartarazpen argi bat sartuko da.

IV. TITULUA

Inbertsio kolektiboko erakundeen sozietate kudeatzaileak

III. KAPITULUA

Egikaritzeko baldintzak

48. artikulua.— Bezeroaren arretarako saila eta bezeroaren defendatzailea

3. 2009/65/EE Zuzentarauaren babesean Europar Batasuneko beste estatu kide batean ezarritako funtsak eta sozietateak kudeatzen dituzten sozietate kudeatzaileak behartuta egongo dira kexak edo erreklamazioak funtsaren edo sozietatearen jatorrizko estatu kideko hizkuntzan edo hizkuntza ofizialetako batean erantzutera eta ebaztera.

IV. KAPITULUA

Mugaz haraindiko jarduketa

55 artikulua.— 2009ko uztailaren 13ko 2009/65/EE Zuzentarauak Europar Batasuneko beste estatu kide batean baimendutako sozietate kudeatzaileak 2 bis. [...] Espainian IKEak kudeatzeko baimendutako jarduera egiten duten sozietate kudeatzaileak behartuta egongo dira IKE horietako akziodunek edo partaideek aurkezten dituzten kexak eta erreklamazioak gaztelaniaz erantzutera eta ebaztera.

7.1.40. 58/2003 Legea, abenduaren 17koa, Tributuen Orokorra²⁸²

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

4. atalak tributu-betebeharpekoen eskubide eta bermeen zerrenda ematen du; izan ere, Zergadunen Eskubide eta Bermeei buruzko otsailaren 26ko 1/1998 Legearen 3. artikuluan dago zerrenda hori. Zerrenda horrek beste eskubide batzuk sartzen ditu, hala nola autonomia-erkidegoko lurraldean hizkuntza ofizialak erabiltzeko eskubidea, keak eta iradokizunak aurkezteko eskubidea, interesdunaren adierazpenak eginbidean agertzeko eskubidea zein tributu-betebeharpekoek egoki deritzeten dokumentuak aurkezteko eskubidea.

[...]

II. TITULUA Tributuak

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. ATALA

Tributu-betebeharpekoen eskubide eta bermeak

34. artikulua.— Tributuetan betebeharpekoen eskubide eta bermeak

1. Tributuetan betebeharpekoen eskubideak, besteak beste, ondokoak dira:

d) Autonomia-erkidegoko lurraldean hizkuntza ofizialak erabiltzeko eskubidea, ordenamendu juridikoan aurreikusitakoaren arabera.

---

²⁸² BOEren 302. zenbakian, 2003ko abenduaren 18ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-23186>

Bertsio

honetarako

oinarria:

http://www.bizkaia.eus/Ogasuna/Zerga_Arautegia/Indarreko_arautegia/pdf/eu_2_2005.pdf?hash=6fd188954d8fb5e1d5e468bb86da31b0&idioma=EU

III. TITULUA

Tributuen aplikazioa

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak

2. ATALA

Tributu-betebeharpekoen informazioa eta laguntza ematea

86. artikulua.— Argitalpenak

[...]

3. Estatuaren Tributu Administrazioak eta autonomia-erkidegoetakoek hitzartu ahal izango dute 1. apartatuan aipatzen diren argitalpenak autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan argitaratzea.

VI. KAPITULUA

Elkarlaguntza

2. ATALA

Arau erkideak

2. azpiatala

Prozedura oinordekoen aurrean

²⁸³177 quinquies artikulua.— Baterako ikuskapenak

3. Espainiako Tributu Administrazioak eta baterako ikuskapenean parte hartzen du(t)en beste estatu(eta)ko Tributu Administrazioak aldeztatik adostu eta koordinatuko du(te) ikuskapena, baita hizkuntza-araubideari dagokionez ere.

177 sexies artikulua.— Laguntza jakinarazpenean

2. [...]

Jakinarazi behar diren dokumentuak jasotzaileari bidaliko zaizkio Tributu Administrazioak jasotako hizkuntzan, salbu eta elkarlaguntzari buruzko araudian beste zerbait ezartzen denean.

[...]

---

²⁸³ Maiatzaren 24ko 13/2023 Legearen artikuluko bakarreko 9. apartatuak emandako idazkera: izan ere, lege horren bidez aldatzen dira Tributuen 58/2003 Lege Orokorra, abenduaren 17koa — fiskalitatearen arloko administrazio-lankidetzari buruzko Kontseiluaren 2021eko martxoaren 22ko 2021/514 (EB) Zuzentarauaren transposizioa egiteko— eta beste tributu-arau batzuk.

3. ATALA
Laguntza zerga-bilketan

177 nonies artikulua.— Betearazpen-tresna

3. Betearazpen-tresnarekin batera hari buruzko beste dokumentu batzuk daudenean, baldin eta dokumentuok Estatuak edo nazioarteko edo nazioz gaindiko erakunde batek luzatuak badira, orduan dokumentuok jasotzaileari bidaliko zaizkio Tributu Administrazioak jasotako hizkuntza berean, salbu eta elkarlaguntzari buruzko araudian beste zerbait ezartzen denean.

²⁸⁴Hogeita bosgarren xedapen gehigarria.— Elkarren laguntzaren eremuan, informazioa emateko betebeharra duten plataformako operadoreen informazio-aitorpenari dagokionez informazioa emateko eta arretaz jokatzeko betebeharrak.

1. [...]

Xedapen gehigarri honetan eta berau garatzeko araudian erabilitako terminoak erregelamenduz ezarritako esanahia izango dute, besterik ezarri ezean.

---

²⁸⁴ Maiatzaren 24ko 13/2023 Legearen artikuluko bakarreko 13. apartatuak gehitutakoa: izan ere, lege horren bidez aldatzen dira Tributuaren 58/2003 Lege Orokorra, abenduaren 17koa —fiskalitatearen arloko administrazio-lankidetzari buruzko Kontseiluaren 2021eko martxoaren 22ko 2021/514 (EB) Zuzentarauaren transposizioa egiteko— eta beste tributu-arau batzuk. 2023ko urtarrilaren 1etik atzera aplikatu da, lege beraren azkren xedapenetako zortzigarrenaren b) letrak xedatu duen legez.

7.1.41. 60/2003 Legea, abenduaren 23koa, Arbitrajeari buruzkoa²⁸⁵

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Arbitrajeari buruzko abenduaren 5eko 36/1988 Legea bokazio horren zordun da. Aurretik ere berariaz agertu zen hori maiatzaren 22ko 1094/1981 Errege Dekretuan, nazioarteko merkataritzako arbitrajeari ateak ireki zizkionean, kontuan hartuta “nazioarteko merkataritzako harremanak gehitzeak, batez ere Iberoamerikako eremu zabalean, eta gure herrialdean nazioarteko merkataritzako arbitraje-zerbitzu egokirik ez egoteak, eragile bi horien ondorioz, aipatutako eremu horretako enpresaburuek eta merkatariek arbitrajeko teknika erabiltzen dutenean, beste kultura bateko hizkuntza-giroko instituzioetara jotzen dutela ikusita; horrek ondorio negatiboak ditu Espainiarako, eta gure herrialdearen eta aipatutako herrialde horien arteko loturak hausten ditu denon interesa gehitzen ari diren gaietan”.

VI

[...]

Arbitrajeko hizkuntza edo hizkuntzak zehaztea, jakina, aldeei dagokie, eta, horiek egin ezean, arbitroei. Hala ere, aldeetako bat aurka jarri ezik, arbitraje horretan ofiziala ez den beste hizkuntza batean aurkeztu daitezke dokumentuak baita jarduketak gauzatu ere, itzulpenik egin beharrik izan gabe. Oso zabaldutako erregela praktikoa indartzen da horrekin, dokumentuak eta adierazpenak beste hizkuntza batean aurkeztea onartzen duena.

[...]

V. TITULUA

Arbitraje-jarduketak bideratzea

28. artikulua.— Arbitrajeko hizkuntza

1. Aldeek askatasunez adostu ahal izango dute edo dituzte arbitrajeko hizkuntza edo hizkuntzak. Adostasunik egon ezik, eta kasuko inguruabarretatik gaia zehaztea ezinezkoa denean, jarduketak egiten diren lekuko hizkuntza ofizialetako edozeinetan izapidetuko da arbitrajea.

Alde batek hizkuntza hori ez dakiela alegatzen badu, hark eskubidea izango du entzunaldia, kontraesana eta defentsa izateko berak darabilen hizkuntzan, baina alegazio horrek ezin izango du prozesua geldiarazi.

---

²⁸⁵ BOEren 309. zenbakian, 2003ko abenduaren 26ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2003-23646>

Bertsio honen oinarria: <http://www.iusplaza.com/eu/arloak/merkataritza-zuzenbidea/legeria/60-2003-legea-abenduaren-23koa-arbitrajekoa>

Aldeen akordioan besterik aurreikusi ez bada, ezarritako hizkuntza edo hizkuntzak aldean idatzietan, entzunaldietan, laudoetan eta arbitroen ebazpen edo komunikazioetan erabiliko dira, lehenengo paragrafoan adierazitakoaren kalterik gabe.

Nolanahi ere, lekukoek, perituek eta hirugarrenek, arbitraje-prozeduran esku hartzen dutenean, hala ahozko nola idatzizko jarduketetan, euren berezko hizkuntza erabili ahal izango dute. Ahozko jarduketetan interprete gisa gaitu ahal izango da erabilitako hizkuntza dakien edonor, honek zin edo hitz egin ondoren.

2. Arbitroek, aldeetako bat aurka jartzen ez bada, arbitrajeko hizkuntzan barik beste batean edozein dokumentu aurkezteko edo edozein jarduketa egiteko agindua eman lezakete, itzulpenik egin beharrik izan gabe.

7.1.42. 6/2004 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 29koa, Aseguru Pribatuak Antolatu eta Gainbegiratzeko Legearen testu bategina onesten duena²⁸⁶

II. TITULUA Espainiako aseguru-erakundeen jarduera

III. KAPITULUA Aseguru-erakundeen esku-hartzea

2. ATALA

Aseguru-erakundeak desegin eta likidatzea

28. artikulua.— Aseguru-erakundeak likidatzea

3. Likidatzaileen izendapenaren, jarduketaren eta erantzukizunaren araubide juridikoa honako erregela hauen arabera izango da:

c) [...]

Hartzekodun ezagunaren egoitza Europako Esparru Ekonomikoko estatu kide batean badago, eta estatu hori Espainia ez bada, orduan aurreko informazioa gaztelaniaz emango da, baina idazkiak goiburu hauetako bat izan beharko du Europar Batasuneko hizkuntza ofizial guztietan kasuen arabera: “Kredituak aurkezteko deialdia. Epe aplikagarriak” edo “Kredituei buruzko oharrak aurkezteko deialdia. Epe aplikagarriak”. Hala ere, hartzekoduna aseguru-kreditu baten bidez bada, informazioa egoitza duen estatu kideko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean emango da.

Hartzekodunen egoitza Europako Esparru Ekonomikoko estatu kide batean badago, eta estatu hori Espainia ez bada, orduan hartzekodunok kredituak erreklamatzeko edo horiei oharrak egiteko idazkiak aurkeztu ahal izango dituzte egoitza duten estatuko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean, baina idazkiak “Kredituen aurkezpena” edo, hala badagokio, “Kredituei buruzko oharrak aurkeztea” izan beharko du goiburu, gaztelaniaz.

---

²⁸⁶ BOEren 267. zenbakian, 2004ko azaroaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-18908>

III. TITULUA

Atzerriko aseguru-erakundeek Espainian duten jarduera

I. KAPITULUA

Egoitza Europako Esparru Ekonomikoko beste herrialde batzuetan duten aseguru-erakundeek Espainian duten jarduera

1. ATALA

Xedapen erkideak

78. artikulua.— Aseguru-erakunde baimenduen antolamendua eta gainbegiratzea

4. Gaztelaniaz aurkeztuko dira kontratu-dokumentazioa eta Ekonomia eta Ogasun Ministerioak aseguru-erakunde horiei eskatzeko eskubidea duen edo erakunde horiek hari bidali behar dioten gainerako informazioa, aurreko 2. apartatuan eta kapitulu honetan xedatutakoaren arabera.

80. artikulua.— Esku hartzeko neurriak

4. [...]

Europako Esparru Ekonomikoko beste estatu kide bateko agintaritza eskudunak izendatutako administratzaileek eta likidatzaileek beren eginkizuna bete ahal izango dute Espainian; ondorio horietarako, beren izaera egiaztatzeko, horiek izendatzeko hartutako ebazpenaren ziurtagiria edo erabakiaren kopia legeztatua aurkeztu beharko dute, gaztelaniara itzulita.

[...]

81. artikulua.— Aseguruaren hartzaileari informatzeko eginbeharra

1. Egoitza Europako Esparru Ekonomikoko beste estatu kide batean duten aseguru-erakundeak, Espainian kokatzeko eskubidearen araubidean edo zerbitzuak aske emateko araubidean jarduten dutenak, bi araubideotan egiten dituzten kontratuetan lotuta egongo dira aseguru-hartzaileari informatzeko lege honen 53. eta 60. artikuluek Espainiako aseguru-erakundeei ezartzen dieten eginbehar beraren mende. Era berean, berariaz aipatu beharko dute erakundearen likidazioari buruzko Espainiako araudia ez dela aplikatzen. Informazioa aseguru-hartzailearen bizilekuko edo ohiko egoitzako Espainiako hizkuntza ofizialean emango da.

7.1.43. 1/2004 Lege Organikoa, abenduaren 28koa, Genero-indarkeriaren aurka oso-osoko babesa emateko neurriei buruzkoa²⁸⁷

II. TITULUA Genero-indarkeriaren biktima diren emakumeen eskubideak

I. KAPITULUA Informaziorako, gizarte-laguntza osorako eta doako laguntza juridikorako eskubidea

18. artikulua.— Informazioa jasotzeko eskubidea²⁸⁸

2. Behar diren bitartekoen bidez bermatuko da genero-indarkeriako biktimak diren eta desgaitasuna duten emakumeek irispide osoa izango dutela beren eskubideei eta dauden eskuarteei buruzko informaziorako. Informazio hori formatu irisgarri eta ulergarrian eman beharko zaie desgaitasuna duten pertsoneri, hala nola zeinu-hizkuntzan edo komunikatzeko beste modalitate edo aukera batzuetan, sistema alternatibo eta handigarriak barne.

3. Era berean, beharrezkoak diren bitartekoak bideratuko dira genero-indarkeriaren biktima diren emakumeek eskubide hori benetan egikaritu ahal izango dutela bermatze aldera, emakumeok beren inguruabar pertsonal eta sozialengatik informazioa osorik iristeko zailtasun handiagoak izan ditzaketenean. Informazioak irisgarria izan beharko du emakumeentzat, baldin eta emakumeok gaztelania edo haien egoitzako lurraldeko hizkuntza ofiziala ez dakitenean.

---

²⁸⁷ BOEren 313. zenbakian, 2004ko abenduaren 29ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-21760>

²⁸⁸ Sexu Askatasunaren Berme Integralari buruzko irailaren 6ko10/2022 Lege Organikoaren azken xedapenetako bederatzigarrenak emandako idazkera (BOE, 215. zenbakia, 2022ko irailaren 7ko alea).

7.1.44. 6/2005 Legea, apirilaren 22koa, Kreditu-erakundeen Saneamenduari eta Likidazioari buruzkoa²⁸⁹

II. KAPITULUA

Espanian baimendutako kreditu-erakundeen saneamendu-neurriak eta likidazio-prozedurak, baldin eta Europar Batasuneko beste estatu kide batzuetan establezimendu iraunkorrik gabeko sukurtsalak badituzte edo zerbitzuak ematen badituzte

2. ATALA

Saneamendu-neurriak hartzearen publizitatea, eta likidazio-prozedurak eta konkurtso-administratzaileak izendatu eta egiaztatzeko prozedurak hastearen publizitatea

9. artikulua.— Saneamendu-neurriak hartzearen publizitatea

2. Argitaratu beharreko erabakiaren edukiak, kasuan kasuko estatu kideetako hizkuntza ofizialean edo ofizialetan, hartutako erabakiaren xedea eta oinarri juridikoa aipatu beharko ditu. Erabakiaren edukiak hauek aipatu beharko ditu: errekurtsoa aurkezteko epe zehatzak eta hura aztertze eskumena duen organoaren posta-helbidea.

12. artikulua.— Konkurtso-administrazioaren izendapena frogatzea

1. Konkurtso-administrazioaren izendapena egiaztatzeko, izendapen-ebazpenaren jatorrizkoaren kopia kautotua aurkeztu behar da, edo konkurtsoko epaileak luzatutako ziurtagiria. Ziurtagiri horiek konkurtso-administrazioak jardungo duen estatu kideko hizkuntza ofizialera edo ofizialetara itzultzea eskatu ahal izango da.

3. ATALA

Informazioa eta hartzekodunen eskubideak

15. artikulua.— Komunikazioetarako hizkuntzak

1. Lege honen 10. eta 13. artikuluetan aurreikusitako informazioa gaztelaniaz emango da, eta, hala denean, konkurtsoko epaileak egoitza duen autonomia-erkeiddegoko berezko hizkuntza ofizialean, baina testuaren goiburuan agertuko dira,

---

²⁸⁹ BOEren 97. zenbakian, 2005eko apirilaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-6562>

era berean, Europar Batasuneko hizkuntza ofizial guztietan, “Kreditu-tituluak aurkezteko deialdia. Epe aplikagarriak”.

2. Espainia ez den beste estatu kide batean ohiko bizilekua, egoitza edo egoitza soziala duten hartzekodunek kasuan kasuko estatu kideko hizkuntza ofizialean edo ofizialetako batean aurkeztu ahal izango dute beren kredituen komunikazio-idazkia. Kasu horretan, idazkiaren goiburua, “Kreditu-tituluaren aurkezpena”, gaztelaniaz idatzi beharko da, eta, hala badagokio, konkurtsoko epaileak egoitza duen autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofizialean. Era berean, konkurtso-administrazioak ondoren eskatu ahal izango die haien kredituen komunikazio-idazkia gaztelaniara eta, hala badagokio, konkurtsoko epaileak egoitza duen autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofizialera itzultzeko .

IV. KAPITULUA

Europar Batasuneko beste estatu kide batzuetan hartutako saneamendu-neurrien eta likidazio-prozeduren ondorioak

20. artikulua.— Saneamendu-neurriak eta likidazio-prozedurak kudeatzeko eta administratzeko pertsonen eta organoen izendapena egiaztatzea

1. Europar Batasuneko beste estatu kide batzuetako agintaritza administratibo edo judizialek izendatutako pertsona edo organo orok, baldin eta saneamendu-neurrien edo likidazio-prozeduren gaineko eskumena badu eta neurri edo prozedura horiek administratu edo kudeatzeko eginkizuna badu, Espainian garatu ahal izango du bere jarduna, eta jatorrizko estatu kideko eginkizun eta ahal berberak egikaritu ahal izango ditu. Ondorio horietarako, baldintza hori egiaztatzeko, izendapen-erabakiaren kopia legezkatua edo agintaritza administratibo edo judizial eskudunak emandako ziurtagiria aurkeztu beharko da; kopia edo ziurtagiri horrekin batera, haren itzulpena aurkeztu beharko da, gaztelaniara eta, aukeran, hartzekodunek ohiko egoitza, helbidea edo egoitza soziala duten autonomia-erkidegoetako berezko hizkuntza ofizialetara. Era berean, ordezkaritza-ahalordeak egiletsi ahal izango dituzte, edo Espainian laguntza emango dieten pertsonak eskatu, hori beharrezkoa denean saneamendu-neurria edo likidazio-prozedura erabat garatzeko, eta, bereziki, egoitza Espainian duten hartzekodunek izan ditzaketan zailtasunak ebazteko.

7.1.45. 20/2005 Legea, azaroaren 14koa, Heriotzak estaltzeko Aseguru-kontratuen Erregistroa sortzeari buruzkoa²⁹⁰

7. artikulua.— Erregistroak ziurtagiria luzatzea eta aseguru-erakundeek kontsulta-egileari eman beharreko informazioa

1. Erregistroak, erregelamenduz zehaztutako epean, ziurtagiri bat luzatuko du, non jasoko baita zein kontratutan agertzen zen hildakoa aseguratu gisa eta zein den aseguru-erakundea. Hildakoa ez bada aseguratu gisa agertzen lege honen aplikazio-eremuan sartzen diren kontratuetako batean ere, hori agerraraziko da luzatzen den ziurtagirian.

Erregistro-ziurtagiria eskatzaileak bere datu-eskaeran erabilitako hizkuntzan luzatu beharko da, dela gaztelaniaz, dela autonomia-erkidego batean ofiziala den edozein hizkuntzatan.

---

²⁹⁰ BOEren 273. zenbakian, 2005eko azaroaren 15eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-18668>

7.1.46. 28/2005 Legea, abenduaren 26koa, tabakismoaren aurkako osasun-neurriei, eta tabako-produktuen salmenta, hornidura, kontsumoa eta publizitatea arautzeari buruzkoa²⁹¹

II. KAPITULUA

Tabako-produktuak saltzeko, hornitzeko eta kontsumitzeko mugak

3. artikulua.— Tabako-produktuen salmenta eta hornidura

3. Tabako-produktuak saltzea eta hornitzea baimenduta dagoen establezimendu guztietan kartelak jarriko dira, ikusteko moduko leku batean, autonomia-erkidegoetako arauak kasuan kasuko lurralde-eremuan adierazten dituzten ezaugarrien arabera, hemezortzi urtetik beherakoei tabakoa saltzeko debekuaren berri emateko, gaztelaniaz eta hizkuntza koofizialetan, eta tabakoa erabiltzeak osasunean eragiten dituen kalteei buruz ohartarazteko. Establezimendu horietan erosle guztiei eskatuko zaie adindun direla egiazta dezatela balio ofizialeko dokumentu baten bidez, halakoak direla begi-bistakoa denean izan ezik.

4. artikulua.— Salmenta eta hornidura, tabako-makinen bidez

Tabako-produktuak tabako-makinen bidez saltzeko edo hornitzeko, baldintza hauek bete beharko dira:

c) Osasun-ohartarazpena: makinen aurrealdeko gainazalean, argi eta garbi, gaztelaniaz eta autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialetan, osasun-ohartarazpen bat agertuko da tabakoa erabiltzeak osasunean eragiten dituen kalteei buruz, batez ere adingabeei dagokienez, autonomia-erkidegoetako arauak kasuan kasuko lurralde-eremuan adierazten dituzten ezaugarrien arabera.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Erretzea debekatuta dagoen zentro edo dependentzien eta erretzeko egokitutako guneen seinaleak

Erretzea legez debekatuta dagoen zentro edo dependentzietan, sarreran, kartelak ikusteko moduko leku batean jarri beharko dira tabakoa erretzeko debekua iragartzeko, eta, hala dagokionean, baita erretzeko egokitutako guneak non dauden azaltzeko ere. Kartel horiek gaztelaniaz eta hizkuntza koofizialean idatzita egon beharko dute, dagozkien arau autonomikoek ezarritako baldintzak betez.

Hamabigarren xedapen gehigarria.— Adingabeei nikotina eta antzeko produktuak aska ditzaketan gailuak saltzea eta horien kontsumoa

Lau. Nikotina eta antzeko produktuak askatzen dituzten gailuen kontsumoa legez debekatuta dagoen zentro edo dependentzietan, sarreran, kartelak ikusteko moduko

---

²⁹¹ BOEren 309. zenbakian, 2005eko abenduaren 27ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-21261>

leku batean jarri beharko dira debeku hori iragartzeko, eta, hala dagokionean, baita kontsumorako egokitutako guneak non dauden azaltzeko ere. Kartel horiek gaztelaniaz eta hizkuntza koofizialean idatzita egon beharko dute, dagozkien arau autonomikoez ezarritako baldintzak betez.

7.1.47. 29/2005 Legea, abenduaren 29koa, Publizitate eta Komunikazio Instituzionalari buruzkoa²⁹²

ZIOEN AZALPENA

[...]

Kanpaina horien helburu gisa onura publikoa izateak berekin dakar Gobernuaren lana goraipatzea helburu duten kanpainak desagerraraztea. Horrela, bermatzen da kanpainak hartzaile legitimoentzat izango direla, eta ez horiek sustatzen dituenarentzat. Gainera, legeak lehentasuna ematen dio helburu horri, hartzaile izan daitezkeen kopurua handituz; horretarako, aurreikuspenak txertatzen ditu, zertarako eta desgaitasuna duten pertsonak eta pertsona nagusiak ikus-entzunezko euskarrian egiten eta zabaltzen diren publizitate instituzionalaren edukietara eta kanpainen hizkuntza-pluraltasunera iritsi ahal izateko.

[...]

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Publizitatea eta komunikazioa egiteko kanpaina instituzionalen betekizunak

1. Publizitateko eta komunikazioko kanpaina instituzionalak sustatu edo kontratatu ahal izango dira honako helburu hauetako bat dutenean bakarrik:

i) Espainiako hizkuntzak eta ondare historiko eta naturalaren zabalkundea egitea.

²⁹³5. artikulua.— Publizitatea eta komunikazioa egiteko kanpaina instituzionaletarako irisgarritasuna

2. Zehazki, Estatuko Administrazio Orokorraren publizitate- eta komunikazio-kanpaina instituzionalek azpitoluak, zeinu-hizkuntzaren bidezko interpretazioa eta audiodeskripzioa izango dituzte, eta irisgarritasun kognitiboa bermatzen duten formatuak sustatuko dituzte.

9. artikulua.— Hizkuntzak

Kanpaina instituzionaletan gaztelania erabiliko da, eta, gainera, zabalkundearen lurralde-eremua kontuan hartuta, autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialak erabiliko dira, betiere kasuan kasuko autonomia-erkidegoak hizkuntza ofizialen erabilerari buruz duen legeria errespetatuz.

---

²⁹² BOEren 312. zenbakian, 2005eko abenduaren 30eko alean, argitaratua.

Testu kointsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-21524>

²⁹³ Maiatzaren 8ko 11/2023 Legearen azken xedapenetako hirugarrenak emandako idazkera: izan ere, lege horren bidez egiten da Europar Batasunaren zuzentarauen transposizioa produktu eta zerbitzu jakin batzuen irisgarritasunaren arloan, kualifikazio handiko pertsonen migrazioarenean, tributuen arloan eta notario- eta erregistro-jarduketan digitalizazioaren arloan, eta aldatzen da 12/2011 Legea, maiatzaren 27koa, kalte nuklearren edo material erradioaktiboek eragindako kalteen ondoriozko erantzukizun zibilari buruzkoa (BOE, 110. zenbakia, 2023ko maiatzaren 9ko alea).

Beharrezkoa bada, jarduera horien helburua edo zabalkunde-eremua dela-eta, atzerriko hizkuntzak erabili ahal izango dira.

7.1.48. 2/2006 Lege Organikoa, maiatzaren 3koa, Hezkuntzari buruzkoa²⁹⁴

HITZAURREA

[...]

Hori dela eta, lehenik eta behin, Europar Batasunak eta Unescok hezkuntza- eta prestakuntza-sistemen kalitatea eta eraginkortasuna hobetzea hartu dute helburu. Horretarako, beharrezkoa da irakasleen gaikuntza hobetzea, ezagutzaren gizarterako beharrezkoak diren gaitasunak garatzea, guztiei informazioaren eta komunikazioaren teknologietarako irisgarritasuna bermatzea, ikasketa zientifikoetan, teknikoetan eta artistikoetan matrikulazioa igotzea, eta baliabide erabilgarriak ahalik eta gehien aprobetxatzea eta giza baliabideetan egin beharreko inbertsioa igotzea. Bigarren, hezkuntza- eta prestakuntza-sistemarako sarbide orokorra erraztea planteatu da, eta, horretarako, ikaskuntza irekiko ingurunea eraikitzea, ikaskuntza erakargarriagoa egin eta herritartasun aktiboa, aukeraberdintasuna eta gizarte-kohesioa sustatu behar dira. Hirugarren, sistema horiek kanpoaldeko mundura zabaldu nahi izan da; horrek dakar lan-bizitzarekin, ikerketarekin eta oro har gizartearekin loturak indartzea, espiritu ekintzailea garatzea, atzerriko hizkuntzen ikaskuntza hobetzea, mugikortasuna eta trukeak igotzea, eta europar lankidetzari indartzea.

[...]

I. tituluan, irakaskuntzen eta horien etapen antolamendua ezartzen da. Haur-hezkuntzak etapa bakarra osatzen du eta bi ziklotan banatuta dago; bi zikloek hezkuntza-asmoari erantzuten diote (ez du nahitaez eskola-asmoa izan behar, eta, asmo horri jarraituz, eta ikastetxeek berariazko proposamen pedagogiko bat eskaini behar dute lehen ziklotik. Bigarren zikloan, hasierako hurbiltzea sustatuko da irakurketa-idazketetara, trebetasun logiko-matematikoen hastapenera, atzerriko hizkuntza batera, informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilerara, eta arte-hizkeren ezagutzara. Administrazio publikoei eskatzen zaie lehen zikloan behar besteko plaza-eskaintza arian-arian gara dezaten, eta haiek kontzertuak ezarri ahal izatea xedatzen da, bigarren zikloaren doakotasuna bermatzeko.

[...]

Legeak, halaber, hizkuntzen irakaskuntzak arautzen ditu. Legeak xedatzen duenez, irakaskuntza horiek hizkuntza-eskola ofizialek antolatuko dituzte eta Europako Kontseiluak gomendatutako mailetara egokituko dira. Era berean, kirol-irakaskuntzak arautzen ditu; irakaskuntza horiek lehen aldiz arautzen dira hezkuntzaren lege batean.

[...]

Xedapen iragankorretan hauek arautzen dira, besteak beste: irakasleek erretiroa euren borondatez aurretik hartzea, irakasleen kidegoetako funtzionarioen mugikortasuna, gobernu-organoen agintaldiaren iraupena eta ikastetxe

---

²⁹⁴ BOEren 106. zenbakian, 2006ko maiatzaren 4ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-7899>

Bertsio

honen

oinarria:

http://www.ivap.euskadi.eus/contenidos/informacion/legedia_euskaraz/eu_3818/adjuntos/Konstituzio-zuzenbidea/Hezkuntzako_Lege_Organikoa.pdf

publikoetako zuzendaritzaren egikaritzea, prestakuntza pedagogiko eta didaktikoa, haur-hezkuntza emateko zentroak moldatzea, kontzertuen aldaketa, eta hamasei urtetik beherako adingabeei hizkuntzen irakaskuntzetara sarrera ematea.

[...]

ATARIKO TITULUA

I. KAPITULUA

Hezkuntzaren printzipioak eta xedeak

2. artikulua.— Xedeak

Espainiako hezkuntza-sistema honako xede hauek lortzera bideratuko da:

j) Komunikaziorako gaikuntza, bai hizkuntza ofizialean eta, honakoa badago, koofizialean, bai atzerriko hizkuntza batean edo gehiagotan.

II. KAPITULUA

Irakaskuntzen antolaketa eta bizialdi osoko ikaskuntza

3. artikulua.— Irakaskuntzak

2. Hezkuntza-sistemak honako irakaskuntza hauek eskaintzen ditu:

f) Hizkuntzen irakaskuntza.

6. Hizkuntzen irakaskuntzak, arte-irakaskuntzak eta kirol-irakaskuntzak araubide bereziko irakaskuntza gisa hartuko dira.

6. artikulua.— Curriculuma

4. Gutxieneko irakaskuntzek eskola-ordutegiaren % 50 beharko dute hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoentzat, eta % 60 hizkuntza koofizialik ez dutenentzat.

9. artikulua.— Lurraldean arteko lankidetzaren programak

1. Hezkuntza-arloko eskumena duen ministerioak lurraldeen arteko lankidetzaren programak sustatuko ditu, ikasleei, irakasleei eta zentroeiei dagozkien hezkuntza-helburu orokorrak lortzeko, ikasleek gaitasunak indartzeko, ikasleek autonomia-erkidegoetako kultura- eta hizkuntza-aherastasuna ezagutu eta aintzat har dezaten laguntzeko, eta lurraldeen arteko elkartasuna laguntzeko eta desberdintasunak konpentsatzeko lurralde-oreka lortzen laguntzeko.

13. artikulua.— Helburuak

Haur-hezkuntzak lagunduko du umeengan gaitasunak garatzen, betiere hauek egin ahal izateko:

f) Komunikazio-trebetasunak garatzea hizkera eta adierazpide ezberdinetan.

14. artikulua.— Antolamendu eta printzipio pedagogikoak

5. [...]

Era berean, hezkuntza-administrazioek atzerriko hizkuntzarako lehen hurbilketa sustatu behar dute Haur Hezkuntzako bigarren zikloko ikaskuntzetan, batez ere azken urtean.

17. artikulua.— Lehen hezkuntzaren helburuak

Lehen hezkuntzak lagunduko du umeengan gaitasunak garatzen, betiere hauek egin ahal izateko:

e) Gaztelania eta, honakoa badago, autonomia-erkidegoko hizkuntza koofiziala egoki jakin eta erabiltzea, eta irakurtzeko ohiturak garatzea.

f) Gutxienez atzerriko hizkuntza batean oinarrizko komunikazio-gaitasuna eskuratzea, mezu errazak adierazi eta ulertu ahal izateko, eta eguneroko egoeretan moldatzeko.

18. artikulua.— Antolaketa

2. Hezkuntza-etapa honetako arloak honako hauek dira:

d) Gaztelania eta Literatura, eta, honelakoa badago, Berezko Hizkuntza eta Literatura.

e) Atzerriko Hizkuntza.

4. Hezkuntza-administrazioek atzerriko bigarren hizkuntza bat, beste hizkuntza koofizial bat edo zeharkako ikasgai bat gehitu ahal izango dute.

[...]

2) Atzerriko Bigarren Hizkuntza.

7. Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloan, berezko hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoetan, salbuespenak ezarri ahal izango dira arlo horretako ikasketak egiteko edo ebaluazioak egiteko, autonomia-erkidego horretako araudian aurreikusitako baldintzetan. Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloak autonomia-erkidegoek erabakitzen duten tratamendua jasoko du, eta, nolana ere, bi hizkuntza ofizialean behar besteko hizkuntza-gaitasuna izateko helburua bermatuko du.

19. artikulua.— Printzipio pedagogikoak

6. Malgutze-neurriak eta alternatiba metodologikoak ezarriko dira, atzerriko hizkuntzaren irakaskuntzan eta ebaluazioan, desgaitasuna duten ikasleentzat, bereziki ulermenean eta ahozko adierazpenean zailtasunak dituen ikaslearentzat. Hizkuntza ofizialak laguntzeko bakarrik erabiliko dira atzerriko hizkuntzaren ikaskuntza-prozesuan.

20. artikulua.— Ebaluazioa etapan zehar

6. Beren estatutuen arabera hizkuntza ofizial bat baino gehiago duten autonomia-erkidegoetan, ikasleak salbuetsita egon ahalko dira Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloaren ebaluazioa egitetik, bakoitzaren autonomia-araudiaren arabera.

23. artikulua.— Helburuak

Bigarren hezkuntzak lagunduko du ikasleengan gaitasunak garatzen, betiere hauek egin ahal izateko:

h) Testu eta mezu konplexuak zuzen ulertu eta adieraztea, ahoz eta idatziz, gaztelanian eta, honelakoa badago, autonomia-erkidegoko hizkuntzan, eta literaturaren ezagutzan, irakurketan eta ikasketan hastea.

i) Atzerriko hizkuntza batean edo gehiagotan egoki ulertu eta adieraztea.

24. artikulua.— Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako lehen mailatik hirugarrenera bitarteko ikastaroak antolatzea

1. Etapako lehen mailatik hirugarrenera bitarteko ikasgaiak, zeinak eremuen arabera elkartu ahal izango baitira, honako hauek izango dira:

f) Gaztelania eta Literatura, eta, honelakoa badago, Hizkuntza Koofiziala eta Literatura.

g) Atzerriko Hizkuntza.

Hezkuntza-administrazioek atzerriko bigarren hizkuntza bat sartu ahal izango dute apartatu honetan aipatzen diren ikasgaien artean.

2. Maila bakoitzean, ikasle guztiek ikasgai hauek ikasiko dituzte:

d) Gaztelania eta Literatura, eta, honelakoa badago, Hizkuntza Koofiziala eta Literatura.

e) Atzerriko Hizkuntza.

3. Era berean, hiru ikasturteetan, ikasleek hautazko irakasgairik bat ikasiko dute, eta hori ere lan monografiko edo diziplinarteko proiektu gisa edo erkidegoarentzako zerbitzu batekin lankidetzan aritzeko proiektu gisa eratu ahal izango da. Hezkuntza-administrazioek arautuko dute eskaintza hori, eta, gutxienez, Kultura Klasikoa, Atzerriko Bigarren Hizkuntza eta gaitasun digitala garatzeko ikasgaia jaso beharko ditu. Atzerriko bigarren hizkuntzaren kasuan, haren eskaintza bermatuko da ikasturte guztietan.

8. Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloan, berezko hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoetan, salbuespenak ezarri ahal izango dira arlo horretako ikasketak egiteko edo ebaluazioak egiteko, autonomia-erkidego horretako araudian aurreikusitako baldintzetan. Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloak autonomia-erkidegoek erabakitzen duten tratamendua jasoko du, eta, nolana ere, bi hizkuntza ofizialetan behar besteko hizkuntza-gaitasuna izateko helburua bermatuko du.

25. artikulua.— Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako laugarren ikasturtea antolatzea

1. 4. mailako ikasle guztiek ikasgai hauek ikasi beharko dituzte:

c) Gaztelania eta Literatura, eta, honelakoa badago, Hizkuntza Koofiziala eta Literatura. Atzerriko Hizkuntza.

6. Ikasgai guztietan honako hauek landuko dira, haien tratamendu espezifikoa alde batera utzi gabe: irakurmena, ahozko eta idatzizko adierazpena, ikus-entzunezko komunikazioa, gaitasun digitala, gizarte- eta enpresa-ekintzazailtza, espiritu kritikoa eta zientifikoa sustatzea, hezkuntza emozionala eta balioetan oinarritutako hezkuntza, genero-berdintasuna eta sormena. Edozelan ere, zeharka sustatuko dira: osasunerako hezkuntza, afektibo-sexuala barne; prestakuntza estetikoak; jasangarritasunerako eta elkarrekiko errespeturako hezkuntza, eta berdinen arteko lankidetzak.

8. Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloan, berezko hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoetan, salbuespenak ezarri ahal izango dira arlo horretako ikasketak egiteko edo ebaluazioak egiteko, autonomia-erkidego horretako araudian aurreikusitako baldintzetan. Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloak autonomia-erkidegoek erabakitzen duten tratamendua jasoko du, eta, nolana ere, bi hizkuntza ofizialetan behar besteko hizkuntza-gaitasuna izateko helburua bermatuko du.

26. artikulua.— Printzipio pedagogikoak

6. Gaztelania edo hizkuntza koofiziala laguntzarako bakarrik erabiliko dira atzerriko hizkuntzak ikasteko prozesuan. Prozesu horretan ulermena eta ahozko adierazpena lehenetsiko dira.

Malgutze-neurriak eta alternatiba metodologikoak ezarriko dira, atzerriko hizkuntzen irakaskuntzan eta ebaluazioan, desgaitasuna duten ikasleentzat, bereziki ahozko adierazpenean zailtasunak dituen ikaslearentzat.

30. artikulua.— Oinarrizko graduoko heziketa-zikloak

2. Oinarrizko graduoko heziketa-zikloek Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako gaitasunak eskuratzea erraztuko dute, honako eremu hauetan antolatutako irakaskuntzen bidez:

a) Komunikazio eta Gizarte Zientzien eremua, ikasgai hauek barne: 1. Gaztelania. 2. Lanbide Hastapeneko Atzerriko Hizkuntza. 3. Gizarte Zientziak. 4. Hala badagokio, Hizkuntza Koofiziala.

33. artikulua.— Helburuak

Batxilergoak lagunduko du ikasleengan gaitasunak garatzen, betiere hauek egin ahal izateko:

e) Gaztelania eta, honakoa bada, autonomia-erkidegoko hizkuntza ofiziala ahoz zein idatziz menderatzea.

f) Erraz eta zuzentasunez mintzatzea atzerriko hizkuntza batean edo gehiagotan.

34. artikulua.— Batxilergoaren antolaketa orokorra

6. Batxilergoko ikasgai komunak honako hauek dira:

e) Gaztelania eta Literatura, eta, honelakoa badago, Hizkuntza Koofiziala eta Literatura.

f) Atzerriko Hizkuntza.

9. Malgutze-neurriak eta alternatiba metodologikoak ezarriko dira, atzerriko hizkuntzen irakaskuntzan eta ebaluazioan, desgaitasuna duten ikasleentzat, bereziki ahozko adierazpenean zailtasunak dituen ikaslearentzat.

36. artikulua.— Ebaluazioa eta sustapena

4. Beren estatutuen arabera hizkuntza ofizial bat baino gehiago duten autonomia-erkidegoetan, ikasleak salbuetsita egon ahalko dira Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloaren ebaluazioa egitetik, bakoitzaren autonomia-araudiaren arabera.

42. artikulua.— Eskaintzaren eduki eta antolaketa

4. [...]

Era berean, curriculumaren egokitzapenak ezarriko dira, malgutzeneurrietan eta alternatiba metodologikoetan oinarrituta, atzerriko hizkuntzaren irakaskuntzan eta ebaluazioan, hezkuntza-laguntzaren beharrian espezifikoa duten ikasleentzat, bereziki adierazpenean eta ulermenean zailtasunak dituztenentzat; kasu horretan, egindako egokitzapena izango da ebaluazioaren erreferentzia.

VII. KAPITULUA

Hizkuntzen irakaskuntza

59. artikulua.— Antolaketa

1. Hizkuntzen irakaskuntzen xedea hauxe da: ikasleak gaitzea hizkuntzak egoki erabiltzeko hezkuntza-sistemaren ohiko etapetatik kanpo, eta irakaskuntza horiek maila hauek izango dituzte: oinarrikoa, ertaina eta aurreratua. Maila horiei dagozkie, hurrenez hurren, Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko A, B eta C mailak; maila hauek, berriz maila hauen azpisailkapena dute: A1, A2, B1, B2, C1 eta C2.

Oinarriko mailako irakaskuntzek izango dituzte hezkuntza-administrazioek zehazten dituzten ezaugarriak eta antolaketa.

2. Hizkuntzen irakaskuntzetara sartzeko, ezinbesteko betekizuna izango da hamasei urte beteta izatea ikasketak hasten diren urtean. Orobat sartu ahal izango dira hamalau urtetik gorakoak, zertarako eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan ikasitako hizkuntza ez beste baten irakaskuntzak ikasteko.

60. artikulua.— Hizkuntza-eskola ofizialak

1. Aurreko artikulua aipatzen dituen maila ertainari eta aurreratuari dagozkien hizkuntzen irakaskuntzak emango dira hizkuntza-eskola ofizialetan. Hezkuntza-administrazioek arautuko dituzte hizkuntza-eskola ofizialek bete behar dituzten betekizunak, betiere ikasle-irakasleen arteko ratioari, instalazioei eta eskola-postuen kopuruari dagokienez.

2. Hizkuntza-eskola ofizialek bereziki bultzatuko dute Europar Batasuneko estatu kideetako hizkuntza ofizialen ikasketa, Espainian dauden hizkuntza koofizialen ikasketa eta espainiera atzerriko hizkuntza gisa ikastea. Era berean, erraztu egingo da arrazoi kultural, sozial edo ekonomikoengatik interes berezia duten beste hizkuntza batzuen ikasketa.

3. Hezkuntza-administrazioek hizkuntza-eskola ofizialetan hizkuntzen urrutiko irakaskuntzak integratu ahal izango dituzte.

4. Hezkuntza-administrazioek ezartzen dutenaren arabera, hizkuntza-eskola ofizialek ikastaroak eman ahal izango dituzte hizkuntzen ezagutzak eguneratzeko, eta irakasleak eta beste kolektibo profesional batzuk prestatzeko.

61. artikulua.— Ziurtagiriak

1. Hizkuntzen irakaskuntza-mailetako bakoitzerako ezarritako eskakizun akademikoak gainditzeak eskubidea emango du maila bakoitzari dagokion ziurtagiria lortzeko, eta ziurtagiri horren ondorioak ezarriko dira hizkuntza bakoitzaren curriculumaren oinarriko aspektuak definitzen direnean.

2. Aurreko apartatuan aurreikusitako ondorioetarako, ikasketak hizkuntza-eskola ofizialetan egiten dituzten ikasleak haien irakasleek ebaluatuko dituzte. Hezkuntza-administrazioek arautuko dituzte irakasleek, oinarrizko mailako, erdi-mailako eta maila aurreratuko ziurtagiri ofizialak lortzeko, egiten dituzten amaierako probak.

62. artikulua.— Baliokidetzak beste irakaskuntza batzuekin

1. Autonomia-erkidegoekin kontsulta egin ondoren, Gobernuak zehaztuko du zein diren baliokidetzak hizkuntzen irakaskuntzetako tituluen eta hezkuntza-sistemaren irakaskuntzetako tituluen artean.

67. artikulua.— Antolaketa

4. Era berean, hezkuntza-administrazioei dagokie gaztelania eta, honakoak badaude, gainerako hizkuntza ofizialak ikasteko programa bereziak sustatzea, bai eta kulturaren oinarrizko osagaiak ikasteko programa bereziak ere, immigranteak errazago integratze aldera.

II. TITULUA

Ekitatea hezkuntzan

I. KAPITULUA

Hezkuntza-laguntzaren beharrizan espezifikoa duten ikasleak

71. artikulua.— Printzipioak

2. Hezkuntza-administrazioek behar diren baliabideak ziurtatu behar dituzte ohiko hezkuntza-arretaz bestelako hezkuntza-arreta behar duten ikasleek beren gaitasun pertsonalak ahalik eta gehien garatu ahal izan ditzaten eta, betiere, ikasle guztientzat oro har ezarritako helburuak lortu ahal izan ditzaten. Izan ere, honako hauek dira arreta berezi horren arrazoiak: hezkuntza-beharrizan bereziak izatea; heldutasun-atzerapena, hizkuntzaren eta komunikazioaren garapen-nahasmenduak; arreta- edo ikaskuntza-nahasmenduak; ikaskuntza-hizkuntzaren ezjakintasun larria; ahultasun sozioedukatiboko egoeran izatea; adimen-gaitasun handiak izatea; hezkuntza-sisteman berandu sartu izana, edo baldintza pertsonalak edo eskola-historiakoak.

1. ATALA

Hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak

73. artikulua.— Eremua

1. Hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak dira desgaitasunaren edo portaera-, komunikazio- eta hizkuntza-nahasmendu larrien ondorioz, eskolatze-aldi batez edo eskolatze-aldi osoan, haien sarbidea, presentzia, parte-hartzea edo ikaskuntza mugatzen duten oztopoak dituztenak, eta hezkuntza-laguntza eta arreta jakin batzuk behar dituztenak, haien garapenera egokitutako ikaskuntza-helburuak lortzeko.

75. artikulua.— Hezkuntza-, gizarte- eta lan-arloko inklusioa

2. Hezkuntza-inklusioa indartzeko, hezkuntza-administrazioek Espainiako zeinuhizkuntzak sartu ahal izango dituzte beren hezkuntza-eskaintzan.

III. KAPITULUA

Eskolatzea zentro publikoetan eta zentro pribatu itunduetan

86. artikulua— Berdintasuna onarpen-arauak aplikatzean

1. [...]

Zentro baten edo haren hezkuntza-eskaintzaren berezko ezaugarriek, hala nola zentroak irakaskuntza eleaniztunak emateak, curriculum-espezializazio bat aitortua izateak edo kalitatea sustatzeko ekintza batean parte hartzeak, ez dituzte inola ere onarpen-irizpideak aldatuko.

III. TITULUA

Irakasleak

I. KAPITULUA

Irakasleen eginkizunak

93. artikulua.— Lehen hezkuntzako irakasleak

2. Lehen hezkuntza maisu-maistrek emango dute, zeinek gaitasuna izango baitute maila honetako arlo guztietan. Musika, gorputz-hezkuntza, atzerriko hizkuntzak edo Gobernuak, autonomia-erkidegoekin kontsulta egin ondoren, zehazten dituen gainerako irakaskuntzak emango dituzte nork eta espezializazio edo kualifikazio egokia duten maisu-maistrek.

97. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzetako irakasleak

1. Hizkuntzen irakaskuntzak emateko, beharrezkoak izango dira 94. artikuluan Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzarako eta Batxilergorako ezarritako titulazio- eta prestakuntza-betekizun berberak.

2. Hezkuntza-administrazioek, salbuespenez, irakasle espezialista gisa sartu ahal izango dituzte, atzerriko nazionalitateko irakasleak, zeinek tituludunak ez baitute izan behar, haien kualifikazioari eta hezkuntza-sistemaren beharrezane begira. Horiek sartuko dira lan- edo administrazio-araubidean, aplikatu behar den araudiaren arabera, eta Atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei buruzko eta atzerritar horiek gizarteratzeari buruzko urtarrilaren 11ko 4/2000 Lege Organikoaren 9.5 eta 36. artikuluen edukia bete beharko da, salbu eta Europar Batasuneko estatu kideetako nazionalak direnean edo atzerritartasunari buruzko Erkidegoaren araubidea aplikagarri dutenak direnean.

III. KAPITULUA

Irakasleen prestakuntza

102. artikulua.— Etengabeko prestakuntza

3. Hezkuntza-administrazioek informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilera sustatuko dute, bai eta irakasle guztiak digitalizazioan bezala atzerriko hizkuntzetan prestatzea ere, haien espezialitatea kontuan hartu barik, eta prestakuntzako programa bereziak ezarriko dituzte eremu horietan. Era berean, administrazio horiei dagokie ikerketa- eta berrikuntza-programak sustatzea, eta elkarlana, profesionalen sareak eta zentrozenak sustatuko dituzte prestakuntza, autoebaluzioa eta irakaskuntzaren hobekuntzarako.

IV. KAPITULUA

Irakasleak aitortzea, laguntzea eta balioestea

105. artikulua.— Zentro publikoetako irakasleentzako neurriak

c) Zentro elebidunetan euren arloko eskolak atzerriko hizkuntzetan ematen dituzten irakasleen lana aitortzea.

V. TITULUA

Zentrozen parte-hartzea, autonomia eta gobernua

II. KAPITULUA

Zentrozen autonomia

121. artikulua.— Hezkuntza-proiektua

2 bis. Zentroek beharrezko neurriak hartuko dituzte hizkuntza-komunikaziorako gaitasunean, gaztelaniaz eta, hala badagokio, hizkuntza koofizialetan egon daitezkeen gabeziak konpentsatzeko; horretarako, aldez aurretik egindako analisia hartuko dute erreferentziatzat, eta analisi hori eta neurri horiek hezkuntza-proiektuan sartuko dituzte.

Hezkuntza-administrazioek beharrezko ekimenak hartuko dituzte zentzoei neurri horiek errazago aplikatzeko.

III. KAPITULUA

Zentro publikoen gobernuko eta irakaskuntza-koordinazioko kide anitzeko organoak

1. ATALA

Eskola Kontseilua

126. artikulua.— Eskola Kontseiluaren osaera

7. Haur-hezkuntzako zentro berezietan, Lehen Hezkuntzako zentro osatugabeetan, zortzi unitate baino gutxiagoko bigarren hezkuntzako zentroetan, adinekoen hezkuntza iraunkorreko zentroetan eta hezkuntza bereziko zentroetan, baldin eta zentro horietan arte-irakaskuntza profesionalak, hizkuntzen irakaskuntzak edo kirol-irakaskuntzak ematen badira, eta ezaugarri bereziak dituzten unitate eta zentroetan, Hezkuntza-administrazio eskudunak egokituko du artikulua honetan xedatutakoa zentro haien berezitasunaren arabera.

IV. KAPITULUA

Zentro publikoetako zuzendaritza

134. artikulua.— Zuzendarigaia izateko betekizunak

2. 5. Haur Hezkuntzako berariazko ikastetxeetan, Lehen Hezkuntzako ikastetxe osatugabeetan, zortzi unitate baino gutxiago dituzten Bigarren Hezkuntzako ikastetxeetan, eta arte-irakaskuntza profesionalak, kirol-irakaskuntzak, hizkuntzen irakaskuntzak edo helduei zuzendutakoak ematen dituzten eta zortzi irakasle baino gutxiago dituzten ikastetxeetan, hezkuntza-administrazioek izangaiak salbuetsi ahal izango dituzte artikulua honen 1. apartatuan ezarritako betekizunetako batzuk betetzetik.

VI. TITULUA

Hezkuntza-sistemaren ebaluazioa

144. artikulua.— Diagnostiko-ebaluazioak

1. Hezkuntza Ebaluaziorako Institutu Nazionala eta hezkuntza-administrazioetako organismo baliokideak elkarlanean arituko dira ebaluazio-esparru komun bat egiteko, zeina lege honen 21. eta 29. artikuluetan jasota baitago eta diagnostiko-ebaluazioen erreferentzia gisa balioko baitu. Irakaskuntza-zentroek ebaluazio bat egingo diete ikasle guztiei Lehen Hezkuntzako laugarren mailan eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako bigarren mailan, hezkuntza-administrazioek xedatzen dutenaren arabera. Ebaluazio horren helburua diagnostikoa izango da, eta, gutxienez, hizkuntza-komunikaziorako gaitasunaren eta matematikarako gaitasunaren ezagutza-maila egiaztatuko da. Hezkuntza-zentroek ebaluazio horien emaitzak kontuan hartuko dituzte hobekuntza-planak diseinatzean.

VIII. TITULUA

Baliabide ekonomikoak

157. artikulua.— Ikaskuntzak hobetzeko eta irakasleei laguntzeko baliabideak

1. Hezkuntza-administrazioei dagokie behar diren baliabideak babestea lege hau aplikatzeko prozesuan:

d) Atzerriko hizkuntzen ikaskuntza indartzeko programak ezartzea.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamendua eta irakasle-kidegoen eginkizunak

1. Irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamenduak ondoko kidegook ditu:

h) Hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunak eta hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleak, zeinek euren eginkizunak hizkuntzen irakaskuntzetan beteko baitituzte.

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Katedradunen kidegoak

1. Bigarren hezkuntzako, musika eta arte eszenikoetako, hizkuntza-eskola ofizialetako, eta arte plastikoetako eta diseinuko katedradunen kidegoetako funtzionarioek egingo dituzte lege honetan agindu eta erregelamenduz zehazten zaizkien eginkizunak.

3. Integrazioa bigarren hezkuntzako katedradunen, hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen, eta arte plastikoetako eta diseinuko katedradunen kidegoetan benetan egiten denean, kidego bakoitzeko funtzionario katedradunak sartu egingo dira katedradun izaerarekin zuten antzinatasunarekin, eta horiei guztiei errespetatu egingo zaizkie integrazioa benetan egin zen unean eurek zituzten eskubideak; izan ere, eskubide horien barruan daude Batxilergoko katedradun numerarioen kidegotik datozen funtzionarioei aitortzen zaizkien eskubideak. Katedradunen kidegoetan integrazioa benetan egingo da non eta haiek integrazioaren unean esleituta zituzten postu beretan.

5. Bigarren hezkuntzako, hizkuntza-eskola ofizialetako, eta arte plastikoetako eta diseinuko katedradunen kidegoetako funtzionarioek postuak betetzeko lehiaketetan parte hatuko dute haiei dagozkien mailetako irakasleen kidegoetako funtzionarioekin batera postu huts berberetarako, ezertan galarazi gabe katedradunen kidego horietakoak izategatik eurei aplikatu behar zaizkien merezimendu bereziak.

[...]

Bederatzigarren xedapen gehigarria.— Irakaskuntzako funtzionario irakasleen kidegoetan sartzeko betekizunak

6. Hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegoan sartzeko, beharrezkoa izango da ondoko tituluetakoa bat izatea irakaskuntzarako: gradu-titulua edo beste edozein titulu baliokide; horrezaz gainera, prestakuntza pedagogiko eta didaktikoa eduki behar da, lege honen 100.2 artikulua aipatutakoa, eta behar den hautaketa-prozesua gainditzea ere.

Hamargarren xedapen gehigarria.— Katedradunen eta ikuskatzaileen kidegoetan sartzeko betekizunak

3. Hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegoan sartzeko, beharrezkoa izango da ondoko tituluetakoa bat izatea irakaskuntzarako: unibertsitate-gradua edo beste edozein titulu baliokide; horrezaz gainera, behar den hautaketa-prozesua gainditzea ere.

5. Hezkuntzako ikuskatzaileen kidegoan sartzeko, beharrezkoa izango da irakaskuntzako funtzio publikoa osatzen duten kidegoetako batekoa izatea, kidegoetan gutxienez zortzi urteko esperientziarekin, doktore, unibertsitate-masterdun, lizentziadun, ingeniari edo arkitekto titulua edo titulu baliokidea izatea, eta behar den hautaketa-prozesua gainditzea, bai eta, beharrezkoa bada, destinoko autonomia-erkidegoko hizkuntza koofizialaren ezagutza egiaztatzea autonomia-erkidego bakoitzaren araudiaren arabera.

Hamabigarren xedapen gehigarria.— Sarrera eta barne-igoera

2. Bigarren hezkuntzako irakasleen, hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen, musika eta arte eszenikoetako irakasleen, eta arte plastikoetako eta diseinuko irakasleen kidegoetako funtzionario irakasleek sartu nahi badute bigarren hezkuntzako katedradunen, hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen, musika eta arte eszenikoetako katedradunen, eta arte plastikoetako eta diseinuko katedradunen kidegoetan hurrenez hurren, orduan zortzi urteko antzinatasuna izan behar dute gutxienez kidego bakoitzean karrerako funtzionario gisa.

Hogeita hemezortzigarren xedapen gehigarria.— Gaztelania, hizkuntza koofizialak eta lege-babesa duten hizkuntzak

1. Hezkuntza-administrazioek ikasleen eskubidea bermatuko dute euron irakaskuntzak gaztelaniaz eta lurralde bakoitzean koofiziala den hizkuntzan jasotzeko, betiere Espainiako Konstituzioaren, autonomia-estatutuen eta aplikagarria den araudiaren arabera.

2. Oinarritzko hezkuntza amaitutakoan, ikasle guzti-guztiek gaztelania eta tokian tokiko hizkuntza ofiziala oso-osorik eta berdin menderatu behar dituzte.

3. Hezkuntza-administrazioek hezkuntza-sistemaren berezko kontrol-, ebaluazio- eta hobekuntza-tresnak aplikatuko dituzte, eta zentroek analisiak egin ditzaten sustatuko dute, ikasle guztiek hizkuntza-komunikaziorako gaitasuna lor dezaten, gaztelaniaz eta, hala badagokio, hizkuntza koofizialean, behar den mailan. Era berean, zentroek hizkuntzetako edozeinetan egon daitezkeen gabeziak konpentsatzeko beharrezko neurriak har ditzaten bultzatuko dute.

4. Gaztelania eta Literatura ikasgaia bezala Hizkuntza Koofiziala eta Literatura zein bere hizkuntzan eman beharko dira.

5. Autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialek ez badute ofizialtasunik lurralde osoan, edo lege-babesa duten hizkuntza ez-ofizialak badaude, hizkuntza horiek eskaini ahal izango dira, araudi erregulatzailean zehaztutako moduan.

Hamabigarren xedapen iragankorra.— Hamasei urtetik beherakoak hizkuntzen irakaskuntzetan sartzea

Lege honen 59.2 artikuluan xedatutakoa gorabehera, lege hau indarrean jartzen denean Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako lehenengo ikasturte biak eginda dituzten ikasleak sartu ahal izango dira hizkuntzen irakaskuntzetara.

Hamahirugarren xedapen iragankorra.— Maisu-maistra espezialistak

Gobernuak zehazten ez dituen bitartean lege honen 93.2 artikulua aipatzen dituen irakaskuntzak, orduan Lehen Hezkuntzako musikaren, gorputz-heziketaren eta atzerriko hizkuntzen irakaskuntza emango dute nork eta espezializazio egokia duten maisu-maistrek.

7.1.49. 34/2006 Legea, urriaren 30ekoa, Abokatutzan eta Auzitegietako Prokuradoretzan sartzeari buruzkoa²⁹⁵

II. KAPITULUA Prestakuntza espezializatua

4. artikulua.— Unibertsitateko prestakuntza²⁹⁶

4. Erregelamendu bidez ezarriko da zein prozedura eta baldintza bete behar dituzten ikastaro horiek, aldiari egiaztzeko, bai edukiari eta iraupenari dagozkenez, bai irakasleen titulazioari eta kualifikazioari dagozkenez; horrela, bermatu egingo da gutxienez elkargokide jarduleen erdiak egotea. Erregelamenduak bide emango du ikasketa horiek hizkuntza ofizialetako edozeinetan emateko, eta, gainera, zuzenbide autonomiko propioari buruzko prestakuntza jasoko dute. Ikastaroen iraupena 60 kreditukoa izango da, gehi 6. artikuluan aipatutako kanpoko praktikak egiteko behar diren kredituak.

6. artikulua.— Kanpoko praktikak²⁹⁷

2. Praktikak abokatutzako profesional baten tutoretzapean egingo dira, eta, ikasleak hala eskatzen badu, prokuradoretzako profesional baten tutoretzapean; abokatuak eta prokuradoreak bost urte baino gehiagoko jardun profesionala izan behar dute. Espainiako Abokatutzaren Estatutu Orokorrak eta Prokuradoreen Estatutu Orokorrak arautuko dituzte tutoretzan jarduteko gainerako betekizunak, zeinek barne hartuko baitituzte behar diren sustapen-neurriak, prestakuntza hizkuntza ofizial guztietan eman dadin; neurriok, gainera, abokatutzako profesionalaren eskubide eta betebeharrak hartuko dituzte barne, eta, prokuradoretzari dagokionez, baita hori egikaritzen duen prokuradorearenak ere; neurri horiek urratuz gero, diziplina-erantzukizuna sortuko da.

III. KAPITULUA Lanbide-gaikuntza egiaztatzea

7. artikulua.— Ebaluazioa²⁹⁸

5. Lanbidean jarduteko ebaluazioak eduki bakarra izango du Espainiako lurralde osorako deialdi bakoitzean, hark eragotzi gabe hizkuntza koofizialak eta zuzenbide propioa dituzten lurraldeetan egindako deialdietan erantsi beharko diren aurreikuspenak. Erregelamendu bidez zehaztuko da zein prozeduraren bidez

---

²⁹⁵ BOEren 260. zenbakian, 2006ko urriaren 31ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-18870>

²⁹⁶ Urriaren 23ko 15/2021 Legearen 1.6 artikulua emandako idazkera; izan ere, lege horrek honako hauek aldatu ditu: 34/2006 Legea, urriaren 30ekoa, Abokatutzan eta Auzitegietako Prokuradoretzan sartzeari buruzkoa; 2/2007 Legea, martxoaren 15ekoa, Lanbide-sozietatei buruzkoa; 5/2010 Errege Lege-dekretua, martxoaren 31koa, Aldi Baterako Zenbait Neurri Ekonomikoren Indarraldia luzatzen duena; eta 9/2014 Lege Orokorra, maiatzaren 9koa, Telekomunikazioei buruzkoa (BOE, 255. zenbakia, 2021eko urriaren 25eko alea).

²⁹⁷ Urriaren 23ko 15/2021 Legearen 1.8 artikulua emandako idazkera.

²⁹⁸ Urriaren 23ko 15/2021 Legearen 1.9 artikulua emandako idazkera.

finkatuko duen Justizia Ministerioak ebaluazio bakoitzaren eduki zehatza, eta edukia zehatzean parte hartuko dute ikastaroak antolatzen dituzten unibertsitateek, Espainiako Abokatutzaren Kontseilu Nagusiak, Auzitegietako Prokuradoreen Kontseilu Nagusiak eta autonomia-erkidegoaren eremuan egon daitezkeen antzeko kontseiluek.

7.1.50. 40/2006 Legea, abenduaren 14koa, Espainiako Herritarrek Atzerrian duten Estatutuari buruzkoa²⁹⁹

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

c) III. kapituluak hezkuntzari eta kulturari buruzko eskubideak jasotzen ditu: hezkuntzarako eskubidea; atzerriko titulu eta ikasketen homologazioa, baliozkotzea eta aitortzea, bai eta Espainiako hizkuntza eta kulturetarako irispidea ere. Kapitulu hau eratzen duten eskubideak osotasun bat dira, eta horren helburua da espainiarrek atzerrian Espainiarekin dituzten loturei eustea, bai atzerrian bizi direnentzat, bai, bereziki, itzultzea erabakitzen dutenentzat.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea eta zertarakoa

1. Lege honek esparru juridikoa eta oinarrizko tresnak ezartzen ditu, Espainiako herritarrek eskubide eta eginbehar konstituzionalen erabilera bermatuta izan dezaten atzerrian, lurralde nazionalan bizi diren espainiarrekin berdintasunez jokatzuz, bai eta Espainiarekin eta haien jatorrizko nazionalitate eta erkidegoekin lotura sozial, kultural, ekonomiko eta linguistikoak indartu daitezen ere.

3. artikulua.— Helburuak

Lege honen funtsezko helburuak honako hauek dira:

c) Autonomia-erkidego eskudunekin batera, hezkuntza-sustapena eta Espainiako hizkuntza eta kulturetarako irispidea bermatzeko jarduketa-esparrua ezartzea, bai atzerrian bizi diren espainiarrentzat, bai haien ondorengoentzat.

---

²⁹⁹ BOEren 299. zenbakian, 2006ko abenduaren 15eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-21991>

I. TITULUA

Eskubideak eta prestazioak

III. KAPITULUA

Hezkuntza eta irakaskuntzari buruzko eskubideak

25. artikulua.— Espainiako hizkuntzak eta kulturak

1. Estatuak beharrezko mekanismoak jarriko ditu atzerrian bizi diren espainiarren ondorengoei gaztelania jakitea errazteko, eta, autonomia-erkidegoekin lankidetzan, beharrezko neurriak hartu ahal izango ditu espainiarren hizkuntza koofizialen ezagutza errazteko.

Horretarako, programa horiek eskuratzeko eta funtzionatzeko baldintza onuragarrienak ezarriko dira, haien jarraitutasuna bermatzeko eta herrialde bakoitzaren egoera espezifikoetara egokitzeko, eta herrialde horiekin aldebiko edo alde anitzeko akordioak bultzatuko dira, programa horien funtzionamendua errazteko.

Estatuak Espainiako hizkuntza eta kultura behar bezala egokituta irakastea bermatuko die desgaitasunen bat duten haur eta heldu espainiarrei.

2. Botere publikoek Espainiako kultura-aniztasunaren eta kultura-ondare erkidearen zabalkundea eta ezagutza sustatuko dute. Horretarako, ikus-entzunezko komunikabide publikoak erabiliko dira, hedabide pribatuei lagunduz, kanpoko bokazioa kontuan hartuz eta haien kalitate-maila sustatuz. Horretarako, atzerrian dauden espainiarren elkarteak laguntza izango da.

7.1.51. 10/2007 Legea, ekainaren 22koa, Irakurketari, Liburuari eta Liburutegiei buruzkoa³⁰⁰

HITZAURREA

I

[...]

Irakurketaren inguruko eztabaida horren mugari garrantzitsuenetako bat nazioarteko organismoen zenbait txostenen emaitzen ondorioz sortutakoa izan zen; izan ere, datu horiek zalantzan jartzen zuten Espainiako ikasle nerabeen irakurmena. [...] Ikasleek informaziorako irispidea izateko, eduki eta forma aldetik egokiak diren testuak bermatu behar dira, baina baita hizkuntzaren erabilera zuzena ere. Bakarrik ereduak eredugarriak badira ortografian, adierazpenean eta gramatikan, eskuratu ahal izango dituzte gure ikasleek informazioaren gizartean eskatzen diren trebetasunak: argi ulertu eta adieraztea. Testu zaindua da irakasleentzako eta ikasleentzako baliabiderik onena.

Botere publikoek liburuari emandako babesa, kultura-adierazpenaren eredu gisa, esplizituki jasotzen da lege honetan, baina, era berean, haren protagonisten lana aitortzen da. Alde batetik, sortzaileen lana balioesten da, horien artean, idazle eta autoreez gain, itzultzaile, ilustratzaile eta zuzentzaileak ere sartuta, betiere haien eginkizunean dihardutela, zeren horiek gabe ez bailitzateke egongo liburu-forma hartzen duen obrarik, jabetza intelektualari buruzko legerian arautzen den babesari kalterik egin gabe; bestetik, gure herrialdeko kultura-industria nagusiaren sustapena jasotzen da, liburu-sektorearena, liburu-saltzaileek agente gisa egindako lana bereziki aintzat hartuz. Era berean, aitortzen da botere publikoek Espainiako liburuari ematen dioten laguntza horrek nazioarteko hedapenerantz jo behar duela, zeina tradizioz Iberoamerikara bideratua izan baita gure kultura- eta hizkuntza-loturak direla eta, zertarako eta dauden merkatu eta hizkuntza-arlo guztietan sartzeko. Era berean, argi eta garbi adierazten da Espainiako estatuko hizkuntza-aniztasuna babestu eta sustatu nahi dela, hizkuntza ofizialen aitortza aintzat hartuta.

VI

[...]

Espainiak ondare aberatsa du, zeinak adierazten baititu haren kultura- eta hizkuntza-adierazpenen aniztasuna eta adierazpen horiek historian izan duten bat-egitea. Ondare hori linean zabaltzeak, liburutegi digitalen bidez, teknologia berrien laguntzarekin, herritarrei kultura-materiala errazago eskuratzeko aukera emango die, horrela ezagutzaren gizarteari lagunduz. Beste alde batetik, ondare digital hori Europako Liburutegi Digitalean sartu ahal izango da. Proiektu hori administrazio publikoen eta mota guztietako eragile eta erakunde pribatuen arteko elkarlanaren bidez gauzatu behar da.

---

³⁰⁰ BOEren 150. zenbakian, 2007ko ekainaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-12351>

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea eta eremua

3. Lege honetan ulertzen da liburuari, liburu-merkaturatzeari, irakurketari eta liburutegiei buruzko aipamen ororen xedea gaztelaniazko edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako liburua dela.

III. KAPITULUA

Autoreak eta liburuaren industria sustatzea

5. artikulua.— Autoreak sustatzea

1. Kultura Ministerioak, autonomia-erkidegoen parte-hartzearekin eta lankidetzarekin, kanpainak egingo ditu, zertarako eta gaztelaniaz edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako edozeinetan idazten duten autoreak sustatzeko. Era berean, autonomia-erkidegoekin lankidetzan jardun beharko du literatura-sustapeneko politiketan.

3. Autoreen sustapen-kanpainetan, garrantzi berezia emango zaio haien sorkuntza-lana aitortzeari, bai eta, beren itzulpenekin, beste hizkuntza batzuetan idatzitako lanak eskuratzeko aukera eman duten guztiena aitortzeari ere, bai eta haien jabetza intelektualeko eskubideak errespetatzeari eta babesteari ere.

6. artikulua

Kultura Ministerioak, kultura-instituzioekiko lankidetzan, Espainiako hizkuntzen nazioarteko proiektzioa sustatuko du, arreta berezia jarritz gaztelaniazko liburuaren Iberoamerikako espazioari.

Kultura Ministerioak arreta berezia jarriko du gaztelaniaz edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialetako edozeinetan idazten duten espainiar autoreen orotzapenetan.

V. KAPITULUA

Liburutegiak

12. artikulua.— Liburutegien eginkizuna, printzipioak eta balioak

2. Liburutegien printzipioak eta balioak honako hauek dira:

c) Pluraltasuna; hori dela bide, gizartearen aniztasuna eta hizkuntza- eta ikonografia-aberastasuna islatzen duten ahalik eta dokumentu gehien eskuratu, gorde eta irisgarri bihurtu beharko dira;

15. artikulua.— Liburutegien arteko elkarlana

4. Liburutegien Elkarlanerako Kontseiluari dagokio, gutxienez, plan espezifikoak egitea liburutegien eta haien zerbitzuen garapena eta hobekuntza errazteko eta sustatzeko; aldian-aldian ebaluatu eta eguneratuko dira plan horiek. Beste helburu batzuen artean, plan horiek honako hauek sustatuko dituzte: oinarrizko zerbitzuak ematea, Espainiako estatuko hizkuntza-aniztasuna txertatzea, kalitateko zerbitzu

publikoa erraztuko duten estandarrak eta adierazleak hartzea, eta liburutegietako langileei etengabeko prestakuntza emateko programak bultzatzea.

7.1.52. 20/2007 Legea, uztailaren 11koa, Lan Autonomoaren Estatutuarena³⁰¹

II. TITULUA

Langile autonomoaren lanbide-araubidea

II. KAPITULUA

Langile autonomoaren lanbide-araubide erkidea

4. artikulua.— Lanbide-eskubideak

3. Lanbide-jarduera egikaritzean, langile autonomoek eskubide indibidual hauek dituzte:

³⁰²a) Legearen aurreko berdintasuna izateko eskubidea, eta zuzenean edo zeharka diskriminaziorik ez jasateko eskubidea, betiere diskriminazioaren arrazoiak hauek direla: jaiotza, arraza- edo etnia-jatorria, sexua, egoera zibila, erlijioa, sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, Espainian hizkuntza ofizialetako bat erabiltzea edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

---

³⁰¹ BOEren 166. zenbakian, 2007ko uztailaren 12ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-13409>

³⁰² Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako bederatzigarrenak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

7.1.53. 12/2007 Lege Organikoa, urriaren 22koa, Guardia Zibilaren Diziplina- araubideari buruzkoa³⁰³

II. TITULUA Faltak eta zehapenak

I. KAPITULUA Diziplina-faltak

7. artikulua.— Falta oso astunak

Falta oso astunak dira, baldin eta delitu ez badira:

4. Ondoko arrazoiak direla-eta diskriminazioa edo jazarpena dakarten jarduketa guztiak: arrazaren edo etniaren jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, sexua, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo auzotasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

8. artikulua.— Falta astunak

Falta astunak dira, baldin eta delitu edo falta oso astun ez badira:

38. Uko egitea hizkuntza ofizial batean aurkeztutako salaketa bat izapidetzeari.

---

³⁰³ BOEren 254. zenbakian, 2007ko urriaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-18392>

7.1.54. 27/2007 Legea, urriaren 23koa, Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza- bitartekoak arautzen dituen³⁰⁴

HITZAURREA

I

Gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsuak, nagusiki, entzuten duten pertsonen osatutako gizarte batean bizi dira, eta, beraz, euren burua gizarteratzeko, komunikazio-oztopo batzuk gainditu behar dituzte, zeinak itxuraz ikusezinak baitira entzumen-desgaitasunik ez duten pertsonentzat. Lege honek egoera hori konpondu nahi du, eta informazioa eta komunikazioa eskuratzeko erraztasunak eman nahi dizkie halako pertsonen, betiere heterogeneotasuna eta talde bakoitzaren beharrezkoak kontuan hartuta.

Era berean, legean nagusi da gorrek komunikazio-modua aukeratzeko duten askatasunaren printzipioa, edozein dela ere pertsona horien entzumen-desgaitasuna; printzipio hori ere gor-itsuei aplikatzen zaie. Horrenbestez, modu berezian aitortzen eta arautzen dira espainiar zeinu-hizkuntzaren ezagutza, ikaskuntza eta erabilera, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ere.

Zalantzarik gabe, hizkera da komunikazio-tresna nagusia. Hizkuntza bat ezagutzeak eta erabiltzeak errazago egiten dute ezagutza eta informazioa eskuratzeko eta transmititzeko, eta, gainera, harreman indibidualak eta sozialak egituratzeko oinarritzeko bidea da. Horrela, hizkuntza ez da norbanakoaren askatasunaren adierazpen hutsa, ezpada eremu pertsonalak gainditzeko, eta ezinbesteko tresna bihurtzen da gizartean bizitzeko.

Gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek ezin dute beti informazioa eta ingurunearekiko komunikazioa eskuratu, dela zeinu-hizkuntzaren interpretekerik ez dutelako, adibidez zeinu-hizkuntza erabiltzen duten gorrek eta gor-itsuek, dela ahozko hizkuntzaren bidezko komunikazioa ahalbidetzeko beharrezkoak diren laguntza-baliabideak ez dituztelako. Izan ere, lege hau aplikatu behar den arlo gehienetan, askotan, ez dago ikusmen- eta soinu-egokitzapenik, entzumen-informazioa hobeto entzuteko eta jasotzeko, edo ez daude ahozko komunikaziorako behar diren laguntza-bitartekoak edo zeinu-hizkuntzaren interpreteen zerbitzua.

Gor-itsutasunak zailtasun bereziak ditu; bi zentzumen-gabezia konbinatzen ditu (ikusmenekoa eta entzumenekoa), eta desgaitasun hori dutenei komunikazio-arazo bakarrak eta beharrezkoak sortzen zaizkie; beharrezkoak sortzen dira ingurunea modu globalean hautemateko, ezagutzeko, eta, beraz, hartaz interesatzeko eta hari moldatzeko pertsona horiek duten zailtasunaren ondorioz. Gor-itsu horietako batzuk erabat gorrek etaitsuak dira, eta beste batzuek entzumen- edota ikusmen-arrastoak dituzte.

---

³⁰⁴ BOEren 255. zenbakian, 2007ko urriaren 24ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2007-18476>

Publizitatea eskatzea zuzenbide-estatuaren berezko ezaugarria da, eta eskakizun hori dela-bide arauak irigarriak izan behar dute herritar guztientzat; ezin da esan herritarrek sistema demokratiko baten eremuan benetan eta eraginkortasunez parte hartzen dutenik, baldin eta informazioa eta komunikazioa eskuratzerik ez badute eta beren ideiak eta asmoak hizkuntza baten bidez adierazterik ez badute; jakin behar dugu, gizarte- eta kultura-integrazio unibertsala lortu ahal izateko, herritarren parte-hartzea edozein gizarte- eta kultura-eremutan islatu behar dela hizkuntzaren ezagutza eta erabilera eskuratzearen bidez —estatu sozial baten eskakizuna—; horrez gainera, gaur egungo gizarteetan informazioa idatzizko eta ikus-entzunezko hedabideen bidez transmititzeak garrantzia hartu du. Bada, horrek guztiak nahitaezko bihurtzen du hizkuntza baten erabilera eta ezagutza lotuta egotea nortasunaren garapen askearekin, eta, azken batean, giza bizitza duina lortzearekin.

Edozelan ere, gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen kolektiboa askotarikoa da, eta ez dator bat komunikazio-eredu bakar batekin, ez entzuteagatik edo, gor-itsuen kasuan, ez entzuteagatik eta ez ikusteagatik —gor-itsutasunak bi urritasunok konbinatzen ditu—. Beraz, ahozko hizkuntza edo Espainiako zeinu-hizkuntzak erabiltzeak eta ahozko komunikabideei laguntzeak aukera aske eta individual bati erantzun behar diote ingurunearekin komunikatzean, ikastean, eta informazioa eta kultura eskuratzean; aukera hori, adingabeei dagokienean, gurasoei edo tutoreei dagokie.

II

Zeinu-hizkuntzei buruzko aurrekari historikoak, Espainian, XVI. mendean hasi ziren, hezkuntzaren ikuspegitik, monjeak haur gorrak hezten hasi zirenean. Pedro Ponce de León monje beneditarrak bere ardurapean zituen haur gorrei euren burua komunikatzen irakatsi zien, eta horri esker berriz ere ebaluatu ahal izan ziren gorrei buruz denbora luzez ikasitako sinesmenak, eta horrek lagundu zuen pertsona horiei buruz zegoen pentsamoldea eta horiek gizartean zuten lekua pixkanaka aldatzen. Garai hartan, monasterioak isilik egotera behartuta zeuden, eta eskuzko zeinuak erabiliz komunikatzen zuten elkar monasterioetakoek; esate baterako, beneditarren esku zeuden «garrantzi handieneko gauzetarako zeinuak, eta horiekin elkar ulertzen zuten». Pedro Ponce de Leónek ulertu bide zuen arrazoia hitzik egin gabe adieraz zitekeela, zeren berak egiten baitzuen bere pentsamenduak zeinu monastikoen bidez adierazten zituen bakoitzean, eta haur gorrekin keinuzko komunikazio-sistema bat erabili zuen.

XVII. mendean metodologia aldatu egin zen, eta Manuel Ramírez de Carrión jaunak bere garaiko pedagogia erabili zuen haur gorrei irakaskuntza emateko, betiere haiek gizartean integra zitezen prestatze aldera.

XVIII. mendearen bigarren erdian, Lorenzo Hervás y Panduro jaunak tratatu hau argitaratu zuen: *Escuela española de sordomudos o arte para enseñarles a escribir y hablar el idioma español*, zeina funtsezko mugarria baita gorren integrazioarako ahalegin pedagogikoan.

Espainiako eskolak gorren hizkuntza naturalerako garrantzi handia duten obrak ekoitziko ditu oraindik ere; esate baterako, Francisco Fernández Villabrillean jaunaren mimika eta daktilologiako hiztegia, zeinak zeinu-hizkuntzaren 1.500 zeinu zituen espainiar zeinu-hizkuntzaz egiteko. Zalantzarik gabe, espainiar zeinu-hizkuntza estandarizatzeke ordura arte egindako urratsik garrantzitsuena da, eta espainiar zeinu-hizkuntza naturala ez ezik, historikoa ere badela erakusten du.

XIX. mendean, Espainian gor-mutuen eta itsuen lehenengo ikastetxeak ezarri zirenean, gorren, itsuen eta gor-itsuen hezkuntza instituzionalizatzeko aukera eman zen, eta haren ondorioz pertsona horien arteko hizkuntza- eta gizarte-interakzioa sortu zen, eta zeinu-prototipo hizkuntza espainiarra eta katalana modu sistematikoan garatzen hasi ziren.

XX. mendearen azken laurdenean, zeinu-hizkuntza espainiarra eta katalana aldarrikarazi ziren, hizkuntza horietako bat askatasunez aukeratzen duten gorren komunikazio-tresna gisa. Nazioko eta nazioarteko topaketa askotan eztabaidatu da ea beharrezkoa den hizkuntza horiek aitortzea eta erabiltzea, zertarako eta hezkuntza, zerbitzuak, bizitza ekonomikoa eta kulturala, komunikabideak eta informazioaren teknologia berriak pertsona horiek erabat eskuragarri dituztela bermatzeko, eta eztabaidatu da ea aitortzea eta erabiltzea beharrekoak diren komunikazio-modalitate hori aukeratu duten gorren garapen pertsonalerako eta parte-hartze sozialerako.

Hizkuntzaren erabileraren eta ezagutzaren garrantzia errealitate ukaezina da gaur egun. Hala eta guztiz ere, hizkuntzaren garrantziari buruzko eraikuntza hori beste egoera batzuei bizkarra emanez eratu da. Izan ere, hizkuntzaren balioa aitortzeak entzumen-desgaitasuna duten pertsonen beharrezko erantzun behar die.

Espainiako zeinu-hizkuntzek, hizkuntza-modalitate hori aukeratu duten gorren eta gor-itsuen berezko hizkuntzak izanik, ez dute haiei dagokien aitortza eta garapena izan, nahiz eta nazioko eta nazioarteko eremuetan egindako ikerketa ugari agerian utzi duten zeinu-hizkuntzek hizkuntza natural baten betekizun guztiak betetzen dituztela eta berezko zaizkien ezaugarri gramatikalak, sintaktikoak eta lexikoak dituztela. Arestian, egoera hori konpondu egin da, eta horren erakusgarri da arau ugari onetsi izana; horien artean, nabarmentzekoak dira zenbait autonomia-estatutu, zeinek aitortzen baitute zeinu-hizkuntzen garrantzia.

III

Espainian, aberastasun hori ez duten beste herrialde batzuen aldean, zeinu-hizkuntzaren errealitateak beste dimentsio bat hartzen du; izan ere, zeinu-hizkuntza katalana egoteak argi eta garbi adierazten du zelan komunikazio-bide horren bitartez bizitza politikoan, ekonomikoan, sozialean eta kulturean bete-betean parte har daitekeen.

Zeinu-hizkuntza katalana, zeina baita komunikazio-modalitate hori aukeratu duten Kataluniako gorren berezko hizkuntza, eta, beraz, gorrek eguneroko bizitzako komunikazioetan erabiltzen dutena, espainiar zeinu-hizkuntzak Espainiako gainerako lekuetan egin duen antzera garatu da Katalunian; hala, ingurune geografiko historiko eta kulturalarekin lotura estua duen komunikazio-egitura linguistikoa sendotuz joan da. Kataluniako Parlamentuak 1994ko ekainaren 30ean hauxe onetsi zuen: «Legez besteko proposamena, zeinu-hizkuntzaren ezagutza sustatzeari eta hedatzeari buruzkoa», eta Kataluniako unibertsitate batzuek «zeinu-hizkuntza katalanaren interpretazioko aditua»ren graduondoko programa bat eskaintzen dute; programa horren dimentsio profesionala bermatuta dago lan-ondorioetarako. 2005. urtean, lehenengo *Gramática básica de lengua de signos catalana* agertu zen, eta, gainera, hizkuntzaren aldetik balio handia duen bibliografia zientifiko ugari dago. Azkenik, 2006. urtean, Kataluniako Autonomia Estatutuak zeinu-hizkuntza katalana aitortu egin zuen.

IV

Ahozko komunikazioa sustatzen eta ahalbidetzen duten baliabideak erabiltzen dira —ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, hala nola ezpain-irakurketa, entzumen-protesiak, azpituduluak eta beste edozein aurrerapen teknologiko—; bada, erabilera hori komunikabide hori askatasunez aukeratu duten gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen oinarritzko eskubidea da.

XX. mendea izan da aurrerapen bizkorrenen unea medikuntzarekin, audiologiarekin, zientziarekin, teknologiarekin, pedagogiarekin eta ezpain-irakurketarekin aliantzan, entzumenari dagokionez. Horrela, diziplina horien ekarpenek ezin pentsatuzko itzaropenak ekarri dituzte hezkuntzarako eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen ahazko komunikaziorako irispidea izan dezaten, bai eta ingurunearekin integratzeko eta parte-hartze aktiboagoa izan dezaten ere.

Aurrerapen teknologikoei esker, gorrak edo entzumen-desgaitasuna duen pertsonak edo gor-itsuak ahazko hizkuntza erabil dezakete, hau da, beren kultura-, lan- eta gizarte-ingurunekoa dena, betiere entzumen-protesien bidez estimulatuta eta ahazko komunikazioan laguntzeko baliabideak eta bitartekoak erabilia. Kontuan izan behar da entzumen-galerak sortzetikoak izan daitezkeela, txiki-txikitatik ager daitezkeela eta helduaroan zehar ere har daitezkeela; hori dela eta, beharrezkoak diren baliabide guztiak aurreikusi behar dira pertsona horien garapen pertsonala, lanekoa, kulturala eta baita akademikoa ere ahalik eta gehien faboratzeko, eta horretarako printzipio hauek bete behar dira: autonomiarena, normalizazioarena, gizarteratzearena eta hezkuntzarena, eta erkidegoan parte hartzearena; gainera, profesional egokiak eta behar bezala kualifikatuak eduki behar dira, pertsona haien beharrian guztiei erantzun ahal izateko.

V

Denbora luzez, gizarteak gizakiaren eredu unibertsal bat hartu du erreferentziazat duintasunaren ideia islatzeko garaian. Eta hortik aurrera, eta ahalegin handia eginaz, gizartea desberdintasunak aitortzen eta balioesten saiatu da, bereizketa positiboaren printzipioa erabiliz. Arau-mota horrek berdintasunaren ideia bat erabiltzen du, hain zuzen ere, desberdintasuna onartzetik abiatzen dena, eta haren helburua da ahalik eta gutxienak izatea desberdintasun horrek eskubideak baliatzean eta giza bizitza duin baten garapenean eragiten dituen ondorioak.

Desgaitasunaren tratamendua ez da joera horretatik kanpo geratu. Azken urteotan, bai nazioarteko eremuan bai nazioko eremuan, zenbait arau agertu dira, zeinek helburu baitute eskubide espezifikoak aitortzea, betiere desgaitasun-egoera egoera esanguratsua dela ulertuta.

Horrekin batera, eta desgaitasuna duten pertsonen egoerarekin zuzenean lotuta, mota horretako neurriak beste arrazoibide batzuen bidez justifikatu nahi izan dira. Izan ere, XX. mendeko hirurogeita hamarreko hamarkadaz geroztik, desgaitasuna ulertzeko modua aldatzen hasi da, eta aldaketa horrek arazo honi aurre egiteko beste modu bat sorrarazi du.

Aldaketa horiek eragina izan dute nazioarteko zuzenbidean; izan ere, zenbait dokumentutan aitortzen da aukera-berdintasunerako eskubidea, eta, horien artean, Desgaitasuna duten Pertsonen Aukera Berdintasunerako Arau Bateratuak nabarmentzen dira; horrela, nazioarteko zuzenbideko zenbait xedapenetan jasota dago komunikazioaren irisgarritasuna. Horrela, Nazio Batuen Erakundeak 1993ko

abenduaren 20ko 48/96 Ebazpenean, zehazki 5. artikuluko 7. apartatuan, honelaxe dio: «Zeinu-hizkuntza haur gorren hezkuntzan erabiltzea, bai eta haien familia eta erkidegoetan ere. Era berean, zeinu-hizkuntza interpretatzeko zerbitzuak eman behar dira, gorren eta gainerako pertsonen arteko komunikazioa errazteko». Aldi berean, 6. apartatuan ezartzen da estatuak teknologia egokiak erabili behar dituztela entzumen-desgaitasuna duten pertsonen ahozko informazioa eskuratzeko aukera emate aldera.

Era berean, Europar Batasunak eta Europako Kontseiluak aitortzen dute pertsona guztiek legearen aurrean berdinak izateko eta diskriminazioaren aurka babestuak izateko duten eskubidea: lehenengoak, Oinarrizko Eskubideen Gutunaren bidez, eta bigarrenak, berriz, Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioaren bidez. Europar Batasunak eskubide hau aitortu eta errespetatzen du: desgaitasuna duten pertsonen beren autonomia, gizarteratzea eta erkidegoko bizitzan parte hartzea bermatzeko dauden neurriez baliatzekoa. Hezkuntza-beharrizan Bereziatarako Europako Agentziak, berriz, beharrizan bereziatarako hezkuntzaren funtsezko printzipioei buruzko 2003ko Dokumentuan, estatuei gomendatzen die integrazioa bultzatuko duen lege- eta politika-esparru bat, zeinak integrazioa lagunduko baitu inklusiorantz jotzen duten garapenak eta prozesuak zabalduko dituzten bitartekoen bidez.

Beste alde batetik, Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeak gomendioa egin zuen Europako Kontseiluko estatu kideetan zeinu-hizkuntza babesteari buruz (2003ko martxoaren 17ko 9738 dokumentua), eta horren helburua hauxe izan zen: zeinu-hizkuntza komunikabide natural eta osoa dela eta gaitasuna duela aitortzea, entzumen-mugak dituzten pertsonen gizarteratzea sustatzeko, eta pertsona horiek errazago irits ditzaten hezkuntza, enplegua eta justizia. Ildo beretik, Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioaren 2001eko 1492 Gomendioak —gutxiengo nazionalen eskubideei buruzkoak— zeinu-hizkuntza ofizialki aitortzeko gomendatu die estatu kideei. Era berean, ildo berean, Europako Parlamentuaren 1/2004 Adierazpenak, gor-itsuen eskubideei buruzkoak, honako hau adierazten du: «Gor-itsuek Europar Batasuneko gainerako herritarren eskubide berak izan beharko lituzkete, eta eskubide horiek estatu kide bakoitzean legeria egoki baten bidez bermatu beharko litateke».

VI

Espanian, abenduaren 2ko 51/2003 Legeak, desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoak ³⁰⁵, bat egin du joera berri horrekin. Lege horrek, Espainiako Konstituzioaren manuak garatzeko, besteak beste, baldintzak sustatzen ditu pertsonen askatasuna eta berdintasuna benetakoak eta eragingarriak izate aldera, eta, horretarako, askatasun eta berdintasun horien osotasuna eragozten edo zailtzen duten oztopoak kentzen ditu, eta bizitza politikoan, kulturean eta sozialean pertsona horien parte-hartzea errazten du (Espainiako Konstituzioaren 9.2 artikulua); era berean, botere publikoek desgaitasuna duten pertsonen arreta espezializatua emateko duten betebeharra betetzen du lege horrek, betiere Konstituzioak herritar guztiei aitortzen dizkien eskubideak baliatzeko (Konstituzioaren 49. artikulua).

51/2003 Legearen oinarrian dauden printzipioak betetzeko, gizartea normalizatuko duten neurriak hartu behar dira, gizarte hori herritar guztiei eta, zelan ez,

---

³⁰⁵ Lege hau indargabeturik dago.

desgaitasuna duten pertsonen ahalik eta gehien irekitzeko, eta neurri horien helburu nagusia pertsona horiek baldintza, aukera eta posibilitateen berdintasunean kokatzea izango da, betiere pertsonok oinarritzko eskubideak eta bizitza duina gara ditzaten (Espainiako Konstituzioaren 10.1 eta 14. artikulua). Ildo horretan, lege horrek beren-beregi jasotzen du zeinu-hizkuntzaren erregulazioa, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoena ere.

Hala, hizkuntzak informazio- eta ezagutza-tresna gisa duen garrantzia eta Espainiako arau-esparru konstituzional eta legala kontuan hartuta, botere publikoen betebeharrak da ahozko hizkuntzaren ahozko eta idatzizko adierazpenerako irispidea erraztuko duten bitartekoak garatzea gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, bai eta Espainiako zeinu-hizkuntzak ikasi, ezagutu eta erabiltzeari buruzko oinarritzko araudia eratzea ere.

VII

Lege honek bi eskakizun horiei erantzuten die, sinetsita baikaude gizartea desgaitasunaren gaiari buruz normalizatu behar dela eta desgaitasuna duten pertsonak gizarte-eremu guztietan integratu behar direla; horregatik, aukera sustatu behar da pertsona horiek euren burua hizkuntzaren bidez komunikatzeko, ahoz edota zeinuen bidez. Aukera hori ezin da izan soilik desgaitasuna duten pertsonen zuzenean zuzendutako neurri-multzo bat ezartzea, baizik eta gainerako herritarrei ere eskaini behar zaie, zerbitzu publikoa ematen duten instituzio eta erakunde guztietan ahozko hizkuntzaren edota zeinu-hizkuntzaren erabilera eta ulermena bermatuz, zertarako eta oinarritzko eskubideak benetan eta eraginkortasunez baliatu ahal izateko. Ez da ahaztu behar komunikaziorako oztupoak ezabatzeak desagerrarazten dituela entzumen-mugak dituzten pertsonen eta horrelako mugarik ez duten pertsonen arteko komunikazio-zailtasunak —izan ere, komunikazioak subjektuen arteko harreman-fenomenoa dakar—; beraz, onurak ez dira gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen talde espezifikoarentzat bakarrik, gizarte osoarentzat baizik.

Norbanakoen gaitasunak eta ahalmenak ditu abiapuntu legeak, eta horren helburua norbanakoen gaitasunak garatzeko aukera bermatzea da, betiere giza duintasuna errespetatuz. Badakigu jakin entzumen-mugak dituzten pertsonen eta gor-itsuen —zeinengan bi zentzumen-urritasun (ikusmenekoa eta entzumenekoa) konbinatzen baitira— beharizan desberdinak dituztela; hori dela eta, pertsona batzuek zeinu-hizkuntzaren bidez komunikatzea aukeratzen dute, eta beste batzuek, aldiz, nahiago dute ahozko komunikazioa sustatzen eta ahalbidetzen duten baliabideak erabiltzea; legeak aukera-eskubidea aitortzen du, eta, azken batean, aukera egitea interesdunon esku uzten du: entzumen-desgaitasuna duten pertsonak eta gor-itsuak, edo haien gurasoak edo tutoreak, horiek adingabeak badira.

VIII

Legeak ondorengo egitura du: atariko titulua; lehenengo titulua, bi kapitulutan banatuta; bigarren titulua, bi kapitulutan banatuta; zazpi xedapen gehigarri, xedapen indargabetzaile bat eta sei azken xedapen.

Legeak, atariko tituluan, hauek aitortu eta arautzen ditu: espainiar zeinu-hizkuntza, hargatik eragotzi gabe zeinu-hizkuntza katalana aitortzea haren hizkuntza-erabileraren eremuan; ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak; Espainiako zeinu-hizkuntzak ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko eskubidea, eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ere; horrenbestez, askatasunez

aukera daitezke hizkuntza horiekin komunikatzeko baliabideak. Era berean, legearen aplikazioak izango dituen ondorioak arautzen ditu.

Beste alde batetik, araudi honetan zehar sortzen diren kontzeptuak aipatzen ditu, eta horietako bakoitza aztertzen du; kontzeptuon azalpen hori ezinbestekoa da legearen interpretazio egokia bermatzeko; era berean, legea zer printzipiotan oinarritzen den ere ezartzen du. Azkenik, zeharkakotasun-printzipioari jarraituz, legea zein arlotan aplikatuko den jasotzen du.

Lehenengo titulua Espainiako zeinu-hizkuntzak ikasteari, ezagutzeari eta erabiltzeari buruzkoa da; zehazki, I. kapituluan, haren ikaskuntza arautzen da hezkuntza-sistamarako, eta II. kapituluan, berriz, Espainiako zeinu-hizkuntzak hizkuntza-interpretateen bidez arlo publiko eta pribatuetan zelan erabili arautzen da.

Azkenik, Espainiar Zeinu Hizkuntzaren Normalizazio Linguistikorako Zentroa sortzea xedatu da.

Bigarren titulua ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen ikaskuntzari, ezagutzari eta erabilerari buruzkoa da; zehazki, I. kapituluan ikaskuntza hori arautzen da hezkuntza-sistamarako, eta II. kapituluan ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera jasotzen da arlo publiko eta pribatuetan.

Azkenik, Azpitolazio eta Audiodeskripzioaren Espainiako Zentroa sortzea xedatu da.

Legeak, lehenengo xedapen gehigarrian, jarraipen-batzorde bat sortzen du Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalaren barruan, eta urtebeteko epea ezartzen du hura eratzeko.

Bigarren xedapen gehigarriak egitura-zuzkiduraren bermeak ezartzen ditu.

Hirugarren xedapen gehigarriak arbitrajearekin eta babes judizialarekin lotutako berme juridikoak jasotzen ditu.

Laugarren xedapen gehigarriak Espainiako zeinu-hizkuntzen interpretateen eta profesionalen egoeraren araubide iragankorra zehazten du.

Bosgarren xedapen gehigarriak Gobernuari agintzen dio azterlan bat egin dezala zeinu-hizkuntzen profesionalei buruz eta lan hori egiteko behar diren titulazioei buruz.

Seigarren xedapen gehigarria gor-itsuek behar duten arreta bereziari buruzkoa da.

Zazpigarren xedapen gehigarria entzumenerako laguntza teknikoen finantzaketari buruzkoa da.

Xedapen indargabetzaileak legeak ezartzen duenaren kontra dauden maila bereko edo beheagoko xedapenak indargabetzen ditu.

Azken xedapenetako lehenengoak aurreikusi du legeak oinarritzko izaera duela.

Azken xedapenetako bigarrenak abenduaren 2ko 51/2003 Legearen osagarritasuna ezartzen du.

Azken xedapenetako hirugarrenak legearen finantzaketa hartzen du kontuan.

Azken xedapenetako laugarrenak ahalmenak ematen ditu legea betearazteko eta garatzeko.

Azken xedapenetako bosgarrenak erabakitzen du legea pixkanaka aplikatuko dela.

Azken xedapenetako seigarrenak arautzen du noiz jarriko den indarrean legea.

ATARIKO TITULUA

1. artikulua.— Legearen xedea

Lege honen xedea da espainiar zeinu-hizkuntza Espainian hura erabiltzea askatasunez erabakitzen duten gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen hizkuntza gisa aitortzea eta arautzea, hargatik eragotzi gabe zeinu-hizkuntza katalan haren hizkuntza-erabileraren eremuan aitortzea, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzea ere.

Era berean, ondoko hau ere lege honen xedea da: zeinu-hizkuntza katalana Katalunian erabiltzea askatasunez erabakitzen duten gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen hizkuntza gisa aitortzea, hargatik eragotzi gabe Kataluniako Generalitatek, bere eskumenak garatuz, gerora egin dezakeen lege- eta erregelamendu-erregulazioa.

Lege honetan espainiar zeinu-hizkuntza aipatzen den guztietan, Espainiako gainerako zeinu-hizkuntzak aipatzen direla ulertuko da, zein bere lurralde-eremurako, hargatik eragotzi gabe autonomia-erkidego bakoitzaren araudiak haren eskumenak egikaritzuz ezartzen duena.

Lege honen xedea ere bada gorren, desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko eskubidea.

2. artikulua.— Espainiako zeinu-hizkuntzak eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikasi, ezagutu eta erabiltzeko eskubidea

Eskubidea aitortzen da gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuak direnek askatasunez aukera dezaten Espainiako zeinu-hizkuntzak ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoetarako ere, betiere lege honetan ezarritakoaren arabera.

3. artikulua.— Legearen ondorioak

1. Lege honetan ezarritako arauak Espainiako lurralde osoan izango dituzte ondorioak, betiere autonomia-erkidegoen eremuan bakoitzari dagokion erregulazioari kalterik egin gabe; edozelan ere, azken xedapenetako lehenengoak aipatu berdintasuna bermatuko da.

2. Lege honetan, behar diren neurri eta bermeak ezartzen dira, gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek askatasunez erabili ahal izan ditzaten Espainiako zeinu-hizkuntzak edota ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arlo publiko eta pribatu guztietan, eta horren helburua da eskubide eta askatasun konstituzionalen egikaritzaren eragingarri bihurtzea, eta, bereziki, nortasunaren garapen askea, oinarrizko eskubide eta askatasunak errespetatzeko prestakuntza, hezkuntzarako eskubidea, eta bizitza politiko, ekonomiko, sozial eta kulturalean oso-osorik parte hartzea.

3. Lege honen II. tituluan ezarritako neurriak eta bermeak bete-betean aplikatuko zaizkie gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei, Espainiako zeinu-hizkuntzak erabiltzen dituztenean ahozko hizkuntzak erabiltzean.

4. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako hauek honela ulertzen dira:

- a) Zeinu-hizkuntza: ikusmen-, espazio-, keinu- eta eskuzko hizkuntzak edo hizkuntza-sistemak dira, zeinen osieran faktore historikoen, kulturalen, linguistikoen eta sozialek parte hartzen duten; izan ere, hizkuntza horiek gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek erabiltzen dituzte Espainian zeinuen bidez hitz egiten dutenean.
- b) Ahozko hizkuntza: Espainiako Konstituzioan ofizialki aitortutako hizkuntzei dagozkien hizkuntzak edo hizkuntza-sistemak dira, eta autonomia-estatutueta haiei dagozkien lurralde-eremuarentako ofizialki aitortutakoak, zeinak Espainian hizkuntza gisa erabiltzen baitituzte gor oralistek, entzumen-desgaitasuna duten oralistek eta gor-itsu oralistek.
- c) Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak: gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek erabiltzen dituzten kodeak eta komunikabideak dira, bai eta haiek erabiltzen dituzten baliabide teknologikoak eta laguntza teknikoak ere, zeinek errazten baitute ahozko eta idatzizko adierazpenerako irispidea, ingurune osoarekiko komunikazioa faboratuz.
- d) Gorrak edo entzumen-desgaitasuna dutenak: arrazoi horregatik % 33ko desgaitasun-maila edo handiagoa aitortua duten pertsonak, zeinek eguneroko bizitzan oztopoak baitituzte beren komunikazioan, edo, oztopok gaindituta ere, komunikaziorako bitartekoak eta laguntzak behar baitituzte.
- e) Gor-itsuak: ikusmenaren eta entzumenaren narriadura konbinatua duten pertsonak dira, narriadura horrek informazioa, komunikazioa eta mugikortasuna lortzea eragozten dielarik. Desgaitasun horrek eragin larria du gutxieneko bizitza autonomoa izateko beharrezkoak diren eguneroko trebetasunetan, eta hauek behar ditu: zerbitzu espezializatuak, arreta emateko prestakuntza espezifikoak duten langileak eta komunikazio-metodo bereziak.
- f) Hizkuntzaren erabiltzailea: ingurunearekin komunikatzeko hizkuntza jakin bat erabiltzen duen pertsona da. Bi hizkuntza erabiltzen dituzten pertsonak elebiduntzat jotzen dira.
- g) Zeinu-hizkuntzaren erabiltzailea: komunikatzeko zeinu-hizkuntza erabiltzen duen pertsona da.
- h) Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabiltzailea: gorra, entzumen-desgaitasuna duena eta gor-itsua, zeinak ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak behar baititu ingurune sozialean informazioa eta komunikazioa eskuratzeko.
- i) Zeinu-hizkuntzaren interpretea: zeinu-hizkuntzaren informazioa ahozko hizkuntzara eta hizkuntza idatzira, eta alderantziz, interpretatzen eta itzultzen duen profesionala, zeinak komunikazioa ziurtatzen baitu hizkuntza hura erabiltzen duten gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen eta haien ingurune sozialaren artean.
- j) Gidari-interpretea: gor-itsuaren interprete- eta gidari-eginkizuna betetzen duen profesionala da, zeinak beharrezko egokitzapenak egiten baititu, ingurunearekiko lotura gisa balio du eta baldintza berdinetan parte hartzea errazten dio.
- k) Hezkuntza elebiduna: hezkuntza-proiektu honetan, irakasteko eta ikasteko prozesua komunikazio-hizkuntza gisa erabiltzen diren bi hizkuntza edo gehiago dauden ingurunean gauzatzen da. Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen kasuan, ofizialki aitortutako ahozko hizkuntzak eta Espainiako zeinu-hizkuntzak hartuko dira kontuan.

l) Logopeda eta entzumen eta hizkuntzako maisu/maistra espezialista: ahozko komunikaziorako sistema alternatiboetan edota sistema handigarrietan espezializatutako profesionalak, zeinek laguntzen baitute komunikazioa sustatzen eta errazten.

5. artikulua.— Printzipio orokorrak

Lege honek ondorengo printzipioak ditu abiaburu:

a) Zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen arloko politiken zeharkakotasuna: administrazio publikoek garatzen dituzten jarduketak ez dira soilik plan, programa eta ekintza espezifikotara mugatuko, zeinak pentsatuta baitaude hizkuntza-modalitate horiek zein laguntza-bitartekoak erabiltzen dituzten gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat soilik, ezpada jarduketa horiek beren barruan izan behar dituzte politika eta ekintza-lerro orokorrak jarduketa publikoaren eremuetako edozeinetan, betiere hizkuntza horien erabiltzaileen beharrianak eta eskariak kontuan hartuta.

b) Irigarritasun unibertsala: inguruneek, prozesuek, ondasunek, produktuek eta zerbitzuek, bai eta objektuek eta tresnek, lanabesek eta gailuek ere beharrezko baldintzak bete behar dituzte, pertsona guztiek segurtasunez eta erosotasunez ulertu, erabili eta baliatu ditzaten, ahal denik eta modurik autonomoen eta naturalenean.

c) Aukeratzeko askatasuna: gorrek, entzumen-desgaitasuna duten pertsonak edo gor-itsuek eta, hala badagokio, haien gurasoek edo legezko ordezkariak, baldin eta haiek adingabeak badira edo ezgaituta badaude, ahozko hizkuntza edota espainiar zeinu-hizkuntza edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzak aukeratu ahal izango dituzte.

d) Diskriminaziorik eza: inor ezin izango da diskriminatu, ez eta modu desberdinean tratatu, ez zuzenean, ez zeharka, espainiar zeinu-hizkuntza edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzak edota ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzeko eskubidea edozein eremu publiko edo pribatutan egikaritzeagatik.

e) Normalizazioa: printzipio bat da, zeinaren bidez gorrek, entzumen-desgaitasuna duten pertsonak edo gor-itsuek aukera izan behar baitute ohiko bizimodua eramateko, beste edozein pertsonak eskura dituen leku, eremu, ondasun eta zerbitzu berberak eskuratuz.

6. artikulua.— Aplikazio-eremua

Desgaitasunaren arloko politiken zeharkakotasun-printzipioaren arabera, lege honetan xedatutakoa honako arlo hauetan aplikatuko da:

1. Herritarren eskura jartzekoak diren ondasun eta zerbitzuetan.
2. Garraioetan.
3. Administrazio publikoekiko harremanetan.
4. Parte-hartze politikoan.
5. Komunikabide sozialetan, telekomunikazioetan eta informazioaren gizartean.

I. TITULUA

Espainiako zeinu-hizkuntzak ikastea, ezagutzea eta erabiltzea

I. KAPITULUA

Espainiako zeinu-hizkuntzak ikastea eta ezagutzea

7. artikulua.— Hizkuntza horiek prestakuntza arautuan ikastea

1. Hezkuntza-administrazioek beharrezkoak diren baliabideak xedatuko dituzte zehazten diren zentroetan, indarrean dagoen hezkuntza-legerian ezarritakoarekin bat etorriz, Espainiako zeinu-hizkuntzak ikasi ahal izan ditzaten hizkuntza hori aukeratu duten ikasle gorrek, entzumen-desgaitasuna duten ikasleek eta ikasle gor-itsuek, lege honen 5.c) artikuluan zehaztutakoaren arabera. Pertsona horiek adingabeak badira edo ezgaituta badaude, aukeraketa gurasoek edo legezko ordezkariak egingo dute.

2. Hezkuntza-administrazioek, zehazten diren zentroetan, besteak beste, hezkuntza-eredu elebidunak eskainiko dituzte, zeinak askatasunez aukeratu baitituzte ikasle gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek direnek, edo haien gurasoek edo legezko ordezkariak, haiek adingabeak badira edo ezgaituta badaude.

3. Era berean, ikasketa-planetan, lehen aipatutako zentroetan, ikasle guztientzako hautazko irakasgai gisa, Espainiako zeinu-hizkuntzen ikaskuntza sartu ahal izango da; horrela, Espainiako zeinu-hizkuntzen erabiltzaile gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen gizarteratzea erraztuko da, eta berdintasuneko eta hizkuntza- eta kultura-aniztasunarekiko errespetuko balioak sustatuko dira.

4. Hezkuntza Administrazio eskudunak, behar bezala kualifikatutako profesionalak izateko, Espainiako zeinu-hizkuntzak eta, hala badagokio, lege honen I. tituluko II. kapituluaren aurreikusitako erabilerarako, egokitzat jotzen dituen titulazioak zehaztuko ditu horiek egikaritzeko betekizunei buruzko araudiaren arabera, eta profesionalen hasierako eta etengabeko prestakuntza erraztuko du.

5. Hezkuntza-administrazioek prestakuntza-planak eta -programak ezarriko dituzte ikasle gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsuek artatzen dituzten irakasleentzat.

8. artikulua.— Hizkuntza horiek prestakuntza ez-arautuan ikastea

1. Hezkuntza-administrazioek familien, adingabe gorren, entzumen-desgaitasuna duten adingabeen eta adingabe gor-itsuen elkarlana sustatuko dute eskola- edo ikasketa-instituzioarekin, eta elkarlanean arituko dira gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen elkarrekin eta pertsona horien familien elkarrekin, betiere Espainiako zeinu-hizkuntzak ikasteko prestakuntza-ikastaroak egite aldera.

2. Era berean, administrazio publiko eskudunak elkarlanean arituko dira unibertsitateekin, gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen elkarrekin eta horien familien elkarrekin, betiere Espainiako zeinu-hizkuntzak beste gizarte-eremu batzuetan ikasteko.

II. KAPITULUA

Espainiako zeinu-hizkuntzak erabiltzea

9. artikulua.— Xedea

Lege honen arabera, botere publikoei agintzen zaie Espainiako zeinu-hizkuntzen interpreteen zerbitzuak emateko gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei, horiek guztiak hala behar dutenean, betiere kapitulu honetan zehazten diren arlo publiko eta pribatuetan.

Botere publikoek, abenduaren 2ko 51/2003 Legean eta haren erregelamendugarapeneko arauetan ezarritakoaren arabera, diskriminazioaren aurkako neurriak ere sustatuko dituzte, eta ekintza positiboko neurriak ezarriko dituzte Espainiako zeinu hizkuntzen erabiltzaile diren gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen alde, kapitulu honetan xedatutakoaren arabera.

10. artikulua.— Herritarren eskura dauden ondasun eta zerbitzuetarako irispidea

a) Hezkuntza.

Hezkuntza-administrazioek aukera emango diete Espainiako zeinu-hizkuntzak erabiltzen dituzten pertsoneri, hizkuntza horiek irakaskuntza-hizkuntza gisa erabiltzeko zehazten diren irakaskuntza-zentroetan.

Era berean, Espainiako zeinu-hizkuntzen erabiltzaileek Espainiako zeinu-hizkuntzen interprete-zerbitzuak ematea sustatuko dute, zehazten diren zentroetan.

Desgaitasuna duten unibertsitate-ikasleei arreta emateko zerbitzuen esparruan, programa eta ekimen espezifikoak sustatuko dituzte unibertsitateko ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna duten ikasleei eta ikasle gor-itsuei arreta emateko, eta horren helburua izango da aholkuak eta laguntza-neurriak ematea.

b) Prestakuntza eta enplegua.

Zerga, Administrazio eta Gizarte Arloko Neurriei buruzko abenduaren 30eko 62/2003 Legearen II. tituluko III. kapituluan, lan-eremuan tratu-berdintasunaren printzipioa aplikatzeko neurriei buruz xedatutakoa beteko da.

c) Osasuna.

Administrazio publiko eskudunek interprete-zerbitzuak ematea sustatuko dute espainiar zeinu-hizkuntzan edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzetan —horrelakoak baldin badaude—, aldez aurretik hala eskatzen bada zerbitzu hori behar duten erabiltzaileentzat gorrak, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsuak artatzen dituzten osasun-zentroetan.

Era berean, beharrezko neurriak hartuko dituzte osasunaren arloko informazio- eta prebentzio-kanpainak Espainiako zeinu-hizkuntzetan irisgarri egon daitezen gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat.

d) Kultura, kirola eta aisia.

Administrazio publiko eskudunek interprete-zerbitzuak ematea sustatuko dute Espainiako zeinu-hizkuntzetan, aldez aurretik hala eskatzen bada hizkuntza hori erabiltzen duten pertsonentzat, betiere zehazten diren kultura-, kirol-, aisia- eta aisialdi-jardueretan, hala nola zinemetan, antzokietan eta museo nazionaletan,

Estatuaren ondarearen monumentu historiko-artistikoetan eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen duten bisita gidatuetan.

11. artikulua.— Garraioak

1. Administrazio eskudunek zehazten dituzten itsasoko, lurreko eta aireko garraio-geltokietan, bidaiarien trafikoaren garrantzia dela eta, interpreteen zerbitzuak emango dira espainiar zeinu-hizkuntzan edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzetan —horrelakoak baldin badaude—, gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, horiek ere ezartzen diren jendaurreko informazio- eta arretaguneetan, betiere lege honen azken xedapenetako hirugarrenean aipatzen diren lankidetzeta-mekanismoetan jasotako aurreikuspenekin.

2. Garraioetako funtzionamendu- eta segurtasun-arauei buruzko jarraibideak zeinu-hizkuntzan ere zabaltzeko beharrezko neurriak hartuko dira, ahal den guztietan.

12. artikulua.— Administrazio publikoekiko harremanak

1. Administrazio publiko eskudunek interprete-zerbitzuak ematea sustatuko dute espainiar zeinu-hizkuntzan edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzetan —horrelakoak baldin badaude—, aldez aurretik hala eskatzen bada hizkuntza hori erabiltzen duten pertsonentzat, zertarako eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek administrazio publikoekin dituzten harremanak errazagoak izan daitezten.

2. Justizia eta Espetxeetako Administrazioari dagokionez, baldintza egokiak sustatuko dira, hala nola espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete-zerbitzuak edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzen interprete-zerbitzuak —horrelako hizkuntzak baldin badaude—, prestatu eta eskuragarri izatea, betiere Prozedura Zibilaren Legearen 143. artikuluan eta Prozedura Kriminalaren Legean gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei buruz xedatutakoa aplikatzeko.

13. artikulua.— Parte-hartze politikoa

1. Botere publikoek, alderdi politikoek eta gizarte-eragileek erraztuko dute informazio instituzionalak eta komunikabideetan doan eta nahitaez eman behar diren programak erabat irisgarriak izatea gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, betiere hauteskunde- eta sindikatu-legeriaren arabera; horretarako, informaziook eta programok espainiar zeinu-hizkuntzan edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzetan emititu edo banatuko dira.

2. Gorte Nagusiek, autonomia-erkidegoetako batzar legegileek, diputazio probintziales eta toki-korporazioek eta -erakundeek interpretazioa sustatuko dute espainiar zeinu-hizkuntzan edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzetan —horrelakoak baldin badaude—, bai jendaurreko osoko bileretan, bai interes orokorreko beste edozeinetan, horrela erabakitzen denean, baldin eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen badute eta aldez aurretik hala eskatzen bada.

14. artikulua.— Komunikabide sozialak, telekomunikazioak eta informazioaren gizartea

1. Botere publikoek beharrezko neurriak sustatuko dituzte komunikabide sozialak, haien araudi espezifikoan aurreikusitakoarekin bat etorriz, irisgarri izan daitezten

gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, betiere Espainiako zeinu-hizkuntzak txertatuz.

2. Era berean, botere publikoek beharrezko neurriak hartuko dituzte publizitate-kanpaina instituzionalak, eta kanpaina horiek herritarren eskura jartzen dituzten ikus-entzunezko euskarriak pertsona horientzat irisgarri egon daitezzen.

3. Beharrezko neurriak ezarriko dira telekomunikazioak espainiar zeinu-hizkuntzaren bidez iristea sustatzeko.

4. Titulartasun publikoko edo funts publikoekin finantzatutako Interneteko orrialdeak eta atariak agintari eskudunek unean-unean ezarritako estandarretara egokituko dira, betiere gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek haien irits ditzaten; horretarako, agintariek orrialdeotan eta atariotan sistemak jarriko dituzte pertsona haien eskura, informazioa irits dezaten hizkuntza-eremuari dagokion hizkuntzan.

5. Administrazio publikoek kongresu, jardunaldi, sinposio eta mintegiak sustatzen edo diruz laguntzen dituztenean, eta horietan gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen dutenean, erraztasunak emango dituzte, espainiar zeinu-hizkuntzan edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzetan interprete-zerbitzuak emanez, betiere interesdunek hala eskatu ondoren.

6. Alarma-, salbuespen- eta setio-egoeren deklarazioari buruzko mezuek, bai eta mezu instituzionalek ere, erabat irisgarriak izan beharko dute gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat.

15. artikulua.— Espainiar Zeinu Hizkuntzaren Normalizazio Linguistikorako Zentroa

Espainiar Zeinu Hizkuntzaren Normalizazio Linguistikorako Zentroa sortzen da. Gobernuak, Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalari entzun ondoren, Desgaitasunari buruzko Errege Patronatuan zentro hori arautuko du, eta horren helburua izango da hizkuntza horren erabilera ona ikertu, sustatu, hedatu eta zaintzea. Espainiar Zeinu Hizkuntzaren Normalizazio Linguistikorako Zentroak espainiar zeinu-hizkuntzan eta soziolinguistikan adituak diren profesionalak izango ditu, eta bere ekintzak garatuko ditu, kontsultak eginez eta hitzarmenak ezarri unibertsitateekin, eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsuak eta haien familiak ordezkatzeko dituzten erakundeekin. Kide anitzeko organo paritario batek zuzenduko du zentro hori, zeina osatuko baitute Estatuko Administrazioaren ordezkariak eta espainiar zeinu-hizkuntzaren erabiltzaileen hizkuntza-erkidegoaren elkarte-mugimendua ordezkatzeko duten beste horrenbeste erakundek. Gainera, lehendakari bat eta idazkari bat izango ditu, eta horien titularrak Estatuko Administrazioaren ordezkariak izango dira.

II. TITULUA

Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikastea, ezagutzea eta erabiltzea

I. KAPITULUA

Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikastea eta ezagutzea

16. artikulua.— Bitartekoak prestakuntza arautuan ikastea

1. Hezkuntza-administrazioek behar den guztia xedatuko dute, lege honen 5.c) artikuluan aurreikusitakoaren arabera hizkuntza hori aukeratzen duten ikasle gorrei edo entzumen-desgaitasuna duten ikasleei eta ikasle gor-itsuei, hala behar badute, ahozko hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoaren ikaskuntza errazteko, indarrean dagoen hezkuntza-legeriaren arabera. Pertsona horiek adingabeak badira edo ezgaituta badaude, aukeraketa gurasoek edo legezko ordezkariak egingo dute.

2. Behar bezala kualifikatutako profesionalak izateko ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoaren ikaskuntzarako, eta, hala badagokio, II. tituluko II. kapituluaren aurreikusitako erabilerarako, hezkuntza-administrazio eskudunak egokitzat jotzen dituen titulazioak zehaztuko ditu horiek egikaritzeko betekizunei buruzko araudiaren arabera, eta profesionalen hasierako prestakuntza erraztuko du.

3. Hezkuntza-administrazioek prestakuntza-planak eta -programak sustatuko dituzte ikasle gorriak, entzumen-desgaitasuna duten ikasleak eta ikasle gor-itsuak artatzen dituzten irakasleentzat.

17. artikulua.— Bitartekoak prestakuntza ez-arautuan ikastea

1. Hezkuntza-administrazioek familien, adingabe gorren, entzumen-desgaitasuna duten adingabeen eta adingabe gor-itsuen elkarlana sustatuko dute eskola- edo ikasketa-instituzioarekin, eta elkarlanean arituko dira gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen elkarteekin eta pertsona horien familien elkarteekin, betiere ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikasteko prestakuntza-ikastaroak egite aldera.

2. Era berean, administrazio publiko eskudunak elkarlanean arituko dira unibertsitateekin, gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen elkarteekin eta horien familien elkarteekin, betiere ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikasteko.

II. KAPITULUA

Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzea

18. artikulua.— Xedea

Lege honekin bat etorriz, botere publikoei agintzen zaie ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera sustatzeko gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen artean, betiere kapitulu honetan zehazten diren arloetan.

Botere publikoek, Desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzko abenduaren 2ko 51/2003 Legean eta haren erregelamendu-arauetan ezarritakoaren arabera, diskriminazioaren aurkako neurriak sustatuko dituzte, eta ekintza positiboko neurriak ezarriko dituzte ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzen dituzten gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen alde, kapitulu honetan xedatutakoarekin bat etorriz.

19. artikulua.— Herritarren eskura dauden ondasun eta zerbitzuetarako irispidea

a) Hezkuntza.

Hezkuntza-administrazioek ahozko komunikazioaren erabiltzaile diren gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei horretarako aukera emango diete zehazten diren irakaskuntza-zentroetan.

Era berean sustatuko dute gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ematea, zehazten diren zentroetan.

Desgaitasuna duten unibertsitate-ikasleei arreta emateko zerbitzuen esparruan, unibertsitateko ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna duten unibertsitateko ikasleei eta unibertsitateko ikasle gor-itsuei arreta emateko programa eta ekimen espezifikoak sustatuko dituzte, aholkularitza, orientazioa eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak emateko.

b) Prestakuntza eta enplegua.

Zerga, Administrazio eta Gizarte Arloko Neurriei buruzko abenduaren 30eko 62/2003 Legearen II. tituluko III. kapituluan, lan-eremuan tratu-berdintasunaren printzipioa aplikatzeko neurriei buruz xedatutakoa beteko da.

c) Osasuna.

Osasun-administrazioek ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak sustatuko dituzte horiek behar dituzten erabiltzaileen artean, gorrak, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsuak artatzen dituzten osasun-zentroetan.

Era berean, beharrezko neurriak hartuko dituzte osasunaren arloko informazio- eta prebentzio-kanpainak gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek iristeko modukoak izan daitezen, azpitulazioaren eta ahozko komunikaziorako bestelako laguntza-bitartekoen bidez.

d) Kultura, kirola eta aisia.

Administrazio eskudunek sustatuko dute ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ezar daitezen bitarteko horien erabiltzaileentzat, zehazten diren kultura-, kirol-, jolas- eta aisialdi-jardueretan, hala nola zinemetan, antzokietan eta

museo nazionaletan, Estatuaren ondarearen monumentu historiko-artistikoetan eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen duten bisita gidatuetan.

20. artikulua.— Garraioak

Bidaiarien trafikoaren garrantzia dela eta administrazio eskudunek zehazten dituzten itsasoko, lurreko eta aireko garraio-geltokiek ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak izango dituzte gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, era berean ezartzen diren jendaurreko informazio eta arretagune zehatzetan, hori guztia legearen azken xedapenetako hirugarrenak aipatzen dituen lankidetzaren mekanismoetan dauden aurreikuspenen arabera.

Beharrezko neurriak hartuko dira garraioetako funtzionamendu edo segurtasun-arauei buruzko jarraibideak, ahal den guztietan, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ere zabaltzeko.

21. artikulua.— Administrazio publikoekiko harremanak

Administrazio publikoek baldintza egokiak sustatuko dituzte, hala nola ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen prestakuntza eta eskuragarritasuna, eta horren helburua izango da gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek administrazio publikoekin dituzten harremanak erraztea.

Justizia Administrazioari dagokionez, baldintza egokiak sustatuko dira, hala nola ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen prestakuntza eta eskuragarritasuna, Prozedura Zibilaren Legearen 143. artikuluan xedatutakoa benetan aplikatzeko, bai eta Prozedura Kriminalaren Legeak arautzen dituen prozesuetan ere, gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei dagokienez.

22. artikulua.— Parte-hartze politikoa

1. Botere publikoek, alderdi politikoek eta gizarte-eragileek erraztuko dute informazio instituzionalak eta komunikabideetan doan eta nahitaez emateko programak, hauteskunde eta sindikatu-legeriaren arabera, erabat irisgarriak izatea gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, eta informazio eta programa horiek ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez emititu edo banatuko dira.

2. Gorte Nagusiek, autonomia-erkidegoetako batzar legegileek, diputazio probintzialek eta toki-korporazioek eta -erakundeek ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak eta azpitolazioa sustatuko dituzte, bai jendaurreko osoko bileretan, bai interes orokorreko beste edozeinetan, horrela erabakitzen denean, baldin eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen badute eta alde zuzenetik hala eskatzen bada.

23. artikulua.— Komunikabide sozialak, telekomunikazioak eta informazioaren gizarteak

1. Botere publikoek beharrezko neurriak sustatuko dituzte titulartasun publikoko edo izaera publikoko komunikabide sozialak, haien araudi espezifikoan aurreikusitakoarekin bat etorriz, irisgarri izan daitezkeen gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, betiere ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez.

2. Era berean, botere publikoek beharrezko neurriak hartuko dituzte publizitate-kanpaina instituzionalak, eta kanpaina horiek herritarren eskura jartzen dituzten

ikus-entzunezko euskarriak pertsona horientzat irisgarri egon daitezen azpтитulazioa txertatuz.

3. Beharrezko neurriak ezarriko dira ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen eta azpтитulazioaren bidez telekomunikazioetarako irisgarritasuna sustatzeko.

4. Titulartasun publikoko edo funts publikoekin finantzatutako Interneteko orrialdeak eta atariak agintari eskudunek unean-unean ezarritako estandarretara egokituko dira, betiere gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek haiek irits ditzaten; horretarako, agintariek orrialdeotan eta atariotan sistemak jarriko dituzte pertsona haien eskura, informazioa eskura dezaten.

5. Administrazio publikoek kongresu, jardunaldi, sinposio eta mintegiak sustatzen edo diruz laguntzen dituztenean, eta horietan gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen dutenean, erraztasunak emango dituzte, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz, betiere interesdunek hala eskatu ondoren.

24. artikulua.— Azpтитulazio eta Audiodeskripzioaren Espainiako Zentroa

Azpтитulazio eta Audiodeskripzioaren Espainiako Zentroa sortu da. Gobernuak, Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalari entzun ondoren, Desgaitasunari buruzko Errege Patronatuan zentro hori arautuko du, eta horren helburua izango da ikertzea, sustatzea, ekimenak eragitea, jarduketak koordinatzea, eta azpтитulazioa eta audiodeskripzioa zabaltzea laguntza-bitarteko gisa gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen komunikaziorako. Azpтитulazio eta Audiodeskripzioaren Espainiako Zentroak bere ekintzak garatuko ditu, kontsultak eginez eta hitzarmenak ezarriz gorrak, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsuak eta haien familiak ordezkatzeko dituzten erakundeekin.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Legearen Jarraipen Batzordea

Jarraipen-batzorde bat sortu da Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalaren barruan; bertan, gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen, gor-itsuen eta haien familien antolakundeak egongo dira, lege honetan jasotako neurriak bultzatzeko eta neurriok betetzen direla zaintzeko, eta legea erabat eraginkorra izateko neurri egokiak proposatzeko.

Lege hau indarrean jarri eta urtebeteko epean eratuko da batzorde hori.

Bigarren xedapen gehigarria.— Egitura-zuzkiduraren bermeak

Botere publikoek beharrezkoak diren giza baliabideak eta baliabide tekniko eta ekonomikoak sustatuko dituzte lege honen xede diren ekintza positiboko neurriak betetzeko.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Berme juridikoak

Desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzko abenduaren 2ko 51/2003 Legearen III. kapituluko 2. atalean arbitrajeari eta babes judizialari buruz xedatutakoari jarraituko zaio.

Laugarren xedapen gehigarria.— Espainiako zeinu-hizkuntzen interpreteen eta profesionalen egoeraren araubide iragankorra

Estatuko Gobernuak, administrazio eskudunek proposatuta, eta gai horretan indarrean dagoen legeriaren arabera, aztertuko du zein egoeratan dauden irakaskuntza ez-arautuen bitartez, lege hau indarrean jarri aurretik, prestakuntza eskuratu duten Espainiako zeinu-hizkuntzen interpreteak eta profesionalak, betiere horien administrazio-erregulazioari begira.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Zeinu-hizkuntzen profesionalak

Lege hau indarrean jarri ondoren, Gobernuak azterlan bat egingo du zeinu-hizkuntzen profesionalei buruz eta lan hori gauzatzeko behar diren titulazioei buruz.

Seigarren xedapen gehigarria.— Gor-itsutasunari arreta ematea

Lan eta Gizarte Gaietako Ministerioak azterlan bat egingo du gor-itsutasuna duten pertsonen kopurua, haien bizi-baldintzak eta kokapen geografikoa zehazteko, zer erreferentzia-zentro sortu behar diren zehazteko eta kolektibo horren beharrian bereziekin bat datozen baliabideak ezartzeko.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Entzumenerako laguntza teknikoak

Botere publikoek, beren eskumenen eremuan, finantzaketa emango dute laguntza teknikoak eskuratzeko gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat.

Xedapen indargabetzaile bakarra.— Arau-indargabetzea

Indarrrik gabe geratzen da lege honetan ezarritakoaren aurka doan maila bereko edo beheragoko xedapen oro.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Legearen oinarrizko izaera

Estatuak eskumen eksklusiboa du Konstituzioan ezarritako eskubideak egikaritzean eta eginbeharrak betetzean espainiar guztiak berdinak izango direla bermatzeko oinarrizko baldintzak arautze aldera, Espainiako Konstituzioaren 149.1.1 artikuluan ezarritakoaren arabera.

Azken xedapenetako bigarrena.— Abenduaren 2ko 51/2003 Legearen osagarritasuna

Lege honetan espresuki arautzen ez denerako, abenduaren 2ko 51/2003 Legean, desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoan, eta hura garatzeko arauetan xedatutakoa beteko da.

Azken xedapenetako hirugarrena.— Finantzaketa

Lan eta Gizarte Gaietako Ministerioak bete egingo du lege honetan xedatutakoa, betiere desgaitasunaren arloan dituen eskumenak betetzeko esleituta dituen aurrekontuekin.

Horretarako, lankidetzeta-mekanismoak ezarriko dira gaian eskumena duten ministerioekin eta eskumena duten administrazio publikoekin, dagokionaren arabera.

Bereziki, Estatuko Administrazio Orokorrak lagunduko du zeinu-hizkuntza katalanaren erabileraren sustapena, ikerketa eta zabalkundea ordaintzen.

Azken xedapenetako laugarrena.— Betearazteko eta garatzeko ahalmenak

Gobernuak, bere eskumenen eremuan eta kasuan kasuko konferentzia sektorialeiei eta Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalari kontsulta egin ondoren, baimena du lege hau garatzeko eta aplikatzeko beharrezkoak diren xedapen guztiak emateko. Era berean, Gobernuak erregelamendu espezifiko bat egingo du espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera garatzeko, baita ere laguntzak emateko gorrak, entzumen-desgaitasuna dutenak edo gor-itsuak gizarteratzeko komunikazio-oztopoak kentzen laguntzen duen edozein laguntza teknikotarako.

Azken xedapenetako bosgarrena.— Legearen aplikazioa

Lege honetan jasotako aurreikuspenak pixkanaka aplikatuko dira 6. artikuluan aipatzen diren arloetan.

Lege honen 10., 11., 12., 13., 14., 19., 20., 21., 22. eta 23. artikuluetan ezarritako arauak Desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzko abenduaren 2ko 51/2003 Legearen azken xedapenetako bosgarrenean, seigarrenean, zazpigarrenean, zortzigarrenean eta bederatzigarrenean aurreikusitako epeen eta egutegien arabera aplikatuko dira.

Azken xedapenetako seigarrena.— Indarrean jartzea

Lege hau Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

**7.1.55. 1/2007 Legegintzako Errege Dekretua,
azaroaren 16koa, Kontsumitzaileen eta
Erabiltzaileen Defentsarako Lege
Orokorraren eta beste lege osagarri batzuen
testu bategina onesten duena³⁰⁶**

**LEHENENGO LIBURUA
Xedapen orokorrak**

I. TITULUA

Aplikazio-eremua eta kontsumitzaile eta erabiltzaileen
oinarrizko eskubideak

IV. KAPITULUA

Informaziorako, prestakuntzarako eta heziketarako eskubidea

18. artikulua.— Ondasun eta zerbitzuen etiketatzea eta aurkezpena

3. Hargatik eragotzi gabe legez edo erregelamenduz aurreikusitako salbuespenak, Espainian merkaturatutako ondasun edo zerbitzuek etiketan eta aurkezpenean nahitaez jarri beharreko azalpenek gaztelaniaz behintzat egon behar dute, Estatuaren hizkuntza ofiziala baita.

**BIGARREN LIBURUA
Kontratuak eta bermeak**

I. TITULUA

Kontsumitzaile eta erabiltzaileekin egindako kontratuak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

60. artikulua.— Kontratua egin aurreko informazioa

2. Arau honetan nahiz aplikagarriak diren gainerakoetan zehazten diren ondasun edo zerbitzuei buruzko informazioa eman beharko da, baita honako alderdi hauei buruzkoa ere:

g) Kontratua formalizatzeko hizkuntza edo hizkuntzak, kontratua egin aurreko informazioa hizkuntza horretan eskaintzen ez denean.

---

³⁰⁶ BOEren 287. zenbakian, 2007ko azaroaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-20555>

4.³⁰⁷ Kontratu aurreko informazioa doan eta gaztelaniaz gutxienez eskuratu behar zaio kontsumitzaile eta erabiltzaileari, eta, aldeetako edozeinek eskatzen badu, kontratua egiten den tokian ofiziala den gainerako hizkuntzaren batean idatzi beharko da halaber.

III. TITULUA

Urrutitik egindako kontratuak eta saltokitik kanpo egindako kontratuak

II. KAPITULUA

Kontratuen aurretiko informazioa eta kontratuak

97. artikulua.— Urrutitik egindako eta saltokitik kanpo egindako kontratuen aurretiko informazioa

1. Kontsumitzaile eta erabiltzailea urrutitik edo saltokitik kanpo egindako edozein kontratu edo eskaintzaren bidez lotetsita gelditu aurretik, enpresariak modu argian eta ulergarrian eman beharko dio honako informazio hau:

h) Kontratu formalizatzeko hizkuntza edo hizkuntzak, kontratazioa egin aurreko informazioa hizkuntza horretan eskaini ez denean.

98. artikulua.— Urrutitik egindako kontratuen betekizun formalak

1. Urrutitik egindako kontratuetan, enpresariak 97.1 artikuluan eskatutako informazioa eskainiko dio kontsumitzaile eta erabiltzaileari, kontratazio-proposamenean erabilitako hizkuntzan edo kontrataziorako hautatutako hizkuntzan, eta gutxienez, gaztelaniaz; bestela, erabilitako urrutiko komunikazio-teknikekin bat datorren moduren batean jarriko du informazioa haren eskura, termino argietan eta ulergarrietan, eta merkataritza-transakzioetan fede onaren printzipioa errespetatu beharko du, baita kontratatzeke ezgai diren pertsonak babesteko printzipioak ere. Informazio hori euskarri iraunkorren helarazten bada, hark irakurtzeko modukoa izan beharko du.

99. artikulua.— Saltokitik kanpo egindako kontratuen betekizun formalak

1. ³⁰⁸ Saltokitik kanpo egindako kontratuetan, enpresariak 97.1 artikuluan agindutako informazioa helaraziko dio kontsumitzaile eta erabiltzaileari, paperean edota, hura ados badago, beste euskarri iraunkor batean. Informazio horrek irakurtzeko modukoa izan beharko du, eta gutxienez gaztelaniaz idatzita egon beharko du, eta, hala badagokio, aldeetako edozeinek eskatzen badu, kontratua egiten den tokiko beste hizkuntza ofizialetako edozeinetan ere idatzi beharko da, argi eta ulertzeko moduan.

---

³⁰⁷ Kontsumitzaileak eta erabiltzaileak kalteberatasun sozial eta ekonomikoko egoeren aurrean babesteari buruzko otsailaren 25eko 4/2022 Legearen lehenengo artikuluko zortzigarren zenbakiak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2022ko martxoaren 1eko alea).

³⁰⁸ Kontsumitzaileak eta erabiltzaileak kalteberatasun sozial eta ekonomikoko egoeren aurrean babesteari buruzko otsailaren 25eko 4/2022 Legearen lehenengo artikuluko hamaikagarren zenbakiak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2022ko martxoaren 1eko alea).

IV. TITULUA

Bermeak eta saldu ondoko zerbitzuak

IV. KAPITULUA

Berme komertzial gehigarria, dokumentazio-betebeharrak eta saldu ondoko zerbitzuak

125. artikulua.— Kalitate-berme gehigarria

1. Berme komertziala gaztelaniaz behintzat formalizatu beharko da, kontsumitzaile eta erabiltzaileak eskaturik, idatziz edo kontsumitzaile eta erabiltzaileak zuzenean eskura duen beste edozein euskarri iraunkorretan, betiere eskuragarri badu eta erabilitako komunikazio-teknikarekin bat badator.

V. KAPITULUA

Merkataritza-bermeak eta saldu osteko zerbitzuak

127. artikulua.— Merkatartitza-bermeak

2.³⁰⁹ Berme komertzialaren deklarazioa euskarri iraunkor batean entregatuko zaio kontsumitzaile edo erabiltzaileari, beranduenez ondasunak entregatzeko unean, eta gaztelaniaz idatzita egongo da gutxienez, eta, hala badagokio, aldeetako edozeinek eskatzen badu, kontratua egiten den tokiko gainerako hizkuntza ofizialetako edozeinetan ere idatzi beharko da, modu argi eta ulergarrian.

LAUGARREN LIBURUA

Bidaia konbinatuak eta haiei lotutako bidaia-zerbitzuak

II. TITULUA

Bidaia konbinatuak

I. KAPITULUA

Informazio-betebeharrak eta bidaia konbinatuko kontratuaren edukia

153. artikulua.— Kontratu aurreko informazioa

1. Bidaia konbinatuko kontraturen bat edo hari dagokion eskaintzaren bat dela-eta bidaiaria behartuta geratu aurretik, antolatzaileak eta txikizkariak, bidaia konbinatua azken horren bidez saltzen denean, bidaia konbinatuari buruzko informazio normalizatua duen formularioa emango diote bidaiariari (II. eranskina, A edo B), bai eta bidaia konbinatuari aplikatu dakioken informazio hau ere:

a) Hona hemen bidaia-zerbitzuen ezaugarri nagusiak:

---

³⁰⁹ Kontsumitzaileak eta erabiltzaileak kalteberatasun sozial eta ekonomikoko egoeren aurrean babesteari buruzko otsailaren 25eko 4/2022 Legearen lehenengo artikuluko hamabigarren zenbakiak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2022ko martxoaren 1eko alea).

7) Beste turismo-zerbitzu batzuez gozatzea bidaiariak ahoz eraginkortasunez komunikatzeko duen gaitasunaren araberakoa bada, zerbitzu horiek zein hizkuntzatan emango diren.

3.³¹⁰ Aurreko 1. eta 2. apartatuetan aipatzen den informazioa gutxienez gaztelaniaz eman beharko zaio bidaiariari, eta, hala badagokio, aldeetako edozeinek eskatzen badu, kontratua egiten den tokiko beste hizkuntza ofizialetako edozeinetan ere idatzi beharko da, modu argi, ulergarri eta nabarmenean, eta, idatziz ematen denean, irakurtzeko modukoa izan beharko du.

155. artikulua.— Bidaia konbinatuko kontratuaren edukia eta bidaia hasi aurretik emango diren dokumentuak

1. Bidaia konbinatuko kontratuek hizkera argi eta ulergarrian idatzita egon beharko dute, eta, idatziz badaude, irakurtzeko modukoak izan beharko dute. Kontratua egiten den unean edo geroago, atzerapenik gabe, antolatzaileak edo, hala badagokio, txikizkariak kontratuaren kopia bat edo kontratuaren berrespen bat emango dio bidaiariari, euskarri iraunkor batean. Bidaiariak eskubidea izango du kontratuaren paperezko kopia bat erreklamatzeko, baldin eta bi aldeen aurrean egin bada.

---

³¹⁰ Kontsumitzaileak eta erabiltzaileak kalteberatasun sozial eta ekonomikoko egoeren aurrean babesteari buruzko otsailaren 25eko 4/2022 Legearen lehenengo artikuluko hamabosgarren zenbakiak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2022ko martxoaren 1eko alea).

7.1.56. 39/2007 Legea, azaroaren 19koa, Karrera Militarrari buruzkoa³¹¹

Laugarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza ofizialaren erabilera

1. Militar guztiek dute gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea; gaztelania Estatuko hizkuntza ofiziala da, eta zerbitzu-egintzetan eta harremanetan erabiliko da.
2. Herritarrei zerbitzua emateko administrazio-informazioko eta erregistroko jarduerak egiten diren dependentzietan, Espainiako hizkuntza ofizialak erabiliko dira herritarrei arreta emateko, Estatuko Administrazio Orokorrean aplikatzekoa den legeriaren arabera.

Seigarren xedapen gehigarria.— Osasun Kidego Militarrerako irispidea medikuntzako espezialitatean

2. Era berean, 56. artikuluan ezarritakoari kalterik egin gabe, Osasun Kidego Militarrean militar osagarri gisa sartu ahal izango dira, medikuntzako espezialitatean, Espainiako nazionalitatea izan gabe, erregelamendu bidez zehazten diren herrialdeetako nazionalak, Espainiarekin lotura historiko, kultural eta linguistiko bereziak dituztenen artean, urtean urteko horniduran zehazten diren plazetan.

---

³¹¹ BOEren 278. zenbakian, 2007ko azaroaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-19880>

7.1.57. 55/2007 Legea, abenduaren 28koa, Zinemari buruzkoa³¹²

II. KAPITULUA Zinematografia eta ikus-entzunezkoa antolatzea

1. ATALA Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Obra zinematografikoen eta ikus-entzunezkoen nazionalitatea

1. Espainiako nazionalitatea izango dute Espainiako ekoizpen-enpresa batek edo Espainian ezarritako Europar Batasuneko beste estatu kide bateko enpresa batek egindako obrek, baldin eta Espainiako nazionalitatearen ziurtagiria organo eskudun batek ematen badie, betekizun hauek betetzen dituztela onartu ondoren:

d) Obra zinematografikoa edo ikus-entzunezkoa, ahal dela, jatorrizko bertsiotan egitea, Espainiako estatuko hizkuntza ofizialetako edozeinetan.

4. ATALA Banaketa

14. artikulua.— Arau orokorrak

Legez eraturako enpresa banatzaileek, ustiapen-eskubide egokien titular direla egiaztatzen badute, indarrean dagoen legeria errespetatuz, edozein herrialdetatik datozen obra zinematografikoak banatu ahal izango dituzte Espainian, edozein bertsiotan, bikoiztuta edo azpтитulatuta, Estatuko hizkuntza ofizialetan, betiere, filmak inportatzeari dagokionez Ekonomia eta Ogasun Ministerioari esleitutako eskumenei kalterik egin gabe eta lehiaren arauak errespetatuz, bereziki, leihatilako diru-sarrerei dagokienez.

5. ATALA Emanaldia

18. artikulua.— Pantaila-kuota

2. Pantaila-kuota betetzeko, balio bikoitza izango dute aurreko apartatuan aurreikusitako ehunekoaren zenbaketan honako hauek proiektatzen dituzten saioek:

a) Europar Batasuneko fikziozko filmak, jatorrizko bertsiotan, Espainiako hizkuntza ofizialetako batera azpтитulatuta.

---

³¹² BOEren 312. zenbakian, 2007ko abenduaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-22439>

III. KAPITULUA

Zinematografia eta ikus-entzunezkoak sustatzeko neurriak eta pizgarriak

3. ATALA

Ekoizpenerako laguntzak

24. artikulua.— Irizpide orokorrak

1. Ekoizpenerako laguntzak ematerakoan, eta koprodukzio-hitzarmenen eta aplikatzekoak diren zuzentarauen arabera beste herrialde batzuetan filmak ekoizteko gastuen zati bat egin ahal izatea alde batera utzita, laguntza guztiak jaso ahal izateko, koprodukzio hispano-atzeritarrean egindakoak ez diren filmek honako betekizun hauek bete beharko dituzte, erregelamendu bidez ezarritako baldintzetan:

a) Espainiako hizkuntza ofizialetako bat erabiltzea jatorrizko bertsoan.

8. ATALA

Beste laguntza eta pizgarri batzuk

36. artikulua.— Gaztelania ez den beste hizkuntza ofizial batzuetan zinematografia eta ikus-entzunezkoak sustatzea

19.3 artikuluan xedatutakoari kalterik egin gabe, eta zinematografian eta ikus-entzunezkoetan gaztelania ez diren hizkuntza koofizialen erabilera sustatzeari eta babesteari begira, Espainiako kultura-pluraltasuna eta lurralde bakoitzeko berezko hizkuntzen aukera-berdintasuna sustatuz ikus-entzunezko adierazpenaren eta zabalkundearen arloan, laguntza edo kreditu espezifikoen funts bat ezarriko da, zeina oso-osorik transferituko baitzaie autonomia-erkidegoetako organismo eskudunei, zeinek euren eskumenen arabera kudeatuko duten.

Estatuaren ekarpen hori, zeina erantzukizun partekatua den printzipioan oinarritzen den, ekitaldi bakoitzean onetsitako aurrekontu-mugen barruan hornituko da, eta zinema eta ikus-entzunezko industriaren ekoizpena, banaketa, emanaldia eta sustapena hizkuntza horietan sustatzera bideratuko da.

Seigarren xedapen gehigarria.— Hitzarmenak, gaztelania ez den beste hizkuntza ofizial batzuetan zinematografia eta ikus-entzunezkoak sustatzeko

Kultura Ministerioak, hitzarmen bidez, lege honen 36. artikuluan aurreikusitako kredituak zehaztuko ditu urteko aurrekontu-baliabideen barruan, zertarako eta hizkuntza koofiziala duen autonomia-erkidego bakoitzak jasotzen duen diru-kopurua, urtero, erkidego horrek gaztelania ez den hizkuntza koofizialean ikus-entzunezkoen ekoizpena, banaketa, emanaldia eta sustapena sustatzeko aurreko ekitaldian emandako ekarpenen baturaren baliokidea izan dadin.

Autonomia-erkidego bakoitzak jasotzen duen diru-kopurua ez da izango egoitza autonomia-erkidego horretan duten ikus-entzunezko enpresek aurreko ekitaldian Zinematografiaren eta Ikus-entzunezko Arteen Institututik jasotako laguntza guztien % 50 baino handiagoa.

Hamargarren xedapen gehigarria.— Europako zinemaren estreinaldia eta emanaldia sustatzea

Estatuko Administrazio Orokorrak hitzarmenak egin ahal izango ditu RTVErekin edo beste telebista-operadore batzuekin, zinema europarraren estreinaldia eta emanaldia sustatzeko programa bereziak garatzeko, eta, bereziki, Espainiako hizkuntza ofizialetako batean egindakoa.

7.1.58. 8/2009 Legea, abuztuaren 28koa, Espainiako Irrati eta Telebista Korporazioa finantzatzeari buruzkoa³¹³

V. KAPITULUA

Zerbitzu publikoko betebeharrak

9. artikulua.— Zerbitzu publikoko betebeharrak

1. Ekainaren 5eko 17/2006 Legearen ondoriozko zerbitzu publikoko betebeharrak alde batera utzi gabe, RTVE korporazioak honako hauek ere bete beharko ditu:

d) Haurrentzako kanalean, lanegunetan, tokiko hamazazpi orduetatik hogeita bat orduetara, lau eta hamabi urte bitarteko adingabeentzako programen % 30 eskaintzea gutxienez. Asteburuetan eta oporraldietan, betebeharra tokiko bederatzi orduetatik hogeita orduetara luzatuko da. Itzalaldi analogikoa gertatu ondoren, programa horiek ordutegi horretan bertan emango dira, pixkanaka, sistema eleaniztunean, gutxienez gaztelaniaz, Estatuko hizkuntza koofizialetan eta ingelesez, betiere aukera teknikoek eta aurrekontuek horretarako aukera ematen badute.

[...]

e) 2013ko urtarrilaren 1a baino lehen, programen % 90 azpigitulatu behar dira, eta pixkanaka % 100era iritsi, betiere aukera teknikoek horretarako aukera ematen badute, eta astean gutxienez interpretazioko hamar ordu eman behar dira zeinuhizkuntza erabiliz eta beste hamar ordu audiodeskribatuz. Lurrealdeko emanaldietan, autonomia-erkidego bakoitzeko hizkuntza-errealitatea hartuko da kontuan.

n) Estaldura geografiko, sozial eta kultural handiena ziurtatzea, eta kultura- eta hizkuntza-aniztasuna sustatzea eskaintza digitalean, batez ere kultura- eta arte-ekoizpenari eskainitako kanal baten bidez. Aukera teknikoen eta aurrekontu-aukeren arabera, autonomia-erkidegoetan ekoiztako ikus-entzunezko edukiak erosi eta emango ditu korporazioak, eta, hizkuntza koofizialetan direnean, gaztelaniarekin sistema dualean emango da. Era berean, hizkuntza koofiziala duten lurrealdeetan, autonomia-erkidego bakoitzeko hizkuntza-errealitatearen arabera, fikzioko, animazioko eta dokumentaletako programa grabatuen bertsio bikoiztuak edo azpigitulatuak emango dira hizkuntza horietan. Lurrealde-deskonexioak erkidego bakoitzaren berezko hizkuntzan egingo dira, erkidego bakoitzaren hizkuntza-errealitatearen arabera.

---

³¹³ BOEren 210. zenbakian, 2009ko abuztuaren 31ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-13988>

7.1.59. 12/2009 Legea, urriaren 30ekoa, Asilo- eskubidea eta babes subsidiarioa arautzen dituena³¹⁴

I. TITULUA Nazioarteko babesa

I. KAPITULUA Asilo-eskubidea aitortzeko baldintzak

7. artikulua.— Pertsekuzio-arrazoiak

1. Pertsekuzio-arrazoiak balioesterakoan, ondoko elementuok hartuko dira kontuan:
  - c) Nazionalitate kontzeptua herritartasuna edukitzea edo ez edukitzea baino gehiago da: bereziki bere barruan hartuko du identitate kultural, etniko edo linguistikoak, jatorri geografiko edo politiko komunek edo beste estatu bateko biztanleriarekin dituen harremanek zehaztutako talde batekoa izatea;

II. TITULUA Nazioarteko babesa aitortzeko prozedura- erregelak

I. KAPITULUA Eskabidea aurkeztea

16. artikulua.— Nazioarteko babesa eskatzeko eskubidea

2. Eskubide hori egikaritzeko, nazioarteko babesa eskatzen dutenek eskubidea izango dute osasun-laguntza eta doako laguntza juridikoa izateko; eskubide horrek bere barruan hartzen ditu eskabidearen formalizazioa eta prozeduraren izapidetze osoa, Espainiako legeriak arlo honetan ezarritakoaren arabera emango dena. Orobat, interpretea edukitzeko eskubidea izango du 4/2000 Lege Organikoaren 22. artikuluaaren arabera.

17. artikulua.— Eskabidea aurkeztea

3. Eskabidea egiten duen unean, atzerritarrari informazioa emango zaio berak uler dezakeen hizkuntza batean:
  - a) bete behar den prozedurari buruz;
  - b) izapidetzean zehar dituen eskubide eta betebeharrei buruz, bereziki betebeharrak betetzeko dituen epeari eta eskuarteei buruz;

---

³¹⁴ BOEren 263. zenbakian, 2009ko urriaren 31ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-17242>

c) Aterpetuentzako Nazio Batuen Goi Komisarioarekin harremanetan jartzeko duen aukerari buruz, eta euren helburuen artean nazioarteko babes behar dutenei aholkularitza eta laguntza ematea duten eta onartuta dauden gobernu kanpoko erakundeekin harremanetan jartzeko duen aukerari buruz;

d) betebeharrak ez betetzeak edo agintariekin lankidetzan ez aritzeak ekar ditzaketen ondorioei buruz; eta

e) nazioarteko babes eskatzeagatik jaso ditzakeen gizarte-eskubide eta –prestazioei buruz.

18. artikulua.— Eskatzaileen eskubide eta betebeharrak

1. Asiloa eskatzen duena, behin eskabidea aurkeztuta, lege honen 16., 17., 19., 33. eta 34. artikuluetan jasotakoaren arabera, eskubide hauek ditu:

[...]

b) doako laguntza juridikoa eta interpretea;

[...]

V. KAPITULUA

Ebazpenaren ondorioak

36. artikulua.— Asilo-eskubidea edo babes subsidiarioa ematearen ondorioak

1. Asilo-eskubidea edo babes subsidiarioa emateak ekarriko du eskubide hauek aitortzea: Aterpetuen Estatutuari buruzko Genevako Konbentzioan ezarritakoak, atzerriartasun eta immigrazioaren arloan indarrean dagoen araudiak ezarritakoak, bai eta Europar Batasunaren araudian ezarritakoak ere, eta beti:

b) emandako nazioarteko babesaren edukiarekin lotutako eskubide eta betebeharrei buruzko informazioa eskuratzea babesaren onuradunak uler dezakeen hizkuntza batean;

4. Kasu berezietan, zailtasun sozial edo ekonomikoak direla bide, administrazio publikoek zerbitzu osagarriak abiarazi ahal izango dituzte, enplegua, etxebizitza eta hezkuntza-zerbitzu orokorrak lortzeko dauden sistema publikoetarako; bai eta interpretazioko eta dokumentuen itzulpeneko zerbitzu espezializatuak, desgaitasuna duten adinekoentzako laguntza iraunkorrak eta larrialdiko laguntza ekonomikoak ere.

7.1.60. 17/2009 Legea, azaroaren 23koa, zerbitzu-jarduerak aske iritsi eta haien egikaritzari buruzkoa³¹⁵

HITZAURREA

II

Zehatz-mehatz, administrazio publikoek kendu beharko dituzte beharrezkoak ez diren prozedura eta izapideak, edo, bestela emaileentzat hain nekezak gertatzen ez diren alternatibez ordeztu. Era berean, onartu beharko dituzte beste estatu kide bateko agintari eskudunek emandako dokumentuak, dokumentuotatik ulertzen denean eskatutako betekizuna betea dela, eta ezin izango du eskatu jatorrizko dokumenturik, kopia konpultsaturik edo zinpeko itzulpenik aurkezterik, salbu eta Erkidegoaren araudian ezarritako kasuetan edo ordena publiko eta segurtasunarengatik justifikatutako kasuetan. Gainera, prozedura eta izapide guztiak urrunetik eta eskuarte elektronikoez egin ahal izango dira, eta horrek murriztu egingo du prozedurek zerbitzu-emaileentzat bezala agintari publikoentzat dakarten zama.

IV. KAPITULUA

Simplifikazio administratiboa

17. artikulua.— Prozeduren sinplifikazioa

3. Espainiako edo beste estatu kide bateko agintari eskudunek emandako dokumentuen kasuan, ez da eskatuko jatorrizko dokumenturik edo kopia konpultsaturik edo zinpeko itzulpenik aurkezterik, salbu eta Erkidegoaren araudian ezarritako kasuetan edo ordena publiko eta segurtasunarengatik justifikatutako kasuetan. Hala ere, agintari eskudunak beste agintari eskudun bati eskatu ahal izango dio aurkeztutako dokumentua kautoa dela baieztatzea.

19. artikulua.— Leihatila bakarraren bidez emandako informazioaren bermeak

2. Administrazio publikoek neurriak hartuko dituzte artikulua honetan araututako informazioa leihatila bakarrean eskuratu ahal izateko gaztelaniaz, estatuko hizkuntza koofizialetan eta Erkidegoko lan-hizkuntzetako batean.

V. KAPITULUA

Zerbitzuen kalitateari buruzko politika

22. artikulua.— Emaileek informazioa emateko dituzten betebeharrak

2. Emaileek jasotzaileari, erraz eskuratzeko moduan, informazio hau emango diote:

---

³¹⁵ BOEren 283. zenbakian, 2009ko azaroaren 24ko alean, argitaratua.
<https://www.boe.es/boe/dias/2009/11/24/pdfs/BOE-A-2009-18731.pdf>

k) Ze hizkuntzan edo zein hizkuntzatan formalizatu ahal izango den kontratua, noiz eta kontratuko hizkuntza ez denean kontratazioa egin aurretik informazioa beste hizkuntza batean eskaini denean.

3. Jasotzaileak eskatuz, emaileek haren eskuetan jarriko dute informazio osagarri hau:

e) Zein diren emailea lotuta duten ereduzko kodeak, bai eta zein helbidetan kontsulta daitezkeen kode horiek bide elektronikoz eta zein hizkuntzatan dauden kode horiek.

23. artikulua.— Emaileek erreklamazioen arloan dituzten betebeharrak

3. Kontratua egin den hizkuntza berean egingo da erantzuna.

VI. KAPITULUA

Administrazioen arteko lankidetzak, emaileak benetan kontrolatzeko

28. artikulua.— Emaileek informazioa emateko dituzten betebeharrak

[...]

Informazio hori leihatila bakarrean emandako hizkuntzan edo hizkuntzetan komunikatuko da.

[...]

7.1.61. 2/2010 Lege Organikoa, martxoaren 3koa, Sexu- eta ugalketa-osasunari eta haurdunaldia borondatez eteteari buruzkoa³¹⁶

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

³¹⁷2. artikulua.— Definizioak

Lege organiko honetan xedatutakoaren ondorioetarako, honako definizio hauek ematen dira:

1. Osasuna: erabateko ongizate fisiko, mental eta soziala, eta ez soilik afekziorik edo gaixotasunik ez izatea.
2. Sexu-osasuna: ongizate fisiko, mental eta sozialaren egoera orokorra, hertsadurarik, diskriminaziorik eta indarkeriarik gabeko ingurunea behar duena, eta ez gaixotasunik edo minik ez hutsa, pertsonen sexualitatearekin lotutako aspektu guztietan. Era berean, ikuspegi integrala da herritarren beharrianak aztertze eta horiei erantzuteko, bai eta osasunerako eskubidea eta sexu-eskubideak bermatzeko ere.
3. Ugalketa-osasuna: ongizate fisiko, mental eta sozialaren egoera orokorra, eta ez gaixotasunik edo minik ez hutsa, pertsonen ugalketarekin lotutako aspektu guztietan. Era berean, ikuspegi integrala da herritarren beharrianak aztertze eta horiei erantzuteko, bai eta osasunerako eskubidea eta ugalketa-eskubideak bermatzeko ere..
4. Osasuna hilekoaren garaian: ongizate fisiko, mental eta sozialaren egoera integrala, eta ez gaixotasunik edo minik ez hutsa, hilekoarekin lotutako aspektu guztietan. Hilekoaren kudeaketatzat hartuko da emakumezkoek beren hilekoen zikloari heltzea erabakitzen duten modua, eta hilekoetarako produktuak kudeatzeko erabil daitezke, hala nola konpresak, tanpoiak, hilekoen kopak eta antzeko artikulua.
5. Esku-hartze ginekologiko eta obstetrikiko egokiak: sexu- eta ugalketa-osasunaren arretaren esparruan emakumezkoen osasun fisikoa eta psikikoa sustatzen eta babesten dituztenak, bereziki, beharrezkoak ez diren esku-hartzeak saihestuz.
6. Hileko ezgaitzaile sekundarioa: alde aurretik diagnostikatutako patologia batek sortutako dismenorrea batek eragindako ezintasun-egoera.
7. Emakumezkoen aurkako indarkeria ugalketa-eremuan: egintza oro da, zeina baitatza generoagatiko diskriminazioan, horrek jotzen duelarik sexu- eta ugalketa-osasunaren eremuan emakumezkoen osotasunaren edo aukera librearen aurka,

---

³¹⁶ BOEren 55. zenbakian, 2010eko martxoaren 4ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-3514>

³¹⁷ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 2. zenbakiak emandako idazkera (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

haiek amatasunari buruz, amatasuna denboran zehar antolatzeari buruz eta amaizateari buruz hartu behar duten erabaki librearen aurka.

8. Nahitaezko esterilizazioa: emakumezkoen aurka ugalketa-eremuan egiten den indarkeria-mota bat da, zeina baita ebakuntza kirurgiko bat egitea, haren helburua edo ondorioa delarik emakumezko batek modu naturalean ugaltzeko duen gaitasuna amaitzea, betiere haren baimen informatua lortu gabe edo hark prozedura ulertu gabe.

9. Nahitaezko antisortzea: emakumezkoen aurka ugalketa-eremuan egiten den indarkeria-mota bat da, zeina baita nahitaezko esterilizazioaren antzeko ondorioak dituen edozein bidetatik —medikamentu bidetik ere— egiten den esku hartze medikoa.

10. Nahitaezko abortua: emakumezkoen aurka ugalketa-eremuan egiten den indarkeria-mota bat da, zeina baita emakumezko bati abortua egitea, aurretik haren baimen informatua lortu gabe, salbu eta azaroaren 14ko 41/2002 Legearen 9.2.b) artikuluan aipatzen diren kasuetan».

3183. artikulua.— Printzipioak eta aplikazio-eremua

1. Lege organiko honen ondorioetarako, hauek izango dira botere publikoen jardunaren printzipio gidariak:

f) Irisgarritasuna. Bermatuko da lege organiko honek jasotzen dituen ekintza eta neurri guztiak irisgarritasun unibertsaletik sortuko direla; horren helburua, berriz, hauxe da: ekintzok eta neurriok pertsona guztiek ulertzeko eta erabiltzeko modukoak izatea, eta horrela lege organiko honek jasotzen dituen eskubideak eraginkorrak izatea desgaitasuna dutenentzat, hizkuntza-mugak edo kultura-desberdintasunak dituztenentzat, adinekoentzat, bereziki emakumezkoentzat, gazteentzat eta haurrentzat.

319I. TITULUA

Erantzukizun instituzionala osasunaren, eta sexu- eta ugalketa-eskubideen eremuan

320I. KAPITULUA

Sexu- eta ugalketa-osasuna sustatzeko politika publikoak

3215. artikulua.— Botere publikoen jardunaren helburuak eta berme orokorrak

1. Botere publikoek, beren osasuneko, hezkuntzako eta lanbide-heziketako politikak eta gizarte-politikak garatzean, honako hauek bermatuko dituzte:

---

³¹⁸ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 3. zenbakiak emandako idazkera (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³¹⁹ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 5. zenbakiak emandako idazkera (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³²⁰ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 6. zenbakiak emandako idazkera (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³²¹ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 6. zenbakiak emandako idazkera (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

h) Emakumezkoen aurkako edozein motatako indarkeria prebenitzea, zehatzea eta desagerraraztea, osasunari, eta sexu- eta ugalketa-eskubideei dagokienez. Neurri horiek guztiak autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan ere egingo dira.

2. Era berean, beren politikak garatzean, honako hauek sustatuko dituzte:

b) Beste jatorri nazional eta etniko batzuetako eta beste arraza-jatorri batzuetako pertsonen arreta ematea kulturaren aldetik egoki jokatuz; horretarako, ez da kontuan hartuko zein den pertsonen atzerriartasun-egoera administratiboa, eta arreta berezia eskainiko zaie hizkuntzaren aldetik egon daitezkeen oztopoei, betiere osasun-arloan indarrean dagoen legerian aurreikusitakoaren arabera.

3225 sexies artikulua.— Laguntza integral espezializatu eta irisgarriko zerbitzuak

5. Zerbitzu espezializatu horiek autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetara egokituta egingo dira.

323II. KAPITULUA

Sexu- eta ugalketa-osasunaren eremuko neurriak

3247. artikulua.— Arreta ematea sexu-osasunari

Zerbitzu publikoek honako hauek bermatuko dituzte:

b) Diskriminazioaren aurkako ikuspegia eta ikuspegi interseksionala jardunbide guztietan, betiere inguruabar hauek modu integralean baloratu eta jorrazteko: adina, sexua, genero-identitatea, jatorri nazionala, hizkuntza, etnia edo arraza, atzeritarren administrazio-egoera, desgaitasuna eta pertsonen egoera ekonomikoa.

325III. KAPITULUA

Sexu- eta ugalketa-eskubideei buruzko hezkuntzaren eta sentsibilizazioaren arloko neurriak

32610 quinquies artikulua.— Prebentzioko eta informazioko kanpaina instituzionalak

3. Kanpainak irisgarriak izateko moduan egingo dira, kontuan hartuta adina, desgaitasuna edo hizkuntza bezalako inguruabarrak. Horretarako, zabalkunde berezia izango dute titulartasun publikoko komunikabideetan, eta zentro hauetan: hezkuntzakoetan, prestakuntzakoetan, gizarte-zentroetan, osasunekoetan, lanekoetan, kulturakoetan eta kirol-zentroetan.

---

³²² Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 6. zenbakiak txertatutakoa (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³²³ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 7. zenbakiak emandako idazkera (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³²⁴ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 7. zenbakiak emandako idazkera (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³²⁵ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 8. zenbakiak emandako idazkera (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³²⁶ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 8. zenbakiak txertatua (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

II. TITULUA

Haurdunaldiaren borondatezko etetea

I. KAPITULUA

Haurdunaldia borondatez eteteko baldintzak

³²⁷17. artikulua. Haurdunaldiaren borondatezko eteteari buruzko informazioa

5. Artikulu honetan aurreikusitako informazioa argia, objektiboa eta ulergarria izango da. Desgaitasuna duten pertsonen kasuan, haien beharrianetara egokitutako formatu eta bitarteko irisgarrietan emango da, eta gaztelaniaz hitz egiten ez duten emakumezko atzerritarrek interpretearen laguntza izango dute. Hizkuntza ofizialak dituzten autonomia-erkidegoetan, haietatik edozeinetan emango da arreta hori, emakumezkoak hala eskatzen badu.

³²⁸18 bis artikulua.— Prestazioari buruzko informazioa bermatzeko neurriak

Botere publikoek informazio publikoa emango dute haurdunaldia borondatez eteteko prozesuari, araudiari eta baldintzei buruz, honako hauek bermatuz:

a) Erabiltzaileen adinak, baldintza sozioekonomikoak, hizkuntzakoak eta desgaitasunekoak kontuan hartzen dituen ibilbide erraz eta ulergarri baterako irisgarritasuna».

³²⁹III. TITULUA

Sexu- eta ugalketa-eskubideak babestea eta bermatzea

³³⁰I. KAPITULUA

Erantzukizun instituzionalaren irismena

³³¹25. artikulua.— Sentsibilizazioa eta informazioa

2. Kanpainak herritarrentzat irisgarriak izateko moduan egingo dira, kontuan hartuta, besteak beste, adina, desgaitasuna, hizkuntza, landa-ingurunea edo Espainiako herritarrak atzerrian biziitzea.

---

³²⁷ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 14. zenbakiak emandako idazkera (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³²⁸ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 16. zenbakiak txertatua (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³²⁹ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 22. zenbakiak txertatua (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³³⁰ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 22. zenbakiak txertatua (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³³¹ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 22. zenbakiak txertatua (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

7.1.62. 8/2010 Legea, martxoaren 31koa, zeinaren bidez aurreikusten baita erregelamendu (EE) hauetan ezarritako zehapen araubidea: substantzia eta nahaste kimikoak erregistratzeari, ebaluatzeari, baimentzeari eta murrizteari (REACH) buruzkoa, eta substantzia eta nahaste kimikoak sailkatzeari, etiketatzeari eta ontziratzeari (CLP) buruzkoa³³²

II. KAPITULUA

Arau-haustek eta zehapenak

5. artikulua.— 1907/2006 (EE) Erregelamendutik eratorritako arau-haustek

3. Lege honen ondorioetarako, honako hauek hartuko dira falta astuntzat:
- b) Segurtasun-datuen fitxa ez ematea, gaztelaniaz gutxienez.

6. artikulua.— 1272/2008 (EE) Erregelamendutik eratorritako arau-haustek

3. Lege honen ondorioetarako, honako hauek hartuko dira falta astuntzat:
- h) Etiketa gutxienez gaztelaniaz idatzita ez aurkeztea.

---

³³² BOEren 79. zenbakian, 2010eko apirilaren 1eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-5293>

7.1.63. 10/2010 Legea, apirilaren 28koa, Kapitalak Zuritzea eta Terrorismoaren Finantzaketa Prebenitzeko Legea³³³

HITZAURREA

[...]

Beste alde batetik, ikuspegi teknikitik benetako transposizioa egin da, zuzentarauaren terminologia eta sistematika aberriko legegintza-praktiketara egokituz. Horrela, adibide gisa, “erantzukizun publikoa duten pertsonak” esapidea aukeratu da zuzentarauak “ingurune politikoko pertsonak” deitzen duena aipatzeko, lehenengo esapidea zehatzagoa eta adierazkorragoa delako gaztelaniaz. [...]

[...]

---

³³³ BOEren 103. zenbakian, 2010eko apirilaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-6737>

7.1.64. 1/2010 Legegintzako Errege Dekretua, uztailaren 2koa, Kapital-sozietateei buruzko Legearen testu bategina onesten duena³³⁴

II. TITULUA Kapital-sozietateak eratzea

³³⁵III BIS KAPITULUA Erantzukizun mugatuko sozietatearen eraketa elektronikoa (linean eratzea)

40 bis artikulua.— Eraketa elektronikorako eredu elektronikoak

[...]

Ereduzko dokumentu horiek gaztelaniaz, hizkuntza koofizialetan eta ingelesez idatzita egon beharko dute. Eskritura publikoa egilestea eta inskribatzea notario eta erregistro-arauen arabera egingo da, hurrenez hurren.

---

³³⁴ BOEren 161. zenbakian, 2010eko uztailaren 3ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-10544>

³³⁵ Maiatzaren 8ko 11/2023 Legearen 39. artikulua txertatutako kapitulua: izan ere, lege horren bidez egiten da Europar Batasunaren zuzentarauen transposizioa produktu eta zerbitzu jakin batzuen irisgarritasunaren arloan, kualifikazio handiko pertsonen migrazioarenean, tributuen arloan eta notario eta erregistro-jarduketan digitalizazioaren arloan, eta aldatzen da 12/2011 Legea, maiatzaren 27koa, kalte nuklearren edo material erradioaktiboek eragindako kalteen ondoriozko erantzukizun zibilari buruzkoa (BOE, 110. zenbakia, 2023ko maiatzaren 9ko alea).

7.1.65. 19/2011 Legea, uztailearen 5ekoa, lehen “Álava”, “Guipúzcoa” eta “Vizcaya” izeneko probintzia-barrutiei ofizialki “Araba/Álava”, “Gipuzkoa” eta “Bizkaia” izena ematen diena³³⁶

HITZAURREA

Gernikako Autonomia Estatutuak argi eta garbi aitortzen ditu Euskal Autonomia Erkidegoa osatzen duten lurralde historikoetako foru-araubide espezifikoak eta pribatiboak, eta ahalmena ematen dio autogobernu-instituzioak mantentzeko edo, hala badagokio, berrezartzeko eta eguneratzeko.

Beste alde batetik, azaroaren 24ko 10/1982 Legeak, Eusko Legebiltzarrarenak, Euskararen Erabilera Normalizatzeko Oinarrizkoak, 10. artikuluan foru-organoei esleitzen die, bakoitzak bere eskumenen eremuan, lurralde historikoen nomenklatura ofiziala finkatzeko gaitasuna, betiere hizkuntza bakoitzaren berezko grafia akademikoa errespetatuz.

Ahal horiek egikaritzuz, Bizkaiko Batzar Nagusiek 1986ko abenduaren 15eko osoko bilkuran onetsi zuten, 12/86 Foru Arauaren bidez, lurralde historikoaren izen ofiziala “Bizkaia” euskarazko hitza dela.

Beste alde batetik, Gipuzkoako Batzar Nagusiek, 1985eko azaroaren 25ean egindako bileran, lurraldearen izen ofizialaren aplikazioa formalizatu zuten, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 10. artikuluan xedatutakoaren arabera, lurralde historikoaren toponimo ofiziala ezartzeko, betiere haren euskal jatorria eta berari dagokion grafia akademikoa errespetatuz, Euskaltzaindiak zehaztutakoaren arabera; horrela, abenduaren 27ko 6/1990 Foru Arauaren bidez, Gipuzkoako lurralde historikoaren izen ofiziala, ondorio guztietarako, “Gipuzkoa” euskarazko hitza da.

Era berean, 1989ko azaroaren 20an, Arabako Batzar Nagusiek 61/89 Foru Arau gisa onetsi zuten lurralde historiko hori bi hizkuntza ofizialetan izendatzea.

Betiere, lurralde historiko bakoitzaren eremu geografikoa bat dator Estatuak bere eginkizunak garatzeko ezarritako probintzien izenekin, eta, horrela, lurralde historikoen izaera bikoitza eratzen da. Horrela, gaur egun, eremu instituzional desberdinetatik izen bereizia ematen da, eta horrek ez du zentzurik, kontuan hartuta Gorte Nagusietan beste probintzia batzuen izenak aldatu izan direla, berezko hizkuntzaren grafiara egokituz, eta, era berean, lege-proposamen honetan azaldutako toponimia instituzioek, herritarrek eta gizarteak ageri-agerian onartzen dute.

Toki-araubidearen arloko testu bategina onetsi zuen apirilaren 18ko 781/1986 Legegintzako Errege Dekretuak 25.2 artikuluan ezartzen duenez, Gorte Nagusiek onetsitako lege baten bidez soilik alda daiteke probintzien izendapena. Ondorioz,

---

³³⁶ BOEren 160. zenbakian, 2011ko uztailearen 6ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-11606>

Gorteei dagokie lehen aipatutako lurralde historikoekin geografikoki bat datozen probintzia-barrutien izendapena aldatzea.

Horregatik guztiagatik, egokia da egungo izendapena lege honetan zehaztutako zentzuan egokitzea.

Lehenengo artikulua

Gaur egun “Álava” izena duen probintzia-barrutiari ofizialki “Araba/Álava” izena emango zaio.

Bigarren artikulua

Gaur egun “Guipúzcoa” izena duen probintzia-barrutiari ofizialki “Gipuzkoa” izena emango zaio.

Hirugarren artikulua

Gaur egun “Vizcaya” izena duen probintzia-barrutiari ofizialki “Bizkaia” izena emango zaio.

Xedapen gehigarria

Gobernuari ahalmena ematen zaio lege hau aplikatzeko beharrezkoak diren xedapen guztiak hartzeko.

Azken xedapena

Lege hau Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

7.1.66. 20/2011 Legea, uztailaren 21ekoa, Erregistro Zibilarena³³⁷

HITZAURREA

V

[...]

1978ko Konstituzioak sartutako deszentralizazioa agerian dago, bai lurralde-ikuspegitik, bai eskumenen banaketaren ikuspegitik. Horrela, arautzen da zelan sartu behar diren Erregistro Zibilean zuzenbide berezi batzuetan araututako egintzak, hala nola autotutoretzak, prebentziozko ahalordetzeak edo ezkontzaren araubide ekonomikoaren arloko espezialitateak. Era berean, hizkuntza koofizialen erabilera aurreikusten da ziurtagirien inskripzioan eta egitean. Gainera, legeak bizikidetzaren egokia bermatzen du Estatuak Erregistro Zibilari buruz duen eskumenaren eta autonomia-erkidegoek dituzten eskumen betearazleen artean.

[...]

I. TITULUA

Erregistro Zibila. xedapen orokorrak

II. KAPITULUA

Eskubide eta eginbeharrak Erregistro Zibilean

11. artikulua.— Eskubideak Erregistro Zibilean

Pertsonak eskubide hauek dituzte Erregistro Zibilean:

g) Erregistro Zibilean bulegoa dagoen lekuko hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko eskubidea.

V. TITULUA

Erregistro-idazpenak

II. KAPITULUA

Idazpenak egiteko erregela orokorrak

37. artikulua.— Hizkuntza ofizialak

Herritarrek, egitate edo egintza bat Erregistro Zibilean inskribatzea eskatzen dutenean, eskatu ahal izango dute inskripzioa egin dadila Erregistro Zibilaren Bulego Orokorra dagoen lekuko hizkuntza ofizialetako edozeinetan.

---

³³⁷ BOEren 175. zenbakian, 2011ko uztailaren 22ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-12628>

Bertsio

honen

oinarria:

http://www.ivap.euskadi.eus/contenidos/informacion/legedia_euskaraz/es_3818/adjuntos/Zuzenbide-zibila/Erregistro_Zibilaren_Legea.pdf

VI. TITULUA

Egitate eta egintza inskribagarriak

I. KAPITULUA

Jaiotza-inskripzioa

2. ATALA

Jaiotza-inskripzioaren edukia

50. artikulua.— Izena edukitzeko eskubidea

4. Interesdunak edo beraren legezko ordezkariak eskatuta, Erregistroko arduradunak haren izen bereziaren ordezkari Espainiako hizkuntzetan baliokidea dena jarriko du.

53. artikulua.— Abizenak aldatzea borondate-deklarazioaren bidez

Arduradunak, interesdunaren borondate-deklarazio baten bidez, baimena eman dezake abizenak aldatzeko honako kasu hauetan:

³³⁸ 4) Abizenak ortografikoki erregularizatzea interesdunaren jatorriari edo helbideari dagozkion hizkuntza ofizialetako edozeinetara, eta atzerriko abizenen fonetika hizkuntza horietara grafikoki egokitzea.

VII. TITULUA

Erregistro Zibilaren publizitatea

I. KAPITULUA

Erregistroko publizitatearen tresnak

81. artikulua.— Ziurtagiriak luzatzea

2. Ziurtagiriak bitarteko elektronikoen bidez luzatuko dira. Salbuespen gisa, elektronikokoak ez diren bitarteko bidez ere luzatu ahal izango dira. Interesdunak hala eskatuz gero, ziurtagiriak elebidunak izan daitezke.

X. TITULUA

Nazioarteko zuzenbide pribatuko arauak

95. artikulua.— Itzulpena eta legeztatzea

1. Espainiako hizkuntza ofizialetako batean idatzita ez dauden dokumentuek edo antzinako letra-moldean idatzita daudenek edo ulergaitzak direnek aldean izan beharko dute organo edo funtzionario eskudunek egindako itzulpena. Hala ere, Erregistroko arduradunak badaki zein den dokumentuaren edukia, orduan ez da itzulpenik behar izango.

---

³³⁸ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako hamaikagarrenaren 4. apartatuak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

2. Atzerriko funtzionarioek edo agintariak luzatutako dokumentu guztiak euren dagokien legeztaezarekin aurkeztuko dira. Hala ere, legeztaezetik salbuetsita geratuko dira dokumentuak, baldin eta Erregistroko arduradunak badaki haiek kautuak direla, bai eta bide ofizialez edo eginbide askietsiaz heltzen diren dokumentuak ere.

3. Arduradunak zalantzak baditu dokumentu baten kautotasunari buruz, orduan egiaztapen egokiak egingo ditu ahalik eta denborarik laburrenean.

³³⁹Hamargarren xedapen gehigarria.— Terminologia

Erregistroan dauden sexu bereko bikoteen kasuan, ama aipatzen denean ama edo guraso ernaltzailea aipatzen dela ulertuko da, eta aita aipatzen denean aita edo guraso ez-ernaltzailea aipatzen dela ulertuko da».

Bosgarren xedapen iragankorra.— Erregistro Zibil digitalizatu gabearen publizitate formala

1. Erregistro Zibilari buruzko 1958ko ekainaren 8ko Legean aurreikusitakoak eraenduko du liburu digitalizatu gabeetan dauden datuen publizitate formala.

2. Kasu hauetan ez da aplikatuko lege honen 37. artikuluan hizkuntza koofizialen erabilerari buruz aurreikusitakoa.

---

³³⁹ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako hamaikagarrenaren 7. apartatuak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

7.1.67. 24/2011 Legea, abuztuaren 1koa, defentsaren eta segurtasunaren eremuetako sektore publikoko kontratuei buruzkoa³⁴⁰

III. TITULUA

Kontratista hautatzea eta kontratuak esleitzea

III. KAPITULUA

Adjudikazio-prozedurak bereziki, eta esparru-akordioak

2. ATALA

Prozedura murriztua

41. artikulua.— Hautagaiak hautatzea eta eskaintzak aurkezteko gonbidapena

1. Kontratazio-organoak hautatuko ditu hautagaiak, baldintza-agirietan edo kontratuaren iragarkian adierazitako irizpideak betetzen dituztela egiaztatuz, eta, hautaketa egin ondoren, aldi berean eta idatziz gonbidatuko ditu hautatutako hautagaiak beren eskaintzak aurkez ditzaten. Gonbidapen horrek gutxienez datu hauek adierazi behar ditu:

b) Eskaintzak hartzeko azken eguna, zein helbidetara bidali behar diren eta zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

4. ATALA

Lehia-elkarrizketa

50. artikulua.— Parte hartzeko eskaerak

3. Gonbidapenetan, argitaratutako lizitazio-iragarkiaren aipamen bat egingo da, eta honako hauek ere aipatuko dira: zein egunetan eta non hasiko den kontsulta-aldia; zein hizkuntza erabiliko den edo diren (gaztelaniaz gain besteren bat onartzen bada); gaitasun-baldintzei buruzko dokumentuak, baldin eta aurkeztu behar badira; eta kontratua adjudikatzeko irizpideen haztatze erlatiboa, edo, hala balegokio, irizpide horien zerrenda, garrantzirik handiena dutenetatik hasi eta gutxien dutenetara arte, baldin eta lizitazio-iragarkian ageri ez badira.

III. ERANSKINA

25. eta 26. artikuluetan aipatzen diren iragarkietan agertu beharreko informazioa

Lizitazio-iragarkia

c) Zerbitzu-kontratua

---

³⁴⁰ BOEren 184. zenbakian, 2011ko abuztuaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-13239>

13. c) Zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

IV. ERANSKINA

63. artikuluan aipatzen diren azpikontratazio- iragarkietan agertu beharreko informazioa

5. c) Zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

7.1.68. 4/2012 Legea, uztailaren 6koa, turismo-ondasunak txandaka aprobetxatzeko kontratuei, iraupen luzeko opor-produktuak eskuratzeako kontratuei, birsaltze-kontratuei eta truke-kontratuei eta tributu-arauei buruzkoa³⁴¹

HITZAURREA

I

[...]

Multijabetzari dagokionez, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 1994ko urriaren 26ko 1994/47/EE Zuzentarauak barne hartzen zuen erregulazioa nabarmendu behar da; zuzentaru hori denbora partekatuko araubideko higiezinak erabiltzeko eskubidea eskuratzeako kontratuen zenbait alderdiren inguruan eskuratzailerak babesteari buruzkoa da, eta denbora partekatuko araubideko higiezin bat edo gehiago erabiltzeko eskubidea zuzenean edo zeharka eskuratzera zuzendutako kontratua bakarrik aurreikusi zuen. Estatu kideen zuzenbideak bateratzea zen arau horren helburua, horretarako —hau da, eskuratzaileraren babesa hobetu ahal izateko—, gutxieneko arau orokor batzuk finkatuz; ondorioz, horrela, kontratuan jaso beharreko informazioa, kontratuaren gutxieneko edukia, hura idazteko erabiliko den hizkuntza, atzera egiteko eskubidea, aurrerakinak ordaintzeko debekua eta finantzaketa-mailegu batzuen eraginkortasunik eza finkatu ziren.

[...]

III

[...]

III. kapituluaren formari dagokion zuzentarauaren zatia jaso da —paperean, idatziz, edo beste euskarri iraunkor batean—, baita hura idazteko erabili diren hizkuntzak, eta kontratu aurreko informazioa txertatuko den kontratuaren edukia ere.

IV. kapituluaren atzera egiteko eskubidea arautu da, *ad nutum* izaera bakarreko eskubide gisa, eta horretarako arrazoiak eman beharrik izan gabe; eta hori, enpresariak kontratu aurreko informazioa behar bezala eskaini, nahiz hura ezkatatu edo informazio nahikoa eman ez arren. Ez dira izaera desberdineko bi eskubide, izaera bakarrekoak baizik, eskubidea egikaritzeko epearen zenbaketa bakarrik aldatzen baita bi kasuetan. Hala, 2008/122/EE Zuzentarauaren irizpide berari eusten zaio, bertsio frantsesean eta ingelesean «se retracter» eta «withdraw» terminoak erabiltzen dituenarena. Hala, alde batera uzten du 1994/47/EE Zuzentarauaren dualismoa, termino horiek *ad nutum* uko egiteko erabiltzen zituena, enpresariak informazioa behar bezala aurkezten zuen kasuetan; bestalde,

---

³⁴¹ BOEren 162. zenbakian, 2012ko uztailaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-9111>

frantsesezko eta ingelesezko «résiliation» eta «cancelation» terminoak erabiltzen zituen, hurrenez hurren, kontratuaren aurreko informaziogabeziaren edo informazio okerraren kasuetarako. Tratamendu bateratu horren bidez, bukatutzat ematen da 1994/47/EE Zuzentarauaren gaztelaniazko itzulpenak sortutako nahasketa, bertan «*resolución*» hitza erabiltzen baitzen (suntsiarazpen), abenduaren 15eko 42/1998 Legera eraman zena; hark, «atzera egiteko» (*desistimiento*) sistema duala aplikatu zuen informazio zuzena ematen zen kasuetarako, eta «suntsiarazpena» (*resolución*) kontratu aurreko informaziogabezia edo informazio okerra ematen zen kasuetarako.

[...]

I. TITULUA

Arau orokorrak

II. KAPITULUA

Kontratu aurreko informazioa eta publizitatea

9. artikulua.— Kontratu aurreko informazioa

3. Informazioa kontsumitzailea bizi den edo herritartasuna duen estatu kideko hizkuntzan edo hizkuntzetako batean idatziko da, betiere kontsumitzaileak aukeratuta, baldin eta Europar Batasuneko hizkuntza ofiziala bada. Kontsumitzailea Espainian bizi bada edo enpresariak bertan jarduten badu, kontratua gaztelaniaz idatziko da, eta, aldeetako batek eskatzen badu, kontratua egiten den tokian ofiziala den Espainiako gainerako hizkuntzaren batean idatzi ahalko da, halaber.

III. KAPITULUA

Kontratua formalizatzea

11. artikulua.— Kontratuaren forma eta edukia

1. Turismo-erabilerako ondasunak txandaka aprobetxatzeko kontratuak, iraupen luzeko opor-produktuen kontratuak, eta birsalmenta eta truke-kontratuak idatziz formalizatuko dira, paperean edo beste euskarri iraunkor batean; tamaina tipografiko eta inprimatze-kontraste egokian idatziko dira, irakurterrazak izan daitezen, kontsumitzailea bizi den edo herritartasuna duen estatu kideko hizkuntzan edo hizkuntzetako batean, betiere hark aukeratuta, baldin eta Europar Batasuneko hizkuntza ofiziala bada. Kontsumitzailea Espainian bizi bada edo enpresariak bertan jarduten badu, kontratua gaztelaniaz idatziko da, eta, aldeetako batek eskatzen badu, kontratua egiten den tokian ofiziala den Espainiako gainerako hizkuntzaren batean idatzi ahalko da, halaber.

II. TITULUA

Turismo-erabilerako ondasun higiezinak txandaka aprobetxatzeari buruzko arau bereziak

II. KAPITULUA

Araubide juridikoa

2. ATALA

Sustatze- eta eskualdatze-baldintzak

30. artikulua.— Kontratuaren forma eta gutxieneko edukia

3. Titulu honetan aurreikusitako kontratua eta kontratu aurreko informazioa eskuratzailerak bizi den edo herritartasuna duen estatu kideko hizkuntzan edo hizkuntzetako batean idatziko da, betiere kontsumitzaileak aukeratuta, baldin eta Europar Batasuneko hizkuntza ofiziala bada. Eskuratzailerak Espainian bizi bada edo enpresariak bertan jarduten badu, kontratua gaztelaniaz idatziko da, eta, aldeetako batek eskatzen badu, kontratua egiten den tokian ofiziala den Espainiako gainerako hizkuntzaren batean idatzi ahalko da, halaber. Era berean, eta ondasun higiezinak Europar Batasuneko zein estatu kideetan dagoen kontuan hartuta, eskualdatzaileak estatu kide horretako hizkuntza ofizialerako edo ofizialetako baterako zinpeko itzulpena eman beharko dio eskuratzailerari, betiere Batasuneko hizkuntza ofizialetako bat bada.

Europar Batasuneko estatu kideren batekoak ez diren eta horietan bizi ez diren atzerriko eskuratzailerak kontratua eta gainerako dokumentuak Europar Batasuneko estatu kide bateko hizkuntzara itzulita entregatzea eskatu ahal izango dituzte; beraiek aukeratzeko duten hizkuntzara itzulita.

Jabeek, sustatzaileek edo txandaka aprobetxatzeko eskubideak eskualdatzen lan egiten duen edozein pertsona fisikok edo juridikok edozein eskuratzailerari entregatu behar dizkioten dokumentuen itzulpenak gorde behar dituzte, kontsumitzaileen antolakundeek eta, hala badagokio, turismo-agintariek eskuratu ahal izan dituzaten, bai eta baldintza orokortzat hartzen diren klausulenak ere.

I. ERANSKINA

Turismo-erabilerako ondasunak txandaka aprobetxatzeko kontratuentzako informazio- formulario normalizatua

3. zatia:

Kontsumitzaileak eskuragarri izan behar duen informazio gehigarria eta hura lortzeko leku konkretua (liburuxka orokor bateko atala, adibidez), jarraian adierazten ez bada:

6. Informazio gehigarria:

[...]

Merkatariarekin kontratuari buruz hitz egiteko erabiliko den hizkuntza edo erabiliko diren hizkuntzak adieraztea, adibidez, kudeaketa-erabakietan, kostuen gehikuntzan, eta informazio-eskaeren eta erreklamazioen tratamenduan, [...]

II. ERANSKINA

Iraupen luzeko opor-produktuentzako informazio-formulario normalizatua

3. zatia:

Kontsumitzaileak eskuragarri izan behar duen informazio gehigarria eta hura lortzeko leku konkretua (liburuxka orokor bateko atala, adibidez), jarraian adierazten ez bada:

[...]

Merkatariarekin kontratuari buruz hitz egiteko erabiliko den hizkuntza edo erabiliko diren hizkuntzak adieraztea, adibidez, informazio-eskaeren eta erreklamazioen tratamenduan, [...]

[...]

III. ERANSKINA

Birsalmenta-kontratuentzako informazio-formulario normalizatua

3. zatia:

Kontsumitzaileak eskuragarri izan behar duen informazio gehigarria eta hura lortzeko leku konkretua (liburuxka orokor bateko atala, adibidez), jarraian adierazten ez bada:

[...]

Merkatariarekin kontratuari buruz hitz egiteko erabiliko den hizkuntza edo erabiliko diren hizkuntzak adieraztea, adibidez, informazio-eskaeren eta erreklamazioen tratamenduan, [...]

[...]

7.1.69. 12/2013 Legea, abuztuaren 2koa, Elikatze-katearen Funtzionamendua hobetzeko Neurriei buruzkoa³⁴²

V. TITULUA Zehatze-ahala

II. KAPITULUA Urratzeak eta zehapenak

23. artikulua.— Elikagai-kontratazioaren arloko arau-haustek³⁴³

6. Lege honetan jasotako arau-hausteen ondorioz abiarazi beharreko zehapen-prozedura Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legean xedatutakoaren arabera izango da, honako salbuespen hauekin:

b) Oinarrizko eskubideak errespetatzen direla bermatzeko, Espainian establezimendurik ez duen operadore bati jakinarazi beharreko administrazio-egintzak operadoreak egoitza sozial nagusia duen estatuari dagokion hizkuntzan egingo dira.

---

³⁴² BOEren 185. zenbakian, 2013ko abuztuaren 3ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-8554>

³⁴³ Abenduaren 14ko 16/2021 Legearen artikulua bakarreko hogeigarren zenbakiak emandako idazkera; izan ere, lege horrek Elikatze-katearen Funtzionamendua hobetzeko Neurriei buruzko abuztuaren 2ko 12/2013 Legea aldatu du (BOE, 299. zenbakia, 2021eko abenduaren 15eko alea).

7.1.70. 14/2013 Legea, irailaren 27koa, Ekintzaileei eta haien nazioartekotzeari laguntzekoa³⁴⁴

I. TITULUA Ekimen ekintzaileari laguntzea

IV. KAPITULUA Ekimen ekintzailearen hasiera

15. artikulua.— Erantzukizun mugatuko sozietateak eratzea formatu estandarizatuko eskritura publiko bidez eta eredu-estatutuen bidez³⁴⁵

2. Kasu horretan, hau erabiliko da:

c) Eredu-estatutuen eredu sinplifikatuak formatu estandarizatuan; eredu horien edukiak autonomia-erkidego guztietako hizkuntza ofizial guztietan egon behar du eskuragarri, eta eduki hori erregelamendu bidez garatuko da.

d) Era berean, formatu estandarizatuko ahalordetze-eredu sinplifikatuak erabili ahal izango dira; eredu horien edukia, ahalmen estandarizatu eta kodifikatuak izango dituen, erregelamendu bidez garatuko da, autonomia-erkidego guztietako hizkuntza ofizial guztietan.

3. Ekintzaileei arreta emateko guneetan eta aldi berean:

a) Dokumentu Elektronikoa Bakarra beteko da eta izapidetze telematikoak hasiko da; esku hartzen duen organismo bakoitzari dagokion DEBaren zatia bidaliko zaio bide elektronikoz, bere eskumeneko izapidea egin dezan.

Atzerriko hizkuntzan idatzitako dokumentuekin batera, zinpeko itzultzaile batek gaztelaniara edo egoitza soziala dagoen probintziako beste hizkuntza ofizial batera egindako itzulpena aurkeztuko da. Xedapen honek ez dio kalterik egingo gaztelania ez beste hizkuntza espainiar batzuk ere ofizialak diren autonomia-erkidegoetan aplikatu beharreko hizkuntza-araubideari. Atzerriko dokumentu publikoek dagokien apostilla edo legezkatze diplomatikoa izan beharko dute, salbu eta Espainian indarrean dauden legeak edo nazioarteko hitzarmenek salbuetsitako kasuetan. Edozelan ere, dokumentu horiek egilesten dituen kontsulak notario-eginkizunetan esku hartzea, bai eta atzerrian egiletsitako notario-dokumentuak Espainiako agintariek legezkatzea ere, Espainiako tributuen ordenamenduan ezarritako tributuen betebeharren mende geratuko dira.

---

³⁴⁴ BOEren 233. zenbakian, 2013ko irailaren 28ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-10074>

³⁴⁵ Enpresak sortu eta hazteari buruzko irailaren 28ko 18/2022 Legearen 5. artikulua emandako idazkera (BOE, 234. zenbakia, 2022ko irailaren 29ko alea).

7.1.71. 1/2013 Legegintzako Errege Dekretua, azaroaren 29koa, Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu bategina onesten duena³⁴⁶

I. TITULUA Eskubideak eta betebeharrak

V. KAPITULUA Bizimodu independentea izateko eskubidea

1. atala Xedapen orokorrak

23. artikulua.— Irisgarritasunaren eta diskriminaziorik ezaren oinarrizko baldintzak

2. Irisgarritasunaren eta diskriminaziorik ezaren oinarrizko baldintzek neurri zehatzak ezarriko dituzte eremu edo arlo bakoitzerako, diskriminazioak prebenitzeko edo ezabatzeko, eta desabantailak edo zailtasunak konpentsatzeko. Gutxienez, honako alderdi hauei buruzko xedapenak jasoko dira:

c) ³⁴⁷ Laguntza osagarriak, hala nola dirulaguntzak, laguntzeko produktu eta teknologiak, zerbitzu edo tratamendu espezializatuak eta beste zerbitzu pertsonal batzuk, bai eta pertsona edo animalia bidezko beste laguntza modu batzuk ere. Bereziki, komunikaziorako laguntza eta zerbitzu lagungarriak, hala nola sistema handigarriak eta alternatiboak, braillea, irakurketa erraza, piktogramak, irispide errazeko multimedia gailuak, ahozko komunikaziorako eta zeinu-hizkuntzarako laguntza-sistemak, ukipenezko komunikazio-sistemak eta komunikazioan laguntzen duten beste gailu batzuk.

---

³⁴⁶ BOEren 289. zenbakian, 2013ko abenduaren 3ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-12632>

³⁴⁷ Martxoaren 31ko 6/2022 Legearen artikulua bakarreko laugarren zenbakiak emandako idazkera: izan ere, lege horrek hau aldatu zuen: azaroaren 29ko 1/2013 Legegintzako Errege Dekretua, zeinak onetsi zuen Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu bategina. Aldaketa horren helburua, berriz, hauxe izan zen: irisgarritasun kognitiboa eta hura exijitzeko eta aplikatzeko baldintzak ezarri eta arautzea (BOE, 78. zenbakia, 2022ko apirilaren 1eko alea).

7.1.72. 19/2013 Legea, abenduaren 9koa, gardentasunarena, informazio publikoa eskuratzekoa eta gobernamendu onarena³⁴⁸

I. TITULUA

Jarduera publikoaren gardentasuna

III. KAPITULUA

Informazio publikoa eskuratzeko eskubidea

2. ATALA

Informazio publikoa eskuratzeko eskubidearen egikaritza

17. artikulua.— Informazioa eskuratzeko eskabidea

[...]

4. Informazioa eskatzen dutenek administrazio publikoetara jo ahal izango dute kasuko administrazioa dagoen lurraldean koofizialak diren estatuko hizkuntzetatik edozeinetan.

29. artikulua.— Diziplinazko arau-haustea

1. Arau-hauste oso astunak dira:

b) Ondoko arrazoiak direla-eta diskriminazioa dakarten jarduketa guztiak: arrazaren edo etniaren jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo auzotasuna, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, bai eta ondoko arrazoiak direla-eta jazarpena dakartenak ere: arrazaren edo etniaren jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, eta jazarpen moralak, sexualak eta sexuaren arrazoizkoa.

---

³⁴⁸ BOEren 295. zenbakian, 2013ko abenduaren 10eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-12887>

7.1.73. 2/2014 Legea, martxoaren 25ekoa, Estatuaren Atzerriko Ekintza eta Zerbitzuari buruzkoa³⁴⁹

HITZAURREA

II

[...]

Laugarren, funtsezkoa da Espainiaren atzerri-ekintza eta Iberoamerikako nazioen erkidegoa osatzen duten estatuen atzerri-ekintza modu egokian koordinatzea. Espainiak berezkoa duen dimentsio hori, historiatik eta kultura- zein hizkuntza-kidetasunetik eratorria, gaztelania izanik hizkuntza erkide, erronka bazterrezina da Espainiarentzat.

[...]

III

[...] Eredu horretan, Administrazioak nahitaez sustatu behar du Atzerri Zerbitzua osatzen duten funtzionarioen etengabeko prestakuntza; prestakuntza horren helburua diziplinarteko eta sektore anitzeko lana, nazioarteko eremuko zuzendaritza-gaitasunen eta negoziazio-tekniken garapen osoa eta hizkuntzen ezagutzaren eta hobekuntzaren inguruko prestakuntza ahalbidetuko duten gaitasun berriak izango dira. Horretarako, legeak Eskola Diplomatikoa eta ICEX España Exportación e Inversiones egituratzen ditu, Ikerketa Ekonomikoetarako eta Komertzialetarako Zentroaren bidez, Atzerri Zerbitzuko funtzionarioen prestakuntza-zentro gisa.

[...]

I. TITULUA

Atzerri-ekintzaren subjektuak eta eremuak

II. KAPITULUA

Estatuaren atzerri-ekintzaren eremuak

26. artikulua.— Atzerri-ekintza, hezkuntzaren arloan

1. Hezkuntzaren arloko atzerri-ekintza gaztelania eta Espainiako gainerako hizkuntzak sustatzera eta hedatzera zuzenduko da, bai eta honako hauek sustatzera eta antolatzera ere:

c) Atzerriko hezkuntza-sistemen esparruko laguntza-programak, Espainiako hizkuntza eta kultura irakasteko.

---

³⁴⁹ BOEren 74. zenbakian, 2014ko martxoaren 26ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-3248>

e) Gaztelaniaren eta Espainiako gainerako hizkuntzen irakaskuntza ez-arautua, ebaluazioa eta ziurtapena.

III. TITULUA

Estatuko Administrazio Orokorra, atzerrian: Estatuaren Atzerri Zerbitzua

IV. KAPITULUA

Atzerri Zerbitzuko funtzionarioen senitartekoak

59. artikulua.— Familiei laguntzea

2. Estatuaren Atzerri Zerbitzuaren organo zentralak laguntza emango diete familiei atzerrira irteteko prestatzen; batez ere, helmugako herrialdeko bizi-baldintzen inguruko informazioa emanaz. Era berean, hizkuntzen ikasketa eta ezkontideentzako eta izatezko bikotekideentzako lan-aukerak eskuratzea erraztuko dute.

Bederatzigarren xedapen gehigarria.— Cervantes Institutua

Cervantes Institutuak atzerrian kultura eta hizkuntza zabaltzen lagunduko du, Estatuko Administrazio Orokorren gainerako organo eskudunekin koordinatuta eta autonomia-erkidegoekin batera; hori guztia, Espainiako gainerako hizkuntza koofizialen sustapenari kalterik egin gabe.

Hamabosgarren xedapen gehigarria.— Laguntza emigrante berriei

[...]

Horretarako, haiek bizi diren lekuko estatuko Gobernuarekin eta administrazioekin dituzten harremanetan, kolektibo horren lan- zein gizarte-egoera landuko duten kontaktuen eta harremanen plangintza sistematikoa egingo dute; besteak beste, jadanik existitzen diren laguntza-programetan sartzea edo etxebizitzarekin, hizkuntza-ikastaroekin eta lan-aukerekin zerikusia duten eta onuragarriak izan daitezkeen jarduerak gauzatzea faboratuta. Emigrante berrienganako zuzeneko harremanetan, euren arreta-ordutegiak egokitzen eta komunikabide elektronikoak bultzatzen saiaturako dira, herritar horiek laguntzeko eta babesteko eginkizuna hobetzearren.

Hamaseigarren xedapen gehigarria.— Itzulpen eta interpretazio ofizialak

Atzerriko hizkuntza batetik gaztelaniara eta alderantziz egindako itzulpenak eta interpretazioak ofizialak izateko betekizunak erregelamenduz zehaztuko dira. Edozelan ere, ofizialak izango dira Kanpo Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioiko Hizkuntzen Interpretaziorako Bulegoak ziurtatutakoak, baita Kanpo Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioak ematen duen zinpeko itzultzaile-interprete titulua duenak egindakoak ere. Titulu hori lortzeko betekizunak, bai eta horren araubide juridikoa eratzen duten gainerako elementuak ere, erregelamendu bidez garatuko dira. Zinpeko itzultzaile-interpreteak bere sinaduraren eta zigiluaren bidez ziurtatuko ditu itzulpenaren eta interpretazioaren zehaztasuna eta doitasuna.

Hauek ere izango dira ofizialak:

a) Espainiaren atzerriko ordezkariak diplomatiko edo bulego kontsular batek egindakoak edo bere gain hartutakoak, betiere administrazio-unitate horren aurrean hasi edo aurkeztutako eta Espainiako Administrazioak ebatzi beharreko espediente edo prozedura bati erantsitako atzerriko dokumentu publiko bati badagozkie.

b) Espainian atzerriko ordezkariak diplomatiko batek edo karrerako bulego kontsular batek egindakoak, betiere beren herrialdeko lege baten testu bati edo haren dokumentu publiko bati ez badagozkie.

Itzulpen edo interpretazio bat ofiziala izateak esan nahi du itzulpen edo interpretazio hori organo judizialen eta administrazio-organoen aurrean aurkeztu ahalko dela, erregelamenduz zehaztutako baldintzetan.

Kanpo Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioko Hizkuntzen Interpretaziorako Bulegoak aztertu ahal izango ditu zinpeko itzultzaile-interpreteek edo ordezkariak diplomatiko edo bulego kontsular batek egindako itzulpenak eta interpretazioak, horiek jaso dituen administrazio-organok, organo judizialak, erregistroak edo agintaritzak eskudunak hala eskatuz gero.

Hemeretzigarren xedapen gehigarria.— Babes kontsularra egikaritzeagatik sorrarazitako gastuak itzultzea

1. [...]

Atxiloketa edo espetxealdiaren kasuan ordezkariak ez duen Batasuneko herritar bati emandako babes kontsularrak bidaiekin, ostatuarekin eta itzulpenarekin zerikusia duten ezinbesteko eta ezohiko gastu handiak badakartza agintari diplomatiko edo kontsularrentzat, Espainiak gastu horiek itzultzeko eskatu ahal izango du.

2. [...]

Era berean, agintari diplomatiko edo kontsularrentzako bidaiekin, ostatuarekin eta itzulpenarekin zerikusia duten ezinbesteko eta ezohiko gastu handiak itzultzeko eskaerei erantzungo zaie, atxilotuta edo espetxean dauden eta ordezkariak ez dauden espainiarren babes kontsularrerako.

7.1.74. 22/2014 Legea, azaroaren 12koa, arrisku-kapitaleko erakundeak, inbertsio kolektiboko bestelako erakunde itxiak eta inbertsio kolektiboko erakunde itxien erakunde kudeatzaileak arautzen dituen, eta Inbertsio Kolektiboko Erakundeei buruzko azaroaren 4ko 35/2003 Legea aldatzen duena³⁵⁰

HITZAURREA

I

Finantza-erregulazioaren helburu orokorra aurrezkoa inbertsio produktibora modu eraginkorrean bideratzea da; hala, merkatuen egonkortasuna eta inbertitzailearen babesa bermatuko dira, eta enplegua sortzeko aukera emango duen hazkunde orekatua sustatuko da. Espainiako ekonomiaren ezaugarri tradizionaletako bat da banku-kredituko enpresen mendeen modu nabarmenean egotea, eta kreditu horrek gaur egungo egoeran murrizketa handiak izan ditu. Horregatik funtsezkoa da finantzaketa zuzeneko beste iturri batzuei mesede egitea; horien artean inbertsio kolektiboa gero eta garrantzi handiagoa izaten ari den alternatiba da. Eremu horren barruan, Europar Batasunean harmonizatutako erregulazioa duten eta batik bat txikizkako inbertitzaileei zuzentzen zaizkien inbertsio kolektiboko erakundeak batetik eta inbertsio alternatibokotzat jotzen direnak bestetik bereizi ahal dira. Azken horien barruan hainbat erakunde daude, adibidez inbertsio askeko funtsak (*hedge funds*, ingelesez eman ohi zaien izenean), higiezin arloko funtsak eta arrisku-kapitalekoak. Azken horien erregulazioa da lege honen helburu nagusia.

[...]

III

Lehenengoz, onetsi egin da Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentaraua, inbertsio alternatiboko funtsen kudeatzaileei buruzkoa, zeinaren bidez aldatu baitziren 2003/41/EE eta 2009/65/EE zuzentarauak eta Europar Batasunaren 1060/2009 eta 1095/2010 erregelamenduak. Arau horrek lehenengo aldiz txertatzen du inbertsio alternatiboko funtsen kudeatzaileen arauketa Europar Batasunaren barruan; kudeatzaileen artean daude, besteak beste, inbertsio askeko inbertsio kolektiboko erakundeak (IAIKI), edo *hedge funds* ingelesezko ohiko izendapenean, inbertsio askeko inbertsio kolektiboko instituzioen inbertsio kolektiboko instituzioak (IAIKI KI), higiezin arloko inbertsioko funts eta sozietateak eta arrisku-kapitaleko erakundeak.

[...]

---

³⁵⁰ BOEren 275. zenbakian, 2014ko azaroaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-11714>

III. TITULUA

Arrisku-kapitaleko erakundeak eta inbertsio kolektibo itxiko erakundeak merkaturatzea

76. artikulua.— Europar Batasuneko beste estatu kide batean eratu diren eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentarauaren babespean estatu kide batean kudeatzaile baimenduek kudeatzen dituzten arrisku-kapitaleko erakundeak eta inbertsio kolektibo itxiko erakundeak Espainian merkaturatzea

4. 1. apartatua aipatu den jakinarazpen-idazkia eta 3. apartatua aipatu den ziurtagiria nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean gutxienez aurkeztu beharko dira, eta bitarteko elektronikoak erabiliz bidaltzea onartu ahal izango da.

77. artikulua.— Europar Batasuneko kide ez den estatu batean eratu diren eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentarauaren babespean estatu kide batean kudeatzaile baimenduek kudeatzen dituzten arrisku-kapitaleko erakundeak edo inbertsio kolektibo itxiko erakundeak inbertitzaile profesionalentzat Espainian merkaturatzea

2. Inbertsio-erakundearen sozietate kudeatzaileak, halaber, Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalen informazio hau erregistratu beharko du:

[...]

Apartatu honetan eta aurrekoan aipatu diren dokumentu guztiak nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean gutxienez aurkeztu beharko dira.

78. artikulua.— Helbidea Europar Batasunean ez duten kudeatzaileek kudeatutako arrisku-kapitaleko erakundeak edo inbertsio kolektibo itxiko erakundeak inbertitzaile profesionalentzat Espainian merkaturatzea

3. Aurreko apartatuetan aipatu diren dokumentu guztiak nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean gutxienez aurkeztu beharko dira.

79. artikulua.— 5.1.e) artikuluan aipatzen diren arrisku-kapitaleko erakundeak inbertitzaile ez-profesionalentzat Espainian merkaturatzea

3. Artikulu honetan azaldu diren dokumentu guztiak haien gaztelaniazko itzulpenarekin batera edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartutako beste hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

³⁵¹ 5. Ahalmenak emanda dituen bitartekariak, harpidetze edo eskurapena egin baino lehen, Espainian bizi diren atzerriko erakundeko akziodun edo partaideei informazio-liburuxka entregatu beharko die; informazio-liburuxka horretan kudeaketako erregelamendua edo sozietate-estatutuak bilduko dira, bai eta urteko txostena ere. Hori guztia 67. eta 68. artikuluetan aipatzen da. Era berean, harpidetza edo eskurapena egin aurretik, inbertitzailearentzat funtsezkoak diren

---

³⁵¹ Merkatu Baloreei eta Inbertsio Zerbitzuei buruzko martxoaren 17ko 6/2023 Legearen azken xedapenetako bederatzigarren 10. apartatuak emandako idazkera (BOE, 66. zenbakia, 2023ko martxoaren 18ko alea).

datuen dokumentua entregatu beharko da, zeina egokituko baita Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2014ko azaroaren 26ko 1286/2014 (EB) Erregelamenduan aurreikusitakora; izan ere, erregelamendu hori txikizkako inbertsio-produktu lotuei eta aseguruetan oinarritutako inbertsio-produktuei buruzko funtsezko datuen dokumentuei buruzkoa da. Gerora, urteko txostena partaide edo akziodunei bidali beharko zaie ekitaldi bakoitzeko lehenengo 6 hilabeteetan, 69. artikuluan ezarrita dagoena gorabehera. Dokumentu horiek gaztelaniara itzulita edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartutako beste hizkuntza batean emango dira.

80. artikulua.— Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentarauak baimendutako sozietate kudeatzaileek kudeatzen dituzten arrisku-kapitaleko erakundeak edo inbertsio kolektibo itxiko erakundeak Europar Batasuneko eremuan merkaturatzea

3. [...]

1. apartatuan aipatu den jakinarazpen-idazkia eta 2. apartatuan aipatu den ziurtagiria nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean gutxienez aurkeztu beharko dira.

7.1.75. 25/2014 Legea, azaroaren 27koa, Nazioarteko Tratatu eta Akordioei buruzkoa³⁵²

II. TITULUA Nazioarteko tratatuak

II. KAPITULUA Nazioarteko tratatuak egitea

13. artikulua.— Kautotzea

2. Espainiak sinatutako aldebiko nazioarteko tratatuak espainieraz idatzita egongo dira beti, eta hala jasoko da horietan; edozelan ere, Espainiako autonomia-erkidegoetan ofizial diren beste hizkuntza batzuetan ere jaso ahalko dira, edota atzerriko hizkuntzetan.

III. TITULUA Nazioarteko administrazio-akordioak

38. artikulua.— Betekizunak

3. Nazioarteko administrazio-akordioek errespetatu egin beharko dute estaldura ematen dien nazioarteko tratatuaren edukia, bai eta tratatu horrek ezarritako mugak ere. Gaztelaniaz idatzi beharko dira, Estatuaren hizkuntza ofiziala den aldetik, baina autonomia-erkidegoetan ofizial diren beste hizkuntza batzuetan ere idatzi ahalko dira.

---

³⁵² BOEren 288. zenbakian, 2014ko azaroaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-12326>

7.1.76. 27/2014 Legea, azaroaren 27koa, Sozietateen gaineko Zergari buruzkoa³⁵³

VI. TITULUA Tributu-zorra

IV. KAPITULUA

Kenkariak zenbait jarduera pizteko

36. artikulua.— Kenkariak, arte eszenikoen eta musikalen ekoizpen zinematografikoetan, ikus-entzunezko serieetan eta zuzeneko ikuskizunetan egindako inbertsioengatik³⁵⁴

«1. Espainiako film luzeetan eta film laburretan edo fikziozko, animaziozko edo dokumental erako ikus-entzunezko serieetan egiten diren inbertsioek serie moduko ekoizpen industrialaren aurretik euskarri fisikoa egiteko modua eskaintzen badute, kenkaria aplikatzeko eskubidea emango diote ekoizleari edo finantzaketan parte hartzen duten zergadunei.

a) Ehuneko 30ekoa, kenkariaren oinarriaren lehenengo milioiaren gainean.

b) Ehuneko 25ekoa, zenbateko horretatik gorako soberakinaren gainean.

Kenkari horren zenbatekoak, jasotako gainerako laguntzekin batera, ezingo du ekoizpen-kostuaren ehuneko 50 gainditu. Hala ere, muga hori honako hauetaraino igoko da:

c) Ehuneko 80raino, gaztelania ez den beste hizkuntza koofizialetako batean filmatutako ekoizpenen kasuan, baldin eta Espainian hizkuntza koofizial horretan edo azpitolatu horretan proiektatzen badira.

---

³⁵³ BOEren 288. zenbakian, 2014ko azaroaren 28ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-12328>

³⁵⁴ Abenduaren 27ko 38/2022 Legearen azken xedapenetako bosgarreneko bigarren zenbakiak emandako idazkera; izan ere, lege horrek aldi baterako karga energetikoak, eta kreditu-erakundeen eta kredituko finantza-establezimenduen aldi baterako kargak ezarri zituen, eta beraren bidez sortzen da fortuna handien aldi baterako elkartasun-zerga, eta aldatzen dira zenbait tributuzko arau (BOE, 311. zenbakia, 2022ko abenduaren 28ko alea).

7.1.77. 4/2015 Legea, apirilaren 27koa, Delituaren Biktimaren Estatutuari buruzkoa³⁵⁵

HITZAURREA

V

[...]

Titulu horretan, honako eskubide hau arautzen da: agintari edo funtzionario batengana jotzen dugunean, lehen harremanetik bertatik informazioa eskuratzea hizkuntza erraz eta ulergarrian. Informazio horrek, zeinak zehatza eta etengabe eguneratua izan behar baitu, biktimak honelako gaietan dituen eskubideei buruzko orientazioa eta informazioa eman beharko ditu: zer laguntza-neurri dauden erabilgarri; salatzeko eskubidea zelan erabili; babesteko era eta baldintzak zein aholkularitza eta defentsa juridikoarenak; kalte-ordainak, interpretazioa eta itzulpena; Europar Batasuneko beste herrialde batean bizi badira, beren interesak eraginkorrak izateko neurriak; agintari eskudunaren jarduerarik ezagatik salatzeko prozedura; komunikazioetarako harreman-datuak; justizia errestauratiboko zerbitzu erabilgarriak, eta izandako gastu judizialak atzera zelan jaso.

Biktimak salatzaille gisa duen eskubidea zehazki arautzen da, eta, bereziki, honako hauek eskuratzeko eskubidea: salaketaren kopia bat, behar bezala ziurtatua, salaketa aurkeztu nahi duen biktimarentzako doako hizkuntza-laguntza eta aurkeztutako salaketaren kopiaren doako itzulpena.

[...]

Europako araudiaren arabera, itzultzeko eta interpretatzeko eskubidea garatzen da, bai elkarrizketetan —polizialetan barne—, bai ikustaldietako parte-hartze aktiboan; horren barruan funtsezko informazioaren itzulpen idatzia eta doakoa jasotzeko eskubidea sartzen da, bereziki auzia amaitzeko erabakiari eta epaiketa egiteko tokia eta ordua zehazteari dagokienez.

[...]

I. TITULUA

Oinarrizko eskubideak

4. artikulua.— Ulertzeko eta ulertua izateko eskubidea

Biktima orok du eskubidea ulertzeko eta uler dezaten, salaketa jartzen duenetik egin beharreko jarduketa guztietan eta zigor-arloko prozesuaren barruan, baita salaketa jarri aurretiko informazioan ere.

Helburu horretarako:

a) Biktimekiko komunikazio guztiak, ahozko edo idatzizkoak, hizkuntza argi, erraz eta ulerterrazean egingo dira, betiere horren ezaugarri pertsonalak eta, bereziki,

³⁵⁵ BOEren 101. zenbakian, 2015eko apirilaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-4606>

zentzumen-, adimen- edo buru-desgaitasuna duten pertsonen beharrianak edo adingabea izatea kontuan harturik. Biktima adingabea bada edo gaitasuna judizialki aldatuta badu, komunikazioak haren ordezkariari edo laguntzen duen pertsonari egingo dizkiote.

b) Biktimari, agintariekin edo biktimen laguntzarako bulegoekin lehen harremana duenetik aurrera, behar besteko laguntza edo babesak emango zaizkio horien aurrean bere burua ulertarazteko; legez onartutako zeinu-hizkuntzetako interpretazioa zein gorrei, entzuteko desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei ahozko komunikazioan laguntzeko bitartekoak sartuko dira horren barruan.

c) Biktima bere aukerako pertsona batek lagunduta egon ahal izango da agintari eta funtzionarioekiko lehen harremanetik bertatik.

5. artikulua.— Informazioa jasotzeko eskubidea agintari eskudunekiko lehen harremanetik

1. Biktima orok eskubidea du, agintari eta funtzionarioekiko lehen harremanetik, baita salaketa aurkeztu aurretiko unean ere, informazioa behar ez den atzerapenik gabe jasotzeko (haren egoera eta baldintzetara eta egindako delituaren zein pairatutako kalte-galeren izaerara egokituta), honako hauei dagokienez:

f) Erabilgarri dauden interpretazio- eta itzulpen-zerbitzuak.

6. artikulua.— Biktimak salatzaile gisa dituen eskubideak

Biktima orok, salaketa aurkezteko unean, honako eskubide hauek ditu:

b) Doako hizkuntza-laguntza eta aurkeztutako salaketaren kopiaren idatzizko itzulpena jasotzekoa, baldin eta salaketa aurkezten duen tokiko hizkuntza ofiziala edo ofizialak ez badu edo baditu ulertzen.

9. artikulua.— Itzulpen eta interpretaziorako eskubidea

1. Gaztelania edo dena delako jarduketan erabilitako hizkuntza ofiziala hitz egiten edo ulertzen ez duen biktima orok eskubide hauek izango ditu:

a) Ulertzen duen hizkuntza batean mintzatzen den interprete batek doako laguntza ematekoa, epaileak, fiskalak edo poliziako funtzionarioek ikerketa-fasean deklarazioa hartzen diotenean, edo epaiketan edo beste edozein ahozko ikustalditan lekuko gisa esku hartzen duenean.

Eskubide hori aplikatuko zaie, halaber, entzuteko edo mintzatzeko mugak dituzten pertsonari.

b) 7. artikulua 1. apartatuak eta 12. artikulua aipatutako ebazpenen doako itzulpena jasotzekoa. Itzulpenak hartutako ebazpenaren oinarriaren laburpen txikia ere jasoko du, betiere biktimak horrela eskatu badu.

c) II. tituluak aipatutako eskubideak egikaritzeko funtsezko informazioaren doako itzulpena jasotzekoa. Biktimek dokumentu bat funtsezkotzat jotzeko eskaera arrazoitua aurkeztu ahal izango dute.

d) Epaiketa egiteko eguna, ordua eta tokia ulertzen duen hizkuntza batean jakinaraztekoa.

2. Interpretearen laguntza bideokonferentzia edo telekomunikazioko beste edozein bidez eman ahal izango da, betiere epaileak edo auzitegiak, ofizioz edo aldeak

eskatuta, ez badu erabakitzen interpretea zuzenean egon dadin biktimaren eskubideak zaintzearren.

3. Salbuespenez, dokumentuen idatzizko itzulpenaren ordeztu haien edukiaren hitzezko laburpena egin ahal izango zaio, ulertzen duen hizkuntza batean betiere, baldin eta era horretan prozesuaren ekitatea behar bezala bermatzen bada.

4. Polizia-jarduketan kasuan, biktimari interpretazioa edo itzulpena ez emateko erabakiaren aurkako errekurtsioa aurkeztu ahal izango dute instrukzioko epailearen aurrean. Errekurtsio hori jarrita dagoela joko da erabakiak eragindako pertsonak ados ez dagoela adierazi badu ukatzeko unean.

5. Biktimari interpretazioa edo itzulpena ez emateko erabaki judizialaren aurkako apelazio-errekurtsioa jarri ahal izango dute.

7.1.78. 10/2015 Legea, maiatzaren 26koa, Kultura-ondare Immaterialaren Babesari buruzkoa³⁵⁶

HITZAURREA

II

Espainiako legeria

[...]

Espainiako 1978ko Konstituzioak, ordea, esparru kontzeptual berri bat erakusten du, argi eta garbi ondare immaterialaren aldekoa, aitzindaria izan zena Europako konstituzioen eremuan. Testuan zehar ezin argiago antzematen da ikuspegi berria. Hitzaurrea bera, zeinak testu osoaren muina jasotzen baitu, ezinago adierazkorra da Espainiako nazioari agintzen dionean «espainiar guztiak eta Espainiako herri guztiak babestea giza eskubideen egikaritzan, baita beraien kultura eta tradizioak, hizkuntzak eta instituzioak ere». Orobat gertatzen da 3.3 artikuluan, Espainiako pluraltasun linguistikoaz ari denean, kultura-ondare gisa babestu beharreko aberastasun moduan, ez bakarrik ikuspegi linguistiko soiletik, ezpada ere begirada kultural zabalagoaren argitan: «Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna kultura-ondarea da, eta ondare horrek begirune eta babes berezia izango du». Aurrerago, 46. artikuluan, beste urrats bat ageri da; lehenik eta behin, ondareari buruzko ohiko «historiko eta artistikoa» izenondoak gainditu eta hirugarren balio bat eransten baitu, «kulturala», zeinak babesaren kontzeptua argiro zabaltzen baitu, orain «kultura immateriala» deitzen dugun hori besarkatuz. Azkenik, 149.1.28) artikuluan, Espainiaren kultura-ondarea babestea azpimarratzen du berriz ere, ondare artistiko eta monumentalarekin batera.

[...]

Azkenik, gogoan hartzekoa da ezen, zuzenbide konparatuaren ikuspegitik begiratuta, kultura-ondasun immaterialak munduko ordenamendu juridiko nazionaletan jasota agertzen direla, batez ere Iberoamerikakoetan. Ikusgaitasun hori kontzientzia sozial berri baten pizgarria da, eta nabari-nabaria da konstituzioetan, arau gorena diren aldetik. Azken hamarkadetako konstituzio berri edo berrietuen testuetan joera argi bat dago ideia hauek jasotzeko; batzuetan zuzenezuzenean, eta beste batzuetan kontzeptuen testuinguru berri baten bitartez, kultura-ondarearen barruan daudela modu errazago batez ulertaraziz. Esate baterako, Espainiako 1978ko Konstituzioaz gainera, Brasilgoa (1988), Kolonbia (1991), Mexiko (1917), Ekuador (2008), Bolivia (2009), Polonia (1997) edo Portugal (1976). Horien guztien artean, nabarmentzekoa da Brasilgo 1988ko Konstituzioaren 216. artikulua, zeinak, hizkera konstituzionalean lehenengo aldiz ondasun immaterialak aipatzeaz gainera, ondasun horien artean sartzen baititu «adierazmoldeak» eta «sortzeko, egiteko eta bizitzeko moduak». Horrekin batera, gero eta herrialde gehiagoren legerietan agertzen dira ondare immaterialari buruzko lege bereziak; horien artean azpimarratzekoak dira Brasilgoa (2000) eta Portugalgoa (138/2009 Lege-dekretua, ekainaren 15ekoa).

---

³⁵⁶ BOEren 126. zenbakian, 2015eko maiatzaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-5794>

Dena den, ondare immaterialaren bultzagarri garrantzitsuena nazioarteko zuzenbidean datza, batez ere Unescoren jardunbidean, zeina burura iritsi baitzen Kultura-ondare Immateriala Babesteko 2003ko Konbentzioan.

Konbentzio horren aurretik, hainbat urrats egin ziren aurrera begira, ez oso denbora luzean, baina ekimen ugari akuilatuta. 1972ko Konbentzioan ondare immateriala ilunpe osoan geratu baitzen, horrek berak eragin zuen hurrengo urteetan topagune eta adierazpen sorta ederra izatea. Behin eta berriz esana dagoenez, Munduko Kultura- eta Natura-ondarea Babesteko Unescoren 1972ko Konbentzioak kultura materiala izenekoaren objektuetan jarri zuen arretagune nagusia. Beraz, nazioarteko zuzenbidean erabakitzeke zegoen kultura-sorkuntza sozial eta komunitario immaterialak juridikoki balioetsiko zituen tresna bat sortzea.

Nazioartean egin diren jarduketan artean, batez ere Unescok gidaturikoen artean, gogoan hartzekoa da Akkrako 1975eko Konferentzia, Afrikako lurralde-eremura mugatua, zeinak azpimarratzen baitu kultura-dibertsitatearen balioa, hizkuntzak eta ahozko tradizioa zaintzeko beharra, eta arte tradizionalak eta herrikoiak sustatu beharra.

Handik gutxira, 1978an Bogotan egindako Konferentzian, herrien identitateari eta haien zinezkotasunari lotutako ondarea azpimarratu zen, hura berreskuratzeko eta zaintzeko garrantzia nabarmendu, eta adierazpen bat onetsi zen, 31. gomendioan musika eta dantza funtsezko elementutzat jotzen zituena.

Beste mugarri garrantzitsu bat 1982an izan zen, Unescok antolatuta, kultura-politikei buruz Mexikon egindako Gobernuen arteko Konferentzian. Topagune hori garrantzitsua izan zen aurreko gomendio guztiak sistematizatu zituelako. Konferentzian onetsitako adierazpenak kulturaren eremu guztiak jaso zituen, eta nabarmendu zuen kultura-ondarearen osagaiak «herri baten sormena adierazten duten obra materialak eta immaterialak» direla; hitzez hitz aipatzen ditu, besteak beste, hizkuntzak, errituak, sinesmenak, literatura eta artelanak, ondare immaterialaren berezko ondasun gisa.

Unescoren beste konferentzia batek, 1988koak, gomendio bat egin zien estatu kideei «Folklore Babestea» dela eta. Babes hori jaso zuen Parisko 1989ko Konferentziak, zeinean, gainera, mugarri funtsezko bat ezarri baitzen alor horretan; izan ere, bertako adierazpenak honako izendapen hau erabili zuen: «Traditional Culture and Folklore», gero gaztelaniara «Cultura tradicional y popular» itzuli zena (euskaraz, «Kultura tradizional eta herrikoia»). Adierazpenean, «folklore» terminoaren definizioa ematen da, eta bertan sartzen dira hizkuntza, literatura, musika, dantza, jokoak, mitologia, errituak, ohiturak, eskulanak, arkitektura eta beste arte-mota batzuk.

Aurreko konferentzia erabakigarri horren ondotik, hurrengo hamarkadan, Gomendioaren aplikazioa ebaluatzeko mintegi batzuk antolatu ziren, terminologia aldetik aldaketa bat ekarri zutenak: «ahozkoa» eta «ukiezina» kontzeptuak agertu ziren; aldaketa hori beren-beregi aztertu zen Washingtongo 1999ko Konferentzian. Konferentzian eztabaida piztu zen «folklore» terminoak dituen arazoengatik, gutxiespen-kutsua baitarama itsatsita, eta beste alternatiba batzuk bilatzeko beharra aztertu zen: «ahozko ondarea», «ezaupide eta trebetasun tradizionalak», «ondare ukiezina», «jakiteko, izateko eta egiteko moldeak». Urte horretan bertan Kaledonia Berrian egindako beste mintegi batean berariaz baztertu zen «folklore» terminoa. «Kultura-ondare immateriala» esamoldea 2001. urtean sendotu zen, Unescoren zuzendari nagusiaren txosten batean, eta 2002. urtean, Istanbulen hartutako adierazpenean.

Prozesua bururaino eraman zen 2003ko urriaren 17an, Unescoren 32. bileran, Kultura-ondare Immateriala Babesteko 2003ko Konbentzioan (Espainiak 2006an berronetsi zuen konbentzioa).

Erregio mailako nazioarteko tresnetan ere nabaritzen da antzeko bilakaera izan dela; Iberoamerikaren eremuan, azpimarratzekoa da Kultura-gutun Iberoamerikarra. Adierazpen horretan —2006an Montevideon egindako Goi-bilera Iberoamerikarrean onetsi zen— ondare-mota horri eginiko erreferentzia ugari jaso ziren. Besteak beste, «Helburuak» izena duen I. tituluan, Iberoamerikako herrialdeen konpromisoa ageri da, «Iberoamerikako kultura- eta natura-ondare materialaren eta immaterialarenaren babesa eta zabalkundea» sustatzeko. Konpromiso hori geroago garatzen da, III. tituluan («Aplikazio-eremuak»), kultura-ondareari buruzko eremu bat gehitzen baita, zeina osatzen baitute «bai ondare materialak bai immaterialak, biak ere nahitaez bereziki errespetatu eta babestu beharrekoak».

Gainera, New Yorkeko 2007ko abuztuan egindako Izen Geografikoei buruzko Nazio Batuen IX. Konferentziaren IX/4 Ebazpenak, aurreko konbentzio hori aintzat hartuz eta toponimoak kultura-ondare immaterialaren zati bat direla iritzita, adre ematen die ardura duten organismo ofizialei ondare hori zaintzeko eta sustatzeko programa bat egin dezaten, Konbentzioaren 2. artikuluko 3. paragrafoarekin eta 18. artikuluekin bat etorrita.

IV

Estatuaren eskumena

[...]

Hau da, ondorioz, kultura erkidea dela-eta Espainiako Konstituzioaren 149.2 artikuluen agindua betetzeak —kulturaren zerbitzua «funtsezko eginkizun eta eginberrak» dela ulertzeak— Estatuarentzat duen zentzua; alegia, uler daitekeela baldintza horiek betetzen dituzten adierazpideak izan daitezkeela. Izan ere, jakin arren Espainiako Konstituzioaren hitzaurrea ez dela eskumenak esleitzeko testuak duen zati berezkoa, onartu beharra dago laguntza ematen duela berezko izaera hori duten arauen zentzua interpretatzen, hala nola aipaturiko 149. artikuluko 2 apartatuarena. Eta hitzaurreak, laugarren paragrafoan, argi uzten du «espainiar guztiak» eta «Espainiako herri guztiak» kultura-adierazpide immaterialen eramaileak direla: «Espainiako nazioak (...) honako borondate hau aldarrikatzen du: (...) Espainiar guztiak eta Espainiako herri guztiak babestea giza eskubideen egikaritzan, baita beraien kultura eta tradizioak, hizkuntzak eta instituzioak ere». Horra hor osotasun soziala —espainiar guztien multzoa— eta zatiak —Espainiako herriak—, biak batera kultura eta tradizio, hizkuntza eta instituzioen subjektu eramaileak.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Kultura-ondare immaterialaren kontzeptua

Kultura-ondare immaterialtzat hartzen da erkidegoek, taldeek eta, batzuetan, gizabanakoek beren kultura-ondaretzat jotzen dituzten ohitura, errepresentazio, adierazpen, jakintza eta teknikak, eta bereziki hauek:

a) Ahozko tradizio eta adierazpideak, hizkuntza-modalitateak eta berezitasunak barne, kultura-ondare immaterialaren bide gisa; eta toponimia tradizionala, lurraldeen izendapen geografikoak zehazteko tresna gisa;

7.1.79. 12/2015 Legea, ekainaren 24koa, Espainiar Jatorriko Sefardiei Espainiar Nazionalitatea emateari buruzkoa³⁵⁷

HITZAURREA

I

Sefardi deitzen zaie Iberiar penintsulan bizi izan ziren juduei —eta, bereziki, haien ondorengoei—; 1492ko ediktuez geroztik, indarrez bihurtu edo kanpora egitera beharturik, bide makur horri heldu baitzioten. Izendapena bera «Sefarad» hitzetik dator, hebreeraz hala deitzen baitzaio Espainiari, bai hebreera klasikoan bai gaur egungoan. Benetan, juduak sendo eta milaka urtez egonak ziren iberiar lurretan, eta haien egon hori gaur egun ere nabari da, hitzezko eta harrizko arrastoetan. Ordea, juduak, historiaren aginduz, atzera diasporaren bideetan abiatu ziren, beste erkidego batzuetara atxikiz edo berriak sortuz, batez ere Afrikako iparraldean, Balkanetan eta Otomandar Inperioan.

Sefaradeko seme-alabei, halere, inoiz ez zaie bihotz-minaren iturria agortu, hizkuntzen eta belaunaldien joan-etorriari erreparatu gabe. Ladinera edo haketia gorde zuten euskarri; jatorrizko espainiera, harrerako hizkuntzetako maileguz aberastua. Arbasoen hizkuntzan josten zituzten errezoak eta errezetak, jolasak eta erromantzeak. Ohiturak gorde, behin eta berriz jatorriaren oihartzuna zekarten izenak galdu ez, eta herrarik gabe onartu zuten Espainiaren isiltasuna, ahanzturaren magalean kulunka.

[...]

1. artikulua.— Espainiar jatorriko sefardiei Espainiako nazionalitatea ematea, herritar-agiri bidez

2. Espainiar jatorriko sefardiak direla egiaztatzeko, frogabide hauek baliatuko dira, eta denak batera balioetsiko dira:

c) Errabino-agintaritza eskudunaren ziurtagiria; eskatzailea bizi ohi den herrialdean legez aitorturik egon behar du agintaritza horrek.

[...]

Aurreko paragrafoetan aipatu diren dokumentuek, gainera —bat izan ezik, alegia, Espainiako Erkidego Juduen Federazioko Batzorde Iraunkorreko lehendakariak emandakoa izan ezik—, behar bezala baimenduta eta zinpeko itzultzaile batek gaztelaniara itzulita egon beharko dute, eta Hagako apostilla edo dena delako legeztatze-zigilua eduki beharko dute.

d) Etxean ladinera edo «haketia» erabiltzen dutela egiaztatzea, edo, beste zantzuren batzuk erabiliz, tradizioz erkidego horretakoak direla erakustea.

3. Espainiarekiko lotura berezia egiaztatzeko, frogabide hauek baliatuko dira, eta denak batera balioetsiko dira:

³⁵⁷ BOEren 151. zenbakian, 2015eko ekainaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-7045>

b) Ladinera edo «haketia» badakitela egiaztatzea.

4. Jaiotza-agiria beti aurkeztu beharko da, behar bezala legeztaturik edo apostilla jarrikerik, eta, beharrezkoa bada, itzulita.

5. Espainiarekin lotura berezia duela egiaztatzeko, bi proba gainditu beharko dira.

Lehenengo proban, gaztelaniaren oinarritzko ezagutza egiaztatu beharko du, hau da, Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko A2 edo gehiago (Europako Kontseiluak onetsi du marko hori), betiere A2 mailako edo gehiagoko DELE diploma lortzeko azterketa gaindituz (DELE: gaztelania, atzerriko hizkuntza modura).

Bigarren proban, berriz, bi gauza hauek zenbateraino ezagutzen dituen balioetsiko da: Espainiako Konstituzioa eta Espainiako gizartearen eta kulturaren errealitatea.

Cervantes Institutuak diseinatuko eta administratuko ditu proba horiek. Baldintzak erregelamendu bidez zehaztuko dira.

Eskatzailearen herrialdean edo lurraldean espainiera hizkuntza ofiziala baldin bada —hango nazionalitatea beharko du izan—, ez du espainierako proba egin beharrik izango, baina bai Konstituzioari eta gizarteari eta kulturari buruzkoa.

Hemezortzi urte baino gehiagokoek eta gaitasuna epai bidez aldatu gabea dutenek soilik egin beharko dituzte DELE azterketa eta Espainiako Konstituzioari eta Espainiako gizarteari eta kulturari buruzko proba. Adingabeak eta gaitasuna epai bidez aldatua dutenak salbuetsita daude, baina zentroren batean inskribaturik egon badira, hango ziurtagiria ekarri beharko dute; zentroa izan daiteke prestakuntzako, bizitzeko, harrerako, arretako edo hezkuntza bereziko.

2. artikulua.— Prozedura

1. Nazionalitatea emateko, prozedura elektronikoa arautzen da lege honetan. Eskaera gaztelaniaz egin behar da, eta Erregistroen eta Notariotzaren Zuzendaritza Nagusiari zuzenduko zaio. Eskatzaileari zenbaki bat emango zaio, egin duen eskaera identifikatzeko.

3. Dokumentuak azterturik, ikusten baldin bada, hasieran behintzat, eskatzaileak arrazoitu duela espainiar jatorriko sefardia dela eta Espainiarekin lotura berezia duela, notarioak haren agerraldia hitzartuko du. Agerraldiaren akta egin beharra dago. Akta horri erantsita utzi beharko dira interesdunak ekarri dituen jatorrizko frogagiriak (aurreko artikuluan jartzen du zeintzuk), beharrezkoa baldin bada behar bezala itzulita; eta, eskatzailea adinduna bada, baita zigor-aurrekarien ziurtagiria edo ziurtagiriak ere: jatorrizko herrialdekoa eta eskaera egin baino aurre-aurreko bost urteetan bizi izan den herrialdeetakoak. Dokumentu horiek denak behar bezala baimendurik eta apostillaturik edo legeztaturik aurkeztu behar dira, eta, behar izanez gero, itzulita (zinpeko itzulpena). Eskatzaileak, agerraldian, notario eskuesleari ziurtatu behar dio, bere erantzukizunpean, nazionalizatzea eskatzeko oinarri diren egitateak egiazkoak direla; hori eskatzaileak berak egin dezake edo legeko ordezkaria bidali.

6. Nazionalitatea emateko ebazpena eraginkorra izatekotan, ordea, ebazpen hori interesdunari jakinarazten zaion egunaren biharamunetik aurrera urtebeteko epean, hark honako baldintza hauek bete beharra izango du, helbidearen arabera eskumenez dagokion erregistro zibilean:

b) Zigor-aurrekaririk ez duela egiaztatzeko beste ziurtagiri bat ekartzea; ziurtagiri horrek indarrean egon beharko du, legeztatua edo apostillatua eta, beharrezkoa bada, itzulita.

7.1.80. 15/2015 Legea, uztailaren 2koa, Borondatezko Jurisdikzioarena³⁵⁸

II. TITULUA Pertsonen arloko borondatezko jurisdikzioko espedienteak

³⁵⁹I BIS KAPITULUA

Hamabi urtetik gorako eta hamalau urtetik beherako
pertsoneen sexuaren erregistro-aipamena aldatzeko
onespen judiziala

26. quater artikulua.— Izapidetzea

3. Epaileak beharrezkotzat jotzen dituen frogak egitea eskatu ahal izango du adingabearen heldutasuna egiaztatzeko eta haren sexuari buruzko aipamena erregistroan zuzentzeko borondatearen egonkortasuna egiaztatzeko, epailearen interes gorena adingabea izango da une oro, eta eskatutako zuzenketaren ondorio juridikoei buruzko informazioa emango dio, bai eta egoki den informazio osagarri guztia ere, hizkera argian, irisgarrian eta haren beharrianetara egokituta.

[...]

---

³⁵⁸ BOEren 158. zenbakian, 2015eko uztailaren 3ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-7391>

³⁵⁹ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako hamahirugarrenaren 1. apartatuak txertatua (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

7.1.81. 19/2015 Legea, uztailaren 13koa, Justizia Administrazioaren eta Erregistro Zibilaren eremuetan administrazio-erreforma egiteko neurriena³⁶⁰

Azken xedapenetako zazpigarrena.— *Espainiar nazionalitatea egoitzaren bidez lortzeko prozedura*

3. Espainiar nazionalitatea egoitzaren bidez lortzeko Kode Zibilean eskatutako betekizunak betetzen direla egiaztatu behar da legean eta erregelamendu bidez aurreikusitako dokumentuen eta gainerako frogen bidez.

Espainiako gizartean behar beste integratuta dagoela egiaztatzeko, proba bi gainditu behar dira.

Lehenengo probak espainieraren oinarrizko ezagutza egiaztatuko du: A2 maila edo handiagoa, Europako Kontseiluaren Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratukoa; horretarako, azterketa bat gainditu behar da espainieraren diploma lortzeko atzerriko hizkuntza gisa (DELE, A2 mailakoa edo handiagoa). Eskatzaileak proba honetatik salbuetsita egongo dira, baldin eta espainiera hizkuntza ofiziala den herrialdeetako edo lurraldeetako nazionalak badira.

---

³⁶⁰ BOEren 167. zenbakian, 2015eko uztailaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-7851>

**7.1.82. 20/2015 Legea, uztailaren 14koa,
aseguru- eta berraseguru-erakundeen
antolamendu, gainbegiratze eta kaudimenari
buruzkoa³⁶¹**

II. TITULUA

**Aseguru- eta berraseguru-erakundeen jarduerara
sartzea**

II. KAPITULUA

Europar Batasuneko beste estatu batzuetako aseguru-
eta berraseguru-erakundeek Espainian gauzatzen
dituzten jardueretara sarbidea izatea

1. ATALA

Aseguru- eta berraseguru-erakundeentzako xedapen orokorrak

51. artikulua.— Espainian jardun dezaketen beste estatu kide batzuetako
aseguru- eta berraseguru-erakundeak

4. Kontratu-dokumentazioa gaztelaniaz aurkeztuko da, baita Aseguru- eta Pentsio
Funtsen Zuzendaritza Nagusiak eska dezakeen edo Espainian jarduten duten beste
estatu kide batean helbideratutako aseguru-erakundeek (kokatzeko eskubidearen
edo zerbitzuak modu askean eskaintzeko araubidearen bitartez) igorri beharreko
informazioa ere.

VI. TITULUA

**Finantza-narriaduraren egoerak. Kontrol
berezirako neurriak**

II. KAPITULUA

Kontrol berezirako neurriak

167. artikulua.— Beste estatu kide batzuetan helbideratuta dauden
aseguru-erakundeei dagokienez hartutako neurriak

4. Beste estatu kide bateko agintaritza eskudunak izendatutako behin-behineko
administratzaileek eta likidatzaileek beren eginkizuna bete ahal izango dute
Espainian; ondorio horietarako, beren izaera egiaztatzeko, horiek izendatzeko

---

³⁶¹ BOEren 168. zenbakian, 2015eko uztailaren 15eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-7897>

ebazpenaren ziurtagiria edo erabakiaren kopia legeztatua aurkeztu beharko dute, gaztelaniara itzulita.

7.1.83. 22/2015 Legea, uztailaren 20koa, Kontu Auditoriarena³⁶²

Hamaikagarren xedapen gehigarria.— Enpresa eta sukurtsal jakin batzuek sozietateen gaineko zergari edo izaera bereko edo antzeko zergei buruzko informazioa emateko betebeharra³⁶³

Lehenengoa. Informazioa ematera behartuta dauden enpresak eta sukurtsalak.

6. 4. eta 5. apartatueta filialei eta sukurtsalei buruz xedatutakoa ez da aplikatuko, baldin eta sozietateen gaineko zergari edo izaera bereko edo antzeko izaera duten zergei buruzko txostena jada egin badu azken sozietate nagusi batek edo estatu kide bateko zuzenbidearen mende ez dagoen talde bateko kide ez den sozietate batek; betiere, txosten horren edukia bateragarria bada xedapen honetan aurreikusitakoarekin, eta, beraz, bateragarria bada bigarren apartatuan araututako txostenaren edukiarekin, eta, gainera, irizpide hauek betetzen baditu:

a) Jendearentzat irisgarri jartzea, doan eta irakurketa automatikoko formatu elektronikoko batean:

ii) Batasuneko hizkuntza ofizialetako batean, gutxienez.

Hirugarrena. Argitalpena eta irisgarritasuna.

2. Sozietateen gaineko zergari edo izaera bereko edo antzeko zergei buruzko txostena eta aurreko apartatuaren arabera enpresek argitaratutako aitorpena jendaurrean jarri beharko dira, dohainik, Europar Batasuneko hizkuntza ofizialetako batean gutxienez, txostena egiten den ekitaldiko balantzea ixten denetik sei hilabeteko epean, honako webgune honetan:

a) Enpresarenean, lehenengo apartatuko 1. zenbakia aplikatu behar denean.

b) Enpresa filialarenean, lehenengo apartatuko 4. zenbakia aplikatu behar denean.

c) Sukurtsalarenean edo sukurtsala eratu duen enpresarenean, baldin eta lehenengo apartatuko 5. zenbakia aplikatu behar bada.

---

³⁶² BOEren 173. zenbakian, 2015eko uztailaren 20ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-8147>

³⁶³ Enpresa Emergenteen Ekosistema sustatzeko abenduaren 21eko 28/2022 Legearen azken xedapenetako seigarrenak gehitutako xedapen gehigarria (BOE, 306. zenbakia, 2022ko abenduaren 22ko alea).

**7.1.84. 1/2015 Legegintzako Errege Dekretua,
uztailaren 24koa, zeinak onesten baitu
Sendagaien eta Osasun Produktuen Bermeen
eta Erabilera Zentzuzkoaren Legearen testu
bategina³⁶⁴**

**XI. TITULUA
Tasak³⁶⁵**

121. artikulua.— Salbuespenak

2. Braille hizkuntzan inprimatzea helburu duten egokitzapen-materialean aldaketak egiteko zerbitzuak eta jarduerak salbuetsita egongo dira, 15.5 eta 31.5 artikuluetan aurreikusitakoaren arabera.

---

³⁶⁴ BOEren 177. zenbakian, 2015eko uztailaren 25eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-8343>

³⁶⁵ Abenduaren 27ko 38/2022 Legearen azken xedapenetako seigarrenak emandako idazkera berria; izan ere, lege horrek aldi baterako karga energetikoak, eta kreditu-erakundeen eta kredituko finantza-establezimenduen aldi baterako kargak ezarri zituen, eta beraren bidez sortzen da fortuna handien aldi baterako elkartasun-zerga, eta aldatzen dira zenbait tributu-arau (BOE, 311. zenbakia, 2022ko abenduaren 28ko alea).

7.1.85. 24/2015 Legea, uztailaren 24koa, Patenteei buruzkoa³⁶⁶

V. TITULUA

Eskaera eta emateko prozedura

I. KAPITULUA

Patente-eskaera aurkeztea eta bete beharreko betekizunak

23. artikulua.— Eskaeraren betekizunak

3. Hala eskaerak nola Patente eta Marken Espainiako Bulegoan aurkeztu beharreko gainerako dokumentuek gaztelaniaz idatzita egon beharko dute eta erregelamenduz ezartzen diren betekizunak bete beharko dituzte. 24.1.c) artikuluan xedatuta dagoenari kalterik egin gabe, beste hizkuntza ofizial bat duten autonomia-erkidegoetan, halako dokumentuak beste hizkuntza horretan idatzi ahalko dira eta gaztelaniarako itzulpenarekin batera joango dira; itzulpen hori benetakotzat hartuko da hizkuntza baten eta bestearen artean zalantzarik egonez gero.

24. artikulua.— Aurkezpen-data

1. Eskaeraren aurkezpen-data hau izango da: patente-eskaerak hartzeko baimenduta dauden bulegoetan eskatzaileak honako elementu hauek gutxienez dituzten dokumentuak jasotzen dituen unekoa:

- a) Patentea eskatzen delako adierazpena.
- b) Eskatzailea identifikatzeko eta harekin harremanetan jartzeko aukera ematen duten informazioak.
- c) Patentea zein asmakuntzatarako eskatzen den, horren azalpena, nahiz eta legean ezarritako betekizun formalak bete ez, edo lehenago aurkeztutako eskaera baten aipamena.

Aurkezpen-data bat lortzeko, azalpen hori edozein hizkuntzatan idatzi ahalko da, eta gaztelaniarako itzulpena aurkeztu beharko da erregelamenduz ezarritako epean.

3. Eskaerak aurreko beste eskaera bat aipatzen badu aurreko zenbakian aurreikusita dagoenaren arabera, aurreko eskaeraren kopia egiaztatu bat aurkeztu beharko da, eta bidezkoa bada, horrekin batera gaztelaniarako itzulpena ere, exekuzio-erregelamenduan ezarritako epean.

31. artikulua.— Lehenetasuna erreibindikatzea

1. Aurretiazko eskaera baten lehenetasuna erreibindikatu nahi duen eskatzaileak lehenetasun-deklarazio bat eta aurretiazko eskaera egindako bulegoak ziurtaturiko kopia bat aurkeztu beharko ditu erregelamenduz ezarritako modu eta epeetan, bai

---

³⁶⁶ BOEren 177. zenbakian, 2015eko uztailaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-8328>

eta haren espainierazko itzulpena ere, eskaera beste hizkuntza batean idatzita dagoenean.

2. Hala ere, ez da aurkeztu beharko aurreko eskaeraren kopia, ezta itzulpenaren kopia ere, lehentasunaren errebindikazioa lehentasunezkoztat jotzen ez denean asmakuntzaren patentagarritasuna zehazteko, edo aurreko eskaera edo haren itzulpena jada Patente eta Marken Espainiako Bulegoak eskura dituenean edo liburutegi digital batean eskura daudenean.

XI. TITULUA

Defentsa nazionalerako intereseko patenteak

115. artikulua.— Atzerrian egindako eskaerak

2. Baimen-eskaria egiteko, erregelamenduz xedatzen denaren arabera, Patente eta Marken Espainiako Bulegoan eskaria aurkeztu beharko da, beharrezkoak diren dokumentuekin; hala, 111.1 artikuluan aurreikusitako azterketa egingo du Bulegoak sekretupean. Bulegoak itzulpena aurkeztea eskatu ahalko du, beharrezkoa bada.

XIII. TITULUA

Erabilgarritasun-ereduak

II. KAPITULUA

Eskaera eta emateko prozedura

141. artikulua.— Eskaeraren aurkezpena eta edukia

2. Eskaeraren aurkezpen-data hau izango da: organo eskudunak, 22. artikuluaaren arabera, honako elementuak gutxienez dituzten dokumentuak jasotzen dituen unekoa:

- a) Erabilgarritasun-eredua eskatzen delako adierazpena.
- b) Eskatzailea identifikatzeko edo harekin harremanetan jartzeko aukera ematen duten informazioak.
- c) Erabilgarritasun-eredua zein asmakuntzatarako eskatzen den, horren azalpena, nahiz eta legean ezarritako betekizun formalak bete ez, edo lehenago aurkeztutako eskaera baten aipamena.

Lehenago aurkeztutako eskaera bat aipatzen bada, eskaera horren zenbakia adierazi behar da, baita zein datatan aurkeztu zen eta zein bulegotan aurkeztu zen ere. Aipamen horretan azaldu beharko da eskaera horrek ordeztu egiten dituela bai azalpena, edo bidezkoa bada, bai marrazkiak ere.

Aurreko eskaeraren kopia egiaztatu bat, eta bidezkoa bada, horrekin batera gaztelaniarako itzulpena ere, exekuzio-erregelamenduan aurreikusitako epean.

XIV. TITULUA

Nazioarteko hitzarmenak aplikatzea

I. KAPITULUA

Europako patentearen eskaerak eta Espainian aurkeztutako Europako patenteak aurkeztea eta horien ondorioak

152. artikulua.— Europako patente-eskaerak aurkeztea

4. Espainian aurkezten diren eskaerak EPEren 14. artikuluko 1. eta 2. apartatuetan aurreikusitako hizkuntzetako edozeinetan idatzi ahalko dira. Espainiera ez den beste hizkuntza batean idatzita badaude, Patente eta Marken Espainiako Bulegoak espainierara itzultzeko eskatu ahalko du, erregelamenduz xedatzen dena betez.

154. artikulua.— Argitaratutako Europako patentearen eskaerak emandako eskubideak

1. Europako patentearen eskaerek, EPEren 93. artikuluan aurreikusita dagoenaren arabera argitaratu ondoren, Espainian behin-behineko babes izango dute, eskaera nazionalak argitaratzeak ematen duen babesaren baliokidea, Patente eta Marken Espainiako Bulegoak tasa ordaindu ostean erreibindikazioen espainierarako itzulpen bat jendearen esku jartzen duen egunetik aurrera. Behar bada, itzulpenarekin batera marrazkien kopia batek joan beharko du, itzuli beharreko adierazpenik bildu ez arren.

2. Titularrak helbidea edo sozietate-egoitza Espainian ez badu, itzulpena Patente eta Marken Espainiako Bulegoan egiaztatutako jabetza industrialeko agente batek edo Atzerri Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioak izendatutako zinpeko itzultzaile-interprete batek egin beharko du. Erregelamenduz, baliozkotzeko beste irizpide batzuk ezarri ahalko dira artikuluko honetan aipatutako itzulpenen benetakotasuna eta fideltasuna bermatzeko.

155. artikulua.— Europako patentea itzultzea eta argitaratzea

1. Patenteen Europako Bulegoak Espainia izendatzen duen Europako patente bat ematen duenean, titularrak Patente eta Marken Espainiako Bulegoari espainierarako itzulpena eman beharko dio, eman den moduan. Itzulpena aurkeztu beharko da patentea Patenteen Europako Bulegoak aldatuta edo mugatuta mantendu bada.

2. Itzulpena Patente eta Marken Espainiako Bulegoari igorri beharko zaio hiru hilabeteko epean, patentea 1. apartatuan aurreikusitako kasuetan eman, aldatu edo mugatu delako aipamena Europako Patenteen Aldizkarian argitaratu eta hurrengo hiru hilabeteko epean. Itzulpenarekin batera marrazkien kopia batek joan beharko du, itzuli beharreko adierazpenik bildu ez arren. Aurreko artikuluko 2. apartatuan xedatutakoa aplikatuko da.

Itzulpena egin ez bada eta ezarritako epean argitaratzeko tasa ordaindu ez bada, patenteak ez du ondoriorik sortuko Espainian.

3. Patente eta Marken Espainiako Bulegoak, hilabeteko epean, itzulpena igortzen denetik aurrera, aipamena argitaratuko du Jabetza Industrialaren Aldizkari

Ofizialean, Europako patentea identifikatzeko beharrezkoak diren datuekin; eta, dagokion tasa ordaindu ostean, Europako patentearen itzulpena dakarren liburuxka ere bai.

156. artikulua.— Europako Patenteen Erregistroa

2. Era berean inskribatuko da 155. artikuluan azaldu den itzulpena jaso eta argitaratu den data, edo, bidezkoa izanez gero, itzulpen horren falta. Europako Patenteen Erregistroan aurka egiteko, errekurtsio jartzeko edo mugak ezartzeko prozedurei buruz azaltzen diren datuak ere inskribatuko dira, bai eta Espainiako patenteetarako aurreikusitako datuak ere.

157. artikulua.— Europako patentearen eskaeraren eta Europako patentearen testu fede-emailea

1. Europako patente-eskaeraren eta Europako patentearen espainierarako itzulpena, aurreko artikuluetan ezarritako betekizunak beteta, fede-emailea dela ulertuko da baldin eta itzulitako testuak ematen duen babesa txikiagoa bada eskaera horrek edo patente horrek zein hizkuntzatan gordailutu izan eta horretan ematen duena baino.

2. Eskaeraren edo patentearen titularrak edozein unetan itzulpena berrikusi ahal du; horrek ez du ondorioz sortuko Patente eta Marken Espainiako Bulegoak argitaratzen duen arte. Ez da argitaratuko dagokion tasa ordaindu izana justifikatzen ez bada.

3. Fede onez asmakuntza bat ustiatzen hasten den edo horretarako prestaketa serio eta eragingarriak egin dituen pertsona orok, ustiapen horrekin eskaera edo patentea urratzen ez bada hasierako itzulpenaren testuaren arabera, inolako kalte-ordainik gabe ustiapena egiten jarraitu ahalko du bere enpresan edo enpresa horren beharizanetarako.

158. artikulua.— Europako patentearen eskaera patente nazionalaren eskaera bihurtzea

3. Patente-eskaera bertan behera utzi dela ulertuko da lege honen erregelamenduan aurreikusitako epe eta baldintzetan ez bada justifikatzen aurkezteko unean Espainiako patente-eskaera baterako eskatzen diren tasak ordaindu izana, eta ez bada aurkezten Europako patente-eskaeraren jatorrizko testuaren edo, bidezkoa bada, Patenteen Europako Bulegoan egin beharreko prozeduran aldatutako testuaren espainierarako itzulpen bat, zeinaren gainean oinarritu nahi den Patente eta Marken Espainiako Bulegoan egin beharreko emakida-prozedura. Itzulpenari 154.2 artikulua aplikatuko zaio.

II. KAPITULUA

Patenteen arloko lankidetza-tratatua aplikatzea

2. ATALA

Espainia izendatzen edo hautatzen duten nazioarteko eskaerak

169. artikulua.— Nazioarteko eskaera izapidetzea

1. Patente eta Marken Espainiako Bulegoa nazioarteko eskaera izapidetzen has dadin, Patenteen arloko Lankidetza-tratatuaren 22. artikulua edo 39.1

artikuluaren arabera aplikatu beharreko epean eskaera horren espainierarako itzulpena aurkeztu beharko da, jatorrian gordailutu zen moduan, eta, bidezkoa bada, tratatu horren 19. artikulua edo 34. artikulua arabera egindako aldaketan itzulpena ere aurkeztu beharko da.

2. Patente eta Marken Espainiako Bulegoak, kasu zehatzean beharrezkotzat jotzen badu, eskatzaileari eskatu ahalko dio ezartzen zaion epean nazioarteko eskaeraren itzulpena entrega dezala, bulego horretan bisatutako jabetza industrialeko agente batek edo Atzerri Gaietarako eta Elkarlanerako Ministerioak izendatutako zinpeko itzultzaile-interprete batek ikusonetsia. Erregelamenduz, baliozkotzeko beste irizpide batzuk ezarri ahalko dira artikulua honetan aipatutako itzulpenen benetakotasuna eta fideltasuna bermatzeko.

170. artikulua.— Nazioarteko eskaera argitaratzea

2. Nazioarteko eskaera espainieraz argitaratu bada, lege honen 67. artikuluan aurreikusitako behin-behineko babesak eskaera horri dagokionez ondorioak sortuko ditu nazioarteko argitalpenaren datatik aurrera. Beste hizkuntza batean argitaratu bada, behin-behineko babesak ondorioak sortuko ditu 154.2 artikuluko baldintzen arabera egindako espainierarako itzulpena Patente eta Marken Espainiako Bulegoan jendearen esku dagoen datatik aurrera. Ondorio horietarako, Jabetza Industrialaren Aldizkari Ofizialean aipatuko da eskaeraren itzulpena jendearen esku zein datatik aurrera jarriko den.

172. artikulua.— Nazioarteko eskaera baten oinarriaren gainean emandako patente baten ondorioak

2. Itzulpen oker batengatik, nazioarteko eskaera baten oinarriaren gainean emandako patente baten norainokoa nazioarteko eskaerak jatorrizko hizkuntzan zuen edukiaz harago badao, atzeraeraginez patentearen norainokoa mugatuko da, eta deusez eta baliogabe deklaratu da dagokion norainokotik harago doan neurrian, jatorrizko hizkuntzako eskaera kontuan hartuta.

7.1.86. 29/2015 Legea, uztailaren 30ekoa, Arlo Zibileko Nazioarteko Lankidetzaz Juridikoari buruzkoa³⁶⁷

HITZAURREA

III

[...]

I. tituluko I. kapituluko arauak jakinarazpenen eta frogen lorpenaren arloko lankidetzaz juridikoan aplikatzen diren berberak dira. Arau horietan igortzeko bideak deskribatzen dira; baina kasu zehatzetan horietako bat edo beste bat aukeratzea eskaera egiten edo jasotzen duen atzerriko estatuko legerian xedatutakoaren mende egongo da, azken batean. Halaber, eskaerek izan behar duten gutxieneko edukia ezartzen da eta, horiei dagokienez, legez finkatutako edukia eta betekizunak dituztela egiaztatuko du Espainiako agintaritzak nagusiak; hortaz, eskaerak 10. artikuluan aurreikusitako betekizunak betetzen ez dituenean, eskaera egin duen agintaritzari itzuliko dio, horren zergatia zehatz-mehatz azalduta. Legeak hizkuntza eta izapideak ere lantzen ditu; azken horiek aldatzen dira eskaera jasotzen dutenak Espainiako edo atzerriko agintariak diren; eta zehaztu egiten du, halaber, Espainiako agintariari zuzendutako eskaerak Espainiako arau prozesalen arabera gauzatuko direla, eta salbuespenez bakarrik, eta atzerriko agintariaren eskariz, baina ez direla prozedura bereziak onartuko, betiere Espainiako legeriarekin bateragarriak badira eta egingarriak badira. Ukatzeko arrazoiak ere zehazten dira, eskaeraren exekuzioa ukatzeko, arrazoietan oinarritutako ebazpena eman beharra dagoela ere xedatuta.

[...]

IV

I. tituluko II., III. eta IV. kapituluetan betekizun bereziak daude araututa dokumentu judizialak eta dokumentu estrajudizialak jakinaraztearen arloari zein frogak eskuratzeari dagozkienez, hurrenez hurren. Araudia sinplifikatu egin dela nabari da, esate baterako, atzerrian dokumentuak komunikatzeko, jakinarazteko eta helarazteko bideak hautatzean; horrez gain, Espainiako agintariak zuzenean bidal diezazkiekete hartzaileei komunikazioak, hartu-agiridun posta ziurtatuaren bidez edo hartu izana jasota uzten duen antzeko beste moduren batez. Aukera hori gehitu da jakinarazpena errazteko eta haren kostuak murrizteko, eta 25. artikuluan hizkuntzari buruz xedatutakoarekin ere lotuta dago; izan ere, dokumentuak hartzaileak ulertzen duen hizkuntza batean igor daitezke, estatu errekerituko hizkuntza ofiziala izan ez arren. Aurreikuspen horiek ez dute zertan zailtasunik ekarri Espainiako erabakia gerora atzerrian ezagutu eta exekutatu dezaten, betiere, aldeak, ohikoa izaten denez, Espainiako prozesuan agertu eta parte hartuz gero. Aurreikusi dira, orobat, mandatua agertzen ez den kasuak eta horrelako kasuetan defentsarako eskubideak babestea; atzerriko estatuetara zuzendutako jakinarazpen-egintzei dagokienez, gainera, arau berezi bat sartu da 27. artikuluan,

---

³⁶⁷ BOEren 182. zenbakian, 2015eko uztailaren 31ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-8564>

eta dokumentu estrajudizialak jakinarazi eta helarazteko egintzak ere arautu dira III. kapituluaren. Atzerrian frogak gauzatzeari eta lortzeari buruzko arau bereziak jasotzen ditu IV. kapituluak, atzerrian sinpletasun- eta subsidiariorotasun-irizpideak hartzen baitira oinarri, jardueraren prozedura, edukia eta betekizunak zehaztuta.

[...]

VIII

[...]

Halaber, azken xedapenetako hirugarrenak Auzi Zibil eta Merkataritzazkoetako Bitartekaritzari buruzko Legearen (uztailaren 6ko 5/2012 Legearen) 27. artikulua aldatzen du. Azken xedapenetako bigarrenak, berriz, Prozedura Zibilaren Legea (urtarrilaren 7ko 1/2000 Legea) aldatzen du erregelamendu hauetan xedatutakora egokitzeko: batetik, Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2012ko abenduaren 12ko 1015/2012 Erregelamenduan (EB) xedatutakora (gai zibileko eta merkataritzako ebazpen judizialen eskumen judizialari, onarpenari eta exekuzioari buruzkoa); eta bestetik, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2012ko uztailaren 4ko 650/2012 (EB) Erregelamenduan xedatutakora (ebazpenen eskumenari, lege aplikagarriari, ebazpenen onarpenari eta exekuzioari buruzkoa, *mortis causa* oinordetzen gaian dokumentu publikoen onarpenari eta exekuzioari buruzkoa eta Europako oinordetza-ziurtagiria sortzeari buruzkoa). Horrez gain, aurretik aipatutako ziurtagiria jasotzen duen Hipoteka Legea aldatuko du azken xedapenetako lehenengoak. Amaitzeko, azken xedapenetako laugarrenaren bidez aldatu egingo da Estatuaren Atzerri Ekintza eta Zerbitzuaren Legea (martxoaren 25eko 2/2014 Legea), Espainiaren kanpo-ordezkaritzek egindako edo bere gain hartutako dokumentu publikoen itzulpenen izaera ofiziala aitortzeko, edota Espainian dauden atzerriko ordezkaritzek beren estatuko dokumentu publikoen itzulpenena onartzeko. Horri esker, erraztu egingo da herritarrek administrazio publikoekin duten harremana, bereziki, zati batez bada ere, atzerrian izapidetzen dituzten espedienteen edo prozeduren kasuan.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Zuzeneko komunikazio judizialak³⁶⁸

3. Jakinarazpena idatziz egiten bada, eta epaileak beharrezkotzat jotzen badu, itzultzaile baten laguntza eskatuko du. Egoki iritziz gero, eta komunikazioa egin aurretik, entzunaldia emango die alderdiei, hauek egokitzen jotzen dituzten alegazioak edo eskaerak egin ditzaten. Edozelan ere, komunikazioa amaitu ondoren, jarduketan edukia jasoko da eta alderdiei helaraziko zaie.

4. Jakinarazpena ahoz egiten bada, eta epaileak beharrezkotzat jotzen badu,

---

³⁶⁸ Irailaren 5eko 16/2022 Legearen azken xedapenetako bederatzigarrenak emandako idazkera: izan ere, lege horrek Konkurtso Legearen testu bategina, maiatzaren 5eko 1/2020 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia, erreformatzen du, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019ko ekainaren 20ko 2019/1023 (EB) Zuzentarauaren transposizioa egiteko —prebentziozko berregituraketaren esparruei, zorretatik libratzeari eta desgaitzei buruzkoa eta berregituraketaren, kaudimengabeziaren eta zorrik libratzearen prozeduren efizientzia handitzeko neurrii buruzkoa—, eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017/1132 (EB) Zuzentaraua, sozietateen zuzenbidearen zenbait alderdiri buruzkoa, aldatzen du (Berregituraketari eta Kaudimengabeziari buruzko Zuzentaraua). (BOE, 214. zenbakia, 2022ko irailaren 26ko alea).

interprete baten laguntza eskatuko du. Egoki iritziz gero, eta komunikazioa egin aurretik, entzunaldia emango die alderdiei, hauek egokitzen jotzen dituzten alegazioak edo eskaerak egin ditzaten. Ahal izanez gero, eta egokitzen jotzen duen guztietan, epaileak aukera eman ahal izango die alderdiei komunikazioa egiten den bitartean bertan egoteko. Edozelan ere, komunikazioa amaitu ondoren, haren edukia grabazio bidez edo beste bitarteko baten bidez jasoko da, eta jarduketetan txertatuko da, eta alderdiei ere helaraziko zaie.

I. TITULUA

Nazioarteko lankidetzaren juridikoaren araubide orokorra

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

10. artikulua.— Lankidetzaren eskaeren gutxienezko edukia eta betekizunak

1. Nazioarteko lankidetzaren juridikorako eskaerak haur zehaztu beharko dute:

f) Dokumentuak, behar bezala itzulita eta, hala dagokionean, behar bezala legezkatuta edo apostillatuta, baita haien zerrenda xehatua ere.

11. artikulua.— Hizkuntza

1. Nazioarteko lankidetzaren juridikorako eskaerak, eta haiei erantsitako dokumentuek, baldin eta atzerriko agintaritzaren bati zuzenduta badaude, itzulita ere egon beharko dute; estatu errekerituko hizkuntza ofizial batera edo hark onartutako hizkuntza batera, hain zuzen.

2. Espainiako agintariei zuzendutako nazioarteko lankidetzaren juridikorako eskaerekin eta haiei erantsitako dokumentuekin batera itzulpena ere egon beharko da, Prozedura Zibilaren Legearen 144. artikuluekin bat etorriz.

II. KAPITULUA

Dokumentu judizialak jakinarazteko eta helarazteko egintzak

25. artikulua.— Hizkuntza

1. Xede-estatuko legeak eskatzen duena hargatik eragotzi gabe, atzerrira jakinarazi edo helarazi beharreko dokumentuekin batera xede-estatuko hizkuntza ofizial batera edo hartzaileak ulertzen duen hizkuntza batera egindako itzulpena ere bidali beharko da.

2. Baldin eta komunikazioa atzerriko agintarieretatik badator eta Espainiako hartzaile bat badu helburu, dokumentuekin batera espainierazko itzulpena ere bidaliko dute edo, hala badagokio, dena delako autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialera edo hartzaileak ulertzen duen hizkuntza batera egindako itzulpena, betiere aurreko apartatuan ezarritakoaren arabera.

26. artikulua.— Ziurtagiria

Jakinarazteko edo helarazteko edozein eginbide gauzatuta, estatu errekerituak ziurtagiria egin dezala ahal izango da, izapideak bete direla eta eginbideak forma egokian gauzatu direla egiaztatzeko; estatu errekerituko hizkuntza erabili ahal izango dute horretarako.

III. TITULUA

Atzerriko zuzenbideari buruzko informazioa

35. artikulua.— Atzerriko zuzenbideari buruzko informazio-eskaerak

4. Informazio-eskaeretan agintaritza errekeritzailea zein den zehaztu beharko da, haren posta-helbidea edo helbide elektronikoa zein gaiaren izaera aipatuta, eskaera eragin duten gertaeren azalpen zehatza eginda, bai eta eskatutako froga-elementu zehatzak zein diren adierazita ere, eta hori guztia eskaera jasotzen duen agintaritzaren hizkuntzara behar bezala itzulita. Informazio-eskaerei beren irismena zehazteko ezinbestekotzat jotzen diren dokumentuen kopiak ere batu ahal izango zaizkie.

36. artikulua.— Espainiako zuzenbideari buruzko informazio-eskaerak

3. Informazio-eskaeretan agintaritza errekeritzailea zein den zehaztu beharko da, haren posta-helbidea edo helbide elektronikoa zein gaiaren izaera aipatuta, eskaera eragin duten gertaeren azalpen zehatza eginda, bai eta eskatutako froga-elementu zehatzak zein diren adierazita ere, eta hori guztia espainierara behar bezala itzulita.

V. TITULUA

Atzerriko ebazpen judizialak eta dokumentu publikoak aitortu eta exekutatzea, *exequatur* prozedura eta erregistro publikoetan inskribatzea

IV. KAPITULUA

Exequatur prozedura judiziala

54. artikulua.— Prozesua

4. Demandak Prozedura Zibilaren Legearen 399. artikuluko betekizunak beteko ditu, eta harekin batera agiri hauek ere aurkeztu beharko dira:

d) Prozedura Zibilaren Legearen 144. artikuluaaren arabera egin beharreko itzulpenak.

7.1.87. 38/2015 Legea, irailaren 29koa, Trenbide Sektoreari buruzkoa³⁶⁹

II. TITULUA Tren-azpiegitura

II. KAPITULUA

Interes orokorreko trenbide-sarea osatzen duten trenbide-azpiegituren plangintza, proiektua eta eraikuntza

5. artikulua.— Interes orokorreko trenbide-sarea osatzen duten trenbide-azpiegituren plangintza³⁷⁰

5. Aurreko apartatuan aipatzen den txostenaren izapidearekin batera, informazio-azterlana jendurrean jarriko da hogeita hamar egun balioduneko epean, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren leku 39/2015 Legean aurreikusitako moduan. Izapide honetan egindako oharrak proiektatutako trazaduraren kontzepzio orokorrari buruzkoak baino ez dira izango. Garraio, Mugikortasun eta Hiri Agendako Ministerioari dagokio jendurreko informazioko espedientearen izapidetzea.

Aurreko paragrafoan aipatutako informazio publikoaren izapidea, epe horretan bertan, baliagarria izango da trenbide-enpresek eta trenbide-azpiegituren administratzaileek txostena egin ahal izan dezaten proiektatutako trazaduraren kontzepzio globalari buruz eta informazio-azterlanean sartutako eginkizunen edo ustiapenaren aspektuei buruz.

Informazio publikoaren izapiderako, helburuak betetzeko beharrezkoa den dokumentazio osoaz gain, dokumentu ez-tekniko bat argitaratuko da, hizkera irisgarriarekin eta irudiekin, zeinak balioko baitu herritar guztiek ezagutu ahal izateko garatu beharreko jarduketa eta, hala badagokio, alegazioak errazago aurkezteko. Jarduketa hizkuntza koofizial bat duen autonomia-erkidego batean garatzen bada, dokumentu ez-tekniko hori gaztelaniaz eta autonomia-erkidegoari dagokion beste hizkuntza ofizialean argitaratuko da.

---

³⁶⁹ BOEren 234. zenbakian, 2015eko irailaren 30eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-10440>

³⁷⁰ Trenbide-sektoreari buruzko abenduaren 19ko 26/2022 Legearen 1. artikuluko hirugarren zenbakiak emandako idazkera; izan ere, lege horrek irailaren 29ko 38/2015 Legea aldatu zuen (BOE, 304. zenbakia, 2022ko abenduaren 20ko alea).

VI. KAPITULUA

Sareari buruzko adierazpena

32. artikulua.— Sareari buruzko adierazpenaren edukia, prestaketa, ezaugarriak eta argitalpena

2. ³⁷¹ Tren-azpiegituren administratzaileek, Garraio, Mugikortasun eta Hiri Agendako Ministerioari, Trenbide Segurtasuneko Estatu Agentziari, tren-enpresei eta gainerako hautagaiei, Merkatuen eta Lehiaren Batzorde Nazionalari eta gainerako interesdunei kontsulta egin ostean, beren jarduketa-eremuari dagokion sareari buruzko adierazpena prestatu, onetsi eta argitaratuko dute, baita horien eguneratzeak ere. Sareari buruzko adierazpena gaztelaniaz, autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialetan eta, gutxienez, Europar Batasuneko beste hizkuntza ofizial batean argitaratuko da. Sareari buruzko adierazpenaren edukia doan eskuratu ahal izango da formatu elektronikoa, tren-azpiegituraren kasuan kasuko administratzailearen web-atarian; hala badagokio, administratzaileek web-atari komun bat izango dute, eta adierazpena bertan eskuratu ahal izango da.

Sareari buruzko adierazpena hizkuntza koofizialetan argitaratzeko betebeharra ez da aplikatuko 2025eko sare-adierazpena 2023ko abenduan argitaratu arte.

---

³⁷¹ Trenbide-sektoreari buruzko abenduaren 19ko 26/2022 Legearen 1. artikuluko hogeita hirugarren zenbakiak emandako idazkera; izan ere, lege horrek irailaren 29ko 38/2015 Legea aldatu zuen (BOE, 304. zenbakia, 2022ko abenduaren 20ko alea).

7.1.88. 39/2015 Legea, urriaren 1ekoa, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearena³⁷²

II. TITULUA Administrazio publikoen jarduera

I. KAPITULUA Jarduketa-arau orokorrak

13. artikulua.— Pertsonen administrazio publikoekiko harremanetan dituzten eskubideak

3. artikuluaaren arabera administrazio publikoen aurrean jarduteko gaitasuna dutenek eskubide hauek dituzte haiekiko harremanetan:

c) Norberaren autonomia-erkidegoko lurraldean ofizialak diren hizkuntzak erabiltzea, lege honetan eta gainerako ordenamendu juridikoan aurreikusitakoaren arabera.

15. artikulua.— Prozeduretako hizkuntza

1. Gaztelania izango da Estatuaren Administrazio Orokorrak izapidetzen dituen prozeduretako hizkuntza. Dena den, Estatuaren Administrazio Orokorrak autonomia-erkidego batean dituen organoetara jotzean, autonomia-erkidego horretan koofiziala den beste hizkuntza ere erabil dezakete interesdunek.

Kasu horretan, interesdunak aukeratutako hizkuntzan izapidetuko da prozedura. Prozeduran interesdun bat baino gehiago bada eta hizkuntza bera aukeratzeko ez badute, gaztelaniaz izapidetuko da prozedura, baina haiek aukeratutako hizkuntzan emango zaizkie interesdunei dokumentu edo lekukotasunak.

2. Autonomia-erkidegoetako eta toki-erakundeetako administrazioek izapidetutako prozeduretan, dagokion legeria autonomikoan ezarritakoari lotuko zaio hizkuntzaren erabilera.

3. Administrazio publiko instrukzio-egileak gaztelaniara itzuli beharko ditu autonomia-erkidegoko lurraldetik harago ondorioak izan behar dituzten dokumentu edo espedienteak edo haien atalak eta espresuki hala eskatzen duten interesdunei zuzendutako dokumentuak. Gaztelaniaz besteko hizkuntza koofizial bera duen autonomia-erkidego batean izan behar badituzte ondorioak, ez da beharrezko izango itzultzea.

---

³⁷² BOEren 236. zenbakian, 2015eko urriaren 2ko alean, argitaratua.

Testu kongsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-10565>

Bertsio honen oinarria: http://www.ivap.euskadi.eus/contenidos/informacion/legedia_euskaraz/eu_3818/adjuntos/Administrazio-zuzenbidea/39-2015%20Legea.%20Administrazio%20Publikoen%20Administrazio%20Prozedura%20Erkidearena.pdf

7.1.89. 2/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 23koa, Langileen Estatutuaren Legearen testu bategina onesten duena³⁷³

I. TITULUA Norbanakoaren lan-harremanak

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. ATALA

Oinarrizko lan-eskubideak eta -betebeharrak

4. artikulua.— Lan-eskubideak

2. Lan-harremanetan, hauek dira langileen eskubideak:

³⁷⁴c) Eskubidea, zuzenean edo zeharka diskriminaziorik ez jasateko enplegurako ez eta enplegatu ondoren ere, betiere diskriminazioaren arrazoiak hauek direla: sexua, egoera zibila, adina —lege honek ezarritako mugen barruan—, arraza- edo etnia-jatorria, egoera soziala, erlijioa edo sinesmenak, ideia politikoak, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatu batera atxikita gotea edo ez gotea, bai eta hizkuntza ere Espainiako estatuaren barruan.

[...]

II. kapitulua Lan-kontratuaren edukia

2. ATALA

Kontratuak dakartzan eskubideak eta betebeharrak

17. artikulua.— Diskriminaziorik ez, lan-harremanetan

³⁷⁵1. Deusezak eta eraginik gabeak izango dira bai erregelamendu bidezko manuak, bai hitzarmen kolektiboetako klausulak, bai banakako itunak, bai enpresaburuak bere kasa hartutako erabakiak, baldin eta horiek zuzeneko edota zeharkako diskriminazio kaltegarriak badakartzate adinagatik edo desgaitasunagatik enpleguan bezala ordainsarien, lanaldiaren eta laneko gainerako baldintzen arloan, edo zuzeneko edo zeharkako diskriminazio-egoerak badakartzate, betiere diskriminazio horien arrazoiak hauek direla: sexua, jatorria —arraza edo etnia

---

³⁷³ BOEren 255. zenbakian, 2015eko urriaren 24ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-11430>

³⁷⁴ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako hamalaugarrenaren 1. apartatuak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³⁷⁵ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako hamalaugarrenaren 4. apartatuak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

barne—, egoera zibila, egoera soziala, erlijioa edo sinesmenak, ideia politikoak, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatuetara eta sindikatuetako akordioetara atxikita egotea edo ez egotea, enpresako beste pertsona batzuekiko edo enpresarekin lotutako pertsonetikiko ahaidetasun-loturak, eta hizkuntza Espainiako estatuaren barruan.

[...]

7.1.90. 3/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 23koa, Enpleguaren Legearen testu bategina onesten duena³⁷⁶

III. TITULUA Enplegu-politikaren tresnak

I. KAPITULUA Lan-bitartekotza

33. artikulua.— Enplegu-agentziak

4. Nolanahi ere, kapitulu honetan aurreikusitako betebeharrak eta erregelamendu bidez zehazten diren betebeharrak espezifikoak alde batera utzi gabe, enplegu-agentziek honako hauek bete beharko dituzte:

³⁷⁷f) Bakoitzak bere eremuan, enplegua iristeko berdintasun-printzipioa bermatzea, eta ezin izango da inolako diskriminaziorik egin, ez zuzenean, ez zeharka, diskriminazioaren arrazoiak hauek direla: jatorria —arrazoia edo etnia barne—, sexua, adina, egoera zibila, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoa, sexu-orientazioa eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatu-afiliazioa, egoera soziala, hizkuntza estatuaren barruan, eta desgaitasuna; betiere, langileak kasuan kasuko lana edo enplegua betetzeko gaitasun-egoeran badaude.

---

³⁷⁶ BOEren 255. zenbakian, 2015eko urriaren 24ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-11431>

³⁷⁷ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako hamabosgarrenak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

7.1.91. 5/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 30ekoa, Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren Legearen testu bategina onesten duena³⁷⁸

VII. TITULUA Diziplina-araubidea

³⁷⁹95. artikulua.— Diziplina-faltak

Honako arrazoi hauetako batengatik diskriminazioa dakarten jarduketak: arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, sexu-identitatea, sexu-ezaugarriak, hizkuntza, iritzia, jaioterria edo bizilekua, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial; bai eta jazarpena ere, haren arrazoa denean: sexua, arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, eta jazarpen morala eta sexuala.

---

³⁷⁸ BOEren 261. zenbakian, 2015eko urriaren 31ko alean, agitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-11719>

³⁷⁹ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako hamaseigarrenaren 9. apartatuak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

7.1.92. 6/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 30ekoa, Trafikoari, Ibilgailu Motordunen Zirkulazioari eta Bide Segurtasunari buruzko Legearen testu bategina onesten duena³⁸⁰

III. TITULUA Seinalizazioa

56. artikulua.— Hizkuntza³⁸¹

Bide publikoetako seinalizazio-paneletan sartzen diren edo horiekin batera jartzen diren azalpen-idatziak eta inskripzioak gartzelaniaz jarriko dira eta, gainera, kasuan kasuko autonomia-erkidegoko autonomia estatutuan onartutako hizkuntza ofizialean, seinalea erkidego horretako lurraldean dagoenean.

V. TITULUA Zehapen-araubidea

V. KAPITULUA

Informazioaren mugaz haraindiko trukea trafikoaren arau-hausteei buruz

101. artikulua.— Jakinarazpenak³⁸²

2. Jakinarazpenak ibilgailuaren matrikulazio-dokumentuaren hizkuntzan bidaliko zaizkio ustezko arau-hausleari, baldin eta dokumentura irispidea izan bada; bestela, matrikulazio-estatuaren hizkuntza ofizialetako batean bidaliko zaio.

102. artikulua.— Dokumentuak

Xedapen honetan aurreikusitako informazio-trukearen ondorioz hasitako zehapen-prozeduretan, ustezko arau-hausleari jakinarazten zaizkion dokumentuak ibilgailuaren matrikulazio-dokumentuaren hizkuntzan edo matrikulazio-estatuan ofizial diren hizkuntzetako batean bidaliko dira.

---

³⁸⁰ BOEren 261. zenbakian, 2015eko urriaren 31ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-11722>

³⁸¹ Abenduaren 20ko 18/2021 Legearen artikulua bakarreko hamabosgarren zenbakiak emandako idazkera; izan ere, haren bidez aldatu zen urriaren 30eko 6/2015 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Trafikoari, Ibilgailu Motordunen Zirkulazioari eta Bide-segurtasunari buruzko Legearen testu bategina, puntukako gidabaimenaren eta gidalizentziaren arloan (BOE, 304. zenbakia, 2021eko abenduaren 21eko alea).

³⁸² Abenduaren 20ko 18/2021 Legearen artikulua bakarreko hogeita hamahirugarren zenbakiak emandako idazkera; izan ere, haren bidez aldatu zen urriaren 30eko 6/2015 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Trafikoari, Ibilgailu Motordunen Zirkulazioari eta Bide-segurtasunari buruzko Legearen testu bategina, puntukako gidabaimenaren eta gidalizentziaren arloan (BOE, 304. zenbakia, 2021eko abenduaren 21eko alea).

Lehenengo xedapen gehigarria.— Hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoetako gidatzeko baimen eta lizentziak

Hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoetan, gidatzeko baimen eta lizentziak, gaztelaniaz gain, beste hizkuntzan ere egingo dira.

**7.1.93. 7/2017 Legea, azaroaren 2koa,
zeinaren bidez Espainiako ordenamendu
juridikoan txertatzen baita kontsumoaren
arloko auzien ebazpen alternatiboari buruzko
Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren
2013ko maiatzaren 21eko 2013/11/EB
Zuzentaraua³⁸³**

I. TITULUA

Ebazpen alternatiborako erakundeak egiaztatzea

II. KAPITULUA

**Ebazpen alternatiborako erakundeak egiaztatzeko
prozedura**

2. ATALA

Egiaztatze-prozedura

29. artikulua.— Egiaztatze-prozeduraren hasiera

2. Ebazpen alternatiborako erakundeek dagokien agintaritza eskudunari bidali beharko diote egiaztapen-eskaera, eta honako datu hauek jaso beharko ditu nahitaez:

i) Erreklamazioak aurkezteko eta ebazpen alternatiborako prozedura garatzeko erabil daitezkeen Espainiako hizkuntza ofizialak eta hizkuntzak. Edozelan ere, gaztelania eta, halakorik badago, erakundea kokatuta dagoen autonomia-erkidegoko hizkuntza koofiziala erabiltzea bermatuko da.

II. TITULUA

**Ebazpen alternatiborako egiaztatuta dauden
erakundeen betebeharrak**

35. artikulua. Informazio- eta gardentasun-betebeharrak

1. Erakunde egiaztatuek honako hauei buruzko informazio argia eta ulergarria eman beharko dute beren web-orrian eta beste edozein euskarri iraunkorretan:

i) Erreklamazioak aurkezteko eta ebazpen alternatiborako prozedura garatzeko erabil daitezkeen Espainiako hizkuntza ofizialak eta hizkuntzak.

---

³⁸³ BOEren 268. zenbakian, 2017ko azaroaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-12659>

7.1.94. 9/2017 Legea, azaroaren 8koa, Sektore Publikoko Kontratuei buruzkoa, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2014ko otsailaren 26ko 2014/23/EB eta 2014/24/EB Zuzentarauak Espainiako ordenamendu juridikora ekartzen dituen³⁸⁴

BIGARREN LIBURUA
Administrazio publikoen kontratuak

I. TITULUA
Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA
Administrazio publikoen kontratazioari buruzko jarduketak.

2. ATALA
Administrazio publikoen kontratuen adjudikazioa.

3. AZPIATALA
Prozedura murriztua

163. artikulua.— Gonbidapenen edukia eta hautagaiei eman beharreko informazioa

1. Gonbidapenetan, argitaratutako lizitazio-iragarkiaren aipamen bat egingo da, eta honako hauek ere aipatuko dira: eskaintzak hartzeko azken eguna zein den, zer helbidetara igorri behar diren eta zer hizkuntzatan (batean zein gehiagotan) idatzi behar diren; modu osagarri gisa erantsi behar diren dokumentuak, hala badagokio; kontratua adjudikatzeko zer irizpide hartuko diren kontuan, eta irizpide bakoitzak zer pisu izango duen, edo, hala badagokio, irizpide bakoitzaren garrantzia, handienetik hasita txikienera, baldin eta lizitazio-iragarkian ez badira ageri; orobat, zer lekutan, egunetan eta ordutan irekiko diren proposamenak.

5. AZPIATALA
Lehia-elkarrizketa

174. artikulua.— Prozedura hastea eta parte hartzeko eskaerak

3. Gonbidapenetan, argitaratutako lizitazio-iragarkiaren aipamen bat egingo da, eta honako hauek ere aipatuko dira: zein egunetan eta non hasiko den kontsulta-aldia; zein hizkuntza erabiliko den edo diren; gaitasun-baldintzei buruzko dokumentuak, baldin eta aurkeztu behar badira; eta kontratua adjudikatzeko irizpideen haztatze

---

³⁸⁴ BOEren 272. zenbakian, 2017ko azaroaren 9ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-12902>

Bertsio honen oinarria: https://www.boe.es/boe_euskera/dias/2017/11/09/pdfs/BOE-A-2017-12902-E.pdf

erlatiboa, edo, hala badagokio, irizpide horien zerrenda, garrantzirik handiena dutenetatik hasi eta gutxien dutenetaraino.

175. artikulua.— Hautagaiekiko elkarrizketa

5. [...]

Kontratazio-organoak elkarrizketa amaitutzat eman eta parte hartu duten guztiei hala jakinarazi ondoren, mahaiak hautatu diren konponbideak aurkeztu dituzten parte-hartzaileak gonbidatuko ditu beren behin betiko eskaintza aurkez dezaten, elkarrizketa-fasean zehar zehaztutako konponbide bideragarrian edo konponbide bideragarrietan oinarrituta. Gonbidapen horretan, honako hauek adieraziko ditu mahaiak: eskaintzak aurkezteko muga-eguna zein den, horiek zein helbidetara bidali behar diren eta zer hizkuntzatan (batean edo batean baino gehiagotan) idatzita egon behar duten.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Atzerrian kontratatzea

6. Kontratua osatzen duten dokumentuak eta kontratua prestatu, adjudikatu eta egikaritzeko behar diren dokumentu guztiek gaztelaniaz edo kasuan kasuko hizkuntza koofizialean egon beharko dute idatzita, eta, hala izan ezean, hizkuntza horietara itzuli beharko dira kasuan kasuko tokiko hizkuntzatik. Dena den, kontratazio-organoak, erantzukizuna bere eginda, beste hizkuntza batzuetan idatzitako dokumentuak onartzeko aukera izango du, gaztelaniara itzuli behar izan gabe. Kasu horietan, Kanpo Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioak dena delako atzerriko hizkuntzan idatzitako dokumentuen gaztelaniazko itzulpena izatea bermatuko du, kontratua fiskalizatu ahal izateko.

III. ERANSKINA

Iragarkietan agertu beharreko informazioa

A) Kontratatzailearen profilean egitekoa den aurretiazko informazioaren iragarkian, lizitazio-iragarkian, formalizazio-iragarkian eta obra-, hornidura- eta zerbitzu-kontratuak aldatzeko iragarkian agertu beharreko informazioa.

4. atala. Lizitazio-iragarkietan agertu beharreko informazioa, 5. atala aplikatzea egokia ez denean:

22. Eskaintzak edo parte hartzeko eskaerak zer hizkuntzatan (batean edo batean baino gehiagotan) idatzi beharko diren.

A) Kontratatzailearen profilean egitekoa den aurretiazko informazioaren iragarkian, lizitazio-iragarkian, formalizazio-iragarkian eta obra-, hornidura- eta zerbitzu-kontratuak aldatzeko iragarkian agertu beharreko informazioa.

4. atala. Lizitazio-iragarkietan agertu beharreko informazioa, 5. atala aplikatzea egokia ez denean:

22. Eskaintzak edo parte hartzeko eskaerak zer hizkuntzatan (batean edo batean baino gehiagotan) idatzi beharko diren.

7.1.95. 5/2019 Legea, martxoaren 15ekoa, higiezin-kredituko kontratuak arautzen dituena³⁸⁵

I. ERANSKINA Informazio Normalizatuaren Europar Fitxa (INEF)

A zatia

INEFen eredia

14. (Beharrezkoa bada) Informazio gehigarria.

(Beharrezkoa bada) [Adierazi zein den kreditu-kontratuari aplikatzen zaion legeria]. (Mailegu-emaileak INEFen hizkuntza ez beste bat erabili nahi badu) informazioa eta kontratuaren dokumentazioa [hizkuntza]z emango dira. Ados bazaude, kreditu-kontratuak dirauen bitartean, komunikazioak [hizkuntza edo hizkuntzak]z egingo dizkizugu.

[...]

B zatia

INEF betetzeko jarraibideak

14. atala: Informazio gehigarria».

2. Mailegu-emaileak mailegu-hartzailearekin harremanetan jarri nahi duenean kontratuak dirauen bitartean, eta harremanak INEFen hizkuntzan ez beste batean izan nahi dituzenean, orduan inguruabar hori adierazi beharko da zein hizkuntza erabiliko den azalduz. Hori egin ahal izango da, ezertan galarazi gabe 2002/65/EE zuzentarauaren 3. artikuluko 1. apartatuaren 3. puntuko g) letran xedatutakoa.

---

³⁸⁵ <https://boe.es/boe/dias/2019/03/16/pdfs/BOE-A-2019-3814.pdf>

7.1.96. 1/2020 Legegintzako Errege Dekretua, maiatzaren 5ekoa, Konkurtso Legearen testu bategina onesten duena³⁸⁶

LEHENENGO LIBURUA Hartzekodunen konkurtsoa

II. TITULUA

Konkurtsoko organoak

II. KAPITULUA

Konkurtsoko-administrazioa

1. atala

Konkurtsoko-administrazioa izendatzea

3. AZPIATALA

Konkurtsoko-administrazioa izendatzea

62. artikulua.— Izendapena³⁸⁷

3. Mugaz haraindiko elementuekin egiten diren konkurtsoetan, izendapena onartzean elementu horiekin lotutako herrialdeko edo herrialdeetako hizkuntza behar bezala dakiela edo, gutxienez, ingelesa behar bezala dakiela egiaztatzen duen pertsona izendatu beharko da. Bestela, langileak dituela edo ezagutza horiek dituen zinpeko itzultzaile bat kontratatatu duela egiaztatu ahal izango du.

---

³⁸⁶ BOEren 127. zenbakian, 2020ko maiatzaren 7ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-4859>

³⁸⁷ Irailaren 5eko 16/2022 Legearen artikulua bakarraren hogeita laugarren zenbakiak emandako idazkera; izan ere, lege horrek Konkurtso Legearen testu bategina, maiatzaren 5eko 1/2020 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia, erreformatzen du, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019ko ekainaren 20ko 2019/1023 (EB) Zuzentarauaren transposizioa egiteko — prebentziozko berregituraketaren esparruei, zorretatik libratzeari eta desgaitzei buruzkoa eta berregituraketaren, kaudimengabeziaren eta zorrak libratzearen prozeduren efizientzia handitzeko neurriei buruzkoa—, eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017/1132 (EB) Zuzentaraua, sozietateen zuzenbidearen zenbait alderdiri buruzkoa, aldatzen du (Berregituraketari eta Kaudimengabeziari buruzko Zuzentaraua). (BOE, 214. zenbakia, 2022ko irailaren 26ko alea).

BIGARREN LIBURUA

Aurrekonkurtsuaren zuzenbidea³⁸⁸

V. TITULUA

Araubide berezia

684. artikulua.— Berregituratze-planaren arloko espezialitateak

1. Berregituratze-plana eredu ofizialean aurkeztu ahal izango da; eredu hori bitarteko elektronikoen bidez eskuragarri egongo da egoitza judizial elektronikoa, notariotzetan edo merkataritza-erregistroaren bulegoetan, eta enpresa txikien beharrianetara egokituta egongo da; gainera, gaztelaniaz ez ezik, Estatuko gainerako hizkuntza ofizialetan ere emango da, hala badagokio, kasuan kasuko autonomia-erkidegoetan erabiltzeko, haien estatutuen arabera. Berregituratze-plana araudiaren arabera idazteko moduari buruzko jarraibide praktikoak jasoko ditu. Formalizatzen den agerkari publikoa muntarik gabeko dokumentutzat hartuko da, betiere agerkari hori baimentzen duen notarioaren zerbitzu-sariak zehazteko. Matrizearen eta luzatzen diren lehenengo kopien folioek ez dute inolako zenbatekorik sortuko.

HIRUGARREN LIBURUA

Nazioarteko zuzenbide pribatuko arauak

II. TITULUA

Aplikatu beharreko legea

III. KAPITULUA

Prozedura bietarako erregela erkideak

740. artikulua.— Hizkuntzak

1. 1. 214. artikuluan ezarri informazioa gaztelaniaz emango da, eta, hala denean, hizkuntza ofizialetatik edozeinetan, baina testuaren goiburuan ingelesez eta frantsesez agertuko dira «Kredituak aurkezteko komunikazioa. Aplikatu beharreko epeak» esamoldeak.

2. Ohiko bizilekua, helbidea edo egoitza atzerrian duten hartzekodunek euren kredituen komunikazio-idazkia aurkeztuko dute gaztelaniaz edo konkurtsoko epaileak zein autonomia-erkidegotan egoitza izan eta bertako hizkuntza ofizialean. Horiez besteko hizkuntza batean egiten badute komunikazioa, konkurtsu-administrazioak eskatu ahal izango du gero hori gaztelaniara itzultzea.

---

³⁸⁸ Irailaren 5eko 16/2022 Legearen artikulua bakarraren ehun eta berrogeita hamabigarren zenbakiak emandako idazkera; izan ere, lege horrek Konkurtsu Legearen testu bategina, maiatzaren 5eko 1/2020 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia, erreformatzen du, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019ko ekainaren 20ko 2019/1023 (EB) Zuzentarauaren transposizioa egiteko — prebentziozko berregituraketaren esparruei, zorretatik libratzeari eta desgaitzei buruzkoa eta berregituraketaren, kaudimengabeziaren eta zorrak libratzearen prozeduren efizientzia handitzeko neurriei buruzkoa—, eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017/1132 (EB) Zuzentaraua, sozietateen zuzenbidearen zenbait alderdiri buruzkoa, aldatzen du (Berregituraketari eta Kaudimengabeziari buruzko Zuzentaraua). (BOE, 214. zenbakia, 2022ko irailaren 26ko alea).

**7.1.97. 3/2020 Legea, irailaren 18koa,
Justizia Administrazioaren eremuan COVID-
19ari aurre egiteko prozesu- eta antolaketa-
neurriei buruzkoa³⁸⁹**

**III. KAPITULUA
Antolaketa- eta teknologia-neurriak**

14. artikulua.— Egintza prozesalak egitea, presentzia telematikoaren bidez

5. Metodo telematikoak erabiltzean beharrezko neurriak hartuko dira prozesuko alde guztien eskubideak bermatzen direla ziurtatzeko. Bereziki, zigor-arloko prozeduretan akusatuen eta ikertuen defentsa-eskubidea bermatu beharko da, bereziki, benetako legelari-laguntza izateko eskubidea, interpretazio- eta itzulpen-eskubidea eta espediente judizialeterako informazio- eta irispide-eskubidea.

---

³⁸⁹ BOEren 250. zenbakian, 2020ko irailaren 19ko alean argitaratu zen.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-10923>

7.1.98. 4/2020 Legea, urriaren 15ekoa, Zenbait Zerbitzu Digitalen gaineko Zergari buruzkoa³⁹⁰

13. artikulua.— Betebehar formalak

1. Zergaren zergadunek betebehar hauek izango dituzte, erregelamendu bidez ezartzen diren betekizun, muga eta baldintzekin:

g) Zergadunaren tributu-egoera kontrolatzeko Tributu Administrazioak hala eskatzen duenean, gaztelaniara edo beste edozein hizkuntza ofizialetara itzultzea zerga aplikatzen den lurraldean egindako zerbitzu digitalen prestazioei dagozkien fakturak, kontratuak edo egiaztagiriak.

---

³⁹⁰ BOEren 274. zenbakian, 2020ko urriaren 16ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2020-12355

7.1.99. 7/2020 Legea, azaroaren 13koa, , finantza-sistemaren eraldaketa digitalari buruzkoa³⁹¹

II. TITULUA Proben espazio kontrolatua

I. KAPITULUA Araubide juridikoa, sarbidearena eta proben espazio kontrolatuan parte hartzearena

6. artikulua.— Proben espazio kontrolatura sartzeko eskabidea

4. Eskabideak Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 15. artikuluan hizkuntza ofizialei buruz aurreikusitakoaren arabera aurkeztuko dira.

Era berean, eskabideak ingelesez aurkeztu ahal izango dira, eta kasu horretan espedientea gaztelaniaz izapidetuko da.

---

³⁹¹ BOEren 300. zenbakian, 2020ko azaroaren 14ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2020-14205>

7.1.100. 3/2020 Lege Organikoa, abenduaren 29koa, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoa aldatzen duena³⁹²

HITZAURREA

[...]

Azkenik, hezkuntzaren arloko eskumenen banaketari dagokionez, LOMCEk hautsi egin zuen aurreko legeek ezarritako oreka: hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoetan, curriculum-gaitasunen % 55 esleitzen zizkion administrazio zentralari, eta gainerako autonomia-erkidegoetan, % 65. Izan ere, eskumenen banaketa berriak mugatu egiten zuen autonomia-erkidegoek erabakitzeke duten ahalmena, ondokoak arautzeko: ikasgaiak, metodologiak, hezkuntza-hobekuntzarako diagnostiko-ebaluazioak, irakaskuntzen antolamendua, eta mailaz igotzea eta titulazioa.

[...]

Herritarrek hezkuntza-sistema modernoa, irekiagoa, ez hain zurruna, eleaniztuna eta kosmopolita eskatzen dute, gure gazteen ahalmen eta talentu guztia garatuko duena, eta planteamendu horiek hezkuntza-erkidegoak eta Espainiako gizarteak zabal-zabal partekatzen dituzte.

Betiere, prestakuntza egokia bermatzeko, ezinbestekoa da prestakuntza integrala ematea, gaitasunen garapenean oinarrituko dena, eta, alde batetik, orekatua izango dena, komunikazioari, prestakuntza artistikoari, humanitateei, zientziei eta teknologiari eta jarduera fisikoari lotutako prestakuntza-osagaiak txertatzen dituelako, eta, bestetik, eskolatzeak aurrera egiten duen neurrian, prestatzen jarraitzeko ezinbestekoa den oinarritzko prestakuntza ematen duelako. Horrela, ezinbestekoa da zientzien eta teknologiaren arloan matematikak edo giza eta gizarte-zientzien arloan hizkuntzak beharrezko oinarria diren eta jakintza-arlo bakoitzean aurrera egiteko funtsezkoak diren elementuen ezinbesteko presentzia bultzatzea. Baldintza horiek bakarrik bermatzen dute hezkuntza beharrezko osagai orientatzailea izatea, eta horrek benetako mesede egiten die ondorengo prestakuntza-aukera guztiei.

[...]

Era berean, prestakuntza komuna segurtatzen da, tituluen homologazioa bermatzen da, Gobernuari ardura esleitzen zaio curriculumaren oinarritzko alderdien helburuak, gaitasunak, edukiak eta ebaluazio-irizpideak finkatzeko, horiek baitira, oro har, gutxieneko irakaskuntzak, eta hezkuntza-administrazioei, berriz, ardura esleitzen zaie irakaskuntzen curriculumaz ezartzeko. Berreskuratu egiten da Estatuaren eta autonomia-erkidegoen arteko eskumen-banaketa, gutxieneko irakaskuntzen oinarritzko edukiei dagokionez: eskola-ordutegiaren % 50 beharko dute hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoek, eta % 60 hizkuntza koofizialik ez dutenek; era berean, zentroi ehuneko jakin bat ezarri zaie. [...].

[...]

---

³⁹² BOEren 340. zenbakian, 2020ko abenduaren 30eko alean, argitaratua.

Lege organiko honek Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko Lege Organikoari egindako aldaketak azken lege organiko honen atalean ageri dira.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Lehenetasunak lurraldeen arteko lankidetzeta-programetan

2030 Agendaren 4. helburuaren jomugak lortze aldera, Gobernuak, hezkuntza-administrazioekin elkarlanean, lurraldeen arteko lankidetzeta-programak sustatuko ditu jarduketa-ildo estrategiko gisa lege hau ezartzen den aldiari; arreta berezia jarriko da Haur Hezkuntzako lehen zikloan eta Lanbide Heziketan eskolatzeko irisgarri eta eskuragarriko mailak hobetzeko, bai eta gaitasunen garapena, hezkuntza inklusiboa, hezkuntza eta prestakuntza goizegi uztearen prebentzio eta murrizketa, eleaniztasuna, landa- eta uharte-eskola indartzea eta irakaskuntzaren garapen profesionala sustatzeko.

Lehenengo xedapen iragankorra.— Etapa amaierako probak

2. Lege hau indarrean jarri eta hurrengo ikasturtea hasi arte, unibertsitate-ikasketetan sartzeko Batxilergoaren ebaluazioak honako ezaugarri hauek izango ditu:

d) Gaitasunak eskuratzea bigarren mailako ikasgaien bidez ebaluatuko da, eta, hala badagokio, Hizkuntza Koofiziala eta Literatura ikasgaiaren bidez. Onarpen-nota hobetu nahi duten ikasleek bigarren mailako modalitateko ikasgaien blokeko aukerako lau ikasgaiaren azterketa egin ahal izango dute gehienez.

Bigarren xedapen iragankorra.— Unibertsitaterako sarbidea

Lege honetan graduko unibertsitate-irakaskuntza ofizialetan sartzeari eta onartzeari buruz aurreikusitako aldaketak ezarri arte, honela jokatuko da:

a) Batxilergoko titulua lortu duten ikasleek betekizun hauek bete beharko dituzte graduko unibertsitate-irakaskuntza ofizialetan sartzeko:

Abenduaren 9ko 8/2013 Lege Organikoak emandako idazkeraren ondoren, unibertsitatera sartu nahi duten ikasleek egiten duten proban lortutako kalifikazioa ikasgai bakoitzaren eta, hala badagokio, Hizkuntza Koofiziala eta Literatura irakasgaiaren zenbakizko kalifikazioen batezbesteko aritmetikoa izango da, 0tik 10era bitarteko eskalan adierazita; batezbesteko aritmetikoa bi zifra hamartarrekin idatziko da, ehuneneraino biribildua —proba hori maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 36 bis artikuluan aipatzen da—. Kalifikazio horrek 4 puntukoa edo gehiagokoa izan beharko du, graduko unibertsitate-irakaskuntza ofizialetan sartzeko kontuan hartu ahal izateko.

**7.1.101. 5/2021 Legea, apirilaren 12koa,
uztailaren 2ko 1/2010 Legegintzako Errege
Dekretuaren bidez onetsitako Kapital-
sozietateei buruzko Legearen testu bategina
eta beste finantza-arau batzuk aldatzen
dituena, akziodunak sozietate kotizatuetan
epe luzera inplikatzeari
dagokionez³⁹³**

Hirugarren artikulua.— Kapital-sozietateei buruzko Legearen testu bategina, uztailaren 2ko 1/2010 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia, aldatzea

Aldatu egiten da Kapital-sozietateei buruzko Legearen testu bategina, uztailaren 2ko 1/2010 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia; honelaxe geldituko da idatzita:

«520 bis artikulua.— Sozietatearen informazioa azken akziodun eta onuradunei helaraztea

1. Sozietateek informazio hau eman beharko diete beren akziodunei edo akziodun bakoitzak izendatzen duen hirugarrenari:

Informazioa ulertzeko moduko hizkuntzan eta estiloan idatzi behar da, zehazki, hizkera argi, zehatz, ulergarri, ulergarri eta irisgarrian.

Seigarren artikulua.— Balore Merkatuari buruzko Legearen testu bategina, urriaren 24ko 4/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia, aldatzea

Aldatu egiten da Balore Merkatuari buruzko Legearen testu bategina, urriaren 24ko 4/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia; honelaxe geldituko da idatzita:

Zortzi. Honelaxe geldituko da idatzita 38. artikulua:

«38. artikulua.— Liburuxkaren erantzukizuna

4. Ezin izango da erantzukizunik eskatu Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 (EB) Erregelamenduaren 7. artikuluan aipatzen den sintesi-oharrarekin edo erregelamendu horren 15.1 artikuluan aurreikusitako hazkunderako Batasunaren liburuxkaren sintesi-ohar espezifikoarekin soilik lotutako kausengatik, itzulpena barne, honako kasu hauetan izan ezik:

---

³⁹³ BOEren 88. zenbakian, 2021eko apirilaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-5773>

a) liburuxkaren gainerako zatiekin engainagarria, zehaztugabea edo inkoherentea bada, edo

b) funtsezko informaziorik ez izatea inbertitzaileei baloreetan inbertitu behar duten ala ez erabakitzen laguntzeko, liburuxkaren gainerakoarekin batera irakurrita.

Hogeita bost. 279. artikuluari 7. apartatua gehitu zaio, eta 2. apartatua honelaxe geratuko da idatzita:

«7. Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 (EB) Erregelamenduaren artikulua hauetan ezarritako betebeharrak ez betetzea, betiere baloreen lehen mailako merkatuaren funtzionamendu zuzena arrisku larrian jarri denean:

p) 27. artikulua, hizkuntza-araubideari buruzkoa.

Hogeita zazpi. Beste apartatu bat, 7.a, gehitzen da (artikulu horren ondorengo apartatuak, gaur egun 7.etik 11.era bitartekoak direnak, 8.etik 12.era bitartekoak izango dira), eta 292. artikulua 5. eta 6. apartatuak honelaxe geratuko dira idatzita:

7. 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 (EB) Erregelamenduaren artikulua hauetan ezarritako betebeharrak ez betetzea, kasu horietan guztietan arau-hauste oso astuntzat hartzen ez denean:

p) 27. artikulua, hizkuntza-araubideari buruzkoa.

7.1.102. 6/2021 Legea, apirilaren 28koa, Erregistro Zibilari buruzko uztailaren 21eko 20/2011 Legea aldatzen duena³⁹⁴

Artikulu bakarra.— Erregistro Zibilari buruzko uztailaren 21eko 20/2011 Legea aldatzea

Erregistro Zibilari buruzko uztailaren 21eko 20/2011 Legearen manu hauek aldatu egiten dira eta honelaxe geratuko dira idatzita:

Bederatzi. Aldatu egiten da 53. artikuluko 4. zenbakia, eta honelaxe geratuko da idatzita:

«4) Abizenak ortografikoki erregularizatzea interesdunaren jatorriari edo helbideari dagozkion hizkuntza ofizialetako edozeinetara, eta atzerriko abizenen fonetika hizkuntza horietara grafikoki egokitzea».

Hogeita lau. Aldatu egiten da bosgarren xedapen gehigarriaren 2. apartatua, eta honelaxe geratuko da idatzita:

«2. Ziurtagirien formatuak eta ereduak egokitu egingo dira, hizkuntza ofizialak erabili ahal izateko».

---

³⁹⁴ BOEren 102. zenbakian, 2021eko apirilaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-6945>

7.1.103. 8/2021 Legea, ekainaren 2koa, legeria zibil eta prozesala erreformatzen duena, desgaitasuna duten pertsonen beren gaitasun juridikoa egikaritzen laguntzeko³⁹⁵

Lehenengo artikulua.— Notariotzari buruzko 1862ko maiatzaren 28ko Legea aldatzea

Notariotzari buruzko 1862ko maiatzaren 28ko Legea honelaxe geratuko da aldatuta:

Bi. 25. artikuluari paragrafo bat gehitu zaio amaieran, honela idatzita:

«Notarioaren aurrera agertzeko desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasuna bermatze aldera, pertsona horiek beharrezkoak diren laguntzak, tresnak eta arazoizko doikuntzak erabili ahal izango dituzte, honako hauek barne: sistema handigarriak eta alternatiboak; braillea; irakurketa erraza; piktogramak; irispide errazeko multimedia-gailuak; interpreteak; ahozko komunikaziorako laguntza-sistemak; zeinu-hizkuntza; hizkuntza daktilogikoa; ukimenezko komunikazio-sistemak eta komunikazioa ahalbidetzen duten bestelako gailuak, baita beharrezkoa izan daitekeen beste edozein ere».

Laugarren artikulua.— Prozedura Zibilaren urtarrilaren 7ko 1/2000 Legea aldatzea

Prozedura Zibilaren 1/2000 Legea, urtarrilaren 7koa, honelaxe geratuko da aldatuta:

Bi. Beste artikulua bat, 7 bis, sartu da; hauexek dira haren izenburua eta edukia:

«7 bis artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonentzako doikuntzak

2. Desgaitasuna duten pertsonen eskubidea dute edozein jarduketatan ulertzeko eta ulertuak izateko. Xede horretarako:

a) Desgaitasuna duten pertsonen komunikazio guztiak, ahozko edo idatzizkoak, hizkuntza argi, erraz eta ulerterrazean egingo dira, betiere horren ezaugarri pertsonalak eta beharrezkoak, irakurketa erraza bezalako bitartekoak erabiliz. Beharrezkoa izanez gero, komunikazioa desgaitasuna duen pertsonari bere gaitasun juridikoa egikaritzeko laguntza ematen dion pertsonari ere egingo zaio.

b) Desgaitasuna duen pertsonari, behar besteko laguntza edo babesak emango zaizkio bere burua ulertarazteko; legez onartutako zeinu-hizkuntzetako interpretazioa zein gorrei, entzuteko desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei ahozko komunikazioan laguntzeko bitartekoak sartuko dira horren barruan.

c) Baimena emango da profesional aditu batek parte hartu ahal izateko; profesional horrek, bideratzaile gisa, beharrezko egokitzapen- eta doikuntza-atazak egingo ditu, betiere desgaitasuna duen pertsonak ulertu ahal izan dezan eta ulertua izan ahal dadin.

---

³⁹⁵ BOEren 132. zenbakian, 2021eko ekainaren 3ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-9233>

Zazpigarren artikulua.— 15/2015 Legea, uztailaren 2koa, Borondatezko Jurisdikzioari buruzkoa, aldatzea

Borondatezko Jurisdikzioari buruzko uztailaren 2ko 15/2015 Legea honelaxe geratuko da aldatuta:

Bat. 7 bis artikulua gehitzen da; hau da haren edukia:

«7 bis artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonentzako doikuntzak

2. Desgaitasuna duten pertsonak eskubidea dute edozein jarduketatan ulertzeko eta ulertuak izateko. Helburu horretarako:

- a) Desgaitasuna duten pertsonetikiko komunikazio guztiak, ahozko edo idatzizkoak, hizkuntza argi, erraz eta ulerterrazean egingo dira, betiere horren ezaugarri pertsonalak eta beharrianak, irakurketa erraza bezalako bitartekoak erabiliz. Beharrezkoa izanez gero, komunikazioa desgaitasuna duen pertsonari bere gaitasun juridikoa egikaritzeko laguntza ematen dion pertsonari ere egingo zaio.
- b) Desgaitasuna duen pertsonari, behar besteko laguntza edo babesak emango zaizkio bere burua ulertarazteko; legez onartutako zeinu-hizkuntzetako interpretazioa zein gorrei, entzuteko desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei ahozko komunikazioan laguntzeko bitartekoak sartuko dira horren barruan.
- c) Baimena emango da profesional aditu batek parte hartu ahal izateko; profesional horrek, bideratzaile gisa, beharrezko egokitzapen- eta doikuntza-atazak egingo ditu, betiere desgaitasuna duen pertsonak ulertu ahal izan dezan eta ulertua izan ahal dadin.

7.1.104. 22/2021 Legea, abenduaren 23koa, Estatuko 2014rako Aurrekontu Orokorre buruzkoa³⁹⁶

Berrogeita hemezortzigarren xedapen gehigarria.— Mezenasgoaren lehentasuneko jarduerak

Bat. Irabazi-asmorik gabeko erakundeen zerga-araubideari eta mezenasgoaren pizgarriei buruzko abenduaren 23ko 49/2002 Legearen 22. artikuluan ezarritakoarekin bat, aurrekontu hauek indarrean dirauten bitartean mezenasgo-jarduera hauek izango dute lehentasuna:

1. Cervantes Institutuak sare telematikoen, teknologia berrien eta bestelako bitartekoen bidez espainiar hizkuntza eta kultura sustatu eta hedatzeko egindakoak.

24. atala. Kultura eta Kirol Ministerioa.

Alta:

Atala: 24. Kultura eta Kirol Ministerioa.

Zerbitzua: 4.

Programa: 331.M Hezkuntzako, Kulturako eta Kiroletako Zuzendaritza eta Zerbitzu Orokorrak

Kapitulua: 4.

Artikulua: Berria: Autonomia-erkidegoei.

Kontzeptua: Berria: Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunak Galizia, Asturias, Euskadi, Nafarroa, Aragoi, Katalunia, Valentzia eta Balear Uharteetako autonomia-erkidegoei babestutako hizkuntzak, sustatu eta hedatzea.

Zenbatekoa: 1.600,00 mila euro.

28. atala. Zientzia eta Berrikuntza Ministerioa

Alta:

Atala: 28; Zientzia eta Berrikuntza Ministerioa.

Zerbitzua: 01; Ministerioa, Idazkariorde eta Zerbitzu Orokorrak.

Programa: 463A; Ikerketa zientifikoa.

Kapitulua: 4; Transferentzia arruntak.

Artikulua: 48; Familiei eta irabazi-asmorik gabeko instituzioei.

Kontzeptua: Berria; "Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia Aranesa dera Lengua Occitana"ri.

Proiektua:

Zenbatekoa: 30,00 mila euro.

37. atala. Beste harreman finantzario batzuk lurralde-administrazioekin

---

³⁹⁶ BOEren 312. zenbakian, 2021eko abenduaren 29ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-21653>

Alta:

Zerbitzua: 01 Autonomia Erkidegoetako eta Toki Administrazioiko Finantzaketarako Idazkaritza Nagusia. Autonomia-erkidegoak.

Programa: 941O Autonomia-erkidegoentzako beste transferentzia batzuk.

Kapitulua: 4 Transferentzia arruntak.

Artikulua: 45 A Autonomia-erkidegoak.

Kontzeptua: Berria. Jarduketak zenbait autonomia-erkidegotan.

Azpikontzeptua: Berria. Hizkuntza koofizialetako zinematografia sustatzea.

Zenbatekoa: 10.500,00 mila euro.

7.1.105. 3/2022 Legea, otsailaren 12koa, Unibertsitate-elkarbizitzari buruzkoa³⁹⁷

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Kontratatzeko arauak

2. Unibertsitate publiko eta pribatuetako elkarbizitza-arauek honako hauek sustatuko dituzte:

c) indarkeriaren, diskriminazioaren edo sexu-jazarpenaren mota oro ezabatzea arrazoi hauek direla-bide: sexua, sexu-orientazioa, genero-identitatea edo adierazpena, sexu-ezaugarriak, jatorri nazionala, talde etniko bateko kide izatea, desgaitasuna, adina, osasun-egoera, klase soziala, erlijioa edo sinesmenak, hizkuntza, edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial;

---

³⁹⁷ BOEren 48. zenbakian, 2022ko otsailaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-2978>

7.1.106. 4/2022 Legea, otsailaren 25ekoa, kontsumitzaileak eta erabiltzaileak kalteberatasun sozial eta ekonomikoko egoeren aurrean babesteari buruzkoa³⁹⁸

HITZAURREA

I

[...]

Hurbilketa teoriko eta kontzeptual horrekin bat etorritik, esan nahi da Europako araudiak kontsumitzaile ahulak babestera hertsatzen duela, ez soilik alderdi ekonomikoei dagokienez, araudi sektorialean egiten izan den bezala, baizik eta beste inguruabar batzuei dagokienez ere, hala nola adina, sexua, jatorri nazionala edo etnikoa, jaiolekua, pertsona alergikoak edo elikadura-intolerantzia motaren bat dutenak, genero-indarkeriaren biktimak, guraso bakarreko familiak, langabeak, desgaitasunen bat duten pertsonak, gaixoak, gutxiengo etniko edo linguistikoak, beren ohiko bizilekutik aldi baterako lekualdatutako pertsonak, migratzaileak edo nazioarteko babesa eskatzen dutenak, bai eta gabezia ekonomikoak dituzten pertsonak edo bazterketa-arriskuan dauden pertsonak ere, edo beren kontsumo-harremanetan desabantailak sorraraz ditzakeen beste edozein inguruabar ere. Horren haritik, Europako Parlamentuak aldarrikapena egin zuen Kontsumitzaile Kalteberen Eskubideak indartzeko Estrategiari buruzko 2012ko maiatzaren 22ko Ebazpenean, edo, Kontseiluarekin batera, 2014-2020 aldirako Kontsumitzaileen Urte Anitzeko Programari buruzko 2014ko otsailaren 26ko 254/2014 Erregelamenduan, zeinak argi eta garbi jokatu baitzuen kontsumitzaile kalteberak babesteari alde, legegintza-aurreikuspen bereziak txertatuz.

Beraz, kontuan hartu behar da ezen askotarikoak direla kontsumitzaileen eta erabiltzaileen kalteberatasun-egoera dakarten arrazoiak, betiere haiei eragiten dieten kontsumo-harreman espezifikoak kontuan hartuta. Garrantzitsua da adieraztea ezen kontsumo-harremanak diseinatzean ez direla kontuan hartzen pertsonen kolektibo jakin batzuen beharrezkoak eta inguruabarrak, kolektibook oztupo bereziak baitituzte beren burua moldatzeko eta eskubideak egikaritzeko berdintasun-baldintzetan. Hala, kontsumo-harremanetan eragina dute zenbait aldagai psikosozialek (hala nola adina, sexua, jatorri nazionala edo etnikoa, jaiolekua edo desgaitasuna, besteak beste), eta eragin horrek kontsumitzaileak kalteberatasun bereziko egoeran jartzen ditu, zeinak beharrezko egiten baitu haien eskubideen babes indartua. Era berean, kontuan hartu behar dira zenbait inguruabar, hala nola hizkuntza ez jakitea, prestakuntza-maila (dela orokorra, dela merkatuko sektore bateko espezifikoak), bizilekua, egoera soziala, ekonomikoa eta finantzarioa edo baita ere teknologia berriak ondasun eta zerbitzuen merkatura normaltasunez iristeko tresna edo bide gisa erabiltzeari lotutako arazoak. Gainera, garrantzitsua da kontuan hartzea ezen aipatutako kausa edo faktore batzuek aldi berean jardun dezaketela edo elkarri eragin diezaioketela, horrela kasu horietan kalteberatasun-egoera areagotuz.

---

³⁹⁸ BOEren 51. zenbakian, 2022ko martxoaren leko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-3198>

[...]

Lehenengo artikulua.— Azaroaren 16ko 1/2007 Legegintzako Errege Dekretu bidez onetsitako Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Defentsarako Lege Orokorraren eta beste lege osagarri batzuen testu bateginaren aldaketa

Honela geratzen da idatzita Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Defentsarako Lege Orokorraren eta beste lege osagarri batzuen testu bategina, azaroaren 16ko 1/2007 Legegintzako Errege Dekretu bidez onetsia:

Zortzi. Erantsi egiten zaio bigarren paragrafoa 60. artikuluaaren 1. apartatuari, eta aldatu egiten da artikulua beraren 4. apartatua, eta honela geratzen da idatzita:

«4. Kontratu aurreko informazioa doan eta gaztelaniaz gutxienez eskuratu behar zaio kontsumitzaile eta erabiltzaileari, eta, aldeetako edozeinek eskatzen badu, kontratua egiten den tokian ofiziala den gainerako hizkuntzaren batean idatzi beharko da halaber.

Hamaika. Aldatu egiten da 99. artikuluko 1. apartatua, eta honela geratzen da idatzita:

«1. Saltokitik kanpo egindako kontratuetan, enpresariak 97.1 artikuluan agindutako informazioa helaraziko dio kontsumitzaile eta erabiltzaileari, paperean edota, hura ados badago, beste euskarri iraunkor batean. Informazio horrek irakurtzeko modukoa izan beharko du, eta gutxienez gaztelaniaz idatzita egon beharko du, eta, hala badagokio, aldeetako edozeinek eskatzen badu, kontratua egiten den tokiko beste hizkuntza ofizialetako edozeinetan ere idatzi beharko da, argi eta ulertzeko moduan».

Hamabi. Aldatu egiten da bigarren liburuaren IV. tituluko 127. artikuluaaren 2. apartatua, eta honela idatzita geratzen da:

«2. Berme komertzialaren deklarazioa euskarri iraunkor batean entregatuko zaio kontsumitzaile edo erabiltzaileari, beranduenez ondasunak entregatzeko unean, eta gaztelaniaz idatzita egongo da gutxienez, eta, hala badagokio, aldeetako edozeinek eskatzen badu, kontratua egiten den tokiko gainerako hizkuntza ofizialetako edozeinetan ere idatzi beharko da, modu argi eta ulergarrian.

Hamabost. Aldatu egiten da 153. artikuluko 3. apartatua, eta honela geratzen da idatzita:

«3. Aurreko 1. eta 2. apartatuetan aipatzen den informazioa gutxienez gaztelaniaz eman beharko zaio bidaiariari, eta, hala badagokio, aldeetako edozeinek eskatzen badu, kontratua egiten den tokiko beste hizkuntza ofizialetako edozeinetan ere idatzi beharko da, modu argi, ulergarri eta nabarmenean, eta, idatziz ematen denean, irakurtzeko modukoa izan beharko du».

7.1.107. 3/2022 Lege Organikoa, martxoaren 31koa, Lanbide-heziketa antolatzeari eta integratzeari buruzkoa³⁹⁹

HITZAURREA

V

[...]

IX. tituluan atzerriko hizkuntzen ezagutza eta lanbide-heziketako sistemaren nazioartekotzea arautzen dira. Titulazio bikoitzak sor daitezela xedatu da, nazioarteko akordioen ondorioz, bi herrialdeen titulua aldi berean eskuratu ahal izateko.

Bereziki, eleaniztasuna txertatzen da lanbide-heziketan, bai eta biztanleria aktiboa atzerriko hizkuntzetan prestatzea ere, betiere ekoizpen-sektoreei lotuta.

Besteak beste, nazioarteko proiektu eta organismoetan parte hartzea arautzen da.

Eta Espainiako eta atzerriko zentrozen arteko prestakuntza- eta berrikuntza-proiektuak jasotzen dira, baita prestakuntzan zehar egonaldiak beste herrialde batean egiteko aliantzak ere.

[...]

I. TITULUA Lanbide-heziketako sistema

I. KAPITULUA Eginkizuna, helburuak eta tresnak

6. artikulua.— Helburuak

Hauek dira lanbide-heziketako sistemaren helburuak:

17. Atzerriko hizkuntzen ezagutza zabaltzea lanbide-eremuan.

---

³⁹⁹ BOEren 78. zenbakian, 2022ko apirilaren 1eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-5139>

II. TITULUA

Lanbide-heziketako eskaintzak

II. KAPITULUA

Eskaintzen tipologia eta prestakuntza-graduak

1. atala

A gradua. Konpetentziaren egiaztapen partziala

30. artikulua.— Egitura, iraupena eta irispidea

3. A graduko prestakuntzetara iristeko, ez da betekizun akademiko edo profesionalik eskatzen, baina hizkuntza-komunikaziorako behar besteko trebetasunak izan behar dira ikaskuntza ahalbidetzeko, bai eta prestakuntza hori probetxuz egiteko behar diren oinarrizko konpetentziak ere, konpetentzia profesionalaren estandarraren 1., 2. edo 3. mailaren arabera edo ikaskuntzaren emaitzen arabera.

2. atala

B gradua. Konpetentzia-ziurtagiria

33. artikulua.— Egitura, iraupena eta irispidea

2. B graduko prestakuntzetara iristeko, ez da betekizun akademiko edo profesionalik eskatzen, baina hizkuntza-komunikaziorako behar besteko trebetasunak izan behar dira ikaskuntza ahalbidetzeko, bai eta prestakuntza hori probetxuz egiteko behar diren aurretiazko konpetentziak ere, konpetentzia profesionalaren estandarraren 1., 2. edo 3. mailaren arabera.

3. atala

C gradua. Lanbide-ziurtagiria

37. artikulua.— Egitura, iraupena eta irispidea

3. C graduko prestakuntzetara iristeko, betekizun hauetako bat bete beharko da, lotuta dagoen konpetentzia profesionalaren estandarren 1., 2. edo 3. mailaren arabera:

a) 1. mailako C gradurako ez da betekizun akademiko edo profesionalik eskatzen, baina hizkuntza-komunikaziorako behar besteko trebetasunak izan behar dira ikaskuntza ahalbidetzeko. Aurretiazko oinarrizko konpetentziak behar izanez gero, eskaintzak prestakuntza-osagarriak txertatu ahal izango ditu horretarako.

4. atala

D gradua. Lanbide-heziketako heziketa-zikloetan

44. artikulua.— Oinarrizko graduko heziketa-zikloak

2. Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren arabera, oinarrizko graduko heziketa-zikloek hiru eremu eta proiektu hauek izango dituzte:

a) Komunikazio eta gizarte-zientzien eremua, zeinak ondoko ikasgaiok sartuko baititu: 1) Gaztelania. 2) Lanbide-hastapeneko atzerriko hizkuntza. 3) Gizarte-zientziak. 4) Honakoa badago, hizkuntza koofiziala.

45. artikulua.— Gradu ertaineko eta goi-graduak heziketa-zikloak

2. Gradu ertaineko eta goi-graduak zikloak egitura modularra izango dute, eta honako hauek izango dituzte:

b) Hautazkotasunaren zati bat, zeina osatzen baitute eskaintzaren konfigurazioari eta egokitze gaitasunari malgutasun handiagoa ematen dieten lanbide-moduluek; zati hori erabiliko da erantzuna emateko lurralde bakoitzeko ekoizpen-errealitatearen aniztasunari eta prestakuntza- eta lanbide-ibilbide bakoitza eraikitzearen interes eta motibazio pertsonalei, eta bide emango da heziketa-zikloko elementu jakin batzuetan sakontzeko.

Administrazio eskudunek, hala badagokio, hautazko lanbide-moduluak zehaztuko dituzte, zeharkako konpetentzien garapenean gehiago sakontzeko, hala nola sektoreari aplikatutako digitalizazioan sakontzea, enpresa-ekimenean eta ekintzaitzian sakontzea, atzerriko hizkuntzetan eta sektoreari aplikatutako garapen jasagarrian sakontzea; bai eta prestakuntza orokorreko osagarriak ematen dituzten hautazko lanbide-moduluak ere, banakako prestakuntza-ibilbidearen jarraipena errazteko, hala nola ezagutza humanistikoak zabaltzea, ezagutza zientifiko-teknikoak edo trebetasun sozialak zabaltzea.

V. TITULUA

Profil desberdinetako irakasleak eta prestatzaileak

I. KAPITULUA

Irakasleak eta prestatzaileak

87. artikulua.— Etengabeko prestakuntza

2. Etengabeko prestakuntzako programek bermatu beharko dute irakasleen eta prestatzaileen ezagutzak eta gaitasunak egokitzen direla ekoizpen-sektore bakoitzean gertatzen diren teknologiaren eta iraunkortasunaren aldaketetara, bai eta lanaren antolaketaren transformazioetara ere, eta bereziki:

a) Arreta berezia emango diote berrikuntza eta ikerketa aplikatuko, ekintzaitzako, digitalizazioko eta atzerriko hizkuntzetako prestakuntzari.

IX. TITULUA

Atzerriko hizkuntzen ezagutza eta lanbide-heziketako sistemaren nazioartekotzea

106. artikulua.— Nazioartekotzearen helburuak

Lanbide-heziketa nazioartekotzeko, lanbide-heziketako sistematik, Estatuko Administrazio Orokorrak honako hauek bultzatuko ditu:

1. Lankidetzak-akordioak sinatzea eta proiektuak egitea beste herrialde batzuekin, jakintzaren transferentzia eta ekimen berritzaileen garapena errazteko interes partekatuko arloetan.
2. Irakasleen, prestatzaileen, ikasleen, landunen eta langabeen truke-programetan parte hartzea, bai esperientziak trukatzeko bai jardunbide egokiak ikasteko, eta, aldi berean, sektore profesionalarekiko konpromisoa eta motibazioa erraztea.
3. Lanbide-heziketako titulazio bikoitzetan oinarritutako programak egon daitezela, zeinek ahalbidetuko baitute tartean dauden bi herrialdeek diseinatu eta onetsitako curriculum mistoen bidez Espainiako eta bigarren herrialdeko lanbide-heziketako tituluak aldi berean lortzea, bai eta, titulazio bikoitzari esker eta baldintza abantailatsuetan, bi herrialdeetako goi-mailako ikasketetara eta prestakuntzara eta lanbide-jarduerara iristea ere.
4. Hedapen- eta ezagutza-jardura espezifikoak atzerrian egitea, betiere ikasleak Espainiako lanbide-heziketako sistemara erakartzeko.
5. Lankidetzan aritzea lanbide-heziketako sistemak diseinatzeko eta ezartzeko prozesuetan beste herrialde batzuekin, bakoitzaren ezagutza eta esperientzia eskainiz.

107. artikulua.— Nazioarteko proiektu eta organismoetan parte hartzea

Estatuko Administrazio Orokorrek honako hauetan parte hartzea sustatuko du:

1. Lanbide-heziketako nazioarteko sareetan, zeinek ezagutza eta esperientzia-trukea ekarriko baitituzte biztanleriaren kualifikazioari lotutako prestakuntzaren, orientazioaren, digitalizazioaren, iraunkortasunaren eta hazkundearen esparruan, hargatik eragotzi gabe administrazio autonomikoek nazioarteko proiektuetan ezar ditzaketan lankidetzak.
2. Lanbide-heziketaren berrikuntzarekin eta hobekuntzarekin lotutako nazioarteko proiektuak eta antolakundeak.

108. artikulua.— Atzerriko hizkuntzak jakitea

Lanbide-atazen garapena eta igurikimen profesionalak hobetze aldera, lanbide-heziketako sistemak atzerriko hizkuntzen irakaskuntza txertatuko du lanbide-heziketako prozesuetan, betiere profesionalak gero eta ingurumari plurinazionalagoetan eta mugikortasun handiko ingurumarietan gaitzeko, helburua lanbide-eremu bakoitzean komunikatzea delarik. Horretarako:

1. C, D eta E graduetak lanbide-heziketako eskaintzek, ahal den neurrian, programak sustatuko dituzte atzerriko hizkuntzak ikasteko, Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuari buruzkoak, betiere ahozko eta idatzizko komunikazio-gaitasunean aurrera egiteko prestakuntzaren xede den eremu profesionalean eta ekoizpen-sektorean.

Administrazio eskudunek atzerriko hizkuntza teknikoaren modulu bat txertatu ahal izango dute, erregioko enpresa-ehunaren eta, oro har, ekoizpen-sektorearen beharrezan araberak.

2. Arlo honetan eskumena duten administrazioek lankidetzan jardungo dute irakasleek beren lanbide-moduluak atzerriko hizkuntza batean emateko moduko hizkuntza-konpetentzia egokia eta nahikoa eskura dezaten.
3. Hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen kasuan, bereziki ahozko adierazpenean zailtasunak dituztenen kasuan, atzerriko hizkuntzen irakaskuntzan

eta ebaluazioan malgutasun-neurriak eta alternatiba metodologikoak erraztuko dituzte.

109. artikulua.— Atzerriko prestakuntza-proiektuak

Lanbide-heziketako zentroek araubide orokorreko edo araubide tinkoko prestakuntza-eskaintzen proiektuak gauzatu ahal izango dituzte atzerrian kokatutako enpresekin, nazioartekotze-maila edozein dela ere, baldin eta komunikazio-hizkuntza ikasi bada edo prestakuntza-egonaldia behar bezala aprobetxatzeko moduko maila egiaztatzen bada. Horretarako, prestakuntza-osagarri egokiak txertatu ahal izango dira, prestakuntza-eskaintza nazioartekotutako enpresen beharrianetara eta beste kultura batzuetako prestakuntzara egokituz, eta beharrezko mekanismoak ezarriz herrialde horietako zentro edo enpresetan prestakuntza jasoko dela koordinatzeko, bai eta laguntza-beharrizan espezifikoak dituzten pertsonen proiektu horietan parte hartzen dutela bermatuko duten egokitzapenak eta baliabideak ezartzeko ere.

7.1.108. 6/2022 Legea, martxoaren 31koa, azaroaren 29ko 1/2013 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu bategina aldatzen duena, irisgarritasun kognitiboa eta hura exijitzeko eta aplikatzeko baldintzak ezarri eta arautzeko⁴⁰⁰

HITZAURREA

I

[...]

Era berean, informazioak eta komunikazioak erraz irakurtzeko moduko formatuetan eta modu eta metodo handigarri eta alternatiboetan egon behar dute eskuragarri desgaitasuna duten pertsonentzat, zeinek formatu, modu eta metodo horiek erabiltzen dituzten. Gainera, 2. artikuluan, definizio kautoei buruzkoan, nazioarteko tratatuak xedatzen duenez, «konbentzio honen ondorioetarako [...]», “komunikazioak hizkera erraza izango du”, “irakurketa erraz”eko gaztelanian tinkatutako terminologia baliokidea.

[...]

Lege-aldaketa honek indartu egiten du desgaitasuna duten pertsonen talde handi baten eskubideen egikaritze eta erkidego-partaidetza osoa, eta, gainera, gizarterektore hori gaunditzen du, eta ongintzako eta hobekuntza kolektiboko ondorioak erkidegoko beste segmentu batzuetara zabaltzen ditu, hala nola adinekoengana, herrialdeko bisitariengana nahiz egoiliarrengana, zeinek hizkuntza ofizialak behar bezala ezagutzen ez baitituzte, eta alfabetatze-maila txikia dutenengana, besteak beste.

[...]

Artikulu bakarra.— Azaroaren 29ko 1/2013 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu bateginaren aldaketa

Azaroaren 29ko 1/2013 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu bategina honela aldatzen da:

Lau. Aldatu egiten da 23. artikuluko 2. apartatuko c) letra, eta honela geratu da idatzita:

---

⁴⁰⁰ BOEren 78. zenbakian, 2022ko apirilaren 1eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-5140#au>

«c) Laguntza osagarriak, hala nola dirulaguntzak, laguntzeko produktu eta teknologiak, zerbitzu edo tratamendu espezializatuak eta beste zerbitzu pertsonal batzuk, bai eta pertsona edo animalia bidezko beste laguntza modu batzuk ere. Berezi, komunikaziorako laguntza eta zerbitzu lagungarriak, hala nola sistema handigarriak eta alternatiboak, braillea, irakurketa erraza, piktogramak, irispide errazeko multimedia gailuak, ahozko komunikaziorako eta zeinu-hizkuntzarako laguntza-sistemak, ukipenezko komunikazio-sistemak eta komunikazioan laguntzen duten beste gailu batzuk».

7.1.109. 7/2022 Legea, apirilaren 8koa, Ekonomia Zirkularrerako Hondakinei eta Lurzoru Poluituei buruzkoa⁴⁰¹

HITZAURREA

XVI

[...]

[...] Gainera, proposatutako desagregazioak hizkera komuna ziurtatzea ahalbidetzen du tratamendu-instalazio horien baimenetan, eta erraztu egiten du administrazioen eta enpresen artean hondakinen kudeaketari buruzko informazioa elkarri trukitzea, bai eta hondakinen kudeaketari buruzko estatistikak egitea eta informazioa ematea ere.

III. TITULUA

Hondakinen ekoizpena, edukitza eta kudeaketa

I. KAPITULUA

Hondakinak ekoiztea eta edukitzea

21. artikulua.— Hasierako ekoizlearen edo beste edukitzaile baten betebeharrak, betiere hondakinak biltegitzeari, nahasteari, ontziratzeari eta etiketatzeari dagozkenez

Hondakinak ekoitzi diren lekuan biltegitatu, nahasi, ontziratatu eta etiketatzeari dagokionez, hasierako ekoizleak edo hondakinen beste edozein edukitzailek betebeharrak hauek ditu:

e) Hondakin arriskutsuak dituzten poto eta ontziek etiketatuta egon beharko dute, eta etiketak argia, ikusteko modukoa, irakurtzeko modukoa eta ezabaezina izan beharko du, gutxienez Estatuko espainiar hizkuntza ofizialean.

Etiketetan honako hauek agertu beharko dira:

1) Hondakinaren kodea eta deskripzioa 6. artikuluan ezarritakoaren arabera, bai eta, I. eranskinaren arabera, arrisku-ezaugarrien kodea eta deskripzioa ere.

2) Hondakinen ekoizlearen edo edukitzailearen izena, Ingurumeneko Identifikazio Zenbakia (aurrerantzean, «NIMA»), posta-helbidea eta helbide elektronikoa, eta telefonoa.

3) Hondakinen gordailuaren hasierako data.

4) Ontziratutako hondakin bati piktograma bat baino gehiago esleitzen zaionean, Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2008ko abenduaren 16ko 1272/2008 (EE) Erregelamenduaren 26. artikuluan ezarritako irizpideak hartuko dira kontuan.

---

⁴⁰¹ BOEren 85. zenbakian, 2022ko apirilaren 89ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-5809

Aurreko apartatuan aipatutako irizpideak aplikatu ondoren hondakinari esleitzen zaizkion arrisku-piktograma guztiak agerraraziko dira etiketan. Etiketak irmo itsatsita egon beharko du ontziaren gainean, eta, beharrezkoa izanez gero, aurreko adierazpenak edo etiketak deuseztatu beharko dira, horrela errakuntzak ezabatzeko edo ontziaren jatorria eta edukia ez nahasteko hondakinaren ondorengo eragiketetatik ezeinetan.

Etiketak irmo itsatsita egon beharko du ontziaren gainean, eta, beharrezkoa izanez gero, aurreko adierazpenak edo etiketak deuseztatu beharko dira, horrela errakuntzak ezabatzeko edo ontziaren jatorria eta edukia ez nahasteko hondakinaren ondorengo eragiketetatik ezeinetan.

Etiketaren neurriak, gutxienez, 10×10 cm-koa izan beharko du. Etiketa ez da beharrezkoa izango adierazitako inskripzioak ontziaren gainean argi eta garbi markatuta agertzen direnean, betiere eskatutako betekizunekin bat badatoz.

7.1.110. 11/2022 Legea, ekainaren 28koa, Telekomunikazioen Orokorra⁴⁰²

III. TITULUA

Zerbitzu publikoko betebeharrak eta eskubide eta betebeharrak publikoak, sareen horniduran eta komunikazio elektronikoen zerbitzuak ematean

IV. KAPITULUA

Azken erabiltzaileen eskubideak

65. artikulua.— Azken erabiltzaileen eskubide espezifikoak, eta herritarrentzat eskuragarri dauden komunikazio elektronikoen sareen eta zerbitzuen kontsumitzaileen eskubide espezifikoak

4. Estatuko hizkuntza ofizialean eta norberari dagokion autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialean eskaini beharko dira azken erabiltzaileek eta komunikazio elektronikoen sare eta zerbitzu eskuragarrien kontsumitzaileek jasotako informazio guztia, bai eta bezeroarentzako arreta-zerbitzu guztiak ere, baldin eta azken erabiltzaileak edo kontsumitzaileak hala eskatzen badu.

68. artikulua.— Gardentasuna, eskaintzak konparatzea eta informazioa argitaratzea

3. Konparazio-tresnek betekizun hauek bete behar dituzte:

d) hizkera erraza eta zalantzarik gabea erabiliko dute.

73. artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonen iristeko behar dituzten oinarrizko baldintzak arautzea

Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalari entzun ondoren, errege-dekretu bidez, oinarrizko baldintzak ezarri ahal izango dira, desgaitasuna duten pertsonen iritsi ahal izan ditzaten komunikazio elektronikoen lotutako teknologiak, produktuak eta zerbitzuak. Arau horretan ezarriko dira herritarrentzat eskuragarri dauden komunikazio elektronikoen zerbitzuen operadoreek bete beharko dituzten betekizunak, betiere desgaitasuna duten erabiltzaileek honako hau lortuko dutela bermatze aldera:

a) irispide bera izan ahal izatea azken erabiltzaile gehienek dituzten komunikazio elektronikoen zerbitzuetarako, kontratu-informazioa, fakturazioa eta jendearentzako arreta barne, betiere guztiek haiek iristeko dituzten moduko baldintza eta formatuetan eta hizkuntza koofizialak erabiliz;

---

⁴⁰² BOEren 155. zenbakian, 2022ko ekainaren 29ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-10757>

V. TITULUA

Jabari publiko erradioelektrikoa

93. artikulua.— Teknologia- eta zerbitzu-neutraltasuna jabari publiko erradioelektrikoaren erabileran

2. Maiztasunak Esleitzeko Koadro Nazionalean komunikazio elektronikoen zerbitzuetarako erabilgarri deklaraturako irrati-maiztasunen bandetan, komunikazio elektronikoen edozein motatako zerbitzuak eman ahal izango dira, Europar Batasuneko zuzenbidearekin bat etorritz.

Hala ere, eskaintzen diren komunikazio elektronikoen zerbitzu-motei murrizketa proportziozkoak eta ez-diskriminatzaileak ezarri ahal izango zaizkie, bai eta, hala dagokionean, Telekomunikazioen Nazioarteko Batasunaren Irrati-komunikazioen Erregelamenduko betekizun bat betetzea ere.

Komunikazio elektronikoen zerbitzu bat komunikazio elektronikoen zerbitzuetarako eskuragarri dagoen banda espezifikoko batean ematea eskatzen duten neurriek justifikatuta egon beharko dute Europar Batasuneko zuzenbidearen arabera definitutako interes orokorreko helburuak lortzen direla bermatzeko, hala nola:

d) komunikabideen kultura- eta hizkuntza-aniztasuna eta pluraltasuna sustatzea, adibidez, ikus-entzunezko telebista- eta irrati-komunikazioko zerbitzuak emanez.

II. ERANSKINA

Definizioak

68. Lotutako zerbitzuak: komunikazio elektronikoen sare batekin edo komunikazio elektronikoen zerbitzu batekin lotutako zerbitzuak, baldin eta ahalbidetzen edo laguntzen badute sare edo zerbitzu horren bidez zerbitzu automatizatuak, autoprestazioa edo prestazioa ematea, edo hori egiteko ahalmena badute, eta barnean hartzen badituzte zenbakien itzulpena edo antzeko funtzionalitatea duten sistemak, baldintzapeko irispide-sistemak eta programen gida elektronikoak, bai eta beste zerbitzu batzuk ere, hala nola identitate-, lokalizazio- eta presentzia-zerbitzua.

7.1.111. 13/2022 Legea, uztailearen 7koa, Ikus-entzunezkoen Komunikazioari buruzkoa⁴⁰³

HITZAURREA

I

[...]

Erregulazioak, beraz, honako hau hartu behar du abiapuntutzat: ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu tradizionalak egunean batez beste ikusten den denboraren ehuneko handia hartzen jarraitzen badute ere, ikus-entzunezko eduki-mota berriek, hala nola bideo laburrek edo erabiltzaileek sortutako edukiak, garrantzi handiagoa hartu dute, eta zerbitzu hauen emaileak (eskaerako zerbitzuenak eta plataformaren bidez bideoak trukatzekoak barne) ondo finkatuta daude. Zerbitzu horiek guztiek eragin handia dute erabiltzaileengan, eta ikus-entzule eta diru-sarrerara berengatik lehiatzen dira, edozein delarik ere zerbitzuok ezarrita dauden herrialdea edo haiek erabiltzen duten teknologia. Gainera, zerbitzu horiek guztiak tresna bat dira balioak, esanahiak eta identitateak transmititzeko, bai eta gizarte batean kultura- eta hizkuntza-aniztasuna babesten laguntzeko, emakumeen eta gizonen irudi berdinzalea, ez-diskriminatzailea, ez-sexista eta estereotiporik gabea transmititzeko eta, azken batean, gizarte horretako kideak hezteko eta prestatzeko ere. [...]

[...]

IV

[...]

I. tituluak ikus-entzunezko komunikazioaren printzipio orokorrak ezartzen ditu; printzipio horiek giza duintasuna eta konstituzio-balioak errespetatu beharko dituzte, eta emakumeen eta gizonen irudi berdinzalea eta ez-diskriminatzailea helarazi beharko dute. Era berean, ikus-entzunezko komunikazioak pluraltasunaren balio konstituzional gorena errespetatu behar du. Orobat, ikus-entzunezko komunikazio inklusiboa sustatu behar da, bai desgaitasuna duten pertsonak aurkezteko moduan, bai pertsona horiek ikus-entzunezko komunikaziorako duten irispidean ere. Legearen beste printzipio orokor batzuk dira kultura- eta hizkuntza-aniztasunarekiko errespetua eta alfabetatze mediatikoa. [...]

[...]

VI. tituluak ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuen betebeharrak biltzen ditu, linealak zein eskaera bidezkoak. [...] Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuen irisgarritasunari buruzkoa da II. kapitulua, zeinak betebeharrak arautzen baititu desgaitasuna duten pertsonentzako zerbitzuak etengabe eta pixkanaka hobetzen direla bermatzeko. Berrikuntzen artean, honako hauek nabarmentzen dira: irisgarritasun-tresnen kalitate-eskakizunak txertatzea,

---

⁴⁰³ BOEren 163. zenbakian, 2022ko uztailearen 8ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-11311>

eta Espainiako Azpititulazio eta Audiodeskripzioaren Espainiako Zentroa eta Espainiar Zeinu-hizkuntzaren Hizkuntza Normalizaziorako Zentroa erreferentziazko estatuko zentro teknikotzat hartzea desgaitasuna duten pertsonentzako ikus-entzunezko irisgarritasunaren arloan. III. kapituluak sistema berri bat ezartzen du ikus-entzunezko obra europarra sustatzeko, zeina baita ikus-entzunezkoen eremuan sustatzen den kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren oinarria.

[...]

[...]. Azkenik, bosgarren xedapen gehigarriak zenbait jarduketa jasotzen ditu ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuetan hizkuntza-aniztasuna sustatzeko.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

Lege honetan xedatutakoaren ondorioetarako, honako definizio hauek ematen dira:

10. Autonomia-erkidegoaren eremuko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua:

b) Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua, zeina ematen baita II. tituluaren eta araudi autonomiko egokian aurreikusitakoaren arabera autonomia-eremuko ikus-entzunezko agintaritza eskudunaren aurrean alde aurreko komunikazioa egitean oinarrituta, betiere honako baldintza hauek aldi berean betetzen badira:

1) Zerbitzu-emaileak egoitza nagusia autonomia-erkidego batean duenean eta ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuari buruzko argitalpen-erabakiak autonomia-erkidego horretan hartzen direnean.

2) Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua autonomia-erkidego horretan kokatutako erabiltzaileei zuzentzen zaienean gehienbat, zerbitzu horren bidez ematen diren ikus-entzunezko edukien izaera, gaia edo hizkuntza dela eta.

I. TITULUA

Ikus-entzunezko komunikazioaren printzipio orokorrak

4. artikulua.— Giza duintasuna

2. Ikus-entzunezko komunikazioak ez du talde baten aurkako edo talde bateko kideen aurkako indarkeriara, gorrotara edo diskriminaziora bultzatuko, adina, sexua, desgaitasuna, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, arraza, kolorea, jatorri etniko edo soziala, ezaugarri sexualak edo genetikoak, hizkuntza, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoak edo beste edozein motatakoak, nazionalitatea, ondarea edo jaiotza direla eta.

5. artikulua.— Pluraltasuna

1. Ikus-entzunezko komunikazioaren pluraltasuna sustatuko da, eta horretarako sustatuko da gizartearen pluraltasun ideologikoa eta politikoa eta kultura- eta hizkuntza-aniztasuna islatuko dituzten hedabide publiko, pribatu eta komunitario batzuk egon daitezela.

6. artikulua.— Genero-berdintasuna eta emakumeen irudi publikoa

3. Autorregulazioa sustatuko da ikus-entzunezko komunikazio komertzial ez-sexistak, bai hizkuntzan, bai edukian eta irudietan, eta genero-estereotiporik gabeak bermatzeko.

8. artikulua.— Estatuko hizkuntza ofiziala eta autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialak

Ikus-entzunezko komunikazioak Estatuko hizkuntza ofiziala, autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialak eta haien kultura-adierazpenak ezagutzea eta zabaltzea sustatuko du, eta kultura- eta hizkuntza-aniztasuna islatzen lagunduko du.

15. artikulua.— Autorregulazioko eta korregulazioko jokabide-kodeak

4. Edozelan ere, bai estatuan bai autonomia-erkidegoan, jokabide-kodeak sustatuko dira honako eremu hauetan:

l) Hizkuntza- eta kultura-aniztasuna babestean eta sustatzean.

II. TITULUA

Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua ematea

IV. KAPITULUA

Zerbitzu-emaileen erregistroa, eta ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen jabetza-araubidearen publizitatea eta plataformaren bidez bideoak trukatzeko zerbitzuen jabetza-araubidearen publizitatea

42. artikulua.— Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua ematen dutenen eta plataformaren bidez bideoak trukatzeko zerbitzua ematen dutenen jabetza-araubidearen publizitatea

Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuaren emaileek eta plataformaren bidez bideoak trukatzeko zerbitzuaren emaileek honako informazio hau izan beharko dute irisgarri haien webgune korporatiboetan, erraz ulertzeko moduan eta formatu elektronikoa eta berrerabilgarrian, Estatuko hizkuntza ofizialean eta autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan, hargatik eragotzi gabe uztailaren 11ko 34/2002 Legearen eta abenduaren 9ko 19/2013 Legearen arabera, eta Merkataritza Kodean, Kapital-sozietateei buruzko Legearen testu bategina onesten duen uztailaren 2ko 1/2010 Legegintzako Errege Dekretuan eta Kontu Auditoriaren uztailaren 20ko

22/2015 Legean informazio ez-finantzarioaren eta aniztasunaren arloko araudiaren arabera dagozkien betebeharrak:

III. TITULUA

Ikus-entzunezko komunikazioaren zerbitzu publikoa ematea

I. KAPITULUA

Ikus-entzunezko komunikazioaren zerbitzu publikoa

51. artikulua.— Ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren xedea

Ikus-entzunezko komunikazioaren zerbitzu publikoaren xedea da:

d) Kultura- eta hizkuntza-aniztasuna ezagutaraztea.

VI. KAPITULUA

Autonomia-erkidegoetako eta tokian tokiko ikus-entzunezko komunikazioaren zerbitzu publikoa ematea

73. artikulua.— Ikus-entzunezko komunikazioaren zerbitzu publikoa ematea norberari dagokion autonomia-erkidegotik kanpo

1. Autonomia-erkidego baten lurreko uhin hertziarren bidez ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa eman ahal izango da hizkuntza- eta kultura-kidetasunak dituen beste autonomia-erkidego mugakide batean, baldin eta baldintza hauek betetzen badira aldi berean:

a) Hitzarmena sinatzen bada autonomia-erkidego interesdunen artean.

b) Autonomia-erkidego biek zerbitzu publikoaren emaile bat badute, igorpenetan elkarrekikotasunak egon behar du.

c) Plan tekniko nazional egokiaren arabera autonomia-erkidegoari esleitutako espektro erradioelektrikoa erabiliz ematen bada zerbitzua.

d) Estatuko Administrazio Orokorrari jakinarazten bazaio a) letran adierazitako hitzarmena sinatu dela, eta jabari publiko erradioelektrikoa erreserbatzeagatiko tasa ordaindu behar duen subjektua identifikatzen bada.

2. Autonomia-erkidego batek autonomia-erkidego mugakide batean ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa emateak autonomia-erkidegoko zerbitzu publikoaren izaerari eutsiko dio.

3. Autonomia-eremuko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoaren emaileek akordioak egin ahal izango dituzte haien artean eta Espainiako Irrati eta Telebista Korporazioarekin, edukiak batera ekoizteko edo editatzeko, eskubideak eskuratzeko edukien gainean edo beste estaldura batzuetan, beren jardueraren eraginkortasuna hobetzeko, betiere lege honetan kate-emanaldirako ezarritako mugekin.

VI. TITULUA

Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua ematen dutenen betebeharrak

I. KAPITULUA

Adingabeen babesa

100. artikulua.— Adingabeentzat bereziki gomendatutako ikus-entzunezko edukia

Ikus-entzunezko agintaritza eskudunak jarduerak jarriko ditu abian adingabeentzat bereziki gomendatutako programen ekoizpena eta emisioa sustatzeko, betiere haien adinera, heldutasunera eta hizkerara egokituta, haien garapen eta ongizate integrala sustatze aldera.

II. KAPITULUA

Irisgarritasuna

101. artikulua.— Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzurako irisgarritasun unibertsala

1. Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua ematen dutenek betebeharrak hauek izango dituzte irisgarritasunaren arloan:

e) Bermatzea zeinuzko edukiak txertatzen direla Espainiar Zeinu-hizkuntzaren Hizkuntza Normalizaziorako Zentroak edo, hala badagokio, zeinu-hizkuntza propioa duten autonomia-erkidegoetako organismo baliokideek jasotako kalitate-irizpideen arabera.

102. artikulua.— Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu lineal irekirako irisgarritasuna

1. Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu lineal irekia ematen dutenek betebeharrak hauek izango dituzte haien edukien irisgarritasuna bermatzeko:

b) Gutxienez bost ordu astean zeinu-hizkuntzan emandako programetan, ahal dela ikus-entzule gehien dagoen ordutegian; programon artean, albistegiek, haurrentzako programazioak, gaurkotasuneko eduki informatiboa duten programek, kontsumitzaileen interesekin zerikusia duten programek edo erlijio-zerbitzuek egon beharko dute.

2. Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu publiko lineal irekia ematen dutenek betebeharrak hauek izango dituzte haien edukien irisgarritasuna bermatzeko:

b) Gutxienez hamabost ordu astean zeinu-hizkuntza sartzen duten programetan, ahal dela ikus-entzule gehien dagoen ordutegian; programon artean, albistegiek, haurrentzako programazioak, gaurkotasuneko eduki informatiboa duten programek, kontsumitzaileen interesekin zerikusia duten programek edo erlijio-zerbitzuek egon beharko dute.

103. artikulua.— Baldintzapeko iristea duen ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu linealerako irisgarritasuna

1. Baldintzapeko iristea duen ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu lineala ematen dutenek betebeharrak hauek izango dituzte haien edukien irisgarritasuna bermatzeko:

c) Zeinu-hizkuntzako entzuleentzat interes handiagoa izan dezaketen programak pixkanaka txertatzea.

104. artikulua.— Eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzurako irisgarritasuna

1. Eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua ematen dutenek betebeharrak hauek izango dituzte haien katalogoko edukien irisgarritasuna bermatzeko:

b) Audiodeskripzioa eta zeinu-hizkuntza dituzten programak pixkanaka txertatzea, betiere katalogoan haiei behar bezalako garrantzia emanaz.

108. artikulua.— Autorregulazioa

[...]

Autorregulazio-koderik hartu ez bada aurreko paragrafoan aurreikusitako irisgarritasunaren arloko nahitaezko neurrien kalitatea hobetzeko, edo ikus-entzunezko agintaritza eskudunak ondorioztatzen badu autorregulazio-kode hori ez dela nahikoa eraginkorra ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuetarako irisgarritasunaren kalitatea hobetzeko, orduan Gobernuak kalitate-betekizun horiek erregelamendu bidez ezarriko ditu, eta horretarako erreferentzia gisa hartuko ditu Espainiako kalitateari buruzko UNE araudia eta Espainiar Zeinu-hizkuntzaren Hizkuntza Normalizaziorako Zentroak jasotako kalitate-irizpideak.

109. artikulua.— Estatuko eta autonomia-erkidegoetako eremuetako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen irisgarritasunerako erreferentzia-zentroak

1. Desgaitasunari buruzko Errege Patronatuaren Azpitolazio eta Audiodeskripzioaren Espainiako Zentroa (CESyA) eta Espainiar Zeinu-hizkuntzaren Hizkuntza Normalizaziorako Zentroa (CNSLE) dira erreferentziazko Estatuko zentro teknikoak desgaitasuna duten pertsonentzako ikus-entzunezko irisgarritasunaren arloan, betiere estatu-eremuko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuei dagokienez.

2. Autonomia-erkidegoek erabaki ahal izango dute zein diren desgaitasuna duten pertsonentzako ikus-entzunezko irisgarritasunaren arloko erreferentziazko zentro autonomiko teknikoak, betiere autonomia-erkidegoaren eremuko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuei dagokienez.

III. KAPITULUA

Ikus-entzunezko obra europarra eta hizkuntza-aniztasuna sustatzea

110. artikulua.— Ikus-entzunezko obra europarra eta hizkuntza-aniztasuna sustatzeko betebeharra

Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua ematen dutenek Estatuaren kultura eta hizkuntza-aniztasuna islatzen lagunduko dute, eta behar besteko mailak bermatuko dituzte ikus-entzunezko obra europarren inbertsio eta banaketarako, betiere kapitulu honetan aurreikusitako baldintzetan.

2. atala

Ikus-entzunezko obra europarraren kuotarako eta hizkuntza-aniztasuna sustatzeko betebeharra

115. artikulua.— Ikus-entzunezko obra europarraren kuota ikus-entzunezko telebista-komunikazio linealeko zerbitzuan

1. Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu lineala ematen dutenek programazioaren urteko emanaldi-denboraren ehuneko berrogeita hamaika gordeko dute gutxienez ikus-entzunezko obra europarretarako.

2. Aurreko apartatuan aurreikusitako kuotaren ehuneko berrogeita hamar, gutxienez, Estatuko hizkuntza ofizialean edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean egindako obretarako gordeko da. Azpikuota horretatik, estatu-eremuko ikus-entzunezko komunikazioko zerbitzu publikoaren emaileak gutxienez ehuneko hamabost gordeko du autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean egindako ikus-entzunezko obretarako, biztanle-pisua kontuan hartuta, eta, gutxienez, ehuneko hamar gordeko du hizkuntza horietako bakoitzerako.

3. Emanaldi-denbora osoaren ehuneko hamar, gutxienez, zerbitzu-emailearengandik independenteak diren ekoizleen obra europarretarako gordeko da, eta ehuneko hamar horren erdiak azken bost urteetan ekoitzia izan beharko du.

4. Zerbitzu-emaileek Europar Batasuneko beste estatu kide batzuetan soilik hedatzeko eskaintzen dituzten ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu linealek ez dute artikulua honen 2. apartatua bete beharrik izango.

5. Artikulu honetan aipatzen den emanaldi-denbora zenbatuko da albistegiei, kirol-ekitaldiei, jokoei eta ikus-entzunezko merkataritza-komunikazioei eskainitako denbora kenduta.

6. 2. apartatuan ezarritako betebeharrei dagokienez, hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoek betebeharrak gehigarriak arautu ahal izango dituzte beren eremu autonomikoetan ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoaren emaileentzat.

116. artikulua.— Ikus-entzunezko obra europarraren kuota eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuaren katalogoan

1. Eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua ematen dutenek katalogoaren ehuneko hogeita hamar, gutxienez, gordeko dute obra europarretarako.

2. Aurreko apartatuan aurreikusitako kuotaren ehuneko berrogeita hamar, gutxienez, Estatuko hizkuntza ofizialean edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean egindako obretarako gordeko da. Azpikuota horretatik, estateremuko eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuaren emaileak gutxienez ehuneko berrogeita hamar gordeko du autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean egindako ikus-entzunezko obretarako, biztanle-pisua kontuan hartuta, eta, gutxienez, ehuneko hamar gordeko du hizkuntza horietako bakoitzerako.
3. Zerbitzu-emaileek Europar Batasuneko beste estatu kide batzuetan soilik hedatzeko eskaintzen dituzten eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuek ez dute 2. apartatuan xedatutakoa bete beharrik izango.
4. Eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua ematen dutenek obra europar horien garrantzia bermatuko dute beren katalogoetan.
5. 2. apartatuan ezarritako betebeharrari dagokienez, hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoek betebeharrak gehigarriak arautu ahal izango dituzte beren eremu autonomikoetan eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuaren emaileentzat.

3. atala

Ikus-entzunezko obra europarra aurretiaz finantzatzeko eta hizkuntza-aniztasuna sustatzeko betebeharra

117. artikulua.— Ikus-entzunezko obra europarra aurretiaz finantzatzeko betebeharra

1. Ikus-entzunezko telebista-komunikazio linealeko edo eskaera bidezko zerbitzuaren emaileek betebeharra dute ikus-entzunezko obra europarra aurretiaz finantzatzeko, baldin eta Espainian ezarrita badaude eta zerbitzuak Espainian ematen badituzte, edo, baldin eta zerbitzuak Espainiara zuzentzen badituzte eta Europar Batasuneko beste estatu kide batean ezarrita badaude.
2. Aurreko apartatuan ezarritako betebeharra ez zaie exijituko negozio-bolumen txikia duten zerbitzu-emaileei, ikus-entzule gutxi duten ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuei, ezta betebeharra erabilezina edo justifikaziorik gabea den kasuetan ere, ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuaren izaera edo gaia dela-eta, erregelamendu bidez zehazten den moduan.
3. Ikus-entzunezko obra europarra aurretiaz finantzatzeko 1. apartatuan aurreikusitako betebeharraren zenbatekoa zehazteko, Espainiako ikus-entzunezko merkatuan ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuak emateagatik aurreko ekitaldian sortutako diru-sarrerak hartuko dira oinarritzat, ustiapen-kontuaren arabera.
4. Lehenengo apartatuan aurreikusitako betebeharra bete ahal izango da obren ekoizpenean zuzenean parte hartuz, obrok ustiatzeko eskubideak eskuratuz edota ekarpena eginez Zinematografia Babesteko Funtzari, zeina kudeatzen baitu Zinematografiaren eta Ikus-entzunezko Arteen Institutuak Zinemari buruzko abenduaren 28ko 55/2007 Legearen 19.3 artikulua arabera, edo, bestela, ekarpena eginez gaztelania ez den beste hizkuntza ofizial batzuetan zinematografia eta ikus-entzunezkoak sustatzeko funtzari, zeina lege horren 36. artikuluan jasota baitago.

5. Koprodukzioetan, finantzaketa-betebeharra betetzeko, ez da kontabilizatuko ekoizle independentearen ekarpena.
6. Behartutako subjektuek Zinematografia Babesteko Funtzari egiten dioten ekarpena, lehenik eta behin, ekoizle independenteek ikus-entzunezko obraren ekoizpenean egindako finantzaketa gisa zenbatuko da, salbu eta kontrakoa adierazten bada edo kopuruak kontzeptu horrengatik egin beharreko inbertsioa gainditzen badu.
7. Ikus-entzunezko obra europarra aurretiaz finantzatzeko betebeharra betetzeko, ez da zenbatuko Zinemari buruzko abenduaren 28ko 55/2007 Legearen arabera X kalifikazioa jaso dezaketen filmen eskubideak ekoiztea edo erostea.
8. Sare nazional baten parte ez diren toki-eremuko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen emaileak salbuetsita egongo dira obra europarra finantzatzeko betebeharra betetzetik.

118. artikulua.— Ikus-entzunezko obra europarra aurretiaz finantzatzeko betebeharra, ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu publikoa ematen dutenentzat

1. Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu publikoa ematen duenak bere diru-sarrerara konputagarrien ehuneko sei ikus-entzunezko obra europarrak aurretiaz finantzatzeko erabiliko du.
2. Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu publikoa ematen duenak finantzatzeko duen betebehar osoak honako baldintza hauek errespetatu beharko ditu:
  - a) Gutxienez ehuneko hirurogeita hamar ekoizle independenteek beren ekimenez edo enkarguz ekoiztutako ikus-entzunezko obrak egiteko izango da, 112. artikuluan xedatutakoaren arabera, Estatuko hizkuntza ofizialean edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean. Azpikuota horretatik, estatu-eremuko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu publikoaren emaileak honako hauek erreserbatuko ditu:
    - 1) Gutxienez ehuneko hamabost autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan egindako ikus-entzunezko obretarako, biztanle-pisua kontuan hartuta, eta, gutxienez, ehuneko hamar gordeko du hizkuntza horietako bakoitzerako.
    - 2) Gutxienez ehuneko hogeita hamar emakumeek soilik zuzendutako edo sortutako ikus-entzunezko obrentzat.
    - b) Gutxienez ehuneko berrogeita bost ekoizle independenteek, beren ekimenez edo enkarguz, Estatuko hizkuntza ofizialean edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean ekoiztutako edozein generotako film zinematografikoetarako izango da, 112. artikuluan xedatutakoaren arabera.
    - c) Gutxienez ehuneko hamabi animaziorako eta dokumentaletarako izango da.
3. Hizkuntza ofizialak dituzten autonomia-erkidegoek betebehar gehigarriak arautu ahal izango dituzte eremu autonomikoko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu publikoa ematen dutenentzat. Era berean, hitzarmen bidez itundu ahal izango da artikulua honetan aurreikusitako finantzaketa-betebeharrak aplikatzeko modua, kapitulu honetan ezarritako finantzaketa-betebeharrari lotutako eremu autonomikoko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuaren emaile baten edo batzuen eta ekoizle zinematografiko gehienak biltzen dituzten elkarte baten edo batzuen arteko akordio bidez, betiere bertan ezarritako proportzioak errespetatuz.

119. artikulua.— Ikus-entzunezko obra europarra aurretiaz finantzatzeko betebeharra, ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu publikoa linean edo eskaera bidez ematen dutenentzat

1. Ikus-entzunezko obra europarra aurretiaz finantzatzeko betebeharra mikroenpresen eta enpresa txiki eta ertainen definizioari buruzko Europako Batzordearen 2003ko maiatzaren 6ko Gomendioaren arabera modulatu da.

2. Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu lineala edo eskaera bidezkoa ematen dutenek, baldin eta 117.3 artikuluan ezarritakoaren arabera berrogeita hamar milioi euroko edo gehiagoko diru-sarrerara konputagarriak badituzte, diru-sarrerara horien ehuneko bost bideratuko dute urtero ikus-entzunezko obra europarra finantzatzera, dagoeneko amaituta dagoen ikus-entzunezko obra europarra ustiatzeko eskubideak erostera edo Zinematografia Babesteko Funtzari edo gaztelania ez den beste hizkuntza ofizial batzuetan egindako zinematografia eta ikus-entzunezkoak sustatzeko funtzari ekarpena egitera. Zerbitzu-emailearen finantzaketa-betebehar osoak honako bi baldintza hauek errespetatu beharko ditu:

a) Gutxienez ehuneko hirurogeita hamar ekoizle independenteek beren ekimenez edo enkarguz ekoizitako ikus-entzunezko obrak egiteko izango da, 112. artikuluan xedatutakoaren arabera, Estatuko hizkuntza ofizialean edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean. Azpikuota horretatik, ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua linean edo eskaera bidez ematen duenak honako hauek erreserbatuko ditu:

1) Gutxienez ehuneko hamabost autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan egindako ikus-entzunezko obretarako, biztanle-pisua kontuan hartuta, eta, gutxienez, ehuneko hamar gordeko du hizkuntza horietako bakoitzerako.

2) Gutxienez ehuneko hogeita hamar emakumeek soilik zuzendutako edo sortutako ikus-entzunezko obrentzat.

b) Gutxienez ehuneko berrogei ekoizle independenteek, beren ekimenez edo enkarguz, Estatuko hizkuntza ofizialean edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean ekoizitako edozein generotako film zinematografikoetarako izango da, 112. artikuluan xedatutakoaren arabera.

3. Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu lineala edo eskaera bidezkoa ematen dutenek, baldin eta 117.3 artikuluan ezarritakoaren arabera berrogeita hamar milioi euro baino gutxiagoko eta hamar miloi eurotik gorako diru-sarrerara konputagarriak badituzte, diru-sarrerara horien ehuneko bost bideratuko dute urtero ikus-entzunezko obra europarra finantzatzera, dagoeneko amaituta dagoen ikus-entzunezko obra europarra ustiatzeko eskubideak erostera edo Zinematografia Babesteko Funtzari edo gaztelania ez den beste hizkuntza ofizial batzuetan egindako zinematografia eta ikus-entzunezkoak sustatzeko funtzari ekarpena egitera. Zerbitzu-emailearen finantzaketa-betebehar osoak gutxienez ehuneko hirurogeita hamar errespetatu bete beharko du ekoizle independenteek beren ekimenez edo enkarguz ekoizitako ikus-entzunezko obrak egiteko, 112. artikuluan xedatutakoaren arabera, Estatuko hizkuntza ofizialean edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean.

4. Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu lineala edo eskaera bidezkoa ematen dutenek ez dute betebeharririk izango, baldin eta 117.3 artikuluan ezarritakoaren arabera hamar milioi eurotik beherako diru-sarrerara konputagarriak badituzte.

5. Hizkuntza ofizialak dituzten autonomia-erkidegoek betebeharrak gehigarriak arautu ahal izango dituzte eremu autonomikoko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua ematen dutenentzat.

IV. KAPITULUA

Ikus-entzunezko merkataritza-komunikazioak

1. atala

Ikus-entzunezko merkataritza-komunikazioak egiteko eskubidea

122. artikulua.— Erabateko debekuak ikus-entzunezko merkataritza-komunikazio jakin batzuk egiteko

1. Debeak dago ikus-entzunezko merkataritza-komunikazio oro, baldin eta giza duintasuna urratzen badu, baldin eta pertsona-talde baten edo talde bateko kide baten aurkako diskriminazioa sustatzen badu adina, sexua, desgaitasuna, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, arraza, kolorea, jatorri etniko edo soziala, ezaugarri sexual edo genetikoak, hizkuntza, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoak edo beste edozein motatakoak, nazionalitatea, ondarea edo jaiotza direla eta, baldin eta segurtasunerako kaltegarriak diren portaerak sustatzen baditu edo baldin eta ingurumena babesteko oso kaltegarriak diren jokabideak sustatzen baditu.

VII. TITULUA

Ikus-entzunezko edukiak emateko kontratazio esklusiboa

146. artikulua.— Gizartearentzat interes orokorrekoak diren gertaeren katalogoa

6. Interes orokorreko gertaeren katalogoan sartutako gertaeraren batean hizkuntza ofiziala duen autonomia-erkidego bateko taldeek edo pertsonak parte hartzen badute, zerbitzuak erabili ahal izango dira gertaerok autonomia-erkidego horretako hizkuntza ofizialean emateko konektatuta dagoen telebistaren bidez.

X. TITULUA

Zehapen-araubidea

157. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Honako hauek dira arau-hauste oso astunak:

1. Ikus-entzunezko edukiak ematea, baldin eta horiek agerian bultzatzen badute indarkeriara, terrorismo-delitua edo haur-pornografiako delitua, edo delitu arrazista edo xenofobia egitera edo pertsona-talde baten aurkako edo talde bateko kideen aurkako gorrotora edo diskriminaziora, betiere adina, sexua, desgaitasuna, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, arraza, kolorea, jatorri etniko edo soziala, ezaugarri sexualak edo genetikoak, hizkuntza, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoak edo beste edozein motatakoak, nazionalitatea, ondarea edo jaiotza direla eta.

Bigarren xedapen gehigarria.— Ikus-entzunezko Komunikazio-zerbitzuak gainbegiratzeko Agintaritza-taldea

3. Ikus-entzunezko Komunikazio-zerbitzuak gainbegiratzeko Agintaritza-taldearen zereginak honako hauek izango dira:

d) Bosgarren xedapen gehigarrian autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialak sustatu eta bultzatzeko aurreikusitako mekanismoen funtzionamenduari buruzko informazioa eta jardunbide hobeak trukitzea.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialak sustatzea

1. Estatu-eremuko ikus-entzunezko agintaritza eskudunak eta hizkuntza ofizialak dituzten autonomia-erkidegoetako agintaritza eskudunek sustatuko dute ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuetan autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan ekoiztutako, bikoiztutako edo azpitolatutako ikus-entzunezko obren presentzia.

Era berean, ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuetan estatu-eremuko edo eremu autonomikoko ikus-entzunezko komunikazioko zerbitzu publikoa ematen dutenek autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean ekoiztutako ikus-entzunezko obrak egotea sustatuko da, bai eta autonomia-erkidego horien laguntzak jaso dituztenak egotea, edo autonomia-erkidegoko ikus-entzunezko agintaritza eskudunak egiaztatutako kalitate-maila egiaztatzen dutenak egotea.

Estatu-eremuko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoaren emaileak eta estatu-eremuko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuaren emaileek bermatuko dute haurrentzako ikus-entzunezko zerbitzu tematikoetan eta programen katalogoetan hamabi urtera arteko haurrentzat bereziki gomendatutako ikus-entzunezko edukiak txertatuko direla, zeinek bikoiztuta egon behar baitute autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan. Era berean, zerbitzu-emaile horiek publiko orokorrari zuzendutako ikus-entzunezko edukiak eskainiko dituzte, autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan bikoiztuta edo azpitolatuta.

2. Autonomia-erkidegoetako hizkuntza-aniztasuna eta ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuetan hizkuntza ofizialen presentzia sustatzeko, administrazio publikoek laguntza-programa batzuk ezarri ahal izango dituzte, ikus-entzunezko obrak hizkuntza horietan azpitolatzeko edo bikoizteko.

Era berean, ikus-entzunezko agintaritza eskudunak, hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoekin lankidetzan jardunez, sustatuko du autorregulazio-akordio bat onestea sei hilabeteko epean, lege hau indarrean jartzen denetik aurrera, eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioaren zerbitzua ematen dutenekin, barnean hartuta Europar Batasuneko beste estatu kide batean kokatuta egonik beren zerbitzuak Espainiako merkatura zuzentzen dituzten zerbitzu-emaileak; akordio horren helburua, berriz, hauxe izango da: beren katalogoetan autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan bikoiztutako edo azpitolatutako ikus-entzunezko edukiak sar daitezen sustatzea, arreta berezia jarriz hamabi urtera bitarteko haurrei zuzendutako ikus-entzunezko edukietan.

Aurrekoari kalterik egin gabe, eta autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialen erabilera sustatzeko eta babesteko, eta ikus-entzunezko obrak hizkuntza ofizialetan bikoiztea eta azpitolatzea sustatzeko, laguntza-funts bat ezarriko dute Estatuak eta hizkuntza ofizialak dituzten autonomia-erkidegoek; funts horren zenbateko osoa hizkuntza ofizialak dituzten autonomia-erkidegoetako organismo eskudunei transferituko zaie, zeinek kudeatuko baitituzte laguntza haiek, beren eskumenen

arabera. Funts hori hizkuntza ofiziala duen autonomia-erkidego bakoitzak eta Estatuak egiten dituzten ekarpenez zuzkituko da, urtero onesten diren aurrekontu-baliabideen arabera.

3. Eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua eskaintzen dutenek beren katalogoetan sartu beharko dituzte autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean bikoiztuta edo azpтитulatuta dauden ikus-entzunezko obren hizkuntza-bertsioak, baldin eta eskuragarri jartzen badira kontraprestazio ekonomikorik gabe, teknikoki bideragarria bada eta bikoizketa edo azpтитulu hori autonomia-erkidegoko agintaritza eskudunak finantzatu badu, edo eremu autonomiko bakoitzean ikus-entzunezko komunikazioko zerbitzu publikoa ematen dutenen jabetzakoa bada, edo autonomia-erkidegoko ikus-entzunezko agintaritza eskudunak egiaztatutako kalitate-maila egiaztatzen badute. Hizkuntza-bertsioak txertatzeko akordioak gainbegiratzea kasuan-kasuan eskumena duen ikus-entzunezko agintaritzari dagokio.

Eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua ematen dutenek katalogoan mantenduko dituzte autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan bikoiztuta edo azpтитulatuta dauden ikus-entzunezko obrak, eduki hori katalogoan dagoen bitartean.

4. Eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua ematen dutenek autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan ekoiztutako, bikoiztutako edo azpтитulatutako ikus-entzunezko edukien garrantzia bermatu beharko dute, bilaketa- edo sustapen-sistemen bidez eta horietara iristeko erraztasunak emanaz, betiere autonomia-erkidego horietan bizi diren erabiltzaileek dituzten geolokalizazio-datuen arabera.

7.1.112. 15/2022 Legea, uztailaren 12koa, Tratu-berdintasunari eta Diskriminaziorik ezari buruzkoa⁴⁰⁴

HITZAURREA

I. Arau-esparrua

[...]

Eremu komunitarioari dagokionez, tratu-berdintasuna eta diskriminaziorik eza dira Europar Batasunaren oinarritzko eta funtsezko printzipioetako bat, sorrera-proiektutik bertatik, eta ondare garrantzitsua sortu dute gai horretan. Europar Batasunaren Tratatuaren 2. artikulua arabera, diskriminaziorik eza Batasunaren balio erkideetako bat da, eta diskriminazioaren aurka borrokatzea, berriz, Batasunaren helburuetako bat. Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Gutunak ere, zeinak baitu EBko tratatuen balio juridiko bera, giza duintasuna bortxaezina dela aldarrikatzen du 1. artikuluan, eta 21. artikuluan «diskriminazio oro» debekatzen du, eta, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa, bai eta kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasunarekiko errespetua (22. artikulua), gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna (23. artikulua) eta desgaitasuna duten pertsonen integrazioarako eskubidea (26. artikulua) ere.

III. Printzipioak, helburuak, bitartekoak eta egitura

[...]

Desgaitasunari dagokionez ere, legegintza- eta administrazio-neurri ugari eta beste mota batekoak ere promulgatu dira, desgaitasunen bat duten pertsonen giza eskubide eta oinarritzko askatasun guztien egikaritzea osoa ziurtatzeko, inolako diskriminaziorik egin gabe arrazoi hori dela-eta; bereziki nabarmendu behar dira 1/2013 Legegintzako Errege Dekretua, azaroaren 29koa, desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu bategina onesten duena; 27/2007 Legea, urriaren 23koa, Espainiako zeinuhizkuntzak aitortu, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituena; eta 26/2011 Legea, abuztuaren 1ekoa, araudia Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentziora egokitzekoa, zeina Espainiak berronetsi zuen haren protokolo fakultatiboarekin batera 2007ko azaroan, eta indarrean jarri zen 2008ko maiatzaren 3an.

[...]

Azkenik, legea integrala da diskriminazio-arrazoiei dagokienez, atariko tituluan islatzen den bezala; titulu horrek aplikazio-eremu objektiboa eta subjektiboa ezartzen ditu. Eremu subjektiboari dagokionez, Konstituzioaren 14. artikulua

---

⁴⁰⁴ BOEren 167. zenbakian, 2022ko uztailaren 13ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-11589>

hartzen du erreferentziazat, eta, Europar Batasuneko araudian jasotako sei diskriminazio-arrazoiekin batera (sexua, arraza- edo etnia-jatorria, desgaitasuna, adina, erlijioa edo sinesmenak eta sexu-orientazioa), berariaz jasotzen ditu gaixotasunak edo osasun-egoera, egoera serologikoa edota patologia eta nahasmenduak pairatzeko joera genetikoa, sexu-identitatea, genero-adierazpena, hizkuntza eta egoera sozioekonomikoa, garrantzi sozial berezia dutelako, eta aipatutako artikulua ixten duen klausula irekiari eusten dio. [...]

[...]

ATARIKO TITULUA

2. artikulua.— Aplikazio-eremu subjektiboa

1. Pertsona guztiei aitortzen zaie tratu-berdintasunerako eta diskriminaziorik ez izateko eskubidea, kontuan hartu gabe zein den haien nazionalitatea edo adingabeak edo adindunak diren edo legezko bizilekurik duten edo ez. Inor ezin izango da diskriminatu arrazoi hauengatik: jaiotza, arraza- edo etnia-jatorria, sexua, erlijioa, sinesmena edo iritzia, adina, desgaitasuna, sexu-orientazioa edo -identitatea, genero-adierazpena, gaixotasuna edo osasun-egoera, egoera serologikoa edota patologia eta nahasmenduak pairatzeko joera genetikoa, hizkuntza, egoera sozioekonomikoa, edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal edo sozial.

I. TITULUA

Tratu-berdintasunerako eta diskriminaziorik ez izateko eskubidea

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Diskriminazioaren biktimek informaziorako eta aholkularitzarako dituzten eskubideak

3. Behar diren bitartekoen bidez bermatuko da diskriminazioaren biktima guztiek, bereziki desgaitasuna dutenek, irispide osoa izango dutela beren eskubideei eta dauden eskuarteei buruzko informaziorako. Informazio hori formatu irisgarri eta ulergarrian eman beharko zaie desgaitasuna duten pertsonari, hala nola irakurketa erraza, Braille, zeinu-hizkuntza, espainiarra zein katalana, eta beste komunikazio-modalitate edo -aukera batzuk, sistema handigarriak eta alternatiboak barne.

5. Haurrek eta nerabeek eskubidea dute beharrezkoa den informazio guztia hizkera argi eta ulergarrian jasotzeko, haiek uler dezaketen hizkuntza batean eta formatuen bidez, zeinak irisgarriak izango baitira zentzumenei eta kognizioei dagozkienez, eta hartzaileen egoera pertsonaletara egokituta, betiere irispide unibertsala bermatuta. Hizkuntza koofizialak dituzten lurraldeak direnean, haurrak edo nerabeak aukeratzen duen hizkuntza koofizialean jaso ahal izango du informazio hori. Gainera, berriro biktimizatzea prebenitu eta debekatu behar da.

II. KAPITULUA

Tratu-berdintasunerako eta diskriminaziorik ez izateko eskubidea bizitza politiko, ekonomiko, kultural eta sozialeko zenbait eremutan

13. artikulua.— Tratu-berdintasunerako eta diskriminaziorik ez izateko eskubidea hezkuntzan

3. Hezkuntza-administrazioek behar bezalako arreta eskainiko diete ikasleei, baldin eta egoera txarrean badaude lege honetan adierazitako arrazoietakoa batengatik edo desgaitasunen batengatik, arrazoi sozioekonomiko edo kulturalengatik, ikaskuntza-hizkuntza edo beste mota bateko hizkuntza larri ez jakiteagatik, betiere hezkuntza-laguntzako beharrian espezifikoak badituzte edo haien taldeak absentismo-ehuneko handiagoak edo eskola-uztearen ehuneko handiagoak pairatzen dituela jakiten bada. Arreta berezia jarriko zaio haur eta nerabeen egoerari.

22. artikulua.— Komunikabide sozialak eta publizitatea, Internet eta sare sozialak

2. Administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, sustatuko dute autorregulazio-akordioak hartzea komunikabide sozialetan, publizitatean, Interneten, sare sozialetan eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien enpresetan, lagungarri izan daitezen tratu-berdintasunaren, diskriminaziorik ezaren eta intolerantziaren arloko legeria betetzeko, lege hau oinarritzen duten arrazoiengatik, eta pertsonen eta populazio-taldearen irudi ez-estereotipatua sustatzeko, barne hartuta haietan garatzen diren salmenta- eta publizitate-jarduerak, eta diskriminazioaren eta intolerantziaren aurkako hizkera eta mezuak eskatzeko.

7.1.113. 16/2022 Legea, irailaren 5ekoa, Konkurtso Legearen testu bategina, maiatzaren 5eko 1/2020 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia, erreformatzen duena, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019ko ekainaren 20ko 2019/1023 (EB) Zuzentarauaren transposizioa egiteko —prebentziosko berregituraketaren esparruei, zorretatik libratzeari eta desgaitzei buruzkoa eta berregituraketaren, kaudimengabeziaren eta zorrak libratzearen prozeduren efizientzia handitzeko neurriei buruzkoa—, eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017/1132 (EB) Zuzentaraua, sozietateen zuzenbidearen zenbait alderdiri buruzkoa, aldatzen duena (Berregituraketari eta Kaudimengabeziari buruzko Zuzentaraua)⁴⁰⁵

HITZAURREA

III

[...]

Legeak, puntu honetan, zuzentarauaren hitzez hitzeko edukia jasotzen du, legegintza-politikako aukeren arteko konpromisoari erantzuten diona. Erregela hori aplikatzeko, lehenik eta behin, egiaztatu behar da eragindako klase gehienek planaren aldeko botoa eman duten eta, horien artean, gutxienez mota bateko pribilegioa, berezia edo orokorra, duten kredituak dauden, konkurtso-araudiaren arabera. Kasu honetan, nahikoa da gehiengo soila, eta ez litzateke beharrezkoa izango zordunak funtzionamenduan dagoen enpresa gisa duen balioa zehaztea, fase honetan behintzat. Gehiengo hori lortzen ez bada, nahikoa izango da klase batek aldeko botoa eman izana, betiere ordainketaren bat jaso duen klase bat bada, konkurtso-tartean arabera, eta zordunak funtzionamenduan dagoen enpresa gisa

---

⁴⁰⁵ BOEren 214. zenbakian, 2022ko irailaren 26ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-14580>

duen balioa kontuan hartuta. Kasu honetan, beharrezkoa da balio hori zehaztea. Praktikan, aktiboaren balioa zehaztu ondoren, pasiboa kalkulatu behar da, eta enpresa balio horretan salduz gero ordainketaren bat jaso duten hartzekodunen klaseak identifikatu, konkurtso-mailaren arabera. Klase horietako batek gutxienez planaren aldeko botoa eman behar izan du. Hau da, plana ukitutako hartzekodun-klase batek onetsi behar du, zeinak egon behar baitu, lagunarteko hizkera lizentziatzen hartuta, «diruaren barruan», eta, gainera, tipikoki, «balioa hausten duen» klaseak.

[...]

VII

[...]

Bigarren printzipioak, kasu zehatzera egokitzeak, «txanda korrelatiboaren» sistema modulatzera behartzen du konplexutasun handieneko konkurtsoetan; horien artean, berariaz aipatu behar dira mugaz haraindiko elementuekin egindako konkurtsoak, zeinetan herrialdeko/herrialdeetako hizkuntzaren edo ingelesaren ezagutza kontuan hartzen den; edozelan ere, epaileak, izendapena egitean, izendapena arrazoitu behar du izendatutako pertsonaren ezagutzak eta esperientzia kasuaren berezitasunetara egokitzen direla. Bi izendapen-modu horiek konbinatuta, sistema argia eta gardena eratu daiteke, eta, aldi berean, kasu zehatzera egokitua.

Artikulu bakarra.— Konkurtso Legearen testu bategina aldatzea, zeina onetsi baitzen maiatzaren 5eko 1/2020 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez,

Hogeita lau.— Aldatu egiten da 62. artikulua, eta honela idatzita geratzen da:

«62. artikulua. Izendapena

3. Mugaz haraindiko elementuekin egiten diren konkurtsoetan, izendapena onartzean elementu horiekin lotutako herrialdeko edo herrialdeetako hizkuntza behar bezala dakiela edo, gutxienez, ingelesa behar bezala dakiela egiaztatzen duen pertsona izendatu beharko da. Bestela, langileak dituela edo ezagutza horiek dituen zinpeko itzultzaile bat kontratatatu duela egiaztatu ahal izango du».

Ehun eta berrogeita hamabi. Aldatu egiten da bigarren liburua, 583. artikulutik 684.era bitartekoek osatua, izenburu eta eduki honekin:

BIGARREN LIBURUA Aurrekonkurtsoaren zuzenbidea

V. TITULUA Araubide berezia

684. artikulua. Berregituratze-planaren arloko espezialitateak

1. Berregituratze-plana eredu ofizialean aurkeztu ahal izango da; eredu hori bitarteko elektronikoen bidez eskuragarri egongo da egoitza judizial elektronikoa, notariotzetan edo merkataritza-erregistroaren bulegoetan, eta enpresa txikien beharrianetara egokituta egongo da; gainera, gaztelaniaz ez ezik, Estatuko gainerako hizkuntza ofizialetan ere emango da, hala badagokio, kasuan kasuko autonomia-erkidegoetan erabiltzeko, haien estatutuen arabera. Berregituratze-plana araudiaren arabera idazteko moduari buruzko jarraibide praktikoak jasoko ditu. Formalizatzen den agerkari publikoa muntarik gabeko dokumentutzat hartuko

da, betiere agerkari hori baimentzen duen notarioaren zerbitzu-sariak zehazteko. Matrizearen eta luzatzen diren lehenengo kopien folioek ez dute inolako zenbatekorik sortuko.

Azken xedapenetako bederatzigarrena. Arlo Zibileko Nazioarteko Lankidetzaren Juridikoari buruzko uztailaren 30eko 29/2015 Legea aldatzea

Lau apartatu gehitzen zaizkio Arlo Zibileko Nazioarteko Lankidetzaren Juridikoari buruzko uztailaren 30eko 29/2015 Legearen 4. artikuluari, eta egungo edukia 1. apartatu gisa geratzen da, honela:

3. Jakinarazpena idatziz egiten bada, eta epaileak beharrezkotzat jotzen badu, itzultzaile baten laguntza eskatuko du. Egoki iritziz gero, eta komunikazioa egin aurretik, entzunaldia emango die alderdiei, hauek egokitzat jotzen dituzten alegazioak edo eskaerak egin ditzaten. Edozelan ere, komunikazioa amaitu ondoren, jarduketan edukia jasoko da eta alderdiei helaraziko zaie.

4. Jakinarazpena ahoz egiten bada, eta epaileak beharrezkotzat jotzen badu, interprete baten laguntza eskatuko du. Egoki iritziz gero, eta komunikazioa egin aurretik, entzunaldia emango die alderdiei, hauek egokitzat jotzen dituzten alegazioak edo eskaerak egin ditzaten. Ahal izanez gero, eta egokitzat jotzen duen guztietan, epaileak aukera eman ahal izango die alderdiei komunikazioa egiten den bitartean bertan egoteko. Edozelan ere, komunikazioa amaitu ondoren, haren edukia grabazio bidez edo beste bitarteko baten bidez jasoko da, eta jarduketetan txertatuko da, eta alderdiei ere helaraziko zaie.

7.1.114. 10/2022 Lege Organikoa, irailaren 6koa, Sexu Askatasunaren Berme Integralari buruzkoa⁴⁰⁶

HITZAURREA

III

[...]

IV. titulua laguntza espezializatu eta irisgarritako eskubideari buruzkoa da, eta bi kapitulu ditu.

I. kapituluak eskubide horren irismena eta bermea definitzen ditu, eta, eskubide horrek, gutxienez, honako hauek bilduko ditu: biktimentzako informazioa eta orientazioa; arreta mediko eta psikologikoa, bai berehalakoa eta krisikoa, bai epe luzeko susperraldikoa; ekonomia-, lan-, etxebizitza- eta gizarte-beharrizanei erantzutea; aurretiko aholkularitza juridikoa eta doako laguntza juridikoa indarkeriatik eratorritako prozesuetan; eskubideen erreklamazioen jarraipena; itzulpen- eta interpretazio-zerbitzuak; eta laguntza espezializatua, desgaitasuna duten emakumeen eta haurren kasuan.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Printzipio gidariak

Lege organiko honen ondorioetarako, hauek izango dira botere publikoen jardunaren printzipio gidariak:

f) Irisgarritasuna. Bermatuko da lege organiko honek jasotzen dituen ekintza eta neurri guztiak irisgarritasun unibertsaletik sortuko direla; horren helburua, berriz, hauxe da: biktima guztiek ulertzeko eta erabiltzeko modukoak izatea, eta horrela lege organiko honek jasotzen dituen eskubideak eraginkorrak izatea desgaitasuna duten, mendekotasun-egoeran dauden, hizkuntza-mugak edo kultura-desberdintasunak dituzten adineko emakumeentzat eta haurrentzat.

---

⁴⁰⁶ BOEren 215. zenbakian, 2022ko irailaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-14630>

II. TITULUA

Prebentzioa eta detekzioa

I. KAPITULUA

Prebentzio- eta sentsibilizazio-neurriak

9. artikulua.— Prebentzioko eta informazioko kanpaina instituzionalak

2. Kanpainak herritarrentzat irisgarriak izateko moduan egingo dira, kontuan hartuta, besteak beste, adina, desgaitasuna, hizkuntza, landa-ingurunea, uhartetasuna edo Espainiako herritarrak atzerrian bizitzea. Horretarako, zabalkunde berezia izango dute titulartasun publikoko komunikabideetan, eta hezkuntza-, gizarte-, osasun-, lan-, kultura- eta kirol-zentroetan.

IV. TITULUA

Laguntza integral espezializatu eta irisgarria izateko eskubidea

I. KAPITULUA

Eskubidearen irismena eta bermea

33. artikulua.— Laguntza integral espezializatu eta irisgarria izateko eskubidea

1. Lege organiko honen 3. artikuluko 2. apartatuan aipatutako pertsona guztiak laguntza espezializatu eta irisgarria jasotzeko eskubidea dute, sexu-indarkeriak eragindako ondorio fisikoak, psikologikoak, sozialak edo bestelakoak gainditzen laguntzeko. Eskubide horrek barne hartuko ditu, gutxienez:

g) Itzulpen- eta interpretazio-zerbitzuak, zeinu-hizkuntzako zerbitzuak, azpitoluak, gidari-interpretak eta komunikaziorako laguntzako beste langile espezializatu batzuk barne.

34. artikulua.— Informazioa jasotzeko eskubidea

2. Behar diren bitartekoen bidez bermatuko da ezen desgaitasuna duten emakumeek eta sexu-indarkeriaren biktima diren haurrek aukera izango dutela beren eskubideei eta dauden baliabideei buruzko informazioa iristeko. Informazio hori formatu irisgarri eta ulergarrian eman beharko da, adinaren eta desgaitasunaren inguruabarretara egokituta, eta zeinu-hizkuntza edo komunikatzeko beste modalitate edo aukera batzuk erabiliko dira, sistema alternatibo eta handigarriak barne. Hala badagokio, biktimaren ordezkariari edo haren zaintza, babesa edo defentsa esleituta duenari ere emango zaio, hargatik eragotzi gabe Haurrak eta Nerabeak Indarkeriaren aurrean Osorik Babesteko 8/2021 Lege Organikoaren 16.4 artikuluan aurreikusitako berehalako arreta eta informazioa emateko betebeharra, ez eta haurrek eta nerabeek konfiantzazko pertsona batekin egoteko eskubidea ere, zeina lege beraren 17.2 artikuluan aurreikusita baitago.

3. Era berean, beharrezkoak diren bitartekoak jarriko dira, beren inguruabar pertsonal, sozial edo idiomatikoengatik informazioa iristeko zailtasunak izan ditzaketen sexu-indarkeriaren biktimek bermatuta izan dezaten eskubide hori benetan egikaritu ahal izatea, betiere informazioa lurralde bakoitzeko hizkuntza propiotzat onartuta dauden horietan eskuragarri dagoela bermatuz.

35. artikulua.— Laguntza integral espezializatu eta irisgarriko zerbitzuak

1. Administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, laguntza oso, espezializatu eta irisgarria izateko eskubidea sustatuko dute, aurreko artikuluetan adierazitako baldintzetan, honako zerbitzu hauek eskura jarritz:

c) Sexu-salerosketaren eta -esplotazioaren biktimei arreta emateko zerbitzuak: gutxienez, laguntza psikologikoa, laguntza juridikoa eta aholkularitza soziala haien hizkuntzan ematen duten zerbitzuak.

Azken xedapenetako bederatzigarrena.— Genero-indarkeriaren aurka oso-oso babesa emateko neurriei buruzko abenduaren 28ko 1/2004 Lege Organikoa aldatzea

Hiru. Honelaxe geldituko da idatzita 18. artikulua:

«18. artikulua. Informazioa jasotzeko eskubidea.

2. Behar diren bitartekoen bidez bermatuko da genero-indarkeriako biktimak diren eta desgaitasuna duten emakumeek irispide osoa izango dutela beren eskubideei eta dauden eskuarteei buruzko informaziorako. Informazio hori formatu irisgarri eta ulergarrian eman beharko zaie desgaitasuna duten pertsoneri, hala nola zeinu-hizkuntzan edo komunikatzeko beste modalitate edo aukera batzuetan, sistema alternatibo eta handigarriak barne.

3. Era berean, beharrezkoak diren bitartekoak bideratuko dira genero-indarkeriaren biktima diren emakumeek eskubide hori benetan egikaritu ahal izango dutela bermatze aldera, emakumeok beren inguruabar pertsonal eta sozialengatik informazioa osorik iristeko zailtasun handiagoak izan ditzaketenean. Informazioak irisgarria izan beharko du emakumeentzat, baldin eta emakumeok gaztelania edo haien egoitzako lurraldeko hizkuntza ofiziala ez dakitenean».

7.1.115. 18/2022 Legea, irailaren 28koa, Enpresak sortu eta hazteari buruzkoa⁴⁰⁷

5. artikulua.— Ekintzaileei eta haien nazioartekotzeari laguntzeko irailaren 27ko 14/2013 Legea aldatzea

Aldatu egiten da Ekintzaileei eta haien nazioartekotzeari laguntzeko irailaren 27ko 14/2013 Legea, eta honela idatzita geratzen da:

Bost. Aldatu egiten da 15. artikulua, eta honela idatzita geratzen da:

«15. artikulua.— Erantzukizun mugatuko sozietateak eratzea formatu estandarizatuko eskritura publiko bidez eta eredu-estatutuen bidez

2. Kasu horretan, hau erabiliko da:

c) Eredu-estatutuen eredu sinplifikatuak formatu estandarizatuan; eredu horien edukiak autonomia-erkidego guztietako hizkuntza ofizial guztietan egon behar du eskuragarri, eta eduki hori erregelamendu bidez garatuko da.

d) Era berean, formatu estandarizatuko ahalordetze-eredu sinplifikatuak erabili ahal izango dira; eredu horien edukia, ahalmen estandarizatu eta kodifikatuak izango dituen, erregelamendu bidez garatuko da, autonomia-erkidego guztietako hizkuntza ofizial guztietan.

3. Ekintzaileei arreta emateko gunetan eta aldi berean:

a) Dokumentu Elektronikoa Bakarra beteko da eta izapidetze telematikoa hasiko da; esku hartzen duen organismo bakoitzari dagokion DEBaren zatia bidaliko zaio bide elektronikoz, bere eskumeneko izapidea egin dezan.

Atzerriko hizkuntzan idatzitako dokumentuekin batera, zinpeko itzultzaile batek gaztelaniara edo egoitza soziala dagoen probintziako beste hizkuntza ofizial batera egindako itzulpena aurkeztuko da. Xedapen honek ez dio kalterik egingo gaztelania ez beste hizkuntza espainiar batzuk ere ofizialak diren autonomia-erkidegoetan aplikatu beharreko hizkuntza-araubideari. Atzerriko dokumentu publikoek dagokien apostilla edo legezkatze diplomatikoa izan beharko dute, salbu eta Espainian indarrean dauden legeak edo nazioarteko hitzarmenek salbuetsitako kasuetan. Edozelan ere, dokumentu horiek egilesten dituen kontsulak notario-eginkizunetan esku hartzea, bai eta atzerrian egiletsitako notario-dokumentuak Espainiako agintariak legezkatzea ere, Espainiako tributu-ordenamenduan ezarritako tributu-betebeharren mende geratuko dira.

16. artikulua.— Inbertsio Kolektiboko Erakundeei buruzko azaroaren 4ko 35/2003 Legea aldatzea

35/2003 Legea, azaroaren 4koa, Inbertsio Kolektiboko Erakundeei buruzkoa, honelaxe geratuko da aldatuta:

Bat. Aldatu egiten da 17. artikulua, eta honela idatzita geratzen da:

17. artikulua.— Informazio-dokumentuak

e) inbertsioaren arriskuaren/ordainsariaren profila, kontuan hartutako IKEan egindako inbertsioei lotutako arriskuei buruzko orientabide eta ohartarazpen

⁴⁰⁷ BOEren 234. zenbakian, 2022ko irailaren 29ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-15818>

egokiekin. Horrez gain, inbertitzailearentzako funtsezko datuen artean, adierazpen bat egongo da, non adieraziko baita zein web-orrialdetan kontsulta daitezkeen ordainsari-politika eguneratuaren xehetasunak, eta bertan doan eskuratu ahal izango baita informazio horren paperezko ale bat, aldez aurretik eskatuta. Lehen aipatutako ordainsari-politikaren xehetasunek, gutxienez, honako hauek jasoko dituzte: ordainsaria eta irabaziak kalkulatzeko moduaren deskripzioa, hori egiteko ardura duten pertsonen identitatea eta, hala badagokio, ordainsari-batzordearen osaera.

Dokumentuak adierazpen bat izan beharko du, zeinean azalduko den non lor daitezkeen aurreikusitako inbertsioari buruzko informazio gehigarria, eta, bereziki, liburuxka eta urteko eta seihileko txostenak, bai eta informazio hori inbertitzaileen eskura dagoen hizkuntza ere.

Dokumentu hori labur-labur idatziko da, hizkera ez-teknikoan, eta formatu erkidean aurkeztuko da, konparazioak egin ahal izateko, eta erraz aztertze eta ulertzeko moduan, batez besteko inbertitzaileak arrazoizko moduan uler ditzan eskaintzen zaion inbertsio-produktuaren funtsezko ezaugarriak, izaera eta arriskuak, eta inbertsio-erabaki oinarritutako har ditzan beste dokumentu batzuetara jo beharrik gabe.

7.1.116. 20/2022 Legea, urriaren 19koa, Memoria Demokratikoari buruzkoa⁴⁰⁸

I. TITULUA Biktimak

3. artikulua.— Biktimak

1. Lege honen ondorioetarako, biktimatzat hartzen dira banaka edo taldeka kalte fisikoa, morala edo psikologikoa, ondare-kalteak edo oinarrizko eskubideen funtsezko galera nozitu dituzten pertsona guztiak, haien nazionalitatea kontuan hartu barik, baldin eta kalte horiek guztiak badira giza eskubideei buruzko nazioarteko arauak eta nazioarteko zuzenbide humanitarioa urratzea dakarten egiteen edo ez-egiteen ondoriozkoak, eta 1936ko uztailaren 18ko estatu-kolpetik, horren ondoriozko gerratik eta diktaduratik Espainiako 1978ko Konstituzioa indarrean jarri arteko aldian gertatu badira, eta bereziki hauek:

j) Beren hizkuntza erabiltzeagatik edo hedatzeagatik errepresaliatutako edo jazarritako pertsonak.

6. Biktimatzat hartzen dira euskal, kataluniar eta galiziar erkidegoak, haien hizkuntzen lurralde-eremuetan, haietako hiztunak jazarriak izan baitziren euren hizkuntzak erabiltzeagatik.

4. artikulua.— Aitortze orokorra

2. Aurreko apartatuan aipatzen diren arrazoiek hauek ere hartzen dituzte: alderdi politiko, sindikatu, antolakunde erlijioso zein militar, gutxiengo etniko, mugimendu feminista, sozietate sekretu, logia masoniko, sozietate teosofiko eta antzekoetako eta gerrillari eusteko taldeetako kide izatea, haiekin lankidetzan aritzea edo haiekin harremanetan egotea, bai eta kultura-, hizkuntza-, genero-, sexu-orientazio edo -identitateko aukerekin lotutako jokabideak izatea ere.

4. Aitortzen da ezen erregimen diktatorial frankistak gerra-garaian eta diktaduraren ondorengo hamarkadetan jazarpen- eta errepresio-politika egin zuela kataluniar, galiziar, euskal, aragoiar, okzitaniar eta asturiar hizkuntza eta kulturen aurka.

---

⁴⁰⁸ BOEren 252. zenbakian, 2022ko urriaren 50ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-17099>

II. TITULUA

Memoria demokratikoaren politika integralak

IV. KAPITULUA

Memoria demokratikoa izan beharra

3. atala

Ezagutza eta zabalkundea

48. artikulua.— Dibulgazioko, errekonozimenduko eta erreparazio sinbolikoko ekintzak

4. Memoria demokratikoaren arloan eskumena duten administrazioek beharrezko mekanismo, prozedura eta baliabide guztiak antolatuko dituzte frankismoaren errepresio eta jazarpen kultural eta linguistikoaren ebaluazio zehatz eta sakona egiteko, bai eta horrek Estatuko errealitate soziolinguistikoan dituen eraginena ere; ebaluazio horren edukiak eta ondorioak ekintza espezifikoek bidez zabalduko dira.

7.1.117. 26/2022 Legea, abenduaren 19koa, Trenbide Sektoreari buruzko irailaren 29ko 38/2015 Legea aldatzen duena⁴⁰⁹

Lehenengo artikulua.— Trenbide Sektoreari buruzko irailaren 29ko 38/2015 Legea aldatzea

Aldatu egiten da Trenbide Sektoreari buruzko irailaren 29ko 38/2015 Legea, eta honela geratzen da idatzita:

Hiru. Aldatu egiten da 5. artikulua, eta honela idatzita geratzen da:

5. Aurreko apartatuan aipatzen den txostenaren izapidearekin batera, informazio-azterlana jendaurrean jarriko da hogeita hamar egun balioduneko epean, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legean aurreikusitako moduan. Izapide honetan egindako oharra proiektatutako trazaduraren kontzepzio orokorrari buruzkoak baino ez dira izango. Garraio, Mugikortasun eta Hiri Agendako Ministerioari dagokio jendaurreko informazioko espediente izapidetzea.

Aurreko paragrafoan aipatutako informazio publikoaren izapidea, epe horretan bertan, baliagarria izango da trenbide-enpresek eta trenbide-azpiegituren administratzaileek txostena egin ahal izan dezaten proiektatutako trazaduraren kontzepzio globalari buruz eta informazio-azterlanean sartutako eginkizunen edo ustiapenaren aspektuei buruz.

Informazio publikoaren izapiderako, helburuak betetzeko beharrezkoa den dokumentazio osoaz gain, dokumentu ez-tekniko bat argitaratuko da, hizkera irisgarriarekin eta irudiekin, zeinak balioko baitu herritar guztiek ezagutu ahal izateko garatu beharreko jarduketa eta, hala badagokio, alegazioak errazago aurkezteko. Jarduketa hizkuntza koofizial bat duen autonomia-erkidego batean geratzen bada, dokumentu ez-tekniko hori gaztelaniaz eta autonomia-erkidegoari dagokion beste hizkuntza ofizialean argitaratuko da.

Hogeita hiru. Aldatu egiten da 32.2 artikulua, eta honela idatzita geratzen da:

«2. Tren-azpiegituren administratzaileek, Garraio, Mugikortasun eta Hiri Agendako Ministerioari, Trenbide Segurtasuneko Estatu Agentziari, tren-enpresei eta gainerako hautagaiei, Merkatuen eta Lehiaren Batzorde Nazionalari eta gainerako interesdunei kontsulta egin ostean, beren jarduketa-eremuari dagokion sareari buruzko adierazpena prestatu, onetsi eta argitaratuko dute, baita horien eguneratzeak ere. Sareari buruzko adierazpena gaztelaniaz, autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialean eta, gutxienez, Europar Batasuneko beste hizkuntza ofizial batean argitaratuko da. Sareari buruzko adierazpenaren edukia doan eskuratu ahal izango da formatu elektronikoa, tren-azpiegituraren kasuan kasuko administratzailearen web-atarian; hala badagokio, administratzaileek web-atari komun bat izango dute, eta adierazpena bertan eskuratu ahal izango da.

Sareari buruzko adierazpena hizkuntza koofizialean argitaratzeko betebeharra ez da aplikatuko 2025eko sare-adierazpena 2023ko abenduan argitaratu arte».

⁴⁰⁹ BOEren 304. zenbakian, 2022ko abenduaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-21574>

7.1.118. 27/2022 Legea, abenduaren 20koa, Estatuko Administrazio Orokorrean politika publikoen ebaluazioa instituzionalizatzea⁴¹⁰

II. TITULUA Politika publikoak ebaluatzeko praktika

IV. KAPITULUA Ebaluazio-prozesua

22. artikulua.— Amaierako ebaluazio-txostena

1. Talde ebaluatzaileak txosten bat idatziko du, zeinean jasoko baitira egindako lanak eta lortutako ebidentziak, zeinek jasoko baitituzte ondorioak eta gomendioak. Honako hauek jasoko ditu, gutxienez: talde ebaluatzaileari eta ebaluatutako politika publikoaren organo arduradunari buruzko informazioa, enkarguaren eta ebaluatutako politika publikoaren deskripzioa, ebaluazioaren ikuspegia eta metodologia, azterketaren emaitzak, eta ondorioak eta gomendioak; horiek guztiak amaierako ebaluazio-txosten batean aurkeztuko dira, laburpen exekutibo batekin eta, hala badagokio, beharrezko eranskinekin batera. Laburpen exekutiboak nahikoa informazio izango du, hizkera argiarekin, herritarrek uler dezaten.

---

⁴¹⁰ BOEren 305. zenbakian, 2022ko abenduaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-21677>

7.1.119. 28/2022 Legea, abenduaren 21ekoa, Enpresa Emergenteen Ekosistema sustatzekoa⁴¹¹

VI. TITULUA Enpresa emergenteak sustatzea

24. artikulua.— Enpresa emergenteen Espainiako ekosistema ezagutzea eta zabaltzea

1. Estatuko Administrazio Orokorrak enpresa emergenteak eta haien finantzaketa-eragileak, azeleratzaileak eta inkubatzaileak erakartzeko hiriguneei buruzko informazioa argitaratuko du web-atari baten bidez; web-atari horretan, gutxienez, gaztelaniaz, hizkuntza ofizialetan eta beren autonomia-erkidegoen estatutuetan aitortutako hizkuntzetan eta ingelesez emango da informazioa, betiere Ekonomia Gaietako eta Transformazio Digitaleko Ministerioari beren jardueraren berri eman badiote, enpresa emergenteen Espainiako ekosistema sustatzeko eginkizunekin lankidetzan aritzeko.

Ekintzailatzaren Bulego Nazionalak bere zerbitzu-katalogoaren barruan txertatuko du informazio hori, eta gure herrialdeko ekintzailatzarekin lotutako informaziorako irispide nagusia izango da.

2. Aurreko apartatuan aipatzen den web-atariak ondoko baldintzak jakinaraziko ditu, gutxienez, gaztelaniaz, hizkuntza ofizialetan eta beren autonomia-erkidegoen estatutuetan aitortutako hizkuntzetan (hizkuntza horietarako, informazio-edukiari dagokionez), bai eta ingelesez ere: ekintzaileak, inbertitzaileak eta kualifikazio handiko profesionalak Espainian sartzeko eta bertan bizitzeko baldintzak, irailaren 27ko 14/2013 Legearen arabera; baldintza horietaz gain, beharrezko dokumentuak, aplikatu beharreko tasak eta prozeduraren azalpen zehatza jakinaraziko ditu, bai eta beharrezko bisak eta baimenak eskatzeko interfazea ere. Interfaze horrek ordainketa-pasabide bat izango du dagozkion tasak ordaintzeko.

Azken xedapenetako seigarrena. 22/2015 Legea, uztailaren 20koa, Kontu Auditoriarena, aldatzea

Bi. Hamaikagarren xedapen gehigarria gehitzen da; hau da haren edukia:

«Hamaikagarren xedapen gehigarria.— Enpresa eta sukurtsal jakin batzuek sozietateen gaineko zergari edo izaera bereko edo antzeko zergei buruzko informazioa emateko betebeharra

Lehenengoa. Informazioa ematera behartuta dauden enpresak eta sukurtsalak.

6. 4. eta 5. apartatuetan filialei eta sukurtsalei buruz xedatutakoa ez da aplikatuko, baldin eta sozietateen gaineko zergari edo izaera bereko edo antzeko izaera duten zergei buruzko txostena jada egin badu azken sozietate nagusi batek edo estatu kide bateko zuzenbidearen mende ez dagoen talde bateko kide ez den sozietate batek; betiere, txosten horren edukia bateragarria bada xedapen honetan

---

⁴¹¹ BOEren 306. zenbakian, 2022ko abenduaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-21739>

aurreikusitakoarekin, eta, beraz, bateragarria bada bigarren apartatuan araututako txostenaren edukiarekin, eta, gainera, irizpide hauek betetzen baditu:

a) Jendearentzat irisgarri jartzea, doan eta irakurketa automatikoko formatu elektronikoko batean:

ii) Batasuneko hizkuntza ofizialetako batean, gutxienez.

Hirugarrena. Argitalpena eta irisgarritasuna.

2. Sozietateen gaineko zergari edo izaera bereko edo antzeko zergei buruzko txostena eta aurreko apartatuaren arabera enpresek argitaratutako aitorpena jendaurrean jarri beharko dira, dohainik, Europar Batasuneko hizkuntza ofizialetako batean gutxienez, txostena egiten den ekitaldiko balantzea ixten denetik sei hilabeteko epean, honako webgune honetan:

a) Enpresarenean, lehenengo apartatuko 1. zenbakia aplikatu behar denean.

b) Enpresa filialarenean, lehenengo apartatuko 4. zenbakia aplikatu behar denean.

c) Sukurtsalarenean edo sukurtsala eratu duen enpresarenean, baldin eta lehenengo apartatuko 5. zenbakia aplikatu behar bada.

**7.1.120. 29/2022 Legea, abenduaren 21ekoa,
zeinaren bidez egokitzen baita ordenamendu
nazionala Eurojusti buruzko Europako
Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2018ko
azaroaren 14ko (EB) 2018/1727
Erregelamendura, eta arautzen baititu
jurisdikzio-gatazkak, nazioarteko lankidetzak
juridikoko sareak eta Justizia Ministerioaren
mendeko langileak atzerrian⁴¹²**

**II. KAPITULUA
Neurriak 2018/1727 (EB) Erregelamendua
Espainian errazago aplikatzeko**

1. atala

Espainiak Eurojusten duen kide nazionala,
haren ondokoa eta haren laguntzailea

**5. artikulua.— Kide nazionalaren, ondokoaren eta
laguntzailearen hautagaitzarako betekizunak**

1. Kide nazionala eta haren ondokoa hautatzeko prozesuan parte hartzeko, beharrezkoa izango da karrera judizial edo fiskaleko kide izatea eta gutxienez hamabost urteko antzinatasuna izatea, bai eta zigor-jurisdikzioan esperientzia egiaztatua izatea, eta nazioarteko lankidetzak juridikoaren arloko ezagutzak eta ingelesa jakitea ere.

2. Laguntzaile-kargurako hautaketa-prozesuan parte hartzeko, beharrezkoa izango da karrera judizial edo fiskaleko kide izatea eta gutxienez hamar urteko antzinatasuna izatea, bai eta jurisdikzio penalean esperientzia egiaztatua izatea, nazioarteko lankidetzak juridikoan ezagutzak izatea eta ingelesa jakitea ere.

---

⁴¹² BOEren 306. zenbakian, 2022ko abenduaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-21740>

IV. KAPITULUA

Nazioarteko lankidetzak juridikoko sareak

27. artikulua.— Harremanetarako guneak izendatzea eta kargutik kentzea

2. Izendapena nazioarteko lankidetzak juridikoan esperientzia egiaztatua duten eta ingelesa edo frantsesa menderatzen duten pertsonen artean egingo da, hala badagokio, eta, gutxienez, Botere Judizialaren, Fiskaltzaren eta Justizia Ministerioaren ordezkariak ziurtatuko du. Horretarako, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiari eta Estatuko Fiskal Nagusiari dagokie Justizia Ministerioko titularrari proposatzea beren karreretako harremanetarako pertsonak izendatzea eta kargutik kentzea. Edozelan ere, emakumeen eta gizonen presentzia orekatua bermatzeko ahalegina egingo da.

7.1.121. 31/2022 Legea, abenduaren 23koa, Estatuko 2023. urterako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁴¹³

Berrogeita hamazazpigarren xedapen gehigarria.— Mezenasgoaren lehentasuneko jarduerak

Bat. Irabazi-asmorik gabeko erakundeen zerga-araubideari eta mezenasgoaren pizgarriei buruzko abenduaren 23ko 49/2002 Legearen 22. artikuluan ezarritakoarekin bat, aurrekontu hauek indarrean dirauten bitartean mezenasgo-jarduera hauek izango dute lehentasuna:

1) Cervantes Institutuak sare telematikoan, teknologia berrien eta bestelako bitartekoen bidez espainiar hizkuntza eta kultura sustatu eta hedatzeko egindakoak.

24. atala. Kultura eta Kirol Ministerioa

Alta

Atala: 24 Kultura eta Kirol Ministerioa.

Zerbitzua: 004 Kultura Industrien, Jabetza Intelektualaren eta Lankidetzaren Zuzendaritza Nagusia.

Programa: 334A Kultura-sustapena eta -lankidetzak.

Kapitulua: 4 Transferentzia arruntak.

Artikulua: 48 Familiei eta irabazi-asmorik gabeko instituzioei.

Kontzeptua/Azpikontzeptua: Berria. Institut Ramon Llulli, atzerrian ondokoak sustatzeko: kataluniar hizkuntza- eta kultura-ikasketak eremu akademikoan, katalanez idatzitako literaturaren eta pentsamenduaren itzulpena, eta kataluniar kultura-ekoizpena beste eremu batzuetan, hala nola antzerkian, zineman, zirkuan, dantzan, musikan, ikusizko arteetan, diseinuan edo arkitekturan.

Zenbatekoa: 100,00 mila euro.

Alta

Atala: 24 Kultura eta Kirol Ministerioa.

Zerbitzua: 004 Kultura Industrien, Jabetza Intelektualaren eta Lankidetzaren Zuzendaritza Nagusia.

Programa: 334A Kultura-sustapena eta -lankidetzak.

Kapitulua: 4 transferentzia arruntak.

Artikulua: 48 Familiei eta irabazi-asmorik gabeko instituzioei.

Kontzeptua/Azpikontzeptua: Berria. Etxepare Euskal Institutuari, nazioartean euskararen eta euskal sorkuntza garaikidearen presentzia eta ikusgarritasuna bultzatzeko, nazioarteko lankidetzak sustatzeko, bai eta sortzaileen, profesionalen, eragileen eta instituzioen arteko trukea eta komunikazioa sustatzeko ere.

---

⁴¹³ BOEren 308. zenbakian, 2022ko abenduaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-22128>

Zenbatekoa: 100,00 mila euro.

Alta

Atala: 24 Kultura eta Kirol Ministerioa.

Zerbitzua: 004 Kultura Industrien, Jabetza Intelektualaren eta Lankidetzaren Zuzendaritza Nagusia.

Programa: 334A Kultura-sustapena eta -lankidetzak.

Kapitulua: 4 transferentzia arruntak.

Artikulua: 48 Familiei eta irabazi-asmorik gabeko instituzioei.

Kontzeptua/Azpikontzeptua: Berria Instituto da Lingua Galegarri, galiziar hizkuntzalaritzaren eta filologiaren arloetan ikerketa-jarduera sustatzeko.

Zenbatekoa: 100,00 mila euro.

Alta

Atala: 24 Kultura eta Kirol Ministerioa.

Zerbitzua: 004 Kultura Industrien, Jabetza Intelektualaren eta Lankidetzaren Zuzendaritza Nagusia.

Programa: 334A Kultura-sustapena eta -lankidetzak.

Kapitulua: 4 transferentzia arruntak.

Artikulua: 48 Familiei eta irabazi-asmorik gabeko instituzioei.

Kontzeptua: Berria. Obra Cultural Balearri, Balear Uharteetan katalanaren erabilera osoa sustatzeko.

Zenbatekoa: 200,00 mila euro.

28. atala. Zientzia eta Berrikuntza Ministerioa

Alta

Atala: 28 Zientzia eta Berrikuntza Ministerioa.

Zerbitzua: 01. Ministerioa, Idazkariordetza eta Zerbitzu Orokorrak.

Programa: 463A Ikerketa zientifikoa.

Kapitulua: 4 transferentzia arruntak.

Artikulua: 48 Familiei eta irabazi-asmorik gabeko instituzioei.

Kontzeptua: 481 Instituto de Españarentzako, errege-akademientzako eta programari atxikitako beste instituzio batzuentzako laguntzak, betiere jarduerak eta funtzionamendu-gastuak garatzeko.

Azpikontzeptua: 4813 Euskaltzaindiari (Euskararen Errege Akademiari).

Kopurua: 65,5 mila euro.

Alta

Atala: 28 Zientzia eta Berrikuntza Ministerioa.

Zerbitzua: 001 Ministerioa, Idazkariordetza eta Zerbitzu Orokorrak.

Programa: 463A Ikerketa zientifikoa.

Kapitulua: 4 Transferentzia arruntak.

Artikulua: 48 Familiei eta irabazi-asmorik gabeko instituzioei.

Oharrak: “Institut d’Estudis Aranesi - Acadèmia Aranesa dera Lengua Occitana”ri.

Zenbatekoa: 30.000,00 mila euro.

7.1.122. 38/2022 Legea, abenduaren 27koa, aldi baterako karga energetikoak, eta kreditu-erakundeen eta kredituko finantza-establezimenduen aldi baterako kargak ezartzekoa, eta zeinaren bidez sortzen baita fortuna handien aldi baterako elkartasun-zerga, eta aldatzen baitira zenbait tributuarau⁴¹⁴

Azken xedapenetako bosgarrena. — Sozietateen gaineko Zergari buruzko azaroaren 27ko 27/2014 Legea aldatzea

Honako aldaketa hauek egiten dira Sozietateen gaineko Zergari buruzko azaroaren 27ko 27/2014 Legean:

Bi. 2023ko urtarrilaren 1etik aurrera hasten diren zergaldietarako, aldatu egiten dira 36. artikulua 1. eta 2. apartatuak, eta honela geratzen dira idatzita:

«1. Espainiako film luzeetan eta film laburretan edo fikziozko, animaziozko edo dokumental erako ikus-entzunezko serieetan egiten diren inbertsioek serie moduko ekoizpen industrialaren aurretik euskarri fisikoa egiteko modua eskaintzen badute, kenkaria aplikatzeko eskubidea emango diote ekoizleari edo finantzaketan parte hartzen duten zergadunei.

a) Ehuneko 30ekoa, kenkariaren oinarriaren lehenengo milioiaren gainean.

b) Ehuneko 25ekoa, zenbateko horretatik gorako soberakinaren gainean.

Kenkari horren zenbatekoak, jasotako gainerako laguntzekin batera, ezingo du ekoizpen-kostuaren ehuneko 50 gainditu. Hala ere, muga hori honako hauetaraino igoko da:

c) Ehuneko 80raino, gaztelania ez den beste hizkuntza koofizialetako batean filmatutako ekoizpenen kasuan, baldin eta Espainian hizkuntza koofizial horretan edo azpititulatu horretan proiektatzen badira.

Azken xedapenetako seigarrena. — Sendagaien eta Osasun Produktuen Bermeen eta Erabilera Zentzuzkoaren Legearen testu bategina, uztailaren 24ko 1/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia, aldatzea

Idazkera berria ematen zaio Sendagaien eta Osasun Produktuen Bermeen eta Erabilera Zentzuzkoaren Legearen testu bateginari (uztailaren 24ko 1/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia) XI. titulua (Tasak), eta honela geratzen da idatzita:

«XI. TITULUA
Tasak

---

⁴¹⁴ BOEren 311. zenbakian, 2022ko abenduaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-22684>

121. artikulua.— Salbuespenak

2. Braille hizkuntzan inprimatzea helburu duten egokitzapen-materialean aldaketak egiteko zerbitzuak eta jarduerak salbuetsita egongo dira, 15.5 eta 31.5 artikuluetan aurreikusitakoaren arabera.

7.1.123. 39/2022 Legea, abenduaren 30ekoa, Kirolari buruzkoa⁴¹⁵

ATARIKO TITULUA Kirola antolatzeke printzipio orokorrak

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Xedeak

Estatuko Administrazio Orokorrak bere eskumenen eremuan formulatzen dituen politika publikoak autonomia-erkidegoekin koordinatuta eta lankidetzan diseinatu eta garatu beharko dira, eta honako helburu hauek bete beharko dituzte, nazioartean ezarritako garapen jasangarrirako helburuekin eta jomugekin bat etorriz:

a) Herritarrek kirola egin ahal izatea, egokitasun, hurbiltasun, irisgarritasun unibertsal, segurtasun eta norberaren gaitasunen hobekuntzako baldintzetan, hizkuntza-aniztasuna errespetatuz eta kirolean hizkuntza ofizial guztiak sustatuz, eta bereziki kontuan hartuz gizarte-bazterkeriako arrisku handiena duten edo babes-maila handiagoa behar duten kolektiboen eta taldeen beharrianak.

III. TITULUA Kirol-erakundeak

II. KAPITULUA Espainiako kirol-federazioak

1. atala

Izaera, organoak eta egitura

45. artikulua.— Espainiako kirol-federazioen egitura eta funtzionamendua

4. Espainiako kirol-federazioen estatutuak eta haien aldaketak, betiere Kirol Kontseilu Gorenak berronetsi ondoren, Kirol Erakundeen Estatuko Erregistroan inskribatuko dira, eta Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratu ondoren jarriko dira indarrean. Era berean, estatutuak federazioaren webgunean egongo dira beti irisgarri, autonomia-estatutuetan onartuta dauden hizkuntza ofizial guztietan, hark eragotzi gabe publizitatea bermatzen duen beste edozein bitarteko erabiltzea.

5. Estatutuak, diziplina-erregelamendua, hauteskunde-erregelamendua, lehiaketa-erregelamendua eta barne-antolaketakoa, haiek federazioaren nahitaezko organoen osaera eta funtzionamendua arautzen duten heinean, bai eta haien aldaketak ere, Kirol Kontseilu Gorenak berronetsi ondoren, Kirol Erakundeen Estatuko Erregistroan inskribatuko dira, eta federazioaren webgunean argitaratu

---

⁴¹⁵ BOEren 314. zenbakian, 2022ko abenduaren 31ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-24430>

ondoren jarriko dira indarrean, argitalpen-data bermatzen duen modu batean, eta, edozelan ere, berronespen horretatik hilabeteko epean, hargatik eragotzi gabe haren publizitatea bermatzen duen beste edozein bitarteko.

Federazio-erregelamenduak federazioaren webgunean egongo dira beti irisgarri, autonomia-estatutuetan onartuta dauden hizkuntza ofizial guztietan.

3. atala Kirol-lizentzia

49. artikulua.— Kirol-lizentzia

2. Aurreko apartatuan xedatutakoari kalterik egin gabe, autonomia-erkidegoko federazioek luzatutako lizentziek lehiaketa ez-profesionaletan parte hartzeko gaikuntza emango dute, baldin eta federaziook Espainiako kirol-federazioetan integratuta badaude, federazioek ezarritako gutxieneko baldintza ekonomikoen barruan luzatzen badira, eta federazioei jakinarazten bazaie lizentziok eman direla.

Espainiako eta autonomia-erkidegoetako federazioen arteko integrazio-hitzarmenetan ezarriko dira lizentziatik eratorritako kuota ekonomikoak ordaintzeko epeak eta jaso beharreko zenbatekoa.

Lizentzia horiek bereizita jasoko dituzte, batetik, harpidetutako aseguruaren kostua, eta, bestetik, Espainiako eta autonomia-erkidegoko federazioei dagozkien kuotak, gutxienez, Estatuko hizkuntza ofizialean.

III. KAPITULUA Liga profesionalak

56. artikulua.— Eraketa eta egitura

3. Liga profesionalen estatutuak, diziplina-erregelamendua, erakunde parte-hartzaileen kontrol ekonomikoari buruzkoa, hauteskunderi buruzkoa, lehiaketei buruzkoa (halakorik badago), barne-antolaketari buruzkoa, haren nahitaezko organoen osaera eta funtzionamendua arautzen dituen heinean, eta erregelamenduoi dagozkien aldaketak, Kirol Kontseilu Gorenak berronetsiko ditu, Espainiako kirol-federazioak nahitaezko txostena egin ondoren, baina ez da loteslea izango, eta erregelamendu bidez ezarritako betekizunak jaso beharko ditu.

Aurreko apartatuan aipatzen diren estatutuak eta erregelamenduak Kirol Erakundearen Estatuko Erregistroan inskribatuko dira, eta liga profesionalaren webgunean argitaratu ondoren jarriko dira indarrean. Argitalpen hori egiteko, bermatu egin beharko da noiz argitaratuko den, eta, edozelan ere, berronespen hori egin eta hilabeteko epean egingo da, hargatik eragotzi gabe publizitatea bermatzen duen beste edozein bitarteko; argitalpena beti egongo da irisgarri, eta Estatuko hizkuntza ofizial guztietan egingo da.

V. TITULUA

Kirol-jarduera

II. KAPITULUA

Lehiaketa ofizialen eta ez-ofizialen antolatzaileen erantzukizuna

86. artikulua.— Lehiaketa ofizialen antolatzaileen erantzukizuna

Lehiaketa ofizialen antolatzaileen erantzukizuna izango da:

- i) Komunikazio egokia Espainiako federazioek antolatutako lehiaketak beste hizkuntza koofizial bat dagoen autonomia-erkidegoetan egiten direnean.

7.1.124. 1/2023 Legea, otsailaren 20koa, Garapen Jasangarrirako eta Elkartasun Globalerako Lankidetzari buruzkoa⁴¹⁶

I. KAPITULUA

Garapen jasangarrirako eta elkartasun globalerako lankidetzako Espainiako politika

2. ATALA

Garapen jasangarrirako lankidetzarako Espainiako politikaren printzipioak, helburuak eta lehentasunak

2. artikulua.— Printzipioak

2. Zehazki, garapen jasangarrirako Espainiako lankidetzak oinarritzko printzipio hauek finkatzen ditu:

d) Giza eskubideen eta oinarritzko askatasunen unibertsaltasuna eta zatiezintasuna, giza duintasunaren errespetua, , betiere inor atzean gera ez dadin arrazoi hauek direla eta: sexua, jatorri nazionala edo etnikoa, kultura, hizkuntza, erlijioa edo sinesmenak, adina, desgaitasuna, sexu-orientazioa, genero-identitatea, sexu-ezaugarriak edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozial.

5. artikulua.— Lehentasun geografikoak eta tematikoak

3. Garapen-irizpide horiekin batera, eta Estatuaren Kanpo Ekintzari eta Zerbitzuari buruzko martxoaren 25eko 2/2014 Legean ezarritakoa kontuan hartuta, lehentasun geografikoak definitzean, lehentasunezko arreta emango zaie Afrikako iparraldean, Ekialde Hurbilean eta Saharaz hegoaldeko Afrikan geografia- eta kultura-auzotasuna osatzen duten eremuei, bereziki Mendebaldeko Afrikako eta Sahelgo herrialdeei, eta espainieraz eta portugesez hitz egiten dutenei, bai eta Latinoamerikako eta Karibeko herrialdeei eta esparru iberoamerikarrean daudenei ere.

---

⁴¹⁶ BOEren 44. zenbakian, 2023ko otsailaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-4512>

7.1.125. 1/2023 Lege Organikoa, otsailaren 28koa, Sexu- eta ugalketa-osasunari eta haurdunaldia borondatez eteteari buruzko martxoaren 3ko 2/2010 Lege Organikoa aldatzen duena⁴¹⁷

Artikulu bakarra.— Sexu- eta ugalketa-osasunari eta haurdunaldia borondatez eteteari buruzko martxoaren 3ko 2/2010 Lege Organikoa aldatzea

Bi. Aldatu egiten da 2. artikulua, eta honela geratzen da idatzita:

«2. artikulua. Definizioak.

Lege organiko honetan xedatutakoaren ondorioetarako, honako definizio hauek ematen dira:

1. Osasuna: erabateko ongizate fisiko, mental eta soziala, eta ez soilik afekziorik edo gaixotasunik ez izatea.
2. Sexu-osasuna: ongizate fisiko, mental eta sozialaren egoera orokorra, hertsadurarik, diskriminaziorik eta indarkeriarik gabeko ingurunea behar duena, eta ez gaixotasunik edo minik ez hutsa, pertsonen sexualitatearekin lotutako aspektu guztietan. Era berean, ikuspegi integrala da herritarren beharrianak aztertzeke eta horiei erantzuteke, bai eta osasunerako eskubidea eta sexu-eskubideak bermatzeko ere.
3. Ugalketa-osasuna: ongizate fisiko, mental eta sozialaren egoera orokorra, eta ez gaixotasunik edo minik ez hutsa, pertsonen ugalketarekin lotutako aspektu guztietan. Era berean, ikuspegi integrala da herritarren beharrianak aztertzeke eta horiei erantzuteke, bai eta osasunerako eskubidea eta ugalketa-eskubideak bermatzeko ere..
4. Osasuna hilekoaren garaian: ongizate fisiko, mental eta sozialaren egoera integrala, eta ez gaixotasunik edo minik ez hutsa, hilekoarekin lotutako aspektu guztietan. Hilekoaren kudeaketatzat hartuko da emakumezkoek beren hilekoen zikloari heltzea erabakitzen duten modua, eta hilekoetarako produktuak kudeatzeko erabil daitezke, hala nola konpresak, tanpoiak, hilekoen kopak eta antzeko artikulua.
5. Esku-hartze ginekologiko eta obstetrikoko egokiak: sexu- eta ugalketa-osasunaren arretaren esparruan emakumezkoen osasun fisikoa eta psikikoa sustatzen eta babesten dituztenak, bereziki, beharrezkoak ez diren esku-hartzeak saihestuz.
6. Hileko ezgaitzaile sekundarioa: alde aurretik diagnostikatutako patologia batek sortutako dismenorrea batek eragindako ezintasun-egoera.
7. Emakumezkoen aurkako indarkeria ugalketa-eremuan: egintza oro da, zeina baitatza generoagatiko diskriminazioan, horrek jotzen duelarik sexu- eta ugalketa-osasunaren eremuan emakumezkoen osotasunaren edo aukera librearen aurka,

---

⁴¹⁷ BOEren 51. zenbakian, 2023ko martxoaren leko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-5364>

haiek amatasunari buruz, amatasuna denboran zehar antolatzeari buruz eta ama izateari buruz hartu behar duten erabaki librearen aurka.

8. Nahitaezko esterilizazioa: emakumezkoen aurka ugalketa-eremuan egiten den indarkeria-mota bat da, zeina baita ebakuntza kirurgiko bat egitea, haren helburua edo ondorioa delarik emakumezko batek modu naturalean ugaltzeko duen gaitasuna amaitzea, betiere haren baimen informatua lortu gabe edo hark prozedura ulertu gabe.

9. Nahitaezko antisortzea: emakumezkoen aurka ugalketa-eremuan egiten den indarkeria-mota bat da, zeina baita nahitaezko esterilizazioaren antzeko ondorioak dituen edozein bidetatik —medikamentu bidetik ere— egiten den esku hartze medikoa.

10. Nahitaezko abortua: emakumezkoen aurka ugalketa-eremuan egiten den indarkeria-mota bat da, zeina baita emakumezko bati abortua egitea, aurretik haren baimen informatua lortu gabe, salbu eta azaroaren 14ko 41/2002 Legearen 9.2.b) artikuluan aipatzen diren kasuetan».

Hiru. Aldatu egiten da 3. artikulua, eta honela geratzen da idatzita:

«3. artikulua. Printzipioak eta aplikazio-eremua.

1. Lege organiko honen ondorioetarako, hauek izango dira botere publikoen jardunaren printzipio gidariak:

f) Irisgarritasuna. Bermatuko da lege organiko honek jasotzen dituen ekintza eta neurri guztiak irisgarritasun unibertsaletik sortuko direla; horren helburua, berriz, hauxe da: ekintzok eta neurriok pertsona guztiek ulertzeko eta erabiltzeko modukoak izatea, eta horrela lege organiko honek jasotzen dituen eskubideak eraginkorrak izatea desgaitasuna dutenentzat, hizkuntza-mugak edo kultura-desberdintasunak dituztenentzat, adinekoentzat, bereziki emakumezkoentzat, gazteentzat eta haurrentzat.

Bost. Aldatu egiten da I. tituluaren izenburua, eta honela geratzen da idatzita:

«I. TITULUA

Erantzukizun instituzionala osasunaren, eta sexu- eta ugalketa-eskubideen eremuan»

Sei. Aldatu egiten da I. tituluaren I. kapitulua, eta honela geratzen da idatzita:

«I. KAPITULUA

Sexu- eta ugalketa-osasuna sustatzeko politika publikoak

5. artikulua.— Botere publikoen jardunaren helburuak eta berme orokorrak

1. Botere publikoek, beren osasuneko, hezkuntzako eta lanbide-heziketako politikak eta gizarte-politikak garatzean, honako hauek bermatuko dituzte:

h) Emakumezkoen aurkako edozein motatako indarkeria prebenitzea, zehatzea eta desagerraraztea, osasunari, eta sexu- eta ugalketa-eskubideei dagokienez. Neurri horiek guztiak autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan ere egingo dira.

2. Era berean, beren politikak garatzean, honako hauek sustatuko dituzte:

b) Beste jatorri nazional eta etniko batzuetako eta beste arraza-jatorri batzuetako pertsonen arreta ematea kulturaren aldetik egoki jokatuz; horretarako, ez da kontuan hartuko zein den pertsonon atzeritartasun-egoera administratiboa, eta arreta berezia eskainiko zaie hizkuntzaren aldetik egon daitezkeen oztopoei, betiere osasun-arloan indarrean dagoen legerian aurreikusitakoaren arabera.

5 sexies artikulua.— Laguntza integral espezializatu eta irisgarriko zerbitzuak

5. Zerbitzu espezializatu horiek autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetara egokituta egongo dira.

Zazpi. Aldatu egiten da I. tituluaren II. kapitulua, eta honela geratzen da idatzita:

«II. KAPITULUA

Sexu- eta ugalketa-osasunaren eremuko neurriak

7. artikulua.— Arreta ematea sexu-osasunari

Zerbitzu publikoek honako hauek bermatuko dituzte:

b) Diskriminazioaren aurkako ikuspegia eta ikuspegi interseksionala jardunbide guztietan, betiere inguruabar hauek modu integralean baloratu eta jorratzeko: adina, sexua, genero-identitatea, jatorri nazionala, hizkuntza, etnia edo arraza, atzerritarren administrazio-egoera, desgaitasuna eta pertsonen egoera ekonomikoa.

Zortzi. Aldatu egiten da I. tituluaren III. kapitulua, eta honela geratzen da idatzita:

«III. KAPITULUA

Sexu- eta ugalketa-eskubideei buruzko hezkuntzaren eta sentsibilizazioaren arloko neurriak

10 quinquies artikulua.— Prebentzioko eta informazioko kanpaina instituzionalak

3. Kanpainak irisgarriak izateko moduan egingo dira, kontuan hartuta adina, desgaitasuna edo hizkuntza bezalako inguruabarrak. Horretarako, zabalkunde berezia izango dute titulartasun publikoko komunikabideetan, eta zentro hauetan: hezkuntzakoetan, prestakuntzakoetan, gizarte-zentroetan, osasunekoetan, lanekoetan, kulturakoetan eta kirol-zentroetan.

Hamalau. Aldatu egiten da 17. artikulua, eta honela geratzen da idatzita:

«17. artikulua. Haurdunaldiaren borondatezko eteteari buruzko informazioa

5. Artikulu honetan aurreikusitako informazioa argia, objektiboa eta ulergarria izango da. Desgaitasuna duten pertsonen kasuan, haien beharrezanetara egokitutako formatu eta bitarteko irisgarrietan emango da, eta gaztelaniaz hitz egiten ez duten emakumezko atzerritarrek interpretearen laguntza izango dute. Hizkuntza ofizialak dituzten autonomia-erkidegoetan, haietatik edozeinetan emango da arreta hori, emakumezkoak hala eskatzen badu».

Hamasei. 18 bis artikulua gehitzen da; hau da haren edukia:

«18 bis artikulua.— Prestazioari buruzko informazioa bermatzeko neurriak

Botere publikoek informazio publikoa emango dute haurdunaldia borondatez eteteko prozesuari, araudiari eta baldintzei buruz, honako hauek bermatuz:

a) Erabiltzaileen adinak, baldintza sozioekonomikoak, hizkuntzakoak eta desgaitasunekoak kontuan hartzen dituen ibilbide erraz eta ulergarri baterako irisgarritasuna».

Hogeita bi. III. titulua gehitzen da; hau da haren edukia:

«III. TITULUA

Sexu- eta ugalketa-eskubideak babestea eta bermatzea

I. KAPITULUA

Erantzukizun instituzionalaren irismena

25. artikulua.— Sentsibilizazioa eta informazioa

2. Kanpainak herritarrentzat irisgarriak izateko moduan egingo dira, kontuan hartuta, besteak beste, adina, desgaitasuna, hizkuntza, landa-ingurunea edo Espainiako herritarrak atzerrian bizitzea.

7.1.126. 3/2023 Legea, otsailaren 28koa, Enpleguari buruzkoa⁴¹⁸

I. TITULUA Enplegu-politika

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Oinarrizko beste kontzeptu batzuk.

Lege honen ondorioetarako, definizio hauek hartuko dira kontuan:

a) Enplegu-zerbitzu publikoak eskatzen edo erabiltzen dituzten pertsonak edo erakundeak:

1) Langabea edo landuna, bere igurikimenean edo eskakizunen arabera enplegu-zerbitzu publikoen bitartekaritza eskatzen duena, betiere enplegarritasuna hobetzeko eta enplegu duin eta kalitatezkoa lortzen laguntzeko.

2) Enplegu-zerbitzuak eskatzen dituen pertsona, enpresa edo beste erakunde enplegatzailer bat, haren forma juridikoa edozein dela ere.

b) Enplegarritasuna: gaitasun eta kualifikazio transferigarrien multzoa, zeinak indartzen baitu pertsonen gaitasuna, betiere pertsonok lan duina aurkitu eta mantentzeko, profesionalki aurrera egiteko eta teknologiaren eta lan-merkatuaren baldintzen bilakaerara egokitzeke dituzten hezkuntza- eta prestakuntza-aukerak aprobetxatze aldera.

c) Lan-bitartekaritza: ekintzen multzo bat da, zeinaren helburua baita langileei haien ezaugarrietara egokitutako enplegua ematea, eta erakunde enplegatzailerik ikuspegi integraletik haien eskakizunetara eta beharrezanetara ondoen egokitzen diren langileak ematea. Honako jarduera hauek hartzen ditu barnean: enplegu-eskaintzak aztertzea eta erakartzea, eta enplegatzailerak eta langileak harremanetan jartzea eta langileoi lana ematea, eta langileok beste lanpostu batean jartzea, eta haiek hautatzea.

Edozelan ere, lan-bitartekaritza edo laneratzat hartzeko, deskribatutako ekintzen multzoa ez da soilik bitarteko automatizatuen bidez gauzatu behar.

d) Lehentasunezko arreta behar duten kolektiboak: enplegua iristeko eta mantentzeko eta enplegarritasuna garatzeko zailtasun bereziak dituzten kolektiboak, betiere 50. artikuluan ezarritakoaren arabera.

e) Gaztea: enplegu-zerbitzuak eskatzen dituen hogeita hamar urtetik beherakoa edo Gazte Bermerako Sistema Nazionalaren onuraduna.

f) Jarduera-akordioa: akordio dokumentatua, zeinaren bitartez ezartzen baitira eskubideak eta betebeharrak enplegu-zerbitzu publikoen eskatzailearen eta hari dagokion Enplegu Zerbitzu Publikoaren artean, betiere eskatzailearen

---

⁴¹⁸ BOEren 51. zenbakian, 2023ko martxoaren leko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-5365>

enplegarritasuna areagotzeko, eta, hala badagokio, lehentasunezko kolektiboen beharriaz erantzunez.

g) Enplegu batean egoki jartzea: egokitzat joko da langilea hark eskatutako lanbidean jartzea, betiere haren prestakuntzaren, lanbide-ezaugarrien, aurretiazko esperientziaren edo lan-interesen arabera; era berean, egokitzat joko da eskatzailearen ohiko lanbideari dagokiona edo haren gaitasun fisikoetara eta prestakuntza-gaitasunetara egokitzen den beste edozeinetan jartzea.

Azken bi kasuetan, gainera, eskaintzak berekin ekarri beharko du soldata, zeina izango baita lanpostua eskaintzen den sektorean ezarritako soldataren baliokidea.

Eskaintzen den enpleguak mugagabea izan beharko du, eta haren soldata ez da inola ere lanbide arteko gutxieneko soldata baino txikiagoa izango.

Borondatez onartutako jarduera-akordioaren esparruan ere, enplegua egokia izango da, halaber, laneratzeko ibilbidearen barruan hitzartutakoa, bai eta Langileen Estatutuaren Legearen testu bateginaren 15.3 artikuluan araututako iraupen jakineko enplegua eta lanaldi partzialeko enplegua ere; izan ere, urriaren 23ko 2/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsi zen Langileen Estatutua. Esparru horretan bakarrik izango da egokia langilea bizi den herritik kanpo eskaintzen den enplegua.

h) Lana modu aktiboan bilatzea: enplegu-zerbitzu publikoen eskatzaileek egin beharreko ekintzen multzoa, eskatzaileon laguntzarekin, betiere haien enplegarritasuna hobetzeko edo kalitatezko lanpostu jasangarria lortzeko.

Enplegu-bilaketa aktiboa egiaztatuta geratuko da eskumena duen enplegu-zerbitzu publikoarekin jarduera-akordio bat sinatuz eta hura erregelamenduz zehazten den moduan betez.

i) Erakunde laguntzaileak: pertsona fisikoak edo juridikoak dira, pribatuak edo publikoak, zeinek laguntza ematen baitiete enplegu-zerbitzu publikoei, hala nola toki-erakundeei, gizarte-solaskideei, irabazi-asmorik gabeko antolakundeei, enplegu-agentziei, prestakuntza-zentro eta -erakundeei, eta eginkizun hori beren gain hartzen duten gainerako antolakundeei.

5. artikulua.— Enplegu-politikaren printzipio gidariak

Hauek dira enplegu-politikaren printzipio gidariak:

a) Enplegua iritsi eta sendotzeko eta garapen profesionalerako berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioak; izan ere, ez da inor diskriminatuko Espainiako estatuan arrazoi hauek direla eta: adina, sexua, desgaitasuna, osasuna, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, nazionalitatea, arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoa, sindikatu-afiliazioa, bai eta hizkuntza ere, edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal, familiar edo sozial; horrela gizarte-kohesioa faboratuko da. Printzipio horiek eraenduko dute, bereziki, enplegu-politikak diseinatzea eta exekutatzeko, lege honetan bermatutako zerbitzuak eta aitortutako konpromisoak bermatzea eta betetzea, bai eta oinarrizko enplegu-zerbitzuak eta enplegu-zerbitzu osagarriak iristea, eta lan-merkatuan txertatzera, irautera edo aurrera egitera bideratutako beste programa edo jarduketara batzuk ere.

III. TITULUA

Enplegu-politika aktiboak

III. KAPITULUA

Bitartekaritza

43. artikulua.— Enplegu-agentziak

3. Erregelamendu bidez, sistema elektronikoko erkide bat arautuko da, zeinak ahalbidetuko baitu Espainiako Enplegu Agentziak eta autonomia-erkidegoetako enplegu-zerbitzu publikoek enplegu-agentziei buruz emandako informazio guztia integratzeko, eta, horrela, agentzia horiek une oro jakin ahal izango dute zeintzuk diren beren lurraldean jarduten duten agentziak.

Edozelan ere, aurreikusitako betebeharrak eta erregelamendu bidez zehaztuko diren betebeharrak espezifikokoak alde batera utzi gabe, enplegu-agentziek honako hauek egin beharko dituzte:

f) Nork bere jardun-eremuan, berdintasun-printzipioa bermatzea enplegua iristeko, eta ezin izango da ezein diskriminaziorik egin, ez zuzenean ez zeharka, Espainiako estatuan arrazoi hauek direla eta: adina, sexua, desgaitasuna, osasuna, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, nazionalitatea, arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoa, sindikatu-afiliazioa, edo hizkuntza edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, betiere langileak gai badira kasuan kasuko lana edo enplegua betetzeko.

45. artikulua.— Langileak hautatzeko jarduera

2. Jarduera hori berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioen arabera gauzatuko da, enplegua iristean, Espainiako estatuan arrazoi hauek direla eta: adina, sexua, desgaitasuna, osasuna, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, nazionalitatea, arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoa, sindikatu-afiliazioa, edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, edota hizkuntza.

Seigarren xedapen gehigarria.— Langile gazteek enplegua iristea eta sendotzea.

Langile gazteek enplegua iristean eta sendotzean benetako berdintasun eraginkorra bermatzeko, salbuespen gisa, eta gazteen langabezia-tasa guztizko langabezia-tasarekin parekatzen ez den bitartean, ulertuko da enpleguaren eta okupazioaren eremuan ez dela diskriminaziotzat hartuko lan- eta enplegu-baldintza espezifikokoak eratzea, baldin eta baldintzok justifikatuta badaude objektiboki eta zentzuz, helburu legitimo bat badute, eta egokiak eta beharrezkoak badira gazteek enplegua errazago iritsi eta sendotu dezaten; betiere, baldintza horiek ezin izango dute diskriminaziorik ekarri Espainiako estatuan arrazoi hauek direla eta: sexua, desgaitasuna, osasuna, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, nazionalitatea, arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoa, sindikatu-afiliazioa edo hizkuntza edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial. Azaldutakoa alde batera utzi gabe, hamasei eta hamazazpi urteko gazteen kasuan, lehentasunezko neurriek jo behar dute gazteek hezkuntza-sisteman berriz sartzera edo kualifikazioak hobetzera.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Abuztuaren 4ko 5/2000 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Gizarte-ordenako Arau-hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bategina aldatzea.

Honela geratzen da idatzita abuztuaren 4ko 5/2000 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Gizarte-ordenako Arau-hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bategina:

Bi. 16.1 artikulua b) letra kentzen da, eta c), d) eta e) letrak aldatzen dira; honela geratzen dira idatzita:

«c) Edozein bitartekaritza- edo enplegatze-prozesutan datu pertsonalak eskatzea edo baldintzak ezartzea, publizitatearen, hedapenaren edo beste edozein bitartekoren bidez, zeinak enplegua iristeko diskriminazio baitira Espainiako estatuan arrazoi hauek direla eta: adina, sexua, desgaitasuna, osasuna, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, nazionalitatea, arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoa, sindikatu-afiliazioa edo hizkuntza edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

7.1.127. 4/2023 Legea, otsailaren 28koa, Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzekoa⁴¹⁹

HITZAURREA

I

[...]

Berdintasuna eta diskriminaziorik eza giza eskubideei buruzko nazioarteko hainbat testutan aldarrikatutako printzipio juridiko unibertsala da, eta, gainera, funtsezko eskubidetzat hartzen da gure ordenamendu juridikoan. Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 2. artikulua adierazten du: «Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik».

[...]

II

[...]

Azken xedapenetako lehenengoak Kode Zibila aldatzen du, eta hizkera inklusiboa ezartzen du. Aldaketa formal hutsa izan beharrean, 120.1 artikuluan «aita» terminoaren ordez «aita edo guraso ez-ernaltzailea» esamoldea jartzeak aukera ematen die emakumezkoen bikotekideei eta gizonezkoen bikotekideei, bikoteko kide bat ernaldutako ahal duen trans gizonezko bat denean, ezkontzaz kanpoko seme-alabatasuna adierazpen adostuaren bidez egiteko, bikote heterosexualen kasuan bezalaxe, azken xedapenetako hamaikagarrenaren bitartez Erregistro Zibilaren uztailaren 21eko 20/2011 Legearen gainean egindako aldaketekin bat etorriz.

[...]

---

⁴¹⁹ BOEren 51. zenbakian, 2023ko martxoaren leku alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-5366>

II. TITULUA

Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerako neurriak

I. KAPITULUA

Pertsonen sexuari eta dokumentuen egokitzapenari buruzko aipamena erregistroan zuzentzea

44. artikulua.— Sexuari buruzko aipamena erregistroan zuzentzeko prozedura

6. Hamazortzi urte baino gutxiago eta hamalau baino gehiago dituzten pertsonak badira, prozeduran parte hartzen duten guztien interes gorena adingabea izango da une oro, zeinari entzunaldia emango baitzaio lege honen 43.2 artikuluko kasuetan. Erregistro Zibileko arduradunak informazioa emango dio adingabeak eskatutako zuzenketaren ondorio juridikoei buruz, bai eta egoki den informazio osagarri guztia ere, hizkera argian, irisgarrian eta haren beharrianetara egokituta.

III. TITULUA

LGTBIfobiagatiko diskriminazioaren eta indarkeriaren aurkako babes eraginkorra eta erreparazioa

II. KAPITULUA

LGTBIfobian oinarritutako indarkeriaren aurrean laguntzeko eta babesteko neurriak

68. artikulua.— Indarkeriaren biktimek laguntza integrala eta espezializatua jasotzeko duten eskubidea

Administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, LGTBIfobian oinarritutako indarkeriaren biktimei arreta integrala eta espezializatua bermatuko diete. Aurreko kapituluan aurreikusitako neurriei kalterik egin gabe, eskubide horren barruan sartuko dira, gutxienez:

d) Itzulpen- eta interpretazio-zerbitzuak: horien barruan sartzen dira zeinuhizkuntzako interpretazio- edo bideointerpretazio-zerbitzuak, gidaritza-interpretaziokoak, komunikazio-bitartekaritzakoak, azpitituluak, gidari-interpretateak eta komunikaziorako laguntza ematen duten beste langile espezializatu batzuen laguntza, bai eta pertsona bakoitzak ahoz komunikatzeko behar dituen laguntza-bitartekoak ere.

Azken xedapenetako seigarrena.— Abuztuaren 4ko 5/2000 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Gizarte-ordenako Arau-hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testuategina aldatzea

Honela geratzen da idatzita abuztuaren 4ko 5/2000 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Gizarte-ordenako Arau-hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testuategina:

Bat. 8. artikulua 12. apartatua honela geratzen da idatzita:

«12. Enpresak bere kasa hartutako erabakiak, baldin eta erabakiok zuzeneko edota zeharkako diskriminazio kaltegarriak badakartzate adinagatik edo desgaitasunagatik, edo diskriminazio faboragarriak zein kaltegarriak badakartzate ordainsarien, lanaldien, prestakuntzaren, igoeraren eta laneko gainerako baldintzen arloan, betiere diskriminazio horien arrazoiak hauek direla: sexua, jatorria —arrazo edo etnia barne—, egoera zibila, egoera soziala, erlijioa, sinesmenak, ideia politikoak, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatueta eta sindikatueta akordioeta atxikita egotea edo ez egotea, enpresako beste langile batzuekiko ahaidetasun-loturak edo hizkuntza Espainiako estatuaren barruan; gainera, enpresaburuaren erabakiak ere, baldin eta erabakiok tratu kaltegarria badakarte erreakzio gisa, enpresan egindako errekamazio baten aurrean edo tratu berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioa betetzea exijitzeko egindako ekintza administratibo edo judizial baten aurrean».

Hiru. 10 bis artikulua 2. apartatuko d) letra honela geratzen da idatzita:

«d) Langileak Europako sozietate anonimo eta kooperatibetan inplikatzeari buruzko Legea aplikatuz hartutako erabakiak, baldin eta erabakiok zuzeneko edo zeharkako diskriminazio kaltegarrien motetatik edozein badakarte, adinagatik edo desgaitasunagatik, edo diskriminazio faboragarriak zein kaltegarriak badakartzate arrazoi hauek direla eta: sexua, nazionalitatea, jatorria —arrazo edo etnia barne—, egoera zibila, erlijioa edo sinesmenak, ideia politikoak, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatu batera eta haren akordioeta atxikita egotea edo ez egotea, edo, oro har, jarduera sindikaletan aritzea, edo hizkuntza».

Lau. 16. artikulua 1. apartatuko c) letra honela geratzen da idatzita:

«c) Hautaketa-prozesuetan datu pertsonalak eskatzea edo baldintza batzuk ezartzea, publizitatearen, hedapenaren edo beste edozein bideren bitartez, baldin eta baldintzok diskriminazio badira enplegua iristeko, arrazoi hauek direla eta: sexua, jatorria —arrazo edo etnia barne—, adina, egoera zibila, desgaitasuna, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoa, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatu-afiliazioa, egoera soziala, eta hizkuntza estatu barruan».

Azken xedapenetako bederatzigarrena.— Lan Autonomoaren Estatutuaren uztailaren 11ko 20/2007 Legea aldatzea

Honela geratzen da idatzita Lan Autonomoaren Estatutuaren uztailaren 11ko 20/2007 Legearen 4. artikulua 3. apartatuko a) letra:

«a) Legearen aurreko berdintasuna izateko eskubidea, eta zuzenean edo zeharka diskriminaziorik ez jasateko eskubidea, betiere diskriminazioaren arrazoiak hauek direla: jaiotza, arrazo edo etnia-jatorria, sexua, egoera zibila, erlijioa, sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-

ezaugarriak, Espainian hizkuntza ofizialetako bat erabiltzea edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial».

Azken xedapenetako hamaikagarrena.— Erregistro Zibilaren uztailaren 21eko 20/2011 Legea aldatzea

Prozedura Zibilaren 20/2011 Legea, uztailaren 7koa, honela geratuko da aldatuta:

Lau. Aldatu egiten da 53. artikulua, eta honela geratzen da idatzita:

«53. artikulua. Abizenak aldatzea borondate-deklarazioaren bidez.

Arduradunak, interesdunaren borondate-deklarazio baten bidez, baimena eman dezake abizenak aldatzeko honako kasu hauetan:

4) Abizenak ortografikoki erregularizatzea interesdunaren jatorriari edo helbideari dagozkion hizkuntza ofizialetako edozeinetara, eta atzerriko abizenen fonetika hizkuntza horietara grafikoki egokitzea.

[...].».

Zazpi. Xedapen gehigarri bat gehitzen da, hamaikagarrena, hau dioena:

«Hamargarren xedapen gehigarria. Terminologia:

Erregistroan dauden sexu bereko bikoteen kasuan, ama aipatzen denean ama edo guraso ernaltzailea aipatzen dela ulertuko da, eta aita aipatzen denean aita edo guraso ez-ernaltzailea aipatzen dela ulertuko da».

Azken xedapenetako hamahirugarrena.— 15/2015 Legea, uztailaren 2koa, Borondatezko Jurisdikzioarena, aldatzea

Borondatezko Jurisdikzioaren uztailaren 2ko 15/2015 Legea honelaxe geratuko da aldatuta:

Bat. I bis kapitulua sartuko da II. tituluaren barruan, honako eduki honekin:

«I BIS KAPITULUA

Hamabi urtetik gorako eta hamalau urtetik beherako pertsonen sexuaren erregistro-aipamena aldatzeko onespén judiziala

26. quater artikulua.— Izapidetzea

3. Epaileak beharrezkotzat jotzen dituen frogak egitea eskatu ahal izango du adingabearen heldutasuna egiaztatzeko eta haren sexuari buruzko aipamena erregistroan zuzentzeko borondatearen egonkortasuna egiaztatzeko, epailearen interes gorena adingabea izango da une oro, eta eskatutako zuzenketaren ondorio juridikoei buruzko informazioa emango dio, bai eta egoki den informazio osagarri guztia ere, hizkera argian, irisgarrian eta haren beharrianetara egokituta.

[...]

Azken xedapenetako hamalauugarrena.— Martxoaren 24ko 2/2015 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Langileen Estatutuaren Legearen testu bategina aldatzea

Honela geratuko da aldatuta martxoaren 24ko 2/2015 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Langileen Estatutuaren Legearen testu bategina:

Bat. 4. artikulua 2. apartatuko c) letra honela geratzen da idatzita:

«c) Eskubidea, zuzenean edo zeharka diskriminaziorik ez jasateko enplegurako ez eta enplegatu ondoren ere, betiere diskriminazioaren arrazoiak hauek direla: sexua, egoera zibila, adina —lege honek ezarritako mugen barruan—, arraza edo etnia-jatorria, egoera soziala, erlijioa edo sinesmenak, ideia politikoak, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatu batera atxikita egotea edo ez egotea, bai eta hizkuntza ere Espainiako estatuaren barruan.

[...]

Lau. 17. artikulua 1. apartatua honela geratzen da idatzita:

«1. Deusezak eta eraginik gabeak izango dira bai erregelamendu bidezko manuak, bai hitzarmen kolektiboetako klausulak, bai banakako itunak, bai enpresaburuak bere kasa hartutako erabakiak, baldin eta horiek zuzeneko edota zeharkako diskriminazio kaltegarriak badakartzate adinagatik edo desgaitasunagatik enpleguan bezala ordainsarien, lanaldiaren eta laneko gainerako baldintzen arloan, edo zuzeneko edo zeharkako diskriminazio-egoerak badakartzate, betiere diskriminazio horien arrazoiak hauek direla: sexua, jatorria —arraza edo etnia barne—, egoera zibila, egoera soziala, erlijioa edo sinesmenak, ideia politikoak, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatueta eta sindikatueta akordioetara atxikita egotea edo ez egotea, enpresako beste pertsona batzuekiko edo enpresarekin lotutako pertsonakiko ahaidetasun-loturak, eta hizkuntza Espainiako estatuaren barruan.

[...]»

**Azken xedapenetako hamabosgarrena.— Urriaren 23ko 3/2015
Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsitako Enpleguaren Legearen
testu bategina aldatzea**

Aldatu egiten da urriaren 23ko 3/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsitako Enpleguaren Legearen testu bateginaren 33. artikuluko 4. apartatuaren f) letra, eta honela geratuko da idatzita:

«f) Bakoitzak bere eremuan, enplegua iristeko berdintasun-printzipioa bermatzea, eta ezin izango da inolako diskriminaziorik egin, ez zuzenean, ez zeharka, diskriminazioaren arrazoiak hauek direla: jatorria —arraza edo etnia barne—, sexua, adina, egoera zibila, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoa, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatu-afiliazioa, egoera soziala, hizkuntza estatuaren barruan, eta desgaitasuna; betiere, langileak kasuan kasuko lana edo enplegua betetzeko gaitasun-egoeran badaude».

**Azken xedapenetako hamaseigarrena.— Urriaren 30eko 5/2015
Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Enplegatu Publikoaren
Oinarrizko Estatutuaren Legearen testu bategina aldatzea**

Honela geratzen da idatzita Urriaren 30eko 5/2015 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren Legearen testu bategina:

Bederatzi. Aldatu egiten da 95. artikulua 2. apartatuko b) letra, eta honela geratzen da idatzita:

«Honako arrazoi hauetako batengatik diskriminazioa dakarten jarduketak: arraza edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, sexu-identitatea, sexu-ezaugarriak, hizkuntza, iritzia, jaioterria edo bizilekua, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial; bai eta jazarpena

ere, haren arrazoia denean: sexua, arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, genero-adierazpena, sexuezaugarriak, eta jazarpen morala eta sexuala».

7.1.128. 6/2023 Legea, martxoaren 17koa, Merkatu Baloreei eta Inbertsio Zerbitzuei buruzkoa⁴²⁰

HITZAURREA

VI

[...]

Azken xedapenetako bigarrenak Baloreak ordaintzeko eta likidatzeko Sistemei buruzko azaroaren 12ko 41/1999 Legea aldatzen du, betiere arauaren idazketa eta terminologia egokitzeko kontrapartida zentraleko erakundeen eta likidazioaren irmotasunaren Europako araudira, eta Eurosistemaren TARGET2-TARGET2-Securities kontsolidatzera.

[...]

III. TITULUA

Balore negoziagarrien lehen mailako merkatua

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

38. artikulua.— Liburuxkaren erantzukizuna

3. Ezin izango da erantzukizunik eskatu Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 (EB) Erregelamenduaren 7. artikuluan aipatzen den sintesi-oharrarekin edo erregelamendu horren 15.1 artikuluan aurreikusitako hazkunderako Batasunaren liburuxkaren sintesi-ohar espezifikoarekin soilik lotutako kausengatik, itzulpena barne, honako kasu hauetan izan ezik:

- a) liburuxkaren gainerako zatiekin engainagarria, zehaztugabea edo inkoherentea bada, edo
- b) funtsezko informaziorik ez izatea inbertitzaileei baloreetan inbertitu behar duten ala ez erabakitzen laguntzeko, liburuxkaren gainerakoarekin batera irakurrita.

---

⁴²⁰ BOEren 66. zenbakian, 2023ko martxoaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-7053>

IX. TITULUA

Gainbegiratzeko, ikuskatzeko eta zehatzeko araubidea

III. KAPITULUA

Zehapen-araubidea

2. ATALA

Arau-haustekak

2. azpiatala

Arau-hauste oso astunak eta astunak

283. artikulua.— Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 (EB) Erregelamenduan liburuxka bat argitaratzeko ezarritako betebeharren arau-haustekak; erregelamendu hori eskaintza publikoaren edo merkatu arautu batean baloreak kotizatzen onartzearen kasuan argitaratu beharreko liburuxkari buruzkoa da, eta 2003/71/EE Zuzentaraua indargabetzen du.

1. Arau-haustetzat hartuko da Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017ko ekainaren 14ko (EB) 2017/1129 Erregelamenduaren artikulua hauek jasotako betebeharrak ez betetzea:

p) 27. artikulua, hizkuntza-araubideari buruzkoa, eta

[...]

Azken xedapenetako laugarrena.— Inbertsio Kolektiboko Erakundeei buruzko azaroaren 4ko 35/2003 Legea aldatzea

Sei. Aldatu egiten da 16. artikulua 1. apartatua, eta honela geratzen da idatzita:

«1. Beren akzioak edo partaidetzak Europar Batasunaren eremuan merkaturatu nahi dituzten Espainiako IKEek, 2009ko uztailaren 13ko 2009/65/EE Zuzentarauan xedatutakoaren arabera, jakinarazpen-idazki bat igorri beharko diote BMBNri; idazki horretan, akzioak edo partaidetzak harrerako estatu kidean merkaturatzeko xedapen eta modalitatei buruzko informazioa jasoko da, eta, hala badagokio, horien motei edo haien seriei buruzkoa.

»IKEak idazki horri dokumentazio hau erantsiko dio:

»a) Inbertsio-funtsaren erregelamendua edo inbertsio-sozietatea eratzeko eskritura;

»b) liburuxka;

»c) dokumentua, zeinak baititu inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuak;

»d) urteko azken txostena eta, hala badagokio, seihileko segidako txostena.

Inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuak biltzen dituen dokumentua harrerako estatu kideko hizkuntza ofizialetako batean edo harrerako estatu kideko agintari eskudunek onartutako beste hizkuntza batean aurkeztu beharko da.

Inbertsio-funtsaren erregelamendua edo inbertsio-sozietatea eratzeko eskritura, liburuxka eta urteko eta seihileko txostenak harrerako estatu kideko hizkuntza ofizialetako batean aurkeztu beharko dira, nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean edo harrerako estatu kideko agintari eskudunek onartutako beste hizkuntza batean.

Aurreko paragrafoetan aipatutako informazioaren itzulpena IKEaren erantzukizunpean egingo da, eta jatorrizko informazioaren edukia zehatz-mehatz jasoko du.

[...]

Lehenengo eta seigarren paragrafoetan aipatu diren jakinarazpen-idazkia eta ziurtagiria nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean gutxienez aurkeztu beharko dira.

[...]

IKEa arduratuko da ataza horiek egiteko zerbitzuengatik, elektronikoak barne, zerbitzuok ematen direla:

a) IKEa merkaturatzen den estatu kideko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean, edo estatu kide horretako agintari eskudunek onetsitako hizkuntza batean;

[...]

Zazpi. Aldatu egiten dira 16 quinquies artikulua 1-7. apartatuak, eta honela geratzen dira idatzita:

«1. Lege honen babesean baimendutako Espainiako IKEen sozietate kudeatzaileek partaidetzak merkaturatzeko hartutako neurrien amaiera jakinaraziko dute, eta, hala dagokionean, akzio-motei dagokienez, 16 ter artikulua araberako jakinarazpena aurkeztu duen estatu kide batean, honako baldintza hauek guztiak betetzen direnean:

[...]

16 ter artikuluaekin bat etorritik IKEaren sozietate kudeatzaileak estatu kide bati jakinarazpena egin badio, orduan lehenengo paragrafo b) eta c) letretan aipatzen den informazioa estatu kide horretako hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean emango da, edo harrerako estatu kideak onetsitako hizkuntza batean.

[...]

7. 4. apartatuaren ondorioetarako, bitarteko elektroniko guztiak edo urrutiko beste komunikabide batzuk erabili ahal izango dira, baldin eta inbertitzaileek informazioa eta komunikabideak eskuragarri badituzte inbertitzailea kokatuta dagoen estatu kideko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean, edo estatu kide horretako agintaritza eskudunek onetsitako hizkuntza batean».

Azken xedapenetako bederatzigarrena.— 22/2014 Legea, azaroaren 12koa, arrisku-kapitaleko erakundeak, inbertsio kolektiboko bestelako erakunde itxiak eta inbertsio kolektiboko erakunde itxien erakunde kudeatzaileak arautzen dituena, eta Inbertsio Kolektiboko Erakundeei buruzko azaroaren 4ko 35/2003 Legea aldatzen duena, aldatzea

Hamar. Aldatu egiten dira 79. artikuluko 2. eta 5. apartatuak, eta honela geratzen dira idatzita:

«5. Ahalmenak emanda dituen bitartekariak, harpidetze edo eskurapena egin baino lehen, Espainian bizi diren atzerriko erakundeko akziodun edo partaideei informazio-liburuxka entregatu beharko die; informazio-liburuxka horretan kudeaketako erregelamendua edo sozietate-estatutuak bilduko dira, bai eta urteko txostena ere. Hori guztia 67. eta 68. artikuluetan aipatzen da. Era berean, harpidetza edo eskurapena egin aurretik, inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuen dokumentua entregatu beharko da, zeina egokituko baita Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2014ko azaroaren 26ko 1286/2014 (EB) Erregelamenduan aurreikusitakora; izan ere, erregelamendu hori txikizkako inbertsio-produktu lotuei eta aseguruetan oinarritutako inbertsio-produktuei buruzko funtsezko datuen dokumentuei buruzkoa da. Gerora, urteko txostena partaide edo akziodunei bidali beharko zaie ekitaldi bakoitzeko lehenengo 6 hilabeteetan, 69. artikuluan ezarrita dagoena gorabehera. Dokumentu horiek gaztelaniara itzulita edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartutako beste hizkuntza batean emango dira».

7.1.129. 2/2023 Lege Organikoa, martxoaren 18koa, Unibertsitate-sistemari buruzkoa⁴²¹

HITZAURREA

I

[...]

Gure unibertsitate-sistemak indartu eta areagotu egin du Goi-mailako Hezkuntzaren Europako Esparruan duen integrazioa. Dagoeneko ezin dugu imajinatu Espainiako unibertsitateen etorkizuna artikulatu eta orientatu ahal izango dugunik Europar Batasunetik datozen ikuspegia, ekimenak eta erregulazioa txertatu gabe. Espainiako unibertsitate-sistemaren europartasunak ez liguke eragotzi behar nazioartekotze-prozesua beste lankidetzatarlo batzuetara zabaltzea, bereziki Goi Mailako Hezkuntzaren eta Ezagutzaren Iberoamerikako Esparrura, 600 milioi pertsona ingururen hizkuntza-oinarri erkidea baitu. Horrek guztiak egitura- eta instituzio-egokitzapenak ekarri ditu eta horiek ekartzen jarraituko du eskaintza akademikoan, irakaskuntzen antolaketan, titulazioen aitorpenean, irizpide partekatuen araberrako kalitatearen bermean edo nazioarteko unibertsitateen arteko lankidetzaren indartzean. Europako estrategiarik berrienak helburu eta erritmo oso zehatzak ezartzen ditu ildo horretan. Ildo horretan ere, nabarmendu behar da Espainiako estatua dela Erasmus programako ikasleen lehenengo helmuga azken urteetan, eta, programa horretako ikasleen igorle nagusietako bat izan arren, Espainiako ikasle atzerritarren kopurua, termino erlatiboetan, gure Europako herrialde askotakoa baino txikiagoa dela. Bestalde, unibertsitateko irakasle eta ikertzaileen ehuneko hiruk soilik du Espainiako nazionalitateaz bestelako nazionalitatearen bat, baina Espainiako egoiliarren ehuneko hamabost inguru herrialdetik kanpo jaiotuta dira. Espainiako unibertsitateek Europako unibertsitateen aliantzetan duten presentzia esanguratsu eta gero eta handiagoak erakusten digu Europa mailan ezagutza, irakaskuntza eta ikerketa partekatze prozesu geldiezin horretan jarraitu beharreko bidea; izan ere, unibertsitateak dira Europak munduan proiektatu nahi dituen balio hauen adierazpenik nabarmenenak: humanismoa, eskubide eta balio demokratikoen defentsa, pentsamendu- eta sorkuntza-askatasuna.

[...]

II

[...]

Arau honek unibertsitatearen aldeko apustua egiten du, askatasunerako, kultura- eztabaidarako eta garapen pertsonalerako gune gisa. Horretarako, sustapena egiten da unibertsitateak kultura-sorkuntzarako eta -hausnarketarako eragile izan daitezen, bai eta eurek gordetzen duten ondare historiko eta kulturala babestu, kontserbatu eta zabaltzeko eragile ere. Bestalde, unibertsitateak funtsezko eragileak dira estatuaren hizkuntza-aniztasuna eta -berastasuna sustatzeko eta

---

⁴²¹ BOEren 70. zenbakian, 2023ko martxoaren 23ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-7500>

suspertzeko, toki-garapenerako eta lurralde-kohesiorako, klima-aldaketaren aurkako borrokaren ingurumarian.

[...]

I. TITULUA

Unibertsitate-sistemaren eginkizunak eta unibertsitateen autonomia

2. artikulua.— Unibertsitate-sistemaren eginkizunak

2. Unibertsitateen eginkizunak dira:

e) Laguntza ematea gizarte-ongizateari, aurrerapen ekonomikoari eta gizartearen eta unibertsitateak eurak kokatuta dauden lurralde-ingurunearen kohesioari, bai eta hizkuntza ofizialak sustatzea ere; horretarako, prestakuntza, ikerketa, ezagutzaren transferentzia eta trukea, eta ekintzaitzaren kultura erabiliko dira banaka zein taldeka, betiere sozietate-formula konbentzionaletatik edo gizarte-ekonomiako formuletatik abiatuta.

IV. TITULUA

Ikerketa, ezagutzaren transferentzia eta trukea, eta berrikuntza

11. artikulua.— Arau orokorrak

5. Unibertsitateek [...] era berean sustatuko dute ikerketa eta ezagutzaren transferentzia eta trukea beren lurraldeetako hizkuntza ofizialetan egin daitezen.

VI. TITULUA

Unibertsitatea, gizarte eta kultura

19. artikulua.— Kultura unibertsitatean

3. Unibertsitateek neurri egokiak hartuko dituzte ikasleek jarduera horietara irispidea izango dutela, jarduerotan parte hartuko dutela eta ikasleok jarduera horietan ekarpena egingo dutela bermatzeko, bai eta kultura- eta hizkuntza-aniztasuna bermatzeko ere jarduera horien diseinuan eta ezarpenean.

20. artikulua.— Unibertsitatea eta hizkuntza-aniztasuna

Unibertsitateek beren lurraldeetako berezko hizkuntza ofizialak unibertsitate-transmisioko hizkuntza gisa ezagutu eta erabil daitezzen sustatu eta erraztuko dute, haien estatutuetan eta araudi autonomiko berezian xedatutakoaren arabera, eta horri buruzko plan espezifikoak garatuko dituzte.

Administrazio publikoek koofizialtasunera eta hizkuntza-aniztasunera bideratutako unibertsitate-politiken garapena babestu eta erraztuko dute. Unibertsitate publikoei dagokienez, hizkuntza-berezitasuna 56. artikuluan xedatutakoaren arabera finantzatuko da.

VII. TITULUA

Unibertsitate-sistemaren nazioartekotzea

23. artikulua.— Unibertsitate-sistemaren nazioartekotzea sustatzea

1. [...]

Unibertsitateek atzerriko hizkuntzen ezagutza eta erabilera sustatu eta erraztuko dute beren jarduera osoan. Era berean, nazioartekotze-prozesuak ikaslearengan arrazoi ekonomikoengatik segregaziorik eragin ez dezan zainduko dute.

26. artikulua.— Tituluak eta baterako programak

1. Unibertsitateek beren eskaintza akademikoa, titulu ofizialak eta propioak nazioartekotzea sustatu eta erraztuko dute, besteak beste, titulu eta programa bateratuak sortuz. Era berean, atzerriko hizkuntzen erabilera aukera gisa jasotzen duten baterako tituluak eta programak egitea sustatuko dute.

27. artikulua.— Unibertsitate-erkidegoaren nazioarteko mugikortasuna

2. Unibertsitate Ministerioak, autonomia-erkidegoek eta unibertsitateek Europar Batasunaren funtsekin finantzatutako mugikortasun-programak sustatu eta zabalduko dituzte, bereziki Erasmus+ programa, bai eta finantzaketa publikoa duten beste mugikortasun-programa batzuk ere, aukera-berdintasuna, diskriminaziorik eza eta Espainiako estatuko hizkuntza ofizialen inklusioa bermatuz.

VIII. TITULUA

Ikaslea unibertsitate-sisteman

33. artikulua.— Prestakuntza akademikoari buruzko eskubideak

Beren prestakuntza akademikoari dagokionez, ikasleek honako eskubide hauek izango dituzte, Gobernuak onetsitako unibertsitate-ikaslearen estatutuan aitortutakoak alde batera utzi gabe:

c) Matrikulatuzeko nahi dituen irakasgaien irakaskuntza-planak ezagutzeko eta irakasteko hizkuntzari buruzko informazioa jasotzeko eskubidea.

37. artikulua.— Ekitatea eta diskriminaziorik eza

1. Unibertsitateek ikasleei bermatuko diete haien eskubideak egikaritzean eta betebeharrak betetzean ez direla diskriminatuak izango arrazoi hauek direla eta: jaiotza, arraza- edo etnia-jatorria, sexua, sexu-orientazioa, genero-identitatea, erlijioa, sinesmena edo iritzia, adina, desgaitasuna, nazionalitatea, gaixotasuna, egoera sozioekonomikoa, linguistikoa, kidesetasun politikoa eta sindikala, itxura edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

2. [...]

Unibertsitateek zeinu-hizkuntzak erabiltzeko erraztasunak emango dizkiete erabiltzaileei, beharrezkoa denean.

[...]

IX. TITULUA

Unibertsitate publikoen araubide espezifikoa

III. KAPITULUA

Unibertsitate publikoen ekonomia- eta finantza- araubidea

56. artikulua.— Programazioa eta finantzaketa-sistema

3. Autonomia-erkidegoei esleitutako eskumenei kalterik egin gabe, urte anitzeko programazio horrek honako finantzaketa-ardatz hauek jaso beharko ditu, ebaluazio-adierazle espezifiko, adostu, neurgarri eta egiaztagarrietan oinarrituta:

b) Egiturazko finantzaketa, beharizan bereziengatik. Finantzaketa gehigarri hori unibertsitate jakin batzuetarako ezarriko da, beharizan berezien arabera, hala nola uhartetasuna, lurralde-sakabanaketa eta haien unibertsitate-zentroek landa-ingurunean duten presentzia, emandako titulazioen espezializazio-maila, programen hizkuntza-aniztasuna —autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialen sustapena barne—, azpiegitura bereziak, kultura- edo arte-ondarekoak egotea edo instituzioen tamaina. Era berean, unibertsitateen eta autonomia-erkidegoen artean adostuta, finantzaketa espezifikoa behar duten beste eginkizun berezi batzuk finkatu ahal izango dira.

IV. KAPITULUA

Unibertsitate publikoetako irakasleak eta ikertzaileak

66. artikulua.— Irakasleen eta ikertzaileen aldi baterako mugikortasuna

3. Unibertsitateek eta administrazio publikoek aurrekontu-finantzaketa egokia emango diete mugikortasun-planeri, betiere irakasleen eta ikertzaileen ezagutza zientifikoak, teknologikoak, humanistikoak, artistikoak, kulturalak, linguistikoak, sormena eta garapen profesionala indartzeko. Beren gastu-programek uharte-lurraldeetako unibertsitateen berezitasuna eta penintsulako lurralderako distantzia hartuko dituzte kontuan.

1. ATALA

Unibertsitateko irakasleen kidegoetako irakasleak

69. artikulua.— Unibertsitateko irakasleen kidegoak egiaztatzea

2. Egiaztatze-prozedurak honako hauek bermatuko ditu:

d) Jakintza-arloaren edo -eremuaren espezifikotasunean oinarritutako ebaluazioa, kontuan hartuta, besteak beste, esperientzia profesionala, bereziki, besteak beste, arlo sanitarioko lanbide arautuak direnean, tokiko garrantzia, hizkuntza-aniztasuna eta datu eta argitalpen zientifikoetarako irispide irekia.

7.1.130. 11/2023 Legea, maiatzaren 8koa, zeinaren bidez egiten den Europar Batasunaren zuzentarauen transposizioa produktu eta zerbitzu jakin batzuen irisgarritasunaren arloan, kualifikazio handiko pertsonen migrazioarenean, tributuen arloan eta notario- eta erregistro-jarduketan digitalizazioaren arloan, eta aldatzen den 12/2011 Legea, maiatzaren 27koa, kalte nuklearren edo material erradioaktiboek eragindako kalteen ondoriozko erantzukizun zibilari buruzkoa⁴²²

I. TITULUA

Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019ko apirilaren 17ko 2019/882 (EB) Zuzentarauaren, produktu eta zerbitzu jakin batzuen irisgarritasunerako betekizunei buruzkoaren, transposizioa

III. KAPITULUA

Produktuekin zerikusia duten eragile ekonomikoen betebeharrak

7. artikulua.— Fabrikatzaileen betebeharrak

6. Fabrikatzaileek hauek adieraziko dituzte produktuan: produktuaren izena, erregistratutako izen komertziala edo marka erregistratua eta harremanetarako helbidea; hori ezinezkoa bada, bilgarrian edo ontzian edo produktuarekin batera doan dokumentu batean adieraziko dituzte haiek guztiak. Helbideak fabrikatzailearekin harremanetan jartzeko dagoen gune bakarra adierazi beharko du. Harremanetarako datuak azken erabiltzaileek eta zaintza-agintariek erraz ulertzeko moduko hizkeran agertuko dira, eta formatu irisgarrietan ere eskainiko dira, hori egitea fisikoki posible denean; hori egitea ezinezkoa denean, berriz, azken

---

⁴²² BOEren 110. zenbakian, 2023ko maiatzaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-11022>

erabiltzaileok eta zaintza-agintariok informazio hori non aurki dezaketen aipatu beharko da.

7. Fabrikatzaileek bermatuko dute produktuarekin batera segurtasunari buruzko jarraibideak eta informazioa ematen direla, kontsumitzaileek eta beste azken erabiltzaileek erraz ulertzeko moduko hizkeran, gutxienez gaztelaniaz eta produktua merkaturatuko den lurraldeko hizkuntza ofizialean, baldin eta produktua Espainiako merkaturan sartzen bada. Jarraibideok eta informazioak, bai eta etiketatze guztiek ere, hizkera argiaren irizpideak bete beharko dituzte, betiere informazioa egokia, aurkitzeko modukoa eta pertsona guztiek ikusteko eta ulertzeko modukoa dela ziurtatzeko.

9. Agintari nazional eskudun batek egindako eskaera arrazoitu batean oinarrituta, fabrikatzaileek produktuaren adostasuna frogatzeko behar den informazio eta dokumentazio guztia emango diote agintari hari, betiere agintari horrek erraz ulertzeko moduko hizkeran, gutxienez gaztelaniaz eta produktua merkaturatuko den lurraldeko hizkuntza ofizialean. Fabrikatzaileak agintari horrekin lankidetzan arituko dira, agintariak berak hala eskatuta, fabrikatzaileok merkaturan sartu dituzten produktuei aplikatu beharreko irisgarritasun-betekizunak ez betetzea konpontzeko hasitako edozein ekintzatan, bereziki produktuek aplikagarri diren irisgarritasun-betekizunak bete ditzaten.

9. artikulua.— Inportatzaileen betebeharrak

4. Inportatzaileek hauek adieraziko dituzte produktuan: produktuaren izena, erregistratutako izen komertziala edo marka erregistratua eta harremanetarako helbidea; hori ezinezkoa bada, bilgarrian edo ontzian edo produktuarekin batera doan dokumentu batean adieraziko dituzte haiek guztiak. Harremanetarako datuak azken erabiltzaileek eta merkaturatua jagoten duten agintariak erraz ulertzeko moduko hizkeran agertuko dira, gutxienez gaztelaniaz eta produktua merkaturatuko den lurraldeko hizkuntza ofizialean.

5. Inportatzaileek bermatuko dute produktuarekin batera segurtasunari buruzko jarraibideak eta informazioa ematen direla, kontsumitzaileek eta beste azken erabiltzaileek erraz ulertzeko moduko hizkeran, gutxienez gaztelaniaz eta produktua merkaturatuko den lurraldeko hizkuntza ofizialean. Jarraibideok eta informazioak irakurketa errazaren irizpideak bete beharko dituzte, betiere informazioa egokia, aurkitzeko modukoa eta pertsona guztiek ikusteko eta ulertzeko modukoa dela ziurtatzeko.

9. Agintari nazional eskudun batek egindako eskaera arrazoitu batean oinarrituta, inportatzaileek produktuaren adostasuna frogatzeko behar den informazio eta dokumentazio guztia emango diote agintari hari, betiere agintari horrek erraz ulertzeko moduko hizkeran, eta gutxienez gaztelaniaz. Inportatzaileak agintari horrekin lankidetzan arituko dira, agintariak berak hala eskatuta, inportatzaileok merkaturan sartu dituzten produktuei aplikatu beharreko irisgarritasun-betekizunak ez betetzea konpontzeko hasitako edozein ekintzatan.

10. artikulua.— Banatzaileen betebeharrak

2. Produktu bat merkaturatu aurretik, banatzaileek egiaztatuko dute ezen produktu horrek CE marka daramala, badoala beharrezko dokumentuekin eta jarraibideekin eta segurtasunari buruzko informazioarekin batera, kontsumitzaileek eta azken erabiltzaileek erraz ulertzeko moduko hizkeran, eta, gutxienez, gaztelaniaz. Era berean, dokumentazio hori guztia formatu irisgarrietan ere eskainiko da desgaitasuna duten pertsonentzat, hori egitea fisikoki posible denean; hori egitea

ezinezkoa denean, berriz, informazio hori aurki daitekeen gunea aipatu beharko da, eta fabrikatzaileak eta inportatzaileak bete dituztela 7. artikuluko 5., 6. eta 7. apartatueta eta 9. artikuluko 4. eta 5. apartatueta, hurrenez hurren, ezarritako betekizunak.

6. Agintari nazional eskudun batek egindako eskaera arrazoitu batean oinarrituta, banatzaileek produktuaren adostasuna frogatzeko behar den informazio eta dokumentazio guztia emango diote agintari hari, betiere agintari horrek erraz ulertzeko moduko hizkeran, eta gutxienez gaztelaniaz. Banatzaileak agintari horrekin lankidetzan arituko dira, agintariak berak hala eskatuta, inportatzaileok merkaturatu dituzten produktuei aplikatu beharreko irisgarritasun-betekizunak ez betetzea konpontzeko hasitako edozein ekintzatan.

VII. KAPITULUA

Produktuen adostasuna eta CE marka

18. artikulua.— Produktuen CE adostasun-deklarazioa

2. CE adostasun-deklarazioa VI. eranskinean ezarritako ereduaren egiturara egokituko da, IV. eranskinean zehaztutako elementuak jasoko ditu eta etengabe eguneratuko da. Dokumentazio teknikoari buruzko betekizunek ez diete justifikaziorik gabeko zamarik ezarriko mikroenpresei eta ETEei. Deklarazio hori gaztelaniaz eta produktua merkaturatuko den lurraldeko hizkuntza ofizialean egin beharko da gutxienez, betiere produktuak Espainiako merkatuan sartzen direnean, edo produktua sartzen edo merkaturatzen den estatu kideak eskatutako hizkuntzan.

III. TITULUA

Kontseiluaren 2020ko otsailaren 18ko 2020/284 (EB) Zuzentarauaren transposizio partziala egitea; zuzentarau horren bidez aldatu egiten da 2006/112/EE Zuzentaraua ordainketa-zerbitzuen hornitzaileentzako zenbait betekizun sartzeari dagokionez

33. artikulua.— Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 28ko 37/1992 Legea aldatzea

Aldatu egiten da Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 28ko 37/1992 Legearen X. titulua, eta honela geratuko da idatzita:

«X. TITULUA

»Subjektu pasiboen betebeharrak

»I. KAPITULUA

»Arau orokorrak

»164. artikulua. Subjektu pasiboen betebeharrak.

»Lau. Tributu Administrazioak edozein jarduketa beharrezkotzat jotzen duenean enpresaburuaren, profesionalaren edo subjektu pasiboaren tributu-egoera

egiaztatzeko, ondoko dokumentuen gaztelaniarako edo beste edozein hizkuntza ofizialetarako itzulpena eskatu ahal izango du: bai zerga aplikatzen den lurraldean egindako ondasun-emateei edo zerbitzu-prestazioei dagozkien fakturena, bai lurralde horretan kokatutako enpresaburuek edo profesionalek edo subjektu pasiboek jasotakoena ere».

IV. TITULUA

Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019ko ekainaren 20ko 2019/1151 (EB) Zuzentarauaren transposizioa; zuzentarau horrek 2017/1132 (EB) Zuzentaraua aldatzen du, sozietateen zuzenbidearen eremuan tresna eta prozesu digitalen erabilerari dagokionez

36. artikulua.— Hipoteka Legea, 1946ko otsailaren 8ko Dekretuaren bidez onetsia, aldatzea

Hipoteka Legea honela geratuko da aldatuta:

Hamazazpi. Aldatu egiten da 252. artikulua, eta honela geratzen da idatzita:

«252. artikulua

»1. Erregistroan inskribatu beharreko tituluak paperean edo euskarri elektronikoan aurkeztu ahal izango dira.

»[...]

»Aurkezpena elektronikoki eginez gero, gizakiak irakurtzeko moduko hizkuntza naturaleko formatuan aurkeztu beharko da dokumentua, eta formatu egituratuko fitxategi batekin joango da edo fitxategi horren barruan egongo da, zeinak dokumentuaren funtsezko datuak izango baititu prozesu elektronikoaren ondorioetarako, betiere erregistratzaileak hura egiaztatu ondoren. Edozelan ere, kalifikazioaren xedea aurkeztutako dokumentu irakurgarria izango da, eta fitxategi egituratua elementu osagarri bat izango da, halako moldez non, haien artean desadostasuna egonez gero, dokumentua lehenetsiko den».

39. artikulua.— Kapital Sozietateei buruzko Legearen testu bategina, uztailaren 2ko 1/2010 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia, aldatzea

Honela geratuko da aldatuta uztailaren 2ko 1/2010 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Kapital Sozietateei buruzko Legearen testu bategina:

Lau. Kapitulu berri bat sartzen da II. tituluan, III bis kapitulua, zeina osatuko duten 40 bis artikulutik 40 quinquies artikulura bitartekoek, eta honela geratzen da idatzita:

«III BIS KAPITULUA

»Erantzukizun mugatuko sozietatearen eraketa elektronikoa (linean eratzea)

»40 bis artikulua. Eraketa elektronikorako eredu elektronikoak

»[...]

»Ereduzko dokumentu horiek gaztelaniaz, hizkuntza koofizialetan eta ingelesez idatzita egon beharko dute. Eskritura publikoa egilestea eta inskribatzea notario-eta erregistro-arauden arabera egingo da, hurrenez hurren».

V. TITULUA

Transposizioa: Kontseiluaren 2019ko abenduaren 19ko 2020/262 (EB) Zuzentaraua, zerga berezien araubide orokorra ezartzen duena, eta Kontseiluaren 2020ko uztailaren 29ko 2020/1151 (EB) Zuzentaraua, alkoholaren eta edari alkoholduen gaineko zerga berezien egiturak harmonizatzeari buruzko 92/83/EEE Zuzentaraua aldatzen duena

40. artikulua.— 38/1992 Legea, abenduaren 28koa, Zerga Bereziei buruzkoa, aldatzea

Honako aldaketa hauek egiten dira Zerga Bereziei buruzko abenduaren 28ko 38/1992 Legean:

Bi. Aldatu egiten da 4. artikulua, eta honela geratzen da idatzita:

«4. artikulua. Kontzeptuak eta definizioak.

Titulu honen ondorioetarako, honela definitzen dira kontzeptu hauek:

6. “NK kodeak”: 1987ko uztailaren 23ko 2658/87 (EEE) Erregelamenduak ezarritako nomenklatura konbinatuko kodeak. Fabrikazio-zerga berezien aplikazio-eremu objektiboa zehazteko, oro har, hauek aplikatuko dira: merkatugaiak nomenklatura konbinatuan sailkatzeko ezarritako irizpideak eta, bereziki, nomenklatura konbinatua interpretatzeko arau orokorrak, nomenklatura horretako atal- eta kapitulu-oharrak, Aduana Lankidetzarako Kontseiluak merkatugaiak izendatzeko eta kodetzeko duen sistema harmonizatuaren azalpen-oharrak, kontseilu horrek onartutako sailkapen-irizpideak, eta Europar Batasunaren nomenklatura konbinatua azaltzeko oharrak.

Azken xedapenetako hirugarrena.— 29/2005 Legea, abenduaren 29koa, Publizitate eta Komunikazio Institutuzionalari buruzkoa, aldatzea

Honela geldituko da idatzita 5. artikulua:

«5. artikulua. Publizitatea eta komunikazioa egiteko kanpaina instituzionaletarako irisgarritasuna

»2. Zehazki, Estatuko Administrazio Orokorraren publizitate- eta komunikazio-kanpaina instituzionalek azpigituluak, zeinu-hizkuntzaren bidezko interpretazioa eta audiodeskripzioa izango dituzte, eta irisgarritasun kognitiboa bermatzen duten formatuak sustatuko dituzte.

I. ERANSKINA

Produktuen eta zerbitzuen irisgarritasun- betekizunak

I. atala

Lege honen I. tituluaren aplikazio-eremuan sartzen diren produktu guztiekin lotutako irisgarritasun-betekizun orokorrak, betiere 2.1 artikulua araber

Produktuak halako moldez diseinatu eta fabrikatu beharko dira, non optimizatuko baita desgaitasuna duten pertsonen aurreikus dezaketenean erabilera, eta informazio irisgarria emango baita produktuan edo haren gainean haren funtzionamenduari eta irisgarritasun-ezaugarriari buruz.

2. Erabiltzaile-interfazea eta funtzionalitate-diseinua:

Produktuak, erabiltzaile-interfazea barne, ezaugarri, elementu eta funtzio batzuk izango ditu, zeinek ahalbidetuko baitute desgaitasuna duten pertsonen produktua iritsi, hauteman, erabili, ulertu eta kontrolatu ahal izatea, betiere honako hauek zainduz:

a) Produktuak komunikazio-funtzioak —pertsonek arteko komunikazioa barne—, eta erabilera-, informazio-, kontrol- eta orientazio-funtzioak ematen dituztenean, orduan funtziook zentzumen-kanal baten baino gehiagoren bidez emango ditu, eta horrek barne hartuko du ikusmen-, entzumen-, mintzamen- eta ukimen-komunikaziorako alternatibak eskaintzea;

b) produktuak hizketa erabiltzen duenean, hitz egiteko eta ahoz esku hartzeko aukerak eskainiko ditu komunikatzeko, erabiltzeko, kontrolatzeko eta orientatzeko;

o) produktuak sektoreko betekizun espezifiko hauek beteko ditu:

3) ahalmen informatiko interaktiboa duten kontsumoko ekipo terminalak, zeinak erabiltzen diren komunikazio elektronikoko zerbitzuak emateko:

ii) zerbitzuok bideoa erabiltzeko gaitasuna dutenean, testu- eta ahots-gaitasuna edo azken horiekin konbinatutako gaitasuna edukitzeaz gain, elkarrizketa osoa erabiltzeko aukera eman beharko dute, betiere ahots sinkronizatua, denbora errealeko testua eta bideoa barne, zeinaren bereizmenak ahalbidetuko baitu zeinu-hizkuntzaren bidezko komunikazioa,

IV. atala

Zerbitzu espezifikoekin lotutako irisgarritasun-betekizun gehigarriak

Desgaitasuna duten pertsonen aurreikus dezaketenean erabilera optimizatuzko zerbitzuak emateko, honako funtzio, jardunbide, politika, prozedura eta aldaketa hauek sartuko dira zerbitzuaren funtzionamenduan, betiere desgaitasuna duten pertsonen beharrezanean aurre egiteko eta laguntza-teknologiekiko elkarreragingarritasuna bermatzeko:

b) Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuetarako irispidea ematen duten zerbitzuak:

2) zeinek bermatuko baitute ezen ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen irisgarritasun-osagaiak (irispide-zerbitzuak), hala nola gorrentzako, entzumen-desgaitasuna dutenentzako eta gor-itsuentzako azpтитuluak, audioaren deskripzioa, ahozko azpтитuluak eta zeinu-hizkuntzaren interpretazioa osorik transmitituko direla erabiltzaileak haien aurkezpena eta erabilera kontrolatzea ahalbidetuko duen bistaratze zehatz eta sinkronizaturako behar besteko kalitatearekin.

e) Kontsumitzaileentzako banku-zerbitzuak:

2) zeinek bermatuko baitute informazioa ulergarria izango dela, Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuko B2 maila (tarteko maila altua) baino konplexutasun-maila handiagoa gainditu gabe.

VII. atala

Errendimendu funtzionalerako irizpideak

Desgaitasuna duten pertsonak aurreikus dezaketen erabilera optimizatzeke, baldin eta eranskin honetako I. ataletik VI. atalera bitartekoetan agertzen diren irisgarritasun-betekizunek ez badute funtzio bat edo gehiago jorratzen produktuak diseinatu eta fabrikatzeko edo zerbitzuak emateko, orduan funtzio edo bitarteko horiek irisgarri jarriko dira, beraiei dagozkien errendimendu funtzionaleko irizpideak betez.

Errendimendu funtzionaleko irizpide horiek betekizun tekniko espezifiko baten edo batzuen alternatiba gisa aplikatu ahal izango dira soilik irisgarritasun-betekizunetan aipatzen direnean, eta hori soilik errendimendu funtzionaleko irizpide egokien aplikazioak irisgarritasun-betekizunak betetzen dituenen, eta aplikazio horrek dakarrenean produktuen diseinuak eta fabrikazioak eta zerbitzuak emateak irisgarritasun baliokidea edo handiagoa dakartela, betiere desgaitasuna duten pertsonak aurreikus dezaketen erabileraren esparruan.

a) Ikusmenik gabeko erabilera. Produktuak edo zerbitzuak ikusmen-erabilerako moduak dituenen, ikusmenik behar ez duen erabilera-modu bat izango du gutxienez.

b) Ikusmen mugatuko erabilera. Produktuak edo zerbitzuak ikusmen-erabilerako moduak dituenen, erabilera-modu bat izango du gutxienez, zeinak bide emango baitie erabiltzaileei produktua ikusmen mugatuarekin erabiltzeko.

c) Kolore-hautematerik gabeko erabilera. Produktuak edo zerbitzuak ikusmen-erabilerako moduak dituenen, erabilera-modu bat izango du gutxienez, zeinak ez duen beharrezkoa izango erabiltzaileak kolorea hautematea.

d) Entzumenik gabeko erabilera. Produktuak edo zerbitzuak entzumen-erabilerako moduak dituenen, erabilera-modu bat izango du gutxienez, zeinak ez duen beharrezkoa izango entzutea.

e) Entzumen mugatuko erabilera. Produktuak edo zerbitzuak entzumen-erabilerako moduak dituenen, soinu-ezaugarri hobetuak dituen erabilera-modu bat izango du gutxienez, betiere ezaugarriok bide ematen dietenean entzumen mugatua duten erabiltzaileei produktua erabiltzeko.

f) Ahots-gaitasunik gabeko erabilera. Produktuak edo zerbitzuak erabiltzaileen ahozko esku-hartzea behar duenean, ahozko esku-hartzea behar ez duen erabilera-modu bat izango du gutxienez. Ahozko esku-hartzean, ahoz sortutako edozein soinu sartzen da, hala nola hizketa, txilibituak edo karraskak.

- g) Manipulazio edo ahalegin mugatuko erabilera. Produktuak edo zerbitzuak eskuzko ekintzak behar dituzenean, erabilera-modu bat izango du gutxienez, zeinak bide emango baitie erabiltzaileei hura erabiltzeko ekintza alternatiboen laguntzarekin, zeinek ez duten beharrezko manipulazio edo motrizitate zehatzik, eskuzko indarrak edo kontrol bat baino gehiago aldi berean eragiterik.
- h) Irismen mugatuko erabilera. Produktuen elementu operatiboak erabiltzaile guztien eskura egongo dira. Produktuek edo zerbitzuek eskuz erabiltzeko modu bat aurkezten dutenean, horiek erabilera-modu bat izango dute gutxienez, zeinak bide emango baitu haiek mugimendu askorekin eta indar mugatuarekin erabili ahal izateko.
- i) Erreakzio fotosentikorrek aktibatzearen arriskua minimizatzea. Produktuak ikusmen-erabilerako moduak dituzenean, krisi fotosentikorrek eragiten dituzten erabilera-moduak saihestuko ditu.
- j) Ezagutza mugatuko erabilera. Produktuak edo zerbitzuak erabilera-modu bat eskainiko du gutxienez, zeinak ezaugarriak izango baititu erabilera sinplifikatu eta errazteko.
- k) Pribatutasuna. Produktuak edo zerbitzuak irisgarritasuna ahalbidetzen duten ezaugarriak dituzenean, ezaugarri horiek erabiltzean pribatutasunari eutsiko dion erabilera-modu bat izango du gutxienez.

**7.1.131. 13/2023 Legea, maiatzaren 24koa,
zeinaren bidez aldatzen baitira Tributuen
58/2003 Lege Orokorra, abenduaren 17koa —
fiskalitatearen arloko administrazio-
lankidetzari buruzko Kontseiluaren 2021eko
martxoaren 22ko 2021/514 (EB)
Zuzentarauaren transposizioa egiteko— eta
beste tributu-arau batzuk⁴²³**

Artikulu bakarra.— Ildo beretik, Tributuen abenduaren 17ko 58/2003 Lege Orokorra aldatzea

Tributuen abenduaren 17ko 58/2003 Lege Orokorra honela geratuko da aldatuta: Bederatzi. Aldatu egiten da 177 quinquies artikulua, eta honela geratzen da idatzita: «177 quinquies artikulua. Baterako ikuskapenak.

»3. Espainiako Tributu Administrazioak eta baterako ikuskapenean parte hartzen du(t)en beste estatu(eta)ko Tributu Administrazioak aldez aurretik adostu eta koordinatuko du(te) ikuskapena, baita hizkuntza-araubideari dagokionez ere».

Hamahiru. Hogeita bosgarren xedapen gehigarria sartzen da; hau da haren edukia: «Hogeita bosgarrena. Elkarren laguntzaren eremuan, informazioa emateko betebeharra duten plataformako operadoreen informazio-aitorpenari dagokionez informazioa emateko eta arretaz jokatzeko betebeharrak.

»1. [...]

»Xedapen gehigarri honetan eta berau garatzeko araudian erabilitako terminoak erregelamenduz ezarritako esanahia izango dute, besterik ezarri ezean».

---

⁴²³ BOEren 124. zenbakian, 2023ko maiatzaren 25eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-12204>

7.2. Euskal Autonomia Erkidegoa

7.2.1. Euskal Herriko Autonomia Estatutua, 1979ko abenduaren 18ko Lege Organikoa⁴²⁴

ATARIKO TITULUA

6. artikulua

1. Euskara, Euskal Herriaren hizkuntza propioa, hizkuntza ofiziala izango da Euskadin, gaztelania bezala, eta bertako biztanle guztiek dute bi hizkuntzok jakiteko eta erabiltzeko eskubidea.

2. Autonomia Erkidegoko instituzio komunek, Euskal Herriaren aniztasun soziolinguistikoa kontuan hartuz, hizkuntza bion erabilera bermatuko dute eta bion ofizialtasuna arautuko, eta haien ezagutza ziurtatzeko behar diren neurri eta baliabideak bideratu eta arautuko dituzte.

3. Inor ezin izango da hizkuntza dela-eta diskriminatu.

4. Euskarari dagozkionetan, Euskaltzaindia da instituzio aholku-emaile ofizial.

5. Euskara beste euskal lurralde eta erkidego batzuetako ondare den aldetik eta instituzio akademiko eta kulturazkoek beroriekin izan ditzaketan harreman eta loturez gain, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoak eskatu ahal izango dio Espainiako Gobernuari lurralde eta gizatalde horiek kokaturik dauden edota bizi diren estatuekin kulturazko harremanak bideratzeko tratatu edo hitzarmenak sinatu eta, hala badagokio, Gorte Nagusien aurrean, baimentzeko, aurkeztu ditzala, euskara zaindu eta bultzatze aldera.

---

⁴²⁴ <https://www.boe.es/boe/dias/1979/12/22/pdfs/A29357-29363.pdf>
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/1980/01/8000296e.shtml>
http://www.euskadi.eus/gobierno-vasco/contenidos/informacion/izo/eu_3814/estatutua.html

7.2.2. 5/1982 Legea, maiatzaren 20koa, “Euskal-Irrati Telebista” ente publikoa sortzekoa⁴²⁵⁴²⁶⁴²⁷

HITZAURREA

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoak eskumena du, Autonomia Estatutuaren 19. artikulua xedatzen duenaren arabera, irrati-difusioaren eta telebistaren bidei buruzkoak Eusko Legebiltzarraren lege baten bidez arautzeko, 1980ko urtarrilaren 10eko 4/80 Legeaz onetsitako oinarritzko araubidea garatuz.

Eskumen hori egikaritu bitartean, eta funtsezko zerbitzu publikoaren kontzeptua errespetatuz, lege honetan komunikabide sozialak eratzen dira; legeak komunikabideok tresna nagusi gisa aipatzen ditu herritar euskaldunak informatzeko eta beraiek politikan parte hartzeko, eta bai funtsezko tresna gisa gure hezkuntza-sistema propioarekin lankidetzan aritzeko eta euskal kultura sustatu eta zabaltzeko, euskararen sustapena eta garapena bereziki kontuan izanik, eta hori guztiori oinarri eta funts da, autonomia-erkidego honetako herritarren eskubide eta askatasunak modu egokian moldatzeko.

Labur-labur azaldutako printzipio horietatik abiatuta, lege honek, oinarritzko irizpide orokorrak errespetatu ez ezik, ihardespen-eskubidea araupetu ere egiten du, lehen aipatu dugun oinarritzko araubide hori modu kongruentean osatzen du, eta, azken finean, horretarako egoki diren tresna juridikoak baliatuz lege-testuak lortu nahi dituen helburuekin kongruentea den egitura bat ezarri.

I. KAPITULUA

“Euskal Irrati-Telebista” ente publikoaren izaera

1. artikulua

1. Lege honek aipatzen dituen irrati-difusioko eta telebistako zerbitzuen titular gisa Autonomia Erkidegoari dagozkion eginkizunak, “Euskal Irrati-Telebista” ente publikoaren bidez egikaritutako dira.

2. “Euskal Irrati-Telebista” ente publikoak nortasun juridiko propioa du; lege honek eta bera garatzen duten erregelamendu-xedapenek arautzen dute entea; betiere, estatuaren titulartasuneko telebista-kanal baten zuzeneko kudeaketa Autonomia Erkidegoari, kasuan-kasuan, ematen dion legeak xedatzen duenak indarrean dirau, bai eta maiztasun eta potentzien emakidetatik eratortzen diren betebeharrak eta eskubideak ere.

---

⁴²⁵ Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdffdocs/leyes/ley19820005_f_eus.html

⁴²⁶ EHAAren 71. zenbakian, 1982ko ekainaren 2ko alean argitaratu zen.

⁴²⁷ 4/1996 Legeak, urriaren 11koak, "Euskal Irrati Telebista" Ente Publikoa sortzeko Legea (maiatzaren 20ko 5/1982 Legea) aldatzeko, EITBko zuzendari nagusiaren izendapenari eta kargu-uzteari buruzkoa (EHAA 212/1996.11.04).

- 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, Euskal Irrati Telebista Ente Publikoa sortzeko Legea aldatzen duena aldatua (EHAA 71/1998.04.17).

- 2/2007 Legegintzak Dekretua, azaroaren 6koa, Euskadiko Ondareari buruzko Legearen testu bategina onesteko dena (EHAA 15/2008.01.22).

3. Kanpo harreman juridikoetan, ondare-eskuratzeetan eta kontratazioan, entea merkataritza-zuzenbidearen eta zuzenbide zibilaren mende egongo da, eta salbuespen bakarrak lege honetan aurreikusitakoak izango dira; baina ez dago salbuespenik egintza banangarriei dagokienez, ez eta kontratu- edota kontratuz kanpoko erantzukizunaren araubideari dagokienez ere.

II. KAPITULUA

Printzipio orokorrak eta aplikazio eremua

2. artikulua

Autonomia Erkidegoko botere publikoek eta ente publikoaren organoek adierazpen-askatasuna zainduko dute, bai eta informazioa aske jakinarazteko eta hartzeko eskubidea ere, halako moldez non komunikabideek euren egitekoa bete ahal izango baitute gizarte demokratiko batek eskatzen duenaren arabera.

3. artikulua

Autonomia Erkidegoaren titulartasuneko gizarte komunikabideen jarduerak honako printzipio hauek izango ditu oinarri:

- a) Informazioen objektibotasun, egitasuna eta inpartzialtasuna.
- b) Informazioaren eta iritziaren arteko ezberdintze eta banantzea; azken honek beharrezko du bera agertzen dutenak nor diren esatea. Merkataritza-publizitateak erabilera ezberdin eta berezi bera eskatuko du.
- c) Berdintasun-printzipioa, politika-, eta erlijio-, gizarte-, kultura- eta hizkuntza-pluraltasuna errespetatzea.
- d) Interes orokorraren alde, Konstituzioan eta Autonomia Estatutuan onartutako elkarbizitzaren balio hiritarren defentsa eta sustapena.
- e) Konstituzioak eta Autonomia Estatutuak onartzen dituzten eskubideak errespetatzea.
- f) Pertsonen ohorea, izen ona eta, bereziki, norberaren intimitate eta nork bere irudia izateko eskubidea errespetatzea.
- g) Gazte eta haurrak babestu eta sustatzea.
- h) Euskal kultura eta euskara sustatzea; euskara erabiltzeari dagokionez, programazioaren oinarritzko printzipioak ezarriko dira, eta kontuan izango da irrati-telebistetan egingo diren euskarazko emankizunen eskaintzak Autonomia Erkidegoan orekari eutsi behar diola.

4. artikulua

1. Lege honen 2. eta 3. artikuluetako printzipioak eta Euskal Herrirako Autonomia Estatutuaren 9.2. artikulua botere publikoei ezarritako betebeharrak behar bezala betetzeko, honako hau ekar dezakeen edozein programa baztertzerako joko da:

- a) Norbanakoen edo taldeen bizitzaren, askatasunaren eta berdintasunaren aurkako egintza edo portaeren goraiatzea edo apologia.
- b) Legearen edo gizartearen aldetik gaitzesgarri diren portaerak alde onetik erakustea edo haien apologia egitea.

2. Haurrentzat zuzentzen diren publizitate eta programek “Bezeroen Estatutua”ri buruzko legean ezarritako baldintzak bete beharko dituzte.

3. Edonoren hitza edo irudia haren intimitatea leku pribatu batean urratuz eta haren baimenik gabe jasotzea debekatuta gelditzen da, eta bai jasotze horri datxezkion nolana hiko dokumentu-motak zabaltzea edo gordetzea ere. Halaber, delitu egiten duten adingabeen izenak jendaurreko informazioa agertzea ere debekatuta gelditzen da.

III. KAPITULUA

Antolaketa eta kontrol parlamentarioa

1. ATALA

5. artikulua⁴²⁸

“Euskal Irrati Telebista” ente publikoaren organoak honako hauek dira:

- a) Administrazio Kontseilua.
- b) Zuzendari nagusia.

2. ATALA

Administrazio Kontseiluaz

6. artikulua⁴²⁹

1. Administrazio Kontseilua hemeretzi kidek osatzen dute; kideok Legebiltzarrak izendatuko ditu lege honek ezartzen duen moduan.

2. Kontseilari kargua eta honako hauek ezin izango dira bateratu:

a) Zuzenean edo zeharka edozein lanbide-lotura duten sozietate pribatuekin, baldin eta sozietate horiek honako hauek badituzte jarduera nagusi edo osagarritzat: publizitatea ekoitzi edo banatzea; zinema-filmak ekoitzi eta banatzea, film laburrak barne hartuta; magnetoskopioz filmatutako edo grabatutako programak ekoiztea; disko, zinta magnetofonikoak edo antzekoak ekoiztea, bai eta lege honetan arautzen den ente publikoaren eginkizunen mendeko enpresa edo sozietateetan erabiltzen diren edo erabili ahal diren ekipamendu, material edo beste edozein osagai ekoitzi, hornitu edo zuzkitzeko erabiltzen direnak ere.

b) Ente publikoarekin edo beraren sozietateekin edozein zerbitzu-harreman edo lan-harreman aktibo.

7. artikulua⁴³⁰

1. Administrazio Kontseiluko hamabost kideren izendapena talde parlamentarioek Legebiltzarreko Mahaiaren aurrean aurkeztutako proposamenei jarraituz egingo da.

---

⁴²⁸ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

⁴²⁹ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

⁴³⁰ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua. Baita ere 7 bis atal bat gehitu zaio.

2. Administrazio Kontseiluko lau kide segidan aipatutako erakunde eta elkarteek Legebiltzarreko Mahaian aurkeztutako proposamenetan azaldutako pertsonen artetik izendatuko dira:

- a) Euskaltzaindia,
- b) Eusko Ikaskuntza,
- c) Euskal Herriaren Adiskideen Elkartea,
- d) Euskal Herriko Unibertsitatea,
- e) Proposamena egiterakoan Autonomia Erkidegoan ordezkari gehien duten sindikatuak,
- f) Euskal Autonomia Erkidegoko kontsumitzaile-elkarteen federazioak.

3. Administrazio Kontseiluko kideak izendatzeko, erabakiak emandako botoen bi herenen gehiengoa izan beharko du.

7 bis artikulua

1. Administrazio Kontseilua haren kideak izendatu eta hilabeteko epean eratuko da, eta kide guztiak beren karguaz egintza bakar batean jabetuko dira.

2. Administrazio Kontseiluko kideek dagokien legegintzaldia bukatzeaz bat edo eurak hautatu zituen organoak kargutik kentzen dituenean utziko dituzte beren karguak; hala ere, euren eginkizunak egikaritzen jarraituko dute, kide berriak beren karguaz jabetu arte. Kargutik kentzeko, izendapenerako besteko gehiengoa beharko da.

3. Administrazio Kontseiluaren agintaldian edozein arrazoiengatik posturen bat hutsik gertatzen bada, hori beteko da 7. artikulua 3. apartatuan izendapena egiteko aurreikusitako sistemekin bat etorri ezarritako gehiengoaren arabera.

4. Administrazio Kontseiluko kideren bat kargutik kendu ahal izango du hura izendatu zuen organoak, ondorengo arrazoietako bat gertatuz gero:

- a) Errenkadako sei hilabetetik gora dirauen ezintasun fisikoa edo gaixotasuna edukitzea.
- b) Gaitasun falta nabarmena izatea edo lege honetan jasotako irizpide, printzipio edo helburuen kontra jardutea.
- c) Dolozko delituagatik kondenatua izatea.
- d) Bera izendatu zuen organoan ordezkari galtzea.

8. artikulua⁴³¹

1. Administrazio Kontseilua balio osoz bilkuran era dadin, gutxienez haren eskubide osoko kideen erdiek eta bat gehiagok egon beharko dute bertan.

Kontseiluaren erabakiak bileran dauden kideen gehiengoz hartuko dira, artikulua honen 2. apartatuak aipatzen dituen salbuespenek indarrean dirautela.

2. Administrazio Kontseiluko kideen bi herenen gehiengoa beharko da, honako gai hauek aztertu behar direnean:

- a) Zuzendari nagusiaren proposamenez, ente publikoaren jarduera-plana onestea; plan horretan, behar den besteko zehaztasun-mailarekin jasoko dira gutxienez:

---

⁴³¹ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

programazioaren oinarrizko printzipioak eta ildo orokorrak, eta bai ente publikoaren sozietate guztien jarduketa-plana ere. Jarduera-plana lehenengo aldiz eztabaidatzen den bileraren datatik kontatzen hasita hilabeteko epean ez bada lortzen gehiengo kualifikatua, orduan Kontseiluko kideen gehiengo osoa aski izango da plan hori onesteko.

b) Ente publikoaren eta beraren sozietateen plantillak eta horien aldaketak behin betiko onestea. Horretarako, dagokion justifikazio-memoria erantsiko da.

c) Negoziazio kolektiborako irizpide orokorrak ezartzea eta ente publikoaren eta beraren sozietateen langileen ordainsarien araubidea onestea.

d) Ente publikoaren eta beraren sozietateen aurrekontu-proposamena onestea. Lehenengo bozketan lortzen ez bada apartatu honen lehenengo paragrafoan ezarritako gehiengo kualifikatua, aurrekontu-aurreproiektua Jaurlaritzari bidaliko zaio, legezko epearen barruan, eta Administrazio Kontseiluko kideetako bakoitzaren botoa zein izan den zehaztuko da.

e) Talde politikoentzako programazio-ehunekoa sei hilabetean behin zehaztea eta gizarte-taldeei dagokiena aztertzea, betiere Autonomia Erkidegoko gizartearen eta hizkuntza ofizialen pluraltasuna errespetatuz.

f) Administrazio Kontseiluaren funtzionamendu-araudia onestea eta aldatzea.

9. artikulua⁴³²

1. Era berean, honako hauek ere Administrazio Kontseiluaren eskumen dira:

a) Lege honen bigarren kapituluan xedatutakoaren arabera programazioa betetzen dela zaintzea.

b) Ente publikoaren mendeen dauden sozietate eta enpresen zuzendarien izendapen-proposamena zein den jakitea, horri buruzko txostena ematea hura jakin eta hilabeteko epean, eta zuzendariak karguari utzi aurretik jakinarazpena jasotzea.

c) Ente publikoaren eta beraren mendeen dauden sozietate eta enpresen jardueren garapenari buruzko urteko memoria onestea.

d) Eusko Jaurlaritzak publizitatearen arloan eman asmo dituen xedapenen proiektuei buruzko txostenak ematea.

e) Arauak ezartzea publizitatea ente publikoaren sozietateen bidez zelan eman behar den zehazteko; horretarako, hauek hartuko dira kontuan: publizitatearen kalitatearen kontrola, publizitate-mezuen edukia, bai eta publizitatearen denbora programaziori eta entean sartutako komunikabide sozialen beharrei egokitzea ere.

f) Urtero, hedabide bakoitzaren programazioan sartu beharreko norbere ekoizpenaren ehunekoa zehaztea.

g) Ente publikoko zuzendari nagusiak haren iritziaren mendeen jarritako gai guztiak zertan diren jakitea, nahiz eta haren eskumenetan beren-beregi adierazita egon ez.

2. Artikulu honetako ahalmenak egikaritzeak sorraraz ditzakeen erabakiak bertaratutakoen gehiengo soilez hartuko dira.

---

⁴³² 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

10. artikulua⁴³³

1. Administrazio Kontseiluko burutza batzordekideen artean txandakakoa izango da. Hiru hilabete iraungo du, eta batzordekide zaharrenak ekingo dio; gero, txandan adinez batzordeburuaren hurrengoa denak jarraituko dio, eta, irizpide berdinari atxikiz, hurrengo txandadunak.
2. Legegintzaldiak dirauen bitartean batzordekideren baten ordezkoa jarri beharra gertatuz gero, ordezeko horri, txandakako burutzarako, ordeztu duen batzordekidearen txanda egokituko zaio.
3. Administrazio Kontseiluko burua, protokolo-eginkizunez gain eta kide anitzeko organo baten burua den aldetik dagozkionez gain, ikuslearen babeslea izango da. Horiek horrela, herritarrek, ente publikoaren eta beraren sozietateen eginkizunen esparruari dagozkionez egindako kexak, iradokizunak eta proposamenak jaso, izapidetu eta erantzun beharko ditu, erregelamenduz ezarritakoaren arabera.

11. artikulua

1. Administrazio Kontseiluak, ente publikoko enplegatuen artetik akten idazkari bat izendatuko du, hitzik ez botorik duena; horrek, bilera bakoitzaren akta egin beharko du; akta onetsi egingo da, haren idazkerari dagokionez, bilera bakoitzaren amaieran, eta hura akta-liburu batean transkribatuko da; liburu hori beren-beregi gaituta egongo da horretarako.
2. Idazkariak, lehendakariak ontzat emanda, hartutako erabakien ziurtagiriak egin ahal izango ditu.
3. Akten idazkariak betebeharra du akta-liburua zaintzeko; liburu hori beti zainduko da ente publikoaren egoitzan, eta ezin izango da handik atera Administrazio Kontseiluko lehendakariak idatziz baimen espresurik eman barik.
4. Era berean, akten idazkariak ente publikoaren egoitzan gorde eta zainduko du zigilu sikua; hori ente publikoaren dokumentu ofizialetan bakarrik erabili ahal izango da, baldin eta Administrazio Kontseiluko lehendakariak horrela agintzen duenean.

12. artikulua

Administrazio Kontseiluak hilean bilera bat egingo du, gutxienez, ente publikoaren egoitzan edo deialdian zehazten den tokian, eta behar beste ezohiko bilera egingo du, hurrengo artikuluaaren arabera.

13. artikulua⁴³⁴

1. Administrazio Kontseilurako deialdia haren lehendakariak egin behar du idazki baten bidez; idazki horretan gai-zerrenda agertuko da, bai eta bileraren lekua, eguna eta ordua ere.
2. Lehendakariak nahitaez egin beharko du Kontseilurako deialdia, gutxienez bertako zortzi batzordekidek eskatzen dutenean; horretarako, eskabide idatzia egin beharko dute, non ezohiko deialdiaren gai izango diren puntu zehatzak ezarriko diren.

---

⁴³³ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua. Artikulu honetako euskarazko testua eta gaztelaniazkoa ez datoz bat esanguraren aldetik bertsio kontsolidatuan; horregatik, jatorrizko testutik hartu da gaztelaniazko testua.

⁴³⁴ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

3. Artikulu honen aurreko apartatuetan ezarritakoa gorabehera, presako eta aparteko kasuetan, zeinei lehendakariak aske iritziko baitie, honek Kontseiluaren bilerarako deialdia telegramaz egin ahal izango du, non deialdiak izan behar dituen puntuak sartuko baitira, artikulu honen 1. apartatuan aurreikusita daudenak.

4. Administrazio Kontseiluak gai-zerrendaren barruan dauden arazoak ez beste batzuk aztertu ahal izango ditu, baldin eta bertaratutakoen gehiengo soilak horrela erabakitzen badu. Nolanahi ere, arazo horiek onesteko, bilera dauden kide guztien adostasuna behar izango da.

14. artikulua

1. Ente publikoko zuzendari nagusiak Administrazio Kontseiluaren bileretara joan ahal izango du, baina ezin izango du eskurik hartu, ez eta botorik eman ere berari dagozkion arazoetan.

2. Era berean, Kontseiluak aholkularitza eskatzen dien teknikariak ere joan ahal izango dira, Kontseiluari informazioa emateko bakarrik, bertaratutako kideen gehiengo soilaz erabakitako kasuetan.⁴³⁵

3. ATALA

Aholku batzordeez

15. artikulua

1. Euskal Irrati Telebistaren zerbitzu publikoak kudeatzeko sortzen den sozietate publiko bakoitzak aholku batzorde bat eratuko du. Honako kide hauek izango ditu:

A) Langileen hiru ordezkari, ordezkariak handieneko zentral sindikaletako edo langile-taldeetako atalek izendatuak, proportzionaltasun-irizpideen arabera.

B) Lau ordezkari, bakoitzak instituzio hauek izendatuak: Euskaltzaindia, Eusko Ikaskuntza, Euskalerrriaren Adiskideen Elkarte eta Euskal Herriko Unibertsitatea.

C) Bi ordezkari, bata komunikabideen elkarteek (prentsak, irratiak eta telebistak) eta bestea kontsumitzaileen eta erabiltzaileen elkarteek izendatuta.

D) Foru-aldundiek izendatutako hiru ordezkari, aldundi bakoitzeko bat.

E) Euskal Administrazio Publikoaren lau ordezkari, Eusko Jaurlaritzak izendatuak.

2. Aholku Batzordeko kideak berberak izango dira irrati- eta telebista-zerbitzuak kudeatzen dituzten sozietate publikoentzat.

3. Hedabide bakoitzeko aholku batzordea, gutxienez, hiru hilean behin deituko du Administrazio Kontseiluak, eta iritzia edo irizpena emango du, Administrazio Kontseiluak hala eskatzen dionean, eta, nolanahi ere, Administrazio Kontseiluari programazioaren inguruan esleitzen zaizkion eskumenei dagokienez.

---

⁴³⁵ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

4. ATALA

Zuzendari nagusia

16. artikulua⁴³⁶

1. Zuzendari nagusia Jaurlaritzak proposatu eta Legebiltzarrak hautatuko du, eta, proposamena onesteko, legebiltzarkideen erdien gehi bat gehiagok eman beharko du aldeko botoa, gutxienez. Behin hautaketa eginik, Lehendakariaren dekretu baten bidez izendatuko da zuzendari nagusia.

2. Honako hauek izango dira zuzendari nagusiaren eginkizunak:

a) Lege honek eta bera garatzen duten araugintza-xedapenek, eta, hala egokituz gero, oinarrizko zuzenbide gisa edo zuzenbide osagarri gisa aplikatzekoak direnek edo nahitaez bete behar direnek xedatzen dutena bete eta betearaztea.

b) Organo honen eskumeneko gaietan Administrazio Kontseiluak hartzen dituen erabakiak bete eta betearaztea.

c) Administrazio Kontseiluari hauek aurkeztea, berak onets ditzan: ente publikoaren jarduera-plana, eta baita haren mendeko sozietate eta enpresen jarduketa-planak, eta lehen aipatutako jarduera-plan horien garapenari buruzko urteko memoria ere.

d) Aurrekontuen aurreproiektua egin eta Kontseiluari aurkeztea, beronek onets dezan; aurreproiektuak barruan hartuko ditu langileen ordainsariak eta aurreko apartatuan aipatutako planak garatzeko ezarritako gastu eta diru-sarrerak; horretarako, kontuan izan behar dira kontseiluak berak programazioari buruz onetsitako oinarrizko printzipioak eta ildo nagusiak, eta haiei dagokien azalpen-memoria erantsi beharko da. Hori guztia ente publikoarentzat eta beraren mendeko sozietateentzat egin behar da.

e) Kontratazio-organo gisa jardutea, eta ente publikoaren eta beraren sozietateen ordainketa-gastuetarako baimena ematea.

f) Administrazio Kontseiluari ente publikoaren eta beraren sozietateen organigrama proposatzea, hark onets dezan, eta bai ente publikoko eta beraren sozietateetako zuzendaritzako langileak profesionaltasun-irizpideen arabera izendatzea ere; izendapen horiek egin aurretik jakinarazi behar zaizkio Administrazio Kontseiluari.

g) Ente publikoaren eta beraren sozietateen funtzionamendua ziurtatzen duten mota guztietako zerbitzuak ezarri, orientatu, bultzatu, koordinatu eta ikuskatzea; horretarako, adierazitako xedeetarako beharrezko eta aski diren arau eta jarraibideak ezarri ahal izango dira, hori guztiori Administrazio Kontseiluari dagozkion ahalmenak ezertan galarazi gabe.

3. Programak elebidunak izango direla kontuan izanik, zuzendari nagusia izendatzeko, Autonomia Erkidegoan ofizial diren bi hizkuntzetan behar besteko ezagutza izatea balioetsiko da.

17. artikulua

Zuzendari nagusiaren agintaldia lau urtekoa izango da, eta, nolana ere, Eusko Legebiltzarraren legegintzaldia bukatuaz bat amaituko da. Hori gertatuz gero, beste zuzendari nagusi bat izendatu arte karguan jarraituko du.

---

⁴³⁶ 4/1996 Legeak, urriaren 11koak, aldatua.

18. artikulua

Zuzendari nagusiaren kargua eta Eusko Legebiltzarreko mandatu parlamentarioa bateraezinak izango dira, eta Administrazio Kontseiluko kideentzat ezarritako bateraezintasun guztiek ere hura ukitu egiten dute.

19. artikulua⁴³⁷

1. Eusko Jaurlaritzari dagokio zuzendari nagusiaren kargu-uztea proposatzea; proposamen horrek arrazoitua izan behar du. Behin kargu-uztea Eusko Legebiltzarreko legebiltzarkideen erdiek gehi bat gehiagok onetsita, Eusko Jaurlaritzak kargu-uzteari buruzko dekretua onetsiko du.

2. Administrazio Kontseiluak, bi hereneko gehiengoarekin, Jaurlaritzari proposatu ahal izango dio zuzendari nagusiaren kargu-uztea, ondorengo arrazoietakoa bat gertatuz gero:

- a) Kargua egikaritzeko bateraezintasunen batean erortzea.
- b) Errenkadako sei hilabetetik gora dirauen ezintasun fisikoa edo gaixotasuna edukitzea.
- c) Gaitasun falta nabarmena izatea edo lege honetan jasotako irizpide, printzipio edo helburuen kontra jardutea.
- d) Dolozko delituagatik kondenatua izatea.

5. ATALA

Kontrolako Batzorde Parlamentarioa

20. artikulua

Eusko Legebiltzarraren erregelamenduak xedatzen duenaren arabera, batzorde parlamentario batek “Euskal Irrati-Telebista” entearen sozietate publikoen jarduketa kontrolatuko du, halako moldez non ez baita haien funtzionamendua galaraziko.

IV. KAPITULUA

Antena- eta zuzenketa-eskubidea

21. artikulua

1. Talde sozial eta politiko ordezkagarriek eskubidea izango dute, lege honen xede diren komunikabide publikoetara iristeko. Eskubide hori egikaritzeko, Administrazio Kontseiluak, zuzendari nagusiarekin bat eta bakoitzari dagozkion eskumenak egikaritzuz, irizpide objektiboak finkatuko ditu; irizpideok erabakitzeke, kontuan hartuko dira: talde horiek instituzio komunetan, lurralde historikoetan eta Autonomia Erkidegoko udaletan daukaten ordezkaritza, eta beharrezko jotzen dituen sindikatu- edo ugazaba-ordezkaritza irizpideak, eta gizarte- eta kultura- intereseko beste edozein irizpide.

2. Antena-eskubidea indar gutxiagoko talde politiko, sozial eta kulturalentzat ere bermatuko da.

---

⁴³⁷ 4/1996 Legeak, urriaren 11koak, aldatua.

22. artikulua

1. Eztabaida parlamentarioak geroago ematen direnean, edo horiei buruzko informazioan, talde parlamentario bakoitzarentzat emandako antena-denbora hark Eusko Legebiltzarrean duen ordezkartzaren proportziokoa izango da.

2. Hauteskunde-kanpainetan zehar hauteskunde-arauek aurreikusten duten araubide berezia aplikatuko da. Araubide hori hauteskunde-batzorde eskudunak aplikatu eta kontrolatuko du, zeinak bere egitekoa Administrazio Kontseiluaren eta zuzendari nagusiaren bitartez beteko baitu; izan ere, horiek hartuko dituzte hauteskunde-batzordeak ezarritako irizpideak betetzeko beharrezkoak diren erabakiak.⁴³⁸

23. artikulua

Eusko Jaurlaritzak, aldian-aldian, komunikabide sozialen zerbitzu publikoren izaeratik eratortzen diren programazio-betebeharrak finkatu ahal izango ditu, eta, Administrazio Kontseiluari bere iritzia eskatu ondoren, horiek betearazi.

24. artikulua

Eusko Jaurlaritzak, beharrezko irizten dien interes publikoko nahi beste adierazpen edo komunikazio programatu eta zabaldu ahal izango ditu, horien jatorria adieraziz. Larrialdietako arrazoiengatik, zeinak Jaurlaritzak horrelakotzat hartuko baititu, komunikazio eta adierazpen horiek berehala zabalduko dira.

25. artikulua

Hedabideen zuzendariak behartuta egongo dira, Administrazioak ente publikoko zuzendariaren bidez bidaltzen dizkion ohar eta komunikatuak zabaltzera eurok jasotzen dituen egunaren biharamunean; eta Administrazioaren eskumenari eta eginkizunari dagozkien egintzen gainean emandako informazioak zuzendu edo argituko ditu. Zuzenketa zabalduko beharko da, bera sortu zuen informazioa zabaldu zen ordutegi bereko informazio-programan.

V. KAPITULUA

Ihardespen-eskubideaz

26. artikulua

Irratiz eta telebistaz zabalduko edozein informazioengatik bere burua bidegabekeriak kaltetutzat hartzen duen edozein pertsona fisiko edo juridikok, bere kabuz edo behar bezala legitimaturiko ordezkarien bitartez ihardesteko eskubideaz egikaritu ahal izango du.

Era berean, eskubide hau dagokio interes orokorrak defendatzeko legitimaturik dagoen beste edozein organismori, baldin eta interesok kalteturik badaude.

27. artikulua

1. Ihardespen-eskubidea egikaritzeari dagokionez, ezin izango dute euren burua bidegabekeriak kaltetutzat hartu literatura-, arte-, zientzia-lanen edo antzeko lanen egileak, edo modu profesionalean jendaurreko ikuskizunetan diharduten pertsonak,

---

⁴³⁸ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

lan horien kritika horien egikaritzan adieraziak edo aipatuak direnean, baldin eta kritika:

a) interesdunen jendaurreko jarduerari lotzen bazaio edo arte- edo zientzia-balioespenari lotzen bazaio, eta

b) lege honetan aitortzen diren printzipio eta eskubideen errespetuaren barruan eginda badago.

2. Adierazpen-askatasunaren bermeen esparruan, pertsona hauek ere ezin izango dute euren burua bidegabekeriaz kaltetutzat hartu: edozein izaeratako jarduera publikoa egiten dutenak edo egin dutenek, baldin eta adierazpena edo aipamena jarduera horri badagokio eta lege honetan aitortzen diren printzipio eta eskubideen errespetuaren barruan eginda badago.

28. artikulua

Ihardespena argitzearen edo zuzenketaren gaiari lotu beharko zaio, eta horren zabalkundea doan egingo da.

29. artikulua

Ihardespen-eskabidea, hala behar izanez gero, haren oinarri den dokumentazioarekin batera, haren zabalkundea egin behar duen hedabidearen zuzendariari bidaliko zaio.

Ihardespena zabaldu beharko da bera hedabidearen zuzendariak jasotzen duen egunaren biharamunean, baldin eta gai den informazioa edo iritzia eguneroko espazio batean zabaldu bada, edo hurrengo zazpi egunen barruan bestelako kasuetan.

30. artikulua

1. Ihardespena sartu beharko da informazioa edo iritzia zabaldu zen espazio berean, baldin eta hori maiztasun erregularreko informazio-espazio batean zabaldu bazen. Gainerako kasuetan, ihardespena sartuko da adierazpena edo aipamena egin zen espazioaren antzeko bat zabaldu aurretik.

2. Aurrekoa ezertan galarazi gabe, ihardespena sorrarazi zuen iritzia edo informazioa informaziokoa ez den espazio batean eman bada, eta, edozelan ere, iritzia telebistako edo irratiko informazio-profesionalenak ez direnean, ukituak eskatu ahal izango du ihardespena espazioaren haren antzeko batean irakur dadila. Edozelan ere, hedabidearen zuzendariaren edo Administrazio Kontseiluaren ebazpena lotuko zaie hedabidearen izaeratik eratortzen diren eskakizunei eta programazioaren beharrian objektiboei.

31. artikulua

Ihardespen-eskubidearen egikaritzira iraungiko da, baldin eta informazioa edo iritzia zabaldutako egunetik hasi eta honako epe hauen barruan egikaritzen ez bada:

1. Emankizunaren hedapeneko biztanleguneetako egoiliarrak direnean, zazpi egun natural.

2. Estatuaren penintsulako beste zona batzuetako egoiliarrak direnean, hamabost egun natural.

3. Estatuaren penintsulatik kanpoko lurraldeetako edo atzerriko egoiliarrak direnean, hogeita hamar egun natural.

32. artikulua

1. Hedabidearen zuzendariak ihardespena ukatzen badu, ukatzearen aurkako errekurtsua jarri ahal izango zaio Administrazio Kontseiluari bost eguneko epearen barruan; Kontseiluak, berriz, hiru eguneko epearen barruan, gehienez, ebatzi beharko du, administrazio-bideari amaiera emanez. Ukatzeak jakinarazi beharko dira.

2. Administrazio Kontseiluari errekurtsua jartzeko epea kontatuko da ukatzea jakinarazten den egunaren biharamunetik hasita, eta, nolana ere, 32. artikuluan aipatutako epeak bukatutakoan.

3. Administrazio Kontseiluaren ebazpena ihardespena sartzearen aldekoa bada, erantzun hori 31. artikuluan ezarritako irizpideen arabera zabaldu beharko da

4. Administrazio Kontseiluaren ebazpena ukatzailea bada, haren aurka administrazioarekiko auzi-errekurtsua jarri ahal izango da.

33. artikulua

Ukatzea arrazoitua izango da, eta honako arrazoi hauek baino ezingo ditu oinarri izan:

a) Idazkiaren edukia ez mugatzea hura sorrarazi zuten aipamenak edo esanak argitzera.

b) Ihardespenaren edukiak haustea indarrean dagoen ordenamendu juridikoak ezartzen dituen mugak.

c) Ihardespen-eskubidea egikaritzeko modua nabarmen bidegabea izatea.

d) Informazioaren edo iritzia ihardespena horretarako legitimazioa dutenek egin izatea puntu beren gainean, lege honen 27. artikuluan ezarritakoaren arabera.

e) Informazioa edo iritzia komunikabideak berez eta eskatzen den modu berean edo antzekoan argitua izatea.

f) 28. artikulua aipatzen dituen inguruabarretako bat gertatzea.

34. artikulua

Eskubide honen egikaritzak ez ditu galarazten ustez egindako kalteengatik jar daitezkeen akzio penal edo zibilak.

VI. KAPITULUA

Kudeaketa-moduak

1. ATALA

Kudeaketa publikoa

35. artikulua

1. Euskal Irrati-Telebistaren zerbitzu publikoen kudeaketa lege honetako xedapenek eraenduko dute, eta ezartzen diren zerbitzu komunak atxikiz egingo da kudeaketa hori.

2. Ente publikoaren gobernu-organoeak hartzen dituzten erabakien eta horiei darizkien uzien ardura izango du kasuan-kasuan eskumena duen jurisdikzioak, gobernu-bidean aurretik ezein erreklamaziorik jarri behar izan barik.

36. artikulua

1. Ente publikoaren organigramari eta horren aldaketei buruz Administrazio Kontseiluak txostena eman beharko du nahitaez, eta haren erabakia loteslea izango da zuzendari nagusiarentzat.

2. Ezingo da zuzendaritzako langilerik izendatu behar bezala onetsitako organigraman ez dauden lanpostuetarako.

2. ATALA

Merkataritza-kudeaketa

37. artikulua

Irrati-telebistako zerbitzuak kudeatuko dira horretarako sortzen diren sozietate publikoen bitartez.

38. artikulua

Aurreko artikulua aipatzen dituen sozietateen kapitala oso-osorik Autonomia Erkidegoak harpidetuko du, erabat ente publikoarena izango da, eta ezingo da besterendu, hipotekatu, kargatu, pignoratu edo kostu bidezko edo doako ezein formatan laga.

39. artikulua

Ente publikoak irrati-difusioko irrati-etxeak eskuratu ahal izateko, maiztasun eta potentzien administrazio-emakidaren titulartasunean subrogatu beharko du.

40. artikulua⁴³⁹

1. Entea eratuta, ente publikoko zuzendari nagusiak sozietate publikoen zuzendariak izendatu ahal izango ditu, lege honen 9.1 b) artikuluan xedatutakoa betetzeko.

2. Sozietate publikoen zuzendariak edo, hala badagokio, ente publikoaren zuzendari nagusia izango dira haien administratzaile bakarrak, eta sozietate anonimoen legeria orokorrean administratzaile horientzat ezarritako ahalmenak izango dituzte eta hartan ezarritako baldintzak bete.

3. Sozietate publikoen zuzendariak eta haietan organikoki sartuta dauden hedabideen zuzendariak izango dituzte ente publikoaren zuzendari nagusiarentzat ezarritako bateraezintasun berdinak.

41. artikulua

1. Jaurlaritzak, zuzendari nagusiaren proposamenez, eta Administrazio Kontseiluarekin elkar hartuta, eskumendeko sozietateak sortu ahal izango ditu, kudeaketa eraginkorragoa bermatzeko.

---

⁴³⁹ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

2. Sortzen diren eskumeneko sozietateak, betiere, kapital publikokoak izango dira, eta aurreko artikuluetan aipatutako araubide juridikoaren mendean egongo dira.

VII. KAPITULUA

Aurrekontuak eta finantzaketa

42. artikulua

“Euskal Irrati-Telebista” entearen aurrekontua lege honi eta Autonomia Erkidegoaren Aurrekontuen Lege Orokorrari lotuko zaie.

43. artikulua

Sozietate publiko bakoitzak bere aurrekontu bereziak izango ditu, horiek Autonomia Erkidegoaren aurrekontu orokorrei erantsiko zaizkie, eta Legebiltzarrak onetsi beharko ditu.

Lege honen 42. artikuluaaren babespean sortzen diren eskumendeko sozietateek aurrekontu-araubide bera izango dute.

Aurrekontuak egin eta kudeatuko dira aurrekontu-orekaren printzipioaren mendean.

44. artikulua

“Euskal Irrati-Telebista” entearen aurrekontua eta sozietate kudeatzaile eta filialen aurrekontuak ezertan galarazi gabe, aurrekontu kontsolidatu bat ezarriko da, bai behin-behineko edo behin betiko mentsak saihesteko, bai ments horiek aurrekontu kontsolidatu honetan sartuta dauden erakundeen superabitaz estali ahal izateko.

45. artikulua

“Euskal Irrati-Telebista” entea eta beraren zerbitzuen sozietate publiko kudeatzaileak finantzatuko dira Euskal Herriko Autonomia Erkidegoaren aurrekontu orokorren pentzudan eta egiten diren jardueren diru-sarrerara eta etekinen bitartez.

46. artikulua⁴⁴⁰

1. “Euskal Irrati-Telebista” entearen ondarea eta sozietate publiko kudeatzaileena, ondorio guztietarako, Euskal Autonomia Erkidegoaren ondarean sartuta geldituko dira, eta jabari publikokotzat hartuko dira, bakoitzari dagokion zerbitzu publikoari lotutako ondare gisa. Salbuetsita egongo da edonolako tributu edo kargetatik.

2. Euskal Irrati-Telebista ente publikoaren ondarea, Euskadiko ondarean txertatuta egonik, lege honetan ezarritakoak eta Euskadiko ondarea arautzen duen legeriak xedatutakoak eraenduko dute, honako berezitasun hauek ere aintzakotzat hartuta:

a) Nolanahi den ere, Euskal Irrati-Telebista ente publikoari dagozkio enteak berak sortutako edo eskuratutako ondasun higigarriak, jabetza gorpuzgabeak eta enpresa-ondarea eskuratzeko, kudeatzeko, administratzeko, ustiatzeko eta besterentzeko titulartasuna eta eskumenak.

---

⁴⁴⁰ Azaroaren 6ko 2/2007 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Euskadiko Ondareari buruzko Legearen testu bateginaren azken xedapenetako lehenengoaren arabera gehitu eta idatzitako paragrafoa (EHAA 15/2008.01.22).

b) Enteak zuzenbide pribatuaren arabera ustiatu, errentan eman edo laga ahal izango ditu programak ekoizteko instalazioak, haiei lotutako ondasun higigarriak eta haietatik sortutako programak eta azpiproduktuak.

c) Gobernu Kontseiluak dekretu bidez ezarri ahal izango ditu prozedura-arauak eta entearen organoei eskumenak esleitzeko arauak, zuzenbide pribatuari lotutako prozesu-jardunak egikaritzeko, era horretara publizitate, gardentasun, lehia, objektibotasun eta kudeaketaren errentagarritasunaren printzipioak bermatuta gera daitezten.

VIII. KAPITULUA

47. artikulua⁴⁴¹

1. Lan-legerian xedatutakoak eraenduko ditu ente publikoko eta beraren sozietateetako langileak.
2. Ente publikorako eta beraren sozietateetarako langileak hautatuko dira deialdi publikoaren bidez eta merezimendu eta gaitasunaren printzipioetan oinarritutako sistemen arabera.
3. Administrazio Kontseiluko kide izateak ez du, inoiz ere, ente publikoarekiko eta beraren sozietateekiko lan-eskubiderik sorraraziko.

48. artikulua

1. Zuzendari, errejidore, langile, gidoilari, ekoizle, aurkezle gisa edo jendaurreako programetan antzeko postuetan diharduten ente publikoko langileak 41. artikuluko aipatzen dituen bateraezintasunen mende egongo dira, eta ezingo dute jarduera berdina edo antzekoa egin, izan ordainpekoa izan ordaingabea, lokal publikoetan. Jendaurrean programak edo jardunak noizbehinka aurkeztea bateraezintasun horretatik kanpo gelditzen da.
2. Erosketa- edo kontratazio-zerbitzuetako langile teknikoak edo zerbitzu horiek hobeto kudeatzeko sor daitezkeen eskumendeko sozietateetako teknikariak ere 41. artikuluko bateraezintasun-araubidearen mendean egongo dira.
3. Ente publikoaren edo beraren sozietateen plantillan langile finko gisa sartuz gero, egoera hori bateraezina izango da ordu berean besterentzako beste edozein jarduera ordaindu egitearekin.

Lehenengo xedapen gehigarria

“Radio Vitoria, SA” sozietate publikoa “Euskal Irrati-Telebista” ente publikoaren barruan sartzen da.

Bigarren xedapen gehigarria

Ahalmena ematen zaio Jaurlaritzari lege hau erregelamendu bidez garatzeko, hura indarrean jartzen denetik sei hilabeterainoko epean.

Azken xedapena

Lege hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta hurrengo egunetik aurrera jarriko da indarrean.

---

⁴⁴¹ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

7.2.3. 10/1982 Legea, azaroaren 24koa, Euskararen erabilera normalizatzeko oinarrizkoa⁴⁴²

Konstituzioak eta Autonomia Estatutuak Euskal Autonomia Erkidegoko botere publikoen esku jartzen dute euskararen erabilera normalizatzera eta garatzera bideratutako neurriak hartzea, bere bi ikuspegiak kontuan hartuz: bai euskal herriaren kultura-ondarearen funtsezko osagai denez eta bai, gaztelaniarekin batera, Autonomia Erkidegoko lurraldean erabilera ofizialeko hizkuntza denez.

Horretaz, bada, euskara gure Erkidegoaren nortasunaren ezaugarri nabarmenena eta objektiboena dela ezagutzen dugu eta, euskara jakinez eta erabiliz, gizakiak erkidegoan bete-betean txertatzeko tresna dela.

Euskara Euskal Herriaren hizkuntza propioa izateak eta gaztelaniarekin batera hizkuntza ofizial izateak, arrazoi bat ala beste dela eta euskara erabili ezin duten herritarren eskubideei inongo kalterik ez diete ekarri behar, inondik inora, Euskal Herriko Autonomia Estatutuaren 6. artikulua 3. zenbakian propio esaten denarekin bat.

Hizkuntza Euskal Herriko herritar guztien integrazio-tresna gisa aitortuz gero, euskal herritarrek hizkuntza arloan dituzten eskubideak lege-ordenamenduan jasotzeari ekin behar zaio eta, bereziki, hizkuntza ofizial bietako edozeinetan hitz egitekoa eta Euskal Herria gordailu duen kultura-ondarearen funtsezko zati den aldetik gure hizkuntzari zor zaion babesaren ziurtasuna.

Legearen oinarri diren printzipio orokorretatik abiatuta, atariko tituluak euskara Euskal Herriko Autonomia Erkidegoaren hizkuntza propio gisa aitortzen du, eta euskara eta gaztelania haren lurraldean hizkuntza ofizial gisa. Titulu berean hizkuntza-arrazoiengatik diskriminazioa galarazten da.

Lehen tituluak hizkuntzaren alorreko herritarren eskubideak eta botere publikoen betebeharrak ukitzen ditu.

Bigarren tituluak botere publikoen jarduera arautzen du. Lehen kapituluak euskararen erabilera Administrazio Publikoan aipatzen du eta bertan Autonomia Erkidegoaren Administrazio Publikoarekiko harremanetan euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea aitortzen da. Erregistro publikoetan dokumentuak inskribatzea ere arautzen da eta agintzen da arau-xedapen zein administrazio-ebazpen eta -egintza orok bi hizkuntzetan idatzita egon beharko duela argitaratzeko, jakinarazpen eta adierazpenak bezala. Justizia Administrazioarekiko harremanetan, herritar guztiei ahalmena ematen zaie beren aukerako hizkuntza ofizialaz baliatu ahal izateko. Autonomia Erkidegoko herrien eta, oro har, toponimo guztien izen ofizialak finkatzeko eskumena Jaurlaritzari, lurralde historikoetako foru-organoei edota toki-korporazioei aitortzen zaie. Bide-seinale eta mezuak nola idatzi arautzen da. Bi hizkuntza ofizialen arteko zinpeko itzultzaile titulua lortzeko eta emateko baldintzak arautzeko ahalmena Jaurlaritzari ematen zaio eta, halaber, Itzultzaile Zerbitzu Ofiziala sortzekoa. Botere publikoek erabili beharreko inprimaki edo idazki-eredu ofizial guztiek bi hizkuntzetan egon beharko dutela zehazten da, eta baita Euskal Herritik abiatzen diren garraio publikoko zerbitzu guztietan ere.

---

⁴⁴² <https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/1982/12/8201955a.pdf>
http://www.euskara.euskadi.eus/contenidos/informacion/argitalpenak/eu_6092/adjuntos/EUSKARAR_ENLEGEA_WEB.pdf

Administrazio Publikoari atxikitako langileria gero eta euskaldunagotzeko neurriak aurreikusten dira.

Bigarren kapituluak euskararen erabilera irakaskuntzan arautzen du. Ikasle guztiei aitortzen zaie irakaskuntza euskaraz zein gaztelaniaz jasotzeko eskubidea eta aukeratu ez duen hizkuntza ofizialaren derrigortasuna arautzen da. Irakatsi beharreko hizkuntza-ereduak finkatzeko ardura Jaurlaritzari ematen zaio, eta baita ikasleek bi hizkuntza ofizialak benetan menderatzera bideratutako neurriak hartzea ere eta ikasketa-planen egokitzapena. Irakasleen prestakuntzari dagokionez, irakasleek euskara eta gaztelania erabat menderatu ditzaten beren ikasketa-planak egokitu dira. Euskararen irakaskuntzan salbuespen posibleak ere aurreikusten dira.

Hirugarren kapituluak euskararen erabilera hedabideetan arautzen du, informazioa euskaraz jasotzeko eskubidea aitortuz. Jaurlaritzari egozten dio euskara Autonomia Erkidegoko hedabideetan sustatzeko ardura eta Espainiako Irrati-Telebistan bultzatzekoa eta euskararen erabilera bultzatu eta babesteko neurriak hartzea irratian, egunkari eta aldizkarietan, irudiaren eta soinuaren grabazioetan eta abarretan.

Laugarren kapituluak euskararen gizarte-erabilera eta beste zenbait alderdi instituzional ukitzen ditu; helduen euskalduntzea eta alfabetatzea eta hainbat alorretan euskararen erabilera bultzatzeko ardura Jaurlaritzari egozten dio eta lege honen aplikazioa eta garapena bateratzeko Jaurlaritzak topagune bat sortuko duela aurreikusten du.

Bosgarren kapitulan Jaurlaritzari egozten zaio euskararen batasuna eta normalizazioa begiratzea, hizkuntza ofizial komun denez.

Xedapen gehigarriak Jaurlaritzari egozten dio Autonomia Erkidegoko lurraldetik kanpo jardunik, euskararekin loturiko lana egiten duten instituzio edo botereekiko harremanak bideratzea.

Xedapen iragankorrek gaur egungo egoeratik lege hau bete-betean aplikatu eta garatu ahal izan daitezen egoerara zubi egiten du, legearen espiritua beste lege eta araudietan gatzatu artean arau-hutsunerik egon ez dadin.

Legeak xedapen indargabetzailea eta azken xedapen bat ere baditu, non eta esku ematen zaion Jaurlaritzari legea erregelamendu-mailan garatzeko.

ATARIKO TITULUA

1. artikulua

Euskararen eta gaztelaniaren erabilera lege honetan xedatutakoari eta lege hau garatzeko Legebiltzarrak eta Jaurlaritzak ematen dituzten gainerako xedapenei lotuko zaie Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko lurraldean.

2. artikulua

Euskara da Euskal Herriko hizkuntza propioa.

3. artikulua

Euskara eta gaztelania dira hizkuntza ofizialak Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan.

4. artikulua

Botere publikoek Euskal Autonomia Erkidegoan hizkuntza dela-eta inor diskriminatu ez dadin zainduko dute eta neurri egokiak hartuko dituzte.

LEHEN TITULUA

KAPITULU BAKARRA

Herritarren eskubideak eta botere publikoen betebeharrak hizkuntzaren alorrean

5. artikulua

1. Euskal Herriko herritar guztiek dute hizkuntza ofizialak jakiteko eta erabiltzeko eskubidea, bai ahoz eta bai idatziz.

2. Euskal Herriko herritarrei honako funtsezko hizkuntza-eskubide hauek aitortzen zaizkie:

a) Administrazioarekin edota Autonomia Erkidegoan kokatutako edozein organismo edo erakunderekin harremanak euskaraz zein gaztelaniaz izateko eskubidea, ahoz nahiz idatziz.

b) Irakaskuntza hizkuntza ofizial biotan izateko eskubidea.

c) Aldizkariak eta irrati-telebistetako eta beste hedabideetako emanaldiak euskaraz jasotzeko eskubidea.

d) Lanbide-jarduerak, langintza, politikagintza eta sindikatu-jarduera euskaraz egiteko eskubidea.

e) Edozein bilkuratan euskaraz mintzatzeko eskubidea.

3. Botere publikoek eskubide hauen erabilera ziurtatuko dute Autonomia Erkidegoko lurraldean, eraginkorrak eta benetakoak izan daitezen.

II. TITULUA

Botere publikoen jarduera

I. KAPITULUA

Euskararen erabilera Administrazio Publikoan Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuan

6. artikulua

1. Herritar guztiei aitortzen zaie, Autonomia Erkidegoko lurraldean, Administrazio Publikoarekiko harremanetan euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea, eta beren aukerako hizkuntza ofizialean hartuak izatekoa.

Horretarako, neurri egokiak hartuko dira eta beharrezko bitartekoak bideratuko eskubide hori arian-arian gauzatu dadin bermatzeko.

2. Pertsona batek baino gehiagok esku hartzen duen espediente edo prozeduretan, alde biek adostasunez erabakitzen duten hizkuntza erabiliko dute botere publikoek. *Adostasunik ez badago, espedienteari edo prozedurari hasiera eman dion pertsonak*

*aukeratutakoa erabiliko da, betiere, bakoitzak nahi duen hizkuntzan informazioa jasotzeko duen eskubidea gorabehera*⁴⁴³.

7. artikulua

1. Autonomia Erkidegoaren mendeko erregistro publikoetan, direla Jaurlaritzarenak, beraren ente autonomoenak, foru-administrazioenak, toki-administrazioenak edota besterenak, dokumentuak inskribatzea dokumentuok idatzita dauden hizkuntza ofizialean egingo da.
2. Autonomia Erkidegoaren mendeko ez diren erregistro publikoetan, Eusko Jaurlaritzak euskararen erabileraren normalizazioa bultzatuko du, eskumena duten organoekin elkar hartuta.
3. Inskripziook erakusteko nahiz ziurtagiriak luzatzeko, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetatik edozeinetarako itzulpena ziurtatuko da.

8. artikulua

1. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan kokatutako herri-aginteez emandako xedapen arauemaile zein ebazpen ofizial orok bi hizkuntzetan idatzita egon beharko du zabalkunde ofiziala egiteko. Eusko Jaurlaritzan prestatzen diren xedapen orokorrak egiteko prozeduran euskararen erabileraren normalizazioaren ikuspegia txertatzeko, nahitaezko aholkularitza-txosten bat eman behar da, eta, haren bitartez, izapidetzen ari den xedapenaren eremu objektiboan euskararen erabilera normalizatzeraz zuzendutako neurriak proposatuko dira. Halaber, hizkuntza-gaietan indarrean dagoen araudiarekiko egokitasuna baloratuko da, bestelako organo txostengileei dagozkien zereginei kalterik egin gabe.⁴⁴⁴

2. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan kokatutako botere publikoek esku hartzen duten egintza guztiek eta baita Administrazioaren jakinarazpen eta adierazpenek ere bi hizkuntzetan idatzita egon beharko dute, salbu eta interesdun partikularrek Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako bat berariaz erabiltzea aukeratzen badute.

*3. Aurrekoan agindutakoa gorabehera, botere publikoek euskara bakarrik erabili ahal izango dute toki-administrazioaren eremuan baldin eta, udalerraren ezaugarri soziolinguistikoak direla-eta, herritarren eskubideak kaltetzen ez badira.*⁴⁴⁵

9. artikulua

1. Justizia Administrazioarekiko harremanetan, herritar guztiek beren aukerako hizkuntza ofizialaz baliatu ahal izango dute, inolako itzulpenik ezin eska dakiekeela.
2. Euskaraz aurkeztutako idazki eta agiriak, eta baita epaile-jardunak, balio eta eragin-indar osokoak izango dira.
3. Eusko Jaurlaritzak, dagokien organoekin elkar hartuta, Euskal Herriko Justizia Administrazioan euskararen erabileraren normalizazioa bultzatuko du.

---

⁴⁴³ *Letra etzanez* ageri den tartekia Konstituzio Auzitegiak konstituzio-kontrakoa eta deuseza zela adierazi zuen ekainaren 26ko 169/1983 epaiaren bidez.

⁴⁴⁴ Xedapen Orokorrak Egiteko Prozeduraren ekainaren 30eko 6/2022 Legearen azken xedapenetako lehenengoak emandako idazkera (EHAA, 137. zenbakia, 2022ko uztailaren 15eko alea).

⁴⁴⁵ *Letra etzanez* ageri den paragrafoa Konstituzio Auzitegiak konstituzio-kontrakoa eta deuseza zela adierazi zuen ekainaren 26ko 169/1983 epaiaren bidez.

10. artikulua

1. Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde, udalerrri, biztanlegune, geografia-gorabehera, hiribide eta, oro har, toponimo guztien izen ofizialak Jaurlaritzak, lurralde historikoetako foru-organoek edota toki-korporazioek finkatuko dituzte, zeinak bere eskumenen eremuan eta, betiere, jatorrizko izen euskaldun, erromantze ala gaztelaniazkoa errespetatuz, hizkuntza bakoitzari dagokion idazkera akademikoarekin.

Aurreko paragrafoan aipatutako izen ofizialei buruzko gatazka pizten bada toki-korporazioen eta Eusko Jaurlaritzaren artean, Eusko Jaurlaritzak ebatziko du Euskaltzaindiari iritzia eskatu ondoren.

2. Kale-bideetan jarritako bide-seinale eta mezuak bi hizkuntzetan idatzita egongo dira, betiere nazioarteko arauak errespetatuz eta erabiltzaileentzako ulergarritasun- eta segurtasun-eskakizunak betez.

3. Bi izenok zeharo desberdinak badira, biak izango dira ofizial, besteak beste, bide-seinaleetarako.

11. artikulua

Euskal Herritik abiatzen diren garraio publikoko zerbitzu guztietan inprimakiak, iragarkiak eta herritarrentzako mezuak euskaraz eta gaztelaniaz egingo dira.

12. artikulua

*1. Jaurlaritzak bi hizkuntza ofizialen arteko zinpeko itzultzaile titulua lortzeko eta emateko baldintzak arautuko ditu.*⁴⁴⁶

2. Halaber, Itzultzaile Zerbitzu Ofiziala sortuko du, Autonomia Erkidegoko herritarrentzat eta erakunde publikoentzat lan egingo duena, itzulpenen zehaztasuna eta baliokidetzat juridikoa ziurtatzeko.

13. artikulua

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan botere publikoek erabili beharreko inprimaki edo idazki-eredu ofizial guztiek bi hizkuntzetan egon beharko dute.

14. artikulua

1. Lege honen 6. artikuluan aitortutako eskubideak gauzatzeko, botere publikoek Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan Administrazio Publikoari atxikitako langileria gero eta euskaldunagotzeko neurriak hartuko dituzte.

2. Botere publikoek finkatuko dute zein lanpostutarako izango den nahitaezko bi hizkuntzak jakitea.

3. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuko Administrazioko gainerako lanpostuetara sartzeko egiten diren hautaprobetan hizkuntza ofizialen ezagutza-maila hartuko da kontuan merezimendu gisa, besteak beste. Administrazioak finkatuko du lanpostu-maila bakoitzerako zein pisu izango duen.

---

⁴⁴⁶ *Letra etzanez* ageri den paragrafoa Konstituzio Auzitegiak konstituzio-kontrakoa eta deuseza zela adierazi zuen ekainaren 26ko 169/1983 epaiaren bidez.

II. KAPITULUA

Euskararen erabilera irakaskuntzan

15. artikulua

Ikasle guztiei aitortzen zaie irakaskuntza euskaraz zein gaztelaniaz jasotzeko eskubidea irakasmila guztietan.

Horretarako, Legebiltzarrak eta Jaurlaritzak neurri aproposak hartuko dituzte Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko irakaskuntzan elebitasuna gero eta orokorragoa izan dadin.

16. artikulua

1. Unibertsitate-hezkuntza hasteraino egiten diren ikasketetan nahitaezkoa izango da ikasketok hartzeko guraso edo kuradoreak edota, hala denean, ikasleak berak, aukeratu ez duen hizkuntza ofiziala irakastea.

2. Dena den, Jaurlaritzak ikastetxe bakoitzean irakatsi beharreko hizkuntza-ereduak finkatuko ditu, guraso-kuradoreen nahia eta tokian tokiko egoera soziolinguistikoa kontuan.

3. Ikasketa arautuak Erkidegoan ofiziala ez den hizkuntza batean irakasten duten diru publikoz lagundutako ikastetxe pribatuek euskara eta gaztelania irakatsiko dituzte nahitaezko ikasgai gisa.

17. artikulua

Jaurlaritzak, nahitaezko ikastaldia bukatzerakoan ikasleek, aukera berdinetan, bi hizkuntza ofizialak benetan erabiltzeko adina menderatuko dituztela ziurtatzera bideratutako neurri guztiak hartuko ditu; halaber, euskal giroa ziurtatuko du, euskara ikastetxeetako barne- nahiz kanpo-jardueretan eta administrazio-jardun eta -dokumentuetan ohiko tresna bihurtuz.

18. artikulua

Ikasketa-planak 15., 16. eta 17. artikuluetan finkatutako helburuei egokituko zaizkie.

19. artikulua

Irakasleen prestakuntzarako unibertsitate-eskolek beren ikasketa-planak egokituko dituzte, irakasleek euskara eta gaztelania erabat menderatu ditzaten, nork bere espezialitatearen eskakizunen arabera.

20. artikulua

1. Jaurlaritzak, euskarazko irakaskuntzarako eskubidea gauzatzeko, irakasleria gero eta euskaldunagoa lortzeko bitartekoak jarriko ditu.

2. Halaber, lege honen 15. eta 16. artikuluetan aurreikusitakoa betetze aldera, euskara jakitea zein irakaspostu edo ikasgelatarako izango den nahitaezko zehaztuko du.

21. artikulua

OHOko ikasketak Euskal Herriko Autonomia Erkidegotik kanpo hasita dituzten ikasleak edota beren ohiko bizilekua Autonomia Erkidegoan ez dutela behar bezala

egiaztatzen dutenak, euskara ikastetik salbuetsita gera daitezke, horretarako finkatuko den prozedurari jarraituz.

III. KAPITULUA

Euskararen erabilera hedabideetan

22. artikulua

Herritar guztiei aitortzen zaie gizarte-hedabideen aldetik euskaraz zein gaztelaniaz informatuak izateko eskubidea.

Horretarako, hedabideetan euskararen presentzia areagotzera bideratutako neurriak hartuko ditu Jaurlaritzak, hizkuntza ofizial bien erabilera arian-arian berdintzeraino.

23. artikulua

Jaurlaritzak, aurreko artikuluan ezarritako bi hizkuntzen arteko berdintasuna ziurtatze aldera, Autonomia Erkidegoko hedabideetan euskara lehentasunez erabili dadin bultzatuko du.

24. artikulua

Jaurlaritzak hizkuntza-normalizazioa bultzatuko du Espainiako Irrati-Telebistaren emanaldi-zentroetan, euskarak, Euskal Herriko hizkuntza propioa denez, behar duen presentzia izan dezan.

25. artikulua

Jaurlaritzak, 22. artikuluan aitortutako eskubidea arian-arian bermatzeko, euskararen erabilera bultzatu eta babesteko neurriak hartuko ditu eta, nolana ere, honako hauetan hedatu eta benetan erabiltzea ahalbidetuz:

- irratian,
- egunkari eta aldizkarietan,
- zineman,
- antzerki eta ikuskizunetan,
- irudiaren eta soinuaren grabazioetan.

Horretarako, gaiok ukitu eta arautzen dituzten legeetan titulu apropos bana garatuko da.

IV. KAPITULUA

Euskararen gizarte-erabilera eta beste zenbait alderdi instituzional

26. artikulua

Euskal botere publikoek neurri egokiak hartuko dituzte eta beharrezko bitartekoak jarriko gizarte-bizitzako alor guztietan euskararen erabilera sustatzeko, herritarrek salerosketako, kulturako, elkarteetako, kiroltako, erlijiozko edota beste edozein motatako jarduera guztiak euskaraz garatu ahal izan ditzaten.

27. artikulua

1. Euskal botere publikoek euskararen erabilera sustatuko dute publizitatean.
2. Halaber, euskal giroa eta euskara errotulazioan erabiltzea bultzatuko dute, era guztietako erakunde komertzial, atsedenerako, kulturarako zein ofizialtasunik gabeko elkarteetan.

28. artikulua

Jaurlaritzak helduen euskalduntzea eta euskaldunen alfabetatzea bultzatuko ditu, horretarako ente publiko bat sortuz. Eusko Legebiltzarraren lege batek finkatuko du horretarako araubidea.

29. artikulua

Jaurlaritzak, euskararen erabileraren normalizazioa ahalbidetzeko, lege hau gauzatu eta garatze aldera instituzio guztien lanak eta ahaleginak aztertu, bideratu eta bateratzea helburu izango duen topagune bat sortuko du.

V. KAPITULUA

Euskararen erabilera hizkuntza idatzi ofizial gisa

30. artikulua

Jaurlaritzak euskararen batasuna eta normalizazioa begiratuko ditu, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko lurralde osoan idatzizko hizkuntza ofizial komunenez, Euskal Herriaren kultura-ondarearen funtsezko zati diren euskalkiei bizirik diren tokietan zor zaien errespetua gorabehera.

Xedapen gehigarriak

Lehenengoa.— Jaurlaritzak, bere eskumenen eremuan, Autonomia Erkidegoko lurraldetik kanpo jardunik, euskararen ikerketan, babesean eta sustapenean lan egiten duten instituzio edo botereekiko kultura harremanak bideratuko ditu.

Bigarrena.— Jaurlaritzak, Euskal Herriko plangintza soziolinguistikorako mapa egingo du eta aldian-aldian berraztertuko, Eusko Legebiltzarrari jakinarazi ondoren.

Hirugarrena.— Eusko Jaurlaritzak, horretarako eskumena duten organoekin elkar hartuta, euskararen erabilera Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Estatuaren Administrazioan arian-arian normalizatzeko neurriak hartzea bultzatuko du, lege honen 6., 8., 11., 13. eta 14. artikuluetan araututakoetan.

Xedapen iragankorrak

Lehenengoa.— Lege hau indarrean jarri aurretik administrazio publikoetan hasita dauden prozedura eta espediente guztiek hasi ziren hizkuntzan jarraituko dute amaitu arte.

Bigarrena.— Jaurlaritzak, tokian tokiko botere publikoek eskaturik eta tokian tokiko egoera soziolinguistikoa bereziki kontuan hartuz, aldi baterako salbuetsi ahal izango du, bere eskumenen eremuan, lege honen artikuluen aplikazioa, betiere Konstituzioaren edo Estatuaren aginduz nahitaezkoak ez badira.

Xedapen indargabetzailea

Indargabetuta geratzen dira lege honetan xedatutakoaren aurkako maila bereko nahiz beheragoko xedapen guztiak.

Azken xedapena

Lege hau garatu eta gauzatzeko beharrezko diren erregelamendu-mailako xedapenak emateko esku ematen zaio Jaurlearitzari. Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta biharamunean jarriko da indarrean lege hau.

7.2.4. 16/1983 Legea, uztailaren 27koa, “Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Araubide Juridikoari buruzkoa”⁴⁴⁷

ZIOEN AZALPENA

Pertsonak administrazio publiko guztien funtsezko osagaia da. Baieztapen horrek, administrazio guztiei modu orokorrean aplikatzeaz gain, garrantzi berezia dauka Euskadiko Autonomia Erkidegoan.

Euskal Herriak autogobernua lortzeak eta administrazio autonomo berria sortzeak ezinbesteko baldintza bihurtzen dute prozesu autonomikoaren zerbitzuko langileak, kalifikazio eta eraginkortasun tekniko handiena dutenak, aukeratu eta prestatzea.

Autonomia Administrazioarekin batean, Euskadiko lurralde historikoen eta udalek ere helburu berdinak dituzte euren funtzionarioen trebakuntza teknikoari eta prestakuntzari buruzkoetan. Eraginkortasun-eskakizun horiei batu behar zaie Euskal Herriko administrazio guzti-guztiek duten ezinbesteko beharrezana, nola den funtzio publikoaren euskalduntze sakona lortzekoa. Beharrezana eta interes horiek batera suertatu dira, eta batze horri presako ataza hau erantsi behar zaio: gure herriaren berezitasun juridiko eta ekonomikoen ikerketa zientifikoa sustatzekoa; bada, horrek guztiak justifikatzen du Administrazio Publikoaren Euskal Institutua sortzea, eta, gure ustez, institutu horrek giltzarri izan behar du Euskadiko administrazio publiko guztien eraikuntzan.

Administrazio Publikoaren Euskal Institutua Euskal Herriko Kontseilu Nagusiaren mila bederatzehun eta hirurogeita hemeretzi urtarrilaren hamabosteko erabaki batez sortu zen, Administrazio Publikoaren langileen prestakuntza-beharrezanean aurre egiteko aurreautonomiaren garaian, eta haren estatutuak mila bederatzehun eta laurogeiko otsailaren hogeita seian onetsi ziren (Eusko Kontseilu Nagusiaren Aldizkari Ofiziala, 37. zk.). Garai hartan Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren orduko eskumen murrizten arabera, bera fundatu zen nortasun juridikoa emango zion lege formal baten babesik gabe, eta hutsune hori da lege honek zuzendu nahi duena. Ildo horretatik, Administrazio Publikoaren Euskal Institutua, administrazio publikoko beste institutu ospetsu batzuen lortzei jarraituz, organismo autonomo legez eratzen da, nortasun juridikoa duena, Lehendakaritza Sailari atxikia dena, eta eginkizun-eremu legez Euskadiko Autonomia Erkidego osorainokoa duena. Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Legearen funtsezko lerroek oinarritzko alderdi hauek dituzte:

Lehenengo eta behin, funtzionarioak aukeratzea du legeak Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren xedeetako bat. Horri dagokionez, lege-testuaren 4.1 artikulua idazkerak salbu utzi nahi ditu, bai Autonomia Erkidegoak funtzio publikoaren arloan dituen eskumenei eragin diezaieketen estatuaren arauak, bai Lurralde Historikoen Legearen eta Euskal Herriko Toki Araubidearen Legearen etorkizuneko lege-testuak. Horien edukia dena dela, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak beti aukeratu ahal izango ditu funtzionarioak, lege horiek

---

⁴⁴⁷ EHAren 117. zenbakian, 1983ko abuztuaren 6ko alean argitaratu zen.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19830016_f_eus.html

eskudantzia hori ematen diotenean, bai eta aukeraketa hori egin ahal izango du eskuordetzaz edo beste administrazio publiko batekin egindako hitzarmenaz.

Bigarrenaz, organismo autonomoa denez, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak bere aurrekontua izango du, berari dagozkion eginkizunak bete ahal izateko.

Oinarrizko printzipio horien ganean, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Legeak institutu hau arautzen du, eta berak Euskal Herriko administrazio publiko osoaren mesedetan egiten duen lana funtsezkoa da.

I. KAPITULUA

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren araubide juridikoa

1. artikulua

Administrazio Publikoaren Euskal Institutua sortzen da, Euskal Herriko administrazio publiko instituzionalaren baitan. Administrazio Publikoaren Euskal Institutua organismo autonomo administratibo gisa eratzen da, eta Eusko Jaurlaritzako Lehendakaritza Sailari atxikia da.

2. artikulua

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak nortasun juridikoa du, eta badu behar besteko eskuarte bere xedeak betetzeko.

3. artikulua

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak Gasteizen du bere egoitza.⁴⁴⁸

4. artikulua

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren xedeak honako hauek dira:

1. Euskal Herriko Autonomia Administrazioak kontratatu beharreko funtzionarioak aukeratzea, alor horretan bere jarduketak Lehendakaritza Saileko zerbitzu eskudunekin koordinatuz.
2. Funtzionarioak aukeratzea, betiere beste administrazio publikoren batek edo ordenamendu juridikoak hori egitea ematen diotenean.
3. Euskal Herriko Autonomia Administrazioaren funtzionarioen edo kontratatuen prestakuntza eta hobekuntza, edo beste administrazio publikoren batek edo ordenamendu juridikoak hori egitea ematen diotenean.
4. Lankidetzaren sustatzea lurralde historikoekin, udalekin eta Euskadiko Toki Administrazioaren gainerako erakundeekin, horien langileen prestakuntzan eta hobekuntzan.
5. Administrazio Publikoan euskara sartu, zabaldu eta aplikatu, eta normalizatzea, bai eta administrazio-hizkera finkatzea ere, Euskararen Erabilera Normalizatzeko Oinarrizko Legean xedatutakoa betetzeko.

---

⁴⁴⁸ Azaroaren 6ko 2/2007 Legegintzako Dekretuaren azken xedapenetako bigarrenak emandako idazkera (EHAA, 15. zenbakia, 2008-01-22ko alea).

6. Euskal Herriko administrazio publikoen berezitasun juridiko, finantzario eta estatistikoak ikertu, irakatsi eta zabaltzea.

7. Euskal Herriko administrazioetan administrazioaren zientzia ikertu, irakatsi eta zabaltzea, eta ezartzea.

8. Trukeak eta hitzarmenak ezartzea Espainiako edo atzerriko antzeko erakundeekin.

5. artikulua

Bere xedeak betetzeko, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak honako hauek egin ahal izango ditu:

1. Komenigarri irizten dien atalak, sailak edo zerbitzuak antolatzea.
2. Pertsona kualifikatuen lankidetzak eskatzea, ikastordua, mintegiak, hitzaldiak emateko edo lan berezi eta zientifikoak egiteko.

6. artikulua

Institutuak diplomak eta ziurtagiriak emango ditu; agiriok, egokiera denean, merezimenduak izan ahalko dira lehiaketetan, oposizioetan eta langileak aukeratzeko dauden gainerako moduetan, bai eta administrazio-karrerako igoeran ere.

7. artikulua

Autonomia Erkidegoko instituzioek Administrazio Publikoaren Euskal Institutura jo ahal izango dute hauxe eskatzeko: Euskal Herriko administrazio publikoen egituratze eta hobekuntzari buruzko aholkularitza, kontsulta eta arauen prestatzea.

II. KAPITULUA

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren antolaketa

8. artikulua

Institutuaren gobernu-organoak honako hauek dira:

- a) Patronatuaren Kontseilua.
- b) Administrazio Publikoaren Euskal Institutuko zuzendaria.

9. artikulua

Honako hauek izango dira Patronatuaren Kontseiluko kideak:

Patronatuburua: Lehendakaritzako sailburua.

Patronatuburuordea: Toki Administrazioako sailburuordea.

Patronatukideak: lurralde historikoetako ahaldu nagusiak; Administrazio Autonomoaren lurralde historiko bakoitzeko ordezkari bat; Euskal Herriko Toki Administrazioaren lurralde historiko bakoitzeko ordezkari bat; Eusko Jaurlaritzako Funtzio Publikoaren ordezkari bat, gutxienez zuzendari-maila duena, eta Administrazio Publikoaren Euskal Institutuko zuzendaria. Administrazio

Publikoaren Euskal Institutuko idazkari nagusiak idazkari legez jardungo du, hitzarekin baina botorik gabe.

Patronatuaren Kontseiluaren erabakien araubidea izango da Administrazio Prozeduraren Legearen I. tituluko II. kapituluan kide anitzeko organoentzat xedatutakoa izango da.

10. artikulua

Honako hauek izango ditu Patronatuaren Kontseiluaren eginkizun propioak: Institutuaren garapen-plan orokorra onestea; hitzarmenak onestea Administrazio Publikoaren Institutu Nazionalarekin, Toki Administrazioaren Institutu Nazionalarekin, unibertsitateekin edo antzeko instituzioekin; urteko memoria, ikasketa-plana, tituluak eta langileak hobetzeko eta aukeratzeko sistemak onestea; aurrekontuaren aurreproiektua onestea Eusko Jaurlaritzako Lehendakaritza Sailari bidaltzeko, eta Institutuaren artezkaritzako gainerako gaiak.

11. artikulua

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuko zuzendaria Jaurlaritzaren dekretuz izendatu eta hala behar izanez gero kenduko da, Lehendakaritzako sailburuak proposamena eginda, Administrazio Publikoaren eremuan prestigio aitortua duten pertsonen artetik.

Kargu hori zuzendari-kategoriari dagokion langile-estatutuak eraenduko du, Jaurlaritza Legean ezarritakoaren arabera.

12. artikulua

Institutuko zuzendariak eskumen hauek ditu: ekintza guztien kudeaketa bateratu eta ordenatua, zerbitzuen zuzendaritza eta langileen burutza bereganatzea, eta bai Institutuaren ordezkaritza, ikasketa-planaren, tituluen, eta langileak hobetzeko eta aukeratzeko sistemak proposatzea, aurrekontuaren aurreproiektua idaztea, gastuak egiteko baimena ematea eta ordainketak agintzea, eta Institutuko plantilla zuzentzea.

III. KAPITULUA

Eskuarte ekonomikoez

13. artikulua

Bere helburuak betetzeko, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak urtero aurrekontua propioa izango du, eta berau Autonomia Erkidegoaren Aurrekontu Orokorraren barruan egongo da.

14. artikulua

Aurrekontuaren sarrera-egoerak baliabide hauek izango ditu:

1. Matrikula-eskubideak, titulu-,diploma, ziurtagiri eta zerbitzuak emateagatik sortzen diren gainerako eskubide edo tasak.
2. Institutuaren argitalpenen, iragarkien eta zerbitzu ordainduen etekina.
3. Edozein pertsona edo erakundek Institutuari egiten dizkioten dirulaguntzak, sorospenak eta emariak.

4. Beraren ondasunen errentak, Euskadiko Ondareari buruzko Legean xedatutakoaren arabera.

Azken xedapenak

Lehenengoa.— Lehendakaritza Sailaren organo gisa eginkizunak egiten ziharduen Herri-Arduralaritzaren Euskal Erakundea ezabatu egiten da, eta honen eskuarte pertsonal eta materialak sartuta geratuko dira lege honen bidez sortu den ente autonomoaren barruan.

Bigarrena.— Eusko Jaurlaritzari ahalmena ematen zaio, Lehendakaritzako sailburuak proposamena eginda, lege hau garatu eta exekutatzeko beharrezko diren erregelamendu-xedapenak.

Xedapen indargabetzailea

Euskal Herriko Kontseilu Nagusiaren 1980ko otsailaren 26ko erabaki batez onetsitako Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen estatutua indargabetuta gelditzen da, eta bai 1980ko azaroaren 11ko Dekretua ere, lege honek ezarritakoaren aurkakoak diren neurrian.

7.2.5. 29/1983 Legea, azaroaren 25ekoa, Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea sorraraztekoa eta euskaltegiak arautzekoa⁴⁴⁹

ZIOEN AZALPENA

Helduen berreuskalduntzerako zerbitzu bat abian jartzeak bere baitan darama garrantzi handiko programa bat, zeinaren helburua baita benetan elebidun den biztanleria sendotzea, horri darizkion guztiekin, nola baita, azken finean, helduen alfabetatze eta berreuskalduntzerako prozesu luze-zabal baten hasiera.

Oro har, euskararen irakaskuntza helduei helaraztea da: funtzionarioei, unibertsitarioei, langileei, oraindik euren lehenengo lana eskuratu ez duten gazteei, etxeakoandreei eta abarri; horrekin guztiarekin batera, ikerketa metodologikoak, ikus-entzunezkoak, koadroen prestakuntza eta gaikuntza eta abar dakartza, bigarren hizkuntzen irakaskuntzarako tekniken ikerketa den gisa; eta hori guztia erakunde honen arabera bideratuko da: “HABE — Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea sorrarazi eta Euskaltegiak araupetzea”.

Helduak berreuskalduntzeko prozesu osoak eskuarte ekonomikoak izan behar ditu, zertarako eta, ahal den neurrian, ekimen eta proiektu jakin batzuek, mota guztietako berreuskalduntze-mugimenduek, argitalpen-arloak eta euskararen normalizazio soziologikoak dituzten ezinbesteko beharriaz aurre egiteko, baldin eta hizkuntza-instituzio gisa babes falta pairatzen badute.

Beste alde batetik, plan bat eratu da, zeinak, printzipio eta helburu gisa helduei bigarren hizkuntza bat —gure kasuan, euskara— irakatsi ahal izatera jotzen baitu; bada, planaren kontzeptzioak berak berezitasun jakin batzuk ditu, eta berezitasunon arazoak ebatzi behar dira, proposatzen diren efektiboetatik ahalik eta etekinik handiena lortze aldera.

Proiektu honek arrakasta izango badu, honek izan behar du haren oinarria: irakaskuntza arautuan zalantzan jarri ezinezkotzat jotzen diren egoera eta baldintza guztiak ezarri eta indarrean jartzea segurtatzen duen programa bat lortzea.

Ildo beretik, prozesu honek arautzen duen zerbitzuak hauek aurreikusten ditu: argitalpenak eta aldizkariak sortzea, eta bai Glotodidaktika Kabineteak sortzen dituen idatzizko eta ikus-entzunezko materiala argitaratu eta egitea, eta horrek guztiak euskara helduen artean sustatu eta zabaltzera jo behar du.

Euskarak, Euskal Herriaren kultura-ondare denez, Erkidego osoaren mailako plangintza orokor bat eskatzen du, Hezkuntza eta Kultura Sailari atxikita dagoen ente batean bildu behar dena; edozelan ere, ente horretan parte hartu behar dute eta ordezkaturata egon behar dute ezarri beharreko programa komuna berronesten duten erakunde publikoek.

Edukiaren eta xedeen berezitasuna dela eta, euskaltegi-tako irakaskuntzak hezkuntza-sistema orokorretik aparteko gisa hartzen dira. Hori gorabehera, horien

---

⁴⁴⁹ EHAren 183. zenbakian, 1983ko abenduaren 12ko alean argitaratu zen.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19830029_f_eus.html

izaerak eta esangurak aplikazio-eremuan mailaz maila doakotasunera jotzea eskatzen dute.

Lau tituluk, xedapen gehigarri batek, xedapen iragankor batek eta azken xedapen bik osatzen dute lege-proiektu hau.

Lehenengo tituluak “Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundearen eta Euskaltegiak Araupetzea”ren izaera eta eginkizunak ditu gai; bera sortzen du zuzenbide publikoko erakunde gisa, nortasun juridiko propioa duena eta Autonomia Erkidegoko Administrazioetik independentea dena, eta Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza eta Kultura Sailari atxikia dena; eta eginkizun hauek esleitzen dizkio: euskara helduei irakastekoak, biztanleen berreuskalduntzearen eta alfabetatzearen sustapena, beraren xedeetarako metodoen ikerketaren sustapena, materialen sorkuntza eta argitalpena, euskalduntze programen aplikazioa, zentroen sustapena, euskalduntze-erakundeentzako laguntza eta abar.

Bigarren tituluak, berriz, Institutuaren gobernu-organoak ezartzen ditu: Patronatu Artezkarria, Kontseilu Akademikoa, lehendakaria eta zuzendari nagusia. Legeak, organo horien eta haien eginkizunak arautzen ditu.

Hirugarren titulua euskaltegiei buruzkoa da; euskaltegiok titulartasun publikokoak edo pribatukoak izan ahalko dira. Haien titulartasuna erabakitzen du; euskaltegi publikoetako zuzendariari eta idazkariari ematen zaizkien ahalmenak definitzen ditu eta horien izendapena arautzen du. Euskaltegi pribatuak homologatu gisa eta aske gisa sailkatzen ditu. Baita ere arautzen du zelan egin behar den inskripzioa Erregistroan, zelan bukatu behar diren jarduerak, zein diren dirulaguntzadun euskaltegi pribatuei ezartzen zaizkien eskakizunak, zein den erabili beharreko prozedura irakasleen lanpostu hutsak betetzeko, eta zein diren Hezkuntza eta Kultura Sailari eratzikitakoak. Baita ere aurreikusten da zein den euskaltegiei eman beharreko funts publikoen eta dirulaguntzen prozedura.

Laugarren tituluan organismo autonomoaren araubide ekonomikoa arautzen da; haren baliabideak izango dira haren titulartasuneko ondasunak eta atxikita dituenak, horien fruituak eta errentak, aurrekontuetan horretarako izendatzen diren kontsignazioak, aldundien, udalen eta abarren ekarpenak, haren jardueren diru-sarrerak eta abar.

Xedapen gehigarriak Institutuaren kontrol parlamentarioa aurreikusten du.

Xedapen iragankorrak hauek arautzen ditu: udal-euskaltegiak publiko bihurtzeko prozedura, HABEko irakasleen kidegoa sortzea eta euskaltegi pribatuen homologazioa; hori ez ezik, euskaltegi pribatuen titulartasuna aldatzeko prozeduraren arautzea aurreikusten da.

Azken xedapenetako lehenengoak baimena ematen dio Jaurlaritzari lege hau garatzeko, azken xedapenetako bigarrenak zehazten du noiz jarriko den indarrean lege hau.

I. TITULUA

Izaera eta eginkizunak

1. artikulua

“Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundearen eta Euskaltegiak Araupetzea” sortzen da, zuzenbide publikoko erakunde gisa, nortasun juridiko propioa duena eta Autonomia Erkidegoko Administrazioetik independentea dena;

institutu horrek jardungo du gaitasun osoa duela bere xedeak betetzeko. Hezkuntza eta Kultura Sailari atxikita egongo da organismo autonomo administratibo gisa.

2. artikulua

Honako hauek izango dira HABEren eginkizunak:

- a) Euskara helduei irakastea, eta bai Euskal Herrian horien euskalduntzea eta alfabetatzea bultzatu eta sustatzea ere, hizkuntza-politikaren arloan Jaurilaritzan eskumena duen organoak ematen dituen gidalerroen arabera.
- b) Ikerketa sustatzea, eta xedeak betetzeko egokiak diren bide, metodo eta tresnak bilatzea.
- c) Material pedagogiko-didaktikoak sortu eta argitaratzea.
- d) Helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko programak aplikatzea xede horiek betetzeko sortzen diren zentroetan.
- e) Helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko zentroen sorkuntza sustatzea, betiere ahaleginak eginez arrazoizko plangintza bat egiteko, eta irizpide soziolinguistikoak kontuan hartuz.
- f) Helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko atazak egiten dituzten erakunde publiko eta pribatuei laguntzea, eta bai plan berezietarako hitzarmenak sinatzea ere.
- g) Hezkuntza eta Kultura Sailari proposamena egitea, euskaltegietan helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko ikastaroak gainditzten dituztenei gaitasun-ziurtagiriak edo diplomak eman dakizkien.
- h) Oro har, bere eskumeneko gaietan organismo publiko eskudunek agintzen dizkioten mota guztietako jarduketak egitea.

II. TITULUA

HABEko gobernu-organoak

3. artikulua

HABEko gobernu-organoak honako hauek izango dira:

- a) Patronatu Artezkaria.
- b) Kontseilu Akademikoa.
- c) Lehendakaria.
- d) Zuzendari nagusia.

4. artikulua

Honako hauek izango dira HABEko Patronatu Artezkarikoak:

- a) Lehendakaria: Hezkuntza eta Kulturako sailburua edo beraren eskuordea izango da, horretarako ematen zaizkion eskudantziekin.
- b) Patronatukideak:
  1. Hizkuntza-politikarako idazkaria.
  2. Autonomia Erkidegoko lurralde historikoetako foru-aldundien ordezkari bana.

3. Hezkuntza eta Kultura Sailaren ordezkari bi, gutxienez zuzendari-maila izan eta sailburuak izendatutakoak direnak.
4. Euskaltzaindiaren ordezkari bat.
5. Herri-Arduralaritzaren Euskal Erakundearen ordezkari bat.
6. Euskaltegi publikoetako irakasleen artetik eta HABEko zerbitzu pedagogiko-didaktikoetara atxikitako gainerako langileen artetik hautatutako hiru ordezkari.
7. HABEko zuzendari nagusia, idazkari gisa jardungo duena, hitzarekin baina botorik gabe.

5. artikulua

HABEko Patronatu Artezkariak honako eginkizun hauek izango ditu:

- a) HABE ordezkatzeari epaiketari eta epaiketarik kanpo, edozelako egintza edo kontratuari eta edozein pertsona edo erakunderen aurrean, betiere horretarako behar diren ahalak emanaz.
- b) HABEren xedeak betetzen direla jakitea.
- c) HABEren funtzionamendu-arauek ematea, lege honek eta bera garatzen duten erregelamendu-xedapenei xedatzen dutenaren esparruan.
- d) Jaurlaritzari HABEren jarduketari programak aurkeztea, berak esleituta dituen eginkizunen esparruan.
- e) Urteko aurrekontuaren aurreproiektua onestea, Jaurlaritzari eramateko.
- f) Institutuaren urteko memoria onestea.
- g) Lege eta erregelamenduetan esleitzen zaizkion beste guztiak.

6. artikulua

Patronatu Artezkariak bere funtzionamendua eta erabaki-araubidea lotuko dizkio, 1958ko uztailaren 17ko Administrazio Prozeduraren Legean, oro har, kide anitzeko organoentzat ezarritakoari.

7. artikulua

Kontseilu Akademikoa, zuzendari nagusiaren zuzendaritzapean, Institutuko arlo akademikoan eta pedagogikoan arduradunek eta euskaltegiarako zuzendariak osatuko dute; horiek Patronatu Artezkariak izendatuko ditu, behin zuzendari nagusiak proposamena egin eta gero. Horien kopurua HABEren arau organikoek zehaztuko dute; arauok, berriz, dekretuz ezarriko dira.

8. artikulua

Kontseilu Akademikoak Patronatu Artezkariari eta zuzendari nagusiari emango die aholkularitza, eta berak gai akademiko eta pedagogikoetan komenigarri irizten diren proposamenak aurkeztuko dizkie haiei, eta, era berean, Institutuaren arau organikoek agintzen dizkioten gainerako eginkizunak egikaritzeko ditu.

9. artikulua

HABEko berezko lehendakaria Hezkuntza eta Kulturako sailburua izango da. Berari dagozkio: Institutuaren ordezkari ofiziala, Institutuaren zerbitzuen goi-gainbegiratzea eta koordinazioa, Patronatu Artezkariaren erabakiak betetzen eta

exekutatzen direla jagotea, eta HABEko beste organo batentzat beren-beregi gorde gabeko eginkizun guztiak.

10. artikulua

1. HABEko zuzendari nagusiak zuzendari-maila izango du, eta Jaurlaritzak dekretuz izendatuko du, Hezkuntza eta Kulturako sailburuak behin proposamena egin eta Patronatu Artezkariak aztertu ondoren. Honako eginkizun hauek izango ditu:

- a) Lehendakariari laguntza ematea, HABEren estatutuak eta HABEk eratzikita dauzkan helburuak eta xedeak jagoteko eta horiek betetzeko.
  - b) Patronatu Artezkariaren erabaki eta ebazpenak exekutatzea.
  - c) HABEren urteko aurrekontuen aurreproiektua gertatzea.
  - d) Institutuaren urteko txostena gertatzea.
  - e) Patronatu Artezkariari, aldi-aldi eta honek eskatzen duen guztietan, Institutuaren ibilerari buruzko txostenak ematea.
  - f) Patronatu Artezkariari proposamenak egitea bere mendeko izango diren izendapen askeko karguak izendatzeko.
  - g) Patronatu Artezkariko idazkari gisa jardutea.
  - h) Legeek eta erregelamenduek eratzikitzen dizkioten gainerako eginkizunak.
2. Gai akademiko eta pedagogikoei buruzko erabakietan, kontuan izan beharko ditu Kontseilu Akademikoak horretarako egiten dituen txostenak.

11. artikulua

HABEren arau organikoak Patronatu Artezkariaren dekretu batez eta patronatuak berak zuzendariaren bitartez proposatuta onetsiko dira; bada, arauok zehaztuko dituzte, lege honetan xedatutakoaren arabera, Institutuaren unitate organikoen eta HABEren mendeko euskalduntze-zentro edo euskaltegien antolaketa eta funtzionamendua. HABEren mendean zuzenean ez dauden euskaltegiak eraenduko dira hurrengo artikuluetan xedatutakoaren arabera.

12. artikulua

HABEn, zerbitzu-mailako glotodidaktika aplikatuaren kabinete bat izango da. Eginkizun hauek izango ditu: euskararen irakaskuntzarekin zerikusia duten eskuarte, baliabide eta sistema metodologikoak ikertu eta hedatzea; irakasleak prestatu eta birziklatzea; helduak alfabetatzeko eta euskalduntzeko zentroetan garatu beharreko programen irakasle-koordinazioa eta koordinazio didaktiko-pedagogikoa, eta HABEren arau organikoek eratzikitzen dizkioten gainerakoak.

III. TITULUA

Euskaltegiez

13. artikulua

Euskaltegiak publikoak eta pribatuak izan daitezke. Publikoak dira Jaurlaritzaren dekretuz sortu eta HABEri atxikitakoak, eta foru-aldundiek, udalek edo horien mendeko erakundeek sortutakoak. Ahalmen akademiko guztiak izango dituzte.

Pribatuak dira pertsona fisikoen nahiz izaera pribatuko pertsona juridikoen titulartasunekoak.

14. artikulua

Euskaltegiaren titularra izango da HABEn beraren lehendakariaren ebazpenez sortzen den Erregistroan titular gisa ageri den pertsona fisiko edo juridikoa.

15. artikulua

1. Euskaltegi publiko guztietan zuzendari bat eta idazkari bat izango dira gutxienez.

a) Euskaltegiko zuzendariari dagozkio: haren ordezkaritza ofiziala izatea; indarrean dagoen araudia betetzen dela jagotea; euskaltegiari atxikitako langile guztien burutza egikaritzea; euskaltegiaren aurrekontua gertatu eta haren funtsak zuzen kudeatzea; jarduera akademikoak koordinatzea, eta euskaltegiak zuzen funtzionatzeko agintzen zaizkion gainerako guztiak.

b) Idazkariari dagokio, zuzendariak ontzat emanaz, ziurtagiriak luzatzea, eta euskaltegiaren administrazio-kudeaketarekin zerikusia duen guztia eramatea, baldin eta hori zuzendariari beren-beregi eratzikita ez badago, zuzendariarekin lankidetzan jardutea honek agintzen dizkion arazo guztietan, eta erregelamenduz eratzikitzen zaizkion gainerako guztiak.

c) HABEri atxikitako euskaltegi publikoetako zuzendariak HABEren Patronatu Artezkariak izendatu eta, hala egokitzuz gero, kenduko ditu, behin zuzendari nagusiak proposamena egin eta irakasleen klaustroari entzun eta gero.

Foru-aldundien edo udalen mendeko euskaltegi publikoetako zuzendariak euskaltegiaren korporazio titularrak izendatu eta, hala egokitzuz gero, kenduko ditu, Hezkuntza eta Kultura Sailak ezartzen dituen baldintzak betetzen dituzten pertsonen artetik eta HABEren euskaltegiatarako ezarritako prozeduraren antzekoa denari jarraituz.

d) Euskaltegietako idazkariak HABEko zuzendari nagusiak edo euskaltegiaren korporazio titularrak izendatu eta, hala egokitzuz gero, kenduko ditu, euskaltegiko zuzendariak proposamena egin eta gero, Hezkuntza eta Kultura Sailak horretarako ezarritako baldintzak betetzen dituztenen artetik. Erregelamendu bidez erabakiko da zenbat dirauten kargu horiek eta zein den kargu horiek aukeratzeko prozedura.

2. Euskaltegi bakoitzaren barne-araubidearen erregelamenduak beste organo batzuk ezarri ahal izango ditu parte hartu eta gobernatzeko, lege honetan xedatutakoaren arabera.

16. artikulua

Euskaltegi pribatuak izan daitezke:

a) Homologatuak: ahalmen akademiko osoak izango dituztenak, Hezkuntza eta Kultura Sailak, erregelamenduz ezartzen den moduan, horrelakotzat sailkatuta egoteagatik. Hezkuntza eta Kultura Sailak, bi urtez behin, berronetsiko du euskaltegi homologatuaren izaera, hori egitea beharrezkoa denean.

b) Libreak: hogeigarren artikulua aipatzen dituen diplomak edo ziurtagiriak lortzeko gainditu beharreko probak eratzeko gaitasunik ez dutenak. Euskaltegi publiko bati atxikita egon beharko dute, eta euskaltegi publiko horretako irakasleek egingo dizkiete azterketak ikasleei, hogeigarren artikuluan xedatutakoaren ondoretarako.

17. artikulua

Euskaltegi guztiek inskribatuta egon beharko dute, hamalagarren artikulua aipatzen duen erregistroan. Euskaltegiaren jardueren bukaera Erregistroari jakinarazi behar zaio emango duen azkeneko ikasturtea hasi baino urtebete gutxienez lehenago.

18. artikulua

Dirulaguntzadun euskaltegi pribatu guztietan zuzendari batek eta idazkari batek gutxienez izan beharko dute; haien eginkizunak euskaltegi publikoetarako ezarritako eginkizunen antzekoak izango dira, eta euskaltegiaren titularrak izendatuko ditu. Euskaltegi horien urteko balantzea, nominen abonua justifikatzeko agiriak eta gainerako kontabilitate-dokumentuak edonoiz eskatu ahal izango dituzte HABEren zerbitzuek.

19. artikulua

Euskaltegi publiko batean irakasle-plaza bat hutsik geldituz gero, haren titularrak merezimendu-lehiaketa baterako deialdia egingo du hura betetzeko; lehiaketa horretan parte hartu ahal izango dute euskaltegi publikoetan aktiboan dauden irakasle guztiek, deialdian ezartzen den moduan.

Lanpostu hutsa betetzen ez bada aurreko paragrafoan ezarritako moduan, euskaltegiaren titularrak hautapen-probetarako deialdi askea egingo du.

20. artikulua

Hezkuntza eta Kultura Sailari dagozkio HABEko Patronatu Artezkariak proposamena egin eta gero: euskaltegi publikoetan eta pribatu homologatuetan ematen diren irakaskuntzen antolaketa orokorra eta ikuskapena, eta irakaskuntza horien irakasleei eskatzen zaizkien titulazioak arautzea, bai eta euskaltegiarako eraikinek bete beharko dituzten baldintza teknikoak, eta, oro har, irakaskuntza-jarduerei dagokien guztia. Era berean, sail horrek arautuko ditu alfabetatze eta euskalduntze-irakaskuntzetan ezartzen diren zikloetako bakoitzaren amaieran luzatu beharreko diploma eta ziurtagiriak ere.

21. artikulua

Udal-euskaltegiarentzako funts publikoen eta pribatu homologatuentzako dirulaguntzen araubidea erregelamenduz arautuko da. Xede horietarako izendatutako funtsak HABEren urteko aurrekontuei erantsiko zaizkie.

IV. TITULUA

HABEren araubide ekonomikoaz

22. artikulua

Institutu hau Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko organismo autonomoa den bitartean, haren araubide ekonomiko-finantzarioa eraenduko da horri buruz indarrean dagoen araudi bereziaren arabera.

23. artikulua

Honako hauek dira HABEren ogasun eta baliabideak:

- Bere titulartasuneko ondasunak edo atxikita dituenak, unean-unean indarrean dagoen ondareari buruzko legearen arabera.
- Ondasun horien ekoizkinak eta errentak.
- Autonomia Erkidegoaren aurrekontu orokorrek esleitzen dizkioten funtsak.
- Foru-aldundien, udalen edo beste erakunde publiko nahiz pribatu batzuen ekarpenak.
- Institutuaren jarduerak haren eskumenen eremuan sorraraz ditzaketan diru-sarrerak.
- Eratxiki dakioken beste edozein baliabide.

Xedapen gehigarria

Urtero, ekitaldia bukatu eta ondorengo lehenengo hiruhilekoaren barruan, Eusko Legebiltzarrari aurkeztuko zaio Institutuaren kudeaketa-memoria, bai eta hurrengo ekitaldiari dagokion programa ere.

Xedapen iragankorra

1. Oraingo udal-euskaltegiak euskaltegi publiko bihurtu ahal izango dira, behin korporazio titularrak eskabidea eginda, erregelamenduz ezarritako baldintzak betetzen direla HABEren organo eskudunak egiaztatu eta euskaltegiak hamalagarren artikulua aipatzen duen HABEren Erregistroan inskribatu ondoren.

2. Jaurlaritzak Legebiltzarrari lege-proiektu bat bidaliko dio, lege hau indarrean jartzen den egunetik hasi eta hiru hilabeteko epearen barruan, HABEko pedagogia-irakaskuntzako langileen kidegoa sortzeko.

Kidego horretan oposizioz, oposizio-lehiaketaz edo lehiaketaz sartu ahal izango da; azken kasu honetan lehentasunezko merezimendu izango dira helduak alfabetatzearen eta euskalduntzearen gaietan, Kultura Sailean eta Hezkuntza eta Kultura Sailean egindako zerbitzuak.

Halaber, udal-euskaltegien egindako zerbitzuak ere merezimendutzat zenbatu ahal izango dira, horretarako deialdian jartzen den modu berean.

3. Lege hau indarrean jartzean jardunean ari diren euskaltegi pribatuek homologazioa eskatu ahal izango dute xedapen honen lehenengo paragrafoan ezartzen den moduan, eta laguntzen araubidea izaten jarraituko dute erregelamenduz ezartzen den moduan.

4. Erregelamenduz ezarriko da bete behar den prozedura, zertarako eta arrazoi historikoak direla-eta gaur egun ekimen pribatukoak izan baina euskaltegi publiko bihurtu nahi duten euskaltegien titulartasuna aldatzeko. Nolanahi ere, alde interesdunek hori nahi izatea beharrezkoa izango da.

Azken xedapenak

Lehenengoa

Jaurlaritzari eta Hezkuntza eta Kultura Sailari baimena ematen zaie, bakoitzak bere eskumenen eremuan behar diren xedapenak emateko, betiere lege honetan xedatutakoa garatu eta aplikatze aldera.

Bigarrena

Lege hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta hurrengo egunetik aurrera jarriko da indarrean.

7.2.6. 3/1985 Legea, otsailaren 27koa, "ARARTEKOA" instituzioa sortu eta arautzekoa⁴⁵⁰

ZIOEN AZALPENA

8. Bukatzeko, instituzioaren izenak oinarri du euskal zuzenbide publikoaren sisteman berria den instituzio bati izen berri jartzeko beharrianen, Horri dagokionez, komenigarri ematen du izena euskaraz jartzeak.

Bestalde, instituzioa berria da. Egia esan, aurrekoak izan ditu, bai Gaztelaren eraginpeko euskal lurraldeetan, bai Pirinio-aldeko erresumetako lege-tradizioetan errotutakoetan ere. Baina, hala ere, ez dago horiek parekatzerik. Aurreko horiek, Arabako Sindiko Prokuradore Nagusia adibidez, monarkia absolutuaren instituzio publikoei eta gizarte estamentalari lotzen zaizkie, eta instituzio horiek estamentu baten pribilegioak defendatuko dituzte beste estamentu batzuen aurka, edo jaun feudalaren edo erregearen aurka. ARARTEKOA erabat bestelakoa da, estamentalismotik berdintasun-printzipiora eta pribilegiotik guztien eskubide edo askatasunera igarotzen den neurri berean.

[...]

---

⁴⁵⁰ EHAren 63. zenbakian, 1985eko martxoaren 22ko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19850003_f_eus.html

**7.2.7. 6/1986 Legea, maiatzaren 27koa,
Consejo de La Juventud de Euskadi /
Euskadiko Gazteriaren Kontseiluari
buruzkoa⁴⁵¹**

**I. KAPITULUA
Definizioa eta eginkizunak**

2. artikulua

1.2 artikulua aipatzen dituen xedeen barruan, Euskadiko Gazteriaren Kontseiluari honako eginkizun hauek dagozkie:

i) Euskal gazteriarengan euskararen eta Euskal Herriaren kultura eta historiaren ezagutza eta garapena sustatzea.

---

⁴⁵¹ EHAren 113. zenbakian, 1986ko ekainaren 11ko alean, argitaratua.

7.2.8. 10/1988 Legea, ekainaren 29koa, Ikastolak eta Eskola Publikoa biltzekoa⁴⁵²

ZIOEN AZALPENA

[...]

Asmo horren oinarriak hauek dira: ikastola gehienek zentro publiko bihurtzeko behin eta berriz azaldu duten nahia; Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza propioa zaindu eta zabaltzeko haiek egindako lan garrantzitsua, zeina ikastolak ikastetxe berezi gisa definitzen dituzten araugintzako aurrekari askotan aitortua baita; eta Jaurlaritzaren programa-helburuak.

[...]

TITULU BAKARRA

2. artikulua

1. Horretarako, baimena ematen zaio Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Administrazioari, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren bidez, ikastolen titularrekin hitzarmen bereziak sinatzeko; hitzarmen horietan honako alderdi hauek nahitaez agertu beharko dute:

i) Ikastolako unitateak Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailari atxikitzea, horiek programazio eta plangintza orokorrean kontuan hartuak izateko. Ildo horretatik, ikastolak 1987ko abenduaren 18a arte zituen lerroen eta hizkuntza-ereduen kopurua errespetatu eta indartuko dira.

---

⁴⁵² EHAren 154. zenbakian, 1988ko abuztuaren 6ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19880010_f_eus.html

7.2.9. 11/1988 Legea, ekainaren 29koa, Soin Hezkuntzako Euskal Erakundea sortzekoa⁴⁵³

I. TITULUA

Soin hezkuntzako Euskal Erakundearen araubide juridikoa

2. artikulua

1. Honako xede hauek izango ditu Soin Hezkuntzako Euskal Erakundeak:

a) Gorputz hezkuntzako ikasketa-titulartasuna eskuratzeko ezagutzak eta prestakuntza ematea, hala behar izanez gero, hirugarren zikloa, indarrean dagoen legeriaren arabera. Irakaskuntza Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan emango da, Euskararen Erabilera Normalizatzeko 10/1982 Oinarrizko Legearen arabera.

---

⁴⁵³ EHAren 154. zenbakian, 1988ko abuztuaren 6ko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19880011_f_eus.html

7.2.10. 13/1988 Legea, urriaren 28ko, Euskadiko Eskola-kontseiluei buruzkoa⁴⁵⁴

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua

Irakaskuntzaren programazio orokorrak helburu hauek lortzera joko du batez ere:

f) Euskararen normalizazioa eta erabilera hezkuntza-eremuan bultzatzea.

I. TITULUA Euskadiko Eskola Kontseiluaz

14. artikulua

Euskadiko Eskola Kontseiluari nahitaez eskatu beharko zaio aholkua ondorengo gaietarako:

g) Irakaskuntza-maila bakoitzeko erduetako hizkuntza-helburuak eta hizkuntza-ereduen eskaintzaren plangintza egiteko oinarrizko irizpideak finkatzeko.

---

⁴⁵⁴ EHAAREN 220. zenbakian, 1988ko azaroaren 23ko alean argitaratua; hutsen zuzenketa: EHAA 243/1988.12.28.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19880013_f_eus.html

7.2.11. 6/1989 Legea, uztailaren 6koa, Euskal Funtzio Publikoari buruzkoa⁴⁵⁵

ZIOEN AZALPENA

[...]

V. Uko egin ezinezko eginbeharra da administrazio elebiduna egitea, berak zerbitzatzen duen herriaren eskari legitimoak asebetetzen dituena: bada, legeak funtzio publikoaren hizkuntza-normalizazioari heltzen dio V. tituluan. Horretarako, legeak bere formulazioa egiten du, horrela legegintzako aurrekarietan hezurmamitutako egiturarekin bat eginez hizkuntza-eskakizuna oinarri harturik, eskakizun hori lanpostuari datxekion osagai gisa. Ikuspuntu hori oinarritzat hartuz, funtzio publikoaren arloari buruzko arau-formulazioak hiru alde ukitzen ditu: eskakizuna lanpostuan sartzeko baldintza gisa eratzea haren derrigortasunak eragina duen unearen arabera bereizita; lanpostuetan sartzeko deialdiak hizkuntza-beharrizanei egokitzea, administrazioei bide emanaz unean-unean dauden giza eskuarteen eskariei aurre egiteko zuzkidura egokia ipintzeko, eta, azkenik, hizkuntza-eskakizuna eskatzerik ez denean, euskararen ezagutza merezimendu gisa ebaluatzea.

[...]

II. TITULUA

Funtzio publikoaren egituraz eta antolaketaz

I. KAPITULUA

Lanpostu-zerrendak

15. artikulua

1. Lanpostu-zerrendek honako hauek adieraziko dituzte nahitaez horietako bakoitzeko:

d) Hori betetzeko eskatutako baldintzak, horien artean derrigor agertu beharko dute hizkuntza-eskakizunak eta horren derrigortasun-datak, eta

---

⁴⁵⁵ EHAren 144. zenbakian, 1989ko uztailaren 28ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/lev19890006_f_eus.html
Euskal Enplegu Publikoaren abenduaren 1eko 11/2022 Legeak indargetua.

III. TITULUA

Euskal administrazio publikoetako funtzionarioez

VIII. KAPITULUA

Funtzionarioen diziplina-araubidea

I. ATALA

Faltak

83. artikulua

Honako hauek dira falta oso astunak:

b) arraza, sexu, erlijio, hizkuntza, iritzi, jaioleku edo auzotasun-leku edo beste edozein izaera edo inguruabar pertsonal edo sozial dela eta, diskriminazioa dakarren edozein jarduketa,

V. TITULUA

Hizkuntza normalizazioaz

97. artikulua

1. Euskara eta gaztelania dira euskal administrazio publikoetako hizkuntza ofizialak, eta bi hizkuntzon erabilera bermatu beharko dute administrazio horiek beren barneko zein kanpoko harremanetan.

2. Esandako ondorioetarako, administrazioetan dauden lanpostuetako bakoitzak bere hizkuntza-eskakizuna esleitu izango du. Hizkuntza-eskakizunak zehaztuko ditu lanpostua betetzeko eta hor lan egiteko beharrezko diren euskarazko gaitasun-maila linguistikoak. Hizkuntza-eskakizuna derrigorrezkoa ez den artean, euskaraz jakiteari, bai lanpostuak betetzeko eta kanpoko aukeraketak egiteko, merezimendu gisa eman beharko zaion balioa zehazteko soilik izango da.

3. Hizkuntza-eskakizuna derrigorrezkoa izaten hasten den datatik aurrera, lanpostu bakoitzera heldu eta hor lan egiteko nahitaezko eskakizuna izango da hizkuntza-eskakizuna betetzea. Hori gorabehera, Eusko Jaurlaritzak, Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak proposatuta, erregelamenduz zehaztuko du zein kasutan, salbuespenez eta modu objektiboan antzeman daitezkeen inguruabarrengatik, lanpostu bateko titularra izan daitekeen salbuesia lanpostuari esleitutako hizkuntza-eskakizuna betetzetik.

4. Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak proposatuta, Eusko Jaurlaritzak, zehaztuko ditu hizkuntza-eskakizunak, baita, aldizka, lanpostu bakoitzari ezarri beharreko irizpideak ere.

5. Euskal administrazio publikoetan dauden lanpostuetako bakoitzari dagokion hizkuntza-eskakizuna, baita horren derrigortasun-data ere, haien organoek ezarriko dituzte Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak txostena egin ondoren, Eusko Jaurlaritzak horretarako zehaztuko dituen irizpideen arabera.

6. Bai hizkuntza-eskakizuna eta bai, hala behar izanez gero, derrigortasun-data ere, lanpostu-zerrendetan nahitaez azaldu behar duten berezitasunen barruan sartu beharko dira.

7. Hizkuntza-eskakizunak nahitaez aplikatzeko irizpideek administrazio bakoitzean dauden lanpostuetarako ekitatez eta proportzionaltasunez jokatzeko izango dute xede, lanpostuko eginkizunari dagokion kidego, eskala, maila edo titulazio-taldea dela eta, inolako desberdintzerik egin gabe.

8. Euskal administrazio publikoak ahaleginduko dira beren zerbitzuko langileek behar bezalako hizkuntza-gaikuntza izan dezaten, horretarako beharrezko diren neurriak hartuz.

98. artikulua

1. Euskal administrazio publikoen zerbitzuan sartzeko hautaprobetarako deialdien edukia langile sartu berriekin bete beharreko lanpostuei esleitutako hizkuntza-eskakizunei egokituko zaie.

2. Esandako ondorioetarako, plaza baterako deialdiaren jatorria nahitaezko hizkuntza-eskakizuna duen lanpostua denean, lanpostu horretan sartzeko nahitaez eskatuko da eskakizuna betetzea. Eskakizunaren betetzea eskatu ahal izango da, deialdiaren oinarrietan zehazten denaren arabera, edo hautaprobetan, edo funtzionario izatera heldu aurretiko prestakuntza-ikastaroan eta praktika-aldian zehar egiaztatuz.

3. Aurreko apartatuan ezarritakoaren arabera, hizkuntza-eskakizuna prestakuntza-ikastaroaren bidez egiaztatu behar den kasuetan, eskakizuna bete beharra deialdia argitaratzen den egunean hori nahitaezkoa duten plazak betetzeari buruzkoa izan daiteke, baita derrigortasun-data prestakuntza-ikastaroa eta praktika-aldia baino lehenagokoa duten plazei buruzkoa ere izan daiteke. Hautan sartzeko, beharrezkoa izango da alde aurretik egiaztatzea, hautaprobetan bidez, plaza betetzeko eskatutako hizkuntza-eskakizuna baino bi maila beheragokoa. Lanpostuari dagokion eskakizuna euskara gutxiago jakitea adierazten duten lanpostu bietako bat den kasuetan, hautaprobetan euskara merezimendu gisa balioetsiko da.

4. Hautaprobetan ezein hizkuntza-eskakizunik bete beharrik ez dagoenean, euskaraz jakitea merezimendutzat hartuko da. Horren balioespena ezarriko da, plazaren kidego edo eskalak bete ditzakeen lanpostuei esleitutako artean nagusi den hizkuntza-eskakizunaren arabera, eta horren ehuneko ez da inoiz ere hautaketa-prozesu guztian lor daitekeen gehieneko puntuazioaren ehuneko bostetik beherakoa, ez eta ehuneko hogeitik gorakoa ere izango.

Lanpostua betetzeko euskaraz jakitea merezimendutzat hartu behar den kasuetan, aurreko paragrafoan ezarritako irizpideari jarraituko zaio.

99. artikulua

1. Hizkuntza-eskakizunak betetzen direla egiaztatzeko, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak zehaztuko ditu kasu bakoitzean beharrezko izango den euskararen ezagutza ebaluatzeko proben edukia eta forma, eta horiek euskal administrazio publiko guztientzat berdinak eta guztiek aplikatu beharrekoak izango dira.

2. Euskal administrazio publikoetan sartzeko hautaketa-prozesuetako epaimahai kalifikatzaileetan Administrazio Publikoaren Euskal Institutuari dagokion ordezkari galarazi gabe, institutu horren ordezkari bat izango da epaimahaikide deialdian eskatutako hizkuntza-eskakizuna egiaztatzeko egiten diren probetan. Ordezkaritza hori beharrezko izango da, ondorio berberetarako, lanpostuak betetzeko lehiaketak kalifikatzen dituzten batzordeen osan ere.

7.2.12. 5/1990 Legea, ekainaren 15ekoa, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzkoa⁴⁵⁶

III. TITULUA Hauteskunde-administrazioa

II. KAPITULUA Hauteskunde-batzordeak

III. ATALA Antolaketa eta eginkizunak

36. artikulua⁴⁵⁷

3. Nolanahi ere, Autonomia Erkidegoko Hauteskunde-batzordearen erabakiak, euskaraz zein gaztelaniaz idatzita, web-orri batean sartuko dira, ondorio hauetarako gaituko dena.

III. KAPITULUA Hauteskunde-atalak eta -mahaiak

1. ATALA Hauteskunde-atalak

38. artikulua⁴⁵⁸

3. Hauteskundeatarako atal, mahai eta lekuen behin betiko zerrenda, euskaraz eta gaztelaniaz, Hauteskundeen Araubide Orokorrari buruzko Lege Organikoaren 24.4 artikuluan aurreikusitakoa jarraituz argitaratuko da.

2. ATALA Hauteskunde-mahaiak

44. artikulua⁴⁵⁹

1. Izendapena egin eta hurrengo hiru egun igaro baino lehen, horren berri eman beharko zaie interesdunei. Jakinarazpenarekin batera, mahaietako kideei jarraibide-liburu bat emango zaie beren eginkizunei buruz euskaraz eta gaztelaniaz. Hauteskunde-mahaietako lehendakari eta bokal izendatu dituztenek zazpi eguneko

---

⁴⁵⁶ <https://www.euskadi.eus/bopv2/datos/1990/07/9002097a.pdf>

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19900005_f_eus.html

⁴⁵⁷ 11/2015 Legeak, abenduaren 23koak, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzko Legea bosgarren aldiz aldatzekoak, gehitutako paragrafoa.

⁴⁵⁸ 11/2015 Legeak, abenduaren 23koak, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzko Legea bosgarren aldiz aldatzekoak, emandako idazkera.

⁴⁵⁹ 11/2015 Legeak, abenduaren 23koak, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzko Legea bosgarren aldiz aldatzekoak, emandako idazkera.

epea izango dute eskualdeko hauteskunde-batzordean adierazteko zergatik ezin duten kargua onartu, arrazoiak justifikatua eta dokumentatua izan beharko duelarik. Batzordeak gaiari buruzko erabakia hartzeko bost eguneko epea izango du, eta ezingo da errekurtsorik jarri erabakitakoaren aurka. Dena delako pertsona ordeztu beharra dagoela erabakitzen badu, horren berri emango dio lehen ordeztukoari. Eskualdeetako hauteskunde-batzordeek, labur bada ere, azaldu egin beharko dute zergatik ez dituzten onartu dena delako pertsonak mahaiko kide ez izateko emandako arrazoiak.

V. TITULUA

Hauteskunde-prozedura

II. KAPITULUA

Hauteskunde-kanpaina

1. ATALA

Xedapen orokorrak

68. artikulua

3. Eusko Jaurlaritzak, hauteskunde-prozesuan, kanpaina instituzional bat egingo du, Eusko Legebiltzarrerako hauteskunderi buruzko informazioa emateko eta horietan esku hartzera bultzatzeko. Argibide hauek emango ditu: bozketak noiz eta non izango diren, hautesleak nortzuk diren, botoa emateko prozedura zein den eta postaz nola eman daitekeen botoa, eta bozketaren inguruko gainerako izapideen berri; dena den, inola ere ez du eragingo hautesleen botoaren aukeran. Kanpaina instituzionalean hizkuntza ofizial bien erabilera bermatuko da, eta publikitatea aurrera eramateko, Euskal Autonomia Erkidegoaren mendeko titulartasun publikoko komunikabideetako tarteak erabiliko dira, dohainik, eta baita autonomia-erkidegora mugatuta dauden Estatuaren titulartasunekoak ere.

4. ATALA

Hauteskunde-kanpainan komunikabideak erabiltzea

81. artikulua

6. Eusko Jaurlaritzaren mendeko komunikabide publikoetan, gutxienez, politika orokorrari buruzko eztabaida bat egingo da hizkuntza ofizial bakoitzean. Eztabaida horretan, Eusko Legebiltzarrerako aurreko hauteskundeetan ordezkariak lortu zuten alderdi politiko guztietako hautagaiak parte hartuko dute.

Era berean, hizkuntza ofizial bakoitzean elkarrizketa bat egingo zaio aipatutako alderdiek izendatutako hautagaiari.

III. KAPITULUA

Hauteskundeetako boto-paperak eta gutun-azalak

91. artikulua

2. Boto-paper, gutun-azal eta hauteskunderi buruzko gainerako agirietako idazkiak Autonomia Erkidegoan ofizial diren bi hizkuntzetan inprimatuko dira.

X. KAPITULUA

Bozketa elektronikoari dagokion prozedura⁴⁶⁰

132 bis artikulua

Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan azalduko dira hauteskunde-mahai bakoitzeko hautetsontzi elektronikoko softwarean eta botoa emateko pantailetan dauden mezuak, eta bai hauteskunde-agirietako testua ere.

---

⁴⁶⁰ 15/1998 Legeak, ekainaren 19koak, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskunderi buruzko ekainaren 15eko 5/1990 Legeari aldaketak egiten dizkionak, X. kapitulua sartu zuen.

7.2.13. 7/1990 Legea, uztailaren 3koa, Euskal Kultura Ondareari buruzkoa⁴⁶¹

III. TITULUA Babes-araubidea

VII. KAPITULUA Bibliografia-ondarea

66. artikulua

«Bibliografia-ekoizpen hauek joko dira euskal bibliografia-ondareztat: Euskadin eta euskararen lurraldeetan argitaratu edo ekoiztako lanak eta euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatutakoak, bereziki euskal autoreek egindakoak eta euskaraz egindakoak, horien euskarria dena dela.

»Euskadiko bibliografia-ondarea, aurreko paragrafoan aipatutakoez gain, Euskadin dauden eta historia- edo kultura-balio nabarmenak dituzten bibliografia-lanek osatzen dute, horien euskarria dena dela».

---

⁴⁶¹ Euskadiko Liburutegiei buruzko urriaren 26ko 11/2007 Legearen azken xedapenetako lehenengoak emandako idazkera.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19900007_f_eus.html

7.2.14. 2/1992 Legea, maiatzaren 8koa, Lan Harremanen Kontseiluaren Zerbitzuko Langileen Antolamendurakoa ⁴⁶²

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua

Idazkari nagusiari dagokio:

g) Beharrezko neurriak hartzea Euskal Funtzio Publikoari buruzko Legean hizkuntza-normalizazioari buruz dauden aurreikuspenak Kontseiluaren barruan betetzeko beharrezko diren neurriak hartzea.

---

⁴⁶² EHAren 111. zenbakian, 1992ko ekainaren 11ko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19920002_f_eus.html

7.2.15. 4/1992 Legea, uztailaren 17koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzkoa⁴⁶³

II. TITULUA Euskal Herriko poliziari BURUZ

II. KAPITULUA Deontologiako arau-bilduma

«30 bis artikulua⁴⁶⁴

2. Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziak aintzat hartuko ditu Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean aitortutako hizkuntza-eskubideak, herritarrekin erlazionatzen direnean. Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziaren kidegoak beren mende dituzten administrazioak ahaleginduko dira beren zerbitzura aritzen diren langileak behar bezala gaitzen gizarte elebidun batean zerbitzua emateko, eta, horretarako, behar diren neurriak hartuko dituzte eta kidego horietan euskara erabilia izan dadila sustatuko dute. Nolanahi ere, herritarrak zein hizkuntza aukeratu, horrexetan artatuko dute.

V. KAPITULUA Aukeraketa

1. ATALA Xedapen orokorrak

45. artikulua

1. Euskal Herriko polizia kidegoetan sartzeko deialdien edukia Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legearen V. tituluaren ezarritako aurreikuspenei egokituko zaie, eska daitezkeen euskararen hizkuntza-gaitasun maileri dagokienez eta hizkuntza horren ezagutzari eman beharko litzaiokeen balioespenari dagokionez.

2. Hizkuntza-eskakizunak egiaztatzeko egiten diren proben eduki eta forma Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak ezarritako aginduei atxikiko zaizkie. Proba horietan, institutu horren ordezkari bat epaimahai kalifikatzaileko kide izango da.

---

⁴⁶³ EHAren 155. zenbakian, 1992ko abuztuaren 11ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/lev19920004_f_eus.html

⁴⁶⁴ 7/2019 Legeak, ekainaren 27koak, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzko Legearen bosgarren aldatutakoak, emandako idazkera.

III. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko poliziako kideen estatutu-araubidea

II. KAPITULUA

65. artikulua⁴⁶⁵

2. Lehiaketa da lanpostua betetzeko ohiko sistema. Lehiaketan, hautagaien gaitasunak lanpostuaren eginkizunetara egokitzen diren balioetsiko da.

Lanpostuak betetzeko deialdietan balioetsi beharreko merezimenduak definituko dira, zeinen artean hauek egongo baitira: antzinatasuna, gradu pertsonal zehatz bat edo garapen profesionalaren gradu jakin bat izatea –hala badagokio–, garatutako lanaren balioespena eta euskararen ezagutza-maila egiaztatua, hura bete beharreko baldintza ez denean.

Era berean, deialdian hala ezartzen denean, hauek guztiak ere agertu ahalko dira: prestakuntza- eta hobekuntza-ikastaroak; titulazioak eta gradu akademikoak; hizkuntzen ezagutza edo irakaskuntza- eta ikerkuntza-jarduera eta bete beharreko lanpostuak berezko dituen ezaugarrien arabera egokiak izan daitezkeen guztiak.

Xedapen iragankorrak

Bosgarrena.— Ertzaintzako lanpostu-zerrendak onetsi artean, zeinak hizkuntza-eskakizunei dagokienez azken xedapenetako lehenengoaren 2. apartatuak adierazitako araudiaren aurreikuspenei jarraituko zaizkien, euskaraz jakitea merezimendu izango da lanpostuan sartzeko eta lanpostuak betetzeko egiten diren deialdietan. Balioespenaren ehunekoak ez da inoiz ere hautaketa-prozesu guztian lor daitekeen gehieneko puntuazioaren ehuneko bostetik beherakoa, ez eta ehuneko hogeitik gorakoa ere.

[...]

---

⁴⁶⁵ 7/2019 Legeak, ekainaren 27koak, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzko Legearen bosgarren aldatetarenak, emandako idazkera.

7.2.16. 1/1993 Legea, otsailaren 19koa, Euskal Eskola Publikoari buruzkoa⁴⁶⁶

ZIOEN AZALPENA

[...]

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoak, Autonomia Estatutuak 16. artikuluan dioenez, irakaskuntzari buruzko eskumen osoa du, betiere Konstituzioaren 27. artikulua eta hura garatzen duten lege organikoek ezarritakoari, Konstituzioaren 149.1.30 artikulua Estatuari aitortzen dizkion ahalmenei eta hura betetzeko eta garatzeko behar den goi-ikuskatzailtzaren kaltetan gabe. Autonomia-erkidego honek, bestalde, baditu hezkuntza-sistemak kontuan hartu beharreko berezko kultura-ezaugarriak: bi hizkuntza ofizial, zeinen garapenerako lagundu behar duen sistema horrek, eta hizkuntza-eremuan gainditzeko dauden zenbait gatazka, konponbidea eskatzen dutenak.

[...]

Lehenengo tituluan euskal eskola publikoaren hastapen orokorrak eta helburuak jasotzen dira eta haren ezaugarriak zein diren zehazten: aniztuna, elebiduna, demokratikoa, euskal gizartearen zerbitzura dagoena, gizarte eta kultura mailan bere ingurunean sustraitua, partaidetzakoa, ezberdintasunen berdintzaile eta dibertsitateen bateratzaile izango da.

[...]

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoak, Autonomia Estatutuaren 16. artikulua arabera, eskumen osoa du irakaskuntzaren arloan, betiere Konstituzioaren 27. artikulua eta hura garatzen duten lege organikoak, Konstituzioaren 149.1.30 artikulua Estatuari eratzikitzen dizkion ahalmenak eta hura betetzeko eta garatzeko behar den goi-ikuskapena galarazi gabe. Autonomia-erkidego honek, bestalde, baditu hezkuntza-sistemak kontuan hartu beharreko kultura-ezaugarri propioak: bi hizkuntza ofizial, zeinen garapenerako lagundu behar duen sistema horrek, eta hizkuntza-alorrean gainditzeko dauden zenbait gatazka, konponbidea eskatzen dutenak.

[...]

Legearen lehenengo tituluan euskal eskola publikoaren printzipio orokorrak eta xedek jasotzen dira, eta haren ezaugarriak zein diren zehazten: plurala, elebiduna, demokratikoa, euskal gizartearen zerbitzuan dagoena, gizarte eta kultura mailan bere ingurunean errotua, partaidetzakoa, desberdintasunen konpentsatzaile eta dibertsitatearen integratzailea izango da.

[...]

III. tituluak eskola publikoan euskarak duen tratamendua arautzen du. Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen printzipioak errespetatuz, horietan sakontzen da, hezkuntza-administrazioak administrazioekin eta gizataldeekin elkarlanean eta lankidetzan aritzeko

---

⁴⁶⁶ EHAren 38. zenbakian, 1993ko otsailaren 25eko alean argitaratua; hutsen zuzenketa: EHAren 74. zenbakia, 1993ko apirilaren 22ko alea.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19930001_f_eus.html

printzipioa ezartzen da eta irakasleak euskalduntzeko urte anitzeko plana egitea aurreikusten da.

[...]

Eskola Publikoaren Legeak xedapen gehigarrietan interes bereziko gai bi jasotzen ditu:

[...]

2. Ikastolak, konstituzioarreko aldian euskaraz irakasteko xede nagusiarekin sortu zirenak, 1978tik zabalduz joan dira, maiz botere publikoek konpondutako zailtasun ekonomiko eta materialekin, harik eta zentro-multzo bat osatu arte; horietatik asko ekainaren 29ko 10/1988 Legeak babesten dituen hitzarmen berezietan baliatu dira. Legeak, zazpigarren xedapen gehigarrian, ahalbidetzen du ikastolek askatasunez aukeratu ahal izatea sare publikora bildu ala zentro pribatu izan, eta Ikastolak eta Eskola Publikoa Biltzeko Legeak ezarritakoa bermatzen da, horrela hezkuntza-sistema behin betiko eta zalantza gabe bi saretan, publiko eta pribatuan, era dadin.

I. TITULUA

Euskal eskola publikoaren printzipio orokorrak eta xedeak

3. artikulua

1. Euskal eskola publikoa, horko zentro bakoitza, plurala, elebiduna, demokratikoa, euskal gizartearen zerbitzuan dagoena, gizarte eta kultura mailan bere ingurunean errotua, partaidetzakoa, desberdintasunen konpentsatzaile eta dibertsitatearen integratzailea izango da.

2. Honako hauek dira euskal eskola publikoaren xedeak:

g) Ikasle guztiek, baldintza beretan, derrigorrezko irakaskuntza-aldia bukatzean bi hizkuntza ofizialen ezagutza praktikoa izango dutela bermatzea, euskararen erabilera indartuz eta normalizazioari lagunduz.

4. artikulua

Aurreko artikuluan adierazitako xedeak erdiesteko, euskal eskola publikoak ondorengo eskuarteak izango ditu:

c) Beren beharrazanez erantzuteko lanbide- eta hizkuntza-eskakizunen jabe izango diren irakasleak.

d) Eskolako zerbitzuen elebitasuna.

5. artikulua

3. artikuluan zerrendatutako xedeak betetzeko, Euskal Autonomia Erkidegoko botere publikoei honako eginkizunok izango dituzte, zeinak bere eskumenen eremuan:

e) Hizkuntza-ereduen plangintza, gurasoek eta ikasleek eredia aukeratzeko duten eskubidea gauzatu ahal izan dezaten, eta bai aukeratzeko askatasun hori bermatuko duten administrazio-bideen garapena ere.

II. TITULUA

Euskal eskola publikoan hezkuntza-eskubidea egikaritzeaz

8. artikulua

Euskal administrazio publikoek etengabe zainduko dute euskal eskola publikoko irakaskuntzaren kalitatea, zentro bakoitzeko hezkuntza-proiektuaren arabera; horretarako, xedeei egokituriko instalazioak eta ekipamenduak zuzkituko dituzte, zentroetan irakasle/ikasle ratioak egokituko dituzte, hezkuntza-proiektu eta curriculum-proiektu berezituak eta euskararen erabileraren normalizazioa bultzatuko dituzte, ikasleei psikologiazko, eskola-giroko eta lanbiderako orientabidea emango diete, eskolako langile guztien lan-baldintzak hobetuko dituzte, eta hezkuntza-beharrizanak asetzeko lagungarri izan daitezkeen neurri guztiak hartuko dituzte.

9. artikulua

2. Hezkuntza-administrazioak, gainerako administrazioekin eta gizarte-eragileekin lankidetzan, eskolatzea eskatzen duten guztiak arian-arian zero urtetik aurrera ezarriko du hura, haurrak eskolatzeko dauden aukeren berri emanez hezkuntza-sektoreei. Nolanahi ere, ezarpen-prozesuan lehentasuna izango dute maila sozioekonomikorik apaleneko zonei eta, orokorrean, hezkuntzako beharrizan bereziak edo hizkuntza-beharrizanak dituzten ikasleek.

10. artikulua

5. Euskal eskola publikoan, hizkuntzaren normalizazioari laguntzeko behar diren neurri positiboak hartuko dira.

12. artikulua

1. Euskal eskola publikoan, ikasle guztiek hezkuntzaren maila guztietan euskaraz nahiz gaztelaniaz ikasteko duten eskubidea bermatuko da.

2. Eskubide horren egikaritzea eta botere publikoen eremu horretako ekintza garatuko dira, lege honen III. tituluan eta Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean aurreikusitakoaren esparruan.

III. TITULUA

Euskara euskal eskola publikoan

18. artikulua

Euskara eta gaztelania nahitaez sartuko dira euskal eskola publikoan garatzen diren irakaskuntza-programetan, zertarako eta bi hizkuntzetan ahozko zein idatzizko ulermena eta adierazmena benetakoa izan eta gutxienez ohiko harremanetarako eta erabilerako hizkuntza gisa erabili ahal izan daitezen.

19. artikulua

1. Hezkuntza-administrazioak arreta bereziz zainduko du aurreko artikuluan araututako helburua.

2. Ondorio horietarako, eta 12. artikuluan aurreikusitako xedeetarako, urtero berrikusiko dira irakaskuntzaren programazio orokorraren esparruan ikasleen zentroekiko hurbiltasunari buruzko irizpide orokorrak.

Halaber, hezkuntza-administrazioak laguntza eta lankidetzak eskatu ahal izango dizkie gainerako administrazioei eta gizarte-erakundeei.

3. Irakaskuntzaren hizkuntza-plangintza burutuko da Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak ezartzen duen hizkuntza-plangintza orokorrarekin koordinatuz.

4. Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak egingo du irakaskuntzako hizkuntza-plangintzaren irizpide orokorren aplikazioaren jarraipena, betiere hizkuntza-plangintza orokorraren jarraipenerako Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak dituen eskumenak galarazi gabe.

5. Euskadiko Eskola Kontseiluak, Euskadiko Autonomia Erkidegoko irakaskuntzaren egoerari buruzko urteko txostenean, apartatu berezia eskainiko dio aurreko artikuluan araututako helburuaren betetze-maila balioesteko. Apartatu horretan bertan, euskara derrigorrezko ikasgai baino ez den kasuetan euskara benetan ikasteko eta haren erabilera bultzatzeko behar diren neurriei buruzko gomendioak emango ditu.

20. artikulua

1. Jaurlaritzak, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak proposamena eginda, dekretu bidez onetsiko du hizkuntza-ereduen araubidea, betiere lege honen 47. artikuluan ezarritakoa galarazi gabe. Eredu horiek tresna dira, 18. artikuluan finkatutako hizkuntza-normalizazioaren helburua eta hezkuntza-sistema osoaren curriculum-edukien transmisioa kasuan-kasuan uztartzeko eskuarte egoki diren neurrian.

2. Aurreko apartatuan adierazten den eskumena egikaritzean, Jaurlaritzak kontuan izango ditu: ereduaren hizkuntza- eta ikasketa-etekinaren ebaluazio globala eta, hala badagokio, zentroek, beren autonomia pedagogikoa egikaritzuz, aurkezten dituzten ekimenena.

3. Artikulu honen lehenengo apartatuan aipatutako araua onesteko prozeduran Euskadiko Eskola Kontseiluaren kontsulta eta Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiaren txostena hartuko dira kontuan.

21. artikulua

Jaurlaritzak hizkuntza-ereduen eskaintzaren plangintza zehazten duten oinarrizko irizpideak arautuko ditu. Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak zentro bakoitzean eman beharreko hizkuntza-ereduak esleituko ditu, eta horretarako gurasoen edo tutoreen borondatea eta zonako egoera soziolinguistikoa kontuan hartuko ditu.

Hezkuntza-administrazioak baimena eman ahal izango du hezkuntza-maila batetik bestera igarotzean hizkuntza-ereduen aldaketa egiteko, baldin eta gurasoen edo tutoreen eskaera nahikoa izan eta plangintzak horretarako bide ematen badu.

22. artikulua

1. Euskal eskola publikoan, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legeak eta lege honek ezarritako helburuak lortzeko beharrezko diren giza baliabideak eta baliabide materialak izango dituzte ikastetxe guztiek.

2. Aurreko apartatuan ezarritakoaren arabera, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak irakasleak euskalduntzeko urte anitzeko plana burutuko du. Plan horrek izaera malgua izango du eta urtero berrikusiko da, eta bera gauzatzean irakasleak beren borondatez horri atxikitzeko ahaleginak egingo dira eta irakasleen lan-baldintzak errespetatuko. Planak zein beraren berrikuspenak Euskadiko Eskola Kontseiluaren txostena beharko dute.

3. Irakasleak euskalduntzeko planak, gutxienez, honako osagai hauek izango ditu:

- a) Euskarazko eta euskararen irakaskuntzako eskariaren aurreikuspena.
- b) Horren ondorioz, euskaraz eta euskara irakasteko kualifikazio bereziko zenbat irakasle behar diren kalkulatzeko.
- c) Irakasleek euren burua birziklatu eta euskalduntzeko zenbateko beharrianak dituzten zenbatestea.
- d) Aurreko apartatuetan adierazitako jarduketak guztiak burutzeko beharrezko diren baliabide finantzarioak aurreikustea.

23. artikulua

Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 17. artikuluan ezarritakoa betetzeko, autonomia-administrazioak beharrezko neurriak hartuko ditu euskal eskola publikoko zentroetako jardueretan euskararen ingurune-erabilera segurtatzeko, betiere eskolako eta eskolaz kanpoko jardueretan eta eskola-bizitza osoan euskararen erabilera ahalbidetze aldera.

V. TITULUA

Euskal eskola publikoko ikastetxeen autonomiaz

II. KAPITULUA

Euskal eskola publikoko ikastetxeen antolaketa- autonomia

4. ATALA

Zuzendariaz

33. artikulua

5. Haur Hezkuntzako zentro berezietan, Lehen Hezkuntzako ikastetxe osatugabeetan, zortzi unitate baino gutxiago dituzten Bigarren Hezkuntzako ikastetxeetan, eta arte-irakaskuntza profesionalak, kirol-irakaskuntzak, hizkuntzen irakaskuntzak edo helduei zuzendutakoak ematen dituzten eta zortzi irakasle baino gutxiago dituzten ikastetxeetan, hezkuntza-arloan eskumena duen sailak hautagaiak salbuetsi ahal izango ditu aurreko apartatuan ezarritako baldintzetako bat betetzetik, betiere, erregelamenduz zehazten denaren arabera.

6. ATALA

Zuzendaritza-taldeaz

37. artikulua

Hezkuntza-administrazioak ikastetxeetako zuzendaritza-taldeen prestakuntza eta jarduketa hobetzeko behar diren neurriak hartuko ditu, besteak beste zentroaren hizkuntza-normalizazioko helburuaren arabera hizkuntza-trebakuntzara jotzen dutenak.

III. KAPITULUA

Autonomia pedagogikoaz

46. artikulua

1. Zentroaren hezkuntza-proiektuak eskola-erkidegoko sektoreek berenganatutako hezkuntza-aukera adierazten du; aukera horrek balioak eta oinarrizko helburuak identifikatuko ditu, eta zentroko jarduerak haiek lortzeko lotuta egongo dira.

Hezkuntza-proiektua integratzailea izango da, eta diskriminaziorik eza eta hezkuntza-integrazioa dira funtsezko balioak.

2. Hezkuntza-proiektuak ondorengo zehaztapenak jasoko ditu gutxienez:

b) Zentroaren ekintza definituko duten oinarrizko helburuak eta lehentasunak; besteak beste, ondorengoak jasoko dira:

[...]

— Euskararen erabileraren normalizazioa lortzera bideratutako gidalerroak.

47. artikulua

Zentroaren curriculum-proiektuak hezkuntza-proiektua garatzen du irakaskuntzaren arloan. Gutxienez, ondorengo zehaztapenak izango ditu:

a) Ikasleen beharri zehatzak irakaskuntzaren alderdi guztietan egokitutako irakaskuntza-helburuak eta -edukiak, barruan hartuta zentroan indarrean dauden irakaskuntza elebiduneko ereduak aplikatzeari loturikoak.

52. artikulua

1. Zentroen ordezkari-organoren goren unitate-kopurua aldatzea eta beren hezkuntza-eskariari egokitutako hizkuntza-ereduak ezartzea proposatu ahal izango diote Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailari.

2. Sailak, ikasgela-kopuruaren aldaketari dagokionez erabakia hartzeko orduan, irakaskuntzaren programazio orokorra, giza eta diru-bitartekoak eta Euskadiko Eskola Kontseiluak nahiz barrutiko eskola-kontseiluak aldian-aldian egiten dituen txostenak hartuko ditu kontuan.

3. Sailak hizkuntza-ereduak ezartzeari buruzko erabakia hartuko du lege honen 21. artikuluan ezarritakoaren arabera.

[...]

Xedapen gehigarriak

Seigarrena.— Euskadiko Eskola Kontseiluei buruzko urriaren 28ko 13/1988 Legearen 4, 6, 14 eta 18. artikulua aldatu eta ondoan adierazten den moduan geratuko dira:

14. artikulua

Euskadiko Eskola Kontseiluari nahitaez eskatu beharko zaio aholkua ondorengo gaietarako:

g) Irakaskuntza-maila bakoitzeko eredueta hizkuntza-helburuak eta hizkuntza-ereduen eskaintzaren plangintza egiteko oinarritzko irizpideak finkatzeko.

Hamargarrena.— Lege honen 20. artikulua aipatutako hizkuntza-ereduak irakaskuntza-sistema osoan ezarriko dira, publikoan nahiz pribatuan, eta honako hauek izango dira:

a) A eredu; curriculum bat gaztelaniaz emango da, eta zenbait jardura edo gai euskaraz eman ahal izango dira.

b) B eredu; curriculum euskaraz eta gaztelaniaz emango da.

c) D eredu; curriculum euskaraz emango da.

Hiru ereduetan gaztelania eta gaztelaniazko literatura, euskara eta euskal literatura eta hizkuntza modernoak beren jatorrizko hizkuntzetan irakatsiko dira nagusiki.

Xedapen iragankorrak

Hirugarrena.— Lege honen III. tituluak aipatzen dituen erregelamendu-xedapenak ematen ez diren bitartean, indarrean iraungo du Euskal Herriko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialen erabilera arautzen duen uztailearen 11ko 138/1983 Dekretuan xedatutakoak eta, halaber, gai horri buruz aplikagarri diren gainerako xedapen guztiek ere.

[...]

7.2.17. 2/1993 Legea, otsailaren 19koa, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Unibertsitateaz kanpoko Irakaskuntzako Irakasleen Kidegoei buruzkoa⁴⁶⁷

ZIOEN AZALPENA

[...]

V. tituluan, "Hizkuntza-normalizazioa"ri buruzkoan, hautatzen den eskema homogenea da Euskal Funtzio Publikoari buruzko Legearen eskemarekin eta, beraz, lanpostu bakoitzari hizkuntza-eskakizun bat esleituko zaio. Hala ere, langile sartu berriei dagokienez, lanpostuari dagokion hizkuntza-eskakizuna hasieratik egiaztatu beharrezkotzat jotzen da xedapen gehigarrietako hamabosgarrenean jasotzen den moduan.

Hezkuntza-administrazioak bere zerbitzuan dauden langileen hizkuntza-trebakuntza egokia bideratzeko eta irakasleak euskalduntzeko urte anitzeko plana burutzeko konpromisoa hartzen du.

[...]

II. TITULUA

Irakaskuntzako funtzio publikoaren egitura eta antolaketa

I. KAPITULUA

Lanpostu-zerrendak

5. artikulua

1. Irakasleen lanpostu-zerrendak, lanpostu bakoitzari buruzko honako zehaztasunok jaso beharko ditu:

c) Lanpostua betetzeko beharrezko diren baldintzak, eta horien artean, nahitaez, esleitutako hizkuntza-eskakizuna, eta, hala badagokio, derrigortasun-data.

---

⁴⁶⁷ EHAAREN 38. zenbakian, 1993ko otsailaren 25eko alean argitaratua; hutsen zuzenketa, EHAAREN 74. zenbakia, 1993ko apirilaren 22ko alea.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19930002_f_eus.html

III. TITULUA

Unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioak

II. KAPITULUA

Irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamendua

13. artikulua

Hizkuntzak eskola ofizialetan irakasten dituzten funtzionarioak Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegokoak izango dira.

14. artikulua

Irakaskuntzako euskal funtzio publikoa osatzen duten kidegoak talde hauetan sailkatuko dira:

a) "A" taldea. Talde honetakoak izango dira honakook: Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko musika eta arte eszenikoen katedradunen kidegoa, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko bigarren mailako hezkuntzako irakasleen kidegoa, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko musika eta arte eszenikoen irakasleen kidegoa, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko arte plastikoen eta diseinuaren irakasleen kidegoa eta Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegoa.

III. KAPITULUA

Langileen aukeraketa

17. artikulua

Lege honetan sortutako kidegoetan sartzeko, honako baldintzok bete beharko dira:

4. Hizkuntzen irakaskuntza:

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegoan sartzeko, doktore, lizentziadun, arkitekto, ingeniari edo irakaskuntzako titulu baliokidea behar izango da eta ezartzen diren hautaprobak ere gainditu egin beharko dira.

V. TITULUA

Hizkuntza-normalizazioa

48. artikulua

Euskal Eskola Publikoari buruzko Legearen 12. artikuluan ezarritakoaren arabera, euskal eskola publikoan ikasle guztiek hezkuntza-maila guztietan euskaraz nahiz gaztelaniaz ikasteko duten eskubidea bermatuko da. Eskubide horren egikaritzea eta eremu honetan botere publikoek egin beharrekoa garatuko dira, lege horren III. tituluaren eta Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean ezarritakoaren esparruan.

49. artikulua

1. Aurreko artikuluan ezarritakoaren ondorioetarako, euskal hezkuntza-administrazioaren zerbitzuko irakasle-lanpostu guztiek hizkuntza-eskakizuna esleituta izango dute. Hizkuntza-eskakizunak zehaztuko du hizkuntza-gaitasunaren ikuspegitik zein maila behar den izan euskaraz, lanpostua bete eta hor lan egiteko. Hizkuntza-eskakizuna derrigorrezkoa ez den bitartean, euskaraz jakiteari merezimendu modura zenbaterainoko balioa eman behar zaion zehazteko balioko du.

2. Derrigortasun-datatik aurrera, nahitaez bete beharko da hizkuntza-eskakizuna lanpostua bete eta hor lan egiteko. Hori gorabehera, Eusko Jaurlaritzak, Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak proposatuta, erregelamenduz zehaztuko du zein kasutan, salbuesenez eta modu objektiboan antzeman daitezkeen inguruabarrengatik, lanpostu bateko titularra izan daitekeen salbuetsia lanpostuari edo eskakizun bera esleituta duten lanpostuei esleitutako hizkuntza-eskakizuna betetzetik. Irakasleak ezin ezingo dira salbuetsi ezein kasutan hizkuntza-eskakizuna betetzetik, baldin eta irakasleak betetzen dituzten lanpostuek esleituta duten hizkuntza-eskakizunaren edukian euskara irakaskuntzako hizkuntza gisa erabiltzeko behar besteko hizkuntza-gaitasuna beharrezkoa bada.

3. Irakaskuntzako funtzio publikoan sartzeko behar den hizkuntza-eskakizuna beteko da, lege honen xedapen gehigarrietako hamabosgarrenean ezarritakoaren arabera.

50. artikulua

1. Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak eta Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak proposatuta, zehaztuko ditu hizkuntza-eskakizunak, baita eskakizun horiek lanpostuei ezartzeko irizpideak ere.

2. Hizkuntza-ereduren bat sortu, aldatu edo ezabatuz gero, hizkuntza-eskakizunak ere egokitu egin beharko dira.

51. artikulua

Aurreko artikulua aipatzen dituen irizpideekin bat etorritik eta Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak proposatuta, Jaurlaritzaren Kontseiluak esleituko dizkio hizkuntza-eskakizuna eta beraren derrigortasun-data euskal hezkuntza-administrazioko irakasle-lanpostu bakoitzari.

52. artikulua

1. Hizkuntza-eskakizunak eta, hala badagokio, derrigortasun-datak lanpostu-zerrendetan nahitaez agertu behar duten zehaztapenen artean sartuta egon beharko dute.

2. Hizkuntza-eskakizunak nahitaez aplikatzeko irizpideek dauden lanpostuetarako ekitatez eta proportzionaltasunez jokatzeko izango dute xede, lanpostuko eginkizunari dagokion kidego, eskala edo titulazio-taldea dela eta, inolako desberdintzerik egin gabe.

53. artikulua

1. Hizkuntza-eskakizunak betetzen direla egiaztatzeko, hezkuntza-administrazioak zehaztuko ditu kasu bakoitzean beharrezko izango den euskararen ezagutza

ebalutzeko proben edukia eta forma. Horretarako eratuko diren epaimahaietan Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren ordezkari bana izango da.

2. Aurreko paragrafoan ezarritakoa gorabehera, lege honen 50.1 artikulua aipatzen duen erregelamendu-arauan sistema ezarriko da Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak han ezartzen diren eskakizunekin emango dituen hizkuntza-ziurtagiriak baliokidetzeko eta parekatzeko.

54. artikulua

1. Euskal hezkuntza-administrazioak bere zerbitzuko langileen hizkuntza-trebakuntza bideratuko du eta horretarako beharrezko neurriak hartuko ditu.

2. Aurreko apartatuan ezarritakoaren arabera, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak urte anitzeko plan bat prestatuko du irakasleak euskalduntzeko. Plan hori gauzatzeko, irakasleen borondatezko atxikimendua lortu nahi da, irakasle horien lan-baldintzak errespetatuko ditu, malgua izango da eta urtero berrikusiko da. Planak zein beraren berrikuspenak Euskadiko Eskola Kontseiluaren txostena beharko dute.

Xedapen gehigarriak

Hamabosgarrena.— Erregelamendu bidez zehaztuko diren salbuespenak salbuespen, irakaskuntzako funtzio publikoan lehenengo aldiz sartzen diren langileek egiaztatu beharko dute aipaturiko erregelamendu-arauan ezartzen den hizkuntza-eskakizuna betetzen dutela.

[...]

7.2.18. 4/1993 Legea, ekainaren 24koa, *Euskadiko Kooperatibena*⁴⁶⁸

*68 bis artikulua.— Heziketarako eta kooperatiba-sustapenerako eta interes publikoa duten beste helburu batzuetarako kontribuzioa*⁴⁶⁹

c) Kooperatibak diharduen gizarte-ingurunean eta gizartean orokorrean, hezkuntza, kultura, lanbidea, laguntza-bideak eta euskararen erabilera bultzatzea eta kooperatiben ezaugarriak zabaltzea.

---

⁴⁶⁸ <https://www.euskadi.eus/bopv2/datos/1993/07/9302365a.pdf>

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19930004_f_eus.html

⁴⁶⁹ Euskadiko Kooperatiba Sozietate Txikiei buruzko ekainaren 25eko 6/2008 Legearen 4. xedapen gehigarriak gehitutakoa da artikulua hau, eta xedapen berberak 4/1993 Legearen 68. artikuluko 3., 4. eta 5. paragrafoak indargabetu zituen.

Lege hau Kooperatiben abenduaren 20ko 11/2019 Legeak indargabetu zuen.

7.2.19. 8/1994 Legea, maiatzaren 27koa, Euskal Autonomia Erkidegoaz kanpoko Euskal Kolektibitate eta Etxeekiko Harremanetarakoa⁴⁷⁰

ZIOEN AZALPENA

[...]

Pancroffeko liburutegian, Kaliforniako Berkeley Unibertsitatean, 1791. urtetik 1803a arteko euskarazko eskuizkribuak daude. Hego Amerikako herrialdeetan, berriz, Euskal Herriko emigranteek gehien aukeratu dituzten lekuetan, euskaldunen eragina hasieratik jaso zuten eta hango herrien historian behin eta berriz ageri dira euskaldunak, eta ez pertsonak bakarrik; euskaldunen espiritua ere ageri da, ohituretan eta askatasun eta demokrazia ideiak gauzatuta, gure historiatic eta tradiziotik hartuta.

[...]

II. TITULUA Euskal etxeak

5. artikulua.— Euskal etxe aitortzea

2. Euskal etxeek, aitortpena izateko, jarraian datozen baldintzak betetzen dituztela egiaztatu beharko dute:

b) Euskal etxearen estatutuetako lehentasunezko xedeen artean eta bazkideek adierazitako borondatean, Euskal Herriarekin kultura, gizarte eta ekonomia mailako harremanak mantentzea sartzeari. Harreman horiek jende, historia, hizkuntza eta kulturaren arlokoak izango dira.

8. artikulua.— Euskal etxeen aldeko prestazioak

1. Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, bakoitzak bere eskumenen esparruan, lege honetan ezarritakoaren arabera aitortutako euskal etxeei eta hauen federazio eta konfederazioei honako aukerak eskainiko dizkiete, erregelamenduz ezarritakoaren arabera:

g) Euskal historia, kultura, hizkuntza eta gizarteari buruzko liburu eta ikus-entzunezkoak izateko eskubidea, euskal elkarteetako kideei erakutsi eta horien artean banatu ahal izateko.

j) Euskara ikasteko ikastaroak antolatzea.

---

⁴⁷⁰ EHAren 111. zenbakian, 1994ko ekainaren 13ko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19940008_f_eus.html

III. TITULUA

Euskal kolektibitateetako kideak

9. artikulua.— Euskal kolektibitateetako kideen eskubideak

Euskal kolektibitateetako kideek jarraian aipatuko diren eskubideak izango dituzte:

b) Euskara jakin eta ikasteko eskubidea. Ondorio horietarako, euskal etxeei euskara ikastaroak antolatzekeo baliabideak emango zaizkie, betiere aurrekontuko baliabideen arabera.

Erregelamenduz sistemak eta prozedurak ezarriko dira, beraien arabera euskal kolektibitateetako kideek euskararen gaitasun-agiriak lortu ahal izan ditzaten; agiriok Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioaren organo eskudunak emango ditu.

[...]

V. TITULUA

Lankidetzak-akordioak eta tratatuak

15. artikulua.— Nazioarteko tratatuak eta Estatuaren jardura bultzatzea

1. Euskal Autonomia Erkidegoak Estatuko Gobernuari eskatu ahal izango dio Autonomia Estatutuaren 6. artikuluko 5. apartatuak aipatzen dituen tratatuak edo hitzarmenak egitea, eta, hala badagokio, horiek baimentzeko Gorte Nagusiei aurkeztea, betiere euskal kultura eta bereziki euskara Estatutik kanpo zaindu eta indartze aldera.

**7.2.20. 11/1994 Legea, ekainaren 17koa,
Euskal Autonomia Erkidegoko antolamendu
farmazeutikoarena⁴⁷¹**

**III. KAPITULUA
Farmaziako bulegoak**

**1. ATALA
Xedapen orokorrak**

8. artikulua

7. Larrialdiko farmazia-zerbitzuari buruzko informazioa farmaziako bulego bakoitzean agerian egongo da Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan idatzirik.

---

⁴⁷¹ EHAren 135. zenbakian, 1994ko uztailaren 15eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19940011_f_eus.html

7.2.21. 8/1997 Legea, ekainaren 26koa, Euskadiko Antolamendu Sanitarioarena⁴⁷²

III. TITULUA

Zerbitzu sanitarioak hornitzeko egitura publikoen antolamendua

III. KAPITULUA

Pertsonalaren araubidea

28. artikulua.— Pertsonalaren estatutu juridikoen arau erkideak

Bosgarrena.— Hizkuntza-normalizazioa

Euskadiko Autonomia Erkidegoko administrazio publikoetan euskararen erabilera normalizatzeko araudian xedatutakoarekin bat etorriz, Osakidetza — Euskal Osasun Zerbitzua ente publikoak plan berezia ezarriko du, hizkuntza-politikari buruz Autonomia Erkidegoko organo eskudunak xedatzen dituen gidalerroen arabera; plan horretan zehaztuko dira entearen langileentzat aplikagarri diren hizkuntza-helburuak eta helburuok ondo betetzeko hartu beharreko neurriak.

Aurreko apartatuak aipatutako plan hori eginda ez dagoen bitartean, Osakidetza — Euskal Osasun Zerbitzua ente publikoak hautapenerako eta lanpostuak betetzeko burutzen dituen prozesuetan, funtzio publikoko legerian aurreikusitako arauak, alegia, euskaraz jakitea merezimendutzat hartzeari buruzkoak, aplikatuko dira.

---

⁴⁷² EHAren 138. zenbakian, 1997ko uztailaren 21eko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19970008_f_eus.html

7.2.22. 1/1997 Legegintzako Dekretua, azaroaren 11koa, Euskadiko Ogasun Nagusiaren Antolarauei buruzko Legearen testu bategina onesten duena⁴⁷³

VI. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio publikoaren laguntza eta dirulaguntzen araubidea

51. artikulua.— Laguntzak emateko arauak, eskumena eta prozedura

1. Laguntzak edo dirulaguntzak emateko arauetan, gutxienez ondoren aipatuko direnak adierazi beharko dira:

c)⁴⁷⁴ Laguntza edo dirulaguntza esleitzeko irizpide objektiboak eta, hala badagokio, horien haztapena. Laguntzaren edo dirulaguntzaren helburua den gaian hizkuntzaren erabileraren faktoreak zerikusia baldin badu, eta edonola ere Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 25, 26 eta 27. artikuluetan aipatzen diren jarduera-eremuetan, faktore hori kontuan izan beharko da esleipena egiteko irizpide objektiboen artean. Halaber, balorazio-irizpideen baremoaren guztizko % 5ekin baloratuko dituzte, gutxienez, pertsona fisiko edo juridiko parte-hartzaileen emakumeen eta gizonen berdintasunerako ekintzak eta politikak eta/edo dirulaguntzara aurkeztutako proiektuan genero-ikuspegia txertatzearekin lotutako beste alderdi batzuk. Hori guztia, baldin eta objektiboki justifikatzen ez bada ehuneko hori neurritz kanpokoa dela dirulaguntzak emakume eta gizonen egoeran duen inpaktuari dagokionez.

---

⁴⁷³ EHAAren 11. zenbakian, 1998ko urtarrilaren 19ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.legegunea.euskadi.eus/eli/es-pv/dlg/1997/11/11/1/dof/eus/html/>

⁴⁷⁴ Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko 1/2022 Legearen azken xedapenetako laugarrenak emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

7.2.23. 20/1997 Legea, abenduaren 4koa, Irisgarritasuna sustatzekoa⁴⁷⁵

ZIOEN AZALPENA

Bizitza sozialean eta komunitarioan sartzea eta parte hartzea, bidezko den helburua ez ezik, pertsona orok edozein gizarte modernotan duen nahia ere bada. Hala ere, sarri askotan, eskubide horiek egikaritzea zaildu eta eragotzi ere egiten dute fisikoak zein komunikaziozkoak diren oztupoek, pertsonak era normalean moldatzen ez baitute uzten. Gauzak horrela, ingurune fisikora eta komunikaziora irisgarritasuna izatea funtsezko elementua da, herritar guztiek oinarritzotzat definitzen diren eskubideez gozatu dezaten ahalbidetzeko.

Gizarteak, oro har, eta botere publikoek, haren ordezkari direnez, erraztu eta bermatu behar dute herritar guztiak ingurune fisikora eta komunikaziora iristea. Botere publikoen ekintzak ezin du, inoiz ere, erkidegoaren zuzeneko ekintza ordeztu edo murriztu; alderantziz, inguru fisikora eta komunikaziora iristeko zailtasun handienak dituzten pertsonen bizi-kalitatea hobetzea helburu duten erakunde hiritarren ekimenak sustatu behar ditu.

[...]

Gaur egungo gizartean, gero eta iraupen handiagoa dagoela eta istripuz edo gaixotasunez mugitu eta komunikatzeko gaitasuna murriztuta duten pertsona asko eta asko daudela eta inoizka mugikortasuna mugatuta duten pertsonen kopuru garrantzitsua daukagula, irisgarritasun-baldintzak hobetzeak bizi-kalitate hobea ekarriko du ondorio gisa nola mugitzeko eta/edo komunikatzeko zailtasunik handienak dituzten pertsonentzat hala gizarte guztiarentzat.

Nazio Batuen Batzar Orokorrak, 1993ko abenduaren 20ko 48/46 ebazpenaz, arau estandarrak hartu zituen minusbaliatuen aukeren berdintasunaren arloan, eta helburu orokortzat ezarri zuen pertsona horiek gainerako herritarrek dituzten eskubide eta betebeharrak berberak egikaritu ahal dituztela bermatzea, izan ere, helburu hori Europako Batzordeak 1994ko uztailaren 27an onartutako «Europako Gizarte Politika — Batasunerantz Emandako Aurrerapausoa» liburu zurian jasotzen da.

[...]

Europar Batasuneko Kontseiluaren eta horko estatu kideetako gobernuen ordezkarien 1996ko abenduaren 20ko ebazpenak, minusbaliotasunak dituzten pertsonen aukera berdinak izateari buruzkoak, herritar guztiek aukera berdinak izateko printzipioa estatu kide guztien balio alienaezin komuna dela jotzen du, eta, ondorioz, aipatutako pertsonen aurka egindako diskriminazio negatiboa ezabatu eta horien bizi-kalitatea hobetu behar da, estatu kideei ahalbidetuz, helburu hori lortzerakoan, kasuan kasuko araudiak eman ditzaten gizartearen baliabideek ahalbidetzen duten zabaltasunaz.

Adierazitakoari atxikiz, beharrezko da araudi berria onestea, aipatutako printzipioak errespetatuz eta arkitektura-oztopoak kentzearen kontzeptu klasikoak gaindituz eredu berri baten alde egingo duena, pertsonak ingurune sozial eta komunitarioan osoki eta libre garatzen direla bermatzea izanik helburua.

---

⁴⁷⁵ EHAren 246. zenbakian, 1997ko abenduaren 24ko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19970020_f_eus.html

Horretarako, gure erkidegoko pertsona guztiak ingurune fisikora eta komunikaziora iristen direla bermatu behar da, batez ere, mugaren bat duten pertsonak.

ATARIKO TITULUA

Legearen xedea eta aplikazio-eremua

1. artikulua.— Xedea

1. Hona hemen lege honen xedea: hiri-ingurunearen, espazio publikoen, eraikinen, garraiobideen eta komunikazio-sistemen irisgarritasuna bermatzea, pertsona guztiek eta, batez ere, mugikortasun murriztua, komunikaziorako zailtasunak edo muga psikiko zein sensoriala, aldi baterako zein betiko, dituztenek era autonomoan erabil eta goza ditzaten.

2. Botere publikoek legea eraginkortasunez bete dadin beharrezkoak diren ekintza positiboko neurriak hartzea sustatuko dute, bai eta laguntza teknikoak erabiltzea ere, pertsonen bizi-kalitatea hobetzen lagunduko dutenak.

2. artikulua.— Legearen aplikazio-eremua

Lege hau Euskal Herriko Autonomia Erkidegoaren eremuan aplikatuko da, nortasun fisikoa edo juridikoa, publikoa edo pribatua duen edozein subjektuk egiten dituen jarduketetan, hirigintza, eraikuntza, garraio eta komunikazio arloetan.

I. TITULUA

Irisgarritasuna bermatzeko neurriak

I. KAPITULUA

Irisgarritasunari buruzko xedapen orokorrak

6. artikulua.— Komunikazio-sistemetako irisgarritasunari buruzko xedapen orokorrak

1. Komunikazio-sistemak herritar guztiei izango zaizkie irisgarri, lege honetan eta berau garatzen duten arauetan aurreikusitakoaren arabera.

2. Komunikazio-sistemetan egokienak diren eskuarte teknikoak ezartzen direla bermatuko dute administrazio publikoek, herritar guztiei eta, batez ere, komunikazioan zailtasunak dituztenei, komunikaziorako duten eskubidea bermatzeko.

3. Administrazio publikoek bultzatu egingo dute zeinu-hizkuntzen profesional interpretatzaileen eta gor-itsuen gidari interpretatzaileen prestakuntza, zertarako eta komunikazioan zailtasunak dituzten pertsonekin zuzeneko komunikazioa errazteko, eta funtzio publikora pixkanaka-pixkanaka sar daitezen ere bultzatuko dute.

4. Titulartasun publikoko komunikabideek neurri teknikoen plan bat egingo dute, pixkana-pixkana herritar guztiek komunikaziorako duten eskubidea behar bezala bermatu ahal izango duena.

II. KAPITULUA

Erreserbak

11. artikulua.— Erreserbak komunikazio-sistemetan

Komunikazio-zailtasunak dituzten pertsonen komunikazio-sistemetara irisgarritasuna dutela bermatzeko honako erreserba hauek ezarriko dira:

1. Informazio-puntuak edota jendearentzako arretarako puntuak dauden lekuetan, gutxienez puntu horietako batek egokituta egon beharko du horrelako pertsonen erabil dezaten.
2. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoaren titulartasuneko ikus-entzunezko eskuarteetan, gutxienez informatiboetako batean zeinuen eta azpituluen hizkuntzako interprete bat agertuko da, komunikaziorako zailtasunak dituzten pertsonen informaziorako duten eskubidea bermatzeko.
3. Itsu-txakurra daramaten ikusmen urrikoek sarrera librean izango dute turismo-egonleku, ostalaritza-leku eta garraio publikoetara eta oro har erabilera edo zerbitzu publikoko gune eta eraikin guztietara

12. artikulua.— Erreserbetan irisgarritasuna adierazteko betebeharra

Nahitaez ezarri beharko da irisgarritasunaren nazioarteko ikurra erabilera publikoko gune, eraikin publiko, turismo-ostatu, garraio-instalazio, garraiobide eta informazio-sistemetan, erreserbak badituzte lege honetan aurreikusitakoaren arabera.

II. TITULUA

Sustatzeko neurriak

13. artikulua.— Irisgarritasunaren sustapena

1. Lehendik dauden titulartasun, erabilera edo zerbitzu publikoko hiri-ingurune, espazio publiko, eraikin, garraio eta informazio- eta komunikazio-sistemetara irisgarritasuna bermatu eta sustatzeko, Eusko Jaurlaritzak, foru-aldundiek, udalek eta gainerako erakunde publikoek lau urteko programak egingo dituzte irisgarritasuna sustatzeko. Programa horien xedea izango da aipatutako elementuak lege honetan eta berau garatzen duten arauetan aurreikusitako irisgarritasun-baldintzei pixkanaka-pixkanaka egokitzea. Lehenengo lau urteko programak eginda egon beharko du lege hau EHAAan argitaratzen denetik hasi eta bi urteko epean.
2. Irisgarritasuna sustatzeko programek honako dokumentu hauek izango dituzte:
  - a) Egokitzapen-gai diren kanpoko gune, eraikuntza, garraio eta komunikazioen inbentarioa jasotzen duen katalogoa.
  - b) Jarduketan hurrenkera, lehenetsuen arabera, kontuan hartuko dituen eraginkortasun handiagoa eta biltzen duten jendetza.
  - c) Programa ekonomiko-finantzarioa, egokitzapenak egiteko bideratuko diren aurreikuspen ekonomikoak zehaztuta.
  - d) Egokitzapenak burutzeko egutegia.

3. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek partida zehatzak izendatuko dituzte bakoitzaren aurrekontuetan irisgarritasuna sustatzeko programak finantzatze aldera, euren aurrekontuko baliabideen arabera.

14. artikulua.— Finantza-neurriak

1. Eusko Jaurlaritzak, foru-aldundiek eta udalek, kasuan kasuko eskumenak garatu eta burutzean, irisgarritasuna sustatzeko beharrezkoak diren sustapen-neurriak hartzea bultzatuko dute.

2. Arlo honentzako berariazko dirulaguntza-programetan honako jarduketa hauek jo ahal izango dituzte lehentasunezko zat administrazio publikoek:

a) Lehendik dauden hiri-inguruneak eta espazio publikoak, eraikuntza, garraioa eta komunikazio-sistemak irisgarritasun-baldintzei egokitzea xede duten obrak.

e) Turismo-ostatueta oin berriko, eraberritzeko edo birgaitzeko obrak, nahitaezko izan ez arren, mugikortasun murriztua eta komunikaziorako zailtasunak edo oro har irisgarritasunean zailtasunak dituzten pertsonen lehentasunez erabil ditzaten gordetako ostatuak sartzen badira.

f) Laguntza teknikoak eskuratzea, hiri-ingurunea, espazio publikoak, eraikuntza, garraioa eta komunikazioa ezinezko denean irisgarritasun-baldintzei egokitzea.

III. TITULUA

Kontrol-neurriak

16. artikulua.— Administrazio-kontratuak

Administrazio-kontratuen baldintza-agiriekin lege honi egokitzeko klausulak izango dituzte, horien edukiek lege honetan xedatutakoari eragiten badiote.

17. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzen kontrola

1. Eusko Jaurlaritzak, foru-aldundiek, udalek, eta lizentziak eta baimenak emateko, bai eta plangintza-tresnak eta garraio eta komunikazio arloko proiektuak onesteko ere, eskumena duten gainerako erakunde publikoek egiaztatu egingo dute horien zehaztapenak lege honi egokitzen zaizkiola.

2. Proiektuen dokumentazioan edo, hala badagokio, lizentzia-, baimen- edo emakida-eskabideetan, espresuki adieraziko da lege honetan xedatutakoa betetzen dela.

IV. TITULUA

Diziplina-araubidea

18. artikulua.— Arau-hausteak

1. Lege honen I. tituluan jasotzen diren preskripzioak urratu edo hausten dituzten ekintzak edo ez-egiteak arau-hausteak dira eta zehatu egingo dira, titulu honetan arautzen diren betekizunen eta prozeduraren arabera.

2. Arau-hausteak arinak, astunak eta oso astunak izan daitezke:

a) Arau-hauste arinak dira:

— Lege honetan aurreikusten denaren arabera irisgarritasun-baldintzak ez betetzea, erabilera publikoko espazioetan, eraikuntzan, garraioan eta informazio-eta komunikazio-sistemetan.

— Lege hau aplikatzearen ondorio diren irisgarritasun-elementuak andeatu edo erabilezin bihurtzea, erruz edo zabarkeriagatik.

— Lege honetan aurreikusitakoaren eta erregelamenduz zehazten diren irisgarritasun-baldintzak urratzen dituzten ekintzak edo ez-egiteak, astuntzat jotzen ez direnak.

b) Arau-hauste astunak dira:

— Lege hau aplikatzearen ondorio diren irisgarritasun-elementuak doloz andeatu edo erabilezin bihurtzea.

[...]

— Komunikazioan irisgarritasun-baldintzak ez betetzea.

— Lege honen I. tituluko II. kapituluaren ezarritako erreserbak ez betetzea.

— Beste arau-hauste arin batean berrerortzea hiru urteko epea igaro aurretik.

c) Arau-hauste oso astunak dira:

— Lege honek ezarritako betebeharrak iruzurrez edo dokumentuak faltsifikatuz ez betetzea.

— Arau-hauste astunetan berrerortzea.

19. artikulua.— Zehapenak

1. Honako zehapen hauek ezarri ahal izango dira arau-haustearen kalifikazioaren arabera:

a) Arau-hauste arinak: 50.000 eta 500.000 pezeta bitarteko isunak.

b) Arau-hauste astunak: 500.001 eta 10.000.000 pezeta bitarteko isunak.

c) Arau-hauste oso astunak: 10.000.001 eta 20.000.000 pezeta bitarteko isunak.

2. Isunaren zenbatekoa graduatzeko, honako hauek hartuko dira kontuan: arau-hauslearen erantzukizun-maila, egin beharreko irisgarritasun-obretatik sortutako kostu ekonomikoa, zuzenean edo zeharka sorrarazi den kaltea, erantzuleek hauste bera errepikatzea eta arau-hausle bakoitzaren partaidetza-maila.

3. Zehapena ezartzeak ez du arau-hauslea salbuetsiko birjartze-betebeharretik edo, ez-betetze kasuetan, proiektuaren eraberritzea edo beharrezkoak diren egokitzapen-obrak egitetik erregelamenduz ezartzen den epean.

4. Arau-hauste beraren ondorioz pertsona desberdinei jartzen zaizkien isunek ez dute elkarren arteko loturarik izango.

5. Artikulu honetan adierazten diren zehapenen zenbatekoak eguneratu ahal izango dira, Eusko Jaurlaritzaren dekretu batez, kontsumoko prezioen indizeen aldaketaren arabera.

20. artikulua.— Zehapen-prozedura eta -arabidea

1. Lege honetan xedatutakoa hausten denean, arau-hauste horiek zehatu egingo dira zehapen-arabideari buruz indarrean dauden xedapen orokorren arabera, eta organo eskudunak espediente egokia instruitu ondoren.

2. Lege honen 1. artikulua aipatzen dituen pertsonak edo hauek osatzen dituzten elkarteak interesduntzat joko dira betiere administrazio-prozeduretan.

3. Elkarte horiek errekursoak edo, hala badagokio, bidezko deritzeten ekintzak aurkezteko legitimaturik geldituko dira, bai jarduketak artxibatzeke erabakiaren aurka, eta bai irisgarritasun-baldintzen kontrako balizko arau-hausteak salatzea edo Administrazioari jakinaraztea espresuki edo isilbidez ezetsi duen ebazpenaren aurka.

21. artikulua.— Organo eskudunak

Honako hauek izango dira lege honen hausteak direla-eta zehapenak ezartzeko eskumena duten agintariak:

a) Alkateak, eurek dituzten eskumenen eremuan, arau-hauste arinengatiko isunak eta astunengatiko 5.000.000 pezetarainokoak jartzeko, eskala honen arabera: 10.000 biztanletik beherako udalerrietan, 1.000.000 pezetaraino; 10.000 eta 50.000 biztanle bitarteko udalerrietan, 2.500.000 pezetaraino, eta 50.000 biztanletik gorako udalerrietan, 5.000.000 pezetaraino.

b) Gaian eskumena duten Autonomia Erkidegoko Administrazioaren sailtako sailburuak, eurek dituzten eskumenen eremuan, arau-hauste arinengatiko isunak eta astunengatiko 5.000.000 pezetarainokoak jartzeko, eta betiere arau-hauste astunengatiko 5.000.001 eta 10.000.000 pezeta bitarteko isunak, eta arau-hauste oso astunengatikoak jartzeko.

22. artikulua.— Erantzuleak

1. Nahitaezkoa den udal-lizentziarik gabe burutzen diren obra eta gainerako jarduketetan, jarduera lege honen zehaztapenei egokitu behar zaienean, edo lege honek arautzen dituen gaiei dagokienez lizentziaren klausulak bete gabe burututakoetan, zehatu egingo dira sustatzailea, proiektuaren egilea, enpresaburu eraikitzailea eta obren teknikari zuzendariak.

2. Lege honen hauste astuna edo oso astuna den edukia duen udal-lizentzia baten babespeko obretan, era berean, zehatu egingo dira proiektuaren aldeko txostena eman duen fakultatiboa eta, nahitaezko txostenak aurretik izan gabe edo txostenok aipatutako arau-haustea dela-eta aurkakoak direnean, lizentziaren alde botoa eman duten korporazioko kideak.

23. artikulua.— Preskripzioa

1. Arau-hausteak:

Lege honetan aurreikusitako arau-hausteez preskribatzeko epeak honako hauek izango dira:

a) Arau-hauste oso astunek bost urteko epean preskribatzen dute.

b) Arau-hauste astunek hiru urteko epean preskribatzen dute.

c) Arau-hauste arinek sei hilabeteko epean preskribatzen dute.

2. Zehapenak:

Lege honetan aurreikusitako zehapenek preskribatzeko epeak honako hauek izango dira:

a) Arau-hauste oso astunengatik ezarritako zehapenek hiru urteko epean preskribatzen dute.

- b) Arau-hauste astunengatik ezarritako zehapenek bi urteko epean preskribatzen dute.
- c) Arau-hauste arinengatik ezarritako zehapenek urtebeteko epean preskribatzen dute.

V. TITULUA

Irisgarritasuna sustatzeko euskal kontseilua

24. artikulua.— Sorrera

Irisgarritasuna Sustatzeko Euskal Kontseilua sortzen da, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu, Etxebizitza eta Ingurumen Sailari atxikitako aholku- eta partaidetza-organo gisa, eta bertan honako hauek egongo dira ordezkatura: euskal administrazio publikoak, irisgarritasunean zailtasunak dituzten pertsonen eskubideen alde jardutea helburu duten elkarte-erakundeetatik ordezkaria handiena dutenak, kontsumitzaile eta erabiltzaileen antolakundeak, sustatzaile eta eraikitzaileen elkarteetatik ordezkaria handiena dutenak, eta Arkitektoen, Aparejadore eta Arkitekto Teknikoen eta Bide, Ubide eta Portu Ingeniarrien elkargoak.

25. artikulua.— Osaera

Kontseiluak Lurralde Antolamendu, Etxebizitza eta Ingurumeneko sailburua izango du buru, eta, gainera, honako beste hauek kide:

- a) Eusko Jaurlaritzako ordezkari bat, gutxienez zuzendari-maila izango duena, honako arlo bakoitzeko: Lurralde Antolamendua eta Etxebizitza; Merkataritza eta Kontsumoa; Hezkuntza; Osasuna; Lana eta Gizarte Segurantza; Garraio eta Herri-lanak; Ogasuna; Industria, eta Kultura.
- b) Lurralde historikoetako foru-aldundietako ordezkari bana.
- c) Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko udaletako hiru ordezkari.
- d) Irisgarritasunean zailtasunak dituzten pertsonak biltzen dituzten erakunde pribatuetatik ordezkaria handiena dutenetako sei ordezkari.
- e) Kontsumitzaile eta erabiltzaileen elkarteetatik ordezkaria handiena dutenetako bi ordezkari.
- f) Sustatzaile eta eraikitzaileen elkarteetako bi ordezkari.
- g) Arkitektoen Elkargoko ordezkari bat.
- h) Aparejadore eta Arkitekto Teknikoen Elkargoko ordezkari bat.
- i) Bide, Ubide eta Portu Ingeniarrien Elkargoko ordezkari bat.

26. artikulua.— Eginkizunak

Honako eginkizun hauek izango ditu Irisgarritasuna Sustatzeko Euskal Kontseiluak:

- a) Urtean behin txosten bat egitea, lege honen aurreikuspenak zein mailataraino betetzen diren ezagutarazteko, eta gero Legebiltzarrerara bidaltzea.
- b) Irisgarritasunaren arloan eskudun diren organoei aholkularitza eman eta jarduteko irizpideak proposatzea, lege honetan xedatutakoaren arabera.

- c) Horren antolaketa- eta funtzionamendu-araudia onestea.
  - d) Haren esku uzten diren beste eginkizun guztiak.
- [...]

Azken xedapenak

Bigarrena.— Lege hau indarrean jartzen denetik sei hilabeteko epearen barruan, hiri-inguruneen, espazio publikoen, eraikuntzaren, garraiobideen eta informazio-eta komunikazio-sistemen irisgarritasun-baldintzak finkatuko dituzten arau teknikoak egingo ditu Eusko Jaurlaritzak; horretarako, irisgarritasunari eta hirigintza-oztopoak kentzeari buruz egun indarrean dauden arauen bidez araututako xedapenak bat egin eta harmonizatu egingo dira.

7.2.24. 10/1998 Legea apirilaren 8koa, Landa-garapenerakoa⁴⁷⁶

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko landa-garapenerako politikaren helburu orokorrak

Landa-garapenerako politikak ondoko helburu orokor hauek izango ditu:

g) Landa-inguruetakoa natura-, historia-, kultura- eta hizkuntza-ondarea berreskuratu, kontserbatu, garatu eta zabaltzea.

II. TITULUA Landa-garapenerako programak

5. artikulua.— Landa-garapenerako programen lurralde- eta eginkizun-eremua

2. Landa-garapenerako programetan jarduketa hauek jorratuko dira, besteak beste:

d) Landa-inguruetakoa zerbitzuak Autonomia Erkidegoko gainerako zonetakoekin parekatzea, batez ere hezkuntzan, osasunean, etxebizitzan, gizarte-zerbitzuetan, kultura-azpiegiturretan eta zerbitzuetan eta hizkuntza-normalizazioan, betiere landa-ingurunearen ezaugarrietarako egokiak diren irizpide eta baremoekin.

---

⁴⁷⁶ EHAren 80. zenbakian, 1998ko maiatzaren 4ko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19980010_f_eus.html

7.2.25. 14/1998 Legea, ekainaren 11koa, *Euskadiko Kirolarena*⁴⁷⁷⁴⁷⁸

Xedapen gehigarriak

Hirugarrena.— Kirol-federazioen hizkuntza-normalizazioa

Kirol-federazioek beren jarduerak egitean euskararen erabilera normalizatzeko egokiak diren neurriak hartuko dituzte. Bereziki, katalogoetan, programetan, iragarpen-karteletan eta beren kirol-jardueretan eta lehiaketetan erabiltzen duten gainerako material grafikoan edo soinu-materialean sustatuko dute euskararen erabilera.

---

⁴⁷⁷ EHAAREN 118. zenbakian, 1998ko ekainaren 25eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/lev19980014_f_eus.html

⁴⁷⁸ Euskadiko jarduera fisikoaren eta kirolaren martxoaren 30eko 2/2023 Legeak indargabetua (EHAA, 73. zenbakia, 2023ko apirilaren 18ko alea).

7.2.26. 16/1998 Legea, ekainaren 25ekoa, Arrantzaleen Kofradiei buruzkoa⁴⁷⁹

Xedapen gehigarriak

Hirugarrena.— Arrantzaleen kofradiek eta kofradien federazioek neurri egokiak hartuko dituzte beren jardueretan euskararen erabilera normalizatzeko, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen ondoriozko betebeharrak betetzeko.

---

⁴⁷⁹ EHAren 129. zenbakian, 1998ko uztailaren 10eko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19980016_f_eus.html

7.2.27. 3/2002 Legea, martxoaren 27koa, ikastolak legez normalizatu aurretik ikastetxe horietan irakasten aritutakoak aintzat hartzeari eta konpentsazioa emateari buruzkoa⁴⁸⁰

ZIOEN AZALPENA

Gaur egun, euskara irakaskuntzan (unibertsitatea barne), hedabideetan eta kulturaren nahiz gizartearen gainerako eremuetan bizirik dagoenez, goretsi beharrekoak dira frankismoaren garaian, oso baliabide gutxirekin eta gorabehera asko kontra zituztela, euskal eskola abian jartzea lortu zuten aurreneko irakasleen idealismoa, kemena eta lana.

Lege-esparruak euskara eskoletan sartzeko modurik ematen ez zuela ikusita, esperientzia arriskutsu bat sortu zen, urte askotan erabateko klandestinitatean egin zena eta pertsona haiek beren bizitzan eta beren lan-eremuan egindako sakrifizioari esker gauzatu zena.

Orduko irakasle haiek baliabide urriak izaten zituzten, ikasleen familiek emanak gehienbat, eskolak emateko erabiltzen zen lokalaren alokairua ordaintzeko, materiala erosteko eta soldata txiki bat jasotzeko. Oporretan ez zuten inolako soldatarik izaten. Gainera, Gizarte Segurantzari ezin zioten ezertxo ere ordaindu, eta orduan kotizatu ez izana gaur egun kaltegarria zaie beren eskubide pasiboetarako.

Klandestinitate latz hura hirurogeiko hamarkadako azken urteetaraino luzatu zen, orduan hasi baitzen euskarazko irakaskuntzaren egoera hobetzen: garai horretan ikastolek legez tataru gabe jarraitzen zuten, baina nolabait ere toleratzen zituzten.

Aldi berri horretan sortu ziren guraso-batzarrak, eta ikastegiaren gai ekonomikoak kudeatzeari ekin zioten. Horren ondorioz, irakasleen lan-baldintza eskasak hobetu egin ziren, baina, baliabide ekonomiko urriak zituztenez, hainbat urtetan ezin izan zuten Gizarte Segurantzaren kotizazioa ordaindu. Ikastola bakoitzak ahal izan zuenean eman zien alta bere irakasleei.

Lege honen bidez, aintzat hartu nahi dira irakasle haiek, nahiko merezimendu badute eta; izan ere, lan handia egin zuten euskara berreskuratzen eta iraunarazten, jakintza eta kultura zabaltzeko tresna den aldetik. Horrekin batera, lege honen helburu berezia da, batetik, Gizarte Segurantzaren kotizazioa ordaindu ez izanak kaltea eragin dien irakasleei halako konpentsazio bat ematea eta, bestetik, beren lan-bizitza ohiko erretiro-adinetik aurrera luzatu beharrik ez izatea.

Hori dela eta, konpentsazioaren zenbatekoa txikiagoa izango da lan-baldintzak eta gizarte-aurreikuspeneko baldintzak hobek izan ziren neurrian, aldi berean beste jardura batean aritu zirelako edo ikastolan egindako lanari beste itxura bat eman ziotelako. Izan ere, kasu horietan klandestinitateak ez die kalterik eragiten eskubide pasiboari.

---

⁴⁸⁰ EHAren 67. zenbakian, 2002ko apirilaren 10eko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20020003_f_eus.html

Legeak irakasle haiei edo haien alargunei bakarrik aitortzen die eskubide hori, batez ere haiek hartu zutelako lan haren nekea, edo haiengandik hurbil egon zirelako, eta haien eskubide pasiboei bakarrik eragiten zaielako.

Gainerakoan, legeak konpentsazioaren funtsezko ezaugarriak adierazten ditu, ordain horren zenbatekoa erregelamenduz zehazteko utzita. Era berean, legeak erraztasuna ematen du ikastaroak, alderdi askotatik era informalean bada ere, benetan eman zirela egiaztatzeko; hala, ikastaro horiek emandakotzat joko dira, baldin eta ikerketa zientifiko edo kulturaletan jasota badago eman zirela. Ekimen hau instituzioek aintzat hartu beharreko gai batean gizarteak duen interesaren beste erakusgarri bat da.

LEGE PROPOSAMENA

1. artikulua.— Helburua

Kompentsazio ekonomikoa jasotzeko eskubidea aitortzen zaie ikastoletan 1967-1968 ikasturtera arte irakasle aritu zirela egiaztatzen dutenei, lege honetan eta lege hau garatzen duten xedapenetan aurreikusitako moduan eta baldintzetan.

2. artikulua.— Onuradunak

Honako hauek izango dira lege honetan ezarritako konpentsazioaren onuradunak: eskolaurreko, lehen mailako edo bigarren mailako hezkuntzan euskaraz irakasten aritu zirela egiaztatzen dutenak, baldin eta irakaskuntza ofizialean ezarritako irakastaldien iraupen berdintsuko aldietan aritu baziren, edo haien ezkontideak, lege hau indarrean jartzean alargun badira.

3. artikulua.— Kompentsazioaren edukia

1. Kompentsazioaren zenbatekoa dekretu bidez zehaztuko da, 1967-1968 ikasturtera arte emandako ikastaroen kopuruaren arabera.

2. Zenbatekoa txikiagoa izango da, baldin eta irakasle aritu zena inoiz edozein gizarte-asegurutan, Gizarte Segurantzaren erregimenen batean edo haren parekoren batean alta emanda edo altaren pareko egoeran egon bazen, edo edozein arrazoiengatik Gizarte Segurantzaren erregimen batean sartu badute.

3. Aurreko artikuluan aipatzen diren irakasleek prestakuntzan emandako arduraldi osoko aldiak irakaskuntzan emandakotzat hartuko dira.

4. artikulua.— Eskabideak

Eskabideak sei hileko epean aurkeztu beharko dira, lege hau garatzen duen dekretua indarrean jartzen den egunetik kontatzen hasita.

5. artikulua.— Frogabideak

1. Ikastaroak eman izana frogatzeko, zuzenbidean onartutako edozein bide erabil daiteke.

2. Garapen-dekretuan zehatz daitezke onargarritzat jotzen diren zenbait frogabide.

3. Ikastaroak emandakotzat joko dira baldin eta ikerketa zientifiko edo kulturaletan jasota daudela egiaztatzen bada eta ikerketa horiek lege hau indarrean jarri baino lehen argitaratu edo erregistratuta badaude.

6. artikulua.— Ebazteko eta jakinarazteko epea

Prozeduretan, ebazpena emateko eta jakinarazteko epea bederatzi hilekoa izango da, eskabidea ebatzi behar duen organoan sartzen den egunetik kontatzen hasita.

Azken xedapenak

Lehenengoa.— Garapen-dekretua

Lege hau garatzeko dekretua sei hileko epean emango du Jaurlaritzak, legea indarrean jartzen den egunetik kontatzen hasita.

Bigarrena.— Indarrean jartzea

Lege hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta hurrengo egunetik aurrera jarriko da indarrean.

7.2.28. 6/2003 Legea, abenduaren 22koa, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuarena⁴⁸¹⁴⁸²

ZIOEN AZALPENA

[...]

Legeak beste ikuspegi batetik bideratzen du kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideen aitortza, eta agortu egiten du horiek Euskal Autonomia Erkidegoko Autonomia Estatutuaren eskumenen eremuan duten erregulazioa. Hizkuntza-eskubideak aintzat hartzen ditu, eta, horrenbestez, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legeari jarraituz, autonomia-erkidegoan dauden bi hizkuntza ofizialetako bata zein bestea erabiltzeko eskubidea aitortzeaz gainera, dagokigun arloan euskara —berariaz progresibotasun-printzipioari jarraituz— sustatzeko asmoa ere agertzen du.

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

f) Bi hizkuntza ofizialak erabiltzea lege honek eta ordenamendu juridikoaren gainerako legeek ezartzen dutenari jarraiki.

II. TITULUA

Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

VII. KAPITULUA

Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza- eskubideak

37. artikulua.— Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak

Kapitulu honetan ezarritakoarekin eta bertan biltzen diren progresibotasun-baldintzekin bat etorritz, kontsumitzaile eta erabiltzaileek honako hizkuntza-eskubideak dituzte:

a) Ondasun eta zerbitzuei buruzko informazioa euskaraz nahiz gaztelaniaz jasotzekoa, lege honen 14. artikuluan ezarritakoaren arabera.

b) Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuan kokatzen diren enpresa edo establezimenduekin dituzten harremanetan, ofizialak diren bi hizkuntzetako

---

⁴⁸¹ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20030006_f_eus.html

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20030006_f_eus.html

⁴⁸² Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Estatutuaren apirilaren 27ko 4/2023 Legeak indargabetua (EHAA, 87. zenbakia, 2023ko maiatzaren 10eko alea).

edozein erabiltzekoa; enpresa eta establezimendu hauek, bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzen dutela ere, zerbitzu egokia eman beharko diete.

38. artikulua.— Erakunde publikoak

1. Lege honetan xedatutakoaren ondorioetarako, honakoak izango dira erakunde publikoak:

a) Euskal Autonomia Erkidegoko administrazioak eta Estatuko Administrazioa, eta baita horien mende dauden edo horietako administrazio instituzionala osatzen duten zuzenbide pribatu edo publikoko erakundeak ere.

b) Titulartzat aurreko apartatuan aipatutako administrazioek dituzten zerbitzuak kudeatzeaz arduratzen diren edozein izaeratako erakundeak, baldin eta horiek mota honetako zerbitzuak eskaintzen badihardute.

c) Batik bat a) apartatuan aipatutako administrazio eta enteen partaidetza duten edo horien kontrolpeko diren erakundeak, hauen izaera edozein dela ere. Ondorio hauetarako, kontrol-harremana honako kasuetan dagoela ulertuko da: erakundearen boto-eskubide gehienak dituztenean edo gobernu-organoko kide gehienak izendatu edo kargutik kentzeko eskubidea dutenean.

2. Erakunde publikoek kontsumitzaile eta erabiltzeekiko harremanetan bi hizkuntza ofizialak agertzea bermatuko dute. Hau guztia honela egingo da:

a) Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuko establezimenduetan, errotuluak, oharra eta, oro har, jendeari zuzendutako jakinarazpenak euskaraz eta gaztelaniaz emango dira.

b) Kontsumitzaile eta erabiltzaileek betetzeko egiten diren inprimaki edo eredu ofizialak bi hizkuntzatan emango dira.

c) Kontsumitzaileak edo erabiltzaileak berak hizkuntza ofizialetako bakarria erabiltzea nahi duela adierazi ezean, bi hizkuntzatan idatziko dira atxikipen-kontratuak, klausula-ereduak dituzten kontratuak, araupeko kontratuak, baldintza orokorrak eta kontratu horiei buruzko edo horiek egitearen ondoriozko agiriak.

d) Zehazki kontsumitzaileei zuzendutako jakinarazpenak bi hizkuntzatan eman beharko dira, eta baita fakturak, aurrekontuak eta antzeko agiriak ere, kontsumitzaile eta erabiltzaileak berak bi hizkuntza ofizialetako bat bakarrik erabiltzea aukeratu ezean.

e) Bi hizkuntzatan idatziko dira, halaber, produktu eta zerbitzuak erabili eta mantentzeko jarraibideen liburuxkak, berme-agiriak eta etiketetan eta ontzietan adierazi beharrekoak.

f) Kontsumitzaile eta erabiltzaileei zuzendutako produktu, ondasun eta zerbitzuen eskaintza, sustapena eta publizitatea, erabilitako euskarria edozein dela ere, bi hizkuntzatan egingo da.

3. Erakunde publikoekin dituzten harremanetan, kontsumitzaile eta erabiltzaileek arreta eurek hautatzen duten hizkuntza ofizialean jasotzeko eskubidea dute. Administrazio publikoei dagokienez, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 6. artikuluan xedatutakoari kalterik egin gabe, Jaurlaritzak egoki ikusten dituen neurriak hartuko ditu eta eskubide hori erabiltzen dela arian-arian bermatzeko beharrezko bitartekoak jarriko dira eskura.

4. Estatuko Administrazioari aplikatzen zaizkion lege honen xedapenek ez diote kalterik egingo Estatuaren eskumenari bere zerbitzuak antolatu behar dituztenean.

39. artikulua.— Diruz lagundutako erakundeak eta interes orokorreko sektoreak

1. Lege honen ondorioetarako, honakoak izango dira diruz lagundutako erakundeak eta interes orokorreko sektoreak:

a) Legez unibertsalak, interes orokorrekoak edo beste kategoria batekoak diren zerbitzuak egiten dituzten erakunde edo pertsona juridikoak, edo unibertsaltasun eta berdintasuneko araubide juridikoaren pean dauden zerbitzuak ematen dituztenak, hala nola garraioak, telekomunikazioak eta energia-zerbitzuak.

b) Euskal administrazio publikoek ematen dituzten laguntzen edo dirulaguntzen onuradunak diren erakunde edo pertsona juridikoak, edo horietako edozeinekin lankidetzaz hitzarmena sinatu dutenak. Kasu honetan, kontsumitzaile eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideei dagokien bermeak dirulaguntza edo hitzarmenaren xedearekin erlazionatutako harremanen eremua ere hartuko du.

2. Erakunde hauek, publikoak direnean izan ezik, lege honen 38. artikuluko 2. paragrafoan, a), b), c) eta d) apartatuetan, ezarritako betebeharrak bete beharko dituzte. Erregelamendu bidez finkatuko da horiek arian-arian nola bete.

40. artikulua.— Jendearentzako arreta⁴⁸³

1. Jendeari produktuak saldu eta zerbitzuak egiteaz arduratzen diren establezimenduek, lege honen 38. artikuluko 2. paragrafoan, a), b) eta c) apartatuetan, ezarritako betebeharrak bete beharko dituzte. Era berean, kontsumitzaile eta erabiltzaileei arreta emateko gertu egon behar dute, horien hizkuntza ofiziala edozein dela ere.

2. Aurreko paragrafoan adierazitako betebeharez gain, indarreko legeriak establezimendu komertzial handi gisa kalifikatzen dituen establezimenduek, baita jendeari ondasun eta produktuak eskaintzen dizkieten eta, hala ez diren arren, erakunde handi gisa kalifikatzen diren establezimenduek ere, 38. artikuluko 2. paragrafoan, d) apartatuan, jasotako betebeharra ere bete beharko dute. Erregelamenduz finkatuko dira erakunde handi kontsideratzeko betekizunak, alegia, negozio-bolumenari, langile-kopuruari edota Euskal Autonomia Erkidegoan duten presentziari dagozkienak.

3. Erakunde publikoei atxikita eta jendearentzat irekita dauden establezimenduei lege honen 38. artikuluan aurreikusitako araubidea aplikatuko zaie.

4. Jendearentzat irekita dauden saltokien kasuan, baldin badira lan-harremanen eta jendearen arretaren alorrean euskara integratzera berariaz zuzendutako dirulaguntzak jasotzen dituzten erakundeen saltokiak, edo interes orokorreko sektoreetako saltokiak, kasu horietan, 39. artikuluan jasotako betebeharrak betetzeaz gain, ahalmena eduki beharko dute kontsumitzaileei eta erabiltzaileei beraiek erabilitako hizkuntza ofizialean arreta eskaintzeko, zein ere den hizkuntza ofizial hori.⁴⁸⁴

5. Jaurilaritzak erregelamendu bidez finkatuko du artikuluko honetako betebeharrak arian-arian nola bete.

---

⁴⁸³ Artikuluaren izenburua idatzi da otsailaren 9ko 2/2012 Legeak, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren 6/2003 Legea aldatzekoak, emandako idazkeraren arabera (2012ko otsailaren 7ko EHAA, 35. zk.).

⁴⁸⁴ Paragrafo hau idatzi da otsailaren 9ko 2/2012 Legeak, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren 6/2003 Legea aldatzekoak, emandako idazkeraren arabera (2012ko otsailaren 7ko EHAA, 35. zk.).

41. artikulua.— Ondasun eta zerbitzuei buruzko informazioa emateko hizkuntza⁴⁸⁵

1. Euskadiko Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuan banatutako ondasun eta zerbitzuei dagokienez kontsumitzaile eta erabiltzaileei ematen zaien informazioa, barruan sartuta etiketetan, ontzietan eta erabilera-jarraibideen inprimakietan jasotzen den informazioa ere, euskaraz, gaztelaniaz edo, aldi berean, euskaraz eta gaztelaniaz adieraziko da, eskaintzailearen nahiaren arabera, salbu eta kapitulu honetan berariazko araubide bat aurreikusten den kasuetan. Hori guztia kalterik egin gabe aplikagarria den legeriak, osasuna eta segurtasuna babesteko arrazoiengatik, kasu berezietarako ezar dezakeenari.

2. Gobernuak sustapen-neurriak hartuko ditu euskara eta gaztelania batera erabil daitezzen, 1. paragrafoan aipatutako ondasun eta zerbitzuei buruzko informazioan. Jatorri-deitura edo kalitatezko izendapena duten euskal ondasunen kasuan, bai eta artisautza-produktuen kasuan ere, euskararen erabilera sustatuko da etiketatzeko orduan, baldin eta Euskal Autonomia Erkidegoaren eremuan araututako produktuak badira.

42. artikulua.— Sustapen-jarduketa publikoa⁴⁸⁶

1. Gobernuak egoki diren neurriak bultzatuko ditu eta beharrezko diren erabakiak hartuko ditu, euskararen erabilera sustatze aldera kontsumitzaileei eta erabiltzaileei ondasunak eta zerbitzuak eskaintzen dizkieten erakundeen jarduketaren alorrean.

2. Sektoreko planei dagokienez, planen jardun-eremuak eragina baldin badu herritarrei ondasunak eta zerbitzuak eskaintzeko jardueretan, plan bereziak bultzatuko dituzte kapitulu honetan jasotako eskubideak sustatzeko. Nolanahi ere, Gobernuak laguntza-ildoak abiaraziko ditu herritarrei ondasunak eta zerbitzuak eskaintzen dizkieten subjektuentzat, bi hizkuntza ofizialen presentzia erraztu dezaten beren jarduera gauzatzeko orduan, eta hizkera espezializatuko materialen zabalkundea bultzatuko du, eremu horretan euskararen erabilera errazteko.

V. TITULUA

Administrazio publikoen eskumenak

II. KAPITULUA

Administrazioen arteko lankidetzak

70. artikulua.— Lankidetzak-jardunaren esparrua

3. Eusko Jaurlaritzak lankidetzak-hitzarmenak egin ahal izango ditu kontsumitzaile eta erabiltzaileen babes-maila hobetzen lagun dezaketen Estatuko, autonomia-erkidegoetako eta Europako erregioetako administrazioekin, eta, bereziki, historia-, kultura- edo hizkuntza-arrazoiak direla medio, harreman berezia duen beste edozein erkidego edo erregiorekin.

---

⁴⁸⁵ Artikulu hau idatzi da otsailaren 9ko 2/2012 Legeak, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren 6/2003 Legea aldatzekoak, emandako idazkeraren arabera (2012ko otsailaren 7ko EHAA, 35. zk.).

⁴⁸⁶ Artikulu hau idatzi da otsailaren 9ko 2/2012 Legeak, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren 6/2003 Legea aldatzekoak, emandako idazkeraren arabera (2012ko otsailaren 7ko EHAA, 35. zk.).

Xedapen gehigarriak

Bigarrena.— Lege honen IV. tituluak aurreikusitako zehapen-araubidea ez zaio aplikatuko legearen II. tituluko VII. kapituluaren kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideei dagokienez egiten den erregulazioari, ez eta hura garatzen duten araei eta xedapen gehigarriei ere.

Azken xedapenak

Hirugarrena.— II. tituluko VII. kapituluaren erregelamendu bidezko garapenak hizkuntza-politikaren eta kontsumoaren arloetan eskumena duten sailek batera egindako proposamenaren bidez onetsiko dira.

7.2.29. 1/2004 Legea, otsailaren 25ekoa, Euskadiko Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta honen organismo autonomoetako kidegoak eta eskalak antolatzea⁴⁸⁷

II. KAPITULUA Kidegoak eta eskalak

14. artikulua.— Kidegoetako eskalak

Kidego berezien barruan ondoko eskalak sortzen dira:

A) Goi-mailako teknikarien kidegoa:

[...]

6) Hizkuntza-Normalizazioko eskala.

[...]

8) Itzulpen eskala.

B) Erdi-mailako teknikarien kidegoa:

[...]

4) Hizkuntza-normalizazioko eskala.

5) Itzulpen eskala.

C) Laguntzaile teknikoaren kidegoa:

[...]

Itzulpen eskala.

15. artikulua.— Kidego eta eskaletan sartzeko titulazio-baldintzak

1. Euskadiko Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta honen organismo autonomoetako kidegoetan sartzeko, ezinbesteko baldintza izango da ondoko titulazioen bat izatea:

Administrazioko goi-mailako kidegoan, A talderako gaitzen duen edozein titulazio.

Goi-mailako teknikarien kidegoan, A talderako gaitzen duen eta sartzean eskatu den titulazioa, aukera bakoitzari jarraituz.

Administrazio-kudeaketako kidegoan, B talderako gaitzen duen edozein titulazio.

Erdi-mailako teknikarien kidegoan, B talderako gaitzen duen eta sartzean eskatu den titulazioa, aukera bakoitzari jarraituz.

Administrariaren kidegoan, C talderako gaitzen duen edozein titulazio.

---

⁴⁸⁷ EHAren 45. zenbakian, 2004ko martxoaren 5eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20040001_f_eus.html

Laguntzaile teknikoen kidegoan, C talderako gaitzen duen eta sartzean eskatu den titulazioa, aukera bakoitzari jarraituz.

Administrari laguntzaileen kidegoan, D talderako gaitzen duen edozein titulazio.

Mendekoen kidegoan, E talderako gaitzen duen edozein titulazio.

2. Euskadiko Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta honen organismo autonomoetako eskaletan sartzeko, ezinbesteko baldintza izango da ondoko titulazioren bat izatea:

f) Goi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalan, A talderako gaitzen duen edozein titulazio.

h) Goi-mailako teknikarien kidegoko itzulpen eskalan, A talderako gaitzen duen edozein titulazio.

l) Erdi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalan, B talderako gaitzen duen edozein titulazio.

m) Erdi-mailako teknikarien kidegoko itzulpen eskalan, B talderako gaitzen duen edozein titulazio.

ñ) Laguntzaile teknikoen kidegoko itzulpen eskalan, C talderako gaitzen duen edozein titulazio.

16. artikulua.— Eskalen eginkizunak

Eskalei dagozkien oinarrizko eginkizunak ondokoak dira:

f) Goi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalari, hizkuntza-plangintza; euskara-planak kudeatu, landu eta sustatzea eta horretarako irizpideak ezartzea eta aholkularitza ematea; hizkuntza-normalizazioaren eremuan ezagutzak ebaluatzea, jarduerak kudeatzea eta prestakuntza-diseinuak, kontrola eta ikuskapena egitea.

h) Goi-mailako teknikarien kidegoko itzulpen eskalari, euskarazko itzulpen, interpretazio eta terminologia eginkizunak betetzea eta eremu horietan prestakuntza ematea, azterlanak egitea, irizpideak ezartzea eta ikuskapena egitea ere.

l) Erdi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalari, euskara-planak kudeatu, landu eta sustatzeko eta aholkularitza emateko eginkizun teknikoak betetzea; hizkuntza-normalizazioaren eremuan ezagutzak ebaluatzea, jarduerak kudeatzea eta prestakuntza-diseinuak, kontrola eta ikuskapena egitea, eta hizkuntza-plangintza egitea.

m) Erdi-mailako teknikarien kidegoko itzulpen eskalari, euskarazko itzulpen, interpretazio eta terminologiako eginkizun teknikoak betetzea eta eremu horietan prestakuntza ematea, azterlanak egitea eta ikuskapena egitea.

ñ) Laguntzaile teknikoen kidegoko itzulpen eskalari, prestaketa eta lankidetzaren eginkizunak betetzea euskarazko itzulpen, interpretazio eta terminologian, bai eta eremu horietan prestakuntza ematen, azterlanak egiten eta ikuskapena egiten ere.

Xedapen gehigarriak

Lehenengoa.— Integrazio automatikoa

1. Ondoko kidegoetan automatikoki integratuta geratzen dira haietan lanpostu bat eskuratu zuten funtzionarioak:

a) Integrazio edo deialdi publiko bidez administrazioko goi-mailako kidegoan, administrazio-kudeaketako kidegoan, administrarien kidegoan, administrari laguntzaileen kidegoan eta mendekoen kidegoan plazak eskuratu zituzten funtzionarioak kidego horietan integratuta geratzen dira.

b) Integrazio edo deialdi publiko bidez goi-mailako teknikarien kidegoan, erdi-mailako teknikarien kidegoan eta laguntzaile teknikoaren kidegoan, titulazio jakin bakar bat eskatzen zitzaiela, plazak eskuratu zituzten funtzionarioak kidego horietan integratuta geratzen dira, euren titulazioari dagokion aukeraren barruan.

2. Dena delako kidegoetan plazak eskuratu zituzten funtzionarioak ondoko eskaletan automatikoki integratuta geratzen dira:

d) Integrazio edo deialdi publiko bidez goi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko teknikari-plazak eskuratu zituzten funtzionarioak Goi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalan integratuta geratzen dira.

e) Integrazio edo deialdi publiko bidez goi-mailako teknikarien kidegoko itzultzaile-plazak eskuratu zituzten funtzionarioak goi-mailako teknikarien kidegoko itzulpen eskalan integratuta geratzen dira.

i) Integrazio edo deialdi publiko bidez erdi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko teknikari-plazak eskuratu zituzten funtzionarioak erdi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalan integratuta geratzen dira.

j) Integrazio edo deialdi publiko bidez erdi-mailako teknikarien kidegoko itzultzaile-plazak eskuratu zituzten funtzionarioak erdi-mailako teknikarien kidegoko itzulpen eskalan integratuta geratzen dira.

l) Integrazio edo deialdi publiko bidez laguntzaile teknikoaren kidegoko itzultzaile-plazak eskuratu zituzten funtzionarioak laguntzaile teknikoaren kidegoko itzulpen eskalan integratuta geratzen dira.

Bigarrena.— Borondatezko integrazioa

1. Integrazio edo deialdi publiko bidez dena delako kidegoetan plazak eskuratu zituzten eta jarraian zehaztuko diren baldintzak betetzen dituzten funtzionarioak ondoko eskaletan integratu ahal izango dira, hala nahi izanez gero:

c) Goi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalan integratu ahal izango dira goi-mailako teknikarien kidegoko Euskal Filologiako lizentziadun-plazak integrazio edo deialdi publiko bidez eskuratu zituzten funtzionarioak.

2. Eskala bakoitzean integratzeko aukera lanpostu-zerrenda lege honetara egokitu izana argitaratzen denetik sei hilabeteko epean gauzatuko da.

3. Borondatez integratzeko aukera erabiltzen ez dutenek ordura arteko baldintza beretan eutsiko diete euren lanpostuei, eta lege honen lehen xedapen gehigarrian xedaturikoa aplikatuko zaie integrazioari dagokionez.

Hirugarrena.— Lanpostuei espezialitateak esleitzea

Lanpostu-zerrenden bidez esleitu dira espezialitateak, lanpostuen ezaugarriak kontuan hartuta, lege honetan adierazitakoaren arabera arautzen dituen dekretuan zehaztutakoarekin bat etorriz.

Laugarrena.— Kidego berezietako aukeren zehaztapena

Kidego berezietako aukeren zehaztapena dagozkien lanpostu-zerrendetan egingo da, lanpostuen ezaugarriak kontuan hartuta.

Bosgarrena.— Lanpostu-zerrenden egokitzapena

Funtzio publikoaren arloan eskumena duen saileko titularrari baimena ematen zaio lege hau indarrean jarri eta sei hilabeteko epean lanpostu-zerrendak arau honetan aurreikusitakoari egokitzeko agindu bat eman dezan.

Seigarrena.— Egungo eskaletan titulazio ofizial berriak sartzea

Legeak sorturiko eskaletako baten bati dagozkion eginkizunak betetzeko titulazio ofizial berriak onesten badira, Eusko Jaurlaritzari ahalmena ematen zaio, dekretu bidez onets dezan eskala haietan sartzeko gaitzen duten titulazioen artean titulazio berri horiek sartzeko.

7.2.30. 3/2004 Legea, otsailaren 25ekoa, Euskal Unibertsitate Sistemarena⁴⁸⁸

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Euskal unibertsitate-sistema

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko lurraldean egoitza duten unibertsitate guztien artean osatzen dute unibertsitate-sistema, eta Eusko Legebiltzarrak etorkizunean sortu zein onartzen dituenak ere sistema horretan batera bilduko dira. Era berean, sistemaren barruan harremanak eta lankidetzak sustatuko dira euskararen erabilera indartzeko etorkizuneko proiektua edo euskararen kultura partekatzen duten beste lurralde batzuetako beste unibertsitate-instituzio batzuekin; sustatze-lan hori irakaskuntza, ikerketa eta ekimen kulturalak koordinatuz egingo da, eta aipatutako unibertsitate-instituzioetako ikasle zein irakasleen arteko mugikortasunaren bidez, euskararen erabilera bultzatzeko, eta hori guztia Europako nazioen eremuan. Lehentasunezko harremanak ezarriko dira Euskal Herrian kokaturiko gainerako unibertsitateekin.

I. TITULUA Euskal unibertsitate sistema

I. KAPITULUA Unibertsitate-sistemaren printzipioak, helburuak eta eginkizunak

3. artikulua.— Gizartearen zerbitzura

3. Era berean, unibertsitateek eta balio demokratikoetan eta justizia sozialaren balioen gaineko eta giza eskubideen errespetuaren gaineko hezkuntza sustatu behar dute. Ohiko irakaskuntzaren osagarri diren ekimenak sustatu beharko dituzte, eta horiei laguntza eman, giza duintasunari eta herri eta kultura guztien arteko elkartasunari dagozkien balioak transmititzen dituzten heinean. Gainera, orokorrean euskal kultura-ondarearen gaineko defentsa, azterlana eta sustapena bultzatuko dituzte, eta bereziki euskararena.

6. artikulua.— Euskal unibertsitate-sistemaren helburuak

1. Hauek dira euskal unibertsitate-sistemaren oinarrizko helburuak:

e) Jakintza-arlo guztietan euskara sartuz joatea, euskararen erabileraren normalizazioari laguntzeko.

---

⁴⁸⁸ EHAren 50. zenbakian, 2004ko martxoaren 12ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20040003_f_eus.html

7. artikulua.— Printzipio informatzaileak

Hauek dira euskal unibertsitate-sistemaren antolamenduak oinarri dituen printzipioak:

f) Unibertsitateko irakaskuntza euskaraz jasotzeko eskubidea benetan beteko dela bermatzeko eta zaintzeko botere publikoek duten erantzukizuna; horretarako, beharrezko deritzeten araugintza-garapenak eta ekintza positiboko neurriak sustatu beharko dituzte, unibertsitate-politika orokorraren barruan.

III. KAPITULUA

Unibertsitatean erabiltzeko hizkuntzak

11. artikulua.— Hizkuntzen erabilera

1. Euskara, Euskal Herriko berezko hizkuntza denez, eta gaztelania hizkuntza ofizialak dira euskal unibertsitate-sisteman.

2. Botere publikoei dagokie hizkuntza-normalizazioa bermatzea, horretarako euskararen aldeko ekintza positiboko hizkuntza-politikaren oinarriak ezarrita.

3. Unibertsitateek beharrezko diren neurriak hartuko dituzte, araudian eta plan berezietan gai honi buruz ezarritakoarekin bat etorriz, bere osotasunean bermatuz euskaraz ikasteko eta bizitzeko eskubidea.

4. Irakasle eta ikertzaileei dagokienez, Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/89 Legearen 2. artikuluaaren aplikazioarekin bat etorriz, Eusko Jaurlaritzak, hezkuntzako eskumena duen sailak proposatuta, irakaskuntzaren eta ikerketaren berezitasunei egokitzeko arau espezifikoak onetsiko ditu. Eusko Jaurlaritzak eta unibertsitateak, indarrean dagoen araudiaren arabera, hautaketa-, sarbide- eta ebaluazio-prozesuak arau horiei egokiturik egotea bermatu behar dute.

5. Euskal Herriko Unibertsitateko administrazioko eta zerbitzuetako langile guztiei, bestalde, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean administrazio publikoen zerbitzuan diharduten langileentzat aurreikusitakoa aplikatuko zaie.

6. Unibertsitateen gaian eskumena duen sailak eta unibertsitateek eurek zientziarako erabiltzen diren beste hizkuntza batzuk jakitea sustatuko dute, eta unibertsitatearen jardura akademikoetan sartuko dute hizkuntza horien erabilera.

II. TITULUA

Unibertsitate-erkidegoa

II. KAPITULUA

Unibertsitate publikoko irakasle eta ikertzaileak

2. ATALA

Irakasle eta ikertzaile kontratatuen hautaketa

18. artikulua.— Hautaketa-batzordeak

3. Irakasle osoen zein irakasle agregatuen kategorietara sartzeko hautaketa-batzordeak unibertsitateko katedradunek eta irakasle osoek osatuko dituzte, goi-

mailako irakaskuntzako Europako esparruko unibertsitate publikoetako kide direnek nolana ere. Horietako bat, gehienez, Euskal Herriko Unibertsitateko plantillako kide izan daiteke, non eta plazak nahitaez euskaraz jakin beharrekoak ez diren, zeren eta orduan sistema malgutu ahal izango baita erregelamendu bidez, hautaprobak euskaraz egin ahal izan daitezten. Era berean, irakasle agregatuak hautatzeko hautaketa-batzordeetan irakasle titularrek edo irakasle agregatuek parte hartzea ezar dezake Jaurlaritzak. Bestalde, ordezkariak sindikalak izendaturiko langileen ordezkariak ere parte hartuko du hautaketa-batzordeetan, betiere indarrean dagoen legeriaren arabera.

5. Hautaketa-batzordeek izangai guztien merezimenduak eta jarritako proben emaitzak balioetsi beharko dituzte, eta lehenestean eta bakoitzari zenbakitan emandako balioespenaren gaineko arrazoiak azaldu beharko dituzte. Nahitaezkoa da merezimenduen artean Euskadiko hizkuntza ofizialen ezagutza balioestea, eta lanpostu-zerrendan elebidun izendatutako lanpostu guztien zerrendan nahitaezkoa izango da euskaraz jakitea.

5. ATALA

Unibertsitate publikoko irakasleen eta ikertzaileen eskubideak eta betebeharrak

31. artikulua.— Kontratuen edukia

1. Lehiaketetarako deialdietako oinarrietan alderdi hauek aipatu behar dira nahitaez:

e) Zein hizkuntza erabiliko den edo diren irakaskuntza emateko.

6. ATALA

Irakasleen eta ikertzaileen ordainketa-araubidea

34. artikulua.— Ordainsari gehigarriak

1. Jaurlaritzak ordainsari-osagarriak ezarri ahal izango ditu irakasle eta ikertzaileentzat, diren funtzionario edo kontratatuak, irakaskuntza, ikerketa eta kudeaketaren inguruan egoki iritzitako irizpideen arabera; irizpide horien artean hizkuntza-merezimenduak ere sartuko dira.

IV. KAPITULUA

Euskal unibertsitate-sistemako ikasleak

1. ATALA

Araubide orokorra

38. artikulua.— Bekak, kredituak eta ikasketetarako laguntzak

2. Programa bereziak ezarriko dira deialdian:

[...]

c) Euskal Autonomia Erkidegoaz kanpotik datozen ikasleentzako euskarazko unibertsitate-ikasketei buruz (bakoitzaren maila sozioekonomikoaren arabera).

2. ATALA

Ikasleen eskubideak eta betebeharrak

40. artikulua.— Xedapen orokorra

2. Inor ere ezin izango da diskriminatu arrazoi hauek direla-eta: arraza, generoa, sexu-orientazioa, iritzia, erlijioa, hizkuntza, nazionalitatea, gutxiengoren batekoa izatea zein pertsona moduan gizartean nahiz ekonomian beste edozein ezaugarri izatea. Unibertsitateek programa bereziak ezarriko dituzte desgaitasuna duten pertsonen unibertsitateko hezkuntzarako duten eskubidea erabat egikaritu ahal izan dezaten.

41. artikulua.— Oinarrizko eskubideak

Euskal unibertsitate-sistemako ikasleek oinarrizko eskubide hauek dituzte:

a) Beren ikasketak aukeratu eta egiteko eskubidea, indarrean dagoen legerian eta unibertsitatean irauteko arauetan ezarritako eran; matrikula zein irakaskuntza jasotzeko egin zuten, irakaskuntza horiek Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozeinetan jasotzeko eskubidea, horretarako xedatutako eskuarteak erabiliz; orobat bere prestakuntzaren prozesuan aktiboki parte hartzeko eskubidea.

f) Kalifikazio objektiboa jasotzeko eskubidea, eta jaso, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialen artean aukeratzen duten hartan jasotzekoa; orobat, kalifikazioak berriro ikustea eskatzeko eskubidea eta, unibertsitateak ezarritako prozeduraren bidez, kalifikazioen aurka egiteko dagozkien bitartekoak erabiltzekoa, direlako kalifikazio horiek behin betiko bilakatu baino lehen; hori guztia, unibertsitate-planaren arabera eta unibertsitateak dituen baliabideen arabera.

43. artikulua.— Informazio akademikoa jasotzeko eskubidea

Sailek edo organo baliokideek eta, kasua hau bada, unibertsitate-institutuek ondorengoak jakinaraziko dituzte, behar besteko publizitatea emanez, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan:

a) Irakasgai, materia edo jakintzagai bakoitzaren programa, horietako bakoitza enborrekoa, nahitaezkoa, hautazkoa edo aukera askekoa den adierazita; bakoitzari dagozkion kredituak; bibliografia, metodoak eta helburuak.

b) Irakasle-eskaintza, irakaskuntzak emango dituzten irakasleak zein diren eta irakaskuntza horiek zein hizkuntzatan emango diren zehaztuta; irakaslea askatasunez aukeratzea bermatzen ez denean, zein taldetan emango dituzten irakasgaiak.

c) Irakasgai, materia edo jakintzagai bakoitza berariaz ebaluatzeko irizpideak.

III. TITULUA

Irakaskuntza, ikasketak eta ikerketa

I. KAPITULUA

Irakaskuntza

46. artikulua.— Titulazioak

3. Funts publikoz finantzaturako titulazio berriak ezartzerakoan, taldeak ezartzeko euskara erabiliko da lehentasuneko irizpide.

47. artikulua.— Ikasketa-planak

Unibertsitateen gaian eskumenak dituen sailak eta unibertsitateek ikasketa-planak egiterakoan neurri hauek sustatu eta bultzatuko dituzte, ezertan galarazi gabe indarrean dagoen araudia:

h) Hizkuntzak ikasteari indar ematea.

IV. TITULUA

Euskal unibertsitate-sistemaren antolamendua

I. KAPITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko instituzio eta organoei dagozkien ahalmenak euskal unibertsitate-sistema antolatzeko

62. artikulua.— Unibertsitateen gaietan eskumenak dituen sailaren ahalmenak

1. Unibertsitateen gaietan eskumenak dituen sailari dagokio Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan araututako ikasketa guztiak arrazionalizatu eta gizartearen beharrianetara egokitzeko tresnak artikulatzea. Berari dagokio, orobat, beste unibertsitate batzuekiko koordinazioa eta elkarlana hedatzea gai hauetan osagarritasuna lortze aldera: titulazioen eskaintzan, euskararen irakaskuntzan, ikerketan eta unibertsitate-politikarako ezarritako helburuak iriste aldera interesgarri izan daitekeen beste edozein arlotan.

II. KAPITULUA

Euskadiko Unibertsitate Kontseilua

65. artikulua.— Eginkizunak

1. Euskadiko Unibertsitate Kontseilua euskal unibertsitate-sistema koordinatzeko organoa da, eta, orobat, Eusko Jaurlaritzaren kontsulta- eta aholkularitza-organoa unibertsitate-gaietarako.

2. Hauek dira Euskadiko Unibertsitate Kontseiluaren eginkizunak:

1) Unibertsitate-instituzioen arteko euskal sarea sustatzea, irakaskuntza, ikerketa eta ekimen kulturalen koordinazioaren bidez eta aipatu unibertsitate-instituzioetako ikasle eta irakasleen mugikortasunaren bidez, euskara eta euskal kultura indartzeko asmoz.

66. artikulua.— Osaera eta funtzionamendua

3. Batzorde berezi bat egongo da, unibertsitateen gaietan eskumenak dituen sailburua buru duela, eginkizun hauek izango dituenak: goi-mailako irakaskuntzaren Europako sistemaren bilakaeraren jarraipena, unibertsitateak eta haien ikasketaplanak egokitzeko neurriak proposatu eta bultzatzea, Europako sistema hori eraikitzeko foroetan parte hartzea, Europako unibertsitateen eta euskal unibertsitate-sistemaren arteko harremanak sustatzea, eta, oro har, Euskal Herriko unibertsitateak goi-mailako irakaskuntzaren Europako esparruan erabat sartzen lagunduko duen eginkizun oro. Batzorde berezi horren barruan azpibatzorde bat eratuko da, eginkizun hau duela: unibertsitate-instituzioen arteko euskal sarea garatzea; horretarako, irakaskuntza, ikerketa eta ekimen kulturalen koordinazioa eta aipatu unibertsitate-instituzioetako ikasle eta irakasleen mugikortasuna sustatuko ditu, euskara eta euskal kultura bultzatzeko asmoz.

VII. TITULUA

Euskal unibertsitate-sistemaren ekonomia eta finantza-araubidea

II. KAPITULUA

Unibertsitate publikoa

3. ATALA

Lanpostu-zerrendak

99. artikulua.— Lanpostu-zerrenden edukia

2. Irakasleen eta ikertzaileen lanpostu-zerrendetan hau zehaztu beharko da, gutxienez:

e) Euskarazko hizkuntza-gaitasunaren maila balioesteko eta nahitaez eskatzeko araubide orokorra; lege honen 11. artikulua arabera garatuko da araubide hori. Hizkuntza-gaitasuna egiaztatzen ez duenak ezingo du inola ere euskaraz irakatsi beharra duen plaza bat bete.

7.2.31. 5/2004 Legea, maiatzaren 7koa, Mahastizaintza eta Ardogintza antolatzekoa⁴⁸⁹

IV. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoan ekoitzitako kalitateko ardoak

II. KAPITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoan ekoitzitako kalitateko ardoak halako aitortzeko prozedura

30. artikulua.— Aitorpena

2. [...]

Eusko Jaurlaritzako Nekazaritza eta Arrantza Sailak homologatuko ditu aipatutako txostena egiteko eskaintzen diren erakundeak, eskabidea egin eta baldintza hauek betetzen badituzte:

[...]

e) Ondo bermatzea erakundearekin harremanen bat izango duten guztiek, pertsona fisiko nahiz juridikoa izan, bermatuta izango dutela harreman hori nahi duten hizkuntza ofizialean izateko eskubidea.⁴⁹⁰

[...]

Xedapen gehigarriak

Hirugarrena.— Hizkuntza-eskubideak⁴⁹¹

Legea betetzeko neurriak hartzen direnean, euskal administrazio publikoek euskararen eta gaztelaniaren erabilera bermatuko dute kanpoko harremanetan. Halaber, pertsona fisikoek eta pertsona juridikoen ordezkariak haiekin dituzten harremanetan euskara eta gaztelania, ahoz zein idatziz, erabiltzeko eta arreta hizkuntza berean jasotzeko duten eskubidea bermatuko da.

---

⁴⁸⁹ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20040005_f_eus.html

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20040005_f_eus.html

⁴⁹⁰ 7/2012 Legeak, apirilaren 23koak, barne-merkatuko zerbitzuei buruz Europako Parlamentuak eta Kontseiluak abenduaren 12an emandako 2006/123/EE Zuzentaraura egokitze aldera zenbait lege aldatzekoak, 64. artikuluan emandako idazkera.

⁴⁹¹ 9/2012 Legeak, maiatzaren 24koak, Nekazaritza eta Elikagaigintza Politikako Legea aldatzekoak, 21. artikuluan emandako idazkera.

7.2.32. 3/2005 Legea, otsailaren 18koa, Haurrak eta Nerabeak Zaintzeko eta Babestekoa⁴⁹²

I. TITULUA Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Administrazio-jardunaren printzipio artezkariak

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, hurrei eta nerabeei arreta emateko eskumenak egikaritzuz esku-hartzeren bat egin behar dutenean, printzipio hauek izango dituzte gidari beren jardunean:

b) Hurrek eta nerabeek beren eskubideei buruz informazioa jasotzeko duten eskubidea bermatuko dute; informazio hori, ahoz nahiz idatziz, haiek aditzeko moduko hizkuntza batean eman behar zaie, beraien adimenaren mailari eta gaitasunari egokitutako hizkera argi eta errazez, eta, behar izanez gero, beren hezkuntza-beharrizan bereziei egokituta.

c) Berdintasun-printzipioa errespetatuko dela bermatuko dute, landa-inguruneetan edo ingurune marjinaletan nahiz degradatuetan bizitzeagatik egon daitekeen muga oro eragotziz eta, behar izanez gero, ezabatuz; orobat, diskriminazio oro eragotzi eta ezabatuko da, jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazioa, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo haurren eta nerabeen edo beraien familien egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik gerta daitekeen diskriminazio oro, hain zuzen ere.

II. TITULUA Haurren eta nerabeen eskubideak eta eskubide horien egikaritzea

I. KAPITULUA Oinarrizko eskubideak

12. artikulua.— Informazioa jasotzeko eskubidea

2. Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, arlo horretan eskumena dutenek, piztu egingo dute haur eta nerabeentzako informazio-materialak ekoitzi eta hedatzea, eta erraztu egingo dute haur eta nerabeek informazio- eta dokumentazio-zerbitzuak eta liburutegiak zein gainerako kultura-zerbitzuak erabili ahal izatea. Berezi, Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek hau zainduko dute: komunikabideek adingabeentzat ematen dituzten mezueta berdintasunaren, elkartasunaren eta errespetuaren balioak susta ditzatela; indarkeria, pornografia edo giza harremanen esplotazioa erakusten duten irudiak eragotz ditzatela, orobat tratu apalesgarria erakusten dutenak, delitu-jarduerak

---

⁴⁹² EHAren 59. zenbakian, 2005eko martxoaren 30eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20050003_f_eus.html

egitera zirikatzen dutenak edo elkartasun-eza edo diskriminazioa sustatzen dutenak, jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik; eragotz ditzatela, baita ere, haien garapenari kalte egin diezaiokeen zeinahi eduki erakusten dutenak, hori guztia 30., 31. eta 32. artikuluetan adierazitako moduan.

16. artikulua.— Esateko dutena entzun dakien eskubidea

3. Administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, adingabeekin zerikusia zuzenean duten prozeduretan haiek ulertzeko moduko hizkuntza eta haien adimen-gaitasunaren arabera egokitutako hizkera erabil dadin zainduko dute.

II. KAPITULUA

Osasunerako eta zerbitzu sanitarioak jasotzeko eskubidea

18. artikulua.— Bakoitzaren osasuna sustatua eta babestua izateko eskubidea

2. Haurrek eta nerabeek eskubide hauek izango dituzte:

e) Beren osasun-egoerari buruzko informazioa jasotzeko eskubidea, bai eta ematen ari zaizkien tratamendu medikoari buruzkoa ere, betiere, haien adina, heldutasuna eta egoera psikologiko eta afektiboa kontuan hartuta, lege honen 12. artikuluan adierazitako moduan; gainera, ahalegina egin beharko da informazio garrantzitsu hori haurrak edo nerabeak hobekien ulertzen duen hizkuntzan emateko.

III. KAPITULUA

Hezkuntzarako eta hezkuntza-arretarako eskubidea

23. artikulua.— Hezkuntza-zerbitzuak erabili ahal izatea

4. Hezkuntza-administrazioak, gainerako administrazioekin eta gizarte-eragileekin lankidetzan arituz, zero urtetik ezarriko du eskolatzea, euskal eskola publikoa arautzen duen araudian adierazitako moduan. Dena dela, zerbitzu hori ezartzeko prozesuaren barruan lehentasuna emango zaie maila sozioekonomiko apalena duten zonei eta, oro har, hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleei edo hezkuntza-beharrizanak dituztenei.

24. artikulua.— Administrazioak hezkuntzaren arloan jarduteko printzipioak

Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak beharrezkoak diren bitartekoak jarri beharko ditu honako hauek bermatze aldera:

2. Irakaskuntza-zentroen hezkuntza- eta curriculum-proiektuetan honako gai hauek sartzea:

a) Balioen arabeko hezkuntza, indarrean dagoen ordenamendu juridikoan jasotako printzipio, eskubide eta oinarritzko askatasunekin bat etorriz, bereziki hauekin: aniztasunaren errespetuarekin eta inoren aurka diskriminaziorik ez eragiteko printzipioarekin (dela jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-

orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik eragindako diskriminazioa).

c) Autonomia Erkidegoaren gizarte- eta kultura-errealitatearen errespetua, bere pluraltasun osoan, eta bereziki Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bien ikaskuntza.

8. Hezkuntza-zentroetan arrisku-egoerak prebenitzeko programak garatzea, bereziki hauek:

e) Tratu txarrei eta sexu-abusuei buruzko sentsibilizazio- eta prebentzio-programak, haurren eta nerabeen eskubideez informazioa emango dutenak; informazio horretan eskubide horiek zapaltzea edo arrisku-egoera bat sorraraz dezaketen portaerak azalduko dira, bai haurren eta nerabeenak, bai beste pertsona batzuenak; orobat, laguntza eman diezaieketen pertsonak edo organismoak zein diren azalduko da. Hori guztia ikasleen gaitasunari eta eboluzio-garapenari egokitutako hizkera argi eta erraza erabiliz egingo da.

IV. KAPITULUA

Kulturarako eta babes soziokulturalerako eskubidea

30. artikulua.— Argitalpenak

1. Debekatuta dago haur eta nerabeei beraien nortasunaren garapenerako kaltegarri izan daitezkeen edukiak dituzten argitalpenak saltzea; betiere, debekatuta egongo da haiei indarkeria, pornografia edo giza harremanen esplotazioa erakusten duten edukiak dituzten argitalpenak saltzea, edo tratu apalesgarria erakusten dutenak, delitu-jarduerak egitera zirikatzeko dutenak edo elkartasun-eza edo diskriminazioa sustatzen dutenak honako arrazoi hauetako batengatik: jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik.

32. artikulua.— Publizitateak babestea

1. Haurrentzat eta nerabeentzat egiten den publizitateari dagokionez:

a) Haur eta nerabeentzat egindako publizitateak, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan hedatzen denak, honako betekizun hauek bete beharko ditu, haien eskubideak behar bezala babestearren:

— Iragarkiek ezingo dute indarkeriarik, pornografiarik edo giza harremanen esplotaziorik erakutsi, ez eta tratu apalesgarririk ere; orobat, ezingo dute delitu-jarduerak egitera zirikatu, edo elkartasun-eza edo diskriminaziorik eragin honako arrazoi hauetako batengatik: jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik.

[...]

— Haur eta nerabeentzako produktuen irudiak, prestazioak eta erabilera zuzena era ulergarrian eta egiazkoan erakutsiko dira, eta, horretarako, haur eta nerabeen garapen-mailari egokitutako hizkera erraza erabiliko da.

[...]

2. Haurrak eta nerabeak protagonista dituen publizitateari dagokionez (Autonomia Erkidegoko lurraldean zabaltzen den publizitatea, esan nahi da):

[...]

b) Debekatuta dago haurrak eta nerabeak erabiltzea honelakoak iragartzeko: edari alkoholdunak, tabakoa, edo haur eta nerabeentzat debekatuta dauden jarduerak; pornografia-edukia duten jarduerak; giza harremanen esplotazioa erakusten dutenak; tratu apalesgarria erakusten dutenak; delitu-jarduerak egitera zirikatzen dutenak, edo elkartasun-eza edo diskriminazioa eragiten dutenak arrazoi hauetako batengatik: jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik; edo haien garapenerako kaltegarria izan daitekeen beste edozein eduki agertzen dutenak.

[...]

VIII. KAPITULUA

Gizarteratzeko eskubidea

41. artikulua.— Administrazio-jardunaren printzipioak gizarteratzearen eremuan

1. Gizarte-zerbitzuei buruzko urriaren 18ko 5/1996 Legearekin bat etorritik, administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, betebeharrak izango dituzte:

c) Gizarte-zerbitzuak badirela jakinaraztea eta haien funtzionamenduaz informazioa ematea, hizkera errazez idatzitako dibulgazio-liburuxkak —haur eta nerabeentzat nahiz haien familientzat ulerterrazak— zabalduz.

III. TITULUA

Haurren eta nerabeen babesa

II. KAPITULUA

Administrazioaren babes-ekintza arrisku- eta babesgabetasun-egoeretan

7. ATALA

Egoitza-harrera

80. artikulua.— Egoiliarren eskubideak eta betebeharrak

2. Harrera-egoitza bateko hurrek eta nerabeek eskubide hauek edukiko dituzte, beti:

b) Diskriminaziorik gabe arreta izatea (dela jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik diskriminaziorik eragin gabe, alegia), eta,

orobat, beraien jatorria errespetatuz eta berek dakarten kultura- edo erlijio-ondarea gordetzeko laguntasuna eman ez arreta izatea.

k) Informazioa jasotzea, beren adimenaren mailari eta gaitasunari egokitutako hizkeran, zentroan erreklamazioak aurkezteko dauden prozedurez; orobat, honako hauei kexak aurkezteko duten aukeraz: fiskaltzari, ikuskapen-zerbitzuei edo haurrak eta nerabeak babesteko eskumena duten administrazioei.

IV. TITULUA

Arau-hausle adingabeei eman beharreko arreta sozioedukatiboa

93. artikulua.— Nerabeek barneratzeko zentroetan izango dituzten eskubideak eta betebeharrak

2. Barneratze-neurriren baten pean diren arau-hausle adingabeek eskubidea dute beren nortasuna eta ideologia-askatasun zein erlijio-askatasuna errespetatzen; orobat, neurriak eragiten ez dien gainerako eskubide eta interes legitimoak ere edukiko dituzte, batez ere adingabetasun zibilari dagozkionak eta Adingabeen Erantzukizun Penala arautzen duen urtarrilaren 12ko 5/2000 Legearen 56. artikuluan aipatzen diren eskubide guztiak; eta, horien artean, honako hauek bereziki:

b) Diskriminaziorik gabe arreta izatea (dela jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik diskriminaziorik eragin gabe, alegia), eta, orobat, beraien jatorria errespetatuz eta berek dakarten kultura- edo erlijio-ondarea gordetzeko laguntasuna eman ez arreta izatea.

k) Barneratzeko zentroan erreklamazioak aurkezteko dauden prozedurei buruzko informazioa jasotzea, beren adimenaren mailari eta gaitasunari egokitutako hizkeran; orobat, zentroaren zuzendaritzari, Autonomia Erkidegoko Administrazioari, agintaritza judizialari eta fiskaltzari eskaerak eta kexak azaltzeko aukeraz ere informazioa jasotzea; orobat, beren eskubide eta interesak defendatzearen indarrean dagoen legerian aurreikusitako legezko errekurtsio guztiak aurkeztu ahal izatea.

ñ) Gai hauei guztiei buruz informazio pertsonal eta eguneratua jasotzea: beraien eskubide eta betebeharrak buruz, beraien egoera pertsonal eta judizialari buruz, zentroaren funtzionamendu-arauei buruz, eta, orobat, eskubide horiek benetan erabiltzeko prozedura zehatzei buruz, bereziki eskaerak, kexak azaltzeko edo errekurtsioak aurkezteko prozedurei buruz. Zentroan sartzen dituzten unean jaso behar dute adingabeek informazio hori guztia, eta berek ulertzeko moduko hizkuntzan eman beharko zaie, haien adimenaren gaitasunari eta beraien beharrezkoak diren egokitutako formatu, hiztegi eta idazkerarekin.

V. TITULUA

Antolaketa instituzionala

I. KAPITULUA

Haurren eta Nerabeen Defentsarako Erakundea

98. artikulua.— Antolaketa

2. [...]

Haurren eta Nerabeen defendatzailearekiko harremanetan, euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea aitortzen zaie herritar guztiei, eta arreta ere berek aukeratutako hizkuntza ofizialean jasotzekoa. Hori dela eta, behar diren neurriak jarriko dira eskubide horren erabilera bermatzeko.

7.2.33. 4/2005 Legea, otsailaren 18koa, 4/2005 Legea, otsailaren 18koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa⁴⁹³

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Haatik, lan-merkatuari, partaidetza soziopolitikoari, etxeko lanak egiteari, emakumeen aurkako indarkeriari, pobrezari eta abarri buruzko datuek oraindik ere erakusten dute hierarkizazioa dagoela gizonen eta emakumeen gizaratean dituzten harremanetan eta gizarate horretan betetzen duten lekuan; hierarkizazio horren jatorria, hain zuzen, sexuaren arabera jokabide-estereotipo eta -eredu soziokultural batzuetan datza, emakumei etxeko eremuaren ardura eta gizonen eremu publikoaren ardura esleitzen baitiete, eta hori, gainera, balioespen eta aitorten ekonomiko eta sozial oso ezberdina eginez. Gainera, emakume askok anitz diskriminazio jasaten dute, sexu-diskriminazioaz gain, beste batzuk ere pairatzen baitituzte, arraza, jatorri etnikoa, hizkuntza, adina, desgaitasuna, ondarea, sexu-orientazioa eta beste hainbat faktore direla eta. Horrek guztiak, hainbat kasutan, baldintzatu egiten du emakumeen osotasunean egikari ditzaten herritarrek berez dituzten eskubideak.

[...]

ATARIKO TITULUA

3. artikulua.— *Printzipio orokorrak*⁴⁹⁴

Hauek dira emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan euskal botere publikoen jarduna gidatu eta bideratuko duten printzipio orokorrak: tratu-berdintasuna eta ikuspegi intersektionalaren integrazioa; aukera-berdintasuna; emakumeen kontrako indarkeria matxista prebenitzea eta desagerraraztea; dibertsitatea eta diferentzia errespetatzea; sexu- eta/edo genero-identitate eta sexu-orientazioa askatasunez garatzeko eskubidea, eta sexu- eta ugalketa-eskubideak askatasunez baliatu ahal izatea, eskubide horiek egikaritzean pertsonen askatasunez erabaki dezaketela bermatuz; genero-ikuspegiaren integrazioa; ekintza positiboa; sexuaren arabera rolak eta estereotipoak desagerraraztea; ordezkaritza orekatua; koordinazioa, lankidetzeta eta nazioartekotzea; emakumeen ahalduntzea; gizonen inplikazioa; parte-hartzea; berrikuntza, gardentasuna eta kontu-ematea, eta hizkuntza-eskubideak babestea eta euskararen erabilera sustatzea.

⁴⁹³ EHAren 42. zenbakian, 2005eko martxoaren 2ko alean, argitaratua.

Hutsen zuzenketa: EHAA, 88. zenbakia, 2005eko maiatzaren 12ko alea.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20050004_f_eus.html

Emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistarik gabe bizitzeko Legearen testu bategina onesten duen martxoaren 16ko 1/2023 Legegintzako Dekretuak indargabetua.

⁴⁹⁴ Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko 1/2022 Legearen laugarren artikulua emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

1. *Tratu-berdintasuna eta ikuspegi interseksionalaren integrazioa.*

[...]

Lege honen ondoretarako:

c) [...]

Euskal botere publikoek bermatu behar dute ezen diskriminazio-egoerak eragin ditzaketen beste inguruabar batzuk ere tartean direla eta diskriminazio anizkoitza jasaten duten emakumeek nahiz emakume taldeek benetan baliatzen dituztela beren oinarritzko eskubideak. Inguruabar horiek honako hauek izan daitezke: arraza, kolorea, jatorri etnikoa, hizkuntza, erlijioa, politikari edo bestelako gaiei buruzko iritziak, gutxiengo nazional bateko kide izatea, ondarea, jaioterria, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, migrazio-prozesua, errefuxiatu-estatusa, kultura, landa-jatorria, gizarte-bazterketako egoera, seropositibotasun-egoera, guraso bakarreko familia, familia-konfigurazioa edo beste edozein baldintza edo inguruabar pertsonal, sozial edo administratibo. Gainera, ikuspegi interseksionala sustatu behar dute; horrek, lege honen ondorioetarako, esan nahi du kontuan hartu behar dela nola erlazionatzen diren sexua eta/edo generoa aipatutako gainerako faktoreekin, nola eragiten dioten elkarri hainbat mailatan, askotan aldi berean, eta nola sortzen diren identitate gainjarriak eta interseksionatuak, bai eta elkarri lotutako eta askotariko botere eta zapalkuntza-egoera eta -ardatzak ere.

[...]

15. *Hizkuntza-eskubideak babestea eta euskararen erabilera sustatzea.*

Euskal botere publikoek bermatu behar dute hizkuntza-eskubideak baliatzen direla eta euskararen erabilera sustatzen dela emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan. Horretarako, berdintasun-politikak garatzeko orduan, ziurtatuko dute, beste neurri batzuen artean, interesdunak aukeratutako hizkuntza koofizialean ematen direla zerbitzuak, herritarrentzako prestakuntza-, partaidetza- eta sentsibilizazio-jardueretan hizkuntza-eskubideak bermatzen direla, eta langile eta profesionalentzako jardueretan euskararen erabilera sustatzen dela.

II. TITULUA

Euskal botere eta administrazio publikoen jarduketan genero-ikuspegia integratzeko neurriak

IV. KAPITULUA

Administrazioaren araudian eta jardueran berdintasuna sustatzeko neurriak

18. artikulua.— Xedapen orokorrak⁴⁹⁵

4. *Euskal botere publikoek hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabili behar dute irudi eta hizkera mota guztietan, zuzenean eta beste pertsona edo entitate batzuen bitartez sortzen dituzten dokumentuetan eta euskarrietan.*

---

⁴⁹⁵ Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko

21. artikulua.— Kontratazio publikoa⁴⁹⁶

5. Baldin eta objektiboki justifikatzen ez bada kontratuaren xedeak ez duela loturarik emakumeen eta gizonen berdintasunarekin artikulua honen lehen paragrafoan aurreikusitako baldintzetan, kontratazio-organismoek honako hauek sartuko dituzte kontratazio-agirietan:

b) Emakumeen eta gizonen berdintasunarekin lotutako gauzatze-baldintza berezi bat, gutxienez, hizkera eta irudi mota guztietan erabilera ez-sexista egitetik harago.

21 bis artikulua.— Dirulaguntzak⁴⁹⁷

3. Euskal botere publikoek, beste gai batzuen artean, dirulaguntza publikoak erregulatzen dituzten oinarri edo arauetan:

c) Emakumeen eta gizonen berdintasunarekin lotutako betebeharrak ezarriko dituzte, hizkera eta irudi mota guztietan erabilera ez-sexista egitetik harago, bai eta emakumeen eta gizonen berdintasunerako klausulak ez betetzeak dakartzan ondorioak ere.

[...]

III. TITULUA

Zenbait esku-hartze arlotan berdintasuna sustatzeko neurriak

II. KAPITULUA

Kultura eta komunikabideak

25. artikulua.— Kultura-jarduerak

1. Euskal administrazio publikoek, bakoitzak bere eskumen-eremuan, behar beste neurri hartu behar dituzte, bai sexuan oinarritutako diskriminazio oro saihesteko, bai sustatzeko emakumeek zein gizonek parte hartzeko aukera eta partaidetza orekatua izatea Euskal Autonomia Erkidegoaren esparruan izaten diren kultura-jarduera guztietan. Lege honen ondorioetarako, kultura-jardueratzat hartzen dira, besteak beste, artistikoak, jai-giroan egiten direnak, oroitzapenezkoak, kirol-jarduerak eta euskararen hizkuntza-normalizazioaren arloan egindakoak.⁴⁹⁸

2. Kultura-jardueraren batean —hor sartuta jai kutsukoak, artistikoak, kirolekoak, eta euskararen normalizazioaren eremukoak— sexu-diskriminazioa egiten bada, euskal administrazio publikoek ezin izango diote jarduera horri inolako laguntzarik

---

1/2022 Legearen hemeretzigarren artikulua emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

⁴⁹⁶ Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko 1/2022 Legearen hogeita bigarren artikulua emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

⁴⁹⁷ Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko 1/2022 Legearen hogeita bigarren artikulua emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

⁴⁹⁸ Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko 1/2022 Legearen hogeita seigarren artikulua emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

eman, edo administrazio horien ordezkariak ezin izango dute jarduerotan administrazioaren ordezkari gisa parterik hartu.

26. artikulua.— Komunikabide sozialak, publizitatea eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak

3.⁴⁹⁹ Gizarte-komunikabideek, beren programazioak egiteko orduan, bermatuko dute edukietan genero-ikuspegia sartzen dela; horrez gain, ez dute hizkera sexistarik erabili behar, eta emakumeen parte-hartze aktiboa eta bi sexuen presentzia orekatua eta irudi plurala bermatu behar dute, edertasun-kanonetatik eta sexu bakoitzak bizitzako arloetan betetzen dituen funtzioei buruzko estereotipo sexistetatik aparte; bereziki zaindu behar dituzte haur zein gazteentzako edukiak, eta 3.1 artikulua azken tartekian aipatzen diren diskriminazio anizkoitzeko inguruabarrak dituzten emakumeekin lotutako aurreiritzi eta estereotipoak desagitea.

27. artikulua.— Publizitatea kontrolatzeko organoa

Eusko Jaurlaritzan organo bat eratuko da, komunikabideen eta erabiltzen diren publizitate-euskarrien bitartez transmititzen den publizitatearen inguruan aholku eman eta hori aztertzeaz arduratuko dena; horren helburua da sexuan oinarritzen den pertsonen diskriminazio-mota oro erauztea. Era berean, komunikabide publikoek zabalduko edukiak beren kode etikoak izan ditzaten zainduko da.

III. KAPITULUA

Hezkuntza

1. ATALA

Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza

29. artikulua.— Curriculuma

2.⁵⁰⁰ Era berean, Hezkuntza Administrazioak oinarrizko printzipiotzat ezarriko du hezkuntza-maila guztietan indarkeriazko jokaerak prebenitzea, adingabeekiko sexu-abusuak barne, eta eguneroko bizitzarako irakasgai edo eduki eta aldi zehatzak ezarriko ditu hezkuntza-maila guztietan. Eduki eta aldi horietan gai hauekin lotutako alderdi eta edukiak sartuko dira: etxeko eremua eta pertsonen zaintza, harreman pertsonalen funtzionamenduaren ezagutza eta harreman afektibo-sexual osasungarri eta positiboak sustatzea, hizkuntzaren erabilera ez-sexista, emakumeen gorputza erakartzeko elementu edo aberastasun-iturri gisa erabiltzea zalantzan jartzea, jarrera matxisten identifikazioa eta prebentzioa, agerikoenak ez direnak barne, eta gatazkak konpontzeko indarkeriarik gabeko metodoak eta sexuen berdintasunaren eta dibertsitatearen errespetuan oinarritutako bizikidetzak-ereduak ikastea.

---

⁴⁹⁹ Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko 1/2022 Legearen hogeita zazpigarren artikulua emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

⁵⁰⁰ Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko 1/2022 Legearen hogeita hamargarren artikulua emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

30. artikulua.— Irakaskuntzako materialak

2. Euskadiko Autonomia Erkidegoko ikastetxeetan erabiltzen diren testuliburuek eta gainerako ikasmaterial guztiak barneratuta izan behar dituzte aurreko artikulua 1. paragrafoan adierazi diren hezkidetzako helburuak. Era berean, hizkera ez-sexista erabili behar dute, eta irudietan emakumeen eta gizonen presentzia orekatua eta ez-estereotipatua bermatu behar dute.

2. ATALA

Unibertsitateko irakaskuntza

33. artikulua.— Xedapen orokorrak

2. Era berean, zainduko dute jakintza-arlo guztietako irakaskuntzan eta ikerketan lanetan genero-ikuspegia txerta dadin, hizkera ez-sexista erabil dadin, eta emakumeen jakintza eta emakumeek gizadiaren garapenari egindako garapen sozial eta historikoa jaso dadin.

IV. KAPITULUA

Lana

2. ATALA

Enplegua

42. artikulua.— Negoziazio kolektiboa

2.⁵⁰¹ Autonomia Erkidegoko Administrazioak, hitzarmen kolektiboen erregistroaren bitartez, zaindu beharko du hitzarmen horietan emakumeen eta gizonen berdintasunaren printzipioaren aurkako klausularik ez egotea, hizkuntzaren erabilera ez-sexista egitea eta sexu-jazarpena edo sexuan oinarritutako jazarpena prebenitzeko eta haren aurka egiteko neurri espezifikoak jasotzea. Horrekin batera, sexu-diskriminazioa kontrolatzeko eta ezabatzeko ikuskapenak ere bultzatuko ditu.

VII. KAPITULUA

Emakumeen kontrako indarkeria matxista

3. ATALA

Detekzioa, arreta, koordinazioa eta erreparazioa

54. artikulua.— Xedapen orokorrak

3.⁵⁰² Eskubide horretan sartzen da biktima guztiak informazio eta orientazio egokia eta eskura erraza izan dezatela, ulertzen duten hizkuntza batean eta argiro, dituzten eskubideei eta dauden baliabideei buruz; eta artatuak izan daitezela osasun fisiko eta mentalaren arloan eta beste zenbait arlotan duten beharrei dagokienez; hala nola segurtasuna, arlo ekonomikoa, aldi baterako bizileku segurua, etxebizitza,

---

⁵⁰¹ Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko 1/2022 Legearen berrogeigarren artikulua emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

⁵⁰² Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko 1/2022 Legearen berrogeita seigarren artikulua emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

hezkuntza eta arlo soziala, lege honetan eta hori garatzeko arauetan aurreikusitako terminoetan.

59. artikulua.— Polizia-arreta⁵⁰³

Autonomia Erkidegoko Administrazioak eta Euskadiko udalerrietako toki-administrazioek bermatu behar dute, Euskadiko Segurtasun Sistema Publikoaren bidez, emakumeen kontrako indarkeria matxistaren arloan ematen duten arreta lehenasunezkoa, eraginkorra eta kalitatekoa dela. Horretarako, beste neurri batzuen artean, hau egin behar dute:

b) Biktimei informazioa eman, ulertzen duten hizkuntza batean eta argiro, jakin dezaten zer eskubide dituzten, zer baliabide erabil ditzaketen eta zer ondorio dakarren salaketa aurkezteak.

Azken xedapenak

Lehenengoa.— Emakumearen Euskal Erakundea sortzeko otsailaren 5eko 2/1998 Legea aldatzea

1. Aldatu egiten da Emakumearen Euskal Erakundea sorrarazteari buruzko otsailaren 5eko 2/1988 Legearen izenburua: gaztelaniazko bertsioan “Ley 2/1988, de 5 de febrero, sobre creación de Emakunde — Instituto Vasco de la Mujer” izango da, eta euskarazko bertsioan, berriz, “2/1988 Legea, otsailaren 5ekoa, Emakunde — Emakumearen Euskal Erakundea sorrarazteari buruzkoa”.

3. 2/1998 Legean Emakumearen Euskal Erakundeari egindako aipamen guztietan ondokoa ulertu behar da: Emakunde — Instituto Vasco de la Mujer gaztelaniazko bertsioan, eta Emakunde — Emakumearen Euskal Erakundea euskarazko bertsioan.

---

⁵⁰³ Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko 1/2022 Legearen berrogeita seigarren artikulua emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

7.2.34. 4/2006 Legea, azaroaren 10ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Logopeden Elkargoa sortzeari buruzkoa⁵⁰⁴

ZIOEN AZALPENA

[...]

Abuztuaren 30eko 1419/1991 Errege Dekretuaren bidez, Logopedian diplomaduna izateko unibertsitate-titulu ofiziala ezarri zen; ikasketa horien bitartez, dela haurrekin, dela helduekin, entzumenean, fonazioan eta hizkeran izaten diren arazoak prebenitzeko, ebaluatzeko eta osatzeko jarduerak behar bezala gauzatzeko prestakuntza teoriko/praktiko egokia jaso behar da.

Bestalde, titulua beharrezko duen lanbide sanitarioa da logopedia, halaxe ezarrita baitago osasun-arloko lanbideak arautzen dituen azaroaren 21eko 44/2003 Legean; entzumenean, fonazioan eta hizkeran izaten diren arazoak prebenitzeko, ebaluatzeko eta osatzeko jarduerak garatzea, horixe da lanbide horren eginkizun espezifikoa, betiere, horretarako, diziplina horretan berariazkoak diren terapia-teknikak erabilia.

[...]

Xedapen iragankorrak

Laugarrena.— Profesionalak gaitzea.

1. Lege honen 4. artikuluan ezarritakoari kalterik egin gabe, salbuespen gisa, Euskal Autonomia Erkidegoko Logopeden Elkargoko kide izan daitezke entzumenaren, fonazioaren eta hizkeraren arazoaren eremuan lan egiten edo lan egin duten profesionalak, baldin eta, betiere, gutxienez hiru urteko lanbide-erperientzia izanda, honako titulazio hauetako bat badute:

- a) Hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduetan irakasle espezializatua izateko titulua, hezkuntzaren arloan eskuduna den ministerioak emandakoa.
- b) Hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduei buruzko espezialitatean eskuratutako diploma, hezkuntzaren arloan eskuduna den ministerioak homologatutakoa.
- c) Osasunaren edo hezkuntzaren zientzietako unibertsitate-titulua, lizentzia edo diploma.

---

⁵⁰⁴ <https://www.euskadi.eus/p43aBOPVWebWar/realizarBusquedaAvanzada.do?submit=cargar>

7.2.35. 7/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Euskadiko Museoei buruzkoa⁵⁰⁵

III. KAPITULUA

Euskadiko museo eta bildumen kudeaketa

10. artikulua.— Euskadiko museo eta bildumen eginbehar orokorrak

Euskadiko museo eta bildumen eginbeharrak honako hauek dira:

h) Instalazioetan, erakusketetan, seinalizazioan, museo-jardueretan eta erabiltzaileen harreran Euskadiko Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial biak erabiltzen direla bermatzea eta, ahal dela, beste hizkuntza batzuk ere erabiltzea, Europar Batasuneko beste herritarrek eta munduko beste herrialdeetakoek ere erabili eta ulertu ahal izan ditzaten.

IV. KAPITULUA

Euskadiko museoen artikulazioa

1. ATALA

Euskadiko Museoen Sistema Nazionala

15. artikulua.— Euskadiko Museoen Sistemazko museo eta bildumen betebeharrak eta ondorioak

1. Inskribatzearen ondorio direnez gain, Euskadiko Museoen Sistemazko museo eta bildumek baldintza hauek bete behar dituzte:

e) Museo edo bildumako bisitariei harrera egitean eta informazioa ematean, baita, espezialitateak edo jakintzagaiak hala eskatzen badu, funtsen kudeaketan eta dokumentazioan ere, Euskadiko Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatzea.

---

⁵⁰⁵ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20060007_f_eus.html

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20060007_f_eus.html

7.2.36. 3/2007 Legea, apirilaren 20koa, Etxepare Euskal Institutua / Basque Institute Sortzeko eta Arautzekoa⁵⁰⁶

ZIOEN AZALPENA

Elkarren mendekotasuna gero eta handiagoa duen mundu globalizatu honetan, Euskadi ezin da izan bere baitan itxita dagoen herrialde bakartu bat; aitzitik, mundura irekita egon behar du eta, kulturen arteko harremanak bultzatu eta haien alde egiteaz gain, bere berezitasuna erakutsi behar du.

Gure kanpoko presentzia iraunkor eta aktiboak Euskadiren irudi positiboa islatu behar du munduan, hartara, ezagutza soiletik haratago joanez, nortasun eta identitate propioak dituen etorkizuneko herrialde gisa nazioartean onartua izan dadin.

Alderdi horretatik, euskarak eta euskal kulturak, bere hizkuntza ofizialetako edozeinetan eta zeinahi adierazpen, euskarri, bide eta adierazmoldetan, gure identitatearen ezaugarriarik sakonenak biltzen dituzte eta hizkuntza- eta kultura-ondarea gordetzen dute. Ondare hori gure mugetatik kanpoko beste erkidego eta herrialde batzuekin partekatzen dugu.

Euskara, euskal kulturaren ondare den aldetik, Euskal Herriaren identitatearen funtsezko elementua da, eta belaunaldiz belaunaldi gugana iritsitako milaka urteko legatua osatzen du. Hori dela eta, euskal gizarteari eta, bereziki, botere publikoei dagokie ondare horri bizirik eusteko erantzukizuna, komunikazio- eta harreman-tresna bezala erabilia, gaur egungo hizkuntza modernoa izan dadin eta etorkizuneko mundu eleaniztunean ateak zabalik izan ditzan. Orain arte ezezagunak zituen hainbat erabilera-gunetara iritsi denez gero, euskarak azken urteetan ospea eta presentzia lortu du gure gizartean; aurrerantzean, berriz, ospe eta presentzia hori Euskal Autonomia Erkidegotik kanpora eramanez behar da eta, horrela, sustapen unibertsalaren bidez, euskal hizkuntzaren onespenera bide eta bultzada emango zaio nazioartean ere.

Ildo horretatik, kanpoko kultura-aniztasunari eta unibertsaltasunari irekita agertzeaz gain, euskal erkidegoa bere identitate kulturalari eutsita proiektatuko da kanpora, bere adierazpen eta agerbide guztietan.

Asmo horiek kontuan hartuz, lege honen xedea Etxepare Euskal Institutua / Basque Institute sortzea eta arautzea da. Helburu nagusi hau izango du: gure inguruko instituzio ospetsuen antzera, euskara eta euskal kultura sustatzea, hedatzea eta kanpora proiektatzea. Zuzenbide pribatuko ente publikoa izateak bere helburuak betetzeko behar adinako autonomiaz baliatzeko aukera emango dio.

Bestalde, Etxepare Euskal Institutuak Euskal Autonomia Erkidegoaren kanpoko ekintzaren eta hizkuntza- eta kultura-politikaren esparru orokorrean gauzatuko ditu bere jarduerak, eta jarduera horiek beren lana kanpora proiektatzen duten organoek eta administrazio publikoek egindakoekin koordinatuko ditu, bai eta ente publikoaren helburuetara zuzendutako edozein instituziok egindakoekin ere, bereziki, euskal erkidego linguistikoa dagoen lurraldeetako instituzioenekin.

---

⁵⁰⁶ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20070003_f_eus.html

Azkenik, bere helburuak betetzeko, batik bat ildo hauek jorratuko ditu: euskara ikertzea eta irakastea, bereziki unibertsitateetan eta goi-mailako ikasketetako zentroetan; kultura zabaltzeko jarduerak gauzatzea, Estatuko eta nazioarteko organismoekin eta herrialde anfitrioieta erakundeekin elkarlanean; eta informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriek eskaintzen diguten ahalmen handiaz baliatzea, bai euskara eta euskal kultura hedatzeko, bai horren guztiaren gastua murrizteko.

Laburbilduz, euskara eta euskal kulturarekiko interesa zabaltzea da Etxepare Euskal Institutuaren asmoa, eta, oro har, gure herrialdeko errealitatea euskaraz hitz egiten duten mundu osoko kolektibitateetara eta hainbat herritarrengana hurbiltzea, herritar horiek euskal erkidegoak dituzten herrialdeetan bizi direlako edo haien herrialdeekiko harreman historiko, kultural edo komertzialen garrantziak hala aholkatzen duelako.

1. artikulua.— Legearen xedea

Lege honek Etxepare Euskal Institutua / Basque Institute sortzea eta arautzea du helburu, euskara eta euskal kultura, bere hizkuntza ofizialetako edozeinetan eta zeinahi adierazpen, euskarri, bide eta adierazmoldetan, Euskal Autonomia Erkidegotik kanpo sustatzeko, hedatzeko eta proiektatzeko.

2. artikulua.— Izaera eta araubide juridikoa

1. Etxepare Euskal Institutua nortasun juridiko propioa duen zuzenbide pribatuko ente publikoa da, bere helburuak betetzeko jarduteko gaitasuna du eta kultura arloan eskuduna den Jaurlaritzako sailari atxikita dago.

2. Lege honek, antolaketa- eta jarduera-araudiak eta garapen-xedapenek arautuko dute Etxepare Euskal Institutua. Bere jarduerak gauzatzean zuzenbide pribatuari jarraituko dio, baina Administrazioaren ahalak baliatzen dituenean —zuzeneko esleipenaren bidez edo eskuordetzaren bidez— zuzenbide publikoari lotuko zaio. Euskal Autonomia Erkidegoko Ogasun Orokorraren gaiei dagokienez, espresuki aplikatzekoak zaizkion xedapenei jarraituko die eta, xedapen horiekiko kontraesanik ez dagoenean, zuzenbide pribatuari.

3. Etxepare Euskal Institutuaren mendeko zentroak ez dira administrazio-organotzat hartuko; hala ere, Administrazioaren ahalak baliatzean, administrazio-organoen araubide juridikoaren arabera jardungo dute egintzak eratzeari eta kanporatzeari dagokien guztian.

3. artikulua.— Helburuak

Etxepare Euskal Institutuaren helburuak hauek dira:

a) Euskararen irakaskuntza, ikasketa eta erabilera mundu osoan sustatzea, hura partekatzen duten erkidego guztien ekarpenak errespetatuz.

b) Euskal kultura, haren hizkuntza ofizialetako edozeinetan eta zeinahi adierazpen, euskarri, bide eta adierazmoldetan, kanpoan ezagutarazten eta hedatzen laguntzea, bereziki euskaraz sortutako kultura-eskaintza sustatuz eta bermatuz.

c) Gure herrialdeko errealitatea euskaraz hitz egiten duten mundu osoko kolektibitateetara eta hainbat herritara hurbiltzea, herri horietan euskal erkidegoak dituztelako edo herri horiekiko harreman historiko, kultural edo komertzialen garrantziak hala aholkatzen duelako.

d) Euskarak nazioartean onespina lor dezan bultzatu eta sustatzea.

e) Bere jarduerak hedatzen eta haien kalitatea hobetzen lagunduko duten behar adina neurri eta ekintza sustatzea.

f) Halaber, euskal kulturari buruzko ikerketa sustatzea, bereziki unibertsitate eta goi-mailako ikerketarako organismoetan.

4. artikulua.— Jarduerak

1. Bere helburuak betetzeko, Etxepare Euskal Institutuak jarduera hauek egin ahal izango ditu, bere ekimenez edo hirugarrenekin elkarlanean:

a) Euskara irakasteko ikastaroak sortu, sustatu eta antolatzea.

b) Euskararen ezagutza egiaztatzeko Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioak onartuta dituen probak antolatzea, indarrean dagoen araudi erregulatzailerak ezartzen duenarekin bat etorriz.

c) Hainbat ekintza sustatzea eta aurrera eramatea, hala nola euskara hedatzea helburu dutenak, bereziki sare telematiko nahiz informazioaren teknologia berriei eta hedabide eta ikus-entzunezkoen baliatuta; irakasleak prestatzera zuzendutakoak, eta euskararen irakaskuntzan laguntzeko materiala argitaratzera bideratutakoak.

d) Irakurletzak ezar daitezkeen laguntzea eta euskalariei eta atzerriko ikerketa-zentroi laguntzeko eta haiekin lankidetzan aritzeko organo gisa jardutea.

e) Euskal kulturaren sortze-lana kanpoan sustatzeko ekintzak eta estrategiak gauzatzea, artisten eta artelanen kanpoko zirkulazioa bultzatzea eta euskal ondare artistikoaren ezagutza zabaltzea, bereziki euskaraz sortutako kultura-eskaintza sustatuz eta bermatuz.

f) Erakunde publiko eta pribatuei, Institutuaren helburuak betetzera zuzendutako jarduerak aurrera eramaten dituztenean, dirulaguntzak ematea.

g) Kultura zabaltzeko jarduerak estatuko nahiz nazioarteko beste organismo batzuekin eta herrialde anfitrioi-tako erakundeekin elkarlanean egitea.

h) Hizkuntza, hezkuntza eta kultura jendarteratzeko azoka eta erakusketetan parte hartzea.

i) Unibertsitate eta beste erakunde batzuekin —publikoak nahiz pribatuak, estatukoak nahiz atzerrikoak— hitzarmenak eta, hala dagokionean, lankidetzako protokoloak sinatzea.

j) Hizkuntza eta kultura zabaltzeko jarduerak organismo hauekin gauzatzea eta koordinatzea: gaztelania, euskara bezala Euskadiko hizkuntza ofiziala, katalana eta galegoa sustatu eta kanpoan zabaltzea helburu duten organismoekin, bai eta euskal hizkuntza eta kultura sustatzen jarduten duten euskararen gainerako lurralde-tako organismoekin ere.

k) Institutuaren helburuak betetzera zuzendutako beste eginkizun eta jarduera batzuk gauzatzea.

2. Etxepare Euskal Institutuak arreta berezia jarriko dio, bere jardueretan, euskal erkidego linguistikoaren herrialde eta herrietako hizkuntza- eta kultura-ondare erkideari.

3. Etxepare Euskal Institutuak Euskal Autonomia Erkidegoaren kanpoko ekintzaren eta hizkuntza- eta kultura-politikaren esparru orokorrean gauzatuko ditu bere jarduerak, euskararen normalizazioan aritzen diren erakundeekin lankidetzako eta elkarlanerako harreman egonkorrak izaten saiatuko da, eta

jarduera horiek administrazio publikoek egindakoekin koordinatuko ditu, bai eta ente publikoaren helburuetara zuzendutako edozein instituziok egindakoekin ere, bereziki euskal erkidego linguistikoa dagoen lurraldeetako instituzioenekin.

5. artikulua.— Egoitza eta beste zentro batzuk

1. Etxepare Euskal Institutuaren egoitza Donostian egongo da.
2. Etxepare Euskal Institutuak zentro-sare bat eduki ahal izango du bere helburuak betetzeko. Horretarako, beharrezkoa denean, merkataritza-sozietateak, fundazioak edo irabazi-asmorik gabeko erakundeak sortu ahal izango ditu eta haietan parte hartu, Gobernu Kontseiluak alde aurretik horretarako baimena emanda.

6. artikulua.— Organo artezkariak

1. Etxepare Euskal Institutuaren organo artezkariak Patronatua, Zuzendaritza Kontseilua eta zuzendaria dira.
2. Organo horiek esleiturik dituzten eginkizunak betetzeko ematen dituzten administrazio-egintzetan amaituko da administrazio-bidea.

7. artikulua.— Patronatua

1. Patronatuaren ohorezko lehendakaritza lehendakariari dagokio.
2. Patronatuaren lehendakaritza exekutiboa Institutua atxikita dagoen sailaren titularrari dagokio. Patronatuak beste kide hauek ere izango ditu:
  - a) Kanpoko ekintza, kultura, hezkuntza, hizkuntza-politika eta ogasun eta administrazio publikoaren arloetan eskudunak diren sailak ordezkatzeko dituzten bost kide.
  - b) Foru-aldundietatik kide bana, Euskal Autonomia Erkidegoa osatzen duten lurralde historikoetako foru-aldundietako bakoitzaren ordezkari gisa.
  - c) Euskal letrak, filologia eta kultura, bereziki Euskaltzaindia, Eusko Ikaskuntza, euskal unibertsitateak eta beste gizarte-instituzio batzuk, ordezkatzeko dituzten hamabost kide. Kide horiek Euskal Autonomia Erkidegoko Gobernu Kontseiluak izendatuko ditu, euskal erkidego linguistikoa osatzen duten lurralde guztien euskal kulturari egindako ekarpenak kontuan hartuta.
  - d) Kulturaren sektore profesionalak ordezkatzeko dituzten bost kide. Kide horiek Eusko Legebiltzarrak proposatuta izendatuko dira.
  - e) Institutuko zuzendaria. Idazkari gisa arituko da, eta hitza izango du baina botorik ez.
3. Etxepare Euskal Institutuaren antolaketa- eta jardura-araudiak zehaztuko du nor izango den berezko kide karguaren arabera. Gainerako kideak lau urterako izendatuko dira, eta, epe hori igarotakoan, beste lau urterako ere izendatu ahal izango dira berriz, baina beste behin bakarrik.
4. Patronatua, gutxienez, urtean behin bilduko da, eta eginkizun hauek izango ditu:
  - a) Institutuak egin beharreko jardunen artean lehentasunak proposatzea.
  - b) Urteko aurrekontua, aurreko aurrekontuaren betetzea, Institutuaren jardura-plan orokorrak eta urteko memoria ezagutzea eta, onetsi aurretik, horiei buruzko iritzia ematea.

- c) Institutuaren funtzionamendua hobetzen eta haren helburuak betetzen lagun dezaketen ekimenak proposatzea.
- d) Antolaketa- eta jarduera-araudiari buruz Zuzendaritza Kontseiluak proposatutako aldaketak ezagutzea eta horiei buruzko iritzia ematea.
- e) Antolaketa- eta jarduera-araudiak esleitzen dizkion gainerako eginkizunak betetzea.

8. artikulua.— Zuzendaritza Kontseilua

1. Zuzendaritza Kontseiluko kideak hauek dira:

- a) Kontseiluko lehendakaria. Institutua atxikita dagoen sailaren ordezkari batek beteko du kargu hori eta, gutxienez, sailburuorde-maila izango du.
- b) Kanpoko ekintza, hizkuntza-politika eta ogasun eta administrazio publikoaren arloetan eskudunak diren sailak ordezkatzeko dituzten hiru kide; gutxienez, zuzendari-maila izango dute.
- c) Gobernu Kontseiluak izendatutako bi kide, Patronatuak proposatuta Patronatuaren beraren ordezkari gisa. Kargu hori lau urterako izango da, eta beste behin bakarrik berritu ahal izango da epe hori igarotakoan.
- d) Etxepare Euskal Institutuaren zuzendaria. Idazkari gisa arituko da, eta hitza izango du baina botorik ez.

2. Zuzendaritza Kontseilua, gutxienez, urtean bitan bilduko da, eta eginkizun hauek izango ditu:

- a) Etxepare Euskal Institutuaren jarduera-plan orokorrak onestea.
- b) Laguntzen eta dirulaguntzen programak onestea, baita horiek emateko oinarritzko irizpideak ere.
- c) Urteko aurrekontuaren aurreproiektua onestea.
- d) Urteko memoria onestea.
- e) Plantillak eta langileen ordainsari-araubidea onestea, aplikatzekoak diren lege-baldintzen arabera.
- f) Gobernu Kontseiluari Etxepare Euskal Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiaren aldaketa proposatzea.
- g) Hitzarmenak eta protokoloak sinatzeko oinarritzko irizpideak zehaztea.
- h) Etxepare Euskal Institutuaren jardueren prezioak finkatzea.
- i) Helburuak hobeto betetzeko beharrezkoa denean, merkataritza-sozietateak, fundazioak edo irabazi-asmorik gabeko erakundeak sortzea edo haietan parte hartzea onestea, Gobernu Kontseiluak alde aurretik baimenduta.
- j) Institutuaren mendeko zentroak sortzea edo kentzea onestea, Gobernu Kontseiluak alde aurretik horretarako baimena emanda.
- k) Etxepare Euskal Institutuko zuzendaria izendatzeko proposamena ezagutzea eta horri buruzko iritzia ematea.
- l) Antolaketa- eta jarduera-araudiak esleitzen dizkion gainerako eginkizunak betetzea.

9. artikulua.— Zuzendaria

1. Etxepare Euskal Institutuko zuzendaria Gobernu Kontseiluak izendatuko du, Institutua atxikita dagoen sailaren titularrak halaxe proposatuta.

2. Zuzendariari dagokio:

a) Institutua eta Institutuko langileak zuzentzea.

b) Institutuaren plan estrategikoa eta kudeaketa-planak eta Patronatuaren eta Zuzendaritza Kontseiluaren erabakiak proposatu eta gauzatzea.

c) Etxepare Euskal Institutuaren ohiko ordezkaria izatea.

d) Etxepare Euskal Institutuaren jardueren urteko memoria egitea eta Institutuaren aurrekontuaren aurreproiektu-proposamena eta likidazioa Zuzendaritza Kontseiluari aurkeztea.

e) Hitzarmenak eta protokoloak formalizatzea.

f) Institutuaren izenean kontratazioak egitea, bai eta gastuen erabilera baimentzea eta ordainketak agintzea ere, indarrean dagoen legerian ezarritakoaren arabera.

g) Etxepare Euskal Institutuak eman beharreko laguntzak eta dirulaguntzak esleitzea.

h) Antolaketa- eta jarduera-araudiak esleitzen dizkion gainerako eginkizunak betetzea.

10. artikulua.— Egitura

Etxepare Euskal Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiak zehaztuko du haren jarduerak zein ekintza-arlotan antolatuko diren.

11. artikulua.— Araubide ekonomikoa

1. Etxepare Euskal Institutuaren ondasunak eta baliabide ekonomikoak honako hauek izango dira:

a) Institutuaren ondarea osatzen duten ondasunak eta balioak, bai eta ondare horretatik eratorritako produktuak eta errentak ere.

b) Euskal Autonomia Erkidegoaren Aurrekontu Orokorretan urtero esleitzen zaizkion diru-izendapenak eta transferentziak.

c) Zerbitzuak emategatik izaten dituen diru-sarrerak, bai eta, indarrean dagoen legerian ezarritakoaren arabera, jaso behar dituenak eta beraren jardueren ondorioz sortzen direnak ere.

d) Pertsona publikoek edo pribatuek Institutuari ematen dizkieten dirulaguntzak, borondatezko ekarpenak, dohaintzak, jaraunspenak eta legatuak.

e) Lege- edo erregelamendu-xedapenen arabera dagokion beste edozein baliabide.

2. Etxepare Euskal Institutuaren kontrol ekonomikoa iraunkorra izango da eta arlo ekonomiko-finantzarioan nahiz kudeaketan egingo da, Euskal Autonomia Erkidegoko Ekonomia Kontrolari eta Kontabilitateari buruzko ekainaren 30eko 14/1994 Legean ezarritakoaren arabera, eta Herri Kontuen Euskal Epaitegiari dagokion kontrola alde batera utzi gabe.

3. Institutuaren kontratu-jarduera Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioari dagozkion lege-xedapenetara egokituko da, eta ekintza-arlo horretako egitekoak eta eskumenak antolaketa- eta jarduera-araudian zehaztuko dira.

12. artikulua.— Langileen araubidea

1. Etxepare Euskal Institutuko langileak lan-zuzenbidearen araupean arituko dira, eta, hala dagokionean, kontratazioa egiten den herrialdeetan indarrean dagoen araudipean.
2. Langileak merezimendu-, gaitasun- eta publizitate-printzipioen arabera hautatu beharko dira.
3. Etxepare Euskal Institutuaren mendeko irakasleek euskara irakasteko titulazio eta prestakuntza didaktiko egokia izan beharko dute.

13. artikulua.— Institutuaren urteko txostena

Etxepare Euskal Institutuak txosten bat bidaliko dio urtero Eusko Legebiltzarrari bere jardueraren emaitzak, jarduera-plan orokorrak eta horien egikaritzea azaltzeko, bai eta ente publiko horren urteko memoria ere.

Xedapen gehigarriak

Lehenengoa.— Etxepare Euskal Institutuaren jardueren hasiera

1. Etxepare Euskal Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudia onetsi eta gero, Jaurlaritzari dagokio Institutua abian jartzea eta jardueren hasiera zehaztea.
2. Etxepare Euskal Institutuko organo artezkarietako kideen izendapena nahiz organo horien eraketa jardueren hasiera baino lehen egingo dira.

Jardueren hasiera eta dagokion aurrekontuen legea indarrean jartzea batera gertatzen ez badira, Gobernu Kontseiluak onetsiko ditu Institutuaren ustiapen- eta kapital-aurrekontuak, baita Institutuaren jarduerak hasten diren ekonomia-ekitaldiari dagozkion finantza arloko behin-behineko egoera-orriak ere, eta horren berri emango dio Eusko Legebiltzarreko Ekonomia, Ogasun eta Aurrekontu Batzordeari, 15 eguneko epean. Horretarako, aurrekontuen arloan eskuduna den Jaurlaritzako sailari baimena ematen zaio aurrekontuok osatzeko beharrezkoak diren aurrekontu-aldaketak egiteko, baina aldaketa horiek ezin dute handitu Institutuaren jardueren hasieran indarrean zeuden aurrekontu orokorretako partidetan izendatutako zenbateko globala.

Bigarrena.— Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean edo haren organismo autonomoei atxikitako langileak sartzea

1. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean edo haren mendeko erakunde batean zerbitzuak ematen dituzten lan-kontratuko langileek, Etxepare Euskal Institutuak —lege honi, Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiari eta ezartzen diren arauei jarraituta— bere gain hartutako eginkizun batzuk betetzen badituzte, ente publiko horretan sartuko dira aplikagarri den lan-legeriarekin bat etorriz.
2. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean edo haren mendeko erakunde batean zerbitzuak ematen dituzten funtzionarioek, Etxepare Euskal Institutuak —lege honi, Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiari eta ezartzen diren araueti jarraituta— bere gain hartutako eginkizun batzuk betetzen badituzte, honako aukera hauek izango dituzte:
  - a) Etxepare Euskal Institutuan lan-kontratuko langile gisa sartzea, betiere Euskal Autonomia Erkidegoaren Administrazioko antzinatasunak dituen ondorio guztiak onartuta, eta administrazio horretan borondatezko eszedentzia-egoeran gelditzea.

b) Etxepare Euskal Institutuan funtzionario-egoerari eustea eta ente publiko horretan desagertuko den lanpostu bat betetzea. Lanpostu hori desagertuko da funtzionarioak behin betiko beste plaza bat lortzen duenean edo lanpostua gordetzera behartzen ez duten arrazoiengatik hutsik gelditzen denean.

Hirugarrena.— Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorraren eta haren organismo autonomoen eginkizunak esleitzea eta baliabide eta ondasunak atxikitzea

Gobernu Kontseiluak, dekretu bidez, Administrazio Orokorreko sailen eta organismo autonomoen egitura organikoak egokituko ditu, Etxepare Euskal Institutuari lege honetan eta antolaketa- eta jarduera-araudian zehaztutako helburuak betetzeko ezarritako eginkizunak eta behar diren giza baliabideak esleitzeko eta egoki iritzitako ondasun eta baliabide materialak atxikitzeko.

Azken xedapenak

Lehenengoa.— Lege hau indarrean jarri eta urtebeteko epean Etxepare Euskal Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudia onetsiko du Eusko Jaurlaritzak dekretu baten bidez.

Bigarrena.— Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta biharamunean jarriko da indarrean lege hau.

7.2.37. 11/2007 Legea, urriaren 26koa, Euskadiko Liburutegiei buruzkoa⁵⁰⁷

ZIOEN AZALPENA

[...]

Ondarearen unibertsoa zabaldu egin da nabarmen, eta liburutegiek, ondare digitala berreskuratu, kontserbatu eta zabaldu ahal izateko, nahitaez arakatu behar dute teknologia. Hain zuzen ere, ondare digitala Euskadiko Liburutegiaren elementu adierazgarria izango da, zeren eta liburutegi horren ardura baita, Euskadiko bibliografia-gordailuaren zentroa den aldetik, besteak beste Euskadiko bibliografia-ekoizpena eta euskararen hizkuntza-eremuarekin erlazionatutakoa jasotzea, kontserbatzea eta zabaltzea. Beste instituzio batzuekin koordinatuko ditu euskal bibliografia-ondarea eskuratu, kontserbatu eta zabaltzeko lanak; izan ere, ondare hori kontserbatzeak balio handia du, zalantzarik gabe, informazio, hezkuntza eta ikerketarako eta kultura, oro har, eta oso bereziki euskal herriaren kultura, ezagutu eta garatzeko.

[...]

VI. tituluari, Euskadiko bibliografia-gordailuari buruzkoan, bibliografia-lanak definitzen dira, eta kontzeptu horretan sartzen dira teknologia berriek sortutakoak eta bibliografia-interesekotzat jotzen diren lan eta bildumak. Euskadiko bibliografia-gordailua arautzeak aukera emango du euskal bibliografia-ondarea egituratzeko; horretarako, behar diren aleak bilduko dira Euskadiko bibliografia-ekoizpenetik eta euskararen hizkuntza-eremuarekin erlazionatutako lanetatik, horien adierazpen-era dena dela, tradizionaletatik hasi eta berritzaileenetara. Titulu honetan bi araubide desberdin ezartzen dira, bata nahitaezko gordailuetarako eta bestea borondatezkoetarako; horien oinarritzko alderdiak ezartzen dira, baina zehaztasunak, entregatu behar diren aleen kopurua adibidez, geroago erregelamendu bidez finkatzeko uzten dira.

[...]

Legeak lau xedapen gehigarri ditu. [...] Hirugarren xedapen gehigarrian, Euskal Autonomia Erkidegotik kanpo dauden liburutegien arteko koordinazio eta informaziorako sareen sorrera bultzatzeko eginkizuna izendatzen zaio Eusko Jaurlaritzari, baldin eta liburutegi horiek euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatutako funts garrantzitsuak badituzte. [...].

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Lankidetzaren printzipioa

Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak lankidetzan jardungo du toki-administrazioekin eta lurralde historikoetako, estatuko, beste autonomia-

---

⁵⁰⁷ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20070011_f_eus.html

erkidegoetako eta euskararen hizkuntza-eremuko liburutegi-instituzioekin, liburutegi-zerbitzuak sustatu eta hobetzeko.

II. TITULUA

Euskadiko liburutegi-sistema

9. artikulua.— Bibliografia-informaziorako irispidea

Eusko Jaurlaritzan kulturaren alorreko eskumenak dituen sailak bibliografia-informaziorako irispidea bermatuko die Euskadiko Liburutegi Sistemako liburutegiei, katalogo kolektibo bat sortuz.— Euskadiko Liburutegi Sistemako liburutegiek, berriz, Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bien erabilera bermatuko dute, ematen diren erregelamenduzko xedapenak beteko dituzte eta informazio-trukea ahalbidetzeko neurri teknikoak hartuko dituzte.— Bereziki, lan teknikoak, katalogoak eta baliabide teknikoak bi hizkuntzatan izatea bermatuko dute.

11. artikulua.— Euskadiko Liburutegi Sistemaren bitarteko eta baliabideak kudeatzeko printzipio gidariak

Kulturaren alorreko eskumenak dituen sailak Euskadiko liburutegi-sistemaren bitarteko eta baliabideen kudeaketa bideratuko du, lankidetzaren printzipioa kontuan izanez eta bitarteko eta baliabide horiek euskal bibliografia-ondarearen izaera eleaniztunari egokitzuz.

III. TITULUA

EUSKADIKO IRAKURKETA PUBLIKOKO SAREA

14. artikulua.— Euskadiko irakurketa publikoko sareko liburutegien betekizunak

4. Halaber, sareko liburutegiek kontuan izango dute Euskal Autonomia Erkidegoko egoera soziolinguistikoa, eta zerbitzuak euskaraz eta gaztelaniaz emango dituzte, indarrean dagoen legerian ezarritakoaren arabera.

5. [...]

Era berean, informaziora iristeko bidea bermatuko zaie etorkinei, baita gizarteratzeko eta beren jatorrizko hizkuntza eta kultura gordetzeko baliagarri zaizkien informazio eta materialetara iristekoa ere. Gainera, haien hizkuntzan dauden materialak eta bildumak aukera eta eskain daitezen bultzatuko da.

18. artikulua.— Euskadiko irakurketa publikoko sareko liburutegien erabiltzaileen eskubideak eta eginbeharrak

1. Erabiltzaileen eskubide orokorrak.

d) Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bien erabilera.

IV. TITULUA

Euskadiko Liburutegia

27. artikulua.— Definizioa

1. Euskadiko Liburutegia sistemaren buru izango da eta bera arduratuko da Euskadin eta euskararen hizkuntza-eremuan argitaratu edo ekoiztako lanak eta euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatutakoak —bereziki euskal autoreek egindakoak eta euskaraz egindakoak— bildu, kontserbatu eta zabaltzeaz, euskarria dena dela.— Horretarako, Euskal Autonomia Erkidegoan alor honetan diharduten gainerako instituzio publikoekin koordinatuko da, horiek osagarri izango dituelarik.

29. artikulua.— Eginkizunak

1. Euskadiko Liburutegiak eginkizun hauek izango ditu Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde osoan:

a) Euskadin eta euskararen hizkuntza-eremuan argitaratu edo ekoiztako lan guztiak eta euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatutakoak bildu, kontserbatu eta zabaltzea.— Helburu hori lortzeko, Euskadiko bibliografia-gordailuaren jasotzaile izango da, eta bide horretatik heltzen ez zaizkion bibliografia-lanak, berriz, berak eskuratuko ditu.

3. Euskadiko Liburutegiak katalogoetan, argitalpenetan eta beraren jardueren zabalkundearen elebitasuna kontuan har dadin bermatuko du.

VI. TITULUA

Euskadiko Bibliografia Gordailua

34. artikulua.— Euskadiko Bibliografia Gordailua

1. Lege honen ondorioetarako, Euskadiko Bibliografia Gordailua Euskadiko eta euskararen hizkuntza-eremuko bibliografia-ekoizpen osoaren aleak eta euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatuarenak jaso eta kontserbatzeko eratutakoa da.— Gordailua Euskadiko Liburutegian edo lege hau garatzeko arauetan zehaztutako gordailu-zentroetan eratuko da.

Xedapen gehigarriak

Hirugarrena.— Eusko Jaurlaritzak liburutegien arteko koordinazio eta informaziorako balioko duten sareak sor daitezzen bultzatuko du, Euskal Autonomia Erkidegotik kanpo dauden liburutegiei dagokienez, euskal etxeetakoei dagokienez bereziki, baldin eta liburutegi horiek euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatutako funts garrantzitsuak badituzte.

Azken xedapenak

Lehenengoa.— Aldatu egiten da Euskal Kultura Ondarearen 7/1990 Legearen 66. artikulua.— Honela geldituko da:⁵⁰⁸.

---

⁵⁰⁸ Lege honen azken xedapenetako lehenengoak Euskal Kultura Ondareari buruzko uztailaren 3ko 7/1990 Legearen 66. artikulua idazkera aldatu zuen. Jo bedi 6.3.4 atalera.

7.2.38. 4/2008 Legea, ekainaren 19koa, Terrorismoaren Biktimei Aitorpena eta Erreparazioa egitekoa⁵⁰⁹

ZIOEN AZALPENA

1

Gure artean gero eta begi-bistakoagoa da terrorismoa gure gizarteak nozitzen eta jasaten duen gaitzik handienetakotzat jotzen dela. Seguru asko, oraindik ez gara erabat jabetzen auzi horrek euskal herritarron bilakaeran, kolektibitate gisa, sortu duen eta sortzen duen min sakonaz. Agian, ikuspegi historiko zabalago batetik, etorkizunean izango dugu balioestea norainoko eragin negatiboa izan duen eta duen gure garapenean batez ere ETArekin indarkeria terroristak, baina baita gaur egun zorionez desagertuta dauden GALenak eta eskuin muturreko taldeenak ere. Gizarte-harremanen, gure ekonomiaren, gure kultura- eta hizkuntza-aurrerapenaren garapenaz ari gara; azken finean, gure elkarbizitzaren garapenaz.

[...]

---

⁵⁰⁹ EHAren 124. zenbakian, 2008ko uztailaren 1eko alean argitaratua; hutsen zuzenketa: 83. zenbakia, 2009ko maiatzaren 6ko alea.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20080004_f_eus.html

7.2.39. 12/2008 Legea, abenduaren 5koa, Gizarte-zerbitzuei buruzkoa⁵¹⁰

I. TITULUA Xedapen orokorrak

7. artikulua.— Printzipioak

Hauek dira Gizarte-zerbitzuetako Euskal Sistema arautuko duten printzipioak:

c) Berdintasuna eta ekitatea. Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek prestazio eta zerbitzu jakin batzuk bermatu behar dituzte gutxienez, hain zuzen ere, Euskal Autonomia Erkidegoko Gizarte-zerbitzuen Mapak zehazten dituenak, baliabideak Autonomia Erkidegoko lurraldean berdin banatuko direla ziurtatzearen. Halaber, prestazio eta zerbitzu horiez ekitatearen irizpidearen arabera baliatzea bermatuko dute, baldintza sozial edo pertsonalengatik diskriminaziorik eragin gabe, ekintza positiborako edo aukera- eta tratu-berdintasunerako neurriak aplikatzearen kalterik gabe, eta beren jardunean gizon eta emakumeen berdintasunaren eta dibertsitate sexualaren ikuspegiak integratuz, bai eta belaunaldi ezberdinak eta kultura ezberdinak aintzat hartzeko ikuspegia ere. **Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, hizkuntza-araudia betetze aldera, pertsonak euskara edo gaztelania erabiltzeko duten askatasuna bermatuko dute.**

9. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubideak

1. Titulartasun publikoko nahiz pribatuko gizarte-zerbitzuen erabiltzaileek, Konstituzioak eta legeak aitortzen dizkietenez gain, bermatuta izango dute beste eskubide hauek ere egikaritu ahal izango dituztela:

i) Beharrianen ebaluazio edo diagnostiko bat epe arrazoizkoetan edukitzeko eskubidea; eta ebaluazio hori idatziz eta hizkera argi eta ulergarrian edukitzekoa; orobat, arrazoizko epeetan arreta pertsonalizatuko plan bat edukitzekoa, eta plan horretan parte hartzekoa, baldin eta, antzemandako beharrianei erantzuteko, beharrezkotzat jotzen bada esku-hartze bat.

l) Euskal Autonomia Erkidegoan ofizialak diren bi hizkuntzetako edozeinetan aritzeko eskubidea, norberak hobesten duenaren arabera.

---

⁵¹⁰ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20080012_f_eus.html

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20080012_f_eus.html

V. TITULUA

Ekimen pribatuko esku-hartzea

I. KAPITULUA

Ekimen pribatuak esku hartzea erantzukizun publikoko gizarte-zerbitzuak ematean

1. ATALA

Xedapen orokorrak

60. artikulua.— Ekimen pribatuaren parte-hartzea Gizarte-zerbitzuen Euskal Sistemako Prestazio eta Zerbitzuen Katalogoko zerbitzuen eskaintzan

4. Gizarte-zerbitzuen Euskal Sistemako Prestazio eta Zerbitzuen Katalogoko zerbitzuen kudeaketan, edo gizarte-zerbitzuen eremuan erantzukizun publikokoak diren beste jarduera batzuen kudeaketan, esku hartzen duten erakunde pribatuei dagokienez, 7. artikuluan aurreikusitako jokaera-printzipioak errespetatu beharko dituzte beren jardunean, arreta berezia eskainiz c) apartatuan araututako berdintasun- eta ekitate-printzipioari. Bereziki, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean eta Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren abenduaren 22ko 6/2003 Legean ezarritakoa betetze aldera, erakunde pribatu horiek beharrezko diren bitarteko guztiak jarriko dituzte erabiltzaileek euskara edo gaztelania erabili aukeratzeko duten eskubidea gauzatu ahal izatea bermatzeko.

7.2.40. 15/2008 Legea, abenduaren 19koa, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan zenbait irakasle-kidego sortzekoa⁵¹¹

ZIOEN AZALPENA

Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako euskal funtzio publikoa antolatze eta arautzeko oinarriak Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Unibertsitateaz kanpoko Irakaskuntzako Irakasleen Kidegoei buruzko otsailaren 19ko 2/1993 Legeak zehaztu zituen; kidegoak oinarritzko legerian nola ezarrita zeuden aintzat hartuta, irakaskuntzako kidego propioak sortzea izan zen lege haren abiapuntuko egituraren funtsa.

Lege hori idatzi zen garaian, katedraduna izatea irakasle-karrerako merezimendu pertsonala zen, kidego hauetako baten baitan kontuan hartzen zena: ... hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegoan; eta, hortaz, katedra lortzen zuenak dena delako bere kidegoan jarraitzen zuen. Hala diseinaturik zegoen sistema, Hezkuntza Sistemaren Antolamendu Orokorri buruzko urriaren 3ko 1/1990 Lege Organikoan eta Funtzio Publikoa Erreformatzeko Neurriei buruzko abuztuaren 2ko 30/1984 Legean.

[...]

Nolanahi ere, harrezkero hainbat lege etorri da, eta sistema aski aldatu utzi dute, hainbat kidego berezi sortuz: ... hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunena.

[...]

1. artikulua.— Legearen xedea

Lege honen xedea da Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan lau irakasle-kidegoak sortzea, denak ere A taldekoak. Hauek hain zuzen ere:

[...]

— Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegoa.

[...]

2. artikulua.— Eginkizunak betetzeko eremua

3. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegoko langileek beteko dituzte araudiak hizkuntzen irakaskuntzetarako eratzikitzen dizkien eginkizunak, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegoko langileekin batera.

---

⁵¹¹ EHAren 248. zenbakian, 2008ko abenduaren 29ko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20080015_f_eus.html

3. artikulua.— Sartzeko betekizunak

3. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegora sartzeko, beharrezkoa izango da Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegokoa izatea, kidego horretako karrerako funtzionario modura gutxienez zortzi urteko antzintasuna edukitzea, eta titulu hauetako bat edukitzea: doktorea, lizentziaduna, arkitektoa, ingeniaria, edo dagokion gradu-titulua edo irakaskuntzarako balio duen titulazio baliokidea, bai eta hautaketa-prozesua ere gainditu beharko da.

4. artikulua.— Sartzeko sistema

1. ... Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegora sartzeko, lehiaketa egingo da, eta ez da praktikaldirik egongo.

5. artikulua.— Postuak betetzea

1. [...] Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegokoek, lanpostuak betetzeko lehiaketetan, lanpostu huts berei dagozkien mailetako irakasle-kidegoetako langileekin hartuko dute parte. Alabaina, kontuan hartuko dira kidego haietakoak izateagatik aplikatzekoak zaizkien merezimendu bereziak.

Xedapen gehigarriak

Lehenengoa.— Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko langileak kidego hauetara biltzea

... Hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegoetako irakasle funtzionarioei dagokienez, ... lege hau indarrean jartzen denean Autonomia Erkidegoaren mendekoak direnak, besterik gabe, legearen arabera Autonomia Erkidegoan sortutako kidegoetatik kasuan kasukora bilduta geratuko dira.

Halakoetan, jatorrizko kidegoan zuten antzintasun berbera izango dute, eta aitortuta dituzten lehengo eskubide guztiak errespetatuko zaizkie, baita eskubide ekonomikoak ere, halakoak izatekotan. Era berean, jatorrian izan zuten gizarte-aurreikuspeneko araubidea izaten jarraituko dute.

Biltzen edo integratzen direnean eurek duten lanpostura integratuko dira, eta izaera ere berbera izango dute.

Bigarrena.— Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako gainerako irakaskuntza-kidegoen izenak

1. Euskal Autonomia Erkidegoko Unibertsitateaz kanpoko Irakaskuntzarako Irakasleen Kidegoei buruzko otsailaren 19ko 2/1993 Legearen bidez sorturiko izen ofizialetan, gaztelaniaz, pertsonen forma maskulinoa eta femeninoa erabili beharko da, biak. Hortaz, gaztelaniaz, aurrerantzean izen hauek izango dituzte:

— Cuerpo de maestros y maestras de la comunidad autónoma del País Vasco.

— Cuerpo de profesores y profesoras de enseñanza secundaria de la comunidad autónoma del País Vasco.

— Cuerpo de profesores técnicos y profesoras técnicas de formación profesional de la comunidad autónoma del País Vasco.

- Cuerpo de profesores y profesoras de música y artes escénicas de la comunidad autónoma del País Vasco.
- Cuerpo de catedráticos y catedráticas de música y artes escénicas de la comunidad autónoma del País Vasco.
- Cuerpo de profesores y profesoras de artes plásticas y diseño de la comunidad autónoma del País Vasco.
- Cuerpo de maestros y maestras de taller de artes plásticas y diseño de la comunidad autónoma del País Vasco.
- Cuerpo de profesores y profesoras de escuelas oficiales de idiomas de la comunidad autónoma del País Vasco.

2. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko arte plastikoetako eta diseinuko lantegiko maisu-maistren kidegoak, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Unibertsitateaz besteko Irakaskuntzako Irakasleen Kidegoei buruzko otsailaren 19ko 2/1993 Legearen bidez sortutakoak, euskaraz izango duen izen ofizialari dagokionez, bere baitan bildutako pertsonen forma maskulinoz eta femeninoz osatuko da, espresuki.

7.2.41. 17/2008 Legea, abenduaren 23koa, Nekazaritza eta Elikagaigintza Politikakoa⁵¹²

IV. TITULUA

Nekazaritza eta elikagaien eraldatzea eta merkaturatzea

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak

50. artikulua.— Nekazaritzako eta elikagaigintzako produktuen identifikazioa

5. Euskararen erabilera sustatuko da Euskal Autonomia Erkidegoan merkaturatutako nekazaritzako eta elikagaigintzako produktuen identifikazioan. Jatorri- eta kalitate-ikurra duten produktuei dagokienez, lege honen 58.5 artikuluan xedatutakoa beteko da.

---

⁵¹² http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20080017_f_eus.html

7.2.42. 6/2010 Legea, abenduaren 23koa, Euskadiko Publizitate eta Komunikazio Instituzionalari buruzkoa⁵¹³

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Kanpaina instituzionalen betekizunak

1. Publizitateko eta komunikazioko kanpaina instituzionalak egin ahal izango dira honako helburu hauetako bat dutenean:

h) Euskal Herriko hizkuntzen eta ondare historiko, kultural eta naturalaren zabalkundea egitea.

10. artikulua.— Hizkuntzak

1. Euskal Autonomia Erkidegoko lurraldean zabalkundea duten edo egiten diren publizitateko eta komunikazioko kanpaina instituzionaletan, euskara eta gaztelania erabiliko dira.

2. Era berean, beste hizkuntza batzuk ere erabili ahal izango dira, jardueren xedarengatik edo horien zabalkunde-eremuarengatik beharrezkoa izanez gero.

---

⁵¹³ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20100006_f_eus.html

**7.2.43. 3/2011 Legea, urriaren 13koa,
Lanbide — Euskal Enplegu Zerbitzuari
buruzkoa⁵¹⁴**

I. KAPITULUA

Izaera, xedeak, eginkizunak eta azkentzea

3. artikulua.— Eginkizunak

w) Herritarrek, Lanbide — Euskal Enplegu Zerbitzuaren zerbitzuak erabiltzen dituztenean, erkidego honetako hizkuntza ofizialetatik gurago dutena aukeratzea izango dutela segurtatzea.

---

⁵¹⁴ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20110003_f_eus.html

7.2.44. 4/2012 Legea, otsailaren 23koa, Lan Harremanen Kontseiluari buruzkoa⁵¹⁵

II. KAPITULUA Organoak eta funtzionamendua

9. artikulua.— Funtzionamendua

5. Kontseiluko kideek euskaraz nahiz gaztelaniaz hitz egin dezakete bileretan. Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatuko da deialdietan, gai-zerrendetan, aktetan eta bestelako dokumentuetan.

---

⁵¹⁵ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20120004_f_eus.html

7.2.45. 12/2012 Legea, ekainaren 21ekoa, Kiroleko Dopinaren aurkakoa⁵¹⁶

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

10. artikulua.— Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio publikoaren eskumenak

1. Hauek dira dopinaren aurka Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio publikoak izango dituen eskumenak:

u) Dopin-kontroletan laginak hartzeko langileen prestakuntza sustatzea, gerora, langile horiek gaitzeko eginkizun horretan hizkuntza ofizial bietan lan egite aldera. Era berean, aintzat hartuko da genero-ikuspegia, laginak hartzeko taldean kirolariaren sexu bereko pertsona bat izan dadin, legeetan ezartzen denez.

11. artikulua.— Aholku Batzordea eta Erabilera Terapeutikoko Baimenen Euskal Batzordea (COVAUT)

4. Aholku Batzordean eta COVAUT batzordean, ahal dela, emakumeen eta gizonen presentziaren arteko oreka gordeko da, eta kideek bi hizkuntza ofizialak jakitea lehenetsiko da.

II. KAPITULUA Dopin-kontrolak

13. artikulua.— Kontrolen bermeak eta legezko ondorioak

8. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoak informazio-eredu normalizatu bat ezarriko du euskaraz, gaztelaniaz eta ingelesez, kontrolak jakinarazteko, dopin-kontroletan laginak hartzeko eta hartutako laginak dagozkion laborategira bidaltzeko.

14. artikulua.— Betebehar osagarriak eta erabilera terapeutikoko baimenak

1. Erregelamendu bidez zehaztuko diren klubek eta gainerako kirol-erakundeek Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio publikoak behar bezala erregistratutako liburu bat izan eta bete beharko dute nahitaez. Liburu horren osotasuna bermatuko da, eta bertan kirolariei beren zuzendaritzapean agindu dizkieten tratamendu terapeutikoak jaso beharko dituzte, baldin eta kirolariak inskripzio hori egitea onartzen badute. Liburu hori osasun-agiritzat hartuko da datuen zaintza eta babesaren ondorioetarako. Liburua hizkuntza ofizial bietako edozeinetan erredaktatu ahal izango da.

---

⁵¹⁶ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20120012_f_eus.html

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20120012_f_eus.html

IV. KAPITULUA

Prebentzio-neurriak

41. artikulua.— Prebentzio-neurriak⁵¹⁷

1. Euskal Autonomia Erkidegoan, dopinaren aurkako borroka eraginkorra bermatzeko, Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoak, gaian inplikazioa duten beste organo batzuen laguntzarekin, prebentzio-neurri batzuk hartuko eta sustatuko ditu, besteak beste:

a) Informazioko eta prestakuntzako programak kirol federatuaren, eskola-kirolaren eta unibertsitate-kirolaren eta beste kirol-adierazpen ez-lehiakor batzuen eremuan. Programen eskaintza hizkuntza ofizial bietan izango da, eta euskara lehenetsiko da 18 urtetik beheragokoentzako programetan.

42. artikulua.— Kiroleko dopinari buruzko informazio-sistema

1. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio publikoak kirolaren eremuko dopinari buruzko informazio-sistema bat ezarriko du, zeinak bi hizkuntza ofizialetan lan egiteko ahalmena izango duen. Sistemak horrek ezaugarri hauek izango ditu kontuan besteak beste: sexuaren aldagaia kirolariei buruzko datuak jasotzean eta ustiatzean, kirolarien itxaropenen eta iritzien analisi berezituak egin ahal izatea, eta genero-adierazleak izatea.

45. artikulua.— Kirolariaren osasun-txartela

3. Osasun-txartelak honako hauei guztiei buruzko informazioa jasoko du: kirolariak aukeratutako harreman-hizkuntza, azterketa medikoak, osasun- eta dopin-kontrolak —kasuan kasuko lizentzia eskuratzen duen unetik kirolariari egiten zaizkionak—, haien emaitzak eta medikuak hartzen dituen erabakiak, kirolariaren osasun-laguntza egokia izan dadin kontuan hartu beharrekoak. Eta baita, horrez gain, kirolariak eskuratutako erabilera terapeutikoko baimenei buruzko datuak, eta kirolariaren lan-bajei eta kirol-bajei buruzkoak. Erregelamendu bidez zehaztuko da informazio horren norainokoa eta dagokion dokumentazioa igortzeko modua, kirolariaren hizkuntza-hautua errespetatuko delarik ezinbestean.

---

⁵¹⁷ 1/2018 Legeak, ekainaren 7koak, Kiroleko Dopinaren aurkako ekainaren 21eko 12/2012 Legea aldatzekoak, emandako idazkera.

7.2.46. 13/2012 Legea, ekainaren 28koa, Unibasq — Euskal Unibertsitate Sistemaren Kalitate Agentziari buruzkoa⁵¹⁸

4. artikulua.— Ebaluazioaren printzipioak

7. Agentziak hartu beharreko neurriak hartuko ditu, aurkezten diren eskaerak behar bezala ebaluatuko direla bermatzeko, eskaeren hizkuntza ofiziala edozein izanik ere.

11. artikulua.— Agentziako langileak

3. Agentziak Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatuko du kanpoko harremanetan. Agentziarekiko harremanak, idatziz zein ahoz, euskaraz eta gaztelaniaz izateko eskubidea bermatuko zaie pertsona fisiko zein juridikoei.

---

⁵¹⁸ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20120013_f_eus.html

7.2.47. 15/2012 Legea, ekainaren 28koa, Euskadiko Segurtasun Publikoaren Sistema Antolatzekoa⁵¹⁹

II. TITULUA Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademia

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

23. artikulua.— Eginkizunak

1. Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademiaren eginkizunak izango dira, Poliziari eta herritarren segurtasunari eta arlo horretako jarduera osagarriei dagokienez:

c) [...]

Hizkuntza-gaikuntzarako ikastaroak programatu, antolatu eta garatzea Ertzaintzako kideak euskalduntzea lortzeko.

---

⁵¹⁹ EHaren 132. zenbakian, 2012ko uztailaren 6k alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.lehendakaritza.ejgv.euskadi.eus/r48-bopv2/es/p43aBOPVWebWar/VerParalelo.do?cd2012003068>

7.2.48. 16/2012 Legea, ekainaren 28koa, Euskadiko Ekintzaileei eta Enpresa Txikiari Laguntzekoa⁵²⁰

III. KAPITULUA Sinplifikazio administratiboa

2.Hartarako garatuko diren jarduketek irizpide hauek izango dituzte gidari:

j) Erabiltzea hizkera administratibo bat argia, erraza, ulergarria eta herritarrak Administrazioarekin benetan trabarik gabeko harremanak izatera bideratua.

IV. KAPITULUA Ekintzailletza jarduerari laguntzea

10. artikulua.— Leihatila bakarra

2. Leihatila bakarrera irispidea izateko, euskararen eta gaztelaniaren erabilera bermatu beharko da, bai eta, posible balitz, Europar Batasuneko beste zenbait hizkuntzarena ere.

---

⁵²⁰ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20120016_f_eus.html

7.2.49. 1/2013 Legea, Bizialdi Osoko Ikaskuntzari buruzkoa⁵²¹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Horretarako, lege honetan bizialdi osoko ikaskuntza euskal herritar guztien eskubidetzat hartzen da, eta prestakuntzako eskaintza zabal baten bidez gauzatuko da, bai euskaraz bai gaztelaniaz. Urrutiko prestakuntza-eskaintza sustatuko da, batez ere informazio eta komunikazioko teknologien bidez, horiei esker herritarrek prestakuntza-eskaintza hurbilago izan dezaten, era malguan, prestakuntzaz batera beste eginbehar batzuk (norberarenak, familiakoak, gizartekoak edo lan-arlokoak) aurrera eramateko modua izateko. Gainera, legeak lan-esperientziaren bidez edo bide ez-formal edo informalen bitartez ikasitakoa aitortzeko bidea ezartzen du, euskaraz, gaztelaniaz edo beste hizkuntzetan gaitasun profesionalak eta ez-profesionalak aitortu, ebaluatu eta egiaztatzeko tresna bat abian jarrita.

[...]

Halaber, azaroaren 25eko 29/1983 Legeak HABE institutua sortu zuen, helduak alfabetatzeko eta berreuskalduntzeko eta euskaltegiak erregulatzeko erakunde gisa. Arau horrek HABEri helburutzat jarri dio erregulatzeko eta bultzatzeko euskararen irakaskuntza helduen arloan.

[...]

ATARIKO KAPITULUA

Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Plan eta programen ezaugarriak

Bizialdi osoko ikaskuntzako sistemaren plan eta programek bermatuko dute jardueren eskaintza, ahal den neurrian, bi hizkuntza ofizialetan izatea, prestakuntza-eskaintza behar bezala emateko herritarrek aukeratutako hizkuntzan. Gainera, jarduera horiek ezaugarriok izango dituzte:

11. Prestakuntzako eragileen ezaugarriak planifikatu, ezarri eta eguneratzea, bereziki gaitasun linguistiko, digital eta sozialei dagokienez.

13. Irakaskuntzen jasotzaile diren pertsonen arabera, hirugarren hizkuntza batean ere garatzea eduki-eskaintza nahiko bat.

9. artikulua.— Mugikortasuna eta lankidetzak

4. Mugikortasun-proiektuen xedea da prestakuntza hobea eta enplegua lortzeko aukera hobeak ematea ikasleei, aukera izan dezaten ikastera beste autonomia-erkidegoren batera joateko edo beste herrialderen batera joateko. Kanpoko ikasketa-egonaldi horietan honako helburuak bete nahi dira:

c) Hizkuntza-gaitasunak eta kulturen arteko komunikazioa hobetzea.

---

⁵²¹ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20130001_f_eus.html

I. KAPITULUA

Bizialdi osoko ikaskuntzako euskal sistemaren tresnak

1. ATALA

Eragileak, eremuak eta programak

10. artikulua.— Bizialdi osoko ikaskuntzako euskal sistemaren eragileak

1. Bizialdi osoko ikaskuntzako euskal sistemaren eragileak hauek dira: garatzen diren plan eta programen esparruan diharduten erakundeak, direla publikoak edo pribatuak. HABE, helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko Eusko Jaurlaritzaren organismo autonomoa dena, izango da organo eskuduna bete beharreko baldintzak ezarriko dituen euskarako ezagutzak eskuratzeko eremuan garatu beharreko jardueri dagokienez, kaltetu gabe horregatik gaia dela eta Eusko Jaurlaritzako beste sail batzuei esleitzen zaizkien eskumenak.

11. artikulua.— Eremuak

6. Euskadiko hizkuntza ofizialetan eta beste batzuetan gaitasunak eskuratzeari.

12. artikulua.— Programak

2. Finantzaketa publikoa eskuratzeko, honako programa hauek daukate lehentasuna:

g) EAEko hizkuntza ofizialetan eta beste hizkuntza batzuetan gaitasuna izatea sustatzeko programak; bereziki, helduentzako alfabetatze eta euskalduntze programak.

14. artikulua.— Prestakuntzako programak eta ekintzak lantzeko baldintzak

3. Erkidegoko hizkuntza ofizialen gaitzea bultzatzeko programak hartarako baimendutako eta homologatutako instituzio, zentro edo organismoek emango dituzte.

2. ATALA

Urrutiko prestakuntza

16. artikulua.— Urrutiko ikaskuntza

1. Eusko Jaurlaritzak, batez ere informazioaren eta komunikazioaren teknologien bidez, urrutiko hezkuntzako eskaintza zabala, eguneratua eta kalitatezkoa bultzatuko du, bai euskaraz bai gaztelaniaz.

3. Eusko Jaurlaritzak urrutiko hezkuntzako material didaktiko zehatz eta egokituen garapena bultzatuko du, Autonomia Erkidegoko errealitate sozioekonomikoak, kulturalak eta linguistikoak eskatzen dituen ikaskuntza-beharrizanei (edo gaitasunak eskuratu eta garatzeko beharrizanei) erantzuteko.

17. artikulua.— Urrutiko Hezkuntzako Euskal Institutua sortzea

1. ⁵²² Urrutiko Hezkuntzako Euskal Institutua (UHEI) sortzen da, Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuan unibertsitateaz kanpoko urrutiko hezkuntzaz arduratuko den zentro publiko bakarra izateko, Lanbide Heziketaz izan ezik.

UHEIk arlo hauetan egingo du irakaskuntza-lana:

- a) Oinarrizko hezkuntzan eta Batxilergoan, hezkuntza-gaietan eskumena duen sailak ezartzen dituen baldintzen arabera.
- b) Erkidegoko hizkuntza ofizialetan eta beste hizkuntza batzuetan gaitzeko ikasketetan, euskarari dagokionez gaian eskuduna den HABE organismoak ezarritako baldintzetan.
- c) Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Batxilergoko graduatu-tituluak lortzeko probetarako pertsona nagusiak prestatzeko ikastaroetan.
- d) Helduak prestakuntza-zikloetara edo unibertsitatera iristeko prestaketa-ikastaroetan.
- e) Aurreko 12. artikuluan jasotako prestakuntza-programetatik, Eusko Jaurlaritzaren iritziz UHEI bidez emateko modukoak direnetan.

---

⁵²² 4/2018 Legeak, ekainaren 28koak, Euskal Autonomia Erkidegoko Lanbide Heziketari buruzkoak, emaniko idazkera.

**7.2.50. 1/2014 Legegintzako dekretua,
apirilaren 15ekoa, Euskal Autonomia
Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen
testu bategina onesten duena⁵²³**

[SARRERA]

[...]

Lege-testuaren euskarazko bertsioa ere eguneratu egin da. Izan ere, azken hogeitun urteetan (16/1994 Legea onetsi zenetik), hizkuntzan teknikoki aurrerapen handia egin da gai horretako terminoetan.

[...]

---

⁵²³ EHAren 92. zenbakian, 2014ko maiatzaren 19ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.legegunea.euskadi.eus/eli/es-pv/dlg/2014/04/15/1/dof/eus/html/>

7.2.51. 1/2014 Legea, ekainaren 26koa, kargu publikodunen jokabide kodea eta haien interes gatazkak arautzen dituena⁵²⁴

II. KAPITULUA

Kargu publikodunen jokabide kodea zuzentzen duten printzipio orokorrak

8. artikulua.— Herritarrekiko harremanetarako printzipioak

4. Herritarren hizkuntza-eskubideak baliatzea bermatuko dute, euskararen normalizazioa bultzatzea bereziki aintzat hartuta eta haren erabilera sustatuta.

---

⁵²⁴ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20140001_f_eus.html

7.2.52. 5/2015 Legea, ekainaren 25ekoa, Euskal Zuzenbide Zibilaria buruzkoa⁵²⁵

ATARIKO TITULUA

II. KAPITULUA

Euskal Zuzenbide Zibilararen printzipio eratzailleak

7. artikulua.— Hizkuntza koofizialak eta Euskal Zuzenbide Zibila

1. Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetatik edozeinetan formalizatu ahal izango dira lege honek araututako egintzak eta kontratuak.
2. Egilesleek egilespen-tokiko hizkuntza ofizialetatik zein hitzartu eta hizkuntza horretan idatziko dira agiri publikoak; eta hizkuntza ofizialak bat baino gehiago izanez gero, aldeek aukeratutakoa erabiliko da. Aldeen artean desadostasuna gertatuz gero, agerkai publikoa bertako hizkuntza ofizial guztietan idatzi beharko da. Tokian tokiko hizkuntza ofizialetatik eskatzaileak zein aukeratu eta hizkuntza horretan luzatuko dira kopiak.

---

⁵²⁵ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20150005_f_eus.html

2015eko uztailaren 3ko EHAA, 124. zk.; 2016ko maiatzaren 5eko EHAA, 84.zk.: hutsen zuzenketa.

7.2.53. 8/2015 Legea, urriaren 15ekoa, Emakume Nekazarien Estatutuari buruzkoa⁵²⁶

I. TITULUA Xedapen orokorrak

8. artikulua.— Emakume nekazarien aniztasuna

Emakume nekazarien egoera desberdinak —zeinahi delarik ere horien arrazoia: jatorri etnikoa, arraza, erlijioa, iritzia, gutxiengo nazional batekoa izatea, hizkuntza, jaiotza, adina, desgaitasuna, sexu-orientazioa, ondarea edo beste inguruabar pertsonal edo sozialen bat— aintzat hartuko dituzte nekazaritzaren gaian eskumena duten euskal administrazioek beren jarduketa guztietan.

[...]

---

⁵²⁶ EHAren 200. zenbakian, 2015eko urriaren 21eko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20150008_f_eus.html

7.2.54. 10/2015 Legea, abenduaren 23koa, Jendaurreko Ikuskizunen eta Aisialdiko Jarduerena⁵²⁷

I. TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA ARAUAREN XEDEA, EREMUA ETA HELBURUAK

5. artikulua.— Printzipio orientatzaileak

Lege hau garatu eta aplikatzeko orduan, honako printzipio orientatzaile hauek zaindu beharko dituzte administrazio publikoek eta ikuskizun eta aisialdiko jardueren antolatzaileek:

e) Bermatzea betetzen direla gizon eta emakumeen berdintasunari, irisgarritasunari eta herritarren hizkuntza-eskubideei buruzko araudian jasotzen diren lege-betebeharrak.

II. TITULUA Ikuskizunei eta aisialdiko jardueri aplikatu beharreko araubidea

I. KAPITULUA Eskubideak eta eginbeharrak

12. artikulua.— Titular eta antolatzaileen betebeharrak

2. Aurreko apartatuan ezartzen den agindua hobeto betetzeko, honako betebeharrak izango ditu titular edo antolatzaileak:

p) Betetzea kontsumitzaile eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideei buruzko araudian ezarritako betebeharrak.

II. KAPITULUA Ikuskizunek eta lokalek bete beharreko betekizunak eta baldintzak

16. artikulua.— Informazioa eta publizitatea

1. Lege honen aplikazio-eremuko establezimendu publikoetako sarreran, kartel edo plaka bat erakutsi behar da establezimenduaren jarduera eta titulartasuna

---

⁵²⁷ EHAren 3. zenbakian, 2016ko urtarrilaren 7an argitaratua. Hutsen zuzenketak: 1) 9. zenbakia, 2016ko urtarrilaren 15koa; eta 2) 34. zenbakia, 2016ko otsailaren 19koa.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20150010_f_eus.html

identifikatzeko; kartel edo plaka hori toki ageri batean eta irakurtzeko moduan jarri beharko da, onesten den eredu normalizatuaren arabera.

Kartel edo plaka horretan, establezimenduaren izena eta, Euskadiko Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bietan, gutxienez, honako hauek jasoko dira: zer jarduera edo ikuskizun sartzen diren lizentzia, baimen edo aurretiazko komunikazioan; ordutegia; baimendutako gehieneko edukiera eta adingabeek, hala badagokio, zer egoeratan duten debekatuta sartzea.

[...]

7.2.55. 1/2016 Legea, apirilaren 7koa, Adikzioen eta Droga Mendekotasunen gaineko Arreta Integralari buruzkoa⁵²⁸

II. TITULUA Eskaintzaren murrizketa

II. KAPITULUA

Tabakoaren kontsumoaren sustapena, publizitatea,
banaketa, salmenta eta kontsumoa mugatzeko neurriak

2. ATALA

Tabakoa banatu eta saltzeko mugak

39. artikulua.— Tabako produktuak tabako-makina bidez saldu eta banatzeko mugak

6. Osasun-ohartarazpena: makinaren aurrealdean, argi eta ikusteko moduan, ohar bat agertuko da, euskaraz eta gaztelaniaz, tabakoaren erabilerak osasunean eragiten dituen kalteez ohartarazteko, adingabeei dagokienez bereziki.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Hizkuntza ofizialak erabiltzea

1. Lege honek xedatutakoa betetzean, euskal administrazio publikoek euskara eta gaztelania erabiliko dituzte, herritarrek Administrazioarekin harremanetan jartzerakoan haiek nahi duten hizkuntza erabili ahal izateko, bai idatziz bai ahoz, horrela bermatuko baita arreta hizkuntza horretan jasotzea.

2. Adikzioen Erakundearteko Koordinazio Batzordearen eta Adikzioen Euskal Batzordeko kideek euskara eta gaztelania erabili ahalko dituzte beren eginkizunak betetzean. Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatuko da bilera-deietan, gai-zerrendetan eta oro har pertsona horien artean banatzen diren dokumentu guztietan.

3. Lege honek xedatutakoa betetzeko erabiltzen diren kartel, dokumentu eta errotulazio guztiak euskaraz eta gaztelaniaz idatziko dira.

---

⁵²⁸ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20160001_f_eus.html

7.2.56. 2/2016 Legea, apirilaren 7koa, Euskadiko Toki Erakundeei buruzkoa⁵²⁹

ZIOEN AZALPENA

IV

[...]

Bistakoa da tokiko politikaren kalitate instituzionala hobetu beharra dagoela udal-gobernuek beren legitimitatea indar dezaten, zerbitzu-zorro iraunkor eta efizientea garatuz. Izan ere, udalak dira herritarrek arazoak konpontzeko jotzen duten lehendabiziko atea, eta udalen legitimazio instituzionalaren oinarria da, neurri handi batean, herritarren beharrei erantzun egokia ematea eta herritarrei bizikaltate egokia eskaintzea, eskubide guztiak egikaritzeko aukera bermatuta; horien artean, gainera, hizkuntza-eskubideak.

Hala islatzen da legeak toki-harremanetan kultura- eta hizkuntza-eredu propio baten alde egin duen aukera garbian ere, apustu sendoa egiten baitu euskararen iraunarazpen, finkapen eta garapenaren alde, amorez eta euskal toki-administrazioa benetan euskalduna izan ahal dadin, horrek berekin dakarren guztiarekin, hala nola den euskara laneko ohiko hizkuntza izan ahal izatea, euskara jakitea mugatu gabe, askotan gertatzen denez, tokiko enplegu publikora iristeko eskakizun formal huts izatera. Horregatik, toki-administrazioak etsenplu eta gidari izan behar du euskara erabat berreskuratzearen arloan, eta horretarako beharrezkoa da administrazio horrek apustu argi bat egitea bere jarduna gero eta gehiago euskalduntzen joateko.

Horregatik, euskara babestu eta normalizatzeko lana, Euskal Herriaren hizkuntza berezkoa eta komuna denez, lehenik, euskal botere publiko guztiei dagokie, baina euskal udalek bide-erakusle izan behar dute eginkizun horretan. Ondorioz, lege honen asmoa da aitzindari izatea prozesu batean non botere publiko guztiek apustu irmoa egin behar baitute euskararen alde, haren normalizazio desiratu eta erabateko garapena galarazten edo oztopatzen duten trabak erauziz. Hala, lege honek, zeinak une oro errespetatzen baitu toki-araubidea, aldeztu du, kasuan kasuko toki-erakundeak hala erabakitzen badu, euskara erakunde horretako lan-hizkuntza izatea. Era berean, modu berariazko, funtsezko eta zuzenean aurreikusten du udalek eskumenak edukitzea euskararen erabilerari eta normalizazioari buruzko planen arloan, bai «ad extra», hau da, beren jardunaren lurralde-eremuan, bai «ad intra», hau da, toki-erakundean bertan artikulatzeko antolaketa bakoitzak erabakitzen dituen jasotzaileekin.

Halaber, amorez eta hizkuntza-normalizazioko prozesuek gaintu dezaten toki-erakundeen lanpostuetarako hautaketa- edo horniketa-prozesuetan gaitasun hori egiaztatzearen estadia, aurreikusten dira ere zinegotziek hizkuntza-gaitasunak eskuratu eta hobetzeko lagundu dezaketen neurriak, zeren eta bi errealitateak, bai enplegatu publikoei dagokiena eta bai politikaren eremuari dagokiona, uztarturik joan behar baitira, euskararen erabileran benetako normalizazioa lortzeko, hau da,

---

⁵²⁹ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20160002_f_eus.html

2016ko apirilaren 14ko EHAA, 70. zk.; 2016ko ekainaren 29ko EHAA, 123. zk.: hutsen zuzenketa.

esan den bezala euskara laneko ohiko hizkuntza bihurtu dadin euskal toki-erakundeetan.

Alabaina, hori esan ondoren, adierazi behar da ere, alde batetik, euskal toki-administrazioaren euskalduntzearen aldeko apustu irmo horrek ezin dituela inola ere ahaztu herritarren hizkuntza-eskubideak, herritarrek une oro izango baitute hautatzen duten hizkuntza ofizialean artatuak izateko eskubidea eta bi hizkuntza ofizialetako bat ez jakiteagatik inolako babesgabetasunik ez nozitzeko eskubidea. Eta, beste alde batetik, toki-agintarien jardunak eskatuko du neurri bereziak hartzea euskararen alde, egoera kaxkarragoan dagoen hizkuntza ofiziala baita. Izan ere, euskara faboratzeak bilatzen duena da, hain zuzen, herritarren artean benetako berdintasuna sustatzea, Hizkuntza Erregionalen edo Gutxituen Europako Kartaren 7.2 artikuluan jasotakoaren zentzuan karta hori 1992ko azaroaren 5ean onetsi zen Estrasburgon eta indarrean dago gure ordenamendu juridikoan, 2001eko otsailaren 2an berronetsia izan ondoren, non bere helburu eta printzipioen artean esaten duen ezen «hizkuntza erregionalen edo gutxituen alde neurri bereziak hartzea, hizkuntza horien hiztunen eta gainerako biztanleen artean berdintasuna sustatzera zuzenduta daudenak eta haien egoera berezia kontuan izatea bilatzen dutenak, hori ez da hartuko hizkuntza hedatuagoen hiztunekiko diskriminazio-egintzatzat».

[...]

VI

[...]

Lehenengo tituluan, xedapen orokor batzuek legearen ezaugarriak eta helburua azaltzen dituzte, bai eta toki-erakundeen ezaugarriak eta zerbitzuen prestazioarenak ere, eta arau-esparru berri hau zein printzipiotan oinarritzen den ere; azkenik, EAEko toki-erakundeen hizkuntza aztertzen dute. Gainera, legean sartzen diren erabaki arauemaileak arrazoitzen dituzten eskumen-tituluak aipatzen dira.

[...]

Lehenengo titulu honetan jasotzen da, legean leku berezia duelarik, euskararen erabilera Euskal Autonomia Erkidegoaren toki-administrazioaren eremuan, Euskal Herriaren berezko hizkuntza den aldetik.

Euskara hizkuntza ofiziala da Euskal Autonomia Erkidegoan eta, beraz, baita bertako toki-erakundeetan ere. Alde horretatik, jardueretan zerbitzu- eta lan-hizkuntza izango da toki-erakunde horietan, betiere herritarren hizkuntza-eskubideak errespetatuta, eta erabilera normala eta orokorra izango du bertan. Berariaz adierazten da, gainera, euskaraz egin daitekeela egintza eta izapide oro.

Horrekin batera, euskararen erabilera sustatzeko, planifikatzeko eta dinamizatzeko eskumenak aitortzen zaizkie udalei, bai udal-zerbitzuen alorrean, bai udalerriko bizitzaren eremu askotarikoetan ere. Bide horretan, aukera ematen zaie udalei bitartekoak jartzeko, baita bitarteko arauemaile eta ekonomia-finantzen alorrekoak ere, eta aukera, orobat, euskararen eremuan beste erakunde batzuekin lankidetzan edonolako formulak bilatzeko.

[...]

I. TITULUA

Legearen xedea eta printzipioak

6. artikulua.— Euskal Autonomia Erkidegoko toki-erakundeen hizkuntza ofiziala

1. Euskara Euskal Herriko berezko hizkuntza da eta, gaztelania bezala, Euskal Autonomia Erkidegoko toki-erakundeen hizkuntza ofiziala, eta, alde horretatik, erakundeon jardueretan erabilera normal eta orokorreko zerbitzu-hizkuntza eta lan-hizkuntza izango da. Edonola ere, bermatu beharko da herritarrek benetan egikaritu ahal izatea toki-erakundeekin harremanak izateko orduan hizkuntza ofiziala hautatzeko duten eskubidea eta, hortaz toki-erakundeek hizkuntza horretan artatzeko duten betebeharra, hartarako behar diren neurriak harturik.

Euskarari eta gaztelaniari aitortutako ofizialtasunaren arabera, bai euskara toki-erakundeen ekintzetan erabiltzea, bai gaztelania ekintza horietan erabiltzea, balio juridiko osokoak izango dira, betiere eragotzi gabe toki-erakundeek bermatu beharra daukatela, partikularrekiko harremanetan, horiek hautatu duten hizkuntza ofiziala erabiltzea.

2. Toki-erakundeetako organoen deialdiak, gai-zerrendak, mozioak, boto partikularrak, erabaki-proposamenak, informazio-batzordeen irizpenak, erabakiak eta aktak euskaraz idatzi ahal izango dira. Ahalmen hori baliatu ahal izango da – aipatu berri diren kasuetan–, baldin eta, toki-erakundearen barruan, *euskaraz ez dakiela behar bezala alegatzen duen*⁵³⁰ edozein kideren eskubideak urratzen ez badira, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean aurreikusitakoa ezertan galarazi gabe. Ebazpenak, aktak eta erabakiak euskaraz idazten direnean, euskaraz bidaliko zaizkie kopiak edo laburpenak Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioari eta Estatukoari, toki-araubideari buruzko oinarrizko legeriari jarraituz.

3. Toki-erakundeek, Euskal Autonomia Erkidegoaren barruan, –erakunde barruko, beste edozein administrazio publikorekiko edo, are, partikularrekiko harremanetan– bi hizkuntza ofizialak erabiltzeko aukera gorabehera, behar diren mekanismoak sortu beharko dituzte, herritarrek karga edo betebeharrak eragingo dizkien inolako formaltasun eta baldintzarik gabe baliatu ahal izan dezaten komunikazioak beste hizkuntzan jasotzeko daukaten eskubidea.

7. artikulua.— Toki-erakundeen eta udalen eskumenak euskararen erabilerari dagokionez

1. Udalei izendatzen zaie, eskumen propio gisa, izendatuta dauzkaten arloetako zerbitzu eta jardueretan euskararen erabilera sustatzeko eta euskararen normalizazioa planifikatzeko eskumena. Eskumen hori egikaritu ahal izateko, udal bakoitzak beharrezkoak diren neurriak hartuko ditu eta euskararen erabilera normalizatzeko beharrezkoak diren planak onetsi eta garatuko ditu, kontuan izanik instituzio komunetatik eta indarrean dagoen legeriatik euskararen erabilerari dagokionez eratorritako plangintza eta erregulazio-irizpideak.

2. Era berean, udalei izendatzen zaie, eskumen propio gisa, hartatik eratortzen diren ahalmen eta eginkizunekin, beren lurralde-eremuan euskararen ezagutza sustatzeko eta erabilera dinamizatzeko eskumena, horretarako zerbitzuak eta

---

⁵³⁰ Tarteki hori Espainiako Konstituzio Auzitegiaren 2023ko uztailaren 5eko epaiak konstituzioaren aurkakotzat hartu du, eta, horrenbesterekin, balio barik utzi.

jarduerak zuzenean antolatuz, edo beste pertsona edo erakunde batzuek euskara sustatu eta dinamizatze aldera burutzen dituzten jardueren finantzaketan lagunduz.

3. Udalerriei dagokie, halaber, beren lurralde- eta eskumen-eremuko izen ofizialak finkatzea eta, oro har, toponimoen eta leku geografikoen gaineko prozedura arautu eta haiek onestea, horrek ezertan galarazi gabe Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 10. artikuluan eta aplikatu beharrekoa den gainerako legerian ezarritakoa. Izen horien idazkeraz den bezainbatean, dagokion hizkuntzaren arau akademikoak errespetatuko dira, eta, euskararen kasuan, Euskaltzaindiak ezarrita indarrean dauden hizkuntza-arauak.

4. Udalerriek euskararen erabileraren eremuan aitortuak dituzten eskumenak baliatu ahal izango dituzte ordenantzak, erregelamenduak eta jarduera-planak onetsiz.

5. Toki-erakundeek euskararen arloan aitortuak dituzten eskumenak baliatzeko, hitzarmenak sinatu ahal izango dituzte; mankomunitate, partzuergo, elkarte eta udalerriz gaindiko bestelako erakundeak sortu edo halakoetan esku hartu ahal izango dute, eta elkarlanerako beste modu batzuetara jo ahal izango dute, erakunde publiko eta pribatuekin.

6. Toki-erakundeek beraien arteko harremanetan eta Euskal Autonomia Erkidegoko gainerako administrazio publikoekiko harremanetan euskara gero eta gehiago erabil dadin sustatuko dute; horretarako, adostasuna bilatuko dute, eta, edonola ere, hizkuntza ofizial bat nahiz bestea erabili ahal izango dute, beste hizkuntza ofizialerako itzulpenik aurkeztu beharrik izan gabe.

7. Udalen egoera soziolinguistikoa eragina izan dezaketen proiektu edo plangintzak onesteko prozeduran, ekimen horiek euskararen erabileraren normalizazioari dagokionez izan lezaketen inpaktua ebaluatuko da, eta ebaluazio horren emaitzen arabera egoki irizten zaien neurriak proposatuko dira.

8. Herritarren hizkuntza-eskubideei eta euskararen eta gaztelaniaren hizkuntza-ofizialtasunaren erregulazioa betetzeari dagokienez trabarik gertatu ez dadin indarreko legeriak onartzen dituen zehar-kudeaketa moduetako baten bitartez zerbitzua emateagatik, toki-erakundeek egiten dituzten kontratuetan kasu bakoitzean beharrezkoak diren klausulak sartuko dira, hirugarren batzuek egikaritzen dituzten zerbitzu publikoetan helburu hauek bermatze aldera:

a) Kontratuaren xedeak bete dezala haren izaeragatik eta zerbitzuaren titularra den toki-erakundearen ezaugarriengatik aplikagarria zaion hizkuntza-legeria.

b) Herritarrak artatuak izan daitezela beraiek hautatzen duten hizkuntza ofizialean.

c) Zerbitzua eman dadila, hizkuntza-baldintzei dagokienez, zerbitzuaren administrazio titularrari eskatu ahal zaizkion baldintza beretan.

III. TITULUA

Udal-eskumenak

17. artikulua.— Udalerrien eskumen propioak

[...]

26) Euskararen erabilera sustatzeko udal-planak idatzi, onetsi eta kudeatzea, lege honen 7. artikuluan xedatutakoa gorabehera.

IV. TITULUA

Udalerriaren antolaketa eta funtzionamendua. Udal-ordezkarrien estatutua. Zuzendaritza-kide publiko profesionalak

I. KAPITULUA

Udalerriaren antolaketa eta funtzionamendua

25. artikulua.— Printzipio orokorrak

9. Lege honen 6.2 artikuluan jasotako aurreikuspenez gain, toki-erakundeek beren jarduerak euskaraz egitea ahalbidetze aldera, hautetsiek hizkuntza ofizialetan behar besteko gaitasuna (mintzatuaren eta idatziaren ulermena) izatea sustatuko da. Lege honen 17.26 artikuluan xedatutakoa aintzat hartuta, sustapen hori, autoantolaketa-printzipioari jarraiki, toki-erakunde bakoitzak ezartzen dituen neurriekin gauzatuko da.

Hartarako, euskararen ezagutza hobetzeko eta optimizatzeko ekimenak garatuko dira eta toki-erakundeek euskaraz funtzionatzea lortzen joateko neurriak hartuko dira, bereziki euskararen arnagune diren lurraldeetan.

30. artikulua.— Bilkuren publizitatea

Toki-erakundeen bilkura publikoetan, herritarrek Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozein erabili ahal izango dute, eta ezingo zaie behartu hitz egiteko aukeratu ez duten hizkuntzan itzulpenik egiterik edo azalpenik ematerik.

Beste hizkuntza ofizialerako itzulpena, beharrezkoa baldin bada, toki-erakundeak egingo du bere bitartekoekin edo era mankomunatuan, toki-erakunde bakoitzaren autoeraketaren baitan geldituko delarik haren beharrianen arabera nola gauzatu herritarren eskubide hori. Zerbitzu hori ematea, lege honen 7. eta 17.26 artikuluetan xedatutakoaren arabera, udalen eskumen propioa denez gero, eskumen propio horien finantzaketari dagozkion lege honetako xedapenak aplikatuko zaizkio.

V. TITULUA

Udalerriko auzotarren eginbeharrak eta eskubideak. Zerbitzu-kartak

I. KAPITULUA

Udalerriko auzotarren eskubideak, eginbeharrak eta erantzukizunak

43. artikulua.— Udalerriko auzotarren eskubideak

1. Auzotarren eskubideak dira honako hauek:

h) Toki Administrazioarekiko harremanetan, hizkuntza ofizial bietatik edozein erabiltzeko eta aukeratutako horretan artatua izateko eskubidea, herritarren hizkuntza-eskubideak arautzen dituen autonomia-erkidegoko legeriaren arabera.

VI. TITULUA

Gobernu irekia. Gardentasuna, datu irekiak eta herritarren parte hartzea

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

49. artikulua.— Titulu honetako arauen aplikazio-eremua

3. Irabazi-asmorik gabeko erakundeak direnean, gizarte-, kultura-, hizkuntza- eta ingurumen-intereseko helburuak baino ez dituztenean, eta 50.000 eurotik beherako aurrekontua dutenean, lege honek ezarritako betebeharrak betetzeko, ekarpen edo laguntza gehienek iturburu diren toki-erakundeetako bitarteko elektronikoak erabili ahal izango dituzte.

II. KAPITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko toki-erakundeek publizitate aktiboaren arloan dituzten betebeharrak

50. artikulua.— Publizitate aktiboa. Printzipio orokorrak

8. Gainera, bermatuko da tokiko administrazioen dokumentu eta bestelako euskarrietan ez dela hizkuntzaren erabilera sexistarik egiten, ez zuzenean sortutakoetan ez hirugarren pertsona edo erakunde batzuen bidez sortutakoetan.

9. Halaber, euskararen erabileraren normalizazioari buruzko legeria betetzea bermatuko da, eta bereziki toki-erakundeek publizitate aktiboan euskararen erabilera sustatzean arreta jartzea.

III. KAPITULUA

Informazio publikoa eskuratzeari eta erreklamazio- organoari buruzko printzipioak

66. artikulua.— Gardentasunari eta informazio publikorako sarbideari buruzko betetze-mailaren jarraipena

2. Txosten horrek ondorengo alderdi hauek aztertu eta azalduko ditu, gutxienez:

c) Informazio publikorako sarbidea izateko eskubidearen erabilera: zenbat eskaera aurkeztu diren; zenbat eskaera ebatzi diren; batez beste zein epetan ebatzi diren; zenbat eskaera onetsi diren oso-osorik, zenbat zati batean, eta zenbat beste pertsona bat aurka egonda; zenbat eskaera ezetsi diren, eta zenbat ez diren onartu; zati batean edo beste pertsona bat aurka egonda onesteko arrazoiak, ezestekoak, eta ez onartzekoak; maizena eskatutako informazioa; eta eskatzailearen profila (adin-tartea, sexua, eta eskaeran erabilitako hizkuntza).

VIII. TITULUA

Tokiko zerbitzu publikoen kudeaketa

II. KAPITULUA

Tokiko zerbitzu publikoak kudeatzeko bitarteko erakundeak

107. artikulua.— Lurraldeen arteko lankidetzak

1. Autonomia Erkidegoko instituzio komunek eta lurralde historikoetako foru-organoek, zeinek bere eskumenen eremuan, eta mugaz gaindiko lankidetzako programa bai propio bai komun baten esparruan, sustatuko dute hizkuntza-, kultura, ekonomia eta gizarte izaerako lokarriak ezartzea eta indartzea Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako eta Lapurdiko, Nafarroako eta Zuberoako toki-erakundeen artean, betiere lankidetzak horrek toki-eskumeneko politikak eta zerbitzuen kudeaketa hobetzea badakar.

Era berean, Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako toki-erakundeek lankidetzak hitzarmenak adostu ahal izango dituzte Lapurdi, Nafarroa eta Zuberoako toki-erakundeekin, hizkuntza, kultura, ekonomia, gizarte eta lankidetzazko lokarri komunak ezartze eta indartze aldera.

2. Aurreko apartatuan aurreikusitako ildo berean, udalek eta gainerako toki-erakundeek lankidetzak adostu ahal izango dute Estatu espainiarreko eta beste estatu batzuetako antzeko beste lurralde-erakunde batzuekin, bai nazioarteko elkarte edo federazioak sortzeko, garatzeko edo haietara biltzeko kasuei dagokienez, bai ekonomia eta gizarte izaerako lokarriak eratu edo indartze aldera.

3. Manu honek hizpide dituen lokarri horiek zuzenbidean baliozko den edozein tresna juridikoren bitartez gauzatu ahal izango dira.

7.2.57. 9/2016 Legea, ekainaren 2koa, Euskal Autonomia Erkidegoko (Herriko) Fundazioei buruzkoa⁵³¹

I. KAPITULUA Fundazioa

1. ATALA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Xedeak eta onuradunak

1. Fundazioek interes orokorreko xedeak izan behar dituzte. Besteak beste, interes orokorrekotzat jotzen dira honako xede hauek:

1) Euskal hizkuntza- eta kultura-aniztasuna.

---

⁵³¹ EHAren 111. zenbakian, 2016ko ekainaren 13ko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20160009_f_eus.html

7.2.58. 10/2016 Legea, ekainaren 30ekoa, Legegintzako Herri Ekimena arautzeari buruzkoa⁵³²

4. artikulua.— Prozeduraren hasiera

2. Artikulu honek aipatzen duen idazkiak Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan egon beharko du idatzita, eta idazki hori batzorde sustatzaileko kideek sinatu beharko dute, fisikoki edo elektronikoki.

---

⁵³² EHAren 129. zenbakian, 2016ko uztailaren 7ko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20160010_f_eus.html

**7.2.59. 12/2016 Legea, uztailaren 28koa,
Euskal Autonomia Erkidegoan 1978 eta 1999
bitartean izandako motibazio politikoko
indarkeria egoeran giza eskubideen
urraketak jasan dituzten biktimei
errekonozimendua eta erreparazioa
ematekoa⁵³³**

**V. KAPITULUA
Balioespen-batzordea**

18. artikulua.— Funtzionamendua

3. Balioespen-batzordeko kideek Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan ofizial diren bi hizkuntzetatik edozein erabili ahalko dute bileretan. Era berean, bermatuko da balioespen-batzorde honek egiten dituen bileren deialdietan, gai-zerrendetan, aktetan eta idazkietan Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak erabiliko direla.

---

⁵³³ EHAren 151. zenbakian, 2016ko abuztuaren 10eko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20160012_f_eus.html

7.2.60. 13/2016 Legea, uztailaren 28koa, Turismoarena⁵³⁴

ZIOEN AZALPENA

[...]

Turismoa, kultura aldetik berezko balioak izateaz gainera, zerbitzuen sektoreko jarduera bat da, onura ekonomiko handiak sortzen dituen lehen mailako baliabidea. Era berean, oso dinamikoa eta aldakorra da, ostatu-figura berriak eta zerbitzuak emateko modu berriak bereganatuz doana. Gaur egun, informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriek, eta bereziki sareak, produktu turistikoak modu globalizatuan merkaturatzen dituzte. Horrek lehiaren globalizazioa ekarri du, batetik, eta, bestetik, jarduera eta zerbitzu turistikoaren erabiltzaile-mota berri bat, askoz ere zorrotzagoa eta autonomoagoa, bidaiak diseinatzeko orduan. Aldaketa horiei estaldura juridikoa emateko, araudi-aldaketak egin behar izan dira. Hona hemen azpimarragarriak:

[...]

— Ingurumen-araudiari dagokionez, legean espresuki adierazi da araudi hori betetzeko betebeharra. Era berean, zeharkako moduan gehitu da turismoaren sektorean lan egiten duten pertsonen eskubideen babesa bilatzea, baita euskararen erabilera bultzatzea ere zerbitzu turistikoaren erabiltzaileei ematen zaien arretan.

[...]

II. TITULUA

Turismo-administrazioa

4. artikulua.— Turismo-politika

1. Turismo-politika bideratuko da turismo-eskariarentzat eskaintza dibertsifikatua, berritzailea, unibertsalki irisgarria, berezitua, kalitatezkoa, lehiakorra, alderdi soziokultural, ekonomiko eta ingurumenekotik jasangarria eta erakargarria lortzera. Printzipio gidari hauek izango ditu:

i) Turismo-politiken koordinazioa bilatzea (eredu-definizioa, sustapena, kudeaketa...) alderdi historikoak, geografikoak, sozialak, linguistikoak, kulturalak edo bestelakoak partekatzen dituzten lurralde mugakideekin, turismo-eskaintza partekatu bat egin ahal izan dadin.

j) Turismo-kudeaketa jasangarriko eredu bat lortzea Euskadirako; horretarako, batik bat zaintzea eta kontserbatzea baliabide turistikoak, baita zaintzea ere ingurumena eta paisaia, gure kultura eta euskara.

3. Euskadiko Turismo Administrazioak Euskadiko turismo-eskaintza espezializatzea bultzatuko du, turismo-mota hauek lehenetsiz besteak beste: landa-turismoa, turismo kulturala eta historiko-artistikoa, naturakoa, gastronomikoa, enologikoa, linguistikoa, inklusiboa, hirikoa, espirituala eta erlijiosoa, industriala, aktiboa, osasun-arlokoa, termetakoa, kirolekoa, negozioetakoa, kongresuetakoa eta sustagarri buruzkoa.

---

⁵³⁴ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20160013_f_eus.html

V. TITULUA

Turismo-jarduera

I. KAPITULUA

Xedapen orokor komunak

26. artikulua.— Zerbitzu turistikoen prezioak

3. Kontzeptuen arabera banakatu beharko dira prezio-tarifak eta benetan emandako edo kontratatutako zerbitzu turistikoen fakturak, eta gutxienez gaztelaniaz eta euskaraz idatzita egon beharko dute; horrez gain, zerga-araudian ezarritako fakturazio-betekizunak bete beharko dira, bereziki fakturak ematen dituen enpresa edo pertsona identifikatzen duten datuei buruzkoak.

III. KAPITULUA

Ostatu-enpresa turistikoak

1. ATALA

Ostatu-establezimenduak: xedapen orokor komunak

38. artikulua.— Ostatu-establezimenduak: motak

2. Dagokien kategoriaz aparte, ostatu-establezimenduek espezialitate bat izango dute, edo izan ahalko dute, kontuan hartuz zer arkitektura-ezaugarri duten, zer nolako zerbitzuak ematen dituzten, non dauden kokatuta helmuga turistiko orokorretako baten arabera (hirian, hondartzan, landan, besteak beste), zer eskari-mota zehatzetara zuzentzen diren (kultura, hizkuntza, kirola, ongizatea eta osasuna, besteak beste), edo zer kontzeptuk espezializatzen eta bereizten dituen besteetatik; betiere, lege honetan eta berau garatzeko araudian ezarritako betekizunak eta baldintzak betetzen badituzte.

[...]

IV. KAPITULUA

Bitartekaritzako turismo-enpresak

56. artikulua.— Bidaia-agentziak

3. Jardueren errotulazioan, bidaia-agentziek bakarrik erabili ahal izango dituzte bidaia, bidaia konbinatua eta pakete turistikoa terminoak edo hitz horiei dagozkien beste hizkuntzetako ordainak.

V. KAPITULUA

Turismo-lanbideak

64. artikulua.— Turismo-gidariak

1. Turismo-gidariak: Jarduera eta zerbitzu turistikoen erabiltzaileentzat informazio- eta interpretazio-lana egiten dute Euskadiko interes kulturalako ondasun eta gainerako baliabide turistikoen ondare historiko, natural eta

gastronomikoari buruz. Zerbitzu horiek ohikotasunez, profesionaltasunez eta prezio bidez ematen dituzte, Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan eta atzerriko beste edozein hizkuntzatan.

4. Euskadin lan egiten duten turismo-gidariak Euskadiko bi hizkuntza ofizialak jakiteko betebeharra dute.

VI. TITULUA

Turismo intereseko jarduerak egiten dituzten enpresak edo establezimenduak

72. artikulua.— Kontzeptua eta aplikazio-eremua

[...]

Honako hauek sartzen dira turismo-intereseko jardueren barruan:

b) Kultura-zerbitzuak adibidez, hizkuntza-turismoa ematen dituzten enpresak eta naturako kirol-jarduerak hala nola turismo aktiboa eta abentura-turismoa eskaintzen dituztenak.

VII. TITULUA

Turismo-diziplina

II. KAPITULUA

Turismo Ikuskatzailtza

87. artikulua.— Ikuskapen-aktak

1. Turismo Ikuskatzailtzak egiten duen ikuskapen bakoitzeko, akta bat jasoko da, ikuskapenaren emaitzarekin; akta erregelamenduz ezartzen den eredu ofizialean egingo da. Ikuskapen-aktak betetzeko erabili beharko diren inprimaki eta eredu ofizialek bi hizkuntzatan idatzita egon beharko dute, eta, salbu interesdun pribatuek espresuki aukeratzen badute Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako bat erabiltzea, Euskadiko bi hizkuntza ofizialetan beteko dira.

7.2.61. 1/2017 Legegintzako Dekretua, apirilaren 27koa, Larrialdiak Kudeatzeko Legearen testu bategina onesten duena⁵³⁵

[...]

Bigarrenik, erabilitako hiztegia eta gramatika-kontuak eguneratu eta berrikusi dira, testuan modu desberdinean erabiltzen ziren termino jakin batzuen erabilera bateratzeko eta testuari behar bezalako barne-kohesioa emateko. Hala gertatzen da, segurtasun publikoaren arloko eskumena duen Eusko Jaurlaritzako sailaren izendapenarekin edo Euskadiko Larrialdiak Koordinatzeko Zentroari egiten zaizkion aipamenekin. Era berean, hizkuntza berraztertu da, ikuspegi ez-sexistatik erreparatuta.

Horrez gain, euskarazko bertsioko hizkuntza ere berraztertu da legegintza-eskuordetzaren mugen barruan, 1996az geroztik aurrerapen handiak egin baitira arlo honetako euskara teknikoan eta juridikoan eta, horrenbestez, beharrezkoa izan baitaiteke aldaketak egitea azken emaitzan inkoherentziarik egon ez dadin eta lortu nahi den segurtasun juridikoari kalterik egin ez dakion.

[...]

IV. KAPITULUA

Lazeria ez diren larrialdiak kudeatzea

39. artikulua.— Larrialdiko deien arreta-zerbitzua

[...]

3. Larrialdiko deien arreta-zerbitzurako sarbidea unibertsala, doakoa eta iraunkorra izango da Euskadiko lurraldean dagoen pertsona ororentzat.

Zerbitzua Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bietan ematen da. Eusko Jaurlaritzan segurtasun publikoaren arloko eskumena duen sailak beharrezko bitartekoak jarriko ditu zerbitzurako sarbidea Europar Batasuneko estatuetako beste hizkuntza ofizialetan egin ahal izateko, bai eta desgaituek zerbitzua baliatu ahal izango dutela ziurtatzen duten mekanismoak bermatzeko ere.

[...]

---

⁵³⁵ EHAren 84. zenbakian, 2017ko maiatzaren 5eko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/dle20170001_f_eus.html

7.2.62. 1/2018 Legea, ekainaren 7koa, Kiroleko Dopinaren aurkako ekainaren 21eko 12/2012 Legea aldatzekoa⁵³⁶

Xedapen gehigarria

Lege honetan xedatutakoa betetzean, administrazio publikoek euskara eta gaztelania erabiliko dituzte herritarrek administrazio publiko horiekin dituzten harremanak haiek nahi duten hizkuntza ofizialean izan daitezen, ahoz zein idatziz, horrela bermatuko baita arreta hizkuntza horretan berean jasotzeko herritarrek duten eskubidea.

---

⁵³⁶ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20180001_f_eus.html

7.2.63. 4/2018 Legea, ekainaren 28koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Lanbide Heziketari buruzkoa⁵³⁷

ZIOEN AZALPENA

[...]

Euskal Autonomia Erkidegoko Lanbide Heziketan, hizkuntzen auziak erronka bikoitz bat dakar. Batetik, Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialek Lanbide Heziketan izango duten presentzia Lanbide Heziketako sistemara egokitu beharra dago, eta konpondu egin behar dira urte hauetan guztietan nabarmendu diren arazoak. Euskarak Lanbide Heziketako sisteman duen presentzia normalizatua dela bermatu behar da; hartara, hizkuntzaren arloko xedapen orokorrak aplikatuko dira, eta bermatu egingo da bi hizkuntza ofizialak behar bezala menderatzen dituztela prestakuntza-jarduerak egiten dituztenek (bereziki, hasierako Lanbide Heziketan). Era berean, hizkuntza-eredu bat edo bestea ezarriko da lanbide-heziketaren eta enpresa-munduaren berezitasunak eta eskakizunak kontuan hartuta. Ildo horretatik, lege honek euskara eta gaztelaniaren eredu elebidunaren alde egiten du.

Bigarrenik, lanbide-heziketak aurre egin behar dio atzerriko hizkuntzen ezagutza lan-mundura zabaltzeko erronkari. Ildo horretatik, ezinbestekoa da ingelesaren ezagutza oro har zabaltzea; baina zenbait eremutan edo zenbait kasutan, ezinbestekoa da beste hizkuntza batzuk ere ikastea (bereziki, etengabeko lanbide-heziketaren eremuan).

[...]

VI. KAPITULUA

Lanbide-heziketako euskal sistema nazioartekotzea

24. artikulua.— Lanbide-heziketako euskal sistema nazioartekotzea

5. Horretarako, Lanbide Heziketako jardueretan beste hizkuntza batzuen ikaskuntza sartzeari bultzatuko da, bai hasierako lanbide-heziketan bai, hala badagokio, enplegurako heziketan.

VII. KAPITULUA

Hizkuntza ofizialak eta atzerriko hizkuntzak Euskal Autonomia Erkidegoko Lanbide Heziketan

27. artikulua.— Prestakuntza-prozesuetako hizkuntza ofizialak

1. Egokiro bete dadin hezkuntza Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan jasotzeko eskubidea bai, halaber, lanbide- eta lan-jarduerak euskaraz

---

⁵³⁷ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20180004_f_eus.html

egiteko eskubidea ere —biak ala biak berariaz aintzatetsiak indarrean dagoen legerian—, bai euskara eta bai gaztelania ezinbestean jasoko dira lanbide-heziketa guztiko prestakuntza-programetan, ikasleek trebezia nahikoa garatu dezaten ahozko zein idatzizko ulermenean eta adierazpenean, betiere, arreta berezia jarrita dagokion arlo profesionalen. Halaber, bai Euskal Autonomia Erkidegoko hezkuntza-sistemako lanbide-heziketaren arloan eskumena duen sailak, bai Lanbide — Euskal Enplegu Zerbitzuak Lanbide Heziketako ikastetxeetan euskara erabiltzea sustatuko dute, hots, euskara ohiko komunikazio-hizkuntza izatea, barneko zein kanpoko jardunean eta administrazio-jarduera eta -dokumentuetan.

2. Lanbide-heziketako prestakuntza-programek bermatu egingo dute jarraipen egokia ematen zaiola bigarren hezkuntzan finkatutako hizkuntza-trataerari; hala, behar diren neurriak hartuko dira Lanbide Heziketara igarotzean etenik gerta ez dadin aurreko etapetan egindako hizkuntza-aukerekiko. Ildo horretatik, Euskal Autonomia Erkidegoko hezkuntza-sistemako lanbide-heziketaren arloan eskumena duen sailak bultzatuko du euskarazko hezkuntza-eskaintza Lanbide Heziketan zabaltzea; hala, batetik, D eredia zabaltzea bultzatuko du, eta, bestetik, euskarazko ikaskuntza eta profesionalizazioa indartuko duen B eredia (elebiduna) ezarriko du arian-arian, plangintza bati jarraituta. Era berean, A eredian ere euskarazko ikasgaiak txertatzea bultzatuko du.

3. Hizkuntza-plangintza orokorrarekin koordinatuta egingo da Lanbide Heziketako hizkuntza-plangintza, eta, haren barruan, euskarazko lanbide-heziketa bermatuko da, kontuan hartuta, lehentasunez, honako hauek: zer-nolako eskaera eta errealitate linguistikoa dagoen dena delako ikastetxearen inguruko hezkuntza-etapa bakoitzean, zein den eremu horretako egoera linguistikoa eta, zehazki, zein diren ikastetxe horretan eskaintzen den lanbide-heziketaren berezitasunak eta helburuak.

4. Lanbide-heziketaren hizkuntza-plangintzaren esparruan, Euskal Autonomia Erkidegoko hezkuntza-sistemako lanbide-heziketaren arloan eskumena duen sailak behar diren neurriak hartuko ditu eskaintzen diren titulazio guztiak euskaraz irakasteko behar den eskola-materiala era dadin; era berean, behar diren neurriak hartuko ditu irakasleek, arian-arian, euskarazko irakaskuntza-eskariari erantzuteko euskara-gaitasun egokia eta nahikoa izan dezaten.

5. Aurreko paragrafoan zehaztutako plangintzaren barruan, ikastetxe bakoitzak bere hizkuntza-ereduaren egitura zehaztuko du, plangintza orokorrera egokituta, eta kontuan hartuko du zer hizkuntza-proiektu duen, zer ingurutan dagoen kokatuta eta zer-nolako inguruabarrak dituen prestakuntza-prozesuaren xede den arlo profesional bakoitzak; era berean, aintzakotzat hartuko du hizkuntza biak komunikazio-hizkuntzatzat erabiltzea bide aproposa dela kasu bakoitzean egokiro bateratzeko elebitasunaren helburua eta kasuan kasuko prestakuntza-edukiak irakasteko helburua.

6. Bai praktika-programetan bai Lanbide-Heziketa Dualeko programetan, enpresetan edo antzeko zentroetan egiten diren praktikei eta prestakuntzari dagokienez (bai hasierako lanbide-heziketan bai enplegurako lanbide-heziketan), enpresaren hizkuntza-errealitatea hartuko da bereziki kontuan, programa horiek egokiro bateratu ahal izateko ikasleen hizkuntza-ereduarekin eta -eskariarekin.

7. Enplegurako heziketako jardueren eta programen barruan, euskara ikasteko programak emango dira, HABErekin egindako akordioen bitartez, ikasleek ahozko eta idatzizko komunikazio-gaitasunak garatu ditzaten dena delako arlo profesionalen, eta, hartara, lanbide-zereginak hobeto bete daitezen edo lanbide-aukerak hobetu daitezen.

8. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak beharrezkoak diren neurriak bultzatuko ditu Lanbide Heziketako irakasleen euskara-gaitasuna hobetzeko.

28. artikulua.— Prestakuntza-prozesuetako eleaniztasuna

1. Bai hasierako lanbide-heziketan bai enplegurako heziketan atzerriko hizkuntzak sartzeari lehentasunezko helburua da Euskadiko lanbide-heziketako sistema bateratua garatzeko.

2. Atzerriko hizkuntzen ikaskuntza sartzeari lehentasunezko helburua da profesionalak gaitzea, prestakuntza-prozesua amaitutakoan, komunikazio-prozesuak, ahozkoak eta idatzizkoak, normaltasunez garatzeko haien lanbide-eremuan.

3. Euskal Autonomia Erkidegoaren eremuan, eredu hirueledun baten bidez zehaztuko da Lanbide Heziketako eleaniztasuna. Eredu horren barruan, bi hizkuntza ofizialetan eta atzerriko hizkuntza batean (lehentasunez, ingelesa) emango dira Lanbide Heziketako heziketa-zikloak, eta horren helburua izango da oinarrizkoa eta nahikoa izango den komunikazio-gaitasuna lortzea, ahoz zein idatziz, dagokion lanbide-arloan. Ikastetxe bakoitzean zehaztuko dira hizkuntza-eredu horren egitura eta hiru hizkuntzen ordu-banaketa, kontuan izanik hizkuntza-proiektua, ingurua eta prestakuntza-prozesuaren xede den lanbide-arlo bakoitzaren ezaugarriak.

4. Hezkuntza-sistemako lanbide-heziketaren arloan eskumena duen sailak erregelamenduz ezarriko du zein irizpideri jarraitu behar dioten ingelesak edo atzerriko beste hizkuntza batzuek komunikazio-hizkuntza gisa sartzeko Lanbide Heziketako zenbait gaitan, betiere, kontuan izanik eskaintzaren plangintza eta ikastetxeek beren hizkuntza-proiektuan erakusten duten eskaria. Irakasleen hizkuntza-gaitasuna ere ezarriko du, zeinak modulua atzerriko hizkuntza batean emateko egokia eta nahikoa izan beharko baitu.

5. Enplegurako heziketan ingelesa ikasteko programak sustatuko dira, hizkuntza horretan ahoz zein idatziz komunikatzeko gaitasuna hobetzeko dena delako arlo profesionalean.

6. Atzerriko beste hizkuntza batzuk ikasteko programak sustatuko dira, hala badagokio, enplegurako heziketako jardueretan, dena delako arlo profesionalean edo enpresarialean komenigarritzat jotzen bada ingelesaz bestelako atzerriko hizkuntza bat ezagutzea lanbide arlo horretako zereginak hobeto betetzeko edo lan-aukerak hobetzeko.

7. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak beharrezkoak diren neurriak bultzatuko ditu lanbide-heziketako eredu konbinatuan espezializatutako ikastetxeetako irakasleek ingelesean eta, hala badagokio, atzerriko beste hizkuntza batzuetan duten gaitasuna hobetzeko.

7.2.64. 4/2019 Legea, otsailaren 21ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzkoa⁵³⁸

III. TITULUA Sektore pribatua

III. KAPITULUA

Sustatzeko neurriak eta borondatezko akordioak

51. artikulua.— Jasangarritasun energetikoari buruzko dibulgazioa eta sentsibilizazioa

1. Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, lege honetan jasotakoarekin bat, eta beren eskumenen eremuan, bermatu egingo dute jasangarritasun energetikoari buruzko informaziorako eskubidea; horretarako, jarraibide eta teknika batzuk ezagutaraziko dituzte, besteak beste, honako hauen bidez:

- a) Heziketa-, sentsibilizazio- eta publizitate-kanpainak.
- b) Trantsizio energetikoaren inguruko prestakuntza-planak eta unitate didaktikoak lehen eta bigarren irakaskuntzarako programetan.
- c) Gida ulergarriak argitaratu eta banatzea herritarrentzat eta hainbat sektorerentzat (industria, merkataritza, zerbitzuak, bizitegiak eta garraioa), energiaren erabileran aurrezpen eta efizientzia handiagoak lortzeko teknika eta jarraibideak, lege honetan aurreikusitakoak, ezartzeari buruz.

Dibulgazioa, prestakuntza eta sentsibilizazioa beti egin beharko da hizkuntza inklusiboa zainduta, bai testuetan, bai irudietan, eta rol eta estereotipoak ezabatzea saiatuz.

[...]

---

⁵³⁸ EHAren 42. zenbakian, 2019ko otsailaren 28ko alean, argitaratua.

7.2.65. 6/2019 Legea, maiatzaren 9koa, Euskal Kultura Ondarearena⁵³⁹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea

Lege honen xedea da EAEko euskal kultura-ondarearen araubide juridikoa ezartzea, beraren babesa, kontserbazioa eta balio-nabarmentzea bermatzeko, bai eta pertsona guztiek, oraingo eta etorkizuneko belaunaldiek, irisgarritasun unibertsaleko baldintzetan posible direnean, ondare hori ezagutu, ikertu, hedatu eta goza dezatela erraztea ere.

2. artikulua.— Aplikazio-eremua

1. Lege honen ondorioetarako, honako ondasun hauek osatzen dute euskal kultura-ondarea: arte, historia, arkeologia, paleontologia, etnologia, antropologia, hizkuntza, zientzia, industria edo paisaia edo arkitektura aldetik, edo kulturaren beste edozein alderdiren aldetik, balioa duten Euskadiko kultura-ondasun guztiek (higiezinak direla, higigarriak edo immaterialak), aintzat hartuak izateko eta belaunaldi arteko transmisiorako interesa badute.

2. Kulturaren arloan eskumena duen saila arduratuko da EAEra itzul daitezten bere lurraldetik kanpo dauden eta euskal kultura-ondarea osatzen duten ondasunak.

3. Lege honen ondorioetarako, honelako aintzatespenak izango dira:

c) Kultura-ondare immateriala deitzen da komunitateek, taldeek eta, hala badagokio, pertsonak onartzen dituzten praktikak, esamoldeak eta ezagutzak eta jakitateak, bai eta tresnak, objektuak eta lotutako kultura-espazioak ere, beren kultura-ondaretzat onartzen dituztenak. Kultura-ondare immaterial hori, komunitateek eta taldeek belaunaldiz belaunaldi helarazia, birsortzen dute etengabe, naturaren eta beren historiaren interakzioz. Ematen die identitate eta jarraipen sentimendu bat, kultura-aniztasunaren errespetua eta giza sorkuntza sustatzen dutena.

Ondorio horietarako, kontuan izan beharko da 56.2 artikuluan ondare immaterialaz araututakoa.

11. artikulua.— Kultura-ondare immateriala babesteko kategoriak

Euskal kultura-ondarea osatzen duten ondasun immaterialak gutxienez kategoria hauetan sailkatu ahalko dira, zeinak beren artean iragazkorrak izango diren:

a) Kulturaren ahozko tradizioak eta adierazpideak; hizkuntza barne, kultura-ondare immaterialaren hedatzailea den aldetik, eta toponimia.

---

⁵³⁹ EHAren 93. zenbakian, 2019ko maiatzaren 20ko alean, argitaratua.

Xedapen indargabetzailea

1. Indargabetuta geratzen da uztailaren 3ko 7/1990 Legea, Euskal Kultura Ondarearena, kapitulu hauek izan ezik: III. tituluaren VI. kapitulua, ondare dokumentalarena, eta V. tituluaren I. kapitulua, artxiboen zerbitzuena.

7.2.66. 7/2019 Legea, ekainaren 27koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzko Legearen bosgarren aldaketarena⁵⁴⁰

ZIOEN AZALPENA

[...]

Gurea bezalako gizarte elebidun batean, eredu poliziala bi hizkuntza ofizialetan ematera zuzendu behar da, ahalbidetuz euskara zerbitzu-hizkuntza zein lan-hizkuntza izatea, bai eta euskal polizia herritarrek aukeratutako hizkuntza ofiziala egiteko gauza izatea ere. Era berean, behar diren neurriak hartu behar dira, emakumezkoek eta gizonezkoek aukera-berdintasuna benetan baliatzen dutela bermatzeko, betiere genero-ikuspuntua eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legean adierazitako printzipioak bere eginez (otsailaren 18ko 4/2005 Legea).

[...]

Xedapen iragankorrak

Hamargarren xedapen iragankorra.— Enplegua egonkortzeko hautaketa-prozesuak Udaltzaingoko kidegoetan

1. Udalek salbuespenezko hautaketa-prozesuen deialdi bakarra egin ahal izango dute, lege hau indarrean jarri ondoren, aldi baterako enplegua egonkortzeko Udaltzaingoa izatera estrukturala duten plazetan. Hautaketa-prozesu horiek lehiaketa-oposizioko erakoak izango dira, eta horietan balioetsiko dira Udaltzaingoko lanpostuetako esperientzia orokorra eta deialdia egin duen administrazioan emandako zerbitzuen esperientzia espezifiko, bereizi eta osagarria, hautaketa-prozesuan deitutako lanpostuetan jardutean. Lehiaketa-fasearen balioespena ezin izango da hautaketa-prozesuan lortu daitekeen % 40a baino handiagoa izan, euskarak merezimendu gisa duen balioespena alde batera utzita.

Azken xedapenak

Azken xedapenetako lehenengoa.— Testu bategina prestatzeko gaikuntza

Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziaren uztailaren 17ko 4/1992 Legea indarrean jarri zenetik lege horri sartu zaizkion aldaketak testu bakar batean egonkortzeko, baimena ematen zaio Gobernuari, aipatu arauaren testu bategina egiteko eta onesteko, segurtasun-arloan eskumena duen sailak proposatuta, lege hau indarrean jartzen denetik hamabi hilabeteko epean, berriz ere zenbatuz behar beste artikulua, kapitulu eta xedapen, legeek beren baitan beste arau batzuetara egiten dituzten bidalketak egokituz, hizkuntzaren erabilera ez sexista egiteko egokituz, eta bategin egin beharreko legezko testuak arautuz, argituz eta harmonizatuz.

[...]

---

⁵⁴⁰ EHAren 153. zenbakian, 2019ko abuztuaren 6ko alean, argitaratua.

**AZken xedapenetako laugarrena.— Garapen profesionalerako sistema ezartzea
Ertzaintzan**

2. Dekretuak hasierako ezarpen-fasea jasoko du. Fase hori 2023ko abenduaren 31n amaituko da, eta, hor, mailaketa-prozedura bakarraren deialdia egingo da garapen-dekretua indarrean jarri eta hurrengo hiru hilabeteetan. Hura ebaluatzeko, bi faktore hartuko dira kontuan:

b) Lana eta kualifikazioa; oro har, zera hartuko da aintzat:

[...]

– Lanbide-kualifikazioa: prestakuntza eta hobekuntza-ikastaroak, titulazio akademiko ofizialak eta hizkuntzak.

[...]

7.2.67. 8/2019 Legea, ekainaren 27koa, 2019-2022 Euskal Estatistika Planari buruzkoa⁵⁴¹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Eranskinean, beraz, eragiketak banan-banan aipatzeaz gain, bakoitzaren ezaugarriak ere azaltzen dira. Hona hemen eragiketen ezaugarriak:

d) Gaia. Ikerketarekin lotutako jardueraren esparru generikoa mugatu behar da. Hauek dira gaiak:

[...]

2. Hizkuntzak

[...]

---

⁵⁴¹ EHAren 129. zenbakian, 2019ko uztailaren 9ko alean, argitaratua.

7.2.68. 11/2019 Legea, abenduaren 20koa, Euskadiko Kooperatibena⁵⁴²

I. TITULUA Sozietate kooperatiboa

VI. KAPITULUA Araubide ekonomikoa

72. artikulua.— Kooperatiba-heziketa eta sustapenerako eta interes publikoko beste helburu batzuetarako ekarpena

1. Estatutuek edo batzar orokorrak finkatutako oinarrizko ildoak aplikatuz, interes publikoko helburu hauetakoren bat izango du soberakinei 70.2.a) artikuluan ezartzen zaien nahitaezko ekarpenak:

d) Euskararen erabilera sustatzea.

Xedapen gehigarriak

Seigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza ofizialen erabilera

1. Bermatuko da Eusko Jaurlaritzarekin eta Euskadiko Kooperatiben Goren Kontseiluarekin arau honen esparruan harremanetan jartzen direnek aukeratzen duten hizkuntza ofiziala erabiltzeko duten eskubidea benetan egikaritu ahal izatea. Bestalde, Eusko Jaurlaritzaren eta Euskadiko Kooperatiben Goren Kontseiluaren betebeharra da haiekin harremanetan jartzen direnek aukeratutako hizkuntzan ematea arreta, eta, horretarako, hartu beharreko neurriak hartuko dituzte.

2. Era berean, Euskadiko Kooperatiben Goren Kontseiluak bi hizkuntzak erabiliko ditu Euskal Autonomia Erkidegoko beste administrazio publikoekiko harremanetan.

---

⁵⁴² EHAren 247. zenbakian, 2019ko urtarrilaren 30eko alean, argitaratua.

7.2.69. 1/2020 Legegintzako Dekretua, uztailaren 22koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziaren Legearen testu bategina onesten duena⁵⁴³

ZIOEN AZALPENA

[...]

Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzko Legearen bosgarren aldaketaren ekainaren 27ko 7/2019 Legearen azken xedapenetako lehenengoak Eusko Jaurlaritzari baimena ematen dio legea indarrean jarri eta hamabi hilabeteko epean arau horren testu bategina prestatu eta onetsi dezan, segurtasunaren arloko eskumena daukan sailak proposatuta. Horretarako, behar den guztietan, berriz zenbakituko dira artikulua, kapituluak eta xedapenak; legeen barne-igorpenak egokituko dira; hizkuntza harmonizatuko da sexismorik gabeko hizkuntzaren eskakizunen arabera, eta batu beharreko lege-testuak erregularizatu, argitu eta harmonizatuko dira.

[...]

Bigarrenik, erabilitako lexikoa eguneratu eta berraztertu dugu, baita kontu gramatikalak ere, eta, horrekin batera, lan zorrotza egin dugu testuan desberdin erabiltzen ziren termino batzuk bateratzeko, testuak behar duen barne-kohesioa izan dezan. Sailen izenak bateratu ditugu, sexismorik gabeko hizkuntza normalizatu eta euskarazko bertsioaren termino-zaharkitzeari erantzuna eman.

EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO POLIZIAREN LEGEAREN TESTU BATEGINA.

I. TITULUA

Segurtasuna administratzea

IV. KAPITULUA

Kode deontologikoa

25. artikulua.— Herritarrekiko harremanak eta gardentasuna

2. Herritarrekiko harremanetan, 10/1982 Legeak aitortutako hizkuntza-eskubideak hartuko ditu aintzat Euskal Autonomia Erkidegoko poliziak (10/1982 Legea, azaroaren 24koa, Euskararen Erabilera Normalizatzeko Oinarrizkoa). Euskal Autonomia Erkidegoko polizia-kidegoak mendean dauzkaten administrazioak ahaleginduko dira euren zerbitzura aritzen diren langileak behar bezala gaitzen, gizarte elebidun batean zerbitzua eman dezaten; horretarako, behar diren neurriak hartuko dituzte, eta sustatuko dute kidego horietan euskara erabil dezaten. Nolanahi ere, herritarren arretan, herritarrak berak aukeratutako hizkuntza baliatuko da.

---

⁵⁴³ EHAren 153. zenbakian, 2020ko abuztuaren 6ko alean, argitaratua.

II. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko poliziaren antolaketa

I. KAPITULUA

Xedapen komunak

2. ATALA

Langileak antolatzeko tresnak

38. artikulua.— Lanpostuen antolamendua

2. Lanpostu-zerrendek honako zehaztapen hauek behintzat adierazi behar dituzte:

d) Jardunerako eskatutako betekizunak. Besteak beste, honako hauek adierazi behar dira: hizkuntza-eskakizuna eta, hala badagokio, derrigortasun-data.

3. ATALA

Etengabeko prestakuntza, euskalduntzea

42. artikulua.— Hizkuntza-gaikuntza

1. Euskal Autonomia Erkidegoko polizia-kidegoetako hizkuntza-normalizazioa egiteko, kontuan hartuko da Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoetako enplegatuei aplikatzen zaizkien arauetan xedatutakoa.

2. Hala ere, Ertzaintzaren izaera eta berezitasun funtzionalak ikusita, Eusko Jaurlaritzak erregelamendu bidez definituko du zer berezitasun izango dituen sektoreko hizkuntza-normalizazioak; horretarako, definituko du bai zer-nolako hizkuntza-eskakizunak aplika dakizkikeen Ertzaintzari, zer arauen arabera ezarriko diren derrigortasun-datak, eta zer-nolako ikastaroak izango dituzten Ertzaintzako funtzionarioek hizkuntza-gaikuntzarako.

3. Gobernu Kontseiluari dagokio Ertzaintzako lanpostuetako hizkuntza-eskakizunen definizioa eta bakoitza esleitzeko irizpideak onestea, hargatik eragotzi gabe lege honen 39. artikuluko lehenengo paragrafoan lanpostu-zerrenda onestiaz xedatutakoa.

4. Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoak ahaleginduko dira euren mendeko polizia-funtzionarioek hizkuntza-gaikuntza egokia izan dezaten.

5. Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademiari dagokio Ertzaintzako langileen hizkuntza-gaikuntza egokia ahalbidetzen duten prestakuntza-jarduerak programatzea, Euskadiko Segurtasun Publikoaren Sistema Antolatzeko ekainaren 28ko 15/2012 Legearen 23.1.c) artikuluan xedatutakoarekin bat etorritz.

III. TITULUA

Hautaketa eta sarrera

I. KAPITULUA

Hautaketa

1. ATALA

Xedapen orokorrak

64. artikulua.— Hizkuntza-gaitasuna

1. Euskal Autonomia Erkidegoko polizia-kidegoetan sartzeko deialdien edukiak egokia izan behar du euskaraz eska daitezkeen hizkuntza-gaitasunaren mailetarako eta hizkuntza hori jakiteari eman behar zaion balioespenerako, Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legearen V. tituluan xedatutako aurreikuspenekin bat etorriz.

2. Hizkuntza-eskakizunak egiaztatzeko proben edukian eta forman, Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeak ezarritako preskripzioak bete beharko dira. Proba horietako epaimahai kalifikatzailean, erakunde horren ordezkari batek hartuko du parte.

2. ATALA

Hautaketa-prozesua

71. artikulua.— Hautaketa-deialdiak

3. Deialdietan, zehaztuko da zer plaza hornitu behar diren, eta adieraziko da zer hizkuntza-eskakizun eskatuko den eta zenbat plaza erreserbatuko den barne-sustapenerako.

IV. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko polizia-funtzionarioen estatutu-araubidea

III. KAPITULUA

Lanpostuak hornitzea

95. artikulua.— Merezimendu-lehiaketa

1. Lehiaketa da hornitze-sistema normala. Lehiaketan, hautagaien gaitasunak lanpostuaren eginkizunetara egokitzen diren balioetsiko da.

2. Lanpostuak hornitzeko deialdietan, balioetsi beharreko merezimenduak definituko dira, besteak beste, hauek: antzintasuna, gradu pertsonal zehatz bat izatea edo —hala badagokio— garapen profesionalaren gradu jakin bat izatea eta egindako lana eta euskararen jakintza-maila egiaztatua balioestea —jakintza hori betekizuna ez bada—.

3. Halaber, deialdian hala ezartzen bada, hauek ere sartu ahal izango dira: prestakuntza- eta hobekuntza-ikastaroak; titulazio eta gradu akademikoak; hizkuntzak jakitea, edo irakaskuntza- eta ikerketa-jarduera, eta hornitu beharreko lanpostuaren ezaugarri propioetarako egokiak diren gainerakoak.

Xedapen iragankorrak

Bederatzigarren xedapen iragankorra.— Udaltzaingoko kidegoetako enplegua kontsolidatzeko hautaketa-prozesuak

1. Udalerriek, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzko Legearen bosgarren aldaketaren ekainaren 27ko 7/2019 Legea indarrean jarri ondoren, behin eta salbuespenez, hautaketa-prozesuak egin ahal izango dituzte Udaltzaingoaren egitura-lanpostuetako aldi baterako enplegua kontsolidatzeko, kontuan hartuta zer-nolako muga aplikagarri dauden oinarrizko estatu-arauetan. Hautaketa-prozesu horiek lehiaketa-oposizioaren erakoak eta irekiak izango dira. Hor, balioetsiko dira bai Udaltzaingoko postuetako esperientzia orokorra, bai deialdia egin duen Administrazioan emandako zerbitzuen esperientzia espezifiko, bereizi eta osagarria, hautaketa-prozesuaren deialdiko lanpostuen arabera. Lehiaketa-fasearen balioespena ezin izango da izan hautaketa-prozesuan lortu daitekeen gehieneko puntuazioaren % 40 baino handiagoa, euskarak merezimendu gisa duen balioespena alde batera utzita.

Azken xedapenak

Azken xedapenetako hirugarrena.— Garapen profesionalerako sistema ezartzea Ertzaintzan

2. Dekretuak hasierako ezarpen-fase bat jasoko du, 2023ko abenduaren 31n amaituko dena. Fase horretan, mailaketa-prozedura bakar baten deialdia egingo da lehen hiruhilekoan, garapen-dekretua indarrean jartzen denetik aurrera, eta horren ebaluazioa bi faktoreren arabera egingo da:

b) Lana eta kualifikazioa; hauek balioetsiko dira, batera:

[...]

– Kualifikazio profesionala, hauek barnean direla: prestakuntza- eta hobekuntza-ikastaroak, titulazio akademiko ofizialak eta hizkuntzak.

[...]

**7.2.70. 4/2021 Legea, urriaren 7koa,
baliabideak banatzeko eta foru-aldundiek
Euskal Autonomia Erkidegoaren
aurrekontuak finantzatzeko egin beharreko
ekarpenak zehazteko 2022-2026 aldian
aplikatuko den metodologiari buruzkoa⁵⁴⁴**

ZIOEN AZALPENA

[...]

Bigarren kapituluak baliabideen banaketa bertikalaren ereduari heldu dio, eta bertan eguneratu dira kenkari batzuk, kupoa zehazteko metodologia aplikatzearen ondoriozkoak edo Ekonomia Itunaren Batzorde Mistoak hartutako erabakien ondoriozkoak, kontuan hartuta Estatuak finantzaketa-konpromisoak har ditzakeela autonomia-erkidegoen eskumen-eremuetan edota zerbitzu-eskualdatze jakin batzuen finantzaketa-araubide berezia. Koefiziente bertikala % 70,04tik % 70,81era igo da, honako hauek bertan integratuta: alde batetik, eginkizun eta zerbitzu batzuen eskualdatzeei dagokien berariazko finantzaketa eta finantzaketa berria, aurreko koefizientean agertzen ez zirenak (1441/2010 Errege Dekretuaren ondoriozko finantzaketa salbu); beste batetik, erakunde erkideetatik lurralde historikoetara eramandako baliabideak, gizarte-zerbitzuen zorroa finantzatzeko ekarpen nabarmen handiagoa oinarritzat hartuta, eta, azkenik, euskara sustatzeko politikei eta udal-eremuko euskararen normalizazioaren plangintzari dagokien zenbatekoa.

---

⁵⁴⁴ Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkariaren 2021eko urriaren 13ko alean, 204. zenbakian, argitaratua.

<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2021/10/2105201e.shtml>

7.2.71. 5/2021 Legea, urriaren 7koa, Euskadiko Kooperatiben abenduaren 20ko 11/2019 Legea aldatzekoa⁵⁴⁵

ZIOEN AZALPENA

Euskarazko bertsioko 30. artikuluan, akats material bat hauteman da eta, ondorioz, aldatu egin behar da. Horretarako, kendu egin behar da «lan elkartuko kooperatibek» erreferentzia, ez baitator bat gaztelaniazko testuarekin.

[...]

Lehenengo artikulua

Euskarazko testuaren 30. artikulua aldatzen da «lan elkartuko kooperatibek» erreferentzia kenduz.

---

⁵⁴⁵ EHAren 2021eko urriaren 20ko alean, 209. zenbakian, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2021/10/2105332e.shtml>

7.2.72. 7/2021 Legea, azaroaren 11koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioko kidegoei eta eskalei buruzkoa⁵⁴⁶

14. artikulua.— Kidego berezietako eskalak

1. Kidego berezien barruan, eskala hauek sortzen dira:

A) Fakultatiboen goi-mailako kidegoa:

22. Hizkuntza-normalizazioko eskala.

28. Itzulpengintzako eskala.

B) Kidego teknikoa:

10. Hizkuntza-normalizazioko eskala.

14. Itzulpengintzako eskala.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Euskal administrazio publikoetan enplegua finkatzeko prozesu berezia

2. Hautaketa-prozesu horiek bata bestearen ondorengo enplegu publikoaren eskaintzen esparruan garatu beharko dira, eta ezaugarri hauek izango dituzte:

e) Lehiaketa-fasearen balorazioa ez da handiagoa izango hautaketa-prozesuan gehienez atera daitekeen puntuazioaren ehuneko berrogei baino; betiere, kanpoan utzita merezimendu gisa euskarari ematen zaion balorazioa.

[...]

Balorazio espezifikoko horren ondoriozko puntuazioa, esperientzia orokorrarekiko berezia eta osagarria, sekula ez da handiagoa izango hautaketa-prozesu osoan lor daitekeen guztizko puntuazioaren ehuneko hogeitau baino; betiere, kanpoan utzita merezimendu gisa euskararen ezagutzari ematen zaion balorazioa.

[...]

---

⁵⁴⁶ EHAren 232. zenbakian, 2021eko azaroaren 22ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2021/11/2105909e.shtml>

7.2.73. 8/2021 Legea, azaroaren 11koa, Euneiz Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitate pribatu gisa onartzekoa⁵⁴⁷

ZIOEN AZALPENA

Euskal Unibertsitate Sistemari buruzko otsailaren 25eko 3/2004 Legeak emandako definizioaren arabera, Euskal Unibertsitate Sistema osatzen duten unibertsitate guztiek –titulartasun publikokoak nahiz ez publikokoak– euskal gizarteari laguntzen diote ekonomiaren, zientziaren eta kulturaren garapenean, bai eta haren kohesioa eta herritarren ongizatea lortzen ere; betiere, gizarte bidezkoago eta solidarioago baten bidean. Era berean, lege horren arabera, Euskal Unibertsitate Sistema osatzen duten unibertsitateek giza eskubideen errespetuaren gaineko hezkuntza eta demokraziaren eta justizia sozialaren balioen gainekoa sustatu behar dute. Ohiko irakaskuntzaren osagarri diren ekimenak indartu beharko dituzte, eta horiei laguntza eman, giza duintasunari eta herri eta kultura guztien arteko elkartasunari dagozkien balioak transmititzen dituzten heinean. Horrez gain, Euskal Unibertsitate Sistemako unibertsitateek euskal kultura-ondarearen defentsa, azterlana eta sustapena bultzatuko dituzte, oro har, eta euskararena bereziki. Legeak, halaber, publikoak ez diren unibertsitateentzako eskubide eta betekizunak ezartzen ditu, Euskal Unibertsitate Sistema osoaren kalitatea hobetzen lagunduko dutenak.

3. artikulua.— Unibertsitatearen jarduerak hasteko baimena

2. Eusko Jaurlaritzak egiaztatu egingo du lege ezarritako gutxienerako baldintzak bete direla, besteak beste, irakasleei eta ikertzaileei dagozkienak, eta gradu, master eta doktoregoko eskaintza akademiko ofizialari dagozkionak.

[...]

Era berean, jardueren hasiera baimentzeko informazioan, Euneiz Unibertsitateak emakumeen eta gizonen aukera-berdintasunerako plan bat aurkeztu beharko du, unibertsitateko kolektibo eta arlo guztiei buruzkoa. Euskal kultura-ondarea eta euskara bultzatzeko plan bat ere aurkeztu beharko du, gutxienez Euskal Unibertsitate Sistemari buruzko otsailaren 25eko 3/2004 Legean jasotako funtsezko helburuekin bat datorrena.

---

⁵⁴⁷ EHAren 232. zenbakian, 2021eko azaroaren 22ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2021/11/2105910e.shtml>

7.2.74. 1/2022 Legea, martxoaren 3koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egitekoa⁵⁴⁸

ZIOEN AZALPENA

[...]

EGBLri esker, hobetu egin dira herritar guztientzako zerbitzu publikoen prestazioak. Legearen aurreko egoeran ez bezala, gaur egun guztiz zabaldua dago euskal administrazio publiko gehienetan hizkera inklusibo eta ez-sexista erabiltzea, sexuaren aldagaia estatistiketan txertatu eta ustiatzea, genero-inpaktuaren ebaluazioa eta berdintasun-neurriak dituzten arauak onartzea, kontratu eta dirulaguntzetan berdintasun-klausulak txertatzea eta abar.

[...]

Planteamendu horrekin koherente izateko, lege honek emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloko indarreko araudiaren aplikazioa hobetzeko eta bermatzeko beharra azpimarratzen du, eta, besteak beste, berritasun gisa planteatzen du bere printzipio orokorren artean espresuki aipa dadila emakumeen kontrako indarkeria matxista prebenitzea eta desagerraraztea, emakumeak ahalduntzea eta emakumeek politika publikoetan parte hartzea, gizonen inplikazioa, politika horietan interseksionalitatea kontuan hartzea, eta berrikuntza, gardentasuna, kontu-ematea, nazioartekotzea, hizkuntza-eskubideen babesa eta euskararen sustapena bermatzeko beharra.

[...]

Lehenengo artikulua.— Aldatu egiten da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen izenburua. Honela geratuko da:

«EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNA LORTZEKO ETA EMAKUMEEN KONTRAKO INDARKERIA MATXISTARIK GABE BIZITZEKO LEGEA».

[...]

Laugarren artikulua.— Aldatu egiten da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 3. artikulua. Honela geratuko da:

«3. artikulua.— Printzipio orokorrak.

Hauek dira emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan euskal botere publikoen jarduna gidatu eta bideratuko duten printzipio orokorrak: tratu-berdintasuna eta ikuspegi interseksionalaren integrazioa; aukera-berdintasuna; emakumeen kontrako indarkeria matxista prebenitzea eta desagerraraztea;

⁵⁴⁸ EHAren 55. zenbakian, 2022ko martxoaren 17ko alean, argitaratua.

<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2022/03/2201257e.shtml>

Emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistarik gabe bizitzeko Legearen testu bategina onesten duen martxoaren 16ko 1/2023 Legegintzako Dekretuak indargabetua.

dibertsitatea eta diferentzia errespetatzea; sexu- eta/edo genero-identitatea eta sexu-orientazioa askatasunez garatzeko eskubidea, eta sexu- eta ugalketa-eskubideak askatasunez baliatu ahal izatea, eskubide horiek egikaritzean pertsonen askatasunez erabaki dezaketela bermatuz; genero-ikuspegiaren integrazioa; ekintza positiboa; sexuaren araberako rolak eta estereotipoak desagerraraztea; ordezkaritza orekatua; koordinazioa, lankidetzak eta nazioartekotzea; emakumeen ahalduntzea; gizonen inplikazioa; parte-hartzea; berrikuntza, gardentasuna eta kontu-ematea, eta hizkuntza-eskubideak babestea eta euskararen erabilera sustatzea.

1. Tratu-berdintasuna eta ikuspegi interseksionalaren integrazioa.

[...]

Lege honen ondorioetarako:

c) [...]

Euskal botere publikoek bermatu behar dute ezen diskriminazio-egoerak eragin ditzaketen beste inguruabar batzuk ere tartean direla-eta diskriminazio anizkoitza jasaten duten emakumeek nahiz emakume taldeek benetan baliatzen dituztela beren oinarrizko eskubideak. Inguruabar horiek honako hauek izan daitezke: arraza, kolorea, jatorri etnikoa, hizkuntza, erlijioa, politikari edo bestelako gaien buruzko iritzirik, gutxiengo nazional bateko kide izatea, ondarea, jaioterria, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, migrazio-prozesua, errefuxiatu-estatusa, kultura, landa-jatorria, gizarte-bazterketako egoera, seropositibotasun-egoera, guraso bakarreko familia, familia-konfigurazioa edo beste edozein baldintza edo inguruabar pertsonal, sozial edo administratibo. Gainera, ikuspegi interseksionala sustatu behar dute; horrek, lege honen ondorioetarako, esan nahi du kontuan hartu behar dela nola erlazionatzen diren sexua eta/edo generoa aipatutako gainerako faktoreekin, nola eragiten dioten elkarri hainbat mailatan, askotan aldi berean, eta nola sortzen diren identitate gainjarriak eta interseksionatuak, bai eta elkarri lotutako eta askotariko botere- eta zapalkuntza-egoera eta -ardatzak ere.

[...]

15. Hizkuntza-eskubideak babestea eta euskararen erabilera sustatzea.

Euskal botere publikoek bermatu behar dute hizkuntza-eskubideak baliatzen direla eta euskararen erabilera sustatzen dela emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan. Horretarako, berdintasun-politikak garatzeko orduan, ziurtatuko dute, beste neurri batzuen artean, interesdunak aukeratutako hizkuntza koofizialean ematen direla zerbitzuak, herritarrentzako prestakuntza-, partaidetza- eta sentsibilizazio-jardueretan hizkuntza-eskubideak bermatzen direla, eta langile eta profesionalentzako jardueretan euskararen erabilera sustatzen dela».

Hemeretzigarren artikulua.— Honela geratuko da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 18. artikulua:

«18. artikulua.— Xedapen orokorrak.

4. Euskal botere publikoek hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabili behar dute irudi eta hizkera mota guztietan, zuzenean eta beste pertsona edo entitate batzuen bitartez sortzen dituzten dokumentuetan eta euskarrietan».

Hogeita bigarren artikulua.— Honela geratuko da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 21. artikulua:

«21. artikulua.— Kontratazio publikoa.

5. Baldin eta objektiboki justifikatzen ez bada kontratuaren xedeak ez duela loturarik emakumeen eta gizonen berdintasunarekin artikulua honen lehen paragrafoan aurreikusitako baldintzetan, kontratazio-organoek honako hauek sartuko dituzte kontratazio-agirietan:

b) Emakumeen eta gizonen berdintasunarekin lotutako gauzatze-baldintza berezi bat, gutxienez, hizkera eta irudi mota guztietan erabilera ez-sexista egitetik harago.

21 bis artikulua.— Dirulaguntzak.

3. Euskal botere publikoek, beste gai batzuen artean, dirulaguntza publikoak erregulatzen dituzten oinarri edo arauetan:

c) Emakumeen eta gizonen berdintasunarekin lotutako betebeharrak ezarriko dituzte, hizkera eta irudi mota guztietan erabilera ez-sexista egitetik harago, bai eta emakumeen eta gizonen berdintasunerako klausulak ez betetzeak dakartzan ondorioak ere.

[...]

Hogeita seigarren artikulua.— Aldatu egiten da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 25. artikulua. Honela geratuko da:

«25. artikulua.— Kultura-jarduerak.

1. Euskal administrazio publikoek, bakoitzak bere eskumen-eremuan, behar beste neurri hartu behar dituzte, bai sexuan oinarritutako diskriminazio oro saihesteko, bai sustatzeko emakumeek zein gizonen parte hartzeko aukera eta partaidetza orekatua izatea Euskal Autonomia Erkidegoaren esparruan izaten diren kultura-jarduera guztietan. Lege honen ondorioetarako, kultura-jardueratzat hartzen dira, besteak beste, artistikoak, jai-giroan egiten direnak, oroitzapenezkoak, kirol-jarduerak eta euskararen hizkuntza-normalizazioaren arloan egindakoak.

[...]

Hogeita zazpigarren artikulua.— Aldatu egiten da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 26. artikulua. Honela geratuko da:

«26. artikulua.— Komunikabide sozialak, publizitatea eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak.

3. Gizarte-komunikabideek, beren programazioak egiteko orduan, bermatuko dute edukietan genero-ikuspegia sartzeko delak; horrez gain, ez dute hizkera sexistarik erabili behar, eta emakumeen parte-hartze aktiboa eta bi sexuen presentzia orekatua eta irudi plurala bermatu behar dute, edertasun-kanonetatik eta sexu bakoitzak bizitzako arloetan betetzen dituen funtzioei buruzko estereotipo sexistetatik aparte; bereziki zaindu behar dituzte haur zein gazteentzako edukiak, eta 3.1 artikulua azken tartekian aipatzen diren diskriminazio anizkoitzeko inguruabarrak dituzten emakumeekin lotutako aurreiritzi eta estereotipoak desagitea.

Hogeita hamargarren artikulua.— Aldatu egiten da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 29. artikulua. Honela geratuko da:

«29. artikulua.— *Curriculuma.*

2. Era berean, Hezkuntza Administrazioak oinarrizko printzipiotzat ezarriko du hezkuntza-maila guztietan indarkeriazko jokaerak prebenitzea, adingabeekiko sexu-abusuak barne, eta eguneroko bizitzarako irakasgai edo eduki eta aldi zehatzak ezarriko ditu hezkuntza-maila guztietan. Eduki eta aldi horietan gai hauekin lotutako alderdi eta edukiak sartuko dira: etxeke eremua eta pertsonen zaintza, harreman pertsonalen funtzionamenduaren ezagutza eta harreman afektibo-sexual osasungarri eta positiboak sustatzea, hizkuntzaren erabilera ez-sexista, emakumeen gorputza erakartzeko elementu edo aberastasun-iturri gisa erabiltzea zalantzan jartzea, jarrera matxisten identifikazioa eta prebentzioa, agerikoenak ez direnak barne, eta gatazkak konpontzeko indarkeriarik gabeko metodoak eta sexuen berdintasunaren eta dibertsitatearen errespetuan oinarritutako bizikidetzak ereduak ikastea.

Hogeita hamalagarren artikulua.— Aldatu egiten da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen III. tituluaren IV. kapituluaren 1. atalaren izenburua. Honela geratuko da:

«IV.

KAPITULUA

LANA

1.

ATALA

ETXEKO LAN ETA ZAINITZA-LAN EZ-ORDAINDUAK

Berrogeigarren artikulua.— Honela geratuko da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 42. artikulua:

«42. artikulua.— *Negoiazio kolektiboa.*

2. Autonomia Erkidegoko Administrazioak, hitzarmen kolektiboen erregistroaren bitartez, zaindu beharko du hitzarmen horietan emakumeen eta gizonen berdintasunaren printzipioaren aurkako klausularik ez egotea, hizkuntzaren erabilera ez-sexista egitea eta sexu-jazarpena edo sexuan oinarritutako jazarpena prebenitzeko eta haren aurka egiteko neurri espezifikoak jasotzea. Horrekin batera, sexu-diskriminazioa kontrolatzeko eta ezabatzeko ikuskapenak ere bultzatuko ditu».

Berrogeita bosgarren artikulua.— Aldatu egiten da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen III. tituluaren VI. kapitulua. Honela geratuko da:

«VI.

KAPITULUA

Bizitza pertsonalaren, familiaren eta lanaren kontziliazio erantzukidea

Berrogeita seigarren artikulua.— Aldatu egiten da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen III. tituluaren VII. kapitulua. Honela geratuko da:

«VII.

KAPITULUA

Emakumeen kontrako indarkeria matxista

1. ATALA
XEDAPEN OROKORRAK

2. ATALA
IKERKETA, SENTSIBILIZAZIOA, PREBENTZIOA ETA PRESTAKUNTZA

3. ATALA
DETEKZIOA, ARRETA, KOORDINAZIOA ETA ERREPARAZIOA

54. artikulua.— *Xedapen orokorrak.*

3. Eskubide horretan sartzen da biktima guztiek informazio eta orientazio egokia eta eskuraeraza izan dezatela, ulertzen duten hizkuntza batean eta argiro, dituzten eskubideei eta dauden baliabideei buruz; eta artatuak izan daitezela osasun fisiko eta mentalaren arloan eta beste zenbait arlotan duten beharrei dagokienez; hala nola segurtasuna, arlo ekonomikoa, aldi baterako bizileku segurua, etxebizitza, hezkuntza eta arlo soziala, lege honetan eta hori garatzeko arauetan aurreikusitako terminoetan.

59. artikulua.— *Polizia-arreta.*

Autonomia Erkidegoko Administrazioak eta Euskadiko udalerrietako toki-administrazioek bermatu behar dute, Euskadiko Segurtasun Sistema Publikoaren bidez, emakumeen kontrako indarkeria matxistaren arloan ematen duten arreta lehentasunezkoa, eraginkorra eta kalitatekoa dela. Horretarako, beste neurri batzuen artean, hau egin behar dute:

b) *Biktimei informazioa eman, ulertzen duten hizkuntza batean eta argiro, jakin dezaten zer eskubide dituzten, zer baliabide erabil ditzaketen eta zer ondorio dakarren salaketa aurkezteak.*

Azken xedapenetako laugarrena.— Euskadiko Ogasun Nagusiaren Antolarauei buruzko Legearen testuategina onartzen duen azaroaren 11ko 1/1997 Legegintza Dekretua aldatzea.

2. *Aldatu egiten da Euskadiko Ogasun Nagusiaren Antolarauei buruzko Legearen testuategina onartzen duen azaroaren 11ko 1/1997 Legegintza Dekretuaren 51.1 artikuluko c) letra. Honela geratuko da:*

«c) *Laguntza edo dirulaguntza esleitzeko irizpide objektiboak eta, hala badagokio, horien haztapena. Laguntzaren edo dirulaguntzaren helburua den gaien hizkuntzaren erabileraren faktoreak zerikusia baldin badu, eta edonola ere Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 25, 26 eta 27. artikuluetan aipatzen diren jarduera-eremuetan, faktore hori kontuan izan behar da esleipena egiteko irizpide objektiboen artean. Halaber, balorazio-irizpideen baremoaren guztizko % 5ekin baloratuko dituzte, gutxienez, pertsona fisiko edo juridiko parte-hartzaileen emakumeen eta gizonen berdintasunerako ekintzak eta politikak eta/edo dirulaguntzara aurkeztutako proiektuan genero-ikuspegia txertatzearekin lotutako beste alderdi batzuk. Hori guztia, baldin eta objektiboki justifikatzen ez bada ehuneko hori neurritz kanpokoa dela dirulaguntzak emakume eta gizonen egoeran duen inpaktuari dagokionez».*

7.2.75. 2/2022 Legea, martxoaren 10ekoa, Gazteriarena⁵⁴⁹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Azkenik, aipatu behar dira Euskararen Erabilera Arautzen duen azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legea eta haren araugintza-garapena; izan ere, euskara oso garrantzitsua da aspalditik gazteen arteko harremanetan eta gazteek gizartearekin eta sektore publikoarekin dituztenetan, bai eta haien prestakuntza elebidunean ere.

[...]

ATARIKO TITULUA

2. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honela ulertu behar dira kontzeptu hauek:

a) Gazte-politika: gazteek beren bizitzako esparru guztietan dituzten premiei arreta ematen dieten eragileen esku-hartze guztiak, bai eta hurrei eta nerabeei eskaintzen zaien arreta ere, aisialdiaren erabilerari eta sustapen-eremuari dagokienez. Gazte-politikak bi esparru hartzen ditu barnean: gazteriaren arloko zeharkako politika eta gazteen eta haurren sustapena.

1. Gazteriaren arloko zeharkako politika: EAEko administrazio publikoetako sailek eta bestelako organismoek eta eragile sozialek gazteen autonomia eta emantzipazioa erraztera bideratzen dituzten esku-hartzeak dira.

2. Gazteen eta haurren sustapena: hurrei, nerabeei eta gazteei zuzendutako jarduera, zerbitzu eta ekipamenduen eskaintza da, zeinak egokituta egongo baitira, haur, nerabe eta gazteen iritziarekin, haien askotariko premia, jomuga, baldintza eta egoeretara. Eskaintza horren xedea da haien garapen kultural eta soziala laguntzea, bai norbanako gisa, bai talde gisa. Horretarako, bultzatuko dira haur, nerabe eta gazteen ekimena eta sormena, mugikortasuna, informaziorako irispidea, akonpainamendua, hezkuntza ez-formala eta partaidetzan oinarritutako aisialdia; era berean, lagunduko da beste ondasun edo zerbitzu batzuetarako irispidea, barne direla enplegu- eta etxebizitza-programak edo emantzipaziora eta gizarte-integrazio edo -inklusiora bideratutako beste baliabide batzuen programak.

b) Gazteen emantzipazioa: gazteak osotasunez eta aukera-berdintasunez gizarteratzea lortzea da, beren bizi-proiektua autonomiaz eraikitzen eta eskubide guztiak egikaritzen joateko aukera izan dezaten, arreta berezia ipinita gazte kalteberenei.

c) Gaztea: 12-30 urte, biak barne, bitarteko pertsonari esaten zaio, hargatik eragotzi gabe lege honen 3. artikuluan jasotako zehaztasunak.

d) Gazteen partaidetza: prozesu, ekintza eta jarrera jakin batzuk dira, zeinek gazteengan gaitasuna sortzen baitute beren inguruneari, harremanei eta pertsonalki zein kolektibo gisa garatzeko aukerei buruz erabakitzeke eta guztietan

---

⁵⁴⁹ EHAren 61. zenbakian, 2022ko martxoaren 25eko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2022/03/2201380e.shtml>

eragiteko, haietan esku hartzeko eta horiek aldatzeko, eta, bereziki, aldatzeko zuzenean zein zeharka beren bizi-proiektuetan kolektibo diren aldetik eragiten duten inguruabarrak. Era berean, gazteak ukitzen dituzten araugintza-proiektuen eta politiken berri izateko eta horiei buruzko erabakietan parte hartzeko eskubidea da, elkarrizketa zibilaren printzipioaren arabera, haien ekarpenak kontuan hartuta eta emaitzen gaineko informazioa itzultzeko mekanismoak ezarrita.

e) Hezkidetzeta: hezkuntza-prozesu batzuen aldeko apustua da, bai eremu formalean, bai informalean eta ez-formalean; prozesu horiek pertsonen garapen integrala errazten duten balioen irakaskuntza eta transmisioa ahalbidetu eta horietan sakontzen dute, sexuaren eta generoaren araberako estereotipoak eta rolak alde batera utzita, eta diskriminazio mota oro baztertuta.

f) Diseinu unibertsala: jarduera honen bitartez, hasiera-hasieratik pentsatzen edo proiektatzen dira, ahal den neurrian, inguruak, prozesuak, ondasunak, produktuak, zerbitzuak, objektuak, lanabesak, gailuak edo tresnak, pertsona guztiek erabili ahal izateko moduan. Honako printzipio hauetan oinarritu behar da: bidezko erabilera, erabilera malgua, erabilera erraz eta intuitiboa, informazio hautemangarria, akatsarekiko tolerantzia, ahalegin fisiko txikiena eta hurbiltzeko eta erabiltzeko tamaina egokia.

g) Bizimodu independentea: desgaitasuna duten pertsona guztiek eskubidea dute, baldintza-berdintasunean, komunitatean bizitzeko, gainerakoekiko aukera-berdintasunez; eta, horretarako, neurri eraginkorrak eta egokiak hartuko dira, desgaitasuna duten pertsonen eskubide hori osotasunean erabil dezaten eta komunitatean inklusio eta parte-hartze osoak izan ditzaten errazteko.

h) Gazte-ikuspegia txertatzea: gazteen askotariko jomugak, premiak, baldintzak eta egoerak modu sistematikoan kontuan hartzea, eragiten dieten desberdintasunak ezabatzea edo murriztea bultzatzeko eta gazteen autonomia eta emantzipazioa sustatzeko haiei lotutako politika eta ekintza guztietan, berariazko helburu eta jardunen bitartez.

i) Ekintza positiboa: denboran mugatutako berariazko neurriak abiaraztea, bizitzaren eremu guztietan gaztea izateagatik gertatzen diren egitatezko desberdintasunak ezabatzeko edo murrizteko.

5. artikulua.— Printzipio orokorrak

EAEko administrazio publikoek gazteriaren arloan egingo duten jarduna printzipio orokor hauek gidatu eta bideratuko dute:

b) Unibertsaltasuna, eta aniztasuna nahiz desberdintasuna errespetatzea. Behar diren baliabideak jarri beharko dira gazteen emantzipazioa laguntzeko politikak eta zerbitzuak gauzatzean desberdintasunak baldintzatzaileak eta baztertzatzaileak izan ez daitezen eta aniztasuna eta desberdintasuna errespetatu daitezen; izan ere, gazte guztiak izango dira gazte-politiken hartzaileak, eta ez da inolako bereizketarik egingo arraza, sexu-identitatea, hizkuntza, dibertsitate funtzionala, orientazio sexuala, genero-adierazpena, erlijioa, iritzia politikoa edo beste edozein buruzko iritzia, jatorri etnikoa, maila ekonomikoa, jaioterria edo beste edozein egoera pertsonal nahiz sozial dela eta, bai gazteen kolektiboen euren barruan, bai beste biztanle-kolektibo batzuekiko.

l) Informazioa. Gazteek edozein unetan eskuratu ahal izango dute berei eragiten dieten politika eta jardun publikoei buruzko informazio osoa. EAEko administrazio publikoek lege honen ondorioz gazteen eskura jartzen duten informazio guztia Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan egongo da.

n) Euskararen erabileraren normalizazioa. Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak ikasi eta erabiltzea bermatuko da, eta gazteen artean euskararen erabileraren normalizazioa bultzatuko, bizitzaren esparru guztietan. Horrez gainera, gazteek EAEko administrazio publikoekin dituzten ahozko eta idatzizko harremanetan, euskara zein gaztelania erabiltzeko eta batean zein bestean hartua izateko eskubidea bermatuko da.

o) Kulturartekotasuna. Gazteek Euskal Autonomia Erkidegoko eta kanpoko errealitate kulturalak ezagutzea ahalbidetuko duten ekintzak eta programak bultzatuko dira, eta gazteek gure errealitatea kanpoan ezagutaraztea ahalbidetuko dutenak ere bai. Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak ez ezik, beste hizkuntza batzuk ikastea ere sustatuko da, hizkuntzak jakitea oinarritzkoa baita hainbat herrialde eta kulturatako gazteak elkarrekin komunikatzeko.

6. artikulua.— Gazte guztien eskubideak

1. Gazte guztiei, premia espezifikokoak dituen kolektiboa izanik, haien babeserako eta autonomiadun gizarte-inklusioko, honako eskubide hauek aitortzen zaizkie, horiek arautzen dituen euskal araudi berezian ezarritakoaren arabera, eta beste arau batzuetan aitortutako eskubideei kalterik egin gabe:

o) Hizkuntza ofizialetan osotasunean ikasteko eta adierazteko eskubidea.

I. TITULUA

EAEko administrazio publikoen eskumenak eta eskudantziak

7. artikulua.— Administrazio publikoen erantzunkidetasuna gazte-politiketan

Administrazio publikoek konpromiso hauek hartzen dituzte:

8. Kulturarako irispidea sustatzea, programa demokratizatzaileen bidez, eta gazteen sorkuntza eta hizkera artistiko eta sortzaileen garapena bultzatzea.

9. Euskara eta euskal kultura sustatzea gazte etorri berrien inklusio-tresna gisa, eta errespetua, ezagutza eta kultura-trukea ere sustatzea; hainbat ekintza eta programa bultzatzea gazteek beste kultura-errealitate batzuk ezagut ditzaten ahalbidetzeko; erkidegoko hizkuntza ofizialekin batera, beste hizkuntza eta kultura batzuen ikaskuntza ere sustatzea, bereziki gure erkidegoan presente daudenena, bai eta zeinu-hizkuntzarena eta erromaniarena ere, jatorri desberdinetako gazteen arteko komunikaziorako oinarritzko tresna gisa.

II. TITULUA

Gazte-politika garatzeko tresnak eta neurriak

I. KAPITULUA

Gazteriaren Euskal Sistema

2. atala

Gazteriaren arloko zeharkako politika sustatzeko tresnak eta neurriak

17. artikulua.— Xedapen orokorrak

4. Arau honen babesean garatuko diren laguntzei dagokienez, ezin izango zaie inolako laguntza edo dirulaguntzarik eman sexuan oinarritutako diskriminazioa eragiten duten edonolako jardueri, ez eta sexuan oinarritutako diskriminazioa eragiteagatik administrazio-zehapena edo zigor penala jaso duten pertsona fisiko eta juridikoei ere. Era berean, EAEko administrazio publikoek ezin izango diete inolako laguntzarik eman sexuan oinarritutako diskriminazioa eragiten duten kultura-jardueri, jarduera artistikoei, jai-girokoei, kirol-jardueri eta euskararen normalizazioaren arloan egindakoei, eta administrazio horien ordezkariak ezin izango dute jarduerotan administrazioaren ordezkari gisa parte hartu.

20. artikulua.— Gazteriaren arloko Euskal Estrategiaren esku-hartze ildoak

Aurrerantzeko estrategiak gazteen gaitasunak, ekimena, autonomia eta emantzipazioa sustatzera bideratuko dira, aniztasuna aintzat hartuta. Eta, beraz, honako hauei arreta eskainiko diete beti:

[...]

Gazteriaren arloko Euskal Estrategiak lehentasuna emango die eskari eta premien bilakaerari ondoen erantzuten dieten esku-hartze ildoei, honako ildo hauen eta dagokion aldian egindako diagnostikotik eratorritako beste batzuen artetik.

b) Gazteak eta hezkuntza.

1. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioak, gazteen aldeko hezkuntza eta prestakuntza-politikak planifikatzeko eta gauzatzeko garaian, hezkuntza formala eta ez-formala laguntzeko ekintzak koordinatuko ditu. Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen ikaskuntza eta erabilera bermatuko ditu, bai eta beste hizkuntza batzuen ere, gure autonomia-erkidegoko gazteek hezkuntza eleaniztuna izan dezaten. Gutxienez honako gaitasun-maila hauek izatea ezarriko da helburutzat: B1 bi hizkuntza ofizialetan Lehen Hezkuntza amaitzean eta B2 Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza amaitzean; atzerriko hizkuntzan, berriz, A2 eta B1 hurrenez hurren.

g) Gazteak eta kultura.

EAEko administrazio publikoek neurriak hartu eta beharrezko baliabide zehatzak ezarriko dituzte, gazteek baldintza-berdintasunean kulturara irispidea izan dezaten; hartara, gazteek kulturaren, bereziki euskal kulturaren, sorkuntzan, sustapenean, erabileran, kontsumoan, zabalkundeetan eta transmisioan parte har

dezaten sustatuko dute, eta xede horri eta gazteen ezaugarriari egokitutako parte hartzeko gune eta mekanismoak taxutuko dituzte.

m) Gazteak eta informazioaren gizartea.

2. Halaber, bultzatuko dute gazteek beren ikuspegia helaraztea eta iritzi publikoa eratzen parte hartzea funtsezko gaiei buruz, hala nola gizarte-kontratua osatzen duten eta osatu behar duten eskubide eta betebeharrei buruz, gizarteari egiten dioten ekarpenari eta harengandik behar dutenari buruz, eta lortu nahi duten gizarte-ereduari eta haren oinarri diren funtsezko zutabe eta balioei buruz, hala nola giza eskubideak, bakea, askatasuna, berdintasuna, justizia eta elkartasuna, belaunaldien artekoa ere bai, aniztasuna balioestea eta kohesioa, euskara eta euskal kultura balioestea, parte-hartzea, jasangarritasuna edo herrialdeen eta herrien arteko lankidetzak.

t) Atzerrian dauden gazte euskaldunak.

1. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioak sustatuko du EAEko gazteen egoerari buruzko eta Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioak gazteei begira egiten dituen planei eta politikei buruzko informazio- eta erreferentzia-guneak egotea atzerriko euskal etxeetan, atzerrian bizi diren gazteek informazio zehatza eta gaurkotua izan dezaten.

2. Halaber, atzerriko euskal etxeetako gazteekin elkarlanean aritzeko eta trukeak egiteko bideak sustatuko dira.

3. EAEra itzuli nahi duten gazteei horretarako laguntza emango zaie.

x) Gazteak eta euskara.

1. EAEko administrazio publikoek bermatu egingo dituzte, batetik, gazteen hizkuntza-eskubideak, eta, bestetik, haien euskararen ezagutza eta erabilera zabaltzea, hala hezkuntza formaletik nola ez-formaletik, euskara ikasteko eta haren erabilera eta normalizazioa sustatzeko baliabideak eskainita.

2. Xede horrekin, euskara hartuko dute lehentasunezko hizkuntzatzat administrazio publikoek berek bultzatutako jardunetan, eta gazteen erreferentzia pertsonal zein kolektiboak euskaraz jasotzeko eta zabaltzeko ahaleginarekin eta konpromisoarekin jardungo dute.

IV. TITULUA

Administrazio-antolamendua

I. KAPITULUA

Erakundearteko eta sailarteko koordinazioa

49. artikulua.— Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioaren Gazteriaren Sailarteko Batzordea

4. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioaren Gazteriaren Sailarteko Batzordea gutxienez arlo hauetako sailburuorde eskudunez osatuta egongo da, edo haien eskuordetzen dituzten zuzendari maila edo goragokoa duten pertsonen: gazteria; enplegua; lana; gizarte-ekonomia; etxebizitza, hezkuntza; lanbide-heziketa; unibertsitateak; ikerketa; gizarte-politikak; osasuna; justizia; segurtasuna; industria; teknologia; nekazaritza; arrantza; garraioak; kultura; hizkuntza-politika; kirola; aisialdia; turismoa; kontsumoa; elikadura; klima;

ingurumena; landa-ingurunea; kostaldeko ingurunea; giza eskubideak; berdintasuna; immigrazioa; boluntarioria; partaidetza; lankidetzak, eta kanpo-ekintza. Batzordeko kideren batek arlo batean baino gehiagotan eskumena izanez gero, bakarrean hartuko du parte batzordean, ondore guztietarako. Gainera, Consejo de la Juventud de Euskadi-Euskadiko Gazteriaren Kontseiluko presidentea edo hark eskuordetzen duen pertsona gonbidatuko da batzordearen saio eta zeregin guztietara; pertsona horrek hitza izango du, baina botorik ez.

Bigarren xedapen indargabetzailea

Zenbait arlori buruzko erregulazioari dagokionez, geroko erregelamenduzko xedapenetara igortzen du lege honek. Bada, xedapen horiek ematen ez diren bitartean, lege hau indarrean jarri aurretik indarrean zeuden maila bereko arauak aplikatuko dira kasu bakoitzean, betiere, legean xedatutakoaren aurkakoak ez badira:

i) Agindua, 2016ko urriaren 27koa, Hezkuntza, Hizkuntza Politika eta Kulturako sailburuarena, haur eta gazteen aisialdirako hezitzaileak prestatzeko eskolak eta haur eta gazteen aisialdi-jardueretarako begirale eta zuzendariak prestatzeko ikastaroak izendapen ofizialez onartzeko eta bertan parte hartzeko modua arautu zuen dekretuaren I. eta II. eranskinak eguneratzekoa.

7.2.76. 3/2022 Legea, maiatzaren 12koa, Euskal Sektore Publikoarena⁵⁵⁰

ZIOEN AZALPENA

[...] V. tituluak sektore publikoaren funtzionamenduari buruzko arauak biltzen ditu, ikuspegi klasiko batetik, zeinak efikaziaren eta efizientziaren parametro nagusien mende jartzen baititu ondoko prozedura nagusi hauen helburu eta arauak: kudeaketaren ebaluazioa; herritarrei emandako atentzioa eta haien parte-hartzea, «administrazio elektronikoa» delakoaren erreminten bidez, eta gure administrazio-prozesuetan zeresan berezia duen eta erabat presente dagoen hizkuntzen gaia arautzea.

[...]

II. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoaren antolaketa instituzionala

II. KAPITULUA

Administrazio orokor eta instituzionalaren egitura eta antolaketa

11. artikulua.— Antolaketa- eta funtzionamendu-printzipioak

3. Artikulu honetan jasotzen diren printzipioak honako irizpide hauetan gauzatzen dira, eta antolatzeko diseinuari aplikatuko zaizkio:

g) Euskararen erabilera normalizatuko da administrazio-jarduera guztietan, eta euskaraz jardun ahal izateko baliabide guztiak bermatuko dira.

i) Funtzio hauetaz arduratzeko egitura komunak definituko dira: ebaluazioa, ekonomia- eta administrazio-kudeaketa, antolaketa, kudeaketaren kontrola, laguntza juridikoa, giza baliabideak, baliabide orokorrak, teknologia-garapena, informazio-sistemak, estatistika, telekomunikazioak, euskara, berdintasuna, kalitatea eta sareko lanaren sustapena.

---

⁵⁵⁰ EHAren 97. zenbakian, 2022ko maiatzaren 20ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2022/05/2202159e.shtml>

V. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoko funtzionamendua, herritarren zerbitzura jarduteko

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

63. artikulua.— Funtzionamenduaren eta herritarrekiko interakzioaren printzipioak

Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoak herritarren zerbitzuari begira jardungo du. Funtzionatzeko printzipio gidari hori betetzeko, printzipio hauek aplikatu beharko ditu, administrazio publiko guztiei aplikatu behar zaien arautegiko printzipioez gain:

d) Hizkuntza-normalizazioa: euskararen erabileraren normalizazioa bultzatuko du administrazio-jardueran.

k) Soiltasuna eta ulergarritasuna: izapideen konplexutasuna gutxituko du, eta arau eta prozedura argi eta errazak edukitzeko bidea emango du herritar guztiak Administrazioa iristea ahalbidetzen duen hizkera ulergarria erabiliz.

64. artikulua.— Herritarren eskubideak eta eginbeharrak

3. Lege honen ondorioetarako, honako hauek sartzen dira administrazio onerako eskubidearen barruan:

g) Herritarrek euskal sektore publikoa osatzen duten subjektuekin dauzkaten harremanetan euskaraz jarduteko eskubidea bermatuko da, eta herritar guztien hizkuntza-eskubideak bermatuko dira hartarako.

69. artikulua.— Administrazio elektronikoaren arloko eskubideak

2. Bereziki eskubide hauek izango dituzte Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoarekin izaten dituzten harremanetan bitarteko elektronikoak erabiltzeari dagokionez:

b) Berdintasunerako eskubidea, Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoaren zerbitzuetara bitarteko elektronikoz iristeko orduan. Herritar guztien hizkuntza-eskubideak errespetatuz, baliabide elektronikoen erabilerak euskaraz jardun ahal izatea bermatuko du.

IV. KAPITULUA

Sektore publikoaren funtzionamenduko hizkuntzak

76. artikulua.— Zerbitzu-, harreman- eta lan-hizkuntzak

1. Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialak euskara eta gaztelania direnez, bi horiek dira Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoko zerbitzu-, harreman- eta lan-hizkuntzak, aplikatu behar den arautegiak ezartzen duen eran. Sektore publiko guztiak errespetatuko ditu herritarren hizkuntza-eskubideak,

harremanetarako herritar bakoitzak erabili nahi duen hizkuntzaren erabilera bermatuz.

2. Euskararen erabileraren normalizaziorako legeriarekin bat etorritz, zeinak herritarren hizkuntza-eskubideak aitortzen dituen, hartu beharreko neurriak hartuko dituzte Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoko subjektuek euskararen erabilera posible izatea berma dadin, bai administrazioen artean eta administrazio beraren barruan, bai sektore publikoko langileen artean eta bai herritarrei ematen zaizkien zerbitzuetan. Herritarrek euskal sektore publikoa osatzen duten erakunde eta enteekin harreman guztia euskaraz izateko eskubidea bermatuko da.

3. Kapitulu honetan ezarritakoa ez da eragozpen izango beste hizkuntza batzuk erabili ahal izateko edo zerbitzuak beste hizkuntza batzuetan eman ahal izateko Euskadin bizi diren herritarrentzako atentziorik onenak hala eskatzen duenean eta aurrekontuek eta Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoko langileen hizkuntza-ezagutzak hartarako bidea ematen dutenean.

4. Artikulu honetan ezarritakoa gauzatzeko, botere publikoek neurriak hartuko dituzte Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoko langileek progresiboki hizkuntza-gaitasuna lor dezaten.

77. artikulua.— Xedapenetako eta adierazpenetako hizkuntza

1. Aurreko artikuluko lehenengo apartatuan xedatutakoarekin bat etorritz, bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan, lehentasunik ezarri gabe, idatzi ahal izango dira Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoaren barruan egiten diren dokumentu eta komunikazio guztiak, eta ez da beharrezkoa izango beste hizkuntza ofizialkidera itzultzea, barruko egintzak, administrazio barruko harremanak edo Autonomia Erkidegoko administrazioen edo ente publikoen arteko harremanak direnean.

2. Baina, Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoaren esku-hartzea duen egintza orok bai eta administrazio-jakinazpen eta -adierazpenek ere nahitaez bi hizkuntza ofizialetan idatzita egon beharko dute herritarrentzat badira, salbu eta interesdun pribatuek berariaz aukeratzen badute bietako bat erabiltzea. Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoa osatzen duten ente edo entitateetatik datorren ebazpen ofizial orok bi hizkuntza ofizialetan idatzita egon beharko du publikotasun ofiziala egiteko.

3. Azkenik, Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikotik datorren xedapen arauemaile eta orokor orok euskaraz eta gaztelaniaz idatzita egon behar du, eta euskarazko eta gaztelaniazko testuak, biak, izango dira ofizialak eta benetakoak. Horretarako, bi hizkuntza-bertsioen zehaztasuna eta baliokidetasuna bermatuko dira segurtasun juridikoaren oinarritzko elementu gisa.

78. artikulua.— Espedienteetako hizkuntza

1. Pertsona batek baino gehiagok parte hartzen duten espediente edo prozeduretan, alderdi parte-hartzaileek adostasunez erabakitzen duten hizkuntza ofiziala erabiliko dute botere publikoek.

2. Ados jartzen ez badira, espediente edo prozedura bultzatu duen pertsonak aukeratzen duen hizkuntza ofiziala erabiliko da. Hala ere, Administrazioak antolatu ahalko ditu behar diren mekanismoak prozeduran parte hartzen duten gainerako pertsonak beren hizkuntza-eskubideak baliatu ditzaten, betiere Administrazio publikoarekiko duten harremanetan subjektu aktibo bihurtzen duten zama edo obligaziorik dakarkion betebeharririk edo baldintzaririk jarri gabe.

79. artikulua.— Erregistro publikoetako hizkuntza

1. Idatzita dauden hizkuntza ofizialean inskribatuko dira dokumentuak Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoaren mendeko erregistro publikoetan. Ofiziala ez den hizkuntza batean idatzita dauden dokumentuak hizkuntza ofizial batera edo bestera egindako itzulpenarekin erregistratu beharko dira, arauz ezartzen den eran.
2. Dokumentuak erakutsi eta egiaztatzeko, Euskal Autonomia Erkidegoko edozein hizkuntza ofizialetarako itzulpena bermatuko da.
3. Nolanahi ere, artxibategi eta erregistroetan Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialak erabiltzeko aukera bermatuko da.

7.2.77. 6/2022 Legea, ekainaren 30ekoa, Xedapen Orokorrak Egiteko Prozedurarena⁵⁵¹

ZIOEN AZALPENA

8/2003 Legeak onartu zenetik izan duen bezala, lege berriak Gobernuaren ekimenez bultzatzen diren xedapen orokorreko arauak izapidetzeko prozedura du xede. Xedapen orokor horien baitan hartzen dira araubidea berritzeko xedea duten legezein erregelamendu-mailako xedapenak.

Legea eguneratzea eta hobetzea da, zalantzarik gabe, lortu nahi den helburu generikoena, kontuan hartuz lege hori aitzindaria izan zela gure arau-produktuen kalitate hobea sustatu nahi izaten, helburu horiek berberak dituen Europako korrontearekin bat eginez eta, besteak beste, bide hauek erabilita: erregulazio onaren printzipioak aplikatuta eta arauak izan ditzaketen ondorioen aurretiko analisiak egiteko tresnak bultzatzeko neurriak hartuta, proposamenak lantzerakoan aurretiko kontsultak eginda eta herritarren partaidetza bultzatuta edo hausnarketetarako metodo orokor gisa aurretik eta ondoren ebaluazioa sartuta, helburu izanik indarrean dagoen araudiaren aldizkako berrikusketari arrakastaz aurre nola egin jakiteko adierazle zehatzak lortzea.

Horrenbestez, indartu egiten da Xedapen Orokorrak Egiteko Prozeduraren abenduaren 22ko 8/2003 Legean jasotako helburua: «gingo diren arauak oinarri objektibo bat izan dezatela, teknika juridiko egokiaren arabera eman daitezela eta gizarteak onets ditzala» lortzea, «pentsaera liberalak erregearen absolutismoa irauli eta legearen funtsa erregearen kontrolik gabeko nahi hutsetik atera eta arrazoian ezarri zuen moduan (*nec voluntas sed ratio facit legem*)».

Badago, bestalde, beste helburu zehatzagoen multzo anizkoitz bat ere. Aipatzekoa da, besteak beste, egoki dela xedapen orokorrak direlakoak egiteko prozeduran izan diren mugarren zehaztapena berrikustea, denbora asko igaro baita ordeztu nahi den legea onartu zenetik, eta arau horiek egokitu egin behar zaizkiela ordutik hona eman diren eta lege batzuek eta besteek ezarri dituzten aldaketei eta prozedura horiek berrizatzeko erronkari.

---

⁵⁵¹ EHAren 137. zenbakian, 2022ko uztailaren 15eko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2022/07/2203226e.shtml>
Lege honen izaera berezia dela eta, haren testu osoa ekarri da hona.

Lege honekin, halaber, aurrera egingo da segurtasun juridikoaren printzipioa zaintzeko bidean. Horretarako, bi legek oinarritzko izaerarekin eragin dituzten legegintza-aldaketak aztertuko ditugu, eta berehalako erantzuna emango — 2015eko 39 eta 40 Legeez ari gara, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen eta Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren legeez, hurrenez hurren—, horiek Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorraren antolaketara eta funtzionamendura egokitzeko eta integratzeko, helburu zehatz bat izanik: euskal legeak arautzen dituen gainerako izapideekiko harmonia lortzea.

Euskal legeriatik datozen ekarpenei dagokienez, ezinbestekoa da Euskadiko Toki Erakundeei buruzko apirilaren 7ko 2/2016 Legeak ezartzen duen udal-autonomia bermatzeko sistema berria eta zehatza aintzatestea eta aztertzen ari garen prozeduran behar bezala integratzea. Horretarako, ahalegina egin da alerta goiztiarreko mekanismoa garaiz eta modu egokian ezartzeko, zeinak eskumen bat esleitzen baitio aipatu legearen bidez sortutako Tokiko Gobernuen Batzordeari: nahitaezko txostena egitea Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak ematen dituen eta udal-eskumenei eragiten dieten xedapen orokorrak egiteko prozeduretan.

Orain ordeztan den legea bermatu zuten zuzenbide-oinarri gaitzaile berberak ditu oinarrian lege honek ere, Gernikako Autonomia Estatutuan aurreikusitako oinarritzko eskumen-euskarri bikoitza duela, bai 10.2 artikuluan jasotakoa, autogobernurako gure instituzioen antolaketa, araubide eta funtzionamenduaren arloko eskumen eskusiboari buruzkoa; bai 10.6 artikuluan jasotakoa, gure zuzenbide substantibotik eta Euskal Autonomia Erkidegoaren berezko antolamendutik datozen administrazio-prozeduraren arauak ezartzeko dugun gaitasunaren arlokoa.

Azaltzen ari garen prozedura —arauak egitekoa— araugintzaren kontrol- eta gainbegiratze-jarduera arautzen duten zenbait sektore-legerekiko (hala nola Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearekiko) erreferente denez, indarrean dagoen arautegian izango duen eraginak erreferente izate horrekin du zerikusia. Lege hau tresna baliagarria izango da sektore-lege horientzat, norik bere ekintzetan sakontzeko. Horrexegatik, lege horretan aldaketak egitea proposatzen da, jatorrizko idazkeran zenbait interpretazio izan duten manuak zehaztu eta ziurtatzeko asmoz; izan ere, interpretazio horietako batzuk arauaren espirituaren edo aplikatu behar diren garaiko errealitatearen kontra joan daitezke. Eta erreferente izango da Administrazioaren beraren esparru-arau askorekiko ere, zeinek egingarritasun material handiagoa izan dezaten bilatu nahi baita, dagoeneko abian ditugun prozedurak hobeto egoki daitezen digitalizazioaren, gardentasunaren, herritarren partaidetzaren edo ebaluazioaren fenomeno berriek ezartzen dituzten testuinguruetara, prozedurak finkatu eta hobetu egin behar baitira efikazia areagotzeko.

Aurretik aipatutako guztia kontuan hartuta, eta orain arte indarrean dagoen 8/2003 Legeari zenbat aldaketa egiten zaizkion ikusita, beste testu artikulatu oso bat onestea erabaki da, lege bakar honetan sar daitezen xedapen orokorrak egiteko prozedurarekin zerikusia duten arau guztiak.

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Legearen xedea eta lege-erreserbaren irismena

1. Xedapen orokorrak egiteko prozedura arautzea da lege honen xedea.
2. Lege bidez eta modu arrazoituan baino ezin izango dira sartu nahitaezko izapide gehigarriak edo lege honetan ezarri ez diren nahitaezko beste izapide batzuk, eta, betiere, izapide horiek sartzea efikaz, neurrizko eta beharrezkoa bada prozeduraren berezko xedek lortzeko.
3. Sektoreko legeek edo elaborazio-prozedura aldatzeko berariazko xedea ez duten legeek berariaz eta zuzenean aldatu beharko dute lege hau baldin eta xedapenak egiteko prozedura guztietan oro har eta nahitaez sartu beharreko edozein izapide sartu nahi badute, edota, gaiaren arabera prozedura berezi bat dagoela ohartarazteko, prozedura horietan bakarrik eska daitekeen izapide berriren bat sartzea nahi badute.
4. Ez dira prozedura berezitzat hartuko, nahiz eta gainerako guztian lege honetan xedatutako izapideak bete, berezitasun bakartzat gaiaren arabera nahitaezkoa den txostenen bat eskatzea duten prozedurak.
5. Prozeduraren berezitasunak erregelamenduz ezarri ahal izango dira; hain zuzen, edukiari, eskakizun formalei edo bildu behar diren txostenak egiteko moduari buruzkoak. Halaber, erregelamendu bidez ezarri ahal izango da beste izapide osagarri batzuk edota nahitaezkoak ez diren izapideak egiteko aukera.

2. artikulua.— Aplikazio-eremua eta gaiaren arabera prozedura bereziak

1. Eusko Jaurlaritzak eta Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak egiten dituzten xedapen orokorreari ezarriko zaie lege hau. Lege-mailako arauetan bestelako prozedura espezifiko bat ezarria duten beste xedapenak prozedura horren arabera egingo dira; hala ere, lege honetan ezarritakoa modu osagarrian aplikatuko da.
2. Jarraian zehaztutako gaiak arautuko dituzten xedapen orokorrak egiteko prozedurak haien araudi espezifikoak ezarritakoari jarraituko dio, eta, modu osagarrian, lege honek ezarritakoari:
  - a) Tributu- eta aduana-gaietakoak, baita tributuak aplikatzeko prozedurei buruzkoak edo haiek administrazio-bidean berrikusteari buruzkoak ere.
  - b) Gizarte Segurantzaren arloan Estatuaren oinarriko legeria garatzekoak eta oinarriak betearaztekoak edo Gizarte Segurantzaren araubide ekonomikoa kudeatzekoak.
  - c) Tributu- eta aduana-arloko, gizarte-arloko, trafikoaren eta bide-segurtasunaren arloko eta atzerriartasun-arloko jarduketa eta zehapen-prozedurak arautzekoak.
  - d) Ingurumen-arlokoak.
  - e) Aurrekontu-arlokoak.

3. artikulua.— Arau-xedapen orokorraren kontzeptua

1. Lege honen ondorioetarako, xedapen orokor arauemaileak dira, edozein gairen gainekoak izanik ere, legearen, legegintzako dekretuaren, dekretuaren edo

aginduaren forma hartzen dutenak, eta antolamendu juridikora berrikuntzak dakartzaten arau juridikoak dauzkaten eta zehaztutako edo zehaztu gabeko epe baterako mota askotako egintzen oinarri diren xedapenak.

2. Ez dira halakotzat joko, nahiz eta batzuk eta besteak organo berek emanak izan eta xedapen orokor arauemaileen forma berbera hartu, hartzaile-multzo zehatzei edo zehaztu daitezkeenei eragiten dieten administrazio-ebazpen edo xedapen partikularrak eta xedapen orokorrak, betiere batzuk eta besteak administrazio-egintzat baidira hartzen ez badira, iraunkortasun-asmorik ez izanik, behin bakarrik aplikatuta agortzen direlako, nahiz eta kasu askotan aplikatuak izateko asmoa izan edota edukia administrazio-egintza orokor horietan zeharo zehaztuta dakarten beste betearazpen-egintza batzuk eragin.

3. Halaber, ez dira joko lege hau aplikagarri duten xedapen orokor arauemailetzat, nahiz eta organo berek emanak izan eta xedapen orokor arauemaileen forma berbera hartu, aginduzko edukia ez dutenak edota nahitaezko mandatuak ezartzen ez dituztenak, hau da, programazioari buruzko adierazpenak egitera mugatzen direnak, edota lotesleak ez diren edo Administrazioak, dagokion diskrezionalitatearen barruan, balioesteko eta haztatze baidira ez diren irizpide edo jarduketa-printzipioak ezartzera mugatzen direnak.

4. Lege honetan ezarritako prozeduratik kanpo gelditzen dira xedapen orokorren interpretazioa argitzeko edo aplikazioa errazteko ematen diren zerbitzu- eta jarraibide-aginduak. Nolanahi ere, xedapenak proposatu edo bere gain hartzen dituen saileko aholkularitzak horiei buruzko txosten juridikoa egingo du.

5. Kide anitzeko organoek beren barne-jardunbidea arautzeko onartutako erregelamenduen gainean ere, txosten juridikoa egingo du organoa atxikia duen sailak.

6. Xedapen orokorrek arau osagarriak behar badituzte edo garatzeko beste xedapen batzuetara jotzen badute, azken horiek izaera arauemailea izango dute, batez ere lehenengoen egindakoak zurian dauden igorpenak badira edo arau-trinkotasun gutxikoak badira.

7. Tresna teknikoak onartzeko baidira ez diren xedapen orokorrek arau-izaera izaten jarraituko dute, baldin eta tresna tekniko horiek arau horretan edo beste xedapen orokor batean jasotako kontzeptu juridiko zehaztugabeak ordezkatzeko baidira edo edukia ematen badiote, xedapen haien garapenerako arau-osagarri beharrezkoak izanik.

4. artikulua.— Araugintza-kalitatearen printzipioak

Legegintza-ekimena eta erregelamendu-ahala baliatzean, administrazio publikoek arauen kalitatearen eta erregulazio onaren printzipio hauei jarraikiz jokatu dute:

a) Behar eta eraginkortasun-printzipioak: arau-ekimena interes orokorreko arrazoi batek justifikatu behar du, lortu nahi diren helburuak garbi identifikatzen duen oinarria izan behar du, eta helburu horiek lortzeko egokiena den tresna izan behar du.

b) Proporzionaltasun-printzipioa: ekimenak arauaren bidez ase nahi den beharrari erantzuteko ezinbestekoa den erregulazioa bilduko du, egiaztatu ondoren ez dagoela eskubideak gutxiago murrizten dituen beste neurririk edo betebeharrak gutxiago dakartzanik.

c) Segurtasun juridikoaren printzipioa: arau-ekimena ordenamendu juridikoaren gainerako alderdiekin koherentea den moduan gauzatuko da, arau-esparru egonkor,

ezagun, integratu, argi eta seguru bat sortzeko, zeinak haren jakintza eta ulermena erraztuko baitu, eta, horren ondorioz, baita pertsonen eta enpresen jarduketa eta haien erabakiak hartzeko bidea ere.

d) Gardentasun-printzipioa: indarreko araudirako eta haren prestatze-prozesuaren berezko dokumentuetarako sarbide erraza, unibertsala eta eguneratua ahalbidetuko da, eta zioen azalpenean argi eta garbi zehaztuko dira arau-ekimenen helburuak eta horien justifikazioa. Horrez gain, ahalbidetuko da balizko hartzaileek aktiboki parte hartzea arauak prestatzeko prozesuan.

e) Sinpletasun eta ulergarritasunaren printzipioa: arau-ekimenetan jasotako edukia era argi eta egituratu batez argitaratuko da, erraz ulertzeko moduan, eta hizkera argiz adierazita.

f) Informazioaren kalitatearen printzipioa: araugintza-prozeduretan zehar egiten diren jendaurreko izapideetan argitaratutako informazioak egiazkoa izan behar du, zehatza, eta benetakotasun eta fidagarritasun egiaztatuko dokumentuetatik iritsia izango da. Era berean, baliagarria izango da, hau da, informazio horrekin lortu nahi diren helburuak betetzeko egokia.

g) Irisgarritasunaren printzipioa: arau-ekimenak barnean hartuko ditu zenbait neurri, beharrezko direnak pertsona guztiek Administrazio Publikoaren aurrean beren eskubideak gauzatzeko aukera izan dezaten eta zerbitzuak benetan eta eraginkortasunez eskuratu ditzaten, pertsona horien gaitasun teknikoak, kognitiboak edo fisikoak edozein direla ere.

h) Emakumeen eta gizonen berdintasun printzipioa: xedapen orokorrak egiteko prozeduran, emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan, euskal botere publikoek Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legean adierazitako printzipio orokorreari lotuta jardun beharko dute; besteak beste, tratu- eta aukera-berdintasuna bermatzeko, emakumeen kontrako indarkeria matxista prebenitu eta desagerrarazteko edo ikuspegi interseksionalez lan egingo dela bermatzeko neurriak zehaztuz. Ezinbestean, genero-inpaktuaren txosten bat eraman beharko du berekin.

i) Parte-hartzearen printzipioa: herritarrei aktiboki entzuteko eta haiekin elkarlanean aritzeko neurriak ezarriko dira, araua onartzeko prozeduran parte-hartzea bermatzearen, gobernantza kolaboratiboan oinarriturik. Besteak beste, entzunaldiaren eta jendaurrean jartzearen bidez eta kontsultak egitearen bidez bermatuko da, baina baita parte-hartzea eta deliberazioa posible egiten duten gainerako tresnen bidez ere (inkestak, foroak, galdeketa publikoak...).

j) Hizkuntza-berdintasunaren printzipioa: euskara eta gaztelania hizkuntza ofizialak izanik, araugintza-prozeduran haien arteko berdintasuna bermatuko da, bereziki herritarrekiko eta haien elkarte-ehunarekiko harremanetan euskararen erabilera sustatuz. Euskararen erabilera sustatzeari begira, araua euskaraz kalitatez lantzeko neurriak hartuko dituzte erakunde publikoek, eta, gaztelaniazko eta euskarazko bertsioen arteko baliokidetzak ziurtatzeko, bi testuen arteko elkarriketa iraunkorra egituratuko da, horri begira dagozkion neurriak hartuta.

k) Jasangarritasun-printzipioa: etorkizuneko belaunaldiek beren beharrak asetzeko izango duten gaitasuna arriskuan jarri gabe, egungo gizarteak bere beharrak asetzeko duen eskubidea, garapen ekonomikoaren, ingurumenaren zaintzaren eta gizarte-ongizatearen arteko oreka bermatuz.

5. artikulua.— Hizkuntza-berdintasuna eta idazketa elebiduna

1. Lege honek arautzen duen arau-xedapen orok bi hizkuntza ofizialetan, euskaraz eta gaztelaniaz, idatzita egon beharko du, zabalkunde ofiziala egiteko.
2. Hizkuntzen berdintasuna araugintza-prozesuaren kalitatea bermatzeko printzipioa izango da. Hizkuntzen berdintasunaren bidez, testuaren lanketan bi bertsioen arteko elkarrizketa egituratua bermatuko da, bi bertsioen arteko kontrastea eta haien baliokidetzat ziurtatuz.
3. Araugintza-prozedura elebiduna izango da xedapen orokorra egiteko prozedura osoan zehar, eta araugintzan parte hartzen dutenen eta arau-hartzaileen hizkuntza-eskubideak bermatuko dira.
4. Erregelamendu bidez ezarriko da zein izango den idazketa elebidunaren prozedura eta antolaketa araugintza-prozeduran.

6. artikulua.— Presa

1. Izaera orokorreko xedapenak egiteko prozeduran presa-deklarazioa ematen bada:
    - a) Lege honetan txostenak edo alegazioak egiteko aurreikusitako epeak murriztu ahal izango dira, beharrezkoa bada, baina, betiere, aurreikusitako epeen erdia baino txikiagoak ez badira.
    - b) Arauetan aurreikusitako prozedura-izapideren bat alde batera utzi ahal izango da, salbu eta lege-mailako arauak edo lege-indarra dutenek ez badituzte izapide horiek nahitaez eskatzen.
  2. Presaren arrazoiak ematen badira, egitateak eta zuzenbideko oinarriak labur adieraziz, justifikatu egin beharko da eskubide subjektiboak edo interes legitimoak mugatzeko aukera, lehenagoko jarduketetan erabilitako edo organo aholku-emaeleek emandako irizpenetatik behin-behinean aldentzea, indarra galdu ez duten aurretik egindako izapideak ez errepikatzea edota ofizioz hasita dauden izapideetan atzera egitea.
  3. Xedapen orokorrak egiteko prozedura presaz izapidetzeko arrazoiak daudela erabaki ahal izango da baldin eta interes publikoko arrazoi larriak edo ezohiko zirkunstantziak badaude eta, aldeztatik aurreikusi ezin izan direlako, presaz onartzea exijitzen badute.
- Era berean, presaz izapidetzea erabakiko da baldin eta beharrezkoa bada araua indarrean jartzea epe jakin batean, hain zuzen zuzentarauen transposizioarako eskatutako epean, edo Estatuko oinarriko legedira egokitzeko edo arau jakin bat Konstituzioaren kontrako deklaratzeko duten edo baliogabetzen duten epaileen erabakietara egokitzeko epean.
- Nolanahi ere, zirkunstantzia horiek berariaz justifikatu eta adierazi beharko dira prozeduran zehar, prozedura hasteko, memoria egiteko edo prozedura sustatzeko dagokion aginduaren bidez.
4. Lege honetan aurreikusitako prozedura hasteko agindua emateko eskuduntza duen organo berari dagokio, kasuan-kasuan, presa-deklarazioa egitea.

7. artikulua.— Deuseztasuna erregelamenduak egiteko prozeduran

1. Legea baino beheagoko xedapenak erabat deusezak izango dira, legezko prozedura erabat baztertuta eman direlako, xedapen horiek egiteko prozeduran lege

honetan ezinbestekotzat jo diren eta berariaz eskatzen diren izapideak ez badira egin, eta, zehazki:

a) presako prozedurari jarraitu bazaio aurreikusitako izapideetako edozein alde batera utzita, arrazoirik ez dagoenean presako prozedurarako;

b) onartzeko unean ezinbestekotzat jotzen den nahitaezko txostenik ez badago;

c) kontsultei dagokienez, lege honetan aurreikusitakoa betetzen ez bada, baldin eta xedapenak eragina badu, berariaz eta zuzenean, beste administrazio publiko baten eskumenetan;

d) lege honetan entzunaldiari, jendaurrean erakusteari eta negoziazio kolektiboari buruz aurreikusitakoak betetzen ez badira;

e) gaiaren ondoriozko prozedura bereziei aplikagarriak zaizkien lege-aurreikuspenak betetzen ez badira, deuseztasun-mota hori berariaz aurreikusten denean lege batean;

f) dagokion agindu edo xedapen orokorra baino goragoko lerruneko xedapen administratiboek ezarritako izapideren bat ez bada betetzen.

2. Legea baino beheagoko erregelamendu-xedapenak ez dira deusezak izango lege ezarritako prozedura erabat baztertzeagatik, haiek egiteko prozeduran lege honetan aurreikusitakoa beste edozein modutara hautsi bada ere, arau-hauste horiek behar bezala zuzendu ez badira ere edota haien eragina baliozkotu ez bada ere xedapena argitaratu baino lehen.

3. Bereziki, xedapen baten baliozkotasuna eta efikazia eragindakotzat jotzen badira izapidetze elebidunari buruz lege honetan aurreikusitakoa urratu delako, izapidetze hori egin ez den hizkuntzan idatzitako testuaren zatiari mugatuko zaio eragina, eta Administrazioa behartuta egongo da baliogabetutako zatiaren ordezkotza testua presaz eta modu egokian izapidetzera. Nolanahi ere, ordezkotza testuak erabat errespetatu beharko du bi testu ofizialen arteko baliokidetasun linguistikoaren printzipioa indarrean jarraitzen duen bertsio linguistikoarekiko.

4. Legeak, berariaz eta zehazki, halakotzat jotzen baditu bakarrik izango dira lotesleak txostenak eta irizpenak. Halakoetan, txostenean edo irizpenean zehaztutako irizpidea urratzeak legeak berariaz aurreikusitako ondorioak ekarriko ditu.

II. KAPITULUA

Prozedura

Lehenengo atala

Prestaketa

8. artikulua.— Arau-plangintza

1. Gobernuak urtero onartuko du araugintza-plan bat, eta bertan bilduko dira urte horretan Gobernu Kontseilura, hark onar ditzan, igorriko diren legegintza- edo erregelamendu-ekimenak.

2. Eusko Jaurlaritzaren urteko araugintza-plana urte bakoitzeko lehen hiruhilekoan argitaratuko da Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren egoitza elektronikoa eta Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian, beharrezkoak diren informazioa eta parte-hartzea bermatze aldera.

3. Urteko araugintza-planean azalduko da, ezarritako irizpideen arabera, zein arauk behar duten haien aplikazioaren emaitzei buruzko ebaluazioa, batez ere erreparatuz Administrazioari edo hartzaileei dakarkieten kostuan eta azken horiei ezarritako administrazio-zametan.

4. Xedapen orokorrak egiteko prozedura abiarazi behar bada, eta dena delako urteko araugintza-planean aldeztu aurretik sartu gabe dagoen xedapen bat bada, inguruabar hori justifikatu egin beharko da dagozkion memorieta, baina ez da, hargatik, baliogabetuko.

5. Administrazio Orokorreko sailek, urteko araugintza-plan berri bat onartu aurretik, bakoitzak bere araugintza-plangintzaren gauzatze-memoria bat landu eta jakinaraziko dio Gobernuari.

9. artikulua.— Gogoeta- eta prestaketa-lanak

Xedapen orokorrak egiteko prozedura hasteko erabakia hartu aurretik, Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko sailek aurrelanak egin behar izango dituzte gogoetarako eta prestaketarako; horien artean, batik bat, dauden politika- eta arau-multzoen emaitzen eta eragin metatuen ebaluazioa, eta kontuan har daitezkeen arau-aukeren eraginaren aurretiazko ebaluazioak, barne hartuta organo sustatzaileak proiektatutako xedapen orokorraren generoaren arabera eraginari buruzko izapideak egiteko balio behar duten genero-ikuspegitik egindako aurretiazko analisiak, gero Emakunderi, aintzat har ditzan, aurkeztu beharrekoak.

Halaber, xedapenaren proiektua egin aurretik legeak eskatzen dituen kontsulta publikoak bideratuko dira.

10. artikulua.— Araugintza-ebaluazioa, eta indarrean dagoen araudia erregulazio onaren printzipioetara egokitzea

1. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak aldiro berrikusiko ditu indarrean dauden araudiak, erregulazio onaren printzipioetara egokitzeko, eta, bereziki, berrikuspen horretan, jarraipena egingo zaie, ikusteko ea gizon eta emakumeen berdintasunaren printzipioaren arabera ari diren aplikatzen. Berrikuspen horretan, halaber, begiratuko da indarrean dauden arauak zenbateraino lortu dituzten aurreikusitako helburuak, ea justifikatuta eta behar bezala zenbatuta zeuden arau horietan ezarritako kostua eta kargak, eta ea une oro indarrean dagoen gainerako ordenamenduan txertatu den.

2. Ebaluazioaren emaitza txosten batean jasoko da, eta txosten hori argitaratu egingo da. Euskal Autonomia Erkidegoko ebaluazio publikoaren araudiak zehaztuko du ebaluazio hori egingo duen organoa, xehetasuna eta aldizkakotasuna. Txostena bi hizkuntza ofizialetan idatziko da.

3. Administrazio Orokorreko sailek erregulazio onaren printzipioen aplikazioa sustatuko dute, eta arauak egitean analisi ekonomikoa bultzatzen lagunduko dute, batik bat, jarduera ekonomikoa murrizketa zentzugabeak edo neurrigabeak egitea saihesteko.

4. Hizkuntza ofizialen berdintasuna erregulazio onaren printzipioaren arabera aplikatuko dute sailek, eta, horren bidez, xedapen orokorren bertsio linguistikoen ulergarritasuna, zuzentasuna eta baliokidetzea zaindu eta sustatuko da, eta behar diren egokitzapenak bideratu eta planifikatuko.

11. artikulua.— Aldez aurretiko kontsulta herritarrei

1. Xedapen orokorraren izapidetzea sustatzen duen organoak edo zuzendaritza-zentroak, testu juridiko arauemaileen proposamenak idatzi baino lehen, kontsulta publikoaren bidez bilduko du gizarteak duen iritzia. Herritarrei zuzendutako aldez aurretiko kontsulta-izapide horretan, beharrezko neurriak hartuko dira, ziurtatzeko, batetik, gizon eta emakumeen ordezkaritza orekatua, eta, bestetik, arautzekoa den alorrean edo sektorean berdintasuna bultzatzen duten elkarteen parte-hartzea. Halaber, hizkuntza-eskubideak errespetatuko zaizkio aldez aurretiko kontsultetan parte hartzen duen orori, Administrazio langile zein herritarra izan.

2. Aldez aurretiko kontsulta kapitulu honetan araututako prestaketa-fasean sartzen da. Izan ere, herritarrekiko interakzio izapidea da, zeina halako moldez egingo baita, non xedapenaren hartzaile izan daitezkeen pertsona guztiek aukera izango duten iritzia emateko, behar besteko epean, berau hamabost egun baino gutxiagokoa izan gabe, eta testu juridiko jakin bat onartu baino lehen.

3. Aldez aurretiko kontsultaren izapidea xedapen orokorraren izapidetzea sustatzen duen zuzendaritza-zentro edo -organoak bete ahal izango du, iragarkia Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren egoitza elektronikoko iragarkitaulan jarrita. Alderdi hauekin lotutako informazioa iragarriko da: arau onestearen premia eta egokitasuna, arauaren xedeak, ekimen horrekin konpondu nahi diren arazoak eta izan litezkeen bestelako aukera erregulatzaile eta ez-erregulatzaileak; eta herritarrei gonbidapena egingo zaie iragarritako informazioari buruzko iritzia eman dezaten.

4. Artikulu honetan aurreikusitako herritarren parte-hartzearen eskakizuna betetzat jo dezake testu juridiko arauemaile bat aldez aurretik onetsi ondorengo araugintza-prozedurako instrukzio-faseko entzunaldi eta informazio publikoen izapideak. Memorian horrela jasota utzi beharko da, hala bada.

Bigarren atala Hasiera

12. artikulua.— Organo eskuduna

1. Xedapen orokorrak egiteko prozedura xedapen horien gaiaren gainean eskumena duen saileko sailburuaren aginduz hasiko da. Legeak hala agintzen duenean, edo xedapen orokor horien gaiaren gainean bi sailburuk edo gehiagok eskumen zuzena dutenean, agindua guztiek batera eman beharko dute.

2. Baldin eta, xedapen orokorrak egiteko prozedura hasi eta gero, premia ikusten bada beste sail batzuek ere parte har dezaten, egitekoak diren xedapen horiek sail horien eskumeneko gaietan eragina izan dezaketelako, sail horiek ere prozeduran parte hartuko dute, eta, ahal den neurrian, une horretara arte egindako jarduketak mantendu egingo dira.

13. artikulua.— Prozedura hasteko agindua

1. Prozedura hasteko aginduan, arauaren xedea eta helburua aipatuko dira labur-labur; arreta berezia eskainiko zaie proposamenaren egokitasunari eta arautzeko aztertu diren bestelako irtenbideei, eta justifikatuko da zergatik den hobe arau berri bat egitea ezer ez erregulatzea baino. Eta, lege honen beste artikulua batzuk aipagai dituzten edukiez gain, eduki hauek ere izango ditu:

a) Arauaren bideragarritasun juridiko eta materialari buruzko balioespena, Euskal Autonomia Erkidegoan eta Europar Batasunean indarrean den zuzenbidea kontuan hartuta, eta proposatutako araua eskumenak banatzeko ordenara egokitzeari buruzko azterketa, hau da, Estatuarekiko eta lurralde historikoetako foru-organoekiko zein toki-entitateekiko ordenara egokitzeari buruzkoa, bai eta erregulazio onaren printzipioetara egokituta dagoen ere.

b) Arauak antolamendu juridikoan izango dituen ondorioen aurreikuspena, adierazita gai beraren gainean indarrean dauden beste zer arau alda litezkeen, berariaz edo zeharka, araua indarrean jarriz gero.

c) Proiektatutako arauari edo aurreko puntuan adierazitakoaren arabera eragindako arauari buruz egindako ebaluazioak —inpaktuari, emaitzei edo bestelakoei buruzkoak— bilduko dituen dosierra. Kontuan izanda generoaren araberrako eraginaren alde aurretiko analisiak, horien artean sartuko dira egin nahi den arauak genero-ikuspegitik izan dezakeen garrantziaren lehen estimazio bat, berdintasunerako administrazio-unitateen aholkuarekin.

d) Arauak ukituko dituen administrazio publikoen aurrekontuetan izango duen eraginari buruzko hurbilketa, dena delako gai horretan nahiz, kasuan-kasuan, dagokion jarduera-sektorean izango duena, baita proposamenak herritarrentzat izan ditzakeen onurei eta zama administratiboei buruzkoa ere, eta, bereziki, enpresa txiki eta ertainetan izan dezakeen eraginari buruzkoa.

e) Gaia eta proposatuko den arauketaren edukia direla-eta bidezko iritzitako izapide eta txostenen zerrenda, adierazita zergatik den eraginkorra, egokia eta beharrezkoa gaiaren berezitasunagatik edo lortu nahi diren xedeengatik nahitaezkoa ez den izapide bakoitza sartzea. Horrez gain, zehaztu egingo da, hala badagokio, xedapenak Europar Batasunaren izapidereen bat igaro behar duen edo ez.

f) Xedapenak uki ditzakeen subjektuen eta ordezkartza-maila handiena duten erakundeen identifikazioa, edota, hala badagokio, herritarren parte-hartzeari dagozkion izapideak ez egitearen justifikazioa, edo legegintza-ekimenak presaz izapidetzea eta entzunaldiaren eta jendaurreko erakustaldiaren izapideak egiteko epea murriztea justifikatzen duten arrazoiak.

g) Testu artikulatuaren itzulpenarako edo idazketa elebidunerako teknika.

h) Instrukzioa egingo duen administrazio-organoa.

i) Urteko araugintza-planean sartuta ez dagoen arau-proposamena bada, justifikatu egin beharko da zergatik den beharrezkoa hura izapidetzea.

2. Prozedura hasteko agindua Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren egoitza elektronikoaren iragarki-taulan argitaratuko da. Behin agindua argitaratuta, sail bakoitzak automatikoki izango du horren berri, ekimenaren egokitasunari buruzko oharrak egin ahal ditzan, hala nahi izanez gero.

3. Eusko Jaurlaritzak, beharrezko diren betekizun eta izapideak hobeto betetzearren, xedapen orokorrak egiteko prozeduraren galdetegiak edo inprimakiak onartu ahal izango ditu.

Hirugarren atala Instrukzioa

14. artikulua.— Xedapen orokorrak idazteko arauak eta irizpideak

1. Xedapen orokorrak idaztean, prozedura hasteko aginduaren edukiari begiratuko zaio, aintzat hartuta zer arauketa-aukera egokituko zaizkien ondoen lortu nahi diren xedeei —betiere, premiaren, efikaziaren, proportzionaltasunaren, segurtasun juridikoaren, gardentasunaren eta efizientiaren printzipioekin bat etorrira— eta egin nahi den arauketaren zuzentasuna eta legezatasuna bermatzearren herritarren kontsultaz gain komenigarri iritzitako aurretiko kontsultek izandako emaitzei.

2. Testu juridiko arauemailetan, lege- edo erregelamendu-proiektua justifikatzen duten zioak eta oinarriak behar bezala azalduko dira.

3. Xedapen orokorra idazteko prozesuan, beharrezko diren azterlan eta txostenak egingo dira; bereziki, arauen gauzagarritasunarekin eta aurrekontu-egonkortasunaren eta finantza-jasangarritasunaren printzipioak betetzearekin lotutako kostuaren gainekoak. Hizkuntza ofizialen berdintasuna bermatzeko, neurriak hartu eta prozedurak abiatuko dira.

4. Genero-ikuspegitik arauak izan dezakeen eragina ezagutzeko eta hartan genero-perspektiba barneratzeko aurretiaz egin beharreko lanen kalterik gabe, proiektuaren testua idatzi ondoren generoaren arabera eraginari buruzko txosten bat idatziko da, bertan adierazita araudi-proposamenak emakumeek eta gizonek kolektibo gisa bizi duten egoeran izan lezakeen eragina eta ikuspegi intersektionaletik emakumeen taldeetan duen eragina —aztertuz arauan proiektatutako jarduerak emakumeen eta gizonen desberdintasunak kentzeko eta haien arteko berdintasuna sustatzeko helburu orokorrean ondorio onuragarriak edo kaltegarriak izan ditzakeen— eta, hala badagokio, egoki izan daitezkeen neurri zuzentzaileak, testua idaztean kontuan izandakoak. Horren ondorioz sortutako dokumentua arloko organo eskudunari, Emakunderi, emango zaio, legedian jasotakoa perfektionatzeko behar den dokumentazioarekin batera.

5. Testua bi hizkuntza ofizialetan idatzi beharko da, bertsio linguistikoaren lanketan bi hizkuntzen arteko berdintasuna bermatuz araua idazteko prozesu osoan zehar. Testuak bi hizkuntzetan idatzita egon beharko du, aldez aurretik onartzeko izapidea egin eta ondorengo instrukzio-fasean izapidetu baino lehen. Era berean, testua hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta inklusiboa eginez idatzi beharko da.

6. Ahalik eta hedapen eta jarraipen handiena izan dezaten, lege honen eranskin gisa argitaratuko dira 1993ko martxoaren 23ko Gobernu Kontseiluaren Erabakiaren bidez onetsitako xedapen orokorrak egiteko araugintza-teknikaren jarraibideak (apirilaren 6ko Agindua, apirilaren 19ko EHAA, 71. zenbakia), betiere kontuan hartuta Eusko Jaurlaritzak, egoki iritziz gero, jarraibide horiek eguneratu ahal izango dituela galdetegiaren edo inprimakiaren bitartez.

15. artikulua.— Aldez aurreko onarpena eta izapidetze-espedientea

1. Xedapen orokorren proiektuak idatzitakoan, prozedura hasteko agindua eman duen organoak aldez aurreko onarpena eman beharko dio dena delako testu artikulatuari, dagozkion negoziazio-, entzunaldi- eta kontsulta-izapideak egin aurretik.

2. Aldez aurreko onarpen-aginduari onartutako testu elebiduna eta artikulu honetan adierazitako gainerako dokumentuak erantsiko zaizkio. Horrela, osatuta geratuko da ondoren bete beharreko izapideen xede izango den espedientea, eta izapideak bideratzeko agindua emango da.

3. Espedientearen instrukzioa egiteko eskumena duen zuzendaritza-zentroak arau-eraginaren azterketari buruzko memoria egingo du, nahitaez. Memoria horretan bildu edo berretsiko da hasiera emateko aginduaren inguruan proposamena egin duen organoaren iritziz azpimarragarria izan daitekeen edozein alderdi, eta, nolana ere, honako hauek:

a) Proposamenaren egokitasuna eta arautzeko aztertu diren bestelako irtenbideak. Justifikatuko da zergatik den hobe arau berri bat egitea ezer ez arautzea baino.

b) Edukia eta azterketa juridikoa, aipatuta zuzenbide erkatua eta Europar Batasuneko zuzenbidea, barnean dela araua indarrean jartzen denean indargabetuko diren arauen zerrenda zehatza.

c) Proposatutako araua eskumenak banatzeko ordenara egokitzeari buruzko azterketa.

d) Ekonomian eta aurrekontuan duen eragina. Araua aplikatzeak ukitutako sektore, eragile eta taldeetan izango dituen ondorioak ebaluatuko ditu, baita lehian eta lehiakortasunean duen eragina ere. Gai horiei buruz unean-unean indarrean dauden legeekin bat datorren ere ebaluatuko da.

e) Proposamenak izan ditzakeen karga administratiboak, eta hura betetzeak Administrazioari eta kargei aurre egin behar dietenei ekarriko dien kostua, bereziki aipatuta enpresa txiki eta ertainen gaineko eragina.

f) Generoaren arabera eraginari buruzko txostena, non agerian utzi beharko den 4/2005 Legea betetzeko jarraitu zaien izapide guztien, lortutako emaitzen eta berdintasuna bultzatzeko barneratutako neurrien azalpen zehatz bat.

g) Xedapen orokorrak egiteko prozeduran euskararen erabileraren normalizazioaren ikuspegia aztertzen duen txostena, zeinaren bitartez hizkuntza-gaietan indarrean dagoen araudiarekiko egokitasuna baloratuko baita, bestelako organo txostengileei dagozkien zereginei kalterik egin gabe, eta izapidetzen ari den xedapenaren eremu objektiboan euskararen erabileraren normalizaziora zuzendutako neurriak proposatuko baitira.

h) Haur eta nerabeen gaineko eraginari buruzko azterketa, zeinean azalpen zehatz bat emango den egindako izapideei buruz eta, aurreikuspenen arabera, haur eta nerabeen gainean izango duten eraginari buruz. Horrek haurren interes gorenaren printzipioa bete den neurtzeko eta kontrastatzeko balioko du.

i) Izapidearen deskribapena, erreferentzia eginez bideratutako nahitaezko edo aukerako txosten edo irizpenei eta testua egin aurretik herritarrei egindako aurretiazko kontsultaren izapidean jasotako ekarpen nagusien eta entzunaldiaren eta informazio publikoaren eta negoziazio kolektiboaren izapideetan jasotako enburu laburpenei. Nolanahi ere, deskribapen horretan jasoko dira haien emaitza eta proiektuaren testuan izan duten isla, baita, kasua denean, haien alboratzeko arrazoiak edo aurreikusitako gutxieneko epeen murrizketaren justifikazioa ere.

j) Gazteen gaineko eraginari buruzko azterketa, egindako izapideei eta gazteengan izango duten eraginari buruzko azalpen zehatza jasoko duena. Azterketa horrek aukera emango du gazteria-politika integralaren bultzada eta zeharkakotzea neurtu eta egiaztatzeko, honako hauei dagokienez: pertsona gazteei, edozein izaera edo

mailatakoei, beren eskubideak erabiltzeko babes eta erraztasunak ematea; gizartearen garapen politiko, sozial, ekonomiko, jasangarri eta kulturalen aktiboki parte hartzera bultzatzea; eta, haurtzaroan hasitako prozesu etengabe baten bukaera gisa, haien autonomia eta emantzipazioa ahalbidetzeko baldintzak sorraraztea.

k) Irisgarritasunari buruzko azterketa bat, arauak kontenplazten dituen baliabide teknikoei zein araua bera herritarren irisgarritasun unibertsalerako eskubidean eragin berezia duten alderdietan inplementatzeari dagokienez, kontuan hartuz, bereziki, Irisgarritasuna Sustatzeko abenduaren 4ko 20/1997 Legeak proposatzen dituen elementuak, baita horretatik datozen gainerako arau guztiak ere.

l) Garrantzitsuak izan daitezkeen beste eragin batzuen ebaluazioa, arreta berezia eskainiz ingurumen-arloko eraginari eta klima-aldaketa murrizteko ondorioei eta eragin sozialari, baita proiektua onartzea justifikatzen duten alderdi zuzen eta zeharkako guztiak jasoko dituen kostu-onurei buruzko analisia ere.

m) Horren *ex post* ebaluazioaren aurreikuspena, adieraziz zer sistematika erabiliko den arauaren aplikazioaren emaitzak ebaluatzeko, eta zein den hori egiteko egokitzat jotzen den entitate edo organoa.

4. Dagokion sailak egoki iritziz gero, espedientearen edukia eta analisi juridikoa txosten juridiko espezifiko batean jasoko dira. Txosten hori prozedura bideratu duen saileko zerbitzu juridikoak egingo du, memorian aipatuko da, eta haren betebeharra izango da geroko izapidetze-prozesuari begira proiektuaren oinarrien defentsa juridikoari eustea, eta oinarritzea edukia legearekin eta zuzenbidearekin bat datorrela eta betetzen direla kasuan-kasuan ezartzen diren araugintza-teknikaren gaineko jarraibideak.

5. Sailak hala iritziz gero, eragin ekonomikoaren arabera, memoria ekonomiko espezifikoa egin ahal izango da. Hura ere memorian aipatuko da, eta, aurretiko onarpena jaso duen testuan izandako aldaketak kontuan hartuta, hasierako aginduan aurreikusitako kostuen balioespenaren balizko zehaztapenak edo desbideratzeak egiaztatuko edo adieraziko ditu, bai eta, orobat, gastuak eta diru-sarrerak zenbatuta, Administrazio Publikoaren aurrekontuetan izango duen eragina, finantzaketarako iturri eta moduak eta Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioaren ekonomia- eta araudi-kontrolaren gaineko arauak zehaztutako beste alderdi guztiak ere.

16. artikulua.— Izapideak kontzentratzea eta haien izapidetze telematikoa bultzatzea

1. Administrazioa sinplifikatzeko printzipioarekin bat etorruta, egintza bakar batean erabakiko dira izaera dela-eta batera bultza daitezkeen eta bata bestearen ondoren bete beharrekoak ez diren izapide guztiak.

2. Zehazki, batera eskatutzat joko dira, epe berean eta bitarteko telematikoz, honako hauek: erregelamendu bidez sartu diren edota funtsezkoak ez diren txostenak, organo espezializatupei edota Administrazio Orokorreko sailei egindako kontsultak eta gaiaren arabera prozedura berezietan eskatutako txostenak edo kontsultak, baldin eta prozedura-arau espezifiko horren arabera ez badira berariaz jarraian edo beste une batean betetzekoak.

3. Izapideak egiteko eginkizuna dutenek egin beharko dituzte izapideak, aurretik eskabidea egin gabe eta soilik espedientea —bere txosten, azterlan eta memoria eta guzti— aintzat hartuta. Izapide guztiak aldi berean egingo dira, eta hilabeteko epe amankomun berean, aurretiaz onartutako xedapenaren testua Euskal Autonomia

Erkidegoko Administrazio Orokorraren egoitza elektronikoa argitaratzen denetik hasita. Epe amankomuna hilabete bikoia izango da tramitazioa sustatzen duen sailaren iritziz nolabaiteko konplexutasuna duten lege-aurreproiektuen tramitazioan, eta hori berariaz adierazi behar da prozedura hasteko aginduan.

4. Aipatutako epe amankomuna igarota, funtsezkoak ez diren izapideak ez betetzeak ez du prozedura geldiaraziko, eta ondoko tramiteak aurrera eramango dira horiek gabe, aurreikusitako moduan. Zilegi izango da epetik kanpo emandako txostenak kontuan ez hartzea dagokion ebazpena onartzeko orduan. Nolanahi ere, salbuespenez eta, betiere, organo informatzaileak epe amankomunaren barruan berariaz eta modu argudiatuan eskatu badu, instrukzioaren ardura duen organoak luzapen bat eman ahal izango dio organo horri bere txostena emateko, hasieran emandako epe amankomunaren erdia bestekoa. Luzapen horrek ez du prozedura geldiaraziko.

5. Txostengileak alde aurretik egindako txostenean adierazi badu arauaren eraginaren memorian zerrenda zehatzean dauden arauetako bat ustez baliogabetuta geratuko dela, aurreko txosten hori eskuratzeko modua identifikatu eta adieraziko da txosten berrian, egiaztapena egin ahal izateko.

17. artikulua.— Entzunaldia eta informazio publikoa eta negoziazio kolektiboa

1. Lege honetan aurreikusitako kontsultaren, entzunaldiaren eta informazio publikoaren izapideak beti egin behar dira herritarren eskubide edo interes legitimoei zuzenean ukitzen bazaie, eta, betiere, artikulua honetan aurreikusitako salbuespen-arrazoiren bat ematen ez bada. Edozein kasutan, artikulua honetan araututako parte-hartze publikoa egin beharko da beharrezko neurriak hartuta, ziurtatzeko, batetik, gizon eta emakumeen ordezkaritza orekatua, eta, bestetik, arautzekoa den sektorean edo alorrean berdintasuna bultzatzen duten elkarten parte-hartzea.

2. Interesdunei zuzenean entzunez egingo da entzunaldia, edo, interesdun horiek biltzen edo ordezkatzen dituzten erakunde eta elkarteei entzunez; erakunde eta elkarte horiek legeak onartutakoak izan behar dute, eta haien helburuek lotura zuzena izan behar dute xedapenaren gaiarekin. Dena den, arrazoitu egin beharko da izapide hori betetzeko aukeretan bata edo bestea hartu izana. Aipatutako erakunde edo elkarte horiek organoen bidez edo txosten edo berariazko kontsulten bidez parte hartzen badute araua egiteko prozesuan, ez da beharrezkoa izango interesdunei zuzenean entzunaldia ematea.

3. Entzunaldia, eta, hala badagokio, informazio publikoa, aurreko artikuluan aurreikusitako gainerako izapideekin batera egingo da, epe amankomun berean, aurretiaz onartutako xedapenaren testua Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorraren egoitza elektronikoa argitaratu ondoren.

4. Lege honen arabera, kasu batzuetan baino ezingo dira alde batera utzi izapide horiek; hauetan, hain zuzen: aurrekontuei eta antolaketari buruzko arauen kasuan, edo hori justifikatzen duten interes publikoko pisuzko arrazoiak badaude, zeinak behar adina arrazoitu beharko diren.

5. Ez dute izapide hori igaro beharko Jaurlaritzaren organoak, karguak eta agintariak arautzen dituzten xedapenek, ez eta Autonomia Erkidegoko Administrazioaren edo haren mendeko edo hari atxikitako erakundeen xedapen organikoek ere, non eta ez duten arautzen herritarrek Administrazioaren eginkizunetan edukiko duten parte-hartzea.

6. Artikulu honetan araututako parte-hartze publikoa gauzatzeko, arauaren hartzaile izan daitezkeenek eta arauaren gainean ekarpenak egiten dituztenek aukera izango dute beren iritzia oinarritua emateko, eta, horretarako, errespetatu egin beharko dira legerian aurreikusita dauden gardentasunaren, herritarren parte-hartzearen eta gobernamentu onaren bermeak.

7. Entzunaldi publikoarekin batera, langileen ordezkariekin negoziatu beharko dira —edo kontsulta egin beharko zaie—, dagokion legeriak ezarritako gai-eremuen arabera, lan-baldintzen gaineko eta funtzio publikoaren legeriak zehaztutako gai jakin batzuen gaineko arau-egitasmoak, betiere ez badituzte oinarritzat aurreko negoziazio batean lortutako akordioak. Espedienteari erantsiko zaizkio betekizun hori betetzeko egin diren bilkuren aktak.

18. artikulua.— Beste administrazio batzuek parte hartzea edo haiei kontsulta egitea

1. Xedapenaren testua aurretiaz onartzen dela argitaratzen denetik hilabeteko epe amankomun beraren barruan, xedapen orokorrak egiteko prozeduran parte hartzeko aukera emango zaie egitekoa den arauketak zuzen-zuzenki eragiten dien Euskal Autonomia Erkidegoko administrazioei.

2. Parte-hartzea mailakatu egingo da, eta egitekoa den xedapenak gainerako administrazioen eskumen eta jarduketetan duen eraginaren arabera gauzatuko da. Betiere, egitasmoaren testua helarazi beharko zaie, eta parte-hartzea alegazioak aurkezteko epe bat irekita ere gauzatu ahal izango da, edo txostenak emanaz.

3. Kontsulta-organoetan parte hartze hutsak edo gai jakin batean aholku teknikoa emateak ezin du kontsultaren izapidea ordezkatu, non eta horrelako parte-hartzearen funtsa ez den, hain zuzen ere, bakoitzaren eskumen eta interesak babestea, edo non eta organo horiek esku hartuta ez den parte-hartze hori zinez gauzaten.

19. artikulua.— Nahitaezko eta funtsezkoak diren txosten eta irizpenak

1. Aurreko artikuluetan aurreikusitako izapideen arabera espediente osatu ondoren, bitarteko elektronikoa erabilita eskatu eta beteko dira 20, 21, 22, 23 eta 25. artikuluetan jasotako nahitaezko eta funtsezko txosten eta irizpenak, lege honek eta haiek arautzen dituzten xedapenek zehaztutako kasuetan, moduan eta epean.

2. Horretarako, xedapenaren testu artikulatu berri bat idatzi ahal izango da, zeinak une horretara arte egindako instrukzioko izapideen arabera egoki iritzitako aldaketak bilduko baititu eta alde aurreko onarpen-agindua osatu zuen testutik bereizi beharko baita. Nolanahi ere, aurretik emandako testu juridiko artikulatu guztiak ezingo dira espedientetik ezabatu, gainerako dokumentazioarekin batera jasota geratu beharko baitira espedientean.

3. Errekerimendua egiten denetik, funtsezkoak diren nahitaezko txostenak eta irizpenak egiteko gehieneko epe bat egongo da, luzaezina. Dena den, eman ahal izango dira epez kanpo, eta espedienteari erantsi, baldin eta eskuragarri badaude espediente onartu behar duen organo eskudunari onartzeko aurkeztu aurretik. Horrelakorik gertatuz gero, baina, justifikatuta legoke nahitaezko txosten eta irizpen horiek kontuan ez hartzea prozedura bultzatzeko ebazpena edo xedapen-proiektuaren azken onespenera buruzko ebazpena ematerakoan.

20. artikulua.— Lan Harremanen Kontseiluaren eta Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen nahitaezko txostenak

Lan Harremanen Kontseiluaren eta Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen nahitaezko txostenak funtsezkoak dira haiek arautzen dituzten xedapen espezifikoaren arabera jarduten badute. Instrukzioaren espedientea amaitu eta hurrengo hilabetearen barruan emango dira, funtsezkoak ez diren izapideak betetzeko hilabeteko aldibereko epea bete ondoren.

21. artikulua.— Tokiko Gobernuen Batzordearen nahitaezko txostena

1. Tokiko Gobernuen Batzordearen nahitaezko txostena funtsezkoa da udalerrien berezko eskumenak ukitzen dituzten xedapen orokor arauemaileak egiteko prozeduretan, Euskadiko Toki Erakundeei buruzko apirilaren 7ko 2/2016 Legearen 90 eta 91. artikuluetan aurreikusitakoaren arabera.

2. Txosten hori ez da entzunaldi-izapidea edo beste administrazio batzuei kontsulta egiteko izapidea; aitzitik, xedapen orokorraren sustatzaileak eskatuko du espedientea amaitu ondoren. Txosten-eskabideari espedientea eta izapidea egin ahal izateko beharrezkoa den alderdi ekonomikoari eta eskumenei buruzko dokumentazioa erantsiko zaizkio. Txosten hori instrukzio-espedientea amaitu ondorengo hilabetearen barruan emango da, funtsezkoak ez diren izapideak betetzeko aldibereko hilabeteko epea bete denean.

3. Tokiko Gobernuen Batzordearen txostenak udalerrien finantza-nahikotasuna ziurtatzeko behar den baliabide-hornidurari buruzko eranskin bat izango du, Euskadiko Toki Erakundeei buruzko apirilaren 7ko 2/2016 Legearen 18. artikuluan aurreikusitakoaren arabera.

4. Eusko Jaurlaritzan edo dagokion foru-aldundian ogasun-arloko eskumena duen sailaren txostena ere aurkeztu beharko da, hala badagokio, Euskadiko Toki Erakundeei buruzko Legearen 112. artikuluan adierazten denarekin bat etorritik.

Txosten hori egiteko epeak eta hura egiteko modu zehatza lege horretan aurreikusitakora egokituko dira.

22. artikulua.— Legezketasunari buruzko nahitaezko txostena

Euskadiko Aholku Batzordeak ez badu irizpena eman behar, Eusko Jaurlaritzaren Zerbitzu Juridiko Nagusiari egitea dagokion legezketasunari buruzko nahitaezko txostena eskatu eta gauzatuko da, bitarteko elektronikoak erabilia, Eusko Jaurlaritzaren Zerbitzu Juridikoa Antolatzeari buruzko ekainaren 2ko 7/2016 Legeak aurreikusitakoarekin bat etorritik eta aurreko izapideak egin ondoren.

23. artikulua.— Kontrol Ekonomikoko Bulegoaren nahitaezko txostena

Ekonomia- eta arau-kontrola bitarteko elektronikoak erabilia eskatu eta gauzatuko da, dagokion nahitaezko kontrol-txostena emanda, eta, hain justu, urriaren 19ko 2/2017 Legegintzako Dekretu bidez onartutako Euskal Autonomia Erkidegoko Ekonomia Kontrolari eta Kontabilitateari buruzko Legearen testu bateginean aurreikusitako unean eta moduan.

Laugarren atala Amaitu eta onartzea

24. artikulua.— Espedientea eta memoria

1. Amaierako espedientea dokumentu hauek osatuko dute: hasteko agindua; proiektua alde aurretik onartzeko agindua, testua eta guzti; arauaren eraginari buruzko memoria; egindako azterlanak eta kontsultak; eta nahitaezko txostenak eta irizpenak. Azken horiei atxikiko zaizkie, argi identifikatuta, izapidetzean zehar idatzi diren xedapenaren testu artikulatu guztiak, bakoitza zein unetan idatzitakoa den zehaztuta.

2. Orobat, prozedura osoaren memoria labur bat erantsiko zaio espedienteari, eta, hor, hauek guztiak zehaztuko dira: aurrekariak, egindako izapideak, izapideen emaitzak eta egindako txostenen ohar eta iradokizunei egokitzearen —batez ere nahitaezko txostenetan egindakoei— proiektuaren testuan sartutako aldaketak. Behar besteko zehaztasunez arrazoituko da zergatik ez diren onartu txosten horietan egindako oharrak, eta zehatz-mehatz arrazoituko da, orobat, azkenean erabakitako testua bat datorrela antolamendu juridikoarekin.

3. Memoria labur horrek aztertuko du, halaber, ekimena kongruentea den ala ez Euskal Autonomia Erkidegoko nahiz Europar Batasuneko gainerako ordenamendu juridikoarekin, Eusko Jaurlaritzako sailtan egiten ari diren beste batzuekin edo, urteko araugintza-planaren arabera, etorkizunean egingo direnekin, bai eta Eusko Legebiltzarrean izapidetzen ari direnekin ere. Aztertuko du, halaber, arau berrian beste arau batzuen indargabetze espresua sartu behar den, bai eta arlo berean dagoeneko badauden beste arau batzuk bateratu behar diren ere.

4. Espedientean bildutako izapideak eta kanpoko parte-hartzea egon ahal izango dira dokumentatuta formulatu diren hizkuntza ofizialean bakarrik. Hortaz, barne-izapide guztiek ez dute zertan hizkuntza bietan egon, ez Euskal Autonomia Erkidegoan dagoen edo beste era batera bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan idatzitako dokumentuak itzuli gabe onartzera behartuta dagoen edozein organo edo erakunde publikori aurkezteko edo bidaltzeko, ez eta gardentasunaren ondorioetarako jatorrizko dokumentuak aktiboki argitaratzeko ere, betiere informazio publikoa eskuratzearekin lotutako legediarekin bat etorruta, ordezkari publikoek eta herritarrek gai horretan dituzten eskubideak bazter utzi gabe.

25. artikulua.— Euskadiko Aholku Batzorde Juridikoaren irizpena eta Eusko Legebiltzarrerara bidali beharreko dokumentazioa

1. Espedientea puntu honetara arte izapidetu denean eskatuko da soilik Euskadiko Aholku Batzorde Juridikoaren irizpena, batzorde horren legeak araututakoarekin bat etorruta. Behin irizpena eskatuta, Batzordeak hautemango balu akatsen bat dagoela izapideetan edo nahitaezko txostenen bat falta dela, batzorde hori arautzeko legean eta hura garatzeko arauetan aurreikusitakoarekin bat etorruta, Batzordeak irizpena eman ahal izango luke, edo espedientea itzuli, behar bezala izapidetua izan dadin irizpena eman aurretik.

2. Aholku Batzorde Juridikora bidaltzen den dokumentazio bera helaraziko zaio Eusko Legebiltzarrari, hala baitago xedatuta Jaurlaritzari buruzko ekainaren 30eko 7/1981 Legean.

26. artikulua.— Prozedura artxibatzea

Izapidearen edozein fasetan eta egindako izapideetako edozeinen ondorioz komenigarritzat jotzen bada aukera ez-erregulatzailerak, gaiaren arabera eskumena duen saileko titularrak edo, kasuan-kasuan, arauak eragiten dien sailtako titularrek batera emandako agindu bidez, artxibatu egingo da espedientea, horretarako arrazoiak emanaz.

27. artikulua.— Amaierako onarpena

1. Ezarritako prozedura amaitutakoan, xedapen orokorra organo eskudunari aurkeztuko zaio onar dezan, eta harekin batera behin betiko zioen adierazpena, edota hitzaurrea, kasuan-kasuan, xedapen hori egiteko zioak eta haren helburua labor-labor adieraziz, araua egiteko espedientea oinarri hartuta.

2. Goian aipatutako zioen adierazpenean edo hitzaurrean, modu berezian arrazoitu beharko dira izaera zehatzaileko manuak, eskubide subjektiboak edo interes legitimoak mugatzen dituztenak, atzeraeragineko ondoreak ezartzen dituztenak eta aurreko jardunetan erabilitako irizpideetatik edo organo aholku-emaileek emandako irizpenetatik aldentzen direnak; eta, orobat, arrazoitu beharko da xedapena premiaren, efikaziaren, proportzionaltasunaren, segurtasun juridikoaren, gardentasunaren eta efizientziaren printzipioetara egokituta dagoela.

3. Behin betiko onartu eta Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratuko diren euskarazko eta gaztelaniazko testu artikulatuen zehaztasuna eta baliokidetasuna bermatzeko, Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeko Itzultzaile Zerbitzu Ofizialak ziurtagiri bat jaulkiko du argitaratu aurretik, euskarazko eta gaztelaniazko bertsioak zehatzak eta baliokideak direla egiaztatzeko.

28. artikulua.— Indarrean jartzeko xedapenak

Kode Zibilaren 2.1 artikuluan ezarritakoa bazter utzi gabe, legeak edo erregelamenduak indarrean jartzeko xedapenek, haiek onartzea edo proposatzea Gobernuari edo Gobernuko kideei dagokienean eta, betiere, jarduera ekonomiko edo profesional bat egiten duten pertsona fisiko edo juridikoei karga edo betebeharrak ezartzen badizkie jarduera horretan aritzeak, aurreikusiko dute xedapen horiek onartu eta hurrengo urtarrilaren 2an edo uztailaren 1ean jarriko direla indarrean.

29. artikulua.— Publikotasuna eta Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratzea

1. Xedapen orokor arauemaileak Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu beharko dira, bi hizkuntza ofizialetan, indarrean jarri eta ondorio juridikoak izateko. Argitalpen hori benetakoa eta ofiziala izango da, erregelamenduz ezarritako bermeen eta baldintzen arabera, eta argitaratze horrek Kode Zibilaren atariko tituluan eta aplikatzekoak diren gainerako arauetan ezarritako ondorioak izango ditu.

2. Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian dagokionean argitaratzeaz gain, lege honetan aurreikusita dago Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren egoitza elektronikoa ere argitaratzea, gardentasunaren eta herritarren parte-hartzearen eta lankidetzaren ataria den aldetik, eta informazioa lortzeko eta izapideetarako gune segurua den aldetik. Horrela, herritarrei gonbidapena egingo zaie argitaratutako informazioari buruzko iritzia eman dezaten. Argitalpen hori bi hizkuntza ofizialetan egingo da.

3. Horrez gain, aukerako moduan, argitaratzeko beste bide osagarri batzuk ezarri ahal izango dira, lege honetan edo beste batzuetan aurreikusitakoarekin bat etorrita, barne hartuta Administrazioaren edozein web-orri edo Eusko Jaurlaritzak herritarrei eskaintzen dizkien gobernu irekiaren plataformako web-orriak, non aldibereko elkarrekintza posible izango den. Argitalpen horietan guztietan euskaraz eta gaztelaniaz argitaratuko dira edukiak, hizkuntzen berdintasuna bermatuz eta hizkuntza-eskubideak zainduz.

4. Arauak hobeto ezagutu eta zuzenki aplikatu daitezkeen bermatze aldera, Eusko Jaurlaritzak, Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkariaren bitartez, eta indarrean dagoen xedapen bat zati batean aldatzen duen beste bat indarrean jarri eta hiru hilabeteko epean, indarrean diren xedapenen testu eguneratuak eta kontsolidatuak argitaratuko ditu, eta une horretara arte izan dituzten aldaketak zehaztuko dira bertan.

5. Testu kontsolidatu horietan, zehaztuko da zein arau diren izan dituzten aldaketa eta indargabetzeen arrazoi, eta, lineako bertsioan, arau aldatzailerako esteka jarriko da. Orobat, adieraziko da web-orrian argitaratutako testu kontsolidatu bakoitza zer datatan egin zen eta zer datatara arte dagoen eguneratua.

6. Argitaratze hori egiteko, bitarteko teknikoek aukera ematen duten neurrian, euskarri informatikoak eta arauen aplikazio-eremuan hedapenik handiena eragin dezaketen telematika-sareak erabiliko dira.

30. artikulua.— Lege-aurreproiektuak onartzea

1. Lege-aurreproiektuak Gobernu Kontseiluari aurkeztuko zaizkio, azter ditzan; aztertzeko dituen bilkuran bertan erabakiko du haiek behin betiko onartuko dituen, eta, hala bada, lege-proiektu gisa Legebiltzarrera igortzea; edo, bestela, azken idazketa egiteko kontuan hartu beharko diren irizpideak ezarriko ditu, bai eta, hala balegokio, behin betiko onartu bitarteko bidean egin beharreko jarduketak ere.

2. Eusko Legebiltzarrean izapidetzen ari den lege-proiektua irautsi egiten bada Legebiltzarra desegin delako edo agintaldia amaitu delako, Gobernuari itzultzen bazaio edo Gobernuak erretiratu egiten badu, kasu horietan, gaiaren arabera eskumena duen saileko titularrak, egindako izapideak errepikatu beharrik gabe, berriz ere aurkeztu ahal izango dio lege-proiektua Gobernu Kontseiluari, azter dezan; baina, betiere, oraingo testua eta aurretik izapidetu eta onartua izan zena funtsean berdinak badira eta hura onartzeko eman ziren izatezko eta zuzenbidezko inguruabarrak ez badira funtsean aldatu, edota, kontuan hartuta zenbat denbora igaro den, gomendagarria bada izapide horietakoren bat berrestea eta ondorioak egiaztatzea.

Xedapen gehigarria

Lege honetan aurreikusitako prozeduran sartzen dira Europar Batasuneko zuzenbideak eskatuta Batasuneko organoek edo organoetan egin beharreko izapideak. Izapide horiek arautzen dituzten arauetan egongo da ezarrita zer unetan egin behar diren izapide horiek, zer modutan egin behar diren eta zer ondorio eragingo dituzten.

Xedapen iragankorra

Lege hau indarrean jarri aurretik hasitako prozedurak lehengo araudiaren arabera izapidetuko dira amaitu arte.

Xedapen indargabetzailea

Indargabetuta geratzen dira abenduaren 22ko 8/2003 Legea, Xedapen Orokorrak Egiteko Prozedurarena, eta lege honetan xedatutakoaren aurkakoak diren bestelako xedapenak.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Euskararen erabilera normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 oinarritzko Legea aldatzea

Aztertutako proiektuek euskararen erabileraren normalizazioan nolako eragina duten eta hizkuntza-arloan indarrean dagoen araudia betetzen duten argitzeko ageriko beharrari jarraikiz, idazkera berria ematen zaio Euskararen erabilera normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 oinarritzko Legearen 8. artikulua lehenengo atalari, eta honela idatzita geratu da:

«1. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan kokatutako herri-aginteek emandako xedapen arauemaile zein ebazpen ofizial orok bi hizkuntzetan idatzita egon beharko du zabalkunde ofiziala egiteko. Eusko Jaurlaritzan prestatzen diren xedapen orokorrak egiteko prozeduran euskararen erabileraren normalizazioaren ikuspegia txertatzeko, nahitaezko aholkularitza-txosten bat eman behar da, eta, haren bitartez, izapidetzen ari den xedapenaren eremu objektiboan euskararen erabilera normalizatzera zuzendutako neurriak proposatuko dira. Halaber, hizkuntza-gaietan indarrean dagoen araudiarekiko egokitasuna baloratuko da, bestelako organo txostengileei dagozkien zereginei kalterik egin gabe».

Azken xedapenetako bigarrena.— Oinarri-legea, eta Gobernuari eskuordetza ematea lege jakinen euskarazko bertsioa eguneratu eta harmonizatzeko

1. Eskuordetza ematen zaio Gobernuari ondoren aipatzen diren legeen euskarazko bertsioa eguneratu, erregularizatu, argitu eta harmonizatzen dituzten legezko testuak onar ditzan lege hau indarrean jarri eta urtebete baino gehiagokoa ez den epe batean eta ekainaren 30eko 7/1981 Gobernu Legearen 52.3 artikulua arabera:

— 1/1980 Legea, maiatzaren 23koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Erakundearen Egoitzari buruzkoa.

— 16/1983 Legea, uztailaren 27koa, Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen araubide juridikoari buruzkoa.

— 8/1983 Legea, apirilaren 14koa, Euskadiren Ereserki Ofizialari buruzkoa.

— 1/1993 Legea, otsailaren 19koa, Euskal Eskola Publikoari buruzkoa.

— 2/1993 Legea, otsailaren 19koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Unibertsitateko kanpoko Irakaskuntzarako Irakasleen Kidegoei buruzkoa.

— 4/1997 Legea, maiatzaren 30ekoa, Mondragon Unibertsitatea aitortzen duena.

2. Kasu honetan, erregularizate- eta harmonizate-lanak lege horien euskarazko bertsioak erabiltzen dituen terminologia eta hizkera teknikoa eguneratzera eta egokitze mugatuko dira, gaztelaniazko bertsioaren letra eta edukia modu osoan errespetatuz, eta halako moldez, non egingo den testu elebiduna xedapenaren jatorrizko zentzuari modu hertsian lotuko baitzaio, hura aldatu gabe, hizkuntz bertsio bien arteko baliokidetasun zorrotzena osoki errespetatuta.

3. Erregularizate- eta harmonizate-lanak euskara tekniko-juridikoaren arloan ohikoak diren printzipio eta irizpenei jarraituz egikaritutako dira, eta testu juridikoen

hizkuntz bertsio bien baliokidetasun zorrotzera bermatzea ahalbidetzen dutenekin bat, dagokion aholkularitza espezializatuaren bidez; eta, horretarako, testu bateginaren gaineko iritzia eskatuko zaio Itzultzaile Zerbitzu Ofizialari.

4. Legebiltzarrak eta Eusko Jaurlaritzak, hitzarmen bidez, legeak eta testu kontsolidatuak argitaratzeko gune digital partekatu bat ezarri ahal izango dute, non legearen aldaketen bertsio guztien berri emango den, bi hizkuntza ofizialetan, eta indargabetua dagoen ala ez adieraziko den. Halaber, egoki deritzoten gainerako informazio juridiko guztia adierazi ahal izango da.

Azken xedapenetako hirugarrena.— Indarrean jartzea

Lege hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratzen den egunaren biharamunean jarriko da indarrean.

7.2.78. 7/2022 Legea, ekainaren 30ekoa, Landa-Ingurunearen Garapenarena⁵⁵²

ZIOEN ADIERAZPENA

[...]

3. artikuluan landa-garapeneko politikek eta jarduketek bete beharko dituzten printzipioak ezartzen dira. Printzipio horiek esparru honetan politikak eta jarduketak gidatu behar dituzten balioak dira, eta horien artean nabarmentzekoak dira landa-ingurunearen eta hiri-ingurunearen arteko aukera-berdintasuna, emakumeen eta gizonen aukera-berdintasuna, landa-eremuko emakumeen ahalduntzearen sustapena, euskal landa-ingurunearen paisaiaren eta biodibertsitatearen zainketa, baita kultura-identitatearen ere, eta landa-eremu guztietan euskararen erabilerari eman beharreko bultzada.

[...]

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

Lege honen xederako, honela ulertzen dira honako hauek:

g) Nekazaritza-, abeltzaintza- eta basogintza-sektorearen funtzio-aniztasuna: nekazaritza-, abeltzaintza- eta basogintza-sektoreak gizarteari egindako ekarpenen multzoa. Merkatuetara bideratutako elikagai eta lehengaiez gain, beste ondasun eta zerbitzu publiko edo kanpo-efektu batzuk ere badira, merkatuek ordaintzen ez dituztenak. Nekazaritza- eta basogintza-sektoreak sortutako ondasun publiko edo kanpo-efektu positiboen artean honako hauek nabarmendu ahal dira:

iv) Lurraldearen eta bere landa-eremuaren arteko identifikazio soziala: gastronomia, tradizioak, paisaia, kulturaren sostengua (besteak beste euskara kontserbatzea).

3. artikulua.— Landa-garapenaren printzipio gidariak

Landa-garapenak helburu izan beharko du landa-ingurunearen jasangarritasuna eta funtzio-aniztasuna lortzea, lurralde-ikuspegi justu, orekatu eta jasangarri batetik; horretarako, landa-garapenaren ingurumen-, gizarte- eta ekonomia-arloetako dimentsioetan hainbat printzipio txertatuko ditu, besteak beste, landa-eremuaren eta hiri-eremuaren arteko eta emakumeen eta gizonen arteko aukera-berdintasuna, landa-eremuko emakumeen ahalduntzea, biodibertsitatea mantentzea, paisaiaren eta euskal landa-ingurunearen kultura-identitatearen zainketa, eta landa-eremu guztietan euskararen erabilerari eman beharreko bultzada.

⁵⁵² EHAren 137. zenbakian, 2022ko uztailaren 15eko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2022/07/2203227e.shtml>

6. artikulua.— Landa-inguruneko politika instituzionalen helburu sektorialak

3. Honako hauek dira helburu sektorialak:

G) Hezkuntzaren, kirolaren eta kulturaren arloan.

VI) Landa-eremuetako natura-, historia-, kultura- eta paisaia-ondarea berreskuratzea, kontserbatzea, garatzea eta zabaltzea, euskararen erabilera eta sustapena zeharka bultzatuz.

J) Berrikuntzaren arloan.

II) Gaikuntzarako, prestakuntzarako eta trebetasunen garapenerako tresnak eskura jartzea, landa-inguruneko eragileek berrikuntza baliatu ahal izan dezaten eta berrikuntza-prozesuetan gaitasun proaktiboa eduki dezaten. Horrekin batera, prestakuntza hori euskaraz jasotzeko eskubidea bermatuko da.

II. KAPITULUA

Zonakatzea eta plangintza-tresnak

10. artikulua.— Landa-garapeneko eskualdeko programak

6. Behetik gorako parte-hartzea ahalbidetzeko diseinatutako metodologia bat baliatuko da («bottom-up»), eskualdean ekonomiaren, gizartearen eta ingurumenaren arloan ordezkartza handiena duten eragileek parte har dezaten. Metodologia hori Nekazaritza, Elikadura eta Landa Garapen Politikako Batzordeak adostu eta baliozkotuko du, aldez aurretik Euskadiko Nekazaritza, Elikagaigintza eta Landa Garapeneko Kontseiluari kontsulta eginda, eta herritarrek parte hartzean euskara erabiltzeko duten eskubidea bermatuko du.

7.2.79. 8/2022 Legea, ekainaren 30ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoan jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko lanbideetan sartzeari eta jarduteari buruzkoa⁵⁵³

ZIOEN AZALPENA

[...]

Gizarte garatuetan, eta halakoa da euskal gizartea, ausarki zeharkako jardute-eremu bat bilakatu behar dute jada jarduera fisikoak eta kirolak; hau da, kirola ez dute sail espezifiko batzuek bakarrik landu behar, gobernuaren ekintza osoak baizik. Izan ere, kirolak eragina du osasunean, hezkuntzan, lan-merkatuan, kontsumitzaile eta erabiltzaileengan, euskararen erabileran, ingurune naturalean eta abarretan.

[...]

Araugintza-ekimena gauzatzean, botere publikoek printzipio hauen arabera jardun behar dute: premia, proportzionaltasuna, segurtasun juridikoa, gardentasuna, irisgarritasuna, aukera-berdintasuna, inklusioa, hizkuntza-eskubideen bermea, sinpletasuna eta eraginkortasuna. Hori dela eta, premia- eta proportzionaltasun-printzipioak errespetatuz, legeak jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko lanbide jakin batzuk baino ez ditu arautzen, eta ez guztiak. Jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko beste lanbide batzuk arautu gabe uztea erabaki da, esaterako, kirol-epaileen edo kirolarien agenteen lanbideak. Izan ere, zerbitzu horiek ematen dituzten lanbideek ez dute zuzenean eragiten ondasun juridikorik nabarmenenetan, hau da, ez dute eragiten zerbitzu profesional horien hartzaile diren hirugarren pertsonen osasun eta segurtasunean.

[...]

Bestalde, herritarrek aukeratzen duten hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidearen bermea bultzatuko da Autonomia Estatutuaren 6. artikuluan ezartzen den euskararen eta gaztelaniaren koofizialtasunarekin bat eginez eta Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean eta Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren abenduaren 22ko 6/2003 Legean xedatutakoari jarraituz.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Hizkuntza-eskubideak eta euskararen normalizazioa jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko lanbideetan

1. Herritarren hizkuntza-eskubideak bermatzea helburu hartuta eta zerbitzua euskaraz emango dela ziurtatzeko, lege hau indarrean sartu eta jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko lanbideetan lehen aldiz sartzeko herri-administrazioek ematen

⁵⁵³ EHAren 139. zenbakian, 2022ko uztailaren 19ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2022/07/2203265e.shtml>

dituzten zerbitzu publikoen esparruan, gutxienez B2 hizkuntza-gaitasun maila ere egiaztatu beharko da, funtzio publikoaren araudian beste gaitasun-mailarik ezartzen ez denean eta dagozkion indize soziolinguistikoek hala eskatzen dutenean, nahitaez bete beharreko indarrean dagoen araudiari jarraiki.

2. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean hizkuntza-politikaren eskumena duen organoak, kirol-arloko eskumena duen zuzendaritzarekin lankidetzan, lau urteko plan bat prestatu eta abiarazi beharko du kirol-prestakuntza eta jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko lanbideak euskalduntzeko, bai sektore publikoan bai sektore pribatuan, eta bere aurrekontuetan jasoko du.

3. Era berean, lege honen arau-garapenean lege honetan adierazten diren hizkuntza-eskubideak bermatzeko beste neurri batzuk jasoko dira.

II. TITULUA

Jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko lanbideetan sartzea eta jardutea

12. artikulua.— Elkargoko kide egitea eta Euskal Autonomia Erkidegoko Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren arloko Profesionalen Erregistroan izena ematea

1. Euskal Autonomia Erkidegoko Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren arloko Profesionalen Erregistroa sortzen da, zeina publikoa izango baita, kirolaren arloko eskumena duen sailari atxikita geldituko baita eta, horren bidez, kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak ahalik eta ondoen defendatze aldera, ondorengo apartatuetan adierazitako informazioa emango baitu, euskaraz eta gaztelaniaz, modu argi, doako eta elektronikoki eskuragarrian.

Erregelamendu bidez ezarri beharko dira erregistroaren egitura, zereginak eta publizitate- eta funtzionamendu-araubidea.

14. artikulua.— Lanbide-jardueraren betebeharrak

Profesionalek, lege honek xede dituen jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko lanbideetan jardutean, betebeharrak hauek izango dituzte:

1) Legez aitortutako hizkuntza-eskubideak benetan egikaritzeko baldintzak bermatzea.

18. artikulua.— Plataforma birtualen bidezko edo informazioaren eta komunikazioaren teknologien bidezko lanbide-jardueraren

5. Euskararen erabilera bermatuko da Euskal Autonomia Erkidegoan kokatuta dauden kirol-zentro edo -erakundeek erabiltzen dituzten web-orrietan, aplikazioetan eta gainerako informazioaren eta komunikazioaren teknologietan.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Euskararen erabileraren normalizazioa

Eusko Jaurlaritzan kirol-arloko eskumena duen sailak bermatuko du prestakuntza-ekintzak euskaraz eta gaztelaniaz egin ahal izatea, bai eta euskararen erabileraren normalizazioa ere, arau honen xede den jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko lanbideen jardunaren eremuan, batez ere haurrei eta gazteei dagokienez.

Seigarren xedapen iragankorra.— Hizkuntza-normalizazioa

Lege hau indarrean sartzen denean herri-administrazioek emandako zerbitzu publikoen esparruan jarduera fisikoko eta kiroleko lanbideetan dihardutenek, gutxienez B2 hizkuntza-gaitasunaren maila egiaztatu beharko dute 2026ko urtarrilaren 1etik aurrera, beste hizkuntza-gaitasunik xedatu ez den eremuetan.

Xedapen honetan ezarritako epea bete eta bi urtera arte, Eusko Jaurlaritzak laguntza-programak ezarriko ditu lege honek eragindako pertsonen euskararen doako irakaskuntza bermatzeko, eta euskara-ikastaroetan izena emanda dutenei ikastaro horiek amaitu arte luzatuko zaie epea.

7.2.80. 11/2022 Legea, abenduaren 1ekoa, Euskal Enplegu Publikoarena⁵⁵⁴

ZIOEN AZALPENA

[...]

XV. Legearen XIII. tituluak gai inportantea jorratzen du: hizkuntza-normalizazioa euskal enplegu publikoan. Gai honetan, aurreko legegileak bere garaian ezarri zituen printzipio eta adierazpenei jarraitu zaie legea, baina bere xedapenak arau-testuinguru berrira egokituta, orobat indarrean dagoen oinarritzko legeriaren ondoriozko exigentzietara.

Euskal administrazio publikoen apustua jasotzen du legeak: zerbitzuak euskaraz eman eta eginkizunak euskaraz garatuko dituen administrazioa eratzea, gaztelaniaz egiten duen bezala. Alor honetan, aurrerapenak egon dira administrazio publikoetan, zalantzarik gabe, gobernu-maila guztietan. Hala ere, bide luzea egin behar da oraindik, kasu batzuetan, eta lege honen asmoa da bere garaian hasitako ahaleginari ekitea: euskal herritarrei Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan zerbitzatzea, berdin-berdin.

ATARIKO TITULUA **Xedapen orokorrak**

2. artikulua.— Printzipio eratzailleak

2. Printzipio hauek izango ditu arau euskal enplegu publikoak:

e) Konpromisoa euskararen erabileraren hizkuntza-normalizazioarekin.

7. artikulua.— Aplikazio-eremu espezifikoa

Euskal sektore publikoko entitateetan zerbitzuak ematen dituzten langileei, baldin eta euskal administrazio publikoek zuzenean edo zeharka jartzen badute entitate horien kapitalaren ehuneko berrogeita hamar baino gehiago, hauek aplikatuko zaizkie: 70. artikuluan jasotako iriste-printzipioak; betebeharrak eta jokabide-kodea; goi-zuzendaritza-kide lan-kontratudunei buruzko araubide juridikoa; 45., 46., 47., 52. eta 54. artikuluetan euskal enplegu publikoa antolatzeke aurreikusitako tresnak eta lege honen XIII. tituluak, hizkuntza-normalizazioari buruz.

---

⁵⁵⁴ EHAAREN 245. zenbakian, 2022ko abenduaren 26ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2022/12/2205531e.shtml>

I. TITULUA

Euskal enplegu publikoaren organoak eta haien eskumenak

II. KAPITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta instituzionaleko enplegu publikoaren organoak eta haien eskumenak

LEHENENGO ATALA

Goi-organoak

17. artikulua.— Eusko Jaurlaritza

2. Hauek dira Eusko Jaurlaritzaren eskumenak, Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta instituzionaleko enplegu publikoaren goi-organo den aldetik:

m) Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioan hizkuntza normalizatzeko eta euskara sustatzeko neurriak ezartzen eta betetzen direla gainbegiratzea.

BIGARREN ATALA

Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean eta instituzionalean enplegu publikoaren eskumena duten beste organo batzuk

22. artikulua.— Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundea

2. Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeak eskumen hauek ditu Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta haren organismo autonomoetako enplegatu publikoei dagokienez:

b) Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorraren eta haren organismo autonomoen zerbitzuko langileen lanposturako prestakuntza, barne direla hizkuntza-prestakuntza, emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari buruzko prestakuntza, LGTBI gaiei buruzko prestakuntza eta karrera profesionalerako prestakuntza.

3. Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeak eskumen hauek ditu euskal administrazio publiko guztietako enplegatu publikoei dagokienez:

a) Euskal administrazio publiko guztietako langileen hizkuntza-eskakizunen egiaztapenez arduratzea, lege honetan ezarritakoaren arabera. Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeak dagokien langileen ordezkari emango dio hizkuntza-eskakizunen egiaztapenaren berri.

g) Hitzarmenak sinatzea beste euskal administrazio publiko batzuekin, administrazio horiei eskuratze aldera Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen eskumen-eremuko prestazioak eta zerbitzuak; bereziki, alor hauek aintzat hartuta: enplegatu publikoen prestakuntza, hizkuntza-eskakizunak egiaztatzea eta zuzendaritza-kide publiko profesionalen kompetentziak egiaztatzea.

III. TITULUA

Zuzendaritza-funtzioa eta zuzendaritza-kide profesionalen estatutua euskal administrazio publikoetan

I. KAPITULUA

Zuzendaritza publiko profesionala. Antolamendua

36. artikulua.— Zuzendaritza-izaerako lanpostuak antolatzeko tresnak

2. Hartara, zuzendaritza-lanpostuak antolatzeko tresna horretan gutxienez datu hauek jaso beharko dira espresuki:

e) Lanpostuaren hizkuntza-eskakizuna eta, hala badagokio, hizkuntza-eskakizunaren derrigortasun-data.

IV. TITULUA

Enplegu publikoaren antolamendua eta egitura

I. KAPITULUA

Enplegu publikoaren antolamendua euskal sektore publikoan

LEHENENGO ATALA

Euskal administrazio publikoetako enplegu publikoa antolatzeko tresnak

46. artikulua.— Lanpostu-zerrenden edukia

1. Lanpostu-zerrendek datuok adieraziko dituzte, nahitaez, lanpostu bakoitzeko:

g) Lanpostuaren hizkuntza-eskakizuna eta, hala badagokio, derrigortasun-data.

V. TITULUA

Enplegatu publikoaren izaera eskuratzea eta galtzea

II. KAPITULUA

Euskal sektore publikoan enplegura iristeko printzipioak eta betekizunak

70. artikulua.— Euskal sektore publikoan enplegura iristeko printzipio gidariak

2. Euskal administrazio publikoek eta haien sektore publikoa osatzen duten entitateek beren funtzionarioak eta langile lan-kontratudunak hautatzeko erabiliko dituzten prozeduretan, artikuluko honen 1. apartatuak ezarritakoaren arabera garatzeaz gain, printzipio hauek errespetatuko dituzte beti:

i) Hautaketa-prozesuan hizkuntza ofizialetatik edozein erabili ahal izateko bermea.

71. artikulua.— Euskal enplegu publikora iristeko betekizunak

2. Euskal administrazio publikoek deialdi bakoitzean jakinaraziko dute zenbat lanpostu-dotaziok duen nahitaezko hizkuntza-eskakizuna, lanpostu-zerrendetan edo antzeko tresnetan ezarritakoarekin bat etorritik. Nahitaezko hizkuntza-eskakizuna dutenetara iristeko, beraz, nahitaezkoa izango da egiaztatzea deitutako lanpostuan jarduteko behar besteko hizkuntza-konpetentzia. Deialdien oinarrietan argituko da zenbat plazari bete zaion hizkuntza-eskakizunaren derrigortasun-data, eta gainerako plazetan merezimendutzat baloratuko da euskara jakitea.

4. Behin hautaketa-prozesua amaituta, destinoak esleituko zaizkie exijitutako betekizunak —hizkuntza-eskakizuna barne, nahitaezkoa balitz— betetzen dituzten izangaiak; esleitu ere, izangai bakoitzak lortutako puntuazioaren eta adierazitako lehenetsunaren arabera. Destino jakin batzuetara sartzeko exijitzen diren betekizunak betetzeak inola ere ez du murriztuko izangaiak berak egiaztatutako betekizunen bat exijitzen ez duten beste postu batzuk aukeratzeko duen eskubidea.

72. artikulua.— Beste estatu batzuetako nazionalak enplegu publikora iristea

5. Artikulu honetan ezarritakoa gorabehera, interes orokorreko arrazoiak direla eta, Eusko Legebiltzarraren lege bidez ezar daiteke ez dagoela zertan bete nazionalitatearen betekizuna euskal administrazio publikoen jarduera-esparru edo -sektore jakin batzuetako funtzionario izateko.

Zehazki, premia objektiboak aintzat hartuta, hautaketa-probetarako deialdietan ezar daiteke ez dagoela zertan bete 71. artikuluan xedatutako nazionalitatearen betekizuna honako eremu eta sektore hauetan:

c) Ertzaintzako eta udaltzaingoko plaza batzuk, hots, hornitzeko beharrezko dutenak lurraldean bereziki errotuta dauden immigrazio-sektoreen hizkuntzak eta kultura ezagutzea.

VI. TITULUA

Euskal sektore publikoko enplegatuen hautaketa eta prestakuntza

I. KAPITULUA

Euskal sektore publikoko enpleguak hautatzeko prozesuak eta sistemak

79. artikulua.— Deialdiaren oinarriak

1. Hauek sartu behar dira hautaketa-prozesuetako deialdi-oinarrietan:

e) Deitutako plazen hizkuntza-eskakizuna, argi adierazita zenbat plazatarako exijitzen den hizkuntza-eskakizuna egiaztatuta izatea plaza horietara iristeko, bat etorrita dagokion lanpostu-zerrendak horri buruz esandakoarekin.

80. artikulua.— Hautaketa-tresnak

2. Hautaketa-probak garatzeko, euskal administrazio publikoek hautaketa-tresna hauek erabili ahal izango dituzte, besteak beste:

f) Atzerriko hizkuntzak menderatzen direla egiaztatzea, akreditazio-sistemak erabiliz edo horretarako probak eginez.

l) Hizkuntza-eskakizunak egiaztatze probak.

3. Hizkuntza-politikaren eskumena duen organoak arautuko ditu lege hau garatuz ezar daitezkeen egiaztatze-sistemak, hizkuntza-eskakizunei buruzkoak.

Egiaztatze-sistemen artean, ezar daiteke izangaiek badutela Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetatik edozein aukeratzea artikulua honetan aipatzen diren hautaketa-probak egiteko. Dagokion baliokidetze-araubidea erregelamendubidez ezartzen den heinean, 190. artikulua dioenaren arabera, hautaketa-probak hizkuntza ofizial bat komunikazio-hizkuntzatzat erabilia gainditzea hizkuntza-eskakizunari dagokion hizkuntza-kompetentzia egiaztatze eta ebaluatze sistematzat hartuko da.

VIII. TITULUA

Lanpostuak hornitzea eta mugigarritasuna

II. KAPITULUA

Lehiaketa

100. artikulua.— Lehiaketan balorazioa eta arau osagarriak

1. Lanpostuak hornitzeko lehiaketetan, bereziki baloratuko da izangaiaren kompetentziak noraino egokitzen zaizkion lanpostuaren profil funtzionalari. Edonola ere, hauek baloratuko dira:

e) Euskararen ezagutza-maila egiaztatua, euskara jakitea bete beharreko betekizuna ez bada.

2. Aurreko apartatuan aurreikusitakoa hargatik eragotzi gabe, hauek ere balora daitezke lanpostuak hornitzeko lehiaketetan: hizkuntzak jakitea, irakaskuntza eta ikerketa, proiektu eta batzordeetan parte hartu izana, prestakuntza eta Administrazioaren plan estrategikoen barruko beste jarduera batzuk.

XII. TITULUA

Diziplina-araubidea

II. KAPITULUA

Diziplinako arau-haustekak

178. artikulua.— Falta oso astunak

Falta oso astun dira:

b) Diskriminazioa dakarren edozein ekintza. Diskriminazioaren arrazoi izango dira arraza edo etnia, erlijioa edo uste sendoak, desgaitasuna, adina, orientazio sexuala, hizkuntza, iritzia, jaioleku edo bizilekua, sexua edo beste edozein arrazoi pertsonal edo sozial.

XIII. TITULUA

Hizkuntza-normalizazioa

187. artikulua.— Hizkuntza-eskakizunak eta euskararen erabilera normalizatzeko planak

1. Euskara eta gaztelania dira euskal administrazio publikoetako hizkuntza ofizialak, eta administrazio horiek bermatu beharko dute bi hizkuntzok erabiltzea beren barneko zein kanpoko harremanetan.

2. Euskal administrazio publikoek saiatu behar dute beren zerbitzuko langileek hizkuntza-gaikuntza egokia izan dezaten eta euskara erabil dezaten euren jardueraren eremuan, eta, horretarako, beharrezkoak diren neurriak hartuko dituzte.

3. Horretarako, euskal administrazio publikoek, haien mendeko instituzio eta organismoek, Eusko Jaurlaritzak berariaz ezarritako irizpideei jarraituz, hizkuntza-plangintzarako tresnak onartuko dituzte, bakoitzak berea, eta bertan finkatuko dituzte plangintzaldi bakoitzerako lortu nahi diren helburuak, hartu behar diren neurriak eta jarri behar diren bideak.

4. Eusko Jaurlaritzan hizkuntza-politikaren eskumena duen sailak nahitaezko txosten bat egingo du, planaren onarpenaren aurretik, lege honen aplikazio-eremuaren barruko entitate bakoitzaren hizkuntza-plangintzarako tresnei buruz. Txosten horrek jaso behar du zer eragin duen proposamenak euskararen erabileraren normalizazioan, eta jaso behar du, halaber, nola egokitzen den hori hizkuntzaren arloko araudira.

Euskal administrazio publikoek eta haien instituzio eta organismoek informazio hau emango diote hizkuntza-politikan eskumena duen sailari: hizkuntza-politika koordinatzeko eta Eusko Jaurlaritzaren Kontseiluari helarazi behar dizkion txostenak egiteko langileei eta gaiaren inguruko alderdiei buruz sail horrek behar duen informazioa.

Datu pertsonalak babesteko araudiari jarraikiz, eskatutako datuak fitxategi automatizatu batean erregistratuko dira, eta hizkuntza-politikaren eskumena duen sailak kudeatuko du fitxategi hori.

5. Euskal administrazio publikoetako eta haien instituzio eta organismoetako lanpostu guztiek, unean uneko egoeraren arabera edo aldi baterakoak barne, dagokien hizkuntza-eskakizuna izango dute esleituta; horretarako, kontuan izango da zeintzuk diren lanpostu bakoitzaren ezaugarriak eta komunikazio-premiak, eta zer hizkuntza-trebetasun eska daitezkeen premia horiek betetzeko.

6. Hizkuntza-eskakizunak zehazten du lanpostua hornitzeko eta bertan jarduteko behar diren euskararen konpetentzia-mailen multzoa. Hizkuntza-eskakizuna derrigorrezkoa ez den bitartean, hark bakar bakarrik balioko du zehazteko zer balio eman behar zaion euskararen ezagutzari merezimendu gisa, bai lanpostuak hornitzerakoan, bai kanpoko hautaketak egiterakoan. Derrigortasun-datatik aurrera, hizkuntza-eskakizuna bete beharko da dagokion lanpostura iristeko eta bertan jarduteko.

Nolanahi ere, Eusko Jaurlaritzak, hizkuntza-normalizazioaren eskumena duen sailaren proposamenez, erregelamendu bidez erabakiko du zein egoeratan, salbuesenez eta betiere arrazoi nabarmenak direla medio, lanpostu baten titularra salbuetsei ahal izango den lanpostuari ezarritako hizkuntza-eskakizuna betetzetik.

7. Eusko Jaurlaritzak, hizkuntza-politikaren eskumena duen sailak eta, hala badagokio, hizkuntza-plangintzaren xede den sektorearen ardura duen sailak proposatuta, hizkuntza-eskakizunak nola sailkatu behar diren eta zer ezaugarri izan behar dituzten erabakiko du, eta aldi-aldi zehaztuko du zeintzuk diren euskal administrazio publikoetako eta haien instituzio eta organismoetako lanpostuei hizkuntza-eskakizun horiek aplikatzeko irizpideak.

8. Kasuan kasuko gobernu-organoei esleituko dituzte euskal administrazio publikoetako eta haien instituzio eta organismoetako lanpostu guztien hizkuntza-eskakizunak eta derrigortasun-datak artikulu honetan azaltzen diren irizpideak betez, eta betiere Eusko Jaurlaritzan hizkuntza-politikaren eskumena duen sailak aurrez nahitaezko txostena eman ondoren.

Nolanahi ere, derrigortasun-data izan behar duten lanpostuak zehazteko, kontuan izan beharko da, nahitaez, zer helburu finkatu duen administrazio publiko, instituzio eta organismo bakoitzak bere hizkuntza-plangintzarako tresnetan.

9. Hizkuntza-eskakizuna eta, hala badagokio, derrigortasun-data sartu behar dira lanpostu-zerrendetan agertu behar diren lanpostuaren zehaztapenen artean, bai eta 47.2.d) artikuluan jasotako tresna osagarrietan ere, betiere lege honetan ezarritakoaren arabera.

10. Lanpostuetan jarduteko araubidea, lanpostuari esleitutako hizkuntza-eskakizuna egiaztatu behar diren ondorioz, aldatzeak ondorioak izango ditu soil-soilik, lanpostuak hornitzeko hautaketa-prozesuei dagokienez, aldatzea hori onartu ondoren deitutako prozesuetan.

188. artikulua.— Euskara hautaketa- eta hornitze-prozesuetan

1. Euskal administrazio publikoen zerbitzura iristeko hautaketa-proben deialdietako edukiak bat etorri behar du langile sartu berriek bete behar dituzten lanpostuei esleitutako hizkuntza-eskakizunekin.

2. Aurreko zenbakian ezarritakoaren ondorioetarako, derrigorrezko hizkuntza-eskakizuna duen lanpostu baterako plaza bat ateratzen bada deialdira, hizkuntza-

eskakizun hori bete egin beharko da lanpostu horretarako irispidea izateko. Hizkuntza-eskakizuna betetzea eskatu ahal izango da, deialdiaren oinarriek zehazten dutenaren arabera, aldez aurretik dokumentu bidez egiaztatuta edo berariazko proba bat eginda prozesuaren barruan edo ezarriko den praktikaldian; azken kasu horretan, ez dira aplikatuko lege honen 76. artikuluan ezarritako denbora-mugak.

3. Hautaketa-probetarako deialdi bakoitzean euskararen ezagutzari merezimendu gisa eman beharreko balorazioa ezartzeko, kontuan hartuko da lanpostu bakoitzari esleitutako mailetan zein nagusitzen den, halako moldez, non beheragoko eta goragoko mailak egiaztatu izanari emango zaion puntuazioa koherente eta proportziosko izan beharko zaion maila horretarako ezarri den puntuazioari.

Euskararen ezagutzari emandako puntuazioa inoiz ez da izango hautaketa-prozesu osoan lor daitekeen gehieneko puntuazioaren ehuneko hogeitau baina gehiago.

Nolanahi ere, lanpostuari dagokion maila espezifikoen egiaztapenari emango zaion balorazioa inoiz ez da izango hautaketa-prozesu osoan lor daitekeen gehieneko puntuazioaren ehuneko bost baina gutxiago.

4. Artikulu honetan adierazitako irizpide horiek, halaber, euskal administrazio publikoetako lanpostuak hornitzeko prozesuetan aplikatu beharko dira.

189. artikulua.— Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen funtzioak hizkuntza-prestakuntzan eta hizkuntza-eskakizunen egiaztapenean

1. Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeak, hizkuntza-eskakizunak betetzen direla egiaztatzeko, euskararen ezagutza ebaluatzeko proben edukia eta forma erabakiko ditu kasu bakoitzerako, zeintzuk nahitaez eta modu berean aplikatu beharko baitira administrazio publiko guztietan.

2. Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundea izango da hizkuntza-eskakizunak egiaztatzeko gaituta dagoen organismo bakarra. Horretarako, Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen erantzukizuna izango da euskal administrazio publikoetan eta haien instituzio eta organismoetan hizkuntza-eskakizunak egiaztatzeko probak antolatzea eta aldi-aldi proba horietarako deialdia egitea.

3. Era berean, Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeak egingo ditu euskal administrazio publikoek eta haien instituzio eta organismoek langileak hautatzeko eta lanpostuak hornitzeko deitutako prozesuetan hizkuntza-eskakizunak egiaztatzeko egin behar diren probak.

4. Hargatik eragotzi gabe euskal administrazio publikoetara eta haien instituzio eta organismoetara iristeko hautaketa-prozesuetako kalifikazio-mahaietan Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeari dagokion ordezkaritza, organismo horren ordezkari batek egon beharko du deialdian eskatzen den hizkuntza-eskakizuna egiaztatzeko proben kalifikazio-mahaietan. Ordezkaritza hori nahitaezkoa izango da, halaber, lanpostuak hornitzeko lehiaketetako kalifikazio-batzordeen osieran, eta helburu berbera izango du.

5. Euskal administrazio publikoek elkarlanerako hitzarmenak sinatu ahal izango dituzte Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearekin hizkuntza-eskakizunak egiaztatzeko probak zer baldintzatan egin behar diren zehazteko.

6. Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeak dagokion elkarlanerako hitzarmena sinatu ahal izango du HARE Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundearekin, helduen euskalduntzean eskumena duen organismoa baita, euskal

administrazio publikoen zerbitzura lanean diharduten langileak, euskararen ikaskuntza-prozesuaren curriculum-edukiari jarraikiz, euskalduntzea dela-eta.

190. artikulua.— Baliozkotzea eta euskararen ezagutza egiaztatzekeo beste sistema batzuk

Eusko Jaurlaritzak, hizkuntza-politikaren eskumena duen sailaren proposamenez, erregelamenduz ezarriko du araubide bat, ziurtagiri ofizialak, tituluak eta euskararen ezaguera frogatzeko eta ebaluatzeko beste sistema batzuk baliozkotzekoa, euskal administrazio publikoetan egiaztatze aldera lanpostuei esleitutako hizkuntza-eskakizunak betetzen direla.

Xedapen indargabetzailea

Indargabetuta geratzen da Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legea, bai eta maila bera edo txikiagoa duen beste edozein xedapen ere, baldin eta lege honetan ezarritakoaren aurka badao.

7.2.81. 12/2022 Legea, abenduaren 15ekoa, kable bidezko garraioarena⁵⁵⁵

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

10. artikulua.— Erabiltzaileen eskubideak

6. Lege honen aplikazio-eremuan sartzan diren instalazioetan, herritarrei oro har zuzendutako inprimaki, komunikazio eta gainerako dokumentuetan euskararen eta gaztelaniaren erabilera bermatuko da, betiere indarrean dagoen araudian ezarritako kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak errespetatuz.

---

⁵⁵⁵ EHAren 247. zenbakian, 2022ko abenduaren 28ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2022/12/2205685e.shtml>

7.2.82. 13/2022 Legea, abenduaren 15ekoa, kiroleko dopinaren aurkako legea bigarren aldiz aldatzekoa⁵⁵⁶

Artikulu bakarra.— Kiroleko Dopinaren aurkako ekainaren 21eko 12/2012 Legea aldatzea

Hamaika.— Aldatu egiten da 14. artikulua 2. apartatua, eta honela geratzen da idatzita:

«Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoak osatu edo ordeztu egin ahal izango du erregistro-liburu hori datu-baseen prozedura zentralizatuen bidez, informazioaren teknologia berriak eta identifikazio elektronikoa erabiliz; esate baterako, sinadura elektronikoaren eta historia elektronikoa bakar eta zentralizatuko sistemen bidez. Halakoetan, Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan egongo da sistema erabilgarri».

azken xedapenetako lehenengoa.— Kiroleko Dopinaren aurkako ekainaren 21eko 12/2012 Legearen egokitzapen terminologikoa

Kiroleko Dopinaren aurkako ekainaren 21eko 12/2012 Legearen euskarazko bertsioan, «datuak eman» eta «datuak utzi» terminoak «datuak laga» terminoarekin ordezkatzeko, euskarazko hizkera teknikoa gaurkotu eta gaztelaniazko «cesión de datos» termino analogoarekin bateratzeko, eta, hala, segurtasun juridikoa eta legearen hizkuntza-bertsioen arteko baliokidetzaren terminologikoa bermatzeko. Eragindako xedapenak honako hauek dira: 13.6, 42.9, 45.9, 46.2, 46.3 eta 47.

---

⁵⁵⁶ EHAren 247. zenbakian, 2022ko abenduaren 28ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2022/12/2205686e.shtml>

7.2.83. 14/2022 Legea, abenduaren 22koa, Inklusiorako eta Diru-sarrerak Bermatzeko Euskal Sistemarena⁵⁵⁷

I. TITULUA Xedapen orokorrak

9. artikulua.— Inklusiorako eta Diru Sarrerak Bermatzeko Euskal Sistemaren prestazio ekonomiko, laguntza, tresna eta zerbitzuen titular eta onuradunen eskubideak

1. Honako eskubide hauek aitortzen zaizkie Inklusiorako eta Diru Sarrerak Bermatzeko Euskal Sistemaren prestazio, laguntza, tresna eta zerbitzuen titular eta onuradunei:

c) Inklusiorako eta Diru Sarrerak Bermatzeko Euskal Sistemaren prestazioak, laguntzak eta zerbitzuak aitortzeko eta izapidetzeko administrazio eskudunen aurrean agertzen diren desgaitasundunek ulertzeko eta ulertuak izateko duten eskubidea bermatzea.

Zehazki, Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzuak bermatu egingo du hizkera argia, erraza eta eskuragarria erabiliko dela desgaitasuna duten pertsonekin egiten diren komunikazio guztietan —ahozkoak zein idatzizkoak—, haien ezaugarri pertsonalak eta premiak kontuan hartuta, eta desgaitasuna duen pertsonari bere gaitasun juridikoa gauzaten laguntzen dion pertsonari egin ahal izango zaio komunikazioa. Administrazio-egintza baten eraginkortasuna jakinarazpenaren mende dagoenean, jakinarazpena administrazio publikoen administrazio-prozedura erkidearen legerian xedatutakoari lotuko zaio.

Desgaitasuna duten pertsonen behar besteko laguntza edo babesa emango zaie ulertuak izan daitezten, erregelamendu bidez ezartzen diren baldintzetan

j) Harremanetarako hizkuntza ofiziala aukeratzea, eta hizkuntza hori erabiltzeak inolako diskriminaziorik ez eragitea, euskararen erabileraren normalizaziorako legeriaren arabera.

---

⁵⁵⁷ EHAAren 249. zenbakian, 2022ko abenduaren 29ko alean, argitaratua.

<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2022/12/2205728e.shtml>

Testu

kontsolidatua:

https://www.legebiltzarra.eus/ic2/restAPI/pvgune_descargar/default/051a1704-3149-4030-ac44-3e8527da552a

III. TITULUA

Prozedurak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

69. artikulua.— Pertsonen eskubideak

2. Era berean, Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzuak bermatu egingo ditu, aurreko artikuluan xedatutakoaz gain, 9. artikuluan aitortutako eskubideak, aplikatu beharreko alderdietan, eta administrazio egokirako eskubidea, euskal sektore publikoaren arautegian xedatutakoari jarraikiz. Bereziki:

e) Pertsonen interesei eragiten dieten erabakiak arrazoitzeko eskubidea bermatzeko, Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzuaren ebazpenek argi eta hizkera ulergarrian adieraziko dituzte erabakiari eusten dioten egitate eta oinarri juridiko garrantzitsuak.

II. KAPITULUA

Prestazio ekonomikoen aitordpena

1. ATALA

Prozedura

78. artikulua.— Eskaera-eredu normalizatuak

5. Eskaera-eredu normalizatuak hizkera argian idatzita egongo dira, Euskal Autonomia Erkidegoko⁵⁵⁸ bi hizkuntza ofizialetan, eta sektore publikoko webguneen eta gailu mugikorretarako aplikazioen irisgarritasunari buruzko araudian aurreikusitako irisgarritasun-betekizunak betekiko dituzte.

---

⁵⁵⁸ Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkariaren 54. zenbakian, 2023ko martxoaren 17ko alean, argitaratutako huts-zuzenketaren arabera emandako idazkera.

7.2.84. 1/2023 Legea, martxoaren 16koa, Euskal Administrazio Publikoen zehatzeko ahalari buruzkoa⁵⁵⁹

III. KAPITULUA Prozedura

II. ATALA Tramitazioa

37. artikulua.— Prozedura hasteko erabakia

3. Prozedura hasteko erabakiaren jakinarazpenak ez baditu artikuluko honetan zehaztutako baldintzak betetzen edo ez baditu errespetatzen interesdunen hizkuntza-eskubideak, data honetatik aurrera izango ditu ondorioak ukitutako pertsonarengan: akatsa zuzentzen denetik edo interesdunak jakinarazpenaren xede den ebazpenaren edo egintzaren edukiaren berri baduela erakusten duten jarduerak egiten dituenetik, edo bidezkoa den errekurtsoren bat aurkezten denetik.

---

⁵⁵⁹ EHAAREN 60. zenbakian, 2023ko martxoaren 27ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2023/03/2301470e.shtml>

7.2.85. 1/2023 Legegintzako Dekretua, martxoaren 16koa, emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistarik gabe bizitzeko Legearen testu bategina onesten duena⁵⁶⁰

[ZIOEN AZALPENA]

[...]

Akats batzuk zuzendu dira eta testuan modu desberdinean jasotzen ziren termino batzuen erabilera bateratu da.

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNERAKO ETA EMAKUMEEN KONTRAKO INDARKERIA MATXISTARIK GABE BIZITZEKO LEGEAREN TESTU BATEGINA

ATARIKO TITULUA

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

Hauek dira emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan EAEko botere publikoen jarduera gidatu eta bideratu behar duten printzipio orokorrak: tratu-berdintasuna; aukera-berdintasuna; emakumeen aurkako indarkeria matxista prebenitzea eta desagerraraztea; dibertsitatea eta desberdintasuna errespetatzea; genero-ikuspegia txertatzea; ekintza positiboa; generoaren araberako rolak eta estereotipoak desagerraraztea; ikuspegi interseksionala txertatzea; sexu- edo genero-identitatearen garapen askea, sexu-orientazioa, gorputz-autonomia eta autodeterminazioa; ordezkaritza orekatua; lankidetzeta eta koordinazioa eta nazioartekotzea; emakumeen ahalduntzea; gizonen inplikazioa; parte-hartzea; berrikuntza, gardentasuna eta kontu-ematea; hizkuntza-eskubideen babesa eta euskararen erabileraren sustapena.

1. Tratu-berdintasuna.

Debekatuta dago pertsonen sexuan oinarritutako diskriminazio oro, hala zuzenekoia nola zeharkakoa, edozein delarik ere diskriminatzeko erabilitako modua.

Lege honen ondorioetarako:

[...]

EAEko botere publikoek diskriminazio anizkoitzari aurre egingo diote, eta emakumeen edo emakume-taldeen oinarritzko eskubideak benetan gauzatzen direla bermatuko dute, emakume horiek bereizkeria-egoerak sor ditzaketen beste inguruabar batzuk ere tartean direnean, hala nola arraza, kolorea, jatorri etnikoa edo soziala, hizkuntza, erlijioa, kultura, politikari edo bestelako gai buruzko iritziak, gutxiengo nazional bateko kide izatea, ondarea, jaiotza, familia-eitea, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa sexu-edo genero-identitatea, genero-

⁵⁶⁰ EHAren 60. zenbakian, 2023ko martxoaren 27ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2023/03/2301471e.shtml>

adierazpena, landa-eremukoa izatea, migratzailea, errefuxiatua, seropositiboa, guraso bakarra izatea edo beste edozein baldintza edo egoera pertsonal, sozial edo administratibo.

16. Hizkuntza-eskubideak babestea eta euskararen erabilera sustatzea.

EAEko botere publikoek bermatu behar dute hizkuntza-eskubideak baliatzen direla eta euskararen erabilera sustatzen dela emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan. Horretarako, berdintasun-politikak garatzeko orduan, ziurtatuko dute, beste neurri batzuen artean, interesdunak aukeratutako hizkuntza koofizialean ematen direla zerbitzuak, herritarrentzako prestakuntza-, partaidetza- eta sentsibilizazio-jardueretan hizkuntza-eskubideak bermatzen direla, eta langile eta profesionalentzako jardueretan euskararen erabilera sustatzen dela».

II. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko administrazioen eta aginteen jardueran genero ikuspegia txertatzeko neurriak

IV. KAPITULUA

Administrazioaren araudian eta jardueran berdintasuna sustatzeko neurriak

19. artikulua.— Administrazioaren araudia eta jarduera

4. EAEko botere publikoek hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabili behar dute irudi eta hizkera mota guztietan, zuzenean eta beste pertsona edo entitate batzuen bitartez sortzen dituzten dokumentuetan eta euskarrietan.

23. artikulua.— Dirulaguntzak

3. EAEko botere publikoek, beste gai batzuen artean, dirulaguntza publikoak erregulatzen dituzten oinarri edo arauetan ondoren azaltzen dena egingo dute:

c) Emakumeen eta gizonen berdintasunarekin lotutako betebeharrak ezarriko dituzte, hizkera eta irudi mota guztietan erabilera ez-sexista egitetik harago, bai eta emakumeen eta gizonen berdintasunerako klausulak ez betetzeak dakartzan ondorioak ere.

[...]

III. TITULUA

Zenbait esku hartze arlotan berdintasuna sustatzeko neurriak

II. KAPITULUA

Kultura eta komunikabideak

28. artikulua.— Kultura-jarduerak

1. EAEko administrazio publikoek, bakoitzak bere eskumen-eremuan, behar beste neurri hartu behar dituzte, bai sexuan oinarritutako diskriminazio oro saihesteko, bai sustatzeko emakumeek zein gizonen parte hartzeko aukera eta partaidetza orekatua izatea Euskal Autonomia Erkidegoaren esparruan izaten diren kultura-jarduera guztietan. Lege honen ondorioetarako, kultura-jardueratzat hartzen dira, besteak beste, jarduera artistikoak, jai-giroan egiten direnak, oroitzapenezkoak, kirol-jarduerak eta euskararen hizkuntza-normalizazioaren arloan egindakoak.

Debekatu egiten da gune publikoetan emakumeek gizonetik berdintasunean parte hartzea onartzen ez duten edo oztopatzen duten kultura-jarduerarik antolatzea eta egitea.

29. artikulua.— Komunikabideak, publizitatea eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak

3. Komunikabideek, beren programazioak egiteko orduan, bermatuko dute edukietan genero-ikuspegia sartzen dela; horrez gain, ez dute hizkera sexistarik erabili behar, eta emakumeen partaidetza aktiboa eta bi sexuen presentzia orekatua eta irudi plurala bermatu behar dute, edertasun-kanonetatik eta sexu bakoitzak bizitzako arlotan betetzen dituen funtzioei buruzko estereotipo sexistetatik aparte; bereziki zaindu behar dituzte haur zein gazteentzako edukiak, eta 3.1 artikulua azken apartatuan aipatzen diren diskriminazio anizkoitzeko inguruabarrak dituzten emakumeekin lotutako aurreiritziak eta estereotipoak desagerrarazi behar dituzte.

III. KAPITULUA

Hezkuntza

1. ATALA

Unibertsitatez kanpoko irakaskuntza

32. artikulua.— Curriculum

2. Era berean, Hezkuntza Administrazioak oinarritzko printzipiotzat ezarriko du hezkuntza-maila guztietan indarkeriazko jokaerak prebenitzea, adingabeekiko sexu-abusuak barne, eta eguneroko bizitzarako irakasgai edo eduki eta aldi zehatzak ezarriko ditu hezkuntza-maila guztietan. Eduki eta aldi horietan gai hauekin lotutako alderdi eta edukiak sartuko dira: etxeko eremua eta pertsonen zaintza, harreman pertsonalen funtzionamenduaren ezagutza eta harreman afektibo-sexual osasungarriak eta positiboak sustatzea, hizkuntzaren erabilera ez-sexista, emakumeen gorputza erakartzeko elementu edo aberastasun-iturri gisa erabiltzea zalantzan jartzea, jarrera matxisten identifikazioa eta prebentzioa,

agerikoenak ez direnak barne, eta gatazkak konpontzeko indarkeriarik gabeko metodoak eta sexuen berdintasunaren eta dibertsitatearen errespetuan oinarritutako bizikidetzaren ereduak ikastea.

33. artikulua.— Material didaktikoak

2. Euskal Autonomia Erkidegoko ikastetxeetan erabiltzen diren testuliburuek eta gainerako material didaktikoek aurreko 32.1 artikuluan adierazitako hezkidetzahelburuak bildu behar dituzte. Era berean, ez dute hizkera sexistarik erabili behar, eta irudietan emakumeen eta gizonen presentzia orekatua eta estereotiporik gabea bermatu behar dute.

2. ATALA

Unibertsitateko irakaskuntza

36. artikulua.— Euskal Unibertsitate Sistema

2. Orobat, jakintza-arlo guztietako irakas-lanean eta ikerketa-lanetan genero-ikuspegia txerta dadin, hizkera ez-sexista erabil dadin, eta emakumeen jakintza eta emakumeek gizon-emakumeen garapenari egindako ekarpen sozial eta historikoa jaso dadin bermatuko dute.

IV. KAPITULUA

Lana

2. ATALA

Enplegua

46. artikulua.— Negoziazio kolektiboa

2. Autonomia Erkidegoko Administrazioak, hitzarmen kolektiboen erregistroaren bitartez, zaindu beharko du hitzarmen horietan emakumeen eta gizonen berdintasunaren printzipioaren aurkako klausularik ez egotea, hizkuntzaren erabilera ez-sexista egitea eta sexu-jazarpena edo sexuan oinarritutako jazarpena prebenitzeko eta haren aurka egiteko neurri espezifikoak jasotzea.

VII. KAPITULUA

Emakumeen kontrako indarkeria matxista

3. ATALA

Antzematea, artatzea, koordinatzea eta onbideratzea

58. artikulua.— Antzemateko, artatzeko, koordinatzeko eta onbideratzeko neurri orokorrak

3. Eskubide horretan sartzen da biktima guztiek informazio eta orientazio egokia eta eskuratzeko erraza izan dezatela, ulertzen duten hizkuntza batean eta argiro, dituzten eskubideei eta dauden baliabideei buruz; eta artatuak izan daitezela osasun fisiko eta mentalaren arloan eta beste zenbait arlotan duten beharrei dagokienez; hala nola segurtasuna, arlo ekonomikoa, aldi baterako bizileku segurua, etxebizitza, hezkuntza eta arlo soziala, lege honetan eta hori garatzeko arauetan aurreikusitakoaren arabera.

63. artikulua.— Polizia-arreta

Autonomia Erkidegoko Administrazioak eta Euskadiko udalerrietako toki-administrazioek bermatu behar dute, Euskadiko Segurtasun Sistema Publikoaren bidez, emakumeen kontrako indarkeria matxistaren arloan ematen duten arreta lehentasunezkoa, eraginkorra eta kalitatekoa dela. Horretarako, beste neurri batzuen artean, hau egin behar dute:

b) Biktimei informazioa eman, ulertzen duten hizkuntza batean eta argiro, jakin dezaten zer eskubide dituzten, zer baliabide erabil ditzaketen eta zer ondorio dakarren salaketa aurkezteak.

7.2.86. 2/2023 Legea, martxoaren 30ekoa, Euskadiko jarduera fisikoaren eta kirolarena⁵⁶¹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Kiroleko gobernantza onaren esparruan, kirolaren eremuan bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko herritarrek duten eskubidea eta kirolarien eta gainerako parte-hartzaileen hizkuntza-eskubideak bermatu nahi dira lege honen bidez, kirol-jarduera ofizialaren esparruan bereziki, botere publikoen erantzukizuna baita herritarrek euskara erabiltzeko duten eskubidea bermatzea eta gure hizkuntzaren ezagutza eta erabilera babestea eta bultzatzea, Euskararen erabilera normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legeak ezartzen duenari jarraikiz.

[...]

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Printzipio gidariak, legearen helburuak eta jarduteko irizpideak

3. Euskal botere publikoek, beren eskumenen esparruan, jarduera fisikoa eta kirola egiteko eskubidea benetan gauzatzeko politika bat ezarriko dute, honako printzipio gidari hauei jarraikiz:

f) Jarduera fisikoa eta kirola baliatzea euskararen erabilera sustatzeko tresna gisa.

kk) Neurriak hartzea jarduera fisikoaren eta kirolaren babesletza eta mezenasgo pribatua sustatzeko jarduketa publikoaren osagarri gisa, bereziki, emakumeen kirolean, kirol egokituan eta kirolean euskara sustatzeko programetan.

III. TITULUA Jarduera fisikoaren sustapena

10. artikulua.— Neurri orokorrak eta bereziak

1. Administrazio publikoek, aurreko artikuluan ezarritako helburuak lortzeko, honako neurri hauek hartuko dituzte, beren eskumenen esparruan, beren aurrekontu-baliabideen arabera, eta genero-ikuspegia eta euskararen erabilera txertatuta:

a) Jarduera fisikoaren esparruko jardunbide egokiei buruzko komunikazio-kanpainak egitea, horrek pertsonen ongizaterako dakartzan onura ugarien inguruan sentsibilizatzeko eta onura horiek ezagutarazteko.

---

⁵⁶¹ EHAAREN 73. zenbakian, 2023ko apirilaren 18ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2023/04/2301837e.shtml>

- b) Joan-etorriak oinez, bizikletaz edo beste baliabide gurpildun batzuetan egiteko aukera sustatzeko kanpainak egitea.
- c) Zenbait gune publikotan herritar guztiek parte hartzeko aldizkako jarduerak antolatzea.
- d) Osasunaren, hezkuntzaren, kirolaren, gizarte-zerbitzuen eta interesekoak izan daitezkeen beste edozein esparrutako profesionalen prestakuntza sendotzea, gizarte aktiboago baten aldeko sentsibilizazioa eta ezagutzak areagotzeko.
- e) Kirol-asoziazionismoa bultzatzea, lehiaketa ofizialetatik kanpo egiten den jarduera fisikoaren sustapenean protagonismo handiagoa har dezan.
- f) Emakumeek jarduera fisikoa egin dezaten sustatzeko kanpainak bultzatzea.
- g) Kulturaren arlo jakin batzuei lotutako jarduera fisikoa bultzatzea.

IV. TITULUA

Gobernantza ona jarduera fisikoan eta kirolean

25. artikulua.— Euskara

Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, beren eskumenen esparruan, herritarrek jarduera fisikoa eta kirola egitean euskara erabil dezaten sustatzera bideratuko dute beren gobernu-ekintza.

V. TITULUA

Kirol-erakundeak

V. KAPITULUA

Kirol-federazioak

33. artikulua.— Kirol federatuaren antolamendua

3. Euskal Autonomia Erkidegoko nahiz lurraldeetako kirol-federazioek beren estatutu eta erregelamendu propioen bidez arautuko dute beren egitura eta funtzionamendu-araubidea, demokraziaren, ordezkagarritasunaren, euskararen sustapenaren, genero-ikuspegia txertatzearen eta desgaitasuna duten pertsonen inklusioaren printzipioei jarraikiz.

44. artikulua.— Hizkuntza ofizialak

1. Euskal Autonomia Erkidegoko kirol-federazioen hizkuntza ofizialak euskara eta gaztelania dira.

2. Kirol-federazioek bi hizkuntza ofizialak erabili beharko dituzte honako dokumentu hauetan gutxienez:

- a) Federazio-lizentzietan.
- b) Ematen dituzten txartel, agiri eta antzeko dokumentuetan.
- c) Estatutu, erregelamendu eta zirkularretan.
- d) Lehiaketak iragartzen dituzten karteletan.
- e) Federazio-organoen deialdietan.

f) Gobernu- eta administrazio-organoen bilkuren aktetan.

3. Ziurtagiriak interesdunak aukeratzen duen hizkuntza ofizialean egin beharko dira.

4. Kirol-federazioek hizkuntza-normalizazioko planak landu, onartu eta gauzatu beharko dituzte aldiaren behin, federazioaren barne-jardueretan nahiz herritarrei zuzendutako jardueretan euskararen erabilera normala pixkanaka bermatzeko. Betebehar hori betetzen ez badute, dirulaguntzak jasotzeko gaitasunik gabe geratu ahal izango dira federazioak, dagokion deialdiaren arauak hala ezartzen badute.

5. Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko organo eskudunek eta lurralde historikoetako foru-organoei kirol-federazioen barruan hizkuntza-normalizazio egokia lortzeko beharrezkoak diren baliabideak eta laguntza tekniko egokia eman beharko dizkiete kirol-federazioei.

VI. TITULUA

Kirol-lehiaketak eta lizentziak

I. KAPITULUA

Kirol-lehiaketak

67. artikulua.— Kirol-ekitaldien leihatila bakarra

3. Aipatutako leihatila bakarra garatzeko, kirol-ekitaldiak egiteko ezinbesteko oinarrizko irizpideak ziurtatu eta batze aldera, Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean kirol-arloko eskumena duen zuzendaritzak ekitaldiak antolatzeke zerbitzuak ematen dituzten erakundeen eta pertsonen datu-base bat egingo du, bai eta protokolo bat ere, irizpideak errazteko eta ingurumen-, inklusio-, genero- eta hizkuntza-arloko irizpideak bermatzen direla ziurtatzeko.

VII. TITULUA

Eskola-adineko, unibertsitateko eta lanbide- heziketako jarduera fisikoa eta kirola

I. KAPITULUA

Eskola-adineko jarduera fisikoa eta kirola

75. artikulua.— Eskola-adineko jarduera-fisikoko eta kiroleko programak eta jarduerak

8. Eskola-adineko jarduera fisikoko eta kiroleko programek euskararen erabilera sustatu beharko dute ikasleen kirol-jardunaren esparruan.

II. KAPITULUA

Unibertsitateko jarduera fisikoa eta kirola

78. artikulua.— Programak

3. Jarduera fisikoko eta kiroleko programek euskararen erabilera sustatu beharko dute unibertsitateko ikasleen kirol-jardunaren esparruan.

III. KAPITULUA

Lanbide Heziketako eta Batxilergoko jarduera fisikoa eta kirola

81. artikulua.— Programak

3. Jarduera fisikoko eta kiroleko programek kirol-jardunean euskararen erabilera sustatu beharko dute, Lanbide Heziketaren eta Batxilergoaren esparruan.

VIII. TITULUA

Ikerketa, berrikuntza eta prestakuntza. Boluntarioak

83. artikulua.— Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Euskal Eskola

1. Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Euskal Eskola Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean kirol-arloko eskumena duen sailari atxikita dagoen administrazio-zerbitzu bat da, eta honako funtzio hauek ditu esleitura:

i) Prestakuntza- eta informazio-programak sustatzea kirol federatuaren, eskola-adineko kirolaren eta unibertsitate-kirolaren arloan, bai eta lehiarik gabeko beste kirol-adierazpen batzuen arloan ere. Programa horien eskaintzan, euskarari emango zaio lehentasuna, batez ere 18 urtetik beherakoentzako programetan.

XIV. TITULUA

Jarduera fisikoaren eta kirolaren ikuskapena eta zehapen-araubidea

I. KAPITULUA

Jarduera fisikoaren eta kirolaren ikuskapena

136. artikulua.— Gaitutako pertsonak

Funtzio horiek beteko dituzte bakoitzean beharrezkoa den espezializazio teknikoak duten eta, aldi berean, Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean kirol-arloko eskumena duen sailak, lurralde historikoetako foru-organoei edo udalerriek ikuskatzeko gaitzen dituzten pertsonak. Une oro bermatuko da ikuskatua izaten ari den pertsonak berak hautatutako hizkuntzan arreta jasotzeko duen eskubidea.

Seigarren xedapen gehigarria.— Kirol-kluben onura publikoaren deklarazioa

1. Lege honetan aurreikusitako kirol-klubek onura publikoaren deklarazioa jaso ahal izango dute Eusko Jaurlaritzak hala erabakita, dagokion foru-aldundiak txostena eman ondoren, betiere honako baldintza hauek betetzen badituzte:

d) Erregelamenduz ezarritako hizkuntza-normalizazioko baldintzak betetzea

Hamabigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza ofizialen erabilera

1. Bermatzen da Jarduera Fisikoaren Euskal Agentziaren Zerbitzuarekin, Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Euskal Kontseiluarekin eta arau honetan aurreikusitako gainerako organoekin harremana duten pertsonak aukeratzen duten hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidea benetan baliatu ahal izango dutela, eta organo horiek aukeratutako hizkuntzan arreta emateko betebeharra izango dutela. Horretarako, behar diren neurriak hartuko dituzte, bereziki, dagozkien organoetako kide izateko izendatuko diren pertsonak bi hizkuntzak behar bezala ezagutzen dituztela baloratzea.

2. Halaber, organo horiek bi hizkuntzak erabiliko dituzte Euskal Autonomia Erkidegoko beste edozein administrazio publikorekiko harremanetan.

Laugarren xedapen iragankorra.— Jarduera Fisikoaren Euskal Agentziaren Zerbitzuaren izen berria.

Kultura eta Hizkuntza Politika Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen otsailaren 23ko 73/2021 Dekretuaren 9.2.e artikuluan aurreikusita dagoen egungo Jarduera Fisikoaren Zerbitzuari, lege hau indarrean jartzen denetik aurrera, Jarduera Fisikoaren Euskal Agentziaren Zerbitzua esango zaio.

Xedapen indargabetzailea

Erabat indargabetuta geratuko da Euskadiko kirolaren ekainaren 11ko 14/1998 Legea, bai eta lege honetan xedatutakoaren kontrakoak diren maila bereko edo beheragoko xedapen guztiak ere.

7.2.87. 4/2023 Legea, apirilaren 27koa, Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Estatutuarena⁵⁶²

ZIOEN AZALPENA

V

[...]

VIII. kapituluak arautzen du zein diren kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak, oinarri hartuta zer printzipiok inspiratu zuten azaroaren 24ko 10/1982 Legea, Euskararen Erabilera Normalizatzeko Oinarrizkoa, eta otsailaren 9ko 2/2012 Legea, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren 6/2003 Legea aldatzekoa. Izan ere, ulertzen da ezen, Administrazio publikoan sartuta ez dauden pertsona partikularrek hizkuntza ofizialak erabiltzeari dagokionez, hobe dela sustatze- eta bultzatze-neurriak xedatzea, herritarrei hizkuntza koofizialetako edozein erabiltzen errazteko aukera indartzeko ibiltzen diren eremu guztietan.

Horregatik, kontsumitzaile eta erabiltzaile guztiek aukeratzen duten hizkuntza ofizialean hitz egiteko duten eskubidearen konfiguraziotik abiatuta, legeak erantzun desberdinak ematen ditu, haiek erakunde publikoekin edo sektore pribatuarekin duten harremanaren arabera. Lehendabizikoei dagokienez, lehenago indarrean zegoen bide beretik jarraitzen du legeak, eta egokitzat jotzen du dokumentu eta elementu batzuk euskaraz edo gaztelaniaz edo hizkuntza horietan bietan jartzea kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskura. Era berean, jasotzen du pertsona horiek eskubidea dutela nahi duten hizkuntza erabiltzeko, hau da, pertsona horiek eskubidea dutela aukeratzeko zer hizkuntza ofizialetan erantzun behar dieten erakunde publikoek.

Horrekin batera, interes orokorreko oinarrizko zerbitzuetako sektoreetako enpresek eta saltoki handiek hizkuntza ofizialetan eman behar dituzten dokumentuei eta beste elementu batzuei buruzko zenbait betebeharrak baino ez du ezartzen sektore pribatuaren antolamenduak. Hori gauzatzeko, urtebeteko epea ematen du lehen xedapen gehigarriak.

Planteamendu horrekin bat etorritik, gai horretan eskumenak dituzten administrazio publikoei dei egiten die legeak, sustapen- eta bultzatze-neurriak eta programak antola ditzaten koordinaturik, legeak kontsumitzaileei eta erabiltzaileei aitortzen dizkien hizkuntza-eskubideak eraginkortasunez gauzaten aurrera egin ahal izateko. Eraginkortasun horren jakinaren gainean egotea errazteko, bigarren xedapen gehigarriak galde-sortak borondatez eta aldizka betetzea aurreikusten du.

[...]

Azkenik, lehenengo eta bigarren xedapen iragankorrek indarrean mantentzen dituzte egungo dekretuak, ezartzen dutenak, hurrenez hurren, zein diren kontsumitzaile- eta erabiltzaile-elkarteen betekizunak eta nola arautzen diren erreklamazio-orriak, harik eta erregelamenduz garatu arte lege honetan arlo horiek

---

⁵⁶² EHAAren 87. zenbakian, 2023ko maiatzaren 10eko alean, argitaratua.

<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2023/05/2302169e.shtml>

jasotzen dituzten manuak. Hirugarren xedapen iragankorrak bi urteko epea ezartzen du ondasunak edo zerbitzuak ematen dituzten makina automatikoak egokitzeko, 25.3 artikuluan jasotako betebeharra betetze aldera. Xedapen indargabetzaileak indarrik gabe uzten du hala Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuari buruzko abenduaren 22ko 6/2003 Legea nola Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Hizkuntza Eskubideei buruzko uztailaren 1eko 123/2008 Dekretua, Legearen barruan sartzen ez diren edukietan. Azken xedapenak, azkenik, agintzen du lege hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta hurrengo egunetik aurrera sartuko dela indarrean.

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Definizioak

Hona, lege honen ondorioetarako, zenbait definizio:

- a) Arrakala digitala: gizarte-taldeen arteko desberdintasunak informazio eta komunikazio teknologien (IKT) irismenari, erabilerari edo eraginari dagozkenez. Talde horiek irizpide sozioekonomiko eta geografikoen, genero- eta adin-irizpideek eta aniztasun funtzionaleko irizpideek zehazten dituzte.
- b) Jardunbide egokien kodea: arau-multzoa, borondatez betetzekoa, enpresen autorregulazioaren esparrukoa, zeinaren bidez definitzen den nola jokatu behar duten enpresaburuek jardunbide komertzial edo sektore ekonomiko jakin batzuetan, baldin eta konpromisoa hartzen badute arau-multzo hori betetzeko. Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen informazioa, babesa eta defentsa areagotzea du helburu.
- c) Kontsumo arduratsua: Kontsumo arduratsutzat hartzen da neurritz eta gogoeta eginez egiten dena, eta irizpide ekonomiko, sozial, laboral eta ingurumenekoan arabera erabakiak askatasunez, kontzienteki eta informatuta hartzean oinarritzen dena.
- d) Salaketa: kontsumo-harreman batean izandako gertakari jakin batzuk Administrazioari jakinaraztea, arau-hauste administratiboak izan daitezkeelakoan. Salaketan adierazi behar da nor den salatzailea, zein datatan izan ziren gertakariak, eta, posible baldin bada, nortzuk diren ustezko erantzuleak.
- e) Kalitate-bereizgarria: kanpoko edo ageriko ikurra, administrazio publikoek eta legez egiaztatutako organismoek enpresaburuei eman ahal dietena, jardunbide egokien kodeetara atxiki direlako, edo berme-markak dituzten ondasunei eta zerbitzuei.
- f) Saltokiak: instalazio higiezinak, txikizkako salmenta egiteko edo lanbide edo ogibide batean modu iraunkorrean jarduteko erabiltzen direnak, edo enpresaburuak bere jarduera egiteko erabili ohi dituen instalazio mugikorak.
- g) Kexa: kontsumitzaile edo erabiltzaile batek egindako adierazpena, kontsumo-harreman batean jaso duen ondasun edo zerbitzu batekin ez dagoela ados azaltzeko, bestelako asmorik gauzatu gabe.
- h) Kontsumo-bitartekaritza: prozedura bat da, zeinaren bidez hirugarren pertsona inpartzial, neutral eta aditu bat ahalegintzen baita laguntzen kontsumo-harreman bateko alderdiek bientzako akordio gogobetegarria lor dezaten beren kabuz.

i) Kontsumitzaileak eta erabiltzaileak: pertsona fisikoak dira, merkataritza- edo enpresa-jarduerarekin, ofizioarekin edo lanbidearekin loturarik ez duen helburu bat lortzeko dihardutenak. Nolanahi ere, pertsona fisikoek kontsumitzaile edo erabiltzaile dihardutela joko da, kontrakorik frogatu ezean.

Kontsumitzaileak edo erabiltzaileak izango dira, era berean, pertsona juridikoak eta nortasun juridikorik gabeko entitateak, baldin eta irabazi-asmorik gabe ari badira merkataritza- edo enpresa-jarduera batetik kanpo.

j) Kontsumitzaile eta erabiltzaile kalteberak: beren ezaugarriengatik, banaka edo taldeka, kontsumo-harreman zehatzei dagokienez, egoera berezian dauden pertsona fisikoak, zehazkiago, mendekotasunekoan, defentsarik gabekoan edo babesik gabekoan, egoera hori lurraldekoa, sektorekoa edo aldi baterakoa izanda ere, eta betiere egoera horrek eragozten badie berdintasun-baldintzetan baliatzea kontsumitzaile edo erabiltzaile gisa dituzten eskubideak.

Artikulu honetan adierazitakoa kasu bakoitzean aplikatzekoa den araudi sektorialari kalterik egin gabe aplikatuko da.

k) Enpresaburua: pertsona fisiko edo juridikoa, hala pribatua nola publikoa, zuzenean diharduena, edo beste pertsona baten bidez bere izenean edo haren jarraibideak betez, merkataritza- edo enpresa-jarduerari edo ofiziori edo lanbideari lotutako helburuak lortzeko.

l) Ekoizlea (pertsona edo entitatea): ondasunak fabrikatzen edo zerbitzuak ematen dituena edo haren bitartekaria, edo Europar Batasunaren lurraldean ondasunak eta zerbitzuak inportatzen dituena, baita bere burua ekoizletzat aurkezten duen edonor ere, bere izena, marka edo ikur bereizgarria adierazi duelako zerbitzuan edo ondasunean (ondasunaren ontzian, bilgarrian edo hura babesteko eta aurkezteko elementuetan).

m) Hornitzailea edo banatzailea (pertsona edo entitatea): merkatuan ondasunak hornitzen edo banatzen dituen enpresaburua, txikizkariak barne, alde batera utzita zer titulu edo kontraturen ondorioz banatzen dituen ondasunok.

n) Jarduera komertziala: ondasun edo zerbitzuak —higiezinak barne— sustatu, saldu edo hornitzearekin zuzenean lotutako egintza, ez-egite, jokabide, adierazpen edo komunikazio komertzial guztiak, publizitatea eta merkaturatzea barne, berdin delarik eragiketa komertzialaren aurretik, tartean edo ostean gauzatzen diren.

Kontratu-harremanak ez dira joko jarduera komertzialtzat.

o) Prezioa: ondasun bat lortzeko edo zerbitzu baten prestazioa eskuratzeko kontsumitzaileek eta erabiltzaileek, diruz edo beste modu batez, eman beharreko kontraprestazioa, alde batera utzita zer izenez aurkezten den: puntuak, kanona, matrikula edo antzekoak.

p) Erreklamazioa: kontsumitzaile edo erabiltzaile batek egindako adierazpena, zeinaren bidez Administrazioari jakinarazten baitio ez dagoela ados kontsumo-harremanean lortu duen ondasun edo zerbitzu batekin. Halaber, horrekin batera eskatzen du prestazioa behar bezala bete dadila edo hura ordeztu dadila, eta, hala dagokionean, eman dakiola kalte-galeren ordaina.

q) Kontsumo-harremana: kontsumitzaile edo erabiltzaile baten eta enpresaburu baten artean sortzen den harreman juridikoa, barnean hartzen dituena ondasunei eta zerbitzuei buruzko informazioa, ondasunen eta zerbitzuen eskaintzak, sustapenak, publizitatea, merkaturatzea, erabilera, salmenta eta hornidura, digitalak direnak barne, baita alderdi horietatik datozen betebeharrak ere.

- r) Gatazken ebazpen alternatiboa: jurisdikzio-izaerarik gabeko edozein prozedura, kontsumo-harremanetan sortzen diren desadostasunak amaitzen laguntzen duena.
- s) Arriskua: zer probabilitate dagoen produktu, ondasun edo zerbitzuren baten erabilerak, kontsumoak edo presentziak kalterik edo galerarik eragiteko kontsumitzaileen osasunari, segurtasunari edo interes ekonomikoei.
- t) Interes orokorreko oinarrizko zerbitzuak: ura, gasa eta elektrizitatea hornitzeko zerbitzuak, telefonia-, finantza- eta aseguru-zerbitzuak, posta-zerbitzuak, aireko, trenbideko eta errepideko garraioa, osasunaren babesa, saneamendua eta hondakinak, eta legez ezartzen direnak.
- u) Oinarrizko zerbitzuen enpresa: herritarrentzat eta enpresentzat oinarrizkoak diren zerbitzuak ematen dituztenak, hala nola, ura, energia, telefonia edo aseguruak.

II. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoen eskumenak

II. KAPITULUA

Euskadiko Kontsumoko Kontsulta-batzordea

11. artikulua.— Osaera eta funtzionamendua

1. Kontsumobide-Kontsumoko Euskal Institutuko zuzendaria izango da Euskadiko Kontsumoko Kontsulta-batzordeko burua, eta kideak izango dira, berriz, interes sozial, profesional eta ekonomikoen ordezkariak, kontsumo-sektorearen gaineko eskumenak dituzten administrazio publikoetako ordezkariak eta kontsumitzaileen eta erabiltzaileen elkarteetako ordezkariak. Batzordea osatzerakoan, sustatuko da bertan izendatutako ordezkariak euskara zein gaztelania jakitea, bi hizkuntzetan hitz egitea izan dezaten.
2. Erregelamendu bidez garatuko da haren osaera eta funtzionamendu-araubidea.

III. TITULUA

Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

12. artikulua.— Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

1. Kontsumitzaileek eta erabiltzaileek eskubide hauek dituzte:
- g) Hizkuntza ofizialak erabiltzeko eskubidea, lege honek araututako moduan.

II. KAPITULUA

Osasun- eta segurtasun-arriskuez babesteko eskubidea

22. artikulua.— Errekerimendu dokumentalen kostuak

Segurtasun-eginbeharraren ondoriozko prozeduretan, enpresaburuen kontura izango dira dokumentazio-errekerimenduek dakartzaten kostu guztiak, hala nola dokumentuak itzultzekoak, baldin eta Euskal Autonomia Erkidegoan ofizialak ez diren hizkuntzetan aurkezten badira.

VI. KAPITULUA

Kontsumo-arloko hezkuntza eta prestakuntza jasotzeko eskubidea

59. artikulua.— Hezkuntza- eta prestakuntza-programak

2. Prestakuntza- eta hezkuntza-programa horiek antolatzean eta material didaktikoa prestatzean, Kontsumobide-Kontsumoko Euskal Institutuak Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialen erabilera paritariao sustatuko du.

VIII. KAPITULUA

Hizkuntza-eskubideak

79. artikulua.— Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak

Lege honetan ezarritakoaren arabera, kontsumitzaileek eta erabiltzaileek eskubidea dute ondasunei eta zerbitzuei buruzko informazioa euskaraz edo gaztelaniaz jasotzeko eta beren kontsumo-harremanetan hizkuntza ofizial horietatik edozein erabiltzeko.

80. artikulua.— Ondasunei eta zerbitzuei buruzko informazioa

1. Kontsumitzaileek eta erabiltzaileek eskubidea dute ondasunei eta zerbitzuei buruzko informazioa euskaraz eta gaztelaniaz jasotzeko, lege honen 45. artikuluan ezarritakoaren arabera.

2. Bermatuko da bi hizkuntza ofizialak erabiltzen direla kontsumitzaileekiko eta erabiltzaileekiko harremanetan; horretarako, euskaraz eta gaztelaniaz edo ele bietan jarriko dira elementu hauek:

a) Errotuluak, oharrak, eta, oro har, ahozko eta idatzizko komunikazioak, jendaurrean jartzen direnak Euskal Autonomia Erkidegoko establezimenduetan.

b) Kontsumitzaileei eta erabiltzaileei zuzendutako ondasunen eta zerbitzuen eskaintza, sustapena eta publizitatea, edozein delarik erabiltzen den euskarria.

c) Inprimaki eta eredu ofizialak, kontsumitzaileek eta erabiltzaileek paperean edo formatu elektronikoan bete behar dituztenak.

d) Atxikitze-kontratuak, klausula-ereduak dituztenak; kontratu arautuak, baldintza orokorrak eta haiei buruzko dokumentazioa edo kontratu horiek egitean sortzen dena; salbu eta kontsumitzaileak edo erabiltzaileak berariaz aukeratzen badu bi hizkuntza ofizialetako bat erabiltzea.

e) Idatzizko komunikazioak, bereziki kontsumitzaileei eta erabiltzaileei zuzenduak direnean; baita fakturak, aurrekontuak eta antzeko dokumentuak ere, salbu eta kontsumitzaileak edo erabiltzaileak berariaz aukeratzen badu bi hizkuntza ofizialetako bat erabiltzea.

f) Euskal Autonomia Erkidegoan ekoiztutako edo landutako ondasunen produktuen edo zerbitzuen erabilera- eta mantentze-jarraibideen eskuliburuak, berme-agiriak, etiketak eta ontziratzea euskaraz eta gaztelaniaz idatzi beharko dira, gutxienez.

81. artikulua.— Ondasunak eta zerbitzuak aurkeztea eta etiketatzea

1. Indarrean den araudian ezarritakoaren arabera, eta osasuna eta segurtasuna babeste aldera, ondasun eta zerbitzu jakin batzuen aurkezpenean eta etiketetan gaztelania erabiltzeko exigentzia bete behar bada ere, eskaintzailearen nahiaren arabera adieraziko da Euskadiko lurralde-eremuan banatzen diren ondasun eta zerbitzuetan ematen den informazioa, etiketetan, ontzietan eta inprimakietan edo erabilera-jarraibideei buruzko oharretan jasotakoa barne, hau da: euskaraz, gaztelaniaz, edo euskaraz eta gaztelaniaz batera.

2. Euskara erabiltzea sustatuko da Euskal Autonomia Erkidegoan arautzen diren jatorri-izendapen edo kalitate-izendapeneko ondasunak eta artisautza-produktuak aurkezteko eta etiketatzeko.

3. Gainerako kasuetan, ondasunei eta zerbitzuei buruzko informazioa euskaraz eta gaztelaniaz batera ematea sustatuko da.

82. artikulua.— Entitate publikoak

1. Lege honetan xedatutako ondorioetarako, hauek joko dira entitate publikotzat:

a) Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoak eta Euskal Autonomia Erkidegoan ezarritako Estatuko Administrazioa, barnean harturik zuzenbide publiko edo pribatuko enteak, haien mendekoak edo haien administrazio instituzionala osatzen dutenak.

b) Edozein izaeratako entitateak, baldin eta zerbitzu publikoak kudeatzen badituzte eta zerbitzu publiko horien titulartasuna aurreko apartatuan aipatutako administrazioen esku badago, zerbitzu horiek ematen dihardutenean.

c) Aurreko a) letran adierazten diren administrazioek eta entitateek kontrolatutako edo gehiengoan partaidetutako entitate oro. Ondorio horietarako, ulertuko da kontrol-harreman bat dagoela, baldin eta entitateko boto-eskubiderik gehienak edukitzen badira edo eskubidea badago gobernu-organoetako kiderik gehienak izendatzeko.

2. Erakunde publikoek kontsumitzaileekiko eta erabiltzaileekiko harremanetan bi hizkuntza ofizialak erabiltzea bermatuko dute, 80.2 eta 81.1 artikuluetan adierazitako elementuak euskaraz edo gaztelaniaz edo bi hizkuntzetan jarritz.

3. Kontsumitzaileek eta erabiltzaileek beraiek aukeratzen duten hizkuntza ofizialean arreta jasotzeko eskubidea dute, erakunde publikoekin dituzten harremanetan, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean xedatutakoaren arabera.

4. Lege honetan Estatuko Administrazioari aplikagarriak zaizkion xedapenak ulertuko dira kalterik eragin gabe Estatuak bere zerbitzuak antolatzeke duen eskumenari.

83. artikulua.— Interes orokorreko oinarrizko zerbitzuak, saltoki handiak eta beste enpresaburu pribatu batzuk

1. Interes orokorreko oinarrizko zerbitzuak ematen dituzten erakundeek eta merkataritza-jardueraren arloan indarrean dagoen legeriak saltoki handitzat jotako saltokiek kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskura jarriko dituzte 80.2 eta 81.1 artikuluetan adierazitako elementuak, euskaraz eta gaztelaniaz edo bi hizkuntzetan.

2. Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, gaiaren arabera dagozkien sailetatik eta esleituta dituzten eskumenez baliatuz, koordinatuta jardungo dute, ondasunak edo zerbitzuak hornitzen edo banatzen dituzten gainerako pertsona edo erakunde pribatuetara iristeko bidea errazteko, eta, arian-arian, aurreko apartatuan ezarritakoa hedatzeko. Horretarako, euskararen erabilera babesteko eta sustatzeko neurriak ezarriko dituzte, 80.2 eta 81.1 artikuluetan adierazitako elementuetan.

84. artikulua.— Kontsumo-harremanetan jendea artatzeko baliatuko den hizkuntza

1. Entitateek, baldin eta euskara lan-harremanen eremuan eta jendaurreko arretaren eremuan baliatzeko berariazko dirulaguntzak jasotzen badituzte, kontsumitzaileek eta erabiltzaileek erabiltzen edo eskatzen duten hizkuntza ofizialean aritzeko gaitasuna izan beharko dute haiek artatze aldera.

2. Eskumena duten administrazio publikoek elkarrekin antolatuko dituzte behar diren sustapen-neurriak, kontsumitzaileek eta erabiltzaileek baliatzen duten hizkuntza ofiziala edozein izanda ere, haien kontsumo-harremanetan hizkuntza horixe erabili ahalko dutela eta hizkuntza horretan artatuko dituztela bermatzeko.

85. artikulua.— Sustapen-jarduera publikoa

1. Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean xedatutakoarekin bat, eskumena duten administrazio publikoek beharrezko neurriak hartuko dituzte kontsumo-harremanetan euskararen erabilera sustatzeko.

2. Bereziki zainduko dira partikularren arteko kontsumo-harremanen esparruan euskararen erabilera zabaltzen lagunduko duten neurriak, hala nola:

- a) ondasun eta zerbitzuen eskaintza, sustapena eta publizitatea,
- b) erabilera-agiriak edo -eskuliburuak edo jarraibideak eskura jartzea,
- c) kontsumitzaileak eta erabiltzaileak artatzeko baliatzen den hizkuntza.

3. Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek aktiboki sustatuko dute kontsumitzaileei eta erabiltzaileei titulartasun publikokoak ez diren informazio- eta arreta-bulegoek ematen dieten arretan eta aholkularitzan bermatu dadila harremanak kontsumitzaileek eta erabiltzaileek aukeratzen duten hizkuntzan izango direla.

4. Kontsumo-harremanetatik eratorritako jarduerak barnean hartzen dituzten plan sektorialeak, jarduera horiek egitean, sustapen-ildo espezifikoak bultzatuko dituzte bi hizkuntza ofizialak erabil daitezen.

5. Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, nork bere eskumenen esparruan, bultzatuko dute hizkuntza espezializatuko materialak zabaltzea, euskararen erabilera errazteko kontsumo-arloan.

VII. TITULUA Zehatzeko ahala

II. KAPITULUA Arau-haustek tipifikatzea

140. artikulua.— Berme-arloko eta saldu ondoko zerbitzuaren arloko arau-haustek

Ondorengo hauek berme-arloko eta saldu ondoko zerbitzuaren arloko arau-haustek dira:

4. Konpromisoa hartzea kontsumitzaileei edo erabiltzaileei salmenta osteko zerbitzua emateko, kontratatu aurretik argi eta garbi ohartarazi gabe ezen zerbitzu hori ez dela eskuragarri egongo eragiketa komertzialean erabili den hizkuntza berean.

142. artikulua.— Bestelako arau-haustek

Aurreko artikuluetan tipifikatutako arau-hausteez gainera, honako hauek ere joko dira kontsumo-arloko arau-haustetzat:

14. Lege honetan edo kontsumitzaileen eta erabiltzaileen defentsari buruzko gainerako xedapenetan ezarritako beste edozein baldintza, betebeharrak edo debeku ez betetzea, legearen III. tituluko VIII. kapituluan araututako hizkuntza-eskubideei buruzkoak izan ezik.

V. KAPITULUA Arau-hausteen erantzukizuna

158. artikulua.— Subjektu arduradunak

2. Bereziki, erantzule izango dira, salbu eta hirugarren baten erantzukizuna egiaztatzen duen probarik badago:

a) Ontziratutako, etiketatutako edo osorik itxitako produktuetan egindako arau-hausteengatik:

[...]

– Baldin eta arau-haustea bada legez edo erregelamenduz eska daitekeen hizkuntza bat ez erabiltzeagatik produktuaren etiketan edo aurkezpenean, produktua banatu edo merkaturatzen duena.

[...]

Bigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza-eskubideak betetzeari buruzko galdera sorta

Interes orokorreko oinarrizko zerbitzuak ematen dituzten erakundeek eta indarrean dagoen legeriak saltoki handitzat jotako saltokiek galdera sorta bat bidaliko diote kontsumoaren arloan eskumena duen sailari, bost urtean behin, edo sail horrek zehaztutako aldizkakotasunaz, estatutu honetan jasotako hizkuntza-eskubideen arloan egindako jarduerak zein diren jakiteko.

Galdera sorta eta jasotako informazioaren ebaluazioa hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen organoarekin batera egingo da, eta kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak betetzea bultzatzeko behar diren politiken aktibazioa identifikatzeko oinarri gisa erabiliko da.

Lehenengo xedapen iragankorra.— Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen ordezkartza-elkarteen betekizunak

Harik eta erregelamenduz garatu arte 62. artikuluan xedatzen dena, ulertuko da ezen, lege honen kontrakoa ez den guztian, 249/1985 Dekretuak arautzen dituela kontsumitzaileen eta erabiltzaileen ordezkartza-elkarteen lurralde-ezarpenari, bazkide-kopuruari eta jarduera-programari buruzko betekizunak (249/1985 Dekretua, uztailaren 30ekoa, zeinaren bidez aldatzen baita 1981eko abuztuaren 17ko Dekretua, Kontsumitzaile Elkarteen Errolda sortzeari buruzkoa); betiere, Kontsumitzaileen Estatutuari buruzko Legean edo hura ordezkatzeko duen xedapenean ezarritakoaren arabera.

Bigarren xedapen iragankorra.— Erreklamazio-orriak

1. Harik eta erregelamenduz garatu arte 90. artikuluan erreklamazio-orriari buruz xedatzen dena, indarrean segituko du, lege honen kontrakoa ez den guztian, uztailaren 1eko 142/2014 Dekretuak, Kontsumoko erreklamazio-orriari eta kontsumitzaileen eta erabiltzaileen kexei, erreklamazioei eta salaketei erantzuteko prozedurari buruzkoak.

2. Erregulazio espezifikorik ezean, erreklamazioko orri elektronikoak dekretu honetako I. eranskinean erreklamazio-orrietarako azaltzen den eredura egokituko dira.

Hirugarren xedapen iragankorra.— Kontsumoa justifikatzeko agiria

Makina automatikoen bidez ondasunak edo zerbitzuak hornitzen dituzten eta 25.3 artikuluan aurreikusitako aukera erabiltzen ez duten pertsonak bi urteko epea izango dute, lege hau indarrean jartzen denetik, makina horiek egokitzeko, kontsumo-harremanaren egiaztatzea entregatzeari begira.

Xedapen indargabetzailea.— Araudia indargabetzea

Honako hauek indarririk gabe geratuko dira:

1. Abenduaren 22ko 6/2003 Legea, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuarena.

2. 123/2008 Dekretua, uztailaren 1ekoa, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Hizkuntza Eskubideei buruzkoa, lege honetan xedatutakoaren aurka doan heinean.

**7.2.88. 7/2023 Legea, ekainaren 29koa,
Euskal Zibersegurtasun Agentzia
sortzekoa⁵⁶³**

**II. KAPITULUA
Egitura organikoa**

7. artikulua.— Aholku Kontseilua

5. Aholku Kontseiluaren kide hautetsiak izendatzerakoan, kontuan hartuko da Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan behar besteko hizkuntza-gaitasuna izatea.

---

⁵⁶³ EHAren 137. zenbakian, 2023ko uztailaren 19ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2023/07/2303488e.shtml>

7.3. Nafarroako Foru Komunitatea

7.3.1. 1/1973 Legea, martxoaren 1ekoa, Nafarroako Foru Zuzenbide Zibilaren Konpilazioa onesten duena⁵⁶⁴

II. LIBURUA

Dohaintzak eta oinordetzak

V. TITULUA

Testamentua eta horren formak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

186. legea

Lekukoen egokitasuna.

A) Orokorra. Ezin izango dira lekuko izan testamentua egitean:

2. Testamentugilearen hizkuntza ulertzen ez dutenak.

II. KAPITULUA

Testamentuaren formak

192. legea

Testamentuak euskaraz. Nafarrek euskaraz egin dezakete testamentua. Testamentua notarioaren aurrean egiten denean eta hark hizkuntza hori ezagutzen ez duenean, beharrezkoa izango da testamentugileak aukeratutako bi interpretekin esku hartzea, haren xedapena gaztelaniara itzul dezan; testamentua bi hizkuntzetan idatziko da, Notariotza Erregelamenduan ezarritakoaren arabera.

---

⁵⁶⁴ BOEren 57. zenbakian, 1973ko martxoaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1973-330>

7.3.2. Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoa⁵⁶⁵

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

9. artikulua

1. Gaztelania da Nafarroako hizkuntza ofiziala.
2. Euskarak ere hizkuntza ofizialaren maila izanen du Nafarroako eskualde euskaldunetan.

Foru-lege batek eskualde horiek zehaztu, euskararen erabilera ofiziala arautu eta, estatuko legeria orokorra abiapuntutzat harturik, hizkuntza horren irakaskuntza antolatuko du.

---

⁵⁶⁵ <http://www.parlamentodenavarra.es/sites/default/files/misc/Hobetzea%202011.pdf>

7.3.3. 3/1985 Foru Legea, martxoaren 25ekoa, Herriaren Legegintza-ekimena arautzen duena⁵⁶⁶

3. artikulua

2. Proposamena aurkezten den idazkiarekin batera, zeina gaztelaniaz nahiz euskaraz egon baitaiteke idatzita, honakoak aurkeztu beharko dira:⁵⁶⁷.

---

⁵⁶⁶ Nafarroako Aldizkari Ofiziala: 39. zk., 1985eko martxoaren 29koa.

⁵⁶⁷ 14/2012 Foru Legeak, uztailaren 5ekoak, Herriaren Legegintza-ekimena arautzen duen martxoaren 25eko 3/1985 Foru Legea eta Nafarroako Udalen Legegintza-ekimena arautzen duen martxoaren 25eko 4/1985 Foru Legea aldatzen dituenak, emaniko idazkera.

7.3.4. 18/1986 Foru Legea, abenduaren 15ekoa, Euskarari buruzkoa⁵⁶⁸

Erkidegoen ondare kulturalaren barruan, hizkuntzek toki nagusia dute. Hizkuntzak gizakiek komunikatzeko duten tresnarik onena eta bizitza sozialaren ezinbesteko euskarri dira, identifikazio kolektiborako osagai eta gizarteko kideen artean bizikidetzarako eta ulermenerako faktore. Aldi berean, hizkuntzak berezko historiaren ikur eta lekuko dira, belaunaldiz belaunaldi hizkuntza horiek erabiltzen diren herrietako esperientzia kolektiboa bildu, begiratu eta transmititzen duten heinean.

Hizkuntza-fenomenoaren izaera dinamikoak eta bertan parte hartzen duten faktoreen konplexutasun eta aniztasunak historikoki etengabeko gorabeherak sortu dituzte hizkuntzak erkidegoetan ezartzeari dagozkionez: batzuk hedatu egin dira eta beste batzuek atzera egin dute, inoiz hizkuntzaz kanpoko arrazoiek eraginik. Horiexek dira, ezbairik gabe, gorabeherarik adierazgarrienak. Aldaketa hauetan, maiz komunikazioaren oinarri direnen kontrako jarrerak esku hartu dute, hizkuntzek banatu egiten dutela oker uste dutenek edo hizkuntzen pluraltasunak barne-barnean gordetzen duen aberastasuna ikusten ez dutenek bultzaturik.

Nafarroaren moduan, beren ondarean hizkuntza bat baino gehiago edukitzeaz harro diren erkidegoak beharturik daude altxor hori begiratu eta babestera eta haren hondatzea eta galera eragoztera. Baina ondare hori ezin da babestu eta ez da babestu behar ere hizkuntzen arteko borroka edo aurkaritzaren bidez. Aitzitik, Konstituzioaren 3.3 artikulua ezartzen duenari jarraikiz, hizkuntza horiek errespetu eta babes berezia behar duen kultura-ondarea direla aitortu behar da.

Printzipio hauetan oinarritzen da foru-lege hau, zeinak aipatutako konstituzio-agindua bete eta Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoaren 9. artikuluko aurreikuspenak garatzen dituen.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua

1. Foru-lege honen xedea euskararen erabilera arrunta eta ofiziala arautzea da, gizarte-bizikidetzaren eta irakaskuntzaren eremuetan.

2. Hauek dira lege honen ezinbesteko helburuak:

a) Herritarrek euskara jakin eta erabiltzeko duten eskubidea babestea eta hori betetzeko tresnak zehaztea.

b) Euskararen berreskurapena eta garapena begiratzea Nafarroan, euskararen erabilera sustatzeko neurriak adieraziz.

---

⁵⁶⁸

http://www.navarra.es/home_eu/Navarra/Derecho+navarro/lexnavarra/IndicesPorDepartamentos/Relaciones+Ciudadanas+e+Institucionales/Vascuence/FD_1986_018.htm

Otsailaren 23ko 2/2010 Foru Legeak emandako idazkerarekin (iturria: www.unavarra.es) eta ekainaren 27ko 9/2017 Foru Legeak emandako idazkerarekin (iturria: www.unavarra.es).

c) Euskararen erabilera eta irakaskuntza bermatzea, borondatezkotasun, mailakatze eta errespetu irizpideei jarraikiz, Nafarroako errealitate soziolinguistikoaren arabera.

3. Nafarroako euskalkiek errespetu eta babes berezia izanen dute.

2. artikulua

1. Gaztelania eta euskara Nafarroako berezko hizkuntzak dira eta, horren ondorioz, herritar guztiek dute hizkuntza horiek jakiteko eta erabiltzeko eskubidea.

2. Gaztelania da Nafarroako hizkuntza ofiziala. Euskara ere ofiziala da Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoaren 9. artikuluan eta foru-lege honetan aurrez ikusitako eran.

3. artikulua

1. Botere publikoek beharrezko diren neurriak hartuko dituzte hizkuntza dela-eta herritarrak diskriminaturik izan ez daitezen.

2. Botere publikoek hizkuntza-araua errespetatuko dute, foru-lege honetan eta hura garatzen duten xedapenetan ezarritakoaren ondorio diren jarduera guztietan.

3. Hizkuntza-arauak ezartzeko, Euskaltzaindia izanen da instituzio aholku-emaile ofiziala, eta botere publikoek berari eskatuko dizkiote aurreko apartatuan ezarritakoa betetzeko beharrezko zaizkien txosten edo irizpenak.

4. artikulua

Indarreko legeriaren arabera, eta foru-lege honetan ezartzen diren hizkuntza-eskubideetan babestuak izateko, herritarrek epaile eta auzitegietara jo dezakete.

5. artikulua

1. Foru-lege honen ondorioetarako, Nafarroak ondoko eremu hauek ditu:

a) Eremu euskalduna, ondoko udalerriek osatua: Abaurregaina, Abaurrepea, Altsasu, Anue, Araitz, Arakil, Arano, Arantza, Arbizu, Areso, Aria, Aribe, Arruazu, Atetz, Auritz, Bakaiku, Basaburua, Baztan, Beintza-Labaien, Bera, Bertizarana, Betelu, Donamaria, Doneztebe, Elgorriaga, Eratsun, Ergoiena, Erro, Esteribar, Etxalar, Etxarri Aranatz, Ezkurra, Garaioa, Garralda, Goizueta, Hiriberri, Igantzi, Imotz, Irañeta, Irurtzun, Ituren, Iturmendi, Lakuntza, Lantz, Larraun, Leitza, Lekunberri, Lesaka, Luzaide, Oiz, Olatzagutia, Orbaizeta, Orbara, Orreaga, Saldias, Sunbilla, Uharte Arakil, Ultzama, Urdazubi, Urdiain, Urroz, Ziordia, Zubieta eta Zugarramurdi.

b) Eremu mistoa, ondoko udalerriek osatua: Abaigar, Abartzuza, Adios, Agoitz, Allin, Ameskoabarrena, Antsoain, Antzin, Añorbe, Aranaratxe, Aranguren, Arellano, Artazu, Artzibar, Atarrabia, Barañain, Bargota, Beraskoain, Beriain, Berriobeiti, Berriozar, Bidankoze, Bidaurreta, Biurrun-Olkoz, Burgi, Burlata, Cabredo, Deierri, Deikaztelu, Eguesibar, Eneritz, Erriberri, Erronkari, Espartza Zaraitzu, Etxarri, Etxauri, Eulate, Ezkabarte, Ezkaroze, Galar Zendea, Galoze, Garde, Gares, Garinoain, Gesalatz, Goñerri, Gorza, Iruña, Itza Zendea, Itzagaondoa, Itzaltzu, Izaba, Jaitz, Jaurrieta, Larragoa, Leotz, Lerga, Lezaun, Lizarra, Lizoain-Arriasoiti, Longida, Mendigorria, Metauten, Mirafuentes, Murieta, Nazar, Obanos, Odieta, Oibar, Olaibar, Ollaran, Oltza Zendea, Orkoien, Orontze, Orotz Betelu, Oteitza, Otsagabia, Puiu, Sartze, Tafalla, Tebas-Muru Artederreta, Tirapu, Txulapain, Uharte, Untzue, Urraulbeiti, Urrotz-Hiria, Urzainki, Uxue, Uztarroze,

Villatuerta, Zabaltza, Zangoza, Zirauki, Ziritza, Zizur Zendea, Zizur Nagusia eta Zuñiga.

Noain Elortzibarko udalerria automatikoki sartzen ahalko da eremu mistora, baldin eta toki-korporazio horretako udalak aurretiaz eta gehiengo osoz osoko bilkuran hartzen badu horretarako erabakia. Erabaki horrek eraginkortasun osoa izan dezan, Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu beharko da.

c) Eremu ez-euskalduna, gainerako udalerriek osatua.

2. Aurreko apartatuan zehaztutakoa berrikus daiteke, Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoaren 9. eta 20.2 artikuluetan ezarritako prozedurari jarraikiz.

3. Nafarroako Gobernuak aldian-aldian euskararen errealitate soziolinguistikoari buruzko azterlanak egiteko aginduko du, eta horien berri emanen dio Parlamentuari.

I. TITULUA

Erabilera arrunt eta ofiziala

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

6. artikulua

Aitortu egiten da herritar guztiek administrazio publikoekiko harremanetan euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea dutela, ondoko kapituluetan ezarritako eran.

7. artikulua

“Nafarroako Aldizkari Ofiziala” eta “Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofiziala” gaztelaniaz eta euskaraz argitaratuko dira, aldibereko edizio bananduetan.

8. artikulua

1. Foru Komunitateko toponimoek gaztelaniaz eta euskaraz izanen dute izendapen ofiziala, honako arau hauen arabera:

a) Eremu euskaldunean, izendapen ofiziala euskarazkoa izanen da, non ez den beste izen bat gaztelaniaz; hala bada, biak erabiliko dira.

b) Eremu mistoan eta eremu ez-euskaldunean, izendapen ofiziala gaur egungoa izanen da. Hala ere, gaztelaniaz adierazitakoek euskarazko izendapen desberdin, jatorrizko eta tradizionala baldin badute, biak erabiliko dira.

2. Nafarroako Gobernuak, Euskaltzaindiaren alde aurreko txostena kontuan izanik eta artikulua honen lehendabiziko apartatuan aurrez ikusitakoaren arabera, Foru Komunitateko toponimoak eta lurralde, herri eta herriarteko bideen izen ofizialak erabakiko ditu eta, orobat, horren berri eman beharko dio Parlamentuari. Herri barruko bideen izena jartzea udal bakoitzari dagokio.

3. Gobernuak erabakitako izenak, aurreko apartatuetan xedatutakoaren arabera, legezkoak izanen dira ondorio guztietarako Nafarroa osoan, eta errotulazioa haiekin

bat etorriko da. Nafarroako Gobernuak errotulazio publikoaren normalizazioa arautuko du, betiere estatuak bere egin dituen nazioarteko arauak errespetatuz.

9. artikulua

Nafarroako Gobernuak Iruñean euskara-gaztelania itzulpen ofizialeko administrazio-unitatea sortuko du.

II. KAPITULUA

Erabilera ofiziala eremu euskaldunean

10. artikulua

1. Herritar guztiek, administrazio publikoekiko harremanetan, euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eta beraiek hautatutako hizkuntza ofizialean harrera izateko eskubidea dute.

Horretarako, neurri egokiak hartuko dira eta beharrezko gerta daitezkeen bitartekoak erabakiko, progresiboki eskubide honen erabilera bermatzeko.

2. Pertsona batek baino gehiagok parte hartzen duten espediente edo prozeduretan, biltzen diren aldeek elkarrekin adostutako hizkuntza erabiliko dute botere publikoek.

11. artikulua

Erabilitako hizkuntza edozein izanik ere, administrazio-jarduera guztiak baliozkoak izanen dira eta legezko eraginkortasun osoa izanen dute. Horren ondorioz, administrazio publikoen organoek parte hartzen duten egintza guztiak, baita administrazio-jakinazpen eta -komunikazioak ere, bi hizkuntzetan idatzi beharko dira, interesdun guztiek espresuki bakar bat erabiltzea aukeratzen badute izan ezik.

12. artikulua

Agiri publikoak emaileak aukeratutako hizkuntza ofizialean idatzi beharko dira, edo, emaile bat baino gehiago balitz, hauek adostutako horretan.

Fede-emaile publikoek, interesdunak eskatutakoaren arabera, gaztelaniaz edo euskaraz luzatu beharko dituzte kopiak edo lekukotasunak, eta, behar denean, matrize eta agiriak beren erantzukizunpean itzuli beharko dituzte.

Nolanahi ere, gaztelaniaz luzatu beharko dituzte eremu euskaldunetik at indarra izan behar duten kopiak.

13. artikulua

1. Erregistro publikoetan, idazpenak dokumentua dagoen hizkuntza ofizialean luzatuko dira eta, betiere, gaztelaniaz ere bai.

2. Kopia eta ziurtagiriak hizkuntza ofizialeatik edozeinetan luzatuko dira.

14. artikulua

Justizia Administrazioarekiko harremanetan, herritar guztiek berek hautatutako hizkuntza ofiziala erabiltzen ahalko dute, indarreko legerian xedatutakoaren arabera.

15. artikulua

1. Administrazio publikoek eta izaera publikoko enpresek gaikuntza progresiboa sustatuko dute, eremu euskaldunean zerbitzua ematen duten langileak progresiboki euskararen erabileran gaitu daitezzen.

2. Administrazio bakoitzak, berari dagozkion eskumenen eremuan, zehaztuko du zein lanpostutarako izanen den nahitaezkoa euskaraz jakitea, eta gainerakoentzat, merezimendu kalifikatutzat hartuko da besteren artean.

16. artikulua

Eremu euskalduneko toki-erakundeek gaztelania eta euskara erabiliko dute beren xedapen, argitalpen, herriko bideetako kaleen errotulu eta tokien izen berezietan eta, betiere, izen tradizionalak errespetatuko dituzte.

III. KAPITULUA

Erabilera eremu mistoan

17. artikulua

Herritar guztiek euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea dute Nafarroako administrazio publikoei zuzentzeko.

Eskubide honen erabilera bermatzeko, aipatutako administrazioek honako hau egin dezakete:

a) Urteroko lanpostuen eskaintza publikoan zehaztea zein lanpostutarako izanen den nahitaezkoa euskaraz jakitea.

b) Gainerako lanpostuetara iristeko deialdietan euskara jakitea merezimendu moduan balioestea.

IV. KAPITULUA

Erabilera eremu ez-euskaldunean

18. artikulua

Nafarroako administrazio publikoetara euskaraz zuzentzeko eskubidea aitortzen zaie herritarrei. Administrazio horiek interesdunei gaztelaniara itzultzeko eska diezaiekete edo 9. artikuluan aurrez ikusitako itzulpen zerbitzuak erabili.

II. TITULUA

Irakaskuntza

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

19. artikulua

Herritar guztiek dute hezkuntza maila desberdinetan irakaskuntza euskaraz eta gaztelaniaz izateko eskubidea, ondoko kapituluetan ezarritako eran.

20. artikulua

Nafarroako Gobernuak arautuko du euskara nola sartuko den irakaskuntza-planetan eta zehaztuko du ikastetxe bakoitzean nola aplikatuko den, lege honek eremu desberdinetarako xedatutakoaren esparruan.

21. artikulua

Nafarroako Gobernuak, bere eskumenen eremuan, behar diren ekintzak aurrera eramanean ditu, irakasleen prestakuntzarako goi-mailako ikastetxeetako ikasketak planek euskarazko irakaskuntzarako beharrezkoak diren irakasleen gaikuntza egokia berma dezaten.

22. artikulua

Administrazio publikoek beharrezko diren bitarteko pertsonalak, teknikoak eta materialak paratuko dituzte, aurreko artikuluetan xedatutakoa betetzeko.

23. artikulua

Ikasketak plan ofizialek euskara Nafarroako kultura ondaretzat hartuko dute eta foru-lege honen xedeei egokituko zaizkie.

II. KAPITULUA

Irakaskuntza eremu euskaldunean

24. artikulua

1. Ikasle guztiek irakaskuntza hartuko dute, guraso-ahala edo tutoretza daukan pertsonak, edo, hala badagokio, ikasleak berak aukeratutako hizkuntza ofizialean.
2. Hezkuntza-maila ez-unibertsitarioetan euskara eta gaztelania nahitaez irakatsiko dira, ikasle guztiek oinarrizko eskolatzearen bukaeran bi hizkuntzetan gaitasun-maila nahikoa egiaztatu ahal izan dezaten.
3. Oinarrizko Hezkuntza Orokorreko ikasketak eremu euskaldunetik at hasi dituzten ikasleak edo eremu honetan ohikoa ez den bizilekua dutela behar bezala justifikatzen dutenak euskara ikastetik salbuetsiak izan daitezke.

III. KAPITULUA

Irakaskuntza eremu mistoan

25. artikulua

1. Euskara irakaskuntzan sartuko da pixkana-pixkana, progresiboki eta behar adina, ikastetxeetan euskarazko irakaskuntza duten lerroak sortuz, hala eskatzen dutenendako.
2. Hezkuntza maila ez-unibertsitarioetan euskara ikasketak emanen zaizkie hala nahi duten ikasleei, oinarrizko eskolatzearen bukaeran euskararen jakintza nahikoa izan dezaten.

IV. KAPITULUA

Irakaskuntza eremu ez-euskaldunean

26. artikulua

Botere publikoek euskararen irakaskuntza lagunduko dute, eta, behar denean, osoki edo zati batean finantzatuko dute, sustapen- eta promozio-irizpideei jarraikiz eta eskariaren arabera.

III. TITULUA

Komunikabide sozialak

27. artikulua

1. Administrazio publikoek komunikabide sozial publiko eta pribatuetan euskarak gero eta presentzia handiagoa izan dezan sustatuko dute.

Horretarako, Nafarroako Gobernuak diruz eta materialez laguntzeko planak gauzatuko ditu, komunikabideek euskara progresiboki eta ohiko moduan erabil dezaten.

2. Foru Komunitateak kudeatzen dituen telebista- eta irrati-igorgailu eta gainerako komunikabideetan, Nafarroako Gobernuak euskararen presentzia egokia begiratuko du.

28. artikulua

Nafarroako administrazio publikoek babestu eginen dituzte euskaraz egiten diren agerkari kultural eta artistikoak, liburu argitalpenak, ikus-entzunezko ekoizpena eta bestelako edozein jarduera.

Lehen xedapen gehigarria

Nafarroako Gobernuak, "Vianako Printzea Erakundea" Kultura Zerbitzuaren bidez, foru-lege honen 1.3 artikuluan ezarritakoa bete dadin, behar diren jarduerak aurrera eramanez ditu.

Bigarren xedapen gehigarria

Nafarroako toki-erakundeek, beren eskumenen eremuan, ordenantzak onesten ahalko dituzte, beren mugartean euskararen erabilera arautu edo sustatzeko, betiere foru-lege honetan adierazitakoaren aurkako xedapenik ezarri gabe

Xedapen iragankor bakarra

Hiru hilabeteko epean, Nafarroako Gobernuak 9. artikuluan aipatutako euskara-gaztelania itzulpen ofizialeko administrazio-unitatea sortuko du.

Azken xedapenetako lehena

Ahalmena ematen zaio Nafarroako Gobernuari foru-lege hau garatu eta aplikatzeko beharrezko diren xedapenak emateko.

Azken xedapenetako bigarrena

Foru-lege honek indarra hartuko du “Nafarroako Aldizkari Ofizialean” argitaratu eta biharamunean.

7.3.5. 6/1990 Foru Legea, Nafarroako Toki Administrazioari buruzkoa⁵⁶⁹

I. TITULUA Nafarroako toki-erakundeen antolaketa eta administrazioa

I. KAPITULUA Udalak

6. ATALA

Izendapen eta herriburuen aldaketak

21. artikulua

2. Udalen izenetan euskara nola erabili, abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legean xedatutakoari lotuko zaio.

[...]

III. TITULUA Nafarroako toki-erakundeen funtzionamendua. herritarren informazioa eta partaidetza

II. KAPITULUA Hiritarren informazioa eta partaidetza

92. artikulua

7. Foru Komunitateko Administrazioak bermatuko du indarrean dagoen legeria beteko dela nafarren hizkuntza-eskubideei dagokienez bide elektronikozko leihatila bakarra erabiltzean.

---

⁵⁶⁹ NAOren 84. zenbakian, 1990eko uztailaren 13ko alean argitaratua; hutsen zuzenketa: NAO, 1990eko urriaren 15eko alea.

Testu

konsolidatua:

https://www.navarra.es/home_eu/Navarra/Derecho+navarro/lexnavarra/IndicesPorDepartamentos/Desarrollo+rural+Medio+Ambiente+y+Administracion+Local/Administracion+local/LF61990.htm

VII. TITULUA

NAFARROAKO TOKI-ERAKUNDEEN ZERBITZUKO LANGILEAK

I. KAPITULUA

Xedapen komunak

235. artikulua.— Plantilla organikoak

1. Toki-erakunde bakoitzak bere plantilla organikoan sartu beharko ditu plazen eta lanpostuen ezaugarriak, Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legea eta hura garatzeko araudia aplikatuz kontuan hartzen direnak barne. Langile horiek hartzeko prozedurak ezaugarri horietara egokituko dira.

[...]

II. KAPITULUA

Beharrezkoak diren eginkizun publikoen mugapena eta foru-gaikuntza behar duten funtzionarioentzat erreserbatutako lanpostuena

3. ATALA

Hautapena eta lanpostuak betetzea

1. AZPIATALA

Gaikuntza lortzea

246 (ter) artikulua.— Izendapena, plazen esleipena eta jabetza hartzea

1. Foru-gaikuntza duten funtzionarioentzat erreserbatutako lanpostuak, merezimendu lehiaketan deialdian sartuak baina deialdi horietan betetzen ez direnak, esleituko zaizkie, Toki Administrazioaren arloko eskumena duen sailaren titularrak izendapena egin ondoren, 245. artikuluan aipatzen den gaikuntza lortuta dutenei, aldez aurretik izangaiek beren puntuazioaren arabera aukera eginda, eta aintzat harturik bai lanpostu hutsen hizkuntza-eskakizuna bai foru-lege honen 250. artikulua 2. apartatua ezarritako irizpideak. Lanpostu esleituen jabetza-hartzea egingen da Nafarroako Administrazio Publikoen zerbitzuko Langileen Estatutua onesten duen abuztuaren 30eko 251/1993 Legegintzako Foru Dekretuari eta hori garatzeko araudiari jarraikiz⁵⁷⁰.

2. Nafarroako toki-erakunde batean idazkari edo kontu-hartzaile lanpostu bat Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak deitutako hautapen-prozesu baten bidez lortzen dutenek, plazetan sartzeko euskaraz jakitea nahitaezkoa bazen, gero batean Nafarroako beste toki-erakunde batzuetako lanpostu hutsak betetzeko prozesuetan parte hartu nahi izanez gero, euskaraz jakitea nahitaezkoa duten lanpostuak betetzeko prozesuetan baizik ezin izanen dute parte hartu.

---

⁵⁷⁰ 4/2019 Foru Legeak, otsailaren 4koak, Nafarroako Administrazioaren erreformarakoak, emandako idazkera.

Aurreikuspen hori ez da aplikatuko baldin eta, euskararen ezagutza kontuan hartu gabe, erreferentziako hautapen-prozeduraren emaitzak bide eman bazion interesdunari betekizun hori ezarrita ez duen lanpostu bat lortzeko.

[...]

2. AZPIATALA

Lanpostuak betetzea

248. artikulua.— Lanpostuak betetzeko deialdiak egin aurreko prozedura⁵⁷¹

1. Toki Administrazioaren arloan eskumena duen sailak, foru-gaikuntza duten funtzionarioentzat erreserbatutako lanpostuak betetzeko lehiaketan deialdia egin baino gutxienez ere hiru hilabete lehenago, jarduketa hauek egingen ditu:

d) Toki-erakundeei informazioa eskatuko die funtzionario-araubidean bete daitezkeen lanpostuen hizkuntza-eskakizunari buruz.

2. Aurreko paragrafoan adierazitako jarduketak bukatu eta bi hilabeteko epean, toki-erakundeek sail horretara joko dute, helburu hauetarako:

b) Idazkari eta kontu-hartzaile lanpostuen hizkuntza-eskakizuna zehaztea. Ulertuko da ezen, ezarritako epean jakinarazten ez badute, euskaraz jakitea ez dela nahitaezkoa, eta Foru Komunitateko Administrazioarako araudi bereziak ezartzen duenarekin bat balioetsiko da.

Udalez gaindiko erakundeetako idazkari eta kontu-hartzaile lanpostu propioen hizkuntza-eskakizuna, foru-lege honen 243.2 eta 244.2 artikuluetan jasota daudenena, ulertuko da izanen dela egoitza zer toki-erakundetan dagoen, toki-erakunde horretakoa.

Eskualdeak bere mugartean dituen Foru Komunitatearen gaikuntzadun lanpostuen hizkuntza-eskakizuna definitu aurretik, kontsulta egingen zaie kasuko eginkizun publiko beharrezkoen hartzaile diren toki-erakundeei, indarrean dagoen araudia betiere betetik.

3. Aurreko puntuan ezarritako epea bukatuta eta toki-erakundeek eginiko komunikazioak aztertuta, toki-administrazioaren arloan eskumena duen sailak, aipatu lanpostu-betetze lehiaketan deialdia egin baino lehen, Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratuko du 247. artikuluko 2. eta 3. apartatuetan ezarritakoari jarraikiz funtzionario-araubidean bete beharreko idazkari eta kontu-hartzaile lanpostuen zerrenda eta, behar denean, zehaztuko ditu desgaitasuna duten pertsonentzako txandarako erreserbak eta kasuko hizkuntza-eskakizunaren nondik norakoak.

250. artikulua.— Merezimenduak⁵⁷²

2. Euskara maila frogatzeko eta kasu bakoitzean balioespena egiteko, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioako langileentzat hizkuntza horren ezagutzaren tratamenduaren gainean ezarritako araudiari segituko zaio.

---

⁵⁷¹ 4/2019 Foru Legeak, otsailaren 4koak, Nafarroako Administrazioaren erreformarakoak, emandako idazkera.

⁵⁷² 4/2019 Foru Legeak, otsailaren 4koak, Nafarroako Administrazioaren erreformarakoak, emandako idazkera.

251. artikulua.— Epaimahaiak

2. Deialdi bakoitzaren aurreikuspenekin bat, epaimahaiak parte-hartzaileek egiaztatutako merezimenduak balioetsiko dituzte eta horien zerrenda ordenatu bat prestatuko dute, bakoitzak lortutako puntuazioaren arabera. Zerrendan euskaraz jakitea nahitaezkoa duten plazetan sartu nahi duten lehiakideak azalduko dira, eta kontuan hartuko da, orobat, foru-lege honen 246. (ter). artikuluaaren 2. apartatuan jasotako aurreikuspena.

**X. TITULUA⁵⁷³
ESKUALDEAK**

**III. KAPITULUA
ESKUMENAK ETA ZERBITZUAK**

362. artikulua.— Sostengu eta laguntza eginkizunak eta zerbitzuen zorroa

[...]

— Euskarara itzultzeko zerbitzu teknikoak.

[...]

— Euskara.

[...]

---

⁵⁷³ 4/2019 Foru Legeak, otsailaren 4koak, Nafarroako Administrazioaren erreformarakoak, emandako idazkera.

**7.3.6. 7/2001 Foru Legea, martxoaren 27koa,
Nafarroako Foru Komunitateko
Administrazioko eta haren Organismo
Autonomoetako Tasa eta Prezio Publikoei
buruzko Foru Legea⁵⁷⁴**

**VIII. TITULUA
Hezkuntza Sailaren tasak**

**I. KAPITULUA
Tasak tituluak luzatzeagatik eta beste kontzeptu
batzuegatik**

96. artikulua.— Zerga-egitatea

Tasaren zerga-egitatea da Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikotik eta Hezkuntza Sistemaren Antolamendu Orokorrari buruzko urriaren 3ko 1/1990 Lege Organikotik eratorritako tituluak luzatzea eta erdi-mailan eta goi-mailan sartzeko probetan izena ematea, Kualifikazioei eta Lanbide Heziketari buruzko ekainaren 19ko 5/2002 Lege Organikotik eratorritako lanbide-gaitasunak ebaluatu eta egiaztatzekeko prozeduran izena ematea, eta hizkuntza-mailen ziurtagiriak eta Euskararen Gaitasun Agiria luzatzea."

[...]

---

⁵⁷⁴ NAOren 40. zenbakian, 2001eko martxoaren 30eko alean argitaratua; hutsen zuzenketa: NAO, 2001eko uztailearen 16koa).

20/2011 Foru Legeak, abenduaren 28koak, Zenbait zerga aldatu eta beste tributu-neurri batzuk hartzeak, emaniko idazkera (NAOren 256. zk., 2011ko abenduaren 30eko alea; hutsen zuzenketa: 2012ko urtarrilaren 12koa).

Testu

konsolidatua:

http://www.navarra.es/home_eu/Navarra/Derecho+navarro/lexnavarra/IndicesPorDepartamentos/Hacienda+y+Politica+Financiera/Hacienda/Normas+generales/LF72001-02.htm

7.3.7. 17/2001 Foru Legea, uztailaren 12koa, Nafarroan merkataritza arautzen duena⁵⁷⁵

II. TITULUA⁵⁷⁶

Merkataritza-establezimenduak

II. KAPITULUA

Merkataritza-establezimenduak jartzea

3. ATALA

Merkataritza-establezimendua baimentzea

20. artikulua.— Merkataritza-establezimendu bat jartzeko baimena udalez gaindiko plan sektorial baten bidez lortzeko eskabidea

6. Interesdunek, eremu euskaldunean, Nafarroako administrazio publikoetan euskararen erabilera arautzen duen otsailaren 10eko 29/2003 Foru Dekretuan araututakoaren arabera, eskaria gaztelaniaz, euskaraz edo ele bitan aurkeztu ahal izanen dute.

7. Eskaria, erantsi beharreko dokumentu guztiak edo erantsi beharreko dokumenturen bat Europar Batasuneko hizkuntza ofizialen batean aurkeztu nahi duten interesdunek dokumentu horien gaztelaniazko itzulpena, zinpekota izan gabe ere, aurkeztu beharko dute.

[...]

---

⁵⁷⁵ NAOren 86. zenbakian, 2001eko uztailaren 16ko alean, argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2001/86/Anuncio-2/

⁵⁷⁶ 6/2010 Foru Legeak, apirilaren 6koak, barne merkaturako zerbitzuei buruzko 2006/123/EE Zuzentaraura egokitzeko xedez zenbait foru lege aldatzen dituenak, emaniko idazkera (NAO, 46. zk., 2010eko apirilaren 14koa).

7.3.8. 26/2002 Foru Legea, uztailaren 2koa, Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzak hobetzeko neurriei buruzkoa⁵⁷⁷

II. TITULUA

Nafarroako Foru Komunitateko hezkuntza- zerbitzuaren kalitatea hobetzeko ituna betetzeko neurriak

4. artikulua.— Europar Batasuneko hizkuntzak edukiak eta hizkuntza- modalitateak irakasteko hizkuntza gisa ezartzea

1. Baimena ematen zaio Nafarroako Gobernuari Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxe publiko guztietan ingelesa edo Europar Batasuneko beste hizkuntza bat ikas-irakasteko hizkuntza gisa ezartzeko, taldearen tutoreak ematen dituen arlo edo curriculum gaietako batzuetan, horrela hizkuntza horiek hobeki ikas daitezten. Eduki horiek ingeles espezialitateko edo kasuko hizkuntzako maisu-maistra titularrek emanen dituzte.

IV. TITULUA

Beste hezkuntza-neurri batzuk

12. artikulua.— Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren zerbitzuko irakasleentzako konpentsazioak

3. Nafarroako Gobernuak Euskararen Gaitasun Agiria (EGA) lortzeko izangaien epaimahaien eta hautapen-organoen jardueretan parte hartzen duten funtzionario publikoek eta lan-kontratadunek, bai eta araubide bereziko hizkuntzen irakaskuntzetako maila egiaztatzeko azterketak prestatzen eta zehazten parte hartzen dutenek ere, irakasleak hautatzeko epaimahaietan parte hartzeagatik aurreikusitako konpentsazioak jasoko dituzte.⁵⁷⁸

Xedapen iragankor bakarra

2001/2002 ikasturtean —baimenik gabe bada ere— jardunean ziren eremu ez-euskalduneko ikastolak, euren egoera indarrean dagoen legeriaren arabera egokitzen den bitartean, 2000ko ekitaldiko aurrekontuetako zazpigarren xedapen gehigarrian ezarritako araubide berezi eta iragankorrari jarraikiz finantzatuko dira 2002ko urtarrilaren 1etik aitzina, irakaskuntza-maila ezberdinetarako indarrean diren moduluak eguneratuta.

[...]

---

⁵⁷⁷ NAOren 84. zenbakian, 2002ko uztailaren 12ko alean, argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2002/84/Anuncio-6/

⁵⁷⁸ 2007ko ekitaldirako Nafarroako Aurrekontu Orokorrei buruzko abenduaren 27ko 17/2006 Foru Legeak emandako idazkera (NAO, 157. zk., 2006ko abenduaren 31koa).

7.3.9. 32/2002 Foru Legea, azaroaren 19koa, Nafarroako liburutegien sistema arautzen duena⁵⁷⁹

III. KAPITULUA Nafarroako liburutegi publikoen sistema

11. artikulua.— Liburutegi publikoaren kontzeptua

2. Liburutegi publikoak zerbitzu bereiziak eskainiko dizkiete helduei eta haurrei. Era berean, liburutegi publikoak kontuan hartuko du Nafarroako Foru Komunitateko errealitate soziolinguistikoa, eta zerbitzuak euskaraz eta gaztelaniaz emanen ditu, Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legeak araututakoarekin bat.

---

⁵⁷⁹ NAOren 142. zenbakian, 2002ko azaroaren 25eko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2002/142/Anuncio-2/

7.3.10. 15/2004 Foru Legea, abenduaren 3koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari buruzkoa⁵⁸⁰

II. TITULUA Herritarrek Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioarekiko harremanetan dituzten eskubideak

6. artikulua.— Arreta egokia hartzeko eskubidea

2. Era berean, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioarekiko harremanetan herritar guztiek gaztelania edo euskara erabiltzeko eskubidea dute, euskararen erabilera arautzen duen Nafarroako foru-legerian ezarritakoari jarraikiz.

---

⁵⁸⁰ NAOren 150. zenbakian, 2004ko abenduaren 15eko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2004/150/Anuncio-2/

7.3.11. 8/2005 Foru Legea, uztailaren 1ekoa, Babes Zibilari eta Larrialdien Kudeaketari buruzkoa⁵⁸¹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

⁵⁸²2. artikulua.— Definizioak

Foru lege honi dagokionez, honako definizioak hartuko dira aintzat:

Galzoria: babes zibilak zaindu beharreko pertsona-taldeei edo ondasun-multzoei egoera jakin batzuetan kaltea egiteko ahalmena.

Zaugarritasuna: pertsona-talde edo ondasun-multzo baten ezaugarria, inguruabar jakin batzuetan galzoriaren eragina neurri handiago edo txikiagoan jasateko moduan egotea dakarkiena.

Mehatxua: babes zibilak zaindutako pertsonak eta ondasunak duten egoera, zeinean berehalako edo ezkutuko galzori baten aitzinean baitaude neurri handiago edo txikiagoan.

Arriskua: mehatxu bat pertsona-talde edo ondasun-multzo bat ukitzera iristeko aukera.

Larrialdia: bat-batean sortzen den egoera, ondasunen nahiz pertsonen bizitza edo osotasun fisikoa arrisku handian jartzen dituena edo erasotuak gertatzen direnekoa, eta berehalako neurriak hartzea eskatzen duena, arriskua bertan behera uzteko edo kalteak minimizatzeko. Arruntak nahiz apartekoak izan daitezke.

Aparteko larrialdia: bat-bateko arrisku kolektiboko egoera, pertsonak edo ondasunak berehalako galzorian jartzen dituen gertaera baten ondoriozkoa eta botere publikoen aldetik horiek artatzeko, kalteak arintzeko eta katastrofe bihur dadin ekiditen saiatzeko kudeaketa azkarra exijitzen duena.

Larrialdi arruntetik bereizten da azken horrek ez duelako eragin kolektiborik.

Katastrofea: biktima, kalte eta inpaktu material ugari eragiteagatik erkidego edo gizarte baten funtzionamendua substantzialki asaldatzen edo eteten duen egoera edo gertakari bat, artatze-baliabide gehiago eskatzen dituena erkidegoak berak eskuragarri dauzkanak baino.

Oinarrizko zerbitzuak: beharrezkoak direnak oinarrizko eginkizun sozialak, osasuna, segurtasuna eta herritarren ongizate sozial eta ekonomikoa edo administrazio publikoen funtzionamendu eraginkorra mantentzeko.

Zoritxar publikoa: biztanleengan eragin orokorra duen katastrofea.

---

⁵⁸¹ NAOren 81. zerbakian, 2005eko uztailaren 8ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2005/81/0>

⁵⁸² Nafarroako Babes Zibilari eta Larrialdien Kudeaketari buruzko uztailaren 1eko 8/2005 Foru Legea aldatzen duen martxoaren 9ko 8/2023 Foru Legeak emandako idazkera (NAO, 57. zerbakia, 2023ko martxoaren 21eko alea).

Larrialdietako laguntza: pertsonen bizia eta osotasun fisikoa babestea helburu duten jarduketa urgentiak, baita ondasunak eta ingurumena zaintzekoak ere, gizakiak nahiz naturak eragindako larrialdiak gertatzen direnean.

Alerta: galzori edo arrisku garrantzitsu baten gertagarritasunaz ohartarazteko abisua edo deia.

Alarma: hurbil-hurbileko galzori ziur batez ohartarazten duen seinalea.

Arriskuen mapa: dokumentu kartografiko ofiziala, Nafarroako Foru Komunitateko garrantzizko arriskuak seinalatzen, deskribatzen, sailkatzen eta kokatzen dituena eta arrisku bakoitza lurraldeko zein zonatan dagoen zehazten duena.

Urgentzia: lekuren edo jardueraren batean norbaiti ustekabeaz arazo bat gertatzea berehalako laguntza premiaren kontzientzia sortzen diona, arazoaren kausa eta larritasun maila gorabehera».

III. TITULUA

Larrialdietako jardunbidea

40. artikulua⁵⁸³

4. Nafarroako Foru Komunitateko bi hizkuntza ofizialetan emanen da zerbitzua. Babes zibilaren eta larrialdien arloko sail eskudunak beharrezkoak diren baliabideak jarriko ditu zerbitzua Europar Batasuneko hizkuntza ofizialetan baliatu ahal izateko, bai eta desgaitasunen bat duten pertsonen zerbitzua baliatu ahal izatea ziurtatuko duten mekanismoak bermatzeko ere.

---

⁵⁸³ 8/2019 Foru Legeak, otsailaren 28koak, Nafarroako Babes Zibilari eta Larrialdien Kudeaketari buruzko uztailaren 1eko 8/2005 Foru Legea aldatzen duenak, emaniko idazkera (NAO, 44. zenbakia, 2019ko martxoaren 5koa).

7.3.12. 11/2005 Foru Legea, azaroaren 9koa, Dirulaguntzei buruzkoa⁵⁸⁴

Laugarren xedapen gehigarria⁵⁸⁵

Nafarroako Gobernuak sustatuko du hitzarmenak sinatzea toki-erakundeekin, helburua izanik lankidetzaren arautzea udal-eremuan euskara erabiltzeko eta sustatzeko programak garatzen dituzten toki-erakundeekin. Hitzarmenetan ezarriko dira laguntza teknikoaren baldintzak, plangintzarenak, koordinazioarenak eta, kasu bada, finantzaketaren araubidea. Foru-dekretu batek arautuko ditu lankidetzaren baldintzak, lankidetzaren sartzen diren jarduerak eta Nafarroako Gobernuak emanen dituen laguntzak. Laguntza ekonomikoak urteko deialdi baten bidez emanen dira.

[...]

---

⁵⁸⁴ NAOren 136. zenbakian, 2005eko azaroaren 14ko alean, argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2005/136/Anuncio-1/

⁵⁸⁵ 2018rako Nafarroako Aurrekontu Orokorrei buruzko abenduaren 28ko 20/2017 Foru Legeak sartutakoa.

7.3.13. 21/2005 Foru Legea, abenduaren 29koa, politika publikoak eta zerbitzu publikoen kalitatea ebaluatzeari buruzkoa⁵⁸⁶

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Printzipio orokorrak

Politika publikoak eta zerbitzu publikoen kalitatea ebaluatzeko, besteak beste, administrazio publikoak printzipio eta irizpide hauek aplikatzen dituen begiratuko da:

o) Ulermenaren printzipioa, hau da, erabiltzaileentzat argiak eta ulergarriak diren arau eta prozedurak izatea, baita hizkera ulergarriko informazioaren eskuarte publikoak erabiltzea ere.

IV. KAPITULUA Zerbitzu-zorroak

19. artikulua.— Edukia

2. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren eta haren mendeko organismo publikoen zerbitzuen kartetan alderdi hauek sartuko dira:

2) Ematen diren zerbitzuei buruz hartzen diren konpromisoak, hala nola:

f) Euskaraz arreta ematea eta izapidetzea, Euskarari buruzko Foru Legearekin bat.

---

⁵⁸⁶ NAOren 4. zenbakian, 2006ko urtarrilaren 9ko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2006/4/Anuncio-0/

7.3.14. 11/2007 Foru Legea, apirilaren 4koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioan administrazio elektronikoa ezartzekoa⁵⁸⁷

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Herritarren eskubideak eskuarte elektronikoen dituzten harremanetan

Herritarrek eskubide hauek izanen dituzte Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioarekin eta haren organismo publikoekin eskuarte elektronikoen erabiliz dituzten harremanetan:

b) Administrazio-prozedura elektronikoen gaztelania eta euskara erabiltzekoa, euskara arautzen duen legerian ezarritako moduan.

VII. KAPITULUA Eskuarte elektronikoen bidezko administrazio- prozedura, alde batek eskaturik

24. artikulua.— Hasteko eskaerak

3. Aurreko zenbakian xedatutakoaren ondorioetarako, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak eskabide elektronikoen sistema normalizatuak sustatuko ditu. Eskabide normalizatu horiek Nafarroako bi hizkuntza propioetan eskainiko dira.

XI. KAPITULUA Jarduera administratiboaren publizitatea

42. artikulua.— Nafarroako Gobernuaren web zerbitzuen ataria

3. Nafarroako Gobernuaren web zerbitzuen ataria gaztelaniaz eta euskaraz egonen da. Era berean, interes orokorrekoa dela jotzen bada, beste hizkuntza batzuetan ere emanen da informazioa.

Hizkuntzen edizioa berezia izanen da, herritar bakoitzak egokien irizten diona erabil dezan; gaztelania ez beste hizkuntzen kasuan, egokitzapena progresiboki eginen da.

Euskarazko edizioak, betiere, hizkuntza horri buruzko foru-legeria errespetatuko du.

[...]

---

⁵⁸⁷ NAOren 48. zenbakian, 2007ko apirilaren 18ko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2007/48/Anuncio-2/

7.3.15. 17/2010 Foru Legea, azaroaren 8koa, Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonak dituzten eskubideei eta betebeharrei buruzkoa⁵⁸⁸

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Osasun-laguntzaren eremuko eskubide orokorrak

Nafarroako Foru Komunitateko osasun-sistema publikoaren erabiltzaileei, foru-lege honetan eta hura garatzen duten arauetan xedatutakoari jarraituz, osasun-laguntzaren arloko honako eskubide orokorrak aitortuko zaizkie:

1. Osasun-arreta integral eta jarraiturako eskubidea, laguntza-maila desberdinetan, Nafarroako Osasun Zerbitzuen Zorroan ezarritakoari jarraituz. Osasun-laguntzarako eskubidea berdintasunez gauzatzen dela ziurtatuko da, betiere pertsonaren nortasuna, duintasuna eta intimitatea guztiz errespetatuz, eta arraza, sexu, erlijio, iritzi, hizkuntza, ideologia edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal zein sozialengatik inongo diskriminaziorik egin gabe.

I. TITULUA

Pertsonak osasuna dela-eta dauzkaten eskubideak

III. KAPITULUA

Laguntza zerbitzuekin loturiko eskubideak

16. artikulua.— Lagundua izateko eskubidea

5. Zeinu-hizkuntza erabiltzen duten gorrek, nolana ere, eskubidea dute zeinu-hizkuntzako interprete batekin egoteko, informaziorako eta komunikaziorako irisgarritasuna bermatzeko. Komunikaziorako irisgarritasuna bermatzeko, osasun-zentroek zeinu-hizkuntzako interpreteen zerbitzu bat eduki beharko dute kontratatuta, gaixo gor batek haren premia duenerako, Espainiako zeinu-hizkuntzak arautu eta gorren, entzumen-desgaitasunak dituztenen eta gor-itsuen ahozko komunikazioari laguntzeko eskuarteak aitortzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legea betetzeko.

II. TITULUA

Kolektibo kalteberenen eskubideak

24. artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonak

[...]

---

⁵⁸⁸ NAOren 139. zenbakian, 2010eko azaroaren 15eko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2010/139/Anuncio-1/

Edozein motatako desgaitasuna duten pertsonen osasun laguntza egokia emateko eta horiek informaziorako duten eskubidea bideratzeko, administrazio publikoek behar diren jarduketak sustatuko dituzte hizkuntza- eta ulermen-oztopoak minimizatzeko. Nolanahi ere, administrazio publikoek Espainiako zeinu hizkuntzak arautu eta gorren, entzuteko desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikazioari laguntzeko bitartekoak aitortzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legean ezarritako betebeharrak errespetatuko dituzte.⁵⁸⁹

[...]

III. TITULUA

Intimitatearekin eta konfidentzialtasunarekin loturiko eskubideak

II. KAPITULUA

Konfidentzialtasuna

35. artikulua.— Konfidentzialtasunerako eskubidearen salbuespenak

[...]

Ez da ulertuko konfidentzialtasunari buruzko eskubidea urratu dela gaixo batek kontzienteki edo bere borondatez zeinu-hizkuntzako interpretearen edo familiarteko baten edo konfiantzako pertsona baten presentzia baimentzen duenean.

[...]

IV. TITULUA

Informazioaren eta parte-hartzearen arloko eskubideak

II. KAPITULUA

LAGUNTZARI BURUZKO INFORMAZIOA

43. artikulua.— Laguntzari buruzko informazioa izateko eskubidearen jasotzaileak

[...]

2. Informaziorako eskubidearen titularrak izanen dira, halaber, adingabearen guraso edo tutoreak, adingabe horrek hamasei urte baino gutxiago baldin baditu eta baimen informatua haren izenean eman behar badute; hori, hala ere, ez da eragozpen izanen adingabeak eskubidea izan dezan bere osasunari buruzko informazioa jasotzeko, daukan adinaren, heldutasunaren eta egoera psikologikoaren arabera egokitutako hizkera batean.

---

⁵⁸⁹ Nafarroan desgaitasuna dutenei arreta emateari eta beren eskubideak bermatzeari buruzko azaroaren 28ko 31/2022 Foru Legearen azken xedapenetako bigarrenaren hirugarren zenbakiak emandako idazkera (NAO, 250. zenbakia, 2022ko abenduaren 15eko alea).

4. Desgaitasuna duten pazienteen kasuan, beren gaitasuna egikaritzeko laguntza behar badute, informazio-eskubidearen titular izanen dira pertsonak beraiek, hura ulertzea ahalbidetzen duen hizkuntza egokian, edo, hala badagokio, ezarrita dauden laguntza-neurrietan aurreikusitako pertsonak.⁵⁹⁰

V. TITULUA

Borondatearen autonomiari buruzko eskubideak

I. KAPITULUA

Hautatzeko eta baimen informatua emateko eskubidea

52. artikulua.— Baimen informatuko dokumentuaren edukia

1. Baimenaren dokumentuak enuntziatu laburrak eduki beharko ditu eta hizkera ulergarrian idatziko da, gaixo gehienek kontzeptu medikoak ulertu ahal izateko.

---

⁵⁹⁰ Nafarroan desgaitasuna dutenei arreta emateari eta beren eskubideak bermatzeari buruzko azaroaren 28ko 31/2022 Foru Legearen azken xedapenetako bigarrenaren laugarren zenbakiak emandako idazkera (NAO, 250. zenbakia, 2022ko abenduaren 15eko alea).

7.3.16. 11/2011 Foru Legea, apirilaren 1ekoa, Gazteriari buruzkoa⁵⁹¹

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

2. Gazteriaren arloko jarduketa publikoak printzipio artezkari hauek izanen ditu: erantzukizun publikoa; koordinazioa eta zeharkakotasuna; administrazioen arteko lankidetzak eta elkarlana; gazteen parte-hartzea; hurbiltasuna eta deszentralizazioa; ekintza positiborako neurriak, eta lurralde- zein hizkuntza-aniztasunaren babesa, gaztelania eta euskara Nafarroako Foru Komunitateko hizkuntza propioak direla kontuan hartuz, indarrean dagoen legeriaren barruan.

II. TITULUA Gazteriaren arloko politikak

12. artikulua.— Gazteriaren arloko politikak lehenestea

3. Alde horretatik, foru-lege honetan agertzen diren neurriek honako hauek sustatuko dituzte:

b) Hizkuntzak ikastea.

I. KAPITULUA Gazteriaren arloko berariazko politikak

14. artikulua.— Gazteriaren arloko berariazko politikak

Gazteriaren arloan eskuduna den sailak gazteriaren arloko berariazko politikak garatuko ditu, honako hauen inguruan:

d) Gazteentzako jarduerak, gazteentzako ekintza multzo bat zeinaren helburua baita gazteen gizarte-harremanak faboratzea eta haien garapen pertsonalerako lagungarri gertatzea; jarduera horiek, era berean, gazteen parte-hartzerako, inklusiorako eta sozializatorako bide izanen dira. Halakotzat joko dira, besteak beste, honako hauek:

d.1.) Mugikortasuneko jarduerak, eguneroko ingurunea utzi eta beste batera joatea ekartzen dutenak, estatuan bertan izan edo nazioartean, horrela beste toki, hizkuntza eta kultura batzuk ezagutzeko, beste gazte batzuekin batera bizitzen ikasteko edo elkartasuna sustatzeko.

---

⁵⁹¹ NAOren 70. zenbakian, 2011ko apirilaren 11ko alean, argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2011/70/Anuncio-1/

II. KAPITULUA Zeharkako politikak

2. ATALA Aukerak sustatzeko politikak

19. artikulua.— Gazteak eta hezkuntza

2. Hezkuntza-politikak arreta berezia jarriko du ondokoan:

i) Euskararen jakitea eta erabilera sustatzea.

3. Hezkuntzaren eta gazteriaren arloetako eskumenak dituzten sailek koordinazio eta lankidetzako bideak indartuko dituzte eta, taldearen aniztasuna kontuan izanik, neurri hauek hartuko:

a) Pertsonaren garapen integrala faboratzen duten ekintzak sustatzea, eremu hauetan: atzerriko hizkuntzak, sormena, kirola eta aisialdian, ingurumenarekiko errespetuan eta boluntariotzan oinarritutako hezkuntza, besteak beste.

20. artikulua.— Gazteak eta enplegua

3. Era berean, prestakuntzaren eta orientazioaren berriazko eremuan ondokoa egingen da:

b) Etengabeko prestakuntza, batez ere hizkuntzetan.

24. artikulua.— Gazteak, mugikortasuna eta nazioartekotzea

2. Helburu hori lortzeko, arlo horietan eskudunak diren sailek, indarrean dagoen araudiaren arabera, neurri hauek hartuko dituzte, besteak beste:

b) Atzerriko hizkuntzen ikaskuntza sustatzea, batez ere ingelesarena.

26. artikulua.— Gazteak eta landa-ingurunea

2. Helburu hori lortzeko, neurri hauek hartuko dira, besteak beste:

d) Hezkuntza ez-formala eta hizkuntzen ikaskuntza sustatuko dira.

7.3.17. 11/2012 Foru Legea, ekainaren 21ekoa, Gardentasunari eta Gobernu Irekiari buruzkoa⁵⁹²

ZIOEN AZALPENA

IV

[...]

Foru-legea xedapen gehigarri batzuek osatzen dute. Honako gai hauei buruzkoak dira: jarraipen batzorde bat sortzea gardentasuna eta gobernu irekia ezartzeko; informazio publikoa eskuratzeko eskubidea modu telematikoan izapidetzea; Nafarroako Gobernuari mandatu bat ematea urtebeteko epean Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legea erreformatzeko proiektua egin dezan, erakunde horien jardueran foru-lege honetako printzipioak eta aurreikuspenak gehitzeko; beste instituzio batzuetan gardentasuna sustatzea; Administrazio Publikoaren zerbitzuko langileentzat prestakuntza-plan berariazko bat abiaraztea, aurreikusitako eskubide eta betebeharreri buruz; euskararen erabilera informazio publikoa eskuratzeko eskubidean; informazioa eskuratzeko eskubidearen erregulazio bereziak; foru-legearen printzipio artezkariak bermatzeko egin beharreko egokitzapenak; dirulaguntzen onuradunek gardenak izateko dituzten betebeharrak; arauak egokitzeko bultzada ematea; genero-berdintasuna hizkeran; eta, azkenik, lizentzien izapidetzea erraztea.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Gobernu Irekiaren jarduketaren printzipioak

Aplikatzekoak zaizkion arauetan aurreikusitako printzipioetara egokituko du bere jarduketa Administrazio Publikoak, eta, horretaz gain, Gobernu Irekia ezartzeko foru-lege honek funtsezkotzat jotzen dituen printzipioetara, hau da:

i) Sinpletasunaren eta ulertzearen printzipioa: izapideak progresiboki gutxitzeari ekin behar dio Administrazio Publikoak, hizkera ulertterraza erabiltzea eta zama administratiboak kentzea sustatuko duten prozesuak eta teknikak ezarriz.

---

⁵⁹² NAOren 125. zenbakian, 2012ko ekainaren 28ko alean argitaratua; hutsen zuzenketa: NAO, 2012ko abuztuaren 16koa.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2012/125/Anuncio-0/

Xedapen gehigarriak

Seigarren xedapen gehigarria.— Euskararen erabilera eta informazio publikoa eskuratzeko eskubidea

1. Foru-lege honen III. tituluan informazio publikoa eskuratzeko araututa dauden eskaerei aplikatzekoa izanen zaie euskara administrazio publikoetan erabiltzeari buruzko araudia.
2. Era berean, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak behar diren neurriak hartuko ditu Nafarroako Gobernuaren web-atariaren bidez hedatzen den informazio publikoa modu progresiboan euskaraz ager dadin.

Hamaikagarren xedapen gehigarria.— Genero-berdintasuna hizkeran

Zenbait pertsona, kargu edo lanposturi buruz ari denean, foru-lege honek, gaztelaniazko testuan, genero gramatikal maskulinoko izenak erabiltzen dituen kasuetan ulertu behar da adierazpenaren ekonomia hutsagatik jokatzeko delatzen dela horrela, eta postu horiek orokorrean hartzen dituela hizpide, aipatutako pertsonen edo kargu edo lanpostu horien titularren sexua edozein dela ere, erabateko berdintasun-baldintzetan ondorio juridikoen ikuspegitik.

7.3.18. 33/2013 Foru Legea, azaroaren 26koa, 1936ko kolpe militarren ondorioz eraildako eta errepresioaren biktima izandako Nafarroako herritarrei errekonozimendua eta ordain morala ematekoa⁵⁹³

Xedapen gehigarriak

Seigarren xedapen gehigarria.— Oroitzapenezko plaka Nafarroako Gobernuan

Hiru hilabeteko epean, Nafarroako Gobernuak plaka bat jarriko du Aldundiaren eraikinaren fatxadako ageriko leku batean, 1936ko Gerra Zibilean Nafarroan eraildako Foru Aldundiko funtzionarioen eta langileen omenez. Plaka horretako testua gaztelaniaz eta euskaraz idatzita egonen da, eraildako pertsonen izenak jasoko ditu eta langile publiko horiek Errepublikaren legezkoatasunaren defentsa egin izana aipatuko du.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Oroitzapenezko plaka Nafarroako Parlamentuan

Hiru hilabeteko epean, Nafarroako Parlamentuak, Nafarroako herriaren ordezkari gorenaren denez, bere egoitzako atalondoko leku nabarmen batean plaka bat jarriko du, altxamendu militarren ondorioz eraildako hautetsi nafar guztien omenez eta haien errekonozimendurako. Testuak Nafarroako bi hizkuntzetan idatzita egon beharko du, eta eraildako pertsonen izenak eta kargua aipatuko ditu, bai eta herriaren izena, herrietako hautetsiak zirenen kasuan.

---

⁵⁹³ NAOren 233. zenbakian, 2013ko abenduaren 4ko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2013/233/Anuncio-0/

7.3.19. 8/2014 Foru Legea, maiatzaren 16koa, Nafarroako Foru Komunitatean kultura- mezenasgoa eta haren zerga-pizgarriak arautzen dituen⁵⁹⁴

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Kultura-mezenasgoaren kontzeptua

2. Kultura-proiektu edo jardueratzat hartzen dira honakoekin zerikusia dutenak:

f) Nafarroako kultura-ondarearen —materialaren eta immaterialaren— gaineko ikerketa, dokumentazioa, kontserbazioa, zaharberritzea, berreskuratzea, zabalkundea eta sustapena egitea, Nafarroako hizkuntza-aniztasunari bereziki erreparatuta.

g) Nafarroako folklorea eta herri tradizioak, bereziki herri musika (jota, aurorak eta euskarazko herri kantak) eta herri askotako dantza tradizionalak (esate baterako, jota, larrain dantza, makil dantza, bolanteak, mutil dantza edo ezpata dantza).

II. KAPITULUA Interes sozialeko deklarazioa

6. artikulua.— Interes sozialekotzat deklaratzeko onuradunek eskatuta

2. Nafarroako Kultura Kontseiluak ebaluatuko ditu interes sozialeko deklaraziorako eskaerak, irizpide hauen arabera:

b) Nafarroaren kultura-ondarea, materiala eta immateriala, ikertzeko, kontserbatzeko eta zabaltzeko jardueren eragina, bereziki erreparatuz haren hizkuntza-aniztasunari.

h) Kulturaren eremuko ikerketarako eta lengoia berritzaileak jorratzeko jarrera.

---

⁵⁹⁴ NAOren 101. zenbakian, 2014ko maiatzaren 26ko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2014/101/Anuncio-0/

7.3.20. 3/2015 Foru Legea, otsailaren 2koa, Ezgaitasuna duten pertsonak, laguntza-txakurrekin daudenean, gune irekietan eta mugatutako beste gune batzuetan sartu, ibili eta egoteko askatasuna arautzen duena⁵⁹⁵

ZIOEN AZALPENA

III

Nazioarteko arau-eremuan, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, Nazio Batuen 183. Batzar Orokorrak 1948ko abenduaren 10ean aldarrikatutakoak, 1. artikuluan ezartzen du gizon-emakume guztiak aske jaiotzen direla, eta duintasun eta eskubide berberak dituztela. 2. artikuluan gehitzen du gizaki orori dagozkiola adierazpen horretako eskubide eta askatasunak, eta ez dela inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik. 7. artikuluan ezartzen du gizon-emakume guztiak berdinak direla legearen aurrean eta denek dutela, diskriminaziorik gabe, legezko babes izateko eskubidea, eta denek dutela adierazpen hori hausten duen edozein diskriminazioren aurka babes berbera izateko eskubidea.

Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunaren 26. artikulua (New Yorken egin zen 1996ko abenduaren 19an, eta Espainiako Estatuak berronetsi zuen 1997ko apirilaren 13ko Tresnaren bidez) ezartzen du pertsona guztiak berdinak direla legearen aurrean eta eskubidea dutela legearen babes bera izateko, inolako diskriminaziorik gabe; eta gehitzen du legeak diskriminazio oro debekatuko duela, eta pertsona guztiei babes bera eta eraginkorra bermatuko diela, edozein diskriminazioren aurka, arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, jatorri nazionala edo gizarte-jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste edozein gizarte-tasun dela bide.

Zentzu berean, Giza Eskubideak eta Oinarriko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioaren 14. artikuluan —Erroman egin zen 1950eko azaroaren 4an eta Espainiako Estatuan 1979ko urriaren 4tik dago indarrean—, “diskriminazioaren debekua”ren izenburupean, ezartzen da hitzarmenean aitortutako eskubide eta askatasunen baliatzea ziurtatu behar dela, inolako bereizketarik egin gabe, eta, batik bat, sexu, arraza, kolore, hizkuntza, erlijio, iritzi politiko edo bestelakoak, jatorri nazional edo sozial, gutxiengo nazional bateko kidesun, aberastasun, jaiotza edo beste edozein egoeraren ondoriozko bereizketarik egin gabe. Berrikiago, Hitzarmenaren 12. protokolo gehigarriko 1. artikulua —Espainiako Estatuan 2008ko ekainaren 1etik dago indarrean—, “diskriminazioaren debekua” izenburu beraren pean, ezartzen du legez ezarritako eskubide ororen baliatzea inongo bereizketarik egin gabe ziurtatu beharra dagoela, eta, batik bat, ezin direla bereizketa horretarako arrazoi izan sexua, arraza, kolorea, hizkuntza, erlijioa, iritzi politiko edo bestelakoak, jatorri nazionala edo soziala, gutxiengo nazional bateko

---

⁵⁹⁵ NAOren 32. zenbakian, 2015eko otsailaren 17ko alean, argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2015/32/Anuncio-0/

kide izatea, aberastasuna, jaiotza nahiz beste edozein egoera. Eta gehitzen du inongo agintaritza publikok ezin duela inor diskriminatu; bereziki, diskriminazio hori aipatutako arrazoiengatik justifikatu nahi badu.

[...]

Desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasunari dagokionez, konbentzioaren 9. artikulua estatu sinatzaileak premiatzen ditu behar diren neurriak hartzera desgaitasuna dutenei ziurtatzeko eskuragarri izatea, gainerako pertsonen baldintza berberetan, ingurune fisikoa, garraioa, informazioa eta komunikazioak, barnean direla informazioaren eta komunikazioen sistemak eta teknologiak, eta jendaurreko edo erabilera publikoko beste zerbitzu eta instalazio batzuk, hiriguneetan nahiz landaguneetan. Neurri horien artean sartu behar da irisgarritasunerako trabak eta oztopoak identifikatu eta kentzea, eta neurriak honakoetan aplikatu beharko dira: eraikinak, bide publikoak, garraioa eta kanpoko zein barneko beste instalazio batzuk (esate baterako, eskolak, etxebizitzak, instalazio medikoak eta lantokiak), informazioaren, komunikazioen eta bestelako zerbitzuak (horien barne direla zerbitzu elektronikoak eta larrialdikoak). Bereziki, xede horietarako hartu beharreko bidezko neurrien artean, konbentzioak sartzen ditu gizaki edo animalia bidezko laguntza-motak eta bitartekariak eskaintzera bideratutakoak —gidak, irakurgailuak eta zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalak barne—, eraikinetara eta jendaurreko beste instalazio batzuetara sartzea errazteko.

[...]

IV

Azkenik, Erkidegoaren araudiaren eremuan, Europar Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutunak, Estrasburgon 2007ko abenduaren 12an eginak, aldarrikatzen du: 1. artikuluan, giza duintasunerako eta bortxaezintasunerako eskubidea; 3. artikuluan, pertsona guztiek osotasun fisiko eta psikikoa izateko duten eskubidea, eta 6. artikuluan, pertsonen askatasunerako eskubidea; gainera, ezartzen du: 20. artikuluan, pertsona guztiek legearen aurrean berdinak izateko duten eskubidea; 21. artikuluan, berriz, diskriminazio oro debekatzen du, eta, bereziki, sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politiko edo beste edozein motatakoak, gutxiengo nazional bateko kide izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edo joera soziala direla bide gauzatutakoa. Azkenik, 26. artikuluan, desgaitasuna duten pertsonen gizarteratzerako eskubidea ezartzen du, aitortu eta errespetatu egiten baitu desgaitasuna duten pertsonen autonomia izateko, gizartean eta lanbidean integratzeko eta erkidegoaren bizitzan parte hartzeko duten eskubidea.

[...]

7.3.21. 14/2015 Foru Legea, apirilaren 10ekoa, Emakumeen kontrako Indarkeriari aurre egitekoa⁵⁹⁶

I. TITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea

[...]

Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak bermatuko du zentzumen-
desgaitasunen bat duten emakumeek eta bertako hizkuntzak ezagutzen ez dituzten
emakume atzerritarrek interprete baten laguntza izanen dutela zentzuzko denbora-
tarte batean, emakume horiek informaziorako eta komunikaziorako duten
eskubidea bermatzeko prozeduraren fase guztietan.

[...]

6. artikulua.— Foru-lege honen printzipio artezkariak

Emakumeen kontrako indarkeriari aurre egiteko lana printzipio hauen
zuzendaritzapean egin behar da:

d) Diskriminazioaren debekua: erakunde publikoek bermatu egingen dute foru-lege
honetan aurreikusitako neurriak aplikatuko direla inolako diskriminaziorik gabe,
hau da, jatorri etnikoa, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoak edo beste edozein, jatorri
nazionala edo soziala, gutxiengo nazional bateko kide izatea, gaitasun ekonomikoa,
sexu-orientazioa, genero-identitatea, adina, osasun-egoera, desgaitasuna, egoera
zibila, migratzaile estatusa edo egoitzaren egoera administratiboa edozein izanik
ere.

---

⁵⁹⁶ NAOren 71. zenbakian, 2015eko apirilaren 15eko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2015/71/Anuncio-2/

V. TITULUA

Arretarako eta oneratzeko baliabideak eta zerbitzuak

II. KAPITULUA

Arretarako eta oneratzeko sareko baliabideen eta zerbitzuen katalogoa

3. ATALA

Oneratzeko eta arreta espezializatua emateko zerbitzuak

39. artikulua.— Emakume-salerosketaren biktimentzako arreta integrala

Emakume-salerosketaren biktimentzako arreta integralean sartuko dira, gutxienez ere, laguntza psikologikoa, arreta juridikoa, tratamendu medikoa eta hainbat neurri, iraupena ziurtatzekoak eta aholkularitza nork bere hizkuntzan jasotzea bermatzekoak.

[...]

VIII. TITULUA

Laguntza juridikoa eta justiziara jotzea

III. KAPITULUA

Espezializazioa eta arreta egokia eremu judizialean

69. artikulua.— Interpretea izateko eskubidea

Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak bermatu egingen du zentzumen-desgaitasunak dituzten emakumeek eta bertako hizkuntzak ez dakizkiten emakumezko atzerritarrek zentzuzko denbora-tarte batean interprete baten laguntza izan dezaten, emakumeek informaziorako eta komunikaziorako duten eskubidea bermatzeko prozedura judizialaren fase guztietan.

[...]

**7.3.22. 26/2016 Foru Legea, abenduaren
28koa, Sozietateen gaineko Zergari
buruzkoa⁵⁹⁷**

**VI. TITULUA
Zerga-zorra**

**IV. KAPITULUA
Kenkariak, pizgarriengatik**

2. atala

Zenbait jarduera bultzatzeko pizgarri diren kenkariak

65. artikulua.— Pelikula zinematografikoetan eta ikus-entzunezko beste lan batzuetan egindako inbertsioengatiko kenkaria

3.⁵⁹⁸ Artikulu honetan arautzen diren kenkarien zenbatekoa, zergadunak ekoizpen bakoitzarengatik jasotako gainerako laguntzak gehituta, ez da izanen ekoizpen kostuaren ehuneko 50 baino handiagoa. Halere, muga hori honela handituko da kasu hauetan:

c) Ehuneko 80raino, osorik euskaraz filmatutako ekoizpenak direnean”.

---

⁵⁹⁷ NAOren 251. zenbakian, 2016ko abenduaren 31ko alean, argitaratua.

<http://www.lexnavarra.navarra.es/detalle.asp?r=5938307>

⁵⁹⁸ Zenbait zerga aldatu eta beste tributu-neurri batzuk hartzeari buruzko abenduaren 29ko 19/2021 Foru Legearen 2. artikulua emandako idazkera (NAO, 294. zenbakia, 2021eko abenduaren 31ko alea).

7.3.23. 8/2017 Foru Legea, ekainaren 18koa, LGTBI+ pertsonen berdintasun sozialari buruzkoa⁵⁹⁹

HITZAURREA

I

[...]

Europaren eremuari dagokionez, Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 21. artikulua diskriminazio oro debekatzen du espresuki, eta batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

[...]

Azkenik, nazioartearen esparruan, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 2. artikulua hauxe dio: «Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik».

[...]

II. TITULUA

LGTBI+ pertsonen berdintasun gauzatua sustatzeko politika publikoak

V. KAPITULUA

Hezkuntza arloko neurriak

27. artikulua.— Hezkuntza-planak eta -edukiak

4. Nafarroako Gobernuak, dagozkion eskumenen eremuan, behar diren neurriak hartuko ditu, sexu-orientazio, genero-adierazpen eta sexu- edo genero-identitatean oinarritutako diskriminazioa edo indarkeria fisiko edo psikologikoa inplikatzeko duten hezkuntza-edukiak eraldatzeko, eta halatan inklusiorako eta aniztasunerako eskola bat bermatuko du, irakaskuntza publikoan zein pribatuan. Edozein formatutan erabiltzen den hezkuntza-materialaren edukiek eta haietan erabiltzen den hizkerak errespetua eta babesa bultzatuko dituzte sexu-orientazio, genero-adierazpen eta sexu- edo genero-identitaterako eskubideari dagokionez.

---

⁵⁹⁹ NAOren 124. zenbakian, 2017ko ekainaren 28ko alean argitaratua; hutsen zuzenketa, NAOren 126. zenbakia, 2017ko ekainaren 30eko alea.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2017/124/Anuncio-0/

X. KAPITULUA

Komunikazioa

38. artikulua.— Kode deontologikoa

Nafarroako Gobernuak begiratuko du komunikabideek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak ezar ditzaten, haietan jasotzeko berdintasunaren errespetua eta sexu-orientazio, genero-adierazpen eta sexu- edo genero-identitateagatiko diskriminazioaren debekua, hala informazio eta publizitateko edukietan nola erabilitako hizkeran. Xedapen honek komunikabide guztiak ukituko ditu, baita teknologia berriek ahalbidetutakoak ere.

[...]

7.3.24. 17/2017 Foru Legea, abenduaren 27koa, irakaskuntzako funtzio publikorako sarbidea arautzen duena⁶⁰⁰

HITZAURREA

[...]

Araudi hori aplikatzean, behin eta berriro eta salbuespenik gabe baliatu da hautapen-sistema bat, oinarri hartu duena plazak Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legean ezarritako hizkuntza-eremuen arabera betetzeko behar diren hizkuntza-eskakizunen zehaztapena.

Hautapen-prozesuen kudeaketa-sistema horren arabera, deialdi ezberdin eta berezituak egin ohi dira, epaimahai berariazkoekin eta ezberdinekin, Nafarroako Foru Komunitateko hizkuntza-erkidego bakoitzari zuzenduak, halako moduan non ekuanimitatea bermatzen baita, eskola-erkidegoa mesedetzen baita eta irakasle-kidegoetan parte izan nahi dutenen aukera berdintasuna ahalbidetzen baita bi hizkuntzak ez dakizkitenentzat.

[...]

Artikulu bakarra

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak irakasle ez-unibertsitarioen lan eskaintza publikoak garatze aldera onesten dituen deialdietan aplikatzekoa izanen da otsailaren 23ko 276/2007 Errege Dekretuan ezarritakoa. Errege-dekretu horren bidez onetsi zen Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoan aipatzen diren irakasle-kidegoetan sartzeko eta espezialitate berriak eskuratzeko erregelamendua, eta arautu zen lege organiko horren hamazazpigarren xedapen iragankorrean aipatzen den sarrera-araubide iragankorra. Hartara, xedatu zen ezen deialdi horietan nahitaez jasoko direla hautapen-prozedura ezberdinak ezagutzar- arlo edo irakasle espezialitate ezberdinetarako eta Nafarroako Foru Komunitateko hizkuntza ofizial bakoitzerako.

Hautapen-prozedura bakoitzean gutxienez ere epaimahai bat izendatuko da ezagutzar- arlo edo espezialitate eta hizkuntza bereki bakoitzeko, behar bezala akreditatua egonen dena deialdi zehatz bakoitzerako. Epaimahai bat baino gehiago behar izanez gero, hautapen-batzorde bat eratuko da, ebaluazio-irizpideak koordinatu eta adostuko dituena.

2. Espezialitatea zein hizkuntzatan emanen den edo hizkuntza-espezialitateei zein dagokien, hautaproba guztiak hizkuntza horretan egingen dira.

3. Hautapen-prozedura gainditzten duten izangaiek gainditu dituzten hautaprobei dagozkien espezialitate eta hizkuntzetan aukeratu beharko dute lanpostu hutsa, eta ez du eraginik izanen lekualdatze-lehiaketan.

---

⁶⁰⁰ NAOren 249. zenbakian, 2017ko abenduaren 30eko alean, argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2017/249/Anuncio-1/

7.3.25. 2/2018 Foru Legea, apirilaren 13koa, Kontratu Publikoei buruzkoa⁶⁰¹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

V. KAPITULUA Publizitate-arauak eta adjudikazio-prozedurak

HIRUGARREN ATALA Adjudikazio-prozedurak

78. artikulua.— Prozedura murriztuetan, negoziatuetan, lehia-elkarrizketetan eta berrikuntzarako elkarteetan aukeratutako hautagaientzako gonbidapenaren edukia

1. Eskaintzak aurkezteko aukeratutako hautagaientzako gonbidapena idatziz eginen da, denentzat aldi berean eta, gutxienez ere honakoak adieraziko ditu:

c) Eskaintzak aurkezteko azken eguna, zein helbidetara igorri behar diren eta zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

Xedapen gehigarriak

Seigarren xedapen gehigarria.— Eskaintza bat aurkezteko gonbidapenen edukia

Lizitaziorako deialdia aurretiazko informazio iragarki baten bidez egiten denean, adjudikazio-botereek gonbidapena eginen diete ondoren hautagai guztiei, haien interesa berrets dezaten kasuko kontratuari buruzko informazio zehaztua kontuan hartuta, lizitatzailen edo negoziazio bateko parte-hartzaileen hautaketa hasi baino lehen. Gonbidapenean datu hauek jarriko dira, gutxienez:

d) Sarbide elektronikorik eskaintzerik ez dagoenean, kontratazio-pleguetako eskabideak aurkezteko tokia eta azken eguna, bai eta zein hizkuntzatan aurkez daitezkeen ere.

Hamabosgarren xedapen gehigarria.— Jendearentzako arreta-zerbitzuetan euskararen presentzia sustatzea

Kontratua betetzeak jendearentzako arreta-zerbitzu bat ematera behartzen duenean, enpresa azpikontratatuak euskara-plan bat prestatuko dute, jendearentzako arretako lanpostuetan diharduten pertsonak hizkuntza horretan prestatu ahal izateko.

[...]

---

⁶⁰¹ NAOren 73. zenbakian, 2018ko apirilaren 17ko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2018/73/Anuncio-0/

7.3.26. 5/2018 Foru Legea, maiatzaren 17koa, Gardentasunari, informazio publikoa eskuratzeari eta gobernu onari buruzkoa⁶⁰²

HITZAURREA

IV

[...]

Foru-legeak, azkenik, zortzi xedapen gehigarri ditu. Lehenak erreferentzia egiten dio gardentasun-printzipioak Nafarroako Parlamentuari aplikatzeari, haren autonomia dela-eta. Gainerakoak gai hauei buruzkoak dira: Gardentasunerako Departamentuarterko Batzordea sortzea, publizitate aktiboaren betebeharrak betetzeko epea, interes-taldeen erregistro publikoa sortzea, Nafarroako administrazio publikoen zerbitzuko langileentzako sentsibilizazio- eta prestakuntza-neurriak, gardentasunaren ebaluazio orokorra, informazio publikoa eskuratzeko eskubidearen erregulazio bereziak eta genero-berdintasuna hizkeran. Legeak xedapen iragankor bat du, gardentasunaren betebeharrak lege honen aurreko harreman juridikoetan duten aplikazioari buruzkoa, xedapen indargabetzaile bat eta hiru azken xedapen, gai hauei buruzkoak: Nafarroako Gardentasunaren Kontseiluko kideen agintaldia, foru-lege hau garatzeko gaikuntza eta haren indarraldia.

[...]

III. TITULUA

Informazio publikoa eskuratzeko eskubidea

II. KAPITULUA

Informazio publikoa eskuratzeko eskubidea egikaritzeko prozedura

34. artikulua.— Informazio publikoa eskatzea

5. Eskaerak Nafarroako Foru Komunitatean ofizialak diren hizkuntza ofizialetako edozeinetan aurkezten ahalko dira.

Xedapen gehigarriak

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Genero-berdintasuna hizkeran

Pertsona, kargu edo lanpostuei buruz ari denean foru-lege honek, gaztelaniazko testuan, genero gramatikal maskulinoko izenak erabiltzen dituen kasuetan ulertu behar da adierazpideen ekonomia hutsagatik jokutzen dela horrela, eta postu horiek orokorrean hartzen dituela hizpide, aipatutako pertsonen edo kargu edo lanpostu

---

⁶⁰² NAOren 98. zenbakian, 2018ko maiatzaren 23ko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2018/98/Anuncio-0/

horien titularren sexua edozein dela ere, erabateko berdintasun-baldintzetan ondorio juridikoen ikuspegitik.

[...]

7.3.27. 12/2018 Foru Legea, ekainaren 14koa, Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa⁶⁰³

II. TITULUA

Aplikatzekoak diren xedapenak eta neurri orokorrak

11. artikulua.— Sustapena, bultzada eta parte-hartzea

[...]

Informazio- eta sentsibilizazio-kanpainak irisgarriak izan behar dute pertsona ororentzat, eta eskuragarri egonen dira irakurketa errazeko formatuan, braille sisteman, letra handituan, zeinu-hizkuntzan, azpitoluekin edo beste sistema alternatiboetan.

[...]

III. TITULUA

Xedapen bereziak

II. KAPITULUA

Irisgarritasuna eraikuntzan

1. ATALA

Erabilera publikoko eraikinak

26. artikulua.— Espazioen erreserba

2. Espazio horietan guztietan, orobat, begizta magnetiko bat edo entzumen-desgaitasuna dutenen irisgarritasuna bermatuko duen sistema alternatibo bat bermatuko da, zona batean jarria eta behar bezala seinaleztatua. Zeinu-hizkuntzaren interpreteak hizlariengandik gertu jarriko dira, eta argiztapen berezia izanen dute.

3. ATALA

Informazioa, seinalizazioa eta segurtasuna

29. artikulua.— Informazioa, seinalizazioa eta segurtasuna

2. Segurtasuneko informazioa pertsona guztiek erraz aurkitzeko moduko toki irisgarri batean egonen da, eta bide emanen du erabiltzaile guztiek ulertzeko, irakurketa errazaren metodologia erabiliz, edo piktograma homologatuak, braillea, zeinu-hizkuntza, seinale akustikoak edo unean-unean informazioa eskuratzeko berme gehien ematen duten sistemak erabiliz.

---

⁶⁰³ NAOren 120. zenbakian, 2018ko ekainaren 22ko alean argitaratua
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2018/120/Anuncio-0/

III. KAPITULUA

Irigarritasuna garraioan

32. artikulua.— Irigarritasun-baldintzak errepideko garraio publikoan

5. Bidaiarien garraiobide publiko erregularrek, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren edo Toki Administrazioaren eskumenekoak direnek, irigarritasun unibertsala bermatu beharko dute:

c) Espazio horietan eskaintzen diren erabilera publikoko produktu eta zerbitzuetan, bereziki leihatiletan, erabiltzaileentzako informazio- eta komunikazio-sistemak barne. Jendearentzako informazio-guneetan eta arretaguneetan zeinu-hizkuntzen interpreteen eta gida interpreteen zerbitzua ematea bermatuko da, bertan dauden interpreteekin edo teleinterpretazioa erabiliz, bai eta ahozko komunikazioari laguntzeko eskuarteak ere, begizta magnetikoak, adibidez, edo aurrerapen teknologikoen ondorioz sortzen diren bestelako laguntza-produktuak.

V. KAPITULUA

Irigarritasuna komunikazioan, webguneetan eta gailu mugikorretarako aplikazioetan

38. artikulua.— Irigarritasun-baldintzak komunikazioan

2. Era berean, informazioa eskuratzeko modua erraztu beharko diete desgaitasuna dutenei, eta bermatuko dute interes publikoko testuak eta gehien erabiltzen diren inprimakiak irakurketa errazeko formatuan ematen direla, edo braille sisteman, zeinu-hizkuntzan, letra handituan edo aurrerapen teknologikoen poderioz garatzen diren beste sistema alternatibo batzuetan.

39. artikulua.— Komunikabide sozialak

2. Foru Komunitateko Administrazioak, ikus-entzunezko komunikazioaren arloko legeria berezian, telebistako ikus-entzunezko edukien irigarritasun-baldintzak arautuko ditu, azpтитuluen, autodeskribapenaren eta zeinu-hizkuntzako interpretazioaren bitartezkoak.

3. Ikus-entzunezko komunikabideek, pixkanaka, autodeskribapeneko, azpтитuluetakoko eta zeinu-hizkuntzaren interpretazioko sistemak sartzen joan beharko dute beren programazioa irigarria izan dadin.

VI. KAPITULUA

Irigarritasuna produktu eta zerbitzuetan

42. artikulua.— Irigarritasun-baldintzak zerbitzu publikoetan

2. Erregelamendu bidez ezarriko dira irigarritasun-baldintzak jendearen eskuragarri dauden zerbitzuak eskuratu eta erabiltzeko eta haiei buruz ematen den informaziorako; informazioa, betiere, irakurketa errazeko formatua, braille sistema, zeinu-hizkuntza, letra handitua edo sistema alternatiboak erabiliz emanen da.

VII. KAPITULUA

Irigarritasuna kultura-, kirol- eta aisialdi-jardueretan

43. artikulua.— Kultura-, kirol- eta aisialdi-jardueretako irigarritasun-baldintzak

1. Kultura-, kirol- eta aisialdi-jardueretan eta halako ekitaldi publikoetan irigarritasun unibertsalerako baldintzak bermatu beharko dira, desgaitasuna duten pertsonak modua izan dezaten jarduera eta ekitaldi horietaz gozatzeko, haiek ulertzeko eta haietan parte hartzeko. Informazio guztia hizkera ulergarrian emanen da, erregelamenduz kasuko jardueraren arabera ezarritakoarekin bat.

X. KAPITULUA

Irigarritasuna Justizia Administrazioan

49. artikulua.— Irigarritasun-baldintzak Justizia Administrazioan

2. Era berean, neurriak hartuko dira egoitza judizialak eta beraietako komunikazioa eta informazioa irigarriak izan daitezen pertsona guztientzat; adibidez, begizta magnetikoak jarritz judizio-aretoetan, edo zeinu-hizkuntzaren interpreteak eta gida interpreteak, presentzialak nahiz urrutiko interpretazioaren bidez, edo braille sistemak eta irakurketa errazeko sistemak erabiliz informazioan eta seinalizazioan, baita haiei lagun egiteko pertsonak ere.

V. TITULUA

Arbitrajea eta bitartekaritza

54. artikulua.— Bitartekaritza

2. Bitartekaritzaren arloko araudiarekin bat, bitartekaritza prozedurek desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasuna bermatu beharko dute, forulege honetan eta irigarritasun unibertsalaren arloan indarrean dagoen araudian aurreikusitakoarekin bat. Bereziki bermatu beharko da inguruneen irigarritasuna, zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikazioari laguntzeko eskuartearen erabilera, braille sistemarena, ukimen-komunikazioarena edo beste edozein bitarteko edo sistemarena, desgaitasuna duten pertsonen prozesuan osoki eta berdintasunez parte hartzen dutela ziurtatzeko.

7.3.28. 23/2018 Foru Legea, azaroaren 19koa, Nafarroako Polizieiei buruzkoa⁶⁰⁴

I. TITULUA

Nafarroako poliziak eta haien arteko harremanak

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak eta jardute-printzipioak

3. artikulua.— Jardute-printzipioak

1. Nafarroako polizietako langileek ondoko jardute-printzipio hauei jarraikiz beteko dituzte beren eginkizunak:

b) Erabateko neutraltasun politiko eta inpartzialtasunez jokatu dute eta, horrenbestez, inolako diskriminaziorik egin gabe arraza, erlijioa, iritzia, sexua, sexu-orientazioa, hizkuntza, auzotasuna, jaioterria edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal edo sozial dela kausa.

II. TITULUA

Nafarroako Foruzaingoa

17. artikulua.— Uniformea, bereizgarriak, egiaztagutunak, agurrak, ohoreak eta sariak

3. Poliziaren uniforme, ibilgailu eta instalazioetako errotulazioak une oro bete beharko du Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioan euskara erabiltzeari buruzko legeriak ezartzen duena.

III. TITULUA

Nafarroako tokiko poliziak

27. artikulua.— Uniformeak, bereizgarriak, armak eta egiaztagutunak

4. Poliziaren uniforme, ibilgailu eta instalazioetako errotulazioak une oro bete beharko du toki-erakundearen euskara erabiltzeari buruzko araudian ezarritakoa.

---

⁶⁰⁴ NAOren 224. zenbakian, 2018ko azaroaren 20ko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2018/224/Anuncio-0/

IV. TITULUA

Nafarroako polizietako langileen estatutua

I. KAPITULUA

Sarrera, hautaketa eta lanpostuak betetzea

3. ATALA

Langileen hautaketa

34. artikulua.— Hautaprobak

1. Hautaprobak objektiboak izanen dira, izangaiak ebaluazio-parametroak aurretiaz ezagututa, eta izaera teoriko eta praktikoa izanen dute. Hautaprobetan sartuko dira, gutxienez ere, egoera fisikoari buruzko probak, eskatutako maila akademikoaren araberrako ezagutza-probak, plantilla organikoan plazak duen hizkuntza-eskakizunari buruzko titulazioa aurkezten ez denerako dagokion euskara-mailari buruzko probak, eta proba psikoteknikoak.

35. artikulua.— Betekizunak

3. Nafarroako administrazio publikoek, beren plantilla organikoen bidez, behar diren neurriak hartuko dituzte, sustatzekoak euskaraz jakitea betekizuna edo merezimendua izan dadila lanpostu jakin batzuetan, euskararen erabilera arautzen duen legerian ezarritakoarekin bat.

44. artikulua.— Enpleguak eskuratzeko prozedura

1. Enpleguetan sartzeari buruz foru lege honetan aurreikusitako prozeduren lehiaketa fasean honakoak balioetsiko dira gutxienez ere: Administrazio publikoetan emaniko zerbitzuak, polizia-eginkizunarekin zerikusia duten prestakuntza-, irakaskuntza- eta ikerkuntza-jarduerak, hizkuntzak jakitea, eta, balioespen objektiboko prozedura bat erregelamenduz ezarri bada, betetako lanpostuetako eginkizun-betetzeari buruzko ebaluazioa.

2. Oposizio-lehiaketetako prozeduren oposizio-fasean honakoak sartuko dira, gutxienez ere: baztertzaileak diren proba praktikoa eta ezagutzei buruzkoak egitea, eskatutako maila akademikoaren eta lortu nahi den enpleguaren araberrakoak, eta plantilla organikoan plazak duen hizkuntza-eskakizuneko euskara-mailari buruzko probak, horren frogatze-titulaziorik aurkezten ez denean. Era berean, proba psikotekniko ez-baztertzaileak ere izanen dira, izangaiak lanpostuaren profil profesio grafikoari zenbateraino egokitzen zaizkion neurtzekoak.

4. ATALA

Prestakuntza

46. artikulua.— Prestakuntzaren izaera

3. Nafarroako administrazio publikoek behar diren neurriak hartuko dituzte honakoa sustatzeko: destinoa eremu euskaldunean edo eremu mistoan daukaten edo edukiko duten Nafarroako polizietako langileek euskarazko hizkuntza-prestakuntza izan dezaten, euskararen erabilera Administrazio Publikoan arautzen duen legerian ezarritakoarekin bat.

VIII. KAPITULUA Diziplina-araubidea

2. ATALA Diziplina-faltak

74. artikulua.— Falta oso astunak

Falta oso astunak dira:

12. Arraza edo jatorri etnikoa, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, sexua, hizkuntza, iritzia, jaioterria, auzotasuna edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal edo sozial dela-eta diskriminazioa egitea ekarri ahal duten jarduketa guztiak.

7.3.29. 1/2019 Foru Legea, urtarrilaren 15ekoa, Nafarroako Eskubide Kulturaleri buruzkoa⁶⁰⁵

I. TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Eskubide kulturalak

2. Foru-lege honetan xedatutakoaren ondorioetarako, herritarren kultura-eskubide dira, berdin delarik indibidualki ala kolektiboki baliatzen diren:

b) Iritzi askatasuna eta norberak aukeratutako hizkuntzazko adierazpenerako askatasuna izateko eskubidea, ezertan ukatu gabe Nafarroako hizkuntza ofizialen gaineko araudian xedatutakoa.

II. TITULUA Kulturarako irispidea izateko eta bizitza kulturalen parte hartzeko eskubidea

I. KAPITULUA Kulturarako irispidea izateko eskubidea

7. artikulua.— Kulturarako irispide fisikoa

3. Herritarrentzako informazioa eta arreta eskainiko dira euskarari buruzko araudian eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoan xedatutakoarekin bat.

III. KAPITULUA Bizitza kulturalen parte hartzea eta erabakiak hartzea

19. artikulua.— Bizitza kulturalen parte hartzea

1. Bizitza kulturalen parte hartzeko eskubideak berekin dakar pertsona orok, berez, beste batzuekin batera edo erkidego bateko kide gisa, libreki esku har dezakeela erkidegoaren bizitza kulturalen, bere kultura-praktikak gauzatu, hautatuko hizkuntza erabili, eta kultura-ezagutzak eta -adierazpideak garatu eta beste batzuekin partekatu.

---

⁶⁰⁵ NAOren 17. zenbakian, 2019ko urtarrilaren 25eko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2019/17/Anuncio-0/

7.3.30. 4/2019 Foru Legea, otsailaren 4koa, Nafarroako Toki Administrazioaren Erreformatarako⁶⁰⁶

Lehen artikulua.— Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legea aldatzea

Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legeari aldaketa hauek egiten zaizkio:⁶⁰⁷

Bosgarren xedapen iragankorra

6. Foru-gaikuntza lortzeko eta aipatutako merezimendu lehiaketan betetzen ez diren kontu-hartzaile lanpostuetan sartzeko, foru-lege honek indarra hartu ondoren onesten diren lehenbiziko bi deialdietan, eta ezertan galarazi gabe euskararen balioespen gehigarrirako aplikatzekoa den araudian ezarritakoa, oposizio- eta lehiaketa-faseek ehuneko 70eko eta 30eko balioespen proportzionala izanen dute, hurrenez hurren, eta lehiaketa-faseko gehieneko puntuazioa eskuratzeko modua egon beharko da bai Nafarroako toki-erakundeetako kontu-hartzaile lanpostuetan zerbitzuan emandako 20 urterekin, bai merezimendu horiei beste batzuk gehituta.

---

⁶⁰⁶ NAOren 25. zenbakian, 2019ko otsailaren 6ko alean, argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2019/25/Anuncio-2/

⁶⁰⁷ Foru-lege honek Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legearen 246. ter artikuluko 1. apartatuaren, 248. artikulua eta 250. artikuluko 2. apartatuaren idazkera aldatu zuen, eta X. titulua gehitu. Jo bedi 6.3.4 atalera.

7.3.31. 5/2019 Foru Legea, otsailaren 7koa, Nafarroako Foru Komunitatean familia gurasobakarrak egiaztatzeari buruzkoa⁶⁰⁸

III. KAPITULUA

“Familia gurasobakar” titulua aitortzeko eta jaulkitzeko prozedura

16. artikulua.— Dokumentazio orokorra, 3. eta 4. artikuluetan ezarritako familia-egoeraren arabera aurkeztu beharrekoa

1. Dokumentazio orokorra:

a) Eskaera-inprimakia, behar den moduan beteta.

b) Datu pertsonalen egiaztagiria:

I. Nazionalitate espainiarra duten pertsonak: eskatzailearen eta familia-unitateko kide diren 14 urte baino gehiagoko seme-alaben nortasun agiri nazionalaren (NAN) kopia, organo kudeatzaileari hura egiaztatzeko baimena ematen ez zaionean.

II. Atzerritarrak: atzerritarraren identifikazio-zenbakiaren (AIZ) kopia, edo hura kontsultatzeko baimena, edo familia-unitateko kide diren pertsona guztien pasaportearen edo Erregistro Zibileko hitzez hitzeko jaiotza-ziurtagiria. Aurkeztutako dokumentu guztiek indarrean egon beharko dute.

Eta gaztelaniaz ez badaude, kopia aurkeztu beharko da, ofizialki homologatua, eta gaztelaniazko itzulpena.

[...]

---

⁶⁰⁸ NAOren 36. zenbakian, 2019ko otsailaren 21eko alean, argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2019/36/Anuncio-0/

7.3.32. 9/2019 Foru Legea, martxoaren 4koa, Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legea aldatzen duena⁶⁰⁹

HITZAURREA

[...]

Azkenik, bigarren artikulua bidez, hizkera ez-inklusiboa zuzentzen da Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legearen izenburuan eta artikuluetan.

[...]

Bigarren artikulua

Hizkera ez-inklusiboaren erabilera zuzentzearen, Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legean aipatutako karguei buruzko hitzak eta adierazpenak aldatu egiten dira, izenburukoak, hitzaurrekoak, artikuluen testukoak eta xedapenetakoak, salbu eta hitzaurre horretan Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoaren 30. artikuluko 1. eta 2. apartatuek ezarritakoari dagokionez egiten den aipamena. Legearen euskarazko bertsioaren testuak ez du genero gramatikalari buruzko auziengatiko gatazkarik sortzen; horrenbestez, aldaketak gaztelaniazko bertsioaren testuaren gainekoak soilik izanen dira, jarraian adierazten den ildoan:

Gaztelaniaz honako hauek aipatzen diren tokian, ondoan adierazitakoak esan beharko dira: “Decretos Forales del Presidente” esamoldearen ordez, “Decretos Forales de la Presidenta” edo “Decretos Forales del Presidente”; “su Presidente” esamoldearen ordez, “su Presidenta o Presidente”; “El Presidente” esamoldearen ordez, “La Presidenta o Presidente”; “el Presidente electo” esamoldearen ordez, “la Presidenta electa o el Presidente electo”; “el Presidente” esamoldearen ordez, “la Presidenta o Presidente”; “del Presidente” esamoldearen ordez, “de la Presidenta o Presidente”; “al Presidente” esamoldearen ordez, “a la Presidenta o Presidente”; “del nuevo Presidente” esamoldearen ordez, “de la nueva Presidenta o Presidente”; “los Presidentes” esamoldearen ordez, “las Presidentas o Presidentes”; “Del Presidente” esamoldearen ordez, “De la Presidenta o Presidente”; “Los Presidentes” esamoldearen ordez, “Las Presidentas o Presidentes”.

“Uno o varios Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “una o uno, o varias Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “uno o varios vicepresidentes” esamoldearen ordez, “una o uno, o varias vicepresidentas o vicepresidentes”; “de entre ellos al Vicepresidente o Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “de entre ellas o ellos a la Vicepresidenta o Vicepresidente, o Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “al Vicepresidente o Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “a la Vicepresidenta o Vicepresidente, o Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “los Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “las Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “el Vicepresidente o los Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “la Vicepresidenta o Vicepresidente, o las

---

⁶⁰⁹ NAOren 51. zenbakian, 2019ko martxoaren 14ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2019/51/0>

Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “el Vicepresidente o Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “la Vicepresidenta o el Vicepresidente, o Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “como Vicepresidente o Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “como Vicepresidenta o Vicepresidente, o Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “del Vicepresidente o Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “de la Vicepresidenta o Vicepresidente, o Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “El Vicepresidente o los Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “La Vicepresidenta o Vicepresidente, o las Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “De los Vicepresidentes y Consejeros” esamoldearen ordez, “De las Vicepresidentas o Vicepresidentes y Consejeras y Consejeros”.

“Denominada Oficina del Portavoz del Gobierno de Navarra” esamoldearen ordez, “denominada Oficina de la Portavoz del Gobierno de Navarra u Oficina del Portavoz del Gobierno de Navarra”; “del Portavoz” esamoldearen ordez, “de la Portavoz o el Portavoz”; “el Portavoz” esamoldearen ordez, “la Portavoz o el Portavoz”; “al Portavoz” esamoldearen ordez, “a la Portavoz o al Portavoz”; “un Portavoz” esamoldearen ordez, “una o un Portavoz”; “El portavoz del Gobierno” esamoldearen ordez, “La Portavoz o el Portavoz del Gobierno”.

“El Consejero Secretario” esamoldearen ordez, “la Consejera Secretaria o el Consejero Secretario”; “del Consejero Secretario” esamoldearen ordez, “de la Consejera Secretaria o Consejero Secretario”; “Será Consejero Secretario” esamoldearen ordez, “Será Consejera Secretaria o Consejero Secretario”; “El Consejero Secretario” esamoldearen ordez, “La Consejera Secretaria o el Consejero Secretario”.

“A uno o varios de los Consejeros” esamoldearen ordez, “a una o a uno, o a varias o varios de las Consejeras o Consejeros”; “todos los Consejeros interesados” esamoldearen ordez, “todas las Consejeras y Consejeros interesadas o interesados”; “un Consejero” esamoldearen ordez, “una Consejera o Consejero”; “Los Consejeros” esamoldearen ordez, “Las Consejeras o Consejeros”; “los Consejeros” esamoldearen ordez, “las Consejeras o Consejeros”; “sobre Consejeros” esamoldearen ordez, “sobre Consejeras o Consejeros”; “como Consejeros” esamoldearen ordez, “como Consejeras o Consejeros”; “el Consejero” esamoldearen ordez, “la Consejera o Consejero”; “al Consejero” esamoldearen ordez, “a la Consejera o Consejero”; “de Consejeros” esamoldearen ordez, “de Consejeras y Consejeros”; “ser Consejero” esamoldearen ordez, “ser Consejera o Consejero”; “de Consejero” esamoldearen ordez, “de Consejera o Consejero”; “del Consejero” esamoldearen ordez, “de la Consejera o Consejero”; “otros Consejeros” esamoldearen ordez, “otras Consejeras o Consejeros”; “otro Consejero” esamoldearen ordez, “otra Consejera o Consejero”; “un nuevo Consejero” esamoldearen ordez, “una nueva Consejera o Consejero”; “de Consejero” esamoldearen ordez, “de Consejera o Consejero”.

Honako esamolde hauekin berdin jokatuko da: “de Director General” esamoldearen ordez, “de Directora General o Director General”; “Directores Generales” esamoldearen ordez, “Directoras Generales o Directores Generales”; “los Secretarios Generales Técnicos” esamoldearen ordez, “las personas titulares de las Secretarías Generales Técnicas”; eta “que sea Secretario” esamoldearen ordez, “que sea Secretaria o Secretario”.

“Los miembros” esamoldearen ordez, “las y los miembros”; “Los miembros” esamoldearen ordez, “Las y los miembros”; “le sustituya” esamoldearen ordez, “la o le sustituya”; “todos sus miembros” esamoldearen ordez, “todas y todos sus miembros”; “tanto ellos” esamoldearen ordez, “tanto ellas y ellos”; “del titular” esamoldearen ordez, “de la o del titular”; “aquel será sustituido” esamoldearen ordez,

“dicha persona será sustituida”; “de este último” esamoldearen ordez, “de esta o este último”; “el de más edad” esamoldearen ordez, “la o el de más edad”; “el de menor edad” esamoldearen ordez, “la o el de menor edad”; “estará sujeto” esamoldearen ordez, “estará sujeta o sujeto”; “serán nombrados y cesados” esamoldearen ordez, “se nombrarán y cesarán”; “éste será suplido por uno” esamoldearen ordez, “se suplirá por una o uno”; “por el más antiguo” esamoldearen ordez, “por la o el más antiguo”; “lo imposibilite” esamoldearen ordez, “la o lo imposibilite”; “firmados por el mismo” esamoldearen ordez, “firmados por la misma o el mismo”; “suplirán a aquel” esamoldearen ordez, “suplirán a aquella o a aquél”; “los titulares” esamoldearen ordez, “las y los titulares”; “por él propuestos” esamoldearen ordez, “por ella o por él propuestos”; “ser suplidos” esamoldearen ordez, “ser suplidas o suplidos”; “alto” esamoldearen ordez, “alta o alto”; “la designación de los mismos” esamoldearen ordez, “su designación”; “será nombrado” esamoldearen ordez, “será nombrada o nombrado”; “el cual podrá autorizar” esamoldearen ordez, “quien podrá autorizar”; “serán nombrados y cesados” esamoldearen ordez, “se nombrarán y cesarán”; “más antiguo” esamoldearen ordez, “de mayor antigüedad”; “Parlamentario” esamoldearen ordez, “Parlamentaria o Parlamentario”.

[...]

7.3.33. 11/2019 Foru Legea, martxoaren 11koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari eta foru-sektore publiko instituzionalari buruzkoa⁶¹⁰

IV. TITULUA Foru Administrazio Publikoaren funtzionamendu elektronikoa

69. artikulua.— Nafarroako Gobernuaren web ataria

4. Nafarroako Gobernuaren web ataria gaztelaniaz eta euskaraz egonen da. Era berean, interes orokorrekoa dela jotzen bada, beste hizkuntza batzuetan ere emanen da informazioa.

6. Nafarroako Gobernuaren web atariak genero-ikuspegia txertatuko du bere edukietan, hizkeran eta irudietan.

VI. TITULUA Administrazio-jarduketaren arau orokorrak herritarrekiko harremanetan

I. KAPITULUA Pertsonen eskubideak

103. artikulua.— Arreta egokia jasotzeko eskubidea

2. Era berean, Foru Administrazio publikoarekiko harremanetan edozein pertsonak gaztelania nahiz euskara erabiltzeko eskubidea du, euskararen erabilera arautzen duen foru-legerian ezarritakoari jarraikiz.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Genero-berdintasuna hizkeran

Pertsona, lanpostu edo karguei buruz ari denean foru lege honek, gaztelaniazko testuan, genero gramatikal maskulinoko hitzak erabiltzen dituen kasuetan ulertu behar da adierazpideen ekonomia hutsagatik jokatzeko dela horrela, eta postu horiek orokorrean hartzen dituela hizpide, aipatutako pertsonen edo kargu edo lanpostu horien titularren sexua edozein dela ere, erabateko berdintasun-baldintzetan ondorio juridikoen ikuspegitik.

---

⁶¹⁰ NAOren 51. zenbakian, 2019ko martxoaren 14ko alean, argitaratua.
<https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-4299>

7.3.34. 18/2019 Foru Legea, apirilaren 4koa, Nafarroan kirol-lanbidean hasteari eta jarduteari buruzkoa⁶¹¹

ATARIKOA

[...]

Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legearekin bat, Nafarroako Gobernua derrigortua dago behar diren neurriak hartzera aipatu foru-legean bildutako hizkuntza-eskubideak betetzen direla bermatzeko kirol arloko lanbideen eremuan; bereziki, eskola-adineko kirolaren eremuan.

Hamalagarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza-eskubideak

1. Nafarroako Gobernuak behar diren neurriak hartuko ditu hizkuntza-eskubideen erabilera bermatzeko, Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legean ezarritako moduan, kirol-lanbideetan aritzean, bereziki eskola-adineko kirol-praktikaren eremuan.
2. Orobat, Nafarroako Gobernuak neurriak hartuko ditu berma dadin Nafarroako berezko hizkuntzetan egin ahal izatea kirol arloko prestakuntza ofizialak.
3. Aipatutako 18/1986 Foru Legearen 1. artikulua 2. apartatua ezarritakoarekin bat, neurri horiek hartu eta aplikatuko dira borondatezkotasun, mailakatze eta begirune printzipioei jarraikiz, Nafarroako errealitate soziolinguistikoarekin bat.

---

⁶¹¹ NAOren 71. zenbakian, 2019ko apirilaren 11ko alean, argitaratua.
<http://www.lexnavarra.navarra.es/detalle.asp?r=5951448>

**7.3.35. 12/2020 Foru Legea, uztailaren 1ekoa,
aparteko kreditua ematekoa, haren bidez
Iruñeko Abokatuen Elkargoari zuzeneko
dirulaguntza bat emateko, espetxe-
zuzenbideari buruzko web orri
espezializatuaren finantzabide gisa⁶¹²**

2. artikulua.— Aparteko kredituaren finantzaketa

Aparteko kreditu hori finantzatuko da “Peritu lanak, itzulpenak eta lekukoak” izeneko F20001 F2000 2279 112104 aurrekontu-partidaren kargura, 18.343,40 euroko zenbatekoarekin.

[...]

---

⁶¹² NAOren 148. zenbakian, 2020ko uztailaren 7ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2020/148/0>

7.3.36. 13/2021 Foru Legea, ekainaren 30ekoa, Nafarroako Fundazioei buruzkoa⁶¹³

HITZAURREA

3

[...]

Fundazioen izenari dagokionez, eta euskararen erabileraren gaineko arauak aplikatuz lehenago ere onartu ohi zen arren, berariaz ezartzen da posible dela “Fundazio” hitza nahiz “Fundación” hitza erabiltzea.

[...]

I. TITULUA

Kontzeptua, sorkuntza eta bilakaera juridikoa

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Helburuak

1. Fundazioek interes orokorreko helburu hauetako bat edo batzuk izan behar dituzte:

e) Kulturaren sustapena eta zabalkundea; kultur ondarearen defentsa, bai eta hizkuntza-aberastasuna eta -dibertsitatea sustatzea ere.

---

⁶¹³ NAOren 165. zenbakian, 2021eko uztailaren 16ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2021/165/0>

7.3.37. 18/2021 Foru Legea, abenduaren 29koa, 2022rako Nafarroako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa ⁶¹⁴

Hamabigarren xedapen gehigarria.— Unibertsitateaz kanpoko irakasleentzako lan publikoaren eskaintza

2. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari unibertsitateaz kanpoko irakasleen lan publikoaren eskaintzetan ezarriko da irakasle kidego bakoitzeko zenbat lanpostu barne hartzen dituzten guztira. Lan eskaintza horietan sartutako lanpostuen ezaugarriak, eta betiere espezialitatea eta hizkuntza, plantilla organikoa aldatzeko foru dekretu batean ezarriko dira, sartzeko hautaprobaren deialdia egin aurretik.

Azken xedapenetako zortzigarrena.—Urriaren 23ko 4/2019 Foru Lege Dekretua aldatzea. Foru lege dekretu horren bidez presako neurri batzuk onetsi ziren Nafarroako administrazio publikoen zerbitzuko langileen arloan.

6. artikulua aldatzen da, eta hauxe da testu berria:

«[...]

»3. Hezkuntza Departamentuaren mendeko ikastetxeetan aldi baterako administrazio-kontratuekin aritzen diren irakasleek, ikasturte batean irailaren 1etik ekainaren 30era artean 165 egun naturaleko edo gehiagoko zerbitzualdia eman badute, eskubidea sortuko dute beste kontratu bat edukitzeko, ikasturte horretako uztailaren 1etik abuztuaren 31ra (biak barne). Kontratu berriak dagokion ikasturtean izenpetu duen kontraturik luzeenak dituen ezaugarriak edukiko ditu, ikastetxeari, irakasle kidegoari, espezialitateari, hizkuntzari, profilarari eta lanaldiari dagokienez. Baldin iraupen luzeeneko kontratua indarrean den bitartean langileak lanaldia murrizteko modalitateetako bati heldu badiot, egiazki gauzatutako lanaldiaren arabera izanen da formalizatzen den kontratua.

»4. Aurreko paragrafoan aipatutako kontratu berria formalizatu ahal izateko, bete behar dira bai irakasleen kidegoko aldi baterako kontratazioetarako izangaien zerrendan egoteko ezarri diren baldintzak, bai espezialitatea, hizkuntza eta dagokion ikasturtean izenpetutako kontratuetatik iraupen luzeenekoaren profila, eta lanerako prest egoeran azaldu behar dira zerrendan.

[...]».

---

⁶¹⁴ NAOren 294. zenbakian, 2021eko abenduaren 31ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/buletina/-/sumario/2021/294>

7.3.38. 19/2021 Foru Legea, abenduaren 29koa, zenbait zerga aldatu eta beste tributuen neurri batzuk hartzeari buruzkoa⁶¹⁵

HITZAURREA

[...]

Amaitzeko, kontuan izan da gizonezkoen eta emakumezkoen berdintasunaren printzipioa, eta aldaketak egin dira, arauetan hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabiltzearren.

[...]

Bigarren artikulua.— Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Legea

Sozietateen gaineko Zergari buruzko abenduaren 28ko 26/2016 Foru Legearen agindu hauek aldatzen dira, eta ondoren azaldutako testua izanen dute:

Zazpi. 65. artikulua, errubrika, 1.a) eta 2. apartatuen lehen paragrafoa, 3. apartatua; halaber, 6.b) apartatuaren 3. eta 4. ordinalen indargabetzea. 2022ko urtarrilaren 1etik aurrera hasten diren zergaldietan izanen ditu efektuak.

“65. artikulua. Pelikula zinematografikoetan eta ikus-entzunezko beste lan batzuetan egindako inbertsioengatiko kenkaria”.

“3. Artikulu honetan arautzen diren kenkarien zenbatekoa, zergadunak ekoizpen bakoitzarengatik jasotako gainerako laguntzak gehituta, ez da izanen ekoizpen kostuaren ehuneko 50 baino handiagoa. Halere, muga hori honela handituko da kasu hauetan:

c) Ehuneko 80raino, osorik euskaraz filmatutako ekoizpenak direnean”.

---

⁶¹⁵ NAOren 294. zenbakian, 2021eko abenduaren 31ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2021/294/1>

7.3.39. 3/2022 Foru Legea, otsailaren 9koa, Nafarroako Logopeden Elkargoa sortzekoa⁶¹⁶

HITZAURREA

[...]

Logopedia diziplina bat da, barne hartzen dituena giza komunikazioko nahasmenduen eta ahotsaren, mintzamenaren, hizkuntzaren (ahozkoa, idatzizkoa eta keinuzkoa), entzumenaren eta funtzio orofazialen patologia- eta asaldura-agerpenen azterketa, prebentzioa, ebaluazioa, diagnostikoa eta tratamendua, hala haurrei nola helduei dagokienez.

[...]

Lehen xedapen iragankorra.— Beste titulu batzuk dituzten profesionalak sartzea

Nafarroako Logopeden Elkargoan sartzeko ahalko dira, baldin eta horretarako eskaera egiten badute foru lege honek indarra hartu ondoko bi urteko epean, logopediako diploma edo gradua eduki gabe hizkuntza- eta entzumen-nahasmenduen arloan lan egin dutenak edo lan egiten dutenak, egoera hauetakoren batean badaude:

1. Abuztuaren 30eko 1419/1991 Errege Dekretuak indarra hartu aurreko bost urteko gutxieneko epean lanbidez logopediaren arloan jardun dutela frogatzen duten pertsonak, titulu hauetakoren bat badute:

a) Entzumenaren eta ahozko eta idatzizko hizkuntzaren nahasmenduetan espezializatutako irakaslearen titulua, hezkuntzaren arloko eskumena duen ministerioak jaulkitakoa.

b) Hizkuntzaren eta entzumenaren nahasmenduen arloko espezialistaren diploma ofiziala (logopedia), edozein unibertsitatek jaulkia eta ondoren hezkuntzaren arloko eskumena duen ministerioak homologatua.

---

⁶¹⁶ NAOren 36. zenbakian, 2022ko otsailaren 18ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2022/36/1>

7.3.40. 7/2022 Foru Legea, martxoaren 22koa, ezartzen duena nola banatu transferentzia arrunten bidez toki-erakundeek Nafarroako tributuetan parte hartzeko duten funtsa⁶¹⁷

III. ERANSKINA
Trakzio Gaitasunaren Indizea kodetzea

KODEA	DESKRIBAPENA
Kulturako gastua biztanleko	Adierazten du udalerrian biztanle bakoitzeko zenbat euroko gastu publikoa egiten den kulturean (musika eskolak, kulturako administrazio orokorra, liburutegiak, museoak, euskara, aisiako instalazioak). Iturria: Nafarroako Gobernua. Toki Administrazioa 2019.

---

⁶¹⁷ NAOren 66. zenbakian, 2022ko apirilaren 1eko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/buletina/-/sumario/2022/66>

7.3.41. 11/2022 Foru Legea, maiatzaren 4koa, neurriak ezartzen dituen Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioako unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioen hautapenari eta lanpostuen betetzeari begira⁶¹⁸

HITZAURREA

2021eko abenduaren 29an “Estatuko Aldizkari Ofizialean” argitaratu zen abenduaren 28ko 20/2021 Legea, enplegu publikoan aldibaterakotasuna murrizteko presako neurriei buruzkoa.

Beste neurri batzuez gain, haren 2. artikulua aldi baterako enplegua egonkortzeko tasa gehigarri bat baimentzen du, zeinak barnean hartuko baititu 2020ko abenduaren 31 aurreko hiru urteetan, gutxienez, aldi baterako langileek etenik gabe bete dituzten egiturazko lanpostuak, aurrekontu-zuzkidura baldin badute, egon nahiz ez egon lanpostu zerrendetan, plantilletan edo administrazio publikoek giza baliabideak antolatzeke erabiltzen dituzten bestelako sistemen barnean. Egonkortze tasa horri erantsiko zaizkio lege beraren seigarren eta zortzigarren xedapen gehigarrietan aurreikusitako lanpostuak; horiek iraupen luzeko enplegua egonkortzeko salbuespenezko deialdi batean eskaini behar dira.

Bestalde, Nafarroako Alderdi Sozialistak, Geroa Baik, Podemos-Ahal Duguk eta Izquierda-Ezkerrak sinatutako programa-akordioak –”Programa-akordioa bizikidetzazko eta berdintasunezko legegintzaldi berritzaile eta aurrerakoirako (2019-2023)”–, 3.1 apartatuko 36. puntuan, akordioaren gutxienerako eduki gisa ezartzen du atzerriko hizkuntzak irakatsi eta ikasteko curriculum- eta antolakuntza-egitura diseinatu eta garatzea, bai eta araudi bat onartzea ere, hizpide dugun gaiari dagokionez irakasle plantillak eta irakasle lanpostuen hornikuntza arautuko dituena.

Nafarroako kasuan, hain zuzen ere atzerriko hizkuntzak ikasteko programak ezarriak dituzten ikastetxeetako irakasle plantilletan dago aldibaterakotasun tasarik handiena.

Atzerriko hizkuntzak ikasteko programak ezartzen direnean, arlo edo irakasgairen bat atzerriko hizkuntza batean ematen duten irakasleek frogatu behar dute hezkuntza-administrazio eskudunak ezarritako jakite maila dutela hizkuntza horretan.

Atzerriko hizkuntzak ikasteko programetan aldi baterako kontratu administratiboa duten lanpostuak egonkortzea lortu behar da, eta lanpostu horiek funtzionario berriekin bete, administrazio publikoetako aldibaterakotasuna murrizte aldera, hala eskatzen baitute Enplegu publikoan aldibaterakotasuna murrizteko presako neurriei buruzko abenduaren 28ko 20/2021 Legeak eta arestian aipatutako 2019-2023 legegintzaldirako programa-akordioak. Horretarako, irakasle kidegoetarako sarbideari buruzko Estatuko araudiak ez duenez betekizun hori aurreikusten,

---

⁶¹⁸ NAOren 88. zenbakian, 2022ko maiatzaren 6ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2022/88/0>

Nafarroak hezkuntzaren eta funtzio publikoaren alorretan dituen eskumenak baliatu beharra dago. Eskumen horiek eman zaizkio Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoaren 47. eta 49.1.b) artikuluetan eta Nafarroako Administrazio Publikoen Zerbitzuko Langileen Estatutuaren testu bategina onesten duen abuztuaren 30eko 251/1993 Legegintzako Foru Dekretuaren 98. artikuluan.

Hortaz, foru lege honetan aurreikusten da irakasle lanpostuak sortzea Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren plantillan, eta lanpostu horiek nola lortu eta beteko diren arautzen da. Atzerriko hizkuntzen jakite maila zehatz bat frogatzeko eskatuko da, atzerriko hizkuntzak ikasteko programak ematen dituzten ikastetxeetan aritu ahal izateko.

Hori guztia gogoan, eta asmotan diren helburuak iristea errazteko, honako foru lege hau onetsi behar da.

1. artikulua.— Unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioen lanpostuak sortzea Nafarroako Gobernuak Hezkuntza Departamentuan

1. Nafarroako Gobernuak atzerriko hizkuntzaren eskakizuna duten unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioen lanpostuak sortuko ditu Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren plantillan, hezkuntza sistemaren beharrezan araberak.

2. Lanpostu horien araubidea izanen da Nafarroako Administrazio Publikoen Zerbitzuko Langileen Estatutuaren testu bateginean ezarritakoa (abuztuaren 30eko 251/1993 Legegintzako Foru Dekretuak onetsi zuen testu bategin hori). Lanpostu horiek betetzen dituzten funtzionarioak Gizarte Segurantzako araubide orokorrean sartuko dira ondorio guztietarako.

2. artikulua.— Lan publikoaren eskaintzak, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioan unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionario izateko

Aurreko artikuluan aipatu lanpostuak betetze aldera Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioan unibertsitateaz kanpoko irakasleentzako lan publikoaren eskaintzak egiten direnean, atzerriko hizkuntzaren eskakizuna eta lanpostuaren hizkuntza (gaztelania edo euskara) egiaztatu behar diren lanpostuak eskainiko dira.

3. artikulua.— Atzerriko hizkuntzaren eskakizuna duten lanpostuetarako deialdiak

Hezkuntza Departamentuak zehaztuko du, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioan atzerriko hizkuntzaren eskakizuna duten unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioen lanpostuetarako hautapen prozeduren deialdietan, nola egiaztatuko diren arau honen eranskinean ageri diren titulazioak edo ziurtagiriak.

Atzerriko hizkuntzaren eskakizuna duten lanpostuetarako hautapen probak lanpostu bakoitzari dagokion hizkuntzan egingen dira (gaztelaniaz edo euskaraz).

4. artikulua.— Lanpostuak betetzea

Aurreko artikuluan aipatutako sarrera-deialdietan hautatzen diren funtzionarioek, lurralde mugikortasunaren ondorioetarako, soilik parte hartzen ahalko dute Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak bere kudeaketa eremuaren barnean deitzen dituen lekualdatze lehiaketa autonomiko eta mugikortasun-

prozeduretan eta hautaprobak gainditzeko izan duen atzerriko hizkuntzaren eskakizuneko postuetarako, salbu eta postuak kentzen direnean, kasuan kasuko deialdian zehazten denaren arabera.

5. artikulua.— Lanpostuak aldi baterako betetzea

Hizkuntzaren eskakizuna duten lanpostuak, 3. artikuluan aipatutakoak, betetzeko sarrerako hautapen prozedurak amaitzen direnean, Hezkuntza Departamentuak atzerriko hizkuntzaren eskakizuna duten lanpostu horiek aldi baterako betetzeko aldi baterako kontrataziorako izangaien zerrendak eratuko ditu, bat etorritz aldi baterako kontrataziorako izangaien zerrendak kudeatzeko arauekin.

Izangaien zerrenda horiek lehentasuna izanen dute atzerriko hizkuntzaren eskakizuna duten lanpostuak betetzerakoan.

Lehen xedapen gehigarria.— Salbuespenezko lehiaketa-deialdia

1. Atzerriko hizkuntzaren titulazio eta ziurtagirien egiaztapena, 3. artikuluan aurreikusten dena, aplikatzekoa izanen da Enplegu publikoan aldibaterakotasuna murrizteko presako neurriei buruzko abenduaren 28ko 20/2021 Legearen seigarren eta zortzigarren xedapen gehigarrietan aipatzen den salbuespenezko lehiaketa-deialdian.

2. Enplegu publikoan aldibaterakotasuna murrizteko presako neurriei buruzko abenduaren 28ko 20/2021 Legearen seigarren eta zortzigarren xedapen gehigarrietan aipatzen den salbuespenezko lehiaketa-deialdian ez da izangai zerrendarik eratuko irakasle lanpostuetarako aldi baterako kontratuak egiteko.

Bigarren xedapen gehigarria.— Aplikatu beharreko araudia

1. Ez arau honetan, ez Irakaskuntzako Funtzio Publikorako Sarbidea arautzen duen abenduaren 27ko 17/2017 Foru Legean, ez Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioan atzerriko hizkuntzaren eskakizuna duten unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioen lanpostuak lortzeko eta betetzeko Nafarroako Foru Komunitateak onetsitako gainerako arauetan aurreikusten ez diren gaiei dagokienez, irakasle kidegoentzat gai horiek arautzen dituen Estatuko araudia aplikatuko da, hala xedatzen baitu 98. artikuluan abuztuaren 30eko 251/1993 Legegintzako Foru Dekretuak, Nafarroako Administrazio Publikoen Zerbitzuko Langileen Estatutuaren testu bategina onesten duenak.

2. Nafarroako Gobernuak behar diren izapideak eginen ditu, foru lege honetan ezarritakoari jarraituz hautatzen diren funtzionarioak Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoan aipatzen diren irakasle kidegoetan sar daitezen lortzeko.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Ingelesez Ikasteko Programa beste ikastetxeetan egiteko eskubidea

1. 2022-2023 ikasturtean ingelesez ikasteko programa eskaintzen duten ikastetxeen kopurua nabarmen jaisten ez den bitartean, 2023-2024 ikasturtetik Haur Hezkuntzako bigarren zikloko lehenengo maila aipatu programarekin hezkuntza eskaintzarik ez duten ikastetxeetan hasi beharko luketen ikasleek, eskubidea izanen dute ingelesez ikasteko programa egiteko ikastetxeen sareko departamentu bereko beste ikastetxe publiko batzuetan erregelamendu bidez ezartzen diren baldintzetan. Aurreikuspen bera aplikatuko da Haur eta Lehen Hezkuntzako

gainerako mailetan, betiere ikasleen bizilekuaren aldaketa denean, haien programan jarraitzea bermatze aldera.

Horretarako, Hezkuntza Departamentuak behar diren neurriak hartuko ditu eta behar diren baliabide pertsonalak, teknikoak eta materialak eskainiko ditu, aurreko paragrafoan xedatutakoa gauzatzeko, Nafarroako zona jakin batzuetako ikasleen ekitatea eta aukera berdintasuna bermatzeko kontuan hartu den bezala.

2. Nafarroako Gobernuari baimena ematen zaio ingelesez Ikasteko programa pixkanaka ezartzea baloratzeko, programa horretan eskolatzeko eskaeretatik gehienak, gutxienez ere, aurkeztu diren ikastetxeetan, erregelamenduz ezartzen denarekin bat.

Laugarren xedapen gehigarria.— Programa hizkuntza-eredu bihurtzea

Nafarroako Gobernuari eskatzen zaio, behin ingelesez ikasteko programako irakasleak egonkortzeko prozesua eginda eta programa horretan aniztasunari erantzuteko neurri egokiak ezarrita eta ebaluatuta, prozedura bat abian jar dezan aipatu programa hizkuntza-eredu bihurtzeko, zeina, kasu bada, Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxe publikoetan pixkanaka ezarriko den.

Xedapen indargabetzailea.— Indargabetzen diren xedapenak.

Indarrrik gabe gelditzen dira arau honetan ezarritakoaren kontrakoak diren maila bereko edo beheragoko xedapen guztiak.

Azken xedapenetako lehena.— Eranskina aldatzea

Hezkuntza Departamentuko titularrari ahalmena ematen zaio arau honen eranskinean ageri diren atzerriko hizkuntzak, titulazioak eta ziurtagiriak aldatzeko.

Azken xedapenetako bigarrena.—Arau-garapena

Nafarroako Gobernuari ahalmena ematen zaio arau honetako aurreikuspenak garatzeko.

Azken xedapenetako hirugarrena.— Indarra hartzea

Foru lege honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta biharamunean hartuko du indarra.

ERANSKINA

Alemana

ENTITATEA	ZIURTAGIRIA	
Hizkuntza eskola ofizialak	Alemaneko C1 mailako edo C1 maila aurreratuko ziurtagiria Hizkuntza Eskola Ofizialeko hizkuntza ikasketa espezializatueta lehen mailako	Alemaneko C2 mailako edo C2 maila aurreratuko ziurtagiria

	goi zikloko gaitasun ziurtagiria, alemanekoa	
	Goethe-Zertifikat C1	Goethe-Zertifikat C2 (GZ C2)
	C1 Oberstufe Deutsch (OD)	Zentrale Oberstufenprüfung ZOP
Goethe Institut TestDaF-Institut	PWD (Prüfung Wirtschaftsdeutsch International)	Kleines Detusches Sprachdiplom (KDS)
	TestDaF Nivel 5 (Test Deutsch als Fremdsprache)	Grosses Deutsches Sprachdiplom (GDS)
ÖSD (Österreichisches Sprachdiplom Deutsch)	ÖSD Zertifikat C1	ÖSD Zertifikat C2 ÖSD Zertifikat C2 Wirtschaftssprache Deutsch C2 (WD)
Kulturministerkonferenz (KMK)	Deutsches Sprachdiplom Stufe 2 (DSD II)	-
The European Language Certificates (telc)	telc Deutsch C1	telc Deutsch C2
Germaniar Filologiako lizentziaduna edo gradu baliokidea		
Alemaneko Itzulpengintza eta Interpretazioko lizentziaduna edo gradu baliokidea		
Atzerrian unibertsitate tituluren bat lortu izana ikasketa osoak alemanez eginda, eta titulu hori Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioak homologatuta egotea		

Frantsesa

ENTITATEA	ZIURTAGIRIA	
Hizkuntza eskola ofizialak	Frantseseko C1 mailako edo C1 maila aurreratuko ziurtagiria Hizkuntza Eskola Ofizialeko hizkuntza ikasketa espezializatuetao lehen mailako goi zikloko gaitasun ziurtagiria, frantsesekoa	Frantseseko C2 mailako edo C2 maila aurreratuko ziurtagiria
Aliantza Frantsesa Frantziako Hezkuntza Ministerioa	Diplôme Approfondi de Langue Française (DALF C1) Diplôme Supérieur d'Etudes Françaises Modernes (DS)	Diplôme Approfondi de Langue Française (DALF C2) Diplôme de Hautes Etudes Françaises

Chambre de Commerce et d'industrie de Paris	Test de connaissance de Français (TCF) C1	(DHEF) Test de connaissance de Français (TCF) C2
	Test d'Evaluation de Français (TEF) C1 (699-833)	Test d'Evaluation de Français (TEF) C2 (834-900)

Frantses Filologiako lizentziaduna edo gradu baliokidea

Frantseseko Itzulpengintza eta Interpretazioko lizentziaduna edo gradu baliokidea

Atzerrian unibertsitate tituluren bat lortu izana ikasketa osoak frantsesez eginda, eta titulu hori Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioak homologatuta egotea

Ingelesa

ENTITATEA	ZIURTAGIRIA	
Hizkuntza eskola ofizialak	Ingeleseko C1 mailako edo C1 maila aurreratuko ziurtagiria Hizkuntza Eskola Ofizialeko hizkuntza ikasketa espezializatueta lehen mailako goi zikloko gaitasun ziurtagiria, ingelesekoa	Ingeleseko C2 mailako edo C2 maila aurreratuko ziurtagiria
Cambridge English Language Assessment	CAE (Certificate in Advanced English) IELTS 7-8 LinguaSkil C1	CPE (Certificate of Proficiency in English) IELTS 8.5-9
IELTS (International English Language Testing System)	7-8	8,5-9
ETS (Educational Testing System)	TOEFL iBT 110-120 (Internet Based Test) TOEIC C1 (Test of English for International Communication) Four skills: ≥ 1345	TOEFL iBT >120 Internet Based Test)
British Council	APTIS C1	APTIS C2
Trinity College London	ISE III (Integrated Skills in English)	ISE IV (Integrated Skills in English)

LanguageCert International ESOL	Expert C1	Mastery C2
Pearson	PTE General Level 4	PTE General Level 5

Ingeles Filologiako lizentziaduna edo gradu baliokidea

Ingeleseko Itzulpengintza eta Interpretazioko lizentziaduna edo gradu baliokidea

Atzerrian unibertsitate tituluren bat lortu izana ikasketa osoak ingelesez eginda, eta titulu hori Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioak homologatuta egotea

7.3.42. 12/2022 Foru Legea, maiatzaren 11koa, haur eta nerabeei arreta eta babesa eman eta haien familiak, eskubideak eta berdintasuna sustatzekoa⁶¹⁹

I. TITULUA Haur eta nerabeen eskubideak

I. KAPITULUA Printzipio orokorrak

9. artikulua.— Adingabeen eskubideak babestea

1. Nafarroako Administrazio Publikoek, beren eskumenen barruan, bermatuko dute errespetatzen eta behar bezala betetzen direla adingabeen eskubide eta askatasunak salbuespenik gabe eta arraza, etnia, sexu, hizkuntza, kultura, erlijio, iritzi, jaioterri, egoera ekonomiko, egoera edo desgaitasun fisiko, psikiko edo zentzumenezko edo norberaren, familiaren edo gizartearen esparruko beste edozein egoeraren araberrako bereizketarik edo diskriminaziorik egin gabe. Eskubide eta askatasun horiek dira aitorturik daudenak Konstituzioan eta Espainiak berretsiriko nazioarteko tratatuetan, bereziki Nazio Batuen Erakundeak 1989ko azaroaren 20an onarturiko Haurren Eskubideei buruzko Konbentzioan eta Desgaitasuna dutenen eskubideei buruzko 2006ko abenduaren 13koan, urtarrilaren 15eko 1/1996 Lege Organikoan eta oro har antolamendu juridikoan adierazten direnak.

II. KAPITULUA Eskubideak: haien ezagutza eta erabilera babestu eta sustatzea

20. artikulua.— Hezkuntzarako eskubidea

2. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak zainduko du hezkuntzak eman diezaiola adingabeari prestakuntza integrala, bere nortasuna eratzeko aukera emanen diona, adingabearen gaitasunak eta edozein motatako erronka eta zailtasunei aurre egiteko trebetasunen garapenari zuzenduta, tolerantziaz, elkartasunez, askatasunez eta diskriminaziorik gabe joka dezan.

Hezkuntza emozionala eta pertsonalizatua emanen zaie, haurren eskubideak sustatzen dituen, Haurren Eskubideei buruzko Konbentzioari jarraikiz, eskolako espazio, jarduera eta ordutegi orotan, horrek erraztuko baitu autonomiaz esku hartzea Nafarroaren garapen prozesuan eta erkidego honetako herritar diren aldetik.

Balio horiei buruz eta unean-unean kezkatzen dituzten beste batzuei buruz tutoretzak eta debateak egitea sustatuko da, bereziki lantzeko 4.3 artikuluan eta

---

⁶¹⁹ NAOren 97. zenbakian, 2022ko maiatzaren 19ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2022/97/0>

titulu honen hurrengo kapituluak aipatzen diren desberdinkeriak, baita beste gai batzuk ere, hala nola sexualitatea, feminismoa, norberaren hizkuntzen balioa edo gatazkak.

23. artikulua.— Gizarte inklusiorako eskubidea

6. Nafarroako Administrazio Publikoek Nafarroako Foru Komunitatean dauden atzerritar adingabeei bermatuko diete, edozein delarik haien legezko egoera, haien arretarako eta gizarte, hizkuntza eta kultur inklusiorako laguntza ematen dieten baliabide eta zerbitzu publikoetarako eskubidea.

III. KAPITULUA

Berdintasuna eta diskriminaziorik eza sustatzea

28. artikulua.— Kulturartekotasuna

5. Nafarroako Administrazio Publikoek neurriak sustatuko dituzte familia migratzaileentzat hizkuntza oztoporik izan ez dadin, horrek seme-alaba adingabeekin komunikatu behar duten guneetan behar bezala komunikatzeko eragozpena ekar dezakeenean.

III. TITULUA

Aurreneurriak

64. artikulua.— Prebentzio jarduketak

Nafarroako Administrazio Publikoek, beren eskumenen esparruan, foru lege honetan ezarritakoaren esparruan, prebentzio lanak garatu eta bultzatuko dituzte, lehenetsiz 32. artikuluan aipatzen den plangintza integralean zehazten direnak, besteak beste jarduketa hauen bitartez:

2. Hezkuntzaren eremuan:

h) Haur eta nerabe etorkinentzako eta babespean dauden adingabeentzako neurri espezifikoak biltzen dituzten hezkuntza programak garatzea. Programa horiek gauzatuko dira hezkuntzako profesionalak, gizarte hezitzaileak eta populazio talde zehatz honek beharrezkoa duen arretan adituak diren langile espezializatu guztiak aintzat harturik, hizkuntzaren ezagutzarekin lotutakoak barne.

IV. TITULUA

Babesa

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

74. artikulua.— Babestutako adingabeen eskubide espezifikoak

1. Babespean dauden adingabeek, foru lege honek eta antolamendu juridikoaren gainerakoak adingabe guztiei aitortzen dizkieten eskubideez gain, berariaz honakoak izanen dituzte:

h) Haien gizarte inklusioan laguntzen duten bitartekoak izateko, haien kultur nortasuna eta hizkuntza errespetatuz, eta haien esku bitartekoak jar daitezen harreman sozialak izateko eta jardueretan parte hartzeko bera bezalakoek bezala.

IV. KAPITULUA

Arrisku eta babesgabetasun egoeretan hartu beharreko babes neurriak eta neurri horiek betearazteko jarduketak

6. atala

Familia-harrera

129. artikulua.— Harrera egin behar duen pertsona edo familiaren hautaketa

Laugarrena. Harrera neurriaren xede den adingabearentzat egokiena den pertsona edo familia hautatzeko, irizpide orokor hauek kontuan hartu beharko dira, eta beharraren eta proportzionaltasunaren printzipioen arabera baloratu eta ponderatu, aintzat hartuz beti haur edo nerabearen interes goren eta hura betetzeko erarik onena:

f) Adingabeak bere familia eta gizarte ingurunean erabili ohi duen hizkuntza jakitea.

8. atala

Adopzio nazionala eta nazioartekoa

2. AZPIATALA

Adopzio nazionala eta nazioartekoa

151. artikulua.— Adopzioaren ondoko jarduketak

4. Atzerrian adoptatutako adingabekoen jarraipen elkarrizketak egiteko, arau hauek beteko dira:

c) Erakunde akreditatu baten bidez egin ordez, protokolo publiko baten bidez egin diren nazioarteko adopzioen kasuan, erakunde publikoak bidaliko ditu zuzenean jarraipen txostenak jatorrizko herrialdera. Informazio guztia profesionalek itzuli beharko dute, eta familiek bere gain hartu itzulpen horren gastuak eta beharrezkoak diren beste guztiak.

Azken xedapenetako laugarrena.— Terminoen glosarioa

Eskubide sozialen arloko eskumena duen departamentuko kontseilariak termino glosario bat onetsiko du, foru lege honetako terminologia garrantzitsuena ulertzen laguntzeko eta foru legeak indarra hartzen duenean zabaltzeko.

**7.3.43. 19/2022 Foru Legea, uztailaren 1ekoa,
zeinaren bidez neurriak hartzen baitira
Nafarroako Administrazio Publikoetan
egonkortze prozesuak gauzatzeko, Enplegu
publikoan behin-behinekotasuna murrizteko
premiazko neurriei buruzko abenduaren 28ko
20/2021 Legearen ondorioz⁶²⁰**

II. TITULUA

**Aldi baterako enplegua egonkortzeko prozesuak,
Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak
eta haren erakunde autonomoek
deitu beharrekoak**

8. artikulua.— Oposizio-lehiaketaren prozedura

9. Lehiaketaldian merezimendu hauek baloratuko dira:

a) Merezimendu profesionalak:

Administrazio publikoetan, deialdi bakoitza argitaratzen den egunera arte, egindako zerbitzuak baloratuko dira, gehienez 28 punturekin, puntuazio honen arabera:

Oharrak:

6. Aurreko azpiapartatuetan emandako puntuazioak bateraezinak izanen dira epe berari dagozkionean. Halakoetan, kasu bakoitzean handiena den puntuazioa emanen da.

b) Beste merezimendu batzuk, gehienez ere 12 puntu:

b.2) Ingelesa, frantsesa eta alemana:

Frantsesa, ingelesa edo alemana jakiteagatik, Europar Batasuneko laneko hizkuntzak diren aldetik, plantilla organikoaren arabera honako lanpostu hauetan aritzeko hizkuntza horiek jakitea nahitaezkoa ez denean: kazetaria, prestakuntzako eta enpleguko erdi mailako tituluduna, gizarte-langilea, gizarte-hezitzailea, lan-harremantako diplomaduna, liburutegiko arduraduna, turismo jardueretako ofiziala, basozaina, administraria, gelako burua, koordinazioko operadore-ofiziala eta koordinazioko operadore laguntzailea, telefonista-ofiziala eta telefonista, errepideetako zaintzailea eta etxezaina, bai eta urriaren 20ko 11/1992 Foru Legearen A eranskinean (Osasun estamentuak) jasotako osasun arloko lanpostuak ere (11/1992 Foru Legearen bidez, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuari

---

⁶²⁰ NAOren 140. zenbakian, 2022ko uztailaren 14ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2022/140/0>

atxikitako langileen berariazko erregimena arautzen da): 2 puntu gehienez hizkuntza bakoitzagatik.

b.3) Euskara:

Euskara jakitea puntuazio honekin baloratuko da:

1. Eremu euskalduneari: Euskara jakiteagatik, plantilla organikoaren arabera lanpostuan aritzeko euskara jakitea nahitaezkoa ez denean: 4,4 puntu gehienez.

2. Eremu mistoan: Euskara jakiteagatik, plantilla organikoaren arabera honako lanpostu hauetan aritzeko euskara jakitea nahitaezkoa ez denean: kazetaria, prestakuntzako eta enpleguko erdi mailako tituluduna, gizarte-langilea, gizarte-hezitzailea, lan-harremanetako diplomaduna, liburutegiko arduraduna, turismo jardueretako ofiziala, basozaina, administraria, gelako burua, koordinazioko operadore-ofiziala eta koordinazioko operadore laguntzailea, telefonista-ofiziala eta telefonista, errepideetako zaintzailea eta etxezaina, bai eta urriaren 20ko 11/1992 Foru Legearen A eranskinean (Osasun estamentuak) jasotako osasun arloko lanpostuetan ere (11/1992 Foru Legearen bidez, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuari atxikitako langileen berariazko erregimena arautzen da): 2,8 puntu gehienez.

2. eta 3. apartatuetako oharrak:

Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren C1 mailaren pareko jakite-maila egiaztatzen duen titulu edo ziurtagiria duenari aurreko apartatuetan hizkuntza bakoitzarentzat ezarritako baloraziorik handiena emanen zaio.

Titulu edo ziurtagiri hori izan ezean, Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren A1 maila izanez gero, gehienez eman daitekeen puntuazioaren 1/5 jasoko da; A2 maila izanez gero, 2/5; B1 maila izanez gero, 3/5; eta, B2 maila izanez gero, 4/5.

Euskara merezimendu gisa baloratzean, Nafarroako Gobernuak antolatutako ikastaroetan gaitutako urrats bakoitzagatik, gehienez eman daitekeen puntuazioaren 1/12 emanen da.

9. artikulua.— Merezimendu-lehiaketaren salbuespeneko prozedura

1. Merezimendu-lehiaketaren salbuespeneko prozeduraren bidez tramitatzen diren egonkortze prozedurak artikulua honetan xedatutakoari egokituko zaizkio, eta ondoren zehazten diren merezimenduak baloratuko dira:

Oharrak:

6. Aurreko azpiapartatuetan emandako puntuazioak bateraezinak izanen dira epe berari dagozkionean. Halakoetan, kasu bakoitzean handiena den puntuazioa emanen da.

b.2) Ingelesa, frantsesa eta alemana:

Frantsesa, ingelesa edo alemana jakiteagatik, Europar Batasuneko laneko hizkuntzak diren aldetik, plantilla organikoaren arabera honako lanpostu hauetan aritzeko hizkuntza horiek jakitea nahitaezkoa ez denean: kazetaria, prestakuntzako eta enpleguko erdi mailako tituluduna, gizarte-langilea, gizarte-hezitzailea, lan-harremanetako diplomaduna, liburutegiko arduraduna, turismo jardueretako ofiziala, basozaina, administraria, gelako burua, koordinazioko operadore-ofiziala eta koordinazioko operadore laguntzailea, telefonista-ofiziala eta telefonista, errepideetako zaintzailea eta etxezaina, bai eta urriaren 20ko 11/1992 Foru

Legearen A eranskinean (Osasun estamentuak) jasotako osasun arloko lanpostuak ere (11/1992 Foru Legearen bidez, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuari atxikitako langileen berariazko erregimena arautzen da): 5 puntu gehienez hizkuntza bakoitzagatik.

b.3) Euskara:

Euskara jakitea puntuazio honekin baloratuko da:

1. Eremu euskaldunean: Euskara jakiteagatik, plantilla organikoaren arabera lanpostuan aritzeko euskara jakitea nahitaezkoa ez denean: 11 puntu gehienez.

2. Eremu mistoan: Euskara jakiteagatik, plantilla organikoaren arabera honako lanpostu hauetan aritzeko euskara jakitea nahitaezkoa ez denean: kazetaria, prestakuntzako eta enpleguko erdi mailako tituluduna, gizarte-langilea, gizarte-hezitzailea, lan-harremanetako diplomaduna, liburutegiko arduraduna, turismo jardueretako ofiziala, basozaina, administraria, gelako burua, koordinazioko operadore-ofiziala eta koordinazioko operadore laguntzailea, telefonista-ofiziala eta telefonista, errepideetako zaintzailea eta etxezaina, bai eta urriaren 20ko 11/1992 Foru Legearen A eranskinean (Osasun estamentuak) jasotako osasun arloko lanpostuetan ere (11/1992 Foru Legearen bidez, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuari atxikitako langileen berariazko erregimena arautzen da): 7 puntu gehienez.

2. eta 3. apartatueta oharrak:

Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren C1 mailaren pareko jakite-maila egiaztatzen duen titulu edo ziurtagiria duenari aurreko apartatueta hizkuntza bakoitzarentzat ezarritako baloraziorik handiena emanen zaio.

Titulu edo ziurtagiri hori izan ezean, Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren A1 maila izanez gero, gehienez eman daitekeen puntuazioaren 1/5 jasoko da; A2 maila izanez gero, 2/5; B1 maila izanez gero, 3/5; eta, B2 maila izanez gero, 4/5.

Euskara merezimendu gisa baloratzean, Nafarroako Gobernuak antolatutako ikastaroetan gainditutako urrats bakoitzagatik, gehienez eman daitekeen puntuazioaren 1/12 emanen da.

12. artikulua.— Konpentsazio ekonomikoa enplegua egonkortzeko prozedurak ez gainditzeagatik

[...]

Unibertsiteaz kanpoko irakasleen kasuan, aurreko paragrafoan ezarritakoa egokitu egingen da langile horien sarrerak dituen berezko berezitasunetara, eta erreparatuko zaio egonkortzeko hautapen prozesuetan deitu den lanpostu kopuruari, gehienez ere, espezialitate, hizkuntza eta, hala badagokio, atzerriko hizkuntza-eskakizun bakoitzeko.

7.3.44. 31/2022 Foru Legea, azaroaren 28koa, Nafarroan desgaitasuna dutenei arreta emateari eta beren eskubideak bermatzeari buruzkoa⁶²¹

HITZAURREA

IV

[...]

Hamargarrenean [hamargarren xedapen gehigarrian] zentro okupazionaletako sariak edo konpentsazioak jorratzen dira, eta hamaikagarrenean bertsio ofizial elebidunen irakurketa errazeko dokumentazioa, euskarari buruzko araudiaren arabera.

I. TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA

Foru legearen xedea, printzipioak eta definizioak

3. artikulua.— Definizioak

Foru lege honen ondorioetarako, honela ulertuko dira honako hauek:

a) Irisgarritasun unibertsala: inguruneek, prozesuek, ondasunek, produktuek eta zerbitzuek zein objektuek, tresnek, lanabesek eta gailuek bete behar duten baldintza da, pertsona orok ulertu eta erabiltzeko modukoak izan daitezen, segurtasunez eta erosotasunez eta ahalik eta autonomia eta naturaltasun handienaz erabiltzekoak, betiere. Printzipio horrek “diseinu unibertsalaren edo ororentzako diseinuaren” estrategia du abiapuntu, eta ulertzen da hori ez dela eragozpen izanen egin beharreko arrazoizko egokitzapenetarako.

b) Diseinu unibertsala edo ororentzako diseinua: jarduera honen bidez, inguruneak, prozesuak, ondasunak, produktuak, zerbitzuak, objektuak, tresnak, lanabesak, programak, gailuak eta antzeko elementuak jatorritik pentsatu eta diseinatzen dira pertsona orok erabiltzeko modukoak izan daitezen, ahalik eta hedadura handienarekin, egokitzapenik edo diseinu espezializaturik egin beharrik gabe. “Diseinu unibertsalak edo ororentzako diseinuak” ez ditu baztertuko desgaitasuna dutenen talde partikularrentzako laguntza produktuak, halakorik behar badute.

c) Gizarte-inklusioa: prozesu honen bidez, gizarteak balio konpartituak sustatzen ditu guztien ongia eta kohesio soziala lortzeko, horrela desgaitasuna duten guztiek behar diren baliabideak eta aukerak izan ditzaten, bizitza politiko, ekonomiko eta

---

⁶²¹ NAOren 250. zenbakian, 2022ko abenduaren 15eko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2022/250/0>

sozialean, hezkuntzan, lanean eta kultur arloan bete-betean parte hartzeko eta gainerakoen bizi-baldintza berdinak izateko.

d) Aukera-berdintasuna: desgaitasunak eragindako inolako diskriminaziorik, zuzeneko nahiz zeharkakorik, ez egotea da, barne harturik edozein bereizketa, bazterketa edo murrizketa, helburutzat edo emaitzatzat duena desgaitasuna duten pertsonen arlo politikoan, ekonomikoan, hezkuntzakoan, sozialean, lanean, kulturean edo bestelako arlo batean trabak jartzea edo haientzat indarririk gabe uztea giza eskubide eta oinarrizko askatasun guztiak baldintza berberetan aitortu, gozatu edo erabiltzeko modua.

e) Zuzeneko diskriminazioa: desgaitasuna duen pertsona batek bizi duen egoera da, bere desgaitasuna dela-eta beste pertsona batek baino tratatu okerragoa jasotzen duenean antzekoa den egoera batean.

f) Zeharkako diskriminazioa: zeharkako diskriminazioa dagoela ulertuko da baldin eta lege edo erregelamendu mailako xedapen batek, hitzarmen edo kontratu bidezko klausula batek, banakako itun batek, alde bakarreko erabaki batek edo irizpide edo jardunbide batek, edo itxuraz neutroa den ingurune, produktu edo zerbitzu batek, desgaitasuna dela-eta desabantaila eragiten ahal badiu pertsona bati beste batzuen aldean, objektiboki helburu legitimo bat ez duenean eta helburu hori lortzeko baliabideak egokiak eta beharrezkoak ez direnean.

g) Asoziazio-diskriminazioa: honelako diskriminazioa gertatzen da pertsona batek edo bera kide duen taldeak tratatu diskriminatzailea jasotzen duenean beste batekin duen loturagatik, tratatu hori desgaitasunak eragindakoa denean.

h) Jazarpena: pertsona baten desgaitasunarekin lotutako eta haren gogoz kontrako jokabide oro, duintasunaren aurka egitea edo giro beldur-eragilea, etsaitasuneko, apalgarria, umiliagarria edo iraingarria sortzeko asmoa duena edo ondorio hori eragiten duena.

i) Diskriminazio anizkoitza: pertsona batek bi arrazoiengatik edo gehiagorengatik jasaten badu diskriminazioa, eta horrek konplexua edo larriagoa bihurtzen badu diskriminazioa.

j) Diskriminazio interseksionala: kasu honetan, hainbat arrazoik jarduten dute aldi berean, elkarri eraginez, eta bereizezinak dira; hori horrela, ukitutako pertsonak desabantaila eta diskriminazio mota berezien eraginpean jartzen dituzte.

k) Genero-ikuspegia: emakumeen eta gizonen desberdinkeria ikusarazteko eta horiei aurre egiteko beharrezkoa den azterketa- eta lan-metodologia, haien egoera eta posizio desberdinak aitortzen baititu.

Foru lege honen esparruan, genero-ikuspegia behar da desgaitasunari buruzko politiketan, eta desgaitasun-ikuspegia genero-berdintasuneko politiketan.

l) Ekintza positiboko neurriak: berariazko neurriak dira, bideratuta daudenak desgaitasunak eragiten dituen desabantailak saihestu edo konpentsatzera, edo desgaitasuna dutenen egiazko berdintasuna eta bizitza politiko, ekonomiko eta sozialean, hezkuntzan, lanean eta kultur arloan bete-betean parte hartzea bizkortu edo lortzera, desgaitasun mota eta maila desberdinak aintzat harturik.

m) Bizimodu independentea: egoera honetan dago desgaitasuna izanik bere bizitzaren gainean erabakitzeke ahalmena eta eskubidea egikaritzen dituen pertsona, parte-hartze aktiboa duena bere komunitatearen bizitzan, nortasuna libreki garatzeko eskubidearekin bat; modua dauka non eta norekin bizi nahi duen

hautatzeko, gainerako baldintza berberetan, bizimodu zehatz baten arabera bizitzeko beharrik gabe.

n) Normalizazioa: printzipio honen arabera, desgaitasuna dutenek berdintasun baldintzetan bizitzeko aukera izan behar dute, bai eta beste edozein pertsonak eskura dituen leku, esparru, ondasun eta zerbitzu berberak eskuratzekoa ere.

ñ) Arrazoizko egokitzapenak: giro fisikoa, soziala eta jarreraren ingurukoa desgaitasuna dutenen behar berariazkoetara egokitzeko behar diren aldaketak eta egokitzapenak dira, modu eraginkor eta praktikoa eta neurritz gaineko edo bidegabeko karga ekarri gabe, desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasuna edo partaidetza errazten dutenean eta eskubide guztiak baliatu edo egikaritzea bermatzen, gainerako herritarren baldintza berberetan.

o) Elkarrizketa zibila: printzipio honen bitartez, desgaitasuna dutenak eta haien familiak ordezkatzeko dituzten erakundeek parte hartzen dute, legeek eta gainerako arau-xedapenek ezartzen dutenari jarraituz, desgaitasuna dutenen alorrean garatzen diren politika ofizialak prestatzen, gauzatzen, eta haien jarraipena eta ebaluazioa egiten; betiere desgaitasuna duten haurren eskubide hau bermatu behar dute: beren iritzia libreki adieraztekoa beraiengan eragina duten gai guztiei buruz, bai eta, eskubide hori erabiltzeko, beren desgaitasunerako eta adinerako egokia den asistentzia jasotzekoa ere.

p) Desgaitasunaren arloko politiken zeharkakotasuna: printzipio honen arabera, administrazio publikoek egiten dituzten jarduerak ez dira mugatzen desgaitasuna dutenentzako soilik pentsatutako plan, programa eta ekintza berariazkoetara; aitzitik, barnean hartzen dituzte izaera orokorreko politikak eta ekintza-ildoak ere, jarduera publikoaren edozein esparrutakoak, betiere desgaitasuna dutenen beharrianak eta eskaerak aintzat harturik.

q) Desgaitasuna: egoera bat da, bi faktore hauen arteko interakziotik sortzen dena: batetik, aurreikusitakoaren arabera iraunkorrak izanen diren urritasun fisikoak, organikoak, sentzorialak, intelektualak, garapenekoak edo mentalak dituzten pertsonak, eta, bestetik, edozein motatako oztopoak, eragozpen edo traba direnak pertsona horiek gizartean bete-betean eta egiaz eta gainerako baldintza berberetan parte hartzeko.

r) Irisgarritasunaren arloko jarduketara plana: plan horren bidez zehazten da zer jarduketa egin behar diren planaren aplikazio-eremuan lor daitezkeen foru lege honetan eta kasuan kasuko garapen araudian ezarritako irisgarritasun unibertsaleko baldintzak, eta jarduketa horiek planifikatzen dira, orobat.

s) Osasuna: erabateko ongizate fisiko, mental eta soziala, eta ez soilik gaixotasunik ez izatea.

t) Irakurketa erraza: hizkuntza erraz eta argiarekin laburtu eta egindako edukiak, desgaitasun kognitiboa edo desgaitasun intelektuala duten pertsonen uler ditzaten. Eduki juridikoa duten egintzei buruzkoak direnean, inola ere ez dituzte ordezkaturiko edo aldatutako jatorrizko dokumentuaren edukia eta ondorio juridikoak.

u) Zahartze aktiboa: ongizate fisikoa, psikikoa eta soziala bizitza guztian zehar izateko aukerak ahalik eta gehiena aprobetxatzeko prozesua da, helburu duena bizi-kalitatea, produktibitatea eta bizi-itxaropena adin zaharrera hedatzea desgaitasun-prebalentzia minimoarekin.

II. TITULUA

Diskriminaziorik eza eta autonomia

III. KAPITULUA

Autonomia

19. artikulua.— Telelaguntza

6. Telelaguntzaren erabilerari buruzko informazioa hizkera errazean eta ulerterrazean emanen da, eta ezaugarri horiek berak dituen eskuorri informatibo batekin osatuko da.

VI. TITULUA

Kultura eta beste aisialdi-, kirol-, josteta- eta merkataritza-jarduera batzuk

I. KAPITULUA

Eskubide kulturalak

56. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak kultura-jardueretan

1. Kultura-jarduerak irisgarritasun unibertsalaren baldintzak bermatu beharko dituzte, desgaitasuna dutenek haietaz gozatu, haiek ulertu eta haietan parte hartu ahal izan dezaten. Informazio guztia formatu ulergarrian eta hizkera ulerterrazean emanen da, erregelamenduz jardueraren arabera ezarritakoarekin bat.

58. artikulua.— Arte-sorkuntza eta irakurketa hedatzea eta sustatzea desgaitasuna dutenen artean

3. Liburutegi publikoek irakurketa sustatzeko planak prestatu eta garatuko dituzte. Planak aldian-aldian ebaluatu eta eguneratuko dira, behar den aurrekontuzukidura izanen dute, eta berrikuntza teknologikoetara egokituta egonen dira. Irakurketa sustatzeko planek arreta berezia eskainiko diete desgaitasuna duten haur eta gazteei, irakurtzeko ohitura sendotze aldera, bai eta desgaitasuna duten eta gizartean egoera ahulagoan dauden pertsonen edo, gainera, hizkuntza menderatzeko zailtasunak dituzten migratzaileen beharrei ere, eta irakurketa errazeko klubak bultzatuko dira bereziki.

VII. TITULUA

Irisgarritasunari buruzko xedapen espezifikoak

I. KAPITULUA

Irisgarritasuna

65. artikulua.— Sustapena, bultzada eta parte-hartzea

[...]

Informazio- eta sentsibilizazio-kanpainen irisgarriak izan behar dute pertsona guztientzat, eta eskuragarri egonen dira irakurketa errazeko formatuan, braille sisteman, letra handituan, zeinu-hizkuntzan, azpitoluekin edo beste sistema alternatibo batzuetan.

III. KAPITULUA

Irisgarritasuna eraikingintzan

1. atala

Erabilera publikoko eraikinak

81. artikulua.— Espazioen erreserba

2. Ereku horietan guztietan, orobat, begizta magnetiko bat edo entzuteko desgaitasuna dutenen irisgarritasuna bermatuko duen sistema alternatibo bat duen eremu bat prestatuko da, eta behar bezala seinaleztatuko da. Zeinu-hizkuntzaren interpreteak hizlariengandik gertu jarriko dira, eta argiztapen berariazkoa izanen dute.

3. atala

Informazioa, seinalizazioa eta segurtasuna

84. artikulua.— Informazioa, seinalizazioa eta segurtasuna

2. Segurtasuneko informazioa erraz aurkitzeko moduko toki irisgarri batean egonen da, eta bide emanen du erabiltzaile guztiek ulertzeko, irakurketa errazaren metodologia erabilia, edo piktograma homologatuak, braillea, zeinu-hizkuntza, soinu-seinaleak, seinale argidunak, kontrastedunak, tipografiadunak edo unean-unean informazioa eskuratzeko berme gehien ematen duten sistemak erabilia.

IV. KAPITULUA

Irisgarritasuna garraioan

87. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak errepideko garraio publikoan

5. Bidaiarien garraio bide publiko erregularrek, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren edo Toki Administrazioaren eskumenekoak direnek, irisgarritasun unibertsala bermatu beharko dute:

c) Ereku horietan eskaintzen diren erabilera publikoko produktu eta zerbitzuetan, bereziki leihatiletan, erabiltzaileentzako informazio eta komunikazio sistemak barne. Jendearentzako informazio eta arreta guneeetan zeinu-hizkuntzako interpreteen eta gida-interpreteen zerbitzua ematea bermatuko da, bertan dauden interpreteekin edo teleinterpretazioa erabilia, bai eta ahozko komunikazioari laguntzeko bitartekoak ere, begizta magnetikoak, adibidez, edo aurrerapen teknologikoen ondorioz sortzen diren bestelako laguntza produktuak.

VI. KAPITULUA

Irisgarritasuna komunikazioan, webguneetan eta gailu mugikorretarako aplikazioetan

93. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak komunikazioan

2. Era berean, informazioa eskuratzeko modua erraztu beharko diete desgaitasuna dutenei, eta bermatuko dute interes publikoko testuak eta gehien erabiltzen diren inprimakiak irakurketa errazeko formatuan ematen direla, edo braille sisteman, zeinu-hizkuntzan, letra handituan edo aurrerapen teknologikoen poderioz garatzen diren beste sistema batzuetan.

94. artikulua.— Irisgarritasuna komunikabide sozialetan

2. Foru Komunitateko Administrazioak, ikus-entzunezko komunikazioaren arloko legedia berariazkoan, telebistako ikus-entzunezko edukien irisgarritasun-baldintzak arautuko ditu, azpitoluak, audiodeskripzioak eta zeinu-hizkuntzako interpretazioa ezarriz horretarako.

3. Ikus-entzunezko hedabideek audiodeskripziorako, azpitoluetarako eta zeinu-hizkuntzako interpretaziorako sistemak abiarazi beharko dituzte, beren programazioa irisgarri egiteko.

VII. KAPITULUA

Irisgarritasuna produktu eta zerbitzuetan

97. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak zerbitzu publikoetan

2. Erregelamendu bidez ezarriko dira irisgarritasun-baldintzak jendearen eskura dauden zerbitzuak eskuratu eta erabiltzeko eta haiei buruz ematen den informaziorako; informazioa, betiere, irakurketa errazeko formatua, braille sistema, zeinu-hizkuntza, letra handitua edo sistema alternatiboak erabiliz emanen da.

VIII. KAPITULUA

Irisgarritasuna Justizia Administrazioan eta Nafarroako hauteskunde prozesuetan

98. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak Justizia Administrazioan eta Nafarroako hauteskunde prozesuetan

1. Foru Komunitateko Administrazioak, bere eskumenen esparruan, irisgarritasun unibertsala eta ororentzako diseinua sustatuko ditu justiziaren arloan. Horretarako, neurriak hartuko dira egoitza judizialak eta bertako komunikazioa eta informazioa irisgarriak izan daitezen pertsona guztientzat, besteak beste, begizta magnetikoak jarritz judizio-aretoetan, edo zeinu-hizkuntzaren interpreteak eta gida-interpreteak jarritz, presentzialak nahiz urrutiko interpretazioaren bidezkoak, edo braille sistemak eta irakurketa errazeko sistemak erabiliz informazioan eta seinalizazioan, bai eta laguntza pertsonala ere, prozesu osoan.

IX. TITULUA

Bitartekaritza eta arbitrajea

114. artikulua.— Bitartekaritza

2. Bitartekaritzaren arloko araudiarekin bat, bitartekaritza prozedurek desgaitasuna dutenen aukera-berdintasuna bermatu beharko dute, foru lege honetan eta irisgarritasun unibertsalaren arloan indarra duen araudian aurreikusitakoarekin bat. Bereziki bermatu beharko dira inguruneen irisgarritasuna, zeinuen hizkuntzaren eta ahozko komunikazioari laguntzeko bitartekoen erabilera, braille sistemarena, ukimenezko komunikazioarena edo beste edozein bitarteko edo sistemarena, desgaitasuna duten pertsonen prozesuan osoki eta berdintasunez parte hartzen dutela ziurtatzeko.

Hamaikagarren xedapen gehigarria.— Dokumentazio elebidunaren euskarria, irakurketa errazeko formatuan

Bi euskarritan jartzen ahalko dira euskararen foru araudiaren arabera edo hura garatzen duenaren arabera bertsio ofizialean euskarri bakarrean egon behar duten dokumentuen irakurketa errazeko bertsioak.

Hamabigarren xedapen gehigarria.— Foru legearen irisgarritasuna

Onetsia izan ondoren, foru lege hau eskainiko da irakurketa errazeko formatuan, braille sisteman, zeinu-hizkuntzetan, letra handituan eta/edo testua ororentzako irakurgarri eginen duen beste edozein formatutan.

Azken xedapenetako bigarrena.— Azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legea, Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonen dituzten eskubideei eta betebeharrei buruzkoa, aldatzea.

Honako aldaketa hauek eginen zaizkio azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legeari, Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonen dituzten eskubideei eta betebeharrei buruzkoari:

Hiru.—24. artikulua aldatzen da, eta testu hau izanen du aurrerantzean:

“24. artikulua. Desgaitasuna duten pertsonak.

[...]

Edozein motatako desgaitasuna duten pertsonen osasun laguntza egokia emateko eta horiek informaziorako duten eskubidea bideratzeko, administrazio publikoek behar diren jarduketak sustatuko dituzte hizkuntza- eta ulermen-oztopoak minimizatzen. Nolanahi ere, administrazio publikoek Espainiako zeinu hizkuntzak arautu eta gorren, entzuteko desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikazioari laguntzeko bitartekoak aitortzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legean ezarritako betebeharrak errespetatuko dituzte”.

Lau. 43. artikulua 4. apartatua aldatzen da, eta testu hau izanen du aurrerantzean:

“4. Desgaitasuna duten pazienteen kasuan, beren gaitasuna egikaritzeko laguntza behar badute, informazio-eskubidearen titular izanen dira pertsonak beraiek, hura ulertzea ahalbidetzen duen hizkuntza egokian, edo, hala badagokio, ezarrita dauden laguntza-neurrietan aurreikusitako pertsonak”.

7.3.45. 35/2022 Foru Legea, abenduaren 28koa, 2023rako Nafarroako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁶²²

II. TITULUA Langileria gastuak

III. KAPITULUA Irakasleen ordainsariak

18. artikulua.— Hezkuntza Departamentuaren mendeko unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioen ordainsariak

Hezkuntza Departamentuaren mendeko unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioen irakaskuntzako osagarri berariazkoa, Nafarroako Administrazio Publikoen zerbitzuko Langileen Estatutuaren testu bateginaren 104. artikuluan ezarria (abuztuaren 30eko 251/1993 Legegintzako Foru Dekretuaren bidez onetsi zen testu bategin hori), maila bakoitzari dagokion soldataren ehuneko hauetan finkatzen da:

i) Hizkuntza eskola ofizialetako irakasleen kidegoa eta parekatuak: %33,48.

Hamabosgarren xedapen gehigarria.— Unibertsitateaz kanpoko irakasleentzako lan publikoaren eskaintza

2. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioko unibertsitateaz kanpoko irakasleen lan publikoaren eskaintzetan ezarriko da irakasleen kidego bakoitzeko zenbat lanpostu barne hartzen dituzten guztira. Enplegu eskaintza horietan sartutako lanpostuen ezaugarriak, eta betiere espezialitatea eta hizkuntza, plantilla organikoa aldatzeko foru dekretu batean ezarriko dira, sarrerako hautaprobek deialdia egin aurretik.

---

⁶²² NAOren 264. zenbakian, 2022ko abenduaren 30eko ale berezian, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2022/264/0>

7.3.46. 36/2022 Foru Legea, abenduaren 28koa, zenbait zerga aldatu eta beste tributu-neurri batzuk hartzeari buruzkoa⁶²³

HITZAURREA

[...]

Bukatzeko, kontuan izan da gizonezkoen eta emakumezkoen berdintasunaren printzipioa, eta aldaketak egin dira, arauetan hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabiltzearren.

[...]

---

⁶²³ NAOren 264. zenbakian, 2022ko abenduaren 30eko ale berezian, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2022/264/1>

7.3.47. 38/2022 Foru Legea, abenduaren 28koa, zenbait zerbitzu digitalen gaineko zergari buruzkoa⁶²⁴

13. artikulua.— Betebehar formalak

1. Zergaren zergadunek betebehar hauek izanen dituzte:

g) Zerga aplikatzen den lurraldean egindakotzat jotzen diren zerbitzu digitalen prestazioen fakturak, kontratuak edo egiaztagiriak gaztelaniara edo beste edozein hizkuntza ofizialetara itzultzea, zerga administrazioak hala eskatzen duenean zergadunaren zerga-egoera kontrolatzeko.

---

⁶²⁴ NAOren 264. zenbakian, 2022ko abenduaren 30eko ale berezian, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2022/264/3>

7.3.48. 3/2023 Foru Legea, otsailaren 22koa, kanpoko nafar herritarrekiko harremani buruzkoa⁶²⁵

3. artikulua.— Definizioak

Foru lege honek ezartzen duenari begira, honela ulertuko dira:

- a) Kanpoko nafar herritarrak: Nafarroako Foru Komunitatetik kanpo bizi diren pertsonak, Foru Komunitatearekin lotura berezia daukatenak.
- b) Kanpoko nafar komunitateak: irabazi-asmorik gabeko elkarte izaeradun erakunde edo entitateak, zeinek nortasun juridiko propioa baitute eta Nafarroako lurraldetik kanpo legalki eratuak baitira, haien estatutu-helburuak eta jardun arrunta batez ere Nafarroarekin loturak mantentzera eta foru lege honen helburuak lortzera bideratuta egonik eta, betiere, lege honetan xedatutakoaren arabera aitortuak.
- c) Kanpoko nafar komunitate birtualak: Nafarroarekin lotura izaten jarraitzeko xedez informazioaren eta komunikazioaren teknologiekin bat sortutako sareak, foru lege honen xedek lortzera bideratuak, eta legean xedatutakoarekin bat aitortuak direnak.
- d) Itzulitako pertsonak: foru lege honen 2.1 artikuluan aipatzen direnak, beren egoitza iraunkorra Nafarroako Foru Komunitatean finkatzen dutenak, benetako itzuleraren datatik atzera Espainiaz beste herrialde batean gutxienez urtebetez bizi izan ondoren.
- e) Itzultzeko prozesuan dauden pertsonak: foru lege honen 2.1 artikuluan aipatzen direnak, modu fede-emailean frogatzen dutenak Nafarroara itzuliko direla Nafarroako Foru Komunitatearen prestazio edo onura sozialen eskaera formalizatzen den urtean, baldin eta Espainiaz beste herrialde batean eskaera horren eguna baino gutxienez urtebete lehenagotik bizi badira.

6. artikulua.— Kanpoan dauden nafarren eskubideak

1. Foru lege honen 2.1 artikuluan aipatzen diren kanpoko nafarrei, orokortasunez honako eskubide hauek aitortzen zaizkie:
  - c) Nafarroako kultura, hizkuntzak eta historia Nafarroan bizi diren herritarren baldintza beretan ezagutu eta ikasi ahal izateko eskubidea. Horretarako, eta bere aurrekontu-baliabideen barruan, Nafarroako Gobernuak behar diren bitartekoak jarriko ditu eskubide hori gauzatu ahal izateko jarduerak antolatzeko.

8. artikulua.— Kanpoko nafar komunitateak

1. Entitate batek, kanpoko nafar komunitatetzat aitortua izateko eta foru lege honetan arautzen diren onurak eta prestazioak lortzeko, honako baldintza hauek betetzen dituela egiaztatu beharko du:

---

⁶²⁵ NAOren 49. zenbakian, 2023ko martxoaren 9ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2023/49/0>

b) Bere batzar nagusi edo gobernu-organo gorenaren erabakiz oinarrizko estatutu-helburuen artean sartuta edukitzea lotura kultural, sozial edo ekonomikoen mantentzea Nafarroako Foru Komunitatearekin, bertako jendearekin, historiarekin, hizkuntzekin eta kulturarekin, bai eta bertako errealitatearen beste edozein alderdirekin ere.

7. Honako eskubide hauek aitortzen zaizkie kanpoko nafar komunitateei:

c) Nafarroari buruzko funts editorial eta ikus-entzunezko bat eskueran edukitzeko eskubidea, horren bitartez Nafarroako historiari, hizkuntzei, kulturari, turismoari, kultur ondareari eta gizarte errealitateari buruzko ezagutza bideratzeko.

7.3.49. 4/2023 Foru Legea, martxoaren 9koa, justizia errestituatiboari, bitartekaritzari eta jardunbide errestituatibo komunitarioei buruzkoa⁶²⁶

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Irisgarritasun unibertsala

1. Foru-lege honetan arautzen diren zerbitzuek eta programek bermatu beharko dute desgaitasuna dutenen irisgarritasun unibertsala, irisgarritasun unibertsalari eta desgaitasuna dutenei arreta emateari eta beren eskubideak bermatzeari buruzko foru-araudian jasotakoarekin bat. Horretarako, honako hauek bermatu beharko dira: prozesuak garatzen diren guneen irisgarritasuna, zeinuen hizkuntza eta ahozko komunikazioari laguntzeko bitartekoak erabiltzea, braille sistema, ukimenezko komunikazioa edo beste edozein sistema, desgaitasuna dutenek prozeduran baldintza-berdintasunean parte hartzen dutela ziurtatzeko.

---

⁶²⁶ NAOren 57. zenbakian, 2023ko martxoaren 21eko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2023/57/0>

7.3.50. 5/2023 Foru Legea, martxoaren 9koa, Nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburrena⁶²⁷

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Definizioak

1. Foru-lege honen ondorioetarako, honako definizio hauek aplikatuko dira:

a) Nekazaritzako elikagaien ekoizle-elkartea: edozein elkarte, edozein forma juridiko duela ere, baldin eta haren kideak nekazaritzako elikagaien ekoizleak badira, bakoitzak bere ustiatagia badu, eta nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburrak baliatzen badituzte beren ekoizpena merkaturatzeko, eraldatzeko edo prestatzeko, banaka zein elkartearen bitartez.

b) Nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburra: nekazaritzako elikagaien ekoizleak nekazaritzako elikagaiak saltzea edo hornitzea azken kontsumitzaileari, zuzenean edo, gehienez ere, bitartekari batez. Zuzeneko salmentaren bidez edo hurbileko salmentaren bidez egin ahal izanen da, eta lotuta dago tamaina txikiko nekazaritza-ustiategietara, zeinek lehiatzeko zailtasunak izan baititzaizkete merkaturatzeko kanal arruntetan.

c) Jantoki kolektiboa: merkataritza-xedea edo xede soziala duen establezimendua, publikoa edo pribatua, zeinetan ematen baitira zuzenean nekazaritzako elikagaien ekoizleengandik edo bitartekariengandik eskuratutako nekazaritzako elikagaiekin osorik edo partez prestatutako janariak.

d) Elikagaien merkataritza elektronikoko enpresa: euskarri elektronikoko edo web-plataforma baten bidez nekazaritzako elikagaien ekoizleen eta azken kontsumitzaileen artean harreman zuzena izateko behar den logistika ematen duen pertsona fisikoa edo juridikoa. Euskarri hartan, azken kontsumitzaileek eskura izanen dituzte bai informazioa, bai harremanetarako datuak, bai haiengandik eskura ditzaketan produktuak, halako moduz non erosketa on-line egin baitaiteke, entregatzeko modua edozein dela ere: ustiategian bertan, aurrez hitzartutako bilketa-gune batean edo etxean.

e) Txikizkako merkataritza-establezimendua: elikagaiak manipulatu, prestatu, elaboratu edo eraldatzen diren establezimendua, eta, saltoki izanik, elikagaiok biltegiatzen dituztenak azken kontsumitzaileari eman arte, eskura edo urrutira. Honako hauek sartzen dira: salmenta ibiltariko lokalak eta ibilgailuak, laguntza-biltegiak, nagusiki azken kontsumitzaileari elikagaiak saltzen zaizkien instalazioak, eta jatetxeak eta ostalaritza-establezimenduak ere (barnean dira landa-turismoko eta nekazaritza-turismoko ostatuak).

f) Kontsumo-taldea: nekazaritzako elikagaien ekoizleei edo haien elkarteei zuzenean eta batera erosten dieten azken kontsumitzaileen erakundea edo taldea. Hainbat eratakoak izan badaitezke ere, guztiek ezaugarri bera dute: azken kontsumitzaileen talde edo elkarte txikiak dira, nekazaritzako elikagaien ekoizleekin zuzenean

---

⁶²⁷ NAOren 57. zenbakian, 2023ko martxoaren 21eko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2023/57/0>

harremanetan jartzen dira, eskaerak egiten dituzte eta saskiak banatzeko antolatzen dira.

g) Lehen mailako osagaia: elikagai baten ehuneko 50 baino gehiago hartzen duen gaia. Elikagai hori kontsumitzen duenak hura lotzen du, oro har, osagai horren izenarekin, eta haren kantitatea adierazi ohi da.

h) Udal-merkatua eta azoka txikia: udalak edo beste erakunde publiko edo pribatu batzuek antolatutako guneak, non nekazaritzako elikagaien ekoizleek edo bitartekariak, modu iraunkorrean edo egun zehatzetan, nekazaritzako elikagaiak saltzen baitizkiete azken kontsumitzaileei. Espazio horietan izan daitezke, haiekin batera, salmenta ibiltariko beste saltoki batzuk.

i) Azken kontsumitzailea: elikagai baten azken buruko kontsumitzailea den pertsona fisikoa edo juridikoa, elikagai hori erabiliko ez duena elikaduraren sektoreko merkataritza-eragiketa edo -jarduera batean.

j) Bitartekaria: nekazaritzako elikagaien ekoizlearen eta elikagaien azken kontsumitzailearen artean merkataritza-jarduera bat gauzatzen edo bideratzen duena, dela bere establezimenduen bidez, dela merkataritza elektronikoaren bidez.

k) Nekazaritzako elikagaien ekoizlea: Nafarroako Nekazaritza Ustiategiaren Erregistroan izena emandako ustiategiaren titularrak diren nekazariak edo abeltzainak, pertsona fisikoa edo juridikoa dela kontuan hartu gabe, nekazaritzako beren elikagaiak (freskoak edo eraldatuak) saltzen dituztenak merkaturatzeko kanal labur baten bidez.

l) Nekazaritzako elikagaien ekoizpena: nekazaritzako elikagaien ekoizleak lortutakoa, lehen mailakoa izan daiteke edo eraldatua, baldin eta lehen mailako haren osagaiak ustiategitik bertatik badatoz.

m) Lehen mailako ekoizpena: landare-produktuak eta onddoak biltzearen bidez, animaliak hil aurretik haztearen eta akuikulturaren bidez, jeztearen, ehizaren eta arrantzearen bidez eta basoko produktuak biltzearen bidez lortutakoa.

n) Ekoizpen eraldatua: lehen mailako ekoizpenetik abiatuta lortzen dena, hura nabarmen aldatzen duen edozein ekintza baliatuta (tratamendu termikoa, ketzea, ontzea, heltzea, lehortzea, marinatzea, erauzketa, estrusioa edo prozedura horien konbinazioa), bai eta ustiategiko animaliak goitik behera zabaltzea eta zatikatzea ere, behar bezala baimendutako establezimenduetan hil eta prozesatu ondoren.

ñ) Hurbileko salmenta: nekazariak ekoiztutako nekazaritzako elikagaiak (lehen mailakoak edo eraldatuak) azken kontsumitzaileari merkaturatzea gehienez ere bitartekari bakar batek esku-hartzen duela, 4. artikuluan ezarritako baldintzak beteta.

o) Zuzeneko salmenta: nekazariak ekoiztutako nekazaritzako elikagaiak (lehen mailakoak edo eraldatuak) azken kontsumitzaileari merkaturatzea bitartekaririk esku-hartzen ez duela, 4. artikuluan ezarritako baldintzak beteta. Zuzeneko salmenta lotuta dago, bereziki, nekazaritza-ustiategitik edo eremu geografiko jakin bateko ekoizpen-lekutik gertu egotearekin, non azken kontsumitzaileek zuzenean edo bide telematikoz eskuratzen baitute nekazaritzako elikagaien ekoizpenaren zati bat, nekazaritzako elikagaien ekoizlearekin harremanetan jarrita.

p) Nekazaritzako elikagaien kantitate txikiak: nekazaritzako elikagaien ekoizleek urtean gehienez prestatu eta merkaturatu ditzaketen produktu eraldatuen kopuru maximoak, zeinak foru lege honen babesean garatzen diren gidetan zehaztuko baitira.

2. Aurreko definizioez gain, aplikatuko dira Europar Batasuneko, Espainiako eta Foru Komunitateko araudietan elikadura-segurtasunari, elikagaien informazioari eta etiketatzeari eta nekazaritzako lehen mailako ekoizpenari buruz emandako definizioak.

5. artikulua.— Elikagaien segurtasunaren eta higienaren erantzukizuna nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburretan

2. Aurreko apartatuan xedatutakoa galarazi gabe, elikagai kantitate txikiak merkaturatzen badira, nekazaritzako elikagaien ekoizleak eta bitartekariak aplikatu ahal izanen dituzte agintaritzak eskudunak baliozkotutako elikagaien osasun eta higiene arloetako jardunbide egokien gidak, Europako, Espainiako eta autonomia-erkidegoetako osasun araudia eta gainerako araudi aplikagarria betetzen direla ziurtatzeko. Gida horiek hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabiliko dute; genero estereotipoetan edo sexu orientazio, genero adierazpen edo sexu identitateagatiko edozein diskriminaziotan oinarritutako ereduak erabiltzea saihestuko dute. Era berean, irakurketa errazeko formatuan, letra handituan edo beste sistema alternatibo batzuetan bertsoiak izan beharko dira, irisgarritasun unibertsala errazteko.

7. artikulua.— Nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburrak sustatzea

1. Nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburrak sustatzeko, Nafarroako Gobernuak ekintzak eginen ditu 8. artikuluan jasotako erregistroan izena emandako nekazaritzako elikagaien ekoizleak eta haien ustiategiak ikusarazteko, bai eta bitartekariak ikusarazteko ere. Horrela, azken kontsumitzaileen konfiantza areagotuko da merkaturatze eredu horretan, hobeki ezagutu eta gehiago baloratuko da natura ingurunea eta landa-eremuetako biztanleria kontserbatzeko eta mantentzeko egiten duten ekarpena, eta handituko da elikagai seguru, jasangarri eta kalitatezkoen hornidura.

Ekintza horietan hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabiliko da, genero rolekin loturarik ez duen berdintasunezko irudia sustatzeko, emakumeen eta gizonen askotariko irudia eskaintzeko, eta sexu orientazioagatik, genero adierazpenagatik eta sexu identitateagatik edozein diskriminazio saihesteko. Era berean, irakurketa errazeko formatuan, letra handituan, zeinu-hizkuntzan, azpтитuluekin edo irisgarritasun unibertsala errazteko beste sistema alternatibo batzuetan dauden bertsoiak erabili ahal izanen dira.

2. Nafarroako Gobernuak jardunbide egokien gidak prestatuko ditu, nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburren garapena errazteko. Gida horiek hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabiliko dute; genero estereotipoetan edo sexu orientazio, genero adierazpen edo sexu identitateagatiko edozein diskriminaziotan oinarritutako ereduak erabiltzea saihestuko dute. Era berean, irakurketa errazeko formatuan, letra handituan edo beste sistema alternatibo batzuetan bertsoiak izan beharko dira, irisgarritasun unibertsala errazteko.

9. artikulua.— Nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburren erregistroan izena ematea

1. Nekazaritzako elikagaien ekoizleek, ekoizleen elkarteek eta bitartekariak, nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburren erregistroan izena eman nahiz izanez gero, baldintza hauek bete beharko dituzte:

a) Eskabide bat aurkeztea Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkideari buruzko urriaren 1eko 39/2015 Legearen 16. artikulua araberakoa. Administrazioaren formularioek, inprimakiek eta euskarriek hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabiliko dute. Era berean, irakurketa errazeko formatuan, letra handituan edo beste sistema alternatibo batzuetan bertsiok egiten ahalko dira, irisgarritasun unibertsala errazteko.

7.3.51. 8/2023 Foru Legea, martxoaren 9koa, Nafarroako Babes Zibilari eta Larrialdien Kudeaketari buruzko uztailaren 1eko 8/2005 Foru Legea aldatzen duena⁶²⁸

Bat. 2. artikulua aldatzen da, eta testu hau izanen du:

«2. artikulua. Definizioak.

»Foru lege honi dagokionez, honako definizioak hartuko dira aintzat:

»Galzoria: babes zibilak zaindu beharreko pertsona-taldeei edo ondasun-multzoei egoera jakin batzuetan kaltea egiteko ahalmena.

»Zaurgarritasuna: pertsona-talde edo ondasun-multzo baten ezaugarria, inguruabar jakin batzuetan galzoriaren eragina neurri handiago edo txikiagoan jasateko moduan egotea dakarkiena.

»Mehatxua: babes zibilak zaindutako pertsonak edo ondasunak duten egoera, zeinean berehalako edo ezkutuko galzori baten aitzinean baitaude neurri handiago edo txikiagoan.

»Arriskua: mehatxu bat pertsona-talde edo ondasun-multzo bat ukitzera iristeko aukera.

»Larrialdia: bat-batean sortzen den egoera, ondasunen nahiz pertsonen bizitza edo osotasun fisikoa arrisku handian jartzen dituen edo erasotuak gertatzen direnekoa, eta berehalako neurriak hartzea eskatzen duena, arriskua bertan behera uzteko edo kalteak minimizatzeke. Arruntak nahiz apartekoak izan daitezke.

»Aparteko larrialdia: bat-bateko arrisku kolektiboko egoera, pertsonak edo ondasunak berehalako galzorian jartzen dituen gertaera baten ondoriozkoa eta botere publikoen aldetik horiek artatzeko, kalteak arintzeko eta katastrofe bihur dadin ekiditen saiatzeko kudeaketa azkarra exijitzen duena.

»Larrialdi arruntetik bereizten da azken horrek ez duelako eragin kolektiborik.

»Katastrofea: biktima, kalte eta inpaktu material ugari eragiteagatik erkidego edo gizarte baten funtzionamendua substantzialki asaldatzen edo eteten duen egoera edo gertakari bat, artatze-baliabide gehiago eskatzen dituen erkidegoak berak eskuragarri dauzkanak baino.

»Oinarrizko zerbitzuak: beharrezkoak direnak oinarrizko eginkizun sozialak, osasuna, segurtasuna eta herritarren ongizate sozial eta ekonomikoa edo administrazio publikoen funtzionamendu eraginkorra mantentzeko.

»Zoritar publikoa: biztanleengan eragin orokorra duen katastrofea.

»Larrialdietako laguntza: pertsonen bizia eta osotasun fisikoa babestea helburu duten jarduketa urgenteak, baita ondasunak eta ingurumena zaintzekoak ere, gizakiak nahiz naturak eragindako larrialdiak gertatzen direnean.

»Alerta: galzori edo arrisku garrantzitsu baten gertagarritasunaz ohartarazteko abisua edo deia.

---

⁶²⁸ NAOren 57. zenbakian, 2023ko martxoaren 21eko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2023/57/0>

»Alarma: hurbil-hurbileko galzori ziur batez ohartarazten duen seinalea.

»Arriskuen mapa: dokumentu kartografiko ofiziala, Nafarroako Foru Komunitateko garrantzizko arriskuak seinalatzen, deskribatzen, sailkatzen eta kokatzen dituena eta arrisku bakoitza lurraldeko zein zonatan dagoen zehazten duena.

»Urgentzia: lekuren edo jardueraren batean norbaiti ustekabean arazo bat gertatzea berehalako laguntza premiaren kontzientzia sortzen diona, arazoaren kausa eta larritasun maila gorabehera».

7.3.52. 13/2023 Foru Legea, apirilaren 5ekoa, Arrazakeriaren Eta Xenofobiaren Aurka Borrokatzekoa⁶²⁹

HITZAURREA

I

[...]

Azkenik, Tratu berdintasunaren eta diskriminazio ezaren aldeko uztailaren 12ko 15/2022 Lege Integralak aitortzen du pertsona orok eskubidea duela tratu berdintasunerako eta diskriminaziorik ez jasateko, nazionalitateari begiratu gabe, adingabeak nahiz adinez nagusiak izan, legezko egoiliarra izan ala ez, eta adierazten du inork ezin duela diskriminaziorik jasan honakoetan oinarrituta: jaioterria, arraza- edo etnia-jatorria, sexua, erlijioa, sinesmena edo iritzia, adina, desgaitasuna, sexu-orientazioa edo -identitatea, genero-adierazpena, gaixotasuna edo osasun-egoera, egoera serologikoa eta/edo patologiak eta nahasmenduak izateko joera genetikoa, hizkuntza, egoera sozioekonomikoa, edo beste edozein baldintza edo ezaugarri pertsonal edo sozial.

[...]

II

Hizkuntzak errealitateak eraikitzen ditu eta ekintzarako esparru bat ematen die; horrexegatik, garrantzitsua da aipatzea arrazakeria eta xenofobia ez direla berdinak. Xenofobiak erreferentzia egiten die atzerritarrekiko mesfidantza, gorroto eta etsaitasuneko jarrera, jokabide eta sentimenduei. Desberdintasuna da arrazakeria dela esateko, tartean agertu behar direla arraza adierazleak, eta xenofobiaren erreferentzia, aldiz, atzerritartasuna da. Foru lege honetan erabaki da tituluan arrazakeria eta xenofobia, biak, mantentzea, zeren, xenofobia arrazakeria modu bat bada ere, gizartean duen garrantzia dela eta komeni baita haren aipamen espezifikoa egitea.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea

Lege honen helburua da Nafarroako Foru Komunitatean eraginkorra izatea berdintasunerako eta etnia- edo arraza-jatorriagatik diskriminatua ez izateko oinarritzko eskubidea, arrazoi hauetako edozein aitzakiatzat hartzen duen diskriminazio-mota oro desagerrarazita: lurralde edo nazio jatorria eta xenofobia, arraza, jatorri etnikoa edo larruazalaren kolorea, eta edozein arrazakeria mota, antisemitismoa edo antigitanismoa, kasu, hizkuntza edo kultur identitatea, edo

---

⁶²⁹ NAOren 83. zenbakian, 2023ko apirilaren 24ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2023/83/0>

etnia- edo arraza-jatorriaren beste edozein ezaugarri, inguruabar edo adierazpide, egiazkoa nahiz egotzia, nazioarteko zuzenbideko tresnek aitortzen dituztenak.

[...]

I. TITULUA

Neurriak

II. KAPITULUA

Arrazakeria eta xenofobia prebenitzeko eta hari aurre egiteko politika publikoak

16. artikulua.— Osasunaren arloko neurriak

Osasunaren arloko eskumena duen departamentuak behar diren neurriak hartuko ditu, batetik, osasun-zainketak hartzeko orduan arraza edo etniगतिको diskriminazioa desagerrarazteko, eta, bestetik, pertsona arrazializatuen osasun integrala modu positiboan sustatzeko, gainerako herritarren baldintza berberetan. Zehazki:

a) Neurriak hartuko dira ziurtatzeko ez dela etniगतिको diskriminaziorik gertatzen osasun-arretan, osasun mentaleko arreta barne. Horretarako, genero-ikuspegi interseksionala eta arrazakeriaren aurkakoa txertatuko da, eta protokoloak eginen dira pazienteen eta lan-inguruneko jokabide arrazistak prebenitzeko. Osasunari buruzko informazioa hainbat hizkuntzatan eman beharko da, pertsonen osasun integralerako zerbitzua bermatzeko, bakoitzaren etnia- edo arraza-jatorria zein den ere, baldintza berberetan.

b) Osasun-arloko jarrera arrazistak prebenitzeko ekintzak eginen dira hainbat hizkuntzatan (gidak eta prestakuntza-materiala barne).

17. artikulua.— Etxebizitzaren arloko neurriak

2. Honako gai hauei buruzko informazioa emanen da, hainbat hizkuntzatan: pertsona arrazializatuen eskubideak, etxebizitzaren eta errentamenduen arloko legeria, diskriminaziozko eta legez kanpoko jardunbideak eta jardunbide horietatik babesteko nahiz jardunbide horiek zehatzeko mekanismoak.

20. artikulua.— Komunikazioaren eta sare sozialen arloko neurriak

2. Nafarroako Gobernuak, bere eskumenen esparruan, hedabideen eta informazioaren teknologien enpresen independentzia oztopatu gabe, sustatu behar du horietan har daitezen kode deontologikoak eta autoerregulaziorako akordioak, aurreiritzi diskriminatzaileak eta estereotiporik gabekoak, lagungarriak direnak honetarako:

a) Errespetuzko hizkuntzaren erabilera sustatzeko, batez ere arrazista eta xenofoboa ez den hizkuntza, diskriminatzailea ez dena, orokorrean, hedabideetan terminologia iraingarria desagerrarazten laguntzen duena, mezu komertzialak eta publizitatekoak barne.

**7.3.53. 2/2023 Legegintzako Foru Dekretua,
maiatzaren 24koa, zeinaren bidez onesten
baita fundazioen eta irabazi-asmorik gabeko
bestelako entitateen zerga-araubide bereziko
xedapenen eta mezenasgorako zerga-
pizgarrien testu bategina⁶³⁰**

**II. TITULUA
Mezenasgorako zerga-pizgarriak**

**II. KAPITULUA
Kultura, gizarte, ingurumen eta kirol mezenasgorako
zerga-pizgarriak**

**1. ATALA
Kultura mezenasgoa**

**1. AZPIATALA
Xedapen orokorrak**

26. artikulua.— Kultura proiektuaren edo jardueraren kontzeptua

Kultura proiektu edo jardueratzat hartzen dira honakoekin zerikusia dutenak:

f) Nafarroako kultura ondarearen —materialaren eta ez-materialaren— gaineko ikerketa, dokumentazioa, kontserbazioa, zaharberritzea, berreskuratzea, zabalkundea eta sustapena egitea, Nafarroako hizkuntza aniztasunari bereziki erreparatuta.

g) Nafarroako folklorea eta herri tradizioak, bereziki herri musika (jota, auroak eta euskarazko herri kantak) eta herri askotako dantza tradizionalak (esate baterako, jota, larrain dantza, makil dantza, bolanteak, mutil dantza edo ezpata dantza).

28. artikulua.— Gizarte intereseko deklarazioa, pertsona edo entitate onuradunek eskatuta

2. Nafarroako Kulturaren eta Arteen Kontseiluak ebaluatuko ditu gizarte intereseko deklaraziorako eskaerak, irizpide hauen arabera:

b) Nafarroaren kultura ondarea, materiala eta ez-materiala, ikertzeko, zaintzeko eta zabaltzeko jardueren eragina, bereziki erreparatuz haren hizkuntza-aniztasunari.

h) Jarrera ikertzailea eta hizkuntza berritzaileen esplorazioa kultura esparruan.

---

⁶³⁰ NAOren 124. zenbakian, 2023ko ekainaren 13ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2023/124/0>

7.4. Espainiako Erresumako gainerako autonomia-erkidegoak

7.4.1. Andaluziako Autonomia Erkidegoa

7.4.1.1. 4/1984 Legea, urtarrilaren 9koa, Eskola Kontseiluei buruzkoa⁶³¹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua

Hauek dira Andaluziako Autonomia Erkidegoaren eremuko irakaskuntzaren programazio orokorraren helburuak:

2. Andaluziako identitatearen kontzientzia areagotzea, Andaluziako herriaren balio historiko, kultural eta linguistikoak ikertuz, zabalduz eta ezagutuz haien aberastasun eta aniztasun osoan, betiere eskola-zentroak beren ingurune geografiko, sozioekonomiko eta kulturalean erabat integratzeko aukera ematen duten xedapenen arabera, horrela hezkuntza-planetan nagusi den izaera akademizista hautsiz.

---

⁶³¹ BOEren 25. zenbakian, 1984ko urtarrilaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1984-2420>

7.4.1.2. 3/1993 Legea, uztailaren 1ekoa, Almeriako Unibertsitatea sortzekoa⁶³²

I. TITULUA

Almeriako Unibertsitatearen sorkuntza eta egitura

3. artikulua.— Ikasketak

Almeriako Unibertsitatea osatzen duten zentroek honako titulu hauek lortzeko irakaskuntzak emango dituzte abiapuntu gisa:

b) Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea:

Maisua: Atzerriko hizkuntzaren espezialitatea.

---

⁶³² BOEren 202. zenbakian, 1993ko abuztuaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1993-21881>

7.4.1.3. 5/1993 Legea, uztailaren 1ekoa, Jaengo Unibertsitatea sortzekoa⁶³³

I. TITULUA

Jaengo Unibertsitatearen sorkuntza eta egitura

3. artikulua.— Ikasketak

Jaengo Unibertsitatea osatzen duten zentroek honako titulu hauek lortzeko irakaskuntzak emango dituzte abiapuntu gisa:

b) Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea:

Maisua: Atzerriko hizkuntzaren espezialitatea.

4. artikulua.— Atxikitako zentroak

Gaur egun Granadako Unibertsitateari atxikita dauden zentro hauek atxikiko zaizkio Jaengo Unibertsitateari: Linaresko “Antonia López Arista” Unibertsitate Eskola eta Ubedako OHoko Irakasleen Unibertsitate Eskola; atxikitako zentro horiek euren araudi espezifikoaren arabera arautzen jarraituko dute euren burua, eta hasieran titulu hauek emateko baimena izango dute:

Ubedako OHoko Irakasleen Unibertsitate Eskola:

Maisua: Atzerriko hizkuntzaren espezialitatea.

---

⁶³³ BOEren 203. zenbakian, 1993ko abuztuaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1993-21945>

7.4.1.4. 8/1997 Legea, abenduaren 23koa, zeinaren bidez neurriak onesten baitira tributuei, aurrekontuei, Andaluziako Juntako enpresei eta beste erakunde batzuei, diru-bilketari, kontratazioari, funtzio publikoari eta errentamendu- eta hornidura-fidantzei buruz⁶³⁴

I. TITULUA

Neurriak, tributuei, aurrekontuei, Andaluziako Juntako enpresei eta beste erakunde batzuei, diru-bilketari, administrazio-kontratazioari eta funtzio publikoari buruz

I. KAPITULUA

Tributu-arloko neurriak

2. ATALA

00.42 tasa sortzea, Andaluziako turismo-gidariaren jardueran aritzeko gaikuntza lortzeko azterketa-eskubideengatik eta egiaztatutuna emateagatik

10. artikulua.— Kuotak

Tarifa honen arabera izango da tasaren zenbatekoa:

a) Azterketa-eskubideengatik:

3. Beste hizkuntza batean gaitzeko matrikula osagarriagatik: 5.000 pezeta.

---

⁶³⁴ BOEren 32. zenbakian, 1998ko otsailaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-2572>

7.4.1.5. 1/1998 Legea, apirilaren 20koa, Adingabearen Eskubideei eta Arretari buruzkoa⁶³⁵

I. TITULUA Adingabeen eskubideak

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Eskubideak babestea

Andaluziako administrazio publikoek zainduko dute, Autonomia Erkidegoaren eremuan, Konstituzioan, Haurraren Eskubideen Konbentzioan eta Espainiak berronetsitako nazioarteko gainerako akordioetan nahiz gainerako ordenamendu juridikoan aitortuta dituzten eskubide eta askatasun guztiak izango dituztela adingabeek, inolako diskriminaziorik egin gabe jaiotza, nazionalitatea, etnia, sexua, urritasuna edo gaixotasuna, erlijioa, hizkuntza, kultura, iritzia edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal, familiar edo sozial dela-eta.

II. KAPITULUA Adingabeen eskubideak sustatzea

7. artikulua.— Informazioa eta publizitatea

5. Adingabeei zuzendutako informazioan eta publizitatean jasotako hizkuntza eta mezuak hartzaileen kolektiboen garapen-mailetara egokitu beharko dira.

9. artikulua.— Integrazioa

2. Andaluziako Autonomia Erkidegoan bizi diren adingabe atzerritarrek gizarteratzeko laguntza publikoak jaso ahal izango dituzte, batez ere hizkuntza-zailtasunak eta gizarte-usadioen ezagutza gainditzeko.

---

⁶³⁵ BOEren 150. zenbakian, 1998ko ekainaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-14944>

7.4.1.6. 4/2002 Legea, abenduaren 16koa, Andaluziako Enplegu Zerbitzua sortzekoa⁶³⁶

I. KAPITULUA Izaera eta eskudantziak

2. artikulua.— Antolaketaren eta funtzionamenduaren printzipioak

Andaluziako Enplegu Zerbitzuaren antolaketan eta funtzionamenduan, bai eta haren eskumenak egikaritzean ere, printzipio hauek beteko dira:

a) Aukera-berdintasuna, betiere sexuagatik, arrazagatik, adinagatik, egoera zibilagatik, hizkuntzagatik, erlijioagatik, jatorriagatik, iritziagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal edo sozialengatik diskriminatzen ez dela bermatuz.

---

⁶³⁶ BOEren 10. zenbakian, 2003ko urtarrilaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-707>

7.4.1.7. 10/2002 Legea, abenduaren 21ekoa, lagatako tributuen arloko arauak eta beste neurri tributario, administratibo eta finantzario batzuk onesten dituen⁶³⁷

III. TITULUA Administrazio-neurriak

II. KAPITULUA Andaluziako Juntako enpresen eta beste erakunde batzuen arloko neurriak

58. artikulua.— Andaluziako Irrati eta Telebistaren enpresa publikoa

1. Aldatu egiten da Andaluziako Irrati eta Telebistaren enpresa publikoa sortu eta Andaluziako Juntak kudeatutako irrati- eta telebista-zerbitzuak arautzen dituen abenduaren 9ko 8/1987 Legearen 3. artikulua 2. apartatua, eta 3. eta 4. apartatuak gehitzen zaizkio artikulua horri, honela idatzita:

«2. Irrati-difusioko eta telebistako zerbitzu publikoaren zuzeneko kudeaketa Andaluziako Irrati eta Telebistaren enpresa publikoaren bidez egingo da; enpresa horri esleitzen zaio, aurreko artikuluan adierazitako printzipioen arabera, zerbitzu publikoaren eginkizuna, hau da, orotariko generoko programa dibertsifikatuak integratzen dituzten irrati- eta telebista-programazio eta -kanal jeneralista eta tematikoen multzo orekatu baten ekoizpena eta emisioa; horren helburua, berriz haxe izango da: Andaluziako herritarren beharrezan demokratiko, sozial eta kulturaleri erantzutea, betiere informazioa, kultura, hezkuntza eta entretenimendua bermatuz.

»Ondorio horietarako, RTVAk eskaintzen dituen programazioek bateragarri egingo dituzte errentagarritasun sozialaren helburua eta efizientzia ekonomikoaren printzipioa, eta honako hauek egin beharko dituzte:

»d) Andaluziako kultura-aniztasuna, Andaluziako hizkerak eta ondare immateriala osatzen duten tradizioak bultzatzea eta zaintzea».

«3. RTVAk egindako irrati- eta telebista-ekoizpen eta -emisioek bete beharko dituzte artikulua honetan hari esleitu eta definitu zaizkion zerbitzu publikoko eginkizunaren ondoriozko betebeharrak, bai edozein euskarri eta kanalek Andaluziako Autonomia Erkidegoari zuzendutako emisioetan, bai haren lurraldetik kanpo ezarritako Andaluziako erkidegoei zuzendutakoetan, eta, bereziki, atzerriko edozein herrialderi zuzendutakoetan, gaztelaniaz hitz egiten duten herrialde amerikarrei arreta berezia eskainiz».

---

⁶³⁷ BOEren 14. zenbakian, 2003ko urtarrilaren 16ko alean, argitaratua.

7.4.1.8. 9/2003 Legea, azaroaren 6koa, Andaluziako Logopeden Elkargo Ofiziala sortzekoa⁶³⁸

ZIOEN AZALPENA

[...]

Giza komunikazioaren nahasmenduak prebenitzera, eboluzionatzera, tratatzera eta zientifikoki aztertzea bideratutako lanbide-jarduerak tradizio luzea du Espainian, eta nazioartean aitortuta dago; izan ere, jarduera horrek ahozko eta idatzizko hizkuntza eta hitzik gabeko komunikazio-modu guztiak ulertzearekin eta adieraztearekin lotutako eginkizunak biltzen ditu.

Logopeda-lanbidea, mediku-arretari lotua, gor-mutuen hezkuntzari zuzendutako espezializazio gisa hasi zen, eta 1970 inguruan hasi zen diseinatzen, entzumen- eta hizkuntza-ikerlanak eginez; hala ere, duela berrogeita hamar urte baino gehiagotatik ezagutzen da hizkuntzaren, hizketaren, ahotsaren, entzumenaren eta komunikazioaren alterazioak prebenitzera, ebaluatzera eta diagnostikatzera bideratutako jarduera, eta haren ikasketak unibertsitate-irakaskuntzaren ofizialtasuna behin betiko sendotzen eta lortzen du abuztuaren 30eko 1419/1991 Errege Dekretuaren bidez, zeinak ezartzen baititu Logopediako diplomadunaren unibertsitate-titulua eta ikasketa-planei dagozkien jarraibide orokorrak. Titulu horren irakaskuntzak Andaluzian ematen dira. Era berean, logopedia lanbide arautu gisa aitortu zen, osasun-sektorean txertatuta, abenduaren 22ko 2073/1995 Errege Dekretuaren bidez.

Laugarren xedapen iragankorra.— Beste profesional batzuen integrazioa

1. Lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetan hala eskatzen badute, Andaluziako Logopeden Elkargo Ofizialean sartu ahal izango dira hizkuntzaren eta entzumenaren perturbazio eta patologien arloan lan egin duten edo lan egiten duten profesionalak, honako kasu hauetako batean badaude:

a) Logopediaren arloan gutxienez bost urtez jardun dutela egiaztatzen duten profesionalak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

– Hizkuntza-perturbazioetan eta entzumenean espezializatutako irakaslearen titulua edo hizkuntzako eta entzumeneko tekniketaren espezializatutako irakaslearen titulua, Hezkuntza eta Zientzia Ministerioak emana.

– Hizkuntzaren eta entzutearen perturbazioetako espezialistaren diploma, Espainiako estatuko edozein unibertsitatek emana.

---

⁶³⁸ BOEren 301. zenbakian, 2003ko abenduaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-23109>

7.4.1.9. 16/2003 Legea, abenduaren 22koa, Andaluziako Liburutegien eta Dokumentazio Zentroen Sistemari buruzkoa⁶³⁹

ZIOEN AZALPENA

I

Andaluziarako Autonomia Estatutuak, abenduaren 30eko 6/1981 Lege Organikoaren bidez onetsiak, 11. artikuluan xedatzen du ezen andaluziarren oinarrizko eskubide, askatasun eta eginbeharrak Konstituzioan ezarritakoak direla, eta gehitzen du Autonomia Erkidegoak Konstituzioan bizi diren gutxiengoekiko errespetua bermatzen duela. Era berean, 12. artikulua, 1. apartatuan, ezartzen du ezen Autonomia Erkidegoak baldintzak sustatuko dituela gizabanakoaren eta haren taldeen askatasuna eta berdintasuna benetakoak eta eragingarriak izan daitezen, haien osotasuna eta eragingarritasuna eragozten edo zailtzen duten oztopoak kenduko dituela, eta andaluziar guztiek bizitza politikoan, ekonomikoan, kulturean eta sozialean parte hartzea erraztuko duela. Aipatutako 12. artikulua 3. apartatuak dioenez, horretarako guztirako, Autonomia Erkidegoak bere botereak egikaritzeko ditu, besteak beste, oinarrizko helburu hauei begira: andaluziar guztiak hezkuntza eta kultura mailetara iristea, horiei errealizazio pertsonal eta soziala ahalbidetzeko; andaluziar identitatearen kontzientzia sendotzea, Andaluziako herriaren balio historiko, kultural eta linguistikoak, haren aberastasun eta aniztasun osoan, ikertuz, zabalduz eta ezagutuz, eta ondare historiko-artistikoa babestu eta nabarmentzea.

II. TITULUA

Andaluziako liburutegien eta dokumentazio- zentroen sistema

IV. KAPITULUA

Andaluziako Liburutegi Publikoen Sarea

16. artikulua.— Gutxiengoei eta desabantaila-egoeran dauden pertsonen arreta ematea

1. Andaluziako Liburutegi Publikoen Sareko zerbitzuen titularrek eta, oro har, arduradunek edo kudeatzaileek arreta berezia jarri beharko diete desabantaila-egoeran dauden pertsonen, gizarte-taldeen eta geografia-eremuei, kultura- eta informazio-erregistroetarako benetako irispidea izan dezaten.
2. Era berean, informaziora iristeko bidea bermatuko zaie etorkinei, baita gizarteratzeko eta beren jatorrizko hizkuntza eta kultura gordetzeko baliagarri zaizkien informazio eta materialetara iristekoa ere. Gainera, haien hizkuntzan dauden materialak eta bildumak aukera eta eskain daitezen bultzatuko da.

---

⁶³⁹ BOEren 14. zenbakian, 2004ko urtarrilaren 16ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-887>

7.4.1.10. 18/2003 Legea, abenduaren 29koa, Tributu- eta Administrazio-neurriak onesten dituena⁶⁴⁰

ZIOEN AZALPENA

IV

[...]

IX. kapituluan, gorren integrazioari buruzkoan, pertsona horiek hezkuntza-eremuan integartzeko eta zeinu-hizkuntza ezartzeko neurriak hartzen dira.

[...]

III. TITULUA Administrazio-neurriak

X. KAPITULUA Gorren integrazioaren arloko neurriak

142. artikulua.— Zeinu-hizkuntza ezartzeko aurrekontu-zuzkidura

Andaluziako Juntako sailburutzek, organismo autonomoek eta enpresek beharrezko aurrekontu-jarduketak egingo dituzte zeinu-hizkuntzaren eta gorren integrazioarako gainerako tekniken erabilera arian-arian ezartzeko, beren eginkizunen eta zerbitzuen izaeraren arabera.

---

⁶⁴⁰ BOEren 26. zenbakian, 2004ko urtarrilaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-1739>

7.4.1.11. 15/2005 Legea, abenduaren 22koa, Andaluziako Artisautzari buruzkoa⁶⁴¹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Beste alde batetik, Autonomia Estatutuaren 12.3 artikuluko 2. eta 3. apartatuen arabera, Autonomia Erkidegoko botere publikoen oinarritzko helburuak dira Andaluziako identitatearen kontzientzia sendotzea, Andaluziako herriaren balio historiko, kultural eta linguistikoak, haren aberastasun eta aldaera osoan, ikertuz, hedatuz eta ezagutuz, bai eta Andaluziako baliabide ekonomiko guztiak aprobetxatzea eta indartzea ere.

[...]

---

⁶⁴¹ BOEren 16. zenbakian, 2006ko urtarrilaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-759>

7.4.1.12. 2/2007 Lege Organikoa, martxoaren 19koa, Andaluziako Autonomia Estatutua erreformatzekoa⁶⁴²

I. TITULUA

Eskubide sozialak, eginbeharrak eta politika publikoak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

10. artikulua.— Autonomia Erkidegoaren oinarrizko helburuak

3. Horretarako, Autonomia Erkidegoak, interes orokorraren alde, bere botereak egikaritzeko oinarrizko helburu hauek izango ditu:

3) Andaluziar identitate eta kontzientzia finkatzea, zelan eta ondare historiko, antropologiko eta linguistikoa ezagutzuz, ikertuz eta zabalduz.

4) Andaluziar hizkuntza-modalitatea haren aldaera guztietan defendatu, sustatu, ikertu eta prestigioatzea.

14. artikulua.— Diskriminazioaren debekua

Diskriminazio oro debekatuta dago titulu honetan jasotako eskubideen egikaritzan, eginbeharren betetzean eta zerbitzuak ematean, bereziki ondoko arrazoiak direla eta egikaritzen dena: sexua, jatorri etniko edo sozialak, hizkuntza, kultura, erlijioa, ideologia, ezaugarri genetikoak, jaiotza, ondarea, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial. Diskriminazioaren debekuak ez du galaraziko sektore, talde edo behartsuen aldeko ekintza positiboak egiterik.

II. KAPITULUA

Eskubideak eta eginbeharrak

21. artikulua.— Hezkuntza

8. Andaluziako hezkuntza-planek gizonen eta emakumeen arteko berdintasun-balioak sartuko dituzte, eta bai kultura-dibertsitatea, bizitza politiko eta sozialeko eremu guztietan. Andaluziako hezkuntza-sistemak ikasleen gaitasun ekintzailea, eleaniztasuna eta teknologia berrien erabilera sustatuko ditu.

---

⁶⁴² BOEren 68. zenbakian, 2007ko martxoaren 20ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-5825>

III. KAPITULUA

Politika publikoen printzipio artezkariak

37. artikulua.— Printzipio artezkariak

1. Autonomia Erkidegoko botereek euren politika publikoak zuzenduko dituzte aurreko kapituluan aitortutako eskubideen egikaritzea bermatu eta segurtatzera, eta 10. artikuluan ezarritako oinarritzko helburuak lortzera, zelan eta ondoko printzipio artezkariok eraginkortasunez aplikatuz:

5) Desgaitasuna duten pertsonen autonomia eta haien integrazio sozial eta profesionala, betiere diskriminaziorik ezaren, irisgarritasun unibertsalaren eta aukera-berdintasunaren printzipioen arabera, eta komunikazioa ahalbidetu eta oztopoak erabat kentzea ahalbidetzen duten hizkeren arabera.

6) Espainiar keinu-hizkuntzaren erabilera eta gorrieria duten pertsonak, hizkuntza hori aukeratuz gero, berdintasuna lortzea ahalbidetzen duten baldintzak ere bai, hizkuntza hori irakatsi, babestu eta errespetatu egin behar baita.

VIII. TITULUA

Komunikabide sozialak

213. artikulua.— Andaluziar hizkuntza-modalitatea aitortu eta erabiltzea

Ikus-entzunezko komunikabide publikoek sustatuko dute andaluziar hizkuntza-modalitatea aitortu eta erabiltzea haren hizketa guztietan.

**7.4.1.13. 9/2007 Legea, urriaren 22koa,
Andaluziako Juntaren Administrazioari
buruzkoa⁶⁴³**

IV. TITULUA

**Organoen eta administrazio-jardunaren araubide
juridikoa**

I. KAPITULUA

**Herritarrek administrazio-jardunaren aurrean dituzten
eskubideak**

1. ATALA

Informazio- eta eskaera-eskubideak

80. artikulua.— Informaziorako eskubidea

1. Herritar guztiek dute, oro har, Andaluziako Juntako Administrazioaren zerbitzuei buruzko informazioa jasotzeko eskubidea, eta, bereziki, eragiten dieten gaiei buruzkoa. Erregelamendu bidez zehaztuko da espainiar zeinu-hizkuntzaren interpretazio-zerbitzuak zer bitartekoren bidez emango zaizkien haiek behar dituzten pertsonen.

---

⁶⁴³ BOEren 276. zenbakian, 2007ko azaroaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-19819>

7.4.1.14. 10/2007 Legea, azaroaren 26koa, Andaluziako Ardoen Jatorria eta Kalitatea babesteari buruzkoa⁶⁴⁴

II. TITULUA

Ardoen jatorriaren eta kalitatearen babesa

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

11. artikulua.— Babesa

3. Babes-maila jakin baten xede diren izen geografikoak ezin izango dira erabili babes-maila horren betekizunak betetzen ez dituzten ardoak izendatzeko, aurkezteko edo iragartzeko, nahiz eta izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzuli edo aurretik “mota”, “estiloa”, “imitazioa” edo antzeko esamoldeak jarri, ardoaren benetako jatorria adierazi arren. Era berean, ezin izango dira erabili “...n botilatuta”, “Upategia ...n” edo antzeko esapideak, kontsumitzaileak nahasaraz ditzaketanak.

---

⁶⁴⁴ BOEren 38. zenbakian, 2008ko otsailaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-2490>

**7.4.1.15. 11/2007 Legea, azaroaren 26koa,
zeinaren bidez arautzen baita Andaluzian
analisi genetikoak egiten dituzten pertsonen
eskubideak eta giza DNaren bankuak
babesteko kontseilu genetikoa⁶⁴⁵**

**II. TITULUA
Análisi genéticoak**

**II. KAPITULUA
Análisi genéticoak osasun-laguntza emateko**

13. artikulua.— Baimen informatuaren dokumentuaren edukia

1. Baimen informatua idatzizko dokumentu batean emango da, eta bertan jasoko dira, modu laburrean eta pertsona guztientzat ulergarria den hizkuntzan, aurreko artikuluaaren edukia eta, gutxienez, honako hauek:

- a) Baimena ematen duen pertsonaren eta, hala badagokio, ordezkariaren identifikazioa, 6. artikuluan ezarritakoaren arabera.
- b) Aurretiazko informazioa eman eta baimena lortu duen profesional sanitarioaren identifikazioa.
- c) Baimen-emailearen adierazpena, jasotako informazioa behar bezala ulertu duelakoa.
- d) Baimena edozein unetan ezeztatzeko aukera.
- e) Data eta lekua.
- f) Baimena eskatzen duen profesional sanitarioaren eta baimena bere kabuz edo ordezkari bidez ematen duen pertsonaren sinadurak.

---

⁶⁴⁵ BOEren 38. zenbakian, 2008ko otsailaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-2491>

7.4.1.16. 12/2007 Legea, azaroaren 26koa, Andaluzian Genero-berdintasuna sustatzeari buruzkoa⁶⁴⁶

ZIOEN AZALPENA

VII

[...]

I. tituluak, I. kapituluan, ekintzak jasotzen ditu politika publikoetan genero-ikuspegia txertatzen dela bermatzeko: genero-eraginaren ebaluazioari buruzko txostena, genero-ikuspegia duten aurrekontu publikoak, emakumeen eta gizonen berdintasunerako plan estrategikoa, hizkera ez-sexista eta irudi publikoa eta genero-ikuspegia duten estatistikak eta ikerketak. [...]

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Definizioak

8. Hizkera sexista deritzo sexua dela eta hizkuntza diskriminaziorako erabiltzeari.

4. artikulua.— Printzipio orokorrak

Lege honen xedea lortzeko, Andaluziako botere publikoen jarduketa-printzipio orokorrak izango dira, haien eskumenen esparruan:

10. Beharrezko neurriak hartzea hizkuntzaren erabilera sexista ezabatzeko, eta emakumeen eta gizonen irudiaren erabilera, sexuen arteko berdintasunean oinarritua, bizitza publikoaren eta pribatuaren eremu guztietan bermatu eta sustatzea.

I. TITULUA Genero-berdintasuna sustatzeko politika publikoak

I. KAPITULUA

Politika publikoetan genero-ikuspegia txertatzea

9. artikulua.— Hizkera ez-sexista eta irudi publikoa

1. Andaluziako administrazio publikoek hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta berdintasunezko tratamendua bermatuko dituzte beren politikak garatzeko

---

⁶⁴⁶ BOEren 38. zenbakian, 2008ko otsailaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-2492>

erabiltzen dituzten eduki eta irudietan, zuzenean edo pertsonen edo erakundeen bidez sortzen dituzten dokumentu, titulazio akademiko eta euskarri guztietan. Andaluziako Juntak parte hartzen duen argitalpen eta emanaldi guztiek emakumeen tratamendu inklusiboa eta ez-diskriminatzailea bermatuko dute.

2. Andaluziako administrazio publikoetako erakunde instrumentalek, bai eta Andaluziako zuzenbide publikoko korporazioek ere, hizkera ez-sexistara egokituko dute beren izendapen ofiziala, haiei dagozkien arau erregulatzailen esparruan, eta berdintasunezko tratamendua bermatuko dute beren jardueren garapenean erabiltzen dituzten eduki eta irudietan eta zuzenean edo pertsonen edo erakundeen bidez sortzen dituzten dokumentu eta euskarri guztietan.

3. Andaluziako Juntako Administrazioak sustatuko du elkargo profesionalek eta zuzenbide publikoko korporazioek hizkera ez-sexista erabiltzea eta berdintasunezko tratamendua ematea erabiltzen dituzten eduki eta irudietan.

II. KAPITULUA

Andaluziako Juntak genero-berdintasuna sustatzea

11 bis artikulua.— Andaluziako elkargo profesionalen eta zuzenbide publikoko korporazioen zuzendaritza-organoak edo kide anitzeko organoak eta izendapenak

4. Artikulu honetan aipatzen diren erakundeek hizkeraren erabilera ez-sexistara egokitu beharko dute beren izendapena.

II. TITULUA

Genero-berdintasuna bermatzeko neurriak

I. KAPITULUA

Berdintasuna hezkuntzan

1. ATALA

Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza

16. artikulua.— Curriculum-materialak eta testuliburuak

3. Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak hezkidetzan adituak diren pertsonen batzorde bat sortuko du; batzorde horretan Andaluziako Emakumearen Institutuak parte hartuko du, Andaluziako hezkuntza-sistemaren eremuan erabiltzen diren curriculum-materialen eta testuliburuaren hizkuntzaren, irudien eta edukien jarraipena egiteko. Batzorde horrek urteko txostena egingo du, eta Emakumeen Partaidetzarako Andaluziako Kontseiluari igorriko dio, jakinaren gainean egon dadin.

II. KAPITULUA

Berdintasuna enpleguan

1. ATALA

Lan-berdintasuna Andaluziako sektore pribatuan eta funtzio publikoan

1. AZPIATALA

Berdintasuna sektore pribatuko lan-eremuan

28. artikulua.— Negoziazio kolektiboa

3. Andaluziako Juntako Administrazioak bermatuko du hitzarmen kolektiboek:

b) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista egitea.

V. KAPITULUA

Emakumeak sustatzeko eta artatzeko politikak

51. artikulua.— Informazioa eta ezagutza

4. Andaluziako Juntako Administrazioak, osorik edo zati batean hark finantzatutako informazio- eta komunikazio-teknologiaren eremuan garatutako proiektuetan, genero-ikuspegia txertatzen dela bermatuko du, eta, bereziki, haien balioak, hizkuntza, irudia eta edukiak sexistak ez direla.

VII. KAPITULUA

Irudia eta komunikabideak

58. artikulua.— Komunikabide sozialak

1. Komunikabide sozial publikoek genero-ikuspegia zeharka txertatuko dute, hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatuko dute, emakumeen eta gizonen irudia estereotipo sexistarik gabe transmititzea bultzatuko dute, eta programazioetako edukiek genero-berdintasunaren printzipioa betetzen dutela zainduko dute.

Era berean, komunikabide sozialek saihestu egingo dute genero-indarkeria justifikatzen, hutsaltzen edo bultzatzen duen eduki, emanaldi edo publizitate sexista oro zabaltzea. Horri dagokionez, hizkera egokia erabiliko dute genero-indarkeriaren biktimek jasandako indarkeria modu kritikoan ikusarazteko erasotzailearen jokabidearekiko, eta haien seme-alaba adingabeak indarkeria horren zuzeneko biktima gisa aurkeztuko dituzte, haien babesa eta informazioaren tratamendua babestuz.

V. TITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

I. KAPITULUA

Arau-hausteak

77. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Honako hauek arau-hauste oso astunak dira:

c) Andaluziako komunikabide sozialetan hizkera diskriminatzailea erabiltzea edo mezu edo irudi estereotipatuak transmititzea, emakumeak gizonen mende daudela edo bi sexuen arteko desberdintasunak daudela adierazteko.

7.4.1.17. 13/2007 Legea, azaroaren 26koa, genero-indarkeriaren aurkako prebentzio eta babes integraleko neurriei buruzkoa⁶⁴⁷

II. TITULUA Biktimak babestu eta artatzea

I. KAPITULUA Genero-indarkeriaren biktimen eskubideak

26. artikulua.— Informaziorako eskubidea

1. Andaluziako administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, honako eskubide hauek bermatu beharko dizkiete genero-indarkeriaren biktima diren emakumeei:

a) Egoera pertsonalera eta beharrian berezietara egokitutako informazioa, aholkularitza eta arreta jasotzea edozein unetan. Eskubide hori bermatua izango dute desgaitasuna duten emakumeei, beharrezko laguntza-bitartekoen bidez, eta emakume atzerritarrek, interpretearen laguntzaren bidez, hala eskatzen denean.

---

⁶⁴⁷ BOEren 38. zenbakian, 2008ko otsailaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-2493>

7.4.1.18. 14/2007 Legea, azaroaren 26koa, Andaluziako Ondare Historikoari buruzkoa⁶⁴⁸

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Aplikazio-eremua

Lege hau Andaluziako ondare historikoari aplikatuko zaio; ondare hori osatzen dute kulturaren ondasun material eta immaterial guztiek, baldin eta Andaluzian badaude eta Autonomia Erkidegorako interes artistiko, historiko, arkeologiko, etnologiko, dokumental, bibliografiko, zientifiko edo industrialak erakusten badute, hizkuntza-berezitasunak barne.

---

⁶⁴⁸ BOEren 38. zenbakian, 2008ko otsailaren 13ko alean, argitaratua.

7.4.1.19. 17/2007 Legea, abenduaren 10ekoa, Andaluziako Hezkuntzari buruzkoa⁶⁴⁹

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Era berean, hezkuntzaren kalitatea hobetze aldera eta informazioaren gizarteak planteatzen dituen erronkei heltze aldera, azken urteotan eraldaketa garrantzitsu bati ekin zaio, hezkuntza-zentroak modernizatze aldera, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak irakaskuntzan eta horien kudeaketa administratiboan txertatzea erraztuz, eta hizkuntzen ezagutza bultzatuz, epe ertainean Andaluziako gazteak elebidunak izan daitezzen. [...]

[...]

IV

[...]

[...] Hala, II. kapitulua Haur Hezkuntzari buruzkoa da, eta bereziki aipatzen du ikaskuntza jakin batzuk goiz hasteko beharrezina, batez ere lehen hurbilketa bat eginez irakurketara eta idazketara, oinarrizko zenbaki-trebetasunetara, atzerriko hizkuntzara eta ingurunearekiko harremanetara.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Legearen helburuak

Lege honek helburu hauek ditu:

g) Gizartean moldatzeko behar diren gaitasun eta jakintza berriak txertatzea, arreta berezia jarritz hizkuntza-komunikazioan eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabileran.

---

⁶⁴⁹ BOEren 20. zenbakian, 2008ko urtarrilaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-1184>

I. TITULUA

Hezkuntza-erkidegoa

II. KAPITULUA

Irakasleak

1. ATALA

Irakaskuntzako funtzio publikoa

13. artikulua.— Irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamendua

12. Hezkuntza Administrazioak, erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera, beste herrialde batzuetako irakasleak sartu ahal izango ditu, funtzionarioentzat eskatzen den titulazio berarekin, bai hizkuntzak irakasteko, bai atzerriko hizkuntza batean garatzen diren curriculumeko beste irakasgai batzuk emateko.

13. Era berean, salbuespen gisa, goi-mailako arte-irakaskuntzetarako eta hizkuntzen irakaskuntzetarako, irakasle espezialista gisa kontratatu ahal izango dira, maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 96. eta 97. artikuluetan aurreikusitako baldintzetan, beste herrialde batzuetako profesionalak, izaera orokorrenekin ezarritako titulazio-betekizuna nahitaez bete gabe.

4. ATALA

Lanbide-igoera, irakaskuntza-jardueraren aitortza, laguntza eta balioespena

21. artikulua.— Lanbide-pizgarriak eta lizentziak

2. Era berean, Hezkuntza Administrazioak honako hauek arautuko ditu:

b) Ikasketak, lanpostu-trukeak eta atzerriko egonaldiak egiteko lizentziak ematea, betiere hizkuntzak hobetzeko, ikasleak atzerriko hizkuntzetan prestatzearekin lotutako proiektuetan edo planetan parte hartze aldera.

22. artikulua.— Lanbide-igoera

2. Irakasleen lanbide-igoeran, zehazten diren merezimenduen egiaztapena hartuko da kontuan, eta horien artean, gutxienez, honako hauek hartuko dira kontuan: hezkuntza-esperimentazioko, -ikerketako eta -berrikuntzako proiektuetan parte hartzea, proiektu horiek ebaluatu behar direnean; irakasgaia atzerriko hizkuntza batean irakastea; zuzendaritza-eginkizuna egikaritzea; tutoretza-ekintza; ikasleen irakaskuntza eta errendimendua hobetzen inplikitzea; eta irakasle sartu berrien praktika-fasea zuzentzea.

II. TITULUA

Irakaskuntzak

I. KAPITULUA

Curriculumak

38. artikulua.— Derrigorrezko irakaskuntzen oinarrizko gaitasunak

2. Gutxieneko irakaskuntzak osatzen dituzten curriculumaren oinarrizko alderdiak alde batera utzi gabe, zeinak uztailaren 3ko 8/1985 Lege Organikoaren lehenengo xedapen gehigarriaren 2. apartatuaren c) letrak aipatzen dituen, Andaluziako derrigorrezko irakaskuntzen curriculumak oinarrizko gaitasun hauek izango ditu, gutxienez:

a) Hizkuntza-komunikaziorako gaitasuna, hizkuntza ahozko eta idatzizko komunikaziorako tresna gisa erabiltzeari dagokionez, bai gaztelaniaz, bai atzerriko hizkuntzan.

II. KAPITULUA

Haur Hezkuntza

43. artikulua.— Hastapenak ikaskuntza jakin batzuetan

1. Haur Hezkuntzako bigarren zikloko curriculumak kontuan hartuko du ikaslea atzerriko hizkuntza batean hastea, bereziki azken urtean, bai eta irakurketara, idazketara, oinarrizko zenbaki-trebetasunetara eta ingurunearekiko harremanetara lehen hurbilketa bat egitea ere.

III. KAPITULUA

Oinarrizko hezkuntza

1. ATALA

Alderdi orokorrak

47. artikulua.— Arlo edo ikasgai instrumentalak

1. Arreta berezia eskainiko zaie oinarrizko irakaskuntza osoan gaztelania, atzerriko hizkuntza eta matematikako arlo edo ikasgai instrumentalei. Ildo horretan, Lehen Hezkuntzako eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako asteko ordutegia arautzean, kontuan hartuko da arlo edo ikasgai horiek lehentasuna dutela gainerakoen aldean, eta hezkuntza-laguntza behar duten ikasleentzako ordutegi-espazio bat sortuko da.

48. artikulua.— Laguntza eta indartze-estrategiak eta neurriak

2. Era berean, Hezkuntza Administrazioak zehazten duen moduan, jarduerak programatuko dira, ikasteko zailtasunak dituzten ikasleentzat, hizkuntza-komunikazioarekin eta arrazoiketa matematikoarekin lotutako gaitasunak indartzeko eta laguntzeko.

2. ATALA Lehen Hezkuntza

53. artikulua.— Atzerriko hizkuntzak

Atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak arreta berezia jasoko du hezkuntza-etapa honetan. Horretarako, Hezkuntza Administrazioak, besteak beste, honako neurri hauek bultzatuko ditu:

- a) Atzerriko hizkuntza etapako lehen zikloan sartzea, ordu-arduraldi egokiarekin.
- b) Curriculumeko zenbait ikasgai atzerriko hizkuntza batean ematen laguntzea.
- c) Hirugarren zikloan ikasgela bakoitzeko ikasle-kopurua murriztea, horretarako zehazten denaren arabera.
- d) Atzerriko hizkuntzen alderdi metodologikoak berritzen laguntzea, ahozko komunikaziora bideratutako metodo aktiboak eta parte-hartzaileak sartuz.
- e) Etapako hirugarren zikloan atzerriko bigarren hizkuntza ezartzen laguntzea, horretarako zehazten denaren arabera.

3. ATALA Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza

58. artikulua.— Atzerriko hizkuntzak

Hezkuntza Administrazioak curriculumeko zenbait ikasgai atzerriko hizkuntza batean ematea erraztuko du, horretarako ezartzen denaren arabera. Era berean, etapako ikasturte guztietan atzerriko bigarren hizkuntza bat eskainiko da.

IV. KAPITULUA Batxilergoa

64. artikulua.— Ikaskuntza autonomorako gaitasuna eta espezializazioa

5. Hezkuntza Administrazioak curriculumeko zenbait ikasgai atzerriko hizkuntza batean ematea erraztuko du, horretarako ezartzen denaren arabera.

67. artikulua.— Hizkuntzak hobetzeko egonaldiak Europar Batasunean

1. Batxilergoko ikasketak egiten ari diren ikasleek beren ezagutzak atzerriko hizkuntza batean hobetzeko aukera izan dezaten, Europar Batasuneko herrialdeetan egonaldia egitea erraztuko zaie haiei.
2. Familiak neurri hori finantzatzeko egin beharreko ekarpena erregelamendu bidez ezarriko da.

V. KAPITULUA Lanbide Heziketa

69. artikulua.— Curriculum-diseinua

4. Hezkuntza Administrazioak zenbait lanbide-modulu atzerriko hizkuntza batean ematea erraztuko du, horretarako zehazten denaren arabera.

76. artikulua.— Hizkuntzak hobetzeko egonaldiak Europar Batasunean

1. Hasierako Lanbide Heziketako ikasketak egiten ari diren ikasleek beren ezagutzak atzerriko hizkuntza batean hobetzeko aukera izan dezaten, Europar Batasuneko herrialdeetan egonaldia egitea erraztuko zaie haiei.
2. Familiak neurri hori finantzatzeko egin beharreko ekarpena erregelamendu bidez ezarriko da.

VII. KAPITULUA

Hizkuntzen irakaskuntza espezializatuak

101. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzen printzipio orokorrak

1. Hizkuntzen irakaskuntzen xedea hauxe da: ikasleak gaitzea hizkuntzak egoki erabiltzeko hezkuntza-sistemaren ohiko etapetatik kanpo, eta irakaskuntza horiek maila hauek izango dituzte: oinarritzkoa, ertaina eta aurreratua.
2. Hezkuntza Administrazioak oinarritzko mailari dagozkion irakaskuntzen ezaugarriak eta antolaketa ezarriko ditu.
3. Tarteko mailako eta maila aurreratuko irakaskuntzek maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren I. tituluko VII. kapituluan jasotako ezaugarriak eta antolaketa izango dituzte.

102. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzak eskaintzea

1. Hizkuntza-eskola ofizialek ematen dituzten hizkuntza-irakaskuntzak Andaluziako gizartean eleaniztasuna sustatzera bideratuko dira.
2. Hezkuntza-eskumenak dituen sailak baliozkotze-araubide bat ezarriko du bigarren hezkuntzako ikasketen eta hizkuntza-irakaskuntzen oinarritzko mailari dagozkion ikasketen artean.
3. Era berean, hizkuntza-eskola ofizialek planak eta programak garatuko dituzte irakasleei hizkuntzetan etengabeko prestakuntza emateko, batez ere beren espezialitateko irakasgaiak atzerriko hizkuntza batean ematen dituztenean, bai eta beste kolektibo profesional batzuei eta, oro har, helduei ere.
4. Hizkuntzen irakaskuntzak modalitate presentzian, erdipresentzian eta urrutikoan eman ahal izango dira. Modalitate erdipresentzialak eta urrutikoak, ahal dela, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabiliz egingo dira.

103. artikulua.— Hizkuntza-eskola ofizialen betekizunak

Maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 60.1 artikuluan jasotakoarekin bat etorriz, Hezkuntza Administrazioak arautuko ditu hizkuntza-eskola ofizialek bete beharreko betekizunak, betiere, ikasleen eta irakasleen arteko kopuru-erlazioari, instalazioei eta eskola-postuen kopuruari dagozkienez.

X. KAPITULUA

Helduen etengabeko hezkuntza

107. artikulua.— Helduentzako irakaskuntzak eskaintzea

3. Era berean, helduentzako hizkuntza-irakaskuntzen eskaintza bat ezarriko da hizkuntza-eskola ofizialetan.

108. artikulua.— Hezkuntza-planak

Honako prestakuntza-jarduera hauek hartuko dira hezkuntza-plantzat:

c) Prestakuntza informazioaren eta komunikazioaren teknologietan; prestakuntza, atzerriko hizkuntzetan, eta kultura ekintzailea eta enpresa-espirtua sustatzeko prestakuntza.

d) Beste herrialde batzuetako biztanleentzat, Andaluziako kultura-ondarea eta Espainiako kultura eta hizkuntza.

109. artikulua.— Helduen etengabeko hezkuntzako zentro espezifikoak

2. Era berean, helduentzako irakaskuntza espezifikoak eskaini ahal izango dituzte bigarren hezkuntzako institutuek eta hizkuntza-eskola ofizialek.

III. TITULUA

Ekitatea hezkuntzan

I. KAPITULUA

Hezkuntza-laguntzako beharrizan espezifikoak dituzten ikasleak

1. ATALA

Alderdi orokorrak

113. artikulua.— Ekitate-printzipioak

5. Hezkuntza-laguntzako beharrizan espezifikoak dituzten ikasleen eskolatzea printzipio hauen arabera arautuko da: normalizazioa, eskola- eta gizarte-inklusioa, malgutasuna, irakaskuntzaren pertsonalizazioa eta administrazioen arteko koordinazioa. Hezkuntza-erantzun egokia emateko, ikasle horiek eskolatu ahal izango dira orokortzen zailak diren baliabide espezifikoak dituzten zentroetan.

8. Artikulu honen 5. apartatuan aurreikusitakoa betetzeko, ikasle gorak oinarrizko irakaskuntzan eskolatuko dira, ahal dela, baliabide espezifiko gisa espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteak edo beste bitarteko tekniko batzuk dituzten zentroetan.

2. ATALA

Giza baliabideak, bitarteko materialak eta laguntzak

116. artikulua.— Hezkuntza-arreta osagarriko irakasleak eta langileak

3. Zentroek hezkuntza-sisteman arreta emateko behar den kualifikazioa duten irakasle eta profesionalak jasoko dituzte, baldin eta programa espezifikoak garatzen badituzte hezkuntza-sisteman berandu sartzearen ondorioz hizkuntza-gabezia larriak edo haien gaitasunetan edo oinarrizko ezagutzetan gabezia larriak dituzten ikasleentzat, betiere Hezkuntza Administrazioak horretarako ezartzen duenaren arabera.

IV. TITULUA

Irakaskuntzako zentroak

III. KAPITULUA

Gobernurako eta irakasleen koordinaziorako kide anitzeko organoak

3. ATALA

Zentro publikoetako irakasleen koordinaziorako eta orientaziorako organoak

138. artikulua.— Zikloko eta orientazioko taldeak

3. Era berean, Haur eta Lehen Hezkuntzako zentro publikoek orientazio-talde bat izango dute; talde hori, gutxienez, hauek osatuko dute: hezkuntza-orientazioko taldeko profesional batek, zeina ondorio guztietarako irakasleen klaustroan integratuko baita; eta, hala badagokio, hezkuntza-laguntzako beharrian espezifikoak dituzten ikasleei arreta ematen espezializatutako maisu-maistrek; pedagogia terapeutikoan edo entzumen eta hizkuntzan espezializatutako maisu-maistrek, eta behar bezalako kualifikazioa duten klaustroko beste profesional batzuek. Orientazio-taldeak aholkularitza emango du tutoretza-orientazioko eta ekintzako plana egiteko, zikloko taldeekin elkarlanean arituko da plana garatzeko, batez ere hezkuntza-laguntzako beharrian espezifikoaren prebentzioan eta detekzio goiztiarrean, eta aholkua emango du beharrian horiek behar dituzten ikasleentzako curriculum-egokitzapenak egiteko.

139. artikulua.— Sailak

1. Bigarren hezkuntzako institutuetan eta arte- eta hizkuntza-irakaskuntzak ematen dituzten zentro publikoetan koordinazio didaktikoko eta orientazioko sailak egongo dira. Erregelamendu bidez, beste sail batzuk ezarri ahal izango dira.

3. Koordinazio didaktikoko sailak ezagutza zientifiko-teknologikoaren, sozial-linguistikokoaren eta artistikoaren arloetan elkartu ahal izango dira, irakaskuntzako zentroaren hezkuntza-proiektuak horretarako ezartzen duenaren arabera. Arloaren koordinazioa horrekin zerikusia duten sailletako buruetako bati dagokio.

VII. TITULUA

Beste administrazio eta erakunde batzuen elkarlana

II. KAPITULUA

Hezkuntza Administrazioaren eta unibertsitateen arteko elkarlana

175. artikulua.— Elkarlana Andaluziako unibertsitateekin

1. Andaluziako Hezkuntza Administrazioa eta unibertsitateak elkarlanean arituko dira hezkuntza-sistema hobetzen laguntzen duten alderdietan eta, batez ere, honako hauetan:

g) Irakaskuntza-jarduera elebiduna indartzen.

Xedapen indargabetzaile bakarra.— Arau-indargabetzea

1. Honako lege hauek indargabetuta geratzen dira:

f) 239/2007 Dekretua, irailaren 4koa, Andaluzian araubide bereziko hizkuntzen irakaskuntzen antolamendua eta curriculumuma ezartzen dituen.

7.4.1.20. 18/2007 Legea, abenduaren 17koa, Andaluziako Irrati eta Telebistaren Enpresa Agentzia Publikoak (RTVAk) kudeatutako titulartasun autonomikoko irrati eta telebistari buruzkoa⁶⁵⁰

I. TITULUA Printzipio orokorrak

4. artikulua.— Irrati- eta telebista-zerbitzu publikoaren printzipio inspiratzaileak eta eginkizuna

1. RTVAren eta haren eskumendeko sozietateen jarduerak honako printzipio hauek izango ditu oinarri:

h) Andaluziako herriaren historia-, kultura-, hezkuntza- eta hizkuntza-balioak sustatzea, haien aberastasun eta aldaera osoan.

3. RTVAk bere eskumendeko sozietateen bidez eskaintzen dituen programazioek bateragarri egingo dituzte errentagarritasun sozialaren helburua eta efizientzia ekonomikoaren printzipioa, eta honako hauek bete beharko dituzte:

e) Andaluziako hizkuntza-modalitatearen onarpena eta erabilera sustatzea haren hizkeretan.

II. TITULUA Andaluziako Irrati eta Telebistaren Enpresa Agentzia Publikoa (RTVA)

VI. KAPITULUA Irrati- eta telebista-zerbitzu publikoa ematea

1. ATALA

Irratiko eta telebistako programazioari buruz

29. artikulua.— Zentzumen-desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasunerako neurriak

1. RTVAk eta haren eskumendeko sozietateek entzumen- eta ikus-desgaitasuna duten pertsonen erabateko integrazioa eta garapena bultzatuko dute, programazioetako ikus-entzunezko ekoizpenetara eta eduki eta zerbitzu lotu eta interaktiboetara errazago iristeko neurriak eta utilitateak aktibatuz, programak

---

⁶⁵⁰ BOEren 20. zenbakian, 2008ko urtarrilaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-1185>

zabalduz, gorrentzako azpitoludun eta espainiar zeinu-hizkuntzako sistemekin eta itsuentzako audiodeskripziorako sistemekin batera.

2. RTVAk eta haren eskumendeko sozietateek ikus-entzunezko programa espezifiko irigarriak ekoitziko dituzte, zentzumen-desgaitasuna duten pertsonen kolektiboentzat, eta arreta berezia eskainiko diete hurrei, gazteei eta adinekoei.

3. Era berean, Andaluziako ikus-entzunezkoen sektorearen eremuan, RTVAk eta haren eskumendeko sozietateek sustatuko dute eskuragarri dauden materialen artxibo erkideak eratzea (azpitoluak, espainiar zeinu-hizkuntza eta audiodeskripzioa), eta laguntza aktiboa emango dute utilitate horiei aplikatutako industria-sektore teknologikoa sustatzeko.

Bigarren xedapen gehigarria.— Zentzumen-desgaitasuna duten pertsonentzako programazio irigarriaren ehunekoak

Lege honen 29. artikuluan ezarritakoa kontuan hartuta, RTVAren eskumendeko telebista-sozietateak eskainitako lurreko telebista digitalaren programazio jeneralista guztiek azpitolu-sistemak sartzeko joera izango dute: ehuneko hamarrek espainiar zeinu-hizkuntzako emanaldi-zerbitzuak jasoko dituzte, eta programazioen ehuneko hamarrek audiodeskripzio-zerbitzuak.

Hirugarren xedapen iragankorra.— Zentzumen-desgaitasuna duten pertsonentzako programazio irigarriaren egutegia

1. Lege honen bigarren xedapen gehigarrian ezarritako ehunekoak arian-arian lortuko dira, honako egutegi honen arabera, asteko emanaldiaren denbora osoaren gainean zenbatuta, publizitatearen eta telesalmenta-espazioen denbora kenduta, eta abenduaren 31n:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ehune koa	Ehune koa	Ehune koa	Ehune koa	Ehune koa	Ehune koa	Ehune koa	Ehune koa
Azpitoluzi oa gorrentzat.	50	55	60	65	70	80	90	100
Espainiar zeinu- hizkuntza.	3	4	5	6	7	8	9	10
Audiodeskr ipzioa.	3	4	5	6	7	8	9	10

**7.4.1.21. 1/2009 Legea, otsailaren 27koa,
Andaluziako Autonomia Erkidegoan Familia-
bitartekaritza arautzen duena⁶⁵¹**

**V. KAPITULUA
Zehapen-araubidea**

**1. ATALA
Arau-haustek**

31. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Hauek dira arau-hauste oso astunak:

b) Diskriminazioa dakarren edozein jarduketa, edozein dela ere diskriminazioaren zioa: bitartekaritzaren mendean dauden aldeen sexua, arraza, erlijioa, hizkuntza, sorlekua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

---

⁶⁵¹ BOEren 80. zenbakian, 2009ko apirilaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-5491>

7.4.1.22. 5/2010 Legea, ekainaren 11koa, Andaluziako Toki-autonomiari buruzkoa⁶⁵²

VI. TITULUA Udal-mugapea

III. KAPITULUA Udalerrien izena eta hiriburutza

107. artikulua.— Izendapena aldatzea

1. Udalerrien izendapenak aldatzeko prozeduretan, honako erregela hauek bete beharko dira:
  - b) Proposatutako izendapena gaztelaniaz izango da, eta bereziki kontuan hartuko da tokiko toponimia historikoa.

---

⁶⁵² BOEren 122. zenbakian, 2010eko uztailaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-11491>

7.4.1.23. 11/2011 Legea, abenduaren 5ekoa, espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak Andaluzian arautzen dituen⁶⁵³

ZIOEN AZALPENA

I

Espainiako Konstituzioak 9.2 artikuluan aldarrikatzen duenez, botere publikoek betebeharra dute inguruabar zehatzak sustatzeko, gizabanakoaren eta berak osatzen dituen taldeen askatasuna eta berdintasuna benetakoak eta eragingarriak izan daitezen; oztopoak kentzekoa, horiek haien osotasuna eragotzi edo zailtzen badute; eta herritar guztien parte-hartzea erraztekoa, bai bizitza politikoan, baita ekonomia-, kultura- eta gizarte-bizitzan ere. Era berean, 49. artikulua ezartzen du, gizarte- eta ekonomia-politikaren printzipio gidari gisa, botere publikoek betebeharra dutela: desgaitasun fisiko, sentsorial eta psikikoa duten pertsonen aurreikuspen-, tratamendu-, errehabilitazio- eta integrazio-politika egitekoa, eta pertsona horiei eurok behar duten arreta espezializatua eman eta haiek bereziki babestekoa, lehenengo tituluak herritar guztiei ematen dizkien eskubideak eduki ditzaten.

II

Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentzioak, 2006ko abenduaren 13koak, ezartzen du, “arrazoizko egokitzapenak” egin behar direla honako hauen erabilerarekin lotuta: zeinu-hizkuntza; braillea; komunikatzeko modu, bitarteko eta formatu handigarriak eta alternatiboak, eta desgaitasuna duten pertsonen aukeratzeko gainerako komunikazio-modu, bitarteko eta formatu irisgarri guztiak. Hala, 26.3 artikulua ezartzen duenez, “alde diren estatuak sustatuko dute pertsona desgaituentzako laguntza-teknologiaren eta gailuen irisgarritasuna, ezagutza eta erabilera, betiere gaikuntzaren eta birgaikuntzaren ondorioetarako”, eta Konbentzioaren 30.4 artikulua honako hau jasotzen du: “Pertsona desgaituek eskubidea izango dute, gainerakoen baldintza berberetan, euren kultura- eta hizkuntza-identitate berezia aitortuak eta babestuak izan daitezen, baita zeinu-hizkuntza eta gorren kultura ere”.

III

Abenduaren 2ko 51/2003 Legearen azken xedapenetako hamabigarrenak Espainiako Gobernuak behartzen zuen espainiar zeinu-hizkuntzak izan beharko zituen ondorioak arautzera, gorrek eta entzumen-desgaitasuna dutenek ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko aukera izan zezaten, bai eta aukeratzeko askatasuna ere, ingurunearekin komunikatzeko erabil zitezkeen bitartekoei zegokienez. Haren ondorioz, urriaren 23ko 27/2007 Legea promulgatu zen, zeinaren bidez Espainiako

---

⁶⁵³ BOEren 312. zenbakian, 2011ko abenduaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-20375>

zeinu-hizkuntzak aitortu ziren, eta gortasuna, entzumen-desgaitasuna eta gor-itsutasuna duten pertsonen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautu ziren; izan ere, lege horren 3.1. artikuluan xedatzen denez, lege horretan ezarritako arauak “Espainiako lurralde osoan izango dituzte ondorioak, betiere autonomia-erkidegoen eremuan bakoitzari dagokion erregulazioari kalterik egin gabe; edozelan ere, azken xedapenetako lehenengoak aipatu berdintasuna bermatuko da”.

IV

Andaluziarako Autonomia Estatutuak, 10.3.16 artikuluan, Autonomia Erkidegoaren oinarriko helburu gisa ezartzen du desgaitasuna duten pertsonen integrazio soziala, ekonomikoa eta laborala lortzea. Beste alde batetik, 14. artikulua diskriminazio oro debekatzen du I. tituluan jasotako eskubideak egikaritzean, eginbeharrak betetzean eta zerbitzuak ematean, eta bereziki nabarmentzen du desgaitasunaren ondorioz egikaritzen den diskriminazioa. Hala ere, adierazten du debeku horrek ez duela eragotziko egoera ahulean dauden sektore, talde edo pertsonen onurarako ekintza positiboak egiterik.

Era berean, Estatutuak 24. artikuluan aitortzen du desgaitasuna duten pertsonen eta mendekotasun-egoeran daudenek eskubidea dutela, legeak ezartzen duen moduan, beren garapen pertsonal eta sozialerako beharrezkoak diren berme publikoko laguntza, prestazio eta zerbitzuak eskuratzeko. Eta 37.1 artikuluan 5. eta 6. paragrafoetako politika publikoen printzipio gidarien artean espresuki sartzen dira “desgaitasuna duten pertsonen autonomia eta gizarteratzea eta lanbidean integratzea, betiere diskriminaziorik ezaren, irisgarritasun unibertsalaren eta aukera-berdintasunaren printzipioekin bat etorriz, eta hor sartzen dira oztupoak erabat ezabatzea eta komunikazioa ahalbidetuko dieten lengoaien erabilera”, bai eta “gorrek espainiar zeinu-hizkuntza erabiltzea, eta haien berdintasuna lortzea ahalbidetuko duten baldintzak ere; izan ere, hizkuntza hori irakatsi, babestu eta errespetatu egingo da”.

V

Andaluzian Desgaitasuna duten Pertsonen Laguntzeko martxoaren 31ko 1/1999 Legearen VII. tituluko V. kapituluak komunikazioaren irisgarritasunari buruzkoa da. Kapitulu horretan ezartzen da ezen administrazio publikoek komunikazioan dauden oztupoak ezabatzea sustatuko dutela, eta, bereziki, eskubidea bermatuko dutela informaziorako, komunikaziorako, kulturarako, hezkuntzarako, osasunerako, lanerako, gizarte-zerbitzuetarako eta aisialdirako. Era berean ezartzen da ezen administrazio publikoek lanbide-heziketa bultzatuko dutela zeinu-hizkuntzaren interpretazioan eta gor-itsutasuna duten pertsonen gida-interpretazioan, eta beren eremuan, interpreteen eta gidari-interpreteen erabilera sustatuko dutela. Eta, azkenik, neurri teknikoaren plan bat egitea jasotzen da Andaluziako administrazio publikoaren mendeko ikus-entzunezko hedabideetan informaziorako eskubidea bermatzeko.

VI

Andaluziako botere publikoak espainiar zeinu-hizkuntza aitortzearen bultzatzaile izan dira, gorren zein entzumen-desgaitasuna duten pertsonen ordezkari den Andaluziako elkarte-mugimenduaren eskarien berri emanez. Hala, 2003an, irailean, espainiar zeinu-hizkuntza lege aitortzeko lege besteko proposamena onetsi zen; haren bidez, Andaluziako Parlamentuak Gobernu Kontseiluari eskatu zion Espainiako Gobernuari eska ziezaiola espainiar zeinu-hizkuntza aitortzeko eta

Espainiako lurralde osoan hezkuntza-sistema elebiduna ezartzeko (ahozko hizkuntza / zeinu-hizkuntza). Gainera, Gobernu Kontseiluari eskatu zitzaion, besteak beste, espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera erraztu zezala hala eskatzen zuten irakaskuntza-zentroetan, sentsibilizazio-kanpainak eta -ekintzak bultzatzen jarrai zezala prestakuntzari eta informazioari buruz, eta komunikazio-oztopoak ken zitzala.

Lege honetan nabarmentzen da entzumen-desgaitasuna duten herritarrek parte hartu dutela hura egiten, betiere haien erakunde ordezkarien bidez; eta parte hartu dute Administrazio autonomikoko sailek, toki-administrazioak, eta gizarte- eta ekonomia-eragileek ere. Lege honek apustu erabakigarria egiten du gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen parte-hartze sozial, ekonomiko eta laboral osoa lortzeko. Hartzaile nagusiak horiek izanik, komunikaziorako irisgarritasunerako zeharkako neurriek Andaluziako gizarte osoari ere eragingo diote. Lege honek urriaren 23ko 27/2007 Legearen aplikazioa bultzatuko du, eta berrikuntza nabarmenak ekarriko ditu, hala nola teleinterpretazioko profesionalen aitortza, gorren erkidegoko garapen-agentearen figura eta gor-itsuentzako bitartekaritza-figura.

VII

Lege honek hiru kapitulu, bost xedapen gehigarri eta azken xedapen bi ditu.

I. kapituluak xedapen orokor hauek jasotzen ditu: legearen xedeari buruzkoak, haren aplikazio-eremuari buruzkoak, arau honetan zehar sortzen diren kontzeptuen definizioari buruzkoak, eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko eskubideari buruzkoak; gainera, legearen aplikazioak izango dituen ondorioak arautzen ditu, eta legearen printzipio inspiratzaileak ezartzen ditu.

II. kapituluaren gaia hauxe da: espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ikastea eta ezagutzea, bai irakaskuntza arautuan, bai prestakuntza ez-arautuan.

III. kapituluak espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera eta legearen aplikazio-arlo publiko eta pribatuetan ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak garatzen ditu, honako eremu hauei dagozkienez: hezkuntza, osasuna, prestakuntza eta enplegua, kultura, turismoa, kirola, aisialdia, eraikuntzak, gizarte-ongizatea, garraioak, administrazio publikoekiko harremanak, parte-hartze politikoa, eta komunikabide sozialak, telekomunikazioak eta informazioaren gizartea.

Azkenik, legeak bost xedapen gehigarri eta azken xedapen bi ditu: lehenengo xedapen gehigarriak Legearen Jarraipen Batzordearen sorrera jasotzen du; bigarren eta hirugarren xedapenek, berriz, egitura-zuzkiduraren bermea eta berme juridikoa jasotzen ditu, bai eta laguntza teknikoaren eta beste bitarteko batzuen zuzkidura ere; laugarrenak, arbitraje-sistema, eta bosgarrenak, araudi estatala berregitea. Azken xedapen bietan, hurrenez hurren, hauek jasotzen dira: araugintza-garapena eta betearaztea, eta legea indarrean jartzea.

Lege hau oinarritzko baldintza estatalei kalterik egin gabe eman da, eta Andaluziarako Autonomia Estatutuak Autonomia Erkidegoari arlo hauetan ematen dizkion eskumenen arabera: sustapena (45. artikulua), hezkuntza (52. artikulua), unibertsitateak (53. artikulua), ikerketa, garapena eta berrikuntza teknologikoa (54. artikulua), osasuna (55. artikulua), etxebizitza (56. artikulua), toki-araubidea (60. artikulua), gizarte-zerbitzuak (61. artikulua), enplegua (63. artikulua), garraioa eta

komunikazioak (63. artikulua), komunikabide sozialak (69. artikulua), turismoa (71. artikulua), eta kirolak, ikuskizunak eta aisialdiko jarduerak (72. artikulua).

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Legearen xedea

Lege honen xedea da Andaluzian espainiar zeinu-hizkuntzaren (aurrerantzean, EZH) errespetua, babesa, irakaskuntza eta erabilera berdintasun-baldintzetan bermatzeko eta gauzatzeko beharrezkoak diren neurriak arautzea, hizkuntza hori askatasunez erabiltzea erabakitzen duten pertsonen hizkuntza den aldetik, bai eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez erabiltzea ere, urriaren 23ko 27/2007 Legean ezarritako oinarrizko baldintzen esparruan; izan ere, lege horrek Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortzen ditu, eta gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen ditu.

2. artikulua.— Legearen ondorioak

1. Lege honetan beharrezko neurriak eta bermeak ezartzen dira gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuak direnek EZH eta ahozko hizkuntza askatasunez erabili ahal izan ditzaten, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, arlo publiko eta pribatu guztietan, betiere Konstituzioan eta Andaluziarako Autonomia Estatutuan jasotako eskubide eta askatasunen egikaritzea gauzatzeko.

2. EZH eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, lege honen ondorioetarako, irisgarritasunerako eta ez diskriminatzeko oinarrizko baldintzatzat hartzen dira entzumen-desgaitasuna duten eta zeinu-hizkuntzaren edo Andaluziako ahozko hizkuntzaren erabiltzaile diren pertsonentzat, bai informaziorako irispidean, bai komunikazioan, bai telekomunikazioetan, partaidetza-eremu guztietan.

3. EZHren eta ahozko hizkuntzaren errespetua, erabilera, irakaskuntza eta babesa bermatuko dira, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsutasuna dutenen aukera-berdintasuna sustatzeko.

3. artikulua.— Hartzaileak

Lege honen hartzaileak izango dira gor-itsutasuna duten pertsonak eta gorrak edo entzumen-desgaitasuna dutenak, baldin eta arrazoi horregatik % 33ko desgaitasun-maila edo handiagoa aitortu bazaie, bai eta % 33ko desgaitasun-maila edo handiagoa duten pertsona guztiak ere, baldin eta beste desgaitasun batzuk direla-eta legean jasotako neurriak behar badituzte, eta ohiko bizilekua Andaluziako edozein udalerritan badute.

4. artikulua.— Aplikazio-eremua

Lege hau ez da ondorengo eremuetan aplikatuko:

- a) Herritarren eskura jartzekoak diren ondasun eta zerbitzuetan.
- b) Garraioetan.

- c) Administrazio publikoekiko harremanetan.
- d) Justizia Administrazioan.
- e) Parte-hartze politikoan.
- f) Komunikabide sozialetan, telekomunikazioetan eta informazioaren gizartean.

5. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako hauek honela ulertzen dira:

- a) EZH: ikusmen-, espazio-, keinu- eta eskuzko hizkuntza da, eta haren osaeran faktore historikoen, kulturalen, linguistikoen eta sozialek parte hartzen dute; gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek erabili ohi dute Andaluzian.
- b) Ahozko hizkuntza: Espainiako Konstituzioan ofizialki onartutako aho-entzumenezko hizkuntza da. Lege honen ondorioetarako, Andaluzian, gaztelaniari egiten dio erreferentzia.
- c) Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak: gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek erabiltzen dituzten kodeak eta komunikabideak dira, bai eta haien erabiltzen dituzten baliabide teknologikoak eta laguntza teknikoak ere, zeinek errazten baitute ahozko eta idatzizko adierazpenerako irispidea, ingurune osoarekiko komunikazioa faboratuz.
- d) Gorrak edo entzumen-desgaitasuna dutenak: entzumen-galera handiagoa edo txikiagoa duten pertsonak dira, arrazoi horregatik % 33ko desgaitasun-maila edo handiagoa aitortu zaienak, beren eguneroko bizitzan informazioan, komunikazioan eta telekomunikazioetan oztopoak dituztenak, edo, horiek gaindituz gero, horiek egiteko bitartekoak eta laguntzak behar dituztenak.
- e) Gor-itsuak: bi zentzumen-gabezia, ikusmenekoa eta entzumenekoa, konbinatzen dira pertsona horietan, eta komunikazio-arazo bakarrak eta beharrezan bereziak sortzen zaizkie, zeinak sortzen baitira modu globalean hautemateko, ezagutzeko, interesatzeko eta ingurunean moldatzeko zailtasunaren ondorioz. Pertsona horietako batzuk erabat gorrak etaitsuak dira, eta beste batzuek entzumen- eta ikusmen-arrastoak dituzte. Beren zentzumen-egoerara moldatutako komunikazio-sistemak erabiltzen dituzte.
- f) EZHren erabiltzailea: komunikatzeko EZH erabiltzen duen pertsona da.
- g) Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabiltzailea: gorra, entzumen-desgaitasuna duena edo gor-itsutasuna duena da, zeinak bere burua ahozko hizkuntzan komunikatzen baitu eta gizarte-ingurunean informazioa eta komunikazioa iristeko ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak behar baititu.
- h) EZHren interpretea: espainiar zeinu-hizkuntzaren informazioa ahozko hizkuntzara eta hizkuntza idatzira, eta alderantziz, interpretatzen eta itzultzen duen profesionala, zeinak ziurtatzen baitu hizkuntza hori erabiltzen duten gorren eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen, entzuleen eta haien gizarte-ingurunearen arteko komunikazioa. Bestalde, EZHren teleinterpretea informazioa urrutitik interpretatzen eta itzultzen duen profesionala da.
- i) EZHren teleinterpretazioa: teleinterprete batek ematen duen zerbitzua da, eta EZHtik ahozko hizkuntzarako informazioa, eta alderantziz, urrutitik interpretatzen eta itzultzen du, bideotefonia publikoa erabiliz (sare finko eta mugikorren bidez) eta beste teknologia batzuk erabiliz, eta hori teleinterpretazio-zentro batean eta nonahi egiten du, ahozko hizkuntza erabiltzen duen pertsona baten eta

telekomunikazio-zerbitzuak irisgarri egiten dituen EZHren beste baten arteko komunikazio-zubi gisa.

j) Gor-itsuen gidari-interpreteta: informazioa EZHtik ahozko hizkuntzara, hizkuntza idatzira eta gor-itsuek erabiltzen dituzten komunikazio-sistema eta bitartekoetara, eta alderantziz, interpretatzen eta itzultzen duen profesionala. Gor-itsuen eta haien solaskideen arteko komunikazioa ziurtatzeko, haiek inguruneari buruz behar duten informazio guztia ematen die, bai ingurumariari dagokionez, bai hizkuntzari dagokionez, eta haien parte-hartzea errazten du, baldintza berberetan. Joan-etorrietan gidari gisa jarduten du.

k) Gor-itsuen bitartekaria: EZH eta ahozko hizkuntzaren ordeko komunikazio-sistemak erabiltzen dituen profesionala da, zeinak gor-itsuari laguntzen baitio haren ezaugarri pertsonaletara gehien egokitzen den komunikazio-maila eta sistema garatzen. Gor-itsuaren eta haren ingurunearen arteko lotura egiten du, ingurune harekiko elkarrekintza eta ikaskuntzak bereganatzea sustatuz.

l) Gorren erkidegoaren garapen-agentea: gorren erkidegoari arreta emateko prestakuntza espezifikoa duen profesionala da, betiere gorrek eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonak gizartean parte har dezaten sustatzeko, haien autonomia pertsonala suspertuz.

m) Hezkuntza elebiduna: hezkuntza-proiektu honetan, irakasteko eta ikasteko prozesua komunikazio-hizkuntza gisa erabiltzen diren bi hizkuntza edo gehiago dauden ingurunean gauzatzen da. Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen kasuan, ofizialki aitortutako ahozko hizkuntzak eta Espainiako zeinu-hizkuntzak hartuko dira kontuan.

n) Azpтитuluak: ahozko komunikaziorako laguntza-baliabidea da, zeinak ahozko mezua testuan transkribatzen baitu, betiere gorraren, entzumen-desgaitasuna duenaren edo gor-itsuaren informaziorako irispidea bermatuz.

ñ) Audiodeskripzioa: ikus-entzunezko komunikazioari laguntzeko zerbitzua da, alegia, ikus-entzunezko eduki baten ikusmen-zatia ez atzematea konpentsatzeko aplikatutako teknika eta trebetasunen multzoa; horretarako, ikusmen-desgaitasuna duten pertsonen soinua informazio egokia ematen dio, ikusmen-elementu garrantzitsuak itzuliz, azalduz edo kontatuz, betiere eduki hori osotasun harmoniko gisa eta ikusmen-desgaitasunik gabeko pertsona batek hautematen duenarekin ahalik eta hurbilen hautemateko.

o) Arrazoizko doikuntza: ingurune fisikoa, soziala eta jarrerazkoa desgaitasuna duten pertsonen beharrian espezifikoetara egokitzeko neurriak dira, zeinek errazten baitute modu eraginkorrean eta praktikoan, eta neurritz kanpoko zamarik eragin gabe, desgaitasuna duen pertsonaren irisgarritasuna edo parte-hartzea, gainerako herritarren baldintza berberetan. Zama bat neurritsua edo neurritz kanpoko den zehazteko, kontuan hartuko dira: dena delako neurri horren kostuak; neurri hori ezarri ezean desgaitasuna duen pertsonari eragiten zaion diskriminazioa; neurria abiarazi behar duen pertsona, erakunde edo antolakunde jakin horren egitura eta ezaugarriak, eta zer aukera dagoen finantzaketa ofiziala edo beste edozein laguntza lortzeko.

6. artikulua.— EZH eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ikasi, ezagutu eta erabiltzeko eskubidea

Gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuak direnek eskubidea dute EZH eta ahozko hizkuntza ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, lege honetan ezarritako baldintzetan.

Adingabeen edo ezgaituen kasuan, gurasoek edo legezko ordezkariak egikarrituko dute eskubide hori.

7. artikulua.— Printzipio orokorrak

Lege honek ondorengo printzipioak ditu abiaburu:

a) Diskriminaziorik eza: desgaitasuna duen inor ezin izango da modu desberdinean tratatu edo diskriminatu, ez zuzenean, ez zeharka, EZH eta ahozko hizkuntza erabiltzeko eskubidea edozein eremutan, publikoa zein pribatua izan, egikaritzeagatik ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez.

b) Aukeratzeko askatasuna: gorrek, entzumen-dezgaitasuna duten pertsonak edo gor-itsuek eta, hala badagokio, haien gurasoek edo legezko ordezkariak, baldin eta haiek adingabeak badira edo ezgaituta badaude, ahozko hizkuntza eta EZH aukeratu ahal izango dituzte.

c) Normalizazioa: gorrek, entzumen-dezgaitasuna duten pertsonak edo gor-itsuek aukera izan behar dute ohiko bizimodua eramateko, beste edozein pertsonak eskura dituen leku, eremu, ondasun eta zerbitzu berberak iritsiz.

d) Irisgarritasun unibertsala: inguruneak, prozesuek, ondasunek, produktuek eta zerbitzuek, bai eta objektuek eta tresnek, lanabesak eta gailuek ere beharrezko baldintzak bete behar dituzte, pertsona guztiek segurtasunez eta erosotasunez ulertu, erabili eta baliatu ditzaten, ahal denik eta modurik autonomoen eta naturalenean.

e) Denentzako diseinua, EZHren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen arloan: jarduera estrategikoa da, zeinaren bidez jatorritik eta ahal den guztietan sortu eta proiektatzen baitira EZH eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak barne hartzen dituzten inguruneak, prozesuak, ondasunak, produktuak, zerbitzuak, objektuak, tresnak, gailuak edo lanabesak, Andaluzian pertsona guztiek haiek erabili ahal izan ditzaten.

f) Zeharkakotasuna EZHren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen arloko politiketan: Andaluziako administrazio publikoek garatzen dituzten jarduketak ez dira soilik plan, programa eta ekintza espezifikoetara mugatuko, zeinak gorrentzat, entzumen-dezgaitasuna duten pertsonentzat edo gor-itsuentzat pentsatuta egongo baitira soilik, ezpada jarduketa horiek politika publikoen jarduketa-eremu eta -sektoreetako izaera orokorreko politiketan eta ekintza-lerroetan sartu beharko dira, horien erabiltzaileen beharrianak eta eskariak kontuan hartuta.

g) Elkarrizketa zibila: printzipio honen arabera, Andaluzian gorren, entzumen-dezgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen eta haien familien eta eragile ekonomiko eta sozialen ordezkari diren antolakundeek parte hartzen dute, legeek eta gainerako xedapen arauemaileek ezartzen duten moduan, gorren gaineko jarduketak biltzen dituzten politika ofizialak prestatzen, exekutatzeko, horien jarraipena egiten eta ebaluatzen.

h) Emakumeen eta gizonen arteko tratu-berdintasuna: printzipio horrek badakar sexuan oinarritutako diskriminaziorik ez egitea, ez zuzenean, ez zeharka, ekonomia-, politika-, gizarte-, lan-, kultura- eta hezkuntza-eremuetan, bereziki enpleguari, lanbide-heziketari eta lan-baldintzei dagokienez.

II. KAPITULUA

EZH eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ikasi eta ezagutzea

8. artikulua.— Irakaskuntza arautuan ikastea

1. Hezkuntza Administrazioak behar diren giza baliabideak, baliabide materialak eta teknologikoak izango ditu, indarrean dagoen hezkuntza-legerian ezarritakoarekin bat etorritik zehazten diren irakaskuntza arautuko zentroetan EZH eta ahozko hizkuntza ikasteko aukera emateko ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei. Edozelan ere, zentroen edukiera hartu beharko da kontuan eskola-postuak adjudikatzeko.

2. Hezkuntza Administrazioak, zehazten diren zentroetan, besteak beste, hezkuntza-eredu elebidunak eskainiko ditu, zeinak askatasunez aukeratuko baitituzte ikasle gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek edo gor-itsuak direnek, edo haien gurasoek edo legezko ordezkariak, haiek adingabeak badira edo ezgaituta badaude. Horretarako, hezkuntza elebidunaren aukeraren berri emango da, baita eskura dauden beste baliabide batzuen berri ere. Hezkuntza elebidunaren aukera, EZHren erabilera normalizatzeko eta integratzeko, zentro horietan eskolatutako entzuleei zabalduko zaie.

3. Andaluziako Hezkuntza Administrazioak indarra emango die entzumen-desgaitasunari lotutako hezkuntza-beharrizan berezietara egokitutako EZHko material didaktikoak diseinatzeari, lantzeari eta zabaltzeari, betiere entzumen-desgaitasuna duten ikasleek ahozko hizkuntza irits dezaten, laguntza teknikoaren bidez zein komunikazio-sistema handigarrien bidez.

4. Ikasketa-planetan, zehazten diren zentroetan, hautazko irakasgai gisa, ikasle guztientzako EZHren ikaskuntza sartu ahal izango da; horrela, EZHren erabiltzaile gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta itsuen gizarteratzea erraztuko da, eta berdintasuneko eta hizkuntza- eta kultura-aniztasunarekiko errespetuko balioak sustatuko dira.

5. Hezkuntza Administrazio eskudunak, behar bezala kualifikatutako profesionalak izateko, EZH eta ahozko hizkuntza irakasteko, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, eta, hala badagokio, III. kapituluan aurreikusitako erabilerarako, egokitzat jotzen dituen titulazioak zehaztuko ditu, horiek egikaritzeko baldintzei buruzko araudiaren arabera, eta profesionalen hasierako eta etengabeko prestakuntza erraztuko du. Horretarako, entzumen-desgaitasuna duten pertsonak ordezkatzen dituzten erakundeen eta haien familien parte-hartzea eta aholkularitza izango da.

6. Hezkuntza Administrazioak prestakuntza-planak eta -programak ezarriko ditu ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei edo gor-itsuak direnei arreta ematen dieten irakasleentzat, edo etorkizuneko hezkuntza- eta prestakuntza-ekintzetarako EZHn prestatu nahi dutenentzat. Ildo horretan, sustatuko da irakasleen hasierako prestakuntzan EZH sartzea bigarren hezkuntza emateko master pedagogikoen ikasketa-planetan eta hezkuntza-zientzien fakultateetan.

9. artikulua.— Prestakuntza ez-arautuan ikastea

1. Enplegurako prestakuntzan eta prestakuntza ez-arautuan eskumena duten administrazioek elkarlana sustatuko dute gorrekin, entzumen-desgaitasuna duten pertsonekin eta gor-itsutasuna dutenekin, haien familiekin eta sektoreko elkarteekin EZH eta ahozko hizkuntza ikasteko prestakuntza-ikastaroak egiteko, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz, bai eta material didaktikoak editatuz ere.

2. Andaluziako administrazio publikoek, eragile ekonomiko eta sozialek, zentro laguntzaileek eta gainerako erakundeek komunikaziorako irisgarritasuna erraztuko diete EZHren erabiltzaile izan eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta ahozko hizkuntza erabiltzen duten enplegurako prestakuntza-eskaintzetan eta gainerako prestakuntza ez-arautuan; horretarako, giza baliabideak, bitarteko materialak, didaktikoak eta teknikoak emango dizkiete, haien beharrianetara egokituta.

3. Administrazio eskudunak lanbide-eguneratzerako ikastaroen eskaintza indartuko du, baldin eta horiek lotuta badaude EZH edo ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzen diren lanpostuekin.

Abandonuaren arriskuak murrizteko eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuak direnek prestakuntza-ibilbide batean aurrera egin dezaten ahalbidetzeko, lanbide-kualifikazioen aitortza eta egiaztapen partzial metagarria bultzatuko da. Horretarako, gaitasun-unitateetan oinarritutako prestakuntza-moduluek osatutako prestakuntza-ekintzak programatzea sustatuko dute organismo eskudunek, betiere gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuak direnek modulu horiek metatu eta profesionaltasun-ziurtagiri baten bidez kualifikazio osoa egiazta dezaten.

4. Andaluziako administrazio publikoek bultzatuko dute Andaluziako Juntako, haren erakunde instrumentaletako eta toki-erakundeetako enplegatu publikoek EZHko prestakuntza jaso dezaten, batez ere publikoari arreta eta herritarrei arreta ematen dieten lanpostuekin lotutako langileek jasoko dute prestakuntza hori segurtasunaren eta larrialdien arloan.

5. Andaluziako Administrazioak eta Andaluziako eragile sozial eta ekonomikoek, entzumen-desgaitasuna duten pertsonak integratzeko eta normalizatzeko neurri gisa, pertsona horien beharrianen inguruan sensibilizatuko dute, eta prestakuntza sustatuko dute EZHn eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabileran.

III. KAPITULUA

EZH eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidezko erabiltzea

10 artikulua.— Xedea

1. Andaluziako administrazio publikoek, erregelamendu bidez zehazten diren baldintzetan, honako zerbitzu hauek sustatuko dituzte kapitulu honetan zehazten diren arlo publiko eta pribatuetan: EZH interpretatzeko zerbitzuak; gidari-interpretazio-zerbitzuak; bitartekaritza-zerbitzuak, eta gorren, entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duten pertsonen ahozko komunikaziorako

laguntza-bitartekoak. Jendearen eskura dauden prozedura, ondasun eta zerbitzu guztien informazioa eta zabalkundea modu irisgarrian aurkeztuko dira.

EZHren interpreteen zerbitzuak presentzialak edo urrutikoak izan daitezke, bideotelefoniararen edo beste bitarteko teknologiko batzuen bidez. Gidari-interpreteen eta bitartekaritzako profesionalen zerbitzuak presentzialak izango dira.

2. Botere publikoek, abenduaren 2ko 51/2003 Legean eta haren erregelamendugarapeneko arauetan ezarritakoaren arabera, diskriminazioaren aurkako neurriak sustatuko dituzte, eta ekintza positiboko neurriak ezarriko dituzte EZHren erabiltzaile diren gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen alde eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez erabiltzen dutenen alde, kapitulu honetan xedatutakoaren arabera.

3. Ondasun eta zerbitzu berriak diseinatzean, garatzean eta jendearen eskura jartzean, edo arrazoizko egokitzapenak ezartzean, gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen beharrianak hartuko dira kontuan, eta EZH eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzea erraztuko da.

4. Era berean, gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek edo gor-itsutasuna dutenek EZHko profesionalekin eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoekin batera parte hartzeko duten eskubidea bermatuko da, parte-hartzeko eremu guztietan, publikoak zein pribatuak izan, entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duen pertsonak hala eskatzen duenean.

11. artikulua.— Jendearen eskura dauden ondasun eta zerbitzuetarako irispidea

Ondasun eta zerbitzu publikoetarako irispidea eremu hauen arabera zehaztuko da:

1. Hezkuntza.

Hezkuntza Administrazioak, zehazten diren zentroetan, EZHren erabiltzaileei erraztuko die hura irakaskuntzako komunikazio-hizkuntza gisa erabiltzea, bai eta ahozko hizkuntza erabiltzen duten gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei edo gor-itsuei hura erabiltzea ere, eta honako neurri hauek hartuko dituzte aukeraberdintasunean hezteko:

a) Unibertsitateko ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei edo gor-itsutasuna dutenei arreta emateko programa eta ekimen espezifikoak sustatzea, aholkularitza eta laguntza-neurriak emateko, bai ahozko komunikazioan, bai EZHn, desgaitasun-egoeran dauden unibertsitate-ikasleei arreta emateko zerbitzuen esparruan.

b) Komunikazioaren eta informazioaren teknologia berrien eta komunikazio-sistema handigarri eta alternatiboen erabilera sustatzea, beren gaitasun pertsonalei lotutako hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen hezkuntza-arretaren esparruan.

c) Entzumen-desgaitasuna duten ikasleen gurasoei edo legezko tutoreei behar duten informazioa ematea, bai eta behar duten aholkularitza ere, betiere beren seme-alaben hezkuntzan komunikazio-sistema egokiena aukeratu ahal izan dezaten, eskura dituzten baliabideen eta ikasle bakoitzaren egoeraren eta beharrian pertsonalen arabera, betiere ahalik eta esku-hartze goiztiarrena eginez.

d) Indartu egingo da entzumen-desgaitasunari lotutako hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak eskolatzen dituzten irakaskuntzako zentroen hezkuntza-proiektuetan eta programazio didaktikoetan, hala badagokio, EZHren eta komunikazioaren sistema handigarriak edo alternatiboak ezagutzea eta erabiltzea.

e) Irakasleen etengabeko prestakuntza indartuko da, bai ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoetan, bai EZHn.

2. Osasuna.

Osasun Administrazioak honako neurri hauek hartuko ditu osasuna aukera-berdintasunean iristeko:

a) Osasun Administrazioako langileen EZHko prestakuntza indartzea.

b) Osasun-zerbitzuetarako nahiz plan, prozesu eta programetarako irisgarritasuna sustatzea, laguntza teknikoak eta beharrezko teknologia sartuz.

3. Prestakuntza eta enplegua.

Arau honek bermatu egiten du entzumen-desgaitasuna eta gor-itsutasuna duten pertsonen aukera-berdintasunerako eskubidearen eraginkortasuna enpleguaren eta okupazioaren eremuan, betiere Zerga, Administrazio eta Gizarte Arloko Neurriei buruzko abenduaren 30eko 62/2003 Legearen II. tituluko III. kapituluko 3. atalean ezarritakoari kalterik egin gabe —lege horrek neurriak arautzen ditu laneko tratu-berdintasunari eta diskriminaziorik ezari buruzko arloan—.

Zehazki, EZH arloko prestakuntza sustatuko zaie Andaluziako Enplegu Zerbitzuko bulegoetako langileei, bai eta entzumen-desgaitasuna duten pertsoneri arreta emateari buruzko prestakuntza ere, ahozko hizkuntzan edo EZH bidez komunikatzen badira.

Andaluziako Juntako Administrazioak bermatuko du gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuak direnek berdintasunez iritsiko dutela enplegu publikoa. Horretarako, hautaprobetan denborak eta bitartekoak egokitzea erraztuko du, giza baliabideak eta baliabide materialak eskura jarrita, hala nola EZHko interpreteak, gidari-interpreteak, teknologia lagunduak eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, baldin eta proba horiek egiteko behar badira. Era berean, neurri horiek lanpostuen egokitzapenetan eta prestakuntza-prozesuetan aplikatuko dira.

Andaluziako toki-administrazioek, Andaluziako edozein administrazio publikotako erakunde instrumentalek eta unibertsitate publikoek, era berean, irisgarritasuna bermatuko dute beren sarrera-prozesuetan eta barne-igoerako prozesuetan, aurreko apartatuko neurrien bidez, bai eta lanpostuen egokitzapenetan eta prestakuntza-prozesuetan ere.

4. Kultura, turismoa, kirola eta aisialdia.

Andaluziako administrazio publikoek plan eta programa espezifikoak onestea sustatuko dute; plan eta programa horien bidez, EZHren interpreteen, gidari-interpreteen edo bitartekaritzako profesionalen, bisita gidatuen edo bestelako bitarteko eta teknika egokien bidez, gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek iritsi eta erabiliko dituzte kultura-ondasun eta -jarduerak eta kirol-, turismo-, jolas- eta aisialdi-jarduerak, hala nola zinemak, antzokiak, naturagune babestuak, Autonomia Erkidegoaren eskumeneko museoak, monumentuak eta gainerako ondasun kulturalak.

5. Eraikuntzak.

Andaluziako administrazio publikoek eta haien erakunde instrumentalek informazioaren teknologien eta telekomunikazioen aplikazio aurreratua ezarriko dute haiek erabiltzen dituzten eraikin, establezimendu eta instalazioetan, eta teknologia horiek erabilera edo titulartasun pribatuko eraikin, establezimendu eta instalazio publikoetan aplikatzea sustatuko dute, betiere EZHren eta ahozko

komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera bermatzeko. Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen irisgarritasun-elementutzat hartuko dira espazio publiko urbanizatueta eta eraikinetara (etxebizitzak barne) iristean eta haiek erabiltzean informazio-, komunikazio- eta telekomunikazio-beharrizanetara egokitutako gailuak instalatzea edo hobetzea .

6. Gizarte-ongizatea.

Gizarte-zerbitzuen arloan eskumena duten Andaluziako administrazio publikoek beren zerbitzuak entzumen-desgaitasuna duten erabiltzaileen beharrizanetara egokitzea sustatuko dute. Horretarako, berariaz sustatuko da gizarte-zerbitzu komunitarioetako zentroetako langileen EZHko prestakuntza, eta desgaitasuna duten pertsonak balioesteko eta orientatzeko zentroetako langileena, eta mendekotasun-egoera balioesteko zerbitzuetako langileena.

12. artikulua.— Garraioak

1. Garraio publikoko geltokietan (lurrekoetan, itsasokoetan eta airekoetan), Andaluziako Autonomia Erkidegoaren edo toki-administrazioaren eskumenekoak badira eta bidaiarien trafikoaren garrantziaren arabera zehazten badira, EZHren interpreteen eta gidari-interpreteen zerbitzuak ematea sustatuko da, aurrez aurre edo teleinterpretazioaren bidez, bai eta informazioa emateko eta jendeari arreta emateko guneetan ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz ere.

2. Garraioeko eskubide eta eginbeharrei, funtzionamendu- edo segurtasun-arauei buruzko jarraibideen edizioa edo zabalkundea, ahal den guztietan, EZHz eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ere egitea sustatuko da.

3. Aurreko paragrafoetan aipatutako neurriak azaroaren 23ko 1544/2007 Errege Dekretuaren IX. eranskinen 11.1 apartatuan aurreikusitako irisgarritasun-planen gutxieneko edukian txertatuko dira; izan ere, azaroaren 23ko 1544/2007 Errege Dekretuak irisgarritasunaren eta diskriminaziorik ezaren oinarritzko baldintzak arautzen ditu desgaitasuna duten pertsonen garraio-moduak iristeko eta erabiltzeko.

13. artikulua.— Administrazio publikoekiko harremanak

1. Andaluziako Juntako Administrazioak, haren erakunde instrumentalek, toki-administrazioek eta unibertsitateek arreta egokia eskainiko dute; EZHren erabilera eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez egiten den ahozko hizkuntzaren erabilera errespetatuko dute; langileak prestatuko dituzte; EZHko interprete-zerbitzuen, gidari-interpreteen eta bitartekaritzako profesionalen argiztapen-baldintza egokiak jarriko dituzte, bai eta haien beharrezkoak diren denborak eta seinaleztapena, eta ahozko komunikaziorako behar diren laguntza-bitartekoak ere.

2. Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen irisgarritasuna sustatuko da Andaluziako administrazio publikoen telefono bidezko arreta-zerbitzuetan.

3. Langileek zuzenean artatzen ez dituzten informazio-guneak informazio osagarriko sistema irisgarriez hornitzea erraztuko da, hala nola informazioa EZHn transmititzen duten ikus-entzunezko sistemez eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoez, nola diren ikus-entzunezko sistemen azpigituluak.

14. artikulua.— Justizia Administrazioa

Andaluziako Juntako Administrazioak, Justizia Administrazioaren zerbitzuko bitarteko materialak eta giza bitartekoak hornitzeko eskumena duen sailaren bitartez, baldintza egokiak sustatuko ditu EZHren interpreteen, gidari-interpreteen eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen zerbitzuak xedatzeko, gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek komunikazioa irisgarri izan dezaten ordena jurisdikzional guztietako prozesu judizialetan eta estrajudizialetan, zeinetan pertsona haiek esku hartzen duten, betiere arlo bakoitzean indarrean dauden lege prozesuetan xedatutakoa aplikatuz.

15. artikulua.— Parte-hartze politikoa

1. Urriaren 23ko 27/2007 Legearen 13. eta 22. artikuluetan xedatutakoarekin bat etorritik, botere publikoek, alderdi politikoek eta eragile ekonomiko eta sozialek erraztasunak emango dituzte informazio instituzionalak eta komunikabideetan doan eta nahitaez emititzen diren programak erabat irisgarriak izan daitezen, hauteskunde-legeriaren eta legeria sindikalaren arabera, gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat edo gor-itsutasuna dutenentzat, eta irisgarritasun hori lortuko da, bai EHLn emitituz edo banatuz, bai zuzenean azpigitulatu.

2. Andaluziako Parlamentuak eta toki-erakundeek EZHren interpretazioa sustatuko dute, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak eta azpigituluak egotea eta erabiltzea ere, izaera publikoko osoko bileretan eta hala erabakitzen den interes orokorreko beste edozein bileratan, baldin eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek parte hartzen badute eta alde aurretik hala eskatzen badute.

16. artikulua.— Komunikabide sozialak, telekomunikazioak eta informazioaren gizartea

1. Andaluziako administrazio publikoek beharrezko neurriak bermatuko dituzte komunikabide sozialak, haien araudi espezifikoan aurreikusitakoarekin bat etorritik, irisgarri izan daitezen gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, zeinek EZH eta ahozko hizkuntza erabiltzen duten.

2. Andaluziako administrazio publikoek telekomunikazioetarako irisgarritasuna sustatuko dute, eta, horretarako, EZH, azpigituluak eta, beharrezkoa izanez gero, audiodeskripzioa txertatuko dituzte pixkanaka, bai eta informazioa iristeko sistemak ere, titulartasun publikoko edo funts publikoekin finantzatutako Interneteko atari eta orrietan, bai eta jendeari oro har garrantzi ekonomiko berezia duten zerbitzuak ematen dizkieten enpresetan ere, baldin eta enpresa horiek abenduaren 28ko 56/2007 Legearen 2. artikuluan ezarritako betebeharraren mende badaude; izan ere, lege hori Informazioaren Gizartea bultzatzeko Neurriei buruzkoa da. Txertatze horrek kalitate-estandar normalizatuak beteko ditu, eta, bereziki, ematen diren zerbitzu irisgarriei buruzko informazioari eragingo dio.

3. Andaluziako administrazio publikoek, bakoitzak bere eskumenen eremuan, desgaitasuna duten pertsonentzako irisgarritasun-estandarren bultzada, garapena eta aplikazioa, eta denentzako diseinua sustatuko dute, informazioaren gizartearen teknologia berrietan oinarritutako elementu eta prozesu guztietan.

Ikus-entzunezko euskarrien garapena sustatuko da, hala nola EZH, azpigituluak eta audiodeskripzioa barne hartzen dituzten material didaktikoen eta zabalkunde- eta informazio-materialen garapena, informazioaren eta ezagutzaren gizartean irispidea eta irisgarritasuna errazteko.

4. Andaluziako administrazio publikoek eta beste erakunde publiko zein pribatuek antolatutako edo diruz lagundutako kongresu, jardunaldi, sinposio, mintegi eta bestelako ekitaldietan, zeinetan gorrak, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsutasuna dutenak dauden edo parte hartzen duten, horien irisgarritasuna erraztuko da; horretarako, EZHren interpreteen edota gidari-interpreteen zerbitzuak emango dira, edo ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliko dira, interesdunek alde aurretik eskatzen dutenean. Era berean, espazio egokiak eta irisgarriak gordeko dira pertsona horientzat, eta baldintza tekniko egokiak bermatuko dira interpretazioko eta gida-interpretazioko lanpostuak betetzeko.

5. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsutasuna dutenei hurbiltzeko, haien prestakuntza sustatuko da teknologia horiek erabiltzeko.

17. artikulua.— Ikerketa

1. Andaluziako Juntako Administrazioak EZHren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen ikerketa bultzatuko du, eta haren lankide izango dira Andaluziako unibertsitate publikoak; gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen, gor-itsuen eta haien familien ordezkari diren erakundeak; eragile ekonomiko eta sozialak, eta ikerketan diharduten beste erakunde batzuk.

2. Era berean, ikerketa sustatuko du gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen berrikuntza pedagogikoari buruz, eta haien hezkuntza elebidunaren garapenari eta jarraipenari buruz.

3. Andaluziako Juntako Administrazioak EZHren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen aplikazioari buruzko ikerketa sustatuko du partaidetza-eremu guztietan, hala nola hezkuntzan, enpleguan, kulturen, teknologia berrietan, informazioaren eta ezagutzaren gizartean, gizarte-ongizatean, osasunean eta eraikuntzan, besteak beste. Horretarako, EZH eta ahozko hizkuntza erabiltzen duten pertsona desgaituen iritzia jasoko du, haien ordezkaritza-erakundeen eta familien bitartez, bai eta eragile ekonomiko eta sozialen bitartez ere.

4. Andaluzian proiektu teknologikoak garatzean, horien produktu, ondasun eta zerbitzu berriek EZH edo ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak barne hartzen badituzte, kontuan hartuko da desgaitasuna duten pertsonak eta haien familiak ordezkatzeko dituzten erakundeen parte-hartzea.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Legearen Jarraipen Batzorde Berezia

Desgaitasuna duten pertsonak gizarteratzeko eskumena duen sailaren agindu baten bidez, jarraipen-batzorde berezi bat sortuko da Desgaitasuna duten Pertsonen Laguntzeko Andaluziako Kontseiluaren barruan; batzorde horretan ordezkaritza izango dute: gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen edo gor-itsuen antolakundeek eta haien familiak; toki-administrazioaren ordezkariak, eta eragile ekonomiko eta sozialek; gainera, batzorde horren helburua haxe izango da: lege honetan jasotako neurriak bultzatzea eta haiek betetzen direla zaintzea, eta, horretarako, neurri egokiak proposatuko dituzte haiek eraginkortasun osoa izan dezaten.

Batzorde horren osaeran, emakumeen eta gizonen ordezkaritza orekatua errespetatuko da.

Bigarren xedapen gehigarria.— Egiturazko zuzkiduraren bermeak

Andaluziako botere publikoek behar diren giza baliabideak, baliabide teknikoak eta ekonomikoak sustatuko dituzte lege honen xede diren ekintza positiboko neurriak exekutatzeko, bai eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen arloko politika publikoen zeharkakotasuna garatzeko ere.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Laguntza teknikoak eta beste bitarteko batzuk

Andaluziako Administrazioak, bere eskumenen eremuan, bere aurrekontu-baliabideen barruan, finantzaketa emango die pertsoneri eta erakundeei, laguntza-produktuak eta bitarteko teknikoak eskura ditzaten, eta giza baliabideak ipiniko ditu, desgaitasuna duten pertsonen komunikaziorako irisgarritasuna errazteko Andaluziako EZHren eta ahozko hizkuntzaren erabiltzaileen artean.

Andaluziako erakundeek laguntzak jaso ahal izango dituzte laguntza-produktu, bitarteko tekniko eta giza baliabide horietarako; laguntzok, berriz, helburu hau izango dute: neurriak egokitzea, baldin eta horien arazoia bada komunikaziorako irisgarritasunaren arloan arazoizko egokitzapenak egitea, betiere, EZHren eta ahozko hizkuntzaren erabiltzaileak izanik, desgaitasuna duten pertsonen lanpostua iritsi, euren burua prestatu eta lanpostuan gora egin dezaten. Neurri horien onuradun izan daitezke: Andaluziako administrazio publikoak; gorren eta haien familien ordezkari diren erakundeak; enpresa pribatuak; irabazi-asmorik gabeko erakundeak, eta eragile ekonomiko eta sozialak.

Laugarren xedapen gehigarria.— Arbitraje-sistema

Arbitraje-sistemaren aplikazio eraginkorra honen mende geratzen da: Andaluziako Autonomia Erkidegoko aukera-berdintasunaren, diskriminaziorik ezaren eta irisgarritasun unibertsalaren arbitraje-batzordea eratu eta abiaraztearen mende, araudi estatalean xedatutakoaren arabera.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Araudi estatala errepikatzea

4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 15. eta 16. artikuluek, neurri batean, Espainiako Konstituzioaren 149.1.1 artikulua babesean Estatuak emandako arauak errepikatzen dituzte, zeinak urriaren 23ko 27/2007 Legean jasota dauden; izan ere, lege horren bitartez Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortzen dira, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dira.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Arau-garapena eta exekuzioa

1. Baimena ematen zaio Andaluziako Juntako Gobernu Kontseiluari lege honetan aurreikusitakoa arauz garatzeko eta exekutatzeko beharrezkoak diren xedapen guztiak eman ditzan, urriaren 23ko 27/2007 Legearen azken xedapenetako bosgarrenean ezarritako epeen arabera. Lege honen erregelamenduz garatuko da Andaluziarako Autonomia Estatutuaren 112. eta 119.3 artikuluetan eta Andaluziako Autonomia Erkidegoko Gobernuari buruzko urriaren 24ko 6/2006 Legearen 44. artikuluan xedatutakoaren arabera.

2. Era berean, Gobernu Kontseiluak erregelamendu bat egingo du berariaz, Andaluzian irisgarritasunari eta komunikazio-oztopoak ezabatzeari buruzko arau teknikoak onesteko.

Aurreko paragrafoan aipatzen den erregelamendu-garapena gehienez ere hiru urteko epean egin beharko da.

Azken xedapenetako bigarrena.— Indarrean jartzea

Lege hau Andaluziako Juntaren Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hilabetera jarriko da indarrean.

7.4.1.24. 13/2011 Legea, abenduaren 23koa, Andaluziako Turismoari buruzkoa⁶⁵⁴

III. TITULUA

Turismo-baliabideen plangintza eta antolamendua

II. KAPITULUA

Turismo-baliabideak antolatzea

1. ATALA

Tresna eta programa turistikoak

16. artikulua.— Turismo espezifikoen programak

1. Turismoaren arloan eskumena duen sailak, eragindako administrazioei entzun ondoren eta Andaluziako Turismo Kontseiluari entzun ondoren, programak egin eta onetsi ahal izango ditu sektore espezifikoak garatu, mantendu eta hobeto aprobetxatzeko. Sektore espezifiko horiek Turismoaren Plan Orokorrean jaso ahal izango dira, hala nola: eguzki- eta hondartza-turismoa; kultura-turismoa; bilera-, landa- eta natura-turismoa; golf-turismoa; jarduera osasungarriak eta edertasuna; nautika-turismoa; hizkuntza-turismoa; zaldi-turismoa eta gurutzaldi-turismoa, edo onesten diren turismoaren plan orokorretan zehaztu daitezkeen beste batzuk.

V. TITULUA

Turismo-eskaintza antolatzea

I. KAPITULUA

Zerbitzu, jarduera eta establezimendu turistikoak

1. ATALA

Turismo-zerbitzuak eta turismo-eremuan eragina duten jarduerak

29. artikulua.— Turismo-eremuan eragina duten jarduerak

Turismo-eremuan eragina duten jardueratzat hartuko dira honako hauek:

f) Atzerritarrek gaztelania jakitearekin lotutako jarduerak, bai eta Andaluzian kultura-turismoa eta flamenkoa indartzeko zerbitzuak ematea ere.

31. artikulua.— Turismo-zerbitzuen ezaugarri bereizgarriak eta publizitatea

Publizitate, iragarki, dokumentazio, korrespondentzia eta prezio-tarifa guztietan, bai eta erregelamendu bidez garatutako turismo-zerbitzuen fakturretan ere, haien

---

⁶⁵⁴ BOEren 17. zenbakian, 2012ko urtarrilaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kointsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-876>

administrazio-sailkapenaren berezko elementuak agerrarazi beharko dira, irakurtzeko eta ulertzeko moduan, sailkapen hori egiaztatzen duten ikurrekin, zeinak erregelamendu bidez zehazten diren; gainera, emakumeen eta gizonen irudi berdinzalea, plurala eta estereotipatu gabea errespetatuko da, bai eta hizkuntzaren erabilera ez-sexista ere.

32. artikulua.— Turismo-zerbitzuen prezioak

3. Prezioen tarifek, bai eta benetan emandako edo kontratatutako turismo-zerbitzuei dagozkien fakturek ere, kontzeptuen arabera banakatuta eta, gutxienez, gaztelaniaz idatzita egon beharko dute.

VI. TITULUA

Sustapena, kalitatea eta berrikuntza

I. KAPITULUA

Andaluziako Juntako Turismo Administrazioaren turismo-baliabideak sustatzea

56. artikulua.— Jarduteko printzipioak

4. Turismo arloan eskumena duen sailak sustapen-kanpainak programatu eta exekutatu dituzten Andaluziaren kalitate-irudia turismo-helmuga gisa sustatzeko eta mantentzeko. Kalitate-irudi hori sustatzean, Andaluziako turismo-helmugan aniztasuna integratu beharko da, eta emakumeen eta gizonen irudia sexuen arteko berdintasunean oinarritzen dela bermatu beharko da, baita hizkuntzaren erabilera ez-sexista ere.

7.4.1.25. 16/2011 Legea, abenduaren 23koa, Andaluziako Osasun Publikoari buruzkoa⁶⁵⁵

V. TITULUA Baliabideak osasun publikorako

II. KAPITULUA Osasun publikoko profesionalak

87. artikulua.— Profesionalak eta osasun publikoa

2. Andaluziako administrazio publikoek zainduko dute beren profesionalek eta talde teknikoek osasun publikoko ekintzak garatzen dituztela, honako portaera-jarraibide hauen arabera:

c) Taldean lan egitea diziplinarteko lanketa garatzeko, eta hizkerak, espazioak, antolakundeak eta ikuspuntu desberdinak eta osagarriak partekatzeke.

---

⁶⁵⁵ BOEren 17. zenbakian, 2012ko urtarrilaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-879>

7.4.1.26. 1/2014 Legea, ekainaren 24koa, Andaluziako Gardentasun Publikoari buruzkoa⁶⁵⁶

II. TITULUA Publizitate aktiboa

9. artikulua.— Arau orokorrak

6. Publizitate aktibotzat hartzen den informazioa idaztean, arreta berezia eskainiko zaio Andaluzian Genero-berdintasuna sustatzeari buruzko azaroaren 26ko 12/2007 Legean aurreikusitakoari, hizkera ez-sexista eta ez-diskriminatzailea erabiltzeari dagokionez.

---

⁶⁵⁶ BOEren 172. zenbakian, 2014ko uztailaren 16ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-7534>

7.4.1.27. 3/2016 Legea, ekainaren 9koa, etxebizitzaren gaineko hipoteka-maileguen eta -kredituen kontratazioan kontsumitzaile eta erabiltzaileek dituzten eskubideak babestekoa⁶⁵⁷

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

“Azalpen egoki”en kontzeptua informazio hutsetik harago doan mekanismo gisa hartzen da, eta bera aurreikusita dago Estatuko hipoteka-kontratazioaren gardentasunari buruzko arauetan, eta, beraz, kontzeptu hori nahitaezko informazio-dokumentuak ulertzeko zailtasuna gainditzera bideratuta dago, zeren dokumentu horien konplexutasuna eratortzen baita finantza-produktu horietatik eta produktu horiek garatzen diren sektorearen berezko hizkuntzatik.

[...]

Azken xedapenetako laugarrena.— Hizkera ez-sexista

Andaluzian Genero-berdintasuna sustatzeari buruzko azaroaren 26ko 12/2007 Legearen 4.10 eta 9. artikuluen arabera, abenduaren 17ko 13/2003 Legean, Andaluziako Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Defentsa eta Babesari buruzkoan, eta Autonomia Erkidegoak kontsumo-arloan emandako erregelamendu-mailako araudian, “kontsumitzaileei eta erabiltzaile”ei buruzkoan, jasotako titulua eta aipamenak “pertsona kontsumitzaileei eta erabiltzaile”ei egindakotzat joko dira.

Arau horietan agertzen diren gainerako terminoak ere egintzat joko dira, eta hizkera ez-sexistara egokituko dira, baldin eta erreferentzia horiek egokitzeko modukoak badira.

---

⁶⁵⁷ BOEren 157. zenbakian, 2016ko ekainaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-6309>

7.4.1.28. 9/2016 Legea, abenduaren 27koa, Andaluziako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa⁶⁵⁸

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Sistema martxan jarri zenetik, beste arau batzuk eman dira babestu beharreko biztanleria-sektore edo -taldeei arreta emateko, legean jasotako aurreikuspenak garatzeko eta herritarren eskaria taxutu duten eta sortzen joan diren beharrizan berrien arabera aurrera egiteko. Ildo horretan, eta prestazioen aitortza eta gozamina arautzeaz arduratzen diren beste xedapen batzuk ahaztu gabe, Andaluzian ondoz ondo onetsi ziren [...] abenduaren 5eko 11/2011 Legea, zeinaren bidez Andaluzian arautzen baitira espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsutasuna dutenen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak. [...]

[...]

I. TITULUA

Herritarrak eta gizarte-zerbitzuen sistema publikoa

I. KAPITULUA

Eskubideak eta betebeharrak

10. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubideak

Titulartasun publikoko nahiz pribatuko gizarte-zerbitzuen erabiltzaileek bermatuta izango dute eskubide hauek egikaritzea:

e) Behar adina informazio izatea, egiazkoa eta erraz ulertzeko modukoa, eta, idatziz eskatzen badute, beren egoeraren balioespenari buruzkoa eta proposatutako esku-hartzei buruzkoa, eta eskura dituzten gizarte-zerbitzuei buruzkoa; hori ez ezik, beren espediente indibidualerako irispidea izatea ere, indarrean dagoen ordenamendu juridikoan ezarritakoaren arabera, batez ere haien datuak babestuak izateko beste pertsona batzuen aurrean, azken hauen datuak espedientean agertzen direnean. Eta, hala badagokio, haiei zuzendutako informazioa ulertzeko behar diren laguntzak eta euskarriak izateko eskubidea, bai hizkuntzarekin zailtasunak dituztelako, bai desgaitasunen bat dutelako. Edozelan ere, desgaitasuna duten pertsonentzako informazioa eta haien baimena azaroaren 29ko 1/2013 Legegintzako Errege Dekretuaren 6. artikuluan ezarritakoa betez emango dira; izan ere, legegintzako errege dekretu horrek Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu bategina onetsi zuen.

---

⁶⁵⁸ BOEren 18. zenbakian, 2017ko urtarrilaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-657>

g) Beren beharrizanen ebaluazioa edo diagnostikoa egin dadin; ebaluazio hori idatziz eta hizkera argi eta ulergarrian izan dadin; gizartean esku hartzeko proiektu bat izan dadin, eta hura egiten parte hartzeko, betiere hori guztia legez ezarritako epeen barruan.

VIII. KAPITULUA

Gizarte-zerbitzuetako profesionalak

59. artikulua.— Profesionalak eta gizarte-zerbitzuak

4. Andaluziako administrazio publikoek zainduko dute beren profesionalek beren jarduera garatzen dutela, okupazioari buruzko kontsiderazio hauen arabera:

b) Taldean lan egitea, diziplinarteko esku-hartzea garatzeko, eta hizkuntzak, espazioak, antolaketak eta ikuspuntu desberdin eta osagarriak partekatzeko, betiere Andaluziako pertsonen beharrizanei eta erronka sozialei erantzun integralak emate aldera.

**7.4.1.29. 2/2017 Legea, martxoaren 28koa,
Andaluziako Memoria Historiko eta
Demokratikoari buruzkoa⁶⁵⁹**

V. TITULUA

Jarduketa eta antolaketa administratiboa

III. KAPITULUA

Administrazioen arteko lankidetzeta eta elkarlana

48. artikulua.— Hedabide publikoen lankidetzeta

Andaluziako komunikabide publikoen bidez, indarra emango zaio Andaluziako memoria demokratikoa ezagutzeari, bide hauek erabiliz: eztabaidarako, dokumentaletarako eta fikziorako dibulgazio-programak eginez, eta gaiarekin zerikusia duten jardueren informazioa emanez. Erregelamendu bidez estilo-eskuliburu bat onetsiko da memoria demokratikoaren arloko hizkerari eta informazioaren tratamenduari buruz.

---

⁶⁵⁹ BOEren 95. zenbakian, 2017ko apirilaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-4348>

7.4.1.30. 4/2017 Legea, irailaren 25ekoa, Andaluzian Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei eta Arretari buruzkoa⁶⁶⁰

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Botere publikoek desgaitasuna duten pertsonen arreta espezifikoa ematea gure ordenamendu juridikoaren arau nagusietan jasotzen den betebeharra da. [...] Andaluziarako Autonomia Estatutuak, [...] 37.1 artikuluko 5. eta 6. zenbakietan, politika publikoak gidatu behar dituzten printzipio gidariei buruzkoetan, aukera-berdintasunaren, diskriminaziorik ezaren eta irisgarritasun unibertsalaren printzipioak jasotzen ditu, bai eta espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera ere, [...]

[...]

Azkenik, abenduaren 5eko 11/2011 Legeak neurri espezifikoa jasotzen ditu arreta bermatzeko entzumen-mugak dituzten pertsonen aniztasunarentzat; izan ere, lege horrek Andaluzian arautzen ditu espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsutasuna dutenen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak. Horrela, urriaren 23ko 27/2007 Legean aurreikusitako aginduak zabaltzen ditu; izan ere, lege horren bidez, Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortzen dira, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dira.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, hona hemen definizio batzuk:

n) Laguntza osagarriak, hala nola dirulaguntzak, laguntzako produktu eta teknologiak, zerbitzu edo tratamendu espezializatuak eta beste zerbitzu pertsonal batzuk, bai eta pertsona edo animalia bidezko beste laguntza modu batzuk ere. Bereziki, komunikaziorako laguntza eta zerbitzu lagungarriak, hala nola sistema handigarriak eta sistema alternatiboak, braillea, irispide errazeko gailu multimedialak, ahozko komunikaziorako eta zeinu-hizkuntzarako laguntza-sistemak, ukimenezko komunikazio-sistemak eta komunikazioan laguntzen duten beste gailu batzuk.

7. artikulua.— Espainiar zeinu-hizkuntza, braillea eta ahozko eta idatzizko komunikaziorako laguntza-bitartekoak

1. Abenduaren 5eko 11/2011 Legeak eta aplikagarri den irisgarritasunari eta diskriminaziorik ezari buruzko araudiak arautuko dute zelan erabili eta ikasiko

---

⁶⁶⁰ BOEren 250. zenbakian, 2017ko urriaren 17ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-11910>

dituzten gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek edo gor-itsuak direnek espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, hargatik eragotzi gabe lege honetan ezarritakoa.

XI. TITULUA

Komunikabide sozialak eta publizitatea

68. artikulua.— Ikus-entzunezko komunikabideetarako irisgarritasuna

Desgaitasuna duten pertsonak informaziorako eta komunikaziorako dituzten eskubideak bermatze aldera, botere publikoek sustatuko dute jarduera Andaluzian garatzen duten ikus-entzunezko komunikabideek betetzen dituztela araudi sektorialean ikus-entzunezko komunikaziorako aurreikusten diren irisgarritasun unibertsaleko baldintzak. Zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera sustatuko da gorreria, entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duten pertsonentzat; erabilera hori legeria espezifikoren arabera arautuko da.

7.4.1.31. 7/2017 Legea, abenduaren 27koa, Andaluziako Herritarren Partaidetzari buruzkoa⁶⁶¹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Oinarrizko printzipioak

Lege hau interpretatzean eta aplikatzean, honako oinarrizko printzipio hauek hartuko dira kontuan:

i) Irisgarritasuna, diskriminazio teknologikorik eza, eta bitartekoen eta hizkeren egokitzapena; izan ere, parte hartzeko gaitutako bideek eta bitartekoek ez dute bazterketa-faktore izan behar biztanleriaren sektore jakin batzuentzat.

IV. TITULUA Herritarren parte-hartzea sustatzeko neurriak

58. artikulua.— Irisgarritasunerako neurriak

Andaluziako Juntako Administrazioak irisgarritasun fisiko, sentsoial eta kognitiboko neurriak, eta bitartekoak eta hizkerak desgaitasunetara egokitzeak txertatuko ditu partaidetza-prozesuetan, betiere irisgarritasunaren arloan dagoen araudia betez eta erraztasun- eta ulermen-printzipioari jarraituz.

---

⁶⁶¹ BOEren 33. zenbakian, 2018ko otsailaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-1548>

7.4.1.32. 8/2017 Legea, abenduaren 28koa, Andaluzian LGTBI pertsonen eta haien senideen eskubideak, tratu-berdintasuna eta diskriminaziorik eza bermatzeari buruzkoa⁶⁶²

II. TITULUA LGTBI pertsonen berdintasun eraginkorra sustatzeko politika publikoak

V. KAPITULUA Osasunaren eremua

30. artikulua.— Osasun-langileen informazio- eta prestakuntza-neurriak

3. Osasun-langileen prestakuntza-neurriek, dokumentu klinikoek eta jendeari oro har eskaintzen zaion informazioak medikuntza-hizkera neutroa erabili beharko dute; edozelan ere, hizkera horrek ez du patologiarik aipatuko.

X. KAPITULUA Gizarte-komunikazioa eta publizitatea

41. artikulua.— Hedabideak sustatzeko neurriak

1. Titulartasun autonomikoko komunikabideek, eta laguntzak, dirulaguntzak edo funts publikoak jasotzen dituztenek inklusio sozialaren kontzientziazioa, zabalkundea eta transmisioa sustatu beharko dute, bai eta sexu-aniztasunaren eta genero-identitatearen errespetua ere, horretarako, edukiak emango dituztelarik LGTBI pertsonenganako pertzepzioa estereotiporik gabe ikusten eta haien beharrianak eta errealitateak ezagutzen eta zabaltzen laguntze aldera; gainera, aniztasuna sustatuko dute, eta LGTBI pertsonenganako eta haien senideenganako hizkera sexista edo iraingarria desagerraraziko dute.

4. Autonomia Erkidegoak zainduko du komunikabideek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak har ditzatela, zeinek jasoko baitituzte berdintasunarekiko errespetua eta sexu-orientazioan eta genero-identitatean oinarritutako diskriminazioaren debekua, bai informazio-dukietan, bai erabilitako hizkeran. Xedapen horrek bitarteko guztiei eragingo die, teknologia berriek bultzatutakoei barne.

42. artikulua.— Publizitatea sustatzeko neurriak

1. Autonomia Erkidegoak zainduko du titulartasun autonomikoko komunikabideek, eta laguntzak, dirulaguntzak edo funts publikoak jasotzen dituztenek berdintasun-balioen edukia transmititzeko jardunbide onak izan ditzaten, eta hizkera eta irudi

---

⁶⁶² BOEren 33. zenbakian, 2018ko otsailaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-1549>

ez-diskriminatzaileen erabilera ez-sexista zabal dezaten, bereziki publizitatearen eremuan.

IV. TITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

I. KAPITULUA

Arau-hausteak

62. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Honako hauek dira arau-hauste administratibo oso astunak:

c) Hizkera diskriminatzailea erabiltzea edo mezu edo irudi diskriminatzaile edo iraingarriak transmititzea Andaluziako komunikabide publikoetan, dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten beste komunikabideetan edo Andaluziako Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuaren mendeko komunikabideetan.

7.4.1.33. 6/2018 Legea, uztailaren 9koa, Andaluziako Zinemari buruzkoa⁶⁶³

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Bigarrenik, legeak erreferentetzat hartzen du UNESCOk kultura-aniztasunari buruz egindako adierazpen unibertsala, UNESCOren Konferentzia Orokorraren 31. bilkuran onetsia, 2001eko azaroaren 2an; bertan, kultura-aniztasuna gizadiaren ondare erkidea den truke-, berrikuntza- eta sormen-iturritzat hartzen da, eta aitortu eta finkatu egin behar da, oraingo eta etorkizuneko belaunaldien onurarako. Legearen beste erreferente bat hauxe da: Kultura-adierazpenen Aniztasuna babestu eta sustatzeko Konbentzioa, zeina Unescok Parisen 2005eko urriaren 20an egindako Konferentzia Orokorrean onetsi eta Espainiak berronetsi zuen, Estatuko Aldizkari Ofizialean 2007ko otsailaren 12an argitaratutako berronespen-tresnaren arabera; eta arlo horretako nazioarteko beste akordio batzuk erabat errespetatuz, hala nola 1996anartzelotan aldarrikatutako Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala.

[...]

III. TITULUA

Zinematografiaren eta ikus-entzunezko ekoizpenaren industria sustatzeko neurriak

II. KAPITULUA

Sustapen-neurriak

50. artikulua.— Alfabetatze eta prestakuntza mediatikoa eta zinematografikoa

7. Alfabetatze mediatikoa eta zinematografikoa zabaltzeko, Andaluziako Autonomia Erkidegoko Administrazioak Andaluziako Zinematikaren bidez lan egingo du, lege honen 28. artikuluan ezarritako eginkizunekin bat etorritik, bai funts zinematografikoetara iristeko, bai hizkeraren irisgarritasuna lortzeko.

---

⁶⁶³ BOEren 186. zenbakian, 2018ko abuztuaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-10996>

7.4.1.34. 8/2018 Legea, urriaren 8koa, klima-aldaketari aurre egiteko eta Andaluzian energia-eredu berri baterako trantsizioa egiteko neurriei buruzkoa⁶⁶⁴

IV. TITULUA

Ezagutza eta parte-hartze publikoa hobetzea

II. KAPITULUA

Parte-hartze publikoa eta gardentasuna

28. artikulua.— Klima-aldaketaren arloko informaziorako irisgarritasuna

3. Klima-aldaketaren arloan eskumena duen sailak, herritarren informazioa eta parte-hartzea errazteko, irisgarritasun fisiko, sensorial eta kognitiboko neurriak, eta bitartekoak eta hizkerak funtzionaltasun desberdinetara egokitzeak txertatuko ditu partaidetza-prozesuetan, betiere erraztasun- eta ulermen-printzipioari jarraituz.

---

⁶⁶⁴ BOEren 269. zenbakian, 2018ko azaroaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-15238>

7.4.1.35. 10/2018 Legea, urriaren 9koa, Andaluziako Ikus-entzunezkoei buruzkoa⁶⁶⁵

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Printzipio inspiratzaileak

1. Lege honen printzipio inspiratzaileak dira:

1) Emakumeen eta gizonen arteko berdintasun eraginkorra aktiboki sustatzea; horren barruan sartzen dira tratu- eta aukera-berdintasuna, genero-ikuspegia txertatzea, aniztasuna eta desberdintasuna errespetatzea eta hizkera ez-sexista erabiltzea.

I. TITULUA Herritarren eskubideak

9. artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonen eskubideak

1. Ikusmen- edo entzumen-desgaitasuna duten pertsonen ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuetarako irispide unibertsala aitortzen zaie, aurrerapen teknologikoen arabera.

2. Entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eskubidea dute estaldura autonomikoko zerbitzuak, publikoak zein pribatuak, programen % 100 azpigitulatzeko, eta egunean gutxienez 15 ordu izateko, eta zeinu-hizkuntzaren bidezko interpretazioko informazio-programei dagozkien guztiak. Estaldura autonomiko publikoko telebistako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak zeinu-hizkuntzaren bidezko interpretazioa garatuko du langile espezializatuen bidez, eta lan hori entretenimendu-programetan ere egin beharko du.

5. Entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eskubidea dute estaldura autonomikoko irratikomunikazioko zerbitzuek, merkataritza-izaerako publikoak zein pribatuak izan, beren kanaletan azpigituluak dituzten programak izan ditzaten, lurreko telebista digitalean eta Internet bidez eskaintzen dituzten edukietan sintoniza daitezkeenak.

---

⁶⁶⁵ BOEren 269. zenbakian, 2018ko azaroaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-15240>

III. TITULUA

Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua ematen duten pertsonen eskubideak eta betebeharrak

II. KAPITULUA

Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua ematen duten pertsonen betebeharrak

1. ATALA

Betebeharrak herritarren aurrean

31. artikulua.— Betebeharrak herritarren aurrean

1. Andaluzian ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak ematen dituzten pertsonak honako betebeharrak dituzte herritarren aurrean, oinarrizko legeria estatalean ezarritakoak alde batera utzi gabe:

d) Hizkuntzaren eta irudiaren erabilera inklusiboa eta ez-sexista bermatzea ekoizpen osoan, emakumeen aurkako diskriminazio-irudiak edo estereotipo sexistak saihestuz, eta rolen eta genero-identitateen aniztasuna indartzen duten berdintasun-balioak dituen irudia sustatuz.

2. Andaluzian ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak ematen dituzten pertsonak, gainera, honako betebeharrak dituzte genero-indarkeriaren aurrean:

b) Hizkera egokia erabiltzea, zeinak ikusaraziko baititu genero-indarkeriaren biktimak diren emakumeen hilketak betiere erasotzailearen portaerarekiko modu kritikoa, baldin eta erasotzaileak bere burua erruduntzat jo badu edo auzitegi batek hala adierazi badu. Gainerako kasuetan, errugabetasun-presuntzioaren printzipioa errespetatu behar da, Espainiako Konstituzioaren 24.2 artikuluan ezarritakoaren arabera.

2. ATALA

Betebeharrak Andaluziako Ikus-entzunezkoen Administrazioaren aurrean

35. artikulua.— Ikus-entzunezko produktuak finantzatzeko betebeharrak

1. Martxoaren 31ko 7/2010 Legearen 5. artikuluko 3. apartatuan aipatzen den finantzaketa-betebeharrari dagokionez, gaztelaniaz ekoiztera bideratutako finantzaketaren % 50, gutxienez, Andaluziako kultura zabaltzen duten eta Andaluzian kokatutako enpresek egindako obrei aplikatu beharko zaie urteko zenbaketan, gizarte-ekonomiako erakundeei lehentasuna emanez.

Lehenengo xedapen iragankorra.— Entzumen- eta ikusmen-desgaitasuna duten pertsonentzako ikus-entzunezko zerbitzuetarako irisgarritasuna

1. Entzumen- eta ikusmen-desgaitasuna duten pertsonak badituzte irisgarritasun-eskubideak programazioan, zeinak 9. artikuluan aipatzen baitira; bada, eskubide horiei dagozkenez, eremu autonomikoko telebistako ikus-entzunezko komunikazio-

zerbitzuaren emaileen betebeharrak urte bakoitzeko abenduaren 31n gauzatuko dira, honako ehuneko eta balio hauekin, egutegi honen arabera:

Irisgarritasuna telebista publiko autonomikoan

	2018	2019	2020	2021
Azpititulazioa	% 100	% 100	% 100	% 100
Zeinu-hizkuntzaren eguneko orduak	5	8 eta informatibo guztiak.	12 eta informatibo guztiak.	15 eta informatibo guztiak.
Audiodeskripzioaren eguneko orduak	5	8 eta informatibo guztiak.	12 eta informatibo guztiak.	15 eta informatibo guztiak.

2. Andaluziako eremu autonomikoko ikus-entzunezko telebista-zerbitzu pribatuan, desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasuna honako egutegi honen arabera gauzatuko da:

Irisgarritasuna telebista pribatu autonomikoan.

	2018	2019	2020	2021
Azpititulazioa	% 25	% 45	% 65	% 75
Zeinu-hizkuntzaren eguneko orduak	1	2 eta informatibo guztiak.	4 eta informatibo guztiak.	8 eta informatibo guztiak.
Audiodeskripzioaren eguneko orduak	1	2 eta informatibo guztiak.	4 eta informatibo guztiak.	8 eta informatibo guztiak.

7.4.1.36. 2/2019 Legea, ekainaren 26koa, honako lege hauek aldatzeari buruzkoa: 18/2007 Legea, abenduaren 17koa, Andaluziako Irrati eta Telebistaren Enpresa Agentzia Publikoak (RTVAk) kudeatutako Autonomia Erkidegoko Titulartasuneko Irrati eta Telebistari buruzkoa, eta 1/2004 Legea, abenduaren 17koa, Andaluziako Ikus-entzunezko Kontseilua sortzekoa⁶⁶⁶

ZIOEN AZALPENA

[...]

Era berean, Estatutuak VIII. titulua komunikabide sozialei eskaintzen die oso-
osorik, eta informazio-eskubidearekin lotutako zenbait eskubide arautzen ditu;
eskubide horien artean daude Andaluziako hizkeraren eta kulturaren aitortza,
telebista-kanalen sorkuntza, Parlamentuak Andaluziako Juntaren zuzeneko
kudeaketako bitartekoen gainean duen kontrola eta hedabide horien erabiltzaileen
eskubideen babesa. [...]

[...]

---

⁶⁶⁶ BOEren 188. zenbakian, 2019ko abuztuaren 7ko alean, argitaratua.

7.4.1.37. 3/2020 Legea, abenduaren 28koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontuari buruzkoa⁶⁶⁷

**Hogeita zazpigarren xedapen gehigarria.— Andaluziako Irrati eta
Telebistaren eraginkortasun, efizientzia eta arrazionalizazio plana**

2. Plan hori Gobernu Kontseiluan onetsiko da urteko lehen hiruhilekoan, atxikipen-sailek eta ogasunaren arloko eskumena duen sailak batera proposatuta. Bertan, beharrezkoak diren jarraibideak eta prozedurak ezarriko dira erakundearen zerbitzu-gutuna eta programa-kontratua egokitzeko, bai eta merkatu-estrategiak eta ikus-entzuleak gehitzeko estrategiak egokitzeko ere, merkaturatze- eta garapen-prozesu berrien bidez, RTVAren plataforma digitala bultzatzeko eta eskatu ahalako edukiak beste plataforma batzuekin integratzeko, egungo hiru kanalak bitan bateratzeko, edukiak gaztelaniaz hitz egiten den herrialdeetara esportatzeko eta marka berritzeko, hori komeni baita, bai eta diru-sarrerak lortzeko ere; horrela, optimizatu egingo da Andaluziako Juntaren aurrekontutik datorren finantzaketa.

---

⁶⁶⁷ BOEren 17. zenbakian, 2021eko urtarrilaren 20ko alean, argitaratua.

7.4.1.38. 7/2021 Legea, abenduaren 1ekoa, Andaluziako Lurraldearen Jasangarritasunari burukoa⁶⁶⁸

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Antolamendu-tresnak normalizatzea eta hedatzea

Lurralde-antolamenduaren eta hirigintzaren arloan eskumena duen sailak, erregelamendu bidez garatzeari kalterik egin gabe, eta antolamendu-tresnen edukiaren hedapena, elkarreragingarritasuna, berrerabilpena, gardentasuna eta ulermena ziurtatzeko:

a) Antolamendu-tresnetan erabiltzen diren termino teknikoen glosarioari buruzko arau zuzentzaile batzuk formulatuko ditu, betiere lurralde- eta hirigintza-terminologia modu unibokoan ulertzen laguntzeko.

---

⁶⁶⁸ BOEren 303. zenbakian, 2021eko abenduaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-20916>

7.4.1.39. 10/2021 Legea, abenduaren 28koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoei buruzkoa⁶⁶⁹

VIII. TITULUA Telekomunikazioen alorreko tasak

II. KAPITULUA Hizkuntza-eskola ofizialetako ikasketa- eta administrazio-zerbitzuengatiko tasa

120. artikulua.— Zerga-egitatea

Tasaren zerga-egitatea hauxe da: hizkuntza-eskola ofizialek garatutako irakaskuntza-jarduera dela-eta zerbitzu akademikoak ematea, espedientea irekitzea eta zerbitzu orokorrak ematea, zeina baita ikasturtean zehar hizkuntza-eskola ofizial batean matrikulatutako ikasleei espedientea irekitzeaz bestelako administrazio-zerbitzuak ematea.

121. artikulua.— Subjektu pasiboak

Zerbitzuak eskatzen dituzten pertsonak dira tasaren subjektu pasiboak.

122. artikulua.— Tributu-kuota

Tributu-kuotaren zenbatekoa da:

1. Irakaskuntza ofizialaren araubidean matrikulatutako ikasleak:

1.1. Espedientea irekitzea. 21,08 €.

1.2. Matrikula hizkuntza bakoitzaren arabera. 47,20 €.

1.3. Zerbitzu orokorrak. 8,43 €.

2. Irakaskuntza librearen araubidean matrikulatutako ikasleak:

2.1. Espedientea irekitzea. 21,08 €.

2.2. Azterketa-eskubideak: Hizkuntza bakoitzeko. 47,20 €.

2.3. Zerbitzu orokorrak. 8,43 €.

123. artikulua.— Sortzapena

Administrazio-jarduketarako eskabidea aurkeztean sortuko da tasa, baina jarduketa hori ez da izapidetuko hari dagokion ordainketa egin arte.

Espedientea irekitzeari dagokion kuota matrikula Andaluziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizial batean egiten den lehenengo aldirian sortuko da.

Zerbitzu orokorrei dagokien kuota behin sortuko da ikasturte bakoitzeko, kontuan hartu gabe zenbat matrikula egiten diren hizkuntza bat baino gehiago ikasteko edo

---

⁶⁶⁹ BOEren 15. zenbakian, 2022ko urtarrilaren 18ko alean, argitaratua.

Testu koadunatua: https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-758

eguneratze-, hobetze- eta espezializazio-ikastaroak egiteko. Hala ere, ikasturtean zehar ikasleak matrikulatzen diren araubide bakoitzeko, ofizial zein pribatu, sortuko da kuota.

XIII. TITULUA

Telekomunikazioen alorreko tasak

I. KAPITULUA

Andaluziako turismo-gidariaren jarduera egikaritzeko gaikuntza ematen duten administrazio-zerbitzuengatik eta txartela edo egiaztgutuna egin, berritu eta bikoizteagatik ordaindu beharreko tasa

234. artikulua.— Zerga-egitatea

Tasaren zerga-egitatea Andaluziako turismo-gidariaren gaikuntza lortzeko eskabidea izapidetzea da; horretarako, irispide orokorreko prozedurak erabiliko dira, lanbide-kualifikazioaren eta hizkuntza-gaitasunen betekizunak egiaztatu ondoren, Europar Batasuneko beste estatu kide batzuetan lortutako lanbide-kualifikazioak aitortu ondoren, eta gaitasun-probak egingo dira, zeinak gaintitzeak edo baiesteak baitakartza egiaztgutuna luzatzea eta haren berrikuntza edo bikoizketa eskatzea.

236. artikulua.— Tributu-kuota

Tributu-kuotaren zenbatekoa da:

1. Lanbide-kualifikazioaren eta hizkuntza-gaitasunen betekizunak, gaztelaniaz eta atzerriko bi hizkuntzatan, egiaztatzeagatik, eta Europar Batasuneko beste estatu kide batzuetan lortutako lanbide-kualifikazioak aitortzeagatik eta egiaztgutuna luzatzeagatik: 16,09 €.
2. Atzerriko hizkuntza berriak Andaluziako turismo-gida gisa gaikuntza hori duten pertsonentzako gaikuntzan sartzeagatik eta egiaztgutuna luzatzeagatik: 16,09 €.

7.4.1.40. 1/2022 Legea, abenduaren 27koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontuari buruzkoa⁶⁷⁰

III. TITULUA Aurrekontuen kudeaketa eta kontrola

30. artikulua.— Andaluziako unibertsitate publikoen finantzaketa-arloko arau bereziak

Unibertsitateen arloan eskumena duen sailaren agindu bidez ezarriko da zelan banatuko diren benetan 15.00 ataleko zerbitzu autofinantzatuen 42J programako 441 eta 741 aurrekontu-kontzeptuetan aurreikusitako kredituak.

Aurreko horretatik kanpo geratzen dira izenez jasotako azpikontzeptuok eta sailkapen ekonomikook: 441.00, «Konbergentzia finalistaren finantzaketa. Errendimenduagatiko hobaria», 441.92, «Konbergentzia finalistaren finantzaketa. Erasmus mugikortasuna eta hizkuntza-gaitasunak», eta 441.02, «Master gaitzaileen eta lotuen prezioak doitzea».

---

⁶⁷⁰ BOEren 17. zenbakian, 2023ko urtarrilaren 20ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-1604

**7.4.1.41. 1/2023 Legea, otsailaren 16koa,
Andaluziako Autonomia Erkidegoan Arreta
Goiztiarra arautzen duena⁶⁷¹**

**II. TITULUA
Andaluziako arreta goiztiarreko esku-hartze
integralaren antolaera**

**II. KAPITULUA
Eskumenak eta baliabideak**

18. artikulua.— Jarraipeneko eta neurogarapeneko unitateak

7. 1. apartatuan xedatutakoari kalterik egin gabe, unitate horiek honako eginkizun hauek izango dituzte:

d) Esku hartzeko jarduketak, zeinak familiari zuzentzen baitzaizkio hurrei arreta goiztiarra emateko zentroen (HAGZ) ezaugarri orokorrei buruzko orientazioa emateko, bai eta HAGZ batean zerbitzu espezializatura sartzeari dagokionez esku hartzeko jarraibideei buruzko orientazioa emateko ere, argi eta ulertzeko moduan.

---

⁶⁷¹ BOEren 56. zenbakian, 2023ko martxoaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-5958>

7.4.1.42. 4/2023 Legea, apirilaren 18koa, Andaluziako Flamenkoarena⁶⁷²

ZIOEN AZALPENA

I

Lege hau flamenkoari buruz aitortutako eskumenetan oinarritzen da, bai eta Andaluziako Autonomia Estatutuaren 10.3.3 eta 33. artikuluetan aitortutako helburu eta eskubideetan ere. Lehenengoaren arabera, autonomia-erkidegoaren oinarritzko helburuetako bat hauxe da: Andaluziako identitatearen eta kulturaren kontzientzia sendotzea, ondare historikoa, antropologikoa eta linguistikoa ezagutzuz, ikertuz eta zabalduz; [...]

ATARIKO TITULUA **Xedapen orokorrak**

4. artikulua.— Helburua

Lege honek helburu hauek ditu:

1) Bereziki, emakumeen eta gizonen arteko tratu-berdintasuna bermatzea; horren barruan sartzen dira aukera-berdintasuna, genero-ikuspegia txertatzea, aniztasuna errespetatzea eta hizkera ez-sexista erabiltzea.

---

⁶⁷² BOEren 107. zenbakian, 2023ko maiatzaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-10786>

7.4.1.43. 5/2023 Legea, ekainaren 7koa, Andaluziako Funtzio Publikoari buruzkoa⁶⁷³

IX. TITULUA

Enplegu publikoan sartzeari, eta zerbitzu- harremana eskuratzea eta galtzea

I. KAPITULUA

Enplegu publikoan sartzeko printzipioak eta betekizunak

112. artikulua.— Hautaketa-prozesuen edukia eta ezaugarriak

1. [...]

Probak honako hauek izan daitezke: izangaien konpetentzia, gaitasun eta ezagutza teorikoak eta, hala badagokio, praktikoak, eta gaitasun analitikoa egiaztatzea, ahoz edo idatziz; abileziak eta trebetasunak dituztela frogatzen duten ariketak egitea; atzerriko hizkuntzen eta teknologia informatikoen eta telekomunikazioen ezagutzak egiaztatzea; eta, hala badagokio, nortasunarekin lotutako proba psikoteknikoak edo psikometrikoak egitea, edo proba fisikoak gainditzea, zeinek errespetatu beharko baitute sexuan oinarritutako diskriminaziorik ezaren printzipioa, batez ere baremoak eratzean, edo azterketa medikoak egitea.

[...]

2. Hautaketa-prozeduren objektibotasuna eta arrazionaltasuna bermatzeko, deialdietan aurreikusi ahal izango da hurrengo fase batean sartzeko baldintza izango dela prestakuntza- edo espezializazio-ikastaro batzuk egitea, edo praktikaldi bat egitea, eta, horietan, deitutako plazak baino parte-hartzaile gehiago onartu ahal izango dira. Edozelan ere, deialdian honako hauek zehaztu beharko dira: ikastaro edo praktika horietan onartzeak enplegu publikoan sartzeko eskubidea ematen duen; edo, aitzitik, enplegu publikoan sartzeko baldintza den ikastaro edo praktikaldi horiek gainditzea; ikastarook eta praktikaldiak, A taldean, gehienez ere sei hilabete iraungo dute, eta gainerako taldeetan, hiru hilabete. Horretarako, proba espezifiko bat gainditu beharko da, nahitaezkoa eta baztertzaila, eta Europar Batasuneko hizkuntza bat edo batzuk ezagutzen direla egiaztatu beharko da; praktikaldiak gainditu beharko dira; curriculum-azalpenak egin beharko dira; proba psikoteknikoak egin beharko dira, edo elkarrizketak egin.

---

⁶⁷³ BOEren 164. zenbakian, 2023ko uztailearen 11ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-16066>

7.4.2. Aragoiko Autonomia Erkidegoa

7.4.2.1. 3/1989 Legea, apirilaren 21ekoa, Aragoiko Ereserkiari buruzkoa⁶⁷⁴

Xedapen gehigarria

Ereserkia letraz ere interpretatu ahal izango da Aragoiko beste edozein hizkuntza-modalitatetan, erregelamendu bidez zehaztutako bertsioan.

---

⁶⁷⁴ BOEren 120. zenbakian, 1989ko maiatzaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1989-11470>

7.4.2.2. 12/1997 Legea, abenduaren 3koa, Aragoiko Parke Kulturaleri buruzkoa⁶⁷⁵

I. KAPITULUA Definizioa eta xedea

2. artikulua.— Politika integratuak

1. Parke kulturala espazio berezi bat da, zeinean integratzen baitira ondare-mota guztiak, hala material higigarria eta higiezina, nola immateriala. Ondare materialaren barruan sartzen dira historiko-artistikoa, arkitektonikoa, arkeologikoa, antropologikoa, paleontologikoa, etnologikoa, museistikoa, paisajistikoa, geologikoa, industrial, nekazaritzakoa eta artisautza. Ondare immaterialtzat hartzen dira hizkuntza-ondarea, gastronomikoa, tradizioak, jaiak eta janzkerak, eta bertako edo kanpoko kultura-ekintza. Hori guztia Europako Kontseiluak eta Unescok ezarritako definizioen esparruan.

---

⁶⁷⁵ BOEren 313. zenbakian, 1997ko abenduaren 3n argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1997-28065>

7.4.2.3. 5/1998 Legea, maiatzaren 14koa, Aragoiko Eskola Kontseiluei buruzkoa⁶⁷⁶

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Irakaskuntzaren programazio orokorraren helburuak

Helburu hauek lortzera bideratuko da irakaskuntzaren programazio orokorra:

b) Aragoiko identitatearen kontzientzia sustatzea, Aragoiko herriaren balio historikoak, geografikoak, kulturalak eta linguistikoak zabalduz eta ezagutuz.

---

⁶⁷⁶ BOEren 136. zenbakian, 1998ko ekainaren 8ko alean, argitaratua.

7.4.2.4. 7/1998 Legea, uztailaren 16koa, Aragoirako Lurralde Antolamenduaren Gidalerro Orokorrak onesten dituen⁶⁷⁷

ERANSKINA Legearen 1. artikulutik

LURRALDE ANTOLAMENDUAREN GIDALERRO OROKORRAK

Memoria

VI. Kultura-ondarea

56. [...]

Era berean, kultura-ondarearen aniztasunaren adierazpen dira Aragoiko Autonomia Erkidegoan hitz egiten diren hizkuntzak, koofizialtasuna eta laguntzak izan behar dituztenak, irakasteko eta zabaltzeko.

[...]

LURRALDE-EREDUAREN PRINTZIPIOAK

[...]

A) Lurralde-eredurako estrategiak

Hamalagarrena. Kultura ondarea.

88. Aragoiko kultura-ondarea kudeatzea, gure arbasoen ondare gisa, etorkizuneko belaunaldiekiko dugun erantzukizun gisa, eta ondare hori berezko aberastasun eta baliabide-iturri gisa indartzea, premisa hauek kontuan hartuta:

[...]

Aragoiera eta katalana Aragoiko berezko hizkuntza gisa legez aitortzeak hizkuntza-politika baten abiapuntua izan behar du, hizkuntza horiek gorde beharreko ondare gisa gorde eta indartuko dituen.

[...]

B) Printzipio orientatzaileak

VI. Kultura-ondarea

VI. Lehenengoa. Kultura-ondarea zaindu eta gordetzeko.

Kultura-ondarearen alderdi guztiak kontuan hartuta, honako irizpide hauek formulatuko dira:

170. E) Bertako hizkuntzak.

1) Bertako hizkuntzen kontserbazioa, politika eraginkorrekin, eta hori eskatzen duten eremuetan indartzea.

---

⁶⁷⁷ BOEren 216. zenbakian, 1998ko irailaren 9ko alean, argitaratua.

2) Eremu horietan, bertako hizkuntza derrigorrezko hezkuntzako hezkuntza-etapa guztietako curriculum erkidean sartuko da, berezko identitate-ezaugarriak sustatzeko eta finkatzeko neurri gisa.

D) Lurralde-antolamenduaren gidalerroak

V. Kultura-ondarea

V. . Bigarrena. Ondare arkitektoniko-monumentala.

259. Aragoiko kultura-ondarearen lege-proiektu bat egitea, gure kultura-ondare material eta immateriala babestu, mantendu, berreskuratu, sustatu eta zabaltzeko arau-esparru orokor gisa: paleontologikoa, arkeologikoa, monumentala, historikoa, artistikoa, museistikoa, dokumentala, bibliografikoa, linguistikoa, antropologikoa, etnologikoa, etnografikoa, eta abar. Era berean, Aragoiko kultura-ondarean jarduteko plan bat egingo da, urte anitzeko egutegia eta aurrekontu-aurreikuspenak ezarriko dituen, eta [...]

7.4.2.5. 8/1998 Legea, abenduaren 17koa, Aragoiko Errepideei buruzkoa⁶⁷⁸

VI. TITULUA Errepideen erabilera eta defentsa

I. KAPITULUA Errepideen erabilera

47. artikulua.— Orientaziorako eta informaziorako seinaleak

Edozelan ere, eta nazioarteko eta nazioko oinarrizko araudia errespetatuz, informazio-seinaleztapena elebiduna izango da, Aragoiko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak ondare kultural eta historikoaren osagaitzat hartuta.

---

⁶⁷⁸ BOEren 23. zenbakian, 1999ko urtarrilaren 27ko alean, argitaratua.

7.4.2.6. 3/1999 Legea, martxoaren 10ekoa, Aragoiko Kultura-ondareari buruzkoa⁶⁷⁹

HITZAURREA

II

[...]

Legea bi agindurekin amaitzen da: bata, Aragoiko hizkuntzen lege bat egiteko, eta, bestea, Aragoiko kulturaren eta ondarearen institutu bat sortzeko, zeinak bere barruan hartuko baitu Aragoiko Arte eta Kultura Garaikidearen Institutua.

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Aragoiko kultura-ondare immateriala

1. Aragoiko kultura-ondarea Aragoiko historiarekin eta kulturarekin zerikusia duten ondasun material eta immaterial guztiek osatzen dute, baldin eta interes antropologikoa, antropikoa, historikoa, artistikoa, arkitektonikoa, mobiliarioa, arkeologikoa, paleontologikoa, etnologikoa, zientifikoa, linguistikoa, dokumentala, zinematografikoa, bibliografikoa edo teknikoa badute, bai azalera daudenak, bai lurpean edo uren barruan daudenak.

4. artikulua.— Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak⁶⁸⁰

1.⁶⁸¹ Aragoiera eta katalana dira Aragoiko Autonomia Estatutuaren 7. artikuluan eta Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabili, babestu eta sustatzeari buruzko maiatzaren 9ko 3/2013 Legean aipatzen diren berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak, eta haietan sartzen dira haien aldaera dialektalak.

2. Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen historiarekin eta kulturarekin zerikusia duten hizkuntza-garrantzi handiko ondasun material eta immaterial guztiek osatzen dute Aragoiko hizkuntza-ondarea.

---

⁶⁷⁹ BOEren 88. zenbakian, 1999ko apirilaren 13ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-8270>

⁶⁸⁰ Abenduaren 30eko 14/2014 Legearen 32.2 artikulua aldatua.

⁶⁸¹ Urtarrilaren 28ko 2/2016 Legearen 35. artikuluko 1. apartatuak aldatua.

7.4.2.7. 7/1999 Legea, apirilaren 9koa, Aragoiko Toki-administrazioari buruzkoa⁶⁸²

II. TITULUA Udalerria

III. KAPITULUA

Udalerrien izendapena, hiriburutza eta ikurrak

23. artikulua.— Izendapena

Udalerrien izendapena gaztelaniaz edo toponimiaren hizkuntza tradizionalen izango da. Hala ere, Aragoiko lurraldeko eremu batzuetan, zeinetan beste hizkuntza edo hizkuntza-modalitate baten erabilera orokortuta dagoen, Aragoiko Gobernuak baimena emango du, eskabide arrazoitua egin ondoren, hizkuntza horretako izendapena ere harekin batera erabiltzeko.

25. artikulua.— Prozedura

1. Udallerriaren edo hiriburuaren izena aldatzeko prozedura udaleko osoko bilkuraren edo auzo-batzarraren erabakiz hasiko da, behar bezala arrazoituta. Hilabeteko epean jendaurrean jarri ondoren, osoko bilkurak edo batzarrak ebatzi egingo ditu aurkeztutako erreklamazioak, eta behin-behinean onetsiko du aldaketa, hala badagokio, izatezko kopuruaren bi herenek aldaketaren aldeko botoa ematen badute kideen legezko kopuruaren gehiengo osoarekin.

2. Espedientea Aragoiko Diputazio Orokorrari igorriko zaio, berak ebatz dezan. Proposatutako izendapen berria beste udalerrri batenarekin nahas badaiteke, hizkuntza-akatsak baditu edo Aragoiko toponimiarekin bat ez badator, Presidentetzako eta Harreman Instituzionaletako sailburuak hori udalerrri interesdunari jakinaraziko dio, eta hilabeteko entzunaldia emango dio.

3. Ebazpena Aragoiko Gobernuaren dekretu bidez emango da, eta Aragoiko Aldizkari Ofizialean argitaratuko da, eta, aldaketa badakar, Toki-erakundeen Erregistroan inskribatuko da.

---

⁶⁸² BOEren 108. zenbakian, 1999ko maiatzaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-10151>

V. TITULUA

Toki-erakundeei buruzko xedapen erkideak

V. KAPITULUA

Herritarrei informazioa ematea eta beraien parte- hartzea

153. artikulua.— Harremanak herritarrekin

3. Gaztelania ez ezik, hizkuntza edo hizkuntza-modalitate propioa ere orokortua edo nagusia duen lurraldeko toki-korporazioek ere arautu eta onetsi ahal izango dute auzotarrek hizkuntza edo hizkuntza-modalitate hori erabiltzea auzotarrok zuzentzen dizkieten idazkietan.

7.4.2.8. 2/2000 Legea, ekainaren 28koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Jokoari buruzkoa⁶⁸³

III. TITULUA Joko-enpresak eta jokalariek

III. KAPITULUA Jokalariek eta joko-lokaletara sartzeko debekuak

32. artikulua.— Jokalariek

3. Jokoak egiteko baimena duten establezimenduek indarrean dagoen legeriak eskatutako erreklamazio-orriak izan beharko dituzte. Erreklamazio-orri horiek jokalarien eskura egongo dira. Orri horretan, hizkera irisgarrian azalduko da zein den jokalariek erreklamazioa egiteko bete beharreko prozedura.

[...].».

---

⁶⁸³ BOEren 179. zenbakian, 2000ko uztailaren 27ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-14238#:~:text=1..apuestas%20gestionadas%20por%20el%20Estado.>

7.4.2.9. 5/2000 Legea, azaroaren 28koa, Aragoitik kanpoko aragoiar erkidegoekiko harremani buruzkoa⁶⁸⁴

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Legearen helburuak

Lege honen xedea da Aragoiko Gobernuak, Aragoiko gizarteak eta haren instituzioek Aragoiko Autonomia Erkidegotik kanpo dauden aragoiar erkidegoekin dituzten harremanak sustatzea, suspertzea, laguntzea, koordinatzea eta areagotzea, betiere helburu hauek lortzeko:

e) Aragoiko errealitatearen ezagutza proiektatzea, aragoiar erkidegoak dauden tokian, betiere aragoiar kultura, zuzenbidea, hizkuntzak eta hizkerak, ohiturak eta tradizioak, turismoa eta ekonomia zabaltzeko, bultzatzeko eta garatzeko jarduerak sustatuz.

II. KAPITULUA Aragoiar erkidegoetako kideak

6. artikulua.— Aragoiar erkidegoetako kideen aldeko prestazioak

1. Aragoiar erkidegoetako kideak Aragoiko errealitatean partaide egiteko, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioak, bere eskumenen esparruan, honako hauek egin beharko ditu:

c) Jarduera didaktikoen eta dibulgaziozkoen, ikastaroen eta ikus-entzunezko programen antolaketa sustatzea, aragoiar erkidegoetako kideen artean Aragoiko kultura, historia, ekonomia, hizkuntzak eta hizketak, ohiturak eta tradizioak, turismoa eta errealitatea ezagutzea errazteko.

III. KAPITULUA Aragoiko etxeak eta zentroak

8. artikulua.— Aragoiko etxeak eta zentroak aitortzea

b) Estatutu-helburu nagusien artean eta kide diren bazkideek adierazitako borondatean, hauxe sartzeari: Aragoirekin, bertako jendearekin, historiarekin, hizkuntza eta hizketekin, tradizioekin eta kulturarekin lotura kultural, sozial eta ekonomikoak mantentzea.

---

⁶⁸⁴ BOEren 11. zenbakian, 2001eko urtarrilaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-814>

7.4.2.10. 12/2001 Legea, uztailaren 2koa, Aragoiko Haur eta Nerabeei buruzkoa⁶⁸⁵

HITZAURREA

II

[...]

Haurrak eta nerabeak ezin dira gurasoen, familiaren edo Administrazioaren ondareztat hartu; ezin dira diskriminatu sexua, adina, egoera, hizkuntza, erlijioa, etnia, gurasoen edo familiaren ezaugarri sozioekonomikoak edo beste edozein arrazoi direla eta.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Jarduteko printzipioak

3. Aragoiko Autonomia Erkidegoan hurrei eta nerabeei arreta emateko sustatzen diren ekintzek, haien eskubideak erabat egikaritutako direla bermatzeko, printzipio hauek bete beharko dituzte:

i) Adingabeen aurkako edozein diskriminazio-mota ezabatzea, jaiotza, sexua, jatorri nazionala edo etnikoa, erlijioa, hizkuntza, kultura, iritzia, eragozpen fisikoak, psikikoak edo sensorialak, baldintza sozialak, ekonomikoak edo geografikoak edo beste edozein inguruabar pertsonal, familiar edo sozial direla eta.

II. TITULUA

Haurren eta nerabeen eskubideak eta haien bermeak

II. KAPITULUA

Haur eta nerabeen eskubideak

12. artikulua.— Informaziorako eskubidea

4. Administrazio publikoek haurren eta nerabeen eskubideei buruzko informazioa emango diete herritarrei, eta ahaleginduko dira adingabeei zuzendutako informazioak irizpide horiek errespetatuz; aldi berean, irispidea erraztuko diete haur eta nerabeei informazio-, dokumentazio-, liburutegi- eta gainerako kulturaz-erbitzuetara. Era berean, informazio-bitartekoak sustatuko dituzte, zeinak zuzenduko baitzaizkie etnia, kultura, hizkuntza, erlijioa edo zailtasun fisiko, psikiko edo sensorialak direla-eta beharrezan bereziak dituzten adingabeei.

---

⁶⁸⁵ BOEren 189. zenbakian, 2001eko abuztuaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-15557>

17. artikulua.— Gizarteratzeko eskubidea

3. Aragoi bizi diren edo dauden adingabe atzerritarrek behar dituzten laguntza eta babes publikoak jasoko dituzte integrazio sozial eta kulturalerako, batez ere haiei hizkuntza eta gizarte-usadioak irakatsiz.

VI. KAPITULUA

Zenbait jarduera, bitarteko eta produktu mugatzea

43. artikulua.— Haur eta nerabeentzako publizitatea

1. Haur eta nerabeei berariaz zuzendutako publizitateak erregelamendu bidez ezarritako mugen mende egon beharko du, eta jarduteko printzipio hauek errespetatu beharko ditu:

a) Hizkuntza eta mezuak errazak, ulargarriak eta haiek xede dituzten haur eta nerabeen garapen-mailara egokituak izango dira.

7.4.2.11. 19/2001 Legea, abenduaren 4koa, Aragoiko Gazteriaren Institutuari buruzkoa⁶⁸⁶

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Eginkizunak

1. Honako eginkizun hauek dagozkio, oro har, Aragoiko Gazteriaren Institutuari:

e) Gazteen sustapen soziokulturala indartzea, Aragoiko kulturari eta hizkuntzei arreta berezia eskainiz, gazteen artean sorkuntza kulturaleko eta artistikoko ekimenak eta jarduerak bultzatuz, eta, horretarako, laguntza-neurriak sustatuko dira ekoizpenerako eta horientzako kultura-erakustaldietarako zirkuituak egon daitezen.

---

⁶⁸⁶ BOEren 28. zenbakian, 2002ko otsailaren 1eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-1996>

**7.4.2.12. 7/2002 Legea, apirilaren 15ekoa,
Matarraña/Matarranya eskualdea
sortzekoa⁶⁸⁷**

HITZAURREA

[...]

[...] Matarraña/Matarranya eskualdeak bere hizkuntza eta lexiko propioetan du berari nortasun nabarmena ematen dioten elementu berezietako bat. [...]

[...]

---

⁶⁸⁷ BOEren 121. zenbakian, 2002ko maiatzaren 21eko alean, argitaratua.

7.4.2.13. 12/2002 Legea, maiatzaren 28koa, Ribagorza eskualdea sortzekoa⁶⁸⁸

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza propioak erabiltzea

Ribagorza ⁶⁸⁹ eskualdea eleaniztuna dela kontuan hartuta, Kontseiluak, bere eskumenen eremuan, berezko hizkuntzen erabilera sustatu eta babestuko du, baldin eta eraginpeko lurraldeetako udalek hala eskatzen badute.

---

⁶⁸⁸ BOEren 146. zenbakian, 2002ko ekainaren 19ko alean, argitaratua.

⁶⁸⁹ Lege hau otsailaren 9ko 4/2023 Legeak aldatu zuen, eta gaztelaniazko testuan “La Ribagorza” agertzen zenetan “Ribagorza” idazteko agindu zuen. Horrek ez du eraginik euskararen aldetik, baina hizkuntza-gai garrantzitsua da jatorrizko hizkuntzan (BOE, 62. zk., 2023ko martxoaren 14ko alea).

7.4.2.14. 20/2002 Legea, urriaren 7koa, Behe Cinca / Baix Cinca eskualdea sortzekoa⁶⁹⁰

HITZAURREA

[...]

Eskualdeko elementu egituratzaile nagusia Cinca ibaiaren behe ibilgua da. [...] Udalerri horien artean, Fraga hiria hartzen duena nabarmentzen da, zeinean hirigune historikoa aipatu behar baita, trazadura musulmanekoa, bai eta bertako tradizioak eta gune tradizionala errotzea eta indartzea ere; izan ere, eremu horren ezaugarri kultural bereizgarriena elebitasuna da, eskualdearen izendapenean islatua. Bestalde, Behe Cinca / Baix Cincako Mankomunitateak aurreko hamarkadan izandako esperientzia positiboa da eratu beharreko eskualde berria behar bezala kudeatzeko euskarria eta bermea.

[...]

---

⁶⁹⁰ BOEren 254. zenbakian, 2002ko urriaren 23ko alean, argitaratua.

7.4.2.15. 25/2002 Legea, azaroaren 12koa, Itsasertzeko eskualdea / Llitera sortzekoa

HITZAURREA

[...]

Beste berezitasun bat, zalantzarik gabe, bertako jendearen elebitasuna da, bertako hizkuntza gaztelaniarekin bizi baita eta eskualdearen izenean bertan islatzen baita.

[...]

7.4.2.16. 30/2002 Legea, abenduaren 17koa, Aragoiko babes zibilari eta larrialdiei aurre egiteari buruzkoa⁶⁹¹

II. TITULUA Larrialdien kudeaketa eta arreta

41. artikulua.— Larrialdiak kudeatzeko zentroa

2. Larrialdietarako zentroak eginkizun hauek izango ditu:

4. Larrialdiak kudeatzeko zentroaren antolamenduak eta egiturak bermatu beharko dute zerbitzuak etengabe emango direla, eguneko hogeita lau orduetan, urteko egun guztietan, eta Europar Batasuneko estatuetakoko hizkuntza ofizialetako bitan, gutxienez, jasotako laguntza-deiei erantzungo zaiela, espainieraz gain. 112 telefono-zenbakia iraunkorra eta doakoa izango da erabiltzaileentzat.

---

⁶⁹¹ BOEren 21. zenbakian, 2003ko urtarrilaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-1496>

7.4.2.17. 5/2003 Legea, otsailaren 26koa, Sobrarbe eskualdea sortzekoa⁶⁹²

HITZAURREA

[...]

Sobrarbek, gainera, ezaugarri kultural oso nabarmenak ditu, etnologia- eta hizkuntza-izaerakoak, zeinek laguntzen baitute bertako jendeak Aragoiko lurraldeko txoko paregabe bateko kide izatearen sentimendu kolektiboa izan dezan.

[...]

---

⁶⁹² BOEren 69. zenbakian, 2003ko martxoaren 21eko alean, argitaratua.

7.4.2.18. 12/2003 Legea, martxoaren 24koa, Behe Aragoi-Caspe / Baix Aragó-Casp eskualdea sortzekoa⁶⁹³

HITZAURREA

[...]

Eskualdeko erreferentzia kulturalak haren iragan historikoaren ingurukoak dira, erromatarren garaiko arrasto nabarmenekin, eta garrantzi handiko mugarrria da Caspe hirian lortutako konpromisoa, XV. mendean Aragoiko Koroan sortutako krisi dinastikoa konpontzekoa. Bestalde, udalerrri gehienetan hitz egiten diren hizkuntza-modalitateen berezitasuna eskualdeko ondare garrantzitsua da.

[...]

---

⁶⁹³ BOEren 96. zenbakian, 2003ko apirilaren 22ko alean, argitaratua.

7.4.2.19. 16/2003 Legea, martxoaren 24koa, Publizitate Instituzionalari buruzkoa⁶⁹⁴

6. artikulua.— Idazketa-hizkuntzak

Gaztelania edo Aragoiko hizkuntza-modalitateetako bat erabiltzeko, lege honetan araututako publizitate instituzionalak beteko du indarrean dagoen araudian xedatutakoa.

---

⁶⁹⁴ BOEren 109. zenbakian, 2003ko maiatzaren 7ko alean, argitaratua.

7.4.2.20. 1/2004 Legegintzako Dekretua, uztailaren 27koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Tasen testu bategina onestekoa⁶⁹⁵

III. KAPITULUA⁶⁹⁶

54. Aragoiko hizkuntzaren ezagutza, Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuan zehaztutako mailen arabera, egiaztatzeko probetan izena emateagatik tasa

250. artikulua.— Zerga-egitatea

Tasaren zerga-egitatea hauxe da: zerbitzuak eta administrazio-jarduerak ematea, zeinen helburua baita Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioak Aragoiko hizkuntzaren ezagutza Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuan zehaztutako mailen arabera ziurtatzeko deitutako probetan parte hartzen dutenak onartu edo kanporatzea.

251. artikulua.— Subjektu pasiboak

Aragoiko Autonomia Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoei buruzko ekainaren 22ko 5/2006 Legearen 13. artikuluan aipatzen diren pertsona fisikoak dira tasaren subjektu pasiboak, baldin eta zerga-egitatea osatzen duten probetan inskribatzea eskatzen badute.

252. artikulua.— Sortzapena eta kudeaketa

Probetan izena emateko eskabidea egiten den unean gertatuko da tasaren sortzapena, eta beharrezkoa da tasa alde aurretik ordaintzea subjektu pasiboaren autolikidazioaren bidez eskabidea izapidetzeko.

253. artikulua.— Tarifak

1. Tasaren zenbatekoa honako tarifa hauek aplikatuz zehaztuko da:

01 tarifa. Aragoiko hizkuntzaren C1 mailako probetan izena ematea: 20,00 €.

02 tarifa. Aragoiko hizkuntzaren B1 eta B2 mailetako probetan izena ematea: 15,00 €.

03 tarifa. Aragoiko hizkuntzaren A2 mailako probetan izena ematea: 10,00 €.

2. Tasaren zenbateko galdagarriak berariaz iragarriko dira proben deialdiak egiten dituzten xedapenetan.

254. artikulua.— Salbuespenak

1. Tasa ordaintzetik salbuetsita daude terrorismo-egintzengatik biktima direla aitortu zaien pertsonak, haien ezkontideak edo izatezko bikotekideak eta seme-

---

⁶⁹⁵ Aragoiko Aldizkari Ofizialaren 93. zenbakian, 2004ko abuztuaren 9ko alean, argitaratua.

<https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOA-d-2004-90019>

⁶⁹⁶ Urriaren 7ko 7/2021 Legearen 1. artikulua emandako idazkera; izan ere, lege horren bidez aldatu dira Aragoiko Gobernuaren uztailaren 27ko 1/2004 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Aragoiko Autonomia Erkidegoko Tasen testu bategina, eta Aragoiko Autonomia Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoei buruzko ekainaren 22ko 5/2006 Legea (Aragoiko Aldizkari Ofiziala, 286. zenbakia, 2021eko azaroaren 30eko alea).

alabak, Terrorismoaren Biktimen aldeko Neurriei buruzko ekainaren 17ko 4/2008 Legearen eta haiei aplikagarri izan eta indarrean dagoen gainerako araudiaren arabera.

2. Era berean, pertsona hauek ere salbuetsita daude tasa ordaintzetik: zerga-egitatearen xede diren probetan izena emateko eskabidea egin aurreko sei hilabeteetan gutxienez enplegu-eskatzaille gisa izena emanda daudenak.

255. artikulua.— Hobariak

Familia ugariako kide direla egiaztatzen duten tasaren subjektu pasiboek % 50eko hobaria izango dute.

7.4.2.21. 5/2005 Legea, ekainaren 14koa, Aragoiko Unibertsitate Sistema antolatzeari buruzkoa⁶⁹⁷

II. TITULUA Unibertsitate-erkidegoa

II. KAPITULUA Ikasleak

23. artikulua.— Eskubideak

2. Aragoiko Gobernuak eta unibertsitateek kultura hedatzeko eta hizkuntza ofizialean murgiltzeko programak garatuko dituzte, atzerritarrek unibertsitate-ikasketak errazago egin ditzaten. Bereziki, unibertsitateek programa espezifikoak egin beharko dituzte dagoeneko unibertsitate-zentroetan matrikulatuta dauden atzerritarrentzat.

---

⁶⁹⁷ BOEren 201. zenbakian, 2005eko abuztuaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-14406>

7.4.2.22. 9/2006 Legea, azaroaren 30ekoa, Aragoiko Elikagaien Kalitateari buruzkoa⁶⁹⁸

III. TITULUA Elikagaien kalitate bereizia

II. KAPITULUA Kalitateko izendapen geografikoak

29. artikulua.— Babesaren irismena

4. Izendapen batek babestutako izenak ezin izango dira erabili izendapenaren betekizunak betetzen ez dituzten izaera bereko edo antzeko izaerako produktuen izendapenean, aurkezpenean edo publizitatean, nahiz eta izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzulita egon edo aurretik mota, estilo, imitazio edo antzeko adierazpenak izan, ez eta produktuaren benetako jatorria adierazten denean ere. Era berean, ezin izango dira erabili «...n botilatua», «...n ontziratua» edo antzeko adierazpenak.

---

⁶⁹⁸ BOEren 22. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-1561>

7.4.2.23. 16/2006 Legea, abenduaren 28koa, Aragoiko kontsumitzaile eta erabiltzaileak babestu eta defendatzeari buruzkoa⁶⁹⁹

I. TITULUA

Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

III. KAPITULUA

Informaziorako eskubidea

24. artikulua.— Printzipio orokorra

3. Legez eska daitekeen informazio guztia, gutxienez, gaztelaniaz agertuko da, hargatik eragotzi gabe Aragoiko Gobernuak neurri egokiak hartzea Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera babesteko eta sustatzeko, lege honetan kontsumitzaileari informazioa emateko aitortzen diren eskubideei dagokienez.

IV. KAPITULUA

Kontsumitzailearen babesa informazioaren gizartean

39. artikulua.— Informazioari buruzko berezitasunak

Lege honetan ezartzen diren informazio-arloko betekizunak betetzeaz gain, kontratazio elektronikoko jarduerak egiten dituen informazioaren gizarteko zerbitzu-emaileak kontsumitzaileari informazioa eman beharko dio, modu argian, ulergarrian eta zalantzagabea, kontratazio-prozedura hasi aurretik, informazioaren gizartea arautzen duen legeriak eskatzen dituen alderdiei buruz eta, betiere, honako hauei buruz:

d) Kontratua zein hizkuntzatan formalizatu ahal izango den.

---

⁶⁹⁹ BOEren 45. zenbakian, 2007ko otsailaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-3601>

7.4.2.24. 5/2007 Lege Organikoa, apirilaren 20koa, Aragoiko Autonomia Estatutua erreformatzekoa⁷⁰⁰

ATARIKO TITULUA

7. artikulua.— Berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak

1. Aragoiko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak Aragoiko ondare historiko eta kulturalaren adierazpen nabarmenetakoak dira, eta errespetu, elkarbizitza eta ulertzearen balio soziala ere bai.
2. Aragoiko Gorteen lege batek ezarriko du zein zonatan erabiltzen diren nagusiki Aragoiko berezko hizkuntzak eta modalitateak; araubide juridikoa eta lurralde horietako hiztunek erabiltzeko dituzten eskubideak arautuko ditu; Aragoiko hizkuntza-ondarearen babesa, berreskuratzea, irakaskuntza, sustapena eta zabalkundea sustatuko ditu, eta erraztasunak emango ditu berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak nagusiki erabiltzen diren zonetan herritarrek Aragoiko administrazio publikoekin dituzten harremanetan berezko hizkuntzak erabiltzeko.
3. Inor ezin izango da diskriminatu hizkuntza dela-eta.

I. TITULUA

Eskubideak eta printzipio artezkariak

II. KAPITULUA

Politika publikoen printzipio artezkariak

25. artikulua.— Autonomia pertsonalaren sustapena

2. Aragoiko botere publikoek espainiar zeinu-hizkuntzaren irakaskuntza eta erabilera sustatuko dituzte, gorrek eskubide eta eginbeharren berdintasun osoa lortu ahal izan dezaten.

71. artikulua.— Eskumen eskusiboak

Eskumen eskusiboen eremuan, Aragoiko Autonomia Erkidegoak egikarrituko ditu legegintza-ahala, erregelamenduak egiteko ahala, betearazkizuna eta berezko politiken ezarpena, betiere Konstituzioaren 140. eta 149.1 artikuluetan xedatutakoa errespetatuz. Autonomia Erkidegoak eskumen eskusiboa du ondoko gai hauetan:

- 4) Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak.

---

⁷⁰⁰ BOEren 97. zenbakian, 2007ko apirilaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-8444>

**7.4.2.25. 6/2009 Legea, uztailaren 6koa,
Aragoiko Edukiera Handiko Aisialdi Zentroei
buruzkoa⁷⁰¹**

**IV. KAPITULUA
Edukiera handiko aisialdi zentroetako jokoaren
arabide juridikoa**

27. artikulua.— Edukiera handiko aisialdi-zentroetako joko-kasinoak

6. Joko-mahaietan, ausazko makinetan eta gainerako joko-elementuetan agertzen den hizkuntza espainieraz bestelakoa izan daiteke, jokalarien jatorriaren arabera.

---

⁷⁰¹ BOEren 202. zenbakian, 2009ko abuztuaren 21eko alean, argitaratua.

**7.4.2.26. 9/2011 Legea, martxoaren 24koa,
Aragoiko Familia-bitartekaritzari
buruzkoa⁷⁰²**

**V. KAPITULUA
Zehapen-araubidea**

28. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Hauek dira arau-hauste oso astunak:

b) Diskriminazioa dakarten egintzak egitea, edozein dela ere diskriminazioaren zioa: bitartekaritzaren mendean dauden aldeen sexua, arraza, erlijioa, hizkuntza, sorlekua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

---

⁷⁰² BOEren 115. zenbakian, 2011ko maiatzaren 14ko alean, argitaratua.

7.4.2.27. 3/2013 Legea, maiatzaren 9koa, Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza- modalitateen erabilerari, babesari eta sustapenari buruzkoa⁷⁰³

HITZAURREA

Aragoi autonomia-erkidego bat da, zeinaren lurralde osoan hizkuntza nagusi eta ofiziala den gaztelaniarekin batera, eremu jakin batzuetan hitz egiten diren hizkuntza eta hizkuntza-modalitate propioak dauden, eta gure autonomia-erkidegoaren ondare aberatsa eta egitate berezia dira Europako hizkuntza historikoen panoramaren barruan. Hizkuntza horiek, berezko historia eta kultura eratzen dituzten hizkuntza-modalitateekin, Aragoiko Administrazioak bereziki babestu eta sustatu behar ditu.

Espainiako eta Aragoiko legeriak, erregimen demokratikoa ezarri ondoren, ez dira Espainiako eta Aragoiko errealitate eleaniztunetik kanpo geratu.

1978ko Konstituzioaren atariko tituluak honako hau xedatzen du 3. artikulua lehengo apartatuan: «Gaztelania da Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala. Espainiar guztiek dute gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea». Artikulu bereko bigarren apartatuak ezartzen du Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango direla haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritik. Manu bereko hirugarren apartatuak honako hau ezartzen du: «Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna kultura-ondarea da, eta ondare horrek begirune eta babes berezia izango du».

Azkenik, Espainiako Konstituzioaren 148.1.17. artikulua autonomia-erkidegoei esleitzen die Autonomia Erkidegoko kultura, ikerketa eta, hala badagokio, hizkuntzaren irakaskuntza sustatzeko eskumena.

Aragoiko Autonomia Estatutuaren azken erreformak, apirilaren 20ko 5/2007 Lege Organikoaren bidez egindakoak, honako hau ezarri du 7. artikuluan, berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen izenburupean:

«1. Aragoiko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak Aragoiko ondare historiko eta kulturalaren adierazpen nabarmenetakoak dira, eta errespetu, elkarbizitza eta ulertzearen gizarte-balioa ere bai.

2. Aragoiko Gorteen lege batek ezarriko du zein eremutan erabiltzen diren nagusiki Aragoiko berezko hizkuntzak eta modalitateak; araubide juridikoa eta lurralde horietako hiztunek erabiltzeko dituzten eskubideak arautuko ditu; Aragoiko hizkuntza-ondarearen babesa, berreskuratzea, irakaskuntza, sustapena eta zabalkundea sustatuko ditu, eta erraztasunak emango ditu berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak nagusiki erabiltzen diren eremuetan herritarrek Aragoiko administrazio publikoekin dituzten harremanetan berezko hizkuntzak erabiltzeko.

3. Inor ezin izango da diskriminatu hizkuntza dela-eta».

---

⁷⁰³ BOEren 138. zenbakian, 2013ko ekainaren 10eko alean, argitaratua.

Bestalde, Aragoiko Autonomia Estatutuaren 71.4 artikulua Autonomia Erkidegoari esleitzen dio berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen gaineko eskumen eskusiboa.

Lege honen bidez, Autonomia Estatututik datorren betebeharra bete nahi da; betebeharrak horrek aitortzen du hiztun guztiek badutela beren hizkuntza eta hizkuntza-modalitate propioa erabiltzeko eskubidea; izan ere, ondare erkide horrek demokraziaren eta kultura-aniztasunaren printzipioetan oinarritutako gizartea eraikitzen laguntzen du.

Hizkuntza erregional edo gutxitu bat bizitza pribatuan zein publikoan erabiltzeko askatasuna eskubide preskribaezina da, ondokoetan jasotako printzipioekin bat etorritik: Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunean; Giza Eskubideak eta Oinarritako Askatasunak babesteko Europako Kontseiluaren Konbentzioan, eta Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunean (1992koa), zeina Espainiak 2001ean berronetsi zuen.

Hala, lege honen I. kapituluak Aragoiko hizkuntza-aniztasuna aitortzen du, eta aragoiarrek berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabiltzea bermatzen du, zeina kontserbatu beharreko kultura-ondare historikoa den.

II. kapituluak berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera-eremuak ezartzen ditu, bai eta horien adierazpena Aragoiko Gobernuari dagokiola ezarri ere.

III. kapituluak Aragoiko Hizkuntzaren Akademiari buruzkoa da, bera baita instituzio eskuduna berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabiltzeko arau egokiak lantzeko eta zehazteko.

IV. kapituluak beren-beregi nabarmentzen du berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak Aragoiko kultura-ondarearen osagai direla, eta horiek kontserbatzeko, babesteko eta sustatzeko zenbait neurri ezartzen ditu.

Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen irakaskuntza legearen V. kapituluaren araututa dago, bai eta hizkuntza-arloko hezkuntza-politikari dagozkion beste aspektu batzuk ere.

VI. kapituluak Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilerari buruzko zenbait arau jasotzen ditu Administrazioaren eta herritarren arteko harremanean, eta bereziki aipatzen ditu argitalpen ofizialak, toponimia eta antroponimia.

Legeak lau xedapen gehigarri ditu: toki-eremuko hizkuntza-aldaerei buruzkoa, Aragoiko Hizkuntzaren Akademia eratzeko epeari buruzkoa, arlo horretan instituzio akademikoekin lankidetzan aritzeari buruzkoa, legearen edukia benetan aplikatzeko epeari buruzkoa, eta hura abian jartzeko eta aplikatzeko behar diren baliabideei buruzkoa; xedapen iragankor bat, Aragoiko Hizkuntzaren Akademiako lehenengo kideak izendatzeari buruzkoa; xedapen indargabetzaile bat, eta azken xedapen bi.

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1 artikulua.— Xedea

1. Lege honen xedea Aragoiko hizkuntza-aniztasuna aitortzea da, eta aragoiarrei beren hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera bermatzea, zeina kontserbatu beharreko kultura-ondare historikoa den.

2. Era berean, lege honen xedea da Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen kontserbazioa, berreskurapena, sustapena, irakaskuntza eta zabalkundea erraztea, erabilera historikoko eremu nagusietan.

2. artikulua.— Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak

1. Gaztelania Aragoiko hizkuntza ofiziala da, eta bertan erabilia. Aragoiar guztiek dute gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea.

2. Gaztelaniaz gain, Aragoik berezko, jatorrizko eta historikotzat ditu Aragoiko hizkuntzak, Autonomia Erkidegoko iparraldeko eta ekialdeko eremuetan nagusiki erabiltzen diren hizkuntza-modalitateekin.

3. Halakoak direlako, babesa izango dute; haien irakaskuntza eta berreskurapena sustatuko da, eta hiztunek erabilera historikoko eremuetan erabiltzeko duten eskubidea aitortzen da; eremu horietan erraztu egingo da administrazio publikoekiko harremanetan horiek erabiltzea.

3. artikulua.— Hizkuntza-eskubideak

1. Lege honetan ezarritako kasuetan, honako hizkuntza-eskubide hauek aitortzen zaizkie Aragoiko herritarrei:

a) Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak jakitea.

b) Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak ahoz eta idatziz erabiltzea, nagusiki historikoki erabiltzen diren eremuetan.

c) Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen irakaskuntza jasotzea.

d) Aragoiko berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan irrati, telebista eta bestelako komunikabide sozialetako argitalpen eta programazioetarako irispidea izatea.

e) Berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabiltzea bizitza ekonomiko eta sozialean.

2. Inor ezin izango da diskriminatu hizkuntza dela-eta.

3. Aragoiko botere publikoek eskubide horien egikaritza aitortuko dute, eraginkorrak eta benetakoak izan daitezen.

4. artikulua.— Berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak duintzea

Botere publikoek beharrezko neurriak hartuko dituzte Aragoiko berezko hizkuntzei eta hizkuntza-modalitateei buruzko informazioa, duintasuna eta zabalkundea emateko, betiere Aragoiko hizkuntza-errealitatea behar bezala ezagutzea sustatze aldera.

II. KAPITULUA

Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera-eremuak

5. artikulua.— Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera-eremuak

Lege honen ondorioetarako, gaztelaniaz gain, honako hizkuntza hauek ere erabiltzen dira Autonomia Erkidego osoan Aragoin:

- a) Autonomia Erkidegoko Pirinio aldeko eta Pirinio aurreko gunetako Aragoiko hizkuntzaren erabilera historikoko eremu bat, haren hizkuntza-modalitateekin.
- b) Autonomia Erkidegoko ekialdeko Aragoiko berezko hizkuntzaren erabilera historikoko eremu bat, haren hizkuntza-modalitateekin.

6. artikulua.— Adieraztea zein diren berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera-eremuak

Aragoiko Gobernuak, ukitutako udalak entzun ondoren, 5. artikuluan aipatzen diren eremu eta udalerrak izendatuko ditu.

III. KAPITULUA

Aragoiko Hizkuntzaren Akademia

7. artikulua.— Aragoiko Hizkuntzaren Akademia

1. Aragoiko Hizkuntzaren Akademia sortuko da berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen eremuko instituzio zientifiko ofizial gisa.
2. Aragoiko Hizkuntzaren Akademiari dagokio:
  - a) Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera zuzenari buruzko arauak ezartzea.
  - b) Botere publikoei eta instituzioei aholkuak ematea, berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera zuzenarekin eta gizarte-sustapenarekin zerikusia duten gaiei buruz.
3. Aragoiko Hizkuntzaren Akademia filologian, literaturan eta hizkuntzalaritzan ospe handia duten pertsonak osatuko dute, batez ere doktoreek, eta lehentasuna izango dute bertako hiztunek, zeinek aragoiar erkidegoaren berezko hizkuntza- eta literatura-balioen praktikan eta sustapenean ibilbide luzea egin baitute; akademia horretan Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak ordezkatuta egongo dira.
4. Aragoiko Gobernuak Aragoiko Hizkuntzaren Akademiaren estatutuak onetsiko ditu, zeinetan finkatuko baitira akademiaren osaera, antolaketa eta funtzionamendua.

8. artikulua.— Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen hizkuntza-araua

Lege honetan ezarritakoaren arabera, instituzio publikoek Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabiltzen badituzte, Aragoiko Hizkuntzaren Akademiak ezarritako hizkuntza-arauari jarraitu beharko diote.

IV. KAPITULUA

Aragoiko hizkuntza-ondarea

9. artikulua.— Aragoiko hizkuntza-ondarearen kontserbazioa

1. Aragoiko instituzio publikoek neurriak hartuko dituzte Aragoiko hizkuntza-ondareko ondasunak ondare hori osatzen duten hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan gordeko direla bermatzeko.

2. Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen historiarekin eta kulturarekin zerikusia duten hizkuntza-garrantzi handiko ondasun material eta immaterial guztiek osatzen dute Aragoiko hizkuntza-ondarea.

3. Aragoiko hizkuntza-ondarea osatzen duten elementuak berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera historikoko eremuetan egon daitezke, edo Autonomia Erkidegoko gainerako lurraldeetan egon daitezke edo lurralde horretatik kanpo egon daitezke.

4. Aragoiko Gobernuko hizkuntza-politikan eskumena duen sailari dagokio Aragoiko hizkuntza-ondarearen babesa bermatzea eta toki-korporazioen ekintzak koordinatzea arlo horretan, hargatik eragotzi gabe Aragoiko kultura-ondarea arautzen duen legerian aitortutako eskumenak.

10. artikulua.— Aragoiko hizkuntza-ondarearen zabalkundea

1. Aragoiko ondare bibliografiko eta dokumentala osatzen duten dokumentuak, inprimakiak, argitalpenak, euskarri digitalak eta gainerako ondasun materialak, aldi berean Aragoiko hizkuntza-ondareztat hartzen direnak, lege honetan eta Aragoiko kultura-ondarea arautzen duen legerian berariaz xedatutakoaren arabera arautuko dira.

2. Aragoiko hizkuntza-ondarea osatzen duten erabilerak, ohiturak, sorkuntzak, portaerak eta gainerako ondasun immaterialak ikerketaz, dokumentazio zientifikoaz eta horien bilketa orohartzaileaz babestuko dira; izan ere, haiek euskarri materialetan bilduko dira etorkizuneko belaunaldiei transmitituko zaiela eta haien kultura-zabalkundea egingo dela bermatzeko.

3. Hizkuntza-ondare hori babesteko, Autonomia Erkidegoko Administrazioak ondare hori berreskuratzea, ikertzea, euskarri iraunkorretan erregistratzea, deskribatzea eta zabaltzea sustatuko du.

11. artikulua.— Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen kultura-sustapena

Hizkuntza kultura-tresna gisa sustatzeko, eta, bereziki, liburutegiei, bideotekei, kultura-zentroei, museoei, artxiboei, akademiei, antzokiei eta zinemei dagokienez, bai eta literatura-lanei eta ekoizpen zinematografikoari, herri-adierazpen kulturalari, jaialdiei, kultura-industriei eta teknologia berriei dagokienez ere, Aragoiko administrazio publikoei honako hauek dagozkie, bereziki hizkuntza eta hizkuntza-modalitate propioak nagusiki historikoki erabiltzen diren eremuetan:

a) Sustatzea berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako adierazpena eta ekimenak, eta irispidea erraztea haietan ekoitzitako obretarako.

b) Erraztea Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak sustatzearekin lotutako kultura-jarduerak egiten.

c) Zaintzea organismoek egoki integra ditzaten Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen ezagutza eta praktika haien ekimeneko kultura-jardueretan edo haiek laguntzen dituzten kultura-jardueretan, betiere haien ardurabada jarduerok antolatzea edo laguntzea.

d) Erraztea ekipamenduak hornitzerakoan eta kultura-jarduerak programatzerakoan, berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako hitzunen ordezkariak zuzenean parte hartzea.

e) Laguntzea berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan ekoitzitako lanak jaso, ikertu, artxibatu, katalogatu, gordailuan hartu, erakutsi edo argitaratzeaz arduratzen diren erakundeei, bai eta horien sorrera sustatzea ere, halako erakunderik ez dagoenean edo zerbitzu horiek ematerik ez dagoenean.

f) Elkarrekin eta instituzioekin elkarlanean aritzea, hitzarmenak sinatuz edo dirulaguntzetarako lerroak ezarriz.

V. KAPITULUA

Berezko hizkuntzen irakaskuntza

12. artikulua.— Berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak irakastea

1. Aragoiko hizkuntzen eta haien hizkuntza-modalitateen irakaskuntza jasotzeko eskubidea aitortzen da erabilera historiko nagusia duten eremuetan, eta horiek ikastea borondatezkoa izango da. Aragoiko Gobernuak, hezkuntzaren arloan eskumena duen sailaren bitartez, irakaskuntzako zentroetan eskaintza egoki bat eginez bermatuko du eskubide hori.

2. Eskubide hori aitortuko da, halaber, udalerrri jakin batzuetan, zeinetan erreferentziako irakaskuntza-zentroak baitaude berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak nagusi diren eremu historikoetako udalerrrietatik datozen ikasleentzat.

13. artikulua.— Curriculum

1. Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera historikoko eremuetan, haien irakaskuntza, gaztelaniarekin batera, maila eta etapa guztietan ezar dadin sustatuko da.

2. Aragoiko Gobernuak berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen irakasgaietan erabiltzeko material didaktikoen edizioa bultzatuko du Aragoiko irakaskuntzako zentroetan.

14. artikulua.— Etengabeko hezkuntza

Aragoiko Gobernuak helduentzako edo etengabeko hezkuntzako irakaskuntza-ikastaroak sustatuko ditu Aragoiko berezko hizkuntzei eta hizkuntza-modalitateei buruz, batez ere erabilera historiko nagusia duten eremuetan.

15. artikulua.— Irakasleak

Hasierako eta etengabeko prestakuntza egokia bermatuko da, bai eta berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak irakasteko behar diren irakasleen gaikuntza ere. Haien irakaskuntzara bideratutako plazak eskuratzeko, erregelamenduz ezartzen den moduan egiaztatuko da hizkuntza eta hizkuntza-modalitate horiek ezagutzen direla, tokiko aldaerak kontuan hartuta.

VI. KAPITULUA

Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera Aragoiko instituzio eta administrazioetan

16. artikulua.— Herritarrek administrazio publikoekin dituzten harremanak

Herritar guztiei aitortzen zaie Aragoiko berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan ahoz eta idatziz egiteko eskubidea, gaztelaniaz ez ezik, beren erabilera nagusiko eremuetan, lege honetan aurreikusitakoaren arabera.

17. artikulua.— Argitalpen ofizialak

Autonomia Erkidegoko organo instituzionalen xedapenak, ebazpenak eta erabakiak, gaztelaniaz ez ezik, berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan ere argitaratu ahal izango dira, Aragoiko Aldizkari Ofizialaren edizio bananduaren bidez, xedapen edo erabaki horiek hartu dituen organoak hala erabakitzen badu.

18. artikulua.— Aragoiko Gorteak

1. Aragoiko Gorteen Erregelamenduan ezarriko da zelan erabiliko diren Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak haien barne- eta kanpo-jarduketetan.

2. Edonork jo dezake idatziz Aragoiko Gorteetara Aragoiko berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako edozeinetan, eta, gaztelaniaz ez ezik, hizkuntza horretan ere erantzun dakioko.

19. artikulua.— Aragoiko Justizia

1. Aragoiko Justizia, bere eskumenak egikaritzean, arduratuko da lege honetan aitortutako hizkuntza-eskubideak babesteaz eta botere publikoek haren xedapenak betetzeaz.

2. Edonork jo dezake idatziz Aragoiko Justiziarengana, Aragoiko berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako edozeinetan, eta gaztelaniaz ez ezik, hizkuntza horretan ere erantzun dakioko.

3. Aragoiko Justiziak idazkiak, txostenak eta beste edozein dokumentu eman ahal izango ditu, gaztelaniaz ez ezik, Aragoiko berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan ere.

20. artikulua.— Toki-erakundeak

1. Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera historikoko eremuetan, toki-erakundeetako organoen eztabaidak tokian tokiko berezko hizkuntzan edo hizkuntza-modalitatean egin ahal izango dira, gaztelaniaren erabilerari kalterik egin gabe.

2. Aurreko apartatuan aipatutako eremuetan dauden toki-korporazioen aktak, erabakiak eta beste dokumentu ofizial batzuk, gaztelaniaz ez ezik, tokian tokiko berezko hizkuntzan edo hizkuntza-modalitatean ere idatzi ahal izango dira.

21. artikulua.— Notario-tresnak

Notario-tresnak Aragoiko berezko hizkuntzetako edo hizkuntza-modalitateetako edozeinetan idatzi ahal izango dira, aplikatzekoa den legeria zibilean aurreikusitako kasuetan eta baldintzetan.

22. artikulua.— Toponimia

1. Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera nagusi historikoko eremuetan, toponimoen izen ofiziala, gaztelaniazkoaz gain, lurraldean erabili ohi dena ere izan daiteke, Aragoiko Toki Administrazioaren legeriak udalerriei zein eskualdeei dagokienez ezartzen duenari kalterik egin gabe.

2. Aragoiko Gobernuko hizkuntza-politikan eskumena duen sailari dagokio, Aragoiko Hizkuntzaren Akademiari entzun ondoren, Autonomia Erkidegoko toponimoak zehaztea, bai eta lurraldeen, biztanleguneen eta hiriarteko bideen izen ofizialak ere.

3. Hiribideek izendapen bikoitza izan dezakete: gaztelaniazkoa eta tradizionala, eta udalerriei dagokie izendapen hori zehaztea.

23. artikulua.— Antroponimia

1. Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabiltzeko eskubidea aitortzen da izen-abizenetan, eta horiek Erregistro Zibilean inskribatu ahal izango dira.

2. Edonork, hamalau urte betetzen dituenetik, eskatu ahal izango du bere izena edo abizenak Aragoiko berezko hizkuntzetako edo hizkuntza-modalitateetako edozeinetan duen onomastika-baliokidearekin ordeztzeko, eta horretarako ez du inoren laguntzarik behar izango.

24. artikulua.— Komunikabideak

Komunikabideen independentzia- eta autonomia-printzipioak errespetatuz, administrazio publikoek neurri egokiak hartuko dituzte helburu hauek lortzeko:

a) Sustapena egitea Aragoiko berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako programak irratian eta telebista publikoetan aldizka emateko.

b) Sustapena egitea berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan entzunezko eta ikus-entzunezko lanak ekoizteko eta zabaltzeko.

c) Sustapena egitea prentsa-artikuluen argitalpena Aragoiko berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan ohikotasunez egiteko.

d) Neurri gehiago hartzea berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan egiten diren ikus-entzunezko ekoizpenei laguntzeko dauden neurriez gainera.

e) Kazetarien eta beste langile batzuen prestakuntza laguntzea; izan ere, berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan lan egiten duten komunikabideentzat izango da laguntza hori.

f) Zaintzea berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako hiztunen interesak ordezkatzuta egon daitezen edo aintzat hartuak izan daitezen legearekin bat sor daitezkeen egituretan, betiere egituron helburua komunikabideen askatasuna eta pluraltasuna bermatzea delarik.

25. artikulua.— Gizarte-ekimena

Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak ikertu, zabaldu, irakatsi eta duintzeari dagokionez, administrazio publikoek bereziki kontuan hartuko dute gizarte-ekimena, bai Autonomia Erkidegoko hizkuntza-politika diseinatzean, bai gizarte-erakundeek egindako jarduerak sustatuz eta lagunduz. Administrazio publikoek erakunde horiekin lankidetzaren hitzarmen egonkorak sinatzea sustatuko dute.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Hizkuntza-aldakerak toki-eremuan

1. Aragoiko Gobernuak erregelamendu bidez zehaztu ahal izango du erabilera historiko nagusia duten udalerrietan Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak izendatzeko prozedura, tokiko jentilizioarekin edo izen historiko edo tradizionalarekin koherentziaz.

2. Prozedurak objektiboki eta behar beste ezarri beharko du zelan egiaztatuko diren ukitutako herritarren eta toki-erakundeen parte-hartzea eta proposatzen diren izendapenak.

Bigarren xedapen gehigarria.— Lankidetzaren politika

Aragoiko Gobernuak lankidetzaren hitzarmenak edo akordioak sinatu ahal izango ditu lege honetan aurreikusitako xedek betetzen lagundu dezaketen instituzio, administrazio edo erakundeekin.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Akademia

Aragoiko Gobernuak Aragoiko Hizkuntzaren Akademiaren estatutuak onetsiko ditu zortzi hilabeteko epean, lege hau indarrean jartzen denetik zenbatzen hasita, eta Akademia hurrengo hiru hilabeteetan eratuko da.

Laugarren xedapen gehigarria.— Kontsignazio ekonomikoak

Aragoiko Gobernuak lege hau abian jartzeko beharrezkoak diren aurrekontu-partidak izendatuko ditu.

Xedapen iragankor bakarra.— Akademiako lehenengo kideak izendatzea

Aragoiko Akademiako lehenengo hamar kideak honelaxe izendatuko dira: bost Aragoiko Gorteek, eta bost Aragoiko Gobernuak.

Xedapen indargabetzaile bakarra

Indargabetuta geratzen da Aragoiko berezko hizkuntzak erabili, babestu eta sustatzeari buruzko abenduaren 22ko 10/2009 Legea, bai eta lege honetan aurreikusitakoaren aurka dauden maila bereko edo beheagoko xedapen guztiak.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Aragoiko Gobernuaren gaitzea

Aragoiko Gobernuari ahalmena ematen zaio lege hau garatu eta exekutatzeko beharrezkoak diren xedapen guztiak eman ditzan.

Azken xedapenetako bigarrena.— Indarrean jartzea

Lege hau hilabeteko epean jarriko da indarrean, Aragoiko Aldizkari Ofizialean argitaratzen denetik zenbatzen hasita.

7.4.2.28. 5/2013 Legea, ekainaren 20koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzu publikoen kalitateari buruzkoa⁷⁰⁴

I. TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Kalitatearen arloan jarduteko irizpideak

Politika publikoen eta zerbitzu publikoen kalitatearen ebaluazioa Administrazio Publikoaren printzipio orokorrak eta kalitate-arloan jarduteko dauden irizpide hauek errespetatuz egingo da:

- 1) Administrazio-jardunaren erdigunea herritarra da, eta Administrazio Publikoak honako betebeharrak ditu:
- f) Izapideak pixkanaka gutxitzea, betiere hizkera irisgarria erabiltzea eta administrazio-zamak ezabatzea sustatzen duten prozesuak eta teknikak ezarriz.

---

⁷⁰⁴ BOEren 175. zenbakian, 2013ko uztailaren 23ko alean, argitaratua.

7.4.2.29. 8/2013 Legea, irailaren 12koa, Aragoiko Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa⁷⁰⁵

HITZAURREA

III

[...]

Azkenik, lege hau hiru xedapen gehigarriekin osatu da. Haietako lehenengoak genero-hizkuntzaren erabilera egokia aipatzen du. [...]

[...]

III. TITULUA

Udaltzaingoen kidegoetako funtzionarioak

III. KAPITULUA

Eskubideak eta eginbeharrak

30. artikulua.— Eginbeharrak

Udaltzaingoko funtzionarioek Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuan oro har ezarritako eginbeharrak dituzte, bai eta beren eginkizunak egikaritzean jarduteko oinarrizko printzipioetatik eratorritakoak ere, Segurtasun Indar eta Kidegoei buruzko Lege Organikoaren 5. artikuluan jasotakoak, eta, bereziki, honako hauek:

g) Herritarrak ahalik eta zuzentasun handienaz tratatzea, betiere hizkera eta jokabide-indarkeria oro saihestuz, eta beharrezko gogoeta, arreta eta zuhurtziaz jokatzuz.

---

⁷⁰⁵ BOEren 260. zenbakian, 2013ko urriaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-11337>

7.4.2.30. 9/2014 Legea, urriaren 23koa, Aragoiko Familiei laguntzeari buruzkoa⁷⁰⁶

I. TITULUA

Familiei babesa, arreta eta laguntza emateko neurriak

II. KAPITULUA

Familiari laguntzeko neurriak

1. ATALA

Neurri materialak

16. artikulua.— Hezkuntza-arloko neurriak

3. Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioak gaikuntza eta etengabeko prestakuntzako ikasketak egitea sustatuko du, bai eta hizkuntzak ikastea ere, eta arreta berezia behar duten familietako kideei irispidea erraztuko die.

---

⁷⁰⁶ BOEren 281. zenbakian, 2014ko azaroaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-11994>

7.4.2.31. 8/2015 Legea, martxoaren 25ekoa, Aragoiko jarduera publikoaren gardentasunari eta herritarren parte- hartzeari buruzkoa⁷⁰⁷

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Printzipio orokorrak

Gobernu irekia benetan ezartzeko, lege hau aplikatzean nahitaez kontuan hartuko diren funtsezko printzipioak dira:

h) Sinpletasun- eta ulergarritasun-printzipioa, prozedurak birdiseinatuz eta baliabideak optimizatuz izapideak pixkanaka gutxituz, eta herritarrentzat irisgarria eta ulergarria den hizkeraren erabilera sustatuz, bai eta administrazio-zamak ezabatuz ere.

Seigarren xedapen gehigarria.— Izapideak sinplifikatzea eta irisgarritasuna

Aragoiko Gobernuak eta gainerako administrazio publikoek bermatuko dute izapideak sinplifikatuko direla eta ahozko eta idatzizko komunikazio-bide ulergarriak erabiliko direla, herritarrei laguntza eta urgazpen egokia emanaz, eta neurri eraginkorrak sustatuko dituzte ikusmen-, mugimendu-, entzumen- edo kognizio-mugak dituzten pertsonen irisgarritasun osorako, lege honek babesten dituen eskubideak egikaritzeko.

---

⁷⁰⁷ BOEren 115. zenbakian, 2015eko maiatzaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-5332>

7.4.2.32. 2/2016 Legea, urtarrilaren 28koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko neurri fiskal eta administratiboei buruzkoa⁷⁰⁸

HITZAURREA

II. Administrazio-neurriak

[...]

Era berean, Aragoiko Kultura-ondareari buruzko martxoaren 10eko 3/1999 Legea aldatzen da, Aragoiko aragoiera eta katalana berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak direla aitortzeko.

[...]

---

⁷⁰⁸ BOEren 60. zenbakian, 2016ko martxoaren 10eko alean, argitaratua.

**7.4.2.33. 4/2016 Legea, maiatzaren 19koa,
honako hau aldatzen duena: 8/1987 Legea,
apirilaren 15ekoa, Aragoiko Irrati eta
Telebista Korporazioaren sorkuntza,
antolaketa eta kontrol parlamentarioari
buruzkoa⁷⁰⁹**

Artikulu bakarra.— Apirilaren 15eko 8/1987 Legea, Korporazioaren sorkuntza, antolaketa eta kontrol parlamentarioari buruzkoa, aldatzea

Hamazazpi. Beste xedapen gehigarri bat erantsiko zaio, eta honela idatzita geratuko da:

«Seigarren xedapen gehigarria.— Aragoiko ekoizpen independentea sustatzeko eta laguntzeko plana

Aragoiko Gobernuaren eta Aragoiko Irrati eta Telebista Korporazioaren eta haren sozietateen artean sinatzen den programa-kontratuak plan bat jasoko du Aragoiko ekoizpen independentea sustatzeko eta laguntzeko; plan horretan parte hartuko dute Aragoiko Sustapen Institutuak, eta kultura eta industria arloan eskumena duten sailek; plan hori, gutxienez, CARTVren aurrekontuaren % 1 eta % 3 artekoa izango da, eta haren helburuen artean kultura, lurraldea, berezko hizkuntzak eta tradizioak sustatzea izango da».

---

⁷⁰⁹ BOEren 146. zenbakian, 2016ko ekainaren 17ko alean, argitaratua.

7.4.2.34. 4/2018 Legea, apirilaren 19koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko genero- identitate eta -adierazpenari eta gizarte- berdintasunari eta diskriminaziorik ezari buruzkoa⁷¹⁰

HITZAURREA

II

Giza eskubideei buruzko nazioarteko arauak berdintasuna eta diskriminaziorik eza ezartzen dituzte oinarrizko printzipio gisa. Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 1. artikulua baieztape zalantzaezin hau ezartzen du: «Gizon-emakume guztiak aske jaiotzen dira, duintasun eta eskubide berberak dituztela». Adierazpen beraren 2. artikulua ondoren hau baieztatzen du: «Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik». NBEk adierazi duen bezala, agindu horrek berak legearen aurrean tratu-berdintasunerako eskubidea eta diskriminazioaren aurka babestua izateko eskubidea dakartza zenbait arrazoiengatik, besteak beste, sexu-orientazioagatik eta genero-identitateagatik.

IV

[...]

Legeak, genero-identitatearen eta genero-adierazpenaren definizioari dagokionez, Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Agentziaren irizpideari jarraitzen dio, eta agentzia horrek, aldi berean, definizioa lortu zuen Europako eta nazioarteko antolakunde nagusiekin egindako kontsulta-lan zabal bat egin ondoren. Genero-identitatearen kontzeptua generoaren barne-bizipenari eta bizipen indibidualari dagokie, pertsona bakoitzak bizipen horiek sakonean sentitzen dituen bezala, gorputzaren bizipen pertsonala eta beste batzuk sartuz, hala nola janzkera, hitz egiteko modua eta moldeak. [...]

[...]

X. TITULUA Komunikazioa

40. artikulua.— Kode deontologikoak

Zainduko da komunikabideek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak har ditzatela, zeinek jasoko baitituzte berdintasunarekiko errespetua eta genero-identitatean edo -adierazpenean oinarritutako diskriminazioaren debekua, bai

---

⁷¹⁰ BOEren 131. zenbakian, 2018ko maiatzaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-7154>

informazio- eta publizitate-dukietan, bai erabilitako hizkeran, edozein delarik erabilitako euskarria edo hedabidea.

7.4.2.35. 7/2018 Legea, ekainaren 28koa, Aragoiko Emakumeen eta Gizonen Aukera- berdintasunari buruzkoa⁷¹¹

HITZAURREA

VI

[...]

II. tituluak genero-berdintasunerako politika publikoak arautzen ditu, eta bi kapitulu ditu. I. kapituluak neurriak jasotzen ditu genero-ikuspegia politika publikoetan txertatzeko, zeharkakotasuna aplikatuz, interseksionalitate-printzipioa garatuz eta ekintza zehatzak eginez, hala nola genero-eraginaren ebaluazioa, genero-ikuspegia aurrekontuetan txertatzea, berdintasunaren azalpen-memoria, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Plan Estrategikoa, hizkuntzaren eta irudiaren erabilera integratzaile eta ez-sexista Administrazio Publikoan erabiltzea, bai eta genero-ikuspegia txertatzen duten estatistikak, azterlanak eta ikerketak egitea ere. [...]

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Aragoiko botere publikoen jardun-printzipio orokorrak

Lege honen xedea lortzeko, eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren 14. artikuluan ezarritakoarekin bat etorritz, Aragoiko botere publikoek beren eskumenen esparruan jarduteko dituzten printzipio orokorrak honako hauek izango dira:

11. Administrazio-eremuan hizkuntzen eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista ezartzea, eta horiek suspertzea harreman sozial, kultural eta artistiko guztietan.

4. artikulua.— Kontzeptua

Lege honen ondoreetarako:

3. Hizkuntzen eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista:

a) Hizkuntzen erabilera integratzaile eta ez-sexista hizkuntza aldetik zuzenak diren terminoak, esamoldeak eta baliabideak erabiltzea da, bai eta keinuak, tonua edo ikonoak eta ikurrak ere erabiltzea, hitzekoa ez den hizkuntzako beste elementu batzuen artean; elementu horiek, zuzen edo ez, femeninitasuna ikusezin bihurtzen duten elementuen edo maskulinitasunarekiko bigarren mailan jartzen dutenen ordezkokoak dira, eta hori guztia hizkera diskriminatzailea gainditzeko egiten da, emakumeak eta gizonak berdintasunean jartzen dituen hizkera inklusiboa ezarritz.

---

⁷¹¹ BOEren 209. zenbakian, 2018ko abuztuaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-11932>

I. TITULUA

Eskumenak, eginkizunak, antolaketa instituzionala eta koordinazioa

I. KAPITULUA

Eskumenak eta eginkizunak

6. artikulua.— Autonomia Erkidegoko Administrazioa

2. Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioiko sailek, beren kudeaketa-eremuan zaindu behar dutenez gero lege honetan, genero-berdintasunaren arloan, ezarritako objektua eta xedeak errespetatzen eta betetzen direla, beren eskumenak garatzean, eginkizun hauek izango dituzte, batez ere:

c) Administrazio-dokumentuetan hizkuntzaren erabilera ez-sexista bermatzea.

7. artikulua.— Aragoiko toki-enteen eginkizunak

3. Toki-erakundeek genero-ikuspegia txertatuko dute beren politika, programa eta ekintza administratibo guztietan, ikuspegi hori garatzeko behar den administrazio-egitura sortuko dute, eta hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista sustatuko dute.

II. KAPITULUA

Antolaketa instituzionala, elkarlana, koordinazioa eta kontsulta Aragoiko administrazio publikoen artean

1. ATALA

Autonomia Erkidegoko Administrazioaren berdintasun- organismo eta -unitateak

13. artikulua.— Genero-berdintasuneko unitateak

2. Unitate horiek emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioarekin lotutako eginkizunak garatuko dituzte sail eta organismo autonomo bakoitzaren eskumeneko gaien eremuan, eta, bereziki, honako hauek:

c) Hizkera inklusiboa erabiltzen dela zaintzea.

II. TITULUA

Genero-berdintasunerako politika publikoak

I. KAPITULUA

Aragoiko Autonomia Erkidegoaren politika publikoetan genero-ikuspegia txertatzea

22. artikulua.— Hizkuntzen eta irudiaren erabilera integratzaile eta ez-sexista

1. Martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren 14.11 artikuluekin bat etorriz, eta lege honen 3.11 artikuluan jasotako printzipio orokorra aplikatuz, Aragoiko botere publikoen eta administrazio publikoen helburua da neurriak sustatzea hizkuntza eta irudi mota guztien erabilera integratzaile eta ez-sexista ezartzeko Administrazioaren eremu guztietan eta zuzenean edo hirugarrenen bidez sortzen dituzten dokumentu, formulario, inprimaki eta euskarrietan. Era berean, hizkera integratzaile eta ez-sexista erabiltzeko neurriak garatuko dira harreman sozial, kultural eta artistiko guztietan, bai eta partikularren artean ere.
2. Zehazki, Aragoiko komunikabide publikoak edo dirulaguntza publikoak jasotzen dituztenak behartuta daude hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista egitera.
3. Aragoiko botere publikoek erabilera integratzaile eta ez-sexista bermatuko dute komunikazio, irudi eta publizitate instituzionaletan, bai eta beren politikak garatzeko erabiltzen dituzten eduki eta irudietan ere, eta aktiboki sustatu beharko dute emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabekoa.
4. Aragoiko botere publikoek bermatuko dute ez dela emititzen edo argitaratzen testu edo irudi diskriminatzailearik, sexistarik, iraingarririk edo genero-berdintasunaren printzipioaren aurkakorik.
5. Genero-berdintasunaren arloan eskumena duen saila arduratuko da artikulua honetan aurreikusitako hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista betetzen dela kontrolatzeaz.

II. KAPITULUA

Aragoiko Autonomia Erkidegoaren politika publikoetan genero-berdintasuna sustatzea

25. artikulua.— Kontratazio publikoa

5. [...] Edozelan ere, hizkuntzaren edo irudiaren erabilera sexista saihestuko da, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna bermatuko da tratuan, enplegurako irispidean, lanbide-sailkapenean, sustapenean, iraunkortasunean, prestakuntzan, iraungipenean, ordainsarrietan, laneko kalitatean eta egonkortasunean, lanaldiaren iraupenean eta antolamenduan, eta laneko sexu-jazarpena eta sexuan oinarritutako jazarpena prebenitzeko neurriak hartuko direla bermatuko da, prebentziorako prozedura espezifikokoak ezartzearekin batera.

III. TITULUA

Genero-berdintasuna esku-hartze publikoaren zenbait arlotan sustatzeko neurriak

I. KAPITULUA

Berdintasuna hezkuntzan

29. artikulua.— Berdintasun-printzipioak hezkuntzan

4. Aragoiko irakaskuntzako zentroek genero-ikuspegia beren jarduketa guztietan txertatzeko printzipioa beteko dute, eta hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista aplikatuko dute irakaskuntza-sistemaren maila, etapa, ziklo, gradu eta modalitateetarako egokitutako curriculum-materialetan eta baliabide didaktikoetan.

1. ATALA

Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzak

30. artikulua.— Genero-berdintasuna irakaskuntzako zentroetan sustatzea

Aragoiko Hezkuntza Administrazioak bermatuko du Aragoiko irakaskuntzako zentro guztietan genero-berdintasunean hezteko beharrezkoak diren ekintzak ezarriko direla. Ondorio horietarako:

8. Gaitasun sozial eta emozionaleko programak ezarriko ditu, ikasleen trebetasun metakognitiboak eta hezkuntza emozional eta afektibo-sexualeko trebetasunak garatzeko, eta hezkuntza-sistemako maila guztietan landuko ditu, besteak beste, prestakuntzako aspektu hauek:

i) Hizkuntzaren eta irudiaren erabilera integratzaile eta ez-sexista egitea publizitatean eta komunikabideetan.

34. artikulua.— Hezkuntzako ikuskatzailletza

2. Hezkuntzako ikuskatzailletzaren prozesu arruntan, genero-berdintasunarekiko errespetua bermatuko da, emakumeen eta gizonen berdintasunerako hezkuntzaren aholkularitza-, gainbegiratze- eta ebaluazio-jarduketan bidez:

b) Hezkuntza Administrazioak bermatu behar du ikuskatzailletzako langileek genero-berdintasunaren arloko prestakuntza jasoko dutela, batez ere arlo hauetan emango da hezkuntza: emakumeen eta gizonen arteko harremanean, aukera- eta tratu-berdintasunean, hizkera ez-sexistan eta emakumeen aurkako indarkeriaren prebentzioan.

II. KAPITULUA

Berdintasuna enpleguan

1. ATALA

Lan-berdintasuna Aragoiko sektore pribatuan eta funtzio publikoan

1. AZPIATALA

Berdintasuna sektore pribatuko lan-eremuan

40. artikulua.— Aukera-berdintasuna enplegurako irispidean

5. Enpleguaren zerbitzu publikoek, horien erakunde laguntzaileek eta irabazi-asmorik gabeko lanpostu-agentziek, lan-bitartekaritza kudeatzean, berebiziko arduraz jardun beharko dute, enplegua lortzeko unean diskriminazioa saihestu dadin. Lan-bitartekaritzaren kudeatzaileek, lan-eskaintzetan diskriminazioa antzematen dutenean, ez dituzte eskaintza horiek izapidetuko, eta horren berri emango diote eskaintza egin dutenei. Era berean, eskaintzak idazterakoan, hizkera integratzaile eta ez-sexista erabiliko dute.

47. artikulua.— Negoziazio kolektiboa

2. Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioak, besteak beste, honako jarduketak hauek egingo ditu:

c) Gizarte-eragileei eta eragile ekonomikoek zuzendutako prestakuntza-ekintzak egitea, prestakuntza horrek kideak genero-berdintasunaren arloan gaitzeko, beren lan-arloetan aukera- eta tratu-berdintasunaren printzipioa eta genero-analisia txertatzeko, bai eta hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista egiteko ere, bereziki negoziazio-mahaietan parte hartzen duten pertsonengan.

e) Hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista hitzarmenetan sartzea, bai eta negoziazio kolektiboaren esparruan sortzen diren dokumentu, formulario eta euskarrietan ere.

2. ATALA

Erantzukizun soziala eta bikaintasun-marka

54. artikulua.— Berdintasuneko Bikaintasun Marka

2. Hori lortzeko balioetsi behar diren berdintasun-parametroak honako hauek izango dira, besteak beste:

f) Hizkuntza integratzaile eta ez-sexista erabiltzea enpresaren barne-komunikazioan, eta produktuen, zerbitzuen eta marketinaren publizitatean.

VI. KAPITULUA

Beste politika sektorial batzuk

75. artikulua.— Kultura

3. Zuzenean edo zeharka, kultura-kudeaketaren sistema egituratzen duten Aragoiko administrazio publikoetako organismo, agentzia, ente eta gainerako egiturek hurrengo jarduketak garatuko dituzte besteak beste, hura sustatzeko:

e) Hizkuntza eta irudiak modu integratzailean eta ez-sexistan erabiltzea sormen eta ekoizpen artistiko, kultural eta intelektualean eta horren zabalkunde.

79. artikulua.— Informazioaren eta ezagutzaren gizartea

Aragoiko administrazio publikoek genero-berdintasunaren printzipioa txertatuko dute informazioaren eta ezagutzaren gizarteko jarduketa eta programa guztietan, haien diseinuan, exekuzioan eta ebaluazioan, eta genero-ikuspegia zeharrian txertatuko dute informazioaren, komunikazioaren eta ezagutzaren teknologia berrien plangintzan eta ezarpenean, betiere emakumeak eta gizonak informazioaren gizartean aukera-berdintasunean sartzen direla bermatzeko. Horretarako:

c) Hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista ezarriko dute beren jarduketan eremuan, eta informazioaren, komunikazioaren eta ezagutzaren teknologiekin lotutako proiektuetan, baldin eta botere publikoek osorik edo zati batean finantzatzen badituzte, betiere edukietan eta irudietan emakumeen eta gizonen arteko tratamendu inklusiboa eta berdintasunezkoa egiten dela bermatzeko.

VIII. KAPITULUA

Irudia eta komunikabide sozialak

83. artikulua.— Emakumeen eta gizonen irudia

2. Aukera-berdintasunaren printzipioaren aplikazioa sustatuko da, emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa eta ez-diskriminatzailea transmititzeko informazio- eta komunikazio-bitarteko guztietan. Ondorio horietarako:

c) Hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista aplikatuko da, haien erabilera diskriminatzailea, sexista, iraingarria edo berdintasun-printzipioaren aurkakoa izan ez dadin, eta aktiboki sustatuko da emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabekoa.

84. artikulua.— Titulartasun publikoko komunikabide sozialak

1. Titulartasun publikoko komunikabide sozialek, Aragoiko administrazio publikoen dirulaguntzak jasotzen dituztenek zein administrazio publiko horien partaidetza dutenek, haien jarduera Aragoiko Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuan egiten badute, emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabekoa transmitituko dute, eta aukera- eta tratu-berdintasunaren printzipioa ezagutarazi eta zabalaraziko dute, bai eta hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista ezarrarazi ere.

2. Aragoiko Gobernuak, diskriminazioa saihesteko eta titulartasun publikoko informazioaren eta komunikazioaren sektorean emakumeen erabateko berdintasunerantz aurrera egiteko, eta, bereziki, ikus-entzunezko erakunde autonomikoaren antolaketari eta jarduerari dagokienez, honako hauek sustatuko ditu:

b) Aldian-aldian, emakumeen eta gizonen arteko aukera- eta tratu-berdintasunaren printzipioa sustatzera bideratutako informazio- eta zabalkunde-kanpaina instituzionalak garatzea helburu hauekin: emakumeen presentzia eta partaidetza sozial eta politikoa sustatzea; bi sexuen arteko desberdintasuna ezabatzea, eta, bereziki, emakumeen aurkako indarkeriaren, sexu-jazarpenaren eta generoan oinarritutako jazarpenaren aurkako sentsibilizazioa sustatzea, bai eta emakumeen

eta haurren sexu-esplotazioaren aurkako sentsibilizazioa sustatzea ere. Ondorio horietarako, mezu horiek zentzumen-desgaitasunen bat duten pertsoneri ere helarazteko teknika eta metodologia egokiak erabiltzen direla zainduko du, eta, horretarako, beharrezkoak diren itzulpen-zerbitzuak ezarriko ditu.

86. artikulua.— Genero-berdintasuna publizitatean

1. Aragoiko Gobernuak aukera- eta tratu-berdintasunaren printzipioa aplikatzen dela zainduko du, publizitatean emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa, plurala, estereotiporik gabea eta diskriminaziorik gabea transmititzean, bai eta hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista transmititzean ere.

V. TITULUA

Ikuskapena eta zehapen-araubidea

II. KAPITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

97. artikulua.— Arau-hausteak

3. Arau-hauste astunak dira:

d) Administrazio-dokumentu eta -euskarrietan hizkera sexista erabiltzea.

4. Arau-hauste oso astunak dira:

d) Hizkuntza modu sexistan erabiltzea edo emakumeen eta gizonen arteko mendekotasunari edo desberdintasunari buruzko irudi edo mezu estereotipatuak transmititzea komunikabide sozial publikoetan edo dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten komunikabide sozialetan, bai eta Aragoiko Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuko komunikabide guztietan ere.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista

Hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista nahitaezkoa den kasu guztietan, honako erregela hauek beteko dira gutxienez:

1. Ahal den guztietan maskulino generikoa saihestea.

2. Terminoak feminizatzea.

3. Termino abstraktuak, generikoak, kolektiboak, perifrasiak edo metonimiak erabiltzea.

4. Markatutako determinatzaileak alde batera uztea. Anbiguitasuna edo zehaztugabetasuna eragiten ez duenean erabiltzen da.

5. Tratamenduan simetria aukeratzea.

6. Irakurgarritasun-estrategiak txertatzea.

7. Banaketa-formulak erabiltzea, anbiguitasuna ezabatzeko edo emakumeak esplizituki ikusarazteko beharrezkoak direnean bakarrik.

7.4.2.36. 8/2018 Legea, ekainaren 28koa, Aragoiko Eskubide Historikoak eguneratzeari buruzkoa⁷¹²

HITZAURREA

[...]

Lurralde zabal eta askotariko honen gainean, aragoiarren ondoz ondoko belaunaldiek euren askatasunen defentsan oinarritutako nazioa eraiki zuten, zeina instituzio berezietz hornitua zen (erregea, Gironako printzea, Gorteak, Justizia Nagusia, Erresumako Diputazioa, Maisu Arrazionala, udalerrriak eta erkidegoak), eta ondare natural, kultural, juridiko eta linguistiko aberatsa gordetzen zuen. Herrialde hori Europako konfederazio berezi eta aitzindari baten hazia eta burua izan zen: Aragoiko Koroa.

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Aragoi, nazionalitate historikoa

4. Aragoik, bere instituzio tradizionalei, bere historiari, bere zuzenbideari, bere kulturari eta Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen elkarbizitza historikoari jarraituz, berezko identitatea eta espazio juridiko, politiko eta kulturala ditu Espainiako estatuan eta Europar Batasunean, zeinak erreibindikatu eta aitortu beharko diren.

6. artikulua.— Eskubideak eta askatasunak

1. **Aragoiko Erresuma zaharreko instituzioen oinordeko gisa**⁷¹³, Aragoiko botere publikoek sustatu eta bermatuko dute ondokoetan aldarrikatutako eskubide eta askatasunen egikaritza osoa: Autonomia Estatutuan, Espainiako Konstituzioan, Europar Batasuneko legerian, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalean, Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioan, Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunean, Emakumearen aurkako diskriminazio-mota guztiak ezabatzeari buruzko konbentzioan, eta aplikagarriak diren nazioarteko gainerako tratatu eta hitzarmenetan; era berean, eskubide hauen egikaritza osoa sustatu eta bermatuko dute: maila juridiko txikiagoko arauetan aitortuak izan eta lege hau indarrean jartzean indarrean dauden eskubideak.

---

⁷¹² BOEren 209. zenbakian, 2018ko abuztuaren 29ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-11933>

⁷¹³ Konstituzio Auzitegiak adierazi zuen goian nabarmenduta dagoen tartekia konstituzioaren aurkakoa zela eta deuseztatu egin zuen abenduaren 12ko 158/2019 epaiaren bidez.

IV. KAPITULUA

Aragoiko ondare politiko eta historikoa

30. artikulua.— Hizkuntza-ondarea

Aragoieran aldarrikatu zen Aragoiko zuzenbidea, hizkuntza berean idatzi ziren foruak, eta Aragoiko Gorteak, Aragoiko Justizia eta gainerako instituzioak hizkuntza horretan adierazi ziren; izan ere, aragoiera zen gure lurraldean hitz egiten zen bakarra, eta gizadi osoaren ondarea da, zeinak Aragoiko instituzio guztien arreta berezia behar duen, eta Aragoiko instituzioek hura duindu, babestu, zabaldu eta erabili behar dute.

Laugarren xedapen gehigarria.— Vidal Nagusia

Aragoiko Diputazio Orokorrak beharrezkoak diren jarduketa guztiak garatuko ditu, ahalik eta lasterren, Aragoira behin betiko ekartzeko *Vidal Nagusia*, Aragoiko ondare juridiko, artistiko eta linguistikoaren funtsezko elementua dena.

7.4.2.37. 17/2018 Legea, abenduaren 4koa, Aragoiko Ikerketa eta Berrikuntzari buruzkoa⁷¹⁴

HITZAURREA

III

[...]

Europako tradizioaren oinarrian daude, besteak beste, bioetika, komunikazio-teknologiei lotutako hizkuntza-erronkak, migrazio- eta inklusio-prozesuetarako kultura-hurbilketa eta lurralde-kohesioan eta erradikalismo berrietan eragina duten kultura- eta erlijio-motibazioak, eta tradizio horri lagundu diezaiokete hark dituen egungo zailtasunetan eta kontraesanetan, ahaztu gabe hark funtsezko eginkizuna betetzen duela gure kultura-ondare zabalaren proiektio sozialean.

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Xede eta helburuak

2. Era berean, lege honen helburuak dira:

e) Aragoiko ondare zientifikoa, teknologikoa, kulturala eta linguistikoa zaintzea, gehitzea, aberastea eta zabaltzea.

III. KAPITULUA Aragoiko I+G+b sistemaren gobernantza

1. ATALA

Aragoiko I+G+b sistemako organo eskudunak

30. artikulua.— I+G+b arloan eskumena duen saila

2. Zehazki, I+G+b arloan eskumena duen sailari honako eginkizun hauek dagozkio:

p) Aragoiko ondare zientifikoa, teknologikoa, kulturala eta linguistikoa zaintzea, gehitzea eta aberastea.

---

⁷¹⁴ BOEren 24. zenbakian, 2019ko urtarrilaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-994>

**7.4.2.38. 18/2018 Legea, abenduaren 20koa,
Aragoiko Autonomia Erkidegoko
berdintasunari buruzkoa, eta sexu-
orientazioan, genero-adierazpenean eta -
identitatean oinarritutako diskriminazioaren
aurkako babes integralari buruzkoa⁷¹⁵**

HITZAURREA

II

[...]

Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, 2. artikuluan, hauxe baieztatzen du: «Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik».

[...]

Era berean, Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Gutunaren 21. artikulua beren-beregi debekatzen du diskriminazio oro, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

[...]

I. TITULUA

**LGTBI pertsonen berdintasuna, eta sexu-
orientazioan, genero-adierazpenean edo -
identitatean oinarritutako diskriminaziorik eza
bermatzeko politika publikoak**

X. KAPITULUA

Komunikazioa

36. artikulua.— Kode deontologikoa

1. Aragoiko Gobernuak zainduko du komunikabideek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak har ditzatela, zeinek jasoko baitituzte berdintasunarekiko

---

⁷¹⁵ BOEren 50. zenbakian, 2019ko otsailaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-2712>

errespetua, eta sexu-orientazioan eta genero-adierazpenean edo -identitatean oinarritutako diskriminazioaren debekua, bai informazioaren eta publizitatearen edukietan, bai erabilitako hizkeran. Xedapen horrek bitarteko guztiei eragingo die, bai eta teknologia berriek bultzatutakoei ere.

2. Aragoiko Irrati eta Telebista Korporazioak, bere mendeko komunikabideei dagokienez, Aragoiko Irrati eta Telebista Korporazioaren sorkuntza, antolaketa eta kontrol parlamentarioari buruzko Legearen 2. artikuluan jasotako printzipioekin bat etorriz, honako hauek egin beharko ditu:

b) Gomendioak egitea homosexualitatearekin, bisexualitatearekin, transexualitatearekin eta intersexualitatearekin lotutako hizkuntza-erabilera, -praktika eta -moduei buruz eta irudien tratamenduari eta erabilerari buruz.

III. TITULUA

Zehapen-araubidea

I. KAPITULUA

Arau-haustea eta zehapenak

49. artikulua.— Arau-haustea

4. Arau-hauste oso astunak dira honako hauek:

f) Hizkera diskriminatzailea erabiltzea edo mezu edo irudi diskriminatzaile edo iraingarriak transmititzea Aragoiko komunikabide publikoetan, dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten beste komunikabideetan edo Aragoiko Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuaren mendeko komunikabideetan.

7.4.2.39. 2/2019 Legea, otsailaren 21ekoa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Helduaroko Ikaskuntzari buruzkoa⁷¹⁶

HITZAURREA

II

[...]

Incheongo Adierazpenaren ikuspegiak hezkuntzaren eta garapenaren ikuskera humanista du oinarri, eta honako hauetan oinarritzen da: giza eskubideetan eta duintasunean, justizia sozialean, inklusioan, babesean, dibertsitate kultural, linguistiko eta etnikoan, eta erantzukizunean eta partekatutako kontuak ematean; eta berriro baieztatzen da ezen hezkuntza ondasun publikoa dela, oinarrizko giza eskubidea eta beste eskubide batzuk gauzatzen direla bermatzeko oinarria.

[...]

Hori guztia Aragoiko lurraldearen ingurumari bereziaren barruan, zeinak biztanleria oso sakabanatua eta zahartze-joera duen; biztanleria hori kasu askotan bere hizkuntza propioan analfabetoa da, eta lurraldeak, berriz, indize demografiko oso baxuko landa-eremuko biztanleguneak ditu; bada, horiei kalitateko prestakuntza-erantzuna eman behar zaie, garapen pertsonala eta komunitarioa sustatzeko eta Incheongo Adierazpenaren 4.6 helburua bete ahal izateko.

ATARIKO TITULUA **Xedapen orokorrak**

4. artikulua.— Helburuak

Lege honetan aurreikusitako xedeak lortzeko, Autonomia Erkidegoko Administrazioak betebeharrak hauek izango ditu:

- e) Hizkuntza eta komunikazio-sistema ezberdinetan ezagutzak, lanbide-gaitasunak eta komunikazio-gaitasunak bultzatzea eta haiek eskuratzeko eta berritzeko sustapena egitea, horretarako, hezkuntzaren eta enpleguaren arloan eskumena duten beste administrazio publiko batzuekiko lankidetzara sustatuz.
- j) Aragoiko errealitatearen ezagutza sustatzea, hizkuntza-, kultura-, historia-, gizarte- eta ingurumen-eremuetan, betiere norberaren identitatea eratzeko eta elkarbizitza-, tolerantzia- eta elkarlan-balioak eta -jarrerak garatzen laguntzeko.

---

⁷¹⁶ BOEren 89. zenbakian, 2019ko apirilaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-5575>

I. TITULUA

Helduaroko ikaskuntzako sistemaren antolamendua

I. KAPITULUA

Helduaroko ikaskuntzaren sistema

6. artikulua.— Prestakuntza-jarduketak

1. Lege honetan aurreikusitako xedea eta helburuak lortzeko, honako jarduketa hauek garatuko dira:

c) Garapen pertsonalerako eta gizarte- eta kultura-bizitzan parte hartzeko prestakuntza, Aragoiko kulturaren eta berezko hizkuntzetan arreta berezia jarrita.

8. artikulua.— Programak eta ibilbideak

Lehentasunez jotzat jotzen dira honako programa eta ibilbide hauek:

a) Helduen hasierako prestakuntza-programak: ama-hizkuntzan alfabetatzea, bereziki berezko hizkuntzetan; funtsezko gaitasunak eskuratzea eta eguneratzea, eta hizkuntzak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiei buruzko oinarrizko ezagutza funtzionalak eskuratzea, harik eta hezkuntza-sistemaren oinarrizko titulazioa lortu arte.

e) Ibilbide hauek: garapen pertsonala, gizartearen eta herritarren parte-hartzea, balio demokratikoak eta solidarioak, prestakuntza kultural, musikal, artistiko eta linguistikoa, berezko hizkuntzak eta hizkerak, gizonen eta emakumeen arteko aukera-berdintasuna, eta osasuna eta kontsumoa, zahartze aktiboa eta ingurumena zaintzea eta errespetatzea sustatzen dituzten ibilbideak.

III. KAPITULUA

Garapen pertsonal eta sozialerako ikaskuntza-sistema integratua

21. artikulua.— Definizioa

Garapen pertsonal eta sozialerako ikaskuntza-sistema integratua hauexek dira: programen, eta prestakuntza- eta ikaskuntza-ekintzen multzoa, zeinak helduei aukera ematen baitie jarrai diezaieten edukiak eta gaitasun pertsonal eta sozialak eskuratzeko prozesuei, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako edo Batxilergoko titulazioa lortze aldera; Espainiako hezkuntza-sistemako irakaskuntzetara iristeko; funtsezko gaitasunak, hizkuntzak (gaztelania hizkuntza berri gisa barne) eta hizkuntza propioak, gaitasun digitalak eta ikaskuntzak eskuratzeko, betiere herritarren parte-hartzea, inklusio soziala eta hezkuntza-hobekuntza errazteko, helduen interes eta beharrezkoetarako malguta eta egokia den eskaintzaren bitartez.

23. artikulua.— Garapen pertsonal eta sozialerako ikaskuntza-sistema integratuaren eskaintza

Garapen pertsonal eta sozialerako ikaskuntza-sistema integratuaren eskaintza hezkuntza presentzialeko, erdipresentzialeko eta urrutiko hezkuntzarako proposamenak dira, honako hauek barne hartzen dituztenak:

e) Atzerritarrentzat, hizkuntzetan, Aragoiko berezko hizkuntzetan eta gaztelaniaz hizkuntza-gaitasunak eskuratzeko programak.

26. artikulua.— Prestakuntza eta integrazio linguistikoa hizkuntzetan

1. Hizkuntza-eskola ofizialak ikaskuntza-programak garatzen dituzten zentroak dira, hizkuntza-komunikazioko eta kulturarteko gaitasunak eskuratuz eta eguneratuz.

2. Hezkuntza Administrazioak Aragoiko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetan hizkuntzak ikastea sustatuko du, betiere hizkuntza batzuk eskuratzeak eta haien erabilera hobetzeak laneratzea edo lan-hobetzea faboratu eta erraztu dezaten.

3. Unibertsitateaz kanpoko hezkuntza-eskumenak dituen sailak gaztelania sustatuko du atzerritarren kasuan, espainiera eskuratzeak eta erabiltzeak integrazioa, gizarteratzea eta laneratzea erraztu ditzan, eta Aragoiko berezko hizkuntzen irakaskuntza sustatuko du. Horretarako, eskaintza malgua ezarriko da Aragoiko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialen, helduen hezkuntzako zentroyen, gizarte-eragileen eta beste erakunde laguntzaile batzuen bidez, eta helduen interes eta beharrianetara egokituko da.

4. Unibertsitateaz kanpoko hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak lankidetzan jardungo du enplegurako prestakuntzaren arloan eskumena duen sailarekin, lan-merkatuan sartzeko hizkuntza-gaitasunak eskuratu eta egiaztatzeko aukera ematen duten programa espezifikoa egin daitezen sustatzeko, ahal dela hizkuntza-eskola ofizialen edo helduen hezkuntzako zentroyen bidez.

V. KAPITULUA

Prestatzaileen prestakuntza eta berrikuntza helduaroko ikaskuntzan

33. artikulua.— Urrutiko Hezkuntza Berrikuntza eta Garapeneko Zentroa

2. Urrutiko Hezkuntza Berrikuntza eta Garapeneko Zentroak eta urrutiko hezkuntzari laguntzeko zentroek irakaskuntza hauetako batzuk garatuko dituzte:

e) Hizkuntza-ikastaroak, unibertsitateaz kanpoko hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak zehaztutako baldintzetan.

7.4.2.40. 5/2019 Legea, martxoaren 21ekoa, Aragoin desgaitasuna duten pertsonen eskubide eta bermeei buruzkoa⁷¹⁷

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei eta haien Gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu bateginaren 2. artikuluan eta Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentzioan ezarritakoaren arabera, honako definizio hauek hartuko dira kontuan:

a) Laguntza osagarriak, hala nola dirulaguntzak, laguntzako produktu eta teknologiak, zerbitzu edo tratamendu espezializatuak eta beste zerbitzu pertsonal batzuk, bai eta pertsona edo animalia bidezko beste laguntza modu batzuk ere. Bereziki, komunikaziorako laguntza eta zerbitzu lagungarriak, hala nola sistema handigarriak eta sistema alternatiboak, braillea, irispide errazeko multimedia-gailuak, ahozko komunikaziorako eta zeinu-hizkuntzarako laguntza-sistemak, audifono eta inplante osteointegratuak eta koklearrak, ukipenezko komunikazio-sistemak eta komunikazioan laguntzen duten beste gailu batzuk.

v) Komunikazioak bere baitara bilduko ditu hizkuntzak, testuak bistaratzea, braillea, ukimen-komunikazioa, makrotipoak, irispide errazeko multimedia-gailuak, bai eta idatzizko hizkuntza, entzumen-sistemak, hizkera erraza, digitalizatutako ahots-bitartekoak eta komunikazioa gehitzeko edo ordeztzeko bestelako modu, bitarteko eta formatuak ere, horien artean direla informazio-teknologia eta irispide errazeko komunikazioak.

II. TITULUA Osasuna

13. artikulua.— Aragoiko osasun-sistema publikoaren neurriak

Aragoiko osasun-sistema publikoak, indarrean dauden osasun-arauetan aurreikusitako neurriez gain, honako neurri hauek bultzatuko ditu desgaitasuna duten pertsonen dagozkien:

e) Osasun-arloko informazioa eta baimena desgaitasuna duten pertsonentzat irisgarriak eta ulergarriak direla bermatzea, diseinu unibertsalaren printzipioaren arabera, irakurketa erraz eta ulergarria eta espainiar zeinu-hizkuntzara egokitzea barne. Behar izanez gero, laguntza-neurri egokiak eskainiko zaizkie desgaitasuna duten pertsonen, hala eskatzen badute, eta, beharrezkoa bada, ukimenezko komunikazio-sistemak eta sistema haptikoak erabili ahal izango dira.

---

⁷¹⁷ BOEren 125. zenbakian, 2019ko maiatzaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-7785>

IV. TITULUA

Prestakuntza eta enplegua

27. artikulua.— Enplegu publikoa

6. Prozesu hori gainditutakoan, desgaitasuna duten pertsonen beharrianetara egokitzeko lanpostuan, dela egiturakoak, instalazioei, dependentziei edo ekipamenduei eragiten dietenean, dela antolamendukoak, laneko jarraibideei edo eginkizunen esleipenari eragiten dietenean, hala nola komunikaziokoak, erraztu egingo da espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete bat egotea, desgaitasuna duen pertsonak hala behar badu, behar den denboran eta praktiketako funtzionario gisa izendatuta dauden aldiaren barruan, antolaketa-izaerako egokitzapenetara iristeko.

X. TITULUA

Komunikabide sozialak eta publizitatea

65. artikulua.— Komunikabide sozialak

3. Aragoiko Irrati eta Telebista Korporazioak (CARTV), zerbitzu publiko gisa duen eginkizuna betez, helburu hauek sustatuko ditu, besteak beste:

b) Hizkera ez-diskriminatzailea erabiltzea.

66. artikulua.— Ikus-entzunezko komunikabideetarako irisgarritasuna

Desgaitasuna duten pertsonen informaziorako eta komunikaziorako dituzten eskubideak bermatze aldera, botere publikoek eskatuko dute jarduera Aragoi garatzen duten ikus-entzunezko komunikabideek betetzen dituztela araudi sektorialean ikus-entzunezko komunikaziorako aurreikusten diren irisgarritasun unibertsaleko baldintzak. Zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera sustatuko da gorreria, entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duten pertsonentzat; erabilera hori legeria espezifikoen arabera arautuko da.

Laugarren xedapen gehigarria.— Espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko eta idatzizko komunikaziorako laguntza-bitartekoak

Espainiar zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera sustatuko da gorreria, entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duten pertsonentzat; erabilera hori eta haren ikaskuntza legeria espezifikoen arabera arautuko dira.

**7.4.2.41. 7/2019 Legea, martxoaren 29koa,
Aragoin ekintzailletza eta lan autonomia
babestu eta sustatzeari buruzkoa⁷¹⁸**

**IV. TITULUA
Ekintzailletzari eta autonomoei laguntzeko
zerbitzuak**

31. artikulua.— Nazioartekotzeari laguntzeko neurriak

3. Arlo horretako prestakuntzari laguntzeko programak sustatuko dira, bai eta sare sozialen erabilera ere, kanpo-jarduerak hasteko bide gisa, beste hizkuntza batzuetako webguneen garapena sustatuz.

---

⁷¹⁸ BOEren 125. zenbakian, 2019ko maiatzaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-7787>

7.4.2.42. 1/2021 Legea, otsailaren 11koa, Administrazio-sinplifikazioari buruzkoa⁷¹⁹

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Prozedurak sinplifikatzeko, izapideak arintzeko eta zamak murrizteko irizpideak

1. Administrazioa sinplifikatzeko ekimenak diseinatzeko eta garatzeko, irizpide hauek betetzea eta aplikatzea sustatuko da:

o) Informazioa eta prozeduren izapideak egokitzea irakurketa errazera eta hizkuntza argira, betiere zailtasunik handienak dituzten pertsonen parte-hartzea eta gizarteratzea bermatzeko.

III. TITULUA Administrazio-kudeaketa eta jarduera ekonomikoa sustatzea

I. KAPITULUA Administrazioaren esku-hartzea

1. ATALA

Erantzukizunpeko adierazpena eta komunikazioa

15. artikulua.— Erantzukizunpeko adierazpena eta komunikazioa aplikatzea

3. Organo edo erakunde eskudunak erantzukizunpeko adierazpenaren ereduak egin beharko ditu, eta eguneratuta eta argitaratuta eduki beharko ditu, interesdunek erraz eskura ditzaten batez ere modu digitalean, eta bermatuko du ereduok erraz irakurtzeko modukoak direla eta hizkera argian daudela.

---

⁷¹⁹ BOEren 66. zenbakian, 2021eko martxoaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-4247>

7.4.2.43. 7/2021 Legea, urriaren 7koa, zeinaren bidez aldatzen baitira Aragoiko Gobernuaren uztailaren 27ko 1/2004 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Aragoiko Autonomia Erkidegoko Tasen testu bategina, eta Aragoiko Autonomia Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoei buruzko ekainaren 22ko 5/2006 Legea⁷²⁰

1. artikulua.— Aragoiko Gobernuaren uztailaren 27ko 1/2004 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Aragoiko Autonomia Erkidegoko Tasen testu bategina aldatzea

Hogeita hamar. LIV. kapitulua gehitu da, Aragoiko hizkuntzaren ezagutza egiaztatzeko probetan izena emateagatiko 54. tasa sortzeko, Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuan zehaztutako mailen arabera, honela idatzita:

III.

KAPITULUA

54. Aragoiko hizkuntzaren ezagutza, Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuan zehaztutako mailen arabera, egiaztatzeko probetan izena emateagatiko tasa

250. artikulua.— Zerga-egitatea

Tasaren zerga-egitatea hauxe da: zerbitzuak eta administrazio-jarduerak ematea, zeinen helburua baita Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioak Aragoiko hizkuntzaren ezagutza Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuan zehaztutako mailen arabera ziurtatzeko deitutako probetan parte hartzen dutenak onartu edo kanporatzea.

251. artikulua.— Subjektu pasiboak

Aragoiko Autonomia Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoei buruzko ekainaren 22ko 5/2006 Legearen 13. artikuluan aipatzen diren pertsona fisikoak dira tasaren subjektu pasiboak, baldin eta zerga-egitatea osatzen duten probetan inskribatzea eskatzen badute.

252. artikulua.— Sortzapena eta kudeaketa

Probetan izena emateko eskabidea egiten den unean gertatuko da tasaren sortzapena, eta beharrezkoa da tasa alde aurretik ordaintzea subjektu pasiboaren autolikidazioaren bidez eskabidea izapidetzeko.

253. artikulua.— Tarifak

1. Tasaren zenbatekoa honako tarifa hauek aplikatuz zehaztuko da:

01 tarifa. Aragoiko hizkuntzaren C1 mailako probetan izena ematea: 20,00 €.

---

⁷²⁰ BOEren 286. zenbakian, 2021eko azaroaren 30eko alean, argitaratua.
<https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2021-19727>

02 tarifa. Aragoiko hizkuntzaren B1 eta B2 mailetakoko probetan izena ematea: 15,00 €.

03 tarifa. Aragoiko hizkuntzaren A2 mailako probetan izena ematea: 10,00 €.

2. Tasaren zenbateko galdagarriak berariaz iragarriko dira proben deialdiak egiten dituzten xedapenetan.

254. artikulua.— Salbuespenak

1. Tasa ordaintzetik salbuetsita daude terrorismo-egintzengatik biktima direla aitortu zaien pertsonak, haien ezkontideak edo izatezko bikotekideak eta seme-alabak, Terrorismoaren Biktimen aldeko Neurriei buruzko ekainaren 17ko 4/2008 Legearen eta haiei aplikagarri izan eta indarrean dagoen gainerako araudiaren arabera.

2. Era berean, pertsona hauek ere salbuetsita daude tasa ordaintzetik: zerga-egitatearen xede diren probetan izena emateko eskabidea egin aurreko sei hilabeteetan gutxienez enplegu-eskatzaile gisa izena emanda daudenak.

255. artikulua.— Hobariak

Familia ugariko kide direla egiaztatzen duten tasaren subjektu pasiboek % 50eko hobaria izango dute.

7.4.2.44. 2/2022 Legea, maiatzaren 19koa, Sinplifikazio Administratiboari buruzko otsailaren 11ko 1/2021 Legea aplikatu eta garatzekoa⁷²¹

HITZAURREA

IV

Azken zatiaren hasieran, autonomia-erkidegoko Administrazioari agintzen zaio hizkera argia eta irakurterraza erabil dezala; izan ere, agindu hori lehenengo xedapen gehigarrian jasota dago, desgaitasun kognitiboak dituzten edo kognizioan eragina duten desgaitasundun pertsonak Administrazioa iristeko eta harekin elkarreragina izango dutela bermatzeko. Bigarren xedapen gehigarriak bitarteko propioei egindako enkarguak eta merkataritza-sozietate publikoen arteko lankidetzak harremanak arautzen ditu. Hirugarren xedapen gehigarriak epea ezartzen du Erakunde Laguntzaileen Erregistroa sortzeko.

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. Zerbitzuko informazioak hizkera argia eta erraza erabili behar du, interesdunek ulertzeko modukoa izan dadin. Administrazio elektronikoaren arloan eskumena duen zuzendaritza nagusiak herritarren hizkerako teknikak aplikatu ahal izango ditu organo kudeatzaileek zerbitzua argitaratu aurretik emandako informazioan, bai eta jada argitaratuta dauden zerbitzuei buruzko informazioari buruzko auditoriak egin ere.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Hizkera argia eta irakurketa erraza

2. Irakurketa errazera eta hizkera argira egokitu daitezkeen materialak, inguruneak eta edukiak identifikatuko dira, baita ingurune, produktu, ondasun eta zerbitzu bakoitzeko organo arduradunek garatu beharreko ekintzak eta prozesuak eta prozedurak ere.

Xedapen indargabetzaile bakarra.— Klausula indargabetzailea

3. Beren-beregi indargabetuta geratzen dira erregelamenduzko arau hauek:

f) Datu pertsonalen fitxategiei buruzko dekretu hauek:

80) 153/2017 Dekretua, urriaren 3koa, Aragoiko Gobernuarena, hizkuntza politikaren arloan eskumena duen zuzendaritza nagusiak kudeatutako datu pertsonalen fitxategiak sortzen dituenak.

---

⁷²¹ BOEren 137. zenbakian, 2022ko ekainaren 9ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-9438>

7.4.2.45. 3/2022 Legea, urriaren 6koa, Aragoiko Informazio Grafikoari buruzkoa⁷²²

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Informazio geografikoa eta jarduera kartografikoa arautzeko printzipioak

Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioaren informazio geografikoak eta jarduera kartografikoak printzipio hauek bete beharko dituzte:

j) Sinpletasunaren eta ulermenaren printzipioa: izapideak apurka-apurka murriztea eta baliabideak optimizatzea eragiten du, bai eta herritarrentzat irisgarria eta ulergarria den hizkera erabiltzea sustatzen du, eta eragindako administrazio publikoen berezko eginbeharrak betetzean eta herritarrengana iristeko eskubidean administrazio-zamak ezabatzen ditu.

---

⁷²² BOEren 272. zenbakian, 2022ko azaroaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-18555>

7.4.2.46. 1/2023 Legegintzako Dekretua, otsailaren 22koa, Aragoiko Ondarearen Legearen testu bategina onesten duena⁷²³

[ZIOEN AZALPENA]

[...]

Aldaketa horiek ikusita, artikuluen zenbakiak doitu dira, eta, beraz, haien arteko igorpenak eta bat-etortzeak ere bai. Era berean, eguneratu egin dira jada indarrean ez dauden xedapenetarako arau-igorpenak, eta, era berean, testu bateginak erregularizatu, argitu eta harmonizatzeko behar diren aldaketak sartu dira, kontuan hartuta testu honen bidez berritzeko gaitasuna kasu horietara irits daitekeela, Aragoiko Gobernuari emandako baimena ez baita mugatzen testu bakar bat formulatzera. Azkenik, testua berrikusi da hizkuntzaren erabilera integratzailea eta ez-sexista lortzeko, Aragoiko Emakumeen eta Gizonen Aukeraberdintasunari buruzko ekainaren 28ko 7/2018 Legeak ezarritako irizpideei jarraikiz.

[...]

---

⁷²³ BOEren 70. zenbakian, 2023ko martxoaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-7507>

7.4.2.47. 7/2023 Legea, otsailaren 23koa, Aragoin hodeiko teknologiak (*cloud* teknologiak) ezartzeko eta garatzeko neurriei buruzkoa⁷²⁴

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako hauek honela ulertzen dira:

- a) API, ingelesezko siglen arabera aplikazio-programazioko interfazea (*Application Programming Interface*): aplikazioen softwarea garatzeko eta integratzeko erabiltzen den definizioen eta protokoloen multzoa da, eta bi software-aplikazioen arteko komunikazioa ahalbidetzen du, arau-multzo baten bidez.
- b) *Cloud* edo hodei publikoa: hodeiko teknologia-zerbitzuen hornitzaile baten jabetzako azpiegitura, Internet bidez administratu eta eskaintzen duena.
- c) *Cloud* edo hodei pribatua: ente pribatu edo publiko bakar batek erabiltzen dituen baliabide informatikoak, haren datu-zentroan fisikoki kokatuta egon daitezkeenak edo kanpoko zerbitzu-hornitzaile batek ostatatuta.
- d) *Cloud* edo hodei hibridoa: tokiko azpiegitura (edo *cloud* pribatua) eta *cloud* publikoa konbinatzen dituen eredu.
- e) Proba-ingurune segurua, *sandboxa*: proba-ingurune kontrolatua da, teknologia berritzaile edo disruptiboekin (*cloud* teknologiak, adibidez) segurtasunez esperimintatzeko diseinatua.
- f) Etiketatzea edo *tagginga*: *cloud* teknologietan erabiltzen den baliabide bakoitza etiketa batekin lotu daiteke, non baliabide etiketatuaren edozein propietate edo ezaugarri adierazten den.
- g) Azpiegitura kode gisa (*IaC*): konputazio-azpiegitura kode informatikoen edo programazio-lengoaia espezifikoaren bidez konfiguratzeko praktika da, azpiegitura informatikoak eskuz eta banaka konfiguratu beharrean.
- h) *Fog computinga* edo laino-konputazioa: arkitektura informatiko deszentralizatua da, non datuak, komunikazioak, biltegitratzea eta aplikazioak datu-iturriaren eta hodeiaren artean banatzen diren.
- i) *Cloud* eredu: une jakin batean har daitezkeen *cloud* teknologia motari dagokio; *cloud* eredu pribatua, *cloud* eredu publikoa edo *cloud* eredu hibridoa izan daiteke.
- j) *Cloud* politika: hodeian teknologiak hartzeko antolakunde batek hartu beharreko estrategia markatzen duen dokumentua da, eta zenbait eremu hartzen ditu barnean, hodeian teknologiek erabiltzen dituzten datuen eta zerbitzuen konfidentziasuna, osotasuna eta eskuragarritasuna bermatzeko.

---

⁷²⁴ BOEren 73. zenbakian, 2023ko martxoaren 27ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-7736>

- k) Datuaren politika: informazioarekin lotutako prozesuei dagokie, aldeztu aurretik ezarritako eredu batzuen arabera gauzatuak.
- l) *Cloud* teknologiak integratzeko zerbitzua: *cloud* teknologien hornitzaile baten azpiegiturretan zerbitzuak ezartzen laguntzeko aholkularitza edo enpresa integratzaile batek eskaintzen duen zerbitzu profesionala.
- m) *Cloud* teknologien zerbitzuak edo *cloud* zerbitzuak: *cloud* zerbitzuak dira, zeinetan teknologien hornitzaile batek hodei publikoan azpiegiturak eskaintzen dituen.
- n) Softwarearen subiranotasuna: lan-kargak hornitzaile baten softwarearen mende egon gabe exekutatzeko gaitasuna da.
- ñ) Subiranotasun digitala: erabilera digitalaren gaineko kontrola izateko gaitasuna.
- o) *Cloud* konponbideak: hodeiko teknologietan eskuragarri dauden elementuekin lehenetsunez edo modu bakarrean eraikitzen den konponbide teknologikoa da.
- p) *Cloud* teknologiak, hodeiko teknologiak edo *cloud computinga*: eredu bat da, aukera ematen duena sarbide egokia eta eskariaren arabera izateko konfiguratu daitezkeen konputu-baliabide batzuetara, hala nola sareetara, zerbitzarietara, biltegiak, aplikazioetara eta zerbitzuetara, zeinak azkar hornitu baitaitezke eta eskatzailearen eskura jarri baitaitezke, kudeaketarako eta zerbitzuaren hornitzailearekiko interakziorako ahalegin txikiarekin.
- q) Lurreratzeko eremua, *landing zone* ingelesez: hodei publikoko ingurune bateko gobernu-mekanismo bat da, eta aukera ematen du, kontu anitzeko inguruneen eta funtzioen bereizketaren bidez, erabilera komunerako ezaugarri jakin batzuk dituen ingurune bat hodeira estrapolatzeko, hala nola ingurune tradizionaletan erabiltzen diren sare-sistemak, identitatea, gobernantza, hesiak eta segurtasun-perimetroak, betiere segurtasun-geruza gehigarri bat gehituta.

7.4.2.48. 9/2023 Legea, martxoaren 23koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Jokoari buruzko ekainaren 28ko Legea aldatzen duena⁷²⁵

Artikulu bakarra. — Aragoiko Autonomia Erkidegoko Jokoari buruzko ekainaren 28ko 2/2000 Legea aldatzea

Hamazazpi. 32. artikulua aldatzen da, eta honela geratuko da idatzita:

«32. artikulua. Jokalariak

3. Jokoak egiteko baimena duten establezimenduek indarrean dagoen legeriak eskatutako erreklamazio-orriak izan beharko dituzte. Erreklamazio-orri horiek jokalarien eskura egongo dira. Orri horretan, hizkera irisgarrian azalduko da zein den jokalariak erreklamazioa egiteko bete beharreko prozedura.

[...].».

---

⁷²⁵ BOEren 98. zenbakian, 2023ko apirilaren 25eko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-9959

7.4.2.49. 11/2023 Legea, martxoaren 30ekoa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko kontratazio publikoaren erabilera estrategikoari buruzkoa⁷²⁶

II. TITULUA

Kontratazio publikoaren erabilera estrategikoa

III. KAPITULUA

Kontratazio publikoa ingurumen-, gizarte- eta berrikuntza-politiken aldeko tresna gisa

3. ATALA

Kontratazio publiko sozialki arduratsua

1. azpiatala

Gizarte-irizpideak

41. artikulua.— Berdintasun-neurriak

1. Sektore publiko autonomikoko enteek, lizitazio-pleguetan, genero-berdintasunaren arloko klausula sozialak txertatuko dituzte, gizonen eta emakumeen arteko berdintasunaren arloko araudiaren betetzea indartzeko, eta, bereziki, berdintasun-planak egiteko eta betearazteko legezko betebeharrak modu frogagarrian egiaztatzeke, hala dagokienean. Edozelan ere, hizkuntzaren edo irudiaren erabilera sexista saihestuko da, eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna bermatuko da tratuan eta enplegua iristean, bai eta sailkapen profesionalen, sustapenean, iraunkortasunean, egonkortasunean, prestakuntzan, kalitatean, lanaldiaren antolamenduan, ordainsarrietan eta iraungipenean ere.

[...]

---

⁷²⁶ BOEren 108. zenbakian, 2023ko maiatzaren 6ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-10876>

7.4.2.50. 13/2023 Legea, martxoaren 30ekoa, Aragoiko Landa-ingurunea dinamizatzea⁷²⁷

HITZAURREA

V

[...]

Lege hau zeharkakoa da, eta, beraz, aurreko printzipio gidariak betetzeaz gain, autonomia-estatutuan jasotako zenbait eskumen-titulutan oinarritzen da. Zehazki, lege honetan jasotako erregulazioa estatutuaren 71. artikulua Autonomia Erkidegoari gai batzuetan ematen dizkion eskumen eskusiboen babesean ematen da; hauek dira gaiok: bere autogobernu-instituzioen sorrera, antolaketa, araubidea eta funtzionamendua, estatutu honen arabera (1); Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak (4); [...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak eta jarduteko printzipio gidariak

II. KAPITULUA

Jarduteko printzipio gidariak

6. artikulua.— Landa-ingurunea sentsibilizatzea eta erakartzea

4. Zaragozako Unibertsitatearen, negozio-eskolen, landa-inguruneko irakasleen eta beste eragile esanguratsu batzuen lankidetzaren bidez, kazetari eta profesionalen informazioa eta prestakuntza sustatuko dira, betiere landa-ingurunearen dinamizazioa bultzatzeko hizkera, eduki, tratamendu eta irudi egokiei buruzko prestakuntza-espezializazioko jardunaldi, foro eta programen bitartez.

V. TITULUA

Landa-inguruneko politika publikoak

IV. KAPITULUA

Ekipamenduak eta zerbitzuak

57. artikulua.— Irakaskuntzaren arloko xedapen orokorrak

Aragoiko Gobernuak, hezkuntzaren arloan eskumena duen sailaren bidez, kalitatezko irakaskuntza publiko inklusibo eta berritzailea bultzatuko du, landa-inguruneko behar espezifikoak erantzungo diona, eta bere politikak honako helburu hauek betetzera bideratuko ditu:

---

⁷²⁷ BOEren 108. zenbakian, 2023ko maiatzaren 6ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-10878>

e) Ikasleek prestakuntza beren hizkuntzan izango dutela bermatzea erabilera historikoko eremuetan.

61. artikulua.— Berrikuntza eta zabalkundea.

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak landa-ingurunean hezkuntza-berrikuntzarako politikak bultzatuko ditu, bereziki honako ekintza hauek betez:

a) Curriculumean landa-inguruneko kultura-, ondare- eta gizarte-edukiak, eta biztanleak dauden eremuko eduki espezifikoak txertatzea, betiere landa-ingurunean bizitza zabaltzeko hezkuntza-programak eta Aragoiko berezko hizkuntzak sustatzen eta zabaltzen dituzten hezkuntza-programak ezarriz eta garatuz.

VII. KAPITULUA

Bizi-gertagunea eta lurralde-ondarea

77. artikulua.— Kultura-ondarearen arloko neurriak

1. Aragoiko Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek beren kultura-, hizkuntza-, etnologia- eta historia-ondarea erabiltzea sustatuko dute, landa-ingurunearen tokiko berezitasunari eta hango biztanleen izate-zentzuari balio ekonomikoa eta soziala emateko.

X. KAPITULUA

Gazteak

83. artikulua.— Gazteriarri laguntzeko neurriak

2. Aragoiko Gazteria Institutuak sentsibilizazio-programa espezifikoak edo jarduketak bultzatuko ditu honako helburu hauek lortzeko:

b) Gazteen eremu soziokulturala sustatzea, arreta berezia jarritz gazte-dinamizazioan eta informazioan, hezkuntza-aisialdian eta boluntariorizan, bai eta Aragoiko kirolean eta kulturaren ere, bereziki Aragoiko historian, artean eta hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan.

XI. KAPITULUA

Immigrazioa. Gizarte-inklusioa

87. artikulua.— Landa-ingurunean gizarteratzen laguntzeko neurriak

Autonomia Erkidegoko Administrazioko sailek, beren eskumenen eremuan, beharrezko neurriak bultzatuko dituzte migratzaileak landa-ingurunean gizarteratzeko, eta, bereziki, honako hauek:

b) Landa-inguruneko zerbitzu publikoen eta mugikortasunaren oinarritzko ekipamenduak sustatzea, eta migratzaileei erraztasunak ematea ekipamendu horietarako irispidea izan dezaten, betiere profesionalen eta beste bitarteko batzuen bidez, hala nola informazioa zenbait hizkuntzatan zabaltzea, informazioa irisgarriagoa izan dadin.

7.4.2.51. 14/2023 Legea, martxoaren 30ekoa, Aragoiko Laguntza-txakurrena⁷²⁸

HITZAURREA

II

[...]

I. kapituluan, arauaren xedeari eta helburuari buruzko xedapen orokorrak jasotzen dira, bai eta arau horretan erabilitako terminoak ulertzeko beharrezkoak diren definizioak eta aplikazio-eremua ere. [...]

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako hauek honela ulertzen dira:

- a) Trebatze-zentroa: ofizialki onartutako pertsona fisiko edo juridikoak, zeinek baitituzte laguntza-txakurrak trebatzeko, entregatzeko eta haien jarraipena egiteko profesionalak, baldintza teknikoak, instalazioak eta zerbitzu egokiak.
- b) Albaitaritzako ziurtagiria: indarrean dagoen araudiaren arabera lanbidean jarduteko baimena duen albaitaritzako lizentziadunak edo gradudunak luzatutako ziurtagiria.
- c) Lagapen-kontratua: kontratu pribatua, txakurraren jabearen eta erabiltzailearen edo haren legezko ordezkariaren artean sinatua, zeinaren bitartez formalizatzen baita lotura-unitatea eta lagatzen baita animalia erabiltzea.
- d) Laguntza-txakurra identifikatzeko bereizgarria: kanpoan ikus daitekeen elementua, zeinak erakusten baitu ezen txakurra laguntza-txakur gisa ofizialki egiaztatua dela, edo prestakuntza-aldian dagoela edo erretiratuta dagoela, lege honetan eta lege honen erregelamendu bidezko garapenetan aurreikusitakoaren arabera.
- e) Laguntza-txakurrak: hautaketa-prozesu bat gainditu ondoren, Administrazioak ofizialki onartutako edo homologatutako zentroetan ofizialki onartutako trebatzaileen trebakuntza amaitu dutenak, eta desgaitasuna duten pertsonen lagun egiteko, gidatzeko, urgazteko edo sorosteko edo l) letran aipatzen diren osasun-baldintzetan laguntzeko beharrezko gaitasunak eskuratu dituztenak, bereizgarri ofizial batekin identifikatuta daudela.
- f) Trebatzen ari diren laguntza-txakurrak: laguntza-txakur gisa erabiliak izan ahal izateko hezkuntza- edo sozializazio-prozesuetan edo trebatze-fasean daudenak.
- g) Laguntza-txakur erretiratuak: txakurrak dira, zeinei erretiratu izate hori onartzen zaien albaitaritzako ziurtagiri baten bidez egiaztatuta; behin trebatze-

---

⁷²⁸ BOEren 108. zenbakian, 2023ko maiatzaren 16ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-10879>

zentro bateko instruktore batek txostena eman ondoren, ziurtagiri horrek egiaztatu behar du txakurrok ez direla gai, behin betiko edo adinagatik, zentro egiaztatuak haiek trebatu zituen eginkizunetan jarduteko.

h) Laguntza-txakurren trebatzailea: lanbide-kualifikazio egokia duen pertsona, zeinak laguntza-txakur bat hezten eta trebatzen baitu erabiltzaileari zerbitzu egokia emateko egin behar dituen atazak betetzeko.

i) Txakurkumeen trebatzailea: trebatze-zentro batekin lankidetzan aritzen den pertsona fisikoa, zeinak hartzen baitu aukeratutako txakurkume bat haren hezkuntza- eta sozializazio-prozesuan, txakurkume hori etorkizuneko laguntza-txakurra izan dadin.

j) Jabea: laguntza-txakurraren titulartasuna legez dagokion pertsona fisikoa edo juridikoa.

k) Laguntza-txakurraren erantzulea: laguntza-txakurraren higie-ne eta osasun-baldintzak eta animalia-ongizateari buruzko baldintzak eta lege honetan aurreikusitako gainerako betebeharrak betetzeaz arduratzen den pertsona fisikoa edo juridikoa. Laguntza-txakurraren jabea izango da, salbu eta txakurra lagatzeko kontratu bat badago; kasu horretan, erantzukizuna erabiltzailearena izango da, edo, hala badagokio, haren legezko ordezkariena.

l) Erabiltzailea: desgaitasuna edo gaixotasuna dela-eta, eginkizun jakin batzuk betetzeko ofizialki onartutako eta trebatutako laguntza-txakurraren bidez laguntza jaso dezakeen pertsona. Pertsona horrek ofizialki aitortua izan beharko du desgaitasuna, edo, bestela, egiaztatu beharko du ezen baduela gaixotasun bat, zeinak bide ematen baitio laguntza-txakurraren bidezko laguntza jasotzeko.

m) Lotura-unitatea: erabiltzaileak eta laguntza-txakurrak eta, hala badagokio, erretiratuta dagoen aurreko laguntza-txakurrak osatzen duten multzo funtzionala.

**7.4.2.52. 3/2023 Legegintzako Dekretua,
maiatzaren 17koa, Aragoiko Gobernuarena,
zeinaren bidez onesten baita Aragoiko
Autonomia Erkidegoko Ogasunaren Legearen
testu bategina⁷²⁹**

[ZIOEN AZALPENA]

[...]

Gaikuntza horren arabera, testu bategin hau egin da, zeinean jasotzen baitira indarrean dagoen testua aldatu duten arauak. [...]. Azkenik, testua berrikusi da hizkuntzaren erabilera integratzailea eta ez-sexista lortzeko, Aragoiko Emakumeen eta Gizonen Aukera-berdintasunari buruzko ekainaren 28ko 7/2018 Legeak ezarritako irizpideei jarraikiz.

---

⁷²⁹ BOEren 141. zenbakian, 2023ko ekainaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-14052>

7.4.3. Asturiasko Printzerriko Autonomia Erkidegoa

7.4.3.1. 7/1981 Legea, abenduaren 3oekoa, Asturiaserako Autonomia Estatutua⁷³⁰

ATARIKO TITULUA

4. artikulua

1. Bableak babesa izango du. Hura erabiltzea, komunikabideetan zabaltzea eta irakastea sustatuko da, betiere tokiko aldaerak eta hura ikasteko borondatea errespetatuz.

2. Printzerriko lege batek arautuko du bablearen babesa, erabilera eta sustapena.⁷³¹

I. TITULUA

Asturiasko Printzerriaren eskumenak

10. artikulua

21. Bablea sustatzea eta babestea, Asturiasko Printzerrian hizkuntza-modalitate gisa erabiltzen diren aldaeretan.

---

⁷³⁰ Estatuko Aldizkari Ofizialaren 9. zenbakian, 1982ko urtarrilaren 11ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1982-634>

⁷³¹ Urtarrilaren 5eko 1/1999 Lege Organikoaren artikulua bakarreko 5. apartatuak aldatua.

7.4.3.2. 1/1984 Legea, apirilaren 27koa, Printzerriko ereserkia ezarri eta haren erabilera arautzen duena⁷³²

ZIOEN AZALPENA

[...]

Herriaren sentimenduarekin bat etorriz, ereserkiaren letraren bi bertsio ezartzen dira: jatorrizkoa eta asturierazkoa.

[...]

---

⁷³² BOEren 129. zenbakian, 1984ko maiatzaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1984-12186>

7.4.3.3. 3/1985 Legea, abenduaren 26koa, Asturiasko Printzerriko Administrazioaren Funtzio Publikoa antolatzeari buruzkoa⁷³³

V. TITULUA Funtzionario publikoen estatutu-araubidea

VII. KAPITULUA Diziplina-araubidea

91. artikulua

Arau-hauste oso astuntzat joko dira:

b) Edozein jarduketa, baldin eta diskriminazioa badakar arraza, sexu, erlijio, hizkuntza, iritzi, jaioleku edo auzotasun edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela eta.

---

⁷³³ BOEren 59. zenbakian, 1986ko martxoaren 10eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1986-6539>

7.4.3.4. 7/1988 Legea, abenduaren 5ekoa, Asturiar Ikaskuntzen Institutua berrantolatzen duena⁷³⁴

III. KAPITULUA Gobernu-organoak

12 artikulua

3. Kide numerario ordezkariak honela banatuko dira:

f) Asturiasko Hizkuntzaren Akademiako kide bat (Academia de la Llingua Asturiana).

4. Ordezkaritzako kide numerarioak gaitasun aitortua duten pertsonen artetik aukeratuko dira, honela:

f) Asturiasko Hizkuntzaren Akademiako (Academia de la Llingua Asturiana) kidea, instituzio horrek ezarritako moduan eta prozeduran.

IV. KAPITULUA Azterlanak eta ikerketak egiteko organoak

18. artikulua

Batzorde iraunkorrak hurrengoak izango dira:

1. Hizkuntzalaritza, Literatura eta Tradizioen Batzordea.

---

⁷³⁴ BOEren 18. zenbakian, 1989ko urtarrilaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1989-1485>

7.4.3.5. 1/1995 Legea, urtarrilaren 27koa, Adingabea babesteari buruzkoa⁷³⁵

II. KAPITULUA Adingabearen eskubideak

1. ATALA Printzipio orokorrak

9. artikulua.— Diskriminazioa debekatzea

1. Adingabe guztiek izango dituzte beren eskubideak, inolako salbuespenik gabe, eta bereizketarik edo diskriminaziorik egin gabe ondoko arrazoiak direla eta: adingabearen beraren edo haren familiaren arraza, osasuna, kolorea, sexua, hizkuntza, kultura, erlijioa, iritzi politikoak edo jatorri nazional edo sozialeko bestelako iritziak, egoera ekonomikoa, jaiotza edo beste edozein tasun.

---

⁷³⁵ BOEren 94. zenbakian, 1995eko apirilaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-9683>

7.4.3.6. 5/1995 Legea, apirilaren 6koa, Irisgarritasuna sustatzeari eta Oztupoak kentzeari buruzkoa⁷³⁶

II. TITULUA Xedapen orokorrak

IV. KAPITULUA Zentzumenezko komunikazioko oztopoei buruzko xedapenak

30. artikulua.— Irisgarritasuna zentzumenezko komunikazio- eta seinaleztapen-sistemetan

2. Asturiasko Printzerriko Administrazioak zeinu-hizkuntzaren eta gor-itsuen giden interprete profesionalen prestakuntza bultzatuko du, mugatuta dauden pertsonen zuzeneko edozein komunikazio errazteko, hala behar badute, eta administrazio publikoei eskatuko die langile espezializatuek eman dezatela zerbitzu hori.

Hirugarren xedapen gehigarria

2. Gorrentzako interpreteak edo telefonoak dituzten eraikinetan, nahitaez instalatu beharko da gorreriaren nazioarteko ikurra, komunikazio-oztoporik ez dagoela adierazten duena.

---

⁷³⁶ BOEren 149. zenbakian, 1995eko ekainaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-15188>

7.4.3.7. 9/1996 Legea, abenduaren 27koa, Asturiasko Printzerriko Eskola Kontseilua arautzen duena⁷³⁷

9. artikulua.— Eskumenak

1. Asturiasko Printzerriko Eskola Kontseiluaren Osoko Bilkurari kontsulta egingo zaio nahitaez gai hauei buruz:

f) Asturiasko hizkuntzaren irakaskuntzari eta sustapenari buruzko xedapenak.

---

⁷³⁷ BOEren 33. zenbakian, 1997ko otsailaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1997-2523>

7.4.3.8. 1/1998 Legea, martxoaren 23koa, bablea/asturiera erabiltzeari eta sustatzeari buruzkoa⁷³⁸

HITZAURREA

Asturiaserako Autonomia Estatutuak honako hau ezartzen du 4. artikuluan: «Bableak babesa izango du. Erabilera, komunikabideetan zabaltzea eta irakastea sustatuko da, betiere tokian tokiko aldaerak eta ikasteko borondatea errespetatuz».

Era berean, 10.1.15 artikuluan, Printzerriaren eskumen gisa honako hau adierazten da: «Bablea sustatzea eta babestea, aldaera guztietan, eta horiek, hizkuntza-modalitate gisa, Asturiasko Printzerrian erabiltzen dira».

Bestalde, artikuluko berak, 1.14. apartatuan, Printzerriaren eskumenetako bat dela adierazten du: «Ikerketa eta kultura sustatzea, erregioetako adierazpenei eta kultura autoktonoaren irakaskuntzari aipamen berezia eginez». Ikuspuntu horretatik, bablea eta haren modalitateak ondare historiko-kultural dira, eta defendatu eta kontserbatu egin behar dira.

Argi dago, gainera, erregio bateko hizkuntza-aniztasuna eta kultura indartzeak Espainiako nazioa osatzen duten herrien nortasun-ezaugarriak biziberritzen laguntzen duela.

Asturiar herriak bable/asturieraren aberastasuna berreskuratzeko, hainbat jarduketa egin behar dira, modalitate desberdinak sustatzeko, babesteko, kontserbatzeko eta ondo erabiltzeko.

Printzerriko Gobernu Kontseiluak bere gain hartu du bable/asturierarekin lotutako jardueren zuzendaritza eta koordinazioa, eta hura sustatzeko neurriak ezarri ditu, batez ere irakaskuntzan eta beste sektore instituzional batzuetan. Neurri horien helburua bablea eta haren aldaerak berreskuratzea, kontserbatzea eta sustatzea zen.

Komenigarritzat jotzen da prozesu horretan aurrera egitea eta, aldi berean, orain arte egindakoa sendotzea. Horregatik guztiagatik, egokitze jotzen da gure estatutuaren artikuluen edukia garatzea, bable/asturierari eta haren modalitateei dagokienez.

Ildo horretan, beharrezkoa da zenbait alderditan sakontzea, hala nola erabilera, irakaskuntza eta komunikabideetako sustapena, egungo gizarte-eskaria gure estatutuaren eskakizunen arabera bete ahal izateko.

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Hizkuntza tradizionala

Bable/asturierak, Asturiasko hizkuntza tradizionala den aldetik, babesa izango du. Asturiasko Printzerriak haren erabilera, hedapena eta irakaskuntza sustatuko ditu.

---

⁷³⁸ BOEren 103. zenbakian, 1998ko apirilaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-10126>

2. artikulua.— Galiziera/asturiera.

Lege honetan bable/asturierarentzat ezarritako babes-, errespetu-, itzalpe- eta garapen-araubidea galiziera/asturierara hedatuko da, berezko hizkuntza-modalitatea duten eremuetan.

3. artikulua.— Legearen xedea.

Lege honen xedea da:

- a) Herritarrek bable/asturiera ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea babestea, eta eskubide hori gauzatzeko bitartekoak ezartzea.
- b) Haren berreskuratze eta garapena sustatzea, eta erabilera sustatzeko neurriak definitzea.
- c) Bable/asturieraren irakaskuntza bermatzea, Asturiasko Printzerriak bere gain hartutako eskumenak egikaritzean, borondatezkotasun, mailakotasun eta Asturiasko errealitate soziolinguistikoarekiko errespetuaren printzipioak kontuan hartuta.
- d) Herritarren erabilera askea eta diskriminaziorik eza bermatzea.

II. KAPITULUA

Bable/asturieraren erabileraz

4. artikulua.— Administrazio-erabilera.

1. Herritar guztiek dute bable/asturiera erabiltzeko eta berean ahoz eta idatziz jarduteko eskubidea.
2. Herritarrek Asturiasko Printzerriarekin ahoz edo idatziz egiten dituzten komunikazioetan bable/asturiera erabiltzea baliozkotzat joko da ondorio guztietarako.
3. Asturiasko Printzerriak bultzatuko du Asturiasen lan egiten duten enplegatu publiko guztiek bable/asturiera ezagutzea; bable/asturiera Asturiasko Printzerriak deitutako oposizio eta lehiaketetan balioetsi ahal izango da, lanpostuaren ezaugarriek eta garatuko diren eginkizunen izaerak hala eskatzen dutenean.

5. artikulua.— Argitalpenak.

1. Printzerriko organo instituzionalen xedapenak, ebazpenak eta erabakiak, bai eta Batzar Nagusiak onetsitako legeak ere, bable/asturieraz argitaratu ahal izango dira, Asturiasko Printzerriko Aldizkari Ofizialaren edizio bananduaren bidez; argitaratzeko erabakia argitalpena baimentzen edo agintzen duen organo edo instituzioak hartuko du.
2. Argitalpen, inprimaki, eredu, liburuxka edo iragarki instituzionalak gaztelaniaz, bable/asturieraz edo bi hizkuntzetan argitaratu ahal izango dira; hirugarrenen aurrean ondorioak izan behar badituzte, gaztelaniaz argitaratu beharko dira nahitaez, hargatik eragotzi gabe bable/asturieraz ere argitaratu ahal izatea.

6. artikulua.— Hitzarmenak.

Asturiasko Printzerriak hitzarmenak egin ahal izango ditu Estatuko Administrazioarekin, beren eginkizunak Asturiasko lurraldean garatzen dituzten zerbitzuek bable/asturieraren erabilera sustatzeko.

7. artikulua.— Itzulpen-organoa.

Printzerriko Administrazioak bable/asturiera-gaztelaniako itzulpen-organo ofiziala izango du, eta honako eginkizun hauek izango ditu:

- a) Asturiasko Printzerriaren eta Asturiasko Printzerriko Batzar Nagusiaren Aldizkari Ofizialetan bable/asturieraz argitaratu behar diren testuak itzultzea edo haien baliozkotasuna ziurtatzea, kasuaren arabera.
- b) Lege honen 16. artikuluan aipatzen diren instituzioek eta botere publikoek, beren eskumenak egikaritzuz, bable/asturiera eta gaztelaniaren artean eskatzen dioten edozein itzulpen egitea.
- c) Lege honen erregelamendu bidezko garapenean esleitzen zaion beste edozein eginkizun.

8. artikulua.— Udalak.

1. Asturiasko udalek beharrezko neurriak hartu ahal izango dituzte, lege honek Asturiasen bizi diren herritarrei ematen dizkien hizkuntza-eskubideak benetan egikaritzen direla ziurtatzeko.
2. Asturiasko Printzerriak udalekin plan espezifikoak hitzartu ahal izango ditu, bable/asturieraren kontzejuetan bera benetan erabiltzeko. Horretarako, behar diren zerbitzuak eta jarduketak diruz lagundu ahal izango ditu.

III. KAPITULUA

Irakaskuntzaz

9. artikulua.— Irakaskuntza.

Asturiasko Printzerriak, bere eskumenak egikaritzuz, bable/asturieraren irakaskuntza ziurtatuko du eta haren erabilera sustatuko du hezkuntza-sistemaren barruan, Asturiasko Autonomia Estatutuan aurreikusitako baldintzetan.

10. artikulua.— Curriculumua.

1. Asturiasko Printzerriak, bere eskumenak egikaritzuz, bable/asturieraren irakaskuntza bermatuko du maila eta gradu guztietan, nahiz eta haren ikaskuntza borondatezkoa izan. Nolanahi ere, bable/asturierako eskola-ordutegiaren barruan eman beharko da, eta curriculumeko ikasgaitzat hartuko da.
2. Aurreko printzipioak helduen hezkuntza iraunkorrera hedatuko dira.
3. Bable/asturieraren ikasketa edo erabilera curriculumeko ikasgai gisa aukeratzea ez da inola ere izango ikasleak diskriminatzeko arrazoia. Aukeratzen dutenentzat, horiek ikastea edo erabiltzea ezin izango da oztopo izan gainerako ikasleen prestakuntza eta ezagutza berberak jasotzeko.

11. artikulua.— Titulazioak.

Asturiasko Printzerriak ezarriko du:

- a) Bable/asturieraren irakaskuntza emateko behar diren titulazioak.
- b) Bable/asturiera ezagutzen dela egiaztatzen duten tituluak eta ziurtagiriak.
- c) Titulazio eta ziurtagiri horiei buruzko prestakuntza-programak eta sarbide-prozedurak.

d) Bable/asturieraren irakaskuntzan erabili beharreko testuliburuak baimentzeko prozedura.

e) Hezkuntza-maila desberdinetako curriculum-dekretua.

IV. KAPITULUA

Komunikabideez eta argitalpen- eta ikus-entzunezko ekoizpenaz

12. artikulua.— Sustapena.

Administrazio publikoek bable/asturieraren defentsa sustatuko dute komunikabide publiko eta pribatuetan.

13. artikulua.— Zabalkundea.

1. Asturiasko Printzerriak bable/asturiera komunikabideetan zabaltzen lagunduko du, eta horretarako:

a) Laguntza ekonomiko eta materialeko planak egingo ditu eta aurrekontu-zuzkidura egingo, komunikabideek bable/asturiera erabili ohi dezaten.

b) Kultura eta arte-adierazpenak babestuko ditu, liburuak argitaratuko, eta ekoizpen fonografikoa, ikus-entzunezkoa eta zinematografikoa, eta bable/asturieraz egiten den beste edozein jarduera egingo.

2. Autonomia Erkidegoko Administrazioak, gaur egun edo etorkizunean, irrati- eta telebista-emisioetan eta gainerako komunikabideetan bable/asturieraren presentzia egokia zainduko du.

14. artikulua.— Dirulaguntzak.

1. Komunikabideentzako, ikus-entzunezko ekoizpenentzako, zinematografikoentzako, fonografikoentzako edo argitalpenentzako dirulaguntzen deialdia espezifikoa izan daiteke bable/asturieraz egindako ekoizpen edo argitalpenetarako; gainerako argitalpen eta ekoizpenetan, horiek atal edo espazio jakin batzuetara mugatu gabe egotea sustatuko da.

2. Publizitatean, etiketetan, korrespondentzian edo dokumentazioan bable/asturiera erabiltzen duten enpresa eta enpresaburu pribatu edo publikoek ere jaso ahal izango dituzte horretarako berariaz deitutako dirulaguntzak eta laguntzak.

V. KAPITULUA

Toponimiaz

15. artikulua.— Toponimoak.

1. Asturiasko Printzerriko Autonomia Erkidegoko toponimoek izen ofiziala izango dute beren forma tradizionalan. Toponimoak modu tradizionalan eta gaztelaniaz erabilera orokorra duenean, izendapena elebiduna izan daiteke.

2. Erregelamendu bidez zehazten diren prozeduren arabera, Gobernu Kontseiluari dagokio, Asturiasko Printzerriko Toponimia Batzordeak irizpena eman ondoren, eta udalen eta estatuaren eskumenei kalterik egin gabe, autonomia-erkidegoaren toponimoak zehaztea.

VI. KAPITULUA

Organo aholku-emaileez

16. artikulua.— Kontsulta- eta aholkularitza-organoak.

Lege honetan xedatutakoaren ondorioetarako, Asturiasko Printzerriko Administrazioaren kontsulta- eta aholkularitza-organotzat hartuko dira honako instituzio hauek:

- a) Oviedoko Unibertsitatea.
- b) Llinguaren Akademia.
- c) Asturiasko Printzerriko Toponimiako Batzarra.
- d) Asturiasko Ikaskuntzen Errege Institutua (RIDEA).

17. artikulua.— Oviedoko Unibertsitatea.

Oviedoko Unibertsitateak, bere eskumenak egikaritzuz, eta bable/asturiera irakasteko beharrezkoa den irakasleen gaikuntza egokia bermatze aldera, haren hasierako prestakuntza gauzatuko du, dagozkion sailen bidez. Halaber, Unibertsitateari dagokio bable/asturierari buruzko ikerketa linguistikoa eta filologikoa egitea.

18. artikulua.— Llinguaren Akademia.

Lege honen 16. artikuluan aipatzen diren instituzioek beren eskumenak egikaritzean dituzten berezko eskudantziei kalterik egin gabe, Asturiasko Printzerriko Llinguaren Akemiari honako eginkizun hauek dagozkio:

- a) Bable/asturieraren arloko programa eta plan erregionalen jarraipena egitea.
- b) Irizpenak ematea, norberaren ekimenez edo Printzerriko Batzar Nagusiak nahiz erregioko gobernuak eskatuta, bable/asturieraren arloko jarduera zehatzei buruz.
- c) Asturiasko Printzerriko Administrazioari aholkuak ematea eta proposamenak egitea bable/asturierari buruz, kultura eta/edo hizkuntza arloko organismo eskudunek hala eskatzen diotenean.
- d) Lege honen erregelamenduzko garapenean esleitzen zaion beste edozein eginkizun.

Xedapen gehigarria

Galiziera/asturierak antzeko tratamendua izango du bere lurralde-eremuko babes, errespetu, irakaskuntza, erabilera eta itzalpeari dagokienez.

Xedapen iragankorra

11. artikuluko a) apartatuan aipatutako titulazioak eskuratzeko beharrezkoak diren prozedurak eta ikasketa-planak onesten ez diren bitartean, Asturiasko Printzerriko instituzio ofizialek emandako titulazioak aitortuko ditu ofizialki, erregelamenduz zehaztutako moduan.

Azken xedapena

Baimena ematen zaio Gobernu Kontseiluari lege hau garatzeko eta betearazteko beharrezkoak diren erregelamendu-xedapenak eman ditzan.

7.4.3.9. 1/2001 Legea, martxoaren 6koa, Kultura Ondareari buruzkoa⁷³⁹

HITZAURREA

[...]

[...] “Kultural” terminoa aukeratzeak, ostera, adierazten du idazketan zenbait alderdi agertzen direla, hala nola hizkuntza-adierazpenak, ohiturak, ahozko tradizioko arte-adierazpenak eta beste adierazpide komunitario batzuk, babestu beharrekoak, horiek aztertuz eta etorkizuneko belaunaldiei helarazten lagunduz, interes historikoa duten objektu edo ondasun materialetan islatzetik harago.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

6. artikulua.— Kontsulta-instituzioak

1. Lege honetan aurreikusitako ondorioetarako, honako hauek joko dira Asturiasko Printzerriko kontsulta-instituziotzat:

e) Asturiasko Hizkuntzaren Akademia.

II. TITULUA

Babes-araubide juridikoa

IV. KAPITULUA

Ondare arkeologiko, etnografiko, historiko-industrial,
dokumental eta bibliografikoei aplikatu beharreko
araubideak

2. ATALA

Ondare etnografikoari aplikatu beharreko araubidea

71. artikulua.— Babes-printzipioak

Honako hauek izango dira ondare etnografikoa babesteko printzipio espezifikokoak:

e) Lege honetan jasotako printzipioak aplikatuz, Asturiasko hizkuntzaren ikerketa eta ezagutza bultzatuko dira. Gauza bera aplikatuko zaio Eo eta Navia ibaien arroetan kokatutako eskualdeetako galegoasturierari.

---

⁷³⁹ BOEren 135. zenbakian, 2001eko ekainaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-10676>

72. artikulua.— Adierazpen immaterialak

Interes etnologikoko ezagutza, jarduera, erabilera, ohitura eta adierazpen linguistiko eta artistikoak jaso, dokumentatu, behar bezala babestu eta ikertzaileen eta herritarren zerbitzura jarriko dituzte botere publikoek eta hezkuntza-instituzioek, baldin eta haiek guztiak euren adierazpenaren aspektu materialetatik harantzago badoaz. Horretarako, programa mantentzen eta biziberritzen lan egiten duten elkarte, instituzio eta pertsonen lana babestuko da.

4. ATALA

Ondare dokumental eta bibliografikoari aplikatu beharreko
araubidea

79. artikulua.— Dokumentuaren definizioa

Lege honen ondoreetarako, dokumentutzat hartzen da ahozko edo idatzizko hizkuntzako edozein adierazpen, naturala edo kodetua, eta edozein motatako euskarri materialetan —egungoa edo etorkizunekoa— jasotako edozein adierazpen grafiko, soinudun edo irudizko, mekanismo magnetikoak eta informatikoak barne. Kanpoan geratzen dira ondasun bibliografikotzat hartzen diren ondasunak.

7.4.3.10. 11/2002 Legea, abenduaren 2koa, Kontsumitzaile eta Erabiltzaileei buruzkoa⁷⁴⁰

HITZAURREA

[...]

[...] Beste alderdi aipagarri batzuk hauek dira: [...] produktu eta zerbitzuen informazioan bablearen erabilera sustatzea —hargatik eragotzi gabe legez nahitaezkoa izatea informazioa gaztelaniaz agertzea— eta lege hau harmonizatu egingo da hizkuntza hori babestu eta sustatzeari buruzko xedapen autonomikoekin [...].

II. KAPITULUA

Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

2. ATALA

Interes ekonomiko eta sozialak babesteko eskubidea

9. artikulua.— Eskubideak babestea

1. Kontsumitzaile eta erabiltzaileen defentsaren arloan eskumena duten Asturiasko Printzerriko administrazio publikoek neurri egokiak hartuko dituzte honako hauek bermatzeko:

b) Ondasun iraunkorrei dagokienez, kontsumitzaileei idatzizko berme-ziurtagiri bat ematea, gutxienez gaztelaniaz idatzia, zeinak egiaztatzen baitu ezen laguntza teknikoko zerbitzu egokia dagoela eta ordezeko piezak daudela; gainera, beharrezko jarraibideak ematea, eskuratutako ondasunarekin batera, hura behar bezala instalatu eta erabiltzeko.

4. ATALA

Informaziorako eskubidea

15. artikulua.— Printzipio orokorrak

3. Legez eska daitekeen informazio guztia, gutxienez, gaztelaniaz agertuko da.

4. Asturiasko Printzerriak bablearen erabilera babestu eta sustatuko du, lege honek kontsumitzaile eta erabiltzaileari aitortzen dizkion informazio-eskubideei dagokienez.

---

⁷⁴⁰ BOEren 13. zenbakian, 2003ko urtarrilaren 15eko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-912>

7.4.3.11. 3/2005 Legea, uztailaren 8koa, Enplegu Zerbitzu Publikoari buruzkoa⁷⁴¹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Printzipio gidariak

Sepepak (Asturiasko Printzerriko Enplegu Zerbitzu Publikoak) printzipio gidari hauetara egokituko da:

a) Aukera-berdintasuna, betiere sexuagatik, arrazagatik, egoera zibilagatik, hizkuntzagatik, erlijioagatik, jatorriagatik, iritziagatik edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozialengatik diskriminatzen ez dela bermatuz.

---

⁷⁴¹ BOEren 219. zenbakian, 2005eko irailaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-15160>

7.4.3.12. 4/2006 Legea, maiatzaren 5ekoa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa⁷⁴²

I. KAPITULUA

Garapenerako lankidetzaren Asturiasen

2. artikulua.— Garapenerako lankidetzari buruzko politikaren printzipio orientatzaileak

Asturiasko Printzerriko Administrazioak garapenerako lankidetzaren arloan egiten duen jardueraren oinarria da gizakia aintzat hartzea eta aitortzea, haren dimentsio indibidual eta kolektiboan, garapenerako nazioarteko lankidetzaren politikaren protagonista eta hartzaile gisa, eta honako printzipio orientatzaile hauek arautzen dute jardueraren hori:

f) Honako arrazoi hauengatik hartzaileak ez diskriminatzeko printzipio orokorra: sexua, arraza, kolorea, jatorri etniko edo soziala, hizkuntza, kultura, erlijioa, ideologia, iritzi politikoak, gutxiengo edo herri indigena bateko kide izatea, desgaitasuna, identitatea edo sexu-orientazioa, eta pertsona eta kolektibo ahulenak eta, zehazki, diskriminazio politiko edo ekonomikoak jasaten dituztenak defendatu eta sustatzea, printzipio hori kontuan hartuta.

---

⁷⁴² BOEren 162. zenbakian, 2006ko uztailaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-12316>

7.4.3.13. 3/2007 Legea, martxoaren 23koa, Familia-bitartekaritzari buruzkoa⁷⁴³

V. TITULUA Zehapen-araubidea

I. KAPITULUA Arau-haustek

28. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Hauek dira arau-hauste oso astunak:

a) Diskriminazioa dakarren edozein jarduketa, edozein dela ere diskriminazioaren zioa: bitartekaritzaren mendean dauden aldeen arraza, sexua, erlijioa, hizkuntza, sorlekua, nazionalitatea, auzotasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

---

⁷⁴³ BOEren 170. zenbakian, 2007ko uztailaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-13751>

7.4.3.14. 2/2009 Legea, maiatzaren 8koa, 2009-2012 Aldirako Asturiasko Estatistika Plana onesten duena⁷⁴⁴

V. ERANSKINA

Asturiasko Estatistika Planean jasotako estatistika-jardueren deskripzioa

10 002

Asturiasko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzaren estatistika

Helburua: Asturiasko unibertsitateaz kanpoko hezkuntza-sistemaren egoera ezagutzea: araubide orokorreko irakaskuntzak, artistikoak, hizkuntzetakoak eta helduenak.

Organismo arduraduna: Asturiasko Estatistika Institutua.

Beste organismo batzuen parte-hartzea: Hezkuntza eta Zientzia Saila, Hezkuntza Ministerioa.

Lurralde-eremua: Kontzejua.

Denbora-eremua: Urtekoa.

Datuak biltzeko prozedura: Administrazio-jatorria.

Datuek aipatzen duten unitatea: Irakaskuntzako zentroa, ikasleak eta langileak.

Informazioa ematera behartuta dagoen subjektua: Ez da aplikatzekoa.

---

⁷⁴⁴ BOEren 186. zenbakian, 2009ko abuztuaren 3ko alean, argitaratua.

7.4.3.15. 2/2011 Legea, martxoaren 11koa, emakumeen eta gizonen berdintasunerakoa eta genero-indarkeria desagerraraztekoa⁷⁴⁵

I. TITULUA

Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeko politika publikoak

I. KAPITULUA

Politika publikoetan genero-ikuspegia txertatzea

5. artikulua.— Hizkera ez-sexista, eta emakumeen eta gizonen irudi publikoa

1. Asturiasko botere publikoek hizkera ez-sexista erabiliko dute, eta harreman sozial, artistiko eta kultural guztietan sustatuko dute hori.
2. Era berean, komunikazio instituzionalak hizkera ez-sexista erabiliko du, eta emakumeen eta gizonen irudi estereotipatu gabea, berdintasuneko eta plurala transmititzen dela zainduko du.

III. KAPITULUA

Berdintasunerako administrazio-ekintzak

3. ATALA

Beste politika publiko batzuk

24. artikulua.— Emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioa informazioaren gizartean

2. Asturiasko administrazio publikoen finantzaketa jasotzen duten informazio- eta komunikazio-teknologiaren proiektuek hizkera eta eduki ez-sexistak erabiliko dituzte.

28. artikulua.— Emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioa komunikabideetan

2. Titulartasun publikoko komunikabideek islatuko dute emakumeen eta gizonen irudi berdintasuneko, plurala eta estereotipatu gabea, eta sustatuko dute emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioaren ezagutza eta zabalkundea, hizkera ez-sexista erabili behar dutelarik.

---

⁷⁴⁵ BOEren 106. zenbakian, 2011ko maiatzaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-7887>

7.4.3.16. 8/2014 Legea, uztailaren 17koa, Sektore Publiko Autonomikoa bigarren aldiz berregituratzeari buruzkoa⁷⁴⁶

I. TITULUA

Ikus-entzunezkoen sektore publikoa

II. KAPITULUA

Asturiasko Printzerriko irrati-telebista

2. ATALA

Ekoizpena eta programazioa

8. artikulua.— Ekoizpenaren eta programazioaren printzipioak

1. Asturiasko Printzerriko Irrati-telebista SAUk jardungo du, Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege Orokorrean oinarritzko izaeraz ezarritako printzipio eta eskubideen arabera, eta, bereziki, honako hauen arabera:

c) Hezkuntza eta kultura sustatzea, bereziki asturiarra, eta bable/asturiera eta galiziera/asturiera bereziki babestea, haien erabilera eta zabalkundea sustatuz.

---

⁷⁴⁶ BOEren 253. zenbakian, 2014ko urriaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kointsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-10577>

7.4.3.17. 4/2015 Legea, martxoaren 6koa, drogen eta edari alkoholduen arloko arreta integralari buruzkoa⁷⁴⁷

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

6. artikulua.— Droga-mendekoen eskubideak

Drogak edo edari alkoholduak kontsumitzen dituzten pertsonen arreta emateko prestazioek bermatuko dute, jarduketa guztietan, ordenamendu juridikoak aitortutako eskubide indibidual eta kolektiboak dituztela, bereziki:

a) Haien giza duintasuna, borondatearen autonomia, intimitatea eta nortasuna errespetatzeko eskubidea, osasun mental edo fisikoagatik, arrazagatik, koloreagatik, sexuagatik, hizkuntzagatik, erlijioagatik, iritzi politikoagatik edo beste edozein motatako edo tasunetako egoera pertsonal, sozial edo ekonomikoagatik diskriminatu gabe.

---

⁷⁴⁷ BOEren 105. zenbakian, 2015eko maiatzaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-4847>

7.4.3.18. 6/2017 Legea, ekainaren 30ekoa, Asturiasko Estatistika Plana onesten duena⁷⁴⁸

V. ERANSKINA

Asturiasko 2017-2020ko Estatistika Planean jasotako estatistika-jardueren deskripzioa

05 Hezkuntza, kultura eta kirola.

05 001 Asturiasko irakaskuntzaren estatistikak.

Helburua: Asturiasko hezkuntza-sistemari buruzko informazioa ematea, bai unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzei dagokienez (araubide orokorrekoak, artistikoak, hizkuntzetakoak eta helduenak), bai unibertsitate-hezkuntzari eta goi-mailako arte-irakaskuntzei dagokienez.

Organismo arduraduna: Ogasun eta Sektore Publikoaren Saila.

Beste organismo batzuen parte-hartzea: Hezkuntza, Kultura eta Kirol Ministerioa, Oviedoko Unibertsitatea eta Urrutiko Hezkuntzarako Unibertsitate Nazionala.

Xede-populazioa: Irakaskuntzako zentroak, ikasleak eta langileak.

Lurralde-desagregazioa: Kontzejua.

Maiztasuna: Urtekoa.

Informazioa ematera behartuta dagoen subjektua: Ez da aplikatzekoa.

---

⁷⁴⁸ BOEren 196. zenbakian, 2017ko abuztuaren 17ko alean, argitaratua.

7.4.3.19. 2/2018 Legea, martxoaren 23koa, Kanpoko Asturiarrei eta Asturiartasunaren Aitorpenari buruzkoa⁷⁴⁹

HITZAURREA

I

5. Asturiar ehun zentro eta etxe baino gehiago daude Espainian eta munduan zehar. Asturiasko kultura, hizkuntza, balioak, historia eta ondarea zabaltzeko eta zaintzeko ahalegin eta eskuzabaltasun handiz egindako ekarpena goresgarria eta aitortzeko modukoa da. Emigrazio berri gisa identifikatutako emigraziorako elkargune eta orientabide dira beti, Asturias eta haren instituzioak sustatzeko, eta badira gure enpresa eta erakunde estrategiko eta akademikoak nazioartekotzeko laguntza eta orientazio-gune ere, hala nola Oviedoko Unibertsitatea.

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Xedeak

Botere publikoek xede hauetara bideratuko dituzte beren jarduketak:

i) Asturiartasun-aitorpena duten asturiarren erkidegoen bitartez eta emigrazioaren aldeko erakundeen bidez, Asturias, haren identitatea, idiosinkrasia, hizkuntza eta kultura, eta turismo eta merkataritza-aukerak eta gaitasunak sustatzea.

II. KAPITULUA

Atzerriko asturiarrak

4. artikulua.— Atzerriko asturiarren eskubideak

2. Bereziki, atzerrian dauden asturiarrei honako eskubide hauek aitortzen zaizkie:

a) Eduki sozial, instituzional, juridiko, ekonomiko, linguistiko eta kulturaleko informazioa jasotzeko eskubidea. Ondorio horietarako, tresna informatiko egokiak garatuko dira.

b) Kideen artean Asturiasko kultura, hizkuntza, ekonomia, ohitura eta tradizioak eta intereseak izan dakizkiekeen guztiak errazago ezagutzeko sustatzen diren urrutiko ikastaro eta programak jasotzeko eskubidea. Asturiasko Printzerriko Administrazioak, urrutiko ikastaroak jasotzeko eskubidea gauzatzeko, zenbait mailatako teleprestatuntza-ikastaroak eskaini beharko ditu urtero, norberari dagokion ziurtagiria lortu ahal izateko.

---

⁷⁴⁹ BOEren 108. zenbakian, 2018ko maiatzaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-5998>

5. artikulua.— Atzerriko asturiarrei laguntzeko neurriak

Botere publikoek, beren eskumenen eta aurrekontu-baliabideen esparruan:

b) Sustatuko dute hizkuntza, kultura, historia, ohiturak, ekonomia eta, azken batean, Asturiasko identitatea ezagutzea erraztuko duten jarduera didaktikoak eta dibulgaziokoak, aurrez aurreko edo ikus-entzunezko ikastaroak eta programak antolatzea.

III. KAPITULUA

Asturiar erkidegoak eta asturiartasunaren aitortzea

7. artikulua.— Asturiartasuna aitortzea

2. Salbuespena aplikatzeko, betekizun hauek ere bete behar dira:

b) Honako hau sartzea: oinarrizko estatutu-helburuen artean eta bertako kideek adierazitako borondatean, Asturiasekin, bertako jendearekin, historiarekin, hizkuntzarekin eta errealitateko beste edozein alderdirekin kultura- eta gizarte-loturak mantentzea.

8. artikulua.— Asturiartasuna aitortzetik eratorritako eskubideak

1. Asturiartasuna aitortzeak honako eskubide hauek ekarriko ditu botere publikoen aurrean:

b) Eduki sozial, instituzional, juridiko, linguistiko, kultural eta ekonomikoko informazioa jasotzeko eskubidea. Ondorio horietarako, tresnak garatuko dira Interneten eta web-orri instituzionalean, informazio-fluxua eta elkarrekiko ideien eta ekarpenen trukea errazteko.

c) Kideen artean Asturiasko kultura, hizkuntza, ekonomia, ohitura eta tradizioak eta interesekoak izan dakizkiekeen guztiak errazago ezagutzeko sustatzen diren urrutiko ikastaro eta programak jasotzeko eskubidea.

2. Asturiartasuna aitortuta duten asturiar erkidegoak funtsezko tresnatzat eta harremanetarako lehentasunezko bidetzat hartuko dira botere publikoentzat, zeren baitira haiek bizi diren autonomia-erkidegoetan eta herrialdeetan Asturiasen identitate politiko, linguistiko, kultural, ekonomiko eta sozialeko elementuak sustatzen eta dinamizatzen dituzten bultzatzaile eta eragileak.

9. artikulua.— Asturiartasuna aitortzetik eratorritako betebeharrak

Asturiartasuna aitortzeak helburu hauetan laguntzea dakar:

b) Asturiasko kultura eta hizkuntza zabaltzen eta mantentzen laguntzea.

V. KAPITULUA

Asturiar Erkidegoen Kontseilua

18. artikulua.— Asturiar Erkidegoen Kontseiluaren osaera

1. Izendatuko diren kideek osatuko dute Asturiar Erkidegoen Kontseilua.

3. Izendatutako kideak dira:

f) Asturiasko Hizkuntzaren Akademiak izendatutako bat.

**7.4.3.20. 3/2018 Legea, apirilaren 20koa,
Eskola Kontseilua arautzen duen
abenduaren 27ko 9/1996 Legea lehen aldiz
aldatzen duena⁷⁵⁰**

Bigarren xedapen gehigarria.— Genero-hizkuntza

Lege honetan maskulinoari egindako aipamen guztiak femeninoan ere eginak direla ulertuko da.

---

⁷⁵⁰ BOEren 121. zenbakian, 2018ko maiatzaren 18ko alean, argitaratua.

7.4.3.21. 14/2018 Legea, abenduaren 28koa, 2019rako Aurrekontu Orokorreari buruzkoa⁷⁵¹

Bosgarren xedapen gehigarria.— Zentro itunduak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak

[...]

11. Irakaskuntzako zentro integratuetan, lan egiten duten ordainketa eskuordetuko araubideko irakasleek, hau da, hezkuntza-maila bat baino gehiago ematen duten irakasleek, Lehen Hezkuntzako modulu bakoitzaren pentzudako ordainsariak jasoko dituzte, integrazio-orduei dagozkenez, hau da, pedagogia terapeutikoari eta entzumenari eta hizkuntzari dagozkenez, ikasturte bakoitzerako Hezkuntza Administrazioak baimendutako ordu-zuzkiduraren arabera, funts publikoekin osorik edo zati batean sostengatutako irakaskuntza pribatuko enpresen VI. hitzarmen kolektiboko “Hezkuntza bereziko (integratuko)” 1.5 soldata-taulari erreferentzia eginez.

---

⁷⁵¹ BOEren 21. zenbakian, 2019ko urtarrilaren 24ko alean, argitaratua.

7.4.3.22. 2/2019 Legea, martxoaren 1ekoa, elikagaien kalitateari, kalitate bereiziarri eta elikagaien zuzeneko salmentari buruzkoa⁷⁵²

II. TITULUA Kalitate bereizia

II. KAPITULUA Kalitateko izendapen geografikoak

17. artikulua.— Babesa

4. 3. Kalitateko izendapen geografiko bati atxikita dauden izenak ezin izango dira erabili antzeko produktuak izendatzeko, aurkezteko edo publizitatea egiteko, izen hori esleitu ez bazaie eta babes- edo izendapen-mota horretarako baldintzak betetzen ez badituzte, baita izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzuli badira edo «mota», «estilo», «imitazio» edo antzeko adierazpenak badituzte ere, ezta produktuaren benetako jatorri geografikoa adierazten den kasuetan ere. Era berean, ezin izango dira erabili «...n egina», «...n fabrikatua» edo antzeko adierazpenak.

---

⁷⁵² BOEren 88. zenbakian, 2019ko apirilaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-5481>

7.4.3.23. 6/2019 Legea, martxoaren 29koa, Gazte Partaidetzari eta Sustapenari buruzkoa⁷⁵³

II. TITULUA Zeharkako gazte-politikak

16. artikulua.— Kultura.

3. Asturiasko Printzerriko Administrazioak, bereziki, Asturiasko kultura, haren aniztasuna eta adierazpenak sustatu eta zabalduko ditu, eta berariazko mekanismoak ezarriko ditu kultura-ondare horren oinarrien gainean sorkuntza sustatzeko. Aldi berean, bereziki kontuan hartuko da asturieraren sustapena, hura ezagutu, erabili eta sustatzeko ekintza zehatzen bidez, bai eta Bablea/asturiera Erabiltzeari eta Sustatzeari buruzko martxoaren 23ko 1/1998 Legeak ezarritako arau-esparruaren barruan hizkuntza hori erabiltzen duten adierazpen literario eta artistikoen bidez ere.

---

⁷⁵³ BOEren 126. zenbakian, 2019ko maiatzaren 27ko alean argitaratu zen.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-7840&p=20190411&tn=3>

7.4.3.24. 8/2019 Legea, abenduaren 30ekoa, 2020rako Aurrekontu Orokorreari buruzkoa⁷⁵⁴

Bosgarren xedapen gehigarria.— Zentro itunduak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak

10. Irakaskuntzako zentro integratuetan, lan egiten duten ordainketa eskuordetuko araubideko irakasleek, hau da, hezkuntza-maila bat baino gehiago ematen duten irakasleek, ordainsariak jasoko dituzte, integrazio-orduei dagozkenez, hau da, pedagogia terapeutikoari eta entzumenari eta hizkuntzari dagozkenez, ikasturte bakoitzerako Hezkuntza Administrazioak baimendutako ordu-zuzkiduraren arabera, funts publikoekin osorik edo zati batean sostengatutako irakaskuntza pribatuko enpresen VI. hitzarmen kolektiboko “Hezkuntza bereziko (integratuko)” 1.5 soldata-taulari erreferentzia eginez.

---

⁷⁵⁴ BOEren 24. zenbakian, 2020ko urtarrilaren 28ko alean, argitaratua.

7.4.3.25. 2/2020 Legea, abenduaren 23koa, Laguntza-txakurrak dituzten Erabiltzaileen Ingurunera iristeari buruzkoa⁷⁵⁵

HITZAURREA

I

[...]

2. Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunak, 2007ko abenduaren 12an Estrasburgon sinatuak, honako hau aldarrikatzen du [...] 21. artikuluan: “Diskriminazio oro debekatzen du, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional batekoa izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.”. [...]

[...]

---

⁷⁵⁵ BOEren 10. zenbakian, 2021eko urtarrilaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-430>

7.4.3.26. 3/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁷⁵⁶

Laugarren xedapen gehigarria.— Zentro kontzertatuak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak

[...]

10. Irakaskuntzako zentro integratuetan, lan egiten duten ordainketa eskuordetuko araubideko irakasleek, hau da, hezkuntza-maila bat baino gehiago ematen duten irakasleek, ordainsariak jasoko dituzte, integrazio-orduei dagozkenez, hau da, pedagogia terapeutikoari eta entzumen eta hizkuntzari dagozkenez, ikasturte bakoitzerako Hezkuntza Administrazioak baimendutako ordu-zuzkiduraren arabera, funts publikoekin osorik edo zati batean sostengatutako irakaskuntza pribatuko enpresen VI. hitzarmen kolektiboko “Hezkuntza bereziko (integratuko)” 1.5 soldata-taulari erreferentzia eginez.

---

⁷⁵⁶ BOEren 19. zenbakian, 2021eko urtarrilaren 22ko alean, argitaratua.

7.4.3.27. 6/2021 Legea, abenduaren 30ekoa, 2020rako Aurrekontu Orokorreari buruzkoa⁷⁵⁷

Laugarren xedapen gehigarria.— Zentro kontzertatuak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak

10. Irakaskuntzako zentro integratuetan, lan egiten duten ordainketa eskuordetuko araubideko irakasleek, hau da, hezkuntza-maila bat baino gehiago ematen duten irakasleek, ordainsariak jasoko dituzte, integrazio-orduei dagozkienez, hau da, pedagogia terapeutikoari eta entzumen eta hizkuntzari dagozkienez, ikasturte bakoitzerako Hezkuntza Administrazioak baimendutako ordu-zuzkiduraren arabera, funts publikoekin osorik edo zati batean sostengatutako irakaskuntza pribatuko enpresen VII. hitzarmen kolektiboko “Hezkuntza bereziko (integratuko)” 1.5 soldata-taulari erreferentzia eginez.

---

⁷⁵⁷ BOEren 17. zenbakian, 2022ko urtarrilaren 20ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-863

7.4.3.28. 2/2022 Legea, apirilaren 6koa, Ohoreak eta Goraipamenak arautzen dituen maiatzaren 15eko 4/1986 Legea lehen aldiz aldatzen duena⁷⁵⁸

Artikulu bakarra.— Asturiasko Printzerriaren maiatzaren 15eko 4/1986 Legea, Ohoreak eta Goraipamenak arautzen dituen, aldatzea

Sei. Xedapen gehigarri bakarra eransten da, honela dioena:

Xedapen gehigarri bakarra. Hizkera ez-sexista erabiltzea.

Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren 14.11 artikuluekin eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako eta Genero-indarkeria Desagerrarazteko martxoaren 11ko Asturiasko Printzerriko 2/2011 Legearen 5. artikuluekin bat etorritz, lege honen testuan hizkuntza-ekonomiatik maskulino generikoa erabiliz egiten diren erreferentziak genero femeninoan zein maskulinoan egindakotzat hartuko dira.

Bereziki, Asturiasko Seme Txit Argiaren tratamenduari eta Seme Kuttun eta Semetzakoaren tituluei egindako erreferentziak, hurrenez hurren, Asturiasko Seme eta Alaba Txit Argi, eta Alaba Kuttun eta Alabatzakoari eta Asturiasko Seme Kuttun eta Semetzakoari egindakotzat hartuko dira».

---

⁷⁵⁸ BOEren 129. zenbakian, 2022ko maiatzaren 31ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-8834

7.4.3.29. 3/2022 Legea, maiatzaren 18koa, 2022-2025 aldirako Asturiasko Estatistika Plana onesten duena⁷⁵⁹

V. ERANSKINA

Estatistika-eragiketen deskripzio zehatza

05. Hezkuntza, kultura eta kirola.

05. 001 Asturiasko irakaskuntzaren estatistika.

Helburua: Asturiasko hezkuntza-sistemari buruzko informazioa ematea, bai unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzei dagokienez (araubide orokorrekoak, artistikoak, hizkuntzetakoak eta helduenak), bai unibertsitate-hezkuntzari eta goi-mailako arte-irakaskuntzei dagokienez.

Organismo arduraduna: Ogasun Saila.

Unitate betearazlea: Finantza eta Ekonomiako Zuzendaritza Nagusia/SADEI.

Beste organismo batzuen parte-hartzea: Hezkuntza eta Lanbide-heziketako Ministerioa, Hezkuntza Saila, Oviedoko Unibertsitatea eta Urrutiko Hezkuntzarako Unibertsitate Nazionala.

Xede-populazioa: Irakaskuntzako zentroak, ikasleak eta langileak.

Lurralde-desagregazioa: Kontzejua.

Maiztasuna: Urtekoa.

Informazioa ematera behartuta dagoen subjektua: Ez da aplikatzekoa.

---

⁷⁵⁹ BOEren 150. zenbakian, 2022ko ekainaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-10454>

7.4.3.30. 6/2022 Legea, ekainaren 29koa, Asturiar Ikaskuntzen Errege Institutuarena⁷⁶⁰

Xedapen gehigarri bakarra.— Hizkera ez-sexista erabiltzea

Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren 14.11 artikuluekin eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako eta Genero-indarkeria Desagerrarazteko martxoaren 11ko Asturiasko Printzerriko 2/2011 Legearen 5. artikuluekin bat etorriz, lege honen testuan hizkuntza-ekonomiaren printzipioagatik maskulino generikoa erabiliz egiten diren erreferentziak genero femeninoan zein maskulinoan egindakotzat hartuko dira.

---

⁷⁶⁰ BOEren 172. zenbakian, 2022ko uztailaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-11962>

7.4.3.31. 9/2022 Legea, azaroaren 30ekoa, Zientzia, Enpresa Lehiakortasun eta Berrikuntzarako Agentziarena⁷⁶¹

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Hizkera ez-sexista

Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren 14.11 artikulua araberak, hizkuntzaren ekonomia-printzipioaren araberak, legean genero maskulino inklusiboan egiten diren izendapen guztiak, organoen titularrei edo kideei edo pertsona-kolektiboak buruzkoak, genero femeninoan zein maskulinoan egindakotzat hartuko dira.

---

⁷⁶¹ BOEren 17. zenbakian, 2023ko urtarrilaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-1605>

7.4.3.32. 10/2022 Legea, abenduaren 30ekoa, 2023rako Aurrekontu Orokorreari buruzkoa⁷⁶²

Laugarren xedapen gehigarria.— Zentro kontzertatuak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak

10. Irakaskuntzako zentro integratuetan, lan egiten duten ordainketa eskuordetuko araubideko irakasleek, hau da, hezkuntza-maila bat baino gehiago ematen duten irakasleek, ordainsariak jasoko dituzte, integrazio-orduei dagozkenez, hau da, pedagogia terapeutikoari eta entzumen eta hizkuntzari dagozkenez, ikasturte bakoitzerako Hezkuntza Administrazioak baimendutako ordu-zuzkiduraren arabera, funts publikoekin osorik edo zati batean sostengatutako irakaskuntza pribatuaren VII. hitzarmen kolektiboko “Hezkuntza bereziko (integratuko)” 1.5 soldata-taulari erreferentzia eginez.

---

⁷⁶² BOEren 33. zenbakian, 2023ko otsailaren 8ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-3293

7.4.3.33. 1/2023 Legea, martxoaren 15ekoa, Ingurumen-kalitateari buruzkoa⁷⁶³

HITZAURREA

VII

[...]

35. Xedapen gehigarriek honako gai hauek dituzte: Asturiasko Printzerriko legerian Jarduera Gogaikarri, Osasungaitz, Kaltegarri eta Arriskutsuen Erregelamenduari egiten zaizkion erreferentziak; legea onetsiz gero, lehendik dauden jarduera eta instalazio guztiak egiaztapen-, ikuskapen- eta zehapen-araubidearen mende jartzeari buruzkoak; finantza-bermeak eskatuzetik salbuesteko irizpideei buruzkoak; ingurumen-identifikazioaren zenbakiari buruzkoak; Asturiasko Printzerriko Jendaurreko Ikuskizunen eta Jolas Jardueren urriaren 21eko 8/2002 Legearen katalogoan sartutako jardueretarako baldintza akustikoak sartzeari buruzkoak; udalei eman beharreko konpentsazio ekonomikoei buruzkoak; Administrazioan karbono-aztarna kalkulatu eta murrizteari buruzkoak; Administrazioa Ingurumen Kudeaketa eta Ikuskatzaitzako Europako Batasuneko Sistemari atxikitzeari buruzkoak; eta hizkera ez-sexistari buruzkoak.

Bederatzigarren xedapen gehigarria.— Hizkera ez sexista

Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarrirako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren arabera, hizkuntzaren ekonomia-printzipioaren arabera maskulino generikoa erabiliz egiten diren izendapen guztiak genero femeninoan zein maskulinoan egingakotzat hartuko dira.

---

⁷⁶³ BOEren 102. zenbakian, 2023ko apirilaren 29ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-10347>

7.4.3.34. 2/2023 Legea, martxoaren 15ekoa, Enplegu Publikoari buruzkoa⁷⁶⁴

V. TITULUA

Enplegatu publikoaren izaera lortzea eta galtzea

I. KAPITULUA

Enplegu publikorako sarrera

4. ATALA

Hautaketa-sistemak

52. artikulua.— Printzipioak

2. Oinarrizko legeriaren arabera, hautaketa-prozeduretan bereziki zainduko da gainditu beharreko probak eta deialdiko plazetan bete beharreko zereginak elkarri ondo egokitzen zaizkiola eta, hala dagokionean, egin beharreko proba praktikoko guztiak ere egingo dira.

Oinarrizko legeriaren arabera, deialdira aurkeztutako lehiakideek, aurrez erabakita dagoenaren arabera, beren jakintza eta gaitasun analitikoa egiaztatu beharko dituzte ahoz edo idatziz, dituzten gaitasunak eta trebetasunak erakusteko ariketak egin beharko dituzte, atzerriko hizkuntzak badakizkitela erakutsi, eta, hala dagokionean, ariketa fisikoak gainditu beharko dituzte.

IX. TITULUA

Diziplina-araubidea

142. artikulua.— Diziplinazko faltak

2. Oinarrizko legeriaren arabera, falta oso astunak dira:

b) Honako arrazoi hauetakoren batengatik diskriminazioa dakarten jarduerak: arraza edo jatorri etnikoa, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo bizilekua, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, bai eta arau-hauste oso astunak dira arraza edo jatorri etnikoan, erlijioan edo sinesmenetan, desgaitasunean eta adinean edo sexu-orientazioan oinarritutako jazarpenak eta jazarpen moralak, sexualak eta sexuan oinarritutakoa.

Hamaikagarren xedapen gehigarria.— Hizkera ez sexista

Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarrirako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren 14.11 artikuluekin eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako eta Genero-indarkeria Desagerrarazteko martxoaren 11ko Asturiasko Printzerriko 2/2011 Legearen 5. artikuluekin bat etorriz, lege honen testuan hizkuntza-ekonomiaren printzipioetatik maskulino generiko inklusiboa

---

⁷⁶⁴ BOEren 102. zenbakian, 2023ko apirilaren 29ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-10348>

erabiliz egiten diren izendapen guztiak genero femeninoan zein maskulinoan egindakotzat hartuko dira, baldin eta organoetako kide titularrei edo administrazio publikoen zerbitzuko langileei badagozkie.

Hamabigarren xedapen gehigarria.— Zeinu-hizkuntza eta irakurketa erraza

1. Lege honen aplikazio-eremuan sartzen diren administrazio publikoek beharrezko neurriak hartuko dituzte enplegatu publiko gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuak direnek zeinu-hizkuntza edota ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabil ditzaten, betiere beren eginkizunak errazago betetze aldera.

2. Enplegu publikoaren arloko xedapenak eta administrazio-egintzak argitaratzea sustatuko da, irakurketa erraza bezalako sistemen bidez, betiere desgaitasuna duten pertsonak haiek errazago uler ditzaten.

7.4.4. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoa

7.4.4.1. 3/1986 Legea, apirilaren 29koa, Balear Uharteetako Hizkuntza Normalizazioari buruzkoa ⁷⁶⁵

ZIOEN AZALPENA

Balear Uharteak katalanezko eremu linguistikoan honela sartu ziren: Mallorca Jaime I.a erregeak konkistatu zuenean (1229); Eivissa eta Formentera Tarragonako artzapezpiku Guillem de Montgrík konkistatu zuenean (1235), eta Menorca Alfontso “El Liberal” erregeak konkistatu zuenean (1287).

Ordutik, katalana Balear Uharteetako berezko hizkuntza da, eta uhartetarrek kultura unibertsalari beren ekarpenik handienak egiteko erabili izan duten tresna izan da beti, bai eta gure herriaren jeinua artikulatzea ahalbidetu duen tresna ere, horrela haien azterna Mendebaldeko herrien ondare kulturalean ezabaezin geldi zedin.

XIII. mendetik aurrera, katalana, latinarekin batera, zeina erabilera jakin batzuetarako erabiltzen zen, kantzilergoaren eta, oro har, administrazioaren hizkuntza bihurtzen da, bai eta predikazioarena eta beste jarduera publiko eta formal batzuen ere; eta herriak gizarte-komunikaziorako tresna gisa erabiltzen duen hizkuntza ere bada.

XVIII. mendean, Planta Berriko Dekretuek Aragoiko Koroaren autogobernu-organoak deuseztatzen dituzte, eta katalana gero eta marjinazio-prozesu handiagoa jasaten hasten da erabilera publiko eta formaleko zenbait eremutan. Horrela, 1768an, Karlos III.aren pragmatika baten bidez, katalana kanporatu egiten da dokumentazio ofizial, zibil eta eklesiastiko gehienetatik; eta zenbait lege-testuk, XIX. mendearen erdi aldera, gure hizkuntza irakaskuntzan erabiltzea debekatzen dute. XX. mendean, Bigarren Errepublikako tarte laburraz gainera, katalanak marjinazioa jasan zuen, are nabarmenagoa, bai eskolan, bai komunikabideetan, baita Francoren diktaduran amaitzen den erabilera ofizialean eta publikoan ere. Azkenik, komunikabide modernoak orokortu egin dira, batez ere irratia eta telebista, zeinetan katalana baztertuta geratzen zen, eta horrek gure hizkuntza desagertzeko arriskuan jarri du norabidea zuzendu ezean.

Era berean, kontuan hartu behar da beste hizkuntza-eremu batzuetako etorkin asko heldu direla azkenaldian, eta gure gizarteak ezin izan diela eskaini haiei normaltasunez integratzea erraztu diezaiekeen tresnarik.

Horregatik guztiagatik, gure hizkuntza, kultura unibertsal baten tresna izan dena eta izaten jarraitzen duena, gaur egun, ahul dago. Hona hemen egoera horren ondorioak: herritarrek hitz egiten duten hizkuntzan barbarismo gehiegi dago; ez dira adierazpide kultu tradizionalak ezagutzen; aurreiritzi linguistiko batzuk orokortu dira, bai eta hizkuntza bera gutxiesteko zenbait jarrera ere.

Demokrazia berrezartzearekin batera, Konstituzioak eta Balear Uharteetako Autonomia Estatutuak lege-esparru bat ezarri dute, zeinak bide ematen baitu Balear Uharteetako berezko hizkuntza berreskuratzeke eta sustatzeko prozesu bati ekiteko, betiere egungo egoera partzialki arindu ahal izate aldera.

---

⁷⁶⁵ BOEren 169. zenbakian, 1986ko uztailaren 16ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1986-19091>

Espainiako Konstituzioak, 3. artikuluan, honako hau dio: “Gaztelania da Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala”, “espainiar guztiek dute gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea”, “Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango dira haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritik” eta “Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna kultura-ondarea da, eta ondare horrek begirune eta babes berezia izango du”.

Balear Uharteetarako Autonomia Estatutuari buruzko otsailaren 25eko 2/1983 Lege Organikoak 3. artikuluan ezartzen duenez, Autonomia Erkidegoko berezko hizkuntza katalana da, gaztelaniarekin koofiziala dena, eta adierazten du ezen herritar guztiek hura jakiteko eta erabiltzeko eskubidea dutela, hizkuntza dela-eta inor diskriminatu ezin izan daitekeelarik.

Bestalde, 10.21 artikulua eskumen eskusiboa ematen dio Autonomia Erkidegoari “Autonomia Erkidegoko kultura, ikerketa eta hizkuntzaren irakaskuntza sustatze”ko arloan. Eta, 14. artikuluan, hizkuntza-normalizazioa agintzen die botere publikoei, Autonomia Erkidegoari ematen dio katalana irakasteko eskumen eskusiboa “... estatuko ikasketa-planekin bat etorritik...”, eta adierazten du, gainera, ezen katalanaren uharte-modalitateak aztertu eta babestu egingo direla, hizkuntzaren batasunari kalterik egin gabe.

Irailaren 7ko 2193/1979 Errege Dekretuak, 1979ko urriaren 25eko Aginduaren bidez garatuak, Autonomia Erkidegoko hizkuntza eta kultura Balear Uharteetako hezkuntza-sisteman sartzeko bidea hasi zuen, autonomia-estatutua promulgatu arteko autonomia-aurreko etapan; izan ere, autonomia-estatutua onetsi zenean, Balear Uharteak autonomia-erkidego gisa eratzean behin-behinekotasun-aldia amaitutzat jo zen, otsailaren 25eko 2/1983 Lege Organikoaren 1. artikuluan zehaztutakoarekin bat etorritik.

Katalana eta gaztelania Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak dira, maila berekoak, baina izaera desberdinekoak: Balear Uharteetako berezkoa den katalanaren ofizialtasuna lurralde-estatutu batean oinarritzen da, hizkuntza bakoitzak bere lurralde historikoan duen nagusitasunari euts diezaion. Gaztelaniaren ofizialtasuna Konstituzioak ezarri zuen estatu osoan, eta hura estatutu pertsonalean oinarritzen da, betiere herritarren hizkuntza-eskubideak babesteko, nahiz eta haien hizkuntza ez izan lurraldekoa.

Beraz, lege-esparru horrekin bat etorritik, Autonomia Erkidegoak anormaltasun soziolinguistikoko egoerarekin amaitzeko eskubidea eta eginbeharra ditu, eta konpromisoa hartzen du katalanaren erabilera Balear Uharteetako berezko hizkuntza gisa eta gaztelaniaren erabilera estatu osoko hizkuntza ofizial gisa arautzeko. Horregatik, hizkuntza-eskubideak bermatu beharko ditu eta guztiek bi hizkuntzak ezagutzea ahalbidetuko du, hain zuzen ere, eskubide horiek gauzatu ahal izateko.

Era berean, beharrezkoa da Balear Uharteetako herritar guztiak, edozein dela ere haien ohiko hizkuntza, katalana babesteko eta hedatzeko konpromisoa hartzea, gizarte-egoera jakin batean, herritar guztiek bi hizkuntzak ezagut ditzaten eta katalanaren defentsa eta normalizazioa beren gain har dezaten, Balear Uharteetako herrien nazio-identitatearen funtsezko osagaia baita.

Azken batean, Autonomia Erkidegoaren helburua da maila instituzionaleko ekintza egokiak egitea, katalana uharteetako jenioaren elementu kohesionatzailea izan dadin berriz ere, adierazpide moderno, eginkizun anitzeko, argi, malgu eta autonomoko tresna den aldetik, eta herri gisa dugun identitatearen ikur nagusi den aldetik, betiere Balear Uharteetako berezko hizkuntza gisa dagokion lekua har

dezan. Horregatik guztiagatik, Administrazioaren erabilera ofizialeko eremu guztietan, masa-komunikabideetan, eskolan eta gizarte-bizitzan egon behar du; eta errespetua izango zaie tradizio literario autoktonoaren berezko hizkuntza-modalitateei, hark eragotzi gabe katalanaren batasuna.

ATARIKO TITULUA

1. artikulua

1. Lege honen xedea da: alde batetik, Autonomia Estatutuaren 3. artikulua garatzea, katalana eremu guztietan normalizatzeari dagokionez, hura Balear Uhartean berezkoa baita, eta, bestetik, katalanaren eta gaztelaniaren erabilera bermatzea autonomia-erkidego honetako hizkuntza ofizialak direnez gero.

2. Legearen helburuak dira, beraz:

- a) ⁷⁶⁶ Eremu ofizial eta administratiboan katalanaren erabilera pixkanaka eta normaltasunez egitea.
- b) Katalanaren ezagutza eta erabilera progresiboa irakaskuntzaren eremuan ziurtatzea komunikazio-hizkuntza gisa.
- c) Katalanaren erabilera komunikabide sozial guztietan sustatzea.
- d) Kontzientzia soziala sortzea herritar guztiek katalana jakin eta erabiltzeak duen garrantziari buruz.

2. artikulua

1. Katalana Balear Uharteetako berezko hizkuntza da, eta guztiek dute jakiteko eta erabiltzeko eskubidea.

2. Eskubide horrek esan nahi du katalanez jo ahal izango dela, ahoz edo idatziz, Administrazioa, organismo publikoetara eta enpresa publiko eta pribatuetara. Era berean dakar edozein bileratan katalanez hitz egin ahal izatea eta jarduera profesionalak, laboralak, politikoak, sindikalak, erlijiosoak eta artistikoak hizkuntza horretan egitea, bai eta irakaskuntza eta komunikabide sozial guztietako informazioa katalanez jasotzea ere.

3. Katalanezko adierazpenek, ahoz edo idatziz, publikoan edo pribatuan, ondorio juridiko osoak sortzen dituzte, eta eskubide hori egikaritzeak ezin du itzulpen-errekerimendurik edo atzerapen- edo diskriminazio-eskakizunik ekarri.

4. Inor ezin izango da diskriminatu berak darabilen hizkuntza ofiziala dela-eta.

5. Katalanaren uharte-modalitateak aztertu eta babestuko dira, hizkuntzaren batasunari kalterik egin gabe.

3. artikulua

Aurreko artikuluan ezarritako puntuak Balear Uharteetako lurralde-eremuko pertsona juridikoek ere bete behar dituzte.

4. artikulua

Botere publikoek beharrezko neurriak hartu behar dituzte katalanaren sustapena, ezagutza eta erabilera eraginkorrak izan daitezen.

---

⁷⁶⁶ Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarreko 1. zenbakiak aldatua.

5. artikulua

1. Herritarrek epaileengana eta auzitegietara jo dezakete babes judiziala lortzeko, bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko eskubideari dagokionez, indarrean dagoen legeriaren arabera.

2.⁷⁶⁷ Autonomia Erkidegoko Gobernua legitimatuta dago ukituekin ofizioz edo alde batek eskatuta edo bereiz jarduteko; horretarako egikarituko ditu Autonomia Estatutuko 3. artikuluan eta lege honetan aitortutako herritarren eskubideak benetakoak eta eraginkorrak izateko beharrezkoak diren ekintza politiko, administratibo edo judizialak.

I. TITULUA

Erabilera ofiziala

6. artikulua

1.⁷⁶⁸ Katalana, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren berezko hizkuntza den aldetik, Gobernu autonomoaren, Parlamentuaren eta uharteetako kontseiluen hizkuntza da, eta, oro har, Administrazio Publikoaren, Toki-administrazioaren eta Autonomia Erkidegoaren mendeko korporazio eta instituzio publikoen hizkuntza ere bada.

2. Katalana eta gaztelania hizkuntza ofizialak dira Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoan, eta Administrazioak nahitaez erabili behar ditu, legeak araututako moduan.

7. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Parlamentuak onetsitako legeak, legegintzako dekretuak, xedapen arauemaileak eta Administrazio Publikoaren ebazpen ofizialak katalanez eta gaztelaniaz argitaratu behar dira, “Butlletí Oficial de la Comunidad Autónoma de les Illes Balears” delakoan.

Interpretazioa zalantzazkoa bada, katalanezko testua izango da kautoa.⁷⁶⁹

2. Hizkuntzari dagokionez, administrazio-jardueretatik eratorritako dokumentazioak, abisuek, formularioek eta aipatutako erakunde publikoek katalanez idatzitako inprimakiek baliozkotasun ofiziala eta eraginkortasun juridiko osoa dute.

8. artikulua⁷⁷⁰

1. Herritarrek katalana erabiltzeko eskubidea dute, ahoz edo idatziz, Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuan Administrazio Publikoarekin dituzten harremanetan.

2. Autonomia Erkidegoko erakunde publikoek emandako kopiak zein ziurtagiriak katalanez luzatu behar dira, salbu eta interesdunak edo hori eskatzen duen pertsonak edo erakundeak gaztelaniazko bertsioa eskatzen badu.

---

⁷⁶⁷ Konstituzio Auzitegiak, ekainaren 23ko 123/1988 epaiaren 2. apartatuak adierazi zuen apartatu hau konstituzioaren aurkakoa zela eta deuseztatu zuen.

⁷⁶⁸ Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarreko 2. zenbakiak aldatua.

⁷⁶⁹ Konstituzio Auzitegiaren ekainaren 23ko 423/1988 epaiak adierazi zuen 1. apartatuaren lerroalde hau konstituzioaren aurkakoa zela eta hura deuseztatu zuen.

⁷⁷⁰ Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarreko 3. zenbakiak aldatua.

3. Balear Uharteetan, administrazio-jarduketak baliozkoak dira eta erabateko ondorioak dituzte, edozein dela ere erabilitako hizkuntza ofiziala.

9. artikulua⁷⁷¹

1. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Gobernuak arautu behar du, erregelamendu-xedapenen bidez, katalanaren ahozko zein idatzizko erabilera normala bere eskumeneko organoen administrazio-jardueretan.

2. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Gobernuak katalanaren ahozko zein idatzizko normalizazioa sustatu behar du Autonomia Erkidegoaren mende ez dauden erregistro publikoetan.

3. Uharteetako kontseiluek eta toki-korporazioek katalanaren erabilera arautu behar dute beren eskumenen eremuan, lege honetako printzipio eta arauen arabera.

10. artikulua

1.⁷⁷² (Indargabetua).

2.⁷⁷³ (Indargabetua).

3. Balear Uharteetan emandako dokumentu publikoak egilesleak aukeratutako hizkuntza ofizialean idatzi behar dira, edo, egilesle bat baino gehiago badago, egilesleek adostutako hizkuntzan.

Desadostasuna egonez gero, dokumentuak bi hizkuntzetan idatziko dira.

Kopiak matrizean erabilitako hizkuntzan luzatuko dira.

4. Autonomia Erkidegoan jarduten duten botere publikoek ziurtatu behar dute Administrazio Publikoan erabilitako dokumentu inprimatu edo eredu ofizial guztiak, herritarren eskura daudenak, katalanez eta gaztelaniaz idatzita daudela.

11. artikulua

1. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuan, herritar guztiek dute eskubidea Justizia Administrazioa jo ahal izateko, eurek egoki deritzoten hizkuntza ofizialean, eta ezin zaie ezelako itzulpenik eskatu. Bestalde, egitate horrek ezin du atzerapenik eragin haien uzien izapidetzean.

2. Hizkuntzari dagokionez, katalanez egindako edo idatzitako jarduketa, dokumentu eta idazki guztiak erabat baliozkoak eta eraginkorrak dira Balear Uharteetako auzitegi eta epaileen aurrean.

Edozelan ere, interesdunek eskubidea dute eurek aukeratzen duten hizkuntzan informazioa jasotzeko.

3. Autonomia Erkidegoko Gobernuak, organo eskudunekin bat etorritik, katalanaren erabilera pixkanaka normalizatzea sustatu behar du Balear Uharteetako Justizia Administrazioan.

12. artikulua

1. Dokumentuak Autonomia Erkidegoko erregistro publikoetan inskribatzeari dagokionez, dokumentua adierazi, egiletsi edo idatzi den hizkuntza ofizialean edo adierazpena egin den hizkuntza ofizialean egin behar dira idazpenak. Dokumentua

---

⁷⁷¹ Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarreko 3. zenbakiak edukiz hornitua.

⁷⁷² Martxoaren 26ko 3/2003 Legearen xedapen indargabetzaile bakarraren d) letrak indargabetua.

⁷⁷³ Martxoaren 26ko 3/2003 Legearen xedapen indargabetzaile bakarraren d) letrak indargabetua.

elebiduna bada, hura Erregistroan aurkezten duenak adierazten duen hizkuntza ofizialean inskribatuko da. Edozelan ere, idazpenak interesdunak edo interesdunen adostasunez eskatutako hizkuntzan aurreaktibatu behar dira.

2. Ziurtagiriak luzatzeari dagokionez, erregistro horietako funtzionarioek Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozeinen itzulpena bermatu behar dute, eskaera egiten duenaren borondatearekin bat etorritz.

13. artikulua⁷⁷⁴

(Deuseztatua).

14. artikulua⁷⁷⁵

1. Balear Uharteetako toponimoen forma ofizial bakarra katalana da.

2. Autonomia Erkidegoko Gobernuari edo uharteetako kontseiluei dagokie, Balear Uharteetako Unibertsitatearen aholkularitzarekin bat etorritz, udalerrien, lurraldeen, biztanleguneen, oro har hiriarteko komunikazio-bideen eta Autonomia Erkidegoko toponimoen izen ofizialak zehaztea. Herri barruko bideen izenak udalek zehaztu behar dituzte, baita aipatutako aholkularitzaren arabera ere, herri-toponimia tradizionalari eta bertako kultura-elementuei lehentasuna emanaz.

3. Izendapen horiek legezkoak dira ondorio guztietarako, eta errotulazioak bat etorri behar du horiekin. Autonomia Erkidegoko Gobernuak errotulazio publikoaren normalizazioa arautu behar du, betiere estatuak sinatutako nazioarteko arauak errespetatuz.

15. artikulua

1. Errotulazio publikoa katalanez egingo da, eta, behar izanez gero, katalan-hiztunak ez direnek errazago ulertzeko moduko zeinu grafikoak izango dituzte. Inguruabar soziolinguistikoez hala eskatzen dutenean erabiliko da katalanezko eta gaztelaniazko errotulazioa.

2. Oro har, elebidunak diren errotulu, adierazpen eta idazki guztietan, lehenengo ikuspegiak katalana izan behar du, Balear Uharteetako berezko hizkuntza gisa, eta bigarrena gaztelaniazkoa.

3. Garraio publikoko zerbitzu guztietan, inprimakiak, abisuak, komunikazioak, zerbitzu publikokoak, katalanez eta gaztelaniaz egin behar dira.

16. artikulua

1.⁷⁷⁶ Lege honen artikuluetan aitortutako eskubideak eraginkorrak izan daitezen, botere publikoek dagozkien neurriak sustatu behar dituzte, Balear Uharteetako Administrazio publikoko eta sektore publikoa osatzen duten enteetako langileak pixkanaka gaitu daitezen katalanaren erabileran.

2. Balear Uharten lurralde-eremuko Administrazioako plazetara sartzeko egiten diren hautaprobetan hizkuntza ofizialen ezagupen-maila hartuko da kontuan merezimendu gisa, besteak beste; maila hori Administrazioak finkatuko du lanbide-maila bakoitzerako zein pisu izango duen.

---

⁷⁷⁴ Konstituzio Auzitegiak ekainaren 23ko 123/1988 epaiaren bidez adierazi zuen artikulua hau konstituzioaren aurkakoa zela eta deuseztatu egin zuen.

⁷⁷⁵ Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarren 5. zenbakiak aldatua.

⁷⁷⁶ Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarren 6. zenbakiak aldatua.

II. TITULUA

Irakaskuntza

17. artikulua

Katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza gisa, ofiziala da hezkuntza-maila guztietan.

18. artikulua

1. Ikasleek lehen irakaskuntza beren hizkuntzan jasotzeko eskubidea dute, katalanez edo gaztelaniaz.

2. Horretarako, Gobernuak neurri egokiak hartu behar ditu eskubide hori bete dadin. Edozelan ere, gurasoek zein tutoreek eskubide hori egikari dezakete beren seme-alaben izenean, agintari eskudunei eskubide hori behar bezala aplikatzeko eskatuz.

19. artikulua

1. Hizkuntza eta literatura katalanak, Balear Uharten ekarpenei arreta berezia jarritz, nahitaez irakatsi behar dira unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzaren maila, gradu eta modalitate guztietan. Xedapen hori irakaskuntzako zentro guztietan betetzen dela bermatu behar da.

2. Hizkuntza eta literatura katalanak irakasteari buruzko hezkuntza-programetako ordu-arduraldia bat etorriko da estatuko ikasketa-planekin, eta, gutxienez, gaztelaniaren hizkuntza eta literatura ikastera bideratutakoaren berdina izango da.

3. Autonomia Erkidegoan ofiziala ez den hizkuntza bat oinarri hartuta, funts publikoekin diruz lagunduta egonik irakaskuntza arautuak ematen dituzten zentro pribatuek katalana eta gaztelania derrigorrezko irakasgai gisa eman behar dituzte, arlo horretan Estatuari dagokion araudiari kalterik egin gabe, betiere Hezkuntzarako Eskubideari buruzko Lege Organikoaren 12.2 artikuluan aurreikusitakoarekin bat etorritz.

20. artikulua

1. Gobernuak beharrezko xedapenak eman behar ditu, bermatzeko Balear Uharteetako ikasleek, irakaskuntza hastean duten ohiko hizkuntza edozein dela ere, katalana eta gaztelania normal eta behar bezala erabili ahal izango dituztela derrigorrezko eskolaldiaren amaieran.

2.⁷⁷⁷ (Deuseztatua).

21. artikulua

Titulu honetan proposatutako helburuetara egokitu behar dute ikasketa-planek.

22. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak, katalanezko irakaskuntzarako eskubidea betearazteko, beharrezko bitartekoak ezarri behar ditu, irakaskuntzako zentro guztietan hizkuntza hori irakaskuntzaren eremuan ohiko bide gisa erabil dadin.

---

⁷⁷⁷ Konstituzio Auzitegiak ekainaren 23ko 123/1988 epaiaren bidez adierazi zuen apartatu hau konstituzioaren aurkakoa zela eta deuseztatu egin zuen.

2. Administrazioak neurri egokiak hartu behar ditu katalana pixkanaka irakaskuntzako zentro guztietan erabil dadin, adierazpen normaleko tresna gisa erabiltzen dela bermatzeko, bai barruko bai kanpoko jarduketetan, eta bai administrazio-jarduketa eta -dokumentuetan.

3. Administrazioak behar diren bitartekoak jarri behar ditu ikasleak hizkuntza-arrazoiengatik zentro desberdinetan bananduko ez direla bermatzeko.

23. artikulua

1. OHOk irakasleak prestatzeko unibertsitate-eskoletako, eta irakasleak prestatzeko, hobetzeko eta espezializatzeko beste zentro batzuetako ikasketa-planak prestatu behar dira, eskolak katalanez emateko eta lege honetan aitortutako eskubideak gauzatzeko zentro horietako ikasleek behar duten hizkuntza-gaitasuna eta -gaikuntza eskura ditzaten.

2. Bi hizkuntzen ofizialtasuna dela eta (katalana eta gaztelania), Balear Uharteetako lurralde-eremuan irakaskuntza ematen duten irakasleek bi hizkuntza ofizialak ahoz eta idatziz menderatu behar dituzte, kasuan-kasuan egin behar dituzten hezkuntzako eta irakaskuntzako eginkizunetarako.

3. Lege hau indarrean jartzen denetik katalana behar bezala ezagutzen ez duten irakasleak pixkanaka gaituko dira birziklatze-ikastaroen bidez; ikastaro horien ordu-zenbaketa kontuan hartuko da irakastorduz kanpoko lanaldiaren ondorioetarako.

4. Administrazio autonomikoak ahaleginak egin behar ditu sistema egokia ezar dadin irakasleak irakaskuntza-eginkizunetara iristeko araudian, artikulua honetan ezarritako hizkuntza-gaitasunak irakasle sartu berri guztiek izan ditzaten.

24. artikulua

1. Katalanak, Autonomia Erkidegoko berezko hizkuntza gisa, derrigorrezko gaia izan behar du helduen hezkuntza iraunkorreko programetan.

2. Era berean, irakaskuntza espezializatueta, zeinen programetan hizkuntza irakasten den, nahitaez sartu behar da katalanaren irakaskuntza.

3. Autonomia Erkidegoko Gobernuaren mendeko irakaskuntza-zentro espezializatueta, zeinetan hizkuntza irakasten ez den, katalanaren ikastaro osagarriak eskaini behar zaizkie hizkuntza hori behar bezala ez dakiten ikasleei.

4. Urritasun psikikoak edo sentsozialak dituzten ikasleentzako hezkuntza bereziko zentroetan, ikasle bakoitzaren familia-inguruabarrak kontuan hartuta, hura garatzen ondoen laguntzen duen hizkuntza instrumentala erabili behar da ikaskuntzan.

25. artikulua

1. Goi-mailako irakaskuntza-zentroetako irakasleek eta ikasleek eskubidea dute haiek nahiago duten hizkuntza ofiziala ahoz zein idatziz erabiltzeko.

2. Autonomia Erkidegoko Gobernuak eta unibertsitateko agintariek konpromisoa hartzen dute, ikastaroen eta beste bitarteko batzuen bidez, unibertsitate-irakaskuntzako irakasleek eta ikasleek katalana, ahozkoa zein idatzizkoa, ulertu eta erabili ahal dutela ziurtatzeko.

26. artikulua

Autonomia Erkidegoko Gobernuak katalanaren eta katalanezko irakaskuntza ahalbidetzeko behar den material didaktikoa egitea sustatu behar du, eta horretarako erabiliko ditu dagozkion aurrekontu-partidak.

III. TITULUA

Komunikabide sozialak

27. artikulua

Autonomia Erkidegoko Gobernuak hizkuntza eta kultura katalanaren ezagutza eta garapena sustatu behar ditu, batez ere Balear Uharteen ikuspegitik, komunikabide sozial guztietan.

28. artikulua

1. Katalanak ohiko hizkuntza izan behar du Autonomia Erkidegoko Administrazioaren titulartasuneko edo haren kudeaketaren mendeko irratietan eta telebistan eta bestelako komunikabide sozialetan.

2. Autonomia Erkidegoko Gobernuak katalanaren normalizazioa bultzatu behar du irrati eta telebista-kate estatal eta pribatuetan, katalana erabil dadin sustatzeko, hura Balear Uharteetako berezko hizkuntza den aldetik.

29. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak bermatzen du herritarrek eskubidea dutela komunikabide sozialen bidez informazioa jasotzeko, bai gaztelaniaz, bai katalanez.

2. Herritarrek katalana erabiltzeko eskubidea dute, ahoz edo idatziz, gaztelaniaren baldintza berberetan, Balear Uharteetako komunikabide sozial guztietan.

30. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak lankidetzaren politika bat eraman behar du irrati eta telebistaren arloan, katalana berezko hizkuntza duten beste autonomia-erkidego batzuekin.

2. Edozelan ere, Autonomia Erkidegoko Gobernuak beharrezko kudeaketak egingo ditu, Balear Uharteetako herritarrek errazago jaso ahal izan ditzaten beste autonomia-erkidego batzuen mendeko katalanezko telebista-emanaldiak.

3. Era berean, hizkuntza-normalizazioa sustatuko du RTVEk Balear Uharteetan dituen emisio-zentroetan, katalanaren presentzia egokia bermatzeko, Balear Uharteetako berezko hizkuntza den aldetik.

31. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak bultzada emango dio katalanezko ikus-entzunezko baliabideetatik eta edizio fonografikoetatik egindako, bikoiztutako edo azpitolatutako filmak ekoitzi eta erakusteari.

2. Era berean, neurri egokiekin bultzatu eta sustatu behar ditu katalanezko antzezpenak, ikuskizunak eta beste kultura-adierazpen batzuk.

3. Era berean, gaztelaniazko liburua eta beste argitalpen batzuk sustatzen lagundu behar du, argitalpen-ekoizpena eta zabalkundea indartzeko neurriekin.

4. Ondorio horietarako, Gobernuak lankidetzapolitika sustatuko du beste autonomia-erkidego batzuetako instituzioekin, bereziki katalanez dihardutenekin.

32. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko botere publikoek laguntza ekonomikoa emango diete katalana ohikotasunez erabiltzen duten komunikabideei.

2. Balear Uharteetako berezko hizkuntza erabiltzen duten komunikabideak sustatzeko Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Gobernuak hartzen dituen laguntza ekonomiko eta materialeko neurriak irizpide objektiboen arabera diskriminaziorik gabe aplikatu behar dira, betiere aurrekontu-aurreikuspenen barruan.

IV. TITULUA

Botere publikoen eginkizun normalizatzailea

33. artikulua

Autonomia Erkidegoko botere publikoek neurri egokiak hartuko dituzte eta beharrezko bitartekoak jarriko dituzte katalana ezagutu eta erabiltzeko gizarte-bizitzako eremu eta jarduera guztietan.

34. artikulua⁷⁷⁸

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak katalanaren erabilera ziurtatuko du bere mendeko instituzio eta organismoek egiten dituzten administrazio-eginkizun eta -jarduera guztietan.

2. Era berean jardun behar dute uharteetako kontseiluek eta toki-korporazioek, lege honen xedapenen arabera.

3. Autonomia Erkidegoko Administrazioan eta toki-korporazioetan plazak betetzeko deialdi-oinarriek espresuki aipatuko dute katalanaren ezagutza.

35. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak katalanaren irakaskuntza bermatuko die Administrazio autonomoaren zerbitzuko funtzionarioei eta beste enplegatu publikoei. Betebehar bera izango dute uharteetako kontseiluek eta toki-korporazioek, beren eskumen-eremuan.

2. Era berean, katalanaren irakaskuntza bultzatu behar da Administrazio zentralaren mendeko funtzionarioentzat, administrazio horrekin hitzartutako moduan.

36. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak helduentzako katalanaren irakaskuntza sustatu behar du.

---

⁷⁷⁸ Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarreko 7. zenbakiak aldatua.

37. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko botere publikoek katalanaren erabilera publizitatean sustatu behar dute.
2. Era berean, katalanaren ingurumen-erabilera bultzatu behar da, eta, bereziki, katalanezko errotulazioa, gizarte-, kultura-, merkataritza- eta jolas-erakunde guztietan.

38. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak eta toki-korporazioek, betebeharriskalei dagokienez, Balear Uharteetako berezkoak diren hizkuntza eta kultura katalanak sustatzearekin, zabaltzearekin eta hedatzearekin zerikusia duten egintzak eta adierazpenak salbuetsi edo hobaritu ditzakete.
2. Gobernuak, interesa duten toki-korporazioekin bat etorriz, zentroak sortu behar ditu, zeinek, osorik edo zati batean, bereziki Balear Uharteetako hizkuntza eta kultura katalanaren ezagutza, erabilera eta zabalkundea sustatuko duten. Era berean, helburu hori duten fundazioak eta beste erakunde guztiak diruz lagundu ahal izango ditu.

39. artikulua

Autonomia Erkidegoko Gobernuak bere gain hartuko du katalanaren normalizazio-prozesuaren planifikazio, antolaketa, koordinazio eta gainbegiratzea, eta Balear Uharteetako Parlamentuari eman beharko dio urtero prozesu horren bilakaeraren berri. Xede horrekin, zerbitzu bat sortu eta abian jarri behar du, zeinaren xede izango baitira adierazitako eginkizunak, hargatik eragotzi gabe Autonomia Estatutuaren bigarren xedapen gehigarrian Balear Uharteetako Unibertsitateari aitortutako eskudantziak.

40. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak plan bat ezarri behar du, unibertsitatearen aholkularitzarekin, herritarrek jabetu daitezkeen katalanaren normalizazioak eta Balear Uharteetako berezko kultura kontserbatzeak eta sustatzeak eta transmititzeak duten garrantziaz eta erabilgarritasunaz.
2. Era berean, katalanak Balear Uharteetan gaur egun duen egoerari buruzko inkesta bat egin behar da, herritarrek hizkuntza hori ezagutzeari eta erabiltzeari dagokienez, eta Balear Uharten mapa soziolinguistikoa egitea sustatu behar da.
3. Inkesta eta mapa aldian behin berrikusi behar dira, hizkuntza-politikaren ekintza arautzailea eta betearazlea errealitatera egokitzeko, eta, aldi berean, plangintzak katalanaren ezagutzan duen eragina balioesteko.

Lehenengo xedapen gehigarria

Autonomia Erkidegoko Gobernuak, organo eskudunekin bat etorriz, katalanaren erabilera normalizatzea sustatu behar du Estatuako Administrazio periferikoan, Justizia Administrazioan, erregistroetan, enpresa publiko eta erdipublikoetan eta Autonomia Erkidegoko Gobernuaren mendekoa ez den edozein administrazio-eremutan.

Bigarren xedapen gehigarria

Autonomia Estatutuaren bigarren xedapen gehigarriaren arabera, katalana beste autonomia-erkidego batzuen ondarea ere bada, eta, aipatutako erkidegoetako instituzioen artean ezar daitezkeen loturez gain, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoak lankidetzat hitzarmenak eta egokitzat jotzen diren harremanak eskatu ahal izango dizkie nazioko Gobernuari eta Gorte Nagusiei, bai hizkuntza-ondare erkidea zaintzeko, bai eta arestian aipatutako erkidegoen arteko kultura-komunikazioa egiteko ere.

Hirugarren xedapen gehigarria

Era berean, Autonomia Estatutuaren bigarren xedapen gehigarriaren arabera, Balear Uharteetako Unibertsitatea izango da katalanari erreferentzia egiten dion guztirako instituzio aholku-emaile ofiziala, eta hizkuntza-batasuna zaintzeko instituzio batean parte hartu ahal izango du, zeina osatuko baita, Estatuko legearen arabera, katalanaren koofizialtasuna aitortzen duten eta bertako kide izatea erabakitzen duten beste autonomia-erkidego batzuekin lankidetzan.

Laugarren xedapen gehigarria

Salbuespen gisa, Balear Uharteetan aldi baterako bizilekua izanez gero, gurasoek edo tutoreek eskatu ahal izango dute beren tutoretzapeko seme-alabak hizkuntza eta literatura katalanaren irakaskuntzatik kanpo geratzea. Adin nagusiko ikasleek ere salbuespena eskatu ahal izango dute. Edozelan ere, bizilekuan igarotako denbora gehi aurreikusitako denbora hiru urtetik gorakoa ez denean soilik eskatu ahal izango dute gai horretatik salbuestea. Salbuespenak ikasturte baterako balioko du, baina gehienez hiru ikasturteraino berritu ahal izango da. Erregelamenduz zehaztuko da salbuespenaren prozedura.

Bosgarren xedapen gehigarria

Irakaskuntzako zentro guztietan, beharrezkoa den kasuetan, katalana irakasteko hiru eskola ezarriko dira, hizkuntza katalanaren erkidegotik kanpoko ikasleak irakaskuntzara egokitzen laguntzeko.

Harrera-eskola horiek eskola-ordutegitik kanpo emango dira, eta ezin dute ordeztu ikasle horiek beren mailan ikasgaia egiteko duten betebeharra.

Seigarren xedapen gehigarria

Espainiar estatuko beste autonomia-erkidego batzuetatik datozen irakasleek, katalanaren ahazko eta idatzizko ulermen-maila nahikorik ez badute, birziklatzeko lehenengo bi mailetako probak gainditu beharko dituzte hiru urteko aldian, lanpostuaz jabetzen direnetik zenbatzen hasita.

Zazpigarren xedapen gehigarria

Lege hau argitaratzen den unean Autonomia Erkidegoko irakaskuntzako zentroetan lan egiten diharduten irakasleek hiru urteko aldia izango dute, lege hau promulgatzen denetik zenbatzen hasita, birziklatzeko lehenengo bi ikasturteetan behar bezalako ebaluazioa lortzeko.

Zortzigarren xedapen gehigarria

Seigarren eta zazpigarren xedapen gehigarrietan adierazitako denbora-mugak luzatu ahal izango dira Gobernu Kontseiluak onetsiko duen dekretu baten bidez.⁷⁷⁹

Lehenengo xedapen iragankorra

Administrazioaren eremuan, katalanaren erabilerari dagokionez, lege honek zerbitzuak eta organismoak egokitzeko xedatzen duen epea ezin da hiru urtetik gorakoa izan Autonomia Erkidegoko Gobernuaren kasuan, ez eta uharteetako kontseiluen, Toki-administrazioaren eta Autonomia Erkidegoko Gobernuaren mendeko beste erakunde publiko batzuen kasuan ere.

Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Estatuko Administrazioari eta Justizia Administrazioari dagokienez, Autonomia Erkidegoko Gobernuak akordioak sustatu behar ditu organismo eskudunekin, antzeko egokitzapen-aldiak ezartzeko.

Bigarren xedapen iragankorra

14. artikuluan aipatzen diren errotulu adierazle guztiak, baldin eta katalanez idatzita ez badaude edo oker idatzita badaude, hizkuntza horretan behar bezala idatzi behar dira, gehienez ere hiru urteko epean.

Hala ere, errotulazio berriaz gain, balio historiko-artistiko nabarmena duten errotulu edo adierazle zaharrak kontserbatu ahal izango dira.

Hirugarren xedapen iragankorra

OHoko irakasleen ikasketa-planetan, nahitaezkoztat jo behar dira titulua ematean hizkuntza eta literatura katalanaren ezagutza nahikoa bermatzeko behar diren irakasgaiak, Balear Uharteetan ikuspegitik; horren helburua da irakasgai horiek Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuko irakaskuntzako zentroetan eman ahal izatea gehienez ere lau urteko epean.

Harik eta irakasleen prestakuntzarako zentroek beren ikasketa-planak egin eta titularrek Balear Uharteetako irakaskuntzako zentroetan eskolak eman ahal izateko katalanaren ezagutza dutela bermatzen duten arte, Autonomia Erkidegoko Gobernuak beharrezko bitartekoak jarriko ditu zentro horietan ikasten duten ikasle guztiek katalanaren ezagutza-maila hori lortuko dutela ziurtatzeko.

Laugarren xedapen iragankorra

Lehenengo artikuluan adierazitako helburuak lortzen ez diren bitartean, Autonomia Erkidegoko Gobernuak, uharteetako kontseiluek eta toki-korporazioek beren aurrekontuetan helburu horiei dagozkien partidak izendatuko dituzte, lege honetan jasotako jarduketak gauzatu ahal izateko.

Bosgarren xedapen iragankorra

Lege honen II. titulua eta berau garatzen duten arauak aplikatzeko, Hezkuntza eta Kultura Sailak beharrezkoak diren lankidetzak-hitzarmenak ezarriko ditu, hezkuntza-arloko eginkizunak eta zerbitzuak transferitzen ez diren bitartean.

---

⁷⁷⁹ Abenduaren 27ko 25/2006 Legearen bederatzigarren xedapen gehigarriak aldatua.

Xedapen indargabetzailea

Indargabetu egiten dira maila bereko edo txikiagoko arauak, lege honetan xedatutakoaren aurka osorik edo zati batean badoaz.

Azken xedapenetako lehenengoa

Autonomia Erkidegoko Gobernuari baimena ematen zaio lege honek xedatzen duena aplikatzeko eta garatzeko behar diren erregelamendu-xedapenak eman ditzan.

Azken xedapenetako bigarrena

Lege hau Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunetik aurrera jarriko da indarrean.

7.4.4.2. 8/1986 Legea, azaroaren 26koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Hauteskundeei buruzkoa⁷⁸⁰

V. TITULUA Hauteskunde-prozedura

IV. KAPITULUA Hauteskundeetako boto-paperak eta gutun-azalak

26. artikulua

Hauteskundeetako boto-paperek adierazpen hauek izango dituzte:

c) Balear Uharten eremu hertsiaz haraindi dauden alderdi, federazio edo koalizioek, gaztelaniazko izendapen ofizialarekin agertzen badira, katalanezko izendapena erabili ahal izango dute, eta hauteskundeetako boto-paperetan agerrarazi, hauteskunde-batzordeari horri alde aurretik jakinarazpena eginda.

---

⁷⁸⁰ BOEren 30. zenbakian, 1987ko otsailaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1987-2903>

7.4.4.3. 2/1997 Legea, ekainaren 3koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Tasei buruzkoa⁷⁸¹

Bigarren xedapen gehigarria

2. Bereziki, tasen bidez finantzatuko dira:

b) Honako administrazio-zerbitzu eta -jarduera hauek ematea:

[...]

Matrikula, eskolatu gabeko biztanle helduek duten katalanaren ezagutzaren ziurtagiriei dagozkien probetarako; izan ere, ziurtagiri horiek Katalanaren Batzorde Ebaluatzaileak ematen ditu.

[...]

---

⁷⁸¹ BOEren 171. zenbakian, 1997ko uztailaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1997-16031>

7.4.4.4. 10/1997 Legea, abenduaren 23koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 1998rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁷⁸²

Seigarren xedapen gehigarria

Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Tasei buruzko ekainaren 15eko 2/1997 Legearen 3.2 xedapen gehigarrian xedatutakoaren arabera, Hezkuntza, Kultura eta Kirol Sailaren tarifak honako kontzeptu hauetan igoko dira:

[...]

Katalanaren Batzorde Ebaluatzailea

Matrikularen tarifa, eskolatu gabeko biztanle helduek duten katalanaren ezagutzaren ziurtagiriei dagozkien probetarako: 1.500 pezeta.

[...]

---

⁷⁸² BOEren 92. zenbakian, 1998ko apirilaren 17ko alean, argitaratua.

7.4.4.5. 11/1998 Legea, abenduaren 14koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Tasen Araubide Espezifikoari buruzkoa⁷⁸³

V. TITULUA Hezkuntza, Kultura eta Kirol Saila

II. KAPITULUA Katalanezko probetarako matrikula-tasa

79. artikulua— Zerga-egitatea⁷⁸⁴

Tasa honen zerga-egitatea matrikula formalizatzea da, katalanaren ezagutza-ziurtagiriei dagozkien probak egiteko; izan ere, Kultura eta Gazteria Zuzendaritza Nagusiak ematen ditu ziurtagiri horiek.

V. KAPITULUA Titulu akademikoak, diplomak eta ziurtagiri ofizialak emateagatiko tasa

98. artikulua.— Zenbatekoa

Tasa ondorengo tarifen arabera eskatuko da:

3.1. Hizkuntzen irakaskuntza

Bigarren hezkuntzako edo Lanbide Heziketako ikasketak egin dituzten ikasleek hizkuntzak ezagutzen dituztela egiaztatzen duen ziurtagiri ofiziala: 8,00 euro.

VII. KAPITULUA Balear Uharteetako hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntza-zerbitzuak emateagatiko tasa

103. quater artikulua.— Zenbatekoa

Tasa ondorengo tarifen arabera eskatuko da:

1. Ikasle ofizialak (aurrez aurreko ikastaroa):

Matrikula katalanaren lau hilekoko ikastaro presentzial batengatik: 71,13 €:

2. Irakaskuntza libreko ikasleak:

---

⁷⁸³ BOEren 31. zenbakian, 1999ko otsailaren 5eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-2944>

⁷⁸⁴ Abenduaren 23ko 11/2002 Legearen 8.1 artikulua, abenduaren 23ko 8/2004 Legearen 27.2 artikulua eta abenduaren 23ko 9/2011 Legearen 1.3 azken xedapenak aldatua.

- Hizkuntzen ezagutzaren ziurtagiri ofizialaren probako azterketa-
eskubideak, EOIES programan izena emanda dauden Bigarren Hezkuntzako
irakaskuntzako ikasleentzat: 22,19 euro.
- Hizkuntzen ezagutzaren ziurtagiri ofizialaren probako azterketa-
eskubideak, EOI-CEPA programan izena emanda dauden ikasleentzat:
23,07.

7.4.4.6. 16/2000 Legea, abenduaren 27koa, Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko Neurriei buruzkoa⁷⁸⁵

ZIOEN AZALPENA

[...]

13., 14. eta 15. artikuluek [...] Katalanaren Batzorde Ebaluatzailearen probetarako matrikula-tasaren zenbait alderdi aldatzen dituzte, hurrenez hurren.

[...]

---

⁷⁸⁵ BOEren 31. zenbakian, 2001eko otsailaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-2481>

7.4.4.7. 13/2001 Legea, urriaren 8koa, Balear Uharteetako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa⁷⁸⁶

Bosgarren xedapen iragankorra

Bien bitartean, lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetan hala eskatzen badute, Balear Uharteetako Logopeden Elkargo Ofizialean sartu ahal izango dira hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduen arloan lan egin duten edo lan egiten duten profesionalak, honako kasu hauetako batean badaude:

1. Logopediaren arloan gutxienez hiru urtez jardun dutela egiaztatzen duten profesionalak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

a) Hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, Hezkuntza eta Zientzia Ministerioak emandakoa.

b) Hizkeraren nahasmenduen espezialitateko diploma, Espainiako estatuko unibertsitateetako batek luzatua.

c) Hizkeraren patologiako espezialitateko diploma, Bartzelonako Santa Creu i Sant Pau ospitaleko Patologia Eskolak luzatua.

---

⁷⁸⁶ BOEren 279. zenbakian, 2001eko azaroaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-21722>

7.4.4.8. 20/2001 Legea, abenduaren 21ekoa, Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko Neurriei buruzkoa⁷⁸⁷

III. TITULUA Funtzio publikoko neurriak

35. artikulua.— Barne-igoera, basozainen eskalatik ingurumen-agenteen eskalara

2. Balear Uharteetako Administrazioak, salbuespenez eta behin bakarrik, prozesu espezifiko arautuko du, Balear Uharteetako Administrazioako laguntzaile fakultatiboen kidegoko basozaintzako eskalako funtzionario guztiak barne-igoeraren bidez laguntzaile fakultatiboen kidegoko ingurumen-agenteen eskalara iristeko. Deialdi hau salbuespenezkoa denez, izangaiek A ziurtagiriaren mailari, katalanaren ahozko ezagutzari, dagozkion katalanaren ezagutzak egiaztatu beharko dituzte, alegia Katalanaren Batzorde Ebaluatzailearen edo IBAPen ziurtagirien maila.

---

⁷⁸⁷ BOEren 14. zenbakian, 2002ko urtarrilaren 16ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-919>

7.4.4.9. 2/2003 Legea, martxoaren 20koa, Balear Uharteetako Unibertsitate Sistemaren Antolaketa Instituzionalari buruzkoa⁷⁸⁸

ZIOEN AZALPENA

[...]

Horrela, bada, lege honen bidez lortu nahi da Balear Uharteetako Unibertsitateak gero eta laguntza handiagoa ematea, Balear Uharteetako gizarteak ahalik eta erantzun-, kalitate- eta eskakizun-mailarik altuenak lor ditzan eremu hauetan: garapen ekonomiko eta profesionalean; ikerketan eta berrikuntza teknologikoan; gizarte-ongizatean eta bizi-kalitatearen hobekuntzan; ingurumenaren eta baliabide naturalen babesean; katalanaren defentsan eta normalizazioan, eta kulturaren aldeko bultzada irmo eta konprometituan, eta garapen integral, harmoniko eta jasangarria lortzeko egiten diren ekimen ekonomiko eta sozialetan.

[...]

---

⁷⁸⁸ BOEren 91. zenbakian, 2003ko apirilaren 16ko alan argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-7873>

7.4.4.10. 3/2003 Legea, martxoaren 26koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren Araubide Juridikoari buruzkoa⁷⁸⁹

ZIOEN AZALPENA

VI

V. titulua, legearen luzeena, zortzi kapitulutuan egituratutako hogeita zortzi artikuluk osatzen dute, eta administrazio-jarduerari buruzkoa da. Kapitulu guztietan honako alderdi hauek jorratzen dira: katalanaren erabilera, administrazio-informazioaren berezitasunak, prozeduren iraupena eta administrazio-isiltasunaren ondorioak, bai eta administrazio-espeditenteen eraketa ere, azken horiek administrazio-prozedurak garatzeko euskarri materiala osatzen duten aldetik.

[...]

IV. TITULUA Herritarren eskubideak

35. artikulua.— Arreta egokirako eskubidea

Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioarekin harreman bat ezartzen duen edonork eskubidea du adeitasunez, arduraz eta konfidentziasunez artatua izateko, betiere diskriminaziorik jasan gabe sexuagatik, hizkuntzagatik, arrazagatik, erlijioagatik, gizarte-izaeragatik, nazionalitateagatik, jatorriagatik edo iritziagatik.

V. TITULUA Administrazio-jarduera

I. KAPITULUA Hizkuntza

43. artikulua.— Katalanaren erabilera administrazio-jardunean⁷⁹⁰

1. Autonomia Erkidegoko Administrazioak eta administrazio instrumentala osatzen duten erakundeek katalana erabiliko dute beren barne-jarduketetan eta haien arteko harremanetan. Katalana erabiliko dute, era berean, egoitza katalanaren hizkuntza-eremuan duten pertsona fisikoei zein juridikoei igorritako komunikazio

---

⁷⁸⁹ BOEren 98. zenbakian, 2003ko apirilaren 24ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-8438>

⁷⁹⁰ Uztailaren 19ko 9/2012 Legearen azken xedapenetako 2.1ek eta otsailaren 3ko 1/2016 Legearen xedapen gehigarri bakarreko 1. zenbakiak aldatua.

eta jakinarazpenetan ere, ezertan galarazi gabe interesdunek, hala eskatzen badute, jakinarazpenak gaztelaniaz jasotzeko duten eskubidea.

2. Katalanaren erabilera erregelamendu-xedapenez arautuko da aurreko apartatuan aipatzen diren administrazioak osatzen dituzten administrazio-organoen jardunean.

44. artikulua.— Katalanaren erabilera administrazio-prozeduretan⁷⁹¹

1. Katalana erabiliko da Autonomia Erkidegoko Administrazioak eta administrazio instrumentala osatzen duten erakundeek izapidetutako administrazio-prozeduretan; edozelan ere, interesdunek eskubidea izango dute eurek aukeratutako hizkuntza ofizialean arreta jasotzeko, eta idazkiak eta dokumentuak aurkezteko, adierazpenak egiteko, eta, hala eskatzen badute, jakinarazpenak gaztelaniaz jasotzeko.

2. Administrazioak interesdunei dagozkien jarduketan edo dokumentazioaren lekukotza itzulia emango die haiek eskatutako hizkuntza ofizialean, betiere hala eskatzen badute. Itzulpen-eskabideak ezin dio inolako kalte edo gasturik eragin eskatzaileari, ez eta prozeduran atzerapenik ekarri ere, ez eta ezarritako izapideak edo epeak eteterik ere.

Bosgarren xedapen gehigarria

Lege batek besterik xedatu ezean, 43. eta 44. artikuluetan ezarritako hizkuntza-zehaztapenak ere eska dakizkieke:

- a) Uharteetako kontseiluei.
- b) Balear Uharteetako Toki-administrazioa osatzen duten erakundeei.
- c) Aurreko letretan aipatutako administrazioen mende dauden erakunde instrumentalei.
- d) Balear Uharteetako zuzenbide publikoko korporazioei.
- e) Balear Uharteetako administrazioen eskumeneko zerbitzu publikoen emakidadunei.

Xedapen indargabetzaile bakarria

Indarrrik gabe geratzen dira maila bereko edo beheagoko xedapen guztiak, baldin eta lege honetan ezarritakoaren kontraesanean badaude edo haien aurkakoak badira, eta beren-beregi hauek:

- d) Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legearen 10. artikuluko 1. eta 2. apartatuak.

---

⁷⁹¹ Uztailaren 19ko 9/2012 Legearen azken xedapenetako 2.2k eta otsailaren 3ko 1/2016 Legearen xedapen gehigarri bakarreko 2.1 apartatuak aldatua.

7.4.4.11. 4/2003 Legea, martxoaren 26koa, Balear Uharteetako Museoei buruzkoa⁷⁹²

III. TITULUA Museoen uharte-sareak

I. KAPITULUA

Sareetan integratzea eta hartatik eratorritako ondorioak

15. artikulua.— Integrazioaren betekizunak

Uharte-sare bateko museoen titularrek betebeharrak hauek hartzen dituzte beren gain:

i) Balear Uharteetako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legea betearaztea, museoko edo bildumako bisitarien informazioan eta arretan katalanaren erabilera ohikoa eta lehentasunezkoa bermatuz.

---

⁷⁹² BOEren 98. zenbakian, 2003ko apirilaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-8439>

7.4.4.12. 5/2003 Legea, apirilaren 4koa, Balear Uharteetako Osasunari buruzkoa⁷⁹³

I. TITULUA

Herritarren eskubideak eta eginbeharrak osasun- arloan

II. KAPITULUA

Oinarrizko eskubideak

5. artikulua.— Oinarrizko eskubideak

2. Era berean, guztiek dute osasun-informazioa ulertzeko modurik egokienean eta Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako batean jasotzeko eskubidea, eta pazienteek informazio hori ulertzeko modukoa dela ziurtatzeko eskubidea.

3. Aurreko puntuak xedatzen duena gorabehera, eta osasun-plangintzak ahalbidetzen duen neurrian, osasun-zentro eta zerbitzuek beharrezko bitartekoak ezarriko dituzte atzerriko erabiltzaileen hizkuntza-beharrizanei erantzuteko.

Bosgarren xedapen gehigarria

Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuak beharrezko neurriak hartuko ditu bere mendeko zentro eta zerbitzuetan katalanaren erabilera normalizatzeko.

Seigarren xedapen gehigarria

1. Laguntza-zentro pribatu guztietan, erabiltzaileari osasun-zerbitzu eta prestazioei buruz ematen zaion idatzizko informazioak gutxienez katalanez agertu beharko du.

2. Era berean, zentro horiek informazio hori, katalanez ere, ahoz emateko moduan egon beharko dute.

Aipatutako eginbehar horiek lege hau indarrean jarri eta sei hilabetera eskatu ahal izango dira.

---

⁷⁹³ BOEren 110. zenbakian, 2003ko maiatzaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-9336>

7.4.4.13. 5/2004 Legea, abenduaren 20koa, Balear Uharteetako Turismo-gidarien Elkargo Ofiziala sortzekoa⁷⁹⁴

ZIOEN AZALPENA

[...]

Turismo-gidariaren lanbidea idatziz jasota dago joan den mendeko lehenengo hereneko zenbait dokumentutan (iragarkiak eta argitalpenak). Ondoren, 1947. urtearen inguruan, gidarientzako lehenengo azterketak egin ziren, zeinetan atzerriko hizkuntza bakar bat jakitea derrigorrezkoa zen. Maila akademiko handiagoaren eskakizuna denboran zehar finkatu zen, turismo-gidariaren jarduera lanbide gisa eratuz. Informazio eta Turismo Ministerioaren 1963ko otsailaren 26ko ministro-aginduak bitartekaritzako turismo-jarduera arautzen du (bidaia-agentziak), eta 1964ko urtarrilaren 31koak, berriz, gidarientzako erregelamendua arautzen du; titulua lortzeko, zenbait betekizun ezarri ziren jarduera turistiko-informatibo pribatuetan jarduteko. Aipatutako aginduak, I. tituluan, hiru gidari-mota ezarri zituen, zeinek ahalmena ematen zuten jarduera turistiko-informatiboetan jardun ahal izateko: turismo-gidaria, turismoaren gidari interpretea eta turismo-begiralea.

---

⁷⁹⁴ BOEren 16. zenbakian, 2005eko urtarrilaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-950>

7.4.4.14. 8/2004 Legea, abenduaren 23koa, Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko Neurriei buruzkoa⁷⁹⁵

I. ERANSKINA

Lan-okupazioaren egonkortasun-planeko hautaprobak

II. Lehiaketa-fasea:

B) Prestakuntza:

a) Katalanaren ezagutza handiagoak izatea norberak nahi duen kidegoan edo eskalan edo lanbide-kategorian sartzeko eskatzen dena baino.

Goi-mailako ziurtagiri bakarria balioetsiko da, katalan administratiboaren E maila izan ezik, zeina balioetsiko baita baldin eta kidegoko, eskalako edo lanbide-kategoriako eginkizunekin lotuta badago.

---

⁷⁹⁵ BOEren 16. zenbakian, 2005eko urtarrilaren 19ko alean, argitaratua.

7.4.4.15. 9/2005 Legea, ekainaren 21ekoa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa⁷⁹⁶

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Garapenerako lankidetzako jarduketan oinarri diren balioak Balear Uharteetako administrazio publikoen jarduerak, garapenerako lankidetzaren arloan, honako balio hauek ditu oinarri:

e) Herriek beren kultura, hizkuntza eta identitatea defendatzeko eta sustatzeko dituzten eskubideak aitortzea.

---

⁷⁹⁶ BOEren 179. zenbakian, 2005eko uztailaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-12949>

7.4.4.16. 4/2006 Legea, martxoaren 30ekoa, Balear Uharteetako helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorrei buruzkoa⁷⁹⁷

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Beste alde batetik, Balear Uharteetako Gobernuaren helburuetako bat da katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza, eta gure kultura sustatzea. Ildo horretan, egin beharra da biztanle helduei, kanpokoei zein bertakoei, beren ondare linguistiko eta kultural propioak ezagutzeko aukera ematea, ondare hori gizarte-kohesiorako eta aberastasun pertsonalerako elementua den aldetik.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Printzipio orokorrak

Helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorretako jarduketak honako printzipio hauen arabera garatuko dira:

g) Balear Uharteetako berezkoak diren hizkuntza katalana eta kultura sustatzea.

5. artikulua.— Hizkuntza eta prestakuntza iraunkorren xedea eta helburuak

2. Lege honen helburuak dira:

g) Balear Uharteetako berezkoak diren katalanaren eta kulturaren ezagutza eta erabilera erraztea eta sustatzea, bai eta haien ezaugarri natural eta historikoak errespetatzea ere, ezertan eragotzi gabe beste kultura batzuekiko tolerantziaren eta trukearen sustapena.

k) Balear Uharteetako gizarte- eta lan-ingurumarian, Europar Batasunaren esparruan parte hartzeko egokiagoak diren atzerriko hizkuntzen ikaskuntza eta erabilera sustatzea.

6. artikulua.— Balear Uharteetako hizkuntza, kultura eta gizartea

1. Kultura anitzeko mundu baten eta estatu autonomiko baten esparruan, Balear Uharteetako kultura-, hizkuntza- eta gizarte-errealitatea, haren irismen eta dimentsioagatik, kontuan hartuko da lege honen garapenean eta aplikazioan.

---

⁷⁹⁷ BOEren 113. zenbakian, 2006ko maiatzaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-8354>

2. Arlo honetako lehenetasunezko jarduketatzat hartuko dira Balear Uharteetako berezkoak diren katalanaren eta kulturaren zaintza eta garapena sustatzera daramatenak.

3. Balear Uharteetako administrazio publikoek sustatuko dute helduentzako hezkuntza-jardueretan jarduten duten erakundeek eta zentroek Balear Uharteetako berezko hizkuntza den katalanarekin, eta Balear Uharteetako kulturarekin, ekonomiarekin eta gizartearekin lotutako ekimenak eta irakaskuntzak garatzea.

4. Balear Uharteetako administrazio publikoek gure hizkuntza- eta kultura-errealitatea ezagutzea sustatuko dute.

5. Balear Uharteetako administrazio publikoek, zenbait programaren bidez, herritar helduen herritartasun zentzua garatzea erraztuko dute, zerbitzu eta ondasun kultural, ekonomiko eta sozialak eskuratzean aktiboki eta aukera berdinekin parte hartu ahal izateko.

7. artikulua.— Berdintasuna

4. Etorकिन integrazioa erraztuko duten programak lehenetsiko dira, bereziki katalana eta gaztelania ikasteari dagokionez, bai eta gure kulturaren oinarritzko ezaugarriak ezagutzeari dagokionez ere.

9. artikulua.— Helduak

2. Administrazio publikoentzat, honako hauek helburu dituzten ekintzek izango dute lehenetasuna:

d) Teknologia berrietan eta hizkuntzetan prestakuntza behar duten pertsonak edo kolektiboak.

II. TITULUA

Irakaskuntza-motak eta jarduketa-programak

II. KAPITULUA Programak

13. artikulua.— Jarduketak

Jarduteko lerro nagusiak honako hauek dira:

e) Kultura-prestakuntza, gure kultura- eta hizkuntza-errealitatea ezagutzera bideratua, bereziki katalana, bai eta ondare unibertsalari sormena ekartzen dioten adierazpenak ere.

15. artikulua.— Prestakuntza-programak

Helduen hezkuntza prestakuntza-programa hauen bidez gauzatu da:

g) Programak, Balear Uharteetako berezkoak diren katalanaren eta kulturaren ezagutza sustatzeko, haien alderdi guztiei dagozkienez.

h) Programak, Espainiako estatuaren eta Europar Batasunaren errealitatearen ezagutza bultzatzeko, batez ere bertako hizkuntzena eta kulturena.

k) Programak, gizarte- eta lan-bazterketako arriskua duten etorkinak eta egoera sozial ahulean dauden pertsonak integratzen laguntzeko, betiere oinarrizko prestakuntza, prestakuntza linguistikoa eta kulturala oinarri hartuta.

7.4.4.17. 10/2006 Legea, uztailaren 26koa, Gazteriari buruzkoa⁷⁹⁸

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Gazte-politikak

3. Gazte-politikek, funtsean, helburu hauek izan behar dituzte:

f) Hizkuntza eta kultura katalanak, Balear Uharteetako berezkoak direnak, defendatzeko eta sustatzeko behar diren neurriak sustatzea, suspertzea eta bermatzea, gizartearen eremu guztietan, berezko ezaugarri gisa eta heldu berri diren biztanleak integratzeko tresna gisa.

k) Hizkuntza eta kultura katalanak gazteen artean defendatzeko eta sustatzeko behar diren neurriak sustatzea, suspertzea eta bermatzea.

II. TITULUA Gazteen emantzipaziorako politikak

I. KAPITULUA Gazteria, eta prestakuntza eta hezkuntza

19. artikulua.— Gazteentzako hezkuntza-politikaren printzipio inspiratzaileak

Hezkuntza-politika gazteen hezkuntza-eskubidea bermatzera bideratu behar da, eta gazteen nortasunaren garapen osoan, printzipio demokratikoetan eta oinarritzko askatasunetan oinarritu behar da. Hala, balio hauek oinarri dituen hezkuntza sustatu behar da: bakea, elkartasuna, erantzukizuna, ahaleginaren kultura, aukera-berdintasuna, parte-hartzea eta diskriminaziorik eza. Ildo horretan, kontuan hartu behar da, bereziki, berdintasunaren aldeko hezkuntzaren sustapena, zeina gauzatu behar baita honako aspektu hauek bultzatzen dituzten programa espezifikoen bidez:

b) Jarrera arrazistak eta xenofoboak baztertzeko, bai eta beste edozein diskriminazio edo portaera bortitz ere, zeinek arrazoi hauek baitituzte oinarri: sexua, arraza, jatorria, adina, iritzia, erlijioa, egoera zibila, sinesmenak, sexu-orientazioa, desgaitasuna, hizkuntza edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozial.

21. artikulua.— Gazteentzako hezkuntzaren helburua eta eginkizunak

1. Administrazio autonomikoak, haren jardunari dagokionez, honako helburu hauek ditu hezkuntzari begira:

d) Etorkinak eskolan eta gizartean integratzeko programak ezartzea, eta katalanaren eta gaztelaniaren ikaskuntzan txertatzea, beharrezkoa izanez gero.

---

⁷⁹⁸ BOEren 224. zenbakian, 2006ko irailaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-16336>

II. KAPITULUA

Aisialdia, astialdia, kultura eta kirola

28. artikulua.— Gazteria eta kultura

1. Administrazio autonomikoak kulturaren arloan gazteei zuzentzen dien politikak, aldi berean, hauek izan behar ditu oinarri: hezkuntzaren eta prestakuntzaren arloko politika; kulturaren eta giza nortasunaren garapen osoa; printzipio demokratikoak eta oinarritzko askatasunak; eta eskumen-eremu autonomikora egokitu behar du bere burua, nahiz eta akordioak egin ditzakeen uharteetako kontseiluekin, zeinak baitira kultura-arloko administrazio eskudun nagusiak. Gazteriaren garapen integrala bultzatzeko, kultura- eta arte-sorkuntza eta ikerketa zientifikoa sustatu behar dira.

2. Horregatik, honako neurri hauek garatu behar dira:

h) Katalanaren, Balear Uharteetako berezkoa den hizkuntzaren, ezagutza eta erabilera sustatzea, edozein gizarte-eremutan.

III. KAPITULUA

Gazteria eta ingurumena, teknologia berriak, landa- ingurunea, familia eta boluntarioria

31. artikulua.— Gazteria eta gizarte digitala

2. Administrazio autonomikoak, gainerako administrazio publiko eskudunekin eta erakunde pribatuekin lankidetzan, honako hauek sustatu behar ditu:

b) Portaera-balio demokratikoak (hizkera ez-sexista, solidarioa, multikulturala eta jasangarria) ingurune birtualetan. Hala, hauek sustatu behar dira: sistema teknologikoen, informazioaren eta programa informatikoen erabilera arduratsua, netiketa (sarearen barruko etika), eta ikaskuntza iraunkorraren, lankidetzaren, helburuak lortzearen eta produktibitatearen erabilera positiboa.

IV. TITULUA

Gazteak sustatzeko ildoak

III. KAPITULUA

Kultura- eta arte-jardueren programak eta zertamenak

44. artikulua.— Kultura- eta arte- sustapena

Gazteen garapen integrala bultzatzeko, administrazio eskudunek kultura- eta arte-sorkuntza eta -partaidetza sustatu behar dituzte, bai Balear Uharten eremuan, bai kanpoan, honako jarduketak hauek eginez:

f) Balear Uharteetako berezko hizkuntzan sorkuntza soziokulturala sustatzea eta gazteek egindako kultura herrikoi eta modernoa sustatzea.

VII. TITULUA Zehapen-araubidea

II. KAPITULUA Arau-hausteak

83. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

1. Oro har, arau-hauste oso astunak dira:

d) Gazteentzako zerbitzuak ematean edo gazteentzako jarduerak egitean, honakoak sustatu edo dakartzaten jarduketak egitea: arrazakeria, xenofobia, emakumeen aurkako indarkeria edo, oro har, genero, arraza, jatorri, adin, iritzi, erlijio, egoera zibil, sinesmen, sexu-aukera, desgaitasun, hizkuntza edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozial, balio demokratikoen aurkako bestelako portaerak egitea eta, bereziki oinarrizko eskubideen eta askatasun publikoen aurkako portaerak egitea.

7.4.4.18. 19/2006 Legea, azaroaren 23koa, Balear Uharteetako Liburutegi Sistemari buruzkoa⁷⁹⁹

II. TITULUA

Balear Uharteetako Liburutegi Sistema

I. KAPITULUA

Balear Uharteetako Liburutegi Sistemaren definizioa eta osaera

9. artikulua.— Liburutegi publikoak

3. Liburutegi publikoek honako eginkizun hauek beteko dituzte:

b) Katalanaren sustapenean eta hizkuntza-normalizazioan parte hartzea, hura Balear Uharteetako berezkoa den aldetik.

i) Hizkuntza- eta kultura-aniztasunari eta erabiltzaileen eskaerei erantzuteko bildumak eta baliabideak ematea, beharrian bereziak dituzten pertsonen arreta berezia eskainiz.

k) Komunikazioan sakontzeko, hizkuntzen ezagutza eta ikasketa sustatzea, batez ere erkidegoan ordezkariak duten taldeen hizkuntzen ezagutza eta ikasketa.

II. KAPITULUA

Balear Uharteetako Liburutegia

14. artikulua.— Eginkizunak

1. Balear Uharteetako Liburutegiak eginkizun hauek ditu:

a) Balear Uharteetako bibliografia- eta kultura-ekoizpena jaso, kontserbatu eta zabaltzea; Balear Uharteetan argitaratu, inprimatu edo ekoiztako lanen ekoizpenarena; eta, edozein arrazoiengatik, beren lurraldea, kultura edo hizkuntza ezagutzearekin lotutakoak, edozein euskarri fisikotan finkatuta badaude. Helburu horrekin, Balear Uharteetako Liburutegiak Lege Gordailuaren ale bat jasotzen du, indarrean dagoen legeriari kalterik egin gabe; bide horretatik heltzen ez zaizkion Balear Uharteetako obra bibliografikoak eskuratzen ditu, eta elkarlan-harreman egokiak ditu ondare bibliografikoa duten erakunde guztiekin.

---

⁷⁹⁹ BOEren 303. zenbakian, 2006ko abenduaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-22262>

III. TITULUA

Administrazio publikoen jardun-printzipioak

I. KAPITULUA

Liburutegi-politika

24. artikulua.— Irizpide orokorrak

Liburutegiak sustatzeko eta hobetzeko, administrazio publikoen maila guztietako ekintzak honako irizpide hauek bete behar dituzte:

h) Liburutegietan Balear Uharteetan argitaratu, inprimatu edo ekoitzitako lanak, eta lurraldearekin eta hizkuntzarekin edozein arrazoirengatik lotutakoak zabal daitezen sustatzea.

i) Liburutegi publikoak bitarteko egokitzat hartzea katalanaren, Balear Uharteetako berezko hizkuntzaren, ezagutza eta zabalkundea sustatzeko, eta bertako baliabideak eta informazio-zerbitzuak zabaltzeko.

**7.4.4.19. 20/2006 Legea, abenduaren 15ekoa,
Balear Uharteetako Udal- eta Toki-
araubideari buruzkoa⁸⁰⁰**

**II. TITULUA
Udalerriak**

**VI. KAPITULUA
Eskumenak**

29. artikulua.— Eskumenak

2. Balear Uharteetako udalerriek, legeen esparruan, eskumen propioak dituzte honako arlo hauetan:

g) Hizkuntza-normalizazioan.

---

⁸⁰⁰ BOEren 26. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-1893>

7.4.4.20. 23/2006 Legea, abenduaren 20koa, Palmako Hiriburutzari buruzkoa⁸⁰¹

ATARIKO TITULUA

4. artikulua

1. Katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza, Palmako Udalekoa ere bada.
2. Palmako Udalak katalanaren eta gaztelaniaren erabilera bermatuko du, Konstituzioaren eta Estatutuaren esparruaren barruan.
3. Palmako Udalak katalanaren, Balear Uharteetako berezko hizkuntzaren, erabilera normalizatuko du, bere eskumenen eremuan, indarrean dagoen araudiaren arabera.

VI. TITULUA Udal-zerbitzuak ematea

II. KAPITULUA Udalaren zerbitzuko langileak

57. artikulua

2. Palmako Udalaren zerbitzuko langileak berdintasun-, merezimendu- eta gaitasun-printzipio konstituzionalen arabera hautatuko dira, eta inpartzialtasunez jardungo dute beren eginkizunak garatzean. Gainera, hizkuntza-gaikuntzako baldintza egokiak bete behar ditu, herritarrei behar bezalako arreta emateko eta herritarren hizkuntza-eskubideak eraginkor bihurtzeko.

XII. KAPITULUA Kultura

103. artikulua

2. Udalaren jarduerak helburu hauek ditu:
  - h) Palmako herritarren hizkuntza-ondarea eta kultura tradizionala babestea eta sustatzea.

---

⁸⁰¹ BOEren 26. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-1896>

7.4.4.21. 1/2007 Lege Organikoa, otsailaren 28koa, Balear Uharteetako Autonomia Estatutua erreformatzekoa⁸⁰²

HITZAURREA

Katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza, eta gure kultura eta tradizioak gure gizartearen elementu identifikatzaileak dira, eta, horren ondorioz, gure identitatea hezurramitzen duten elementuak.

[...]

I. TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Berezko hizkuntza

1. Katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza, gaztelaniarekin batera, hizkuntza ofiziala izango da.
2. Guztiek dute eskubidea hura jakin eta erabiltzeko, eta inor ezin izango da diskriminatu hizkuntza dela-eta.
3. Balear Uharteetako instituzioek hizkuntza bien erabilera normal eta ofiziala bermatuko dute, hizkuntzon ezagutza bermatzeko behar diren neurriak hartuko dituzte, eta hizkuntza bien berdintasun osora heltzeko ahalbidetzen duten baldintzak sortuko dituzte Balear Uharteetako herritarren eskubideei dagozkienez.

5. artikulua.— Balear Uharteekin hizkuntza- eta kultura-loturak dituzten lurraldeak

Gobernuak komunikazioa, kultura-trukea eta lankidetzak sustatu beharko ditu Balear Uharteekin hizkuntza- eta kultura-loturak dituzten erkidego eta lurraldeekin, direlako erkidego eta lurraldeak Espainiako estatukoak izan edo ez. Ondorio horietarako, Balear Uharteetako Gobernuak eta Estatuak, nork bere eskumenen arabera, hitzarmenak, tratatuak eta lankidetzako beste tresna batzuk sinatu ahal izango dituzte.

II. TITULUA Balear Uharteetako herritarren eskubideak, eginbeharrak eta askatasunak

14. artikulua.— Eskubideak administrazio publikoekiko harremanetan

3. Balear Uharteetako herritarrek eskubidea izango dute Autonomia Erkidegoko Administrazioa haren hizkuntza ofiziala bietako edozeinetan jotzeko eta eurek erabilitako hizkuntza berean erantzuna jasotzeko.

---

⁸⁰² BOEren 52. zenbakian, 2007ko martxoaren leku alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-4233>

19. artikulua.— Mendekotasuna duten pertsonen eskubideak

3. Balear Uharteetako administrazio publikoek gorren berezko zeinu-hizkuntzaren erabilera bermatuko dute; hizkuntza hori irakatsi, babestu eta errespetatuko da.

III. TITULUA
Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren
eskumenak

35. artikulua.— Berezko hizkuntzaren irakaskuntza

Autonomia Erkidegoak eskumen eskusiboa du hizkuntza katalana, Balear Uharteetako berezkoa dena, irakasteko, literatura-tradizio autoktonoaren arabera. Katalana normalizatzea Autonomia Erkidegoko botere publikoen helburu izango da. Katalanaren uharteetako modalitateak, Mallorcakoa, Menorcakoa, Eivissakoa eta Formenterakoa, ikasi eta babestuko dira, ezertan galarazi gabe hizkuntzaren batasuna.

Instituzio ofizial aholku-emailea, hizkuntza katalanari dagokion kontu guztietarako, Balear Uharteetako Unibertsitatea izango da. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoak parte hartu ahal izango du hizkuntza-batasuna zaintzen duen instituzio batean, zeina hizkuntza katalanaren koofizialtasuna onartzen duten erkidego guztiek eratua baita.

IV. TITULUA
Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren
instituzioak

VI. KAPITULUA
Kontsulta-organoak eta organo aholku-emaileak

77. artikulua.— Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseilua

Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseilua eratzen da erakunde publiko independente gisa; haren misioa da titulartasun publikoko komunikabide sozialetan ikus-entzunezkoen ereduaren printzipio artezkariak betetzen direla zaintzea, zehatz-mehatz: baldintzak sustatzea informazio egiazkoa, objektiboa eta neutrala bermatzeko, eta informazioaren gizartea sustatzea; talde politiko eta sozial ordezkatzailleak komunikabide sozialetara iritsiko direla bermatzea; komunikabideetan hizkuntza-pluraltasuna sustatzea; Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eredua inspiratzen duten printzipioak betetzen direla zaintzea; entzumen- edo ikusmen-desgaitasuna dutenak komunikabide sozialetara eta teknologia berrietara iristen direla bermatu eta erraztea.

V. TITULUA

Komunikabide sozialak

90. artikulua.— Komunikabide publikoak

2. Komunikabide publikoek begiratuko dute Autonomia Estatutuan aurreikusitako hizkuntza-eredua bete dadin.

VI. TITULUA

Balear Uharteetako Botere Judiziala

97. artikulua.— Lanpostu hutsak eta lehiaketa eta oposizioen ebazpena

Magistratu eta epaileen postuak betetzeko lehiaketa eta oposizioak ebaztean, lehentasunezko merezimendua izango da Balear Uharteetako Zuzenbide Zibilaren espezializazioa eta katalana jakitea.

99. artikulua.— Notariotzak eta erregistroak

2. Notarioak, jabetzako erregistratzaileak, merkataritzakoak eta ondasun higiezinetaoak Autonomia Erkidegoak izendatuko ditu, Estatuaren legeekin bat etorritik. Plaza horiek betetzeko, lehentasunezko merezimendua izango da Balear Uharteetako Zuzenbide Zibilaren espezializazioa eta katalana jakitea. Ezin izango da inoiz ere herritartasun- edo auzotasun-salbuespena ezarri.

VII. TITULUA

Harreman instituzionalak

IV. KAPITULUA

Harremanak autonomia-erkidegoekin

119. artikulua.— Proiektu kulturalak

Balear Uharteetako protokoloak sinatu ahal izango ditu kultura-egintzak egiteko beste autonomia-erkidego batzuekin, bereziki hizkuntza eta kultura berak dituztenekin.

[...]

Bigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza-ondare erkidea

Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoak, katalana beste autonomia-erkidego batzuen ondarea ere den daletik, Estatuako Gobernuari eta Gorte Nagusiei eskatu ahal izango die lankidetzan eta elkarlan-hitzarmenak egiteko, betiere hizkuntza-ondare erkidea zaintzeko egoki irizten zaienak, bai eta lehen aipatutako erkidegoen arteko komunikazio kulturala egiteko, ezertan galarazi gabe Konstituzioaren 149. artikuluko 2. apartatuan Estatuari ezarritako eginbeharrak eta konstituzio beraren 145. xedatutakoa.

[...]

Bigarren xedapen iragankorra.— Funtzionarioak eta langile lan-kontratudunak

2. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoak behar diren eskuarteak xedatuko ditu destinoa Uharteetan duten funtzionario eta langile lan-kontratudun guztiek Balear Uharteetako hizkuntza eta kultura ikasi ahal izan ditzaten.

7.4.4.22. 2/2007 Legea, martxoaren 16koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren kidego eta eskalei buruzkoa⁸⁰³

Bigarren xedapen gehigarria.— Integrazioa eskala sortu berrietan

2. Honako espezialitate hauetako funtzionarioak sartzen dira goi-mailako kidego fakultatiboen eskaletan:

e) Soziologia, geografia, pedagogia, psikologia, psikopedagogia, prestakuntza, komunikazio, elkarlan, hizkuntza-aholkularitza, informazio-zientzien eta enpleguko eta lan-merkatuko teknikarien espezialitateetako langileak humanistika eta gizarte-zientzietako eskalan sartzen dira.

---

⁸⁰³ BOEren 101. zenbakian, 2007ko apirilaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-8712>

**7.4.4.23. 3/2007 Legea, martxoaren 27koa,
Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko
Funtzio Publikoari buruzkoa⁸⁰⁴**

IV. TITULUA

Funtzio publikoaren egitura eta antolamendua

II. KAPITULUA

Lanpostuak antolatzeko tresnak

30. artikulua.— Lanpostu-zerrenden edukia

Funtzionarioen eta lan-kontratuko langileen lanpostuen zerrendetan, gutxienez, lanpostu bakoitzari buruzko datu hauek jaso behar dira:

d) Katalana jakiteko eskatzen den maila, erregelamendu bidez ezarritako moduan.

V. TITULUA

Zerbitzu-harremana sortu eta azkentzea

I. KAPITULUA

Langileen hautaketa

50. artikulua.— Funtzio publikoan sartzeko betekizunak

1. Hauek dira funtzio publiko autonomikoan sartzeko betekizun orokorrak:

f) Erregelamenduz zehazten den katalanaren ezagutza egiaztatzea, eskakizun-mailaren eta eginkizunen arteko proportzionaltasun- eta egokitasun-printzipioa errespetatuz.

---

⁸⁰⁴ BOEren 101. zenbakian, 2007ko apirilaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-8713>

VII. TITULUA

Lanpostutik lanpostura mugitzea eta lanpostuen okupazioa

II. KAPITULUA

Lanpostuak betetzea eta langileen mugikortasuna

1. ATALA

Lanpostuak betetzeko sistema arruntak

76. artikulua.— Lehiaketaren arau orokorrak

1. Lehiaketa da lanpostuak betetzeko sistema normala, eta merezimenduak eta, hala badagokio, deialdian zehazten diren gaitasunak, ezagutzak edo trebetasunak egiaztatu eta balioestean datza, betiere deialdian ezarritako baremoaren arabera.
2. Lehiaketa merezimendu-lehiaketa edo lehiaketa espezifikoa izan daiteke.
3. Bi kasuetan, deialdiaren baremoak merezimendu orokor hauen balioespena jasoko du, erregelamendu bidez ezarritako baldintzetan:
  - d) Katalanaren ezagutza -maila.

80. artikulua.—Lanpostuak betetzeko deialdia

1. Deialdiek, lehiaketakoek zein izendapen askekoek, honako hauek jasoko dituzte gutxienez:
  - b) Lanerako eskatzen diren betekizunak, katalanaren ezagutza-maila barne, hala badagokio.

V. KAPITULUA

Administrazioen arteko mugikortasuna

96. artikulua.— Administrazioen artean mugitzearen baldintzak eta ondorioak

3. Aurreko apartatuan aipatzen diren funtzionarioek ezin badute egiaztatu katalanaren gutxienerako ezagutza-maila dutela, maila hori lortu eta egiaztatu beharko dute, erregelamendu bidez ezartzen den moduan.

IX. TITULUA

Eskubideak, betebeharrak eta bateraezintasunak

III. KAPITULUA

Eginbeharrak eta bateraezintasunen araubidea

124. artikulua.— Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioen eginbeharrak

1. Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioek betebeharrak hauek dituzte:

g) Hizkuntza ofizialak ezagutzea erregelamendu bidez zehazten den mailan, eta herritarrei erraztasunak ematea hizkuntza horiek Administrazio autonomikoarekiko harremanetan erabiltzeko eskubidea egikaritzeko.

X. TITULUA

Diziplina-araubidea

II. KAPITULUA

Arau-hausteak eta diziplina-zehapenak

137. artikulua.— Falta oso astunak

1. Honako hauek dira falta oso astunak:

b) Diskriminazioa arrazoi hauengatik: arraza- edo etnia-jatorria; erlijioa edo sinesmenak; desgaitasuna; adina edo sexu-orientazioa; sexua; hizkuntza; iritzia; jaioterria edo auzotasuna, edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

Hamalagarren xedapen gehigarria.— Karrerako funtzionarioak behin-behinean atxikiz berriro sartzeko hizkuntza-gaikuntza

Behin-behineko atxikipenean berriro sartzeko, lege honen 113.2 artikuluan aurreikusitako lanpostuetan erreserbarik ez duten karrerako funtzionarioek egiaztatu beharko dute zer ezagutza-maila duten katalanez berriro lanean hasten diren kidego, eskala edo espezialitatean sartzeko unean.

7.4.4.24. 4/2009 Legea, ekainaren 11koa, Balear Uharteetako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa⁸⁰⁵

I. TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA Legearen xedea, printzipioak eta Balear Uharteetako gizarte-zerbitzuen sistemaren definizioa

3. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen politiken helburuak

Gizarte-zerbitzuen arloan botere publikoen jardunak honako helburu hauek ditu:

l) Autonomia-erkidego honen berezko identitate, hizkuntza eta kulturarekiko integrazioa sustatzea, aurreko apartatueta xedatutakoari kalterik egin gabe.

II. KAPITULUA Eskubideak eta eginbeharrak

7. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubideak

Gizarte-zerbitzuen hartzaileek honako eskubide hauek dituzte:

a) Gizarte-zerbitzuen sisteman berdintasun-baldintzetan sartzeko eskubidea, diskriminaziorik egin gabe, honako arrazoi hauengatik: jaioterrria, hizkuntza, etnia, sexua, sexu-orientazioa, egoera zibila, familia-egoera, adina, desgaitasuna, erlijioa, ideologia, iritzia edo beste edozein tasun pertsonal edo sozial.

b) Informazio nahikoa eta egiazkoa jasotzeko eskubidea, modu ulergarrian, eskuragarri dauden prestazio eta baliabideei buruz, zerbitzuak eskuratzeko beharrezko betekizunei buruz, bai eta gizarte-babeseko beste baliabide batzuei buruz eta administrazio publikoek eremu horretan dituzten eskumenei buruz ere. Horretarako, beharrezko laguntzak eta euskarriak izan behar dira, hizkuntza ez ezagutzeagatik, desgaitasunen bat izateagatik edo hori justifikatzen duten beste arrazoi batzuegatik zailtasunik izanez gero emango zaien informazioa ulertzeko.

c) Egoeraren balioespena jasotzeko eskubidea, eta, hala badagokio, senitartekoen edo zaintzaileen beharrian sozialen balioespena jasotzeko eskubidea, hizkera argi eta ulergarrian.

---

⁸⁰⁵ BOEren 163. zenbakian, 2009ko uztailaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-11186>

7.4.4.25. 2/2010 Legea, ekainaren 7koa, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluari buruzkoa⁸⁰⁶

ZIOEN AZALPENA

I

Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren IV. tituluko VI. kapituluak Autonomia Erkidegoaren kontsulta- eta aholkularitza-organoak arautzen ditu, eta horien artean dago, 77. artikuluan, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseilua. Manu horren arabera, Ikus-entzunezkoen Kontseilua erakunde publiko independente gisa eratzen da, zeinaren xedea baita titulartasun publikoko komunikabide sozialetan ikus-entzunezkoen ereduaren printzipio gidariak betetzen direla zaintzea; xede horretan, zehazki, honako eginkizun hauek sartzen dira: informazio egiazkoa, objektiboa eta neutrala bermatzeko baldintzak sustatzea; informazioaren gizartea sustatzea; ordezkariak duten talde politiko eta sozialei komunikabide sozialetarako irispidea bermatzea; hizkuntza-pluraltasuna komunikabide sozialetan sustatzea; Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren hizkuntza-ereduaren printzipioak betearaztea; eta entzumen- edo ikusmen-desgaitasuna duten pertsonak komunikabide sozialetara eta teknologia berrietara iristea bermatzea eta erraztea. [...]

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Ikus-entzunezkoen ereduaren printzipio gidarien bermea

2. Titulartasun publikoko hedabideei dagokienez:

c) Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren hizkuntza-ereduaren oinarri diren printzipioak betetzen direla ziurtatzea eta hizkuntza-pluraltasuna sustatzea.

d) Entzumen- edo ikusmen-desgaitasuna duten pertsonak komunikabide sozialetan eta teknologia berrietan sar daitezten bermatzea eta erraztea.

e) Talde politiko, erlijioso, sozial, linguistiko eta kultural adierazgarriek komunikabide sozialak irits ditzaten bermatzea.

3. Ikus-entzunezko komunikabide guztiei dagokienez:

d) Balear Uharteetako ikus-entzunezkoen sisteman pluraltasun politikoa, erlijioso, soziala, linguistikoa eta kulturala zaintzea.

f) Hizkuntza-araudia betetzen dela bermatzea, batez ere katalanari dagokionez.

---

⁸⁰⁶ BOEren 162. zenbakian, 2010eko uztailaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-10602>

**7.4.4.26. 5/2010 Legea, ekainaren 16koa,
Balear Uharteetako Kontsulta Kontseiluari
buruzkoa⁸⁰⁷**

**IV. TITULUA
Funtzionamendua**

23. artikulua.— Irizpenen argitalpena

2. Organo eskatzaileak irizpenak jaso eta hurrengo egunean, irizpenak eta boto partikularrak jendaurrekoak izango dira, testu osoa katalanez eta gaztelaniaz dutela, eta, gutxienez, bide telematikoz izango dira eskuragarri.

---

⁸⁰⁷ BOEren 163. zenbakian, 2010eko uztailaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-10715>

7.4.4.27. 13/2010 Legea, abenduaren 9koa, Balear Uharteetako Publizitate Instituzionalari buruzkoa⁸⁰⁸

ZIOEN AZALPENA

[...]

Lege honen xedea da Balear Uharteetako instituzioek edozein modutan egiten duten publizitate instituzionalaren oinarritzko aspektuak arautzea. [...] Publizitate instituzionala definitzen duten elementu horiekin batera, legeak publizitate horri lotutako zenbait alderdi ere arautzen ditu: erabili beharreko hizkuntza [...]

[...]

3. artikulua.— Publizitate instituzionalaren helburuak

Publizitate instituzionalak helburu hauetako bat izan behar du:

f) Balear Uharteetako kultura-, hizkuntza- eta natura-ondarea sustatzea, bai eta Balear Uharteetako beste edozein ondasun ukigarri zein ukiezin garrantzitsu ere.

4. artikulua.— Debekuak

2. Debekatuta dago publizitate instituzional hau:

f) Berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioa betetzearen aurka egiten duena, hau da, gizonen eta emakumeen artean irudi berdintasunezko, plural eta estereotiporik gabekoa transmititzen ez duena, dela irudien bidez, dela sinboloen bidez, dela hizkuntzaren erabileraren beraren bidez.

5. artikulua.— Publizitate instituzionalaren hizkuntzak

1. Publizitate instituzionalak Balear Uharteetako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legea aplikatuko du, Balear Uharteetako Autonomia Estatutua erreformatzeko otsailaren 28ko 1/2007 Lege Organikoarekin bat etorriz.

2. Publizitate instituzionalako testuek Balear Uharteetako hizkuntza-identitate eta -tradizioa erabiltzen eta hobeto ezagutzen lagunduko dute.

3. Publizitate instituzionala beste hizkuntza batzuetan egin ahal izango da, xedeak hala eskatzen duenean.

6. artikulua.— Kontratazioa

2. Publizitate-kanpaina bakoitzean erabili beharreko hedabideak zehazteko eta horien artean egin beharreko inbertsioa banatzeko, irizpide objektiboak, lurralde-irismenari buruzkoak, hedabide bakoitzaren hedapenari buruzkoak eta kostu ekonomikoari buruzkoak bakarrik hartuko dira kontuan. Biztanleriaren segmentu bati soilik zuzendutako kanpainetan, nabarmen hartuko dira kontuan:

---

⁸⁰⁸ BOEren 16. zenbakian, 2011ko urtarrilaren 19ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-975>

hizkuntzaren erabilera; hedabide bakoitzaren hedapen-gaitasuna, edo hedabidea publizitate-ekintzaren xede den publikora egokitzea.

[...]

8. artikulua.— Irisgarritasuna, aukera-berdintasuna eta ingurumenarekiko errespetua

1. Desgaitasuna duten pertsonak mezu instituzionaletarako irispidea izango dutela bermatuko da, unean-unean indarrean dagoen legerian ezarritako irisgarritasun unibertsala ahalbidetuz, Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortuz (katalana eta gaztelania), eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituen edozein arau aplikatuz.

7.4.4.28. 15/2010 Legea, abenduaren 22koa, Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoari buruzkoa⁸⁰⁹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Autonomia-erkidego bereko komunikabide publikoen eredia garatzea ezinbesteko tresna da hizkuntza eta kultura katalan propioaren normalizazio-prozesurako, eta laguntza paregabea da kontzientzia kolektiboa eta kolektibitateko kide izatearen sentimendua eraikitzeko.

Lege honek, gainera, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluaren arauketak bezala, Autonomia Estatutuaren aginduari erantzuten dio. Balear Uharteetako ikus-entzunezkoen lege orokor batek arautuko du Balear Uharteetako eremu guztietan edozein hedabideren edo hedapen-kanalen bidez egiten den ikus-entzunezko komunikazioaren esparrua, eta kontuan hartuko du hizkuntza katalaneko lurraldeetako ikus-entzunezko komunikazio-espazioan sartzea.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Zerbitzu publikoaren eginkizuna

1. Irrati eta telebistako zerbitzu publikoa (ikus-entzunezko komunikaziokoa) funtsezko zerbitzua da, eta Balear Uharteetako herritarren eskura jartzen ditu honako hauetara bideratutako ikus-entzunezko edukiak:

e) Katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza, zabaltzea eta sustatzea.

3. Irrati eta telebistaren zerbitzu publikoaren eginkizunaren esparruan, hizkuntza-lurralde katalan guztien artean ikus-entzunezkoen espazio erkide bat sortzea sustatuko da, eta indarra emango zaio katalanez emititzen diren ikus-entzunezko edukiak elkarrekin ekoitzi eta hartzeari.

4. artikulua.— Zerbitzu publikoaren egitekoa

1. Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoaren zerbitzu publikoaren eginkizuna egikarrituko da helburu hauek lortzeko:

b) Konstituzioaren eta Estatutuaren printzipioak eta balioak, eta katalana eta Balear Uharteetako berezko kultura ezagutaraztea eta zabalaraztea.

l) Balear Uharteekin hizkuntza- eta kultura-loturak dituzten erkidego eta lurraldeekiko kultura-trukea eta elkarlana sustatzea.

---

⁸⁰⁹ BOEren 30. zenbakian, 2011ko otsailaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-2107>

2. Era berean, Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoaren zerbitzu publikoaren egitekoa da ikus-entzunezkoen sektorea sustatzeko politikak garatzea, honela:

b) Ikus-entzunezkoen sustapena eta babesia sustatzeko, lehentasuna emango zaie honako betekizun hauek betetzen dituzten obrei eta edukiei:

1) Jatorrian katalanez ekoitziak izatea.

2) Arduradun artistikoen, arduradun teknikoaren eta edukien arduradunen % 51k egoitza izatea katalanez hitz egiten duten hizkuntza-eremuetako lurraldeetan.

c) Aurreko b) letran aipatzen diren obrek, gainera, baldintza hauetako bat bete behar dute:

1) Balear Uharteetan edo katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetan kokatutako ekoizle batek edo batek baino gehiagok egindakoak izatea.

2) Ekoizpena Balear Uharteetan edo katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetan kokatutako ekoizle batek edo batek baino gehiagok gainbegiratu eta kontrolatu izatea.

3) Ekoizpen-kostu osoa finantzatzeko, Balear Uharteetan edo katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetan ezarritako ekoizleek egin behar dute ekarpenik handiena, betiere koprodukzio kasuetan, baldin eta ekarpen hori Balear Uharteetatik edo katalanez hitz egiten duten lurraldeetatik kanpo ezarritako ekoizle batek edo gehiagok kontrolatzen ez badu.

III. TITULUA

Programazioa eta programa-kontratua

I. KAPITULUA

Programazioa

26. artikulua.— Programazioaren printzipio orokorrak

1. Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoaren programazioak zerbitzu publikoaren eginkizunak bete behar ditu, eta Balear Uharteetako berezko hizkuntza eta kultura normalizatzen lagundu behar du. Programazio osoko komunikazio-hizkuntza katalana da, Balear Uharteetako Autonomia Estatutuan eta Hizkuntza Normalizazioari buruzko Legean xedatutakoaren arabera, eta hizkuntzaren berezko hizkuntza-modalitateak errespetatuko ditu. Betekizun horiek enterean eta enpresa filial emaileen ikus-entzunezko ekoizpenean ere aplikatu behar dira.

3. Irrati eta telebistaren zerbitzu publikoaren eginkizunaren esparruan, hizkuntza-lurralde katalan guztien artean ikus-entzunezkoen espazio erkide bat sortzea sustatuko da, eta indarra emango zaio katalanez emititzen diren ikus-entzunezko edukiak elkarrekin ekoitzi eta hartzeari.

4. Ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoaren programazioa plurala izango da, herritar guztien beharrezkoak asetzeko, Balear Uharteetako uharte anitzeko errealitatea islatuz, eta uharte bakoitzak presentzia orekatua izango du programazioan. Edozelan ere, arreta berezia jarri behar die entzumen-desgaitasuna duten pertsonen beharrezkoari, betiere Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortzen dituzten legeak errespetatuz, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen, beste desgaitasun-mota batzuk dituzten pertsonen, adinekoen, haurren eta gazteen eta

arreta espezifiko behar duten beste kolektibo batzuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituzten legeak errespetatuz.

7.4.4.29. 4/2011 Legea, martxoaren 31koa, Balear Uharteetako administrazio onari eta gobernu onari buruzkoa⁸¹⁰

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

[...] Era berean, administrazio ona izateko eskubideak esan nahi du pertsona orok eskubidea duela Batasunak ordaintzeko bere instituzioek edo eragileek beren eginkizunak egikaritzean eragindako kalteak, betiere estatu kideen zuzenbideen printzipio orokor erkideekin bat etorritz; bai eta pertsonak orok eskubidea duela tratatuetao hizkuntzetako batean Batasuneko instituzioetara jotzeko eta hizkuntza horretan erantzuna jasotzeko ere.

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

Administrazio ona eta gobernu ona informatzen dituzten printzipioak dira:

g) Sinpletasuna eta ulergarritasuna: Autonomia Erkidegoko Administrazioak teknikak eta metodoak erabiliko ditu, izapideak sinplifikatu ahal izateko, beharrezkoak ez diren prozedurak ezabatu ahal izateko eta erantzun-denborak laburtu ahal izateko. Administrazio-arauek eta prozedurek argiak eta ulergarriak izan behar dute herritarrentzat. Gainera, zerbitzuen informazio-hedabide publikoek hizkuntza erabilerraza erabili behar dute.

I. TITULUA Administrazio ona

II. KAPITULUA Gardentasuna kudeaketan

20. artikulua.— Zerbitzu publikoaren kudeaketa

Zerbitzu publikoak kudeatzeko kontratuen administrazio-klausulen agirietan, gutxienez, erabiltzaileen eskubide hauek bermatzeko behar diren aurreikuspenak jaso behar dira:

---

⁸¹⁰ BOEren 103. zenbakian, 2011ko apirilaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-7709>

c) Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko eskubidea, erabiltzaileek aukeratuta, erakunde emakidadunarekiko eta haren ordezkari eta langileekiko harremanetan.

7.4.4.30. 9/2011 Legea, abenduaren 23koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2012rako aurrekontu orokorreari buruzkoa⁸¹¹

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Sektore publiko instrumentala arrazionalizatzea

2. Bereziki, eta beste jarduketa posible batzuk alde batera utzi gabe, Balear Uharteetako Gobernuak berregituratze-eragiketak egin behar ditu eremu funtzional hauekin zerikusia duten ente instrumentaletan:

a) Zientzia-arlo guztietan ikerketa-arloko eginkizunak egikaritzen dituzten enteak; gaiak hauexek izango dira: Balear Uharteak; katalanaren sustapena; katalanaren hizkuntza-modalitateak aztertu eta zabaltzea; hizkuntza-prestakuntza, katalanari buruzko ezagutzen ebaluazioa eta horiekin lotutako beste batzuk.

---

⁸¹¹ BOEren 39. zenbakian, 2012ko otsailaren 15eko alean, argitaratua.

7.4.4.31. 8/2012 Legea, uztailaren 19koa, Balear Uharteetako Turismoari buruzkoa⁸¹²

III. TITULUA

Turismo-jardueraren antolamendua

VIII. KAPITULUA

Turismo-informazioko, -orientazioko eta -laguntzako jardueren enpresak

65. artikulua.— Turismo-gidariak

1. Turismo-gidariaren lanbidea jarduera bat da, zeina lanbide gisa, ohikotasunez eta dirua kobratuz egiten baita; eta hori egiten duten pertsonen informazio- eta interpretazio-zerbitzuak ematen dituzte Balear Uharteetako ondare historiko eta naturalari buruz, interes kulturalako ondasunei buruz, katalogatutako ondasunei buruz eta gainerako turismo-baliabideei buruz; zerbitzuen hartzaileak turistak eta bisitariak dira, eta zerbitzuak Balear Uharteetako bi hizkuntza ofizialetan nahiz atzerriko beste edozein hizkuntzatan ematen dira, eta hizkuntza horiek egiaztatuak izan beharko dute.

4. Lanbide-kualifikazioen aitortza duten onuradunek Balear Uharteetan lanbidean jarduteko beharrezkoak diren katalanezko eta gaztelaniazko hizkuntza-ezagutzak izan beharko dituzte.

67. artikulua.— Turismo-seinaleztapena

Uharte-kontseilu eskudunak turismo-seinaleztapen homogeneoa ezarriko du, irisgarritasuna eta baliabide eta helmuga turistikoen ezagutza errazteko.

Turismo-seinaleztapen guztia Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan egongo da, bai eta uharte bakoitzera joaten diren turistek gehien erabiltzen dituzten atzerriko bi hizkuntzetan ere, betiere seinaleztapena eta erabilitako euskarriaren ezaugarriak bateragarriak badira.

Erregelamendu bidez zehaztuko da zein den administrazio publikoek eta enpresaburuek erabili behar duten turismo-seinaleztapena, betiere baliabide eta establezimendu turistikoak identifikatzeko eta haiei buruzko informazioa emateko, eta seinaleztapen hori ahalik eta gehien sinplifikatu beharko da hizkuntza ikonografikoaren bidez.

---

⁸¹² BOEren 189. zenbakian, 2012ko abuztuaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-10610>

7.4.4.32. 4/2013 Legea, uztailaren 17koa, Balear Uharteetako Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa⁸¹³

V. TITULUA Prestakuntza, hautaketa, mugikortasuna, trukea eta lanera itzultzea

II. KAPITULUA Hautaketa

32. artikulua.— Sartzeko betekizunak

Udaltzaingoko kidegoetako kategorietara edo udaletako polizia-plazetara sartzeko hautaketa-prozesuetan parte hartu ahal izateko, honako betekizun hauek bete behar dira:

i) Indarrean dagoen araudiak zehazten duen mailako katalana badakiela egiaztatzea, zeina izango baita, gutxienez, Balear Uharteetako Administrazio autonomikoko funtzionarioei eskatuko zaiena.

VI. TITULUA Estatutu-araubidea

I. KAPITULUA Printzipio orokorrak

48. artikulua.— Norbanakoen eskubideak

Funtzionario diren aldetik, udaltzaingoetako kideek eta, udaltzaingoa osatu ez badute, udaletako poliziek, toki-araubidearen arloan indarrean dagoen legeriak, Segurtasun Indar eta Kidegoei buruzko martxoaren 13ko 2/1986 Lege Organikoak, emandako eskubideak izango dituzte, bai eta estatutu-araubidetik eta lege honetatik eratorritako eskubideak ere, eta bereziki honako hauek:

h) Hierarkia-bidea erabiliz, ahoz edo idatziz, eta iraingarriak ez diren hizkera eta esamoldeak erabiliz, zerbitzuaren funtzionamenduarekin, ordutegiarekin edo atazekin lotutako iradokizunak aurkezteko eskubidea, bai eta egokitzen jotzen duten beste edozein eskaera ere.

54. artikulua.— Eginbeharrak

Segurtasun Indar eta Kidegoei buruzko martxoaren 13ko 2/1986 Lege Organikoak ezarritakoari kalterik egin gabe, toki-administrazioako funtzionario izateagatik dagozkien eginbeharrez gain, udaltzaingoetako kideek eta, udaltzaingoa osatu ez

---

⁸¹³ BOEren 203. zenbakian, 2013ko abuztuaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-9129>

badute, udaletako poliziek bete behar dituzte lege honetan aurreikusitako eginbeharrak, eta bereziki honako hauek:

n) Balear Uharteetako hizkuntza ofizialetako edozeinetan haiengana zuzentzeko herritarrek duten eskubidea errespetatzea.

VII. TITULUA

Diziplina-araubidea

II. KAPITULUA

Arau-haustek, zehapenak eta zehatzeko ahala

1. ATALA

Diziplinazko arau-haustek

68. artikulua.— Falta oso astunak

Hauek dira falta oso astunak:

n) Diskriminazioa arrazoi hauengatik dakarren edozein jarduketa: arraza- edo etnia-jatorria; erlijioa edo sinesmenak; desgaitasuna; adina edo sexu-orientazioa; sexua; hizkuntza; iritzia; jaioterrria edo auzotasuna, edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

7.4.4.33. 5/2013 Legea, urriaren 1ekoa, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoei buruzkoa⁸¹⁴

HITZAURREA

IV

[...]

VI. tituluak ekintza instituzionalaren ildoak ezartzen ditu, eta Uharteetako ikus-entzunezkoen sektorearen izaera estrategikoa aitortzen du, sektoreak duen garrantzi sozial eta ekonomikoagatik, eta turismoa sustatzeko, eta kultura, historia eta hizkuntza propioak sustatu eta zabaltzeko tresna gisa.

[...]

II. TITULUA Ikus-entzunezko komunikazioa

I. KAPITULUA Erabiltzaileen eskubideak

6. artikulua.— Kultura- eta hizkuntza-aniztasunerako eskubidea

1. Erabiltzaileek eskubidea dute ikus-entzunezko komunikazioan programazio ireki bat sartzeko, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren kultura- eta hizkuntza-aniztasuna islatzen duena eta Balear Uharteetako identitatearen ezagutza eta zabalkundea sustatzen duena, uharte eta uharte anitzeko izaeraren ondoriozko gertaera bereizgarria kontuan hartuta.

2. Balear Uharteetako bi hizkuntza ofizialak ezagutzea eta zabaltzea sustatuko da, Autonomia Erkidegoko Gobernuaren hizkuntza- eta kultura-politikaren esparru orokorraren barruan.

8. artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonen eskubideak

1. Ikusmen- edo entzumen-desgaitasuna duten pertsonen ikus-entzunezko komunikaziorako irispide unibertsala aitortzen zaie, baliakizun teknologikoen arabera.

2. Entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eskubidea dute estaldura autonomikoko ikus-entzunezko komunikazioak, zeina modu irekian ematen baita, programen % 75 azpititulatzeko, eta egunean gutxienez hiru ordu izateko zeinu-hizkuntzaren bidezko interpretazioz. Uharte-estaldurako telebistak eta tokiko telebistak parametro horiek betetzen saiatuko dira.

3. Ikusmen-desgaitasuna duten pertsonen eskubidea dute estaldura autonomikoko ikus-entzunezko komunikazioak, zeina modu irekian ematen baita, astean

---

⁸¹⁴ BOEren 263. zenbakian, 2013ko azaroaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-11502>

gutxienez 3 ordu audiodeskribatuta izateko. Uharte-estaldurako telebistak eta tokiko telebistak parametro horiek betetzen saiatuko dira.

IV. TITULUA

Ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa Balear Uharteetan

24. artikulua.— Ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren definizioa eta irismena

1. Ikus-entzunezkoen komunikazioaren zerbitzu publikoa interes ekonomiko orokorreko funtsezko zerbitzua da, eta helburu hauek ditu: Konstituzioaren eta Estatutuaren printzipioak eta balioak sustatzen dituzten edukiak zabaltzea; iritzi publiko plurala eratzen laguntzea; Balear Uharteetako kultura- eta hizkuntza-aniztasuna ezagutaraztea, eta jakintza eta arteak zabaltzea, ikus-entzunezkoen kultura sustatzea bereziki nabarmenduta. Era berean, gehiengoaren programazioaren hartzaile ez diren herritarrak eta gizarte-taldeak artatuko dira.

4. Hizkuntza- edo kultura-kidetasunak dituen beste autonomia-erkidego batean lurreko uhin hertziarren bidezko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa emateko, hitzarmen bidezko akordio bat beharko da, eta bi autonomia-erkidegoen artean elkarrekikotasunak egon beharko du.

25. artikulua.— Printzipio inspiratzaileak eta irismena

Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoaren jarduerak honako printzipio hauek izango ditu oinarri:

b) Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko kultura eta hizkuntza ofizialak sustatzea eta zabaltzea, eta gure identitatea defendatzea.

g) Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna aktiboki sustatzea; horren barruan sartzen dira tratu- eta aukera-berdintasuna, aniztasuna eta desberdintasuna errespetatzea eta hizkera ez-sexista erabiltzea.

VI. TITULUA

Ekintza instituzionalaren lerroak

36. artikulua.— Ekintza instituzionalaren funtsezko lerroak

1. Balear Uharteetako Gobernuak Uharteetako ikus-entzunezkoen sektorearen izaera estrategikoa aitortzen du, sektoreak duen garrantzi sozial eta ekonomikoagatik, eta turismoa sustatzeko tresna gisa, bai eta kultura, historia eta hizkuntza propioak sustatzeko eta zabaltzeko bitarteko gisa, eta gure konstituzioaren eta gure autonomia-estatutuaren balio gorenak transmititzeko ere.

8. Balear Uharteetako bi hizkuntza koofizialen trataera egokia, bai eta berezko kulturarena ere Balear Uharten barruan eta haietatik kanpo.

VII. TITULUA

Eskumenak eta antolaketa

41. artikulua.— Illes Balears Film Commission

4. Lege honen 36.2.b) artikuluan aurreikusitako ikus-entzunezkoen jardueren leihatila bakarraren bidez, zeina Illes Balears Film Commission delakoan sartuko baita, uhartediko uharteetako edozeinetan ikus-entzunezko jarduerak egiteko beharrezkoak diren administrazio-prozedurak erraztu eta arinduko dira.

[...]

Autonomia Erkidegoak beharrezko neurriak hartu behar ditu leihatila bakarraren bidez honako hauek egin ahal izango direla bermatzeko:

c) Artikulu honetan aurreikusitako informazioa Balear Uharteetako hizkuntza koofizialetan eta Europar Batasuneko beste lan-hizkuntzaren batean eskuratzea.

7.4.4.34. 7/2014 Legea, uztailaren 23koa, Balear Uharteetako Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak babesteari buruzkoa⁸¹⁵

ZIOEN AZALPENA

[...]

IV. kapituluak arautzen du kontsumitzaile eta erabiltzaileek informaziorako duten eskubidea. Zerbitzuak kontratatu aurreko informazioa, etxebizitzaren arloko informazioa eta prezioen arloko informazioa arautzen dira. Informazioa zein hizkuntzatan jaso behar den ere arautzen da.

II. TITULUA

Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

II. KAPITULUA

Kontsumitzaile eta erabiltzaileek osasuna bermatzeko eta haien segurtasunerako duten eskubidea

12. artikulua.— Dokumentazioa kontserbatzeko eta entregatzeko betebeharra

3. Enpresek betebeharra dute ondasunak eta zerbitzuak seguruak direla frogatzeko, arloko agintaritza eskudunak hala eskatzen dienean. Era berean, eskatutako dokumentazio guztia aurkeztu beharko dute, errekerimenduan aipatzen den produktua edo hartan aipatzen diren produktuak argi eta garbi identifikatuz, bai eta Balear Uharteetako hizkuntza ofizialak ez beste hizkuntza batean aurkeztutako edozein dokumentazio teknikoren edo beste edozein dokumenturen itzulpena ere.

IV. KAPITULUA

Kontsumitzaileak eta erabiltzaileak informaziorako duten eskubidea

30. artikulua.— Informazioan erabilitako hizkuntza

1. Kontsumitzaileari emandako informazio guztiak, zeina kapitulu honetan aipatzen baita, Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetako batean agertu beharko du gutxienez.

2. Produktuen etiketatze-datuek pertsonen osasunerako edo segurtasunerako garrantzia dutenean, emandako informazioa gutxienez estatuko hizkuntza ofizialean agertuko da.

---

⁸¹⁵ BOEren 202. zenbakian, 2014ko abuztuaren 20ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-8820>

III. TITULUA

Administrazioaren jarduna, kontsumitzaile eta erabiltzaileak babesteko

VI. KAPITULUA

Kautela-neurriak

72. artikulua.— Kautela-neurriak

1. Kontsumo-arloan eskumena duen administrazio-organoak egoki iritzitako kautela-neurriak erabaki ditzake, arrazoituta, bere ekimenez, ikuskatzaileak, zehapen-prozeduraren instruktoarak, arduradunak berak proposatuta —bere borondatez hala eskatzen badu— edo beste administrazio batzuek eskatuta, honako kasu hauetan:

c) Nahitaezko etiketatzerik ez duten ondasunak edo produktuak merkaturatzen direnean edo Autonomia Erkidegoan ofiziala ez den hizkuntza batean agertzen denean.

IV. TITULUA

Zehatzeko ahala

78. artikulua.— Arau-hausteen gaineko erantzukizuna

3. [...]

Legez edo erregelamenduz eskatzen den hizkuntza ez den beste hizkuntza batean etiketatutako produktuetan, banatzaileari edo merkaturatzaileari egotziko zaio erantzukizuna.

7.4.4.35. 13/2014 Legea, abenduaren 29koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2015erako aurrekontu orokorreari buruzkoa⁸¹⁶

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Azken ildo horretan, eta zori, enbido edo ausazko jokoen gaineko tasa fiskalaren zerga-egitate jakin batzuetan onura fiskal zehatz batzuez gain, oro har murriztu egiten dira pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren karga-eskala autonomikoan dauden tasak, [...] eta kenkari autonomiko berriak sortu dira, [...] atzerriko hizkuntzen eskolaz kanpoko ikasketa [...] sustatzeko.

V. TITULUA

Ente instrumentalaren gaineko arauak

40. artikulua.— Balear Ikaskuntzen Institutua izeneko erakunde publiko enpresariala sortzea

1. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko sektore publiko instrumentalaren entea sortzen da, erakunde publiko enpresarial gisa, zeina aurreikusita baitago Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko sektore publiko instrumentalari buruzko uztailaren 21eko 7/2010 Legearen 2.1.b) artikuluaaren arabera, eta haren helburu orokorrak honako hauek dira: katalanaren irakaskuntzarekin eta hizkuntza-normalizazioarekin lotutakoak, Balear Uharteetako kultura sustatzearekin lotutakoak, eta haien atzerri-proiektzioa, haren estatutuen arabera.

2. Entearen eginkizunak eta eskumenak, materialak zein juridikoak, honako hauek dira, Balear Uharteetako katalanaren eta kulturaren arloan, betiere estatutuen arabera eta Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Gobernuak eta Administrazioak dituzten eskumenen esparruan:

a) Balear Uharteekin zerikusia duten gaietan ikerketa sustatzea zientziaren arlo guztietan, Balear Uharteetako Gobernuak eta Institutuak berak ikerketarako proposatzen dituzten helburu orokorren arabera.

b) Balear Uharteetako herritarrei hizkuntza-prestakuntza ez-arautua katalanez ematea. Eredu horretan, ikastaroak, mintegiak, hitzaldiak, autoikaskuntzarako zentroak eta era guztietako prestakuntza-teknikak eta -estrategiak antolatzea sustatuko du.

c) Hezkuntza, Kultura eta Unibertsitate Saileko probak antolatzea, kudeatzea eta ziurtatzea, betiere proba horien helburua irakaskuntza araututik kanpoko helduen katalanezko ezagutzak ebaluatzea bada.

---

⁸¹⁶ BOEren 31. zenbakian, 2015eko otsailaren 5eko alean, argitaratua.

- d) Hizkuntza- eta kultura-prestakuntzako planean jasotako aurrez aurreko ikastaroak eta proba libreak antolatzea eta kudeatzea, eta plan horretan jasotako noten eta gaikuntzen ziurtagiriak ematea.
- e) Hizkuntza eta literatura katalanaren ebaluaziotik salbuestea, eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Batxilergoko katalanezko ikasketak Hezkuntza, Kultura eta Unibertsitate Saileko katalanaren ezagutza-ziurtagiriekin homologatzea.
- f) Katalanaren ziurtagiriekin baliokidetasun-eskabideak ebaztea.
- g) Balear Uharteetako lurralde-eremuan egiten den edozein kultura-jarduera zabaltzea, norberaren edo besteren bitartekoez.
- h) Tokiko ikasketen arloan argitalpenak egitea, monografiak, bildumak eta aldizkariak eginez, eta jardunaldiak, kongresuak eta hitzaldiak antolatzea.
- i) Balear Uharteetako katalanaren hizkuntza-modalitate propioak aztertzea eta zabaltzea, Balear Uharteetako kultura-ondare gisa eta haien identitatea egituratzen duen elementu gisa, hark eragotzi gabe hizkuntzaren batasuna, betiere Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren 35. artikulua araberara.
- j) Mallorca, Menorca, Eivissa eta Formenteraren arteko eta Balear Uharten eta kanpoaldearen arteko trukeari eta harremanari buruzko zenbait kultura-jarduera programatzea.
- k) Balear Uharteetako kulturaren kanpo-proiektzioa.
- l) Balear Uharteetako berezko hizkuntza den katalanaren erabilera sozialak sustatzea, hala nola filmak bikoiztea, irrati- eta telebista-emisioa, eta katalanak prentsan, mundu judizialean eta enpresa-munduan eta eguneroko bizitzako eremu guztietan duen presentzia.
- m) Hizkuntza-eskubideak sustatzea eta defendatzea.
- n) Ikerketa soziolinguistikoa eta, bereziki, Balear Uharteetako katalanaren erabilerari buruzkoa.

20. ERANSKINA

Lagatako tributuei eta uren saneamendu-kanonari dagozkien onura fiskalen zenbatekoa

6. 2016. urteko aurrekontuan eragina duten neurriak.

Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2015erako Aurrekontu Orokorrei buruzko Legean aurreikusten diren onura fiskalei dagokienez, zerga 2015eko abenduaren 31n sortu zelako, 2016ko aurrekontuetan eta hurrengoetan bakarrik izan dezakete eragina onura fiskalok, eta, beraz, zenbatekoa 48,7 milioi eurora helden da, honela banakatuta:

6.1 Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga.

[...]

Hiru kenkari sortu dira I+G+b erakundeei dohaintzak egiteagatik, energia berriztagarrien erabilerari lotutako etxebizitzetan inbertsioak egiteagatik eta atzerriko hizkuntzak ikasteagatik.

**7.4.4.36. 5/2015 Legea, martxoaren 23koa,
Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren
lege- eta erregelamendu-ordenamendua
arrazionalizatu eta sinplifikatzeari
buruzkoa⁸¹⁷**

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Horrenbestez, egokitzat jotzen da prozedura sinplifikatu bat bete ahal izatea erregelamendu-mailako arau bat kontsolidatzeko bakarrik —izan ere, kasu horietan, ez da ezein aldaketarik egin behar arau horren edukia argitzeko, erregularizatzeko edo harmonizatzeko helburuarekin—; prozedura horretan, izapide gehienen epeak laburtu ahal dira, eta beste izapide batzuk albo batera utzi behar dira zentzua galtzen dutenean, arau-edukia araudia egiteko prozedura arruntaren mende jarri zenetik. Horrela, kontsolidazio horrek ez badu aldaketarik sartzeko aukerarik eman behar, egin beharreko txostenek egiaztatu besterik ez dute egin behar indarrean dagoen erregulazioari ez zaiola materialki eragiten, arauak kasuan-kasuan duen eduki zehatzaz harago. Hori guztia, jakina, alde batera utzi gabe gramatika-, terminologia- edo estilo-ikuspegitik beharrezkoak diren ukitu zehatzak egiteko aukera, hizkuntza-zuzentasunari dagozkion arrazoiengatik soilik.

[...]

---

⁸¹⁷ BOEren 96. zenbakian, 2015eko apirilaren 22ko alean, argitaratua.

7.4.4.37. 4/2016 Legea, apirilaren 6koa, funtzio publikoaren eremuan katalanaren erabilera berreskuratzeko hizkuntza- gaikuntzarako neurriei buruzkoa⁸¹⁸

ZIOEN AZALPENA

I

Katalana Balear Uharteetako berezko hizkuntza gisa berreskuratzea, gaztelaniarekin batera benetako ofizialtasuna ematea eta bizitza instituzionalean, sozialean eta ekonomikoan katalanaren erabilera bultzatzeko eta faboratzeko neurriak abian jartzea legegintza-politikako orientabideak izan dira, eta, horrek eragile politiko eta sozialen artean adostasun-maila handia eragiten zuen heinean, hasiera-hasieratik balear autonomiaren bizitzaren ezaugarri izan dira, batez ere 1983. urtean onetsitako Autonomia Estatutuari esker.

Erritmo eta intentsitate desberdinekin, Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legea aho batez onetsi zenetik, hizkuntza ofizialen erabilera antolatzeak aukera eman du urte hauetan guztietan katalana eguneroko hizkuntza gisa sartzeko eremu ofizial eta administratiboetan, hezkuntzan, gizartean, ikus-entzunezkoetan eta beste batzuetan, nahiz eta finkatze-maila desberdina izan, eta kasu askotan hizkuntza propio eta ofizial gisa duen erabilera normaltasunera iritsi gabe.

Ibilbide horrek inflexio-puntu bat izan zuen 2011-2015 legegintzaldian, bereziki uztailaren 19ko 9/2012 Legearekin; lege horren bidez, neurri garrantzitsuak hartu ziren prozesu normalizatzailea berrikusteko, Balearretako errealitate soziolinguistikoari buruzko edozein diagnostiko serio alde batera utzita. Hala, lortu nahi ziren erreformen ondorioak behar bezala haztatu gabe, hizkuntza-normalizazioaren estatutu- eta lege-oinarriak birplanteatu ziren, katalanaren ezagutzak funtzio publikoko merezimendu- eta gaitasun-printzipioei lotutako betekizuntzat hartzeari utzi zitzaion, eta Administrazioaren funtzionamenduan hizkuntza-erabilerarako arauak ezarri ziren, eremu horretan katalanaren ohiko erabilera, ahozkoa eta idatzizkoa, errazten ez zutenak.

Gaur egun, Balear Uharteetako gizartean gehiengoaren sentimendua ikus daiteke, aurreko legegintzaldia hasi arte hizkuntzaren arloan zegoen adostasuna berreraikitzearen aldekoa, eta, beraz, hizkuntza ofizialen erabilerari buruzko legerian, Autonomia Estatutuak zehaztutako babes- eta sustapen-mandatuekin katalanari estatus koherenteagoa itzultzeko beharrezkoak diren elementuak berreskuratzearen aldekoa. Hori dela eta, Parlamentuak uste du ezinbestekoa dela berriro ere eta luzamendurik gabe bereganatzea, enplegatu publikoen hizkuntza-gaikuntzaren arloan, oro har onartzen ziren arau-planteamenduak, zeinen konstituzionaltasuna zalantzarik gabekoa baitzen. Horrekin ez da kontraesanean jartzen Konstituzio Auzitegiaren irailaren 26ko 165/2013 epaia, non gehiengoz deklaratu baitzen 9/2012 Legearen konstituzionaltasuna; izan ere, aldarrikapen

---

⁸¹⁸ BOEren 105. zenbakian, 2016ko maiatzaren 2ko alean, argitaratua.

horretan ez dago eragozpenik legegileak konstituzionaltasunaren blokearekin bat datozen beste aukera politiko batzuk hartzeko.

II

Legegintza-testu hau Konstituzioaren eta Estatutuaren esparruarekin eta Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunarekin guztiz bat etortzeko asmoarekin egin da; gutun hori Espainiako estatuak berronetsi zuen 2001. urtean, eta kontuan hartu dira hizkuntza ofizialen arloko jurisprudentzia- eta doktrina-ildo nagusiak. Parlamentuak, beraz, hauxe proposatu du: 2012 baino lehenagoko arau-zehaztapenak indarrean jartzea; hizkuntza-erabileraren tratamendua Konstituzio Auzitegiaren jurisprudentzia berrienaren arabera ahalik eta zorrotasun handienarekin egiten dela ziurtatzea; eta horretarako egungo desoreka-egoera zuzentzeko neurriak txertatu ditu, guztien hizkuntza-eskubideak bermatu ditu, eta hizkuntza-bereizketarako neurriak hartu ditu, zeinak argi eta garbi justifikatzen baititu Autonomia Estatutuaren printzipioak eta helburuak betetzeko beharrianak. Ildo horretan, esan daiteke legea bat datorrela Konstituzioaren 3. artikuluekin eta Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren 4., 14.3 eta 35. artikuluekin, ahaztu gabe Konstituzio Auzitegiaren doktrina, funtsean honako epai hauetatik datorrena: 82/1986, ekainaren 26koa; 46/1991, otsailaren 28koa (3. O. J.); 31/2010, ekainaren 28koa (14. O. J.), eta 165/2013, irailaren 26koa (5. eta 11. O.J.).

Ingurumari horretan, zilegi da, Konstituzioaren 3.3 artikulutik eta Balear Uharteetako Estatutuaren 4.3 artikulutik katalana babesteko eta sustatzeko datozen aginduei erreparatuta, bai eta administrazio publiko eraginkor baten esparruan hizkuntza-eskubideen eraginkortasuna bermatzeko aginduei ere (Konstituzioaren 103.1 artikulua), hizkuntza ofizialen arauzko tratamenduak neurri zuzentzaileak, babes- eta sustapen-neurriak izatea, katalana bigarren mailako hizkuntza bihur ez dadin gaztelaniarekin alderatuta, betiere erabilera ofizialei dagokienez.

Hori dela eta, lege-testu honetan dagoeneko ezagunak diren irtenbideak aukeratu dira, zeinak modu erabakigarrian lagun baitezakete eurek duten ondorio biderkatzaileagatik zerbitzu publikoen funtzionamenduan katalanaren erabilera normala berreskuratzen, finkatzen eta sustatzen. Balear Uharteetako herritarrek, administrazioekiko harremanetan, eskatzen dute enplegatu publikoek Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetan gaitasun egokia izatea eta, beraz, beren eskaerei eraginkortasunez erantzun ahal izatea Balear Uharteetako berezko hizkuntzan ere. Hori guztia bateragarria da gaztelania estatuko hizkuntza ofizial gisa gordetzearekin eta administrazio horien eremuan erabilera arruntekoa izatearekin; izan ere, guztiek dute erabiltzeko eskubidea eta ezagutzeko eginbeharra, Konstituzioaren 3. artikuluen arabera.

Egiten den araugintza-eragiketaren oinarria are nabarmenagoa da kontuan hartzen bada azterlan fidagarriek ondorioztatzen dutela, azken urteotan katalanaren erabilera arautzeko, irakasteko eta sustatzeko egin diren ekintzen garrantzia gorabehera, azken horrek oraindik ez dituela lortu hizkuntzaren aldetik desiragarriak diren normaltasun-estandarrik, gutxienez estatutu-legegilearen hitzetan, «Balear Uharteetako herritarren bi hizkuntzen eskubideei dagokienez, hizkuntza bien erabateko berdintasuna» lortzearen zentzuan (Estatutuaren 4.3 artikulua). Argi dago eskuragarri dauden datuek modu nabarian jartzen dutela berdintasun erreala eta eraginkorra lortzetik urrun dagoela oraindik, eta, hizkuntza propioa bultzatzeko neurriak ezabatzen, ahultzen edo atzeratzen badira, sektore askotan diglosia-egoerak eta katalanaren erabileraren atzerakada nabariak

bultzatuko direla. Legegintza-testu hau bultzatzen duen gehiengo parlamentarioaren ustez, gutxitze-egoeran dagoen hizkuntzaren estatusa hobetzera zuzenean bideratutako ekintzekin bakarrik ziurtatu daiteke hizkuntza ofizialen arteko oreka desiragarria, eta eraginkortasunez zaindu guztien eskubideen egikaritzea.

III

Lege honek hizkuntza-gaikuntzarako neurriak jasotzen ditu, funtzio publikoaren eremuan katalanaren erabilera berreskuratu eta sustatzeko, hau da, Autonomia Estatutuaren 4.3 eta 14.3 artikuluen agindua gauzatzeko arau-ekintzak. Neurri horiei esker, botere publiko autonomikoez eta enplegatu publikoek katalana normaltasunez erabiltzen dutela ziurtatu ahal izango da, zeina Konstituzioan onargarria den aukera baita eta neurri batean estatutu-legegileak ezartzen duen orientazioa ere baita; izan ere, estatutu-legegileak orientazio hori hartu du errealitate soziolinguistiko horri erantzuteko, eta botere publikoek katalana eremu guztietan normalizatzeko prozesuan eta, bereziki, Balear Uharteetako instituzioen eta administrazioen eremuetan erabakitasez parte hartu behar dute.

Adierazitako zentzuan, lege-testu honek zenbait zehaztapen jasotzen ditu, hizkuntza ofizialen ezagutza funtzio publikoaren eremuko merezimendu- eta gaitasun-printzipioekin lotuz, katalana hizkuntza propiotzat duten administrazioen funtzionamendu egokia ziurtatzeko, bai eta herritarrek beren lehentasunezko hizkuntza ofizialean artatuak izateko dituzten eskubideen eraginkortasuna ziurtatzeko ere, Balear Uharteetako Estatutuaren 14.3 artikuluko eskakizunen arabera. Funtzio publikoan sartzeko berezko hizkuntzan trebatzeko betekizunen eskakizun orokorra, baita administrazio publikoen barruan sustatzeko ere, eraso ezineko neurritzat jotzen da Konstituzioaren ikuspuntutik (Konstituzio Auzitegiaren otsailaren 28ko 46/1991 epaia). Kontuan izan behar da, gainera, katalanaren ezagutza-eskakizun orokorrak bakarrik, zeina lanpostuen ezaugarrien arabera aldagarria baita, ahalbidetzen duela azaldutako helburuak osoki lortzea; izan ere, eskakizun mugatu bat, adibidez, arreta jendeari zuzenean emateko tokietara mugatzea, hizkuntza-aholkularitzara mugatzea eta hezkuntza-zerbitzuetara mugatzea ez litzateke nahikoa izango.

Bestalde, gaur egun zentzuzkoa da eskatzea, erabat katalanez izapidetzen diren administrazio-prozeduretan, esku hartu behar duten langile guztiek hizkuntza horren ezagutza egokia izan behar dutela.

Azkenik, lege honetan xedapen iragankor gisa sartzen dira enplegatu publikoei eska dakizkiekeen hizkuntza-ezagutzaren mailei buruzko behin-behineko erabaki batzuk, zeinak iraganean ere indarrean egon baitziren zerbitzu publikoak ematean disfuntziorik sortu gabe. Maila horien behin-behineko ezarpenak berdintasun-, arrazoizkotasun- eta proportzionaltasun-irizpideei erantzuten die, jurisprudentziak eskatu bezala. Tratamendu berezitua emateko, osasun-administrazioari estatutupeko langileak eta langile lan-kontratudunak behar dira, bai haien ezaugarri profesionalengatik, bai eremu horretan gertatu den normalizazio-prozesua nabarmen astiro doalako.

Bestalde, komeni da nabarmentzea legeak hiru xedapen gehigarri dituela mugikortasunari, lanpostuen okupazioari eta administrazio-egoerei dagozkienez.

1. artikulua

Edukia emango zaio Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 30. artikuluko d) letrari, idazkera hau izango duela:

«d) Katalana jakiteko eskatzen den maila, erregelamendu bidez ezarritako moduan».

2. artikulua

Aldatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 45. artikuluko 2. apartatua, zeinak idazkera hau izango baitu:

«2. Oposizio-sistema izangaien gaitasuna zehazteko gaitasun-proba bat edo gehiago egitean datza».

3. artikulua

Gehitu egingo zaio f) letra Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 50. artikuluko 1. apartatuari, idazkera hau izango duela:

«f) Erregelamenduz zehazten den katalanaren ezagutza egiaztatzea, eskakizun-mailaren eta eginkizunen arteko proportzionaltasun- eta egokitasun-printzipioa errespetatuz».

4. artikulua

Ezabatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 71. artikuluko 6. apartatua.

5. artikulua

Aldatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 80. artikuluko 1. apartatuaren b) letra, zeinak idazkera hau izango baitu:

«b) Lanerako eskatzen diren betekizunak, katalanaren ezagutza-maila barne, hala badagokio».

6. artikulua

Gehitu egingo zaio 3. apartatua Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 96. artikuluari, idazkera hau izango duela:

«3. Aurreko apartatuan aipatzen diren funtzionarioek ezin badute egiaztatu katalanaren gutxieneko ezagutza-maila dutela, maila hori lortu eta egiaztatu beharko dute, erregelamendu bidez ezartzen den moduan».

7. artikulua

Aldatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 113. artikuluko 2. apartatua, zeinak idazkera hau izango baitu:

«Lanpostu bat behin-behinean adjudikatuz itzul daiteke lanpostura, zerbitzuaren beharrianen arabera, betiere interesdunak lanpostua betetzeko betekizunak betetzen baditu erregelamendu bidez ezartzen den moduan».

8. artikulua

Aldatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 124. artikuluko 1. apartatuaren g) letra, zeinak idazkera hau izango baitu:

«g) Hizkuntza ofizialak ezagutzea erregelamendu bidez zehazten den mailan, eta herritarrei erraztasunak ematea hizkuntza horiek Administrazio autonomikoarekiko harremanetan erabiltzeko eskubidea egikaritzeko».

9. artikulua

Ezabatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen hamabigarren xedapen gehigarria.

10. artikulua

Ezabatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen hamahirugarren xedapen gehigarria.

Lehenengo xedapen iragankorra.— Funtzionarioek eta langile lan-kontratudunek katalana jakiteko betekizunak

Harik eta Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 30.d) eta 50.1.f) artikuluetan aurreikusitako erregelamendu bidezko garapena egin arte, honako hauek dira lanpostuetan sartzeko eta haiek betetzeko eskatu behar diren katalan-ezagutzak:

1. Funtzionarioen talde, kidego eta eskaletako lanpostuetan sartzeko eta haiek betetzeko eskatu behar diren ezagutzak.

a) Administrazio Orokorra: Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioko kidego orokorren kidego eta eskalei buruzko martxoaren 16ko 2/2007 Legearen 5. eta 6. artikuluetan jasotako kidegoak eta eskalak.

Taldeak	Eskatzen diren katalan-ezagutzak
A1, A2 eta C1	C1 mailaren ziurtagiria (benetako domeinu funtzionalaren maila).
C2	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).
Lanbide-elkartzeen taldea	B1 mailaren ziurtagiria (atalase-maila).

b) Administrazio berezia: Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioko kidego berezien kidego eta eskalei buruzko martxoaren 16ko 2/2007 Legearen 7., 8., 9., 10., 11. eta 12. artikuluetan jasotako kidegoak eta eskalak.

Taldeak	Eskatzen diren katalan-ezagutzak
A1, A2 eta C1	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).

C2 eta lanbide-elkartzeen taldea	B1 mailaren ziurtagiria (atalase-maila).
----------------------------------	--

c) Administrazio orokorreko eta administrazio bereziko kidego eta eskaletara batera atxikitako lanpostuak eta titulazio-talde bati baino gehiagori atxikita dauden lanpostuak: lanpostu horiek betetzeko, eskakizun handieneko kidego edo eskalako katalanaren ezagutza-ziurtagiria izatea eskatu behar da.

2. Lan-izaerako lanbide-kategoriari dagozkien lanpostuetan sartzeko eta haiek betetzeko eskatu behar diren ezagutzak.

Taldeak	Eskatzen diren katalan-ezagutzak
Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazio langile lan-kontratudunentzako hitzarmen kolektiboaren 1., 2., 3. eta 4. mailak.	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).
Salbuespenak: goi-mailako teknikaria, administrazio orokorreko espezialitatea eta espezialitate juridikoa (1. maila), erdi-mailako teknikaria, administrazio orokorreko espezialitatea (2. maila), administrari arduraduna (3. maila) eta administraria (4. maila).	C1 mailaren ziurtagiria (benetako domeinu funtzionalaren maila).
Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko langile lan-kontratudunentzako hitzarmen kolektiboaren 5., 6., 7. eta 8. mailak.	B1 mailaren ziurtagiria (atalase-maila).
Salbuespena: administrari laguntzailea (6. maila).	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).

Lanbide-kategoria bati baino gehiagori atxikita dauden lanpostuek betekizun hau dute haiek betetzeko: katalanaren eskakizun handieneko ezagutza-ziurtagiria izatea.

3. Eskakizun espezifiko gisa katalanez jakitea duten lanpostuak.

Bereziki, lanpostuen zerrendan, eta «betekizun espezifiko»en apartatuan, adierazi daiteke zer lanpostutan eskatzen den katalanaren ezagutza-maila handiagoa orokorrean aipatutakoak baino, betiere lanpostu haien eginkizunen ezaugarri bereziengatik.

Bigarren xedapen iragankorra.— Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko estatutupeko langileek eta langile lan-kontratudunek katalanerako dituzten betekizunak

Lege hau indarrean jarri eta urtebeteko epean, Balear Uharteetako Gobernuak erregelamendu bidez garatuko du Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 23ko 3/2007 Legearen 30.d) eta 50.1.f) artikuluetan aurreikusitakoa. Bien bitartean, Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko estatutupeko langile gisa eta lan-kontratuko osasun-langile gisa sartzeko eta haien lanpostuak betetzeko, katalanaren ezagutza hauek eskatu behar dira:

1. Estatutupeko langileen kategorietan sartzeko hautaketa-prozeduretan eta estatutupeko langileen plazak betetzeko mugikortasun-prozeduretan eska daitezkeen ezagutzak.

a) Taldeetan sartzeko hautaketa-prozeduretan, Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko edo hari atxikitako erakundeetako estatutupeko langileen kategorien arabera zehaztuta, katalanari buruz eskatu behar diren ezagutzak honako hauek dira:

Taldeak	Eskatzen diren katalan-ezagutzak
A1, A2 eta C1	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).
C2 eta lanbide-elkartzeen taldea	B1 mailaren ziurtagiria (atalase-maila).

b) Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko edo hari atxikitako erakundeetako estatutupeko langileen plazak betetzeko mugikortasun-prozeduretan, zeinak araututa baitaude Osasun-zerbitzuetako estatutupeko langileen esparru-estatutuari buruzko abenduaren 16ko 55/2003 Legearen VII. kapituluari, katalanaren ezagutza hauek egiaztatzea eskatu behar da:

Taldeak	Eskatzen diren katalan-ezagutzak
A1, A2 eta C1	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).
C2 eta lanbide-elkartzeen taldea	B1 mailaren ziurtagiria (atalase-maila).

2. Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko langile lan-kontratudunen hautaketa- eta mugikortasun-prozeduretan eska daitezkeen ezagutzak.

Taldeak	Eskatzen diren katalan-ezagutzak
Aplikatu beharreko hitzarmen kolektiboan bakoitzari dagozkion mailak —edo bakoitzari dagozkion mailetan sartutako lanpostuak betetzeko—, baldin eta eskatzen badute graduako unibertsitate-titulua, Lanbide Heziketako goi-mailako teknikaria, Batxilergoa edo Lanbide Heziketako teknikaria edo baliokidea izatea.	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).
Aplikatu beharreko hitzarmen kolektiboan bakoitzari dagozkion mailak —edo bakoitzari dagozkion mailetan sartutako lanpostuak betetzeko—, baldin eta eskatzen badute Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako gradudunaren titulazioa, eskola-ziurtagiria edo baliokidea izatea.	B1 mailaren ziurtagiria (atalase-maila).

3. Salbuespenak.

Salbuespen gisa, eta profesionalen gabezia edo eskasia dela eta, edo estatuko edo nazioarteko ikertzaileak edo zientzialariak kontratatu behar direnean, estatutupeko langileen edo langile lan-kontratudunen kategoria jakin batzuei eragiten dieten hautaketa- eta mugikortasun-deialdiek salbuetsi egin ditzakete xedapen iragankor honetan eskatzen diren hizkuntza katalanaren ezagutzei buruzko betekizunak, betiere Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuaren edo erakunde eskudunaren giza baliabideen plangintzaren arloko organo eskudunari entzun ondoren, zeinak

nahitaez emango baitu txostena aipatutako salbuespenaren indarraldi eta irismenari buruz.

Hirugarren xedapen iragankorra.— B taldean hizkuntza katalana jakiteko eskakizuna

Harik eta Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 30.d) eta 50.1.f) artikuluetan aurreikusitako erregelamendu-garapena egin arte, eta inoiz ez 2017ko ekainaren 1a baino lehen, Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuari buruzko Legearen testu bateginaren 76. artikuluan aurreikusitako titulazioko B taldeko funtzionarioen kidegoetako edo estatutupeko langileen kategorietako lanpostuetan sartzeko eta haiak betetzeko, katalanaren ezagutza-maila B2 mailakoa izango da (maila aurreratua), zeina hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailak edo Administrazio Publikoaren Balear Eskolak ezarria baita.

Laugarren xedapen iragankorra.— Hizkuntza-gaikuntzaren eskakizunaren eraginkortasuna

1. Lege honen xedapen iragankorretan jasotako hizkuntza-gaitasunaren eskakizuna eraginkorra izango da legea bera indarrean jarri ondoren hasten diren langileen arloko prozedura guztietan, harik eta martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 30.d) eta 50.1.f) artikulua erregelamendu bidez garatu arte.

2. Aurreko apartatuan xedatutakoa gorabehera, Administrazio osasun-estatutupeko langileentzat, zeinak lege honen bigarren xedapen iragankorrak aipatzen baititu, eskakizun hori eraginkorra izango da 2017ko ekainaren 1aren ondoren hasten diren langileen arloko prozedura guztietan, salbu eta martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 30.d) eta 50.1.f) artikulua garatzeko araudian besterik xedatzen ez bada.

Bosgarren xedapen iragankorra.— Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko mailen baliokidetasunak eta egokitzapenak

1. Lege honetan eskatzen diren katalanaren ezagutza-mailak Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratura egokituta daudela ulertzen da: ikaskuntza, irakaskuntza eta ebaluazioa.

2. Lege honetan aldi baterako aurreikusitako katalanaren ezagutza-mailak Balear Uharteetako Gobernuak Hizkuntza Politikako Zuzendaritza Nagusiak emandako edo baliokidetzat onartutako ziurtagiri baten bidez egiaztatuko dira. Edozelan ere, baliokotzat joko dira Balear Uharten eremuan eskumena duen organoak lege hau indarrean jarri aurretik eman edo baliokidetzat aitortu dituen ziurtagiriak.

Xedapen indargabetzaile bakarra

Indargabetu egiten dira lege honetan ezarritakoaren aurka dauden maila bereko edo beheragoko xedapenak, eta, bereziki, 9/2012 Legea, uztailaren 19koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legea aldatzekoa.

Azken xedapenetako lehenengoa

Baimena eman zaio Balear Uharteetako Gobernuari hartu beharreko neurriak eman ditzan lege hau garatzeko.

Azken xedapenetako bigarrena

Lege hau Balear Uharteetako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunetik aurrera jarriko da indarrean.

**7.4.4.38. 8/2016 Legea, maiatzaren 30ekoa,
lesbiana, gay, trans, bisexual eta
intersexualen eskubideak bermatu eta
LGTBI fobia desagerrarazteari buruzkoa⁸¹⁹**

II. TITULUA
LGTBI pertsonen berdintasun eraginkorra
sustatzeko politika publikoak

I. KAPITULUA
Esku hartzeko sektoreak

12. artikulua.— Hezkuntza

4. Eskola-, hezkuntza- eta prestakuntza-materialen edukiek, edozein formatutan, eta erabiltzen den hizkerak kontuan hartuko dute aniztasuna sexu-orientazioari, genero-identitateari eta genero-adierazpenari dagozkenez, eta arrazoi horrengatiko edozein diskriminazio-mota saihestuko dute.

15. artikulua.— Komunikabideak

1. Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, komunikabideei dagokienez:
- b) Gomendioak ezarriko ditu homosexualitatearekin eta intersexualitatearekin lotutako hizkuntza-erabilerei eta irudien tratamenduari eta erabilerari buruz.

---

⁸¹⁹ BOEren 157. zenbakian, 2016ko ekainaren 30eko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-6310>

7.4.4.39. 11/2016 Legea, uztailaren 28koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunari buruzkoa⁸²⁰

ZIOEN AZALPENA

IV

[...]

8. artikuluan xedatzen da bermatu egin behar dela hizkuntzaren erabilera ez-sexista, zuzentasunez, eta berdintasunezko tratamendua eman behar zaiela politiken garapenean erabiltzen diren eduki eta irudiei.

[...]

ATARIKO TITULUA **Xedapen orokorrak**

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

1. Lege honen helburua lortzeko, eta Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren 16., 17. eta 22. artikuluetan xedatutako eskubideak eta mandatuak betez, Balear Uharteetako botere publikoen jarduketek, haien eskudantzien esparruan, honako printzipio orokor hauek bete beharko dituzte:

m) Beharrezko neurriak hartzea hizkuntzaren erabilera ez-sexista egiteko eta, edozelan ere, hizkuntzaren bidez emakumeen ikusezintasuna saihesteko.

I. TITULUA

Genero-berdintasuna sustatzeko politika publikoak

8. artikulua.— Emakumeen eta gizonen hizkera eta irudi publikoaren erabilera ez-sexista

1. Balear Uharteetako administrazio publikoek hizkuntzaren erabilera ez-sexista bermatuko dute. Botere publikoek eta horien mendeko organismo, erakunde eta sozietateek hizkera ez-sexista erabiliko dute idatzizko komunikazio guztietan, arreta pertsonalean eta komunikabideetan.

2. Balear Uharteetako administrazio publikoek eremu publiko zein pribatu guztietan hizkuntzaren erabilera ez-sexista egitea sustatuko dute.

---

⁸²⁰ BOEren 202. zenbakian, 2016ko abuztuaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-7994>

III. TITULUA

Balear Uharteetako administrazio publikoen jardunean genero-ikuspegia txertatzeko neurriak

25. artikulua.— Administrazio publikoen zerbitzuko langileen gaikuntza

1. Balear Uharteetako administrazio publikoek beharrezko neurriak hartuko dituzte beren langileei emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloko oinarrizko prestakuntza mailakotua eta etengabea bermatzeko, eta genero-ikuspegia txertatuko dute edukietan eta prestakuntzan, betiere lege honen xedapenak gauzatzeko eta administrazio-jardunean genero-ikuspegia benetan integratzea ahalbidetuko duen ezagutza praktikoa nahikoa bermatzeko, administrazio-hizkera ez-sexistari buruzko ikastaroak bereziki aipatuta.

IV. TITULUA

Berdintasuna sustatzeko neurriak eta esku hartzeko arloak

I. KAPITULUA

Hezkuntza

28. artikulua.— Ikasmaterialak

2. Balear Uharteetako irakaskuntzako zentroetako testuliburuek eta materialek, edozein euskarritan, aurreko puntuan aipatutako arauak errespetatuko dituzte, hizkuntzaren erabilera ez-sexista egingo dute, hizkuntzaren bidez emakumeak ikusezin bihurtzea saihestuko dute, eta irudietan eta adierazpenetan emakumeen eta gizonen presentzia orekatua eta estereotiporik gabea bermatuko dute.

III. KAPITULUA

Enplegua

2. ATALA

Lan-berdintasuna Balear Uharteetako sektore pribatuan eta funtzio publikoan

41. artikulua.— Negoziazio kolektiboa

3. Balear Uharteetako Gobernuak arreta berezia jarriko du hitzarmen kolektiboek:
b) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista egin dezaten.

IV. KAPITULUA

Osasuna

50. artikulua.— Materialak

1. Administrazio publikoek emakumeei zuzendutako osasunari buruzko dibulgazio-materialak egitea bultzatuko dute, hizkera ez-sexista erabiliz eta emakumeen aniztasuna kontuan hartuta.
2. Lehen mailako arretako osasun-zerbitzuetan jarduketa-gidak eta -protokoloak egitea sustatu beharko da, emakumeen prebalentzia handiko prozesuetarako edo genero-eraginarekiko nabarmen sentikorrak diren prozesuetarako.

VII. KAPITULUA

Komunikabideak eta publizitatea. Ezagutzaren eta informazioaren gizartea, teknologia berriak eta publizitatea

61. artikulua.— Komunikabide sozialak

3. Programazioak egitean, komunikabide sozialek ez dute hizkera sexistarik erabiliko.

63. artikulua.— Teknologia berriak eta informazioaren gizartea

2. Informazioaren eta komunikazioaren teknologien arloan garatutako proiektuetan, baldin eta Balear Uharteetako administrazio publikoek osorik edo zati batean finantzatutakoak badira, bermatuko da hizkuntzaren erabilera ez-sexista egingo dela eta haren edukia ez dela sexista izango.

7.4.4.40. 12/2016 Legea, abuztuaren 17koa, Balear Uharteetako Ingurumen Ebaluazioari buruzkoa⁸²¹

II. TITULUA

Plan, programa eta proiektuen ingurumen- ebaluazioa

I. KAPITULUA

Plan eta programen ingurumen-ebaluazio estrategikoa

10. artikulua.— Ingurumen-ebaluazio estrategiko arruntaren, ingurumen-ebaluazio estrategiko sinplifikatuaren eta ingurumen-adierazpen estrategikoaren aldaketaren izapideak, dokumentazioa eta epeak

4. Jendaurrean jarriko da, *Balear Uharteetako Aldizkari Ofizialean* iragarkia argitaratuz. Organo substantiboak iragarki hori argitaratuko du bere webgunean eta eragindako uharteko edo uharteetako katalanezko eta, hala badagokio, gaztelaniazko hedapen handieneko egunkarietako batean.

II. KAPITULUA

Proiektuen ingurumen-inpaktuaren ebaluazioa

17. artikulua.— Ingurumen-inpaktuaren ebaluazio arruntaren, ingurumen-inpaktuaren ebaluazio sinplifikatuaren eta ingurumen-inpaktuaren adierazpenaren aldaketaren izapideak, dokumentazioa eta epeak

5. Jendaurrean jarriko da, *Balear Uharteetako Aldizkari Ofizialean* iragarkia argitaratuz. Organo substantiboak iragarki hori argitaratuko du bere webgunean eta eragindako uharteko edo uharteetako katalanezko eta katalanezko hedapen handieneko egunkarietako batean, eta behar diren neurriak hartuko ditu publikoaren artean ahalik eta zabalkunde handiena bermatzeko, batez ere garrantzi handieneko proiektuen kasuan.

---

⁸²¹ BOEren 225. zenbakian, 2016ko irailaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-8518>

7.4.4.41. 4/2017 Legea, uztailaren 12koa, Balear Uharteetako Industriari buruzkoa⁸²²

II. TITULUA Industria-politika

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

9. artikulua.— Jarduketak industria-politikaren arloan

2. Zehazki, Balear Uharteetako industria-politikaren xedea honako jarduketa hauek gauzatzea izango da:

p) Industria-planean, neurriak aurreikusiko dira, genero-berdintasuna, gizarte-erantzukizun korporatiboa eta norberaren hizkuntzaren erabilera sustatzeko eta garatzeko.

III. KAPITULUA Industria-politikaren plangintza

2. ATALA Industria-jarduera sustatzeko programak

21. artikulua.— Nazioartekotze-programen xede eta helburuak

1. Nazioartekotze-programen xedea da Balear Uharteetako enpresak nazioarteko eremuan lehian sartzea, bultzatzea eta sendotzea, eta aipatutako xede hori lortzeko beharrezkoak diren egitura-egokitzapenak egitea.

2. Horretarako, nazioartekotze-programetan proiektu egokiak diseinatu eta ezarriko dira, besteak beste, erregelamendu bidez ezar daitezkeen xedeez gainera, honako helburu hauek lortu ahal izateko:

h) Balear Uharteetako langileen hizkuntza- eta teknologia-gaitasunak hobetzeko Lanbide Heziketako plan espezifiko bat garatzea, nazioartekotze hori errazteko.

---

⁸²² BOEren 222. zenbakian, 2017ko irailaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-10495>

7.4.4.42. 7/2017 Legea, abuztuaren 3koa, Balear Uharteetako Zuzenbide Zibilaren Konpilazioa aldatzen duena⁸²³

ZIOEN AZALPENA

X. Konpilazioaren beste aldaketa batzuk

[...]

Bestalde, bi xedapen gehigarrik katalanezko bertsioaren aldaketa puntuala eta konpilazioaren gaztelaniazko bertsioa jasotzen dituzte, idazketa hobetzeko edo terminologia zehazteko.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Katalanezko bertsioaren aldaketak

Irailaren 6ko 79/1990 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Balear Uharteetako zuzenbide zibileko konpilazioaren testu bateginaren katalanezko bertsioan, honako hitz edo esamolde hauek aldatzen dira:

a) 39. artikuluko bigarren paragrafoan:

Hau dioen lekuan: «la falcidia», esan behar du: «a la falcidia».

b) 39. artikuluko hirugarren paragrafoan:

Hau dioen lekuan: «en allò que n'excedeixin», esan behar du: «en allò que no n'excedeixin».

c) 54. artikuluko bigarren paragrafoan:

Hau dioen lekuan: «En allò que no es preveu en el paràgraf anterior, hi serà d'aplicació el que disposa el Codi civil (art. 523 a 529) sobre el dret d'habitació», esan behar du: «En allò que no es preveu en el paràgraf anterior, hi serà aplicable el que disposa el Codi civil sobre el dret d'habitació».

Bigarren xedapen gehigarria.— Gaztelaniazko bertsioaren aldaketak

Irailaren 6ko 79/1990 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Balear Uharteetako zuzenbide zibileko konpilazioaren testu bateginaren gaztelaniazko bertsioan, honako hitz edo esamolde hauek aldatzen dira:

a) 38. artikuluari puntu eta bereiz bat erantsiko zaio honen aurretik: «El que lo formalizare en fraude de los legatarios perderá el indicado derecho».

b) 39. artikuluko hirugarren paragrafoan:

Hau dioen lekuan: «en lo que no exceda de ella», esan behar du: «en lo que no excedan de ella».

c) 52. artikulua ostean hauxe erantsiko da:

«IV. KAPITULUA
Ab intestato oinordetza»

d) 66. artikulua, 1. apartatua:

⁸²³ BOEren 223. zenbakian, 2017ko irailaren 15eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-10540>

Hau dioen lekuan: «nombradas ‘espolits’», esan behar du: «denominadas ‘espòlits’».

e) 66. artikulua, 3. apartatua:

Hau dioen lekuan: «Tienen capacidad de otorgar capítulos», esan behar du: «Tienen capacidad para otorgar capítulos».

f) 67., 68. eta 72. artikulua:

Hau dioen lekuan: «‘espolits’», esan behar du: «‘espòlits’».

g) 71. artikuluari puntu eta bereiz bat erantsiko zaio honen aurretik: «La ejecución del encargo hecha por acto *inter vivos* será irrevocable».

h) 72. artikuluko 1. apartatua puntu eta bereiz bat ezabatuko da honen aurretik: «Solo serán válidos los pactos otorgados en escritura pública».

i) 86. artikulua:

Hau dioen lekuan: «‘desvis’», esan behar du: «‘desvís’».

7.4.4.43. 8/2017 Legea, abuztuaren 3koa, Balear Uharteetako Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa⁸²⁴

I. TITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea eta definizioak

2. Lege honen ondorioetarako, honako hauek honela ulertzen dira:

e) Komunikazioa: igorle baten eta hartzaile baten artean informazioa trukatzeko prozesua. Mezua hautemateko erabiltzen den zentzumenaren arabera, komunikazioa honelakoa izan daiteke:

1) Entzunezkoa: mezua entzumenaren bidez hautematen den komunikazioa.

2) Ukimena: mezua ukimenaren bidez hautematen den komunikazioa. Barnean hartzen ditu braille irakurketa-idazketa sistema, sinboloak eta grafikoak erliebean, letra larriak esku-ahurrean, ukimenezko alfabeto daktilologikoa edo esku-ahurrean eta ukimenezko euskarria duen zeinu-hizkuntza.

3) Ikusizkoa: mezua ikusmenaren bidez hautematen den komunikazioa. Barnean hartzen du sistema grafiko alfabetikoa eta sinbolikoa, zeinuen, letren, grafismoen, sinboloen eta antzeko beste adierazpenen bidez irudikatzen dena edozein euskarri material, elektronikoa edo telematikotan; argi-seinaleak, hau da, lurraldean, eraikuntzan eta garraioan arrisku- edo larrialdi-abisua ematen duten argi-errotuluak edo argiak, eta zeinu-hizkuntza.

n) Zeinu-hizkuntzak: gor zeinugileen keinu- eta ikus-modalitateko hizkuntza-sistemak, zeinak gor-itsuek ere erabiltzen baitituzte beren egoera sentsozialaren arabera egokituta.

q) Laguntza-bitartekoak: ingurunearen eta desgaitasuna duten pertsonen arteko bitartekari gisa jarduten duten laguntzak, bizi-kalitatea hobetzeko edo autonomia pertsonala areagotzeko aukera ematen dietenak. Erabilera partikularreko laguntza-bitartekoak beharrezko elementutzat jotzen dira, eta ezin da mugatu horien erabilera, salbu eta segurtasun- edo osasungarritasun-arrazoiengatik edo erregelamendu bidez ezarritako beste arrazoi batzuegatik. Laguntza-bitartekoak honela sailkatzen dira:

2) Laguntza pertsonala: desgaitasuna duten pertsonen produktu eta zerbitzuen erabilera, komunikazioa edo mugikortasuna errazteko edo bermatzeko prestatutako pertsona, hala nola zeinu-hizkuntzaren interpretea, gidari-interpretea edo laguntzaile pertsonala.

x) Ikusizko komunikazioan laguntzeko produktuak: ikusmen-desgaitasuna duten pertsonen produktuak: ikusmen-informazioa hautematen eta ulertzen laguntzeko metodo espezifikoak. Honako produktu hauek sartzen dira:

2) Ikusizko informazioa soinu-hizkuntza bihurtzen duten laguntza-produktuak: gailuak, ekipoak, tresnak, baliabide teknologikoak, programarioa eta ikusizko

---

⁸²⁴ BOEren 223. zenbakian, 2017ko irailaren 15eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-10541>

informazioa soinu-hizkuntza bihurtzen duen eta ikusmen-desgaitasuna duten pertsonen informazio hori eskuratzeko aukera ematen dien beste edozein laguntza.

VI. KAPITULUA

Irisgarritasuna jendearentzako arreta-zerbitzuetan eta zerbitzu publikoen emaileengan

26. artikulua.— Irisgarritasunaren eta diskriminaziorik ezaren oinarriko baldintzak zerbitzuetan

2. Ikus-entzunezko komunikabideek zeinu-hizkuntzaren audiodeskripzio-, azpitulazio- eta interpretazio-sistemak txertatuko dituzte pixkanaka, programazioa irisgarri jartzeko, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoei buruzko urriaren 1eko 5/2013 Legean ezarritakoaren arabera.

7. Jendeari arreta emateko zerbitzuak eskaintzen dituzten administrazio publikoek zeinu-hizkuntzaren interpreteak izango dituzte, batez ere osasun-arloan (ospitaleak, larrialdiak), betiere erregelamendu bidez ezarritako proportzioan eta lanpostuetan.

VII. KAPITULUA

Irisgarritasuna komunikazioetan eta informazio-transmisioan

30. artikulua.— Jendearen eskura dagoen informazioa

1. Administrazio publikoek edo, hala badagokio, zerbitzu publikoen emaileek erraztasunak emango dizkiete desgaitasuna duten pertsonen, zertarako eta jendearen eskura dagoen informazioa iristeko eta erabiltzeko entzunezko, ukimenezko eta ikusizko komunikazioa konbinatzen duten sistemak eta bitartekoak erabiliz. Era berean, sustatu egingo dute interes publikoko testu garrantzitsuak eta maiz erabiltzen diren formularioak eskain daitezkeen irakurketa errazeko formatuan eta zeinu-hizkuntzako bideoetan.

7.4.4.44. 1/2018 Legea, martxoaren 5ekoa, Balear Uharteetako Aholku Kontseiluko kidego eta eskala propioei buruzkoa⁸²⁵

ZIOEN AZALPENA

[...]

Sartu diren eginkizunen artean, [...] honako hauek nabarmendu behar dira: kontsulta-organo honek sortzen dituen testuak berrikustearekin zerikusia duten jarduerak koordinatzea, besteak beste, administrazio-dokumentuak zuzentzea, irizpenak zuzentzea eta itzultzea, eta instituzioaren doktrina edo funtzionamendua zabaltzeko argitalpenak prestatzea, eginkizun horiek arduraldi berezia eskatzen dute, dokumentazioaren bolumena eta sortzen diren testu juridikoen garrantzia kontuan hartuta. [...]

1. artikulua.— Aholku Kontseiluko legelaria ez den berezko funtzionarioen kidegoetako eta eskaletako sailkapen-taldeak sortzea eta integrazioak

1. Aholku Kontseiluko berezko kidego hauek sortuko dira:

a) A taldea:

1) A1 azpitaldea. Azpitalde honetan sartzeko, beharrezkoa da graduko unibertsitate-titulu ofiziala edo titulu baliokideak izatea, lege-mailako arau batek beste unibertsitate-titulu ofizial bat eskatzen duenean izan ezik.

Azpitalde honetakoak dira goi-mailako kidegoa eta goi-mailako teknikarien kidegoa, hizkuntza-aholkularitza, dokumentazio eta argitalpenen eskalakoak.

Goi-mailako kidegoaren eginkizunak dira legelarien kidegoarekin lankidetzaren tekniko jarduerak egitea, ponentziak prestatzeko eta dokumentazioa ikertzeko.

Goi-mailako teknikarien kidegoak, hizkuntza-aholkularitzaren, dokumentazioaren eta argitalpenen eskalak, honako eginkizun hauek betetzen ditu: osoko bilkurak, irizpenak, argitalpenak eta bestelako dokumentazioa prestatzen laguntzea; testuen hizkuntza-berrikuspina eta itzulpena egitea; Aholku Kontseiluaren webguneko testuak eta materiala egiten parte hartzea; eta bere kidegoaren eginkizunen berezko goi-mailako aholkularitza ematea.

---

⁸²⁵ BOEren 72. zenbakian, 2018ko martxoaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-4042>

7.4.4.45. 2/2018 Legea, apirilaren 13koa, Balear Uharteen Memoria eta Aitorpen Demokratikoei buruzkoa⁸²⁶

ZIOEN AZALPENA

III

Errepresioa diktadura frankistan eta klandestinitatean zehar

[...]

Barruan eta erbestean, balear uharte guztietako intelektualek lan egin zuten balio demokratiko unibertsalak eta gure kultura- eta hizkuntza-identitatea gordetzeko.

[...]

---

⁸²⁶ BOEren 117. zenbakian, 2018ko maiatzaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-6405>

7.4.4.46. 3/2018 Legea, maiatzaren 29koa, Gizarte-ekintzaren Hirugarren Sektoreari buruzkoa⁸²⁷

III. KAPITULUA

Lankidetzaren, esku-hartze sozialaren eremuko politikak egikaritzean

16. artikulua.— Balear Uharteetako administrazio publikoekin lankidetzan aritzen diren Balear Uharteetako hirugarren sektore sozialeko antolakundeen betebeharrak

1. 1.- Erantzukizun publikoko zerbitzu sozialen horniduran Balear Uharteetako administrazio publikoekin elkarlanean aritzen diren edo interes orokorreko bestelako jarduera sozialetan lankidetzan diharduten Balear Uharteetako hirugarren sektore sozialeko antolakundeek honako betebeharrak izango dituzte:

k) Ahalegina egitea herritarrei bakoitzak aukeratutako hizkuntza ofizialean arreta emateko.

---

⁸²⁷ BOEren 148. zenbakian, 2018ko ekainaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-8160>

7.4.4.47. 7/2018 Legea, uztailaren 31koa, Balear Uharteetan Laneko Segurtasuna eta Osasuna sustatzekoa⁸²⁸

Azken xedapenetako seigarrena.— Maiatzaren 22ko 30/2009 Dekretua aldatzea, zeinak prozedura onetsi baitzuen Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko bitarteko funtzionarioak hautatzeko

1. Aldatu egiten da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko bitarteko funtzionarioak hautatzeko prozedura onetsi zuen maiatzaren 22ko 30/2009 Dekretuaren 4. artikulua, eta honelaxe geratzen da idatzita:

«4. artikulua. Aparteko prozedura.

8. Lehiaketa bidezko aparteko prozeduran, baremoak, egoki izanez gero, egokiak izan daitezkeen merezimenduez gain, honako hauek ere jaso behar ditu:

b) Administrazio orokorreko edo bereziko kidego edo eskalan sartzeko eskatzen dena baino katalanaren ezagutza-maila altuagoa izatea, bai eta lortu nahi den poltsako atxikipen-taldea edo -azpitaldea den ere.

9. Hautapoben bidezko aparteko prozeduran, honako arau hauek bete behar dira:

c) Ezartzen den proban lortutako puntuazioari gehitu behar zaio Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioako kidego, eskala eta/edo espezialitateetan sartzeko eskatzen direnak baino altuagoak diren katalanaren ezagutza-mailak egiaztatzeari esleitzen zaion puntuazioa.

---

⁸²⁸ BOEren 236. zenbakian, 2018ko irailaren 29ko alean, argitaratua.

7.4.4.48. 1/2019 Legea, urtarrilaren 31koa, Balear Uharteetako Gobernuari buruzkoa⁸²⁹

IV. TITULUA Gobernuaren legegintza-ekimena eta araugintza- ahalak

II. KAPITULUA Araugintza-prozedura

2. ATALA Prozedura arrunta

60. artikulua.— Arau-inpaktuaren azterketaren memoria

2. Arau-inpaktuaren azterketaren memoriak eduki hauek izango ditu:

g) Prozedura izapidetzen ari den organoaren iritziz garrantzitsua den beste edozein alderdi, hizkuntza-arlokoak barne, bai eta indarrean dagoen legerian aurreikusitako inpaktuaren beste ebaluazio batzuk ere.

---

⁸²⁹ BOEren 52. zenbakian, 2019ko martxoaren leko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-2862>

7.4.4.49. 9/2019 Legea, otsailaren 19koa, Balear Uharteetako haurren eta nerabeen arretari eta eskubideei buruzkoa⁸³⁰

I. TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Adingabearen interes gorena

2. Kasuan-kasuan adingabearen interes gorena interpretatzeko eta aplikatzeko, irizpide orokor hauek hartu behar dira kontuan, betiere aplikatu beharreko legeria espezifikoak ezarritakoak eta kasuaren inguruabar zehatzen arabera egokitzat jo daitezkeen beste batzuk alde batera utzi gabe:

d) Adingabearen identitatea, kultura, erlijioa, usteak, orientazio eta identitate sexuala edo hizkuntza babestuko dira; adingabeak ez du inolako diskriminaziorik jasango arrazoi horiek edo beste edozein direla-bide, ez eta dibertsitate funtzionalagatik ere, betiere haren nortasunaren garapen harmonikoa bermatzeko.

5. artikulua.— Administrazio-jardunaren printzipio gidariak

1. Botere publikoen administrazio-jardunaren printzipio gidariak, adingabeei dagozkenez, honako hauek dira:

c) Botere publikoek berdintasun-printzipioa bermatu behar dute, eta adingabeenganako diskriminazio oro ezabatu behar dute hauek direla-eta: jaiotza, sexua, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, arraza, jatorri nazionala, etnikoa edo soziala, erlijioa, sinesmena, ideologia, iritzia, kultura, hizkera, hizkuntza, tasun fisiko, psikiko edo sensoriala, gaixotasuna, egoera ekonomikoa edo beste edozein inguruabar pertsonal, familiar edo sozial diskriminatzaile.

10. artikulua.— Adingabeei buruzko arauak interpretatzea

2. Botere publikoek berdintasun-printzipioa bermatu behar dute, eta berdintasuna bermatuko dute sexu bietako adingabeen ezberdintasunean, betiere diskriminazio oro ezabatzeko hauek direla-eta: jaiotza, sexua, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, arraza, jatorri nazionala, etnikoa edo soziala, erlijioa, sinesmena, ideologia, iritzia, kultura, hizkera, hizkuntza, tasun fisiko, psikiko edo sensoriala, gaixotasuna, egoera ekonomikoa edo beste edozein inguruabar pertsonal, familiar edo sozial.

---

⁸³⁰ BOEren 89. zenbakian, 2019ko apirilaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-5578>

II. TITULUA

Haur eta nerabeen eskubide eta eginbeharrak

I. KAPITULUA

Eskubide eta askatasun zibil eta politikoak

16. artikulua.— Diskriminaziorik ezerako eskubidea

1. Botere publikoek berdintasun-printzipioa bermatu behar dute, eta adingabeenganako diskriminazio oro ezabatu behar dute hauek direla-eta: jaiotza, sexua, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, arraza, jatorri nazionala, etnikoa edo soziala, erlijioa, sinesmena, ideologia, iritzia, kultura, hizkera, hizkuntza, tasun fisiko, psikiko edo sentsoriala, gaixotasuna, egoera ekonomikoa edo beste edozein inguruabar pertsonal, familiar edo sozial.
2. Botere publikoek modu aktiboan identifikatu behar dituzte diskriminazio-faktoreak murrizteko edo ezabatzeko babes-neurri bereziak jaso behar dituzten adingabeak, banaka edo taldean.

V. KAPITULUA

Osasuna eta osotasuna, indarkeriaren aurkako prebentzioa eta babesa

1. ATALA

Osasuna sustatu eta bermatzea

29. artikulua.— Osasuna sustatzeko askatasuna

1. Balear Uharteetako lurraldean dauden adingabe guztiek osasun-zerbitzu publikorako irispide librea dute baldintza berberetan, edozein dela ere haien jaiotza, sexua, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, arraza, jatorri nazionala, etnikoa edo soziala, erlijioa, sinesmena, ideologia, iritzia, kultura, hizkera, hizkuntza, tasun fisiko, psikiko edo sentsoriala, gaixotasuna, egoera ekonomikoa edo beste edozein inguruabar pertsonal, familiar, sozial edo administratibo.

VIII. KAPITULUA

Kultura, aisia, kirola eta ingurumena

43. artikulua.— Kultura iristeko eskubidea

Administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, beren ekimenez edo beste erakunde publiko edo pribatu batzuekin lankidetzan, honako hauek sustatu behar dituzte:

- e) Balear Uharteetako hizkuntza koofizialak ezagutzea eta normaltasunez erabiltzea, eta inor ezin da diskriminatu hizkuntzagatik.

IV. TITULUA

Haurrak eta nerabeak babesteko sistema

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

97. artikulua.— Babes-neurri bat duten eskubide espezifikoak

Babes-sistemaren mende dagoen haurra edo nerabea, lege honek eta gainerako ordenamendu juridikoak haur eta nerabe guztiei aitortzen dizkieten eskubideekin batera, honako hauen titularra da espezifikoki:

g) Beren kultura- eta hizkuntza-identitatea errespetatuz gizarteratzea erraztuko duten bitartekoak izateko eskubidea.

V. KAPITULUA

Zaintza eta tutoretzarako xedapen erkideak

6. ATALA

Egoitza-harrera

170. artikulua.— Egoitza-harrerako zentroen sailkapena eta mota

2. Egoitza-arretako programa-motaren arabera, egoitza-harrerako zentroak honako hauek izan daitezke:

b) Bidaidetik gabeko adingabe atzerritarrentzako harrera-zentroak: hizkuntza-, kultura- eta gizarte-desberdintasunek eragindako gizarteratzeko zailtasunen ondorioz babesgabetasuna duten eta egoitza-baliabide espezifiko bat behar duten adingabe atzerritarrak hartzeko zentroak. Pertsona horiei atzerritartasunaren arloko araudi espezifikoa aplikatzen zaie, batez ere egonaldia egiteko eta erregularizatzeko administrazio-jarduketei dagokienez.

V. TITULUA

Adingabe arau-hausleen arloko jarduketak

VI. KAPITULUA

Adingabe arau-hausle barneratuen eskubideak eta eginbeharrak Diziplina-araubidea

219. artikulua.— Barneratze-zentroetan barneratutako adingabe arau-hausleen eskubideak

1. Barneratze-neurriren baten pean diren adingabe arau-hausleek eskubidea dute beren nortasuna eta ideologia-askatasun zein erlijio-askatasuna errespetatzen; orobat, neurriaren edukiak eragiten ez dizkien gainerako eskubide eta interes legitimoak ere edukiko dituzte, batez ere adingabetasun zibilari dagozkionak eta Adingabeen Erantzukizun Penal arautzen duen urtarrilaren 12ko 5/2000

Legearen 56. artikulua aituen eskubide guztiak, eta, horien artean, honako hauek zehazki:

o) Adingabeek informazio pertsonal eta eguneratua eskuratuko dute, euren eskubide eta betebeharrak buruz, beraien egoera pertsonal nahiz judizialari buruz, zentroan adingabeak izan eta zentro horren barne-funtzionamenduaren gaineko arauak buruz, bai eta eskubide horiek guztiak gauzatzeko prozedura zehatzei buruz ere, batik bat, eskaerak, kexak edo errekursoak aurkezteari begira. Informazio hori adingabe arau-hausleei eman behar zaie zentroan sartzen diren unean, eta haiek ulertzen duten hizkuntza batean eman behar zaie, eta haiek ulertzeko duten gaitasunera edo haien beharrezko berezietara egokitu formatu, hiztegi eta idazkeran.

7.4.4.50. 11/2019 Legea, martxoaren 8koa, Balear Uharteetako Boluntariotzari buruzkoa⁸³¹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

7. artikulua.— Boluntariotzaren jarduketa-eremuak

Ondorengo hauek jotzen dira boluntariotzaren jarduketa-eremu:

d) Kultura-boluntariotza: kulturarako eskubidea sustatzen eta defendatzen duten programak eta, bereziki, pertsona guztien kultura-integrazioa, kultura-identitatea, ondarea eta katalana, Balear Uharteetako berezkoa, sustatzea eta babestea, eta kultura-bizitzan parte hartzea.

---

⁸³¹ BOEren 89. zenbakian, 2019ko apirilaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-5580>

7.4.4.51. 12/2019 Legea, martxoaren 12koa, Herri-kontsultei eta Partaidetza-prozesuei buruzkoa⁸³²

I. TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Printzipio orientatzaileak

1. Hauek dira herritarren parte-hartzea bideratzen duten printzipioak:

l) Irisgarritasuna, diskriminazio teknologikorik eza eta bitartekoen eta hizkeren egokitzapena. Parte hartzeko bideek eta bitartekoez ez dute bazterketa-faktore izan behar herritarren sektore jakin batzuentzat.

II. KAPITULUA Herritarren parte-hartzea sustatzea

8. artikulua.— Herritarren parte-hartzea sustatzeko neurriak

f) Irisgarritasun fisiko, sentzorial eta kognitiborako neurriak, bai eta bitarteko eta hizkerak gaitasun desberdinetara egokitzeko neurriak ere, bereziki teknologia berriei dagozkienez.

---

⁸³² BOEren 89. zenbakian, 2019ko apirilaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-5581>

7.4.4.52. 16/2019 Legea, apirilaren 8koa, Eivissa Hiriko Hiriburutzaren Estatutu Bereziari buruzkoa⁸³³

I. TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua

1. Katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza, Eivissako Udalekoa ere bada.
2. Eivissako Udalak katalanaren eta gaztelaniaren erabilera bermatuko du, Konstituzioaren eta Estatutuaren esparruaren barruan.
3. Eivissako Udalak katalanaren, Balear Uharteetako berezko hizkuntzaren, erabilera normalizatuko du, bere eskumenen eremuan, indarrean dagoen araudiaren arabera.

---

⁸³³ BOEren 109. zenbakian, 2019ko maiatzaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-6701>

7.4.4.53. 18/2019 Legea, apirilaren 8koa, Balear Uharteetako Kultura-ondare Immateriala babesteari buruzkoa⁸³⁴

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

[...] Eta, bestetik, 148. artikulua ezartzen du autonomia-erkidegoek eskumenak beregana ditzaketela, 16. apartatuan adierazten den bezala, Autonomia Erkidegoaren intereseko monumentu-ondarean, eta Autonomia Erkidegoaren kultura, ikerketa eta, hala badagokio, hizkuntzaren irakaskuntza susta ditzaketela, artikuluko bereko 17. apartatuaren arabera.

[...]

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Kultura-ondare immaterialaren eremuak

Kultura-ondare immateriala, bereziki, honako eremu hauetan agertzen da:

a) Ahozko komunikazio, tradizio eta adierazpideak, hizkuntza eta haren hizkuntza-modalitateak eta berezitasunak barne, kultura-ondare immaterialaren bide gisa, bai eta toponimia tradizionala, lurraldearen izendapen geografikoetarako tresna gisa ere.

7. artikulua.— Administrazio publikoen jarduketak

1. Balear Uharteetako administrazio publikoen eginbeharra da kultura-ondare immateriala sustatzea, administrazioi dagozkien eskumen-esparruetan, ondare hori erabat ager dadin Balear Uharteetako gizarte- eta kultura-eremuetan, eta, horrela, ondare horrek etorkizunean iraungo duela bermatzeko.

2. Aurreko apartatuan aurreikusitakoarekin bat etorriz, administrazio publikoek honako helburu orokor hauek lortu behar dituzte:

f) Jardun- eta laguntza-ildo espezifikoaren bidez, uharte bakoitzak edo uharte guztiek berezkoak dituzten kultura-adierazpen immaterialen trukea eta ezagutza sustatzea, bai eta kanpo-proiektzioa eta katalanez hitz egiten duten gainerako lurraldeekiko eta Estatuko gainerako lurraldeekiko harremana ere.

---

⁸³⁴ BOEren 109. zenbakian, 2019ko maiatzaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-6703>

7.4.4.54. 1/2020 Legegintzako Dekretua, abuztuaren 28koa, Balear Uharteetako ingurumen-ebaluazioari buruzko Legearen testu bategina onesten duena⁸³⁵

III. TITULUA

Plan, programa eta proiektuen ingurumen- ebaluazioa

I. KAPITULUA

Plan eta programen ingurumen-ebaluazio estrategikoa

17. artikulua.— Ingurumen-ebaluazio estrategiko arruntaren, ingurumen-ebaluazio estrategiko sinplifikatuaren eta ingurumen-adierazpen estrategikoaren aldaketaren izapideak, dokumentazioa eta epeak

4. Jendaurrean jarriko da, Balear Uharteetako Aldizkari Ofizialean iragarkia argitaratuz. Organo substantiboak iragarki hori argitaratuko du bere webgunean eta eragindako uharteko edo uharteetako katalanezko eta, hala badagokio, gaztelaniazko hedapen handieneko egunkarietako batean.

II. KAPITULUA

Proiektuen ingurumen-inpaktuaren ebaluazioa

21. artikulua.— Ingurumen-inpaktuaren ebaluazio arruntaren, ingurumen-inpaktuaren ebaluazio sinplifikatuaren eta ingurumen-inpaktuaren adierazpenaren aldaketaren izapideak eta dokumentazioa

3. Jendaurrean jarriko da, Balear Uharteetako Aldizkari Ofizialean iragarkia argitaratuz. Organo substantiboak iragarki hori argitaratuko du bere webgunean eta eragindako uharteko edo uharteetako katalanezko eta gaztelaniazko hedapen handieneko egunkarietako batean, eta behar diren neurriak hartuko ditu publikoaren artean ahalik eta zabalkunderik handiena bermatzeko, batez ere garrantzi handieneko proiektuetan.

---

⁸³⁵ BOEren 263. zenbakian, 2020ko urriaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-11724>

7.4.4.55. 3/2020 Legea, abenduaren 29koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2021. urterako aurrekontu orokorre buruzkoa⁸³⁶

20. ERANSKINA 2021erako aurrekontuan sartutako onura fiskalen zenbatekoa

Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoak onetsitako neurrien ondoriozko onura fiskalen zenbatekoa, 2021eko ekitaldiko aurrekontuan eraginarekin, 73,40 milioi eurokoa da, betiere azken urteotan guztietan tributu-figura bakoitzerako ezarritako onura fiskalen arabera, zeinak indarrean egon baitira 2020. urtean.

1. Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga.

2021erako aurrekontu orokorren lege-proiektuan ez da ezein aldaketarik aurreikusten PFEZari aplikatu beharreko onura fiskalen araubidean, eta, beraz, onura fiskalen mota bi mantentzen dira: batzuk kenkarien bidez aplikatzen dira, eta beste batzuek gutxieneko pertsonalaren eta familiarraren kalkuluan eragiten dute.

Lehenengoei dagokienez, eta Tributu Administrazioako Estatu Agentziak (TAEAk) 2018ko ekitaldiko (behin betiko datuak) eta 2019ko ekitaldiko (behin-behineko datuak) PFEZaren aitortpenei buruz emandako datuak ikusita, 2022an aitortu beharreko 2021eko ekitaldirako indarrean dauden kenkari autonomiko jakin batzuen kostua honako hau da:

[...]

– Katalana sustatzeko xedea duten erakunde jakin batzuei egindako dohaintzen kenkaria: 0,02 milioi euro.

[...]

– Atzerriko hizkuntza bat eskolaz kanpo ikasteko gastuengatikoko kenkaria: 0,10 milioi euro.

[...]

21. ERANSKINA Balear Uharteetako hezkuntza-zentro pribatuak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak, 2021erako

5. Aniztasunari arreta ematea

5.1. Haur eta Lehen Hezkuntzarako laguntza

B. Beste gastu batzuk.

---

⁸³⁶ BOEren 31. zenbakian, 2021eko otsailaren 5eko alean, argitaratua.

Pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako urteko modulua: 1.041,96 euro.

[...]

5.2. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzari laguntzea (1. eta 2. zikloak).

B. Beste gastu batzuk.

Pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako urteko modulua: 1.041,96 euro.

[...]

7. Heziketa-zikloak

7.3. Beste gastu batzuk.

– Zeinu-hizkuntzaren interpretazioa.

**7.4.4.56. 4/2021 Legea, abenduaren 17koa,
Berreskuratze, Eraldaketa eta
Erresilientzia Planaren esparruan
Europako funtsekin finantzatu behar
diren jarduketak eta proiektuak
exekutatzeko ezohiko eta premiazko
neurriei buruzkoa⁸³⁷**

**Bosgarren xedapen gehigarria.— Bitarteko funtzionarioak hautatzea
premia larri eta geroraezineko kasuetan**

1. 2021. eta 2022. urteetan, salbuespen gisa eta behar bezala arrazoituta, bitarteko funtzionarioen indarreko lan-poltsak agortzen badira, zeinak osatu baitziren Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuan diharduten bitarteko funtzionarioak hautatzeko prozedura onetsi zuen maiatzaren 22ko 30/2009 Dekretuan aurreikusitako prozeduretako edozeinen bidez; edo beste lan-poltsa baterako deialdia eragozten, zailtzen edo eraginkortasunik gabe uzten duen beste edozein arrazoi gertatzen bada, orduan funtzio publikoaren arloan eskumena duen saileko titularrak ebatzi ahal izango du, aldez aurretik Zerbitzu Orokorren Mahai Sektorialari jakinarazita, ezohiko prozedura sinplifikatu bat aplika dadila bitarteko funtzionarioak hautatzeko; prozedura horretan, gutxienez, honako merezimendu hauek baloratu beharko dira:

b) Administrazio orokorreko edo bereziko kidego edo eskalan sartzeko eskatzen dena baino katalanaren ezagutza-maila altuagoa izatea, eta lortu nahi den poltsako atxikipen-taldea edo -azpitaldea, bai eta administrazio-hizkerako katalanaren ezagutzaren ziurtagiria ere.

---

⁸³⁷ BOEren 4. zenbakian, 2022ko urtarrilaren 5eko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-230

**7.4.4.57. 5/2021 Legea, abenduaren 28koa,
Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoaren 2015erako Aurrekontu
Orokorrei buruzkoa⁸³⁸**

**20. ERANSKINA
2022ko aurrekontu-ekitaldiko onura fiskalen gutxi
gorabeherako zenbatekoa**

A. Araugintza-eskumena duten zergak

1. Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga.

2022. urterako aurrekontu orokorren lege-proiektuan, soilik aurreikusten da ohiko etxebizitzaren errentamenduagatiko kenkari autonomikoa aldatzea, zeina baita kolektibo jakin batzuen aldekoa; aldaketa honetara dator: kenkariaren kolektibo onuradun berri gisa Familiari Laguntzeko uztailaren 13ko 8/2018 Legearen 7.7 artikuluan aurreikusitako guraso bakarreko familiak sartzea. Hortik kanpo, ez dago aldaketarik PFEZri aplikatu beharreko onura fiskalen araubidean.

– Araudi autonomikotik eratorritako onura fiskalak:

Ikusiz Tributu Administrazioako Estatu Agentziak (TAEAk) 2019ko ekitaldiko (behin betiko datuak) eta 2020ko ekitaldiko (behin-behineko datuak) PFEZaren aitortenei buruz emandako datuak ikusita, 2022an aitortu beharreko 2022ko ekitaldirako indarrean dauden kenkari autonomiko jakin batzuen kostua honako hau da:

[...]

– Katalana sustatzeko xedea duten erakunde jakin batzuei egindako dohaintzen kenkaria: 0,02 milioi euro.

[...]

– Atzerriko hizkuntza bat eskolaz kanpo ikasteko gastuengatiko kenkaria: 0,10 milioi euro.

**21. ERANSKINA
Balear Uharteetako hezkuntza-zentro pribatuak
sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu
ekonomikoak, 2022rako**

5. Aniztasunari arreta ematea

5.1. Haur/lehen hezkuntzarako laguntza

B. Beste gastu batzuk.

---

⁸³⁸ BOEren 16. zenbakian, 2022ko urtarrilaren 19ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-807

Pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako urteko modulua: 1.073,22 €.

5.2 Derrigorrezko bigarren hezkuntzari laguntzea (1. eta 2. zikloak).

B. Beste gastu batzuk.

Pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako urteko modulua: 1.073,22 €.

7.4.4.58. 1/2022 Legea, martxoaren 8koa, Balear Uharteetako Hezkuntzari buruzkoa⁸³⁹

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Hezkuntza-zentroak gure gizartearen kultura-aniztasunaren isla dira; izan ere, gure gizartean askotariko balioak, kultura desberdinak, erlijio, ohitura edo hizkuntza desberdinak biltzen dira, zeinak dibergentzetzat har baitaitezke. Kultura-aniztasunetik eta integratuz haratago doan hezkuntza sustatu beharko da, elkarrizketaren, bizikidetzaren eta errespetuaren ondoriozko hezkuntza, zeinak ahalbidetuko baitu lurralde berean bizi garen kultura guztien arteko benetako trukea. Ataza hori ikuspegi inklusiboaren eta kulturarteko hezkuntzaren esparruan bakarrik egin ahal izango da, gure gizartean benetako integrazioa eta harrera lortzeko helburuarekin, gure kultura propioa errespetatuz.

[...]

Inklusio-printzipioaren barruan, Balear Uharteetan, hizkuntza-ofizialtasun bikoitza duen erkidegoa denez, erronka berezia da ikasleen hizkuntza-inklusioa. Hain zuzen ere, Balear Uharteetan herritartasuna erabat gauzatzeko, hezkuntza-sistemak bermatu behar du derrigorrezko hezkuntza amaitzean herritar guztiak gai izango direla bi hizkuntza ofizialak zuzen erabiltzeko. Egoera soziolinguistikoa kontuan hartuta, eta gizarte-bizitzaren esparru askotan gaztelaniaren nagusitasuna oso handia denez, beharrezkoa da hezkuntza-sistemak katalanaren ohiko erabileraren eta erabilera funtzionalaren behar adinako lekua bermatu behar izatea, betiere Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren 4.3 artikuluan jasotzen den bi hizkuntza ofizialen ezagutza-eskubidea bermatzen laguntzeko modu gisa.

[...]

Hezkuntza, beraz, pertsona guztien eskubidea da, bizitza osoan zehar bermatuko dena eta haien garapen pertsonal, emozional eta profesionalaren alderdi guztiei erantzungo diena. Botere publikoen funtsezko betebeharrerako bat da hezkuntzarako eskubide hori modu eraginkorrean bermatzea eta hezkuntza-sistemaren kalitatea hobetzeko beharrezkoak diren eskuarteak ematea, honako hauek ahalbidetzeko: ezagutzak eguneratzea, hezkuntza-tresna berriak ezartzea, irakasleen prestakuntza hobetzea, hezkuntza-zentroen kudeaketa arin eta eraginkorra, hezkuntza-erkidego osoaren parte-hartze eta erantzunkidetasun handiagoa, eta hezkuntzaren eta gizartearen interesen eta gainerako eragileen arteko zubi eraginkorrak ezartzea, betiere kalitatezko hezkuntzaren abantailak herritar guztiengana hel daitezen, edozein izanik ere herritar horien jatorria, eta kontuan hartu barik zein diren haien kultura, hizkuntza, genero edo erlijio gaitasunak eta ezaugarriak.

---

⁸³⁹ BOEren 136. zenbakian, 2022ko ekainaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-9385>

[...]

Hezkuntza-politika publikoak ezinbestekoak dira matxismoari aurre egiteko eta sortzen diren desberdintasun-egoerak salatzeke eta arintzeko. Emakumeen eta Gizonen Berdintasunari buruzko uztailaren 28ko 11/2016 Legean adierazten den bezala, emakumeen eta gizonen berdintasunaren printzipioa eta sexuagatiko edozein diskriminazio-motaren berariazko debekua jasota daude zenbait arau juridikotan. Inoiz baino beharrezkoagoa da hezkuntzak genero-ikuspegia aintzat hartzea, genero-estereotipoak eta -rolak eta sexu-orientazioa eta -identitatea alde batera utzita pertsonaren garapen integralean oinarritutako hezkuntza-eredua lortzeko. Hezkuntza-sistemaren zutabeetako batek hezkidetza izan behar du. Hezkuntza-politika publikoek, hezkidetza ezinbesteko tresnatzat hartuta, indarkeria matxisten prebentzioan eta aniztasun afektibo-sexualaren errespetuan lan egitera bideratu behar dituzte ahaleginak. Hezkidetza-eskolen esparruan, hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta emakumeen eta gizonen irudi plurala, askotarikoa eta estereotiporik gabea erreproduzitzea sustatuko da. Era berean, arreta berezia jarriko zaio zeharkakotasun- eta interseksionalitate-printzipioari hezkuntza-politika publikoen esparruan.

[...]

II

[...]

Dokumentu hori *Illes per un Pacte* plataformak egindako lanean oinarrituta egin zen; plataforma horrek hezkuntzaren eremuan eragina duten Balear Uharteetako berrogei gizarte-erakunde baino gehiago biltzen ditu. Dokumentuak araudi bat eskatzen du, gehiengo sozialak onar dezakeena, hezkuntza-sistemaren benetako beharrianak asetzea ahalbidetuko duena eta kalitatezko hezkuntza bultzatuko duena. Hezkuntza horrek oinarri hauek izango ditu, besteak beste: kalitatezko eta ekitatezko hezkuntza sustatu beharra, balio zibikoetan oinarritutako hezkuntza berreskuratzea, hezkuntza-erkidegoaren parte-hartze demokratikoa, ikaskuntza-prozesua hobetzera bideratutako prestakuntza-ebaluazioa, curriculumen deszentralizazioa eta kompetentzien araberrako curriculum-ikuspegia, irakaskuntza-ataza duintzea, hezkuntza-azpiegituren hobekuntza, katalana hezkuntza-sistemaren komunikazio-hizkuntza gisa eta gizarte-kohesioari eusteko funtsezko elementu gisa onartzea, eskola-arrakasta eta bizikidetza hobetzeko planak, prestakuntza eta baliabide didaktiko eta teknologikoak hezkuntza-beharrizan berrietara egokitu beharra, eta zentrozen sare publikoa sistemaren oinarritzko elementutzat hartzea, betiere irakaskuntza kontzertatuarekin batera, zertarako eta horrek guztiak ahalbidetu dezan hezkuntza kalitatezko zerbitzu publiko gisa hartzea.

[...]

III

[...]

Atariko tituluak legearen xedea ezartzen du, hezkuntzarako eskubide konstituzionala promulgatzen du, berdintasun-baldintzetan egikaritu behar dena, Balear Uharteetako Gobernuak bermatu behar duena, eta Balear Uharteetako hezkuntza-sistemaren printzipio orokorrak, pedagogikoak eta antolakuntzakoak ezartzen ditu. Apartatu honetan nabarmentzen da hezkuntza-sistemari ematen zaion kontsiderazioa, zeina baita tresna nagusia izatea Autonomia Estatutuak

Balear Uharteetako herritarrei bi hizkuntza ofizialak ezagutzeko bermatzen dien eskubidea bermatzeko; hain zuzen ere, autonomia-estatutua da esparrua, zeinean ulertu behar baitira legeak hezkuntza-sisteman hizkuntza ofizialak erabiltzeari buruz jasotzen dituen xedapenak.

[...]

VI. titulua Balear Uharteetako hezkuntza-sistemaren elementu espezifiko propioei buruzkoa da. Hala, eskolako hizkuntza-eredua sartu da, zeinak jarraitzen baitio Autonomia Estatutuak eta Balear Uharteetako Hizkuntza-normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legeak zehazten dutenaren arabera hizkuntza-bateratze edo elebitasun integraleko ereduari. Hizkuntza ofizialen ikaskuntzan eta atzerriko hizkuntzetako hizkuntza-gaitasunen eskuratzean oinarritzen da, eta Balear Uharteetako hizkuntza propioa irakaskuntzaren hizkuntza egituratzaile gisa erabiltzea sendotzen du. Horrela, jarraipena ematen zaio pixkanaka ezartzen ari den eredu bati, zeina koherentziaz kokatzen baita Estatuak eta, zehazki, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoak definitutako arau-esparruan.

Hizkuntza-ereduaren helburua da ikasleek, irakaskuntza hastean beren ohiko hizkuntza edozein dela ere, katalana eta gaztelania normaltasunez eta behar bezala erabili ahal izatea bermatzea, eta derrigorrezko eskolaldiaren amaieran gutxienez atzerriko hizkuntza baten ezagutza bermatzea eta, aldi berean, Estatutuaren aginduz ezarritako hizkuntza-normalizazioko prozesuaren berezko helburuak betetzea. Hala, autonomia-estatutuaren arabera, bermatzen da oinarritzeko hezkuntza amaitzean ikasle guztiak bi hizkuntza ofizialak erabat eta modu baliokidean menderatu beharko dituztela eta atzerriko hizkuntza batean hizkuntza-gaitasunak eskuratu beharko dituztela. Jurisprudentzia konstituzionalak behin eta berriz bermatutako ereduak da, Konstituzio Auzitegiaren abenduaren 23ko 337/1994 epaiak geroztik. Epai horrek, gaztelania irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabiltzeari kalterik egin gabe, aukera ematen du, aldi berean, katalana desabantaila-egoeran jartzen duten desoreka-egoera historikoak eta gaur egungoak konpentsatzeko, eta hori orain arte lortutako emaitzek justifikatzen dute.

IV

[...]

Lege hau bat dator sinplifikazio-printzipioarekin, herritarrei laguntzen baitie araudi osoa eta herritarroi eragiten dieten arau-neurriak hobeto ezagutzen eta ulertzen. Lege horrek aukera emango du ondorengo araudia garatzeko, sinplifikatzeko eta hari koherentzia handiagoa emateko. Arau-testu bat da, arau argiak dituen eta errazago bete ahal izateko hizkera eskuragarria duena.

[...]

ATARIKO TITULUA

Legearen xedea eta printzipioak

1. artikulua.— Legearen xedea

1. Lege honen xedea da: Balear Uharteetako unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako mailetan hezkuntza-sistema arautzea; hezkuntza-erkidegoaren parte-hartzea sustatzea; hezkuntza-arrakasta eta -ekitatea eta aukera-berdintasuna ahalbidetzea, ikasle guztiak beren ikaskuntza-maila onenera irits

daitezen; herritar guztiei bi hizkuntza ofizialen ezagutza bermatzea; zentroei autonomia handiagoa ematea, eta ebaluazioa instituzionalizatzea, betiere eskumen propioen arabera eta Espainiako hezkuntza-sistemaren esparruan.

2. Lege honen xedapenek eta lege hau garatzen duten arauak Balear Uharteetako berezko hezkuntza-eredu bat definitzen dute, zeina baita interes publikokoa, parte-hartzekoa, kalitatezkoa eta ekitatezkoa, bai eta aukera-berdintasuna ere.

3. Hezkuntza-sistema da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoak duen tresna nagusia Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren 4. artikuluan jasotako mandatua gauzatzeko, betiere bi hizkuntza ofizialen ezagutza ziurtatzeko beharrezkoak diren neurriak hartzeari dagokionez. Horregatik, aipatutako mandatua betetzeko, ulertu behar da ezen hizkuntza ofizialen erabilerari, haien ikaskuntzaren ebaluazioari eta hezkuntza-sistemaren arrakastaren ebaluazioari buruzko xedapen guztiak helburu horretara bideratuta daudela.

4. Lege honen aplikazio-eremutik kanpo geratzen da Balear Uharteetako unibertsitate-sistema, zeinak araudi espezifikoa baitu.

3. artikulua.— Printzipio orokorrak, pedagogikoak eta antolaketakoak

1. Honako printzipio orokor hauek arautzen dute Balear Uharteetako hezkuntza-sistema, Espainiako Konstituzioak eta Balear Uharteetako Autonomia Estatutuak definitutako balioen esparruan:

j) Hezkuntza-sistemak badu erantzukizunik bermatzeko ikasle guztiek gaitasuna dutela derrigorrezko irakaskuntzaren amaieran bi hizkuntza ofizialak zuzentasunez eta arintasunez erabiltzeko, bai ahoz, bai idatziz.

t) Balear Uharteetako lurraldearekiko, ondarearekiko, kulturarekiko, historiarekiko, hizkuntzarekiko eta tradizioekiko konpromisoa.

w) Balear Uharteetako katalana ardatz izango duen sistema eleaniztuna eraikitzea.

I. TITULUA

Balear Uharteetako hezkuntza-sistemaren egitura

II. KAPITULUA

Haur-hezkuntza

6. artikulua.— Haur-hezkuntzaren helburuak eta printzipioak

2. Haur-hezkuntzak lagunduko du umeengan gaitasunak garatzen, betiere hauek egin ahal izateko:

f) Komunikazio-trebetasunak garatzea zenbait hizkeratan, adierazpidetan eta bi hizkuntza ofizialetan.

g) Atzerriko hizkuntza batean hastea.

h) Trebetasun logikoetan eta matematikoetan, irakurketan eta idazketan, mugimenduan, keinuan eta erritmoan, eta ikusizko lengoaietan, plastikoetan eta musikaletan hastea.

III. KAPITULUA

Oinarrizko hezkuntza

12. artikulua.— Lehen hezkuntzaren helburuak eta ezaugarriak

1. Lehen hezkuntzaren helburua ikasle guztiei prestakuntza integrala ematea da, zeinak haien nortasuna erabat garatzen lagunduko dien eta, curriculumean finkatutako konpetentzien arabera, ahalbidetuko dizkien honako hauek:

b) Hizkuntza ofizialetan eta atzerriko hizkuntza batean, ikasle bakoitzari dagokion mailan, ahozko adierazpenari eta ulermenari, idatzizko adierazpenari eta irakurritakoaren ulermenari buruzko trebetasunak eta gaitasunak eskuratzea eta garatzea.

14. artikulua.— Derrigorrezko bigarren hezkuntzaren helburuak eta ezaugarriak

1. Derrigorrezko bigarren hezkuntza etaparako ezarritako konpetentziak eskuratzea bideratuko da, eta ikasle guztiei honako hauek ahalbidetuko dizkien hezkuntza ematea du helburu:

a) Oinarrizko kultura-elementuak eskuratzea, bereziki Balear Uharteetako kultura propioa aipatuz, batez ere hizkuntzari, arteari, zientziari, humanistikari eta teknologiari dagokienez.

f) Trebetasun eta konpetentzia kulturalak, pertsonalak eta sozialak garatzea, alde batetik, hizkuntza ofizialen mintzamenen eta ahozko ulermenean, idazmenean eta irakurmenean betiere, nahitaezko eskolatzeko-aldiaren amaieran, behar den maila lortzeko hizkuntzon erabilera normal eta zuzena bermatze aldera, eta, bestetik, gutxienez, atzerriko hizkuntza baten maila ertaineko erabilera bermatzeko; horiek ez ezik, egokia bada, oztopoak kentzea ahalbidetzen duten ikaskuntza-diseinu unibertsaleko sistemak nahiz edozein motatako neurri inklusiboak ezarriko dira, eta ikasle guztientzako laguntzak sortuko dira, askotariko gaitasunetan arreta berezia jarritz.

m) Balear Uharteetako erkidegoko kide izatearen kontzientzia hartzea eta erkidego horren hizkuntza-, historia-, lurralde-, arte-, kultura- eta ingurumen-ondarea ezagutzen eta balioesten laguntzea.

V. KAPITULUA

Lanbide-heziketa

22. artikulua.— Hasierako lanbide-heziketa

6. Ezartzen diren curriculum propioetan, konpetentzia profesionalekin lotutako moduluez eta prestakuntza lantokietan egiteko modulu batez gain, honako hauek jasoko dira: laneko arriskuen prebentzioari eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiei buruzko prestakuntza; bi hizkuntza ofizialen eta, gutxienez, atzerriko hizkuntza baten ezagutza indartzea; ekonomia jasangarrirako ekimen ekintzailea eta balioak sustatzea; ingurunea eta langileen duintasuna errespetatzea, eta Europar Batasunak ezarritako jarraibideen esparruan aurreikusten den prestakuntza.

VI. KAPITULUA

Helduen etengabeko hezkuntza

30. artikulua.— Helduen hezkuntzaren helburuak eta eremuak

3. Helduen hezkuntzako programek, bigarren aukerako prestakuntza-ekintzen esparruan, hauek txerta ditzakete: irakaskuntza formalaren eremua (unibertsitateaz kanpoko titulazio ofizialak lortzeko) eta irakaskuntza ez-formalaren eremua (proba libreak eta sistemaren ibilbideetara sartzeko probak prestatzera bideratuak); heldu berriak gizarte-ingurunean sartzea erraztera bideratutako prestakuntza-ekintzak; baita, ezartzen diren baldintzetan, onarpen ofiziala duten hizkuntza-ikastaroak egitera bideratutakoak edo oinarritzko araudiak ezartzen dituen zehaztapan-tresnei buruzko prestakuntzako eta lanbide-heziketako beste jarduera batzuk ere.

VII. KAPITULUA

Araubide bereziko irakaskuntzak

34. artikulua.— Araubide bereziko irakaskuntzen ezaugarriak

Araubide bereziko irakaskuntzak hizkuntzen irakaskuntzei, arte-irakaskuntzei eta kirol-irakaskuntzei dagozkie.

35. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzak

1. Hizkuntzen irakaskuntzen helburua ikasleak hizkuntza desberdinen erabilera egokirako gaitzea da, hezkuntza-sistemaren ohiko etapak alde batera utzita.
2. Hizkuntzen irakaskuntza arautuek ziurtagiri homologatuak lortzera bideratzen dute, ordenamenduan Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren arabera zehazten diren mailetan antolatzen dira, eta hezkuntza presentzialaren, hezkuntza erdipresentzialaren eta hezkuntza ez-presentzialaren modalitateetan eskaintzen dira.
3. Hizkuntzen irakaskuntza arautuak, irakaskuntza presentzialen modalitatean, hizkuntza-eskola ofizialetan ematen dira. Sustapena egingo da bigarren hezkuntza ikasten ari diren ikasleek hizkuntzen irakaskuntza arautuetako maila ezberdinetako probetarako tutoretza eta prestakuntza jaso ahal izan dezaten eta probok egin ahal izan ditzaten.
4. Hezkuntza-administrazioari dagokio hizkuntzen irakaskuntza arautuetako oinarritzko mailen curriculumak eta hizkuntza-eskola ofizialek bete beharreko betekizunak zehaztea.
5. Hezkuntza-administrazioari dagokio hizkuntzen irakaskuntza publikoa sustatzea hizkuntza-eskola ofizialen bidez.

II. TITULUA

Balear Uharteetako Unibertsitatearekin eta administrazio publikoekin lankidetzan aritzea

I. KAPITULUA

Hezkuntza-administrazio autonomikoaren, Balear Uharteetako Unibertsitatearen eta beste unibertsitate-instituzio batzuen arteko lankidetzak

40. artikulua.— Lankidetzaren helburuak eta ezaugarriak

1. Hezkuntza-administrazioa eta Balear Uharteetako Unibertsitatea lankidetzan arituko dira hezkuntza-sistema hobetzen laguntzen duten aspektuetan eta, batez ere, honako eremu hauetan:

e) Irakaslana egiteko behar den hizkuntza- eta komunikazio-kompetentzia bermatzea.

j) Jarduera akademikoa, autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialetan ez ezik, atzerriko hizkuntzetan indartzea.

II. KAPITULUA

Beste administrazio batzuekiko lankidetzak eta elkarlana

48. artikulua.— Beste administrazio autonomiko batzuekiko elkarlana

2. Sailak, bere eskumenen arabera, Balear Uharteekin hizkuntza- eta kultura-loturak dituzten erkidego eta lurraldeekin lankidetzak-hitzarmenak sinatzea sustatu ahal izango du, hizkuntzaren irakaskuntzaren eta interes komuneko beste hezkuntza-gai batzuen arloan.

III. TITULUA

Hezkuntza-erkidegoaren parte-hartzea

I. KAPITULUA

Hezkuntza-erkidegoa

50. artikulua.— Ikasleen eskubideak eta eginbeharrak egikaritzeko bermea

2. Balear Uharteetako Gobernuak bermatuko du aukera-berdintasunean hezteko eskubidea egikaritzea, eta beharrezkoak diren neurriak hartuko ditu ikasleek dituzten hasierako desabantaila ekonomiko, sozial, kultural, linguistiko edo pertsonalak konpentsatzeko.

51. artikulua.— Ikasleen eskubideak

1. Ikasleek hezkuntza-eremuan dituzten eskubideak eta askatasunak honako hauek dira:

f) Irakaskuntzan zeinu-hizkuntza erabiltzea, bai eta braille irakurketa-idazketaren kodea zein ikaskuntza-zailtasunetan laguntzeko beste eskuarte batzuk ere, baldin eta inguruabar pertsonalak direla-eta horiek guztiak behar badira.

52. artikulua.— Ikasleen eginbeharrak

Hezkuntza-prozesuan, ikasleek honako eginbehar hauek dituzte:

j) Hezkuntza-erkidegoko kide bat ere ez diskriminatzea jaiotza, arraza, generoa, hizkuntza, sexu-orientazioa, erlijioa, iritzia, gutxiengoetako kide izatea edo aniztasun funtzionala dela-eta, ez eta beste edozein inguruabar pertsonal edo sozialengatik ere.

IV. TITULUA

Irakaskuntzako funtzio publikoa Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoan

I. KAPITULUA

Irakaskuntzako funtzio publikoaren ezaugarriak

84. artikulua.— Eginkizun espezifikoak dituzten lanpostuak

5. Hezkuntza-administrazioak, garatzen den araudiaren arabera, beste herrialde batzuetako irakasleak sartu ahal izango ditu, funtzionarioentzat eskatzen den titulazio berarekin, bai hizkuntzak irakasteko, bai atzerriko hizkuntza batean garatzen diren beste irakasgai batzuk emateko.

6. Salbuespen gisa, beste herrialde batzuetako profesionalak kontratatu ahal izango dira arte-irakaskuntzetarako eta hizkuntzen irakaskuntzetarako, irakasle espezialista gisa, Estatuko oinarritzko araudian aurreikusitako baldintzetan, baina ez dute nahitaez bete behar oro har ezarritako titulazio-baldintza.

II. KAPITULUA

Sartzea eta betetzea

85. artikulua.— Irakaskuntzako funtzio publikoan sartzea

2. Edozelan ere, katalanez dakiela egiaztatu behar da, erregelamenduz ezarritako moduan.

IV. KAPITULUA

Irakasleen Erregistro Orokorra eta konpetentzien aitorpena

99. artikulua.— Konpetentziak aitortzea

2. Hezkuntza-arloan eskumena duen sailburuak honako eskudantzia hauek izango ditu:

d) Hala badagokio, hizkuntza-eskakizunak eta eska daitezkeen beste batzuk ezartzea irakaskuntzako funtzio publikoan lanpostu jakin batzuk betetzeko.

V. TITULUA

Irakaskuntzako zentroak

I. KAPITULUA

Balear Uharteetako irakaskuntzako zentroen sarea

107. artikulua.— Zentro publikoen tipologia

2. Balear Uharteetako unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza-zentro publikoek honako tipologia hauetako bat har dezakete, haiek baimenduta dituzten ikasketen arabera:

k) Hizkuntza-eskola ofizialak (HEO).

II. KAPITULUA

Eskolatze ekitatiboa

112. artikulua.— Hezkuntza-laguntzako beharrizan bereziak dituzten ikasleen eskolatze orekatua

3. Hezkuntza-laguntzako beharrizan espezifikotzat hartuko dira hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleei eragiten dietenak, bereziki honako hauek: mugikortasun murriztua, aniztasun intelektuala edo sensoriala, espekro autistaren nahasmenduak, hizkuntzaren eta komunikazioaren garapenaren nahasmenduak, jokabidearen nahasmendu larriak, nahasmendu mental edo endekapenezko gaixotasun larriak eta minoritarioak; ikasteko zailtasun espezifikoak dituzten ikasleak; adimen-gaitasun handiak dituzten ikasleak; baldintza pertsonalak edo eskola-historia dituzten eta curriculum-desfase esanguratsua duten ikasleak; hezkuntza-sisteman berandu sartzen diren ikasleak; bi hizkuntza ofizialak ezagutzen ez dituzten ikasleak; egoera sozioekonomiko eta soziokultural txarrenetatik eratorritako hezkuntza-beharrizanak dituzten edo eskola uzteko arriskua duten ikasleak; eta araudiak onartutako beste egoera batzuk.

IV. KAPITULUA

Hezkuntza-proiektua

122. artikulua.— IHPk jaso beharreko aspektuak

2. IHPk honako hauek barne hartuko ditu: pedagogia-antolamenduaren irizpideak; hezkuntza-lehentasunak eta -planteamenduak; zentroaren ezaugarri diren oinarrizko printzipio eta irizpideak, hezkuntza-arloko esku-hartzeari, orientazioari, tutoretzari, ebaluazioari, eta curriculumen zehaztapenari eta garapenari dagokienez, betiere irisgarritasun unibertsala bermatzen duten diseinu unibertsaleko edo planteamenduko eredu alternatiboen arabera; antolaketa-egitura propioa definitzen duten irizpideak; hizkuntza-proiektua; hezkuntza-inklusioko prozedurak; elkarbizitzaren ikaskuntzan, berdintasunean, hezkidetzan eta genero-identitateen errespetuan nagusi diren balioak eta helburuak; zentroan eta ikasleen ingurune pertsonalean eta sozialean ingurumen-jasangarritasuna sustatzeko irizpideak; hezkuntza-erkidegoaren parte-hartzea eta lankidetzaren sustatzeko irizpideak; zentroaren eta gizarte-ingurunearen arteko harremana eta zentroko irakasleen etengabeko prestakuntza taxutu behar dituzten ildoak, bai eta

zentroaren antolamendu- eta funtzionamendu-arauak eta hura ezaugarritzen duten beste jarduketa eta ezaugarri batzuk, eta hezkuntza-proiektua zabaldu, haren jarraipena egin, eta hura ebaluatu eta berrikusteko neurriak ere. Era berean, hobekuntza-plan bat jasoko du, zeinak ahalbidetuko baitu hezkuntza-kalitatea eta ekitatea eta eskola-arrakasta sustatzeko behar diren neurriak hartzea.

V. KAPITULUA

Curriculumaren garapena

123. artikulua.— Hezkuntza-curriculum

3. Ematen diren ikasgaien eta arloen curriculumak, eta Balear Uharteetako hezkuntza-sisteman hezkuntzaren helburuak lortzera bideratutako beste edozein jarduerak, honako helburu hauek izango dituzte:

f) Natura-ingurunea, historia, kultura, hizkuntza, uharte-modalitateak, bertako uhartearen antropologia eta nortasuna eta Balear Uharten multzoa ezagutzea, balioestea eta errespetatzea, berezko ondare gisa eta kultura unibertsalaren esparruan.

g) Espainiako Estatuaren hizkuntza- eta kultura-aniztasuna errespetatzeko eta aitortzeko prestakuntza, bai eta eleaniztasun horren izaera aberasgarria ere, kultura desberdinen arteko harremanak ezartzeko oinarri gisa.

h) Katalanaren ikaskuntza eta erabilera sustatzea, komunikaziorako ez ezik, Balear Uharteetako nortasun kultural eta historikoa interpretatzeko eta transmititzeko eta gizarte-kohesiorako ezinbesteko elementu gisa.

i) Gaztelania ikastea, Estatu osoko hizkuntza ofizial gisa, komunikatzeko eta hizkuntza horretan adierazitako kultura iristeko.

j) Atzerriko hizkuntza bat gutxienez ikastea, gero eta lotura handiagoa duen mundu honetan hizkuntza-gaitasun handiagoa duten herritarrak prestatzeko bitarteko gisa.

VI. KAPITULUA

Zentro publikoetako zuzendaritza eta gobernu-organoak

134. artikulua.— Irakasleen klaustroa

2. Klaustroaren eskumenak dira:

a) Zuzendaritza-taldeari zentroaren hezkuntza-proiektua, antolamendu- eta funtzionamendu-erregelamendua, hizkuntza-proiektua eta erabakitzen diren zentroaren beste proiektu batzuk egiteko proposamenak aurkeztea, baita urteko programazio orokorra ere.

VI. TITULUA

Hezkuntza-eredu propioaren elementu pedagogiko espezifikoak

I. KAPITULUA

Hizkuntza-eredua

135. artikulua.— Hizkuntza-ereduaren printzipioak

1. Balear Uharteetako eskolako hizkuntza-ereduak printzipio hauek ditu:

a) Komunikazio-konpetentzia eskuratzea katalanez (Balear Uharteetako hizkuntza) eta gaztelaniaz, derrigorrezko hezkuntzaren amaieran ikasle guztiak gai izan daitezen bi hizkuntzak erraztasunez erabiltzeko, ahoz zein idatziz.

b) Hizkuntza-konpetentzia ertaina eskuratzea, gutxienez atzerriko hizkuntza batean, derrigorrezko irakaskuntzaren amaieran.

c) Ikasleek lehen irakaskuntza beren hizkuntzan jasotzeko duten eskubidea, hizkuntza hura autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialetako bat bada.

d) Katalana, Balear Uharteetako berezkoa, gizarte-kohesiorako tresnatzat hartzea hezkuntza-jardueretan eta jarduera osagarrietan, bai eta adierazpide normaltzat ere hartzea komunikazioetan eta administrazio-eremuan.

e) Hizkuntzak eraginda, ikasleak ez direla diskriminatzen eta zentro eta ikasgelatalde desberdinetan ez direla bereizten bermatzea.

f) Hizkuntza-harrera Balear Uharteetako hezkuntza-sisteman berandu sartzen diren ikasleentzat, arreta berezia katalanari jarriz, zeina baita Balear Uharteetako berezkoa.

g) Irakaskuntzako zentroek autonomia pedagogikoa izatea beren hizkuntza-proiektua indarrean dagoen araudiaren esparruan egiteko eta ezartzeko, besteak beste, derrigorrezko hezkuntza amaitzean ikasle guztiei bi hizkuntza ofizialen ezagutza ziurtatze aldera.

h) Balear Uharteetako irakasleen beharrezko hizkuntza-gaitasuna egiaztatzea.

i) Katalanak uharteetan dituen modalitateak erabiltzea, Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren 35. artikuluan ezarritakoaren arabera.

2. Balear Uharteetako Gobernuari dagokio, bere eskumenen esparruan, hizkuntzen irakaskuntzaren curriculuma zehaztea, zeinak barnean hartzen baititu helburuak, konpetentziak, edukiak, ebaluazio-irizpideak eta metodologia didaktikoa.

3. Katalana izango da gutxienez eskola-ordutegiaren erdian erabiliko den irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza, betiere hizkuntza-normalizazioaren helburuak lortzen direla bermatzeko. Helburu horretarako, eta derrigorrezko irakaskuntzak amaitzean bi hizkuntza ofizialetan komunikatzeko konpetentzia osoa eta baliokidea eskuratuko dela bermatzeko, proportzio hori handitu ahal izango da irakaskuntzako zentro bakoitzaren erabakiz, hizkuntza-proiektua onetsiz. Gaztelania, irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza gisa, irakaskuntzako zentro bakoitzaren erabakiz ere erabili ahal izango da, haren hizkuntza-proiektua onetsiz, batez ere beharrezkotzat jotzen denean nahitaezko irakaskuntzak amaitzean bi hizkuntza ofizialetan komunikatzeko konpetentzia osoa eta baliokidea eskuratuko

dela bermatzeko. Irakaskuntzako zentroetan hizkuntzak erabiltzeko baldintzak erregelamendu bidez garatuko dira, lege honetan aurreikusitako irizpide eta printzipioen arabera.

136. artikulua.— Zentroaren hizkuntza-proiektua

1. Irakaskuntzako zentroek, beren autonomiaren esparruan eta hezkuntza-proiektuaren zati gisa, hizkuntza-proiektu bat egingo dute, non jasoko baita zer tratamendu emango zaien zentroan hizkuntzei. Proiektu hori ingurumariaren aldagaien arabera diseinatuko da, ikasleek bi hizkuntza ofizialetan eta, gainera, gutxienez, atzerriko hizkuntza batean aurreikusitako hizkuntza-konpetentziak lor ditzaten.

2. Zentroaren hizkuntza-proiektuak zehaztuko du zein den lege honetan ezarritako hizkuntza-ereduaren printzipioen aplikazioa, eta, besteak beste, jasoko du zein diren hizkuntzen irakaskuntzaren oinarri diren planteamendu didaktikoak eta irizpide metodologikoak, zein diren hizkuntzak irakasteko prozesua zentroaren errealitate soziolinguistikora egokitzeke irizpideak, eta zein diren hizkuntza-proiektuaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko irizpideak eta tresnak.

3. Zentroaren hizkuntza-proiektuan zehaztuko da zein den hizkuntzaz bestelako arlo, eremu, ikasgai, modulu edo proiektuen irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza, lege honen 135. artikuluan ezarritako printzipio eta irizpideekin bat etorri.

4. Hezkuntza-administrazioak sistema bat ezarriko du zentroaren hizkuntza-proiektuak ebaluatzeko, hezkuntza-ikuskatzailtzak gainbegiratuta, proiektu horiek berrikusi eta egokitu ahal izateko, betiere ikasleek komunikazio-konpetentzian eta hizkuntza-normalizazioan ezarritako helburuak lortzen dituztela ziurtatze aldera.

5. Hezkuntza-ikuskatzailtzak zentroen hizkuntza-proiektuak egiteko prozesuak gainbegiratu dituzte, eta ebaluatuko du zein izan diren proiektuok emaitza akademikoetan eta ikasleen kohesio- eta inklusio-prozesuetan izandako eragina eta ezarpena. Ezarritako helburuak lortuko direla bermatzen ez badute proiektuok, horiek aldatzeko eskatuko du.

137. artikulua.— Hizkuntza-harrerako programak

1. Hezkuntza-administrazioak Balear Uharteetako hizkuntza ofizialak ezagutzen ez dituzten ikasle berantiarrei zuzendutako hizkuntza-harrerako programak arautuko ditu, ikasleok curriculum-edukiak iristeko behar dituzten trebetasunak emateko eta ikasle horiei benetako inklusio akademikoa eta soziala bermatzeko.

2. Irakaskuntzako zentroek arreta linguistikoa eta pedagogikoa eskainiko dute, hizkuntza-urritasuna duten ikasle berantiarrek eraginkortasunez sar daitezten ikaskuntzan, betiere zentroaren hizkuntza-proiektuaren arabera. Horretarako, hezkuntza-administrazioak emandako baliabideak izango dituzte, eurenak osatzeko.

138. artikulua.— Langileen hizkuntza-eskakizunak

1. Balear Uharteetako Gobernuak ezarriko du zein betekizun bete behar diren hizkuntza-gaitasuna katalanez egiaztatzeke Balear Uharteetako zentro publiko zein pribatuetan irakaskuntza-eginkizunak betetzeko.

2. Sailak ezarriko du zein izango diren betekizunak Balear Uharteetako irakaskuntzako zentroetan katalana irakasteko.

3. Balear Uharteetako Gobernuak ezarriko du zein betekizun bete behar dituzten irakasleek hizkuntza-gaitasuna atzerriko hizkuntzan egiaztatzeko bai zentro publikoetan, bai pribatuetan, baldin eta irakasleok hizkuntzaz bestelako arloak atzerriko hizkuntzan ematen badituzte Balear Uharteetan.

4. Hezkuntza-administrazioak irakasleen hizkuntza-gaitasuna eguneratzeko behar diren neurriak hartuko ditu.

5. Irakaskuntzako zentroetako irakasle ez diren langileek hizkuntza-gaitasun egokia izango dute dagozkien eginkizunak behar bezala betetzeko.

III. KAPITULUA

Irakasleak prestatzea

143. artikulua.— Irakasleen hasierako prestakuntza

3. Hasierako prestakuntzako ikasketa-planek, prestakuntza zientifikoaz gain, honako hauek ere bermatuko dituzte: aspektu psikopedagogiko eta didaktikoetan beharrezkoak diren konpetentziak eskuratzea, bi hizkuntza ofizialak jakitea, atzerriko hizkuntza bat jakitea, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak menderatzea, taldean lan egitea eta irakaslana egiteko gizarte- eta tutoretza-trebetasun egokiak izatea.

VII. TITULUA

Hezkuntza-sistemaren jarraipena eta ebaluazioa

II. KAPITULUA

Hezkuntza-sistemaren ebaluazioa

160. artikulua.— Irakaskuntzako zentroen ebaluazioa

7. Zentroaren ebaluazioak kontuan hartuko du, era berean, ea betetzen den zentroaren hezkuntza-proiektuan jasotako hizkuntza-proiektua eta zenbat doitzen zaien proiektu hori lege honetan hizkuntza-ereduari buruz ezarritako xedapenei.

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Curriculum-material didaktikoak

1. Irakaskuntzako zentroetako koordinazio didaktikorako organoek irakaskuntzetan erabiliko diren testuliburuak eta bestelako curriculum-material didaktikoak hautatuko dituzte, beren hezkuntza-proiektuaren arabera. Material horiek editatzeko eta hartzeko ez da alde zuzenik hezkuntza-administrazioaren baimenik eduki behar. Edozelan ere, zurruntasun zientifikora eta hezkuntza-administrazioak ikasleen adinerako onetsitako curriculumera egokituko dira, eta Espainiako Konstituzioan, Balear Uharteetako Autonomia Estatutuan eta lege honetan ezarritako printzipioak, balioak, askatasunak, eskubideak eta eginbeharrak sustatuko dituzte. Era berean, gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna sustatuko dute, hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta sexu-orientazio eta identitatearekiko errespetua bermatuko dituzte, ez dute estereotipo sexistarik edo diskriminatzailerik izango, eta Genero-indarkeriaren aurka oso-osoko babes emateko neurriei buruzko abenduaren 28ko 1/2004 Lege Organikoan eta

Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako uztailaren 28ko 11/2016 Legean ezarritako printzipio eta balioetara egokituko dira.

7.4.4.59. 4/2022 Legea, ekainaren 28koa, Uharteetako Kontseiluei buruzkoa⁸⁴⁰

V. TITULUA Funtzionamendua eta araubide juridikoa

53. artikulua.— Hizkuntza-araubidea

1. Katalana, Balear Uharteetako hizkuntza propioa den aldetik, uharteetako kontseiluetakoa ere bada. Katalana da, beraz, uharteetako administrazioan eta haren mendeko erakundeetan oro har eta normaltasunez erabiltzen den hizkuntza.
2. Jarduera instituzional eta administratibo guztietan katalanaren eta gaztelaniaren erabilera erregelamendu organikoan edo xedapen espezifikotan arautzen da, betiere herritarrek hizkuntza aukeratzeko duten eskubidea errespetatuz, eta autonomia-estatutuan eta autonomia-erkidegoko legeetan xedatutakoarekin bat etorriz.
3. Autonomia-estatutuan ezarritakoaren arabera, uharteetako kontseiluek neurriak hartuko dituzte beren eskumenen eremuan katalana normalizatzeko, eta administrazio-hizkeraren kalitatea zainduko dute.

---

⁸⁴⁰ BOEren 197. zenbakian, 2022ko abuztuaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-13847>

7.4.4.60. 5/2022 Legea, uztailaren 8koa, Balear Uharteetako Gazte-politikei buruzkoa⁸⁴¹

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Eta hori guztia katalanaren erabilera eta ezagutza sustatuz, Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren eta Balear Uharteetako Hizkuntza-normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legearen arabera. Abiapuntua hauxe da: baldin eta bermatu behar bada gazteek bizitza sozialean, kulturean, politikoan eta ekonomikoan erabateko parte-hartze demokratikoa izango dutela, ezinbestekoa da lurraldeko bi hizkuntza ofizialak ezagutzea. Ildo horretatik, legeak aurreikusten du administrazio publikoek beharrezko antolamendu- eta prestakuntza-jarduerak egin behar dituztela katalanaren ezagutza eta erabilera errazteko, eta legeak gazteen sektore publiko zein pribatuari helarazten dio gazteen hizkuntza-eskubideen bermea, eta, bereziki, katalanez jabetzeko eskubidea eta hizkuntza hori aktiboki eta pasiboki erabiltzekoa.

Edozelan ere, lege honek errespetatu egiten du autonomia-estatutuak uharteetako kontseiluen eskumenei dagokienez duen zentzu eta espiritua, alde batera utzi gabe Gobernuak eremu horretan dituen koordinazio-eskudantziak eta irakaskuntzaren eta enpleguaren arloko betearazpen-eskudantziak.

III

[...]

III. titulua gazte-politika hutsei buruzkoa da, eta lau kapitulu ditu. Lehenengoan, politika horren helburu orokorrak adierazten dira, zeinak baitira gazteen bizi-baldintzak hobetzea, helduarora igarotzeko dauden beharrezko erantzutea, haien bizipenak eta esperientziak erraztea, eta bizitza politikoan, ekonomikoan, sozialean eta kulturean integrazio eta parte-hartze eraginkorra sustatzea. Era berean, politika horiek gidatu behar dituzten printzipio gidariak adierazten dira, eta aurreko legean aurreikusitakoei (unibertsaltasuna, zeharkakotasuna, plangintza, koordinazioa eta berdintasuna) honako printzipio berri hauek gehitzen dira: osotasuna, hurbiltasuna, belaunaldiartekotasuna, ekitatea, erantzukidetasuna, gardentasuna eta kontuak ematea, interseksionalitatea, eta hizkuntza-araubidera egokitzea. Era berean, gazte-politiken edukiari heltzen dio, eta helburu orokorra — gazteen bizi-kalitatea hobetzea, bereziki gizarte-bazterketako egoeran daudenena— eta espezifikoak adierazten ditu. II. kapituluak beren-beregi aipatzen du zein eremuri eragin behar dien lehentasunez gazte-politikak: gazteen emantzipazioa — bereziki aipatuta hezkuntza eta prestakuntza, enplegua eta etxebizitza—, bizitza osasungarriaren sustapena, ahalduntzea eta parte-hartzea, eta gazteen eskubideen bermea eta jokabideen eta balioen sustapena.

---

⁸⁴¹ BOEren 226. zenbakian, 2022ko irailaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-15289>

[...]

IV

[...]

Kalitate-printzipioari dagokionez, kontuan hartu dira lege-aurreproiektuen forma eta egiturari buruzko jarraibideak, Gobernu Kontseiluaren 2000ko abenduaren 29ko erabaki baten bidez onetsiak. Sinplifikazioari dagokionez, hizkera laua aukeratu da, teknizismorik gabea, eta arau-multzo bakar batean bateratu da gazte-politiken erregulazioa, kontuan hartu barik zein den politika horiek gauzatzen dituen administrazio bakoitzaren saila.

[...]

III. TITULUA

Balear Uharteetako gazte-politikak

I. KAPITULUA

Printzipioak eta eduki orokorra

24. artikulua.— Printzipio gidariak

Balear Uharteetako edozein administrazio publikok egiten duen gazte-politikaren printzipio gidariak honako hauek dira:

j) Interseksionalitatea. Gazte-politikei heltzeko, unean-unean dauden desberdintasun-ardatzen arteko interakzioa hartu behar da kontuan, hala nola generotik, jatorritik, hizkuntzatik, klase sozialetik, askotariko gaitasunetatik, sexualitatetik edo aniztasun etnikotik eratorritakoak, besteak beste.

k) Hizkuntza-araubidera egokitzea. Gazte-politikak autonomia-estatutuaren 4. artikulura egokitu behar dira, eta kontuan izan behar dute, estatutu beraren 35. artikulua arabera, katalana normalizatzea Balear Uharteetako autonomia-erkidegoko botere publikoen helburuetako bat dela.

25. artikulua.— Gazte-politiken edukia

Administrazio publikoen gazte-politikek lege honen 5. artikuluko eskubideen erabateko garapena bermatu behar dute, bereziki gizarte-bazterketako egoeran dauden gazteen artean, eta, horregatik, helburu hauek izan behar dituzte:

m) Kulturarako irispidea bermatzea eta gazteen sorkuntza eta hizkera artistiko eta sortzaileen garapena laguntzea, bereziki katalanez egindakoena, betiere gizarte berritzaile baten esparruan.

n) Katalanaren eta Balear Uharteetako kulturaren ezagutza eta erabilera indartzea gizarteratzeko tresna gisa, eta haien sustapena, errespetua, elkar ezagutzea eta kultura-trukea sustatzea.

s) Gazteen mugikortasun-, topaketa- eta truke-programak bultzatzea Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoan, katalanez hitz egiten den lurraldeetan, Espainiako Estatuko gainerako lurraldeetan eta mundu osoan, bereziki Europan eta Mediterraneoko Arkuan, betiere Balear Uharteetako gazteek beste kultura-errealitate batzuk ezagutu ahal izan ditzaten.

II. KAPITULUA

Gazte-politiken lehentasunezko eremuak

1. ATALA

Gazteen emantzipazioa

27. artikulua.— Hezkuntza eta prestakuntza

Administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, hezkuntzaren eta prestakuntzaren arloan bultzatzen dituzten gazte-politikek honako helburu eta jardun-ildo hauek izan behar dituzte, hurrenez hurren:

j) Katalana, Balear Uharteetako hizkuntza propioa dena, ezagutzeko eta erabiltzeko jarrera positiboa hartzea, eta, oinarri horretatik abiatuta, hizkuntza-aniztasunarekiko eta hizkuntzak ikasteak dakartzan abantaila pertsonal, akademiko, profesional eta ludikoekiko jarrera positiboa izatea.

4. ATALA

Gazteen eskubideen bermea

35. artikulua.— Gazteen eskubideak bermatzea

Balear Uharteetako Gobernuak, uharteetako kontseiluek eta toki-administrazioako erakundeek eskubideen bermearen arloan bultzatzen dituzten gazte-politikek honako helburu eta jardun-ildo hauek izan behar dituzte:

k) Hizkuntza-eskubideak bermatzea sektore publikoak zein pribatuak sustatu eta gazteei zuzendutako politika, zerbitzu eta jarduketetan.

l) Behar adina baliabide jartzea katalanez ez dakiten gazteek autonomia-estatutuaren 4.2 artikulua aitortzen dien eskubidea egikaritu ahal izan dezaten eta hizkuntza ondo menderatu ahal izan dezaten.

IV. TITULUA

Gazteen parte-hartzea

II. KAPITULUA

Balear Uharteetako Gazteriaren Kontseilua

1. ATALA

Xedapen orokorrak

59. artikulua.— Helburua eta eginkizunak

1. Hauek dira Balear Uharteetako Gazteriaren Kontseiluaren xedeak:

i) Balear Uharteetako kultura sustatzea, bereziki katalana eta kultura, berezko nortasun-ezaugarrien adierazgarri eta gizarteratzeko tresna gisa, eta, hezkuntzaren kasuan, sustapen pertsonal, akademiko eta laboralerako tresna gisa.

V. TITULUA

Gazte-politikak gauzatzeko profesionalak eta tresnak

I. KAPITULUA

Gazte-politiketako eta gazteriaren eremuko profesionalak

78. artikulua.— Gazte-politiketako eta gazteriaren eremuko profesionalak

3. Gazteentzako zerbitzuen sistema publikoaren antolamenduak behar adina langile izan behar ditu, zerbitzuak ematerakoan efizientzia, eraginkortasuna eta kalitatea bermatzeko beharrezkoak diren prestakuntza, titulazioa, ezagutzak, gaitasunak, hizkuntza-gaitasuna eta lan-egonkortasuna eta gizarte- eta lan-aintzatespena lortzeko.

II. KAPITULUA

Gazte-politikak gauzatzeko tresnak

1. ATALA

Gazte-zerbitzuak

82. artikulua.— Gazteentzako informazio- eta dinamizazio-zerbitzuak

3. Gazteentzako informazio- eta dinamizazio-zerbitzu publikoen funtzionamenduak bat etorri behar du Balear Uharteetako hizkuntza-erabilerak arautzen dituen araudiarekin.

4. ATALA

Gazte-ekipamenduak

93. artikulua.— Definizioa

1. Gazte-ekipamenduak informaziorako eta/edo dinamizazio soziokulturalerako gune zibikoak dira, zeinak zuzentzen baitzaizkie gazteei soilik; ekipamenduok badituzte azpiegiturak eta baliabideak, eta haien helburua hau da: parte-hartzea, informazioa, gazteen elkarre-entzako lankidetzak eta gazteentzako arreta sustatzea. Hezkuntza-aisialdiko instalazioak ez dira ekipamendutzat hartzen.

3. Uharteetako kontseiluek erregelamenduz ezarriko dute zein diren ekipamenduon tipologia eta ezaugarriak, ea ekipamendu horiek hizkuntza-erabilerak araudira egokitzen diren eta, hala badagokio, zein diren gune horietara bideratuko diren langileak, Gobernuak, berriz, printzipio orokorrak arautu ahal izango ditu.

5. ATALA

Gazteentzako zerbitzu eta ekipamenduen zentsua

95. artikulua.— Gazteentzako zerbitzu eta ekipamenduetarako laguntza publikoa

3. Gazte-politikak gauzatzeko tresnei administrazioak eman beharreko laguntza ekonomikoa zehaztu behar duten irizpide orokorrak gazteriaren arloan eskumena duen uharte-organoaren edo organo autonomikoaren dirulaguntzen urteko deialdietan finkatzen dira, eta gizarte-beharrizanaren, hizkuntza-beharrizanaren eta lurralde-berrerekaren irizpideei erantzun behar diete.

VI. TITULUA

Gazteriaren arloko zehapen-araubidea

II. KAPITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

101. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

1. Arau-hauste oso astunak dira gazte-zerbitzuak ematen dituzten pertsonak, antolakundeek eta erakundeek honako kasu hauetan egindakoak:

d) Zerbitzuak ematean, honakoak sustatu edo dakartzaten jarduketak egitea: arrazakeria, xenofobia, emakumeen aurkako indarkeria edo, oro har, genero, arraza, jatorri, adin, iritzi, erlijio, egoera zibil, sinesmen, sexu-aukera, desgaitasun, hizkuntza edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozial; edo balio demokratikoen aurkako bestelako portaera batzuk egitea eta, bereziki oinarritzko eskubideen eta askatasun publikoen aurkako portaerak egitea.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Gazte-politikak lantzeko Sailarteko Batzordearen antolamendua eta funtzionamendua arautzen dituen uztailearen 26ko 39/2013 Dekretua aldatzea.

5. Honelaxe aldatzen da 39/2013 Dekretuaren 5. artikulua:

«5. artikulua. Osoko bilkura

2. Honako hauek izango dira osoko bilkurako kideak:

— kide bat, hizkuntza-politikaren arloan eskumenak dituen sailekoa.

7.4.4.61. 6/2022 Legea, abuztuaren 5ekoa, Balear Uharteetako Artxiboei eta Kudeaketa Dokumentalari buruzkoa⁸⁴²

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, hona hemen definizio batzuk:

m) Dokumentua: ahozko edo idatzizko hizkuntzaren edozein adierazpen, dela naturala, dela kodetua, eta edozein adierazpen grafiko, soinuzko edo irudizko, edozein izanik hura biltegitatuta dagoen euskarri materiala. Kanpoan geratzen dira edizioetatik jatorrizkoak ez diren aleak, bai eta editatutako sorkuntza eta ikerketalanak ere, edo ondare bibliografikotzat soilik jotzen direnak.

---

⁸⁴² BOEren 226. zenbakian, 2022ko irailaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-15290>

7.4.4.62. 7/2022 Legea, abuztuaren 5ekoa, Balear Uharteetako Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzari buruzkoa⁸⁴³

II. TITULUA

Balear Uharteetako Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzako Ekosistema (ECTIB)

I. KAPITULUA

Balear Uharteetako Zientzia, Teknologia eta Berrikuntza Ekosistemaren gobernantza (ECTIB)

1. ATALA

ECTIBeko organo eskudunak

11. artikulua.— Ikerketaren, garapenaren eta berrikuntzaren arloan eskumena duen/duten saila/k

2. Ikerketaren, garapenaren eta berrikuntzaren arloan eskumena duen sailak honako eginkizun hauek izango ditu:

l) Balear Uharteetako ondare zientifikoa, teknologikoa, kulturala, artistikoa eta linguistikoa zaintzea, gehitzea eta aberastea.

---

⁸⁴³ BOEren 226. zenbakian, 2022ko irailaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-15291>

7.4.4.63. 10/2022 Legea, abenduaren 23koa, Balear Uharteetako Haur eta Gazteentzako Hezkuntza-aisialdiari buruzkoa⁸⁴⁴

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren 30. artikulua eskumen eskusiboa ematen dio Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoari honako gai hauetan: kirol eta aisialdian; kirol- eta aisialdi-jardueren sustapen, plangintza eta koordinazioan (12. apartatua); gazterian; gazteriari zuzendutako politika, plan eta programen diseinu eta aplikazioan (13. apartatua); gizarte-ekintza eta -ongizatean (15. apartatua), eta adingabeen babesean (39. apartatua). Era berean, Estatutuaren 35. artikulua arabera, autonomia-erkidegoak eskumen eskusiboa du katalana irakasteko, Balear Uharteena berarena baita; katalanaren erabilera normalizatzeko, berriz, erkidegoko botere publikoen helburuetako bat izan behar du.

[...]

Aipatutako aisialdiaren arloko araudiaz gain, lege hau egitean bereziki kontuan hartu dira honako hauek: 8/2021 Lege Organikoa, ekainaren 4koa, Haurrak eta Nerabeak Indarkeriaren aurrean osorik babesteko; 9/2019 Legea, otsailaren 19koa, Balear Uharteetako Haurren eta Nerabeen Arretari eta Eskubideei buruzkoa; 3/1986 Legea, apirilaren 29koa, Balear Uharteetako Hizkuntza Normalizazioari buruzkoa; eta, berdintasunaren eta aniztasunarekiko errespetuaren balioak sustatzeari dagokionez, 8/2016 Legea, maiatzaren 30ekoa, lesbiana, gay, trans, bisexual eta intersexualen eskubideak bermatu eta LGTBI fobia desagerrarazteari buruzkoa; eta 11/2016 Legea, uztailaren 28koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunari buruzkoa.

[...]

V

[...]

Legearen aplikazio-sektoreak ere zehazten dira —hezkuntza-aisialdiko prestakuntza, eta prestakuntza hori ematen duten eskolak, haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko jarduerak, hezkuntza-aisialdiko profesionalak, eta haur- eta gazte-instalazioak—, eta eremu horietako jarduketak eraendu behar dituzten printzipio gidariak eratzten dira: ekitatea, gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna, eta sexu-orientazioarekiko, genero-adierazpen edo -identitatearekiko errespetua; jarduerak eta zerbitzuak parte-hartzaileen adinera eta inguruabarretara egokitzea; kalitatea; giza eskubide unibertsalen sustapena, berrikuntza, ikerketa eta ekintza; ebaluazioa eta autoebaluazioa, zerikusia duten

---

⁸⁴⁴ BOEren 31. zenbakian, 2023ko otsailaren 6ko alean, argitaratua.
testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-2979>

instituzioekiko lankidetzak eta koordinazioak, eta katalana sustatzea hezkuntza-aisialdiko jardueren komunikazio-hizkuntza gisa.

[...]

Azken bi xedapen iragankorren gaiak hauek dira: haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntza-eskoletako irakasleek katalanaren ezagutzak egiaztatzeke duten betebeharrak betetzeko epea, bai eta aurreko araudiaren arabera gazte-aterpetzat hartzen diren instalazioei aplikatu beharreko araubide iragankorra ere.

[...]

Azken xedapenetako lehenengo hiruren bidez, zenbait dekretu aldatzen dira. Azken xedapenetako lehenengoak aldatu egin du 15/2003 Dekretua, otsailaren 14koa, Balear Uharteetako Haurren eta Familien Kontseilua sortu, eta organoaren osakeran Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusiko kide bat eta Balear Uharteetako Gazteriaren Kontseiluan dauden aisialdiko erakundeetako bi ordezkari sartzeko funtzionamendua arautzen duena. Garrantzitsua da gazteen aisialdiaren sektorea haurren eta nerabeen interesak defendatu nahi dituen kontseilu horretan ordezkartuta egotea.

[...]

Era berean, azken xedapenetako hirugarrenak abuztuaren 3ko 26/2018 Dekretua aldatzen du, zeinaren bidez Mallorcako Uharte Kontseiluari eskualdatzen baitzaizkio Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioak gazteriaren eta aisialdiaren arloan dituen berezko eskumenei datzekien eginkizunak eta zerbitzuak, eta zehazten du ezen Balear Uharteetako Gobernuak uhartez gaindiko zerbitzuak baino ez duela ikuskatzeko ahala izango, eta uharteetako kontseiluen esku uzten dituela honako hauei buruzkoak: aisialdiko eta gazteentzako instalazioak, hezkuntza-aisialdiko jarduerak, prestakuntza-eskolak, eta haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntza-ikastaroak. Azkenik, hamaikagarren xedapen gehigarria txertatu da dekretuan, betiere hezkuntza-aisialdiko jardueretako zuzendaritza-langileek zein begiraleek katalan arloko prestakuntza izan dezaten aurreikusteko.

[...]

VI

[...]

[...] Azkenik, kalitate- eta sinplifikazio-printzipioak betetze aldera, testua hizkera ulergarrian egitea erabaki da, eta lege bakar batean bateratu da hezkuntza-aisialdiaren lege-erregulazioa, betiere hura kontsultatu eta aplikatu ahal izateko.

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio gidariak eta jardun-ildoak

1. Lege honen printzipio gidariak dira:

i) Katalana komunikazio-hizkuntza izatea hezkuntza-aisialdiko jarduera eta zerbitzuetan.

II. TITULUA

Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiaren arloko eskumen-araubidea

I. KAPITULUA

Administrazio eskudunak

8. artikulua.— Administrazioen arteko koordinazioa eta lankidetzak

2. Balear Uharteetako administrazio publikoek lankidetzan jardun behar dute haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko zerbitzuak, jarduerak eta instalazioak errazago egin daitezzen. Era berean, administrazio bakoitzak ingurumenaren, mugikortasunaren, hizkuntza-politikaren, hezkuntzaren, gazteriaren, kirolaren eta lurralde-antolamenduaren arloetan eskumena duten sailak koordinatu behar ditu, helburu berarekin, besteak beste.

III. TITULUA

Prestakuntza haur eta gazteen aisialdian

12. artikulua.— Definizioa

1. Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntzatzat hartzen da hezkuntza ez-formalaren eremua, zeinaren helburua baita haurren eta gazteen aisialdia egoki erabiltzera bideratutako jardueren eta tekniken bidez ikastea eta gaitasunak eta trebetasunak eskuratzea, betiere lege honen 3. artikuluan ezarritako printzipio gidarien eta jardun-ildoen esparruan.

2. Prestakuntza horren ezaugarriak eta hartzaileak kontuan hartuta, uharteetako kontseiluek bereziki zaindu behar dute prestakuntza arautzen duen araudia betetzen dela, batez ere prestakuntza hori ematen duten eskolek bete behar dituzten betebeharrei eta irakasleen prestakuntzari dagokienez, bai eta lege honetan eta garapen-araudian ezarritako kalitate-printzipioei eta -betekizunei dagokienez ere.

3. Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntzak kontuan izan behar du adingabea dela interes gorena, eta kontuan hartuko ditu, gainera, genero-ikuspegia, gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna, indarkeria-mota ororen prebentzioa, bereziki indarkeria matxistena, eta garapen afektibo-sexuala.

4. Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdirako prestakuntzak bermatu behar du prestakuntza hori jasotzen duten pertsonak jarrera positiboak hartzen dituztela katalanaren erabilera eta Balear Uharteetako kultura eta ingurunearen ezagutza errazteko.

13. artikulua.— Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntza-eskolak

1. Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntza-eskolak dira helburu hauek dituztenak: haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko eremuan lan egiten duten langileak gaitzea, eta, erregelamenduz ezarritako programa ofizialekin bat etorriz, haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko jardueren begirale- eta zuzendari-diplomak lortzeko eman behar dituzten ikastaroak

ematea, betiere diplomok uharteetako kontseiluen ardura duten sailek luzatu behar dituztelarik. Erregelamendu bidez arautu behar da, era berean, zeintzuk diren katalanaren betekizun akademikoak eta ezagutza-betekizunak eskola horiek ematen duten prestakuntzan parte hartzeko.

14. artikulua.— Prestakuntza-eskola bat eratzeko betekizunak eta beste betebeharrak

3. Erregelamendu bidez zehaztu behar da zeintzuk diren eskolek funtzionatzeko bete behar dituzten betekizunak, zeinek, gutxienez, hauek izan behar baitituzte:

b) Proiektu pedagogiko bat izatea, gutxienez honako hauek jasoko dituenak: eskolaren xedeak eta helburuak, eman nahi dituen ikastaroak, plangintza didaktikoa, ikaskuntza-metodologia, eta ikasleen eta prestakuntza-prozesuaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko tresnak. Proiektu pedagogikoak gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna jaso behar du printzipio orokor gisa, eta neurri zehatzak ezarri behar ditu hezkidetzari eta indarkeria matxistak desagerrarazteari dagozkienez, bai eta eskolaren funtzionamenduaren eta ematen duen irakaskuntzaren hizkuntza-aspektuak aurreikusi ere.

d) Gutxienez hiru irakaslez osatutako klaustro bat izatea; klaustro horrek, erregelamenduz ezarritako betekizun akademikoak betetzeaz gain eta gutxienez katalanaren B2 maila egiaztatua izateaz gain, hezkuntza-aisialdiko jardueren zuzendariaren diploma edo haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko jarduerak zuzentzeko eta koordinatzeko profesionaltasun-ziurtagiria izan beharko du, garapen-araudian ezartzen den proportzioan.

7. Informazio-errotulazioan, adierazleetan eta instalazioetako hizkuntza-paisaia osatzen duten gainerako elementuetan, finkoetan nahiz behin-behinekoetan, katalanak agertu behar du beti. Era berean, jendearen eskura egon behar duten dokumentuek gutxienez katalanez idatzita egon behar dute.

IV. TITULUA

Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko jarduerak

21. artikulua.— Hasteko eta garatzeko beharrezko betekizunak

3. Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko jarduerak erregelamenduz jardueren mota bakoitzerako zehazten diren baldintzak bete behar dituzte, eta, edozelan ere, honako hauek:

a) Hezkuntza-proiektu bat izatea, honako hauek jasoko dituenak: hezkuntza-aisialdiko jardueren diseinua, justifikazioa, helburuak, komunikazio-hizkuntza (atzerriko hizkuntzan murgiltzeko proiektuak izan ezik), jardueren programa, hartzailak, denboralizazioa, giza baliabideak, baliabide materialak eta ebaluazioa. Hezkuntza-proiektua urtekoa edo jardueren baten espezifikoa izan daiteke, edo urtebetekoa ez den aldi baterako zenbait jardueren barne har ditzake.

V. TITULUA

Haur- eta gazte-instalazioak

23 artikulua.— Definizioak

1. Haur- eta gazte-instalazioak haurrak eta gazteak hartzera berariaz bideratutako azpiegiturak dira, betiere haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko jarduerak garatzeko, edo gazteei aldi baterako ostatua emateko lan- edo prestakuntza-arrazoiengatik. Kanpoan geratzen dira haur eta gazteentzako orientazio eskusiborik ez duten instalazioak, zeinak geratzen baitira kasuan kasuko eraikuntza- edo jardueramotaren berezko araudiaren mende.

2. Halakotzat hartuak izateko, haur- eta gazte-instalazioek helburu pedagogiko edota sozial argia izan behar dute, eta helburu hori hezkuntza-proiektuan eta ohiko jardueran islatu behar dute.

3. Haur- eta gazte-instalazioak iraunkorrak edo sasoikoak izan daitezke, eta honela sailkatzen dira: gaua igarotzeko eta ez igarotzeko instalazioak.

4. Haurrak eta gazteak hezkuntza-aisialdiko jardueren esparruan hartzen dituzten eta gaua igarotzeko aukera ematen duten instalazioen artean, honako hauek hartzen dira kontuan:

a) Aisialdirako aterpea: gazteei eta gazte-taldeei erabilera kolektiboko logelen bidez ostatua emateko erabiltzen den establezimendua, zeinak eskaintzen baititu beste erabiltzaile batzuekin partekatutako zerbitzuak eta espazioak, betiere autoantolaketa eta elkarreragina errazteko.

Aterpe horiek gehienez 150 plaza izan ditzakete Mallorca uhartean, 80 plaza Menorca eta Eivissa uharteetan, eta 60 plaza Formentera uhartean. Muga horiek ez zaizkie aplikatuko hezkuntza-aisialdiko ibilbideagatik berezi-bereziak diren instalazio publikoei.

b) Haur- eta gazte-kanpamentua: aire zabaleko ekipamendua, non ostatua kanpindendetan edo antzeko beste elementu eramangarri batzuetan egiten den, zenbait elementu finkorekin, behar bezala egokituta egon behar duelarik haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko jarduerak eta aisialdiko jarduerak garatzeko.

c) Kolonien etxea: hezkuntza-aisialdiko jardueretan eta aisialdiko jardueretan parte hartzen duten haurren edo gazteen taldeei ostatua ematera bideratzen den establezimendua, zeinak bete behar baititu erregelamendu bidez zehazten diren baldintzak.

d) Gazteen aterpea: hiriguneetatik kanpo eta natura-ingurunean kokatutako eraikina, non ostatu-zerbitzua espazio batean edo batzuetan ematen den, espaziook konpartimentatuta egonda edo egon barik.

e) Erregelamendu bidez ezartzen diren beste batzuk.

5. Lana edo prestakuntza dela-eta gazteei aldi baterako ostatua emateko erabiltzen diren instalazioen artean, gazteen egoitzak daude, hau da, ikasketak edo lana direla-eta familiaren etxetik kanpo aldi baterako ostatua hartu behar duten gazteentzako establezimenduak.

6. Gaua igarotzeko aukerarik ematen ez duten instalazioetan, oro har, honako hauek sartzen dira, nahiz eta honako hauek eduki ahal izan:

a) Baserri-eskolak: nekazaritza eta abeltzaintza-tekniketan aisialdian lan didaktikoa egiteko espazio nahikoak eta egokiak eskaintzen dituzten eraikinak.

b) Natura-gelak: natura-ingurunearen ezagutzan eta ingurumen-hezkuntzan aisialdiko lan didaktikorako instalazio nahikoak eta egokiak eskaintzen dituzten eraikinak.

c) Prestakuntza-aisialdiko haur edo gazte-zentroak: jabetza publikoko edo pribatuko lokalak edo eraikinak dira, zeinek hartzen baitituzte haurrak eta gazteak aisialdian heztea helburu duten edo hezkuntza-aisialdiko jarduera jarraituak egiten dituzten irabazi-asmorik gabeko erakundeak.

7. Haur eta gazte-instalazioek, lege honetaz gain, haiei dagokien sektoreko legeriak ezarritako betekizunak bete behar dituzte, bereziki hauei buruzkoak: erabiltzaileen segurtasuna, higiene eta osasun-baldintzak, ingurumenekoak, hirigintzakoak eta arkitektonikoak, larrialdi-planak ezartzeari buruzkoak, eta irisgarritasun unibertsala bermatzen dutenak. Era berean, informazio-errotulazioan, adierazleetan eta instalazioetako hizkuntza-paisaia osatzen duten gainerako elementuetan, finkoetan nahiz behin-behinekoetan, katalanak agertu behar du beti. Era berean, jendearen eskura egon behar duten dokumentuek, hala nola prezioen zerrendak, erreklamazio-orriak eta barne-araubideko erregelamenduak, gutxienez katalanez idatzita egon behar dute.

26. artikulua.— Abian jartzeko betekizunak eta funtzionamendua

4. Bermatu behar da ezen instalazioko langileek erabiltzaileak katalanez artatu ahal izango dituztela.

VI. TITULUA

Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiaren sektoreko profesionalak, zerbitzuak eta eragileak

II. KAPITULUA

Prestakuntza haur eta gazteen hezkuntza-aisialdian

31. artikulua.— Definizioa

Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko zerbitzuak dira lege honetan aurreikusitako jarduera guztiak, bai eta arlo horretan egin daitezkeen beste guztiak ere, baldin eta administrazio publikoek, beren eskumen-eremuaren arabera, zerbitzuok modu erregularrean eta jarraituan ematen badituzte, lege honen 1. artikuluan ezarritako helburuak betetzeko. Administrazioek bereziki jagongo dute ezen katalana kalitatezkoa, segurua eta komunikazio-hizkuntza izango dela, eta ekitate-baldintzak zainduko dituzte haiek bultzatzen dituzten jardueretan parte hartzeko.

VII. TITULUA

Zehapen-araubidea

II. KAPITULUA

Arau-haustek

53. artikulua.— Arau-haustek, oro har, haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiaren arloan

1. Oro har, haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiaren arloko arau-hauste arinak dira honako ekintza edo ez-egite hauek, betiere astuntzat edo oso astuntzat jo behar ez badira:

h) Zentroan edo establezimenduan ikurrak, iragarkiak edo jendaurrean nahitaez erakutsi behar den dokumentazioa gutxienez katalanez ez erakustea ikusteko moduko leku batean; uko egitea nahitaezko informazioa edo dokumentazioa emateari, edo indarreko araudian eskatutako formalitateak bete gabe haiek erakustea.

3. Oro har, haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiaren arloko arau-hauste oso astunak dira honako ekintza edo ez-egite hauek:

f) Gazteentzako zerbitzuak ematean edo gazteentzako jarduerak egitean, honakoak sustatu edo dakartzaten jarduketak egitea: arrazakeria, xenofobia, emakumeen aurkako indarkeria edo, oro har, sexu edo genero, jatorri, adin, iritzi, erlijio, egoera zibil, sinesmen, genero, sexu-aukera, dibertsitate funtzional edo kognitibo, hizkuntza edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozial, edo balio demokratikoen aurkako bestelako portaerak egitea eta, bereziki oinarrizko eskubideen eta askatasun publikoen aurkako portaerak egitea.

54. artikulua.— Arau-hauste espezifikoak haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntzaren arloan

2. Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntzaren arloko arau-hauste astunak dira honako ekintza edo ez-egite hauek, betiere oso astuntzat jo behar ez badira:

e) Honako informazio hauek biltzen dituzten dokumentuak ez aurkeztea: aurkeztutako erantzukizunpeko adierazpenari edo hasieran aurkeztutako dokumentazioari buruzko edozein aldaketaren berri ematen dutenak; urteko programazioa; jardueraren urteko laburpena; lineako irakaskuntzaren ehunekoaren adierazpena; eskolako irakasleen zerrenda; metodologia; proiektu pedagogikoaren hizkuntza-aspektuak; eta ikasturte bakoitzeko ebaluazio- eta komunikazio-irizpideak, erregelamendu bidez ezartzen den edukiarekin. Ez aurkeztutzat joko da garapen-araudian ezarritako aurkezpen-epetik hiru hilabete igarota aurkezten den dokumentazioa.

57. artikulua.— Arau-hauste espezifikoak haur- eta gazte-instalazioen arloan

1. Haur- eta gazte-instalazioen arloko arau-hauste arinak dira honako ekintza eta ez-egite hauek, betiere astuntzat edo oso astuntzat jo behar ez badira:

b) Lege honen 23.5 artikuluan ezarritakoa ez betetzea, betiere informazio-errotulazioak, instalazioko hizkuntza-paisaia osatzen duten gainerako elementuek eta aipatzen den gainerako dokumentazioak zein hizkuntzatan egon behar duten agertzen denari buruz.

Hirugarren xedapen iragankorra.— Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntza-eskoletako irakasleek katalanaren ezagutzak egiaztatzeko duten betebeharra betetzeko epea

Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntza-eskolek bi urteko epea dute, lege hau indarrean jartzen denetik, lege honen 14. artikuluko 3. apartatuaren d) letran irakasleei ezartzen zaien katalanaren ezagutza-baldintza betetzeko.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Balear Uharteetako Haurren eta Familien Kontseilua sortu eta haren funtzionamendua arautzen duen otsailaren 14ko 15/2003 Dekretua aldatzea

Aldatu egiten da Balear Uharteetako Haurren eta Familien Kontseilua sortu eta haren funtzionamendua arautzen duen otsailaren 14ko 15/2003 Dekretuaren 2. artikulua 1. apartatua, eta honela geratzen da idatzita:

«1. Balear Uharteetako Haurren eta Familien Kontseilua honela osatu behar da:

»d) Kideak.

[...]

»Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusiko ordezkari bat.

[...].».

Azken xedapenetako bigarrena.— Gazteriari buruzko uztailaren 26ko 10/2006 Legea partzialki garatzen duen uztailaren 6ko 23/2018 Dekretua aldatzea

27. Uztailaren 6ko 23/2018 Dekretuari hamaikagarren xedapen gehigarria gehitzen zaio, eduki honekin:

«Hamaikagarren xedapen gehigarria. Katalanezko prestakuntza, katalanez hitz egiten den lurralde batean derrigorrezko bigarren hezkuntza egin ez duten zuzendarientzat edo begiraleentzat.

»Balear Uharteetako administrazio publikoek katalanaren ikastaroak sustatuko dituzte, bai eta hura erabiltzea faboratzen duten jarrera positiboak eta katalanaren hizkuntza-modalitateak ere, eta Balear Uharteetako berezko kultura eta ingurunea ezagutzeko ikastaroak sustatuko dituzte haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko jardueren zuzendari edo begiraleen artean, baldin eta horiek derrigorrezko bigarren hezkuntza katalanez hitz egiten den lurralde batean egin ez badute».

7.4.4.64. 11/2022 Legea, abenduaren 28koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁸⁴⁵

Azken xedapenetako laugarrena.— Ekainaren 6ko 1/2014 Legegintzako Dekretua aldatzea; izan ere, haren bidez onesten da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren lege-xedapenen testu bategina, Estatuak lagatako tributuen arloan

6. Aldatu egiten dira testu bategin horren 4 bis artikulua 1. eta 3. apartatuak, eta honela geratzen dira idatzita:

«1. Aurreko 4. artikuluan aipatutako ikasketak egiten dituzten seme-alabek atzerriko hizkuntzak eskolaz kanpo ikasteko egindako gastuen kontzeptuagatik, ikaskuntza horretarako erabilitako zenbatekoen % 15 kenduko da, gehienez 110 euro seme-alaba bakoitzeko».

«3. Edozelan ere, kenkari hori aplikatzeko, zerga-oinarri osoak ezin du 52.800 euroko zenbatekoa gainditu baterako tributazioaren kasuan, ez eta 33.000 eurokoa banakako tributazioaren kasuan ere; dokumentu bidezko justifikazioan, berriz, justifikazio hori norberari dagozkion fakturen edo dokumentu baliokideen bidez egin daiteke, eta dokumentuok Tributuen Administrazioaren eskura mantendu behar dira».

---

⁸⁴⁵ BOEren 31. zenbakian, 2023ko otsailaren 6ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-2980

7.4.4.65. 2/2023 Legea, otsailaren 7koa, Balear Uharteetako Jarduera Fisiko eta Kirolari buruzkoa⁸⁴⁶

ZIOEN AZALPENA

I

Benetan, oso onartuta dago jarduera fisikoa eta kirola oinarrizko tresna direla gizarte-kohesiorako. Haien balioak hizkuntza unibertsalaren parte dira, eta bakea, munduko kultura guztien arteko batasuna eta, batez ere, pertsona guztientzako ohitura osasuntsu eta osasungarriak sustatzeko balio dute. Era berean, gaur egun gizartean balio positiboak transmititzeko bitarteko garrantzitsuak dira, eta Balear Uharteetako ekonomiari bultzada handia ematen diote.

VIII

Eta sinplifikaziokoa, hizkuntza erraza eta ulerkorra aukeratu delako.

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako hauek honela ulertzen dira:

- a) Jarduera fisikoa: egoera fisikoa hobetzea eta mantentzea helburu duen gorputz-mugimendua. Jarduera bat da, zeinak sustatzen baititu pertsonen osasuna eta ongizatea eremu fisikoan, psikologikoan eta sozialean. Hura administrazio publikoek eta, oro har, gizarteak interes orokorreko xedetzat hartzen dute.
- b) Kirola: lehiaketetarako erregelamendu-esparruaren barruan dauden kirol-modalitateetako bati lotutako jarduera, zeinak helburu baititu, besteak beste, prestakuntza integrala, aisialdia, gizarte-harremana, kirol-errendimendua hobetzea, bai eta pertsonen osasuna eta egoera fisikoa eta psikologikoa hobetzea eta mantentzea ere.
- c) Kirol-modalitatea: autonomia-erkidegoko edo estatuko kirol-administrazio eskudun baten aitortpen ofiziala duen kirol-jarduera oro.
- d) Kirol-espezialitatea: kirol-modalitate bat egiteko dauden arau-moduetako edozein.
- e) Jarduera fisikoaren egilea: banaka edo taldeka, lege honetan ezarritako baldintzetan jarduera fisiko bat egiten duen edozein pertsona fisiko.
- f) Kirolaria: banaka edo taldeka, lege honetan ezarritako baldintzetan kirola egiten duen edozein pertsona fisiko.

---

⁸⁴⁶ BOEren 137. zenbakian, 2023ko ekainaren 9mko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-13669>

- g) Kirol-zerbitzua: norberaren edo besteren konturako jarduera ekonomikoa, zeina baita jarduera fisikoa eta kirola egiteko aholkularitza eta laguntza ematea, betiere ezagutza eta teknika espezifikoak aplikatuz.
- h) Kirol-zerbitzuen kontsumitzailea edo erabiltzailea: jarduera fisikoaren egilearen edo kirolariaren baldintzak betetzen dituen eta kirol-zerbitzuren baten hartzaile den edozein pertsona fisiko.
- i) Kirol federatua: kirol-federazio baten babesean eta arau-esparru baten barruan kirola egitea, zeinak baititu helburuen artean —jarduerak eginez eta lehiaketak antolatuz— prestakuntza integrala, aisialdia, gizarte-harremanak, kirol-errendimendua hobetzea, eta kirola egiten duten pertsonen osasuna eta egoera fisikoa eta psikologikoa hobetzea.
- j) Eskola-adineko kirola: nahitaezko eskolatzetapan herritarrei zuzendutako jarduera fisiko eta kirol-jarduera antolatua, zeina egiten baita eskola-orduetatik kanpo, hezkuntza- eta prestakuntza-orientazioaren mende dagoela.
- k) Goi-mailako eta goi-errendimenduko kirola: kirol-lehiaketako mailarik altuena lortzera bideratutako kirol-jarduera.
- l) Goi-mailako kirolariak: Estatuko kirol-araudian ezarritako irizpideen arabera, Kirol Kontseilu Gorenak xede horrekin hartutako indarreko ebazpenetan sartuta dauden kirolariak.
- m) Goi-errendimenduko kirolariak: Estatuko edo autonomia-erkidegoko araudian ezarritako goi-errendimenduko irizpideak betetzen dituzten kirolariak.
- n) Kirol-teknifikazioa: kirol-garapenaren etapa, goi-errendimenduaren aurrekoa, non maila teknikoa eta lehiakortasuna hobetzen diren, betiere laguntza-bitarteko egokiak bermatuz eta kirolariek prestakuntza integrala lor dezaten zainduz.
- o) Kirol-jarraipena: kirol-garapenaren etapa, kirol-teknifikazioaren aurrekoa, non jarduerak egiten diren baldintza fisikoak eta/edo gaitasun tekniko-taktikoak direla-eta gainerakoekiko nabarmentzen diren kirolariak detektatzeko, kontrolatzeko, zaintzeko eta aldiaren behin haiei laguntzeko.
- p) Unibertsitate-kirola: kirol-jarduera antolatua, unibertsitate-erkidegoko kideek soilik egin, betiere unibertsitate bakoitzak onesten dituen kirol-programen arabera.
- q) Kirol ez-federatu antolatua: federazio ez diren erakundeek antolatutako kirol-jarduera oro.
- r) Aisialdiko kirola: antolatu gabeko kirol-jarduera oro, helburu ludikoa duena eta kirol-erakundeetatik kanpo egiten dena.
- s) Kirol egokitua: desgaitasun fisikoak, psikikoak, sentsorialak edo mistoak dituzten pertsonen kirola egin ahal izateko sortu diren kirol-jarduera federatu, federatu gabe edo aisialdiko guztiak.

5. artikulua.— Helburuak

Balear Uharteetako administrazioek, beren eskumenen esparruan, jarduera fisikoa eta kirola sustatuko dituzte, eta haien jarduna babestuko dute, betiere kalitaterik handiena eta bikaintasuna lortzeko, bai eta kirolarien, jarduera fisikoaren egileen eta erabiltzaileen leialtasuna lortzeko ere, eta sedentarioak jarduten hasteko, osasunarekin eta segurtasunarekin bateragarria den praktikaren bidez, administrazioek honako helburu hauek dituztela:

d) Jarduera fisikoa eta kirola sustatzea, gizarteratzeko eta gizarte-kohesiorako tresna gisa, eta katalanez jendarteratzeko esparru gisa.

III. TITULUA

Jarduera fisikoa eta kirola

I. KAPITULUA

Pertsona guztientzako jarduera fisikoa eta kirol-jarduera

22. artikulua.— Katalana sustatzea jarduera fisikoaren eta kirolaren bidez

1. Katalanak kirol-jardueretan egon behar du Balear Uharteetako berezko hizkuntza ofiziala den aldetik berari dagokion moduan, betiere parte hartzen duten pertsonak, bereziki haurrek eta gazteek, jendarteratze-espazio bat izan ahal izan dezaten, jarduera ludikoaren bidez hizkuntzaren ikaskuntza eta erabilera indartzeko.

2. Administrazio publikoek zaindu behar dute jarduera fisikoetan eta kirolean katalanaren normalizazioaren printzipio estatutarioarekin bat etorriz jarduten dela.

IV. TITULUA

Kirol-lizentziak

II. KAPITULUA

Xedapen espezifikoak

1. ATALA

Federazio-lizentzia

55. artikulua.— Federazio-mailako kirol-lizentzien formatua.

2. Lizentziak katalanez emango dira; izan ere, katalana Balear Uharteetako berezko hizkuntza da; edozelan ere, edozein federaziok bi hizkuntza ofizialetan ere eman ahal izango ditu lizentziok.

V. TITULUA

Balear Uharteetako kirol-erakundeak

I. KAPITULUA

Xedapen erkideak

1. ATALA

Kirol-erakundeak

69. artikulua.— Estatutuak

3. Eraketa-akta, estatutuak eta horiekin lotutako gainerako dokumentu guztiak gutxienez bi hizkuntza ofizialetako batean idatzi behar dira.

X. TITULUA

Kirol-instalazioak

V. KAPITULUA

Kirol-instalazioetako ikusleak eta haien erabiltzaileak

145. artikulua.— Ikusleen eta erabiltzaileen eskubideak eta betebeharrak

1. Kirol-instalazioetako ikusleek eta erabiltzaileek eskubide hauek dituzte:

g) Informazioa bi hizkuntza ofizialetan erabiltzeko eta jasotzeko eskubidea izatea, betiere horrek diskriminaziorik eragin gabe.

146. artikulua.— Kirol-instalazioen erabiltzaileen eskubideen eta eginbeharren arautze espezifikoa

1. Kirol-instalazioen titularrek edo jabeek instalazioa erabiltzeko arauak onetsi beharko dituzte, betiere erabiltzaileen eskubideak eta betebeharrak ezartzeko; arauok zehaztaperik hauek bete beharko dituzte:

2. Informazio hori erabiltzaileen eskura jarri behar da, gutxienez hizkuntza koofizialetako batean.

XI. TITULUA

Herritarrak eta jarduera fisikoa eta kirola

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

148. artikulua.— Kirol-zerbitzuen kontsumitzaileen edo erabiltzaileen eskubideak

1. Kirol-zerbitzuen kontsumitzaileek edo erabiltzaileek eskubide hauek izango dituzte:

h) Kirol-zerbitzuekin lotutako informazioa eta dokumentazioa jasotzeko eskubidea, bai eta ahozko komunikazioak jasotzekoa ere, gutxienez katalanez.

2. Artikulu honetan araututako eskubideek ez dituzte eragotziko kontsumoaren arloan, hezkuntzaren arloan, hizkuntzaren arloan eta turismoaren arloan indarrean dauden araudiak onartzen dituen eskubideak eta betebeharrak.

XIV. TITULUA

Kirol-arloko zehapen-araubide administratiboa

II. KAPITULUA

Arau-hausteak

196. artikulua.— Arau-hauste astunak

Honako hauek dira arau-hauste astunak:

g) Jaiotza, arraza, hizkuntza, sexua, sexu-orientazioa, genero-identitatea, erlijioa, iritzia edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela-eta diskriminazioa eragiten duten portaerak, zeinek eragozten baitute kirol-jardueretan aritzea edo parte hartzea edo kirol-instalazioetara edo lehiaketa-eremuetara sartzea.

7.4.4.66. 3/2023 Legea, otsailaren 17koa, Menorca Biosfera Erreserbarena⁸⁴⁷

ZIOEN AZALPENA

VI

[...]

I. titulua xedapen orokorre buruzkoa da, hala nola objektua, xedeak, helburuak, eremua, inspirazio- edo lotura-printzipioak. Legearen xedea hauex da: Menorcako antolamenduaren, kudeaketaren eta garapen jasangarri eta harmonikoaren eredia sendotzea, sakontzea eta iraunaraztea, haren ondare natural, paisajistiko, historiko, linguistiko eta kulturala —material eta immateriala— babestea, erreserbarako gizarte-konpromisoa eta adostasun politikoa eguneratzea eta berritzea, eta herritarren ongizatea lortzea. [...]

[...]

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Helburua

Legearen helburua hauex da: Menorcako antolamenduaren, kudeaketaren eta garapen jasangarri eta harmonikoaren eredia sendotzea, sakontzea eta iraunaraztea, haren ondare natural, paisajistiko, historiko, linguistiko eta kulturala —material eta immaterial— babestea, eta herritarren ongizatea eta oparotasuna lortzea.

5. artikulua.— Printzipio inspiratzaileak

1. Hauek dira Menorca babestu, antolatu eta kudeatzeko printzipioak, betiere Menorca biosfera-erreserba eta garapen iraunkorra den aldetik:

u) Menorcako gizartean sustraitutako kultura propioa aitortzea, eta Menorcako instituzioek eta Menorcako berezko hizkuntza den katalanaren erabilera babesteko eta hedatzeko herritarrek duten konpromisoa, betiere katalanaren gizarte-balorazioa sustatuz eta uhartearen hizkuntza-aberastasuna eta kultura-ekarpenak babestuz.

---

⁸⁴⁷ BOEren 137. zenbakian, 2023ko ekainaren 9ko alean, argitaratua.
https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-13670

7.4.4.67. 4/2023 Legea, otsailaren 27koa, Balear Uharteetako Gizarte-prestazio Ekonomikoei buruzkoa⁸⁴⁸

Azken xedapenetako seigarrena.— Balear Uharteetako enplegu publikoan behin-behinekotasuna murrizteko premiazko neurri berrien ekainaren 13ko 6/2022 Lege Dekretua aldatzea

1. Aldatu egiten da Balear Uharteetako enplegu publikoan behin-behinekotasuna murrizteko premiazko neurri berrien ekainaren 13ko 6/2022 Lege Dekretuaren hamahirugarren xedapen gehigarriaren 3. puntua, eta honela geratzen da idatzita:

«3. Bi urteko epea igarota, ez bada egiaztatzen sartzeko eskatzen den katalanaren ezagutza-maila, pertsona horiek lanpostutik kenduko dira, beren eginkizunetara egokitzen ez direlako; horretarako, kontraesaneko prozedura erabiliko da, eta langileen ordezkaritza-organoei entzungo zaie. Lanpostutik kentzeak pertsona haiei dagokien hautaketa-prozesuan lortutako lanpostua uztea eta lanpostu hori galtzea dakar».

2. Balear Uharteetako enplegu publikoan behin-behinekotasuna murrizteko premiazko neurri berrien ekainaren 13ko 6/2022 Lege Dekretuaren hamahirugarren xedapen gehigarriari 4. puntua gehitzen zaio, eta honela geratzen da idatzita:

«4. Pertsona horiek nahitaez parte hartu beharko dute Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusiak eta Administrazio Publikoen Balear Eskola Nagusiak aldi horretan egiten dituzten katalanezko proben deialdi guztietan, betiere kidegoan, eskalan eta espezialitatean sartzeko eskatzen den mailari dagokion katalanezko ezagutza-ziurtagiria lortzeko; edo eskalan, azpieskalan, klase edo kategorian, edo eskuratu den lanbide-kategorian sartzeko. [...]».

---

⁸⁴⁸ BOEren 138. zenbakian, 2023ko ekainaren 10eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-13761>

7.4.4.68. 6/2023 Legea, martxoaren 16koa, Balear Uharteetako Merkataritza bultzatzeko Udal-eremuei buruzkoa⁸⁴⁹

Bigarren xedapen gehigarria.— Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna

Emakumeen eta Gizonen Berdintasunari buruzko uztailaren 28ko 11/2016 Legearen arabera, berdintasun eraginkorra lortzea Balear Uharteetako Gobernuak bere gain hartutako helburu bat da Balear Uharteetako gizarte osoarentzat. Horrenbesterekin, berdintasun eraginkor hori lortzen laguntzeko, lege hau saiatu da generoan oinarritutako diskriminaziorik gabeko hizkera erabiltzen, eta horretarako hizkera inklusiboa erabili du femeninoa zein maskulinoa erabil daitekeen nomenklatura guztietan. Era berean, legeak bermatu du ezen emakumeek eta gizonek modu orekatuan parte hartuko dutela merkataritza-sustapeneko udal-arloetako ordezkari- eta kudeaketa- edo zuzendaritza-organoetan; organo horiek, edozelan ere, bermatu beharko dute, beren estatutuen bidez, organo horiek osatzen dituzten emakumeak egon-egongo direla eta benetako erabaki eraginkorrak hartzen egongo direla, betiere gai horri buruz indarrean dauden arauetan xedatutakoaren arabera.

---

⁸⁴⁹ BOEren 138. zenbakian, 2023ko ekainaren 10eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-13763>

7.4.4.69. 7/2023 Legea, martxoaren 22koa, Balear Uharteetako Erkidegoei zein Balear Uharteetako lurraldetik kanpo dauden erkidegoei buruzkoa⁸⁵⁰

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea eta aplikazio-eremua

1. Lege honen xedea hau da: indarrean dagoen araudiaren arabera, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoak autonomia-erkidegotik kanpo ezarritako balear edo uhartetar erkidegoekin dituen harremanen esparrua arautzea; aldi baterako edo iraunkorki atzerrian bizi diren edo lekuz aldatu diren uhartetarrekin dituen harremanen esparrua arautzea; bai eta, Balear Uharteetako lurraldetik harago, eta xedapen honen eraginpean dauden neurrian, Balear Uharteetako jendearekin, hizkuntzarekin, kulturarekin eta historiarekin jatorrizko lotura emozionalak edo afektiboak dituztela egiaztatzen duten pertsonekin dituen harremanen esparrua arautzea ere.

3. artikulua.— Helburuak

Lege honen helburuak honako hauek dira:

h) Eskubidea aitortzea Balear Uharteetako jendearekin, hizkuntzarekin, kulturarekin eta historiarekin jatorrizko lotura emozional edo afektiboak egiaztatzen dituzten pertsoneri, lurraldetik kanpo finkatutako balear edo uhartetar erkidego bateko kide izan edo ez, Balear Uharteetako gizarte- eta kultura-bizitzan laguntzeko eta partekatzeko.

II. KAPITULUA Balearretako edo uharteetako erkidegoak lurraldetik kanpo

6. artikulua.— Laguntza instituzionala

1. Balear Uharteetako Gobernuak eta administrazio autonomikoak lurraldetik kanpoko uhartetar erkidegoak babesten dituzte honako helburu estrategiko hauek lortzeko:

i) Balear Uharteetako berezko hizkuntza den katalanaren ikaskuntzari, kontserbazioari eta transmisioari ekitea aipatutako erkidegoetako kideen artean, bereziki gazteenen artean.

---

⁸⁵⁰ BOEren 139. zenbakian, 2023ko ekainaren 12ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-13801>

III. KAPITULUA

Balear Uharteetako lurraldetik kanpo dagoen uhartetar biztanleria, eta Balear Uharteekin jatorrizko loturak edo lotura ezabaezinak dituzten pertsonak

11. artikulua.— Laguntza instituzionala

1. Balear Uharteetako Gobernuak ahalegintzen da Balear Uharteetako lurraldetik kanpo dauden uhartetarrek gauzatu ahal izan ditzatela indarrean dagoen araudiak kanpoan bizi direnei aitortzen dizkien eskubideak, batez ere eremu politiko, administratibo, zibil, sozial eta linguistikoan, eta behar diren ekintzak sustatzen ditu eskubide horiek egikaritzeko Balear Uharteetan bizi diren balearrek dituzten baldintza berberetan, eta genero-berdintasunaren, tratu-berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioaren arabera.

3. Balear Uharteetako Gobernuak, era berean, laguntza instituzionala eman behar die Balear Uharteetako jendearekin, hizkuntzarekin eta kulturarekin jatorriz lotura emozional edo afektiboak dituztela egiaztatzen duten balear lurraldetik harantzagoko pertsonen, kontuan hartu barik zein den haien egungo nazionalitatea eta Balear Uharteetako lurraldetik kanpo finkatutako balear edo uhartetar erkidego bateko kide diren edo ez; laguntza horren helburua, berriz, hauxe izango da: ekimenak edo jarduketak abiarazi edo gauzatzea, betiere itsasoz haraindiko balear emigrazioaren legatua erreibindikatzeko, eta legatu horri datxekion ondare material eta immaterial oro babesteko eta zabaltzeko, belaunaldiz belaunaldi transmititze aldera, edo ekimen horietan parte har dezaten.

5. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioiko sailek eta kasu bakoitzean inplikaturako sektore publiko instrumentaleko enteei ahalbidetu behar dute ezen lurraldetik kanpoko uhartetarrek eta Espainiako lurraldetik kanpoko pertsonen aukera izango dutela prestakuntza-espazioetan sartzeko, ahal dela urrutitik, lege honetan aurreikusitako helburuak betetzea faboratzen duten gai guztietan, baldin eta haiek guztiek egiaztatzen badute jatorrizko lotura emozional edo afektiboak dituztela Balear Uharteetako jendearekin, hizkuntzarekin eta kulturarekin, kontuan hartu barik zein den haien egungo nazionalitatea eta Balear Uharteetako lurraldetik kanpo finkatutako balear edo uhartetar erkidego bateko kide diren edo ez.

7.4.4.70. 8/2023 Legea, martxoaren 27koa, Eraldaketa Globalerako Lankidetzari buruzkoa⁸⁵¹

ZIOEN AZALPENA

VII

[...]

Kalitate-printzipioari dagokionez, kontuan hartu dira lege-aurreproiektuen forma eta egiturari buruzko jarraibideak, Gobernu Kontseiluaren 2000ko abenduaren 29ko erabaki baten bidez onetsiak. Sinplifikazioari dagokionez, hizkera laua eta ulergarria aukeratu da.

I. TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipioak

Eraldaketa globalerako lankidetzaren politika bideratzen duten printzipioak honako hauek dira:

n) Ekitatea. Lankidetzaren jardueren oinarria da, besteak beste, sexuagatik, genero-identitateagatik, sexu-orientazioagatik, etnia- edo arraza-jatorriagatik, hizkuntza- eta kultura-identitateagatik, adinagatik, ideologiagatik edo erlijioagatik ez diskriminatzea. Justiziaren arloan aurrera egiteko, pertsonen, herrialdeen eta lurraldeen desberdintasunak eta bazterkeria erreproduzitzen dituzten egiturazko oztupoak ezabatu behar dira. Horregatik hartuko da ekitate-printzipioa, tratu-berdintasuna gainditzeko duena eta emaitzetan berdintasuna lortu nahi duena.

4. artikulua.— Ikuspegiak

Eraldaketa globalerako Balear Uharteetako lankidetzaren politika lau ikuspegi hauetan oinarrituko da, eta ikuspegi horiek indartu eta osatu egingo dira:

a) Giza eskubideen ikuspegia.

Lankidetzaren politikak pertsona guztien giza eskubide guztiak gauzatzean oinarrituko dira, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalarekin eta aplikatzekoak diren nazioarteko tratatuekin eta giza eskubideen hautazko protokoloekin bat etorriz, eta arreta berezia jarriko zaie, besteak beste, jatorria, sexua, sexu-orientazioa, genero-identitatea, erlijioa, aukera politikoak, estatus soziala, hizkuntza eta kultura direla-eta diskriminazio, bazterketa edo marjinazio handiena jasaten duten biztanleria-taldeei. Azken batean, erabateko aukera-berdintasuna lortzeko borroka.

Ikuspegi horren arabera, Balear Uharteetako lankidetzaren eragile guztiek horren jakitun izan behar dute, eta beren gain hartu behar dute eskubideen, betebeharren eta erantzukizunen titular gisa duten zeregina.

7.4.5. Errioxako Autonomia Erkidegoa

7.4.5.1. 3/1982 Lege Organikoa, ekainaren 9koa, Errioxako Autonomia Estatutuari buruzkoa⁸⁵²

I. TITULUA Autonomia Erkidegoaren eskumenak

I. KAPITULUA Eskumen eskusiboak

8. artikulua

Bat. Errioxako Autonomia Erkidegoari eskumen eskusiboa dagokio honako gai hauetan:

24. Ikerketa zientifiko eta teknikoan, Estatuaren eskumen orokorrarekin koordinatuz; arreta berezia jarriko zaio gaztelaniari, berau Errioxako jatorrikoa delako eta haren kulturaren funtsezko zatia delako.

---

⁸⁵² BOEren 146. zenbakian, 1982ko ekainaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1982-15030>

7.4.5.2. 3/1990 Legea, ekainaren 29koa, Errioxako Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren Funtzio Publikoari buruzkoa⁸⁵³

IV. TITULUA Funtzionarioen estatutu-araubidea

IV. KAPITULUA Eginbeharrak, bateraezintasunak eta diziiplina- araubidea

56. artikulua.— Diziiplina-faltak

1. Funtzionarioen betebeharrak borondatez ez betetzea diziiplina-falta izango da, zeinak sorraraziko baitu falta horri dagokion zehapena ezartzea, betiere hark eragotzi gabe ez-betetze hark sorrarazi ahal izan dituen erantzukizun zibil edo penalak gertatzea.

2. Aurreko apartatuan xedatutakoarekin bat etorritik, honako hau da diziiplina-falten tipifikazioa Errioxako Autonomia Erkidegoan:

1. Hauek dira falta oso astunak:

b) Edozein jarduketa, baldin eta diskriminazioa badakar arraza, sexu, erlijio, hizkuntza, iritzi, jaioleku edo auzotasun edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela eta.

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Administrazio bereziko laguntzaile fakultatiboen kidegoa

1. Honako kidego, eskala edo plaza hauetako funtzionarioak administrazio bereziko laguntzaile fakultatiboen kidegoan sartuko dira, baldin eta 2. apartatuan eskatzen den betekizuna betetzen badute:

Errioxako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren interprete-informatzailea.

---

⁸⁵³ BOEren 186. zenbakian, 1990eko abuztuaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1990-18911>

7.4.5.3. 4/1994 Legea, maiatzaren 24koa, Errioxako Artxiboei eta Dokumentu- ondareari buruzkoa⁸⁵⁴

IV. TITULUA Dokumentuak eta artxiboak iristea

33. artikulua

1. Errioxako dokumentu-ondarea osatzen duten dokumentuak iristeko eskubidea honako irizpide hauen arabera arautuko da:

a) Herritarrek eskubidea dute, espediente baten zati izanik, titulartasun autonomikoko artxiboetan dauden dokumentuak iristeko, haien hizkera eta euskarri materiala edozein dela ere, baldin eta espediente horiek eskabide-egunean amaitutako prozedurei badagozkie.

---

⁸⁵⁴ BOEren 144. zenbakian, 1994ko ekainaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1994-13807>

7.4.5.4. 2/2002 Legea, apirilaren 17koa, Osasunari buruzkoa⁸⁵⁵

II. TITULUA

Herritarren eskubideak eta eginbeharrak

I. KAPITULUA

Herritarren eskubideak osasunari eta osasun-arretari dagozkienez

11. artikulua.— Asistentzia-informazioarekin eta dokumentazio klinikoaren iristearekin lotutako eskubideak

1. Pazienteak eskubidea du bere osasunari buruz lortutako informazio guztia jakiteko eta, berarentzat ulergarriak diren baldintzetan, bere osasunari eta asistentzia-prozesuari buruzko informazio egiazkoa eta egokia izateko, eta horren barruan daude diagnostikoa, arrisku/onura erlazioa, tratamenduaren ondorioak eta ez tratatzearen ondorioak, planteatutako tratamenduaren ordezkoko aukerak eta, ahal bada, pronostikoa. Pazientearen borondatea ere errespetatu behar da, informazioa jaso nahi ez badu.

a) Informazioa hizkera ulergarrian eman behar da (ezaugarri pertsonalak, kulturalak, linguistikoak, hezkuntzakoak eta abar kontuan hartuta), betiere pazienteari eragiten dion orotan horrek erabakiak hartu ahal izateko behar besteko judizio-elementuak izan ditzan.

12. artikulua.— Osasun-arreta eskuratzearekin lotutako eskubideak

4. Herritarrek eskubidea dute beren osasunerako sendagaiak eta osasun-produktuak eskuratzeko, aplikatzeko den legeriak ezartzen duen moduan. Osasun-arloko profesionalek pazienteari hizkera ulergarrian eman behar diote informazioa, honako hauei buruz: botiken erabilera zuzena; aurreikus daitezkeen ondorioak; gerta daitezkeen ondorio kaltegarriak; beste sendagai edo elikagai batzuekin izan ditzakeen interakzioak, eta, beharrezkoa izanez gero, sendagaia behar bezala erabiltzeko dauden alternatibak.

---

⁸⁵⁵ BOEren 106. zenbakian, 2002ko maiatzaren 3ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-8489>

7.4.5.5. 1/2003 Legea, martxoaren 3koa, Errioxako Toki-administrazioari buruzkoa⁸⁵⁶

II. TITULUA Udalerria

III. KAPITULUA

Udalerrien izendapena, hiriburutza eta ikurrak

23. artikulua.— Izendapena

Udalerrien izendapena gaztelaniaz edo toponimiaren hizkuntza tradizionalen izango da.

25. artikulua.— Izendapena edo hiriburutza aldatzeko prozedura

1. Udalerriaren edo haren hiriburuaren izena aldatzeko prozedura udaleko osoko bilkuraren edo auzo-batzarraren erabakiz hasiko da, behar bezala arrazoituta. Hilabeteko epean jendurrean jarri ondoren, osoko bilkurak edo batzarrak ebatzi egingo ditu aurkeztutako erreklamazioak, eta behin-behinean onetsiko du aldaketa, baldin eta izatezko kopuruaren bi herenek aldaketaren aldeko botoa ematen badute eta kopuru hori bada kideen legezko kopuruaren gehiengo osoa.

2. Espedientea toki-araubidearen arloan eskumenak dituen sailari helaraziko zaio. Proposatutako izendapen berria beste udalergi batenarekin nahas badaiteke, hizkuntza-akatsak baditu edo Errioxako toponimiarekin bat ez badator, toki-araubidearen arloan eskumena duen sailburuak hori udalergi interesdunari jakinaraziko dio, eta hilabeteko entzunaldia emango dio.

---

⁸⁵⁶ BOEren 71. zenbakian, 2003ko martxoaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-5909>

7.4.5.6. 7/2004 Legea, urriaren 18koa, Errioxako Ondare Kultural, Historiko eta Artistikoari buruzkoa⁸⁵⁷

Bigarren xedapen gehigarria.— Ondare kultural, historiko eta artistikoan diharduten irabazi-asmorik gabeko erakundeak

2. Errioxako Gobernuak San Millán de la Cogolla Fundazioaren jarduerak sustatuko ditu, hargatik eragotzi gabe Espainiar Hizkuntzaren Errege Akademiarekin, Cervantes Institutuarekin edo nazioko edo nazioarteko beste erakunde eta antolakunde batzuekin edozein motatako lankidetzara sustatzea, gaztelania zabaltzeko.

---

⁸⁵⁷ BOEren 272. zenbakian, 2004ko azaroaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-19175>

**7.4.5.7. 3/2005 Legea, martxoaren 14koa,
Errioxako Autonomia Erkidegoko
merkataritza-jarduera eta feria-jarduerak
antolatzeari buruzkoa⁸⁵⁸**

**II. TITULUA
Merkataritza-jardueraren administrazio-
arabidea**

**I. KAPITULUA
Merkataritza-jarduera egikaritzea**

10. artikulua.— Merkataritza-eskaintza, eta artikuluen eskuratzeko mugatzeko debekua

1. Merkataritza-jarduera egikaritzeko, merkatuko ondasunen eskaintza osatzen duten baldintzak bete beharko dira, bai eta ondasunok aurkezteko eta etiketatzeko araudia ere. Produktuek honako hauek eraman beharko dituzte gaztelaniaz: legez eska daitekeen eta produktuok ezagutzeko egokia den informazio guztia, produktuok erabiltzearen arriskuak eta, hala badagokio, produktuok eskuratzeko baldintza bereziak.

---

⁸⁵⁸ BOEren 84. zenbakian, 2005eko apirilaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-5660>

7.4.5.8. 1/2006 Legea, otsailaren 28koa, Errioxako Adingabeak babesteari buruzkoa⁸⁵⁹

I. TITULUA

Adingabeen eskubideak sustatzea eta defendatzea

II. KAPITULUA

Adingabearen eskubideak babestea eta sustatzea

19. artikulua.— Gizarteratzeko eskubidea

3. Errioxako Autonomia Erkidegoan bizi diren adingabe atzerritarrek eskubidea izango dute, integrazio sozial, linguistiko eta kulturalerako erraztasunak ematen dituzten baliabide publikoak izateko, betiere haien identitatea errespetatuz.

---

⁸⁵⁹ BOEren 70. zenbakian, 2006ko martxoaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-5208>

7.4.5.9. 4/2006 Legea, apirilaren 19koa, Errioxako Ikaskuntzen Institutuari buruzkoa⁸⁶⁰

ZIOEN AZALPENA

[...]

[...] Errioxako Autonomia Erkidegoari ataza horiek egiteko gaitasuna ematen dioten eskumenak honako hauetan daude ezarrita: lehenengoz, Konstituzioaren 148.1.1 eta 149.1.18 artikuluetan; bigarrenaz, Errioxako Autonomia Estatutuaren 8.1 artikuluan 1., 2. eta 5. apartatuetan, artikulua horrek, azken kasu honetan, eskumen eskusiboa ematen duelarik Erkidegoaren berezko sektore publikoa sortzeko eta kudeatzeko; eta, hirugarrenaz, artikulua horren 23., 24. eta 26. apartatuetan, betiere artikulua horrek kulturari buruz diharduelarik eta Errioxako adierazpide bereziei arreta berezia eskaintzen dielarik, bai eta arreta berezia eskaintzen dielarik gaztelaniari, Errioxako jatorrikoa delako eta haren kulturaren funtsezko zatia delako, eta, azkenik, arreta berezia eskaintzen dielarik Errioxako ondare artistiko, arkeologiko, historiko, kultural, monumental, arkitektoniko eta zientifiko interesgarriari ere. [...]

[...]

---

⁸⁶⁰ BOEren 118. zenbakian, 2006ko maiatzaren 18ko alean, argitaratua.

7.4.5.10. 3/2009 Legea, ekainaren 23koa, Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzari buruzkoa⁸⁶¹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Honako hauek dira Berrikuntzako Errioxako Sistemako I+G+Bren adierazle nagusiak: Nekazaritzako Elikagaien Ikerketa eta Garapen Teknologikorako Zerbitzua (CIDA), Errioxako Nekazaritzako Elikagaien Teknologia Berritzeko Zentroa (CITA), Barrengorriaren Ikerketarako Zentro Teknologikoa (CTICH), Errioxako Haragi Industriaren Zentro Teknologikoa (CTIC), Errioxako Oinetakoen Zentro Teknologikoa (CTCR), Ikerketa Zentro Biomedikoa (CBIR), Espainiar Hizkuntza Ikertzeko Nazioarteko Zentroa (CILENGUA), Mahatsondoaren eta Ardoaren Zientzien Institutua (ICVV), Errioxako Zentro Teknologikoa, Errioxako Unibertsitatea (UR) eta teknologia-zentro pribatuak eta enpresetako I+G+B sailak, bakoitza berezia delarik bere espezialitatean) [...]

[...]

Estatuko lege-esparruarekin batera, Errioxako Autonomia Estatutuak Errioxako Autonomia Erkidegoari esleitzen dio, 8.Bat.24 artikuluan, “ikerketa zientifiko eta teknikoaren arloko eskumena, arreta berezia eskaintzen zaiolarik gaztelaniari, berau baita Errioxako jatorrikoa hizkuntza eta haren kulturaren funtsezko zatia” — izan ere, autonomia-erkidego hori ekainaren 9ko 3/1982 Lege Organikoaren bidez promulgatu zen eta martxoaren 24ko 3/1994 Lege Organikoaren eta urtarrilaren 7ko 2/1999 Lege Organikoaren bidez zabaldu — .

[...]

---

⁸⁶¹ BOEren 168. zenbakian, 2009ko uztailaren 13ko alean, argitaratua.

7.4.5.11. 7/2009 Legea, abenduaren 22koa, Errioxako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa⁸⁶²

ZIOEN AZALPENA

V

[...]

Gai horri dagokionez, Errioxako Autonomia Erkidegoak bere eremu geografikora mugatutako baimenak eta egiaztapenak emateko eskumena baino ez du. Era berean, ezin ditu automatikoki onartu beste autonomia-erkidego batzuetatik datozen baimenak edo egiaztapenak; izan ere, bere eskumen eskusiboa betetz, egiaztatu behar du zentroak edo zerbitzuak Errioxako araudian soilik ezarritako kalitate-parametroetara egokitzen direla, tratamendu juridiko hori bermatzen dutelako interes orokorreko ezinbesteko arrazoiek. Hala ere, betekizunak betetzen direla frogatzen duten beste estatu kide batzuetako dokumentuak onartuko dira. Edozelan ere, interes orokorreko arrazoi berberengatik, jatorrizkoa, kopia konpultsatua edo itzulpen konpultsatua aurkeztea eskatuko da.

[...]

VIII. TITULUA

Erregistroa, baimena eta egiaztapena

III. KAPITULUA

Baimena eta egiaztapena

69. artikulua.— Administrazio-baimena lortzeko gutxienerako betekizunak

2. Beste estatu kide batzuetako dokumentuak onartuko dira, baldin eta dokumentuok frogatzen badute erregelamendu bidez ezarritako betekizunak betetzen dituztela. Edozelan ere, jatorrizko dokumentua, kopia konpultsatua edo itzulpen konpultsatua aurkeztea eskatuko da.

72. artikulua.— Administrazio-egiaztapena lortzeko gutxienerako betekizunak

2. Beste estatu kide batzuetako dokumentuak onartuko dira, baldin eta dokumentuok frogatzen badute erregelamendu bidez ezarritako betekizunak betetzen dituztela. Edozelan ere, jatorrizko dokumentua, kopia konpultsatua edo itzulpen konpultsatua aurkeztea eskatuko da.

---

⁸⁶² BOEren 14. zenbakian, 2010eko urtarrilaren 16ko alean, argitaratua.

7.4.5.12. 5/2010 Legea, maiatzaren 14koa, Errioxako Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa⁸⁶³

V. TITULUA Estatutu-araubidea

II. KAPITULUA Eskubideak eta eginbeharrak

41. artikulua.— Eginbeharrak

Errioxako udaltzaingoen kidegoetako kideek toki-administrazioko funtzionarioentzat ezarritako eginbeharrak izango dituzte, bai eta beren eginkizunak egikaritzean jarduteko oinarrizko printzipioetatik ondorioztatzen direnak ere —zeinak Segurtasun Indar eta Kidegoei buruzko martxoaren 13ko 2/1986 Lege Organikoan jasota dauden—, eta, bereziki, honako hauek:

i) Herritarrekiko tratuan, baita jarreran eta hizkeran ere, kongruentzia- eta proportzionaltasun-printzipioak errespetatzea. Atxilotuei beren eskubideen berri ematea, eta atxilotetaren arrazoiak argi eta garbi jakinaraztea.

---

⁸⁶³ BOEren 139. zenbakian, 2010eko ekainaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-9108>

7.4.5.13. 5/2013 Legea, apirilaren 12koa, Errioxako Autonomia Erkidegoan Kontsumitzaileak defendatzeari buruzkoa⁸⁶⁴

ZIOEN AZALPENA

[...]

III. kapituluak kontsumitzailearen eskubide hau arautzen du: funtsezko ezaugarriei buruzko informazio egiazkoa, eraginkorra eta nahikoa estatuko hizkuntza ofizialean jasotzekoa, eta ezaugarriok ezartzea. [...]

[...]

II. TITULUA Kontsumitzaileen eskubideak

I. KAPITULUA

Osasunaren babeserako eta segurtasunerako eskubidea

9. artikulua.— Printzipio orokorrak

2. Ondasunak, produktuak eta zerbitzuak normaltasunez erabiltzeak ekar dezakeen edozein arrisku, betiere haien izaera eta hartzailearen balizko inguruabar pertsonalak kontuan hartuta, kontsumitzaileei jakinarazi beharko zaie alde zuzenetik, bitarteko egokiak erabiliz, modu argian, ikusgarrian eta, gutxienez, estatuko hizkuntza ofizialean.

13. artikulua.— Subjektu erantzuleak

9. Kontsumitzaileen segurtasuna arriskuan jar dezakeen produktu bat merkaturatzeko bidea zehaztu nahi denean, kontsumo-arloan eskumena duen administrazioak ekoizleari, banatzaileari edo merkaturatzearen arduradunari eskatu ahal izango dio, zinpeko interpretearen edo harekin berdinetatik baten bidez, estatuko hizkuntza ez-ofizialean aurkezten diren dokumentazio teknikoak, faktura edo bestelako dokumentuak itzultzeko.

II. KAPITULUA

Interes ekonomiko eta sozialak babesteko eskubidea

18. artikulua.— Aitortutako eskubideak

1. Ondasunak eta zerbitzuak eskaintzean, eskuratzean, erabiltzean eta gozatzeko, kontsumitzaileek honako eskubide hauek izango dituzte:

c) Merkatuan eskuragarri jarritako ondasun eta zerbitzuen funtsezko ezaugarriei buruzko informazio osoa, egiazkoa, gardena eta ulergarria lortzeko eskubidea,

---

⁸⁶⁴ BOEren 101. zenbakian, 2013ko apirilaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-4464>

aplikatu beharreko legeriaren arabera. Informazio hori, gutxienez, estatuko hizkuntza ofizialean aurkeztuko da.

i) Kontratua idatziz jasotzeko eskubidea, gutxienez estatuko hizkuntza ofizialean, eta kontratuak erraz irakurtzeko eta ulertzeko modukoa izan behar du.

III. KAPITULUA

Informaziorako eskubidea

21. artikulua.— Printzipio orokorrak

1. Kontsumitzaileen eskura jarritako produktu, ondasun eta zerbitzuek beren funtsezko ezaugarriei buruzko informazio egiazkoa, eraginkorra eta nahikoa eraman beharko dute berekin edo aldean, edo informazio hori benetan eta objektiboki jakiteko bide eman. [...]

2. Legez eska daitekeen informazio guztia, gutxienez, estatuko hizkuntza ofizialean agertuko da.

V. TITULUA

Zehapen-araubidea

I. KAPITULUA

Arau-haustek

62. artikulua.— Dokumentazioaren, merkataritza-transakzioen eta prezioen arloko arau-haustek

Dokumentazioaren, merkataritza-transakzioen eta prezioen arloko arau-haustek dira:

b) Indarrean dagoen araudiak ezarritako baldintzetan, kontraturik ez entregatzea, argi irakurtzeko eta ulertzeko moduan, eta estatuko hizkuntza ofizialean idatzita.

m) Kontsumitzaileei ez ematea estatuko hizkuntza ofizialean idatzitako erabilera-eta mantentze-jarraibideak edo legeria espezifikoak eskatutako beste edozein dokumentu, betiere ondasun bat erabili, okupatu, mantendu eta kontserbatu ahal izateko.

63. artikulua.— Informazioaren eta publizitatearen arloko arau-haustek

Informazioaren eta publizitatearen arloko arau-haustek dira:

a) Elikagaietan eta industria-produktuetan nahitaezko adierazpen guztiak ez sartzea, indarreko araudiaren arabera eta estatuko hizkuntza ofizialean idatzita.

7.4.5.14. 10/2013 Legea, urriaren 21ekoa, Ekintzaileei, Autonomoei eta ETEei laguntzeari buruzkoa⁸⁶⁵

II. TITULUA Administrazio-simplifikazioa

8. artikulua.—Prozeduraren simplifikazioa

2. Aurreko apartatuan ezarritako ondorioetarako, Errioxako Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoak edo haren aurrean izapidetutako prozeduretan, honako erregela hauek aplikatuko dira:

d) Beste estatu kide bateko agintaritzak eskudun batek luzatutako dokumentuen kasuan, zinpeko itzulpenak aurkezteko betebeharra ezabatzea, lege ezarritako kasuetan izan ezik.

III. TITULUA Ekintzaileei, autonomoei, mikroenpresei, enpresa txiki eta ertainei laguntzeko neurriak

II. KAPITULUA Beste laguntza-neurri batzuk

4. ATALA Enpresa-proiektua sendotzeko laguntza

21. artikulua.— Nazioartekotzeari laguntzeko neurriak

3. Arlo horretako prestakuntzari laguntzeko programak sustatuko dira, bai eta sare sozialen erabilera ere, kanpo-jarduerak hasteko bide gisa, beste hizkuntza batzuetako webguneen garapena sustatuz.

---

⁸⁶⁵ BOEren 268. zenbakian, 2013ko azaroaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2013-11691>

7.4.5.15. 11/2013 Legea, urriaren 21ekoa, Errioxako Ogasun Publikoari buruzkoa⁸⁶⁶

VI. TITULUA

Kudeaketa ekonomiko-finantzarioa kontrolatzea

IV. KAPITULUA

Auditoria publikoa

2. ATALA

Urteko kontuen auditoria

162. artikulua.— Definizioa

1. Urteko kontuen auditoria kontabilitate-erregulartasuneko auditoriaren modalitatea da, eta haren helburua da egiaztatzea ea urteko kontuek, alderdi esanguratsu guztietan, erakundearen ondarearen, finantza-egoeraren eta emaitzen irudi fidela adierazten duten, eta, hala badagokio, ea aurrekontuen betearazpena adierazten duten hari aplikatzekoak zaizkion kontabilitate- eta aurrekontu-arau eta -printzipioen arabera, eta ea jasotzen duten kontuak behar bezala interpretatu eta ulertzeko behar den informazioa.

---

⁸⁶⁶ BOEren 268. zenbakian, 2013ko azaroaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2013-11692>

7.4.5.16. 5/2014 Legea, urriaren 20koa, Administrazio Elektronikoari eta Administrazio-simplifikazioari buruzkoa⁸⁶⁷

II. TITULUA Administrazio-simplifikazioa

35. artikulua.— Araugintza-teknikako jarraibideak

2. Arauak egitean, ahaleginak egingo dira administrazio-hizkera argia, erraza eta herritarrarentzat erraz ulertzeko modukoa izan dadin, eta herritarrak Administrazioarekin dituen harremanen arintasunera bideratuta egon dadin.

---

⁸⁶⁷ BOEren 288. zenbakian, 2014ko azaroaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-12334>

**7.4.5.17. 1/2015 Legea, martxoaren 23koa,
Errioxako Ariketa Fisiko eta Kirolari
buruzkoa⁸⁶⁸**

**IX. TITULUA
Kirolerako azpiegiturak eta espazioak**

**I. KAPITULUA
Xedapen orokorrak**

136. artikulua.— Oinarrizko kontzeptuak

Lege honek proposatzen du hizkera erkide bat erabiltzea titulu honen erreferentzia diren elementuetako bakoitza aipatzerakoan.

---

⁸⁶⁸ BOEren 90. zenbakian, 2015eko apirilaren 15eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-4028>

7.4.5.18. 2/2016 Legea, urriaren 14koa, Errioxako Logopeden Elkargo Profesionala sortzen duena⁸⁶⁹

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Logopedia hizkeraren azterketa ikuspegi jakin batetik bideratzen duen diziplina da; ikuspegi horren helburua da alterazioak eta estrategiak identifikatzea betiere erabiltzaileak ahotsari, hizketari, hizkerari, entzumenari, komunikazioari eta aho eta aurpegiko eginkizunei dagokienez dituen baldintzak hobetzeko. Logopediak ahotsaren, hizketaren, entzumenaren eta hizkeraren oinarri fisiologikoak eta neurologikoak aztertzen ditu; alterazioak eta esplorazio- eta esku-hartzeko teknikak aztertzen ditu; eta hizkeraren prozesamenduaren ikerketa eta ereduak erabiltzen ditu. Logopedia osasunaren arloko lanbideetako bat da, eta hizkeraren erabilera normal eta patologikoan inplikaturako mekanismoen ezagutzan sakontzen laguntzen du. Logopediak gizartean betetzen duen eginkizunak hizketaren trebetasunak hobetzea eragiten du, eta, beraz, pertsonen onerako da haurtzarotik helduarora; hobekuntzok eragina izango dute pertsona horien garapen pertsonalean, emozionalean eta hezkuntza-garapenean, eta gure gizarte-sarearen hobekuntza globala ekarriko dute. Beste alde batetik, Lanbide Sanitarioen Antolamenduari buruzko azaroaren 21eko 44/2003 Legeak logopedia lanbide araututzat hartzea ekarri zuen.

[...]

---

⁸⁶⁹ BOEren 272. zenbakian, 2016ko azaroaren 10eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-10358>

7.4.5.19. 5/2017 Legea, maiatzaren 8koa, Errioxako Administrazioarako Kontu Irekiei buruzkoa⁸⁷⁰

Lehenengo xedapen gehigarria.— Inpaktu-azterketa

1. Gardentasunaren arloan eskumena duen sailak, lege honen 1.1.a) artikuluan jasotako subjektuen eremuan, azterketa bat egingo du datu pertsonalak babesteko eskubidean izango duen eraginari buruz, betiere informazioa argitaratzeak datuak babesteko oinarrizko eskubideari eta pertsonen eskubideei eragin diezaiekeen kasuak zehazteko. Horretarako, beste ekintza batzuen artean, normalean erabiltzen diren kontzeptuak aztertuko dira, eta hizkera tekniko, aseptiko eta ez-inbaditzaile baten erabilera ezartzen duten zirkularrak edo jarraibideak egingo dira, bai mugimenduen deskripzio egokia lortzeko, bai informazio pertsonala bidegabe ezagutaraziko ez dela prebenitzeko. [...]

---

⁸⁷⁰ BOEren 125. zenbakian, 2017ko maiatzaren 26ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-5830>

7.4.5.20. 7/2017 Legea, maiatzaren 22koa, Komunikazio eta Publizitate Institutuzionalari buruzkoa⁸⁷¹

III. KAPITULUA Publizitate instituzionala

7. artikulua.— Debekuak

5. Mezu diskriminatzaileak barne hartzen dituzten kanpainak debekatzeari dagokionez, bereziki kontuan hartuko da gizonen eta emakumeen artean irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabekoa transmititzen ez dutenak debekatzea, dela irudien bidez, dela ikurren bidez, dela hizkuntzaren erabileraren beraren bidez.

---

⁸⁷¹ BOEren 130. zenbakian, 2017ko ekainaren 1eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-6071>

7.4.5.21. 8/2017 Legea, irailaren 19koa, Errioxako Laguntza-txakurrei buruzkoa⁸⁷²

ZIOEN AZALPENA

[...]

Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunak, 2007ko abenduaren 12an Estrasburgon sinatuak, giza duintasunerako eskubidea eta haren bortxaezintasuna aldarrikatzen ditu 1. artikuluan, bai eta 3. artikuluan pertsona orok bere osotasun fisiko eta psikikorako duen eskubidea, eta 6. artikuluan pertsonen askatasunerako eskubidea ere. 20. artikuluan ezartzen du pertsona guztiek badutela eskubidea legearen aurrean berdinak izateko, eta 21. artikuluan diskriminazio oro debekatzen du, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional batekoa izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

[...]

---

⁸⁷² BOEren 242. zenbakian, 2017ko urriaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-11508>

7.4.5.22. 1/2021 Legea, urtarrilaren 29koa, Errioxako Autonomia Erkidegoaren 2021erako aurrekontu orokorreari buruzkoa⁸⁷³

ZIOEN AZALPENA

[...]

[...] Gainera, kontu publikoek Erkidegoaren erronka handiei ere erantzuten diete: jasangarritasunari, digitalizazioari, berrikuntzari, erronka demografikoari, hizkuntzari, enoerregioari eta Administrazio publikoa modernizatzeko prozesuari.

[...]

II. TITULUA

Aurrekontu-kudeaketaren prozedurak

IV. KAPITULUA

Irakaskuntzako aurrekontuen kudeaketa

21. artikulua.— Zentro kontzertatuak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoa

5. [...]

Hezkuntza-proiektu elebidun edo eleaniztunetan parte hartzeko baimena duten zentro kontzertatuei irakasle/unitate ratioak gehitu ahal izango zaizkie, araudiak ezartzen dituen baldintzetan. Era berean, irakaskuntzako zentro kontzertatuek 3.000 euroko zenbateko finko bakarria jasoko dute proiektuaren hasieran, “Beste gastu batzuk” izeneko partidaren bitartez, eta horrek ez du eragotziko ikasturte bakoitzerako zentro publikoek jasotako zenbatekoen baliokide diren zenbatekoak esleitu ahal izatea, betiere elebitasunari buruz indarrean dagoen araudiaren arabera.

22. artikulua.— Zentro kontzertatuetan aniztasunari arreta emateko neurriak

2. Zentro kontzertatuei, behar izanez gero, entzumen eta hizkuntzako laguntza-zerbitzuen finantzaketa emango zaie, baldin eta haur eta lehen hezkuntza irakasten badute eta hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak eskolatzen badituzte.
[...]

[...]

---

⁸⁷³ BOEren 46. zenbakian, 2021eko otsailaren 23ko alean, argitaratua.

Errioxako Autonomia Erkidegoaren 2022rako Aurrekontu Orokorrei buruzko abenduaren 27ko 6/2021 Legearen xedapen indargabetzaile bakarrak indargabetua (BOE, 8. zenbakia, 2022ko urtarrilaren 10eko alea).

7.4.5.23. 3/2021 Legea, apirilaren 28koa, Errioxako Autonomia Erkidegoko Mezenasgoari buruzkoa⁸⁷⁴

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Hala, ikerketa zientifiko eta teknikoaren arloko eskumenak esleitzen dira, estatuko ikerketa orokorrarekin koordinatuta; kulturaren arlokoak, arreta berezia emanez gaztelaniari, Errioxatik datorrelako eta haren kulturaren funtsezko zati direlako;

[...]

[...]

Errioxako Autonomia Estatutua ekainaren 9ko 3/1982 Lege Organikoaren bidez promulgatu zen, eta 8.Bat.24 artikuluan Errioxako Autonomia Erkidegoari ikerketa zientifiko eta teknikoaren arloko eskumena esleitzen dio, estatuko ikerketa orokorrarekin koordinatuta, eta arreta berezia eskaintzen zaio gaztelaniari, beraz Errioxatik datorrelako eta haren kulturaren funtsezko zati direlako.

[...]

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honela ulertu behar da:

8. Gizarte-interes espezifikoko xedetzat hartuko dira gaztelaniari lotutako ikerketa, kulturaren funtsezko zati gisa, eta San Millán fundazioak Espainiako Hizkuntzaren Ikerketarako Nazioarteko Zentroak eta Dialnetek garatutako jarduerak.

---

⁸⁷⁴ BOEren 111. zenbakian, 2021eko maiatzaren 10eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-7691>

7.4.5.24. 6/2021 Legea, abenduaren 27koa, Errioxako Autonomia Erkidegoaren 2022rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁸⁷⁵

IV. KAPITULUA

Irakaskuntzako aurrekontuen kudeaketa

21. artikulua.— Zentro kontzertatuak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoa

5. Hezkuntza-arloko eskumenak dituen sailari ahalmena ematen zaio kontzertuaren xede den maila bakoitzean indarrean dagoen ikasketa-plana emateko irakasle/unitateko ratio kontzertatu egokiak finkatzeko, zeinak kalkulatu baitira asteko hogeita bost orduko irakasle-lanaldiak oinarri hartuta; betiere, sail horrek ezin izango ditu bere gain hartu ordainsari-gehikuntzak, ordutegi-murrizketak edo beste edozein inguruabar, hala nola zuzendaritza-karguen osagarriak edo antzintasuna, baldin eta horiek gainditzen badute lege honen II. eranskineko modulu ekonomikoetan aurreikusitakoa, hark eragotzi gabe lege honen 8. eta 9. apartatueta ezarritakoa.

Hezkuntza-proiektu elebidun edo eleaniztunetan parte hartzeko baimena duten zentro kontzertatuei irakasle/unitate ratioak gehitu ahal izango zaizkie, araudiak ezartzen dituen baldintzetan. Era berean, irakaskuntzako zentro kontzertatuek 3.000 euroko zenbateko finko bakarra jasoko dute proiektuaren hasieran, “Beste gastu batzuk” izeneko partidaren bitartez, eta horrek ez du eragotziko ikasturte bakoitzerako zentro publikoek jasotako zenbatekoen baliokide diren zenbatekoak esleitu ahal izatea, betiere elebitasunari buruz indarrean dagoen araudiaren arabera.

22. artikulua.— Zentro kontzertatuetan aniztasunari arreta emateko neurriak

2. Zentro kontzertatuei, behar izanez gero, entzumen eta hizkuntzako laguntza-zerbitzuen finantzaketa emango zaie, baldin eta haur eta lehen hezkuntza irakasten badute eta hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak eskolatzen badituzte. Hornidura zehatz hori kalkulatzeko, eginkizun horiek betetzeko, oinarritzat profesional egoki baten lanaldi osoa hartuko da, zeina izango baita lehen aipatutako mailetan hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten hogeita hamar ikasleko.

Horretarako, kontuan hartuko dira ikasle horien datuak, arlo horretan eskumena duen zerbitzuak behar bezala baliozkotuak eta Racima hezkuntza-plataforman 2022ko ekainaren 30era arte sartuak. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak behar bezala egiaztatutako datuak jakinaraziko dizkio zentro bakoitzari, eta laguntza-orduen kopurua zehaztuko du. Eraginpeko langileen lan-kontratuen eguneratzeek 2022/2023 ikasturtearen hasieratik izango dituzte ondorioak.

---

⁸⁷⁵ BOEren 8. zenbakian, 2022ko urtarrilaren 10eko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-340

7.4.5.25. 2/2022 Legea, otsailaren 23koa, Errioxako Autonomia Erkidegoan transexualen eta haien senideen berdintasuna, genero-identitate eta- adierazpena eta eskubideak aitortzeari buruzkoa⁸⁷⁶

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 1. artikulua haxe ezartzen du: «Gizon-emakume guztiak aske jaiotzen dira, duintasun eta eskubide berberak dituztela». Adierazpen beraren 2. artikulua ondoren haxe baieztatzen du: «Gizaki orori dagozkie adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor diskriminatuko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik».

[...]

Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunak ezartzen du ezen Batasuna giza duintasunaren, askatasunaren, berdintasunaren eta elkartasunaren balio banaezin eta unibertsaletan oinarritzen dela. Eta 21. artikuluan beren-beregi debekatzen du diskriminazio oro, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa. Hori oinarri hartuta, Europar Batasunak arau eta ebazpenen multzo sendo bat eraiki du, herritarren genero-identitatearen adierazpen askea bermatzeko, diskriminaziorik gabe.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

6. artikulua.— Definizioak

Lege honetan ezarritakoaren ondorioetarako, honako definizio hauek emango dira:

2. Genero-adierazpena: pertsona bakoitzak bere genero-identitatea komunikatzeko edo adierazteko duen modua, estetika, hizkeraren, portaeraren, jarreraren edo

---

⁸⁷⁶ BOEren 38. zenbakian, 2022ko martxoaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-3601>

bestelako adierazpenen bidez, eta bat etor daiteke edo ez jaiotza-sexuaren arabera sozialki esleitutako generoarekin lotuta daudenekin.

13. Askotariko diskriminazioa: Diskriminazio anizkoitza egongo da pertsona bat bere genero-identitateagatik diskriminatzen denean beste diskriminazio-kausa batzuekin batera, hala nola, adina, erlijioa edo sinesmenak, ustea edo iritzia, arraza- edo etnia-jatorria, desgaitasuna, gaixotasuna, hizkuntza, egoera ekonomikoa edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

7.4.5.26. 5/2022 Legea, apirilaren 12koa, Errioxako Memoria Demokratikoa Berreskuratzeari buruzkoa⁸⁷⁷

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

6. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, eta, betiere, 2.2. artikulua mugatutako denbora-eremuaren barruan, honako definizio hauek hartuko dira kontuan:

b) Biktimak. Lege honen ondorioetarako, biktimatzat hartzen dira banaka edo taldeka kalte fisikoa, morala edo psikologikoa, ondare-kalteak edo oinarrizko eskubideen funtsezko galera nozitu dituzten errioxar guztiak, baldin eta kalte horiek guztiak badira giza eskubideei buruzko nazioarteko arauak eta nazioarteko zuzenbide humanitarioa urratzea dakarten egiteen edo ez-egiteen ondoriozkoak, eta 1936ko uztailaren 18ko estatu-kolpetik, horren ondoriozko gerratik eta diktaduratik Espainiako 1978ko Konstituzioa indarrean jarri arteko aldi gertatu badira, eta bereziki hauek:

11. Beren hizkuntza erabiltzeagatik edo hedatzeagatik errepresaliatutako edo jazarritako pertsonak.

---

⁸⁷⁷ BOEren 112. zenbakian, 2022ko maiatzaren 11ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-7640

7.4.5.27. 11/2022 Legea, irailaren 20koa, Errioxako Genero-indarkeriaren aurkakoa⁸⁷⁸

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Legearen printzipio gidariak botere publikoen jardunean

Errioxako botere publikoek, lege honetan ezarritako helburuak lortzeko, jarduteko irizpide hauek bete behar dituzte:

d) Diskriminazioa debekatzea eta diskriminazio anizkoitzari arreta eskaintzea: instituzio publikoek bermatuko dute lege honetan aurreikusitako neurriak inolako diskriminaziorik gabe aplikatuko direla, honako hauek oinarri hartuta: jatorri etnikoa, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoak edo beste edozein iritzi, jatorri nazionala edo soziala, gutxiengo nazional bateko kide izatea, gaitasun ekonomikoa, genero-identitatea, adina, osasun-egoera, desgaitasuna, egoera zibila, migratzailearen estatusa edo bizilekuaren administrazio-egoera.

IV. TITULUA Arreta- eta errekupeazio-baliabideak eta - zerbitzuak

I. KAPITULUA

Kontzeptua, printzipioak eta informaziorako eskubidea

37. artikulua.— Informazioa jasotzeko eskubidea

1. Errioxako administrazio publikoak, bere eskumenen eremuan, honako eskubide hauek bermatu beharko dizkie genero-indarkeriaren biktima direnei:

a) Egoera pertsonalera eta beharrian berezietara egokitutako informazioa, aholkularitza eta arreta jasotzea edozein unetan. Eskubide hori bermatua izango dute desgaitasunen bat duten emakumeek, beharrezko laguntza-bitartekoen bidez, eta emakume atzerritarrek, interpretearen laguntzaren bidez, hala eskatzen denean.

---

⁸⁷⁸ BOEren 238. zenbakian, 2022ko urriaren 4ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-16127>

II. KAPITULUA

Arreta- eta errekupeazio-sareko baliabide eta zerbitzuen katalogoa

3. ATALA

Errekupeazio eta arreta espezializatuko zerbitzuak

48. artikulua.— Emakumeen salerosketaren eta sexu-esplotazioaren biktimentzako arreta integrala

Emakumeen salerosketaren eta sexu-esplotazioaren biktimentzako arreta integralean sartuko dira, gutxienez, laguntza psikologikoa, esku-hartze soziala, arreta juridikoa, tratamendu medikoa eta bizirik irautea ziurtatzeko neurriak eta aholkularitza haien hizkuntzan ematea.

VI. TITULUA

Laguntza juridikoa, eta justiziarako eta polizia-babeserako irispidea

III. KAPITULUA

Prestakuntza, espezializazioa eta arreta egokia eremu judizialean

62. artikulua.— Interpretea eta bideratzailea izateko eskubidea

Errioxako Autonomia Erkidegoko Administrazioak bermatuko du zentzumen-degaitasuna duten emakumeek eta hizkuntza ezagutzen ez duten emakume atzerritarrek interprete baten laguntza izango dutela arrazoizko epe batean, emakumeek prozedura judizialaren fase guztietan informazioa eta komunikazioa jasotzeko duten eskubidea bermatzeko. Genero-indarkeriaren biktima diren eta degaitasun intelektuala duten emakumeek bideratzailearen figura izango dute prozeduran zehar, indarrean dagoen legerian aurreikusitako baldintzetan.

Interpreteak eta bideratzaileak genero-ikuspegiari buruzko prestakuntza nahikoa eta egiaztatua izan beharko dute.

7.4.5.28. 14/2022 Legea, abenduaren 23koa, Errioxako Gazteriari buruzkoa⁸⁷⁹

I. TITULUA

Gazteriaren arloko zeharkako politikak

II. KAPITULUA

Zeharkako jarduketa-sektoreak

27. artikulua.— Gazte-mugikortasuna

2. Errioxako Gobernuko Administrazioak politikak sustatuko ditu gazteak beste autonomia-erkidego batzuetara eta Europako beste herrialde batzuetara batez ere mugitzeko, eta horren helburua hauxe izango da: dibertsitatearen eta kultura- eta hizkuntza-aberastasunaren ezagutza sustatzea, betiere haien prestakuntza aberasteko.

---

⁸⁷⁹ BOEren 17. zenbakian, 2023ko urtarrilaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-160>

7.4.5.29. 16/2022 Legea, abenduaren 29koa, Errioxako Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁸⁸⁰

II. TITULUA Aurrekontu-kudeaketaren prozedurak

IV. KAPITULUA Irakaskuntzako aurrekontuen kudeaketa

21. artikulua.— Zentro kontzertatuak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoa

6. [...]

Hezkuntza-proiektu elebidun edo eleaniztunetan parte hartzeko baimena duten zentro kontzertatuen kasuan, irakasle/unitate ratioak handitu ahal izango dira, araudiak ezartzen dituen baldintzetan eta hezkuntza-berrikuntzaren arloan eskumena duen zerbitzuaren txostena jaso ondoren; txosten horretan zentro bakoitzerako ratioak zehaztuko dira. Era berean, irakaskuntzako zentro kontzertatuek 3.000 euroko zenbateko finko bakarra jasoko dute proiektuaren hasieran, “Beste gastu batzuk” izeneko partidaren bitartez, eta horrek ez du eragotziko ikasturte bakoitzerako zentro publikoek jasotako zenbatekoen baliokide diren zenbatekoak esleitu ahal izatea, betiere elebitasunari buruz indarrean dagoen araudiaren arabera.

12. Eskaintza elebiduneko heziketa-zikloak ituntzen diren zentro kontzertatuetan, irakasle/unitate ratioak gehitu ahal izango dira bigarren hizkuntza batean banatu ahal izateko, lanbide-heziketaren arloko eskumena duen zerbitzuak justifikazio-txostena egin ondoren.

22. artikulua.— Zentro kontzertatuetan aniztasunari arreta emateko neurriak

2. Zentro kontzertatuei, behar izanez gero, entzumen eta hizkuntzako laguntza-zerbitzuen finantzaketa emango zaie, baldin eta haur eta lehen hezkuntza irakasten badute eta hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak eskolatzen badituzte. Hornidura zehatz hori kalkulatzeko, eginkizun horiek betetzeko, oinarritzat profesional egoki baten lanaldi osoa hartuko da, zeina izango baita lehen aipatutako mailetan hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten hogeita hamar ikasleko.

Horretarako, kontuan hartuko dira ikasle horien datuak, arlo horretan eskumena duen zerbitzuak behar bezala baliozkotuak eta Racima hezkuntza-plataforman 2023ko ekainaren 30era arte sartuak. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak behar bezala egiaztatutako datuak jakinaraziko dizkio zentro bakoitzari, eta laguntza-orduen kopurua zehaztuko du. Eraginpeko langileen lan-kontratuen eguneratzeek 2023/2024 ikasturtearen hasieratik izango dituzte ondorioak.

---

⁸⁸⁰ BOEren 20. zenbakian, 2023ko urtarrilaren 24ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-1958

II. ERANSKINA

2023. urterako maila desberdinetako hezkuntza-kontzertuak osatzen dituzten kontzeptuen modulu ekonomikoak

III. Beste gastu batzuk.

Sareko sistema informatikoen administrazioa (duala eta elebiduna) - Lehen ikasturtea: 11.103,00.

Sareko sistema informatikoen administrazioa (duala eta elebiduna) - Bigarren ikasturtea: 9.314,27.

Web aplikazioen garapena (duala eta elebiduna) - Lehen ikasturtea: 11.103,00.

Web aplikazioen garapena (duala eta elebiduna) - Bigarren ikasturtea: 9.314,27.

IV. ERANSKINA

Transferentzia izendunak

08. atala. Hezkuntza, Kultura, Kirola eta Gazteria.

08.02.01.3311.441.00 Errioxa Eraldatzeko Fundazioa. Hizkuntzaren ahotsak. 3.000.000.

08.02.01.3311.480.11 Pro Real Academia Española de la Lengua fundazioa.

7.4.5.30. 1/2023 Legea, urtarrilaren 31koa, Errioxako Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa⁸⁸¹

ZIOEN AZALPENA

IV

[...]

Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu bategina azaroaren 29ko 1/2013 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsi zen, eta duela gutxi aldatu zen martxoaren 31ko 6/2002 Legearen bidez, zeinaren arabera desgaitasunen bat duten pertsonak egikaritu ahal izango baitituzte beren eskubideak gainerako herritarren baldintza berberetan, eta, horretarako, irisgarritasun unibertsala bezalako neurriak hartzen ditu; lege horrek honela definitzen du 2.k) artikuluan: «Baldintza bat da, zeina bete behar baitute inguruek, prozesuek, ondasunek, produktuek eta zerbitzuek, bai eta objektuek, tresnek, lanabesek eta gailuek ere, pertsona guztiek segurtasunez eta erosotasunez ulertu, erabili eta baliatu ditzaten, ahal denik eta modurik autonomoen eta naturalenean». Diseinu unibertsalaren edo pertsona guztientzako diseinuaren estrategia eskatzen du, eta ulertu behar da arrazoizko egokitzapenak egin daitezkeela. Gainera, azken erreformak irisgarritasun kognitiboa eta haren exijentzia eta aplikazio-baldintzak ezartzen eta arautzen ditu; modu eraginkorrean bermatu nahi du ingurune fisikoa, garraioa, informazioa eta komunikazioa ulertzeko eta komunikatzeko zailtasunak dituzten pertsona guztien irisgarritasun kognitiboa, informazioaren eta komunikazioen sistemak eta teknologiak barne, bai eta eskuragarri dauden edo erabilera publikokoak diren beste zerbitzu eta instalazio batzuk ere, hiriguneetan zein landaguneetan. Lege-aldaketa honek indartu egiten du desgaitasuna duten pertsonen talde handi baten eskubideen egikaritze eta erkidego-partaidetza osoa, eta, gainera, gizarte-sektore hori gainditzen du, eta ongintzako eta hobekuntza kolektiboko ondorioak erkidegoko beste segmentu batzuetara zabaltzen ditu, hala nola adinekoengana, herrialdeko bisitariengana nahiz egoiliarrengana, zeinek hizkuntza ofizialak behar bezala ezagutzen ez baitituzte, eta alfabetatze-maila txikia dutenengana, besteak beste.

Tratu-berdintasunerako eta Diskriminaziorik ezari buruzko uztailaren 12ko 15/2022 Lege Integralak aitortzen du, besteak beste, inor ezin izango dela diskriminatu desgaitasunagatik, eta bermatzen du, behar diren bitartekoen bidez, diskriminazioaren biktima guztiek, bereziki desgaitasuna dutenek, irispide osoa izango dutela beren eskubideei eta dauden baliabideei buruzko informazio osoa lortzeko. Informazio hori formatu irisgarri eta ulergarrian eman beharko zaie desgaitasuna duten pertsonari, hala nola irakurketa erraza, braillea, zeinu-hizkuntzan edo komunikatzeko beste modalitate edo aukera batzuetan, sistema alternatibo eta handigarriak barne.

---

⁸⁸¹ BOEren 42. zenbakian, 2023ko otsailaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-4326>

II. TITULUA

Arkitektura-oztopoak, garraioan eta komunikazioan.

Mugikortasunerako irisgarritasunaren ikurra

I. KAPITULUA

Espazio publiko urbanizatuetera sartzeko eta haiek erabiltzeko irisgarritasun-baldintzei buruzko xedapenak

3. ATALA

Hiri-altzarien ezaugarriak

18. artikulua.— Hiri-altzarien beste elementu batzuk

4. Jendearekiko elkarrekintzarako bitarteko informatikoak dituzten makina eta elementu manipulagarriek honako hauek izan beharko dituzte: braillea, makrokaraktreak, testutik ahotserako bihurtzea, azpituduluak, audiodeskripzioa, karaktereak handitzea, bideokomunikazioa, zeinu-hizkuntza, bideointerpretazioa, irakurketa erraza, edo informazioa eskuratzea, komunikatzea eta pertsona guztiek erabiltzea ahalbidetuko duten beste egokitzapen batzuk.

II. KAPITULUA

Eraikuntzako irisgarritasunari buruzko xedapenak

3. ATALA

Suteetarako informazioa, seinaleak eta segurtasuna

32. artikulua.— Informazioa eta seinaleztapena

2. Segurtasun-informazioa erraz aurkitzeko moduko leku batean egongo da, eta erabiltzaile guztiek ulertzeko modukoa izango da, hizkera errazeko, irakurketa errazeko, brailleko eta zeinu-hizkuntzako euskarriak erabiliz (kartelak, ikus-entzunezkoak).

3. Eraikinetako espazio eta ekipamenduak seinaleztatzeko, kontuan hartuko dira argiztapena eta gainerako baldintza bisualak, akustikoak eta, hala badagokio, ukimenezkoak eta hizkera errazekoak eta irakurketa errazekoak, zeinek ahalbidetuko baitute desgaitasun sensoriala edo intelektuala duten pertsonak hauteman ahal izatea.

III. KAPITULUA

Garraioko irisgarritasunari buruzko xedapenak

1. ATALA

Irisgarritasuna garraio publikoan

37. artikulua.— Arau orokorrak

3. Logroñon dauden lurreko eta aireko garraio publikoko geltokietan, eta urtean milioi bat bidaiari baino gehiagoko geltokietan, baldin eta Errioxako Autonomia Erkidegoaren edo toki-administrazioaren eskumenekoak badira eta bidaiarien trafikoaren garrantziaren arabera zehazten badira, zeinu-hizkuntzaren interpreteen eta gidari-interpreteen zerbitzua ematea bermatuko da, aurrez aurre edo teleinterpretazioaren bidez, bai eta informazioa emateko eta jendeari arreta emateko guneetan ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz ere. Era berean, laguntza-langileak egongo dira, haien bidez errazteko desgaitasuna duten pertsonen geltokiko zirkulazioa eta ibilgailuetarako sarbidea.

IV. KAPITULUA

Eraikuntzako irisgarritasunari buruzko xedapenak

41. artikulua.— Irisgarritasuna komunikazio- eta seinaleztapen-sistemetan

1. Errioxako Autonomia Erkidegoak komunikazioan oztopoak ezabatu beharko ditu, eta mekanismo eta alternatiba teknikoak eta giza mekanismoak ezarri beharko ditu, hala nola zeinu-hizkuntzaren interpreteak, komunikazio- eta seinaleztapen-sistemak herritar guztientzat eskuragarri egon daitezen eremu guztietan, betiere Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legean ezarritakoaren arabera. Era berean, irakurketa errazeko sistema, braillea eta begizta magnetikoa erabiliko dira, eta komunikazio-sistemak egokituko dira, pertsona guztientzat irisgarriak eta ulergarriak izan daitezen.

2. Errioxako Autonomia Erkidegoak sustatuko du zeinu-hizkuntzaren interpreteen prestakuntza, gorren eta ezpain-hizkuntzaren gidari-interpreteen prestakuntza, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen gidari-interpreteen prestakuntza, bai eta irisgarritasun kognitiboko eta irakurketa errazeko profesionalen prestakuntza ere, betiere pertsonari zuzeneko komunikazioa errazteko eta, era berean, administrazio publiko guztietan langile espezializatu horiek egon daitezen sustatzeko. Lan-eskaintza publikoak deituko dira langile espezializatu horien plantilla egonkorra eratzeko eta mantentzeko.

3. Errioxako Autonomia Erkidegoaren mendeko ikus-entzunezko komunikabideek eta komunikabide idatziek neurri teknikoen plan bat egin eta behar bezala eguneratuko dute, betiere, eta azpitulazioa, audiodeskripzioa, irakurketa erraza eta zeinu-hizkuntzaren interpretazioa txertatuz, desgaitasuna duten pertsonen informaziorako eskubidea bermatzeko, ikus-entzunezko legeria orokorrean berariaz ezarritako baldintzetan.

4. Era berean, gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek edo gor-itsutasuna dutenek zeinu-hizkuntzako profesionalekin eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoekin batera parte hartzeko duten eskubidea bermatuko da, parte-hartzeko

eremu guztietan, publikoak zein pribatuak izan, entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duen pertsonak hala eskatzen duenean.

42. artikulua.— Informazioaren eta telekomunikazioen gizartea

4. Errioxako Administrazio autonomikoak ikus-entzunezko komunikazioaren arloko legeria espezifikoan arautuko ditu telebistaren ikus-entzunezko edukien gutxieneko irisgarritasun-baldintzak, azpigituluak, audiodeskripzioa eta zeinu-hizkuntzaren interpretazioa txertatuz.

VII. KAPITULUA

Kulturako, kiroleko eta aisiako ekipamenduetarako irisgarritasuna

48. artikulua.— Kulturako, kiroleko eta aisiako jardueretarako irisgarritasun-baldintzak

1. Kultura-, kirol- edo aisialdi-jarduerak eta antzeko ekitaldi publikoek komunikazio-irisgarritasun nahikoa bermatu behar dute, arian-arian, betiere edozein desgaitasun-mota duten pertsonak haietaz gozatu, haiek erraz ulertu edo horietan parte hartu ahal izan dezaten, eta informazioa hizkera ulergarriaren bidez eskaini behar dute, jarduera-motaren arabera erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

X. KAPITULUA

Justizia Administrazioarako irisgarritasuna

50. artikulua.— Justizia Administrazioarako irisgarritasuna

3. Justiziaren arloan eskumena duen sailak bideratzailearen figura sustatuko du, desgaitasuna duen pertsonari laguntza ematen dion aditu gisa, eta bi norabideko komunikazioa eta organo judizialaren eta desgaitasuna duen pertsonaren arteko laguntza egituratzen dituen elementu gisa, irakurketa errazeko, brailleko, zeinu-hizkuntzako eta beste komunikazio-modalitate edo -aukera batzuetako mekanismoen bidez, sistema alternatibo eta handigarriak barne.

Bigarren xedapen gehigarria.— Irisgarritasuna eta diseinua gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat

Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen irisgarritasun unibertsalari eta diseinuari buruzko aspektuek bete beharko dute urriaren 23ko 27/2007 Legean eta hura garatzen duen araudian ezarritakoa; izan ere, lege horrek Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen ditu.

ERANSKINA

Lege honetan erabilitako kontzeptuak

1) Irisgarritasun unibertsala: baldintza bat da, zeina bete behar baitute inguruek, prozesuek, ondasunek, produktuek eta zerbitzuek, bai eta objektuek, tresnek, lanabesek eta gailuek ere, pertsona guztiek segurtasunez eta erosotasunez ulertu, erabili eta baliatu ditzaten, ahal denik eta modurik autonomoen eta naturalenean.

«Diseinu unibertsalaren edo pertsona guztientzako diseinuaren» estrategia eskatzen du, eta ulertu behar da arrazoizko egokitzapenak egin daitezkeela.

2) Jazarpena: pertsona baten desgaitasunarekin lotutako portaera ez-desiratu oro da, helburutzat edo ondoriotzat duena haren duintasunaren aurka egitea edo larderiazko ingurunea, etsaitasunezkoa, apalesgarria, umiliagarria edo iraingarria sortzea.

3) Arrazoizko egokitzapenak: aldaketak eta moldaketak dira, zeinak beharrezkoak baitira eta desgaitasuna duten pertsonen beharrian espezifikoetara egokitzen baitira ingurune fisiko, kognitibo, sozial eta jarrerazkoen arabera; egokitzapenok ez dute zama neurrigaberik edo bidegaberik ezarriko, kasu jakin batean modu eraginkor eta praktikoa beharrezkoak direnean, bai desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasuna eta parte-hartzea errazteko, eta bai pertsona horiei bermatzeko eskubide guztiak gainerako baldintza berberetan baliatuko edo egikarituko dituztela.

4) Irisgarritasunerako oztopoak: pertsonak ingurune fisikoarekin, kognitiboarekin, garraioarekin, produktuekin, zerbitzuekin, informazioarekin eta komunikazioekin elkarrengaitzeko dituzten eragozpenak, trabak edo oztopoak.

5) Arkitektura-oztopoak: pertsonen eta ingurunearen arteko elkarrekintza eta gizartean erabateko parte-hartzea mugatzen edo eragozten duten oztopo fisikoak.

6) Oztopo kognitiboak: ulertzeko zailtasunari eragiten diotenak dira, eta, beraz, pertsonak ingurunearekin elkarrengaitzea eragozten dute.

7) Braillea: erliebean irakurtzeko eta idazteko metodo unibertsala itsuentzat edo ikusmen-degaitasun larria dutenentzat, herrialde bakoitzeko hizkuntza ofizialera egokitua.

8) Begizta magnetikoa edo indukziozkoa: entzumen-protesiak (audifonoen eta/edo inplanteen) erabiltzaileentzako laguntza osagarria, ingurunean entzumen-irisgarritasuna errazten duena, bai espazioan orientatzeko eta mugitzeko, bai era guztietako soinu-informazioa eta hizkuntza hautemateko. Soinu-seinalea eraldatzen duen soinu-sistema bat da, entzumen-degaitasuna duen pertsonaren protesia hartzen duen eremu magnetiko bat sortuz.

9) Komunikazioa: igorle baten eta hartzaile baten artean informazioa trukatzeko prozesua. Mezua hautemateko erabiltzen den zentzumenaren arabera, komunikazioa honelakoa izan daiteke:

a) Entzunezkoa: mezua entzumenaren bidez hautematen den komunikazioa.

b) Ukimenezkoa eta podoukimenezkoa: mezua ukimenaren bidez hautematen den komunikazioa. Barnean hartzen ditu braille irakurketa-idazketa sistema, ikurrak eta grafikoak erliebean, letra larriak esku-ahurrean, ukimenezko alfabeto daktilologikoa edo esku-ahurrean eta ukimenezko euskarria duen zeinu-hizkuntza.

c) Ikusizkoa: mezua ikusmenaren bidez hautematen den komunikazioa. Barnean hartzen du sistema grafiko alfabetikoa eta sinbolikoa, zeinuen, letren, grafismoen, ikurren eta antzeko beste adierazpenen bidez irudikatzen dena edozein euskarri material, elektronikoa edo telematikotan; argi-seinaleak, hau da, lurraldean, eraikuntzan eta garraioan arrisku- edo larrialdi-abisua ematen duten argi-errotuluak edo argiak, eta zeinu-hizkuntza, bai eta ulermenari laguntza ematen dioten hizkera piktografikoaren eta irudien bitartezkoa ere.

10) Elkarrizketa zibila: printzipio bat da, zeinaren arabera, desgaitasuna duten pertsonak eta haien familiak ordezkatzeko dituzten antolakundeek parte hartzen

baitute legeek eta gainerako arau-xedapenek ezartzen dituzten baldintzetan, desgaitasuna duten pertsonen esparruan garatzen diren politika ofizialen lanketan, betearazpenean, jarraipenean eta ebaluazioan; politika horiek, edozelan ere, bermatuko dute desgaitasuna duten hurrek eskubidea izango dutela haiei eragiten dieten gai guztiei buruzko iritzia askatasunez adierazteko eta beren desgaitasunaren eta adinaren arabera egokia den laguntza jasotzeko, eskubide hori egikaritu ahal izateko.

11) Desgaitasuna: egoera bat da, zeina ondokoen elkarrekintzaren ondorioa baita: alde batetik, defizit ziur asko iraunkorrek dituzten pertsonen eta, bestetik, gizartean gainerako baldintza berberetan erabat eta eraginkortasunez parte hartzea mugatzen edo eragozten duten edozein motatako oztopoen arteko elkarrekintzarena.

12) Entzumen-desgaitasuna: entzumena erabiltzeko zailtasuna edo ezintasuna, zeina baitator entzumen-gaitasun partziala, hipoakusia edo erabateko kofosia, aldebakarrekia edo aldebikoa, galtzetik; horrek ahozko hizkera eskuratzeko zailtasuna dakar, eta horrek eragina izango du eskola-, gizarte- eta lan-integrazioan.

13) Desgaitasun fisikoa: eguneroko bizitzako oinarritzko jardueretan gorputzaren edo gorputz-zati baten mugikortasuna edo mugimendua zailtzen edo eragozten duen desgaitasuna.

14) Adimen-desgaitasuna: desgaitasun bat da, zeinaren ezaugarria baita muga esanguratsuak izatea bai funtzionamendu intelektualean, bai moldatze-jokabidean, kontzeptu-trebetasunetan, sozialetan eta praktikoetan. Desgaitasun hau garapen-aldian sortzen da, zeina baita pertsonak 22 urte bete baino lehenagokoa.

15) Buru-desgaitasuna: nahasmendu kognitiboak, afektibotasunekoak edo jokabidekoak, intentsitateagatik edo larritasunagatik kaltetuak funtzionamendu psikologikorako eta sozializatorako laguntza behar izatea eragiten dutenak.

16) Desgaitasuna edo dibertsitate organikoa: gorputz-sistema batzuen funtzionalitate-galeraren ondorioa da; sistema horiek barne-organoekin edo prozesu fisiologikoekin lotu ohi dira, sortzetikoak edo eskuratuak izan.

17) Zentzumen-desgaitasuna: zentzu bati edo bati baino gehiagori aldi berean eragiten dion desgaitasuna.

18) Ikusmen-desgaitasuna: ikusteko gaitasunaren urritze partziala edo erabateko gabezia, zeinak zaildu edota eragozten baitu ikusmen-atazak normaltasunez betetzea, eta eragindako pertsonaren eta ingurunearen arteko elkarrekintzarako zailtasunak eragiten baititu; erabateko itsutasuna eta ikusmen urriko maila guztiak hartzen ditu.

19) Zuzeneko diskriminazioa: desgaitasuna duen pertsona baten egoera da, desgaitasunagatik edo desgaitasunagatik antzeko egoeran dagoen beste pertsona bat baino modu txarragoan tratatua denean.

20) Zeharkako diskriminazioa: lege- edo erregelamendu-xedapen batek, klausula konbentzional batek edo kontratu-klausula batek, banakako itun batek, alde bakarreko erabaki batek edo irizpide edo praktika batek, edo ingurune, produktu edo zerbitzu batek, itxuraz neutroa izanik ere, desabantaila partikularra eragin diezaioketenean pertsona bati beste batzuen aldean, desgaitasunagatik edo desgaitasunaren zioz, betiere objektiboki helburu legitimo bati erantzuten ez badiote eta helburu hori lortzeko bitartekoak egokiak eta beharrezkoak ez badira.

21) Elkartzeagatiko diskriminazioa: egoera hori sortzen da pertsona edo talde batek diskriminaziozko tratua jasotzen duenean beste batekin duen harremanagatik edo desgaitasunagatik.

22) Diseinu unibertsala edo pertsona guztientzako diseinua: jarduera honen bidez, inguruneak, prozesuak, ondasunak, produktuak, zerbitzuak, objektuak, tresnak, programak, gailuak edo tresnak sortzen edo proiektatzen dira jatorritik, eta, ahal den guztietan, pertsona guztiak erabili ahal izango dituzte, ahalik eta gehien, egokitzapenik edo diseinu espezializaturik behar izan gabe. «Diseinu unibertsalak edo pertsona guztientzako diseinuak» ez ditu baztertuko desgaitasuna duten pertsonen talde partikularrentzako laguntza-produktuak, pertsonok produktu horiek behar dituztenean.

23) Dibertsitate funtzionala: termino bat da, zeinak erreferentzia egiten baitio pertsonen ingurunean funtzionatzeko eta jarduteko moduen aniztasunari, betiere ezaugarri pertsonalen eta ingurunearen aniztasuna eta desberdintasuna direla-eta.

24) Urbanizazio-osagaiak: urbanizazio-obren edozein osagai, ur-hornidurarekin eta -banaketarekin, saneamenduarekin, energia-hartzearekin eta -banaketarekin, telekomunikazioekin, bide-segurtasun eta -seinaleekin, lorezaintzarekin eta zoladurarekin lotuta, eta hirigintza-planetako eta urbanizazio-proiektuetako adierazpenek gauzatzen dituzten elementu guztiak lotuta.

25) Erabilera komunitarioko espazioak eta eremuak: eraikin baten edo eraikin-multzo baten zerbitzuan eta erabiltzaileen eskura modu partekatuan dauden espazioak.

26) Erabilera publikoko hiri-espazioak: jabari publikoa osatzen duten espazioen multzoa; espazioak erabilera publiko iraunkorrerako edo aldi baterako erabiltzen dira eta, indarrean dagoen hirigintza-araudiaren arabera, hiri-lurzoru izaera dute. Kontzeptu hauek sartzen dira:

a) Bide-espazioak: ibilgailuen eta pertsonen zirkulaziorako dauden erabilera publikoko hiri-espazioak.

b) Espazio libreak: erabilera publikoko hiri-eremu edo -esparru eraiki gabeak, bide-espazioez bestelakoak.

27) Aukera-berdintasuna: diskriminaziorik ez izatea, ez zuzenekorik ez zeharkakorik, diskriminazio horretan sartzen delarik edozein bereizketa, bazterketa edo murriztapen, zeinaren asmoa edo ondorioa baita desgaitasuna duten pertsonen giza eskubide eta oinarrizko askatasun guztiak aitortu daitezkeen, goza daitezkeen edo baldintza berdinetan egikari daitezkeen oztopatzea edo ondoriorik gabe uztea eremu hauetan: politikan, ekonomian, gizartean, lanean, kulturaren edo gizarte zibilean edo bestekoetan. Era berean, ekintza positiboko neurriak onartzen badira, aukera-berdintasuna dela joko da.

28) Gizarte-inklusioa: printzipio bat da, zeinaren arabera, gizarteak balio partekatutako sustatzen baititu, ondasun erkidera eta gizarte-kohesiora bideratuak, eta aukera ematen die desgaitasuna duten pertsona guztiak bizitza politikoan, ekonomikoan, sozialean, hezkuntzakoan, lanekoan eta kulturean bete-betean parte hartzeko eta gainerako baldintza berdinetan bizitzeko.

Gizarte-inklusioak jarduketara hauek dakartza:

a) Lege-esparruan aldaketak egitea.

b) Desgaitasuna duten pertsonen eta haien familien edo ordezkari-antolakundearen parte-hartzea.

- c) Desgaitasuna duten pertsonen trebetasunak eta gaitasunak sustatzea.
  - d) Lotura komunitarioak sortzea eta indartzea.
  - e) Desgaitasun-egoeratik eratorritako kalteberatasun-faktoreak murriztea.
  - f) Baliabideen aprobetxamenduan berrikuntza eta optimizazioa sustatzea.
  - g) Helburu kualitatiboei lehentasuna ematea, kuantitatiboei baino lehen.
  - h) Dimentsio anitzeko eta diziplina arteko ikuspegia formulatzea.
  - i) Beharrian partikularrentzako erantzun espezifikoak diseinatzea.
  - j) Honako eragile hauek ahalik eta gehien inplika daitezten sustatzea: ordezkaritza-instituzio, -erakunde eta -antolakundeak.
  - k) Ingurunea eraldatzen duten politikak (irisgarritasuna; aurreiritziak eta estigmak ezabatzea; herritartasun-espazio inklusiboak sortzea; gizarte-ekonomia eta kontratazio publikoa; desgaitasuna eragiten duten faktoreen prebentzioa).
  - l) Laguntzak ematen dituzten politikak.
  - m) Lan-inguruneak sortzeko, estimulatzea eta sentsibilizatzea.
- 29) Zeinu-hizkuntza: ikusmen-, keinu- eta espazio-hizkuntza naturala da, berezko gramatika duena, eta Espainiako Estatuak urriaren 23ko 27/2007 Legean aitortutako beste edozein hizkuntzaren ezaugarri guztiak eta eginkizun berberak betetzen ditu; izan ere, lege horrek zeinu-hizkuntzak aitortu, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen ditu.
- 30) Irakurketa erraza: eduki bat errazago irakurtzeko eta ulertzeko aukera ematen duen egokitzapena. Testua ez ezik, ilustrazioak eta maketazioa ere barne hartzen ditu. Irakurketa erraztat jotzen da, halaber, testuak guztiontzat ulergarriago egiteko metodoa, zeinak ezabatzen baititu ulertzeko, ikasteko eta parte hartzeko oztopoak.
- 31) Irisgarritasunari eustea: berrikusteko, arazoak detektatzeko eta jarduteko prozeduren multzoa da, betiere espazioak, zerbitzuak edo instalazioak eskuragarri egon daitezten denboran zehar, eta irisgarritasun-baldintzak murriztu edo desagertu ez daitezten beharrezkoak diren elementuen mantentze-lanek behar beste jarraitu dezaten. Irisgarritasunaren mantentze-lanak prebentziozkoa eta zuzentzailea izan behar du.
- 32) Ekintza positiboko neurriak: desgaitasunaren ondoriozko desabantailak saihestu edo konpentsatzen dituztenak dira, desgaitasuna duten pertsonen egitatezko berdintasuna lortu edo bizkortzera bideratuak, bai eta bizitza politikoan, ekonomikoan, sozialean, hezkuntzakoan, lanekoan eta kulturakoan erabateko parte-hartzea lortzera bideratuak ere, desgaitasun-mota eta -gradu guztiak kontuan hartuta.
- 33) Laguntza-bitartekoak: ingurunearen eta desgaitasuna duten pertsonen arteko bitartekari gisa jarduten duten laguntzak dira, bizi-kalitatea hobetzeko edo autonomia pertsonala areagotzeko aukera ematen dietenak. Erabilera partikularreko laguntza-bitartekoak beharrezko elementutzat jotzen dira, eta ezin da mugatu horien erabilera, salbu eta segurtasun- edo osasungarritasun-arrazoiengatik edo erregelamendu bidez ezarritako beste arrazoi batzuegatik. Laguntza-bitartekoak honela sailkatzen dira:

a) Laguntza-produktua: tresna, aparatu, tresna, gailu, mekanismo edo antzeko elementu bat, zeinak aukera ematen baitie desgaitasuna duten pertsonei laguntza hori gabe egin ezingo lituzketen jarduerak egiteko, edo ahalegin handi baten kontura bakarrik egin litzaketenak egiteko.

b) Laguntza pertsonala: desgaitasuna duten pertsonei produktu eta zerbitzuen erabilera, komunikazioa edo mugikortasuna errazteko edo bermatzeko prestatutako pertsona, hala nola zeinu-hizkuntzaren interpretea, gidari-interpretea edo laguntzaile pertsonala.

c) Animalien laguntza: desgaitasuna duen pertsona baten beharrian zehatzak betetzeko bereziki trebatutako animalia, hala nola laguntza-txakurrak.

34) Normalizazioa: printzipio bat da, zeinaren bidez desgaitasuna duten pertsonak aukera izan behar baitute bizimodua eramateko berdintasun-baldintza berberetan, beste edozein pertsonak eskura dituen leku, eremu, ondasun eta zerbitzu berberak eskuratuz.

35) Garuneko paralisia: mugimenduaren garapenaren eta jarreraren nahasmendu iraunkorren multzoa; nahasmenduok jarduera mugatzen dute, eta fetuaren garun-garapenean edo lehen haurtzaroan gertatzen diren alterazio ez-progresiboek egozten zaizkie.

36) Mugikortasun murriztua duten desgaituak: desgaitasun fisiko, sentsorial edo intelektual jakin bat dela eta, ingurunearekin segurtasunez eta autonomiaz mugitzeko edo elkarrekintzan aritzeko gaitasuna mugatuta duten pertsonak.

37) Irisgarritasun-plana: tresna bat da, zeinak identifikatu eta planifikatzen baititu planaren aplikazio-eremuan lege honek eta berari dagokion garapen-araudiak ezarritako irisgarritasun-baldintzak lortzeko gauzatu behar diren jarduketak.

38) Prozesu judizial baten bideratzaileak: profesional espezializatuak eta neutralak dira, zeinek, beharrezkoa izanez gero, laguntza egoki eta beharrezkoak ebaluatu, diseinatu eta eskaintzen baitizkiete adimen- edo garapen-desgaitasuna duten pertsonei —ofizialki aitortutako desgaitasuna izan edo ez— eta justiziaren eremuko prozesu judizial batean inplikaturako profesionalei; gainera, pertsonoi aholkularitza ematen diete; horren guztiaren helburua, berriz, hauxe da: adimen- edo garapen-desgaitasuna duten pertsonak justizia iristeko duten eskubidea gainerakoek baldintza berberetan egikaritzea. Laguntza-beharrizanei buruzko ebaluazioa egiteko kontuan hartu behar da zein den pertsonaren eta ingurune zehatzaren arteko elkarrekintza, kasuz kasu; izan ere, pertsonak gaitasun dinamikoak dituzte, eta ingurune polizial edo judizial bakoitzak ere ezaugarri propioak ditu.

39) Erabilera publikoko zerbitzuak: zerbitzu horiek, titulartasuna edozein dela ere, jendearen eskura jartzen dira, eta banaka edo taldeka kontratatu ahal izango dira edo baliatu ahal izango dira, hala nola osasun-zerbitzuak, gizarte-zerbitzuak, hezkuntza-, unibertsitate- eta prestakuntza-zerbitzu tekniko-profesionalak, kultura-zerbitzuak, ostalaritza-zerbitzuak, merkataritza-zerbitzuak, larrialdi-zerbitzuak, informazio- eta komunikazio-zerbitzuak edo kirol-zerbitzuak.

40) Gor-itsutasuna: desgaitasun bat da, zeina bi zentzumen-gabeziaren ondorioa baita (ikusmenekoa eta entzumenekoa); gabezia horiek gehiago edo gutxiago agertzen dira, eta komunikazio-arazo bakarrik eta beharrian bereziak sortzen dituzte; beharrianok, berriz, sortzen dira ingurunea modu globalean hautemateko, ezagutzeko, eta, beraz, hartaz interesatzeko eta hari moldatzeko pertsona horiek duten zailtasunaren ondorioz.

41) Bidaiarien eskatu ahalako garraioa: bidaiarien garraio-zerbitzua, aurrez finkatutako ibilbide, egutegi eta ordutegiei lotuta ez dagoena.

42) Bidaiarien garraio publikoa: bidaiariak lurretik garraiatzeko zerbitzua, pertsona multzo jakin batek edo beste batzuek edo publiko orokorrak leku batetik bestera joateko erabil dezaketena, prezio bat, tasa bat, kuota bat edo beste kontraprestazio bat ordainduta edo ordaindu gabe.

43) Desgaitasunaren arloko politiken zeharkakotasuna: printzipio bat da, zeinaren arabera, administrazio publikoek garatzen dituzten jarduerak ez baitira mugatzen pertsona horientzat bakarrik pentsatutako plan, programa eta ekintza espezifikotara soilik, baizik eta barne hartzen baitituzte izaera orokorreko ekintza-politika eta -ildoak, jardun publikoko edozein eremutan, non kontuan hartuko diren desgaitasuna duten pertsonen beharrianak eta eskaerak.

44) Bizimodu independentea: egoera bat da, zeinean desgaitasuna duen pertsonak bere existentziari buruzko erabaki-boterea egikaritzen baitu eta bere erkidegoko bizitzan aktiboki parte hartzen baitu, nortasunaren garapen askerako eskubidearen arabera.

7.4.5.31. 6/2023 Legea, martxoaren 22koa, osasun mentaleko arazoak dituzten pertsonen eta haien familiei buruzkoa⁸⁸²

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Estigmaren aurkako borroka osasun mentalaren barruan konpondu gabeko gaia da. Beharrezkoa da hizkeratik desagerraraztea gaixotasun mentalari buruzko aipamen oro, gutxiespen- edo diskriminazio-izaerarekin.

[...]

I. TITULUA

Pazienteen eta haien familien eskubideak

9. artikulua.— Adinekoen, umeen eta gazteen eskubideak

Adinekoek, umeek eta nerabeek eskubidea dute arreta publiko espezializatua jasotzeko, zeinak erdigunean jarriko baititu osasun mentaleko gaietan haien beharrianak, kezka eta nahiak, eta, zehazki, eskubide hauek dituzte:

1. Osasun mentalari eta garapen psikologiko eta sozialari buruzko informazioa hizkera irisgarrian jasotzeko eskubidea, arreta berezia jarriz gaixotasunaren esku-hartzeari eta tratamenduari dagokienez.

---

⁸⁸² BOEren 96. zenbakian, 2023ko apirilaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-9773>

7.4.5.32. 7/2023 Legea, apirilaren 20koa, Errioxako Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarriari buruzkoa⁸⁸³

ZIOEN AZALPENA

IV

[...]

II. tituluak Errioxako administrazio publikoen jardunean genero-berdintasuna sustatzeko neurriak biltzen ditu. Bi kapitulu ditu. Lehenengoak politika publikoetan genero-ikuspegia txertatzeko neurriak biltzen ditu, zeharkakotasunaren noziotik abiatuta, ekintza zehatzen bidez, hala nola plan estrategikoak, estatistikak eta azterlanak genero-ikuspegiarekin egitea, edo hizkera, komunikazio eta irudi ez-sexistak erabiltzea. [...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Printzipio orokorrak

Legearen xedea lortzeko, Errioxako Autonomia Erkidegoko botere publikoek, beren eskudantzien esparruan, printzipio orokor hauen arabera jardungo dute:

9. Beharrezko neurriak hartzea hizkuntzaren erabilera ez-sexista egiteko.

I. TITULUA

Eskumenak, eginkizunak, antolaketa, koordinazioa eta finantzaketa

I. KAPITULUA

Eskumenak eta eginkizunak

6. artikulua.— Autonomia Erkidegoko Administrazioa

2. Horretarako, Errioxako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, funtsean, eginkizun hauen bidez garatuko ditu bere eskumenak sustapen, koordinazioaren eta exekuzioaren arloan:

b) Genero-ikuspegia politika, programa eta ekintza guztietan txertatzea, betiere administrazio-dokumentuetan eta publizitate instituzionalean hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatuz.

---

⁸⁸³ BOEren 114. zenbakian, 2023ko maiatzaren 16ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-11337>

7. artikulua.— Toki-erakundeak

4. Haiei dagokien lurralde-eremuan, eta ordenamendu juridikoak esleitzen dizkien eskumenak egikaritzuz, toki-erakundeek honako eginkizun hauek izango dituzte berdintasun-politiken arloan:

c) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatzea administrazio-dokumentuetan.

d) Sentsibilizazio-ekintzak egitea emakumeen eta gizonen desberdintasun-egoerari buruz eta egoera hori desagerrarazteko behar diren neurriei buruz.

II. TITULUA

Berdintasunaren sustapena

I. KAPITULUA

Genero-berdintasuna sustatzeko neurriak

20. artikulua.— Hizkera, komunikazio eta irudi ez-sexistak

1. Administrazio publikoek hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabiliko dute. Errioxako botere publiko guztiek hizkera sexistarik ez erabiltzea sustatuko da, eremu sozial, kultural eta artistiko guztietan, bai eta partikularren artean ere.

4. Dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten komunikabideek edo 2.2 artikuluan aipatutako subjektuekin zabalkunde edo publizitate instituzionalerako kontratuak sinatzen dituztenek kode deontologikoak errespetatuko dituzte, hizkera eta irudiak modu sexistan ez erabiltzeari dagokionez, eta genero-estereotipoak ez erreproduzitzeari dagokionez.

5. Kanpaina instituzionalak herritar guztientzako eta, bereziki, desgaitasuna duten pertsonentzako hizkera ulergarrian eta barne-hartzailean egin behar dira: irakurketa erraza, zeinu-hizkuntza, azpigituluak eta interpretazioa errazten duen beste edozein egokitzapen.

III. TITULUA

Esku-hartze arloetan berdintasuna sustatzeko neurriak

I. KAPITULUA

Hezkuntza

32. artikulua.— Langileen prestakuntza

1. Hezkuntza Administrazioak beharrezko neurriak hartuko ditu irakasleen hasierako eta etengabeko prestakuntza-planetan emakumeen eta gizonen aukera-berdintasunaren, hezkidetzaren, genero-indarkeriaren eta hezkuntza afektibo, emozional eta sexualaren arloko prestakuntza espezifiko sartzeko, baita irakasleek dokumentuak egiteko erabili ahal izateko hizkera inklusiboaren arloko prestakuntza ere.

33. artikulua.— Hezkuntza Ikuskatzailtza

2. Hezkuntza Administrazioak bermatuko du ikuskatzailtzako langileek genero-berdintasunaren arloko prestakuntza jasoko dutela, batez ere arlo hauetan emango da hezkuntza: emakumeen eta gizonen arteko aukera- eta tratu-berdintasunean, hizkera ez-sexistan eta emakumeen aurkako indarkeriaren hautematean.

XII. KAPITULUA

Komunikabideak, teknologia berriak eta publizitatea

66. artikulua.— Komunikabide sozialak

1. Adierazpen- eta informazio-askatasunari zor zaion errespetuaren barruan, Errioxako Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuan jarduten duten komunikabide sozialek zainduko dute emakumeen eta gizonen irudi berdinzalea, plurala eta estereotiporik gabea transmititzea, bai eta hizkuntzaren eta irudien erabilera ez-sexista ere programazioak egitean, bereziki haur eta gazteentzako programazioetan.

67. artikulua.— Teknologia berriak

5. Eremu hauetan, Errioxako administrazio publikoek oso-osoan edo zati batean finantzatutako proiektuetan bermatuko da hizkera eta edukia sexistak ez izatea.

7.4.5.33. 8/2023 Legea, apirilaren 20koa, Errioxako Teknologia eta Berrikuntzari buruzkoa⁸⁸⁴

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Errioxako Autonomia Erkidegoak unibertsitate publiko bat du, Errioxako Unibertsitatea, zeina baita ezagutza berria sortzeko funtsezko elementua. Ikerketa-jarduera irakasleen eta ikertzaileen eskubidea eta eginbearra da, eta helburuen artean ikerketa sustatzea eta gauzatzea dago. Errioxako unibertsitate-sistema Urrutiko Hezkuntzarako Unibertsitate Nazionalari atxikitako zentro batekin eta lineako unibertsitate pribatu batekin osatzen da. Autonomia Erkidegoak erreferentziazko ikerketa-zentroak ditu osasun-arloan, mahastizaintza- eta ardogintza-arloan, kulturaren eta historiaren arloan eta espainieraren arloan. Ekonomia erregionalaren funtsezko sektoreetan espezializatutako zentro teknologikoen sare bat dago, hala nola nekazaritzako elikagaien sektorean, ontzi eta enbalajeen sektorean eta oinetakoen sektorean, bai eta eraikuntzaren eremuan, automobilgintzarenean, informazioaren eta komunikazioaren teknologienean, bioteknologiarenean edo zurgintza eta altzarigintzarenean espezializatutako enpresa-elkartzeen sare bat ere. Bestalde, Errioxak oso lehiakorra, berritzailea eta nazioartekotua den industria-sare sendoa du; sare hori, funtsean, enpresa txiki eta ertainek osatzen dute, eta, euren tamainari lotuta dituzten mugen ondorioz, laguntza behar dute berrikuntza-estrategiak planifikatzeko eta ezartzeko. Azkenik, Errioxako gizartea zientziaren, teknologiaren eta berrikuntzaren aldeko interesak eta gaitasunak garatzen ari da, eta horiek indartu eta sendotu egin behar dira. Eragile horiek guztiek erronka konplexu, askotariko eta ukaezin hauei egin beharko diete aurre: osasun eta ongizateari; uraren, nekazaritzaren eta nekazaritzako elikagaien katearen kudeaketa jasangarriari; mugikortasun jasangarri, seguru eta konektatuari; hazkunde ekonomikoari; gaitzaile digitalei zein ingurunearen eta ingurumenaren zaintzari; arlo biosanitarioari; agroindustriari, eta komunikazioaren eta adimen artifizialaren teknologiei, kulturari eta hizkuntzaren industriari, garrantzitsuenetako batzuk aipatzearen.

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Helburu orokorrak

Lege honen helburuak dira:

2. Errioxako ondare zientifikoa, teknologikoa, historikoa, kulturala eta linguistikoa zaintzea, gehitzea, aberastea eta zabaltzea.

---

⁸⁸⁴ BOEren 114. zenbakian, 2023ko maiatzaren 13ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-11338>

7.4.5.34. 9/2023 Legea, maiatzaren 5koa, Errioxako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzkoa⁸⁸⁵

Bosgarren xedapen gehigarria.— Administrazio bereziko kidegoen oinarritzko eginkizunak

Honako hauek dira kidego bereziei dagozkien oinarritzko eginkizunak:

b) A2 azpitaldeko administrazio bereziko kidegoetan:

22) Gizarte ekintzako, gizarte zerbitzuetako eta gizarte osasuneko erdi-mailako teknikarien kidegoan logopeden eskala sortu da. Entzumenaren, fonazioaren eta hizkuntzaren, komunikazioaren eta ahozko eginkizunen (irenstea, murtxikatzea eta arnasketa) nahasmenduak prebenitzeko, ebaluatzeko eta berreskuratzeko jarduerekin lotutako eginkizunak dagozkio, haren diziplinako teknika terapeutikoen bidez.

---

⁸⁸⁵ BOEren 130. zenbakian, 2023ko ekainaren 1eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-12918>

7.4.6. Extremadurako Autonomia Erkidegoa

7.4.6.1. 1/1983 Lege Organikoa, otsailaren 25ekoa, Extremadurako Autonomia Estatutuari buruzkoa⁸⁸⁶

I. TITULUA Eskumenak

11. artikulua⁸⁸⁷

2. Era berean, Autonomia Erkidegoari dagokio hizkuntza- eta kultura-berezitasunak babestea, bai eta erregioko herri-ohituren eta tradizioen altxorra babestea ere, tokietako eta eskualdeetako aldaerak errespetatuz betiere.

---

⁸⁸⁶ BOEren 49. zenbakian, 1983ko otsailaren 26ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1983-6190>

⁸⁸⁷ Maiatzaren 6ko 12/1999 Lege Organikoaren artikulua bakarreko 7. zenbakiak aldatua.

7.4.6.2. 2/1999 Legea, martxoaren 29koa, Extremadurako Ondare Historiko eta Kulturalari buruzkoa⁸⁸⁸

ZIOEN AZALPENA

[...]

IV. tituluan definitu eta garatutako ondare etnologikoak ondasun industrial eta teknologikoak eta herri-arkitekturako elementuak hartzen ditu kontuan, betiere ondasun etnologiko ukiezin gisa aipatzen diren erabileretan, ohituretan, bizimoduetan eta hizkuntzan bildutako kultura-aberastasun guztia ahaztu gabe.

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

1 artikulua.— Xedea

2. Extremadurako ondare historiko eta kulturala osatzen dute babes eta defentsa berezia merezi duten ondasun material eta ukiezin guztiek, interes artistiko, historiko, arkitektoniko, arkeologiko, paleontologiko, etnologiko, zientifiko, tekniko, dokumental eta bibliografikoa dutelako. Horren zati dira, era berean, aztarnategi eta gune arkeologikoak, balio artistiko, historiko edo antropologikoa duten naturaguneak, lorategiak eta parkeak, hiri-multzoak eta arkitektura industrialeko elementuak, bai eta landa- edo herri-arkitektura eta Extremadurarentzat interesgarriak diren bizimoduak eta hizkera ere.

I. TITULUA

Ondasun historikoen eta kulturalen kategoriak

I. KAPITULUA

Kultura-intereseko ondasunak

6. artikulua.— Sailkapena

3. Herri-arteak eta -tradizioak, ohiturazko transmisioko usadio eta ohiturak — abestietan, musikan, ahozko tradizioan—, hizkuntza-berezitasunak eta Extremadurako gizarte-berezkotasuneko adierazpenak ikus-entzunezko teknika berrien bidez deklaratu eta erregistratu ahal izango dira, purutasun osoan eta etorkizuneko belaunaldiei ikusmen- eta entzumen-aberastasun osoan transmiti dakizkien.

---

⁸⁸⁸ BOEren 139. zenbakian, 1999ko ekainaren 11ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-13022>

IV. TITULUA

Ondare etnologikoa

60. artikulua.— Ondasun ukiezinen babesa

Ondasun etnologiko ukiezinak, hala nola Extremadurako erabilerak, ohiturak, sorkuntzak, portaerak, bizimoduak, ahozko tradizioa, hizketa eta hizkuntza-berezitasunak Kultura eta Ondare Sailak babestuko ditu lege honetan aurreikusitako moduan, eta, horretarako, horiek ikertzea eta sakonki biltzea sustatuko du, datozen belaunaldiei transmititzea bermatuko duten euskarrietan.

7.4.6.3. 3/2005 Legea, uztailaren 8koa, Osasun Informazioari eta Pazientearen Autonomiari buruzkoa⁸⁸⁹

IV. TITULUA Pazientearen autonomiarako eskubidea

III. KAPITULUA Adostasun informatua

27. artikulua.— Baimen informatuaren dokumentu espezifikoaren edukia

2. Dokumentu horretan, labur-labur eta hizkera ulergarrian adierazi beharko dira, betiere kontzeptu medikoak erabiltzaile orokorrek ulertu ahal izan ditzaten, gutxienez: [...]

---

⁸⁸⁹ BOEren 186. zenbakian, 2005eko abuztuaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-13470>

7.4.6.4. 2/2010 Legea, otsailaren 26koa, Extremadurako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa⁸⁹⁰

ZIOEN AZALPENA

[...]

Lanbide-jarduera horrek, zeina bideratuta baitago giza komunikazioaren nahasmenduak prebenitzera, eboluzionatzera, tratatzera eta zientifikoki aztertzerara, ahozko eta idatzizko hizkera eta hitzik gabeko komunikazio-modu guztiak ulertzearekin eta adieraztearekin lotutako eginkizunak biltzen ditu, tradizio luzea du Espainian, eta nazioartean onartuta dago.

Logopeda-lanbidea, mediku-arretari lotua, gor-mutuen hezkuntzari zuzendutako espezializazio gisa hasi zen, eta 1970 inguruan hasi zen diseinatzen, entzumen- eta hizkuntza-ikerlanak eginez; hala ere, duela berrogeita hamar urte baino gehiagotatik ezagutzen da hizkuntzaren, hizketaren, ahotsaren, entzumenaren eta komunikazioaren alterazioak prebenitzera, ebaluatzerara eta diagnostikatzerara bideratutako jarduerara, eta haren ikasketak unibertsitate-irakaskuntzaren ofizialtasuna behin betiko sendotzen eta lortzen du abuztuaren 30eko 1419/1991 Errege Dekretuaren bidez, zeinak ezartzen baititu logopediako diplomadunaren unibertsitate-titulua eta hura lortzera jotzen duten ikasketa-planei dagozkien jarraibide orokorrak; horrela, independentzia akademikoa du beste edozeinen aurrean.

[...]

Beste alde batetik, Lanbide Sanitarioen Antolamenduari buruzko azaroaren 21eko 44/2003 Legeak logopedia diplomadun-mailako tituludun osasun-lanbide gisa arautzen du. Beste alde batetik ere, 7.2. f) artikulua logopeden eginkizuntzat jotzen ditu entzumenaren, fonazioaren eta hizkeraren nahasmenduak prebenitzeko, ebaluatzeko eta berreskuratzeko jarduerak, haurren zein helduen kasuan, beren diziplinari dagozkion teknika terapeutikoen bidez, betiere haien titulazioaren eta kompetentzia espezifikoaren arabera osasun-lanbide bakoitzari dagozkion eginkizunak alde batera utzi gabe.

[...]

Laugarren xedapen iragankorra.— Beste profesional batzuen integrazioa

Lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetan hala eskatzen badute, Extremadurako Logopeden Elkargo Profesionalean sartu ahal izango dira hizkuntzaren eta entzumenaren perturbazio eta patologien arloan lan egin duten edo lan egiten duten profesionalak, honako kasu hauetako batean badaude:

a) Logopediaren arloan gutxienez hiru urtez jardun dutela egiaztatzen duten profesionalak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

Hizkuntzaren eta entzumenaren nahasmenduetan irakasle espezializatua izateko titulua, hezkuntzaren arloan eskuduna den ministerioak emandakoa.

---

⁸⁹⁰ BOEren 70. zenbakian, 2010eko martxoaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-4677>

Hizkuntzaren eta entzumenaren perturbazioetako espezialistaren diploma, Espainiako unibertsitateetako edozeinek luzatua edo behar bezala homologatutako atzerri-titulua.

7.4.6.5. 2/2011 Legea, urtarrilaren 31koa, Extremadurako Turismoa garatu eta modernizatzeari buruzkoa⁸⁹¹

I. TITULUA

Turismo-jardueraren eskubideak, baliabideak eta antolamendua

III. KAPITULUA

Turismo-jardueraren antolamendua

2. ATALA

Turismoa sustatzea

23. artikulua.— Turismo-eskaintza dibertsifikatzea

1. Extremadurako Juntak Extremadurako turismo-eskaintzaren segmentazioa bultzatuko du, honako arlo eta jarduera hauek lehenetsiz:

i) Hizkuntza-turismoa.

4. ATALA

Turismo-kalitatea

31. artikulua.— Turismo-prestakuntza

2. Administrazioak laguntza emango du, beken eta beste laguntza batzuen bidez, teknologia berrien erabileran ezagutzak eskuratzeko turismo-prestakuntzarako, atzerriko hizkuntzen hastapenerako eta hobekuntzarako, eta prestatzaileen prestakuntzarako, besteak beste.

---

⁸⁹¹ BOEren 42. zenbakian, 2011ko otsailaren 18ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-3179>

7.4.6.6. 4/2011 Legea, martxoaren 7koa, Extremadurako Hezkuntzari buruzkoa⁸⁹²

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Horretarako, legeak [...] eleaniztasunaren aldeko apustu estrategikoa egiten du, “Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratua”n ezarritako jarraibide eta mailekin nahitaez lotuta.

IV

[...]

[...] Era berean, eleaniztasuna eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilera etapa guztietan txertatu behar dira. Irakurketa, idazketa, ekintzailtzarako eta berrikuntzarako gaitasuna eta adimen emozionala dira curriculumean lehentasuna duten beste alderdi batzuk.

[...]

Lehen hezkuntzarako, haren izaera instrumentala dela eta, gaztelaniak, atzerriko hizkuntzek eta matematikek garrantzi berezia izango dute eta jarduketan programazioan eragina izango dute, irakaskuntzaren indibidualizazioaren esparruan.

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren helburu nagusiak oinarrizko konpetentziak eskuratzea eta garatzea dira, matematika eta hizkuntza-komunikazioa bereziki. Horretarako, curriculumak atzerriko hizkuntzetan garatzeko aukera aurreikusten da. [...]

[...]

Legeak, era berean, arte-, hizkuntza- eta kirol-irakaskuntzak eta helduen hezkuntza arautzen ditu, eta ikaskuntza-eskaintza nahiko malguak sortzea sustatzen du, zenbait modalitatetan, prestakuntza beste jarduera batzuekin bateratzen laguntzeko.

[...]

[...] Bestalde, landa-eremuetako zentroetan irakasleak egon daitezen sustatzeko neurriak aurreikusten dira, eta lanpostu jakin batzuk betetzeko hizkuntza-eskakizunak ezartzeko aukera aurreikusten da. [...]

[...]

---

⁸⁹² BOEren 70. zenbakian, 2011ko martxoaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-5297>

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Extremadurako hezkuntza-sistemaren xedeak

Hauek dira lege honen bidez lortu nahi diren xedeak:

h) Ikasleek atzerriko hizkuntzetan komunikatzeko duten kompetentzia bermatzea.

II. TITULUA

Irakaskuntzaren indibidualizazioa eta ekitatea hezkuntzan

II. KAPITULUA

Irakaskuntza indibidualizatzea eta ikasleen hezkuntza- arrakasta

12. artikulua.— Aniztasunaren arreta

1. Lege honen ondorioetarako, aniztasunaren arretatzat jotzen da ikasleen hezkuntza-aurrerapena bultzatzeko hezkuntza-jardueren multzoa, kontuan hartuta ikasleen gaitasunak, ikasteko erritmoak eta estiloak, motibazioak eta interesak, egoera sozialak eta ekonomikoak, kulturalak, linguistikoak eta osasunekoak.

III. KAPITULUA

Emakumeen eta gizonen berdintasun eraginkorra hezkuntzan

17. artikulua.— Berdintasun eraginkorraren bermea

3. Hezkuntza Administrazioak arreta berezia jarriko du curriculum-materialetan hizkera eta eduki sexistak desagerrarazteko.

IV. KAPITULUA

Hezkuntza-laguntzaren beharrizan espezifikoa duten ikasleak

25. artikulua.— Prestakuntza eta bitarteko egokiak

1. Espezialistak behar dituzten zentro guztiek pedagogia terapeutikoko, entzumeneko eta hizkuntzako espezialistak izango dituzte, edo, hala badagokio, laguntza-unitateak, eta hezkuntza-orientazioko profesionalen lankidetzak eta aholkularitza espezializatua.

28. artikulua.— Hezkuntza-sisteman berandu sartu diren ikasleak edo eskolatze etena dutenak

1. Hezkuntza Administrazioak harrera, gizarteratzea, gaztelaniaren ikaskuntza eta hezkuntza-helburuak lortzeko oinarrizko gaitasunak eskuratzen lagunduko die,

arrazoi bat dela edo beste, hezkuntza-sisteman berandu sartu diren ikasleei edo eskolatze etena izan duten ikasleei. Neurri horiek ezarri behar direnean, neurriok ikasleak talde arruntetan eskolatzearekin batera garatuko dira, ikasleen ikaskuntzaren maila eta bilakaera kontuan hartuta, eta ez dute banantzerik ekarriko, ez eta baztertzerik ere.

III. TITULUA

Hezkuntza-erkidegoa

II. KAPITULUA

Ikasleak

45. artikulua.— Eskubideak

2. Hezkuntza-eremuko eskubideak eta askatasunak honako hauek dira:

h) Irakaskuntzan espainiar zeinu-hizkuntza erabiltzea, bai eta braille irakurketa-idazketaren kodea ere, inguruabar pertsonalak direla-eta hala eskatzen duenean.

V. KAPITULUA

Beste hezkuntza-eragile batzuk

61. artikulua.— Laguntzarako beste langile batzuk

1. Zentro publikoek zenbait eremutako beste profesional batzuk eduki ahal izango dituzte programa eta jarduera batzuk garatzeko, hala nola eleaniztasun-planak edo ikasleen prestakuntza osagarria.

2. Irakaskuntzakoak ez diren profesional horiek zentro bakoitzaren beharrianen araberako kualifikazioa izan beharko dute, eta irakasleekin koordinatuta lan egingo dute, zuzendaritza-taldeak gainbegiratuta.

IV. TITULUA

Irakaskuntza prozesu gisa. Bizialdi osoko ikaskuntza

I. KAPITULUA

Curriculuma

71. artikulua.— Curriculumaren printzipioak

Lege honetan araututako irakaskuntzen curriculuma, funtsean, helburu hauetara bideratuko da:

d) Ahozko eta idatzizko ulermen eta adierazpen egokia garatzea, irakurtzeko ohiturak sortuz eta komunikazio-kompetentziak lortuz atzerriko hizkuntzak erabiltzean eta teknologiak menderatzean.

II. KAPITULUA

Eleaniztasuna

74. artikulua.— Eleaniztasuna sustatzea

1. Autonomia Erkidegoan sortzen diren haur eta lehen hezkuntzako zentroak elebidunak izango dira.
2. Extremadurako funts publikoak dituzten zentroek hezkuntza elebiduna sustatzeko programak izango dituzte.
3. Curriculumak atzerriko bi hizkuntzatan, gutxienez, komunikazio-kompetentzia lortzea izango du helburu, Europar Batasunaren helburuekin bat etorritik.
4. Extremadurako hezkuntza-sistemak Europako Kontseiluak ezarritako Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko jarraibideak eta mailak aplikatuko ditu atzerriko hizkuntzen irakaskuntzan, ikaskuntzan eta ebaluazioan.
5. Atzerriko hizkuntzak ikasgela birtualen bidez ikastea bultzatuko da.
6. Lanbide Heziketan atzerriko hizkuntzak ikastea bultzatuko da.

75. artikulua.— Hezkuntza eleaniztuna

1. Hezkuntza Administrazioak laguntza-mekanismoak eta neurriak ezarriko ditu zentroetan eredu eleaniztunak garatzeko, curriculumeko ikasgaiak atzerriko hizkuntza batean irakastea erraztuz.
2. Era berean, Hezkuntza Administrazioak atzerriko hizkuntzen irakaskuntzaren aspektu didaktikoak berritzea sustatuko du, ikasgelan ahozko komunikaziora bideratutako metodo aktiboak eta parte-hartzaileak erabiliz, eta zentroei baliabideak emango dizkie helburu hori lortzeko, erregelamendu bidez ezarritako baldintzetan.

76. artikulua.— Hizkuntza- eta metodologia-prestakuntza

1. Hezkuntza Administrazioak irakasgaietako irakasleak atzerriko hizkuntzetan prestatzea bultzatuko du, espezialitatea edozein dela ere, eta horretarako programak ezarriko ditu.
2. Hezkuntza Administrazioak ikasketa-lizentziatarako deialdiak egingo ditu atzerriko hizkuntzak hobetzeko.
3. Irakasgaia atzerriko hizkuntza batean ematen duten irakasleei pizgarriak emango zaizkie, erregelamendu bidez ezartzen diren baldintzetan.
4. Hezkuntza Administrazioak egonaldiak antolatuko ditu atzerrian ikasle eta irakasleentzat, eta zentroek nazioarteko eskola-trukerako programetan parte har dezaten sustatuko du.

77. artikulua.— Portugesa atzerriko bigarren hizkuntza

Extremadurako Juntak neurri eraginkorrak hartuko ditu portugesa atzerriko bigarren hizkuntza izan dadin funts publikoekin sostengatutako zentroetan.

IV. KAPITULUA

Curriculumaren lehentasunezko aspektuak

80. artikulua.— Irakurketa eskola-eremuan

1. Funts publikoekin sostengatutako zentroek, Hezkuntza Administrazioaren laguntzarekin, irakurtzeko, idazteko eta informazioa eskuratzeko planak egin eta abiaraziko dituzte, betiere hizkuntza-komunikazioko, informazioaren tratamenduko eta konpetentzia digitaleko konpetentzien garapena indartzeko. Plan horietan arlo eta ikasgai guztietako jarduerak, eskolako eta eskolaz kanpoko jarduerak eta familiekin elkarlanean antolatutako ekimenak jasoko dira.

V. KAPITULUA

Haur Hezkuntza

85. artikulua.— Ikaskuntzak

2. Zentroek atzerriko hizkuntza bat ikastea sustatuko dute lehenengo ziklotik aurrera. Era berean sustatuko du irakurketa eta idazketa, oinarriko zenbaki-trebetasunak eta balioetan heztea goiz hastea. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiek baliabide didaktikoa izan behar dute etapa osoan.

VI. KAPITULUA

Oinarriko hezkuntza

2. ATALA

Lehen Hezkuntza

92. artikulua.— Arlo instrumentalak eta metodologia

1. Gaztelania, atzerriko hizkuntzak eta matematikak beste ezagutza batzuk eskuratzeko arlo instrumentalak dira, eta, horregatik, bereziki hartuko dira kontuan.

5. Atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak, ikaskuntzak eta ebaluazioak aukera eman beharko dute, etapa hau amaitutakoan, ikasleak Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko A1 mailara heltzeko.

6. Zentroek jarduketak egin ahal izango dituzte arlo guztietako curriculumara atzerriko hizkuntzetan garatzeko.

3. ATALA

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza

96. artikulua.— Gai instrumentalak eta konpetentziak eskuratzea

3. Atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak, ikaskuntzak eta ebaluazioak aukera eman beharko dute, etapa hau amaitutakoan, ikasleak Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko A2 mailara heltzeko.

4. Zentroek jarduketak egin ahal izango dituzte ikasgai guztietako curriculumara atzerriko hizkuntzetan garatzeko.

VII. KAPITULUA

Batxilergoa

100. artikulua.— Ikaskuntzak

2. Atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak, ikaskuntzak eta ebaluazioak aukera eman beharko dute, etapa hau amaitutakoan, ikasleak Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko B1 mailara heltzeko.

3. Zentroek jarduketak egin ahal izango dituzte ikasgai guztietako curriculuma atzerriko hizkuntzetan garatzeko, betiere esperientzia horiek Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan gauzatu badituzte.

VIII. KAPITULUA

Lanbide-heziketa hezkuntza-sisteman

104. artikulua.— Lanbide-heziketako eskaintza

8. Hezkuntza Administrazioak baldintzak ezarriko ditu zentroek lanbide-moduluak atzerriko hizkuntzetan eman ahal izateko, behin baimena lortu ondoren.

X. KAPITULUA

Araubide bereziko hizkuntzen irakaskuntzak

118. artikulua.— Hizkuntza-eskola ofizialak

1. Hezkuntza Administrazioak arautuko ditu ikasleen eta irakasleen kopuru-erlazioari, instalazioei eta eskola-postuen kopuruari buruzko betekizunak.

2. Hizkuntza-eskola ofizialetan gaztelania atzerriko hizkuntza gisa irakastea sustatuko da.

3. Araubide bereziko hizkuntzen irakaskuntzak oinarrizko mailan, tarteko mailan eta maila aurreratuan antolatzen dira. Tarteko mailako eta maila aurreratuko irakaskuntzak hizkuntza-eskola ofizialetan emango dira, eta eskolok ere oinarrizko maila eskaini ahal izango dute.

4. Hezkuntza-eskumenak dituen sailak baliozkotze-araubide bat ezarriko du bigarren hezkuntzako ikasketen eta hizkuntza-irakaskuntzen oinarrizko mailaren artean.

5. Hizkuntza-eskola ofizialek hizkuntza modernoari buruzko ikastaro espezifikoak programatuko dituzte irakasleen etengabeko prestakuntzarako. Era berean, atzerriko hizkuntzetan eguneratzeko ikastaroak eman ahal izango dituzte beste kolektibo profesional batzuentzat.

6. Era berean, hizkuntza-eskola ofizialetan hizkuntzen urrutiko irakaskuntzak integratu ahal izango dira.

7. Hizkuntza-eskola ofizialek ematen dituzten irakaskuntzei buruzko ikerketa- eta berrikuntza-planak garatu ahal izango dituzte, Hezkuntza Administrazioak alde zuzenetik baimena emanda.

119. artikulua.— Irakaskuntzen antolaketa

Hizkuntza-eskola ofizialek aukera emango dute Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuan ezarritako mailei dagozkien ziurtagiriak lortzeko, betiere Hezkuntza Administrazioak ezarritako baldintzetan eta Extremadurako zentro guztietarako proba homologatu eta bakarrak eginaz.

V. TITULUA
Irakaskuntzako zentroak

I. KAPITULUA
Arau orokorrak

135. artikulua.— Eskola-liburutegia

1. Zentro guztiek izango dute behar adina baliabide izango duen eskola-liburutegia, zenbait euskarritan informazioa eta dokumentazioa iristeko aukera emango duena, irakasleen eguneratze zientifikoa eta pedagogikoa bultzatuko duena, ikasleen irakaskuntza eta ikaskuntza-prozesuak indartuko dituena eta irakurtzeko ohitura, hizkuntzak praktikatzea eta informazioa erabiltzeko trebetasunak sustatuko dituena.

VI. TITULUA
Irakasleak

I. KAPITULUA
Irakaskuntzako funtzio publikoa

151. artikulua.— Eskumenak esleitzea

2. Extremadurako Juntako langileen politika orokorraren esparruan, hezkuntzaren arloan eskumenak dituen sailburuak honako eskumen hauek izango ditu:

d) Hala badagokio, eska daitezkeen hizkuntza-eskakizunak ezartzea irakaskuntzako funtzio publikoan lanpostu jakin batzuk betetzeko.

VIII. TITULUA
Hezkuntza Administrazioa

V. KAPITULUA
Elkarlana beste administrazio eta instituzio batzuekin

191. artikulua.— Lankidetzaren beste administrazio publiko eta instituzio batzuekin

4. Hezkuntza Sailak hitzarmenak sinatu ahal izango ditu estatuko zein atzerriko hezkuntza-instituzioekin eta kultura-instituzioekin, irakasleen eta ikasleen hizkuntza-murgiltzea eta irakasleen eguneratze zientifikoa eta pedagogikoa errazteko.

193. artikulua.— Lankidetza unibertsitateekin

1. Hezkuntza Administrazioak hitzarmenak edo beste lankidetza-formula batzuk sinatu ahal izango ditu unibertsitateekin, batez ere Extremadurako Unibertsitatearekin eta Urrutiko Hezkuntzako Unibertsitate Nazionalarekin, betiere gizarte-interes nabarmena duten aspektuei dagokienez, bereziki honako hauei dagokienez:

d) Eleaniztasuna eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak bultzatzea eskola-eremuan.

196. artikulua.— Komunikabide sozialak

3. Zerbitzu publiko gisa, Extremadurako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioak, bere jardueren esparruan, informaziorako, kulturarako eta hezkuntzarako irispidea bermatuko du. Extremadurako Juntak lankidetza-hitzarmenak sinatu ahal izango ditu balio demokratikoak sustatzen dituzten hezkuntza-edukiak emateko, arteak, zientziak eta kirola zabaldu eta sustatzeko, hizkuntzen ikaskuntza, alfabetatze digitala eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilera arduratsua indartzeko, bai eta herritarren hezkuntza integralean lagun dezaketen beste eduki batzuk ere.

Bigarren xedapen gehigarria.— Irakasle espezialistak kontratatzea

Hezkuntzako eskumena duen sailak, salbuespen gisa, langile espezialistak kontratatu ahal izango ditu, nahiz eta titulaziorik ez izan, Lanbide Heziketa, arte-, kirol- eta hizkuntza-irakaskuntzetarako moduluak, ikasgaiak edo prestakuntza-unitateak emateko, betiere estatuko oinarrizko legeriaren eta indarrean dagoen gainerako araudi aplikagarriaren arabera.

7.4.6.7. 8/2011 Legea, martxoaren 23koa, Extremadurako emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari eta genero- indarkeriaren aurkakoari buruzkoa⁸⁹³

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

Lege honen helburuak lortzeko, Extremadurako botere publikoen jarduketa-printzipio orokorrak izango dira, haien eskumenen esparruan:

9. Beharrezko neurriak hartzea hizkuntzaren erabilera sexista ezabatzeko, eta emakumeen eta gizonen irudiaren erabilera, sexuen arteko berdintasunean oinarritua, bizitza publikoaren eta pribatuaren eremu guztietan sustatu eta bermatzea.

4. artikulua.— Definizioak

9. Hizkuntzaren erabilera ez-sexista hizkuntza aldetik zuzenak diren esamoldeak erabiltzea da beste esamolde batzuen ordez, azken esamoldeok zuzenak izan zein ez, betiere femeninoa ikusezin bihurtzen badute edo maskulinoarekiko bigarren mailan jartzen badute.

I. TITULUA Eskumenak, eginkizunak, antolaketa instituzionala, koordinazioa eta finantzaketa

I. KAPITULUA Eskumenak eta eginkizunak

6. artikulua.— Autonomia Erkidegoko Administrazioa

1. Extremadurako Juntak berdintasunaren arloan duen eskumena egikarituko du, gizonen eta emakumeen berdintasun osoa eta eraginkorra bermatzeko bizitza publiko, familiar, sozial, laboral, ekonomiko eta kulturaleko eremu guztietan. Era berean, berdintasun erreala eta eraginkorra eragozten edo zailtzen duten oztopoak kenduko ditu beharrezkoak diren ekintza positiboko neurrien bidez.

2. Horretarako, Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, funtsean, eginkizun hauen bidez garatuko ditu bere eskumenak:

c) Administrazio-dokumentuetan hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatzea.

---

⁸⁹³ BOEren 88. zenbakian, 2011ko apirilaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-6651>

7. artikulua.— Toki-erakundeak

1. Konstituzioak bermaturiko autonomiari kalterik egin gabe, toki-erakundeek, Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioarekin lankidetzan, beren eskumenak garatuko dituzte beren lurraldean emakumeen berdintasun osoa eta eraginkorra bermatzeko eremu guztietan, eta hori eragozten edo zailtzen duten oztopoak kenduko dituzte beharrezkoak diren ekintza positiboko neurrien bidez.

2. Berdintasunaren arloan, toki-erakundeei dagokie, bai lurraldeari bai elkarteei dagokienez, honako eginkizun hauek egikaritzea:

b) Administrazio-dokumentuetan hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatzea.

II. TITULUA

Politika publikoetan genero-ikuspegia txertatzea

I. KAPITULUA

Genero-ikuspegia politika publikoetan eta araudian txertatzeko neurriak

27. artikulua.— Hizkuntza eta irudi ez-sexista

1. Extremadurako botere publikoek eta, bereziki, Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioak hizkera ez-sexista erabili behar dute administrazio-eremuan, zuzenean edo beste pertsona edo erakunde batzuen bitartez sortzen dituzten dokumentu eta euskarrietan, eta hizkera ez-sexista ezartzea sustatuko dute gizarte-, kultura- eta arte-eremu guztietan.

2. Bereziki, Extremadurako komunikabide publikoak edo dirulaguntza publikoak jasotzen dituztenak behartuta daude hizkuntzaren erabilera ez-sexista egitera.

III. TITULUA

Genero-berdintasuna bermatzeko neurriak

I. KAPITULUA

Berdintasuna hezkuntzan

33. artikulua.— Berdintasun-printzipioak hezkuntzan

4. Extremadurako irakaskuntzako zentroek genero-ikuspegia beren jarduketa guztietan txertatzeko printzipioa beteko dute. Bereziki, hizkuntzaren erabilera inklusiboa sustatuko da.

II. KAPITULUA

Berdintasuna enpleguan

2. ATALA

Erantzukizun soziala eta bikaintasun-marka

55. artikulua.— Berdintasuneko Bikaintasun Marka

1. Extremadurako Juntak sustatuko du enpresek neurri espezifikoak har ditzaten emakumeen eta gizonen arteko lan-berdintasuna lortzeko, eta, hala badagokio, berdintasun-plan bat egin, hitzartu eta aplikatzeko beren aplikazio-eremuan. Horretarako, neurri horiek hartzeagatik enpresak sustatzeko eta aitortzeko formula gisa, Berdintasuneko Bikaintasun markaren bereizgarria sortuko da.

2. Hura emateko kontuan hartu beharreko aspekturik garrantzitsuenen artean, honako hauek daude:

f) Hizkera sexistak edo androzentrikoak ez erabiltzea enpresaren barne-komunikazioan, eta enpresaren produktuen, zerbitzuen eta marketinaren publizitatean.

V. KAPITULUA

Beste politika sektorial batzuk

70. artikulua.— Informazioaren eta ezagutzaren gizartea

3. Informazioaren eta komunikazioaren teknologien eremuan, Extremadurako botere publikoek oso-osoan edo zati batean finantzatutako proiektuetan bermatuko da hizkera eta edukia sexistak ez izatea.

VII. KAPITULUA

Irudia eta komunikabide sozialak

75. artikulua.— Komunikabide sozialak

2. Extremadurako Juntak, diskriminazioa saihesteko eta titulartasun publikoko informazioaren eta komunikazioaren sektorean emakumeen diskriminazioa saihesteko, eta, bereziki, ikus-entzunezkoen erakunde autonomikoaren antolaketari eta jarduerari dagokienez, honako hauek sustatuko ditu:

c) Titulartasun publikoko hedabideetan bermatuko du, aldizka, informazio- eta zabalkunde-kanpaina instituzionalak abiaraziko direla, emakumeen presentzia eta partaidetza sozial eta politikoari eta bi sexuen arteko desberdintasuna ezabatzeari balioa emateko eta, bereziki, emakumeen genero-indarkeriaren, sexu-jazarpenaren eta sexu-esplotazioaren aurkako sentsibilizazioa sustatzeko. Ondorio horietarako, mezu horiek zentzumen-desgaitasunen bat duten emakumei ere helarazteko mekanismo egokiak erabiltzen direla zainduko du, eta, horretarako, beharrezkoak diren itzulpen-zerbitzuak ezarriko ditu.

VI. TITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

100. artikulua.— Arau-hausteak

3. Arau-hauste astunak dira honako hauek:

e) Dokumentu eta euskarri administratiboetan hizkera sexista erabiltzea.

4. Arau-hauste oso astunak dira honako hauek:

e) Hizkera sexista erabiltzea edo mezu edo irudi estereotipatuak helaraztea emakumeak gizonen mende daudela edo bi sexuen arteko desberdintasuna dagoela adierazteko, Extremadurako komunikabide publikoetan, dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten beste komunikabideetan edo Extremadurako Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuko komunikabideetan.

7.4.6.8. 2/2012 Legea, ekainaren 28koa, Extremadurako Autonomia Erkidegoko tributuen, finantzen eta jokoaren arloko premiazko neurriei buruzkoa⁸⁹⁴

ZIOEN AZALPENA

VI

[...]

Azkenik, lege honek zenbait subjekturi (herritarrak, ekintzaileak, interesdunak, zergadunak, gazteak, etab.) erreferentzia egiteko genero gramatikal maskulinoko substantiboak erabiltzen dituen kasu guztietan, ulertu behar da bi sexuetako gizabanakoak izendatzeko erabiltzen direla, eta, oro har, emakumeak zein gizonak aipatzen dituztela, berdintasun hertsiarekin ondorio juridikoei dagokienez, eta erabilera horrek ez duela inolako diskriminazio-asmorik. Hizkuntza-aukera horren helburu bakarra araua irakurtzen laguntzea eta adierazpenean ekonomia handiagoa lortzea da.

---

⁸⁹⁴ BOEren 166. zenbakian, 2012ko uztailaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-9283>

7.4.6.9. 4/2013 Legea, maiatzaren 21ekoa, Extremadurako Gobernu Irekiari buruzkoa⁸⁹⁵

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Bestalde, bosgarren, seigarren eta zazpigarren xedapen gehigarrietan, neurri espezifikoak aurreikusten dira gai hauetan: gobernu irekia egikaritzeko erantzukizunak; gardentasun-betebeharretarako erregulazio bereziak, eta informazioa iristeko eskubidea eta genero-berdintasuna, hurrenez hurren.

[...]

ATARIKO TITULUA

Eremua eta printzipio orokorrak

4. artikulua.— Printzipio orokorrak

Administrazio publikoak estatuaren oinarrizko araudian aurreikusitako printzipio guztietara egokituko du bere jarduna. Gainera, administrazio onaren eta gobernu onaren berri eman beharko dira:

i) Sinpletasunaren eta ulergarritasunaren printzipioa: Administrazio publikoak jardun behar du bere erantzun-denborak pixkanaka laburtzeko, izapideak sinplifikatuz, administrazio-zamak kenduz eta hizkera irisgarria erabiltzea sustatzen duten prozesuak eta teknikak erabiliz.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Genero-berdintasuna hizkeran

Extremadurako gobernu irekiari buruzko lege honek genero gramatikal maskulinoko substantiboak erabiltzen dituenean pertsonen, karguen edo lanpostuen erreferentzia egiteko, ulertu behar da adierazpenaren ekonomia hutsagatik egiten dela, eta modu generikoan erabiltzen direla, aipatutako pertsonen edo kargu edo lanpostu horien titularren sexua edozein dela ere, eta berdintasun hertsiarekin ondorio juridikoei dagokienez.

---

⁸⁹⁵ BOEren 136. zenbakian, 2013ko ekainaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-6050>

7.4.6.10. 8/2013 Legea, abenduaren 27koa, Extremadurako Komunikazio eta Publizitate Instituzionalari buruzkoa⁸⁹⁶

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

8. artikulua.— Hizkuntzak

1. 1. Extremadurako Autonomia Erkidegoaren lurraldean zabalkundearen duten edo egiten diren publizitateko eta komunikazioko kanpaina instituzionaletan, gaztelania erabiliko da.

2. Era berean, beste hizkuntza batzuk ere erabili ahal izango dira, jardueren xedarengatik edo horien zabalkunde-eremuarengatik beharrezkoa izanez gero.

---

⁸⁹⁶ BOEren 22. zenbakian, 2014ko urtarrilaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-754>

7.4.6.11. 11/2014 Legea, abenduaren 9koa, Extremadurako Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa⁸⁹⁷

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Hogei urte igaro dira Minusbaliatuak Gizarteratzeari buruzko apirilaren 7ko 13/1982 Legea promulgatu zenetik, eta lege horren osagarri gisa, Estatuak abenduaren 2ko 51/2003 Legea onetsi zuen, desgaitasuna duten pertsonen aukeraberdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoa; lege horretatik abiatuta, arau estatal askoren garapen zabala gertatu zen, eta haien artean hauxe nabarmentzen da: 27/2007 Legea, urriaren 23koa, Espainiako zeinuhizkuntzak onesten dituen eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta goritsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituen, zeinak aitortzen baitu gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta goritsuek eskubidea dutela Espainiako zeinuhizkuntzen ikaskuntza, ezagutza eta erabilera aske hautatzeko, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoetarako ere, eta hori funtsezko faktorea da pertsona horiek gizarteratzeko.

[...]

IV. TITULUA

Irisgarritasuna komunikazioan, informazioaren gizartean eta komunikabide sozialetan

11. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak informazioaren gizartean eta komunikabide sozialetan

4. Extremadurako Administrazio autonomikoak ikus-entzunezko komunikazioaren arloko legeria espezifikoa arautuko ditu telebistaren ikus-entzunezko edukien gutxieneko irisgarritasun-baldintzak, azpitoluak, audiodeskripzioa eta zeinuhizkuntzaren interpretazioa txertatuz.

VI. TITULUA

Sustapen-neurriak

15. artikulua.— Xedapen orokorrak

Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioak betebeharrak hauek izango ditu:

3. Goritsuen zeinuhizkuntzan eta interprete-gidetan interpretatzen duten profesionalen prestakuntza bultzatzea, eta horiek funtzio publikoan pixkanaka sar

---

⁸⁹⁷ BOEren 315. zenbakian, 2014ko abenduaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-13629>

daitezen sustatzea, entzumen-desgaitasuna duten pertsonekin zuzeneko komunikazioa errazteko.

4. Administrazio publikoen jendaurreko arretan zeinu-hizkuntzaren erabilera eta administrazio publikoek sustatutako ekitaldi ofizialetan aldibereko itzulpena sustatzea.

ERANSKINA

Lege honetan erabilitako kontzeptuen glosategia

[...]

Laguntza osagarriak, hala nola dirulaguntzak, laguntzeko produktu eta teknologiak, zerbitzu edo tratamendu espezializatuak eta beste zerbitzu pertsonal batzuk, bai eta pertsona edo animalia bidezko beste laguntza modu batzuk ere. Berezi, komunikaziorako laguntza eta zerbitzu lagungarriak, hala nola sistema handigarriak eta sistema alternatiboak, braillea, irispide errazeko multimedia-gailuak, ahozko komunikaziorako eta zeinu-hizkuntzarako laguntza-sistemak, ukimenezko komunikazio-sistemak eta komunikazioan laguntzen duten beste gailu batzuk.

Laguntza pertsonala: pertsonen komunikazioa edota mugikortasuna errazteko prestatutako pertsona, hala nola zeinu-hizkuntzaren interpretea, gidari-interpretea edo laguntzaile pertsonala.

[...]

Aukera-berdintasuna: diskriminaziorik ez izatea, ez zuzenekorik ez zeharkakorik, diskriminazio horretan sartzen delarik edozein bereizketa, bazterketa edo murriztapen, zeinaren asmoa edo ondorioa baita irisgarritasun-beharrizanik handienak dituzten pertsonen giza eskubide eta oinarrizko askatasun guztiak aitortu daitezkeen, balia daitezkeen edo baldintza berdinetan egikari daitezkeen oztopatzea edo ondoriorik gabe uztea eremu hauetan: politikan, ekonomian, gizartean, lanean, hizkuntzan, kulturen edo gizarte zibilean edo bestekoetan.

[...]

Era berean, ekintza positiboko neurriak hartzen badira, aukera-berdintasuna dela joko da. Irisgarritasun-beharrizanik handienak dituzten pertsonak: desgaitasun-mailaren bat aitortua izan edo ez, bizimodu independente eta autonomia egin ahal izateko, ingurune, produktu eta zerbitzu irisgarriak behar dituzten pertsonak.

Ikuspegi horretatik, irisgarritasun-beharrizanik handienak dituzten pertsonatzat hartzen dira, besteak beste: desgaitasun iraunkorrak dituzten pertsonak, aldi baterako desgaitasunak dituzten pertsonak, adinekoak eta beste pertsona batzuk, hala nola haurrak, emakume haurdunak, haurtxoen kotxetxoekin dabilizan edo objektu astunak daramatzaten pertsonak, hizkuntza ezagutzen ez duten pertsonak.

7.4.6.12. 8/2015 Legea, martxoaren 31koa, Laborategi Kliniko eta Biomedikoko Goi- mailako Teknikarien Elkargo Profesionala sortzeari buruzkoa⁸⁹⁸

ZIOEN AZALPENA

[...]

Lege hau idaztean, bi sexuak hizkuntza-baliabide gisa irudikatzeko hizkuntzak substantibo maskulino pluralari ematen dion konbentzioa hautatu da, betiere adierazpenean ekonomia handiagoa lortzeko eta, horrela, araua errazago irakurri eta ulertzeko. Hala, legearen testuan, espainieraren gramatikaren usadio eta erregelen arabera, genero maskulino plurala forma ez-markatua edo inklusiboa da, eta, “técnicos” esaten duen lekuan, legeak sexu maskulinoaren eta femeninoaren profesionalak aipatzen ditu, genero gramatikal femeninoaren aldean, forma markatua eta, beraz, maskulinoa bakarrik.

[...]

---

⁸⁹⁸ BOEren 96. zenbakian, 2015eko apirilaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-4329>

**7.4.6.13. 12/2015 Legea, apirilaren 8koa,
Extremadurako Autonomia Erkidegoan
lesbiana, gay, bisexual, transexual,
transgenero eta intersexualen berdintasun
sozialari, eta sexu-orientazioan eta genero-
identitatean oinarritutako diskriminazioaren
aurkako politika publikoei buruzkoa⁸⁹⁹**

ZIOEN AZALPENA

Nazioarteko eta estatuko esparru instituzionala

Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 2. artikulua baieztatzen du: «Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik».

[...]

Era berean, Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Gutunaren 21. artikulua beren-beregi debekatzen du diskriminazio oro, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

[...]

II. TITULUA

**LGBTI pertsonen berdintasun soziala, eta sexu-
orientazioan eta genero-identitatean oinarritutako
diskriminaziorik eza bermatzeko politika
publikoak**

X. KAPITULUA

Komunikazioa

33. artikulua.— Kode deontologikoa

Extremadurako Juntak zainduko du komunikabideek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak har ditzatela, zeinek jasoko baitituzte berdintasunarekiko errespetua, eta sexu-orientazioan eta genero-identitatean edo adierazpenean

---

⁸⁹⁹ BOEren 108. zenbakian, 2015eko maiatzaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-5015>

oinarritutako diskriminazioaren debekua, bai informazioaren eta publizitatearen edukietan, bai erabilitako hizkeran. Xedapen horrek bitarteko guztiei eragingo die, teknologia berriek bultzatutakoei barne.

7.4.6.14. 13/2015 Legea, apirilaren 8koa, Extremadurako Funtzio Publikoari buruzkoa⁹⁰⁰

VI. TITULUA

Enplegatu publikoaren izaera lortzea eta galtzea

II. KAPITULUA

Enplegu publikorako sarrera

90. artikulua.— Beste estatu batzuetako herritarrak Extremadurako enplegu publikoan sartzea

6. Hautaketa-prozesuen deialdiek zehaztuko dute gaztelaniaren jakite-maila egokia egiaztatzeko modua zein den, eta xede hori duten probak gainditzea galdatu ahal izango dute, salbu eta hautaketa-probek beren kabuz jakite-maila hori frogatzea badakarte.

IV. KAPITULUA

Hautaketa-sistemak eta hautaketa-organoak

94. artikulua.— Printzipioak

2. Hautaketa-prozeduretan bereziki zainduko da gainditu beharreko probak eta deialdiko lanpostuetan bete beharreko atazak elkarri ondo egokitzen zaizkiola, eta, hala dagokionean, egin beharreko proba praktiko guztiak ere egingo dira. Deialdira aurkeztutako lehiakideek, aurrez erabakita dagoenaren arabera, beren jakintza eta gaitasun analitikoa egiaztatu beharko dituzte ahoz edo idatziz, eurek dituzten gaitasunak eta trebetasunak erakusteko ariketak egin beharko dituzte, atzerriko hizkuntzak badakizkitela erakutsi, eta, hala dagokionean, ariketa fisikoak gainditu beharko dituzte.

VIII. TITULUA

Lanpostuak betetzea eta langileen mugikortasuna

117. artikulua.— Balioets daitezkeen merezimenduak

2. Lanpostu berezituak betetzeko lehiaketetan, honako hauek balioetsi ahal izango dira: hizkuntzak, irakaskuntza- eta ikerketa-jarduera, arlo funtzional bereko lanpostuetan izandako esperientzia eta dagozkion titulazioak, bai eta deitutako lanpostuan bere gain hartutako eginkizunekin eta bete beharreko atazekin zuzeneko lotura duen beste edozein merezimendu ere.

---

⁹⁰⁰ BOEren 108. zenbakian, 2015eko maiatzaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-5016>

X. TITULUA

Diziplina-araubidea

152. artikulua.— Falta oso astunak

1. Funtzionario publikoen diziplina-falta oso astuntzat joko dira honako hauek:

b) Honako arrazoi hauetako batengatik diskriminazioa dakarten jarduerak: arraza edo jatorri etnikoa, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo bizilekua, sexua edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozial; era berean, arau-hauste oso astunak dira arraza edo jatorri etnikoan, erlijioan edo sinesmenetan, desgaitasunean eta adinean edo sexu-orientazioan oinarritutako jazarpenak eta jazarpen morala, sexuala eta sexuan oinarritutakoa.

**7.4.6.15. 8/2016 Legea, abenduaren 12koa,
Extremadurako Autonomia Erkidegoko
tributu-, ondare-, finantza- eta administrazio-
neurriei buruzkoa⁹⁰¹**

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Lege honek zenbait subjekturi erreferentzia egiteko genero gramatikal maskulinoko substantiboak erabiltzen dituen kasu guztietan, ulertu behar da bi sexuetako gizabanakoak izendatzeko erabiltzen direla, eta, oro har, emakumeak zein gizonak aipatzen dituztela, berdintasun hertsiarekin ondorio juridikoei dagokienez, eta erabilera horrek ez duela inolako diskriminazio-asmorik. Hizkuntza-aukera horren helburu bakarra araua irakurtzen laguntzea eta adierazpenean ekonomia handiagoa lortzea da.

---

⁹⁰¹ BOEren 7. zenbakian, 2017ko urtarrilaren 9ko alean, argitaratua.

7.4.6.16. 7/2017 Legea, abuztuaren 1ekoa, Extremadurako Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa⁹⁰²

V. TITULUA Hautaketa, lanpostuak betetzea, mugikortasuna eta prestakuntza

IV. KAPITULUA Prestakuntza

59. artikulua.— Extremadurako Segurtasun Publikoaren Akademia

4. Extremadurako Segurtasun Publikoaren Akademiak honako eginkizun hauek egikarrituko ditu:

i) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista erabiliz, eragindako kolektiboen parte-hartzearekin, eta eman beharreko arretari buruzko gidak eta eskuliburuak egitea eta banatzea:

1. Indarkeria matxistaren biktimei, askotariko adierazpenetan.
2. Beste kultura/erlijio, gutxiengo etniko edota kolektibo jakin batzuetakoak diren pertsonen (gayak, lesbianak, transexualak...).
3. Desgaitasun intelektuala duten pertsonen.
4. Droga-mendekotasunaren arazoak dituzten pertsonen.

j) Beste material batzuk egitea, hizkuntzaren erabilera ez-sexista barne, hala nola:

1. Hizkuntza erabilerrazean idatzitako inprimakiak, formularioak eta informazioa, zeinek bide emango baitiete irakurtzeko zailtasunak dituzten herritarrei beren eskubideak eta eginbeharrak uler ditzaten, hori guztia irisgarritasun kognitiboa bultzatzera bideratuta.
2. Inprimakiak, formularioak eta informazioa zenbait hizkuntzatan.

---

⁹⁰² BOEren 221. zenbakian, 2017ko irailaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-10455>

7.4.6.17. 4/2019 Legea, otsailaren 18koa, Extremadurako irakaskuntzako zentroetan energia-efizientzia eta baldintza termikoak eta ingurumenekoak hobetzeari buruzkoa⁹⁰³

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Arestian azaldutakoaren ondorioz, gure autonomia-erkidegoarentzat bereziki interesgarria da gure ikasleen osasuna bermatuko duten ekintza egokiak egitea, giro erosoia ziurtatuz derrigorrezko irakaskuntzak ematen dituzten ikastetxe eta institutu publikoetako eraikinetako tenperaturari, hezetasunari eta aireztapenari dagokienez, bai eta Batxilergoko derrigortasun-ondoko, heziketa-zikloetako, musika eta hizkuntzen irakaskuntzei dagokienez ere; aldi berean, elektrizitatearen eta erregai fosilen energia-gastua mugatu behar da, bai eta berotegi-efektua duten gasen isurtzea ere; eta horrek guztiak klima-aldaketaren aurkako borrokan laguntzen du, eta Extremadura estatuko, Europako eta munduko erreferente bihurtzen du gure hezkuntza-erkidegoari teknika bioklimatikoaren eta teknologia berriztagarrien bidez ematen zaion arretan.

[...]

---

⁹⁰³ BOEren 61. zenbakian, 2019ko martxoaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-3490>

7.4.6.18. 6/2019 Legea, otsailaren 20koa, Extremadurako Kontsumitzaileen Estatutuari buruzkoa⁹⁰⁴

I. TITULUA Kontsumitzaileen eskubideak

III. KAPITULUA Interes ekonomiko eta sozialen babesa

13. artikulua.— Egindako kontratazioa justifikatzeko dokumentua

Kontsumitzaileek eskubidea dute egindako kontratazioa justifikatzen duen dokumentua jasotzeko; agiri horrek faktura, ordainagiria, egiaztatzea edo beste edozein formatu izan dezake, betiere ezaugarri hauek baditu:

a) Argi, erraz, ulergarri eta gutxienez gaztelaniaz idatzita egon behar du.

V. KAPITULUA Kontsumitzailearen informaziorako eskubidea

39. artikulua.— Informaziorako eskubidea

2. Extremaduran merkaturatutako ondasun eta zerbitzuei buruz merkataritza-establezimenduetan ematen den edo publizitate-iragarkien bidez zabaltzen den informazioak erraz iristeko modukoa izan behar du, eta gaztelaniaz idatzita egon behar du, hartzaileengan nahasterik edo itxaropen faltsurik eragin gabe.

VI. KAPITULUA Kontsumoaren arloko hezkuntza, prestakuntza eta dibulgazioa

48. artikulua.— Kontsumitzaileei informazioa eta arreta emateko bulegoak

6. Kontsumitzaileei informazioa emateko bulegoak ahaleginak egingo dituzte desgaitasuna duten kontsumitzaileei interpretazio-zerbitzuak doan emateko.

---

⁹⁰⁴ BOEren 61. zenbakian, 2019ko martxoaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-3492>

7.4.6.19. 7/2019 Legea, apirilaren 5ekoa, Extremadurako Autonomia Erkidegoko Jendaurreko Ikuskizunei eta Jolas-jarduerei buruzkoa⁹⁰⁵

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Lege-testu hau egitean eta ondoren garatzean, kontuan hartu dira emakumeen eta gizonen lehentasunak eta beharrianak, emakumeen eta gizonen egoera espezifikokoan duten eragina, betiere testuok egokitzeko ondorio diskriminatzaileak ezabatze aldera, genero-berdintasuna sustatuz, besteak beste, hizkera ez-sexistaren erabileraren bidez, sexu aldagaia barne hartuta, lege honen arabera egin daitezkeen estatistiketan, inkestetan eta datu-bilketan, generoaren arabera emaitzak aztertuz.

[...]

---

⁹⁰⁵ BOEren 116. zenbakian, 2019ko maiatzaren 15eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-7220>

7.4.6.20. 10/2019 Legea, apirilaren 11koa, Extremadurako Autonomia Erkidegoko babes zibilari eta larrialdien kudeaketari buruzkoa⁹⁰⁶

ZIOEN AZALPENA

[...]

Beste zentzu batean, lege hau, oro har, Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren manuetan txertatzen da (BOE, martxoaren 23koa, 71. zk.), eta, bereziki, Extremadurako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako eta Genero-indarkeriaren aurkako martxoaren 23ko 8/2011 Legearen manuetan (DOE, martxoaren 25ekoa, 59. zk.). Zehazki, lege autonomiko horri dagokionez, bereziki nabarmentzen dira 3. artikulua (printzipio orokorrak), 5. artikulua (xedapen orokorrak), 6. artikulua (Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioarena), 21. artikulua (genero-zeharkakotasuna), 22. artikulua (interseksionalitate-printzipioaren garapena), 27. artikulua (hizkuntza eta irudi ez-sexista), 28. artikulua (genero-ikuspegiak dituzten estatistikak) eta 29. artikulua (zuzendaritza-organoen eta kide anitzeko organoen ordezkartza orekatua).

[...]

---

⁹⁰⁶ BOEren 116. zenbakian, 2019ko maiatzaren 15eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-7223>

**7.4.6.21. 1/2021 Legea, otsailaren 3oa,
Extremadurako Autonomia Erkidegoaren
2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁹⁰⁷**

II. TITULUA

Langile-gastuak eta beste kostu batzuk

III. KAPITULUA

Langileriaren arloko beste xedapen batzuk

27. artikulua.— Langile-kostuen gehikuntza mugatzea

2. Ez da aplikatuko aurreko apartatuan ezartzen den muga, baldin eta hezkuntza-arloan eskumena duen sailak, zeinu-hizkuntzako interpreteen eta HLT-zaintzailearen lanbide-kategorien bidez (HLT: hezkuntzako laguntzaile teknikoa), aurre egin behar badie hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen eskaerei; beharrizanok aipatzen dira Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 73. eta 74. artikuluetan eta Extremadurako Hezkuntzari buruzko martxoaren 7ko 4/2011 Legearen 26. artikuluan.

---

⁹⁰⁷ BOEren 41. zenbakian, 2021eko otsailaren 17ko alean, argitaratua.
https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2021-2397

7.4.6.22. 3/2021 Legea, abenduaren 30ekoa, Extremadurako Autonomia Erkidegoaren 2022rako Aurrekontu Orokorreari buruzkoa⁹⁰⁸

II. TITULUA

Langile-gastuak eta beste kostu batzuk

III. KAPITULUA

Langileriaren arloko beste xedapen batzuk

27. artikulua.— Langile-kostuen gehikuntza mugatzea

2. Ez da aplikatuko aurreko apartatuan ezartzen den muga, baldin eta hezkuntza-arloan eskumena duen sailak, zeinu-hizkuntzako interpreteen eta HLT-zaintzailearen lanbide-kategorien bidez (HLT: hezkuntzako laguntzaile teknikoa), aurre egin behar badie hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen eskaerei; beharrizanok aipatzen dira Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 73. eta 74. artikuluetan eta Extremadurako Hezkuntzari buruzko martxoaren 7ko 4/2011 Legearen 26. artikuluan.

---

⁹⁰⁸ BOEren 20. zenbakian, 2022ko urtarrilaren 24ko alean, argitaratua.
<https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2022-1060>

7.4.6.23. 2/2022 Legea, apirilaren 1ekoa, Extremadurako Liburutegiei buruzkoa⁹⁰⁹

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Definizioak eta sailkapenak

Lege honen eta haren ondorengo arau-garapenaren ondorioetarako, honela ulertu behar dira kontzeptu hauek:

1. Liburutegia: antolaketa-egitura, langile kualifikatuz zuzkitua, zeinean batu, kontserbatu eta zabaltzen baitira zeinahi euskarritan dauden dokumentuen bilduma antolatuak; antolaketa-egitura horren funtsezko zeregina, berriz, hauxe da: informazioa, ikerketa, ezagutza, aisialdia, hezkuntza eta kultura berdintasun-baldintzetan iristen erraztea. Era berean, irakurketa sustatzeko jarduerak sustatzen ditu, informazioa erabiltzeko trebetasunak irakasten ditu eta, oro har, kulturari euskarria ematen dio.

Liburutegiak honelakoak izan daitezke:

a) Titulartasunaren arabera:

1) Titulartasun publikoko liburutegiak: administrazio publikoen eta haien organismo publikoen titulartasunaren mendekoak.

2) Titulartasun pribatuko liburutegiak: zuzenbide pribatuko edozein pertsona fisiko edo juridikoren titulartasunaren mendekoak.

b) Erabileraren arabera:

1) Erabilera publiko orokorreko liburutegiak: erkidego osoari irekitako liburutegiak dira, beren dokumentu-funts guztiekin liburutegi publikoko zerbitzuak (kontsulta, informazioa eta mailegua) ematen dituztenak, salbu eta ondare dokumental eta bibliografikoaren babesaren arloan indarrean dagoen araudian xedatutakoaren arabera kanpo utzitakoak.

2) Erabilera murriztuko liburutegiak: instituzio edo talde jakin baten zerbitzuan daudenak. Halakotzat hartzen dira unibertsitate-liburutegiak, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza-zentroetakoak, espezializatuak, administratiboak eta dokumentazio-zentroak, salbu eta horien titularrek, beren borondatez, funtsak iristeko mugarik jartzen ez badute.

3) Halakotzat hartzen dira unibertsitate-liburutegiak, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza-zentroetakoak, espezializatuak, administratiboak eta dokumentazio-zentroak, salbu eta horien titularrek, beren borondatez, funtsak iristeko mugarik jartzen ez badute.

4) Interes publikoko liburutegi pribatuak: pertsona fisikoek edo pertsona juridiko pribatuek sortutakoak, zeinek zerbitzu publiko bat eskaini eta informazio xehatua ematen baitute ezagutzaren arlo jakin batzuk aztertzeko, kudeatzeko edo ikertzeko.

---

⁹⁰⁹ BOEren 86. zenbakian, 2022ko apirilaren 11ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-5854

2. Irakurketa-agentziak: zentro iraunkorrak dira, udalerrietan edo udalerrria baino lurralde-eremu txikiagoko erakundeetan edo 1.000 biztanletik beherako herrietan kokatuak, zeinek liburutegi baten antzeko eginkizunak eta zerbitzuak baitituzte. Edozelan ere, mailegu- eta kontsulta-zerbitzuak eskaini beharko dituzte.

3. Liburutegi digitala: eduki elektronikoen bilduma antolatuek osatzen dute. Liburuaren ale digitalak izan ditzakete, edo liburutegietatik, artxiboetatik edo museoetatik datorren bestelako material dokumentala izan dezakete, edo zuzenean formatu digitalean sortutako informazioan oinarritu daitezke. Jendearen eskura egon daitezke, eta irispide murriztukoak edo erabilera partikularrekoak izan daitezke.

4. Liburutegi mugikorra edo bibliobusa: liburutegi publikoko eginkizunak betetzen dituen liburutegi-zerbitzu mugikorra, aldian behin bisitak eginez liburutegi publikorik ez duten udalerrietara, udalerrria baino lurralde-eremu txikiagoko erakundeetara, herrietara edo hiriguneetara.

5. Liburutegi-hedapenaren zerbitzua: liburutegi edo zerbitzu tekniko baten mende dauden liburutegi-zerbitzu eta -jardueren multzoa, zeina eskaintzen baita liburutegi-zerbitzurik ez duten udalerrietan, udalerrria baino lurralde-eremu txikiagoko erakundeetan, herrietan edo bestelako lekuetan.

6. Dokumentua: edozein informazio edo eduki, edozein delarik ere euskarria edo formatua, bai eta izaera edo erabilitako adierazpidea ere (grafikoa, soinuak, bisuala, ikus-entzunezkoa, multimedia, etab.).

7. Funtz bibliografikoak: balorazio soziokulturaleko edo kontserbazioko irizpide subjektiboen arabera bildutako dokumentu bibliografikoen multzoa.

8. Bilduma bibliografikoa: liburutegien berezko tratamendu bibliotekonomikorik ez duen interes bereziko edozein funtz bibliografiko, betiere arlo horretan indarrean dagoen legeriaren arabera.

9. Dokumentu-funtzak: liburutegiak erabiltzaileen eskura jartzen dituen dokumentu guztien multzoa, euskarria edozein dela ere.

10. Extremadurako ondare bibliografikoa: liburutegiek eta literatura-lanek, historikoen, zientifikoen edo artistikoen, unitarioek edo seriatuek, eskuz idatzitakoek edo inprimatutakoek, eta liburutegietan edo zerbitzu publikoetan gutxienez hiru ale ez dituzten diskoen, argazkien, ikus-entzunezko materialen eta antzekoen edizioen alek osatzen dute.

Ale kopuru hori dagoela ulertuko da 1958tik aurrera argitaratutako lanen kasuan.

Liburutegiek eta bilduma pribatuek ere Extremadurako ondare bibliografikoa osatzen dute, baldin eta, haien jatorriagatik, edukiagatik eta balio historiko edo artistikoagatik, halakotzat hartzen badira erregelamendu bidez ezartzen den prozeduraren bidez.

11. Liburuzaina: prestakuntza, kualifikazio eta maila tekniko egokia duen profesionala, zeinak kalitateko liburutegi-politika eta -zerbitzuak garatzen eta inplementatzen baititu, liburuzainari dagokion instituzioan integratuta dagoen erkidegoaren beharrezkoak asetzerako bideratzeko.

4. artikulua.— Liburutegien printzipioak eta balioak

2. Hauek dira liburutegien arloan aplikatuko diren printzipioak eta balioak:

b) Pluraltasuna, zeinaren bidez gizartearen aniztasuna eta haren aberastasun linguistiko, ikonografiko eta kulturala islatzen dituzten ahalik eta dokumentu gehien eskuratu, gorde eta irisgarri egin beharko baitira.

7.4.6.24. 3/2022 Legea, martxoaren 17koa, Extremadurako Demografia- eta lurralde- erronkari aurre egiteko Neurriei buruzkoa⁹¹⁰

II. TITULUA

Politika publikoak demografiaren eta lurraldearen erronkaren aurrean

XIII. KAPITULUA

Berdintasuna

95. artikulua.— Berdintasunaren-arloko neurriak

Extremadurako Juntak, tokiko erakundeekin lankidetzan diharduela, Extremadurako emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari eta genero-indarkeriaren aurkako martxoaren 23ko 8/2011 Legean eta Extremadurako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Plan Estrategikoan berdintasunaren arloan jasotako neurriez gain:

g) Prestakuntza eta sentsibilizazioa emango ditu berdintasunari, diskriminaziorik ezari, estereotipoak hausteari eta landa-eremuetan hizkera ez-sexista erabiltzeari buruz.

---

⁹¹⁰ BOEren 86. zenbakian, 2022ko apirilaren 11ko zenbakian, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-5853

7.4.6.25. 4/2022 Legea, uztailaren 27koa, Extremadurako Arrazionalizazio eta Sinplifikazio Administratiboarena⁹¹¹

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Frantziako 1804ko Kode Zibilaren aurretiazko diskurtsotik ateratako hitz horiek indarrean jarraitzen dute, inklusiboa ez den hizkerari dagokionez izan ezik, zeina ez datorren egungo garaiekin bat.

[...]

Zuzenbide-estatua finkatuta, jada ez da beharrezkoa zuzenbide publikoak herritarren esparru guztiak inbaditzea «polizia-arauen» bitartez. Legeak pertsonentzat egiten dira, eta ez pertsonak legeentzat. Bi mende geroago, botere publikoek zuzenbide-estatuan duten jarduna haren alderdi sozialerantz zuzendu behar da, «zerbitzu publikoak emateko» eta «sustatzeko edo suspertzeko» jarduketak bultzatuz, zeinak aitortzen baitira gure autonomia-estatutuaren 13.2 artikuluan. Ere horietan ez da gutxiago esku hartu behar, hobeto esku hartu behar da. Hobeto esku hartzen da arrazionalizatuz, bateratuz, sinplifikatuz. Hori ere lortu nahi da lege honekin, hizkera ez-inklusiboa alde batera utzita.

III

[...]

Hala ere, lasaitzeko unea heldu da. «Gauzak eta gizonak instituzio iraunkorrei arreta ematen dien zuhurtzia horrekin antolatu behar dira, betiere giza legegileek errespetuz interpretatu behar dituzten berezko ekitate horren printzipioen arabera», 1804ko kodetze frantsesean adierazi zen bezala, hizkera ez-inklusiboa alde batera lagata, esan den bezala, garai hauei ez baitagokie.

VI

[...]

Era berean, Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoan eta Extremadurako emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari eta genero-indarkeriaren aurkako martxoaren 23ko 8/2011 Legean jasotako mandatuak betetzeko, arau hau genero-ikuspegitik idatzi da, hizkera inklusiboa erabiliz.

---

⁹¹¹ BOEren 193. zenbakian, 2022ko abuztuaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-13598>

III. TITULUA

Administrazio-sinplifikaziorako neurri gehigarriak

III. KAPITULUA

Beste neurri batzuk

41. artikulua.— Sektore publiko autonomikoa Interneten egotea

2. Lege honen 2. artikulua aipatzen dituen erakundeen zerbitzu eta izapide guztien irispide-puntu orokor elektronikoa Interneteko www.juntaex.es ataria da, edo Extremadurako Juntaren Gobernu Kontseiluak erabakitzen duen beste edozein. Sektore publiko autonomikoko erakundeen egoitza elektronikoa, azpiegoitzak, bulego birtualak eta Interneteko gainerako atariak juntaex.es azpidomeinuaren pean egongo dira lotuta; eta azpidomeinu hartatik izango dira irisgarriak, betiere irudi instituzional homogeneoa eta ezartzen diren erabilgarritasun, hizkera argi, irisgarritasun, elkarreragingarritasun eta segurtasun baldintzak mantenduz.

Hamabigarren xedapen gehigarria.— Interneteko presentziaren mapa

3. Memoria administrazio digitalean eskumenak dituen sailera bidaliko da, sektore publiko autonomikoko erakundeen Interneteko presentziaren mapa diseinatzeko, honako printzipio hauen arabera: irispide-puntu bakarra, hizkera argia, arrazionalizazioa, sinplifikazioa eta lege-esparrua betetzea.

**7.4.6.26. 5/2022 Legea, azaroaren 25ekoa,
herritarrei administrazio-erantzuna emateko
prozesuak hobetzeko eta zerbitzu publikoak
baliagarri izateko neurriei buruzkoa⁹¹²**

ZIOEN AZALPENA

V

[...]

Era berean, Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoan eta Extremadurako emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari eta genero-indarkeriaren aurkako martxoaren 23ko 8/2011 Legean jasotako mandatuak betetzeko, arau hau genero-ikuspegitik idatzi da, hizkera inklusiboa erabiliz.

---

⁹¹² BOEren 298. zenbakian, 2022ko abenduaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-21019>

7.4.6.27. 6/2022 Legea, abenduaren 30ekoa, Extremadurako Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontu Orokorreari buruzkoa⁹¹³

II. TITULUA

Langile-gastuak eta beste kostu batzuk

III. KAPITULUA

Langileriaren arloko beste xedapen batzuk

27. artikulua.— Langile-kostuen gehikuntza mugatzea

2. Ez da aplikatuko aurreko apartatuan ezartzen den muga, baldin eta hezkuntza-arloan eskumena duen sailak, zeinu-hizkuntzako interpreteen eta HLT-zaintzailearen lanbide-kategorien bidez (HLT: hezkuntzako laguntzaile teknikoa), aurre egin behar badie hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen eskaerei; beharrizanok aipatzen dira Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 73. eta 74. artikuluetan eta Extremadurako Hezkuntzari buruzko martxoaren 7ko 4/2011 Legearen 26. artikuluan.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Tasak eta prezio publikoak

Bat. 2023ko ekitaldirako soilik, hobari hauek ezartzen dira Extremadurako Autonomia Erkidegoko tasa eta prezio publikoen arloan:

1. % 50eko hobaria, 2022an indarrean zeuden tarifekiko.

Hezkuntza eta Enplegu Saila.

– Unibertsitateaz kanpoko titulu eta diploma akademikoak, irakaskuntzakoak eta profesionalak emateagatiko tasa:

3. Hizkuntza Eskola Ofiziala (kode-zenbakia: 130051).

---

⁹¹³ BOEren 30. zenbakian, 2023ko otsailaren 4ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-2942

7.4.6.28. 3/2023 Legea, martxoaren 29koa, Extremadurako Nazioarteko Lankidetzaren eta Elkartasunari buruzkoa⁹¹⁴

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipioak eta ikuspegiak

Hauek dira lege honen printzipioak eta ikuspegiak, bai eta haren arau-garapena ere:

d. Giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen unibertsaltasuna eta zatiezintasuna, giza duintasunaren errespetua, sexuagatik, generoagatik, etniagatik, nazionalitateagatik, kulturagatik, hizkuntzagatik, erlijioagatik edo sinesmenengatik, adinagatik, gaitasun funtzionalagatik, sexu-orientazioagatik, genero-identitateagatik eta beste edozein inguruabarrengatik inor atzean gera ez dadin.

---

⁹¹⁴ BOEren 88. zenbakian, 2023ko apirilaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-9097>

7.4.7. Galiziako Autonomia Erkidegoa

7.4.7.1. 1/1981 Lege Organikoa, apirilaren 6koa, Galiziarentzako Autonomia Estatutuari buruzkoa⁹¹⁵

ATARIKO TITULUA

5. artikulua

Bat. Galiziako berezko hizkuntza galiziera da.

Bi. Galiziera eta gaztelania ofizialak dira Galizian, eta guztiek dute eskubidea haiek jakin eta erabiltzeko.

Hiru. Galiziako botere publikoek hizkuntza bien erabilera normal eta ofiziala bermatuko dute bizitza publikoan, kulturean eta informatiboan, eta haiek jakiteko behar diren eskuarteak xedatuko dituzte.

Lau. Inor ezin izango da diskriminatu, hizkuntza dela-eta.

I. TITULUA Galiziaren boterea

III. KAPITULUA Justizia Administrazioa Galizian

25. artikulua

Magistratuen, epaileen, idazkari judizialen eta Justizia Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioen postuak betetzeko egiten diren lehiaketa eta oposizioak ebaztean, lehentasunezko merezimendua izango da Galiziako Zuzenbidearen espezializazioa eta herriko hizkuntza jakitea.

26. artikulua

Bat. Notarioak eta jabetzako erregistratzaileak eta merkataritzakoak Autonomia Erkidegoak izendatuko ditu, Estatuaren legeekin bat etorritik. Notariotzak betetzeko, izangaiak eskubide-berdintasunean onartuko dira, bai Galiziako lurraldean dihardutenak, bai Espainiako gainerakoan dihardutenak. Lehiaketa eta oposizio hauetan lehentasunezko merezimendua izango da Galiziako Zuzenbidearen espezializazioa eta herriko hizkuntza jakitea. Ezin izango da inoiz ere herriartasun-edo auzotasun-salbuespena ezarri.

---

⁹¹⁵ BOEren 101. zenbakian, 1981eko apirilaren 28ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1981-9564>

II. TITULUA

Galiziaren eskumenak

I. KAPITULUA

Eskumenak orokorrean

27. artikulua

Estatutu honen esparruan, Galiziako Autonomia Erkidegoak eskumen eskusiboa dauka honako gai hauetan:

Hogei. Galizieraren sustapen eta irakaskuntza.

35. artikulua

Hiru. Galiziako Autonomia Erkidegoak Gobernuari eskatu ahal izango dio tratatu zein hitzarmenak egin eta, beharrezkoa bada, Gorte Nagusiei aurkez diezazkion; horien helburua da Galiziak estatu jakin batzuekin kultura-harremanak ezarri ahal izatea, baldin eta kultura- edo hizkuntza-lotura bereziak baditu estatu horiekin.

7.4.7.2. 8/1983 Legea, uztailaren 8koa, Galiziako Kulturaren Kontseiluari buruzkoa⁹¹⁶

[SARRERA]⁹¹⁷

[...]

Kontseiluaren ekintza-arloak askotarikoak dira. Kultura-ekintzak gizakiaren bizitzaren eta gizarteen alderdi ugarietara eragiten die. Horregatik, nazioen legeek eta tratatu eta hitzarmenek aldi berean eskubide hauek defendatzen dituzte: guztiek espiritua lantzeko prozesuan partaide izateko duten eskubidea; guztiek duten eskubidea, indarrean dauden balioak beren gain hartzeko; guztiek duten eskubidea, oroimen historikoaren ondasunak eta sorkuntzen altxorra belaunaldiz belaunaldi gozatzeko; zientzien eta horien aplikazioen aurrerapenaren onura jasotzeko, eta hizkuntzaren, letren eta arteen arloetan berezkoa duten guztia babestu eta defendatzeko guztiek duten eskubidea. Kultura-ondare hain zabalak eta programak organo kualifikatu bat eratzea eskatzen dute, Estatutuak ulertzen duen bezala; izan ere, gure nazionalitateak badu ondare hori, eta ondare berorrek gure nazionalitatea ezaugarritzen du; gure erkidegoak, berriz, garatu behar du programa hori, zeinak sakona eta etorkizun zabalekoa izan behar duen.

[...]

I. TITULUA Kontseiluaren osaera

3. artikulua

1. Galiziako Kulturaren Kontseiluaren osaera honela egituratuko da:

[...]

Galizieraren Institutuko ordezkari bat.

[...]

II. TITULUA Eskumenak

6. artikulua

Galiziako Kulturaren Kontseiluari dagokio:

a) Kultura-ondareari buruzko gai guztiak aztertzea, eta Galiziako hizkuntza eta kultura sustatzea.

---

⁹¹⁶ BOEren 13. zenbakian, 1985eko urtarrilaren 15eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-874>

⁹¹⁷ Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

7.4.7.3. 6/1984 Legea, ekainaren 5ekoa, Galiziako Herriaren Jagoleari buruzkoa⁹¹⁸

3. artikulua

1. Galiziar izaera politikoa duen, eskubide zibil eta politiko guztiak dituen eta Galiziako hizkuntza ofizialak ezagutzen dituen edozein herritar hautatu ahal izango da Herriaren Jagole.

---

⁹¹⁸ BOEren 77. zenbakian, 1985eko martxoaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-5205>

7.4.7.4. 10/1984 Legea, uztailaren 13koa, apirilaren 4ko 3/1984 Errege Lege-dekretuak ezarritako baliabideak esleitzeari buruzkoa⁹¹⁹

[SARRERA]⁹²⁰

[...]

Tratamendu instituzionala izan behar duten gaien artean, ezin da ahaztu gure idiosinkrasia propio eta berezia indartzen laguntzen duen guztiaren defentsa, babesa eta sustapena. Galiziak, berezko nortasun-ezaugarriak dituen erkidego historikoa den aldetik, bertako biztanle guztien eskura jarri behar ditu bere ondare garrantzitsua osatzen duten ondasun historiko, kultural eta artistikoak. Aipamen berezia merezi du, apartatu honen barruan, gure hizkuntzak, zeina tematuta baitago bere iraupena behin betiko bermatuko duen ezinbesteko normalizazio-prozesu batean. Gobernuak uste du helburu horiek, albo batera utzi ezin dituenak, neurri handi batean faboratu egingo lirakeela, baldin eta, ildo horretan garatzen ari diren ekintzei komunikabide sozialen lehiaketa erabakitzailea gehitzen bazaie, bereziki telebistarena.

[...]

---

⁹¹⁹ BOEren 139. zenbakian, 1985eko ekainaren 11ko alean, argitaratua.

Jatorrizko bertsioan testu hau ageri da: Apirilaren 4ko 3/1984 Errege Lege-dekretuak ezarritako baliabideak esleitzeari buruzko Legea, 1983ko abenduaren 31 arte Galiziako Autonomia Erkidegoari transferitutako zerbitzuen kreditu-urritasunak finkatzen dituen

⁹²⁰ Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

7.4.7.5. 4/1987 Legea, maiatzaren 27koa, Administrazio Publikoaren Galiziako Eskola sortzekoa⁹²¹

[SARRERA]⁹²²

[...]

Eskola hau sortzeko beharra, gainera, Administrazio autonomikoa Galiziako ingurune historiko, linguistiko, politiko eta kulturalean sartzeari komerzioko delako sortu da.

3. artikulua

1. Hona hemen APGEren xedeak:

i) Galiziera Administrazio publikoan zabaltzea eta normalizatzea, langileen hizkuntza-gaikuntza eta galizierazko hizkera teknikoa, administratiboa eta juridikoa finkatzen parte hartzea.

---

⁹²¹ BOEren 173. zenbakian, 1987ko uztailearen 21eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1987-16956>

⁹²² Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

7.4.7.6. 5/1988 Legea, ekainaren 21ekoa, toki-erakundeek galiziera Galiziako hizkuntza ofizial gisa erabiltzeari buruzkoa⁹²³

Galiziera da gure erkidegoko kultura-ondare nagusia, Galizia identifikatzeko eta bereizteko ezaugarri gisa. Autonomia Estatutuak, 5. artikuluan, galiziarren berezko hizkuntza dela aitortzen du, eta Hizkuntza Normalizazioari buruzko Legearen 4.1 artikulua, berriz, galiziera toki-administrazioa hizkuntza ofiziala dela adierazten du.

Azaldutako arrazoiengatik, eta estatutuaren eta legeen aginduekin bat etorritik, toki-administrazioan hizkuntza-normalizazioa bultzatu behar da, eta, horretarako, Galiziako Xuntak, hizkuntza-normalizazioa sustatzeko politikaren esparruan, toki-erakundeen ahaleginei laguntza eman behar die, beharrezkoa den neurrian, beren dokumentazio ofizialean galiziera modu normalizatuan erabiltzeko, hargatik eragotzi gabe, gainera, erakunde bakoitzak berari dagokion hizkuntza ofiziala erabiltzea, hala erabakitzen badu.

Lege honen helburua da toki-administrazioan galiziera normalizatzeko prozesu progresiboa bultzatzen duen arau-irizpide bat ezartzea, betiere gure hizkuntzaren erabilera normala berreskuratzeko egiten ari diren ahaleginak ugarituko dituen giro sozial eta politiko baten bila.

Azaldutako guztiagatik, Galiziako Parlamentuak eta nik, Galiziako Estatutuaren 13.2 artikulua erekin eta Xuntari eta haren presidenteari buruzko otsailaren 23ko 1/1983 Legearen 24. artikulua erekin bat etorritik, erregearen izenean, toki-erakundeek Galiziako hizkuntza ofizial gisa galiziera erabiltzeari buruzko legea promulgatzen dut.

1. artikulua

1. Galiziako toki-erakundeen bilkuren deialdiak, gai-zerrendak, mozioak, boto partikularrak, erabaki-proposamenak, informazio-batzordeen irizpenak eta aktak galizieraz idatziko dira.
2. Aurreko apartatuan xedatutakoari kalterik egin gabe, erakunde horiek beste hizkuntza ofizialean ere idatz ditzakete agiri horiek.

2. artikulua

1. Galiziako Xuntari dagokio toki-administrazioan galiziera txertatzeko prozesua bultzatzea, bereziki funtzionarioak galizieraz prestatzeko programen bidez.
2. Aurrekoa gorabehera, Galiziako Xuntak neurri egokiak hartuko ditu toki-administrazioan funtzionarioak sartzeko lehiaketetan galizieraz jakitea berma dadin.

Xedapen iragankorra

1. Administrazioaren egintza idatzietan galiziera hizkuntza normal gisa berehala txertatzeko moduan ez dauden toki-erakundeek bi urteko epea izango dute, lege hau

---

⁹²³ BOEren 177. zenbakian, 1988ko uztailaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1988-18328>

argitaratzen denetik aurrera, bertan xedatutakoa gauzatzeari buruzko erabakia hartzeko eta hura betetzeko.

2. Galiziako Xuntak jarduketa-programa bat egingo du, aurreko paragrafoan adierazitako epearen buruan Galiziako toki-erakunde guztiak lege honetan xedatutakoa betetzeko moduan daudela bermatzeko.

7.4.7.7. 9/1992 Legea, uztailaren 24koa, Helduen Hezkuntzari eta Sustapenari buruzkoa⁹²⁴

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua

Helduen hezkuntzak eta sustapenak funtsezko jardun-esparru hauek hartzen ditu:

c) Kultura-prestakuntza eta -eguneratzea, bereziki galizieraren eta kulturaren ezagutzan.

3. artikulua

Honako hauek dira lege honen helburuak:

e) Gure errealitatearen ezagutza sustatzea, eta, bereziki, gure hizkuntza eta kulturarena.

---

⁹²⁴ BOEren247. zenbakian, 1992ko urriaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1992-22924>

7.4.7.8. 5/1997 Legea, uztailaren 22koa, Galiziako Toki-administrazioari buruzkoa⁹²⁵

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

7. artikulua

1. Galiziera, Galiziako berezko hizkuntza den aldetik, toki-administrazioko hizkuntza ere bada.

Bilkuren deialdiak, gai-zerrendak, mozioak, boto partikularrak, erabaki-proposamenak, informazio-batzordeen irizpenak, aktak, jakinarazpenak, errekurtsoak, eskritura publikoak, agerraldi judizialak eta toki-korporazioen izenean idatziz egiten diren egintza publiko edo administratibo guztiak galizieraz idatziko dira.

2. Aurreko apartatuan xedatutakoari kalterik egin gabe, erakunde horiek beste hizkuntza ofizialean ere, gaztelaniaz, idatz ditzakete agiri horiek.

3. Galiziako Xuntari dagokio toki-administrazioan galiziera txertatzeko prozesua bultzatzea, bereziki toki-erakundeetako funtzionarioak galizieraz prestatzeko programen bidez.

I. TITULUA Udalerria

I. KAPITULUA Lurraldea

3. ATALA

Udalerriaren izendapena eta hiriburutza aldatzea

50. artikulua

Udalerrien izenak aldatzeko espedienteetan, honako erregela hauek hartuko dira kontuan:

b) Erabakitako izendapen berriak hizkuntza-akatsak baditu edo hura Galiziako toponimiarekin bat ez badator, Galiziako Xuntaren Kontseiluari dagokio, toki-araubidearen arloan eskumena duen sailburuak proposatuta, izena aldatzeari buruzko behin betiko ebazpena ematea, Galiziako Toponimiako Batzordeak txostena egin eta udalerrri interesdunari entzun ondoren.

---

⁹²⁵ BOEren 237. zenbakian, 1997ko urriaren 3ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1997-21040>

VI. TITULUA

Toki-erakundeei buruzko xedapen erkideak

V. KAPITULUA

Herritarren informazioa eta parte-hartzea

1. ATALA

Herritarrak informatzea

252. artikulua

2. Herritar guztiek dituzte eskubide hauek:

d) Galiziera erabiltzea Galiziako Autonomia Erkidegoko toki-korporazioekin dituzten harremanetan.

7.4.7.9. 8/1997 Legea, abuztuaren 20koa, Galiziako Autonomia Erkidegoko Irisgarritasunari eta Oztopoak kentzeari buruzkoa ⁹²⁶

II. TITULUA Xedapen orokorrak

IV. KAPITULUA Komunikazioko oztopoei buruzko xedapenak

29. artikulua.— Irisgarritasuna komunikazio- eta seinaleztapen-sistemetan

1. Galiziako administrazio publikoek sustatu beharko dute, bai komunikazio-oztopoak ezabatzea, bai eta komunikazio- eta seinaleztapen-sistemak herritar guztientzat irisgarri jartzeko mekanismo eta aukera teknikoak ezartzea.

2. Galiziako administrazio publikoek zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalen eta gor-itsuen gidarien prestakuntza sustatuko dute, horrela erraztasunak emanez entzumen-desgaitasuna dutenei edo gor-itsuak direnei zuzeneko komunikaziorako, eta administrazio publikoetan langile espezializatu horiek egoteko.

Galiziako administrazio publikoen mendeko ikus-entzunezko komunikabideek neurri teknikoen plan bat egin eta behar bezala eguneratuko dute, betiere zeinu-hizkuntza edo azpituduluak erabiliz entzumen-mugak dituzten pertsonen pixkanaka bermatu ahal izateko pertsonok informazioa jasotzeko duten eskubidea.

ERANSKINA

III. KAPITULUA Garraioko oztopoei buruzko xedapenak

2. atala

Irisgarritasun-txartelak

Minusbaliatuentzako aparkatzeko txartelaren ereduari buruzko xedapenak

28. artikulua.— Irisgarritasun-txartelak ematea

28. d) Minusbaliatuentzako aparkatzeko txartelak atzealdea eta aurrealdea izango ditu, eta alde bakoitza bertikalki bi zatitan banatuta egongo da.

[...]

---

⁹²⁶ BOEren 237. zenbakian, 1997ko urriaren 3ko alean, argitaratua.

“Minusbaliatuentzako aparkatzeko txartela” inskripzioa letra beltz larriz. Jarraian, behar bezala bereizita eta letra larriz edo xehez, “Aparkatzeko txartela” inskripzioa, Europar Batasuneko hizkuntzetan.

7.4.7.10. 6/1999 Legea, irailaren 1ekoa, Galiziako Ikus-entzunezkoei buruzkoa⁹²⁷

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Legearen xedea

2. Lege honen xedea da zinematografia-jarduera eta ikus-entzunezko jarduera (bideograma) arautzea, bai eta galiziar eta galizierazko zinema eta bideoak ekoitzi, merkaturatu eta zabaltzeko laguntza ematea, eta horiek ikus-entzunezko beste bitartekoekin dituzten harremanak izatea ere.

3. Galiziako botere publikoek aitortzen dute jarduera zinematografikoek eta ikus-entzunezkoek garrantzi kultural, ekonomiko eta soziala dutela, Galiziaren sorkuntza artistiko, informazio, ezagutza eta irudi gisa bete dezaketen eginkizuna betetzen dutela, Galiziako kultura- eta hizkuntza-normalizazioa lortze aldera, eta, beraz, jarduerok sektore estrategiko eta lehentasunezkoztat jotzen dituzte.

4. artikulua.— Ikus-entzunezko jardueraren printzipio orokorrak

Lege honetan jasotako jarduerak printzipio hauek izango dituzte oinarri:

b) Galiziako kultura eta hizkuntza sustatzea eta zabaltzea, bai eta Galiziaren identitatea defendatzea ere.

f) Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna aktiboki sustatzea; horren barruan sartzen dira tratu- eta aukera-berdintasuna, aniztasuna eta desberdintasuna errespetatzea, genero-ikuspegia txertatzea, ekintza positiboak sustatzea eta hizkera ez-sexista erabiltzea.

5. artikulua.— Ekintza instituzionalaren printzipio orokorrak

1. Galiziako Xuntak ikus-entzunezkoen sektorearen izaera estrategikoa eta lehentasunezkoa aitortzen du, bai haren garrantzi kultural, sozial eta ekonomikoagatik, bai Galiziako kultura, historia eta hizkuntza, autoidentifikaziorako datu baitira, sustatzeko eta zabaltzeko eskubidea adierazteko tresna gisa.

6. artikulua.— Ekintza instituzionalen funtsezko lerroak

Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazioak funtsezko jarduera-lerro hauek izango ditu ikus-entzunezkoen sektorean:

2. Galiziaren barruan eta handik kanpo galiziar kultura eta hizkuntza sustatzen laguntzea, bereziki kanpoan galiziar erkidegoak dauden zonetan.

---

⁹²⁷ BOEren 236. zenbakian, 1999ko urriaren 2ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-19687>

II. KAPITULUA

Ikus-entzunezkoen sektorea sustatzeko jarduerak

8. artikulua.— Sustapen-jardueren helburuak

Galizian ikus-entzunezkoen sektorea sustatzeko ekintzek helburu hauek izango dituzte:

h) Galizieraren erabilera sustatzea, ikus-entzunezko hedabideetan galiziera erabiliz, bereziki galiziera erakustaretoetan erabiliz eta sustapena eginaz 35.000 biztanletik gorako udalerrietan jendea areto haietara joateko.

IV. KAPITULUA

Galiziako Telekomunikazioen eta Ikus-entzunezkoen Aholku Batzordea

15. artikulua.— Batzordeak

4. Batzordeek laguntza emango dute, inplikaturako operadoreekin lankidetzan, galiziera ikus-entzunezko sare eta hedabideetan erabiltzearen aldeko formulak eta bideak bultzatzen.

7.4.7.11. 4/2001 Legea, maiatzaren 31koa, Familia-bitartekaritza arautzen duena⁹²⁸

II. TITULUA Zehapen-araubidea

21. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Honako hauek arau-hauste oso astunak dira:

a) Diskriminazioa dakarren edozein jarduketa, edozein dela ere diskriminazioaren zioa: bitartekaritzaren mendean dauden aldeen arraza, sexua, erlijioa, hizkuntza, sorlekua, auzotasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

---

⁹²⁸ BOEren 157. zenbakian, 2001eko uztailaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-12716>

7.4.7.12. 4/2002 Legea, ekainaren 25ekoa, Santiago de Compostela Hiriaren Hiriburutzaren Estatutuari buruzkoa⁹²⁹

I. TITULUA Santiago de Compostela hiria

6. artikulua.— Hizkuntza

1. Galiziera, Galiziako berezko hizkuntza den aldetik, Santiago de Compostelako Udaleko hizkuntza ere bada.
2. Santiago de Compostelako Udalak galizieraren erabilera normalizatu eta sustatu behar du bere eskumenen eremuan, bizitza publikoko, kultureko eta informazioko arlo guztietan.
3. Santiago de Compostelako Udalak, Konstituzioaren eta Estatutuaren esparruaren barruan, bermatu behar du galiziera edo gaztelania erabiltzeagatik inor diskriminatuko ez dela.

---

⁹²⁹ BOEren 224. zenbakian, 2002ko irailaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-18100>

7.4.7.13. 3/2003 Legea, ekainaren 19koa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa⁹³⁰

I. KAPITULUA Garapenerako lankidetzaren Galiziako Autonomia Erkidegoan

3. artikulua.— Printzipioak

Galiziako garapenerako lankidetzak honako printzipio hauek ditu oinarri:

e) Herriek beren egitura politikoei buruz erabakitzearen eskubidea aitortzea, bai eta beren kultura, hizkuntza eta identitate propioak eta kultura anitzeko elkarbizitzaren balioak defendatzeko eta sustatzeko duten eskubidea ere.

---

⁹³⁰ BOEren 172. zenbakian, 2003ko uztailaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-14480>

**7.4.7.14. 6/2003 Legea, abenduaren 9koa,
Galiziako Autonomia Erkidegoa arautzen
duten tasa, prezio eta ordainarazpenei
buruzkoa⁹³¹**

**II. TITULUA
Finantza-tresnak**

**I. KAPITULUA
Tasak**

**2. ATALA
Administrazio-zerbitzuen ziozko tasa**

23. artikulua.— Salbuespenak

Tasa honetatik salbuetsita egongo dira:

⁹³²11. Galizieraren gaitasun-maila egiaztatzeko proba homologatuetan izena ematea eta maila bakoitza egiaztatzea, aldez aurretik dokumentu bidez justifikatuta, % 33ko edo hortik gorako desgaitasuna duten pertsonak eskatzen badute.

---

⁹³¹ BOEren 12. zenbakian, 2004ko urtarrilaren 14ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-741>

⁹³² Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzko abenduaren 17ko 18/2021 Legearen bosgarren artikuluko lehenengo zenbakiak emandako idazkera (BOE, 54. zenbakia, 2022ko martxoaren 4ko alea).

7.4.7.15. 5/2004 Legea, uztailaren 8koa, Galiziako Merkataritza, Industria eta Nabigazioko Ganbera Ofizialei buruzkoa⁹³³

[SARRERA]⁹³⁴

[...]

Esan beharra dago lege honen artikuluek hizkuntzan berdintasunezko tratamendua ematen dutela, eta korporazio horiek galizieraren erabilera sustatzen dutela.

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Eginkizunak

8. Eginkizun publiko-administratiboak garatzean, ganberek Galiziako Hizkuntza-normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legean aurreikusitakoa beteko dute.

---

⁹³³ BOEren 201. zenbakian, 2004ko abuztuaren 20ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-15260>

⁹³⁴ Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

7.4.7.16. 2/2005 Legea, otsailaren 18koa, Galiziako Elikagaien Kalitatea sustatu eta defendatzeari buruzkoa⁹³⁵

III. TITULUA Elikagaien kalitatea sustatzeko figurak

II. KAPITULUA Kalitateko izendapen geografikoak

9. artikulua.— Babes-eremua

3. Izendapen batek babestutako izenak ezin izango dira erabili, izendapenean eskatutako baldintzak betetzen ez dituzten produktuen izendapenean, aurkezpenean edo publizitatean, nahiz eta izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzulita egon edo aurretik “mota”, “estiloa”, “imitazioa” edo antzeko esamoldeak izan, ezta produktuaren benetako jatorria adierazi ere. Era berean, ezin izango dira erabili «...n botilatua», «...n ontziratua» edo antzeko adierazpenak.

---

⁹³⁵ BOEren 93. zenbakian, 2005eko apirilaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-6225>

7.4.7.17. 2/2006 Legea, ekainaren 14koa, Galiziako Zuzenbide Zibilar buruzkoa⁹³⁶

X. TITULUA Heriotzaren ziozko oinordetza

II. KAPITULUA Testamentuak

1. ATALA Testamentu ireki arrunta

183. artikulua

2. Testamentua egilesleak aukeratzen duen Galiziako hizkuntza ofizialean idatziko da.

---

⁹³⁶ BOEren 191. zenbakian, 2006ko abuztuaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-14563>

7.4.7.18. 3/2006 Legea, ekainaren 30ekoa, Galiziako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa⁹³⁷

HITZAURREA

Logopeden lanbidea osasun-lanbide gisa arautzen du Osasun-arloko lanbideak arautzen dituen azaroaren 21eko 44/2003 Legeak; eta beronek lanbide honen berezko eginkizunak definitzen ditu: entzumenean, fonazioan eta hizkeran izaten diren nahasmenduak prebenitzeko, ebaluatzeko eta osatzeko jarduerak, betiere, horretarako, diziplina horretan berariazkoak diren terapia-teknikak erabilia.

[...]

Legeak honako zati hauek ditu: zioen azalpena; lau artikuluko tituludun, hurrenez hurren, xedea, lurralde-eremua, eremu pertsonala eta komunikazioetako hizkuntza; xedapen gehigarri bat; hiru xedapen iragankor eta azken xedapen bat.

4. artikulua.— Komunikazioetako hizkuntza

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko legerian ezarritakoaren arabera.

Hirugarren xedapen iragankorra

Lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetan hala eskatzen badute, Galiziako Logopeden Elkargo Profesionalean sartu ahal izango dira hizkuntzaren eta entzumenaren perturbazio eta patologien arloan lan egin duten edo lan egiten duten profesionalak, baldin eta logopediako unibertsitateko diplomadun-titulurik ez badute eta honako kasu hauetako batean badaude:

1. Logopediaren arloan gutxienez lau urtez jardun dutela egiaztatzen duten profesionalak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

a) Hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, Hezkuntza Ministerioak emandakoa.

b) Hizkera eta entzumenaren perturbazioetako espezialistaren diploma, Espainiako edozein unibertsitatek emana.

---

⁹³⁷ BOEren 198. zenbakian, 2006ko abuztuaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-14943>

7.4.7.19. 8/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziako Informatikako Ingeniaritza Teknikoaren Elkargo Profesionala sortzekoa⁹³⁸

4. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

---

⁹³⁸ BOEren 10. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-491>

7.4.7.20. 9/2006 Legea, abenduaren 1koa, Galiziako Bitxigintza, Urregintza, Zilargintza, Erlojugintza eta Gemologiako Elkargo Profesionala sortzekoa⁹³⁹

5. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

---

⁹³⁹ BOEren 10. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-492>

7.4.7.21. 10/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziako Informatikako Ingeniaritzaren Elkargo Profesionala sortzekoa⁹⁴⁰

4. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

---

⁹⁴⁰ BOEren 10. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-493>

7.4.7.22. 11/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziako Hortzetako Higienisten Elkargo Profesionala sortzekoa⁹⁴¹

4. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

---

⁹⁴¹ BOEren 10. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-494>

7.4.7.23. 12/2006 Legea, abenduaren 1koa, Galiziar Intereseko Fundazioei buruzkoa⁹⁴²

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Xedeak eta onuradunak

1. Lege honetan aipatzen diren fundazioek interes orokorreko xedeak izan beharko dituzte, hala nola: giza eskubideen defentsa, terrorismoaren, indarkeriazko egintzen eta beste gertaera katastrofiko batzuen biktimenak; gizarte-laguntza eta gizarte-inklusioa; xede zibikoak, hezkuntzakoak, kulturalak —eta, bereziki, Galiziako hizkuntza eta kultura sustatzea, suspertzea eta zabaltzea—, zientifikoak, kiroltakoak, osasunekoak, lanekoak; Galiziako sendotze instituzionalekoak; garapenerako elkarlanekoak; boluntarioritza sustatzekoak; emakumeen arteko berdintasunaren eta berdintasunaren aldekoak; gizarte-ekintza sustatzekoak; Galiziako ingurumena defendatzekoak eta Galiziako gizarte-ekonomia sustatu eta ekoizpen-ekonomia garatzekoak; arrazoi fisiko, sozial edo kulturalengatik baztertuta geratzeko arriskuan dauden pertsonak sustatu eta artatzekoak; Konstituzioaren eta Estatutuaren balioak sustatzekoak eta printzipio demokratikoak defendatzekoak; tolerantzia sustatzekoak; informazioaren gizartea edo ikerketa zientifikoak garatzekoak, eta antzekoak izan eta Galiziarentzat interes orokorrekoak diren beste xede batzuk.

VIII. KAPITULUA Galiziar Intereseko Fundazioen Erregistroa

53. artikulua.— Erregistro-printzipioak

5. Erregistro-jarduera guztiak Galiziako Autonomia Erkidegoko lurraldean ofizialak diren bi hizkuntzetako edozeinetan egin ahal izango dira.

---

⁹⁴² BOEren 14. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 16ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-885>

7.4.7.24. 17/2006 Legea, abenduaren 27koa, Galiziako Liburu eta Irakurketari buruzkoa⁹⁴³

HITZAURREA

[...]

Era berean, instituzioek liburuari eta irakurketari espresuki emandako laguntza hori kultura transmititzeko eta gure identitatea garatzeko ezinbesteko tresnak dira, eta laguntza hori garrantzitsua da Galiziako berezko hizkuntzaren erabilera sozial eta publikoak normalizatzeko prozesuan.

[...] Liburua, azken batean, askatasun pertsonalaren iturria da, erabateko jardura intelektuala ahalbidetzen duena eta gizadiaren eta haren kultura eta hizkuntzen aniztasunarekiko errespetua sustatzen duena.

[...]

Espainiako Konstituzioak, 44.1 artikuluan, botere publikoek espainiar guztiek eskubide gisa duten kulturarako irispidea sustatzeko eta babesteko duten betebeharra jasotzen du. Galiziako Estatutuak, 27. artikuluko 19. eta 20. apartatuetan, gobernu autonomoaren eskumenak jasotzen ditu kulturaren arloan, Galiziako berezko hizkuntzaren erabilera sustatzearen arloan eta industria-sektoreari laguntzearen arloan. [...]

[...] Bereziki, legeak galizierazko irakurketa-indizeak gehitu nahi ditu, ulertzen baitu galiziar liburu tresna bat dela galiziar literatura- eta kultura-sistema indartzeko, galiziar kultura kanpoan zabaltzeko eta hizkuntza-normalizazio prozesuan; horregatik, eragin berezia izan behar du, era berean, irakurketa praktikatzeko eta sustatzeko funtsezko dimentsioa duten gizarte-eremuetan, irakurketaren aspektu intelektual gisa ezinbestekoak diren eta irakurketa eta garapen intelektuala behar dituzten beste pertsona batzuekin batera.

[...]

Galiziar sortzaileak sustatzeko politika artikulatzea helburu duten neurriak jasotzen dira lege honetan; gure hizkuntzarako itzulpenak bultzatzea; [...]

Era berean, legearen artikuluen bidez, Galiziako botere publikoek sustatutako edizioak egituratu eta arrazionalizatu nahi dira, zeinak arautuko baitira Administrazioaren beharrezanaren, gizartearen onuraren eta austeritatearen irizpideen arabera. Horretaz gain, Galiziako Autonomia Estatutuaren 5., 27.19, 27.20, 32. eta 34. artikuluetan, Hizkuntza-normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearen 6.3, 18. eta 20.3 artikuluetan, eta Toki-erakundeek Galiziako hizkuntza ofizial gisa galiziera erabiltzeari buruzko ekainaren 21eko 5/1988 Legearen hitzaurrean ezarritakoarekin bat etorriz, edizio horiek ohikiro galizieraz egingo dira, hargatik eragotzi gabe helburuek eraginda beste hizkuntza ofizial edo atzeritar batzuetan ere inprimatzea.

[...]

---

⁹⁴³ BOEren 39. zenbakian, 2007ko otsailaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-3036>

Lege honek ez du esan nahi Galiziako Administrazio autonomikoari arlo honetan esleitzen zaionik eginkizun eskusibo, zuzentzaile edo kontu-hartzailerik. Lege honen asmoa hauxe da: liburuaren sektoreari eta irakurketaren sustapenari urgazpena emateko, harekin lankidetzan aritzeko eta hura laguntzeko eginkizunak arautzea; eta hemen inplikaturik dauden eragile guztiei bermatzen die haien eginkizunen garapenean parte hartzea eta aholkuak ematea, bai eta irakurleei beren eskubideak zaintzea ere. Hauek dira eragileok: sortzaileak, itzultzaileak, kultura-bitartekariak, editoreak, arte grafikoetako profesionalak eta euskarrien erreproduzkiokoak, banatzaileak, liburu-dendak, liburu-klubak eta liburutegiak. Era berean, Administrazioaren esku uzten ditu liburuaren eta irakurketaren inguruko plangintza-, informazio- eta koordinazio-zereginak, Galiziako gizarteari mesede egiteko, hura baita gure kulturaren garapenaren protagonista eztabaidaezina.

[...]

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1 artikulua.— Xedea

Lege honek xede hauek ditu:

f) Galizierazko argitalpen-eskaintza zabaltzen laguntzea, gaiaren edo argitalpen-tipologiaren aldetik gabezia handienak dituzten arloetan.

2. artikulua.— Liburua Galiziaren elementu identifikatzaile gisa aitortzea

Galiziako Xuntak liburuaren sektorearen izaera estrategikoa eta lehentasunezkoa aitortuko du, bai haren garrantzi kultural, sozial eta ekonomikoagatik, bai Galiziako kultura, historia eta hizkuntza sortzeko, sustatzeko eta zabaltzeko eskubidea adierazteko tresna gisa.

II. KAPITULUA

Liburuaren agenteak

5. artikulua.— Sortzaileak

1. Lege honen xederako, honako hauek dira sortzaileak: liburua sortzeko prozesuan esku hartzen duten pertsonak, alegia, liburuaren idazketa, itzulpen, edizio, inprimaketa, ekoizpen, elaborazio, diseinu grafiko, diagramazio eta ilustrazio lanetan parte hartzen dutenak.

6. artikulua.— Itzultzaileak

1. Galizieraren erabilera sustatzeko eta gure kultura-ondarea aberasteko, Galiziako Xuntak gure hizkuntzara eta gure hizkuntzatik beste hizkuntzetara itzultzea bultzatuko du. Xede horretarako, aldizkako laguntza-lerro bat egingo du, eta itzulpena sustatuko du argitaratzaileekin eta itzultzaile-elkarteekin hitzarmenak eginez. Bereziki sustatuko da literatura unibertsaleko lanen itzulpena, bai eta eremu zientifiko eta teknikoetan nahitaezko erreferentziatzat jotzen diren testuena edo Galiziako unibertsitateetan ikasketa-eskuliburu gisa erabil daitezkeenena ere.

2. Jatorriz beste hizkuntza batzuetan idatzitako testuak galizierara eramaten dituzten pertsonen laguntzeko neurri gisa, Galiziako Xuntak Galiziako argitaratzaileekin lankidetzan jardun ahal izango du literatura unibertsaleko klasikoak eta argitalpen gomendagarriko beste lan batzuk itzultzeko, baldin eta, haien izaeratik edo kostu handiagatik, laguntza publikoak behar badituzte.

7. artikulua.— Argitaratzaileak

1. Botere publikoak lankidetzan arituko dira Galiziako argitaratzaileekin eta haien elkarte profesionalekin, eta haien funtzionamenduan lagunduko dute, argitalpen-jardueraren inguruan antolatzen diren jarduketetan, betiere kultura-ondasunaren eta ondasun industrial eta ekonomikoaren aspektu bietan.

2. Galiziako Xuntak galizierazko argitalpen-ekoizpena bultzatuko du. Xede horrekin, urteroko edo bi urtean behingo laguntza-lerro bat egingo du, zeinak bermatuko baitu, argitalpen-mota guztiak kontuan hartuta, direla paperezko euskarri tradizionalen, direla edizio digitalean, direla sarean, galizierazko argitalpen-berrikuntzak liburutegi-sare publikoan egongo direla eta behar beste material didaktikoren eskaintza izango dela arlo jakin batzuetan, alegia, hezkuntza-legeriak galizierazko hizkuntza ikaskuntzaren komunikazio-bide izatea zehazten duen arloetan. Helburu horretarako, aholkularitza- eta balioespen-batzordeak eratuko dira laguntza-eskabideak aztertzeko; batzorde horietan, deialdia egiten duten administrazioetako kideez gain, inplikaturako azpisektore profesionaletako ordezkariak eta Liburuaren Aholku Batzordeko ordezkariak egongo dira.

8. artikulua.— Argitaratze-jarduera publikoa

5. Galiziako Xuntak laguntza-lerro espezifiko bat sustatuko du urtero edo bi urtean behin, funts publikoekin sostengatutako Galiziako unibertsitateetako argitalpenen zerbitzu zentralak, Galizian ezarritako argitaratzaile pribatuekin lankidetzan, galizieraz egiten duten unibertsitate-argitalpena indartzeko.

III. KAPITULUA

Liburua sustatzea

15. artikulua.— Liburuaren sektorea sustatzeko laguntzak

1. Galiziako hizkuntza eta kultura zabaltzeko eta sustatzeko —argitalpen-sektorea haien funtsezko pieza baita—, Galiziako Xuntak laguntzak bideratuko ditu sorkuntza, itzulpen-jarduera, argitalpen-sektorea, liburu-dendak eta liburuaren salmenta teknologikoki berritzeko eta modernizatzeko ekimenetarako, ekimenon barruan baliabide informatikoak eta ikus-entzunezkoak eta telekomunikazio-sareak erabiltzeari buruzkoak daudelarik; Galiziako Xuntak arreta berezia jarriko du teleeskaera ezartzeko eta garatzeko, sektorea berritzeko funtsezko tresna baita, baldin eta laguntzok Europar Batasuneko zuzenbidearekin eta gainerako ordenamendu juridikoarekin bateragarriak badira.

2. Galiziako Xuntak Galiziako argitaletxeekin lankidetzan jardungo du, Galizian zein Galiziatik kanpo galiziar liburua sustatzeko ekintza espezifikoak eginez. Era berean, gure erkidegoan argitaratutako liburu-merkatu berriak ahalbidetuko dituzten ekimenak bultzatuko ditu, garrantzi berezia emanez Europar Batasunari eta Iberoamerikako eremuari dagokienez.

16. artikulua.— Elkarlana argitalpenean

1. Edizioa bultzatu eta arintzeko neurri gisa, Galiziako Xuntak, hitzarmenen bidez, elkarlanean jardungo du beste administrazio publiko, instituzio eta erakunde publiko eta pribatu batzuekin, zertarako eta Galiziako kultura eta ondarea zabaltzea helburu duten liburuak eta bestelako materialak sortu, itzuli, argitaratu, zabaldu, banatu eta merkaturatzeko, eta fikzioko zein informazioko liburuak eta irakurketa-materialak argitaratzeko, betiere kasuan-kasuan ezartzen diren lehentasunen arabera, indarrean dagoen legeriaren esparruan.

18. artikulua.— Sektoreko feria-jarduerak sustatzea

4. Galiziako Xuntak laguntza-politika egingo du galiziar liburuaren merkatu berriak irekitzeko, portugesezko merkatuei arreta berezia eskainiz.

21. artikulua.— Sariak, bekak eta bestelako aitortzak

Galiziako Xuntak, sektoreko agenteekin lankidetzan, Galiziako edizioko sariak emango dizkie urtero galizieraz argitaratzen diren lan onenei —narratiba, poesia, antzerkia, saiakera, eta haur eta gazte literatura—, itzulpen onenari, ondoen editatzen diren lanei eta argitalpen- eta irakurketa-lan onenei, ilustrazio onena duten lanei eta beste batzuei. Era berean, beken eta bestelako aitortzen deialdia egingo du, liburuaren sustapenean sektoreko jarduerak eta produktuak pizteko, bai aspektu materialari dagozkionez, bai edukiei dagozkionez.

IV. KAPITULUA

Irakurketa sustatzea

22. artikulua.— Irakurketa liburutegietan sustatzea

1. Irakurketaren sustapenean duen funtsezko eginkizuna dela eta, Galiziako Xuntak plangintza egingo du Galiziako liburutegi-sisteman dauden gabeziak gaintzeko, bai profesionaleri dagokienez (laguntzaile teknikoak eta liburutegietako teknikariak), bai funtsei dagokienez; izan ere, galizierazko argitalpen-berrikuntzen presentzia ziurtatuko du, eta horiek hornitzen eta eguneratzen saiatuko da, betiere Europar Batasuneko gomendioak eta araudiak kontuan hartuta.

4. Galiziako Xuntak Galiziako eskola-liburutegien sistema garatuko du, bai liburutegiok eskoletan irakurzaletasunaren garapenaren aitzindariak izan daitezen, bai lehenengo adinetatik liburuetarako irispidea bermatzeko. Eredu horren arabera, eskoletako liburutegiek laguntza ematen diote ikasketa-programari, irakaskuntzako zentroetako informazio-euskarri guztiak biltzen dituzte, era guztietako lengoaiak eta euskarri dokumentalak irakurtzea sustatzen dute, dokumentazioa eta informazioa bilatzen eta aztertzen laguntzen dute, eta ikasleen jatorrizko desberdintasunak zuzentzen laguntzen dute. Irakaskuntzako zentroyen beharrezko erantzuteaz gain, harremanak izan behar dituzte irakaskuntzako zentrook kokatuta dauden erkidegoarekin. Galiziako Xuntak irakurketa sustatuko du eskoletako liburutegietan.

5. Galiziako Xuntak laguntzak bideratuko ditu Galiziako liburutegi-sistema osatzen duten liburutegiek eta eskola-liburutegiek irakurketa sustatzeko egiten dituzten proiektu eta ekimenetarako, kasuan-kasuan zehazten diren modu eta baldintzetan. Arreta berezia jarriko du zientzia-dibulgazioko, literatura-sorkuntzako eta

galizierarako itzulpengintzako lanen hedapenean, idazle-egile literario eta plastikoen eta itzultzaileen presentzia sustatuz.

23. artikulua.— Komunikabide sozialak

1. Galiziako Xuntak Galiziako komunikabide sozialekin elkarlanean jardungo du liburuaren zabalkunderako, irakurketarako, sorkuntzarako eta itzulpenerako programak ekoizte aldera. Tratamendu berezia emango zaie erkidegoko sortzaile, itzultzaile, titulu eta editoreei eta galizierazko ekoizpenari. Era berean, irakurzaletasuna sustatzeko eta sentzibilizatzeko kanpainak hasiko ditu, komunikabide sozialen bidez.

3. Galiziako Xuntak laguntza-sistema bat ezarriko du, galiziar literatura sustatzeko astero gehigarriak argitaratzen dituzten komunikabide pribatuentzat eta galizierazko argitalpenen sustapen eta kritika literarioarako bestelako argitalpenentzat (paperean edo beste edozein euskarritan).

V. KAPITULUA

Liburuaren Aholku Batzordea

26. artikulua.— Liburuaren Aholku Batzordearen eginkizunak

1. Hauek izango dira Liburuaren Aholku Batzordearen eginkizunak:

a) Galiziako biztanleen irakurketa-indizeen eta Galizian eta galizieraz egindako argitalpen-ekoizpenaren urteroko edo bi urtean behingo jarraipen-txostenak egitea.

VII. KAPITULUA

Beste xedapen batzuk

33. artikulua.— Argitalpenen kontrola

1. Lanak errazago aurkitu, katalogatu eta zabaltzeko, argitaratutako liburu guztietan honako datu hauek eman beharko dira nahitaez: lanaren izenburua, egilearen, biltzailearen, koordinatzailearen, itzultzailearen eta ilustratzailearen izenak, horiek badaude, argitalpenaren zenbakia, inprimatzailearen izena, inprimaketaren lekua eta data, argitaratzailearen izena eta helbidea, lege-gordailuaren zenbakia eta ISBN. Galiziako liburuia sustatzearen eta zabaltzearen aurkako omisiotzat joko da eskatutako datuak liburuan ez sartzea edo datuok osatu gabe edo oker sartzea, eta horrek galaraziko du Galiziako Xuntak lanak argitaratzeko eta Autonomia Erkidegoko Administrazioak aleak erosteko ematen dituen laguntzak jasotzea.

2. Aurreko puntuan aipatu diren arau-haustek isun arinarekin zehatuko dira.

Bigarren xedapen gehigarria.— Liburuaren Aholku Batzordearen osaera eta funtzionamendua

1. Liburuaren Aholku Batzordea hamabost kidek osatuko dute gehienez, eta horietako zortzi, gutxienez, liburuaren agenteek eta Galizian irakurzaletasuna sustatzen duten agenteek aukeratuko dituzte, hala nola idazleek, itzultzaileek, ilustratzaileek, editoreek, arte grafikoek, banatzaileek, liburu-saltzaileek eta liburuzainek. Gainerakoa kultura-arloko kontseilari eskudunak izendatuko ditu, liburugintzan adituak direnen eta administrazio publikoetako kideen artean.

Azken xedapenetako bigarrena.— Jabetza intelektualeko eskubideak babestea

1. Galiziako Xuntak, bere eskumen-eremuan, sortzaileen jabetza intelektualeko eskubideak babesteko beharrezkoak diren ekimenak sustatu eta lagunduko ditu, betiere egile-eskubideak babesteko Estatuaren eta Erkidegoaren eskumenen esparruan.

2. Era berean, Galiziako Xuntak ekintzak sustatuko ditu iritzi publikoa sentsibilizatzeko sortzaileen eta itzultzaileen eskubideen alde, eta eskubide horiek urratzen dituen edozein ekimen identifikatzea eta gaitzestea bultzatuko du.

7.4.7.25. 4/2007 Legea, apirilaren 20koa, Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa⁹⁴⁴

II. TITULUA Udaltzaingoko kidegoak

II. KAPITULUA Printzipioak eta eginkizunak

7. artikulua.— Oinarrizko jardun-printzipioak

2/1986 Lege Organikoaren 5. artikuluaaren arabera, hauek dira udaltzaingoetako kidegoetako kideen oinarrizko jardun-printzipioak:

a) Ordenamendu juridikoaren arabera egokitzea, bereziki:

2. Euren eginkizunak betetzean, erabateko neutraltasun politikoz eta inpartzialtasunez jardutea, eta, horrenbesterekin, arraza, etnia, nazionalitatea, ideologia, erlijioa edo sinesmen pertsonalak, iritzia, sexua, sexu-orientazioa, hizkuntza, auzotasun-lekua, jaioterria edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela-eta inolako diskriminaziorik egin gabe.

V. TITULUA Hautaketa, sustapena, mugikortasuna eta prestakuntza

I. KAPITULUA Sarrera, sustapena eta mugikortasuna

32. artikulua.— Hautaketa-sistemaren printzipioak

4. Galiziako udaltzaingoaren kidegoetako eskala eta kategorietan sartzeko hautaprobak teorikoak eta praktikoak dira, eta gaitasun fisikoari, psikoteknikoei, medikoei eta ezagutzei buruzko probak barne har ditzakete; probok deialdiaren oinarrietan finkatuko dira. Era berean, galizieraren azterketa bat sartuko da, salbu eta indarrean dagoen araudiaren arabera galizieraren ezagutza egiaztatzen dutenentzat izan ezik.

33. artikulua.— Sartzeko betekizunak

2. Polizia-kategorian sartzeko hautaprobak teorikoak eta praktikoak izango dira; proba horien artean sartuko dira, betiere, azterketa medikoa, azterketa psikoteknikoa, gaitasun fisikoko proba eta ezagutza-proba orokor zein espezifikoak, bai lanbidea egikaritzearekin zerikusia duten gaietan, bai eta galizieraren ezagutza erakusteko ere; azken honetarako, azterketa bat egingo da, salbu eta indarrean dagoen araudiaren arabera galizieraren ezagutza egiaztatzen dutenentzat.

---

⁹⁴⁴ BOEren 137. zenbakian, 2007ko ekainaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-11323>

⁹⁴⁵3. Polizia-kategorian sartzeko hautaprobak teorikoak eta praktikoak izango dira. Proba horien artean sartuko dira, betiere, azterketa medikoa, azterketa psikoteknikoa, gaitasun fisikoko proba eta ezagutza-proba orokor zein espezifikoak, bai lanbidea egikaritzearekin zerikusia duten gaietan, bai eta galizieraren ezagutza erakusteko ere; azken honetarako, azterketa bat egingo da, salbu eta indarrean dagoen araudiaren arabera galizieraren ezagutza egiaztatzen dutenentzat.

VII. TITULUA

Zehapen-araubidea

79. artikulua.— Falta oso astunak

Hauek dira falta oso astunak:

n) Diskriminazioa arrazoi hauengatik dakarren edozein jarduketa: arraza- edo etnia-jatorria; erlijioa edo sinesmenak; desgaitasuna; adina edo sexu-orientazioa; sexua; hizkuntza; iritzia; jaioterria edo auzotasuna, edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

---

⁹⁴⁵ Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzko abenduaren 17ko 18/2021 Legearen bosgarren artikuluko hirugarren zenbakiak emandako idazkera (BOE, 54. zenbakia, 2022ko martxoaren 4ko alea).

7.4.7.26. 8/2007 Legea, ekainaren 13koa, Galiziako Poliziari buruzkoa⁹⁴⁶

I. TITULUA

Xedapen orokorrak, jardun-printzipioak eta eginkizunak

II. KAPITULUA

Jardun-printzipioak

9. artikulua.— Oinarrizko jardun-printzipioak

1. Galiziako Poliziako kideek erabateko neutraltasun politikoz jardungo dute, modu ekitatiboan eta inpartzialtasunez, betiere berdintasun-printzipioa errespetatuz, eta ideologia, erlijio edo sinesmenak, familia-egoera, etnia edo arraza, jatorri nazionala, hizkuntza, sexua, sexu-orientazioa, generoa, gaixotasuna, desgaitasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela-eta diskriminaziorik jaso gabe.

III. TITULUA

Galiziako Poliziaren funtzionario-araubidea

II. KAPITULUA

Sarrera eta igoera

27. artikulua.— Hautaketa-sistemaren printzipioak

3. Galiziako Poliziaren kidegoko eskala eta kategorietan sartzeko hautaprobak teorikoak eta praktikoak izango dira, eta gaitasun fisiko, psikotekniko, mediko eta ezagutza orokor nahiz espezifikoen probak barne hartuko dituzte, jardun profesionalarekin zerikusia duten gaietan, bai eta galzieraren ezagutza erakusteko ere.

IV. TITULUA

Estatutu-araubidea

IV. KAPITULUA

Diziplina-araubidea

82. artikulua.— Falta oso astunak

Honako hauek dira falta oso astunak:

---

⁹⁴⁶ BOEren 171. zenbakian, 2007ko uztailaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-13827>

ñ) Ideologia, erlijio edo sinesmenak, familia-egoera, etnia edo arraza bateko kide izatea, jatorri nazionala, hizkuntza, sexua, sexu-orientazioa, generoa, gaixotasuna, desgaitasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela-eta diskriminazioa dakarren jarduketa oro.

7.4.7.27. 9/2007 Legea, ekainaren 13koa, Galiziako Dirulaguntzei buruzkoa⁹⁴⁷

I. TITULUA

Dirulaguntzak eman eta kudeatzeko prozedurak

II. KAPITULUA

Dirulaguntzak lehia-konkurrentziako araubidean emateko prozedurak

20. artikulua.— Hastea

2. Ofiziozko prozedura organo eskudunak onetsitako deialdiaren bidez abiatuko da beti. Organo horrek deialdiko dirulaguntzak emateko prozedura garatuko du, kapitulu honetan xedatutakoa betez eta Administrazio Publikoen Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearen azaroaren 26ko 30/1992 Legean jasotako printzipioen arabera; deialdiak, berriz, eduki hau izan beharko du nahitaez:

1) Eskabideak balioesteko irizpideak, beharrezkoa denean. Edozelan ere, laguntzaren xede diren jarduera edo jokabideetan galiziera erabiltzen den ebaluatuko da.

---

⁹⁴⁷ BOEren 171. zenbakian, 2007ko uztailaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-13828>

7.4.7.28. 11/2007 Legea, uztailaren 27koa, Genero-indarkeriaren Prebentziorako eta Tratamendu Integralerakoa⁹⁴⁸

I. TITULUA Genero-indarkeriaren prebentzioa

I. KAPITULUA Genero indarkeriaren aurkako sentsibilizazio-neurriak

6. artikulua.— Kanpainak diseinatzea, egitea eta zabaltzea

⁹⁴⁹ 2. Garatzen diren kanpainak arreta espezifikoa eskainiko diote gazteen sentsibilizazio eta prestakuntzari, betiere genero-indarkeriako egintzak diren jarrerak prebenitzeko eta identifikatzeko, arreta berezia jarritz genero-indarkeria digitalari. Era berean, baliabideetara eta informaziora iristeko zailtasun gehien duten emakumeek ere eskura izango dituzte kanpainak. Kanpainak dibertsitate funtzionala duten pertsonentzat irisgarria eta ulergarria den formatu batean egingo dira, zeinu-hizkuntza edo beste komunikazio-modalitate batzuk erabiliz.

---

⁹⁴⁸ BOEren 226. zenbakian, 2007ko irailaren 20ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-16611>

⁹⁴⁹ Genero Indarkeriaren Prebentziorako eta Tratamendu Integralerako uztailaren 27ko Galiziako 11/2007 Legea aldatzen duen abenduaren 3ko 15/2021 Legearen artikulua bakarreko hirugarren zenbakiak emandako idazkera (BOE, 54. zenbakia, 2022ko martxoaren 4ko alea).

7.4.7.29. 15/2007 Legea, abenduaren 13koa, Galiziako Ingeniari Kimikoen Elkargo Ofiziala sortzekoa⁹⁵⁰

4. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

---

⁹⁵⁰ BOEren 40. zenbakian, 2008ko otsailaren 15eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-2679>

7.4.7.30. 1/2008 Legegintzako Dekretua, martxoaren 13koa, Galiziako Funtzio Publikoari buruzko Legearen testu bategina onesten duena⁹⁵¹

III. TITULUA Funtzio publikoaren organoak

13. artikulua

Galiziako Xuntako Kontseiluari dagokio:

14. Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren hizkuntza-normalizazioko plana onestea.

IV. TITULUA Funtzio publikoaren antolaketa

IV. KAPITULUA Funtzio publikoan sartzea

35. artikulua⁹⁵²

Administrazioak Galiziako herritarren konstituzio- eta hizkuntza-eskubideak bermatuko ditu, bai galizierari dagokionez, Galiziako berezko hizkuntza den aldetik, bai gaztelaniari dagokionez, Galiziako hizkuntza ofiziala baita.

Galiziako Administrazio publikoan galizieraren normalizazioa betetzeko, eta Autonomia Erkidegoaren eremuan Administrazio publikoarekiko harremanetan administratuek galiziera erabiltzeko duten eskubidea bermatzeko, eta Galiziako botere publikoek galiziera normaltasunez erabil dezaten sustatzeko (Hizkuntza Normalizazioari buruzko Legearen 6.3 artikulua zehazten du), Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio eta Galiziako toki-erakundeetako plazetarako egiten diren hautaprobetan, galizieraren azterketa egingo da, salbu eta indarrean dagoen araudiaren arabera galizieraz badakitela egiaztatzen dutenez. Hautaketa-prozesuen deialdien oinarrietan ezarriko dira azterketa horren izaera eta balioespena.

Hori guztia hala izanik ere, proba batzuk galizieraz egin beharko dira, baldin eta plazek galizieraren ezagutza berezia behar badute.

---

⁹⁵¹ BOEren 167. zenbakian, 2008ko uztailaren 11ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-11791>

⁹⁵² Ekainaren 23ko 2/2009 Legeak aldatua.

V. TITULUA

Funtzio publikoaren araubide juridikoa

III. KAPITULUA

Administrazio-karrera

68. artikulua

4. Galiziako Xuntak sistema bat antolatuko du, besteak beste, honako hauek kontuan hartuko dituena:

e) Hizkuntza-normalizazioko planaren betetze-maila.

Xedapen indargabetzailea

Indargabetu egiten dira legegintzako dekretu honetan xedatutakoaren aurkakoak diren maila bereko edo beheragoko xedapen guztiak, eta, bereziki, honako hauek:

3. 8/1992 Legea, uztailaren 24koa, zeinak aldatu baitzuen Galiziako Funtzio Publikoari buruzko maiatzaren 26ko 4/1988 Legearen 33. artikulua; izan ere, artikulua hori Galiziako funtzio publikoan sartzeko hautaprobetan galizieraz jakitea nahitaez egiaztatzeari buruzkoa da.

7.4.7.31. 1/2008 Legea, apirilaren 17koa, Galiziako Ikertzaile Pribatuen Elkargo Profesionala sortzekoa⁹⁵³

5. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

---

⁹⁵³ BOEren 125. zenbakian, 2008ko maiatzaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-8907>

7.4.7.32. 4/2008 Legea, maiatzaren 23koa, Galiziako Kultura Industrien Agentzia sortzekoa⁹⁵⁴

ZIOEN AZALPENA

1

[...]

Egitate hauek frogatuta daude: ekoizpen pribatuak ezinbesteko ekarpena egin duela kultura-proposamenen independentzia eta aniztasuna nagusi izango den merkatuari eusteko; Galiziako kultura-sektoreak ekarpen handia egin diela oparotasun ekonomikoari eta enpleguari; sortzaileek, kultura-enpresek eta -industriek garrantzi handia dutela berrikuntzaren eta teknologiaren sustapenean, etorkizuneko hazkunde jasangarriaren motor diren aldetik; kultura-sektorearen bilakaeran autoenplegatuek, mikroenpresek, eta enpresa txiki eta ertainek betetzen duten eginkizuna nagusia dela; kultura-ondasun eta -zerbitzuen ekoizpenaren eta lurralde-garapeneko eta gizarte-kohesioko estrategien arteko harremana estua dela, haiek Galiziako kultura- eta hizkuntza-ingurunearekin lotura berezia dutelako; eta Galiziako sortzaile, enpresa eta industrien zeregina berezia dela Galiziako kulturaren aurrerapenean eta zabalkundeetan, bai barrutik, galiziarren kultura-kontsumoaren maila handitzeko, bai kanpotik, beste herri batzuetara hurbiltzeko, betiere trukeak eta topaketak ezarriz kultura-espazio erkideak daudela agerian uzteko, kultura horiek osatzen dituzten kultura desberdinen ezaugarri espezifikoak errespetatuz eta babestuz.

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Xedeak

Hona hemen GKIAREN xedeak:

a) Galiziako kulturak aurrera egingo duela bermatzea, eta, bereziki, galiziera normalizatzea eta bultzatzea, Galiziako kultura-identitatea, gizarte-garapena, hazkunde ekonomikoa eta kulturen arteko elkarrizketa babesteko eta sustatzeko bitarteko gisa, betiere berdintasunean eta identitate desberdinekiko errespetuan oinarrituta, ingurumari globalizatuan.

5. artikulua.— Eginkizunak

1. Bere helburu eta xedeekin bat etorriz, GKIak honako eginkizun hauek egikarrituko ditu:

a) Kultura-ondasunak eta -zerbitzuak ekoizten dituzten enpresen sorrera eta garapena bultzatzea, arreta berezia eskainiz ekoizpen-mekanismo eraginkorrak

---

⁹⁵⁴ BOEren 165. zenbakian, 2008ko uztailaren 9ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-11588>

sortzen dituzten eta merkatuan kontsumo zabaleko kultura-ondasunak hornitzen dituzten kultura-industriei.

b) Galiziako berezko hizkuntza, kultura eta tradizioak merkatuan elementu bereizle gisa zabaltzen dituzten produktuak bultzatzea, bai eta Galiziako kulturari sormen-berrikuntzak eta estetika eta arte-hizkuntza berrien kalitateko eskaintzak ekartzen dizkietenak ere.

7.4.7.33. 8/2008 Legea, uztailaren 10ekoa, Galiziako Osasunari buruzkoa⁹⁵⁵

I. TITULUA

Herritarren osasun-eskubideak eta -eginbeharrak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Osasuna babesteko eta osasun-laguntza jasotzeko eskubidearen titularrak

4. Eskubide hori pertsonaren nortasuna, duintasuna eta intimitatea erabat errespetatuz bermatzen da, betiere inolako diskriminaziorik egin gabe arraza, sexu, erlijio, iritzi, hizkuntza, ideologia edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozialengatik.

II. KAPITULUA

Osasun-eskubideak

9. artikulua.— Konfidentzialtasunarekin eta informazioarekin lotutako eskubideak

8. Pazientearen historia klinikoari buruzko informaziorik onena bermatzeko, teknologia berriak kontuan hartuta, haren datuak hiru hizkuntzatan egongo dira eskuragarri (galizieraz, gaztelaniaz eta ingelesez), eta, horretarako, beharrezko egokitzapen teknikoak egingo dira.

---

⁹⁵⁵ BOEren 202. zenbakian, 2008ko abuztuaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-14134>

7.4.7.34. 13/2008 Legea, abenduaren 3koa, Galiziako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa⁹⁵⁶

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

6. artikulua.— Pertsonen eskubideak gizarte-zerbitzuetan

3. Era berean, pertsona guztiek, gizarte-zerbitzuen erabiltzaile diren aldetik, honako eskubide hauek izango dituzte Galiziako gizarte-zerbitzuen sisteman:

m) Erabiltzaileek dituzten hizkuntza-eskubideak errespetatzeko eskubidea, betiere Galiziako gizarte-zerbitzuen sistemak bere jarduera galizieraren eskaintza positiboa eginez garatuko duela bermatuz.

---

⁹⁵⁶ BOEren 15. zenbakian, 2009ko urtarrilaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-807>

7.4.7.35. 2/2009 Legea, ekainaren 23koa, martxoaren 13ko 1/2008 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Galiziako Funtzio Publikoari buruzko Legearen testu bategina aldatzen duena⁹⁵⁷

ZIOEN AZALPENA

Espainiako Konstituzioak ezartzen duenez (3. artikulua), «gaztelania da Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala», eta «Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango dira haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritz».

Horrekin bat etorritz, Galiziako Autonomia Estatutua onetsi zuen apirilaren 6ko 1/1981 Lege Organikoaren 5. artikulua xedatzen du ezen Galiziako berezko hizkuntza galiziera dela, eta galiziera eta gaztelania Galiziako hizkuntza ofizialak direla. Galiziako botere publikoek bermatuko dute bi hizkuntzen erabilera normala eta ofiziala.

Hizkuntza Normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearen 2. artikulua araberara, botere publikoek galizieraren eta gaztelaniaren erabilera normala bermatuko dute, Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialak baitira, eta, 3. artikulua araberara, Galiziako botere publikoek neurri egokiak hartuko dituzte hizkuntza dela-eta inor diskriminatu ez dadin.

Lege-testu horiek ezartzen duten bezala, Galiziako Autonomia Erkidegoan galizieraren eta gaztelaniaren koofizialtasuna dago; beraz, Galiziako herritarren hizkuntza-eskubideek barne hartzen dute bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko eskubidea, inolako diskriminaziorik gabe.

Administrazio autonomikoak administratuen eskubideak bermatu behar ditu, oro har, eta hizkuntza-eskubide hori bereziki; izan ere, administrazio-eremuan, Administrazioaren eta administratuen arteko harremanak garatzeko bidea da hizkuntza, eta, harreman horiek inolako diskriminaziorik gabe egin ahal izateko, administratuek Administrazioa jotzeko bi hizkuntza ofizial bietako edozein erabiltzeko duten eskubidea bermatu behar da, gaztelaniaz bezala galizieraz, betiere kalitateko administrazioa iriste aldera. Era berean, aukera eman behar da herritarrek lurralde nazional osoan zehar mugitzeko, eta mugikortasun hori ez da mugatuko ez kaltetuko ezin hizkuntza-oztopo dela bide.

Erabateko errespetua nagusitu behar da herritarrek erabili nahi duten hizkuntza askatasunez aukeratzeko orduan, eta botere publikoen eskakizunek ezin dute eskubide horren egikaritza kaltetu, eskakizunok edozelakoak izanagatik.

Beraz, Administrazioak administratuen hizkuntza-eskubideak bermatu behar ditu, bai galizierari dagozkionez, bai gaztelaniari dagozkionez; horretarako,

---

⁹⁵⁷ BOEren 168. zenbakian, 2009ko uztailaren 13ko alean, argitaratua.

Lege honek ekarritako aldaketa badago sartuta 6.4.7.11. atalean (1/2008 Legegintzako Dekretua, martxoaren 13koa, Galiziako Funtzio Publikoari buruzko Legearen testu bategina onesten duena); betiere, lege honen zioen azalpena ekarri dugu hona hizkuntza-zuzenbidearen ikuspegitik duen interesagatik.

Administrazioak mekanismoak ezarri behar ditu, herritarrak artatzeko langile prestatuak eta gaituak izan ditzan, bai herritarrok galiziera erabiltzen dutenean, bai gaztelania erabiltzen dutenean.

Funtzio publikoan sartzeko, Espainiako Konstituzioaren 103.3 artikuluan ezarritako merezimendu- eta gaitasun-printzipioak errespetatu behar dira, zeinak jasota baitaude 1/2008 Legegintzako Dekretuaren 36. artikuluan ere.

Hizkuntza Normalizazioari buruzko Legearen 11. artikulua adierazten du ezen administrazio autonomikoko eta toki- administrazioko lanpostuetara sartzeko egiten diren hautaketa-probetan, beste merezimendu batzuen artean, hizkuntza ofizialen ezagutza-maila hartuko dela kontuan, zeina maila profesional bakoitzerako haztatuko baita.

Beste alde batetik, hautaketa-prozesuen deialdietan galizieraren ezagutza sartuko da, zeina haztatuko baita sailkapen-taldearen arabera, eta horren helburua izango da Galiziako funtzio publikoan sartzeko hautatzen diren langileek Galiziako berezko hizkuntza badakitela bermatzea.

Era berean, osasun-eremuko, gizarte-eremuko eta ezartzen diren beste eremu batzuetako kidego, eskala edota kategoria jakin batzuetan, funtzio publikoaren arloko eskumena duen sailak modulatu ahal izango du galizieraren ezagutza egiaztatzeko beharrezkoa, betiere herritarrei zerbitzu publikoak behar bezala eman ahal izateko.

Galiziar guztien eskubide indibidualak bermatze aldera, beharrezkotzat jotzen da Galiziako Funtzio Publikoari buruzko Legearen testu bategina onetsi zuen martxoaren 13ko 1/2008 Legegintzako Dekretuaren 35. artikulua aldatzea, zertarako eta Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan arreta emango dela bermatzeko eta Galiziako kultura-ondarea indartzeko, bertan bi hizkuntza baitaude elkarrekin.

7.4.7.36. 5/2010 Legea, ekainaren 23koa, Emakume Haurdunari laguntzeko Sarea ezarri eta arautzen duena⁹⁵⁸

5. artikulua.— Onuradunak

5. Emakume haurdun etorkinak.

5.1. Galiziako Xuntak bermatuko du haurdun dauden etorkinek berdintasunezko baldintzetan izango dutela gizarte-zerbitzuetarako irispidea, eta ezin izango da inolako diskriminaziorik egin etorkin izateagatik.

5.2. Emakume haurdunak ulertzen ez badu Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako bat ere, Galiziako Xuntak beharrezko bitarteko guztiak jarriko ditu haurdun etorkinaren eskura, lege honetan jasotako eskubide eta prestazioei buruzko informazioa uler dezakeen hizkuntza batean eman dakion.

---

⁹⁵⁸ BOEren 174. zenbakian, 2010eko uztailaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-11489>

7.4.7.37. 11/2010 Legea, abenduaren 17koa, Adingabekoen Edari Alkoholdunen Kontsumoa prebenitzekoa⁹⁵⁹

I. TITULUA

Adingabeen alkohol-kontsumoaren prebentzioa

II. KAPITULUA

Adingabeei edari alkoholdunak eskaintzeko mugak

14. artikulua.— Mugei buruzko informazioa

1. Edari alkoholdunak saltzen edo hornitzen dituzten establezimendu guztietan, 12. artikuluko 1. eta 2. apartatuetan zehaztutako debekuen berri emango da. Informazio hori iragarki edo kartel iraunkorren bidez emango da, ikusteko moduan, galizieraz eta gaztelaniaz. Seinale horien ezaugarriak erregelamendu bidez ezarriko dira.
2. Aurreko apartatuan aipatutako establezimenduetako edozeinen arduradunek beharrezko kontrol-neurriak hartuko dituzte adingabeei edari alkoholdunak saltzea saihesteko; langile guztiek ezagutu beharko dituzte neurri horiek, eta, ahal dela, idatziz.
3. Makinen aurrealdean ohar bat agertuko da, argi eta ikusteko moduan, galizieraz eta gaztelaniaz, adingabeek makinok erabiltzea debekatuta adierazteko. Seinale horren ezaugarriak erregelamendu bidez ezarriko dira.

---

⁹⁵⁹ BOEren 25. zenbakian, 2011ko urtarrilaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-1647>

7.4.7.38. 13/2010 Legea, abenduaren 17koa, Galiziako Barne-merkataritzari buruzkoa⁹⁶⁰

I. TITULUA Xedapen orokorrak

II. KAPITULUA Merkataritza-jarduera

5. artikulua.— Merkataritza-jarduera egikaritzeko baldintza orokorrak

4. Galiziarako Autonomia Estatutuaren 5. artikuluan jasotako hizkuntza-
eskubideak zorrotz errespetatuz gauzatu da merkataritza-jarduera. Inor ezin
izango da diskriminatu edo txarto artatu erabilitako hizkuntza dela-eta. Galiziako
botere publikoek bermatuko dute bi hizkuntzen erabilera normala.

V. TITULUA Salmenta-modalitate bereziak

III. KAPITULUA Urrutiko salmentak

65. artikulua.— Informazioa

2. Aurreko apartatuan adierazitako informazioa idatziz eman beharko da, edo,
kontsumitzaileak espresuki aurkakoa adierazi ezean, beste edozein euskarri
iraunkorretan, zeina egokituko baita erabilitako komunikazio-teknikara, eta
kontratazio-proposamenean erabilitako hizkuntzan egongo baita.

---

⁹⁶⁰ BOEren 25. zenbakian, 2011ko urtarrilaren 29ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-1649>

7.4.7.39. 3/2011 Legea, ekainaren 30ekoa, Galiziako Familia eta Elkarbizitza babesteari buruzkoa⁹⁶¹

II. TITULUA Haurrak eta nerabeak

II. KAPITULUA Eskubideak eta eginbeharrak

42. artikulua.— Haurrak eta nerabeak bereziki babesteko eskubideak

Espainiako Konstituzioan, Haurren Eskubideei buruzko Konbentzioan, Haurren Eskubideen Europako Gutunean, Adingabearen Babes Juridikoari buruzko urtarrilaren 15eko 1/1996 Lege Organikoan eta Adingabeen Erantzukizun Penala arautzen duen urtarrilaren 12ko 5/2000 Lege Organikoan ezarritakoarekin bat etorritik, botere publikoek adingabeen eskubide hauen egikaritza bermatuko dute:

k) Norberaren hizkuntzan, jatorriko hizkuntzan edo askatasunez aukeratutako hizkuntzan hitz egiteko eskubidea, eta hizkuntza horren ondorioz diskriminaziorik ez jasateko eskubidea.

---

⁹⁶¹ BOEren 182. zenbakian, 2011ko uztailaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-13120>

7.4.7.40. 7/2011 Legea, urriaren 27koa, Galiziako Turismoari buruzkoa⁹⁶²

ZIOEN AZALPENA

1

[...]

Turismoaren dimentsio sozial hori ez da soilik enplegua sortzeko gaitasunean oinarritzen, ezpada aberastasuna hobeto sortzeko eta banatzeko aukerei ere egiten die erreferentzia, betiere baliabideetan aberatsak diren baina azpiegiturretan txiroak diren zonak indartuz eta eragile publiko eta pribatuen ekimenen artean sortzen diren sinergiak aprobetxatzeko jarduketak-eremuak ezarriz. Horregatik, Galizian turismoa oso garrantzitsua da lurralde-berronrekarako eta gizarte-kohesiorako faktore gisa, lurraldea hezurmamitzeko tresna gisa. Hala ere, garapen turistikoak iraunkorra izan behar du, Galiziaren irudia oinarritzen den baliabideekiko errespetuzkoa: natura, ingurumena eta paisaia, baina baita kultura- eta hizkuntza-ondarea ere, bereziki Done Jakue bideak, enogastronomia, tradizioak eta ohiturak; azken batean, berezko kultura. Alderdi horiek, zeinek Galizia helmuga bakar eta bereizgarri bihurtzen baitute, izan behar dute administrazioen eta enpresa turistikoaren sustapen-komunikazioaren ardatz, horiek elkarrekin lan egin behar baitute Galizia marka turistiko global gisa hartuta.

[...]

2

[...]

II. kapituluak turismoa sustatzeko neurriak arautzen ditu; neurrian bidez hauxe lortu nahi da: turismoa bultzatzea, Galiziako baliabide bereziak balioetsiz, zeinen oinarri baitira berezko kultura eta hizkuntza, eta herri-sustrai sakonak dituzten tradizioak, bai eta sendotutako eta parte-hartze handiko jaiak ere, zeinek lortu ahal izango baitute Galiziako turismo-intereseko jaien aitortza.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea eta helburuak

2. Hauek dira lege honen helburuak, eta Administrazio autonomikoak horietara egokituko ditu bere jarduketak:

j) Sektorearen profesionalizazioa bultzatzea, giza baliabideen prestakuntza hobetuz turismo-sektoreko lan-baldintzak hobetzeko, bereziki teknologia berrien erabilerari eta hizkuntza-gaitasunei dagozkienez.

---

⁹⁶² BOEren 291. zenbakian, 2011ko abenduaren 3ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-19058>

II. TITULUA

Turismo-erabiltzaileen eskubideak eta betebeharrak

17. artikulua.— Diskriminaziorik ezerako eskubidea

Turismo-erabiltzaileak eskubidea du diskriminaziorik ez jasateko, turismo-enpresen establezimenduetan sartzean eta turismo-zerbitzuak jasotzean, arrazoi hauek direla eta: desgaitasuna, arraza, hizkuntza, nazionalitatea, jatorria edo bizilekua, sexua, sexu-aukera, erlijioa, iritzia edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozial, betiere Konstituzioak eta gaiari buruzko gainerako araudi espezifikoak ezarritakoarekin bat etorritz.

IV. TITULUA

Turismo-enpresen antolamendua

II. KAPITULUA

Turismo-jarduera garatzeko oinarrizko aspektuak

37. artikulua.— Pertsonen turismo-jardueran dituzten eskubideak babestea

Enpresek, turismo-produktuak konfiguratu eta zabaltzean edo beste turismo-zerbitzu batzuk ematean, konfigurazio eta zabalkunde horiek ezin izango dute amu gisa eduki pertsonen sexu-esplotazioa edo duintasunari eragiten dion beste edozein aspektu, turismoaren munduko kode etikoa aurreikusitakoaren arabera, eta bereziki zainduko da hizkuntzaren edota irudien erabilera ez-sexista diruz lagundutako ekintzen publizitatean, bereziki Interneten.

VII. TITULUA

Turismoa sustatzea eta suspertzea

II. KAPITULUA

Sustapen- eta suspertze-neurriak

95. artikulua.— Laguntzak eta dirulaguntzak

3. Laguntzak eta dirulaguntzak ematean, lehia askeari buruzko arau orokorrak eta Europar Batasuneko zuzenbidea errespetatuko dira. Emakumeen eta Gizonen berdintasun eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren 14.11 artikuluan eta Galiziako Autonomia Erkidegoko Emakumeen eta Gizonen berdintasunerako uztailaren 16ko 7/2004 Legearen 18.2 artikuluan xedatutakoaren arabera, kontuan hartuko da hizkuntzaren edota irudien erabilera ez-sexista diruz lagundutako ekintzen publizitatean, bereziki Interneten.

7.4.7.41. 9/2011 Legea, azaroaren 9koa, Galiziako Ikus-entzunezko Komunikabide Publikoei buruzkoa⁹⁶³

ZIOEN AZALPENA

Galiziarako Autonomia Estatutuaren 34.3 artikulua ezartzen duenez, Estatuaren oinarrizko arauen esparruan, Autonomia Erkidegoak bere telebista, irrati eta prentsa arautu, sortu eta mantendu ahal izango ditu, bai eta, oro har, komunikabide sozial guztiak ere, bere helburuak betetzeko. Estatutu-eskumen horretan oinarrituta, Galiziako Parlamentuak uztailearen 11ko 9/1984 Legea onetsi zuen, Galiziako Irrati-Telebista Konpainia sortzekoa, zeinak aukera eman zuen galizierazko ikus-entzunezko komunikabide publikoak abian jartzeko.

Harrezkero, *Televisión de Galicia* eta *Radio Galega* ekarpen erabakigarria egin dute galiziera normalizatzeko, Galiziako herriaren identitatea indartzeko, Galiziako kultura sustatzeko eta herrialdeko ikus-entzunezko industria bultzatzeko. Haien sortu zirenetik ia hiru hamarkada igaro ondoren, eta Irrati eta Telebistaren Estatutuari buruzko urtarrilaren 10eko 4/1980 Legea eta Telebistaren Hirugarren Kanalari buruzko abenduaren 26ko 46/1983 Legea indargabetuta, beharrezkoa da Galiziako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa ematen duen erakundearen araubide juridikoa egokitzea Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege berriaren arabera, eta, oro har, ingurune sozial, ekonomiko eta tekniko berriaren arabera; izan ere, ingurune horrek azken urteetan sustraitik aldatu ditu ikus-entzunezkoen merkatuan eta merkatu teknologikoan diharduten eragileek dituzten baldintzak.

[...]

Lege honen bidez, halaber, RTVG korporazioa inguruabar teknologiko berrien arabera egokitu nahi da; inguruabarron adibide dira teknologia digitala agertzea edo Internet eduki-lehiakide bihurtzea. Helburu hori lortzeko, hartutako beste neurri batzuen artean, RTVG korporazioari araubide juridikoa, ondare-araubidea eta antolaketa-araubidea eman zaizkio, zeinek bide emango baitute emanaldiak doitzeko eta horiek publikoan duten eragina merkatuaren bilakaera teknologikoetara eta joeretara egokitzeko. Hori guztia, zerbitzua ematen duen erakundeak lehiakorra izaten jarrai dezan, eta, beraz, tresna eraginkorra izan dadin Galiziak herri gisa duen identitatea hezurmamitzeko, eta haren adierazpen nagusia, hizkuntza, hedatzeko eta normalizatzeko.

[...]

I. TITULUA

Xedea eta printzipio orokorrak

3. artikulua.— Estaldura-eremua

2. RTVG korporazioaren emanaldien estaldura Galiziako Autonomia Erkidegoarekin mugakide den eta kultura- eta hizkuntza-kidetasunak dituen

⁹⁶³ BOEren 12. zenbakian, 2012ko urtarrilaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-549>

autonomia-erkidego baten lurraldera zabaldu ahal izango da, horretarako hartzen den akordioaren ondoren, Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege Orokorra xedatzen duen bezala.

4. RTVG korporazioak lankidetzeta-hitzarmenak sinatu ahal izango ditu ikus-entzunezko zerbitzuak ematen dituzten erakundeekin, zertarako eta Galizian eta kultura portugaldarreko herrialdeetan galizieraz eta portugesez ikus-entzunezko edukia ekoizteko edo zabaltzeko.

4. artikulua.— Printzipio inspiratzaileak eta irismena

1. RTVG korporazioaren ikus-entzunezko komunikazio-jarduerak honako printzipio hauek izango ditu oinarri:

b) Galiziako kultura eta hizkuntza sustatzea eta zabaltzea, bai eta Galiziaren identitatea defendatzea ere.

f) Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna aktiboki sustatzea; horren barruan sartzen dira tratua eta aukera-berdintasuna, aniztasuna eta desberdintasuna errespetatzea, genero-ikuspegia txertatzea, ekintza positiboak sustatzea eta hizkera ez-sexista erabiltzea.

5. artikulua.— Zerbitzu publikoaren xedea

1. Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa interes ekonomiko orokorreko funtsezko zerbitzua da, zeinaren helburua baita irrati, telebista eta lineako informazio-zerbitzuen multzo posible bat ekoitzi, editatu eta hedatzea, mota guztietako publikoentzako programazio orekatu eta askotarikoak izango dituen; programaziook, berriz, genero guztiak estaliko dituzte, gizartearen informazio-, kultura-, hizkuntza- eta entretenimendu-beharrizanak asetzeko, komunikabideetan pluralismoa zaintzeko eta galizieraren erabilera sustatzeko.

6. artikulua.— Galizieraren erabilera

RTVG korporazioaren hizkuntza galiziera da; beraz, sozietate horrek ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua galizieraz emango du, eta sozietate horren mendeko langileei, beren atazak egikaritzean, egiten dizkien komunikazioak galizieraz egingo zaizkie.

7.4.7.42. 10/2011 Legea, azaroaren 28koa, Borondatezko Ekintzari buruzkoa⁹⁶⁴

I. TITULUA Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Borondatezko ekintzaren jarduketa-sektoreak

2. Lege honen ondorioetarako, honako hauek egitea dago sartuta borondatezko ekintzaren eremuan: borondatezko ekintzarekin eta gizarte-zerbitzuekin lotutako interes orokorreko jarduerak; izaera soziosanitariokoak; giza eskubideen, haurren eta desgaitasuna duten pertsonen defentsakoak; emakumeen berdintasunen baldintzetan oinarritutako eskubideen eraginkortasunekoak; hezkuntzakoak; garapenerako lankidetzarakoak; pobrezia eta gizarte-bazterketaren aurkako borrokakoak; kulturakoak; zientifikoak; teknologia berrien erabilera sustatzekoak; babes zibilekoak; larrialdi-egoerak prebenitzekoak; kontsumitzaile eta erabiltzaileak babestekoak; kirolekoak; aisialdikoak; aisialdi eta astialdikoak; ekologia defendatzekoak eta ingurumena babestekoak; hizkuntza-eskubideak defendatzekoak; landa-mundukoak dinamizatzeak; ekonomia edota ikerketa defendatzekoak; elkarte-bizitza garatzekoak; borondatezko ekintza sustatzekoak, bai eta lege honetan xedatutakoa betez borondatezko ekintzaren printzipioak lortzera jotzen dutenak ere.

III. TITULUA Administrazio publikoak

II. KAPITULUA Borondatezko ekintza suspertzea

26. artikulua.— Prestakuntza suspertzea

5. Galiziako Xuntak prestakuntza-eskaintza bermatuko du galizieraz, eta borondatezko ekintzako erakundeek antolatutako jardueretan hizkuntza normalizatzeko neurriak sustatuko ditu.

---

⁹⁶⁴ BOEren 12. zenbakian, 2012ko urtarrilaren 14ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-550>

7.4.7.43. 14/2011 Legea, abenduaren 16koa, Galiziako Kooperatibei buruzko abenduaren 18ko 5/1998 Legea aldatzen duena⁹⁶⁵

HITZAURREA

[...]

Kontuan hartu da, halaber, Galiziako Emakumeek Berdintasunean lan egiteari buruzko martxoaren 28ko 2/2007 Legearen hirugarren xedapen gehigarria. Lege honetan xedatutakoa aplikatuz, aldatzen diren artikuluen idazketan erabilitako hizkera berrikusi da, eta, xedapen gehigarri baten bidez, etorkizunean testuak bateratzeko aukera eman da, arau osoa parametro beretara harmonizatzeko.

[...]

Azken xedapenetako lehenengoa.— Testuak bat egiteko baimena

2. Xedapen honek aipatzen duen baimenak ahalmena barne hartzen du bat egin behar duten lege-testuak erregularizatzeko, argitzeko eta harmonizatzeko, araua idazterakoan hizkera berrikustea barne hartuta, betiere Galiziako Emakumeek Berdintasunean lan egiteari buruzko martxoaren 28ko 2/2007 Legearen hirugarren xedapen gehigarrian jasotako berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioa aplikatuz.

---

⁹⁶⁵ BOEren 23. zenbakian, 2012ko urtarrilaren 27ko alean, argitaratua.

7.4.7.44. 2/2012 Legea, martxoaren 28koa, Galiziakoa, Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak babesteari buruzkoa⁹⁶⁶

ZIOEN AZALPENA

[...]

Kontsumitzaileen eskubideei buruzko titulua beste bost kapituluk osatzen dute: kontsumitzaileek jasandako kalte-galerak konpondu eta ordaintzeari buruzkoak; babes juridiko, administratibo eta teknikoari buruzkoak; hizkuntzari buruzkoak; kontsumitzaileen eskubideei buruzko prestakuntzari, hezkuntzari eta zabalkundeari buruzkoak, eta kontsumitzaileen entzunaldiari, kontsultari eta ordezkartzari buruzkoak.

[...]

I. TITULUA Kontsumitzaileen eskubideak

I. KAPITULUA Kontsumitzaileen eskubideak

11. artikulua.— Kontsumitzaileen oinarrizko eskubideak

Legeak babestutako kontsumitzaileen oinarrizko eskubideak honako hauek dira:

i) Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozein erabili ahal izatea, ordenamendu juridikoan aurreikusitakoaren arabera.

II. KAPITULUA Kontsumitzaileen segurtasuna eta osasuna babestea

19. artikulua.— Dokumentazioaren arloan enpresek dituzten erantzukizunak

5. Produktu baten segurtasunaren ebaluazio egokia egiteko beharrezkoa bada, agintari eskudunak produktuaren ekoizle, banatzaile edo arduradun den enpresari eskatu ahal izango dio Galiziako hizkuntza ofizialez bestelako hizkuntza batean aurkeztutako dokumentazio tekniko edo beste edozein dokumentu itzultzeko.

---

⁹⁶⁶ BOEren 101. zenbakian, 2012ko apirilaren 27ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-5595>

III. KAPITULUA

Kontsumitzaileen interes ekonomiko legitimoen babesa, eta ondasun, produktu eta zerbitzuei buruzko informazioa

23. artikulua.— Zerbitzuak ematen dituzten enpresek informazioa aurretiaz ematea

3. Zerbitzuak ematen dituzten enpresek, hartzaileak eskatuta, honako informazio osagarri hau jakinarazi beharko diote:

d) enpresa zerbitzu-emaileak onartutako ereduak, halakorik onartu badu, baita kode horiek bide elektronikoak baliatuz kontsultatzeko helbidea eta zein hizkuntzatan kontsulta daitezkeen ere;

33. artikulua.— Kontsumitzailearen arretarako zerbitzuak

5. 46. artikuluan ezarritakoari kalterik egin gabe, kontratua edo kontratazio-eskaintza egin zen hizkuntza berean eman beharko zaio erantzuna erreklamazioari. Edozelan ere, bermatu beharko da erreklamazioei Galiziako hizkuntza ofizialetako batean erantzungo zaiela.

VI. KAPITULUA

Hizkuntza

45. artikulua.— Administrazioarekiko harremanetan hizkuntza

1. Kontsumoaren alorrean eskumena duen administrazioak egiten dituen komunikazio guztiak galizieraz egingo dira, salbu eta komunikazioaren hartzaileak espresuki adierazi badu bere aukera Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako bati buruz.

2. Autonomia Erkidegoko lurraldetik kanpo ondorioak izan behar dituzten egintzak edo komunikazioak gaztelaniaz egingo dira, ondorioak non izan behar dituzten kontuan izan gabe.

3. Galiziako kontsumoko administrazioari zuzendutako eskabideak edo komunikazioak Galiziako hizkuntza ofizialetako batean idatzi beharko dira.

4. Kontsumoko administrazioari Galiziako hizkuntza ofiziala ez den beste hizkuntza batean bidalitako edozein dokumenturekin batera zinpekoa ez den itzulpena aurkeztu beharko da, salbu eta interes orokorreko premiazko arrazoi batengatik zinpeko itzulpena eskatzen den kasuetan.

46. artikulua.— Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak

1. Kontsumitzaileek kontsumo-harremanetan eskubidea dute Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko, betiere kontratazioa Galiziako Autonomia Erkidegoan egin bada edo bertan adierazi bada adostasuna, bai eta Galizian jasotako publizitate-, eskaintza-, sustapen- edo komunikazio-kasuetan ere.

2. Espainian merkaturatutako ondasun eta zerbitzuen etiketatzean eta aurkezpenean gaztelania erabiltzeari buruzko legezko eta arauzko eskakizunak eta horien salbuespenak alde batera utzi gabe, Galiziako Autonomia Erkidegoko

hizkuntza ofizialetako edozein erabili ahal izango da produktuen etiketatzean, eta Galizian egindako publizitatean, eskaintzetan, sustapenetan edo merkataritza-komunikazioetan.

3. Administrazio autonomikoak galiziera sustatuko du erosketa-eskaintzan, informazio finkoan eta dokumentazioan, kontsumitzaileen arteko harremanetan, eta kontsumitzaileen eta eskaintzaileen arteko harremanetan.

III. TITULUA

Zehapen-araubidea

II. KAPITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

82. artikulua.— Arau-hauste astunak

Astun gisa kalifikatuko dira ondoko arau-hausteak:

33. Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak urratzea.

7.4.7.45. 5/2012 Legea, ekainaren 15ekoa, Galiziako Liburutegiei buruzkoa⁹⁶⁷

ZIOEN AZALPENA

[...]

Titulu honetan arreta berezia merezi du Galiziako Liburutegiari emandako zereginak, zeinak baitira Galiziako liburutegi-sistemaren liburutegi nagusia izatea, galiziar kulturaren zentro sustatzailea izatea, eta Galiziako bibliografia-ondarea berreskuratzeko, kontserbatzeko eta zabaltzeko koordinatzailea izatea, ondare hori edozein egoeratan dagoela ere. Haren lanean garrantzi berezia du Galizian egindako kultura-ekoizpena eta galizieraz egindakoa berreskuratzeak eta hedatzeak, zeren galiziar liburua garrantzitsua baita, kultura-euskarri desberdinekin batera, gure kulturaren elementu sakon eta sustraituenak berreskuratzen. Galiziako kulturarekiko erantzukizun horretan, Galiziako Liburutegiak zeregin nagusia eta bultzatzailea izan behar du. Gainera, liburutegi-sistema osoak partekatu behar du hura, eta, bereziki, liburutegi publikoen eta eskola-liburutegien sare edo sistemek; izan ere, Europako Parlamentuaren 1998ko urriaren 23ko Ebazpenak, liburutegi publikoek gizarte modernoan duten zereginari buruzkoak, adierazten duenez, instituzio horiek “garrantzi berezia dute berezko hizkuntza, literatura eta kultura bizirik mantentzeko”. Era berean, bere gain hartzen du atzerriko Galiziako Liburutegi Sistemaren ordezkari gisa duen zeregina, batez ere nazioko eta nazioarteko eremuetan.

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Liburutegien printzipioak eta balioak

Hauek dira liburutegien arloan aplikatuko diren printzipioak eta balioak:

h) Beste liburutegi-sistema, liburutegi, artxibo eta museo batzuekin elkarlanean aritzea, Galiziako hizkuntza-eremukoekin bereziki.

I. TITULUA Galiziako liburutegien sistema

6. artikulua.— Sistemari sartuta dauden liburutegietako titularren betebeharrak

Betebehar hauek dituzte Galiziako liburutegien sistemari sartuta dauden liburutegien pertsona fisiko edo juridiko titularrek:

---

⁹⁶⁷ BOEren 161. zenbakian, 2012ko uztailaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-9061>

f) Liburutegiek bermatuko dute lege hau argitaratu ondoren sortutako baliabide tekniko eta informatiboak, eta beren katalogoak irisgarri daudela Erkidegoko hizkuntza ofizialetan.

10. artikulua.— Galiziako Liburutegia

1. Galiziako Liburutegia Galiziako liburutegien sistemako liburutegi nagusia da; liburutegien arloan eskumena duen sailari atxikitako administrazio-organoa da, arlo horretan eskumena duen zuzendaritza-zentroaren bitartez, eta Santiago de Compostelan izango du egoitza.

2. Hauek dira haren eginkizunak:

a) Galiziako bibliografia-ondarea, Galiziako bibliografia-ekoizpena eta Galiziako hizkuntza- eta gai-eremuarekin lotutako bibliografia-ekoizpena berreskuratzea, biltzea, kontserbatzea, aberastea eta zabaltzea.

II. TITULUA

Galiziako liburutegi publikoen sarea

II. KAPITULUA

Liburutegi-zerbitzuak emateko araubidea

20. artikulua.— Liburutegi publikoen eginkizunak

Hauek dira liburutegi publikoen eginkizunak:

d) Galiziako berezko kulturari eta hizkuntzari laguntza aktibo espezifikoa ematea.

7.4.7.46. 6/2012 Legea, ekainaren 19koa, Galiziako Gazteriari buruzkoa⁹⁶⁸

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio gidariak

Honako hauek dira lege honen preskripzioak betetzen dituzten printzipio gidariak:

e) Berdintasuna: printzipio hori etengabeko kezka da desberdintasunak behar bezala zuzentzeko, arreta berezia jarriz sexuaren ziozko desberdintasunei, gizarte-bazterketako eta marjinalitateko arrisku-egoerei, eta galiziera sustatzeari, betiere bi hizkuntza ofizialen erabileran aukeren oreka bermatzeko, bai eta Galizian dauden lurralde-desoreken ondoriozko desberdintasunei ere.

I. TITULUA Gazteriaren arloko plangintza

II. KAPITULUA Zeharkakotasunaren oinarritzko sektoreak

16. artikulua.— Gazteria eta hizkuntza-dinamizazioa

1. Galiziako Xuntak galiziera erabiliko du gazteriari zuzendutako ekintzetan, eta gazteriarekin zerikusia duten elkarte, kolektibo eta erakunde publiko eta pribatuek Galizian funtziona dezaten sustatuko du, Galiziako Hizkuntza Normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearen esparruan.

2. Galiziako Xuntak eta, bereziki, Galiziako Gazteria Eskolak gazteriaren sektorerako jarduerak egiten dituzten teknikarien hizkuntza-prestakuntza zainduko dute.

3. Administrazioak hizkuntza-eskakizun desberdineko gazteen arteko harremana bultzatuko du aisialdiko jardueren bidez.

II. TITULUA Gazteentzako zerbitzuak

I. KAPITULUA Xedapen orokorra

18. artikulua.— Gazteentzako zerbitzuak

3. Gazteei zerbitzuak ematen dizkieten erakundeek galizieraren erabilera zainduko dute, otsailaren 11ko 1/2010 Legearen arabera; izan ere, lege horrek Galiziako

---

⁹⁶⁸ BOEren 217. zenbakian, 2012ko irailaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-11413>

zenbait lege aldatzen ditu, barne-merkatuko zerbitzuei buruzko Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2006ko abenduaren 12ko 2006/123/EE Zuzentarauaren arabera egokitzeko.

III. TITULUA

Eskumenen antolaketa eta banaketa

II. KAPITULUA

Eskumenen banaketa

33. artikulua.— Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorren eskumenak

Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak gazte-gaietan eskumena duen sailaren bitartez gauzatuko ditu bere eskumenak, eta sail horri honako eginkizun hauek dagozkio:

o) Gazteentzat zuzendutako jardueretan galiziera dinamizatzea.

34. artikulua.— Toki-administrazioaren eskumenak

1. Toki Araubidearen Oinarriak arautzen dituen apirilaren 2ko 7/1985 Legearen 2. artikuluan jasotako printzipioen esparruan, eta Galiziako legerian toki-araubidearen arloan ezarritakoarekin bat etorritik, toki-administrazioaren erakundeek gazteriarren arloko eskumen hauek hartu ahal izango dituzte beren gain:

i) Beren lurralde-eremuan, gazteen artean galiziera dinamizatzea.

III. KAPITULUA

Administrazioen arteko harremanak

38. artikulua.— Nazioarteko elkarlana

3. Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak elkarlan-ekimenak bultzatuko ditu Galiziatik kanpoko zentro galiziarrekin, betiere galiziar jatorriko gazteei zuzendutako programak garatzeko. Era berean, Galiziako gazteen eta Galiziatik kanpoko zentro horien arteko trukeak bultzatuko ditu kanpoan, baita mundu osoko unibertsitateetako Galiziako hizkuntzaren eta kulturaren ikaskuntza-zentroetan ere.

7.4.7.47. 4/2013 Legea, maiatzaren 30ekoa, Galizian turismo-ibilgailuetan ibiltzen diren pertsonek garraio publikoari buruzkoa⁹⁶⁹

II. TITULUA Taxi-jardueraren araubide juridikoa

I. KAPITULUA Gaikuntza-tituluak

2. ATALA Taxi-lizentziak

5. artikulua.— Titulartasunaren betekizunak

Pertsona fisikoak bakarrik izan daitezke taxi-lizentzien titular, baldin eta betekizun hauek betetzen badituzte:

g) Lege hau garatzeko xedapenek lanbide-gaikuntzako gutxieneko betekizun batzuk ezarri ahal izango dituzte; betekizun horiek zehazteko, honako hauek egiaztatuko dira: Galiziako Autonomia Erkidegoko taxi-zerbitzuari aplikatu beharreko araudiari buruzko ezagutzak; ibilbideak; hizkuntza ofizialak erabiltzeko gaitasuna, eta, oro har, erabiltzaileei arreta egokia emateko eta zerbitzua behar bezala emateko beharrezkoak, bai eta desgaitasun fisiko edo psikikoren bat, zentzumen-mugak, mugikortasun murriztua eta haurdun dauden emakumeak artatzeko beharrezkoak ere.

II. KAPITULUA Taxi-jarduera egikaritzea

1. ATALA Gidariak

23. artikulua.— Etengabeko prestakuntza

Pertsonak turismo-ibilgailuetan garraiatzearen arloan eskumena duten administrazio publikoek sustatuko dute taxiaren sektoreko profesionalen etengabeko prestakuntza ahalbidetzen duten jarduerak ezar daitezke: erabiltzaileentzako arretarekin lotutako aspektuetan, bereziki, emakume haurdunak eta desgaitasuna duten pertsonak, bide-segurtasuna, gidatze segurua, lehenengo sorospenak, galizieraren ezagutza, atzerriko hizkuntzen ezagutza edo zerbitzuaren prestazioa hobetzen laguntzen duten beste gai batzuk.

---

⁹⁶⁹ BOEren 163. zenbakian, 2013ko uztailaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-7477>

7.4.7.48. 6/2013 Legea, ekainaren 13koa, Galiziako Unibertsitate-sistemari buruzkoa⁹⁷⁰

ZIOEN AZALPENA

2.

Galiziako Unibertsitate-sistema antolatzeko 11/1989 Legea indarrean jarri zenetik hogeit hamar urte baino gehiago igaro direnez, komeni eta beharrezkoa da Galiziako unibertsitate-irakaskuntza arautzen duen araudia eguneratzea eta sinplifikatzea, betiere Galiziako unibertsitate-sistemaren (GUS) koherentzia eta iraunkortasuna bermatzeko beharrezkoak diren politika publiko guztiei asmo handiz ekiteko. Eguneratze horrek helburu hauek bete behar ditu: unibertsitateko irakaskuntza publikoa eta unibertsitateetan egiten den ikerketa bultzatzea; Galiziaren identitate-ezaugarriak defendatzea, bereziki hizkuntza, eta GUS Galiziako gizartean sustraitzearen aldeko apustua egitea, herritarren prestakuntzan lagunduz eta ezagutza gizartera hurbilduz.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Galiziako unibertsitate-sistemaren helburuak eta xedak

1. Hauek dira GUSen helburu eta xedak:

f) Galiziera, Galiziako hizkuntza ofiziala eta berezkoa, sustatzea, bai eta sustapena egitea hura bizi dadin gaztelaniarekin, zeina ere hizkuntza ofiziala baita, eta, hala badagokio, irakaskuntzarako eta ikerketarako interesgarriak diren beste hizkuntza batzuekin.

---

⁹⁷⁰ BOEren 172. zenbakian, 2013ko uztailaren 19ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-7911>

I. TITULUA

Galiziako unibertsitate-sistemaren antolamendua

IV. KAPITULUA

Atzerriko unibertsitate-zentroak eta Galiziako atzerriko zentroak baimentzea

2. ATALA

Galizian atzerriko tituluak lortzeko irakaskuntzak ematen dituzten zentroak

29. artikulua.— Ezartzea, baimena eta izendapena

5. Atal honetan aipatzen diren zentroek beraiei dagokien izendapena izango dute ematen dituzten irakaskuntzen arabera, eta ezin izango dute izendapenik erabili, baldin eta nahasmendua sortu ahal bada izendapenak duen esanahiagatik edo atzerriko hizkuntza bat erabiltzeagatik, zentroen izaerari, zentroek ematen dituzten irakaskuntzei edo haien titulu, ziurtagiri edo diploma akademikoen izaerari, baliozkotasunari eta ondorioei buruz.

V. TITULUA

Unibertsitate-erkidegoa

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak

89. artikulua.— Hizkuntza

1. Galiziako unibertsitateetako hizkuntza ofizialak galiziera eta gaztelania dira. Unibertsitate-jardueretako hizkuntza ofizialen erabilera Hizkuntza Normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearen eta unibertsitateen berezko arauak xedatzen dutenaren arabera arautuko da.

2. Galiziera, Galiziako berezko hizkuntza denez, unibertsitateen jardueretan erabili ohi den hizkuntza da.

3. Galiziako Xuntak eta unibertsitateek, beren eskumenen eremuan, galzieraren ezagutza eta erabilera bultzatuko dute unibertsitate-jardueraren aspektu guztietan, eta haren ikaskuntza sustatuko dute unibertsitate-erkidegoko kide guztien artean.

4. Irakaskuntza- eta ikerketa-jardueran galiziera erabiltzea kontuan hartu ahal izango da irakaskuntza- eta ikerketa-lanaren banakako merezimenduak aitortzeko.

7.4.7.49. 7/2013 Legea, ekainaren 13koa, Galiziar Legearen buruzkoa⁹⁷¹

ATARIKO TITULUA Printzipio orokorrak

1 artikulua.— Xedea

3. Era berean, lege honek balioan jarri eta aitortzen du emigrazioak eta atzerriko erkidego galiziarrek Galiziako kultura, hizkuntza, historia eta tradizioen defentsan, zabalkundearen eta loturan egindako ekarpena.

I. TITULUA Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erakundeak

I. KAPITULUA Galiziar erkidegoak

7. artikulua.— Xedeak

Galiziako Autonomia Erkidegoak aitortzen du Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoak galiziarrek direla, eta eskubidea dutela Galiziako herriaren bizitza soziala, kulturala eta ekonomikoa partekatze eta haietan lankidetzan aritzeko, honako xede hauekin:

c) Galiziako errealitate sozial, kultural, linguistiko, ekonomiko eta politikoaren ezagutza sustatzea, Galiziar bere ingurune sozioekonomikoan dituen potentzialtasunak sustatuz eta hedatuz.

d) Galiziarren ezagutza, zabalkunde eta erabilera sustatzea, bai eta galiziarren kultura-sorkuntza eta -ekoizpena ere, bai erkidegoko kideen artean, bai herrera-gizarteetan.

k) Galiziako gazteek Galiziatik kanpo parte har dezaten sustatzea, honako helburu hauek dituzten programetan edo ekintzetan: gazteek gizartearen parte har dezaten sustatzea; elkartzeko eta aniztasunarekiko errespetuzko balioak sustatzea; prestakuntza eta informaziorako irispidea hobetzea; lan-merkatuan sartzeko bideak sustatzea, edo galiziar erkidegoen edo zentro laguntzaileen xedeetan aurreikusitako beste edozein bide. Galiziako Gobernuak bereziki zainduko du Galiziatik kanpo dauden galiziar herritarren ondorengoak galiziar kultura, hizkuntza eta gizartera sartzeko; horretarako, haien antolakundeei laguntza emango die, eta galiziar kolektibitatearen ordezkari-organismoetan aktiboki parte hartzea sustatuko du, eta beharrezko berrikuntza sustatuko dute Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoetako zuzendaritza-organismoetan.

---

⁹⁷¹ BOEren 172. zenbakian, 2013ko uztailaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-7912>

8. artikulua.— Betekizunak

1. Lege honetan jasotako eskubideak egikaritzeko, Galiziako Autonomia Erkidegoak galiziar erkidegoen galiziaratasuna aitortuko die galiziar erkidegoei, baldin eta honako betekizun hauek betetzen badituzte:

h) Galiziako kultura eta hizkuntza hedatzea, haien ezarritako dauden lurraldeetan zabalkunde-tailerrak eta jarduerak eginez.

II. KAPITULUA

Beste erakunde galiziar batzuk

15. artikulua.— Galiziako kultura aztertze eta zabaltze zentroak

1. Galiziako Autonomia Erkidegoak Galiziatik kanpo bizi diren Galiziako herritarrek eraturako erakundeei eta organismoek lagunduko die, bai eta Galiziaratasunaren ez diren herritarrek osatutako ere, baldin eta azken hauen funtsezko helburua, estatutuaren aitortua, Galiziako kultura eta hizkuntza aztertzea eta zabaltzea bada, eta haien egoitza soziala Galiziatik kanpo badago. Autonomia Erkidegoak ematen duen laguntzan, erakunde horien antzintasuna eta garrantzi kulturala ebaluatuko dira, bai eta haien jarduerak gizartean duten eragina ere.

II. TITULUA

Galiziaratasuna aitortzearen irismena

23. artikulua.— Galiziaratasuna aitortzearen irismena kultura-arloan

1. Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoen galiziaratasuna aitortzeak kultura-ordenan honako hauek dakartza:

b) Galiziera beren erkidegoen eremuan ezagutzeko eta zabaltzeko eskubidea.

f) Galiziako hizkuntza, kultura eta tradizioen gozamina zaintzeko eta sustatzeko kultura-jarduerak eta ikuskizunak bultzatzen laguntzeko eskubidea.

III. TITULUA

Galiziako Autonomia Erkidegoak garatu beharreko galiziaratasunaren aldeko jarduketak

27. artikulua.— Kultura-arloko jarduketak

Kulturaren eremuan, Galiziako Autonomia Erkidegoak, Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoekin lankidetzan, honako jarduketa hauek garatuko ditu, besteak beste:

a) Kultura-eremuko sustapen- eta suspertze-jarduketak.

Galiziako Autonomia Erkidegoak, galiziar erkidegoen bitartez eta instituzio espezializatuen lankidetzarekin, Galiziako hizkuntza, kultura eta tradizioen ezagutza erraztuko duten zerbitzu didaktikoak eta ikus-entzunezkoak antolatuko ditu.

b) Argitalpen-funtsa.

Galiziako Autonomia Erkidegoak bermatuko du galiziar erkidegoentzat argitalpen-funts bat eskuratzea, zeinak joko baitu Galiziako historia, artea, hizkuntza eta errealitate soziala hobeto ezagutzera.

Galiziar Erkidegoen Kontseiluak Galiziako Xuntarekin batera lan egingo du funts hori osatzeko eta erkidego horien artean banatzeko irizpideak ezartzen.

c) Prestakuntza.

Autonomia Erkidegoaren eskumenen esparruan, Galiziako Xuntak galiziar erkidegoak finkatuta dauden lurraldeetan Galiziako hizkuntza, historia eta kultura ezagutzea eta prestatzea sustatuko du, galiziar erkidegoekin lankidetzan.

VII. TITULUA

Lankidetzak-akordioak eta nazioarteko tratatuak

60. artikulua.— Estatuaren ekintza bultzatzea gizarte- eta kultura-arloan

Galiziako Autonomia Estatutuaren 7.2 eta 35.3 artikuluetan aurreikusitakoaren babesean, Galiziako Autonomia Erkidegoak Espainiako estatuari eskatu ahal izango dio, baimena eman dezan, beharrezkoa denean, beste estatu batzuekin harreman sozialak edota kulturalak ezartzeko aukera ematen duten tratatuak edo hitzarmenak egin eta Gorte Nagusietara aurkez ditzala, baldin eta harreman horiek kultura- edo hizkuntza-lotura bereziak badituzte edo galiziar erkidegoak badaude, Galiziako herriaren gizarte- eta kultura-balioak sustatzeko eta suspertzeko.

**7.4.7.50. 9/2013 Legea, abenduaren
19koa, Galiziako Ekintzaitzari eta
Lehiakortasun Ekonomikoari buruzkoa⁹⁷²**

II. TITULUA
**Ekintzaitza eta jarduera ekintzailea sustatzeko
neurriak**

III. KAPITULUA
Administrazio-simplifikaziorako neurriak

7. artikulua.— Ekintzaileari arreta emateko guneak

1. Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrek, eragindako antolakundeekin lankidetzan, beharrezko proposamenak egingo ditu enpresek jasaten dituzten administrazio-zamak pixkanaka murrizteko, batez ere beharrezkoak ez diren izapideak ezabatzeari eta beharrezkoak ez diren dokumentuak aurkezteari garrantzia emanez, betiere Galizian enpresa berriak hogeita lau ordu baino gutxiagoan eratu ahal izateko.

Administrazio-izapideak errazte aldera, Administrazioak herritarrentzako hizkera erraza eta argia erabiliko du dokumentu guztietan.

---

⁹⁷² BOEren 25. zenbakian, 2014ko urtarrilaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-883>

7.4.7.51. 1/2014 Legea, martxoaren 24koa, Portuges Hizkuntzari Probetxua atera eta Lusofoniarekiko Loturak indartzen dituen⁹⁷³

ZIOEN AZALPENA

Gaur egungo mundu globalizatuan, Galiziako instituzioek, Galiziaren potentzialtasunak aprobetxatzeko konpromisoa hartuta, nazioarteko hizkuntza baliagarritzat hartu behar dute galiziera, eta hori garaiz adierazi zuen 2012ko *Dia das Letras* eguna hartu zuen egileak, zeina *Comissão Galega do Acordo Ortográfico da Língua Portuguesa*ren presidenteorde izatera iritsi baitzen.

Portugesaren, garai bateko Gallaezian jaioa, nazioarteko hogeitaz antolakunderen lan-hizkuntza da, Europar Batasuna barne, baita bederatzi herrialdeetako eta Txinako Macao lurraldeko hizkuntza ofiziala ere. Horien artean, Brasil eta sortzen ari diren beste ekonomia emergente batzuen moduko potentzia ekonomikoak daude. Hego hemisferioan gehien hitz egiten den hizkuntza da.

Beharrezkoa da portugesaren irakaskuntza eta ikaskuntza sustatzea, besteak beste, enpresek eta instituzioek gure hizkuntza-abantaila aprobetxa dezaten; izan ere, balio horrek agerian uzten du aldameneko herrialde bateko hizkuntza ofizialak mundu osoan duen garrantzia, kontuan hartuta, halaber, hainbat bloketan gero eta garrantzi handiagoa du, hala nola Portugesaren Herrialdeen Erkidegoan.

Galiziako berezko hizkuntzak, portugesarekin ulerterraza denez, lehiarako abantaila baliotsua ematen die Galiziako herritarrei alderdi askotan, batez ere kulturari, baina baita ekonomian ere. Horregatik, prestakuntza- eta komunikazio-metodoak eman behar dizkiegu, oso gertukoa dugun eta nazioarteko proiektzio handia ematen digun hizkuntza batean naturaltasunez moldatzeko.

Beraz, Galiziako garapen soziala, ekonomikoa eta kulturala hobetzeko, abantaila historiko hau hobeto balioztatzeko ahal diren neurri guztiak sustatu behar dituzte agintariek.

Azaldutako guztiagatik, Galiziako Parlamentuak eta nik, Galiziako Autonomia Estatutuaren 13.2 artikuluekin eta Xuntari eta haren presidenteari buruzko otsailaren 22ko 1/1983 Legearen 24. artikuluekin bat etorriz, erregearen izenean, portuges hizkuntzari probetxua atera eta lusofoniarekiko loturak indartzen dituen legea aldarrikatzen dut.

TITULU BAKARRA

1. artikulua

Galiziako botere publikoek portugesaren eta kultura lusofonoak ezagutzea sustatuko dute, Galizia portugesez hitz egiten duten herrialde eta erkidegoekin lotzen duten lotura historikoetan sakontzeko, betiere Galiziarentzat harreman ekonomiko eta sozialek izaera estrategikoa dutelako Galizia-Portugalgo iparraldearen izeneko Euroeskualdearen esparruan.

---

⁹⁷³ BOEren 127. zenbakian, 2014ko maiatzaren 26ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-5487>

2. artikulua

Galiziako Gobernuak apurka-apurka sartuko du portugésaren ikaskuntza atzerriko hizkuntzen eskumenen eremuan, Galiziako Autonomia Erkidegoko irakaskuntza-zentroetan.

3. artikulua

Era berean, maila guztietako harremanak sustatu beharko dira portugesa hizkuntza ofizial duten herrialdeekin, eta hori Galiziako Gobernuaren helburu estrategiko bat izango da. Bereziki sustatuko da: enplegatu publikoek hizkuntza hori ezagutzea; instituzioek era guztietako foro lusofonoetan parte hartzea —ekonomia, kultura, ingurumena, kirola, etab.—, bai eta Galiziako Autonomia Erkidegoan ekitaldiak antolatzea ere, portugesa hizkuntza ofizial duten lurraldeetako erakundeak eta pertsonak haietan egonaraziz.

4. artikulua

1. Galiziako Xuntak behar beste neurri positibo sustatu eta bultzatuko ditu Gobernuaren aurrean, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren Ikus-entzunezko Mugarik Gabeko Zerbitzuen 2007/65/EE Zuzentarauko xedapenak aplikatzeko, betiere Galiziako Autonomia Erkidegoaren eta Portugalgo Errepublikaren arteko telebista- eta irrati-emanaldien elkarrekotasuna erraztu eta ahalbidetze aldera, azken herrialde horrekin hizkuntza-ondarea partekatzen baitu.

2. Galiziako Irrati-Telebistako Konpainiak ikus-entzunezko ekoizpenen eta programa osoen edo horien zatien trukeak sustatuko ditu telebistako generoetan, baita ikus-entzunezko proiektu berrien arloko lankidetzaren ere, ekoizpen-bitarteko teknikoak eta giza bitartekoak erabiltzeko elkarlana, eta ikus-entzunezko ekoizpenari edo enpresa-kudeaketari aplikatutako ezagutza elkarrekin partekatzea, portugesez diharduten telebistekin, batez ere elkarrekiko eta elkarrenganako onurarako aukera handienak lor ditzaketan eremuetan.

5. artikulua

Galiziako Gobernuak urtero txosten bat egingo du lege hau betetzeari buruz; txosten horretan zehatz-mehatz jasoko dira gauzatutako ekintzak, horien kostua eta hurrengo ekitaldirako egiten dituen aurreikuspenak. Txosten hori Galiziako Parlamentura bidaliko da.

Azken xedapenetako lehenengoa

Baimena ematen zaio Galiziako Xuntako Kontseiluari lege hau erregelamendu bidez gara dezan.

Azken xedapenetako bigarrena

Lege hau indarrean jarriko da, Galiziako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean.

7.4.7.52. 2/2014 Legea, apirilaren 14koa, Galizian lesbianak, gayak, transexualak, bisexualak eta intersexualak tratu berdina izateari eta diskriminaziorik ez izateari buruzkoa⁹⁷⁴

ZIOEN AZALPENA

1

[...]

Giza eskubideei buruzko nazioarteko legeriak eta nazioarteko hainbat tratatuk oinarritzko printzipio juridiko unibertsal gisa finkatzen dute berdintasuna. Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak hauxe ezartzen du: “Gizaki orori dagozkie adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik”; adierazpen horretatik hasita, giza eskubideei buruzko nazioarteko legegintza-testu ugarik eta nazioarteko tratatu anitzek pertsonen berdintasuna oinarritzko printzipio juridiko unibertsal gisa aitortzen dute.

[...]

2000. urtean, EBk, Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Gutunaren 21. artikuluan, sexu-orientazioagatiko diskriminazioa legez gaitzesten du: Diskriminazio oro debekatuta dago, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Diskriminazioaren kontzeptua

4. Diskriminazio anizkoitza egongo da pertsona bat bere sexu-orientazioagatik edota genero-identitateagatik diskriminatzen denean beste diskriminazio-kausa batzuekin batera, hala nola, adina, erlijioa edo sinesmenak, ustea edo iritzia, sexua, arraza- edo etnia-jatorria, ezintasuna, gaixotasuna, hizkuntza, egoera ekonomikoa edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, betiere diskriminazio-modu espezifiko bat sortuz. Diskriminazio anizkoitzari, haren izaeragatik, arreta berezia eskainiko zaio, eta, bereziki, sexu-orientazioarekin edota genero-

---

⁹⁷⁴ BOEren 127. zenbakian, 2014ko maiatzaren 26ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-5488>

identitatearekin batera sexu-kausa duen diskriminazioari, betiere nazioarteko, Europako, Estatuko eta Autonomia Erkidegoko legeriarekin bat etorritz.

II. TITULUA

LGTBI kolektiboaren berdintasuna, ikusgarritasuna eta diskriminaziorik eza sustatzeko politika publikoak

X. KAPITULUA

Komunikazioaren eremuko neurriak

31. artikulua.— Berdintasuna komunikabideetan sustatzea

Galiziako Xuntak bermatuko du, titulartasun autonomikoko komunikabideen bitartez eta berak parte hartzen duen edo dirulaguntza ematen dien komunikabideen bitartez, gizarteko pertsona guztien irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabea transmititzea, betiere dirulaguntza horren eraginkortasuna baldintzatuz eta adierazpen- eta informazio-askatasuna urratu gabe. Ondorio horietarako, honako hauek sustatuko dira::

[...]

– Hizkuntza edota irudi ez-diskriminatzaileak modu sexistan ez erabiltzea, publizitatearen eremuan bereziki.

7.4.7.53. 10/2014 Legea, abenduaren 3koa, Irisgarritasunari buruzkoa⁹⁷⁵

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA Xedea, printzipioak eta definizioak

3. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako definizio hauek hartuko dira oinarritzat:

- i) Laguntza-neurriak: ingurunearen eta desgaitasuna duen pertsonaren arteko bitartekari gisa jarduten duten laguntzak, bizi-kalitatea hobetzeko edo autonomia pertsonala areagotzeko aukera ematen diotenak. Hauxe da sailkapena:
- 2) Laguntza pertsonala: desgaitasuna duten pertsonen komunikazioa edota mugikortasuna errazteko prestatutako pertsona, hala nola zeinu-hizkuntzaren interpretea edo laguntzaile pertsonala.

I. TITULUA Arkitektura-oztopoak, garraioan eta komunikazioan. Irisgarritasunaren nazioarteko ikurra

II. KAPITULUA Eraikuntzako irisgarritasunari buruzko xedapenak

3. ATALA Suteetarako informazioa, seinaleak eta segurtasuna

25. artikulua.— Informazioa eta seinaleztapena

2. Segurtasun-informazioa erraz aurkitzeko moduko leku batean egongo da, eta erabiltzaile guztiek ulertzeko modukoa izango da, hizkera errazeko eta irakurketa errazeko euskarriak erabiliz.
3. Eraikinetako espazio eta ekipamenduak seinaleztatzeko, kontuan hartuko dira argiztapena eta gainerako baldintza bisualak, akustikoak eta, hala badagokio, ukimenezkoak eta hizkera errazekoak, zeinek ahalbidetuko baitute desgaitasun sensoriala edo intelektuala duten pertsonak hauteman ahal izatea.

---

⁹⁷⁵ BOEren 60. zenbakian, 2015eko martxoaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-2604>

III. KAPITULUA

Garraioko irisgarritasunari buruzko xedapenak

1. ATALA

Irisgarritasuna garraio publikoan

30. artikulua.— Arau orokorrak

3. Garraio publikoko geltokietan (lurrekoetan, itsasokoetan eta airekoetan), Galiziako Autonomia Erkidegoaren edo toki-administrazioaren eskumenekoak badira eta bidaiarien trafikoaren garrantziaren arabera zehazten badira, zeinu-hizkuntzaren interpreteen eta gidari-interpreteen zerbitzua ematea sustatuko da, aurrez aurre edo teleinterpretazioaren bidez, bai eta informazioa emateko eta jendeari arreta emateko guneetan ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz ere.

IV. KAPITULUA

Eraikuntzako irisgarritasunari buruzko xedapenak

34. artikulua.— Irisgarritasuna komunikazio- eta seinaleztapen-sistemetan

1. Galiziako administrazio publikoek komunikazioan oztopoak ezabatzea eta mekanismo eta alternatiba teknikoak eta giza mekanismoak ezartzea sustatu beharko dute, hala nola zeinu-hizkuntzaren interpreteak, komunikazio- eta seinaleztapen-sistemak herritar guztientzat irisgarri egon daitezen eremu guztietan, betiere Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legean ezarritakoaren arabera. Era berean, irakurketa errazeko sistema erabiliko da eta komunikazio-sistemak egokituko dira, pertsona guztientzat irisgarriak eta ulergarriak izan daitezen.

2. Galiziako administrazio publikoek sustatuko dute zeinu-hizkuntzaren interpreteen prestakuntza, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen gidarien prestakuntza, betiere pertsonari zuzeneko komunikazioa errazteko eta, era berean, administrazio publiko guztietan langile espezializatu horiek egon daitezen sustatzeko.

3. Galiziako administrazio publikoen mendeko ikus-entzunezko komunikabideek neurri teknikoen plan bat egin eta behar bezala eguneratuko dute, betiere, eta azpтитulazioa, audiodeskripzioa eta zeinu-hizkuntzaren interpretazioa txertatuz, desgaitasuna duten pertsonen informaziorako eskubidea bermatzeko, ikus-entzunezkoen buruzko legeria orokorrean berariaz ezarritako baldintzetan.

4. Era berean, gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek edo gor-itsutasuna dutenek zeinu-hizkuntzako profesionalekin eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoekin batera parte hartzeko duten eskubidea bermatuko da, parte-hartzeko eremu guztietan, publikoak zein pribatuak izan, entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duen pertsonak hala eskatzen duenean.

Seigarren xedapen gehigarria.— Irisgarritasuna eta diseinua gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat

Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen irisgarritasun unibertsalari eta diseinuari buruzko aspektuek bete beharko dute urriaren 23ko 27/2007 Legean eta hura garatzen duen araudian ezarritakoa; izan ere, lege horrek Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen ditu.

7.4.7.54. 1/2015 Legea, apirilaren 1koa, Zerbitzu Publikoen Kalitatea eta Administrazio Ona bermatzeari buruzkoa⁹⁷⁶

ZIOEN AZALPENA

Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunak, Nizako 2000ko abenduko goi-bileran aldarrikatuak, lehen aldiz aitortzen du Europar administrazio onerako eskubidea. Gutun horrek, Lisboako Tratatuaren 6. artikulua aitortzen duen bezala, Batasunaren tratatuen balio juridiko bera du. Eta balio hori estatuek edo autonomia-erkidegoek beren eskumenen esparruan ematen dituzten egintzei zuzenean aplikatzekoa ez bazaie ere, jarduera publikorako jardun-esparrutzat hartu behar da.

Gutunaren 41. artikulua espresuki aipatzen du garrantzitsua dela instituzioek inpartzialtasunez eta ekitatez lantzea gaiak arrazoizko epeen barruan, eta herritarrek entzuna izateko, eragiten dien espedientera jotzeko eta beren hizkuntzan zuzendu eta tratatua izateko duten eskubidea aldarrikatzen du, bai eta Administrazioak interesdunari eragiten dioten egintzak arrazoitzeko duen betebeharra ere.

III. TITULUA Kalitatea zerbitzu publikoak ematean

I. KAPITULUA Zerbitzu publikoak

38. artikulua.— Erabiltzaileen estatutu orokorra: Galiziako zerbitzu publikoen gutuna

1. Zerbitzu publiko autonomikoen erabiltzaile guztiek, zerbitzuok edozein modalitatetan ematen direla ere, eskubide berberak izango dituzte zerbitzu publikoa emateari dagokionez.

2. Bereziki, eskubide hauek izango dituzte:

c) Zerbitzu-emailearekin dituzten ahozko eta idatzizko harremanetan, galiziera edo gaztelania erabiltzeko eta arreta jasotzeko eskubidea, aukeran. Ondorio horietarako, bai zuzeneko kudeaketako bai zeharkako kudeaketako kasuetan, eskubide hori bermatzeko beharrezkoak diren zerbitzuaren antolaketa-neurriak hartuko dira. Galiziera izango da zerbitzu publikoen antolaketarekin eta prestazioarekin lotutako jarduera guztietan normaltasunez eta lehentasunez erabiltzeko hizkuntza.

---

⁹⁷⁶ BOEren 123. zenbakian, 2015eko maiatzaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-5676>

7.4.7.55. 2/2015 Legea, apirilaren 29koa, Galiziako Enplegu Publikoari buruzkoa⁹⁷⁷

II. TITULUA

Langileriaren arloko administrazio-organo eskudunak

I. KAPITULUA

Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorra

13. artikulua.— Galiziako Xuntaren Kontseilua

2. Bereziki, Galiziako Xuntako Kontseiluari dagokio:

1) Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta sektore publiko autonomikoko erakunde publiko instrumentaletako hizkuntza-normalizazioko plana onestea.

V. TITULUA

Zerbitzu-harremana hartzea eta galtzea

I. KAPITULUA

Enplegatu publikoak hautatzea

51. artikulua.— Hizkuntza-betekizunak

1. Lege honen aplikazio-eremuan sartzen diren administrazio publikoek pertsonen eskubide konstituzional eta linguistikoak bermatuko dituzte, bai galizierarekiko, Galiziako hizkuntza propio eta ofizial gisa, bai gaztelaniarekiko, Galiziako hizkuntza ofizial gisa.

2. Artikulu honetan aurreikusitakoaren ondorioetarako, Galiziako administrazio publikoetan galizieraren normalizazioa betetzeko eta Autonomia Erkidegoaren eremuan administrazio publikoekiko harremanetan galiziera erabiltzeko eskubidea bermatzeko, bai eta Galiziako botere publikoek galiziera normaltasunez erabil dezaten sustatzeko ere, hautaprobak egiten direnean lege honen aplikazio-eremuan sartzen diren administrazio publikoetako lanpostuetara sartzeko, orduan proba horietan galiziera-azterketa bat sartuko da, salbu eta galiziera indarrean dagoen legeriaren arabera egiaztatua dutenentzat. Hautaketa-prozesuen deialdien oinarrietan ezarriko dira galiziera-ezagutzaren izaera eta balioespena.

3. Hautapropa horietako gainerako ariketetan, izangaiek eskubidea dute nahi duten Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofiziala aske aukeratzeko ariketok egitean, eta horrek, aldi berean, ariketen enuntziatuak hizkuntza berean jasotzeko eskubidea

---

⁹⁷⁷ BOEren 123. zenbakian, 2015eko maiatzaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-5677>

dakar, salbu eta galiziera bereziki jakitea eskatzen duten lanpostuetarako, zeren lanpostuotako probak hizkuntza horretan egin behar diren.

56. artikulua.— Hautaketa-sistemen motak

2. Oposizioa deialdian ezartzen diren proba teorikoak edota praktikoak gainditzean datza; proba horiek bide eman beharko dute izangaien gaitasuna zehazteko eta haien arteko lehentasun-hurrenkera ezartzeko.

Deialdira aurkeztutako lehiakideek, aurrez erabakita dagoenaren arabera, beren jakintza eta gaitasun analitikoa egiaztatu beharko dituzte ahoz edo idatziz, haien dituzten gaitasunak eta trebetasunak erakusteko ariketak egin beharko dituzte, atzerriko hizkuntzak badakizkitela erakutsi, eta, hala dagokionean, ariketa fisikoak gainditu beharko dituzte.

VI. TITULUA

Enplegatu publikoen eskubide eta eginbehar indibidualak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

74. artikulua.— Eginbeharrak eta ereduzko kodea

Lege honen aplikazio-eremuan sartzen diren enplegatu publikoek ereduzko kode bat bete beharko dute, eginbehar hauek izango dituenak:

s) Herritarrei arreta Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialean ematen zaiela bermatzea.

IX. TITULUA

Diziplina-araubidea

II. KAPITULUA

Diziplina-faltak

185. artikulua.— Falta oso astunak

1. Enplegatu publikoen falta oso astunak dira:

b) Honako arrazoi hauetako batengatik diskriminazioa dakarten jarduerak: arraza edo jatorri etnikoa, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo bizilekua, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, bai eta arau-hauste oso astunak dira arraza edo jatorri etnikoan, erlijioan edo sinesmenetan, desgaitasunean eta adinean edo sexu-orientazioan oinarritutako jazarpenak eta jazarpen moralak, sexualak eta sexuan oinarritutakoak.

Bederatzigarren xedapen gehigarria.— Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko administrazio bereziko kidegoetako eskalak eta espezialitateak

1. Goi-mailako fakultatiboen kidegoan eskala eta espezialitate hauek daude:

Izendapena	Espezialitateak	Azpitaldea	Eginkizunak	Titulazioa
Hizkuntzako adituen eskala		A1	<ul style="list-style-type: none"> – Galiziera-gaztelaniako, gaztelania-galizierako testuak berrikusi eta itzultzea. – Hizkuntza-aholkularitza. – Dokumentu-ereduak egitea. – Txostenak egitea. – Antzeko edukia duen edo aurreko eginkizunekin zerikusia duen beste edozein. 	Galiziar Filologiako lizentzia; Hispaniar Filologiako lizentzia, espezialitatea. Galiziera-portugesar; Galiziako Hizkuntza eta Literaturako gradua.

2. Maila ertaineko fakultatiboen kidegoan eskala eta espezialitate hauek daude:

Izendapena	Espezialitateak	Azpitaldea	Eginkizuna	Titulazioa
Fakultatiboen eskala teknikoa	Logopedia	A2	<ul style="list-style-type: none"> – Tratamendu espezifikoa egitea, eragindako pertsonen ahotsaren edo hizkeraren artikulazioaren nahasmenduak edo alterazioak berreskuratzeko. [...] 	– Logopediako diplomaduna edo logopedian jarduteko gaitzen duen titulazio bateko graduduna.

3. Teknikari fakultatiboen kidegoan eskala eta espezialitate hauek daude:

Izendapena	Espezialitateak	Azpitaldea	Eginkizunak	Titulazioa
Zeinu-hizkuntza interpretatzeko eskala teknikoa		B	<ul style="list-style-type: none"> – Gorren eta entzuleen arteko komunikazio-bitartekaritza. – Arreta ikasgela barruko irakasjardun osoan, laguntza-geletan, pedagogia terapeutikoko geletan, 	– Zeinu-hizkuntzaren interpretazioa.

			<p>eta entzumen eta hizkerako ikasgeletan, bai eta jarduera osagarrien garapenean ere.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Material didaktikoak zeinu-hizkuntzara egokitzea eta ikus-entzunezko material irisgarriak egiten parte hartzea. – Antolaketa-lanak egitea aniztasunari eta zentroko inklusioari buruzko sentsibilizazio-jardueretan. – Antzeko edukia duen edo aurreko eginkizunekin zerikusia duen beste edozein.	
--	--	--	---	--

7.4.7.56. 3/2015 Legea, ekainaren 12koa, Galiziako Dietista-nutrizionisten Elkargo Ofiziala sortzekoa⁹⁷⁸

5. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Galiziako Dietista-nutrizionisten Elkargo Ofizialak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, barnekoetan zein kanpokoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

---

⁹⁷⁸ BOEren 18. zenbakian, 2015eko abuztuaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-8777>

7.4.7.57. 1/2016 Legea, urtarrilaren 18koa, Gardentasunari eta Gobernu Onari buruzkoa⁹⁷⁹

ATARIKO TITULUA

2. artikulua.— Legearen printzipio gidariak

Lege hau interpretatzeko eta aplikatzeko, printzipio hauek bete beharko dira:

f) Teknologia- eta hizkuntza-diskriminaziorik ezaren printzipioa; horrek esan nahi du lege honen aplikazio-eremuaren mende dauden erakundeek behar diren bitartekoak jarriko dituztela informazio publikoa herritarren eskura jartzeko, herritarrek aukeratzeko duten hizkuntzan eta irispide-bitartekoaren bidez.

I. TITULUA

Jarduera publikoaren gardentasuna

III. KAPITULUA

Informazioaren berrerabilpena

22. artikulua.— Formatu erabilgarriak

1. Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorak eta haren sektore publikoko erakunde instrumentalek eskuragarri dauden formatu edo hizkuntzetan emango dituzte beren dokumentuak, eta, ahal den guztietan, makinek irakurtzeko moduko formatuan eta metadatuekin batera. Hala formatuak nola metadatuak, ahal den neurrian, arau formal irekiak bete behar dituzte.

IV. KAPITULUA

Informazio publikoa iristeko eskubidea

1. ATALA

Arau orokorrak

24. artikulua.— Informazio publikoa iristeko eskubidea

2. Informazio publikoa iristeko eskubidea egikaritzean, honako hau bermatuko zaie herritarrei:

c) Informazio publikoa eskatzen den Galiziako hizkuntza ofizialean jasotzea.

---

⁹⁷⁹ BOren 81. zenbakian, 2016ko apirilaren 4ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-3190>.

7.4.7.58. 4/2016 Legea, apirilaren 4koa, Galiziako Autonomia Erkidegoaren Administrazio Orokorrari eta haren sektore publikoari ematen zaien laguntza juridikoa antolatzeari buruzkoa⁹⁸⁰

ZIOEN AZALPENA

[...]

Azkenik, xedapen gehigarriak, xedapen indargabetzailea eta azken xedapenak galizieraren erabilerari, bitarteko elektronikoei eta legearen erregelamendu bidezko garapenari buruzkoak dira, besteak beste. Bereziki, azken xedapenetako bigarrenean aldaketa bat sartzen da Galiziako Aholku Kontseiluari buruzko apirilaren 24ko 3/2014 Legean, kontsulta-organo honi txostenak eskatzearekin lotutako aurreikuspenei dagokienez. Aholkularitza tekniko kualifikatuaren eginkizun horrek Galiziako Autonomia Erkidegoarentzat garrantzi berezia duten gai zehatzetara mugatuta jarraituko du, nahiz eta, erregulazio berriarekin, zuzenean txostena eskatu ahal izango dioten Galiziako Kontseilu Aholku-emaileari, ez bakarrik Galiziako Xuntako presidentek, bere ekimenez, baizik eta toki-erakunde presidentek ere. Hala ere, azken kasu horretan, hau da, eskaera eremu autonomikoa baino lurralde-eremu txikiagoetara zabaltzen diren eskumenak dituzten enteei egiten dutenean, betekizunak sartu dira toki-erakunde batek formulatutako gai jakin bat Galiziako Autonomia Erkidegorako garrantzi berezikotzat kalifikatzeko; horrenbestez, betekizun horietako bat betetzen ez bada, espedientea itzultzea erabakiko da, eta jardundakoa artxibatuko da.

[...]

Lehenengo xedapen gehigarria.— Galizieraren erabilera

Galiziako Autonomia Estatutuaren 5. artikuluan eta Hizkuntza Normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearen 4. eta 6.4 artikuluetan xedatutakoarekin bat etorriz, Aholkularitza Juridiko Orokorraren eremuan, jarduera guztiak, bereziki administrazio autonomikoko beste organo batzuei zuzendutakoak eta Galiziako lurraldean kokatutako jurisdikzio-organoen aurrean egiten direnak, galizieraz egiten direla zainduko da.

---

⁹⁸⁰ BOEren 105. zenbakian, 2016ko maiatzaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-4174>

7.4.7.59. 5/2016 Legea, maiatzaren 4koa, Galiziako Kultura Ondareari buruzkoa⁹⁸¹

ZIOEN AZALPENA

II

Espainiako Konstituzioaren hitzaurreak berak aldarrikatzen du Espainiako herri guztiak babesteko borondatea beren kultura, tradizio, hizkuntza eta instituzioak egikaritzean, bai eta kulturaren aurrerapena sustatzeko borondatea ere, bizikalitate duina ziurtatzeko.

[...]

IV

[...]

Legeak, V. tituluari, berrikuntza garrantzitsu bat jasotzen du: titulu espezifiko eta banandu batean arautzea ondare immaterialaren berezko berezitasunak, kontuan hartuta haren izaera eta babes-neurri espezifikoak, eta horretarako erregulazio autonomikoan Kultura-ondare Immateriala babesteko Konbentzioaren oinarriko printzipioak txertatu dira. Hizkuntza, identitate-elementu gisa, Hizkuntza Normalizazioari buruzko Legean berariaz araututa badago ere, lege honetan gure ondare immateriala bideratzeko tresna gisa kokatzen da.

[...]

VII. tituluak Galiziako kultura-ondarea osatzen duten ondare espezifikoak arautzen ditu. Ondare espezifikoak espresuki aitortzeak ez du alde batera uzten kultura-ondareak oro har duen batasun sakona, baina hurbilketa-ikuspegi desberdinak bilatzen ditu, zatiketa artifizialak egiteko asmorik gabe, sistemari argitasuna, bermeak eta arrazionaltasuna emateko. Kategorizazio baten bidez egiten da, zeinak barne hartzen baitu edozein kontzeptuko hizkuntza juridikoan duen semantika, eta, kategorizazio hori egiteko, hautematen da zein diren balio garrantzitsuak arau-testu erabilgarri baten berezko ondorioetarako; izan ere, testu horrek ez du zientifikoa ez akademikoa izan nahi, nahiz eta ezagutza-iturri horietatik edaten duen.

---

⁹⁸¹ BOEren 147. zenbakian, 2016ko ekainaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-5942>

I. TITULUA

Galiziako kultura-ondareko ondasunen sailkapena, deklarazioa eta katalogazioa

I. KAPITULUA

Ondasun-motak

9. artikulua.— Ondasunen izaera

3. Lege honen ondorioetarako, honako hauek jotzen dira kultura-ondare immaterialtzat:

a) erkidegoek, taldeek eta, kasu batzuetan, norbanakoek euren kultura-ondarearen zatitzat hartzen dituzten erabilera, irudikapen, adierazpen, ezagutza eta teknikak, baita horiei atxikitako tresna, objektu, artefaktu eta espazio kulturalak ere:

- 1) Hizkuntza, kultura-ondare immaterialaren bitarteko gisa, bere araudi espezifikoak arautua.
- 2) Ahozko tradizioak eta adierazpenak.
- 3) Toponimia.

VI. TITULUA

Done Jakue bideak

81. artikulua.— Done Jakue bideak seinaleztatzea

2. Galiziako lurraldean, errotulazioak galiziera erabiliko du. Hizkuntza bat baino gehiago erabiliz gero, galizierak lehentasuna izango du kokapen-ordenan, eta garrantzi handiagoa izango du dimentsio tipografikoan.

**7.4.7.60. 11/2016 Legea, uztailaren 19koa,
Galiziako Autonomia Erkidegoko
merkataritza-titularren elkargoen eta
ekonomialarienek bat egiteagatik,
ekonomialarien probintzia-elkargoen
sortzekoa⁹⁸²**

6. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoen eta Galiziako Ekonomialarien Elkargoen Kontseiluak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko dute beren komunikazio guztietan, barnekoetan zein kanpokoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

---

⁹⁸² BOEren 217. zenbakian, 2016ko irailaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-8271>

7.4.7.61. 13/2016 Legea, uztailaren 26koa, Galiziako Terapeuta Okupazionalen Elkargo Ofiziala sortzekoa⁹⁸³

ZIOEN AZALPENA

[...]

Legeak honako hauek ditu: zioen azalpena; bost artikulua tituludun, hurrenez hurren, xedea, lurralde-eremua, eremu pertsonala, elkargoko kide egitea eta Elkargoaren hizkuntza; xedapen gehigarri bat; bi xedapen iragankor eta azken xedapen bat.

[...]

5. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Galiziako Terapeuta Okupazionalen Elkargo Ofizialak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, barnekoetan zein kanpokoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

---

⁹⁸³ BOEren 217. zenbakian, 2016ko irailaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-8273>

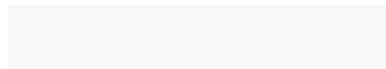
7.4.7.62. 3/2017 Legea, uztailaren 13koa, ekonomia-aren hazkundera bultzatu eta gizarte-gastua indartze-ari buruzkoa, eta Galiziako Autonomia Erkidegoaren 2017. urterako aurrekontu orokorre-ari buruzko otsailaren 8ko 1/2017 Legea aldatzekoa⁹⁸⁴

ZIOEN AZALPENA

[...]

Lehenik eta behin, inbertsioak pertsonengan: hizkuntza-planaren garapena; ikertzaileak eta teknologoak kontratatzea; Galiziako unibertsitate-sistemako ikerketa-, garapen- eta berrikuntza-proiektuak (I+G+b); lanbide-heziketako zentron ekipamendua; liburu digitalaren garapena; irakaskuntzako zentroetan hobekuntza-obra-ak egitea, eta kulturaren inbertitzea.

[...]

---

⁹⁸⁴ BOEren 224. zenbakian, 2017ko irailaren 16ko alean, argitaratua.

7.4.7.63. 10/2017 Legea, abenduaren 27koa, Galiziako Jendurreko Ikuskizunen eta Jolas-jarduerena⁹⁸⁵

III. TITULUA Jendurreko ikuskizunak eta jolas-jarduerak antolatzea eta garatzea

I. KAPITULUA

Antolaketaren eta garapenaren aspektu orokorrak

19. artikulua.— Jendurreko informazioa establezimendu publikoetan

Jendearentzat irekita dauden establezimenduetan, jendeak ikusteko moduko leku batean eta Galiziako bi hizkuntza ofizialetan ondo irakurtzeko moduan, honako informazio hau jarri beharko da:

- a) Telefono-zenbakia, fax-zenbakia, posta-helbidea edo helbide elektronikoa, betiere erreklamazioei edo informazio-eskaerei dagozkienez.
- b) Irekitzeko eta ixteko ordutegia.
- c) Irekitzeko udal-lizentziaren kopia, hori eska badaiteke.
- d) Gehieneko edukiera.
- e) Erreklamazio-orriak egotea.
- f) Sartzeko dauden mugak, eta adingabeek alkohola eta tabakoa kontsumitzeko duten debekua, indarrean dagoen legeriaren arabera.
- g) 13. artikuluan aurreikusitakoaren arabera zehaztutako onarpen-baldintzak, halakoak badaude.
- h) Establezimenduaren titularrak ikuskizuna edo jarduera behar bezala garatzeko prestatutako arau bereziak edo jarraibideak.

20. artikulua.— Publizitatea

6. Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak galiziera erabiltzea eta toponimiaren arloko araudia errespetatzea sustatuko du jendurreko ikuskizunen eta jolas-jardueren publizitatean.

---

⁹⁸⁵ BOEren 60. zenbakian, 2023ko martxoaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-6377>

7.4.7.64. 3/2019 Legea, uztailaren 2koa, Galiziako Farmazia Antolamenduari buruzkoa⁹⁸⁶

I. TITULUA Farmazia-arreta

II. KAPITULUA Eskubideak eta betebeharrak

9. artikulua.— Herritarren eskubideak eta betebeharrak

1. Farmazia-arretaren arloan, aplikatu beharreko gainerako araudian jasotakoez gain, honako eskubide hauek aitortzen zaizkie herritarrei:

h) Galiziako hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzea.

II. TITULUA Farmazia-arreta lehen mailako arretan

I. KAPITULUA Farmazia-bulegoak

3. ATALA Jendearentzako arreta

29. artikulua.— Farmazia-bulegoetako ordutegiak eta guardia-zerbitzuak

7. Guardia-zerbitzuko farmazia-bulegoei buruzko informazioa farmazia-zonan ezarritako bulego guztietan agertuko da, kanpotik ikusteko moduko leku batean. Informazio hori Galiziako farmazialarien elkargo ofizialen web-orrietan ere egongo da eskuragarri eta etengabe eguneratuta, eta Galiziako bi hizkuntza ofizialetan egin beharko da.

---

⁹⁸⁶ BOEren 229. zenbakian, 2019ko irailaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-13517>

7.4.7.65. 4/2019 Legea, uztailaren 17koa, Galiziako Administrazio Digitalari buruzkoa⁹⁸⁷

ZIOEN AZALPENA

IX

[...]

Hala, lehenik eta behin, atariko tituluak («Xedapen orokorrak») legearen objektua, aplikazio-eremua eta definizioa ezartzen ditu. [...] Era berean, Galiziatik kanpo dagoen galiziar erkidegoa zerbitzu publiko digitaletara iristeari buruzko aurreikuspen bat jasotzen da. Honako alderdi hauek ere nabarmentzen dira: zerbitzu publiko digitalen garapena; zerbitzuok erabiltzeko eta eskuratzeko baldintzak; herritarren datu-hornidura bakarrari buruzko aurreikuspenak, eta irispideko berdintasuna, hizkuntzaren erabilera, gaikuntza digitalaren garrantzia eta zerbitzu publiko digitalen prestazioaren ebaluazioa.

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Jarduteko printzipio orokorrak

Aurreko artikuluan zerrendatutako helburuak lortzeko, sektore publiko autonomikoak printzipio orokor hauetara egokituko du bere jarduketara:

h) Administrazio digitalaren plataforma, prozedura eta zerbitzu guztietan galiziera normal erabiltzen dela bermatzea, eta galizierazko eta estandar irekiko tresna teknologikoak gara daitezen bultzatzea.

13. artikulua.— Hizkuntza-erabilerak

1. Herritarrek sektore publiko autonomikoarekin kanal digitalen bidez dituzten harremanetan, edukiek eta zerbitzuek galizieraren eta gaztelaniaren erabilera normala bermatuko dute. Horrez gain, beste hizkuntza batzuetan ere sartu ahal izango dira interesgarritzat jotzen diren eduki edo zerbitzuak, hedapen hobe lortzeko.

2. Eduki eta zerbitzu digitalek galiziera ezarriko dute hasierako harremanetarako hizkuntza gisa. Gaztelania ere eduki eta zerbitzu digitaletan erabiliko da.

---

⁹⁸⁷ BOEren 229. zenbakian, 2019ko irailaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-13518>

II. TITULUA

Galiziako Aldizkari Ofiziala

49. artikulua.— Galiziako Aldizkari Ofiziala

3. GAO (Galiziako Aldizkari Ofiziala) Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bietan argitaratuko da aldi berean. Bi bertsioak ofizialak eta kautoak izango dira.

III. TITULUA

Sektore publiko autonomikoa Interneten

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

52. artikulua.— Sektore publiko autonomikoak Interneten duen presentziaren printzipio orokorrak

1. Sektore publiko autonomikoak Interneten honako printzipio orokor hauek bete beharko ditu:

g) Galiziako kultura-, ondare-, hizkuntza- eta gizarte-aberastasunaren hedapena bultzatzea Internet bidez.

7.4.7.66. 4/2021 Legea, abenduaren 28koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa⁹⁸⁸

Hirugarren xedapen gehigarria.— Osasun-larrialdiaren ondorioz aldi baterako lan-kontratudun langileak edo bitarteko funtzionarioak kontratatzeko zerrenden arloko neurri bereziak

2. Langilerik ez dagoenean Galiziako Xuntan lan-kontratudun langileak aldi baterako kontratatzeko dauden zerrendetan, I. taldeko 2. lanbide-kategorian, II. taldeko 2. kategorian eta IV. taldeko 3. kategorian; edo izangairik ez dagoenean, galizieraren ezagutza-maila egiaztatzen duen ziurtagiriarekin, kidego edo eskala baliokideetako funtzionarioentzat gordetako plazak aldi baterako betetzeko bitarteko langileak izendatze aldera, orduan ziurtagiririk ez duten izangaiak aukeratu ahal izango dira, baldin eta haiei dagokien kategorian sartzeko behar diren gainerako betekizunak betetzen badituzte.

---

⁹⁸⁸ BOEren 72. zenbakian, 2021eko martxoaren 25eko alean, argitaratua.

7.4.7.67. 5/2021 Legea, otsailaren 2koa, Galiziako Demografia bultzatzeari buruzkoa⁹⁸⁹

II. TITULUA

Demografia bultzatzeko politika publikoak

V. KAPITULUA

Biztanleak itzultzea eta biztanle berriak erakartzea

2. ATALA

Atzerrian bizi diren galiziarren itzulera sustatzea

70. artikulua.— Kanpoan bizi diren galiziar biztanleekiko loturak sendotzea

1. Administrazio autonomikoak kultura-, hizkuntza-, hezkuntza-, gizarte- eta osasun-izaerako programak egingo ditu, bai eta atzerrian bizi diren galiziarrei zuzendutako loturak indartzeko programak ere, Galiziakoak direlako sentimendua indartze aldera.

2. Programa horiek garatzeko, berariaz gazteei eta emakumeei zuzendutako jarduketak egingo dira, itzuleraren alde egin dezaten.

VII. KAPITULUA

Zahartze aktibo eta osasungarria

109. artikulua.— Belaunaldien arteko harremanak indartzea

Galiziako administrazio publikoek belaunaldi desberdinetako pertsonen arteko elkarrekintza eta trukea bultzatuko dute, batez ere gazteen eta adinekoen artean, betiere belaunaldi horien arteko elkar ulertzea eta errespetua sustatzeko, lankidetzarako eta elkarri laguntzeko harremanak sortzeko, eta Galiziako jakintzak eta tradizioak eta hizkuntza eta kultura transmititzen faboratzeko.

---

⁹⁸⁹ BOEren 78. zenbakian, 2021eko apirilaren 1eko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-5136>

7.4.7.68. 9/2021 Legea, otsailaren 25ekoa, Galiziako Administrazio-simplifikazioari eta Berraktibazio Ekonomikoa laguntzeari buruzkoa⁹⁹⁰

Bigarren xedapen gehigarria.— Kanpoan enpresa-ekimenak sustatzea

2. Era berean, beste estatu batzuetako pertsonak merkatu autonomikoak eskaintzen dituen ondasun eta zerbitzuetarako irispidea errazago izan dezaten, bitartekaritza- eta itzulpen-zerbitzuak ezarri ahal izango dira, Galizian egiten diren enpresa- eta lanbide-jardueren operadoreei laguntzeko.

---

⁹⁹⁰ BOEren 79. zenbakian, 2021eko apirilaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-5210>

7.4.7.69. 10/2021 Legea, martxoaren 9koa, Galiziako Kanpo-ekintza eta Garapenerako Lankidetzaren arautzen dituenaren⁹⁹¹

ZIOEN AZALPENA

VII

Galizia-Portugalgo Iparraldeko euroeskualdeak eta lusofoniak legearen IV. titulu osoa hartzen dute, Portugalgo Errepublikarekin eta haren hizkuntza-erkidegoko herrialdeekin dugun lankidetzaren gero eta estuagoaren izaera estrategikoa kontuan hartuta. Arlo horretan, bereziki nabarmentzen da Galizia-Portugalgo Iparralde erakundearen (Lurralde Lankidetzarako Europako Elkartzea) eta Galizia-Portugalgo Iparraldeko Lan Erkidegoaren zeregina, zeina 1991ko urriaren 31n eratu baitzen Europako Kontseiluaren 1980ko erabakiaren babesean, zeinaren oinarria baita lurraldeetako erkidegoen eta agintarien arteko mugaz gaindiko lankidetzari buruzko Europako esparru-hitzarmena. Erabaki hori, gaur egun, Espainiako Erresumaren eta Portugalgo Errepublikaren arteko Tratatuaren xedapenetara egokituta dago; izan ere, tratatu hori lurraldeetako erakunde eta instantzien arteko mugaz gaindiko lankidetzari buruzkoa da, 2002ko urriaren 30ekoa, zeina indarrean jarri baitzen 200ko urtarrilaren 30ean.

IX

Martxoaren 25eko 2/2014 Legeak, Estatuaren Kanpo-ekintza eta -zerbitzuari buruzkoak, eta azaroaren 27ko 25/2014 Legeak, Nazioarteko Tratatu eta Bestelako Akordioei buruzkoak, ahalbidetzen dituzten ahalmenak aprobetxatuz, VI. tituluan biltzen dira Galiziak esku har dezakeen etorkizuneko tratatuekin eta nazioarteko beste tresna eta akordio batzuekin lotutako gai guztiak. Hori dela eta, argi eta garbi bereizten dira Galiziaren barruan ezinbestekoak diren aspektuak, hala nola: tratatuen negoziazioan parte hartzea; Galizian betearaztea tratatu horiek, nazioarteko administrazio-akordioak eta sektore publiko autonomikoaren nazioarteko akordio ez-arauemaileak; subjektu publikoen beste akordio batzuk aurreikustea; sektore publiko autonomikoaren nazioarteko akordioak jakinarazi eta artxibatzea, eta, azkenik, elkar ulertzeko memorandumak homologatzea, Galiziako erakunde publikoen kanporanzko ekimenak harmonizatzeke haiei dagozkien konpromisoek zenbait hizkuntzatan dokumentatuta egon behar dutenean.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, definizio hauek hartuko dira kontuan:

- i) Lusofonia: Portugesaren Herrialdeen Erkidegoan (CPLP) dauden portugesaren estatu eta erkidegoen multzoa.

---

⁹⁹¹ BOEren 79. zenbakian, 2021eko apirilaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-5211>

3. artikulua.— Printzipio gidariak

Lege hau garatu eta betearazteko, printzipio gidari hauek hartuko dira kontuan:

e) Galiziako kultura eta hizkuntza sustatzea.

II. TITULUA

Galiziako kanpo-ekintzaren programazioa

III. KAPITULUA

Kanpo-ekintzarako Espainiako estrategia

16. artikulua.— Galiziak parte hartzea kanpo-ekintzarako Espainiako estrategian

1. Estatuko araudi aplikagarrian aurreikusitako baldintzetan, Administrazio autonomikoak, kanpo-ekintzaren arloko eginkizunak esleituta dituen sailaren bidez, komunikazio arina eta zuzenekoa izango du kanpo-arazoetan eskumena duen ministerioarekin, zertarako eta azken horrek, hala badagokio, Galiziako gizarteari interesatzen zaizkion edo bera kezkatzen duten lehentasunak sar ditzan kanpo-ekintzarako Espainiako estrategian, eta bereziki landuko ditu Galiziako hizkuntzaren, kulturaren eta irudiaren sustapena, galiziar diasporak bera dagoen estatuetan dituen eskubideen eta igurikimenen defentsa, galiziar enpresa eta ekonomiaren sustapena, eta Portugalgo eta nazioetako erkidego lusofonoarekiko lotura estutzea.

IV. TITULUA

Galizia-Portugalgo Iparralde euroeskualdea eta lusofonia

27. artikulua.— Lankidetzeta galaiko-portugaldarra lusofoniaren eremuan

1. Portugalgo Hizkuntza aprobetxatzeko eta Lusofoniarekiko Loturak ezartzeko martxoaren 24ko 1/2014 Legeak ezarritakoarekin bat etorriz, Administrazio autonomikoak programa espezifikoa jarri ahal izango du abian langile publiko galiziar eta portugaldarren trukeak eta aldi baterako egonaldiak sustatzeko, batez ere lankidetzeta, koordinazio edo are zerbitzu publikoen integrazio maila handiagoa edo handiagoa ezartzea premiazkoagotzat jotzen den arloetan.

2. Administrazio autonomikoak ekimenak egingo ditu Galizia-Portugalgo Iparralde erakundearen (Lurralde Lankidetzarako Europako Elkartzea), erakunde horrek lankidetzeta galaiko-portugaldarra bultzatzean lusofoniaren eremuan programa espezifikoen bidez, eta kultura-, unibertsitate- eta hezkuntza-trukeak sustatuko ditu portugaldar eremuetako, beste herrialde lusofonoetako eta galiziar eremuetako eragileen artean.

V. TITULUA

Galizia Europan

I. KAPITULUA

Galiziak Europar Batasunaren gaietan parte hartzea

2. ATALA

Europar Batasuneko instituzio eta organoetan parte hartzea

32. artikulua.— Europar Batasuneko Kontseilua

2. Europar Batasunarekiko harremanetan eta kanpo-ekintzan funtsezko eskumenak dituen Administrazio autonomikoko zuzendaritza-organoak eskatu ahal izango du Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko ordezkariak galiziera erabil dezan, horretarako hartutako erabakietan aurreikusitako baldintzetan.

33. artikulua.— Europar Batasuneko Kontseiluaren lantaldeak

3. Galiziako Gobernuak estrategia bat garatuko du Galiziak esku har dezan hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren alde, eremu horretako nazioarteko ekimenekin bat egingo du, bereziki Unescoren esparruan sustatutakoekin, eta Estatuko Gobernuarekin koordinatuta eta Kanpo Arazoetako, Europar Batasuneko eta Lankidetzako Ministerioak sustatutako ekintzekin.

35. artikulua.— Europako Eskualdeen Batzordea

4. Europar Batasunarekiko harremanetan eta kanpo-ekintzan funtsezko eskumenak dituen Administrazio autonomikoko zuzendaritza-organoak eskatu ahal izango du Galiziako Autonomia Erkidegoko ordezkariak galiziera erabil dezan, Batzordeak horretarako hartutako erabakietan aurreikusitako baldintzetan.

3. ATALA

Xedapen erkideak

38. artikulua.— Arduradunak izendatzea

Administrazio autonomikoak Europar Batasunean egiten dituen jarduketan jarraipen eraginkorra egiteko, kapitulu honi dagokionez, arduradun bat izendatu beharko da Presidentetzaren eta sail bakoitzaren eskumen-eremuetan; saileko arduradunak zuzendariorde nagusiaren maila izango du, eta idazkariordetza- edo koordinazio-eginkizunak izango ditu, eta, ahal denean, Europako beste hizkuntza batzuk jakingo ditu, eta harreman-gunea izango da Europar Batasunarekiko eta kanpo-ekintzarekiko harremanen funtsezko eskumenak dituen Administrazio autonomikoko zuzendaritza-organoarekin.

VI. TITULUA

Nazioarteko tratatuak eta beste tresna eta akordio batzuk

V. KAPITULUA

Subjektu publikoen beste akordio batzuk

51. artikulua.— Prozedura sektore publikoko autonomikoak ez diren subjektu publikoek akordioak egin ditzaten

6. Artikulu honetan aipatutako akordio guztiak Galiziako bi hizkuntza ofizialetan sinatuko dira, gutxienez. Beste hizkuntza batzuk erabiliz gero, horien kopia fedemaileak ere aurkeztuko dira.

VI. KAPITULUA

Sektore publiko autonomikoak egindako akordioak komunikatzea eta artxibatzea

52. artikulua.— Sektore publiko autonomikoak egindako akordioak komunikatzea eta artxibatzea

Titulu honetako III. eta IV. kapituluetan aipatzen diren akordioak sinatu ondoren, Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko organo nagusiak edo akordio horiek izapidetzeaz arduratu den sektore publiko autonomikoko erakunde instrumentalak, hamar egun naturaleko epea igaro baino lehen, jatorrizko ale bat bidaliko dio, erabilitako hizkuntza bakoitzean sinatuta, Administrazio autonomikoko zuzendaritza-organuari beronek artxibatzeke, zeina arduratzen baita kanpo-ekintzarako Galiziako estrategiaren garapena eta betearazpena zaintzeaz.

VII. TITULUA

Ekintza sektorialak Galiziatik kanpo

I. KAPITULUA

Kanpo-ekintza zeharkako eremuan

1. ATALA

Kanpo-ekintza, emigrazioaren arloan

53. artikulua.— Galiziarrek Galiziatik kanpo

1. Emigrazioaren arloko kanpo-ekintzak atzerrian bereziki zainduko du Galiziatik kanpo bizi diren galiziar herritar guztien eta haien ondorengoen eskubide sozial eta ekonomikoak zainduko direla, baita Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoenak ere. Era berean, hizkuntza- eta kultura-loturei eustea sustatuko du.

VII. KAPITULUA

Kanpo-ekintza kulturaren, hizkuntzaren eta turismoaren esparruetan

72. artikulua.— Galiziar kultura Galiziatik kanpo

Kulturaren arloko kanpo-ekintzaren helburua izango da Galiziako herriaren kultura-balioak defendatzea, sustatzea eta zabaltzea, gure kultura-sarea kanpoan ikusaraztea, Galiziako kultura-ondasun, -zerbitzu eta -produktuen kontsumoa sustatzea Espainiako mugetatik kanpo, eta kultura-trukeak sustatzea, zeinek erraztuko baitute Galiziako kultura-ondarearen adierazpen guztiak ezagutzea, Espainiako Konstituzioak eta Galiziako Autonomia Estatutuak ezarritako eskumenen esparruan.

73. artikulua.— Galiziera Galiziatik kanpo

1. Galiziako hizkuntzaren arloko kanpo-ekintzak hizkuntzaren eta literaturaren irakaskuntza sustatuko du, bai eta haren ikerketarekin eta zabalkundearekin lotutako jarduerak ere, betiere kultura bereiziaren adierazpen gisa eta Galiziako herriaren gizarte-adierazpen gisa. Era berean, Galiziatik kanpoko erkidegoetan galiziera erabiltzeko eta sustatzeko laguntza instituzionala bultzatuko du, galiziera erkidego horietan erabiltzen baita eta bizirik iraun.

2. Galizieraren nazioarteko baliaagarritasunari balioa emateko, Administrazio autonomikoak:

a) Lusofoniaren eremuko herrialdeetan galizieraz egindako ondasun, zerbitzu eta produktuen banaketa eta kontsumoa lagunduko du, betiere ekonomia eta merkataritza dinamismoaren irudiarekin lotzeko.

b) Estatuko Administrazio Orokorrarekiko lankidetzak bultzatuko du, Cervantes Institutuaren zentro-sarearen bitartez, betiere galiziera sustatzeko eta hedatzeko baterako jarduerak gauzatzeko.

c) Nazioarteko instituzioetan galiziera erabil dadin sustatuko du, eta, ordezkari ofiziala duen eremuetan, hizkuntza hori erabat aitortua izan dadin ahaleginduko da, bai eta galizierazko testuak ingelesera eta beste hizkuntza batzuetara eta alderantziz itzul daitezen ere.

3. Galiziako Gobernuak estrategia bat garatuko du Galiziak esku har dezan hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren alde, eremu horretako nazioarteko ekimenekin bat egingo du, bereziki Unescoren esparruan sustatutakoekin, eta Estatuko Gobernuarekin koordinatuta eta kanpo-arazoetako, Europar Batasuneko eta lankidetzako arloan eskumena duen ministerioak sustatutako ekintzekin.

75. artikulua.— Galiziaren nazioarteko irudiaren proiektzioa

Galiziako kanpo-ekintzak ildoak sustatuko ditu nazioarteko jarduerak erregularra duten Galiziako turismo-, kultura- eta hizkuntza-eragile publiko zein pribatuekin batera lan egiteko, Galiziaren nazioarteko irudia proiektatze aldera.

VIII. TITULUA

Garapenerako lankidetzaz

I. KAPITULUA

Garapenerako lankidetzaren arloko xedapen orokorrak

80. artikulua.— Garapenerako lankidetzako politika publiko autonomikoaren printzipioak

Garapenerako lankidetzako politika publiko autonomikoaren printzipio orientatzaileak dira:

h) Diskriminaziorik ez egitea norberaren kide diren pertsonen edo erkidegoen sexu, arraza, kultura, ideologia edo erlijioagatik, eta pertsona edo erkidego horien identitate, hizkuntza eta kultura propioak errespetatzea.

[...]

IX. TITULUA

Kanpoko eskuordetza eta bulego autonomikoak

I. KAPITULUA

Kanpoko eskuordetza eta bulego autonomiko iraunkorrak

108. artikulua.— Galiziako Xuntaren kanpo-eskuordetzen eginkizunak

1. Xuntak kanpoan dituen eskuordetzen eginkizunak dira, Autonomia Erkidegoaren eskumeneko gaietan, betiere emakumeen eta gizonen arteko aukeraber dintasunaren dimentsioa integratuta:

f) Galiziako kultura eta hizkuntza sustatzeko ekintzak bultzatzea, betiere galiziar erkidegoak finkatuta dauden lekuetan galiziar-tasun-loturak mantenduz.

[...]

X. TITULUA

Galiziako interesen sare berriak Galiziatik kanpo

I. KAPITULUA

Galiziarrek Galiziatik kanpo ezartzea

111. artikulua.— Galiziarren sare berriak eratzea Galiziatik kanpo

3. Horrela eraturako sareek galiziar herritarren arteko senidetasun-zentzua sustatuko dute, eta Galiziako hizkuntza eta kultura sustatuko dituzte haien inguruan.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Galiziako Kulturaren Kontseilua

5. Galiziako Kulturaren Kontseiluak aholkularitza emango die lege honetan aipatzen diren Galiziako erakunde publikoei, Portugalgo Hizkuntzako Herrialdeen Erkidegoarekiko harremani dagokienez, eta nazioarteko organismo horrekin eta herrialde horien erkidegoetako edo estatu kideetako erakundeekin behar den elkarrizketa teknikoari eutsiko dio.

7.4.7.70. 15/2021 Legea, abenduaren 3koa, Genero Indarkeriaren Prebentziorako eta Tratamendu Integralerako uztailaren 27ko Galiziako 11/2007 Legea aldatzen duena⁹⁹²

Artikulu bakarra.— Genero-indarkeriaren prebentziorako eta tratamendu integralerako uztailaren 27ko Galiziako 11/2007 Legearen aldaketa

Hiru. Aldatu egiten da 6. artikuluko 2. puntua; hona nola geratzen den idatzita:

«2. Garatzen diren kanpainak arreta espezifiko eskainiko diote gazteen sentsibilizazio eta prestakuntzari, betiere genero-indarkeriako egintzak diren jarrerak prebenitzeko eta identifikatzeko, arreta berezia jarritz genero-indarkeria digitalari. Era berean, baliabideetara eta informaziora iristeko zailtasun gehien duten emakumeek ere eskura izango dituzte kanpainak. Kanpainak dibertsitate funtzionala duten pertsonentzat irisgarria eta ulergarria den formatu batean egingo dira, zeinu-hizkuntza edo beste komunikazio-modalitate batzuk erabiliz.

[...]»

---

⁹⁹² BOEren 54. zenbakian, 2022ko martxoaren 4ko alean, argitaratua.

[https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2022-3412#:~:text=A%2D2022%2D3412-Ley%2015%2F2021%2C%20de%203%20de%20diciembre%2C%20por%20la,a%2025301%20\(3%20p%C3%A1gs.%20\)](https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2022-3412#:~:text=A%2D2022%2D3412-Ley%2015%2F2021%2C%20de%203%20de%20diciembre%2C%20por%20la,a%2025301%20(3%20p%C3%A1gs.%20))

7.4.7.71. 16/2021 Legea, abenduaren 20koa, 2022-2026 aldirako Galiziako Estatistika Planarena⁹⁹³

II. ERANSKINA Informazio-metak

2. arloa. Gizartea

2.6 atala. Kultura, kirola eta aisia

Praktika linguistikoak.

---

⁹⁹³ BOEren 54. zenbakian, 2022ko martxoaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-3413>

7.4.7.72. 18/2021 Legea, abenduaren 17koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa⁹⁹⁴

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Era berean, aldatu egiten da Zerga, Administrazio eta Antolamendu Neurriei buruzko otsailaren 8ko 2/2017 Legea, betiere Galiziako Berdintasun eta Ongizate Zerbitzuen Partzuergoak edo hori ordeztu duen enteak udalekin eta mankomunitateekin lankidetzan emandako zerbitzuak elkarrekin finantzatzearen araubideari dagokionez; aldaketaren helburua, berriz, Autonomia Erkidegoko aurrekontu-legeetan jasotako aurreikuspenekin erabilitako terminologia argitzea eta homogeneizatzea da, betiere Tokiko Lankidetzaren Funtsekin bidez konpentsa daitezkeen zorrei dagokienez. Ildo horretatik, beharrezkoa da elkarrekin finantzatzearen araubideari buruzko artikulua aldatzea; horretarako, konpentsazioaren xede diren zorrei aplikatzen zaien "irimo" terminoa kenduko da, zeren nahasmena sor dezakeen, eta haren ordez "epea kanpoko" terminoa jarriko da, zeina baita aurrekontuen legerian agertzen den esamoldea, eta egokiagoa baita teknika juridikoaren ikuspegitik, manuaren zentzuaren arabera.

[...]

I. TITULUA Neurri fiskalak

II. KAPITULUA Tributu propioak

5. artikulua.— Tasak

2. 6/2003 Legea, abenduaren 9koa, Galiziako Autonomia Erkidegoa arautzen duten tasa, prezio eta ordainarazpenei buruzkoa, honelaxe geratuko da aldatuta:

Bat. Aldatu egiten da 23. artikulua, eta honela idatzita geratzen da:

«Tasa honetatik salbuetsita egongo dira:

11. Galizieraren gaitasun-maila egiaztatzeko proba homologatuetan izena ematea eta maila bakoitza egiaztatzea, aldeaz aurretik dokumentu bidez justifikatuta, % 33ko edo hortik gorako desgaitasuna duten pertsonen eskatzen badute.

II. TITULUA

Administrazio-neurriak

XI. KAPITULUA

Udaltzaingoen koordinazioa

---

⁹⁹⁴ BOEren 54. zenbakian, 2022ko martxoaren 4ko alean, argitaratua.

40. artikulua.— Udaltzaingoak koordinatzeko apirilaren 20ko 4/2007 Legearen aldaketa

Aldatu egiten da Udaltzaingoak koordinatzeko apirilaren 20ko 4/2007 Legea, eta honela idatzita geratzen da:

Bi. Aldatu egiten da 33. artikulua, eta honela idatzita geratzen da:

«33. artikulua. Zerbitzua jasotzeko betekizunak

Hiru. Aldatu egiten da 35. artikulua 3. zenbakia, eta honela geratzen da idatzita:

«3. Polizia-kategorian sartzeko hautaprobak teorikoak eta praktikoak izango dira. Proba horien artean sartuko dira, betiere, azterketa medikoa, azterketa psikoteknikoa, gaitasun fisikoko proba eta ezagutza-proba orokor zein espezifikoak, bai lanbidea egikaritzearekin zerikusia duten gaietan, bai eta galizieraren ezagutza erakusteko ere; azken honetarako, azterketa bat egingo da, salbu eta indarrean dagoen araudiaren arabera galizieraren ezagutza egiaztatzen dutenentzat.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Aldi baterako lan-kontratudun langileak edo bitarteko funtzionarioak kontratatzeke zerrenden arloko neurri bereziak 2022. urtean

COVID-19ren pandemiaren ondoriozko egoerak areagotutako profil sanitarioko langile eskasiaren ondorioz, eta aldi baterako lan-kontratudun langileak edo bitarteko funtzionarioak kontratatzeke zerrendetan langile horiek eskuragarri egongo drela bermatzeko, honako neurri hauek hartzen dira:

2. Langilerik ez dagoenean Galiziako Xuntan lan-kontratudun langileak aldi baterako kontratatzeke dauden zerrendetan, I. taldeko 2. lanbide-kategorian, II. taldeko 2. kategorian eta IV. taldeko 3. kategorian; edo izangairik ez dagoenean, galizieraren ezagutza-maila egiaztatzen duen ziurtagiriarekin, kidego edo eskala baliokideetako funtzionarioentzat gordetako plazak aldi baterako betetzeko bitarteko langileak izendatze aldera, orduan ziurtagiririk ez duten izangaiak aukeratu ahal izango dira, baldin eta haiei dagokien kategorian sartzeko behar diren gainerako betekizunak betetzen badituzte.

7.4.7.73. 5/2022 Legea, abenduaren 21ekoa, Galiziako Autonomia Erkidegoko enplegu publikoan behin-behinekotasuna murrizteko premiazko neurriei buruzkoa⁹⁹⁵

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

7. artikulua Galizieraren erabileraren aitortzea arautzen du.

7. artikulua.— Galizieraz jakitea

1. Galizieraren ezagutza-maila deialdi bakoitzean behar bezala justifikatuta ezartzen dena izango da, bete beharreko eginkizun zehatzak kontuan hartuta.
2. Bai oposizio-lehiaketa bidez, bai lehiaketa bidez egiten diren hautaketa-prozesuetako deialdien oinarriek jasoko dute, ordezkari sindikalari kontsulta egin ondoren, zein den deialdia egiten den unean deialdiaren oinarrietan ezarritako ezagutza-mailari buruzko ziurtagiri ofiziala ez duten izangaiek galizierari buruz eskatzen den ezagutza-maila egiaztatzeko modua.

---

⁹⁹⁵ BOEren 60. zenbakian, 2023ko martxoaren 11ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-6380

7.4.7.74. 7/2022 Legea, abenduaren 27koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa⁹⁹⁶

Xedapen gehigarrietako lehenengoa.— Aldi baterako lan-kontratudun langileak edo bitarteko funtzionarioak kontratatzeke zerrenden arloko neurri bereziak 2023. urtean

COVID-19aren pandemiaren ondorioz, Galiziako Autonomia Erkidegoko lurraldean dagoen osasun-larrialdiaren ondoriozko egoerak areagotutako profil sanitarioko langile eskasiaren ondorioz, eta aldi baterako lan-kontratudun langileak edo bitarteko funtzionarioak kontratatzeke zerrendetan langile horiek eskuragarri egongo direla bermatzeko, honako neurri hauek hartzen dira:

2. Langilerik ez dagoenean Galiziako Xuntan lan-kontratudun langileak aldi baterako kontratatzeke dauden zerrendetan, I. taldeko 2. lanbide-kategorian, II. taldeko 2. kategorian eta IV. taldeko 3. kategorian; edo izangairik ez dagoenean, galizieraren ezagutza-maila egiaztatzen duen ziurtagiriarekin, kidego edo eskala baliokideetako funtzionarioentzat gordetako plazak aldi baterako betetzeke bitarteko langileak izendatze aldera, orduan ziurtagiririk ez duten izangaiak aukeratu ahal izango dira, baldin eta haiei dagokien kategorian sartzeko behar diren gainerako betekizunak betetzen badituzte.

---

⁹⁹⁶ BOEren 60. zenbakian, 2023ko martxoaren 11ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-6382

7.4.8. Gaztela eta Leongo Autonomia Erkidegoa

7.4.8.1. 12/2001 Legea, abenduaren 20koa, Gaztela eta Leongo Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoei buruzko buruzkoa⁹⁹⁷

IV. TITULUA Erkidegoko tasen erregulazio espezifiko

XXVIII. KAPITULUA Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzen eremuan tituluak eta ziurtagiriak emateagatiko eta probak egiteagatiko tasa

138. artikulua.— Kuotak

Tasa honako kuota hauen arabera eskatuko da:

⁹⁹⁸a)

“a.2) Lanbide-heziketako, arte plastikoetako eta diseinuko goi-mailako teknikariaren titulua, goi-mailako kirol-teknikariarena, musikako lanbide-titulua, dantzako lanbide-titulua, musikako irakaskuntza profesionaletako teknikariaren titulua, dantzako irakaskuntza profesionaletako teknikariaren titulua: 52,95 euro.

a.3) Lanbide-heziketako, arte plastikoetako eta diseinuko teknikariaren titulua, kirol-teknikariarena, hizkuntzen maila aurreratuaren ziurtagiria, hizkuntzen B2 tarteko mailaren gaitasun orokorraren ziurtagiria: 21,65 euro».

a.6) Hizkuntzen tarteko mailaren ziurtagiria, hizkuntzen B1 tarteko mailaren gaitasun orokorraren ziurtagiria: 16,20 euro.

a.7) Hizkuntzen tarteko mailaren ziurtagiria, hizkuntzen B1 tarteko mailaren gaitasun orokorraren ziurtagiria: 10,80 euro”.

a.9) Hizkuntzen C1 mailaren ziurtagiria, hizkuntzen C1 maila aurreratuaren gaitasun orokorraren ziurtagiria, hizkuntzen C2 maila aurreratuaren gaitasun orokorraren ziurtagiria: 25,90 euro”».

---

⁹⁹⁷ BOEren 15. zenbakian, 2002ko urtarrilaren 17ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-976>

⁹⁹⁸ Tributu-, Administrazio- eta Finantza-neurriei buruzko otsailaren 22ko 1/2021 Legearen 2. artikulua emandako idazkera (BOE, 67. zenbakia, 2021eko martxoaren 19ko alea).

7.4.8.2. 3/2003 Legea, martxoaren 28koa, Gaztela eta Leongo Unibertsitateei buruzkoa⁹⁹⁹

I. TITULUA Unibertsitateen koordinazioa

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Helburuak eta xedea

Gaztela eta Leongo unibertsitateen koordinazioak honako helburu eta xede hauek ditu:

h) Gaztela eta Leongo unibertsitateen, Espainiako eta atzerriko unibertsitateen, eta, bereziki, aurreko guztien eta irakaskuntza gaztelaniaz ematen duten unibertsitateen zein gaztelaniaz hitz egiten duten herrialdeetako unibertsitateen arteko lankidetzak-formulak bultzatzea eta laguntzea.

Hamaikagarren xedapen gehigarria.— Irakaskuntza birtualeko jarduerak

Gaztela eta Leongo Juntak, lege honetan ezarritakoaren arabera, irakaskuntza birtualeko jarduerak sustatuko ditu Gaztela eta Leongo unibertsitateekin batera, betiere jarduerok informazioaren teknologia berriak aprobetxa ditzaten Autonomia Erkidegoa munduko erreferentzia izan dadin bere irakaskuntzetarako eta, bereziki, gaztelaniaren irakaskuntzarako.

---

⁹⁹⁹ BOEren 97. zenbakian, 2003ko apirilaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-8336>

7.4.8.3. 8/2006 Legea, urriaren 10ekoa, Gaztela eta Leongo Boluntariotzari buruzkoa¹⁰⁰⁰

III. KAPITULUA Boluntarioez eta haien estatutuaz

13. artikulua.— Boluntarioen eginbeharrak

Boluntarioek eginbehar hauek dituzte:

1)...

Arlo hau arautzen duen Estatuko araudian xedatutakoarekin bat etorritik, atzerritarrek agiri hauek aurkeztu beharko dituzte: Sexu Delitugileen Erregistro Zentralaren ziurtagiri negatiboa, eta zigor-kondenen ziurtagiri negatiboa, Adingabearen Babes Juridikoaren Lege Organikoan jasotako delituei buruzkoa, zeina luzatu behar baitute jatorrizko herrialdeko agintariak edo haiek nazionalak diren herrialdeko agintariak edo haiek bizi izan diren azken herrialdeko agintariak; azken ziurtagiri horrek zinpeko itzulpena izan behar du. Sexu Delitugileen Erregistro Zentralaren eginkizunak betetzen dituen erregistro baliokiderik ez badago, jokabide onaren ziurtagiria aurkeztuko da, zeina luzatuko baitu bere herrialdeko eskuordetza diplomatikoak edo azken bizilekukoak. Estatu batek ere ez badu bere nazionaltzat jotzen bere legeriaren arabera, edo adierazten badu ez duela nazionalitateari heldu, boluntariotzako erakundeak ziurtatu beharko du izaera hori.

---

¹⁰⁰⁰ BOEren 278. zenbakian, 2006ko azaroaren 21eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-20184>

Gaztela eta Leongo Hirugarren Sektore Sozialari buruzko irailaren 14ko 5/2021 Legearen azken xedapenetako lehenengoak aldatua (BOE, 243. zenbakia, 2021eko urriaren 11ko alea).

7.4.8.4. 14/2007 Lege Organikoa, azaroaren 30ekoa, Gaztela eta Leongo Autonomia Estatutua erreformatzekoa¹⁰⁰¹

HITZAURREA

[...]

Aurretik, gaztelaniaren aztarnarik zaharrenak erregistratzen dira: Avilako eta Salamancako arbel bisigodoak haren egitura sintaktikoaren aurreeraketaren lekuko dira, eta idatzitako lehen lekukotzak, Valpuestako Zekor Gotikoan (Burgos) eta Leongo Rozuelako Justo eta Artzain Santuen Monasterioko "Nodicia de Kesos"en (Leon) agertzen dira.

[...]

ATARIKO TITULUA

Gaztela eta Leongo Erkidegoa

4. artikulua.— Funtsezko balioak

[...]

Gaztelania eta ondare historiko, artistiko eta naturala funtsezko balioak dira Gaztela eta Leongo Erkidegoaren identitaterako, eta babes berezia eta laguntza jasoko dituzte; horretarako, xede horri begiratuko dioten erakundeen sorkuntza sustatuko da.

5. artikulua.— Gaztelania eta Erkidegoko gainerako hizkuntza-ondarea.

1. Gaztelania Erkidegoko ondare historiko eta kultural baliotsuenekoa da, lurralde nazional osora eta beste estatu askotara zabaldua baita. Gaztela eta Leongo Batzarrak gaztelaniaren erabilera zuzena sustatuko du hezkuntzaren, administrazioaren eta kulturaren eremuetan.

Era berean, gaztelaniaren ikaskuntza sustatuko du nazioarteko eremuan, bereziki Erkidegoko unibertsitateekin lankidetzan arituz, eta horretarako egoki irizten dien neurriak hartu ahal izango ditu.

2. Leonerak instituzioen babes berezia jasoko du, balio berezia duelako Erkidegoko hizkuntza-ondarearen barruan. Haren babesa, erabilera eta sustapena arautu egingo dira.

3. Galegoak errespetua eta babesa izango ditu bera erabili ohi den lekuetan.

---

¹⁰⁰¹ BOEren 288. zenbakian, 2007ko abenduaren 1eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-20635>

II. KAPITULUA

Gaztelauen eta leondarren eskubideak

13. artikulua.— Gizarte-eskubideak

8. [...]

Botere publikoek gorren espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera sustatuko dute, eta bera irakatsi, babestu eta errespetatu egingo da. Gainera, Erkidegoko administrazio publikoek erabiliko dituzte zentzumen-desgaituen komunikazioa ahalbidetzen duten sistemak.

7.4.8.5. 14/2010 Legea, abenduaren 9koa, Gaztela eta Leongo Turismoari buruzkoa¹⁰⁰²

ZIOEN AZALPENA

VII

[...]

Eremu horretan, turismo-baliabide estrategiko batzuk ezartzen dira, Gaztela eta Leongo Erkidegoko turismoaren identitate-ikurrak direlako nazioko eta nazioarteko eremuetan, hala nola gaztelanian, Gaztela eta Leongo gastronomian, kultura-intereseko ondasunetan, kultura-espazioetan, babestutzat jotako naturaguneetan, Natura 2000 Sareko gune babestuetan, Europako Ondarearen eta Munduko Ondarearen zerrendetan sartutako ondasunetan eta UNESCOk Autonomia Erkidegoan deklaraturako biosfera-erreserbetan.

[...]

V. TITULUA

Turismoa antolatzea, suspertzea eta sustatzea

I. KAPITULUA

Turismo-jardueraren eta turismo-baliabideen antolamendu orokorra

54. artikulua.— Turismo-baliabide estrategikoak

2. Eremu horretan, turismo-baliabide estrategiko batzuk ezartzen dira, Gaztela eta Leongo Erkidegoko turismoaren identitate-ikurrak direlako nazioko eta nazioarteko eremuetan, hala nola gaztelanian, Gaztela eta Leongo gastronomian, kultura-intereseko ondasunetan, kultura-espazioetan, babestutzat jotako naturaguneetan, Natura 2000 Sareko gune babestuetan, Europako Ondarearen eta Munduko Ondarearen zerrendetan sartutako ondasunetan eta UNESCOk Autonomia Erkidegoan deklaraturako biosfera-erreserbetan.

---

¹⁰⁰² BOEren 317. zenbakian, 2010eko abenduaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-20073>

7.4.8.6. 3/2013 Legea, maiatzaren 28koa, Immigranteak Gaztela eta Leongo Gizartean txertatzeari buruzkoa¹⁰⁰³

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Manu horrek agindu esplizitua ematen die administrazio publikoei, eta, beraz, autonomia-erkidegoei, etorkinak erabat gizarteratzeko beharrezkoak diren neurriak hartzeko. Bereziki, administrazio publikoei eskatzen die derrigorrezko adinean eskolatzea, hizkuntza ofizialak irakastea eta etorkinei enplegurako irispidea erraztea bermatzeko. Apirilaren 20ko 557/2011 Errege Dekretuak hauxe onetsi zuen: Atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei eta haien gizarteratzeari buruzko 4/2000 Lege Organikoaren Erregelamendua, behin abenduaren 11ko 2/2009 Legeak erreforma egin eta gero.

[...]

I. TITULUA

Integrazioko jarduketa publikoak

I. KAPITULUA

Gizarteratzea eta familia-berrelkartzea

6. artikulua.— Herritarrak integratzeko konpromisoa

2. Atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei buruzko eta atzerritar horien gizarteratzeari buruzko urtarrilaren 11ko 4/2000 Lege Organikoan xedatutakoa betetzeko, botere publikoek, prestakuntza-ekintzen bidez, honako hauek ezagutu eta errespetatzea sustatuko dute: Espainiako eta Gaztela eta Leongo Erkidegoko konstituzio- eta estatutu-balioak, Europar Batasuneko balioak, giza eskubideak, askatasun publikoak, demokrazia, tolerantzia eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna; horiek ez ezik, neurri espezifikoak garatuko dituzte atzerritarrak hezkuntza-sisteman sartzeko; betiere, botere publiko horiek hauek bermatuko dituzte integratzeko funtsezko faktore gisa: derrigorrezko adinean eskolatzea, gaztelaniaren ikaskuntza eta enplegurako irispidea.

7. artikulua.— Familia-berrelkartzea

Botere publikoek beharrezkoak diren ekintzak sustatuko dituzte etorkinen familia-berrelkartzeko eskubidea egikaritzen laguntzeko, informazioa eskainiko dute, berrelkartutako senideek integrazio soziokulturaleko eta linguistikoko programetan parte har dezaten erraztuko dute, eta ahaleginak egingo dituzte atzerritarren

---

¹⁰⁰³ BOEren 144. zenbakian, 2013ko ekainaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2013-6547>

familian bizitzeko eskubidea eraginkortasunez aplikatu dadin, gaiari buruzko legeria espezifikoa ezartzen dituen modu eta baldintzetan.

II. KAPITULUA

Hezkuntza

11. artikulua.— Gaztelaniaren ikaskuntza

Botere publikoek gaztelaniaren ikaskuntza, erabilera eta errespetua sustatuko dituzte, integrazioarako elementu erkide gisa eta irakaskuntzaren komunikazio-hizkuntza gisa; horren guztiaren helburuak, berriz, hauek dira: hizkuntzaren, gizartearen eta kulturaren arloetako zailtasunak eta oztopoak gainditzea, eta, horrela, eskolatze eta gizarteratze egokia sustatzea.

12. artikulua.— Elkarbizitza kultura-eremuan

1. Botere publikoek Gaztelako eta Leongo kulturaren ezagutza sustatuko dute, bai eta hezkuntza-eremuan kulturarteko eta elkarbizitzako jarduerak garatzea ere, betiere gurasoen inplikazioa, ikasleen gurasoen elkarreana, ikasleena eta zentroetako zuzendaritza-taldeena bilatuz.

IV. KAPITULUA

Gizarte-zerbitzuak eta aukera-berdintasuna

15. artikulua.— Emakume etorkinentzako arreta

2. Jarduketa edo programa horiek informazio eta aholkularitza indibidualizatua jasoko dute enpleguari, prestakuntzari, eskuragarri dauden baliabideei, itzulpen-zerbitzuei, ostatuari eta laguntza juridiko eta psikologikoari buruz, betiere horiek beharrezkoak izanez gero.

II. TITULUA

Integrazio-tresnak

28. artikulua.— Prestakuntza-ekintzak

Lege honen 6.2 artikuluan aurreikusitakoari kalterik egin gabe, botere publikoek prestakuntza-ekintzak sustatuko dituzte, zeinen xedea izango baita etorkinek beren eskubide eta eginbeharrak ezagutu eta ulertzea, besteak beste, lan-arlokoak, baita Erkidegoko instituzioak eta antolaketa, hizkuntza eta kultura ere.

7.4.8.7. 8/2013 Legea, urriaren 29koa, Kanpoan diren Gaztelar eta Leondarren Herritartasunari buruzkoa¹⁰⁰⁴

II. TITULUA

Kanpoan dauden gaztelar eta leondarrak eta Gaztela eta Leonera itzulitako herritarrak

III. KAPITULUA

Hezkuntza

17. artikulua.— Gaztela eta Leonera itzulitako herritarrak hezkuntza-sisteman integratzea

1. Gaztela eta Leonera itzulitako herritarrak Gaztela eta Leongo hezkuntza-sisteman errazago txertatzeko, botere publikoek herritarroi jarduketak eskainiko dizkiete hau lortzeko: herritar horiek txertatzen diren prestakuntza-mailarako behar beste ezagutza eta maila horretarako egokiak diren ezagutzak ematea Gaztela eta Leongo hizkuntza-, kultura- eta gizarte-identitateari buruz, eta, bereziki, Gaztela eta Leongo hezkuntza-sistemaren egiturari eta antolaketari buruz.

2. Botere publikoek Gaztela eta Leonera itzulitako herritarrei irispidea emango diete ezartzen diren hezkuntza-konpentsazioko planetan, betiere itzuleraren ondorioz hezkuntzan sor daitezkeen desberdintasun-egoerei aurrea hartzeko. Arreta berezia eskainiko zaie Gaztela eta Leongo kulturaren eta espainieraren irakaskuntzari eta ikaskuntzari, bai eta hezkuntza-eremuko elkarbizitzari ere.

IV. TITULUA

Gaztela eta Leondik kanpoko gaztelar eta leondar erkidegoak, horien federazioak, konfederazioak eta bestelako laguntza-erakundeak

I. KAPITULUA

Araubide juridikoa

28. artikulua.— Gaztela eta Leondik kanpoko erkidegoek kanpoan dituzten eginkizunak

Gaztela eta Leongo emigrazio-politikaren eta itzulera-politikaren esparruan halakotzat aitortutako gaztelar eta leondar erkidegoak botere publikoekin arituko dira elkarlanean:

---

¹⁰⁰⁴ BOEren 274. zenbakian, 2013ko azaroaren 15eko alean, argitaratua.

c) Gaztela eta Leongo kultura, tradizioak eta funtsezko balioak (gaztelania eta ondare historiko, artistiko eta naturala) zaindu eta sustatzeko gizarte- eta kultura-jarduerak bultzatu eta hedatzen.

7.4.8.8. 2/2014 Legea, martxoaren 28koa, Gaztela eta Leongo Museo-zentroei buruzkoa¹⁰⁰⁵

I. TITULUA Museo-zentroak

I. KAPITULUA Xedapen erkideak

8. artikulua.— Kultura-ondarea interpretatzeko zentroak

1. Kultura-ondarea interpretatzeko zentrotzat honako hauek hartuko dira: alde batetik, jendeari irekitako instalazio iraunkorrak, baldin eta, kultura-ondasun higigarriak nahitaez erakutsi beharrik gabe eta 2. apartatuko betekizunak beteta, eta irabazi-asmorik izan gabe, kultura-intereseko ondasunei dagokien babes-araubidea aplikatzen zaien ondasunei lotuta badaude, edo Gaztela eta Leongo Kultura Ondarearen Ondasunen Inbentarioan sartuta badaude; eta, beste aldetik, bestelako instalazioak, baldin eta lotuta badaude ondare dokumentalaren, bibliografikoaren edo linguistikoaren adierazpen, irudikapen edo jardurekin, eta kultura herrikoi eta tradizionalaren, produktiboaren edo immaterialaren ondarearekin, instalazioon xedea delarik ondasun, adierazpen, irudikapen edo jarduera horien kultura-esanahia jendeari erakustea.

---

¹⁰⁰⁵ BOEren 98. zenbakian, 2014ko apirilaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-4333>

7.4.8.9. 2/2015 Legea, martxoaren 4koa, Gaztela eta Leongo Kontsumitzailearen Estatutua onesten duena¹⁰⁰⁶

II. TITULUA

Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

II. KAPITULUA

Osasunaren babeserako eta segurtasunerako eskubidea

9. artikulua.— Betebeharrak fakturazioaren arloan

3. Produktuen segurtasunaren arloko agintaritzea eskudunak merkataritzako ekoizpen-kateko edo banaketa-kateko enpresa bati eskatzen dionean aurreko apartatuetan aipatutako dokumentazioa, enpresa horrek eman beharko dio dokumentazio hori, errekerimenduan aipatzen den produktua edo produktuak argi eta garbi identifikatuta.

Produktu baten segurtasunaren ebaluazio egokia egiteko beharrezkoa bada, agintari eskudunak produktuaren ekoizle, banatzaile edo arduradun den enpresari eskatu ahal izango dio Gaztela eta Leongo hizkuntza ofizialaz bestelako hizkuntza batean aurkeztutako dokumentazio teknikoa edo beste edozein dokumentu itzultzeko.

IV. KAPITULUA

Kontsumo-arloko informaziorako eskubidea

13. artikulua.— Printzipio orokorrak

2. Gaztela eta Leonen merkaturatutako ondasun edo zerbitzuen etiketei eta aurkezpenari buruzko nahitaezko adierazpenek erraz irakurtzeko moduko karaktereak izan beharko dituzte, eta gutxienez gaztelaniaz idatzita egongo dira, hori baita Espainiako estatuko hizkuntza ofiziala.

15. artikulua.— Babes-jarduketak

2. Gaztela eta Leongo Erkidegoko administrazio publikoek jarduketa hauek egingo dituzte:

c) Kontsumitzaileei eta erabiltzaileei emandako informazioa gaztelaniaz egon dadin zaintzea.

Xedapen gehigarri bakarra.— Genero-hizkuntza

Lege honetan genero maskulinoko kontsumitzaileei eta erabiltzaileei buruz egiten diren aipamenak, betiere, genero bietako kontsumitzaileei eta erabiltzaileei buruzkoak direla ulertzen da.

---

¹⁰⁰⁶ BOEren 74. zenbakian, 2015eko martxoaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-3280>

7.4.8.10. 3/2019 Legea, otsailaren 25ekoa, Gaztela eta Leongo Gorputz- eta Kirol- jarduerari buruzkoa¹⁰⁰⁷

VII. TITULUA

Gorputz- eta kirol-jarduerari lotutako lanbideen egikaritzearen erregulazioa

70. artikulua.— Izendapenen erreserba

2. Ezin izango dira beste izendapen batzuk erabili, baldin eta, haien esanahiagatik edo gaztelaniaz edo beste hizkuntza batzuetan duten antzekotasunagatik, nahasmena eragin badezakete jarduerak identifikatzean.

Seigarren xedapen gehigarria.— Genero-erreferentziak

Hizkera inklusiboa edo ez-sexista erabiltzea erabaki ez den kasuetan, eta subjektu, kargu, lanbide edo lanpostuei erreferentzia egiteko genero gramatikal maskulinoko substantiboak erabiltzen direnean, ulertu behar da erabilera hori adierazpenaren ekonomia-arrazoien ondorio dela, eta, oro har, gizonei zein emakumeei egiten diela erreferentzia, ondorio juridiko berdinekin.

---

¹⁰⁰⁷ BOEren 74. zenbakian, 2019ko martxoaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-4455>

7.4.8.11. 1/2021 Legea, otsailaren 22koa, Tributu-, Administrazio- eta Finantza- neurriei buruzkoa¹⁰⁰⁸

ZIOEN AZALPENA

[...]

Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzen eremuan tituluak eta ziurtagiriak emateagatiko eta probak egiteagatiko tasa aldatu egiten da; aldaketa horren helburua da hizkuntza-ziurtagirien izendapena eguneratzea, egun dauden mailen eta musika eta dantzako ikasketa profesionalen tituluen arabera, betiere tasa oinarritzko araudian ezarritakora egokitzeke.

[...]

2. artikulua.— Gaztela eta Leongo Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoei buruzko abenduaren 20ko 12/2001 Legea aldatzea

4. Aldatu egiten dira abenduaren 20ko 12/2001 Legearen 138. artikulua (a) letrako a.2), a.3), a.6), a.7) eta a.9) paragrafoak, eta honelaxe geratuko dira idatzita:

«a.2) Lanbide-heziketako, arte plastikoetako eta diseinuko goi-mailako teknikariaren titulua, goi-mailako kirol-teknikariarena, musikako lanbide-titulua, dantzako lanbide-titulua, musikako irakaskuntza profesionaletako teknikariaren titulua, dantzako irakaskuntza profesionaletako teknikariaren titulua: 52,95 euro.

”a.3) Lanbide-heziketako, arte plastikoetako eta diseinuko teknikariaren titulua, kirol-teknikariarena, hizkuntzen maila aurreratuaren ziurtagiria, hizkuntzen B2 tarteko mailaren gaitasun orokorraren ziurtagiria: 21,65 euro».

”a.6) Hizkuntzen tarteko mailaren ziurtagiria, hizkuntzen B1 tarteko mailaren gaitasun orokorraren ziurtagiria: 16,20 euro.

”a.7) Hizkuntzen tarteko mailaren ziurtagiria, hizkuntzen B1 tarteko mailaren gaitasun orokorraren ziurtagiria: 10,80 euro”.

”a.9) Hizkuntzen C1 mailaren ziurtagiria, hizkuntzen C1 maila aurreratuaren gaitasun orokorraren ziurtagiria, hizkuntzen C2 maila aurreratuaren gaitasun orokorraren ziurtagiria: 25,90 euro”».

---

¹⁰⁰⁸ BOEren 67. zenbakian, 2021eko martxoaren 19ko alean, argitaratua.

7.4.8.12. 5/2021 Legea, irailaren 14koa, Gaztela eta Leongo Hirugarren Sektore Sozialari buruzkoa, zeinak aldatzen baitu Gaztela eta Leongo Boluntariotzari buruzko urriaren 10eko 8/2006 Legea¹⁰⁰⁹

Azken xedapenetako lehenengoa.— Gaztela eta Leongo Boluntariotzari buruzko Legea aldatzea

Aldatu egiten da Gaztela eta Leongo urriaren 10eko 8/2006 Legea, Boluntariotzari buruzkoa, zeina honela geratuko baita idatzita:

Hamar. Aldatu egiten da 13. artikulua f) eta l) letren edukia, eta m) letra gehitzen da; n) letrarekin amaitzen da, zeinak lehenengo l) letraren eduki bera baitu idazkera honekin:

«l)...

Arlo hau arautzen duen Estatuko araudian xedatutakoarekin bat etorritik, atzerritarrek agiri hauek aurkeztu beharko dituzte: Sexu Delitugileen Erregistro Zentralaren ziurtagiri negatiboa, eta zigor-kondenen ziurtagiri negatiboa, Adingabearen Babes Juridikoaren Lege Organikoan jasotako delituei buruzkoa, zeina luzatu behar baitute jatorrizko herrialdeko agintariak edo haiek nazionalak diren herrialdeko agintariak edo haiek bizi izan diren azken herrialdeko agintariak; azken ziurtagiri horrek zinpeko itzulpena izan behar du. Sexu Delitugileen Erregistro Zentralaren eginkizunak betetzen dituen erregistro baliokiderik ez badago, jokabide onaren ziurtagiria aurkeztuko da, zeina luzatuko baitu bere herrialdeko eskuordetza diplomatikoak edo azken bizilekukoak. Estatu batek ere ez badu bere nazionaltzat jotzen bere legeriaren arabera, edo adierazten badu ez duela nazionalitatearik, edo ezin badio bere nazionalitateari heldu, boluntariotzako erakundeak ziurtatu beharko du izaera hori.

---

¹⁰⁰⁹ BOEren 243. zenbakian, 2021eko urriaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-16411>

7.4.9. Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoa

7.4.9.1. 1/1994 Legea, maiatzaren 24koa, Gaztela-Mantxako Irisgarritasunari eta Oztopoak kentzeari buruzkoa¹⁰¹⁰

I. TITULUA Irisgarritasuna

III. KAPITULUA

Irisgarritasuna garraioan eta zentzumen-komunikazioan

23. artikulua.— Irisgarritasuna zentzumen-komunikazioan

Informaziorako, kulturarako, irakaskuntzarako eta aisialdirako eskubidea bermatzeko, muga sensorialak dituzten pertsonen komunikazio-sistema irisgarriak eta alternatiba tekniko eraginkorrenak ezagutzea sustatuko du Erkidegoen Batzordeak. Bereziki, herritar guztiei erraztuko zaie, prestakuntza-prozesuan zehar, zentzumen-mugak dituzten pertsonen komunikazio-sistemetara hurbiltzea, hala nola zeinu-hizkuntza, braille idazketa eta antzeko beste edozein.

---

¹⁰¹⁰ BOEren 34. zenbakian, 1995eko otsailaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-3396>

7.4.9.2. 7/2001 Legea, ekainaren 28koa, Langileak hautatu eta Lanpostuak betetzeari buruzkoa¹⁰¹¹

V. KAPITULUA Lanpostuak betetzea

15. artikulua.— Lehiaketa espezifikoak

Lehiaketa espezifikoak kasuan kasuko lanpostuak atxikita dauden sailtako titularrek deitu eta ebatziko dituzte. Administrazio Publikoen Sailak deialdiaren aldeko txostena eman beharko du, eta irizpide hauek bete beharko ditu:

a) Lehiaketa horietan, lehenetsuna emango zaie lanpostu bakoitzak dituen ezaugarri espezifikoei, eta, bereziki, lanpostuaren singularitasuna ekarri duten ezaugarriei; honako hauek ere balioetsi ahal izango dira, besteak beste: deialdiko lanpostuari dagozkion eginkizun berdinetan edo antzekoetan izandako esperientzia; eginkizun horiekin lotutako gaietan jasotako edo emandako prestakuntza espezifikoa; titulazio akademikoak; hizkuntzen ezagutza edo erregelamenduz zehazten diren beste batzuk. Era berean, deialdian memoria bat egiteko beharra sartu ahal izango da; kasu horretan, deialdiak lanpostuaren eginkizun nagusiak zerrendatu beharko ditu. Merezimendu horien balioespena osoaren % 45ekoa izango da.

---

¹⁰¹¹ BOEren 227. zenbakian, 2001eko irailaren 21eko alean, argitaratua.

7.4.9.3. 9/2001 Legea, irailaren 27koa, Gaztela-Mantxako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa¹⁰¹²

HITZAURREA

Hizkera, hizketa, ahots, entzumen eta komunikazioaren alterazioen prebentzioa, ebaluazioa eta diagnostikoa egiteko jarduera lanbide bat da, zeina arreta medikoari lotuta baitago, eta aitortze ofiziala lortu zuen Logopediako Diplomadunaren unibertsitate-titulu ofiziala sortu zenean, titulu hori lortzeko ikasketa-planen jarraibide orokorrak onetsi zituen abuztuaren 30eko 1419/1991 Errege Dekretuaren bidez. Beraz, gizarte-beharrizan batzuei erantzuten dien lanbide baten aurrean gaude; lanbide horrek jarduera bat garatzen du osasunaren, hezkuntzaren eta gizarte-zerbitzuen eremuan eragiteko, eta gaur egun titulu hori lortzeko ikasketak Gaztela-Mantxako Unibertsitatean ematen dira.

[...]

Bigarren xedapen gehigarria.— Elkargo profesionalean sartzea

Lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetan, hizkeraren eta entzumenaren perturbazio eta patologien arloan lan egin duten edo lan egiten duten profesionalak Gaztela-Mantxako Logopeden Elkargoan sartu ahal izango dira, hala eskatzen badute eta honako kasu hauetako batean badaude:

1. Logopediaren arloan gutxienez bost urtez jardun dutela egiaztatzen duten profesionalak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

a) Hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, Hezkuntza Ministerioak emandakoa.

– Hizkuntza eta entzumenaren perturbazioetako espezialistaren diploma, Espainiako estatuko edozein unibertsitatek emana.

---

¹⁰¹² 302. zenbakian, 2001eko abenduaren 18ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-23924>

7.4.9.4. 8/2003 Legea, martxoaren 20koa, Gaztela-Mantxako Mahastiari eta Ardoari buruzkoa¹⁰¹³

VI. TITULUA

Mahastizaintzako eta ardogintzako kontsumitzaileen eta ekoizleen interes legitimoak babestea

37. artikulua.— Mahastizaintzako eta ardogintzako araudia betetzeari buruzko kontrola

3. Organo horiei dagokie beharrezko neurriak hartzea honako hauek eragozteko:

f) Adierazpen geografikoak erabiltzea, adierazpen horiek adierazten duten tokikoak ez diren produktuen aurkezpenean, nahiz eta produktuaren benetako jatorria adierazi, edo adierazpena itzulita edo genero, mota, estilo, imitazio edo antzeko aipamenekin batera erabilia egon.

Seigarren xedapen gehigarria.— Adierazpen edo izendapen babestuen arloko zehapen-araubidea, adierazpen edo izendapen horien erabilera Europar Batasuneko araudiak erreserbatuta dagoenean nekazaritzako produktuetarako, elikagaietarako eta edari espiritutsu jakinetarako

2. Honako hauek hartuko dira arau-hauste astuntzat:

b) Izendapen geografiko bat usurpatzea, imitatzea edo gogora ekartzea, nahiz eta produktuaren benetako jatorria edo izendapena adierazi, edo, horrekin batera, “generoa”, “mota”, “metodoa”, “estiloa”, “imitazioa” edo antzeko terminoak ekarri.

---

¹⁰¹³ BOEren 132. zenbakian, 2003ko ekainaren 3ko alean, argitaratua.

7.4.9.5. 3/2007 Legea, martxoaren 8koa, Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoko Hezkuntzako Partaidetza Sozialari buruzkoa¹⁰¹⁴

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Irakaskuntzaren programazio orokorraren helburuak

Bereziki helburu hauek lortzera bideratuko da irakaskuntzaren programazio orokorra:

b) Gaztela-Mantxako hezkuntza-eredu bat definitzea eta garatzea, kalitate- eta ekitate-printzipioetan oinarritutakoa, honako hauek sustatuko dituena: erregioaren identitatearen kontzientzia; beste kultura batzuetara irekitzea eta kultura horiekin komunikatzea; irakurtzea; beste hizkuntza batzuk ezagutzea eta erabiltzea, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak menderatzea, eta balio demokratikoak eta gizonen eta emakumeen arteko berdintasunekoak, elkarbizitzakoak, garapen pertsonalekoak eta bizi-kalitatekoak indartzea.

I. TITULUA Gobernu-, partaidetza- eta kontsulta-organoak

III. KAPITULUA Zentroetako eskola-kontseiluak

23. artikulua.— Zentro publikoetako eskola-kontseiluaren osaera

5. Haur-hezkuntzako zentro berezietan, Lehen Hezkuntzako zentro osatugabeetan, zortzi unitate baino gutxiagoko bigarren hezkuntzako zentroetan, adinekoen hezkuntza iraunkorreko zentroetan eta hezkuntza bereziko zentroetan, baldin eta zentro horietan arte-irakaskuntza profesionalak, hizkuntzen irakaskuntzak edo kirol-irakaskuntzak ematen badira, eta ezaugarri bereziak dituzten unitate eta zentroetan, osaera zentroen singularitasunari moldatuko zaio erregelamendu bidez ezartzen denaren arabera.

---

¹⁰¹⁴ BOEren 118. zenbakian, 2007ko maiatzaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-9938>

7.4.9.6. 7/2007 Legea, martxoaren 15ekoa, Gaztela-Mantxako Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari buruzkoa¹⁰¹⁵

II. TITULUA

Nekazaritzako elikagaien kalitateko figurak

I. KAPITULUA

Nekazaritzako elikagaien kalitatea sustatzea

7. artikulua.— Kalitate-figuren izendapenaren babesa

5. Babestutako izenak ezin dira erabili babesteko eskubiderik ez duten nekazaritzako elikagaien izendapen, aurkezpen edo publizitatean, nahiz eta izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzuli edo horien aurretik mota, estiloa, zaporea, imitazioa edo antzekoak jarri, produktuaren benetako jatorria adierazi arren. Era berean, debekatuta dago honelako adierazpenak erabiltzea: manipulaturakoa, ekoizitakoa, (e)n ontziratutakoa, (e)n egindakoa edo antzeko esamoldeak; eta debekatuta dago kontsumitzaileak nahas ditzakeen beste edozein praktika.

---

¹⁰¹⁵ BOEren 119. zenbakian, 2007ko maiatzaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-10026>

7.4.9.7. 10/2007 Legea, martxoaren 29koa, Gaztela-Mantxako Ikus-entzunezko Hedabideei buruzkoa¹⁰¹⁶

I. TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Irrati- eta telebista-zerbitzuak emateko printzipio gidariak

Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoak emandako gaikuntza-tituluen babesean irradi- eta telebista-zerbitzuak ematen dituztenek printzipio hauek bete beharko dituzte beren emanaldietan:

m) Gaztelaniaren osotasuna zaintzea, haren aberastasuna kontserbatzea, haren erabilera ona zaintzea, haren berrikuntzari erantzutea, eta hura babestea eta haren adierazpen eta agerraldi guztietan sustatzea.

II. TITULUA Irrati- eta telebista-zerbitzuak emateko gaikuntza- tituluak

II. KAPITULUA

Udalerriek lurreko uhinen bidezko irradi- eta telebista- zerbitzu publikoa emateko emakidak

24. artikulua.— Pluraltasuna eta gizartearen parte-hartzea bermatzea

2. Lege honen 4. artikuluan xedatutakoari kalterik egin gabe, zerbitzu publiko hori printzipio hauek errespetatuz emango da:

g) Gure Konstituzioaren 14. artikuluan aitortutako berdintasun-balioak errespetatzea. Bereziki, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna aktiboki sustatzea; horren barruan sartzen dira tratu- eta aukera-berdintasuna, aniztasuna errespetatzea, genero-ikuspegia txertatzea, ekintza positiboak sustatzea eta hizkera ez-sexista erabiltzea.

---

¹⁰¹⁶ BOEren 119. zenbakian, 2007ko maiatzaren 18ko alean, argitaratua.

III. KAPITULUA

Kable bidezko irrati- eta telebista-zerbitzua emateko baimenak

2. ATALA

Kable bidezko irrati- eta telebista-zerbitzua ematen dutenen betebeharrak

34. artikulua.— Operadore independenteen kanalak hedatzea

1. 30 telebista-kanal baino gehiago hedatzen dituzten kable bidezko irrati- eta telebista hedatzeko zerbitzuen emaileek bermatu beharko dute gaztelaniaz emititzen diren kanalaren % 30 gutxienez kanal independenteen titularrenak izatea, betiere kanal horien eskaintza nahikoa eta kalitate egokikoa bada, lege honetan, lege honen erregelamendu bidezko garapenean eta Estatuko oinarrizko legerian aurreikusitakoaren arabera.

2. Aurreko apartatuan ezarritako betebeharra dela eta, honako irizpide hauek hartu behar dira kontuan:

a) Ehuneko hori kalkulatzeko, kable bidezko irrati- eta telebista-difusioko zerbitzuaren titularrak Espainiako hizkuntzetako batean eskaintzen dituen telebista-kanalen guztizko kopurua hartuko da kontuan.

36. artikulua.— Desgaitasunen bat duten pertsonen irispidea

Kable bidezko irrati- eta telebista hedatzeko zerbitzua emateko baimenen titularrek ziurtatu beharko dute hedapen-zerbitzuaren euskarri-zerbitzu gisa erabiltzen diren komunikazio elektronikoen sareek beharrezko baliabide teknikoak dituztela honako zerbitzu hauek transmititu ahal izateko: azpitoluak, audiodeskripzioa eta zeinuhizkuntzaren interpretazioa, eta desgaitasuna edo beharrian bereziak dituzten pertsonen irispidea izateko laguntza-zerbitzuak, baldin eta hedatutako kanaletan sartuta badaude.

7.4.9.8. 5/2010 Legea, ekainaren 24koa, Gaztela-Mantxako Osasun Arloko Eskubide eta Eginbeharrei buruzkoa¹⁰¹⁷

I. TITULUA

Pertsonen eskubideak osasunaren arloan

II. KAPITULUA

Osasun-informazioari buruzko eskubideak

10. artikulua.— Asistentzia-informaziorako eskubidearen titularra

2. Adingabeak bere osasunari buruzko informazioa bere adin, heldutasun eta egoera psikologikoari egokitutako hizkuntzan jasotzeko duen eskubideari kalterik egin gabe, emantzipatu gabeko hamasei urtetik beherakoen kasuan ere informazioa emango zaie gurasoei edo tutoreei; era berean, gurasooi edo tutoreei informazioa emango zaie adingabeak hamasei urtetik gorako emantzipatuak direnean arrisku larriko jarduketaren kasuan, betiere medikuaren irizpidearen arabera.

4. Ezgai deklaraturako pazientearen kasuan, informazio-eskubidearen titularra tutorea izango da, ezgaita-epaiak ezarritakoaren arabera, eta ezgaituak bere osasunari buruzko informazioa hizkuntza egokian eta ulertzeko moduan jasotzeko duen eskubideari kalterik egin gabe.

III. KAPITULUA

Borondatearen autonomiari buruzko eskubideak

2. ATALA

Adostasun informatua

21. artikulua.— Baimen informatuaren dokumentuaren edukia

2. Adostasun-dokumentu horrek enuntziatuak labur-labur izan beharko ditu; dokumentu hori hizkera ulergarrian idatzi beharko da, horrela kontzeptu medikoak erabiltzaile orokorrek ulertu ahal izan ditzaten.

---

¹⁰¹⁷ BOEren 248. zenbakian, 2010eko urriaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-15622>

7.4.9.9. 7/2010 Legea, uztailaren 20koa, Gaztela-Mantxako Hezkuntzari buruzkoa¹⁰¹⁸

ZIOEN AZALPENA

VI

[...]

II. titulua Gaztela-Mantxako hezkuntza-sisteman ematen diren irakaskuntzei buruzkoa da. Bertan, hezkuntza-etapa eta -modalitate bakoitzaren egitura eta oinarriko edukiak jasotzen dira: Haur Hezkuntza, Derrigorrezko Oinarriko Hezkuntza (Lehen Hezkuntza eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza), Batxilergoa, Lanbide Heziketa, arte-irakaskuntzak, hizkuntzen irakaskuntzak, kirol-irakaskuntzak eta helduen hezkuntza. [...]

[...]

Landa-eskola berezko identitatea duen eskola da, eta tratamendu espezifiko du. Legeak bermatzen du Haur eta Lehen Hezkuntzako eskola bat mantenduko dela lau ikasle edo gehiago eskolatzen dituzten udalerrietan, eta neurriak hartuko direla irakasleen egonaldia errazteko eta ibiltaritza murrizteko. Era berean, legeak konpromisoa hartzen du garraio-sare egoki bat edo, hala badagokio, egoitza-sare egoki bat orokortzeko, betiere ikasleak Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzara eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren Ondokora hurbiltzeko, eta arte- eta hizkuntza-irakaskuntzetarako irispidea errazteko.

[...]

Legearen VI. titulua irakaskuntzaren kalitatearen alde egiten duten faktoreen multzo bat ezarri eta arautzeari buruzkoa da: horretarako, eleaniztasuna sustatzen du, irakurzaletasuna sustatzen du eta Europar Batasunak bultzatutako etengabeko ikaskuntzako programen aukerak integratzen ditu, eta irakasleak gehiago eta hobeto kualifikatzeko eta prestatzeko neurriak hartzen ditu, derrigorrezko prestakuntza-ibilbideak ezarriz eta prestakuntza-sarea definituz.

[...]

ATARIKO TITULUA

4. artikulua.— Hezkuntza-sistemaren printzipio gidariak

Gaztela-Mantxako hezkuntza-sistemak, Konstituzioan, Autonomia Estatutuan eta nazioarteko tratatuetan jasotako herritartasun demokratikoaren balioen esparruan, printzipio hauek ditu gidari:

k) Balioetan eta praktika demokratiko, inklusibo, eleaniztun eta kulturartekoan oinarritutako eskola bat eraikitzea, zeina eratzen baita zerbitzu publiko eta sozial gisa, errespetuzkoa eta neutrala pentsamendu-, kultura- eta erlijio-aukeren aurrean.

---

¹⁰¹⁸ BOEren 248. zenbakian, 2010eko urriaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-15624>

5. artikulua.— Hezkuntza-sistemaren oinarrizko ardatzak

Gaztela-Mantxako hezkuntza-sistemak oinarrizko ardatz hauek ditu:

d) Irakurketa, komunikazio-kompetentzia eta eleaniztasuna, eta kulturarteko kompetentziak sustatzea, betiere ikasle bakoitza gaztelaniaz eta, gutxienez, atzerriko hizkuntza batean gai izan dadin derrigorrezko eskolatzea amaitzean.

6. artikulua.— Hezkuntza-sistemaren helburuak

Gaztela-Mantxako hezkuntza-sistemak helburu hauek lortzera joko du:

a) Ikasleei beren gaitasun guztiak ahalik eta gehien garatzeko aukera eskaintzea, arreta berezia jarritz gaztelaniako eta atzerriko hizkuntzetako komunikazio-kompetentzietan, pentsamendu zientifikoaren garapenean eta arrazoiketa logiko-matematikoan, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabileran; pentsamendu sortzailea eta artistikoa eta gorputz- eta kirol-jarduera sustatuko dira, bai eta balioetan hezte, herritartasun demokratikoa eta banakako ahalegina eta erantzukizuna ere.

f) Zentroetan hezkuntza-eredu eleaniztunak eta kulturartekoak garatzea, ingurunera irekiak eta nazioz gaindiko elkarlana erraztuko dutenak.

I. TITULUA

Hezkuntza-erkidegoa

II. KAPITULUA

Irakasleak

17. artikulua.— Irakaskuntzako funtzio publikoko kidegoetan sartzea eta mailaz igotzea

5. Hala zehazten diren prozesuetarako, eta xedapen gehigarri berean ezarritakoa alde batera utzi gabe, honako hauek hartuko dira kontuan, irakaslanaren ebaluazio positiboarekin eta merezimendu akademiko eta prestakuntzakoekin batera, merezimendu profesional gisa: tutoretza-lana; hezkuntza-arrakastarako programetan eta curriculumetik kanpoko jardueretan parte hartzea; zentroa ingurunera eta familietara irekitzea; hezkuntzako berrikuntza eta ikerketa, eta irakaskuntza elebiduna.

20. artikulua.— Irakasleak aintzatestea

3. Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak berariaz hartuko ditu neurriak profesional hauek aintzatesteko:

b) Beren arloko edo ikasgaiko eskolak atal elebidunetan atzerriko hizkuntza batean ematen dituzten irakasleak.

21. artikulua.— Laguntza profesionalerako beste neurri batzuk

1. Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak neurri hauek hartu ahal izango ditu, zentro publikoetako irakasleei dagozkienez:

b) Lizentziak ematea hizkuntzak hobeto menderatzeko atzerrian ikasketak eta egonaldiak egite aldera; horren xedea izango da irakasleek parte hartzea ikasleek

atzerriko hizkuntzetan komunikatzeko duten konpetentzia hobetzeko proiektuetan edo planetan.

II. TITULUA

Irakatsi eta ikasteko prozesua

II. KAPITULUA

Haur Hezkuntza

3. ATALA

Haur Hezkuntzako bigarren zikloa

43. artikulua.— Hezkuntza- eta antolaketa-edukiak

2. Curriculumaren gainerako edukiak alde batera utzi gabe, Haur Hezkuntzako bigarren zikloan hiru urtetik aurrera ikasleak atzerriko hizkuntza batean hastea sartuko da, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak, musika- eta ikus-adierazpena, eta psikomotrizitatea txertatuko dira.

III. KAPITULUA

Derrigorrezko Oinarrizko Hezkuntza

2. ATALA

Lehen Hezkuntza

47. artikulua.— Helburua

Lehen Hezkuntzaren helburua da haur guztiei prestakuntza jakin bat ematea, zeinaren xedea baita umeen garapen pertsonala eta haien ongizatea sendotzea, eta oinarrizko trebetasun kultural hauek eskuratzea: irakurtzekoak, eta ahozko eta idatzizko adierazpenari eta ulermenari buruzkoak —gaztelaniaz eta atzerriko hizkuntza batean—, kalkuluak egitekoak, eta gizarte-trebetasunak, lan- eta ikasketa-ohiturak, zentzu artistikoa, sormena eta afektibitatea sustatzekoak.

49. artikulua.— Arloak

3. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak atzerriko bigarren hizkuntza bat sartzea bultzatuko du, eta erraztuko du atal elebidunak abian jartzea eta atzerriko irakaskuntza-zentroekin trukea egitea.

4. Hizkuntza-konpetentzia eskuratzea sustatzeko, irakurzaletasun-ohitura eta idatzizko adierazpena curriculumean jarduera espezifikoak sartuko dira ikasturteetako bakoitzean eta arloetako bakoitzean.

3. ATALA

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza

56. artikulua.— Gaiak eta eremuak

1. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako curriculumak irakasgaien bidez garatuko da. Hori alde batera utzi gabe, honako hauek gararaziko dira: Gaztela-Mantxako

kulturaren ezagutza faboratzen duten diziplinarteko proposamenak; gaztelaniaz eta atzerriko hizkuntza batean komunikatzeko konpetentziak, ikus-entzunezko komunikazioa, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak, eta balioetan oinarritutako hezkuntza.

2. Zentroek eskaintzen dituzten aukerako ikasgaiak, hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak araututakoek, diziplinarteko proiektuak garatzea eta gaztelania ez diren beste hizkuntza batzuk irakastea erraztuko dute.

4. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak atzerriko beste hizkuntza batzuk sartzea bultzatuko du, atal elebidunak sustatuko ditu, eta zentroen arteko trukeak eta ikasleek atzerrian egingo dituzten egonaldiak erraztuko ditu.

57. artikulua.— Aniztasunari erantzutea

4. Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak antolaketa- eta curriculum-malgutasuneko neurriak garatzea erraztuko du, betiere irakaskuntza horiek musika- eta hizkuntza-irakaskuntzekin eta goi-mailako edo goi-errendimenduko kirol-jarduerak egitearekin bateragarri egiteko.

IV. KAPITULUA

Batxilergoa

63. artikulua.— Ikasgaiak

4. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak hizkuntzen ikaskuntza bultzatuko du, bai eta ingelesa ez beste hizkuntza batzuk sartzea ere, eta zentroen arteko trukeak eta ikasleek atzerrian egingo dituzten egonaldiak erraztuko ditu.

5. Irakurzaletasun-ohitura, irakurtzeko gogoia eta ahozko adierazpena sustatzeko, lehentasuna emango zaie irakasgai bakoitzeko hizkuntza-konpetentziei.

V. KAPITULUA

Hezkuntza-sistemako Hasierako Lanbide Heziketa

70. artikulua.— Curriculum

2. Titulu bakoitzaren berezko konpetentzia profesionalez gain, bermatu egingo da ikasleek ezagutzak eta gaitasunak eskuratuko dituztela lehentasunezko arlo hauetan: informazioaren eta komunikazioaren teknologietan; talde-lanean; laneko arriskuen prebentzioan eta kultura ekintzailearen sustapenean, bai eta irakurketan eta atzerriko hizkuntzetan konpetentziak eskuratzean.

4. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak atzerriko hizkuntza bat sartzea bultzatuko du, betiere zentroen arteko trukeak eta ikasleek atzerrian egingo dituzten egonaldiak erraztuz.

VII. KAPITULUA

Hizkuntzen irakaskuntza

85. artikulua.— Helburua

Hizkuntzak irakastearen helburua da herritarrak gaitzea hizkuntzak behar bezala erabil ditzaten, hezkuntza-sistemaren ohiko etapetatik kanpo.

86. artikulua.— Egitura

1. Hizkuntzen irakaskuntzak hiru mailatan antolatzen dira: oinarrizko mailan, tarteko mailan eta maila aurreratuan.
2. Aipatutako mailen ziurtagiri ofizialak lortzeko, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 61. artikuluan aipatzen diren baztertze-probak gainditu beharko dira.
3. Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak hizkuntzak ikasteko irakaskuntza ez-arautuak ematea sustatuko du.

87. artikulua.— Oinarrizko maila

1. Oinarrizko mailako irakaskuntzen helburua izango da komunikazio-trebetasunak eremu hauetan erabiltzea: ikasleen bizi-esperientziarekin lotutako esparruetan, eta egoera jakin batzuetan, zeinetan ataza errazak behar baitira, betiere ataza horietan ulertzen direlarik ahozko eta idatzizko mezuak, oinarrizko egitura edo formulak dituztenak eta maiz erabiltzen den lexikoa dutenak.
2. Curriculuma bi ikasturtetan banatuko da, eta moduluka egin ahal izango da hiru ikasturtetan. Ikasketak hasten diren urte naturalaren barruan hamasei urte beteta dituztela sartu ahal izango dira ikasleak irakaskuntza horietan. Hamalau urtetik gorako ikasleak ere sartu ahal izango dira Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan lehen edo bigarren hizkuntza gisa ikasten dutenaz bestelako hizkuntza batean.
3. Oinarrizko maila presentziala, librea edo urrutikoa izan daiteke.
4. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak erraztuko ditu zentroen arteko trukeak eta ikasleek atzerrian egingo dituzten egonaldiak.
5. Oinarrizko maila hizkuntza-eskola ofizialetan eta helduen hezkuntzako zentro eta geletan emango da, bai eta, hala badagokio, bigarren hezkuntzako institutuetan eta baimentzen diren udal hizkuntza-eskoletan ere.

88. artikulua.— Tarteko maila eta maila aurreratua

1. Tarteko mailako eta maila aurreratuko irakaskuntzek maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren I. tituluko VII. kapituluan jasotako ezaugarriak eta antolaketa izango dituzte.
2. Curriculuma ikasleen baldintzetara egokituko da, malgutasun-neurriak txertatuz, bai gaitasun handiei dagokienez, bai desgaitasun fisiko edota sentzorial bati lotutako hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleei dagokienez.
3. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak erraztuko ditu irakaskuntza-zentroen arteko trukeak eta ikasleek atzerrian egingo dituzten egonaldiak.
4. Tarteko maila eta maila aurreratua hizkuntza-eskola ofizialetan emango dira.

89. artikulua.— Hizkuntzen beste irakaskuntza batzuk

1. Hizkuntza-eskola ofizialek, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoak araututako irakaskuntzekin batera, irakasleen etengabeko prestakuntzarako ikastaroak eta moduluak emango dituzte, betiere prestakuntza-sarearekin eta beste kolektibo profesional batzuekin lankidetzan.
2. Hizkuntza-eskola ofizialek eta, hala badagokio, baimena duten helduen hezkuntzako zentroek eta udalerrietako hizkuntza-eskolek hizkuntzen

komunikazio-erabilera hasteko, eguneratzeko edo hobetzeko ikastaroak eta moduluak emango dituzte.

3. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak atzerritarrei espainiera-ikastaroak ematea sustatuko du, bai eta Gaztela-Mantxako gizartean dauden kulturetara hurbiltzeko ikastaroak ematea ere.

4. Hizkuntza-eskola ofizialek gaztelania ez diren Espainiako hizkuntzak ikasteko irakaskuntzak eman ahal izango dituzte, hezkuntza-arloko eskumena duen sailak horretarako ezartzen duenaren arabera.

X. KAPITULUA

Helduen hezkuntza

94. artikulua.— Eskaintza

1. Helduen hezkuntzaren eskaintzak bere barnean hartuko ditu hezkuntza-titulazio bat lortzeko irakaskuntzak, hezkuntza-sistemako etapetara sartzeari, lanbide-heziketa eta garapen pertsonala eta komunitarioa.

Helduen hezkuntzak honako helburu hauek lortzera joko du:

e) Garapen pertsonala lortzea hezkuntza-programa hauek erabiliz: espainiar hizkuntza eta kultura ikastekoak; informazioaren eta komunikazioaren teknologiak; atzerriko hizkuntzak; kultura ekintzailea sustatzea, eta balio jakin batzuetan hezteak, hala nola elkarbizitza, ingurumena ezagutzea eta kontserbatzea, bizi-ohitura osasungarriak hartzea, eta gaixotasunak eta laneko arriskuak prebenitzea.

IV. TITULUA

Ekitatea hezkuntzan

I. KAPITULUA

Ikasleen aniztasunari eta hezkuntza-arrakastari erantzutea

120. artikulua.— Ekitate-printzipioak

1. Ikasleen aniztasunari erantzuteko, honako printzipio hauek hartuko dira kontuan: aukera-berdintasuna eta irispide unibertsala, normalizazioa, eskola-inklusioa eta gizarteratzea, malgutasuna, kulturartekotasuna eta administrazioen arteko koordinazioa.

2. Printzipio horien arabera, aniztasuna baliotzat hartzen da, eta neurriak honako irispide eta prozedura hauen arabera arautuko dira:

i) Gaztelania ikasteko programak diseinatu, garatu eta ebaluatzea, gaztelania ezagutzen ez duten ikasleentzat. Programa horiek curriculumean integratuta egongo dira eta, hala badagokio, laguntza- eta aberaste-jarduerak hartuko dituzte beren barnean.

121. artikulua.— Ikasleen hezkuntza-beharrizanak

2. Lege honen ondorioetarako, aniztasunaren erantzuntzat jotzen da ikasleen hezkuntza-aurrerapena bultzatzeko hezkuntza-jardueren multzoa, kontuan hartuta ikasleen gaitasunak, ikasteko erritmoak eta estiloak, motibazioak eta interesak, egoera sozialak eta ekonomikoak, kulturalak, linguistikoak eta osasunekoak.

II. KAPITULUA

Aukera-berdintasuna landa-eskolan

128. artikulua.— Landa-eskolari arreta espezifikoa ematea

4. Hezkuntzaren alorreko eskumena duen sailak garraio-sare edo eskola-egoitzen sare egokia izango du zentro publikoetako ikasleak Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzara eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren Ondokora hurbiltzeko, Lanbide Heziketa barne, eta, era berean, ikasleak arte- eta hizkuntza-irakaskuntzetan sartzeko laguntzeko.

V. TITULUA

Eskola-instituzioa eta haren ingurunea

I. KAPITULUA

Elkarlan-harremanak beste instituzio batzuekin

132. artikulua.— Elkarlana hezkuntzaren arloko ministerio eskudunarekin eta beste autonomia-erkidego batzuekin

1. Gaztela-Mantxako hezkuntza-arloko eskumena duen sailak parte hartuko du Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 9. artikuluan aipatzen diren lurralde-elkarlaneko programetan, betiere ikasleen oinarrizko kompetentziak indartzeko, ikasleok beste autonomia-erkidegoetako kultura- eta hizkuntza-aberastasuna aintzat har dezaten faboratzeko, eta laguntza emateko lurraldeen arteko elkartasunerako eta desberdintasunak konpentsatzeko orduan lurralde-orekarako.

133. artikulua.— Toki-korporazioekiko elkarlana

1. Toki-erakundeek eta hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak beren jarduketak koordinatuko dituzte eta elkarlanean jardungo dute, protokolo, hitzarmen edo lankidetzak-akordio egokiak ezarriz, honako jarduketa hauetan:

e) Musika- eta dantza-ikasketak eta hizkuntzen oinarrizko maila planifikatu, garatu eta ebaluatzea, betiere hezkuntza-arloko eskumena duen sailak ezarritako moduan.

i) Irakasjardunetik kanpo, gaztelaniaz hitz egiten ez duten atzerritar jatorriko ikasleek eta eskolaz kanpokoek gaztelania ikasteko ikastaroak eta jarduerak egitea, bai eta biztanle horien jatorrizko hizkuntzak ikasteko eta hizkuntzoi eusteko ikastaroak eta jarduerak egitea, bai eta herritarren artean elkarbizitzaren eta kulturartekotasunaren balioak sustatzea ere.

134. artikulua.— Elkarlana unibertsitateekin

1. Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak lankidetzak-hitzarmenak eta -akordioak egin ahal izango ditu Gaztela-Mantxako Unibertsitatearekin, Alcaláko Unibertsitatearekin, Urrutiko Hezkuntzarako Unibertsitate Nazionalarekin eta Menéndez Pelayo Nazioarteko Unibertsitatearekin, honako jarduketak hauek egiteko:

c) Irakasleen eta etorkizuneko irakasleen prestakuntza eta hizkuntza-egiaztapena.

135. artikulua.— Lankidetzak beste erakunde batzuekin

4. Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak lankidetzak-akordioak egin ahal izango ditu Gaztela-Mantxako komunikabideekin eta, bereziki, telebista eta irrati publikoekin, betiere informazioaren eta hezkuntzaren arloko profesionalak erregioko haur eta gazteen prestakuntza-proiektu berean konprometitzeko. Horretarako, botere publikoek erraztasunak emango dituzte komunikabide sozialek erregioko hezkuntzaren oinarri diren printzipioak beren kode etikoetan txerta ditzaten, eta eduki bortitzak, apalesgarriak edo iraingarriak ematea saihestuko dute. Era berean, lankidetzak ezarriko dira hezkuntza-programak eta hezkuntzaren aspektu batzuk zabaltzeko kanpainak garatzeko, eta arreta berezia jarriko da balioetan oinarritutako hezkuntzan, hezkuntza-kalitatean, hizkuntzetako prestakuntzan, hezkuntza-erkidegoaren parte-hartzean eta irakasleen irudi sozialean.

VI. TITULUA

Kalitate-faktoreak hezkuntzan

II. KAPITULUA

Irakurketa eta eleaniztasuna sustatzea

147. artikulua.— Atal elebidunak

1. Irakaskuntzako zentroetan atal elebidunak garatzea bultzatuko da. Horietan, hizkuntzakoak ez diren arloak eta ikasgaiak irakatsiko dira atzerriko hizkuntza batean, betiere edukiak eta hizkuntzak modu integratuan ikasiz.

2. Atal elebidunak tresna baliotsuak dira eleaniztasuna eta elkarbizitzaren eta kulturartekotasunaren balioak bultzatzeko. Zentroko antolaketan kontuan hartuko dira taldekatze heterogeneoak elkartzeko printzipioa eta diskriminaziorik ezaren printzipioa.

3. Atal elebidunak garatzen eta finkatzen faboratzeko, prestakuntza espezifikoa eskainiko zaie parte hartzen duten irakasleei, eta hezkuntza-erkidegoak horiek ezagut ditzan bultzatuko da.

148. artikulua.— Hizkuntzen etengabeko ikaskuntza

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak hizkuntzen etengabeko ikaskuntza bultzatuko du hizkuntza-eskola ofizialen bidez, bai eta helduen hezkuntzaren bidez eta, hala badagokio, udal-korporazioekin ezartzen dituen akordioen bidez.

150. artikulua.— Hezkuntza-trukeak

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak irakaskuntza-zentroen eta hirugarren herrialdeetako zentroen eta instituzioen arteko hezkuntza-trukeak sustatuko ditu, betiere eleaniztasuna sustatzeko eta kultura arteko balioak sustatzeko funtsezko tresna diren aldetik.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Maisu-maistren irakaskuntza bigarren hezkuntzan

1. Pedagogia terapeutikoko eta entzumen eta hizkerako maisu-maistra espezialistek eginkizunak bete ahal izango dituzte Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren zazpigarren xedapen gehigarriaren 1. apartatuan aurreikusitakoaren arabera Gobernuak ezartzen dituen baldintza eta betekizunekin.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Irakasle espezialistak eta emerituak

3. Era berean, atzerriko nazionalitateko profesionalak kontratatu ahal izango dira goi-mailako arte-irakaskuntzetarako eta hizkuntzen irakaskuntzetarako, irakasle espezialista gisa, betiere hezkuntza-arloan eskumena duen sailak ezartzen duenaren arabera, oro har ezarritako titulazio-betekizuna nahitaez bete gabe. [...]

7.4.9.10. 12/2010 Legea, azaroaren 18koa, Gaztela-Mantxako Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunari buruzkoa¹⁰¹⁹

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA

Botere publikoen xedea, helburuak, aplikazio-eremua eta
jardun-printzipioak

4. artikulua.— Administrazio autonomikoaren, toki-administrazioaren eta unibertsitatearen jardun-printzipioak, berdintasuna ezartzeko eta sexuan oinarritutako diskriminazioa errotik kentzeko

Administrazio publikoen jarduketak eraendu eta bideratuko dituzten printzipio orokorrak honako hauek dira:

g) Administrazio-eremuan hizkera ez-sexista ezartzea, eta hizkera hori suspertzea gizarte-harreman guztietan.

II. KAPITULUA Printzipio orokorrak

10. artikulua.— Hizkera ez-sexista eta emakumeen irudi publikoa

1. Administrazioak erabiltzen duen hizkerak gizonak eta emakumeak hartuko ditu bere barruan, femeninoa eta maskulinoa erabiliz, edo, hala badagokio, neutroa, edozein joera sexista ezabatuz, baita zeharkakoak ere. Era berean, partikularren artean hizkera ez-sexistaren erabilera sustatuko da.

2. Komunikazio instituzionalean, Gaztela-Mantxako administrazio publikoek zainduko dute emakumeen eta gizonen inguruan gizartera helarazten den irudia berdintasunezkoa, aniztuna eta estereotipatu gabea izatea, eta beren politikak garatzean sustatuko dute emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioaren ezagutza eta zabalkundea.

3. Gaztela-Mantxako Erkidegoen Juntak kanpaina instituzionalak egingo ditu emakumeen irudia sustatzeko ordezkari txikiena duten lanbide, ikasketa edo jarduera publikoetan. Kanpaina instituzionalek hizkera ez-sexista izango dute, eta ez dute gizonen eta emakumeen arketipo estereotipaturik erreproduzituko.

---

¹⁰¹⁹ BOEren 37. zenbakian, 2011ko otsailaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-2708>

II. TITULUA

Gizonen eta emakumeen tratu- eta aukera-berdintasuna ezartzeko neurri aktiboak

IV. KAPITULUA

Komunikabideak eta emakumeen irudia publizitatean

48. artikulua.— Titulartasun publikoko komunikabideak

1. Titulartasun publikoko komunikabideek, Gaztela-Mantxako administrazio publikoen dirulaguntzak jasotzen dituzten komunikabideek edo haien partaidetza duten komunikabideek islatuko dute gizartean dauden emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotipatu gabea, eta sustatuko dute emakumeen eta gizonen arteko tratu- eta aukera-berdintasunaren ezagutza eta zabalkundea, hizkera ez-sexista erabili behar dutelarik.

7.4.9.11. 14/2010 Legea, abenduaren 16koa, Gaztela-Mantxako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa¹⁰²⁰

I. TITULUA Eskubideak eta eginbeharrak

I. KAPITULUA Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubide eta eginbeharrak

7. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubideak

1. Gizarte-zerbitzuen sistema publikoaren erabiltzaileek eskubide hauek izango dituzte gizarte-babesarekin lotuta:
  - c) Pertsona bakoitzari egokitutako formatu irisgarrian eta hizkera ulergarrian jasotzea bere egoeraren balioespena.
2. Era berean, gizarte-zerbitzuen erabiltzaileek honako eskubide hauek izango dituzte informazioarekin lotuta:
  - g) Haiei zuzendutako informazioa ulertzeko behar diren baliabideak eta laguntzak izateko eskubidea, bai hizkuntzarekin zailtasunak dituztelako, bai desgaitasunen bat dutelako.

---

¹⁰²⁰ BOEren 38. zenbakian, 2011ko otsailaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-2752>

7.4.9.12. 3/2011 Legea, otsailaren 24koa, Gaztela-Mantxako Irakurketa eta Liburutegiei buruzkoa¹⁰²¹

ZIOEN AZALPENA

III

Gaztela-Mantxako Irakurketa eta Liburutegiei buruzko Legearen arabera, irakurketa liburutegi publikoen bidez unibertsalizatzea gure herritarrekin sinatutako benetako kontratu soziala da. Konpromiso horretan guztiak sartzen dira, haien egoera soziala, fisikoa edo pertsonala gorabehera. Helburua zera da, liburutegi batera joateko edo liburu bat maileguan hartzeko erraztasunik ez duten erregioko kolektibo guztiek, edo beste hizkuntza edo kultura bat dela-eta liburutegi batean dauden aukerak ezagutzen ez dituztenek erraztasun handiagoa izatea liburutegietatik liburuak eta informazioa iristeko.

[...]

I. TITULUA

Irakurketa sustatzea Gaztela-Mantxan

7. artikulua.— Irakurketa sustatzeko planen edukia

1. Irakurketa sustatzeko planek arreta berezia jarriko dute haur eta gazteengan, gutxiengo linguistikoengan —haien integrazioa errazteko—, eta gizarte-egoera ahulenerako sektoreetan, betiere arreta berezia jarriz desgaitasuna duten pertsonengan, bai eta edozein adinetako pertsonen etengabeko ikaskuntzan ere.

---

¹⁰²¹ BOEren 103. zenbakian, 2011ko apirilaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-7708>

7.4.9.13. 4/2011 Legea, martxoaren 10ekoa, Gaztela-Mantxako Enplegu Publikoari buruzkoa¹⁰²²

IV. TITULUA

Enplegu publikoan sartzea eta zerbitzu- harremana galtzea

I. KAPITULUA

Gaztela-Mantxako enplegu publikoan sartzeko printzipioak eta betekizunak

39. artikulua.— Beste estatu batzuetako herritarrak Gaztela-Mantxako enplegu publikoan sartzea

6. Hautaketa-prozesuen deialdiek zehaztuko dute gaztelaniaren jakite-maila egokia egiaztatzeko modua zein den, eta xede hori duten probak gainditzea galdatu ahal izango dute, salbu eta hautaketa-probek beren kabuz jakite-maila hori frogatzea badakarte.

IV. KAPITULUA

Hautaketa-prozedura

51. artikulua.— Hautaprobak

2. Deialdira aurkeztutako lehiakideek, aurrez erabakita dagoenaren arabera, beren jakintza eta gaitasun analitikoa egiaztatu beharko dituzte ahoz edo idatziz, haiek dituzten gaitasunak eta trebetasunak erakusteko ariketak egin beharko dituzte, atzerriko hizkuntzak badakizkitela erakutsi, eta, hala dagokionean, ariketa fisikoak gainditu beharko dituzte.

V. TITULUA

Karrera profesionala

64. artikulua.— Karrera profesional horizontala

6. Tarte bat aitortzeko, interesdunaren ebaluazioa beharko da. Ebaluazio horretan, administrazio publiko bakoitzean karrera profesional horizontala arautzen duen araudian aurreikusitako merezimenduak balioetsiko dira.

Edozelan ere, erregelamendu bidez aurreikusten diren baldintzetan, gutxienez merezimendu hauek balioetsi beharko dira:

---

¹⁰²² BOEren 104. zenbakian, 2011ko maiatzaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-7752>

d) Eskuratutako ezagutzak, zeinak balioetsiko baitira eskuratutako edo emandako prestakuntza eta titulazio akademikoak, hizkuntzak edo kasuan-kasuan zehazten den moduan egiaztatutako beste ezagutza batzuk kontuan hartuta.

VI. TITULUA

Lanpostuak betetzea eta langileen mugikortasuna

68. artikulua.— Lanpostuak lehiaketa bidez hornitzea

8. Lehiaketa honetan datza: izangaien merezimenduak eta gaitasunak eta, hala badagokio, trebetasunak balioestea.

Deialdian aurreikusitako merezimenduak bakarrik har daitezke kontuan, eta horien artean jardunaren ebaluazioaren emaitzek agertu behar dute. Era berean, honako hauek ere balioets daitezke, besteak beste: izaera bereko edo antzeko lanpostuetan edo espezializazio-arlo edo -azpiarlo bereko edo 22.1 artikuluan aurreikusitako beste edozein elkartzetako lanpostuetan izandako esperientzia; lanpostuaren maila, hala badagokio; prestakuntza- eta hobekuntza-ikastaroak; antzintasuna; lanpostuan jarraitzea; beste merezimendu batzuk ere, baldin eta lanpostuan jarduteko betekizuna izan gabe lanpostuen zerrendan edo 25. artikuluan aipatzen duen enplegu publikoaren kudeaketarako tresna osagarrietan agertzen badira, eta deialdiko lanpostuan egin beharreko eginkizun eta atazekin zuzeneko lotura badute; titulazio akademikoak; hizkuntzen ezagutza edo irakasjarduera edo ikerketa-jarduera.

Era berean, lan-bizitza, bizitza pertsonala eta familia-bizitza uztartzearekin zerikusia duten inguruabarrak ere balioetsi ahal izango dira, erregelamenduz ezartzen diren baldintzetan.

X. TITULUA

Diziplina-araubidea

II. KAPITULUA

Faltak eta diziplina-zehapenak

134. artikulua.— Falta oso astunak

Hauek dira falta oso astunak:

¹⁰²³b) Honako arrazoi hauetako batengatik diskriminazioa dakarten jarduketak: arraza-edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, sexu-identitatea, genero-adierazpena, sexu-garapena, hizkuntza, iritzia, jaioterria edo bizilekua, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial; bai eta jazarpena ere, haren arrazoa denean: arraza-edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, sexu-identitatea, genero-adierazpena edo sexu-garapena, eta jazarpen moralak, sexualak eta sexuan oinarritutakoak.

---

¹⁰²³ Gaztela-Mantxako sexu-aniztasunari eta LGTBI eskubideei buruzko maiatzaren 6ko 5/2022 Legearen azken xedapenetako lehenengoaren lehenengo apartatuak emandako idazkera (BOE, 177. zenbakia, 2022ko uztailaren 25eko alea).

¹⁰²⁴u) Edozein motatako indarkeria edo abusua (arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, sexu-identitatea, genero-adierazpena, sexu-garapena, hizkuntza, iritzia, jaioterria edo bizilekua, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial) jasan duten pertsonen benetako arreta edo laguntza emateari uko egitea.

---

¹⁰²⁴ Gaztela-Mantxako sexu-aniztasunari eta LGTBI eskubideei buruzko maiatzaren 6ko 5/2022 Legearen azken xedapenetako lehenengoaren bigarren apartatuak txertatutako apartatua (BOE, 177. zenbakia, 2022ko uztailaren 25eko alea).

7.4.9.14. 15/2011 Legea, abenduaren 15ekoa, Ekintzaile, Autonomo eta ETEei buruzkoa¹⁰²⁵

VII. TITULUA Nazioartekotzea

38. artikulua.— Laguntza-programak

Arlo horretako prestakuntzari laguntzeko programak sustatuko dira, bai eta sare sozialen erabilera ere, kanpo-jarduerak hasteko bide gisa, beste hizkuntza batzuetako webguneen garapena sustatuz.

---

¹⁰²⁵ BOEren 74. zenbakian, 2012ko martxoaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2012-4187>

7.4.9.15. 8/2013 Legea, azaroaren 21ekoa, Gaztela-Mantxako Tributu-neurriei buruzkoa¹⁰²⁶

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Gainera, tributu-kenkari berriak ezartzen dira aipatutako zergan, testuliburuak erosteko eta hizkuntzak ikasteko gastuengatik, adingabeak kobratu gabe familian hartzeagatik, 65 urtetik gorakoen eta/edo ezgaituen harrera ordaindu gabeagatik eta 36 urtetik beherakoen ohiko etxebizitza alokatzeagatik.

[...]

I. KAPITULUA

Lagatako tributuei buruzko arau substantiboak

1. ATALA

Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga

3. artikulua.— Testuliburuak eskuratzeko eta hizkuntzak ikasteko gastuengatikoen kenkariak

1. Kenkari hauek ezartzen dira testuliburuak eskuratzeko eta hizkuntzak ikasteko gastuengatik:

b) Zergadunek zergaldian zehar seme-alabek edo ondorengoek jasotako hizkuntza-irakaskuntzagatik ordaindutako zenbatekoen % 15 kendu ahal izango dute, eskolaz kanpoko jarduera gisa, maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 3.3 eta 4. artikuluetan edo lege organiko hori ordeztzen duen arauan aipatutako oinarriko hezkuntzari dagozkion etapetan.

---

¹⁰²⁶ BOEren 35. zenbakian, 2014ko otsailaren 10eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-1368>

7.4.9.16. 5/2014 Legea, urriaren 9koa, Gaztela-Mantxako haur eta nerabeei gizarte- babesa eta babes juridikoa emateari buruzkoa¹⁰²⁷

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Administrazio-jardunaren printzipio gidariak

Hauek dira administrazio-jardunaren printzipio gidariak haurren eta nerabeen babes juridikoaren arloan:

b) Diskriminaziorik ez egitea jaiotzagatik, sexuagatik, erlijioagatik, iritziagatik, jatorri nazional, etniko edo sozialagatik, hizkuntzagatik, desgaitasun fisiko, psikiko edo sentzorialagatik, sexu-orientazioagatik, genero-identitate eta adierazpenagatik, egoera ekonomiko edo sozialagatik, edo adingabeari edo haren familiari eragiten dion beste edozein inguruabar pertsonal edo sozialengatik.

I. TITULUA Adingabeen eskubideak eta eginbeharrak

I. KAPITULUA Adingabeen eskubideak

13. artikulua.— Osasuna babesteko askatasuna

2. Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoko Administrazioak adingabeen osasuna babestu eta sustatzeko eta haiei osasun-arreta emateko eskubidea bermatuko du, indarrean dagoen legerian xedatutakoaren arabera, bereziki honako hauei dagokienez:

b) Beren osasunari buruzko informazioa jasotzea, eta, bereziki, haiek jasaten dituzten prozedura medikoei buruzkoa, adinaren, heldutasunaren eta egoera psikologikoaren arabera hizkeran. Era berean, adingabearen baimena lortu beharko da, indarrean dagoen legerian jasotako baldintzetan.

17. artikulua.— Gizarteratzeko eskubidea

2. Administrazio publikoek bermatuko dute Autonomia Erkidegoko lurraldean dauden adingabe atzerritarrek, beren legezko egoera edozein dela ere, eskubidea izango dutela baliabide eta zerbitzu publikoak izateko, betiere gizartean, hizkuntzan eta kulturaren erabat integratze aldera, indarrean dagoen ordenamendu juridikoan ezarritakoaren arabera.

---

¹⁰²⁷ BOEren 42. zenbakian, 2015eko otsailaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-1624>

7.4.9.17. 7/2014 Legea, azaroaren 13koa, Gaztela-Mantxan Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideak bermatzeari buruzkoa¹⁰²⁸

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Printzipio gidariak

Lege honen xedapenak aplikatu eta garatzeko, bai eta botere publikoek Gaztela-Mantxan jarduteko ere, Estatuko oinarrizko legerian adierazitako printzipio gidariei jarraituko zaie, bai eta honako printzipio hauei ere:

k) Administrazio-esparruan diskriminatzailea ez den hizkera ezartzea, eta hizkera hori suspertzea harreman sozial, kultural eta artistiko guztietan.

II. TITULUA

Desgaitasuna duten pertsonen eskubideak eta aukera-berdintasuna bermatzeko neurriak

II. KAPITULUA

**Ekintza positiboko neurriak, diskriminazioaren
aurkakoak eta desgaitasuna duten pertsonen bizi-
kalitatea sustatzekoak**

1. ATALA Osasuna

12. artikulua.— Osasuna sustatzea, eta desgaitasun-egoerak edo egoeron areagotzea prebenitzea

5. Gaztela-Mantxako osasun-sistemak beharrezko neurriak hartuko ditu, eta programak, prozesu asistentzialak eta protokolo espezifikoak ezarriko ditu pertsonen osasun fisiko, mental eta sentsozialaren egoerari buruzko arriskuak goiz detektatzeko, baldin eta arrisku horiek ondorio mugatzaileak izan baditzakete jardueran, mugikortasunean, autozaintzarako gaitasunean, ikusmenean, entzumenean, hizkeran, ahotsean eta hizketan, ikaskuntzan eta aldez aurretik eskuratutako ezagutza edo trebetasunen aplikazioan, bai eta arrisku horien agerpenaren edo areagotzearen prebentziorako ere.

---

¹⁰²⁸ BOEren 42. zenbakian, 2015eko otsailaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-1626>

IV. KAPITULUA

Sentsibilizazio-neurriak

56. artikulua.— Gaztela-Mantxako Irrati-telebistako Ente Publikoa

2. Gaztela-Mantxako Irrati-telebistako Ente Publikoak, zerbitzu publiko gisa bete behar duen eginkizunean, hurrengo helburuak sustatuko ditu bere programazioan:

b) Hizkera ez-diskriminatzailea erabiltzea.

e) Zeinu-hizkuntza erabiltzen duen informazio-programa bat gutxienez astean behin zabaltzea.

7.4.9.18. 4/2018 Legea, urriaren 8koa, Gaztela-Mantxan Genero-Indarkeriarik Gabeko Sozietate Bat sortzeari buruzkoa¹⁰²⁹

II. TITULUA Prebentzioa eta sentsibilizazioa

8. artikulua.— Sustapen-, prebentzio- eta sentsibilizazio-neurriak

5. Gaztela-Mantxako Erkidegoen Juntak, aurreko apartatuan zehaztutako eremuan eta edozein komunikazio instituzionaletan, hizkuntzaren erabilera ez-sexista erabiliko du, adierazpen eta kontzeptu inklusiboak erabiliz, genero femeninoa ikusezin bihurtu gabe edo maskulinoarekiko bigarren mailan islatu gabe.

II. KAPITULUA Sentsibilizazioa

18. artikulua.— Zaintza-organo bat sortzea

3. Zaintza-organoak honako eskumen hauek izango ditu, besteak beste:

c) Irudi positiboen, rolen eta hizkera inklusiboaren erabilera indartzea, genero-desberdintasunak eta, ondorioz, indarkeria matxistaren moduak desegiteko beharrezko tresna gisa.

---

¹⁰²⁹ BOEren 301. zenbakian, 2018ko abenduaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-17065>

7.4.9.19. 3/2019 Legea, martxoaren 22koa, Gaztela-Mantxako Kontsumitzaileen Estatutuari buruzkoa¹⁰³⁰

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Arauk sortzeko jarraibide berriak txertatzea, genero-ikuspegia hizkera ulargarrian aplikatuz.

I. TITULUA

Xedapen orokorrak. Xedea, aplikazio-eremua, definizioak eta printzipio gidariak

2. artikulua.— Definizioak

[...]

Egoera ahulean dagoen kolektibotzat hartzen dira babes berezia edo berezitua behar dutenak, hala nola kontsumitzaileak, horiek inguruabar pertsonal, sozial edo bestelakoengatik kaltebera daudenean, inguruabarrok kronikoak, aldi baterakoak edo bat-batekoak izan daitezkeelarik. Kolektibo kalteberatzat har daitezke, besteak beste, adina, egoera, gaitasunak, jatorria, etnia, hizkuntza, erlijioa edo kultura direla-eta, honako hauek: haurrak; nerabeak; adinekoak; pertsona alergikoak eta elikatzeko intoleranteak; genero-indarkeriaren biktimak; desgaitasuna duten pertsonak; gutxiengo etnikoak; gabezia ekonomikoak dituzten pertsonak; baztertzearriskuan daudenak (soziala, finantzarioa, digitala edo beste edozein); hipersentikortasun elektromagnetikoa, kimikoa edo bestelakoa duten pertsonak, eta gutxiagotasun-, mendekotasun- eta kalteberatasun-maila handiagoa duten pertsonak, bai eta babesgabetasun-maila handiagoa dutenak ere. Erregelamendu bidez garatuko dira babes berezia behar duten kontsumitzaileen kolektiboen indizea edo protokoloak.

[...]

---

¹⁰³⁰ BOEren 110. zenbakian, 2019ko maiatzaren 8ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-6772>

II. TITULUA

Eskubideak eta erantzukizunak

I. KAPITULUA

Eskubideak

2. ATALA

Osasunaren babesa eta segurtasuna

20. artikulua.— Ekoizpenerako, banaketarako, salmentarako eta zerbitzuak emateko erantzukizun erkideak

3. Kontsumitzaileen segurtasuna arriskuan jar dezakeen produktu bat merkaturatzeko bidea zehaztu nahi denean, kontsumo-arloan eskumena duen administrazioak ekoizleari, banatzaileari edo merkaturatzearen arduradunari eskatu ahal izango dio, zinpeko interpretearen edo harekin berdinetatik baten bidez, estatuko hizkuntza ez-ofizialean aurkezten diren dokumentazio teknikoak, faktura edo bestelako dokumentuak itzultzeko.

III. TITULUA

Kontsumo-harremanak

III. KAPITULUA

Betebeharrak zerbitzuak ematean

1. ATALA

Xedapen orokorrak

80. artikulua.— Zerbitzuak ematen dituzten enpresek informazioa aurretiaz ematea

Araudi orokorrean edo sektorialean ezarritako beste informazio-eskakizun batzuk alde batera utzi gabe, zerbitzuak ematen dituzten enpresek kontsumitzaileen eskura jarri beharko dute, modu argi, zalantzaezin eta irisgarrian, kontratua egin aurretik eta, betiere, zerbitzua eman aurretik, honako informazio hau:

n) Kontratazioaren hizkuntza edo hizkuntzak, kontratua egin aurreko informazioa hizkuntza horretan eskaintzen ez denean.

82. artikulua.— Informazio osagarria

Zerbitzuak ematen dituzten enpresek, hartzaileak eskatuta, honako informazio osagarri hau jakinarazi beharko diote:

d) Enpresa zerbitzu-emaileak onartutako ereduak, halakorik onartu badu, baita kode horiek bide elektronikoak baliatuz kontsultatzeko helbidea eta zein hizkuntzatan kontsulta daitezkeen ere; ereduak kodetzat hartuko da irizpide etikoetan eta merkataritza-jardunbide egokian oinarritutako akordio edo arau-multzo oro, baldin eta lege-, erregelamendu- edo administrazio-xedapenek ezartzen

ez badute kode hori, non zehazten baita zer portaera izango duten beren kontsumo-harremanetan hori betetzeko konpromisoa hartzen duten enpresek.

7.4.9.20. 8/2019 Legea, abenduaren 13koa, Gaztela-Mantxako Partaidetzari buruzkoa¹⁰³¹

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Oinarrizko printzipioak

Lege honetan aurreikusitako parte hartzeko eskubidea interpretatzeko eta aplikatzeko, oinarrizko printzipio hauek hartuko dira kontuan:

c) Irisgarritasun unibertsalaren, diskriminaziorik ezaren eta aukeraberdintasunaren printzipioa, bitartekoak eta hizkerak egokituta: parte hartzeko gaitutako bideek eta bitartekoez ez dute inor baztertzeko faktore izan behar.

k) Genero-arrazoiengatik diskriminaziorik ezaren printzipioa, honako hauek bermatuz: emakumeen eta gizonen benetako eskubide-berdintasuna; hizkera inklusiboa; genero-ikuspegia, eta, ahal den neurrian, ordezkaritza paritarioa herritarren partaidetzarako organoetan.

III. TITULUA Herritarren parte-hartzea bultzatzea eta sustatzea

32. artikulua.— Irisgarritasunerako neurriak

Gaztela-Mantxako Erkidegoen Juntako Administrazioak eta haren organismo autonomoek irisgarritasun-neurriak eta bitartekoak eta hizkerak desgaitasunetara egokitzekoak txertatuko dituzte partaidetza-prozesuetan, betiere irisgarritasunaren arloan dagoen araudia betez eta erraztasun- eta ulermen-printzipioari jarraituz.

---

¹⁰³¹ BOEren 31. zenbakian, 2020ko otsailaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-1654>

7.4.9.21. 1/2020 Legea, otsailaren 3koa, Gaztela-Mantxako Hirugarren Sektore Sozialari buruzkoa¹⁰³²

II. KAPITULUA

Erakundeen printzipio gidariak, jardun- printzipioak eta betebeharrak

8. artikulua.— Hirugarren sektore sozialeko erakundeen betebeharrak

2. Era berean, erantzukizun publikoko interes orokorreko zerbitzuen hornikuntzan Administrazio autonomikoarekin elkarlanean aritzen diren hirugarren sektore sozialeko erakundeek edo interes orokorreko bestelako jarduera sozialetan lankidetzan diharduten hirugarren sektore sozialeko erakundeek honako betebeharrak izango dituzte:

b) Jardutea halatan non beren antolaketan, funtzionamenduan eta jardueretan benetan kontuan hartuko den emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren printzipioa. Hala, besteak beste: hizkera ez-sexista erabiliko dute; neurriak hartuko dituzte sexu-jazarpena eta sexuagatiko edo sexu-orientazio eta -tasunagatiko jazarpena, eta emakumeen eta gizonen arteko lan-diskriminazioa prebenitzeko eta horiei aurre egiteko, eta, hala badagokio, indarreko araudian aurreikusitako berdintasun-planaren diseinu eta ezarpen eraginkorra egiaztatatu beharko dute.

---

¹⁰³² BOEren 106. zenbakian, 2020ko apirilaren 16ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-4473>

7.4.9.22. 5/2022 Legea, maiatzaren 6koa, Gaztela-Mantxako sexu-aniztasunari eta LGTBI eskubideei buruzkoa¹⁰³³

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, 2. artikuluan, hauxe ezartzen du: «Gizaki orori dagozkie adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inolako diskriminatuko arraza, kolore, sexu, hizkuntza, erlijio, politikako edo bestelako iritzi, sorterrri edo gizarteko jatorri, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik». Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Ituna eta Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Ituna onetsita, Adierazpenaren edukia gauzatzen da.

[...]

Europar Batasunaren eremuari dagokionez, berdintasuna eta diskriminaziorik eza oinarritzko eta funtsezko printzipioetako bat da, eta hainbat tresna juridikotan islatu da, gai horretan ondare garrantzitsua sortuz. Horrela, Oinarritzko Eskubideen Europako Gutunak, 21. artikuluan, beren-beregi txertatu zuen diskriminazio ororen debekua, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko kide izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Definizioak

Lege honetan xedatutakoaren ondorioetarako, honako definizio hauek hartuko dira kontuan:

p) Diskriminazioari buruzko kontzeptuei dagokienez, honako definizio hauek hartzen dira kontuan:

3) Diskriminazio anizkoitza edo interseksionala: diskriminazio anizkoitza gertatzen da pertsona bat diskriminatzen denean, sexu-orientazioagatik, sexu-identitateagatik, genero-adierazpenagatik edo sexu-garapenagatik ez ezik, beste diskriminazio-arrazoi batzuegatik ere, hala nola adinagatik, sexuagatik, arraza- edo etnia-jatorriagatik, nazionalitateagatik, erlijioagatik, desgaitasunagatik, gaixotasunagatik, egoera serologikoagatik, hizkuntzagatik, gizarte-mailagatik, migrazioagatik, administrazio-egoeragatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal edo sozialengatik. Apartatu honetan deskribatutako diskriminazio-

---

¹⁰³³ BOEren 177. zenbakian, 2022ko uztailaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-12291>

kausak gertatzen direnean eta elkarri eragiten diotenean, diskriminazio interseksionala sortzen da, diskriminazio-modu espezifiko gisa.

III. TITULUA

LGTBI pertsonen berdintasuna aniztasunean sustatzeko politika publikoak

VIII. KAPITULUA

Komunikazioaren eta informazioaren eremuko neurriak

50. artikulua.— Titulartasun pribatuko komunikabideen autorregulazioa sustatzea

2. Gaztela-Mantxako Erkidegoen Batzordeak gizarte-komunikabideetako profesionalei sexu-aniztasunari buruzko prestakuntza ematea sustatuko du, eta autorregulazio-itunak bultzatuko ditu titulartasun pribatuko komunikabideetan, berdintasunaren errespetua eta sexu-orientazioagatiko, sexu-identitateagatiko, genero-adierazpenagatiko edo sexu-garapenagatiko diskriminazioaren debekua txerta ditzaten, bai informazio- eta publizitate-dukietan, bai erabilitako hizkuntzan. Horretarako, Gaztela-Mantxako Erkidegoen Batzordeak gomendioak egingo ditu, eta kode deontologikoak, jardunbide egokiak eta estilo-eskuliburuak garatzeko aholkuak emango ditu, LGTBI pertsonen askotariko eta berdintasunezko informazioa emateko.

Azken xedapenetako lehenengoa.— 4/2011 Legea, martxoaren 10ekoa, Gaztela-Mantxako Enplegu Publikoari buruzkoa, aldatzea

Aldatu egiten da Gaztela-Mantxako Enplegu Publikoari buruzko martxoaren 10eko 4/2011 Legea, eta honela geratzen da idatzita:

Bat. Aldatu egiten da 134.b) artikulua, eta honela idatzita geratzen da:

«Honako arrazoi hauetako batengatik diskriminazioa dakarten jarduketak: arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, sexu-identitatea, genero-adierazpena, sexu-garapena, hizkuntza, iritzia, jaioterria edo bizilekua, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial; bai eta jazarpena ere, haren arrazoia denean: arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, sexu-identitatea, genero-adierazpena edo sexu-garapena, eta jazarpen moralak, sexualak eta sexuan oinarritutakoak».

Bi. Apartatu hauek gehituko zaizkio 134. artikuluari: Falta oso astunak:

u) Edozein motatako indarkeria edo abusua (arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, sexu-identitatea, genero-adierazpena, sexu-garapena, hizkuntza, iritzia, jaioterria edo bizilekua, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial) jasan duten pertsonen benetako arreta edo laguntza emateari uko egitea.

7.4.10. Kanarietako Autonomia Erkidegoa

7.4.10.1. 9/1986 Legea, abenduaren 11koa, Hezkuntza Sailari kreditu bat transferitzeari buruzkoa¹⁰³⁴

HITZAURREA

[...]

Lege honetan aurreikusitako kreditu-transferentziarekin lortuko den finantzaketarekin, Kanarietako Gobernuak hasitako ildoari jarraituko zaio espezialitate berrien sorta zabaltzeari, batez ere Lanbide Heziketan: sukaldaritza, ostalaritza-zerbitzuak, ile-apainketa, iturgintza, informatika, etab., eta, gainera, gorputz-hezkuntza eta musika bezalako irakasle tituludunekin lan egin eta zabaldu. Ildo beretik, bigarren hizkuntza, hala nola frantsesa edo alemana, funtsezko aukera gisa ezartzeak eragina du irakasleen eremuan, zeren ingelesa baita ikasleek oro har aukeratzen dutena.

[...]

---

¹⁰³⁴ BOEren 12. zenbakian, 1987ko urtarrilaren 14ko alean, argitaratua.

7.4.10.2. 2/1987 Legea, martxoaren 30ekoa, Kanarietako Funtzio Publikoari buruzkoa¹⁰³⁵

IV. TITULUA Karrerako funtzionarioak

IV. KAPITULUA Estatutu-araubidea

8. ATALA Diziplina-araubidea

58. artikulua

Arau-hauste oso astuntzat joko dira:

b) Edozein jarduketa, baldin eta diskriminazioa badakar arraza, sexu, erlijio, hizkuntza, iritzi, jaioleku edo auzotasun edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela eta.

---

¹⁰³⁵ BOEren 118. zenbakian, 1987ko maiatzaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1987-11921>

7.4.10.3. 4/1987 Legea, apirilaren 7koa, Eskola-kontseiluei buruzkoa¹⁰³⁶

I. KAPITULUA Eskola-kontseiluak

2. artikulua

Hauek dira Kanarietako Autonomia Erkidegoaren eremuko irakaskuntza ez-unibertsitarioaren programazio orokorraren helburuak:

Bi. Kanariar identitatearen kontzientzia sustatzea, Kanarietako herriaren balio historikoak, kulturalak eta linguistikoak zabalduz eta ezagutuz.

---

¹⁰³⁶ BOEren 110. zenbakian, 1987ko maiatzaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1987-11091>

**7.4.10.4. 9/1994 Legea, uztailaren 20koa,
bigarren hezkuntzako, etxebizitzako,
ingurumeneko eta turismoko ekintza
bereziko plana finantzatzeko transferentzia,
gehigarri eta kreditu bereziari buruzkoa¹⁰³⁷**

HITZAURREA

[...]

Gainera, hizkuntza-eskola ofiziala eta prestakuntza tekniko-profesionaleko zentrozen sarea eraikitzea aurreikusten da.

[...]

---

¹⁰³⁷ BOEren 207. zenbakian, 1994ko abuztuaren 30eko alean, argitaratua.

7.4.10.5. 7/1995 Legea, apirilaren 6koa, Turismoaren Antolamenduari buruzkoa¹⁰³⁸

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Aplikazio-eremua

2. Lege hau jarduera hauei ere aplikatzen zaie:

h) Turismo-jarduera osagarriak, hala nola atrakzioak eta ikuskizunak, horien barruan daudelarik dantza-aretoetan, diskoteketan eta dantzaleketan egiten direnak; animazio-jarduerak, eta denbora-pasarako eta aisialdirako gainerako jarduerak, zeinak horretarako bereziki gaitutako instalazioetan egiten baitira, bai eta kongresuetarako asistentzia antolatzearekin lotutakoak eta aldibereko itzulpenak ere, betiere lege honi lotutako jarduerak garatzen dituztenean.

II. TITULUA Turismo-jarduera

I. KAPITULUA

Turismoaren arloko eginbeharrak eta eskubideak

3. ATALA

Turismo-erabiltzailearen eskubideak

20. artikulua.— Kexak eta erreklamazioak

2. Establezimenduan argi eta garbi iragarriko da erreklamazio-orriak daudela bezeroen eskura, gaztelaniaz, ingelesez, alemanez eta aukeratu beharreko beste hizkuntza batean.

II. KAPITULUA

Turismo-eskaintzaren antolamendu orokorra

1. ATALA

Enpresa-jarduera turistikoak ezartzeko betekizunak

24. artikulua.— Turismo-jarduerak egitea

3. Araudi espezifikokoak aurreikusten dituen lurralde- eta hizkuntza-eremuei buruzko gaikuntza-probak gainditzen dituzten eta eskatzen den titulazioa dutela egiaztatzen duten pertsonak gaitu egingo dira aldez aurretik turismo-gidarien berezko jardueran sartu eta aritzeko.

---

¹⁰³⁸ BOEren 122. zenbakian, 1995eko maiatzaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-12102>

V. TITULUA

Turismoko prestakuntza tekniko-profesionala

71. artikulua.— Turismo-prestakuntzarako beste laguntza batzuk

1. Edozein hezkuntza-erakundek turismoko profesionalei zuzendutako espezializazioko edo graduondoko ikastaroak eskaini ahal izango ditu, bere jarduna turismoaren arloan eskumena duen sailarekin koordinatuz.

2. Sail honek turismo-prestakuntzari lagunduko dio beken eta beste laguntza batzuen bidez, bereziki ezagutzak eta abangoardiako teknologiak eskuratzeko, espezialitate berrietarako eta irakasleak prestatzeko, bai eta atzerriko hizkuntzak ikasten hasteko eta hizkuntza horiek hobeto ikasteko ere.

7.4.10.6. 8/1995 Legea, apirilaren 6koa, Irisgarritasunari eta Oztopo Fisikoak Ezabatzeari eta Komunikazioari buruzkoa¹⁰³⁹

I. TITULUA

Legearen xedea eta aplikazio-eremua

2. artikulua.— Legearen aplikazio-eremua

Lege hau Kanarietako Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuan aplikatuko zaie:

4. Kanarietako administrazio publikoen eskumenekoak diren komunikabideei, Administrazio Publikoaren zerbitzuetan edo haren lanpostuetan sartzeko egun indarrean dauden komunikazio- edo hizkera-sistemei, eta muga edo komunikazio murriztua duten pertsonen parte-hartzea errazteko ezarri behar diren komunikazio- edo informazio-teknikei.

II. TITULUA

Irisgarritasunari buruzko xedapen orokorrak

IV. KAPITULUA

Komunikazioko oztopoei (KO) buruzko xedapenak

19. artikulua.— Irisgarritasuna komunikazio- eta seinaleztapen-sistemetan

1. Kanarietako Gobernuak, administrazio publikoekin lankidetzan, komunikazioan dauden oztopoak erabat ezabatzea sustatuko du, eta komunikazio- eta seinaleztapen-sistemak herritar guztiengana iristea ahalbidetuko duten mekanismoak eta alternatiba teknikoak ezartzea, betiere herritarrek informazioan, komunikazioan, irakaskuntzan, kulturean, aisialdian eta lan-baldintzetan berdintasuna izateko duten eskubidea bermatuz.

2. Autonomia Erkidegoak zeinu-hizkuntzaren irakasleen, hizkuntzaren interpreteen eta gor-itsuen gidarien prestakuntza bultzatuko du, zertarako eta mugatuta dauden pertsonen zuzeneko edozein komunikazio errazteko, hala behar badute, eta Kanarietako administrazio publikoei eskatuko die langile espezializatuek eman dezatela zerbitzu hori.

3. Kanarietako administrazio publikoen titulartasuneko ikus-entzunezko hedabideek neurri teknikoaren plan bat egingo dute, zeinu-hizkuntza edo azpitituluen hizkuntza erabiliz, betiere informaziorako eskubidea pixkanaka bermatu ahal izateko.

21. artikulua.— Entzumen-muga duten pertsonen ingurunerako irispidea

Entzumen-mugak berekin dakartzan komunikazio-zailtasunak gainditzeko, beste komunikazio-teknika osagarri batzuek gain, hala badagokio, akustikoekin batera:

---

¹⁰³⁹ BOEren 122. zenbakian, 1995eko maiatzaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-12103>

2. Kanarietako administrazio publikoen titulartasuneko komunikabide sozialek telebistako informazio- eta kultura-programak osatuko dituzte azpitituluen edo zeinu-hizkuntzaren bidez.

7.4.10.7. 1/1997 Legea, otsailaren 7koa, Adingabeen Arreta Integralari buruzkoa¹⁰⁴⁰

II. TITULUA Eginkizunak, eskumenak eta administrazio- erregistroak

II. KAPITULUA Eskumenen banaketa

11. artikulua.— Uharteetako kabildoen eskumenak

2. Zehazki, uharteetako kabildoei eskumen hauek dagozkie, beren antolaketa-arauek zehazten dituzten administrazio-organo eta -unitateen bitartez:

j) Adingabeen arretarako lanak egiten dituzten profesionalen etengabeko prestakuntzarako eta hobekuntzarako programak eta adingabeen arreta integralari buruzko txostenetan eta proposamenetan erabil daitezkeen metodologiak, eginkizunak, kontzeptuak eta hizkera normalizatzeko programak egiten parte hartzea, bai eta esku hartzeko protokoloetan ere.

III. TITULUA Prebentzio-jarduketak

II. KAPITULUA Sustapen-jarduketak

23. artikulua.— Adingabeen gizarteratzea

2. Kanarietako Autonomia Erkidegoaren lurraldean dauden adingabe atzerritarrek gizarteratzeko laguntza publikoak jaso ahal izango dituzte, batez ere hizkuntza-zailtasunak eta gizarte-usadioen ezagutza gainditzeko.

III. KAPITULUA Jarduera, bitarteko eta produktu jakin batzuen gaineko jarduketak

36. artikulua.— Adingabeentzako publizitatea

1. Kanarietako Autonomia Erkidegoaren lurraldean zabaltzen den adingabeentzako publizitateak arauzko mugak izan beharko ditu, eta muga horiek jardun-printzipio hauek errespetatzera behartuko dute:

a) Hizkuntza eta mezuak haurren kolektiboen garapen-mailetara egokitzea.

---

¹⁰⁴⁰ BOEren 63. zenbakian, 1997ko martxoaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1997-5498>

7.4.10.8. 2/1997 Legea, martxoaren 24koa, Canarias sariei buruzkoa¹⁰⁴¹

3. artikulua.— Modalitateen edukia

Modalitate bakoitzaren xedea eta edukia honako hauek izango dira:

a) Literaturako Canarias Saria pertsona edo erakunde jakin batzuei emango zaie, hain zuzen ere, kanariar kultura aberasteko ekarpen garrantzitsua egiten dutenei, baldin eta sortze-lana hizkuntza erabiliz egiten badute.

---

¹⁰⁴¹ BOEren 94. zenbakian, 1997ko apirilaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1997-8450>

**7.4.10.9. 4/1999 Legea, martxoaren 25ekoa,
Kanarietako Ondare Historikoari
buruzkoa¹⁰⁴²**

**ATARIKO TITULUA
Xedapen orokorrak**

2. artikulua.— Kanarietako ondare historikoaren eraketa

Kanarietako ondare historikoaren barruan sartzen dira, era berean, herri-kulturaren eta kultura tradizionalaren ondasun immaterialak eta Kanarietan hitz egiten den espainieraren hizkuntza-berezitasunak.

---

¹⁰⁴² BOEren 85. zenbakian, 1999ko apirilaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-7981>

7.4.10.10. 13/2003 Legea, apirilaren 4koa, Kanarietako Helduen Hezkuntza eta Prestakuntza Iraunkorrari buruzkoa¹⁰⁴³

I. TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorraren helburuak

Helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorra honako helburu hauek lortzera bideratuko da:

i) Kanarietako identitatea ezagutzea eta kontserbatzea erraztea, eta haren ezaugarri naturalak, historikoak, kulturalak eta linguistikoak errespetatzea, hargatik eragotzi gabe tolerantzia eta beste identitate kultural batzuekiko trukea sustatzea.

II. TITULUA Sustapena eta antolamendua

9. artikulua.— Berdintasuna

2. Etorकिन integrazioa erraztuko duten programak lehenetsiko dira, bereziki gaztelania ikasteari dagokionez, bai eta gure kulturaren oinarrizko osagaiak ezagutzeari dagokionez ere.

IV. TITULUA Partaidetza eta antolaketa

12. artikulua.— Helduak

2. Administrazio publikoentzat, honako hauek helburu dituzten ekintzek izango dute lehentasuna:

c) Teknologia berrietan eta hizkuntzetan prestakuntza edo birkualifikazioa behar duten pertsonak edo kolektiboak.

Bigarren xedapen gehigarria

Hizkuntza-eskola ofizialak helduen hezkuntzako zentrotzat hartuko dira helduen kolektibo jakin batzuentzat berariaz antolatzen dituzten eskaintzei dagokienez, eta beren programazioetan ezarriko dituzte lege honen 6., 7. eta 11. artikuluetan ezarritakora egokitzeko beharrezko egokitzapenak.

---

¹⁰⁴³ BOEren 134. zenbakian, 2003ko ekainaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-11271>

7.4.10.11. 15/2003 Legea, apirilaren 8koa, Familia-bitartekaritzari buruzkoa¹⁰⁴⁴

III. TITULUA Zehapen-araubidea

17. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Hauek dira arau-hauste oso astunak:

a) Diskriminazioa dakarren edozein jarduketa, edozein dela ere diskriminazioaren zioa: bitartekaritzaren mendean dauden aldeen arraza, sexua, erlijioa, hizkuntza, sorlekua, auzotasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

---

¹⁰⁴⁴ BOEren 134. zenbakian, 2003ko ekainaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-11273>

7.4.10.12. 7/2007 Legea, apirilaren 13koa, Kanarietako Gazteriari buruzkoa¹⁰⁴⁵

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio gidariak

1. Honako hauek dira administrazioek gazteriaren arloan egiten dituzten programen eta ekintzen printzipio gidariak:

i) Kulturartekotasuna. Gazteek beste erregio eta herrialde batzuetako ohiturak eta tradizioak ezagutzea ahalbidetuko duten programak eta ekintzak sustatuko dira, bai eta gazteek gure uhartediko ohiturak ezagutzea ahalbidetuko dutenak ere, Kanarietako kultura nazioartean proiektatuz. Era berean, hizkuntzak ikastea sustatuko da, komunikaziorako oinarritzko tresna den aldetik; horretarako, besteak beste, mugikortasuna eta trukeak bultzatuko dira gero eta globalizatuagoa dagoen mundu honetan, non komeni baita gazteei zuzendutako politikak gure mugetatik harago bideratzea.

---

¹⁰⁴⁵ BOEren 124. zenbakian, 2007ko maiatzaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-10409>

7.4.10.13. 2/2008 Legea, maiatzaren 28koa, Kanarietako Poliziaren Kidego Orokorrari buruzkoa¹⁰⁴⁶

II. KAPITULUA Kanarietako Poliziaren Kidego Orokorra

4. ATALA

Egitura eta antolaketa

3. AZPIATALA

Sarrera eta igoera

24. artikulua.— Hautaketa-sistemaren printzipioak

8. Deialdietan atzerriko hizkuntzen ezagutza balioesteko modua ezarriko da.

5. AZPIATALA

Lanpostuak eta horiek betetzea

31. artikulua.— Lanpostuen zerrenda

3. Atzerriko hizkuntzak jakitea beharrezkoa izango da beren ezaugarriengatik hala behar duten lanpostuetan.

7. ATALA

Diziplina-araubidea

2. AZPIATALA

Diziplina-faltak

63. artikulua.— Falta oso astunak

Hauek dira falta oso astunak:

2. Honako arrazoi hauetako batengatik diskriminazioa dakarten jarduerak: arraza edo jatorri etnikoa, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, sexua, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo bizilekua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, bai eta arau-hauste oso astunak dira arraza edo jatorri etnikoan, erlijioan edo sinesmenetan, desgaitasunean eta adinean edo sexu-orientazioan oinarritutako jazarpenak eta jazarpen morala, sexuala eta sexuan oinarritutakoa.

---

¹⁰⁴⁶ BOEren 175. zenbakian, 2008ko uztailaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-12494>

7.4.10.14. 4/2009 Legea, apirilaren 24koa, Garapenerako Nazioarteko Lankidetzari buruzkoa¹⁰⁴⁷

I. KAPITULUA

Garapenerako lankidetzaren Kanarietako Autonomia Erkidegoan

3. artikulua.— Helburuak

Garapenerako lankidetzaren eta nazioarteko elkartasunaren jardura Kanarietako herritarrek arlo horretan duten konpromisoan eta parte-hartzean oinarritzen da, eta gizabanakoen, herrialdeen eta herrien giza gaitasunak, gaitasun sozialak eta ekonomikoak areagotzera bideratuta dago, batez ere behartsuenenak. Garapenerako Nazioarteko Lankidetzari buruzko Legearen 3. artikuluan araututako helburuez gain, honako hauek ere lortu beharko ditu:

d) Herrien kultura-identitateak errespetatu eta sustatzea, hizkuntza-ondarea eta erlijio-sinesmenak barne.

---

¹⁰⁴⁷ BOEren 132. zenbakian, 2009ko ekainaren leko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-9045>

7.4.10.15. 1/2010 Legea, otsailaren 26koa, Kanarietako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa¹⁰⁴⁸

ZIOEN AZALPENA

[...]

1/1994 Legearen bidez Kanarietako Emakumearen Institutua sortu zenetik, hiru berdintasun-plan onetsi dira Kanarietan: Kanarietako Berdintasunerako I. Plana, 1995-1996; Kanarietako Berdintasunerako II. Plana, 1997-2000; Kanarietako Berdintasunerako III. Plana, 2003-2006; berdintasuna sustatzeko Europako zenbait programa garatu dira berdintasunaren aspektu guztietan, hala nola Nows, Equal Ariadna 2004-2007, Equal Futur @, Interreg IIIB Violeta; Kanarietako Indarkeria Programa 2002-2006; 16/2003 Legea, apirilaren 8koa, genero-indarkeriaren aurkako prebentzio eta emakumeen babes integralari buruzkoa. Kanarietako Gobernuak hainbat dekretu eta agindu onetsi ditu, baita hizkera ez-sexistaren erabilera administratiboari buruzko argitalpenak ere, berdintasuna eta genero-ikuspegia sustatzeko sailarteko batzordea, betiere berdintasuna lortzeko eta indarkeriaren biktima diren emakumeen babesa dinamizatzeke.

[...]

ATARIKO TITULUA **Xedapen orokorrak**

4. artikulua.— Administrazio publikoaren jardunaren oinarri diren printzipio orokorrak

Lege honen xedea lortzeko, Kanarietako botere publikoen jardun-printzipio orokorrak izango dira, haien eskumenen esparruan:

10. Beharrezko neurriak hartzea hizkuntzaren erabilera sexista ezabatzeko, eta emakumeen eta gizonen irudiaren erabilera, sexuen arteko berdintasunean oinarritua, bizitza publikoaren eta pribatuaren eremu guztietan bermatu eta sustatzea.

---

¹⁰⁴⁸ BOEren 67. zenbakian, 2010eko martxoaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-4518>

I. TITULUA

Genero-berdintasuna sustatzeko politika publikoak

I. KAPITULUA

Politika publikoetan genero-ikuspegia txertatzea

10. artikulua.— Hizkera ez-sexista eta irudi publikoa komunikabideetan eta publizitatean

1. Kanarietako Gobernuak bermatu egingo du hizkuntzaren erabilera ez-sexista, eta berdintasunezko tratamendua emango die politiken garapenean erabiltzen dituen eduki eta irudiei.

Horretarako, jardunbide egokien kodeak hartzea sustatuko du, emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-balioak transmititzeko.

2. Erregelamendu bidez, Kanarietako Gobernuak administrazio-hizkeraren erabilera ez-sexistarako gomendioak emango ditu, betiere ezkutuko sexismoak eta diskriminazioak ezabatzeke, eta haien aplikazio-eremua xedatuko du.

3. Kanarietako botere publikoek genero-ikuspegia txertatuko dute informazioaren, komunikazioaren eta ezagutzaren teknologia berrien plangintzan eta hedapenean. Hizkuntzaren, komunikazioaren eta publizitatearen erabilera ez-sexista ulertu behar da erabilitako euskarri dokumental guztiei dagokienez, baita zuzeneko komunikazioari dagokionez ere.

11. artikulua.— Genero-ikuspegia duten estatistikak eta ikerketak

3. Hezkuntzaren eremuan genero-ikuspegidun azterlanak dinamizatuko dira, jolasei, hizkuntzaren erabilere i eta lan-orientazioei dagokienez, besteak beste.

II. KAPITULUA

Berdintasuna enpleguan

1. ATALA

Lan-berdintasuna Kanarietako sektore pribatuan eta funtzio publikoan

1. AZPIATALA

Berdintasuna sektore pribatuko lan-eremuan

31. artikulua.— Negoziazio kolektiboa

3. Kanarietako Autonomia Erkidegoko Administrazioak bermatuko du hitzarmen kolektiboek:

b) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista egin dezaten.

IV. KAPITULUA

Osasuna eta gizarte-ongizatea sustatzeko eta babesteko politikak

1. ATALA

Osasuna sustatu eta bermatzea

45. artikulua.— Genero-ikuspegia Kanarietako osasun-sistema publikoan

9. Kanarietako osasun-sistemak modu berezian aplikatuko du hizkera ez-sexista, haren forma guztietan, eta genero-estereotipoak ezabatzeko irizpidea, zuzenean edo beste pertsona batzuen bitartez sortzen dituen dokumentuetan eta euskarrietan, bai komunikazioetara, bai informaziora, jardueren hedapenera eta osasun-hezkuntzara zuzendutakoetan.

V. KAPITULUA

Emakumeak sustatzeko eta artatzeko politikak

58. artikulua.— Teknologia berriak

2. Informazioaren eta komunikazioaren teknologien eremuan, Kanarietako Administrazioak oso-osoan edo zati batean finantzatutako proiektuetan bermatuko da hizkera eta edukia sexistak ez izatea.

VII. KAPITULUA

Irudia eta komunikabideak

66. artikulua.— Komunikabide sozialak

1. Kanarietako Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuko komunikabide sozialek hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatuko dute, eta estereotipo sexistarik gabeko emakumeen eta gizonen irudiaren transmisioa bultzatuko dute.

Bigarren xedapen gehigarria.— Kanarietako legeria autonomikoaren aldaketak

Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoan xedatutakoa aplikatuz, Kanarietako administrazio publikoan testu arauemaile guztiak berrikusiko dira, Kanarietako emakumeek erabateko herritartasuna izateari dagokionez, hizkeran maskulino generiko sistematikoaren erabilera ezabatuz eta bi sexuen ordezkari paritariora egokituz, kasuan-kasuan egoki den moduan.

LEGEAREN ERANSKINA

Hezkidetza eta hezkuntza ez-sexista

Hezkuntzan nahitako ikuspegia eta ekintza, rol eta estereotipo sexistak eta genero-desberdintasuna gainditzera bideratua. Hezkidetzak pertsonaren garapen integralaren ortzi-mugari egiten dio erreferentzia, genero-mugak gaindituz, bai eta [...] hizkuntzaren erabilera ez-sexista [...] bezalako prozesuei ere.

[...]

Hizkera ez-sexista

Hizketaren edo hizkuntzaren erabileraren ezaugarri eta fenomenoaren multzoa, zeina zehazten baitu emakumeen ikuskera androzentriko eta diskriminatzaile batek, ikusezintasunaren, azpiordezkapenaren edo gizonaren mendeko identifikazioaren bidez, izaki edo entitate eratorri gisa eta ez indibidual gisa. Hizkera sexistaren barruan sartzen da maskulino generiko orohartzailearen erabilera arauemailea; maskulino horrek femeninoa gutxiesteko edo ez egoteko lekura baztertzen du, eta moral bikoitza legitimatzen du bi sexuentzat, esanahi desberdinak edo kontrakoak esleitzen eta sozializatzen dituelako kontzeptu berberetarako maskulinoan eta femeninoan, edo ezaugarri peioratiboak, diskriminatzaileak edo azpibalioespenekoak emakumeekin lotutako hitzei lotzen dizkielako. Erabilera sexista ez da hizkuntza artikulatura mugatzen, hizkuntza sinboliko eta ikonografikoaren berezko ezaugarri edo fenomenoetara ere hedatzen da.

[...]

Berdintasun-planak enpresetan

Enpresa publiko zein pribatuek emakumeen eta gizonen arteko berdintasunean dauden lan-baldintzak eta lan-harremanak sustatzeko hartutako neurrien multzo antolatua. Enpresako berdintasun-planek jarduketa integralak jaso behar dituzte enpresaren barruan diagnostiko sistematiko batek agerian jarritako genero-desberdintasunen multzoari dagozkionez, eta honako kasuistika honetara heda daitezke: [...] hizkera, komunikazio eta publizitate ez-sexistaren irizpideak aplikatzea [...].

[...]

Kalitate-zigilua eta enpresa-bikaintasunaren marka genero-berdintasunean

Genero-berdintasuna sustatzen duten enpresak bereizteko eta sustatzeko neurriak, botere publikoek hartuak, enpleguaren eta enpresaren eremuan emakumeen eta gizonen berdintasuna lortzeko. Horretarako, kalitate-zigiluak eta bikaintasun-markak enpresa-ekimenak balioesten dituzte arlo hauetan: [...] hizkera, komunikazioa eta publizitatea modu sexistan ez erabiltzeko irizpideak aplikatzea [...].

**7.4.10.16. 4/2012 Legea, ekainaren 25ekoa,
Neurri Administratibo eta Fiskalei
buruzkoa¹⁰⁴⁹**

**II. LIBURUA
Neurri fiskalak**

**III. TITULUA
Kanarietako Araubide Ekonomiko eta Fiskaletik
eratorritako tributuak**

**KAPITULU BAKARRA
Kanarietako zerharkako zerga orokorra**

**I. atala
Barne-salbuespenak**

50. artikulua.— Salbuespenak barne-eragiketetan

Bat. Hurrengo eragiketak salbuetsita daude Kanarietako zeharkako zerga orokorretik:

9. Zerbitzu hauek ematea: haurren eta gazteen hezkuntza, haurren zaintza eta zainketa, eskola-jantokia bitarteko klase arteko denboran ikastetxeetan edo eskolaz kanpoko ordutegiko haurtzaindegi-zerbitzuko geletan hurrei emandako arreta, eskolako, unibertsitateko eta graduondoko irakaskuntza, hizkuntzen irakaskuntza eta lanbide-heziketa eta lanbide-birziklapena, zuzenbide publikoko erakundeek edo jarduera horiek gauzatzeko baimendutako erakunde pribatuek eskainitakoak direnean.¹⁰⁵⁰

---

¹⁰⁴⁹ BOEren 166. zenbakian, 2012ko uztailaren 12ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-9282>

¹⁰⁵⁰ Kanarietako Autonomia Erkidegoaren 2022rako Aurrekontu Orokorrei buruzko abenduaren 28ko 6/2021 Legearen azken xedapenetako hamargarrenak emandako idazkera (BOE, 41. zenbakia, 2022ko otsailaren 17ko alea).

**7.4.10.17. 1/2014 Legea, maiatzaren 15ekoa,
egoitza Kanaria Handiko Santa María de
Guía-n duen “Universidad Fernando Pessoa-
Canarias (UFP-C)” unibertsitate pribatua
aitortzekoa¹⁰⁵¹**

ZIOEN AZALPENA

[...]

Irakaskuntzen hasierako eskaintza horrek eta horietatik eratortzen diren ikerketa-ildoek Kanarietako Autonomia Erkidegoko unibertsitate-eskaintza osatuko lukete, orientazio-osagai bat —praktikara, enplegura, nazioartekotzera eta eleaniztasunera bideratuta—, eta prestakuntza osoa ekarriko lukete, non gaur egun lan-merkatua eta gizartea eskatzen ari diren ezagutza espezifikoak, trebetasunak, gaitasun profesionalak eta balioak biltzen diren, liderrak eta profesional eraginkorrak heziz, zeinak gai izango baitira gizarte global berriaren beharrezanean erantzuteko, goimailako hezkuntzaren mailak gure gizartean igoz, zeinak onura lortuko baitu prestakuntza eta ikerketa-prozesuetatik, eta lagundu eta zabalduko ditu Kanarietako garapen ekonomikoa eta gizarte-ongizatea.

[...]

---

¹⁰⁵¹ BOEren 133. zenbakian, 2014ko ekainaren 2ko alean, argitaratua.

7.4.10.18. 12/2014 Legea, abenduaren 26koa, Gardentasunari eta Informazio Publikoa eskuratzeari buruzkoa¹⁰⁵²

I. TITULUA Xedapen orokorrak

7. artikulua.— Gardentasun-betebeharra

2. Gardentasun-betebeharra betetzeko, eta lege honetan aurreikusitako moduan, aipatutako erakundeek honako hauek egin behar dituzte:

f) Gardentasun-betebeharraren mendeko informazioa argitaratzea, hizkera ez-sexista eta ez-diskriminatzailea erabiliz.

---

¹⁰⁵² BOEren 32. zenbakian, 2015eko otsailaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-1114>

7.4.10.19. 13/2014 Legea, abenduaren 26koa, Kanarietako Autonomia Erkidegoko Irrati eta Telebista Publikoei buruzkoa¹⁰⁵³

I. TITULUA Printzipio orokorrak

3. artikulua.— Irrati eta telebistako zerbitzu publikoaren eskudantzia eta printzipioak

2. Zerbitzu publikoaren eginkizuna egikaritzean, printzipio hauek bete beharko ditu RTVC ente publikoak:

o) Estatu espainiarreko, Europar Batasuneko estatu kideetako, Afrikako kontinenteko eta Kanariekin lotura historiko berezia duten estatu amerikar gaztelania-hiztunetako herritarren arteko informazio-trukea eta elkarren ezagutza bultzatzea.

q) Kanarietako herriaren historia-, kultura-, hezkuntza- eta hizkuntza-balioak sustatzea, haien aberastasun eta aldaera osoan.

r) Kanarietan hitz egiten den espainieraren hizkuntza-modalitatearen onarpena eta erabilera sustatzea.

s) Kanariarrek atzerriko hizkuntzak ezagutu eta erabil ditzaten sustatzea.

---

¹⁰⁵³ BOEren 32. zenbakian, 2015eko otsailaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-1115>

**7.4.10.20. 4/2017 Legea, uztailaren 13koa,
Kanarietako Lurzoruari eta Naturagune
Babestuei buruzkoa¹⁰⁵⁴**

**III. TITULUA
Lurzoruaren antolamendua**

**VI. KAPITULUA
Hirigintza-antolamendurako tresnak**

2. ATALA

Hirigintza-plangintzaren arau teknikoak

141. artikulua.— Arau teknikoak

1. Kanarietako Gobernuak, lurralde- eta hirigintza-antolamenduaren arloan eskumena duen sailaren titularrak proposatuta, dekretu bidez onetsiko ditu hirigintza-plangintzaren arau teknikoak, honako hauek ezartzeko:

h) Aurkibideen txantiloien normalizazioa eta garapen sistematikoa; antolamendutresnen edukiaren estandarrak, betiere horien guztien identifikazio-siglak, formatua, bolumena eta hizkera harmonizatzeko, betiere horrela pertsona guztiek haiek errazago uler eta erabil ditzaten eta idazketa-lanak sinplifika daitezen.

---

¹⁰⁵⁴ BOEren 216. zenbakian, 2017ko irailaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-10295>

7.4.10.21. 3/2018 Legea, urriaren 9koa, Kanarietako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa¹⁰⁵⁵

HITZAURREA

Abuztuaren 30eko 1419/1991 Errege Dekretuaren bidez, logopediako diplomadunaren unibertsitate-titulu ofiziala ezarri zen, bai eta titulu hori lortzera bideratutako ikasketa-planen jarraibide orokorrak ere, betiere prestakuntza teoriko-praktiko egokia emate aldera, hizketa-nahasmenduak prebenitzeko, ebaluatzeko eta horietan esku hartzeko jarduerak behar bezala egiteko, bai haurrengan, bai helduengan.

[...]

Azaroaren 21eko 44/2003 Legeak, Osasun Lanbideen Antolamenduari buruzkoak, 2.2.b) artikuluan honela definitu zuen logopedaren lanbidea: “Diplomadun mailako lanbide sanitario tituluduna eta arautua”; lege horren 7.2.f) artikulua arabera, lanbide horren eginkizunen artean daude “entzumenaren, fonazioaren eta hizketaren nahasmenduak prebenitu, ebaluatu eta berreskuratzeko jarduerak, diziplina horri dagozkion teknika terapeutikoen bidez”.

[...]

Xedapen iragankor bakarra.— Profesionalak beste titulazio batzuekin integratzea

Lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetako epean hala eskatzen badute, Kanarietako Logopeden Elkargo Profesionalean sartu ahal izango dira hizketaren eta entzumenaren perturbazioen arloan lan egin duten edo lan egiten duten pertsonak, baldin eta logopediako diplomadun- edo gradudun-titulurik ez badute eta honako kasu hauetako batean badaude:

1. Logopediaren arloan abuztuaren 30eko 1419/1991 Errege Dekretua indarrean jarri aurreko bost urteetan gutxienez lanean aritu izana egiaztatzen duten pertsonak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

a) Entzumenaren eta ahozko eta idatzizko hizkuntzaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, hezkuntzaren arloan eskuduna den ministerioak emandakoa.

b) Hizketaren eta entzumenaren nahasmenduetako espezialistaren diploma ofiziala (logopedia), edozein unibertsitatek emana eta, ondoren, hezkuntza-arloan eskumena duen ministerioak homologatua.

---

¹⁰⁵⁵ BOEren 268. zenbakian, 2018ko azaroaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-15141>

7.4.10.22. 1/2018 Lege Organikoa, azaroaren 5ekoa, Kanarietako Autonomia Estatutua erreformatzekoa¹⁰⁵⁶

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Uhartedi atlantikoa

2. Kanarietako herriaren autogobernua Konstituzioan oinarritzen da, eta honako hauetan oinarritzen da: kokapen geografikoaren berezitasunean, haren lurraldearen eta baliabide naturalen balioan, haren instituzio publikoen sustraitzean edo haren ekonomiaren bokazio atlantikoan, bai eta nortasun politiko propioaren garapenean ere, uhartedian bizi diren pertsonen historia, kultura, hizketa eta ohituren kontzepzio espezifikoarekin batera.

I. TITULUA Eskubideak, eginbeharrak eta printzipio artezkariak

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

11. artikulua.— Berdintasun- eta lankidetzak- eskubidea

2. Botere publikoek tratu-berdintasunerako eskubidea bermatuko dute, bai eta ez dela diskriminaziorik izango arrazoi hauengatik: sexua, generoa, jaiotza, etnizitatea, ideia politiko eta erlijiosoak, adina, desgaitasuna, sexu-orientazioa edo -identitatea, gaixotasuna, hizkuntza edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial. Diskriminaziorako debekuak ez du galaraziko sektore, talde edo behartsuen aldeko ekintza positiboak egiterik.

II. KAPITULUA Eskubideak eta eginbeharrak

16. artikulua.— Desgaitasuna edo mendekotasuna duten pertsonen eskubideak

4. Espainiar zeinu-hizkuntza eta hizkuntza hori aukeratzen duten gorren tratu-berdintasuna lortzea ahalbidetzen duten baldintzak; izan ere, zeinu-hizkuntza irakatsi, babestu eta errespetatuko da. Ondorio horietarako, eta beste ekintza batzuen artean, behar diren neurriak hartuko dira, zeinu-hizkuntzaren bidez gorren eta Erkidegoko Administrazioen arteko komunikazioa bideratzeko.

---

¹⁰⁵⁶ BOEren 268. zenbakian, 2018ko azaroaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-15138>

27. artikulua.— Eskubidea kultura-eremuan

4. Kanarietako botere publikoek zainduko dute honako hauek babestu eta defendatzea: Kanarietako identitatea, ondare historikoa, eta balio eta interesak; hispaniarreko aborigenen eta Uhartedia populatzen izan zuten gainerako kulturen legatu etnografiko eta arkeologikoa, bai eta hizkuntza-modalitate guztiak ere, bereziki gomerar txistua.

III. KAPITULUA
Printzipio artezkariak

37. artikulua.— Printzipio artezkariak

Kanarietako botere publikoek euren politikaren printzipio artezkari gisa hartzen dute:

7. Kanarietako espainieraren defentsa, sustapen eta ikasketa, espainiera atlantikoaren hizkuntza-aldiera den aldetik.

137. artikulua.— Kultura-ondarea

1. Kanarietako Autonomia Erkidegoari eskumen eskusiboa dagokio kultura-ondarearen gainean, ezertan galarazi gabe Konstituzioaren 149.2 artikulua; eskumen horrek ondokoen araubide juridikoaren erregulazioa hartzen du: ondare hori osatzen duten ondasunak, jarduerak eta gainerako adierazpenak, eurok dituzten balio historiko, arkitektoniko, artistiko, arkeologiko, etnografiko, paleontologiko, zientifiko edo teknikoengatik; bai eta kanariar berezko kulturako ondasun immaterialak eta Kanarietan hitz egiten den espainieraren hizkuntza-berezitasunak.

7.4.10.23. 5/2019 Legea, apirilaren 9koa, Kanarietako Irakurketa eta Liburutegiei buruzkoa¹⁰⁵⁷

HITZAURREA

[...]

Irakurketa sustatzearen garrantzia VI. tituluan arautzen diren sustapen-planen bidez indartzen da. Plan horietan arreta berezia jarriko zaie haur eta gazteei, hizkuntza-gutxiengoei, haien integrazioa errazteko, eta gizarte-egoera ahuleneko sektoreei, arreta berezia jarritz desgaitasuna duten pertsoneri, bai eta edozein adinetako pertsonen etengabeko ikaskuntzari ere.

[...]

I. TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Liburutegiaren kontzeptua, sailkapena eta definizioak

3. Lege honen ondorioetarako, honako hauek honela ulertzen dira:

– Hizkuntza-gutxiengoa: biztanleriaren gutxiengo batek erabiltzen duen hizkuntza edo lengoaia, erkidego horretako hizkuntza ofizialaz edo ofizialez bestelakoa.

4. artikulua.— Liburutegien printzipioak eta balioak

2. Liburutegien printzipioak eta balioak honako hauek dira:

c) Pluraltasuna; hori dela bide, gizartearen aniztasuna eta hizkuntza- edo ikonografia-aberastasuna islatzen duten ahalik eta dokumentu gehien eskuratu, gorde eta eskuratu beharko dira.

II. TITULUA Kanarietako liburutegi-sistema

III. KAPITULUA Kanarietako liburutegi-sistemako gainerako liburutegiak

13. artikulua.— Udal-titulartasuneko liburutegiak

3. Gutxiengo etniko, linguistiko eta kulturei kultura arteko liburutegi-zerbitzuak eskaintzeaz arduratuko dira, eta udalerriko gizarte-zerbitzuekin koordinatu ahal izango dira horretarako, baita etxetik irteteko ezintasuna duten erabiltzaileei mailegu-zerbitzua errazteko ere.

---

¹⁰⁵⁷ BOEren 110. zenbakian, 2019ko maiatzaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-6773>

III. TITULUA

Kanarietako liburutegi publikoen sarea

III. KAPITULUA

Erabiltzaileen eskubide eta betebeharrak

25. artikulua.— Kanarietako liburutegi publikoen sareko liburutegietako erabiltzaileen eskubideak

Kanarietako liburutegi publikoen sareko liburutegietako erabiltzaileek eskubide hauek izango dituzte:

g) Hizkuntza-zailtasunak, zailtasun psikikoak, sentsorialak eta sozioekonomikoak dituzten biztanleen taldeentzako irisgarritasuna, diskriminaziorik eza eta aukeraber dintasuna, jendearen eskura dauden liburutegiak eta zerbitzuak erabiltzeko. Horretarako, irakurketa sustatzeko planetan arreta berezia eskainiko zaie formatu irisgarrien hedapenari eta normalizazioari.

V. TITULUA

Kanarietako liburutegi-sistemaren antolaketa-egitura

I. KAPITULUA

Kanarietako Irakurketa eta Liburutegien Kontseilua

31. artikulua.— Osaera, eskumenak, antolaketa eta funtzionamendua

1. Kanarietako Irakurketa eta Liburutegien Kontseilua, besteak beste, honako hauek osatuko dute:

c) Kontseilukideak:

j. Kanarietako Hizkuntzaren Akademiako ordezkari bat, instituzio horrek proposatuta.

VI. TITULUA

Irakurketa sustatzea

37. artikulua.— Irakurketa sustatzeko planen edukia

2. Irakurketa sustatzeko planek arreta berezia jarriko dute haur eta gazteengan, hizkuntza-gutxiengoengan —haien integrazioa errazteko—, eta gizarte-egoera ahuleneko sektoreetan, betiere arreta berezia jarritz desgaitasuna duten pertsonengan, bai eta edozein adinetako pertsonen etengabeko ikaskuntzan ere. Formatu eta metodo irisgarrien sustapena eta normalizazioa hartuko dira kontuan, hala nola irakurketa erraza, braille alfabetoa, soinu-euskarriak eta euskarri digitalak, bai eta irakurketa errazteko oinarritzko laguntza-produktuak ere.

IX. TITULUA

Kanarietako ondare bibliografikoa

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

44. artikulua.— Kanarietako ondare bibliografikoa

2. Kanarietako ondare bibliografikoaren barruan sartzen dira, era berean, obra literario, historiko, zientifiko edo artistiko unitarioak edo seriatuak, eskuz idatzitako edo inprimatutako eskriturakoak, edo hizkuntza kodifikatuan erregistratutakoak, baldin eta gutxienez hiru ale berdin-berdin daudela egiaztatzen ez bada, bai eta beren ezaugarriren batengatik bakartzat jo daitezkeenak eta ehun urtetik gorako antzinasuna dutenak ere. Ale kopuru hori dagoela ulertuko da 1958tik aurrera argitaratutako lanen kasuan.

7.4.10.24. 6/2019 Legea, apirilaren 9koa, Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari buruzkoa¹⁰⁵⁸

II. TITULUA Kalitate bereizia

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

29. artikulua.— Babesaren irismena

3. Kalitate-araubide bati lotuta egotearren babestutako izenak ezin izango dira erabili aipamen geografiko baten araudi espezifikokoak eskatutako betekizunak betetzen ez dituzten izaera bereko edo antzeko izaerako produktuen izendapenean, aurkezpenean edo publizitatean, nahiz eta izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzulita egon edo aurretik “mota”, “estilo”, “imitazio” edo antzeko adierazpenak izan, ez eta produktuaren benetako jatorria adierazten denean ere.

---

¹⁰⁵⁸ BOEren 110. zenbakian, 2019ko maiatzaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-6774>

7.4.10.25. 9/2019 Legea, apirilaren 9koa, “Hesperideen Unibertsitatea” unibertsitate pribatua aitortzekoa¹⁰⁵⁹

HITZAURREA

[...]

Hesperideen Unibertsitateak, hala badagokio, kontuan hartuko du Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren IV. tituluaren III. kapituluan (“enpresetako berdintasun-planak eta berdintasuna sustatzeko beste neurri batzuk”) ezarritakoa. Era berean, kontuan izango du Kanarietako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 26ko 1/2010 Legearen 10. artikuluan (“hizkera ez-sexista eta irudi publikoa komunikabide sozialetan eta publizitatean”) xedatutakoa.

[...]

---

¹⁰⁵⁹ BOEren 128. zenbakian, 2019ko maiatzaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2019-7958>

7.4.10.26. 11/2019 Legea, apirilaren 25ekoa, Kanarietako Kultura Ondareari buruzkoa¹⁰⁶⁰

HITZAURREA

I

[...]

Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 129. artikuluan aurreikusitakoaren arabera, lege honek printzipio hauek betetzen ditu: beharrizana, efikazia, proportzionaltasuna, segurtasun juridikoa, gardentasuna eta efizientzia. [...] Proportzionaltasun-printzipioaren arabera, lege honek aspektu hauek arautzen ditu: Kanarietako administrazio publikoen eskumenak; organo eta instituzio aholku-emaileen eskumenak; babes-ondasun eta -tresnen kategoriak, eta Kanarietako kultura-ondareko ondasunak babesteko araubide erkidea eta espezifikoa; ikuskatzailletza, eta zehapen-araubidea; izan ere, aspektu horiek guztiak beharrezkoak dira legearen bidez lortu nahi diren xedeak erdiesteko. Lege-testu hau onestea da eskubideak gutxien murrizten dituen neurria, hartzaileei behar-beharrezkoak diren betebeharrak soilik ezartzen baitizkie; izan ere, Kanarietako kultura-ondarearen garrantziak erregulazio-esparrua merezi du, zeinak bermatuko baitu ondarearen kontserbazioa eta hura etorkizuneko belaunaldiei transmititzea (hauek dira ondare horren osagaiak: ondare higigarriak, higiezinak, herri-kulturaren eta kultura tradizionalaren adierazpen immaterialak, balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo teknikokoak edo beste edozein kultura-eratako balioa dutenak). [...]

[...]

II

[...]

Titulu honetan nabarmentzekoa da, ondasun batek Kanarietako kultura-ondarearen zati gisa hartu ahal izateko izan behar dituen balioen zerrendan, aurreko araudian jasotzen ez diren paisaia-, industria- edo hizkuntza-balioak sartu direla.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Aplikazio-eremua

1. Lege hau Kanarietako kultura-ondareari aplikatuko zaio.
2. Kanarietako kultura-ondarea osatzen dute Kanariar Uharteetako biztanle aborigenen ondasun higigarriek, higiezinak eta adierazpen immaterialek, herri-

---

¹⁰⁶⁰ BOEren 140. zenbakian, 2019ko ekainaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-8707>

kulturak eta kultura tradizionalak, baldin eta balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko, tekniko edo beste edozein kultura-arlotako balioa badute, haien titulartasuna eta araubide juridikoa edozein direla ere.

II. TITULUA

Babes-eredua

9. artikulua.— Babes-mailak

1. Kanarietako kultura-ondarea osatzen duten ondasunak babes-maila hauetako batean sailkatuko dira:

a) Kultura-intereseko ondasunak. Kultura-intereseko ondasuntzat joko dira balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo tekniko edo kulturaleko ondasun higigarri, higiezin eta immaterial nabarmenenak, bai eta Kanarietako kulturaren lekukotza bereziak direnak ere.

III. TITULUA

Kanarietako administrazio publikoen eta organo eta instituzio aholku-emaileen eskumenak

I. KAPITULUA

Kanarietako administrazio publikoen eskumenak

14. artikulua.— Xedapen orokorrak

Kanarietako administrazio publikoek, zeinek bere eskumenen esparruan, honako betebeharrak izango dituzte Kanarietako kultura-ondareari dagozkionez:

d) Interes historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko, tekniko edo bestelako interes kulturaleko ondasun higigarri, higiezin eta immaterialen dokumentazio zehatz-zehatza ematea, betiere lege honetan zehazten diren tresnen bidez; administrazio horiek dokumentazioa eguneratuta izango dute, eta beste administrazio publiko, ikertzaile eta partikular batzuek erabiltzeko moduko euskarri informatiko, grafiko eta dokumental egokietan mantenduko dute.

IV. TITULUA

Ondasun-kategoriak eta babes-tresnak

I. KAPITULUA

Kultura-intereseko ondasunak

1. ATALA

Arau orokorrak

22. artikulua.— Araubide orokorra

1. Kultura-intereseko ondasuntzat joko dira izaera historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo tekniko edo kulturaleko balio nabarmenenak dituzten ondasunak, bai eta Kanarietako kulturaren lekukotza bereziak diren ondasunak ere.

25. artikulua.— Kultura-interes immateriala duten ondasunen sailkapena

Kanarietako kultura-ondarea osatzen duten ondasun immaterialak kultura-intereseko deklaratu ahal izango dira, kategoria hauetako baten edo batzuen arabera:

a) Ahozko tradizio eta adierazpideak, Kanarietan mintzatzen den espainieraren hizkuntza-modalitateak eta berezitasunak barne, bai eta toponimia tradizionala, lurraldeen izendapen geografikoak zehazteko tresna gisa.

II. KAPITULUA

Kultura-ondareko ondasunen uharte-katalogoetako ondasunak

1. ATALA

Araubide orokorra

39. artikulua.— Kultura-ondareko ondasunen uharte-katalogoak

1. Kultura-ondareko ondasunen uharte-katalogoak babes-tresna dira, eta, bertan, uharte-interesa duten Kanarietako kultura-ondareko ondasun higigarriak, higiezinak eta immaterialak sartzen dira, baldin eta, kultura-intereseko ondasunak definitzen dituen garrantzirik izan gabe, bereziki babestu behar badira balio historikoak, artistikoak, arkitektonikoak, arkeologikoak, etnografikoak, bibliografikoak, dokumentalak, linguistikoak, paisajistikoak, industrialak, zientifikoak edo teknikoak edo bestelako kultura-balioak badituzte.

III. KAPITULUA

Kultura-ondareko ondasunen udal-katalogoetako ondasunak

50. artikulua.— Kultura-ondareko ondasunen udal-katalogoak

1. Kultura-ondareko ondasunen udal-katalogoak babes-tresna dira, eta, bertan, Kanarietako kultura-ondareko ondasun higigarriak eta higiezinak sartzen dira, baldin eta, kultura-intereseko ondasunak definitzen dituen garrantzirik izan gabe, bereziki babestu behar badira balio historikoak, artistikoak, arkitektonikoak, arkeologikoak, etnografikoak, bibliografikoak, dokumentalak, linguistikoak, paisajistikoak, industrialak, zientifikoak edo teknikoak edo bestelako kultura-balioak badituzte, betiere ondasunon kontserbazio-egoera oztopoa izango ez dela katalogatuak izan ahal izateko.

52. artikulua.— Udal-katalogoen edukia

1. Balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo teknikoengatik kontserbazio-araubide espezifikoa behar duten ondasun edo guneen identifikazio zehatza jaso beharko dute udal-katalogoek, betiere ondasun eta gune horien babes-maila eta kasua-kasuan baimendutako esku-hartze motak ezarriz.

**7.4.10.27. 7/2020 Legea, abenduaren 29koa,
Kanarietako Autonomia Erkidegoaren
2021erako Aurrekontu Orokorrei
buruzkoa¹⁰⁶¹**

**V. TITULUA
Langile-gastuak eta langileak kudeatzeko
neurriak**

**I. KAPITULUA
Langile-gastuak**

39. artikulua.— Unibertsitateaz kanpoko irakasleen prestakuntza iraunkorragatiko osagarria, erantzukizun bereziagatiko osagarria eta haborokinak

3. 2021ean, unibertsitateaz kanpoko irakasleek Atzerriko Hizkuntzak Bultzatzeko Planean (PILE) parte hartzeagatiko haborokinaren zenbatekoak honako hauek izango dira, zeinek urtean zehar ezingo baitute igoerarik izan:

a) Atzerriko hizkuntzan irakasteagatik:

– Atzerriko hizkuntzen espezialitateko maisu-maistren kidegoko irakasleek, zeinek ez baitute egiaztatzen atzerriko hizkuntzan benetan irakasten duten hizkuntzan B2, C1 edo C2 maila dutenik, eta arlo ez-linguistikoetan aldi baterako atzerriko hizkuntzan benetan irakasten dutenek: 35 euro hilean.

– Atzerriko hizkuntzan benetan arlo edo irakasgai ez-linguistikoetan irakasten duten irakasleek, baldin eta irakasgai horiek ematen diren hizkuntzan B2 maila dutela egiaztatzen badute: 35 euro hilean.

– Atzerriko hizkuntzan benetan arlo edo irakasgai ez-linguistikoetan irakasten duten irakasleek, baldin eta irakasgai horiek ematen diren hizkuntzan C1 edo C2 maila dutela egiaztatzen badute: 45 euro hilean.

b) Koordinazio-eginkizunak egikaritzeagatik:

– Irakaskuntza ematen den hizkuntzan egiaztatutako B2 mailarekin: 45 euro hilean.

– Irakaskuntza ematen den hizkuntzan egiaztatutako C1 edo C2 mailarekin: 55 euro hilean.

[...]

---

¹⁰⁶¹ BOEren 41. zenbakian, 2021eko otsailaren 17ko alean, argitaratua.

7.4.10.28. 2/2021 Legea, ekainaren 7koa, gizarte-berdintasunari eta genero- identitateagatik, genero-adierazpenagatik eta ezaugarri sexualengatik ez diskriminatzeari buruzkoa¹⁰⁶²

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

Lege honetan aurreikusitako ondorioetarako, honako hitz hauek jarraian adierazi bezala ulertuko dira:

2. Genero-adierazpena: pertsona bakoitzak bere genero-identitatea komunikatzeko edo adierazteko duen modua, estetikaren, hizkeraren, portaeraren, jarreraren edo bestelako adierazpenen bidez, eta bat etor daiteke edo ez jaiotza-sexuaren arabera sozialki esleitutako generoarekin lotuta daudenekin.

[...]

4. artikulua.— Printzipio gidariak eta aitortutako eskubideak

1. Lege hau printzipio gidari eta eskubide aitortu hauetan oinarritzen da, eta printzipio eta eskubide horiek eraenduko dute haren aplikazio-eremuan dauden pertsona fisiko edo juridikoen, publiko zein pribatuen, jarduna:

e) Aukera-berdintasuna: pertsona orok eskubidea du bere duintasunerako eta bere nortasunaren garapen askerako ezinbestekoak diren eskubide ekonomiko, sozial eta kulturalak asetzeko. Ondorio horietarako, Kanarietako botere publikoek:

3) Kanarietako komunikabide publiko eta pribatu guztiek genero-identitateen eta adierazpenen berdintasun-printzipioa betetzen dutela zainduko dute; segurtatuko dute ezen titulartasun publikoko komunikabideen ekoizpena eta antolaketa pluralista eta ez-diskriminatzailea izango dela, genero-identitateari eta adierazpenari eta ezaugarri sexualei dagokienez, eta, bereziki, bermatuko dute ezen hizkuntzaren erabilera ez-sexista izango dela, eta tratamendu duina, errespetuzkoa eta egiazkoa emango dela eurek trans identitatei buruz eta pertsona intersexualei buruz erabiltzen dituzten eduki eta irudietan, bereziki informazio-zerbitzuen eremuan.

---

¹⁰⁶² BOEren 163. zenbakian, 2021eko uztailaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-11382>

X. TITULUA

Neurriak komunikabideen eremuan

54. artikulua.— Kode deontologikoak

Kanarietako Autonomia Erkidegoak zainduko du titulartasun autonomikoko komunikabideek eta Kanarietako Administrazioaren dirulaguntzak edo funts publikoak hartzen dituztenek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak har ditzatela, zeinek jasoko baitituzte berdintasunarekiko errespetua, eta genero-identitatean edo -adierazpenean edo dibertsitate sexualean oinarritutako diskriminazioaren debekua, bai informazioaren eta publizitatearen edukietan, bai erabilitako hizkeran. Xedapen horrek bitarteko guztiei eragingo die, informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriek bultzatutakoei barne.

7.4.10.29. 6/2021 Legea, abenduaren 28koa, Kanarietako Autonomia Erkidegoaren 2022rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa¹⁰⁶³

I. TITULUA Aurrekontuak onestea

1. artikulua.— Autonomia Erkidegoko aurrekontu orokorren eremua

9. Fundazio publiko hauen aurrekontuak:

– Hizkuntzaren Kanariar Akademia fundazio kanariarrarenak.

[...]

V. TITULUA Langile-gastuak eta langileak kudeatzeko neurriak

I. KAPITULUA Langile-gastuak

42. artikulua.— Unibertsitateaz kanpoko irakasleen prestakuntza iraukorragatik osagarria, erantzukizun bereziagatik osagarria eta haborokinak

3. 2022an, unibertsitateaz kanpoko irakasleek Atzerriko Hizkuntzak Bultzatzeko Planean (PILE) parte hartzeagatik haborokinaren zenbatekoak, zeinei ez baitaie aplikatuko 35.2 artikuluaaren bigarren paragrafoan xedatutakoa, honako hauek izango dira:

a) Atzerriko hizkuntzan irakasteagatik:

– Atzerriko hizkuntzen espezialitateko maisu-maistren kidegoko irakasleek, zeinek ez baitute egiaztatzen atzerriko hizkuntzan benetan irakasten duten hizkuntzan B2, C1 edo C2 maila dutenik, eta arlo ez-linguistikoetan aldi baterako atzerriko hizkuntzan benetan irakasten dutenek: 35 euro hilean.

– Atzerriko hizkuntzan benetan arlo edo irakasgai ez-linguistikoetan irakasten duten irakasleek, baldin eta irakasgai horiek ematen diren hizkuntzan B2 maila dutela egiaztatzen badute: 35 euro hilean.

– Atzerriko hizkuntzan benetan arlo edo irakasgai ez-linguistikoetan irakasten duten irakasleek, baldin eta irakasgai horiek ematen diren hizkuntzan C1 edo C2 maila dutela egiaztatzen badute: 45 euro hilean.

b) Koordinazio-eginkizunak egikaritzeagatik:

---

¹⁰⁶³ BOEren 41. zenbakian, 2022ko otsailaren 17ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-2544

– Irakaskuntza ematen den hizkuntzan egiaztatutako B2 mailarekin: 45 euro hilean.

– Irakaskuntza ematen den hizkuntzan egiaztatutako C1 edo C2 mailarekin: 55 euro hilean.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Itsasoko eta Arrantzako Lanbide Heziketako irakasle numerarioen eta Itsasoko eta Arrantzako Lanbide Heziketako lantegiko maisu-maistren eskaletako funtzionarioei ordainsari-kontzeptuak aitortzea

1. 2022ko urtarrilaren 1etik aurrerako ondorioekin, honako ordainsari-kontzeptu hauek jasotzeko eskubidea izango dute Itsasoko eta Arrantzako Lanbide Heziketako goi-mailako teknikarien kidegoko irakasle numerarioen funtzionarioek eta Itsasoko eta Arrantzako Lanbide Heziketako erdi-mailako teknikarien kidegoko lantegiko maisu-maistren eskalako funtzionarioek:

b) Atzerriko Hizkuntzak Bultzatzeko Planaren betearazpenean parte hartzeagatiko haborokina, zeina ezarri baitzen lehen aipatutako abenduaren 27ko 7/2017 Legearen 42.hiru artikulua 1. eta 2. apartatueta; izan ere, apartatuok abenduaren 28ko 7/2018 Legearen azken xedapenetako laugarrenaren bigarren eta hirugarren apartatuek aldatu zituzten hurrenez hurren.

Aurreko paragrafoan aipatutako haborokinaren hileko zenbatekoak, 2022an, atzerriko hizkuntzan irakasteagatik eta koordinazio-eginkizunak egikaritzeagatik direnak, lege honen 42.3 artikuluan zehaztutakoak izango dira, eta horiei ez zaie aplikatuko 35.2 artikulua bigarren paragrafoan xedatutakoa.

2. [...]

Aurreko apartatuaren b) letran aipatutako haborokina jasotzeko, hizkuntza-gaitasunaren maila egiaztatu beharko da, Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren arabera gaitasun hori aitortzeari buruzko autonomia-erkidegoaren araudian xedatutakoaren arabera.

Azken xedapenetako hamargarrena.— 4/2012 Legea, ekainaren 25ekoa, Neurri Administratibo eta Fiskalei buruzkoa, aldatzea

Aldatu egiten da Neurri Administratibo eta Fiskalei buruzko ekainaren 25eko 4/2012 Legearen 50.bat.9 artikulua; aldaketak 2022ko urtarrilaren 1etik aurrera izango ditu ondorioak, eta epe mugagabea egongo da indarrean; haren idazkera hauxe izango da:

«9. Zerbitzu hauek ematea: haurren eta gazteen hezkuntza, haurren zaintza eta zainketa, eskola-jantokia bitarteko klase arteko denboran ikastetxeetan edo eskolaz kanpoko ordutegiko haurtzaindegi-zerbitzuko geletan haurrei emandako arreta, eskolako, unibertsitateko eta graduondoko irakaskuntza, hizkuntzen irakaskuntza eta lanbide-heziketa eta lanbide-birziklapena, zuzenbide publikoko erakundeek edo jarduera horiek gauzatzeko baimendutako erakunde pribatuek eskainitakoak direnean».

**7.4.10.30. 2/2022 Legea, ekainaren 6koa,
Kanarietan osasun-alertaren araubide
juridikoa eta COVID-19aren pandemia
kontrolatzeko eta kudeatzeko neurriak
ezartzen dituena¹⁰⁶⁴**

III. TITULUA

**Osasun-alertaren araubide juridikoa COVID-
19aren pandemian**

II. KAPITULUA

**Osasuna babesteko alerta-maila desberdinetan aplikatu
beharreko neurriak**

27. artikulua.— 4. alerta-mailan aplikatu beharreko neurriak

4. alerta-mailan, honako neurri hauek aplikatuko dira automatikoki:

38. 4. alerta-mailan dauden uharteetatik datozen hamabi urteko edo gehiagoko bidaiariek, beste uharte batzuetara joaten badira, egiaztatu beharko dute, heldu baino 48 ordu lehenago, SARS-CoV-2rako infekzio aktiboaren proba diagnostiko bat egin dutela, eta emaitza negatiboa izan dela; proba horrek bat etorri beharko du estatu-mailan une bakoitzean indarrean dauden osasun-betekizunekin, honako kasu hauetan izan ezik:

d) Unibertsitate-zentroetara, eta irakaskuntzako eta hezkuntzako zentroetara joateko egiten diren joan-etorriak, haur-hezkuntzako eskolak barne, bai eta hizkuntza-akademietara eta hezkuntza arautuko ikasketa-planetan, kontserbatorioetan eta musika-eskoletan sartutako irakasgaien hezkuntza-errefortzuko ikastegietara joateko edo akademietan edo prestakuntza-zentroetan hautaketa-prozesuak prestatzeko egindakoak ere.

---

¹⁰⁶⁴ BOEren 144. zenbakian, 2022ko ekainaren 17ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-10044>

7.4.10.31. 5/2022 Legea, abenduaren 19koa, Herriartasunaren Kanariar Errentarena¹⁰⁶⁵

I. TITULUA

Prestazio ekonomikoetarako eskubidea

I. KAPITULUA

Herriartasun-errenta

6. ATALA

Onuradunen eskubideak eta betebeharrak

38. artikulua.— Eskubideak

Herriartasun-errentaren onuradunek, lege honen 6. artikuluan xedatutakoaren arabera, eskubide hauek izango dituzte:

b) Arreta zuzeneko eta beren beharrianetara egokitua jasotzekoa, arreta-plan pertsonalizatu baten bidez, genero-ikuspegia kontuan hartuta, eta plan hori hizkera argi eta ulergarrian idatziz izatekoa.

---

¹⁰⁶⁵ BOEren 30. zenbakian, 2023ko otsailaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-2940>

7.4.10.32. 6/2022 Legea, abenduaren 27koa, Kanarietako Klima Aldaketarena eta Trantsizio Energetikoarena¹⁰⁶⁶

III. TITULUA

Klima-aldaketaren integrazioa lurralde- eta sektore-politika administratiboetan

VI. KAPITULUA

Beste politika sektorial batzuk

8. ATALA

Biodibertsitatea eta baliabide naturalak babestea

65. artikulua.— Biodibertsitatea, natura- eta kultura-ondarea

[...]

Kanarietako administrazio publiko eskudunek kultura-ondarea babesteko eta kontserbatzeko politikak bultzatu beharko dituzte balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo tekniko edo beste edozein kultura-izaera duten herri-kulturaren eta kultura tradizionalaren adierazpenen eremu fisikoetan, bai eta izaera paleontologikoko barrendegi eta aztarnategietan eta kultura-intereseko ondasun guztietan ere (KIO), honako hauek lortzeko:

- a) Kultura- eta natura-eremu horiek (paleontologikoa) klima-aldaketaren ondorioekiko dituzten arriskuak eta kalteberatasuna identifikatzea eta ebaluatzea.
- b) Klima-aldaketak ondasun horien kontserbazioan izan ditzakeen inpaktuak identifikatzea, kalteberatasunak eta egokitzeko gaitasuna kontuan hartuta, betiere egokitzeko aukera nagusiak aztertuz eta arrisku-mailak lehenetsiz.
- c) Kultura- eta natura-ondasunak aipatutako balioetara egokitzeko neurri egokiak sustatzea, barrendegi bakoitzerako irtenbide egokiak ezarriz; horretarako, lehenetsunak eta egutegia dakartzan egokitzapen-plan bat erabiliko da, zeinak hartuko baititu Kanariar Uharteetako ondasun guztiak.
- c) Klima-aldaketak kultura-ondarearen eremu horietan dituen ondorioak ebaluatzeko informazio-sistema bat ezartzea.
- d) Informazioa, kontzientziazioa eta herritarren parte-hartzea areagotzea klima-aldaketarekin lotutako jardueretan eta kultura- eta natura-ondarea (paleontologikoa) kontserbatzeko gertatzen diren inplikazioetan.

---

¹⁰⁶⁶ BOEren 30. zenbakian, 2023ko otsailaren 4ko alean, argitaratua.

Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-2941>

7.4.10.33. 7/2022 Legea, abenduaren 28koa, Kanarietako Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa¹⁰⁶⁷

I. TITULUA Aurrekontuak onestea

- 1. artikulua.— Autonomia Erkidegoko aurrekontu orokorren eremua**
Autonomia Erkidegoko 2023. urterako aurrekontu orokorretan sartzen dira:
10. Fundazio publiko hauen aurrekontuak:
– Hizkuntzaren Kanariar Akademia kanariaren fundazioarenak.
[...]

V. TITULUA Langile-gastuak eta langileak kudeatzeko neurriak

I. KAPITULUA Langile-gastuak

- 41. artikulua.— Unibertsitateaz kanpoko irakasleen prestakuntza
iraunkorragatiko osagarria, erantzukizun bereziगतिको osagarria eta
haborokinak**

3. 2023an, unibertsitateaz kanpoko irakasleek Atzerriko Hizkuntzak Bultzatzeko Planean (PILE) parte hartzeगतिको haborokinaren zenbatekoak, zeinei ez baitzaie aplikatuko 34.2 artikuluaaren bigarren paragrafoan xedatutakoa, honako hauek izango dira:

a) Atzerriko hizkuntzan irakasteगतिको:

– Atzerriko hizkuntzen espezialitateko maisu-maistren kideगतिको irakasleek, zeinek ez baitute egiaztatzen atzerriko hizkuntzan benetan irakasten duten hizkuntzan B2, C1 edo C2 maila dutenik, eta arlo ez-linguistikoetan aldi baterako atzerriko hizkuntzan benetan irakasten dutenek: 35 euro hilean.

– Atzerriko hizkuntzan benetan arlo edo irakasgai ez-linguistikoetan irakasten duten irakasleek, baldin eta irakasgai horiek ematen diren hizkuntzan B2 maila dutela egiaztatzen badute: 35 euro hilean.

– Atzerriko hizkuntzan benetan arlo edo irakasgai ez-linguistikoetan irakasten duten irakasleek, baldin eta irakasgai horiek ematen diren hizkuntzan C1 edo C2 maila dutela egiaztatzen badute: 45 euro hilean.

---

¹⁰⁶⁷ BOEren 56. zenbakian, 2023ko martxoaren 7ko alean argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-5961

6. 2023an, goi-mailako teknikarien kidegoko Itsasoko eta Arrantzako Lanbide Heziketako irakasle numerarioen eskalako funtzionarioek eta erdi-mailako teknikarien kidegoko Itsas eta Arrantzako Lanbide Heziketako maisu-maistren eskalako funtzionarioek, arrantzaren arloan eskumena duen sailak erregelamenduz ezarritako betekizunei jarraikiz, etengabeko prestakuntzagaritako osagarria eta taldeko tutoretzan jarduteagaritako haborokinak jasoko dituzte, bai eta Atzerriko Hizkuntzak Sustatzeko Planean parte hartzeagaritik eta ikasleen ongizaterako eta babeserako koordinazio-eginkizunak betetzeagaritik, laneko arriskuen prebentzioan edo informazioaren eta komunikazioaren teknologietan parte hartzeagaritik ere, aurreko apartatuetan zehaztutako zenbatekoetan.

Azken xedapenetako seigarrena.— 4/2012 Legea, ekainaren 25ekoa, Neurri Administratibo eta Fiskalei buruzkoa, aldatzea

Aldatu egiten da Neurri Administratibo eta Fiskalei buruzko ekainaren 25eko 4/2012 Legea, eta honela geratzen da idatzita:

Bi. Honela geratzen da idatzita 50. artikulua lehenengo apartatuko 9. zenbakia:

«9. Zerbitzu hauek ematea: haurren eta gazteen hezkuntza, haurren zaintza eta zainketa, eskola-jantokia bitarteko klase arteko denboran irakaskuntzako entroetan edo eskolaz kanpoko ordutegiko haurtzaindegi-zerbitzuko geletan haurrei emandako arreta, eskolako, unibertsitateko eta graduondoko irakaskuntza, hizkuntzen irakaskuntza eta lanbide-heziketa eta lanbide-birziklapena, xede bera duten zuzenbide publikoko erakundeek edo jarduera horiek gauzatzeko baimendutako erakunde pribatuek eskainitakoak direnean».

[...]

7.4.10.34. 1/2023 Legea, martxoaren 1koa, Kanarietako Kulturaren Sistema Publikoari buruzkoa¹⁰⁶⁸

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Azkenik, legeak printzipio juridiko nagusi gisa onartutako kulturaren funtzio soziala du ardatz. Funtzio sozialak berekin dakar kulturak pertsonen eraikuntzan eta gizarte- eta erkidego-eraikuntzan duen garrantzia aitortzea, eta, beraz, kultura erantzukizun publiko ukazinen sorta baten objektu bihurtzen da. Kultura-bizitzari dagokionez, botere publikoen lehenengo baldintza —hobe litzateke aurrebaldintzaz hitz egitea— kulturaren askatasuna eta autonomia aitortzea eta bermatzea da, haren alderdi guztietan. Baina, gizarte demokratiko aurreratu batean, botere publikoek interes orokor eta publiko horiek onartu, sustatu eta bultzatu behar dituzte nahitaez. Edo, bestela esanda, kulturaren funtzio soziala da hauxe da: ente publikoek kulturaren aurrerapenerako dituzten erantzukizunak eta betebeharrak hemen araututako sistemaren barruan hedatzeko bihotza. Izan ere, kulturaren aurrerapena jada konstituzio-hizkeran agertzen da, legean bertan sistemaren printzipio argitzaile gisa jasotzen da, eta botere publikoek kulturaren funtzio sozialarekiko konpromisoan duten zeregina ulertzeko modu aurreratu eta proaktiboagoa baino ez da.

[...]

I. TITULUA

2. artikulua.— Legearen printzipio gidariak

Aurreko artikuluan aipatutako administrazio publikoek eta sektore publikoko organismo eta enteei kulturaren arloan dituzten eskumenak garatzean lege honen jarduketak eta helburuak argituko dituzten printzipioak honako hauek dira:

5. Berdintasun materiala eta lurraldekoa. Arreta berezia jartzea inolako diskriminaziorik ez egiteko honako hauengatik: jatorriagatik, etniagatik, ideologiagatik, iritziagatik, erlijioagatik, hizkuntzagatik, generoagatik, sexu-orientazioagatik, desgaitasunagatik, lurralde-jatorriagatik eta kultura- eta etnia-kidetasunagatik edo izaera arrazista edo xenofoboa duen beste edozein inguruabar pertsonal edo sozialengatik. Era berean, printzipio honen helburua hauxe da: pertsona guztiei kultura-ondasun eta -zerbitzuetarako irispidea bermatzea eta sustatzea, betiere lurralde-desberdintasunak saihestuz, hala nola biztanle gehiago eta gutxiago duten uharteen artean, hiriburu diren uharteen eta ez direnen artean, metropoli-eremuen eta izaera hori ez dutenen artean, hiriguneen eta landa-eremuen artean, hirietako erdialdearen eta aldirien artean; bai eta adinekoen, desgaitasuna

---

¹⁰⁶⁸ BOEren 122. zenbakian, 2023ko maiatzaren 23ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-12083>

duten pertsonen, migratzaileen, askatasunik gabeko pertsonen eta gaitasun sozioekonomiko txikiagoa duten pertsonen arteko desberdintasunak ere saihestuz.

II. TITULUA

Kanarietako kulturaren sistema publikoa

III. KAPITULUA

Kanarietako kulturaren sistema publikoaren betebeharrak, eginbeharrak eta bermeak

2. ATALA

Kanarietako kulturaren sistema publikoaren funtzionamenduari buruzko eginbeharrak eta betebeharrak

17. artikulua.— Kanarietako kulturaren sistema publikoaren funtzionamendua

Hauek dira Kanarietako kulturaren sistema publikoaren funtzionamenduari dagozkion eginbeharrak:

4. Gardentasuna.

3. Era berean, neurri proaktiboak hartuko dituzte ondorik aipatuko diren pertsonen ezagutza, kultura-ondasun eta -zerbitzuetarako irispidea eta kultura-eskubideen egikaritzea errazteko; hauek dira pertsona horiek: adinagatik, lurralde-egoeragatik, egoera sozioekonomikoagatik, generoagatik, desgaitasunagatik, migrazioagatik, hizkuntza ez ezagutzeagatik edo beste arrazoi batzuegatik irispidean izateko zailtasunik handienak dituztenak, betiere aurreko arrazoiengatik kultura-eskubideak eraginkortasunez eta berdintasun-baldintzetan egikaritzeko desabantaila- edo desberdintasun-egoeran badaude.

IV. KAPITULUA

Kanarietako Kultura Kontseilua

27. artikulua.— Kanarietako Kultura Kontseiluaren osaera

1. Honako hauek dira Kanarietako Kultura Kontseiluko kide:

– Hizkuntzaren Kanarietako Akademiaren ordezkari bat.

[...]

7.4.10.35. 2/2023 Legea, martxoaren 1ekoa, Kanarietako Gazte-politikei buruzkoa¹⁰⁶⁹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Jarduteko printzipioak

Hauek dira gazteriaren arloan Kanarietako administrazio publikoen jarduna gidatu behar duten printzipioak:

k) Kulturartekotasuna. Administrazioak gazteriaren arloan egiten duen jardunak kulturartekotasuna bultzatuko du, eta horrek ahalbidetuko du Kanarietako gazteek Kanarietako Autonomia Erkidegoan eta beste erregio eta herrialde batzuetan dauden errealitate kulturalak ezagutzea, eta Kanarietako kultura Estatuan eta nazioartean proiektatuko du. Hizkuntzak ikastea ere sustatuko da, beste herrialde eta kultura batzuetako gazteen arteko oinarrizko komunikazio-tresna den aldetik.

---

¹⁰⁶⁹ BOEren 124. zenbakian, 2023ko maiatzaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-12206>

7.4.11. Kantabriako Autonomia Erkidegoa

7.4.11.1 4/1993 Legea, martxoaren 10ekoa, Funtzio Publikoari buruzkoa¹⁰⁷⁰

V. TITULUA Funtzionario publikoen estatutu-araubidea

VIII. KAPITULUA Diziplina-araubidea

74. artikulua

Honako hauek dira falta oso astunak:

b) Arraza, sexu, erlijio, hizkuntza, iritzi, jaioleku edo bizileku edo beste edozein izaera edo norbere edo gizarte-egoera dela eta, diskriminazioa ekar dezakeen edozein jarduketa.

---

¹⁰⁷⁰ BOEren 124. zenbakian, 1993ko maiatzaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1993-13437>

7.4.11.2. 11/1998 Legea, urriaren 13koa, Kantabriako Kultura Ondareari buruzkoa¹⁰⁷¹

IV. TITULUA Araubide espezifikoak

I. KAPITULUA Ondare arkeologikoa eta paleontologikoa

77. artikulua.— Baimenak

3. Atzerriko ikertzaileek edo instituzioek egiten dituzten indusketek, lege honetan ezarritako araudiaz gain, espainiar zuzendarikide bat izan beharko dute. Indusketaren txostenak eta memoria gaztelaniaz aurkeztuko dira.

---

¹⁰⁷¹ BOEren 10. zenbakian, 1999ko urtarrilaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-652>

7.4.11.3. 5/1999 Legea, martxoaren 24koa, Kantabriako Turismoaren Antolamenduari buruzkoa¹⁰⁷²

II. TITULUA Turismo-agentek

II. KAPITULUA Turismo-eskaintza

14. artikulua.— Izena eta publizitatea

2. Errotuluek, dokumentazioak, publizitateak, adierazpenek, prezio-zerrendek edo fakturek gaztelaniaz idatzita egon beharko dute, baina horrek ez du eragotziko aldi berean beste hizkuntza batzuk erabiltzea edo izen propio bat erabiltzea izendapen gisa.

IV. TITULUA Turismo-baliabidea garatzea eta mantentzea

VI. KAPITULUA Turismo-prezioak eta -zerbitzuak

46. artikulua.— Prezioen araubidea eta publizitatea

2. Eskaintzen diren zerbitzuen prezioen zerrendan, publizitatean edo merkataritza-eskaintzan azken prezio osoa sartu beharko da, zergak barne, gutxienez gaztelaniaz eta legezko erabilerako diruan.

7.4.11.4. 3/2001 Legea, irailaren 25ekoa, Kantabriako Liburutegiei buruzkoa¹⁰⁷³

HITZAURREA

Espainiako Konstituzioaren 46. artikulua zehazten duenez, botere publikoen ataza da bermatzea Espainiako herrien ondare historiko, kultural eta artistikoa zaindu eta aberastea, bai eta ondareon ondasunena ere, horien araubidea eta titulartasuna edozein izanda. Ondare historikoaren barruan, berebiziko garrantzia du ondare bibliografiko eta dokumentalak, identitate historikoari eta norberaren hizkuntzari

---

¹⁰⁷² BOEren 110. zenbakian, 1999ko maiatzaren 8ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-10364>

¹⁰⁷³ BOEren 253. zenbakian, 2001eko urriaren 22ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-19610>

eusteko bitarteko gisa, hizkuntza komunikaziorako eta gizarte-elkarbizitzarako oinarritzko tresna gisa ulertuta.

[...]

II. TITULUA

Kantabriako irakurketa publikoaren sistema

III. KAPITULUA

Irakurketa publikoko zerbitzuak

20. artikulua.— Funtsak eskuratzea

2. Beharrezkoa denean, neurri egokiak hartuko dira gutxiengo etniko, erlijioso edo linguistikoen eskubideak kontuan har daitezzen.

7.4.11.5. 3/2004 Legea, urriaren 7koa, Kantabriako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa¹⁰⁷⁴

HITZAURREA

[...]

Gaur egun badaude antzeko eginkizunak betetzeko gaitzen duten beste titulazio batzuk, baina testuinguru desberdinetan, hala nola 1440/1991 Errege Dekretua, abuztuaren 30ekoa, Entzumen eta Hizketako Maisu Espezialista titulua arautzen duena, bai eta Hezkuntzako Estatu Idazkaritzaren eta Kantabriako Gobernuko Hezkuntza eta Gazteria Sailaren (gaur egun Hezkuntza Saila) zenbait ebazpen ere, entzumen eta hizketako nahasmenduak espezializatzeko ikastaroak homologatzen dituztenak. Inguruabar horiek justifikatzen dute lege honek hirugarren xedapen iragankorrean ezartzea zelan izan daitezkeen Kantabriako Logopeden Elkargo Ofizialeko kide titulazio horietako bat duten eta lanbide-kaudimena egiaztatzen duten profesionalak. Era berean, komeni da elkargoan sartzeko araubide iragankor bat ezartzea, zenbait autonomia-erkidegotan sortutako gainerako logopeden elkargoekin nolabaiteko homogeneotasunari eusteko.

[...]

Hirugarren xedapen iragankorra.— Profesionalak elkargo ofizialean sartzea

Lege hau indarrean jarri eta bi urteko epean, Kantabriako Logopeden Elkargo Ofizialean sartu ahal izango dira hizketaren eta entzumenaren nahasmendu eta patologien arloan lan egin duten profesionalak, baldin eta honako kasu hauetako batean badaude:

a) Logopediaren arloan gutxienez hiru urtez jardun dutela egiaztatzen dutenak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

1) Hizketaren eta entzumenaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, hezkuntzaren arloan eskuduna den ministerioak emandakoa.

2) Hizketaren eta entzumenaren nahasmenduetako espezialistaren diploma, Espainiako unibertsitate batek luzatua edo behar bezala homologatutako atzerri-titulua.

b) Osasunaren edo hezkuntzaren arloko unibertsitate-titulazio bat dutenak, lizentzia edo diploma mailakoa, eta egiaztatzen dutenak logopeda-lanak egin dituztela gutxienez bost urtez, lege hau indarrean jarri aurreko hamar urteetan.

c) Lege hau indarrean jarri aurreko hogeitau urteetan, logopedia-arloko lanetan aritzeko gaitasun profesional praktikoa eta hamar urteko jardun edo arduraldia egiaztatzen dutenak.

---

¹⁰⁷⁴ BOEren 272. zenbakian, 2004ko azaroaren 11ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-19173>

7.4.11.6. 1/2006 Legea, martxoaren 7koa, Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak defendatzeari buruzkoa¹⁰⁷⁵

II. TITULUA Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

IV. KAPITULUA Informaziorako eskubidea eta merkataritza- komunikazioak

15. artikulua.— Administrazio publikoen jardun-eremua

4. Kantabriako administrazio publikoek zainduko dute, bakoitzak bere eskumenen eremuan, kontsumitzaileei eta erabiltzaileei emandako informazioa gaztelaniaz egon dadin.

20. artikulua.— Etiketak

2. Edozelan ere, eta araudi sektorialean formulatutako beste betekizun batzuei kalterik egin gabe, ondasunekin batera doan informazio idatziak, oro har, eta haien etiketek, bereziki, gaztelaniaz egon beharko dute, inskripzio argia, ikusteko modukoa, irakurtzeko eta ulertzeko errazekoa, eduki beharko dute, eta trazabilitatea, jatorria eta jatorri geografikoa, izaera eta osaera, kalitatea eta kantitatea, erabilera-jarraibideak eta baldintzak, aurreikus daitezkeen arriskuei buruzko ohartarazpenak, biltegitratzeko beharrezko baldintzak eta iraungitze-data zehazteko beharrezko informazioa izan beharko dute.

---

¹⁰⁷⁵ BOEren 77. zenbakian, 2006ko martxoaren 31ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-5810>

7.4.11.7. 2/2007 Legea, martxoaren 27koa, Gizarte-eskubide eta -zerbitzuei buruzkoa¹⁰⁷⁶

I. TITULUA Eskubideak eta eginbeharrak

5. artikulua.— Pertsonen eskubideak gizarte-zerbitzuetan

1. Gizarte-zerbitzuen hartzaileek honako eskubide hauek dituzte:

- g) Beren egoeraren balioespena idatziz eta hizkera ulergarrian jasotzeko eskubidea.
- t) Hizkuntzarekiko zailtasunengatik edo desgaitasun fisiko, intelektual, mental edo sensorialen batengatik jasotzen duten informazioa ulertzeko behar diren laguntzak eta babesak izateko eskubidea, betiere beren eskubideen egikaritzea bermatzeko eta informazio-prozesuan eta erabakiak hartzeko prozesuan bete-betean parte hartzea errazteko.

II. TITULUA Gizarte-zerbitzuen sistema publikoa

IV. KAPITULUA Gizarte-zerbitzuen sistema publikoaren prestazioak

1. ATALA

Gizarte-zerbitzuen zorroa

27. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen zorroaren gutxieneko edukia

1. Gizarte-zerbitzuen zorroak, gutxienez, honako prestazio hauek bildu beharko ditu:

A) Zerbitzu-prestazioak.

15) Autonomia sustatzeko eta komunikazio-oztopoak kentzeko zerbitzua, Administrazio autonomikoarekin duen harremanean, betiere gizarte-zerbitzuen arloan:

a) Espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete-zerbitzua entzumen-desgaitasun larria duten pertsonentzat. Zerbitzua bermatu egingo da eta doakoa izango da.

b) Atzerriko hizkuntzako bitartekari-zerbitzua, espainiera ulertzeko zailtasun larriak dituzten pertsonentzat. Zerbitzua bermatu egingo da eta doakoa izango da.

---

¹⁰⁷⁶ BOEren 94. zenbakian, 2007ko apirilaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-8186>

7.4.11.8. 4/2007 Legea, apirilaren 4koa, Kantabriako Autonomia Erkidegoaren Nazioarteko Lankidetzari buruzkoa¹⁰⁷⁷

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Printzipioak

Garapenerako nazioarteko lankidetzaren arloko politikak honako printzipio hauek ditu oinarri:

e) Herriek beren kultura, hizkuntza eta identitatea defendatzeko eta sustatzeko dituzten eskubideak aitortzea.

7. artikulua.— Geografia-alarreko lehentasunak

2. Geografia-alarreko lehentasunei dagokienez, honako hauek hartuko dira kontuan lehentasunez:

b) Historia-, kultura- edo hizkuntza-harremanak dituzten herrialdeak, edo gaur egun Kantabriako Autonomia Erkidegoari immigrazioa ekartzen dioten herrialdeak.

---

¹⁰⁷⁷ BOEren 110. zenbakian, 2007ko maiatzaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-9331>

7.4.11.9. 6/2008 Legea, abenduaren 26koa, Kantabriako Hezkuntzari buruzkoa¹⁰⁷⁸

HITZAURREA

[...]

Lehen azaldutako esparrua kontuan hartuta, eta hezkuntza-helburu garrantzitsuak gaindituta (derrigorrezko adinean eskolatzea, adibidez), beharrezkoa da jarduerak garatzen jarraitzea autonomia-erkidego honetan hezkuntza-sistema etengabe hobetzeko, betiere gizartearen eskakizun berriei eta erronka profesional berriei dagokienez. Horien artean, honako hauek nabarmendu ditzakegu: [...] ikasleen eleaniztasunerako eta kultura-aniztasunerako konpetentzia garatzea, hizkuntza-komunikaziorako konpetentzia garatzen laguntzeko funtsezko jardueretako bat den aldetik; [...]

[...]

Lege honek ere hizkuntzen irakaskuntzak arautzen ditu, zeinen xedea baita ikasleak prestatzea hizkuntzak egoki erabiltzeko hezkuntza-sistemako ohiko etapetatik kanpo, irakaskuntza horiek Europako Kontseiluak gomendatutako mailen arabera egokituz... [...]

[...]

Azkenik, bi alderdi garrantzitsu aipatu behar dira ikuspuntu formaletik, lege honen testua egiteari dagozkionez. Lehenik eta behin, pertsoneri, karguei edo jarduerari aplikatutako maskulinoa bi sexuetako gizabanakoak izendatzeko erabiltzen da, eta erabilera horrek ez du inolako diskriminazio-asmorik. Hizkuntza-aukera horren helburu bakarra araua irakurtzen laguntzea eta adierazpenean ekonomia handiagoa lortzea da. [...]

ATARIKO TITULUA **Xedapen orokorrak**

I. KAPITULUA

Jardun-printzipio eta -ildoak

3. artikulua.— Lehentasuneko jardun-ildoak

Lege honen 2. artikuluan ezarritako printzipioen eta Espainiako hezkuntza-sistemaren xedeen esparruan (zeinak jasota baitaude Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 2. artikuluan), Kantabriako hezkuntza-sistemak lehentasunekotzat jotzen ditu, besteak beste, honako jardun-ildo hauek:

e) Ikasleen eleaniztasuna eta kultura-aniztasuna, hizkuntza-komunikaziorako konpetentzia garatzen faboratzeko funtsezko jarduketetako bat den aldetik.

---

¹⁰⁷⁸ BOEren 21. zenbakian, 2009ko urtarrilaren 24ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-1174>

III. KAPITULUA

Curriculuma

9. artikulua.— Oinarrizko konpetentziak

3. Ikasleek oinarrizko hezkuntzan eskuratu eta garatu behar dituzten oinarrizko konpetentziak honako hauek dira:

a) Hizkuntza-komunikaziorako konpetentzia.

IV. KAPITULUA

Elkarlana beste administrazio, instituzio, elkarte eta erakunde batzuekin

3. ATALA

Hezkuntza Sailaren eta unibertsitateen arteko elkarlana

19. artikulua.— Elkarlana unibertsitateekin

1. Hezkuntza Saila elkarlanean arituko da Kantabrian jarduerak egiten dituzten unibertsitateekin, bereziki Kantabriako Unibertsitatearekin, hezkuntza-sistema hobetzen laguntzen duten aspektuetan, besteak beste:

e) Hezkuntza elebiduneko programak indartzea.

4. ATALA

Hezkuntza Administrazioen arteko elkarlana

21. artikulua.— Lurralde-elkarlanerako programak

1. Hezkuntza Sailak parte hartu ahal izango du Estatuak lurralde-elkarlanerako sustatutako programak garatze aldera, hezkuntza-helburu orokorrak lortzeko, ikasleen oinarrizko konpetentziak sendotzeko, autonomia-erkidegoen kultura-aniztasunaren eta hizkuntza-aniztasunaren ezagutza eta horienganako estimazioa bultzatzeko, eta desberdintasunen konpentsazioan lurralde-oreka eta lurraldeen arteko elkartasuna lortzen laguntzeko.

I. TITULUA

Irakaskuntzak eta horien antolamendua

I. KAPITULUA

Haur Hezkuntza

25. artikulua.— Printzipio pedagogikoak

6. Haur Hezkuntzako ziklo bietan arian-arian arreta jarriko zaie garapen afektiboari, mugimenduari eta gorputza kontrolatzeko ohiturei, komunikazioaren eta hizkeraren adierazpenei, elkarbizitza eta harreman sozialen oinarrizko jarraibideei, eta eurak bizi diren inguruneko ezaugarri fisiko eta sozialak aurkitzeari. Gainera, erraztu egingo da umeek euren buruaren irudi positibo eta orekatua egitea, eta eurok autonomia pertsonala eskuratzea.

7. Hezkuntza Sailak sustatuko du atzerriko hizkuntzara lehenengoz hurbiltzea Haur Hezkuntzako bigarren zikloko ikaskuntzetan, bereziki azken urtean. Hezkuntza Sailak erraztu ahal izango du curriculumaren aspektu jakin batzuk atzerriko hizkuntza batean ematea, eta beste jarduketa batzuk garatu ahal izango ditu hezkuntza eleaniztun eta kultura-aniztunaren esparruan, sail horrek ezartzen dituen baldintzetan.

8. Hezkuntza Sailak sustatuko du irakurketara eta idazketara lehenengoz hurbiltzea, bai eta oinarriko zenbaki-trebetasunetan, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologietan goiz hasteko esperientziak ere. Horretarako, informazioaren eta komunikazioaren teknologien curriculum-integrazioa bultzatuko da, bai eta irakurketaren eta idazketaren erabilera eta lengoia matematikoan hastea ere, ingurumari esanguratsuetan, funtzionaletan eta erabilera sozialekoetan.

II. KAPITULUA

Oinarriko hezkuntza

1. ATALA

Lehen Hezkuntza

31. artikulua.— Antolaketa

Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 18. artikuluan ezartzen den Lehen Hezkuntzako etaparen antolaketaren arabera, atzerriko bigarren hizkuntza bat sartuko da etaparen hirugarren zikloan, eta arreta berezia eskainiko zaie beste ezagutza batzuk eskuratzeko izaera instrumentala duten arloei.

32. artikulua.— Printzipio pedagogikoak

5. Irakurtzeko ohitura sustatzeko, egunero denbora bat eskainiko zaio irakurtzeko kompetentzia hobetzeko jarduerak garatzeko eta ikasleen artean irakurtzeko ohitura sustatzeko, Hezkuntza Sailak ezartzen duenarekin bat etorritik. Etapa honetako lehen zikloko gaztelaniaren eta literaturaren arloko ordutegietan, denbora espezifiko bat sartuko da astean xede horretarako.

6. Etapa honi dagozkion irakaskuntzak ematean, bereziki gaztelania eta literaturaren, atzerriko hizkuntzen eta matematikaren arloetan, ikuspegi komunikatiboak, soziokulturalak, funtzionalak eta praktikoak landu beharko dira.

7. Hezkuntza Sailak erraztu ahal izango du curriculumaren arlo jakin batzuk atzerriko hizkuntza batean ematea, eta beste jarduketa batzuk garatu ahal izango ditu hezkuntza eleaniztunaren eta kultura-aniztunaren esparruan.

2. ATALA

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza

36. artikulua.— Printzipio pedagogikoak

5. Etapa honi dagozkion irakaskuntzak ematean, bereziki gaztelania eta literaturaren, atzerriko hizkuntzen eta matematikaren irakasgaietan, ikuspegi komunikatiboak, soziokulturalak, funtzionalak eta praktikoak landu beharko dira.

6. Hezkuntza Sailak erraztu ahal izango du curriculumaren irakasgai jakin batzuk atzerriko hizkuntza batean ematea, eta beste jarduketa batzuk garatu ahal izango ditu hezkuntza eleaniztun eta kultura-aniztunaren esparruan.

III. KAPITULUA

Batxilergoa

42. artikulua.— Printzipio pedagogikoak

3. Irakaskuntza horiek ematean, bereziki gaztelania eta literaturaren, atzerriko hizkuntzen eta matematikaren irakasgaietan, ikuspegi komunikatiboak, soziokulturalak, funtzionalak eta praktikoak landu beharko dira.

4. Hezkuntza Sailak erraztu ahal izango du curriculumaren irakasgai jakin batzuk atzerriko hizkuntza batean ematea, eta beste jarduketa batzuk garatu ahal izango ditu hezkuntza eleaniztunaren eta kultura-aniztunaren esparruan. Alde horretatik, etapa honetako ikasleak Europar Batasuneko herrialdeetan egotea erraztuko da, atzerriko hizkuntza bat hobeto jakin dezaten, eta familiek neurri hori finantzatzen lagunduko dute, erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

IV. KAPITULUA

Lanbide Heziketa

48. artikulua.— Jarduketak

1. Irakaskuntza horietarako ezarritako xedeak eta helburuak lortzeko, Hezkuntza Sailak, bere eskumenen eremuan, honako jarduketa hauek jarriko ditu abian, besteak beste:

i) Irakaskuntza horiek hartzen dituzten ikasleak Europar Batasuneko herrialdeetan egotea erraztuko da, atzerriko hizkuntza bat hobeto jakin dezaten, eta familiek neurri hori finantzatzen lagunduko dute, erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

6. Aurreko apartatuan xedatutakoari dagokionez, kontuan hartu beharko da heziketa-ziklo jakin batzuetan, zeinetan profil profesionalak hala eskatzen baitu, prestakuntza sartuko dela lanbide-modulu espezifikoetan informazioaren eta komunikazioaren teknologiei, hizkuntzei eta laneko arriskuen prebentzioari buruz. Gainerako heziketa-zikloetan, prestakuntza hori zeharka txertatuko da titulua osatzen duten lanbide-moduluetan, hargatik eragotzi gabe Hezkuntza Sailak hizkuntzen inguruan gaitu ditzakeen beste jarduketa batzuk.

V. KAPITULUA

Araubide bereziko irakaskuntzak

2. ATALA

Hizkuntzen irakaskuntza

65. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzen antolaketa

Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 59. artikuluan xedatutakoaren arabera, hizkuntzen irakaskuntzak antolatu eta horietan sartzeari dagokionez, Hezkuntza Sailak irakaskuntza horien oinarritzko mailaren ezaugarriak eta antolaketa zehaztuko ditu.

66. artikulua.— Hizkuntza-eskola ofizialak

1. Aurreko artikulua aipatzen dituen maila ertainari eta aurreratuari dagozkien hizkuntzen irakaskuntzak emango dira hizkuntza-eskola ofizialetan. Hezkuntza Sailak arautuko ditu hizkuntza-eskola ofizialek bete behar dituzten betekizunak, betiere ikasle-irakasleen arteko ratioari, instalazioei eta eskola-postuen kopuruari dagokienez.

2. Hizkuntza-eskola ofizialek bereziki bultzatuko dute Europar Batasuneko estatu kideetako hizkuntza ofizialen ikasketa, Espainian dauden hizkuntza koofizialen ikasketa eta espainiera atzerriko hizkuntza gisa ikastea. Era berean, erraztu egingo da arrazoi kultural, sozial edo ekonomikoengatik interes berezia duten beste hizkuntza batzuen ikasketa.

3. Hezkuntza Sailak hizkuntza-eskola ofizialetan hizkuntzen urrutiko irakaskuntzak integratu ahal izango ditu.

4. Hizkuntza-eskola ofizialek ikastaroak eman ahal izango dituzte, oro har, helduen hizkuntza-ezagutzak eguneratzeko; irakasleak prestatzeko, bereziki beren espezialitateko arloak edo ikasgaiak atzerriko hizkuntza batean ematen dituztenak edo beste jarduketa batzuk garatzen dituztenak hezkuntza eleaniztunaren eta kultura-aniztunaren esparruan; eta atzerriko hizkuntzetan ezagutza eguneratu edo handitu behar duten beste kolektibo profesional batzuk prestatzeko. Ikastaro horiek Hezkuntza Sailak ezarritako baldintzetan antolatu eta garatu beharko dira.

67. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzen oinarrizko maila ematea

Oinarrizko mailako hizkuntza-irakaskuntzak hizkuntza-eskola ofizialetan emango dira. Era berean, oinarrizko maila horri dagozkion irakaskuntzak Hezkuntza Sailak baimendutako helduen hezkuntza-zentroetan eman ahal izango dira, baita sail horrek zehazten dituen beste zentroetan ere.

69. artikulua.— Hizkuntza-irakaskuntzen ziurtagiriak eta beste irakaskuntza batzuekiko korrespondentzia

Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 61. eta 62. artikuluetan xedatutakoaren arabera lortuko dira maila desberdinetako ziurtagiriak, bai eta beste irakaskuntza batzuekiko korrespondentzia ere.

VI. KAPITULUA

Helduen hezkuntza

76. artikulua.— Irakaskuntzak

1. Era berean, Hezkuntza Sailak programa espezifikoak sustatuko ditu gaztelania ikasteko, bai eta kulturaren oinarrizko osagaiak ikasteko programa espezifikoak ere, etorkinak errazago integratze aldera.

4. Hezkuntza Sailak bereziki helduei zuzendutako hizkuntza-irakaskuntzen prestakuntza-ekintzak garatuko ditu, lege honen 67. artikuluan adierazitakoa kontuan hartuta.

II. TITULUA

Ekitatea hezkuntzan

II. KAPITULUA

Hezkuntza-laguntzaren beharrizan espezifikoa duten ikasleak

86. artikulua.— Espainiako hezkuntza-sisteman berandu integratutako ikasleentzako plan eta programa espezifikoak

1. Hezkuntza-sisteman berandu sartzen diren ikasleen integrazioa eta hezkuntza-aurrerapena errazteko, Hezkuntza Sailak plan eta programa espezifikoen garapena sustatuko du, betiere gaztelanian hizkuntza-gabezia larriak edo konpetentzietan edo oinarrizko ezagutzetan gabezia larriak dituzten ikasleen hezkuntza-beharrizanei erantzuteko.

III. KAPITULUA

Irakasleei aitortza, babesa eta balioespena erakustea

120. artikulua.— Zentro publikoetako irakasleentzako neurriak

2. Hezkuntza Sailak, zentro publikoetako irakasleei dagokienez, irakasleon garapen profesionalaren aldeko neurriak faboratuko ditu, eta haiei hezkuntza-sisteman dagokien zeregina aitortuko du. Neurriok, besteak beste, honako hauek dira:

c) Hezkuntza elebiduneko programak garatzen dituzten zentroetan, beren ikasgaiko eskolak atzerriko hizkuntza batean ematen dituzten irakasleen lana aitortzea, Hezkuntza Sailak zehaztutako baldintzetan.

VII. TITULUA

Zentroen parte-hartzea, autonomia eta gobernua

III. KAPITULUA

Zentro publikoen gobernurako eta irakasleen koordinaziorako kide anitzeko organoak

2. ATALA

Irakasleen beste koordinazio-organo batzuk

141. artikulua.— Irakasleen koordinazio-sailak

1. Bigarren hezkuntza, arte-irakaskuntzak eta hizkuntza-irakaskuntzak ematen dituzten zentro publikoetan, koordinazio didaktikoko sailak egongo dira, betiere Hezkuntza Sailak irakaskuntza bakoitzaren ezaugarriekin bat etorritik zehazten duenaren arabera.

3. Zentroan dauden koordinazio didaktikoko sailak honako jakintza-arlo hauetan bildu ahal izango dira:

b) Hizkuntza- eta gizarte-eremua.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Sartzea eta barne-igoera

1. Irakaskuntzako funtzio publikoan sartzeko sistema Hezkuntza Sailak deitutako lehiaketa-oposizioa izango da. Lehiaketaren fasean, beste zenbait merezimenduren artean, prestakuntza akademikoa eta aldez aurreko irakaskuntza-esperientzia balioetsiko dira, bai eta atzerriko hizkuntzak, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak menderatzea. Oposizioaren fasean, berriz, honako aspektu hauek hartuko dira kontuan: aukeratutako irakaskuntza-espezialitateari buruzko berriazko jakintzak izatea, irakaskuntzarako gaitasuna, eta irakaskuntza-jardunerako beharrezkoak diren teknikak menderatzea. Probetarako deialdiak irakaskuntza-espezialitateen arabera egingo dira. Izangaiak hautatzeko, lehiaketa-oposizioaren bi faseen balioespena hartuko da kontuan, probak gainditu izana aparte utzi gabe. Hautatutakoak ezin izango du gainditu deialdiaren xede diren plazen kopurua. Gainera, praktiken fase bat izango da, eta prestakuntza-ikastaroak sartu ahal izango dira bertan; fase hori hautaketa-prozesuaren zati izango da.

2. Praktiken fase horretan, irakasleak pixkanaka eta tutoretzapean sartzeko prozesu bat ezarriko da. Horretarako, Hezkuntza Sailak eta irakaskuntzako zentroek neurriak ezarriko dituzte.

7.4.11.10. 8/2010 Legea, abenduaren 23koa, Haurren eta Nerabeen Eskubideak eta Haiei Arreta emateari buruzkoa¹⁰⁷⁹

HITZAURREA

I

[...]

Beste alde batetik, Kantabriako Hezkuntzari buruzko abenduaren 26ko 6/2008 Lege berriak, hezkuntzaren oinarriko eskubidea egikaritzeko esparru gisa balio duen hezkuntza-sistema arautzeaz gain, espresuki jasotzen ditu adingabeen elkarbizitza-eta herritartasun-printzipioak, hala nola prestakuntza eleaniztuna eta kultura-aniztuna, sexuen arteko berdintasunezko hezkuntza, jasangarritasunerako hezkuntza eta aukera-berdintasuna indartzea.

[...]

IV

Ikuspegi formaletik, lege hau egiteari dagokionez, pertsonen, karguen edo jardueren aplikatutako genero bakarra bi sexu-tako gizabanakoak izendatzeko erabiltzen da, eta erabilera horrek ez du inolako diskriminazio-asmorik. Hizkuntza-aukera horren helburu bakarra araua irakurtzen laguntzea eta adierazpenean ekonomia handiagoa lortzea da.

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Administrazio-jardunaren printzipio gidariak

1. Administrazio publikoek, beren eskumenak egikaritzean, printzipio gidari hauek bete beharko dituzte:

a) Berdintasun-printzipioaren errespetua, betiere nekazaritza giroko inguruneetan edo ingurune baztertuetan nahiz andeatuetan bizitzeagatik egon daitekeen muga oro eragotziz eta, behar balitz, ezabatuz; orobat, diskriminazio oro eragotzi eta ezabatuko da, jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sineskera eta ideologiagatik edo adingabeen edo beraien familien egoera edo ezaugarri pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik gerta daitekeen diskriminazio oro, hain zuzen ere.

---

¹⁰⁷⁹ BOEren 19. zenbakian, 2011ko urtarrilaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-1141>

II. TITULUA

Haurren eta nerabeen eskubideak sustatzea eta defendatzea

II. KAPITULUA

Eskubide espezifikoak

22. artikulua.—Osasuna babesteko askatasuna

1. Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioak adingabeen osasuna babestu eta sustatzeko eta haiei osasun-arreta emateko eskubidea bermatuko du, indarrean dagoen legerian xedatutakoaren arabera, bereziki honako hauei dagokienez:

b) Beren osasunari buruzko informazioa jasotzea, eta, bereziki, haiek jasaten dituzten prozedura medikoei buruzkoa, adinaren, heldutasunaren eta egoera psikologikoaren arabera hizkeran. Era berean, adostasuna jaso beharko da Pazientearen autonomia eta informazio eta dokumentazio klinikoaren arloko eskubide eta betebeharrak arautzen dituen azaroaren 14ko 41/2002 Legearen arabera.

27. artikulua.—Gizarteratzeko eskubidea

2. Era berean, Administrazio publikoek bermatuko dute Autonomia Erkidegoko lurraldean dauden adingabe atzerritarrek, beren legezko egoera edozein dela ere, eskubidea izango dutela baliabide eta zerbitzu publikoak izateko, betiere gizartean, hizkuntzan eta kulturaren erabat integratze aldera.

IV. TITULUA

Haurren eta nerabeen babesa

III. KAPITULUA

Administrazio publikoen babes-ekintza

1. ATALA

Xedapen orokorrak

40. artikulua.—Babestutako adingabeen eskubide espezifikoak

Babes-neurrien mende dauden adingabeak lege honetan oro har eta gainerako ordenamendu juridikoan aitortutako eskubideen titular izango dira, eta, bereziki, honako eskubide hauen titular:

i) Euren kultura-identitatea eta hizkuntza errespetatuz gizarteratzea erraztuko duten bitartekoak izateko eskubidea, batez ere adingabe etorkinen kasuan.

**7.4.11.11. 1/2011 Legea, martxoaren 28koa,
Kantabriako Autonomia Erkidegoko
Bitartekaritzari buruzkoa¹⁰⁸⁰**

**ATARIKO TITULUA
Xedapen orokorrak**

**II. KAPITULUA
Bitartekaritzaren printzipio gidariak**

12. artikulua.— Berehalakotasuna eta presentzialtasuna

1. Bitartekariak beti joan behar dute euren buruz bitartekaritza-bileretara. Aldeek euren buruz bertaratu beharko dute gatazkak *ius cogens* eskubide guztiz pertsonalei eragiten dienean edo gatazka Fiskaltzak fiskalizatu behar duenean, betiere adingabe eta ezgaien beharrezko ordezkariari kalterik egin gabe. Kasu horietatik kanpo, aldeek ordezkariak aurkeztu ahal izango dituzte, bitartekariari zuzendutako ordezkariak egiaztatzen duen idazki baten bidez. Hala badagokio, bitartekariak proposatu ahal izango du beste pertsona batzuk egotea aholkulari gisa, zeinak aldeek onartu beharko baitituzte. Aholkulari horiek aldeei eta bitartekariari eskatzen zaizkien eskubideak eta eginbeharrak ere izango dituzte. Gainera, adierazteko edo ulertzeko zailtasunak dituzten pertsonen kasuan, interprete egokiak joan ahal izango dira, bitartekaritza-saioak ulergarriak izan daitezten.

---

¹⁰⁸⁰ BOEren 99. zenbakian, 2011ko apirilaren 26ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-7406>

7.4.11.12. 1/2018 Legea, martxoaren 21ekoa, Jarduera Publikoaren Gardentasunari buruzkoa¹⁰⁸¹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA Xedea, subjektuak eta printzipio orokorrak

3. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako definizio hauek hartuko dira oinarritzat:

8. Informazio irisgarria: Administrazioak betebeharra du, desgaitasuna duten pertsonen informazioa iristeko aukera emate aldera, pertsona guztiek informazio hori segurtasun, erosotasun eta modurik ahalik eta autonomo eta naturalenean ulertzeko, erabiltzeko eta usatzeko moduko tresnak, lanabesak eta gailuak erabiliz; horren barruan sartzen da braille, audiodeskripzioa, zeinu-hizkuntza edo irakurketa errazaren bidez informazioa iristeko aukera ere.

II. TITULUA Publizitate aktiboa

I. KAPITULUA Gardentasunaren ezaugarri orokorrak

24. artikulua.— Arau orokorrak

6. Publizitate aktibotzat hartzen den informazioa idaztean, arreta berezia eskainiko zaio hizkera ez-sexista eta ez-diskriminatzailea erabiltzeari.

---

¹⁰⁸¹ BOEren 96. zenbakian, 2018ko apirilaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-5393>

7.4.11.13. 9/2018 Legea, abenduaren 21ekoa, Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideak bermatzeari buruzkoa¹⁰⁸²

HITZAURREA

V

[...]

IV. tituluak espainiar zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza jorratzen ditu, eta zenbait xedapen jasotzen ditu, zeinek ahalbidetzen baitute pertsonak zeinu-hizkuntzaren prestakuntza iristea eta hizkuntza hori zenbait eremutan erabiltzea. Bereziki aipatu behar dira hezkuntza-eremuko xedapenak — zeinu-hizkuntza ikasteari buruzkoak eta hezkuntza-eredu elebidunen eskaintzari buruzkoak—, bai eta herritarren eskura dauden zerbitzuetan edo administrazio publikoekiko harremanetan zeinu-hizkuntza erabiltzeko neurriak ezartzen dituzten xedapenak ere. Baldintza eta eremu berberetan aurreikusten da ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak sustatuko direla, pertsonak askatasuna duelarik erkidegoko gainerako kideekin komunikatzeko bidea aukeratze aldera.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

1 artikulua.— Xedea

Hau da lege honen xedea:

d) Estatuko oinarrizko araudiaren esparruan, irisgarritasun- eta diseinu-neurriak ezartzea pertsona guztientzat, bai eta espainiar zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidezko ahozko hizkuntzaren erabilera bermatzea ere entzumen-zailtasunak dituzten pertsonentzat.

4. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, bertan erabiltzen diren terminoak honela ulertuko dira:

n) Espainiar zeinu-hizkuntza: ikusmen-, espazio-, keinu- eta eskuzko hizkuntza da, eta haren osaeran faktore historikoen, kulturalen, linguistikoen eta sozialek parte hartzen dute; gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek erabili ohi dute hizkuntza hori zeinuen bidez.

ñ) Ahozko hizkuntza: ahozko eta entzutezko hizkuntza.

o) Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak: gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek, gor-itsuek eta laguntza horiek beharrezko egiten dituzten desgaitasunak dituztenek erabiltzen dituzten kodeak eta komunikabideak dira, bai eta haiek erabiltzen dituzten baliabide teknologikoak eta laguntza teknikoak ere, zeinek

---

¹⁰⁸² BOEren 33. zenbakian, 2019ko otsailaren 7ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-1630>

errazten baitute ahozko eta idatzizko adierazpenerako irispidea, ingurune osoarekiko komunikazioa faboratuz.

p) Hezkuntza elebiduna: hezkuntza-proiektu honetan, irakasteko eta ikasteko prozesua komunikazio-hizkuntza gisa erabiltzen diren bi hizkuntza edo gehiago dauden ingurunean gauzatzen da. Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen kasuan, Kantabrian, gaztelania eta espainiar zeinu-hizkuntza hartuko dira kontuan.

II. TITULUA

Desgaitasuna duten pertsonen eskubideak bermatzeko neurriak

VI. KAPITULUA

Justizia iristeko neurriak

38. artikulua.— Justizia Administrazioarako irispidearen eremuko neurriak

1. Justizia-arloko eskumena duen sailak honako hauek sustatuko du:

b) Egintza judizialak eta prejudizialak modu ulergarrian komunikatzea egintzon eraginpeko pertsona desgaituei, dela zeinu-hizkuntzaren interpreteek esku hartuz, dela ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, dela beste edozein bitarteko egokiren bidez, dela pertsona jakin batzuek esku hartuz, zeinek ezagutza teknikoak baitituzte egintza eta ebazpen judizialak ulertzen laguntzeko.

III. TITULUA

Irisgarritasun unibertsala eta bizimodu independentea

II. KAPITULUA

Irisgarritasun-baldintzak

53. artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonen komunikaziorako eta

2. Neurri horiek programa espezifikoaren bidez zehaztuko dira, bai aurrez aurre, bai informazioaren eta komunikazioaren teknologien bidez, desgaitasuna duten pertsonen erraz ulertzeko moduan. Neurri horien helburuak hauek dira:

a) Zeinu-hizkuntzaren ikaskuntza, ezagutza eta erabilera ahalbidetzea gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen artean, IV. tituluaren ezarritako baldintzetan.

c) Ahozko eta keinuzko komunikazioa eragozten dieten alterazio neuromotorrak dituzten pertsonen komunikazio-eskubidea bermatzea, nahiz eta komunikazio-sistema handigarrien eta alternatiboen bidez eta sistema horien erabiltzeko laguntza edo interprete adituen bidez komunikatzeko gaitasuna izan.

IV. TITULUA

Espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak

57. artikulua.— Espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ikasi eta erabiltzeko eskubidea

1. Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, bere eskumenen esparruan, behar diren neurriak hartuko ditu gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek espainiar zeinu-hizkuntza ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea bermatzeko, bai eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bitartez ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea bermatzeko ere, betiere urriaren 23ko 27/2007 Legean ezarritakoarekin bat etorritik —lege horrek Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortzen ditu, eta gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen ditu—.

2. Zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidezko ikaskuntza sustatzeko neurriak garatuko dira, bai prestakuntza arautuan, bai prestakuntza ez-arautuan.

3. Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen aldeko neurriak sustatuko dira, espainiar zeinu-hizkuntza edo ahozko hizkuntza erabiltzeko, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, honako eremu hauetan:

- a) Herritarren eskura jartzekoak diren ondasun eta zerbitzuetan.
- b) Garraioetan.
- c) Administrazio publikoekiko harremanetan.
- d) Parte-hartze politikoan.
- e) Komunikabide sozialetan, telekomunikazioetan eta informazioaren gizartean.

58. artikulua.— Irakaskuntza arautuan ikastea

1. Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak behar diren baliabideak jarriko ditu ikasle gorren bat eskolatu duten zentroetan, indarreko hezkuntza-legerian ezarritakoarekin bat etorritik, espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza ikas ditzaten, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, ikasle gorrek, entzumen-desgaitasuna duten ikasleek eta gor-itsuek, baldin eta ikaskuntza horiek aukeratzen badituzte.

2. Zehazten diren zentroetan, hezkuntza-eredu elebidunak eskainiko dira, zeinak askatasunez aukeratuko baitituzte ikasle gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek edo gor-itsuak direnek, edo haien gurasoek edo legezko ordezkariak, haien adingabeak badira edo ezgaituta badaude.

3. Ikasketa-planetan, zehazten diren zentroetan, hautazko irakasgai gisa, ikasle guztientzako espainiar zeinu-hizkuntzaren ikaskuntza sartu ahal izango da; horrela, espainiar zeinu-hizkuntzaren erabiltzaile gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta itsuen gizarteratzea erraztuko da, eta berdintasuneko eta hizkuntza- eta kultura-aniztasunarekiko errespetuko balioak sustatuko dira.

4. Prestakuntza-programak ezarriko dira ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei edo gor-itsuei arreta ematen dieten irakasleentzat, bai eta espainiar zeinu-

hizkuntza eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikasi nahi dituztenentzat ere.

5. Kantabriako Unibertsitateak sustatuko du irakasleen prestakuntzan espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak sartzea bigarren hezkuntza emateko master pedagogikoen ikasketa-planetan eta hezkuntza-zientzien fakultateetan.

59. artikulua.— Prestakuntza ez-arautuan ikastea

1. Enplegurako prestakuntzan eta prestakuntza ez-arautuan elkarlana sustatuko da gorrekin, entzumen-desgaitasuna duten pertsonekin eta gor-itsutasuna dutenekin, haien familiarekin eta sektoreko elkarrekin espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza ikasteko prestakuntza-ikastaroak egiteko, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz, bai eta material didaktikoak editatuz ere.

2. Administrazioek, eragile ekonomiko eta sozialek, zentro laguntzaileek eta gainerako erakundeek komunikaziorako irisgarritasuna erraztuko diete espainiar zeinu-hizkuntzaren erabiltzaile izan eta entzumen-desgaitasuna duten pertsoneri eta ahozko hizkuntza erabiltzen dutenei enplegurako prestakuntza-eskaintzetan eta gainerako prestakuntza ez-arautuan; horretarako, giza baliabideak, bitarteko materialak, didaktikoak eta teknikoak emango dizkiete, haien beharrezanetara egokituta.

3. Administrazio eskudunak lanbide-eguneratzerako ikastaroen eskaintza indartuko du, baldin eta horiek lotuta badaude espainiar zeinu-hizkuntza edo ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzen diren lanpostuekin.

4. Kantabriako Administrazio autonomikoak bultzatuko du Kantabriako Autonomia Erkidegoko, haren erakunde instrumentaletako eta toki-erakundeetako enplegatu publikoek espainiar zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen prestakuntza jaso dezaten, batez ere publikoari arreta eta herritarrei arreta ematen dieten lanpostuekin lotutako langileek jasoko dute prestakuntza hori segurtasunaren eta larrialdien arloan.

5. Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioak eta gizarte- eta ekonomia-eragileek, entzumen-desgaitasuna duten pertsonak barne hartzeko neurri gisa, komunikazio-heterogeneotasunari eta dauden beharrezanei buruz sentsibilizatuko dute, eta espainiar zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabileraren arloko prestakuntza bermatuko dituzte.

60. artikulua.— Jendearen eskura dauden ondasun eta zerbitzuetarako irispidea

1. Entzumen-desgaitasuna eta gor-itsutasuna duten pertsonen jendearen eskura dauden ondasunak eta zerbitzuak iritsi ahal izateko, artikulua honetan jarduketaren eremu bakoitzerako xedatutakoaren arabera neurriak sustatuko dira.

2. Hezkuntza-administrazioek, euren eskumenen eremuan, hurrengo neurriak gauzatuko dituzte:

a) Aukera ematea espainiar zeinu-hizkuntza erabiltzen duten pertsoneri, hizkuntza hori irakaskuntza-hizkuntza gisa erabiltzeko ikasleak eskolatuta dauden irakaskuntza-zentroetan. Era berean, ahozko hizkuntzaren erabiltzaile diren gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei horretarako aukera emango diete

ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez hala zehazten diren irakaskuntza-zentroetan.

b) Sustatzea Espainiako zeinu-hizkuntzen interpreteen zerbitzuak eman daitezen hizkuntza horien erabiltzaileentzat, hala zehazten diren zentroetan, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen zerbitzuak eman daitezen, hala zehazten diren zentroetan.

3. Kantabriako Autonomia Erkidegoko unibertsitateek, desgaitasuna duten ikasleei arreta emateko zerbitzuen esparruan, programa eta ekimen espezifikoak sustatuko dituzte ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei arreta emateko, eta horren helburua izango da aholkuak eta laguntza-neurriak ematea.

4. Osasun Administrazioak neurri hauek hartuko ditu:

a) Espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteen zerbitzuak ematea aldez aurretik eskatuz gero, zerbitzuok behar dituzten erabiltzaileentzat.

b) Zerbitzu horiek behar dituzten erabiltzaileen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ematea, erabiltzaileok arreta jasotzen duten osasun-zentroetan.

c) Beharrezko neurriak hartzea osasunaren arloko informazio- eta prebentzio-kanpainak eskuratzeko modukoak izan daitezen espainiar zeinu-hizkuntza erabiliz, edo azpitolazioa eta ahozko komunikaziorako bestelako laguntza-bitartekoak txertatuz.

5. Prestakuntzaren eta enpleguaren arloan eskumena duen administrazioak honako neurri hauek hartuko ditu, ezertan eragotzi gabe abenduaren 30eko 62/2003 Legearen (zerga-, administrazio- eta gizarte-arloko neurriei buruzkoa) II. tituluko III. kapituluko 3.a atalean ezarritakoa, zeinak tratu-berdintasunaren eta laneko diskriminaziorik ezaren arloko neurriak arautzen baititu:

a) Espainiar zeinu-hizkuntzaren arloko prestakuntza bermatzea Kantabriako Enplegu Zerbitzuko bulegoetako langileei, bai eta entzumen-desgaitasuna duten pertsoneri arreta emateari buruzko prestakuntza ere, ahozko hizkuntzan edo espainiar zeinu-hizkuntzaren bidez komunikatzen badira.

b) Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren enplegu publikoan sartzeko hautaprobetan ezartzea giza baliabideak eta baliabide materialak, hala nola espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteak, teknologia lagunduak eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, baldin eta proba horiek egiteko behar badira.

c) Irisgarritasuna bermatzea, aurreko apartatuko neurrien bidez, toki-administrazioetan, edozein administrazio publikotako erakunde instrumentaletan eta Kantabriako Unibertsitatean sartzeko prozesuetan.

6. Kultura, turismo, aisia eta kirolaren arloan eskumena duten Kantabriako Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteen zerbitzuak emango dituzte, baldin eta aldez aurretik zerbitzuok eskatzen badira espainiar zeinu-hizkuntzaren erabiltzaileentzat, eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ezarriko dituzte antzokietan, titulartasun edo kudeaketa publikoko museoetan eta kultura-, kirol-, jolas- eta aisialdi-jardueretan.

7. Gizarte-zerbitzuen arloan eskumena duten administrazio publikoek beren zerbitzuak entzumen-desgaitasuna duten erabiltzaileen beharrianetara egokitzea sustatuko dute, betiere honako neurri hauek ezarriz:

a) Prestakuntza ematea espainiar zeinu-hizkuntzaren inguruan eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabileraren inguruan, lehen mailako arretako gizarte-zerbitzuetako zentroetako langileei, desgaitasuna duten pertsonak balioesteko eta orientatzeko zentroetako langileei eta mendekotasun-egoera balioesteko zerbitzuetako langileei.

b) Espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete-zerbitzua ematea entzumen-degaitasuna duten pertsonen, betiere interesdunak alde aurretik hala eskatuta, Autonomia Erkidegoko Administrazioaren gizarte-zerbitzuekiko harremanetan, eta ahozko komunikaziorako beste laguntza-bide batzuk sustatzea.

61. artikulua.— Garraioak

1. Garraio publikoko geltokietan, Autonomia Erkidegoaren edo toki-administrazioaren eskumenekoak badira eta haiek zehazten badira irizpide objektiboen arabera bidaiarien trafikoaren garrantziaren arabera zehazten badira, espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteen zerbitzuak ematea sustatuko da, aurrez aurre edo teleinterpretazioaren bidez, bai eta informazioa emateko eta jendeari arreta emateko guneetan ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz ere.

2. Garraioaren eskubide eta eginbeharrei, funtzionamendu- edo segurtasun-arauei buruzko jarraibideen edizioa edo zabalkundea, ahal den guztietan, espainiar zeinu-hizkuntzaz eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ere egitea sustatuko da.

62. artikulua.— Administrazio publikoekiko harremanak

1. Kantabriako Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek bermatuko dute espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete-zerbitzuak emango direla alde aurretik eskatzen den kasuetan, bai eta ahozko komunikaziorako laguntzako beste bitarteko batzuk ere, betiere gorrek, entzumen-degaitasuna dutenek eta gor-itsuek administrazio publikoekin harremanak izan ditzaten ahalbidetzeko.

2. Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, Justizia Administrazioaren zerbitzuko bitarteko materialak eta giza bitartekoak hornitzeko eskumena duen sailaren bitartez, baldintza egokiak sustatuko ditu espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteen eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen zerbitzuak xedatzeko, gorrek, entzumen-degaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek komunikazioa irisgarri izan dezaten ordena juridikzional guztietako prozesu judizialeetan eta prozesu estrajudizialeetan, zeinetan pertsona haiek esku hartzen duten, betiere arlo bakoitzean indarrean dauden lege prozesaletan xedatutakoa aplikatuz.

63. artikulua.— Parte-hartze politikoa

Kantabriako Parlamentuak eta toki-erakundeek espainiar zeinu-hizkuntzaren interpretazioa sustatuko dute, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak eta azpigituluak egotea eta erabiltzea ere, izaera publikoko osoko bileretan eta hala erabakitzen den interes orokorreko beste edozein bileratan, baldin eta gorrek, entzumen-degaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek parte hartzen badute eta alde aurretik hala eskatzen badute.

64. artikulua.— Komunikabide sozialak, komunikazio elektronikoak eta informazioaren gizartea

1. Administrazio publikoek beharrezko neurriak sustatuko dituzte komunikabide sozialak, haien araudi espezifikoan aurreikusitakoarekin bat etorriz, irisgarri izan daitezen gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, zeinek espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza erabiltzen dituzten.
2. Botere publikoek beharrezko neurriak hartuko dituzte publizitate instituzionalaren kanpainak, eta kanpaina horiek herritarren eskura jartzen dituzten ikus-entzunezko euskarriak 1. apartatuan aipatutako pertsonentzat irisgarri egon daitezen.
3. Beharrezko neurriak ezarriko dira komunikazio elektronikoetarako irisgarritasuna sustatzeko, bai Espainiako zeinu-hizkuntzen bitartez, bai ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen eta azpтитulazioaren bidez.
4. Titulartasun publikoetako edo funts publikoekin finantzatutako Interneteko orrialdeak eta atariak agintari eskudunek unean-unean ezarritako estandarretara egokituko dira, betiere gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek haiek irisgarri izan ditzaten.
5. Administrazio publikoek kongresu, jardunaldi, sinposio eta mintegiak sustatzen edo diruz laguntzen dituztenean, eta horietan gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen dutenean, erraztasunak emango dituzte, espainiar zeinu-hizkuntzan edota ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz, betiere interesdunek hala eskatu ondoren.

7.4.11.14. 2/2019 Legea, martxoaren 7koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerakoa¹⁰⁸³

HITZAURREA

V

[...]

Gaur egun ere, emakume ugari diskriminazio-mota batzuk pairatu behar izaten dituzte batera; izan ere, sexuan oinarritutako diskriminazioaz gainera, beste arrazoi batzuk direla-eta jasaten dute diskriminazioa: arraza, etnia, hizkuntza, adina, desgaitasuna edo sexu-orientazioa.

[...]

VI

[...]

II. tituluan, Kantabriako administrazio publikoen jardunean genero-berdintasuna sustatzeko neurriak arautzen dira; I. kapituluan, Kantabriako administrazio publikoei aplikatzekoak bereizten dira; II. kapituluan, berriz, Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioarenak. Azken horien artean, honako hauek nabarmendu behar dira: Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren organoetan ordezkaritza orekatua izateari buruzko neurriak; genero-inpaktuari buruzko txostenak; genero-ikuspegia duten aurrekontu publikoak; hizkuntzaren erabilera ez-sexista, edo neurriak aplikatzea kontratazio publikoaren eremuan, laguntza eta dirulaguntzetan, prestakuntzan eta ordutegiak arrazionalizatzean.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

1. Lege honen xedeak lortzeko, botere publikoen jarduna, haien eskumenen esparruan, arautu eta bideratuko duten printzipio orokorrak honako hauek izango dira:

i) Idatzizko dokumentazioan, dokumentazio grafikoan, ikus-entzunezkoan eta, oro har, pertsonen arretan hizkera ez-sexista ezartzea administrazio-eremuan, eta hizkera hori sustatzea harreman sozial, kultural eta artistiko guztietan.

---

¹⁰⁸³ BOEren 76. zenbakian, 2019ko martxoaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-4565>

I. TITULUA

Eskumenak, eginkizunak, antolaketa, koordinazioa eta finantzaketa

I. KAPITULUA

Eskumenak eta eginkizunak

5. artikulua.— Autonomia Erkidegoko Administrazioa

1. Kantabriako Autonomia Erkidegoaren Administrazioak genero-berdintasunaren arloan duen eskumena egikarituko du, gizonen eta emakumeen berdintasun osoa eta eragingarria lortzeko bizitza publikoan, pribatuan, eta familia-, gizarte-, lan-, ekonomia-, hezkuntza- eta kultura-bizitzaren eremu guztietan. Era berean, berdintasun erreala eta eragingarria eragozten edo zailtzen duten oztopoak kenduko ditu beharrezkoak diren ekintza positiboko neurrien bidez.

2. Horretarako, Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, funtsean, eginkizun hauen bidez garatuko ditu bere eskumenak sustapenaren, koordinazioaren eta exekuzioaren arloan:

b) Genero-ikuspegia politika, programa eta ekintza guztietan txertatzea, betiere administrazio-dokumentuetan eta publizitate instituzionalean hizkuntzaren eta irudiaren erabilera ez-sexista sustatuz.

6. artikulua.— Kantabriako Autonomia Erkidegoko toki-erakundeak

3. Autonomia Erkidegoko Administrazioak, bere eskumena egikarituz, sustatuko du toki-erakundeek genero-ikuspegia txerta dezaten beren administrazio-politika, -programa eta -ekintza guztietan eta hizkuntzaren eta irudien erabilera ez-sexistan.

II. TITULUA

Genero-berdintasuna sustatzea

I. KAPITULUA

Genero-berdintasuna sustatzeko neurriak

19. artikulua.— Komunikazioa, irudia, publizitate instituzionala eta hizkera ez-sexista

1. Kantabriako botere publiko guztiek hizkera sexistarik ez erabiltzea sustatuko da, eremu sozial, kultural eta artistiko guztietan, bai eta partikularren artean ere.

5. Bereziki, komunikabideak, dirulaguntza publikoak jasotzen badituzte, behartuta daude hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista egitera.

II. KAPITULUA
Kantabriako Autonomia Erkidegoaren
Administrazioaren jardunean genero-berdintasuna
sustatzeko neurriak

**24. artikulua.— Hizkuntzaren erabilera ez-sexista administrazio-eremuan.
Sexismoa desagerraraztea hizkera instituzional eta sozialean**

Kantabriako Gobernuak:

1. Eremu instituzionalean hizkuntzaren erabilera sexista desagerraraziko du, ahozko zein idatzizko adierazpide guztietan, bai herritarren aurrean, bai barne-komunikazioetan. Horretarako, informazioa eta prestakuntza emango zaizkie Kantabriako Autonomia Erkidegoko administrazio publikoetako langileei.
2. Gizartea sentsibilizatzeko eta zabaltzeko kanpainak egingo dira, gizartean hizkuntzaren erabilera sexista eta androzentrikoa desagerrarazteko.

**7.4.11.15. 8/2020 Legea, azaroaren 11koa,
lesbiana, gay, trans, transgenero, bisexual
eta intersexualen eskubideak bermatu, eta
sexu-orientazioagatik eta genero-
identitateagatik diskriminaziorik ez egiteari
buruzkoa¹⁰⁸⁴**

HITZAURREA

II

Pertsonen giza eskubideak aitortzea eta, zehazki, diskriminazioa debekatzea izan dira nazioarteko zuzenbideko sistemaren ardatz nagusiak. Ildo horretan, gogorarazi behar da 1948ko Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, bere lehenengo artikuluetan eta zalantzarik gabe, esaten zuela gizaki guztiak aske jaiotzen direla, duintasun eta eskubide berberak dituztela, inolako diskriminaziorik egin gabe arraza, kolore, sexu, hizkuntza, erlijio, iritzi politiko edo bestelakoengatik. Hala, berdintasunerako eskubidea giza eskubideen sistemaren oinarritzko eskubide bihurtzen da, eta hor sartzen da, legearen aurreko tratu-berdintasunaz gain, beste arrazoi batzuen artean, sexu-orientazioaren, sexu-identitatearen edo genero-identitatearen ondoriozko diskriminazioaren aurka babesteko eskubidea ere.

[...]

Europako eremuan, Europar Batasuneko 2000ko Oinarritzko Eskubideen Gutunaren 21. artikulua beren-beregi debekatzen du diskriminazio oro, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa. [...]

[...]

---

¹⁰⁸⁴ BOEren 322. zenbakian, 2020ko abenduaren 10eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-15880>

7.4.11.16. 12/2020 Legea, abenduaren 28koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa¹⁰⁸⁵

ERANSKINA

Kantabriako Gobernuko Administrazioaren, eta haren mendeko organismo publikoen eta zuzenbide publikoko enteen tasak

Sail, organismo publiko eta mendeko zuzenbide publikoko ente guztietan oro har aplikatzekoak diren tasak

2. Administrazio-zerbitzuen ziozko tasa

Hezkuntza, Lanbide Heziketa eta Turismo Saila

1. Titulu akademikoak eta ziurtagiri ofizialak emateagatiko tasa.

Salbuespenak.— Titulu eta diploma akademikoak emateko tasa ordaintzetik salbuetsita egongo dira Hezkuntza, Kultura eta Kirol Sailak Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako ikasleentzat antolatutako atzerriko hizkuntzen proba estandarizatueta parte hartu eta horien ondorioz araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzen oinarritzko mailaren ziurtagiria lortzeko moduan daudenak. Era berean, tasa hau ordaintzetik salbuetsita egongo dira hezkuntza-etapa horretan hezkuntza elebiduneko programa bat egin eta sail horrek tarteko mailako egiaztapen-probetan izena eman dutenak, baldin eta tarteko mailako ziurtagiria lortzeko moduan badaude.

5. Araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzak sailkatzeko probetan izena emateko tasa.

Zerga-egitatea. Tasa honen zerga-egitatea sailkapen-proba egiteko eskabidea da; probaren xedea, berriz, hau da: eskaeraren xedepeko hizkuntzaren ezagutzak ematea eskatzaileari, betiere Kantabriako Autonomia Erkidegoan araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzetan eskatzailea berari dagokion ikasketa-mailan kokatzeko.

Sortzapena. Araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzetan onartua izateko eskabidea aurkezten den unean sortuko da tasa ordaintzeko betebeharra.

6. Turismo-sektorea antolatzeagatiko tasa.

3. tarifa.— Turismo-gidariaren eta interpretazio-gidariaren txartela ematea: 6,12 euro.

---

¹⁰⁸⁵ BOEren 18. zenbakian, 2021eko urtarrilaren 21eko alean, argitaratua.

7.4.11.17. 11/2021 Legea, abenduaren 23koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa¹⁰⁸⁶

46. artikulua.— Tributu-kudeaketa

Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Saila.

Titulu akademikoak eta ziurtagiri ofizialak emateagatiko tasa

[...]

Salbuespenak. Titulu eta diploma akademikoak emateko tasa ordaintzetik salbuetsita egongo dira Hezkuntza, Kultura eta Kirol Sailak Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako ikasleentzat antolatutako atzerriko hizkuntzen proba estandarizatuetan parte hartu eta horien ondorioz araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzen oinarritzko mailaren ziurtagiria lortzeko moduan daudenak. Era berean, tasa hau ordaintzetik salbuetsita egongo dira hezkuntza-etapa horretan hezkuntza elebiduneko programa bat egin eta sail horrek tarteko mailako egiaztapen-probetan izena eman dutenak, baldin eta tarteko mailako ziurtagiria lortzeko moduan badaude.

[...]

5. Araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzak sailkatzeko probetan izena emateko tasa

Zerga-egitatea. Tasa honen zerga-egitatea sailkapen-proba egiteko eskabidea da; probaren xedea, berriz, hauxe da: eskaeraren xedepeko hizkuntzaren ezagutzak ematea eskatzaileari, betiere Kantabriako Autonomia Erkidegoan araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzetan eskatzailea berari dagokion ikasketa-mailan kokatzeko.

Subjektu pasiboa. Tasa horien subjektu pasiboak dira sailkapen-probak egitea eskatzen dutenak.

Sortzapena. Araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzetan onartua izateko eskabidea aurkezten den unean sortuko da tasa ordaintzeko betebeharra.

[...]

---

¹⁰⁸⁶ BOEren zenbakian, 2022ko otsailaren 11ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-2180

7.4.12. Kataluniako Autonomia Erkidegoa

**7.4.12.1. 20/1985 Legea, uztailaren 25ekoa,
mendekotasuna sor dezaketen substantzien
arloko prebentzioari eta laguntzari
buruzkoa¹⁰⁸⁷**

V. TITULUA

**Tabakoaren sustapena kontrolatzeko neurriak eta
gainerako neurriak**

I. KAPITULUA

Neurri mugatzaileak

24. artikulua¹⁰⁸⁸

5. Katalunian merkaturatzen diren tabako-produktuen paketeen kanpoaldean agertu behar duen tabako-kontsumoaren arriskuei buruzko ohartarazpen-testua katalanez, gaztelaniaz edo bi hizkuntzetan idatzita egongo da.

---

¹⁰⁸⁷ BOEren 206. zenbakian, 1985eko abuztuaren 28ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-18553>

¹⁰⁸⁸ Mendekotasuna sor dezaketen substantzien arloko prebentzioari eta laguntzari buruzko 20/1985 Legea aldatzen duen maiatzaren 10eko 10/1991 Legearen 10. artikulua aldatua.

7.4.12.2. 4/1987 Legea, martxoaren 24koa, Kataluniako Administrazio Publikoaren Eskolak arautzen dituen¹⁰⁸⁹

3. artikulua

1. Eskolaren berezko eginkizunak izango dira:

l) Katalanaren irakaskuntzaren programazioan eta antolaketan laguntzea, eta, bereziki, Administrazioaren zerbitzuan diharduten langileen hizkuntza-kualifikazio osoa lortzera bideratutako administrazio-hizkeran, Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 18ko 7/1983 Legean eta Generalitateko Administrazioaren Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 23ko 17/1985 Legearen 34. eta 35. artikuluetan ezarritakoaren arabera.

---

¹⁰⁸⁹ BOEren 97. zenbakian, 1987ko apirilaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1987-9678>

7.4.12.3. 20/1987 Legea, azaroaren 12koa, Letra Katalanen Institutuzioa deritzon Erakunde Autonomoa sortzen duena¹⁰⁹⁰

Autogobernu-instituzioak berreskuratu eta demokrazia berrezarri ondoren, normaltasunez ekin ahal izan zaio Katalunian bizitza zibiko eta kulturalari; harrezkero, letra katalanek presentzia handiagoa izan dute gizartean, eta horrelaxe erakusten dute argitalpenen eta tiraden ugaritzeak, generoen dibertsifikazioak, eta kritika eta literatura-azterlanen espezializazioak.

Hala eta guztiz ere, literatura katalanaren sorkuntzak ezin izan du finkatu oraindik bere hizkuntza-eremuan dagokion posizioa eta aitortze soziala, eta ezin izan ditu lortu nazioarteko ezagutza- eta hedapen-maila egokiak.

Beharrezkoa da, beraz, baldintza egokiak sortzea idazle katalanek Kataluniako hizkuntza propioa erabil dezaten beren lanak egite aldera, eta horrek ez du norberaren sormena mugatu behar; aldi berean, idazle katalanen hedapena bultzatu behar da hiru alderditatik: sorkuntza laguntzea, berezko hizkuntza-eremuan zabaltzea eta beste hizkuntza-eremu batzuetara zabaltzea.

Hori guztia, aurrekari historiko baten tradizioa berreskuratuta, hau da, 1937. urtean larrialdi-egoeran izen berarekin sortu zen eta Kataluniako letra-gizon ospetsuenetako batzuek zuzendu zuten erakundea.

1. artikulua

Letra Katalanen Institutuzioa sortzen da, izaera administratiboko erakunde autonomo gisa, Kultura Sailari atxikita; nortasun juridikoa eta ondare propioa izango ditu, bai eta bere helburuak betetzeko jarduteko gaitasun osoa ere, lege honen eta aplikatu beharreko erakunde autonomoei buruzko legeria orokorraren arabera.

2. artikulua¹⁰⁹¹

1. Letra Katalanen Institutuzioaren helburuak dira literatura katalanaren sorkuntza sustatzea, sorkuntza hori Katalunian eta Kataluniatik kanpo ezagutaraztea eta zabaltzea, eta liburua eta irakurketa sustatzea.

2. Lege honen ondorioetarako, *letra katalantzat* joko da katalanezko literatura-ekoizpen osoa, edozein generotan egindakoa eta edozein bitartekoz zabaldua.

3. artikulua

Hauek izango dira Letra Katalanen Institutuzioaren eginkizunak:

a) Katalanezko literatura-sorkuntza eta -azterlanak sustatzea, beka, pentsio, enkargu eta beste laguntza batzuen bidez, eta arreta espezifiko eskaintzea egile berriak sartu eta zabaltzeari.

b) Literatura katalanaren ezagutza eta zabalkundea sustatzea haren hizkuntza-eremuan, betiere literatura-lanen irakurketa sustatuz gizarteko sektore eta estamentu guztietan eta ahal diren hedabide guztietan, eta literatura-ekoizpenaren

---

¹⁰⁹⁰ BOEren 308. zenbakian, 1987ko abenduaren 25eko alean, argitaratua.

¹⁰⁹¹ Abenduaren 29ko 11/2011 Legearen 69. artikulua aldatua.

eta egileen ezagutza sustatuz komunikabide modernoen edo arte-adierazpenen bitartez.

c) Literatura katalanaren ezagutza eta zabalkundea sustatzea estatuko eta estatutik kanpoko beste hizkuntza-arlo batzuetan, honako hauen bidez: antologiak eta aipamen deskribatzaileak eginez, katalanezko lanen kalitateko itzulpenak diruz lagunduz, argitalpen eleaniztunak argitaratuz eta mundu osoko unibertsitateekin, liburutegiekin, editoreekin, kritikarekin eta literatura-hedapenerako zentroekin harremanak izanez.

d) Katalanezko idazleen eta beste hizkuntza batzuetako idazleen arteko harremana sustatzea.

e) Idazleen artean haien gaitasunak komunikabide berrietara egokitzen laguntzeko jarduerak sustatzea, hala nola zinemako eta bideoako gidoiak egitea, irrati eta telebistarako idazketa, eta komikia.

f) Instituzioaren sorkuntzako helburuak betetzera bideratutako beste edozein ekimen bultzatzea.

4. artikulua

Honako hauek izango dira Letra Katalanen Instituzioaren organo artezkariak:

a) Gobernu Batzarra.

b) Zuzendaria.

c) Aholku Batzordea.

5. artikulua

1. Gobernu Batzarra batzarburuak, bi batzarburuordeek, batzarkideek eta idazkariak osatuko dute.

2. Batzarburua Kulturako sailburua izango da, eta batzarburuordeak, berriz, Ondare Idatzi eta Dokumentalaren zuzendari nagusia, eta Aholku Batzordeak bere kideen artetik aukeratutako idazle bat, zeinari dekanore ere esan ahal izango baitzaio; batzarburuordeek batzarburuari lagunduko diote haren eginkizunetan eta hura ordeztuko dute bera ez dagoenean; idazkaria Kultura Saileko funtzionario bat izango da, saileko idazkari nagusiak izendatua, eta batzarraren bileretara joango da hitza duelarik, baina botorik ez.

3. Gobernu Batzarreko kideak honako hauek izango dira:

a) Kultura Zabaltzeko zuzendari nagusia.

b) Kultura Harremanen zuzendaria.

c) Kultura Koordinaziorako zuzendaria.

d) Ondare Idatzi eta Dokumentalaren Zuzendaritza Nagusiko zerbitzuburu bat.

e) Ekonomia eta Finantza Sailak izendatutako kontu-hartzaile-eskuordea.

f) Zuzendaria.

g) Aholku Batzordeko zazpi ordezkari, batzordekideen artetik izendatuak.

4. Gobernu Batzarraren bileretara aztertzen diren gai zehatzetako adituak joan ahal izango dira, aholkularitza teknikoak emateko.

6. artikulua

Hauek dira Gobernu Batzarraren eginkizunak:

- a) Instituzioaren funtzionamendua arautu behar duten barne-araubideko arauak onestea.
- b) Urtero, instituzioaren jardun-plan orokorra onestea, Aholku Batzordeari entzun ondoren.
- c) Urtero onestea kudeaketari, ustiapenari eta aurrekontuaren proiektuari buruzko memoria.
- d) Instituzioaren goi-zuzendaritza egikaritzea.
- e) Instituzioak atxikita dituen ondasunak eta funtsak administratzea.
- f) Langile-zerrendak eta langile-beharrizanak proposatzea.
- g) Instituzioaren jarduerak proiektatzea eta gainbegiratzea.
- h) Zuzendariari laguntzea haren eginkizunak egikaritzen.

7. artikulua

1. Batzarburuaren eginkizunak izango dira:

- a) Instituzioaren ordezkaria izatea.
- b) Gobernu Batzarraren eta Aholku Batzordearen bileretarako deialdia egitea eta bilera horietako buru eta moderatzaile izatea, eta bozketetan sortzen diren berdinketak ebaztea, kalitateko botoarekin. Batzarburuak, komenigarritzat jotzen badu, Gobernu Batzarraren eta Aholku Batzordearen baterako bilkurak deitu ahal izango ditu.
- c) Bilkuren aktak bere sinaduraz baimentzea.
- d) Erregelamendu bidez eman ahal zaion beste zeinahi eginkizun.

2. Batzarburuak bere eginkizunak batzarburuordeetatik edozeini eskuordetu ahal izango dizkio.

8. artikulua

Idazkariaren eginkizunak izango dira:

- a) Batzarraren eta batzordearen bilkuren aktak egitea.
- b) Batzarraren eta batzordearen erabakien ziurtagiriak egitea.
- c) Aktak eta erabakien ziurtagiriak bere sinaduraz baimentzea.

9. artikulua

1. Aholku Batzordeak Gobernu Batzarreko batzarburu, batzarburuorde eta idazkari berberak izango ditu, eta, gainera, honako kide hauek ere izango ditu:

- a) Idazle Katalanen Elkartearen lau ordezkari.
- b) Pen Cluben Zentro Katalanaren bi ordezkari.
- c) Hizkuntza eta Literatura Katalanen Nazioarteko Elkarteko ordezkari bat.
- d) Idazleen Elkargo-elkarteko Kataluniako Atal Autonomoaren ordezkari bat.
- e) Hizkuntza Katalaneko Elkartearen bi ordezkari.

- f) Editoreen Gremioaren ordezkari bat.
  - g) Ikaskuntza Katalanen Institutuaren ordezkari bat.
  - h) Hizkuntza Katalaneko Itzultzaile, Interprete eta Zuzentzaileen Elkarte Profesionalaren ordezkari bat.
  - i) Hizkuntza Katalaneko Idazle Gazteen Elkartearen ordezkari bat.
  - j) Haurrentzako Liburuaren Kontseilu Katalanaren ordezkari bat.
  - k) Letra Katalanen Ohorezko Saria arestien jaso duten hiru idazleak.
  - l) Ikus-entzunezko hedabideen hiru ordezkari, Aholku Batzordeak proposatuta Kulturako sailburuak izendatuak (zinema, irratia, telebista, prentsa, antzerkia, etab.).
2. Aholku Batzordeko kideek kargua utziko dute, eta bakoitzak ordezkatzeko duen erakundeak hala erabakitzen duenean ordeztuko dira.

Letra Katalanen Ohorezko Saria jaso dutenei dagokienez, saridun berri bakoitzak automatikoki ordeztuko du antzinasun handiena duena.

10. artikulua

Aholku Batzordea instituzioaren organo aholku-emailea izango da, eta eginkizun hauek izango ditu:

- a) Iritzia ematea batzordeburuak, batzordeburuordeek edo Gobernu Batzarrak helarazitako gai guztiei buruz. Aholku Batzordeari entzun egin beharko zaio nahitaez, instituzioaren urteko jarduera-plana onetsi aurretik eta zuzendaria izendatu aurretik.
- b) Aholkularitza ematea instituzioak laguntzak ematerakoan. Horretarako, Aholku Batzordeak ordezkari izan beharko du bekak, pentsioak eta gainerako laguntzak emateko instituzioak deitutako lehiaketan adjudikazioan parte hartzen duten epaimahai guztietan.
- c) Instituzioaren helburuak hobeto betetzeko egokitzat jotzen dituen ekintzak proposatzea.

11. artikulua

- 1. Instituzioko zuzendariak zerbitzuburuaren kategoria izango du, eta Kulturako sailburuak izendatuko du Aholku Batzordeari entzun ondoren.
- 2. Zuzendariak eginkizun hauek izango ditu:
  - a) Instituzioaren administrazio-zuzendaritza egikaritzea.
  - b) Gobernu Batzarraren erabakiak exekutitzea.
  - c) Instituzioaren izenean, haren jardueretatik eratorritako kontratuak kudeatzea, indarrean dauden xedapenetan ezarritako mugen barruan.
  - d) Langileen zuzendaritza egikaritzea.
  - e) Jarduera-plana, kudeaketari eta ustiapenari buruzko urteko memoria eta aurrekontuaren aurreproiektua prestatzea.
  - f) Gastuak eta ordainketak agintzea bere gain hartzea.

12. artikulua

1. Hauek izango dira instituzioaren baliabideak:

- a) Erakunde autonomo horri dagozkion esleipenak, Generalitateen aurrekontu-legeetan jasota daudenak.
- b) Haren ondasun eta zerbitzuen kudeaketa eta ustiapenetik eratorritako diru-sarrerak.
- c) Ondare-ondasunen fruituak, errentak edo interesak.
- d) Erakundeen eta partikularren borondatezko ekarpenak edo dirulaguntzak.
- e) Esleitu dakioken beste edozein baliabide.

2. Instituzioaren aurrekontua urtekoa izango da, eta erakunde autonomoen aurrekontuei buruzko legeriaren mende egongo da.

3. Generalitati dagozkion salbuespenak eta onura fiskalak izango ditu instituzioak.

13. artikulua

1. Letra Katalanen Instituzioaren administrazio-egintzen aurka, administrazio-prozedurari buruz indarrean dauden arauak ezarritako errekurtsioak jarri ahal izango dira, berezitasun hauekin:

- a) Instituzioaren administrazio-egintza guztien aurka gora jotzeko errekurtsioa aurkeztu ahal izango zaio Kulturako sailburuari.
- b) Aparteko berrikuspen-errekurtsioa Generalitateko Kontseilu Betearazleari aurkeztuko zaio beti.

2. Administrazioarekiko auzi-errekurtsioa jartzea bidezkoa izango da jurisdikzio honetako legean ezarritakoaren arabera.

3. Akzio zibil eta laboralen egikaritzea aplikazio orokorreko arauak eraenduko dute, eta aurretiazko erreklamazioa Gobernu Batzarrari zuzenduko zaio beti.

Xedapen iragankorra

Lege hau 1988ko aurrekontu-ekitaldian hasiko da aplikatzen. Baimena ematen zaio Ekonomia eta Finantza Sailari Letra Katalanen Instituzioari aurrekontu-zuzkidura egiteko, Kultura Sailaren 1988rako aurrekontuan dauden kredituekin. Jardueren ustiapenetik lortzen diren diru-sarrerak eragindako kredituak handituko dituzte, kredituon zenbateko berean.

Azken xedapenak

Lehenengoa.— Lege hau Kataluniako Generalitateen Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

Bigarrena.— Kontseilu Betearazleak lege hau garatu eta betearazteko beharrezkoak diren xedapen guztiak emango ditu. Bereziki, lege hau indarrean jarri eta hiru hilabeteko epean, Kontseilu Betearazleak Ondare Idatzi eta Dokumentalaren Zuzendaritza Nagusia berregituratuko du, eta Letra Katalanen Instituzioak bere gain hartutako eginkizunen arabera egokituko du.

Beraz, agintzen dut lege hau aplikatu behar zaien herritar guztiek lege hau betetzen lagundu dezatela eta auzitegi eta agintari eskudunek betearaz dezatela.

7.4.12.4. 1/1989 Legea, otsailaren 16koa, Ikaskuntza Mediterraneoen Institutu Katalana sortzekoa¹⁰⁹²

Ikaskuntza Mediterraneoen Institutu Katalana sortzen da, Mediterraneoaren eremuko kultura-errealitateak aztertzen eta zabaltzen laguntzeko asmoz; izan ere, eremu horretan, Kataluniak eta hizkuntza bereko gainerako lurraldeek funtsezko zeregina izan dute.

1. artikulua

Ikaskuntza Mediterraneoen Institutu Katalana (MIIK) sortzen da, izaera administratiboko erakunde autonomo gisa, Kontseilu Betearazleak zehazten duen sailari atxikita; nortasun juridikoa eta ondare propioa izango ditu, bai eta bere xedeak betetzeko jardun-gaitasun osoa ere, betiere lege honen eta haren estatutuekin bat etorritik eta berari aplikatu beharreko erakunde autonomo bidezko legeria orokorraren arabera.

2. artikulua

1. Institutuaren helburuak izango dira Mediterraneoeko eremuaren barruan gai hauek aztertzea: ingurumena, industria, merkataritza, teknologia berriak eta kultura-errealitateak; bai eta Katalunian eta munduko gainerako herrialdeetan Mediterraneoeko herrialdeetako errealitateak zabaltzen laguntzea ere.

2. Helburu horiek betetzeko, Institutuak ikastaroak, mintegiak, kongresuak eta erakusketak antolatu ahal izango ditu, bekak eta laguntzak eman ahal izango ditu, argitalpenak editatu ahal izango ditu eta, oro har, haren sorkuntzaren helburua lortzera bideratutako edozein ekimen bultzatu ahal izango du.

3. artikulua

Hauek dira Institutuaren organo artezkariak:

- a) Gobernu Batzarra.
- b) Zuzendaria.

4. artikulua

1. Gobernu Batzarrak kide hauek izango ditu:

- a) Batzarburua, zeina Generalitateko presidentea izango baita.
- b) Batzarburordea, zeina Generalitateko Gobernuko sailburua izango baita.
- c) Institutuko zuzendaria.
- d) Sei kide, Presidentetza, Kultura, Industria eta Energia, Merkataritza, Kontsumo eta Turismo, Lurralde Politika eta Herri Lan eta Irakaskuntza sailen ordezkari gisa.
- e) Institutuaren Aholku Batzordeko bi kide, Kontseiluak berak eskuordetuta.

2. Institutua atxikita dagoen saileko funtzionario batek jardungo du batzarreko idazkari-lanetan, eta hori bileretara joan ahal izango da, hitzik eta botorik gabe,

---

¹⁰⁹² BOEren 54. zenbakian, 1989ko martxoaren 4ko alean, argitaratua.

bilkuren akta egingo du, erabakien ziurtagiriak egingo ditu eta batzuk zein besteak baimenduko ditu, batzarburuaren sinadurarekin eta oniritziarekin.

3. Gobernu Batzarrak Institutuko zuzendaritza-karguak kide gisa sartzea erabaki ahal izango du, baldin eta kargu horiek egotea beharrezkotzat jotzen badu.

5. artikulua

Hauek dira Gobernu Batzarraren eginkizunak:

- a) Institutuaren jardun-plan orokorra urtero onestea, Aholku Batzordeari entzun ondoren.
- b) Urtero onestea kudeaketari, ustiapenari eta aurrekontuaren proiektuari buruzko memoria.
- c) Institutuari atxikitako ondasunak administratzea.
- d) Langile-zerrendak eta langile-beharrizanak proposatzea.
- e) Institutuaren jarduerak proiektatzea eta gainbegiratzea.

6. artikulua

Batzarburuaren eginkizunak izango dira:

- a) Institutuaren goi-ordezkaritza egikaritzea.
- b) Gobernu Batzarraren eta Aholku Batzordearen bileretarako deialdia egitea eta bilera horietako buru eta moderatzaile izatea, eta bozketetan sortzen diren berdinketak ebaztea, kalitateko botoarekin. Batzarburuak, komenigarritzat jotzen badu, Gobernu Batzarraren eta Aholku Batzordearen baterako bilkurak deitu ahal izango ditu.
- c) Bilkuren aktak bere sinaduraz baimentzea.
- d) Institutuaren jarduerak zuzentzea.
- e) Urteko jarduera-plana prestatzea.
- f) Erregelamendu bidez eman dakioken beste edozein eginkizun.

Batzarburuak bere eginkizunak eskuordetu ahal izango ditu.

7. artikulua

Institutuko zuzendaria Kontseilu Betearazlearen dekretu bidez izendatuko da, eta eginkizun hauek izango ditu:

- a) Institutuaren zuzendaritza egikaritzea, batzarburuaren eta Gobernu Batzarraren jarraibideekin bat etorriz.
- b) Gobernu Batzarraren erabakiak exekutitzea.
- c) Institutuaren izenean, haren jardueren ondoriozko kontratuak kudeatzea, ezarritako mugen barruan.
- d) Langileen zuzendaritza egikaritzea.
- e) Kudeaketari eta ustiapenari buruzko urteko memoria eta aurrekontuaren aurreproiektua prestatzea.
- f) Bere gain hartzea gastuak eta ordainketak agintzea, betiere ezarritako mugen barruan.

g) Bere gain hartzea Gobernu Batzarrak edo batzarburuak, beren eskudantzien barruan, agintzen dizkioten eginkizunak.

8. artikulua

1. Institutuak aholku batzorde baten laguntza izango du eta Institutuko burua izango da Institutuko burua bera, edo hark eskuordetzen duen pertsona.

2. Aholku Batzordeak eginkizun hauek izango ditu:

a) Iritzia ematea batzordeburuak edo Gobernu Batzarrak helarazitako gai guztiei buruz. Aholku Batzordeari entzun egin beharko zaio, Institutuaren urteko jardueraplana onetsi aurretik.

b) Aholkularitza ematea Institutuak laguntzak emateko irizpideak finkatzeko, hala eskatzen zaionean.

c) Institutuak bere helburuak hobeto betetzeko egokitzen jotzen dituen ekintzak proposatzea.

3. Aholku Batzordea gutxienez hamar kidek osatuko dute; kideok Institutuko buruak izendatuko ditu, bizitza akademikoko, zientifikoko, artistikoko eta kulturaleko pertsona garrantzitsuen artean, Institutuaren lanaren xede diren arloetan egindako jarduerak eta ekarpenengatik nabarmendu direnak.

9. artikulua

1. Institutuaren zerbitzuko langileek lan-araubidea izango dute araubide.

2. 1. apartatuan ezarritako printzipio orokorraren salbuespen gisa, funtzionarioentzat gordeta geratuko dira Institutua atxikita dagoen sailari dagokion agintea egikaritzea, ikuskatzea edo kontrolatzea eskatzen duten lanpostuak.

3. Kontseilu Betearazleak Institutuari atxikitako langileen ordainsari-araubidea finkatuko du, antzeko erakundeetan erabilitako irizpideekin bat etorriz.

10. artikulua

1. Institutuaren baliabideak honako hauek izango dira:

a) Generalitateen aurrekontu-legeetan harentzat jasota dauden esleipenak.

b) Haren ondasun eta zerbitzuen kudeaketa eta ustiapenetik eratorritako diru-sarrerak.

c) Ondare-ondasunen fruituak, errentak edo interesak.

d) Erakundeen eta partikularren borondatezko ekarpenak edo dirulaguntzak.

e) Eman dakioken beste edozein baliabide.

2. Institutuaren aurrekontua urtekoa izango da, eta erakunde autonomoen aurrekontuei buruzko legeriaren mende egongo da.

3. Generalitati dagozkion salbuespen eta onura fiskalak izango ditu Institutuak.

11. artikulua

1. Institutuaren administrazio-egintzen aurka, administrazio-prozedurari buruz Katalunian aplikagarriak diren arauak ezarritako errekurtsioak jarri ahal izango dira, berezitasun hauekin:

- a) Institutuaren administrazio-egintza guztien aurka, gora jotzeko errekurtoa aurkeztu ahal izango zaio Institutua atxikita dagoen saileko titularrari.
  - b) Aparteko berrikuspen-errekurtoa Generalitateko Kontseilu Betearazleari aurkeztuko zaio beti.
2. Administrazioarekiko auzi-errekurtoa jartzea bidezkoa izango da jurisdikzio honetako legean ezarritakoaren arabera.
3. Akzio zibil eta laboralen egikaritzea aplikazio orokorreko arauak eraenduko dute, eta aurretiazko erreklamazioa Gobernu Batzarrari zuzenduko zaio beti.

Azken xedapena

Lege hau garatzeko eta betearazteko beharrezkoak diren arauak emateko ahalmena ematen zaio Kontseilu Betearazleari.

**7.4.12.5. 9/1990 Legea, maiatzaren 16koa,
Kataluniako Generalitateen, haren erakunde
autonomoen eta Gizarte Segurantzako
erakunde kudeatzaileen 1990erako
aurrekontuei buruzkoa¹⁰⁹³**

Hogeita hamabigarren xedapen gehigarria

Katalagoetan jasotako lanpostuak izendatzeko erabilitako hizkera Emakumearen Kataluniako Institutuak egindako berdintasun-planera egokituko da, betiere diskriminaziorik ez egiteko sexuan oinarrituta.

---

¹⁰⁹³ BOEren 132. zenbakian, 1990eko ekainaren 2ko alean, argitaratua.

7.4.12.6. 15/1990 Legea, uztailaren 9koa, Antolamendu Sanitarioari buruzkoa¹⁰⁹⁴

IV. TITULUA Kataluniako Osasun Zerbitzuaren egitura eta antolamendua

V. KAPITULUA Bitarteko pertsonalak

49. artikulua.— Langileak

3. Osasun-arloan erantzukizuna duten Kataluniako administrazioetako langileak hautatzeko eta lanpostuak betetzeko prozesuan, kontuan hartu beharko da langile horiek katalanez duten ezagutza, aplikatu beharreko legeriaren arabera.

---

¹⁰⁹⁴ BOEren 197. zenbakian, 1990eko abuztuaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1990-20304>

7.4.12.7. 3/1991 Legea, martxoaren 18koa, Helduen Prestakuntzari buruzkoa¹⁰⁹⁵

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua

Honako hauek dira lege honen helburuak:

c) Gure errealitate nazionalaren alderdi guztien eta, bereziki, hizkuntzarekin eta kulturarekin lotutako alderdi guztien ezagutza eta estatuko eta Europako beste herrien errealitatearen ezagutza sustatzea.

4. artikulua

Helduen prestakuntza iraunkorra honela egin daiteke:

f) Helduei katalanaren ikastaroak emanaz.

---

¹⁰⁹⁵ BOEren 91. zenbakian, 1991ko apirilaren 16ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1991-9089>

7.4.12.8. 8/1991 Legea, maiatzaren 3koa, Ikaskuntza Katalanen Institutuaren Hizkuntza-agintaritzari buruzkoa¹⁰⁹⁶

HITZAURREA

Enric Prat de la Riba Ikaskuntza Katalanen Institutua 1907an sortzera bultzatu zuten helburu nagusietako bat izan zen Kataluniako hizkuntzaren araudi orokorra finkatu eta eguneratuko zuen agintaritzak akademiko bat sortzea, eta horrek ekarri zuen atal filologikoa ezartzea, zeina 1913an hasi baitzen lan arauemaileak hedatzen. Harrezkero, Institutuaren eginkizun nabarmena izan da hori, zeina aitortu baitzuten kulturako instituzioek eta pertsona ospetsuek, Kataluniako hizkuntza-erkidego osoak eta azaroaren 26ko 3118/1976 Dekretuak, zeina hedatzen baita katalanaren lurralde-eremu osora.

Ikaskuntza Katalanen Institutuaren ataza aitortzeko unean, kontuan hartu behar da komunikabideetako eta hainbat instituziotako hizkuntza-aholkulariek egindako lana ere, zeren garrantzitsuak izan baitira gizartean eta balioa izan baitute Kataluniaren arestiko historiako une zailtan haiek egin dituzten jarduerak.

Hala ere, Ikaskuntza Katalanen Institutuak finkatutako araudia hizkuntzaren funtzionamendurako esparrua da, eta hizkuntzaren garapena bermatzen du, hizkuntza-eremu osoan eta edozein mailatan ezinbestekoa den koherentziarekin.

Horrela, araudiaren esparruan hizkuntzaren osotasuna salbatuta, araudi hori behar bezain malgua da, hizkuntzaren lantzeak eragiten dien kolektiboek, beren erantzukizunpean, hizkuntza-errealizaziorako aukerak eta zehaztapenak ezar ditzaten eredu gisa, lortu nahi diren helburuetara eraginkortasun handiagoz hurbiltzeko.

Kataluniaren eremuari dagokionez, Generalitat berrezarri zenean hautatutako lehenengo gobernuaren lehenengo xedapenetako batek, ekainaren 27ko 90/1980 Dekretuak, ezarri zuen ezen Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusiak egikaritu behar zuen hizkuntza-aholkularitzak Ikaskuntza Katalanen Institutuaren araei jarraitu behar zuela.

Berrikiago, Ikaskuntza Katalanen Institutuak estatutu berriak onetsi zituen 1988ko apirilaren 25eko ezohiko osoko bilkuran; estatutuok eusten diote hizkuntzaren araudia ezartzeari, instituzio akademiko horren xedeetako bat gisa. Kataluniako Generalitatearen Aldizkari Ofizialean ekainaren 5ean argitaratutako 1989ko maiatzaren 17ko ebazpen baten bidez, Generalitateko Zuzenbidearen eta Erakunde Juridikoen zuzendari nagusiak adierazi zuen estatutu horiek legearen arabera zirela, eta akademiaren erregistroan inskribatzeko eta Aldizkari Ofizialean argitaratzeko agindu zuen.

Ikaskuntza Katalanen Institutuaren araugintza-eginkizunaren garrantzia eta gizarte-irismena kontuan hartuta, komeni da lege-maila ematea eginkizun horren aitortza ofizialari.

---

¹⁰⁹⁶ BOEren 132. zenbakian, 1991ko ekainaren 3ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1991-13834>

1. artikulua

Aitortzen da Ikaskuntza Katalanen Institutua dela katalanaren hizkuntza-araudia ezartzeko eta eguneratzeko ardura duen instituzioa, betiere Institutuaren estatutuek ematen dizkioten gainerako eginkizunak alde batera utzi gabe.

2. artikulua

Generalitateko Administrazioaren, toki-korporazioen, Estatuak Katalunian duen Administrazioaren eta administrazio horien guztien mendeko erakunde autonomoen, enpresen eta gainerako erakunde eta instituzioen hizkuntza-erabilerak Ikaskuntza Katalanen Institutuak ezarritako araudia errespetatu behar du.

3. artikulua

Irakaskuntzako zentro publiko eta pribatuen eta titulartasun publikoko komunikabideen hizkuntza-erabilerak Ikaskuntza Katalanen Institutuak ezarritako araudia bete behar du.

4. artikulua

1. Generalitateko Administrazioak beharrezko lankidetzak eta aholkularitza-sistemak ezarriko ditu, 2. eta 3. artikuluetan aipatzen diren organismoek beren hizkuntza-erabileran irizpide koherenteak eta Ikaskuntza Katalanen Institutuak ezarritako hizkuntza-araudi orokorrarekin bat datozenak betetzen dituztela bermatzeko.

2. Generalitateko Administrazioak espezialitate-hizkuntzak Ikaskuntza Katalanen Institutuaren araudiaren arabera egiten direla zainduko du.

7.4.12.9. 16/1991 Legea, uztailaren 10ekoa, Udaltzaingoei buruzkoa¹⁰⁹⁷

III. TITULUA

Udaltzaingoen egitura eta antolaketa

I. KAPITULUA

Udaltzaingoen kidegoetako eskala eta kategoriak

24. artikulua

3. Bigarren apartatuan zehaztutako taldeetan sartzeko, IV. tituluko II. kapituluan zehaztutako betekizunez gain, Generalitateen Administrazioan funtzio publikoari buruz indarrean dagoen araudiak talde bakoitzerako ezartzen dituen titulazioa eta hizkuntza-ezagutzak izatea eskatzen da.

VI. TITULUA

Zehapen-araubidea

I. KAPITULUA

Faltak eta zehapenak

48. artikulua

1. Hauek dira falta oso astunak:

b) b) Edozein jarduketa, baldin eta diskriminazioa badakar arraza, sexu, sexu-orientazio, erlijio, hizkuntza, iritziz, jaioleku edo auzotasun edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela eta.¹⁰⁹⁸

---

¹⁰⁹⁷ BOEren 190. zenbakian, 1991ko ekainaren 3ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1991-20343>

¹⁰⁹⁸ Neurri Administrazioari, Fiskalei eta Eurora egokitzeari buruzko abenduaren 31ko 25/1998 Legearen 3. artikulua aldatua.

7.4.12.10. 32/1991 Legea, abenduaren 24koa, Kataluniako Generalitateen 1992. urterako aurrekontuei buruzkoa¹⁰⁹⁹

Hogeita bosgarren xedapen gehigarria

Kontseilu Betearazleak Kataluniako Generalitateen 1992rako aurrekontuko lanpostuen katalogoak onartuko ditu, Emakumearen Kataluniako Institutuak egindako berdintasun-plana betetzeko, betiere lanpostu bakoitza izendatzeko hizkera sexuan oinarritutako diskriminaziorik gabe erabiliko dela aurreikuste aldera.

---

¹⁰⁹⁹ BOEren 32. zenbakian, 1992ko otsailaren 6ko alean, argitaratua.

7.4.12.11. 4/1993 Legea, martxoaren 18koa, Kataluniako Liburutegi-sistemari buruzkoa¹¹⁰⁰

[SARRERA]¹¹⁰¹

II

Ondare bibliografikoaren muina eta ardatza Kataluniako Liburutegia da, zeina baita Kataluniako Liburutegi Nazionala, eta haren egitura euskarri desberdinetako material bibliografikoak biltzen dituzten unitateetan datza. Liburutegi Nazionalaren zeregina da Kataluniako ekoizpen bibliografikoa eta hizkuntza-eremu katalanarekin lotutakoa bildu, kontserbatu eta zabaltzea, eta Kataluniako ondare bibliografiko guztia zaindu behar du lurralde osoan. Beraz, harekin harremanak izan behar dituzte ondare-funtsak dituzten zentro guztiek, probintzietako liburutegi publikoak barne, batez ere 1835eko desamortizaziotik datozen funtsen gordailuzain gisa.

[...]

Generalitatek, herrialdeko instituzio gorena den aldetik, bere gain hartzen ditu nazio-izaerako azpiegitura horren kudeaketa-erantzukizunak, eta Mankomunitatearen, Ikaskuntza Katalanen Institutuaren eta Generalitat errepublikanoaren jaraunspena jasotzen du, bereziki Kataluniako Liburutegi, Artxibo, Museo eta Ondare Historiko, Artistiko eta Zientifikoaren Zerbitzuari buruzko 1934ko Legeagatik.

[...]

II. TITULUA Kataluniako Liburutegia

I. KAPITULUA Definizioa eta egitura

7. artikulua Definizioa

1. Kataluniako Liburutegia liburutegi nazionala da. Haren zeregina da ekoizpen bibliografiko katalana eta katalanaren hizkuntza-eremuarekin lotutakoa bildu, kontserbatu eta zabaltzea, betiere lan bakoitzaren ekoizpen inprimatua barne, aldizkakoa edo ez, bai eta bisuala eta soinuak ere; lan bakoitzetik gutxienez ale bat jaso behar du, erabilitako euskarria edo teknika edozein dela ere.

2. Kataluniako Liburutegiak ahaleginak egingo ditu ondare bibliografikoa kontserba eta zabal dadin; ondare horretan sartzen dira, 1. apartatuan deskribatutako lanez gain, Katalunian egonik kultura- edo historia-balio nabarmenak dituzten

---

¹¹⁰⁰ BOEren 95. zenbakian, 1993ko apirilaren 21eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1993-10384>

¹¹⁰¹ Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

bibliografia-lanak, betiere ondare historiko eta kulturalari buruzko legerian ezarritakoaren arabera.

3. Kataluniako Liburutegia kultura katalanaren lehenengo zentro bibliografikoa da, eta izaera unibertsaleko kontsultarako eta ikerketa zientifikorako zentroa izango da, egin beharreko eskuratzeak eginez.

9. artikulua Eginkizunak

1. Kataluniako Liburutegiak, bere egiturako unitate bakoitzaren bidez, eginkizun hauek egikarrituko ditu lurralde osoan:

a) Katalunian argitaratu edo ekoitzitako lan guztiak eta edozein arrazoirengatik hizkuntza-eremu katalanarekin erlazionatutakoak biltzea, kontserbatzea eta zabaltzea. Helburu hori lortzeko, lege-gordailuaren hartzailea izango da, eta bide horretatik heltzen ez zaizkion bibliografia-lan katalanak, berriz, berak eskuratuko ditu.

7.4.12.12. 9/1993 Legea, irailaren 30ekoa, Kataluniako Kultura-ondareari buruzkoa¹¹⁰²

I. TITULUA

Kultura-ondarea babesteko kategoriak

III. KAPITULUA

Kataluniako kultura-ondarea osatzen duten gainerako ondasunak

20. artikulua.— Ondare bibliografikoa

2. Kataluniako ondare bibliografikoa honako ondasun bibliografiko hauek osatzen dute:

b) Ekoizpen bibliografiko katalana osatzen duten eta, edozein arrazoiengatik, hizkuntza-eremu katalanarekin zerikusia duten obren aleak, baldin eta agertzen ez bada gutxienez bi ale daudela Kataluniako liburutegi publikoetan.

---

¹¹⁰² BOEren 264. zenbakian, 1993ko azaroaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1993-26497>

**7.4.12.13. 5/1994 Legea, maiatzaren 4koa,
Kataluniako Suteak Prebenitzeko eta
Itzaltzeko eta Salbamenduetarako Zerbitzua
arautzen duena¹¹⁰³**

**II. TITULUA
Generalitateko suhiltzaileen kidegoa**

**V. KAPITULUA
Estatutu-araubidea**

**2. ATALA
Eskubideak**

29. artikulua

2. Generalitateko suhiltzaileen kidegoko kideak sustatzeko baliagarri izan daitezkeen ikasketak eta katalanaren ezagutzan sakontzeko ikasketak sustatu eta bultzatuko dira. Era berean, kategorietara sartzeko gaikuntza-ikastaroak deituko dira aldi-aldi, bai eta prestakuntza espezifikoko ikastaroak ere.

---

¹¹⁰³ BOEren 132. zenbakian, 1994ko ekainaren 3ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1994-12665>

7.4.12.14. 10/1994, Legea, uztailaren 11koa, Generalitateko “Mossos d’Esquadra” Poliziar buruzkoa¹¹⁰⁴

I. TITULUA

Xedapen orokorrak, jardun-printzipioak eta eginkizunak

II. KAPITULUA

Jardun-printzipioak eta eginkizunak

1. ATALA

Jardun-printzipioak

11. artikulua

1. Segurtasun Indar eta Kidegoen Lege Organikoan ezarritakoaren arabera, “Mossos d’Esquadra” kidegoari honako jardun-printzipio hauek aplikatu behar zaizkio:

Bigarrena: Beren jarduketetan, “Mossos d’Esquadra” kidegoko kideek honako ereduzko kode hau bete beharko dute:

a) Euren eginkizunak betetzean, erabateko neutraltasun politiko eta inpartzialtasunez jardungo dute, eta, horrenbesterekin, arraza, erlijioa, iritzia, sexua, hizkuntza, auzotasun-lekua, jaioterria edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela-eta inolako diskriminaziorik egin gabe.

II. TITULUA

Antolaketa eta egitura

II. KAPITULUA

“Mossos d’Esquadra” kidegoa

2. ATALA

Sarrera eta igoera

20. artikulua

1. Mossos d’Esquadra kidegoko eskaletan sartzeko, lege honetan eta gainerako araudi aplikagarrian ezarritako betekizunak bete behar dira, eta behar diren tituluak eduki behar dira edo 25 bis artikuluan ezarritako betekizunak bete behar dira, graduazio honekin bat etorrituz, Enplegatu Publikoaren Oinarriko Estatutuaren arabera:

---

¹¹⁰⁴ BOEren 192. zenbakian, 1994ko abuztuaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1994-18777>

- a) Goi-mailako eskala: A taldeko titulazioa, A1 azpitaldea.
- b) Eskala betearazlea: A taldeko titulazioa, A2 azpitaldea.
- c) Bitarteko eskala: C taldeko titulazioa, C1 azpitaldea.
- d) Oinarrizko eskala: C taldeko titulazioa, C1 azpitaldea.
- e) Laguntza-eskala, fakultatiboen kategorian sartzeko: A taldeko titulazioa, A1 azpitaldea.
- f) Laguntza-eskala, fakultatiboen kategorian sartzeko: A taldeko titulazioa, A2 azpitaldea.

[...]

3. 1. apartatuan zehaztutako taldeetan sartzeko, Generalitateen Administrazioan funtzio publikoari buruz indarrean dagoen araudiak talde bakoitzerako ezartzen dituen titulazioa eta hizkuntza-eragutza izatea eskatzen da.

IV. KAPITULUA

Diziplina-araubidea

2. ATALA

Faltak

68. artikulua

1. Hauek dira falta oso astunak:

b) Edozein jarduketa, baldin eta diskriminazioa badakar arraza, sexu, erlijio, hizkuntza, iritzi, jaioleku edo auzotasun edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela eta.

**7.4.12.15. 3/1995 Legea, apirilaren 6koa,
“Universitat Oberta de Catalunya”
aitortzekoa¹¹⁰⁵**

[SARRERA]¹¹⁰⁶

[...]

Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya fundazioak printzipio hauetan oinarritzen du *Universitat Oberta de Catalunya*:

1) Kataluniako errealitate kultural, sozial, zientifiko eta linguistikoan sustraitzen da, eta haren industria, merkataritza, arte eta zerbitzuen beharrianekin lotuta dago.

[...]

I. TITULUA

***Universitat Oberta de Catalunya* aitortzea**

4. artikulua.— Egitura ekonomikoa eta ikasketak

4. *Universitat Obertak*, hasieran, honako titulu ofizial hauek lortzera bideratutako irakaskuntzak antolatu behar ditu:

[...]

Filologia Katalaneko Lizentzia.

[...]

---

¹¹⁰⁵ BOEren 148. zenbakian, 1995eko ekainaren 22ko alean, argitaratua.

¹¹⁰⁶ Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

7.4.12.16. 8/1996 Legea, uztailearen 5ekoa, Kable Bidez Banatutako Ikus-entzunezko Programazioa arautzen duena¹¹⁰⁷

[SARRERA]¹¹⁰⁸

[...]

Kontuan hartzen da, era berean, kablearekin gauzatzen diren teknologia berrien zeregina. Ildo horretatik, Kataluniako hizkuntza-pluraltasuna babesteko, katalana babesteko neurriak hartu dira. Berritzailea da, halaber, telebista-hargailuetan programen edukien araberako hautaketa elektronikoa ahalbidetzen duten mekanismoak instalatzeari buruzko erreferentzia sartzea.

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Programazioaren printzipioak

Kable bidezko telebista-zerbitzu publikoa ematen duten erakundeen emanaldiek printzipio hauek bete behar dituzte:

f) Kataluniako kulturaren eta katalanaren normalizazioa sustatzea, bai eta aranera sustatzea ere.

III. KAPITULUA Ikus-entzunezko programazioa

7. artikulua.— Hizkuntza-pluraltasuna

1. Telebistaren irrati-difusioko zerbitzu publikoa ematen duten erakundeek obra europarrak hedatzeko dagoen erreserba-denboraren % 50 erabili behar dute jatorria Kataluniako edozein hizkuntza ofizialetan duten adierazpen-obra emateko. Obra horien % 50, gutxienez, katalanez izango direla bermatu behar da.

2. Jatorrizkoa ez den beste hizkuntza batera bikoiztutako film, telesail edo dokumentalen emanaldiak, gutxienez, katalanez bikoiztuta eskaini behar dira aldi berean. Printzipio bera aplikatu behar zaie azpitituludun produktuei.

3. Xedapen gehigarriak ezarritakoari kalterik egin gabe, egungo kanal irekiak, abonatuaren antenatik jasotakoak, 1. eta 2. apartatuetan ezarritako baldintzak bete gabe eskain daitezke.

4. Operadore eta programatzaile independenteek katalana erabili behar dute, gutxienez, abonatuarekin ezartzen dituzten komunikazio-sistemetan, ikus-entzunezkoetan zein idatzizkoetan.

---

¹¹⁰⁷ BOEren 194. zenbakian, 1996ko abuztuaren 12ko alean, argitaratua.

¹¹⁰⁸ Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

5. Operadoreak nagusiki katalanez eta, Aranen, araneraz emititzen diren telebista-difusioko zerbitzuak banatu behar dizkie sarera konektatutako abonatuiei.

7.4.12.17. 17/1996 Legea, abenduaren 27koa, Ondare-prestazio Publikoak diren Prezio Publikoak finkatzen dituen¹¹⁰⁹

II. KAPITULUA Presidentetza Sailaren prezioak

4. artikulua.— Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren eta Argitalpenen erakunde autonomoaren argitalpenen prezio publikoa

2. Hona hemen tarifak:

Lehenengoa.— Baimena ematen zaio Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren eta Argitalpenen erakunde autonomoaren Administrazio Kontseiluari, 100eko 5eraino gehitzea erabaki dezan, *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* aldizkariaren hamar edizioek izan behar duten eragina dela eta; bost katalanez eta beste bost gaztelaniaz izango dira:

c) Ale solteen salmenta-prezioa unitateko 130 pezetakoa da. Argitaratutako azken zenbakiaren aurreko hilabetean, gutxienez, atzeratutako aleen salmenta-prezioa 200 pezetakoa da. Prezioak berdinak dira katalanezko eta gaztelaniazko argitalpenetarako.

Hirugarrena.— *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*ren harpidetzaren prezioa, paperean eta mikrofitxetan, 43.680 pezetakoa da, eta eskatzen den edizioaren (katalana edo gaztelania) hiruhileko ale eta aurkibide guztiak bidali behar dira:

Laugarrena.— *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*ren harpidetzaren prezioa, mikrofitxetan, 27.840 pezetakoa da, eta eskatzen den edizioaren (katalana edo gaztelania) hiruhileko aldizkari eta aurkibide guztiak bidali behar dira:

Seigarrena.— Indarrean dagoen araudiak salbuesten ez dituen iragarkien prezioa 3,14 pezetakoa da tarte eta altuerako milimetro bakoitzeko. Presako epea duten iragarkien prezioa 6,28 pezetakoa da tarte eta altuerako milimetro bakoitzeko. Prezio horietan bi edizioen argitalpena sartzen da, katalana eta gaztelaniazkoa.

---

¹¹⁰⁹ BOEren 32. zenbakian, 1997ko otsailaren 6ko alean, argitaratua.

7.4.12.18. 1/1998 Legea, urtarrilaren 7koa, Hizkuntza Politikari buruzkoa¹¹¹⁰

Kataluniako Generalitateko presidentea

Ager bedi herritar guztientzat Kataluniako Parlamentuak onetsi duela eta nik, Erregearen izenean eta Kataluniako Autonomia Estatutuaren 33.2 artikulua ezartzen duenaren arabera, Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Lege hau aldarrikatzen dudala.

HITZAURREA

I. Katalanaren esanahia eta egoera

Katalana funtsezko elementua da Kataluniaren eraketan eta nortasun nazionalen; herritarren komunikaziorako, integraziorako eta kohesio sozialerako oinarritzko tresna da, jatorri geografikoa edozein dela ere, eta Kataluniaren eta katalanez hitz egiten duten gainerako lurraldeen arteko lotura pribilegiatua du; izan ere, hizkuntza-erkidego bat osatzen du, mendeetan zehar, jatorrizko ahotsarekin, kultura unibertsalari ekarpen baliotsua egin diona. Gainera, Kataluniako herriak bere lurrarekiko eta berariazko kulturarekiko duen fideltasunaren testigantza izan da.

Jatorriz Kataluniako lurraldean sortua, beste lurralde batzuekin partekatua, non izen herrikoi eta are legal desberdinak ere jasotzen dituen, hizkuntza katalana beti herrialdearen berezko hizkuntza izan da, eta, beraz, Kataluniako historiako gertakari batzuek eragin negatiboa izan dute, egoera prekariora eragin baitute. Egoera hori hainbat faktoreren ondorio da, hala nola, jasan duen jazarpen politikoaren eta gaztelaniaren legezko inposizioaren ondorio bi mende eta erdi baino gehiagoan; azken hamarkadetako aldaketa demografikoak gertatu ziren baldintza politiko eta sozioekonomikoen ondorio, eta, are gehiago, eremu mugatuko hizkuntzaren izaera, Europako beste hizkuntza ofizial batzuen antzekoa, bereziki gaur egungo munduan, non komunikazioak, informazioak eta kultura-industriek mundializaziora jotzen duten.

Beraz, egoera horien guztien ondorioz, Kataluniako egoera soziolinguistikoa konplexua da gaur egun. Erabateko normalizazioa lortu ez duen eta nazioarteko testuinguruan hiztun kopuru txiki samarra duen berezko hizkuntza baten errealitatearekin batera, Kataluniako lurraldeko herritar askok gaztelania dute ama-hizkuntza gisa, eta, hizkuntza horretatik abiatuta, Kataluniako kultura bera aberasten lagundu dute, beste hizkuntza batzuetako beste herritar batzuek egindako ekarpenarekin batera. Errealitate horrek, bada, Kataluniako berezko hizkuntza normalizatzen eraginkortasunez lagunduko duen hizkuntza-politika eskatzen du, aldi berean, herritar guztien hizkuntza-eskubideak zorrotz errespetatuko direla bermatuko duena.

II. Esparru juridikoa

Katalanaren egungo esparru juridikoa Espainiako 1978ko Konstituzioak eta Kataluniako 1979ko Autonomia Estatutuak zehazten dute.

---

¹¹¹⁰ BOEren 36. zenbakian, 1998ko urtarrilaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-2989>

Lehenengoak, Espainiako Estatuaren osatzen duten herrien aniztasuna aitortuz, honako hau ezartzen du, 3. artikuluan: “Gaztelania da Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala” eta, hizkuntza ofiziala denez, “Espainiar guztiek dute gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea”. Gainera, Konstituzioak honako hau dio: “Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango dira haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritik”.

Autonomia Estatuak, 3. artikuluan, honako hau xedatzen du: “1. Kataluniako berezko hizkuntza katalana da. 2. Katalana Kataluniako ofiziala da, baita gaztelania ere, Espainiako Estatu osoan ofiziala dena. 3. Generalitatek bi hizkuntzen erabilera normala eta ofiziala bermatuko du, hizkuntza horien ezagutza ziurtatzeko beharrezko neurriak hartuko ditu, eta Kataluniako herritarren eskubide eta eginbeharrei dagokienez erabateko berdintasuna lortzea ahalbidetuko duten baldintzak sortuko ditu. 4. Araneraz hitz egitea irakasgaia izango da, eta errespetu eta babes berezia izango du”.

Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 18ko 7/1983 Legeak garatu zituen estatutu-xedapen horiek. Lege horrek garrantzi handia izan zuen hizkuntzaren historian, eta katalana despenalizatzea ekarri zuen. Xedapen horiek indarrean egon ziren hamalau urteetan, herritarren gehiengoan artean zabaldu zen haren ezagutza, eta gizarteko sektore guztien artean kontzertatutako politika bat ezarri zen, hizkuntza-normalizazioaren prozesuan gauzatu dena.

Legearen indarraldian aldaketa garrantzitsuak gertatu dira: arlo teknologikoan, informatikaren eta informazioaren autobideen erabilera orokortu da; kultura- eta merkataritza-arloan, merkataritza-askatasuna ezarri da, mailegu kulturalak orokortu dituen, bereziki komunikazioen eta ikus-entzunezkoen munduan; arlo politikoan, alde batetik, Espainia Europako Ekonomia Erkidegoan sartu da, gaur egun Europar Batasuna, eleaniztasunaren printzipioak zuzentzen duena, eta, bestetik, Generalitatek estatutuan aurreikusitako eskumenetako asko bereganatu ditu; arlo sozial eta soziolinguistikoan, katalanaren ezagutza orokortu egin da, eta horrek ez du beti ekarri erabilera publikoetan antzeko gorakada, eta migrazio-fluxuetan aldaketa nabarmena gertatu da. Gure herrian hizkuntza-eskubidearen bilakaera garrantzitsua ere gertatu da, hein batean Konstituzio Auzitegiaren jurisprudentziaren ondorioz eta neurri batean Kataluniako legeriaren eta doktrina-ikasketen ondorioz. Azkenik, Europako Parlamentuaren hainbat ebazpenen edukia nabarmendu behar da: 1987ko azaroaren 30ekoa, Europako Erkidegoko Gutxiengo Erregional eta Etnikoen Hizkuntza eta Kulturei buruzkoa; 1990eko abenduaren 11koa, Erkidegoko hizkuntzen eta katalanaren egoerari buruzkoa, eta 1994ko otsailaren 9koa, Europako Erkidegoko Gutxiengo Erregional eta Etnikoei buruzkoa. Aipatzekoak dira, halaber, Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeak 1992ko azaroaren 5ean konbentzio gisa onetsia, eta Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, Hizkuntza Eskubideen Munduko Konferentziak 1996ko ekainaren 6an onetsia Bartzelonan, Diputatuen Kongresuaren eta Kataluniako Parlamentuaren ahobatezko babesa izan zuena.

III. Lege honen helburuak

Inguruabar horiek guztiak direla eta, gomendagarria izan da 1983ko Legea aldatzea eta eguneratzea, eta orduan izan zen akordio politiko eta soziala berritzea, Administrazioan eta irakaskuntzan Hizkuntza Normalizatzeko Legeak bultzatutako prozesua sendotu ahal izateko, komunikabideen eta kultura-industriaren arauketa gaurko beharretara egokitzeko eta mundu sozioekonomikora bideratutako hizkuntza-araudia ezartzeko, hori guztia orokortasunean aurrera

egiteko helburuarekin. Katalanaren ezagutza osoa eta erabilera normala; horrek aukera eman behar du katalanaren erabilera sozialari bultzada berri bat emateko.

1983ko Legea aldatzeak eta eguneratzeak aukera eman behar du, halaber, hizkuntza-eskubide eta -eginbeharrei dagokienez erabateko berdintasunera iristeko estatutu-konpromisoa finkatzeko, eta, bereziki, bi hizkuntza ofizialak ezagutzeko eta erabiltzeko konpromisoa. Horrek esan nahi du Kataluniako herritarrek, indarrean dagoen estatutu-esparruaren arabera, katalana eta gaztelania ezagutu beharko dituztela, eta horiek erabiltzeko eskubidea izango dutela.

Bultzada hori emateko, ezinbestekoa da, halaber, estatuko eta Europako araudia aldatzea, eta sustapen-politikak eta dagozkien aurrekontu-zuzkidurak berrestea.

IV. Lege honen edukia eta egitura

Lege honek berezko hizkuntzaren eta hizkuntza ofizialaren kontzeptu juridikoak formulatzen ditu. Horrela, katalanera aplikatutako berezko hizkuntza kontzeptuak Kataluniako botere publikoak eta instituzioak behartzen ditu hura babestera, modu orokorrean erabiltzera eta maila guztietan erabilera publikoa sustatzera. Katalanari eta gaztelaniari aplikatutako hizkuntza ofizialaren kontzeptuak eskubide subjektiboak bermatzen dizkie herritarrei, esplizituki aldarrikatzen direnak: bi hizkuntzak ikastea, jarduera publiko eta pribatu guztietan askatasunez erabili ahal izatea, administrazioekiko harremanetan arreta jasotzea eta, mailaz maila eta progresiboki, jendaurreko zerbitzuak eskaintzen dituzten gizarte-eragile guztiekin harremanetan egotea, eta hizkuntzagatik diskriminatuak ez izatea. Printzipio horiek kontuan hartuta, Katalunian ofizialak diren bi hizkuntzen erabilera arautzen du legeak, eta katalanaren erabilera babesteko eta sustatzeko neurriak ezartzen ditu, haren normalizazioa lortzeko, bai eta eremu guztietan haren presentzia bermatzeko sustapen-neurriak ere.

Eremu ofizial eta administratiboan, lege honek ezartzen du Kataluniako administrazioek eta instituzioek katalana erabili behar dutela oro har, hargatik eragotzi gabe herritarrek katalanera hizkuntza ofizialean jotzeko duten eskubidea, eta aldarrikatzen du dokumentazio publiko eta pribatu guztiak balio osoa duela bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan, bata bestearekiko erabateko independentziaz, eremu guztietan, Estatuko Administrazioa, Justizia Administrazioa eta Erregistroak barne.

Irakaskuntzari dagokionez, lege honek herritar guztiei bermatzen die bi hizkuntzen ezagutza osoa, eta, aldi berean, bermatzen du ikasleak ez direla talde desberdinetan diskriminatuko edo bereiziko hizkuntzagatik, 1983ko Legearen babesean aplikatutako hizkuntza-uztartzearen sistemari eutsiz eta Konstituzio Auzitegiaren jurisprudentziarekin bat etorriz. Unibertsitateko irakaskuntza katalanez sustatzeko neurriak ere ezarri ditu.

Komunikabideen eremuan, eta Generalitateen eskumenen esparruan, irrati- eta telebista-irratietan katalanaren erabilera arautzen du, irrati- eta telebista-espazioan berezko hizkuntzaren presentzia bermatze aldera, eta prentsa idatzia sustatzeko neurriak ezartzen ditu. Kultura-industriei dagokienez, mantendu eta indartu egiten ditu Zinematografia, Liburu, Kantu eta Ikuskizuneko Arteetarako Hizkuntza Normalizatzeko Legeak jada ezartzen zituen sustapen-neurriak, eta erreferentzia egiten die informatikari, komunikazio-sare telematikoei eta hizkuntza-ingeniaritzako produktuei, horiek bihurtu baitira informazioaren tratamenduaren oinarri eremu guztietan.

Eremu sozioekonomikoari dagokionez, katalanaren presentzia arautzeko eta hizkuntza horren erabilera sustatzeko neurriak hartzen ditu, merkatu-arrazoiak

edo bestelakoak direla medio, behar adina bermatzen ez diren arlo guztietan. Horrela, enpresa publikoak, emakidadunak eta zerbitzu publikoetakoak aktiboki sartzen dira hizkuntza-normalizazioko prozesuan, kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak bermatzeko helburuarekin. Helburua da, mundu ekonomikoan, bi hizkuntzen arteko ekitate-egoera arian-arian lortzea, Kataluniako herritar guztiek katalanaren ezagutza osoa eskuratu ahala, eta betiere Generalitatek bultzatutako gizarte-kontzertazioaren bidez.

Azkenik, lege honek Arango Haraneko araneraren irakaskuntza eta erabilera aitortu, babestu eta sustatzen ditu, Arango Haraneko araubide bereziari buruzko uztailaren 13ko 16/1990 Legean aipatuta, eta Arango Haraneko berezko instituzioen eskumenak erabat errespetatuz.

Lege hau adierazgarria da herritarrentzat, eta betebeharrak sortzen ditu administrazioentzat eta enpresa jakin batzuentzat, baldin eta haien jardueraren zerbitzu publikoaren izaerak eta herritarren hizkuntza-eskubideen babesak hori gomendatzen badute.

Horrela, aplikatzekoa den araudi sektorialaren arabera, lege honetan ezarritako betebeharrak betetzen ez badituzte soilik egin ahal izango dute administrazio-jarduketa funtzionarioek eta aipatutako enpresek.

Egiturari dagokionez, lege honek hogeita hemeretzi artikulua, zortzi xedapen gehigarri, hiru xedapen iragankor eta hiru azken xedapen ditu. Artikuluak zazpi kapitulutan banatzen dira: printzipio orokorrak (atariko kapitulua), erabilera instituzionala (I. kapitulua), onomastika (II. kapitulua), irakaskuntza (III. kapitulua), komunikabideak eta kultura-industriak (IV. kapitulua), jarduera sozioekonomikoa (V. kapitulua) eta erakundeen bultzada (VI. kapitulua). Beraz, 7/1983 Legearen egiturari jarraitzen dio, eta horri onomastikara eta jarduera sozioekonomikora berariaz bideratutako kapituluak gehitzen zaizkio.

ATARIKO KAPITULUA

Printzipio orokorrak

1. artikulua.— Lege honen xedea

1. Lege honen xedea Kataluniako Autonomia Estatutuaren 3. artikulua garatzea da, eremu guztietan katalanaren erabilera babestu, sustatu eta normalizatzeko, bai eta araneraren erabilera ere Arango Haranean, eta katalanaren eta gaztelaniaren erabilera normala eta ofiziala bermatzeko.

2. Lege honen helburu nagusiak honako hauek dira:

- a) Herritar guztiek katalanaren erabilera babestea eta sustatzea.
- b) Katalanaren eta gaztelaniaren erabilera ofiziala eraginkorra izatea, herritarrak inola diskriminatu gabe.
- c) Administrazioan, irakaskuntzan, gizarte-komunikabideetan, kultura-industrietan eta mundu sozioekonomikoan katalanaren erabilera normalizatzea eta sustatzea.
- d) Katalanaren ezagutza herritar guztiei zabaltzen zaiela ziurtatzea.

3. Lege honen helburua da, halaber, berdintasuna lortzea herritarren hizkuntza-eskubide eta -eginbarrei dagokienez, beharrezko ekintzak sustatuz eta gaur egun berdintasun hori zailtzen duten oztopoak kenduz.

2. artikulua.— Berezko hizkuntza

1. Katalana Kataluniako berezko hizkuntza da, eta herri gisa singularizatzen du.
2. Katalana, berezko hizkuntza den aldetik, da:
  - a) Kataluniako instituzio guztien hizkuntza, eta bereziki Generalitateko Administrazioarena, toki-administrazioarena, korporazio publikoena, enpresa eta zerbitzu publikoena, komunikabide instituzionalena, irakaskuntzarena eta toponimiarena.
  - b) Nagusiki, Estatuko Administrazioak Katalunian erabiltzen duen hizkuntza, berak zehaztutako moduan, gainerako instituzioek eta, oro har, jendearentzako zerbitzuak eskaintzen dituzten enpresa eta erakundeek erabiltzen dutena.
  - c) 3. 2. apartatuan xedatutakoak instituzioen konpromiso berezia dakar berekin, haien ezagutza sustatzeko eta herritarren artean erabilera sustatzeko, katalanaren eta gaztelaniaren izaera ofiziala edozein dela ere.

3. artikulua.— Hizkuntza ofizialak

1. Katalana Kataluniako hizkuntza ofiziala da, baita gaztelania ere.
2. Katalana eta gaztelania, hizkuntza ofizial gisa, berdin erabil ditzakete herritarrek jardura publiko eta pribatu guztietan, diskriminaziorik egin gabe. Hizkuntzari dagokionez, bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan egindako egintza juridikoek erabateko baliozkotasuna eta eraginkortasuna dute.

4. artikulua.— Hizkuntza-eskubideak

1. Autonomia Estatutuaren 3. artikuluaaren arabera, eta hizkuntza-eskubide eta -eginbarrei dagokienez erabateko berdintasuna lortzeko baldintzak sortzeko Generalitatearen politika aktiboaren esparruan, Katalunian pertsona orok du honako eskubide hauek ditu:
  - a) Bi hizkuntza ofizialak ezagutzekoa.
  - b) Bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan aritzekoa, ahoz eta idatziz, harreman eta egintza publiko eta pribatuetan.
  - c) Bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan arreta jasotzekoa, lege honek ezartzen duen moduan.
  - d) Bi hizkuntza ofizialetako edozein askatasunez eremu guztietan erabiltzekoa.
  - e) Erabiltzen duten hizkuntza ofiziala dela eta diskriminaziorik ez jasatekoa.
2. Pertsona guztiek epaitegietara eta auzitegietara jo dezakete, beren hizkuntza erabiltzeko eskubidearen babes judiziala lortzeko.
3. Pertsona guztiek Generalitateko Administrazioa eta *Síndic de Greugesera* jo dezakete, beren eskumenen eremuan hizkuntza-eskubideak berariaz bermatzeko jardun dezaten eskatuz.

5. artikulua.— Generalitatearen jardunaren printzipio gidariak

1. Generalitatek honako hauek bermatu behar ditu: herritarren hizkuntza-eskubideak, katalanaren eta gaztelaniaren erabilera normala eta ofiziala, bi hizkuntzen irakaskuntza herritar guztiei, administrazioen zerbitzuan diharduten langileen hizkuntza-trebakuntza eta -gaikuntza, eta herritarren erabateko berdintasuna hizkuntza-eskubide eta -eginbarrei dagokienez, eremu guztietan.

2. Generalitatek katalanaren erabilera anparatu, babestu eta sustatzeko jarduerak egin behar ditu eremu guztietan, beharrezko neurriak hartuz eta baliabide nahikoak erabiliz.

6. artikulua.— Katalanaren batasuna

1. Kataluniak hizkuntza-erkidego bera osatzen duten beste lurralde batzuekin partekatzen duen ondarea da katalana. Generalitatek katalanaren batasuna babestu behar du, eta katalanaren erabilera eta kanpo-proiektzioa eta katalanez hitz egiten duten lurraldeen arteko komunikazioa sustatu behar ditu.

2. Indarrean dagoen legeriaren arabera, *Institut d'Estudis Catalans* erakundeari dagokio hizkuntza-agintaritza.

7. artikulua.— Aranera aitortzea eta babestea.¹¹¹¹

Aranera, Arango Haraneko berezko okzitanieraren aldaera, Arango Haranaren araubide bereziari buruzko uztailaren 13ko 16/1990 Legeak arautzen du, erabilerari dagokionez, eta, osagarri gisa, lege honen manuek, zeinak ezin baitira interpretatu araneraren erabileraren kaltetan.

I. KAPITULUA

Erabilera instituzionala

8. artikulua.— Arauak argitaratzea

1. Kataluniako Parlamentuak onesten dituen legeak Kataluniako Generalitate Aldizkari Ofizialean argitaratzen dira, aldi berean, katalanez eta gaztelaniaz. Parlamentuari dagokio gaztelaniazko bertsio ofiziala egitea.

2. Kataluniako Generalitate Aldizkari Ofizialean Gobernuaren, Administrazioaren eta Generalitate Aldizkari Ofizialean tok-administrazioen xedapen orokorrak eta ebazpen arauemaileak aldi berean katalanez eta gaztelaniaz argitaratzen dira, hala badagokio.

9. artikulua.— Kataluniako administrazioen hizkuntza

1. Generalitatek, toki-administrazioek eta Kataluniako gainerako korporazio publikoek, haien mendeko instituzio eta enpresek eta beren zerbitzuen emakidadunek katalana erabili behar dute beren barne-jardunean eta beren arteko harremanetan. Kataluniako hizkuntza-eremuan bizi diren pertsona fisiko edo juridikoei zuzendutako komunikazio eta jakinarazpenetan ere erabili behar dute normalean, herritarrek gaztelaniaz jasotzeko duten eskubideari kalterik egin gabe, eskatuz gero.

2. Generalitateko Gobernuak, erregelamendu-xedapenen bidez, katalanaren erabilera arautu behar du bere eskumeneko organo guztien administrazio-jardueretan.

3. Toki-korporazioek eta unibertsitateek katalanaren erabilera arautu behar dute dagozkien eskumenen eremuan, 1. apartatuan xedatutakoaren arabera. Gainerako korporazio publiko guztiek ere arautu behar dute, zentzu berean.

---

¹¹¹¹ Urriaren 1eko 35/2010 Legearen xedapen indargabetzaileaz indargabetua.

10. artikulua.— Administrazio-prozedurak

1. Generalitateko Administrazioak, toki-administrazioek eta Kataluniako gainerako korporazioek izapidetutako administrazio-prozeduretan katalana erabili behar da, herritarrek dokumentuak aurkezteko, manifestazioak egiteko eta, eskatuz gero, jakinarazpenak gaztelaniaz jasotzeko duten eskubideari kalterik egin gabe.

2. Administrazioak eragiten dien horren lekukotza itzulia eman behar die hala eskatzen duten interesdunei, eskatutako hizkuntza ofizialean. Itzulpen-eskaerak ezin dio kalterik edo gasturik eragin eskatzaileari, ez eta prozeduran atzerapenik eragin ere, ez eta izapideak eten edo ezarritako epeak eten ere.

11. artikulua.— Kataluniako administrazioen zerbitzuko langileen hizkuntza-trebakuntza

1. Kataluniako administrazio, korporazio eta instituzio publikoetako langileek bi hizkuntza ofizialen ezagutza-maila egokia eta nahikoa izan behar dute, bai ahozko adierazpenean bai idatzizkoan, beren lanpostuari dagozkion eginkizunak betetzeko gai izan daitezen.

2. 1. apartatuan xedatutakoa betearazteko, Generalitateko Gobernuak katalana irakatsiko zaiela bermatu behar die Generalitateko Administrazioaren, toki-korporazioen, unibertsitate publikoen eta Kataluniako Justizia Administrazioaren zerbitzuan dauden langileei, eta langile horiek birziklatzeko neurriak sustatu behar ditu.

3. Generalitateko Administrazioko, toki-administrazioko eta unibertsitateetako administrazio eta zerbitzuetako (lan-kontratuko langileak barne) langileen plazak eskuratzeko hautaketa-prozesuan, katalanez dakiela egiaztatu behar da, bai ahozko adierazpenean, bai idatzizkoan, kasuan kasuko plazen berezko eginkizunetarako egokia den mailan, funtzio publikoaren legerian ezarritakoaren arabera.

12. artikulua.— Estatuko Administrazioa

1. Baliozkoak dira Estatuko Administrazioko organo eta enteen administrazio-jardunak, ahozkoak zein idatzizkoak, Katalunian egiten badira bi hizkuntza ofizialeko edozeinetan, itzulpenik egin beharrik gabe.

2. Pertsona orok du Kataluniako Estatuko Administrazioarekin harremanak izateko eskubidea, ahoz eta idatziz, aukeratzen duen hizkuntza ofizialean, eta arreta jasotzeko eskubidea, eta ezin zaie inolako itzulpenik eskatu.

13. artikulua.— Jarduketa judizialak

1. Baliozkoak dira jardun judizialak, ahozkoak zein idatzizkoak, bi hizkuntza ofizialeko edozeinetan egindakoak, itzulpenik behar izan gabe.

2. Pertsona orok du Justizia Administrazioarekin harremanak izateko eskubidea, ahoz eta idatziz, aukeratzen duen hizkuntza ofizialean, eta arreta jasotzeko eskubidea, eta ezin zaie inolako itzulpenik eskatu.

3. Hala eskatzen duten pertsona guztiek eskatutako hizkuntza ofizialean jaso behar dituzte eragiten dieten epai eta auto ebazleen lekukotzak, hizkuntza dela-eta atzerapenik izan gabe.

4. 1., 2. eta 3. apartatuetan xedatutakoa eliza-auzitegiei eta arbitraje-auzitegiei ere aplikatu dakieke.

5. Generalitaten mendeko Justizia Administrazioaren zerbitzuko langileen lanpostuak betetzeko, 11. artikuluan xedatutakoa aplikatu behar da, kasuan kasuko araudi espezifikoaren arabera, erregelamenduz ezarritako baldintzetan.

14. artikulua.— Dokumentu publikoak

1. Baliozkoak dira bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan emandako dokumentu publikoak.

2. Dokumentu publikoak egilesleak aukeratutako hizkuntza ofizialean idatzi behar dira, edo, egilesle bat baino gehiago izanez gero, haiek akordatutako hizkuntzan. Hizkuntzari dagokionez adostasunik ez bada, idazkera edo dokumentua bi hizkuntza ofizialetan idatzi behar da.

3. Dokumentua idatzi aurretik, egilesleei esplizituki galdetu behar zaie zein hizkuntza aukeratzeko duten; bata edo bestea aukeratzeko ez du inolara ere atzerapenik ekarri behar dokumentuaren idazketan eta baimenean. Hizkuntza berariaz aukeratzeko ez bada, dokumentua katalanez idatziko da.

4. Fede-emaile publikoek, interesdunak eskatzen duenaren arabera, gaztelaniaz edo katalanez entregatu behar dituzte kopiak eta lekukotzak, eta, beharrezkoa denean, dagozkien dokumentuak eta matrizeak itzuli behar dituzte, beren erantzukizunpean. Matrizearen oharrean eta kopiaren oinean itzulpenaren egitatea jaso behar da, baina ez da protokolizatu behar.

5. Fede-emaile publikoen bulegoek herritarrei arreta bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan emateko moduan egon behar dute, eta beren lanpostuari dagozkion eginkizunak betetzeko behar bezalako ezagutza duten langileak izan behar dituzte.

15. artikulua.— Dokumentu zibilak eta merkataritzakoak

1. Hizkuntza ez da dokumentu pribatuen betekizun formala. Beraz, baliozkoak dira edozein hizkuntzatan idatzitakoak, hargatik eragotzi gabe lege zibilek, merkataritzakoak edo prozesalek horiek gauzatzeko eskatzen dituzten itzulpenak, hizkuntza ofiziala ez bada Katalunian.

2. Katalunian ofizialak diren bi hizkuntzetako edozeinetan idatzitako dokumentu pribatuak, kontratuzkoak edo ez, baliozkoak dira eta ez dute inolako itzulpenik behar Kataluniako lurralde-eremuan horiek betetzea judizialki edo judizioz kanpo eskatzeko.

3. 2. apartatuan aipatutako dokumentuak aldeek adostutako hizkuntza ofizialean idatzi behar dira. Hala ere, atxikipen-kontratuak, kontratu arautuak, ereduak, klausulak dituzten kontratuak edo baldintza orokorrak dituztenak badira, kontsumitzaileek aukeratzeko duten hizkuntzan idatzi behar dira, eta bezeroen eskura egon behar dute berehala, katalanez eta gaztelaniaz ale berezietan.

4. Baliozkoak dira mota guztietako balore-tituluak, merkataritza-sozietateen akzioak ordezkatzeko dituztenak barne, bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan idatzitakoak.

5. Finantza-erakundeek bezeroei eskainitako txekuek, ordaindukoak, txeketegiak eta gainerako dokumentuak katalanez idatzi behar dira, gutxienez.

16. artikulua.— Lan-hitzarmen kolektiboak

1. Baliozkoak dira bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan idatzitako lan-hitzarmen kolektiboak.

2. Lan-hitzarmen kolektiboak aldeek adostutako hizkuntza ofizialean idatzi behar dira, edo, akordiorik ez badago, bi hizkuntza ofizialetan eta ale berezietan.

17. artikulua.— Erregistro publikoak

1. Baliozkoak dira bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan egindako erregistro-idazpenak.

2. Kataluniako erregistro publiko guztietan, administrazio-izaera bakarrik dutenetan izan ezik, idazpenak egin behar dira dokumentua zein hizkuntza ofizialetan idatzita egon edo adierazpena zein hizkuntza ofizialetan egin. Dokumentua elebiduna bada, idazpena egingo da erregistrora aurkezten duenak adierazitako hizkuntzan.

3. Eskaeran erabilitako hizkuntza ofizialean egin behar dituzte ziurtagiriak erregistratzaileek.

4. Erregistroetako bulegoek herritarrei arreta bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan emateko moduan egon behar dute, eta bulego horiek behar bezala eta behar bezala ezagutzen dituzten langileak izan behar dituzte, beren lanpostuari dagozkion eginkizunak betetzeko gai izan daitezten.

5. Bermatu behar da Erregistroko bulegoan berehala eta fidagarritasunez egin ahal izango dela, ahoz edo idatziz, interesdunak eskatutako edozein idazpenen interpretazioa eta itzulpena hizkuntza ofizialera.

6. Erregistroetako bulegoetan jendearen eskura dauden formularioak eta gainerako inprimakiak katalanez idatzi behar dira, gutxienez.

II. KAPITULUA

Onomastika

18. artikulua.— Toponimia

1. Kataluniako toponimoen forma ofizial bakarra katalana da, *Institut d'Estudis Catalans* erakundearen hizkuntza-araudiaren arabera, Arango Haranekoak izan ezik, aranera baitute.

2. Udalerrien eta eskualdeen izenak toki-araubidearen legeriak eraentzen ditu.

3. Era guztietako hiribideen eta biztanleguneen izenak zehaztea udalei dagokie, eta Kataluniako gainerako toponimoena Generalitateko Gobernuari dagokio, hiriarteko bideak barne, horiek noren mende dauden kontuan hartu gabe.

4. 2. eta 3. apartatuetan aipatzen diren izendapenak legezkoak dira ondorio guztietarako, eta errotulazioak horiekin bat etorri behar du. Generalitateko Gobernuari dagokio errotulazio publikoaren normalizazioa arautzea, betiere barne-zuzenbidearen parte izatera igaro diren nazioarteko arauak errespetatuz.

19. artikulua.— Antroponimia

1. Kataluniako herritarrek eskubidea dute beren izen-abizenak katalanez modu arauemaile egokian erabiltzeko eta abizenen artean "i" juntagailua sartzeko.

2. Interesdunek erregistro zibilean egiaztagiria jaso ahal izango dute beren izen-abizenak katalanez eta arauz zuzen daudela, ezarpen-data edozein dela ere, arduradunari egindako adierazpen soilaren bidez, eta erregelamendu bidez ezarri

behar diren hizkuntza-zuzentasuna egiaztatzen duten dokumentuak aurkeztu beharko dituzte.

3. Arau hau Arango izen eta abizenei aplikatu dakieke, Arango hizkuntza-araudiari dagokionez.

III. KAPITULUA

Irakaskuntza

20. artikulua.— Irakaskuntzaren hizkuntza

1. Katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, irakaskuntzakoa ere bada, hezkuntza-maila eta -modalitate guztietan.

2. Edozein mailatako irakaskuntza-zentroek katalana erabili behar dute irakaskuntza- eta administrazio-jardueretan, bai barnekoetan, bai kanpokoetan.

21. artikulua.— Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza

1. Katalana, normalean, irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili behar da unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan.

2. Haurrek lehen irakaskuntza beren ohiko hizkuntzan jasotzeko eskubidea dute, hau da, katalanez edo gaztelaniaz. Administrazioak eskubide hori bermatu behar du, eta hori gauzatzeko behar diren bitartekoak jarri behar ditu. Gurasoek edo tutoreek beren seme-alaben izenean jardun dezakete, aplikatzeko eskatuz.

3. Katalanaren eta gaztelaniaren irakaskuntzak presentzia egokia bermatu behar du ikasketa-planetan; horrela, haur guztiek, irakaskuntza hastean duten ohiko hizkuntza edozein dela ere, bi hizkuntza ofizialak normal eta zuzen erabili ahal izango dituzte derrigorrezko hezkuntzaren amaieran.

4. Derrigorrezko irakaskuntza ondokoan, bi hizkuntzen ezagutza eta erabilera hobetzea bermatuko duten programazio- eta irakaskuntza-politikak sustatu behar ditu Hezkuntza Administrazioak, gazte guztiek irakaskuntza horien berezko tresna- eta kultura-ezagutza eskura dezaten.

5. Ikasleak ez dira bereizi behar zentro edo talde desberdinetan, beren ohiko hizkuntza dela-eta.

6. Bigarren Hezkuntzako graduatu-titulua ezin zaie eman etapa honetako berezko ahozko eta idatzizko eta gaztelaniazko ezagutzak dituztela egiaztatzen ez duten ikasleei.

7. Katalanaren ezagutza egiaztatzea ezin da eskatu irakaskuntzan edo irakaskuntzaren zati batean ikasi ez duten edo derrigorrezko irakaskuntza Kataluniako lurraldetik kanpo egin duten ikasleen kasuan, Generalitateko Gobernuak erregelamendu bidez ezarri behar dituen inguruabarretan.

8. Kataluniako hezkuntza-sisteman berandu sartzen diren ikasleek katalana ikasteko laguntza berezia eta gehigarria jaso behar dute.

22. artikulua.— Unibertsitateko irakaskuntza

1. Goi-mailako eta unibertsitateko irakaskuntza-zentroetan, irakasleek eta ikasleek nahi duten hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidea dute, ahoz edo idatziz.

2. Generalitateko Gobernuak, unibertsitateek eta goi-mailako irakaskuntzako instituzioek, bakoitzak bere eskumenen eremuan, beharrezkoak diren neurriak hartu behar dituzte, irakaskuntzako, irakaskuntzaz kanpoko eta ikerketako jardueretan katalanaren erabilera bermatzeko eta sustatzeko, doktorego-tesiak irakurtzea eta oposizioak egitea barne.

3. Unibertsitateek ikastaro eta bestelako bitarteko egokiak eskaini behar dituzte ikasleek eta irakasleek katalanaren ulermena eta ezagutza hobetu ditzaten.

4. Unibertsitateek, beharrezkoa izanez gero, hizkuntza erabiltzeko irizpide espezifikoak ezar ditzakete nazioarteko konpromisoekin zerikusia duten jardueretan.

23. artikulua.— Etengabeko prestakuntza eta araubide bereziko irakaskuntzak

1. Helduen etengabeko prestakuntzako ikastaroen programazioan nahitaezkoa da katalana eta gaztelania irakastea.

2. Hizkuntzen araubide bereziko irakaskuntza-zentroetan, nahitaezkoa da bi hizkuntza ofizialen irakaskuntza eskaintzea.

3. Generalitateen mendeko araubide bereziko irakaskuntza-zentroetan, hizkuntza irakasten ez denean, katalanezko ikastaroak eskaini behar zaizkie hizkuntza hori behar beste ezagutzen ez duten ikasleei.

24. artikulua.— Irakasleak.

1. Unibertsitateaz kanpoko edozein mailatako Kataluniako irakaskuntza-zentroetako irakasleek bi hizkuntza ofizialak jakin behar dituzte, eta irakaskuntzan hizkuntza horiek erabiltzeko moduan egon behar dute.

2. Ikastaroetarako eta irakasleen prestakuntza-zentroetarako ikasketa-planak egitean, ikasleek bi hizkuntza ofizialetan gaitasun osoa lortu behar dute, irakaskuntza-espezialitate bakoitzaren eskakizunen arabera.

3. Kataluniako unibertsitate-irakaskuntzako zentroetako irakasleek bi hizkuntza ofizialak behar bezala ezagutu behar dituzte, beren irakaskuntza-zereginaren eskakizunen arabera. Arau hau ez zaie aplikatuko irakasle bisitariei eta antzeko beste kasu batzuei. Unibertsitateei dagokie manu hau betetzeko mekanismo eta epe egokiak ezartzea.

IV. KAPITULUA

Komunikabideak eta kultura-industriak

25. artikulua.— Irrati eta telebista publikoak

1. Generalitatek eta Kataluniako toki-korporazioek kudeatzen dituzten irrati- eta telebista-hedabideetan, katalana erabili ohi da. Esparru horretan, toki-korporazioen mendeko hedabideek kontuan har ditzakete beren ikus-entzuleen ezaugarriak.

2. 26. artikuluko 1. eta 5. apartatuetan xedatutakoa aplikatzeari kalterik egin gabe, artikuluko honetako 1. apartatuan aipatzen diren komunikabideek Kataluniako kultura-adierazpenak sustatu behar dituzte, bereziki katalanez egiten direnak.

3. Kataluniako Irrati eta Telebista Korporazioak Arango Haranerako irrati- eta telebista-emisioen programazio erregularra bermatu behar du.

4. Generalitateko Gobernuak erraztu behar du katalanez emititzen duten beste lurralde batzuetako telebistak Katalunian behar bezala jasotzea.

26. artikulua.— Emakidako irrati- eta telebistak

1. Kable bidez Banatutako Ikus-entzunezko Programazioa arautzen duen uztailaren 5eko 8/1996 Legea aplikatzeari kalterik egin gabe, lege horretan aipatzen diren erakundeek bermatu behar dute, gutxienez, edozein motatako ekoizpen propioko programak emititzen emandako denboraren eta eskaintzen dituzten gainerako telezerbitzuen % 50 katalanez izango dela.

2. Kataluniako lurralde-eremuko kudeaketa pribatuko telebista-emakidadunei ere aplikatuko zaie 1. apartatuan xedatutakoa.

3. Generalitatek emandako emakidako irrati-difusioko igorleek bermatu behar dute, gutxienez, emisio-denboraren 100eko 50 katalanez izango dela; hala ere, Generalitateko Gobernuak, bere ikus-entzuleen ezaugarriak kontuan hartuta, erregelamendu bidez alda dezake ehuneko hori.

4. Generalitateko Gobernuak katalanaren erabilera sartu behar du lurreko uhinen bidezko telebista-kateen, kable bidez banatutako telebista-kanalen eta irrati-difusioko irrati- emakidak esleitzeko irizpideetako bat gisa ezarritako gutxienekoak baino ehuneko handiagoetan.

5. Irrati- eta telebista-irratiek bermatu behar dute musika kantatuaren programazioan artista katalanek ekoiztitako kantuen presentzia egokia egongo dela, eta gutxienez 100eko 25 katalanez edo araneraz interpretatutako abestiak izango direla.

6. Artikulu honetan aipatzen diren eta Arango Haranerako emititzen edo banatzen duten irratiek araneraren presentzia esanguratsua bermatu behar dute programazioan.

27. artikulua.— Idatzizko komunikabideak

1. Idatzizko komunikabideetan eta Generalitatek eta toki-korporazioek argitaratutako aldizkako argitalpenetan, katalana erabili ohi da.

2. Generalitateko Gobernuak osorik edo gehienbat katalanez idatzitako hedapen orokorreko aldizkako argitalpenak sustatu eta diruz lagundu behar ditu.

3. Generalitateko Gobernuak eta toki-korporazioek osorik edo gehienbat katalanez idatzitako tokiko edo eskualdeko aldizkako argitalpenak sustatu eta diruz lagundu behar dituzte.

4. 2. eta 3. apartatuetan aipatzen diren dirulaguntzak emateko, katalana zabaltzeko, merkaturatzeko eta erabiltzeko irizpide objektiboei jarraitu behar zaie, aurrekontu-aurreikuspenen barruan eta Parlamentuaren edo toki-korporazioetako osoko bilkuren kontrolpean.

28. artikulua.— Kultura-industriak eta ikuskizunaren arteak

1. Generalitateko Gobernuak lagundu, suspertu eta sustatu egin behar du:

a) Kataluniako literatura- eta zientzia-sorkuntza, berezko hizkuntza-eremuaren barruan eta kanpoan, eta katalanezko literatura- eta zientzia-lanak beste hizkuntza batzuetara itzultzea, bai eta beste hizkuntza batzuetan idatzitako lanak katalanera itzultzea ere.

b) Aldizkako liburuak eta argitalpenak katalanez editatzea, banatzea eta zabaltzea.

- c) Katalanezko ekoizpen zinematografikoa eta katalanez bikoiztutako eta azpitolatutako jatorrizko adierazpen ez-katalanezko filmak, eta produktu horiek banatzea, edozein formatutan, eta erakustea.
- d) Soinu-grabazioak eta ikus-entzunezko materiala katalanez ekoiztea, banatzea eta zabaltzea.
- e) Kataluniako ikuskizun-arteak ekoiztea eta antzeztea.
- f) Katalanez abestutako musika sortzea, interpretatzea eta zabaltzea.
- g) Idatzizko eta entzunezko materiala katalanez ekoiztea, editatzea eta banatzea, itsuentzat, eta oinarrizko kultura-eskaintza bat, katalanez, sektore horretarako.
- h) Kataluniako beste edozein kultura-adierazpen publiko.

2. Kultura-industrietan eta bestelakoetan katalanaren erabilera sustatzeko hartzen diren neurri guztiak irizpide objektiboekin aplikatu behar dira, diskriminaziorik gabe eta aurrekontu-aurreikuspenen barruan.

3. Eskaintza zinematografikoan katalanaren presentzia esanguratsua bermatzeko, Generalitateko Gobernuak erregelamendu bidez pantailako eta banaketako hizkuntza-kuotak ezarri ahal izango ditu jatorrizkoa ez den beste hizkuntza batean banatzen eta erakusten diren produktu zinematografikoetarako. Katalanez bikoiztutako edo azpitolatutako ekoizpen zinematografikoetarako ezarritako kuotek ezin dute banatzaileen eta erakusketarien urteko eskaintzaren % 50 gainditu, eta irizpide objektiboetan oinarritu behar dira. Horri dagokion erregulazioa Zinematografia Babestu eta Sustatzeari buruzko ekainaren 8ko 17/1994 Estatuko Legearen esparruan egin behar da, lege horrek ezartzen duen araubidearen arabera.

29. artikulua.— Hizkuntzaren eta informatikaren industriak

Generalitateko Gobernuak neurri egokien bidez lagundu, suspertu eta sustatu behar ditu:

- a) Hizkuntza-industriekin zerikusia duten katalanezko era guztietako produktuak ikertzea, ekoiztea eta merkaturatzea, hala nola ahotsa ezagutzeko sistemak, itzulpen automatikokoak eta antzekoak edo aurrerapen teknologikoen arabera izan daitezkeen beste batzuk.
- b) Katalanezko softwareak, ordenagailu-jokoak, edizio digitalak eta multimedia-lanak ekoiztea, banatzea eta merkaturatzea, eta, hala badagokio, produktu horiek katalanera itzultzea.
- c) Informazio-sare telematikoetan katalanezko produktuak eta informazioak egotea.

V. KAPITULUA

Jarduera sozioekonomikoa

30. artikulua.— Enpresa publikoak

1. Generalitateko eta toki-korporazioen enpresa publikoek, bai eta enpresa emakidadunek ere, emandako zerbitzua kudeatzen edo ustiatzen dutenean, katalana erabili behar dute normalean barne-jarduketa eta -dokumentazioan, errotulazioan eta ekoizten edo eskaintzen dituzten produktu edo zerbitzuak erabiltzeko, etiketatzeko eta enbalatzeko jarraibideetan.

2. 1. apartatuan aipatzen diren enpresek katalana erabili behar dute normalean Kataluniako hizkuntza-eremuan bizi diren pertsonen zuzendutako komunikazio eta jakinarazpenetan, fakturak eta gainerako trafikoko dokumentuak barne, hargatik eragotzi gabe herritarrek komunikazio eta jakinarazpen horiek gaztelaniaz edo, hala badagokio, katalanez jasotzeko duten eskubidea, hala eskatzen badute.

31. artikulua.— Zerbitzu publikoko enpresak

1. Zerbitzu publikoak eskaintzen dituzten enpresa eta erakunde publiko edo pribatuak, hala nola garraio, hornidura, komunikazio eta bestelakoak, katalana erabili behar dute gutxienez errotulazioan eta komunikazio megafonikoetan.

2. 1. apartatuan aipatzen diren enpresa eta erakundeek Katalunian bizi diren pertsonen zuzendutako komunikazio eta jakinarazpen idatziak, fakturak eta trafikoko gainerako dokumentuak barne, katalanez egin behar dira gutxienez, herritarrek, eskatuz gero, gaztelaniaz jasotzeko duten eskubideari kalterik egin gabe.

3. Fakturari eta trafikoko gainerako dokumentuari buruz 2. apartatuan xedatutakoak ez dio kalterik egingo Estatuak zerbitzu horiek zuzenean edo bere enpresa eta erakunde bidez ematen dituzten zerbitzu horiek antolatzeke duen eskumenari.

32. artikulua.— Jendaurreko arreta

1. Katalunian produktuak saltzen edo zerbitzuak ematen dituzten enpresek eta establezimenduek kontsumitzaileei arreta emateko moduan egon behar dute, Katalunian ofizialak diren hizkuntzetako edozeinetan hitz egiten badute.

2. Generalitateko Gobernuak, neurri egokiek, katalanaren erabilera areagotzea sustatu behar du 1. apartatuan aipatzen den eremuan.

3. Jendaurreko establezimenduetako erabiltzaileentzako eta kontsumitzaileentzako seinaleak, informazio orokorreko kartel finkoak eta zerbitzu-eskaintzako dokumentuak katalanez idatzita egon behar dute, gutxienez. Arau hori ez zaie aplikatzen jabetza industrialaren legeriak babestutako marka, izen komertzial eta errotuluei.

33. artikulua.— Kontzertatutako edo diruz lagundutako enpresak

Generalitatekin edo Kataluniako toki-korporazioekin lankidetzak-kontzertu edo -hitzarmen bat sinatu duten enpresek, edo haien laguntzen edo dirulaguntzen onuradun direnak, gutxienez katalana erabili behar dute errotulazioan, abisuetan eta jendeari zuzendutako dokumentazioan, laguntzaren edo hitzarmenaren xedeari lotuta badaude, gutxienez.

34. artikulua.— Kontsumitzaileei eta erabiltzaileei informazioa ematea

1. Kataluniako lurraldean banatzen diren produktuen etiketan eta enbalajeen agertzen diren datuak eta erabilera-jarraibideak katalanez, gaztelaniaz edo Europar Batasuneko beste edozein hizkuntzatan ager daitezke.

2. Jatorri-deitura, eskualde-izendapena edo kalitate-izendapena duten Kataluniako produktuen etiketan agertzen diren nahitaezko datuek eta borondatezko informazio gehigarriek eta Kataluniako lurralde-eremuan banatzen diren artisau-produktuek katalanez izan behar dute, gutxienez.

3. Generalitateko Gobernuak erregelamendu bidez arautu behar ditu Kataluniako lurralde-eremuan banatzen diren industria- edo merkataritza-produktuen

kontsumitzaileei eta erabiltzaileei eman beharreko informazioa eta etiketatzea eta erabilera-jarraibideak, bereziki ontziratutako elikagaiei, produktu arriskutsuei eta toxikoei eta tabakoari dagokienez, horietan katalanaren presentzia progresiboa bermatzeko, lege honen printzipioei, Europar Batasuneko arauai eta gainerako ordenamenduari jarraituz.

35. artikulua.— Publizitatea

1. Generalitateko Gobernuak eta toki-administrazioen, haien enpresa publiko edo emakidadunen eta zuzenbide publikoko gainerako instituzio eta korporazioen publizitate instituzionalean, oro har, katalana erabili behar da.

2. Generalitateko Gobernuak eta toki-erakundeek neurri egokiekin bultzatu, suspertu eta sustatu behar dute katalanaren erabilera publizitatean, bereziki bide publikoan, sektoreko erabilera normaleko hizkuntza izan dadin.

36. artikulua.— Lanbide- eta lan-jarduera

1. Generalitateko Gobernuak eta lanbide-elkargoek katalanaren erabilera sustatu behar dute lanbide-jardueretan.

2. Generalitateko Gobernuak katalanaren erabilera suspertu eta sustatu behar du lantokietan, lan-harremanetan eta hitzarmen kolektiboetan, enpresa-itunetan eta lan-kontratuetan, eta sindikatuak eta enpresa-antolakundeek zuzenean parte-hartzea sustatu behar du helburu hori lortzeko.

3. Lan-hitzarmen kolektiboetan eta enpresa-itunetan langileen katalanaren ezagutza sustatzera eta lantokietan eta lan-kontratuetan katalanaren erabilera bermatzera bideratutako hizkuntza-klausulak, soldata-orriak eta gainerako agiriak jaso daitezke. Generalitateko Gobernuak sustatu behar du hitzarmen kolektiboetan klausula horiek sartzea.

4. Errotulu eta informazio finakoek katalanez agertu behar dute gutxienez, baldin eta lantokietan lan egiten duten pertsonen zuzendutako testua badute.

VI. KAPITULUA

Instituzioen bultzada

37. artikulua.— Sustapen-neurriak

1. Generalitateko Gobernuak katalanaren erabilera bultzatu, suspertu eta sustatu behar du lan-, lanbide-, merkataritza-, publizitate-, kultura-, elkarte-, kirol-, jolas- eta beste edozein motatako jardueretan.

2. Generalitateko Gobernuak eta toki-korporazioek, bakoitzak bere eskumenen eremuan, irudi publikoa eta katalanaren erabilera sustatu behar dituzte, eta zerga-hobariak eta salbuespenak ezarri ahal izango dituzte katalanaren normalizazioarekin eta erabilera sustatzearekin zerikusia duten egintzetarako.

38. artikulua.— Laguntza-zentroak

1. Generalitateko Gobernuak, toki-korporazioekin bat etorriz, katalanaren ezagutza, erabilera eta zabalkundea sustatzeko zentroak sortu eta diruz lagundu behar ditu, bereziki egoera soziolinguistikoak hala eskatzen duenean. Laguntza-zentro horiek Hizkuntza Normalizaziorako Partzuergoaren mende daude, eta partzuergo hori da normalizaziorako lurralde-politikak garatzeko organoa.

2. 1. apartatuan aipatzen diren zentroek beren eginkizunak betetzeko giza bitarteko eta bitarteko material nahikoak izan behar dituzte.

39. artikulua.— Plangintza-neurriak

1. Generalitateko Gobernuak hizkuntza-plangintza orokorrerako tresnez hornitu behar da. Tresna horiek periodifikatutako programak izango dira, unean-unean komenigarrienak diren helburuak eta neurriak ezartzeko eta horien emaitzak ebaluatzeko. Inplikaturako eragile eta kolektiboekin hitzartu behar dira plangintza-tresnak, eta parte-hartzearen, sinplifikazioaren eta eraginkortasunaren printzipioak hartu behar dira kontuan.

2. Generalitateko Gobernuak Kataluniako mapa soziolinguistikoa egin behar du, bost urtean behin berrikusi beharrekoa, hizkuntza-politikako bere ekintza errealitatera egokitzeko eta, aldi berean, egindako jarduketaren eragina balioesteko.

3. Generalitateko Gobernuak urtero eman behar dio Parlamentuari 1. eta 2. apartatuetan aipatzen diren tresnen esparruan hizkuntza-politikako jarduketaren eta lortutako emaitzen berri.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Beste instituzio eta erakunde batzuekiko lankidetzak

1. Lege hau aplikatzeari kalterik egin gabe, Generalitateko Gobernuak katalanaren erabilera orokortzea lortu behar du, Europar Batasunarekin, Estatuko Administrazioarekin, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiarekin eta estatuko, Europako edo nazioarteko enpresa publiko eta pribatuekin lankidetzan, batez ere zerbitzuekin eta irratia eta telebista-zerbitzuekin.

2. Generalitateko Gobernuak katalanaren presentzia zaindu behar du estatuko, Europako eta nazioarteko komunikabideetan.

Bigarren xedapen gehigarria.— Lankidetzak-hitzarmenak hizkuntza katalana duten beste lurralde batzuetako instituzioekin

1. Generalitatek akordioak, hitzarmenak eta tratatuak sustatu behar ditu Aragoiko, Balearretako eta Valentziako autonomia-erkidegoekin, eta Andorrako, Frantziako eta Italiako estatuarekin, katalanez hitz egiten duten lurraldeen eta erkidegoen arteko kultura-trukea sustatzeko, eta erkidegoen edo estatuen arteko koordinazioa eta lankidetzak sustatzeko hizkuntza-politikaren arloan, zertarako eta, neurri egokiek, katalanaren sustapena, erabilera eta babesa bermatzeko, eta haren ezagutza eta erabilera orokortzea eta zabaltzea hizkuntza-eremu osoan lortzeko ere, aldaera guztiak errespetatuz.

2. Generalitatek, Kataluniako komunikazio-esparrua sustatze aldera, katalanezko komunikabideen zabalkundea eta harrera sustatu behar ditu.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Kanpoko proiektzioak

1. Generalitateko Gobernuak zaindu behar du Kataluniako hizkuntza eta kultura bere hizkuntza-eremutik kanpo proiektatzen dela, batez ere mundu akademikoan eta ikerketa-munduan, bai eta Europar Batasuneko instituzioetan eta haren politiketan ere. Helburu hori lortzeko, Generalitatek parte har dezake katalanezko lurraldeen organismo komun batean.

2. Generalitateko Gobernuak katalana kanpoko erkidego katalanetan zabaltzea eta ikastea erraztu behar du, Kataluniako Kanpoko Erkidegoekiko Harremani buruzko abenduaren 27ko 18/1996 Legean ezarritakoaren arabera.

Laugarren xedapen gehigarria.— Izen eta abizen katalanen grafia arauemailea

Arauz okerrak diren izen eta grafien ordeztu abizenen grafia zuzenak erabiltzea, 19. artikuluan ezarritakoa, Erregistro Zibilarren Legearen 54. artikulua aldatzeari buruzko urtarrilaren 4ko 17/1977 Estatuko Legearen 2. artikuluan finkatutako prozeduraren bidez arautzen da, edo hura ordeztu duen araudi baliokidearen bidez.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Betetzeko bermeak

Lege honek ez die zehapenik ezartzen herritarrei. Hala ere:

a) 26. artikuluko manuak ez betetzea emakidaren funtsezko baldintzak ez betetzea da; izan ere, emakidari aplikatu behar zaio Kable bidez banatutako ikus-entzunezko programazioa arautzen duen uztailaren 5eko 8/1996 Legeak eta Telekomunikazioak Antolatze abenduaren 18ko 31/1987 Legeak eta 89/552/EEE Zuzentaraua Espainiako ordenamendu juridikoan txertatzen duen uztailaren 12ko 25/1994 Legeak ezartzen duten zehapen-araubidea.

b) Eragindako enpresa eta erakundeei egotz dakiekeen 15., 30., 31. eta 32.3 artikuluetako manuak ez betetzea justifikaziorik gabeko ezezkotzat jotzen da erabiltzaileen eta kontsumitzaileen eskariak asetzeari dagokionez, eta horri aplikatu behar zaio 1/1990 Legeak, urtarrilaren 8koak, merkatuaren diziplinari eta kontsumitzaile eta erabiltzaileen defentsari buruzkoak, ezartzen duen zehapen-araubidea.

Seigarren xedapen gehigarria.— Zuzkidura ekonomikoak

Generalitatearen aurrekontuetan, behar diren kontsignazioak egin behar dira lege hau betearaztearen ondoriozko jarduerak gauzatzeko eta neurriak hartzeko, behar besteko bitarteko eta baliabideekin, arreta berezia jarrita hezkuntza-sistema eleaniztunaren, ofizialtasun bikoitzeko araubideko administrazioaren eta eremu murriztuko hizkuntza batean kultura zabaltzearen kostuan, lurralde- eta sektore-banaketa beharrezko objektiboak ere kontuan hartuta.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Zaintzeko eta bultzatzeko eginkizunak

Estatuko gainerako botere publikoen araudiak eta administrazio-jardunak konstituzio- eta estatutu-ordenamenduaren eta lege honen printzipioak errespetatzen dituztela zaindu behar du Generalitatek, eta katalana eremu guztietan erabiltzeko oztopo diren edo herritarren hizkuntza-berdintasun osoa mugatzen duten Estatuko arauen lege-aldaketa bultzatu behar du.

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Funtzio publikoaren araubidea

Lege honen manuek Administrazioaren zerbitzuko langileak lotzen dituzte, funtzio publikoa arautzen duten arauekin bat etorritik.

Bederatzigarren xedapen gehigarria.— Itzulpen eta interpretazio ofizialak¹¹¹²

1. Beste hizkuntza batetik katalanera eta okzitanierara egindako zinpeko itzulpen eta interpretazio ofizialak, eta alderantzizkoak, horretarako izendatutako edo gaitutako pertsonak egin behar dituzte.
2. Katalanarekin eta okzitanierarekin lotuta zinpeko itzulpen eta interpretaziorako gaikuntzaren modalitateak eta betekizunak dekretu bidez garatu behar dira. Okzitanieraren kasuan, Arango Kontseilu Nagusiari kontsulta egin behar zaio dekretua egiterakoan.
3. Zinpeko itzulpen eta interpretaziorako gaitutako pertsonak beren sinadura eta zigiluarekin ziurtatu behar dute itzulpenaren eta interpretazioaren fideltasuna eta zehaztasuna.

Lehenengo xedapen iragankorra.— Hizkuntza-erabileren arauak

9.3 artikuluan aipatzen diren hizkuntza-erabilerei buruzko arauak gehienez ere bi urteko epean onetsi behar dira, lege hau indarrean jartzen denetik kontatzen hasita.

Bigarren xedapen iragankorra.— Enpresa-egokitzapena

1. Lege honen eraginpeko enpresek eta erakundeek bi urteko epea dute 15. artikuluan eta V. kapituluko xedapenetan xedatutakora egokitzeko. Epe hori bost urtekoa da enpresaburu autonomoentzat.
2. Bost urteko epean, edo, handiagoa bada, iraungitze-datatik ondorioztatzen dena, 34. artikuluan aipatzen diren produktu eta zerbitzuek merkatuan jarrai dezakete etiketei buruzko hizkuntza-arauak bete gabe.

Hirugarren xedapen iragankorra.— Irrati-difusioko eta telebistako igorgailuak

25. eta 26. artikulua Generalitatek eman beharreko gaikuntza-tituluak dituzten igorleei eta lege hau indarrean jarri ondoren berritzen diren igorleei aplikatzen zaizkie.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Apirilaren 15eko 8/1987 Legea aldatzea

1. Kataluniako Udal eta Toki Araubideari buruzko apirilaren 15eko 8/1987 Legearen 5. artikulua aldatzen da, eta honela geratzen da idatzita:

«5. artikulua.

- »1. Katalana Kataluniako toki-administrazioaren berezko hizkuntza da, eta, beraz, haren jardueretan erabilera normal eta orokorreko hizkuntza izan behar du.
- »2. Herritar guztiek dute toki-erakundeekin harremanetan jartzen direnean hizkuntza ofiziala aukeratzeko eskubidea, eta toki-erakundeek, Hizkuntza

---

¹¹¹² Xedapen hau 5/2017 Legeak, martxoaren 28koak, sortu zuen, zeina baitzen tributu-, administrazio-, finantza- eta sektore publikoko neurriei buruzkoa, eta honako hauen gaineko zergak sortu eta arautzekoa: saltoki handien gainekoak, turismo-establezimenduetako egonaldien gainekoak, elementu erradiotoxikoen gainekoak, ontziratutako edari azukredunen gainekoak eta karbono dioxidoaren isurketen gainekoak.

Ikusi BOEren 152. zenbakia, 2017ko martxoaren 30ekoa.
<https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-7353#a2-36>

Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legean ezarritakoaren arabera, hautatutako hizkuntzan erantzuteko eginbehar korrelatiboa dute».

2. Kataluniako Udal eta Toki Araubideari buruzko apirilaren 15eko 8/1987 Legearen 294.2 artikulua aldatzen da, eta honela geratzen da idatzita:

«294.2 artikulua.

»Okupazio publikorako eskaintzen arabera, toki-erakundeek langileak hautatu behar dituzte deialdi publikoaren eta lehiaketa-sistema, oposizio eta lehiaketa-oposizio libreen bidez, eta horietan berdintasun-, merezimendu-, gaitasun- eta publizitate-printzipioak bermatu behar dira. Hautaketa-prozesuan, katalanaren ezagutza egiaztatu behar da, eta, Arango Haraneko toki-erakundeetan, aranera ere bai, bai ahozko adierazpenean bai idatzizkoan, kasuan kasuko plazen berezko eginkizunetarako egokia den mailan».

3. Kataluniako Udal eta Toki Araubideari buruzko apirilaren 15eko 8/1987 Legearen 310.2 artikulua aldatzen da, eta honela geratzen da idatzita:

«310.2 artikulua.

»Kataluniako toki-erakundeek katalana ahoz eta idatziz ezagutzeko betekizuna sartu behar dute gaikuntza nazionala duten toki-administrazioiko funtzionarioentzat gordetako lanpostuak betetzeko lehiaketaren deialdiaren oinarrietan».

Azken xedapenetako bigarrena.— Erregelamendu bidezko garapena

Baimena ematen zaio Generalitateko Gobernuari lege hau garatzeko eta aplikatzeko beharrezkoak diren erregelamendu-xedapenak eman ditzan.

Azken xedapenetako hirugarrena.— Arauen ordeztea eta indarraldia

1. Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 18ko 7/1983 Legearen ordeze, lege honetako manuak jarriko dira, hargatik eragotzi gabe lege honekin kontraesanean ez dagoen orotan Kataluniako tradizio juridikoaren parte izatea.

2. Indarrean geratzen dira 7/1983 Legea garatzeko emandako xedapenak, lege honen aurka ez doazen guztian, eta horien gainean egin daitekeen erregelamendu-aldaketari kalterik egin gabe.

3. Lege honen aurka ez doan guztian, Kontsumitzailearen Estatutuari buruzko martxoaren 5eko 3/1993 Legearen manuak eta hura garatzeko emandako arauak egongo dira indarrean.

7.4.12.19. 2/1998 Legea, otsailaren 19koa, Kataluniako Logopeden Elkargoa sortzekoa¹¹¹³

HITZAURREA

Hizkeraren nahasmenduekin lotutako prebentziora, ebaluaziora eta esku-hartzera bideratutako jarduera duela berrogeita hamar urte baino gehiagotatik aitortzen da leku guztietan. Kataluniaren eremuan, hizkuntza-arazoan errehabilitazioari emandako arretak tradizio sustraitua eta ospetsua izan du. Logopedia, Espainiako estatuan, Bartzelonan hasi zen, haur gorren arreta medikoari eta hezkuntza-arretari lotuta, eta, ondoren, komunikazioaren beste patologia batzuetara zabaldu zen. Hortaz, gizarte-beharrizanei erantzuten dien eta Kataluniako bizitza kolektiboan modu nabarmenean parte hartzen duen lanbide baten aurrean gaude.

Laugarren xedapen iragankorra

Lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetan hala eskatzen badute, Kataluniako Logopeden Elkargoan sartu ahal dira hizketaren eta entzumenaren perturbazio eta patologien arloan lan egin duten profesionalak, jarraian zehaztuko diren kasuetako batean badaude:

a) Logopediaren arloan gutxienez hiru urtez jardun dutela egiaztatzen duten profesionalak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

Hizketaren eta entzumenaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, Hezkuntza eta Zientzia Ministerioak emandakoa.

Hizketaren eta entzumenaren nahasmenduen espezialitateko diploma, Espainiako estatuko unibertsitateetako edozeinek luzatua.

Hizketaren patologiako espezialitateko diploma, Santa Creu i Sant Pau ospitaleko Patologia Eskolak luzatua.

---

¹¹¹³ BOEren 76. zenbakian, 1998ko martxoaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-7342>

7.4.12.20. 22/1998 Legea, abenduaren 30ekoa, Bartzelonako Udal Gutunari buruzkoa¹¹¹⁴

HITZAURREA

[...]

Bartzelonak XXI. mendeko erronkak onartzen ditu, eta gutun hau behar du erronkoi aurre egiteko. Kalitateak, eskakizun zibiko gisa, udal-zerbitzuen hobekuntza eraginkorra ekarri behar du, arlo guztietan, guztientzat, sexu, adin, hizkuntza, jatorri edo erlijioagatiko salbuespenik eta diskriminaziorik egin gabe. Usadioek, Gutunaren lehenengo aurrekariak direnek, ezarri zuten XIII. mendean Bartzelonan ez zitzaiola inori aurpegiratuko haren erlijioa, eta akusatu guztiek defendatua izateko eskubidea zutela. Guztiek hiriaz harro sentitu beharko lukete: zortasun hori onartu behar dute Bartzelona ohoratu eta hobetu nahi dutenek.

[...]

ATARIKO TITULUA

4. artikulua

1. Katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, Bartzelonako Udaleko hizkuntza ere bada.
2. Bartzelonako Udalak katalanaren eta gaztelaniaren erabilera bermatu beharko du, Konstituzioaren eta Estatutuaren esparruaren barruan. Udalak aukera eman behar du hizkuntza-gutxiengoetako kide diren herritarrei arreta emateko.
3. Bartzelonako Udalak katalanaren erabilera normalizatu behar du bere eskumenen eremuan.
4. Bartzelonako Udalak katalanaren erabilera sustatu behar du nazioarteko harremanen eremuan, munduko esparruan eleaniztasuna eta kultura-aniztasuna sustatzeko eta indartzeko.

---

¹¹¹⁴ BOEren 28. zenbakian, 1999ko urtarrilaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-2518>

7.4.12.21. 2/2000 Legea, maiatzaren 4koa, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluari buruzkoa¹¹¹⁵

1. artikulua.— Izaera eta helburuak

2. [...] Kontseiluak, era berean, pluraltasun politiko, erlijioso, sozial, linguistiko eta kulturala zaintzen du Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema osoan, neutraltasun eta zintzotasun informatiboaz arduratzen da, eta katalanaren erabilerari eta araneraren sustapenari buruzko arauak betetzen direla zaintzen du.

10. artikulua.— Kontseiluaren eginkizunak

Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, bere jardun-eremuan, eginkizun hauek ditu:

e) Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema osoan hizkuntza- eta kultura-pluraltasuna zaintzea, eta, bereziki, katalana eta kultura katalana, eta aranera zaindu eta normalizatzeari buruzko legeria betetzea.

11. artikulua.— Zehapen-araubidea

2. Lege honen 10. artikuluko h) letrak ezartzen duenaren arabera formulatutako errekerimenduei jaramonik ez egitea arau-hauste arina da, eta 30.000 eurorainoko isunarekin zehatu behar da, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluaren eskumenen esparruan, hargatik eragotzi gabe 1. apartatuan ezarritakoa. Kable bidez banatutako ikus-entzunezko programazioa arautzen duen uztailaren 5eko 8/1996 Legearen 14.b artikuluan finkatutako zehapenak aplikatu behar zaizkio ikus-entzunezkoen operadoreentzat hizkuntza-politikako legerian ezarritako betebeharrak ez betetzeari.

---

¹¹¹⁵ BOEren 137. zenbakian, 2000ko ekainaren 8ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-10784>

7.4.12.22. 9/2000 Legea, uztailaren 7koa, Kataluniako Publizitate Dinamikoa arautzen duena¹¹¹⁶

Bigarren xedapen gehigarria

Toki-korporazioek katalanaren erabilera faboratu, bizkortu eta sustatu behar dute publizitate dinamikoaren modalitate guztietan, Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen 37. artikuluko 2. apartatuan ezarritako neurrien arabera.

---

¹¹¹⁶ BOEren 203. zenbakian, 2000ko abuztuaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-15933>

**7.4.12.23. 15/2000 Legea, abenduaren 29koa,
Neurri Fiskal eta Administratiboei
buruzkoa¹¹¹⁷**

HITZAURREA

[...]

Tasa berri hauek sortu dira:

[...]

Nazioarteko katalan-ziurtagiriak lortzeko probetan izena emateko eskubideengatiko tasa.

[...]

Gainerako neurriek erakunde espezifiko hauei eragiten diete: [...]; bigarrenik, unean-unean aldatzen da Letra Katalanen Institutuzioa izeneko erakunde autonomoko zuzendaria izendatzeko sistema [...].

[...]

---

¹¹¹⁷ BOEren 20. zenbakian, 2001eko urtarrilaren 23ko alean, argitaratua.

7.4.12.24. 20/2000 Legea, abenduaren 29koa, Kultura Industrien Kataluniako Institutua sortzekoa¹¹¹⁸

3. artikulua.— Eginkizunak¹¹¹⁹

1. Honako hauek dira Kultura Enpresen Kataluniako Institutuaren eginkizunak:

e) Talentua, berrikuntza, eta estetika berrien eta lengoaia berrien kalitateko eskaintzen ikerketa sustatzea.

g) Kulturaren barne-kontsumoa bultzatzea, zirkuitu nazionalak sustatuz, eta kultura-produktuak estatuko eta nazioarteko zirkuituetan esportatzen laguntzea, batez ere katalanez edo Arango okzitanieraz adierazitako zirkuituetan, eta kanpoan kultura-enpresak eta -sortzaileak egotea sustatzea.

n) Katalana eta Kataluniako kultura eta Arango hizkuntza eta kultura okzitaniarrek sustatzeko araudia betetzen dela zaintzea.

3. Kultura Enpresen Kataluniako Institutuak, 2.d apartatuan ezarritako sustapen-ekintzak aplikatuz, publizitate-, lehia- eta objektibotasun-irizpideak bete behar ditu, eta Europar Batasuneko araudia bete behar du enpresentzako laguntza publikoen arloan, bai eta Katalunian hizkuntzaren arloan indarrean dagoen lege-esparrua ere.

5. artikulua.— Kontseilu Nagusia

1. Kultura Enpresen Kataluniako Institutuaren Kontseilu Nagusiak 25 kide izango ditu, gehienez ere, erregelamendu bidez zehaztutako osaeraren arabera, honako irizpide hauek betez:

c) ¹¹²⁰ Kontseiluko kideek, gutxienez, honako hauek ordezkatu beharko dituzte: kultura, hizkuntza, industria, merkataritza, ekonomia, teknologia berri, irratidifusio eta telebista gaietan eskumena duten sailak; Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionala; Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioa; toki-erakundeak ordezkatzeko dituzten erakundeak, eta sorkuntzaren eta kultura-enpresen sektoreak ordezkatzeko dituzten antolakundeak, langileenak barne.

---

¹¹¹⁸ BOEren 29. zenbakian, 2001eko otsailaren 2ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-2352>

¹¹¹⁹ Abenduaren 29ko 11/2011 Legearen 55. artikulua aldatua.

¹¹²⁰ Abenduaren 29ko 11/2011 Legearen 56. artikulua aldatua.

7.4.12.25. 21/2001 Legea, abenduaren 28koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa¹¹²¹

HITZAURREA

[...]

I. tituluak, adierazi bezala, neurri fiskalak jasotzen ditu, eta bost kapitulutan banatuta dago. Lehenengoan, zuzeneko zergei dagokienez, lehenengo aldiz ezarri da, pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren kuotako kenkariaren artean, katalana sustatzeko helburua duten fundazio edo elkarten aldeko emariei buruzkoa, baldin eta Kultura Sailak egiten duen erakunde horien zentsuan agertzen badira. [...]

[...]

I. TITULUA Neurri fiskalak

I. KAPITULUA Zuzeneko zergak

1. ATALA

Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga

1. artikulua.— Kuotako kenkariak

1. Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren kuota osoan Autonomia Erkidegoari dagokion zatian, zerga arautzen duen estatuaren legeak ezarritako kuotako kenkariaren zenbateko osoari dagokion portzentajezko murrizketarekin batera, kenkari bat aplikatu daiteke, katalana sustatzeko helburua duten fundazio edo elkarten aldeko emarietako bakoitzeko, baldin eta fundazio eta erakunde horiek Kultura Sailak egiten duen erakunde horien zentsuan agertzen badira.

Kenkariaren zenbatekoa emandako kopuruen 100eko 15ekoa izango da, kuota oso autonomikoaren 100eko 10eko gehieneko mugarekin.

2. Kenkari hori aplikatzeko, dokumentu bidez behar bezala justifikatu beharko dira egitatezko aurrekontuak eta aurrekontuen aplikagarritasuna zehazten duten betekizunak. Bereziki, emari horien erakunde onuradunek aurreko urtean emariak egin dituzten pertsona fisikoen zerrenda bat bidali behar dute Ekonomia eta Finantza Saileko Tributuen Zuzendaritza Nagusira, urte bakoitzeko lehenengo hiruhilekoan, pertsona fisiko horietako bakoitzak emandako zenbatekoak adierazita.

---

¹¹²¹ BOEren 22. zenbakian, 2002ko urtarrilaren 25eko alean, argitaratua.

IV. KAPITULUA

Tributu propioak

2. ATALA

Tasak

11. artikulua.— Kataluniako Generalitaten tasa eta prezio publikoei buruzko abenduaren 24ko 15/1997 Legearen 2. titulua aldatzea

3. Aldatu egiten da 15/1997 Legearen 2. tituluko 2. kapituluaren 55. artikulua 2. apartatua, eta honela geratuko da idatzita:

«2. Iragarkiak *DOGCh* argitaratzeko tasaren kuota 0,01652 eurokoa da altxatze-tarte eta milimetro bakoitzeko; iragarkiak aldi berean bidali behar dira posta elektronikoz eta faxez, baldin eta indarrean dagoen araudiak salbuetsiak ez badira. Presako epea duten iragarkien kuota 0,02524 eurokoa da altxatze-tarte eta milimetro bakoitzeko. Zenbateko horietan bi edizioen argitalpenak, katalanezko edizioa eta gaztelaniazko edizioa sartzen dira.

Aurkeztu ondoren argitalpenetik kentzen diren iragarkiek argitalpenaren tasa normalerako dagozkien kuoten 100eko 50en baliokidea den kuota sortzen dute.

Argitalpenetik kendu diren iragarkiek, presako tasa aplikatua bazaie, ez dute itzulketarako eskubiderik izango».

15. artikulua.— Kataluniako Generalitaten tasa eta prezio publikoei buruzko abenduaren 24ko 15/1997 Legearen 6. titulua aldatzea

1. Aldatu egiten da Kataluniako Generalitaten tasa eta prezio publikoei buruzko abenduaren 24ko 15/1997 Legearen 6. tituluko 1. kapitulua, eta honela geratuko da idatzita:

«I. KAPITULUA

Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusiak katalanaren ezagutza-ziurtagiriak lortzeko deitzen dituen probetan izena emateko eskubideengatiko tasa

108. artikulua.— Zerga-egitatea

Tasaren zerga-egitatea da Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusiak katalanaren ezagutza-ziurtagiriak lortzeko deitzen dituen probetan izena ematea.

109. artikulua.— Subjektu pasiboa

Probetan izena ematen duten pertsonak dira tasaren subjektu pasiboak.

110. artikulua.— Sortzapena

Tasa zerbitzua ematean sortzen da, eta izena ematen den unean eskatzen da.

111. artikulua.— Kuota

Kuotaren zenbatekoa da:

1. Katalanaren oinarritzko mailako ziurtagiria lortzeko probak (A oinarritzko ziurtagiria): 12,3.

2. Katalanaren hasierako mailako ziurtagiria lortzeko probak (A hasierako ziurtagiria): 12,3.
3. Katalanaren maila ertaineko ziurtagiria lortzeko probak (B ziurtagiria): 12,3.
4. Katalanaren nahikotasun-mailako ziurtagiria lortzeko probak (C ziurtagiria): 21,5.
5. Katalanaren goi-mailako ziurtagiria lortzeko probak (D ziurtagiria): 21,5.
6. Administrazio-hizkeraren ezagutzen ziurtagiria lortzeko probak: 21,5.
7. Hizkera juridikoaren ezagutzen ziurtagiria lortzeko probak: 21,5.
8. Merkataritzako hizkeraren ziurtagiria lortzeko probak: 21,5.
9. Ahozko eta idatzizko testuak zuzentzeko gaikuntza-ziurtagiria lortzeko probak: 21,5.

7.4.12.26. 26/2001 Legea, abenduaren 31koa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa¹¹²²

HITZAURREA

[...]

[...] Lege honek nazioarteko erregulazioek normalean onartzen dituzten balioak nabarmentzen ditu, nahiz eta gure esperientzia historikotik lehentasuna ematen zaion herriek kultura, hizkuntza eta identitate propioak defendatzeko eta sustatzeko duten eskubideari, baita bakearen, eskubide ekonomiko eta sozialen aitortzari, eta demokrazia parte-hartzailea eta gobernagarritasuna indartzen laguntzeko beharrianari ere, ezinbesteko garapen ekonomiko, iraunkor, ekitatibo eta jasangarriaren oinarri gisa. [...]

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. ATALA

Garapenerako lankidetzako eta nazioarteko
elkartasuneko jardueraren balioak, helburuak,
lehentasunak eta printzipioak

3. artikulua.— Balioak

Generalitateko Administrazioaren eta toki-enteen jarduerak, garapenerako lankidetzaren eta nazioarteko elkartasunaren arloan, honako balio hauek ditu gidari:

d) Herriek beren kultura, hizkuntza eta identitate propioak defendatzeko eta sustatzeko duten eskubidea aitortzea, bai eta kultura anitzeko elkarbizitzaren balioak aitortzea ere.

4. artikulua.— Helburuak

2. Generalitateko Administrazioak eta toki-erakundeek garapenerako lankidetzaren eta nazioarteko elkartasunaren arloan egiten duten jarduerak lankidetzaren herrialde hartzaileetako biztanleen garapen ekonomikoa eta gizarte-ongizatea sustatu behar ditu, betiere herrialde horiek garapen ekonomiko eta sozial jasangarriaren sistema bat antola dezaten zentzuzko epe batean, eta helburu hauek izan behar ditu:

e) Herrien kultura-identitateak defendatu eta sustatzea, hizkuntza-ondare unibertsala eta kultura-aniztasunaren errespetua barne.

---

¹¹²² BOEren 34. zenbakian, 2002ko otsailaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-2512>

7.4.12.27. 27/2001 Legea, abenduaren 31koa, Gazte-justiziari buruzkoa¹¹²³

III. TITULUA

Barneratzeak exekutatzea

III. KAPITULUA

Barneratze-, sartz- eta lekualdatze-araubideak

25. artikulua.— Sartu ondorengo jarduketak

5. Behin zentroan sartutakoan, adingabe eta gazte guztiek, eurek ulertzeko moduko hizkuntza batean, idatzizko informazioa jasoko dute euren eskubide eta betebeharrei buruz, beraiek jasan behar duten barneratze-erregimenari buruz, antolaketa orokorraren gaineko arazoei buruz, zentroaren funtzionamendua arautzen duten erregelei buruz, diziplina-arauei buruz, eta eskaerak, kexak edo errekurtsioak aurkezteko bideei buruz. Informazioaren edukia ulertzeko zailtasunen bat izanez gero, informazioa beste bitarteko egokiago baten bidez eman behar zaie.

VI. KAPITULUA

Kanpoaldearekin harremanak

43. artikulua.— Senideen eta beste pertsona batzuen komunikazioak eta bisitak

1. Barneratutako adingabeek eta gazteek eskubidea dute gurasoen eta beste senitarteko batzuen, zainzaileen edo legezko ordezkarien bisitak jasotzeko, eta haiekin askatasunez komunikatzeko, norberaren hizkuntzan, intimitate handienarekin eta diskrezioz, zentroak ezarritako ordutegietan. Edozelan ere, astean gutxienez hiru eguneko bisita egin behar da. Beste pertsona batzuen bisiten baldintzak erregelamendu bidez ezarri behar dira. Organo jurisdikzionalak berariaz erabakita bakarrik eten daiteke bisita-eskubidea.

---

¹¹²³ BOEren 34. zenbakian, 2002ko otsailaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-2513>

7.4.12.28. 14/2002 Legea, ekainaren 27koa, Kataluniako Merkataritza, Industria eta Nabigazioko Ganbera Ofizialei eta Ganberen Kontseilu Nagusiari buruzkoa¹¹²⁴

HITZAURREA

[...]

III. kapituluak ganberen eginkizun eta ekintza instrumentalak definitzen ditu. Horien artean, bereziki aipatu behar da [...] hizkuntza-normalizazioa.

[...]

I. KAPITULUA Xedea eta izaera

2. artikulua.— Izaera eta araubide juridikoa

3. Merkataritza, industria eta nabigazioko ganbera ofizialei buruz indarrean dagoen legeriak, lege honek eta lege hau garatzen duten arauak, eta kasuan kasuko barne-araubideko erregelamenduek xedatzen dutenaren arabera arautzen dira ganberak; araudi horiek osoko bilkurak proposatu behar dizkio tutoretza-organoari, eta organo horrek alda ditzake. Barne-araubideko erregelamenduan jaso behar dira osoko bilkuraren egitura, batzorde betearazleko kideen kopurua eta hautatzeko modua, katalanaren erabileraren erregulazioa eta, oro har, ganberen barne-funtzionamendurako arauak.

III. KAPITULUA Eginkizunak eta ekintza instrumentalak

11. artikulua.— Eginkizunak

1. Ganberak eginkizun hauek dituzte:

1) Merkataritzaren, industriaren eta nabigazioaren eremuan hizkuntza-normalizazioa sustatzea.

---

¹¹²⁴ BOEren 177. zenbakian, 2002ko uztailaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-14985>

7.4.12.29. 31/2002 Legea, abenduaren 30ekoa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa¹¹²⁵

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Generalitateko funtzionarioen kidegoen, kategorien eta eskalen izendapenak aldatzea

4. Administrazioaren eta Funtzio Publikoaren Idazkaritzak eta Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusiak, Emakumearen Kataluniako Institutuak txostena egin ondoren eta Termcat Terminologia Zentroaren terminologia-aholkularitzarekin, baterako ebazpen bidez onetsi behar dute Generalitateko funtzionarioen kidegoen espezialitateen izendapena, eta hitzarmen kolektiboan zehazten diren lan-kontratudun langileen kolektiboaren kategoria eta lanpostuena, betiere bakoitzari dagokion negoziazioa egin ondoren, hizkera ez-androzentrikora egokitzeko.

---

¹¹²⁵ BOEren 15. zenbakian, 2003ko urtarrilaren 17ko alean, argitaratua.

7.4.12.30. 1/2003 Legea, otsailaren 19koa, Kataluniako Unibertsitateei buruzkoa¹¹²⁶

HITZAURREA

[...]

[...] Unibertsitate zaharberritua, ostera, unibertsitate burokratikoa eta mendekotasun oso zentralizatukoa izan zen, unibertsitate probintziala eta mendekoa —XX. mendeko hogeita hamarreko hamarkadatik 1954. urterako tartean izan ezik, ezin izan zen doktoretzarik eman Bartzelonako Unibertsitatean—, non Kataluniako errealitateak adierazpen-zailtasunak zituen, eta haren hizkuntza erabat desagertua zen. [...]

[...]

Ikasleen eta irakasleen mugikortasunarekin ere sustatzen dira europartzea eta nazioartekotzea. Mugikortasunak europar integrazioa, hizkuntzen ikaskuntza eta kulturen arteko ezagutza eta elkarrizketa sustatzen ditu. Ikerketari eta doktoretzari dagokienez, gehitu behar da mugikortasuna jakintzaren eta ikerketa zientifikoaren unibertsaltasunaren ezinbesteko ondorioa dela.

Nazioartekotzeak eta mugikortasunak bateragarriak izan behar dute Kataluniak unibertsitatean dituen ezaugarri kulturaleri eustearekin, eta, bereziki, berezko hizkuntzari eustearekin, zeina baita Kataluniako unibertsitateen berezko hizkuntza ere. Kultura-hizkuntza orok bizirik egon behar du eta indartsu egon goi-mailako irakaskuntzan; XIX. eta XX. mendeetan unibertsitatea Kataluniako errealiterara irekitzeko prozesuak bultzatu zituztenek oso ondo zekiten hori. Gaur, haien egoeran baino askoz egoera hobean gaude, baina lortutakoari eusteak etengabeko ahalegina behar eta beharko du, eta, aldi berean, sustapen-politikaren praktika jarraitua.

[...]

Legeak atariko titulu bat eta beste zortzi titulu ditu. Atariko tituluak honela definitzen du Kataluniako unibertsitate-sistema: Katalunian ezarrita dauden unibertsitateak, zerrendatu egiten direnak, eta aurrerantzean Kataluniako Parlamentuak sortu edo aitortzen dituenak; era berean, Kataluniako unibertsitate-sistemaren helburuak eta printzipio informatzaileak zehazten ditu, zeinak legearen gainerako manuen oinarri baitira. Katalana Kataluniako unibertsitateen berezko hizkuntza gisa definitzen da, eta arlo horretan indarrean dagoen araudira igortzen du haren erregulazioa; zehazki, Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legea, zeinak aitortzen baitu irakasleek eta ikasleek nahi duten hizkuntza ofizialean hitz egiteko duten eskubidea. Ildo horretan, irakasleek beharrezko hizkuntza-kompetentziak izan behar dituzte, irakaskuntza-lanaren eskakizunen arabera.

[...]

---

¹¹²⁶ BOEren 60. zenbakian, 2003ko martxoaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-4932>

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Kataluniako unibertsitate-sistemaren helburuak

1. Kataluniako unibertsitate-sistemako unibertsitateek helburu nagusi hauek dituzte:

d) Katalana jakintza-eremu guztietan sartzeara, eta katalanaren erabilera zientifiko, kultural eta soziala normalizatzeko prozesuan laguntzea.

6. artikulua.— Hizkuntza

1. Katalana Kataluniako unibertsitateen berezko hizkuntza da, eta, beraz, haien jardueretan normaltasunez erabiltzen den hizkuntza.

2. Katalana Kataluniako unibertsitateetako hizkuntza ofiziala da, gaztelania bezala. Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legeak arautzen du hizkuntza ofizialen erabilera unibertsitate-jardueretan.

3. Hizkuntza-politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen esparruan, Gobernuak eta unibertsitateek, nork bere eskumenen eremuan, katalanaren ezagutza eta erabilera bultzatu behar dute unibertsitate-jardueraren eremu guztietan, eta haren ikaskuntza sustatu beharko dute unibertsitate-erkidegoko kide guztien artean.

4. Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen arabera, unibertsitateko irakasleek, bisitariak eta antzeko kasuek izan ezik, bi hizkuntza ofizialak behar bezala ezagutu behar dituzte, beren lan akademikoen eskakizunen arabera. Gobernuak, indarrean dagoen araudiaren arabera eta Kataluniako Unibertsitate arteko Kontseiluaren bitartez, hautaketa-, irispide- eta ebaluazio-prozesuetan ezagutza nahiko hori zehazten dela bermatu behar du.

5. Gobernuak, indarrean dagoen araudiaren arabera eta Kataluniako Unibertsitate arteko Kontseiluaren bitartez, ahaleginak egin behar ditu unibertsitate-erkidegora sartu eta kide berriak txertatzeak ez ditzan aldatu irakaskuntzako hizkuntza-erabilera arruntak eta unibertsitateetako hizkuntza-normalizazioko prozesua.

6. Gobernuak eta unibertsitateek, nork bere eskumenen eremuan, hirugarren hizkuntzen ezagutza sustatzeko programak ezarri behar dituzte; programa horietan, hizkuntza horiek unibertsitateko jarduera akademikoetan erabili ahal izango dira, bai eta titulazio bakoitzeko ikasgai espezifikoak eskaini ere.

II. TITULUA

Unibertsitate-erkidegoa

II. KAPITULUA

Ikasleak

1. ATALA

Irispidea eta mugikortasuna

33. artikulua.— Mugikortasuna

1. Unibertsitateen gaian eskumenak dituen sailak eta unibertsitate publikoek ekintza hauek egin behar dituzte:

b) Programak onestea Kataluniatik kanpoko ikasleak Kataluniako unibertsitate-sistemako unibertsitateetara sartzeara sustatzeko, batez ere ikasturterik aurreratuenetan, horri buruz indarrean dagoen araudiak ezartzen duenaren esparruan. Generalitateko Gobernuak, Kataluniako Unibertsitate arteko Kontseiluaren bitartez, katalana behar bezala ezagutzeko sistemak ezarri behar ditu, bakoitzari dagozkion ikasketetan erabat integratu ahal izateko.

35. artikulua.— Harrera

Unibertsitateek ikasle berriei harrera egiteko eta aholkuak emateko mekanismoak ezarri behar dituzte, bai eta gizarte-programak eta jarduerak ere, betiere unibertsitate-ingurunean eta herrialdearen, haren hizkuntzaren eta haren kulturaren ezagutzan errazago integra daitezten.

VI. KAPITULUA

Unibertsitate publikoetako administrazio eta zerbitzuetako langileak

76. artikulua.— Prestakuntza eta mugikortasuna

1. Unibertsitate publikoek administrazio eta zerbitzuetako langileen prestakuntza sustatu behar dute, programa espezifikoak eskainiz, bereziki hirugarren hizkuntzen ezagutzari eta informazioaren eta komunikazioen teknologien erabilerari dagokienez.

7.4.12.31. 7/2003 Legea, apirilaren 25ekoa, Osasunaren Babesari buruzkoa¹¹²⁷

Zortzigarren xedapen iragankorra

8.3. 8.2 apartatuko a) eta b) letretan deskribatutako prozesuak oposizio-fasea gainditzen duten izangaiek egiaztatutako merezimenduen kalifikazioa jaso behar du. Hautaketa-prozesu horren deialdiaren oinarrietan, osasun-arloan eskumena duen sailaren eta Kataluniako Osasun Institutuaren eremuan izangaiek emandako zerbitzuen balioespen berezia ezarri behar da, bai eta beste administrazio publiko batzuetan emandakoena ere, deitutako lanpostuen berezko eginkizunei dagokienez. Izangaiek katalanaren ahozko eta idatzizko ezagutzak erakutsi behar dituzte proba baten bidez. Izangaia salbuetsita geratuko dira, baldin eta haiei dagozkien ezagutzak dokumentu bidez egiaztatzen badituzte.¹¹²⁸

Bederatzigarren xedapen iragankorra

9.3. 9.2 apartatuko a) eta b) letretan deskribatutako prozesuak oposizio-fasea gainditzen duten izangaiek egiaztatutako merezimenduen kalifikazioa jaso behar du. Hautaketa-prozesu horren deialdiaren oinarrietan, osasun-arloan eskumena duen sailaren eta Kataluniako Osasun Institutuaren eremuan izangaiek emandako zerbitzuen balioespen berezia ezarri behar da, bai eta beste administrazio publiko batzuetan emandakoena ere, deitutako lanpostuen berezko eginkizunei dagokienez. Izangaiek katalanaren ahozko eta idatzizko ezagutzak erakutsi behar dituzte proba baten bidez. Izangaia salbuetsita geratuko dira, baldin eta haiei dagozkien ezagutzak dokumentu bidez egiaztatzen badituzte.¹¹²⁹

---

¹¹²⁷ BOEren 126. zenbakian, 2003ko maiatzaren 27ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-10531>

¹¹²⁸ Kataluniako Osasun Institutuari buruzko uztailaren 30eko 8/2007 Legearen azken xedapenetako lehenengoak aldatua.

¹¹²⁹ Kataluniako Osasun Institutuari buruzko uztailaren 30eko 8/2007 Legearen azken xedapenetako lehenengoak aldatua.

**7.4.12.32. 14/2003 Legea, ekainaren 13koa,
Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari
buruzkoa¹¹³⁰**

I. TITULUA

**Nekazaritzako elikagaien kalitatea babestea,
kontrolatzea eta ziurtatzea
Jatorri-deiturak, adierazpen geografikoak eta
kalitate-markak**

II. KAPITULUA

**Jatorri-deitura babestuak eta adierazpen geografiko
babestuak**

**6. artikulua.— Jatorri-deitura babestuak eta adierazpen geografiko
babestuak**

5. Babestutako izenak ezin dira erabili babesteko eskubiderik ez duten nekazaritzako elikagaien izendapen, aurkezpen edo publizitatean, nahiz eta izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzuli edo horien aurretik mota, estiloa, zaporea, imitazioa edo antzekoak jarri, produktuaren benetako jatorria adierazi arren. Era berean, debekatuta dago honelako adierazpenak erabiltzea: manipulaturakoa, ekoizitakoa, (e)n ontziratutakoa, (e)n egindakoa edo antzeko esamoldeak; eta debekatuta daude kontsumitzaileak nahas ditzakeen beste edozein praktika.

---

¹¹³⁰ BOEren 174. zenbakian, 2003ko uztailaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-14567>

7.4.12.33. 17/2003 Legea, uztailaren 4koa, Landa-agenteen Kidegoari buruzkoa¹¹³¹

IV. KAPITULUA Sarrera eta sustapena

12. artikulua.— Sartzeko betekizun orokorrak

1. Landa-agenteen kidegoko eskaletan eta kategorietan sartzeko, lege honetan eta Kataluniako legeria orokorrean funtzio publikoaren arloan ezarritako betekizunak bete behar dira, eta eskatzen den titulazioa eduki, honako mailaketa honen arabera:

a) Goi-mailako eskala, A taldeari dagokion titulazioa.

b) Eskala betearazlea, B taldeari dagokion titulazioa.

c) Oinarrizko eskala, C taldeari dagokion titulazioa.

3. 1. apartatuan zehaztutako taldeetan sartzeko, Generalitaten Administrazioan funtzio publikoari buruz indarrean dagoen araudiak talde bakoitzerako ezartzen dituen titulazioa eta hizkuntza-ezagutzak izatea eskatzen da.

---

¹¹³¹ BOEren 189. zenbakian, 2003ko abuztuaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-15895>

7.4.12.34. 18/2003 Legea, uztailaren 4koa, Familiei laguntzeari buruzkoa¹¹³²

V. TITULUA Zerbitzuak ematea eta familiari laguntzeko gainerako neurriak

II. KAPITULUA Haur-hezkuntza eta zerbitzu osagarriak

36. artikulua.— Gurasoen etengabeko prestakuntza

Gobernuak, arlo horretan eskumena duten sailen bitartez, arreta berezia jarri behar du katalanaren ikaskuntzan eta teknologia berrien erabileran, eta neurri egokiak hartu behar ditu seme-alabak dituzten pertsonen etengabeko ikaskuntza-prozesua sustatzeko, oinarrizko prestakuntzari eta lan-mundurako prestakuntzari dagokienez; era berean, haien prestakuntza integrala eta lan-mundura sartzeko gaitasuna handitu behar ditu, eta, bereziki, beren ezagutzak hobetzeko aukera eman behar die, betiere euren lanbidea egikaritu ahal izan dezaten gizartearen eta ekoizpenaren eskakizunen arabera, batez ere emakumeen kasuan.

---

¹¹³² BOEren 189. zenbakian, 2003ko abuztuaren 8ko alean, argitaratua.

7.4.12.35. 19/2003 Legea, uztailaren 4koa, Taxiari buruzkoa¹¹³³

III. KAPITULUA Zerbitzua ematea

19. artikulua.— Gidariak

1. Gidariak, langile autonomoa zein soldatapekoa izan, taxi-zerbitzua emateko, berari dagokion ziurtagiria lortu behar du aldez aurretik, garraioen gaian eskumena duen Generalitateko sailak luzatua; ziurtagiri horrek gidabaimenaren jabe dela egiaztatu behar du, gidabaimenak lortua izan behar duelarik aplikatu beharreko araudian ezarritakoarekin bat etorritik, eta jendeari arreta egokia emateko eta zerbitzua baldintza egokietan emateko beharrezkoak diren ezagutza teoriko eta praktikoen arabera, Kataluniako hizkuntza ofizialen ezagutza nahikoa barne. Erregelamendu bidez zehaztu behar da ezagutza horiek egiaztatzeko eta ziurtagiria lortzeko prozedura, bai eta gai horietan diharduten zentroak homologatzekoa ere, Taxiaren Kataluniako Kontseiluak homologazioaren aldeko txostena eman ondoren.

26. artikulua.— Katalanaren erabilera sustatzea

1. Arloan eskumena duten administrazioek katalanaren erabilera sustatu behar dute taxi-profesionalekiko komunikazioetan eta haien arteko eta erabiltzaileekiko komunikazioetan.

2. Taxi-zerbitzuaren erabiltzaileek katalanez hitz egiteko eskubidea dute gidariekiko komunikazioetan, hizkuntza-arloan aplikatzekoa den araudiak ezarritako baldintzetan.

28. artikulua.— Prestakuntza

Arloan eskumena duten administrazioek, 19. artikuluan ibilgailuak gidatzeko gaitzen duen ziurtagiriari buruz ezarritakoa alde batera utzi gabe, beharrezkoak diren neurriak eta tresnak sustatu behar dituzte taxien sektoreko profesionalen etengabeko prestakuntza bermatzeko, bereziki bide-segurtasunarekin, erabiltzaileen arretarekin, beste hizkuntza batzuen ezagutzarekin eta zerbitzua hobetzen laguntzen duten beste alderdi batzuekin zerikusia duten alderdiei dagokienez.

---

¹¹³³ BOEren 189. zenbakian, 2003ko abuztuaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-15897>

7.4.12.36. 7/2004 Legea, uztailaren 16koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa¹¹³⁴

HITZAURREA

[...]

Beste tasa batzuk —horietako batzuk lehen aipatutako sailetakoak dira, eta beste batzuk, berriz, Presidentetza, Hezkuntza, Kultura, eta Lurralde Politika eta Herri Lan sailetakoak— aldatu egin dira, dela bakoitzari dagokion araudi substantibora egokitu behar delako, dela salbuespen-kasuak sartu direlako. Presidentetza Sailari dagokionez, zehaztu behar da tasa hauek ez direla sortu berriak: Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak deitzen duen katalanaren ezagutza-ziurtagiriak lortzeko probetan izena emateko eskubideengatiko tasak, beste hizkuntza batzuetatik katalanerako itzultzaile eta zinpeko interpreteen probetan izena emateko eskubideengatiko tasak, eta Kataluniako Gorputz Hezkuntzako Institutu Nazionalaren (INEFC) kamera hipobarikoaren erabilerarengatiko tasak; izan ere, tasa horiek zergapetzen dituzten zerbitzuak orain arte Kultura Sailak ematen izan ditu, baina, sailen azken berregituratzearen ondorioz Presidentetza Sailak ematen ditu zerbitzuok, tasa horien erregulazio substantiboa eta zenbatekoak aldatu gabe, zeinek 2003an indarrean zeunden zenbatekoei eusten baitiete. [...]

[...]

---

¹¹³⁴ BOEren 235. zenbakian, 2004ko irailaren 29ko alean, argitaratua.

7.4.12.37. 9/2004 Legea, abenduaren 24koa, Kataluniako Kontsumo Agentzia sortzekoa¹¹³⁵

7. artikulua.— Zuzendaritza-kontseilua

¹¹³⁶1. Honako hauek dira zuzendaritza-kontseiluko kide:

a) Kontseiluburua.

b) Kontseiluburuordea.

c) Zuzendaria.

d) Kontseilukideak:

1) Ekonomian, nekazaritzako elikagaien ekoizpenean, osasun publikoan, garraioetan, etxebizitzan, merkataritzan, turismoan, energian, industria-segurtasunean eta hizkuntza-politikan eskumenak dituzten Generalitateko sailtako titularrek arlo horietan zuzendari nagusiaren gutxieneko maila organikoa duen ordezkari bat proposatu ahal izango dute.

---

¹¹³⁵ BOEren 40. zenbakian, 2005eko otsailaren 16ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-2530>

¹¹³⁶ Neurri fiskalak, finantzarioak, administratiboak eta sektore publikoko neurriei buruzko urtarrilaren 27ko 2/2021 Legearen 60. artikulua emandako idazkera (BOE, 18. zenbakia, 2022ko urtarrilaren 21eko alea).

7.4.12.38. 21/2005 Legea, abenduaren 30ekoa, Neurri Finantzarioei buruzkoa¹¹³⁷

I. TITULUA Neurri fiskalak

14. artikulua.— Zenbait erakunderi emariak egiteagatiko kenkariak PFEZaren kuotan¹¹³⁸

¹¹³⁹1. Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren kuota autonomiko osoan, zerga arautzen duen Estatuko legeak ezarritako kuota-kenkarien zenbateko osoaren gainean dagokion portzentaje-murrizketarekin batera, honako erakunde hauen alde egindako emariengatiko kenkari bat aplikatu ahal izango da: Ikaskuntza Katalanen Institutua, Ikaskuntza Arandarren Institutua-Okzitanieraren Arandar Akademia, irabazi-asmorik gabeko erakunde pribatuak, sindikatu- eta enpresa-antolakundeak edo katalana edo okzitaniera sustatzen duten lanbide-elkargoak edo zuzenbide publikoko beste korporazio batzuk. Egoera hori egiaztatuta geratzen da hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailak egiten duen erakunde horien zentsuan sartzen dituenen halako erakundeak. Kenkariaren zenbatekoa emandako kopuruen % 15ekoa izango da, kuota oso autonomikoaren % 10eko gehieneko mugarekin.

2. Kenkari hori aplikatzeko, dokumentu bidez behar bezala justifikatu beharko dira egitatezko aurrekontuak eta aurrekontuen aplikagarritasuna zehazten duten betekizunak. Bereziki, emari horien erakunde onuradunek aurreko urtean emariak egin dituzten pertsona fisikoen zerrenda bat bidali behar dute Ekonomia eta Finantza Saileko Tributuen Zuzendaritza Nagusira, urte bakoitzeko lehenengo hogeiei egunen barruan, pertsona fisiko horietako bakoitzak dohaintza emandako zenbatekoak adierazita.

---

¹¹³⁷ BOEren 33. zenbakian, 2006ko otsailaren 8ko alean, argitaratua.

¹¹³⁸ Neurri Fiskal eta Finantzarioei buruzko uztailearen 4ko 5/2007 Legearen 15. artikulua eta Neurri Fiskal eta Finantzarioei buruzko abenduaren 23ko 16/2008 Legearen 14. artikulua aldatua

¹¹³⁹ 2023rako neurri fiskalak, finantzarioak, administratiboak eta sektore publikoko neurriei buruzko martxoaren 16ko 3/2023 Legearen 19. artikulua emandako idazkera (BOE, 102. zenbakia, 2023ko apirilaren 29ko alea).

7.4.12.39. 22/2005 Legea, abenduaren 29koa, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Komunikazioari buruzkoa¹¹⁴⁰

HITZAURREA

I

Kataluniako Generalitateko Irrati eta Telebistaren Korporazio Katalana ente publikoa sortzeko eta Irrati- eta Telebista-zerbitzuak arautzeko maiatzaren 30eko 10/1983 Legea da Katalunian ikus-entzunezkoen sektorearekin lotuta promulgatutako lehenengo legea. Horren ondorioz, Kataluniako Generalitateko irrati-difusioko zerbitzu publikoa sortu zen; zerbitzu horrek garrantzi handia izan zuen Kataluniako hizkuntza eta kultura sustatzeko, ezagutzeko eta hedatzeko, bai eta Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema propioa eratzeko ere.

[...]

II

[...]

Nabarmendu behar da lege honen bidez Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema propioa, estatuko eta nazioarteko ikus-entzunezko harrera-espazioen bidez bere lurraldean gainjartzen dena, bi mailatan antolatzen dela: maila nazionalean, zeinaren egitura baitatza Kataluniako lurralde osoa hartzen duten bitarteko eta zerbitzuen inguruan, araudiak ezartzen dituen baldintzetan, eta hizkuntza eta kultura katalanak dituzten gainerako lurraldeetako hedabideen sarean; eta toki-mailan edo hurbiltasunekoan, zeinak hartzen baititu udal-eremua eta udalez gaindiko eremua, betiere araudiak ezartzen dituen mugapeen esparruan. Irabazi-asmorik gabeko ikus-entzunezko jarduerak ere egon behar du komunikazio-espazio publikoan.

[...]

V

[...]

Horregatik, eta ereduaren koherentzia eta kultura- eta hizkuntza-pluraltasuna bermatzeko, lege honek mekanismoak ezartzen ditu Generalitateko estatu-mailako plangintzan parte hartzeko, betiere bi administrazioen artean beharrezkoak diren koordinazioa eta lankidetzaren alde batera utzi gabe.

VI

[...]

Ulertu behar da irrati-difusioko zerbitzu publikoa ikus-entzunezko zerbitzuak hornitzeko edo emateko jardueraren bat dela, honako hauek ahalbidetuko dituzten

---

¹¹⁴⁰ BOEren 38. zenbakian, 2006ko urtarrilaren 3ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-2452>

baldintzak sortzera bideratua: adierazpen- eta komunikazio-askatasunen indarraldi osoa, sistemaren funtzionamendu demokratikoaren osotasuna, eta Konstituzioan eta Estatutuan jatorria duten eskubide eta printzipio guztiak behar bezala eta eraginkortasunez betetzea, hala nola hezkuntzarako eta kulturarako irispidea izateko eskubidea, katalanaren ezagutza eta erabilera bultzatzea, eta kohesio eta pluraltasun sozialaren babesa.

[...]

Merezi du nabarmentzea zerbitzu publikoaren irrati-difusioak komunikazio-kanal edo bide guztiak eta formatu edo lengoia egokienak erabili eta, hala badagokio, ezarri behar dituela. Irrati-difusioko zerbitzu publikoak, dela tokikoa, dela Autonomia Erkidegokoa, toki nagusia izan behar du Kataluniako ikus-entzunezko komunikazio-espazioan, funtsezko elementua baita haren garapen plural, aniztun eta demokratikoa bermatzeko.

[...]

VIII

[...]

Azkenik, lege honek zenbait betebeharrak ere jasotzen ditu europar obrak hedatzeko, eta Kataluniako hizkuntza eta kultura eta arandar hizkuntza babesteko araubidea jasotzen du, betiere ikus-entzunezko komunikazio-jardueren esparruan; funtsean, indarrean dagoen hizkuntza-araudiak ezartzen duen araubidea jasotzen du, eta lege hau arautzen duten parametroetara egokitzen du araubide hori.

III. TITULUA

Kataluniako ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa

I. ATALA

Kataluniako ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa

II. KAPITULUA

Generalitaten eskumeneko ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa

26. artikulua.— Generalitaten ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoaren zereginak

1. Generalitaten eskumeneko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren eginkizun nagusia da Kataluniako herritar guztiei ikus-entzunezko edukien multzo bat eskaintzea, irispide baldintzatuko teknologiak erabiltzea behar ez duen banaketa-sistema baten bidez, eta, hala badagokio, programa-kontratuaren arabera, datuen transmisio-zerbitzu gehigarriak eskaintzea, haien beharrezan demokratikoak, sozialak, hezkuntzakoak eta kulturalak asetzerara bideratuak, eta bereziki irispidea bermatzeko du informazio egiazko, objektibo eta orekatura, gizarte-eta kultura adierazpenik zabalenetara eta ugarienetara, eta kalitateko denborapasako eskaintzara. Ondorio horietarako, kasuan-kasuan egokienak diren ikus-entzunezko komunikazioaren berezko lengoia, formatu eta genero guztiak erabili behar dira.

3. Generalitateen eskumeneko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren eginkizun espezifikoa dira:

f) Hizkuntza eta kultura katalanak sustatu, ezagutu eta zabaltzea, Generalitateko hizkuntza- eta kultura-politikaren esparru orokorraren barruan, bai eta araneraren ere, indarrean dagoen legeriak ezarritako moduan.

g) Elkarbizitza zibikoa, gizartearen garapen plural eta demokratikoa, eta Kataluniako lurraldean dauden aukera eta adierazpen politiko, sozial, linguistiko, kultural eta erlijiosoak ezagutzea eta errespetatzea. Ingurumari horretan, beharrezkoa da lengoaiaren, formatu eta diskurtso guztiak erabiltzea, aniztasunaren eta pluraltasunaren errespetuaren eta arretaren barruan, aukera desberdinen artean eta Kataluniako lurraldeko arlo guztien artean elkarrizketa, ulermena eta kohesioa ahalbidetzeko.

h) Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna aktiboki sustatzea; horren barruan sartzen dira tratua- eta aukera-berdintasuna, aniztasuna eta desberdintasuna errespetatzea, genero-ikuspegia txertatzea, ekintza positiboak sustatzea eta hizkera ez-sexista erabiltzea.

m) Gainerako hizkuntza eta kultura katalanetako erkidegoekiko loturak estutzen laguntzea, betiere elkarlanaren eta berezkoak dituen jardueren bidez.

o) Generalitateen ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoa Kataluniako lurraldetik harago zabaltzea, Kataluniako gizartearen kultura, hizkuntza eta balioak kanpoan proiektatzeko mekanismo gisa, horretarako teknologiarik egokienak erabiliz.

29. artikulua.— Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren antolaketa- eta funtzionamendu-printzipioak

1. Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioa arautzen duen Legeak zehazten duena alde batera utzi gabe, korporazio horren antolaketa-egiturak eta funtzionamenduak une oro egokitu behar dute honako printzipio hauek ahalik eta egokien betetzera eta modu eraginkorrenean aplikatzera:

c) Zerbitzuaren zuzeneko kudeaketa bermatzea, batez ere zerbitzu publikoko prestazioak eratu behar dituzten lengoaiak, formatuak eta edukiak definitu eta hautatzeari dagokionez, betiere lege hau eta programa-kontratua betez. Ondorio horietarako, ente publikoan edo haren sozietate filialetan gai horiei buruzko aditu profesionalen nukleo bat egon dadin zaindu eta bermatu behar da.

III. KAPITULUA

Toki-eremuko ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa

32. artikulua.— Toki-eremuko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren definizioa, irismena, eta hura kudeatzeko modua

1. Toki-eremuko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoa da ikus-entzunezko edukien multzo bat eskaintzea, irispide baldintzatuko teknologiak erabiltzea behar ez duen banaketa-sistema baten bidez, eta, hala badagokio, programa-kontratuaren arabera, datuen transmisio-zerbitzu gehigarriak eskaintzea, toki-erkidego bat osatzen duten herritarren beharrezko demokratikoak, sozialak, hezkuntzakoak eta kulturalak asetzera bideratutako datu-transmisioko zerbitzu gehigarriak eskaintzea, erkidego horretako kide gisa. Bereziki, bermatu behar da zerbitzu horrek informazio egiazkoa, objektiboa eta orekatua transmititzen

duela, bai eta gizarte- eta kultura-adierazpenak ere, eta denbora-pasako kalitateko eskaintza duela eta 26.3 artikuluko zerbitzu publikoko eginkizunak betetzen dituela, toki-erkidegoen interesetara egokitzeko. Ondorio horietarako, kasuan-kasuan egokienak diren ikus-entzunezko komunikazioaren berezko lengoaia, formatu eta genero guztiak erabili behar dira.

3. Toki-eremuko telebista-zerbitzu publikoaren emaileek honako hauek bermatu behar dituzte:

c) Normalean katalana erabiltzen den programazioa, hizkuntza-politikari buruzko araudiak ezarritako gainerako betebeharrak ere betetzen dituena.

IV. TITULUA

Subjektu pribatuek ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuak zelan eman antolatzea

I. ATALA

Subjektu pribatuek ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuak zelan eman antolatzea

III. KAPITULUA

Espektroradioelektrikoa erabiliz ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuak emateko lizentziaren araubidea

48. artikulua.— Lizentziaren helburua

Ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuak emateko lizentziaren helburua zerbitzua emateko baldintza bereziak mugatzea da, honako helburu hauek dituela:

d) Hizkuntza eta kultura katalana eta araneraren erabilera sustatzea.

53. artikulua.— Lizentziaren edukia

1. Ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuak emateko lizentziak honako hauek definitu behar ditu:

f) Hizkuntza eta kultura katalana normalizatzearekin eta babestearekin eta Arango haranean aranera erabiltzearekin lotutako betebeharrak betetzeko ehunekoak, eta zer ordutegi-tartetan aplikatu behar diren.

2. Tokiko edo hurbileko telebistaren kasuan, lizentziak honako betekizun hauek jaso behar ditu:

c) Gutxienez emanaldi-denboraren %50ean katalana erabiliko duen programazioa, ikus-entzule gehieneko ordutegiko programak barne, bai eta hizkuntza-politikari buruzko araudiak ezartzen dituen gainerako betebeharrak ere.

V. TITULUA

Ikus-entzunezko edukien erregulazioa

84. artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonen ikus-entzunezko komunikaziorako irispidea izatea

1. Ikus-entzunezko edukietarako irispidea eraginkorra izan dadin, honako betebeharrak hauek dituzte ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuen emaileek:

b) Telebista-zerbitzuak ematen dituztenen kasuan, programazioan pixkanaka gorrentzako azpitoluak, zeinu-hizkuntza katalana eta itsuentzako audiodeskripzioa sartzea, betiere desgaitasuna duten pertsonen ikus-entzunezko komunikaziorako irispidea izan dezaten.

86. artikulua.— Ikus-entzunezko komunikazioan hizkuntza eta kultura katalanek eta aranerak izan behar duten presentziari buruzko betebeharrak

1. Ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoen emaileek katalana erabili ohi dute, eta Arango haranean, berriz, aranera. Salbuespen gisa, kontuan har daitezke hedabideari dagokion ikus-entzuleen ezaugarriak, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak jarraibide bidez hizkuntza-araudiko xedapenen esparruan ezartzen dituen irizpideekin bat etorritik.

2. Lizentzia-araubidearen mende dauden ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuen emaileek bete beharko dituzte hizkuntza-politikari buruzko legeriak kudeaketa pribatuko irratik eta telebista-emakidadunei dagokienez ezarritako betebeharrak. Arango haranean, legeak katalanerako ezartzen dituen betebeharrak berberak izan behar dituzte aranerari dagozkionez.

87. artikulua.— Ikus-entzunezko europar obrak zabaltzeko betebeharrak

2. 1. apartatuan aipatzen diren telebista-zerbitzuen emaileek beren urteko denboraren % 51, gutxienez, gorde beharko dute ikus-entzunezko europar obrak zabaltzeko. Erreserba-denbora horren % 51, gutxienez, Kataluniako edozein hizkuntza ofizialetan jatorrizko adierazpena duten ikus-entzunezko europar obrak zabaltzeko erabili behar da. Obra horien % 50, gutxienez, katalanez izango direla bermatu behar da. Emanaldi-denbora osoaren % 10, gutxienez, ekoizle independenteek azken bost urteetan ekoiztutako ikus-entzunezko europar obretarako erabili behar da.

VII. TITULUA

Ikus-entzunezkoen eremuko eskumen publikoak eta Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseilua

II. KAPITULUA

Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseilua

115. artikulua.— Eginkizunak

Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, maiatzaren 4ko 2/2000 Legeak ematen dizkion eginkizunak gain, honako hauek ditu:

b) Pluraltasun politiko, erlijioso, sozial, linguistiko eta kulturalarekiko errespetua zaintzea, bai eta Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema osoaren lurralde-oreka egokia ere.

VIII. TITULUA

Ikus-entzunezkoen sektorea suspertzea, sustatzea eta babestea

II. KAPITULUA

Zinematografiaren industria eta ikus-entzunezkoen sektorea sustatzea

126. artikulua.— Kataluniako ikus-entzunezkoen espazioa sustatzea

1. Generalitateko Gobernuak Kataluniako ikus-entzunezkoen espazio bat sustatu behar du, hizkuntza-eremu katalaneko lurralde guztietako gobernuen arteko hitzarmenen bidez, betiere programazioko eta nazioarteko proiektzioko aspektuak elkarrekin lantzeko.

Laugarren xedapen gehigarria.— Arango haranean ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoa ematen parte hartzea

32.2 artikuluan ezarritako gehieneko ehunekoa Arango haraneko mugapean gaintitu daiteke, hizkuntzaren eta kulturaren aldetik duen berezitasunagatik.

**7.4.12.40. 5/2006 Legea, maiatzaren 10ekoa,
Kataluniako Kode Zibilaren bosgarren
liburuko eskubide errealei buruzkoa¹¹⁴¹**

**V. TITULUA
Erkidego-egoerak**

**III. KAPITULUA
Jabetza horizontalaren araubide juridikoa**

**1. ATALA
Xedapen orokorrak**

**3. AZPIATALA
Erkidegoaren organoak**

553-27 artikulua.— Akta

2. Bileraren akta gutxienez katalanez edo Aranen araneraz idatzi behar da, [...]

553-28 artikulua.— Akta-liburua

1. Jabeen batzarraren erabakiak akta-liburu batean transkribatu behar dira, eta liburu hori dagokion jabetza-erregistroan legeztatu behar da, gutxienez katalanez edo Aranen araneraz.

---

¹¹⁴¹ BOEren 148. zenbakian, 2006ko ekainaren 22ko alean, argitaratua.

**7.4.12.41. 7/2006 Legea, maiatzaren 31koa,
Tituludun Lanbideei eta Elkargo
Profesionalei buruzkoa¹¹⁴²**

**II. KAPITULUA
Elkargo profesionalen eginkizunak**

39. artikulua.— Elkargo profesionalen eginkizun publikoak

Elkargo profesionalen eginkizun publikoak dira:

- j) Elkargoko kideen artean katalanaren erabilera sustatzea, baita lanbidea egikaritzen den eremu instituzional eta sozialetan ere.

---

¹¹⁴² BOEren 160. zenbakian, 2006ko uztailaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-12151>

7.4.12.42. 6/2006 Lege Organikoa, uztailaren 19koa, Kataluniako Autonomia Estatutua erreformatzekoa¹¹⁴³

HITZAURREA

[...]

Katalunian gizartegintza eta asoziazionismorako den tradizioak betidanik azpimarratu izan du garrantzi handikoak direla bai Kataluniako hizkuntza eta kultura, bai eskubideak eta eginbeharrak, bai jakinduria, bai prestakuntza, bai gizarte-kohesioa, bai garapen iraunkorra baita eskubide-berdintasuna ere, gaur egun, bereziki, emakume eta gizonen arteko berdintasuna azpimarratuta.

[...]

ATARIKO TITULUA

5. artikulua.— Eskubide historikoak

Kataluniaren autogobernua Kataluniako herriaren eskubide historikoetan, haren mendetako instituzioetan eta Kataluniako tradizio juridikoan dago oinarrituta. Estatutu honek tradizio hori bere baitara bildu eta eguneratu egin du, 2. artikulua, bigarren xedapen iragankorraren eta Konstituzioko beste agindu batzuen itzalpean. Hain zuzen ere, horiek ematen diote Generalitati halako egonleku berezia zuzenbide zibilean, hizkuntzan, kulturen, horiek hezkuntza-esparruan duten proiektzioan eta Generalitat antolatzeke sistema instituzionalean.

6. artikulua.— Berezko hizkuntza eta hizkuntza ofizialak

1. Katalana da Kataluniako berezko hizkuntza. Hala, bada, bai administrazio publikoetan bai Kataluniako komunikabide publikoetan katalana da usuen eta lehenen erabiltzeko hizkuntza, eta irakaskuntzan ere normalean katalana erabili ohi da bai komunikaziorako bai ikasteko.

2. Katalana da Kataluniako hizkuntza ofiziala. Gaztelania ere bada, Espainiako estatuko hizkuntza ofiziala baita. Pertsona orok du bi hizkuntza ofizialak erabiltzeko eskubidea, eta Kataluniako herritarrek, biak jakiteko eskubidea eta eginbeharra. Kataluniako botere publikoen ardura da eskubide horiek erabili ahal izateko eta eginbehar hori betetzeko beharrezko neurriak hartzea. Dena dela, 32. artikuluan xedatutakoaren arabera, ezin da diskriminaziorik egon hizkuntza bat erabili nahiz bestea erabili.

3. Generalitatearen eta Estatuaren ardura da egin beharreko ekintzak egitea, Europar Batasunean katalanaren ofizialtasuna aitortzeko eta kulturaren edo hizkuntzen arloko nazioarteko organismoetan eta nazioarteko tratatuetan katalana ager dadin eta katalana erabil dezaten.

4. Generalitateak komunikazioa eta lankidetzaren sustatu behar ditu hizkuntza-ondarea Kataluniarekin banaturik duten gainerako erkidegoekin eta gainerako lurraldeekin. Halakoetan, katalana kanpoan sustatzeko eta zabaltzeko, Generalitatek eta

---

¹¹⁴³ BOEren 172. zenbakian, 2006ko uztailaren 20ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-13087>

Estatuak —dagokionean dagokionak— beren esku dute tratatuak, hitzarmenak eta beste lankidetzatresna batzuk hitzartzea.

5. Okzitaniara —aranés izena du Aranen— da lurralde hartako berezko hizkuntza, eta hizkuntza ofiziala da Katalunian, estatutu honetan eta hizkuntza-normalizaziorako legeetan ezarrita dagoenaren arabera.

11. artikulua.— Aran

2. Aran nazio-errealitate okzitaniarra da, eta kultura, historia, geografia nahiz hizkuntza aldetik bere nortasuna du; arandarrek halaxe defendatu dute mendeetan zehar, eta halaxe aitortzen dute Kataluniako herritarrek eta instituzio politikoek. Estatutu honek berezitasun hori aitortu, babestu eta errespetatu egiten du, eta aitortzen du Kataluniaren barruan Aran lurralde-erakunde berezia dela, eta, hala izanik, babes berezia ere badu, araubide juridiko berezi baten bidez.

12. artikulua.— Historiaren, hizkuntzaren eta kulturaren aldetik Kataluniarekin lotura duten lurraldeak

Generalitatek komunikazioa, kultura-trukea eta lankidetzatresna sustatu behar du historiaren, hizkuntzaren eta kulturaren aldetik Kataluniarekin lotura duten erkidego eta lurraldeekin, Espainiako estatukoak izan zein ez. Horretarako, Generalitatek eta Estatuak —batak zein besteak egokiera-legez— beren esku dute tratatuak, hitzarmenak eta beste lankidetzatresna batzuk hitzartzea, organismo erkideak sortzeko aukera ere barnean dela, eremu guztietan.

[...]

I. TITULUA

Eskubideak, eginbeharrak eta printzipio artezkariak

III. KAPITULUA

Hizkuntza-eskubideak eta -eginbeharrak

32. artikulua.— Hizkuntzak jakiteko eta erabiltzeko eskubideak eta eginbeharrak

Pertsona orok du eskubidea, hizkuntza dela-eta inork diskrimina ez dezan. Bi hizkuntza ofizialetako batean nahiz bestean gauzatutako egintza juridiko guztiek, hizkuntzaren aldetik, erabateko balioa eta eraginkortasuna dute.

33. artikulua.— Administrazio publikoetan eta Estatuko instituzioetan diren hizkuntza-eskubideak

1. Herritarrek hizkuntza aukeratzeko eskubidea dute. Pertsona orok du, Katalunian dauden instituzioekin, antolakundeekin eta administrazio publikoekin dituen harremanetan, berak aukeratutako hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidea. Eskubide hori errespetatu beharra dute instituzio publikoek, antolakundeek eta administrazio publikoek, baita hauteskundeetarako administrazioak ere Katalunian, eta, oro har, haien mendeko erakunde pribatuek ere bai, eginkizun publikoak darabiltzatenean.

2. Pertsona orok, Justizia Administrazioarekin, Fiskaltzarekin, notarioekin eta erregistro publikoekin dituen harremanetan, berak aukeratutako hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidea du epaitegietako, notariotzetako nahiz erregistroetako jarduketa orotan, eta Katalunian sortzen diren dokumentu ofizial guztiak aukeratu duen hizkuntza horretan jasotzeko eskubidea ere bai, aukeratutako hizkuntzarengatik inolako babesgabeziarik edo beharrik gabeko atzerapenik jasan gabe, edo ezereen itzulpenik aurkeztu beharrik gabe.

3. Hizkuntza aukeratzeko eskubide hori bermatuta egon dadin, epaileek eta magistratuek, fiskalek, notarioek, jabetza-erregistratzaileek eta salerosketa-erregistratzaileek, Erregistro Zibileko arduradunek eta Justizia Administrazioko langileek, Katalunian lan egin ahal izateko, hizkuntza ofizialak behar beste eta egokiro ezagutzen dituztela egiaztatu beharko dute, legeetan ezarritakoaren arabera, duten karguaren edo lanpostuaren berezko eginkizunak betetzeko gai izateko bezainbatean.

4. Hizkuntza aukeratzeko eskubide hori bermatuta egon dadin, Katalunian dagoen Estatuko Administrazioak egiaztatu behar du bere zerbitzurako lan egiten duten langileek bi hizkuntza ofizialak behar beste eta egokiro ezagutzen dituztela, duten lanpostuaren berezko eginkizunak betetzeko gai izateko bezainbatean.

5. Kataluniako herritarrek konstituzio-organoekin eta estatu osorako jurisdikzio-organoekin dituzten harremanetan idatziz katalana erabiltzeko eskubidea dute, dagokion legerian ezarritako prozeduraren arabera. Institutuzio horiek katalanez aurkeztu diren idatziak onartu eta izapidetu behar dituzte, erabateko eraginkortasun juridikoa baitute kasu guztietan.

34. artikulua.— Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak

Ondasunak, produktuak eta zerbitzuak erabiltzerakoan eta kontsumitzerakoan, pertsona orok du eskubidea berak aukeratutako hizkuntza ofizialean kasu egin diezaioten, bai ahoz bai idatziz. Katalunian jendaurreko lana egiten duten erakunde, enpresa eta establezimenduek nahitaezkoa dute hizkuntza-aukera horiek eskaintzeko eginbeharra, legez ezarritako moduan.

35. artikulua.— Hezkuntza-arloko hizkuntza-eskubideak

1. Pertsona orok du irakaskuntza katalanez jasotzeko eskubidea, estatutu honetan ezarritakoaren arabera. Hezkuntzan, bai unibertsitatean bai unibertsitatetik kanpora, irakasteko eta komunikatzeko ohiko hizkuntzatzat erabili behar da katalana.

2. Unibertsitateaz besteko mailetan, ikasleek irakaskuntza katalanez jasotzeko eskubidea dute. Era berean, eskolan hasten direnean dakarten ohiko hizkuntza edozein dela ere, nahitaezko hezkuntza amaitzen dutenerako, katalanez eta gaztelaniaz bai ahoz bai idatziz behar bezain ondo egiteko eskubidea eta eginbeharra dute. Bai katalanaren bai gaztelaniaren irakaskuntzak behar besteko lekua izan behar du ikasketa-planetan.

3. Ikasleek eskubidea dute bakoitzaren ohiko hizkuntzaren arabera ikastetxeka edo gela-taldeka bana ez ditzen.

4. Kataluniako hezkuntza-sistemara eskolan hasteko adina baino geroago etorri diren ikasleek hizkuntza-indargarri bereziak hartzeko eskubidea dute, baldin eta ondo ulertzen ez dutela-eta nekeza gertatzen bazaie eskolan normaltasunez ibiltzea.

5. Unibertsitateko irakasleek eta ikasleek bakoitzak aukeratutako hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidea dute, bai ahoz bai idatziz.

36. artikulua.— Araneraren inguruko eskubideak

1. Aranen pertsona orok du aranera jakiteko eta aranera erabiltzeko eskubidea, eta administrazio publikoekin eta haien mendeko erakunde publiko nahiz pribatuekin diharduelarik, pertsona orok du eskubidea aranera kasu egin diezaioten, bai ahoz bai idatziz.

2. Arango herritarrek, Generalitatekin dihardutelarik, aranera erabiltzeko eskubidea dute.

3. Araneraren inguruko gainerako hizkuntza-eskubideak eta -eginbeharrak legez zehaztu behar dira.

V. KAPITULUA

Printzipio artezkariak

44. artikulua.— Hezkuntza, ikerketa eta kultura

2. Derrigorrezko irakaskuntza amaitzen dutenerako ikasleek hirugarren hizkuntza bat ere behar bezain ondo jakin beharra dute.

50. artikulua.— Katalana sustatzea eta zabaltzea

1. Botere publikoek katalana eremu guztietan eta arlo guztietan babestu behar dute, eta haren erabilera, zabalkundea eta ezagutza sustatu. Aranerarako ere printzipio horiek guztiak aplikatu behar dira.

2. Gobernuak, unibertsitateek eta goi-mailako hezkuntzako instituzioek, bakoitzak bere eskumenen barruan, irakaskuntzako jardueretan, irakaskuntzaz kanpoko jardueretan eta ikerketa-lanetan, eremu guztietan, katalana erabiliko dela bermatzeko hartu beharreko neurriak hartu behar dituzte.

3. Katalana sustatzeko politikak estatu osora zabaldu behar dira, Europar Batasunera eta munduko gainerako lekuetara.

4. Botere publikoek ahaleginak egin behar dituzte Katalunian zabaltzen diren produktuetako etiketan, estalkietan eta argibideetan datozen datuak katalanez ere egon daitezen.

5. Generalitatek, toki-administrazioak eta Kataluniako gainerako korporazio publikoek, mendean dituzten instituzioek eta enpresek, eta zerbitzu-emakidapean dituztenek katalana erabili beharra daukate bai barruko jarduketetan bai beren arteko harremanetan. Katalana erabili beharra dute, era berean, egoitza Katalunian duten pertsona fisikoei edo juridikoei igorritako komunikazio eta jakinarazpenetan ere, herritarrek, hala eskatzen badute, ezertan galarazi gabe jakinarazpenak gaztelaniaz jasotzeko duten eskubidea.

6. Botere publikoek katalanezko keinu-hizkuntzaren erabilera bermatu behar dute, eta gorreria duten pertsonak, hizkuntza hori aukeratuz gero, aukera berberak izateko behar diren baldintzak ere bai, hizkuntza hori irakatsi, babestu eta errespetatu egin behar baita.

7. Estatuak, Konstituzioak xedatzen duenaren arabera beti, artikulua honetan ezarrita dauden printzipioak betetze aldera egin behar du. Printzipio horiek

eraginkorragoak izateko, behar diren koordinazio-tresnak ezarri behar dira, eta, hala badagokio, batera jarduteko beharrezko tresnak ere bai.

III. TITULUA

Kataluniako botere judiziala

III. KAPITULUA

Generalitatek Justizia Administrazioan dituen eskumenak

101. artikulua.— Oposizioak eta lehiaketak

3. Artikulu honetan arauturiko lehiaketa eta oposizioetako probak, Katalunian egiten direnean, bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan egin ahal izango dira, izangaiak aukeratutakoaren arabera.

102. artikulua.— Kataluniako Justizia Administrazioan lan egiten duten langileak, epaitegietakoak nahiz gainerakoak

1. Katalunian magistratu-, epaile- edo fiskal-plaza bat betetzen dutenek katalanez behar bezain ondo eta behar beste dakitela egiaztatu behar dute, herritarrek beren hizkuntza-eskubideak baliatzeko modua izan dezaten, legean zehazturiko modua eta irispidea aintzat hartuta.

2. Plaza Katalunian betetzen duten magistratuek, epaileek eta fiskalek Kataluniako berezko zuzenbidea behar bezain ondo ezagutzen dutela egiaztatu behar dute, legean zehazturiko modua eta irispidea oinarri hartuta.

3. Lekualdatze-lehiaketetan plaza bat lortzeko orduan, bertako hizkuntza eta zuzenbidea behar bezain ondo ezagutzea bereziki eta berariaz balioetsiko da kasu guztietan.

4. Katalunian Justizia Administrazioan eta Fiskaltzan lanean diharduten langileek, bi hizkuntza ofizialak behar beste eta egokiro ezagutzen dituztela egiaztatu beharko dute, karguaren edo lanpostuaren berezko eginkizunak betetzeko gai izateko bezainbatean.

IV. TITULUA

Eskumenak

II. KAPITULUA

Eskumenen gaiak

143. artikulua.— *Berezko hizkuntza*

1. Kataluniako Generalitati dagokio berezko hizkuntzaren arloko eskumen eksklusiboa; eskumen horren barruan izango da beti haren ofizialtasunaren irispidea, erabilerak eta ondorio juridikoak zehaztea, eta katalanaren hizkuntza-normalizazioa iristea.

2. Generalitati dagokio, eta Aran haraneko Conselh Generau izeneko kontseiluari ere bai, okzitaniera, Aranen aranera deitutakoa normalizatzeko eskumena.

146. artikulua.— Komunikabide sozialak eta ikus-entzunezkoen zerbitzuak

3. Kataluniak kultura eta hizkuntza aldetik duen pluraltasuna sustatuko du komunikabide sozialetan Generalitatek.

147. artikulua.— Notarioria eta erregistro publikoak

1. Kataluniako Generalitati dagokio jabetzari, merkataritzari nahiz ondasun higigarriari buruzko erregistro publikoen eta notariorien arloko eskumen betearazlea, hauek ere beti barruan direla:

Jabetzaren, merkataritzaren eta ondasun higigarrien arloko erregistratzaileak eta notarioak izendatzea; horretarako, oposizio libre nahiz murriztuak eta lehiaketak deitu, administratu eta ebatzi behar ditu, izendapenak formalizatu arte berari baitagokio horiek guztiak deitzea eta burutzea. Notarioria eta erregistroetako postuak betetzeko orduan, izangaiek eskubide-berdintasuna izan behar dute, eta hizkuntza eta zuzenbide katalanak badakizkitela egiaztatu behar dute, betiere, estatutuan eta legeetan ezarritako modu eta neurrian.

[...]

3. Generalitati dagokio, araudi orokorraren esparru barruan, Erregistro Zibilaren arloko eskumen betearazlea, horren barruan zeregin hauek sartuta: bertako arduradunak, bitartekoak zein ordezkariak izendatzea, horien gainean diziplina-eginkizuna betetzea, eta bete beharreko eginkizunak betetzeko beharrezko diren giza eskuarteak eta eskuarte materialak hornitzea. Arduradun horiek hizkuntza katalana eta zuzenbide katalana badakizkitela egiaztatu behar dute, betiere, estatutuan eta legeetan ezarritako modu eta neurri horretan.

7.4.12.43. 2/2007 Legea, ekainaren 5koa, Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialari buruzkoa¹¹⁴⁴

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren (KGAO) argitalpen-hizkuntza

KGAO katalanez eta gaztelaniaz argitaratzen da, eta Arani bakarrik eragiten dioten arauak, xedapenak eta egintzak araneraz ere argitaratzen dira. Hiru bertsioak ofizialak dira.

Bigarren xedapen gehigarria.— Hirigintza-arauak argitaratzea

1. Toki Araubidearen Oinarriak arautzen dituen apirilaren 2ko 7/1985 Legea eta Hirigintzari buruzko martxoaren 14ko 2/2002 Legea indarrean jarri zirenetik behin betiko onetsi diren eta oraindik argitaratu ez diren hirigintza-plangintzako figuren hirigintza-arauak argitaratu behar ditu Generalitateko Administrazioak KGAOn. Hirigintza-arauak gerora aldatu badira, jatorrizko bertsioa eta ondoz ondoko aldaketak argitaratu behar dira KGAO berean, hurrenkera kronologikoaren arabera ordenatuta, antzintasun handienetik txikienera.

2. 1. apartatuan aipatzen diren hirigintza-arauak KGAOn argitaratzen dira, jatorrizko dokumentuaren kopia zehatza egiteko sistema baten bidez. KGAOn bi bertsioetan txertatu behar da, katalanez zein gaztelaniaz, hirigintza-arauak argitaratzeko agintzen duen ediktua, eta arauen bertsiorako irispide telematika eman behar da, arauok idatzi ziren hizkuntzan, eta adierazi behar da hirigintza-arauak gero beste hizkuntza ofizialera itzuliko direla, betiere hizkuntza-eskubideak bermatzeko. Hirigintza-arauak eta aipatutako ediktua argitaratzeak ondorio jakin batzuk sortzen ditu, alegia, uztailaren 26ko 1/2005 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Hirigintzari buruzko Legearen testu bateginaren zortzigarren xedapen iragankorraren 6. apartatuan zehaztutakoak.

3. Bigarren apartatuan aipatzen den hirigintza-arauen bertsio itzulia KGAOn argitaratu behar da. Argitaratzeko agintzen duen ediktuak arau horien jatorrizko bertsioa argitaratu zen KGAOn erreferentzia jaso behar du.

---

¹¹⁴⁴ BOEren 169. zenbakian, 2007ko uztailaren 16ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-13685>

7.4.12.44. 8/2007 Legea, uztailaren 30ekoa, Kataluniako Osasun Institutuari buruzkoa¹¹⁴⁵

V. KAPITULUA

Langile-, ekonomia- eta ondare-araubidea

19. artikulua.— Langileak

1. Kataluniako Osasunaren Institutuko langileak honako hauek izan daitezke:

a) Osasun-zerbitzuetako estatutupeko langileen eraentza-arauak hauek dira: Osasun-zerbitzuetako Estatutupeko Langileen Esparru-estatutuari buruzko abenduaren 16ko 55/2003 Estatuko Legeak, eta Generalitatek onesten duen garapen-araudia. Gobernuaren erabakiz zehaztutako interes orokorreko arrazoiak direla eta, eta Kataluniako lurralde osoan osasun-zerbitzu publiko ekitatiboa ematen dela bermatzeko, Kataluniako Osasun Institutuko estatutupeko langile izatera iristeko nazionalitate-baldintzatik salbuetsi daiteke; langile horiei eskatzen zaie katalana eta gaztelania behar adina jakitea Institutuko estatutupeko langile izateko.

---

¹¹⁴⁵ BOEren 197. zenbakian, 2007ko abuztuaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-15544>

**7.4.12.45. 9/2007 Legea, uztailaren 30ekoa,
Katalunia 112 Larrialdiko Deiak Artatzeko
eta Kudeatzeko Zentroari buruzkoa¹¹⁴⁶**

I. KAPITULUA

**Larrialdiko deien arreta-zerbitzua eta Katalunia
112 Larrialdiko Deiak Artatzeko eta Kudeatzeko
Zentroa**

1. ATALA

Larrialdiko deien arreta-zerbitzua

4. artikulua.— Zerbitzua ematearen ezaugarriak

Larrialdiko deien arreta-zerbitzu publikoak ezaugarri hauek izan behar ditu:

c) Zerbitzua Kataluniako hizkuntza ofizialetako edozeinetan eman behar da, eta, gutxienez, Europar Batasuneko estatueta bi hizkuntza ofizialetan.

---

¹¹⁴⁶ BOEren 197. zenbakian, 2007ko abuztuaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-15545>

7.4.12.46. 11/2007 Legea, urriaren 11koa, Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioari buruzkoa¹¹⁴⁷

HITZAURREA

1983an, Kataluniako Irrati eta Telebistaren Korporazioa sortu zen, eta gaur egun arteko garapena izan da Kataluniako autogobernuko eta kultura- eta hizkuntza-normalizazioko instituzioak berreskuratzeko prozesuaren azken garaiko gertaera garrantzitsuenetako bat; gainera, instituziook zeregin garrantzitsua izan dute Kataluniako ikus-entzunezkoen industria bultzatzeko eta garatzeko.

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Zerbitzu publikoaren eginkizuna

Generalitateko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoa, 22/2005 Legearen 23.2 artikuluan ezarritakoarekin bat etorrituz, honetan datza: Kataluniako herritarren eskura ikus-entzunezko edukien multzo bat jartzean, bai eta Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioak Generalitateko Gobernuarekin sinatu behar duen programa-kontratuan zehazten diren gainerako zerbitzuak jartzean ere; hain zuzen, programa-kontratu hori V. kapituluan arautzen da, eta haren helburua hau da: herritarren beharrian demokratiko, sozial eta kulturalak asetzea; informaziorako irispide unibertsala bermatzea; kultura eta hezkuntza; katalana zabaldu eta sustatzea, eta kalitateko denbora-pasa eskaintzea.

VI. KAPITULUA Programazioa

22. artikulua.— Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren programazioaren printzipio orokorrak

3. Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa emateko hizkuntza instituzionala katalana da.

---

¹¹⁴⁷ BOEren 266. zenbakian, 2007ko azaroaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-19188>

7.4.12.47. 12/2007 Legea, urriaren 11koa, Gizarte-zerbitzuei buruzkoa¹¹⁴⁸

I. TITULUA Xedapen orokorrak

10. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen eremuko informaziorako eskubidea

Gizarte-zerbitzuen eremuan, pertsona orok eskubidea du zerbitzuei buruzko erreklamazioak egiteko eta zerbitzuoi buruzko egiazko informazioa jasotzeko, eta, bereziki, eskubide hauek ditu:

b) Idatziz eta, behar izanez gero, hitzez, hizkera ulergarri eta irisgarrian, bere egoeraren balioespena jasotzea; balioespen horretan, hala badagokio, senideen edo zaintzaileen beharrezan kalifikazioa jaso behar da.

f) Hizkuntza ez jakiteagatik edo desgaitasun fisiko, psikiko edo sentsorialen bat izateagatik ematen zaien informazioa ulertzeko behar diren laguntzak eta babesak izatea, betiere beren eskubideak egikaritzen dituztela bermatzeko eta informazio-prozesuan eta erabakiak hartzeko prozesuan bete-betean parte hartu ahal izatea errazteko.

ERANSKINA

Kataluniako gizarte-zerbitzuen sistemaren gizarte-zerbitzuen eta -prestazioen katalogo sailkatua

Sare publikoko gizarte-zerbitzuetarako eskubidea bermatzeko funtsezko elementu gisa eta gizarte-zerbitzuen zorroa egiteko eta Gobernuak onets dezan, Kataluniako gizarte-zerbitzuen sistemaren zerbitzu eta prestazioen katalogo sailkatua aurkezten da.

1.2.3.4 Zentzumen-desgaitasuna duten pertsonentzako zerbitzuak.

1.2.3.4.1 Gorrentzako interprete-zerbitzua.

---

¹¹⁴⁸ BOEren 266. zenbakian, 2007ko azaroaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-19189>

7.4.12.48. 13/2007 Legea, urriaren 31koa, Memorial Demokratikoari buruzkoa¹¹⁴⁹

HITZAURREA

[...]

Egungo sistema demokratikoaren sorbururik hurbilenak memoria errepublikanoa eta antifrankismoa dira. Baina sistema demokratiko baterako trantsizioa Franco jeneralaren diktaduraren legezkotasun instituzionaletik hasitako erreforma-prozesu batetik abiatuta gauzatu zen, zeinak, Bigarren Errepublikaren aurkako altxamendu militarren ondoren, instituzio demokratiko guztiak suntsitu zituen — besteak beste, Kataluniako Generalitatena—, bai eta Kataluniako hizkuntza eta kultura deuseztatzeko borondate sistematikoa ere. [...]

[...] Horrela, Memorial Demokratikoak memorien pluraltasunaren adierazpena izan nahi du askatasun demokratikoen aldeko borrokaren esparruan, eta zenbait ikuspegitatik gauzatzen du bere jarduera: ideologikoak, kontzientziakoak, sozialak, kulturalak, linguistikoak, nazionalak, generokoak eta sexu-orientaziokoak, besteak beste.

[...]

2. artikulua.— Xedea eta helburua

Memorial Demokratikoaren xedea da memoria demokratikoa berreskuratzeko, oroitzeko eta sustatzeko ekintza zibikora bideratutako Gobernuaren politika publikoak garatzea, eta, zehazki, hauek ezagutzea: Bigarren Errepublikaren aldia; Generalitat errepublikanoa; Gerra Zibila; arrazoi ideologikoengatik, kontzientziako arrazoiengatik edo arrazoi sozialengatik gatazkaren biktimak izan zirenak; diktadura frankistaren errepresioa; erbesteratzea eta deportazioa; hizkuntza eta kultura katalanak ezabatzeko ahalegina; antifrankismoaren balio eta ekintzak, eta kultura demokratikoaren tradizio guztiak. Hori guztia egingo da, modu zientifiko eta objektiboan arestiko iragana ezagutarazteko, eta gaur egungo denbora errazago ulertarazteko.

---

¹¹⁴⁹ BOEren 284. zenbakian, 2007ko azaroaren 27ko alean, argitaratua.

7.4.12.49. 15/2007 Legea, abenduaren 5ekoa, Kataluniako Turismo Agentziari buruzkoa¹¹⁵⁰

Hirugarren xedapen iragankorra.— Turismo-bulegoetako langileak

1. Salbuespen gisa eta aldi baterako, erreserba bereziko txanda bat gaitzen da, bi deialdirekin, diplomadunen kidegoko funtzionario izateko, turismo-interpreteen eta -informatzaileen espezialitatean, betiere turistari aholkuak eta arreta emateko, hari informazioa emateko, lurralde osoa sustatzeko eta turismo-produktua egituratzeko eginkizunekin. Lanpostu horiek 21. oinarri-mailarekin sortzen dira.

---

¹¹⁵⁰ BOEren 14. zenbakian, 2008ko urtarrilaren 16ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-757>

**7.4.12.50. 4/2008 Legea, apirilaren 24koa,
Kataluniako Kode Zibilaren pertsona
juridikoei buruzko hirugarren liburuari
buruzkoa¹¹⁵¹**

**I. TITULUA
Xedapen orokorrak**

**I. KAPITULUA
Nortasun juridikoa eta ezaugarriak**

311-4 artikulua.— Izendapena

4. Pertsona juridiko baten izendapena ezin da bat etorri beste pertsona juridiko baten izendapenak Kataluniako beste hizkuntza ofizial batera duen itzulpenarekin.

---

¹¹⁵¹ BOEren 131. zenbakian, 2008ko maiatzaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-9293>

7.4.12.51. 5/2008 Legea, apirilaren 24koa, Emakumeek Indarkeria Matxista erauzteko duten Eskubideari buruzkoa¹¹⁵²

II. TITULUA Indarkeria matxista prebenitzea, antzematea eta desagerraraztea

6. KAPITULUA Komunikabideak

23. artikulua.— Informazioaren tratamendua

Adierazpen- eta informazio-askatasunerako eskubideak egikaritzearen esparruan, Kataluniako administrazio publikoek kudeatutako edo finantzatutako komunikabide sozialek irizpide hauen arabera tratatu behar dute eskaintzen duten informazioa:

a) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista ez-androzentrikoa egitea, eta bi sexuen presentzia orekatua eta irudi plurala sustatzea, betiere edertasun-kanonak eta estereotipo sexistak alde batera utzita. Estereotipo matxistetatik urrun dauden irudi maskulinoak zabaltzea.

---

¹¹⁵² BOEren 131. zenbakian, 2008ko maiatzaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-9294>

7.4.12.52. 6/2008 Legea, maiatzaren 13koa, Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionalari buruzkoa¹¹⁵³

HITZAURREA

[...]

Kulturak herrien iruditeria kolektiboa sortzen laguntzen du, eta identitatearen, aniztasunaren egikaritzearen eta gizarte-kohesioaren oinarritzko elementua da. Horregatik, Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionalaren helburua kultura katalana da. Aldi berean, hizkuntzak kultura-adierazpenari forma ematen dion eremuetan, Kontseiluak arreta berezia jarri behar dio katalanezko adierazpena duen kulturari, eta katalanez hitz egiten den gainerako lurraldeetako kultura-eragileekin lehentasunezko harremanak izan daitezzen zaindu behar du.

[...]

4. artikulua.— Eginkizunak

Hauek dira Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionalaren eginkizunak:

n) Arte-sorkuntzaren eremuan Kataluniako eta Arango berezko hizkuntzen presentzia eta babesa zaintzea.

---

¹¹⁵³ BOEren 142. zenbakian, 2008ko ekainaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-10055>

7.4.12.53. 3/2008 Legegintzako Dekretua, ekainaren 25ekoa, Kataluniako Generalitaten Tasa eta Prezio Publikoei buruzko Legearen testu bategina onesten duena¹¹⁵⁴

IX. TITULUA Hezkuntza

I. KAPITULUA

Titulu akademikoak eta profesionalak emateagatiko tasa

9.1-5 artikulua.— Kuota

Titulu akademikoak eta profesionalak emateagatiko tasaren zenbatekoa da:

3. Araubide bereziko irakaskuntzak:

3.4. Hizkuntzen irakaskuntza:

3.4.1 Hizkuntzen ziurtagiri aurreratua: 57,25 euro.

3.4.2 Hizkuntzen irakaskuntza, Europako Kontseiluaren C1 eta C2 maileri dagozkien eguneratze- eta espezializazio-ikastaroen ziurtagiria: 57,25 euro.

II. KAPITULUA

Hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntza-zerbitzuak
emateagatiko eta ziurtagiri ofizialak lortzeko proba
libreetan izena emateagatiko tasa¹¹⁵⁵

9.2-1 artikulua.— Zerga-egitatea¹¹⁵⁶

Zerga-egitatearen tasa da hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntza-zerbitzuak ematea matrikula ofizialen kasuan, eta ziurtagiri ofizialetako bat lortzeko proba libreetan izena ematea.

9.2-2 artikulua.— Subjektu pasiboa¹¹⁵⁷

Tasaren subjektu pasiboa da hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntza-zerbitzuen onuraduna edo 9.2-1 artikuluan aipatzen diren ziurtagiri ofizialetako bat lortzeko proba libreetan izena emanda daudenak.

---

¹¹⁵⁴ Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren 5161. zenbakian, 2008ko ekainaren 27an argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=DOGC-f-2008-90017>

Testu bategin honen berrikuspena argitalpen honetarako 2020ko azaroaren 17an egin zen.

¹¹⁵⁵ Uztailaren 27ko 7/2011 Legearen 6.1 artikulua aldatua.

¹¹⁵⁶ Uztailaren 27ko 7/2011 Legearen 6.2 artikulua aldatua.

¹¹⁵⁷ Uztailaren 27ko 7/2011 Legearen 6.3 artikulua aldatua.

9.2-3 artikulua.— Salbuespenak eta hobariak

3. Salbuespenak.

Hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntza-zerbitzuen tasa ordaintzetik salbuetsita daude:

- a) Kategoria berezian sailkatutako familia ugarietako kideak.
- b) % 33ko edo gehiagoko desgaitasuna egiaztatuta duten pertsonak.
- c) Askatasunaz gabetzeko neurriak dituzten pertsonak.
- d) Egintza terroristen biktimak, haien ezkontideak eta seme-alabak.
- e) Gizarteratzeko gutxieneko errenta edo gizarteratzeko errenta aktiboa jasotzen duten familia-unitateetako kideak.
- f) Genero-indarkeriaren biktimak.
- g) Arlo honetan eskumena duen administrazio publikoak hizkuntzak ikasteko beka emanda duten ikasleak. Ikasle bat bi hizkuntzatan edo gehiagotan matrikulatzen bada, salbuespenak beka eman zaion hizkuntza baino ez du hartzen. Salbuespena beka eman den ikasturte bererako baino ez da emango.

Matrikula ofiziala formalizatzeko, ikasleak tasa ordaindu beharko du, oraindik beka emanda ez badu. Beka eman zaiola jakinarazi ondoren, tasaren zenbatekoa itzultzeko eskatu ahal izango du diru-sarrerera bidegabeak itzultzeko prozeduraren bidez.

9.2-5 artikulua.— Kuota

Kuotaren zenbatekoa da:

5. Maila ertaineko eta aurreratuko ikasle ofizialentzako matrikularen eta zerbitzuen zenbatekoa, hizkuntza bereko maila, bloke edo modulu berean bigarren aldiz matrikula egiten denean, aurreikusitako kuotari 00021,3 koefizientea aplikatzearen emaitza da.

6. Maila ertaineko eta aurreratuko ikasle ofizialentzako matrikularen eta zerbitzuen zenbatekoa, hizkuntza bereko ikastaro, bloke edo modulu berean hirugarren aldiz matrikula egiten denean, aurreikusitako kuotari 1,8ko koefizientea aplikatzearen emaitza da.

XVIII. TITULUA

Hizkuntza-politika

I. KAPITULUA

Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak katalanaren ezagutza-ziurtagiriak lortzeko deitzen dituen probetan izena emateko eskubideengatik tasa

18.1-1 artikulua.— Zerga-egitatea

Tasaren zerga-egitatea da Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak katalanaren ezagutza-ziurtagiriak lortzeko deitzen dituen probetan izena ematea.

18.1-2 artikulua.— Subjektu pasiboa

Probetan izena ematen duten pertsonak dira tasaren subjektu pasiboak.

18.1-3 artikulua.— Salbuespenak eta hobariak

1. Tasa horretatik salbuetsita daude, egoera dokumentu bidez justifikatu ondoren, inolako prestazio ekonomikorik jasotzen ez duten eta langabezia dauden subjektu pasiboak eta erretirodunak.

2.¹¹⁵⁸ Kuotaren gaineko % 30eko hobaria ezartzen da guraso bakarreko eta kategoria orokorreko familia ugarietako kide diren subjektu pasiboentzat, eta kuotaren gaineko % 50eko hobaria ezartzen da guraso bakarreko eta kategoria bereziko familia ugarietako kide diren subjektu pasiboentzat. Era berean, kuotaren gaineko % 50eko hobaria ezartzen da % 33ko edo gehiagoko desgaitasun egiaztatua duten subjektu pasiboentzat

18.1-4 artikulua.— Sortzapena

Tasa zerbitzua ematean sortzen da, eta izena ematen den unean eskatzen da.

18.1-5 artikulua.— Kuota¹¹⁵⁹

Kuotaren zenbatekoa honako hau da:

a) Katalanaren oinarrizko, hasierako eta tarteko mailetako ziurtagiriak lortzeko probak: 21,00 euro.

a) Katalanaren nahikotasun- eta goi-mailetako ziurtagiriak lortzeko probak: 50,49 euro.

18.1-6 artikulua.— Eragina¹¹⁶⁰

Tasak izaera finalista du, eta, beraz, bertatik eratorritako diru-sarrerak katalana sustatzeko eta suspertzeko eskumena duen sailaren jarduketak finantzatzera lotuta daude.

II. KAPITULUA

Beste hizkuntza batzuetatik katalanerako zinpeko itzulpen- eta interpretazio-probetan izena emateko eskubideengatiko tasa

18.2-1 artikulua.— Zerga-egitatea¹¹⁶¹

Tasa honen zerga-egitatea da beste hizkuntza batzuetatik katalanera zinpeko itzulpen eta interpretaziorako gaitzeko hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen zuzendaritza nagusiak deitutako probetan izena ematea.

---

¹¹⁵⁸ Neurri fiskalak, finantzarioak, administratiboak eta sektore publikoko neurriei buruzko urtarrilaren 27ko 2/2021 Legearen 28. artikulua emandako idazkera (BOE, 18. zenbakia, 2022ko urtarrilaren 21eko alea).

¹¹⁵⁹ Abenduaren 23ko 26/2009 Legearen 14. artikulua eta urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 80.1 artikulua aldatua.

¹¹⁶⁰ Urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 80.2 artikulua aldatua.

¹¹⁶¹ Apirilaren 29ko 5/2020 Legearen 65.1 artikulua aldatua.

18.2-2 artikulua.— Subjektu pasiboa

Probetan izena ematen duten pertsonak dira tasaren subjektu pasiboak.

18.2-3 artikulua.— Sortzapena

Tasa zerbitzua ematean sortzen da, eta izena ematen den unean eskatzen da.

18.2-4 artikulua.— Kuota¹¹⁶²

Tasaren kuota ondorengoa izango da:

1. Zinpeko itzulpenarako gaikuntza lortzeko probak: 96 euro.
2. Zinpeko interpretaziorako gaikuntza lortzeko probak: 96 euro.

III. KAPITULUA

Katalanetik beste hizkuntza batera eta alderantziz zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaitzeko eta zinpeko itzultzaile eta interpreteen erregistroan inskribatzeko izapidetzeagatiko tasa¹¹⁶³

18.3-1 artikulua.— Zerga-egitatea¹¹⁶⁴

Tasaren zerga-egitatea da katalanetik beste hizkuntza batera, eta alderantziz, zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza izapidetzea, eta, hala badagokio, zinpeko itzultzaile eta interpreteen erregistroan inskribatzea, baldin eta ez badira hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen zuzendaritza nagusiaren zinpeko itzulpen- eta interpretazio-probak gainditzearen ondorio.

18.3-2 artikulua.— Subjektu pasiboak¹¹⁶⁵

Zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza eskatzen duten pertsona fisikoak dira tasa honen subjektu pasiboak.

18.3-3 artikulua.— Egiaztapena¹¹⁶⁶

Tasa zerbitzua ematean egiaztatzen da, baina inskripzioa aurkezten den unean eskatu ahal da.

18.3-4 artikulua.— Kuota¹¹⁶⁷

Tasaren kuota 36 eurokoa da.

---

¹¹⁶² Apirilaren 29ko 5/2020 Legearen 65.2 artikulua aldatua.

¹¹⁶³ Kapitulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 81. artikulua sortu zuen; indarrean dagoen idazkera, berriz, apirilaren 29ko 5/2020 66.1 artikulua eman zuen.

¹¹⁶⁴ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 81. artikulua sortu zuen; indarrean dagoen idazkera, berriz, apirilaren 29ko 5/2020 66.2 artikulua eman zuen.

¹¹⁶⁵ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 81. artikulua sortu zuen; indarrean dagoen idazkera, berriz, apirilaren 29ko 5/2020 66.3 artikulua eman zuen.

¹¹⁶⁶ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 81. artikulua sortu zuen.

¹¹⁶⁷ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 81. artikulua sortu zuen.

18.3-5 artikulua.— Eragina¹¹⁶⁸

Tasak izaera finalista du, eta, beraz, bertatik eratorritako diru-sarrerak katalana sustatzeko eta suspertzeko eskumena duen sailaren jarduketak finantzatzera lotuta daude.

IV. KAPITULUA

Zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza egiaztatzen duen txartela emateko, ordezteko, aldatzeko edo bikoizteko eskubideengatiko tasa¹¹⁶⁹

18.4-1 artikulua.— Zerga-egitatea¹¹⁷⁰

Tasaren zerga-egitatea da zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza egiaztatzen duen txartela ematea, ordezte, aldatzea edo bikoiztea.

18.4-2 artikulua.— Subjektu pasiboa¹¹⁷¹

Zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza egiaztatzen duen txartelaren luzapena, ordezpena, aldaketa edo bikoizketa eskatzen duten pertsona fisikoak dira tasa honen subjektu pasiboak.

18.4-3 artikulua.— Egiaztapena¹¹⁷²

Tasa zerbitzua ematean egiaztatzen da, baina inskripzioa aurkezten den unean eskatu ahal da.

18.4-4 artikulua.— Kuota¹¹⁷³

Tasaren kuota 6 eurokoa da.

18.4-5 artikulua.— Eragina¹¹⁷⁴

Tasak izaera finalista du, eta, beraz, bertatik eratorritako diru-sarrerak katalana sustatzeko eta suspertzeko eskumena duen sailaren jarduketak finantzatzera lotuta daude.

---

¹¹⁶⁸ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 81. artikulua sortu zuen.

¹¹⁶⁹ Kapitulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 82. artikulua sortu zuen.

¹¹⁷⁰ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 82. artikulua sortu zuen.

¹¹⁷¹ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 82. artikulua sortu zuen.

¹¹⁷² Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 82. artikulua sortu zuen.

¹¹⁷³ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 82. artikulua sortu zuen.

¹¹⁷⁴ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 82. artikulua sortu zuen.

XIX. TITULUA

Argitalpen eta iragarkiak

I. KAPITULUA

Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren eta Argitalpenen erakunde autonomoak kudeatutako KGAO*n* iragarkiak argitaratzeagatiko tasa

19.1-4 artikulua.— Kuota eta salbuespenak

1. Indarrean dagoen araudiak salbuesten ez dituen iragarkiak Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialean iragarkiak argitaratzeagatiko tasaren kuota 200 euroko zenbateko finkoa da iragarki bakoitzeko, eta, presazko iragarkien kasuan, 300 euroko zenbateko finkoa ezartzen da. Zenbateko horietan katalanezko edizioaren eta gaztelaniazko edizioaren argitalpenak sartzen dira.

XXV. TITULUA

Garraioak, hirigintzaren eta itsasertzaren antolamendua, jabari publikoa eta txostenak, jarduketak eta administrazio-zerbitzuak

VII. KAPITULUA

Ekimen partikularraren ondoriozko hirigintza-planak argitaratzeko jarduketak eta zerbitzuak emateagatiko tasa

25.7-1 artikulua.— Zerga-egitatea

Tasaren zerga-egitatea da ekimen partikularraren ondoriozko hirigintza-planak katalanez eta gaztelaniaz argitaratzeko jarduketak eta zerbitzuak ematea.

7.4.12.54. 10/2008 Legea, uztailaren 10ekoa, Kataluniako Kode Zibilaren oinordetzei buruzko laugarren liburuari buruzkoa¹¹⁷⁵

LAUGARREN LIBURUA

Oinordetzak

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

II. KAPITULUA

Oinordetza-gaitasuna

412-5 artikulua.— Oinordetza-egaitasuna

1. Hurrengoak ez dira gai oinordeko izateko:

b) Oinordetza-instrumentuaren egilespenean parte hartzen duten lekukoak, fakultatiboak, adituak eta interpreteak, bai eta testamentu itxia testamentugilearen eskariz idazten duen pertsona ere.

II. TITULUA

Testamentuzko oinordetza

I. KAPITULUA

Testamentuak, kodiziloak eta testamentu-memoriak

1. ATALA

Xedapen orokorrak

421-6 artikulua.— Testamentu-xedapenen interpretazioa

1. Testamentua interpretatzean, beharrezkoa da testamentugilearen benetako borondateari bete-betean eustea, erabilitako hitzen esanahi literalari nahitaez lotu beharrik gabe.

2. Klausula anbiguoak edo ilunak haien eraginkortasunaren alde interpretatzen dira, bata bestearekin konparatuz, eta, kontraesan konponezina badago, ez dira baliodunak haien artean funtsean aurka egiten dutenak ere. Xedapen ulertezinak formulatu gabekotzat jotzen dira.

3. Zalantzarik izanez gero, edozein zama ezartzen duten xedapenak modu murriztailean interpretatuko dira.

---

¹¹⁷⁵ BOEren 190. zenbakian, 2008ko abuztuaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-13533>

2. ATALA
Notario-testamentuak

421-11 artikulua.— Lekukoen egokitasuna

3. Egokitasun-ezaren arrazoiak, 2. apartatuan aipatzen diren pertsoneri ez ezik, testamentuan esku hartzen duten fakultatibo, interprete eta adituei ere aplikatzen zaizkie.

421-12 artikulua.— Testamentuaren hizkuntza

1. Testamentua egilesleak aukeratzen duen Kataluniako hizkuntza ofizialean idatzi beharko da.

2. Katalunian ofiziala ez den hizkuntza batean egin daiteke testamentua, baldin eta notario eskulesleak hizkuntza hori ezagutzen badu edo, ezagutzen ez badu, interprete baten aurrean eta haren esku-hartzearekin; interpretea ez da nahitaez ofiziala izango, eta testamentugileak eta notarioak adostasunez izendatuko dute. Interpretea izendatzeko erabakia presuntziaz hartzen da testamentua egilesteagatik bakarrik.

3. 2. apartatuaren kasuan, testamentua egin duenak aukeratzen duen Kataluniako hizkuntza ofizialean idatzi behar da, eta, testamentugileak eskatuz gero, kasuan kasuko hizkuntza ez-ofizialean. Esku hartu duen interpreteak sinatu egin behar du.

7.4.12.55. 16/2008 Legea, abenduaren 23koa, Neurri Fiskal eta Finantzarioei buruzkoa¹¹⁷⁶

II. KAPITULUA Lagatako tributuak

2. ATALA

Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga

32. artikulua.— Zenbait erakunderi dohaintzak egiteagatiko kenkariak kuotan

Aldaketa hauek izango ditu Neurri Finantzarioei buruzko abenduaren 29ko 21/2005 Legearen 14. artikulua; aldaketok 2009ko urtarrilaren 1etik aurrera izango dituzte ondorioak:

«14. artikulua. Zenbait erakunderi dohaintzak egiteagatiko kenkariak PFEZaren kuotan.

»1. Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren kuota osoan Autonomia Erkidegoari dagokion zatian, zerga arautzen duen estatuaren legeak ezarritako kuotako kenkarien zenbateko osoari dagokion portzentajezko murrizketarekin batera, kenkari bat aplika daiteke, Ikaskuntza Katalanen Institutuaren aldeko emarietako bakoitzeko eta katalana sustatzeko helburua duten fundazio edo elkarten aldeko emarietako bakoitzeko, baldin eta fundazio eta erakunde horiek hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailak egiten duen erakunde horien zentsuan agertzen badira. Kenkariaren zenbatekoa emandako kopuruen % 15ekoa izango da, kuota oso autonomikoaren % 10eko gehieneko mugarekin.

[...].».

---

¹¹⁷⁶ BOErn 22. zenbakian, 2009ko urtarrilaren 26ko alean, argitaratua.

7.4.12.56. 18/2008 Legea, abenduaren 23koa, Hornidura Elektrikoaren Bermeari eta Kalitateari buruzkoa¹¹⁷⁷

II. KAPITULUA Energia elektrikoaren horniduraren bermea eta kalitatea

4. artikulua.— Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak eta betebeharrak

2. Kontsumitzaileek eta erabiltzaileek, instalazioko nahiz beste batzuetako hornidura orokorraren kalitatea ez narriatzeko, neurri zuzentzaile hauek hartu behar dituzte beren instalazioetan:

4. Kontsumitzaileek eta erabiltzaileek eskubidea dute lege honetan aipatzen den informazio guztia katalanez eskuratzeko.

5. artikulua.— Enpresen eskubideak eta betebeharrak

3. Energia elektrikoa banatzeko Katalunian dauden instalazioen enpresa banatzaile titularrek honako eskubide eta betebeharrak dituzte:

g) Katalanez izatea lege honetan kontsumitzaile eta erabiltzaileei eta Generalitateko Administrazioari buruz aipatzen den informazio guztia.

---

¹¹⁷⁷ BOEren 22. zenbakian, 2009ko urtarrilaren 26ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-1259>

7.4.12.57. 1/2009 Legea, otsailaren 12koa, Kataluniako Lehiaren Agintaritzari buruzkoa¹¹⁷⁸

Bosgarren xedapen gehigarria.— Beste organismo batzuekiko hitzarmenak

Kataluniako Lehiaren Agintaritzak hitzarmenak egin ditzake beste organismo batzuekin lehiaren arloan Europako Batzordeak hartutako erabakien eta dagoeneko ez dagoen Lehiaren Defentsarako Auzitegiaren eta Lehiaren Batzorde Nazionalaren Kontseiluaren ebazpenen katalanezko bertsioak egiteko, bai eta lehiari buruzko txostenak eta azterlanak katalanera itzultzeko ere.

---

¹¹⁷⁸ BOEren 74. zenbakian, 2009ko martxoaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-5084>

7.4.12.58. 12/2009 Legea, uztailaren 10ekoa, Hezkuntzari buruzkoa¹¹⁷⁹

HITZAURREA

[...]

Arrazoi kultural eta zibikoak kultura erkide batekin identifikatutako herritartasun katalana eratzeko borondateak bultzatzen ditu, non katalana gizarteratzeko oinarritzko faktorea izango den.

[...]

Beste alde batetik, eskola-instituzioak bizirik mantendu ditu herrialdeko hizkuntza eta tradizioak, batez ere askatasun demokratikorik gabeko uneetan. Horregatik guztiagatik, Kataluniak pedagogian eta hezkuntza-berrikuntzan esperientzia aberatsa du gaur egun, elkarre-sare zabal eta askotarikoa du, eta hainbat hezkuntza-ekimen gauzatzen dira zentro publiko eta titulartasun pribatuko zentro ugarritan.

[...]

Hala, Hezkuntzari buruzko Legeak Estatututik eratorritako hizkuntza-araubidea ere garatzen du, eta Estatutuaren 143.1 artikulua ezartzen du Generalitati dagokiola berezko hizkuntzaren arloko eskumen eksklusiboa; horrenbestez, hezkuntza-sistemaren hizkuntza-araubidea zehaztu dezake, betiere katalanaren hizkuntza-normalizazioa bermatzeko. Horrela, Estatutuaren 35.2 artikulua araberara, zeinak arautzen baitu Kataluniako hezkuntza-sistema, eskola-ume guztiei bermatzen die, irakaskuntzari ekitean haiek duten ohiko hizkuntza edozein dela ere, katalana eta gaztelania ahoz eta idatziz behar bezala ezagutzeko egin beharra eta eskubidearen egikaritzea.

Lege honek indartu egin nahi ditu katalanaren garrantzia eta haren ikaskuntza, katalana berezko hizkuntza eta gizarteratzeko faktorea den aldetik, eta eskoletan eleaniztasuna indartzearen aldeko apustua egin nahi du, betiere gutxienez hirugarren hizkuntza baten ikaskuntza-maila ona bermatzeko, estatutuaren 44.2 artikuluan ezarritakoaren arabera.

Kataluniak berezko identitatea osatzen duten kultura eta hizkuntza ditu. Kataluniako hezkuntza-sistemak bide eman behar du Katalunian sustraitzea iratzarri eta indartzeko. Norberarena ezagututa soilik ireki daiteke beste errealitate batzuetara, eta haien berezitasunak aitortu.

[...]

Legeak hezkuntzaren antolaketa eta curriculumaren hedapena ere garatzen ditu hezkuntza-etapa eta -modalitate guztietan: Haur Hezkuntza; Lehen Hezkuntza; Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza; Batxilergoa; Lanbide Heziketa; hizkuntzen, arteen eta kirolaren irakaskuntzak, eta helduen hezkuntza.

[...]

Premisa horietan oinarrituta, Hezkuntzari buruzko Legeak arau-multzo koherentea, osoa eta etorkizun-ikuspegia duena proposatzen du, eta:

---

¹¹⁷⁹ BOEren 189. zenbakian, 2009ko abuztuaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-13038>

[...]

– Irakaskuntzaren eremuan hizkuntza-araubidea arautzeko printzipio orokorrak finkatzen ditu, eta hizkuntzen ikaskuntza, irakaskuntza eta ebaluaziorako Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko gaitasun-mailak zehazten ditu.

II. TITULUA

Kataluniako hezkuntza-sistemaren hizkuntza-araubidea

9. artikulua.— Hizkuntza-araubidea

1. Hezkuntza-sistemaren hizkuntza-araubidea titulu honetan ezarritako printzipioek eta Generalitateko Gobernuak emandako erregelamenduzko garapen-xedapenek eraentzen dute.

2. Gobernuari dagokio, 53. artikuluaaren arabera, hizkuntzen irakaskuntzaren curriculuma zehaztea, zeinak barne hartzen baititu helburuak, edukiak, ebaluazio-irizpideak eta ordutegi-esparruaren erregulazioa.

10. artikulua.— Hizkuntza ofizialak jakiteko eskubidea eta eginbeharra

1. Curriculumek, derrigorrezko hezkuntza amaitzean, katalana eta gaztelania hizkuntza ofizialak erabat menderatzen direla bermatu behar dute, betiere hizkuntzak ikasteko, irakasteko eta ebaluatzeko Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren arabera.

2. Hezkuntza-sisteman bi hizkuntza ofizialetako bat jakin gabe sartzen diren ikasleek eskubidea dute hizkuntza-laguntza espezifikoa jasotzeko. Zentroek harrera pertsonalizatua eman behar diete heldu berri diren ikasleei, eta, bereziki, hizkuntza-arreta, katalanez ikasten hasi ahal izateko. Era berean, zentroek behar diren jarduerak programatu behar dituzte ikasle guztiek bi hizkuntza ofizialen ezagutza arian-arian hobetzen dutela bermatzeko, eta bat etortzeko hizkuntza-laguntzako ekintza akademikoen eta zentroko irakasleen eta gainerako langileen hizkuntza-praktiken artean.

3. Gobernuak lanbide-heziketako irakaskuntzetarako eta araubide bereziko irakaskuntzetarako onetsitako curriculumek, hizkuntzen irakaskuntzan izan ezik, bermatu behar dute ikasleek irakaskuntzaren berezko hizkuntza-gaitasun instrumentala eta lanbide-eremukoa eskuratuko dituztela.

4. Gobernuak erraztu behar du eskolan ez dauden biztanleek katalana ezagutzeko eskubidearen egikaritzea, bai eta biztanleok katalana ezagutzeko duten eginbeharra ere; helburu horri begira, katalanaren irakaskuntza-eskaintza nahikoa bermatu behar du, Estatutuaren 6.2 artikuluan ezarritakoarekin bat etorriz.

11. artikulua.— Katalana, irakasteko eta ikasteko hizkuntza

1. Katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, hezkuntza-sistemako irakaskuntza-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili ohi den hizkuntza da.

2. Hezkuntza-jarduerak, ahozkoak zein idatzizkoak, material didaktikoa eta testuliburuak, bai eta curriculumaren arloak, ikasgaiak eta moduluak ebaluatzeko jarduerak ere, normalean katalanez egin behar dira, salbu eta gaztelar hizkuntza

eta literatura, eta atzerriko hizkuntza irakasgaien kasuan, hark eragotzi gabe 12. eta 14. artikuluetan ezarritakoa.

3. Ikasleak ezin dira zentroka edo gela-taldeka banandu bakoitzaren ohiko hizkuntzaren arabera.

4. Ikasleek lehen irakaskuntza hasten duten ikasturtean, ohiko hizkuntza gaztelania duten ikasleen gurasoek edo tutoreek eska dezakete, matrikulatzeko unean, eta sailak ezarritako prozeduraren arabera, seme-alabek hizkuntza horretan jasotzea hizkuntza-arreta indibidualizatua.

12. artikulua.— Atzerriko hizkuntzak

1. Gobernuak onetsitako curriculumek gutxienez atzerriko hizkuntza baten irakaskuntza barne hartu behar dute, ikasleek entzuteko, irakurtzeko, elkarriketak egiteko, hitz egiteko eta idazteko gaitasunak eskura ditzaten, betiere hizkuntzen ikaskuntza, irakaskuntza eta ebaluaziorako Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren arabera.

2. Hizkuntza-proiektuak zehaztu behar du, sailaren aginduen arabera, atzerriko zein hizkuntza irakasten den atzerriko lehen hizkuntza gisa, eta zein edo zeintzuk bigarren hizkuntza gisa.

3. Hizkuntza-proiektuak irizpideak ezar ditzake curriculumeko edukiak eta beste hezkuntza-jarduera batzuk atzerriko hizkuntzetako batean emateko. Lehenengo kasuan, sailaren baimena behar da.

13. artikulua.— Irakasleen, hezkuntza-arretako profesionalen eta administrazio eta zerbitzuetako langileen hizkuntza-gaitasuna

1. Zentro guztietako maisu-maistrek eta irakasleek eskatzen zaien titulazioa izan behar dute, eta egiaztatu egin behar dute, erregelamendu bidez zehazten den moduan, bi hizkuntza ofizialak menderatzen dituztela, betiere bi hizkuntzak behar bezala erabili ahal izateko, ahoz zein idatziz, irakaslanean ari direnean. Maisu-maistrek eta irakasleek, beren eginkizunak egikaritzean, normalean katalana erabili behar dute, bai irakaskuntza- eta ikaskuntza-jardueretan, bai zentroaren eremu orokorrean.

2. Sailak behar diren neurriak hartu behar ditu irakasleen hizkuntza-gaitasuna eguneratzeko, eta katalanaren eta katalanezko irakaskuntza erraztuko duten tresna didaktikoak sortzea eta erabiltzea sustatu behar du.

3. Hezkuntza-zentroetako hezkuntza-arretako profesionalek eta administrazio eta zerbitzuetako langileek katalana eta gaztelania ezagutu behar dituzte, betiere haiei dagozkien eginkizunak egikaritzean bi hizkuntzak behar bezala erabiltzeko moduan egon daitezten. Sailak mekanismoak eta baldintzak ezarri behar ditu ziurtatu ahal izateko Hezkuntza Administrazioako langile ez-irakasleek katalana eta gaztelania ezagutu eta menderatzen dituztela.

14. artikulua.— Hizkuntza-proiektua

1. Zentro publikoek eta funts publikoen sostengua duten zentro pribatuek, hezkuntza-proiektuaren barruan, hizkuntza-proiektu bat egin behar dute, zentroan hizkuntzak zelan landu behar diren zehazteko.

2. Hizkuntza-proiektuak barne hartu behar ditu zentroko irakaskuntzari eta hizkuntzen erabilerari buruzko aspektuak, eta horien artean honako hauek agertu behar dute:

- a) Katalana irakaskuntza-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa tratatzea.
- b) Gaztelania irakasteko eta ikasteko prozesua.
- c) Atzerriko hizkuntzei buruzko aukerak.
- d) Hizkuntzen irakaskuntza-prozesua, oro har zein banaka, zentroko errealitate soziolinguistikora egokitzeko irizpide orokorrak.
- e) Hezkuntza-arloko jarraitutasuna eta koherentzia, hizkuntza-erabilerei dagokienez, eskola-zerbitzuetan eta ikasleen guraso-elkarteez antolatutako jardueretan.

15. artikulua.— Hizkuntzan murgiltzeko programak

1. Sailak, katalanak erreferentziako hizkuntza eta gizarte-kohesiorako faktore gisa funtziona dezan, hizkuntzan murgiltzeko hezkuntza-estrategiak ezarri behar ditu, irakaskuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa modu intentsiboan erabiliko dela bermatzeko. Estrategia horiek definitzeko, kontuan hartu behar dira errealitate soziolinguistikoa, ikasleen hizkuntza edo hizkuntzak eta gaztelaniaren irakaskuntza-prozesua.
2. Zentroek hizkuntzan murgiltzeko programen ezaugarrietara egokitu behar dituzte ordutegiak, betiere etapan eman beharreko hizkuntza-arloen ordu-kopurua kontuan hartuta.

16. artikulua.— Katalana, Kataluniako Hezkuntza Administrazioaren hizkuntza ofiziala

1. Katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, Hezkuntza Administrazioaren hizkuntza ere bada.
2. Hezkuntza Administrazioak eta zentroek katalana erabili behar dute, normalean, bai barne-harremanetan, bai euren artean dituzten harremanetan, bai Kataluniako administrazio publikoekin, Kataluniako gainerako hizkuntza-domeinuekin eta haien mendeko ente publikoekin dituzten harremanetan ere. Katalanak ere ohiko hizkuntza izan behar du sailak kontratatutako zerbitzuak emateko.
3. Zentroen barne-araubideko administrazio-jarduketak normalean katalanez egin behar dira, hargatik eragotzi gabe Hizkuntza Politikari buruzko Legean ezarritakoa.
4. Zentroek katalanez eman behar dute dokumentazio akademikoa, hargatik eragotzi gabe Hizkuntza Politikari buruzko Legean ezarritakoa. Estatuko Administrazioan edo Kataluniako hizkuntza-eremutik kanpoko autonomia-erkidego batean eragina izan behar duen dokumentazio akademikoak elebiduna izan behar du, katalanez eta gaztelaniaz.
5. Hizkuntza ez-ofizialak komunikazioetan erabil daitezke, heldu berriei harrera egiteko. Kasu horretan, idazkiekin batera katalanez idatzitako jatorrizko testua aurkeztu behar da, eta hori izango da beti lehentasunezko bertsioa.

17. artikulua.— Arango irakaskuntza-zentroetako hizkuntza-araubidea

- 1.¹¹⁸⁰ Okzitania, Aranen aranera deiturikoa, lurralde horretako berezko hizkuntza da, Estatutuaren 6.5 artikulua araberara, eta, beraz, Arango irakaskuntza-zentroetan erabili ohi den irakaskuntza eta ikaskuntza-hizkuntza da.

---

¹¹⁸⁰ Adierazten da ezen 1. apartatua konstituzioaren araberrakoa dela baldin eta Konstituzio Auzitegiaren 2019ko apirilaren 11ko 51/2019 epaiaren 5.d) oinarri juridikoaren arabera interpretatzen

2. Titulu honetan Kataluniako irakaskuntzaren berezko hizkuntza gisa katalana aipatzen den guztietan, okzitanierara zabaltzen da Arango hezkuntza-zentroetarako.

3. Arango irakaskuntza-zentroetako hizkuntza-proiektuek, era berean, katalanaren presentzia egokia bermatu behar dute, bai eta derrigorrezko hezkuntza amaitzean ikasleek katalana eta gaztelania erabat menderatzea ere.

4. Arango irakaskuntza-zentroetako irakasleen eta gainerako langileen hizkuntza-gaitasunari buruzko aipamenak okzitanierara zabaltzen dira.

5. Titulu honetako xedapenak, baldin eta hizkuntzan murgiltzeko programei badagozkie, hizkuntza-arreta indibidualizatuari badagozkio eta Hezkuntza Administrazioaren hizkuntzari badagozkio, xedapenok okzitanierara egokitu egin behar dira Aranen, betiere okzitaniera Arango berezko hizkuntza eta Katalunian ofiziala baita, Estatutuak esleitzen dion izaera hori duen aldetik.

18. artikulua.— Katalanaren erabilera eta sustapena

1. Kultura-adierazpen publikoetan katalanak duen komunikazio-izaera agerian uzteko, irakaskuntzako zentro publikoetan eta funts publikoekin sostengatutako irakaskuntzako zentro pribatuetan katalanak ohiko adierazpidea izan behar du kanpo-proiektzioko jardueretan.

2. Gizarte-kohesioa eta irakaskuntzan eta katalanaren erabileran hezkuntza-jarraitutasuna lortzeko, irakaskuntzako zentro publikoek eta funts publikoekin sostengatutako irakaskuntzako zentro pribatuek beren jarduketak koordinatu behar dituzte inguruko instituzioekin eta erakundeekin.

3. Gobernuak kanpoko irakaskuntza-zentroak sustatu eta babestu behar ditu, kultura eta hizkuntza katalanaren nazioarteko proiektzioaren esparrurik zabalenean, eta haiei sostengua ematen lagundu behar du, batez ere historia-, hizkuntza- eta kultura-arloko loturak dituzten lurraldeetan.

4. 3. apartatuan aipatzen diren irakaskuntza-zentroak sustatzeko, Gobernuak lankidetzak akordioak formalizatu ahal izango ditu zentro horiek dauden lurralde eta herrialdeetako instituzio eta erakundeekin, eta, hala badagokio, gai horri buruzko hitzarmenak sinatzeko proposatu ahal izango dio estatuari.

III. TITULUA

Hezkuntza-erkidegoa

VI. KAPITULUA

Hezkuntza aisialdian

40. artikulua.— Gizarte- eta hezkuntza-arloko planak eta programak

2. Hezkuntza-administrazioek lankidetzak akordioak bultzatu behar dituzte, ingurumarian hezkuntza-ekintzak elkarrekin bultzatzeko. Jarduketa horiek lehentasuna izan behar dute herritarren elkarbizitza eta parte-hartzea eta katalanaren erabilera indartzea, betiere ikasle guztiek bi hizkuntza ofizialak ezagutzeko eta erabiltzeko aukera berdina dituztela bermatzeko.

IV. TITULUA

Kataluniako Hezkuntza Zerbitzua

II. KAPITULUA

Eskolatzea eta doakotasun-bermeak

47. artikulua.— Sartzeko lehentasun-irizpideak

7. Lehentasun-irizpideek ez dute inoiz diskriminaziorik ekarriko ikaslearen edo haren familiaren jaiotza, arraza, sexu, erlijio, iritzi, hizkuntza edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonalengatik.

V. TITULUA

Irakaskuntzen antolamendua

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

51. artikulua.— Irakaskuntzaren antolaketa

Ordenamenduaren arabera, hezkuntza-sistemak irakaskuntza hauek biltzen ditu:
f) Hizkuntzen irakaskuntza.

52. artikulua.— Curriculumuma

2. Curriculumuma, besteak beste, honako helburu hauek lortzera bideratuta dago:

c) Ikasleek herrialdeko ezaugarri sozialak, kulturalak, artistikoak, ingurumenekoak, geografikoak, ekonomikoak, historikoak eta linguistikoak ezagutzea lortzera, baita beste herri eta erkidego batzuk ezagutzea lortzera ere.

d) Ikasleek komunikazio-trebetasun onak, mintzamen eta ahozko ulermen egokiak, idatzizko adierazpena eta irakurmena eta hizkuntza berriak menderatzea lortzera.

II. KAPITULUA

Araubide orokorreko irakaskuntzak

56. artikulua.— Haur Hezkuntza

5. Haur Hezkuntzaren lehen zikloan malgutasun-neurriak hartu behar dira, betiere haurren eta familien beharrezanetara egokitu ahal izateko, eta antolaketa-, funtzionamendu- eta aholkularitza-eredu batzuk hartu behar dira, betiere familiek seme-alaben hazkuntzan eta hezkuntzan duten erantzukizun nagusia lan-bizitzarekin bateratu ahal izateko. Haur Hezkuntzako lehen zikloko curriculumak honako aspektu hauekin zerkusia duten hezkuntza-edukiak izan behar ditu ardatz: haurren mugimenduaren garapena, haien gorputz-kontrola, haien komunikazioaren eta hizkuntzaren lehen adierazpenak, elkarbizitzarako eta gizarte-harremanetarako oinarritzko jarraibideak, eta haurren ingurune hurbilaren aurkikuntza.

6. Gobernuak Haur Hezkuntzako bigarren zikloko curriculumak zehaztu behar du, irakaskuntza-zentroak autonomia pedagogikorako tarte zabala izan dezan, betiere lehen irakaskuntza zentroaren hezkuntza-proiektuarekin bat etor dadin eta ingurunera egokitu dadin. Curriculumak lagundu egin behar die ikasleei beren burua segurtasun eta ongizate emozionala duten pertsonen gisa identifikatzeko gaitasunak garatzen, beren buruarekin eta besteekin harreman afektiboak izaten, ingurunea ezagutzen eta interpretatzen, lengoaien bidez komunikatzeko, adierazteko eta ulertzeko trebetasunak garatzen, ikasteko tresnak eskuratzen eta autonomia pertsonala arian-arian garatzen, eta atzerriko hizkuntza batera lehen hurbilketa bat egiten.

57. artikulua.— Oinarrizko hezkuntza

4. 11. eta 17. artikuluetan ezarritakoari kalterik egin gabe, katalanaren, okzitaniaren, gaztelaniaren eta atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak arreta berezia jaso behar du oinarrizko hezkuntzan. Etapa hori amaitutakoan, ikasleek komunikazio-gaitasun sendoa lortu behar dute, hizkuntza ofizialak normaltasunez eta zuzen erabili ahal izateko eta zentroak hezkuntza-proiektuan zehaztu dituen ahozko eta idatzizko mezuak atzerriko hizkuntzetan ulertu eta igorri ahal izateko.

61. artikulua.— Batxilergoa

7. Sailak beharrezko neurriak hartu behar ditu Batxilergoan hizkuntzaz kanpoko irakasgaiak atzerriko hizkuntzan eman daitezkeen errazteko eta zentro guztietako ikasleek jendaurreko adierazpen-maila ona zenbait hizkuntzatan lortu dutela bermatzeko.

III. KAPITULUA

Araubide bereziko irakaskuntzak

1. ATALA

Hizkuntzen irakaskuntzak

64. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzak

1. Hizkuntzen irakaskuntzen helburua ikasleak hizkuntza desberdinen komunikazio-erabilerarako gaitzea da, hezkuntza-sistemaren ohiko etapak alde batera utzita.

2. Hizkuntzen irakaskuntzak arautuak edo ez-arautuak izan daitezke. Irakaskuntza arautuek ziurtagiri homologatuak lortzera bideratzen dute, ordenamenduan zehazten diren mailetan antolatzen dira, eta hezkuntza presentzialaren, hezkuntza erdipresentzialaren eta hezkuntza ez-presentzialaren modalitateetan eskaintzen dira.

3. Hizkuntzen irakaskuntza arautuak hizkuntza-eskola ofizialetan eta zentro publiko eskuordetuetan ematen dira, zeinak horretarako haien mende dauden. Oinarrizko mailari dagozkion hizkuntzen irakaskuntza arautuak ere zentro pribatu baimenduetan eman daitezke, betiere ziurtagiri homologatuak lortzeari buruz erregelamendu bidez zehazten denari kalterik egin gabe.

4. Gobernuari dagokio hizkuntzen irakaskuntza arautuetako mailen curriculumak zehaztea, eta hizkuntza-eskola ofizialek, zentro publiko eskuordetuek eta zentro pribatu baimenduek bete beharreko betekizunak zehaztea.

5. Hezkuntza Administrazioak ebaluazio- eta homologazio-proben ezaugarriak arautu behar ditu hizkuntzen jakite-mailaren egiaztagiria lortzeko.

IV. KAPITULUA

Helduen hezkuntza

69. artikulua.— Helduen hezkuntzaren xedea eta eremua

2. Helduen hezkuntza-programek eta horiei dagozkien prestakuntza-ekintzek, gutxienez, eremu hauek izan behar dituzte:

b) Lanbide arteko gaitasunak eskuratzeko hezkuntza; horren barruan sartzen dira informazioaren eta komunikazioaren teknologietako prestakuntza eta hizkuntzen irakaskuntza.

c) Kohesio eta partaidetza sozialerako hezkuntza, zeinak hartzen baititu etorkin helduei prestakuntza-harrera ematea, hizkuntza ofizialetarako eta atzerriko hizkuntza baterako hastapenak, informazioaren eta komunikazioaren teknologietarako hastapenak, eta oinarritzko gaitasunak eskuratzeko estrategiak erabiltzen gaitzea.

VI. TITULUA

Irakaskuntzako zentroak

II. KAPITULUA

Zentroen antolaketa pedagogikorako irizpideak

81. artikulua.— Zentroen antolaketa pedagogikorako irizpideak, hezkuntza-beharrizan espezifikoak dituzten ikasleei arreta emateko

5. Hezkuntza-beharrizan espezifikoak dituzten ikasleei dagokienez, betiere ikasleok berandu sartu badira, Hezkuntza Administrazioak baliabideak eta neurriak ezarri eta eman behar dizkie zentroei hizkuntza ofizialen ezagutza edo oinarritzko gaitasun instrumentalak ebaluatzeko, bai eta harrera-neurriak hartu ere.

84. artikulua.— Berrikuntza pedagogikoko proiektuak

1. Sailak pedagogia- eta curriculum-berrikuntzako proiektuak garatzeko ekimenak erraztu behar ditu, baldin eta ekimenok helburu badute sustatzea ikasteko gaitasuna, trebetasun eta ahalmen pertsonalak, ikasle guztien eskola-arrakasta, hezkuntza-jardueraren hobekuntza eta Kataluniako hezkuntza-zerbitzua ematen duten zentroen hezkuntza-proiektuaren garapena, eta sailak bereziki erraztu behar ditu ikerketa eta berrikuntza-proiektuak, betiere ikasleek ikaskuntzarako eta ezagutzarako behar duten informazio- eta komunikazio-teknologiaren erabilerarekin lotuta, eta ikasleak eleaniztasunean prestatzearekin lotuta. Proiektuak zentro bati edo gehiagori buruzkoak izan daitezke, eta, hala badagokio, unibertsitatearekin, sektore ekonomikoekin edo beste antolakunde batzuekin lotura izan dezakete.

III. KAPITULUA

Hezkuntza-zerbitzuak eta zentroei laguntzeko zerbitzuak

86. artikulua.— Hezkuntza-zerbitzuak

3. Hezkuntza-zerbitzuen eginkizunak dira, kasuan-kasuan erregelamendu-mailako arau bidez zehazten denaren arabera:

c) Arreta berezia ematea ikasle heldu berrien edo gizartetik baztertuta geratzeko arriskua dutenen eskolatzeak hizkuntza-integrazioaren eremuan ondorioak dituen egoerei.

VII. TITULUA

Irakaskuntzako zentrozen autonomia

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak eta hezkuntza-proiektua

91. artikulua.— Hezkuntza-proiektua

4. Hezkuntza-proiektuak, gutxienez, osagai hauek eduki behar ditu:

e) II. tituluko zehaztapenen arabera, inguruko errealitate soziolinguistikoan oinarrituta zehazten den hizkuntza-proiektua.

II. KAPITULUA

Kataluniako hezkuntza-zerbitzua ematen duten zentrozen autonomia

97. artikulua.— Autonomia pedagogikoaren eremua

3. Kataluniako hezkuntza-zerbitzua ematen duten zentroek tutoretza-ekintzaren, hizkuntza-proiektuaren eta hezkuntza-konpromisoko gutunaren ezaugarri espezifikoak zehaztu behar dituzte.

VIII. TITULUA

Zentroetako irakasleak eta gainerako profesionalak

II. KAPITULUA

Irakasleak prestatzea

109. artikulua.— Hasierako prestakuntza

2. Irakasleen hasierako prestakuntzak honako hauek bildu behar ditu: lege honen printzipioen esparruan hezkuntza-sistemak dituen erronkei aurre egiteko gaikuntza egokia; ezagutzak eskuratzea eta lanbide-gaitasunak eta -jarrerak garatzea, zeinen

artean baitaude diziplinen edukiak eta aspektu psikopedagogikoak modu orekatuan menderatzea, atzerriko hizkuntza bat nahiko ezagutzea, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak menderatzea, eta Kataluniako instituzioak eta kultura ezagutzea.

III. KAPITULUA

Irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamendua

113. artikulua.— Irakasle espezialistak

Salbuespen gisa, lanbide-heziketako irakaskuntzetako, arte-irakaskuntzetako, goi-mailako arte-irakaskuntzetako, hizkuntza-irakaskuntzetako edo kirol-irakaskuntzetako modulu edo ikasgai jakin batzuk emateko, lan-araubidean edo administrazio-araubidean kontratatu ahal izango dira, irakasle espezialista gisa, beren kualifikazioaren eta hezkuntza-sistemaren beharizanen arabera, lan-eremuan jarduten duten eta nahitaez tituludunak izan behar ez duten profesionalak. Kirol-irakaskuntzen kasuan, irakaskuntzoi dagokien kualifikazioa egiaztatu behar da, Kiroleko Lanbideak egikaritzeari buruzko apirilaren 23ko 3/2008 Legean ezarritakoaren arabera. Hizkuntzen irakaskuntzak eta goi-mailako arte-irakaskuntzak emateko, Europar Batasuneko kide ez diren estatuetaiko profesionalak kontrata daitezke.

114. artikulua.— Lanpostuak irakasleen plantilletan egituratzea

2. Generalitateko irakasle-plantillek eduki hau izan behar dute, gutxienez:

b) Irakasleen kidegoak edo lanbide-kategoriak, eta plazak betetzeko eskatzen diren betekizun espezifikokoak; horien artean sartu behar dira irakaskuntzako espezialitatea edo espezialitateak, katalanaren ezagutza eta, hala badagokio, zentroaren hezkuntza-proiektuaren arabera, titulazio espezifikoa edo egiaztatutako prestakuntza.

IV. KAPITULUA

Irakasleak hautatzea eta funtzionarioen kidegoetan sartzeara

119. artikulua.— Irakaskuntzako funtzio publikoan sartzeko sistema

2. Lehiaketa-fasean, besteak beste, honako merezimendu hauek balioetsiko dira: prestakuntza akademikoa, aurretiazko irakaskuntza-erperientzia eta atzerriko hizkuntzak menderatzen direla egiaztatzea. Oposizio-fasean, berriz, honako aspektu hauek balioetsiko dira: aukeratutako irakaskuntza-espezialitateari buruzko berariazko jakintzak izatea, irakaskuntzarako gaitasuna, eta irakaskuntza-jardunerako beharrezkoak diren teknikak menderatzea. Praktikaldiak bide ematen du izangaien gaitasun profesionalen garapen-maila balioesteko.

5. Katalanaren ezagutza nahikoa eta egokia egiaztatu behar da, bai ahozko adierazpenari dagokionez, bai idatzizkoari dagokionez, betiere hizkuntzen ikaskuntza, irakaskuntza eta ebaluaziorako Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren C2 mailari dagozkion gaitasunen arabera, eta esparru beraren B2 mailari dagokion gaitasun-maila egiaztatu behar da atzerriko hizkuntzen ezagutzari dagokionez, betiere atzerriko hizkuntzen espezialitatean sartzeko eskatzen den mailari kalterik egin gabe.

6. Oposizioko probak katalanez egiten dira, hargatik eragotzi gabe erregelamendu bidez hizkuntza-espezialitateetan sartzeko zehaztu daitezkeen salbuespen partzialak, eta Kataluniako instituzioei eta kulturari buruzko ezagutzak jaso behar dituzte.

121. artikulua.— Hezkuntzako ikuskatzaileen kidegoan sartzea

3. Oposizio-fasean proba bat egin behar da, zeinean balioesten baitira ezagutza pedagogikoak, administrazio-ezagutzak eta hezkuntza-legeriari buruzkoak, bai eta ezagutza eta teknika espezifikoak ere; gainera, katalana nahiko eta egoki ezagutzen dela egiaztatu beharko da, bai ahoz, bai idatziz, baldin eta aurretik hori egiaztatu ez bada, .

V. KAPITULUA

Irakasle-lanpostuak betetzea

123. artikulua.— Xedapen orokorrak

4. Irakasleen lanpostuak betetzeko edozein prozeduratan destinoa lortzeko, katalana ezagutzen dutela egiaztatu behar dute, bai ahoz, bai idatziz, betiere erregelamenduz ezarritako baldintzetan.

VI. KAPITULUA

Irakaskuntzako karrera profesionala

132. artikulua.— Senior kategoria gorena

Kataluniako Generalitateko maisu-maistren kidegoaren eta irakasle teknikoaren kidegoaren barruan, eta kidego horietako bakoitzeko plaza-kopuruaren % 30eko gehieneko muga globalarekin, irakaskuntzako karrerak bide ematen die kidego berean irakaskuntzako lau gradu pertsonal lortu dituzten funtzionario irakasleei senior kategoria gorenera heltzeko. Kategoria hori lortzeko, horretarako deitutako hautaketa-prozesu bat gainditu behar da; prozesu horretan, balioespen-batzordeak egiaztatu behar ditu izangaiek irakaskuntzan eta prestakuntzan dituzten merezimenduak, haien irakasjarduera eta haiek espezialitatean dituzten ezagutzak; gainera, izangaiek katalanaren ezagutza nahikoa eta egokia dutela egiaztatu behar dute, bai ahozko adierazpenean, bai idatzizko adierazpenean, baldin eta aurretik hori egiaztatu ez badute. Senior kategoria gorena eskuratzeak eskubidea ematen du hari dagokion ordainsari-osagarria jasotzeko, eta kategoria hori irakaskuntza-merezimendu espezifiko gisa balioesten da merezimendu-lehiaketa publiko guztietan.

IX. TITULUA

Irakaskuntzako zentroyen zuzendaritza eta gobernu

I. KAPITULUA

Titulartasun publikoko irakaskuntza-zentroyen gobernu

142. artikulua.— Zuzendaria

5. Zuzendaritzako eta lidergo pedagogikoko eginkizun hauek dagozkie zuzendariari:

c) Hezkuntza-konpromisoaren gutuna, hizkuntza-proiektua, eta tutoretza-, hezkidetzaren eta inklusio-planteamenduak aplikatzen direla ziurtatzea, bai eta zuzendaritza-proiektuan jasotako zentroko hezkuntza-proiektuaren gainerako hezkuntza-planteamendu guztiak ere.

d) Zentroaren jardueretan katalana hezkuntzako, administrazioko eta komunikazioko komunikazio-hizkuntza izango dela bermatzea, II. tituluaren eta zentroaren hizkuntza-proiektuan xedatutakoaren arabera.

X. TITULUA

Hezkuntzaren administrazio

II. KAPITULUA

Administrazioek hezkuntza-arloan dituzten eskumenak

161. artikulua.— Aranerako araubide berezia

Arango Kontseilu Nagusiari dagokio, Arango araubide berezia arautzen duen legeak zehazten dituen eskumeneren esparruan:

e) Gobernuak eskuordetzen dizkion ahalak egikaritzea, Arango irakaskuntza-zentroyen hizkuntza-araubideari buruz 17. artikuluan xedatutakoa erregelamendu bidez garatzeko.

IV. KAPITULUA

Elkarlana beste administrazio, organismo eta instituzio batzuekin

167. artikulua.— Katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetako administrazioekiko harremanak

Sailak lankidetzaren sustatu behar du Kataluniarekin berezko hizkuntza partekatzen duten lurraldeetako hezkuntza-administrazioekin. Era berean, sailak elkarlanean jardun behar du katalanez hitz egiten duten lurraldeetako hezkuntza-erakundeekin.

¹¹⁸¹Hogeita hamahirugarren xedapen gehigarria.— Sailburu titularra gaitzea curriculum jakin batzuk ezartzeko.

Indarrean dagoen araudia eta 53.1 artikulua arabera curriculum zehazteko Gobernuari dagozkion eskumenak alde batera utzi gabe, sailburu titularra gaitu egiten da, agindu baten bidez, honako curriculum hauek ezar ditzan:

b) Hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntzen curriculum.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Toki-enteak

2. Sailak aurrekontu-partidak gaitu behar ditu, beharrezkoak eta nahikoak diren baliabideekin, toki-enteekin egindako hitzarmenetan hartutako konpromisoak finantzatu ahal izateko, betiere Haur Hezkuntzako bigarren zikloari, derrigorrezko hezkuntzari, Batxilergoari, hasierako lanbide-prestakuntzako programei, Lanbide Heziketari, hezkuntza bereziari, hizkuntzen edo kirolen irakaskuntzei edo Kataluniako hezkuntza-zerbitzuaren ekitatea eta kalitatea hobetzeko adostu daitezkeen beste batzuei dagokienez.

---

¹¹⁸¹ 2023rako neurri fiskalak, finantzarioak, administratiboak eta sektore publikoko neurriei buruzko martxoaren 16ko 3/2023 Legearen 48. artikulua gehitutako xedapena (BOE, 102. zenbakia, 2023ko apirilaren 29ko alea).

7.4.12.59. 16/2009 Legea, uztailaren 22koa, Gurtza Zentroei buruzkoa¹¹⁸²

HITZAURREA

[...]

[...] Konstituzioaren 16. artikulua, gainera, ezartzen du elkarlan-harremanek egon behar dutela botere publikoen eta erlijio-konfesioen artean. Era berean, nabarmentzekoak dira Europar Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 10., 21. eta 22. artikulua, zeinek zaintzen baitituzte pentsamendu-, kontzientzia- eta erlijio-askatasuna, diskriminaziorik eza, eta Europar Batasunaren kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasunarekiko errespetua; baita Hiriko Giza Eskubideak Babesteko Europako Gutuna ere, zeinaren 3. artikulua ezartzen baitu udal-agintaritza guztiek herritar guztientzat bermatu behar dutela kontzientzia- eta erlijio-askatasuna; izan ere, udal-agintariak, beharrezko arauen bidez, beharrezko ekintzak egin behar dituzte eskubide hori bermatzeko, eta zaindu behar dute ghettorik sor ez dadin. [...]

[...]

---

¹¹⁸² BOEren 198. zenbakian, 2009ko abuztuaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-13568>

7.4.12.60. 1/2009 Legegintzako Dekretua, uztailaren 21ekoa, Hondakinak arautzen dituen Legearen testu bategina onesten duena¹¹⁸³

HITZAURREA

[...]

Hondakinen arloko Kataluniako araudia aldatu egin da, betiere Europar Batasuneko araudian eta Estatuko eta Kataluniako araudietan egindako legegintza-jarduera hori kontuan hartuta. Hala ere, 6/1993 Legean egindako aldaketak partzialak izan dira, eta, horren ondorioz, legean erabilitako hizkuntza ez da bakarra izan; izan ere, aldatu diren artikuluetan, hizkuntza Estatuko eta Europar Batasuneko xedapen berrietara egokitu da, eta, hizkuntza aldatu ez den kasuetan, 1993. urtean erabilitako hizkuntzari eutsi zaio. Hori dela eta, ikusten da termino bat baino gehiago erabiltzen dela kontzeptu bera aipatzeko, edo termino batek esanahi desberdinak dituela legean zehar.

Horregatik guztiagatik, legearen xedapenak harmonizatzeko agindua bete da, eta legearen zenbait artikuluren idazketa berrikusi da, betiere erabilitako hizkuntza bateratzeko eta legearen irakurketa sistematikoa egin ahal izateko, haren espirituekin bat ez datorren interpretaziorik ez egiteko.

Legearen hizkuntzaren harmonizazio hori Estatuko oinarrizko araudian eta Europar Batasuneko araudian xedatutakoa kontuan hartuta egin da; izan ere, Europar Batasuneko araudi hori, esan bezala, 6/1993 Legean sartu da, Parlamentuak onetsitako aldaketen bidez, eta ordenamendu juridikoan sartu da, 11/2000 Legearen bidez, zeinak, haren izenburua gorabehera, arautzen baitu zein den Generalitateko Gobernuaren jarduna hondakinen kudeaketan.

Horrela, kontuan izan behar da, Estatuko oinarrizko araudiaren eta Europar Batasuneko araudiaren arabera, hondakin orok kudeaketa kontrolatua izan behar duela. Hondakinak kudeatzeko bideak honela sailkatzen dira: balorizazio-eragiketak eta ezabatze-eragiketak. Kontzeptu horiek definizioen 3. artikuluan 15/2003 Legearen bidez sartu baziren ere, termino horiek ez daude modu uniformearen artikuluetan zehar, 1993. urteko hizkuntza erabiltzen jarraitzen baita, eta horrek testua ulertzea zailtzen du.

---

¹¹⁸³ BOEren 262. zenbakian, 2009ko urriaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-17181>

**7.4.12.61. 2/2009 Legegintzako Dekretua,
abuztuaren 25ekoa, Errepideei buruzko
Legearen testu bategina onesten duena¹¹⁸⁴**

**IV. TITULUA
Erabilera- eta babes-araubidea**

**I. KAPITULUA
Bideen jabari publikoa eta babes-eremuak mugatzea**

42. artikulua.— Publizitatea eta informazio- eta adierazpen-kartelak

5. Informazio-kartelen eta haien elementu funtzionalen forma, kolore, neurri eta zehaztapen linguistikoak Generalitatek ezartzen dituen irizpideetara egokitu behar dira, betiere gai honetan aplikagarria den araudi orokorrarekin bat etorritz.

---

¹¹⁸⁴ BOEren 264. zenbakian, 2009ko azaroaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-17315>

7.4.12.62. 19/2009 Legea, azaroaren 26koa, Laguntza-txakurrak dituzten Pertsonen Ingurunerako Irispideari buruzkoa¹¹⁸⁵

HITZAURREA

[...]

Nazioartean, Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei buruzko Nazio Batuen Nazioarteko Konbentzioak, 2006ko abenduaren 13an New Yorken sinatuak eta Estatuak Estatuako Aldizkari Ofizialean 2008ko apirilaren 21ean argitaratutako tresna baten bidez berronetsiak, 9. artikuluan arautzen du jendeari irekitako edo erabilera publikoko instalazioen eta zerbitzuen irisgarritasuna, desgaitasuna duten pertsonak modu independentean bizi ahal izan daitezen. Ondore horietarako, konbentzioak agintzen du estatuak neurri egokiak hartu behar dituztela pertsona horiek, gainerakoek baldintza berberetan, ingurune fisikora, garraiora, informaziora eta komunikazioetara, eta jendearentzat irekita dauden edo erabilera publikoak diren beste zerbitzu eta instalazio batzuetara irispidea izango dutela ziurtatzeko. Konbentzioak, era berean, estatuak eskatzen die neurri egokiak har ditzatela, besteak beste, giza edo animalia bidezko laguntza-motak eta bitartekariak eskaintzeko, gidariak, irakurgailuak eta zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalak barne, eraikinetara eta jendaurreko beste instalazio batzuetara sartzea errazteko.

[...]

---

¹¹⁸⁵ BOEren 309. zenbakian, 2009ko abenduaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-20771>

7.4.12.63. 24/2009 Legea, abenduaren 23koa, *Síndic de Greuges* buruzkoa¹¹⁸⁶

HITZAURREA

[...]

Legearen bigarren artikulua, *Síndic de Greuges*en izaera eta jardun-printzipioak definitzen dituenak, ezartzen du ezen instituzioaren titular-karguari *síndic de greuges* edo *síndica de greuges* izena eman dakiokela, gizonezko batek edo emakumezko batek egiten duen kontuan hartuta; horrenbestez, bi izendapen horien balio juridikoa zehazten da, biak ere guztiz baliokideak baitira. Horrela, legeak hizkuntzaren erabilera ez-diskriminatzaileekin bateragarri egiten du Estatutuak pertsonen eskubide eta askatasunak babestu eta defendatzeaz arduratzen den Generalitate instituzioa izendatzeko erabiltzen duen izendapena.

[...]

VIII. TITULUA

Torturaren eta bestelako tratu edo zigor krudel, anker edo apalesgarrien prebentzioa

I. KAPITULUA

Torturaren eta Bestelako Tratu edo Zigor Krudel, Anker edo Apalesgarrien Prebentziorako Kataluniako Agintaritza

73. artikulua.— Elkarrizketak

1.¹¹⁸⁷ *Síndic de Greuges*ek, Torturaren eta Bestelako Tratu edo Zigor Krudel, Anker edo Apalesgarrien Prebentziorako **Kataluniako Agintaritza den aldetik** dituen eginkizunak egikaritzuz, elkarrizketak izan ditzake askatasunaz gabetuta dauden pertsonekin, lekukorik gabe, eta, beharrezkoa izanez gero, interprete baten laguntzarekin, bai eta informazio egokia eman diezaiokela uste duen beste edozein pertsonaren laguntzarekin ere, askatasunaz gabetuta dauden gunetatik egokitatzat jotzen dituen bulegoetan.

---

¹¹⁸⁶ BOEren 15. zenbakian, 2010eko urtarrilaren 18ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-735>

¹¹⁸⁷ Konstituzio Auzitegiak, 2015eko martxoaren 5eko 46/2015 epaiaren bidez, adierazi zuen ezen letra lodiz dagoen tartekia konstituzioaren aurkakoa dela, eta deuseztatu egin zuen.

7.4.12.64. 10/2010 Legea, maiatzaren 7koa, Etorkinak eta Kataluniara Itzulitakoak hartzeari buruzkoa¹¹⁸⁸

HITZAURREA

II. Zerbitzua iristeko eskubidearen titulartasuna

[...]

Generalitatek mota horretako zerbitzu bat arautzeko duen eskumenaren oinarria eskumen eskusiboa ematen duten tituluetan datza. Lehenengoa da etorkinen lehenengo harreraren arloko eskumen eskusiboa, Autonomia Estatutuaren 138.1 artikulua a) letrak finkatua. Beste eskumen eskusibo batzuk ere aipatu behar dira, hala nola katalanaren erabilera edo gizarte-zerbitzuak, zeinak ezarrita baitaude Estatutuaren 143.1 eta 166.1 artikuluetan, hurrenez hurren. [...]

[...]

III. Europar Batasunaren harrera-politikaren esparruan

[...]

[...] Lege hau, adibidez, oinarritzen da Europar Batasuneko estatu kideetako administrazioen harrera-programek oro har hiru osagai nagusi dituztela dioen eskuliburuak egiten duen egiaztapenean; izan ere, hauek dira hiru osagai nagusiok: hizkuntzaren irakaskuntza, orientazio zibikoko ikastaroak, eta lan- eta lanbide-prestakuntza.

[...]

Aipagarria da, mugarri gisa, 2003ko ekaineko Tesalonikako Europako Kontseilua, non Europar Batasuneko estatuburuek eta gobernuburuek akordatu baitzuten zeinen garrantzitsua den lankidetzaren programak, esperientzia-trukeak eta Batasunaren eremuko integrazioari buruzko informazioa gauzatzea elkarrekiko ikaskuntzarako. Akordio horren ondorioz, eta Europako herrialdeetako immigrazio-ministerio arduradunek antolatutako mintegi batzuetatik abiatuta, Europako Batzordeko Justizia, Askatasun eta Segurtasuneko Zuzendaritza Nagusiak, 2004ko azaroan, eskuliburuak aurkeztu zuen politikak formulatzeko arduradunen eta profesionalen integrazioari buruz; eskuliburu horrek, besteak beste, harreraren arloko praktika onak eta gomendioak biltzen ditu. Lege hau, adibidez, oinarritzen da Europar Batasuneko estatu kideetako administrazioen harrera-programek oro har hiru osagai nagusi dituztela dioen eskuliburuak egiten duen egiaztapenean; izan ere, hauek dira hiru osagai nagusiok: hizkuntzaren irakaskuntza, orientazio zibikoko ikastaroak, eta lan- eta lanbide-prestakuntza. Eta garrantzitsua da, era berean, Europar Batasunean etorkinak integratzeko politikarako oinarritzeko printzipio erkideetako laugarrena aipatzea; printzipio horiek Europar Batasuneko Justizia eta Barne Gaietarako Ministroen Kontseiluak onetsi zituen 2004ko azaroaren 19an, eta Europako Kontseiluak bere egin zituen urte bereko abenduaren 16an eta 17an. Printzipio horrek baieztatzen du harrera-gizarteko hizkuntzaren,

---

¹¹⁸⁸ BOEren 139. zenbakian, 2010eko ekainaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-9107>

historiaren eta instituzioen oinarrizko ezagutza ezinbestekoa dela integrazioarako, eta etorkinak oinarrizko ezagutza hori eskuratzeko gaitzea funtsezkoa dela integrazioak arrakasta izan dezan. Eta gaineratzen du ezen oinarrizko ezagutza horren garrantzia islatzen dela estatu kideek sarrerako programetan jartzen duten gero eta enfasi handiagoan.

IV. Harrera eta integrazioa

[...]

Ildo horretan, legeak ez du eremu bakoitzeko (hezkuntza, osasuna, hizkuntza-irakaskuntza, lana eta abar) eskubideen zerrendarik egin nahi, hori lege sektorialetako bakoitzaren zati baita, eta, hala badagokio, etorkizunean eman daitekeen integrazio-lege baten parte; izan ere, lege hori Autonomia Estatutuak ere zehazten du. Lege horrek berezko duen eskubide sektoriala arautzen du, hau da, harrera-zerbitzu bat jasotzeko eskubidea, legean bertan definitzen diren baldintzetan eta edukietan.

V. Erantzukizun partekatua eta eskumenak

[...]

Horrela, Itunak integrazioarako oinarrizko tresnatzat hartzen ditu harrera-gizartearen ezagutza, laneratzea eta hizkuntzaren ezagutza.

2/2009 Lege Organikoak, abenduaren 11koak, atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei eta atzerritar horiek gizarteratzeari buruzko urtarrilaren 11ko 4/2000 Lege Organikoa erreformatzen duenak, aitortzen du ezen autonomia-erkidegoek txostenak egiten parte hartu behar dutela etorkinen integrazioa egiaztatzeko, gizarteratzeko, laneratze eta kulturako programen jarraipenaren bidez, dela sustraitzeagatiko baimenak emateko, dela nazionalitatea emateko ekarpen gisa. Harrera-zerbitzuan parte hartu izanaren egiaztapena integrazio-ahaleginaren adierazleetako bat da, eta eraginkorra da administrazio-prozedura horietan, indarrean dagoen legeriaren arabera. Immigrazioarako Itun Nazionalaren 41.1 apartatuko a), b) eta c) letretan ezarritako neurriek dagoeneko xedatzen dute Generalitatek parte har dezala integrazioari buruzko egitateak zehazten eta egitate horiek egiaztatzen, araudiak hala eskatzen duen kasuetan. Horrela, Itunak integrazioarako oinarrizko tresnatzat hartzen ditu harrera-gizartearen ezagutza, laneratzea eta hizkuntzaren ezagutza.

I. TITULUA

Harrerari buruzko xedapen orokorrak

I. KAPITULUA

Xedea, definizioak, sistema eta printzipioak

1. artikulua.— Xedea eta helburua

2. Lege honen helburuak hauek dira: etorkinen eta Kataluniara itzulitakoen autonomia eta aukera-berdintasuna sustatzea, bai eta hori eragozten duten oztupoak kentzea ere, batez ere oinarrizko hizkuntza-gaitasun faltagatik eta gizartea eta ordenamendu juridikoa ez ezagutzeagatik, betiere berdintasun-printzipioa gauzatzeko eta gizarte-kohesio handiagoa lortzeko.

II. KAPITULUA

Lehen harrerako zerbitzua

8. artikulua.— Egitura eta edukiak

c) Hauek dira prestakuntza-ekintzen gutxieneko edukiak:

Oinarrizko hizkuntza-gaitasunak.

9. artikulua.— Oinarrizko hizkuntza-gaitasunak

1. Lehen harrerako zerbitzua eskuratzeko eskubidearen titularrak, Kataluniako gizartean integratzeko prozesuan zehar, oinarrizko hizkuntza-gaitasunak lortu behar ditu katalanez eta gaztelaniaz.

2. Lehen harrerako zerbitzuak katalanean oinarrizko gaitasunak eskuratzeko behar diren prestakuntza eta bitartekoak eskaini behar dizkie zerbitzu hori eskuratzeko eskubidearen titularrei, baldin eta ez katalanez ez badakite eta Hizkuntza Normalizaziorako Partzuergoaren bidez egin ahal bada.

3. Erregelamendu bidez ezarri behar da lortu behar den gutxieneko erreferentzia-maila, betiere Europako Kontseiluak ezarritako Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuan aipatutako hizkuntza-gaitasunei dagokienez.

4.¹¹⁸⁹ Katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, harrera- eta integrazio-politikak kudeatzeko hizkuntza erkidea da. Prestakuntzaren eta informazioaren komunikazio-hizkuntza ere bada, herrialdean erabat integratzeko oinarrizko tresna. Horretarako, lehen harrerako zerbitzuek eskaintzen duten hizkuntza-ikaskuntza katalanean oinarrizko gaitasunak eskuratzearekin hasten da.

5. Lehen harrerako zerbitzuak, katalanezko prestakuntza amaitu ondoren, gaztelaniazko oinarrizko gaitasunak eskuratzeko prestakuntza eskaini behar die *katalanezko oinarrizko gaitasunak eskuratu dituzten pertsonen*,¹¹⁹⁰ hala eskatzen badute edo behar badute.

11. artikulua.— Kataluniako gizartea eta haren esparru juridikoa ezagutzea

Lehen harrerako zerbitzua eskuratzeko eskubidearen titularrek oinarrizko ezagutza praktikoak lortzeko aukera izan behar dute honako eremu hauetan:

a) Kataluniaren, erroldatuta dauden udalerrriaren eta eskualdearen funtsezko ezaugarriak, betiere gizarte, aisialdi, kultura, geografia eta historiako aspektuei eta errealitate soziolinguistikoari dagokienez, bai eta Estatuaren eta Europar Batasunaren funtsezko ezaugarriak ere.

12. artikulua.— Zerbitzuaren beste aspektu batzuk

1. Lehen harrerako zerbitzuaren informazio- eta prestakuntza-ekintzek honako hauek bete behar dituzte:

---

¹¹⁸⁹ Konstituzio Auzitegiak 2017ko uztailaren 4ko 87/2017 epaiaren bidez adierazi zuen apartatu hau konstituzioaren arabera dela baldin eta epai beraren 11 c) oinarri juridikoaren arabera ulertzen bada.

¹¹⁹⁰ Konstituzio Auzitegiak 2017ko uztailaren 4ko 87/2017 epaiaren bidez adierazi zuen goian nabarmendutako tartekia konstituzioaren aurkakoa zela eta deuseztatu egin zuen.

d) Informazio- eta prestakuntza-ekintzetan, katalanaz gain, zerbitzuaren erabiltzaileen berezko hizkuntzak erabiltzea, beharrezkoa denean, eta hizkuntzok material didaktikoetan ere sartzea, betiere horretarako prestatutako gomendioei eta protokolo teknikoiei jarraituz.

2. 10. eta 11. artikuluetan aipatzen diren edukiak partzialki transmititu daitezke katalanaren irakaskuntza-moduluen bidez.

III. KAPITULUA

Harrera espezializatuko programak eta enpresen eta beste erakunde batzuen erantzukizuna

15. artikulua.— Harrera espezializatuko programak

2. Harrera espezializatuko programak, gutxienez, honako eremu hauetan onetsi behar dira: osasuna, hezkuntza, helduen prestakuntza, justizia-administrazioa, zigor-betearazpeneko zerbitzuak (helduen zein gazte-justiziaren eremuan), gizarte-zerbitzuak, haurrak eta nerabeak, barnealdea, hizkuntza-politika, tributuzerbitzuak, herritarren arreta, enplegua, funtzio publikoa, unibertsitateak, turismoa, kultura eta komunikabideak.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Arango Kontseilu Nagusiaren eskumenak

2. Arango Kontseilu Nagusiak erregelamendu bidez ezarri behar du bere lurraldean lehen harrerako zerbitzua emanez lortu behar den araneraren ezagutza-maila, bai eta zerbitzu horrek hiru hizkuntza ofizialak erabiltzeko lehentasun-hurrenkera ere, katalanerako aurreikusten den moduan.

7.4.12.65. 14/2010 Legea, maiatzaren 27koa, Haur eta Nerabeen Eskubide eta Aukerei buruzkoa¹¹⁹¹

I. TITULUA

Administrazio publikoen xedapen orokorrak, printzipio gidariak eta jarduketak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Haur eta nerabeei buruzko arauak interpretatzea

2. Botere publikoek lege hau interpretatu eta aplikatu behar dute sexu bietako haurren eta nerabeen arteko desberdintasunean berdintasuna bermatuz, diskriminazio sexista ezabatzeko, bai eta hurrengo arrazoiak oinarri hartutako diskriminazioa ezabatzeko ere: jatorria, kolorea, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoa edo beste mota batekoa, etnikoa edo soziala, maila ekonomikoa, baldintza fisikoak, psikikoak edo sentzorialak, osasun-egoera, jaiotza, sexu-orientazioa edo norberaren edo gurasoen edo legezko ordezkarien beste edozein tasun pertsonal.

II. KAPITULUA

Printzipio gidariak

9. artikulua.— Diskriminaziorik eza

1. Botere publikoek berdintasun-printzipioa bermatu behar dute, eta haurrenganako eta nerabeenganako diskriminazioa ezabatzea hurrengo arrazoiak oinarri direla-eta: arraza, sexua, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoa edo beste mota batekoa, jatorri nazionala, etnikoa edo soziala, maila ekonomikoa, baldintza fisikoak, psikikoak edo sentzorialak, osasun-egoera, jaiotza, sexu-orientazioa edo norberaren edo gurasoen edo legezko ordezkarien beste edozein tasun pertsonal.

II. TITULUA

Haur eta nerabeen eskubideak

X. KAPITULUA

Publizitatea eta komunikabide sozialak, eta ikuskizunak

59. artikulua.— Haur eta nerabeentzako publizitatea

1. Gobernuak eta Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, ikus-entzunezko baliabideen eremuan, haur eta nerabeen eskubideak behar bezala babesteko,

---

¹¹⁹¹ BOEren 156. zenbakian, 2010eko ekainaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-10213>

erregelamendu bidez finkatu behar dituzte Kataluniako lurraldean zabaldutako publizitatearen mugak, betiere publizitatea pertsona horientzat egiten denean, eta bereziki honako printzipio hauek hartuko dira kontuan:

b) Haur eta nerabeentzako produktu baten prestazioak eta erabilera era ulergarrian erakutsi behar dira, betiere errealitatera egokituz, eta, horretarako, haur eta nerabeen garapen-mailari egokitutako hizkera erraza erabiliko da.

7.4.12.66. 17/2010 Legea, ekainaren 3koa, Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzkoa¹¹⁹²

HITZAURREA

Zeinu-hizkuntza katalana da zeinuak egiten dituzten Kataluniako gorren eta gor-itsuen hizkuntza. Keinu eta ikusmen bidezko hizkuntza naturala da, eta gorrek eta gor-itsuek erabiltzen dute lehen mailako hizkuntza-sistema gisa. Munduko edozein lekutako zeinu-hizkuntzen kasuan bezala, hizkuntza oso gisa ez zen aitortu XX. mendearen bigarren erdira arte, batez ere hura erabiltzen zuten pertsonen gizarte-diskriminazioarengatik eta hizkuntzalariek haien ezaugarriak ez ezagutzeagatik.

Gorren elkarte-mugimenduen emantzipazio-korrontearen eta hizkuntza-ikerketaren emaitzen ondorioz, zeinu-hizkuntzen erabiltzaileen eskubideak pixkanaka onartzen hasi ziren; izan ere, hizkuntza-ikerketa hark zeinu-hizkuntzen zuzenbide osoko hizkuntzen izaera frogatu zuen.

2005eko ekainetik, zeinu-hizkuntza katalanak bilduta du oinarritzko gramatika; gramatika horrek, lehendik zeuden zenbait material lexikografikorekin eta hizkuntza-ikerketako lan batzuekin batera, zeinu-hizkuntza katalanaren corpusaren deskripzioaren hasiera markatzen du eta hizkuntza hori arautzeko oinarri gisa balio behar du.

Kataluniako Hezkuntza Administrazioak tradizio luzea du jada haur gorrentzako ahozko hezkuntza-modalitatearen edo hezkuntza-modalitate elebidunaren arteko aukera askeko eskaintzan. Ildo horretan, gogorarazi behar da Katalunian haur gorrentzako irakaskuntzak esperientzia aitzindariak dituela, Bartzelonako Gor-mutuen Udal Eskola, esaterako (1800-1802).

Nabarmendu behar da ezen Katalunian zeinu-hizkuntza komunikabide gisa erabiltzen duten pertsonen zeinu-hizkuntza katalana erabiltzen dutela, hau da, zeinu-hizkuntzan ez da gertatzen lurralde berean hitz egiten diren ahozko hizkuntzen pareko elebitasun-erregimenik.

Bestalde, kontuan izan behar da gor guztiek ez dutela zeinu-hizkuntza erabiltzen komunikatzeko, eta, batez ere, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzen dituztela. Hala, zeinu-hizkuntza erabiltzen duten gorrak edo zeinu-erkidego gorrak aipatzen ditugu, batez ere zeinu-hizkuntzan komunikatzen diren gorren kolektiboaz ari garenean; oralistak, berriz, aipatzen ditugu, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz komunikatzen diren gorrak aipatzen ditugunean.

Autonomia Estatutuaren 50.6 artikulua ezartzen du zeinu-hizkuntza katalanaren erabilera bermatzea dela politika publikoen printzipio gidaria. Manu horrekin, Estatutua, Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuarekin batera, zeinu-hizkuntza, kasu honetan katalana, babestea arautzen duen estatuko lehenengo lege-testua da. Gainera, estatutu-mailarekin egiten du, eta horrek, Finlandiarekin eta Portugalekin batera, zeinu-hizkuntzaren lege-babesean jartzen du buru.

---

¹¹⁹² BOEren 156. zenbakian, 2010eko ekainaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-10216>

Era berean, Hezkuntzari buruzko uztailaren 10eko 12/2009 Legearen 81. eta 176. artikuluek hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen arretari egiten diote erreferentzia.

Aurretik ere, Kataluniako Parlamentuak borondatea erakutsi zuen zeinu-hizkuntza katalana babesteko eta zabaltzeko. 1993ko otsailaren 17an, Zeinu-hizkuntza Erabiltzeko Zailtasunak Aztertzeko Batzordea eratu zen; batzorde horrek gai horretako erakunde, espezialista eta aditu guztiak hartu zituen agerraldian, eta 1993ko azaroaren 25eko bilkuran itxi zituen bere lanak, hizkuntza horri buruzko azken gomendio batzuk eginez. 1994ko ekainaren 30ean, azterlan-batzorde horren gomendioen ondorioz eta parlamentu-talde guztien ekimen bateratu batean oinarrituta, Parlamentuaren Osoko Bilkurak aho batez onetsi zuen 163/IV ebazpena, zeinu-hizkuntza katalanaren ezagutza sustatzeari eta hedatzeari buruzkoa.

Europako Kontseiluak zeinu-hizkuntza aipatzen du, Gutxiengo Nazionalen Eskubideei buruzko 2001eko 1492 Gomendioaren esparru orokorrean. 12.XIII artikuluan, Europako Kontseiluko Parlamentu Batzarrak Europar erabiltzen diren zeinu-hizkuntzei Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunak ematen duen babesaren antzekoa emateko eskatu du, eta estatu kideei eskatzen die, ahal dela, gomendio bat har dezaten. Gogoratu behar da, era berean, Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak ezartzen duela hizkuntza guztiek izan behar dituztela eginkizun guztietan garatzeko behar diren baldintzak.

2003ko martxoaren 17an, beste urrats bat egin zen zeinu-hizkuntzak hizkuntza osotzat hartzeko. Europako Kontseiluko Parlamentu Batzarraren 1598 Gomendioak, zeinu-hizkuntzak estatu kideetan babesteari buruzkoak, aitortzen du zeinu-hizkuntzek Europako kultura-aberastasunaren adierazgarri gisa duten balioa, eta baieztatzen du zeinu-hizkuntzak Europako hizkuntza- eta kultura-ondarearen elementu direla. Era berean, esplizituki komunikabide natural eta osotzat hartzen ditu zeinu-hizkuntzak, eta hizkerari buruz hitz egiteari uzten dio eta zeinu-hizkuntzari buruz hitz egiten hasten da. Azkenik, Ministroen Batzordeari gomendatzen dio estatu kideei adre eman diezaiela beren lurraldeetako zeinu-hizkuntzak formalki aitortu dituzten; interpreteak presta dituzten; gorrei eskaini diezaietela ahozko hezkuntza-modalitatea edo zeinu-hizkuntza darabilen modalitate elebiduna askatasunez hauta dezaten; gor helduei zeinu-hizkuntza irakasten saia daitezten; bigarren hezkuntza orokorrean zeinu-hizkuntzari buruzko prestakuntza sar dezaten; zeinu-hizkuntza heda dezaten telebista-programen bidez; lan didaktikoak susta dituzten, eta, oro har, herritarrak sentibera dituzten zeinu-hizkuntzarenganako.

Beste alde batetik, Nazio Batuen Erakundeak, 1993ko abenduaren 20ko 48/96 Ebazpenean, hauek aipatzen ditu: haur gorren hezkuntza-, familia- eta erkidego-eremuetan zeinu-hizkuntza erabiltzearen komenigarritasuna, eta zeinu-hizkuntzak interpretatzeko zerbitzuak emateko beharra.

Era berean, gor-itsuen eskubideei buruzko Europako Parlamentuaren 1/2004 Adierazpenak adierazten du ezen gor-itsuek Europar Batasuneko gainerako herritarren eskubide berak izan beharko lituzketela. Eskubide horiek estatu kide bakoitzari egokitutako legeriaren bidez bermatu behar dira, eta legeria horrek, besteak beste, laguntza pertsonalizatua jasotzeko eskubidea jaso behar du.

Estatuaren eremuan, abenduaren 2ko 51/2003 Legeak, desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoak, beren-beregi xedatu zuen zeinu-hizkuntza eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautu behar zirela. Abiagune hartatik

hasita burura heldu zen 2007. urtean, abenduaren 5eko 27/2007 Legea onetsi zenean; izan ere, lege horrek Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu zituen, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautu zituen. Diziplina anitzeko testua da, zeinak arautzen baitu, zeinu-hizkuntzen erabilera ez ezik, gorren eta gor-itsuen komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera ere —pertsona horiek zeinugileak izan, zein oralistak izan—; laguntza-bitartekook, berriz, bide eman behar diete pertsona haiei komunikazio-oztopoak gainditzeko, eta bermatu behar diete informazioa, komunikazioa eta oinarritzko zerbitzu publikoak berdintasun-baldintzetan iristeko aukera. Lege horrek, era berean, ahozko hizkuntza edo zeinu-hizkuntza aukeratzeko askatasunaren printzipio orokorra aitortzen du. Era berean, espainiar zeinu-hizkuntzaren inguruko hizkuntza-manuak jasotzen ditu (ikaskuntza, hezkuntza, Espainiar Zeinu-hizkuntzaren Hizkuntza Normalizaziorako Zentroa sortzea). Beste alde batetik, eta zeinu-hizkuntza katalanari dagokionez, legez aitortzen du hizkuntza hori badela, baina ez du arautzen, zeren berariaz zehazten baitu, 1. artikuluan, Kataluniako Generalitatek duela eskumena hizkuntza hori lege eta erregelamendu bidez arautzeko. Azkenik, eta ez garrantzi txikiagokoa, oinarritzko araudia du gor edo gor-itsu zeinugileen edo gor edo gor-itsu oralisten parte-hartzeari, aukera-berdintasunari eta irisgarritasunari buruz; horretarako, alde batetik, espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera arautzen du, eta zeinu-hizkuntza katalanaren erregulaziora igortzen du, eta, beste aldetik, gorren eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen ditu.

Katalunian, 2007ko apirilaren 11n, Parlamentuak aho batez onetsi zuen 32/VIII Ebazpena, zeinak Gobernuak esplizituki babestu baitzuen lege-proiektu bat egiteko ekimenean zeinu-hizkuntza katalana aitortu eta sustatze aldera; ekimen hori 2007ko martxoaren 8an jendaurrera atera zuen Gobernuako presidenteordeak. Ebazpen horren arabera, hizkuntza-eremua bera arautu behar duen testua egiteko lanei ekin zitzaien, eta irisgarritasunaren arloko legeria orokorrerako utzi ziren aspektu hauek: hizkuntza horren erabilera, eta gorrek eta gor-itsuek komunikaziorako irispidea izango dutela bermatzeko komunikaziorako laguntza-bitartekoak.

Legean zuzenean interesa duten pertsonen parte-hartzea eta entzunaldia bermatzeko, hau da, zeinu-hizkuntza katalana komunikabide gisa erabiltzen duten pertsonen, hizkuntza horren interpretazioa egiten duten profesionalen eta haren araupetzea zaindu behar duten zientzialarien parte-hartzea eta entzunaldia bermatzeko, Presidenteordetza Sailak lantalde bat eratu zuen, Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak zuzendua eta lehen aipatutako eremuetan gor zeinugileen erkidegoko erakunde ordezkatzailerak direnek osatua; hauek dira eremuok: zeinu-hizkuntza katalanaren erabiltzaileak; haur gor zeinugileen gurasoak; zeinu-hizkuntza katalanaren interpreteak, eta Ikaskuntza Katalanen Institutua.

Lantalde hori 2007. eta 2008. urteetan batzartu zen, erregulazio-proposamenak egiteko, elkarrekin eztabaidatzeko eta adostasunez testu bat lortzeko; izan ere, testu hori Gobernuak 2008ko azaroan jendaurreko informazioan jarri zuen. Nabarmendu behar da ezen, jendaurreko informazioaren izapide horretan, lehen aldiz, testua zeinu-hizkuntzan ere erakutsi zela Generalitatearen hizkuntza-atarian, eta ekintza gor zeinugileen erkidegoarekin koordinatu zela, erkidego horren webguneetatik ahalik eta zabalkunderik handiena egin zezaten; horren helburua hauxe izan zen: zuzenean eragindako pertsonen parte-hartze osoa bermatzea eta herritar guztiek legegintza-prozesurako irispidea izan zezaten ahalbidetzea.

Legea, beraz, lan horien, Gobernuaren bultzadaren eta Kataluniako Parlamentuak 32/VIII ebazpen horren bidez aho batez adierazitako borondatearen emaitza da, eta

lege hau ematen da Generalitatek Autonomia Estatutuaren 127. eta 131. artikuluetatik eratorritako zeinu-hizkuntza katalana arautzeko dituen berezko eskumenak egikaritzuz; Estatutuaren 50.6 artikulua manua betetzen du, eta estatuaren oinarritzko araudia (27/2007 Legea) partzialki garatzen du zeinu-hizkuntzen eremuan.

Irisgarritasunari buruzko Kataluniako legeriari dagokio Autonomia Estatutuaren 50.6 artikulua berak hizkuntza hori aukeratzen duten gorren berdintasuna lortzea ahalbidetu behar duten baldintzak bermatzeari buruz ezartzen duen manua garatzea, bai eta 27/2007 Estatuko Legea garatzea ere, betiere gorren eta gor-itsuen irisgarritasunarekin eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoekin zerikusia duten aspektuei dagokienez.

Zehazki, honako hauek dira lege honen gaiak: zeinu-hizkuntza katalana ikastea; zeinu-hizkuntza katalanaz irakastea; hizkuntza hori interpretatzeko egiaztapen profesionala ematea; instituzio akademikoa izendatzea, eta hizkuntza horrekin lotutako hizkuntza-politiketan gizartean parte hartzeko bideak aurreikustea. Legearen edukiaren eta irismenaren arabera, hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailari dagokio zeinu-hizkuntza katalana Kataluniako hizkuntza-ondare gisa arautzea eta haren erregulazioa bultzatzea, eta hizkuntza horren araugintza, babesa eta zabalkundea zaintzea, hargatik eragotzi gabe gizarte-ekintzaren arloan eskumena duen sailaren bultzada, erregulazio honen eta irisgarritasunari buruzkoaren arteko loturari dagokionez.

Legeak hamaika artikulua ditu, hiru kapitulutuan egituratuta. Lehenengo kapituluak legearen xedeari eta helburuei buruzko xedapen orokorrak jasotzen ditu, bai eta lege-definizioak ere. Bigarren kapituluak eskubidea bermatzen du Kataluniako administrazio publikoen eremuan zeinu-hizkuntza katalana erabiltzeko, eta hizkuntza horren ikaskuntza, irakaskuntza, ikerketa eta interpretazioa arautzen ditu. Hirugarren kapituluak, hedapenerako, araugintzarako eta parte-hartze sozialerako organoei buruzkoak, honako hauek ezartzen ditu: Generalitateko Administrazioaren eginkizunak; plangintzarako eta sustapenerako hizkuntza-politiken esleipen organikoa; zeinu-hizkuntza katalana arautzeko aginpidea, eta hizkuntza horrekin lotutako hizkuntza-politiketan parte-hartze sozialerako organo egonkor bat sortzea.

Legearen azken zatian dagokionez, lehenengo xedapen gehigarriak xedatzen du ezen komunikazioaren irisgarritasunari buruzko araudiak arautu behar dituela zeinu-hizkuntza katalanaren erabilera eta zerbitzu publikoetarako irispidean egon behar duten ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, betiere gorren eta gor-itsuen berdintasun-baldintzak bermatzearen esparruan. Bigarren xedapen gehigarriak hezkuntza-arloan eskumena duen sailari ahalmena ematen dio erregelamendu-xedapenak eman ditzan hezkuntza-modalitate elebidunean sartzeko baldintzei buruz. Azken xedapenetako lehenengoak ahalmena ematen dio Gobernuari legea garatzeko eta betearazteko, eta azken xedapenetako bigarrenak ezartzen du noiz jarriko den indarrean legea.

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Legearen xedea

Lege honen xedea zeinu-hizkuntza katalana arautzea da, Kataluniako gor eta gor-itsu zeinugileen berezko hizkuntza-sistema den aldetik.

2. artikulua.— Legearen helburuak

Lege honen helburuak dira:

- a) Zeinu-hizkuntza katalana hizkuntza-sistematizat hartzea eta botere publikoek hizkuntza horren irakaskuntza eta babesa arautzea, betiere Autonomia Estatutuaren 50.6 artikuluaarekin bat etorritik.
- b) Zeinu-hizkuntza katalanaren ikaskuntza, irakaskuntza eta interpretazioa arautzea, eta organoak ezartzea eremu horretako politika publikoetan ikerketa eta sistematizaziorako, aholkularitzarako eta parte-hartze sozialerako.
- c) Emakumeen eta gizonen arteko tratua eta aukera-berdintasunaren printzipioa printzipio informatzaile gisa bermatzea, zeina integratu behar baita zeinu-hizkuntza katalana arautzen duen araudiaren interpretazioan eta aplikazioan eta bete beharrekoa baita.
- d) Zeinu-hizkuntza katalana katalanaren hizkuntza-eremuan dagoela eta haren ezagutza zabaltzea.

3. artikulua.— Definizioak

Lege honek ezartzen dituen ondorioetarako, honako definizio hauek hartuko dira oinarritzat:

- a) Zeinu-hizkuntza katalana: Kataluniako gor zeinugileen hizkuntza edo keinu- eta ikus-modalitateko hizkuntza-sistema, zeinak gor-itsuek ere erabiltzen baitituzte beren zentzumen-egoeraren arabera egokituta.
- b) Ahozko eta idatzizko hizkuntzak: idatzizko transkripzioa duten hizkuntzak edo ahozko eta entzunezko hizkuntza-sistemak.
- c) Zeinugilea: zeinu-hizkuntza katalana erabiltzen duen pertsona, ingurunearekin komunikatzeko.
- d) Zeinu-hizkuntzaren interpretea eta gidari-interpretea: zeinu-hizkuntza katalanez egindako informazioa interpretatzen eta ahozko zein idatzizko hizkuntzetara, eta alderantziz, itzultzen duten profesionalak. Gor-itsuen kasuan, komunikaziorako laguntzarako erabiltzen dituzten sistemei eta bitartekoei ere egiten die erreferentzia; izan ere, horiek komunikazioa testuinguruan jartzen duen eta mugikortasun-egoeretan gidari gisa jarduten duen ingurunearen informazioa ematen diete gor-itsuei.
- e) Hezkuntza-modalitate elebiduna: hezkuntza-proiektu bat da, zeinean elkarrekin bizi baitira zeinu-hizkuntza katalana, ikasketa-gai eta komunikazio-hizkuntza gisa eta eskola-curriculumerako irispide gisa, eta ahozko zein idatzizko hizkuntza ofizialak, zeinak ikasketa-gai ere baitira.

II. KAPITULUA

Zeinu-hizkuntza erabiltzeko, ikasteko, irakasteko, ikertzeko eta interpretatzeko eskubidea

4. artikulua.— Zeinu-hizkuntza zerbitzu publikoetan erabiltzea

Gor eta gor-itsu zeinugileek bermatuta dute zeinu-hizkuntza katalana erabiltzeko eskubidea Kataluniako administrazio publikoetan, betiere lehenengo xedapen gehigarrian aipatzen den araudiaren arabera.

5. artikulua.— Zeinu-hizkuntza katalana ikastea

1. Hezkuntza-zerbitzu publikoek haur gorren eta gor-itsuen amei, aitei edo tutoreei informazioa bermatzen diete eskolatzeko dauden hezkuntza-modalitateei buruz, betiere gurasoek zein tutoreek aske aukeratu ahal izan dezaten ahozko hezkuntza-modalitatea edo hezkuntza-modalitate elebiduna —lehenengo modalitatean ahozko hizkuntza da komunikazio-hizkuntza, eta bigarrenean, berriz, zeinu-hizkuntza katalana da komunikazio-hizkuntza—, betiere Kataluniako hizkuntza ofizialak ikastearekin batera.

2. Eskola-eremuan, zeinu-hizkuntza katalanaren ikaskuntza bermatzen da hezkuntza-modalitate elebidunean, zeinean hizkuntza hori baita irakaskuntza-hizkuntza katalanarekin batera, zeina baita hezkuntza-sistemaren berezko hizkuntza eta komunikazio-hizkuntza, eta Kataluniako gainerako ahozko eta idatzizko hizkuntza ofizialen ikaskuntza.

3. Hezkuntzaren arloko eskumenak dituen sailak, ikasketa-plan orokorren bidez, zeinu-hizkuntza katalanaren berri eman behar du, eta hizkuntza-aniztasunaren balioekiko errespetua sustatu.

4. Unibertsitateaz kanpoko goi-mailako irakaskuntzan, zeinu-hizkuntza katalanaren titulazio profesionala eduki behar da.

5. Hezkuntza Administrazioak zeinu-hizkuntza katalanaren ikaskuntza errazten die gorrei eta gor-itsuei eta, oro har, hizkuntza hori ikasi nahi dutenei.

6. artikulua.— Zeinu-hizkuntza katalanaren irakaskuntza eta ikerketa

1. Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak, eskumena duten sailekin koordinatuta, erregelamendu bidez ezarri behar ditu irakasgaiak eta haiei dagokien ziurtagiria, betiere zeinu-hizkuntza katalana erabiltzen duten gorrekin eta gor-itsuekin lan egin behar duten irakasleek prestakuntza eta egiaztatgiri egokiak dituztela bermatzeko.

2. Hezkuntza-eskumenak dituen sailak prestakuntza-plan espezifikoak ezarri behar ditu ikasleei zeinu-hizkuntza katalanean arreta eman behar dieten irakasleentzat, bai eta prestakuntza horren ziurtagiria ere.

3. Gobernuak lehentasuna eman behar die zeinu-hizkuntza katalanari buruzko ikerketa-akordioei, Ikaskuntza Katalanen Institutuarekin eta unibertsitateekin, hargatik eragotzi gabe eremu horretan ikerketa-jarduerak egiten dituzten beste instituzio edo erakunde batzuekin ere akordioak lortzea.

7. artikulua.— Zeinu-hizkuntza katalanaren interpretazioa

1. Hezkuntza- eta lan-gaietan eskumena duten sailek ezarri behar dute zeinu-hizkuntza katalanaren interpretearen lanbide-kalifikazioa.

2. Generalitateko Administrazioak zeinu-hizkuntza katalanaren interpretazioko unibertsitate-prestakuntzaren eskaintza bultzatu behar du.

III. KAPITULUA

Zabalkunderako, araugintzarako eta parte-hartze sozialerako organoak

8. artikulua.— Zeinu-hizkuntza katalana sustatzea eta zabaltzea

1. Generalitateko Administrazioak zeinu-hizkuntza katalanaren berri eman behar du.
2. Generalitateko Administrazioak sustapena egin behar du administrazio publikoetako langileek zeinu-hizkuntza katalana ikas dezaten, betiere langileok ematen dituzten zerbitzuetan hizkuntza hori erabiltzeko eskubidea bermatze aldera.

9. artikulua.— Zeinu-hizkuntza katalanaren inguruko hizkuntza-politikaren zuzendaritza, plangintza eta sailen arteko koordinazioa

Gobernuak, hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailak proposatuta, erregelamendu bidez ezarri behar du zein den organo eskuduna zeinu-hizkuntza katalana hedatu eta sustatzeko hizkuntza-politikaren sailen arteko zuzendaritza, plangintza eta koordinazioa egiteko, hargatik eragotzi gabe zeinu-hizkuntzaren erabilera arautzeko eskumena duten sailek dituzten eskumenak gor eta gor-itsu zeinugileek zerbitzu publikoak iristeko, betiere indarrean dauden araudi sektorialen eta irisgarritasun-araudien arabera.

10. artikulua.— Agintaritza arauemailea

Ikaskuntza Katalanen Institutua da zeinu-hizkuntza katalanaren hizkuntza-arauak zehazten dituen eta haren ikerketa eta sistematizazioa bultzatzen duen instituzio akademikoa.

11. artikulua.— Zeinu-hizkuntza Katalanaren Gizarte Kontseilua

1. Gobernuak Zeinu-hizkuntza Katalanaren Gizarte Kontseilua sortu behar du, zeina egongo baita 9. artikuluan aipatzen den organoaren mende; kontseilu hori aholkularitza, kontsulta era parte-hartze sozialerako organoa izango da Gobernuak zeinu-hizkuntzari buruz duen hizkuntza-politikan.
2. Gobernuak, hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailak proposatuta, Zeinu-hizkuntza Katalanaren Gizarte Kontseiluaren funtzionamendua, eginkizunak eta osaera arautu behar ditu; kontseilu horrek genero-parekotasunaren irizpideei erantzun behar die karguagatik kontseilukide ez diren pertsonak izendatzeko orduan. Edozelan ere, Kontseiluaren osaerak bermatu behar du zeinu-hizkuntza katalanaren erabiltzaileen eta profesionalen elkarte profesional eta zibikoek ordezkartza egokia izango dutela.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Araugintza osagarria

Lege honen 4. artikuluan zeinu-hizkuntza katalanaren erabilerarako ezartzen den bermea gorren eta gor-itsuen komunikaziorako irisgarritasunari buruzko araudiarekin osatzen da, zeinak arautzen baititu zeinu-hizkuntza katalana komunikabide gisa erabiltzeko baldintzak, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ere, eta, betiere, zerbitzu publikoetarako irispidea berdintasun-baldintzetan bermatzen baitie.

Bigarren xedapen gehigarria.— Hezkuntza-modalitate elebidunerako irispidea

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak erregelamendu bidez ezarri behar du zein diren baldintzak haur gorrek eta gor-itsuek hezkuntza-modalitate elebiduna irits dezaten, baldin eta haur horien gurasoek edo tutoreek modalitate hori aukeratu badute, 5. artikuluan xedatutakoaren arabera.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Erregelamendu-garapena

Gobernuak beharrezko xedapenak eman eta neurri egokiak hartu behar ditu lege hau garatu eta betearazteko.

Azken xedapenetako bigarrena.— Indarrean jartzea

Lege hau Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hilabetera jarriko da indarrean.

7.4.12.67. 20/2010 Legea, uztailaren 7koa, Zinemari buruzkoa¹¹⁹³

HITZAURREA

I

Lege honen xedea da zinema- eta ikus-entzunezkoen industria arautzen duen arau-esparrua ezartzea, besteak beste: zinema- eta ikus-entzunezko lanen ekoizpenari, banaketari, merkaturatzeari eta erakusteari dagokienez; zinema-ondarearen sustapenari, kontserbazioari eta hedapenari lotutako aspektuei dagokienez, eta katalanez sortutako, bikoiztutako eta azpтитulaturako zinema-eskaintza sustatzeari dagokionez.

Lege hau indarrean jarri arte, Kataluniako zinematografiari buruzko araudia Zinematografiaren eta Ikus-entzunezkoen Administrazio-araubideari buruzko irailaren 28ko 267/1999 Dekretura mugatu da funtsean. Lege honen aurreko arau-esparrua osatu egin behar da Kataluniako Ikus-entzunezkoen Komunikazioari buruzko abenduaren 29ko 22/2005 Legearen zenbait manurekin, —manu horiek industria zinematografikoaren eta ikus-entzunezkoen sektorearen sustapena arautzen dute—, bai eta Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen 28. artikularekin ere —artikulu horrek ezartzen duenez, Gobernuak katalanezko ekoizpen zinematografikoa sustatu behar du, bai eta jatorrizko adierazpena katalanezkoak ez diren filmen bikoizketa eta azpтитulazioa ere, eta produktu horien banaketa eta erakustea—. Era berean, Hizkuntza Politikari buruzko Legearen artikulua horrek bide ematen du pantailaren eta banaketaren hizkuntza-kuotak ezartzeko jatorrizkoa ez den beste hizkuntza batean banatzen eta bikoizten edo azpтитulutzen diren zinema-produktuetarako.

[...]

Batzordeak Kontseiluari, Europako Parlamentuari, Ekonomia eta Gizarte Lantaldeari eta Eskualdeetako Lantaldeari obra zinematografikoekin eta ikus-entzunezkoen sektoreko beste ekoizpen batzuekin lotutako zenbait aspektu juridikori buruz helarazitako komunikazioak (2002/C 43/04) adierazten duenez, obra zinematografikoek eta ikus-entzunezkoek zeregin garrantzitsua dutela europar identitateak eratzeko orduan, bai Europa osoan partekatutako aspektu erkideei dagokienez, bai tradizio eta historiak ezaugarritzen dituen kultura-aniztasunari dagokionez, eta garrantzi berezia ematen die kulturen eta hizkuntzen pluraltasunari eta aniztasunari.

[...]

Kulturaren eta gizartearen ikuspegitik, lege honen xedea da, alde batetik, arte-askatasuna eta sormen-askatasuna babestea eta jabetza intelektuala erabat errespetatzea, ikus-entzunezko ondarea kontserbatzea eta zabaltzea, eta, bestetik, kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren bermeen esparruan bereziki konprometitutako jarduna, zeinak kontuan hartu behar baitu genero-ikuspegia. Gaur egun, Kataluniako zinema-merkatuak eta, neurri txikiagoan, ikus-

---

¹¹⁹³ BOEren 191. zenbakian, 2010eko abuztuaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-12709>

entzunezkoen merkatuak ez dute kontsumo-ereduetan islatzen herrialdeko errealitate soziolinguistikoa.

Lehenik eta behin, Kataluniako berezko hizkuntza, gure lurraldean batez ere hitz egiten dena eta ulertzen dena, eta kulturaren eta komunikabideen zenbait sektoretan (liburua, arte eszenikoak, musika, egunkariak, aldizkariak eta ikus-entzunezko beste komunikabide batzuk) proportzio esanguratsuetan agertzen dena, gaur egun ez da modu esanguratsuan agertzen herrialdeko pantailetan, guztiz kontrakoa. Izan ere, erakutsitako katalanezko zinemak ez du eraginkortasunez bermatzen Kataluniako herritarrek zinema hori herrialdeko berezko hizkuntzan ikustea aukeratzeko duten eskubidea.

[...]

Horregatik guztiagatik, lege honek irmotasunez arautzen ditu aspektu hauek guztiak: alde batetik, herrialdeko talentu artistiko handia adierazten laguntzen dutenak, eta, bestetik, indarrean dagoen lege-esparruaren arabera, sorkuntzari lotutako jabetza-eskubideak bermatzen dituztenak, betiere kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren ondarea eta haren babes historikoa alde batera utzi gabe. Lege honek, beraz, eskubidea bermatzen du zer obra kontsumitzen diren eta zein hizkuntzatan kontsumitzen diren benetan erabakitzeke. Era berean, berezko hizkuntzaren presentzia soziala sustatzeko behar den laguntza bermatzen du.

[...]

Lege honetan jasotako erregulazioa honako printzipio hauen arabera interpretatu eta aplikatu behar da: [...] kultura- eta hizkuntza-aniztasuna [...] eta Katalunian ekoizpen zinematografikoa eta ikus-entzunezkoa sustatzea, eta katalanez egindako eskaintza zinematografikoa sustatzea.

II

[...]

[...] eta enpresa banatzaileek Katalunian estreinatzen diren obra zinematografikoen kopia katalanez banatzeko duten betebeharra ere, eta Gobernuak lan horiek erakustea bermatzeko behar diren neurriak erregelamendu bidez ezartzeko ahalmena.

Hirugarrenik, Katalunian aretoak ustiatzen dituzten enpresa erakusleen jarduerari aplikatu beharreko xedapen orokorrak; eta, bereziki, erakusketa zinematografikoko aretoek bete beharreko betebeharrak, eta, zehazki, aretoon funtzionamendu-araubidea, ikusle-kopuruaren eta etekinen kontrolak eta administrazio publikoek egindako zinema-proiektzioak; X aretoen araubidea; Kataluniako Zinema-pantailen Sare Kontzertatua, zeinaren lehentasuneko helburua baita laguntza ematea zinema katalan eta europarra zabaltzeko laguntza ematea, eta Katalunian kultura zinematografikoa sustatzea, eta obra zinematografikoak katalanez erakustea, dela jatorrizko bertsiotan, dela azpitolatuta.

[...]

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Legearen xedea

Lege honen xedea da:

a) Zinemaren eta ikus-entzunezkoen industria arautzen duen arau-esparrua ezartzea, besteak beste, zinema- eta ikus-entzunezko lanen ekoizpenari, banaketari, merkaturatzeari, sustapenari, nazioarteko proiektuari eta erakusketari dagokienez, betiere ingurune digitalera migratzeko prozesuak eragindako aldaketak kontuan hartuta, Kataluniako herritarrek obra zinematografikoa katalanez edo gaztelaniaz ikustea aukeratzeko duten eskubidea bermatuz eta azpitoludun jatorrizko bertsioko obren presentzia faboratuz.

3. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako hauek dira:

[...]

g) Ikus-entzunezko lanaren jatorrizko bertsiok: filmaketaren bertsiok gehien erabiltzen den hizkuntzaren arabera zehazten dena, betiere ikus-entzunezko lanaren elkarrizketen eta narrazioen multzoa kontuan hartuta.

II. KAPITULUA

Politika publikoen koordinazio- eta lankidetzaprintzipioak

7. artikulua.— Generalitate eta Estatuko Administrazio Orokorraren arteko lankidetzak

1. Generalitateko organo eta erakundeek, lege honek arautzen dituen eskumen eta eginkizunak egikaritzean, lankidetzan jardun behar dute kasuan kasuko estatuko organo eta erakundeekin, batez ere eremu hauetan:

a) Espainiako estatuan gaztelaniaz besteko hizkuntza ofizialetan egindako zinematografia eta ikus-entzunezkoak sustatzeko laguntzak edo kreditu espezifikoak emateko Estatuko araudiak ezartzen duen funtsa, Kataluniako hizkuntza ofizialei dagokienez.

8. artikulua.— Generalitate eta katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetako gobernuen arteko lankidetzak

Gobernuak, Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera, katalanez hitz egiten duten gainerako lurraldeetako gobernuekin unean uneko akordioak eta lankidetzak hitzarmen egonkorrek sustatu behar ditu lege honen xede diren gaiei dagokienez, eta, bereziki, helburu hauek lortzeko:

c) Katalanezko zinema-eskaintza elkarrekin sustatzea, bai jatorrizko bertsiok, bai bikoiztuta edo azpitolatuta.

d) Zinema-aretoetan ikusleak bertaratzeari buruzko informazioa trukitzea, betiere erakutsitako obren hizkuntza kontuan hartuta.

III. KAPITULUA

Administrazio-araubidea

4. ATALA

ekoizpena, banaketa eta erakustea

17. artikulua.— Enpresa banatzaileen jarduera

1. Beren jarduera Katalunian garatzen duten enpresa banatzaileek, edozein tokitan ezarrita daudela ere, baldin eta egiaztatzen badute aplikatzekoa den araudiaren arabera ustiapen-eskubideen titular direla, obra zinematografikoak edo ikus-entzunezkoak Katalunian bana ditzakete, beste administrazio batzuei emandako eskumenei kalterik egin gabe, betiere honako baldintza hauek betetzen badituzte:

c) Katalanezko bertsoia sartzea zinema-aretoetako proiektzioa ez beste bide batzuetatik banatzen diren obra zinematografikoen edo ikus-entzunezkoen hizkuntza-menuan, baldin eta alde aurretik Katalunian katalanez bikoiztuta edo azpitolatuta estreinatu badira, 18. artikuluaaren arabera.

18. artikulua.— Hizkuntza-irispiderako bermea

1.¹¹⁹⁴ Katalunian kopia bat baino gehiagorekin estreinatzen denean bikoiztutako edo azpitolatutako obra zinematografiko bat, enpresa banatzaileek betebeharra dute kopia analogiko guztien ehuneko berrogeita hamar katalanezko bertsoian banatzeko. Betebehar hori errespetatu egin behar da, bai bertso bikoiztuan banatutako kopien zenbaketan, bai bertso azpitolatuan banatutako kopien zenbaketan. Enpresa banatzaileek hizkuntza-oreka hori bermatu behar dute zinemaren banaketan, betiere biztanleriaren, lurraldearen eta pantailako presentziaren irizpideak kontuan hartuta; irizpide horiek erregelamendu bidez garatu behar dira. Euskarria digitala denean, banatutako kopia guztiek hizkuntza-irispidea katalanez izan behar dute. Kopia horien emanaldian, enpresa erakusleek obraren proiektzioen % 50 katalanez eman behar dute, betiere biztanleriaren, lurraldearen, ordutegiaren eta sarrera-kopuruaren irizpideak kontuan hartuta; irizpideok urtero zenbatu behar dira, eta erregelamendu bidez garatu behar dira. Betebehar hori errespetatu egin behar da, bai bertso bikoiztuan erakutsitako proiektzioen zenbaketan, bai bertso azpitolatuan erakutsitakoetan. Enpresa banatzaileek eta enpresa erakusleek ere katalanaren eta gaztelaniaren arteko oreka bermatu behar dute artikulua honen eraginpeko obra zinematografikoen publizitatean.

2. Ez dute 1. apartatuan ezarritako betebeharra bete beharrik izango Katalunian hamasei kopia baino gutxiago dituzten obra zinematografiko europarrek.

3. Erregelamendu bidez, eta katalanaren hizkuntza-normalizazioaren helburuarekin bat etorriz, aurreko apartatuetakoa aurreikuspenak garatu behar dira, eta, zehazki, 1. apartatuan ezarritako betebeharrak arian-arian ezartzea erabaki behar da; beraz, gehienez ere bost urteko epean erabat aplikatu behar dira aurreikuspen horiek. Epe hori gehienez ere bi urtez luza daiteke, baldin eta 4. apartatuan zehaztutako industria-akordioak lortzen badira.

---

¹¹⁹⁴ Adierazten da ezen 1. apartatua konstituzioaren araberakoa dela baldin eta Konstituzio Auzitegiaren 2017ko uztailaren 4ko 89/2017 epaiaren 13. oinarri juridikoaren arabera interpretatzen bada.

4. Legea indarrean jartzearekin batera, industria-akordioak bultzatu behar dira banaketaren eta emanaldien sektoreekin, betiere artikuluko honen garapenaren aspektu espezifikoak garatzeko, bereziki artikuluko honetatik eratorritako betebeharrak eredu analogikotik digitalerako trantsizio teknologikoarekin bateragarri egiteko helburuari dagokionez.

19. artikulua.— Enpresa erakusleen jarduera

1. Enpresa erakusleek betebeharrak hauek dituzte:

a) ¹¹⁹⁵ Dokumentu bidez egiaztatzea, proiektu bakoitzari dagokionez, bertaratu diren ikusleen kopurua eta lortutako etekinak, obra zer hizkuntza-bertsiotan proiektatu den adierazita. Ikuslerik ez bada joaten aurkezten den zinema-emanaldira, erakusleak ez du filma proiektatuko aretoa hutsik dagoela. Zinema-aretoen titularrek egoera horren berri eman behar diote Kataluniako Kultura Industrien Institutuari.

24. artikulua.— Kataluniako Zinema-pantailen Sare Kontzertatua sortzea eta kudeatzea

1. Kataluniako Kultura Industrien Institutuak programa bat ezarri behar du Kataluniako zinema-pantailak kontzertatzeko; borondatez atxikitzea izango da, eta haren helburua, berriz, Kataluniako Zinema-pantailen Sare Kontzertatua sortzea izango da; sare horren lehentasuneko helburua haxe izango da: Kataluniako eta Europako zinema zabaltzen laguntzea, katalanezko zinema-eskaintza handitzea eta Katalunian zinema-kultura sustatzea.

25. artikulua.— Kataluniako Zinema-pantailen Sare Kontzertatuaren programazioa

1. Kataluniako Zinema-pantailen Sare Kontzertatuaren helburua film luzeak eta film laburrak lehentasunez programatzea da, honako baldintza hauekin:

a) Katalunian ekoitziak izatea, eta, lehentasunez, jatorriz katalanezko bertsiotan filmatuak izatea.

b) Europar Batasuneko estatu kideetan edo Europako Esparru Ekonomikoari elkartutako estatuetan ekoitziak izatea.

c) Europar Batasuneko kideak ez diren estatuetan edo Europako Esparru Ekonomikoari elkartuta ez dauden estatuetan ekoitziak izatea, eta kultura- eta arte-interesekoak izatea.

2. Zinema-pantailen Sare Kontzertatuak programatutako obra zinematografikoak, katalanez edo gaztelaniaz ez badira, katalanez azpititulatuta proiektatu behar dira.

---

¹¹⁹⁵ Abenduaren 29ko 10/2011 Legearen 43. artikuluko aldatua.

2. ATALA

Obra zinematografikoen eta ikus-entzunezkoen ekoizpena sustatzea

32. artikulua.— Obra zinematografikoen eta ikus-entzunezkoen ekoizpena sustatzeko funtsa sortzea eta haren helburua

3. Zinema-industria eta ikus-entzunezkoen industria bilakaera teknologikora egokitzea indartzeko, kanal berrietarako edukien sorkuntza faboratu behar da, betiere kanalok emanaldi tradizionalaz bestelakoak direnean, batez ere formatu digitalean. Formatu digitaleko obra zinematografikoek eta ikus-entzunezkoek katalanez bertsio bikoiztua edo azpitutulatua izan behar dute, gutxienez.

33. artikulua.— Dirulaguntzak emateko irizpideak

1. Obra zinematografikoen eta ikus-entzunezkoen ekoizpena sustatzeko funtsaren kargurako dirulaguntzak enpresa ekoizle independenteei eman behar zaizkie, oinarri arautzaileekin bat etorritz, eta honako faktore hauen balioespen positiboa egin behar dute:

d) Jatorrizko bertsio katalana edo okzitanierazko bertsioa (Arango aldaeran).

36. artikulua.— Laguntzak emateko irizpideak

Banaketa independentea sustatzeko funtsaren kargurako laguntzek, oinarri arautzaileen arabera ematen badira, irizpide hauek izan behar dituzte kontuan, lehentasunez:

c) Jatorrizko bertsio katalana edo okzitanierazko bertsioa (Arango aldaeran) egotea.

d) Katalanezko obra zinematografikoak eta ikus-entzunezkoak sustatzeko ahalegina.

IV. KAPITULUA

Kataluniako zinematografiaren eta ikus-entzunezkoaren industria sustatzeko neurriak

4. ATALA

Emanaldiak sustatzea

37. artikulua.— Emanaldiak sustatzeko funtsa sortzea eta haren helburua

Emanaldiak sustatzeko funtsa sortu da, helburu hauek dituela: Kataluniako zinema-aretoak hobetu eta modernizatzea, eta merkatuak hizkuntza- edo kultura-arrazoiengatik sor ditzakeen distortsioak zuzentzea.

38. artikulua.— Laguntzak emateko irizpideak

Emanaldiak sustatzeko funtsaren kargurako laguntzek, oinarri arautzaileen arabera ematen badira, irizpide hauek izan behar dituzte kontuan, lehentasunez:

a) Obra zinematografikoak katalanezko jatorrizko bertsioan eman daitezen sustatzea.

- b) Katalunian ekoiztako obra zinematografikoak edozein hizkuntzatan eman daitezzen sustatzea.
- c) Katalanez bikoiztutako edo azpтитulatutako obra zinematografikoak eman daitezzen sustatzea.
- d) Egokitzapen teknologikoko prozesuei laguntzea.

VI. KAPITULUA

Zehapen-araubidea

50. artikulua.— Arau-haustek

1. Lege honetan aurreikusitako arau-haustek oso astunak, astunak eta arinak izan daitezke.

2. Honako hauek dira arau-hauste oso astunak:

b) Ez betetzea banaketa-betebeharra, % 15eko edo gehiagoko ehunekoan, 18. artikuluan aurreikusitakoa aplikatuz katalanez bikoiztutako eta azpтитulatutako kopien kopuruari dagokionez, betiere kopiok banatu behar badira.

c) Ez betetzea emanaldietarako betebeharra, % 15eko edo gehiagoko ehunekoan, betiere katalanez bikoiztutako eta azpтитulatutako kopien kopuruari dagokionez, kopion emanaldiak behar badira 18. artikuluan aurreikusitakoa aplikatuz.

f) 17.1.c artikuluan aurreikusitako betebeharra ez betetzea; izan ere, betebehar hori dagokio katalanezko bertsiola obra jakin batzuen hizkuntza-menuan sartzeari, betiere obra horiek zinema-aretoetan proiektatzeaz bestelako kanalen bidez banatzeko.

3. Honako hauek dira arau-hauste astunak:

b) Ez betetzea banaketa-betebeharra, % 5 baino gehiagoko eta % 15 baino gutxiagoko ehunekoan, 18. artikuluan aurreikusitakoa aplikatuz katalanez bikoiztutako eta azpтитulatutako kopien kopuruari dagokionez, betiere kopiok banatu behar badira.

c) Ez betetzea emanaldietarako betebeharra, % 5 baino gehiagoko eta % 15 baino gutxiagoko ehunekoan, betiere katalanez bikoiztutako eta azpтитulatutako kopien kopuruari dagokionez, kopion emanaldiak behar badira 18. artikuluan aurreikusitakoa aplikatuz.

4. Honako hauek dira arau-hauste arinak:

b) Ez betetzea banaketa-betebeharra, % 5eko edo gutxiagoko ehunekoan, 18. artikuluan aurreikusitakoa aplikatuz katalanez bikoiztutako eta azpтитulatutako kopien kopuruari dagokionez, betiere kopiok banatu behar badira.

c) Ez betetzea emanaldietarako betebeharra, ehuneko 5eko edo gutxiagoko ehunekoan, betiere katalanez bikoiztutako eta azpтитulatutako kopien kopuruari dagokionez, kopion emanaldiak behar badira 18. artikuluan aurreikusitakoa aplikatuz.

7.4.12.68. 22/2010 Legea, uztailaren 20koa, Kataluniako Kontsumo Kodeari buruzkoa¹¹⁹⁶

HITZAURREA

II

[...]

Beste alde batetik, kontuan izan behar da 2006ko Autonomia Estatutuak kontsumitzaileen babesa zabaltzen duela. Egin-eginean ere, estatutuaren testuko zenbait manutan ageri da kontsumitzaileen babesa: 28. artikuluari gehitu behar zaizkio 34. artikulua, zeinak jasotzen baititu kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak, eta 49. artikulua, zeinak igotzen baitu kontsumitzaileen eta erabiltzaileen babesa printzipio gidariaren kategoriara. [...]

[...]

III

[...]

II. tituluak kontsumitzaileen oinarrizko eskubideak jasotzen ditu. [...] VIII. kapitulua informazioa jasotzeko eta hizkuntza ofizialak erabiltzeko eskubideari buruzkoa da, eskubide hori kontsumitzaileen oinarrizko eskubideetan txertatzen du, eta horrela garatzen du Estatutuaren 34. artikulua.

[...]

V

[...]

Kontsumo Kodeak hiru azken xedapen ditu. [...] Lehenengoak ezartzen duenez, kontsumoaren eremuan, kode honi egiten zaizkio Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legeari eta Merkatuaren Diziplinari eta Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Defentsari buruzko urtarrilaren 8ko 1/1990 Legeari egindako aipamenak. Bigarrenak eta hirugarrenak, hurrenez hurren, *vacatio legis* eta lege honen erregelamendu-garapena zehazten dituzte.

Nabarmendu behar da Kontsumo Kodeak ezarritako hizkuntza-eskubideen sistema ez dagoela kontraesanean 1/1998 Legeak ezarritako araubidearekin, eta, ondorioz, lege horrek indarrean dirauela.

[...]

---

¹¹⁹⁶ BOEren 196. zenbakian, 2010eko abuztuaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-13115>

I. LIBURUA

Xedapen orokorrak

I. TITULUA

Atariko xedapenak

I. KAPITULUA

Xedea, aplikazio-eremua eta definizioak.

111. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako hauek dira:

b) Batez besteko kontsumitzailea: ohiko arretaren irizpidearen arabera, normalean informatuta egon behar duen eta gizarte-, kultura- eta hizkuntza-faktoreen arabera kontsumo-harremanetan kontuz ibili behar duen kontsumitzailea.

l) Kontsumo arduratsua: ondasunen eta zerbitzuen kontsumo neurritsua, informatua, gogoetatsua eta kontzientea, betiere jasangarritasun kulturalaren, ingurumenekoaren, sozioekonomikoaren eta linguistikoaren irizpideak kontuan hartuta.

II. TITULUA

Kontsumitzaileen oinarrizko eskubideak

I. KAPITULUA

Kontsumitzaileen eskubideak

121.-1 artikulua. Xedapen orokorra

121-2 artikulua.— Babestutako eskubideak

Lege honek kontsumitzaileen eskubide eta interes hauek babesten ditu:

g) Hizkuntza-eskubideak.

VIII. KAPITULUA

Hizkuntza-eskubideak

128-1 artikulua.— Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak

1. Kontsumitzaileek, beren kontsumo-harremanetan, eskubidea dute, Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-arloan aplikatu beharreko legerian ezarritakoaren arabera, eurek aukeratzen duten hizkuntza ofizialean ahoz eta idatziz arreta jasotzeko.

2. Kontsumitzaileek, hizkuntza-erabilgarritasunerako eginbeharra erabat errespetatzeaz gain, eskubidea dute honako hauek katalanez jasotzeko:

a) Erosteko gonbidapenak, izaera finkoko informazioa, kontratu-dokumentazioa, aurrekontuak, gordailutze-agiriak, fakturak eta horiei buruzko edo horietatik eratorritako gainerako dokumentuak.

b) Ondasunak eta zerbitzuak behar bezala kontsumitzeko, erabiltzeko eta maneiatzeko beharrezkoak diren informazioak, betiere haien ezaugarrien arabera, erabilitako bitartekoa, formatua edo euskarria edozein dela ere, eta, bereziki, osasuna eta segurtasuna babestearekin zuzenean lotutako nahitaezko datuak.

c) Atxikitze-kontratuak, tipo-klausuladun kontratuak, araudun kontratuak, baldintza orokorrak eta horiei buruzko dokumentazioa, edo kontratu horietako bat egitetik eratortzen den dokumentazioa.

3. Generalitatek okzitanieraren (Aranen aranera deiturikoaren) erabilera sustatu behar du kontsumo-harremanetan, Arango lurralde-eremuan, non berezko hizkuntza baita.

II. LIBURUA

Kontsumo-harremanetarako betekizunak

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA

Betekizun erkideak

211-5 artikulua.— Hizkuntza-betekizunak

1. Kontsumitzaileei zuzendutako dokumentazioak eta informazioek kontsumitzaileen eskura egon behar dute berehala, 128-1 artikuluan ezarritakoaren arabera, baldin eta argibide horiek beharrezkoak badira ondasunak eta zerbitzuak behar bezala kontsumitu eta erabiltzeko. Betekizun hori ez zaie aplikatzen markei, merkataritza-izenei eta jabetza industrialaren legeriak babestutako errotulazioari.

2. Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legean eta gainerako lege aplikagarrietan ezarritakoari kalterik egin gabe, administrazio publikoek sustatu, bultzatu eta suspertu egin behar dituzte lege honek jabari publikoa okupatzen duten establezimenduentzat eta enpresa emakidadunentzat bereziki ezartzen dituen hizkuntza-betebeharrak.

IV. TITULUA

Ondasunen eskuratzea eta errentamendua

II. KAPITULUA

Ondasun higigarriak

242-3 artikulua.— Informazioa gauzatzeko bitarteko onargarriak

3. Informazioa emateko bitartekoa dokumentala bada, erosleari ematen zaion idazkiak kontsumitzaileen eskura egon behar du berehala, katalanez eta gaztelaniaz.

III. LIBURUA

Merkatuaren diziplina eta kontsumitzaileen eskubideak

III. TITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

I. KAPITULUA

Arau-hausteen tipifikazioa

331-6 artikulua.— Bestelako arau-hausteak

331-1etik 331-5era bitarteko artikuluetan tipifikatutako arau-hausteez gain, honako hauek ere arau-hausteak dira:

k) Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak urratzea edo araudiak ezarritako hizkuntza-arloko betebeharrak ez betetzea.

III. KAPITULUA

Arau-hausteen sailkapena

1197333-12 artikulua.— Zehapenen ordezkoko neurriak

1. Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideen arloko arau-hausteen ondoriozko zehapen-ebazpenek zehapen ekonomikoaren ordezkoko neurriak aurreikus ditzakete.
2. Ordezko neurriek izan behar dute hizkuntza-eskubideekin lotutako hezkuntza-programak, jarduerak edo zerbitzuak egitea, betiere jardueraren sektorearekin eta arau-haustea egin den inguruabarrekin lotuta.
3. Ordezko neurria arau-haustearen erantzuleak edo erantzuleek eskatu behar dute, betiere zehapen-ebazpena administrazio-bidean irmo bihurtu baino lehen.
4. Ordezko neurria arau-haustea egin duen pertsona fisikoak edo pertsona fisikoek eskatu behar dute, euren borondatez, 334.1 artikuluan ezarritakoaren arabera. Erantzukizuna pertsona juridiko batena bada, haren ordezkariak egiaztatzen duenak eskatu beharko du, eta pertsona juridiko arduradunarekin lan- edo kontratu-lotura duten pertsonak gauzatu beharko dute.
5. Ordezko neurria eskatzeko prozedura Gobernuaren dekretu bidez arautu behar da. Ordezko neurrien forma, iraupena eta edukia, arau-haustearen inguruabarren arabera arautu behar dira, hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailaren agindu baten bidez».

Azken xedapenetako lehenengoa.— 1/1998 eta 1/1990 legeei buruzko aipamenak

Kontsumoaren arloan, lege honi egiten zaizkio Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legeari eta Merkatuaren Diziplinari eta Kontsumitzaile eta

---

¹¹⁹⁷ Neurri fiskalak, finantzarioak, administratiboak eta sektore publikoko neurriei buruzko urtarrilaren 27ko 2/2021 Legearen 88. artikulua txertatutako artikulua (BOE, 18. zenbakia, 2022ko urtarrilaren 21eko alea).

Erabiltzaileen Defentsari buruzko urtarrilaren 8ko 1/1990 Legeari egindako aipamenak.

**7.4.12.69. 25/2010 Legea, uztailaren 29koa,
Kataluniako Kode Zibilaren bigarren
liburuari buruzkoa (liburu hori pertsonari eta
familiarari buruzkoa da)¹¹⁹⁸**

HITZAURREA

III. Egitura eta edukia

[...]

Izan ere, ezkontzaren arau-esparru berriak, emaztearen edo bikotekidearen ugalketa lagunduko tekniketarako emakumearen adostasunaren bidezko seme-alabatasuna zehazteko arau-esparruak eta sexu bereko ezkonduak edo bikote egonkorrek batera adoptatzeko aukerak eragiten dute semeak edo alabak bi aita edo bi ama izatea. Hori dela eta, ezinbestekoa da harmonizazio-lan bat egitea, zeinak bide emango baitu hizkuntzaren neutraltasun handiagoa lortzeko generoaren arloan. Ildo horretan, “senar”rari eta “emazte”ari buruz egiten ziren erreferentzia gehienek ordez “ezkontide”ak jartzen dira, eta “aita”ri eta “ama”ri egiten zitzaizkionen ordez, berriz, “guraso”ak jartzen dira, baldin eta adiera horrek berezko gurasoak nahiz adopziozkoak barne hartzen baditu.

[...]

---

¹¹⁹⁸ BOEren 203. zenbakian, 2010eko abuztuaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-13312>

**7.4.12.70. 26/2010 Legea, abuztuaren 3koa,
Kataluniako Administrazio Publikoen
Araubide Juridiko eta Prozedurari
buruzkoa¹¹⁹⁹**

HITZAURREA

[...]

Atariko tituluak legearen xedea, helburuak eta aplikazio-eremua, eta hizkuntza-araubidea zehazten ditu.

[...]

ATARIKO TITULUA
Helburuak eta aplikazio-eremua

5. artikulua.— Hizkuntza-araubidea

Kataluniako administrazio publikoen hizkuntza-araubidea Autonomia Estatutuan eta Generalitateko nahiz toki-erakundeetako hizkuntza-araudian xedatutakoak arautuko du.

---

¹¹⁹⁹ BOEren 203. zenbakian, 2010eko abuztuaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-13313>

7.4.12.71. 29/2010 Legea, abuztuaren 3koa, Kataluniako Sektore Publikoan Bitarteko Elektronikoak erabiltzeari buruzkoa¹²⁰⁰

III. TITULUA

Sektore publikoaren informazioa, eta herritarren eta enpresen parte-hartzea bitarteko elektronikoen bidez

III. KAPITULUA

Sektore publikoaren eta herritarren arteko harremanetan bitarteko elektronikoen erabilera sustatzeko neurriak

17. artikulua.— Sektore publikoaren eta herritarren arteko harremanetan bitarteko elektronikoen erabilera faboratzeko tresnak

Sektore publikoak bitarteko elektronikoen erabilera erraztu behar du herritarrekiko harremanetan, honako tresna hauek erabiliz:

e) Administrazio-prozedurak herritarrek aukeratutako hizkuntzan, gutxienez Kataluniako hizkuntza ofizialetan, izapidetzea erraztuko duten tresna eleaniztunak sortzea.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza ofizialen erabilera bitarteko elektronikoetan

1. Sektore publikoa osatzen duten erakundeek herritarren eskura jartzen dituzten aplikazioek bide eman behar dute kontsulta, parte-hartzea eta izapidetzea egiteko interesdunak aukeratutako hizkuntza ofizialean, eta bide eman behar dute edozein unetan hizkuntza-aukera aldatzeko.

2. Sektore publikoa osatzen duten erakundeek beste hizkuntza batzuen erabilera erraztu dezakete, ondorio juridikorik gabe, betiere etorkinen kolektiboen integrazioa errazteko.

---

¹²⁰⁰ BOEren 217. zenbakian, 2010eko irailaren 7ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-13843>

7.4.12.72. 33/2010 Legea, urriaren 1ekoa, Gazte-politikei buruzkoa¹²⁰¹

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

1. ATALA

Gazte-politiken xedea, aplikazio-eremua eta printzipioak

3. artikulua.— Gazte-politiken sustapena

3. Botere publikoek, gazteriaren arloan, honako hauek egin behar dituzte:

k) Hizkuntza eta kultura katalanak gazteen artean defendatzeko eta sustatzeko behar diren neurriak sustatzea, suspertzea eta bermatzea, bai eta Aranen okzitaniara eta okzitaniar kultura gazteen artean sustatzea, suspertzea eta bermatzea.

l) Gazteen kultura-sorkuntza eta -ekoizpena sustatzea, batez ere katalanez eta okzitanieraz, Aranen, eta haien sustapena eta zabalkundea erraztea, bai eta gazteen arte-jarduerarako sorkuntza eta erakusketa-espazioak sustatzea ere.

m) Hizkuntza eta kultura katalanak eta Aranen okzitaniar hizkuntza eta kultura sustatzea, heldu berri diren gazteak integratzeko tresna gisa.

o) Gazteen mugikortasuna sustatzea, bereziki Europan, Mediterraneo aldetik, katalanez hitz egiten duten lurraldeetan eta Kataluniatik kanpoko erkidego katalanetan zehar.

---

¹²⁰¹ BOEren 257. zenbakian, 2010eko urriaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-16137>

7.4.12.73. 35/2010 Legea, urriaren 1ekoa, Okzitanierari, Aranen Aranera Denari, buruzkoa¹²⁰²

Kataluniako Generalitateko presidentea

Ager bedi herritar guztientzat Kataluniako Parlamentuak onetsi duela eta nik, Erregearen izenean eta Kataluniako Autonomia Estatutuaren 65. artikulua ezartzen duenaren arabera, 35/2010 Legea, urriaren 1ekoa, Okzitanierari, Aranen Aranera Denari, buruzkoa aldarrikatzen dudala.

HITZAURREA

Aranen hizkuntza-identitatea

Okzitaniera, Aranen aranera deitua, Aranen berezko nortasunaren funtsezko osagaia da, arandarrek mendeetan zehar defendatua eta Kataluniako Autonomia Estatutuaren 11. artikulua aitortua eta babestua.

Historikoki, Aran bere borondatez 1175eko Amparanzako Tratatuaren bidez Kataluniako koroa aragoiarrarekin batu zenetik, Kataluniako Printzerriko instituzio politikoek Aranen nortasun kulturala eta linguistikoa aitortu eta errespetatu dute. Nortasun hori Arango Haraneko erregimen politiko-administratibo berezi baten esparruan garatu ahal izan zen, 1834an ezabatu zen arte, lurralde horretan Espainiako Estatuaren administrazio-araubide orokorra eta gaztelania hizkuntza ofizial bakar gisa ezarrita. 1979an Kataluniaren autogobernua berrezartzeak, erregimen demokratiko baten inguruabarretan, aranera babesteko erregimen bat ezartzea ahalbidetu zuen, Kataluniako hizkuntza-aniztasunaren eta okzitaniar hizkuntzako lurraldeekin duen lotura pribilegiatuaren zati gisa.

Okzitaniako hizkuntzak zenbait aldaera linguistiko ditu bere lurralde osoan zehar, hiru estatutan banatuta. Gaur egun, okzitanierak ez du bere lurralde osorako agintaritzaren linguistiko bakarra. Aranen araneraren hizkuntza-agintaritzaren Arandar Ikaskuntzen Institutuak hartzen du bere gain 2008ko apirilaren 29tik, *Conselh Generau d'Aranen* Osoko Bilkuraren erabakiz.

Lege honekin, Kataluniako Parlamentuak aurrerapauso bat ematen du okzitanieraren aitortzean eta babesean, Arango berezko komunikazio-hizkuntza baita Katalunian. Legegintzako esku-hartze horren zentzua koherentea da Kataluniako hizkuntza-politika inspiratu duten hizkuntza-aniztasunaren defentsarako balio eta helburuekin. Aldi berean, Espainiako eta Europako eremuetan balio eta helburu horiek berak sustatuz, Parlamentuak beste lurralde batzuekin partekatutako okzitaniar hizkuntza-ondarea zaintzen eta zabaltzen lagundu nahi du.

Esparru juridikoa eta lege-bilakaera

Espainiako 1978ko Konstituzioaren esparruan, 1979ko autonomia-estatutuaren 3.4 artikulua honako hau ezarri zuen: «Aranera irakasgaia izango da, eta errespetu

---

¹²⁰² BOEren 279. zenbakian, 2010eko azaroaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-17710>

eta babes berezia izango du». Estatutuaren manu horren lege-garapenak aukera eman zuen araneraren estatutu juridiko indartua eratzeko. Hasieran, apirilaren 15eko 7/1983 Legeak, Hizkuntza-normalizazioari buruzkoak, aranera, okzitanieraren aldaera, Aranen berezko hizkuntza zela adierazi zuen, araneraren hizkuntza-eskubide jakin batzuk aldarrikatu zituen eta botere publikoei zuzendu zien haren erabilera eta irakaskuntza bermatzeko agindua. Geroago, Arango Haraneko erregimen bereziari buruzko uztailaren 13ko 16/1990 Legeak araneraren ofizialtasun lurralderatua deklaratu zuen, erabilera eta irakaskuntza-bermeak hobetu zituen, eta Aranen haren normalizazioa sustatzeko agindu orokorra jaso zuen. Ondoren, Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legeak legea bera aranerari osagarri gisa aplikatzea erabaki zuen, eta toponimiari, antroponimiari eta komunikabideei buruzko xedapen espezifikoak jaso zituen. Araneraren arauketak beste xedapen sektorial batzuk ere hartzen ditu barne, lege-mailakoak eta legetik beherakoak, araneraren eta katalanaren tratamendua parekatzeko joera izan dutenak.

2006ko autonomia-estatutua onesteak funtsezko aldaketa dakar aurreko egoerarekin alderatuta, 6.5 artikulua okzitanieraren ofizialtasuna deklaratzeko baitu Katalunian, Aranen aranera izenekoak. Hala, horren estatutu juridikoa Konstituzioaren 3.2 artikuluan kokatzen da zuzenean, artikulua horrek zehazten baitu: «Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango dira haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritik». Hizkuntza horri ofizialtasun estatua ematea da Kataluniako herritarren eta bertako instituzioen aitortzaren adierazpenik altuena. Estatutuaren bidez, okzitaniera Estatuko ordenamendu juridikoan integratzen da. Okzitanieraren ofizialtasuna, gainera, Katalunia osora hedatzen da, eta, horrela, hiru hizkuntza ofizial aitortzen dituen estatuaren barruko lurralde bakarra bihurtzen da. Arango berezko hizkuntzaren ofizialtasunaren ondorio juridikoetako batzuk zehazten ditu estatutuak, bereziki herritarren hizkuntza-eskubideei dagokienez. Arango herritarrek aranerarekiko dituzten eskubideak zehazten ditu 36. artikulua. Estatutuak hizkuntza horri erabilera, hedapena eta ezagutza babesteko eta sustatzeko printzipioak aplikatzea xedatzen du, eta Generalitati eta *Conselh Generau d'Aran* esleitzen die horiek normalizatzeko eskumena.

Azkenik, okzitanieraren ofizialtasunaren indarreko araubideak ondorio garrantzitsuak ditu Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunaren aplikazioari dagokionez. Espainiako Estatuak 2001. urtean erabili zuen nazioarteko tratatu hori berresteko formula dela eta, zeinak igortzen baitu autonomia-estatutuek ofizialtzat jotzen dituzten hizkuntzetara, Arango berezko okzitanieraren babes-maila nabarmen handitu da 2006ko Estatutuaren ondorioz.

Justifikazioa eta helburuak

Aranen aranera izeneko okzitanieraren esparru juridikoan egindako aldaketen ondorioz, beharrezkoa da lege-arauketa berri bat. Lehenengoz, haren araubide juridikoa estatutu berrira egokitzeke, zeinak hainbat agindu esplizitu formulatzen dizkion legegileari ildo horretan, eta bosgarren xedapen gehigarrian lau urteko epea finkatzen duen Arango erregimen berezia estatutu-arauak ezarritakora egokitzeke. Bigarren, Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunak ezarritako konpromisoak betetzeko. Eta, azkenik, legegintzako esku-hartze horrek aukera eman behar du okzitanieraren araubide juridikoa eguneratzeko eta bateratuagoa eta koherenteagoa egiteko Aranen eta Kataluniako gainerako lekuetan, zeina gaur egun arau sakabanatu eta zatikatuek arautzen baitute, eta

horiek nolabaiteko anbiguotasuna proiektatzen baitute hizkuntzaren identitatearen eta haren estatusaren inguruan.

Lege honen helburu orokorrak okzitaniera aitortzea, babestea eta sustatzea dira, haren arandar aldaeran, eremu eta sektore guztietan. Kataluniako hizkuntza-politikaren tradizioari jarraituz, okzitanieraren batasuna babesten laguntzeko borondatea ulertzen du aitortza horrek. Gaur egun, erreferentziazko araudi hedatuena, Generalitatek 1983an onetsitako *Normes ortografiques der aranés* arauetako irizpide bereber eusten diena, Loís Alibèrtek *Gramatica occitanan* definitutakoa da, Katalunian 1935ean argitaratua eta Kataluniako Ikaskuntzen Institutuak 2000. urtean berrargitaratua. Okzitanieraz hitz egiten duten beste lurralde batzuekiko harremanak bultzatuz gero, lege honek lagundu dezake okzitanieraren gidalerroak arautu eta ezartzeko ekintzak garatzen. Era berean, *Conselh Generau d'Aranek* araneraren azterketa sustatzeko eta haren erabilera-eremuak definitzeko aukera izan behar du.

Babes-mailari dagokionez, lege honen irizpide inspiratzailea okzitanieraren (araneraren) araubide juridikora hedatzea da, Arango lurralde osoko berezko hizkuntza den aldetik, eta Kataluniako hizkuntza ofiziala den aldetik, kontzeptu horiek Kataluniako hizkuntza-ordenamenduan duten edukia. Beraz, ikuspegi eskuzabala hartzen da estatutu-manuen garapenean, legegilea gaitzen baitute Arango berezko hizkuntzaren ofizialtasunaren norainokoa, erabilerak eta ondorio juridikoak zehazteko eta hizkuntza-normalizazioaren prozesua kokatzeko. Hala ere, araneraren errealitate sozial eta demografikoak zenbait baldintza ezartzen ditu, eta lege-arauketak modulazio egokien bidez islatzen ditu. Horrela, berezko hizkuntzaren izaerak eta Arango Haranean hitz egiten duten biztanleen kontzentrazioak justifikatzen dute lurralde horretan Kataluniako gainerako lurraldeetan baino babes handiagoa ezartzea. Oro har, lege honek Aranen berezko hizkuntzari aitortzen dizkion duintasunak eta estatusak Europako hizkuntza-aniztasunaren babesaren erreferente izatea eragiten dute, okzitanieraren hizkuntza-arloari dagokionez.

Arango hizkuntza sustatu eta sustatzeko zeregina bultzatzea da lege honen azken eta helburu nagusietako bat. Ildo horretan, lege-estaldura zabala ematen zaie aranera sustatzeko eta hedatzeko neurriei, eremu eta sektore guztietan. Besteak beste, gizarte-fenomeno berrien eragin linguistikoa kudeatzeko beharrezkoak diren bitartekoak ezartzen ditu lege honek, hala nola immigrazioa areagotzea, edo komunikabideetan eta informazioan araneraren presentzia bultzatzea. Hizkuntza erregional eta gutxituen Europako Gutunak ezarritakoaren arabera, lege honek gainerako Okzitaniako gainerakoarekiko lankidetzara ere errazten du, eta hori zehaztu daiteke okzitaniera sustatzeko neurriak hartzean.

Edukia eta egitura

Lege honek berezko hizkuntzaren printzipioa garatzen du, Aranen aranera aplikatuta. Printzipio horrek behartzen ditu botere publikoak eta instituzioak hizkuntza hori babestera, oro har erabiltzera eta eremu guztietan erabilera publikoa sustatzera. Hizkuntza ofizialaren kontzeptuak hizkuntza-eskubide orokor batzuk bermatzen ditu Kataluniako administrazio guztien aurrean. Aurreko printzipioak hizkuntzaren batasuna sustatzeko borondatearen baieztapenarekin osatzen dira, gainerako lurraldeekiko eta okzitanieraz diharduten taldeekiko harreman-esparruan. Printzipio horiek kontuan hartuta, lege honek Arango berezko hizkuntzaren erabilera ofiziala arautzen du, eta haren erabilera babesteko eta

sustatzeko neurriak ezartzen ditu, haren normalizazioa lortzeko, bai eta haren presentzia eremu guztietan bermatzeko sustapen-neurriak ezarri ere.

Arlo instituzionalean, lege honek dio aranera erabili behar dutela Arango administrazio eta instituzioek, eta Arango Generalitatearen mende dauden zerbitzu eta organismoek ere erabili behar dutela normalean beren harreman administratiboetan eta herritarrei informazioa zabaltzean, herritarrek beste hizkuntza ofizial bat aukeratzeko duten eskubideari kalterik egin gabe. Arandik kanpo, herritarrek eskubidea dute okzitaniara, aranera aldaera, erabiltzeko eta administrazioarekin idatzizko harremanetan hizkuntza horretan arreta jasotzeko, baita hura erabiltzeko eta haren informazio-zerbitzu bateratuan ahozko erantzuna jasotzeko ere. Generalitatek bermatu behar du hori, lege honetan ezarritako moduan dagozkion neurriak hartuz. Era berean, okzitaniaraz idatzitako dokumentazio publiko eta pribatu guztiak balio osoa duela aldarrikatzen du, herritarrek gainerako hizkuntza ofizialekiko dituzten eskubideei kalterik egin gabe, eta estatuko organismoekin hitzarmenak sinatzea aurreikusten du, hizkuntzaren erabilera normalizatzeko.

Onomastikari dagokionez, lege honek toponimoen izen tradizional arandarraren eskusotasuna ezartzen du, bai eta pertsonen euren izen-abizenak okzitaniar grafiaren arabera erregularizatzeko duten eskubidea ere.

Irakaskuntzari dagokionez, lege honek araneraren erabilera arautzen du, Arango irakaskuntza-zentroetan ohikoa den adierazpen eta ikaskuntza tresna gisa. Era berean, okzitaniararen ezagutza eta hizkuntza horren batasuna Katalunia osoan hedatzen ari da, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako curriculumetan Arango hizkuntza-errealitatearekin eta okzitaniar hizkuntzarekin eta kulturarekin duen loturarekin lotutako edukiak sartuz. Araneraren ezagutza egiaztatzen duten tituluak eta ziurtagiriak ezartzeko, *Conselh Generau d'Aranen* eskumena zehazten da.

Komunikabideen eremuan, eta Generalitatearen eskumenen esparruan, lege honek ikus-entzunezko komunikazioaren eremuan aranera erabiltzeko printzipio gidariak ezartzen ditu, irrati- eta telebista-espazioan norberaren hizkuntzaren presentzia bermatzeko, bai eta idatzizko prentsa eta hizkuntza horretako informazio- eta komunikazio-sare telematikoetan erabiltzea sustatzeko neurriak ere. Hizkuntza erregional eta gutxituen Europako Gutunetik eratorritako konpromisoak ere jasotzen dira, bai eta horiek lortzeko beste ente batzuekin lankidetzan aritzeko beharra ere.

Sustapen- eta babes-neurriari dagokienez, lege honek Generalitateko Gobernuaren eta *Conselh Generau d'Aranen* erantzukizun partekatuak aitortzen ditu, eta okzitaniararen normalizazioa bultzatzeko agindu orokorra ematen du, Arango berezko aniztasuna kontuan hartuta. Arango kultura-jardueretan eta ekipamenduetan eta gizarte- eta ekonomia-jardueretan hizkuntzaren erabilera sustatzeko neurri espezifikoak arautzen dira, Hizkuntza erregional eta gutxituen Europako Gutunean ezarritako konpromisoekin bat etorriz. Azkenik, okzitaniaraz diharduten beste lurralde batzuekiko lankidetzaren antolatzean, hizkuntzaren gainerako arloarekiko lotura eta hizkuntzaren kanpo-proiektzioa sustatzeko eta errazteko mekanismo egokiak ezartzen dira.

Lege honek hogeita bost artikulua, zortzi xedapen gehigarri, xedapen indargabetzaile bat eta bi azken xedapen ditu. Artikuluak zazpi kapitulutuan banatzen dira: printzipio orokorrak (I. kapitulua), erabilera instituzionala (II. kapitulua), onomastika (III. kapitulua), irakaskuntza (IV. kapitulua), tituluak eta ziurtagiriak (V. kapitulua), irrati- eta telebista-baliabideak (VI. kapitulua) eta hizkuntzaren

sustapena eta hedapena (VII. kapitulua). Egitura horrek, funtsean, Kataluniako aurreko hizkuntza-legeek hartutakoari jarraitzen dio, Kataluniako okzitaniararen egoera soziolinguistikoari egokitutako modulazioak alde batera utzi gabe, eta *Conselh Generau d'Aranek* berezko hizkuntzaren erabilera arautzeko eta sustatzeko duen autonomia-eremua errespetatuz.

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak

1. artikulua.— Xedea eta helburua

1. Lege honen xedea da Katalunian okzitaniera babestea, Aranen aranera izenekoa, lurralde horretako berezko hizkuntza den aldetik, eremu eta sektore guztietan, hizkuntza hori sustatzea, hedatzea eta ezagutzea, eta haren erabilera ofiziala arautzea.

2. Lege honen helburu nagusiak, Arango berezko hizkuntzari buruzkoak, honako hauek dira:

a) Hura aitortzea, babestea eta sustatzea.

b) Haren erabilera ofiziala arautzea, hizkuntza-eskubideak eta eraginbeharrak zehaztea eta gauzatzea, eta erabilera soziala sustatzea, estatutuan eta hizkuntza-politikari buruzko legeetan ezarritakoaren arabera.

c) Administrazioetan, irakaskuntzan, komunikabideetan eta jarduera kultural, sozial eta publikoetan haren erabilera sustatzea eta bermatzea, eta eremu horietan horiek normalizatzea Aranen.

d) Arango herritarren artean haren ezagutza zabaltzen dela ziurtatzea eta Katalunian ezagutza hori sustatzea.

e) Okzitaniako gainerako erkidegoekin eta gainerako lurraldeekin harremanak izaten eta garatzen laguntzea eta sustatzea.

f) Lege honen xede den hizkuntzari dagokionez, hizkuntza-politika finantzatzeko mekanismoak ezartzea.

2. artikulua.— Berezko hizkuntza eta hizkuntza ofizialak

1. Aranera, okzitanierak Aranen jasotzen duen izena, lurralde honetako berezko hizkuntza da.

2. Kataluniako herritarrek eta haien instituzio politikoei Arango herria bereizten duen hizkuntza aitortu, babestu eta errespetatzen dute, eta Aran kultura-, historia-, geografia- eta hizkuntza-nortasuna duen errealitate gisa aitortzen dute.

3.¹²⁰³ Aranera, Arango berezko hizkuntza den aldetik, da:

---

¹²⁰³ Konstituzioaren aurkakotzat eta baliogabetzat jotzen da 3.a) apartatuaren tartekia, bai eta 3.b) apartatuaren konstituzionaltasuna ere, Konstituzio Auzitegiaren otsailaren 8ko 11/2018 epaiaren 5. oinarri juridikoan ezarritakoaren arabera. Erref.: BOE-A-2018-3301.

Konstituzio Auzitegiaren 2011ko abenduaren 14ko autoaren bidez 3. zenbakiaren etendurari eusten zaiola deklaritzen da. Erref.: BOE-A-2011-20015

Bertan behera uzten da 3. paragrafoaren indarraldia eta aplikazioa, 2011ko uztailaren 27tik aurrera prozesuko aldeentzat eta 2011ko irailaren 27tik aurrera gainerakoentzat, Konstituzio Auzitegiaren 2011ko irailaren 13ko probidentziaren bidez, zeinak 4460/2011 konstituzio-kontrakotasuneko errekurtoa izapidetzea onartzen baitu. Erref.: BOE-A-2011-15162

a) Arango instituzio guztiek **lehentasunez** erabiltzen duten hizkuntza, bereziki *Conselh Generau d'Arane* erabiltzen duena, toki-administrazioarena eta haien mende dauden erakundeena, komunikabide publikoena, irakaskuntzarena eta toponimiarena.

b) Kataluniako administrazioek Arane kiko harremanetan erabili ohi duten hizkuntza, lege honetan zehaztutako moduan.

4. Pertsona fisiko edo juridikoek Arango berezko hizkuntza erabil dezakete, Katalunian hizkuntza ofiziala den aldetik, jarduera publiko eta pribatuetan, eta ezin izango dute inolako diskriminaziorik jasan arrazoi horrengatik. Hizkuntza horretan egindako egintza juridikoek balio eta eraginkortasun osoa dute, gainerako hizkuntza ofizialei dagokienez herritarrei aitortzen zaizkien eskubideei kalterik egin gabe.

3. artikulua.— Hizkuntza-eskubideak

1. Autonomia Estatutuaren arabera, honako hauek dira Arango berezko hizkuntzari dagozkion hizkuntza-eskubideak:

a) Hura ezagutzekoa, lege honetan ezarritakoaren arabera.

b) Hizkuntza horretan ahoz eta idatziz jardutekoa harreman eta egintza publiko eta pribatuetan, indarrean dagoen araudiaren arabera.

c) Autonomia Estatutuaren 2.2 artikuluan aipatzen diren Arango instituzio eta administrazio publikoekiko eta Generalitateko instituzioekiko harremanetan erabiltzekoa Kataluniako edozein tokitan, eta hizkuntza horretan artatua izatekoa, lege honetan ezarritakoaren arabera.

d) Hizkuntza-arrazoiengatik diskriminaziorik ez jasatekoa.

2. Autonomia Estatutuaren 36.3 artikuluaaren arabera, Aranen, pertsona guztiek dituzte lege honek aitortutako gainerako eskubideak ere.

4. artikulua.— Okzitanieraren batasuna

1. Botere publikoek, okzitanieraren erabilera sustatzeko eta suspertzeko jarduketetan, kontuan hartu behar dute hizkuntza-batasuna, eta haren berri eman behar dute.

2. Okzitaniera Kataluniak eta, bereziki, Arane Europako beste lurraldeekin partekatzen duten ondarea da. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Arane* okzitanieraren batasuna babesten lagundu behar diete okzitanierazko beste lurralde batzuetako organismoek.

3. Arandar Ikaskuntzen Institutuak administrazio publikoetatik independentea izan behar du, dagokion izaera akademikoa lortu behar du eta hizkuntza-agintaritza izan behar du aranera erabiltzeko konbentzionalismoak finkatzeko, okzitanieraren enbor arruntaren hizkuntza-aldaera kontuan hartuta. Era berean, hizkuntzaren arloan eskatzen zaion aholkularitza emateko agintaritza izan behar du.

4. Administrazio publiko guztien eta haien mende dauden erakunde autonomoen, enpresen eta gainerako erakunde eta instituzioen hizkuntza-erabilerek, bai eta irakaskuntza publiko eta pribatuko zentroen eta titulartasun publikoko komunikabideen hizkuntza-erabilerek ere, errespetatu behar dituzte 3. apartatuan aipatzen den instituzioak ezartzen dituen irizpideak. *Conselh Generau d'Arane* eta Generalitatek hizkuntza-erabilera horiek bermatzeko beharrezkoak diren lankidetzak eta aholkularitza-sistemak ezarri behar dituzte.

II. KAPITULUA

Erabilera instituzionala

5. artikulua.— Instituzioak eta administrazio publikoak Aranen

1. Arango berezko hizkuntza *Conselh Generau d'Aranena* da, Generalitatek Arango eremuan duen administrazioa, Arango toki-administrazioena, gainerako korporazio publikoena, haien mende dauden instituzio eta enpresena eta haien zerbitzuen emakidadunena. *Conselh Generau d'Arami* eta toki-korporazioei dagokie haren erabilera arautzea, bakoitzak dituen eskumenen eremuan.

2. *Conselh Generau d'Aranek*, Arango toki-administrazioek eta haien mendeko erakunde publikoek izapidetutako administrazio-prozeduretan, aranera erabili behar da normalean, haiek zehaztutako moduan, hargatik eragotzi gabe herritarrek Katalunian ofiziala den beste hizkuntza batean dokumentuak aurkezteko eta jakinarazpenak jasotzeko duten eskubidea. Egoitza Aranen duten pertsona fisiko eta juridikoei zuzendutako komunikazioak eta jakinarazpenak ere aranera egin behar dira, hargatik eragotzi gabe herritarrek horiek guztiak Kataluniako beste hizkuntza ofizial batean jasotzeko duten eskubidea, hala eskatzen badute.

3. *Conselh Generau d'Aranen* eta Arango toki-erakundeen xedapenak, ebazpenak eta erabakiak aranera argitaratu behar dira, gainerako hizkuntza ofizialetan argitaratzeari buruz legerian ezarritakoari kalterik egin gabe.

4.¹²⁰⁴ Generalitatek, Aranen, aranera erabili behar du normalean bere organoek eta enteez herritarrekin dituzten harremanetan. Generalitatek behar diren giza bitartekoak eta bitarteko materialak izan behar ditu pertsonen aranera erabiltzeko eta aranera artatuak izateko duten eskubidea bermatzeko, ahoz eta idatziz. *Aranen maiz erabiltzen diren inprimaki, formulario eta testu administratiboetan, Generalitatek, gainerako hizkuntza ofizialei buruz legeriak ezarritakoari kalterik egin gabe, aranera erabili behar du eta lehentasunezko posizioa eman behar dio.*

5. *Conselh Generau d'Arango*, Arango toki-erakundeetako eta horien mendeko organismoetako funtzionarioak eta lan-kontratuko langileak hautatzeko prozesuetan, aranera ezagutza egiaztatu behar da, kasuan kasuko plazen berezko eginkizunei dagokien mailan, indarrean dagoen araudiaren arabera.

6. Generalitateko Administrazioaren eta Arandik kanpoko toki-erakundeen deialdietan, Aranera bideratutako plazen hornikuntza aurreikusten denean, betekizun gisa jaso behar da aranera jakitea, 4. apartatuan xedatutakoa betearazteko bidezkoa den kasuetan. Aranera bideratutako gainerako plazak betetzeko orduan, aranera jakitea merezimendu gisa balioetsi behar da.

7.¹²⁰⁵ *Aranen, Estatuko Administrazioak, hark zehaztutako moduan, aranera erabili behar du lehentasunez, lurralde horretako berezko hizkuntza gisa.* Estatuko Administrazioako organoek Aranera aranera egingako ahozko eta idatzizko administrazio-jarduketak baliozkoak dira, hizkuntzari dagozkionez, itzulpenik egin

¹²⁰⁴ Konstituzio Auzitegiaren otsailaren 8ko 11/2018 epaiak 4. eta 7. zenbakietako tartekiak Konstituzioaren kontraktatzat eta balio gabetzat jotzen ditu. Erref.: BOE-A-2018-3301.

Konstituzio Auzitegiaren 2011ko abenduaren 14ko autoak 4. eta 7. apartatuen etendurari eusten diola deklaratu da. Erref.: BOE-A-2011-20015.

Bertan behera uzten da 4. eta 7. apartatuen indarraldia eta aplikazioa, 2011ko uztailaren 27tik aurrera prozesuko aldeentzat eta 2011ko irailaren 27tik aurrera gainerakoentzat, Konstituzio Auzitegiaren 2011ko irailaren 13ko probidentziaren bidez, zeinak 4460/2011 konstituzio-kontraktasuneko errekurtsioa izapidetzea onartzen baitu. Erref.: BOE-A-2011-15162.

¹²⁰⁵ Ikusi aurreko oin-oharra.

beharrik gabe. Pertsona orok du eskubidea Estatuko Administrazioa jotzeko eta arreta araneraz jasotzeko, eta ezin zaie inolako itzulpenik eskatu.

6. artikulua.— Instituzioak eta administrazio publikoak Katalunian, Arandik kanpo

1. Hizkuntzari dagokionez, baliozkoak dira Generalitateko instituzio eta organoek, Kataluniako toki-erakundeek eta Estatuko Administrazioako organo eta enteek okzitanieraz, araneraren aldaeran, Katalunian egindako ahozko eta idatzizko administrazio-jarduketak, gainerako hizkuntza ofizialei dagokienez herritarrei aitortzen zaizkien eskubideei kalterik egin gabe.

2. Pertsona guztiek dute, Generalitateko Administrazioarekin eta Kataluniako edozein tokitan haren mende dauden organismo eta enpresekin idatziz dituzten harremanetan, okzitaniera arandar aldaeran erabiltzeko eskubidea, eta ezin zaie inolako itzulpenik eskatu. Herritarren informazio eta kontsultarako Generalitateko zerbitzu bateratuan ere ahoz erabil dezakete hizkuntza hori.

3. Generalitatek, *Conselh Generau d'Aran*ekin lankidetzan, laguntza teknikoa eta informazioa eskaini behar dizkie Arango berezko hizkuntza beren hizkuntza-politikan sartu nahi duten udalei.

4. Generalitateko instituzioek eta Aranen eskumenak dituzten toki-erakundeek herritarren eskura jarri behar dituzte maiz erabiltzen dituzten inprimakiak, formularioak eta administrazio-testuak. Instituzio eta ente horiekiko harremanetan, herritarrek idatzizko jakinarazpen eta komunikazioak araneraz jasotzeko eskubidea dute, katalanaren eta gaztelaniaren ofizialtasunari kalterik egin gabe.

5. ¹²⁰⁶ *Autonomia Estatutuaren 2.2 artikuluan aipatzen diren Generalitateko instituzioek eta eskumenak Aranen dituzten toki-erakundeek Aranen dituzten harreman instituzionaletan aranera erabili behar dute lehentasunez*. Gainerako toki-erakundeek ere erabil dezakete, Arango instituzioekiko harremanetan.

6. Generalitateko Administrazioako eta Kataluniako toki-erakundeetako lanpostuak betetzeko hautaketa-prozesuan, lege honetan araututako hizkuntza jakitea merezimendutzat har daiteke, erregelamendu bidez zehaztutako baldintzetan. Arango berezko hizkuntza ahoz eta idatziz jakitea ere baldintza bat izan daiteke Generalitateko Administrazioako lanpostuak Arandik kanpo betetzeko, baldin eta, lanpostuen zerrendaren arabera, hori justifikatzen duten eginkizunak badagozkie, bereziki, herritarrei ahozko edo idatzizko arreta ematearekin, irakaskuntzarekin, harreman instituzionalekin, hizkuntza-aholkularitzarekin edo kanpo-proiektioarekin eta erabilera sustatzearekin zerikusia dutenak.

7. Generalitatek, funtzionarioak prestatzeko egituraren bidez, Arango berezko hizkuntzaren ikaskuntza sustatu behar du, batez ere jendearen arretarako postuetan dauden pertsonen artean.

---

¹²⁰⁶ Konstituzio Auzitegiaren otsailaren 8ko 11/2018 epaiaren bidez, 5. apartatuko tarteki nabarmendua Konstituzioaren aurkakoa eta deuseza dela deklaritzen da. Erref.: BOE-A-2018-3301. Konstituzio Auzitegiaren 2011ko abenduaren 14ko autoaren bidez 5. apartatuaren etendurari eusten zaiola deklaritzen da. Erref.: BOE-A-2011-20015.

5. apartatuaren indarraldia eta aplikazioa etetea deklaritzen da, 2011ko uztailaren 27tik aurrera prozesuko aldeentzat eta 2011ko irailaren 27tik aurrera gainerakoentzat, Konstituzio Auzitegiaren 2011ko irailaren 13ko probidentziaren bidez, zeinak 4460/2011 konstituzio-kontrakotasuneko errekurtoa izapidetzea onartzen baitu. Erref.: BOE-A-2011-15162.

7. artikulua.— Argitalpen ofizialak

1. Parlamentuko legeak araneraz ere argitaratu behar dira. Aranerazko bertsiok izaera ofiziala du.
2. Generalitateko eta haren sistema instituzionaleko instituzioen eta enteen xedapenak, ebazpenak eta erabakiak araneraz ere argitaratu behar dira, baldin eta Arani berariaz eragiten badiote.

8. artikulua.— Dokumentu publikoak eta pribatuak

1. Hizkuntzari dagozkionez, baliozkoak dira Aranek bere hizkuntzan emandako dokumentu publikoak.
2. Dokumentu publikoak Aranen beraren hizkuntzan idatzi behar dira, egileak hala eskatzen badu, edo, bat baino gehiago izanez gero, eurek erabakitako hizkuntza ofizialean. Aranen, fede-emaile publikoek dokumentu publikoen kopiak eta lekukotzak eman behar dizkiete hala eskatzen duten interesdunei Arango berezko hizkuntzan idatzita.
3. Arango fede-emaile publikoen bulegoek herritarrak araneraz artatzeko moduan egon behar dute, eta beren lanpostuari dagozkion eginkizunak betetzeko araneraren ezagutza egokia eta nahikoa duten langileak izan behar dituzte. Aranen notariotzak hornitzean, araneraren ezagutza merezimendu gisa balioesten da, legeek ezarritako moduan.
4. Araneraz idatzitako edozein motatako dokumentu pribatuak baliozkoak dira hizkuntzari dagozkionez, eta ez da inolako itzulpenik behar Kataluniako lurralde-eremuan horiek betetzea judizialki edo judizioz kanpo eskatzeko.

9. artikulua.— Justizia Administrazioa

1. Aranen araneraz egindako ahozko eta idatzizko jardun judizialak baliozkoak dira hizkuntzari dagozkionez, itzulpenik egin beharrik gabe.
2. Aranera ezagutzea merezimendu gisa balioesten da, legeek ezartzen duten moduan, Arango Justizia Administrazioko langile judizialen eta zerbitzuko langileen lanpostuak betetzeko.

10. artikulua.— Erregistro publikoak

1. Hizkuntzari dagozkionez, baliozkoak dira okzitanieraz egindako erregistro-idazpenak, hizkuntzaren arandar aldaera kontuan hartuta.
2. Arango erregistro publikoetan, administrazio-izaera bakarrik dutenetan izan ezik, idazpenak araneraz egin behar dira, dokumentua idatzita badago edo adierazpena hizkuntza horretan egiten bada. Dokumentua hizkuntza ofizial batean baino gehiagotan idatzita badago, erregistrora aurkezten duenak adierazitako hizkuntzan egin behar da idazpena.
3. Arango erregistroetako bulegoek araneraz hitz egiten duten pertsonei arreta emateko moduan egon behar dute. Erregistratzaileek araneraz entregatu behar dituzte ziurtagiriak, hori bada eskaeran erabiltzen den hizkuntza. Arango erregistroen bulegoetan, jendearen eskura araneraz jarri behar dira formularioak eta gainerako inprimakiak.

III. KAPITULUA

Onomastika

11. artikulua.— Toponimia

1. Arango toponimoek aranera dute forma ofizial bakar.
2. *Conselh Generau d'Aran* Kataluniako toponimia-arloko organismo eskudunen berezko kidea da.
3. Arango udalerrien izendapenaren zehaztapena toki-araubidearen legeriak eraentzen du, eta horrek aurreikusi behar du *Conselh Generau d'Aranek* kasuan kasuko prozeduretan parte hartzea.
4. Arango udalei dagokie herri barruko bideen eta era guztietako biztanleguneen izena zehaztea. *Conselh Generau d'Aranek* parte hartu behar du, aplikatu beharreko araudiaren arabera, Arandik igarotzen diren hiriarteko bideen izenak zehazteko prozeduretan.
5. Arandik igarotzen diren bideak, administrazio titularra edozein dela ere, *Conselh Generau d'Aranen* arabera seinaleztatu behar dira.

12. artikulua.— Antroponimia

1. Herritarrek eskubidea dute izen eta abizenen aranera zuzen era arauemaile zuzena erabiltzeko.
2. Interesdunek Erregistro Zibilean jaso dezakete euren izen-abizenen aranera zuzen era arauemaile zuzenaren egiaztapena interesdunaren adierazpen hutsaren bidez, legeriak ezarritakoaren arabera.

IV. KAPITULUA

Irakaskuntza

13. artikulua.— Aranera irakaskuntzan

1. Arango berezko hizkuntza den aldetik, aranera da Arango irakaskuntza-zentroetako ohiko irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza, hezkuntzari buruzko araudi orokorrean ezarritakoaren arabera.
2. Arango lehen eta bigarren hezkuntzetan, aranera ohiko komunikazio-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili behar da normalean, Generalitatearen hezkuntzari buruzko araudi orokorraren arabera.

14. artikulua.— Haur Hezkuntza, Lehen Hezkuntza eta Bigarren Hezkuntza Aran

1. Hezkuntzaren arloan eskumena duen administrazioak arautu eta antolatu behar du Arango berezko hizkuntzaren erabilera, Arango haur-irakaskuntzaren komunikazio-hizkuntza eta ohiko ikaskuntza-hizkuntza gisa, Generalitatearen hezkuntza-araudi orokorraren esparruan.
2. Aranera komunikazio-hizkuntza eta ohiko ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili behar da Arango lehen eta bigarren hezkuntzan, Generalitatearen hezkuntza-araudi orokorrarekin bat etorriz.

3. Ikasleek, Aranen, derrigorrezko hezkuntza amaitzean, lurralde horretako berezko hizkuntza ahozko eta idatzizko nahikotasunez ezagutzeko eskubidea eta eginbeharra dute, irakaskuntzan sartzean ohiko hizkuntza edozein dela ere. Araneraren irakaskuntzak presentzia egokia izan behar du ikasketa-planetan, katalana eta gaztelania ezagutzeko eskubidearen eta eginbeharraren bermeari kalterik egin gabe.

4. Arango irakaskuntza-zentro publikoetako irakasle-lanpostuak betetzeko, hautagaiek araneraz idatzitako ahozko gaitasuna egiaztatu behar dute, indarrean dagoen araudiak ezarritakoaren arabera. Gobernuak, *Conselh Generau d'Aranekin* elkarlanean, irakasleen araneraren hasierako eta etengabeko prestakuntza ziurtatu behar du.

5. Derrigorrezko hezkuntzan edo horren zati batean aranera ikastetik salbuetsita egon diren ikasleei edo derrigorrezko irakaskuntza Arandik kanpo egin duten ikasleei ezin zaie eskatu araneraren ezagutza egiaztatzeke, erregelamendu bidez ezarritako inguruabarretan.

6. Arango irakaskuntza-zentroetan berandu sartzen diren ikasleek lurralde horretako berezko hizkuntza irakasteko laguntza berezia eta gehigarria jaso behar dute.

15. artikulua.— Unibertsitateak

1. Gobernuak sustatzeko jarduerak gauzatu behar ditu, okzitanieraren azterketa filologikoak Kataluniako unibertsitateetan eta goi-mailako irakaskuntza-zentroetan sar daitezen.

2. Gobernuak Kataluniako unibertsitateen eta Kataluniatik kanpo dauden eta okzitaniera irakasten duten goi-mailako beste irakaskuntza-zentro batzuen arteko lankidetzak sustatu behar du.

16. artikulua.— Helduen hezkuntza iraunkorra eta beste irakaskuntza-modu batzuk

1. Arango helduen hezkuntza iraunkorrean, *Conselh Generau d'Aranek*, Generalitatekin lankidetzan, ikastaroen eskaintza sustatu behar du eta iritsi berriei aranera ikastea errazteko beharrezko neurriak hartu behar ditu.

2. Generalitatek, *Conselh Generau d'Aranekin* lankidetzan, okzitaniar hizkuntzaren, historiaren eta kulturaren ezagutza sustatu behar du, Katalunian helduak prestatzeko programen esparruan.

3. Okzitaniera, Aranen aranera izenekoa, Kataluniako hezkuntza-eskaintzan agertu behar da, aplikatu beharreko legeriaren arabera.

V. KAPITULUA

Tituluak eta ziurtagiriak

17. artikulua.— Prestakuntza eta tituluak

1. *Conselh Generau d'Aranek*, bere eskumenen eremuan, araneraren prestakuntza ez-arauturako programak, tituluak eta horiek eskuratzeko prozedura ezarri behar ditu.

2. Generalitati dagokio, *Conselh Generau d'Aranekin* koordinatuta, okzitanieraren edozein aldaera normalizaturen prestakuntza-programak eta titulazioak Arandik kanpo antolatzea.

18. artikulua.— Ziurtagiriak eta baliokidetasunak

1. *Conselh Generau d'Aran* dagokio antolatzen dituen probetan egiaztatutako araneraren ezagutzak ziurtatzea.

2. *Conselh Generau d'Aranek* bere ziurtagirien eta araneraren ezagutza egiaztatzen duten titulu eta ziurtagirien arteko baliokidetasunak zehazten ditu. Horretarako, *Conselh Generau d'Aranek* akordioak eta hitzarmenak sina ditzake okzitanieraren beste lurralde batzuetako erakunde eta organismoek emandako tituluak eta ziurtagiriak aitortzeko.

VI. KAPITULUA

Irrati- eta telebista-hedabideak

19. artikulua.— Irrati- eta telebista-hedabideak.

1. Gobernuak, ikus-entzunezko komunikabideen bidez, Aranerako irratsaioak eta telebista-saioak ekoitzi behar ditu araneraz, aplikatu beharreko legeriarekin eta espektro irrati-elektikoaren indarreko plangintzarekin bat etorritz, eta horien eta Kataluniatik kanpoko okzitanierazko komunikabideen arteko lankidetzak sustatu behar du.

2. Arango mugapean lizentzia baten babesean jarduten duten ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen emailek araneraren presentzia bermatu behar dute programazioan, aplikatu beharreko legeriaren arabera.

3. Aranen lizentzia-araubidean emititzen edo banatzen duten ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen emailek araneraren presentzia bermatu behar dute programazioan, aplikatu beharreko legeriaren arabera.

4. Gobernuak teknikoki posible egin behar du bere ikus-entzunezko komunikabideetan araneraren presentzia Kataluniarako banatutako programazioaren barruan, bitarteko tekniko egokiak erabiliz, eta bitarteko horien erabilera eraginkor egin behar du, bere aurrekontu-aukeren arabera eta programa-kontratuek ezartzen dutenaren arabera.

5. Gobernuak bermatu behar du, ikus-entzunezkoen sektorean, jatorriz okzitanieraz ekoizitako lanak suspertu, sustatu eta babestuko direla, aranera aldaera kontuan hartuta.

6. Gobernuak, Estatuko Administrazio Orokorren bidez, beste lurralde batzuetako okzitanierazko irrati- eta telebista-emisioak Katalunian, bereziki Aranen, zuzenean jasotzea errazteko nazioarteko hitzarmenak egitea sustatu behar du. Estatuko Administrazio Orokorren bidez ere hitzarmenak sina ditzake, ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoen emailek okzitanieraren lurraldeetan emititu ahal izan dezaten.

7. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek*, teknologia berrien aukerak baliatuz eta okzitanieraren erabilera soziala sustatzeko helburuarekin, ikus-entzunezko eskaintza propioa bermatu behar dute Aranen, Hizkuntza erregional eta gutxituen Europako Gutunaren esparruan.

20. artikulua.— Beste komunikabide batzuk

1. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek*, beren eskumenen eremuan, okzitanieraz idatzitako prentsaren eta aldizkako argitalpenen ekoizpena sustatu behar dute, aranera aldaera kontuan hartuta, hala badagokio, eta Aranen eta Kataluniako gainerako lekuetan zabaltzea.

2. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek*, beren eskumenen eremuan, okzitanierazko produktu eta informazioen presentzia suspertu eta sustatu behar dute, hizkuntza horren aranera aldaera kontuan hartuta, informazio- eta komunikazio-sare telematikoetan.

VII. KAPITULUA

Okzitaniera, Aranen aranera dena, sustatzea eta hedatzea

21. artikulua.— Arango berezko hizkuntza sustatzea

1. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek*, beren eskumenen eremuan, Arango berezko hizkuntza babestu behar dute eremu eta sektore guztietan, eta haren erabilera, hedapena eta ezagutza sustatu behar dituzte.

2. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek*, beren eskumenen eremuan, beharrezkoak diren neurriak hartu behar dituzte Arango berezko hizkuntzaren normalizazioa bultzatzeko. Koordinatzeko mekanismoak ezarri behar dira, eta, hala badagokio, elkarrekin jarduteko mekanismoak, zertarako eta hizkuntza-normalizazioko politikak eraginkorrakoak izan daitezzen, hirugarren xedapen gehigarrian ezarritakoaren arabera.

22. artikulua.— Kultura-jarduerak eta - ekipamenduak

1. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek* zaindu, sustatu eta zabaldu egin behar dituzte kultura-ikerketako, -ekoizpeneko eta -kontsumoko jarduera guztiak, eta aranera adierazten diren informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriak inplementatu behar dituzte.

2. Generalitatek, *Conselh Generau d'Aranek* eta Arango toki-erakundeek sustatu behar dute okzitaniera eta okzitaniar kultura kultura-ekipamenduetan egotea, bereziki liburutegietan, bideoteketan, museoetan eta haien mende dauden kultura-zentroetan, Aranen eta Kataluniako gainerako lekuetan. Era berean, Aranen kultura-jarduerak egiteko edo sustatzeko ardura duten erakundeek, neurri egokian, aranaren ezagutza eta praktika sar ditzaten saiatu behar dute.

3. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek* ikerketa terminologikoa sustatu behar dute okzitanieraren aranera aldaeran. Okzitanieraz egindako produktuen ekoizpena eta merkaturatzea ere sustatu behar dute bi instituzioek, hizkuntzaren industriekin zerikusia duten gainerako aldaerak aintzat hartuta.

23. artikulua.— Sustapena arlo sozioekonomikoan

1. Generalitatek, *Conselh Generau d'Aranek* eta Arango toki-erakundeek, bakoitzak bere eskumenen eremuan, beharrezkoak diren neurriak hartu behar dituzte, eta aranaren erabilera normala bultzatzeko eta bermatzeko bitartekoak jarri Arango gizarte- eta ekonomia-bizitzako sektore eta jarduera guztietan.

2. Generalitatek, *Conselh Generau d'Arane*k eta Arango toki-erakundeek beharrezkoak diren neurriak hartu behar dituzte pertsonen eskubidea bermatzeko, bereziki kontsumitzaile eta erabiltzaile gisa jarduten dutenean, beren hizkuntza-eremuan egiten diren jarduera ekonomiko eta sozialetan Arango berezko hizkuntza erabiltzeko. Era berean, kontsumitzaile eta erabiltzaileen eskura hizkuntza horretan jarri behar dituzte haien eskubideei buruzko informazioak.

3. Botere publikoek neurri espezifikoak hartu behar dituzte titulartasun pribatuko gizarte-zerbitzuak ematean araneraren erabilera bultzatzeko eta sustatzeko, hala nola Arango ospitaleak, adinekoentzako egoitza-etxeak, aterpetxeak edo kultura-eta aisialdi-zentroak.

4. Botere publikoek araneraren presentzia sustatu behar dute hizkuntza-paisaian, batez ere era guztietako establezimendu eta erakundeen errotulazioan (sozialak, kulturalak, merkataritzakoak edo aisialdikoak) eta Arango bide publikoko publizitatean duen erabileran.

5. Aranen hitzemandako jarduera sozioekonomikoetan Arango berezko hizkuntzaren erabilera sustatzeko neurriek honako hauek barne har ditzakete:

a) Hitzarmenak eta kontzertuak gizarte, kultura edo aisialdiko enpresa eta erakundeekin.

b) Hizkuntza sustatzearekin eta hedatzearekin zerikusia duten ekitaldietarako edo adierazpenetarako dirulaguntzak, laguntzak eta zerga-arintzeak.

c) Hizkuntza-kalitatearen sariak edo beste aintzatespen eta pizgarri batzuk, zerbitzuak ematean Arango berezko hizkuntza erabiltzen duten enpresa, establezimendu edo erakunde pribatuentzat.

d) Arango lurraldean jarduera ekonomiko eta sozialen hizkuntza-normalizazioa sustatzeko materialak landu eta zabaltzea, turismoarekin lotutakoak barne.

e) Aranen finkatutako enpresa edo erakundeentzako dirulaguntzen eta laguntzen deialdietako klausulak, dirulaguntzaren xede den jarduerak edo produktuak hizkuntza-osagairen bat badu.

24. artikulua.— Okzitanieraren beste lurralde batzuekiko lankidetz

1. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Arane*k, ados jarrita, okzitanieraren beste lurralde batzuetako instituzio eta erakundeekiko komunikazioa, kultura-trukea, lankidetz eta koordinazioa sustatu behar dituzte, okzitaniera sustatu, erabili, babestu eta araupetuko dela bermatzeko, neurri egokiak hartuta. Horretarako, Generalitatek eta *Conselh Generau d'Arane*k, bakoitzari dagokionaren arabera, akordioak, hitzarmenak eta gainerako lankidetz-mekanismoak sina ditzakete okzitanieraren lurraldeetako instituzio eta erakundeekin.

2. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Arane*k, beren eskumenen eremuan, okzitanieraren lurraldeen organismo erkideetan parte har dezakete, modu koordinatuan, okzitaniera aztertzearekin, arautzearekin, haren erabilera sustatzearekin eta okzitanieraren kanpo-hedapenarekin lotutako helburuak lortzeko.

3. Generalitatek Frantziako eta Italiako estatuekin nazioarteko tratatuak sinatzeko eska diezaioke Estatuko Gobernuari, okzitaniar kultura eta hizkuntza sustatzeko eta kanpoan proiektatzeko helburuekin. Generalitati tratatu horiek sinatzeko egintzen berri eman behar zaio, eta, hala badagokio, negoziazio-ordezkaritzetan

parte hartu behar du, eta entzun egin behar zaio. Generalitatek horren berri eman behar dio *Conselh Generau d'Arani*, eta haren parte-hartzea bermatu behar du.

25. artikulua.— Okzitanieraren kanpo-proiektzioa

1. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Arane*k okzitaniar kultura eta hizkuntza zabaldu behar dituzte kanpoko kultura-politikan. Katalunian aranera aitortzeko eta babesteko bultzatzen dituzten ekimenen kanpo-proiektzioa ere bultzatu behar dute, bereziki okzitanieraren lurraldeetan.
2. Generalitatek, *Conselh Generau d'Arane*kin lankidetzan, okzitaniera Europako hizkuntza-aniztasunaren osagaitzat hartzea sustatu behar du, bai eta eremu horretako Europar Batasunaren ekintza eta programetan duen presentzia ere.
3. Gobernuak, neurri egokiak hartuz, sustatu behar du okzitaniera nazioarteko kultura-organismoetan eta kultura- edo hizkuntza-edukiari buruzko nazioarteko tratatuetan agertzea.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Legearen izaera

Lege honek estatutuaren oinarrizko garapenerako legearen izaera du, eta, Arani dagokionez, estatutuaren 11. eta 94. artikuluetan aipatzen den lurralde horretako araubide berezian txertatzen da.

Bigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza-politikaren eta normalizazioaren gaineko eskumena

1. Okzitanieraren, Aranen aranera izenekoaren, hizkuntza-normalizazioari buruzko eskumena Generalitati eta *Conselh Generau d'Arani* dagokie, estatutuaren 143.2 artikulua araberak. *Conselh Generau d'Arani* dagokio araneraren hizkuntza-normalizazioari buruzko arauak garatzeko eta betearazteko eskumena, Katalunian indarrean dauden arau orokorren esparruan. Generalitatek Arango berezko hizkuntzaren sustapenean parte hartzen du, *Conselh Generau d'Arane*k koordinatuta. Generalitateko hizkuntza-politikaren arloko organo eskudunari eta *Conselh Generau d'Arani* dagokie okzitanieraren hizkuntza-politikari buruzko eskumena, Arango lurraldetik kanpo.
2. Administrazio eskudunek Arango lurraldea lehenetsi behar dute lege honen garapenetik eratorritako politikak eta programak garatzeko erreferentzia-eremu gisa.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Generalitat-*Conselh Generau d'Arani* egitura paritarioa sortzea

Generalitaten eta *Conselh Generau d'Arane*n arteko Intsulduketarako Batzorde Mistoaren esparruan, lege honetan ezarritakoa aplikatzeko beharrezkoak diren intsulduketak adosteari kalterik egin gabe, egitura paritario bat sortu behar da Generalitaten eta *Conselh Generau d'Arane*n artean, araneraren inguruko hizkuntza-politiken finantzaketa egokia eta nahikoa bermatzeko eta bi instituzioen arteko koordinazioa bermatzeko eremu horretan.

Laugarren xedapen gehigarria.— Hitzarmenak eta akordioak Estatuko Administrazioarekin

Generalitatek eta *Conselh Generau d'Arane*k hitzarmenak eta akordioak sina ditzakete Estatuko Administrazioarekin, Aranen kokatutako zerbitzu estatutalek

araneraren erabilera berma dezaten, hizkuntza-aukeraren eskubidea eragingarria izan dadin.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Hitzarmenak eta akordioak Justizia Administrazioarekin

Generalitatek eta *Conselh Generau d'Arane*k hitzarmenak eta akordioak sina ditzakete Justizia Administrazioako organismo arduradunekin, Arango berezko hizkuntzaren normalizazioa eremu judizialean sustatzeko.

Seigarren xedapen gehigarria. Intsulduketak

Lege hau onetsi eta sei hilabeteko epean, hura aplikatzeko behar diren eskumenak *Conselh Generau d'Arami* intsuldatzea erabaki behar da.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Arandar Ikaskuntzen Institutuari buruzko neurriak

Gobernuak eta *Conselh Generau d'Arane*k, lege hau indarrean jarri eta urtebeteko epean, beharrezko neurriak hartu behar dituzte 4.3 artikuluan ezarritakoa betetzeko.

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Ikus-entzunezko eskaintzari lotutako neurriak

Gobernuak eta *Conselh Generau d'Arane*k, lege hau indarrean jarri eta bi urteko epean, beharrezko neurriak hartu behar dituzte 19.7 artikuluan ezarritakoa betetzeko.

Xedapen indargabetzailea

Indarrrik gabe geratzen dira Arango Haraneko Araubide Bereziari buruzko uztailaren 13ko 16/1990 Legearen 2. artikulua, Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen 7. artikulua eta lege honetan ezarritakoaren aurkako gainerako xedapenak.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Legea garatzeko eta aplikatzeko baimena

Gobernuari eta *Conselh Generau d'Arami* baimena ematen zaie, bakoitzak bere eskumenen eremuan, lege hau garatzeko eta aplikatzeko behar diren xedapenak emateko. *Conselh Generau d'Arami* entzun egin behar zaio lege hau garatuko duten Gobernuaren erregelamenduak egiterakoan.

Azken xedapenetako bigarrena.— Araudia berrikustea eta aldatzea

Gobernuak, lege hau indarrean jartzen denetik bi urteko epean, indarrean dagoen araudia berrikusteko eta aldatzeko behar diren neurriak hartu behar ditu, lege honek ezartzen duenaren arabera.

7.4.12.74. 11/2014 Legea, urriaren 10ekoa, lesbianen, gayen, transexualen, bisexualen eta intersexualen eskubideak bermatu, eta homofobia, bifobia eta transfobia errotik kentzeari buruzkoa¹²⁰⁷

II. TITULUA
LGTBI pertsonen berdintasun eraginkorra
sustatzeko politika publikoak

II. KAPITULUA
Esku hartzeko sektoreak

12. artikulua.— Hezkuntza

4. Eskola-, hezkuntza- eta prestakuntza-materialen edukiek, edozein formatutan, eta materialotan erabiltzen den hizkerak kontuan hartu behar dute aniztasuna sexu-orientazioari, genero-identitateari eta genero-adierazpenari dagozkenez, eta arrazoi horrengatik edozein diskriminazio-mota saihestuko dute.

15. artikulua.— Komunikabideak

Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, komunikabideei dagokienez, hauek egin behar ditu:

b) Gomendioak ezartzea homosexualitatearekin, bisexualitatearekin, transidentitatearekin eta intersexualitatearekin lotutako hizkuntza-erabilerei eta irudien tratamenduari eta erabilerari buruz.

---

¹²⁰⁷ BOEren 281. zenbakian, 2014ko azaroaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-11990>

7.4.12.75. 13/2014 Legea, urriaren 30ekoa, Irisgarritasunari buruzkoa¹²⁰⁸

HITZAURREA

I

[...]

Garrantzitsua da bereziki aipatzea ondasunen eta zerbitzuen komunikazio- eta informazio-eremuetako irisgarritasuna arautu behar dela, Europako Estrategiak zehaztutako zentzuan, zeren aspektu hori ez baitago behar bezala garatuta indarrean dagoen araudian, era berean, bereziki aipatu behar da eragin handia duela zentzumen-desgaitasunak dituzten pertsonen autonomian eta zerbitzu baten gainerako erabiltzaileen baldintza berdinetan parte hartzeko aukeran. Azken urteotan, informazioaren eta komunikazioaren teknologiek halako moldez aurrera egin dute, non eguneroko bizitzako edozein egoeratan presentzia iraunkorra baitute, eta funtsezko elementu bihurtu dira ikusmen- eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen bizitza normalizatua izateko eta harremanak izateko, prestatzeko, lan egiteko eta aisialdiaz eta, bereziki, kulturaz gozatzeko, aspektu guztietan. Horri dagokionez, garrantzitsua da gogoratzea komunikaziorako irisgarritasuna Kataluniako Parlamentuaren 2010eko uztailaren 15eko 749/VIII Ebazpenaren xede izan zela —ebazpen hori ahoz komunikatzen diren gorrei eta gor-itsuei katalanaren ikaskuntza, hezkuntza, irisgarritasuna eta erabilera eta ahozko modalitateko baliabideak bermatzeko neurriei buruzkoa da— bai eta Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzko ekainaren 3ko 17/2010 Legearen xede ere.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Definizioak

1. Lege honetan xedatutakoaren ondorioetarako, honako definizio hauek ematen dira:

n) Laguntza-bitartekoak: ingurunearen eta desgaitasuna duten pertsonen arteko bitartekari gisa jarduten duten laguntzak, bizi-kalitatea hobetzeko edo autonomia pertsonala areagotzeko aukera ematen dietenak. Erabilera partikularreko laguntza-bitartekoak beharrezko elementutzat jotzen dira, eta ezin da mugatu horien erabilera, salbu eta segurtasun- edo osasungarritasun-arrazoiengatik edo erregelamendu bidez ezarritako beste arrazoi batzuegatik. Laguntza-bitartekoak honela sailkatzen dira:

2) Laguntza pertsonala: desgaitasuna duten pertsonen produktu eta zerbitzuen erabilera, komunikazioa edo mugikortasuna errazteko edo bermatzeko prestatutako pertsona, hala nola zeinu-hizkuntzaren interpretea, gidari-interpretea edo laguntzaile pertsonala.

---

¹²⁰⁸ BOEren 281. zenbakian, 2014ko azaroaren 20ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-11992>

III. TITULUA

Irisgarritasuna

V. KAPITULUA

Zerbitzuen irisgarritasuna

26. artikulua.— Erabilera publikoko zerbitzuetarako irisgarritasunaren baldintzak

6. Ikus-entzunezko komunikabideek pixkanaka txertatu behar dituzte zeinu-hizkuntzaren audiodeskripzio-, azpititulazio- eta interpretazio-sistemak, betiere programazioa irisgarria izan dadin.

VI. KAPITULUA

Irisgarritasuna komunikazioan

29. artikulua.— Definizioak

Lege honetan xedatutakoaren ondorioetarako, honako definizio hauek ematen dira:

a) Komunikazioa: igorle baten eta hartzaile baten artean informazioa trukatzeko prozesua. Mezua hautemateko erabiltzen den zentzumenaren arabera, komunikazioa honelakoa izan daiteke:

1) Entzunezkoa: mezua entzumenaren bidez hautematen den komunikazioa.

2) Ukimenezkoa: mezua ukimenaren bidez hautematen den komunikazioa. Barnean hartzen ditu braille irakurketa-idazketa sistema, sinboloak eta grafikoak erliebean, letra larriak esku-ahurrean, ukimenezko alfabeto daktilologikoa edo esku-ahurrekoa eta ukimenezko euskarria darabilen zeinu-hizkuntza.

3) Ikusizkoa: mezua ikusmenaren bidez hautematen den komunikazioa. Barnean hartzen du sistema grafiko alfabetikoa eta sinbolikoa, zeinuen, letren, grafismoen, sinboloen eta antzeko beste adierazpenen bidez irudikatzen dena edozein euskarri material, elektronikoa edo telematikotan; argi-seinaleak, hau da, lurraldean, eraikuntzan eta garraioan arrisku- edo larrialdi-abisua ematen duten argi-errotuluak edo argiak, eta zeinu-hizkuntza.

b) Ahozko hizkuntzak: transkripzio idatzia duten ahozko komunikazio-sistemak, pertsona-erkidego bati dagozkionak. Ahoz komunikatzen diren pertsona gorrek edo gor-itsuek erabiltzen dituzten hizkuntzak dira.

c) Zeinu-hizkuntzak: gor zeinugileen keinu- eta ikus-modalitateko hizkuntza-sistemak, zeinak gor-itsuek ere erabiltzen baitituzte beren zentzumen-egoeraren arabera egokituta.

d) Eskuen laguntza duten zeinu-hizkuntzak edo urrutikoak: gor-itsuen hizkuntza-sistemak, zeinetan, gidari-interprete baten edo gor-itsutasuna duen bitartekari baten bidez egiten baita komunikazioa. Sistema daktilologikoa, ukimen-euskarridun zeinu-sistema, ukimena eta bi pertsonen arteko hurbiltasuna erabiltzen dira.

e) Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak: entzumena estimulatzeko metodo espezifikoak, eta gorrek edo gor-itsuek erabiltzen dituzten baliabide teknologikoak, zeinek bide ematen baitute ahozko hizkuntzaren entzumena, ulermena eta ahozko

eta idatzizko adierazpena iristeko. Bitarteko horien artean daude audifonoak, entzumen-inplanteak, maiztasun modulatuak, igorgailuak, begizta edo eratzun magnetikoak, azpituak eta ezpain-irakurketa.

f) Ikusizko komunikazioan laguntzeko produktuak: ikusmen-urritasuna duen pertsonari ikusmen-informazioa hautematen eta ulertzen laguntzeko metodo espezifikoak. Honako produktu hauek sartzen dira:

1) Laguntza-produktu optikoak eta elektronikoak: sistema optiko edo elektroniko batean oinarritutako gailuak, zeinek irudiak zabaldu edo hurbiltzen baitituzte eta bide ematen baitute ikusmen urriko pertsonen ikusmen-errendimendua optimizatzea.

2) Ikusizko informazioa soinu-hizkuntza bihurtzen duten laguntza-produktuak: gailuak, ekipoak, tresnak, baliabide teknologikoak, programa informatikoak eta ikusizko informazioa soinu-hizkuntza bihurtzen duen eta ikusmen-desgaitasuna duten pertsonen informazio hori iristeko aukera ematen dien beste edozein laguntza.

3) Ikusizko informazioa ukipen-hizkuntza bihurtzen duten laguntza-produktuak: gailuak, ekipoak, tresnak, baliabide teknologikoak, programa informatikoak eta ikusizko informazioa ukipen-hizkuntza bihurtzen duen eta ikusmen-desgaitasuna duen pertsonari informazio hori iristeko aukera ematen dien beste edozein laguntza.

g) Ahozko hezkuntzaren modalitatea: entzumen-desgaitasuna duten ikasleen ohiko eskolatzeko-mota, non komunikazio- eta ikaskuntza-hizkuntza soilik ahozko eta idatzizko hizkuntza den.

h) Hezkuntza-modalitate elebiduna: hezkuntza-proiektu bat da, zeinean elkarrekin bizi baitira zeinu-hizkuntza katalana, ikasketa-gai eta komunikazio-hizkuntza gisa eta eskola-curriculumerako irispide gisa, eta ahozko zein idatzizko hizkuntza ofizialak, zeinak ikasketa-gai ere baitira.

i) Material irakurterazak: *Inclusion Europe* (adimen-desgaitasuna duten pertsonak ordezkatzeko Europako sarea) eta IFLA (liburutegien elkarte nazioarteko federazioa) nazioarteko gidalerroetan oinarrituta egindako materialak, testuen sinplifikazioa sustatzen dutenak, betiere material horiek herritar guztientzat irisgarriak izan daitezten; sinplifikazioak, berriz, hizkuntza lau eta zuzeneko erabiltzea dakar, hartzaileentzat irisgarria den edukia dakar, eta edukia eta formak harmonizatzen dituen diseinua erabiltzea.

30. artikulua.— Ahozko hizkuntzan komunikatzen diren eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eskubideak

Ahozko hizkuntzaren modalitatea eta ahozko komunikaziorako laguntza-baliabideak onartzen dira gorrek edo gor-itsuek komunikatzeko gehien erabiltzen duten sistema gisa, bai eta pertsona horiek eta haien familiek edo tutoreek ahozko hizkuntzaren ikaskuntza eta erabilera askatasunez erabakitzeko duten eskubidea eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ere.

31. artikulua.— Zeinu-hizkuntzan komunikatzen diren eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eskubideak

Zeinu-hizkuntza katalana onartzen da Kataluniako gor edo gor-itsu zeinugileen hizkuntza gisa, betiere zeinu-hizkuntza katalanaren legeriak eta hura osatzen duen irisgarritasun-araudiak ezarritakoarekin bat etorritik.

32. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak hezkuntza-eremuko komunikazioan

2. Desgaitasuna duten ikasleei dagokienez, irakaskuntzaren arloan eskumena duen sailak:

a) Entzumen-desgaitasuna duten haurren familiei edo tutoreei informazioa bermatu behar die eskolatzeko hezkuntza-modalitateei buruz, betiere erabakitzen diren zentroetan ahozko hezkuntzaren modalitatearen edo modalitate elebidunaren artean askatasunez aukeratu ahal izan dezaten, eta hautatutako modalitatearen ikaskuntza eta erabilera bermatu behar ditu.

3. Irakaskuntzaren arloan eskumena duen sailak ahozko hizkuntzan komunikatzen diren gorrekiko edo gor-itsuekiko errespetua zabaldu behar du, baita modalitate hori eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, linguistikoak eta teknologikoak ezagutarazi eta horiek badirela zabaldu ere, eta prestakuntza-plan espezifikoak ezarri behar ditu, betiere zentzumen-desgaitasuna —entzumen-desgaitasuna, zein ikusmen-desgaitasuna, zein itsu-gorreria— duten ikasleei arreta eman behar dieten irakasleek eta profesionalek prestakuntza egokia dutela bermatzeko.

4. Gobernuak lehentasuna eman behar dio unibertsitateekin eta Ikaskuntza Katalanen Institutuarekin ikerketa-akordioak egiteari, betiere ahoz komunikatzen diren gorrek katalana ikas dezaten; dena den, beste akordio batzuk egin ahal izango ditu eremu horretan ikerketak egiten dituzten beste instituzio edo erakunde batzuekin.

5. Gobernuak bermatu egin behar du Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzko ekainaren 3ko 17/2010 Legeak 3. eta 4. apartatuetan gor edo gor-itsu zeinugileentzat xedatzen duena betetzen dela.

6. Administrazio publikoek elkarlanean jardun dezakete unibertsitateekin, irakaskuntzako zentro ez-arautuekin eta elkarteekin, betiere ahozko hizkuntzaren, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen eta zeinu-hizkuntza katalanaren erabilera errazteko.

33. artikulua.— Komunikaziorako irisgarritasuna administrazio publikoekiko eta zerbitzu publikoen hornitzaileekiko harremanetan

1. Administrazio publikoek ahozko hizkuntza eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzeko eskubidea bermatu behar dute, betiere ahoz komunikatzen diren gorrek berdintasun-baldintzetan iritsi ahal izan ditzaten zerbitzu publikoak, eskubide hori arautzen duen irisgarritasun-araudiarekin bat etorritik.

2. Administrazio publikoek zeinu-hizkuntza katalana erabiltzeko eskubidea bermatu behar dute, eta hizkuntza horretan ikasteko, irakasteko, ikertzeko eta interpretatzeko baldintzak ezarri behar dituzte, Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzko ekainaren 3ko 17/2010 Legean ezarritakoaren arabera.

VII. KAPITULUA

Kulturako, kiroleko eta aisiako ekipamenduetarako irisgarritasuna

35. artikulua.— Kulturako, kiroleko eta aisiako jardueretarako irisgarritasun-baldintzak

1. Kultura-, kirol- edo aisialdi-jarduerek eta antzeko ekitaldi publikoek komunikazio-irisgarritasun nahikoa bermatu behar dute, arian-arian, betiere desgaitasun fisikoa, sentsoriala edo intelektuala duten pertsonak haietaz gozatu, ulertu edo horietan parte hartu ahal izan dezaten, eta informazioa hizkuntza ulergarriaren bidez eskaini behar dute, jarduera-motaren arabera erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

7.4.12.76. 16/2014 Legea, abenduaren 4koa, Kanpo-ekintzari eta Europar Batasunarekiko Harremani buruzkoa¹²⁰⁹

ATARIKO TITULUA

3. artikulua.— Kanpo-ekintzaren eta Europar Batasunarekiko harremanen printzipio gidariak

Kataluniaren kanpo-ekintza eta Generalitaten eta Europar Batasunaren arteko harremanak honako printzipio gidari hauen arabera arautuko dira:

e) Pertsonak eta herriek beren kultura, hizkuntza eta identitatea defendatzeko eta sustatzeko duten eskubidea aitortzea, kultura anitzeko elkarbizitza-balioak bultzatzea, **herriek erabakitze**ko duten eskubidea aitortzea, gizarte-, hezkuntza- eta osasun-eskubideak aitortzea, eta gizarteko sektore ahulenei laguntzea.¹²¹⁰

4. artikulua.— Kanpo-ekintzaren eta Europar Batasunarekiko harremanen helburuak

Kataluniaren kanpo-ekintza eta Generalitaten eta Europar Batasunaren arteko harremanak honako helburu hauen arabera arautuko dira:

c) Kataluniako hizkuntza eta kultura nazioartean sustatzea.

I. TITULUA

Kanpo-ekintzaren eta Europar Batasunarekiko harremanen eragileak, eremuak eta tresnak

II. KAPITULUA

Kanpo-ekintzaren eta Europar Batasunarekiko harremanen eremu sektorialak

12. artikulua.— Jardun-eremuak

3. Gobernuak honako hauek egin behar ditu hizkuntzaren eta kulturaren eremuan:

a) Europar Batasunaren barruan eta handik kanpo Kataluniaren berezko hizkuntza eta kultura sustatu behar ditu, eta herrialdeko kultura- eta hizkuntza-eredua nazioarteko erreferentzia gisa kokatu behar du.

b) Ramon Llull Institutua indartu behar du, katalana eta katalanez adierazitako kultura nazioartean sustatzeko agente gisa, eta Institutuaren ekintzak koordinatu

¹²⁰⁹ BOEren 309. zenbakian, 2014ko abenduaren 23ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-13367>

¹²¹⁰ e) apartatuko tartekiaren konstituzio-kontrakotasuna eta deuseztasuna deklaratzeko da, eta "Kataluniaren kanpo-ekintzari" buruzko aipamenak ez dira konstituzio-kontrakoak, baldin eta Konstituzio Auzitegiaren abenduaren 22ko 228/2016 epaiaren 4. oinarri juridikoaren arabera interpretatzen bada.

behar ditu Gobernuak kanpoan eta Europar Batasunaren aurrean dituen ordezkartzeekin eta Gobernuak kanpoan dituen bulego sektorialekin.

c) Katalunian hizkuntza ofiziala eta Aranen berezko hizkuntza denez, aranera kanpoan zabaltzeaz arduratu behar du, batez ere mugaz gaindiko auzotasun-eremuetan.

II. TITULUA

Generalitateen harreman instituzionalak kanpoan eta Europar Batasunaren eremuan

I. KAPITULUA

Harremanak Europar Batasunarekin

24. artikulua.— Katalanak Europar Batasunean duen estatutu juridikoa

Generalitatek beharrezko ekintzak eta neurriak abiarazi behar ditu Europako instituzioetan katalanaren erabilera bermatzeko eta Europar Batasunean katalanaren ofizialtasuna aitor dadin lortzeko.

II. KAPITULUA

Harremanak beste gobernu batzuekin, nazioarteko antolakundeekin eta lurralde-elkarlaneko sareekin

26. artikulua.— Gobernuak beste organo batzuekin dituen harremanak

1. Gobernuak, beste lurralde batzuetako gobernuarekin dituen harremanetan, helburu hauek sustatzen ditu:

b) Beste lurralde batzuekiko elkarlan instituzionala eta jardunbide egokien trukea sustatzea, bereziki Kataluniarekin lotura historikoak, politikoak, linguistikoak, kulturalak, ekonomikoak eta sozialak dituzten lurraldeekin.

27. artikulua.— Nazioarteko antolakundeekiko harremana eta lankidetzak

4. Generalitatek beharrezko diren ekintzak abiarazi behar ditu, Estatutuak xedatzen duen bezala, katalana nazioarteko antolakundeetan eta kultura- edo hizkuntza-eremuetan duten nazioarteko tratatuak agertzeko eta erabiltzeko.

III. TITULUA

Generalitateen ordezkartzeak kanpoan

32. artikulua.— Gobernuak kanpoan dituen bulego sektorialak

2. Gobernuak bulego sektorialen sare egoki bat bermatu behar du kanpoan, betiere Kataluniaren interesak sustatzeko, bereziki eremu hauetan: sustapen ekonomikoa; ikerketa eta berrikuntza; inbertsioak erakartzea; turismo-sustapena; kultura-eremuetan nazioartekotzea; Kataluniako hizkuntzaren eta kulturaren nazioarteko proiektzioa, eta garapenerako elkarlana eta laguntza.

7.4.12.77. 1/2015 Legea, otsailaren 5ekoa, Arango Araubide Bereziari buruzkoa¹²¹¹

HITZAURREA

Aranek nortasun propioa eta berezia du Katalunian, Arango erkidegoak Okzitaniako gainerako herrialdeekin partekatzen dituen hizkuntza eta kultura propioak dituelako, eta, aldi berean, garai bateko autogobernu-tradizioa duelako, arandarrek denboran zehar irmoki defendatua.

Okzitaniara, bere aldaera arandarrean, Arango berezko hizkuntza da, eta arandar identitatea eratzen duten zutabeetako bat eta funtsezko ezaugarrietako bat da, Okzitaniako nazio-egitatean kokatuta. Arandarrek beren hizkuntzarekin duten lotura emozionalari eta, aldi berean, hizkuntza hori erabiltzeko duten adoreari esker, belaunaldiz belaunaldi transmititu dute egundaino, eta aranera Arango kultura-ondarearen elementu preziatuenetako eta apartekoenetako bat bihurtu dute, zeina Kataluniako herriak eta instituzioek ere berezkozat hartzen eta balioesten duten.

[...]

Justiziak eta Arango aldarrikapenaren egokitasunak Arango eskubide historiko eta linguistikoen lehenengo aitortpena ekarri zuten Kataluniako Parlamentuak 1979an onetsi zuen Kataluniako Autonomia Estatutuan. Horrela, Estatutuaren 3.4. artikuluan hauxe ezarri zen: «Aranera irakatsi egingo da, eta errespetu eta babes berezia izango du». Lehenengo xedapen gehigarriak, berriz, honelaxe xedatu zuten: «Konstituzioaren eta estatutu honen esparruan, Arango haraneko barne-antolaketa administratiboaren berezitasun historikoak aitortu eta eguneratu egingo dira». Estatutu-manu horien geroagoko lege-garapenari esker, pixkanaka indartutako estatutu juridiko bat eratu ahal izan zen Arango berezko hizkuntzarentzat, eta, aldi berean, aukera eman zen Arango autogobernuko instituzio historikoak berreskuratzeko.

Ildo horretatik, apirilaren 18ko 7/1983 Legeak, Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzkoak, aranera, zeina baita okzitanieraren aldaera, Arango berezko hizkuntza deklaratu zuen, eta araneraren zenbait hizkuntza-eskubide aldarrikatu zituen, botere publikoei haren erabilera eta irakaskuntza bermatzeko emandako aginduarekin batera. Geroago, uztailaren 13ko 16/1990 Legeak, Arango Haranaren Araubide Bereziari buruzkoak, zehaztu eta aktibatu egin zuen Arango sistema instituzional tradizionala, zeina haragitzen baita *Terçons* historikoetan eta Haraneko Kontseilu Nagusian, eta haren eskumenen tipologia eta irismena ere definitu zituen. Legeak haraneko berezko hizkuntzaren lurralde-ofizialtasuna ere aitortu zuen, eta haren erabilera- eta irakaskuntza-bermeak hobetu zituen, Aranen normalizazioa bultzatzeko agindu orokorra jasotzeaz gain.

Kataluniako 2006ko Autonomia Estatutua onesteak urrats berri eta erabakigarria ekarri zuen Arango okzitaniar errealitate nazionala erabat onartzeko, eta, aldi berean, funtsezko aldaketa ekarri zuen aurreko egoerarekiko, Arango erkidegoaren berezko hizkuntzaren ofizialtasunari dagokionez. Horrela, Estatutuaren 11. artikuluan hauxe ezarri zen: «Aran nazio-errealitate okzitaniarra da, eta kultura, historia, geografia nahiz hizkuntza aldetik bere identitatea du; arandarrek halaxe

---

¹²¹¹ BOEren 54. zenbakian, 2015eko martxoaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-2294>

defendatu dute mendeetan zehar, eta halaxe aitortzen dute Kataluniako herritarrek eta instituzio politikoek. Estatutu honek berezitasun hori aitortu, babestu eta errespetatu egiten du, eta aitortzen du Kataluniaren barruan Aran lurralde-erakunde berezia dela, eta, hala izanik, babes berezia ere badu, araubide juridiko berezi baten bidez». Gainera, 6.5 artikulua okzitanieraren ofizialtasuna aitortzen du, aranera esaten zaiona Aranen, Katalunian. Era berean, 94. artikulua Arango berezko antolaketa instituzionalaren esparru berria eta haren araubide juridikoaren berezitasunak zehazten ditu. Azkenik, bosgarren xedapen gehigarriak Arango araubide berezia berrikusteko egutegia ere ezartzen du, estatutuak berak xedatzen duenera egokitzeko.

Okzitanierari buruzko urriaren 1eko 35/2010 Legea onetsi zenean —izan ere, okzitaniera Aranen aranera da—, Kataluniako Parlamentua Estatutuaren agindua garatzen hasi zen Arani zegokionez, eta okzitaniera hizkuntza ofizial bihurtu zuen Katalunia osoan.

[...]

Gainera, legeak aukera berria izan nahi du, bai eta Aranek Kataluniarekin historikoki izan dituen lotura bizi eta sakonak indartzeko tresna bat ere; lotura horiek hauetan dautza: elkarrekiko errespetuan eta, aldi berean, Kataluniako herriak eta instituzioek beti arandar erkidegoaren berezko hizkuntza eta kulturarekiko eta, hedaduraz, okzitaniar nazioarekiko izan duten aitoren eta estimazio osoan —izan ere, Aran okzitaniar naziokoa da—.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Aran

Aran errealitate nazional okzitaniarra da, zeinak baitu identitate kultural, historiko, geografiko eta linguistikoa, arandarrek mendeetan zehar defendatua; identitate hori Kataluniako Autonomia Estatutuak lurralde-erakunde berezi gisa aitortzen du, zeina eratzen baitute *terçons* elkartzeek; nortasun juridiko propioa eta gaitasun eta autonomia osoa ditu, Estatutuan bermatuta, Aranek ordezkatzeko duen erkidego politikoaren interes propioak kudeatzeko.

8. artikulua.— Berezko hizkuntza

1. Aranera da lurralde horretako berezko hizkuntza; izen hori ematen zaio okzitanierak Aranen duen aldaera autoktonoari; hori dela eta:

a) Administrazio publikoek Aranen normaltasunez eta lehentasunez erabiltzen duten hizkuntza da.

b) Komunikabide publikoen erabilera arrunteko hizkuntza da, formatu guztietan, batez ere Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren, toki-erakundearen eta haien elkarteen mendekoetan, Arango lurraldean.

c) Arango irakaskuntza-zentroetan komunikazio-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili ohi den hizkuntza da.

2. Generalitatek, bere hizkuntza-politiken bitartez, eta Arango Kontseilu Nagusiak, bere eskumenen esparruan, hizkuntzaren arloan egiten dituzten jarduketak

koordinatu behar dituzte, eta Arango berezko hizkuntzaren erabilera sustatu behar dute normalizazioa bereziki zaila den arloetan, hala nola Justizia Administrazioan.

3. Okzitaniera, zeinari Aranen aranera baiteritzo, ofiziala da Katalunian, eta eremu eta sektore guztietan babestu behar da, aplikatzekoa den araudiaren arabera. Botere publikoek haren erabilera, sustapena, zabalkundea, ezagutza eta erabilera ofiziala sustatu behar dituzte, zeinak Kataluniako Parlamentuaren lege baten bidez arautzen baitira.

9. artikulua.— Hizkuntza-eskubideak

1. Aranen pertsona orok du aranera jakiteko eta aranera erabiltzeko eskubidea, eta administrazio publikoekin —Hauteskunde Administrazioa barne— eta haien mendeko erakunde publiko nahiz pribatuekin diharduelarik, pertsona orok du eskubidea arreta aranera jasotzeko, bai ahoz bai idatziz. Aranera emandako administrazio-egintzek eta xedapen orokorrek, bai eta fede publikoko tresnek ere, erabateko ondorio juridikoak sortzen dituzte.

2. Aranen, pertsona guztiek dute, justiziarekin, notariotzarekin eta erregistro publikoekin dituzten harremanetan, aranera erabiltzeko eta eskubidea dute, honela eskatuz gero, dokumentazioa okzitanieraren aldaera horretan jasotzeko, baina horrek ez die kostu gehigarriarik ekarriko pertsona horiei, eta ezin izango dute defentsa-gabeziarik edo bidegabeko atzerapenik jasan erabilitako hizkuntzagatik.

3. Aranen, ondasunak, produktuak eta zerbitzuak erabiltzerakoan eta kontsumitzerakoan, pertsona orok du eskubidea arreta aranera jasotzeko, bai ahoz bai idatziz, betiere legeek xedatzen dutenaren arabera.

III. TITULUA

Antolaketa

V. KAPITULUA

Ikaskuntza Arandarren Institutua-Okzitanieraren Arandar Akademia

46. artikulua.— Izaera

1. Ikaskuntza Arandarren Institutua-Okzitanieraren Arandar Akademia zuzenbide publikoko korporazioa da, administrazio publikoetatik independentea, akademikoa eta berezko nortasun juridikoa duena.

2. Ikaskuntza Arandarren Institutua-Okzitanieraren Arandar Akademia Kataluniako Akademien Erregistroan dago inskribaturik.

3. Ikaskuntza Arandarren Institutua-Okzitanieraren Arandar Akademia haren estatutuek eta barne-araubideak eta gobernu-araubideak arautzen dute.

IV. TITULUA

Ahalak eta eskumenak

II. KAPITULUA

Eskumenak ekintza publikoaren sektoreetan

51. artikulua.— Hizkuntza eta kultura

1. Arango Kontseilu Nagusiak eskumen osoa du okzitanieraren erabilera sustatu, normalizatu eta arautzeari dagokionez —izan ere, okzitanierari Aranen aranera deitzen zaio—, betiere Katalunia osoan hizkuntza-politikaren eta hezkuntzaren arloan indarrean dauden lege orokorren arabera.

8. Arango Kontseilu Nagusiak behar diren ekimenak bultzatu behar ditu gainerako lurralde okzitaniarrekin hizkuntza sustatzeko eta zaintzeko ahaleginak koordinatzeko, kalterik egin gabe Okzitanierari buruzko urriaren 1eko 35/2010 Legearen 24. eta 25. artikuluei eta bigarren xedapen gehigarriari —izan ere, okzitanierari Aranen aranera deitzen zaio—.

55. artikulua.— Irakaskuntza

1. Aran hezkuntza-gune gisa eratzen da, Katalunian hezkuntza arautzen duen legeriak ezarritakoaren arabera.

2. Hizkuntza-espezifikotasuneko arrazoiak direla-eta, hezkuntzaren arloan eskumena duen Generalitateko sailaren berezko zerbitzuek —hezkuntza-zerbitzuak eta helduentzako eskolak Arango lurraldean – Aran dute lurralde-erreferentzia bakarra.

3. Arango Kontseilu Nagusiak zaindu behar du irakaskuntzako zentroetan okzitanieraren arandar aldaeran dauden hizkuntza-curriculumak bat etor daitezen indarrean dagoen legeriarekin eta lege honek zehazten dituen irizpideekin.

4. Arango Kontseilu Nagusiak, irakaskuntzaren arloan eskumena duen sailarekin lankidetzan, hezkuntzarekin zerikusia duten honako zerbitzu hauek eskaintzeko eskumena du: eskola-garraioa, eskola-jantokia, eskolaz kanpoko zerbitzuak, testuliburuak, material didaktikoak eta elkarrizketarako material osagarriak egin eta ekoiztea okzitanieraren arandar aldaeran, eta irakasleak etengabe prestatzea Arango hizkuntzan eta kulturaren.

76. artikulua.— Arango toponimia

Arango Kontseilu Nagusiari dagokio Arango toponimoen defentsa juridiko eta prozesalaren gaineko eskumena.

78. artikulua.— Komunikabide sozialak eta ikus-entzunezkoen zerbitzuak

2. Arango Kontseilu Nagusiak gizarte- eta ikus-entzunezko komunikazio-sistema publiko propioa sor dezake Aranentzat, zeinak izan behar baititu bitarteko ekonomiko eta finantzario nahikoak, prentsa idatzi eta irrati eta telebista publikoak mantentzeko, edukiak okzitanieraren arandar aldaeran dituela.

V. TITULUA

Arango Kontseilu Nagusiaren harremanak Generalitatekin eta gainerako instituzio publikoekin

81. artikulua.— Aranen kanpo-proiektzioa

4. Generalitatek okzitania proiektatu eta sustatu behar du —izan ere, okzitania Aranen aranera da—, nazioarteko aitortza lor dezan.

84. artikulua.— Generalitateko Gobernuaren eta Arango Kontseilu Nagusiaren arteko Aldebiko Batzordea

2. Generalitateko Gobernuaren eta Arango Kontseilu Nagusiaren arteko Aldebiko Batzordeari eginkizun hauek dagozkie:

j) Okzitaniaren hizkuntza-politika eta -normalizazioa koordinatzea —izan ere, okzitania Aranen aranera da—.

k) Bermatzea Okzitaniari buruzko urriaren 1eko 35/2010 Legearen arabera —izan ere, okzitaniari Aranen aranera deitzen zaio—, araneraren inguruko hizkuntza-politiken finantzaketa egokia eta nahikoa izango dela eta koordinazioa egongo dela bi instituzioen artean.

Lehenengo xedapen iragankorra.— Aran Kataluniako hauteskunde-legean

1. Kataluniako hauteskunde-legeak kontuan hartu behar du Arango berezitasun historikoa, politikoa, kulturala eta linguistikoa, eta Aranek Parlamentuan ordezkartza izango duela bermatu behar du.

**7.4.12.78. 10/2015 Legea, ekainaren 19koa,
Lanbide-heziketa eta -kualifikazioei
buruzkoa¹²¹²**

**IV. TITULUA
Lanbide-prestakuntza eta -kualifikazioko
sistemaren zerbitzuak**

**III. KAPITULUA
Lanbide-heziketa**

34. artikulua.— Antolamendua

2. Hezkuntza-sistemako lanbide-heziketaren berezko antolamenduaren garapenak honako hauek hartu behar ditu barne:

a) Atzerriko hizkuntzan edo hizkuntzetan hizkuntza-gaitasunak lortzea, erregelamendu bidez zehaztutako moduan.

---

¹²¹² BOEren 164. zenbakian, 2015eko uztailaren 10eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-7739>

7.4.12.79. 12/2015 Legea, uztailaren 9koa, Kooperatibei buruzkoa¹²¹³

HITZAURREA

[...]

Argi dago sozietate-formula kooperatiboaren erabilera sustatzeko bideetako bat dela arlo horretako hizkera tekniko espezifikoa ezagutza orokorrera hurbiltzea eta haren kontzeptuak sinplifikatzea. Horrela, bada, zuzenbide kooperatiboaren ezagutza eta aplikazioa errazteko helburu horri jarraituz, 1. artikulua *sozietate kooperatiboaren* kontzeptua birformulatzen du, eta 2. artikulua zuzenbide kooperatiboaren berezko beste kontzeptu eta termino batzuk biltzen ditu; horrela, artikulua biok tresna erabilgarri bihurtzen dira kontzeptu eta termino horiek argitzeko eta arlo horretan espezializaturik ez dauden pertsonen hurbiltzeko.

[...]

---

¹²¹³ BOEren 194. zenbakian, 2015eko abuztuaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-9140>

7.4.12.80. 17/2015 Legea, uztailaren 21ekoa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrari buruzkoa¹²¹⁴

HITZAURREA

[...]

Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna modu eraginkorrean ziurtatzeko, sexuaren ziozko diskriminazioaz gain, beste aspektu batzuk ere hartu behar dira kontuan, hala nola diskriminazio anizkoitza, eta honako arrazoi hauek direla-eta sortutako desabantaila-egoera hauek ere hartu behar dira kontuan: etnia, kolore, jatorri etniko eta sozial, ezaugarri genetiko, hizkuntza, erlijio, sinesmen, iritzi politikoak edo bestelakoak, gutxiengo bateko kide izatea, gaitasunak, jaiotza, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa edo maila ekonomikoa.

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Botere publikoen jardun-printzipioak

Autonomia Estatutuaren 41. artikulua aipatzen duen genero-ikuspegiaren printzipioa betez, eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasun eraginkorra lortzeko, betiere sexu- edo genero-diskriminaziorik gabe, lege honen xedapenen interpretazioak eta botere publikoen politika eta jarduketa guztiek printzipio hauek bete behar dituzte:

Zortzigarrena.— Hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta estereotipatu gabea: 2. artikuluan definitutako botere publikoek ez dute hizkera sexistarik erabili behar, errealitatearen ikusmolde sexisten adierazpena saihestu behar dute, bai eta erabilera androzentrikoak eta genero-estereotipoak ere, eta emakumeekiko, gutxiengoekiko eta, oro har, pertsona guztiekiko errespetuzko hizkera sustatu behar dute arreta pertsonalean eta beren dokumentazio idatzi, grafiko eta ikus-entzunezko guztian. Botere publikoek prestakuntza eman behar diete langileei, hizkuntza errespetuz eta modu inklusiboan erabil dezaten.

III. KAPITULUA

Sektore publikoan emakumeen eta gizonen berdintasun eraginkorrerako eskubidea bermatzeko mekanismoak

15. artikulua.— Sektore publikoko emakumeen eta gizonen berdintasunerako planak

4. Sektore publikoko emakumeen eta gizonen berdintasunerako planek betekizun hauek bete behar dituzte:

---

¹²¹⁴ BOEren 215. zenbakian, 2015eko irailaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-9676>

b) Kontuan hartzea, besteak beste: emakumeen ordezkartza; irispidea; hautaketa; lanbide-igoera eta -garapena; lan-baldintzak; bizitza pertsonala, lana eta familia uztartzea; indarkeria matxista; lan-arriskuen prebentzioa genero-ikuspegiarekin; komunikazio inklusiboa, eta hizkera ez-sexista eta ez- androzentrikoa erabiltzea, bai eta organismoaren estrategia eta barne-antolaketa ere.

IV. KAPITULUA

Emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzeko politika publikoak

2. ATALA

Hezkuntza, kultura eta ezagutza

21. artikulua.— Hezkidetzak

3. Hezkuntza Administrazioak, hezkuntza-sistemako genero-berdintasunerako planaren bidez, honako helburu hauek lortzeko jarduketak eta jarduerak egin behar ditu beti:

f) Ikasleak prestatzea hizkuntzaren erabilera ez-sexistan eta ez-androzentrikoan.

23. artikulua.— Jolasak eta jostailuak

Jolas eta jostailuen arloan eskumenak dituzten Kataluniako administrazio publikoek beharrezkoak diren ekintza guztiei ekin behar diete, helburu hauek lortzeko:

b) Jolas eta jostailuak merkaturatzen debekatzea, baldin eta horiek emakumeentzat iraingarriak badira, emakumeen duintasunaren aurka egiten badute, hizkuntzaren erabilera sexista egiten badute edo haurren eta nerabeen artean oldarkortasuna eta indarkeria sustatzen badituzte.

25. artikulua.— Komunikabideak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak

1. Generalitateen eta Kataluniako toki-erakundeek ikus-entzunezko komunikabideek, Kataluniako Ikus-entzunezko Kontseiluak emandako lizentzia baten babesean jarduten dutenek, Kataluniako Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko abenduaren 29ko 22/2005 Legearen 2. artikuluaaren aplikazio-eremuan sartzen diren gainerako subjektuek, eta Kataluniako administrazio publikoek kudeatu edo diruz lagundutako idatzizko komunikabideek:

d) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta ez-androzentrikoa erabili behar dute.

26. artikulua.— Informazioaren eta ezagutzaren gizartea

2. Informazioaren eta komunikazioaren teknologien eremuan, botere publikoek oso-osoan edo zati batean finantzatutako proiektuetan berrmatuko da hizkera eta edukia sexistak ez izatea.

28. artikulua.— Unibertsitateak eta ikerketa

1. Kataluniako Unibertsitatei buruzko otsailaren 19ko 1/2003 Legearen 5. artikuluan aipatzen den balioetan oinarritutako hezkuntzak honako hauek bildu behar ditu nahitaez:

e) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta ez-androzentrikoa komunikazio guztietan.

3. ATALA

Lana, enplegua eta enpresa

35. artikulua.— Kataluniako enpresa-bikaintasunaren bereizgarria, emakumeen eta gizonen berdintasun eraginkorraren arloan

4. Berdintasunaren arloko enpresa-bikaintasunaren bereizgarria emateko baldintzak arautzeko kontuan hartu beharreko irizpideak, lau urteko iraupena dutenak, honako hauek dira:

g) Hizkuntza inklusibo ez-sexistak, ez-androzentrikoak eta publizitate ez-sexista erabiltzea enpresaren barne-komunikazioan, produktuetan, zerbitzuetan eta marketinean.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Instituzio eta organo publikoen izendapenak berrikustea

Lege hau indarrean jarri eta urtebeteko epean, berrikusi eta, hala badagokio, aldatu egin behar dira Kataluniako administrazio publikoen mendeko instituzio eta organoen izendapenak, betiere hizkera ez-sexistaren eta ez-androzentrikoaren printzipioak errespetatzen direla bermatzeko.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza-erabilerak

Gobernuak, Ikaskuntza Katalanen Institutuaren aholkularitzarekin, hala badagokio, behar diren ekintzak abiarazi behar ditu hizkuntza-erabileren aplikazioa aztertzeko, betiere historikoki kontuan hartu ez diren emakumeak ikusarazte aldera.

**7.4.12.81. 5/2016 Legea, abenduaren 23koa,
Kataluniako 2017-2020 Estatistika Planari
buruzkoa eta Kataluniako Estatistikari
buruzko 23/1998 Legea aldatzekoa¹²¹⁵**

ERANSKINA

**Planaren estatistika-jarduerako eremuen
deskripzio ordenatua**

a) Estatistika-jardueraren eremuak eta azpieremuak.

4. Lana eta gizartea.

4.5 Hizkuntza.

[...]

4. Lana eta gizartea.

[...]

Hezkuntzaren eta prestakuntzaren, kulturaren eta hizkuntza-errealitatearen oinarrizko ezaugarrietan sakontzea: katalanaren presentzia, Kataluniako gainerako hizkuntza ofizialena eta eremu guztietan erabiltzen diren gainerako hizkuntzena.

---

¹²¹⁵ BOEren 15. zenbakian, 2017ko urtarrilaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-523>

7.4.12.82. 8/2017 Legea, ekainaren 15ekoa, Kanpoko Erkidego Katalanari buruzkoa¹²¹⁶

HITZAURREA

I

[...]

Generalitateko Gobernuaren asmoa da jarduketak bultzatzea eta indartzea bide emateko kanpoan dauden katalanek, gaur egungo aukeren arabera, beren jatorrizko herrialdearekin lotura estua izan dezaten, eta, era berean, aukera izan dezaten Kataluniaren bilakaera kolektiboan parte hartzeko eta Kataluniako errealitatea, kultura eta hizkuntza eskuratzeko.

[...]

II

[...]

Hala, XX. mendeko hamarkadetan zehar, kanpoko erkidego katalanak harrera-toki bihurtu ziren, eta funtsezko bihurtu ziren kanpoan kultura eta hizkuntza katalanak mantentzeko. Erakunde horietako kideek jarduera kultural dinamikoa egiten zuten, bai eta jatorrizko lurraldearekiko loturei eusteko ekintza garrantzitsua ere.

[...]

II. KAPITULUA Katalanak kanpoan

6. artikulua.— Kanpoan bizi diren katalanen espezifikotasuna politika publikoetan integratzea

2. Gobernuak zaintzen du kanpoan dauden katalanek gauza ditzatela indarrean dagoen araudiak kanpoan bizi direnei aitortzen dizkien eskubideak, batez ere eremu politiko, administratibo, zibil, sozial eta linguistikoa, eta behar diren ekintzak sustatzen ditu eskubide horiek egikaritzeko Katalunian bizi diren katalanek dituzten baldintza berberetan, eta genero-berdintasunaren, tratu-berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioaren arabera.

8. artikulua.— Kanpoan dauden katalanen eskubideak

3. Hizkuntzaren eremuan, kanpoan dauden katalanek, Kataluniako instituzio, antolakunde eta administrazio publikoekin dituzten harremanetan, eurek aukeratzen duten hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidea dute, Autonomia Estatutuaren I. tituluko 3. kapituluan ezarritakoaren arabera. Gobernuak katalana eta aranera kanpoan irakasten laguntzeko neurriak hartzea sustatzen du, bai aurrez aurre, hori egin daitekeen lekuetan, bai modu birtualean.

---

¹²¹⁶ BOEren 160. zenbakian, 2017ko uztailaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-7817>

4. Hizkuntza- eta kultura-eremuei dagokienez, arreta berezia eskaini behar dio Generalitatek Kataluniak hizkuntza partekatzen duen lurraldeetatik kanpoko katalanek eta erkidego katalanek egiten duten sustapenari.

11. artikulua.— Kataluniarekiko lotura

1. Gobernuak, kanpo-ekintzaren arloan eskumena duen sailaren bitartez, kanpoan dauden katalanekiko harremanak sustatu eta errazten ditu, haien arteko harremanak sustatzen ditu eta haien antolakundeei laguntza ematen die, kanpoan dauden katalanen eta Kataluniaren arteko lotura aktiboari eusteko, betiere beren jatorrizko herrialdeko errealitatean modu antolatuan parte har dezaten, eta kultura eta hizkuntza katalanekin harremanetan egotea ahalbidetzen duten tresnak eskura izan ditzaten.

III. KAPITULUA

Kanpoko erkidego katalanak

13. artikulua.— Definizioa

3. Lege honen ondorioetarako, kanpoan bizi diren katalanak izan daitezke erkidego katalanetako kide, 4. artikuluaaren arabera. Kataluniatik kanpo bizi diren pertsonak ere kide izan daitezke, baldin eta, katalan izaera politikoa izan gabe, Kataluniari, haren kulturari, hizkuntzari eta nazio gisa duen nortasunari lotuta sentitzen badira.

14. artikulua.— Laguntza

Gobernuak laguntza ematen die kanpoan dauden erkidego katalanei, honako helburu hauek lortzeko:

b) Kanpoan dauden katalanen eta Kataluniaren arteko loturei eustea, hizkuntza, kultura eta errealitate katalanekin harremanetan egon eta horiek urrutitik erabili ahal izateko, eta Kataluniarekin, haren instituzioekin eta kolektibo horri zuzendutako gobernu-ekimenekin informazioa eta harremanak izateko.

15. artikulua.— Kanpoan dauden erkidego katalanak ofizialki aitortzea

2. 1. apartatuan aipatzen den aitortpena lortzeko, beharrezkoa da erkidegoaren eraketa zuzenbidearen arabera egiaztatzea, helburuak lege honi egokitzea, haren egitura eta funtzionamendua demokratikoak eta gardenak izatea, eta Kataluniarekin, Kataluniako herritarrekin, historiarekin, hizkuntzarekin, kulturarekin edo Kataluniako errealitatearen beste edozein aspektuarekin duen lotura egiaztatzea.

20. artikulua.— Zerbitzuak eta prestazioak

1. Gobernuak laguntza ematen die kanpoan dauden erkidego katalanei, erkidegoen federazioei eta erregistroan inskribatuta dauden erkidego katalan birtualei, betiere zerbitzu eta prestazio hauek eskainiz:

e) Laguntza teknikoa eta laguntzak ematea hizkuntza eta kultura katalanak ezagutzera eta ikastera bideratutako jarduketak sustatzeko, bereziki erkidego katalaneko kide diren haur eta gazteen artean.

IV. KAPITULUA

Kanpoan dauden erkidego katalanekiko harreman-organoak

21. artikulua.— Kanpoko Kataluniaren Kontseilua

3. Kanpoko Kataluniaren Kontseiluaren funtzionamendua, antolaketa, osaera eta atxikipena dekretu bidez zehaztu behar dira. Osaerak, edozelan ere, honako hauek bildu behar ditu: kanpo-ekintzaren, migrazioen, kulturaren eta hezkuntzaren arloetan eskumena duten gobernu-organoak; nazioartekotzearen eta kanpo-proiektzioaren eremuetan —bereziki, ekonomiaren, hizkuntzaren eta kulturaren eremuetan— lan egiten duten eta Generalitateen partaidetza duten organismoen, partzuergoen eta instituzioen ordezkartza, eta Kataluniatik kanpo dauden erkidego katalanen eta aitortuta dauden federazioen ordezkartza. Kanpoan dauden erkidego katalanak eta federazioak osatzen dituzten Kontseiluko kideak irizpide demokratikoetan oinarrituta izendatu behar dira; izendapen horretan, emakumeen eta gizonen eta eremu geografikoen ordezkartza orekatua lortzen saiatu behar da.

**7.4.12.83. 9/2017 Legea, ekainaren 27koa,
Kataluniako Osasun Zerbitzuaren bidez funts
publikoen kargura osasun-laguntza
unibertsal bihurtzeari buruzkoa¹²¹⁷**

5. artikulua.— Osasun-laguntza iristeko eskubidearen bermea

2. Osasun-laguntza ematen duten zentro, zerbitzu eta establezimendu publiko eta kontzertatuek argi eta garbi eta modu ulergarrian erakutsi behar dute osasun-arreta iristeko dagoen eskubide unibertsalari buruzko informazioa, onuradun izan daitezkeen hizkuntza edozein dela ere eta zalantzarik gabe, betiere lege honetan jasotako osasun-prestazioak iristeko eskubideari dagokionez.

---

¹²¹⁷ BOEren 173. zenbakian, 2017ko uztailaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-8524>

7.4.12.84. 18/2017 Legea, abuztuaren 1ekoa, Merkataritza, Zerbitzu eta Azokei buruzkoa¹²¹⁸

HITZAURREA

II

[...]

Legeak elementuak sartzen ditu, zeinek aukera aurreikusten baitute merkataritza-jarduera, zerbitzu-ematea, artisautza eta azoka-jardueren antolaketa profesionalizatzeko eta balioesteko mekanismoak erabiltze aldera. Era berean, xedatzen du ezen jarduera egikaritzeko beharrezkoa dela aplikatu beharreko araudiari buruzko gutxieneko ezagutza batzuk izatea, pertsonak enpresan okupatzen duen lekuaren arabera edo jendaurreko arretan Katalunian hizkuntza ofizialak erabiltzeari dagokionez, eta gutxieneko ezagutza horiek, zeinak ezinbestekoak baitira jarduera behar bezala egikaritzeko, enpresaburuarentzako sustapen-neurrien bidez soilik bultzatuak izan behar dute.

[...]

I. TITULUA

Merkataritza-jardueraren eta zerbitzuak ematearen baldintzak eta modalitateak

I. KAPITULUA

Merkataritza-jarduera eta zerbitzuak ematea

8. artikulua.— Merkataritza-jarduera egikaritzea eta zerbitzuak ematea

3. Merkataritza-jarduera eta zerbitzuak ematen dituzten pertsonak, baita soldatako langile gisa dihardutenek ere, jakin behar dute zein diren baldintzak Katalunian merkataritza-jarduera egikaritzeko eta zerbitzuak emateko, eta kontsumitzaileei arreta emateko moduan egon behar dute kontsumitzaileok Kataluniako hizkuntza ofizialetako edozeinetan hitz egiten dutenean.

---

¹²¹⁸ BOEren 240. zenbakian, 2017ko urriaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-11320>

**7.4.12.85. 7/2019 Legea, azaroaren 14koa,
Kataluniako Ikus-entzunezkoen
Kontseiluaren 2/2000 Legea eta Kataluniako
Ikus-entzunezkoen Korporazioaren 11/2007
Legea aldatzekoa¹²¹⁹**

HITZAURREA

Kataluniako Ikus-entzunezkoen Korporazioa sortzea mugari historikoa izan zen autogobernuko instituzioetan, eta bultzada handia eman zitzaion hizkuntza eta kultura katalanaren sustapenari, bai eta ikus-entzunezkoen industriari ere. Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseilua ere sortu zen, Autonomia Estatutuaren 82. artikuluan ezarritakoaren arabera.

[...]

---

¹²¹⁹ BOEren 286. zenbakian, 2019ko azaroaren 28ko alean, argitaratua.

7.4.12.86. 17/2020 Legea, abenduaren 22koa, Emakumeek Indarkeria Matxista erauzteko duten Eskubideari buruzko 5/2008 Legea aldatzekoa¹²²⁰

25. artikulua.— 5/2008 Legeari artikulua bat gehitzea, 76 ter artikulua 76 ter artikulua gehitzen da, eta horren testua hauxe izango da:

«76 ter artikulua.— Politikan emakumeen aurkako indarkeriatik eratorritako administrazioen eta instituzio politikoaren erantzukizuna

1. Administrazio eta instituzio politiko guztiek jokabide-estandar gisa txertatu behar dute edozein indarkeria matxista mota debekatzea, bai eta diskurtso sexistak eta misoginoak, emakumeenganako hizkera iraingarria eta jazarpen psikologiko edo sexuala, sexuan, sexu-orientazioan edo edo genero-identitatean adierazpenean oinarritutakoa ere, eta zehapen egokiak ezarri behar dituzte diziplina-araubidean. Zehapen horiek astunagoak izan behar dute diskriminazio anizkoitzaren kasuan.

[...]

---

¹²²⁰ BOEren 11. zenbakian, 2021eko urtarrilaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-464>

7.4.12.87. 19/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, Tratu-berdintasunari eta Diskriminaziorik Ezari buruzkoa¹²²¹

HITZAURREA

Tratu-berdintasunari eta Diskriminaziorik Ezari buruzko Legearen helburua honako hau da: tratu-berdintasunerako eta diskriminaziorik ezerako eskubidea, giza duintasunarekiko errespetua eta lege hau aplikatzeko lurralde-eremuan egiten den modu, egintza edo portaeraren aurkako babesa; diskriminazioaren arrazoiak hauek dira: jaiotza edo jaiolekua; jatorria, nazionalitatea edo gutxiengo nazional bateko kide izatea; arraza, larruaren kolorea edo etnia; iritzi politikoak; erlijioa, sinesmenak edo ideologia; hizkuntza; jatorri kultural, nazional, etniko edo soziala; egoera ekonomiko edo administratiboa, gizarte-klasea edo aberastasuna; sexua, sexu-orientazio, -identitatea, generoa edo genero-adierazpena; arbasoak; adina; fenotipoa; etnia-talde bateko izatea; gaixotasuna, egoera serologikoa; desgaitasuna edo dibertsitate funtzionala, edo giza izatearen beste edozein tasun, inguruabar edo adierazpen, dela benetakoa, dela esleitua. [...]

[...] Ildo horretan, hurbileneko ingurunean, Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunak (20. artikulua) aitortzen du pertsona guztiak berdinak direla legearen aurrean, eta diskriminazio oro debekatzen du (21. artikulua) diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

I. TITULUA Xedapen orokorrak

1 artikulua.— Xedea

3. Lege honen helburua da aitzakiatzat hartzen duen edozein diskriminazio-mota saihestea, arrazoiak honako hauek direlarik:

e) Hizkuntza edo identitate kulturala.

II. TITULUA Tratu-berdintasunerako eta diskriminaziorik ezerako eskubidearen aplikazio materialaren eremuak

10. artikulua.— Hezkuntza

7. Hezkuntza-eskumenak dituen sailak, hezkidetza-printzipioaren arabera, zaindu behar du hezkuntza-sistema osoan aniztasuna errespetatzen dela, bai zentroetan,

---

¹²²¹ BOEren 31. zenbakian, 2021eko otsailaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-1663>

bai prestakuntza-erakundeetan, bai helduen hezkuntzan, bai gurasoen prestakuntzan, bai eskolako kirol-jardueretan eta haur eta gazteen aisialdiko jardueretan; aniztasun hori honako hauei dagokie: erlijioari edo sinesmenei, gaitasunari edo desgaitasunari, adinari, arraza- edo etnia-jatorriari, aniztasun sexual eta afektiboari, sexu-orientazioari, genero-identitate edo adierazpenari, familia-eredu desberdinei edo lege honek aipatzen duen beste edozein tasun sozial edo pertsonali. Ilido horretan, sail horrek:

[...]

b) Zaindu behar du eskola-, hezkuntza- eta prestakuntza-materialen edukiek, edozein formatutan daudela ere, eta horietan erabiltzen den hizkerak aniztasuna hartuko dutela kontuan, eta edozein diskriminazio-mota saihestuko dutela arrazoi horrengatik.

[...]

11. artikulua.— Osasuna

6. Osasun-arloan eskumena duen sailak neurriak bermatu behar ditu gaixotasunagatik ez diskriminatzeko, eta, horretarako, honako hauek egin behar ditu:

c) Komunikabideetan hizkuntza errespetuz eta egoki erabiltzearen garrantziari buruzko kanpainak egitea, betiere gizarteak eta iritzi publikoak gaixotasunen konnotazio negatiboak eta osasun-arrazoiengatik estigmatizazioa saihesteko.

[...]

16. artikulua.— Komunikabide sozialak eta informazioaren gizartea

2. Administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, komunikabide sozialen eta informazio-teknologiaren enpresen independentzian eragin gabe, kode deontologikoak eta autorregulazio-akordioak hartzea sustatu behar dute horietan, aurreiritzi diskriminatzailearik eta estereotiporik gabe, honako hauek lortzen laguntzeko:

a) Hizkera errespetuzkoaren erabilera sustatzea, bereziki, hizkera sexista, klasista, arrazista, xenofobia, LGBTIfobikoa eta, oro har, diskriminatzailea ez dena, zeinak lagunduko baitu hedabideetan gutxiespen-terminologiaren erabilera errotik kentzen, bai eta merkataritza- eta publizitate-mezuetan ere.

[...]

5. Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, komunikabideei dagokienez, publikoetan bezala pribatuetan, hauek egin behar ditu:

b) Gomendioak ezartzea hizkuntza-erabilerei buruz eta irudien tratamenduari eta erabilerari buruz, betiere lege honek aipatzen dituen eremuetan.

[...]

6. Komunikabideek, publikoek zein pribatuek, bermatu behar dute desgaitasunaren informazio-estaldura inklusiboa izango dela, hizkuntza behar bezala eta errespetuz erabiliko dela, eta terminologiaren gutxiespen-erabilera saihestuko dela.

[...]

**7.4.12.88. 2/2021 Legea, urtarrilaren 27koa,
neurri fiskalak, finantzarioak,
administratiboak eta sektore publikoko
neurriei buruzkoa¹²²²**

**LEHENENGO ZATIA
Neurri fiskalak**

I. TITULUA

Aldaketak tributu propioen eremuan

V. KAPITULUA

Kataluniako Generalitatearen Tasa eta Prezio Publikoei buruzko
Legea aldatzea

24. ATALA

Kataluniako Generalitateko Tasa eta Prezio Publikoei buruzko
Legearen testu bateginaren XVIII. tituluko I. kapitulua aldatzea

**28. artikulua.— Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak katalanaren
ezagutza-ziurtagiriak lortzeko deitzen dituen probetan izena emateko
eskubideengatiko tasa**

Aldatu egiten da Tasa eta Prezio Publikoei buruzko Legearen 18.1.3 artikulua, eta honela geratzen da idatzita:

«2. Kuotaren gaineko % 30eko hobaria ezartzen da guraso bakarreko eta kategoria orokorreko familia ugarietako kide diren subjektu pasiboentzat, eta kuotaren gaineko % 50eko hobaria ezartzen da guraso bakarreko eta kategoria bereziko familia ugarietako kide diren subjektu pasiboentzat. Era berean, kuotaren gaineko % 50eko hobaria ezartzen da % 33ko edo gehiagoko desgaitasun egiaztatua duten subjektu pasiboentzat.

VI. KAPITULUA

Kataluniako Kontsumo Agentzia

60. artikulua.— 9/2004 Legea, Kataluniako Kontsumo Agentzia, sortzekoa

1. Aldatu egiten da Kataluniako Kontsumo Agentzia sortzeko abenduaren 24ko 9/2004 Legearen 7. artikulua, zeinak idazkera hau izango baitu:

«7. artikulua. Zuzendaritza-kontseilua.

1. Honako hauek dira zuzendaritza-kontseiluko kide:

---

¹²²² BOEren 18. zenbakian, 2022ko urtarrilaren 21eko alean, argitaratua.
<https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2022-953>

- a) Kontseiluburua.
- b) Kontseiluburuordea.
- c) Zuzendaria.
- d) Kontseilukideak:
  - 1) Ekonomian, nekazaritzako elikagaien ekoizpenean, osasun publikoan, garraioetan, etxebizitzan, merkataritzan, turismoan, energian, industria-segurtasunean eta hizkuntza-politikan eskumenak dituzten Generalitateko sailtako titularrek arlo horietan zuzendari nagusiaren gutxienerako maila organikoa duen ordezkari bat proposatu ahal izango dute.

88. artikulua.— 22/2010 Legea, Kataluniako Kontsumo Kodeari buruzkoa, aldatzea

4. 22/2010 Legeari artikulua bat gehitzen zaio, 333.-12 garrena, honako testu honekin:

«333.-12 artikulua. Zehapenen ordezkariak.

- 1. Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideen arloko arau-hausteen ondoriozko zehapen-ebazpenek zehapen ekonomikoaren ordezkariak aurreikus ditzakete.
- 2. Ordezko neurriek izan behar dute hizkuntza-eskubideekin lotutako hezkuntza-programak, jarduerak edo zerbitzuak egitea, betiere jardueraren sektorearekin eta arau-haustea egin den inguruabarrekin lotuta.
- 3. Ordezko neurria arau-haustearen erantzuleak edo erantzuleek eskatu behar dute, betiere zehapen-ebazpena administrazio-bidean irimo bihurtu baino lehen.
- 4. Ordezko neurria arau-haustea egin duen pertsona fisikoak edo pertsona fisikoek eskatu behar dute, euren borondatez, 334.1 artikuluan ezarritakoaren arabera. Erantzukizuna pertsona juridiko batena bada, haren ordezkariak egiaztatzen duenak eskatu beharko du, eta pertsona juridiko arduradunarekin lan- edo kontratu-lotura duten pertsonak gauzatu beharko dute.
- 5. Ordezko neurria eskatzeko prozedura Gobernuaren dekretu bidez arautu behar da. Ordezko neurrien forma, iraupena eta edukia, arau-haustearen inguruabarren arabera arautu behar dira, hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailaren agindu baten bidez».

7.4.12.89. 8/2022 Legea, ekainaren 9koa, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialak erabiltzeari eta ikasteari buruzkoa¹²²³

HITZAURREA

Kataluniako 1979ko Autonomia Estatutuak finkatu zuen Katalunian katalanaren eta gaztelaniaren ofizialtasun-araubidea, eta harrezkero irakaskuntza gizarte-kohesiorako eta hizkuntza-normalizaziorako funtsezko tresnatzat hartu da. Prozesu hori, hasieran, Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 18ko 7/1983 Legeak kokatzen du; lege horrek, hitzaurrean, irakaskuntzaren helburutzat jartzen du bi hizkuntzak jakitea, eta II. tituluan ezartzen du katalana, hizkuntza propio gisa, hezkuntza-maila guztietako irakaskuntzako ere badela, eta irakaskuntzaren hizkuntza-araubidearen esparru orokorra finkatzen du. Urtarrilaren 7ko 1/1998 Legeak, Hizkuntza Politikari buruzkoak, aurrekoa lege-esparru gisa ordeztzen du, eta hitzaurrean honako hau azaltzen du: «Irakaskuntzari dagokionez, lege honek herritar guztiei bermatzen die bi hizkuntzen ezagutza osoa, eta, aldi berean, bermatzen du ikasleak ez direla talde desberdinetan diskriminatuko edo bereiziko hizkuntzagatik, 1983ko Legearen babesean aplikatutako hizkuntza-uztartzearen sistemari eutsiz eta Konstituzio Auzitegiaren jurisprudentziarekin bat etorriz»; era berean, III. kapituluan irakaskuntzaren hizkuntza-araubidea arautzen du.

1998an Hizkuntza Politikari buruzko Legea onetsi zenetik, zenbait aldaketa gertatu dira ingurumari juridikoan, sozialean, hezkuntzakoan eta teknologikoan, eta aldaketa horiek eragina dute irakaskuntzaren eremuko hizkuntzen kudeaketan.

Alde batetik, eta ikuspegi juridikotik, lehenik eta behin 2006ko Autonomia Estatutua onetsi dela adierazi behar da. Estatutu horrek 6.5 artikuluan Katalunian okzitanieraren ofizialtasuna zehazten du —aranés izena du Aranen—, betiere estatutuan bertan eta hizkuntza-normalizaziorako legeetan ezarrita dagoenaren arabera, eta 35. artikuluan irakaskuntzaren eremuko hizkuntza-eskubideak arautzen ditu. Legeria sektorialaren barruan, Hezkuntzari buruzko uztailaren 10eko 12/2009 Legeak, II. tituluan, Kataluniako hezkuntza-sistemaren hizkuntza-araubidea hedatzen du, eta ezartzen du ezen araubide hori zentroen hezkuntza-proiektuan zehaztu behar dela, haien autonomiaren adierazpen goren gisa, eta, zehazkiago, hizkuntza-proiektuan, lehenengoaren zati gisa. Lege horren ondoren, kontuan hartu behar dira oinarritzko legerian abenduaren 29ko 3/2020 Lege Organikoaren bidez sartutako aldaketak (3/2020 Lege Organikoa, abenduaren 29koa, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoa aldatzen duena). Lege organiko horrek hezkuntza-proiektuaren bidez hezkuntza-administrazioen eta zentroen zeregina aipatzen du, irakaskuntzan erabilera bermatzeari eta bi hizkuntza ofizialetan hizkuntza-komunikaziorako konpetentzia lortzeari dagokienez, betiere curriculumaren eskumen-ikuspegi berriaren arabera, eta hezkuntza-sistema kontrolatzeko, ebaluatzeko eta hobetzeko tresnak aplikatzeari dagokionez, bai eta Konstituzio Auzitegiaren jurisprudentzia berrienari dagokionez ere. Azkenik, aipatzekoak dira Hizkuntza Erregional eta Gutxituen

---

¹²²³ BOEren 147. zenbakian, 2022ko ekainaren 21eko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-10234>

Europako Gutunaren esparruan hartutako konpromisoak (2001eko apirilaren 9an berronetsia), eta ordenamendu juridikoaren zati bat, bai 8. artikulua katalanari eta okzitanierari hezkuntzan ematen dien babesari dagokionez, bai babes hori Estatuko hizkuntza ofizialaren ikaskuntzaren kaltetan ez izateko beharrianari dagokionez, irakaskuntzan horren erabilera aipatu gabe.

Bestalde, gizarte-, hezkuntza- eta teknologia-aldaketek baldintzatzaile berriak ekarri dituzte, aurre egin beharreko erronkak planteatzen dituztenak. Lehenik eta behin, XXI. mendean izandako migrazio-fluxuek nabarmen aldatu dute irakaskuntzako zentroen osaera. Kataluniako ikasgeletako egungo ikasleek hasierako edo ohiko hizkuntzen aniztasun handia dute, eta horrek errealitate eleaniztun bihurtu ditu ikasgela asko. Bigarrenik, irakaskuntza-metodologia sakon berritu da, bai hizkuntza-irakaskuntzei dagokienez, bai metodo pedagogikoei dagokienez. Ikuspegi garaikideak atzean uzten ari dira irakaskuntza ikasgai estanko eta itxietan antolatutako jarduera gisa hartzen duen ikuskera tradizionala, kompetentzietan askoz gehiago datzan ikuspegi baten alde, zeinean edukiak eta trebetasunak kompetentzien eta zeharkako gaien eta arloen bidez eskuratzen diren. Hori bereziki nabarmena da hizkuntza-ikaskuntzetan, ikasleen ingurumari soziolinguistikoaren mende baitaude, eta zenbakizko parametroetan oinarritutako curriculum-antolakundeak gaintitzen baitituzte eta ikuspegi holistikoak eta zeharkakoak eskatzen baitituzte. Azkenik, teknologia berriak hezkuntza-jardueretan ere gero eta gehiago agertzen ari direnez, testuliburuetan soilik oinarritutako irakaskuntzaren ideia zaharkitu egin da. Aldaketa horiek guztiak Kataluniako eskolak errealitate eleaniztun ez ezik heteroglosiko ere bihurtzen ari dira; izan ere, horietan, ikasleek hizkuntza bat baino gehiago erabiltzen dute askotan jarduera bera egiteko, eta, beraz, ezinbestekoa da hurbilketa holistiko bat egitea hizkuntzen tratamendurako, hezkuntza-eremuan gertatzen diren komunikazio- eta ikaskuntza-prozesuen esparruan.

Aurreko elementu juridiko, sozial, pedagogiko eta teknologiko horiek guztiek beharrezko egiten dute zentroen hezkuntza-proiektuaren esparrua osatzen duen unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzari buruzko hizkuntza-araubide orokorra puntualki egokitzea, betiere derrigorrezko hezkuntza amaitzean eta unibertsitateaz kanpoko ondorengo ikasketetan ikasleek hizkuntza ofizialak ahoz eta idatziz menderatuko dituztela bermatzeko, Estatutuan eta legez ezarritako helburua denez gero. Egokitzapen horrek kontuan hartzen ditu, era berean, Kataluniako Hezkuntzari buruzko Legeak egindako aldaketak, betiere hezkuntza-sisteman hizkuntza ofizialen bat jakin gabe sartzten diren ikasleei dagokienez.

Kataluniako Generalitati dagokio, Autonomia Estatutuaren 143. artikulua arabera, hizkuntza propioaren arloko eskumen eskusiboa, Estatutuaren 131. artikulua unibertsitate-irakaskuntzaren arloan aitortzen dizkion irakaskuntzari buruzko eskumenez gain, Estatu osoan balioa duen titulu akademiko edo profesional bat lortzera bideratutako unibertsitateaz kanpoko nahitaezko eta derrigorrezkoak ez diren irakaskuntzei dagokienez eta haur-hezkuntzako irakaskuntzei dagokienez.

1 artikulua.— Xedea

Lege honen xedea da unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialen erabilera eta ikaskuntza arautzea, irizpide pedagogikoen arabera.

2. artikulua.— Hizkuntza ofizialak erabili eta ikastea

1. Katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, hezkuntza-sistemako irakaskuntza-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili ohi den hizkuntza da,

eta heldu berri diren ikasleak hartzeko ohikotasunez erabiltzen dena. Gaztelania zentro bakoitzeko hizkuntza-proiektuetan ezarritako moduan erabiltzen da, 2., 3. eta 4. apartatuetan ezarritako irizpideen arabera.

2. Katalanaren eta gaztelaniaren irakaskuntzak eta curriculum- eta hezkuntza-erabilerak bermatuta egon behar dute, eta presentzia egokia izan behar dute curriculumetan eta hezkuntza-proiektuetan, ikasle guztiek lor dezaten bi hizkuntza ofizialak ahoz eta idatziz menderatzea derrigorrezko hezkuntzaren amaieran.

3. Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialen presentzia zehazteko, kontuan izan behar dira egoera soziolinguistikoko orokorra, zentroa eta haien ingurunearena, hizkuntza-normalizazioaren helburuak eta hizkuntza, ahozkoa eta idatzizkoa ikasteko prozesuaren bilakaera, betiere hizkuntza-gaitasunak kontrolatzeko, ebaluatzeko eta hobetzeko tresnen arabera. Presentzia horren irismena soilik zehaztu behar da irizpide pedagogikoen arabera eta modu berezian irakaskuntzako zentro bakoitzerako, eta ikuspegi global, integratzaile eta curriculum-zeharkakotik egin behar da, hezkuntza-espazio eta ikaskuntza-baliabide guztiak barne hartuta, baita baliabide digitalak ere.

4. Zentroen hizkuntza-proiektuek bat etorri behar dute lege honetan xedatutakoarekin eta hezkuntza-etapa desberdinetako curriculumaren antolamenduarekin, eta hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak ezarritako irizpideen arabera egin behar dira; sail horrek egiaztatuko du irizpide horiek bat datozela indarrean dagoen araudiarekin.

Xedapen gehigarria.— Araneren erabilera eta ikaskuntza Aranen

¹²²⁴Arango hezkuntza-zentroetan, hizkuntza-proiektuek araneren ikasketa eta curriculum- eta hezkuntza-erabilera bermatu behar dute, lurralde horretako berezko hizkuntza eta irakaskuntza-hizkuntza baita, aplikatzekoa den araudian ezarritakoaren arabera.

Azken xedapena.— Indarrean jartzea

Lege hau Kataluniako Generalitatearen Aldizkari Ofizialean argitaratzen den egun berean jarriko da indarrean.

---

¹²²⁴ Maiatzaren 3ko 6/2023 Legearen artikuluko bakarrak emandako idazkera; izan ere, lege horren bidez aldatzen da 8/2022 Legea, ekainaren 9koa, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialak erabiltzeari eta ikasteari buruzkoa (BOE, 121. zenbakia, 2023ko apirilaren 29ko alea).

7.4.12.90. 9/2022 Legea, abenduaren 21ekoa, Zientziari buruzkoa¹²²⁵

HITZAURREA

[...]

Zientzialariek eta teknikariek eraikuntza nazionalean eta Kataluniaren historian izan duten zeregina ez da hutsala izan. XVII. mendearen erdialdetik, aditu katalanek parte hartzen dute Europako adituen arteko komunikazio-sareetan, garai hartan letren errepublika esaten zitzaionaren inguruan. XVIII. mendearen amaieran, Merkataritza Batzarrak hainbat eskola tekniko sortu zituen (nautika, merkataritza, ekonomia, politika, kimika, fisika, makineria, matematika, botanika eta nekazaritza, marrazketa eta hizkuntzak). Eskola horiek XIX. mendearen erdialdera arte egon ziren martxan, 1851n inauguratutako Industria Eskola berriaren oinarri izan zirenean. [...]

[...]

2. artikulua.— Helburu orokorrak

4. Kataluniako ondare zientifiko, kultural eta linguistikoa eta haren kanpo-proiektzioa areagotzea eta zabaltzea interes estrategikoko nazioarteko eremuetan.

5. artikulua.— Ikerketa-, garapen- eta berrikuntza-sistemako eragileak

1. Honako hauek dira ikerketa-, garapen- eta berrikuntza-sistemako eragileak, sor daitezkeenak alde batera utzi gabe:

o) Ikaskuntza Katalanen Institutua eta haren sozietate filialak, eta Kataluniako akademia zientifikoak, haiek garrantzitsuak baitira zientzia eta pentsamendu kritikoa sustatzeko eta hedatzeko. Institutuak goi-mailako ikerketa ere garatzen du giza zientziei aplikatutako metodologia historikoan, katalanaren azterketan, kodetzean eta garapenean, zientzia hizkuntza horretan lantzean eta Kataluniako kulturaren beste eremu batzuetan.

---

¹²²⁵ BOEren 6. zenbakian, 2023ko urtarrilaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-467>

7.4.12.91. 3/2023 Legea, martxoaren 16koa, 2023rako neurri fiskalak, finantzarioak, administratiboak eta sektore publikoko neurriei buruzkoa¹²²⁶

HITZAURREA

I. Neurri fiskalak

[...]

I. kapituluan, eta pertsona fisikoen errentaren gaineko zergari dagokionez, aldaketa teknikoak egin dira katalana eta okzitaniera sustatzen eta ikerketa sustatzen diharduten erakunde jakin batzuen alde egindako emariengatiko kenkarietan; [...]

LEHENENGO ZATIA **Neurri fiskalak**

II. TITULUA

Lagatako tributuak

I. KAPITULUA

Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga

19. artikulua.— Neurri Finantzarioei buruzko 21/2005 Legea aldatzea, pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren kuota autonomiko osoari dagokionez.

1. Aldaketa hauek izango ditu Neurri Finantzarioei buruzko abenduaren 29ko 21/2005 Legearen 14. artikulua 1. apartatuak; aldaketok 2023ko urtarrilaren 1etik aurrera izango dituzte ondorioak:

«1. Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren kuota autonomiko osoan, zerga arautzen duen Estatuko legeak ezarritako kuota-kenkariaren zenbateko osoaren gainean dagokion portzentaje-murrizketarekin batera, honako erakunde hauen alde egindako emariengatiko kenkari bat aplikatu ahal izango da: Ikaskuntza Katalanen Institutua, Ikaskuntza Arandarren Institutua-Okzitanieraren Arandar Akademia, irabazi-asmorik gabeko erakunde pribatuak, sindikatu- eta enpresa-antolakundeak edo katalana edo okzitaniera sustatzen duten lanbide-elkargoak edo zuzenbide publikoko beste korporazio batzuk. Egoera hori egiaztatuta geratzen da hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailak egiten duen erakunde horien zentsuan sartzen dituenean halako erakundeak. Kenkariaren zenbatekoa emandako kopuruen % 15ekoa izango da, kuota oso autonomikoaren % 10eko gehieneko mugarekin».

---

¹²²⁶ BOEren 102. zenbakian, 2023ko apirilaren 29ko alean, argitaratua.

LAUGARREN ZATIA

Administrazio-neurriak

XI. TITULUA

Hezkuntza-arloko administrazio-neurriak

48. artikulua.— Hezkuntzari buruzko 12/2009 Lege Orokorra aldatzea

Xedapen gehigarri bat, hogeita hamahirugarrena, eransten zaio Hezkuntzari buruzko uztailearen 10eko 12/2009 Legeari, testu honekin:

«Hogeita hamahirugarren xedapen gehigarria. Sailburu titularra gaitzea curriculum jakin batzuk ezartzeko.

Indarrean dagoen araudia eta 53.1 artikulua arabera curriculum zehazteko Gobernuari dagozkion eskumenak alde batera utzi gabe, sailburu titularra gaitu egiten da, agindu baten bidez, honako curriculum hauek ezar ditzan:

b) Hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntzen curriculum».

7.4.12.92. 5/2023 Legea, apirilaren 5ekoa, Eskautismoa onartzeari buruzkoa¹²²⁷

HITZAURREA

I

[...]

Ildo horretan, WOSMk gazteria- eta asoziazionismo-gaietan eskumenak dituzten administrazio demokratikoak bultzatzen ditu haiek egokitzat jotzen dituzten ekintzei ekiteko, betiere, beren ordenamendu juridikoen arabera, WOSMren nazioarteko onarpena duten lurralde-eremuko erakundeak antolakunde horren ikurrak eta terminologia erabiltzeko legitimatu bakarrak direla aitortzeko. Mundu osoko berrogeita hamar herrialdek baino gehiagok, hala nola Alemaniak, Belgikak, Danimarkak, Finlandiak, Frantziak, Irlandak, Portugalek eta Erresuma Batuak, dagoeneko antolatu dute onarpen-motaren bat beren administrazioen bitartez.

Lurralde bakoitzean lortutako onarpen-mota desberdina da bakoitzaren arauen arabera. Adibidez, Australian, eskauten elkarteak 1924ko lege bat du, 2016an eguneratua, zeinak babesten baititu elkartearen berezko terminologia eta uniformea; estatu federatuen mailan, onarpen-legeak daude Hegoaldeko Gales Berrian, 1928, Victorian, 1932, eta Queenslanden, 1975.

[...]

IV

Legeak bederatzi artikulua ditu, lau kapitulutan egituratuta. Lehenengoa xedapen orokorrei buruzkoa da, eta legearen xedea eta helburuak eta definizioak jasotzen ditu; bigarrenak, Kataluniako eskaut-mugimendua osatzen duten antolakundeen helburuak eta arau-esparrua; hirugarrenak, Generalitateko sistema instituzionalak eskaut-mugimenduari dagokionez izan behar duen jarduna; eta laugarrenak, mugimendu hori definitzen duten terminologia eta ikurren erabilera babesteko neurriak.

[...]

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea eta helburuak

1. Lege honen xedea hau da: eskaut-mugimenduaren arau-esparrua zehaztea, betiere Kataluniako Eskauten eta Neska Gidarien Federazioa onartuz eta mugimendu horren ezaugarri diren terminologia eta ikurrak erabiltzea babesteko duten mekanismoak ezarriz.

---

¹²²⁷ BOEren 102. zenbakian, 2023ko apirilaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-10346>

IV. KAPITULUA

Eskaut-mugimendua babestea

8. artikulua.— Terminologia

Kataluniako Eskauten eta Neska Gidarien Federazioa eta haren kide diren eskauten elkarte eta taldeak dira beren izenean eskaut, neska gidari, eskaut mutil, eskaut neska, gidari, neska gidari, eskaut, *boy scout*, eskaut-talde, eskaut eta gidarien talde, Kataluniako eskautak eta horien antzeko terminoak erabiltzeko onartutako erakunde bakarrak, hargatik eragotzi gabe Generalitateko elkarteen erregistroan inskribatuta dauden erakundeek eskuratutako eskubideak.

7.4.12.93. 6/2023 Legea, maiatzaren 3koa, zeinaren bidez aldatzen baita 8/2022 Legea, ekainaren 9koa, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialak erabiltzeari eta ikasteari buruzkoa¹²²⁸

HITZAURREA

Aran errealitate okzitaniarra da, nortasun propioa eta zenbait adierazmodu dituen, besteak beste, hizkuntza-identitatea, zeren Kataluniako Autonomia Estatutuak aranera jotzen baitu haren lurraldeko hizkuntza gisa. Bereiztasun hori bereziki babesten da estatutuaren 11.2, 36.3 eta 94.1 artikuluetan ezarritako araubide juridiko bereziaren bidez. Estatutu-mandatu hori bete zen Okzitaniarari, Aranen Aranera Denari, buruzko urriaren 1eko 35/2010 Legea eta Arango Araubide Bereziari buruzko otsailaren 5eko 1/2015 Legea onetsita.

35/2010 Legeak, lehenengo xedapen gehigarrian, ezartzen du ezen legeak estatutuaren oinarritzko garapenerako legearen izaera duela, eta, Arani dagokionez, estatutuaren 11. eta 94. artikuluetan aipatzen den lurralde horretako araubide berezian txertatzen dela. Era berean, aranerari dagokionez, 1.1 artikulua zehazten du ezen lege horren xedea hauxe dela: Katalunian okzitaniara babestea, Aranen aranera izenekoa, lurralde horretako berezko hizkuntza den aldetik, eremu eta sektore guztietan, hizkuntza hori sustatzea, hedatzea eta ezagutzea, eta haren erabilera ofiziala arautzea. 13.1 artikulua dioenez, Arango berezko hizkuntza den aldetik, aranera da Arango irakaskuntza-zentroetako ohiko irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza, hezkuntzari buruzko araudi orokorrean ezarritakoaren arabera. 14.1 artikulua xedatzen duenez, hezkuntzaren arloan eskumena duen administrazioak arautu eta antolatu behar du Arango berezko hizkuntzaren erabilera, Arango haur-irakaskuntzaren komunikazio-hizkuntza eta ohiko ikaskuntza-hizkuntza gisa, Generalitaten hezkuntza-araudi orokorraren esparruan. 14.2 artikulua baiesten du ezen aranera komunikazio-hizkuntza eta ohiko ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili behar dela Arango lehen eta bigarren hezkuntzan, Generalitaten hezkuntza-araudi orokorrarekin bat etorriz.

1/2015 Legeak hitzaurrean ezartzen du ezen okzitaniara, bere aldaera arandarrean, Arango berezko hizkuntza dela, eta arandar identitatea eratzen duten zutabeetako bat eta funtsezko ezaugarrietako bat dela, Okzitaniako nazio-egitatean kokatuta. Aranerak komunikazio-hizkuntza gisa duen ezaugarri bereizgarria, 35/2010 Legean deskribatua, 1/2015 Legean ere agertzen da. Zehazki, 8.1.c) artikulua ezartzen du ezen Arango irakaskuntza-zentroetan komunikazio-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili ohi den hizkuntza dela.

Kataluniako hezkuntza-araudi orokorrak ere aitortzen du aranera dela komunikazio-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza. Zehazki, Hezkuntzari buruzko irailaren 10eko 12/2009 Legeak 11.1 artikuluan ezartzen du, arau orokor gisa, katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, hezkuntza-sistemako irakaskuntza-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili ohi den hizkuntza dela; gainera, aranera ere beren-beregi arautzen du. 17.1 artikulua ezartzen du

---

¹²²⁸ BOEren 121. zenbakian, 2023ko maiatzaren 22ko alean, argitaratua.

ezen okzitaniera, Aranen aranera deiturikoa, lurralde horretako berezko hizkuntza dela, estatutuaren 6.5 artikulua arabera, eta, beraz, Arango irakaskuntza-zentroetan erabili ohi den irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza dela. Horrez gain, 17.2 artikulua gehitzen du ezen 12/2009 Legearen II. tituluan Kataluniako irakaskuntzaren berezko hizkuntza gisa katalana aipatzen den guztietan, okzitanierara zabaltzen dela Arango hezkuntza-zentroetarako.

Duela gutxi onetsitako Kataluniako araudiak ere eragina du hizkuntzen erabileran unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan. Maiatzaren 30eko 6/2022 Lege-dekretuak, zioen azalpenean, hezkuntza-zentroetako hizkuntza-proiektuaren garrantzia nabarmentzen du, eskolako hizkuntza-ereduaren elementu nagusitzat hartzeraino, eta, gainera, 12/2009 Legearen 14. artikuluan ezarritakoa jasotzen du; izan ere, artikulua horren arabera, zentro publikoek eta funts publikoen sostengua duten zentro pribatuek, hezkuntza-proiektuaren barruan, hizkuntza-proiektu bat egin behar dute, zentroan hizkuntzak zelan landu behar diren zehazteko. Hori guztia kontuan hartuta, lege-dekretu horren helburua hau da: hezkuntza-zentro publikoetako eta funts publikoen sostengua duten zentro pribatuetako hizkuntza-proiektuak egin, onetsi, baliozkotu eta berrikusteko irizpideak finkatzea, betiere zentro bakoitzeko irakaskuntzaren antolaketari eta hizkuntza ofizialen erabilerari buruzko gaiak ezartzeko. Irizpide horiek arautzean, Aranen berezitasuna hartzen da kontuan hizkuntzaren ikuspegitik, eta berezitasun hori 3.3 artikuluan eta hirugarren xedapen gehigarrian aipatzen da; izan ere, xedapen horrek ezartzen du ezen Arango lurraldean hizkuntza-proiektuek kontuan hartu behar dutela aranera, Arango berezko komunikazio-hizkuntza gisa eta hango hezkuntza-zentroetan komunikazio-hizkuntza eta ohiko ikaskuntza-hizkuntza gisa, betiere araudi erregulatzailaren arabera. Araneraren tratamendua, beraz, guztiz bat dator Aranen, okzitanieraren eta hezkuntzaren araubide bereziko legeekin: aranera Arango lurraldean berezko hizkuntza gisa hartzen da, eta, atxikimenduz, komunikazio-hizkuntza eta ohiko ikaskuntza-hizkuntza gisa hango hezkuntza-zentroetan.

Kataluniako Parlamentuak 8/2022 Legea, ekainaren 9koa, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialak erabiltzeari eta ikasteari buruzkoa onetsi zuen. Lege beraren 2.1 artikulua xedatzen du ezen katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, hezkuntza-sistemako irakaskuntza-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili ohi den hizkuntza dela, eta heldu berri diren ikasleak hartzeko ohikotasunez erabiltzen dena dela. 8/2022 Legeak ere Arango hizkuntza-berezitasuna hartzen du kontuan, eta, beraz, xedapen gehigarri bakarrean zehazten du ezen Arango hezkuntza-zentroetan, hizkuntza-proiektuek araneraren ikasketa eta curriculum- eta hezkuntza-erabilera bermatu behar dutela, lurralde horretako berezko hizkuntza baita, aplikatzekoa den araudian ezarritakoaren arabera. Hala ere, 8/2022 Legetik ondorioztatzen diren araneraren ezaugarri bereizgarriak ez datoz bat, zati batean, aurreko paragrafoetan aipatutako araudiarekin, ez eta 6/2022 Lege-dekretuarekin ere. Lege horrek ez du espresuki aitortzen aranera komunikazio-hizkuntza eta Arango hezkuntza-zentroetako irakaskuntzan ohiko ikaskuntza denik, lege horrek ez baitu esplizituki adierazten aztertu den Kataluniako legeriak araneraren berezko hizkuntzaren izaeraren eta irakaskuntza-eremuan duen komunikazio-hizkuntzaren eta ohiko ikaskuntzaren artean ezartzen duen lotura tradizionala.

Hori dela eta, segurtasun juridikoa bermatzeko eta aranerak Arango hezkuntza-zentroetan komunikazio-hizkuntza eta ohiko ikaskuntza-hizkuntza gisa irauteari buruzko interpretazio okerrak saihesteko, beharrezkotzat jotzen da 8/2022 Legea

aldatzea, araneraren erabilera eta ikaskuntza berariaz aipatuz unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan.

Artikulu bakarra.— 8/2022 Legearen xedapen gehigarria aldatzea

Aldatu egiten da ekainaren 9ko 8/2022 Legearen xedapen gehigarria; izan ere, lege horren bidez, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialak erabiltzeari eta ikasteari buruzkoa onetsi zen; honelaxe geratzen da idatzita:

«Arango hezkuntza-zentroetan, hizkuntza-proiektuek araneraren ikasketa eta curriculum- eta hezkuntza-erabilera bermatu behar dute, lurralde horretako berezko hizkuntza eta irakaskuntza-hizkuntza baita, aplikatzekoa den araudian ezarritakoaren arabera».

Azken xedapenetako lehenengoa.— Ekonomia- eta aurrekontu-ondorioak

Generalitaten aurrekontuen kontura gastuak egitea edo diru-sarrerak gutxitzea dakarten manuek ondorioak izango dituzte lege hau indarrean jarri eta hurrengo aurrekontu-ekitaldiari dagokion aurrekontu-legea indarrean jartzen denetik aurrera.

7.4.13. Madrilgo Autonomia Erkidegoa

7.4.13.1. 11/1998 Legea, uztailaren 9koa, Madrilgo Erkidegoko Kontsumitzaileak babesteari buruzkoa¹²²⁹

II. TITULUA

Kontsumitzaileen eskubideen inguruko babes juridiko, administratibo eta teknikoa

III. KAPITULUA

Informaziorako eskubidea

13. artikulua.— Produktu, ondasun eta zerbitzuei buruzko informazioa

3. Kontsumitzaileei zuzendutako informazio, dokumentazio eta komunikazio oro gutxienez gaztelaniaz idatzita egongo da modu zehatz, argi eta errazean, irakurtzeko modukoa izango da eta zuzenean ulertzeko aukera izango du.

---

¹²²⁹ BOEren 206. zenbakian, 1998ko abuztuaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-20651>

**7.4.13.2. 5/2003 Legea, martxoaren 20koa,
Madrilgo Erkidegoko Hondakinei
buruzkoa¹²³⁰**

**V. TITULUA
Hondakinak sortzea eta edukitzea**

**I. KAPITULUA
Hondakinen kategoria guztietarako arau erkideak**

27. artikulua.— Europar Batasunaren barruan hondakinak mugaz haraindi lekualdatzea

3. Ingurumen arloan eskumena duen sailak eskatzaileari eskatu ahal izango dio espedientean jasotako dokumentazioa gaztelaniara itzultzeko.

---

¹²³⁰ BOEren 128. zenbakian, 2003ko maiatzaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-10725>

7.4.13.3. 6/2016 Legea, azaroaren 24koa, Madrilgo Erkidegoan Kirolaren Lanbideetan Egikaritzea antolatzeari buruzkoa¹²³¹

II. TITULUA

Kiroleko lanbide arautuak eta eremu funtzional orokorra

7. artikulua.— Izendapenen erreserba

2. Ezin izango dira beste izendapen batzuk erabili, baldin eta, haiek duten esanahiagatik edo gaztelanian edo atzerriko beste hizkuntza batzuetan duten antzekotasunagatik, errakuntza sor badezakete jarduera hauek identifikatzean: kasuan-kasuan eskatu behar diren kualifikazioa eta titulazioa ez dituztenek eskaintzen dituzten jarduerak.

---

¹²³¹ BOEren 69. zenbakian, 2017ko martxoaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-3069>

7.4.13.4. 1/2022 Legea, otsailaren 10ekoa, Nagusia, Madrilgo Erkidegoko Hezkuntza Aukeratzeko Askatasunari buruzkoa¹²³²

HITZAURREA

II

[...]

Hauxe da bermerik onena hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen hezkuntza-prozesua normalizatzeko eta optimizatzeko: ikasle guztien beharrizanei egokitutako kalitateko eskola-zentroak egotea. Ikasle horiek hezkuntza bereziko zentroetan eskolatzea kasu honetan bakarrik gomendatuko da: ikasleek zentro arruntetan artatu ezin diren hezkuntza-beharrizan bereziak dituztenean, zeinak baitatoz desgaitasun iraunkorretik edo portaeraren, komunikazioaren eta hizkeraren nahasmendu larrietatik.

III

[...]

Aipatutako lehenengo apartatuan honako hauek adierazten dira: hezkuntzarako eskubidea, aukera-berdintasuna, ikasketak gaztelaniaz jasotzeko eskubidea, hezkuntza-eskaintzaren aniztasuna, hezkuntza-bikaintasuna, familien konpromisoa eta informazio-gardentasuna.

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Printzipio orokorrak

1. Funts publikoekin sostengatutako irakaskuntza-zentroak hautatzeko askatasunaren oinarriak honako printzipio eta eskubide hauek dira:

c) Irakaskuntzak gaztelaniaz jasotzeko eskubidea. Ikasleek irakaskuntzak gaztelaniaz jasotzeko duten eskubidea bermatzen da, gaztelania baita Espainiako hizkuntza ofizial eta komunikazio-hizkuntza; horrela, oinarrizko hezkuntza amaitutakoan ikasleek gai izan behar dute hizkuntza horretan ahoz eta idatziz ulertzeko eta adierazpenak egiteko. Madrilgo Erkidegoan atzerriko hizkuntzetan irakastearekin lotutako programak eskubide horren babesean garatzen dira.

---

¹²³² BOEren 100. zenbakian, 2022ko apirilaren 27ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-6768

II. TITULUA

Hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak

I. KAPITULUA

Hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen eskolatzea

17. artikulua.— Eskolatzea hezkuntza bereziko zentroetan

1. Ikasleak hezkuntza bereziko zentro batean eskolatu ahal izango dira, baldin eta nahitaezko txostenen arabera justifikatzen denean ikasleen hezkuntza-beharrizan bereziak lotuta daudela desgaitasunarekin, portaeraren, komunikazioaren eta hizkeraren nahasmenduekin, ikasle horiei nahasmendu horiek direla-eta curriculumaren aginduzko elementuetan aldaketa esanguratsuak egin behar zaizkiela, laguntza espezifikoa behar dituztela, eta aldaketa eta laguntza horiek zentro arruntetan ezin daitezkeela eman haien eskura dauden bitartekoekin.
2. Hezkuntza bereziko zentroetan, ikasle horien eskolatzea hogeita bat urte betetzen dituzten ikasturtea amaitzen den urte naturala arte luzatu ahal izango da.
3. Hezkuntza bereziko zentroek erregulazio berezia izango dute, beren ezaugarri espezifikoen arabera, eta zentro arruntan esku jarri ahal izango dituzte material eta baliabideak, eta aholkularitza- eta arreta-lanak egingo dituzte.
4. Hezkuntza-jarduera erkideak eta lankidetzajarduerak antolatzea sustatuko da hezkuntza bereziko zentroen eta hurbileko zentro arruntan artean. Jarduera partekatuen artean, pertsona desgaituekiko sentsibilizazio-, ezagutza- eta errespetu-jarduerak txertatuko dira.

III. KAPITULUA

Jarduketak eta neurriak

26. artikulua.— Irakaskuntzako zentroen jarduketak

Irakaskuntza-zentroek jarduketa hauek egin beharko dituzte hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleei arreta eraginkorra eta kalitatekoa emateko:

- b) Prebentziorako eta goiz detektatzeko ekintzak planteatzea, bai eta desgaitasunaren ondorioz komunikatzeko zailtasunak dituzten ikasleentzat beharrezkoak direnak ere, hala nola entzumena eta ahozko komunikazioa laguntzeko produktuak, komunikazio-sistema handigarriak edo alternatiboak eta zeinu-hizkuntza ezagutzea eta erabiltzea.

IV. KAPITULUA

Baliabideak, prestakuntza eta berrikuntza

31. artikulua.— Giza baliabideak

1. Irakaskuntzako zentroek beharrezko giza baliabideak izango dituzte. Profesional espezializatuen artean, pedagogia terapeutikoko eta entzumen eta hizkuntzako irakasleak esleituko dira ikasle horiei arreta emateko, betiere ikasle bakoitzari dagokionaren arabera.

7.4.13.5. 13/2022 Legea, abenduaren 21ekoa, Madrilgo Erkidegoko Farmazia-arretari buruzkoa¹²³³

HITZAURREA

IV

[...]

Legearen azken zatian, lehenengo xedapen gehigarriak erabiltzailearen historia farmakologikoa jasotzen du, eta bigarren eta hirugarren xedapen gehigarriek salbuespen batzuk ezartzen dituzte farmazia bakarra duten udalerrietarako, bai eta instalazioen eta lokalen aldaketa ere, eta hori lehenengo xedapen iragankorrak osatzen du. Azkenik, laugarren xedapen gehigarria hizkera inklusiboari buruzkoa da, eta hizkuntza-ekonomiak eta zailtasun tekniko orokorrak justifikatzen dute hori.

[...]

Laugarren xedapen gehigarria.— Hizkera inklusiboa

Hizkuntza-ekonomiatzat joko dira, kasu guztietan, zailtasun tekniko orokorra eta genero femeninoari eta maskulinoari egokitzeko ezintasuna; legegintza-testu honen azalpen-zatian eta xedapen-zatian agertzen diren maskulinozko aipamen generikoak, berriz, haiei dagokien femeninoari dagozkiola ulertuko da, eta aipamenok berdintasun zorrotza izango dute ondorio juridikoetan.

---

¹²³³ BOEren 135. zenbakian, 2023ko ekainaren 7ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-13539>

7.4.13.6. 4/2023 Legea, martxoaren 22koa, Madrilgo Erkidegoko Haur eta Nerabeen Eskubideei, Bermeei eta Babes Integralari buruzkoa¹²³⁴

HITZAURREA

III

[...]

Ohartarazi behar da ezen lege honen protagonistak Madrilgo Erkidegoan bizi diren edo aurkitzen diren haurrak eta nerabeak direla. Espainian termino horien erabilera orokortu bada ere, terminook inklusiboagotzat hartzen baitira haur eta nerabeen kolektiboaz hitz egiteko, legeak gaztelaniazko “niño” zein “niños” termino generikoak erabiltzea erabaki du, Nazio Batuek, Europako Kontseiluak eta Europar Batasunak beren dokumentu gehienetan egiten duten bezala. Nazio Batuen Haurren Eskubideen Batzordeak 2018ko martxoan Espainiako bosgarren eta seigarren txosten konbinatuei buruzko azken oharretan adierazi duenez, gaztelaniazko “niño” terminoak 18 urtetik beherako pertsona guztiak hartzen ditu, nerabeak barne. Gaztelaniazko bertsioan, “niños” terminoak “niños”, “niñas” eta “adolescentes” aipatzen dituela ulertuko da.

[...]

Lau xedapen gehigarriak, hurrenez hurren, Adingabearen Tutoretza Batzordea, eta haurrei eta nerabeei arreta emateko kontseiluak kentzeari buruzkoak dira, bai eta babeseko erakunde publiko terminoa erabiltzeari eta aurrekontu-zuzkidurari buruzkoak ere.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Administrazio-jardunaren printzipio gidariak

Administrazio publikoek jarduera bat garatzeko dituzten printzipio orokorrak eta esku hartzeko printzipioak aplikatzeari kalterik egin gabe, Madrilgo Erkidegoko haur eta nerabeei dagokienez, honako hauek dira Administrazioaren jardunaren printzipio gidariak:

g) Tratu-berdintasuna, diskriminaziorik eza eta ekitatea, betiere haur guztientzat aukera berdinak bermatuz, haien sexua, erlijioa, iritzia, kultura, jatorri nazionala edo etnikoa, hizkuntza, desgaitasuna, sexu-identitatea edo -orientazioa, egoera ekonomikoa edo soziala, edo haurrari edo haren familiari eragiten dion beste edozein inguruabar pertsonal edo sozial kontuan hartu gabe.

---

¹²³⁴ BOEren 143. zenbakian, 2023ko ekainaren 16ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-14347>

I. TITULUA

Haurren eskubideak eta eginbeharrak, indarkeriaren aurkako babes integrala, eta tratu onaren sustapena

I. KAPITULUA

Haurren eskubideak

11. artikulua.— Informazioa jasotzeko, entzuna izateko eta aditua izateko eskubidea

1. Madrilgo Erkidegoak, erakunde publikoek eta pribatuek, eta haren lurraldean jarduten duten pertsona fisiko zein juridikoek beharrezko neurriak hartu beharko dituzte haurrei une oro haien interesei, eskubideei eta ongizate pertsonal, emozional eta sozialari buruzko informazioa ematen zaiela bermatzeko, betiere haien garapen ebolutiboaren eta heldutasunaren arabera egokiak, ulergarriak, irisgarriak eta haien inguruabarretara egokituak diren hizkuntzan, hizkeran eta moduan.

17. artikulua.— Osasun-datuak babestea eta haiek iristeko eskubidea

1. Haurrek eskubidea dute beren osasun-egoerari, diagnostikoari eta tratamenduari buruzko informazioa jasotzeko, bai eta beren historia klinikoa ikusteko ere, beren osasun-egoerari dagokion guztian parte hartu ahal izan dezaten. Horretarako, hizkera ulergarria eta irisgarria erabiliko da, adinaren, heldutasunaren eta egoera emozionalaren arabera. Edozelan ere, informazioa eman eta adostasuna lortu beharko da Paziientearen autonomia eta informazio eta dokumentazio klinikoaren arloko eskubide eta betebeharrak arautzen dituen azaroaren 14ko 41/2002 Legearen arabera.

II. KAPITULUA

Haurren eta nerabeen babes integrala indarkeriaren aurrean

30. artikulua.— Sentsibilizazioa

4. Artikulu honetan aipatzen diren kanpainak, hala badagokio, herritar guztiei eta haurrei zuzenduko zaizkie, eta modu irisgarrian egingo dira, heldutasun-mailaren arabera bereizita, betiere pertsona guztiek eta, bereziki, adinagatik, desgaitasunagatik, hizkuntza ez jakiteagatik edo beste arrazoi batzuegatik egokitzapen edo laguntza espezifikoak behar dituzten pertsonen kanpaina horiek iritsi ditzaketela eta haien edukiak ezagutzen dituztela bermatzeko.

III. KAPITULUA

Haurrak eta nerabeak babestea jarduera, produktu eta zerbitzu jakin batzuei dagokienez

41. artikulua.— Haurrentzako publizitatearen mugak

1. Madrilgo Erkidegoan, komunikabide sozialen bidez —idatzizkoak, ikus-entzunezkoak edo telematikoak—, sare sozialen bidez edo beste edozein euskarri fisiko edo elektronikoren bidez haurrei zuzendutako publizitatea ezin izango da inola ere legez kontrako publizitatea izan, eta publizitate hori jarduteko irizpide hauetara egokituko da, Estatuak bere eskumenak egikaritzean emandako arauetara kalterik egin gabe:

a) Publizitatea mezuaren hartzaileen heldutasunera egokituta egongo da, eta haurrek zein nerabeek erraz ulertzeko moduko hizkera izango du, haien adin-tartearen arabera.

f) Datu pertsonalak publizitate-xedeetarako tratatzean, datu pertsonalak babesteko araudiak ezartzen dituen eskubideak eta printzipioak errespetatu beharko dira. Bereziki, haurren datuak jasotzen direnean, haien erabilerari buruzko informazioa hizkera erraz eta irisgarrian eman beharko da. Hamalau urtetik beherako kasuan, gurasoen, tutoreen edo zaintzaileen baimena izan beharko da, indarrean dagoen legeriak ezartzen duen moduan.

II. TITULUA

Eskumen-sistema, antolaketa instituzionala, plangintza eta gizarte-ekimenaren sustapena

I. KAPITULUA

Eskumenen eta eskudantzien banaketa Madrilgo Erkidegoan

46. artikulua.— Eskumenak eta eskudantziak

1. Autonomia Estatuak Madrilgo Erkidegoari aitortzen dizkion eskumenak egikaritzuz, Madrilgo Erkidegoko Administrazioari dagozkio haurrak eta nerabeak babesteari buruzko eskudantziak, eta, bereziki, honako hauek:

i) Madrilgo Erkidegoko haurren eta nerabeen egoitza-harrerako zentroen sare publikoko babes-egoitzetako haur guztiei kulturarteko bitartekotza- eta itzulpen-zerbitzua ematea, eta haiekin egotea eta haiei laguntzea, bai eta Madrilgo Erkidegoko Administrazioari atxikitako neurri judizialak betearazteko zentroetan dauden adingabeei kulturarteko bitartekotza- eta itzulpen-zerbitzu hori ematea, eta haiekin egotea eta haiei laguntzea ere.

Hirugarren xedapen gehigarria.— “Babeseko erakunde publiko” terminoaren erabilera

Legeak “babeseko erakunde publiko” terminoari buruz egiten dituen aipamen guztiak Madrilgo Erkidegoko Administrazioari egindakotzat hartuko dira, administrazio horrek adingabeen babesaren arloko eskumena organo eskudunaren

bitartez egikaritzen baitu, hargatik eragotzi gabe adingabe eta gazte arau-hausleei ezarritako neurri judizialak betearazteko eskumenak, zeren eskumenok justizia-arloko eskumenen titular den sailaren eremuan dagokion organismoari eratzikita baitaude.

7.4.13.7. 7/2023 Legea, martxoaren 30ekoa, Madrilgo Erkidegoko Liburu, Irakurketa eta Ondare Bibliografikoarena¹²³⁵

I. TITULUA Irakurketa sustatzea

II. KAPITULUA Sustapen-ekintzak

9. artikulua.— Jarduketa-planak

5. Jarduketa-planek arreta berezia eskainiko diote Espainiak ezagutzari eta kultura unibertsalari egindako liburuaren bidez ekarri duen aberastasun kultural, zientifiko, historiko eta artistikoari, bai eta gaztelania irakurketa-hizkuntza gisa sustatzeari ere.

II. TITULUA Liburuaren balio-katea

16. artikulua.— Laguntza sorkuntzari eta sortzaileen sustapenari

Madrilgo Erkidegoak sortzaileari lagunduko dio, ikuspegi zabaletik ulertuta; izan ere, sortzailea sorkuntza-prozesuan esku hartzen duten subjektuen multzoa da, hala nola idazleak eta itzultzaileak, ilustratzaileak, egokitzaileak, zuzentzaileak, diseinatzaileak eta literatura-lanari sormena ematen dioten profesional guztiak. Xede horretarako:

- a) Laguntza-ildo batzuk bideratuko ditu, bai eta lehiaketetarako eta sarietarako deialdiak ere, betiere gaien, generoen eta formatuen aniztasuna kontuan hartuta, eta arreta berezia eskainita egile berriei.
- b) Egileak eta beste sortzaile batzuk sustatzeko kanpainak ezarriko ditu, eta haien proiektzioa sustatuko du, bai nazioan, bai nazioartean. Kanpaina horiek erakunde publiko edo pribatuekin lankidetzan egin ahal izango dira.
- c) Arreta berezia jarriko du literatura-sorkuntzaren hedapenean, egileen presentzia sustatuz, bai irakurketa publikoaren sistema osatzen duten liburutegietan, bai Madrilgo Erkidegoko liburu-dendetan eta kultura-zentroetan.

17. artikulua.— Laguntza edizioari eta argitalpen-industriaren sustapenari

Madrilgo Erkidegoak, argitalpen-industriaren jarduerari dagokionez:

- c) Madrilgo edizioaren bikaintasunari laguntzeko mekanismoak bultzatuko ditu, zeinek errespetatuko baitituzte jatorrizko testuak eta itzulpen onak bermatuko

---

¹²³⁵ BOEren 158. zenbakian, 2023ko uztailaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-15469>

baititu, betiere babes-jarduera zehatzen bidez, banaka edo sektoreko eragileekin lankidetzan diharduela.

7.4.14. Murtziako Autonomia Erkidegoa

7.4.14.1. 6/1998 Legea, martxoaren 13koa, Murtziako Erregioko Eskola-kontseiluei buruzkoa¹²³⁶

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua

Irakaskuntzaren programazio orokorra, funtsean, Konstituzioan eta hezkuntza-prozesua arautzen duten lege organikoetan jasotako helburu hauek lortzera bideratuko da:

g) Eskualde-identitatearen kontzientzia sustatzea, gure erregioko balio historikoak, geografikoak, kulturalak eta linguistikoak zabalduz eta ezagutuz.

---

¹²³⁶ BOEren 52. zenbakian, 1999ko martxoaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-4975>

7.4.14.2. 1/2004 Legegintzako Dekretua, uztailaren 9koa, Tasa, Prezio Publiko eta Kontribuzio Bereziei buruzko Legearen testu bategina onesten duena¹²³⁷

¹²³⁸Hamaseigarren xedapen gehigarria.— “T960. Araubide bereziko hizkuntzen, kirolen eta arte irakaskuntzen deialdiगतिको eta probak egiteगतिको tasa” 2021eko ekitaldian

2021eko ekitaldian, “T960. Araubide bereziko hizkuntzen, kirolen eta arte irakaskuntzen deialdiगतिको eta probak egiteगतिको tasa”ren kuota ordaintzetik salbuetsita egongo dira Batxilergoa – *Baccalauréat* edo Lanbide Heziketa atzerriko hizkuntzen irakaskuntza-sisteman egin dutela egiaztatzen duten subjektu pasiboak, baldin eta Murtziako Erregioko hizkuntza-eskola ofizialetako hizkuntza-ziurtagiria lortzeko modalitate librea aukeratzen badute.

II. ERANSKINA Tasen testua

9. taldea

Irakaskuntza- eta hezkuntza-arloetako tasak

T960

Araubide bereziko hizkuntzen, kirolen eta arte irakaskuntzen deialdiगतिको eta probak egiteगतिको tasa

5. artikulua.— Salbuespenak eta hobariak

¹²³⁹3. Honako subjektu pasibo hauek % 75eko hobaria izango dute kuotan:

- Kategoria orokorrean sailkatutako familia ugarietako kideek.
- Tasa sortzen den unean langabezian daudela egiaztatzen duten eskatzaileek.

T961

Hizkuntza-eskola ofizialetako matrikulगतिको tasa

5. artikulua.— Salbuespenak eta hobariak

¹²⁴⁰3. Honako subjektu pasibo hauek % 75eko hobaria izango dute kuotan:

---

¹²³⁷ BORMen 298. zenbakian, 2004ko abenduaren 27ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BORM-s-2004-90027>

¹²³⁸ Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzko ekainaren 23ko 1/2021 Legearen 60.Bi artikulua txertatutako xedapena (BOE, 308. zenbakia, 2021eko abenduaren 24ko alea).

¹²³⁹ Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzko ekainaren 23ko 1/2021 Legearen 60.Hogeita hiru artikulua emandako idazkera (BOE, 308. zenbakia, 2021eko abenduaren 24ko alea).

¹²⁴⁰ Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzko

- a) Kategoria orokorrean sailkatutako familia ugarietako kideek.
- b) Tasa sortzen den unean langabezian daudela egiaztatzen duten eskatzaileek.

T962

Hizkuntza-eskola ofizialetako espezializazio- eta hobekuntza- ikastaroetako matrikulagatiko tasa

5. artikulua.— Salbuespenak eta hobariak

¹²⁴¹3. Honako subjektu pasibo hauek % 75eko hobaria izango dute kuotan:

- a) Kategoria orokorrean sailkatutako familia ugarietako kideek.
- b) Tasa sortzen den unean langabezian daudela egiaztatzen duten eskatzaileek.

---

ekainaren 23ko 1/2021 Legearen 60.Hogeita lau artikulua emandako idazkera (BOE, 308. zenbakia, 2021eko abenduaren 24ko alea).

¹²⁴¹ Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzko ekainaren 23ko 1/2021 Legearen 60.Hogeita bost artikulua emandako idazkera (BOE, 308. zenbakia, 2021eko abenduaren 24ko alea).

7.4.14.3. 2/2005 Legea, martxoaren 11koa, Murtziako Erregioko Akademiei buruzkoa¹²⁴²

HITZAURREA

Konstituzioaren 44. artikulua araber, botere publikoek babestu eta sustatuko dute, interes orokorraren mesedetan, kultura iristea, herritarren eskubide gisa, bai eta zientzia eta ikerketa ere. Konstituzioaren testuko 148.1.17) artikulua, autonomia-erkidegoek beren gain har ditzaketen eskumenen artean, hau aipatzen du: Autonomia Erkidegoko kultura, ikerketa eta, hala badagokio, hizkuntzaren irakaskuntza sustatzeko eskumena. Hala ere, autonomia-erkidegoen eskumen horiek zehaztu arren, akademiak ez ditu beren-beregi aipatzen beren lurralde-eremuetan kultura eta ikerketa sustatzeko tresna gisa.

[...]

---

¹²⁴² BOEren 118. zenbakian, 2006ko maiatzaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-8720>

7.4.14.4. 8/2005 Legea, abenduaren 14koa, Murtziako Erregioko Eraikuntzaren Kalitateari buruzkoa¹²⁴³

II. TITULUA

Kalitatea bermatzea, plangintza eta egiaztapena

17. artikulua.— Erabileraren, mantentzearen eta larrialdien karpeta

2. Erabileraren, mantentzearen eta larrialdien jarraibideak formulatzeko gidalerroak, hala badagokio, Eskualdeko Administrazioak onetsi beharko ditu. Horiek egiteko, eraikinetako elementuen, sistemen eta instalazioen bizitza baliagarriaren irizpideak eta arrisku-mailak hartuko dira kontuan. Arlo honetako jarraibide egokiak teknikari gaituek prestatuko dituzte, erabiltzaileek beren betebeharrak ulertzen lagunduko duen hizkuntzan.

---

¹²⁴³ BOEren 133. zenbakian, 2006ko ekainaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-9896>

7.4.14.5. 6/2007 Legea, apirilaren 4koa, Murtziako Erregioko Gazteriari buruzkoa¹²⁴⁴

II. TITULUA Gazte-politika

II. KAPITULUA Gazteriaren Institutua

3. ATALA Gazteen animazioa

38. artikulua.— Gazte-turismoa

Murtziako Erregioko Gazteriaren Institutuak proposamenak eskainiko dizkie gazteei helburu hauek lortzeko: gazteen mugikortasuna sustatzea; aisialdirako alternatibak eskaintzea; gazteen prestakuntza indartzea beste hizkuntza, kultura, tradizio eta bizimodu batzuk ezagututa, eta gizartean integratzea eta elkarrekin bizitzea errealitate bihurtzea; bereziki barne-turismoa sustatuko du.

[...]

---

¹²⁴⁴ BOEren 176. zenbakian, 2008ko uztailaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-12528>

7.4.14.6. 7/2007 Legea, apirilaren 4koa, Murtziako Erregioko emakumeen eta gizonen berdintasunerakoa eta genero-indarkeriaren aurka babestekoa¹²⁴⁵

I. TITULUA

Eskumenak, eginkizunak eta oinarrizko antolaketa instituzionala

I. KAPITULUA

Eskualdeko Administrazioa

1. ATALA

Eskumenak

4. artikulua.— Eskumenak

2. Administrazio autonomikoak emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan duen eskumena honako eginkizun hauetan zehazten da:

a) Programak eta prozedurak egokitu eta sortzea, genero-ikuspegia administrazio-jardueran txertatzeko, eta administrazio-dokumentuetan hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatzea.

2. ATALA

Generoaren araberako eraginaren aurretiazko ebaluazioaren antolaketa eta informazioa

8. artikulua.— Berdintasunaren Behatokia

3. Era berean, interpretazio-irizpideak hartuko ditu hizkuntzaren erabilera eta adierazpen sexistak identifikatzeko, zeinek indartzen baitituzte emakumeenganako desberdintasun-jarrerak.

---

¹²⁴⁵ BOEren 176. zenbakian, 2008ko uztailaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-12529>

II. KAPITULUA

Toki Administrazioa

1. ATALA

Eskumenak

12. artikulua.— Eskumenak

2. Toki-korporazioei dagokie honako eginkizun hauek egikaritzea aukera-berdintasunaren arloan:

d) Beren administrazioaren politika, programa eta ekintza guztietan genero-ikuspegia txertatzea, administrazio-dokumentuetan hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatuz.

II. TITULUA

Jardun-arloak aukera-berdintasunean

IV. KAPITULUA

Hezkidetza

30. artikulua.— Helburu orokorrak

2. Murtziako Erregioko Hezkuntza Administrazioak bermatuko du hizkera ez-sexista erabiliko dela hezkuntzari eta jakintzaren sustapenari dagokien guztian.

VI. KAPITULUA

Komunikabideak eta teknologia berriak

37. artikulua.— Aukera-berdintasuna komunikazioaren esparruan

1. Murtziako Erregioko Administrazio publikoak, komunikazioaren eremuan emakumearen diskriminazioa saihesteko:

b) Bitarteko egokiak erabiliko ditu bitartekoen bidez igortzen diren mezuak bermatzeko eta helarazteko, eta bereziki zentzumen-desgaitasunen bat duten emakumeei zuzendutakoak; horretarako, kasu horiei erantzuteko beharrezkoak diren itzulpen-zerbitzuak ezarriko ditu.

38. artikulua.— Hizkuntzaren erabilera sexista desagerraraztea eta jardunbide egokien kodea

1. Murtziako Erregioko Administrazio publikoak, bere eskumenen eremuan, beharrezko ekintzak gauzatuko ditu komunikabideetan hizkuntzaren erabilera sexista desagerrarazteko, eta jardunbide egokien kodeak hartzea sustatuko du, emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari buruzko konstituzio-balioen edukia transmititzeko.

**7.4.14.7. 3/2009 Legea, maiatzaren 11koa,
Murtziako Erregioko Osasun-sistemaren
Erabiltzaileen Eskubide eta Eginbeharrei
buruzkoa¹²⁴⁶**

II. TITULUA

**Osasunaren sustapenarekin eta osasun-arreta eta
-laguntzarekin lotutako eskubideak**

III. KAPITULUA

**Babes berezia merezi duten kolektiboen
espezifikotasunak**

20. artikulua.— Atzerritarrak

1. Lege honetan jasotako eskubideak eta eginbeharrak izango dituzte Murtziako Erregioko osasun-sistemako prestazioak eta zerbitzuak iristen eta erabiltzen dituzten atzerritarrek. Osasun-laguntza egokia emateko eta eskubide horiek betetzen laguntzeko, administrazio publikoek jarduketak sustatuko dituzte hizkuntza-oztopoak murrizteko.

---

¹²⁴⁶ BOEren 34. zenbakian, 2011ko otsailaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-2493>

7.4.14.8. 12/2013 Legea, abenduaren 20koa, Murtziako Erregioko Turismoari buruzkoa¹²⁴⁷

I. TITULUA **Turismo-jarduera sustatzea**

9. artikulua.— Jarduketak

3. Turismo arloan eskumena duen organoak sustapen-kanpainak programatu eta exekutatu dituzte Murtziako Erregioaren kalitatea turismo-helmuga gisa sustatzeko eta mantentzeko. Sustapenak turismo-helmugak hartu beharko ditu, eta gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna bermatu beharko du, bai eta hizkuntzaren erabilera ez-sexista ere.

III. TITULUA **Turismo-zerbitzuak emateko eskubideen eta eginbeharren araubidea**

40. artikulua.— Turismo-enpresen betebeharrak

Turismo-enpresek, horiei eragin diezaieketen beste arau batzuetan xedatutakoari kalterik egin gabe, honako betebeharrak dituzte:

6. Erreklamazioak egiteko behar den dokumentazioa eskura izatea eta bezeroei ematea; erreklamazioak ikusteko moduan iragarriko dira jendaurrean, gaztelaniaz eta ingelesez, gutxienez, eta aukeratu beharreko beste bi hizkuntzatan.

---

¹²⁴⁷ BOEren 22. zenbakian, 2014ko urtarrilaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-750>

**7.4.14.9. 1/2014 Legea, martxoaren 13koa,
Murtziako Erregioko Artisautzari
buruzkoa¹²⁴⁸**

**III. KAPITULUA
Artisauen identifikazioa, segurtasuna eta
kalitatea**

**2. ATALA
Artisau-identifikazioa**

16. artikulua.— Artisau-produktuen nahitaezko etiketatzea

2. Etiketan, gutxienez, Espainiako estatuko hizkuntza ofiziala erabiliko da.

17. artikulua.— Artisau-adierazpena

4. Artisau-adierazpena produktua merkaturatzen den estatuko hizkuntza ofizialean idatziko da.

---

¹²⁴⁸ BOEren 81. zenbakian, 2014ko apirilaren 3ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-3560>

7.4.14.10. 3/2014 Legea, uztailaren 2koa, Murtziako Erregioko Salmenta Ibiltariari edo Ez-sedentarioari buruzkoa¹²⁴⁹

Xedapen gehigarria

[...]

Edukiak gaztelaniaz eta ingelesez adieraziko dira.

---

¹²⁴⁹ BOEren 183. zenbakian, 2014ko uztailaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-8062>

7.4.14.11. 12/2014 Legea, abenduaren 16koa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoko gardentasun eta herritarren parte-hartzeari buruzkoa¹²⁵⁰

I. TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

Lege honen printzipio orokorrak hauek dira:

n) Sinpletasun-printzipioa, izapideak pixkanaka gutxitzera bideratua, prozedurak berriz diseinatuz eta baliabideak optimizatuz, betiere horrek behar den segurtasun juridikoari eragin gabe, eta herritarrentzat irisgarria eta ulergarria den hizkera erabiliz.

---

¹²⁵⁰ BOEren 8. zenbakian, 2015eko urtarrilaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-184>

**7.4.14.12. 8/2015 Legea, martxoaren 24koa,
Murtziako Erregioko Jarduera Fisiko eta
Kirolari buruzkoa¹²⁵¹**

**II. TITULUA
Herritarrak eta jarduera fisikoa eta kirola**

**II. KAPITULUA
Jarduera fisikoa eta kirola eskola-adinean**

18. artikulua.— Jarduera fisikoaren eta kirolaren programa eskola-adinean

3. Programak, besteak beste, helburu hauek izan beharko ditu:

d) Hizkera ez-sexista erabiltzea.

---

¹²⁵¹ BOEren 103. zenbakian, 2015eko apirilaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-4749>

**7.4.14.13. 8/2016 Legea, maiatzaren 27koa,
Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoko
lesbianen, gayen, bisexualen, transexualen,
transgeneroen eta intersexualen berdintasun
sozialari buruzkoa, eta sexu-orientazioaren
zein genero-identitatearen ondoriozko
diskriminazioaren aurkako politika publikoei
buruzkoa¹²⁵²**

HITZAURREA

II

Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 2. artikulua baieztatzen du: «Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik».

[...]

Era berean, Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 21. artikulua beren-beregi debekatzen du diskriminazio oro, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

[...]

I. TITULUA
Xedapen orokorrak

X. KAPITULUA
Komunikazioa

37. artikulua.— Kode deontologikoa

Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoak zainduko du komunikabideek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak har ditzatela, zeinek jasoko baitituzte berdintasunarekiko errespetua, eta sexu-orientazioan eta genero-identitatean edo -adierazpenean oinarritutako diskriminazioaren debekua, bai

---

¹²⁵² BOEren 153. zenbakian, 2016ko ekainaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-6170>

informazioaren eta publizitatearen edukietan, bai erabilitako hizkeran. Xedapen horrek bitarteko guztiei eragingo die, teknologia berriek bultzatutakoei barne.

7.4.14.14. 4/2017 Legea, ekainaren 27koa, Murtziako Erregioko Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa¹²⁵³

ATARIKO TITULUA Xedea eta aplikazio-eremua

II. KAPITULUA Aplikazio-eremua

6. artikulua.— Informazioaren eta telekomunikazioen gizartera iristeko baldintzak

Informazioaren gizartearen, telekomunikazioen eta komunikabide sozialen eremuan, Eskualdeko Administrazioak irisgarritasun unibertsala eta diseinua bermatuko ditu zenbait elementutan, hala nola sinadura elektronikoan, interpretazio- eta bideo-interpretazioko zerbitzuen eskura jartzean, web-orri publikoetarako irisgarritasunean edo zerbitzu publikoetarako irisgarritasun elektronikoan, besteak beste.

I. TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA Printzipio orokorrak

10. artikulua.— Printzipioak

1. Lege honen printzipio orokorrak, zeinak jasota baitaude Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu batagina onesten duen 2013ko azaroaren 29ko 1/2013 Legegintzako Errege Dekretuan, honako hauek dira:

c) Aukera-berdintasuna: diskriminaziorik ez izatea, ez zuzenekorik ez zeharkakorik, diskriminazio horretan sartzen delarik edozein bereizketa, bazterketa edo murriztapen, zeinaren asmoa edo ondorioa baita irisgarritasun-beharrizanik handienak dituzten pertsonen giza eskubide eta oinarrizko askatasun guztiak aitortu daitezkeen, goza daitezkeen edo baldintza berdinetan egikari daitezkeen oztopatzea edo ondorioz gabe uztea eremu hauetan: politikan, ekonomian, gizartean, lanean, hizkuntzan, kulturean edo gizarte zibilean edo bestekoetan. Era berean, ekintza positiboko neurriak onartzen badira, aukera-berdintasuna dela joko da.

---

¹²⁵³ BOEren 189. zenbakian, 2017ko abuztuaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-9488>

II. KAPITULUA

Sustapena eta defentsa

12. artikulua.— Sustapen-neurriak

3. Gor-itsuen zeinu-hizkuntzan eta interprete-gidetan interpretatzen duten profesionalen prestakuntza bultzatzea, eta horiek funtzio publikoan pixkanaka sar daitezten sustatzea, entzumen-desgaitasuna duten pertsonekin zuzeneko komunikazioa errazteko.

4. Administrazio publikoen jendaurreko arretan zeinu-hizkuntzaren erabilera eta administrazio publikoek sustatutako ekitaldi ofizialetan aldibereko itzulpena sustatzea.

V. TITULUA

Telekomunikazioak eta informazioaren gizartea

35. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak informazioaren gizartean eta komunikabide sozialetan

4. Murtziako Administrazio autonomikoak ikus-entzunezko komunikazioaren arloko legeria espezifikoa arautuko ditu telebistaren ikus-entzunezko edukien gutxieneko irisgarritasun-baldintzak, azpitoluak, audiodeskripzioa eta zeinu-hizkuntzaren interpretazioa txertatuz.

VII. TITULUA

Kulturako, kiroleko eta aisiako ekipamenduetarako irisgarritasuna

39. artikulua.— Kulturako, kiroleko eta aisiako jardueretarako irisgarritasuna

1. Kultura-, kirol- edo aisialdi-jarduerak eta antzeko ekitaldi publikoek komunikazio-irisgarritasun nahikoa bermatu behar dute, arian-arian, betiere desgaitasun fisikoa, sensoriala edo intelektuala duten pertsonak haietaz gozatu, ulertu edo horietan parte hartu ahal izan dezaten, eta informazioa hizkuntza ulergarriaren bidez eskaini behar dute, jarduera-motaren arabera erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

Xedapen gehigarri bakarra.— Irisgarritasuna eta diseinua gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat

Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen irisgarritasun unibertsaleko aspektuak Espainiako zeinu-hizkuntzak arautzen dituen araudi estatalean ezarritakora egokituko dira, bai eta erregelamendu bidezko garapenera ere, gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoei dagokienez.

7.4.14.15. 5/2018 Legea, maiatzaren 28koa, Murtziako Erregioko Kriminologiaren Elkargo Profesionala sortzekoa¹²⁵⁴

HITZAURREA

[...]

Horregatik guztiagatik, eta profesional interesdunak ordezkatzeko dituen kolektibo batek eskatuta, zeinak bere izendapenean hizkera sexistatik ihes egin nahi izan baitu, egokitzen eta beharrezkotzat jo da Murtziako Erregioko Kriminologiaren Elkargo Profesionala sortzea, zuzenbide publikoko korporazio gisa, eta horrek segurtasun-politika publikoak indartzea eta autonomia-eremuan politika horiek kudeatzea ekarriko du.

[...]

---

¹²⁵⁴ BOEren 156. zenbakian, 2018ko ekainaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-8852>

**7.4.14.16. 10/2018 Legea, azaroaren 9koa,
kalitateko enplegu egonkorra sortzeko
erregioko eredu ekonomikoaren eraldaketa
bizkortzeari buruzkoa¹²⁵⁵**

V. TITULUA

**Izapideak bizkortzeko eta sinplifikatzeko beste
neurri sektorial batzuk**

30. artikulua.— Murtziako Erregioko unibertsitate publikoetako irakasle ikertzaileentzako pizgarriak

2. Pizgarri horiek unibertsitateari balio erantsi handiagoa ematen dioten jarduerak aitortu ahal izango dituzte, besteak beste:

f) Ibilbideak edo tituluak ezartzea, zeinen irakaskuntza ematen baita ingelesez edo interes zientifiko edo akademikoko beste hizkuntza batzuetan.

---

¹²⁵⁵ BOEren 12. zenbakian, 2019ko urtarrilaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-363>

7.4.14.17. 13/2018 Legea, azaroaren 29koa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoko gardentasun eta publizitate instituzionalari buruzkoa¹²⁵⁶

III. KAPITULUA Publizitate instituzionala

7. artikulua.— Publizitate instituzionala, euskarriak eta hedabideak kontratatzeko irizpideak

8. Desgaitasuna duten pertsonen mezu instituzionalerako irispidea izango dutela bermatuko da, unean-unean indarrean dagoen legerian ezarritako irisgarritasun unibertsalari ahalbidetuz, Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortuz, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituen edozein arau aplikatuz. Publizitate instituzionalak indarrean dagoen legeria errespetatuko du jarduketa guztietan, desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari dagokienez.

IV. KAPITULUA Komunikazio eta publizitate instituzionalaren debekuak, plangintza eta ebaluazioa

10. artikulua.— Debekuak

2. Mezu diskriminatzaileak barne hartzen dituzten kanpainak debekatzeari dagokionez, bereziki kontuan hartuko da gizonen eta emakumeen artean irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabekoa transmititzen ez dutenak debekatzea, dela irudien bidez, dela ikurren bidez, dela hizkuntzaren erabileraren beraren bidez.

6. Mezu diskriminatzaileak barne hartzen dituzten kanpainak debekatzeari dagokionez, bereziki kontuan hartuko da gizonen eta emakumeen artean irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabekoa transmititzen ez dutenak debekatzea, dela irudien bidez, dela ikurren bidez, dela hizkuntzaren erabileraren beraren bidez.

---

¹²⁵⁶ BOEren 12. zenbakian, 2019ko urtarrilaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-366>

7.4.14.18. 1/2021 Legea, ekainaren 23koa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa¹²⁵⁷

VI. TITULUA Tributu-arauak

II. KAPITULUA Tributu propioak

60. artikulua.— Uztailaren 9ko 1/2004 Legegintzako Dekretuak onetsitako Tasa, Prezio Publiko eta Kontribuzio Bereziei buruzko Legearen testu bategina aldatzea

Bi. Erantsi egiten da beste xedapen gehigarri bat, zeina honela idatzita geratuko baita:

«Hamaseigarren xedapen gehigarria.— “T960. Araubide bereziko hizkuntzen, kirolen eta arte irakaskuntzen deialdiagatiko eta probak egiteagatiko tasa” 2021eko ekitaldian»

2021eko ekitaldian, “T960. Araubide bereziko hizkuntzen, kirolen eta arte irakaskuntzen deialdiagatiko eta probak egiteagatiko tasa”ren kuota ordaintzetik salbuetsita egongo dira Batxilergoa – *Baccalauréat* edo Lanbide Heziketa atzerriko hizkuntzen irakaskuntza-sisteman egin dutela egiaztatzen duten subjektu pasiboak, baldin eta Murtziako Erregioko hizkuntza-eskola ofizialetako hizkuntza-ziurtagiria lortzeko modalitate librea aukeratzen badute».

Hogeita hiru.— Bigarren eranskinean, “Tasen testua” izenekoan, 9. taldean, “Irakaskuntza- eta hezkuntza-arloetako tasak” izenekoan, beste idazkera bat ematen zaio “T960. Araubide bereziko hizkuntzen, kirolen eta arte irakaskuntzen deialdiagatiko eta probak egiteagatiko tasa”ren 5. artikuluko 3. apartatuari, honako eduki honekin

«3. Honako subjektu pasibo hauek % 75eko hoberia izango dute kuotan:

- a) Kategoria orokorrean sailkatutako familia ugarietako kideek.
- b) Tasa sortzen den unean langabezian daudela egiaztatzen duten eskatzaileek».

Hogeita lau.— Bigarren eranskinean, “Tasen testua” izenekoan, 9. taldean, “Irakaskuntza- eta hezkuntza-arloetako tasak” izenekoan, beste idazkera bat ematen zaio “T961. Hizkuntza-eskola ofizialetako matrikulagatiko tasa”ren 5. artikuluko 3. apartatuari, honako eduki honekin

«3. Honako subjektu pasibo hauek % 75eko hoberia izango dute kuotan:

- a) Kategoria orokorrean sailkatutako familia ugarietako kideek.

---

¹²⁵⁷ BOEren 308. zenbakian, 2021eko abenduaren 24ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-229

b) Tasa sortzen den unean langabezian daudela egiaztatzen duten eskatzaileek».

Hogeita bost.— Bigarren eranskinean, “Tasen testua” izenekoan, 9. taldean, “Irakaskuntza eta hezkuntza-arloetako tasak” izenekoan, beste idazkera bat ematen zaio “T962. Hizkuntza-eskola ofizialetako espezializazio eta hobekuntza-ikastaroetako matrikulagatiko tasa”ren 5. artikuluko 3. apartatuari, honako eduki honekin

«3. Honako subjektu pasibo hauek % 75eko hoberia izango dute kuotan:

a) Kategoria orokorrean sailkatutako familia ugarietako kideek.

b) Tasa sortzen den unean langabezian daudela egiaztatzen duten eskatzaileek».

II

Hemezortzigarren xedapen gehigarria.— Funtzio publikoaren arloko xedapenak

6. Gizarte-ekintza.

6.1 2021eko ekitaldian, Administrazio Orokorreko eta haren organismo autonomoetako langileentzako, irakasleentzako eta Murtziako Osasun Zerbitzuko langileentzako eta, hala badagokio, onuradunentzako gizarte-ekintzako planetan jasotako neurrietatik, honako hauek soilik eskatu ahal izango dira:

f) Beste ikasketa arautu batzuk (DBHO, Batxilergoa, Lanbide Heziketako goi-mailako zikloak edo baliokideak eta hizkuntza-eskola ofizialetako ikasketak).

7.4.14.19. 3/2021 Legea, uztailaren 29koa, Murtziako Erregioko Gizarte-zerbitzuei buruzkoa¹²⁵⁸

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen sistemaren xedea eta helburuak

Gizarte-zerbitzuen sistemaren helburua biztanleria osoaren gizarte-ongizatea sustatzea da, betiere funtsezko helburu hauek lortuz:

9. Herritar guztiei benetako irisgarritasuna bermatzea edo sustatzea zenbait jarduketaren bidez, hala nola piktogramak, zeinu-hizkuntzan jarritako kartelak edo baliabideak iristeko oztopo arkitektonikoak kentzea.

9. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubideak

1. Titulartasun publikoko nahiz pribatuko Murtziako Erregioko gizarte-zerbitzuen sarearen erabiltzaileek, Konstituzioak eta legeek aitortzen dizkieten eskubideez gain, bermatuta izango dute beste eskubide hauek egikaritzea:

e) Gizarte-zerbitzuen prestazioei eta beharrezko betekizunei buruzko informazio nahikoa, egiazkoa eta ulergarria izatea, eta, eskatzen badute, informazioa idatziz jasotzea, ulertzeko moduan, eta arreta hartzea aukeratzeko askatasunaren eta komunikazioaren irisgarritasunaren printzipioari jarraituz, betiere informazioa behar bezala jaso eta ulertzen dela bermatzeko eta beren iritzia behar bezala adierazi eta artatua izan ahal izateko, bai ahozko komunikaziorako laguntzekin, bai zeinu-hizkuntza erabiliz, bai komunikazioa elkarri trukatzeko dagoen beste edozein sistemaren bidez.

j) Beren egoeraren eta beharrezko ebaluazio edo diagnostiko bat lortzea, eta ebaluazio hori idatziz izatea hizkera argi eta ulergarrian.

11. artikulua.— Eskubide eta Eginbeharren Gutuna

2. Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen Eskubide eta Eginbeharren Gutuna modu erraz eta argian idatziko da, hizkera ulergarria erabiliz, eta, behar izanez gero, komunikazio-sistema alternatibo edo handigarriekin idatziko da.

---

¹²⁵⁸ BOEren 308. zenbakian, 2021eko abenduaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-21315>

7.4.14.20. 1/2022 Legea, urtarrilaren 24koa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoaren 2022rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa¹²⁵⁹

Hemezortzigarren xedapen gehigarria.— Funtzio publikoaren arloko xedapenak

6. Gizarte-ekintza.

6.1. 2022ko ekitaldian, Administrazio Orokorreko eta haren organismo autonomoetako langileentzako, irakasleentzako eta Murtziako Osasun Zerbitzuko langileentzako eta, hala badagokio, onuradunentzako gizarte-ekintzako planetan jasotako neurrietatik, honako hauek soilik eskatu ahal izango dira:

f) Beste ikasketa arautu batzuk (DBHO, Batxilergoa, Lanbide Heziketako goi-mailako zikloak edo baliokideak eta hizkuntza-eskola ofizialetako ikasketak).

---

¹²⁵⁹ BOEren 69. zenbakian, 2022ko martxoaren 22ko alean, argitaratua.

**7.4.14.21. 4/2022 Legea, ekainaren 16koa,
Murtziako Erregioko mezenasgoarena eta
Murtziako Erregioan lagatako tributuen
arloan indarrean dauden lege-xedapenen
testu bategina onesten duen azaroaren 5eko
1/2010 Legegintzako Dekretua aldatzekoa¹²⁶⁰**

HITZAURREA

[...]

Europar Batasunaren eremuan, Europar Batasunaren Tratatuaren 3.3 artikulua ezartzen du ezen Batasunak bere kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren aberastasuna errespetatuko duela, eta Europako kultura-ondarea kontserbatzeaz eta garatzeaz arduratuko dela. Bestalde, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren XIII. tituluak, «kultura» izenburua duenak, 167. artikuluan aurreikusten du EBk estatu kideen kulturak loratzen lagunduko duela, nazio-aniztasuna eta aniztasun erregionala errespetatuz, eta, aldi berean, kultura-ondare erkidea nabarmenduz.

[...]

I. TITULUA
Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Aplikazio-eremua

1. Lege hau Murtziako Erregioan garatzen diren kultura-, arte-, zientzia- eta teknologia-edukiko edo ikerketako, gizarteko, ingurumeneko, kiroleko, museoetako eta ondare historiko-artistiko eta kulturalaren zaharberritze eta kontserbazioko jardueri aplikatuko zaie, baldin eta honako jarduera hauen ondorio badira:

1.1 Kulturalak.

f) Erregioko kultura-ondare materiala eta immateriala ikertzea, dokumentatzea, kontserbatzea, zaharberritzea, berreskuratzea, zabaltzea eta sustatzea, autonomia-erkidegoko hizkuntza-aniztasuna bereziki kontuan hartuta.

---

¹²⁶⁰ BOEren 185. zenbakian, 2022ko abuztuaren 3ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-13069>

7.4.14.22. 12/2022 Legea, abenduaren 30ekoa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa¹²⁶¹

Hamazazpigarren xedapen gehigarria.— Funtzio publikoaren arloko xedapenak

6. Gizarte-ekintza.

6.1. 2023ko ekitaldian, Administrazio Orokorreko eta haren organismo autonomoetako langileentzako, irakasleentzako eta Murtziako Osasun Zerbitzuko langileentzako eta, hala badagokio, onuradunentzako gizarte-ekintzako planetan jasotako neurrietatik, honako hauek soilik eskatu ahal izango dira:

f) Beste ikasketa arautu batzuk (DBHO, Batxilergoa, Lanbide Heziketako goi-mailako zikloak edo baliokideak eta hizkuntza-eskola ofizialetako ikasketak).

---

¹²⁶¹ BOEren 34. zenbakian, 2023ko otsailaren 9ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-3346

7.4.14.23. 3/2023 Legea, apirilaren 5koa, Murtziako Erregioko Gazteriari buruzkoa¹²⁶²

HITZAURREA

III

[...]

Atariko tituluak legearen xedapen orokorrak jasotzen ditu, legearen xedea eta jardun-eremua zehazten dituztenak, bertan erabilitako termino nagusien definizioak jasotzen ditu, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoko Larrialdietako eta Babes Zibileko Sistemaren printzipioak jasotzen ditu, eta printzipio horiek bete beharko dituzte larrialdi-egoeretan esku hartu behar duten zerbitzu operatiboak dituzten erakunde publiko edo pribatuek, bai eta babes zibilaren arloko eskubide eta betebeharrak ere.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

1. Lege honen ondorioetarako, larrialditzat hartuko da bat-batean gertatzen den egoera, non pertsonen bizitza edo osotasun fisikoa eta ondasunak arrisku larrian jartzen diren edo erasotzen diren, eta arriskuari aurre egiteko neurriak berehala hartzea beharrezko duen, betiere kalteak ahalik eta gutxienak izan daitezten. Kontzeptu horretan sartzen dira babes zibileko larrialdiak, eta hortik kanpo geratzen dira hondamendiak, hurrengo puntuan zehaztuko diren baldintzetan.

2. Babes Zibileko Sistema Nazionalari buruzko uztailaren 9ko 17/2015 Legearen 2. artikulua araberaren arabera, definizio hauek hartuko dira kontuan:

a) Arriskubidea: egoera jakinetan babes zibilak babestu beharreko pertsona-talde edo ondasun-multzoei kaltea eragiteko gertagarritasuna da.

b) Kalteberatasuna: pertsona-talde baten edo ondasun-multzo baten ezaugarria; ezaugarri horrek eraginda, arrisku batek pertsonok eta ondasunok neurri handiagoan edo txikiagoan eragiten ditu inguruabar jakin batzuetan.

c) Mehatxua: babes zibilak babesten dituen pertsonak eta ondasunak berehalako arriskuan edo arrisku latentean egoteari deritzo.

d) Arriskua: mehatxu batek pertsona-talde edo ondasun-multzo bati kalte egiteko gertagarritasuna da

e) Babes zibileko larrialdia: arrisku kolektiboko egoera, zeina gertaera batetik baitator, pertsonak edo ondasunak berehalako arriskuan jartzen dituena; gertaera horrek, gainera, beharrezko bihurtzen du botere publikoek azkar kudeatzea, haiei arretea emateko eta kalteak arintzeko eta hondamendi bihur ez dadin saiatzeko.

---

¹²⁶² BOEren 99. zenbakian, 2023ko apirilaren 26ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-10057>

Ezohiko larrialdi gisa izendatzen dira, eragin kolektiborik ez duen ohiko larrialdiari kontrajarrita.

f) Hondamendia: erkidego edo gizarte baten funtzionamendua nabarmen aldatzen edo eteten duen egoera edo gertaera, berak biktima, kalte eta inpaktu material ugari eragiten dituelako, eta horien arretak erkidegoaren beraren baliabideak gainditzen dituelako.

g) Funtsezko zerbitzuak: oinarrizko gizarte-eginkizunei, osasunari, segurtasunari, herritarren ongizate sozial eta ekonomikoari edo administrazio publikoen funtzionamendu eraginkorrari eusteko beharrezkoak diren zerbitzuak.

7.4.15. Valentziako Autonomia Erkidegoa

7.4.15.1. 4/1983 Legea, azaroaren 23koa, Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzkoa¹²⁶³

[SARRERA]

I

Espainiako 1978ko abenduaren 27ko Konstituzioaren 3. artikulua, 1. zenbakian aldarrikatu ondoren gaztelania dela Espainiako estatuko hizkuntza ofiziala, eta espainiar guztiek dutela gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea, 2. zenbakian xedatzen du ezen Espainiako beste hizkuntzak ofizialak izango direla haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan ere, beraietako estatutuen arabera, eta 3. zenbakian gehitzen du ezen Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna kultura-ondarea dela eta ondare horrek begirune eta babes berezia izango duela.

Konstituzioaren 148.1.17 artikulua ezartzen du ezen autonomia-erkidegoek eskumenak bere gain hartu ahal izango dituztela kultura, ikerketa eta, hala denean, Autonomia Erkidegoko hizkuntzaren irakaskuntzaren sustapenaren arloan.

Era berean, Konstituzioaren 20. artikuluko 3. zenbakiak xedatzen du ezen etorkizunean lege bidez arautuko dela mendekotasun publikoko komunikabide sozialen antolaketa eta kontrol parlamentarioa, eta bermatzen du talde sozial eta politiko esanguratsuek hedabide horietarako irispidea izango dutela, eta hori gizartearen aniztasuna eta Espainiako hizkuntzak errespetatuz egingo dela.

II

Autonomia aurreko etapan, zeina ezarri baitzen egungo Valentziako Erkidegoan martxoaren 17ko 10/1978 Errege Dekretuaren bidez, abuztuaren 3ko 2003/1979 Errege Dekretua eta hura garatzeko 1979ko uztailaren 7ko Agindua eman ziren, betiere valentziar hizkuntza Valentziako hezkuntza-sisteman sartzea arautuz; araudi horrek, era berean, aurrekari gisa zuen maiatzaren 30eko 1433/1975 Dekretua, zeinak arautzen zuen zelan txertatu behar ziren jaioterriko hizkuntzak eskolaurreko hezkuntza-zentroen eta oinarritzko hezkuntza orokorreko zentroen programetan; hori ez ezik, araudi hori abagunekoa eta iragankorra zen, hizkuntza-arloko behin betiko erregulazioak etorkizunean eratuko zen Autonomia Erkidegoaren langai izan beharko zuen bitartean.

III

Valentziako Erkidegoa uztailaren 1eko 5/1982 Lege Organikoaren bidez lortu zen; izan ere, lege organiko horrek estatutua onetsi zuen; bada, autonomia lortutakoan, hizkuntzaren arloa bereziki arautu zen 7. artikuluan:

1. Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak valentziera eta gaztelania dira. Guztiek dute horiek ezagutzeko eta erabiltzeko eskubidea.

---

¹²⁶³ BOEren 20. zenbakian, 1984ko urtarrilaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1984-1851>

2. Valentziako Generalitatek bermatuko du bi hizkuntzen erabilera normala eta ofiziala, eta beharrezko neurriak hartuko ditu hizkuntza horien ezagutza ziurtatzeko.
3. Inor ezin izango da diskriminatu hizkuntza dela-eta.
4. Babes eta errespetu berezia emango zaio valentziera berreskuratzeari.
5. Legeak irizpideak ezarriko ditu Administrazioan eta irakaskuntzan berezko hizkuntza aplikatzeko.
6. Lege bidez zehaztuko da zein lurraldetan nagusitzen den hizkuntza baten eta bestearen erabilera, bai eta Erkidegoko berezko hizkuntzaren irakaskuntzatik eta erabileratik salbuetsi daitezkeenak ere.

Beste alde batetik, Autonomia Estatutuaren 31.4 artikulua Valentziako Generalitati ematen dio kultura-arloko eskumen eskusiboa, eta 35. artikulua, berriz, irakaskuntza-arloko eskumen osoa.

Konstituzioko eta Estatutuko aginduak behar bezala zehazteko eta eraginkorrak izateko, beharrezkoa da, beraz, lege-garapena egitea, Valentzieraren Erabilerari eta Irakaskuntzari buruzko Legeak betetzen duen zeregina, hain zuzen ere.

IV

Justifikatuta dago arlo hori legearen ikuspegitik arautzeko beharra, eta beste arrazoi batzuk daude testu legegile hau arrazoitzeko.

Valentziako Generalitatek konpromiso ukaezina du Autonomia Erkidegoko kultura-ondarea babesteko eta, bereziki, valentziera berreskuratzeko, zeina baita gure herriaren hizkuntza historikoa eta berezkoa, gure herriaren identitate-ezaugarri bereziena dena.

Gure biztanle gehienek egoera diglosikoaren aurrean, ia hirurehun urteko historian Valentziako herria menderatuta egon delako, Generalitatek, Valentziako herriaren identitate osoa berreskuratzeko prozesuan funtsezko subjektua den aldetik, eskubide eta eginbeharra du, gure hizkuntzari berak merezi duen maila eta lekua itzultzeko, betiere valentzieraren abandonu eta narriadurari amaiera emanaz. Gure egoera soziolinguistikoa irregularrak lege jarrotea eskatzen du, atzerapenik gabe mendekotasun-egoera horri amaiera emateko, eta, valentzieraren erabilera eta irakaskuntza bultzatuz, gaztelaniarekin guztiz parekatzea lortzeko.

Lege honen xedea da gure autonomia-erkidegoko bi hizkuntza ofizialen artean dagoen desberdintasun-harremana gainditzea, eta, horretarako, behar diren neurriak hartzea, batetik, valentzieraren erabilera sustatzeko gure gizartearen esparru guztietan, eta, bereziki, Administrazioan, eta, bestetik, valentziera irakastea, hizkuntza hori berreskuratzeko bide gisa. Legearen helburu gorena da, valentziera sustatuz, gaztelaniarekin benetan parekatzea eta bi hizkuntzen erabilera normal eta ofiziala bermatzea, berdintasuneko baldintzetan, edozein hizkuntza-diskriminazio mota baztertuz.

Eta beste alderdi batetik, Valentziako Gobernuaren programako puntuetako bat betetzea da lege hau; izan ere, Valentziako Gorteen konfiantzarekin, konpromisoa hartu zuen bi hizkuntzen erabilera normala eta ofiziala bermatzeko eta valentzieraren berreskurapenari babes eta errespetu berezia emateko, Autonomia Estatutuaren arabera. Generalitateko presidentek, inbestidura-hitzaldian, Valentziako Gorteei lege-proiektu bat bidali ziela jakinarazi zuen; izan ere, horren gaia hauxe izan zen: valentzieraren irakaskuntza; hizkuntza-guneen mugaketa, eta

Administrazioan valentziera aplikatzeko irizpideak; helburu horiek guztiak Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legeak jasotzen ditu.

V

Arestian aipatutako konstituzio- eta estatutu-aginduetan oinarrituta, zeinak baitira lege honen printzipio orokorren gidari, adierazpen programatikoak artikulatzen dira eta helburu espezifikoak zehazten dira atariko tituluan. Horrela, bada, adierazten da ezen valentziera Valentziako Erkidegoaren berezko hizkuntza dela, bai eta herritar guztiek eskubidea dutela valentziera ezagutzeko eta ondorio juridiko guztiekin erabiltzeko, gaztelania erabiliko balitz bezala. Eskubide horren babes judiziala bermatzen da, eta hizkuntzaren ondoriozko diskriminazio oro debekatzen da.

Legearen printzipio inspiratzaile horietatik abiatuta, testua bost titulutan egituratzen da, izenburu hauekin: “Valentzieraren erabilera”, “Valentziera irakaskuntzan”, “Valentzieraren erabilera komunikabide sozialetan”, “Botere publikoen jarduna”, eta “Batez ere valentzieradunak eta gaztelaniadunak diren lurraldeak”.

VI

Lehenengo tituluaren lehenengo kapitulua Administrazio publikoan valentziera ofizialki erabiltzeari buruzkoa da. Valentziako Gorteek onesten dituzten legeen idazketa eta argitalpen elebiduna ezartzen da, bai eta valentzieraz egindako administrazio- eta auzitegi-jarduketan balio osoa ere. Administrazio publikoarekiko harremanetan, bai eta instantzia judizialarekikoetan ere, herritar guztiei ahalmena ematen zaie beren aukerako hizkuntza ofiziala erabili eta eskatzeko. Valentzieraz idatzitako dokumentu publikoen balio osoa ere xedatzen da, eta arautzen da zelan egin behar diren erregistro-idazpenak eta zelan luzatu behar diren ziurtagiriak. Kontseiluari esleitzen zaio, ezarritako legezko prozeduren arabera, udalerrien izen ofizialak eta, oro har, toponimoak zehaztea. Ezartzen da izaera publikoko enpresetako eta Administrazioaren mendeko zerbitzu publikoetako langileek, jendearekin zuzeneko harremana badute, valentziera behar bezala ezagutu behar dutela, beren zerbitzua normaltasunez eman ahal izateko.

Bigarren kapitulua herritarrek beren jardueretan valentziera normaltasunez erabiltzeari buruzkoa da.

VII

Zalantzarik gabe, legeak hizkuntza-parekatzeko eta valentziera berreskuratzeko jasotzen duen ikuspegi horretan, garrantzi berezia hartzen du valentziera Generalitateak eskumenak dituen hezkuntza-maila guztietan sartzeak, betiere herritar guztiek valentziera ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea egia bihurtzeko funtsezko faktore gisa. Alderdi horri buruzkoa da legearen bigarren titulua, zeinaren lehenengo kapituluan xedatzen baita valentziera hezkuntza-maila guztietan sartu behar dela irakaskuntzan, salbuespen batekin: gaztelania-hiztunen lurraldeetan pixkanaka sartuko dira irakaskuntzan, haien egoera soziolinguistiko berezia kontuan hartuta.

Unibertsitateaz kanpoko mailetako irakaskuntza-planetan valentziera eta gaztelania derrigorrezko hizkuntzatzat jotzen dira, eta joko da ikasleek lehenengo irakaskuntzak ohiko hizkuntzan jasotzera, bai eta ikasleek bi hizkuntzen ahozko eta idatzizko ezagutza, berdintasun-mailan, lortzera ere. Era berean, ezartzen da ezen

irakasleek bi hizkuntza ofizialak jakin beharko dituztela, eta ezartzen da ezen ikasketa-planak egokituko direla, irakasleok behar bezala gaitzeko.

Hala eta guztiz ere, badakigu jakin Valentziako Erkidegoaren eremu osoan valentzieraren nahitaezko irakaskuntza zorrotz eta berehala aplikatzeak, bidegabekeria historiko bat konpontzen saiatzean, beste bidegabekeria bat eragin lezakeela, egungo hizkuntza-egoera kontuan hartuta; hori dela eta, titulu honen bigarren kapituluak aplikazio horretan kontuan hartu beharreko salbuespenak arautzen ditu. Hala, aurreikusten da ezen valentzieraren irakaskuntza ez dela nahitaezkoa izango valentzieradun lurraldeetan, ezartzen diren egoera justifikatuetan, ez eta gaztelaniadun lurraldeetan ere; azken lurraldeotan, valentziera irakaskuntzan pixkanaka sartzeari dagokionez, ikasleen gurasoek eta tutoreek ahalmena dute ikasle horientzat valentzieraren irakaskuntzaren salbuespena beren borondatez lortzeko.

Horrela, legeak, gaztelania ohiko hizkuntza duten herritarren eskubideak erabat errespetatuz, valentzieraren ezagutza gure gizarte osora hedatzea errazten du, bereizketarik egin gabe, zeren valentziera gure gizarte osoaren kultura-ondarearen funtsezko zati baita, eta valentzieraren erabilera berreskuratzea eta hedatzea gure herriaren identitatea berrelkartzeko faktoreetako bat da eta valentziar guztioi dagokigu, norberaren ohiko hizkuntza zein den kontuan hartu gabe.

VIII

Hirugarren tituluan, aitortzen da herritar guztiek eskubidea dutela komunikabide sozialen informazioa jasotzeko, valentzieraz zein gaztelaniaz, eta bi hizkuntzak erabiltzeko komunikabideotara jo behar dutenean; era berean, Kontseiluari esleitzen zaio valentziera sustatu eta erabiltzea komunikabide horietan, eta Generalitateen mende dauden komunikabideetan valentziarren presentzia egokia zaintzea.

IX

Laugarren tituluan jasotzen da zelan jardungo duten botere publikoek valentzieraren erabilera sustatzeko administrazio-jardueretan eta funtzionario eta enplegatu publikoen ezagutza sustatzeko. Hobari fiskalak ezarri ahal izango dira valentziera sustatu, zabaldu eta hedatzearekin zerikusia duten egintza eta adierazpenetarako. Aurreikusten da ezen akordioak hitzartu ahal izango direla Justizia Administrazioarekin, betiere valentziera erabiltzeko epaitegi eta auzitegietan, eta Estatuko Administrazioarekin, betiere Valentziako Generalitateen eskumenekoak ez diren erregistroetan erabiltzeko. Valentziako Gobernuari esleitzen zaio Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legea aplikatzeko prozesuaren zuzendaritza teknikoa eta koordinazioa.

X

Bosgarren tituluan, legea aplikatze aldera, batez ere valentzieradunak eta gaztelaniadunak diren lurraldeak zehazten dira; edozelan ere, lurralde horiek berrikusi ahal izango dira, eta horrek ez du eragotziko gure erkidegoko herritar guztiek valentziera ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea gauzatzea.

Udal-mugarreak hizkuntza-eremu bakoitzean sartzeko, Valentziako Unibertsitate Literarioen eta Alacanteko Unibertsitatearen Valentziar Filologiaren Institutuak horretarako prestatutako mapa eta populazio-zerrenda hartu dira oinarritzat.

XI

Xedapen iragankorretan hiru urteko epea ezartzen da Valentziako Administrazioaren esparru guztietan lege honetako xedapenak gauzatzeko, Administrazioaren beste esparru batzuekin hitzartu beharreko itunetan ezartzen diren epeak betez. Era berean, gaur egungo egoeratik legea aplikatzearen ondoriozko egoerara igarotzea aurreikusten da, betiere prestatzen ari diren eta jardunean dauden irakasleei dagokienez.

Legeak, era berean, xedapen indargabetzaile bat eta azken xedapen bat ditu; azken honek baimena ematen dion Valentziako Gobernuari legea aplikatzeko behar den erregelamendua garatzeko, eta indarraldiaren hasierako data ezartzen du.

Aurrekoa kontuan hartuta, Kontseiluak proposatuta eta Valentziako Gorteen nahitaez egin behar den eztabaida egin ondoren, erregearen izenean, honako hau promulgatzen dut:

Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legea

ATARIKO TITULUA Printzipio orokorrak

1. artikulua

1. Lege honen helburu orokorra da Autonomia Estatutuaren 7. artikuluan xedatutakoa bete eta garatzea, valentzieraren erabilera normala eta ofiziala arautuz gizarte-elkarbizitzako eremu guztietan, bai eta haren irakaskuntza ere.

2. Horretan oinarrituta, lege honen helburu espezifikoak honako hauek dira:

- a) Herritar guztiek valentziera ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea gauzatea.
- b) Haren berreskuratzea babestea, eta erabilera normala eta ofiziala bermatzea.
- c) Valentziera Administrazioan, komunikabide sozialetan eta irakaskuntzan aplikatzeko irizpideak arautzea.
- d) Valentziera eta gaztelania nagusiki erabiltzen dituzten lurraldeak mugatzea.
- e) Erkidegoko lurralde-eremu osoan valentzieraren ezagutza eta erabilera bermatzea, betiere gradualtasunaren eta borondatezkotasunaren printzipioen arabera.

2. artikulua

Valentziera Valentziako Erkidegoaren berezko hizkuntza da, eta, ondorioz, herritar guztiek dute eskubidea hura ezagutzeko eta ahoz eta idatziz erabiltzeko, bai harreman pribatuetan, bai haien eta instantzia publikoen arteko harremanetan.

3. artikulua

Lege honetan araututako salbuespenei kalterik egin gabe, herritarrek beren harremanetan, publiko zein pribatuetan, valentziera erabiltzeak ondorio juridiko osoak ditu, gaztelania erabiliko balitz bezala, eta ezin da ezein diskriminazio-

motarik edo itzulpen-eskakizunik eratorri valentzieraz jarduteko eskubidea egikaritzetik.

4. artikulua

Inola ere ezingo da diskriminaziorik egin bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeagatik.

5. artikulua

Administrazioak behar diren neurri guztiak hartuko ditu eragozteko herritarrak edo jarduerak diskriminatuak izango direla bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeagatik, bai eta valentzieraren erabilera normala, sustapena eta ezagutza bermatzeko ere.

6. artikulua

Herritarrek eskubidea dute epaileengandik eta auzitegietatik lortzeko beren hizkuntza erabiltzeko duten eskubidearen babesa, indarrean dagoen legerian xedatutakoaren arabera.

I. TITULUA

Valentzieraren erabilera

I. KAPITULUA

Erabilera ofiziala

7. artikulua

1. Valentziera, Valentziako Erkidegoaren berezko hizkuntza den aldetik, Generalitatena eta haren Administrazio publikoarena ere bada, baita Toki Administrazioarena eta haien mendeko korporazio eta instituzio publiko guztiena ere.

2. Valentziera eta gaztelania Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofizialak dira, eta, beraz, Administrazioak horiek erabiliko ditu legeak araututako moduan.

8. artikulua

Valentziako Gorteen onesten dituzten legeak ele bietan idatzi eta argitaratuko dira.

9. artikulua

1. Baliozkoak eta eraginkortasun juridiko osokoak izango dira Valentziako Erkidegoko lurralde-eremuan valentzieraz egindako administrazio-jarduketa guztiak.

2. Eraginkortasun juridikoa izango dute valentzieraz idatzitako dokumentuek, zeinetan adierazten baita administrazio-jarduera, bai eta administrazio publikoek beren jardunean erabilitako inprimaki eta formularioek ere.

10. artikulua

Valentziako Erkidegoaren lurraldean, herritar guztiek dute eskubidea Generalitatekin, toki-enteekin eta gainerako erakunde publikoekin valentzieraz jarduteko eta harremanak izateko.

11. artikulua

1. Alde batek eskatuta hasitako administrazio-jarduketetan, eta horietan beste interesdun batzuk badaude eta hala adierazten badute, Administrazio jarduleak interesdunok aukeratzen duten hizkuntza ofizialean jakinarazi beharko die haiei eragiten dien guztia, jarduketa edozein hizkuntza ofizialetan hasi dela ere.

2. Era berean, erabilitako hizkuntza ofiziala edozein dela ere, ofizioz hasitako espedienteetan, komunikazioak eta gainerako jarduketak interesdunek adierazitako hizkuntzan egingo dira.

12. artikulua

1. Lege honetan xedatutakoaren arabera, herritar guztiek eskubidea dute Justizia Administrazioa jo ahal izateko eurek erabili nahi duten hizkuntza ofizialean, eta ezin zaie ezein itzulpenik eskatu, eta haien uziak izapidetzean ez da atzerapenik edo berandutzerik izango.

2. Justizia-auzitegietan valentzieraz egindako edo idatzitako jarduketa, dokumentu eta idazki guztiek, eta auzitegiok hizkuntza berean egindakoek, balio eta eraginkortasun osoa dute.

13. artikulua

1. Dokumentu publikoak valentzieraz edo gaztelaniaz idatziko dira, eskuesleak hala adierazita, eta, eskuesle bat baino gehiago izanez gero, haiek ados jarrita aukeratzen dutena.

2. Edozelan ere, Valentziako Erkidegoaren lurraldetik kanpo ondorioak izan behar dituzten dokumentuen kopiak edo ziurtagiriak gaztelaniaz idatziko dira.

3. Gainerako kasuetan, kopiak eta ziurtagiriak interesdunak edo errekeritzaileak eskatutako hizkuntzan egingo dira, eta notarioek eta gainerako fede-emaile publikoek matrizeak eta jatorrizkoak itzuli beharko dituzte, hala badagokio. Edozelan ere, ele bietan egin ahal izango da beti.

14. artikulua

Edozein erregistro publikotan egin beharreko idazpenak egingo dira interesdunak edo interesdunek elkarrekin adostuta eskatutako hizkuntza ofizialean. Eskaera zehatzik egiten ez bada, idazpena egingo da erregistratu beharreko dokumentua deklaratu, eman edo idatzi den hizkuntzan.

15. artikulua

1. Valentziako Generalitateko Kontseiluari dagokio zehaztea zein diren Valentziako Erkidegoko udalerrien, lurraldeen, biztanleguneen, gorabehera geografikoen, hiriarteko komunikazio-bideen eta toponimoen izen ofizialak, betiere ezarritako legezko prozeduren arabera. Hiri barruko bideen izena kasuan kasuko udalak zehaztuko du.

2. Kontseiluak onartutako izendapenak, aurreko zenbakian xedatutakoaren arabera, legezkoak izango dira ondorio guztietarako, eta errotulazio publikoa izendapen horien arabera egin beharko da erregelamendu bidez zehazten den moduan, betiere Estatuak arlo horretan sinatutako nazioarteko araei zor zaien errespetuari kalterik egin gabe.

3. Izendapena Erkidegoko bi hizkuntzetan duten udalerriek bietan agertuko dute izena.

4. Kontseiluak 1. apartatuaren arabera onartutako izendapenak bi hizkuntza ofizialetan errotulatuko dira, betiere izen ofizialak ahalbidetzen duen neurrian.

16. artikulua

Izaera publikoko enpresek eta zuzenean Administrazioaren mende dauden zerbitzu publikoek bermatu behar dute enpresa eta zerbitzu horietako langileek, jendearekin harremana zuzenean dutenean, behar adinako ezagutza dutela valentzieraz, betiere agindutako zerbitzua normaltasunez eman ahal izateko.

II. KAPITULUA **Erabilera normala**

17. artikulua

Herritar guztiek eskubidea dute edozein bileratan valentzieraz hitz egiteko, bai eta beren jarduera profesionalak, merkataritzakoak, lanekoak, sindikalak, politikoak, erlijiosoak, aisialdikoak eta artistikoak valentzieraz egitekoa ere.

II. TITULUA **Valentziera irakaskuntzan**

I. KAPITULUA **Valentziera irakaskuntzan aplikatzea**

18. artikulua

1. Nahitaezkoa da valentziera hezkuntza-maila guztietan txertatzea. Bosgarren tituluan zerrendatzen diren lurralde gaztelaniadunetan, txertatze hori pixkanaka egingo da, betiere bakoitzaren egoera soziolinguistikoa kontuan hartuta, eta erregelamendu bidez zehazten den moduan.

2. Kontseiluak zainduko du valentziera modu ulergarrian txertatzen dela, gaur egun valentzieraren ezagutzan eta erabileran dauden ezberdintasunak eta mailak zainduz; izan ere, desberdintasunok gainditzea da lege honen helburu garrantzitsuenetako bat.

3. Valentziera eta gaztelania nahitaezko hizkuntzak dira unibertsitateaz kanpoko mailetako irakaskuntza-planetan, lehenengo puntuan egindako salbuespenarekin.

19. artikulua

1. Zentroetan dauden antolaketa-aukeren arabera, ahalegina egingo da ikasle guztiek lehenengo ikasketak beren ohiko hizkuntzan, valentzieraz edo gaztelaniaz, jasotzeko.

2. Hala ere, 24. artikuluan araututako salbuespenei kalterik egin gabe, zikloen amaieran, zeinetan adierazi baita valentziera irakaskuntzan txertatzea nahitaezkoa dela, eta ziklo horiek hastean ohiko hizkuntza edozein izanda ere, ikasleek gai izan behar dute valentziera erabiltzeko, ahoz eta idatziz, gaztelaniaren maila berean.

20. artikulua

Administrazioak behar diren neurri guztiak hartuko ditu ikasleak ohiko hizkuntza dela-eta diskrimina ez daitezen.

21. artikulua

Nahitaez sartu beharko da valentziera helduen hezkuntza iraunkorreko programetan.

22. artikulua

Irakaskuntza espezializatuetan, zeinen programetan hizkuntza irakasten den, nahitaez sartu behar da valentzieraren irakaskuntza.

23. artikulua

1. Valentzieraren eta gaztelaniaren koofizialtasuna dela eta, irakasleek bi hizkuntzak ezagutu behar dituzte.

2. Lege hau indarrean jarritakoan valentziera behar beste ezagutzen ez duten irakasleak arian-arian gaituko dira, borondatezkotasun- eta gradualtasun-politikaren bidez.

3. Valentziako Generalitateko Kontseiluak ahalegina egin beharko du unibertsitateetako eta irakasleak prestatzeko zentroetako ikasketa-planetan valentziera irakasgai gisa sar dadin, eta, bereziki, azken zentro horietan; horrela, irakasle guztiek, prestakuntza amaitzean, valentziera ezagutuko dute ahozko eta idatzizko mailetan, haiek gaztelaniaz dakiten maila berean. Hori guztia, gaiari buruzko legeria orokorrean ezarritakoari kalterik egin gabe.

4. Irakasleak zentro publiko eta pribatuetara sartzeko araudi erregulatuak ezarriko du zein den sistema irakasle sartu berri guztiek artikuluko honetako 1. zenbakian ezarritako baldintzak betetzeko.

II. KAPITULUA

Salbuespenak

24. artikulua

1. Bosgarren tituluan lurralde nagusiki valentzieraduntzat jotako lurraldeetan valentziera aplikatzeko betebeharrak ez du ondorerik izango, banaka, hala eskatzen duten guraso edo tutoreek modu frogagarrian egiaztatzen dutenean bizilekua aldi baterako dutela lurralde horietan, eta adierazten dutenean, inskripzioa egitean, beren seme-alaba edo tutoretzapekoek salbuetsita egon nahi dutela valentzieraren irakaskuntzatik.

2. Valentziako Generalitateko Kontseiluak arian-arian sartuko du valentzieraren irakaskuntza bosgarren tituluan zerrendatzen diren lurralde nagusiki gaztelaniadunetan, eta horretarako lagungarriak diren ekimen publiko eta pribatu guztiak faboratuko ditu. Hori guztia hala izanik ere, eremu horietan bizi diren gurasoek edo tutoreek salbuespena lortu ahal dute beren seme-alabei edo

tutoretzapekoei valentzieraren irakaskuntza ematetik, betiere inskripzioa egitean hala eskatzen dutenean.

III. TITULUA

Valentzieraren erabilera komunikabide sozialetan

25. artikulua

1. Valentziako Generalitateko Kontseiluak zainduko du valentzierak presentzia egokia izan dezan Valentziako Generalitatek kudeatzen dituen edo haren eskumenekoak diren irrati- eta telebista-igorgailuetan eta gainerako komunikabideetan, betiere lege honetan xedatutakoaren arabera.

2. Irrati eta telebistetan valentzieraren erabilera bultzatuko du.

3. Bi hizkuntzetan egiten diren kultura- eta arte-adierazpen guztiak sustatuko ditu, eta arreta berezia emango zaie valentzieraz egindakoei.

4. Valentziako Generalitatek valentziar liburua argitaratzera, garatzera eta sustatzera bideratutako ekintza guztiak babestuko ditu, betiere erabilitako hizkuntzari kalterik egin gabe, baina valentzieraz inprimatutakoei tratamendu espezifikoa emanez.

26. artikulua

1. Herritar guztiak eskubidea dute komunikabide sozialen bidez informazioa jasotzeko, bai valentzieraz bai gaztelaniaz.

2. Era berean, herritarrek, legerian ezarritako baldintzetan, komunikabide sozialetara irispidea dutenean, herritarrok eskubidea izango dute valentziera ahaztu eta idatziz erabiltzeko, gaztelaniaren baldintza berberetan.

IV. TITULUA

Botere publikoen jarduna

27. artikulua

Valentziako Generalitateko Kontseiluak, erregelamendu-xedapenen bidez, valentzieraren erabilera sustatuko du bere mendeko organoen administrazio-jarduera guztietan.

28. artikulua

Era berean, lege honetan zehaztutako printzipio eta salbuespenekin bat etorriz jokatu beharko dute toki-enteek.

29. artikulua

Valentziako Generalitateko Kontseiluak lagunduko die bere mendeko funtzionarioei eta gainerako enplegatu publikoei valentziera ikas dezaten, bai eta Toki Administrazioekoei eta Administrazio zentralekoei ere, azken honekin adostutakoaren arabera, gradualtasunaren eta borondatezkotasunaren printzipioen arabera.

30. artikulua

1. Valentziako Generalitatek eta toki-korporazioek, betebeharrak fiskalei dagozkenez, egintza eta adierazpenak salbuetsi ahal izango dituzte eta haiei hobariak eman, baldin eta egintza eta adierazpenok zerikusia badute Valentziako kultura sustatzearekin, zabaltzearekin eta hedatzearekin, eta bereziki aintzat hartuko dituzte valentzieraren erabilera dakartenak.

2. Valentziako Generalitatek eta toki-korporazioek, bakoitzak bere eskumenen eremuan, kargu, enplegu eta funtzio publikoak betetzeko egiten dituzten deialdien oinarrietan balioetsiko dute valentzieraren ezagutza, betiere funtzio publiko horiek egin ahal izateko lege honetan valentzieraren erabilerarako aurreikusitako printzipioen arabera.

3. Aurreko apartatuaren ondorioetarako, Valentziako botere publikoek adieraziko dute zein plazatarako den nahitaezkoa valentzieraz jakitea.

4. Valentziako Erkidegoan botere publikoek erabili beharreko inprimaki, formulario eta eredu ofizial guztiek bi hizkuntzetan egon beharko dute.

31. artikulua

Valentziako Gobernuak beharrezko akordioak egingo ditu Justizia Administrazioarekin, valentziera epaitegi eta auzitegietan erabil ahal izateko.

32. artikulua

Era berean, Valentziako Generalitateen eskumenekoak ez diren erregistro publikoetan valentzieraren erabilera normalizatzeke, egin beharreko akordioak sustatu beharko ditu organo eskudunekin.

33. artikulua

Valentziako botere publikoek, beren eskumenen eremuan, eta lege honetan xedatutakoaren arabera, valentzieraren erabilera sustatuko dute jarduera profesionaletan, merkataritzakoetan, lanekoetan, sindikaletan, politikoetan, erlijiosoetan, aisialdikoetan eta artistikoetan.

34. artikulua

Valentziako Gobernuak bere gain hartuko du valentzieraren erabilera eta irakaskuntza-prozesuaren zuzendaritza teknikoa eta koordinazioa; horretarako, aholkularitza emango die administrazio publiko eta partikular guztiei, eta haren erabilera eta hedapena sustatzen lagunduko duten neurri guztiak hartuko ditu.

V. TITULUA

Lurralde nagusiki valentzieradunak eta lurralde nagusiki gaztelaniadunak

35. artikulua

Lege honetan araututako ondorioetarako, eta irizpide historikoak kontuan hartuta, honako hauek hartzen dira udal-mugarte nagusiki valentzieradun gisa:

1. Alacanteko probintzia: Absúbia, Agost, Agres, Aguas de Busot, Alcalalí, Alcocer de Planes, Alcolecha, Alcoy, Alfafara, Alfaz del Pí, Algueña, Alicante, Almudaina,

Alquería de Aznar, Altea, Balones, Bañeres, Benasau, Benejama, Beniarbeig, Beniardá, Beniarrés, Benichembla, Benidoleig, Benidorm, Benifallim, Benifato, Benilloba, Benillup, Benimantell, Benimarfull, Benimasot, Benimeli, Benissa, Benitachel, Biar, Bolulla, Busot, Calpe, Callosa de Ensarriá, Campello, Campo de Mirra, Cañada, Castalla, Castell de Castells, Concentaina, Confrides, Crevillente, Cuatretondeta, Denia, Elche, Facheca, Famorca, Finestrat, Gata de Gorgos, Gayanes, Gorga, Guadalest, Guardamar del Segura, Hondón de las Nieves, Hondón de los Frailes, Ibi, Jalón, Jávea, Jijona, Lorcha, Llíber, Millena, Monóvar, Muchamiel, Murla, Muro de Alcoy, Novelda, La Nucía, Ondara, Onil, Orba, Orcheta, Parcent, Pedreguer, Pego, Penáguila, Petrel, Pinoso, Planes, Polop, Rafol de Almunia, Relleu, La Romana, Sagra, San Juan de Alicante, San Vicente del Raspeig, Sanet y Negrals, Santa Pela, Sella, Senija, Setla-Mirarrosa y Mirafior, Tárben, Teulada, Tibi, Tollos, Termos, Torremanzanas, Vall de Alcalá, Vall de Ebo, Vall de Gallinera, Vall de Laguart, Vergel, Villajoyosa.

2. Castellóko probintzia: Adzaneta, Ahín, Albocácer, Alcalá de Chivert, Alcora, Alcudia de Veo, en cuanto se refiere a su núcleo valenciano-parlante, Alfondiguilla, Almazora, Almenara, Ares del Maestre, Artana, Bechí, Benafijos, Benasal, Benicarló, Benicásim, Benlloch, Borriol, Burriana, Cahanes, Cáliz, Canet lo Roig, Castell de Cabres, Castellfort, Castelló de la Plana, Catí, Cervera del Maestre, Cinctores, Costur, Cuevas de Vinromá, Colla, Chert, Chilches, Chodos, Eslida, Figueroles, Forcall, Herbés, La Jana, La Llosa, La Mata de Morelia, Lucena del Cid, Moncófar, Morelia, Nules, Onda, Oropesa, Palanquea, Peñíscola, Portell de Morella, Puebla de Benifasar, Puebla 'remesa, Ribesalbes, Roseli, Salsadella. San Jorge, San Mateo, San Rafael del Río, Santa Magdalena de Pulpis, Sarratella, Sierra-Engarcerán, Suera, Tales, Tírig, Todolella, Torre de Embesora, Torre de Endoménech, Torreblanca, Traiguera, Useras Vall d'Alba, Vall de Uxó, Vallibona, Villafamés, Villafranca del Cid, Villanueva de Alcolea, Villar de Canes, Vila-Real, Villavieja, Villos, Vinarós, Vistabella del Maestrazgo, Zorita del Maestrazgo.

3. Valentziako probintzia: Ador, Adzaneta de Albaida, Agullent, Alaquás, Albaida, Albal, Albalat de la Ribera, Albalat deis Taronchers, Albalat deis Sorells, Alberique, Alboraya, Albuixech, Alcácer, Alcántara del Xúquer, L'Alcudia, Alcudia de Crespíns, Aldaya, Alfafar, Alfahuir, Alfara de Algimia, Alfara del Patriarca, Alfarp, Alfarrasí, Algar de Palancia, Algemesí, Algimia de Alfara, Alginet, Almácer, Almiserat, Almoines, Almusafes, Alquería de la Condesa, Alzira, Antella, Ayelo de Malferit, Ayelo de Rugat, Barig, Barxeta, Belgida, Bellreguart, Bellús, Benaguacil, Benavites, Benegida, Bentusser, Beniarjó, Beniatjar, Benicolet, Benifairó de les Valls, Benifairó de Valldigna, Benifayó, Beniflá, Benigánim, Benimodo, Benimuslem, Beniparrell, Benirredrá, Benisanó, Benisoda, Benisuera, Bétera, Bocarent, Bonrepós y Mirambell, Bufali, Burjassot, Canals, Canet de Berenguer, Carcaixent, Cárcer, Carlet, Carrícola, Casinos, Castellón de Rugat, Castellonnet, Catadau, Catarroja, Cerdá, Corbera, Cotes, Cuart de les Valls, Cullera, Daimús, La Eliana, Enova, Estivella, Estubeny, Faura, Favareta, La Font d'en Carrós, Fontaneres, Fortaleny, Fofos, Fuente la Higuera, Gabarda, Gandía, Genovés, Gilet, Godella, La Granja de la Costera, Guadaséquies, Guadasuar, Guardamar, Lugar Nuevo de Fenollet, Lugar Nuevo de la Corona, Lugar Nuevo de San Jerónimo, Llanera de Ranes, Llaurí, Lliria, Llombay, Llosa de Ranes, Llutxent, Manises, Manuel, Masalavés, Masalfasar, Massamagrell, Massanassa, Meliana, Miramar, Mislata, Mogente, Moncada, Montserrat, Montaberner, Montesa, Montichelvo N'ontroy, Museros, Náquera, Novelé, Oliva, Olocau, L'Ollería, Ontinyent, Otos, Paiporta, Palma de Gandía, Palmera, Palomar, Paterna, Petrés, Picanya, Picassent, Piles, Pinet, Poble del Duc, La Poble Llarga, La Poble de Vallbona, Polinyá del Xuquer, Potries, Pucol, Puebla de Farnals, Puig, Quart de Poblet, Quartell, Cuatretonda, Rafelbuñol, Rafelcofer,

Rafelguaraf, Ráfol de Salem, Real de Gandía, Real de Montroy, Ribarroja del Turia, Riola, Rocafort, Rotglá y Corbera, Rótova, Rugat, Sagunto, Salem, San Juan de Enova, Sedaví, Segart, Sellent, Sempere, Senyera, Serra, Silla, Simat de Valldigna, Sollana, Sueca, Sumacárcel, Tavernes Blanques, Tabernes de Valldigna, Terrateig, Torrella, Torrent, Torres Torres, Turís, Valencia, Vallada, Vallés, Villalonga, Villamarchante, Vilanova de Castelló, Vinalesa, Xátiva, Xeraco, Xeresa, Xirivella.

36. artikulua

Lege honetan araututako ondorioetarako, honako hauek hartzen dira udal-mugarte nagusiki gaztelaniadun gisa:

1. Alacanteko probintzia: Albatera, Algorfa, Almoradí, Aspe, Benejúzar, Benferri, Benijófar, Bigastro, Callosa de Segura, Catral, Cox, Daya Nueva, Daya Vieja, Dolores, Elda, Formentera del Segura, Granja de Rocamora, Jacarilla, Monforte del Cid, Orihuela, Rafal, Redován, Rojales, Salinas, San Fulgencio, San Miguel de Salinas, Sax, Torrevieja, Villena.

2. Castellóko probintzia: Algimia de Almonacid, Almedíjar, Altura, Arañuel, Argelita, Ayódar, Azuébar, Barracas, Bejfs, Benafer, Castellново, Castillo de Villamalefa, Caudiel, Cirat, Cortes de Arenoso, Chóvar, Espadilla, Fanzara, Fuente la Reina, Fuentes de Ayódar, Gaibiel, Gátova, Geldo, Higueras, Jérica, Ludiente, Matet, Montan, Mentanejos, Navajas, Olocau del Rey, Pavías, Pina de Montalgrao, Puebla de Arenoso, Sacañet, Segorbe, Soneja, Sot de Ferrer, Teresa, Toga, Torás, El Toro, Torralba del Pinar, Torrechiva, Vall de Almonacid, Vallat, Villahermosa del Río, Villamalur, Villanueva de Viver, Viver, Zucaina.

3. Valentziako probintzia: Ademuz, Alborache, Alcublas, Alpuente, Andilla, Anna, Aras de Alpuente, Ayora, Benagéber, Bicorn, Bolbaite, Bugarra, Buriel, Calles, Camporrobles, Casas Altas, Casas Bajas, Castielfabib, Caudete de las Fuentes, Cofrentes, Cortes de Pallás, Chelva, Chella, Chera, Cheste, Chiva, Chulilla, Domeño, Dos Aguas, Enguera, Fuenterrobles, Gestalgar, Godelleta, Higeruelas, Jalance, Jarafuel, Loriguilla, Losa del Obispo, Macastre, Marines, Millares, Navarrés, Pedralba, Puebla de San Miguel, Quesa, Requena, Siete Aguas, Sincarcas, Sot de Chera, Teresa de Cofrentes, Titaguas, Torrebaja, Tous, Tuéiar, Utiel, Vallanca, Venta del Moro, Villar del Arzobispo, Villargordo del Cabriel, Yátova, La Yesa, Zarra.

37. artikulua

1. Aurreko artikuluetan egindako adierazpenak ez du eragotziko Valentziako Generalitateko Kontseiluaren jardun instituzionala, betiere lege honetan araututako valentzieraren erabilera eta irakaskuntza gauzatu daitezke lortzeko, eta, bereziki, herritar guztiek hura ezagutu eta erabiltzeko duten eskubide eraginkorra lortzeko.

2. Aurreko artikuluetan egindako adierazpena lege honen aplikazioaren arabera berrikusi ahal izango da.

Lehenengo xedapen iragankorra

Valentziako Generalitateko Administrazioari, Toki Administrazioari, haien mendeko erakunde eta instituzioei, eta lege honetan araututako gainerako zerbitzu publikoei dagokienez, valentzieraren erabilera eta irakaskuntza hiru urteko epean gauzatu beharko dira.

Valentziako Erkidegoan dagoen Estatuko Administrazioari dagokionez, bai eta Justizia Administrazioari dagokionez ere, Valentziako Generalitateko Kontseiluak

organismo eskudunekin horretarako hitzartzen dituen akordioetan xedatutakoari jarraituko zaio, alde batera utzi gabe hizkuntza ofizialen erabilerari buruz Administrazioaren esparru horietarako ezar daitekeen estatu-mailako lege-erregulazioa.

Bigarren xedapen iragankorra

Gaur egun irakasleak prestatzeko zentroetan ikasten ari diren ikasleek haietako ikasketak-planak lege honetan xedatutakora egokitzen ez diren bitartean, Valentziako Generalitateko Kontseiluak, erregelamendu bidez, beharrezkoak diren neurri guztiak hartuko ditu ikasle horiek, ikasketak amaitzean, valentzieraren ezagutza nahikoa dutela ziurtatzeko.

Hirugarren xedapen iragankorra

Lege hau indarrean jarritakoan, Valentziako Generalitateko Kontseiluak behar diren ikastaroak antolatuko ditu, une horretan jardunean dauden irakasleek, edozein hezkuntza-mailatan irakasten dutela ere, ahalik eta lasterren valentzieraren gaitasun nahikoa lor dezaten.

Xedapen indargabetzailea

Indargabetuta geratzen dira lege honetan xedatutakoaren aurka osorik edo zati batean jotzen duten maila bereko edo beheragoko arau guztiak.

Azken xedapenetako lehenengoa

Baimena ematen zaio Valentziako Generalitateko Kontseiluari lege honetan xedatutakoa aplikatu eta garatzeko behar diren erregelamendu-xedapen guztiak eman ditzan.

Azken xedapenetako bigarrena

Lege hau Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

7.4.15.2. 3/1984 Legea, ekainaren 6koa, RTVEk Valentziako Erkidegoan duen Aholku Batzordea sortu eta arautzekoa¹²⁶⁴

HITZAURREA

IV

Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko azaroaren 23ko 4/1983 Legeak, aldarrikatzen duenez, “herritar guztiek eskubidea dute komunikabide sozialen bidez informazioa jasotzeko, bai valentzieraz bai gaztelaniaz”, eta ondoren honako hau adierazten du: “era berean, herritarrek, legerian ezarritako baldintzetan, komunikabide sozialetara irispidea dutenean, herritarrok eskubidea izango dute valentziera ahoz eta idatziz erabiltzeko, gaztelaniaren baldintza berberetan”.

25. artikuluan Valentziako Generalitateko Kontseiluari eragiten dio, berak zaindu dezala valentzierak presentzia egokia izan dezan Valentziako Generalitatek kudeatzen dituen edo haren eskumenekoak diren irrati- eta telebista-igorgailuetan eta gainerako komunikabideetan, betiere lege honetan xedatutakoaren arabera. Orobat adierazten du ezen Valentziako Generalitateko Kontseiluak sustatuko duela “irrati eta telebistetan valentzieraren erabilera”, eta “hizkuntzetan egiten diren adierazpen kultural eta artistiko guztiak sustatuko ditu, eta, bereziki, valentzieraz egindakoa”.

V

Konstituzioak eta Estatutuak arlo honetan emandako aginduak behar bezala zehaztu eta eraginkorrak izan daitezen, beharrezkoa da arauak garatzea Estatuko oinarrizko legeriaren esparruan, eta Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legearekin bat etorriz, zeina betetzera baitator RTVEk Valentziako Erkidegoan duen Aholku Batzordea sortu eta arautzeko Legea.

---

¹²⁶⁴ BOEren 173. zenbakian, 1984ko uztailaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1984-16539>

7.4.15.3. 8/1984 Legea, abenduaren 4koa, Valentziako Erkidegoaren Ikurrak eta Horien Erabilera arautzen duena¹²⁶⁵

II. TITULUA Ereserki ofiziala

3. artikulua

[...]

Valentziako Erkidegoko ereserki ofiziala gaztelaniaz edo valentzieraz interpretatu ahal izango da. Valentzierazko bertsioreen testua ere, Maximiliano Thousek egina, lege honen II. eranskin gisa erantsi da.

---

¹²⁶⁵ BOEren 23. zenbakian, 1985eko urtarrilaren 26ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-1806>

7.4.15.4. 13/1997 Legea, abenduaren 23koa, pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren eta lagatako gainerako tributuen tarte autonomikoa arautzen duena¹²⁶⁶

I. TITULUA

Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga

II. KAPITULUA

Banakako tributazioa

4. artikulua.— Kenkari automatikoak

Bat. Hauek dira araubide erkideko autonomia-erkidegoen eta autonomia-estatutua duten hirien finantzaketa-sistema arautzen duen eta zerga-arau jakin batzuk aldatzen dituen abenduaren 18ko 22/2009 Legearen 46.1.c artikuluan aipatzen diren kenkari autonomikoak:

¹²⁶⁷r) Valentziera sustatzera bideratutako dohaintzengatik: % 20 lehenengo 150 euroetarako, eta % 25 zergaldian zehar honako erakunde hauen alde egindako diruzenbatekoen dohaintzen gainerako zenbatekorako:

- 1) Generalitat, organismo publikoak eta Generalitatearen sektore publiko instrumentala.
- 2) Valentziako Erkidegoko toki-erakundeak, haien mendeko organismo publikoak, fundazioak eta partzuergoak.
- 3) Valentziako Erkidegoan ezarrita dauden unibertsitate publiko eta pribatuak.
- 4) Valentziako Erkidegoko arte-irakaskuntzen goi-mailako zentroak.
- 5) Zergaldiaren azken egunean valentziera sustatzeko erakunde zentsuan inskribatutako erakundeak.

Ondorio horietarako, dohaintza-emailea Generalitat edo Generalitateko erakunde publikoetako bat denean, ekitaldi bakoitzean jasotako zenbatekoa, gutxieneko kreditu gisa, hurrengo ekitaldiko aurrekontuetako gastu-programei lotuta geratuko da, baldin eta gastu-programa horien xedea bada valentziera sustatzea.

---

¹²⁶⁶ BOEren 83. zenbakian, 1998ko apirilaren 7ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-8202>

¹²⁶⁷ Generalitatearen 2022ko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzko abenduaren 29ko 7/2021 Legearen 23. artikulua emandako idazkera (BOE, 19. zenbakia, 2022ko urtarrilaren 22ko alea).

7.4.15.5. 7/1998 Legea, irailaren 16koa, Hizkuntzaren Valentziako Akademia sortzekoa¹²⁶⁸

HITZAURREA

Espainiako 1978ko Konstituzioaren 3. artikulua, gaztelania Estatuko hizkuntza espainiar ofizial gisa aldarrikatzeaz gain, ezartzen du ezen Espainiako gainerako hizkuntzak ere ofizialak izango direla autonomia-erkidegoetan, bakoitzaren autonomia-estatutuen edukiaren arabera.

Era berean, Konstituzioaren testuko 148. artikuluan 1. apartatuko 17. puntuan xedatzen da ezen autonomia-erkidegoek eskumenak beren gain har ditzaketela, hala badagokio, autonomia-erkidegoko hizkuntzaren irakaskuntza sustatzeko.

Gainera, Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuari buruzko uztailaren 1eko 5/1982 Lege Organikoak 7. artikuluan ezartzen duenez, “Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak valentziera eta gaztelania dira”, eta, geroago esaten duenez, “Valentziako Generalitatek bermatuko du bi hizkuntzen erabilera normala eta ofiziala, eta beharrezkoak diren neurriak hartuko ditu ezagutza ziurtatzeko”. Era berean, 5. puntuan honako hau aurreikusten du: “Legeak ezarriko ditu Administrazioan eta irakaskuntzan berezko hizkuntza aplikatzeko irizpideak”. Azkenik, Autonomia Estatutuaren 31. artikuluko 4. puntuak eskumen eskusiboa ematen dio Valentziako Generalitati kulturaren arloan.

Beste alde batetik, azaroaren 23ko 4/1983 Legeak, Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzkoak, Valentziako Generalitateen konpromisoa islatu zuen, gure autonomia-erkidegoko kultura-ondarearen defentsan eta, bereziki, gure herriaren hizkuntza historiko eta propio gisa definitutako valentziera berreskuratzean. Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofizialen artean dagoen desberdintasun-harremana gainditu nahi du legeak, eta beharrezko jarduketak xedatzen ditu valentzieraren erabilera gizarteko zenbait esparrutan bultzatzeko, betiere valentzieraren eta gaztelaniaren arteko benetako parekatzea ahalbidetze aldera.

Era berean, lege horrek dioenez, valentziera “gure gizarte osoaren kultura-ondarearen funtsezko zatia da”, eta, horrenbestez, Valentziako Gobernuak, egungo egoera historikoan, beharrezko gaitasunaren jabe da Valentziako Erkidego osoko gizarte-sektore guztiak konprometituta sentitu ahal izan daitezen gure herritik haren nahia eta zintzotasuna jasotzeko ohorea izan duen hizkuntza berreskuratze prozesuan. Valentzieraren erabilera “normala eta ofiziala” bermatzeko premisetako bat, Autonomia Estatutuaren 7. artikulua aurreikusten duen bezala, eta, beraz, administratuen segurtasun juridikoa bermatzeko premisa hau da: administrazio publiko guztiak valentzieraren araudi ortografiko eta gramatikal bera izatea. Alderdi hori ez zen berariaz aurreikusi Autonomia Estatutuaren kasuan, ez eta Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legearen kasuan ere, nahiz eta lege horren 34. artikulua ezartzen duen Valentziako Gobernuak bere gain hartuko duela valentzieraren erabilera- eta irakaskuntza-prozesuaren zuzendaritza tekniko eta koordinazioa; horretarako, aholkularitza emango die administrazio

---

¹²⁶⁸ BOEren 252. zenbakian, 1998ko urriaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-24262>

publiko eta partikular guztiei, eta haren erabilera eta hedapena sustatzen lagunduko duten neurri guztiak hartuko ditu.

Gai horiengatik eta beste batzuegatik, Valentziako Gorteen 1997ko irailaren 17an erabaki zuten Kulturaren Valentziako Kontseiluari eskatzea valentziar “hizkuntza-gai”ei buruzko irizpena eman zezala. Hona hemen 1998ko uztailaren 13an onetsitako irizpenaren zati xedatzailea:

«Valentzieraren gizarte-egoerari eta erabilerari buruz.

»Valentziera XV. mendean eta XVI. mendean zati batean heldu zen bere literatura-ospe handienera, eta Calabriako duke-dukeseekin idazkiak pixkanaka gaztelaniaratzten hasi ziren, nahiz eta eguneroko erabileran bizirik iraun zuen.

»XIX. mendean amaieran, *Renaixença* izeneko mugimenduak hizkuntzaren erabilera pixka bat berreskuratu zuen lehiaketetan eta literatura-argitalpenetan, eta hori gure mendean lehenengo hamarkadetan zehar luzatu zen.

»Gaur egun, valentzieraren egoera paradoxikoa da: Erabilera kultu eta ofizialari dagokionez, eta alor horretan gabezia nabarmenak egon arren, azken mendeetan inoiz baino hobeto gaude Planta Berriko Dekretuaz geroztik, behintzat XVIII. mendean hasieratik; herri-erabilerari dagokionez, ordea, ez dirudi ezer berreskuratu genuenik, eta hizkuntza-desafekzioko egoeran jarraitzen dugu, eta eguneroko hizkera modu kezagarrian pobretzen eta gaztelaniaratzten ari da. Baina, bistakoa da horrelako egoera batek ezin duela denbora gehiegi iraun, eta, beraz, edo lortzen da valentzierak inoiz galdu behar ez zukeen herri-erabileraren maila berreskuratzea, edo hura zaintzea ere ezinezko bihurtuko da.

»Beste alde batetik, 1932. urtean Castellóko ortografia-arauak sinatu ziren, eta haiei jarraitu zieten Valentziako literatura-egileek berrogei urtez arazorik gabe. Ondoren, hirurogeita hamarrek hamarkadaz geroztik, kultura- eta politika-sektoreak jarki zaizkio araudi horri, baina valentzieraz idatzitako ekoizpen gehiena lehenengo arau gutxi gorabehera garatu horien arabera idazten jarraitu da.

»Era berean, esan behar dugu ezen Autonomia Estatutuaren eta Estatutuak ahalbidetu duen autogobernuaren babesean, egingarri egin dela valentzieraren gizartearen aitortza- eta prestigio-maila nabarmen hobetzea eta azken aldi honetan hobetze hori ikusi dugula; hori oinarri faboragarria da baikortasunez ahalegintzeko gure hizkuntza behar bezala birgaitzen, zeina gaur egun abandonatzeak eta utzikeriak hondatua baita. Zoritxarrez, gure artean betierekotzen den gatazka antzugarriak oztopatu egiten du hobekuntza hori, batez ere Valentziako hirian eta haren konurbazioan. Valentziarren berezko hizkuntzaren izenari, izaerari eta araudiari buruzko gatazka bat, zeinak eragozten baitu haren osasuna, eta valentziar gisa identifikatu eta elkartu beharko gintuzkeen hizkuntza berreskuratzekeo prozesuan zailtasunak metatzen baititu; izan ere, hizkuntza horrek ez gintuzke bereizi behar.

»Hala ere, gatazkaren antzutasunak hizkuntzaren beraren eremua gainditzen du, eta eragin negatiboa du gure herriaren gizarte-egituraketan. Izan ere, orain oro har hitz eginda, egia da norbanakoen ekimena eta lehia, maila guztietan, edozein gizarte-talde handiren martxa onaren osagai ordeztezinak direla, baina, era berean, egia da gaur egun beharrezkoa dela oinarri erkide bat, nagusiki partekatzen diren erreferente kolektibo batzuentzat, taldeko kide izatearen sentimendu indartsua, gutxieneko elkartasuna, betiere norbanakoen ekimen indibidual hura eta lehia hura gizartearentzat onuragarriak izan daitezen eta gizarte-giro insolidario eta suntsitzaile bihurtu ez daitezen. Izan ere, Valentziako Erkidegoa bezalako erkidego politiko batek gainerako erkidego politikoaren eremuan iraun baino gehiago nahi

badu, bere nortasun bereizia baieztatu nahi badu, arrakasta izan nahi badu eta aurrera egin nahi badu, beharrezkoa izango da haren kide indibidual eta kolektiboetatik hoberenak erkidego bateko kide izatearen eta leialtasun erkidego-sentimendu operatibo sendoa garatzea. Hain zuzen ere, kulturaren berezko hizkuntza bat, gure kasuan valentziera, kalean eta instituzioetan bizi dena, balio handiko elementua da erkidego-sentimendu hori eratzeko, zeina baita aurrerapenaren gizarte-etorkizun baten ataria.

»Baina, dagoeneko esan dugun bezala, valentziera, gure hizkuntza, sarritan erabiltzen da valentziarren arteko desadostasun-arrazoi gisa, eta ez da identifikaziorako eta batasunerako behar dugun erkidego-ezaugarria. Esan beharra dago alde batetik eta bestetik hizkuntzaren eta nazioaren artean askotan egin den identifikazio mekanikoak ez duela ezelan ere lagundu gaia argitzen eta gai hori gutxieneko lasaitasun eta arrazionaltasun baten gainean finkatzen. Beraz, beharrezkoa da jakitea zelan desaktibatu behar den gizartearentzat antzugarria den gatazka hori; izan ere, gainera, bizitzen egokitu zaigun mundu honetan, hau da, globalizazioaren, *mass medien* eta eskolatze orokortuaren munduan, irismen demografiko txikiko hizkuntza batek, gurea bezalakoak, zeina hizkuntza indartsuez inguratua baita, epe laburrean desagertzeko arrisku handia du, baldin eta hari gehitzen badiogu alferreko zailtasuna, nola baita denboran zehar luzatzen den gatazka larriki nahasgarria.

»Argudiatu berri dugun guztiaren arabera, beharrezkoa da gure hizkuntza propioaren gaia egunerokotasuneko eztabaida alderdikoitik kanpo uztea eta, horrela, alderdien arteko eztabaida lasaiaren xede bihurtzea, ahalik eta adostasun handienetara heltzeko. Bide horren amaieran, gure hizkuntzak irabaziko luke, eta horrek valentziar guztiok irabaztea ekarriko luke.

»Azkenik, Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legearen espirituan, eta valentziar gisa dugun autoestimua indartzeko, gure nortasun bereizia baieztatuzko eta indartzeko ikuspegian, garaia heldu da, lehenik eta behin adosteko eta ondoren aplikatzeko valentzieraren erabilera maila guztietan sustatzeko premiaz hartu behar diren neurri politikoak; horretarako, beharrezkoa izango balitz, alde aurreko foro politikoak sortuko lirateke, eta horietan beharrezko diren neurriak batera eztabaidatu eta ebaluatu beharko lirateke (zeinak instantzia egokiek onetsi eta aplikatu beharko bailituzkete: Valentziako Gorteak, Gobernuak, diputazioak eta udalak). Valentziera esparru publikoan dagoen egoera marjinaletik ateratzeko neurriak, betiere etorkizun posible eta duina emateko, epe laburrean desagertzeko benetako arriskua saiheste aldera.

»Neurriek jarduketa publiko batzuk estali beharko lituzkete, hala nola:

»Valentzieraren irakaskuntza eta valentzierazko irakaskuntza indartzea hezkuntza-maila guztietan.

»Programazioa, funtsean, valentzieraz, Valentziako telebista eta irrati publikoetan.

»Valentziako Administrazioak eredu jarri izatea hizkuntzaren erabileran, bai arduradun politikoan agerpen publikoan dagokienez, bai jarduketa ofizialei dagokienez (argitalpenak, publizitatea, administrazio-dokumentazioa...).

»Merkataritzan, publizitatean bereziki eta, oro har, bizitza ekonomikoan valentzieraren erabilera sustatzeko politika sistematikoa.

»Era berean, kultura-industrian: liburuan, prentsan, antzerkian, zineman eta, oro har, ikus-entzunezkoen munduan.

»Dei bat eliza-munduari, bere eremuan valentzieratze-bulkada horrekin bat egin dezan.

»Amaitzeko: gure erkidegoan bi hizkuntza ofizial ditugu, valentziera eta gaztelania, eta bitzuok herritarrek benetan erabiltzen dituzte, baina bata eta bestea modu desorekatuan. Zorionez, gaztelania hain hizkuntza zabaldua eta indartsua da nazioartean, ezen lasaiago susta baitezakegu gure artean valentzieraren erabilera, bigarren hizkuntza bat ezagutzen dugulako, baita gurea ere, zeinak errazten baitigu nazioarteko komunikazioa, betiere herri bereizi gisa dugun identitatearen zati ordainezin bat alferrik galdu gabe: geure hizkuntza propioa. Benetan penagarria izango litzateke, baina baita dimisio tamalgarria ere, elkarrizketarik edo ohartarazpenik ezagatik, edo txarto ulertutako modernitate batengatik, mendez mende valentziar gisa identifikatu gaituen hizkuntza gordetzeko aukera pasatzen utziko bagenu.

»Valentzieraren izenari, izaerari eta kodetzeari buruz

»Gure autonomia-estatutuak “valentziera” deitzen dio valentziarren berezko hizkuntzari, eta, beraz, termino hori erabili behar da esparru instituzionalean, izaera baztertzailerik izan gabe. “Valentziera” izendapen hori, eta “valentziarren berezko hizkuntza”, “valentziar hizkuntza” izendapenak edo beste batzuk, zeinak bermatzen baitituzte Valentziako tradizio historikoak, herri-erabilerak edo indarrean dagoen legeriak, ez dira zalantzan jarri behar, eta ez dute polemikarako gai izan behar. Guztiek balio dute gure hizkuntza propioa izendatzeko, zeina hizkuntza ofiziala baita gaztelaniarekin batera.

»Valentziera Valentziako Erkidegoaren hizkuntza historikoa eta propioa da, eta Aragoiko Koroa zaharreko lurralde hispanikoetako autonomia-estatutuek hizkuntza propiotzat aitortzen duten hizkuntza-sistemaren barruan dago.

»Castellóko Arauak izenekoak gertakari historiko dira, eta beharrezko adostasuna eratu zuten eta eratzen dute. Kulturaren Valentziako Kontseiluak 1932. urtean arauok posible egin zituen akordio-espirtua aldarrikatzen du, eta uste du arau horiek abio izan direla, valentziarrok partekatuta, gure hizkuntza propioa sendoro araupetzeko. Valentziera hizkuntza-ondarea da, hurrengo apartatuan proposatuko den erreferentzia arauemaileko enteak zaindu eta aberastu beharrekoa. Entea tradizio lexikografikoan, literarioan eta Valentziako benetako hizkuntza-errealitatean oinarrituko da.

»Erreferentzia arauemaileko entea

»Kulturaren Valentziako Kontseiluak valentzieraren araudiaren erreferentziako ente bat sortzea proposatu du, eta horretarako honako ezaugarri hauek proposatzen ditu:

»I. Nortasun juridiko propioa izatea, funtzionalki eta aurrekontuz independentea.

»II. Gaitasuna izatea hizkuntza-arloko araudia zehazteko, lege batek aitortua. Hark arlo horretan hartzen dituen erabakiak lotesleak izatea administrazio publikoentzat, hezkuntza-sistemarentzat, komunikabide publikoentzat eta titulartasun publikoko beste erakunde edo organo batzuentzat, edo finantzaketa publikoa duten erakunde edo organoentzat.

»III. Erreferentzia arauemaileko enteko kideak hogeita bat izatea, hamar urteko aldietarako izendatuak. Berritzeagatik edo beste arrazoi batzuegatik sor daitezkeen postu hutsak barne-kooptazio bidez betetzea.

»IV. Valentziako Gorteen bi hereneko gehiengoz hautatzea hasierako kideak, eta kide horien bi herenak gutxienez valentzieraren adituak izatea, gaitasun zientifiko eta akademiko egiaztatua dutenak, betiere ebaluazio objektiboko irizpideen arabera. Eta gainerakoak, hogeita bat kide izan arte, letretako eta irakaskuntzako pertsona ospetsuak izatea, hizkuntza-gaitasuna eta valentzieraren esparruan ekoizpen aitortua dituztenak.

»V. Enteak harreman horizontalak izan ditzake estatuko beste hizkuntzetako erakunde arauemaileekin.

»Valentziako Gorteen mandatua denez, Kulturaren Valentziako Kontseiluak goi-instituzioari iradokitzen dio aipatutako legea parlamentuan presaz izapidetu dadila».

Irizpen hori ikusita, Valentziako Gorteen Hizkuntzaren Valentziako Akademia sortzea erabakitzen dute, ondoren adieraziko den moduan:

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua

Hizkuntzaren Valentziako Akademia (AVA) sortzen da, Valentziako Generalitatearen instituzio gisa, lege honetan zehazten diren eskumenekin, osaerarekin, funtzionamendu-araubidearekin eta antolaketarekin.

2. artikulua

AVA izaera publikoko instituzioa da, Generalitateko Presidentetzari atxikia, berezko nortasun juridikoa du, eta bere eginkizunak autonomia organiko, funtzional eta aurrekontuzkoaz egikaritzen ditu, objektibotasuna eta independentzia bermatzeko.

3. artikulua

Hizkuntzaren Valentziako Akademia instituzio bat da, zeinaren eginkizuna baita valentzieraren hizkuntza-araudia zehaztea eta, hala badagokio, prestatzea. Era berean, valentziera zaintzea, tradizio lexicografiko eta literariotik eta Valentziako benetako hizkuntza-errealitatetik abiatuta, baita arautze kontsolidatua ere, zeina baitator Castellóko Arauak izenekoetatik.

4. artikulua

Akademiaren jardunaren oinarri izan behar duten printzipioak eta irizpideak Kulturaren Valentziako Kontseiluak 1998ko uztailaren 13an onetsitako irizpenetik ondorioztatzen dira, zeina jasota baitago lege honen hitzaurrean.

5. artikulua

AVAk bere eginkizunak egikaritzean hartzen dituen erabakiak Generalitateko instituzio guztiek, botere publikoek, gainerako administrazio publikoek, hezkuntza-sistemak eta komunikabideek, titulartasun publikoko edo finantzaketa publikoa duten erakundeek, organismoek eta enpresek bete beharko dituzte.

6. artikulua

AVAk Valentziako hirian izango du egoitza, beste lurralde-egoitza batzuk izan baditzake ere, edo Valentziako Erkidegoko edozein udalerritan bilkurak egin baditzake ere.

II. TITULUA

AVAren eskumenak

7. artikulua

Honako hauek izango dira AVAren eskumenak:

- a) Valentzieraren araudi ofiziala zehaztea, aspektu guztietan.
- b) Generalitatek eskatuta, Valentziako Erkidegoko toponimiaren eta onomastika ofizialaren hizkuntza-forma zuzenak finkatzea, horiek ofizialki onets daitezten.
- c) Valentziako araudiari eta onomastika ofizialari buruzko txostenak edo irizpenak ematea eta zabaltzea eta azterlanak egitea, bere ekimenez edo Valentziako Erkidegoko instituzio publikoek eskatuta.
- d) Valentzieraren erabilera normala zaintzea eta haren izendapena eta izaera defendatzea.
- e) Instituzio publikoek sortutako testuak edo ofizialki onetsi behar direnak AVAren hizkuntza-araudira egokitzen diren informatzea, bai eta Valentziako Erkidegoko ikus-entzunezko ekoizpenari buruz informatzea ere.
- f) Generalitateen Kontseiluari eta Valentziako Gorteei urteko memoria bat egitea eta aurkeztea, zeinean azalduko baitira ekitaldian zehar egindako jarduerak, bai eta valentzieraren edozein adierazpen normaltasunez erabiltzeko behar diren oharrak eta aholkuak ere.
- g) Generalitateko presidenteak, Valentziako Gorteen edo Valentziako Gobernuak, beren eskumenen eremuan, agintzen dizkioten gainerakoak.

8. artikulua

Kontseiluak AVAri eskatuko dio txostena edo irizpena eman dezan valentzieraren araudiari, toponimiari eta onomastikari lotutako lege- edo arau-aurreproiektuei buruz. Eskabidea egin eta hirurogei eguneko epean AVAk ez badu berariazko adierazpenik egin horiei buruz, ulertuko da instituzioaren oniritzia dutela eta ez dagoela eragozpenik aurkezteko.

Kontseiluaren eskaeretan prozedura presazkoa dela adierazten bada, epea hogeita hamar egunera murriztuko da.

9. artikulua

1. Bere xedeak hobeto betetzeko, AVA ataletan egituratu eta azterlan batzordeak eratu ahal izango dira, betiere lege honen edukiaren eta erregelamendu bidez zehazten denaren arabera.
2. Era berean, Hizkuntzaren Valentziako Akademiak harreman horizontalak izan ditzake estatuko beste hizkuntzetako erakunde arauemaileekin.
3. Era berean, beste organismo akademiko, zientifiko eta kultural batzuekin ere lankidetzak akordioak egin ahal izango ditu.

III. TITULUA

Hizkuntzaren Valentziako Akademiaren osaera

I. KAPITULUA

AVAk akademikoak

10. artikulua

AVAk hogeita bat akademiko izango ditu, eta betekizun hauek bete beharko dituzte:

a) Valentziar izate politikoa edukitzea.

b) Adituak izatea valentzieran, gaitasun zientifiko eta akademiko egiaztatua izatea, edo letretako edo hizkuntza-arloko irakaskuntzako pertsona ospetsuak izatea, edo valentzieraren edo Valentziako kulturaren esparruan ekoizpen aitortua izatea.

11. artikulua

1. Hasierako hogeita bat akademikoak Valentziako Gorteek hautatuko dituzte, zuzenbideko kideen bi hereneko gehiengoz, hamabost urterako, eta berriz ere hautatu ahal izango dira.

2. Akademiako kideak lehen aldiz hautatu eta hamabost urtera —kideok aurreko apartatuan aipatutakoak dira— Hizkuntzaren Valentziako Akademiak, hogeita bat kideen kooptazio bidez, akademikoen herena berrituko du. Ordeztu beharreko zazpi akademikoak zakuratze-sistemaren bidez zehaztuko dira.

Aurreko berritzetik bost urtera, era berean jokatuko da, hasieran aukeratutakoen edo haien ordezkoen beste heren bat berritzeko. Gainerako herena bigarren berritzea egin eta bost urtera berrituko da, prozedura bera erabiliz.

Bost urtean behin, eta sistema bera erabiliz, hamabost urteko aldia betea duten akademikoen herena berrituko da.

Berritze-prozesuetan, emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioa errespetatuko da, haien merezimenduaren eta gaitasunaren arabera.

Lege honen ondorioetarako, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna dagoela ulertuko da emakumeen presentzia gutxienez % 50ekoa denean. Artikulu honetan aipatzen den zakuratze-prozesuak bermatu beharko du emaitzak ez diola kalterik egingo organoan ordezkaritza txikia duen sexuaren presentziari.

3. Akademikoak hautatu ondoren, Generalitateko presidentek haiek izendatuko ditu dekretu bidez, eta ekitaldi publiko batean jabetuko dira karguaz.

12. artikulua

Akademikoa izatea eta hauek bateraezinak dira:

a) Valentziako Gorteetako diputatua.

b) Gorte Nagusietako diputatua edo senataria, edozein parlamentu autonomotako kidea edo Europako Parlamentuko kidea.

c) Espainiako Gobernuako kidea edo edozein autonomia-erkidegotako gobernuetako kidea eta Administrazio autonomikoko eta Estatuko goi-karguak.

d) Toki-korporazioetako kidea.

e) AVAren zerbitzuan diharduten langileak.

AVAk aztertu, deklaratu eta kontrolatuko ditu akademikoen balizko bateraezintasunak, betiere erregelamenduz ezartzen den moduan.

13. artikulua

1. Akademikoak, hautatuak izan ziren aldian zehar, ezin aldatu izango dira eta beren izaerari utziko diote honako kasu hauetan:

a) Heriotzagatik.

b) Espresuki uko egiteagatik.

c) Hautatuak izan ziren aldia azkentzeagatik. Hala ere, akademikoek beren eginkizunak osorik egikaritzen jarraituko dute harik eta kide berriak karguaz jabetu arte.

d) Ezintasun nabarmenagatik, edo desgaikuntzagatik, ebazpen judizial irmoaren bidez deklaratu.

e) Valentziar izaera politikoa galtzeagatik.

f) Finkatutako epean ebatzi ez den bateraezintasunagatik.

2. Artikulu honetako a), b), d) eta e) apartatuetan jasotako kasuetako bat gertatzen bada lehenengo hamabost urteetan zehar, Valentziako Gorteek beteko dute hutsik dagoen postua, 11.1 artikuluan xedatutakoaren arabera. Aurrerantzean, 11.2 artikulua arabera beteko da postu hutsa.

Hautatutako akademikoa, bi kasuetan, ordeztua hautatua izan zen aldirako geratzen den denborarako izango da.

Gainera, f) letran jasotako kasua gertatzen bada eta hori ebazten ez bada erregelamendu bidez ezartzen den epean, aurreko apartatuetako irizpide berberen arabera beteko da postu hutsa.

14. artikulua

Akademikoek eskubidea izango dute dietak eta kalte-ordainak jasotzeko beren eginkizunak egikaritzeagatik.

II. KAPITULUA

AVAren gobernu-organoak

15. artikulua

Honako hauek dira AVAren gobernu-organoak:

1. Kide anitzeko organoak:

AVAren Osoko Bilkura.

Gobernu Batzarra.

2. Kide bakarreko organoak:

AVAren presidentea.

16. artikulua

1. Osoko Bilkura da AVAren erabaki-organo gorena, eta hogeita bat akademikoek osatuko dute.
2. Honako eskudantzia hauek dagozkie AVAren Osoko Bilkurari:
  - a) Erregelamendu-proiektua eta haren balizko aldaketak onestea, eta Valentziako Generalitateko Kontseiluari bidaltzea, honek haiek onets ditzan.
  - b) Urteko memoria onestea.
  - c) Urteko aurrekontuaren aurreproiektua, haren aldaketak eta likidazioa onestea, Kontseiluari bidaltzeko.
  - d) Ekitaldi ekonomiko bakoitzerako jardun-planak eta -programak onestea.
  - e) Lege honek ezartzen dituen atalak eta batzordeak eratzea, betiere erregelamendu bidezko garapenaren arabera.
  - f) Bilkuren ohiko araubidea onestea, eta, hala badagokio, baita batzordeen eta atalen bilerena ere.
  - g) Lege honetan aurreikusitako karguak eta erregelamendu bidez zehaztutakoak hautatzea.
  - h) Legez edo erregelamenduz eskumena duten organismo edo erakundeetan AVAk izango dituen ordezkariak izendatzea eta kargutik banantzea.
  - i) Kontseiluari proposamena egitea, berak onets ditzan instituzioaren zerbitzuan diharduten langileen plantilla eta egitura organikoa.
  - j) 7. artikuluan aipatzen diren txostenak zein irizpenak onestea.
  - k) Lege honek esleitzen dion beste edozein.

17. artikulua

1. Honako hauek dira Gobernu Batzarra osatuko dutenak:
  - a) Presidentea.
  - b) Presidenteordea.
  - c) Idazkaria.
  - d) Kide bi.
2. Eskudantzia hauek izango ditu Gobernu Batzarrak:
  - a) Urteko memoriaren proiektua egitea.
  - b) Urteko aurrekontuaren aurreproiektua egitea Osoko Bilkurari aurkezteko.
  - c) AVAren aurrekontuaren betearazpena zuzentzea eta kontrolatzea, eta haren likidazioa prestatzea.
  - d) Erabakitzea instituzioari zuzendutako idazkiak eta eskaerak izapidetzeko.
  - e) Administrazio-kontratazioaren arloko ohiko ahalmenak egikaritzea, lege- eta aurrekontu-mugen barruan.
  - f) AVAren zerbitzuen berezko gastuak xedatzea, lege- eta aurrekontu-mugen barruan.
  - g) Presidenteak aztertzei aurkeztu dizkion eta Osoko Bilkurari esleitu ez zaizkion gaiak ebaztea.

- h) Osoko Bilkurak espresuki eskuordetzen dizkion eginkizunak egikaritzea.
- i) 7. artikuluan aipatzen diren txostenak zein irizpenak egitea.
- j) Lege honek esleitzen dion beste edozein.

18. artikulua

1. Presidentea AVAko kide bakarreko organoa da; Osoko Bilkurak hautatuko du bere kideen artetik, gehiengo osoz, bost urteko aldirako, eta beste bost urtez berriz hautatu ahal izango da.
2. Generalitateko presidentek izendatuko du presidentea dekretu bidez, eta ekitaldi publiko eta solemne batean jabetuko da karguaz.

19. artikulua

AVAko presidentea izango da haren ordezkaria, eta eskudantzia hauek izango ditu:

- a) Akademiaren bilkuretako buru izatea, bilkuretarako deialdia egitea eta gai-zerrenda finkatzea.
- b) Urtero, instituzioaren jardueren memoria bat aurkeztea Valentziako Gorteei eta Valentziako Generalitateko presidenteari.
- c) Funtzionamendurako behar diren neurriak hartzea.
- d) Aurrekontua betearaztearen ondoriozko gastua baimentzea eta ordainketak proposatzea.
- e) Funtzionarioak eta behin-behineko langileak eta lan-kontratudun langileak izendatzea, legeetan ezarritako betekizunak betez.
- f) Erregelamendu bidez erabakitzen diren gainerakoak.

20. artikulua

Presidentea ez dagoenean, kargua hutsik dagoenean edo gaixorik dagoenean, presidenteordeak ordeztuko du.

21. artikulua

Honako eskudantzia hauek izango ditu AVAko idazkariak:

- a) Akademiaren bilkuretako gai-zerrenda prestatu eta bideratzea, presidentek aldeztu aurretik finkatua.
- b) Eskatzen diren akta, erabaki, txosten eta bertaratzeen ziurtagiriak luzatzea, presidenteari oniritziarekin.
- c) Akta-liburua eramatea, zenbakitzea eta presidentek ikus-onetsia.
- d) Instituzioaren jardueraren memoriaren proiektuaren urteko prestaketa zuzendu eta koordinatzea.
- e) Akademiaren zerbitzuan diharduten langileen burutza.
- f) Erregelamendu bidez erabakitzen diren gainerakoak.

22. artikulua

Idazkariak postua hutsik uzten bada, agertzen ez bada edo gaixo jartzen bada, karguan antzinasun txikiena duen kideak ordeztuko du.

23. artikulua

Akademikoei txit argiaren tratua emango zaie.

IV. TITULUA **AVaren funtzionamendua**

I. KAPITULUA **AVaren Osoko Bilkura**

24. artikulua

1. AVaren Osoko Bilkura aldi behin batzartuko da presidenteak deialdia egiten duenean, bere ekimenez edo gutxienez kideen herenak hala eskatzen duelako; aztertu beharreko gaiak sartu beharko dituzte kide horiek eskabidean; Osoko Bilkurak gutxienez hiru hilean behin batzartu beharko du.

2. Bilkuren deialdian gai-zerrenda sartuko da, eta gutxienez bilkuren eguna baino zazpi egun lehenago bideratuko da. Presako arrazoiak direla-eta, epe hori berrogeita zortzi ordura murriztu ahal izango da.

25. artikulua

1. AVaren Osoko Bilkura eratuta geratuko da gutxienez kideen erdiak gehi bat bertaratzen direnean, eta, betiere, presidentea eta idazkaria edo legez haien ordezkioak direnak daudenean.

2. Erabakiak Osoko Bilkurako zuzenbideko kideen gehiengo osoz hartuko dira.

Akademikoei boto partikularra eman dezakete idatziz, gehiengoaren erabakiarekin bat ez badatoz; hori egiteko hamar eguneko epea izango dute erabakia hartzen denetik zenbatuta.

26. artikulua

AVaren Osoko Bilkurak zehaztuko du, bere eskumenen eremuan, zein ebazpen argitaratu behar diren Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean. Edozelan ere, Akademiak onesten dituen hiztegi, araudi eta sarrerei eragiten dietenak Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean argitaratuko dira.

27. artikulua

Generalitateko presidenteak, edo hark eskuordetzen duen kontseilariak, ahotsarekin joan ahal izango du AVaren Osoko Bilkurara, informazioa emateko edo eskatzeko.

II. KAPITULUA **Gobernu Batzarra**

28. artikulua

AVaren Gobernu Batzarra aldi-aldi batzartuko da presidenteak deialdia egiten duenean, bere ekimenez edo gutxienez kideen erdiek gehi batek eskatzen dutenean; bilera horiek, gutxienez, hilean behin egin beharko dira.

29. artikulua

AVaren Gobernu Batzarrak erabakiak hartuko ditu gutxienez kideen erdiak gehi bat bertaratzen direnean, eta, betiere, presidentea eta idazkaria edo legez haien ordezkioak direnak daudenean.

III. KAPITULUA

Atalak eta azterlan-batzordeak

30. artikulua

AVaren Osoko Bilkurak atalak eta azterlan-batzordeak sortu ahal izango ditu Akademiaren baitan.

31. artikulua

Atala eta azterlan-batzorde horien sorkuntza, osaera eta funtzionamendua erregelamendu bidez arautuko dira.

V. TITULUA

AVaren antolaketa eta baliabideak

I. KAPITULUA

Langileak

32. artikulua

AVAn lan egin behar duten langileek Generalitateen zerbitzuan diharduten langileei aplikatu beharreko araubide juridikoa bete beharko dute.

II. KAPITULUA

Ondare- eta ekonomia-araubidea

33. artikulua

AVAk, bere xedek betetzeko, bitarteko material eta baliabide ekonomiko hauek izango ditu:

- a) Generalitateen aurrekontuetan aurreikusitako kontsignazioak.
- b) Generalitateek edo beste edozein administrazio publikok berari atxikitako edo lagatako ondasunak, bai eta, edozein tituluren bidez, haren ondarearen zati direnak ere.
- c) Bere ondarearen produktuak eta errentak.
- d) Bere zerbitzuen, jardueren edo produktuen kontraprestazio gisa lortzen dituen diru-sarrerak.
- e) Erakunde edo organismo publiko zein pribatuen eta partikularren dirulaguntzak, jaraunspenak, legatuak, dohaintzak, babesletzak eta borondatezko beste edozein ekarpen.
- f) Kontzertatzen dituen kredituak, maileguak eta bestelako eragiketak, Kontseiluak alde aurretik baimena emanda.

g) Izendatu ahal zaizkion bestelako baliabideak.

34. artikulua

AVAren aurrekontua, Kontseiluak hura onetsi ondoren, atal gisa sartuko da Valentziako Generalitatearen aurrekontuetan.

35. artikulua

AVAk eskuratu ahal izango ditu Osoko Bilkurak legez erabakitako ondasunak.

Lehenengo xedapen iragankorra

Lege hau indarrean jarri eta gehienez ere hilabeteko epean, Valentziako Gorteek lehenengo hogeita bat akademikoak hautatuko dituzte, zeinengandik gutxienez bi heren valentzieraren adituak izango baitira eta gaitasun zientifiko eta akademiko egiaztatua izango baitute, betiere ebaluazio objektiboko irizpideen arabera; gainerakoak, berriz, letretako edo irakaskuntzako pertsona ospetsuak izango dira, eta valentzieraren esparruan hizkuntza-gaitasuna edo ekoizpen aitortua izango dute.

Bigarren xedapen iragankorra

Valentziako Gorteek akademikoak hautatu eta hurrengo hamabost egunetan, Generalitateko presidentek dagokion izendapena egingo du dekretu bidez.

Hirugarren xedapen iragankorra

Legez eratu eta hiru hilabeteko epean, AVAren Osoko Bilkurak lege honen 16. artikuluan aipatzen den erregelamendu-proiektua bidali beharko dio Generalitateko Kontseiluari, honek behin betiko onetsi dezan.

Laugarren xedapen iragankorra

Valentziako Gobernuak AVAri lokal egokiak esleituko dizkio haren xedeak betetzeko.

Azken xedapenetako lehenengoa

AVA legez eratuko da, akademikoak izendatzeko dekretua Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo hamabost egunen barruan.

Azken xedapenetako bigarrena

Baimena ematen zaio Generalitateko Kontseiluari lege hau aplikatu eta garatzeko behar diren erregelamendu-arau eta xedapen guztiak eman ditzan.

Azken xedapenetako hirugarrena

Lege hau Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

7.4.15.6. 3/2002 Legea, ekainaren 13koa, Liburuari buruzkoa¹²⁶⁹

HITZAURREA

[...]

Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuak, 7.1 artikuluan ezartzen du ezen gure erkidegoko herritar guztiek eskubidea dutela valentziera ezagutzeko eta erabiltzeko. Artikulu horren 2. puntuak bi hizkuntzen erabilera normala bermatzen du, eta 4. artikulua, berriz, babes eta errespetu berezia ematen dio valentzieraren erabilera berreskuratu eta normalizatzeari, hala ezartzen baitute Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko azaroaren 23ko 4/1983 Legeak, Kulturaren Valentziako Kontseiluaren 1998ko uztailaren 13ko irizpenak eta Hizkuntzaren Valentziako Akademia sortzeari buruzko irailaren 16ko 7/1998 Legeak. Aurreikuspen horietako bat ere ezin da bete baldin eta argitalpen-ekoizpen nahikorik ez badago valentzieraz.

Beraz, Estatutuaren aurreikuspenak babes berezia ezartzen du valentzieraz idatzitako liburuarentzat, zeina baita benetako euskarria gure hizkuntzak berdintasuna izan dezan gaztelaniarekin alderatuz, eta, hizkuntza literario aktiboaren izaera handituz, valentziar guztien estimua eta errespetua areagotu dadin, eta eskakizun kulturalak ama-hizkuntza eta norberaren hizkuntza gisa bideratu ahal izan ditzan.

Beraz, kultura-arloko eskumenen eskusibotasunak, liburua kultura-ondasun gisa sustatzeko beharrianak, valentzieraren erabateko berreskurapena babestu eta bultzatzeko eskakizunak, horrek guztiak dakar botere publikoek sektorea arautzea eta liburua eta irakurketa sustatzeko eta suspertzeko politika eraginkorra antolatzea, eta hori guztia, bereziki, Valentziako Generalitatek egin behar du. Ildo horretan, lege honen helburuak dira sektorearen barruan lehia orekatua hauen artean bermatzea: alde batetik, azalera handien eta liburu-denden artean, kultura-eragile aktibo gisa eta valentziar guztiek, berdintasunaren eta pluraltasunaren baldintzetan, libururako irispidea izango dutela bermatzeko gai diren kanal bakar gisa eratuta; eta, bestetik, valentzierazko eta gaztelaniazko literatura-ekoizpenaren artean.

[...]

Lege honek ez du asmorik Valentziako Administrazio autonomikoari arlo horretako eginkizun zuzentzailea esleitzeko, eta ez du zeregin ikuskatzailerik galdatzen. Liburuaren sektoreari laguntzeko eta eusteko eginkizunak baino ez ditu antolatu nahi, eta sektore horretan inplikaturako guztiei (autoreak, itzultzaileak, diseinatzaileak eta editoreak, banatzaileak, liburu-saltzaileak eta liburuazainak) eginkizun horietan parte hartzea eta aholkatzea bermatzen die. Ildo horretan, Liburuaren Aholku Batzordea sortzen du, sektorean eta Administrazioan inplikaturata dauden guztien arteko elkarlan-organo gisa. Elkarlan hori, besteak beste, Valentziako Liburuaren Gidaren bidez adieraziko da.

---

¹²⁶⁹ BOEren 170. zenbakian, 2002ko uztailaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-14188>

II. KAPITULUA

Liburua sustatzeko neurriak eta liburuaren eragileak

4. artikulua.— Autoreak

4. Valentzieraren erabilera sustatzeko, Generalitatek, gai horretan eskumena duen sailaren bitartez, hizkuntza horretan egindako autoreak indartuko ditu.

5. artikulua.— Argitaletxeak

2. Valentzieraren erabilera sustatzeko, Generalitatek, arlo horretan eskumena duen sailaren bitartez, hizkuntza horretan argitaletxeek egindako ekoizpena indartuko du. Xede horretarako, laguntza-lerro bat egingo du urtero, eta kultura-arloan eskumena duen sailaren agindu baten bidez arautuko da.

IV. KAPITULUA

Liburuaren Aholku Batzordea

10. artikulua.— Liburuaren Aholku Batzordea

5. Honako hauek izango dira kideak:

Hizkuntzaren Valentziako Akademiaren ordezkari bat.

7.4.15.7. 1/2006 Lege Organikoa, apirilaren 10ekoa, 5/1982 Lege Organikoa, uztailaren 1ekoa, Valentziako Erkidegoaren Autonomia Estatutuarena, erreformatzekoa¹²⁷⁰

HITZAURREA

[...]

Orobat valentziar hizkuntza Valentziako Erkidegoko berezko gisa definitzen da, eta valentziera, gaztelaniarekin batera, hizkuntza ofiziala da. Estatutuari erantsi zaizkio 5/1982 Lege Organikoa aldarrikatu ondoren sortutako instituzioak, eta, aldi berean, valentziar instituzio guztien izena valentzieraz ematen dira, horrela erabiliak izan daitezten, bai valentzieraz eta bai gaztelaniaz idatzi edo hitz egiten denean.

Era berean, erreforma honen zio da Valentziako Erkidegoa nazionalitate historiko gisa onartzea, bai haren sustrai historikoengatik, bai haren nortasun bereziagatik, bai haren hizkuntza eta kulturarengatik, bai haren foru-zuzenbide zibilarengatik.

[...]

Erreforma honen beste helburu bat hauexek bultzatu eta garatzea da: aplikatu behar den foru-zuzenbide zibila; valentziera jakin eta erabiltzea; gure herriaren berezko eta banako kultura, eta haren ohiturak eta tradizioak. Horregatik, Generalitateen eskumenen legegintza-garapenak, Espainiako Konstituzioarekin erabateko harmonian, ahaleginak egingo ditu Valentziako Erresumaren Foruen edukiak berreskuratzen; izan ere, horiek abolitu egin ziren 1707ko ekainaren 29ko Dekretua aldarrikatuz.

[...]

Estatutuan sartu dira hura onetsi ondoren sortu diren Generalitateen instituzio guztiak. Horiek guztiak valentzieraz izendatzen dira, eta valentziar jentilizioa kendu egin da Generalitate hitzaren ostean. Aldi berean, idazkera batzuk hobetu egin dira, eta errakuntza batzuk kendu, ezein kasutan estatutuaren edukiaren erreformarik egin gabe.

[...]

Lau xedapen gehigarri daude: finantza-eskumenei dagokiena; eskumenen zabalkuntzari dagokiona, non eta estatuak beste autonomia-erkidego batzuei eskumenok zabaldu dizkienean; Aragoiko Koroaren Artxiboko patronatuari dagokiona; eta Generalitateen instituzioek eta Administrazioak euren adierazpen publikoetan ezein talde edo pertsonarentzat kalte edo gutxiespenik ez dakarren hizkera erabiltzeari dagokiona.

[...]

---

¹²⁷⁰ BOEren 86. zenbakian, 2006ko apirilaren 11ko alean, argitaratua.
<https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2006-6472>

I. TITULUA

Valentziako Erkidegoa

6. artikulua

1. Valentziako Erkidegoko berezko hizkuntza valentziera da.
2. Valentziera ofiziala da Valentziako Erkidegoan, gaztelania ere den gisa, zeina estatuko hizkuntza ofiziala baita. Guztiek dute eskubidea haiek jakin eta erabiltzeko, eta valentzieraren irakaskuntza eta valentzierazko irakaskuntza jasotzeko.
3. Generalitatek hizkuntza bien erabilera normal eta ofiziala bermatuko du, eta haien ezagutza bermatzeko behar diren neurriak hartuko ditu.
4. Inor ezin izango da diskriminatu hizkuntza dela-eta.
5. Babes berezia eta errespetua emango zaizkio valentzieraren berreskuratzeari.
6. Legeak irizpideak ezarriko ditu berezko hizkuntza Administrazioan eta irakaskuntzan aplikatzeko.
7. Lege bidez mugatuko da zein lurraldetan erabiltzen den gehiago hizkuntza bat edo bestea, bai eta zein lurraldetan salbuets daitekeen Valentziako Erkidegoko berezko hizkuntzaren irakaskuntza eta erabilera.
8. Hizkuntzaren Akademia Valentziarra valentzieraren instituzio arauemailea da.

II. TITULUA

Valentziarren eskubideak

9. artikulua

2. [...]

Era berean, valentziar herritarrek eskubidea izango dute Valentziako Erkidegoko Administrazioa hizkuntza ofizialetako edozeinetan jotzeko eta eurek erabilitako hizkuntza berean erantzuna jasotzeko harengandik.

13. artikulua

4. Generalitatek gorren berezko zeinu-hizkuntzaren erabilera bermatuko du, zeinak irakatsia, babestua eta errespetatua izan beharko baitu.

III. TITULUA

Generalitat

I. KAPITULUA

20. artikulua

3. Orobat, Generalitateen instituzioak dira: Kontuen Sindikatua (*Sindicatura de Comptes*), Herriaren Defendatzailea (*Síndic de Greuges*), Valentziako Kulturaren Kontseilua (*Consell Valencià de Cultura*), Hizkuntzaren Akademia Valentziarra

(*Acadèmia Valenciana de la Llengua*), Kontseilu Juridiko Aholku-emailea (*Consell Jurídic Consultiu*) eta Ekonomia eta Gizarte Kontseilua (*Comité Econòmic i Social*).

II. KAPITULUA

Valentziako Gorteak edo *Les Corts*

25. artikulua

5. Generalitateen legeak Erregearen izenean aldarrikatuko ditu haren Lehendakariak, eta hizkuntza ofizial bietan argitaratuko dira Generalitateen Aldizkari Ofizialean (*Diario Oficial de la Generalitat*) legeok onetsi eta hamabost eguneko epean, eta Estatuko Aldizkari Ofizialean (*Boletín Oficial del Estado*). Indarrean jartzeko, Generalitateen Aldizkari Ofizialean argitaratzen diren egunak eraenduko du.

IV. KAPITULUA

Kontseilua (*Consell*)

29. artikulua

7. Kontseiluaren arau, xedapen eta egintza guztiak, euren izaeragatik, Generalitateen Aldizkari Ofizialean argitaratu behar badira, hizkuntza ofizial bietan argitaratuko dira. Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratzeari dagokionez, kasuko arau estatalak xedatzen duena beteko da.

V. KAPITULUA

Justizia Administrazioa

35. artikulua

1. Generalitateek eskatuz, organo eskudunak lehiaketa eta oposizioak deituko ditu, magistratuen, epaileen, idazkari judizialen eta Justizia Administrazioaren zerbitzuko gainerako langileen plaza hutsak betetzeko, betiere Botere Judizialaren Lege Organikoak xedatzen duenaren arabera. Ebazpenean kontuan hartuko dira Valentziako foru-zuzenbide zibilaren espezializazioa eta valentzieraz jakitea.

VI. KAPITULUA

Generalitateen beste instituzio batzuk

2. ATALA

Generalitateen instituzio aholku-emaileak eta arauemaileak

41. artikulua.— Hizkuntzaren Akademia Valentziarra (*L'Acadèmia Valenciana de la Llengua*)

Hizkuntzaren Akademia Valentziarra Generalitateen instituzio publikoa da, eta haren eginkizuna valentzieraren hizkuntza-araudia zehaztu eta, behar denean, gertatzea da.

Hizkuntzaren Akademia Valentziarraren hizkuntza-araudia nahitaez aplikatuko da Valentziako Erkidegoko administrazio publiko guztietan.

Akademiako kideen izendapenak, eginkizunek, ahalmenek, estatutuak eta haien agintaldiaren iraupenak Gorteen (*Corts*) legeak xedatzen duenaren arabera egokitu beharko dute.

Laugarren xedapen gehigarria

Generalitateen instituzio eta administrazioek euren adierazpen publikoetan ez dute erabiliko ezein talde edo pertsonarentzat kaltea edo gutxiespena dakarren hizkerarik, dela sexuagatik, dela beste edozein tasun sozialengatik, zeinaren tratamendu bereizia galarazita baitu gure ordenamendu konstituzionalak.

[...]

7.4.15.8. 4/2007 Legea, otsailaren 9koa, Valentziako Unibertsitate-sistema koordinatzeari buruzkoa¹²⁷¹

I. TITULUA Valentziako unibertsitate-sistema

4. artikulua.— Hizkuntza

Valentziera eta gaztelania dira Valentziako unibertsitateetako hizkuntza ofizialak, eta horien erabilera Autonomia Estatutuan eta hura garatzen duten xedapenetan ezarritakoaren arabera arautzen da.

---

¹²⁷¹ BOEren 71. zenbakian, 2007ko martxoaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-6118>

7.4.15.9. 8/2010 Legea, ekainaren 23koa, Valentziako Erkidegoko Toki-araubideari buruzkoa¹²⁷²

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Toki-erakundeen hizkuntza ofiziala

Valentziera, Valentziako Erkidegoaren berezko hizkuntza den aldetik, Toki Administrazioarena ere bada, baita haren mendeko korporazio eta instituzio publiko guztiena ere.

Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuan xedatutakoarekin bat etorritik, herritar guztiek eskubidea dute toki-erakundeekin harremanetan jartzeko hizkuntza ofiziala, valentziera edo gaztelania aukeratzeko, eta toki-erakunde horiek egin beharra dute herritarrek artatzeko horiek aukeratutako hizkuntzan, betiere valentzieraren erabilerari buruzko legerian ezarritakoaren arabera.

I. TITULUA Udalerria

II. KAPITULUA Izena, hiriburua eta sinboloak

1. ATALA

Izena eta hiriburutza

21. artikulua.— Udalerrien izena aldatzeko prozedura

1. Udalerrri baten izenaren aldaketa Kontseiluaren dekretu baten bidez onetsiko da, korporazioak hala eskatu eta Osoko Bilkurak erabakita; erabaki hori hartzeko, Osoko Bilkurako kideen legezko kopuruaren gehiengo osoak botoa eman behar du aldaketaren alde, Hizkuntzaren Valentziako Akademiak txostena egin ondoren.

2. Udalerrien izenak aldatzeko prozedura eta irizpideak erregelamendu bidez garatuko dira.

---

¹²⁷² BOEren 178. zenbakian, 2010eko uztailaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-11729>

VII. TITULUA

Toki-erakundeei buruzko xedapen erkideak

I. KAPITULUA

Araubide erkideko funtzionamendua

122. artikulua.— Akta-liburua

4. Akta guztien valentzierazko kopia bat gordeko da, irizpide historikoei jarraituz Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legeak lurralde nagusiki valentzieraduntzat jotzen dituen udalerrri guztietan.

124. artikulua.— Hizkuntzak

Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan idatziko dira bilkuren aktak, deialdiak, gai-zerrendak, mozioak, boto partikularrak, erabaki-proposamenak, udal-batzordeen irizpenak eta gainerako jarduketak, betiere parte-hartzaileak erabilitako hizkuntza errespetatuz. Korporazioko edozein kidek eskubidea izango du artikulua honetan aipatzen den dokumentazioa Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan eskatzeko, betiere kide horrek berariaz eskatuta.

III. KAPITULUA

Herritarrei informazioa ematea eta beraien parte-hartzea

138. artikulua.— Herritarren eskubideak

1. Herritar guztiek, toki-korporazioekin dituzten harremanetan, eskubide hauek izango dituzte:

m) Toki-korporazioei idazkiak bidaltzeko bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan.

IX. TITULUA

Toki-erakundeen zerbitzuan diharduten langileak

III. KAPITULUA

Gaikuntza nazionala duten funtzionarioak

164. artikulua.— Generalitaten eskumenak

Gaikuntza nazionala duten funtzionarioei dagokienez, Generalitati honako eskumen betearazle hauek dagozkie, indarrean dagoen legeriaren ondoriozko beste eskumen batzuei kalterik egin gabe:

4. Valentziako Erkidegoko lurralde-antolaketaaren espezialitateen ezagutzari, haren zuzenbide propioari eta valentzierari dagozkien merezimenduak zehaztea.

176. artikulua.— Valentzieraren jakite-maila

Toki-korporazioek beren lanpostu-zerrendetan jasotzen badute valentziera maila ertaineraino ezagutu behar dela, eta ezagutza hori lanpostuaren betekizuna bada, toki-korporaziook parte hartuko dute lehiaketa arruntean bezala maila bereko lehiaketa bateratuan.

7.4.15.10. 3/2014 Legea, uztailaren 11koa, Generalitatena, Valentziako Erkidegoko Abelbideei buruzkoa¹²⁷³

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

8. artikulua.— Dokumentu-funtsa eta abelbideen katalogoa

1. Abelbideak hobeto ezagutu eta kudeatzeko, haiei dagozkien kartografia eta informazioa eguneratzeko, eta erakunde eta partikular interesdunei nahiz herritarrei informazioa eman eta eurek kontsulta egiteko, abelbideen arloan eskumena duen sailak abelbideen dokumentu-funtsa bilduko du, betiere Valentziako Erkidegoko abelbideen sarearen inbentarioa eta informazio-erregistroa egiteko.

Zalantzarik izanez gero, Hizkuntzaren Valentziako Akademiari eskatuko zaio berak ezar ditzala abelbideen izendapen eta tipologiari buruzko valentzierazko hizkuntza-forma zuzenak, betiere Akademiaren araudiaren arabera.

---

¹²⁷³ BOEren 186. zenbakian, 2014ko abuztuaren leko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-8279>

7.4.15.11. 12/2015 Legea, abenduaren 29koa, Generalitateen titulartasuneko eremu autonomikoko irrati- eta telebista-zerbitzua berreskuratzeari buruzkoa¹²⁷⁴

HITZAURREA

Lege honen xedea hau da: eremu autonomikoko irrati-difusioaren eta telebistaren zerbitzu publikoa berreskuratzea, eta oinarriak finkatzea ikus-entzunezko komunikabide publiko autonomikoen eredu berria prestatze aldera, gure herriaren identitatea, hizkuntza eta kultura sustatzeko eta defendatzeko esparruan; aldi berean, adieraztea ezen Valentziako herriak baduela legitimitate eta gaitasunik bere autonomia politikoa egikaritzeko behar diren tresnak edukitzeko, eta ikus-entzunezko komunikabide propioak sortzeko (hala nola irratiak, telebista, ikus-entzunezkoen zerbitzuak eta informazioaren gizartearenak). Komunikabide horiek balio behar dute Valentziako hizkuntza eta kulturaren ezagutza, sustapen eta zabalkundea areagotzeko informazioaren eta komunikazioaren eremuan, aldi berean gure erkidegoa hezurramitzeko funtsezko osagai bihurtzen direlarik.

Arau honen bidez, era berean, eskubide kolektiboak berreskuratu nahi dira geure-geureak diren identitatea, hizkuntza eta kultura sustatzeko eta zabaltzeko; hori ez ezik, arau honek ateak zabalduko dizkie gure erkidegoko herritarrek bizitza politiko eta kulturalean aktiboki parte hartzeko bide izan daitezkeen komunikabideei; komunikabideok, aldi berean, askatasuna bermatu behar dute ideiak eta informazioa jasotzeko eta komunikatzeko, gure lurretik eta guztiontzat. Eskubide horiek Espainiako 1978ko Konstituzioan eta gure autonomia-estatutuan aitortzen dira, eta Espainiako estatuak berronetsitako nazioarteko hitzarmenetan ere sustraitzen dira, hala nola Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunean eta Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Itunean (Nazio Batuen Batzar Nagusiak 1966an onetsiak), Giza Eskubideak eta Oinarriko Askatasunak Babesteko Europako Hitzarmenean (Europako Kontseiluak 1950ean onetsia), Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunean (Europako Kontseiluak 1992an onetsia) eta abar.

[...]

4/2013 Legeak, Konstituzioaren eta Estatutuaren mandatuen zentzu hori alde batera utzi zuen; telekomunikazioen digitalizazio-prozesuarekin lotutako aukera teknologikoak nabarmen handitu dira; ikus-entzunezko komunikazio-eskaintza asko ugartu da, eta Valentziako herriaren ordezkariak mandatu horiek interpretatzeko modu tradizionala izan dute. Bada, aurreko guztiak gorabehera, 4/2013 Legeak babesa eman zion RTVVren emanaldiak amaitzeari, horrez gain, lege-debekua ezarri zuen valentziar hedabide publikoak egoteko, eta horrela zapuztu egin zuen eremu autonomikoko ikus-entzunezkoak edukitzeko eskubidea, betiere ikus-entzunezko eskaintza nahikoa berezko hizkuntzan egoteko beharrezana asetze aldera. Paradoxikoki, azken urteotan gaztelaniazko komunikazio-ekimenak ugartu diren bitartean, valentzierazko emanaldiak murriztu ere egin dira, eta,

---

¹²⁷⁴ BOEren 35. zenbakian, 2016ko otsailaren 10eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.eas/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-1272>

RTVVren kasuan bezala, zeina izan baitzen hogeit hamar urte baino gehiagorik Autonomia Erkidegoko irrati- eta telebista-hedabide publikoa, emanaldiok desagertu egin dira.

Horren ondorioz, lehen valentzierak ikus-entzunezko hedabideetan ordezkariak txikia bazuen ere, gaur egun ia ez dago horrelakorik. Gogoan izan behar da valentziera erabiltzeak eta sustatzeak Valentziako herriaren eta haren kultura-ondarearen identitatea, balioak eta interesak defendatzea dakartela. Hizkuntzaren, herri-jaiaren eta errealitatea ulertzeko, eraikitzeak eta bizitzeko ditugun beste modu batzuen aberastasuna gure kulturaren funtsezko zatia da, gure historiaren aztarna materialak bezala. Eta ikus-entzunezko hedabide publiko eta valentziarrek soilik jaso, zaindu eta proiektuak dituzte etorkizunera gure hizkuntzaren bizitasuna eta indarra, eta valentziarrek mota guztietako esparruetan egiten duten kultura-ekoizpena, gure ohiturak eta valentziar herriaren nortasuna.

Komunikabide propioak ez izateak, RTVVren itxieratik igaro diren hilabeteetako esperientziak agerian utzi duen moduan, esan nahi du gure erkidegoko herritarrei kentzen ari zaizkiela gainerako espainiarrek dituzten eskubideak. Eskubideok dira, adibidez, Espainiako Konstituzioan, 3.2 artikuluan jasotakoa, zeinak aitortzen baititu estatuko lurraldeko hizkuntza-modalitateak, bereziki errespetatu eta babestu beharreko kultura-ondaretzat jotzen dituztenak, edo 20.3 artikuluan jasotakoa, zeinak nahitaez eskatzen baitu Espainiako gizartearen eta hizkuntzen pluraltasuna errespetatzea gizarte-taldeak eta talde politikoak komunikabideetara iristeko orduan.

Era berean, Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege Orokorra herritarrek ikus-entzunezko komunikazio plurala jasotzeko duten eskubidea formalizatzen du, betiere hedabide publiko eta pribatuaren, iturrien eta edukien aniztasunaren bidez, eta estaldura-eremu desberdinetatik, Estatuaren lurralde-antolaketaren arabera. 7/2010 Legeak, ildo beretik, xedatzen du ezen ikus-entzunezkoen operadoreek estatuko hizkuntza ofizialen eta haien kultura-adierazpenen ezagutza eta zabalkundea sustatuko dituztela, kontuan hartuta kultura- eta hizkuntza-aniztasunerako eskubideak hauxe dakarrela: pertsona guztiek eskubidea dutela ikus-entzunezko komunikazioak herritarren kultura- eta hizkuntza-aniztasuna islatzen duen programazio irekia izateko. Berezko hizkuntza duten autonomia-erkidegoek arau gehigarriak onetsi ahal izango dituzte eskumen-eremu bateko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzueterako, norberaren hizkuntzan ikus-entzunezko ekoizpena sustatzeko.

Era berean, aipatu behar da Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunaren 11.a) artikulua berronetsi egiten duela aurreikuspen hori izan ere, ezartzen du ezen irratiak eta telebistak zerbitzu publikoko zeregina duten neurrian, botere publikoek bermatu behar dutela gutxienez irrati bat eta telebista bat sortuko direla Gutunak babestutako hizkuntza erregional eta gutxituetan.

Gogoratzekoa da, era berean, Valentziako Ikus-entzunezkoen Sektoreari buruzko apirilaren 19ko 1/2006 Legeak 3. artikuluan ezartzen duela ikus-entzunezkoen sektorea estrategikoa dela, garrantzi sozial eta ekonomikoa duelako eta berezko kultura, historia eta hizkuntza sustatzeko eta zabaltzeko tresna delako. Lege horrek, halaber, berriazko mandatu emanen die Valentziako botere publikoek Valentziako ikus-entzunezkoen sektorea sendotu dezaten printzipio horien arabera. Errealitateak erakusten duenez, eta berriz ere RTVVren itxieratik igaro den denbora kontuan hartuta, zalantzarik gabe berretsi da ideiak eta informazioa norberaren hizkuntzan jasotzeko eta komunikatzeko eskubidearen bermea ezin dela soilik merkatu aldakor baten jomugan jarri, eta horrek justifikatzen du titulartasun

publikoko valentzierazko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu autonomiko batzuk berreskuratzea.

[...]

Azaldutako egoera eta gabeziak kontuan hartuta, zeinak jada planteatu ziren gure erkidegoko herritarren ia laurogeita hamar mila bat sinadurak abalaturako legegintzako herri-ekimenaren proposamenean, zeinak ekarri zuen Generalitatearen apirilaren 2ko 5/2015 Legea, Valentziako Irrati-telebistaren Zerbitzu Publikoari buruzkoa (fase parlamentarioan aldaketa batzuk sartu baziren ere), zeinaren jatorrizko espiritua, oro har, proposamen honetan jasotzen baita, beharrezko ikusten da legegintza-jarduketa bat garatzea, zeinak oinarri orokorrak ezarriko baititu Valentziako herriak ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu propioak, publikoak eta valentzierazkoak izateko, betiere Generalitatearen titulartasuneko autonomia-eremuko irrati- eta telebista-zerbitzuei buruzko lege berri batean islatzen den eredu berriaren arabera; legea Gorteek onetsia da, Valentziako Irrati-Telebistaren eta Ikus-entzunezkoen Esparruaren batzorde parlamentarioak azterlan eta kontsulta egokiak egin eta gero.

2. artikulua.— Helburuak zerbitzuen prestazioa berrezartzeko

1. Generalitatearen titulartasuneko eremu autonomikoko irrati- eta telebista-zerbitzu publikoaren funtsezko helburuak izango dira gure erkidegoaren lurraldea egituratzen laguntzea, gure kultura, hizkuntza, historia eta gure identitate-ezaugarriak zabaltzea, eta Valentziako ikus-entzunezkoen sektorea sustatzea. Informazio-edukiek gure gizartearen pluraltasun sozial eta politikoa islatu beharko dute, eta arreta berezia eskaini hurbiltasuneko informazio-beharrizanei. Hori guztia Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege Orokorraren 40.1 artikuluan zerbitzu publikoari buruz ezarritako irizpide orokorren arabera.

2. Horretarako, Generalitatek Valentziako Erkidegoan irrati- eta telebista-zerbitzu publikoak sortzea eta arautzea ezarriko du, eduki honekin:

b) Gutxieneko ezaugarriei dagokienez:

[...]

Valentzieraz, emanaldi eleaniztunekin (gaztelaniaz eta ingelesez), baldin eta teknikoki egin ahal bada.

7.4.15.12. 6/2016 Legea, uztailaren 15ekoa, Generalitaten Titulartasuneko Eremu Autonomikoko Irrati- eta Telebista- zerbitzuari buruzkoa¹²⁷⁵

HITZAURREA

Valentziarrak bide luzea egiten ari dira ikus-entzunezko komunikabide publikoez hornitzeko, zeinen bitartez lagunduko baita asetzen pentsamenduak, ideiak eta iritziak askatasunez adierazteko eta zabaltzeko eta edozein hedabidetatik informazio egiazkoa askatasunez komunikatzeko edo jasotzeko konstituzio-eskubidea, bai eta berezko hizkuntza eta kultura sustatzeko eta zabaltzeko eskubide kolektiboari edukia ematen ere.

[...]

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa

1. Generalitaten titulartasuneko ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa interes ekonomiko orokorreko funtsezko zerbitzua da, Valentziako Erkidegoaren lurralde-egituraketa eta -kohesiorako beharrezkoa, bai eta herri gisa dugun identitateari, gure kulturari eta gure hizkuntzari eusteko ere, eta zerbitzu publiko horren xedea da Erkidegoko herritarren eta gizartearen informazio-, kultura-, hezkuntza- eta entretenimendu-beharrizanak asetzea.

3. artikulua.— Zerbitzu publikoaren edukia

2. Eginkizun honek barne hartzen du irrati eta telebistako kanaletarako edukiak ekoiztea, editatzea eta zabaltzea transmisio digital finkoko edo mugikorreko sistemen bitartez, bai eta Internet bidezko multidifusiorako edukiak ekoiztea, editatzea eta hedatzea ere, teknologia edo plataforma batzuen bitartez; halaber, edukien eskaintza aberastu edo osa dezaketen zerbitzu lotu edo interaktibo berriak garatzea ere barnean hartzen du, publiko-mota ororentzat programazio ezberdin eta orekatuak hedapen irekian ematen direla, modu irisgarrian eta valentzieraz; eskaintza hori osatzeko gaztelaniazko eta ingelesezko ikus-entzunezko obren emanaldi eleaniztuna emango da edo, bestela, jatorrizko bertsiokoa. Kasu horretan, valentzierazko eta gaztelaniazko azpтитuluak bermatuko dira.

3. Ikus-entzunezko eduki horiek funtsezko tresna izan behar dute gure erkidegoko kultura-ondasunen sorkuntza eta ekoizpena sustatzeko eta informazioaren eta komunikazioaren gizartea garatzeko, betiere gure kultura mediatikoa sustatze aldera; izan ere, gure hizkuntza, gure identitatea eta gure kultura-aniztasuna dinamizatu eta normalizatu behar dira, ezagutzaren gizarte berri baten esparruan.

---

¹²⁷⁵ BOEren 192. zenbakian, 2016ko abuztuaren 10eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-7691>

5. artikulua.— Zerbitzu publikoa ematean bete beharreko printzipioak

1. Zerbitzu publikoaren eginkizuna egikaritzean, korporazioak eta irrati- eta telebista-zerbitzuak ematen dituzten sozietateek, esleituta dituzten interes orokorrak kudeatu eta gauzatzeko, honako hauek egin beharko dituzte:

k) Historia-, kultura-, hezkuntza- eta hizkuntza-balioak sustatu eta zabaltzea, haien aberastasun eta aniztasun osoan, betiere Valentziako Erkidegoaren garapenean laguntzeko.

l) Valentziako Erkidegoaren identitatea, balioak eta interesak sustatzea eta zabaltzea —bereziki ondare historiko, kultural, linguistiko eta ekonomikoarenak—, bai eta gizarte- eta lurralde-kohesioari laguntzen dioten politika guztienak ere.

n) Lurralde-kohesioa eta hizkuntza-aniztasuna sustatzea valentzieraz, zeina izango baita Valentziako Generalitaten mendeko komunikabide publikoen komunikazio-hizkuntza.

o) Atzerriko hizkuntzen eta estatuko beste hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen ezagutza eta erabilera sustatzea.

II. TITULUA

Ikus-entzunezkoen Valentziako Korporazioa Izaera eta antolaketa

II. KAPITULUA

Ikus-entzunezkoen Valentziako Korporazioaren antolaketa

3. ATALA

Herritarren Kontseilua

20. artikulua.— Herritarren Kontseilua

3. Herritarren Kontseiluko hamahiru kideak sistema misto eta paritario baten bidez hautatuko dira; bederatzi kide, jarraian adieraziko diren Valentziako Erkidegoko elkarteek eta erakundeek proposatutako pertsonen artetik, eta lau kide, berriz, prozesu publiko eta ireki batean hautatuko dira, betiere Herritarren Kontseiluaren erregelamendu organikoak eta funtzionamendukoak garatzen dituen baldintzetan:

[...]

Kide bat Hizkuntzaren Valentziako Akademiak proposatuko du.

[...]

III. TITULUA

Ekoizpena, edukiak eta emanaldiak

26. artikulua.— Ekoizpenaren eta programazioaren oinarritzko printzipioak

1. Korporazioaren ikus-entzunezko ekoizpena eta programazioa zerbitzu publikoaren eginkizunak betetzera egokitu beharko dira, eta Valentziako Erkidegoko berezko hizkuntza eta kultura normalizatzen eta lurraldea egituratzen lagundu beharko dute aktiboki.

29. artikulua.— Programazioaren jarraibide orokorrak

1. Korporazioak obra europarrak zabaltzeko betebeharrak bete behar ditu, Espainiako edozein hizkuntzatan obra europarren urteko emisio-denboraren ehuneko erreserbatua betez, Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege Orokorraren 5.2 artikuluan aurreikusitakoaren arabera.

2. Korporazioak bere urteko emisio-denboraren % 35 gutxienez gorde behar du, Valentziako ekoizle independenteen ikus-entzunezko obrak eta obra zinematografikoak eta Valentziako ekoizle independenteen jatorritzko ekoizpena zabaltzeko, baina horrek ez du eragotziko esparru-mandatuak edo programa-kontratuak Valentziako obren eta ekoizle independenteen obren zabalkundea sustatzeko eskakizun gehigarriak kontuan hartzea, eta hargatik eragotzi gabe Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko 7/2010 Lege Orokorraren 5.2 artikuluan xedatutakoa.

32. artikulua.— Ikusizko edo soinuazko adierazgarrien araubidea

1. Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko 7/2010 Lege Orokorrak ezartzen dituen ikusizko eta soinuazko adierazgarriez gain, korporazioaren telebista- eta irrati-kanalen emanaldiek eta euskarri informatikoez ikusizko edo soinuazko adierazgarria txertatuko dute programazioan, honako kasu hauetan:

d) Audiodeskripzioko eta zeinu-hizkuntzako neurriak inplementatzen direnean.

33. artikulua.— Irrati-eskaintzaren ildo estrategikoak

Korporazioak herritarrei irrati-programazio bat eskainiko die, teknologiaren aldetik egokiak diren bitarteko eta euskarrien bidez; programazio hori bilakaera sozialera eta Valentziako gizartearen itxaropen eta eskarietara egokituko da; programazio horrek honako hauek bildu beharko ditu:

b) Gai-kanal bat, funtsean Valentziako musika eta ekoizpen-kultura sustatzera bideratutako programazioarekin; kanal horretan informazio-programazioa ere sar daiteke. Abestutako musika-eskaintzak, gutxienez, valentzieraz interpretatutako abestien ehuneko berrogeita hamar izan beharko du.

35. artikulua.— Lineako edukien eskaintzaren ildo estrategikoak

Korporazioak plataforma teknologiko bat jarriko du martxan, ikus-entzuleei zerbitzua emateko, eduki interaktiboak eta valentzierazko transmedia eskainiz; arreta berezia jarriko du IP sareen protokoloetan, Interneten eta gailu mugikorren bidezko erabileran. Plataforma teknologiko horrek irisgarria izan beharko du desgaitasun funtzionala duten pertsonentzat.

[...]

Korporazioaren plataforma teknologikoaren bidez kanal guztien bertsio irisgarria eskainiko da ikus-entzunezkoen irisgarritasun-esparrua inplementatuz; esparru horrek 5 irisgarritasun-neurri biltzen ditu (azpтитuluak, zeinu-hizkuntza, piktogramak, audiodeskripzioa eta irakurketa erraza).

IV. TITULUA

Araubide ekonomikoa eta langileena

I. KAPITULUA

Araubide ekonomikoa

44. artikulua.— Programa-kontratua Generalitatekin

1. Korporazioak esleituta duen zerbitzu publikoaren eginkizunaren helburu orokorrak, bai eta zerbitzu publiko hori betetzeko lortu eta jadetsi behar dituen ildo estrategikoak ere, zeinak lege honetan baitaude aurreikusita, zehatz-mehatz garatuko dira Kontseiluak eta korporazioak izenpetuko duten programa-kontratuaren bidez; kontratu horrek, gutxienez, honako aspektu hauek zehaztuko ditu:

m) Zerbitzuen kalitatea bermatzeko adierazle-sistema, zeinak aukera emango baitu hartutako konpromisoen betetze-maila objektiboki kuantifika daitezkeen parametroen bidez ebaluatzeko, hala nola adierazle kuantitatiboak, kualitatiboak (eduki zehatzen emanaldi-orduak, azpтитulazio-orduak, audiodeskripzioa, zeinu-hizkuntza) eta teknologikoak.

**7.4.15.13. 10/2017 Legea, maiatzaren 11koa,
Gorteen aurreko Legegintzako Herri
Ekimena arautzen duena¹²⁷⁶**

**II. TITULUA
Prozedura**

**II. KAPITULUA
Sinadura-bilketa**

9. artikulua.— Pleguak

2. Pleguek lege-proposamenaren testu osoa jaso behar dute, eta gaztelaniaz nahiz valentzieraz idatzita egon daitezke. Hala ere, lege-proposamenaren testuak herritarren eskura egon beharko du bi hizkuntza ofizialetan, haien hizkuntza-eskubideak bermatzeko.

---

¹²⁷⁶ BOEren 149. zenbakian, 2017ko ekainaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-7170>

7.4.15.14. 13/2017 Legea, azaroaren 8koa, Valentziako Erkidegoko Taxiari buruzkoa¹²⁷⁷

II. TITULUA Taxi-jardueraren araubide juridikoa

I. KAPITULUA Taxi-zerbitzua emateko gaikuntza ematen duen titulua

8. artikulua.— Baimenaren titularraren betekizunak

2. Lanbide-gaikuntzako probak egin ahal izateko, irakaskuntza arautuari dagokion gutxieneko ikasketa-maila edo titulazioa eskatu ahal izango da, baita proba psikoteknikoa, gaztelaniaren ezagutza nahikoa eta, egoki iritziz gero, eremu bakoitzeko erabiltzaileen ezaugarriengatik, valentzieraren eta ingelesaren ezagutza nahikoa. Bai soldatapeko gidariek, bai baimenaren titularraren senide laguntzaileek, egiaztatu beharko dute une oro betetzen dituztela aurreko puntuko a), b), c) eta d) apartatuetan adierazitako baldintzak.

---

¹²⁷⁷ BOEren 311. zenbakian, 2017ko abenduaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-15370>

7.4.15.15. 4/2018 Legea, otsailaren 21ekoa, Valentziako Hezkuntza-sisteman Eleaniztasuna arautu eta sustatzeari buruzkoa¹²⁷⁸

HITZAURREA

I

Espainiako 1978ko Konstituzioak, 3.1 artikuluan, aldarrikatzen du gaztelania dela estatuko hizkuntza espainiar ofiziala, eta espainiar guztiek dutela gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea. Gainera, 3.2 puntuan zehazten du ezen Espainiako beste hizkuntzek ere ofizialak izan behar dutela haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritz. Eta 3.3 puntuan ezartzen da ezen Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna kultura-ondarea dela, eta ondare horrek begirune eta babes berezia izango duela.

Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuaren 6. artikulua adierazten du Valentziako Erkidegoko berezko hizkuntza valentziera dela. Eta 6.2 puntuan zehazten du valentziera ofiziala dela Valentziako Erkidegoan, gaztelania bezala, zeina baita hizkuntza ofiziala estatu osoan. Guztiek dute hizkuntzok ezagutzeko eta erabiltzeko eskubidea, bai eta valentzieraren eta valentzierazko irakaskuntza jasotzekoa ere. Gainera, 6.5 puntuak manatzen du babes eta errespetu berezia eman behar zaiola valentziera berreskuratzeari.

Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoak 2. artikuluan aurreikusten duenez, Espainiako hezkuntza-sistema honako xede hauek lortzera bideratuko da, besteak beste: hizkuntza ofizialean eta koofizialean, halakorik badago, eta atzerriko hizkuntza batean edo gehiagotan komunikatzeko gaitzea.

Valentziako Gortek 1983. urtean Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legea onetsi zuten, laugarren legea Valentziako Erkidegoaren Autonomia Estatutua onetsi zenetik; bada, lege hori tresnarik garrantzitsuena izan da gure hizkuntza eskolaren eta hezkuntza-erkidegoaren bidez berreskuratzeko. Hala, duela 34 urte ezarri zen valentziera irakaskuntzan sartuko zela hezkuntza-maila guztietan, eta, lurralde nagusiki gaztelaniadunetan, valentziera pixkanaka sartuko zela.

Azken hamarkada hauetan aurrera egin dugu, baina, valentzieraren egungo ezagutzari eta erabilerari buruzko datuen arabera, oraindik bide luzea dugu egiteko hizkuntza-berdintasun osoa lortzeko. Hala adierazten du Kulturaren Valentziako Kontseiluak, adierazten duenean ezen, hizkuntza nagusi bat eta hizkuntza gutxitu bat dauden ingurumarietan, hizkuntza-eredurik eraginkorrena gizartean ezarpen txikiena duen hizkuntzarekiko esposizio osoa dela. Abiapuntu gisa Valentziako ikasleak hartu behar dira, zeinek lortu behar baitute Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legeak lortu nahi duen helburua, hau da, ikasleek gaztelaniaren baldintza berdinetan menderatu behar dute valentziera.

---

¹²⁷⁸ BOEren 63. zenbakian, 2018ko martxoaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-3441>

Hizkuntzaren Valentziako Akademiak ere adierazten du, ikuspuntu pedagogikotik, valentzieraren eta valentzierazko ikaskuntza osatu behar duela gaztelaniaren eta ingelesaren edo Europako beste hizkuntza batzuen edo nazioartean goraka ari diren hizkuntzen ikaskuntzak, eta hizkuntzon ikaskuntzak ez duela ordeztu behar valentzieraren eta valentzierazko ikaskuntza. Lurrealde bateko berezko hizkuntza da, hain zuzen ere, prestakuntza eleaniztunerako oinarri positibo eta arrakastatsuen. Aldi berean, Valentziako unibertsitateek egindako “Valentziako hezkuntza-sistemako eleaniztasunerako eta kulturartekotasunerako hezkuntzako hizkuntza-eredu berria” txostenak dioenez, programa eleaniztunei buruzko ikerketaren eremuan ia erabateko adostasuna dago honi buruz: beharrezkoa da hizkuntza gutxitua irakaskuntzarako gehienek erabiltzea, baldin eta benetan gizarte-erlebitasun asimetrikoa zuzendu nahi bada.

Era berean, adierazten da ezen eredu bakarra izan behar duela, mailaz maila aplikatu behar dela, eta gune guztietan ezarpen egokia errazteko behar diren laguntzak izan behar dituela.

Atzerriko hizkuntza ikaskuntzako komunikazio-hizkuntza gisa sartzeari dagokionez, hori pixkanaka sartu behar da, betiere ikasleek bi hizkuntza ofizialetan eskuratutako hizkuntza-ikaskuntzako estrategiak aprobetxa ditzaten.

Beraz, erantzukizun sozialeko ariketa bihurtzen da ahalegin berriei aurre egitea, valentzieraren iraupena eta bi hizkuntza ofizialen berdintasunezko elkarbizitza bermatzeko.

Europa eleaniztunak beti egin du apustu, mundura irekitako herritartasun eleaniztuna eraikitzeke, non kultura- eta giza aniztasuna, norbanakoaren hazkunderako eta eraikuntza politikorako oztopo izan beharreen, herritar guztientzako aukera partekatua izango den.

2002ko martxoan, Europako Kontseiluaren ondorioak iragarri ziren, Kontseilua Bartzelonan batzartuta zegoela; bertan, gobernuek konpromisoa hartu zuten europar herritarren gaitasun eleaniztuna hobetzeko, ama-hizkuntzaren edo hizkuntza ofizialaren eta atzerriko beste bi hizkuntzaren ezagutza indartuz.

2012. urtean, hizkuntza-gaitasunari buruzko Europako inkestaren emaitzak aurkeztu ziren; eskala handiko ekimen hori Europako Batzordeak egin zuen, Europa osoan hizkuntzak ikasteko politikei laguntzeko. Emaitzak eztabaidaezinak dira beste herrialde batzuetatik bereizten gaituen distantziari dagozkionez; izan ere, herrialdeotan, hizkuntzak ikasteko politika publikoak urteetan ari dira emaitzak ematen: belaunaldi erabat elebidunak sortzea. Horrenbestez, azterlanak ondorioztatzen du lortutako emaitzek erakusten dutela Espainian hobetu egin behar dela ikasleek atzerriko hizkuntzetan duten gaitasun-maila, batez ere ingelesean. Trebetasunen araberrako errendimendu-mailak aztertzean, ikusten da ezen emaitzarik txarrenak ahozko trebetasunetan lortzen direla; beraz, ahalegin handiagoa egin beharko da trebetasun horiek eskuratzeko.

Horregatik, funtsezkoa da ahozko komunikaziorako beren-beregi emandako denbora txertatzea, bai eskola-orduetan, bai jarduera osagarrietan eta eskolaz kanpoko jardueretan.

II

Gobernuek eta instituzioek ekintza politikoak garatu behar dituzte herritarren hizkuntza-kapitala handitzeko, hiztun-taldeen arteko hizkuntza-oztopoak gainditzeko eta lurrealde berean elkarrekin bizi diren hizkuntzekiko aurreiritziak

ezabatzeko; izan ere, gobernuek eta instituzioek hizkuntzak tratatu behar dituzte berdintasun, errespetu, elkarlan eta elkarrekiko lurralde- eta kultura-aberastasunaren printzipioen argitan.

Valentziako irakasleak izan dira, azken urteotan, berezko hizkuntza berreskuratzeko gakoetako bat, eta erreferente izan dira hizkuntzen irakaskuntzari eta ikaskuntzari lotutako hezkuntza-jardunbide berritzaileetan. Hala ere, Valentziako Erkidegoko datu demolinguistikoek eta errealitate soziolinguistikoaren ezagutzak —1984tik gaur arte egindako ikerketa soziologikoen helburua— baieztatzen digute ezen % 30 inguruk soilik dutela erabateko gaitasuna valentzieraz, eta % 6k soilik ingelesez. Beraz, gizarte- eta hezkuntza-eginbearra da egungo populazio osoan valentzieraren gaitasun- eta erabilera-desorekak zuzentzeko beharrezana, bai eta ingelesa nazioarteko komunikaziorako hizkuntza gisa benetan ez menderatzea ere. Neurriak aplikatu behar dira, bi hizkuntza ofizialen arteko oreka eraginkorra faboratzeko eta valentzieraren hizkuntza-normalizazioa faboratzeko; beraz, etorkizuneko belaunaldi berriak prestatzeko, irakaskuntza-programa eleaniztun bat ezarri behar da, zeinak bermatuko baitu bi hizkuntza ofizialen eta, gutxienez, atzerriko hizkuntza baten ezagutza optimoa, betiere beste hizkuntza batzuk txertatzeari uko egin gabe. Beraz, beharrezkoa da, etorkizuneko belaunaldi berriak prestatze aldera, hezkuntza eleaniztunaren programa bat edukitzea, zeinak bermatuko baitu bi hizkuntza ofizialen eta, gutxienez, atzerriko hizkuntza baten ezagutza optimoa, betiere beste hizkuntza batzuk txertatzeari uko egin gabe.

Hizkuntzak bidelagun ditugu bizitzan zehar. Horregatik, komeni da etengabe harremanetan egotea ikasi beharreko hizkuntzekin. Beharrezkoa da hezkuntzan hizkuntzen presentzia bermatuta egotea hezkuntza-etapa guztietan eta irakaskuntza guztietan proportzio arrazoizko batekin, betiere ikasleei bi hizkuntza ofizialetako gaitasuna bermatzeko, eta ingelesa lehentasunez atzerriko hizkuntza gisa. Hizkuntzak jakiteak aukera gehiago sortzen du, etorkizunerako atea irekitzen ditu, enplegarritasuna hobetzen du eta herritarrak aberasten ditu gaitasun profesional gehiagorekin.

Espainiak Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna berronetsi zuen, zeina 2001eko abuztuaren 1ean indarrean jarri zen. Horren helburua hizkuntza gutxituen prebentzioa eta garapena da, betiere hizkuntzok eremu publikoan sustatuz eta Europako kultura-aberastasunari eutsiz. Gutuna sinatzeak zenbait gaitara konprometitzen ditu estatuak, hala nola: hizkuntza erregionalak eta gutxituak aitortzea, haien mintzatzen diren alde geografikoari dagozkionez; hizkuntza horiek sustatzeko ekintzak; hizkuntza horien ikaskuntza eta irakaskuntza erraztea; hizkuntza horiez mintzatzen ez diren hiztunei haien ikaskuntza erraztea; diskriminazioak ezabatzea; hizkuntza-talde desberdinen arteko elkarrekiko errespetua sustatzea, eta Gutuneko printzipioak lurralderik gabeko hizkuntzei aplikatzea. Gainera, Gutunak zenbait eremutan neurriak sustatzea jasotzen du, hala nola hezkuntzan, administrazio publikoetan, komunikabideetan, kultura-jardueretan edo justizia-auzitegietan.

III

Hizkuntzen irakaskuntzaren eta ezagutzaren zeharkako dimentsioa politika publikoen ekintzan txertatu behar da, funtsezkoak baitira haien jarduketek arrakasta izan dezaten. Generalitateko eta Kontseiluko organo eta instituzio guztien erantzunkidetasuna, haien arteko koordinazioa, lankidetzaren eta konplizitatearen ezinbestekoak dira ikuspegi berri honetan. Eta botere publikoetatik

harago, kanpo-eragileekin hitz egitea eta hizkuntzak jakiteak ematen digun balioa ulertzeko modu berri horretan inplikatzeko ukaezinak eta beharrezkoak dira hizkuntza-aniztasuna aukera pertsonal eta sozial berri eta handiagoen eragile bihurtzeko.

Eskolak errealitate soziala islatu behar du, baina, era berean, zuzenketa egokiak sartu behar ditu interes orokorra, hizkuntza-eskubideen babesa eta nazioarteko eta mundura irekitako Valentziako herritarrek atzerriko hizkuntzako prestakuntzan dituzten beharrianak uztartzeko. Hizkuntza-prestakuntza aberatsa, plurala, malgua eta eraginkorra izatea ezinbesteko premisa da desberdintasun sozial eta soziolinguistikoak, indibidualak eta kolektiboak zuzentzeko, eta eskolak hori hartu behar du lehentasunezko helburutzat.

Hizkuntzen gizarte-erabilera berrezartzeak eta gizarte- eta lurralde-desorekak zuzentzeak balio behar dute Valentziako gizartearen osotasunean egituratzeko, hizkuntza-aldaera desberdinetan sakontzeko, eta sustatzeko identitate pluralarekiko errespetua, lurraldeen arteko elkarlana, valentziera valentziar guztien berezko hizkuntza gisa aitortzea eta nazioarteko komunikazio-hizkuntzak ikasteko dagoen beharria.

Arduraz eta ekitatez jokatzeko hezkuntza eleaniztunaren azken helburua da, komunikazioaren eskakizunei erantzuteko; hori ez ezik, borondatea izan behar da valentzieraren etorkizuneko iraupena bermatzeko. Ikasleak hezkuntza-erakuntzako prozesu osoaren erdigune bihurtzen dira, eta prozesu horretan dena oinarritzen da haien inguruan, etorkizuneko gizartearen prestatzeko eta oinarritzeko gaitasunak bermatzeko, besteak beste, hizkuntza-gaitasunak. Hezkuntza-erkidego osoaren —ikasleen, familien eta irakasleen— ahaleginak eta konpromisoak eta gizarte-eragileen —alderdi politikoek— inplikazioa izaten baditugu soilik egingo da aurrerapauso handia bi hizkuntza ofizialen berdintasunezko ezagutza lortzeko.

IV

Azaldutako ingurumarian eta helburuekin, lege honetan hezkuntza-eredu bat ezartzen da, zeina eratzen baita esku hartzeko zenbait tresna eta eremuek bat eginda. Alde batetik, Europako, Estatuko eta Autonomia Erkidegoko arau-esparrua osatzeko, lege honek ezartzen dituen erreferentziako oinarritzeko helburuak eta mailak erabiltzen dira, betiere hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programaren edukiaren eta antolaketaren bidez.

Beste alde batetik, hizkuntza-proiektuak zehazten du zein den irakaskuntzako zentro bakoitzean hizkuntzen irakaskuntzaren eta haien komunikazio-erabileraren antolaketa, valentzieraren normalizazioa eta eleaniztasunaren sustapena, betiere zentroko berezko ezaugarriak eta zentroa kokatzen den ingurumaria kontuan hartuta.

Azkenik, sistemaren funtsezko elementua da irakasleek ikasgelan didaktikoki esku hartzea; esku-hartze horrek ikaskuntza-ingurune aberatsak ahalbidetu behar ditu, eta hizkuntza koofizialak eta atzerrikoak egokiago erabili behar dira irakaskuntza-ikaskuntza prozesuetan, jarduketara metodologiko egokien bidez.

V

Honela dago egituratuta araua: hiru titulu, hogeita hamar artikulua, bost xedapen gehigarri, hiru xedapen iragankor, xedapen indargabetzaile bi eta azken xedapen bi.

Atariko tituluak kapitulu bakarra du, hiru artikulutan egituratzen dena. Lehenengoak eta bigarrenak legearen xedea eta aplikazio-eremua ezartzen dituzte, hurrenez hurren, eta hirugarrenean zehazten da zein diren Valentziako hezkuntza-sistemako curriculum-hizkuntzak eta horietaz bestelako berezko hizkuntzen tratamendua, betiere gutxiengoan errespetua kontuan hartuta.

Lehenengo tituluak bost kapitulu ditu, Valentziako hizkuntza-ereduaren antolaketa arautzen du eta haren egitura definitzen du. Lehenengo kapituluak bederatzia artikulatu ditu, hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa deskribatzen du, haren helburuak eta erreferentziako oinarritzko mailak zehazten ditu, eta zentro guztietan bermatu behar diren hizkuntza bakoitzaren gutxiengoaren ehunekoak eta Valentziako hezkuntza-sisteman hizkuntzen irakaskuntzaren antolaketa arautzen ditu. Bigarrenak, zortzi artikulurekin, zentroaren hizkuntza-proiektua, helburuak, egitura, egiteko prozedura, onespena eta ebaluazioa deskribatzen ditu. Hirugarren kapituluak, bi artikulutan, arautzen da ikasgelako esku-hartze didaktikoa eta metodologikoa. Laugarren kapituluak, bi artikulurekin ere, zentroak familiekin eta ingurunearekin dituen harremanak. Bosgarren kapituluak, hiru artikulurekin, aztertzen da zelan egiaztatu behar duten irakasleek hizkuntzak badakizkitela, bai eta zein diren hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa aplikatzeko gaikuntza eta prestakuntza ere.

Bigarren tituluak bi kapitulu ditu, eta Valentziako hizkuntza-ereduaren ebaluazio orokorra eta gainbegiratzea jorratzen ditu.

Xedapen gehigarrietan arautzen da zelan aplikatuko zaien legea hezkuntza-sistemako beste irakaskuntza batzuei, eta Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako zentroetako Haur Hezkuntzako lehen zikloari. Baita ezartzen da lankidetzan aritu behar dela beste organismo eta erakunde batzuekin eta Valentziako lurraldean presentzia duten komunikabideekin Valentziako Erkidegoan hezkuntza eleaniztuna dinamizatzeke, betiere lege honetan araututako hizkuntzen ezagutza indartzeko jarduerak inplementatze aldera. Azkenik, ezartzen da legea aplikatuko zaiela valentzierazko irakaskuntza-programa eleaniztuna baimenduta duten zentroei.

Xedapen iragankorrek ezartzen dute zein den ezarpen-egutegia eta zein den hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa ezarri arte aplikatu beharreko araudia, zein den egokitzapen-aldia ingelesaren hizkuntza-gaitasuna egiaztatzeke, eta zein den lege hau indarrean jarri arte ezarritako programa eleaniztunen indarraldia.

ATARIKO TITULUA

KAPITULU BAKARRA

Xedapen orokorrak

1 artikulua.— Xedea

Lege honen xedea da curriculum-hizkuntzen irakaskuntza eta komunikazio-erabilera arautzea, Valentziako ikasleen gaitasun eleaniztunak eta kulturartekoak menderatzen direla ziurtatzea, eta hezkuntza-ibilbidean irakaskuntzako zentroetan dauden curriculumetik kanpoko hizkuntzen presentzia sustatzea.

2. artikulua.— Aplikazio-eremua

1. Lege honen xedapenak aplikatzekoak dira Valentziako Erkidegoko irakaskuntza-zentro publiko eta pribatu guztietan, baldin eta behar bezala baimenduta badaude Haur Hezkuntzako, Lehen Hezkuntzako, Hezkuntza Bereziko, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Batxilergoko, Lanbide Heziketako heziketa-zikloetako eta helduen prestakuntzako irakaskuntzak emateko.

2. Kontzertatu gabeko zentro pribatuek heldu ahal izango diote lege honetan xedatutakoari.

3. artikulua.— Hizkuntzak hezkuntza-sisteman

1. Valentziako eskola-sistema hezkuntza-sistema eleaniztuna eta kulturartekoa da, zeinaren curriculum-hizkuntzak baitira valentziera, gaztelania, ingelesa eta atzerriko beste hizkuntza batzuk.

2. Irakaskuntzako zentroek valentzieraren erabilera normala sustatu behar dute, Generalitateko Administrazioan hizkuntza ofizialen erabilera instituzional eta administratiboak arautzen dituen indarreko araudiarekin bat etorriz eta zentroaren hizkuntza-normalizazioko planaren preskripzioekin bat etorriz.

3. Aztertu eta sustatu ahal izango dira, eta hala ezarriko da zentroaren hizkuntza-proiektuan: erromania, Ijito Herriaren berezko hizkuntza; zeinu-hizkuntza, Valentziako Erkidegoko gorrek erabilia, eta braillea, zeina baita ikusmen-desgaitasuna edo itsutasuna duten pertsonen erabiltzen duten irakurketa- eta idazketa-sistema.

4. Irakaskuntzako zentroek kontuan hartu beharko dituzte hizkuntza-gutxiengoen hizkuntzak, eta kulturen arteko trukerako espazioak sortu beharko dituzte. Era berean, hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleei eskubidea bermatu beharko diete hezkuntza eleaniztun eta kulturartekorako.

I. TITULUA

Valentziako hizkuntza-eredua

I. KAPITULUA

Hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa

4. artikulua.— Hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa

Lege honetan garatutako hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programak honako helburu hauek ditu:

1. Valentziako hezkuntza-sistemako ikasleei bermatzea kompetentzia eleaniztuna lortuko dutela, eta kompetentzia horrek honako hauek ekarriko dituela:

a) Bi hizkuntza ofizialak ahoz eta idatziz menderatzea, atzerriko hizkuntza bat edo gehiago funtzionalki menderatzea eta curriculumekoak ez diren baina ikasleen zati batek berezkoak dituen hizkuntza eta kulturekin harreman aberasgarria izatea.

b) Hizkuntzekiko interesa eta jakin-mina, horiek zelakoak diren eta zelan funtzionatzen duten jakitea, eta zein diren ezagutza horiek eraikitzekeko prozedurak, ikasgelan dauden hizkuntzak behatuz, manipulaturik eta konparaturik, eta horiek erabiltzeko moduari buruzko ikuspegi kritikotik.

2. Valentziako hezkuntza-sistemako ikasleen aukera-berdintasuna bermatzea eta hezkuntza-sisteman eta Valentziako gizartean integratzea:

a) Ikasle guztiek hizkuntzen ezagutzari eta erabilerari dagozkionez ahalik eta ahalmenik handiena lortzeko duten eskubidea bermatuz, alde batera utzita zein den familien jatorri soziokulturala, zein diren komunikazio-konpetentziak, zein diren zentrorra heltzen diren kultura-esperientziak eta ikasteko gaitasunak eta estiloak.

b) Ikasleei prestakuntza emanaz gizarte eleaniztun eta kultura-aniztun batean bizitzeko eta integratzeko zuzenbide osoko herritar gisa.

3. Valentzieraren erabilera sozial eta instituzionalaren normalizazioa bermatzea hezkuntza-sistemaren barruan.

5. artikulua.— Erreferentziako oinarrizko mailak hizkuntzetarako

4. artikuluan ageri diren helburuak lortzeko, hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programak ziurtatuko du ikasleek, hezkuntza-etapa guztiak amaitzean, Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko ahozko eta idatzizko konpetentziak lortu dituztela; hona hemen konpetentzia horiek:

a) Derrigorrezko irakaskuntzak amaitzean, gutxienez valentzieraren eta gaztelaniaren maila, B1 mailaren baliokidea, eta atzerriko lehenengo hizkuntzaren A1 mailaren baliokidea.

b) Derrigorrezkoak ez diren irakaskuntza ez-unibertsitarioak amaitzean, gutxienez valentzieraren eta gaztelaniaren maila, B2 mailaren baliokidea, eta atzerriko lehenengo hizkuntzaren A2 mailaren baliokidea.

6. artikulua.— Hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa

1. Valentziako hezkuntza-sistemako funts publikoekin sostengatutako hezkuntza-zentro guztiek aplikatuko dute hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa.

2. Hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa zentroaren ingurumari sozioedukatioaren eta demolinguistikoen beharrezan araberago egingo da, betiere lege honetan finkatutako konpetentzia eleaniztunak eta kulturartekoak lortzen direla bermatzeko.

3. Irakaskuntzako zentro guztiek diseinatuko dute hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa, honako hauek kontuan hartuta:

a) Hizkuntza ofizial bakoitzeko curriculum-dukietarako gutxieneko denborak, derrigorrezko eskolaldi osoan, benetako irakastorduen % 25ekoa izan behar du. Hizkuntza ofizialetako bakoitzean haien ikaskuntzari dagokion gaia edo ikasgaia eman behar da, eta aldi berean, gutxienez, enborreko edo antzeko izaerako beste arlo edo ikasgai ez-linguistikoko kurrikular bat.

b) Atzerriko hizkuntzako curriculum-dukietan emandako denbora, derrigorrezko eskolaldi osoan, irakastorduen % 15 eta % 25 bitartekoa izan daiteke.

c) Ehuneko horiek kalkulatzeko, honako hauek hartuko dira kontuan: hizkuntza-arlo bakoitzeko curriculumera bideratutako orduak; ahozko komunikazio-konpetentziara bideratutako orduak, eta zein diren arloak edo ikasgaiak zeinetan hizkuntza bakoitza ikaskuntza-hizkuntza gisa erabiltzen den.

4. Proiektuen araberrako lan-metodologia edo planteamendu globalizatuak dituen beste edozein metodologia erabiltzen duten irakaskuntza-zentroek edo taldeek beren hizkuntza-proiektuko hizkuntzen proportzioak errespetatu behar dituzte.

7. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzak antolatzea hezkuntza-maila bakoitzean

Zentroek hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa aplikatu beharko dute, ezaugarri hauekin:

1. Haur Hezkuntzako bigarren zikloan:

a) Ingelesa ikuspegi jakin batetik sartuko da, alegia, hizkuntzetara irekita egoteko ikuspegitik, edo goiz sartzeko modalitatearen bidez, curriculum-ordutegiaren % 10 duelarik.

b) Valentzierazko eta gaztelaniazko curriculum-edukietan emandako denbora 6. artikuluan xedatutakora egokituko da.

2. Lehen Hezkuntzan:

a) Valentziera, gaztelania eta ingelesa hizkuntza-arlo gisa tratatuko dira Lehen Hezkuntzako lehen mailatik aurrera.

b) Valentzieraz, gaztelaniaz eta atzerriko hizkuntzaz ematen diren curriculum-edukietan emandako denbora 6. artikuluan xedatutakora egokituko da.

3. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan eta Batxilergoan:

a) Valentziera, gaztelania eta ingelesa hizkuntza-arlo gisa tratatzen jarraituko du.

b) Nahitaez eskaini beharreko atzerriko bigarren hizkuntza gisa, ahal dela, hizkuntza erromaniko bat sartuko da.

c) Valentzieraz, gaztelaniaz eta atzerriko hizkuntzaz ematen diren curriculum-edukietan emandako denbora 6. artikuluan xedatutakora egokituko da.

b) Atzerriko hizkuntzako curriculum-edukietan emandako denbora, Batxilergoan, curriculum-orduen % 10 eta % 25 bitartekoa izan daiteke.

4. Hezkuntza berezian:

a) Hezkuntza bereziko zentro espezifikoetan, ikasleak hobekien ezagutzen duten hizkuntza ofizialean artatuko dira, eta beste hizkuntza ofizialarekin eta atzerriko hizkuntzekin harremanetan jartzen lagunduko zaie, haien beharrezan eta aukeren arabera.

b) Curriculum-egokitzapenak dituzten eta zentro arruntetan eskolatzen diren ikasleek zentroaren hizkuntza-proiektuari jarraituko diote ikasleoi egindako diagnostikoak zehazten dituen egokitzapenekin.

5. Helduen prestakuntzan.

Hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa honela artikulatu behar da:

a) Valentziera eta gaztelania modulu gisa tratatu behar dira bi zikloetako maila guztietan.

b) II. zikloan ingelesa modulu gisa sartu behar da bi mailetan.

c) II. zikloko bi mailetan ingelesa edo eskola-kontseiluak zehaztutako atzerriko beste hizkuntza bat sar daiteke komunikazio-hizkuntza gisa, zentroak aukeratu beharreko modulu batean. Ingelesak lehentasuna izango du.

d) Valentzieraz, gaztelaniaz eta atzerriko hizkuntzaz ematen diren curriculum-edukietan emandako denbora 6. artikuluan xedatutakora egokituko da.

6. Lanbide Heziketako heziketa-zikloetan.

Valentzierazko eta gaztelaniazko curriculum-edukietarako ematen diren denborak 6. artikuluan xedatutakora egokituko dira, eta atzerriko hizkuntzako curriculum-edukietarako ematen diren denborak % 10 eta % 25 artekoak izan daitezke.

8. artikulua.— Programa esperimentalak

Hezkuntza-arloko sail eskudunak programa eleaniztun esperimental berritzaileak baimendu ahal izango ditu, baldin eta lege honetan ezarritako helburuak betetzen edo gainditzen badituzte.

9. artikulua.— Berandu sartutako ikasleak

Beharrezkoa bada, egokitzapena egingo zaie Espainiako edo atzerriko beste hezkuntza-sistema batzuetatik datozen eta Lehen Hezkuntzako bigarren mailatik aurrera Valentziako hezkuntza-sisteman sartzen diren ikasleei curriculumera sartzeko, betiere lege honetan ezarritako helburuekin bat etorritz.

Hezkuntza-eskumenak dituen sailak sustatuko du programa espezifikoko aplikatzea, berandu sartutako ikasleei harrera egiteko.

10. artikulua.— Helduen prestakuntza

Helduen prestakuntza-zentroetan matrikulatzen diren eta Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko 4/83 Legea aplikatu aurretik eskolatuta egoteagatik edo Valentziako hezkuntza-sisteman berandu sartzeagatik valentzierazko irakaskuntzarik jaso ez duten ikasleei curriculumera sartzeko egokitzapena egin beharko zaie, lege honetan ezarritako helburuekin bat etorritz.

11. artikulua.— Valentziera sustatzea eta atzerriko hizkuntzetarako kompetentzia hobetzea

a) Lege honen 6. artikuluan xedatutakoaren arabera, eta Konstituzioaren 3.2 artikulua, Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuaren 6. artikulua, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 38. xedapen gehigarriaren 2. puntua eta Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko azaroaren 23ko 4/1983 Legea betez, hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak sustapena egingo du, funts publikoekin sostengatutako hezkuntza-zentroek curriculum-denboraren % 50 valentzieraz eman dezaten.

b) Lege honen 6. artikuluan xedatutakoaren arabera, eta ikasleek atzerriko hizkuntzetan duten hizkuntza-gaitasuna hobetzeko, hezkuntza-arloan eskumena duen sailak sustapena egingo du funts publikoekin sostengatutako hezkuntza-zentroek curriculum-denboraren % 25 ingelesez eman dezaten.

12. artikulua.— Hezkuntza-erkidegoari laguntza ematea

1. Hezkuntza-arloan eskumenak dituen sailak familiei informazioa eman behar die, irakasleak prestatu behar ditu eta zentroak baliabide gehigarriekin zuzkitu behar ditu, betiere ikasle guztiek lor ditzaten lege honetan ezarritako oinarrizko helburuak eta erreferentzia-mailak.

2. Artikulu honen 1. puntuan adierazitako jarduketak honako hauek izango dira, besteak beste:

a) Irakasle gehiago zuzkitzea, hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa benetan ezartzen dela bermatzeko.

b) Jarduera osagarriak eta eskolaz kanpokoak egin daitezten sustatzea, valentzierazko eta ingelesezko ahozko komunikazio-kompetentzia sustatzeko.

c) Irakasleak prestatzeko plan espezifikoak abian jartzea.

d) Curriculum-materialak egitea eta zentroen jardunbide egokiak zabaltzea hezkuntza-etapa guztietan.

3. Artikulu honetan adierazitako neurriak hezkuntza-zentro guztietan aplikatu ahal izango dira. Zentroek lehentasuna izango dute baldin eta:

a) Gehienez valentziera-hiztun ez diren ikasleak eskolatzen badituzte.

b) Bazterketa-arriskua duten ikasleak eskolatzen badituzte.

c) Ikasle heldu berri asko eskolatzen badute.

d) Valentzieraren normalizazioa eta atzerriko hizkuntzetako kompetentzia hobetzea sustatzen badute, lege honen 11. artikuluan zehaztutako curriculum-denboren bidez.

II. KAPITULUA

Zentroaren hizkuntza-proiektua

13. artikulua.— Definizioa

1. Zentroaren hizkuntza-proiektua tresna bat da, zeinaren bitartez hezkuntza-zentro bakoitzak antolatzen eta zehazten baitu hezkuntza eleaniztasun eta kulturartekoaren programaren aplikazioa, betiere hezkuntza-zentroaren eta ikasleen ezaugarrien arabera.

2. Funts publikoekin sostengatutako Valentziako Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko zentro guztiek zentroaren hizkuntza-proiektua egin behar dute, lege honen xedapenekin bat etorritik.

3. Zentroaren hizkuntza-proiektuaren zati izango da zentroaren hizkuntza-proiektua, zeina egingo baita zentroaren eta haren inguruko ingurumari sozioedukatioaren eta demolinguistikoaren eskakizunak, igurikimenak, aukerak eta mugak kontuan hartuta.

4. Ikasleak haien artetik ez bereizteko, zentroaren hizkuntza-proiektuak curriculum-denboraren banaketa bera aplikatuko du komunikazio-hizkuntza bakoitzean maila bereko ikasle guztientzat.

14. artikulua.— Helburuak

Hauek dira zentroaren hizkuntza-proiektuaren helburuak:

a) Lege honen 4. eta 5. artikuluetan agertzen diren erreferentziako oinarritzko helburuak eta mailak lortzen direla bermatzea, baita zentroak ingurumariaren eta bere proposamen pedagogikoaren arabera zehazten dituen helburuak ere.

b) Zentroen, familien eta Hezkuntza Administrazioaren gardentasunerako, eraginkortasunerako eta baterako lanerako tresna bihurtzea.

15. artikulua.— Zentroaren hizkuntza-proiektuaren egitura

Zentroaren hizkuntza-proiektuak zehaztu eta egokituko du hezkuntza-zentroan hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa, honako elementu hauen bidez:

1. Hizkuntzen irakaskuntzarako eta komunikazio-erabilerarako plana, zeinak antolatuko baititu irakaskuntzaren antolaketa eta tratamendu didaktikoa eta hizkuntzen irakaskuntza-erabilera, honako hauek definituz:

a) Hizkuntza horietako bakoitzean komunikazio-erabileraren proportzioa, curriculum-denboraren % 100 osatu arte.

b) Curriculum-hizkuntzen irakaskuntzan eta komunikazio-erabileran lehentasuna izan behar duten ikuspegi metodologikoak.

c) Curriculum-hizkuntza bakoitzean hasierako alfabetatzearen tratamendu sistematikoa sartzeko unea, sekuentzia eta ikuspegia.

d) Hizkuntzen irakaskuntzari eta komunikazio-erabilerari laguntzeko neurriak, bai zentroaren barruan, bai tokiko ingurunean eta ingurune globalean.

e) Pertsona heldu berrien eta ikasle kalteberen tratamendua (ingurune soziokultural behartsuetako ikasleak, eta hizkuntzak eskuratzeko eta ikasteko zailtasunak dituzten ikasleak).

f) Curriculumaz kanpoko hizkuntzek eta kulturek zentroaren hezkuntza-jardueran duten presentzia.

g) Antolaketa-neurriak, irakaskuntzan eta hizkuntzen komunikazio-erabileran honako hauek bermatzeko: koherentzia hezkuntza-maila guztietan, eta etapen arteko jarraitutasuna, edukiei eta metodologiari dagokienez; ikasleak modu optimoan antolatzea eta taldekatzea, eta ikaskuntza-ingurune optimoak sortzea, zentroak dituen edo lor ditzakeen baliabide guztiak estrategikoki erabiliz; espazioak eta ingurumariak, zeinak zentroak baititu eta erabil baititzake eremu ez-formal batean hizkuntzekiko esposizio-denbora hobetzeko.

2. Zentroaren hizkuntza-normalizaziorako plana, zeinak zehaztuko baitu zein diren valentzieraren erabilera sustatzeko aurreikusitako neurriak; esku hartzeko eremu hauek barne hartuko ditu plan horrek:

a) Administrazio-eremua.

b) Kudeaketa eta plangintza pedagogikoaren eremua.

c) Gizarte-eremua eta ingurunearekiko harreman-eremua.

3. Proposamena, honako hauek ebaluatzeko: proiektuaren helburu zehatzen lorpena; emaitzak eta eragina eduki ahal izan duten proiektuko elementuak elkarrekin erlazionatzea, eta ondorioak aprobetxatzea aldaketak eta hobekuntzak sartze aldera.

4. Ebaluazio-proposamena, zeinak ezarriko baitu zein diren zentroak hartuko dituen neurriak zentroaren hizkuntza-proiektuaren helburuen lorpena ebaluatzeko, aldaketa eta hobekuntza egokiak zehazte aldera.

16. artikulua.— Proiektua egiteko eta onesteko prozedura

1. Hezkuntza-zentroaren hizkuntza-proiektua hezkuntza-zentroak egingo du, lau ikasturterako. Lege honen 18. artikuluan ezarritakoarekin bat etorriz, eta lau ikasturteko aldia igarota, hezkuntza-zentroak zentroaren hizkuntza-proiektua ebaluatu beharko du, eta, aldaketak egin behar badira, horiek sustatu.

2. Zentroaren hizkuntza-proiektua irizpide pedagogikoetan oinarritutako partaidetza-prozesu baten emaitza izango da.

3. Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 132. artikuluan ezarritakoaren esparruan, hezkuntza-zentroko zuzendaritzak zentroaren hizkuntza-proiektuaren proposamena zehaztu eta hezkuntza-arloan eskumena duen sailari aurkeztuko dio, honek proposamena baimendu dezan edo, bestela, aldatu.

4. Aldez aurretik, eskola-kontseiluak, edo gizarte-kontseiluak, Lanbide Heziketako zentro integratuen kasuan, zentroaren hizkuntza-proiektuaren proposamena adostuko du kideen bi hereneko gehiengo kualifikatuz.

5. Eskola-kontseiluak edo, hala badagokio, gizarte-kontseiluak ez badu kideen bi herenen gehiengo kualifikatuaren proposamena adosten, Hezkuntza Administrazioak zentroaren hizkuntza-proiektua zehaztuko du, zeina aplikatu ahal baita ebaluazioen eta zentroaren ingurumari sozioedukatibo eta demolinguistikoaren arabera.

6. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako zentroen hizkuntza-proiektua Haur eta Lehen Hezkuntzako zentroen hizkuntza-proiektuen arabera egokituko da. Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak zainduko du ibilbideak koherenteak eta mailakatuak izan daitezen hezkuntza-etapa guztietan zehar.

7. Zentro kontzertatu pribatuetan, zentroaren titulartasunari dagokio zentroaren hizkuntza-proiektua egitea, baimena eskatzea eta koordinatzea, betiere eskola-kontseiluari entzun ondoren.

17. artikulua.— Eragina urteko programazio orokorrean eta hobekuntzarako jardun-planetan

1. Zentroaren urteko programazio orokorrean, ikasturte bakoitzerako zentroaren hizkuntza-proiektuan aurreikusitako berrikuntza didaktikoak eta antolaketa-neurriak jaso beharko dira.

2. Zentroaren hizkuntza-proiektuaren aplikazioa ebaluatetik eratorritako hobekuntzak eta berrikuntzak hobekuntzarako jardun-planetan jaso beharko dira, eta urteko programazio orokorrean sartu.

18. artikulua.— Emaitzen ebaluazioa

Lau ikasturtean behin, gutxienez, hezkuntza-zentroek zentroaren hizkuntza-proiektuaren emaitzak eta aplikazio-prozesua ebaluatuko dituzte, betiere proiektu bakoitzean aurreikusitako ebaluazio-neurrien arabera.

19. artikulua.— Zentroaren hizkuntza-proiektuaren aldaketak

1. Aurreko artikuluan aurreikusitako ebaluazioaren emaitzen arabera, hezkuntza-zentroek zentroaren hizkuntza-proiektuan egin beharreko aldaketak proposatu beharko dituzte, betiere ikasleek hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren helburuak eta lege honetan zehaztutako erreferentziako oinarritzko mailak lortzen dituztela bermatzeko.

2. Era berean, lau urte bete baino lehen, hezkuntza-zentroek eskatu ahal izango dute zentroaren hizkuntza-proiektu baimendua aldatzea, hezkuntza-arloan eskumena duen sailak zehazten duen moduan.

3. Edozelan ere, hezkuntza-arloan eskumena duen sailak baimendu beharko ditu hezkuntza-zentroek proposatutako zentroaren hizkuntza-proiektua eta haren ondorengo aldaketak, betiere hurrengo ikasturteko ikasleak onartzeko prozedura hasi baino lehen.

4. Zentroaren hizkuntza-proiektua aldatzeko prozedura lege honen 16. artikuluan hura egiteko zehazten den berbera izango da.

20. artikulua.— Aholkularitza zentroi

Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak zentroi emango dizkie eurek behar dituzten aholkularitza eta laguntza, betiere zentroaren hizkuntza-proiektuak egiteko, aplikatzeko eta haien jarraipena egiteko.

III. KAPITULUA

Esku-hartze didaktikoa ikasgelan

21. artikulua.— Gelako programazioa

1. Valentziako hezkuntza-sistemako irakasleek ikasgelako programazioa zentroaren hizkuntza-proiektuan aurreikusitako helburuetara egokituko dute, eta hizkuntzen eta edukien ikaskuntza integratua hartuko dute erreferentzia metodologiko gisa.

2. Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak arau bidez garatuko ditu ikasgelako esku-hartze didaktikoaren alderdi metodologikoak eta ebaluazio-prozesuak.

3. Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak sustatuko du zentroek hezkuntza-materialak izan ditzaten, zeinek izango baitituzte hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programaren kudeaketa akademiko eta didaktikorako komeni diren ikuspegi metodologikoak.

22. artikulua.— Jarraitutasuna Haur eta Lehen Hezkuntzan eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako zentroak eurek atxikita dituzten Haur eta Lehen Hezkuntzako zentroekin koordinatuko dira, betiere hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa zehazki aplikatzen dela eta programa horrek hizkuntzen ikaskuntzan jarraitutasun metodologikoa duela bermatzeko.

IV. KAPITULUA

Zentroak familiekin eta ingurunearekin dituen harremanak

23. artikulua.— Zentroak familiekin dituen harremanak

Zentroek ekintza espezifikoak diseinatuko dituzte familiei informazioa eta prestakuntza-laguntza emateko hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programari buruz.

24. artikulua.— Zentroak ingurunearekin dituen harremanak

Hezkuntza-zentroek elkarlan-neurriak hartu ahal izango dituzte eurok kokatuta dauden herriko edo inguruko eragile hezitzaileen artean, bereziki udalekin, kultura-instituzioekin, enprekin, GKEekin eta tokiko elkarte-sarearekin; neurri horiek helburu hau izango dute: inguruneari lotutako hizkuntzen ikaskuntza sustatzen laguntzea eta eleaniztasunaren inguruko gizarte-kohesioa faboratzea.

V. KAPITULUA

Irakasleen egiaztapena, gaikuntza eta prestakuntza

25. artikulua.— Hizkuntzen ezagutza egiaztatzea: irakasleen betekizun espezifikoko irakasle-postuetarako

1. Ulertuko da irakasleek gaitasun nahikoa dutela arlo ez-linguistikoak gaztelaniaz eta valentzieraz irakasteko, hurrenez hurren, baldin eta valentzieraren C1 eta gaztelaniaren C1 ezagutza-maila egiaztatua badute Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren arabera.

2. Lege honen bigarren xedapen iragankorrean ezarritakoari kalterik egin gabe, ulertuko da irakasleek gaitasun nahikoa dutela arloak ingelesez irakasteko, baldin eta ingelesaren C1 ezagutza-maila egiaztatua badute Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren arabera.

26. artikulua.— Irakasleen konpetentzia didaktikoa

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak arautuko du zein konpetentzia didaktiko izan behar duten unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako mailetako irakasleek arlo, ikasgai edo modulu ez-linguistikoak valentzieraz, ingelesez eta beste hizkuntza batzuetan emateko.

27. artikulua.— Hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa

1. Kontseiluak, hezkuntzaren arloan eskumena duen sailaren bidez, sustatuko du unibertsitateen ikasketa-planek irakasleei eman diezaieten hasierako prestakuntza jarraitu optimoa, betiere lege honetan arautzen den hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programaren helburuak betetzeko.

2. Kontseiluak, hezkuntzaren arloan eskumena duen sailaren bidez, prestakuntza-eskaintza egoki bat bermatuko du irakasleentzat, betiere hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa behar bezala aplikatzeko, eta horretarako kontuan hartuko dira hezkuntza-eredu horren beharrezan linguistiko eta didaktikoak eta irakasleen lan-baldintzak.

II. TITULUA

Valentziako hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala, ikuskapena eta harentzako aholkularitza

I. KAPITULUA

Hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala

28. artikulua.— Valentziako hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globalaren helburua

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak Valentziako hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala egingo du, gutxienez lau urtean behin, eta ebaluazio horrek honako helburu hauek izango ditu, besteak beste:

1. Proposatutako helburuen betetze-maila egiaztatzea.

2. Ereduak ematen duen hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren kalitatea hobetzea.
3. Hezkuntzako hizkuntza-politika gizartearen beharrianetara egokitzea.
4. Hezkuntza-sistemaren baliabideak optimizatzea, eta haren eraginkortasuna eta gardentasuna areagotzea.
5. Metodologia-, antolaketa- eta funtzionamendu-prozesuetan berrikuntzak sartzea erraztea.
6. Aldaketak sartzea hezkuntzako hizkuntza-eredua hobetzeko.

II. KAPITULUA

Hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ikuskapena eta harentzako aholkularitza

29. artikulua.— Hezkuntzako Ikuskatzaitzaren jarduketak

Hezkuntzako Ikuskatzaitzaren urteko jardun-planaren barruan zehaztuko da zein diren Hezkuntzako Ikuskatzaitzak egin beharreko jarduketak, lege hau eta berau garatzen duten arauak betetzen direla bermatzeko.

30. artikulua.— Irakaskuntzako aholkularitza teknikoa hezkuntza eleaniztunaren arloan

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak urtero ezarriko ditu hezkuntza eleaniztunaren arloko irakaskuntza-aholkulari teknikoen lan-planak, eta lehenetsia emango dio lege honen 12. artikuluan adierazten diren zentroekin lan egiteari.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Hezkuntza-sistemako beste irakaskuntza batzuei aplikatzea

1. Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak erregelamendu bidez zehaztuko du zer presentzia duten curriculumeko hizkuntzek irakaskuntzan, eta zer proportziotan erabiliko diren hizkuntza horiek komunikaziorako Haur Hezkuntzako lehen zikloan eta araubide bereziko irakaskuntzetan.
2. Kontseiluak, hezkuntzaren arloan eskumena duen sailaren bidez, sustatuko du Valenciako Erkidegoko unibertsitate publiko eta pribatuek ikasleei aukera eman diezaieten valentzierazko, gaztelaniazko eta ingelesezko, eta atzerriko beste hizkuntza batzuetako hizkuntza-kompetentziak garatzeko, betiere hezkuntza eleaniztuna sustatzeko lehiakortasunerako, mugikortasunerako eta enplegarritasunerako abantaila gisa eta kulturen arteko elkarrizketa indartzeko tresna gisa.

Bigarren xedapen gehigarria.— Haur Hezkuntzako lehen zikloa Haur eta Lehen Hezkuntzako zentroetan

Haur Hezkuntzako lehen zikloko Haur Hezkuntzako bi urteko unitateak baimenduta dituzten zentroek lege honetako 7.1 artikuluan zehaztutakoa aplikatuko dute.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Beste organismo eta erakunde batzuekiko lankidetz

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak sustatuko du lankidetz-hitzarmenak egin daitezzen Valentziako Erkidegoan hezkuntza eleaniztuna eta kulturartekoa dinamizatzeko ospe handia duten erakundeekin, bai zentroen barruan, bai familien eta bereziki hezkuntza-erkidegoaren artean.

Laugarren xedapen gehigarria.— Komunikabideekiko lankidetz

1. Lege honek arautzen dituen hizkuntzen ezagutza eta erabilera indartzeko jarduerak sustatzeko, Kontseiluak egoki iritzitako lankidetz-hitzarmenak sustatuko ditu Valentziako Komunikabideen Korporazioarekin eta Valentziako lurraldean dauden beste komunikabide batzuekin.

2. Kontseiluak valentzierazko ikus-entzunezko programazioa eta ekoizpena sustatuko ditu, eta jatorrizko bertsio azpitoluduna eta atzerriko hizkuntzako ikus-entzunezko edukiak sustatuko ditu, hezkuntza-etapa bakoitzaren beharrezanetara egokituta.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Valentzierazko irakaskuntzako programa eleaniztuna duten zentroe

Lege hau indarrean jartzen den unean valentzieraz irakasteko programa eleaniztun bat baimenduta duten Haur eta Lehen Hezkuntzako zentroek baimenduta duten komunikazio-ehuneko bera edo handiagoa ezarri beharko dute valentzieraz, eta lege honen xedapenak errespetatu beharko dituzte, zeinek osatzen baitute hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa.

Lehenengo xedapen iragankorra.— Ezarpen-egutegia eta aplikatu beharreko araudia hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa erabat ezarri arte

1. Lege hau pixkanaka ezarriko da, egutegi honen arabera:

a) 2018-2019 ikasturtea. Haur Hezkuntza eta Lehen Hezkuntzako lehen zikloa.

b) 2019-2020 ikasturtea. Lehen Hezkuntzako bigarren eta hirugarren zikloak eta hezkuntza bereziko zentroak.

c) 2021-2022 ikasturtea. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza, Batxilergoa, Lanbide Heziketa eta helduen prestakuntza.

2. Aurreko paragrafoan zehaztutako aplikazio-egutegiaren arabera hezkuntza-maila bakoitzean hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa ezarri arte, lege hau indarrean jarri arte indarrean zeuden xedapen arauemaileek araututako programa elebidun eta eleaniztunak aplikatuko dira.

Bigarren xedapen iragankorra.— Ingeleseko hizkuntza-gaitasuna aldi baterako egiaztatzea

Aldi baterako eta 2026-2027 ikasturtea hasi arte, ulertuko da irakasleek gaitasun nahikoa dutela arloak ingelesez irakasteko, baldin eta ingelesaren C1 ezagutza-maila egiaztatua badute Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren arabera.

Hirugarren xedapen iragankorra.— Haur eta Lehen Hezkuntzako hizkuntza-proiektua 2018-2019 ikasturterako

Hezkuntza-zentroek zentroaren hizkuntza-proiektua egin behar dute Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako etapetarako, lege honetan adierazitakoaren arabera, Hezkuntza, Ikerketa, Kultura eta Kirol Sailak zentroen eskura jartzen duen plataforma telematikoaren bidez. Zentroetako zuzendaritzak zentroaren hizkuntza-proiektuaren proposamen hau aurkeztu behar du 2018ko martxoaren 16ra arte, sailak hura baimendu dezan.

Lehenengo xedapen indargabetzaile bakarra.— Arau-indargabetzea

Maila bereko edo beheragoko arauak indargabeturik geratuko dira lege honetan ezarritakoaren aurka dauden puntuetan.

Bigarren xedapen indargabetzailea

Lege honen xedapen iragankorretan aurreikusitakoari kalterik egin gabe, Kontseiluaren irailaren 1eko 3/2017 Lege-dekretua indargabetuta geratzen da.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Erregelamendu-garapena

Baimena ematen zaio hezkuntzaren arloan eskumena duen saileko titularrari lege hau aplikatzeko eta garatzeko behar diren xedapenak eman ditzan.

Azken xedapenetako bigarrena.— Indarrean jartzea

Lege hau Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

7.4.15.16. 12/2018 Legea, maiatzaren 24koa, Herritarren intereserako publizitate instituzionalari eta azpiegitura publikoen kontzepzio kolektiboari buruzkoa¹²⁷⁹

I. TITULUA

Publizitate instituzionalaren arauak eta printzipio gidariak

6. artikulua.— Hedabideak zehaztea

2. Aurreko apartatuan adierazitako printzipioak betetzeko, hedabideak zehazte aldera, lehentasunezko irizpidetzat hartuko dira ikus-entzuleak lehenengoz, eta lurralde- eta gizarte-ezarpena bigarrenez. Gainera, hauek balioetsi ahal izango dira: publizitatearen hartzaileen ezaugarriak, hizkuntza-eremuko hizkuntza nagusia eta lege honetan aurreikusitako xedeak ahalik eta ondoen lortzen lagunduko duten antzeko beste irizpide batzuk.

8. artikulua.— Hizkuntza

1. Publizitate instituzionalaren testuek valentziera erabiliko dute nagusiki, valentzieraren erabilera eta irakaskuntzari buruzko araudiko printzipioen arabera eta Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuaren arabera, salbu eta eremu nagusiki gaztelaniadunetan, zeinetan gaztelaniaz egingo baita nagusiki.

2. Publizitate instituzionala beste hizkuntza ez-ofizial batzuetan egin ahal izango da, xedeak hala eskatzen duenean.

---

¹²⁷⁹ BOEren 157. zenbakian, 2018ko ekainaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-8947>

7.4.15.17. 15/2018 Legea, ekainaren 7koa, Valentziako Erkidegoko Turismo, Aisialdi eta Abegikortasunari buruzkoa¹²⁸⁰

HITZAURREA

I

[...]

Gainera, kodeak gizadiaren balio etiko erkideak ulertzea eta sustatzea aldarrikatzen du, sinesmen erlijioso, filosofiko eta moralen aniztasunarekiko eta kontzientzia-askatasunarekiko tolerantziako eta errespetuzko espirituan, horiek baitira, aldi berean, turismo arduratsuaren oinarria eta ondorioa, eta horrek esan nahi du agente profesionalek prestakuntza espezifikoa izan behar dutela turista gisa bisitatzen gaituzten pertsonen bizimoduari, gustuei eta igurikimenei buruz, eta turista gisa duten kultura garapenari eta garapen espiritualari egiten dieten ekarpenari buruz, betiere tratamendu abegitsua bermatzeko. Ildo horretan, kodearen helburua lekualdatzeak sustatzea da, baldin eta lekualdatzeok eragiten badituzte historia-, ondare-, ingurumen-, erlijio-, osasun-, hezkuntza- eta kultura-trukeak edo hizkuntza-trukeak. Printzipio horiek oinarrizkoak dira legeria moderno baterantz jotzeko, eta lege honetan daude jasota.

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

II. KAPITULUA Definizioak

3. artikulua.— Oinarrizko definizioak

Lege honen eta bera garatzen duten xedapenen ondorioetarako, honela ulertu behar dira kontzeptu hauek:

h) Abegikortasuna: arreta eta tratu neurritsua ematea turismo-zerbitzuen erabiltzaileei, betiere haien hizkuntza, ohiturak, tradizioak, sinesmenak eta kontzientzia-askatasuna errespetatuz, haien igurikimenak ahalik eta gehien asetzeko, gizarte ireki, tolerante eta mediterraneotzat identifikatzen gaituzten balioen arabera.

---

¹²⁸⁰ BOEren 157. zenbakian, 2018ko ekainaren 29ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-8950>

II. TITULUA

Turismo-jardueraren lurralde-plangintza

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak

14. artikulua.— Turisten eta auzokoen arteko abegikortasuna eta oreka oinarritzko printzipio gisa

1. Abegikortasuna hau da: turismo-zerbitzuen erabiltzaileei eta bisitariei haien hizkuntza, ohiturak, tradizioak eta kontzientzia eta sinesmen-askatasuna errespetatuz ematen zaien arreta eta tratua; administrazio publikoek arreta espezifikoa eskainiko dute turismoaren eremuan, bai turismoa sustatzeko jarduketetan, bai nabarmentzeko moduko ekintzak eta portaerak aitortzeko eta sustatzeko pizgarrien eta bereizgarrien bidez.

II. KAPITULUA

Eskubideak eta betebeharrak

2. ATALA

Turismo-enpresak

19. artikulua.— Betebeharrak

2. Turismo-udaletan, turismo-informazioko udal-bulegoetan eta legearen 64.1 artikuluan aipatzen diren turismo-ostatueta, liburuxkek egon beharko dute zenbait hizkuntzatan erabiltzaileei eta bisitariei emateko; liburuxka horietan, legearen 16. eta 17. artikuluetan jasotako eskubideak eta eginbeharrak jaso beharko dira, eta, hala badagokio, enklabe bereziei eta horiek dauden lekuetako ohiturei buruzko oharrekin osatu beharko dira, bai eta gurtza-lekuetarako behar den errespetuarekin, eta horiek guztiak zaintzeko behar diren debekuekin eta murrizketekin ere.

III. KAPITULUA

Valentziako Erkidegoko turismo-helmuga, haren produktuak eta markak

33. artikulua.— Lurraldeko turismo-produktuak eta turismo-markak

7. Valentziako Erkidegoko turismo-marka baten titularra den administrazio publikoak informazio-kanalak sortu, mantendu eta sustatu beharko ditu erraz eskuratzeko moduan, zeinek izango baitute markari lotutako informazio guztia, eta marka sustatzeko egokitzat jotzen dituen publizitate instituzionaleko jarduketa guztiak garatu beharko ditu. Hori guztia, gutxienez, valentzieraz, gaztelaniaz eta ingelesez; gainera, kanpo-merkatuetako berezko hizkuntzetan, bereziki frantsesez, italieraz, alemanez, nederlanderaz, errusieraz eta txineraz.

III. TITULUA

Turismo-lehia bultzatzea

III. KAPITULUA

Turismo-kudeaketarako tresnak

46. artikulua.— Turismo-sektoreko profesionalizazioa

3. Turismoaren arloan eskumena duen Kontseiluko sailak, haren mendeko erakunde eta zentroen bitartez, prestakuntza-planak garatuko ditu, eta horren helburua izango da sektorea profesionalizatzen eta merkatuak eskatzen dituen espezialitateetan profesionalak kualifikatzen eta espezializatzen laguntzeko; espezialitate horien barruan, zerbitzuen modernizazioarekin, hizkuntzen ezagutzarekin, teknologia berrien ezagutzarekin eta turismoaren arloan garrantzi berezia duten zerbitzu osagarriekin lotutakoak.

4. Kontseiluak sustatuko du turismo-prestakuntza arautuko programak egokitu daitezen sektoreko enpresen beharrietara, eta ahaleginduko da enplegurako prestakuntza praktikoa, espezializatua eta Valentziako Erkidegoko turismo-ereduaren berezitasunetara egokitua izan dadin.

Era berean, Kontseiluak mekanismoak ezarriko ditu Valentziako turismo-sektoreko profesionali euren behar duten prestakuntza errazteko; horrela, profesionalok ikasiko dute Valentziako herriaren kultura eta abegikortasuna, erkidego hartzaile gisa, eta gure erkidegoa bisitatzen duten turisten kultura, bizimoduak, gustuak eta tradizioak ezagutzen eta errespetatzen. Era berean, turisten eta biztanleen arteko elkarbizitzaren etikaren esparruan, prestakuntza eskainiko da turistari Valentziako gizartearekiko errespetuzko portaerak behar bezala transmititzeko.

Helburu horrekin, valentziera ezagutzeko beharrezko prestakuntza emango zaie turismo-sektoreko profesionali.

III. TITULUA

Turismo-diziplina

III. KAPITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

93. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Administrazioko arau-hauste oso astunak dira:

¹²⁸¹4. Edozein ekintza, zeinak nahita diskriminazioa baitakar arrazoi hauek direla eta: jaiotza, arraza- edo etnia-jatorria, generoa, sexu-orientazioa, erlijioa edo sinesmenak, hizkuntza, iritzia, desgaitasuna edo dibertsitate funtzionala, adina, janzkera edo bestelako tasun edo inguruabar pertsonal nahiz sozialak, baldin eta zigor arau-hausteak ez badira.

---

¹²⁸¹ Generalitateko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzko abenduaren 29ko 8/2022 Legearen 37. artikulua emandako idazkera (BOE, 52. zenbakia, 2023ko martxoaren 2ko alea).

7.4.15.18. 3/2019 Legea, otsailaren 18koa, Valentziako Erkidegoko Gizarte-zerbitzu Inklusiboei buruzkoa¹²⁸²

I. TITULUA

Gizarte Zerbitzuen Valentziako Sistema Publikoa

III. KAPITULUA

Gizarte Zerbitzuen Valentziako Sistema Publikoaren egitura funtzionala

18. artikulua.— Lehen mailako arretako zerbitzuak

1. Oinarrizko lehen mailako arreta zerbitzu hauetan antolatzen da:

[...]

¹²⁸³ e) Erkidego-ekintzako zerbitzua. Dena delako erkidegoan elkarbizitzaren prebentzioa, esku-hartzea eta sustapena garatuko ditu, erkidegoko esku-hartzeko tresna eraginkorren bidez, zeinak oinarrituko baitira lurraldean dauden erkidego-baliabideen sustapenean, bereziki gizarte-zerbitzuetako zentroetan, betiere helburu erkide batzuk lortzeko, zeinek bide emango baitute baldintza sozialak ikuspegi global eta integratzailetik erraztu eta hobetzeko.

Jarduketak garatu behar dituzte kulturartekotasuna eta gizarte-boluntarioritza sustatzeko; sexu-jazarpen eta -ziberjazarpenaren aurrean sentsibilizatzeko; gorroto-delituak prebenitzeko; aniztasuna errespetatze aldera sentsibilizatzeko, aniztasun hori izan daitekeelarik sozial eta kulturala, jaiotzakoa, nazionala, etnikoa, linguistikoa, ideologikoa, iritzikoa, erlijiosoa, familiakoa, sexuala, sexu-orientaziokoa, genero-adierazpen edo -identitatekoa, funtzionala edo gorputzaren zein estetikaren desgaitasuna, edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial; herritarren arteko lankidetzak moduak indartzeko, eta tratu-berdintasuna sustatzeko, besteak beste. Zerbitzu hori bereziki sustatu behar da kalteberatzat jotako hiri-espazioetan.

[...].»

---

¹²⁸² BOEren 61. zenbakian, 2019ko martxoaren 12ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-3489>

¹²⁸³ Generalitatearen 2022ko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzko abenduaren 29ko 7/2021 Legearen 51. artikulua emandako idazkera (BOE, 19. zenbakia, 2022ko urtarrilaren 22ko alea).

**7.4.15.19. 1/2019 Legegintzako Dekretua,
abenduaren 13koa, Kontseiluarena,
Valentziako Erkidegoko Kontsumitzaileen
eta Erabiltzaileen Estatutuaren Legearen
testu bategina onesten duena¹²⁸⁴**

[ZIOEN AZALPENA]

I

[...]

I. tituluak arauaren xedapen orokorrak ezartzen ditu, eta bi kapitulutan banatzen da. Lehenengoan hauek definitzen dira: xedea, kontsumitzaileak eta erabiltzaileak babesteko eta defendatzeko ereduaren printzipio informatzaile gisa balio duten helburuak, kontsumitzaileen eta erabiltzaileen kontzeptua, babes berezia behar duten kontsumitzaileen eta erabiltzaileen kolektiboak, kontsumitzaileen eta erabiltzaileen oinarritzko eskubideak eta haien hizkuntza-eskubideak. [...]

[...]

II

[...]

Aurrekoarekin bat etorritz, 6/2019 Legearen lehenengo xedapen iragankorra bete da, zeinak aurreikusten baitu legegintzako dekretu honen bidez onesten den testu bateginak hizkera inklusiboan idatzita egon beharko duela.

[...]

---

¹²⁸⁴ Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren 8704. zenbakian, 2019ko abenduaren 24ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=DOGV-r-2019-90594>

ERANSKINA

Valentziako Erkidegoko Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren Legearen testu bategina

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak

8. artikulua.— Hizkuntza-eskubideak

1. Kontsumitzaileek eta erabiltzaileek eskubidea dute Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko.
2. Generalitatek valentzieraren erabilera sustatuko du enpresek eta profesionalak kontsumitzaile eta erabiltzaileekin dituzten harremanetan. Helburu horrekin, neurriak hartuko ditu kontratuen eta merkataritza-eskaintzen baldintza orokorrak valentzieraz ere eman daitezen, bereziki oinarrizko zerbitzuei buruzkoak.
- ¹²⁸⁵3. Kontsumitzaileak eta erabiltzaileak ezin izango dira euren hizkuntzagatik diskriminatu. Inola ere ezin zaie arretarik ukatu edo arreta desegokia eman, lege honetan araututako kontsumo-harremanetan erabiltzen duten hizkuntza ofiziala dela-eta.

II. TITULUA

Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

II. KAPITULUA

Interes ekonomiko eta sozial legitimoak babesteko eskubidea

20. artikulua.— Administrazio publikoen jarduketa

Administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, beharrezkoak diren jarduketak garatu behar dituzte kontsumitzaileen eta erabiltzaileen interes ekonomiko eta sozial legitimoak behar bezala babesteko, eta, bereziki, honako hauek bermatzeko jarduketak, aplikatu beharreko legeriaren arabera:

- ¹²⁸⁶16. Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak

---

¹²⁸⁵ Generalitateko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzko abenduaren 29ko 8/2002 Legearen 155. artikulua gehitutako apartatua (BOEren 52. zenbakia, 2023ko martxoaren 2ko alea).

¹²⁸⁶ Generalitateko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzko abenduaren 29ko 8/2002 Legearen 156. artikulua gehitutako apartatua (BOEren 52. zenbakia, 2023ko martxoaren 2ko alea).

¹²⁸⁷ 17. Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak errespetatzen dituen enpresa-jarduera egikaritzea, bai eta hizkuntza-eskubide horiek benetan betetzen direla egiaztatzea ere.

IV. TITULUA Zehatzeko ahala

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

63. artikulua.— Subjektu erantzuleak

4. Produktuak ez baditu erantzulea identifikatzeko behar diren datuak, indarreko araudian ezarritakoaren arabera, orduan erantzuleztat hartuko da produktua merkaturatu duena, salbu eta ontziratzailea identifika badaiteke. Ofizialak ez diren hizkuntzetan etiketatutako produktuetan, horien banatzaileari egotziko zaio lehenetasunez erantzukizuna.

II. KAPITULUA Arau-hausteak

72. artikulua.— Bermea eta saldu ondoko zerbitzua

Berme-arloko arau-hausteak dira:

5. Kontsumitzaileei eta erabiltzaileei saldu ondoko zerbitzu tekniko bat dagoelako publizitatea egitea edo sinestaraztea, hori egia ez denean, edo ez jakinaraztea kontsumitzaileen eta erabiltzaileen bizilekua ez den beste herrialde batean dagoela, edo harremanetan jartzeko hizkuntza ez dela Espainiako ofiziala edo kontratuan erabilitakoa.

74 artikulua.— Beste arau-hauste batzuk

Honako hauek ere kontsumoaren arloko arau-haustetzat hartuko dira:

¹²⁸⁸11. Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak urratzea edo araudiak hizkuntza-arloan ezartzen dituen betebeharrak ez betetzea, betiere urraketa horrek ez badakar, gainera, zerbitzua ukatzea.

¹²⁸⁹12. Kontsumitzaileari arreta ukatzea, eta ukatze horren arrazoia lege honetan jasotako hizkuntza-eskubideak egikaritzea eragoztekoa izatea.

---

¹²⁸⁷ Generalitateko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzko abenduaren 29ko 8/2002 Legearen 156. artikulua gehitutako apartatua (BOEren 52. zenbakia, 2023ko martxoaren 2ko alea).

¹²⁸⁸ Generalitateko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzko abenduaren 29ko 8/2002 Legearen 157. artikulua gehitutako apartatua (BOEren 52. zenbakia, 2023ko martxoaren 2ko alea).

¹²⁸⁹ Generalitateko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzko abenduaren 29ko 8/2002 Legearen 157. artikulua gehitutako apartatua (BOEren 52. zenbakia, 2023ko martxoaren 2ko alea).

III. KAPITULUA

Zehapenak

76. artikulua.— Zehapenen zenbatekoa

3. Zehapenak mailakatzeko, inguruabar hauetako bat gertatzen den hartu behar da kontuan:

¹²⁹⁰m) Portaera arau-hauslea gauzatzea honako arrazoi hauengatik: jaiotza edo jaiolekua; jatorria, nazionalitatea edo gutxiengo nazional baten kide izatea; arraza, larru-kolorea edo etnia; sexua, orientazioa, sexu-identitatea eta genero-identitatea edo genero-adierazpena; iritzi politikoa edo beste mota batekoa; erlijioa, sinesmenak edo ideologia; erabilitako Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofiziala; jatorri kulturala, nazionala, etnikoa edo soziala; egoera ekonomikoa edo administratiboa, klase soziala edo ondarea; etorkia; adina; fenotipoa, talde etniko bateko kide izatearen sentimendua; gaixotasuna, egoera serologikoa; desgaitasuna edo dibertsitate funtzionala, edo beste edozein tasun, inguruabar edo giza izaeraren adierazpen erreal edo esleitua.

---

¹²⁹⁰ Generalitateko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzko abenduaren 29ko 8/2002 Legearen 158. artikulua gehitutako apartatua (BOEren 52. zenbakia, 2023ko martxoaren 2ko alea).

7.4.15.20. 2/2020 Legea, abenduaren 2koa, Informazio Geografikoari eta Valentziako Institutu Kartografikoari buruzkoa¹²⁹¹

HITZAURREA

[...]

Valentziako sistema kartografikoa osatzen duen azken elementua Valentziako izendegi geografikoa da, zeina osatzen baitute Valentziako Institutu Geografikoak egindako kartografian ageri diren toponimoek; kartografia hori Hizkuntzaren Valentziako Akademiak finkatutako izendapenen arabera egina izango da.

IV. TITULUA Valentziako sistema geografikoa

VII. KAPITULUA Valentziako sistema geografikoaren beste elementu batzuk

45. artikulua.— Valentziako izendegi geografikoa

1. Valentziako Erkidegoko toponimiaren izendegi ofiziala da Valentziako izendegi geografikoa, eta Generalitateen kartografian agertzen den Valentziako izendegiko toponimikoaren isla da, zeina Hizkuntzaren Valentziako Akademiak egindakoa baita.

2. Valentziako izendegi geografikoak georreferentziatutako elementu puntualen, linealen eta poligonalen izendapen ofizialen multzoa biltzen du, zenbait eskalatan, eta Hizkuntzaren Valentziako Akademiak, elementu horien azterketa historiko eta etimologikoa egin ondoren, finkatutako hizkuntza-forma zuzenak barne hartzen ditu.

3. Edozelan ere, izendegiak Valentziako toki-enteen izendapen ofizialak errespetatuko ditu, baina, jarduera kartografikoa egiteko, aukeratu ahal izango da izendapenetako bat bakarrik erabiltzea, izendapen bat baino gehiago dagoenean.

4. Izendegiak honako hauen izen ofizialak jasoko ditu:

a) Udalerrienak.

b) Eskualdeenak.

c) Beste biztanlegune batzuenak.

d) Gorabehera geografikoenak, orografiari eta hidrografiari buruzko toponimoak barne.

---

¹²⁹¹ BOEren 26. zenbakian, 2021eko urtarrilaren 30eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-1353>

- e) Komunikazio-bideenak.
- f) Aurkintzenak eta parajeenak.
- g) Beste leku interesgarri batzuenak.

7.4.15.21. 3/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, Generalitateen 2021eko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketari eta antolaketa buruzkoa¹²⁹²

38. artikulua

Aldatu egiten da Pertsona fisikoaren errentaren gaineko zergaren eta lagatutako gainerako tributuen tarte autonomikoa arautzen duen Valentziako Generalitateen abenduaren 23ko 13/1997 Legearen 4. Bat artikulua r) letra, eta honelaxe geratuko da idatzita:

«r) Valentziara sustatzerako bideratutako dohaintzengatik: % 20 lehenengo 150 euroetarako, eta % 25 zergaldian zehar honako erakunde hauen alde egindako diru-zenbatekoen dohaintzen gainerako zenbatekorako:

»1) Generalitate, organismo publikoak eta Generalitateen sektore publiko instrumentala.

»2) Valentziako Erkidegoko toki-erakundeak, haien mendeko organismo publikoak, fundazioak eta partzuergoak.

»3) Valentziako Erkidegoan ezarrita dauden unibertsitate publikoak eta pribatuak.

»4) Valentziako Erkidegoko ikerketa-institutuak eta -zentroak, edo egoitza bertan dutenak.

»5) Valentziako Erkidegoko arte-irakaskuntzen goi-mailako zentroak.

»6) Valentziako Erkidegoko kultura-, zientzia- eta kirol ez-profesionalaren mezenasgoari buruzko uztailaren 25eko 20/2018 Legearen 3. artikuluko 1. apartatuaren a) letran zerrendatutako irabazi-asmorik gabeko erakundeak, baldin eta Valentziara sustatzea badute helburu bakar.

»7) Aipatutako 3. artikuluko 2. apartatuan objektiboki konparagarriak direnak eta Valentziara sustatzea helburu bakar dutenak.

»Ondorio horietarako, dohaintza-emailea Generalitate edo Generalitateko erakunde publikoetako bat denean, ekitaldi bakoitzean jasotako zenbatekoa, gutxienezko kreditu gisa, hurrengo ekitaldiko aurrekontuetako gastu-programei lotuta geratuko da, baldin eta gastu-programa horien xedea bada Valentziara sustatzea».

Azken xedapenetako bigarrena.— Kontseiluari baimena ematea Valentziako Erkidegoko Lurralde Antolamendu, Hirigintza eta Paisaiari buruzko uztailaren 25eko 5/2014 Legearen testu bategina onesteko

Baimena ematen zaio Kontseiluari, 2021eko ekainaren 30a arte, Valentziako Erkidegoko Lurralde Antolamendu, Hirigintza eta Paisaiari buruzko uztailaren 25eko 5/2014 Legea indarrean jarri zenetik txertatutako aldaketak testu bakar batean behar bezala erregularizatuta, argituta, harmonizatuta eta hizkuntza inklusiboaren arauen arabera kontsolidatzeko eta integratzeko. Legegintzako eskuordetze-ahalmena uztailaren 25eko 5/2014 Legea heltzen da, bai eta

---

¹²⁹² BOEren 34. zenbakian, 2021eko otsailaren 9ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-1859>

Kontseiluak testu bategina onetsi arte lege hori aldatzen duten lege-mailako xedapenetara ere.

7.4.15.22. 4/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, Generalitateen 2021erako Aurrekontuei buruzkoa¹²⁹³

11. artikulua.— Zentro kontzertatuak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak

10.

Era berean, hezkuntza bereziko zentro espezifikoek (HBZEek) pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako irakasle laguntzaile bat izango dute, 25 ordukoa, hezkuntza bereziko 7 unitate edo gehiago dituztenean.

---

¹²⁹³ BOEren 34. zenbakian, 2021eko otsailaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-1860>

7.4.15.23. 2/2021 Legea, martxoaren 26koa, Valentziako Erkidegoko *Síndic de Greuges* buruzkoa¹²⁹⁴

I. TITULUA

Síndic de Greugesen titularraren estatutu juridikoa eta haren *Síndic*-ondokoa

I. KAPITULUA

Síndic de Greugesen titularraren estatutu juridikoa

4. artikulua.— Proposamena eta hautaketa

3. Hautatua izan ahal izateko, betekizun hauek bete beharko dira:

c) Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak jakitea.

II. KAPITULUA

Síndic-ondokoaren estatutu juridikoa

13. artikulua.— Proposamena eta hautaketa

4. *Síndic*-ondoko gisa hautatua izan ahal izateko, betekizun hauek bete beharko dira:

c) Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak jakitea.

II. TITULUA

Ikerketa-eginkizunak

II. KAPITULUA

Lehentasuneko arreta-eremuak eta -egoerak

19. artikulua.— Bazterketa-arriskuko edo kalteberatasun bereziko egoerak

1. *Síndic de Greugesek* lehenespeneko eta lehentasuneko arreta eskainiko die kasu jakin batzuei, zeinetan antzeman baitaiteke pertsonak edo kolektiboak egon daitezkeela bazterketa-arriskuan edo kalteberatasun bereziko egoeran; egoera horiek honako hauek izan ditzakete iturburu: pobrezia; marjinalitatea; genero-indarkeria; langabezia-aldi luzeak; oinarrizko baliabide edo zerbitzuetarako irispiderik eza; dibertsitate funtzionala; mendekotasuna; familia-mota; adina; gaixotasuna; arraza- edo etnia-jatorria; kultura; hizkuntza; erlijioa; sinesmenak; sexu-orientazioa; genero-identitatea edo -adierazpena; sexu-garapen askotariko edo ez-binarioa, edo Konstituzioaren 14. artikulua aipatzen dituen tasun edo inguruabar pertsonal edo sozialetako edozein.

---

¹²⁹⁴ BOEren 91. zenbakian, 2021eko apirilaren 16ko alean, argitaratua.

V. TITULUA

Generalitateen harreman instituzionalak eta lankidetzak-harremanak

II. KAPITULUA

Harremanak Generalitateko beste instituzio eta organismo batzuekin

65. artikulua.— Lankidetzak estatutuko instituzioekin eta Valentziako Generalitateko instituzioei atxikitako instituzioekin

Síndic de Greugesak behar diren lankidetzak-harremanak izango ditu Kontu Auzitegiarekin, Kulturaren Valentziako Kontseiluarekin, Hizkuntzaren Valentziako Akademiarekin, Ekonomia eta Gizarte Batzordearekin, eta Aholku Batzorde Juridikoarekin, betiere Autonomia Estatuaren 38. artikuluan eta lege honen arabera esleitu zaizkion xedeak betetzeko. Sindikoa lankidetzan arituko da Iruzurra eta Ustelkeria Prebenitzeko Agentziarekin eta Valentziako Ikus-entzunezkoen Kontseiluarekin, bai eta, estatuaren arabera, etorkizunean sor daitekeen beste edozein organismo eta instituzioekin ere.

7.4.15.24. 4/2021 Legea, apirilaren 16koa, Valentziako Funtzio Publikoari buruzkoa¹²⁹⁵

HITZAURREA

III

[...]

V. tituluak zerbitzu-harremanaren sorrera eta azkentzea arautzen ditu. Horretarako, lehenik eta behin, hautaketa-organoak, -teknikak eta -sistemak arautzen ditu. Eremu horretan malgutasunez arautzen du herritarrek duten modua bi hizkuntza ofizialetan gaitasuna duten eta hautaketa-ikastaroen bidez gaituta dauden langile publikoak izateko; bideak ezartzen ditu desgaitasuna edo dibertsitate funtzionala duten pertsonen enplegu publikoa eskuratu ahal izan dezaten, eta aukera-berdintasuna bermatzen du Administrazioan lanpostuak bete nahi dituzten valentziarrentzat, hautaketa-prozeduretarako ehuneko zehatz bat ezarriz; eta gazteentzat laguntza-lerro bat aurreikusten du, zeinak kontziliatu nahi baititu merezimendu-printzipioa eta euren egoera ekonomikoagatik hasieran desberdintasun-egoerak dituztenen baldintza materialak.

[...]

II. TITULUA

Generalitateko administrazioa antolatzea funtzio publikoaren arloan

I. KAPITULUA

Organo betearazleak

7. artikulua.— Kontseilua

Kontseiluak eskumen hauek ditu funtzio publikoaren arloan:

1. Langileen politika orokorra definitzea; jarraibideak ezartzea barne-eskumenen banaketari, ordainsariei, karrerari, mugikortasunari eta berezko hizkuntzari buruz; beste administrazio publiko batzuekin lankidetzan aritzea, eta ebaluazio-arau eta irizpide orokorrak onestea.

---

¹²⁹⁵ BOEren 127. zenbakian, 2021eko maiatzaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-8880>

II. KAPITULUA

Beste organo batzuk

11. artikulua.— Administrazio Publikoaren Valentziako Eskola

3. Administrazio Publikoaren Valentziako Eskolari (EVAPi) dagokio, Generalitateko Administrazioari enplegatu publikoei dagokienez:

f) Neurriak aztertu eta proposatzea Valentziako administrazio publikoetako langileen administrazio arteko mugikortasuna erraztuko duten hautaketa- eta prestakuntza-prozesuak homogeneizatzeko. Horretarako, estrategia erkide bat onets dadin sustatuko du, zeinak erraztuko baitu lanbide-profil erkideetarako kompetentzia digitalak, linguistikoak, etikoak, zeharkakoak eta teknikoak eskuratzea eta eguneratzea, betiere zerbitzu publiko gaitua, malgua eta osoa bermatze aldera.

IV. TITULUA

Enplegu publikoaren egitura eta antolamendua

II. KAPITULUA

Lanpostuak antolatzea

1. ATALA

Lanpostuak

42. artikulua.— Lanpostuen sailkapena

2. Lanpostuen sailkapenari buruzko ebazpenak, gutxienez, elementu hauek izango ditu:

i) Lanpostu horiek betetzeko betekizunak; horien artean nahitaez egon beharko dute kidegoak, lanbide-elkartzeak eta, hala badagokio, lege hau garatzen duen araudian aurreikusitako baldintzetan izaera iraunkorra duten funtzionario-lanpostuetarako eskala, eta lan-kontratuko lanpostuetarako lanbide-kategoria, bai eta, hala badagokio, eskatzen den valentzieraren ezagutzarako hizkuntza-gaitasuna ere.

2. ATALA

Lanpostuen zerrenda

48. artikulua.— Edukia

2. Lanpostu-zerrendek honako hauek jasoko dituzte:

j) Valentzieraren ezagutzetan behar den hizkuntza-gaitasuna, erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

V. TITULUA

Zerbitzu-harremana sortu eta azkentzea

I. KAPITULUA

Langileen hautaketa

62. artikulua.— Sartzeko betekizunak

1. Hauek dira hautaketa-prozesuetan parte hartzeko dauden betekizun orokorrak:
  - g) Erregelamenduz zehazten den valentzieraren ezagutzaren hizkuntza-gaitasuna egiaztatzea, eskakizun-mailaren eta eginkizunen arteko proportzionaltasun- eta egokitasun-printzipioa errespetatuz.

63. artikulua.— Beste estatu batzuetako nazionalak enplegu publikora iristea

1. Europar Batasuneko estatu kideetako nazionalak kidegoetara sartu ahal izango dira, eta, hala badagokio, eskaletara, funtzionarioen lanbide-elkartzeetara edo lanbide-taldeetara, estatuko oinarritzko araudian aurreikusitako baldintzetan.
2. Hautaketa-prozesuen deialdiek zehaztuko dute gaztelaniaren jakite-maila egokia egiaztatzeko modua zein den, eta xede hori duten probak gainditzea galdatu ahal izango dute, salbu eta hautaketa-probek beren kabuz jakite-maila hori frogatzea dakartenean.

65. artikulua.— Hautaketa-sistemak

3. Oposizioan, gaitasun-proba bat edo gehiago egin beharko dira, izangai bakoitzak bete beharreko eginkizunei eta atazei dagokienez zer gaitasun duen zehazteko. Proba horiek honako hauek izan daitezke: ikasleen ezagutza teorikoak eta, hala badagokio, praktikoak, eta gaitasun analitikoa egiaztatzea, ahoz edo idatziz; abileziak eta trebetasunak dituztela frogatzen duten ariketak egitea; valentzieraren eta beste hizkuntza batzuen ezagutzak egiaztatzea; eta, hala badagokio, proba fisikoak gainditzea, zeinek errespetatu beharko baitute sexuan oinarritutako diskriminaziorik ezaren printzipioa, batez ere baremoak eratzean. [...]
6. Hautaketa-prozeduren objektibotasuna eta arrazionaltasuna bermatzeko, eta deialdi bakoitzean beren-beregi ezarritakoa kontuan hartuta, probak honela osatu ahal izango dira: ikastaroak gaindituz, gehienez ere 6 hilabeteko iraupena izango dutenak A taldeko lanpostuetarako, eta 3 hilabetekoa gainerako taldeetarako; proba espezifiko bat gaindituz, nahitaezkoa eta baztertzaila izango dena, Batasuneko hizkuntza bat edo batzuk ezagutzen dituztela egiaztatzeko; praktikaldiak gaindituz; izangaiek curriculumak erakutsiz; proba psikoteknikoak eginez, edo elkarrizketak eginez. Era berean, osasun-azterketak egitea ere eskatu ahal izango zaie.
7. Izangaiek eskubidea izango dute Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetako edozein askatasunez aukeratzeko hautaprobak egite aldera, eta horrek, aldi berean, eskubidea ekarriko du ariketen enuntziatuak hizkuntza berean jasotzeko, salbu eta probak valentzieraz edo beste hizkuntza batean egin behar direnean, hizkuntza horren ezagutza berezia behar delako.

[...]

VI. TITULUA

Enplegatu publikoen eskubideak, eginbeharrak eta bateraezintasunak

I. KAPITULUA

Enplegatu publikoen eskubideak

76. artikulua.— Norbanakoen eskubideak

1. Enplegatu publikoek eskubide indibidual hauek dituzte:

k) Inolako diskriminaziorik ez jasateko eskubidea, jaiotza, arraza- edo etnia-jatorria, generoa, sexua edo sexu-orientazioa, erlijioa edo sinesmenak, iritzia, desgaitasuna, dibertsitate funtzionala, adina, hizkuntza edo bestelako tasun edo inguruabar pertsonal nahiz sozialak direla-eta.

IV. KAPITULUA

Betebeharrak, ereduzko kodea eta bateraezintasunen araubidea

1. ATALA

Ereduzko kodea

98. artikulua.— Jardun-printzipioak

Enplegatu publikoa izateak jardun-printzipio hauek betetzea dakar:

4. Enplegatu publikoen jokabideak oinarritzeko eskubideen eta askatasun publikoen errespetua izango du oinarri, eta saihestu egingo ditu era guztietako diskriminazioak, hauek direla eta: jaiotza, arraza- edo etnia-jatorria, generoa, sexu-orientazioa, erlijioa edo sinesmenak, hizkuntza, iritzia, desgaitasuna edo dibertsitate funtzionala, adina edo bestelako tasun edo inguruabar pertsonal nahiz sozialak.

99. artikulua.— Betebeharrak

Enplegatu publikoek, esleituta dituzten eginkizunak egikaritzean, honako betebeharrak bete beharko dituzte:

5. Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofizialak ezagutzea erregelamendu bidez zehazten diren baldintzetan, eta herritarrei bermatzea hizkuntza horiek Administrazio autonomikoarekiko harremanetan erabiltzeko eskubidearen egikaritzea.

VII. TITULUA

Lanpostuak betetzea eta mugikortasuna

II. KAPITULUA

Karrerako funtzionarioen borondatezko mugikortasuna

1. ATALA

Lehiaketa eta izendapen askea

111. artikulua.— Lehiaketa

2. Erregelamendu bidez xedatzen diren baldintzetan, besteak beste merezimendu hauek balioetsi ahal izango dira:

f) Valentziera-ezagutzen hizkuntza-gaitasuna egiaztatuta izatea, baldin eta eskakizun hori betekizuna ez bada; gaitasun hori beren-beregi balioetsi ahal izango da deialdiko lanpostuan bete beharreko eginkizunekin eta atazekin duen zuzeneko loturagatik.

g) Europar Batasuneko beste hizkuntza batzuk ezagutzea; ezagutza hori beren-beregi balioetsi ahal izango da deialdiko lanpostuan bete beharreko eginkizunekin eta atazekin duen zuzeneko loturagatik.

Hamabigarren xedapen gehigarria.— Zeinu-hizkuntzak eta komunikaziorako beste laguntza-bitarteko batzuk

Generalitateko Administrazioak behar diren jarduketak aztertu eta sustatuko ditu, zeinek bide emango baitute teknologia berrien bidez zeinu-hizkuntzak arian-arian ezarri ahal izateko, eta, horrela, herritarrei arreta egokia emateko.

Era berean, jarduketak egingo dira, zeinek bide emango baitute hauek balioetsi ahal izateko: zein-hizkuntzaren ezagutza, gorra enplegu publikoan sartzeko, eta jendeari zuzeneko arreta emateko lanpostuak betetzeko.

Generalitateko Administrazioak, era berean, behar diren jarduketak ezarriko ditu komunikazioari laguntzeko beste neurri batzuk arian-arian ezartzeko, bai bide telematikoaren bidez, bai aurrez aurre, irisgarritasun unibertsalaren printzipioa betetze aldera. Bereziki, komunikaziorako laguntza eta zerbitzu lagungarriak, hala nola sistema handigarriak eta alternatiboak, braillea, irispide errazeko multimedia-gailuak, ahozko komunikaziorako eta zeinu-hizkuntzarako laguntza-sistemak, ukimenezko komunikazio-sistemak eta komunikazioan laguntzen duten beste gailu batzuk.

Azken xedapenetako bigarrena.— Valentziako enplegatu publikoen prestakuntza-politika

Kontseiluak, elkarrizketa-mahai edo -foro egokietan negoziatu edo eztabaidatu ondoren, erregelamendu bidez garatuko du zelan hartuko duen parte eta zelan arituko den lankidetzan EVAP Generalitateko, toki-erakundeetako eta sektore publiko instrumentaleko langile guztien prestakuntza-politiken koordinazioan, zehaztuko du zein diren zeharkako prestakuntza-estrategiak, bai eta Valentziako enplegatu publikoen beharrezko hauteman eta prestakuntza-eredu erkideak definitu ere.

Azken xedapenetako hirugarrena.— Legea erregelamendu bidez garatzea

2. Lege hau indarrean jarri eta urtebeteko epean, Kontseiluak, funtzio publikoaren arloan eskumena duen sailak proposatuta, erregelamendu-xedapen bat onetsiko du, zeinak zehaztuko baitu zein den Valentziako Erkidegoko enplegu publikoaren eremuan eska daitekeen valentzieraren ezagutza-maila, hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailak horren aldeko txostena eman ondoren, betiere proportzionaltasunaren eta egin beharreko eginkizunetara egokitzearen printzipioak errespetatuz, zeinak aurreikusita baitaude lege honen 62.1.g artikuluan.

Azken xedapenetako laugarrena.— Indarrean jartzea

3. Lege honetan hizkuntza-ezagutzaren mailak egiaztatzeari buruz jasotako aurreikuspenak azken xedapenetako hirugarrenaren bigarren apartatuan aurreikusitako erregelamendua onesten denean jarriko dira indarrean.

I. ERANSKINA

Generalitateko Administrazioako kidegoak eta eskalak

2. A1 azpitaldeko kidego bereziak

Eskalak:

1) A1-04-01. Hizkuntza-itzulpengintza eta -interpretazioko goi-mailako titulua.

Betekizunak: valentzieraren ezagutzen C2 mailaren ziurtagiria, Valentzieraren Ezagutzen Batzorde Kalifikatzailearena (JQCVrena), edo indarrean dagoen araudiaren arabera baliokidetzat jotzen den beste edozein ziurtagiri.

3. A2 azpitaldeko kidego bereziak

a) A-02. Teknikari fakultatiboen kidegoa.

Eskalak:

9) A2-02-09. Hizkuntza-sustapeneko teknikari fakultatiboa.

Betekizunak: valentzieraren ezagutzen C2 mailaren ziurtagiria, Valentzieraren Ezagutzen Batzorde Kalifikatzailearena (JQCVrena), edo indarrean dagoen araudiaren arabera baliokidetzat jotzen den beste edozein ziurtagiri.

4. B taldeko kidego bereziak

Eskalak:

g) B-07. Zeinu-hizkuntzaren interpretazioaren kudeaketako teknikarien kidegoa.

7.4.15.25. 7/2021 Legea, abenduaren 29koa, Generalitateen 2022ko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzkoa¹²⁹⁶

HITZAURREA

IV

b) XIV. tituluan, “hezkuntza-arloko tasak” izenekoan, aldatu egiten dira goi-mailako arte-irakaskuntzen arloko tasari dagokion artikulua eta araubide bereziko irakaskuntzei dagokien artikulua, eta sortu egiten da artikulua berri bat, zeinak baititu, IV. kapituluaren barruan, JQCVko probei eta irakasleen kidegoetako hautaketa-prozesuei buruzko zehaztapenak. Hezkuntza-tasak itzultzeko prozedura arinagoa eta eraginkorragoa izatea da helburua, betiere aplikatu beharreko araudia eguneratuz, eta IKTen erabilera eta gizarte digitalaren garapena txertatuz. Lehen eta Bigarren Hezkuntzako irakasleak hautatzeko deialdietan, JQCVren egiaztapen-probetan eta araubide bereziko irakaskuntzetan (hizkuntzak, musika, dantza, diseinua...) izena emateko, nahitaez bitarteko telematikoak erabiltzen direnez gero, koherentea da planteatzea deialdi horietatik eratorritako bidegabeko diru-sarrerak itzultzeko eskabideak ere administrazio elektronikoa erabiliz izapidetu daitezela.

[...]

e) Turismo-arloko tasei dagokienez, aldatu egiten da turismo-gidariak gaitzetik eratorritako administrazio-zerbitzuengatik tasaren izendapena; izan ere, Turismo Zuzendaritza Nagusia da organo eskuduna Valentziako Erkidegoko turismo-gidariaren gaikuntza lortzeko probak egiteko, eta Valentziako Erkidegoan lanbidea egikaritzeko jada gaituta dauden turismo-gidarien hizkuntzak zabaltzeko.

[...]

V

[...]

Valentziako hizkuntza sustatzera bideratutako dohaintzen kenkarian, valentziera sustatzeko erakundeen zentsua sortzea aurreikusten da, betiere Valentziako Gorteetako Ekonomia, Aurrekontu eta Ogasun Batzordearen 2021eko martxoaren 8ko Ebazpenarekin bat etorritik.

[...]

---

¹²⁹⁶ BOEren 19. zenbakian, 2022ko urtarrilaren 22ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-1018

I. TITULUA

Neurri fiskalak

II. KAPITULUA

Lagatako tributua

1. ATALA

Valentziako Generalitaten abenduaren 23ko 13/1997 Legea, pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren eta lagatako gainerako tributuen tarte autonomikoa arautzen duena, aldatzea

23. artikulua

Aldatu egiten da pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren eta lagatako gainerako tributuen tarte autonomikoa arautzen duen Valentziako Generalitaten abenduaren 23ko 13/1997 Legearen 4.Bat artikuluko r) letra, zeina honelaxe geratuko baita idatzita:

«r) Valentziera sustatzera bideratutako dohaintzengatik: % 20 lehenengo 150 euroetarako, eta % 25 zergaldian zehar honako erakunde hauen alde egindako diruzenbatekoen dohaintzen gainerako zenbatekorako:

- 1) Generalitat, organismo publikoak eta Generalitaten sektore publiko instrumentala.
- 2) Valentziako Erkidegoko toki-erakundeak, haien mendeko organismo publikoak, fundazioak eta partzuergoak.
- 3) Valentziako Erkidegoan ezarrita dauden unibertsitate publiko eta pribatuak.
- 4) Valentziako Erkidegoko arte-irakaskuntzen goi-mailako zentroak.
- 5) Zergaldiaren azken egunean valentziera sustatzeko erakundeen zentsuan inskribatutako erakundeak.

Ondorio horietarako, dohaintza-emailea Generalitat edo Generalitateko erakunde publikoetako bat denean, ekitaldi bakoitzean jasotako zenbatekoa, gutxieneko kreditu gisa, hurrengo ekitaldiko aurrekontuetako gastu-programei lotuta geratuko da, baldin eta gastu-programa horien xedea bada valentziera sustatzea».

II. TITULUA

Administrazio-neurriak

II. KAPITULUA

Lehendakariordetzaren eta Berdintasunerako eta Politika Inklusiboetarako Sailaren eskumeneko gaietan egindako lege-aldaketak

2. ATALA

Gizarte-zerbitzu inklusiboak

51. artikulua

Aldatu egiten da Valentziako Erkidegoko Gizarte-zerbitzu Inklusiboei buruzko otsailaren 18ko 3/2019 Legearen 18. artikuluko 3. apartatuko e) letra, zeina honelaxe geratuko baita idatzita:

18. artikulua. Lehen mailako arretako zerbitzuak.

«1. Oinarrizko lehen mailako arreta zerbitzu hauetan antolatzen da:

[...]

e) Erkidego-ekintzako zerbitzua. Dena delako erkidegoan elkarbizitzaren prebentzioa, esku-hartzea eta sustapena garatuko ditu, erkidegoko esku-hartzeko tresna eraginkorren bidez, zeinak oinarrizko baitira lurraldean dauden erkidego-baliabideen sustapenean, bereziki gizarte-zerbitzuetako zentroetan, betiere helburu erkide batzuk lortzeko, zeinek bide emango baitute baldintza sozialak ikuspegi global eta integratzailetik erraztu eta hobetzeko.

Jarduketak garatu behar dituzte kulturartekotasuna eta gizarte-boluntarioria sustatzeko; sexu-jazarpen eta -ziberjazarpenaren aurrean sentsibilizatzeko; gorroto-delituak prebenitzeko; aniztasuna errespetatze aldera sentsibilizatzeko, aniztasun hori izan daitekeelarik sozial eta kulturala, jaiotzakoa, nazionala, etnikoa, linguistikoa, ideologikoa, iritzikoa, erlijiosoa, familiakoa, sexuala, sexu-orientaziokoa, genero-adierazpen edo -identitatekoa, funtzionala edo gorputzaren zein estetikaren desgaitasuna, edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial; herritarren arteko lankidetzak moduak indartzeko, eta tratu-berdintasuna sustatzeko, besteak beste. Zerbitzu hori bereziki sustatu behar da kalteberatzat jotako hiri-espazioetan.

[...].»

7.4.15.26. 8/2021 Legea, abenduaren 30ekoa, Generalitateen 2022rako Aurrekontuei buruzkoa¹²⁹⁷

II. TITULUA Gastuen aurrekontu-kudeaketa

II. KAPITULUA Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza-aurrekontuen kudeaketa

11. artikulua.— Zentro kontzertatuak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak

10. Hezkuntza berezi espezifiko irakaskuntza-zentro kontzertatuei dagokienez (HBEZ), modulu ekonomikoen atala sartu da lege honen I. eranskinean, zeinean jasotzen baita gorputz-hezkuntzako eta musika-hezkuntzako irakasleen ordurakopuruaren gehikuntza proportzional bat, gehienez bi irakasle izan arte hezkuntza bereziko 9 unitate edo gehiago dituzten zentroetan.

Era berean, HBZEek pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako irakasle laguntzaile bat izango dute, 25 ordukoa, hezkuntza bereziko 7 unitate edo gehiago dituztenean.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Gorteen, Kontuen Sindikatuaren, Valentziako Kulturaren Kontseiluaren, Herriaren Defendatzailearen, Kontseilu Juridiko Aholku-emailearen, Hizkuntzaren Akademia Valentziarraren, Ekonomia eta Gizarte Kontseiluaren eta Valentziako Erkidegoko Iruzuraren eta Ustelkeriaren aurkako Prebentzio eta Borrokarako Agentziaren aurrekontuak

1. Valentziako Gorteen, Kontuen Sindikatuak, Valentziako Kulturaren Kontseiluak, Kontseilu Juridiko Aholku-emaileak, Hizkuntzaren Akademia Valentziarrak, Ekonomia eta Gizarte Kontseiluak eta Valentziako Erkidegoko Iruzuraren eta Ustelkeriaren aurkako Prebentzio eta Borrokarako Agentziak aurrekontu-kapitulu beretan txerta ditzakete aurreko aurrekontu-geldikinak, 2021ean kontsignatuta zeudenak.

2. Valentziako Gorteen, Kontuen Sindikatuaren, Valentziako Kulturaren Kontseiluaren, Herriaren Defendatzailearen, Kontseilu Juridiko Aholku-emailearen, Hizkuntzaren Akademia Valentziarraren, Ekonomia eta Gizarte Kontseiluaren eta Valentziako Erkidegoko Iruzuraren eta Ustelkeriaren aurkako Prebentzio eta Borrokarako Agentziaren ataletako aurrekontu-zuzkidurak hilean-hilean igorri behar dira, hamabirenetan, haien izenean, eta zuzkidurok ez dute zertan egon justifikazioaren mende, hark eragotzi gabe xedapen gehigarri honen hirugarren apartatuan aurreikusten dena.

---

¹²⁹⁷ BOEren 19. zenbakian, 2022ko urtarrilaren 22ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-1019

3. Valentziako Gorteen, Kontuen Sindikatuak, Valentziako Kulturaren Kontseiluak, Kontseilu Juridiko Aholku-emaileak, Hizkuntzaren Akademia Valentziarrak, Ekonomia eta Gizarte Kontseiluak eta Valentziako Erkidegoko Iruzuraren eta Ustelkeriaren aurkako Prebentzio eta Borrokarako Agentziak diruzaintza-geldikin guztiak itzuli behar dizkiote Generalitati 2022ko martxoaren 30a baino lehen, salbu eta xedapen gehigarri honen lehenengo apartatuan aurreikusitakoaren aplikazioari lotuta geratzen direnak.

4. Herriaren Defendatzailearen geldikinak txertatzeko araubidea hau da: Valentziako Erkidegoko Herriaren Defendatzaileari buruzko Generalitaten martxoaren 26ko 2/2021 Legearen 89. artikuluan xedatutakoa.

7.4.15.27. 1/2022 Legea, apirilaren 13koa, Valentziako Erkidegoko Gardentasunari eta Gobernu Onari buruzkoa¹²⁹⁸

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Printzipio orokorrak

Gainerako lege-betebeharrak alde batera utzi gabe, lege honen interpretazioa eta aplikazioa honako printzipio orokor hauen inguruan antolatzen dira:

4. Ulergarritasuna eta argitasuna: herritarrei informazio publikoa iristeko erraztasunik handienak emango zaizkie, ahalik eta modu errazenean, informazioaren izaera kontuan hartuta, eta ahaleginak egingo dira erraz uler dadin. Hizkera argia erabiliko da, eta informazioa errazago ulertzeko eta interpretatzeko beharrezkoak diren deskripzioa eta testuingurua jasoko dira.

3. artikulua.— Aplikazio-eremu subjektiboa

1. Honako hauei aplikatuko zaizkie lege honetako xedapenak:

c) Valentziako Gorteak (*Las Corts Valencianes*), Herriaren Defendatzailea (*Síndic de Greuges*), Comptesen Sindikatura, Valentziako Kulturaren Kontseilua (*Consell Valencià de Cultura*), Hizkuntzaren Akademia Valentziarra (*Acadèmia Valenciana de la Llengua*), Ekonomia eta Gizarte Kontseilua (*Comité Econòmic i Social*), Kontseilu Juridiko Aholku-emailea (*Consell Jurídico Consultiu*) eta etorkizunean administrazio- eta aurrekontu-jardueraren inguruan sor daitekeen beste edozein estatutu-instituzio, bai eta Iruzurraren eta Ustelkeriaren aurkako Prebentzio eta Borrokarako Agentzia, eta nortasun juridiko propioa duten zuzenbide publikoko erakundeetatik edozein, haiei atxikita egon edo ez.

I. TITULUA Jarduera publikoaren gardentasuna

II. KAPITULUA Publizitate aktiboa

Lehenengo ATALA Arau orokorrak

11. artikulua.— Argitaratzeko irizpide orokorrak

1. Publizitate aktiboaren xede den informazioa egiazkoa, objektiboa eta eguneratua izango da, eta, gainera, modu argian, egituratuan eta ulergarrian argitaratuko da, formatu berrerabilgarrietan eta erraz aurkitzeko moduan. Horretarako, informazioa aurkitzeko bilatzaileak erabiliko dira. Informazioarekin batera, hura

---

¹²⁹⁸ BOEren 119. zenbakian, 2022ko maiatzaren 19ko alean, argitaratua

interpretatzeko beharrezkoak diren deskripzio gehigarriak egingo dira (testua, mahaiak, grafikoak edo diagrama interaktiboak), eta bere izaeragatik edo edukiagatik konplexuagoa den informazioaren irudikapen grafikoak edo bertsio espezifikoak egingo dira. Gainera, arreta berezia eskainiko zaio hizkera ez-sexista eta ez-diskriminatzailea erabiltzeari.

V. KAPITULUA

Datu irekiak eta informazioaren berrerabilera

42. artikulua.— Datu irekien katalogoak eta estrategia

Atariaren lehentasunezko helburuak dira informazio berrerabilgarriaren katalogoa eta informazioa berrerabiltzeko ekimenak zabaltzea eta sustatzea. Era berean, datu irekien atariak espazio bat izan beharko du atarian dauden datuei eta informazioari eta erabilitako formatu, programa edo lengoia informatikoei buruzko proposamenak eta iradokizunak egin ahal izateko, alde batera utzi gabe herritarrekin eta agente berrerabiltzaileekin lankidetzan aritzeko eta kontsultak egiteko susta daitezkeen beste mekanismo batzuk.

7.4.15.28. 4/2022 Legea, azaroaren 18koa, Valldignako Andre Mariaren Errege Monasterioari buruzkoa¹²⁹⁹

3. artikulua.— Autogobernu-instituzioen egoitza

Valldignako Andre Mariaren Errege Monasterioa, zeina baita Valentziako Erkidegoaren autonomia politikoaren erakusgarri, Generalitat osatzen duten autogobernu-instituzioen egoitza gehigarria da.

Beraz, hauek egin ahal izango dituzte bilkura eta ekitaldi ofizialak: Valentziako Gorteen (*Las Corts Valencianes*), Generalitateko Lehendakaritzak, Kontseiluak (*Consell*), Kontuen Sindikatuak (*Sindicatura de Comptes*), Herriaren Defendatzaileak (*Síndic de Greuges*), Valentziako Kulturaren Kontseiluak (*Consell Valencià de Cultura*), Hizkuntzaren Akademia Valentziarrak (*Acadèmia Valenciana de la Llengua*), Kontseilu Juridiko Aholku-emaileak (*Consell Jurídico Consultiu*) eta Ekonomia eta Gizarte Kontseiluak (*Comité Econòmic i Social*), eta etorkizunean sor daitekeen beste edozein estatutu-instituziok ere, aplikatzekoa den araudiarekin bat etorritik hartutako erabakiaren arabera.

---

¹²⁹⁹ BOEren 34. zenbakian, 2023ko otsailaren 9ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-3347

7.4.15.29. 8/2022 Legea, abenduaren 29koa, Generalitateko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzkoa¹³⁰⁰

HITZAURREA

V

II. kapituluan, Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren eta lagatako gainerako tributuen tarte autonomikoa arautzen duen abenduaren 23ko 13/1997 Legea aldatzen da, batez ere Valentziako Erkidegoko Desgaitasuna duten Pertsonen Erakunde Ordezkarien Batzordeak (CERMI) lege-aurreproiektua jendaurrean jartzeko izapidean egindako alegazioen ondorioz. Bertan, besteak beste, adierazi du ezen Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren eta lagatako gainerako tributuen tarte autonomikoa arautzen duen abenduaren 23ko 13/1997 Legea terminologikoki egokitu behar dela honetara: «“minusbaliatasun”ari, “minusbaliotasun-gradu”ari, “zergadun minusbaliatu”ei, “desgaitu”ei, “desgaitasun fisikoa edo sentzoriala duten”ei», “adimen-desgaitu”ari eta “ezgaitze judizial”ari buruzko erreferentzien ordeztan, erabil bidez “desgaitasun”a, “desgaitasun-gradu”a, “desgaitasuna du(t)en zergadun”a(k) / “desgaitasun-gradu bat onartuta duten zergadunak”, “desgaitasuna duen pertsona”, “desgaitasun fisiko, organiko edo sentzoriala duen pertsona”, “adimen- edo garapen-desgaitasuna duen pertsona” / “desgaitasun kognitiboa duen pertsona” / “desgaitasun psikosoziala duen pertsona” (hau da, adimen-osasuneko arazoak dituena) (kasuan-kasuan, tratamendu fiskal berbera ematen zaie hirurei), eta “euren gaitasun juridikoa egikaritzeko laguntzak hartu dituzten desgaitasundun pertsonak, edo haientzako laguntzak jaso dituzten pertsonak”, hurrenez hurren».

Alegazio horiek aintzat hartuta, eta Desgaitasuna duten Pertsonen Estatutuari buruzko Generalitatearen apirilaren 11ko 11/2003 Legearen xedatutakoarekin bat etorriz, 13/1997 Legearen terminologia osorik berrikusi da, kolektibo horri dagokionez.

[...]

VI

[...]

Ogasuneko eta Eredu Ekonomikoko Sailari esleitutako ogasun-arloko eskumenen eremuan, Ogasun Publikoaren, Sektore Publiko Instrumentalaren eta Dirulaguntzen otsailaren 6ko 1/2015 Legea aldatzen da, betiere haren terminologia aurrekontuen lege orokorrean erabilitako terminoen antzera aldatzeko, eta prozedurak eta kontzeptuak zehazteko, eta legearen aplikazio uniformeak ziurtatzeko.

[...]

---

¹³⁰⁰ BOEren 52. zenbakian, 2023ko martxoaren 2ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-5482

Eremu horretan ere, Valentziako Generalitateko Hizkuntza Eskubideen Bulegoaren (HEB) funtzionamendua arautzen da; bulego hori Hezkuntza, Kultura eta Kirol Sailari atxikita dago, eta herritarrek administrazio-organo horretara jo dezakete beren hizkuntza-eskubideak urratzen dituztela uste dutenean.

[...]

II. TITULUA

Administrazio-neurriak

I. KAPITULUA

Generalitateko Lehendakaritzaren eskumeneko gaietako lege-aldaketak

37. artikulua

Aldatu egiten da Generalitatearen ekainaren 7ko 15/2018 Legearen 93. artikulua — lege hori Valentziako Erkidegoko turismo, aisialdi eta abegikortasunari buruzkoa da—, eta honela idatzita geratzen da:

«93. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

»Administrazioko arau-hauste oso astunak dira:

»4. Edozein ekintza, zeinak nahita diskriminazioa baitakar arrazoi hauek direla eta: jaiotza, arraza- edo etnia-jatorria, generoa, sexu-orientazioa, erlijioa edo sinesmenak, hizkuntza, iritzia, desgaitasuna edo dibertsitate funtzionala, adina, janzkera edo bestelako tasun edo inguruabar pertsonal nahiz sozialak, baldin eta zigor arau-hausteak ez badira.

[...].».

VI. KAPITULUA

Hezkuntza, Kultura eta Kirolen Sailaren eskumeneko gaietan egindako lege-aldaketak

2. ATALA

Valentziako Generalitateko Hizkuntza Eskubideen Bulegoa (HEB)

136. artikulua.— Valentziako Generalitateko Hizkuntza Eskubideen Bulegoaren funtzionamendua arautzea

Bat. Jardun-eremua.

Arautze hau, berak aurreikusten duen moduan, honako instituzio, organo eta erakunde hauei aplikatuko zaie:

1. Generalitati haren osotasunean, Valentziako Erkidegoaren Autonomia Estatutuaren 20. artikulua egiten duen Generalitatearen definizioaren arabera, bai eta haren sektore publiko instrumentalari ere, zeina aurreikusita baitago Generalitatearen Ogasun Publikoari, Sektore Publiko Instrumentalari eta Dirulaguntzei buruzko otsailaren 6ko 1/2015 Legearen 2.3 artikuluan.

2. Toki-administrazioa osatzen duten erakundeei eta haren mendeko organismoei, bai eta Valentziako unibertsitate publikoei ere, 7. artikuluan aurreikusitako moduan.

3. Estatuko Administrazioari eta haren mende dauden eta egoitza Valentziako Erkidegoan duten organismoei, Justizia Administrazioari barne, bai eta pertsona juridiko pribatuei ere, 7. artikuluan aurreikusitako moduan.

Bi. Hizkuntza Eskubideen Bulegoaren ofiziozko jarduketak.

Hizkuntza Eskubideen Bulegoak (HEB) jakiten badu, ustez, herritarren hizkuntza-eskubideak urratzen dituen egitate edo gertakariren bat suertatu dela, orduan Bulegoa dena delako administrazio-organoarekin, erakunde publikoarekin edo pertsona juridiko pribatuarekin harremanetan jarri ahal izango da, beharrezko informazioa lortzeko eta, horrela, herritarrei hizkuntza ofizialen erabileran babes ematen dieten eskubideak aplikatzen direla bermatzeko behar den aholkularitza eskaintze aldera.

Hiru. Jarduketak, aldeak eskatuta:

Edozein pertsona fisiko edo juridikok aurkez dezake Hizkuntza Eskubideen Bulegoan kexa, iradokizun edo kontsulta bat, bere hizkuntza-eskubideak urratuak izan direlako.

1. Kexatzat hartzen dira herritarrek HEBri hizkuntza-eskubideen urraketak salatzen aurkezten dizkioten idazkiak eta komunikazioak, lege honen 1. artikuluko edozein jarduera-eremutan.

2. Iradokizuntzat hartzen dira herritarrek HEBri aurkezten dizkioten idazkiak eta komunikazioak, betiere gizartean hizkuntza-eskubideak babesten laguntzeko, eta, bereziki, zerbitzu publikoen hizkuntza-arreta hobetzeko.

3. Kontsultatzat hartzen dira herritarrek HEBri egiten dizkioten idazkiak eta komunikazioak, betiere hizkuntza-eskubideei eta eskubide horiek babesten dituen araudiari buruzko aholkularitza lortzeko.

Lau. Hizkuntza-eskubideak urratzeagatiko kexak, iradokizunak eta kontsultak aurkeztea.

1. Kexak, iradokizunak eta kontsultak, ahal dela, bitarteko elektronikoen bidez aurkeztuko dira. Horretarako, HEBren web-orriaren bitartez sartu behar da, eta HEBk Generalitaten egoitza elektronikora bidaliko du; bestela, zuzenean sartu behar da <https://sede.gva.es> egoitza elektronikoen helbidean, betiere, xede horretarako erreserbatuta dagoen prozeduraren bidez.

2. Pertsona juridikoen kasuan, aurkezpena nahitaez telematikoa izango da.

3. Pertsona fisikoek aurrez aurre ere aurkez ditzakete kexak, iradokizunak eta kontsultak, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 16.4 artikuluan aurreikusitako edozein bitartekoren bidez. Kasu horretan, HEBren web-orrian eta Generalitaten egoitza elektronikoen (<https://sede.gva.es>) eskuragarri dagoen formularioa erabiliko da.

Bost. Izapidetzeko onartzeko betekizunak

1. Kexek eta iradokizunek honako datu hauek jaso behar dituzte izapidetzeko:

a) Izen-abizenak.

b) Helbidea eta, edukiz gero, posta elektronikoa.

c) Idazkia eragin duten egitateak eta arrazoiak.

d) Data eta sinadura.

e) Kexa edo iradokizuna zein organo, erakunde edo pertsona juridikori zuzentzen zaion.

f) Ordezkarria, pertsona juridikoen kasuan.

2. Aurkeztutako idazkiak betetzen ez baditu artikuluko honen 1. puntuan eskatutako betekizunak, orduan HEBk interesdunari eskatuko dio 10 eguneko epean zuzentzeko idazkia, eta ohartaraziko dio ezen, hala egiten ez badu, eskaeran atzera egin duela ulertuko dela, aldez aurretik ebazpena emanda, Administrazio Publikoaren Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 21. artikuluan aurreikusitakoaren arabera.

3. Kontsultak izapidetzeko, nahikoa da a), b), c) eta d) letretan aurreikusitako informazioa sartzea, edo izapide espezifikorako aurreikusitako formularioaren apartatuak sartzea.

4. Posta elektronikoz egiten diren kontsultak ere onartzen dira, baldin eta, gutxienez, aurreko apartatuko informazioa badute.

5. Ez dira onartu behar, eta, beraz, ez dira izapidetu behar, ez idazki anonimoak, ez hizkuntza-eskubideak urratzen dituzten egitate zehatzetan oinarritzen ez direnak edo argi eta garbi funtsik gabekoak, ez eta prozeduraren gehiegizko erabilera egin nahi dutenak eta jarduketa judizialen xede izan diren edo diren egitateetan oinarritutako kexak ere.

6. Pertsona juridiko batek kexa bat aurkezteko pertsona fisiko batek jasandako urraketa bati buruz, pertsona horren baimena behar du hura izapidetzeko, salbu eta pertsona juridikoak, elkarteak edo fundazioak bada, estatutuaren esleitura duenean herritarren ordezkariak hizkuntza-eskubideen urraketa bati buruzko kexak aurkezteko. Bestela, kexa artxibatu egin beharko da, eta horren berri emango zaio interesdunari.

7. Kexa edo iradokizuna izapidetzeko ez onartzeak arrazoitua izan behar du, eta interesdunari jakinaraziko zaio.

Sei. Kexak izapidetzea Generalitateko Administrazioaren, haren sektore publiko instrumentalaren eta Autonomia Estatuaren 20.3 artikuluan aipatutako instituzioen eskumen-eremuan.

1. Kexa bat aurkeztean denean, HEBk zehaztuko du, hizkuntza-eskubideen arloan indarrean dagoen araudiaren arabera, ea interesdunak azaldutako egitateek eskubide horiek urratzen ote dituzten, eta, hala badagokio, kexa izapidetzea onartuko du eta jarduketak hasiko ditu.

2. Zein administrazio-organotan edo erakundetan gertatu den salatutako jarduketa, eta hari jakinarazi behar zaio jarduketan hasiera, eta jarduketan kopia bat bidali behar zaio. Jakinarazpen hori egin eta 10 eguneko epean, administrazio-organoko edo erakundeak txosten bat aurkeztuko dio HEBri; txosten horretan adieraziko da zein neurri hartuko duen edo zeintzuk diren kexaren edukiarekin lotuta egokitzen jotzen dituen balorazioak. Epe hori igarota, HEBk txosten bat eman behar du, edo, hala badagokio, gomendio bat eman behar du ustez urratu den hizkuntza-eskubideei buruzko araudiaren gainean, eta, bidezko bada, baita kexa eragin duten egoerak saihesteko hartu beharreko jardunbide egokiak ere.

3. Kexa bat aurkezteak ez du eragozten edo baldintzatzen interesdunari dagozkion erreklamazio, eskubide eta akzio administratibo edo judizial guztiak egikaritzea, eta, beraz, ez dakar horiek aurkezteko epeak geldiaraztea.

4. Azaldutako egitateek turismo-establezimenduen kontsumitzaile edo erabiltzaileen hizkuntza-eskubideei eragiten badiete, HEBk kontsumoaren edo turismoaren arloko eskumenak dituzten organoetara bideratu behar du kexa, dagokionaren arabera, eta organo horiek HEBri eman beharko diote kexarekin lotuta egiten dituzten jarduketan berri.

5. HEBk kexa erregistratu duen interesdunari jakinaraziko dio administrazio-organoa, erakunde publiko, instituzio edo pertsona juridiko eskudunaren erantzuna. Era berean, HEBk interesdunari jakinarazi behar dio zer egin duten pertsona edo organo horiek kexa eragin duten egitateak berriro gerta ez daitezen.

6. Kexa idazteko erabilitako hizkuntzan jakinaraziko da erantzuna.

7. Komunikazio hori informatiboa da, eta gorabehera itxi egingo da.

Zazpi. Kexak izapidetzea Bat apartatuko 2. eta 3. zenbakietan aurreikusitako eskumen-eremuetan.

1. Kexa bat aurkezten denean, HEBk hura jarduketa gertatu den administrazioari edo erakundeari igorriko dio.

2. Era berean, HEBk aholkularitza eta bitartekaritza eskainiko ditu, eta, hala badagokio, hizkuntza-eskubideen arloko gomendioak egin eta jardunbide egokiak gomendatu ahal izango ditu.

Zortzi. Iradokizunak izapidetzea.

1. Iradokizun bat aurkezten bada edozein instituziori, erakunderi, administrazio-organori eta pertsona juridikori zuzenduta HEBren jardun-eremuaren barruan, eta Bulegoak uste badu 3.2 artikulua horri buruz ezartzen duen definizioarekin bat datorrela, HEBk iradokizun hura bidali egin beharko dio.

2. Bat apartatuaren 1. zenbakiko organo, instituzio eta erakundeei bidalitako iradokizunen kasuan, hiru hilabeteko epea igaro ondoren, HEBk informazioa eskatuko du egindako jarduketei buruz, hala badagokio, igorritako iradokizunarekin lotuta.

Bederatzi. HEBrekin lankidetzan aritzeari uko egitea.

1. HEBrekin lankidetzarik ez dagoela ulertuko da, ezarritako epeetan, honako egitate hauek gertatzen direnean:

a) Eskatutako informazioa ematen ez denean.

b) Kexa edo iradokizun bati lotutako errekerimendu bati erantzuten ez zaionean.

c) HEBk egindako gomendioak edo iradokizunak, onartuak izan arren, horiei kasurik egiten ez zaientean.

2. Kexa edo iradokizun bat pertsona juridiko publiko eta pribatuei jakinarazten zaientean, eta horiek lankidetzan aritzen ez direnean, gertaera hori HEBren urteko memorian agertarazi behar da, 11. artikuluan araututakoaren arabera.

Hamar. Hizkuntza-eskubideen arloko kexak eta iradokizunak baloratzea.

1. Kexa eta iradokizunen edukia kontuan hartu behar du HEBk, haiek artatzeko eta erantzuteko ardura duen organoa den aldetik, eta Generalitateko Administrazioari eta haren sektore publiko instrumentaleko organo eskudunek ere kontuan hartu behar dute, betiere modu koordinatuan, zerbitzu publikoen kalitatea etengabe hobetzeko.

2. Kexen edo iradokizunen multzo baten azterketatik ondorioztatzen bada gabezia berberak daudela edo Generalitateko Administrazioaren eta haren sektore publiko instrumentalaren eremuan zerbitzu baten prestazioa hobetu behar dela, HEBk lantalde bat eratzea susta dezake, gabeziak zuzentzeko neurri egokiak eta hobekuntza-proposamen zehatzak jasoko dituen hobekuntza-plan bat egiteko. Lantaldeko kide izan daitezke, HEBren ordezkarietz gain, eragindako sailak eta erakundeak, eta Valentziako Generalitateko Zerbitzu Ikuskatzailetzaren ordezkari bat.

3. Lantaldeak txosten bat egin behar du, zeinak jasoko baititu ondorio batzuk, bai eta aplikatu beharreko neurrien proposamena ere behin eta berriz gertatu den hizkuntza-eskubideen urraketa-egoera hori saihesteko. Txosten hori hauei jakinarazi beharko zaie: Irregularitasunak eta Jokabide Txarrak Prebenitzeko Sailarteko Batzordeko buruari eta Valentzieraren Erabilera Aplikatzeko Sailarteko Batzordeari.

Hamaika. Urteko memoria.

1. HEBk urteko memoria egingo du bere jarduketei buruz, bai eta berak jaso, izapidetu eta ebatzi dituen kexen, iradokizunen eta kontsulten kopuruari eta izaerari buruz ere. Memoria horren berri emango dio Generalitateko Kontseiluari, hizkuntza-politikaren eta eleaniztasunaren kudeaketaren arloan eskumena duen sailburuaren bitartez. Memoria hori Gorteetara (*Les Cortsera*) eta Valentziako Erkidegoan egoitza duten administrazio publiko guztietara ere bidaliko da.

2. Urteko memoria publikoa da, eta herritarrek eskuragarri izan behar dute, formatu elektronikoan, HEBren web-orrian.

Hamabi. Aplikatu beharreko araudia.

Hizkuntza-eskubideak urratzeagatik kexak eta iradokizunak izapidetzean, lege honetan eta Hizkuntza Eskubideen Bulegoaren funtzionamendua arautzen duen Kontseiluaren azaroaren 24ko 187/2017 Dekretuaren indarreko artikuluetan araututa ez dagoen guztian, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legea aplikatuko da.

5. ATALA

Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen estatutua

155. artikulua

Valentziako Erkidegoko Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren Legearen testu bategina onesten duen abenduaren 13ko 1/2019 Legegintzako Dekretuaren eranskinaren 8. artikuluari 3. apartatua gehitzen zaio, eta honela idatzita geratzen da:

«3. Kontsumitzaileak eta erabiltzaileak ezin izango dira euren hizkuntzagatik diskriminatu. Inola ere ezin zaie arretarik ukatu edo arreta desegokia eman, lege honetan araututako kontsumo-harremanetan erabiltzen duten hizkuntza ofiziala dela-eta».

156. artikulua

Valentziako Erkidegoko Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren Legearen testu bategina onesten duen abenduaren 13ko 1/2019 Legegintzako Dekretuaren eranskinaren 20. artikuluari 16. eta 17. apartatuak gehitzen zaizkio, eta honela idatzita geratzen dira:

«16. Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak

17. Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak errespetatzen dituen enpresa-jarduera egikaritzea, bai eta hizkuntza-eskubide horiek benetan betetzen direla egiaztatzea ere».

157. artikulua

Valentziako Erkidegoko Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren Legearen testu bategina onesten duen abenduaren 13ko 1/2019 Legegintzako Dekretuaren eranskinaren 74. artikuluari 11. eta 12. apartatuak gehitzen zaizkio, eta honela idatzita geratzen dira:

«11. Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak urratzea edo araudiak hizkuntza-arloan ezartzen dituen betebeharrak ez betetzea, betiere urraketa horrek ez badakar, gainera, zerbitzua ukatzea.

12. Kontsumitzaileari arreta ukatzea, eta ukatze horren arrazoia lege honetan jasotako hizkuntza-eskubideak egikaritzea eragozteko izatea».

158. artikulua

Valentziako Erkidegoko Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren Legearen testu bategina onesten duen abenduaren 13ko 1/2019 Legegintzako Dekretuaren eranskinaren 76. artikuluari beste letra bat gehitzen zaio, eta honela idatzita geratzen da:

«m) Portaera arau-hauslea gauzatzea honako arrazoi hauengatik: jaiotza edo jaiolekua; jatorria, nazionalitatea edo gutxiengo nazional baten kide izatea; arraza, larru-kolorea edo etnia; sexua, orientazioa, sexu-identitatea eta genero-identitatea edo genero-adierazpena; iritzi politikoa edo beste mota batekoa; erlijioa, sinesmenak edo ideologia; erabilitako Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofiziala; jatorri kulturala, nazionala, etnikoa edo soziala; egoera ekonomikoa edo administratiboa, klase soziala edo ondarea; etorkia; adina; fenotipoa, talde etniko bateko kide izatearen sentimendua; gaixotasuna, egoera serologikoa; desgaitasuna edo dibertsitate funtzionala, edo beste edozein tasun, inguruabar edo giza izaeraren adierazpen erreal edo esleitua».

Xedapen indargabetzaile bakarra.— Indargabetzen den araudia

Indargabetu egiten dira lege honetan xedatutakoaren aurkakoak diren maila bereko edo beheragoko xedapen guztiak, eta, bereziki, honako hauek:

[...]

Indargabetu egiten da Hizkuntza Eskubideen Bulegoaren funtzionamendua arautzen duen Kontseiluaren azaroaren 24ko 187/2017 Dekretuaren 2. artikulua.

7.4.15.30. 9/2022 Legea, abenduaren 30ekoa, Generalitateen 2023rako Aurrekontuei buruzkoa¹³⁰¹

II. TITULUA Gastuen aurrekontu-kudeaketa

II. KAPITULUA Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza-aurrekontuen kudeaketa

11. artikulua.— Zentro kontzertatuak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak

10. [...]

Era berean, hezkuntza bereziko zentro espezifikoek pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako irakasle laguntzaile bat izango dute, hogeita bost ordukoa, hezkuntza bereziko 7 unitate edo gehiago dituztenean.

Bestalde, bai irakaskuntzako zentro arruntetako unitate espezifikoetan, bai hezkuntza bereziko zentro espezifikoetan, entzumen eta hizkuntzako irakasleak «Soldatak eta kostu sozialak» moduluan sartzea aurreikusi da, eta horrek berekin dakar irakasleak ordainketa eskuordetuaren erregimenean sartzea. Unitate eta zentro horietako «Langile osagarriak» moduluko langile horiei dagozkien zenbatekoak murriztuko dira. Moduluen batura aldaketarik gabe mantentzen da. Finantzaketa-araubide espezifiko bati atxikitako kooperatiben kasuan, modulu globala aldaketarik gabe mantentzen da.

Honako hauek dira unitate bakoitzean, tipologiaren arabera, aurreikusten diren entzumen eta hizkuntzako irakasleen orduak: autistak, hamasei ordu; hainbat urritasun, zortzi ordu; psikikoak (moderatuak), zortzi ordu; psikikoak (sakonak eta larriak), bost ordu.

[...]

Lehenengo xedapen gehigarria.— Valentziako Gorteen, Kontuen Sindikatuaren, Valentziako Kulturaren Kontseiluaren, Herriaren Defendatzailearen, Kontseilu Juridiko Aholku-emailearen, Hizkuntzaren Akademia Valentziarraren, Ekonomia eta Gizarte Kontseiluaren eta Valentziako Erkidegoko Iruzuraren eta Ustelkeriaren aurkako Prebentzio eta Borrokarako Agentziaren aurrekontuak

1. Valentziako Gorteen, Kontuen Sindikatuak, Valentziako Kulturaren Kontseiluak, Kontseilu Juridiko Aholku-emaileak, Hizkuntzaren Akademia Valentziarrak, Ekonomia eta Gizarte Kontseiluak eta Valentziako Erkidegoko Iruzuraren eta Ustelkeriaren aurkako Prebentzio eta Borrokarako Agentziak aurrekontu-kapitulua

---

¹³⁰¹ BOEren 52. zenbakian, 2023ko martxoaren 2ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-5483

beretan txerta ditzakete aurreko aurrekontu-geldikinak, 2022an kontsignatuta zeudenak.

2. Valentziako Gorteen, Kontuen Sindikatuaren, Valentziako Kulturaren Kontseiluaren, Herriaren Defendatzailearen, Kontseilu Juridiko Aholku-emailearen, Hizkuntzaren Akademia Valentziarraren, Ekonomia eta Gizarte Kontseiluaren eta Valentziako Erkidegoko Iruzuraren eta Ustelkeriaren aurkako Prebentzio eta Borrokarako Agentziaren ataletako aurrekontu-zuzkidurak hilean-hilean igorri behar dira, hamabirenetan, haien izenean, eta zuzkidurok ez dute zertan egon justifikazioaren mende, hark eragotzi gabe xedapen gehigarri honen hirugarren apartatuan aurreikusten dena.

3. Valentziako Gorteen, Kontuen Sindikatuak, Valentziako Kulturaren Kontseiluak, Kontseilu Juridiko Aholku-emaileak, Hizkuntzaren Akademia Valentziarrak, Ekonomia eta Gizarte Kontseiluak eta Valentziako Erkidegoko Iruzuraren eta Ustelkeriaren aurkako Prebentzio eta Borrokarako Agentziak diruzaintza-geldikin guztiak itzuli behar dizkiote Generalitati 2023ko martxoaren 30a baino lehen, salbu eta xedapen gehigarri honen lehenengo apartatuan aurreikusitakoaren aplikazioari lotuta geratzen direnak.

7.4.15.31. 4/2023 Legea, apirilaren 13koa, Valentziako Erkidegoko herritarren parte- hartzeari eta asoziazionismoa sustatzeari buruzkoa¹³⁰²

HITZAURREA

I

[...]

Beste alde batetik, Valentziako Erkidegoaren Autonomia Estatutuaren 9.4 artikulua Valentziako herritarrek Valentziako Erkidegoaren bizitza politikoan, ekonomikoan, kulturean eta sozialean banaka edo taldean parte hartzeko duten eskubidea finkatzen du, eta eskubide hori bi hizkuntza ofizialetan egikari daiteke inolako diskriminaziorik egin gabe, Valentziako Erkidegoaren Autonomia Estatutuaren 6. artikulua kontuan hartuta. Era berean, Generalitati eginkizuna eratzikitzen dio, gizarte-eragileek eta gizarte zibil osoak gai publikoetan parte har dezaten sustatzeko.

I. TITULUA

Herritarren partaidetza

II. KAPITULUA

Herritarrek parte hartzeko organoak eta guneak

2. ATALA

Herritarren Partaidetzarako Kontseilua

31. artikulua.— Herritar aktiboen eskualde-kontseiluak

2. Herritar aktiboen eskualde-kontseilu bat sortuko da Erkidegoko eskualde bakoitzean; kontseilu horrek Herritarren Partaidetzarako Kontseiluaren hedapen-lana egingo du lurralde bakoitzean, haren mende egongo da funtzionalki, eta bilkuren berri emango dio. Ondorio horietarako, hauxe hartzen da eskualdetzat: ezaugarri historiko, sozial, kultural eta linguistikoak partekatzen dituzten geografia- eta giza ezaugarrietan oinarritutako udalerrien multzoa.

---

¹³⁰² BOEren 105. zenbakian, 2023ko maiatzaren 3ko alean, argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-10640>

III. TITULUA

Erkidegotik kanpo parte hartzen duten pertsonen partaidetza

51. artikulua.— Parte hartzeko foroak

1. Generalitatek Valentziako herritarrek Erkidegotik kanpo duten elkarte-mugimendua bultzatuko du, eta Erkidegotik kanpo dauden valentziar zentroen jarduera sortu eta mantentzea sustatuko du (Cevex). Zentro horien lehentasunezko helburua hauxe izango da: Valentziako herriarekiko lotura sentimentalak, afektiboak, sozialak eta kulturalak zaintzea, bai eta haien historiaren, berezko hizkuntzaren eta kulturaren ezagutza sustatzea ere.

7.4.15.32. 5/2023 Legea, apirilaren 13koa, Valentziako Erkidegoko despopulazioaren aurkako eta lurralde-ekitatearen aldeko neurriei buruzko integrala¹³⁰³

HITZAURREA

II

[...]

Espainiako gobernu- eta legegintza-instantziek ere bultzada eman diote gaiari, funtsezko dokumentuetan jasota dagoen bezala. Nabarmentzekoak dira: Erronka Demografikoari Aurre egiteko Estrategia Nazionalaren jarraibide orokorrak, zeinak baitatoz Presidenteen 2017ko Konferentziaren mandatutik, eta Ministro Kontseiluak 2019ko martxoan onetsi baitzituen; Senatuaren Espainiako Bilakaera Demografikoari buruzko Batzorde Bereziaren emaitzak, 2019an argitaratuak; edo Meridako 2020ko urtarrileko Adierazpena edo Parlamentu Autonomikoen Presidentzien Konferentziaren Adierazpena, betiere «[...] erabateko berdintasuna, landaguneen despopulazioaren aurkako borroka, lurralde-kohesioa, biztanleriaren zahartzea eta kultura- eta hizkuntza-aniztasuna» erronken aurrean elkarrekin lan egiteko eta esperientziak partekatzeke.

[...]

ATARIKO TITULUA **Xedapen orokorrak**

2. artikulua.— Xedeak

Lege honen xedeak honako hauek dira:

g) Sustatu eta bermatzea landaguneetako ikasleek oinarrizko irakaskuntzatik harantzago hezkuntza-sisteman jarraituko dutela, eta hezkuntza-sistema eraentzen duten ekitatearen, diskriminaziorik ezaren eta aukera-berdintasunaren printzipioak lortzea, bai eta ekintzak eta programak garatzea ere, berezko hizkuntza eta kultura gizarte- eta lurralde-kohesiorako ardatz gisa mantentzeko eta bultzatzeko.

---

¹³⁰³ BOEren 105. zenbakian, 2023ko maiatzaren 3ko alean, argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-10641>

III. TITULUA

Gizarte-, ekonomia- eta lurralde-kohesioa lortzeko neurriak

I. KAPITULUA

Zerbitzu publikoak iristeko bermerako, eta eskubide- eta aukera-berdintasunerako neurriak

16. artikulua.— Funtzio publikoan sartzea

1. Generalitatek kalitatezko hezkuntza publikoa bermatu behar du lurralde osoan.

Bereziki, honako hauek bultzatuko ditu:

k) Landa-eremuko ikasleei zuzendutako hezkuntza-ekintzak eta -neurriak garatzea eta bermatzea, zeinek balioztatu eta sustatuko baitute valentzieraren erabilera soziala, kultura-ardatz egituratzaile gisa eta gaitasun eleaniztunak lortzeko oinarri gisa, zeinek bide emango baitiete ikasleoi gizarte eleaniztun eta kulturantzun batean zuzenbide osoko herritar gisa integratu ahal izateko.

8. FRANTZIAKO ERREPUBLIKA

8.1. Kodeak

8.1.1. Aduanen Kodea¹³⁰⁴

II. TITULUA Aduana-zerbitzuaren antolaketa eta funtzionamendua

IV. KAPITULUA Aduana-agenteen ahalak

7 bis atala Araketa-talde erkideak

67 ter A artikulua

I. [...]

Frantsesez jaso eta idatzi edo frantsesera itzuli beharreko akten jatorrizkoa prozedura frantsesaren parte izango da.

[...]

---

¹³⁰⁴ Testu kotsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071570?etatTexte=VIGUEUR
Frantziako legeriari dagokionez, lege-mailako xedapenak eta kodeak baino ez dira sartu, aurreko edizioetan, eta Espainiako Erresumaren, Euskal Autonomia Erkidegoaren eta Nafarroako Foru Komunitatearen ereduari jarraituz.

8.1.2. Aseguruen Kodea¹³⁰⁵

I. LIBURUA Kontratua

I. TITULUA

Kalteen aurkako aseguruen eta pertsonen gaineko
aseguruen arau erkideak

II. KAPITULUA

Aseguru-kontratua burutzea eta frogatzea - Polizen forma eta
eskualdaketa

L112-2-1 artikulua

[...]

III. Kontratua urrutitik burutu baino lehen, hala dagokionean, izenpetzaileak honako argibide hauek jasoko ditu:

[...]

6. Aseguratzaillearen eta haren bezeroaren arteko kontratu aurreko harremanak arautzen dituen legea, bai eta aseguratzaileak, bezeroaren adostasunez, kontratuak indarrean dirauen aldian erabiliko duela hitzemandako hizkuntzari eta kontratuari berari aplikatzekoa den legea ere.

[...]

L112-3 artikulua

Aseguru-kontratua eta aseguratzaileak izenpetzaileari igorri beharreko argibideak, denak ere kode honetan aipatuak, frantsesez idatzirik aurkeztu beharko dira, argi eta ongi ikusteko moduan.

Frantsesaren erabileraren gaineko aurreko apartatuko xedapenak indargabetu eta baldin eta, L. 181-1 eta L. 183-1 artikuluekin bat etorriz, kontratuaren parte diren aldeek frantsesaz bestelako legeriaren bat aplikatzeko aukera badute, artikulua honen lehen apartatuan aipatutako dokumentuak frantsesa ez beste hizkuntza horretan idatzi ahal izango dira. Bi aldeek adostasunez aukeratu ahal izango da frantsesa ez den beste hizkuntza bat; horretarako, eta betiere kontratuan L. 111-6 artikulua definitzen dituen arrisku handiak sartzen ez badira, aski izango da izenpetzaileetako batek idatziz hala eskatzea.

Baldin eta kontratuaren parte diren aldeek aukerarik ez badute frantsesa ez beste legeria bat aplikatzeko, estatu emailean ofiziala den hizkuntzan edo hizkuntzetako batean idatzirik aurkeztu ahal izango dira dokumentuok, baldin eta aldeek ados badaude eta izenpetzaileetako batek idatziz hala eskatzen badu.

---

¹³⁰⁵ Jatorrizko testua: 76/666 Dekretua, 1976ko uztailaren 16koa da.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006073984?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF

III. LIBURUA

Enpresak

I. TITULUA

Xedapen orokorrak eta Estatuaren kontrola

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

I. atala

Xedapen orokorrak

L310-2-2 artikulua

[...]

Ordezkariek hura izendatu duen estatuan bizi edo bizitzen jarri beharko du, eta gai izan beharko du auzia estatu horretako hizkuntza ofizialetako batean aztertzeko. Aseguru-enpresa bat edo gehiago ordezkatu ahal izango ditu.

[...]

8.1.3. Atzerritarren Sarrera eta Egonaldiaren eta Asilo-eskubidearen Kodea¹³⁰⁶

I. LIBURUA

Atzerritarrei eta zenbait estatutako herritarrei aplikagarriak zaizkien xedapen orokorrak

I. TITULUA

Orokortasunak

KAPITULU BAKARRA

L111-7 artikulua

Atzerritar bati neurriren bat aplikatzen bazaio, dela Frantzia onartua ez izatekoa, dela itxarote-eremu edo atxikitze-eremu batean edukitzea, dela zirkulazio- edo egonaldi-eskubidea baduela egiaztatze atxikitze, dela haren asilo-eskaera aztertze ardua duen estatua lekualdatze, eta frantsesez hitz egiten ez badaki, atzerritar horrek prozeduraren hasieran adierazi beharko du zer beste hizkuntza ulertzen duen. Halaber, irakurtzen badakien ere adierazi beharko du. Datu horiek espresuki aipatu beharko dira atzerritarra ez onartzeko erabakian, edo hura itxarote-eremu batean eduki edo beste norabait lekualdatzekoan, edo L. 611-1-1 artikuluan I. zenbakiko hamalagarren apartatua aurreikusten den aktan. Kontrako probarik ezean, aipamenok guztiok egiazkotzat joko dira. Atzerritarrak ulertzen duela adierazitako hizkuntza izango da prozedura amaitu bitartean erabiliko dena. Atzerritarrak uko egiten badio zein hizkuntza ulertzen duen esateari, frantsesa erabiliko da.

L111-8 artikulua

Kode honen II. V. eta VI. liburuetan eta L. 742-3 artikuluan hala aurreikusten delarik, atzerritar bati berak ulertzen duen hizkuntza batean komunikatu behar zaionean erabaki edo informazioen bat, hori bi eratara egin ahal izango da: edo idatzizko inprimakien bitartez, edo interprete baten bitartez. Atzerritarra ez bada frantsesez hitz egiteko gai, eta irakurtzen ere ez badaki, interprete baten laguntza derrigorrezkoa izango da.

Horretarako premiarik bada, interpretazio-lana telekomunikazio-bideen bitartez egin daiteke. Halakoetan, L. 111-9 artikuluan aipatzen diren zerrendetan izena emana duten interpreteak edo Administrazioaren onspena duten interpretazio- eta itzulpen-organismoetako interpreteak soilik aukeratu ahal izango dira. Atzerritarrari idatziz jakinaraziko zaizkio bai interpretearen izen-deiturak eta helbidea, bai hitzordua noiz izango den eta zein hizkuntza erabiliko den ere.

---

¹³⁰⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070158?etatTexte=VIGUEUR

L111-9 artikulua

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez finkatuko dira L. 111-7 eta L. 111-8 artikuluen aplikazio-modalitateak; zehatz esatera, baldintzak definituko dira L. 111-8 artikuluko azken apartatuan aurreikusitako zerrendetan interprete-itzultzaileek izena emateko edo haietatik kanporatuak izateko.

II. LIBURUA

Frantzian sartzea

I. TITULUA

Sartzeko baldintzak

III. KAPITULUA

Sarrera ukatzea

L213-2 artikulua

Asilo-eskaeren kasuetan izan ezik, erregelamenduz zehazturiko kategoria duen agente batek jakinarazpen ziodun baten bitartez eman beharko dio atzerritarrari Frantzian sartzeko eskubidea ukatu zaiola adierazten duen erabakiaren berri.

Erabakiaren berri ematearekin batera, interesdunari aipatu egin beharko zaio eskubidea duela erabakiaren abisua emateko halakoak entrega dakizkion berak adierazitako pertsonari, bere kontsulatuari edo berak hautatutako lege-aholkulariari. Asilo-eskaeretan, jakinarazpenak orobat aipatu beharko du interesdunak, [L. 213-9 artikuluan](#) oinarriturik, deuseztatzeko errekurtsioa aurkezteko eskubidea duela, eta horretarako bide eta epeak zehaztu beharko ditu. Interesdunari berak ulertzen duen hizkuntza batean komunikatu beharko zaizkio erabakia eta harekin batera helaraztekoa den eskubideen jakinarazpena.

[...]

Atzerritarrak frantsesez hitz egiten ez badu, L. 111-7 artikulua aplikatuko da.

[...]

L213-9 artikulua

[...]

Atzerritarrak interprete baten laguntza eskatu ahal izango dio auzitegiko presidenteari edo berariaz izendatutako magistratuari. Atzerritarrak lege-aholkularia badu, haren laguntza jaso ahal izango du. Ofiziozko lege-aholkulari bat izenda diezaiola ere eskatu ahal izango dio atzerritarrak presidenteari edo berariaz izendatutako magistratuari. Entzunaldian zehar, Gobernuaren ordezkariak ez du ondoriorik aterako.

[...]

II. TITULUA

Atzerritarrak itxarote-eremu batean edukitzea

I. KAPITULUA

Atzerritarrak itxarote-eremu batean edukitzeko baldintzak

L221-4 artikulua

Itxarote-eremu batean dagoen atzerritarrari ahalik eta eperik laburrenean komunikatu beharko zaio interprete edo mediku baten laguntza eska dezakeela, lege-aholkulari batekin edo berak hautatu nahi duen zeinahi pertsonarekin harremanetan jar daitekeela, eta itxarote-eremua noiznahi utz dezakeela, baldin eta Frantziatik kanpoko lekuren batera alde egiten badu. Orobat azaldu beharko zaio asiloa eskatzearekin loturiko zer eskubide balia dezakeen. Informazio hori guztia berak ulertzen duen hizkuntza batean jakinarazi beharko zaio. Horren guztiaren berri eman beharko da [L. 221-3](#) artikuluko bigarren apartatuan aipatzen den eta interesdunak berak sinatu beharko duen erregistroan.

Baldin eta itxarote-eremu batean atzerritar-kopuru handia badago aldi berean, bertan Administrazioako zenbat funtzionario eta interprete dauden kontuan harturik helaraziko zaio bakoitzari lehen apartatuan aipaturiko eskubideen jakinarazpena, baina ahalik eta eperik laburrenean betiere. Inguruabar berezi horietan, halaber, jakinarazten zaizkien eskubideak ahalik eta eperik laburrenean gauzatu ahal izango dituzte.

Atzerritarrak frantsesez hitz egiten ez badu, [L. 111-7 artikulua](#) aplikatuko da.

[...]

II. KAPITULUA

Itxarote-eremuetako atzerritarren egonaldia luzatzeko baldintzak

1. atala

Askatasunen eta atxiloketaren epailearen erabakia

L222-3 artikulua

[...]

Atzerritarrak ofiziozko lege-aholkulari bat izendatzeko eskatu ahal izango dio askatasunen eta atxiloketaren epaileari. Adingabeek *ad hoc* administratzaileak aukeraturiko abokatu baten laguntza izango dute, edo, halakorik ezean, funtzionario publiko batena. Interprete batek bere txostena itzul dezala ere eskatu ahal izango dio atzerritarrak —edo, L. 221-5 artikuluan aipatzen diren adingabeen kasuan, *ad hoc* administratzaileak— askatasunen eta atxiloketaren epaileari.

[...]

3. atala
Xedapen erkideak

L222-7 artikulua

Atzerritarrak itxarote-eremuetan edukitzearekin lotuta titulu honetan bertan ezartzen diren jurisdikzio-prozeduretan laguntzeko izendaturiko interpreteen sari eta ordainei dagokienez, Estatuak bere gain hartu beharko ditu gastuok, atzerritarraren kontra errekurtsorik jartzeko modurik gabe, eta justizia penalaren, justizia korrekzionalaren eta polizia-zerbitzuen arloko gastuetarako aurreikusiriko baldintzen arabera.

III. LIBURUA
Frantzian egonaldia egitea

I. TITULUA
Egonaldi-baimenak

I. KAPITULUA
Xedapen orokorrak

2. atala
Frantziako gizartean integratzeari buruzko xedapenak

L311-9 artikulua

Estatuak Frantziako bizimoduari eta bertan bizitzeak dakartzan eskubide eta eginbeharrei buruzko informazioa eman beharko dio, sorterrian bertan, Frantziako lurraldean modu iraunkorrean bizi nahi duen atzerritarrari.

Hamasei urterekin etorri eta hemezortzi urte beteak izan bitartean Frantzian egonaldi bat egiteko baimena lehen aldiz jaso duen edo bertara modu erregularrean etorri den atzerritarrak, baldin eta Frantzian modu iraunkorrean bizi nahi badu, integrazio errepublikanoko ikastaro pertsonalizatu bat jaso beharko du. Atzerritarrak Errepublikaren balioak ulertu, frantsesa ikasi, eta gizarte- eta lan-arloko integrazioa eta autonomia erdietsi beharko ditu ikastaro horren bitartez.

Hauek izango dira ikastaroaren eduki nagusiak:

[...]

2. Estatuak agindutako hizkuntza-prestakuntza, atzerritarrak frantsesa ikas dezan;

[...]

Atzerritar iritsi berriari lan bat lortzeko eta Frantziako gizartean integratzeko modua emateko adina ordu eskaini beharko dizkio frantsesaren irakaskuntzari artikulua honetako 2. zenbakian aipatzen den hizkuntza-prestakuntzak. Prestakuntza horrek ziurtagiri estandarizatu bat eskuratzeko bidea ere eman ahal izango du, atzerritarraren hizkuntza-maila ebaluatzen duena. Atzerritarrak eskaera ziodun bat egiten badu, 2 bis zenbakian aipatzen den lege-aholkulariak eman ahal izango dio ziurtagiria atzerritarrari.

[...]

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez finkatuko dira artikulua hau aplikatzeko baldintzak. Dekretu horrexen bidez zehaztuko dira integrazio errepublikanoko ikastarorako kontratuaren iraupena, aurrez ezarritako prestakuntza-saioen kopurua eta haietan parte hartzeko eta saioak balioztatzeke baldintzak, tartean baita atzerritarrari frantses nahikoa dakiela ziurtatzen dion ziurtagiria bidaltzeko ere, horrek agintzen zaizkion prestakuntza-saioetara jarraituki joateko ahala eman diezaion.

II. KAPITULUA

Egonaldi-baimenen batzordea

L312-2 artikulua

[...]

Batzordeak bera eratu ondorengo hiru hilabeteen barruan batzartu beharko du, eta atzerritarrari gutxienez hamabost egun lehenago jakinarazi beharko dio, idatziz, bilera horretan parte hartu behar duela; atzerritarrak lege-aholkulari baten laguntza jaso ahal izango du bileran, edo berak aukeratzen duen beste edozein pertsonarena, eta interprete bat ondoan duela hitz egin ahal izango du. Justiziaren alorreko laguntzei buruzko 1991ko uztailaren 10eko 92-647 Legean aurreikusitako baldintzen arabera eta eskaeran bertan aipatzen zaizkion ahalak aintzat harturik eskatu ahal izango ditu atzerritarrak dagozkion jurisdikzio-laguntzak, eta horiek behin-behinean onartzen zaizkion ala ez batzordeburuak erabaki beharko du.

[...]

III. KAPITULUA

Behin-behineko egonaldi-baimena eta urte anitzeko egonaldi-baimena

4. AZPIATALA

“*Au pair gaztea*” izendapena duen behin-behineko egonaldi-baimena

L313-9 artikulua

I. “*Au pair gaztea*” izendapena duen egonaldi-baimenak urtebeteko iraupena izango du, eta behin berriztatu ahal izango da. Baimena eskuratzeko, atzerritarrak baldintza hauek bete beharko ditu:

[...]

2. Behin-behineko egonaldi bat egiten egotea berarenaz bestelako nazionalitatea duen eta berarekin inolako senidetasun-loturarik ez duen familia baten etxean frantsesa ikasteko eta bere hizkuntza-gaitasunak hobetzeko, etxeko lanak egitearen edo etxeko haurrak zaintzearen truke;

3. Frantsesari buruzko oinarrizko ezagutzak badituela egiaztatzen duen agiria aurkeztea, dela bigarren hezkuntzan eskatzen denaren paretsuko maila duela egiaztatzen duena, dela horretarako kualifikazio profesionalak badituela egiaztatzen duena.

[...]

IV. KAPITULUA

Bizileku-txartela

1. atala

Xedapen orokorrak

L314-2 artikulua

Kode honen legezko xedapenek hala aurreikusten dutenean, atzerritar batek Frantziako gizartean zenbaterainoko integrazio errepublikanoa duen aintzat harturik erabakiko da hari aurreneko bizileku-txartela eman ala ez, eta, horretarako, kontuan hartuko da, batez ere, ea baduen Frantziako Errepublikan nagusi diren printzipioak errespetatzearen aldeko jarrerarik, ea printzipiook izatez eta egitez errespetatzen dituen eta ea baduen Estatu Kontseiluak dekretu baten bidez ezarritako frantsesaren gutxieneko ezagutza-mailarik.

Integrazio-mailari dagokionez, administrazio-agintaritzak iritzia eskatuko die atzerritarra bizi den herri edo hiriko udal-agintariei. Iritzi hori aldekotzat joko da administrazio-agintaritzak udal-agintariei kontsulta egiten dietetik hasi eta bi hilabeteko epea amaitu ondoren.

Hirurogeita bost urtetik gorako atzerritarrak ez dira beharturik egongo frantsesa jakitearen baldintza betetzera.

IV. LIBURUA

Egonaldia Frantzian

III. TITULUA

Administrazio-prozedura

IV. KAPITULUA

Xedapen fiskalak

2. ATALA

Atzerriko langile baten enplegatzaileak edo Frantzian finkatuta ez dagoen enpresa batek aldi baterako lekualdatutako langile bat hartu behar duenak ordaindu behar duen zerga

L436-10 artikulua¹³⁰⁷

[...]

Kontratazioa hizkuntza-laguntzaile gisa egiten denean aldi baterako lan baterako, zerga honen zenbatekoa zero da.

---

¹³⁰⁷ 2023rako Finantzei buruzko 2022ko abenduaren 30eko 2022-1726 Legearen 80. artikulua egindako aldaketa.

<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000046845631#:~:text=%2D%20Sous%20r%C3%A9serve%20de%20dispositions%20contraires,pour%20les%20autres%20dispositions%20fiscales.>

V. LIBURUA

Urruntze-neurriak

I. TITULUA

Frantziako lurraldetik alde egiteko betebeharra,
Frantziako lurraldera itzultzeko debekua eta Frantziako
lurraldean zirkulatzeko debekua

II. KAPITULUA

Administrazioarekiko auzien prozedura

L512-1 artikulua

I. [...]

Atzerritarrak interprete baten laguntza eskatu ahal izango dio Administrazio Auzitegiko presidenteari edo berariaz izendatutako magistratuari, bai eta erabakia aurkaratzeko oinarri gisa erabilitako egiaztagiriak barnean dituen txostenaren berri emateko ere.

[...]

III. [...]

Atzerritarrak interprete baten laguntza eskatu ahal izango dio Administrazio Auzitegiko presidenteari edo berariaz izendatutako magistratuari, bai eta erabakia aurkaratzeko oinarri gisa erabilitako egiaztagiriak barnean dituen txostenaren berri emateko ere.

[...]

IV. Atzerritarra atxilotuz gero, berak ulertzeko moduko hizkuntza batean adieraziko zaio, Frantziako lurraldea uztera beharturik dagoela jakinarazteaz batera, interprete baten eta lege-aholkulari baten laguntza eska diezaiokeela Administrazio Auzitegiko presidenteari, baita bere eskaera egin baino lehen ere.

[...]

L512-2 artikulua

Frantziako lurraldea uztera beharturik dagoela adierazten dion jakinarazpena jasotzeaz batera, atzerritarrak, zeinari ez baitzaio Frantziatik bere borondatez irteteko inolako epealdirik emango, ahalik eta eperik laburrenean eman beharko die horren berri bere lege-aholkulari eta kontsulatuari edo berak hautatutako pertsonari. L. 511-1 artikulua aplikatzean jakinarazten zaizkion erabakiekin loturiko elementu nagusien berri emango zaiola azaldu beharko zaio atzerritarrari. Berak ulertzen duen edo uler dezakeela uste izatekoa den hizkuntza batean emango zaio elementu horien guztien berri.

II. TITULUA

Kanporatzea

II. KAPITULUA

Administrazio-prozedura

L522-2 artikulua

L. 522-1 artikulua 2. zenbakian aurreikusitako agindua batzordea batzartu baino gutxienez hamabost egun lehenago bidali beharko zaio atzerritarrari. Aginduan bertan zehaztu beharko da interesdunak eskubidea duela lege-aholkulari baten edo berak hautatutako zeinahi pertsonaren laguntza jasotzeko eta interprete bat ondoan duela hitz egiteko.

[...]

V. TITULUA

Atzerritarrak Espetxe Administrazioaren mendekoak ez diren lokaletan atxikitzea

I. KAPITULUA

Atxikitzea

L551-2 artikulua

[...]

Atzerritarrari berak ulertzeko moduko hizkuntza batean eta ahalik eta eperik laburrenean jakinaraziko zaio, atxikia duten lekuan bertan dagoela, eskubidea duela interprete baten, aholkulari baten eta mediku baten laguntza eskatu eta bere kontsulatuari edo berak hautatutako zeinahi pertsonari bere egoeraren berri emateko. Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko da, horretarako beharrik bada, zer modalitatearen arabera egikarituko den eragile horien laguntza.

[...]

Atzerritarrak frantsesez hitz egiten ez badu, L. 111-7 artikuluko xedapenak aplikatuko dira.

III. KAPITULUA

Atxikitze-baldintzak

L553-5 artikulua

[...]

Atxikitze-gune bakoitzean, bertan atxikirik dauden pertsonen esku jarriko den dokumentu batean, gure inguruan gehien erabiltzen diren hizkuntzetan idatzirik azaldu beharko zaio atzerritarrari zer-nolako eskubideak izango dituen bere urrutze- eta atxikitze-prozedura martxan den bitartean.

[...]

VI. LIBURUA

Kontrolak eta zigorrak

I. TITULUA

Kontrolak

L611-1-1 artikulua

I. [...]

Atzerritarrari berehala jakinarazi beharko zaio, berak ulertzen duen edo ulertzen duela uste izatekoa den hizkuntza batean, zergatik izan den atxikia, neurriak zenbat denbora iraungo duen eta zer eskubide dagozkion:

1. Interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea;

[...]

Atzerritarrak frantsesez hitz egiten ez badu, L. 111-7 artikulua aplikatuko da.

[...]

II. TITULUA

Zigorrak

II. KAPITULUA

Sarrera eta egonaldi irregularra erraztea

L622-4 artikulua

Hargatik eragotzi gabe L. 621-2, L. 623-1, L. 623-2 eta L. 623-3 artikuluetan xedatutakoa, ezin izango zaio ekin, L. 622-1 artikulutik L. 622-3 artikulura bitartean xedatzen dena oinarri hartuta, atzerritar bati modu irregularrean zirkulatzeko edo Frantzian modu irregularrean egoteko erraztasunak ematen dizkion inoren aurkako zigor-prozedurari, baldin eta pertsona hori:

[...]

3. Pertsona fisiko edo juridiko bat bada, egozten zaion ekintzaren truke zuzenean edo zeharka inolako ordainik jaso ez badu, eta atzerritarrari lagundu izana berariaz baldin badago loturik aholkularitza edo laguntza juridiko, linguistiko eta soziala eskaini izanarekin edo soilik humanitarioak diren arrazoiekin lotutako beste zeinahi laguntza eskaini izanarekin.

VII. LIBURUA Asilo-eskubidea

II. TITULUA

Aterpetuen eta Aberrigabeen Babeserako Frantziako Bulegoa

III. KAPITULUA

Asilo-eskaeren azterketa

1. atala

Prozedura-bermeak eta eskatzailearen betebeharrak

L723-6 artikulua

[...]

Eskatzaileak elkarrizketara joan beharko du, eta aurrez aurre erantzun beharko die bulegoko funtzionarioak egiten dizkion galderei. L. 741-2-1 artikuluan aurreikusitako baldintzekin bat etorritik entzungo dira hark esateko dituenak, eta berak hautatu edo nahikoa ezagutzen duen hizkuntzan hitz egin ahal izango du.

Eskatzaileak bere asilo-eskaeraren zio guztiak azaltzeko zailtasunak baditu —zio horiek sexu-izaera duten bortxaketekin loturik daudelako batez ere—, eta espresuki hala eskatzen badu, eskatzaileak berak hautatu ahal izango du, ahal den neurrian behintzat, elkarrizketan egongo diren funtzionario eta interpreteen sexua.

[...]

III. TITULUA

Asilo-eskubidearen Arloko Auzitegi Nazionala

III. KAPITULUA

Errekurtsoen azterketa

L733-1 artikulua

Interesdunek Asilo-eskubidearen Arloko Auzitegi Nazionalean eman ahal izango dituzte azalpenak, aholkulari eta interprete banaren laguntzarekin.

Justizia behar bezala administratzen dela bermatzeko eta interesdunei auzitegian beren azalpenak emateko duten ahala errazteko, eta betiere apartatu honetan aurreikusiriko baldintzak betetzen badira, auzitegiko presidenteak zera erabaki ahal izango du: auzi-aretoa ikus-entzunezko komunikazio-bitartekoen bidez zuzenean lotzea, konfidentzialtasuna eta transmisioaren kalitatea bermatuz, xede horretarako bereziki egokituriko beste auzi-areto batekin, eta areto hori publikoarentzat zabalik dauden eta Justizia Ministerioaren mendekoak diren lokaletan kokatzea, eskatzailearentzat irits-erraza izateko moduan, lehen apartatuan aurreikusiriko baldintzen arabera eta interesdunaren eskubideak errespetatuz. Txosten osoaren kopia bat emango zaio eskatzaileari. Interesdunak aholkulari baten laguntza badu, aholkulariak haren ondoan egon beharko du fisikoki. Eskatzailearen esku jarritako interpreteak hura dagoen auzi-aretoan

bertan egon beharko du. Interprete kualifikatu batek eskatzaileari haren ondoan fisikoki egonez laguntzeko zailtasunik badago, entzunaldia ez da inola ere hasiko harik eta auzitegiak interpretea lortu eta entzunaldiak irauten duen denbora guztian eskatzailea dagoen auzi-aretoan bertan egoteko modua ziurtatzen ez duen arte. Auzi-areto bakoitzean gauzatzen diren prozedura guztiak akta batean jaso beharko dira, edo haiek ikus-entzunezko baliabideen edo audioen bidez grabatu.

[...]

L733-5 artikulua

[...]

Horixe bera gertatuko da baldin eta eskatzaileak bere eskaeran adierazitako hizkuntzan edo ezagutza nahikoa duen besteren batean esan beharrekoak itzuli behar zizkion interpretearen laguntzarik izan ez bada, eta, hori dela-eta, hark elkarrizketan esanak ulertzeko modurik izan ez bada, eta auzitegiak uste badu interpretaziorik ezaren hutsegitea bulegoari egoztekoa dela. Eskatzailea errekurtsua jartzeko epearen barruan soilik baliatu ahal izango da interpretaziorik ezaren hutsegite horretaz, eta entzunaldian zein hizkuntzatan hitz egin nahi duen ere adierazi beharko du. Auzitegiak ezin izenda badezake atzerritarrak adierazitako hizkuntza horretako interpreterik, uler dezakeela uste izatekoa den hizkuntza batean hitz egin beharko du eskatzaileak.

Hargatik eragotzi gabe bigarren apartatuan xedatutakoa, eskatzaileak errekurtsua jartzeko epearen barruan aurkeztekoa den aurkaratze baten oinarri gisa baino ez du erabili ahal izango bere elkarrizketaren audio-grabazioa; aurkaratze horretan, elkarrizketaren transkripzioan zehatz-mehatz identifikaturiko itzulpen-akats edo kontraesan baten berri eman beharko du eskatzaileak, eta akatsak estuki lotuta egon beharko du eskatzailearen babes-premiez jabetzeko modurik ez izatearekin.

IV. TITULUA

Prozedurarako sarbidea eta asilo-eskatzaileen harrera-baldintzak

I. KAPITULUA

Asilo-eskaeraren erregistroa

L741-1 artikulua

Frantzian dagoen eta asiloa eskatu nahi duen atzerritar orok jo beharko du zuzenean administrazio-agintaritza eskudunera, han bere eskaeraren erregistroa egin eta eskaera hori aztertzeko ardura zein estaturi dagokion zehazteko. Herrialde bateko herritar batek edo aberrigabe batek Europar Batasuneko kide den estatu batean aurkeztutako nazioarteko babes-eskaera aztertzeko ardura zein estaturi dagokion zehazteko, horretarako irizpideak eta mekanismoak ezartzen dituen Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013ko ekainaren 26ko 604/2013 Erregelamendua (EB) edo hartan ezarritakoen berdinak diren konpromisoak aplikatuko dira, betiere Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez ezarritako baldintzen arabera. Eskatzaile orok jasoko du, berak ulertzen duen edo ulertzen duela uste izatekoa den hizkuntza batean, aipatu erregelamenduaren aplikaziotik eratortzen diren eskubide eta betebeharrei buruzko informazioa, erregelamendu horren 4. artikuluan ezarritako baldintzen arabera.

[...]

L741-2-1 artikulua

Bere asilo-eskaera erregistratzean, atzerritarrari argi eta garbi azaldu beharko zaio zein hizkuntzatan hitz egin ahal izango duen Aterpetuen eta Aberrigabeen Babeserako Frantziako Bulegoak L. 723-6 artikulua aplikatuz egingo dion elkarriketan. Hizkuntza horietako zeinetan hitz egin nahiko lukeen adierazi beharko du atzerritarrak. Honetaz ere informatu egin beharko zaio atzerritarrari: batetik, noiznahi izango duela hautatu duen hizkuntza hori erabiltzeari uko egiteko aukera, bai bere eskaeraren azterketak irauten duen aldi osoan zehar eta bai gero ere, baldin eta Asilo-eskubidearen Arloko Auzitegi Nazionalean errekurtsua jartzen badu; eta, bestetik, baldin eta orduan beste hizkuntza bat hautatzen ez badu edo eskatutako hizkuntza hori erabiltzeko aukerarik ez badago, ezagutza nahikoa duen hizkuntza batean hitz egin ahal izango duela. Artikulu hau gorabehera, atzerritarrak noiznahi hitz egin ahal izango du frantsesez, hala eskatzen badu. Bulegoak hartutako erabakiaren kontra Asilo-eskubidearen Arloko Auzitegi Nazionalean errekurtsua jartzen bada bakarrik aurkaratu ahal izango da atzerritarrak prozeduran zehar erabiltzeko hautatu duen hizkuntza, eta betiere L. 733-5 artikuluan ezarritako baldintzen arabera. Artikulu honen aplikazio-modalitateak Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez ezarriko dira.

II. KAPITULUA

Asilo-eskaera aztertzeko ardura zein estaturi dagokion zehazteko prozedura

L742-3 artikulua

[...]

Administrazio-agintaritzak idatzi ziodun baten bidez eman beharko du atzerritarra lekualdatzeko erabaki ororen berri.

Erabaki hori interesdunari jakinarazi beharko zaio. Atzerritarrak zein errekurtsobide eta -epe dituen azaldu beharko du erabakiak, eta, horrekin batera, orobat azaldu beharko du atzerritarrak eskubidea duela erabakiaren abisua emateko bere kontsulatuari, lege-aholkulariari edo berak hautatutako zeinahi pertsonari. Interesdunak lege-aholkularirik ez badu, erabakiaren elementu nagusiak berak ulertzen duen edo ulertzen duela uste izatekoa den hizkuntza batean jakinaraziko zaizkio.

L742-4 artikulua

[...]

Atzerritarrak interprete baten laguntza eskatu ahal izango dio auzitegiko presidenteari edo berariaz izendatutako magistratuari. Atzerritarrak lege-aholkularia badu, haren laguntza jaso ahal izango du. Ofiziozko lege-aholkulari bat izenda diezaiola ere eskatu ahal izango dio atzerritarrak presidenteari edo berariaz izendatutako magistratuari.

[...]

IV. KAPITULUA
Asilo-eskatzaileen harrera-baldintzak
3. atala
Eskatzaileentzako orientabideak

L744-7 artikulua

L. 744-1 artikuluan ezarritako harrerak dakartzan onura materialak eskuratzeko, honako baldintza hauek bete beharko dira:

[...]

Eskatzaileari aldez aurretik jakinarazi beharko zaio, berak ulertzen duen edo ulertzen duela uste izatekoa den hizkuntza batean, proposatu zaion harrera-lekua edo artikulua honetako 1. zenbakian aipatzen den harrera-eskualdea onartzen ez badu edo handik alde egiten badu, edo 2. zenbakian ezarritako asiloaren arloko agintarien eskakizunak betetzen ez baditu, horrek guztiak berekin duela harrerak dakartzan onura materialez baliatzeko eskubidea zuzenbide osoz deusez jotzea edo, hala badagokio, eskubide hori egikaritzeko aukera kentzea.

[...]

VIII. LIBURUA
Xedapen erkideak eta bestelako xedapenak

III. TITULUA
Itsasoz haraindi aplikagarriak diren xedapenak

II. KAPITULUA
Mayotte

L832-1 artikulua

Kode honetako xedapenak aplikagarriak izango dira Mayotten, baina honako egokitzapen hauek eginda:

[...]

15. Mayotteko departamenduan, eta bertako egoera berezia aintzat harturik, Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez ezarritako baldintzen arabera egokitu ahal izango dira L. 311-9 artikuluko 1. zenbakitik 3.era bitartean aipatzen diren prestakuntzari eta ekintza lagungarriei buruzko edukiak eta L. 314-2 artikuluan aipatzen diren frantses hizkuntzaren ezagutza-mailak.

[...]

8.1.4. Barne Segurtasunaren Kodea¹³⁰⁸

II. LIBURUA Ordena eta segurtasun publikoa

II. TITULUA Terrorismoari eta nazioaren oinarritzko interesen aurkako atentatuei aurre egitea

IX. KAPITULUA Miaketak eta datu-bilketak

L229-4 artikulua

[...]

II. Polizia judizialeko ofizial batek edo haren kontrolpeko agente batek berehala informatu beharko dute atxiloturik daukaten pertsona berak ulertzeko moduko hizkuntza batean, eta xehetasun hauek eman beharko dizkiote:

1. Atxiloketaren lege-oinarriak;
2. Neurriaren gehieneko iraupena;
3. Atxiloketak ez dakarrela deklarazioa egin beharrik eta isilik egoteko eskubidea duela;
4. Eskubidea duela polizia judizialak berak erabakitzen duen pertsonari eta haren enplegatzaileari bere egoeraren berri eman diezaioten.

[...]

---

¹³⁰⁸ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000025503132?etatTexte=VIGUEUR

8.1.5. Defentsaren Kodea¹³⁰⁹

I. ZATIA

Defentsaren printzipio orokorrak

V. LIBURUA

Estatuaren itsas jarduerak

II. TITULUA

Itsas ekintzak

KAPITULU BAKARRA

Estatuak bere polizia-ahalak egikaritzea itsasoan

3. atala

Itsasontzietan doazen pertsonen aurkako neurriak

L1521-16 artikulua

Askatasunen eta atxiloketaren epaileak auto ziodun baten bidez emango du epaia, eta haren kontra ez da errekurtsioa jartzerik egongo. Errepublikako prokuradoreak auto horren kopia bat igorriko dio ahalik eta eperik laburrenean itsas prefektuari, edo, itsasoz haraindiko lurraldeen kasuan, Gobernuak bertan duen Estatuaren itsas jardueretarako ordezkariari, hura arduratu dadin interesdunari berak ulertzen duen hizkuntza batean autoaren berri emateaz.

---

¹³⁰⁹ Jatorrizko testua: 2004-1374 Ordenantza, 2004ko abenduaren 20koa.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071307?etatTexte=VIGUEUR

8.1.6. Diruaren eta Finantzen Kodea¹³¹⁰

I. LIBURUA

Dirua

III. TITULUA

Diru eskrituralaren tresnak

I. KAPITULUA

Banku-txekea eta posta bidezko txekea

2. atala

Txekearen sorrera eta forma

L131-2 artikulua

Txekeak hauek izango ditu barnean:

1. 1. Tituluaren testuan bertan aipatzen den txekearen izendapena, titulu hori idazteko erabili den hizkuntzan adierazia;

[...]

III. KAPITULUA

Ordainketak egin eta kontuetara sartzeko gainerako tresnei aplikagarriak zaizkien arauak

16. atala

Erreklamazioen tratamendua

L133-45 artikulua

Ordainketa-zerbitzuen eskatzaileek I. liburuaren I. tituluaren II. kapituluko 5. atalean, I. liburuaren III. tituluaren III. kapituluan, III. liburuaren I. tituluaren IV. kapituluan eta V. liburuaren II. tituluaren I. kapituluan ezartzen diren xedapenekin lotuta egiten dituzten erreklamazioen tratamenduari dagokionez, ordainketa-zerbitzuen hornitzaileek horretarako prozedurak finkatu eta aplikatu beharko dituzte.

Tartean den estatu kideko hizkuntza ofizialetako batean emango da prozedura horien berri, edo beste hizkuntzaren batean, lehen apartatutan aipaturiko ordainketa-zerbitzuen hornitzaileak eta ordainketa-zerbitzuen erabiltzaileak hala erabaki badute.

[...]

---

¹³¹⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006072026?etatTexte=VIGUEUR

II. LIBURUA

Produktuak

I. TITULUA

Finantza-tresnak

III. KAPITULUA

Zor-baloreak

1. atala

Zor-balore negoziagarriak

L213-4 artikulua

Zor-balore negoziagarrien lehen jaulkipena egin baino lehen, balore horien jaulkitzaileek dokumentazio finantzarioa prestatu beharko dute beren jardueri, egoera ekonomiko eta finantzarioari eta jaulkipen-programari buruz. Dokumentazio finantzario hori frantsesez idatzita entregatu beharko zaio Frantziako Bankuari, hura ardura dadin jaulkitzaileek L. 213-3 artikuluan aurreikusitako jaulkipen-baldintzak betetzen dituztela bermatzeaz. Dekretu baten bidez finkatuko dira artikulua honen aplikaziorako baldintzak, bai eta dokumentazioa frantsesa ez beste hizkuntzaren batean idaztekoak ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

2. atala

Obligazioak

1. AZPIATALA

Arau orokorrak

L213-6-3 artikulua

I. [...]

Aurreko bi apartatuetan aurreikusitako kasuetan, eta betiere jendeari eskaintzen zaiona ez badago L. 411-1 artikulua zentzuan ulertzerik, bai jaulkipen-kontratuak eta bai haren zerbitzuan leudekeen edo hari estaldura ematea helburu luketen obligazioen jaulkipenekin lotutako gainerako kontratuak frantsesa ez beste hizkuntzaren batean idatzi ahal izango dira, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

IV. KAPITULUA Inbertsio kolektiboak

1. atala

Balore higigarrietako inbertsio kolektiboko erakundeak (OPCVM)

7. AZPIATALA

Inbertitzaileentzako informazioa

L214-23-1 artikulua

Finantza Merkatuen Agintaritzak ezarritako baldintzen arabera arautuko da balore higigarrietako inbertsio kolektiboko erakundeek (OPCVM) nola helarazi ahal izango dieten informazioa beren bazkideei eta nola egin ahal izango duten publizitatea, ikus-entzunezkoa batez ere, edo atez ateko salmenta.

Balore higigarrietako inbertsio kolektiboko erakundeen (OPCVM) estatutua edo erregelamendua frantsesez idatziko dira, bai eta haietako kide edo akziodunak informatzea xede duten dokumentuak ere. Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean ezarritako baldintzen eta mugen barruan, dena den, dokumentu horiek guztiak frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere idatzi ahal izango dira, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

2. atala

FIA

1. AZPIATALA

Xedapen erkideak

1. paragrafoa

FIAREN merkaturatze-prozedura

2. azpiparagrafoa

FIAREN merkaturatze-prozedura Europar Batasuneko kide den Frantziatz bestelako estatu batean

L214-24-2 artikulua

[...]

VI. Finantza-gaietan ohikoa den hizkuntzaren batean idatzirik erakutsi beharko dira bai I. zenbakian aipatzen den kudeatzailearen jakinarazpen-gutuna eta bai III. zenbakian aipatzen den frogagiria.

[...]

2. AZPIATALA

Inbertitzaile ez-profesionalentzako funts irekiak

1. paragrafoa

Asmo orokorreko inbertsio-funtsak

7. AZPIPARAGRAFOA

INBERTITZAILEENTZAKO INFORMAZIOA

L214-25 artikulua

Finantza Merkatuen Agintaritzak ezarritako baldintzen arabera arautuko da asmo orokorreko inbertsio-funtsek nola helarazi ahal izango dieten informazioa inbertitzaileei eta nola egin ahal izango duten publizitatea, ikus-entzunezkoa batez ere, edo atez ateko salmenta.

Asmo orokorreko inbertsio-funtsen estatutuak edo erregelamendua frantsesez idatziko dira, bai eta haietako kide edo akziodunak informatzea xede duten dokumentuak ere. Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean ezarritako baldintzen barruan, dena den, dokumentu horiek guztiak frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere idatzi ahal izango dira, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

3. AZPIATALA

Inbertitzaile profesionalentzako funts irekiak

2. paragrafoa

Aitortutako funtsak

3. AZPIPARAGRAFOA

LANKIDETZA ASKEKO SOZIJETATEA

L214-162-6 artikulua

I. Lankidetzaren askeko sozietateen estatutuen agiria merkataritza- eta sozietate-erregistroan argitaratu beharko da. Dekretu baten bidez definituko dira agiri horretako edukiak.

II. Lankidetzaren askeko sozietatearen estatutuak frantsesez idatziko dira, bai eta haietako bazkide edo akziodunak informatzea xede duten dokumentuak ere. Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean ezarritako baldintzen eta mugen barruan, dena den, eta I. zenbakian aipatzen den agiria izan ezik, dokumentu guztiak frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere idatzi ahal izango dira, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

5. AZPIATALA

Finantza-erakundeak

4. paragrafoa

Finantza-erakunde espezializatuei buruzko xedapen espezifikoak

1. AZPIPARAGRAFOA

FINANTZA-ERAKUNDE ESPEZIALIZATUEI BURUZKO XEDAPEN ESPEZIFIKOAK

L. 214-190-1 artikulua

[...]

VIII. Finantza Merkatuen Agintaritzak ezarritako baldintzen arabera arautuko da finantza-erakundeek nola helarazi ahal izango dieten informazioa inbertitzaileei eta nola egin ahal izango duten publizitatea, ikus-entzunezkoa batez ere, edo atez ateko salmenta.

Finantza-erakundeen estatutuak edo erregelamendua frantsesez idatziko dira, bai eta haietako kide, akziodun edo zor-baloreen eramaileei informatzea xede duten dokumentuak ere. Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean ezarritako baldintzen barruan, dena den, dokumentu horiek guztiak frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere idatzi ahal izango dira, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

[...]

L214-190-2 artikulua

[...]

Finantza-erakunde espezializatuen estatutuak frantsesez idatziko dira, bai eta haietako bazkide edo akziodunak informatzea xede duten dokumentuak ere. Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean ezarritako baldintzen eta mugen barruan, dena den, eta bosgarren apartatuan aipatzen den agiria izan ezik, dokumentu guztiak frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere idatzi ahal izango dira, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

III. LIBURUA

Zerbitzuak

I. TITULUA

**Banku-eragiketak, ordainketa-zerbitzuak eta diru
elektronikoaren jaulkipen eta kudeaketa**

II. KAPITULUA

Kontuak eta gordailuak

3. atala

Gordailuak bermatzeko funtsak

3. AZPIATALA

Gordailuak bermatzeko funtsen baliabideak

L312-8-2 artikulua

[...]

III. I. eta II. zenbakietan aurreikusitako kasuetan, gordailuak bermatzeko funtsen arduradunek frantsesa ez beste hizkuntzaren bat erabili ahal izango dute gordailugileekin komunikatzeko.

[...]

IV. LIBURUA

Merkatuak

I. TITULUA

Eragiketak

II. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

L412-1 artikulua

I. Frantsesez idatzi beharko da 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 Erregelamendua (EB) aplikatzean finantza-tituluen eskaintza publikoa edo merkatu arautuan negoziatzeko onartutako finantza-tituluen antolatzen denerako argitaratzekoa den dokumentazioa, edo, 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 Erregelamenduan (EB) edo Finantza Merkatuaren Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean definitzen diren kasuetan, baita frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaietan dihardutenen artean. Dokumentazioaren laburpenik baldin badago, hura frantsesera itzuli eta, aipatu erregelamendu orokorretan definitzen diren kasuetan, laburpena dokumentazioarekin batera entregatu beharko da.

[...]

Ez da inoren kontra erantzukizun zibilagatiko neurririk hartzerik izango itzulpen eta guzti aurkeztekoa den laburpen hori oinarri bakartzat hartuta, haren edukia nahasgarria, okerra edo lehen apartatuan aipatzen den dokumentazioaren beste zati batzuen aldean kontraesanezkoa ez bada behintzat, edo, lehen apartatuan aipatzen den dokumentazioaren beste zati batzuk harekin batera irakurri, eta horrek aipagai ditugun finantza-tituluetan inbertitzeko beharrezkoa gerta litekeen oinarrizko informazioa eskuratzeko modurik ematen ez badie inbertitzaileei. Hori guztia argi eta garbi azaldu beharko da laburpenean bertan.

[...]

II. TITULUA

Negoiazio-plataformak

I. KAPITULUA

Frantziako merkatu arautuak

3. atala

**Merkatu arautuen eta merkatu arautuko enpresen
funtzionamendurako baldintzak**

2. AZPIATALA

Merkatu arautuko enpresaren betebeharrak

L421-10 artikulua

Merkatu arautua balioztatze aldera, merkatu arautuko enpresak merkatuaren arauak ezarri beharko ditu. Arauok gardenak eta mugatuak izango dira, eta

negoziazioak bidezkoak eta ongi bideratuak daudela segurtatu eta aginduak behar bezala betetzeko moduko irizpide objektiboak finkatu beharko dituzte. L. 421-17 artikuluko xedapenekin bat etorriz, gainera, enpresetako kideak onartzeko baldintzak ere finkatu beharko dituzte arauok.

Arauok honako alderdi hauek zehaztu beharko dituzte batez ere: merkatuan sartzeko eta finantza-tresnak eta aktiboak negoziatzeko onartutako baldintzak, denak ere L. 421-1 artikuluko II. zenbakian aipatzen direnak, transakzioen antolaketari buruzko xedapenak, finantza-tresna baten edo gehiagoren eta aktiboen inguruko negoziazioak bertan behera uzteko baldintzak, horiek ere aipatu II. zenbakian zehazten direnak, eta negoziazioen erregistro eta publizitateari buruzko xedapenak.

Finantza Merkatuen Agintaritzak onetsi beharko ditu arauok, eta haiek aplikagarriak diren legezko eta erregelamenduzko xedapenekin bat datozen aztertu, bai eta bete nahi diren helburuak lortzeko egokiak diren ere. Arauok frantsesez idatzi beharko dira.

[...]

IV. KAPITULUA

Negoiazio-sistema aldeaniztunak

2. atala

Funtzionamendurako baldintzak

L424-2 artikulua

Negoiazio-sistema aldeaniztunaren kudeatzaileak ezarri beharko ditu sistemaren arauak. Arauok gardenak eta mugatuak izango dira, eta negoziazioak bidezkoak eta ongi bideratuak daudela segurtatu eta sisteman bertan aginduak behar bezala betetzeko moduko irizpide objektiboak finkatu beharko dituzte. L. 424-5 artikuluko xedapenekin bat etorriz, gainera, enpresetako kideak onartzeko baldintzak ere finkatu beharko dituzte arauok.

Finantza Merkatuen Agintaritzak onetsi beharko ditu sistemaren arauak eta haiek aldatzeko bideak, eta haiek aplikagarriak diren legezko eta erregelamenduzko xedapenekin bat datozen aztertu, bai eta bete nahi diren helburuak lortzeko egokiak diren ere.

Arauok frantsesez idatzi beharko dira, edo Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean definitzen diren kasuetan, baita frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaietan dihardutenen artean.

[...]

V. KAPITULUA
Negoziazio-sistema antolatuak
2. atala
Funtzionamendurako baldintzak

L425-2 artikulua

Negoziazio-sistema antolatuaren kudeatzaileak ezarri beharko ditu sistemaren arauak. Negoziazio-prozesua bidezkoa dela eta ongi bideratuta dagoela segurtatu eta sisteman bertan aginduak behar bezala betetzeko moduko irizpide objektiboak finkatu beharko dituzte arau gardenok.

L. 425-8 artikuluko xedapenekin bat etorritz, gainera, enpresetako kideak onartzeko baldintzak ere finkatu beharko dituzte arauok.

Finantza Merkatuen Agintaritzak onetsi beharko ditu sistemaren arauak eta haiek aldatzeko bideak, eta haiek aplikagarriak diren legezko eta erregelamenduzko xedapenekin bat datozen aztertu, bai eta bete nahi diren helburuak lortzeko egokiak diren ere.

Arauok frantsesez idatzi beharko dira, edo Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean definitzen diren kasuetan, baita frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaietan dihardutenen artean.

IV. TITULUA
Konpentsazio-ganberak eta gordailu-bulego zentralak

I. KAPITULUA
Konpentsazio-ganberak

L440-1 artikulua

[...]

Finantza Merkatuen Agintaritzak onetsi beharko ditu konpentsazio-ganberen funtzionamendu-arauak.

Arauok frantsesez idatzi beharko dira, edo Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean definitzen diren kasuetan, baita frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaietan dihardutenen artean.

[...]

II. KAPITULUA
Gordailu-bulego zentralak

L441-1 artikulua

[...]

III. Finantza Merkatuen Agintaritzak onetsi beharko ditu gordailu-bulego zentralen eta haiek kudeatzen dituzten finantza-tresnen likidazio-sistemen funtzionamendu-arauak.

Arauok frantsesez idatzi beharko dira, edo Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean definitzen diren kasuetan, baita frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaietan dihardutenen artean.

V. LIBURUA

IV. TITULUA

X. KAPITULUA

Aktibo digitalen zerbitzuen hornitzaileak

L. 54-10-5 artikulua

V. Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean aurreikusitako baldintza eta mugekin bat etorriz, hona hemen zer-nolako betebeharrak bete beharko dituzten L. 54-10-2 artikuluko 4. zenbakian aipatzen diren zerbitzuak eskaintzeko onespena jasoa duten hornitzaileak:

4. Hornitzaileek beren funtzionamendu-arauak finkatu beharko dituzte. Arauok frantsesez idatzi beharko dira, edo Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean definitzen diren kasuetan, baita frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaietan dihardutenen artean;

V. TITULUA

II. KAPITULUA

Txanpon-jaulkitzaileak

L. 552-4 artikulua

Edozein txanpon-eskaintza publiko egin baino lehen, jaulkitzaileak Finantza Merkatuen Agintaritzaren onespenez-igilua eskatu ahal izango du.

Jaulkitzaileek dokumentu bat idatzi beharko dute, eta beren eskaintzari eta jaulkitzaileari berari buruz beharrezkoa gerta litekeen informazio guztia eman.

Dokumentu hori frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere idatzi ahal izango da, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean, baina, hala eginez gero, laburpen bat gehitu beharko zaio frantsesez.

Dokumentu horretan eta eskaintza publikoaren sustapena egitea xede duen beste zeinahi komunikazio-jardueratan, edukiak argia, zehatza eta ez-nahasgarria izan beharko du, eskaintzak dakartzan arriskuez jabetzeko modukoa. Bazkideei bildutako aktiboen erabileraz urtero ematekoa den informazioa zein baldintzatan helaraziko zaien azaltzea izango da, batez ere, informazio horren helburua.

Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean zehaztuko dira alde zehatzetik eskatzeko den onspenez-igiluen eskabide-modalitateak, txostena izapidetzeko beharrezkoak diren agiriak eta eskaintzen nondik norakoei buruzko dokumentuaren edukiak.

VI. LIBURUA

Banku- eta finantza-gaietarako instituzioak

II. TITULUA

Finantza Merkatuen Agintaritza

KAPITULU BAKARRA

Finantza Merkatuen Agintaritza

4. atala

Ahalak

2. AZPIATALA

Finantza-tresnak erabiltzea dakarten zenbait eragiketa egiteko baimena

L621-8 artikulua

[...]

VIII. Finantza Merkatuen Agintaritzaren onspena jasoa duen dokumentuan —I. zenbakian aipatzen den horretan, hain zuzen— informazio akastun edo okerra baldin badago, edo beste gertaeraren baten berri eman behar bada, eta horrek guztiak nabarmenki eragiten badio finantza-tresnen ebaluazioari, edo dokumentuari onspena ematen zaionetik eragiketa martxan jartzen denera bitartean jakiten bada horren guztiaren berri, edo, halakorik bada, merkatu arautuari buruzko negoziazioaren hasieran gertatu eta hori geroago jakinarazten bada, horri guztiari buruzko ohar bat gehitu beharko zaio I. zenbakian aipatzen den dokumentuari, eta atzera ere onspena eskatu eta eskuratu, Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrak ezarritako baldintzen arabera.

Laburpena eta haren balizko itzulpena ere osatu egin beharko dira, horretarako premia baldin badago, oharrean ageri diren informazio berrien nondik norakoak azaltzeko.

[...]

8.1.7. Garraioen Kodea¹³¹¹

II. ZATIA

Trenbideko garraioa edo gidatutako garraioa

I. LIBURUA

Trenbideko garraio- edo gidatutako garraio-sistema

II. TITULUA

Ustiapena

II. KAPITULUA

Sarea erabiltzeko arau orokorrak

2. atala

Azpiegituraren kudeatzaileari aplikagarriak zaizkion arauak

L2122-5 artikulua

Trenbide-azpiegituraren gaitasunak esleitzeko eginkizuna ziurtatzea dagokion kudeatzaileak urtero argitaratu beharko du erreferentziazko dokumentu bat trenbide-sareari buruz, eta, hartan, trenbide-enpresen eskura utzitako azpiegituren ezaugarriak deskribatu, eskaintzen diren zerbitzuen tarifak zehaztu, gaitasunak esleitzeko arauak xehatu eta sarearen erabilera-eskubideak egikaritzeko beharrezkoak diren xehetasun guztiak azaldu beharko ditu. Nazioarteko trenbideko garraio-zerbitzuei dagokienez, eta betiere L. 2122-4-6 artikuluan aipatzen den lankidetzaren eremuaren barruan, azpiegituraren kudeatzaileak trenbide-azpiegituren esleipen eta tarifakazioarekin loturik zer-nolako neurriak hartu dituen ere zehaztu beharko da dokumentu horretan. Dokumentua frantsesez eta Europar Batasunean ofiziala den gutxienez beste hizkuntza batean idatzi beharko da, eta, gero, haren bertsio elektronikoa doan eskaini beharko zaie erabiltzaileei.

[...]

---

¹³¹¹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000023086525?etatTexte=VIGUEUR

V. ZATIA

Itsas garraioa eta nabigazioa

IV. LIBURUA

Itsas garraioa

IV. TITULUA

Itsasontzien babes-jarduera pribatuak

II. KAPITULUA

Itsasontzien babes-jarduera pribatuak egikaritzeko modalitateak

3. atala

Eskubideak eta betebeharrak

L5442-7 artikulua

Baldin eta, L. 5411-1 eta L. 5411-2 artikuluetan ezarritakoaren zentzuan, armadoreak enpresa pribatu baten zerbitzuak kontratatu nahi baditu bere itsasontzia babesteko, enpresa horren jarduera-baimena, zerbitzua emateko lanetan parte hartzen duten agente guztien lan-txartela eta Barne Segurtasunaren Kodearen L. 612-5 artikuluan aurreikusiriko aseguruia eskatu ahal izango ditu, bai eta itsasontzian doazela aldean eramango dituzten armen markak, modeloak eta serie-zenbakiak ere. Armadoreak eta enpresak buruturiko kontratuaren eranskin batean eman beharko da xehetasun horien guztien berri, eta, hala badagokio, informazioa itsasoratu baino lehen eguneratu beharko da. Eranskin horretan, itsasontzian joango diren agenteen buru izatea nori dagokion identifikatu beharko da batez ere; pertsona horrek kode honen L. 5513-1 artikuluan definitzen den hizkuntza erabili ahal izango du kapitainarekin komunikatzeko.

[...]

V. LIBURUA

Marinelak

I. TITULUA

Definizioak eta xedapen orokorrak

III. KAPITULUA

Itsasontzi barruko lan-hizkuntza

L5513-1 artikulua

Marinelen arteko ahozko komunikazioa egokia dela ziurtatu beharko du armadoreak, eta, horretarako, itsasontzi barruan aproposena iruditzen zaion lan-hizkuntza ezarri beharko du.

L5513-2 artikulua

Nazioarteko bidaiak egiten dituzten itsasontzietan, jatorrizkoa zein hizkuntzatan dagoen, hizkuntza horretan egon beharko du eskuragarri itsasontziaren eraikuntzari, mantentze-lanei, funtzionamenduari, segurtasunari eta berme-

kontratuari buruzko dokumentazio teknikoak. Dokumentazioa beste hizkuntza batera itzuli beharrik ez da egongo, non eta armadoreak edo kapitainak ez duten beharrezkotzat jotzen dokumentazio osoa edo zati batzuk itsasontzi barruko lan-hizkuntzara itzultzea.

II. TITULUA

Eskifaia

I. KAPITULUA

Marinel jarduteko baldintzak

L5521-1-1 artikulua

I. Frantziako bandera duen itsasontzi bateko kide izateko gaitasunei dagokienez, eta, L. 5521-1 artikulua indargabetzearen ondorioz, marinelei nabigatzeko ahala ematen dien gaitasun-ziurtagiri medikoa balioztatuko zaie, baldin eta:

[...]

3. Nabigatzeko ahala ematen duen gaitasun-ziurtagiri mediko hori bat badator 1. zenbakian aipatzen diren nazioarteko gutxieneko arauekin; ziurtagiriok ingelesez ere idatzi beharko dira gutxienez, eta medikuaren onespenera buruzko erreferentzia eta guzti aurkeztu.

[...]

L5521-3 artikulua

I. Frantziako bandera duen itsasontzi batean, kapitain gisa edo haren ordezeko ofizial gisa jarduteko, ezinbestekoa izango da:

[...]

2. Izangaiak frantsesaren ezagutza-maila nahikoa duela egiaztatzea;

[...]

III. TITULUA

Itsasontzia osatzen duten kolektiboak

I. KAPITULUA

Itsasontzi barruko polizia eta diziiplina

2. atala

Arrantza-ontziez bestelako armadoreen erantzukizunak

2. AZPIATALA

Ontzia uzteagatiko diru-bermea

1. PARAGRAFOA

XEDAPEN OROKORRAK

L5533-18 artikulua

L. 5533-17 artikuluan aipatzen den ziurtagiri edo dokumentua hizkuntza batean edo gehiagotan idatzi beharko da, tartean baita ingelesez ere. Dekretu baten bidez zehaztuko da dokumentu horren edukia.

5. atala

Itsasontzian egitekoak diren alkoholemia-kontrolari buruzko araubidea

3. AZPIATALA

Itsasontzian egitekoak diren alkoholemia-kontrolak

4. PARAGRAFOA

*FRANTZIAKO BANDERA DUEN ITSASONTZIKO KAPITAINA EDO HAREN ORDEZKO
OFIZIALA*

L5531-35 artikulua

Itsasontzian ikusgai jarri beharko da ohar bat, frantsesez eta itsasontziko lan-hizkuntzan idatzia, marinelak jakinaren gainean egon daitezen L. 5531-31 artikuluan ezartzen diren kontrolak egitera behartuak izan ahalko direla.

Itsasoaren gaineko ardura duen ministerioaren erabakiarekin bat etorritz idatzi beharko da ohar hori.

L5533-8 artikulua

L. 5533-7 artikuluan aipatzen den ziurtagiri edo dokumentua hizkuntza batean edo gehiagotan idatzi beharko da, tartean baita ingelesez ere. Dekretu baten bidez zehaztuko da dokumentu horren edukia.

IV. TITULUA

Lanerako eskubidea

II. KAPITULUA

Lan-harreman indibidualak

1. atala

Itsasoko lan-kontratua

1. AZPIATALA

Kontratua eratzea eta kontratuaren edukia

L5542-6-1 artikulua

Nazioarteko bidaiak egiten dituzten itsasontzietan, kapitainak kontratu estandarraren ale bat eduki beharko du, bai eta portuko estatu-agintaritzaren ikuskatzailetzetan erakustekoak eta kontrolatzekoak diren konbentzio eta akordio kolektiboen gaineko agiriak ere, denak ere hizkuntza batean edo gehiagotan idatziak, tartean baita ingelesez ere.

[...]

VI. TITULUA
Harrera-herrialdearen baldintza sozialak

V. KAPITULUA
Nahitaezko dokumentuak

L5565-1 artikulua

Eskifaiarenak baino ez diren guneetan tostartekoen eskura jarri eta ikusgai egon beharko duten dokumentuen zerrenda dekretu baten bidez zehaztuko da.

Nahitaezko dokumentuetatik frantsesez eta itsasontziko lan-hizkuntzan zein idatzi, horixe zehaztu beharko da, nagusiki, aipatu dekretuaren bidez.

¹³¹²VIII. KAPITULUA
Administrazio-zehapenak

L. 5568-1 artikulua

Administrazio-agintaritza eskudunak, Lanaren Kodearen L. 8112-1 artikuluan aipatzen diren Lan Ikuskatzaitzako kontrol-agenteen txostenari jarraikiz, eta zigor-zehapenik ez badago, enplegatzaileari edo armadoreari ohartarazpen bat egin diezaioke, edo enplegatzailearen edo armadorearen aurkako isun bat ezarri, hurrengoak gertatzeagatik:

5. Lan-ikuskatzaitzako kontrol-agenteei L. 5565-2 artikulua arabera eskatutako dokumentuak ez aurkezteagatik edo dokumentuok frantsesez ez aurkezteagatik.

L. 5568-2 artikulua

Administrazio-agintaritza eskudunak, itsas arazoaren eremuan kontrol-eginkizunak betetzen dituzten zerbitzuei atxikitako ofizialen eta funtzionarioen txostenari jarraikiz, edo Itsas Arazoetako ministroaren eta 5222-1 artikuluko 1.-3., 8. eta 10. zenbakietan aipatzen diren pertsonen agintepean edo haien esanetara, eta zigor-zehapenik ez badago, enplegatzaileari edo armadoreari ohartarazpen bat egin diezaioke, edo enplegatzailearen edo armadorearen aurkako isun bat ezarri, hurrengoak gertatzeagatik:

2. Itsas arazoaren eremuan kontrol-eginkizunak betetzen dituzten zerbitzuei atxikitako ofizialen eta funtzionarioen txostenari jarraikiz, edo Itsas Arazoetako ministroaren eta 5222-1 artikuluko 1.-3., 8. eta 10. zenbakietan aipatzen diren pertsonen agintepean edo haien esanetara, L. 5565-2 artikulua arabera eskatutako dokumentuak ez aurkezteagatik edo horiek frantsesez ez aurkezteagatik.

---

¹³¹² Mantxako kanalaren gaineko dumping sozialaren aurka borrokatzeko eta itsas garraioaren segurtasuna indartzeko 2023ko uztailaren 26ko 2023-659 Legearen 2. artikulua gehititako titulua (JORF, 172. zenbakia, 2023ko uztailaren 27ko alea).

1313IX. TITULUA

Nazioarteko zenbait zerbitzuri aplikatu dakizkiekeen baldintza sozialak

III. KAPITULUA

Nahitaezko dokumentuak

L. 5593-1 artikulua

Dekretu bidez ezarriko da eskifaiako kideen esku zein dokumentu jarriko diren, zeinak erakutsiko baitira eskifaiarentzat gordetako lokaletan, bai eta dokumentu horiek zein hizkuntzatan jarri behar diren ere.

VI. LIBURUA

Nazioarteko Erregistro Frantsesa

I. TITULUA

Aplikazio-eremua

II. KAPITULUA

Tripulazioa

L5612-3 artikulua

[...]

II. Kapitaina edo haren ordezkari ofiziala, biak ere itsasontzian eta tostarteko artean ordena betearazten dela, ingurumena babesten dela eta segurtasuna zaintzen dela bermatzearen arduradun izanik, frantsesak izango dira, edo Europar Batasuneko kide den estatu bateko, Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko edo Suitzako Konfederazioko herritarrak, edo lan- eta bizileku- eskubideen arloetan ahal berberak ematen dituen nazioarteko akordioaren bat sinatua duen estatu bateko herritarrak.

II. zenbaki honetako lehen apartatuan aipatzen diren eginkizunak bete ahal izateko, ezinbesteko kualifikazio profesionalak dituztela, frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela, itsasontziko dokumentazioa prestatzeko ezagutza juridiko nahikoak dituztela eta kapitain gisa botere publikoa egikaritzeko beharrezkoak diren eskumenen jabe direla egiaztatu behar dute izangaiek. Azken xedapen horren aplikazio-baldintzak Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira, armadore eta marinel interesdunen ordezkari gehien dituzten elkartearen irizpenean oinarriturik.

Merkataritzako itsasontzi batean kapitainaren ordezkari ez badago, makineriako buruari aplikatuko zaizkio II. zenbaki honetako bigarren apartatuan aipatzen diren ezagutza-baldintzak.

Armadore batek Frantziako banderapean diharduen bere flota handitze aldera Nazioarteko Erregistro Frantsesean immatrikulatzen duen itsasontzi bakoitzeko, armadore horrek berak erregistro horretantxe immatrikulaturik duen beste itsasontzi bateko tostarteko batek —kapitainak, haren ordezkariak, edo,

---

¹³¹³ Mantxako kanalaren gaineko dumping sozialaren aurka borrokatzeko eta itsas garraioaren segurtasuna indartzeko 2023ko uztailaren 26ko 2023-659 Legearen 1. artikulua gehituak titulua (JORF, 172. zenbakia, 2023ko uztailaren 27ko alea).

merkataritzako itsasontzi batean kapitainaren ordezkorik ez badago, makineriako buruak— ez du frantsesaren ezagutzari buruz eta ezagutza juridikoei buruz II. zenbaki honetako bigarren apartatuan aipatzen direnak bete beharrik izango eskubide hau ematen dion itsasontziaren immatrikulazioa egiten duenetik hasi eta bi urteko epean. Bi urte horietan flota onuraduna txikitzen bada, ahal hori kendu egingo zaio. Immatrikulazioa egin aurreko hemezortzi hilabeteen joanean kalkulatu da ea flota behar beste handitu den ala ez.

II. KAPITULUA

Lan-harreman kolektiboak

L5622-2 artikulua

Baldin eta Frantziatik kanpora bizi badira, aldeek aukeratzen duten legeriaren arabera arautu eta haiek adostutako hizkuntzan idatziko dira marinelei aplikagarriak zaizkien konbentzio eta akordio kolektiboak.

Konbentzio eta akordio kolektibo horiek, dena den, ezin izango dute eduki bertakoak ez diren marinelei titulu hau betetzearen ondorioz aplikatzekoa den zeinahi xedapen baino kaltegarriagoa den klausularik.

VII. LIBURUA

Itsasoz haraindiko eskualdeei buruzko xedapenak

VIII. TITULUA

Wallis eta Futuna

V. KAPITULUA

Marinelak

L5785-5-12 artikulua

Egitekoen taula eta orduen erregistroa itsasontzian erabiltzen den lan-hizkuntzan eta ingelesez aurkeztu beharko dira.

[...]

8.1.8. Gizarte-ekintzaren eta Familiaren Kodea¹³¹⁴

III. LIBURUA

**Establezimendu eta zerbitzuek inplementaturiko
gizarte-ekintza eta ekintza soziosanitarioa**

IV. TITULUA

**Zenbait establezimendu-motatarako xedapen
espezifikoak**

IX. KAPITULUA

Behin-behineko harrera-zentroak

L349-2 artikulua

[...]

I. Behin-behineko harrera-zentroen helburua da haietara joaten direnei harrera eta ostatua segurtatzea, bai eta laguntza linguistiko, sozial, profesional eta juridikoa ematea ere, haien integrazioa bermatze aldera.

[...]

IV. LIBURUA

Gizarte-lanbide eta -jarduerak

I. TITULUA

Gizarte-zerbitzuetako laguntzaileak

Kapitulu bakarra

L411-1 artikulua

[...]

Interesdunak bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela frogatu beharko du.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, onuradunak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

---

¹³¹⁴ Jatorrizko testua: 56/149 Dekretua, 1956ko urtarrilaren 24koa da.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006074069?etatTexte=VIGUEUR&page=1#code

[...]

L411-1-1 artikulua

[...]

Estatuak bertako hizkuntza ofizialetako batean idatzirik emandako titulu profesionalaren arabera eskainiko dira zerbitzuak.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-hornitzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

8.1.9. Gizarte Segurantzaren Kodea¹³¹⁵

I. LIBURUA

Orokortasunak - Araubide orokor osoaren edo zati batzuen xedapen erkideak

VI. TITULUA

Prestazioei eta zaintzei buruzko xedapenak - Osasun-kontrola - Gizarte-prestazioak babestea

I BIS KAPITULUA

Osasun Agintaritza Gorena

L161-37 artikulua

Zientziaren alorreko agintaritza publiko independentea den aldetik, Osasun Agintaritza Gorenak eginkizun hauek izango ditu:

[...]

5. Osasun-sistemak herritarrei eskaintzen dizkien osasun-prestazioen kalitatearen garapen eta ebaluazioan parte hartzea, eta osasun-bitartekaritzaren eta hizkuntza-interpretazioaren alorretako gaitasun, prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziazko adierazleak eratzea;

[...]

---

¹³¹⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006073189?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF.

IV. LIBURUA

Laneko istripuak eta gaixotasun profesionalak (berariazko xedapenak eta beste arlo batzuekiko xedapen erkideak)

1. TITULUA

Orokortasunak - Zenbait onuraduni buruzko berariazko
xedapenak

2. KAPITULUA

Aplikazio-eremua - Aldi baterako lan-kontratua duten soldatako
langileei eta beste onuradun-mota batzuei aplikagarriak zaizkien
xedapenak

3. atala

Zenbait onuradun-motari aplikagarriak zaizkien xedapenak

L412-8 artikulua

Hargatik eragotzi gabe Estatu Kontseiluaren dekretuaren bidez emandako agindu bereziak, L. 412-2 artikuluan aipatzen diren pertsonak ez ezik, honako hauek ere liburu honetako xedapenen onuraduntzat joko dira:

[...]

2.a. Ikastegi teknikoetako ikasleak, baldin eta ikasketak egiten ari direla edo ikasketa horiekin lotutako praktikak egiten ari direla edo horren ondorioz istripu bat izaten badute; merkataritza-eskolak eta merkataritza-ikastaroak antolatzen dituzten ikastetxeak, baldin eta haietan modu erregularrean edo noizbehinka ikasten aritzen diren ikasleei hobekuntza-ikastaroak edo honako ikasketa osagarri hauek eskaintzen badizkiete:

merkataritza, takigrafia, estenotipia, mekanografia, daktilografia, merkataritzarako frantsesa, merkataritza-zuzenbidea, kontabilitatea, publizitatea, atzerriko hizkuntzak eta liburu honen aplikazio-eremukoak ez diren beste ikasgai teoriko batzuk;

[...]

IX. LIBURUA

Soldatako langileen eta soldatapekoak ez direnen gizarte-babes osagarri eta gehigarriari eta instituzio paritarioei buruzko xedapenak

III. TITULUA

Aurreikuspen-instituzioak eta instituzio horien eragiketak

II. KAPITULUA

Aurreikuspen-instituzioen eragiketak

2. atala

Atxikimendu askeko eragiketa kolektiboei eta eragiketa indibidualei buruzko xedapenak

L932-15-1 artikulua

[...]

III. Kontratua urrutitik burutu baino lehen, edo erregelamendua urrutitik onetsi baino lehen, edo atxikimendu askeko kontratu kolektiboa burutu baino lehen, bazkideak honako argibide hauek jasoko ditu:

[...]

6. Instituzioaren edo batasunaren eta haren bazkidearen arteko kontratu aurreko harremanak arautzen dituen legea, bai eta instituzioak edo batasunak, bazkidearen adostasunez, kontratuak edo erregelamenduak indarrean dirauen aldiaren erabiliko duela hitzemandako hizkuntzari eta kontratuari edo erregelamenduari berari aplikatzekoa den legea ere;

[...]

8.1.10. Herritarren eta Administrazioaren arteko Harremanen Kodea¹³¹⁶

I. LIBURUA Administrazioarekiko harremanak

I. TITULUA Herritarren eskaerak eta haien tratamendua

I. KAPITULUA Arau orokorrak

L111-1 artikulua

Frantsesaren erabilerari buruzko 1994ko abuztuaren 4ko 94-665 Legearen xedapenekin bat etorriz, frantsesa erabili beharko da nahitaez herritarren eta Administrazioaren arteko harremanetan.

---

¹³¹⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000031366350?etatTexte=VIGUEUR

8.1.11. Hezkuntzaren Kodea¹³¹⁷

I. ZATIA

Xedapen orokor eta erkideak

I. LIBURUA

Hezkuntzaren printzipio orokorrak

I. TITULUA

Hezkuntzarako eskubidea

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

L111-1 artikulua

[...]

Eskolak ikasle guztiei bermatu behar die frantsesa ikasten eta menderatzen dutela.

[...]

II. KAPITULUA

Ahalmen urriko haur eta nerabeentzako xedapen bereziak

L112-3 artikulua

Beren hezkuntza- eta eskola-ibilbide osoan, gazte gorrek legez bermaturik izango dute komunikazio-hizkuntza aukeratzeko askatasuna: komunikazio elebiduna (frantsesa eta zeinu-hizkuntza) edo frantses hutsezko komunikazioa. Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez finkatuko da, batetik, gazte gorrek eta haien familiak zer-nolako baldintzak bete beharko dituzten aukera-askatasun horretaz baliatzeko, eta, bestetik, haien hezkuntzaz arduratzen diren ikastegi eta zerbitzuek zer-nolako neurriak hartu beharko dituzten aukera-askatasun horren aplikazioa bermatzeko.

II. TITULUA

Hezkuntza-zerbitzu publikoaren xede eta eginkizunak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

L121-1 artikulua

Ikastetxeak, kolegioak, lizeoak eta goi-mailako ikasketak ematen dituzten ikastegiak ezagutzak eta lan-metodoak transmititzeaz eta irakasteaz arduratuko dira. Hezkuntza mistoa eta gizon eta emakumeen arteko berdintasuna bultzatuko dituzte, orientazioaren alorrean batez ere. Herritartasunerako hezkuntza sustatuko

---

¹³¹⁷ Testu kongsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071191?etatTexte=VIGUEUR

dute, tartean baita Internet eta komunikazio publikoko online zerbitzuak modu arduratsuan erabiltzearekin lotutako prestakuntza ere, eta delinkuentziari aurrea hartzen lagunduko dute. Giza eskubideen ezagutzan eta errespetuan hezi eta eskubideon kontrako egoera zehatzen nondik norakoez jabeaziko dituzten ikasleak. Herrialdeko bilakaera ekonomiko, sozial eta kulturalera egokituko dituzte beren eduki eta metodoak, bai eta Europako eta nazioarteko inguruabarretara ere. Prestakuntza hori osatzeko, gainera, hizkuntza eta kultura erregionalak ere irakatsi ahal izango dira maila guztietan. Heziketa artistiko eta kulturalak zuzen-zuzenean lagunduko die ikasleei beren prestakuntza osatzen, eta gorputz-heziketak eta kirolek ere bai. Goi-mailako ikasketetan ere, ikasleei jarduera fisikoak eta kirolak proposatuko zaizkie. Eskolen, ikastetxeen eta lizeoen eginkizuna izango da, halaber, ikasleei indarkeriari buruzko informazioa ematea eta sexu-heziketa eskaintzea, bai eta irakasleak indarkeria sexistaren eta sexu-erasoen inguruan sentsibilizatzea eta onespenik eza errespetatu beharraren gaineko prestakuntza ematea ere.

L121-3 artikulua

I. Irakaskuntzaren oinarritzko xedeetako bat izango da ikasleek frantsesa menderatzera eta beste bi hizkuntza jakitera iristea.

II. Ikastegi publiko zein pribatuetan, eskola guztiak frantsesetik eman eta azterketak, lehiaketak, tesiak eta ikerlanak hizkuntza horretan egingo dira. Honako hauek izan daitezke salbuespenak:

1. Eskualdeetako edo atzerriko hizkuntzen eta kulturen irakaskuntza.

[...]

4. Mugaz bestaldeko unibertsitate-ikasketa eta -titulu eleaniztunak.

[...]

Halakoetan, goi-mailako ikasketak partzialki baizik ezin izango dira eman atzerriko hizkuntzan, eta betiere ikasketa horiei buruzko akreditazioan bertan finkaturik baldin badago zenbat ikasgai emango diren frantsesetik. Frantzia frantsesa erabiltzen dela bermatzeko ardura duen ministroari berehala jakinaraziko zaio zein salbuespen adostu diren, zein eperen barruan eta zein den baimen bereziok ematearen arrazoia.

Ikasketak atzerriko hizkuntza batean jasotzen dituzten ikasle atzerritarrek, frantses nahikorik ez badakite, frantseseko eskoletara joan beharko dute. Titulua eskuratzeko, ikasleek frantses-maila nahikoa lortu duten ala ez ebaluatuko da.

Proposatzen diren ikasgaiak zein hizkuntzatan ematen diren, horrek eta eskolek berek hizkuntza hori menderatzeko modua emango diete ikasle frankofonoiei.

Ez ikastetxe atzerritarrek, ez nazionalitatez atzerritarrek diren ikasleei eskolak emateko berariaz sortutakoek eta ez nazioarteko ikasketak ematen dituzten ikastegiek ere ez daukate lehen apartatuan aurreikusitakoa betetzeko betebeharririk.

III. KAPITULUA

Goi-mailako irakaskuntzaren xede eta eginkizunak

L123-6 artikulua

[...]

Frantsesa eta hizkuntza eta kultura erregionalak aberasteaz eta sustatzeaz arduratuko da. Ondare nazionalaren eta eskualdeetako ondarearen parte diren

elementuak aztertzeko eta aintzat hartzeko lanetan parte hartuko du. Ikastegien esku utzitako bildumak zaintzen eta elikatzen direla bermatuko du.

[...]

L123-7 artikulua

Irakaskuntza-zerbitzu publikoak, nazioarteko erkidego zientifiko eta kulturalaren barruan, ideien debateak eta ikerketak aurrera egin dezaten lagundu beharko du, eta kulturen arteko topagune izan. European eta nazioartean ezagutzak ahalik ongiena truka daitezten sustatuko du, eta ezagutzok gizarte zibilera zabaltzeaz arduratuko da. Mugaz haraindiko lankidetzak sustatuko du, eta, helburu horretarako, itsasoz haraindiko departamendu eta eskualdeek nazioartean ospea lor dezaten lan egitera bultzatuko ditu Konstituzioaren 73. artikulua barnean hartzen dituen kolektibitateetan kokaturik dauden goi-mailako ikasketa-zentroak. Atzerrian ikasketak eta hezkuntza-jarduerak aldi batez egiteko aukera emango die ikasle eta langileei, baina haien ikasketa-martxari kalterik egin gabe. Halaber, erraztasunak emango dizkie atzerriko ikertzaileei Frantziara etorri eta beren proiektu zientifikoak irauten duen aldian bertan egon daitezten. Estatuaren Kanpo Harremani buruzko 2010eko uztailaren 27ko 2010-873 Legearen L. 822-1 artikuluan aipatzen den unibertsitate-jardueren eta jarduera akademikoen sarearekin eta 6. artikuluan aipatzen den ikastegi publikoarekin lotuta, ikasle atzerritarak Frantziara etorri eta ikasketak bertan egin ditzatela bermatuko du. Atzerrian dauden ikastegi frantsesak babestu beharko ditu, eta atzerrian frantseseko ikastaroak eman daitezela bultzatu, bai eta frantsesaren hedapena sustatzen duten zerbitzu eta baliabide pedagogiko digitalen garapena ere. Nahi duten herrialdeetan prestakuntza- eta ikerketa-zentroak sortzen lagunduko du. Atzerrian eskolatutako ikasle frantsesei eta atzerriko ikastegi frantsesetan eskolatutako ikasle atzerritarrei erraztasunak emango dizkie goi-mailako ikasketak frantsesez egin ditzaten. Martxan jartzen dituen lankidetzak programen bitartez, langile frantses eta atzerritarrei modua emango die teknologia berrien alorrean eta ikerketa zientifikoaren praktikarenean prestakuntza eskuratzeko.

Botere publikoek ezarririko esparruaren barruan, zerbitzu publiko honen parte diren ikastegiak hitzarmenak egingo dituzte atzerriko edo nazioarteko instituzioekin, bereziki Frantziak kanpoko estatuak goi-mailako instituzio akademikoekin eta are berezikiago Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide diren estatuak, haiekin guztiak loturak sendotuz, bai eta eskolak partzialki edo osoki frantsesez ematen dituztela bermatzen duten atzerriko ikastegiak ere. Diploma nazionalak edo ikastegi-mailakoak ematea da hitzarmen horien xedea, atzerrian kokaturik dauden goi-mailako ikasketa-zentroekin elkarlanean zein ez.

II. LIBURUA

Hezkuntza Administrazioa

I. TITULUA

Estatuaren eta lurralde-kolektibitateen arteko eskumen-
banaketa

II. KAPITULUA

Udalerrien eskumenak

1. atala

Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeak

L212-8 artikulua

[...]

Gainera, tartean diren haurrak bizi diren udalerriko ikastetxeetan hizkuntza erregionalik irakasten ez bada, bertako alkateak ezin izango dio uko egin, ezta eskolotan eskolatuak izateko leku nahikoa baldin badago ere, haurrok beste udalerrri bateko ikastetxe batean eskolatzeari, baldin eta beste ikastetxe horretan hizkuntza erregionala irakasten badute eta haurrak bertan eskolatuak izateko lekua badago. Haurron eskolatzeko-gastuei aurre egiteko, udalerrri hartzaileak eta jatorrizko udalerrriak akordio bat egin beharko dute. Akordiorik ezean, eta tartean diren haurren eskolatzeko-interesak direla tarteko, Estatuak departamenduan duen ordezkaria bi udalerrietako alkateekin batzartzeko da, eskolatzeko-gastuen inguruko desadostasunak konpontzeko.

[...]

IV. KAPITULUA

Eskualdeen eskumenak

4. atala

Itsasoz haraindiko eskualdeen eskumenak

L214-17 artikulua

Lurralde Kolektibitateen Kode Orokorraren L. 4433-25 eta L. 4433-26 artikuluetako xedapenen bidez ezartzen dira itsasoz haraindiko eskualdeen hezkuntzaren alorreko eskumen bereziak, hemen erreproduzitzen diren moduan:

“L. 4433-25 artikulua. Kultura, Hezkuntza eta Ingurumen Auzietarako Kontseiluaren aurretiazko irizpenean oinarriturik, Eskualdeko Kontseiluak erabaki beharko du hizkuntza eta kultura erregionalekin lotutako zer-nolako hezkuntza- eta kultura-jarduera osagarriak antolatuko diren eskualdearen eskumenpeko ikastetxeetan.

[...]

VI. KAPITULUA

Lurralde-kolektibitateen eskumen erkideak

L216-1 artikulua

[...]

Lehen apartatuan aipaturiko jarduera osagarriak hizkuntza erregionalen eta kulturen irakaskuntzarekin loturik egon daitezke.

Jarduerok antolatzeko, kolektibitate interesdunak eta ikastegiak konbentzio bat sinatuko dute, eta, bertan, Estatuko funtzionarioak kolektibitatearen zerbitzura zer egin dezaketen zehatuko da batez ere.

II. ZATIA

Ikasketa-planak

III. LIBURUA

Ikasketa-planen antolaketa

I. TITULUA

Ikasketa-planen antolaketa orokorra

II. KAPITULUA

Zenbait ikasgairen berariazko xedapenak

3 bis atala

Zeinu-hizkuntzaren irakaskuntza

L312-9-1 artikulua

Frantsesezko zeinu-hizkuntza zuzenbide osoko hizkuntzatzat jotzen da. Hizkuntza horretan mintzatzeko diren ikasleek frantsesezko zeinu-hizkuntza ikasteko ahala izan beharko dute. Hezkuntza Kontseilu Nagusiari dagokio hizkuntza horren irakaskuntza errazteko ardura, eta hura ebaluatzeko baldintzen berri ere eman beharko du erregulartasunez. Azterketa eta lehiaketetan, tartean baita lanbide heziketakoetan ere, ikasleek hizkuntza horri buruzko hautazko proba bat egin ahal izango dute. Administrazioan ere, zeinu-hizkuntza erabil dadin erraztuko da.

3 ter atala

Atzerriko hizkuntza biziaren irakaskuntza

L312-9-2 artikulua

Ikasle guztiek izango dute, derrigorrezko eskolatzeko-aldiaren hasieratik, atzerriko hizkuntza bizi bat ikasteko aukera.

Herrialderen batekin sinaturiko erregioen arteko lankidetzak-akordioak indarrean badaude, herrialde horretan hitz egiten diren atzerriko hizkuntzak irakastea bultzatu ahal izango du ikastetxe bakoitzak.

Atzerriko hizkuntza biziaren irakaskuntza lehen hezkuntzan hasi eta bigarreanean jarraitzen dela bermatu beharko da.

Ematen zaien hizkuntzen irakaskuntzaz gain, hizkuntza-aniztasunaren hastapenak ere irakats dakizkieke ikasleei. Horretarako, etxean hitz egiten dituzten hizkuntzak har daitezke oinarritzat.

4. atala

Hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza

L312-10 artikulua

Hizkuntza eta kultura erregionalak Frantziako ondarearen parte dira, eta haien irakaskuntza erraztuko da hizkuntza eta kultura horiek dituzten erregioetan.

Irakaskuntza hori eskolatze-aldi osoan zehar eskaini ahal izango da, Estatuak hizkuntza horiek hitz egiten diren lurralde-kolektibitateekin sinatuak dituen konbentzioen bidez definituriko modalitateen arabera.

Hizkuntza eta kultura erregional horiek dituzten erregioetan haien irakaskuntza errazteko zer egin Hezkuntza Kontseilu Nagusiari kontsultatuko zaio, L. 231-1 artikulua ematen dizkion eskudantziekin bat etorritz.

Hizkuntza eta kultura erregionalekin loturiko hautazko ikasgaia bi modu hauetako batean eskaini ahal izango da:

1. Erregioko hizkuntza eta kulturari buruzko ikasgaia;
2. Ikasgai elebiduna, frantsesez eta hizkuntza erregionalean.

Familiei hizkuntza eta kultura erregionalak ikasteko moduei buruzko informazioa eman beharko zaie.

L312-11 artikulua

Hargatik eragotzi gabe L. 121-3 artikuluko xedapenak, Lehen eta Bigarren Hezkuntzako irakasleek hizkuntza erregionalak erabili ahal izango dituzte hizkuntza horiek irakasten ari direla. Eskualde-kulturaren elementuez ere baliatu ahal izango dira irakasleak, ezagutza-, gaitasun- eta kultura-oinarri erkideak eta ikasketa-programekin loturikoak behar bezala eskuratzen direla bermatzeko.

L312-11-1 artikulua

Korsikan, Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat izango da korsikera.

L. 312-11-2 artikulua¹³¹⁸

Hargatik eragotzi gabe L. 312-11-1 artikulua, Estatuaren eta eskualdeen, Korsikako lurralde-kolektibitatearen, Alsaziako Kolektibitate Europarraren eta Konstituzioaren 73. artikulua agintepeko lurralde-kolektibitateen arteko konbentzioekin bat etorritz, tartean diren lurraldeetan edo lurralde horietako leku batzuetan, Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako eta kolegio eta lizeoetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat izango da hizkuntza erregionala, ikasle guztiei hura ikasteko modua emateko asmoz

---

¹³¹⁸ Molac legearen 7. artikulua gehitua.

IV. KAPITULUA

Pedagogiaren alorreko ikerketa-, esperimentazio- eta dokumentazio-lana

L314-2 artikulua

Agintari akademikoen aurretiazko baimena eta pedagogiaren alorreko ikerketa-taldeen adostasuna lortu ondoren, esperimentu pedagogikoak ere egin ahal izango dira L. 401-1 artikuluan aipatzen den ikasketa-proiektuaren edo ikastetxeko proiektuaren parte gisa, ikastetxe edo ikastegi osoari edo haren zati bati eragiten diotenak, gehienez ere bost urteko epean eta dekretu bidez ezarritako baldintzetan. Esperimentuok gai hauei buruzkoak izan daitezke: ikastaldearen, ikastetxearen edo ikastegiaren antolaketa pedagogikoa; ikasmilen arteko erlazioak; hezkuntza-sistemako langileen arteko elkarlana; atzerriko hizkuntzen eta hizkuntza erregionalen irakaskuntza; atzerriko ikasketa-zentroekiko ikasketa-trukeak; tresna eta baliabide digitalen erabilera; ikasgai eta ordutegiek ikasturtean zehar izan behar luketen banaketa; ikasleentzako orientazio-prozedurak; eta ikasleen gurasoek ikastetxe edo ikastegiaren martxan nola parte hartu zehazteko moduak. Lurralde-kolektibitateek modu sistematikoan parte hartuko dute hezkuntza-sistema nazionala gidari izango duten esperimentuen eta lurralde-eremu bakoitzeko aldaeren orientazio-lerroak definitzeko lanetan.

Esperimentu horien esparruan, eta betiere tartean diren irakasleak ados baldin badaude, arauzko zerbitzu-betebeharren periodikotasuna aldatu egin ahal izango da.

Esperimentuen ebaluazio-modalitateak eta balizko luzapenak dekretu bidez zehaztuko dira.

II. TITULUA

Lehen mailako irakaskuntza

KAPITULU BAKARRA

L321-3 artikulua

Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako ikasketa-eskaintza ikasketa-programa bakar baten arabera antolatu eta, L. 311-1 artikuluan ezarritakoarekin bat etorritz, ziklotan banatuko da; hasierako ikastaldiaren iraupena aldagarria izango da.

Ikasketa-eskaintza horrek ahozko eta idatzizko adierazmena, irakurmena, kalkulua eta problemen ebazpena, eta gainerako oinarritzko ezagutzak eskuratzen direla bermatu beharko du, eta ikasleen adimen-garapena, sentsibilitate artistikoa, eta esku- eta gorputz-gaitasunak zein kirolerako gaitasunak sustatzen direla ere bai. Ikasleei kultura historiko, geografiko, zientifiko eta teknikoarekin loturiko elementuak irakatsi eta heziketa artistiko eta musikala eskainiko die. Ikasleek atzerriko hizkuntza bizi bat ikasten dutela bermatu beharko du, bai eta hizkuntza-aniztasunaren nondik norakoak ikasten hasita daudela ere. Komunikazio-bideak zer diren ulertzeko eta halakoak modu autonomo eta arduratsuan erabiltzeko gakoak emango dizkie, batez ere komunikazio-bide digitalen gainekoak. Neska-mutilak pertsona guztiak errespetatu beharraz jabetzen direla bermatu beharko du, haien jatorri eta desberdintasunak gorabehera. Haurren eskubideak eta gizon-emakumeen arteko berdintasuna errespetatu beharra ere transmitituko die. Familiekin batera, ikasleek hezkuntza morala eta herritartasunerako hezkuntza

jasotzen dituztela bermatu beharko du, eta Errepublikako eta Europar Batasuneko balio eta ikurrak ezagutzen dituztela ere bai, batez ere ereserkia eta haren historia.

L321-4 artikulua

Ikastetxeetan, zailtasunak dituzten ikasleen aldeko egokitzapen- eta babes-neurri zehatzak jarriko dira martxan, batez ere ahozko eta/edo idatzizko hizkuntzarekin loturiko arazoak dituztenei —hala nola dislexia— laguntzekoak. Zailtasun horiek larriak eta iraunkorrak badira, neska-mutilek ikasketa egokitua jasoko dute.

[...]

IV. LIBURUA

Ikastegiak

II. TITULUA

Kolegioak eta lizeoak

I. KAPITULUA

Tokian tokiko ikastegi publikoen antolaketa eta funtzionamendua

3 bis atala

Estrasburgoko Eskola Europarrari buruzko xedapen bereziak

L. 421-19-1 artikulua

Nazioarteko ikasketen tokian tokiko ikastegi publikoak lehen eta bigarren mailako eskolak ematen dituzten ikastegiak dira, ikasgai guztiak frantsesez eta atzerriko hizkuntza bizi batean ematen dituztenak eskolaldi osoan. Ikasleak hiru diploma nazional hauek lortzeko prestatzen dituzte: nazioarteko brebeta, nazioarteko batxilergoa eta batxilergo europarra, Eskola Europarren Estatutuko eranskina aldatzeari buruzko akordioan aurreikusitako baldintzen arabera ematen dena, Luxenburgon 1984ko apirilaren 11n sinaturiko Batxilergo Europarraren Erregelamenduarekin bat etorritz. Ikasleak nazioarteko batxilergoa egiteko prestatzen dituzten nazioarteko ikasketen tokian tokiko ikastegi publikoek orobat prestatu ahal izango dituzte ikasleak, titulazio bikoitzeko programen barruan, aldi berean bi titulu hauek eskuratzeko: batetik, batxilergoko diploma, eta, bestetik, atzerriko estatu batean estatu horrekin sinaturiko akordioen arabera goi-mailako ikasketak egiteko ahala ematen duen titulu edo egiaztatzea.

Nazioarteko ikasketak egitea edota titulazio bikoitzeko programaren batean parte hartzea hautatu ez duten ikasleek ere ikasi ahal izango dute ikastegiotan, eta horietan brebeta edo batxilergoko diploma nazionala (baxoa) eskuratzeko prestatu, baldin eta halako ikasleen kopurua dekretu bidez ezarritakoaren gainetik ez badago.

Estatuak departamenduan duen ordezkararen erabaki bidez sor daitezke ikastegiok; horretarako, kolegio eta lizeoen kudeaketaren gaineko eskumenak dituzten lurralde-kolektibitateek, udalerriek eta udalerriarteko lankidetzak-elkarte publikoek —halakoek ikastetxeen funtzionamenduaren gaineko eskumenak baitituzte— konbentzio bat burutu beharko dute, eta hezkuntzaren gaineko eskumena duen Estatuko agintaritzak bere oniritzia eman beharko du.

Hargatik eragotzi gabe atal honetan aurreikusitako xedapenak, ikastegiok liburu honetako atariko tituluko xedapenen eta titulu honetako gainerako xedapenen arabera arautuko dira.

L421-19-10 artikulua

L. 421-19-1 artikuluko bigarren apartatuan aipaturiko ikasleen kasuan izan ezik, nazioarteko ikasketen tokian tokiko ikastegi publikoetan ikasle gisa onartua izateko, berariaz egiaztatu beharko da neska-mutilak gai direla, beren adinari dagokion mailan eta dekretu bidez ezarritako baldintzen arabera, titulazio bikoitzeko programetan erabiliko den hizkuntzan emandako eskolak ulertzeko.

Horretarako gai direla egiaztatu ondoren, hezkuntzaren gaineko eskumenak dituen Estatuako agintaritzak nazioarteko ikasketen tokian tokiko ikastegi publiko bana esleitu die ikasleei, bakoitzean eskolaturik dauden neska-mutilen artean ahalik eta gizarte-aniztasun handiena dagoela bermatuz.

L421-19-11 artikulua

Baldin eta nazioarteko ikasketen tokian tokiko ikastegi publiko bateko ikasketa-programa lantzeko erabiltzen den hizkuntza estatu bateko lurralde barruan hitz egiten diren hizkuntza ofizialetako bat bada, estatu horrek beharrezkoak izan litezkeen irakasleak bidali ahal izango ditu ikastegiotara.

IV. TITULUA

Ikastegi pribatuak

II. KAPITULUA

Estatuaren eta ikastegi pribatuen arteko harremanak

3. atala

Ikastegi pribatuen eta Estatuaren arteko irakaskuntza publikoko lankidetzakontratuak

L442-5-1 artikulua¹³¹⁹

[...]

Hizkuntza erregionalak L. 312-10 artikuluko 2. zenbakiaren zentzuan irakasteko lankidetzakontratuak duten lehen mailako ikastegi pribatuetan eskolatzekoak diren haurren gastuei aurre egiteko, haurra bizi den udalerririk akordio bat egin beharko du beste udalerririk batean dagoen ikastegi batekin, baldin eta haurra bizi den udalerririk horretan ez bada hizkuntza erregionala irakasten duen eskolarik [...]

5. atala

Estatuarekin kontratu bidez loturik dauden ikastegien xedapen erkideak

L442-14 artikulua

Irakasleei ordaintzeko esleitu beharreko maileguen zenbatekoa L. 442-5 eta L. 442-12 artikuluetan irakasleen zereginetarako aurreikusitako kontratuetako baten mende egongo da, eta aurrekontuei buruzko legearen bidez zehaztuko da urtero. Ikastegi publikoetan eta kontratupeko ikastegi pribatuetan zenbat ikasle dituzten eta zer-nolako eskolak ematen diren bertan, zenbatekoa horren arabera finkatuko da, bai eta ikastegi publikoen muga demografiko, sozial edo linguistiko zehatzen arabera ere. Kontratu berriak artikuluko honetan aipaturiko mailegu-mugen barruan baino ezin izango dira burutu.

---

¹³¹⁹ Molac legearen 6. artikulua aldatua.

V. TITULUA
Atzerriko ikastegi frantsesak
II. KAPITULUA
Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentzia

L452-2 artikulua

Ikastegiaren harrera-ahalmenen arabera, Agentziak xede hauek izango ditu:

[...]

3. Frantsesaren eta Frantziako kulturaren ospe ona sustatzea, batez ere ikasle atzerritarrei harrera eginez;

7. Lehenetsunez laguntzea atzerrian dauden frantses irakaskuntzako establezimenduetan jardunean ari diren edo aritu nahi duten langileak prestatzen, bai eta 2. puntuaren definitutako hezkuntza-lankidetzako helburuaren arabera atzerriko hezkuntza-sistemetan aritzen diren langileak ere, frantseseko edo frantsesaren prestakuntza salbuesien programen esparruan, behar bezala arrazoitutako salbuespena dagoenean izan ezik;¹³²⁰

8. Ekimenen sustatzaileei aholkularitza ematea haien homologazio-proiektuaren gidaritzan frantses irakaskuntzako establezimendu bat sortze aldera;¹³²¹

9. Estatuaren berme-eskariaren espedienteak instruitzea irakaskuntzako lokalen eskuratze, eraikitze eta antolaketa finantzatzeko;¹³²²

10. Berrikuntza pedagogikorako laborategia izatea hezkuntza nazionalerako, batez ere hizkuntzen irakaskuntzaren esparruan.¹³²³

L452-3 artikulua¹³²⁴

Agentziak atzerrian kokatutako irakaskuntza-establezimenduak kudeatuko ditu, zeinak baitaude Atzerriko Arazoetako Ministerioaren edo Lankidetzako Ministerioaren mende, eta zuzeneko kudeaketan baitaude; establezimendu horientzat, Agentziak Estatuaren kredituak jasoko ditu, bere gain hartzen dituen konpromisoak estaltzeko. Agentziak, halaber, atzerrian kokatuta dauden prestakuntza-institutu erregionalak kudeatuko ditu, zeinak zuzeneko kudeaketan baitaude, eta bermatzen baitute atzerrian dauden frantses irakaskuntzako establezimenduetan jardunean ari diren edo aritu nahi duten langileen prestakuntza, eta prestakuntzaren helburuak bermatu ahal baitituzte L. 452-2 artikulua 2. puntuaren zehaztutako hezkuntza-lankidetzako helburuen arabera jardunean ari diren langileen fabore. Finantzen gaiez arduratzen den ministerioaren, atzerriko gaiez arduratzen den ministerioaren eta lankidetzako gaiez arduratzen den ministerioaren arteko agindu bateratu batek finkatuko du.

---

¹³²⁰ Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzeko otsailaren 28ko 2022-272 Legearen 4. artikulua txertatua.

¹³²¹ Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzeko otsailaren 28ko 2022-272 Legearen 4. artikulua txertatua.

¹³²² Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzeko otsailaren 28ko 2022-272 Legearen 4. artikulua txertatua.

¹³²³ Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzeko otsailaren 28ko 2022-272 Legearen 4. artikulua txertatua.

¹³²⁴ Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzeko otsailaren 28ko 2022-272 Legearen 4. artikulua aldatua.

Prestakuntzako institutu erregionalen instantzia pedagogiko eta zientifikoak irakasleen ordezkariak ditu bere kideen artean.

L. 452-3-1 artikulua

Atzerriko frantses irakaskuntzako establezimenduak homologatzean, haietan hezkuntza inklusiboaren printzipioak errespetatzen diren ala ez eta eskola-jazarpenaren aurkako borrokarako gailurik dagoen ala ez izango da irizpideetako bat.¹³²⁵

L452-6 artikulua

Agentzia administrazio-kontseilu batek administratuko du, zeinak ordezkari hauek izango baititu, dekretuz izendatutako lehendakariak eta bi diputatuz eta bi senatariz gain:

1. Atzerriko gaiez, lankidetzaz, hezkuntzaz eta finantzez arduratzen diren ministroak, administrazio-kontseiluaren eserlekuen erdian kopuru berdinean gutxienez;
2. Atzerriko Frantsesen Batzarrarenak, establezimenduen organismo kudeatzaileenak, atzerriko frantses irakaskuntzako ikasleen gurasoen elkarte ordezkatzaileenak ¹³²⁶, eta atzerriko irakaskuntza-establezimenduetan nahiz agentziako zerbitzu zentraletan eragina duten pertsonenak. Administrazio-kontseiluak, halaber, Atzerriko Frantsesaren Batzarreko aholkulari bat ere izango du, zeina ez baita izango Atzerriko Frantsesen Batzarreko kide, eta azken batzarrak proposatuta izendatua izango baita¹³²⁷.

Atzerriko frantses irakaskuntzako establezimenduetan eta agentziako zerbitzu zentraletan eragina duten langileen ordezkarien kopuruak 2. puntuan aipatutako ordezkarien kopuruaren herena izango du gutxienez; atzerriko frantses irakaskuntzako ikasleen gurasoen elkarten federazioetako ordezkarien kopuruak ere kopuru bera izango du gutxienez; federazioen ordezkarietako batek gutxienez hitzartutako establezimenduen organismo kudeatzaileak ordezkatzeko ditu.¹³²⁸

Atzerriko frantses irakaskuntzako ikasle ohien elkarteetako ordezkari batek, Atzerriko Frantses Eskolen Elkarte Nazionalako ordezkari batek eta haur-hizkuntza frantsesa dutenen elkarteetako ordezkari batek parte hartzen dute administrazio-kontseiluan aditu gisa, ahotsarekin baina botorik gabe.¹³²⁹

L452-8 artikulua

Agentziak txosten zehatz bat argitaratuko du urtero, zeina Parlamentuaren mendean jarriko baita; txosten horretan hauek jasoko dira: jarduerak; kudeaketa; lehiaketak eta aurrekontuetako zuzkidurak; agente titularren eta kredituen banaketa geografikoen hautapena eta loturak; eskolatze-gastuak, lagapen-gastuen

---

¹³²⁵ Eskola-jazarpenaren aurkako Borroka buruzko 2022ko martxoaren 2ko 2022-299 Legearen 4. artikulua emandako idazkera.

¹³²⁶ Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzeko otsailaren 28ko 2022-272 Legearen 3.1 artikulua sartutako tartekia,

¹³²⁷ Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzeko otsailaren 28ko 2022-272 Legearen 1. artikulua sartutako tartekia,

¹³²⁸ **Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzeko otsailaren 28ko 2022-272 Legearen 3.2 artikulua sartutako apartatua,**

¹³²⁹ **Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzeko otsailaren 28ko 2022-272 Legearen 2. artikulua sartutako paragrafoa,**

emaitza, bai eta izandako zailtasunak ere. Gainera, agentziak frantses eskolek atzerrian dituzten etorkizuneko programei eta garapen-eskakizunei buruzko aurreikuspenak ezarriko ditu.

Txosten horretan, baremoaren osagai guztiak eta eskola-beken hurrengo kanpainako jarraibideen bilakaera-proposamenak jasoko dira.

V. LIBURUA

Ikastetxeetako bizimodua

IV. TITULUA

Ikastetxeetako osasun-egoera

I. KAPITULUA

Osasunaren babesa

L541-1 artikulua

[...]

Ikastetxeetan, hiru urtetik lau urtera bitarteko haur guztiak aztertzeke bisitaldi bat antolatuko da. Bisitaldiaren helburua haurren osasun-arazoak detektatzea izango da, hau da, arazo sensorial edo psikoafektiborik baduten, behar bezala hazten ari diren eta, batez ere ahozko hizkuntzari dagokionez, haien garapen neuronala egokia den aztertzea. Departamenduko Ama-umeen Babeserako Zerbitzuko osasun-langileak joango dira bisitan ikastetxeetara, kode beraren L. 2112-2 artikuluko 2. zenbakian ezarritakoa eta L. 2112-2 artikuluan bertan osasun-azterketak egiteko ahalari buruz ezarritakoa aplikatuz. Departamenduko Ama-umeen Babeserako Zerbitzuek ez badute modurik inor eskolara bisitan bidaltzeko, Hezkuntza Nazionalaren mendeko osasun-langileek joan beharko dute.

[...]

Eskolaldiko seigarren urtean, erregelamenduz ezarritako baldintzen arabera beste bisitaldi bat antolatuko da, haurrek hizkuntza- eta ikaskuntza-arazo espezifikorik baduten aztertzeke.

[...]

VI. LIBURUA

Goi-mailako ikasketen antolaketa

I. TITULUA

Ikasketa-planen antolaketa orokorra

II. KAPITULUA

Goi-mailako ikasketen bilakaera

1. atala *Lehen zikloa*

L612-2 artikulua

Bigarren mailako ikasketetako bigarren zikloak goi-mailako ikasketetarako prestatzen ditu ikasleak, eta, han ikasitakoei segida emanez, goi-mailako ikasketetako lehen zikloak ere helburu hauek izango ditu:

1. Ikasleei ahalik eta jarduera gehienekin lotutako oinarrizko jakintzak eskuratzeko, ikasitakoan sakontzeko eta ezagutzak dibertsifikatzeko aukera ematea, eta frantsesaren gainean duten ezagutza hobetzea, lanerako metodoak irakastea eta ikerketarako jaidura piztea;

[...]

II. TITULUA

Unibertsitate-ikasketa orokorrak eta irakasle-ikasketak

III. KAPITULUA

Letrak, hizkuntzak, arteak, eta giza eta gizarte-zientziak

L623-1 artikulua

L. 121-6 artikuluan xedatutako jakintza-arloen gaineko goi-mailako prestakuntza ziurtatu beharko dute bai VII. liburuaren aplikazio-eremuak diren eta ikasgai artistikoak eskaintzen dituzten ikastegiei, bai L. 361-2 artikulua aplikatuz onartutako goi-mailako ikastegiei.

Berez dagozkien zereginen artean, ikastegion eginkizunak izango dira ikasleak lanbide baterako prestatzea, ikerketaren alorrean aurrera egiteko modua ematea, kultura zabaltzea, eta arte-jardueren eta sektore produktibo guztien arteko loturak estutzea.

III. ZATIA

Goi-mailako ikasketak

VII. LIBURUA

Goi-mailako ikastegiak

II. TITULUA

Irakasle-ikasketen eta hezkuntza-zientzien goi-mailako eskolak

I. KAPITULUA

Irakasle-ikasketen eta hezkuntza-zientzien goi-mailako eskolen eginkizunak eta antolaketa

L721-2 artikulua

Irakasle-ikasketen eta hezkuntza-zientzien goi-mailako institutu nazionalak eginkizun hauek izango dituzte:

[...]

Itsasoz haraindiko ikastegietan, eleaniztasunaren oinarriak irakasteko eta ikasle alofonoen eskolatzeaz arduratzeko prestatu beharko dituzte irakasleak, bai eta ikasleen ezagutzak eta gaitasunak ebaluatzeko ere.

[...]

V. TITULUA

Goi-mailako ikastegi espezializatuak

II. KAPITULUA

Arkitektura-eskolak

L752-2 artikulua

Arkitekturari dagozkion goi-mailako ikasketen eremuan, arkitekturako goi-mailako eskola nazionalak zerbitzu publikoko helburu eta eginkizunak gauzatzen lagundu beharko dute. Ikerketaren alorreko estrategia nazionalaren parte izango dira, bai eta L. 718-3 artikuluko 2. zenbakian aipatzen den goi-mailako ikastegiak batzeko strategiaren parte ere. Arkitektura- eta kultura-ondarearen aniztasuna errespetarazteaz arduratuko dira, eta, bai hasieran eta bai gero ere, bizi artean, prestakuntza emango diete arkitekturaren, hirigintzaren, lurralde-plangintzaren eta paisaia-jardueren alorreko profesionalei.

Beren eginkizunen artean, artikulua honen lehen apartatuan aipatzen diren eskolek zera bermatu beharko dute:

[...]

5. Ikasleak gai direla, arkitektura-eskoletan ematen dizkieten nahitaezko ikasgaien bitartea, gutxienez atzerriko hizkuntza bat modu profesionalean menderatzeko.

[...]

8.1.12. Ikerketaren Kodea¹³³⁰

I. LIBURUA

Ikerketa eta garapen teknologikoaren antolaketa orokorra

I. TITULUA

Ikerketa eta garapen teknologikoaren orientazioa

I. KAPITULUA

Ikerketa eta garapen teknologikoaren gaineko politikak

1. atala

Politika nazionala

L111-1 artikulua

Ikerketa eta garapen teknologikoaren gaineko politikak xede hauek ditu:

[...]

4. Frantsesa sustatzea zientziarako hizkuntza gisa.

---

¹³³⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071190?etatTexte=VIGUEUR

8.1.13. Ingurumenaren Kodea¹³³¹

V. LIBURUA

Kutsadurari, arriskuei eta kalteei aurrea hartzea

V. TITULUA

Zenbait obra- eta instalazio-motari buruzko xedapen bereziak

VII. KAPITULUA

Produktu eta ekipamendu arriskutsuak

2. atala

Eragile ekonomikoen betebeharrak

L557-12 artikulua

Europar Batasuneko kide den estatu bateko agintaritza eskudun batek edo administrazio-agintaritza eskudunak eskabide ziodun bat eginez gero, tartean den agintaritza hori dagoen herrialdean ofiziala den hizkuntzan helarazi beharko dituzte eragile ekonomikoek produktu edo ekipamendu baten adostasuna frogatzeko beharrezkoak diren informazio eta dokumentu guztiak. Agintaritza horrek hala eskatuz gero, berek merkaturatutako produktu edo ekipamenduek inolako arriskurik ez izateko har litezkeen neurri guztiekin bat egin eta lagundu beharko dute aipatu eragile ekonomikoek.

1. AZPIATALA

Fabrikatzaileen betebeharrak espezifikoak

L557-15 artikulua

Fabrikatzaileei dagokie ziurtatzea L. 557-4 artikuluan etiketatzeari eta markatzeari buruz aipatzen diren eskakizunak betetzen dituztela beren produktu eta ekipamenduek.

Haiei dagokie, halaber, beren produktu edo ekipamenduak segurtasunerako beharrezkoak diren argibide-liburu eta guzti merkaturatzen direla egiaztatzea; argibide-liburu horiek erabiltzaileen herrialdean ofiziala den hizkuntzan idatzirik egon beharko dute.

2. AZPIATALA

Inportatzaileen betebeharrak espezifikoak

L557-20 artikulua

Produktu edo ekipamendua merkaturatu baino lehen, inportatzaileei dagokie ziurtatzea fabrikatzaileak behar bezala bete dituela L. 557-5 artikuluan produktu eta ekipamenduen adostasuna ebaluatzeko prozedurarekin loturik aipatzen diren eskakizunak. Fabrikatzaileak eta produktuak edo ekipamenduak L. 557-5 eta L.

---

¹³³¹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006074220?etatTexte=VIGUEUR

557-15 artikuluetan aipatzen diren eskakizunak betetzen dituztela ere ziurtatu beharko dute.

Haiei dagokie, halaber, beren produktu edo ekipamenduak segurtasunerako beharrezkoak diren argibide-liburu eta guzti merkaturatzen direla egiaztatzea; argibide-liburu horiek erabiltzaileen herrialdean ofiziala den hizkuntzan idatzirik egon beharko dute.

8.1.14. Jabetza Intelektualaren Kodea¹³³²

II. ZATIA Jabetza industrialak

VI. LIBURUA Asmakuntzen eta ezagutza teknikoen babesa

I. TITULUA Asmakuntzen patentea

IV. KAPITULUA Nazioarteko konbentzioak aplikatzea

1. atala Patente europarrak

2. paragrafoa Patente europarren ondorioak Frantzian

L614-7 artikulua

Municheko Konbentzioaren babespean sorturiko Patenteen Europako Bulegoak bere prozeduretarako erabili ohi duen hizkuntzan idatzirik egongo dira bai patente europarra eta bai hura eskuratzeko eskabidea, eta bi horien testua joko da benetakotzat.

Testua frantsesez idatzirik ez duen patente europar batekin lotuta auziren bat sortzen bada, patentearen titularrak, gastu guztiak bere gain hartu, eta patentearen testua oso-osorik itzuli beharko du frantsesera, ustezko arau-hausleak edo jurisdikzio-organo eskudunak hala eskatuz gero.

L614-8 artikulua

Patente europarra eskuratzeko eskabideak argitaratzen direnetik hasi eta hiru hilabeteko epean, baldin eta prozeduran erabiltzekoa den hizkuntza frantsesa ez bada, Municheko Konbentzioaren 78. artikuluko 1-e paragrafoan aurreikusten diren laburpenak frantsesera itzultzen direla eta haien berri frantsesez ematen dela ziurtatu beharko du Jabetza Industrialaren Institutu Nazionalak.

L614-9 artikulua

Patente europarra eskuratzeko eskabidea Municheko Konbentzioaren 93. artikuluko xedapenekin bat etorri argitaratzen den egunetik kontatzen hasita egikaritu ahal izango dira kode honen L. 613-3 artikulutik L. 613-7ra bitartean eta L. 615-4 eta L. 615-5 artikuluetan ezarritako eskubideak.

Baldin eta eskabidea frantsesa ez beste hizkuntzaren batean argitaratzen bada, Jabetza Industrialaren Institutu Nazionalak, eskatzaileak hala eskatuta, Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztutako baldintzen arabera, erreklamazioen

---

¹³³² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006069414?etatTexte=VIGUEUR

frantsesezko itzulpena argitaratu edo hura ustezko arau-hausleari jakinarazten dion egunetik kontatzen hasita soilik egikaritu ahal izango dira aurreko apartatuan aipaturiko eskubideak.

L614-10 artikulua

Deuseztasun-akzioetan izan ezik, eta L. 614-7 artikuluko lehen apartatua indargabetzearen ondorioz, baldin eta frantsesezko itzulpen bat L. 614-9 artikuluko bigarren apartatuan ezarritako baldintzen arabera egina bada, itzulpen hori benetakotzat joko da baldin eta itzultitako testuan patente europarra eskuratzeko eskabideak edo patente europarrak berak ematen duten babesa apalagoa bada eskabide eta patente horiexek jatorrizko hizkuntzan ematen dutena baino.

Dena den, eskatzaileak edo patentearen titularrak noiznahi berrikusi eta berregin ahal izango dute itzulpena. Nolanahi dela ere, erreklamazioen itzulpen berri horrek ez du ondorioz izango harik eta L. 614-9 artikuluko bigarren apartatuan ezarritako baldintzak betetzen diren arte.

Asmakuntzaren bat fede onez ustiatzen hasita dauden pertsonak, edo hura ustiatzeko prestaketa-lanei modu serio eta eraginkorrean ekin dietenek, baldin eta ustiapen horrek ez badu urratzen patentea eskuratzeko eskabidearen edo patentearen beraren hasierako itzulpenean esaten zena, berrikusitako itzulpena dagokion ondorioak eragiten hasten denetik aurrera jarraitu ahal izango dute asmakuntza hori doan ustiatzen pertsona horiek beren enpresan edo beren enpresaren premiak asetzea helburu hartuta.

L614-11 artikulua

Patente europarra eskuratzeko eskabidearekin edo patente europarrarekin berarekin loturiko eskubideak eskualdatzea edo eraldatzea dakarten egintzak Patenteen Europako Erregistroan inskribatzearen ondorioz, egintzak hirugarrenen aurka baliatzeko modukotzat jo ahal izango dira.

L614-12 artikulua

Frantziari dagokionez, Municheko Konbentzioaren 138. artikuluko 1. paragrafoan aipatzen diren zioetako edozein oinarri duen ebazpen judizial baten bitartez joko da deuseztat patente europarra.

Baldin eta deuseztasunaren ziook patentearen zati bati edo batzuei baino ez badie eragiten, erreklamazioen mailako mugak jartzea izango du helburu deuseztasunak.

Patente europar bati deuseztasun-akzio bat aplikatzean, patentea mugatu eta erreklamazioak Municheko Konbentzioaren 105 bis artikuluekin bat etorriz aldatzeko ahala izango du haren titularrak, eta era horretan mugaturiko patentea izango da deuseztasun-akzioaren objektua.

Eskabide berean bere patenteari hainbat muga ezartzen dizkion aldeari, baldin eta horrek luzamendu eta abusu nabarmenak badakartza, isun zibil bat ezarri ahal izango zaio, gehienez ere 3 000 eurokoa, hargatik eragotzi gabe kalte-galeren erreklamazioa.

L614-13 artikulua

Baldin eta asmakuntza batek patente frantsesa badu eta asmakuntza horrexegatik patente europarra eman badiote asmatzaileari edo haren kausadunari aurkezpen- edo lehentasun-data berarekin, patente frantsesak bere ondorioak eragiteari utziko

dio patente europarrari aurka egiteko aurreikusiriko epea inork haren aurka egin gabe amaitzen den egunetik hasita, edo haren aurka egiteko prozedura amaitu eta patente europarra bere horretan onartzen den egunetik hasita.

Dena den, baldin eta, kasuaren arabera, aurreko apartatuan ezartzen diren biak baino geroago emana bada patente frantsesa, patente horrek ez du ondoriorik eragingo.

Patente europar bat gerora bertan behera uzten edo deuseztatzen den gorabehera, horrek ez die artikulu honetako xedapenei eragingo.

L614-14 artikulua

Baldin eta patente frantsesa eskuratzeko eskabideak edo patente frantsesak berak eta patente europarra eskuratzeko eskabideak edo patente europarrak berak aurkezpen- eta lehentasun-data bera badute, eta baldin eta denek ere asmakuntza bera hartzen badute barnean eta asmatzaile bera badute, edo haren kausaduna berbera bada, horrek eragotzi egingo du, zati erkideei dagokienez, eskualdaketa, bahi, berme edo ustiapen-eskubideak bata bestea aintzat hartu gabe eskuratu ahal izatea, eta, hala eginez gero, prozedura deuseztat joko da.

L. 613-9 artikulua indargabetzearen ondorioz, patente frantsesa eskuratzeko eskabidearekin edo patente frantsesarekin berarekin loturiko eskubideak eskualdatzea edo eraldatzea dakarten egintzak Patenteen Erregistro Nazionalean inskribatu eta hori hirugarrenen aurka baliatzeko modukotzat joko da baldin eta patente europarra eskuratzeko eskabidearekin edo patente europarrarekin berarekin loturiko eskubideak eskualdatzea edo eraldatzea dakarten egintzak haien berdinak badira eta jada Patenteen Europako Erregistroan inskribaturik badaude.

Patente frantsesa eskuratzeko eskabidea edo patente frantsesa bera eta patente europarra eskuratzeko eskabidea aurkezteko lehentasun-eskubidea ezin izango dira modu independentean eskualdatu.

L614-15 artikulua

Baldin eta asmakuntza batek patente frantsesa badu eta asmakuntza berberagatik patente europarra eman badiote asmatzaileari edo haren kausadunari aurkezpen- edo lehentasun-data berarekin, eta patente hori urratzeagatik auzia hasita badago, horren gaineko aginpidea duen auzitegiak prozedura etetea erabaki ahal izango du patente frantsesak L. 614-13 artikulua zentzuan ondorioak eragiteari uzten dion arte, patente europarra eskuratzeko eskabidea baztertzen, kentzen edo kendu dela jotzen den arte, edo patente europarra baliogabetzen den arte.

Baldin eta urratzeagatik auzia patente frantsesagatik ireki bada, eskatzaileak, auziari ekin, eta, patente frantsesak bere ondorioak eragiteari uzten dion egunaz geroztikoei eta zati erkideei dagokienez, patente europarra eskuratzeko eskabidearekin jarraitu ahal izango du.

Baldin eta urratzeagatik auzia patente frantsesagatik eta patente europarragatik ireki bada aldi berean, ez zehapen penalak eta ez kaltearen konponketa zibilak ezin izango dira metatu.

Baldin eta urratzeagatik auzia bi patenteetako batengatik ireki bada, eta beste patenteagatik urratzeagatik beste auzi bat irekitzen bada, eta auzi hori gertaera berberekin loturik badago, auzia ezin izango da ireki demandatzaile berberak demandatu berberaren kontra hala eskatuta.

L614-16 artikulua

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira atal honen aplikazio-modalitateak, Municheko Konbentzioaren 137-2 artikuluko xedapenen aplikazioari dagokionez batez ere.

2. atala

Nazioarteko eskabideak

1. paragrafoa

Nazioarteko eskabideak aurkeztea

L614-23 artikulua

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira atal honen aplikazio-modalitateak, alderdi hauei dagokienez batez ere: nazioarteko eskabideek zer-nolako harrera-baldintzak izango dituzten, eskabideok aurkeztean zein hizkuntza erabili ahal izango diren, emandako zerbitzuengatiko saria —hau da, Jabetza Industrialaren Institutu Nazionalaren aldeko eskualdaketen gaineko zerga— nola ezarriko den, eta bizilekua edo egoitza atzerrian duten gordailugileek zer-nolako ordezkariak izan ahal izango duten.

3. atala

Europar Batasuneko patenteak

L614-27 artikulua

Europar Batasuneko patenteak eskuratzeko eskabideak argitaratzen direnetik hasi eta hiru hilabeteko epean, baldin eta prozeduran erabiltzekoa den hizkuntza frantsesa ez bada, Municheko Konbentzioaren 78. artikuluko 1-e paragrafoan aurreikusten diren laburpenak frantsesera itzultzen direla eta haien berri frantsesez ematen dela ziurtatu beharko du Jabetza Industrialaren Institutu Nazionalak.

8.1.15. Justizia Militarraren Kodea (berria)¹³³³

II. LIBURUA Zigor-prozedura militarra Atariko xedapenak

I. TITULUA

Akzio publikoa egikaritzea eta instrukzioa

II. KAPITULUA

Gerra-garaian

6. atala

Instrukzio-arloko jurisdikzioak

1. AZPIATALA

Prestatze-faseko instrukzioa

1. paragrafoa

Erregu-eskaerak, transferentziak, miaketak eta datu-bilketak

L212-73 artikulua

Instrukzioko epaileak edo hark izendatutako polizia judizialak egia jakiteko baliagarri izan litekeen korrespondentzia transkribatuko dute. Transkripzioa aktan idatzita geratuko da, eta txostenari atxikiko zaio.

Atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik dauden korrespondentziak frantsesez transkribatuko ditu xede horretarako berariaz izendatutako interprete batek.

2. paragrafoa

Entzunaldiak eta adituak

L212-81 artikulua

Instrukzioko epaileak, idazkaria ondoan duela, banan-banan entzungo ditu, akusatua kanpoan dela, eta haien deklarazioak aktan idatzita geratuko dira.

Instrukzioko epaileak bere idazkaria eta lekukoak ez beste interprete bati eskatu ahal izango dio laguntza. Zinpekoa ez bada, interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

L212-84 artikulua

Epaileak, idazkariak eta lekukoak aktaren orrialde bakoitza sinatu beharko dute. Berak egin eta transkribatu berri den deklarazioa irakur dezala eskatuko zaio lekukoari, eta, gero, baita sina dezala ere, baldin eta harekin ados badago. Lekukoak irakurtzen ez badaki, deklarazioa idazkariak irakurriko du. Lekukoak deklarazioa

---

¹³³³ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071360?etatTexte=VIGUEUR

sinatu nahi ez badu edo sinatzerik ez badauka, aktan bertan eman beharko da horren berri. Halakorik bada, interpreteak ere aktaren orrialde bakoitza sinatu beharko du.

L212-85 artikulua

Aktak ez du lerroarterik edukiko. Instrukzioko epaileak, idazkariak, lekukoek eta, halakorik bada, interpreteek onetsi beharko dituzte zuzenketa eta ohar guztiak. Onespelik ezean, zuzenketa eta ohar horiek baliogabetzat joko dira.

Baliogabetzat joko dira, halaber, behar bezala sinaturik ez dauden aktak.

L212-129 artikulua

Galdeketen eta aurrez aurrekoen aktak L. 212-84 eta L. 212-85 artikuluetan ezarritakoaren arabera idatziko dira.

Interprete baten laguntza eskatzen bada, L. 212-81 artikuluko xedapenak aplikatuko dira.

II. TITULUA

Epaitze-organoaren aurreko prozedura

II. KAPITULUA

Gerra-garaian

L222-47 artikulua

Auzipetuak, lekukoek edo haietako batek frantses nahikorik hitz egiten ez badute edo ahozko epailetan erabiltzekoa den dokumenturen bat itzultzea beharrezkoa bada, presidenteak ofizios izendatu beharko du interprete bat, gutxienez hogeita bat urte dituen, eta bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

Ministerio publikoak, auzipetuak eta alde zibilak interpretearen esku-hartzea errekusatu ahal izango dute; horretan, errekusazioaren zioak ere azaldu beharko dituzte. Auzitegiak iritzia eman beharko du errekusazio horri buruz. Ez da egongo auzitegiaren erabakiaren kontra errekurtsoa jartzerik.

Auzipetuak edo ministerio publikoak horretarako adostasuna ematen badute ere, interpretea ez da auzitegia osatzen duten epaileen, entzunaldia gidatzen ari den idazkariaren, aldean eta lekukoaren artekotzat jotzerik egongo.

L222-48 artikulua

Auzipetua gor-mutua bada eta irakurtzen ez badaki, auzitegiko presidenteak harekin hitz egin ohi duen pertsona izendatuko du ofizios interprete gisa jarduteko.

Berdin jokatuko da baldin eta lekukoa ere gor-mutua bada.

Aplikagarriak izango dira L. 222-47 artikuluko gainerako xedapenak.

Gor-mutuak idazten baldin badaki, idazkariak, hari egitekoak diren galdera eta oharra idatzi, eta auzipetuari edo lekukoari helaraziko dizkio, hark bere erantzun edo adierazpenak idatz ditzan. Idazkariak guztia irakurriko du.

L222-51 artikulua

[...]

Ahozko epaiketa entzunaldi bakarrean amaitzerik ez badago, presidenteak aginduko du epaiketari berak finkaturiko zer egun eta ordutan berrekin. Horrelaxe jokatuko da epaitzean dauden gainerako auziekin ere, baldin eta auziok aurreikusitako egunean epaitzerik izan ez bada. Auzitegiko presidenteak batzartzera deituko ditu auzitegiko kideak, tartean baita aholkulari eta epaile militar atxikiak, Gobernuaren ordezkaria, idazkaria, aldizkako interpretea eta aldean lege-aholkulariak ere. Artean entzunak izan ziren edo auzitegiak noiz deituko zain dauden auzipetu, alde zibil eta lekukoei eskatuko die, aldez aurretik hitzordurik helarazteko beharrik gabe, azaldu daitezela ezartzen zaien egun eta orduan. Lekukoren bat ezarritako egun eta orduan azaltzen ez bada, auzitegiak L. 222-34 artikuluko xedapenak aplikatuko ditu.

[...]

IV. LIBURUA

Probestuak eta probestuen auzitegiak

II. TITULUA

Probestuen auzitegiak

III. KAPITULUA

Entzunaldian zeharreko prozedura

L423-1 artikulua

Probestuen epaileak bakarka epaituko du, jendaurrean, jendarmeriako zinpeko militar bat laguntzaile duela, hark idazkari-eginkizunak beteko baititu.

Probestuen epaileak auzi-aretoke polizia bidaliko du edozein asaldatzaile aretotik kanporatzera edo atxilotzera; nolana ere, atxiloketak ez du hogeita lau ordu baino gehiago irauterik izango.

Entzunaldian zehar norbait erruduntzat jotzen bada, baina haren arau-haustea epaitzea ez bada probestuen epaitegiaren eskumenekoa, agintaritzak judizial edo militar eskudunaren gain utziko da auzia, agintaritzak horrek akzio publikoari ekin diezaion, probestuen epaileak gertatua aktan idatzi ondoren.

Beharrik badago, probestuen epaileak ofizioz interprete bat izendatu, eta zin eginaraziko dio.

8.1.16. Kirolaren Kodea¹³³⁴

LEHEN LIBURUA Gorputz- eta kirol-jardueren antolaketa

ATARIKO TITULUA Printzipio orokorrak

L100-1 artikulua¹³³⁵

Legeak gorputz- eta kirol-jardueretarako irispide berdina faboratzen du, diskriminaziorik egin gabe sexuan, genero-identitatean, sexu-orientazioan, adinean, ezgaitasunean, nazio edo etnia bateko benetako nahiz ustezko izatean, erlijioan, hizkuntzan, gizarte-egoeran, iritzi politiko edo filosofikoetan edo beste edozein tasunetan oinarrituta.

LAUGARREN TITULUA Ordezkaritzako eta adiskidetzeko organismoak

I. KAPITULUA Frantziako Olinpiar eta Kirol Batzorde Nazionala

L141-5 artikulua¹³³⁶

II. Frantziako Olinpiar eta Kirol Batzorde Nazionalaren baimenik gabe, I.lean adierazitako elementuak eta terminoak edo haien itzulpenak marka gisa gordailutzeari, erreproduzitzeari, imitatzeari, ezartzeari, ezabatzeari edo aldatzeari dagokienez, Jabetza Intelektualaren Kodeko L. 716-9 eta L. 716-13 artikuluetan ezarritako zigorrak ezarriko zaizkio.

I bis KAPITULUA Frantziako Paralinpiar eta Kirol Batzorde Nazionala

L141-7 artikulua¹³³⁷

II. Frantziako Paralinpiar eta Kirol Batzorde Nazionalaren baimenik gabe, I.lean adierazitako elementuak eta terminoak edo haien itzulpenak marka gisa gordailutzeari, erreproduzitzeari, imitatzeari, ezartzeari, ezabatzeari edo aldatzeari dagokienez, Jabetza Intelektualaren Kodeko L. 716-9 eta L. 716-13 artikuluetan ezarritako zigorrak ezarriko zaizkio.

---

¹³³⁴

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071318?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF

¹³³⁵ Kirola Frantzian demokratizatzeari buruzko 2022ko martxoaren 2ko 2022-296 Legearen 7. artikulua emandako idazkera.

¹³³⁶ Kirola Frantzian demokratizatzeari buruzko 2022ko martxoaren 2ko 2022-296 Legearen 45.1 artikulua emandako idazkera.

¹³³⁷ Kirola Frantzian demokratizatzeari buruzko 2022ko martxoaren 2ko 2022-296 Legearen 45.2 artikulua emandako idazkera.

8.1.17. Kode Zibila¹³³⁸

I. LIBURUA Pertsonak

I BIS TITULUA Frantziako nazionalitatea

III. KAPITULUA Frantziako nazionalitatea nola eskuratu

1. atala

Frantziako nazionalitatea eskuratzeko moduak

2. paragrafoa

Frantziako nazionalitatea ezkontzogatik eskuratzea

21-2 artikulua

[...]

Ezkontide atzerritarrak ere erakutsi egin beharko du baduela frantsesaren ezagutza nahikoa, bere kondizioari dagokion mailan eta Estatu Kontseiluak dekretu baten bidez ezarritako ebaluazio-irizpideen arabera.

21-4 artikulua

Hizkuntzogatik ez baizik eta duintasunik eta asimilaziorik ezagatik, Gobernuak Estatu Kontseiluan aurkezturiko dekretu baten bidez uko egin diezaioke ezkontide atzerritarrari Frantziako nazionalitatea emateari, eta hala adierazi, 26. artikuluaaren bigarren apartatuan aurreikusi bezala, hark frogagiria jasotzen duen egunetik hasi eta bi urteko epean, edota, erregistroa bera ukatua izan bada, deklarazioaren araukotasuna onartuz epaileak emandako erabakia gauza epaitu bihurtzen den egunetik hasita.

[...]

5. paragrafoa

Frantziako nazionalitatea agintaritza publikoaren erabakiz eskuratzea

21-20 artikulua

Egonaldi-baldintzarik gabe naturalizatu ahal izango dira kultura- eta hizkuntza-erakunde frantses bateko kide diren pertsonak, dela hizkuntza ofiziala edo hizkuntza ofizialetako bat frantsesa duten lurralde edo estatu-etako herritarrak, dela ama-hizkuntza frantsesa dutenak, dela frantsesez irakasten den ikastegi batean gutxienez bost urte eskolaturik egon direla frogatu dezaketenak.

---

¹³³⁸ Jatorrizko testua: 1804ko martxoaren 21eko Legea.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070721?etatTexte=VIGUEUR

21-24 artikulua

Inor ere ezin ahal izango da naturalizatu, baldin eta frantses erkidegoan bertakoturik dagoela frogatzen ez badu, batez ere erakutsiz baduela, bere kondizioari dagokion mailan eta Estatu Kontseiluak dekretu baten bidez ezarritako ebaluazio-irizpideen arabera, Frantziako hizkuntzaren, historiaren, kulturaren eta gizartearen gaineko ezagutza nahikoa, eta badakiela, orobat, Frantziako nazionalitatearen jabe izateak zer-nolako eskubide eta eginbeharrak dakartzkion, eta baldin eta Errepublikaren oinarrizko printzipio eta balioekin bat egiten ez badu.

[...]

21-24-1 artikulua

Frantsesa jakitearen baldintza ez da aplikagarria izango aterpetu politikoentzat eta aberrigabeentzat, baldin eta gutxienez hamabost urte eginak badituzte modu erregular eta ohikoan Frantzian bizitzen eta hirurogeita hamar urte baino gehiago badituzte.

III. LIBURUA

Jabetza eskuratzeko moduak

II. TITULUA

Eskuzabaltasunak

V. KAPITULUA

Testamentu-xedapenak

1. atala

Testamentuen formari buruzko arau orokorrak

972. artikulua

[...]

Baldin eta testamentugilea ez bada frantsesez hitz egiteko gai, interprete batek diktatu eta irakurri ahal izango du haren testamentua; interpretea aukeratzeko, testamentugileak eskura izango ditu Kasazio Auzitegiaren peritu judizialen zerrenda nazionala eta apelazio-auzitegi bakoitzeko peritu judizialen zerrenda. Adierazpen guztiak zehatz-mehatz itzultzeaz arduratu beharko du interpreteak. Notarioak ez du interprete batengana jo beharrik izango, baldin eta bera edo, kasuaren arabera, beste notarioen bat edo lekukoak gai badira testamentugileak hitz egiten duen hizkuntza ulertzeko.

Baldin eta testamentugilea gai bada frantsesez idazteko, nahiz eta hizkuntza horretan mintzatzeko gauza izan ez, testamentua notarioak berak idatzi edo idatzaraziko du, eskuz nahiz mekanikoki, testamentugileak haren aurrean idatzitako oharretatik abiatuta, eta, horren ondoren, idatzitakoa testamentugilearen aurrean irakurriko du. Baldin eta testamentugilea ez bada notarioaren esanak aditzeko gai, testamentua irakurtzera emango zaio, haren berri jakin dezan, notarioak hura irakurri ondoren.

[...]

980. artikulua

Testamentuetan parte hartzera deitzen dituzten lekukoek frantsesa ulertu, adinez nagusi izan, sinatzen jakin eta eskubide zibil guztien jabe izan beharko dute. Sexu batekoak zein bestekoak izan daitezke, baina senarrak eta emazteak ez dute ekitaldi berean lekuko gisa parte hartzerik izango.

III. TITULUA **Betebeharren iturriak**

1. AZPITITULUA

Kontratua

2. KAPITULUA

Kontratua eratzea

1. atala

Kontratua burutzea

4. AZPIATALA

Bide elektronikoak erabiliz burututako kontratuen berariazko xedapenak

1127-1 artikulua

Bide elektronikoak erabiliz ondasunak edo zerbitzuak eskaintzen dituen profesionalak haiek iraungarri eta erreproduzigarri izateko moduan aplikagarriak diren kontratu-estipulazioak erabili beharko ditu.

Eskaintza baten egilea eskaintzak berak beharturik geratzen da, haren ardurapean eskaintzen den hori bide elektronikoetatik eskuratu daitekeen bitartean.

Eskaintzan, gainera, honako hauek adierazi beharko dira:

[...]

3. Kontratua burutzeko proposatzen diren hizkuntzak, tartean baita frantsesa ere.

[...]

8.1.18. Kontsumoaren Kodea¹³³⁹

I. LIBURUA

Kontsumitzaile eta merkataritza-praktiken gaineko informazioa

I. TITULUA

Kontsumitzaileen gaineko informazioa

II. KAPITULUA

Prezioei eta salmenta-baldintzei buruzko informazioa

L112-8 artikulua

Dekretu bidez ezarririko atalasea gainditzen duen negozio-bolumena duten enpresek telefono-zenbaki bat jarriko dute kontsumitzaileen eskura, profesional batek haiekin buruturiko kontratua behar bezala gauzatu dela bermatzeko, edota aldibereko itzulpen-zerbitzua eskaini, bai idatzizkoa eta bai bisuala, gor, gor-mutu, gor-itsu eta afasikoek erreklamazioak modu irisgarrian egin ahal izateko, eta hori guztia Errepublika Digital Baten Aldeko 2016ko urriaren 7ko 2016-1321 Legearen 105. artikuluan definiturikoarekin bat etorritz eta erabiltzaileari gainkosturik eragin gabe, kostuak enpresaren gain utzirik.

Telefono bidezko arreta-zerbitzuak zuzenekoak izango dira, edo, halakorik ez bada, online plataforma baten bitartez eskainiko da aldibereko itzulpen-zerbitzua, bai idatzizkoa eta bai bisuala. Irisgarritasuna enpresak berak bermatu beharko du zuzenean, edo, enpresaren beraren ardurapean, operadore espezializatu baten esku utzi, hura arduratu dadin zerbitzua inplementatzen eta gauzatzen dela bermatzeaz.

---

¹³³⁹ Jatorrizko testua: 92-60 Legea, 1992ko urtarrilaren 18koa da.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006069565?etatTexte=VIGUEUR

II. TITULUA

Debekatutako merkataritza-praktikak eta araututako merkataritza-praktikak

I. KAPITULUA

Debekatutako merkataritza-praktikak

1. atala

Merkataritza-praktika desleialak

1. AZPIATALA

Merkataritza-praktika engainagarriak

L121-4 artikulua

Engainagarri jotzen dira, L. 121-2 eta L. 121-3 artikuluetan adierazitakoaren arabera, xede hauek dituzten merkataritza-praktikak:

[...]

8. Profesionalak, transakzioa egin baino lehen, bera finkaturik dagoen eta Europar Batasuneko kide den estatuan ofiziala ez den hizkuntza batean hitz egitea kontsumitzaileekin, eta saldu ondoko zerbitzu jakin bat eskainiko diela hitzeman eta gero, zerbitzu hori beste hizkuntza batean eskaintzea, kontsumitzaileari transakzioa egingo duela agindu aurretik horri buruzko informazio argirik eman gabe.

[...]

II. LIBURUA

Kontratuak eratzea eta betearaztea

II. TITULUA

Zenbait kontratu-mota eratzeko eta betearazteko arauak

IV. KAPITULUA

Objektu berezia duten kontratuen arau espezifikoak

5. ATALA

Feria eta azoketan egindako kontratuak

L. 224-62-1 artikulua¹³⁴⁰

Merkataritza Kodearen VII. liburuko VI. tituluko II. kapituluan jasotako feria, azoka edo bestelako merkataritza-erakustaldi bat lurralde-lankidetzako elkartzeko europar baten lurraldean egiten denean, Estatuaren ordezkariak, Hizkuntza Frantsesaren Erabilerari buruzko 1994ko abuztuaren 4ko 94-665 Legearen 2. artikuluan xedatutakoa gorabehera, baimena eman ahal izango du, itzulpenik gabe,

---

¹³⁴⁰ Bereizketari, deszentralizazioari, deskontzentrazioari eta toki-ekintza publikoa sinplifikatzeko zenbait neurri buruzko otsailaren 21eko 2022-217 Legearen 187. artikulua sartua.

mugako herrialdeko hizkuntza erabiltzeko merkataritza-dokumentuetarako edo produktu edo zerbitzu bati buruzko publikoarentzat, betiere agiri horiek frantsesera ez itzultzeak kontsumitzaileen segurtasunerako edo osasunerako arriskurik ekar ezin badezake, eta produktu edo zerbitzu hori erostean, aurretiaz, kontsumitzaileak idatzizko baimena eman badu agiri horiek itzuli ez daitezen.

7. atala

Ondasunak partekatutako denbora-erregimenean erabiltzeko
kontratuak, iraupen luzeko opor-produktuen kontratuak,
birsalmenta-kontratuak eta truke-kontratuak

3. AZPIATALA

Kontratu aurreko informazioa

L224-73 artikulua

Behar den garaian, kontratatu nahi dituen ondasun edo zerbitzuei buruzko informazio doi eta zehatza eman beharko dio profesionalak kontsumitzaileari idatziz edo euskarri irits-erraz iraunkor batean, hura ezertara konprometitu baino lehen eta argi eta garbi ulertzeko moduan.

L. 224-69 eta L. 224-70 artikuluetan aipatzen eta definitzen diren kontratuei dagokienez, eskaintzetan honako xehetasun hauek adierazi beharko dira, informazio-orrien ereduari jarraituz:

[...]

12. Kontsumitzaileak eta profesionalak, kontratuari buruzko zernahiren gainean elkarrekin komunikatzean, zein hizkuntza erabiliko duten edo dituzten;

[...]

L224-75 artikulua

Profesionalek doan eman beharko diete kontsumitzaileei L. 224-73 eta L. 224-74 artikuluetan aipatzen den informazioaren berri; horretarako, L. 224-69 eta L. 224-70 artikuluetan aipatzen den kontratu-mota bakoitzari dagokion informazio-orria erabili beharko dute profesionalak, Kontsumo Ministerioak eta Justizia Ministerioak elkarrekin zehaztutako ereduaren arabera.

L. 224-73, L. 224-74 eta artikulua honetan bertan aipatzen diren xehetasun guztiak kontsumitzailea bizi den edo bera herritar den estatuko hizkuntzan edo hizkuntzetako batean idatziko dira, kontsumitzaileak berak erabakitzen duen horretantxe, baldin eta hizkuntza hori ofiziala bada Europar Batasunean.

4. AZPIATALA

Kontratu eratzeari

L224-76 artikulua

Profesionalek idatzizko kontratu bat igorri beharko dio kontsumitzaileari, paperean edo zeinahi euskarri iraunkorretan.

Kontratu hori kontsumitzailea bizi den edo bera herritar den estatuko hizkuntzan edo hizkuntzetako batean idatziko da, kontsumitzaileak berak erabakitzen duen horretantxe, baldin eta hizkuntza hori ofiziala bada Europar Batasunean.

Edozein modutan, baldin eta kontsumitzailea Frantzian bizi bada edota profesionalak Frantziako lurralde-eremuan badu bere jarduera komertziala, kontratua frantsesez idatziko da.

Kontratua ondasunak partekatutako denbora-erregimenean erabiltzeari badagokio eta Europar Batasuneko kide den estatu batean kokaturik dagoen ondasun higiezin batekin loturik badago, profesionalak kontratua kide den estatu horretako hizkuntzara edo hizkuntzetako batera itzuli eta itzulpen ziurtatua kontsumitzaileari bidali beharko dio.

V. LIBURUA

Araketak eta kontrol-jarraipenak egiteko ahala

I. TITULUA

Ikertzea eta egiaztatzea

I. KAPITULUA

Gaikuntza

1. atala

Lehiaren eta kontsumoaren aldeko eta iruzurren kontrako agenteak

3. AZPIATALA

Produktu eta zerbitzuen egokitasuna, segurtasuna eta balorizazioa

L511-13 artikulua

Hauek dira agenteei arau-haustek ikertzeko eta egiaztatzeko ahala ematen dieten xedapenak:

[...]

4. 1994ko abuztuaren 4ko 94-665 Legearen 2. artikuluan frantsesaren erabileraz esaten dena aplikatze aldera oinarritzat hartutako testuak;

8.1.19. Lanaren Kodea¹³⁴¹

I. ZATIA

Lan-harreman indibidualak

I. LIBURUA

Atariko xedapenak

III. TITULUA

Diskriminazioak

II. KAPITULUA

Diskriminazio ezaren printzipioa

L1132-1 artikulua

Inori ezin izango zaio ukatu kontratazio-prozedura batean parte hartzeko, ikastaro bat egiteko edo enpresa batean formazio-egonaldia bat egiteko aukera, eta soldatako langileen artean ere inor ezin izango da zigortua edo kaleratua izan, eta ezin izango da inoren kontrako neurri diskriminatzailearik hartu, ez zuzenean eta ez zeharka, hala nola 2008ko maiatzaren 27ko 2008-496 Legearen 1. artikuluan definitzen direnak, non zenbait xedapen ezartzen diren diskriminazioari eta, batez ere, L. 3221-3 artikulua zentzuan, lansarien saileko diskriminazio-kasuei aurre egitea helburu duen Europar Batasuneko legeriarekin bat egiteko, eta, alde horretatik, inori ezin izango zaio ukatu primak kobratzea, mozkinetan akzioen bidez parte hartzea, formazioa jasotzea, birsailkatzea, lan-esleipen eta -sailkapenetan parte hartzea, kualifikazio profesionala eskuratzea, langile gisa aurrera egitea, lanorduak, egiten denaren ebaluazioa¹³⁴² edo kontratua aldatzea edo berritzea, baldin eta hori guztia arrazoi hauetako batengatik gertatzen bada: langilearen jatorria, sexua, ohiturak, sexu-orientazioa, genero-identitatea, adina, familia-egoera edo haurdun egotea, ezaugarri genetikoak, egoera ekonomikoak ekarritako kalteberatasun-egoeraren bat —egoera hori eragin duenak jakin zein ez—, langilea —egiaz nahiz ustez— etnia, nazio, arraza edo erlijio jakin bateko kide izatea edo ez izatea, iritzi politikoak, sindikatu- edo mutualitate-jarduerak, erlijio-sinesmenak, itxura fisikoa, deitura, bizilekua, banku-helbideratzea, osasun-egoera, autonomia galdu izana, zailtasunen bat edukitzea, edo frantsesaz bestelako hizkuntzaren batean mintzatzea, edo salatzailea, bideratzailea edo salatzaile bati lotutako pertsona izatea, hurrenez hurren, Gardentasunari, ustelkeriaren aurkako borrokari eta bizitza ekonomikoaren modernizazioari buruzko 2016ko abenduaren 9ko 2016-1691 Legearen 6-I artikulua eta 6-1 artikulua 1. eta 2. zenbakien arabera¹³⁴³.

---

¹³⁴¹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006072050?etatTexte=VIGUEUR

¹³⁴² Salatzaileen Babesa hobetzeari buruzko 2022ko martxoaren 21eko 2022-401 Legearen 10.1 artikulua egindako aldaketa.

<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000045388745>

¹³⁴³ Salatzaileen Babesa hobetzeari buruzko 2022ko martxoaren 21eko 2022-401 Legearen 10.2 artikulua egindako aldaketa.

<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000045388745>

II. LIBURUA

Lan-kontratua

II. TITULUA

Lan-kontratua eratzea eta betearaztea

I. KAPITULUA

Lan-kontratua eratzea

1. atala

Xedapen orokorrak

L1221-3 artikulua

Lan-kontratua frantsesez eratu eta idatzi beharko da.

Baldin eta kontratuak objektutzat daukan enplegua termino atzerritar baten bitartez baino ezin izenda badaiteke, eta termino horrek ez badu ordainik frantsesez, termino atzerritarraren berri eman beharko da frantsesez lan-kontratuan bertan.

Baldin eta soldatako langilea atzerritarra bada, eta kontratuan bertan horren berri ematen bada, kontratua langilearen hizkuntzara itzuli beharko da, hark hala eskatuz gero. Bi testuak berdin-berdin joko dira benetakotzat. Bi testuak bat ez badatoz, soldatako langile atzerritarraren hizkuntzan idatzitako kontratua soilik erabili ahal izango da haren kontra egiteko.

Enplegatzailleak ezin izango du lan-kontratuko ezein klausula erabili soldatako langilearen kontra, baldin eta kontratuan artikulua hau aintzat hartzen ez bada.

XXV. TITULUA

Frantzian kokaturik ez dauden enpresek aldi baterako lekualdaturiko soldatako langileak

II. KAPITULUA

Lekualdaketaren baldintzak eta araudi aplikagarria

2. atala

Araudi aplikagarria

L1262-4-5 artikulua

L. 4532-10 artikulua barnean hartzen dituen eraikuntzako eta ingeniaritza zibileko obrei dagokienez, obra-zuzendariak L. 1262-4 artikuluekin bat etorritik aplikagarria zaien araudia jakinarazi beharko die lekualdaturiko soldatapeko langileei, eta jakinarazpena langunean bertan ikusgai jarri. Lekualdaturiko soldatako langileak zein estatutakoak diren, estatu bakoitzeko hizkuntza ofizialetako batera itzuli eta langileen esku jarri beharko da jakinarazpena.

Dekretu baten bidez zehaztu beharko da betebeharrak hori nola gauzatu, batez ere lehen apartatua aipatzen den informazioaren edukiari dagokionez.

L1262-5 artikulua

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira:

[...]

7. L. 1263-7 artikulua aplikazio-baldintzak, batez ere frantsesera itzuli beharreko dokumentuen nondik norakoak eta dokumentuok Frantzian kontserbatzeko moduak.

3. atala

Lekualdaketaren baldintza bereziak

L1262-6 artikulua

Hargatik eragotzi gabe L. 1262-3 artikulua eta kapitulu honetako 2. atala, baldin eta enplegatzaileek, aparteko kasuren batean, soldatako langile bat edo gehiago lekualdatzen badituzte L. 1262-1 artikuluko 1. eta 2. zenbakietan iraupen laburreko prestazio eta eragiketei buruz ezartzen diren baldintzekin bat etorriz, eta soldatako langileok Lan Ministerioaren erabaki baten bidez zehazturiko zerrendan ageri diren jarduera profesionaletako batean badihardute, L. 1262-2-1 artikuluko I. eta II. zenbakietan ezartzen diren betebeharren dispensa emango zaie enplegatzaileoi.

Frantzian denbora-tarte jakin batean jarduera profesional bakoitzak gehienez ere zenbat iraungo duen zehaztu beharko da artikuluko lehen apartatuan aipatzen den erabakiaren bidez.

Lehen apartatuan aipatzen diren enplegatzaileei L. 1263-7 artikulua aplikatzearen ondorioz zer-nolako egokitzapenak dagozkien, halakorik badagokie behintzat, Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztu beharko da, batez ere frantsesera itzuli beharreko dokumentuen nondik norakoak eta dokumentuok Frantzian kontserbatzeko moduak.

III. KAPITULUA

Kontrola

L1263-7 artikulua

Soldatako langileak Frantzian bertan lekualdatu nahi dituen enplegatzaileak, edo L. 1262-2-1 artikuluko II. zenbakian aipatzen den haren ordezkariak, titulu honetako xedapenekin bat datorrela egiaztatzen duten dokumentuak frantsesezko itzulpen eta guzti entregatu beharko ditu prestazioa eskatu behar dueneko lan-ikuskatzailetzan.

III. LIBURUA

Barne-erregelamendua eta diziplinazko zuzenbidea

II. TITULUA

Barne-erregelamendua

I. KAPITULUA

Edukia eta baliozkotze-baldintzak

L1321-6 artikulua

Barne-erregelamendua frantsesez idatzi beharko da. Dokumentuarekin batera, hura atzerriko hizkuntza batera edo gehiagotara itzuli eta itzulpenak ere aurkeztu ahal izango dira.

Berdin jokatu da soldatako langileari betebeharren bat dakarkion dokumentu ororekin edo bere lanerako ezagutzea beharrezkoa den zeinahi xedapenekin.

Xedapenok ez zaizkie aplikatuko atzeritik datozen edo atzeritarrentzat diren dokumentuei.

II. ZATIA

Lan-harreman kolektiboak

II. LIBURUA
Negoziazio kolektiboa - Lan-konbentzio eta -akordio kolektiboak

III. TITULUA
Lan-konbentzio eta -akordio kolektiboak negoziatzeko eta burutzeko baldintzak

I. KAPITULUA
Baliozkotze-baldintzak

2. atala
Baldintza formalak

L2231-4 artikulua

Lan-konbentzio eta -akordioak, bai eta enpresa edo establezimenduko konbentzioak ere, den-denak frantsesez idatzi beharko dira.

Ezin izango da erabili konbentzio eta akordio horietako klausularik soldatako langilearen kontra, baldin eta atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik badago.

IV. TITULUA
Enpresa-batzorde europarretako edo Europar Batasuneko enpresetako langileei informazioa eman eta kontsultak egiteko prozedura

III. KAPITULUA
Akordiorik ezean sortu beharreko batzordea

4. atala
Funtzionamendua

L2343-17 artikulua

Soldatako langileen ordezkarietako frantsesezko bertsio eta guzti entregatu beharko zaizkie dokumentu guztiak.

V. TITULUA

Soldatako langileen parte-hartzea sozietate europarretan eta enpresa-batzorde europarretan

III. KAPITULUA

Enpresa-batzorde europarra eta, akordiorik ezean, langileen parte-hartzea nola gauzatu

1. atala

Enpresa-batzorde europarra

4. AZPIATALA

Funtzionamendua

L2353-21 artikulua

Soldatako langileen ordezkarietako frantsesezko bertsio eta guzti entregatu beharko zaizkie dokumentu guztiak.

III. LIBURUA

Langileen ordezkari-taldeen instituzioak

XXV. TITULUA

Soldatako langileen parte-hartzea sozietate kooperatibo europarretan eta sozietate kooperatiboen batzordeetan

II. KAPITULUA

Soldatako langileek negoziatio-talde bereziaren akordioz parte hartzea sozietate kooperatibo europarretan

1. atala

Negotio-talde berezia

3. AZPIATALA

Funtzionamendua

L2362-8 artikulua

Soldatako langileen ordezkarietako frantsesezko bertsio eta guzti entregatu beharko zaizkie dokumentu guztiak.

V. ZATIA

Enplegua

II. LIBURUA

Zenbait langile-kategoriari aplikagarriak zaizkion
xedapenak

II. TITULUA

Langile atzerritarrak

I. KAPITULUA

Soldatako langile atzerritarren enplegua

2. atala

Langile atzerritarrak Frantzian sartzea

L5221-3 artikulua

Soldatako langile gisa Frantzian sartu nahi duten atzerritarrek, baldin eta bertan modu iraunkorren bizitzeko nahia adierazten badute, frantses nahikoa dakitela egiaztatu beharko dute aurretiaz izandako esperientzia balioztatuz, edo hitzeman beharko dute Frantzian bizitzen jarri ondoren ikasiko dutela frantsesa.

III. KAPITULUA

Immigrazioaren eta Integrazioaren Frantziako Bulegoa

1. atala

Eginkizunak eta eginkizunok egikaritzea

L5223-1 artikulua

Frantzian modu iraunkorren egoteko baimen-txartela lehen aldiz lortzen duten atzerritarrei lurralde osoan harrera egiteaz arduratzen den zerbitzu publikoa da Immigrazioaren eta Integrazioaren Frantziako Bulegoa.

Bulegoaren eginkizuna izango da, halaber, honako hauekin loturiko administrazio-, osasun- eta gizarte-ekintza hauetan parte hartzea:

[...]

6. Atzerritarrak Frantzian integra daitezen lortzea, Frantzian modu iraunkorren egoteko baimen-txartela ematen zaienetik hasi eta bost urteko epean, eta frantsesa ikasteko edo hobetzeko baliabideak haien beharrianetara egokitzea eta baliabide horiek eskaintzea, eta, horretan, hala badagokio, beste eragile batzuekin elkarlanean jardutea, atzerritarren egonaldiak zenbanahi irauten duela ere;

[...]

III. LIBURUA

Lan eta Enplegu Zerbitzu Publikoa

III. TITULUA

Enplegu-eskaeren eta eskaintzen hedapena eta publizitatea

I. KAPITULUA

Debekuak

L5331-4 artikulua

Debekatuta dago etxez etxeko lan edo enplegu-eskaintzak egunkari, aldizkari edo noizean behingo argitalpenetan argitaratzea, edo haiek zeinahi komunikazio-bideren bitartez jendeari helaraztea, baldin eta atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik badaude.

Baldin eta eskaintzen den lan edo enplegu hori termino atzerritar baten bitartez baino ezin izenda badaiteke, eta termino horrek ez badu ordainik frantsesez, terminoak zer esan nahi duen ahalik eta modurik zehatzenean azaldu beharko da, terminoak L. 5331-3 artikulua zentzuan inolako akatsik eragin ez dezan.

Aginduok Frantzian bertan betearaztekoak diren zerbitzuei aplikatuko zaizkie, eskaintza-egilearen edo enplegatzailearen nazionalitatea zeinahi dela ere, bai eta Frantziatik kanpora betearaztekoak diren zerbitzuei ere, baldin eta eskaintza-egilea edo enplegatzailea frantsesa bada, nahiz eta, halakoetan, proposaturiko enplegua lortzeko baldintza ezinbestekoa izango den atzerriko hizkuntza bat bikain jakitea.

Dena den, beren jardunean, erabat edo neurri batean, atzerriko hizkuntzaren bat erabili ohi duten hedabide eta argitalpenetako zuzendari edo arduradunek, Frantzian egon arren, hizkuntza horretan idatzirik dauden enplegu-eskaintzak argitaratu ahal izango dituzte.

VI. ZATIA

Bizitzan zeharreko lanbide-heziketa

I. LIBURUA

Lanbide-heziketa eta -orientazioaren printzipio orokorrak eta antolaketa instituzionala

I. TITULUA

Printzipio orokorrak

I. KAPITULUA

Lanbide-heziketa eta -orientazioaren helburuak eta edukiak

1. atala

Bizitzan zeharreko lanbide-heziketa

L6111-2 artikulua

L. 6111-1 artikuluko lehen apartatuan aipatzen diren ezagutzak eta gaitasunak Hezkuntzaren Kodearen L. 122-1-1 artikuluan oinarritzen dira, eta artikulua hori garatzen etaosatzen dute.

Bizitzan zeharreko lanbide-heziketan, analfabetismoari aurre egitearen eta frantsesa ikasi eta hobetzearen aldeko ekimenak jarri beharko dira martxan, bai eta gaitasun digitalak eskuratzearen aldekoak ere. Zerbitzu publikoek, lurralde-kolektibitateek eta lurralde-kolektibitateen elkarteek, enpresek eta haien instituzio sozialek, sindikatuek eta elkargo profesionalek, bakoitzak dagokion ekintza-eremuan, ekimenok guztiok sortzeko eta martxan jartzeko lanetan esku hartu beharko dute.

VII. ZATIA

Zenbait lanbide eta jarduerari buruzko xedapen bereziak

I. LIBURUA

Kazetaritzaren, ikuskizunen, publizitatearen eta modaren alorretako langileak

I. TITULUA

Kazetaritzaren alorreko langileak

I. KAPITULUA

Aplikazio-eremua eta definizioak

2. atala

Definizioak

L7111-4 artikulua

Kazetari profesionalen parekotzat joko dira erredaktore, erredaktore-itzultzaile, takigrafo-erredaktore, erredaktore-berrikusle, berriemaile-diseinatzaile eta berriemaile-argazkilari gisa lan egiten duten profesionalak, salbu publizitate-agentek eta, beren egitekoa zeinahi dela ere, noizean behingo kolaboratzaile gisa diharduten pertsonak.

VIII. ZATIA

Lan-arloko legeriaren aplikazioa kontrolatzea

II. LIBURUA

Legez kontrako lanari aurre egitea

VII. TITULUA

Legez kontrako lana kontrolatzea

I. KAPITULUA

Agenteen eskumenak

1. atala

Xedapen erkideak

L8271-3 artikulua

Eskulan atzerritarrari eta langileak nazio batetik bestera lekualdatzeari buruzko erregelamendua betetzen den ala ez kontrolatzeko, L. 8271-1-2 artikuluan aipatzen diren kontrol-zerbitzuetako agenteek zinpeko interprete baten laguntza eskatu ahal izango dute —zehatz esatera, Zigor Prozeduraren Kodearen 157. artikuluan aipatzen diren zerrendetako batean izena emana duen batena—, baldin eta agenteok ez badituzte polizia edo jendarme nazionalen zerbitzuak ordezkutzen.

Artikulu honetako lehen apartatuan aipatzen diren kontrol-zerbitzuetako agenteek, baldin eta kode honen L. 8113-1 artikuluan aipatzen diren baldintzekin bat datozen establezimenduetan sartzeko eskubidea badute, zinpeko interprete baten laguntza jaso ahal izango dute.

IX. TITULUA

Eraikuntza-lanetako eta herri-lanetako soldatako langileen aitorpena eta identifikazio profesionaleko txartela

KAPITULU BAKARRA

L8291-1 artikulua

[...]

Informatikaren eta Askatasunen Batzorde Nazionalaren aurretiazko irizpenean oinarriturik, Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztu beharko dira identifikazio profesionaleko txartela emateko modalitateak, bai eta haietan ageri diren soldatako langileei buruz eman beharreko informazioa ere. Dekretu horrexen bitartez zehaztu beharko da, halaber, zer informazio-mota eman behar den Frantzian bertan lekualdaturiko langileei buruz L. 1262-4 artikulua araberak haiei aplikatzeko den erregelamenduan oinarriturik, bai eta informazioa zer dokumenturen bitartez jakinarazi beharko den ere, zeinak langileek ulertzen duten hizkuntzaren batean idatzirik egon beharko baitu, identifikazio profesionaleko txartelarekin batera bidaltzeko.

8.1.20. Lurralde-kolektibitateen Kode Orokorra¹³⁴⁴

I. ZATIA Xedapen orokorrak

I. LIBURUA Deszentralizazioaren printzipio orokorrak

TITULU BAKARRA Lurralde-kolektibitateen administrazio askea

I. KAPITULUA Administrazio askearen printzipioa

I. atala

Xedapen orokorrak eta eskumenen egikaritze bereizia¹³⁴⁵

L1111-4 artikulua

[...]

Udalerri, departamendu, erregio eta estatus berezia duten kolektibitateen artean banatuko dira gizon eta emakumeen arteko berdintasunaren, kulturaren, kirolen, turismoaren, hizkuntza erregionalen sustapenaren eta herri-heziketaren alorreko eskumenak.

[...]

---

¹³⁴⁴ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070633?etatTexte=VIGUEUR

¹³⁴⁵ Bereizketari, deszentralizazioari, deskontzentrazioari eta toki-ekintza publikoa sinplifikatzeko zenbait neurriri buruzko otsailaren 21eko 2022-217 Legearen 1.1 artikulua txertatua.

III. ZATIA

Departamendua

IV. LIBURUA

Zenbait departamenduri buruzko xedapen bereziak

II. TITULUA

Tokian tokiko zenbait zerbitzu publikori buruzko berariazko xedapenak

VI. KAPITULUA

Ikus-entzunezko komunikazioa

L1426-1 artikulua

Komunikazio-askatasunari buruzko 1986ko irailaren 30eko 86-1067 Legean aurreikusitako baldintzetan, lurralde-kolektibitateek edo haien taldeek telebista-zerbitzu bat editatu ahal izango dute, zeina erabiliko baita tokiko bizitzari buruzko informazioak emateko edo hizkuntza erregionalak sustatzeko, eta lurreko bide hertziarrez edo Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileak¹³⁴⁶ esleitutako maiztasunetatik ezein erabiltzen ez duen sare baten bidez.

III. TITULUA

Alsaziako Kolektibitate Europarra

KAPITULU BAKARRA

L. 3431-4 artikulua

Alsaziako Kolektibitate Europarrak, Hezkuntza Ministerioak eskaintzen dituen eskola-orduen osagarri gisa, bere erregioko hizkuntza eta kulturari buruzko hautazko ikasgai bat eman ahal izango du Hezkuntzaren Kodearen L. 312-10 artikuluan aipatzen den konbentzioaren bidez ezarritako modalitateen arabera, eta ikasgai hori bere lurraldean eta eskolatze-aldi osoan eskaini.

Ikasgai hori emateko, Alsaziako Kolektibitate Europarrak irakasle elebidunak kontratatu ahal izango ditu.

Alsazian aleman estandarra eta haren aldaera dialektalak irakasteko batzorde estrategiko bat sortu ahal izango du Alsaziako Kolektibitate Europarrak, errektoretzak eta tartean diren lurralde-kolektibitateek osatua. Batzorde horrek eginkizun nagusizat hartuko ditu aleman estandarra eta haren aldaera dialektalak sustatzea, alemanaren irakaskuntza ebaluatzea, eta kulturaren eta gazteriaren alorreko politika publikoekiko interakzioa erraztea.

---

¹³⁴⁶ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

IV. ZATIA

Erregioa

II. LIBURUA

Erregioaren eskudantziak

II. TITULUA

Erregioko Kontseiluaren eskumenak

KAPITULU BAKARRA

Xedapen orokorrak

L4221-1 artikulua

Erregioko Kontseiluak legeak ematen dizkion eskumenen barruan hartzen dituen erabakien bidez arautuko ditu bere erregioko auziak.

Erregioko garapen ekonomiko, sozial, sanitario, kultural eta zientifikoa sustatzeko eskumena izango du, bai eta etxebizitza bat izateko eta bizimodua hobetzeko bideak eta herri-hirietako bizitzarekin eta hirigintzaren alorreko berrikuntzekin lotutako neurriak babestekoa, bertako hezkuntza-politikak bultzatzekoa, erregioa osatzen duten lurraldeak antolatzekoa eta beren arteko berdintasuna bermatzekoa ere, eta erregioaren identitate eta hizkuntzen zaintza ziurtatzekoa ere bai, departamendu eta udalerrien osotasuna, autonomia eta eskudantziak errespetatuz.

Estatuari, gainerako lurralde-kolektibitateei eta erregioko establezimendu publikoei dagozkien jarduerak osatze aldera, Erregioko Kontseiluak zenbait ekintza martxan jartzeko ahala izango du, betiere Estatuaren, udalerrien, departamenduen eta erregioen artean eskumenak nola banatu zehazten duten legeek ezarritako eremu eta baldintzekin bat etorritik. ¹³⁴⁷ Proposamenok, L. 1111-3-1. artikuluan aipatzen den bereizketari buruzko arauak izan daitezke, hau da, erregioei aplikatzekoak zaizkien eskumenak esleitu eta egikaritzeari buruzko arauak, betiere egoera-desberdintasunak kontuan hartzeko.

Erregio baten, batzuen edo guztien eskumenekin, antolaketarekin eta funtzionamenduarekin lotuta indarrean edo eratzeko bidean dauden legezko edo erregelamenduzko xedapenak aldatzeari edo egokitzeari dagokionez, horren aldeko proposamenak aurkeztu ahal izango ditu erregio-mailako kontseilu batek —edo batek baino gehiagok, ebazpen konkordante baten bidez hala erabakiz gero—.

Erregio-mailako kontseilu horrek artikulua honetako laugarren apartatua aplikatzean hartutako proposamenen berri emango die ¹³⁴⁸ Estatuak erregioetan dituen ordezkariari eta, proposamenok legegintza-xedapenei buruzkoak badira, Batzar Nazionaleko eta Senatuko lehendakariari eta Erregioko Kontseiluko presidenteak bai lehen ministroari eta bai Estatuak erregioan duen ordezkariari.

---

¹³⁴⁷ Bereizketari, deszentralizazioari, deskontzentrazioari eta toki-ekintza publikoa sinplifikatzeko zenbait neurri buruzko otsailaren 21eko 2022-217 Legearen 2.a) artikulua txertatua

¹³⁴⁸ Bereizketari, deszentralizazioari, deskontzentrazioari eta toki-ekintza publikoa sinplifikatzeko zenbait neurri buruzko otsailaren 21eko 2022-217 Legearen 2.b) artikulua sartua.

Lehen ministroak jaso egingo ditu helarazten zaizkion proposamenak. Urteko txosten batek jasoko ditu proposamen horien ondorioak. Txosten hori jendaurrera azalduko da.¹³⁴⁹

IV. LIBURUA

Estatus berezia duten erregioak eta Korsikako lurralde-kolektibitatea

II. TITULUA

Korsikako lurralde-kolektibitatea

II. KAPITULUA

Antolaketa

4. atala

Korsikako Ekonomia, Gizarte, Ingurumen eta Kultura Auzietarako Kontseilua

1. AZPIATALA

Antolaketa

L4422-34 artikulua

I. Korsikako Kontseilu Betearazleak eta Korsikako Batzarrak laguntzaile izango dute Korsikako Ekonomia, Gizarte, Ingurumen eta Kultura Auzietarako Kontseilua.

Kontseiluko kideen kopurua ezingo da Korsikako Batzarreko kideena baino handiagoa izan. Hiru sail izango ditu:

[...]

-Kultura, Korsikera eta Hezkuntza Saila;

[...]

2. AZPIATALA

Eskudantziak

L4422-36 artikulua

Korsikako Kontseilu Betearazleko presidentek, honako gai hauei buruz ezer erabaki baino lehen, kontsulta egingo dio Korsikako Ekonomia, Gizarte, Ingurumen eta Kultura Auzietarako Kontseiluari:

[...]

-hezkuntzaren, kulturaren eta korsikeraren alorreko eskumenei buruzko ebazpenak;

[...]

---

¹³⁴⁹ Bereizketari, deszentralizazioari, deskontzentrazioari eta toki-ekintza publikoa sinplifikatzeko zenbait neurri buruzko otsailaren 21eko 2022-217 Legearen 2.c) artikulua sartua.

IV. KAPITULUA

Eskumenak

1. atala

Kultura-identitatea: Korsikako lurralde-kolektibitateari hezkuntzaren eta kulturaren alorrean dagozkion eskumenak

1. AZPIATALA

Hezkuntza

L4424-5 artikulua

Baldintza berberetan, Batzarrak korsikeraren eta Korsikako kulturaren irakaskuntza garatzeko plan bat sortuko du, eta Korsikako lurralde-kolektibitateak Estatuarekin burututako konbentzio baten bidez zehaztuko dira haren aplikazio-modalitateak.

[...]

2. AZPIATALA

Kultura eta komunikazioa

L4424-6 artikulua

Korsikako lurralde-kolektibitateak, Korsikako Ekonomia, Gizarte, Ingurumen eta Kultura Auzietarako Kontseiluari kontsulta egin ondoren, konbentzio bereziak burutuko ditu Korsikan egoitza duten ikus-entzunezkoen sektoreko sozietate publikoekin, telebistako eta irrati-difusioko saioak sustatzeko asmoz; saio horien helburua korsikera eta Korsikako kultura garatzea izango da, eta Korsikako lurraldean ikusi ahal izango dira saio horiek.

Era berean, kulturaren eta komunikazioaren alorreko jarduerak ere bultzatu ahal izango ditu Estatuaren laguntzarekin; jarduerok lankidetzaren deszentralizatuaren esparrukoak izango dira, eta Europar Batasuneko eta eremu mediterraneoko kide diren estatuetakoa herritarrak diren pertsona publiko zein pribatuekin batera aterako dira aurrera.

III. TITULUA

Itsasoz haraindiko erregioak

III. KAPITULUA

Eskudantziak

1. atala

Erregioko Kontseiluaren eskumenak

L4433-1 artikulua

Erregioko Kontseiluak legeak ematen dizkion eskumenen barruan hartzen dituen erabakien bidez arautuko ditu bere erregioko auziak.

Erregioko garapen ekonomiko, sozial, sanitario, kultural eta zientifikoa sustatzeko eskumena izango du, bai eta etxebizitza bat izateko eta bizimodua hobetzeko bideak eta herri-hirietako bizitzarekin eta hirigintzaren alorreko berrikuntzekin lotutako neurriak babestekoa, bertako hezkuntza-politikak bultzatzekoa, erregioa osatzen duten lurraldeak antolatzekoa ere, eta erregioaren identitate eta hizkuntzen zaintza

ziurtatzekoa ere bai, departamendu eta udalerrien osotasuna, autonomia eta eskudantziak errespetatuz.

4. atala
Kultura-jarduerak

L4433-25 artikulua

-Kultura, Hezkuntza eta Ingurumen Auzietarako Kontseiluaren aurretiazko irizpenean oinarriturik, Erregioko Kontseiluak erabaki beharko du hizkuntza eta kultura erregionalekin lotutako zer-nolako hezkuntza- eta kultura-jarduera osagarriak antolatuko diren erregioaren eskumenpeko ikastetxeetan.

Tartean diren ikastetxeen lanorduen barruan lantzekoak izango dira jarduera horiek, hautazkoak izango dira, eta inola ere ezin izango dira izan Estatuak definituak dituen ikasketa- eta prestakuntza-programen kontrakoak edo haien ordezkaintzekoak.

[...]

2. AZPIATALA
Kultura-garapena

L4433-27 artikulua

Guadalupe, Mayotte eta Réunion erregioek kulturaren alorrean martxan jartzekoak direla iruditzen zaizkien ekimenak definitu ahal izango dituzte, lurralde-kolektibitateen eta Kultura, Hezkuntza eta Ingurumen Auzietarako Kontseiluaren irizpenetan oinarriturik edo, hala badagokio, haiek hala proposaturik.

Horretarako, Erregioko Kontseiluak erregio-mailako kultura-programa bat egingo du, batez ere erregioko hizkuntzei, literaturari, arte plastikoei, musikari eta zinemari buruzkoa.

Erregio bakoitzak bere lurraldeko ondarea aintzat hartzen eta garatzen dela bermatu beharko du. Ondarearen Kodearen L. 612-1 artikulua araberaren ondarearen eta guneen babeserako ezarritako erregio-batzordeak arduratuko dira ondarearen babesa definitzeaz eta programatzeaz, eta itsasoz haraindiko erregioetan Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez definituko da haien osaera.

VI. ZATIA

Konstituzioaren 74. artikulua

dauden itsasoz haraindiko kolektibitateak

III. LIBURUA

San Martin

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

IV. KAPITULUA

Eskumenak

LO6314-9 artikulua

Kolektibitateak, Lurrealde Kontseiluaren ebazpen baten bidez, bertako haur-eskoletan eta lehen hezkuntzako ikastetxeetan ikasgai osagarri bat ingelesez eskaintzeko baldintzak zehaztuko ditu, horrek, San Martin erregioko kultura-berezitasunak kontuan harturik, frantsesa ikastea erraztu dezan.

Ebazpen hori Lurrealde Kontseiluko kideen gehiengo osoz hartu beharko da.

LO6314-10 artikulua

Kolektibitateak, Lurrealde Kontseiluaren ebazpen baten bidez, frantsesaren irakaskuntzarako plan bat hartu beharko du, San Martin erregioko kultura-berezitasunak kontuan hartzen dituena. Plan horren modalitateak zehazteko, lurrealde-kolektibitateak konbentzio bat burutuko du Estatuarekin, eta konbentzio horretan zehaztuko dira beharrezkoak izan litezkeen ekintza lagungarri guztiak, irakasleen hasierako eta etengabeko prestakuntzari dagozkionak batez ere.

8.1.21. Mayotteko Aduanen Kodea¹³⁵⁰

III. TITULUA Merkantziak aduanan aurkeztea

I. KAPITULUA Inportazioa

1. atala Itsasoko garraioak

51. artikulua

1. Itsasontzia portura iristen denetik hasi eta hogeita lau orduko epean, kapitainak dokumentu hauek aurkeztu beharko ditu aduana-bulegoan:

A) Adierazpen labur gisa:

- zama-manifestua eta, halakorik bada, haren itzulpen ziurtatua;

[...]

2. atala Aireko garraioak

55. artikulua

[...]

2. Dokumentu hori, eta, halakorik bada, baita haren itzulpen ziurtatua ere, adierazpen labur gisa entregatu beharko da aireportuko aduana-bulegoan hegazkinak lur hartzearekin batera, edota, baldin eta hegazkina bulegoa ireki aurretik iritsi bada, aduana-bulegoa ireki bezain laster.

---

¹³⁵⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071645?etatTexte=VIGUEUR

8.1.22. Meatzaritzaren Kodea (berria)¹³⁵¹

I. LIBURUA

Meatzeen lege-araubidea

IX. TITULUA

Beste gizarte-xedapen batzuk

II. KAPITULUA

Meatzarien ordezkariak

3. atala

Hauteskundeak

L192-12 artikulua

Baldin eta frantsesez irakurtzen eta idazten badakite, beren barrutiko instalazioetara bisitan joatea galarazten dien ezintasun fisikorik ez badute eta haien eskubide zibilen kontrako debeku, gabetze edo ezgaitasunik ez badago indarrean, hautagarri izango dira:

1. Meatze edo harrobietan —edo praktikan meatzeetako arriskuen berri jakitea beharrezkoa den beste lanposturen batean— gutxienez bost urte lanean eginak dituzten langileak, gutxienez hiru meatzari kualifikatu gisa, baldin eta hautetsi izango diren barrutian edo enpresa beraren mendekoa den besteren batean gutxienez hiru urte lanean eginak badituzte;

2. Meatze edo harrobietan —edo praktikan meatzeetako arriskuen berri jakitea beharrezkoa den beste lanposturen batean— gutxienez bost urte lanean eginak dituzten langile ohiak, gutxienez hiru meatzari kualifikatu gisa, eta hautetsi izango diren barrutian edo enpresa beraren mendekoa den besteren batean gutxienez hiru urte lanean eginak dituztenak, baldin eta hamar urte jarraian baino gehiago eman badituzte langile gisa edo meatzarien ordezkari gisa, eta jada utzia badiote beste barruti bateko meatzarien ordezkari izateari.

[...]

---

¹³⁵¹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000023501962?etatTexte=VIGUEUR

8.1.23. Merkataritza Kodea¹³⁵²

I. LIBURUA

Merkataritza, orokorrean

II. TITULUA

Merkatariak

III. KAPITULUA

Merkatarien betebeharrak orokorrak

1. atala

Merkataritza-erregistroa eta sozietateen erregistroa

1. AZPIATALA

Immatrikulazioa egitera beharturik dauden pertsonak

123-22 artikulua

Kontabilitate-dokumentuak eurotan eta frantsesez finkatuko dira.

[...]

III. TITULUA

Artekariak, kudeatzaileak, garraiolariak, merkataritza-agentek eta etxez etxeko saltzaile autonomoak

I. KAPITULUA

Artekariak

1. atala

Artekariak, orokorrean

L131-1 artikulua

Artekariak izan daitezke: lehengai-artekariak, artekari-interpretak eta itsasontzi-gidariak, eta lehorreko nahiz itsasoko garraioaren alorreko artekariak.

---

¹³⁵² Jatorrizko testua: 1807ko irailaren 10eko Lege-dekretua.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000005634379?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF

III. LIBURUA

Salmenta-motak eta eskusibotasun-klausulak

II. TITULUA

Enkante publiko bidezko salmentak

I. KAPITULUA

Enkante publiko bidezko ondasun higigarrien borondatezko salmenta

2. atala

Europar Batasuneko kide diren estatueta eta Europako Esparru Ekonomikoko kide diren estatueta herritarrek enkante publiko bidezko ondasun higigarrien borondatezko salmenta-jardueren alorreko zerbitzuak aske ematea

[...]

L. 321-25 artikulua

Beren herrialdean enkante publiko bidezko ondasun higigarrien borondatezko salmenta-jardueretan modu iraunkorrean aritzen diren pertsonak, Frantziara etorri, eta finkaturik dauden estatuan hitz egiten den edo diren hizkuntza ofizialetako edozeinetan mintzatu ahal izango dira, baina frantseseko itzulpenak aurkeztu eta, hala badagokio, zein organismo profesionalen mendean diharduten adierazi beharko dute.

2 bis atala¹³⁵³

Europar Batasuneko kide diren estatueta eta Europako Esparru Ekonomikoari buruzko Akordioan parte hartzen duten estatueta herritarrek enkante publikoetan altxariak beren borondatez saltzeko jardueretarako irispide partziala izatea

L321-28-1 artikulua

V. Jatorrizko estatuan zein hizkuntza edo hizkuntzak erabiltzen diren, estatu horretako titulu profesionalen egikaritzeko dira jarduerak. Irispide partzialaren onura duen profesionalak argi eta garbi adieraziko die zerbitzu-hartzaileei zein jarduerara arlo egikaritzeko baimena eman zaion.

---

¹³⁵³ Arte-merkatuaren araudia modernizatzeari buruzko 2022ko otsailaren 28ko 2022-267 Legearen 11. artikulua txertatua.

IV. LIBURUA

Merkataritza-efektuak eta bermeak

I. TITULUA

Merkataritza-efektuak

I. KAPITULUA

Kanbio-letra

1. atala

Kanbio-letraren sorrera eta forma

L. 511-1 artikulua

I. Kanbio-letrak hauek hartzen ditu barnean:

1. Tituluaren testuan bertan aipatzen den kanbio-letraren izendapena, titulu hori idazteko erabili den hizkuntzan adierazia;

[...]

II. KAPITULUA

Ordaindukoa

L. 512-1 artikulua

I. Ordaindukoak hauek hartzen ditu barnean:

1. Testuan bertan aipatzen den ordaindukoaren klausula edo tituluaren izendapena, titulu hori idazteko erabili den hizkuntzan adierazia;

[...]

VI. LIBURUA

Enpresen zailtasunak

IX. TITULUA

2015/848 Erregelamendua (EB), 2015eko maiatzaren
20koa, kaudimengabezia-prozedurei buruzkoa.
Kaudimengabezia-prozedura aplikagarriei buruzko
xedapen bereziak

III. KAPITULUA

Hartzekodun atzerritarren gaineko informazioa eta hartzekoen
aitorpena

L693-1 artikulua

Hartzekodun atzerritarrek, edo haiek aukeraturiko arduradun edo ordezkariak, bai eta, halakorik bada, Europar Batasuneko kide diren gainerako estatuetan irekiak dauden kaudimengabezia-prozeduretan hartzekodunen interesak ordezkatzeko aldera izendaturiko konkurtso-administratzaileak ere, jurisdikzio nazionalak izendatzen duen ordezkari judizialak jakinarazten dizkien lege-baldintzen arabera aitortuko dituzte beren hartzekoak. Horretan, L. 622-26 artikuluko xedapenak aplikatuko dira.

Baldin eta hartzeko osoaren edo zatiren baten kontrako aurkaratzerik badago, L. 622-27 artikuluko xedapenak aplikatuko dira. Artikulu honetan ezartzen den hogeita hamar eguneko epeari dagokionez, epe hori ez zaio aplikatuko hartzekoen aitortenaren eta galdatzen diren gainerako frogagiriaren itzulpenari.

8.1.24. Mutualitatearen Kodea¹³⁵⁴

II. LIBURUA

Aseguru-, berraseguru- eta kapitalizazio- eragiketen mutualitate eta batasunak

II. TITULUA

Mutualitateen eta batasunen eragiketak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. atala

Afiliazio-modalitateak

L221-6-3 artikulua

Erregelamendu edo kontratu kolektiboa eta mutualitateak izenpetzaileari edo bazkideari igorri beharreko argibideak, denak ere kode honetan aipatuak, frantsesez idatzirik aurkeztu beharko dira, argi eta ongi ikusteko moduan.

Frantsesaren erabileraren gaineko aurreko apartatuko xedapenak indargabetu eta baldin eta, L. 225-2 eta L. 225-8 artikuluekin bat etorriz, kontratuaren parte diren aldeek frantsesaz bestelako legeriaren bat aplikatzeko aukera badute, artikulua honen lehen apartatuan aipatutako dokumentuak frantsesa ez beste hizkuntza horretan idatzi ahal izango dira. Bi aldeek adostasunez aukeratu ahal izango da frantsesa ez den beste hizkuntza bat; horretarako, aski izango da izenpetzaileetako edo bazkideetako batek idatziz hala eskatzea.

Baldin eta kontratuaren parte diren aldeek aukerarik ez badute frantsesa ez beste legeria bat aplikatzeko, estatu emailean ofiziala den hizkuntzan edo hizkuntzetako batean idatzirik aurkeztu ahal izango dira dokumentuok, baldin eta aldeek ados badaude eta izenpetzaileetako edo bazkideetako batek idatziz hala eskatzen badu.

3. atala

Kontsumitzaileei aseguru-eragiketak urrutitik eskaintzea

L221-18 artikulua

[...]

III.

[...]

6. Mutualitatearen edo batasunaren eta haren bazkidearen arteko kontratu aurreko harremanak arautzen dituen legea, bai eta mutualitateak edo batasunak, bazkidearen adostasunez, erregelamenduak edo modu askean onetsitako kontratu kolektiboak indarrean dirauen aldian erabiliko duela hitzemandako hizkuntzari eta kontratuari berari aplikatzekoa den legea ere.

---

¹³⁵⁴ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006074067?etatTexte=VIGUEUR

[...]

8.1.25. Nekazaritzaren eta Itsas Arrantzaren Kodea¹³⁵⁵

VIII. LIBURUA

Nekazaritzaren arloko irakaskuntza, lanbide- heziketa eta garapena, eta ikerketa agronomikoa

I. TITULUA

Nekazaritzaren arloko irakaskuntza eta lanbide-heziketa

I. KAPITULUA

Nekazaritza-, basogintza-, natura- eta lurralde-ikasketekin
lotutako lanbide-heziketa eta irakaskuntza publikoari buruzko
xedapenak

1. atala

Xedapen orokorrak

L811-5 artikulua

[...]

L. 811-1 artikuluko 2. zenbakian definitzen diren eginkizunekin bat etorriz, nekazaritzaren arloko irakaskuntzak hizkuntza eta kultura erregionalen ezagutza eta hedapena sustatu beharko ditu horretarako beharra dagoen lekuetan.

III. KAPITULUA

Nekazaritzaren arloko kontratupeko ikastegi pribatuei buruzko
xedapenak

1. atala

Xedapen orokorrak

L813-2 artikulua

[...]

Lanbide-heziketako ikastegietan nekazaritza-, basogintza-, natura- eta lurralde-ikasketekin loturik ematen diren ikasgaiak erreferentziazko programa nazionalen arabera eskaini beharko dira, eta ikasgai bakoitzaren edukiak eta helburuak zehaztu eta finkatu beharko ditu edo Nekazaritza Ministerioak, edo Nekazaritza Ministerioak eta Hezkuntza Nazionalaren Ministerioak batera, edo Hezkuntza Nazionalaren Ministerioak. Ikasketa horiek zikloka antolatuko dira. Beharra dagoen lekuetan, hizkuntza eta kultura erregionalen ezagutza eta hedapena sustatzeko moduko jarduerak antolatu beharko dituzte ikastegiek.

---

¹³⁵⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/telecharger_pdf.do?cidTexte=LEGITEXT000022197698

[...]

IX. LIBURUA

Itsas arrantza eta itsas akuikultura

V. TITULUA

Itsasoz haraindiko erregioei buruzko xedapenak

I. KAPITULUA

Guadalupe, Guyana, Martinika, Réunion eta Mayotte

3. atala

Guyanari buruzko xedapen bereziak

L951-9 artikulua

Guyanan L. 943-6-1 artikulua aplikatzeari dagokionez:

1. Lehen bi apartatuak honela idatziko dira:

«Askatasunen eta atxiloketaren epaileak L. 943-4, L. 943-5, L. 943-6 eta L. 951-10 artikuluetan oinarriturik emandako autoak ziodunak izango dira, eta agintari eskudunari eta inputatuari jakinarazi beharko zaizkie, haiek zeinahi baliabideren bitartez instrukzio-salara igorri ahal izan ditzaten, jakinarazpena jasotzen dutenetik hasi eta bi eguneko epean. Inputatuak ez badaki frantses nahikorik, interprete baten laguntza jaso ahal izango du. Interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

»Inputatuak zenbanahi ohar bidali ahal izango ditu idatziz instrukzio-salara, edo han esateko dituenak entzun ditzaten eskatu»;

[...]

8.1.26. Osasun Publikoaren Kodea¹³⁵⁶

I. ZATIA

Osasunaren babes orokorra

I. LIBURUA

Pertsonen osasuna babestea

I. TITULUA

Erien eskubideak eta osasun-sistemaren erabiltzaileak

ATARIKO KAPITULUA

Pertsonaren eskubideak

L1110-13 artikulua

Prebentzio- eta zaintza-sistemetik urrun dauden pertsonen bakoitzaren berezitasunak aintzat harturik prebentziorako eta zaintzarako dituzten eskubideak bermatzea, horixe da osasun-bitartekaritzaren eta hizkuntza-interpretazioaren helburua.

Gaitasun, prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziako adierazleen bitartez definitu eta zehaztuko dira osasun-bitartekaritzaren eta hizkuntza-interpretazioaren arloetan diharduten eragileen esku-hartze modalitateak, bai eta eragileoi pertsonen osasun-laguntzarako protokoloetan dagokien lekua ere. Prebentzio- eta zaintza-sistemetik urrun dauden pertsonak osasun-bitartekaritzarekin eta hizkuntza-interpretazioarekin loturiko baliabideetara nola iritsi ere adierazle horiexen bitartez definituko da. Osasunaren Goi Agintaritzak zehaztu beharko ditu adierazleok.

Artikulu honen aplikazio-modalitateak dekretu baten bidez zehaztuko dira.

III. TITULUA

Ezaugarri genetikoaren azterketa, marka genetikoaren bidezko identifikazioa eta genetika-aholkulariak

II. KAPITULUA

Genetika-aholkulariak

L1132-4 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, genetika-aholkulariak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

---

¹³⁵⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006072665?etatTexte=VIGUEUR

L1132-5 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L1132-6 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du genetika-aholkulariak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

IV. ZATIA

Osasunaren arloko lanbideak

ATARIKO LIBURUA

Xedapen erkideak

ATARIKO TITULUA

Osasunaren arloko langileen eginkizunak

II. KAPITULUA

Kualifikazio profesionalen aitortpenari buruzko xedapen erkideak

3. atala

Sarbide partziala

L4002-5 artikulua

Hargatik eragotzi gabe atal honetan aurreikusitako xedapenak, establezimenduari buruzko xedapenak edo zerbitzuak aske emateari buruzkoak betetzen dituzten profesionalen eskubide, betebeharrak eta erantzukizun zibil berberak izango dituzte sarbide partziala adostua duten jardueretan aritzen diren profesionalak.

Bere lanean jarduteko, interesdunak jatorrizko estatuak bertako hizkuntzan idatzirik emandako titulu profesionala erabiliko du. Agintaritzak eskudunak titulu profesional horren frantsesezko itzulpena eskatu ahal izango du.

[...]

I. TITULUA

Medikuntzaren arloko lanbideak

I. KAPITULUA

Lanean jarduteko baldintza orokorrak

L4111-2 artikulua

I. Diploma, ikasketa-ziurtagiri edo titulu baten titularrak direnei diploma, ikasketa-ziurtagiri edo titulu hori lortu duten herrialdean mediku, dentista edo emagin gisa lanean jarduteko baimen indibiduala eman ahal izango die osasunaren gaineko ardura duen ministroak batzorde eskudunen irizpenetan oinarriturik, batez ere tartean diren mediku-elkargo eta -elkarte nazionalen ordezkarienean.

Lanbide, gai edo espezialitatetan antolaturiko ezagutzen egiaztatze-proba anonimoak gainditu beharko dituzte pertsona horiek, eta frantses-maila nahikoa dutela frogatu. Baldin eta, beren prestakuntzaz gain, beste hiru urte eman badituzte lanean eta baldin eta Ospitaleen Erreformari, Pazienteei, Osasunari eta Lurraldeei buruzko 2009ko uztailaren 21eko 2009-879 Legea argitaratu aurreko bi urteetan zehar Frantzian ordaindutako mediku-eginkizunetan jardun dutela frogatzea, frantses-maila nahikoa dutela frogatzearen eskakizuna aitortuko zaie Frantzian unibertsitatearteko espezialista-diploma lortua duten pertsonen. Erregelamenduzko xedapenen bidez zehaztuko dira egiaztatze-proba horien antolaketa-baldintzak. Osasunaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki baten bidez zehaztuko da lanbide, gai eta espezialitate bakoitzerako egiaztatze-probetan parte hartu ahal izango duten izangaien gehienezko kopurua, eta, horretan, Hezkuntzaren Kodearen L. 631-1 artikuluko hirugarren apartatuko xedapenekin eta frantses-maila egiaztatzeko irizpideekin bat etorritik, ikasle-kopuruaren bilakaera bera hartuko da kontuan.

[...]

L4111-3 artikulua

Baldin eta estatu atzerritar batek bere lurraldean lanean jarduteko eskubidea aitortzen badie sortzez frantsesak diren edo herritartasun frantsesa duten mediku, dentista eta emaginei, estatu horretako herritarrei ere beren lanean jarduteko baimena aitortu ahal izango zaie osasunaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki baten bidez, baldin eta estatu horrekin buruturiko akordioek horretarako ahala ematen badute eta goi-mailako irakaskuntzaren gaineko ardura duen ministerioak haien diplomen balio zientifikoa aitortzen badu.

Akordiook osasunaren gaineko ardura duen ministroaren onespenez burutuko dira, nahitaez izan beharko dute paritarioak eta herrialde bakoitzak bere lurraldean lanean jarduteko baimena zenbat mediku atzerritarri emango dien zehaztu beharko dute.

Baimenak indibidualak izango dira, eta sindikatu nazional eta mediku-elkarte interesdunen irizpenetan oinarriturik emango zaizkie erregelamenduz zehazturiko baldintzen arabera frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin duten medikuei. Baimenak noiznahi kendu ahal izango dira.

L4111-3-1 artikulua

Baldin eta Quebecek bere lurraldean lanean jarduteko eskubidea aitortzen badie Frantzian lanean jarduteko ahala ematen duen formazio-titulua duten mediku,

dentista edo emaginei, formazio-titulua Quebecen lortu duten profesionalei ere Frantzian lanean jarduteko baimena eman ahal izango zaie osasunaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki baten bidez, baldin eta mediku-elkarteek eta osasunaren gaineko ardura duen ministroak sinaturiko kualifikazio-aitortzen gaineko akordioek horretarako ahala ematen badute eta haien kualifikazio profesionalak Frantzian lanean jarduteko eskatzen direnen parekotzat jotzen badira.

Lanean jarduteko baimenak indibidualak izango dira, eta mediku-elkarte interesdunen irizpenetan oinarriturik emango zaie frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin duten medikuei. Medikuek Frantzian aplikagarriak diren arau profesionalak errespetatu beharko dituzte.

Artikulu honen aplikazio-modalitateak erregelamenduz zehaztuko dira.

L4111-5 artikulua

Agiria zein estatuk eman dien, mediku, dentista eta emaginek bertako hizkuntzan erabili ahal izango dute beren formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago. Interesdunak mediku-, dentista- edo emagin-titulu profesionala eduki beharko du.

[...]

II. KAPITULUA

Mediku-elkarteetan izena ematea eta eman beharreko zerbitzuen deklarazioa

1. atala

Mediku-elkarteetan izena ematea

L4112-2 artikulua

L. 4112-1 artikuluan aurreikusten diren mediku-elkarteetan izena eman nahi duten mediku, dentista edo emaginek frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin beharko dute.

Zalantzarik badu, interesdunak mediku-elkarteak departamenduan duen kontseiluko presidentearengana edo haren ordezkariarengana jo ahal izango du. Medikuek departamenduan duen kontseiluak edo interesdunak hala eskatuz gero, Erregioko Osasun Agentziako zuzendari nagusiak izendaturiko mediku, dentista edo emaginak egiaztatze-proba bat egin beharko du.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

2. atala

Eman beharreko zerbitzuen deklarazioa

L4112-7 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldeztu aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko

da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberkoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

Agiria zein estatuk eman dien, mediku, dentista eta emaginek bertako hizkuntzan erabili ahal izango dute beren formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

II. LIBURUA

Farmaziaren eta fisika medikoaren arloetako lanbideak

II. TITULUA

Farmaziaren arloko lanbideak

I. KAPITULUA

Lanbidearekin lotutako arauak

L4221-7 artikulua

Baldin eta Quebecek bere lurraldean lanean jarduteko eskubidea aitortzen badie Frantzian lanean jarduteko ahala ematen duen formazio-titulua duten farmazialariei, formazio-titulua Quebecen lortu duten profesionalak ere Frantzian lanean jarduteko baimena eman ahal izango zaie osasunaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki baten bidez, baldin eta mediku-elkarteek eta osasunaren gaineko ardura duen ministroak sinaturiko kualifikazio-aitortzen gaineko akordioek horretarako ahala ematen badute eta haien kualifikazio profesionalak Frantzian lanean jarduteko eskatzen direnen parekotasun jotzen badira.

Lanean jarduteko baimenak indibidualak izango dira, eta farmazialari-elkartearen irizpenetan oinarriturik emango zaie frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin duten farmazialariei. Farmazialariok Frantzian aplikagarriak diren arau profesionalak errespetatu beharko dituzte.

[...]

L4221-12 artikulua

Diploma, ikasketa-ziurtagiri edo titulu baten titularrak direnei diploma, ikasketa-ziurtagiri edo titulu hori lortu duten herrialdean farmazialari gisa lanean jarduteko baimen indibiduala eman ahal izango die osasunaren gaineko ardura duen ministroak, batez ere osasunaren arloko profesionalak osaturiko batzorde eskudunaren irizpenean oinarriturik.

Lanbide, gai edo espezialitatetan antolatu ahal izango diren ezagutzen egiaztatze-proba anonimoak gainditu beharko dituzte pertsona horiek, eta frantses-maila nahikoa dutela frogatu. Erregelamenduzko xedapenen bidez finkatuko dira izangaiek frantses-maila nahikoa dutela frogatzeko egiaztatze-proba horien antolaketa-baldintzak. Osasunaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki baten bidez zehaztuko da zenbat izangaik parte hartu ahal izango duten egiaztatze-proba horietan.

[...]

L4221-14 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, farmazialariak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

II. KAPITULUA

Mediku-elkarteetan izena ematea eta eman beharreko zerbitzuen deklarazioa

1. atala

Farmazialari-elkarteetan izena ematea

L4222-6 artikulua

Farmazialari-elkarteetan izena eman nahi duten farmazialariak frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin beharko dute.

Zalantzarik badu, interesdunak farmazialari-elkarteak departamenduan duen kontseiluko edo kontseilu zentralean presidentearengana edo haren ordezkariarengana jo ahal izango du. Farmazialari-elkarteak departamenduan duen kontseiluak edo interesdunak hala eskatuz gero, administrazio-agintaritzak eskudunak egiaztatze-proba bat egin beharko du.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

2. atala

Eman beharreko zerbitzuen deklarazioa

L4222-9 artikulua

Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko herritarra den farmazialariak, baldin eta estatu kide batean bizi bada eta estatu horretan legez badihardu lanean farmazialari gisa, farmazialari-elkartean izena emateko beharrik gabe farmazialari edo dagokion espezialitateko profesional gisa jardun ahal izango du Frantzian aldi batez edo noizean behin.

Egintza horiek betearazteko, aldeztu aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-egiaztzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

Zerbitzuok eskaintzen dituzten profesionalak Frantzian aplikagarriak diren arau profesionalak errespetatu beharko dituzte, eta diziplinaren arloko jurisdikzio-organoaren mende egongo dira.

Baldin eta ez badago L. 4221-4 eta L. 4221-5 artikuluek aplikatuz formazio-tituluen aitortza egiterik, profesionalaren kualifikazio profesionalak egiaztatu beharko dira hark zerbitzuak lehen aldiz eskaini baino lehen. Baldin eta alde handia badago profesionalaren kualifikazioen eta Frantzian farmazialari edo dagokion

espezialitateko profesional gisa jarduteko nahitaezkoztat jotzen den formazioaren artean, eta uste izatekoa bada horrek osasun publikoari kalte egin diezaiokeela, agintari eskudunek gaitasun-proba bat egin beharko diote profesionalari.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

IV. TITULUA

Farmaziako prestatzaileak eta ospitaleko farmaziako prestatzaileak

I. KAPITULUA

Farmaziako prestatzaileak eta ospitaleko farmaziako prestatzaileak

L4241-8 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, farmaziako prestatzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4241-11 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4241-12 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du farmaziako prestatzaileak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

L4241-15 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, ospitaleko farmaziako prestatzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4241-16 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4241-17 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du ospitaleko farmaziako prestatzaileak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberkoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

V. TITULUA

Fisikari medikoak

I. KAPITULUA

Lanbidearekin lotutako arauak

L4251-6 artikulua

[...]

Zerbitzuak eman behar dituen profesionalak bere hizkuntza-ezagutzei buruzko aitortpena aurkeztu beharko du eskabidearekin batera.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4251-7 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du fisikari medikoak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberkoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

III. LIBURUA

Osasun-laguntzaileak, zaintzaileak, puerikulturako laguntzaileak, anbulantzia-gidariak, dentista-laguntzaileak eta medikuntza-erregulazioko laguntzaileak¹³⁵⁷

I. TITULUA

Erizainak

I. KAPITULUA

Lanbidearekin lotutako arauak

L4311-8 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, erizainak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4311-17 artikulua

Bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du zerrendetan izena eman nahi duen erizainak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

L4311-22 artikulua

Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko herritarra den erizainak, baldin eta estatu kide batean bizi bada eta estatu horretan legez badihardu lanean zaintza orokorreko erizain gisa, L. 4311-15 artikuluan ezarritako formalitateei ekin beharrik gabe erizain gisa jardun ahal izango du Frantzian aldi batez edo noizean behin.

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

---

¹³⁵⁷ Osasun arloko profesionalengan konfiantza izateagatik arreta iristeko aukera hobetzeari buruzko 2023ko maiatzaren 19ko 2023-379 Legearen 14. artikulua emandako idazkera (JORF, 116. zenbakia, 2023ko maiatzaren 20ko alea).

Agiria zein estatuk eman dion, erizainak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

II. TITULUA

Masaje-emaile fisioterapeutak eta pedikuro-podologoak

I. KAPITULUA

Masaje-emaile fisioterapeutak

L4321-8 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, masaje-emaile fisioterapeutak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4321-9 artikulua

Bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du zerrendetan izena eman nahi duen masaje-emaile fisioterapeutak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

L4321-11 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

II. TITULUA

Masaje-emaile fisioterapeutak eta pedikuro-podologoak

II. KAPITULUA

Pedikuro-podologoak

L4322-2 artikulua

[...]

Bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du zerrendetan izena eman nahi duen pedikuro-podologoak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

Artikulu honen aplikazio-modalitateak dekretu baten bidez zehaztuko dira.

L4322-2-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, pedikuro-podologoak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4322-15 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

III. TITULUA

Terapeuta okupazionalak eta psikomotrizistak

I. KAPITULUA

Terapeuta okupazionalak

L4331-3-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, terapeuta okupazionalak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4331-6 artikulua

[...]

Zerbitzuak eman behar dituen profesionalak bere hizkuntza-ezagutzei buruzko aitortpena aurkeztu beharko du eskabidearekin batera.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

III. TITULUA

Terapeuta okupazionalak eta psikomotrizistak

II. KAPITULUA

Psikomotrizistak

L4332-2-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, psikomotrizistak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4332-6 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

III. KAPITULUA

Xedapen erkideak

L4333-2 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, beren lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituztela erakutsi beharko dute terapeuta okupazionalak eta psikomotrizistak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

IV. TITULUA Logopedak eta optometristak

I. KAPITULUA Logopedak

L4341-1 artikulua

Komunikazioaren, hizkuntzarekin lotutako alderdi guztien, kognizio matematikoaren, mintzamenaren, ahotsaren eta aho-aurpegi-masailen funtzioaren gaineko osasun- eta prebentzio-neurriak, azterketa medikoak eta arazoen tratamendua sustatu beharra dakar logopeda gisa jarduteak.

Sortzetiko arazoak, garapen-arazoak edo arazo hartuak dituzten adin guztietako pazienteak artatu beharko dituzte logopedek.

Pazientearen autonomia eta bizi-kalitatea babestea eta garatzea izango da haien helburu nagusia, bai eta pazienteak hizkuntzarekin duen harremana lehengora itzularaztea ere.

Logopeda gisa jarduteko, ezinbestekoa izango da hizkuntza bere alderdi guztietan ongi menderatzea.

Logopedak medikuaren aginduz jardun beharko du.

Presazko kasuetan, eta medikurik ezean, haren agindurik gabe ere logopediaren alorrean beharrezkoak izan litezkeen zaintzak emateko baimena izango dute logopedek. Horren ondoren, logopedak aipatu baldintzen arabera egindako azterketen eta emandako zaintzen berri eman beharko dio medikuari.

Medikuak kontrakorik esan ezean, zenbait tratamendu mediko ere aholkatu ahal izango ditu logopedak. Osasunaren eta gizarte-segurantzaren gaineko ardura duten ministerioek Medikuntzaren Akademia Nazionalaren irizpenean oinarriturik emandako erabaki baten bidez zehaztuko da tratamendu medikoon zerrenda.

Logopedek lanean jarduteko erabateko independentzia eta erantzukizuna izango dute, eta, horretan, L. 4341-9 artikuluan ezarritako arau profesionalekin bat etorriz jokatu beharko dute.

Modu autonomoan diagnostikoa eman eta zein tratamendu jarri erabaki beharko dute.

Sortzetiko arazoei, garapen-arazoei eta arazo hartuei dagokienez, ebaluazio eta tratamendu mediko egokienekin bat datozen teknikak eta trebetasunak aplikatu beharko dizkiete pazienteei, eta horren guztiaren koordinazioan parte hartu. Hasierako eta etengabeko prestakuntza-lanetan eta ikerketan ere parte hartu ahal izango dute.

Logopedia-jardueren ildo nagusiak Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez definituko dira, Medikuntzaren Akademia Nazionalaren irizpenean oinarriturik.

L4341-2-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, logopedak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4341-7 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4341-8 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela erakutsi beharko du logopedak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

II. KAPITULUA

Optometristak

L4342-2-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, optometristak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4342-5 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4342-6 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du optometristak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

V. TITULUA

Elektroirradiologia klinikoko manipulatzaileak eta laborategi klinikoko teknikariak

I. KAPITULUA

Elektroirradiologia klinikoko manipulatzaile-lanarekin lotutako arauak

L4351-3-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, elektroirradiologia klinikoko manipulatzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4351-8 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldeztu aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4351-9 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzia erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du elektroirradiologia klinikoko manipulatzaileak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

II. KAPITULUA

Laborategi klinikoko teknikari-lanarekin lotutako arauak

L4352-6 artikulua

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, osasunaren arloko profesionalak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana edo zein epaimahairen aurrean jaso izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4352-7 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzuak eman behar dituen profesionalak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana edo zein epaimahairen aurrean jaso izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4352-8 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du laborategi klinikoko teknikariak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

IX. TITULUA

Osasun-laguntzaileak, zaintzaileak, puerikulturako laguntzaileak, anbulantzia-gidariak, dentista-laguntzaileak eta medikuntza-erregulazioko laguntzaileak¹³⁵⁸

III ter KAPITULUA

Medikuntza-erregulazioko laguntzaileak

L. 4393-22. artikulua

Medikuntza-erregulazioko laguntzaileak bere prestakuntza-titulua erabil dezake titulu hori berari eman zion estatuko hizkuntzan. Titulu horrek agerrarazi behar du zein lekutan eta zein establezimendutan lortu den.

[...]

---

¹³⁵⁸ Osasun arloko profesionalengan konfiantza izateagatik arreta iristeko aukera hobetzeari buruzko 2023ko maiatzaren 19ko 2023-379 Legearen 14. artikulua emandako idazkera (JORF, 116. zenbakia, 2023ko maiatzaren 20ko alea).

L. 4393-23. artikulua

Medikuntza-erregulazioko laguntzailea Europar Batasuneko estatu kide bateko nazionala bada edo Europako Esparru Ekonomikoari buruzko Akordioan parte hartzen duen beste estatu bateko nazionala bada, eta medikuntza-erregulazioko laguntzailearen jarduerak legez egikaritzen baditu estatu kide batean edo Akordioaren parte den estatu batean, orduan medikuntza-erregulazioko laguntzaileak aldi baterako edo noizbehinka Frantzian gauzatu ahal izango ditu lanbide-egintzak.

[...]

Egintza horiek gauzatu ahal izateko, aldez aurreko adierazpena egin beharko da; adierazpen horrekin batera, egiaztagiria aurkeztu beharko dira, eta horien zerrenda osasun arloan eskumena duen ministroaren agindu bidez zehaztuko da. Zerbitzu-emaileak adierazpen bat erantsiko du, zerbitzua emateko behar diren hizkuntza-ezagutzei buruz.

[...]

»Art. L. 4393-24

Frantzian jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa ematerakoan, medikuntza-erregulazioko laguntzaileak lanbidean aritzeko behar diren hizkuntza-ezagutzak izan beharko ditu, bai eta Frantzian erabiltzen diren pisu- eta neurri-sistemei dagozkienak ere.

Hizkuntza menderatzeko kontrola egin beharreko jardueraren arabera izango da, eta lanbide-prestakuntza aitortutakoan egingo da.

XXV. TITULUA

Audioprotesistak, optikariak, eta zailtasunak dituzten pertsonentzako tresneria-, protesik- eta ortesik-egileak

I. KAPITULUA

Audioprotesistak

L4361-3 artikulua

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, audioprotesistak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4361-9 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4361-10 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du audioprotesistak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

II. KAPITULUA

Optikariak

L4362-2 artikulua

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, optikariak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4362-7 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4362-8 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du optikariak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

IV. KAPITULUA

Zailtasunak dituzten pertsonentzako tresneria-, protesir- eta ortesir-egileak

L4364-6 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasanaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4364-7 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko egagutzak dituela erakutsi beharko du L. 4364-1 artikuluan aipatzen diren lanbideetako batean diharduen profesionalak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

VII. TITULUA

Dietistak

I. KAPITULUA

Lanbidearekin lotutako arauak

L4371-3-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, dietistak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4371-7 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasanaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4371-8 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du dietistak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

VIII. TITULUA

Estatuaren eta erregioaren eskumen eta xedapen erkideak

I. KAPITULUA

Osasun-laguntzaileei aplikagarriak zaizkien zenbait xedapen

L4381-1-1 artikulua

Baldin eta Quebecen bere lurraldean lanean jarduteko eskubidea aitortzen badie Frantzian bai liburu honetan eta bai [L. 4241-1](#) eta [L. 4241-13](#) artikuluetan aipatzen diren lanbideetan jarduteko ahala ematen dien formazio-titulua duten pertsonei, formazio-titulua Quebecen lortu duten profesionalen ere Frantzian lanean jarduteko baimena eman ahal izango zaie osasunaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki baten bidez, baldin eta mediku-elkarteei eta osasunaren gaineko ardura duen ministroak sinaturiko kualifikazio-aitortzen gaineko akordioek horretarako ahala ematen badute eta haien kualifikazio profesionalak Frantzian lanean jarduteko eskatzen direnen parekotzat jotzen badira.

Lanean jarduteko baimenak indibidualak izango dira, eta Europar Batasuneko kide diren estatuetakoko herritarren kualifikazio profesionalen aitortpeneko aurreikusiriko prozeduren eta modalitateen arabera emango zaizkie erregelamenduz zehaztutako baldintzen arabera frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin duten medikuei. Frantzian aplikagarriak diren lan-baldintzen eta arau profesionalen mende egongo dira.

L4381-1-2 artikulua

Hargatik eragotzi gabe elkarrekotasuna eta nazioarteko akordioaren bat zentzu horretan berretsi izana, formazio-titulua Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide ez den estatu batean lortu duten pertsonei, baldin eta formazio-titulu horrek bai liburu honetan eta bai [L. 4241-1](#) eta [L. 4241-13](#) artikuluetan aipatzen diren lanbideetan jarduteko ahala ematen badie, Frantzian lanean jarduteko baimena eman ahal izango zaie. Baimen hori osasunaren gaineko ardura duen ministroak emango du, baldin eta jarduera profesionalen gaineko akordio edo tratatuek horretarako ahala ematen badiote eta izangaien kualifikazio profesionalak Frantzian lanean jarduteko eskatzen direnen parekotzat jotzen badira.

Lanean jarduteko baimenak indibidualak izango dira, eta Europar Batasuneko kide diren estatuetakoko herritarren kualifikazio profesionalen aitortpeneko aurreikusiriko prozeduren eta modalitateen arabera emango dira. Medikuek

erregelamenduz zehazturiko baldintzen arabera frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin beharko dute. Frantzian aplikagarriak diren lan-baldintzen eta arau profesionalen mende egongo dira.

[...]

IX. TITULUA

Zaintzaileak, puerikulturako laguntzaileak, anbulantzia-gidariak eta dentista-laguntzaileak

I. KAPITULUA

Zaintzaileak

L4391-3 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, zaintzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4391-4 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4391-5 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du zaintzaileak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

II. KAPITULUA

Puerikulturako laguntzaileak

L4392-3 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, puerikulturako laguntzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4392-4 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4392-5 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du puerikulturako laguntzaileak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

III. KAPITULUA **Anbulantzia-gidariak**

L4393-4 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, ambulanzia-gidariak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4393-5 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4393-6 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela erakutsi beharko du anbulantzia-gidariak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

III BIS KAPITULUA **Dentista-laguntzaileak**

L4393-13 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, dentista-laguntzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4393-14 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, dentista-laguntzaile zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4393-15 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du dentista-laguntzaileak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

VI. ZATIA

Osasunaren arloko establezimendu eta zerbitzuak

II. LIBURUA

Biologia medikoa

I. TITULUA

Definizioa eta printzipio orokorrak

III. KAPITULUA

Biologo medikoak

1. atala

Lanean jarduteko baldintzak

L6213-5 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du biologo medikoak.

8.1.27. Ondarearen Kodea¹³⁵⁹

L1 artikulua¹³⁶⁰

Halaber, ulertzen da kultura-ondare immaterialaren elementuak direla, Parisen 2003ko urriaren 17an onartutako kultura-ondare immateriala, bai eta hizkuntza-ondarea ere, hau da, frantsesa eta hizkuntza erregionalak babesteko nazioarteko hitzarmenaren 2. artikulua araber. Estatuak eta lurralde-kolektibitateek parte hartu beharko dute hizkuntza horiek irakasteko, zabaltzeko eta sustatzeko lanetan.

I. LIBURUA

Kultura-ondareari buruzko xedapen erkideak

I. TITULUA

Kultura-ondasunen babesak

I. KAPITULUA

Kultura-ondasunen zirkulazio-araubidea

L111-1 artikulua

Hauek dira altxor nazionalak:

¹³⁶¹5. Gainerako ondasunek interes handia dute nazio-ondarean historiari, arteari, arkeologiari, eta frantsesaren eta hizkuntza erregionalen ezagutzari dagokienez.

III. LIBURUA

Liburutegiak

I. TITULUA

Xedapen erkideak

L310-1 A artikulua¹³⁶²

Lurralde-kolektibitateen edo haien taldeen liburutegien xedea hau da: kultura, informazio, hezkuntza, ikerketa, jakintza eta aisialdirako irispide berdina bermatzea, bai eta irakurketaren garapena erraztea ere. Helburu horri begira, haiek:

3. Parte hartzen dute hizkuntza-ondarea zabaltzeko eta sustatzeko;

---

¹³⁵⁹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006074236/LEGISCTA000006159928?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF&anchor=LEGIARTI000043530081#LEGIARTI000043530081

¹³⁶⁰ Hizkuntza Erregionalen Ondare-babesari eta Sustapenari buruzko 2021eko maiatzaren 21eko 2021-641 Legearen 1. artikulua, aldatua. Lege horri Molac legea deritza.

¹³⁶¹ Hizkuntza Erregionalen Ondare-babesari eta Sustapenari buruzko 2021eko maiatzaren 21eko 2021-641 Legearen 2. artikulua, aldatua. Lege horri Molac legea deritza.

¹³⁶² Liburutegiei eta Herritarren Irakurketaren Garapenari buruzko 2021eko abenduaren 21eko 2021-1717 Legearen 1. artikulua sortua.

8.1.28. Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodea¹³⁶³

II. LIBURUA *Komunikazio elektronikoak*¹³⁶⁴

I. TITULUA *Xedapen orokorrak*

II. KAPITULUA *Araubide juridikoa*

1. atala *Sareak eta zerbitzuak*

L33-1 artikulua

I. [...]

Publikoaren eskura jartzekoak diren sareak eta komunikazio-zerbitzu elektronikoak eratu eta haiekin lotutako jarduerak eskaintzeko, honako hauekin loturiko arauak bete beharko dira:

[...]

p) (1) Komunikazio-zerbitzu elektronikoen eskaintza erabiltzaile gor, gor-mutu, gor-itsu eta afasikoentzat, tartean baita, jasotzekoak nahiz egitekoak diren deiei dagokienez, aldibereko itzulpen-zerbitzu bat ere, bai idatzizkoa eta bai bisuala, Errepublika Digital Baten Aldeko 2016ko urriaren 7ko 2016-1321 Legearen 105. artikuluko IV. zenbakian ezarritakoarekin bat etorritik.

Erabiltzaileei egitekoak diren eskaintzek ez diete inolako gainkosturik eragingo, eta zerbitzuok zentzuz erabiltzen direla bermatzeko baldintzak dekretu baten bidez definituko dira, Komunikazio eta Posta Elektronikoen Agintaritza Erregulatzaileak ezarritako kalitate-irizpideekin bat etorritik.

Agintaritza horrek I. zenbaki honen b) letran aipatzen diren neutraltasun- eta konfidentzialtasun-baldintzak betetzen direla bermatu beharko du, bai eta Informatikari, Fitxategiei eta Askatasunei buruzko 1978ko urtarrilaren 6ko 78-17 Legearen 34 bis artikuluan aipatzen diren datu pertsonalen edozein urraketari aurrea hartzen zaiola ere;

[...]

---

¹³⁶³ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070987?etatTexte=VIGUEUR

¹³⁶⁴ 2004ko uztailearen 9ko 2004-669 Legeak indargabetua.

II. TITULUA

Baliabideak eta polizia

I. KAPITULUA

Irrati-maiztasunak

2. atala

Komunikazio eta Posta Elektronikoen Agintaritza Erregulatzailerak esleitzekoak diren irradi-maiztasunei buruzko xedapen espezifikoak

L42 artikulua

[...]

III. Maiztasun Banden Esleipen Taula Nazionalean komunikazio-zerbitzu elektronikoei dagozkien maiztasun-bandak direla eta, haien bitartez eskaini ahal izango diren komunikazio-zerbitzuei dagozkien murrizketak proposatu ahal izango ditu esleipen horiek egiteko ardura duen Komunikazio eta Posta Elektronikoen Agintaritza Erregulatzailerak, L. 36-6 artikuluan ezarritako baldintzekin bat etorritik. Maiztasun-banda jakin baten bitartez zein komunikazio-zerbitzu elektronikoen eskaini agindu ahal izango du, batez ere, agintaritza horrek, baldin eta hori beharrezkoa bada L. 31-1 artikuluan aurreikusitako xedeetako bat erdiesteko, edo:

[...]

d) Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiaren irizpenean oinarriturik, kultura- eta hizkuntza-aniztasuna sustatzeko, bai eta, Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiak haren aldeko irizpenean oinarriturik, hedabideen pluralismoa sustatzeko ere.

[...]

8.1.29. Prozedura Zibilaren Kodea¹³⁶⁵

I. LIBURUA

Jurisdikzio guztien xedapen erkideak

I. TITULUA

Atariko xedapenak

I. KAPITULUA

Prozesuaren printzipio gidariak

IX. atala

Eztabaidak

23. artikulua

Epaileak ez du interprete batengana jo beharrik izango, aldeek beren artean darabilten hizkuntza baldin badaki.

23-1 artikulua

Aldeetako batek gorreria baldin badu, epaileak, hari laguntze aldera, zein hizkuntzaren interprete bat edo *Cued Speech* sistemako edo gorrekin komunikatzeko ahala ematen dion hizkuntza edo metodoen batean gaitasun kualifikatua duen beste edozein pertsona izendatuko du auto baten bidez, eta ez da auto horren kontrako errekurtsorik jartzetik izango. Beste edozein gailu tekniko ere erabili ahal izango du epaileak, gorreria duen aldearekin komunikatzeko ahala ematen badio.

Dena den, aurreko apartatua ez da aplikagarria izango, baldin eta gorreria duena, komunikazioa ziurtatzeko neurri modura, berak aukeraturiko pertsona bat ondoan duela agertzen bada epailearen aurrean.

---

¹³⁶⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070716?etatTexte=VIGUEUR

VII. TITULUA

Frogaren administrazio judiziala

II. AZPITITULUA

Instrukzio-neurriak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

IV. atala

Mugaz haraindiko zenbait instrukzio-neurriri buruzko xedapen bereziak

178-1 artikulua

Baldin eta, Europar Batasuneko kide diren estatueta jurisdikzio-organoen arteko arlo zibil eta komertzialeko lankidetzari buruzko Kontseiluaren 2001eko maiatzaren 28ko 1206/2001 Erregelamendua (EK) aplikatuz, atzerrian instrukzio-neurriren bat hartzeko agintzen bada eta, jurisdikzio-organo errekeritura inprimakiak bidali behar direla eta, horrek itzulpen-gastuak eragiten baditu, epaileak, Zigor Prozeduraren Kodearen R. 122 artikuluan aipatzen diren tarifen arabera zenbatekoa zehaztu, eta gastuoi aurre egiteko diru-hornidura ezartzeko beharrezkoa den ordainketa egin dadila aginduko du. Epaileak aginduko du, kode honen 270. eta 271. artikuluetan aipatzen diren modalitateekin bat etorritik, diru-hornidura aldeetako zeinek edo zeintzuek eta zer eperen barruan entregatuko duten jurisdikzio-organo eskuduneko bulegoan.

Idazkariak itzulpena jaso bezain laster ordaindu beharko dio dagokion saria itzultzaileari.

XVII. TITULUA

Epeak, agente judizialen aktak eta jakinarazpenak

III. KAPITULUA

Jakinazpenak egiteko modua

II. atala

Aktak jakinarazteko ohiko modua

670-3 artikulua

Baldin eta, jurisdikzio-organo eskuduneko bulegoaren eginbideren bat atzerrian jakinarazi behar dela eta, hari buruzko akta edo beste edozein agiri itzultzea beharrezkotzat jotzen bada, jurisdikzio-organo horretako bulegoburu edo arduradunak itzultzaile baten laguntza eskatu ahal izango du.

Zigor Prozeduraren Kodearen R. 122 artikulua aplikatuz ordainduko da itzulpena.

Jurisdikzio-organo eskuduneko bulegoaren eginbideei buruzko akten berri atzerrian emateak dakartzan gastuen zenbatekoa Zigor Prozeduraren Kodearen R. 93. artikuluko I. zenbakiko 13. apartatuan gastuei buruz ezarritakoa aintzat harturik finkatu, aurreratu eta ordainduko da.

V. atala
Nazioarteko jakinarazpenei buruzko arau bereziak

II. AZPIATALA
Atzerritik heltzen diren akten jakinarazpena

688-6 artikulua

Jatorrizko estatuan hitz egiten den hizkuntzan emango da aktaren berri.

Hala ere, hartzaileak, akta idazteko erabili den hizkuntza ez badaki, jakinarazpena jasotzeari uko egin, eta alde errekeritzaileak akta itzul dezala edo frantsesezko itzulpen eta guzti entrega diezaiola eta gastuak bere gain har ditzala eskatu ahal izango du.

Bidalketa egitearen edo jakinarazpena helaraztearen ardura duen agintaritzak aukera horren berri eman beharko dio aktaren hartzaileari. Aktan ere jaso beharko da informazio hori, jakinarazpena bidali izanaren berri ematearekin batera.

XVIII. TITULUA
Gastuak eta kostuak

I. KAPITULUA
Kostuak ordaintzeko beharra

695. artikulua

Instantziekin, aktekin eta betearazpen-prozedurekin loturiko kostuen artean sartzen dira:

2. Akten itzulpen-gastuak, baldin eta legeak edo nazioarteko akordioaren batek horretara behartzen badute;

[...]

9. Interpretazio- eta itzulpen-gastuak, baldin eta jurisdikzio-organoren batek atzerrian martxan jartzeko eskatzen dituen instrukzio-neurrietarako beharrezkoak badira, betiere Europar Batasuneko kide diren estatueta jurisdikzio-organoen arteko arlo zibil eta komertzialeko lankidetzari buruzko Kontseiluaren 2001eko maiatzaren 28ko 1206/2001 Erregelamendua (EK) aintzat hartuz;

[...]

XX. TITULUA Erregu-eskaerak

II. KAPITULUA Nazioarteko erregu-eskaerak

I. atala Atzerrira bidaltzekoak diren erregu-eskaerak

734-1 artikulua

Jurisdikzio-organo eskatzaileko idazkariak erregu-eskaera bidaltzeko erabakiaren berri eman eta jakinarazpena igorri beharko dio ministerio publikoari, non eta jakinarazpena ez den atzerriko jurisdikzio-organo edo agintaritzaren eskudunari zuzenean igortzekoa.

Erregu-eskaera bidaltzeko erabakiari itzulpen bat ere gehituko zaio, aldeek hala eskatuz gero eta hura frantsesez igorria izateko baimena ukatua izan ez bada behintzat.

II. atala Atzerritik heltzen diren erregu-eskaerak

1. paragrafoa *Instantzia handiko auzitegiak nazioarteko erregu-eskaera betearaztea*

740. artikulua

Atzerritarrak badira ere, aldeek eta abokatuek galderak egin ahal izango dituzte, epaileak baimena ematen badie; galderok frantsesez edo frantsesera itzulita formulatu beharko dira, eta berdin erantzunak ere.

[...]

3. paragrafoa *Xedapen erkideak*

748. artikulua

Erregu-eskaeren betearazpenak ez du gastu edo zergarik eragingo.

Dena den, atzerriko agintaritzak bere gain hartu beharko ditu erregu-eskaeraren betearazpenean esku hartzen duten lekuko, aditu, interprete eta gainerako pertsonen ordaintzeak dakartzan gastu guztiak. Berdin jokatu beharko da jurisdikzio-organo eskatzailearen eskaeraren aurrean jokatzeko moduak eragindako gastuekin.

[...]

III. LIBURUA

Zenbait gairi buruzko xedapen bereziak

I. TITULUA

Pertsonak

V BIS KAPITULUA

Egintza pribatu baten bidez elkarrekin adostutako dibortzioa, abokatu batek kontrasinatua eta notario baten protokoloan jasoa

1146. artikulua

Aldeek hala eskatuz gero, abokatuak dibortzioari buruzko konbentzioa eta haren eranskinak bidali beharko dizkio notarioari, dokumentuok notarioaren protokoloan jasota gera daitezen, konbentzioa sinatzen den egunetik hasi eta zazpi eguneko epean.

Frantsesez idatzita badaude, 2007ko abuztuaren 10eko 2007-1205 Dekretuaren 7. artikuluko baldintzen arabera ahalak dituen itzultzaile batek itzuli beharko ditu konbentzioa eta haren eranskinak, eta dokumentu guztiak itzulpen eta guzti entregatu.

[...]

IV. LIBURUA

Arbitrajea

II. TITULUA

Nazioarteko arbitrajea

III. KAPITULUA

Atzerrian ematekoak diren edo nazioarteko arbitrajearen arlokoak diren arbitraje-laudoen onespén eta betearazpena

1515. artikulua

Arbitraje-laudoa badela egiaztatzeko, jatorrizkoarekin batera, arbitraje-konbentzioa aurkeztu beharko da, edo dokumentu horien guztien kopiak, baldin eta benetakoak direla frogatzeko baldintzak betetzen badituzte.

Dokumentuok frantsesez idatzirik ez badaude, alde errekeritzaileak itzularazi egin beharko ditu. Horretarako, alde errekeritzaileak peritu judizialen zerrendetako batean izena emana duen itzultzaile batengana jo ahal izango du, edo Europar Batasuneko kide den estatu bateko, Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko edo Suitzako Konfederazioko agintari judizialen edo administrazio-agintarien aurrean jarduteko ahala duen itzultzaile batengana.

1517. artikulua

Exequaturra jatorrizkoari aplikatuko zaio, edo, halakorik ez bada, arbitraje-laudoaren kopiari, 1516. artikuluko azken apartatuan ezartzen diren baldintzen arabera.

Arbitraje-laudoa frantsesez idatzirik ez badago, exequaturra itzulpenari aplikatuko zaio, 1515. artikuluan ezartzen diren baldintzen arabera.

Arbitraje-laudoari exequaturra aplikatzea onartzen ez duen autoak zioduna izan beharko du.

8.1.30. Turismoaren Kodea¹³⁶⁶

II. LIBURUA

Turismoarekin lotutako jarduerak eta lanbideak

II. TITULUA

Museoetako bisitaldiei eta monumentu historikoei
buruzko xedapenak

KAPITULU BAKARRA

Langile kualifikatuak

3. atala

Zerbitzuak aske ematea

L221-4 artikulua

Zerbitzu-emaileak egoitza zein estatutan duen, estatu horrek emandako titulu profesionalaren arabera eskainiko dira zerbitzuak, baldin eta aipatu estatuan titulu hori existitzen bada. Titulua estatu horretako hizkuntza ofizialean idatzirik egongo da. Baldin eta zerbitzu-emaileak egoitza duen estatuan zerbitzu hori eskaintzeko titulurik ez badago, zerbitzu-emaileak estatu horretako hizkuntza ofizialean adierazi beharko du zer formazio-titulu duen.

---

¹³⁶⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006074073?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF

8.1.31. Zerbitzu Nazionalaren Kodea¹³⁶⁷

I. LIBURUA

I. TITULUA

Zerbitzu nazionalaren xedapen orokorrak

IV. KAPITULUA

Defentsaren gaineko irakaskuntza eta Defentsaren eta Herritartasunaren Eguna

L114-3 artikulua

Defentsa nazionalaren erronka eta xede orokorrak, defentsaren bitarteko zibil eta militarrek eta haien antolaketa, gizarte-prestazioa eta borondatezko gainerako zerbitzuak, defentsa nazionalaren bideari ekiteko edo hobetzeko soldadutza-aldiak, indar armatuetan edo erreserbako armadan erroldatzeko aukerak: frantsesei horiekin guztiekin lotutako alderdiak azaldu eta irakatsi beharko zaizkie Defentsaren eta Herritartasunaren Egunean, betiere edukiak pertsona bakoitzaren mailara egokituz eta sexuen arteko berdintasuna bermatuz. Herritar izateak dakartzan eskubide eta eginbeharrez ere sentsibilizatu beharko dira herritarrek, bai eta kohesio nazionala eta gizarte-aniztasuna sendotu beharraz ere. Egun horretan, berariaz azaldu beharko zaie zertan datzan Kode Zibilaren 21-24 artikuluan aipatzen den Frantziako Herritarren Eskubide eta Eginbeharren Gutuna. Bide-segurtasunaren garrantziaz ere ohartarazi beharko zaie.

Egun horretan, frantsesaren oinarritzko ezagutzen ebaluazio-azterketak antolatuko dira. Informazio orokorra emango zaie, halaber, odola, plaketak eta gametoak emateari buruz, bai eta transplante-xedeetarako organoak emateari buruz ere. Organoak emateari dagokionez, berariazko informazioa eman beharko da indarrean dagoen legeriari buruz, esanbidezko adostasunari buruz eta herritarrek Osasun Publikoaren Kodearen L. 1232-1 artikuluan ezarritako Erregistro Nazional Automatizatuan beren uko-egitea agerrarazteko duten aukerari buruz. Gainera, osasunari kalte egiten dioten jokabideei aurrea nola hartu ere azalduko zaie, batez ere adikzioa edo entzumen-arazoak eragiten dituztenei.

[...]

I BIS TITULUA

Gizarte-prestazioari buruzko xedapenak

L120-1 artikulua

I. Gizarte-prestazioak bi helburu izango ditu: batetik, kohesio nazionala eta gizarte-aniztasuna sendotzea; bestetik, nahi dutenei Errepublikaren balioen alde jarduteko aukera ematea, Frantzian nahiz atzerrian —horretarako baimena duen pertsona

---

¹³⁶⁷ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071335?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF

juridiko baten babespean—, interes orokorraren aldeko proiektu kolektiboetan lan eginez.

Gizarte-prestaziotzat jotzekoak diren interes orokorreko proiektuek izaera filantropikoa izan beharko dute, estuki loturik egon beharko dute hezkuntzarekin, ingurumenarekin, ikerketa zientifikoarekin, gizarte-ekimenekin, jarduera humanitarioekin, kirolarekin, familiarekin zein kulturarekin, bai eta defentsarekin eta segurtasun eta prebentzio zibilarekin lotutako misioekin, frankofoniaren eta frantsesaren sustapenarekin, eta Frantziako eta Europako herritar izatearen kontzientzia hartzearekin ere. Soldatako langileek edo funtzionario publikoek egitekoak diren jardueren osagarri izango dira proiektuok, baina inola ere ezin izango dira enplegu baten edo ikasketa-egonaldi baten ordezkari.

[...]

8.1.32. Zerga Prozeduren Liburua¹³⁶⁸

II. TITULUA Zergaren kontrola

I. KAPITULUA Administrazioaren kontrol-eskubidea

1. atala Xedapen orokorrak

L10-0 AB artikulua

[...]

Pertsona bati auditoretza zer egunetan egitea proposatzen zaion, data hori baino gutxienez zortzi egun lehenago helarazi beharko zaio auditoretza-eskabidea. Eskabidean bertan zehaztuko da auditoretzaren objektua, betiere liburu honen L. 103 artikulua mugen barruan. Eskabidean adieraziko da, orobat, pertsonak uko egin diezaiokeela entzuna izateari, eta interprete baten laguntza ere eska dezakeela.

[...]

3. atala Kontrol-eskubidea egikaritzeko modalitateak¹³⁶⁹

45. artikulua

I.

[...]

Frantziako lurraldean gertatzen diren administrazio-prozeduren hizkuntza ofiziala frantsesa da. Beste hizkuntza batzuk lan-hizkuntza izendatu ahal izango dira, kasuan kasuko administrazioek hala adosten dutenean.

---

¹³⁶⁸ Testu kongsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/telecharger_pdf.do?cidTexte=LEGITEXT000006069583

¹³⁶⁹ Atal hau 2022rako Finantzei buruzko 2021eko abenduaren 30eko 2021-1900 Legearen 134 (II) artikulua sartua.

2023ko urtarrilaren 1ean jarri da indarrean.

8.1.33. Zergen Kode Orokorra¹³⁷⁰

I. LIBURUA

Zergaren oinarria eta likidazioa

I. ZATIA

Estatu-mailako zergak

I. TITULUA

Zuzeneko zergak eta zerga asimilatuak

I. KAPITULUA

Errentaren gaineko zerga

2. atala

Zergapeko errentak

1. AZPIATALA

Zenbait errenta-motarekin lotutako mozkin edo errenta garbiak zehaztea

II: Industria- eta merkataritza-mozkinak

2: Zergapeko mozkinak zehaztea

39. artikulua

1. Zerga guztiak kenduta zehaztuko da mozkin garbia; 5. zenbakiko xedapenak eragotzi gabe, zerga horiek hauen gainekoak izango dira nagusiki:

[...]

7. Izaera filantropikoa duten jarduerekin eta hezkuntza-, kirol-, familia- eta kultura-jarduerekin nahiz jarduera zientifiko, sozial eta humanitarioekin lotutako gastuak, edo ondare artistikoaren balioa ezagutaraztearekin eta natura-ingurunea babestearekin lotutakoak, edo Frantziako kultura, hizkuntza eta ezagutza zientifikoa hedatzearekin lotutakoak, baldin eta halakoak jardueraren zuzeneko interesaren parte badira;

[...]

4: Zergapeko mozkinak finkatzea

A: Eragile indibidualak

c: Mozkin errearen gaineko zergapetze-araubidea

54. artikulua

53 A artikuluan aipatzen diren zergadunek, beren aitortpenean adierazitako emaitzak zuzenak direla egiaztatzeko, kontabilitate-agiri, inbentario, letren kopia,

---

¹³⁷⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006069577?etatTexte=VIGUEUR

eta diru-sarrereren eta gastuen frogagiri guztiak aurkeztu beharko dituzte Administrazioaren aurrean.

Kontabilitate-agiriak atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik badaude, eta Administrazioak hala eskatzen badu, zinpeko itzultzaile baten itzulpen ziurtatua ere aurkeztu beharko da.

5. atala

Zergaren zenbatekoa kalkulatzeko

II: Errentaren gaineko zerga

20: Partikularren dohaintzengatik zerga-murriztapena

200. artikulua

1. Beren zenbatekoaren % 66ren pareko errentaren gaineko zerga-murriztapenerako eskubidea emango dute dohaintzei eta inbertsioei dagozkien zergapeko errenten % 20ko mugaren barruan dauden kopuruek, tartean baita errentei edo produktuei espresuki uko egitearekin lotuta daudenek ere, egoitza 4 B artikulua zentzuan Frantziar duten zergadunek eginak badira, eta dohaintza edo inbertsioa hauen aldekoa izan bada:

[...]

b) Izaera filantropikoa duten interes orokorreko jarduerak eta organismoak, dela kirol-, familia- eta kultura-izaera edo izaera zientifiko, sozial eta humanitarioa dutenak, dela ondare artistikoaren balioa ezagutaraztearekin lotuta daudenak — batez ere objektu edo artelanen erosketa finantzatzeko harpidetzak, baldin eta Frantziako museo publikoetako bildumen parte izatekoak badira—, dela natura-ingurunea babestearekin lotuta daudenak, dela Frantziako kultura, hizkuntza eta ezagutza zientifikoa hedatzearekin lotuta daudenak;

[...]

II. KAPITULUA

Sozietateen eta beste pertsona juridiko batzuen mozkinen gaineko zerga

5. atala

Zergaren zenbatekoa kalkulatzeko

2: Obra zinematografikoen edo ikus-entzunezko obren ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala

220-2 sexies artikulua

[...]

II.1. I. atalean aipatzen diren obra zinematografikoak eta ikus-entzunezko obrak, generoz fikziozkoak, dokumentalak edo animaziozkoak direnak. Obra horiek honako baldintza hauek bete beharko dituzte:

a) Osorik edo nagusiki frantsesez edo Frantziako hizkuntza erregionaletako batean sortua izatea, III. ataleko 1. zenbakiko azken-aurreko apartatuan aipatzen diren animaziozko obra zinematografikoen kasuan, atal eta zenbaki bereko azkeneko apartatuan aipatzen diren fikziozko obra zinematografikoen kasuan, eta gidoiarekin

loturiko arrazoi artistikoengatik atzerriko hizkuntzaren bat erabiltzea justifikaturik dagoen obra zinematografikoen kasuan izan ezik;

[...]

III.1. [...]

Zenbaki honetako lehen apartatuan aipatzen diren tasak % 25eraino igoko dira fikziozko eta animaziozko ikus-entzunezko obren kasuan, eta % 30eraino, berriz, osorik edo nagusiki frantsesez edo Frantziako hizkuntza erregionaletako batean sortutako animaziozko obra zinematografikoen eta animaziozkoak ez diren obra zinematografikoen kasuan.

[...]

VI.2 [...]

Nazioarteko koprodukzio baten barruan ekoiztitako ikus-entzunezko obrak atzerriko hizkuntza batean sortu ahal izango dira, baldin eta finantzamendu-iturri atzerritarrak erabili badira halakoek ekoizpen-gastuen gutxienez % 30 estaltzeko eta gastu hori 35 000 € edo gehiagokoa izan bada ekoiztitako minutu bakoitzeko. Halakoetan, ikus-entzunezko obraren frantsesezko bertsioa ere entregatu beharko da.

[...]

4. Obra fonografikoen ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala

220 octies artikulua

[...]

II. Kreditu fiskalak lortzeko eskubidea emango dute musika-grabaketa fonografiko edo bideografikoak —musika-bideo edo -disco digital balioaniztunak— ekoizteak, garatzeak eta digitalizatzeko eragindako gastuek, baldin eta honako baldintza metagarri hauek betetzen badituzte:

[...]

b) Artista, artista-talde, konpositore edo artista-interpretatzaile modura definitutako talentu berrien albumak hartzea barnean eta halakoek aurrez grabatutako beste bi albumek dekretu bidez ezarritako salmenta- eta entzunaldi-kopurua gainditua ez izatea. Albumek hitzak badituzte, gutxienez albumaren erdia frantsesez edo Frantzian hitz egiten diren hizkuntza erregionaletako batean sortuak izan diren talentu berrien albumek jaso ahal izango dute kreditu fiskala, bai eta Jabetza Intelektualaren Kodearen L. 123-1 artikulutik L. 123-12 artikulura bitartean ezarritakoaren zentzuan definitutako egile-eskubiderik gabeko obra batez edo obra gehiagoz osaturik daudenek ere. Salbuespen modura, eta Tratatuaren 107. eta 108. artikulua aplikatuz barne-merkatuarekin bateragarriak diren laguntzen kategoria jakin batzuk aitortzen dituen Europako Batzordearen 2014ko ekainaren 17ko 651/2014 (EB) Erregelamenduaren I. eranskinaren 2. artikuluko 3. zenbakian ematen den mikroenpresaren definizioarekin bat datozen enpresei dagokienez, enpresa berak ekitaldi bereko urte berean frantsesez edo Frantzian hitz egiten diren hizkuntza erregionaletako batean ekoiztitako album-kopuruaren arabera emango dute kreditu fiskala lortzeko eskubidea bi kategoria horien barruan sartzen ez diren albumek. Langile-kopurua ordainsaria duten artistak kontuan hartu gabe kalkulatu da. Talentu berrien albumei dagokienez, sozietateen gaineko zerga

ordaintzeko ardura duen enpresa zordunak urtero ekoizten duen album-kopuruaren arabera kalkulatu da hari dagokion kreditu fiskalaren zenbatekoa.

13: Musika-lanak editatzeko gastuetarako kreditu fiskala¹³⁷¹

220 septdecies artikulua

[...]

Hitzak dituzten obrei dagokienez, kreditu fiskalaren mozkina talentu berrien lanei dagokie, eta obra horien erdiek, gutxienez, frantses adierazpenekoak izan behar dute edo Frantzia erabiltzen diren hizkuntza erregionaletako bat erabili behar dute. Hala ere, Batzordearen 2014ko ekainaren 17ko 651/2014 (EB) Erregelamenduaren I. eranskineko 2. artikulua 3. paragrafoan emandako mikroenpresaren definizioa betetzen duten enpresen kasuan, Tratatuaren 107. eta 108. artikulua aplikatuz barne-merkatuarekin bateragarriak diren zenbait laguntza-kategoria aitortzen badituzte, categoria horri ez dagozkion hitzak dituzten obrek eskubidea izango dute kreditu fiskalaren mozkinerako, eta kreditu horren muga izango da frantsesezko adierazpen-lanen kopurua edo Frantzia erabiltzen diren hizkuntza erregionaletako baten lanen kopurua, zeinak ekitaldi berean gordailutuak baititu enpresak berak kudeaketa kolektiboko organismo baten errepertorioan Jabetza Intelektualaren Kodearen 321-1 artikulua arabera, kontuan hartu gabe azpieditatutako atzerriko errepertorioa. Kontaketa atalasea kalkulatzeko, ez dira eguneko ordaindutako langileak kontuan hartzen. Talentu berrien obrei dagokienez, kreditu fiskalaren mozkina sozietateen gaineko zergaren mendean dagoen enpresaren mailan ebaluatzen da, kudeaketa kolektiboko erakunde baten errepertorioan urtero lagatako obra guztien kopuruan, L. 321-1 artikulua beraren arabera, kontuan hartu gabe azpieditatutako atzerriko errepertorioa.

III. Ekitaldi bakoitzaren arabera kalkulatu kreditu fiskala 2024ko abenduaren 31ra arte egindako hurrengo gastuen zenbateko osoaren % 15 izango da artikulua honetako II. apartatuan aipatzen diren eragiketarako, zeinak egiten baitira Frantzia, Europar Batasuneko beste estatu kide batean edo Europako esparru ekonomikoaren gaineko akordioko beste estatu batean, baldin eta hitzarmen administratibo bat egin badute Frantziarekin, iruzurraren edo ihes fiskalaren aurka borrokatzeko, ondorio hauek lortze aldera:

1. II. apartatuan aipatutako kontratuaren esparruan musika-lanak sortzeko laguntza-gastuetarako:

a) Enpresako langile finkoen gastuak:

-musika-lanen sorkuntzan zuzenean laguntzen duten langileen soldatak eta gizarte-zamak: zerbitzu artistikoen zuzendariak; zuzendari artistikoak; arduradun artistikoak; aholkulari artistikoak; musika-zuzendariak; entrenatzaileak; laguntzaile artistikoak; musika-gainbegiraleak; musikariak; musika-laguntzaileak; soinu ingeniariak eta sinkro-zerbitzuaren teknikariak, arduradunak eta laguntzaileak (zinema; ikus-entzunezkoa, multimedia-ekoizpena, musika-ilustrazioa, produktu zein zerbitzuen marken sustapena); idazketa-zuzenketako zerbitzuaren arduradunak eta laguntzaileak; fabrikazio-zerbitzuaren arduradunak eta laguntzaileak; orkestra-materialaren zerbitzuaren arduradunak eta laguntzaileak; administrazio- eta finantza-zuzendariak; zuzendari juridikoak; arduradun juridikoak; juristak; laguntzaile juridikoak; datuen tratamendu

---

¹³⁷¹ 2022rako Finantzei buruzko 2021eko abenduaren 30eko 2021-1900 Legearen 82. artikulua txertatutako epigrafea.

balioespen eta analisiaren zerbitzuko arduradunak eta laguntzaileak; eta komunikazio eta garapen digitalaren ardura duen zerbitzuko laguntzaileak;

[...]

2. II. apartatuan aipatutako kontratuaren esparruan editatutako musika-lanen kontrol eta administrazioarekin zerikusia duten gastuetarako:

a) Enpresako langile finkoen gastuak, zeinek hauek hartzen baitituzte barne:

-musika-lanen kontrol eta administrazioan zuzenean laguntzen duten langileen soldatak eta gizarte-zamak; zerbitzu artistikoen zuzendariak; zuzendari artistikoak; arduradun artistikoak; aholkulari artistikoak; musika-zuzendariak; entrenatzaileak; laguntzaile artistikoak; musika-gainbegiraleak; musika-laguntzaileak; soinu ingeniariak eta sinkro-zerbitzuaren teknikariak, arduradunak eta laguntzaileak (zinema; ikus-entzunezkoa, multimedia-ekoizpena, musika-ilustrazioa, produktu zein zerbitzuen marken sustapena); idazketa-zuzenketako zerbitzuaren arduradunak eta laguntzaileak; “copyright” zerbitzuaren arduradunak eta laguntzaileak; fabrikazio-zerbitzuaren arduradunak eta laguntzaileak; orkestra-materialaren zerbitzuaren arduradunak eta laguntzaileak; katalogazio-arduradunak; administrazio- eta finantza-zuzendariak; zuzendari juridikoak; datuen tratamendu balioespen eta analisiaren zerbitzuko arduradunak eta laguntzaileak; juristak; laguntzaile juridikoak; banaketa-zerbitzuen zuzendariak edo arduradunak; kanonen kudeatzaileak; kontabilitate-zuzendariak; kontabilitate-buruak, eta kontulariak;

[...]

III.-I. eta II. apartatuak 2022ko abenduaren 31n itxitako ekitaldien arabera kalkulaturako kreditu fiskalei.

IV. KAPITULUA

I. kapitulutik III.era bitartean aipatutako zergen eta tasen, errenten eta mozkinen xedapen erkideak

2. atala

Errentaren gaineko zerga eta sozietateen gaineko zerga

I: Zergapeko mozkin eta errentak

1: Obra zinematografikoen edo ikus-entzunezko obren kapital-finantzaketa

238 bis artikulua

1. Beren zenbatekoaren % 60ren pareko zerga-murriztapenerako eskubidea emango dute errentaren gaineko zerga edo sozietateen gaineko zerga ordaintzera behartuta dauden enpresen inbertsioek, baldin eta inbertsioa enpresaren negozio-bolumenaren milako 5eko mugaren barruan badago eta honelakoren baten aldekoa bada:

b) Izaera filantropikoa duten interes orokorreko jarduerak eta organismoak, dela kirol-, familia- eta kultura-izaera edo izaera zientifiko, sozial eta humanitarioa dutenak, dela ondare artistikoaren balioa ezagutaraztearekin lotuta daudenak, inbertsioa unibertitate-fundazio baten aldekoa bada batez ere, edo hurrenez hurren Hezkuntzaren Kodearen L. 719-12 eta L. 719-13 artikuluetan aipatzen diren fundazio kolaboratzaileen aldekoa, edo enpresa-arloko fundazio baten aldekoa, baita azken horrek enpresa sortzailearen izena baldin badu ere. Enpresa inbertitzailea

organismo horien jarduerekin lotuta dagoen kasuetan ere aplikatuko dira xedapenok.

[...]

238 bis HF artikulua

238 bis HE artikuluan aurreikusitako onespena Zinematografiaren eta Animazioaren Zentro Nazionalaren presidenteak emango die jatorriz frantsesez sortuak izan diren eta Europar Batasuneko kide den estatu bateko nazionalitatea duten obrei, baldin eta Animazioaren Zentro Nazionalak ekoizpenerako ematen dituen laguntzak jasotzeko hautagarriak badira, honako hauek bazter utzita:

Zinemaren eta Animazioaren Kodearen L. 311-2 artikuluan aurreikusitako zerrendan agertzen diren obrak;

Publizitate-izaera duten xedeetarako erabiltzekoak diren obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obrak;

Informazio-saioak, gaurkotasuna duten gaiei buruzko debateak eta kirol- edo entretenimendu-saioak;

Sorkuntzarekin lotutako elementuak bigarren mailakoak baino ez dituzten ikus-entzunezko dokumentu edo saioak.

Hala ere, 238 bis HE artikuluan xedatzen diren muge barruan —urteko finantzaketa-ildoan % 20—, artikulua horretan bertan aurreikusten den baimena emango zaie Europar Batasuneko kide den estatu bateko hizkuntzan sortutako koprodukzioei, baldin eta koproduttore nagusia bertan kokaturik badago.

II. TITULUA

Negozio-bolumenaren gaineko zergak eta zerga asimilatutak

I KAPITULUA

Balio erantsiaren gaineko zerga

7. atala

Zordunen betebeharrak

I: Betebehar orokorrak

C: Fakturak

289. artikulua

[...]

IV. Fakturan ageri den zenbatekoa zeinahi dibisatan adieraz badaiteke ere, ordaindu eta erregularizatu beharreko zergaren zenbatekoa eurotan zehaztuko da. Horretan, 266. artikuluko 1 bis zenbakian aurreikusitako dibisak aldatzeko mekanismoa erabiliko da.

Kontrol-izaera duten xedeak aintzat harturik, baldin eta faktura atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik badago, hura 54. artikuluko bigarren apartatuan aurreikusitako baldintzen arabera frantsesera itzul dadin eskatu ahal izango dute zerga-zerbitzuek.

[...]

8.1.34. Zergen Kode Orokorra (2. eranskina)¹³⁷²

I. LIBURUA

Zergaren oinarria eta likidazioa

I. ZATIA

Estatu-mailako zergak

I. TITULUA

Zuzeneko zergak eta zerga asimilatuak

I. KAPITULUA

Errentaren gaineko zerga

I. atala

Zenbait errenta-motarekin lotutako mozkin edo errenta garbiak zehaztea

III: Kapital higigarrien errentak

4: Atzerriko edo nazioarteko organismoen obligazio-jaulkipenak Frantzian. 1987ko urtarrilaren 1a baino lehen jaulkitako tituluen araubide berezia

51. artikulua

Atzerriko edo nazioarteko organismoek Ekonomia eta Finantza Ministerioaren baimenez Frantzian jaulkitzen dituzten obligazioek, materialki sortzen diren unetik beretik, honako aipamen berezi hau eraman beharko dute frantsesez idatzirik:

“Titulu hau Frantzian jaulkia izan da, eta, 1965eko uztailaren 12ko 65-566 Lege frantsesarekin bat etorritik, eta interesei, loteei, amortizazio-primeei eta beste kreditu-produktu negoziagarri batzuei eragiten dieten iturrian egindako atxikipenen aplikazioari dagokionez, Frantziako obligazioen zerga-araubidearen mende dago”.

II. TITULUA

Negozio-bolumenaren gaineko zergak eta zerga asimilatuak

I. KAPITULUA

Balio erantsiaren gaineko zerga

III ter atala

Zordunen betebeharrak

V: Garraiobide berriekin edo bigarren eskuko garraiobideekin lotutako Europar Batasunaren barruko eragiketak

---

¹³⁷² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006069569?etatTexte=VIGUEUR

242 quaterdecies artikulua

242 terdecies artikuluaaren aplikazioari dagokionez:

[...]

4.c) Baldin eta birsaltzaileak ez badu ibilgailua zuzenean eskuratu matrikulazio-frogagiriaren titularraren eskutik, titular horrek ibilgailua saldu izanaren fakturaren kopia bat, bertan adieraziz salmenta hori ez zegoela balio erantsiaren gaineko zergaren eraginpean, edo halakorik ezean, titularrak sinatutako ziurtagiri bat, bertan honako datu hauek adieraziz: titularraren izen-deiturak edo sozietate-izena, helbidea, balio erantsiaren gaineko zergari dagokion identifikazio-zenbaki indibiduala, salmenta-fakturaren jaulkipen-zenbaki eta -data, eroslearen izen-deiturak edo sozietate-izena eta helbidea, bai eta ibilgailuaren ezaugarriak ere. Matrikulazio-frogagiriaren titularrak salmenta honengatik balio erantsiaren gaineko zergarik ez duela ordaindu adierazi beharko da ziurtagirian, edo, hala badagokio, berak ez zeukala balio erantsiaren gaineko zerga ordaindu beharrik. Ziurtagiria frantsesa ez beste hizkuntzaren batean idatzita badago, itzulpen ziurtatu bat entregatu beharko da harekin batera.

[...]

III. ZATIA

Lehen eta bigarren zatien xedapen erkideak

I. KAPITULUA

Zergadunen betebeharrak

1. atala

Trust-administratzaileen betebeharra aitopena egiteko

369. artikulua

Trust bat Zergen Kode Orokorraren 792-0 bis artikuluan definitzen den moduan eratzen, aldatzen edo ixten denetik hasi eta hilabeteko epean, kode horren beraren 1649 AB artikuluko lehen eta bigarren apartatueta aipatzen den aitopena entregatu beharko zaio atzerriko enpresen gaineko zerga-zerbitzuari.

Aitopen hori frantsesez idatzi beharko da. Horretarako, Administrazioak ezarritako eredu baten arabera inprimaki bat erabili beharko da, eta xehetasun hauek adierazi beharko dira bertan:

[...]

369 A artikulua

Zergen Kode Orokorraren 772-0 bis artikuluan definitzen diren trust-administratzaileek atzerriko enpresen gaineko zerga-zerbitzuan urtero entregatu beharko dute —ekainaren 15ean, beranduen jota— 1649 AB artikuluko hirugarren apartatuan aipatzen den aitopena.

Aitopen hori frantsesez idatzi beharko da. Horretarako, Administrazioak ezarritako eredu baten arabera inprimaki bat erabili beharko da, eta xehetasun hauek adierazi beharko dira bertan:

[...]

II. LIBURUA

Zerga-bilketa

I. KAPITULUA

Zergak ordaintzea

1. atala

Zuzeneko zergak eta zerga asimilatuak

III: Frantzian diharduten sozietate atzerritarrak. Iturrian egindako atxikipena

380. artikulua

[...]

III. Sozietatea beharturik egongo da, bere berrikuspen-eskaera oinarritze aldera, bere banaketa-jarduerekin lotutako erabaki eta ebazpenen kopiak eta ekitaldiko kontuak onesteko egindako akziodunen edo bazkideen batzarretako akten edo txostenen kopiak egin eta, hala badagokio, kopia horiek guztiak frantsesezko itzulpen eta guzti entregatzera.

[...]

8.1.35. Zergen Kode Orokorra (3. eranskina)¹³⁷³

I. LIBURUA Zerga-oinarria eta likidazioa

I. ZATIA Estatu-mailako zergak

I. TITULUA Zuzeneko zergak eta zerga asimilatuak

I. KAPITULUA Errentaren gaineko zerga

1. atala

Zenbait errenta-motarekin lotutako mozkin edo errenta garbiak zehaztea

III: Industria- eta merkataritza-mozkinak

D bis: Enpresek beren soldatako langileei ematekoak diren instalazio-
maileguetarako zuzkidurak

E: Atzerriko inbertsioetarako zuzkidurak

10 GA quater artikulua

Zergen Kode Orokorraren 39 octies A artikuluko xedapenak aplikatuz zuzkidurak eratzen dituzten enpresek honako dokumentu hauek atxiki beharko dizkiote ekitaldi bakoitzeko emaitzen aitortpenari:

Europar Batasuneko kide ez den estaturen batean kokaturik dauden filialen kasuan, balantze bat, zinpeko itzultzaile batek ziurtatutako itzulpen eta guzti;

[...]

10 GA sexies artikulua

I. Zergen Kode Orokorraren 39 octies D artikuluko I. eta IV. zenbakietan aipatzen diren establezimendu eta filialen kasuan ere aplikagarriak izango dira 10 GA quater artikuluan Europar Batasuneko kide den estaturen batean kokaturik dauden filialei buruz ezartzen diren xedapenak.

II. I. zenbakiko establezimendu eta filialei dagokienez, gainera, zinpeko itzultzaile batek ziurtatu beharko ditu 10 GA quater artikuluko a) letran aipatzen diren dokumentuak.

---

¹³⁷³ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006069574?etatTexte=VIGUEUR

3. atala
Zergaren zenbatekoa kalkulatzea

11 bis: Partikularren dohaintzengatiko zerga-murritzapena

46 AW bis artikulua

Zergen Kode Orokorraren 200. artikuluko 4 bis zenbakian aipatzen den baimen-eskaera frantsesez aurkeztu beharko da orri zuri batean, ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioek ezarritako ereduaren arabera. Zerga-iruzurrari eta zerga-ihesari aurre egite aldera Frantziarekin administrazioen arteko lankidetzarako konbentzio bat burutua duen eta egoitza Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estaturen batean duen organismoak aurkeztu beharko du baimen-eskaera hori, Finantza Publikoen Zuzendaritzaren zerbitzu zentraletan.

Eskaerarekin batera, zenbait frogagiri aurkeztu beharko dira —ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioen erabaki baten bidez zehaztuko da aurkeztu beharrekoen zerrenda—, beren frantsesezko itzulpen eta guzti, eta, haietan, zera frogatu beharko da: egoitza Frantzian duten eta Zergen Kode Orokorraren 200. artikuluan aurreikusitako baldintzekin bat datozen organismoen helburu eta ezaugarri berdintsuak dituela organismo eskatzaileak.

Baimena berriztatzeke eskaerak modalitate berberen arabera aurkeztuko dira.

I BIS KAPITULUA
Sozietateen gaineko zerga

VI quinquies atala
Obra fonografikoen ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala

46 quater-0 YS artikulua

Zergen Kode Orokorraren 220 octies artikuluko III. zenbakian aipatzen diren gastuek hauek hartuko dituzte barnean:

1. Musika-grabazio fonografiko edo bideografikoen ekoizpen-ordainketei dagozkien gastuak:

a. Enpresako langile finkoetz bestelako langileen ordainsariak: fonograma-ekoizlearekin eskusibotasun-kontratua sinatua duten musikaren alorreko artisten soldadak eta gizarte-prestazioak, interpretatzaileenak, orkestra-zuzendariak, musikariak, koruetako artista eta abeslariak, errezitatzaileenak, aktore dramatikoak, errealizadoreak, soinu-ingeniariak eta ekoizpenean zuzenean parte hartzen duten teknikariak:

Lehen eta bigarren soinu-laguntzaileenak, animazio-teknikariak, muntatzaile-laguntzaileenak, muntatzailearen ondokoenak, soinu-operadore laguntzaileenak, soinu-laguntzaileenak, errealizadore-laguntzaileenak, estilismo-laguntzaileenak, arduradunenak, postproduktzio-laguntzaileenak, ile-apaintzaileburuenak, jantziteriaturuenak, platoturuenak, platoko errejidoreak, dekoratzaileburuenak, arkitekto-dekoratzaileenak, makillatzaileburuenak, ile-eranskingileburuenak, muntatzaileburuenak, programazio-operadoreburuenak, programazio-ingeniariak, ile-apaintzaileenak, arte-aholkulariak, aholkulari teknikoak, jostunenak, jantzi-diseinatzaileenak, dekoratzaileenak, garatzaileenak, disko-jartzaileenak, grafistenak, gelazainenak, irudi-editoreak, irudigileenak, soinu-ilustratzaileenak, makinistenak, maketagileenak, makillatzaileenak, nahasketa-

egileenak, muntatzaileenak, soinu-muntatzaileenak, musikari kopistenak, kopiatzaile musikariarenak, programazio-operadoreenak, pintoreenak, argazkilarienak, soinu-hartzaileenak, soinu-operadoreenak, musika-programatzaileenak, fonograma-errealizadoreenak, erredaktoreenak, errejidoreenak, bira-errejidoreenak, bira-managerrenak, kanpoko errejidoreenak, orkestra-errejidoreenak, errejidore nagusienak, soinu-errejidoreenak, maisu edo maistra errepikatzaileenak, soinu-zatze-arduradunenak, estilistenak, instrumentu-teknikariarenak, backline-teknikariarenak, argiztapen-teknikariarenak, platoko teknikariarenak, soinu-teknikariarenak, orri-pasatzaileenak, itzultzaileenak.

[...]

II. KAPITULUA

Errentaren gaineko zergaren eta sozietateen gaineko zergaren
xedapen erkideak

OI sexies atala
Enpresa-mezenasgoa

46 quindecies QA artikulua

Zergen Kode Orokorraren 238 bis artikuluko 4 bis zenbakian aipatzen den baimen-eskaera frantsesez aurkeztu beharko da orri zuri batean, ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioek ezarritako ereduaren arabera. Zerga-iruzurrari eta zerga-ihesari aurre egite aldera Frantziarekin administrazioen arteko lankidetzarako konbentzio bat burutua duen eta egoitza Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estaturen batean duen organismoak aurkeztu beharko du baimen-eskaera hori, Finantza Publikoen Zuzendaritzaren zerbitzu zentraletan.

Eskaerarekin batera, zenbait frogagiri aurkeztu beharko dira —ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioen erabaki baten bidez zehaztuko da aurkeztu beharrekoen zerrenda—, beren frantsesezko itzulpen eta guzti, eta, haietan, zera frogatu beharko da: egoitza Frantzian duten eta Zergen Kode Orokorraren 238 bis artikuluan aurreikusitako baldintzekin bat datozen organismoen helburu eta ezaugarri berdintsuak dituela organismo eskatzaileak.

Baimena berriztatze eskaerak modalitate berberen arabera aurkeztuko dira.

II. TITULUA

Negozio-bolumenaren gaineko zergak eta zerga asimilatatuak

I. KAPITULUA

Balio erantsiaren gaineko zerga

1. atala
Aplikazio-eremua

II: Salbuetsitako eragiketak

C: Salbuetsitako garraiobide, eragiketa eta zerbitzuak

73 B artikulua

Honela finkatuko da Zergen Kode Orokorraren 262. artikuluko II. zenbakiko 2. apartatuan aipatzen diren itsasontzien zuzeneko beharretarako zerbitzuen zerrenda:

[...]

– itsasontzietako artekari-gidari eta artekari-interpreteen eragiketak;

[...]

D: Esportazioak

74. artikulua

1. Zergadunek esportatuak diren objektu edo salgaiak daramatzaten bidalketak eginez gero, bidalketa horiei balio erantsiaren gaineko zerga salbuetsiko zaie, baldin eta:

[...]

d. zergadun esportatzaileak, c) letran aurreikusten diren frogagiriak entregatzen ez dituen kasuetan, eta Zergen Kode Orokorraren 262. artikuluko I. zenbakiko laugarren apartatutik zortzigarrenera bitartean aipatzen diren eragiketak bazter utzita, honako frogagiri hauek aurkezten baditu bere kontabilitatearen edo a) letran aipatzen den erregistroaren berme modura, eta frogagiri horien bitartez justifikatzen badu Europar Batasuneko ez den herrialde batera, Zergen Kode Orokorraren 256-0 artikuluko 1. zenbakian aipatzen diren lurraldeetako batera edo itsasoz haraindiko departamendu batera igorritako ondasunen irteera:

1. Ondasunen adierazpen bat, aduanan bertan emana eta helmugako herrialdeko Aduana Administrazioak ziurtatua, edo administrazio horrexek jaulkitako frogagiria eta, hala badagokio, baita haren itzulpen ofiziala ere;

[...]

5. atala

Zerga-tasaren zenbatekoa kalkulatzeko

I: Zerga-tasak

A: Zerga-tasa murriztuak

2: Pertsonen zerbitzuko jarduerak

86. artikulua

I. Zergen Kode Orokorraren 278-0 bis artikuluko D letrako xedapenak aplikatzearen ondorioz, hauek dira artikuluko horretan balio erantsiaren gaineko zerga-tasa murriztuaren mendekotzat jotzen diren pertsonen zerbitzuko jarduerak:

[...]

3. Zailtasunak dituzten pertsonentzako laguntza-zerbitzuak: zeinu-hizkuntzako interpretazio-jarduerak, idazketa-teknikak eta *Cued Speech* edo hitz osatuko sistema, besteak beste;

[...]

IV. TITULUA

Egintza juridiko dokumentatuak, ondasun higiezin
eskualdaketa eta tinbrea

I. KAPITULUA

Egintza juridiko dokumentatuen eta ondasun higiezin
eskualdaketaren gaineko zerga

2. atala

Tarifak eta haien aplikazioa

II: Doako eskualdaketak

B: Araubide bereziak eta karga-arintzeak

281 K artikulua

Zergen Kode Orokorraren 795-0 A artikuluko I. zenbakian aipatzen den baimen-eskaera frantsesez aurkeztu beharko da orri zuri batean, ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioek ezarritako ereduaren arabera. Zerga-iruzurrari eta zerga-ihesari aurre egite aldera Frantziarekin administrazioen arteko lankidetzarako konbentzio bat burutua duen, atzerriko zuzenbide-sistema baten arabera eratua izan den eta egoitza Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estaturen batean duen organismo edo pertsona juridikoak aurkeztu beharko du baimen-eskaera hori, Finantza Publikoen Zuzendaritzaren zerbitzu zentraletan.

Eskaerarekin batera, zenbait frogagiri aurkeztu beharko dira —ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da aurkeztu beharrekoen zerrenda—, beren frantsesezko itzulpen eta guzti, eta, haietan, zera frogatu beharko da: egoitza Frantzian duten eta Zergen Kode Orokorraren 794. eta 795. artikuluetan aurreikusitako baldintzekin bat datozen pertsona juridiko edo organismoen helburu eta ezaugarri berdintsuak dituela organismo edo pertsona juridiko eskatzaileak.

Baimena berriztatzeke eskaerak modalitate berberen arabera aurkeztuko dira.

II. KAPITULUA

Tinbrearen gaineko zerga

III. atala

I. eta II. atalei buruzko xedapen erkideak

313 BP artikulua

Zergen Kode Orokorraren 978. artikuluko I. zenbakiko hamabigarren apartatuan aipatzen den baimen-eskaera frantsesez aurkeztu beharko da orri zuri batean, ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioek ezarritako ereduaren arabera. Zerga-iruzurrari eta zerga-ihesari aurre egite aldera Frantziarekin administrazioen arteko lankidetzarako konbentzio bat burutua duen eta egoitza Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estaturen batean duen organismoak aurkeztu beharko du baimen-eskaera hori, Finantza Publikoen Zuzendaritzaren zerbitzu zentraletan.

Eskaerarekin batera, zenbait frogagiri aurkeztu beharko dira —ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioen erabaki baten bidez zehaztuko da aurkeztu beharrekoen zerrenda—, beren frantsesezko itzulpen eta guzti, eta, haietan, zera frogatu beharko da: egoitza Frantzian duten eta Zergen Kode Orokorraren 200. artikuluan aurreikusitako baldintzekin bat datozen organismoen helburu eta ezaugarri berdintsuak dituela organismo eskatzaileak.

Baimena berriztatzeko eskaerak modalitate berberen arabera aurkeztuko dira.

8.1.36. Zigor Kodea¹³⁷⁴

II. LIBURUA

Pertsonen aurkako krimen eta delituak

II. TITULUA

Gizakien aurkako erasoak

V. KAPITULUA

Giza duintasunaren aurkako erasoak

1. atala

Diskriminazioak

225-1 artikulua

Diskriminaziotzat joko da pertsona fisikoen arteko edozein bereizketa, baldin eta bereizketa horrek hauetako bat badu oinarri: pertsonen jatorria, sexua, familia-egoera, haurdun egotea, itxura fisikoa, egoera ekonomikoak ekarritako kalteberatasun-egoeraren bat —egoera hori eragin duenak jakin zein ez—, deitura, bizilekua, osasun-egoera, autonomia galdu izana, zailtasunen bat edukitzea, ezaugarri genetikoak, ohiturak, sexu-orientazioa, genero-identitatea, adina, iritzi politikoak, sindikatu-jarduerak, edo salatzailea, bideratzailea edo salatzaile bati lotutako pertsona izatea, hurrenez hurren, Gardentasunari, ustelkeriaren aurkako borrokari eta bizitza ekonomikoaren modernizazioari buruzko 2016ko abenduaren 9ko 2016-1691 Legearen 6-I artikulua eta 6-1 artikulua 1. eta 2. zenbakien arabera¹³⁷⁵, frantsesaz bestelako hizkuntzaren batean mintzatzea, edo —egiaz nahiz ustez— etnia, nazio, arraza edo erlijio jakin bateko kide izatea edo ez izatea.

Diskriminaziotzat joko da, halaber, pertsona juridikoen arteko edozein bereizketa, baldin eta bereizketa horrek hauetako bat badu oinarri: pertsonen jatorria, sexua, familia-egoera, haurdun egotea, itxura fisikoa, egoera ekonomikoak ekarritako kalteberatasun-egoeraren bat —egoera hori eragin duenak jakin zein ez—, deitura, bizilekua, osasun-egoera, autonomia galdu izana, zailtasunen bat edukitzea, ezaugarri genetikoak, ohiturak, sexu-orientazioa, genero-identitatea, adina, iritzi politikoak, sindikatu-jarduerak, edo salatzailea, bideratzailea edo salatzaile bati lotutako pertsona izatea, hurrenez hurren, Gardentasunari, ustelkeriaren aurkako borrokari eta bizitza ekonomikoaren modernizazioari buruzko 2016ko abenduaren 9ko 2016-1691 Legearen 6-I artikulua eta 6-1 artikulua 1. eta 2. zenbakien arabera¹³⁷⁶, frantsesaz bestelako hizkuntzaren batean mintzatzea, edo pertsona juridiko horiek edo horietako batzuk —egiaz nahiz ustez— etnia, nazio, arraza edo erlijio jakin bateko kide izatea edo ez izatea.

---

¹³⁷⁴ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070719?etatTexte=VIGUEUR

¹³⁷⁵ Salatzaileen Babesa hobetzeari buruzko 2022ko martxoaren 21eko 2022-401 Legearen 9-II-1 artikulua txertatutako tartekia.

<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000045388745>

¹³⁷⁶ Salatzaileen Babesa hobetzeari buruzko 2022ko martxoaren 21eko 2022-401 Legearen 9-II-1 artikulua txertatutako tartekia.

<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000045388745>

IV. LIBURUA

Nazioaren, estatuaren eta bake publikoaren aurkako krimen eta delituak

III. TITULUA

Estatuaren aurkako erasoak

IV. KAPITULUA

Justizia-ekintzaren aurkako erasoak

2. atala

Justizia-egikaritzea oztopatzea

434-8 artikulua

Magistratu bat, epaimahaikide bat edo jurisdikzio-sail bateko beste edozein pertsona —arbitro bat, interprete bat, aditu bat edo aldeetako baten abokatu— beren eginkizuna betetzen ari direla zer edo zer egin dezaten mehatxatu edo beldurtu, eta hori egiten duenari hiru urteko espetxe-zigorra eta 45 000 euroko isuna ezarriko zaizkio.

434-18 artikulua

Baldin eta interprete batek, zeinahi gai dela ere, itzultzen ari den hitz edo dokumentuen esanahia desitxuratzen badu, bost urteko espetxe-zigorra eta 75 000 euroko isuna edo zazpi urteko espetxe-zigorra eta 100 000 euroko isuna ezarriko zaizkio, 434-13 eta 434-14 artikuluetan egiten diren bereizketak aintzat hartuta.

434-19 artikulua

Interprete-eroskeria 434-15 artikuluan aurreikusten diren baldintzen arabera zigortuko da.

8.1.37. Zigor Prozeduraren Kodea¹³⁷⁷

Atariko artikulua

[...]

Susmagarriak edo auzipetuak, ez badu frantsesez ulertzen, prozedura amaitu bitartean interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea izango du, abokatuarekin dituen elkarrizketak ere berak ulertzen duen hizkuntza batera itzuliko dizkiona, baldin eta elkarrizketa horiek galdeketekin edo entzunaldiekin zuzeneko lotura badute, bai eta, berak espresuki uko egin edo kontrako agindurik ematen ez badu behintzat, bere defentsarako eta prozesua zuzena dela bermatzeko oinarri-oinarritzakoak diren dokumentuen itzulpena jasotzekoa ere, dokumentuok guztiok, kode honen aplikazioarekin bat etorriz, hari bidaltzekoak eta jakinaraztekoak baitira.

[...]

Atariko TITULUA Xedapen orokorrak

I. AZPITITULUA Akzio publikoa eta akzio zibila

2-14 artikulua

Frantsesaren Erabilerari buruzko 1994ko abuztuaren 4ko 94-665 Legearen 2., 3., 4., 6., 7. eta 10. artikulua aplikatze aldera oinarritzat hartutako testuko xedapenetan aipatzen diren arau-hausteei dagokienez, alde zibil orori aitortzen zaizkion eskubideak egikaritu ahal izango dituzte beren estatutuetan frantsesa babesteko helburua aitortua duten eta Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez finkaturiko baldintzen arabera horretarako onespina jasoa duten elkarteek.

Alde zibil orori aitortzen zaizkion eskubideak artikulua honetan aipatzen diren elkarteentzat ezarritako baldintza eta muga berberen arabera egikaritu ahal izango dituzte onura publikoko izaera aitortua duten fundazioek.

III. AZPITITULUA Biktimen eskubideak

10-2 artikulua

Polizia judizialeko agente eta ofizialek zeinahi baliabideren bitartez jakinaraziko diete biktimei eskubide hauek dituztela:

[...]

7. Frantsesa ulertzen ez duten biktimei dagokienez, interprete baten laguntza eta beren eskubideak egikaritzeko beharrezkoak diren xehetasunen itzulpena jasotzekoa;

---

¹³⁷⁷ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071154?etatTexte=VIGUEUR

[...]

10-3 artikulua

Alde zibilak frantsesez ulertzen ez badu, eskubidea izango du, berak hala eskatuz gero, bere eskubideak egikaritzeko ezinbestekoak diren xehetasunak berak ulertzen duen hizkuntza batera itzuliko dizkion interprete baten laguntza jasotzeko, xehetasun guztiok, kode honen aplikazioarekin bat etorriz, hari bidaltzekoak eta jakinaraztekoak baitira.

Alde zibila epaile baten aurrean agertu aurretik, frantsesa ulertu eta hitz egiteko gai dela ziurtatu beharko du hura entzungo duen pertsona aginpidedunak.

Aparteko neurri gisa, lehen apartatuan aipaturiko xehetasunak ahoz itzuli edo laburtu ahal izango zaizkio.

Artikulu honen aplikazio-modalitateak dekretu baten bidez zehaztu beharko dira, eta, hartan, oinarrizko zein dokumentu itzuli behar diren ezarri beharko da batez ere.

I. LIBURUA

Zigor-arloko politika, akzio publikoa egikaritzea eta instrukzioa

I. TITULUA

Zigor-arloko politikaz, akzio publikoa egikaritzeaz eta instrukzioaz arduratu behar duten agintariak

I. KAPITULUA

Polizia judiziala

4. ATALA

Ikerketako laguntzaileak¹³⁷⁸

21-3 artikulua

[...]

Ikerketako laguntzaileen zeregina izango da, haien eginkizunak betetzean, polizia nazionaleko eta jendarmeria nazionaleko polizia judizialeko ofizialei eta agenteei laguntzea; laguntza horren helburu bakarra, berriz, bada polizia judizialeko ofizialaren berariazko eskariak eta haren kontrolpean, edo, eskudun denean, polizia judizialeko agentearen kontrolpean honako egintza hauek egitea eta haien hitzezko prozesuei eragitea:

1) Edozein pertsonari deitzea ofizial edo polizia judizial batek entzun dezan, eta, beharrezkoa bada, entzunaldi horretarako interpretearekin harremanetan jartzea.

---

¹³⁷⁸ Barne Ministerioaren orientazio eta programazioari buruzko 2023ko urtarrilaren 24ko 2023-22 Legearen 18. artikulua txertatutako atala.
<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000047046768>

II. TITULUA

Nortasunaren gaineko ikerketak eta kontrolak

I. KAPITULUA

Ageri-ageriko krimen eta delituak

61-1 artikulua

Hargatik eragotzi gabe adingabeei aplikatzekoak diren berme espezifikoak, pertsona baten kontra arau-hauste bat egin izanaren edo egiten saiatu izanaren susmagarritzat joa izateko arrazoi nahikoa badago, hark gertaerei buruz esateko zer duen entzuten hasi baino lehen, informazioa eman beharko zaio xehetasun hauei guztiei buruz:

[...]

3. Halakorik bada, interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea duela;

[...]

63-1 artikulua

Polizia judizialeko ofizial batek edo haren kontrolpeko agente batek berehala informatu beharko dute atxiloturik daukaten pertsona berak ulertzeko moduko hizkuntza batean, eta, hala badagokio, hamahirugarren apartatuan aurreikusitako inprimakiaren bitartez helarazi beharko dizkiote xehetasun hauek:

[...]

3. Zein onura dagozkion:

[...]

-halakorik bada, interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea;

[...]

Pertsona horrek gorreria badu eta irakurtzen eta idazten ez badaki, zeinuhizkuntzaren interprete baten edo harekin komunikatzeko ahala ematen dion hizkuntza edo metodoren batean gaitasun kualifikatua duen beste edozein pertsonaren laguntza jasoko du. Beste edozein gailu tekniko erabiltzea ere erabaki ahal izango du, gorreria duen pertsonarekin komunikatzeko ahala ematen badio.

Pertsona horrek frantsesez ulertzen ez badu, interprete batek berehala eman beharko dio haren eskubideen berri, eta, hala badagokio, inprimaki baten bitartez helarazi beharko dizkio xehetasun guztiak.

[...]

III. KAPITULUA

Nortasunarekin lotutako kontrola egiaztapena eta agiriak

78-3-1 artikulua

[...]

II. Polizia judizialeko ofizial batek edo haren kontrolpeko agente batek berehala informatu beharko dute atxiloturik daukaten pertsona berak ulertzeko moduko hizkuntza batean, eta xehetasun hauek eman beharko dizkiote:

1. Atxiloketaren lege-oinarriak;
2. Neurriaren gehieneko iraupena;
3. Atxiloketak ez dakarrela deklarazioa egin beharrik eta isilik egoteko eskubidea duela;
4. Eskubidea duela polizia judizialak berak erabakitzen duen pertsonari eta haren enplegatzaileari bere egoeraren berri eman diezaioten.

Polizia judizialeko ofizialari, atxiloketarekin loturiko arrazoiak direla tarteko, atxilotuak bere eskaera betetzeko eskubiderik ez duela iruditzen bazaio, luzapenik gabe jo beharko du Errepublikako prokuradorearengana, hark erabaki dezan, hala badagokio, eskubiderik baduen ala ez.

Ezer egin ezin daitekeen kasuetan izan ezik —eta halakoak aktan jaso beharko dira—, polizia judizialeko ofizialak 4. zenbakiko lehen apartatua aplikatzean martxan jartzekoak diren eginbideak betearazi beharko dira atxiloturik daukan pertsonak bere eskaera formulatzen duenetik hasi eta gehienez ere bi orduko epean.
[...]

III. TITULUA

Instrukzio-arloko jurisdikzioak

I. KAPITULUA

Instrukzioko epailea: lehen mailako instrukzio-arloko jurisdikzioa

3. atala

Telekomunikazio bidez bidalitako korrespondentzia transferitzea, miatzea, bahitzea eta atxikitzea

2. AZPIATALA

Telekomunikazio bidez bidalitako korrespondentzia atxikitzea

100-5 artikulua

Instrukzioko epaileak edo hark izendatutako polizia judizialak egia jakiteko baliagarri izan litekeen korrespondentzia transkribatuko dute. Transkripzioa aktan idatzita geratuko da, eta txostenari gehituko zaio.

Atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik dauden korrespondentziak frantsesez transkribatuko ditu xede horretarako berariaz izendatutako interprete batek.

Debekatuta dago abokatu batekin izandako korrespondentzia transkribatzea, baldin eta defentsa-eskubidearekin loturiko jardueri buruzkoa bada, eta, hala eginez gero, transkripzioa deuseztat joko da.

Debekatuta dago kazetari batekin izandako korrespondentzia transkribatzea, baldin eta horrek, Prentsa Eskubideari buruzko 1881eko uztailaren 29ko Legearen 2. artikulua urratuz, iturri bat identifikatzea badakar, eta, hala eginez gero, transkripzioa deuseztat joko da.

4. atala
Lekukoak entzutea

1. AZPIATALA
Xedapen orokorrak

102. artikulua

Instrukzioko epaileak, idazkaria ondoan duela, bereiz eta aldeak bertan egon gabe entzungo ditu lekukoak, edo aurrez aurre eta aldeetako bat bertan dagoela, eta haien deklarazioa aktan jasota geratuko da.

Instrukzioko epaileak bere idazkaria eta lekukoak ez beste interprete bati eskatu ahal izango dio laguntza. Zinpekoa ez bada, interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

Lekukoetako batek gorreria baldin badu, instrukzioko epaileak, hari laguntze aldera, zeinu-hizkuntzaren interprete bat edo gorrekin komunikatzeko ahala ematen dion hizkuntza edo metodoren batean gaitasun kualifikatua duen beste edozein pertsona izendatuko du. Zinpekoa ez bada, interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola. Beste edozein gailu tekniko erabiltzea ere erabaki ahal izango du, lekukoarekin komunikatzeko ahala ematen badio. Gorreria duen lekukoak irakurtzen eta idazten baldin badaki, instrukzioko epailea idatziz komunikatu ahal izango da harekin.

106. artikulua

Epaileak, idazkariak eta lekukoak aktaren orrialde bakoitza sinatu beharko dute. Transkribatu berri den deklarazioa irakur dezala eskatuko zaio lekukoari, eta, gero, baita sina dezala ere, baldin eta harekin ados badago. Lekukoak irakurtzen ez badaki, deklarazioa idazkariak irakurri beharko dio. Lekukoak deklarazioa sinatu nahi ez badu edo sinatzerik ez badauka, aktan bertan eman beharko da horren berri. Halakorik badago, interpreteak ere aktaren orrialde bakoitza sinatu beharko du.

107. artikulua

Aktak ez du lerroarterik edukiko. Instrukzioko epaileak, idazkariak, lekukoek eta, halakorik bada, interpreteek onetsi beharko dituzte zuzenketa eta ohar guztiak. Onespenik ezean, zuzenketa eta ohar horiek baliogabetzat joko dira.

Baliogabetzat joko dira, halaber, behar bezala sinaturik ez dauden aktak.

4. atala
Lekukoak entzutea

2. AZPIATALA
Lagunduriko lekukoa

113-3 artikulua

Lagunduriko lekukoak abokatu baten laguntza jasotzeko eskubidea izango du. 114. eta 114-1 artikuluetako xedapenekin bat etorritik, abokatuari entzunaldien berri eman beharko zaio alde zuzenetik, eta prozedurari buruzko txostena eskuragarri izango du. Lagunduriko lekukoak berak aukeratu ahal izango du abokatuak, edo, bestela, interesdunak hala eskatuz gero, abokatu-elkargoko buruak ofiziozko bat izendatuko dio.

Halaber, eta halakorik bada, txostenerako oinarri-oinarrizkoak diren dokumentuak interpreta eta itzul diezazkioten eskatzeko eskubidea ere izango du lagunduriko lekukoak.

5. atala

Galdeketak eta aurrez aurrekoak

116. artikulua

Baldin eta oraindik lagunduriko lekuko gisa entzuna izan ez den pertsona bat inputatzeko asmoa badu instrukzioko epaileak, pertsona horrek artikulua honetan aurreikusitako modalitateen arabera agertu beharko du epailearen aurrean.

Halakorik badagokio, inputatuari interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea duela azaldu beharko zaio, eta, pertsona horren nortasuna egiaztatu ondoren, instrukzioko epaileak banan-banan jakinarazi beharko dizkio zein gertaerak eraman duten atxilotua eta inputatua izatera, gertaera bakoitzaren kalifikazio juridikoa zehazteaz batera. Gertaera eta kalifikazio juridiko horiek guztiak aktan jasota geratuko dira.

Halakorik bada, txostenerako oinarri-oinarrizkoak diren dokumentuak itzul diezazkioten eskatzeko eskubidea duela ere azalduko zaio inputatuari.

[...]

121. artikulua

Galdeketen eta aurrez aurrekoen aktak 106. eta 107. artikuluetan ezarritakoaren arabera idatziko dira.

Interprete baten laguntza eskatzen bada, 102. artikuluko xedapenak aplikatuko dira.

Inputatutako pertsonak gorreria baldin badu, instrukzioko epaileak, hari laguntze aldera, zeinu-hizkuntzaren interprete bat edo gorrekin komunikatzeko ahala ematen dion hizkuntza edo metodoren batean gaitasun kualifikatua duen beste edozein pertsona izendatuko du. Zinpekoa ez bada, interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola. Beste edozein gailu tekniko erabiltzea ere erabaki ahal izango du, inputatutako pertsonarekin komunikatzeko ahala ematen badio. Inputatutako pertsonak irakurtzen eta idazten baldin badaki, instrukzioko epailea idatziz komunikatu ahal izango da harekin.

7. atala

Kontrol judiziala, nahitaezko bizilekuaren esleipena eta behin-behineko atxiloketa

1. AZPIATALA *Kontrol judiziala*

141-4 artikulua

[...]

Polizia judizialeko ofizial batek edo haren kontrolpeko agente batek berehala azaldu beharko dizkiote atxiloturik daukaten pertsonari, berak ulertzeko moduan, neurriak zenbat denbora iraungo duen gehienez eta zein arau-hauste leporatzen zaizkion, bai eta zein onura dagozkion ere:

[...]

1. Halakorik bada, interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea;

[...]

II. LIBURUA

Epaitze-organoak

I. TITULUA

Zigor-auzitegia

III. KAPITULUA

Zigor-auzitegiaren osaera

2. atala

Epaimahaia

1. paragrafoa

Epaimahai-eginkizunetarako gaitasun-baldintzak

255. artikulua

Honako hauek baino ezin bete ditzakete epaimahai-eginkizunak: sexu bateko zein besteko herritarrek, hogeita hiru urtetik gora badituzte, frantsesez irakurtzen eta idazten badakite, beren eskubide politiko, zibil eta familiar guztien jabe badira, eta hurrengo bi artikuluetan zerrendatuko diren ezgaitasun edo bateraezintasunak ez badituzte.

IV. KAPITULUA

Zigor-arloko saioen prestaketa-prozedura

1. atala

Nahitaezko ekintzak

272. artikulua

Zigor-auzitegiko presidentek ahalik eta eperik laburrenean galdekatu beharko du akusatua, hura espetxera eraman eta haren txostena auzitegiko bulegora bidali bezain laster.

Akusatua aske baldin badago, 272-1 artikuluan esaten den bezala jokatu da.

Presidenteak bere aholkularien esku utzi ahal izango du galdeketa.

Akusatuak frantsesez hitz egiten edo ulertzen ez badu, presidentek interprete baten laguntza eskatu beharko du.

273. artikulua

Halakorik badagokio, akusatuari interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea duela azaldu beharko zaio, eta, haren nortasuna argitzeko galderak egin ondoren, hura akusatzeko erabakiaren jakinarazpena jaso duela ziurtatu beharko du presidentek, edo, apelazio-kasuetan, zigor-auzitegiko apelazio-sala izendatzeko erabakiaren jakinarazpena jaso duela.

276. artikulua

272. eta 275. artikuluetan agintzen diren formalitate guztiak bete diren ala ez azaldu beharko da akta batean, eta, gero, presidenteak edo haren ordezkioak, idazkariak eta akusatuak sinatu beharko dute akta hori, eta, halakorik bada, baita interpreteak ere.

Akusatua ez bada akta sinatzeko gai, edo sinatu nahi ez badu, aktan bertan eman beharko da horren berri.

V. KAPITULUA

Saioa hastea

1. atala

Epaimahaikideen zerrenda berrikustea

291. artikulua

Auzi bakoitza epaitu aurretik, auzitegiak, hala badagokio, 288., 289. eta 289-1 artikuluetan aurreikusitako lanak egin beharko ditu. Gainera, zerrenda aldi baterako aldatu eta akusatuaren edo haren abokatuaren ezkontide, guraso, izeba-osaba, iloba eta gainerako senitartekoen izenak bertatik behin-behinean kentzeko agindua emango du auzitegiak, bai eta auzian lekuko, interprete, salatzaile, aditu, kereila-jartzaile edo alde zibil gisa esku hartzen dutenena edo polizia judizial edo instrukzioan tartean dauden polizia ere.

VI. KAPITULUA

Eztabaidak

3. atala

Frogen ekoizpena eta frogei buruzko eztabaida

344. artikulua

Akusatuak, alde zibilak, lekukoek edo haietako batek frantses nahikorik hitz egiten ez badute edo ahozko epaiketan erabiltzekoa den dokumenturen bat itzultzea beharrezkoa bada, presidenteak ofizioz izendatu beharko du interprete bat, gutxienez hogeita bat urte dituen, eta bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

Ministerio publikoak, akusatuak eta alde zibilak interpretearen esku-hartzea errekusatu ahal izango dute; horretan, errekusazioaren zioak ere azaldu beharko dituzte. Auzitegiak iritzia eman beharko du errekusazio horri buruz. Ez da egongo auzitegiaren erabakiaren kontra errekurtsoa jartzerik.

Akusatuak edo ministerio publikoak horretarako adostasuna ematen badute ere, interpretea ez da auzitegia osatzen duten epaileen, epaimahaikideen, entzunaldia gidatzen ari den idazkariaren, aldean eta lekukoaren artekotzat jotzerik egongo.

345. artikulua

Akusatuak gorreria baldin badu, auzitegiko presidenteak, hari laguntze aldera, zeinu-hizkuntzaren interprete bat edo gorrekin komunikatzeko ahala ematen dion hizkuntza edo metodoren batean gaitasun kualifikatua duen beste edozein pertsona izendatuko du ofizioz. Interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

Beste edozein gailu tekniko erabiltzea ere erabaki ahal izango du epaileak, gorreria duen pertsonarekin komunikatzeko ahala ematen badio.

Akusatuak irakurtzen eta idazten baldin badaki, instrukzioko epailea idatziz komunikatu ahal izango da harekin.

Aurreko artikuluko xedapenak ere aplikagarriak izango dira.

Presidenteak berdin jokatuko du gorreria duten lekukoekin edo alde zibilarekin.

II. TITULUA Delituak epaitzea

I. KAPITULUA Auzitegi korrekzionala

1. atala

Auzitegi korrekzionalaren eskumenak eta haren aurrean errekurtsoak aurkezteko ahala

2. paragrafoa

Borondatezko agerraldia eta zitazioa

391. artikulua

Fiskalak entzunaldia zer egunetan izango den jakinarazi beharko dio salaketa aurkeztu duen pertsona orori.

Biktimak frantsesez ulertzen ez badu, eskubidea izango du, berak hala eskatuz gero, entzunaldira joateko jakinarazpena itzul diezaioten. Aparteko neurri gisa, jakinarazpenaren xehetasunak ahoz itzuli edo laburtu ahal izango zaizkio.

[...]

3. paragrafoa

Idatzizko jakinarazpena eta berehalako agerraldia

393. artikulua

Arlo korrekzionalari dagokionez, 394. eta 395. artikulua aplikatuz pertsona bat auzipetu nahi bada, Errepublikako prokuradoreak bere aurrera eraman dezatela aginduko du.

Halakorik badagokio, auzipetuari interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea duela azaldu beharko zaio, eta, pertsona horren nortasuna egiaztatu ondoren, zer egozten zaion jakinarazi, egozten zaizkion horien kualifikazio juridikoa zehaztu eta Errepublikako prokuradoreak abokatu baten laguntza jasotzeko eskubidea duela edo ofiziozko bat izendatuko zaiola jakinarazi beharko dio. Aukeratutako abokatuari edo, baldin eta auzipetuak ofiziozko abokatu bat izenda diezaioten eskatzen badu, abokatu-elkargoko buruari ahalik eta eperik laburrenean eman beharko zaie erabakiaren berri.

[...]

4. atala
Eztabaidak

1. paragrafoa
Auzipetuaren agerraldia

406. artikulua

Halakorik badagokio, auzipetuari interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea duela azaldu eta haren nortasuna egiaztatu ondoren, presidenteak edo hark izendatutako aholkulariek auzitegian haren kontra zer salaketa jarri duten jakinaraziko diote pertsona horri. Auzipetuari jakinaraziko zaio eskubidea duela deklarazioak egiteko, galdetzen diotenari erantzuteko edo ezer ez esateko. Halakorik bada, erantzule zibila, alde zibila, lekukoak, adituak eta interpreteak salan daudela edo ez daudela ere egiaztatu beharko da.

407. artikulua

Auzipetuak, alde zibilak edo lekukoek frantses nahikorik hitz egiten ez badute edo ahozko epaiketan erabiltzekoa den dokumenturen bat itzultzea beharrezkoa bada, presidenteak ofizioz izendatu beharko du interprete bat, gutxienez hogeita bat urte dituen, eta bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

Ministerio publikoak, auzipetuak eta alde zibilak interpretearen esku-hartzea errekusatu ahal izango dute; horretan, errekusazioaren zioak ere azaldu beharko dituzte. Auzitegiak iritzia eman beharko du errekusazio horri buruz. Ez da egongo auzitegiaren erabakiaren kontra errekurtoa jartzetik.

Auzipetuak edo ministerio publikoak horretarako adostasuna ematen badute ere, interpretea ez da auzitegia osatzen duten epaileen, epaimahaikideen, entzunaldia gidatzen ari den idazkariaren, aldean eta lekukoaren artekotzat jotzerik egongo.

408. artikulua

Auzipetuak gorreria baldin badu, auzitegiko presidenteak, hari laguntze aldera, zeinu-hizkuntzaren interprete bat edo gorrekin komunikatzeko ahala ematen dion hizkuntza edo metodoaren batean gaitasun kualifikatua duen beste edozein pertsona izendatuko du ofizioz. Interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

Beste edozein gailu tekniko erabiltzea ere erabaki ahal izango du epaileak, gorreria duen pertsonarekin komunikatzeko ahala ematen badio.

Auzipetuak irakurtzen eta idazten baldin badaki, presidentea idatziz komunikatu ahal izango da harekin.

Aurreko artikuluko xedapenak ere aplikagarriak izango dira.

Presidenteak berdin jokatu du gorreria duten lekukoekin edo alde zibilarekin.

3. paragrafoa
Frogaren administrazioa

443. artikulua

Baldin eta lekukoren bat gor-mutua bada eta frantses nahikorik hitz egiten ez badu, 407. eta 408. artikuluetako xedapenak aplikatuko dira.

IV. LIBURUA

Zenbait prozedura berezi

I. TITULUA

Gizadiaren aurkako krimenei eta gerra-krimenei aplikagarriak zaizkien prozedura-arauak

I. AZPITITULUA

Nazioarteko Zigor Auzitegiarekiko lankidetzak

I. KAPITULUA

Lankidetzak judizialak

2. atala

Atxiloketa eta entrega

627-5 artikulua

Atxiloketa- eta entrega-agindu baten ondorioz atxikia izan den pertsona oro Errepublikak lurraldean duen prokuradore eskudunaren aurrera eraman beharko da hogeita lau orduko epean. Epe horretan, kode honen 63-1 artikulutik 63-7ra bitarteko xedapenak aplikatuko dira.

Pertsona horren nortasuna egiaztatu ondoren, berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio magistratuak atxiloketa- eta entrega-agindu baten ondorioz izan dela atxikia, eta gehienez ere bost eguneko epean eramango dutela prokuradore nagusiaren aurrera Parisko Apelazio Auzitegira. Errepublikako prokuradoreak orobat azalduko dio berak aukeratzen duen abokatuaren laguntza jaso ahal izango duela, edo, halakorik ezean, abokatu-elkargoko buruak ofizioz izendatzen dionarena, zeinari lehenbailehen eman beharko baitzaio, zeinahi baliabideren bitartez, erabakiaren berri. Izendatu zaion abokatuarekin berehala batzartu ahal izango dela ere jakinarazi beharko dio.

[...]

627-6 artikulua

Halakorik badagokio, erreklamaturia Parisko Apelazio Auzitegira eraman beharko da, eta bertako atxiloketa-gunean atxiki. Errepublikako prokuradorearen aurrean deklaratzeko duenetik hasi eta gehienez ere bost eguneko epean eraman beharko dute pertsona hori Parisko Apelazio Auzitegira, eta, hala egin ezean, auzitegi horretako instrukzio-salako presidentek hura berehala aske utzi beharko du, atzerapena arrazoi gaindiezinengatik gertatu ez bada behintzat.

Auzitegi horretako prokuradore nagusiak akusatuari berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio haren kontra jarritako atxiloketa- eta entrega-agindu baten ondorioz izan dela atxikia, bai eta zein kargu egozten zaizkion ere.

[...]

627-7 artikulua

Instrukzio-salak prozedura bere gain hartuko du berehala. Akusaturia bertara eraman beharko dute prokuradore nagusiaren aurrean deklaratzeko duenetik hasi

eta zortzi eguneko epean. Prokuradore nagusiak edo akusatuak hala eskatuz gero, zortzi eguneko luzapena ere adostu daiteke epaiketa hasi baino lehen. Gero, galdeketari ekingo zaio, eta galde-erantzunak aktan jasota geratuko dira.

Epaiketa eta epaia publikoak izango dira, non eta horrek ez dien kalterik egiten prozeduraren martxari, hirugarren baten interesei edo giza duintasunari. Halakoetan, ministerio publikoak edo akusatuak hala eskatuz gero —edo ofizioz, bestela—, instrukzio-salak auziari buruzko erabaki bat hartu beharko du saio pribatu batean, eta ez da haren kontrako kasazio-errekurtsoa jartzerik izango harik eta, entrega-aginduari buruz 627-8 artikuluan aurreikusten denarekin bat etorritz, epaia ematen den arte.

Ministerio publikoak eta akusatuak esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamatuak bere abokatua izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

627-14 artikulua

Agintari eskudunek Estatutuaren 87. artikulua araberako nazioarteko jurisdikzio-organoren baten eskaera formala jaso baino lehen ere, Estatutuaren 9. artikuluan aurreikusitako baldintzekin bat etorritz behin-behinean atxilotua izan den pertsona Nazioarteko Zigor Auzitegiaren esku utzi ahal izango da, pertsona horrek bere onespena ematen badu.

Hura entregatzeko epaia Parisko Apelazio Auzitegiko instrukzio-salan emango da, auzitegiak pertsona horri entrega-prozedura formal baterako eskubidea duela azaldu eta hark bere onespena eman ondoren.

Instrukzio-salan egitekoa den entzunaldian, akusatuak ondoan eduki ahal izango du berak aukeraturiko abokatua edo, halakorik ezean, abokatu-elkargoko buruak ofizioz izendatutakoa eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

[...]

X. TITULUA

Elkarrekiko laguntza judiziala

II. KAPITULUA

Frantziaren eta Europar Batasuneko kide diren gainerako estatuen arteko lankidetzari buruzko xedapen bereziak

1. atala

2014ko apirilaren 3ko 2014/41/EB Zuzentarauan zigor-arloko Europako ikerketa-aginduekin lotuta aurreikusitako ebazpenak

1. AZPIATALA

Frantziako agintari judizialek zigor-arloko Europako ikerketa-agindu bat emateko ebazpenei buruzko xedapenak

1. paragrafoa

Xedapen orokorrak

694-22 artikulua

Europako ikerketa-agindua hura betearaztea dagokion estatuko hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli beharko da.

2. atala

Araketa-talde erkideak

695-2 artikulua

[...]

Frantsesez jaso eta idatzi edo frantsesera itzuli beharreko akten jatorrizkoa prozedura frantsesaren parte izango da.

5. atala

Ondasunak enbargatzeko ebazpena ematea eta betearaztea

1. paragrafoa

Xedapen orokorrak

695-9-5 artikulua

Ebazpena betearaztea dagokion estatuko hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli beharko da ziurtagiria.

3. paragrafoa

Atzerriko agintariak ondasunak enbargatzeko emandako ebazpenak betearazteari buruzko xedapenak

695-9-17 artikulua

Hargatik eragotzi gabe 694-4 artikuluaaren aplikazioa, honako kasu hauetako batean uko egin ahal izango zaio ebazpena betearazteari:

[...]

3. Baldin eta frogatzen bada haren sexua, arraza, erlijioa, jatorri etnikoa, nazionalitatea, hizkuntza, iritzi politikoak, sexu-orientazioa edo genero-identitatea direla medio eman dela pertsona baten ondasunak enbargatzeko ebazpena, edo, arrazoi horietako bat dela-eta, aipatu ebazpenak pertsona horri kalte egin diezaiokeela ondorioztatzen bada;

[...]

IV. KAPITULUA

Europako Kontseiluaren 2002ko ekainaren 13ko Esparru Erabakia, Europako atxiloketa-aginduari, Europar Batasuneko kide diren estatuen arteko entrega-prozedurei eta Europar Batasunak beste estatu batzuekin buruturiko akordioen ondorio diren entrega-prozedurei buruzkoa.

1. atala

Xedapen orokorrak

695-14 artikulua

Agindua betearaztea dagokion Europar Batasuneko kide den estatuko hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli beharko da estatu horretako agintaritza eskudunera bidaltzekoa den Europako atxiloketa-agindua.

2. atala

Frantziako agintari judizialek Europako atxiloketa-agindu bat emateari buruzko xedapenak

2. paragrafoa

Europako atxiloketa-aginduaren ondorioak

695-19 artikulua

695-18 artikuluko 2. zenbakian definitzen den kasuan, atxilotuak entregatua izan den instrukzioko jurisdikzio-organoan, lehen auzialdiko auzitegian edo espetxe-zaintzako epaitegian aurkeztu ahal izango du bere uko-egitea, eta ezeztazina izango da.

Entregatua izan den pertsonaren agerraldian zehar, jurisdikzio-organo eskudunak haren nortasuna egiaztatu eta haren esanak jaso beharko ditu. Transkripzioa aktan idatzita geratuko da. Halakorik bada, interesdunak bere abokatua izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere, eta bere egoera penalarekin lotutako espezialitate-printzipioaz baliatzeari uko egiteak zein ondorio juridiko dituen azalduko zaio, bai eta uko egite horrek izaera ezeztazina duela ere.

[...]

3. atala

Atzerriko jurisdikzio-organoek emandako Europako atxiloketa-agindua betearazteari buruzko xedapenak

1. paragrafoa

Betearazpen-baldintzak

695-22 artikulua

Honako kasu hauetako batean uko egin ahal izango zaio Europako atxiloketa-agindua betearazteari:

[...]

3. Baldin eta frogatzen bada haren sexua, arraza, erlijioa, jatorri etnikoa, nazionalitatea, hizkuntza, iritzi politikoak, sexu-orientazioa edo genero-identitatea direla medio eman dela pertsona bat pertsegitzeko edo zigortzeko atxiloketa-agindua, edo, arrazoi horietako bat dela-eta, aipatu aginduak pertsona horri kalte egin diezaiokeela ondorioztatzen bada;

2. paragrafoa

Betearazpen-prozedura

695-27 artikulua

Europako atxiloketa-agindu bat betearaztearen ondorioz atxikia izan den pertsona oro Errepublikak lurraldean duen prokuradore eskudunaren aurrera eraman beharko da hogeita lau orduko epean. Epe horretan, 63-1 eta 63-7 artikuluetako xedapenak aplikatuko dira.

Pertsona horren nortasuna egiaztatu ondoren, berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio prokuradore nagusiak Europako atxiloketa-agindu baten ondorioz izan dela atxikia. Errepublikako prokuradoreak orobat azalduko dio berak aukeratzen duen abokatuaren laguntza jaso ahal izango duela, edo, halakorik ezean, abokatu-elkargoko buruak ofizioz izendatzen dionarena, zeinari lehenbailehen eman beharko baitzaio, zeinahi baliabideren bitartez, erabakiaren berri. Izendatu zaion abokatuarekin berehala batzartu ahal izango dela ere jakinarazi beharko dio.

[...]

3. paragrafoa

Instrukzio-salako epailearen aurreko agerraldia

695-30 artikulua

Ikertua izaten ari den pertsonaren agerraldian zehar, instrukzio-salako epaileak haren nortasuna egiaztatu eta haren esanak aktan jaso beharko ditu.

Entzunaldia publikoa izango da, non eta horrek ez dien kalterik egiten prozeduraren martxari, hirugarren baten interesei edo giza duintasunari. Halakoetan, ministerio publikoak edo ikertua izaten ari den pertsonak hala eskatuz gero —edo ofizioz, bestela—, instrukzio-salak auziari buruzko erabaki bat hartu beharko du saio pribatu batean, eta ez da haren kontrako kasazio-errekurtsoa jartzerik izango harik eta, entrega-aginduari buruz 695-31 artikuluko laugarren apartatuan aurreikusten denarekin bat etorritik, epaia ematen den arte.

Ministerio publikoak eta ikertua izaten ari den pertsonak esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamatuak bere abokatua izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

Instrukzio-salako epaileak, kontrako errekurtoa jartzeko modukoa ez den ebazpen baten bidez, entzunaldian esku hartzeko baimena eman ahal izango dio atxiloketa-agindua eman duen estatuak izendatutako ordezkariari. Atxiloketa-agindua eman duen estatuak entzunaldian esku hartzeko baimena izan arren, horrek ez dio prozeduraren parte izateko ahalik emango.

695-36 artikulua

[...]

Ministerio publikoak eta ikertua izaten ari den pertsonak esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamatuak bere abokatua izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

[...]

5. paragrafoa *Kasu bereziak*

695-44 artikulua

Europako atxiloketa-agindua zigor-prozedura bat martxan jartzeko xedez eman bada, instrukzio-salak ahala izango du agindua eman duen estatu kideko agintaritza judizialak atxilotu nahi duen pertsona ikertzeko egindako eskaera guztietara jotzeko.

Abokatua ondoan duela edo abokatuari behar bezala abisatu ondoren soilik ekin ahal izango zaio galdeketari, eta orduantxe bakarrik hartuko zaio deklarazioa ikertua izaten ari den pertsonari, pertsona horrek espresuki horri uko egiten ez badio behintzat.

Ikertua izaten ari den pertsonaren abokatuari gehienez ere bost egun lehenago helarazi beharko zaio entzunaldirako deialdia. Jakinarazpena posta ziurtatu bidez bidaliko zaio, hura jaso izanaren berri emateko eskatuz, edo fax bidez, frogagiri eta guzti, edo ahoz, prozeduraren erregistroan sina dezala eskatuz.

Instrukzio-salako presidentearen zuzendaritzapean, eta agindua eman duen estatu kideko agintaritza judizialak xede horretarako izendaturiko ordezkaria ere bertan dela, hartuko zaio deklarazioa interesdunari, zeinak, hala badagokio, interprete baten laguntza izango baitu.

[...]

V. KAPITULUA

Estradizioa

2. atala

Zuzenbide erkideko estradizio-prozedura

696-10 artikulua

Estradizio-agindu bat betearaztearen ondorioz atxikia izan den pertsona oro Errepublikak lurraldean duen prokuradore eskudunaren aurrera eraman beharko

da berrogeita zortzi orduko epean. Epe horretan, 63-1 artikulutik 63-7ra bitarteko xedapenak aplikatuko dira.

Akusatuaren nortasuna egiaztatu ondoren, berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio prokuradore nagusiak estradizio-agindu baten ondorioz izan dela atxikia eta berak aukeratzen duen abokatuaren laguntza jaso ahal izango duela, edo, halakorik ezean, abokatu-elkargoko buruak ofizioz izendatzen dionarena, zeinari lehenbailehen eman beharko baitzaio, zeinahi baliabideren bitartez, erabakiaren berri. Izendatu zaion abokatuarekin berehala batzartu ahal izango dela ere jakinarazi beharko dio. Xehetasun horiek guztiak aktan jasota geratuko dira, eta, hala egiten ez bada, prozedura deuseztatuko da.

[...]

696-13 artikulua

Baldin eta erreklamatuak bere estradizioa onesten duela deklaratzeko badu prokuradore nagusiaren aurrean, instrukzio-salak prozedura bere gain hartu beharko du berehala. Erreklamatuak bertara eraman beharko dute prokuradore nagusiaren aurrean deklaratzeko duenetik hasi eta bost eguneko epean.

[...]

Ministerio publikoak eta akusatuak esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamatuak bere abokatua izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

696-21 artikulua

Baldin eta erreklamatuak bere borondatez bazter uzten baditu kontrol judizialarekin edo etxean baliabide elektronikoen bidez zaindurik atxilo egotearekin lotuta dagozkion betebeharrak, edo baldin eta kontrol judizialarekin edo etxean baliabide elektronikoen bidez zaindurik atxilo egotearekin lotutako inolako betebeharririk gabe hura aske utzi ondoren argi eta garbi geratzen bada pertsona horrek itzuri egingo diola bere aurkako estradizio-aginduari, instrukzio-salak, ministerio publikoaren auzi-eskabidea jaso ondoren, hura atxilotzeko agindu ahal izango du.

[...]

Ministerio publikoak eta akusatuak esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamatuak bere abokatua izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

[...]

696-23 artikulua

Presazko kasuetan, baldin eta estatu errekeritzaileko agintari eskudunek zuzenean hala eskatzen badute, estatu horrek emandako estradizio-aginduaren ondorioz erreklamaziopean den pertsona behin-behinean atxilotu dezatela agindu ahal izango du Errepublikak lurraldean duen prokuradore eskudunak.

Erreklamatuaren nortasuna egiaztatu ondoren, berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio prokuradore nagusiak behin-behineko atxiloketa-agindu baten ondorioz izan dela atxikia. Pertsona hori aske ez uztea erabakitzen badu prokuradore nagusiak, hura apelazio-azitegiko presidentearen aurrera bidali

beharko du —edo hark izendaturiko magistratuaren aurrera—, hark, 696-11 artikuluekin bat etorritz, epaia eman dezan.

[...]

3. atala

Europar Batasuneko kide diren estatuen arteko estradizioari buruzko prozedura sinplifikatua

696-26 artikulua

Erreklamaturia atxilotzen dutenetik hasi eta bi eguneko epean, prokuradore nagusiak berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio pertsona horri zein piezaren ondorioz izan den atxikia. Orobat jakinarazi beharko dio instrukzio-salaren aurrean prozedura sinplifikatuaren arabera onetsi ahal izango duela haren aurkako estradizio-agindua, bai eta espezialitate-printzipioaz baliatzeari uko egin ahal izango diola ere. Xehetasun horiek guztiak aktan jasota geratuko dira, eta, hala egiten ez bada, prozedura deuseztatuko da.

Interesdunak abokatu baten laguntza jasotzeko eskubidea izango du, 696-10 artikuluko bigarren eta hirugarren apartatueta ezarritako baldintzekin bat etorritz.

696-28 artikulua

Baldin eta, 696-27 artikuluko lehen apartatua aplikatzearen ondorioz, erreklamaturia instrukzio-salaren aurrean deklaratu behar badu, salako presidenteak haren nortasuna egiaztatu eta haren esanak aktan jaso beharko ditu.

[...]

Ministerio publikoak eta akusaturia esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamaturia bere abokaturia izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

4. atala

Estradizioaren ondorioak

696-40 artikulua

Baldin eta Europar Batasuneko kide diren estatuen arteko estradizioari buruzko 1996ko irailaren 27ko Konbentzioa aplikatzearen ondorioz lortu badu Frantziako Gobernuak pertsona baten estradizioa, hura entregatua izan aurreko arau-hauste batengatik ere auzipetu eta kondenatu ahal izango dute, arau-hauste hori estradizio-aginduarekin lotuta ez badago ere, baldin eta entregatua izan eta, beheragoko baldintzekin bat etorritz, espezialitate-printzipioaz baliatzeari espresuki uko egiten badio.

[...]

Estraditutua izan den pertsonak epaiketa publiko batean deklaratu beharko du, eta haren agerraldian zehar, instrukzio-salak pertsona horren nortasuna egiaztatu eta haren esanak jaso beharko ditu. Haren deklarazioak aktan idatzita geratuko dira. Halakorik bada, interesdunak bere abokaturia izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere, eta bere egoera penalariekin lotutako espezialitate-printzipioaz baliatzeari uko egiteak zein ondorio juridiko dituen azalduko zaio, bai eta uko egite horrek izaera ezeztazina duela ere.

[...]

5. atala
Zenbait xedapen

696-44 artikulua

Atzerrian zigor-prozedurak martxan diren kasuetan, baldin eta Frantzian bizi den norbaiti idazki prozesal edo judizial bat helaraztea beharrezkotzat jotzen badu gobernu atzeritar batek, 696-8 eta 696-9 artikuluetan ezarritakoarekin bat etorriz eta, hala badagokio, frantsesezko itzulpen eta guzti entregatu beharko da pieza. Jakinarazpena zuzenean entregatu beharko da, ministerio publikoak hala eskatuz gero. Gobernu errekeritzaileari bide berak erabiliz birbidali beharko zaio jakinarazpena entregatu izana egiaztatzen duen dokumentuaren jatorrizkoa.

VI. KAPITULUA

Europar Batasuneko kide diren estatuetan Europako
Kontseiluaren 2009ko urriaren 23ko Esparru Erabakia aplikatu
eta kontrol judiziala ezartzeko ebazpenak betearaztea

1. atala
Xedapen orokorrak

696-53 artikulua

Kontrol- eta aitorpen-xedeekin loturik kapitulu honetan azaldutakoa Frantziako Errepublikako lurraldean edo Europar Batasuneko kide den estaturen bateko lurraldean aplikatu eta haietan kontrol judiziala ezartzeko erabaki ororekin batera, ziurtagiri bat ere aurkeztu beharko da, eta, hartan, nagusiki, honako alderdi hauek zehaztu:

[...]

6. Kontrol judiziala ezarri zaion pertsonak zein hizkuntza ulertzen dituen;

[...]

2. atala

Frantziako agintariak Europar Batasuneko kide den estatu bateko
agintari eskudunei kontrol judizialaren gaineko ebazpenak igortzeari
buruzko xedapenak

696-58 artikulua

Kontrol judiziala ezartzeko agindua eman duen agintaritza judizialak edo ministerio publikoak dokumentu hauek igorri beharko dituzte: kontrol judiziala ezartzeko ebazpenaren kopia ziurtatua, 696-53 artikuluan ezartzen den ziurtagiria, bai eta ziurtagiri horren itzulpena ere, dela agindua betearaztea dagokion estatuko hizkuntza ofizialetako batera egindakoa, dela estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera egindakoa.

VII. KAPITULUA

Europako Parlamentuak eta Kontseiluak 2011ko abenduaren 13an onetsitako Europako Babes Aginduari buruzko 2011/99 EB Zuzentaraua Europar Batasuneko kide diren estatuetan aplikatu eta Europako babes-agindua emateko ebazpenak betearaztea

1. atala

Frantziako agintariak Europako babes-agindua bat emateko ebazpenei buruzko xedapenak

696-95 artikulua

Errepublikako prokuradoreak Europako babes-agindua emateko ebazpena igorri beharko dio hura betearaztea dagokion estatuko agintaritzaren eskudunari, ebazpen hori benetakoa dela egiaztatze aldera erregistratua geratzeko modua ematen duen zeinahi baliabideren bitartez igorri ere, bai eta ziurtagiriaren itzulpena ere, dela agindua betearaztea dagokion estatuko hizkuntza ofizialetako batera egindakoa, dela estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera egindakoa.

[...]

XXIII. TITULUA

Prozeduran telekomunikazio-bideak erabiltzea

706-71 artikulua

Aurreko apartatuetakoa xedapenak aplikatze aldera, baldin eta pertsona abokatu baten edo interprete baten laguntza jasotzen ari bada, biak ala biak egon ahal izango dira magistratu, jurisdikzio-organo edo batzorde eskudunen edo interesdunaren aurrean. Lehen kasuan, abokatu edo interpretea isilpean elkarrizketatu ahal izango dira auzipetuarekin ikus-entzunezko telekomunikazio-bideen bitartez. Bigarren kasuan, txosten osoaren kopia bat utziko da eskuragarri atxilotetako gunean, non eta txosten hori abokatuari bidali ez zaion.

[...]

Interpreteak salaria joateko modurik ez badu eta haren esku-hartzea beharrezkoa bada, interpreteak telekomunikazio-bideen bitartez esku hartu ahal izango du entzundian, galdeketa edo aurrez aurrekoan.

[...]

XXV. TITULUA

Kriminalitate eta delinkuentzia antolatuari eta krimenei aplikagarria zaien prozedura

II. KAPITULUA

Prozedura

6. atala

Zenbait leku eta ibilgailuren soinu- eta irudi-grabazioak

1. paragrafoa

Xedapen erkideak

L. 706-95-18 artikulua

Atal hau aplikatzean erabiltzekoak eta martxan jartzekoak diren baliabide tekniko eta jardueren berri eman eta hori guztia akta batean jaso beharko dute Errepublikako prokuradoreak, instrukzioko epaileak edo hark izendatutako edo Errepublikako prokuradoreak errekeritutako polizia judizialeko ofizialak edo ofizial horren kontrolpeko agenteak. Jarduerak zein ordutan hasi eta amaitu diren ere zehaztu beharko da akta horretan.

Grabazio guztiak zigilupean gordeko dira.

Polizia judizialeko ofizialak eta haren kontrolpeko agenteak egia jakiteko baliagarri izan litezkeen grabazioak transkribatu edo deskribatu beharko dituzte txostenaren parte izango den akta batean. Neurria baimentzeko ematen den autoan ageri diren arau-hausteekin inolako loturarik ez badute, bizitza pribatuari buruzko sekuentziak prozedurari buruzko txostenetik kanpo geratuko dira.

Atzerriko hizkuntzaren batean dauden solasaldi eta datuak frantsesez transkribatuko ditu xede horretarako berariaz izendatutako interprete batek.

V. LIBURUA

Betearazpen-prozedurak

I. TITULUA

Zigor-arloko epaiak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

709-1-1 artikulua

Poliziak edo jendarmeeak, ofizioz edo Errepublikako prokuradorearen edo zigorren aplikazioko epailearen instrukziopean, Zigor Kodearen 131-9 artikuluko bigarren apartatua edo 131-11 artikuluko bigarren apartatua aplikatzean kondenatua izan den pertsona oro atxilotu eta zigorren aplikazioko epailearen esku utzi beharko dute, baldin eta epaileak susmoa badu pertsona horrek ez dituela beteko ezarri zaion kondenaren aplikazioaren ondorioz dagozkion betebeharrak. Polizia judizialeko ofizialak hala erabakiz gero, kondenatua polizia-etxeko edo jendarmeriako

atxiloketa-gunera eraman eta gehienez ere hogeita lau ordu eduki ahal izango dute han, harik eta haren egoera argitu eta haren betebeharren urraketei buruz deklarazioa hartzen dioten arte.

Kondenatua atxilotzen dutenetik aurrera, polizia judizialeko ofizialak jazotzen den guztiaren berri eman behako dio Errepublikako prokuradoreari edo zigorren aplikazioko epaileari.

Polizia judizialeko ofizial batek edo haren kontrolpeko agente batek berehala azaldu beharko dizkiote atxiloturik daukaten pertsonari, berak ulertzeko moduan, neurriak zenbat denbora iraungo duen gehienez eta zein arau-hauste leporatzen zaizkion, bai eta zein onura dagozkion ere:

[...]

1. Halakorik bada, interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea;

[...]

III. KAPITULUA

Konfiskazio-ebazpenak betearaztea helburu duen nazioarteko lankidetzak

1. atala

Europako Kontseiluko 2006ko urriaren 6ko Esparru Erabakia aplikatu eta konfiskazio-ebazpenak igortzea eta betearaztea

1. paragrafoa

Xedapen orokorrak

713-3 artikulua

Ebazpena betearaztea dagokion estatuko hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli beharko da ziurtagiria.

3. paragrafoa

Europar Batasuneko kide den estatu bateko jurisdikzio-organo batek ondasunak konfiskatzeko emandako ebazpenak betearazteari buruzko xedapenak

713-17 artikulua

Baldin eta epaileak ebazpena itzultzea beharrezkotzat jotzen badu, ondasuna bahitzeko edo enbargatzeko neurria jada aplikatu badu, edo beste prozedura baten barruan hura behin betiko konfiskatzeko erabakia betearazi badu, auzitegi korrekzionalak kasua artxibatu ahal izango du.

Kasua artxibatuz gero, auzitegi korrekzionalak ondasunak bahitzeko neurriak agindu ahal izango ditu 484-1 artikuluan ezarritako modalitateen arabera.

Ebazpena atzeratzea erabakiz gero, Errepublikako prokuradoreak lehenbailehen jakinarazi beharko dio erabakia neurriak agindu dituen estatuko agintaritzak eskudunari, erregistratua geratzeko modua ematen duen zeinahi baliabideren bitartez jakinarazi ere, eta, hartan, erabakiaren zioak azaldu beharko dizkio, bai eta, ahal bada, atzerapenak zenbat denbora iraungo duen ere.

713-20 artikulua

Hargatik eragotzi gabe 694-4 artikuluaaren aplikazioa, honako kasu hauetako batean uko egin ahal izango zaio konfiskazio-ebazpena betearazteari:

[...]

4. Baldin eta frogatzen bada haren sexua, arraza, erlijioa, jatorri etnikoa, nazionalitatea, hizkuntza, iritzi politikoak, sexu-orientazioa edo genero-identitatea direla medio eman dela konfiskazio-ebazpena, edo, arrazoi horietako bat dela-eta, aipatu ebazpenak pertsona horri kalte egin diezaiokeela ondorioztatzen bada;

[...]

2. atala

Atzerriko agintari judizialek ondasunak konfiskatzeko emandako ebazpenak betearaztea

713-37 artikulua

Hargatik eragotzi gabe 694-4 artikuluaaren aplikazioa, honako kasu hauetako batean uko egin ahal izango zaio konfiskazio-ebazpena betearazteari:

[...]

4. Baldin eta frogatzen bada haren sexua, arraza, erlijioa, jatorri etnikoa, nazionalitatea, hizkuntza, iritzi politikoak, sexu-orientazioa edo genero-identitatea direla medio eman duela atzerriko agintaritzak bere ebazpena, edo, arrazoi horietako bat dela-eta, aipatu ebazpenak pertsona horri kalte egin diezaiokeela ondorioztatzen bada;

[...]

II. TITULUA

Atxiloketa

V. KAPITULUA

Kondenatuen transferentzia

728-3 artikulua

Frantziako lurraldera iritsi bezain laster, atxiloturik dakarten kondenatua Errepublikak bertan duen prokuradorearen aurrera eraman beharko da, prokuradoreak haren nortasuna argitzeko galderak egin diezazkion eta hori guztia akta batean jaso dezan. Dena den, galdeketa ezin bada berehala egin, kondenatua atxiloketa-gunera eraman beharko da, non ezingo duten hogeita lau ordutik gora atxilo eduki. Epe hori amaitzean, atxiloketa-guneko zuzendariaren aginduz, pertsona hori ofizioz eraman beharko dute Errepublikako prokuradorearen aurrera.

Transferentziari buruz estatuek adosturikoa eta interesdunaren onespina egiaztatzen duten dokumentuak aintzat harturik, eta atzerriko kondena-epaiaren jatorrizkoa edo haren hitzez hitzeko kopia eta, hala badagokio, epaiaren itzulpen ofiziala aztertu ondoren, Errepublikako prokuradoreak kondenatua berehala espetxeratu dezatela errekeritu ahal izango du.

VI. KAPITULUA

Europar Batasunean betearaztekoak diren eta askatasunaz gabetzeko zigorrak eta beste neurri batzuk ezartzea helburu duten zigor-arloko epaien elkarrekiko aitortpen-printzipioaren aplikazioari buruzko Europako Kontseiluaren 2008ko azaroaren 27ko 2008/909/JAI Esparru Erabakia aplikatu eta nor edo nor askatasunaz gabetzeko zigor edo neurriren batera kondenatzeko ebazpena betearaztea

2. atala

Frantziako jurisdikzio-organoeek emandako kondena-epaiak Europar Batasuneko kide diren beste estatuetan betearazteari buruzko xedapenak

1. paragrafoa

Ministerio publikoak agindua igortzea

728-18 artikulua

Baldin eta kondena-epaia eta ziurtagiria hura betearaztea dagokion estatuko agintaritza eskudunari igortzea erabakitzen bada ministerio publikoaren ordezkariak, erabaki hori berak ulertzen duen hizkuntza batean jakinarazi beharko dio kondenatuari. Horrez gain, hauek ere jakinarazi beharko dizkio:

1. Kondena-epaia estatu horretan betearaztekoa bada, zigorra bertako legeriarekin bat etorri betearazi beharko dela, eta kondenatua garaia baino lehen edo baldintzapean aske uzteko neurriak ere legeria horren arabera zehaztuko direla;
2. Ezarri zaion kondenarekin lotuta askatasunaz gabeturik egon den denbora-tartea kenduko zaiola betetzeko gelditzen zaion zigorraldiari;
3. Kondena betearaztea dagokion estatuko agintaritza eskudunak askatasunaz gabetzeko zigorra edo neurria egokitzea erabaki ahal izango duela, baldin eta, haren iraupen edo izaera dela tarteko, zigorra bat ez badator estatu horretako legeriarekin;
4. Kondena betearaztea dagokion estatuak, askatasunaz gabetzeko zigorra edo neurria egokitzen ari dela, ez duela zigorra edo neurria larriagotzerik izango.

Artikulu honetan ezartzen den formalitatea aktan jasota geratuko da.

Baldin eta kondenatua kondena betearaztea dagokion estatuan badago, ministerio publikoaren ordezkariak formalitate hori martxan jar dezala eskatu ahal izango dio estatu horretako agintaritza eskudunari.

728-19 artikulua

Ministerio publikoaren ordezkariak dokumentu hauek bidali beharko dizkio kondena betearaztea dagokion estatuko agintaritza eskudunari: kondena-epaiaren kopia, 728-12 artikuluan aipatzen den ziurtagiriaren jatorrizkoa edo haren kopia, eta, hala badagokio, kondenatuak eta haren ordezkari edo laguntzaile gisa jardun duen pertsonak beren entzunaldietan zehar esandakoen akten kopia bana.

Ziurtagiria kondena betearaztea dagokion estatuko hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli eta itzulpena ere bidali beharko zaio estatu horretako

agintaritza eskudunari. Kondena betearaztea dagokion estatuko agintaritza eskudunak hala eskatuz gero, kondena-epaia edo epai horren funtsezko zatiak ere itzuli egin beharko dira, eta itzulpena aurreko baldintza berberetan bidali.

Kondena betearaztea dagokion estatuko agintaritza eskudunak hala eskatuz gero, kondena-epaiaren kopia ziurtatua eta ziurtagiriaren jatorrizkoa ahalik eta eperik laburrenean bidali beharko dira.

2. paragrafoa

Transferentzia eta estatu batetik bestera igarotzea

728-24 artikulua

Justizia Ministerioak transferentzia egitean beren lurraldetik igarotzeko eskabidea eta ziurtagiriaren kopia bidaliko dizkie tartean diren estatu kideetako agintari eskudunei. Agintari horiek hala eskatuz gero, tartean diren estatu etako hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horiek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli beharko da ziurtagiria.

3. atala

Europar Batasuneko beste estatu batzuetako jurisdikzio-organoek emandako kondena-epaiak Frantziako lurraldean betearazteari buruzko xedapenak

1. paragrafoa

Aitorpenari eta betearazpenari uko egiteko zioak

728-32 artikulua

Honako kasu hauetako batean uko egin ahal izango zaio kondena-epaia betearazteari:

[...]

3. Baldin eta frogatzen bada haren sexua, arraza, erlijioa, jatorri etnikoa, nazionalitatea, hizkuntza, iritzi politikoak, sexu-orientazioa edo genero-identitatea direla medio ezarri zaiola kondena pertsonari, edo, arrazoi horietako bat dela-eta, aipatu aginduak pertsona horri kalte egin diezaiokeela ondorioztatzen bada;

[...]

2. paragrafoa

Errepublikako prokuradoreak epaia jaso eta instrukzioari ekitea, hura aitortze eta betearazte aldera

[...]

728-38 artikulua

Baldin eta Europar Batasuneko kide den estatu bateko jurisdikzio-organo batek askatasunaz gabetzeko zigor edo neurriren bat ezartzeko emandako kondena-epaia Frantzian aitortu eta betearaz dadila eskatzen badu estatu horrek, kondena-epaia eman duen estatuko agintaritza eskudunak epaiaren jatorrizkoa edo haren kopia ziurtatua, 728-12 artikuluan aipatzen den ziurtagiria eta haren frantsesezko itzulpena bidaltzen dizkiola ziurtatu beharko du Errepublikako prokuradoreak.

Ziurtagiriaren edukia aski iruditzen ez bazaio epaia aitortu eta betearazteko eskabideaz ezer erabakitzeke, kondena-epaia edo prokuradoreak berak eta kondena-

epaia eman duen estatuko agintaritza eskudunak funtsezkotzat jotzen dituzten zatiak frantsesera itzul ditzatela eskatu ahal izango du Errepublikako prokuradoreak. Ziurtagiria osatugabea edo okerra dela iruditzen bazaio, gainera, osatu edo zuzendu dezala ere eskatu ahal izango dio agintaritza horri.

3. paragrafoa

Aitorpenari eta betearazpenari buruzko ebazpena eta errekurtsioak

728-54 artikulua

Baldin eta, aparteko kasuren batean, kondenaren aitorpen eta betearazpenari buruzko behin betiko erabakia ezin bada hartu kondena-epaia eta ziurtagiria jasotzen direnetik hasi eta hogeita hamar eguneko epean, Errepublikako prokuradoreak ahalik eta eperik laburrenean eman beharko dio horren berri kondena-epaia eman duen estatuko agintaritza eskudunari, atzerapenaren arrazoiak eta erabakia hartzeko beharrezkoa iruditzen zaion epe gehigarria adieraziz.

Baldin eta Errepublikako prokuradoreak edo auzitegi korrekzionaleko apelazio-salak ziurtagiria osatzeko edo zuzentzeko edota kondena-epaia osorik edo zatika itzuli eta itzulpena bidaltzeko eskatzen badiote epaia eman duen estatuko agintaritza eskudunari, lehen apartatuan epeei buruz ezarritakoa bertan behera utziko da, harik eta kondena-epaia eman duen estatuak eskatzen zaizkion piezak bidaltzen dituen arte.

5. paragrafoa

Transferentzia

728-63 artikulua

Ministerio publikoak 728-62 artikuluko 7. zenbakian aipatzen den onespenezkabidea bidali beharko dio kondena-epaia eman duen estatuko agintaritza eskudunari. 695-13 artikuluan ezarritako xehetasun guztien berri eman beharko du eskabide horrek, eta 695-14 artikuluan ezarritako modalitateen arabera itzuli beharko da.

6. paragrafoa

Behin-behineko atxiloketa

728-65 artikulua

Atxilotua haren aurrera eramaten dutenean, Errepublikako prokuradoreak haren nortasuna egiaztatu eta berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio kondenatu duen estatuaren epai baten ondorioz izan dela atxikia. Askatasunen eta atxiloketaren epaileari espetxera dezala, etxean baliabide elektronikoen bidez atxilo har dezala edo kontrol judiziala ezar diezaiola eskatzeko asmoa duela azaldu beharko dio prokuradoreak atxilotuari, bai eta berak aukeratzen duen abokatuaren laguntza jaso ahal izango duela ere, edo, halakorik ezean, abokatu-elkargoko buruak ofizios izendatzen dionarena, zeinari lehenbailehen eman beharko baitzaio, zeinahi baliabideren bitartez, erabakiaren berri. Izendatu zaion abokatuarekin berehala batzartu ahal izango dela ere jakinarazi beharko dio.

4. atala

Frantziako lurraldean barrena igarotzeari buruzko xedapenak

728-72 artikulua

Frantziatik igarotzeko eskabidearekin batera, 728-12 artikuluan aipatzen den ziurtagiria ere aurkeztu beharko da, kondena-epaia eman duen estatuko agintaritzak eskudunak igorria. Justizia-ministroak ziurtagiriaren frantsesezko itzulpena eskatu ahal izango du.

728-74 artikulua

Justizia-ministroak ahalik eta eperik laburrenean eman beharko ditu azalpenak, Frantziatik igarotzeko eskabidea jasotzen duenetik hasi eta gehienez ere astebeteko epean. Ziurtagiriaren itzulpena eskatuz gero, hura bidaltzen denetik aurrera hasiko da kontatzen epe hori.

VII QUATER TITULUA

Europako Kontseiluko 2008ko azaroaren 27ko Esparru Erabakia aplikatu eta kondena- eta zaintzapeko askatasun-epaiak betearaztea

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

764-6 artikulua

Epaia betearaztea dagokion estatuan titulu honetan aitorten- eta jarraipen-xedeekin loturik azaldutakoa aplikatzearen ondorioz igortzekoa den kondena- edo zaintzapeko askatasun-epai ororekin batera, ziurtagiri bat aurkeztu beharko da, eta, hartan, nagusiki, honako alderdi hauek zehaztu:

[...]

6. Kondenatuak zein hizkuntza ulertzen dituen;

[...]

II. KAPITULUA

Frantziako jurisdikzio-organoek emandako kondena- eta zaintzapeko askatasun-epaiak Europar Batasuneko kide diren beste estatuetan aitortzeari eta haien jarraipena egiteari buruzko xedapenak

[...]

764-11 artikulua

Ministerio publikoak dokumentu hauek bidali beharko dizkio epaia betearaztea dagokion estatuko agintaritzak eskudunari: kondena- edo zaintzapeko askatasun-epaiaren kopia, bai eta 764-6 artikuluan aipatzen den ziurtagiriaren jatorrizkoa edo haren kopia ere.

Ziurtagiria kondena betearaztea dagokion estatuko hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli eta itzulpena ere bidali beharko zaio estatu horretako agintaritza eskudunari.

[...]

X. TITULUA Epaiketako gastuak

Xedapen orokorrak

803-5 artikulua

Atariko artikuluko III. zenbakian ezartzen denez, susmagarriak edo auzipetuak interprete edo itzultzaile baten laguntza jasotzeko eskubidea izango du, eta eskubide hori artikuluko hau aplikatuz egikariturako da.

Zalantzarik badago ea susmagarria edo auzipetua gai den frantsesa ulertzeko, hura entzungo duen edo deklarazioa hartuko dion agintari judizialak hizkuntza hori ulertzen duela egiaztatuko beharko du.

Aparteko neurri gisa, kode hau aplikatzean bidali edo jakinaraztekoak diren oinarrizko piezak ahoz itzuli edo laburtu ahal izango zaizkio.

Artikulu honen aplikazio-modalitateak dekretu baten bidez zehaztu beharko dira, eta, hartan, oinarrizko zein dokumentu itzuli behar diren ezarri beharko da batez ere.

803-6 artikulua

Kode honen xedapenak aplikatzean askatasunaz gabetzeko neurria ezarria zaion pertsona susmagarri edo auzipetu orori, neurri horren berri ematen dion jakinarazpenarekin batera, beste dokumentu bat ere igorriko zaio, hitz soil eta ulertterazak erabiliz eta berak ulertzen duen hizkuntza batean azaltzeko prozeduran zehar, kode honekin bat etorriz, eskubide hauek izango dituela:

[...]

4. Interprete eta itzultzaile baten laguntza jasotzeko eskubidea;

[...]

Dokumentua pertsona horrek ulertzen duen hizkuntza batean eskuratzeko modurik ez badago, ahoz eta berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko zaio artikuluko honetan ezartzen diren eskubideetatik zein dagokion. Azalpen horiek guztiak aktan jasota geratuko dira. Pertsona horri atzerapenik gabe eta berak ulertzen duen hizkuntza batean idatzirik bidali beharko zaio dokumentuaren bertsio bat.

VI. LIBURUA

Itsasoz haraindiko erregioei buruzko xedapenak

I. TITULUA

Polinesia Frantsesean, Wallis eta Futuna uharteetan,
eta Kaledonia Berrian aplikagarriak diren xedapenak

V. KAPITULUA

Instrukzio-arloko jurisdikzioak

817. artikulua

102. artikuluko bigarren apartatua aplikatuz, idazkariari eman ahal izango zaio interprete-lanak egin eta lurraldean hitz egin ohi diren hizkuntzetako batean esanak itzultzeko ardura. Halakoetan, itzultzaileari zinpekoa izan beharraren dispentsa emango zaio.

VII. KAPITULUA

Delituak epaitzea

839. artikulua

407. artikulua aplikatuz, idazkariari eman ahal izango zaio interprete-lanak egin eta lurraldean hitz egin ohi diren hizkuntzetako batean esanak itzultzeko ardura. Halakoetan, itzultzaileari zinpekoa izan beharraren dispentsa emango zaio.

Interprete ofizial iraunkorrik badago, bere eginkizunak betetzen hastean baino ez du zin egin beharko.

II. TITULUA

Mayotteko departamenduari buruzko xedapen bereziak

IV. KAPITULUA

Zigor-auzitegia

885. artikulua

Mayotteko Zigor Auzitegiko epaimahaia zinpeko hiru kidek osatuko dute lehen auzialdian, eta zinpeko sei kidek, berriz, apelazioan.

[...]

Gainera, zerrenda aldi baterako aldatu eta akusatuaren edo haren abokatuaren ezkontide, guraso, izeba-osaba, iloba eta gainerako senitartekoen izenak bertatik behin-behinean kentzeko agindua emango du auzitegiak, bai eta auzian lekuko, interprete, salatzaile, aditu, kereila-jartzaile edo alde zibil gisa esku hartzen dutenena edo polizia judizial edo instrukzioan tartean dauden poliziena ere.

[...]

8.1.38. Zinemaren eta Animazioaren Kodea¹³⁷⁹

I. LIBURUA Administrazio-antolaketa

II. TITULUA Film eta ikus-entzunezkoen erregistroak

III. KAPITULUA Akten, konbentzioen eta epaien inskripzio eta argitalpena

L123-4 artikulua

Frantsesa ez den baina industria zinematografikoan erabili ohi den hizkuntzaren batean idatzirik badaude, aktak, konbentzioak eta epaiak jatorrizko bertsioan igorri ahal izango dira, errekeritzaileak hala eskatzen badu. Halakoetan, dokumentu osoa itzuli beharko da frantsesera, edo laburpen bat idatzi, eta jatorrizkoarekin batera bidali, dekretu bidez ezarritako baldintzen arabera. Zinematografiaren eta Animazioaren Zentro Nazionalak egiaztatuko du jatorrizko bertsioarekin batera haren itzulpen edo laburpena aurrez eskaturiko berme guztiekin igortzen dela. Azterketa bat egiteari beharrezko irizten badio, batez ere akta, konbentzioa nahiz epaia L. 123-1, L. 123-2 edo L. 123-3 artikuluetan ezarritakoaren arabera inskribatzekoa edo argitaratzekoa dela egiaztatzeko, hura osorik itzul dezatela eskatu ahal izango du.

---

¹³⁷⁹ Jatorrizko testua: 2009-91 Ordenantza, 2009ko uztailaren 24koa da.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000020908868?etatTexte=VIGUEUR

8.2. Gainerako lege-testuak

8.2.1. Gizakiaren eta Herritarraren Eskubideei buruzko Adierazpena (1789)¹³⁸⁰

11. artikulua

Pentsamenduak eta iritziak askatasunez komunikatzea gizakiak dituen eskubideetatik baliotsuenetako bat da: herritar orok askatasunez hitz egin, idatz eta inprima dezake; baina, askatasun horretaz abusatuz gero, erantzukizuna izango du, legeak ezarritako kasuetan.

---

¹³⁸⁰ <https://www.conseil-constitutionnel.fr/le-bloc-de-constitutionnalite/declaration-des-droits-de-l-homme-et-du-citoyen-de-1789>

8.2.2. 1924ko ekainaren 1eko Legea, Rhin Behereko, Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan legeria zibil frantsesa indarrean jartzen duena¹³⁸¹

I. TITULUA

1. artikulua

Irailaren 1etik aurrera, lege hau promulgatu eta gero, eta ondoren aipatuko diren salbuespenak gorabehera, Rhin Behereko, Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan indarrean egongo da legeria zibil frantses osoa, eta batez ere:

[...]

Eta gai honen gaineko beste edozein xedapen, hargatik eragotzi gabe 1919ko otsailaren 2ko Erabakiaren aplikazioa eta 1922ko maiatzaren 15eko Dekretuarena, biak ere Alsazia eta Lorrenako hizkuntza judizialari buruzkoak.

---

¹³⁸¹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000869867?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecreee#lois

8.2.3. 1924ko ekainaren 1eko Legea, Rhin Behereko, Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan merkataritza-arloko lege frantsesak indarrean jartzen dituen¹³⁸²

I. TITULUA Xedapen orokorrak

10. artikulua

Lege hau indarrean jartzen denetik hasi eta gehienez ere hiru hilabeteko epean, dekretu baten bidez frantseseko itzulpen eta guzti argitaratuko dira toki-esparruko legeen testuak, lege honen ondorio diren aldaketak ere barnean dituztela. Itzulpenak izaera dokumental hutsa izango du, eta ez zaio benetakotasunik aitortuko.

---

¹³⁸² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000869866?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecree#lois

8.2.4. 46-942 Legea, 1946ko maiatzaren 7koa, Topografo Adituen Elkargoa eratzen duena¹³⁸³

I. TITULUA Topografo aditu gisa jardutea

3. artikulua

[...]

Inork ezin izango du izena eman Topografo Adituen Elkargoan, baldin eta honako baldintza hauek betetzen ez baditu:

1. Nazionalitate frantsesa ez duten pertsona fisikoei dagokienez, Frantzian topografo aditu gisa jarduteko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak izatea.

[...]

---

¹³⁸³ Testu kotsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000874428?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=linguistique&searchType=ALL&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagnation=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

8.2.5. 46-2196 Legea, 1946ko urriaren 11koa, Liburuaren Zentro Nazionala eratzen duena¹³⁸⁴

2. artikulua

Zentro honek helburu hauek izango ditu:

1. Frantsesezko idazleen literatura-jarduera babestea eta sustatzea lan- eta ikasketa-poltsen bitartez, sarien bitartez, dirulaguntzen bitartez eta liburuak erostearen bitartez, horrek guztiak ordain gisa balio dezan eta literatura-obren idazketa erraztu dezan;

2. Dirulaguntzen, diru-aurrerapenen eta beste edozein baliabideren bitartez, frantsesezko literatura-obren argitalpen eta berrargitalpena erraztea, baldin eta obra horiek argitaratzen direla ziurtatzea garrantzizkotzat jotzen bada;

[...]

---

¹³⁸⁴ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000693147?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecree#lois

8.2.6. 51-46 Legea, 1951ko urtarrilaren 11koa, Tokian Tokiko Hizkuntzei eta Dialektoei buruzkoa (Deixonne legea)¹³⁸⁵

1. artikulua

Hezkuntza Nazionalaren Kontseilu Nagusia arduratuko da, lege honen eremuan eta aldarrikatua izango delarik, baliabide hoberenak bilatzen, tokian tokiko hizkuntzak eta dialektoak laguntzeko, erabiltzen diren erregioetan.

2. artikulua

Argibide pedagogikoak errektoreei igorriko zaizkie, irakasleei baimena emateko tokian tokiko hizkuntzak erabil ditzaten lehen mailan eta ama-eskoletan, baliagarriak izango diren neurrian beren irakaskuntzan, bereziki hizkuntza frantsesaren ikaskuntzan.

3. artikulua

Eskaera egingo duen irakasle orok baimena erdiets dezake, astero oren bat erabiltzeko ekintza norabideratuentzat, tokian tokiko hizkuntzen irakurketaren eta idazketaren oinarriko kontzeptuak irakasteko eta arabera literatura alatal hautatu batzuk lantzeko.

Ikaskuntza hau aukerakoa da ikasleentzat.

4. artikulua

Irakasleei baimena emango zaie liburuak hautatzeko, beren akademiako errektoreak urtero antolatuko duen zerrenda batean, eskoletako liburutegietan ezartzeko, baliatu ahal izango dituztenak ikasleei ezagutarazteko tokiko kulturaren eta folkloreaken aberastasunak.

5. artikulua

Heziketa-eskoletan, aukerako ikastaldiak eta egonaldiak antolatuko dira, ahal den neurrian, beren Lanbide Heziketaren denboran, irakaslegaientzat, irakastera joateko xedea badute tokiko hizkuntza bizkor den erregio batera.

6. artikulua

Lizeo eta kolegioetan, tokian tokiko hizkuntza eta dialekto guztien aukerako ikaskuntza antolatuko da, bai eta tokiko folkloreak, literaturaz, herri arteez ekintza norabideratuen bidez ere.

7. artikulua

Fakultate-kontseiluen eta unibertsitate-kontseiluen abisuak hartu ondoren, eta Hezkuntza Nazionalaren Kontseilu Nagusiaren proposamenez, sortzen ahal izango

---

¹³⁸⁵ Deixonne Legea ez dago indarrean, 1975eko Haby Legeak artikulua batera laburbildu baitzuen: *Hizkuntza eta kultura erregionalen irakaskuntza eskola-garai osoan eman daiteke.*
<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000886638>

dira, kreditu eskuragarrien neurrian, euskaldunei buruzko ikaskuntza-institutuak; horietan, katedrak izango dira, tokian tokiko hizkuntzentzat eta literaturentzat, bai eta ere folklore etnografiarentzat, besteak beste.

8. artikulua

Lizentzia-diploma berriek eta goi-mailako ikaskuntza-diplomek, doktore-tesiek onespena emango diote, ikastaldi horiei jarraituz diren ikasleen lanari.

9. artikulua

Epaimahaietan epaile aditu batek parte hartu ahal duen neurrian, unibertsitateek aukerako azterketa sar dezakete batxilergo-programetan.

10. artikulua

Lege hau, bigarren artikulutik bederatzigarrena arte, bi artikulua hauek barne, aplika daiteke aldarrikapenaren ondotik izango den lehen ikasturtean bretoiera, euskara, katalana eta okzitaniara erabiltzen diren erregioetan.

11. artikulua

Zazpigarren eta zortzigarren artikuluen aplikazioak hauexek izango dira, besteak beste:

a) Roazhonen, Ikaskuntza Zeltikoen Institutuak antolatuko du hizkuntza eta literatura zeltikoen irakaskuntza.

b) Bordeleko Unibertsitatean eta Bordeleko Ikaskuntza Iberikoen Institutuan, euskararen eta euskal literaturaren irakaskuntza antolatuko da.

c) Katalan hizkuntza eta literaturaren irakaskuntza antolatuko da Montpellier eta Tolosako unibertsitateetan, Pariseko Ikaskuntza Hispanikoen Institutuan eta Bordeleko Ikaskuntza Iberikoen Institutuan.

d) Okzitaniako hizkuntza, literatura eta historiaren ikaskuntza antolatuko da Aix en Provence, Montpellier eta Tolosako unibertsitateetan.

8.2.7. 52-1322 Legea, 1952ko abenduaren 15ekoa, itsasoz haraindiko Frantziako ministerioen mendekoak diren lurraldeetarako eta lurralde elkartuetarako lan-kode bat eratzen duena¹³⁸⁶

III. TITULUA Lan-kontratua

I. KAPITULUA Lan-kontratu indibiduala

I. atala Xedapen orokorrak

32. artikulua

Baldin eta lan-kontratu batek hiru hilabetetik gorako iraunaldia badu gehienez, edo langilea bere ohiko bizilekutik kanpora eraman beharra badakar, hura idatziz aurkeztu beharko da, mediku batek langilea ikusi ondoren, lantokia dagoen lekuko lan-bulegoan, edo, halakorik ezean, lan- eta gizarte-arloko legeen ardura duen ikuskatzailearen edo haren legezko ordezkariaren aurrean.

Kontratua baimendu baino lehen, agintaritza eskudunak:

[...]

4. Kontratua irakurriko die aldeei, eta, hala badagokio, baita itzuli ere.

[...]

II. KAPITULUA Ikaskuntza

I. atala Ikaskuntzarako lan-kontratuaren izaera eta forma

52. artikulua

Ikaskuntzarako lan-kontratua kontratu-mota bat da, industria-establezimendu, denda edo landetxe bateko nagusiak, eskulangile batek edo fabrikatzaile batek beste pertsona bati egiten diotena edo haren alde eginarazten dutena, pertsona horri

---

¹³⁸⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000888628?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecree#lois

lanerako formazio metodiko eta osoa emateko; horren trukean, pertsona horrek bere burua behartzen du jasotzen dituen jarraibideak betetzera eta ikaste aldera agintzen zaizkion lanak egitera.

Kontratua idatziz aurkeztu beharko da, eta, hala egiten ez bada, deuseztat joko da. Frantsesez idatzi beharko da, bai eta, ahal bada, ikastunaren hizkuntzan ere.

[...]

IV. KAPITULUA

Lan-konbentzio eta -akordio kolektiboak (68. artikulutik 86.era bitartean)

I. atala

Konbentzioaren izaera eta baliozkotasuna

71. artikulua

Konbentzio kolektiboa frantsesez idatzi beharko da, eta, hala egiten ez bada, deuseztat joko da. Lurraldeen elkarteko, elkartez kanpoko lurraldeetako eta tutoretzapeko lurraldeetako buruak erabaki baten bidez zehaztu beharko du, Lanaren Aholku Batzordearen irizpen batean oinarriturik, zein baldintzatan aurkeztu, argitaratu eta itzuliko diren konbentzio kolektiboak eta, aurreko artikuluko azken paragrafoan aurreikusitakoa aintzat harturik, zein baldintzatan bat egin ahal izango den konbentzioarekin. Itsasoz haraindiko Frantziaren ministroak onetsi beharko ditu erabakiak.

[...]

VII. TITULUA

Betearazpen-organismo eta -baliabideak

I. KAPITULUA

Administrazio-organismoak

154. artikulua

Lan- eta gizarte-arloko legeen ardura duen ikuskatzaileak ahal hauek izango ditu:

[...]

d) Beren bisitaldian, ondoan eduki ahal izango dituzte zinpeko interprete ofizialak eta bisitatu beharreko enpresako langileen ordezkariak, bai eta goragoko c) paragrafoan aipatu diren mediku eta teknikariak ere;

[...]

VIII. TITULUA

Lan-arloko desadostasunak

II. KAPITULUA

Desadostasun kolektiboak

214. artikulua

Zortzi orduko epean, adituak bere ikerketei buruzko txosten zioduna bidali beharko du. Txosten horretako ondorioak aholkutzat jotzekoak izango dira, eta erregelamendu-proiektu bat zehaztu beharko dute auzipean dauden puntuei buruz.

Aholku-txostena alde guztiei jakinarazi beharko zaie hogeita lau orduko epean. Kode honen 71. artikulua aplikatuz hartu beharrekoa den erabaki baten bidez zehaztuko da zein baldintzapean argitaratu, hedatu eta itzuliko den txosten hori. Nolanahi dela ere, txostena berehala argitaratu beharko da lurraldeko aldizkari ofizialean.

8.2.8. Frantziako Errepublikaren 1958ko urriaren 4ko Konstituzioa¹³⁸⁷

2. artikulua

Errepublikaren hizkuntza frantsesa da ¹³⁸⁸

75-1 artikulua¹³⁸⁹

Hizkuntza erregionalak Frantziaren ondare dira.

---

¹³⁸⁷ <http://www.conseil-constitutionnel.fr/conseil-constitutionnel/francais/la-constitution/la-constitution-du-4-octobre-1958/texte-integral-de-la-constitution-du-4-octobre-1958-en-vigueur.5074.html>

¹³⁸⁸ Esaldi hau 1992. urteko zuzenketa da.

¹³⁸⁹ 2008-74 Konstituzio Legeak, 2008ko uztailaren 23koak, V. Errepublikako instituzioen modernizazioari buruzkoak, 40. artikulua bidez, gehitutako artikulua.

**8.2.9. 71-1130 Legea, 1971ko abenduaren
31koa, zenbait lanbide judizial eta
juridikoren gaineko aldaketak egiten
dituena¹³⁹⁰**

IV. TITULUA

**Kualifikazioa beste estatu kide batean lortu duten
eta Europar Batasuneko kide diren estatuetako
herritarrek Frantzian modu iraunkorrean abokatu
gisa jarduteari buruzko xedapenak**

I. KAPITULUA

**Jatorrizko titulu profesionalarekin lanean jarduteari
buruzko xedapenak**

85. artikulua

Profesionalak lanerako darabilen jatorrizko titulua Europar Batasuneko zein estatutan lortua den, estatu horretako hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean idatzirik egon beharko du agiriak.

Jatorrizko titulu profesionalaren aipamenarekin batera, interesduna zein elkarte profesionaletako kide den ere adierazi beharko da beti, edo titulua lortu duen estatu kideko zein jurisdikzio-organotan dagoen izena emanda, bai eta Frantzian zein abokatu-elkargotako kide den ere.

[...]

V. TITULUA

**Kualifikazioa beste estatu kide batean lortu duten
eta Europar Batasuneko kide diren estatuetako
herritarrek Frantzian abokatu gisa jarduteko
sarbide partziala izateari buruzko xedapenak**

94. artikulua

[...]

---

¹³⁹⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000508793?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecree#lois

VI. Bere lanean jarduteko, interesdunak jatorrizko estatuak bertako hizkuntzan idatzirik emandako titulu profesionala erabiliko du. Sarbide partzialaz baliatzeko ahala duen profesionalak argi eta garbi adierazi beharko die bere bezeroei zein jardueratan aritzeko baimena duen.

[...]

VI. TITULUA

Europar Batasuneko kide ez diren estatueta- abokatu-elkargoetan izena emana duten abokatuak lege-aholkulari gisa jarduteari eta besterentzat egintza pribatuak idazteari buruzko xedapenak

II. KAPITULUA

Abokatu gisa jarduteari buruzko xedapenak

1. atala

Aldi baterako edo noizean behin jardutea

103. artikulua

102. artikulua aplikatuz, abokatuari baimena emango zaio haren jatorrizko estatuan lortutako titulu profesionalarekin lege-aholkulari gisa jardun dezan eta besterentzat diren egintza pribatuak idatz ditzan. Titulu profesional horren aipamenarekin batera, 101. artikuluan aipatzen diren zuzenbide-eremuko jarduerak ere zerrendatu beharko dira, baldin eta abokatuak haietan jarduteko baimena badu. Frantsesez eta jatorrizko estatuko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean idatzi beharko dira aipamen guztiok.

[...]

2. atala

Abokatu gisa modu iraunkorrean jardutea

104. artikulua

[...]

3. artikuluko bigarren apartatua ezarritakoarekin bat etorritik, zin egin beharko du. Ez badu frantsesaren ezagutza-maila nahikorik, interprete baten laguntza errekeritu beharko da, eta eskatzaileak gastu guztiak bere gain hartu beharko ditu.

[...]

105. artikulua

104. artikulua aplikatuz, abokatuari baimena emango zaio haren jatorrizko estatuan lortutako titulu profesionalarekin lege-aholkulari gisa jardun dezan eta besterentzat diren egintza pribatuak idatz ditzan.

Titulu profesional horren aipamenarekin batera, Frantzian zein abokatu-elkargotako kide den ere aipatu beharko da, eta 101. artikuluan aipatzen diren zuzenbide-eremuko jarduerak zerrendatu, baldin eta abokatuak haietan jarduteko baimena badu.

Frantsesez eta jatorrizko estatuko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean idatzi beharko dira aipamen guztiok.

8.2.10. 72-659 Legea, 1972ko uztailaren 13koa, Nazioarteko Ebaluazio Teknikoari buruzkoa¹³⁹¹

1. artikulua

Baldin eta, erakunde publikoek kontrataturik, langile publikoak Frantziatik kanpora joaten badira eta atzerriko estatuetan —batez ere Frantziak estatu horiekin burutuak dituen akordioak direla medio—, gobernuz kanpoko nazioarteko elkarrekin edo atzerriko ikerketa-institutu independenteetan kulturaren, zientziaren eta teknikaren alorreko lankidetzaren misioetan parte hartzen badute, edo frantsesaren eta frankofoniaren aldeko elkarte atzerriarretan badihardute, halako langileek “nazioarteko ebaluatzaile tekniko” izendapena izango dute. Langile publikoan jarduerak lege honen agintepean egongo dira, hargatik eragotzi gabe magistratuei eta parlamentuetako funtzionarioei dagozkien xedapen bereziak.

---

¹³⁹¹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000875581?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecreee#lois

8.2.11. 72-964 Legea, 1972ko urriaren 25ekoa, nazionalitate frantsesa eskuratzen, berreskuratzen edo haren aitortzea jasotzen duten pertsonen izen-deiturak frantsesteari buruzkoa¹³⁹²

2. artikulua

Deiturari bere itxura, ahoskera edo izaera arrotza kentzeko beharrezkoak diren aldaketa guztiak egin eta hura frantsesera itzultzean datza deitura frantsestea.

Estatu atzerritar baten erabakiz nazionalitate frantsesa galdua zutenek atzera ere haien jatorrizko deitura berreskuratu, edo deitura etorki frantseseko norbaitengandik jaso, eta aldaketa hori ere deituraren frantsestetzat joko da.

Jatorrizko izenaren ordezkari izen frantsesa eskuratzean edo izen horri osagarri modura beste bat gehitzean datza izena frantsestea, edo, interesdunak izen bat baino gehiago baditu, izen atzerritarra kendu eta haren ordezkari izen frantsesa bakarrik uztean.

---

¹³⁹² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000322317?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecreee#lois

**8.2.12. 78-1184 Legea, 1978ko abenduaren
20koa, gaztelaniazko eskola-liburuak
Frantziara inportatzeari buruz Frantziako
Errepublikako eta Espainiako Erresumako
gubernuen arteko 1977ko uztailaren 7ko
gutun-trukea onesteko baimena ematen
duena¹³⁹³**

Artikulu bakarra

Gaztelaniazko eskola-liburuak Frantziako lurraldera sartzean haiei aplikatzekoak liratekeen inportazio-eskubide eta -tasak ordaintzetik libratzeari buruz Frantziako Errepublikako Gobernuak eta Espainiako Erresumakoak 1977ko uztailaren 7an trukaturiko gutunak onesteko baimena ematen da. Testua eranskin modura gehituko zaio lege honi.

---

¹³⁹³ https://www.legifrance.gouv.fr/jo_pdf.do?id=JORFTEXT000000886452

8.2.13. 82-610 Legea, 1982ko uztailaren 15ekoa, Frantziako ikerketa eta garapen teknologikoaren orientazioari eta programazioari buruzkoa¹³⁹⁴

II. TITULUA

Ikerketa eta garapen teknologikoaren orientazioa

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. atala

Politika nazionala

5. artikulua

Ezagutzak areagotzea, ikerketaren emaitzak aintzat hartzea, informazio zientifikoa hedatzea eta frantsesa zientziarako hizkuntza gisa sustatzea: horra hor ikerketa eta garapen teknologikoaren aldeko politikaren xedeak.

IV. KAPITULUA

Informazio eta kultura zientifiko eta tekniko (erantsitako artikulua)

Eranskina

Jakintza zientifiko eta tekniko gutxiengo ikasiaren pribilegioa baino ez da. Frantsesak ere oso parte-hartze eskasa du ezagutzaren transmisioan.

[...]

1985etik aurrera, “Frantsesa zientziarako hizkuntza gisa sustatzea eta kultura zientifiko eta tekniko hedatzea” izeneko programa mobilizatzailearen barruan martxan jarritako ekintzak politika horren parte izango dira.

---

¹³⁹⁴ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000691990?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecree#lois

**8.2.14. 83-520 Legea, 1983ko ekainaren
27koa, Zigor Kodea, Zigor Prozeduraren
Kodea eta legezko zenbait xedapen itsasoz
haraindiko lurraldeetan aplikagarri
bihurtzen dituen¹³⁹⁵**

II. TITULUA

**Zigor Prozeduraren Kodeari buruzko xedapenak
(8. artikulutik 66.era bitartean)**

III. KAPITULUA

Instrukzio-arloko jurisdikzioak

13. artikulua

102. artikuluko bigarren apartatua aplikatuz, idazkariari eman ahal izango zaio interprete-lanak egin eta lurraldean hitz egin ohi diren hizkuntzetako batean esanak itzultzeko ardura. Halakoetan, itzultzaileari zinpekoa izan beharraren dispentsa emango zaio.

V. KAPITULUA

Delituak epaitzea

32. artikulua

407. artikulua aplikatuz, idazkariari eman ahal izango zaio interprete-lanak egin eta lurraldean hitz egin ohi diren hizkuntzetako batean esanak itzultzeko ardura. Halakoetan, itzultzaileari zinpekoa izan beharraren dispentsa emango zaio. Interprete ofizial iraunkorrik badago, bere eginkizunak betetzen hastean baino ez du zin egin beharko.

---

¹³⁹⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000692485?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=interpr%C3%A8te&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

8.2.15. 84-594 Legea, 1984ko uztailaren 12koa, lurralde-mailako funtzio publikoko agenteen prestakuntzari buruzkoa eta lurralde-mailako funtzio publikoaren estatutu-xedapenak ematen dituen 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legea osatzen duena¹³⁹⁶

I. TITULUA

Lurralde-mailako funtzio publikoko agenteen formazioa

I. KAPITULUA

Formazioa jasotzeko eskubidea

1. atala

Formazioa jasotzeko eskubidea egikaritzea

1. artikulua

Lurralde-mailako funtzio publikoari dagokionez, bizitzan zeharreko lanbide-heziketak hauek hartuko ditu barnean:

[...]

5. Analfabetismoari aurre egitearen eta frantsesa ikastearen aldeko ekimenak;

[...]

---

¹³⁹⁶ Testu kontsolidatua:

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000501342>

8.2.16. 85-695 Legea, 1985eko uztailaren 11koa, Ekonomiaren eta Finantzen Alorretako Zenbait Xedapen ematen dituena¹³⁹⁷

40. artikulua

I. Errentaren gaineko zerga nahiz sozietateen gaineko zerga ezartzean, zuzenbide erkidearen baldintzen arabera sozietateen gaineko zerga ordaintzera beharturik dauden sozietateen kapitalaren eskudiru bidezko harpidetzak gastu kengarritzat joko dira, artikulua honetan definituriko baldintzekin bat etorritz, baldin eta obra zinematografikoen edo ikus-entzunezko obra baimendunen kapital-finantzaketa bada sozietate horien jarduera bakarra.

Sozietate horiek ezin izango dute 1. artikuluan ezarritako araubideak lekarkiekeen onurarik lortu, ez eta Zergen Kode Orokorraren 214 A artikuluko xedapenek lekarkieketenik ere.

Lehen apartatuan aipatzen den baimena Kultura-ministroak eman beharko die jatorriz frantsesez sortuak izan diren eta Europar Batasuneko kide den estatu bateko nazionalitatea duten obrei, eta horrek modua emango die 1960. urterako Aurrekontuei buruzko 1959ko abenduaren 26ko 59-1454 Legearen 76. artikuluan eta 1984. urterako Aurrekontuei buruzko 1983ko abenduaren 29ko 83-1179 Legearen 61. artikuluan industria zinematografikoa eta ikus-entzunezkoen industria babesteko neurriak jasotzeko, salbu eta:

- 1976. urterako Aurrekontuei buruzko 1975eko abenduaren 30eko 75-1278 Legearen 12. artikuluan ezarritako zerrendan ageri diren obrak;
- publizitate-izaera duten xedeetarako erabiltzekoak diren obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obrak;
- informazio-saioak, gaurkotasuna duten gaietako buruzko debateak eta kirol- edo entretenimendu-saioak;
- sorkuntzarekin lotutako elementuak bigarren mailakoak baino ez dituzten ikus-entzunezko dokumentu edo saioak.

[...]

---

¹³⁹⁷ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000693456?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecreee#lois

8.2.17. 85-1376 Legea, 1985eko abenduaren 23koa, Ikerketa eta Garapen Teknologikoari buruzkoa¹³⁹⁸

Eranskinak (erantsitako artikulua)

VI. ZATIA

Ikerketarako eta garapenerako aurrekontu-baliabideen programazioa (erantsitako artikulua)

[...]

3. Programa mobilizatzaileak: prozedura eraginkorrak, jarraipena behar dutenak (erantsitako artikulua)

[...]

Azken alderdi horri dagokionez, “Frantsesa zientziarako hizkuntza gisa sustatzea eta kultura zientifiko eta tekniko hedatzea” izeneko programaren ardatza aldatu egin beharko da, La Villette zientzien eta industriaren hiria sortu izanak ekarritako aukera berriak barnean har ditzan, eta erregioan ikerketarekin eta garapenarekin loturik martxan jar litezkeen jarduerak eta ekimenak zabaltzeko eta sustatzeko balio dezan indar horrek guztiak. Horretan, nagusiki, kultura zientifiko eta teknikoaren aldeko erregio-mailako zentroak eraiki beharko dira.

Zentrook ardatz-giltzarri hauen inguruan artikulatu beharko dira batez ere:

- ikerketaren alorreko langileen mobilizazioa (unibertsitate-organismoak eta unibertsitateko ikerketa-taldeak), legeak ezagutzaren hedapenarekin loturik ematen dien eginkizuna gauzatu dezaten;
- La Villette zientzien eta industriaren hiriaren eta kultura zientifiko eta teknikoaren aldeko beste zentro batzuen arteko artikulazio eraginkorra, batez ere sormena eta garapena sustatzea helburu duten erregio-mailako zentroen artekoa;
- kultura zientifiko eta teknikoarekin lotutako informazioaren hedapena enpresa-mundura;
- gazteentzako neurrien garapen eta jarraipena;
- hedabideen eta argitalpen-produktu berrien esparruko ekimen irmoak (zientziei eta teknikei buruzko entziklopediak, zientzia-itzulpenetarako laguntzak, irratitelebisten bidezko hedapena) ;
- Europa osoan kultura zientifiko eta teknikoaren aldeko politikak martxan jartzeko lankidetzaren sare trinkoa.

---

¹³⁹⁸ Testu koadunatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000878228?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecree#lois

Datu-base eta -bankuen eta zientzia-argitalpenen sailtako zenbait ekimeni ere jarraipena eman beharko zaie, eta ekimenok sendotu egin beharko dira.

[...]

**8.2.18. 86-845 Legea, 1986ko uztailaren
17koa, Polinesia Frantseseko lan-arloko
zuzenbidearen printzipio orokorreari buruzkoa
eta lan-arloko ikuskatzaitzen eta auzitegien
antolaketari eta funtzionamenduari
buruzkoa¹³⁹⁹**

I. LIBURUA

Lan-arloko zuzenbidearen printzipio orokorrak

I. TITULUA

Lanari buruzko konbentzioak

II. KAPITULUA

Lan-kontratua

4. artikulua

Lan-kontratua zuzenbide erkideko arauen mende egongo da. Alde kontratugileak adosten duen moduan aurkeztu ahal izango da kontratua. Idatziz aurkezten bada, kontratua frantsesez idatzi beharko da, eta, harekin batera, Polinesia Frantseseko hizkuntzetako batean ere aurkeztu beharko da kopia bat, soldatako langileak hala eskatuz gero.

Zerbitzuak aldi eta enpresa jakin baterako baino ezin izango dira eskaini.

5. artikulua

Baldin eta soldatako langilea atzerritarra bada, eta kontratua idatziz aurkeztekoa bada, kontratuaren kopia bat langilearen hizkuntzan idatzi beharko da, hark hala eskatuz gero. Frantsesez idatzitako testua bakarrik joko da benetakotzat.

---

¹³⁹⁹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000512462?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecreee#lois

8.2.19. 86-897 Legea, 1986ko abuztuaren lekoa, Prentsaren Araubide Juridikoa aldatzen duena¹⁴⁰⁰

7. artikulua

Hargatik eragotzi gabe Frantziak hitzartuak dituen nazioarteko konpromisoak eta, konpromiso horiek direla medio, prentsaren esparruan betetzekoak diren klausulak —kanpotarrak bertakoak balira bezala tratatzea dakartenak eta elkarrekikotasun-klausulak—, atzerritarrek ezin izango dute, lege hau argitaratzen denetik kontatzen hasita, ez zuzenean eta ez zeharka frantsesez argitaratzen duen enpresa baten kapital sozialaren edo boto-eskubideen gaineko partaidetzen ehuneko hogeai baino gehiago eskuratzetik izango.

Aurreko apartatua aplikatzean, atzerritartzat joko da kapital sozialaren zatirik handiena edo boto-eskubidea duten norbanako gehienak atzerritarren esku dituen eta buruzagi gehienak atzerritarrak dituen sozietate oro.

---

¹⁴⁰⁰ Testu kongsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000687451?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecreee#lois

8.2.20. 86-1067 Legea, 1986ko irailaren 30ekoa, Hedabideen Komunikazio Askatasunari buruzkoa (Léotard legea)¹⁴⁰¹

3-1 artikulua

[...]

Denei trataera bera ematen zaiela ziurtatu beharko du, ikus-entzunezkoen komunikazio-sektore publikoan independentzia eta inpartzialtasuna nagusi direla bermatu, eta irrati-telebistetako arduradunen eta zerbitzu-banatzaileen artean lehia askea eta harreman ez-diskriminatzaileak erraztu, zerbitzu-hornitzaileok darabilten komunikazio-sare elektronikoa zeinahi dela ere, neutraltasun teknologikoaren printzipioarekin bat etorritz. Halaber, programen kalitate eta aniztasunaz ere arduratu beharko du, bai eta ikus-entzunezko obra nazionalak sortzen eta garatzen direla zaintzeaz ere, ¹⁴⁰² zeinean sartzen baitira itsasoz haraindiko dimentsioa eta musika-aniztasunaren sustapena. Bera Frantziako hizkuntzaz eta erregioetako hizkuntzez osatutako kultura eta hizkuntza-ondare nazionala defendatu eta argitzeaz arduratzen da. Programen kalitatea nola hobetu ere formulatu ahal izango du. ¹⁴⁰³Lurreko uhin hertziarren bidez hedatutako ikus-entzunezko zerbitzuei zenbaki logiko bat esleitzen die, interes publikoa zainduz, betiere informazioaren aniztasunari eta editoreen arteko parekidetasunari dagokienez, eta horretarako bloke zehatzak eratu ahal izango ditu haiek osatzen dituzten zerbitzuen programazioaren arabera. Lurreko uhin hertziarren bidez emandako telebista-zirkuitu irekiko zerbitzu nazionala sareratzean kateen zenbakitze-sistema egokia dela bermatu beharko du, 34-4 artikuluan ezarritako modalitateekin bat etorritz, bai eta zerbitzu-hornitzaileen programa-eskaintzen barruko gainerako telebista-zerbitzuen zenbakitze-sistema parekidea, gardena, homogenea eta ez-diskriminatzailea dela ere.

[...]

---

¹⁴⁰¹ 2018ko uztailaren 15ekoa, bertsio kotsolidatua. Iturria: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=LEGITEXT000006068930#LEGIARTI000033388223>

¹⁴⁰² Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 8.2 artikulua txertatutako tartekia.

¹⁴⁰³ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 8.3 artikulua txertatutako tartekia.

I. TITULUA

Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzailea¹⁴⁰⁴

18. artikulua¹⁴⁰⁵

Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzailearen¹⁴⁰⁶ jardueri buruzko urteroko txostenean honako xehetasun hauek azaldu beharko dira:

[...]

4. Azpitoluak dituzten telebista-saioen kopurua, bai eta zeinu-hizkuntzara itzulitakoena ere, hala hobeto ikus dadin emanaldien sozietate nazionaleri, telebista-kate publikoeri eta antzeko zereginetan aritzen diren gainerako erakunde publikoeri zenbat kostatzen zaien beren saioak azpitolulatzea eta zeinu-hizkuntzara itzultzea.

[...]

8. Balantze bat, irradi-kateetako arduradunek 28. artikuluko 2 bis zenbakiko eta 33. artikuluko 5. zenbakiko xedapenekin loturik egindakoa, frantsesez edo Frantzian hitz egiten diren hizkuntza erregionaletako batean sortuak izan diren musika-lanen emanaldiei, jendeari proposatzen zaizkion musika-lanen aniztasunari, egiaztatuak izan diren urraketari aurre egite aldera Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileak¹⁴⁰⁷ martxan jarritako neurriari eta, hala badagokio, neurriok aplikatu ez izanaren arrazoiei buruzkoa.

[...]

20-1 artikulua

Frantsesa nahitaez erabili beharko da ikus-entzunezko organismo eta komunikazio-zerbitzuen emanaldi eta iragarkietan, zeinahi dela ere haiek hedatzeko eta banatzeko modua, salbu jatorrizko bertsioan ematekoak diren obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obrak.

Hargatik eragotzi gabe lege honen 28. artikuluko 2 bis zenbakiko xedapenak, aurreko apartatua ez zaie aplikatuko hitz guztiak edo batzuk atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik dituzten musika-lanei.

Lehen apartatuan aurreikusitako betebeharra ez zaie aplikatuko oso-osorik atzerriko hizkuntzaren batean emateko xedez edo hizkuntzak ikasteko xedez sortuak izan diren saioei edo saioon barruan ematekoak diren iragarkiei, ez eta kultura-ekitaldien emanaldiei ere.

Baldin eta artikuluko honetako lehen apartatuan aipatzen diren publizitate-emanaldi edo -mezuak atzerriko hizkuntzetarako itzulpen eta guzti ematen badira, atzerriko

---

¹⁴⁰⁴ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

¹⁴⁰⁵ 2017ko urtarrilaren 20ko 2017-55 Legearen 42. artikulua emaniko idazkera.

¹⁴⁰⁶ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

¹⁴⁰⁷ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

hizkuntzan ematen denak bezain irakurgarria, entzungarria edo adigarria izan beharko du frantsesezko azalpenak.

II. TITULUA

Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak

I. KAPITULUA

Uhin hertziarren bidezko zerbitzuak

III. atala

Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuei aplikagarriak zaizkien arauak

27. artikulua

Organismo publikoen interes orokorreko proiektuak eta lurreko uhin hertziarren bidez emandako komunikazio-zerbitzuak era askotakoak direla aintzat harturik, Estatu Kontseiluaren zenbait dekreturen bidez zehaztu beharko dira honako hauen gaineko betebeharren printzipio orokorrak:

[...]

2. Ikusle edo entzule gehieneko orduetan batik bat, ematen diren obra zinematografikoen eta ikus-entzunezko obren gutxienez % 60 jatorriz europarra izatea eta ematen diren obra zinematografikoen eta ikus-entzunezko obren gutxienez % 40 jatorriz frantsesa izatea;

[...]

28. artikulua¹⁴⁰⁸

Programa sozietate nazionalak ustiatzen dutenean izan ezik, lurreko bide hertziarrez hedatzen den zerbitzu bakoitzeko irrati-baliabidea erabiltzeko baimenak emateko, aurretik hitzarmen bat egin beharko da Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzailearen (Estatuaren izenean) eta baimena eskatzen duenaren artean.

[...]

Hitzarmenak, batez ere, ondoko puntuetako bat edo batzuk izango ditu:

[...]

2 bis. Frantsesez eta Frantzian hitz egiten diren hizkuntza erregionaletako batean interpretaturiko musika-lanen arteko proportzioa: gutxienez % 40 frantsesezko abestiak izango dira, haien erdiak talentu berrienak edo produkzio berrietakoak, eta entzule gehieneko orduetan programatu beharko dira Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzailearen ¹⁴⁰⁹ baimena duten irrati-kateetako musika- eta entretenimendu-saioretan.

---

¹⁴⁰⁸ 2016ko azaroaren 14ko 2016-1524 Legearen 7. artikulua eta Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emaniko idazkera.

¹⁴⁰⁹ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

Baldin eta frantsesezko musika-lanen edo Frantzian hitz egiten diren hizkuntza erregionaletako batean interpretaturikoen emanaldien erdiak baino gehiago badaude irrati-kate batek gehien programaturiko frantsesez edo Frantzian hitz egiten diren hizkuntza erregionaletako batean interpretaturiko hamar musika-lanen artean, muga hori gaingitzen duten emanaldiak edo entzule gehieneko orduetan ematekoak ez direnak ez dira kontuan hartuko 2 bis hau aplikatzea helburu duen konbentzioan zehazturiko proportzioei dagokienez.

[...]

4. Frantsesez sortuak izan diren obra zinematografikoen emanaldi-eskubideak eskuratzea xede duen negozio-bolumenaren zatia;

4 bis. Frantsesa eta frankofoniaren ospe ona errespetatzen direla bermatzeko berariazko xedapenak;

[...]

30-1 artikulua

Hargatik eragotzi gabe 26. artikuluko xedapenak, Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileak ¹⁴¹⁰ artikulua honetako baldintzekin bat etorritz eman beharko du baimena lurreko uhin hertziarren bidezko telebista-kate digitalak beren emanaldiak baliabide erradioelektrikoak erabiliz eman ditzaten.

[...]

III. Izangaien entzunaldi publikoari ekingo dio Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileak¹⁴¹¹.

[...]

Bereizmen handiko edo oso handiko telebista-kateen arduradunei baimenak emateari dagokionez, dagoeneko baimena lortua duten lurreko uhin hertziarren bidezko telebista-kate digitalak zein eremu geografikotakoak diren, eremu horietako kateei emango zaie lehentasuna. Horretan, kontuan hartuko da izangaiak zenbaterainoko konpromisoa duen bere gain hartua, kopuruari eta generoari dagokienez, bereizmen handiko edo oso handiko saioak ekoizteko eta emateko, batez ere obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarrak eta jatorriz frantsesez sortuak direnak programatzeko, bai eta formatua bereizmen handiko edo oso handiko telebistaren beharrianetara gehien egokitzen dituzten saioak emateko eta ahalik eta jende gehiena bereizmen handiko telebista-kateak ikustera bultzatzeko ere.¹⁴¹²

Bereizmen handiko edo oso handiko telebista mugikorren arduradunei baimenak emateari dagokionez, kontuan hartuko da izangaiak zenbaterainoko konpromisoa duen bere gain hartua, kopuruari eta generoari dagokienez, zenbait saio-mota ekoizteko eta emateko, batez ere obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarrak eta jatorriz frantsesez sortuak direnak programatzeko, bai eta formatua

---

¹⁴¹⁰ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

¹⁴¹¹ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

¹⁴¹² Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 8.3.a) artikulua sartua.

telebista mugikorraren beharrianetara gehien egokitzen dituzten saioak emateko ere.¹⁴¹³

II. KAPITULUA

Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileak esleitzen dituen maiztasunak erabiltzen ez dituzten sareek banatutako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuei aplikatu beharreko xedapenak¹⁴¹⁴

I. atala

Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileak esleitzen dituen maiztasunak erabiltzen ez dituzten sareek banatutako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen edizioa¹⁴¹⁵

33. artikulua¹⁴¹⁶

Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileak emandakoak ez diren maiztasunak dituzten sareen bidez hedaturiko irrati- edo telebista-kateen kategoria bakoitzari dagokionez, Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzailearen irizpen batean oinarriturik eta Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztu beharko dira honako alderdi hauek:

[...]

5. Frantsesa eta frankofoniaren ospe ona errespetatzen direla bermatzea xede duten berariazko xedapenak, bai eta frantsesezko musika-lanak eta Frantzia hitz egiten diren hizkuntza erregionaletako batean interpretaturiko musika-lanak irrati-telebistetan emateari buruzkoak ere,

[...]

9. Ikusle edo entzule gehieneko orduetan batik bat, ematen diren obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarren eta jatorriz frantsesez sortuak direnen kopurua: gutxienez % 60 eta % 40, hurrenez hurren;

10. Obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarren eta jatorriz frantsesez sortuak direnen kopurua, telebista-katearen arduradunak ekoizpenean egindako inbertsioaren zenbatekoa aintzat harturik alda daitekeena, nahiz eta, obra europarrei dagokienez, kopuru hori ezingo den izan % 50 baino apalagoa.

---

¹⁴¹³ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 8.3.a) artikulua sartua.

¹⁴¹⁴ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

¹⁴¹⁵ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

¹⁴¹⁶ 2009ko martxoaren 5eko 2009-258 Legearen 52. artikulua eta Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emaniko idazkera. emaniko idazkera.

Europar Batasuneko kide ez diren estatuetakozko hizkuntzetan ematen diren kateei dagokienez, 5. eta 10. zenbakietako xedapenak indargabetzeko modua aurreikusi beharko da gorago aipatu dekretuan. Hargatik eragotzi gabe Frantziak hitzartuak dituen nazioarteko konpromisoak, eta beren saioak Frantziatik kanpora ematen dituzten kateei dagokienez, 3. eta 10. zenbakietako xedapenak indargabetzeko baimena ere eman liteke.

33-1 artikulua

[...]

Egokitutako gailuei dagokienez, eta entzule eta ikusle gehieneko orduetan batik bat, gor eta gor-mutuentsako irisgarritasun-baliabideak eskaintzen dituzten saioen kopurua izango da, bereziki, konbentzioaren ardatza, eta, alde horretatik, saioak denek entzun eta ikusteko modukoak direla bermatu beharko du nagusiki. Urteko batez besteko entzulerien % 2,5 gainditzen duten telebista-kateei dagokienez, Eskubide eta aukera-berdintasunari eta zailtasunak dituzten pertsonen parte-hartze eta herritartasunari buruzko 2005eko otsailaren 11ko 2005-102 Legea argitaratzen denetik hasi eta gehienez ere bost urteko epean aplikatu beharko dute betebeharrak hori publikitate-mezuek ez beste saio guztiek. Saio batzuen ezaugarriak direla medio, dena den, xedapenok indargabetzea ere aurreikus liteke aipatu dekretuan. Bai kapitala eta bai boto-eskubidearen gaineko partaidetza % 80 baino handiagoa duten irrati-kate eleaniztunetako arduradunen arteko konbentzioak, baldin eta Europako Kontseiluaren parte diren estatuetan sorturiko irrati-difusiozko zerbitzu publikoetako arduradunen artekoak badira eta 44. artikuluan aipatzen diren sozietateetako baten esku badago zerbitzuotako kapitalaren eta boto-eskubideen gaineko partaidetzen gutxienez % 20, ez dira xedapenon mende egongo.

[...]

33-2 artikulua

¹⁴¹⁷ Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritzaren Arautzaileak emandakoak ez diren maiztasunak dituzten sareen bidez hedaturiko ordainpeko ikus-entzunezko hedabide-zerbitzuen kategoria bakoitzari dagokionez, Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritzaren Arautzailearen irizpen batean oinarriturik eta Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztu beharko dira honako alderdi hauek:

[...]

2. Frantsesa eta frankofoniaren ospe ona errespetatzen direla bermatzeko berariazko xedapenak;

[...]

---

¹⁴¹⁷ Kultura-obra Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

III. KAPITULUA

Baimenpeko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu guztiei aplikagarriak zaizkien xedapenak

40. artikulua

Hargatik eragotzi gabe Frantziak hitzartuak dituen nazioarteko konpromisoak, sozietate bati ezin izango zaio baimenik eman lurreko uhin hertziarren bidezko irrati- edo telebista-zerbitzuak frantsesez emateko, baldin eta haren kapitalaren edo boto-eskubidearen gaineko partaidetzaren %20 baino gehiago zuzenean edo zeharka nazionalitate atzerritarra duten pertsonen esku badago.

[...]

41-3 artikulua

39., 41., 41-1, 41-1-1, 41-2 eta 41-2-1 artikuluen aplikazioari dagokionez:

[...]

2. Baimena zeinahi pertsona fisiko edo juridikori eman ahal izango zaio, baldin eta, Merkataritza Kodearen 233-3 artikuluan ageri diren irizpideen arabera, haren kontrolpean, gidaritzapean edo mendean badago baimenaren titularra izango den sozietatea, bai eta beste nornahiri ere, baldin eta hark ustiatzen edo kontrolatzen duen lurreko uhin hertziarren bidezko irrati- edo telebista-kateak satelite bidezko irrati-telebisten maiztasunen bidez atzerritik edo atzerriko estatu batenak diren maiztasunen bidez soilik ematen baditu bere emanaldiak, eta emanaldi horiek, normalean, frantsesez entzuten edo ikusten badira Frantzian;

[...]

42. artikulua¹⁴¹⁸

[...]

Artikulu honen lehen apartatuan ezartzen den berandutzeko akusazio-prozedura martxan jar dezala eskatu ahal izango diote Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileari honako talde eta elkarte hauek: ikus-entzunezko komunikazioaren sektorean ordezkari gehien dituzten antolakunde profesional eta sindikatuek, Frantzian onura publikoko izaera aitortua duten informazio-askatasunaren aldeko elkarteek, hizkuntza erregionalen erakunde publikoek eta hizkuntza eta kultura erregionalak sustatzearen aldeko elkarteek, familia-elkarteek eta emakumeen eskubideen aldeko elkarteek, bai eta ikus-entzuleen eskubide eta interesak babestea helburu sozialtzat duten elkarteek ere.

---

¹⁴¹⁸ 2017ko otsailaren 28ko 2017-256 Legearen 77. artikulua eta Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emaniko idazkera.

III. TITULUA

Ikus-entzunezkoen sektore publikoa

43-11 artikulua¹⁴¹⁹

44. eta 45. artikuluetan aipatzen diren sozietateek zerbitzu publikoko eta interes orokorreko eginkizunak izango dituzte. Ikus-entzuleei, oro har, aniztasunagatik eta pluralismoagatik bereizten diren saio eta zerbitzuak eskaini beharko dizkiete, eta saio eta zerbitzuok bat egin beharko dute kalitate- eta berrikuntza-irizpideekin, eta pertsonen eskubideak eta Konstituzioan definitutako printzipio demokratikoak errespetatu beharko dituzte.

Saio- eta zerbitzu-eskaintza analogiko eta digital ugaria aurkeztu beharko dute, informazioarekin, kulturarekin, ezagutzarekin, entretenimenduarekin eta kirolarekin loturiko edukiak dituenak. Eztabaida demokratikoa eta herritarren arteko solasaldiak sustatu beharko dituzte, bai eta gizarteratze- eta herritartasun-printzipioak ere.

Gizarte-kohesioaren eta kultura-aniztasunaren aldeko ekimenak martxan jarri beharko dituzte, bai eta emakumeen eskubideen aldekoak eta haien kontrako diskriminazioari aurre egitekoak ere. Emakume eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeari lotu beharko zaizkio nagusiki, bai eta aurreiritzi sexistei, emakumeen kontrako indarkeriari eta bikote barruko indarkeriari aurre egiteari ere, eta Frantziako gizartean —batez ere itsasoz haraindikoan— nagusi den aniztasunaren berri ahalik ondoena emateari ere bai. Frantziako gizartean nagusi den aniztasuna islatzen duten saioak programatu beharko dituzte. Frantsesa sustatzeaz arduratu beharko dute, eta, halakorik bada, baita hizkuntza erregionalen berri emateaz ere, eta Frantziako kultura- eta hizkuntza-ondarearen aniztasun eta balioa ezagutarazi beharko dute. Bere gain hartu beharko dute sormen-lan intelektuala, artea, ezagutza zibiko, ekonomiko, sozial, zientifiko eta teknikoak, eta ikus-entzunezkoen eta hedabideen gaineko heziketa garatzeko eta hedatzeko konpromisoa. Atzerriko hizkuntzen irakaskuntza bultzatu beharko dute, eta ingurumenerako eta garapen jasangarrirako hezkuntzan parte hartu. Osasunari eta sexualitateari buruzko informazio-zerbitzu bat ere ziurtatu beharko dute.

Egokitutako gailuei dagokienez, gor eta gor-mutuentsako irisgarritasun-baliabideak eskaintzen dituzten saioak sustatu beharko dituzte.

Ematen duten informazioa zintzoa, independentea eta plurala dela bermatu beharko dute, eta ahalik eta pentsamendu- eta iritzi-ildo gehienak aintzat hartu, trataera-berdintasunaren printzipioarekin bat etorri eta Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzailearen aholkuei jaramon eginez¹⁴²⁰.

Ikus-entzunezko komunikazio-organismo publikoei, beren zereginen izaera dela medio, ikus-entzunezko auzietarako atzerri-ekintzez arduratzea dagokie, eta, alde horretatik, frankofoniaren ospe ona sustatu eta frantsesa eta Frantziako kultura hedatu beharko dute mundu osoan barrena. Beren saio-eskaintza aberastea edo osatzea helburu duten zerbitzu berriak garatu beharko dituzte, bai eta ikus-entzunezko saio eta zerbitzuak ekoizteko eta hedatzeko teknologia berriak ere.

---

¹⁴¹⁹ 2017ko urtarrilaren 27ko 2017-86 Legearen 185. artikulua emaniko idazkera.

¹⁴²⁰ Kultura-obra Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

Txosten bat bidali beharko dute urtero Parlamentura, eta, hartan, artikulua honetako xedapenak zenbateraino eta nola aplikatu dituzten azaldu beharko dute.

44. artikulua¹⁴²¹

I. [...]

Frantziako Telebistak erregio-mailako saioak sortu eta eman beharko ditu, lurralde bakoitzaren eta, halakorik bada, hizkuntza erregionalen berri eman eta haien balioa ezagutarazteko. Saiok deskonexio espezifikoaren bidez emango dira, ikusle eta entzule gehieneko orduetan, eta nazio osoko ikus-entzuleentzat ere errepikatu ahal izango dira gero. Erregioko ekonomia-, gizarte- eta kultura-bizitzaren aniztasuna islatu beharko dute, eta gertuko informazioa eman.

[...]

IV. Frantziako ikus-entzunezko auzietarako atzerri-ekintzaz arduratu beharko duen sozietateak, Emanaldien Sozietate Nazionalak, helburu hauek izango ditu: frantsesa, Frantziako kultura eta frankofonia hedatzea eta sustatzea, eta Frantziak mundu osoan duen ospe ona babestea, eta, horretarako, Frantziari, frankofoniarri, Europari eta nazioarteari buruzko gaurkotasan handieneko irratia- eta telebista-saio eta komunikazio-zerbitzu publikoak eskaintzea.

Xede horretarako, beren saioak frantsesez edo atzerriko hizkuntzaren batean, batez ere atzerrian bizi diren ikus-entzule frantsesentzat, baina baita atzerritarrentzat ere, sortzen dituzten sozietateen ikus-entzunezko zerbitzuen estrategia- eta koordinazio-ildoak definitu edo definitzen lagundu beharko du Emanaldien Sozietate Nazionalak, baldin eta sozietate horietako kapital osoa edo zati bat haren esku badago. Finantzaketa ere eman ahal izango die, eta aipatu zerbitzuok sortzeaz eta programatzeaz ere bera arduratu ahal izango da.

[...]

48. artikulua

[...]

44. artikuluko I. zenbakian aipatzen den baldintza-agirian, sozietateak espresuki zehaztu beharko du zein ekimen jarriko dituen martxan, batez ere ematen dituen saio eta fikziozko lanen bitartez, 43-11 artikuluan atzerriko hizkuntzen irakaskuntza sustatzeari buruz ezarritakoa betetzeko.

[...]

48-1 artikulua¹⁴²²

[...]

Artikulu honen lehen apartatua ezartzen den berandutzeko akusazio-prozedura martxan jar dezala eskatu ahal izango diote Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileari honako talde eta elkarte hauek: ikus-entzunezko komunikazioaren sektorean ordezkari gehien dituzten antolakunde profesional eta sindikatuek, Jabetza Intelektualaren Kodearen 321-1 artikuluan aipatutako kudeaketa kolektiboko organismoek, Frantzian onura publikoko izaera

---

¹⁴²¹ 2016ko azaroaren 14ko 2016-1524 Legearen 16. artikulua emaniko idazkera.

¹⁴²² 2017ko otsailaren 28ko 2017-256 Legearen 77. artikulua eta Kultura-obra Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emaniko idazkera.

aitortua duten informazio-askatasunaren aldeko elkarteek, hizkuntza erregionalen erakunde publikoek eta hizkuntza eta kultura erregionalak sustatzearen aldeko elkarteek, Familia Elkartearen Batasun Nazionalaren aitortza jasoa duten familia-elkarteek eta emakumeen eskubideen aldeko elkarteek.

53. artikulua

[...]

Zerbitzu publikoko eginkizunei dagokienez, hala nola 43-11 artikuluan definitzen direnei dagokienez, sozietate edo establezimendu publiko bakoitzaren helburu eta baliabideen kontratuan alderdi hauek zehaztu beharko dira:

- obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarrak eta jatorriz frantsesez sortuak direnak ekoizte aldera sozietateak, 44. artikuluko I. zenbakiarekin bat etorritik, egindako gutxienezko inbertsioaren zenbatekoa, bai irabaziekiko proportzioarena eta bai balio absolutuarena;

[...]

IV. TITULUA

Emanaldien Sozietate Nazionalak “TF1” katea lagatzea

64. artikulua

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztutako epean, eskuratzaileriazangaiek zerbitzua ustiatzeko proiektua aurkeztu beharko dute. Proiektu horretan, 62. artikuluan aipaturiko baldintza-agirian ageri diren betebeharez gain, izangaiek hitzartuko dituztela hitzematzen duten konpromisoak ere aipatu beharko dira. Konpromisook hauekin loturik egongo dira:

[...]

2. Jatorriz frantsesez sortuak diren obrak estreinako aldiz ematea Frantzian;

[...]

V. TITULUA

Sormenezko obra zinematografikoak garatzea

70. artikulua

[...]

Aurreko apartatuan aipatzen diren baimen, dekretu eta baldintza-agirietan obra zinematografikoak hedatzeari buruz ezartzen diren xedapenek honako alderdi hauek zehaztu beharko dituzte:

[...]

2. Ikusle edo entzule gehieneko orduetan batik bat, ematen diren obra zinematografikoen eta ikus-entzunezko obren gutxienez % 60 jatorriz europarra izatea eta ematen diren obra zinematografikoen eta ikus-entzunezko obren gutxienez % 40 jatorriz frantsesa izatea;

[...]

VII. TITULUA

Zenbait xedapen

[...]

81. artikulua¹⁴²³

Gor eta gor-mutuentzako saioak egokitzeari dagokionez, eta 28. artikuluko 5 bis zenbakia, 33-1 artikuluko laugarren apartatua eta 53. artikuluko laugarrena aplikatze aldera, Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileak, berari dagokion neurrian, urtero kontsultatu beharko dio Gizarte-ekintzaren eta Familiaren Kodearen L. 146-1 artikuluan aipatzen den Zailtasunak dituzten Pertsonen buruzko Aholku Batzorde Nazionalari. Kontsulta hori oso modu berezian egongo da loturik helburu eta baliabideen kontratu eta konbentzioetan azpigituluei eta frantsesezko zeinu-hizkuntzari buruz aipatzen diren betebeharrekin, saio batzuen ezaugarriak direla-eta modu justifikatuan aplikatzekoak diren indargabetzeekin, eta irrati- eta telebista-kateen arduradunek gor eta gor-mutuen alde beren gain hartutako konpromisoekin.

---

¹⁴²³ Kultura-obra Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

8.2.21. 86-1383 Legea, 1986ko abenduaren 31koa, itsasoz haraindiko departamenduetako, Saint-Pierre eta Mikelumeko eta Mayotteko garapen- programei buruzkoa¹⁴²⁴

III. eranskina

[...]

II. Hezkuntza

Estatuak erabateko lehentasuna eman beharko dio itsasoz haraindiko departamenduetan, Saint-Pierre eta Mikelumen eta Mayotten eskola-ekipamenduak eta esparru pedagogikoaren kalitatea hobetzeari, bai eta nekazaritzaren arloko ikasketak, lanbide-heziketa eta ikasketa tekniko eta teknologikoak garatzeari ere.

Alde horretatik, Estatua estuki lotuko zaio Antilletako, Guyanako eta Réunioneko ikastegietan goi-mailako ikasketa teknologikoak eta atzerriko hizkuntzen irakaskuntza garatu eta eskaintzeko lanari. Ikasketa horiek ziurtatzeaz nor arduratuko den (Teknologiako Unibertsitate Institutua, beste unibertsitate batzuk, lizeoak), hori 1987ko urtarrilaren 1etik aurrera identifikatzen diren premien eta aukeren arabera zehaztu beharko da.

Saint-Pierre eta Mikelumen eta Mayotten programa berezi bat aplikatuko da.

[...]

---

¹⁴²⁴ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000512216?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecree#lois

8.2.22. 87-571 Legea, 1987ko uztailaren 23koa, Mezenasgoa garatzeari buruzkoa¹⁴²⁵

26. artikulua

Berdintasunari eta Herritartasunari buruzko 2017ko urtarrilaren 27ko 2017-86 Legea betez idatziak dira 15., 18.-20., 20-2, 20-3, 22. eta 23. artikulua, eta Wallis eta Futuna uharteetan eta Kaledonia Berrian izango dira aplikagarriak, hargatik eragotzi gabe honako aldaketa hauek:

1. 5. artikuluko II. zenbakiko lehen apartatua honela idatzi beharko da:

Onura publikoko erakundeek, baldin eta izaera filantropikoa duten interes orokorreko jardueren eta organismoen aldeko inbertsioak jasotzeko baimena badute, dela kirol-, familia- eta kultura-izaera edo izaera zientifiko, sozial eta humanitarioa dutenak, dela ondare artistikoaren balioa ezagutaraztearekin lotuta daudenak, dela natura-ingurunea babestearekin lotuta daudenak, dela Frantziako kultura, hizkuntza eta ezagutza zientifiko hedatzearekin lotuta daudenak, edo baldin eta jarduera eta organismo horien aldeko inbertsioak erakundeon bitartez jasotzen badira, Merkataritza Kodean ezarritako printzipioekin bat etorritik finkatu beharko dituzte beren urteko kontuak;

2. 18-2 artikuluko laugarren apartatuari dagokionez, hitz hau kendu beharko da: “erregioan”;

3. Wallis eta Futuna uharteetan eta Kaledonia Berrian aplikagarriak ez diren xedapenei buruz lege honetan egiten diren erreferentzien ordez, eta betiere kontuan harturik legeak ez duela haiei dagokien aldaketarik egitea aurreikusten, tokian-tokian objektu aplikagarri bera duten xedapenei egin beharko zaie erreferentzia.

---

¹⁴²⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/article_lc/LEGIARTI000033975714?tab_selection=lawarticledecre&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecre#lois

8.2.23. 89-436, 1989ko ekainaren 30ekoa, Parlamentario Frantses-hiztunen Nazioarteko Elkartearen (AIPLF) nazioartekotasunaren aitortzari, pribilegioei eta immunitateari buruzkoa¹⁴²⁶

1. artikulua

Parlamentario Frantses-hiztunen Nazioarteko Elkartea (AIPLF) frankofoniako nazioarteko elkarte bat da, eta, alde horretatik, bere zereginen izaera dela medio, ondoren definituko diren immunitate eta pribilegioak izango ditu Frantzia.

2. artikulua

Frankofoniako instituzio parlamentario ordezkatzailerik da Parlamentario Frantses-hiztunen Nazioarteko Elkartea. Elkarteko kideak zein parlamentu edo batzordetako parlamentarioak diren, parlamentu eta batzorde horiek zuzenean eratua izango da elkartea, eta, hori dela eta, guztiz leku pribilegiatua izango du frankofoniako buruzagi eta herrien artean.

Frantsesaren ospe ona babesteko denetarik ekimenetan elkarlana nagusi izan dadin lortzea izango da elkartearen xede nagusia, frantsesa baita hura hitz egiten dutenen ondasun erkidea.

3. artikulua

Bere nortasun juridikoaren eta zereginen izaera dela medio, elkarteak ahal hauek izango ditu:

- a) Kontratuak burutzeko ahala;
- b) Ondasun higigarri eta higiezinak eskuratzeko eta besterentzeko ahala;
- c) Epaitegietara jotzeko ahala;

4. artikulua

Nazioarteko instituzio interparlamentarioa den aldetik, elkarteak independentzia eta ekintza-askatasuna izango ditu Frantziako lurralde osoan.

5. artikulua

I. Elkarreak bere jarduerekin loturiko premietarako dituen lokalak bortxaezinak izango dira. Frantziako Errepublikako agente eta funtzionarioak ezin izango dira inola ere haietan sartu beren eginkizun ofizialak egikaritzeko, baldin eta elkarteak berak, elkarteko idazkari nagusiaren edo haren ordezkariaren bidez, ez badu horretarako adostasuna ematen edo eskaera egiten.

---

¹⁴²⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000684532?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois

Dena den, idazkari nagusiak adostasuna ematen duela joko da berehalako babesneurriak aplikatzea eskatzen duten kasuetan (ageri-ageriko delituak, suteak edo beste ezbehar batzuk).

II. Elkarreak galarazia du bere lokaletan babesa ematea ageri-ageriko delitu edo krimen baten ondorioz auzipeturik dagoen edo agintari frantsesen agindu judizial baten, zigor-arloko kondena baten edo kanporatze-erabaki baten objektu den zeinahi pertsonari.

III. Elkarreak artxiboak, eta, oro har, elkarreak jabetzakoa den dokumentu oro, bortxaezinak izango dira. Elkarreak korrespondentzia ere bortxaezina izango da.

6. artikulua

I. Elkarrea jurisdikzio-organo frantsesen mende egongo da. Dena den, elkarreak ondasun higigarri eta higiezinak, hala nola elkarreak egoitzak eta hura osatzen duten gauzek, immunitatea izango dute, non eta elkarreak idazkari nagusiak edo haren ordezkariak ez duten jakinarazten elkarreak espresuki uko egiten diola immunitate horri.

Zeinahi miaketa, errekesizio, konfiskazio, bahiketa eta edonolako premiamendu administratibo edo judizial dagokienez ere, aipatu ondasunak immunitatea izango dute.

II. Aurreko paragrafoko xedapenak ez dira kasu hauetan aplikatuko:

a) Baldin eta hirugarren batek akzio zibilak hasi baditu elkarreak jabetzakoa den edo haren izenean zirkulatzen duen ibilgailu batek eragindako istripu baten ondoriozko kalteengatik;

b) Baldin eta elkarreak langile baten zorreratik haren soldata enbargatzea erabaki bada behin betiko erabaki judizial betearazle baten bidez;

c) Baldin eta aurreko paragrafoan aipatzen diren neurriak beharrezkoak badira arbitraje-laudo bat betearazteko;

D) Baldin eta, erabaki judizial baten ondorioz, langileei legez dagozkien prestazioak ordaindu behar bazaizkie.

7. artikulua

Bere eginkizunak betetzeko, elkarreak denetariko diru, funts eta dibisak jaso eta eduki ahal izango ditu, bai eta nahi adina kontu ere; diru hori Frantziako lurralde batetik bestera igorri ahal izango du elkarreak, bai eta Frantziatik beste herrialde batera edo beste herrialde batetik Frantziara ere.

8. artikulua

I. Bere jarduerak dakarzkieten beharrek loturik, elkarreak ez du bere ondasun eta mozkinen gaineko zuzeneko zergarik ordaindu beharrik izango. Dena den, elkarreak beharturik egongo da emandako zerbitzuengatik zergak ordaintzera.

II. Bere jardueretarako beharrezkoak badira, elkarreak ez du zerga hauek ordaindu beharrik izango inportatzen edo esportatzen dituen salgaiengatik:

a) Aduana-zergak eta ondorio baliokideak dituzten ordainarazpenak;

b) Negozio-bolumenaren gaineko zergak.

III. Elkarateak bere gain hartu beharko du, zuzenbide erkideko baldintzekin bat etorritz, saltzen dituen salgaien edo ematen dituen zerbitzuen prezioengatik zeharkako zergen ordainketa.

Dena den, Estatuko aurrekontuen alde jasotzekoak diren negozio-bolumenaren gaineko zergak, baldin eta ondasun higigarrien erosketa handien edo idazkaritzaren jarduera ofizialekin loturiko zerbitzuen gainekoak badira, amortizatzeko modukotzat joko dira, agintari eskudunekin batera zehaztu beharreko baldintzekin bat etorritz.

9. artikulua

Idazkari nagusiak hala eskatuz gero, agintari frantses eskudunek Frantzian sartzeko eta bertan egonaldi bat egiteko baimenak eman beharko dizkiete honako hauei, horrek elkarteari gasturik eta justifikaziorik gabeko atzerapenik ez eragiteko moduan —ordena publikoarekin lotutako motibo batengatik kontrakoa erabakitzen ez bada behintzat—, elkaratearen aurrean bete behar dituzten eginkizun eta zereginenak irauten duten denbora-tartean hartaz balia daitezten:

- a) Ordezkaritzetako kide, aholkulari eta adituei;
- b) Elkarteko langileei eta haien ardurapeko familiartekoei.

II. 1. paragrafoan aipatzen diren pertsonak ez dute berrogeialdiei eta osasun publikoari buruzko araudia aplikatzearen dispentsarik izango.

10. artikulua

Baldin eta nazionalitate frantsesik ez badute, elkarteko idazkaritza nagusiko langileek:

- a) beren altzari eta ondasunak ekartzeko eskubidea izango dute, baldin eta lehen atzerrian bizi baziren eta Frantziara aurreneko aldiz badatoz;
- b) egonaldi-baimen berezi bat jasoko dute, agintari frantses eskudunek emana, berentzat, beren ezkontideentzat edo beren ardurapeko seme-alabentzat, baldin eta Frantzian bizi ez badira;
- c) aldi baterako inportazio-araubide dispentsaduna aplikatuko zaie, autoa ekarri ahal izan dezaten;
- d) ez dute bete beharrik izango ez zerbitzu nazionala eta ez Frantzian nahitaezkoa den beste edozein zerbitzu.

11. artikulua

Hargatik eragotzi gabe indarrean dauden nazioarteko konbentzioen aplikazioa, elkarteko langileak Gizarte Segurantzari eta lan-arloko istripuei buruzko legeria frantsesaren mende egongo dira.

12. artikulua

I. Lege honetan ezartzen diren immunitate eta pribilegioek ez dute helburutzat haien onuradunei abantaila pertsonalak ematea. Zeinahi egoeratan, eta haien zereginen izaera dela medio, elkarteko kideek guztiz modu aske eta independentean jokatzeko modua izan dezaten lortzea da immunitate eta pribilegio horiek ematearen arrazoia.

II. Idazkari nagusiak —edo, halakorik ezean, haren ordezkariak— immunitateari uko egiteko eskubidea eta eginbeharra izango du, baldin eta horrek justiziaren

funtzionamendu normalari kalte egin diezaiokeela uste badu eta uko-egiteak elkartearen interesei batere kalterik egiten ez badio.

13. artikulua

Parlamentario Frantses-hiztunen Nazioarteko Elkartearen (AIPLF) nazioartekotasunaren aitortzari, pribilegioei eta immunitateari buruzko 1989ko ekainaren 30eko 88-3 Legea indargabeturik geratzen da.

**8.2.24. 90-34 Legea, 1990eko urtarrilaren
10ekoa, atzerritarrak Frantzian sartzeko eta
bertan egonaldi bat egiteko baldintzei
buruzko 1945eko azaroaren 2ko 45-2658
Agindua aldatzen duena¹⁴²⁷**

3. artikulua

[...]

III. Administrazio Auzitegiko presidentek, 1945eko azaroaren 2ko 45-2658 Aginduaren 22 bis artikulua aplikatuz, atxikia duen atzerritarrari laguntzeko izendaturiko interpreteen sari eta ordainei dagokienez, Estatuak bere gain hartu beharko ditu gastuok, atzerritarraren kontra errekurtsorik jartzeko modurik gabe, eta justizia penalaren, justizia korrekzionalaren eta polizia-zerbitzuen arloko gastuetarako aurreikusiriko baldintzen arabera.

---

¹⁴²⁷ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000524211?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=interpr%C3%A8te&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

8.2.25. 91-647 Legea, 1991ko uztailaren 10ekoa, Justiziaren Alorreko Laguntzei buruzkoa¹⁴²⁸

I. ZATIA

Justiziaren alorreko laguntzak

V. TITULUA

Justiziaren alorreko laguntzen ondorioak

II. KAPITULUA

Justiziaren alorreko laguntzek estaltzen dituzten gastuak

40-1 artikulua

3-1 artikuluan aipatzen diren mugaz bestaldeko auziei dagokienez, demanda eta haren instrukziorako beharrezkoak diren dokumentu guztiak jurisdikzio-organo eskuduna dagoen estatura bidali aurretik haiek guztiak itzultzeagatiko gastuak estaliko dituzte justiziaren alorreko laguntzek. Demanda bazterten bada, Estatuak bere gain hartu ahal izango ditu itzulpen-gastuak.

Baldin eta epaiketa Frantzian egitekoa bada, auzi-mota berberengatiko justiziaren alorreko laguntzek estali beharko dituzte bai interpretazio-gastuak, bai laguntzen onuradunak azaldutako zioak aztertze aldera epaileak ezinbestekotzat jotzen dituen dokumentuen itzulpen-gastuak, bai, epaileak bere aurrera aurkez dadin eskatzen badie, tartean diren pertsonak auzitegira joan beharrak dakartzan gastuak.

---

¹⁴²⁸ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000537611?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=traduction&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois

8.2.26. 94-99 Legea, 1994ko otsailaren 5koa, Polinesia Frantsesaren garapen ekonomiko, sozial eta kulturalaren orientazioari buruzkoa¹⁴²⁹

Eranskinak (erantsitako artikulua)

ERANSKINA Orientazio orokorrak

[...]

Estatuak, batez ere lege honen 8. artikuluan aurreikusten diren konbentzioei eta garapen-kontratuei dagokienez, laguntza tekniko eta finantzarioa emango die lurraldeei, beren eskumenekin bat etorritik definituak dituzten ekonomiaren, gizartearen eta kulturaren alorretako garapen-helburuak erdiets ditzaten.

Estatuaren laguntza tekniko eta finantzario horrek, nagusiki, honako helburu hauek erdiesteko modua eman beharko die lurraldeei:

[...]

13. Kultura- eta hizkuntza-ondare polinesiarra babestea eta haren balioa ezagutaraztea;

[...]

---

¹⁴²⁹ Testu kongsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000546365?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=linguistique&searchType=ALL&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagnation=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecreee#lois

8.2.27. 94-665 Legea, 1994ko abuztuaren 4koa, Frantsesaren Erabilerari buruzkoa¹⁴³⁰

1. artikulua

Konstituzioa dela medio, frantsesa da Errepublikako hizkuntza, bai eta Frantziako ondare eta nortasunaren funtsezko elementua ere.

Frantsesa da irakaskuntzako, laneko, harremanetako eta zerbitzu publikoetako hizkuntza.

Frantsesa da frankofonia osatzen duten estatuen arteko lotune nagusia.

2. artikulua

Frantsesaren erabilera nahitaezkoa izango da ondasun baten, produktu baten edo zerbitzu baten izendapen, eskaintza, aurkezpen, erabilera, aplikazio-eremuaren deskripzio eta berme-baldintzekin lotutako dokumentuetan, bai eta faktura eta ordainagiritan ere.

Xedapen berberak aplikatuko zaizkio idatzizko, ahozko nahiz ikus-entzunezko zeinahi publizitateri.

Artikulu honetako xedapenik ez zaie aplikatuko jende gehienarentzat guztiz ezagunak diren produktu tipiko eta bereziei, izen atzerritarra badute ere.

Markei buruzko legeria gorabehera, marka batek grabatuak dituen mezu eta testuei ez zaizkie aplikatuko artikulu honetako lehen eta hirugarren apartatuak.

3. artikulua

Bide publikoan, jendeari zabalik dagoen lekuren batean edo garraiobide publiko batean jendea informatzea helburu harturik ezartzen edo itsasten den idazkun edo iragarki oro frantsesez idatzi beharko da.

Baldin eta hirugarren erabiltzaile batek, aurreko xedapenak urratuz, pertsona juridiko publiko baten jabetzakoa den ondasun batean idazkun bat ezartzen badu, pertsona juridiko publiko horrek berak finkaturiko epean modu irregularrean jokatzeari utz diezaiola errekeritu ahal izango dio hirugarren horri, eta azken horrek gastu guztiak bere gain hartu beharko ditu. Modu irregularrean jokatzeari uzteko errekerimendu horrek ondoriorik eragiten ez badu, eta arau-haustea astuna bada, arau-hausleari ondasuna erabiltzea galarazi ahal izango zaio, hari emandako baimenean edo harekin buruturiko kontratuan ageri diren estipulazioak gorabehera.

4. artikulua

Baldin eta aurreko artikuluan aipatzen diren idazkun edo iragarkiak pertsona fisiko edo juridiko publiko edo pribatuek ezarriak badira zerbitzu publikoren bat ematen

---

¹⁴³⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000349929?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois

ari direla, eta itzuli egin behar badira, gutxienez binaka egin beharko dira itzulpenak.

Baldin eta lege honen 2. eta 3. artikuluetan aurreikusten diren mezu, iragarki eta idazkunen itzulpen bat edo gehiago egin behar badira, atzerriko hizkuntzetan idatzirik dagoen testuak bezain irakurgarria, entzungarria edo adigarria izan beharko du frantsesezkoak.

Nazioarteko garraioen esparruari dagokionez, Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira artikuluko honetako xedapenak noiz eta nola indargabetu ahal izango diren.

5. artikulua

Baldin eta pertsona fisiko edo juridiko publiko edo pribatuek zerbitzu publikoren bat ematen ari direla kontratu bat burutzen badute, kontratu hori frantsesez idatzi beharko da, haren objektua edo forma zeinahi dela ere. Kontratuan ezin izango da esapide edo termino atzerritarrik erabili, baldin eta, frantsesa aberasteari buruzko erregelamenduzko xedapenetan aurreikusitako baldintzen zentzuan, esapide edo terminook frantsesezko ordaina badute.

Xedapenok ez zaizkie aplikatuko pertsona juridiko publiko batek buruturiko kontratuei, baldin eta pertsona juridiko horrek kudeatzen dituen jarduera industrial edo komertzialekin edo Frantziako Bankuarekin eta Gordailu eta Kontsignazioen Kutxarekin loturiko jardueri buruzkoak badira kontratuak, eta oso-osorik Frantziatik kanpora betearaztekoak badira. Apartatu hau aplikatzean, Frantziatik kanpora betearaztekoatzat joko dira Finantza-jardueren modernizazioari buruzko 1996ko uztailaren 2ko 96-597 Legearen 4. artikulua zentzuan eskaintzen diren inbertsio-zerbitzuak, halakoak betearaztea atzerriko jurisdikzio-organoei baitagokie.¹⁴³¹

Baldin eta kontratugileetako bat edo gehiago atzerritarrak badira, artikuluko honetan aipatzen diren kontratuak, frantsesez ez ezik, atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik bertso batekin edo gehiagorekin batera ere aurkeztu ahal izango dira, eta denak ere berdin-berdin joko dira benetakotzat.

Lehen apartatua urratuz buruturiko kontratu baten parte den aldeak ezin izango du erabili atzerriko hizkuntzaren batean idatzitako xedapen bat, baldin eta horrek haren aurkako aldeari kalte egiten badio.

6. artikulua

Nazionalitate frantsesa duen pertsona fisiko edo juridiko batek Frantzian antolaturiko ekitaldi, hitzaldi edo kongresu batean parte hartzen dutenek frantsesez mintzatzeko eskubidea izango dute. Ekitaldiari ekin baino lehen edo hark irauten duen bitartean parte-hartzaileei programazioaren berri emate aldera banatzen zaizkien dokumentuek frantsesez idatzirik egon beharko dute, baina atzerriko hizkuntza batera edo gehiagotara egindako itzulpen eta guzti aurkeztu ahal izango dira.

Baldin eta ekitaldi batean, hitzaldi batean edo kongresu batean egitekoak diren lanekin lotutako dokumentuak banatu behar bazaizkie parte-hartzaileei, edo haietan egindakoei buruzko aktak edo txostenak argitaratu behar badira gerora,

---

¹⁴³¹ 2022rako Finantzei buruzko 2021eko abenduaren 30eko 2021-1900 Legea, 35 (V) artikulua emandako idazkera.

atzerriko hizkuntzaren batean aurkeztutako testu guztiak frantsesezko laburpen eta guzti aurkeztu beharko dira gutxienez.

Xedapenok ez zaizkie aplikatuko tartean atzerritarrak baino ez dauden ekitaldi, hitzaldi eta kongresuei, edo Frantziako kanpo-merkataritza sustatzea helburu duten ekitaldiei.

Baldin eta pertsona juridiko publiko batek edo pertsona juridiko pribatu batek artikulua honetan aipatzen den ekitaldiren bat antolatzekeo ardurak bada, eta ekitaldi hori zerbitzu publikotzat jotzeko bada, itzulpen-baliabideak jarri beharko dira haren esku.

7. artikulua

Frantzian barrena banatzekoak diren argitalpen, aldizkari eta berripaperak, baldin eta pertsona fisiko publiko batek, zerbitzu publikoren bat emateko ardurak duen pertsona pribatu batek edo dirulaguntza publiko baten onuraduna den pertsona pribatu batek sortuak badira, eta baldin eta atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik badaude, frantsesezko laburpen eta guzti aurkeztu beharko dira gutxienez.

14. artikulua

I. Pertsona juridiko publikoek galarazia izango dute fabrika-, merkataritza- edo zerbitzu-marketan esapide edo termino atzerritarrak erabiltzea, baldin eta, frantsesa aberasteari buruzko erregelamenduzko xedapenetan aurreikusitako baldintzen zentzuan, esapide edo terminoak frantsesezko ordaina badute.

Debeku hori pertsona juridiko pribatuei ere aplikatuko zaie, baldin eta zerbitzu publiko bat ematen ari badira.

II. Artikulu honetako xedapenak ez zaizkie aplikatuko lege hau indarrean jarri aurretik lehen aldiz erabilitako markei.

15. artikulua

Kolektibitateek edo establezimendu publikoek edozein eratako dirulaguntzak eman ala ez, onuradunek lege honen xedapenak betetzen dituzten aintzat harturik erabakiko da.

Horrekin loturiko arau-hauste orok, interesdunak esateko dituenak entzun ondoren, dirulaguntza osoa edo haren zati bat itzuli behar izatea ekarri ahal izango du.

16. artikulua

Kontsumoaren Kodearen L. 511-3 eta L. 511-22 artikuluetan aipatzen diren agenteek ikertu eta egiaztatu beharko dituzte 2. artikulua aplikatze aldera oinarritzat hartzekoak diren testuetako xedapenen kontrako arau-hausteak, kode horren beraren L. 511-22 artikuluko I. zenbakian aurreikusitako baldintzekin bat etorriz.

20. artikulua

Lege honek izaera publikoa du, eta indarrean jarri ondoren buruturiko kontratuei aplikatuko zaie.

21. artikulua¹⁴³²

Lege honen xedapenek ezin izango diote kalterik egin hizkuntza erregionalen erabilerari, ez eta haien aldeko zeinahi ekintza publiko eta pribaturi ere

22. artikulua

Urtero, irailaren 15a baino lehen, Gobernuak txosten bat bidali beharko die parlamentarioei, eta, hartan, lege honen eta nazioarteko instituzioetan frantsesaren estatusaren gainean hitzarturiko nazioarteko konbentzio eta tratatuen xedapenen aplikazio-maila zehaztu beharko da.

23. artikulua

Artikulu honetako xedapenen kontrako arau-hausteak definitzen dituen Estatu Kontseiluaren dekretua argitaratzean jarriko dira indarrean 2. artikuluko xedapenak, lege hau aldizkari ofizialean argitaratzen denetik hasi eta gehienez ere hamabi hilabeteko epean.

Lege honen 3. eta 4. artikuluetako xedapenak 2. artikulua indarrean jartzen denetik hasi eta sei hilabeteko epean jarriko dira indarrean.

24. artikulua

Frantsesaren Erabilerari buruzko 1975eko abenduaren 31ko 75-1349 Legea indargabeturik geratzen da, salbu lege horretako 1., 2. eta 3. artikulua, zeinak lege honen 2. artikulua indarrean jartzen denetik kontaktzen hasita indargabetuko baitira, eta salbu 6. artikulua, zeina lege honen 3. artikulua indarrean jartzen denetik kontaktzen hasita indargabetuko baita.

---

¹⁴³² Molac legearen 3. artikulua aldatua.

8.2.28. Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, 1992ko azaroaren 5ekoa, Frantziako Errepublikak 1999an sinatua¹⁴³³

Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunaren sinadura, Budapesten 1999ko maiatzaren 7an

I. Frantziak sinatzerakoan egin adierazpena

Adierazpen hau idatzirik ezarria da erabaki osoan eta Europako Kontseiluko idazkari nagusiari eman zaio, txostena sinatu delarik 1999ko maiatzaren 7an.

Frantziako Errepublikaren xedea da Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunaren berronespen-txostenean adierazpen hau egitea:

1. Helburua gutxiengoan onarpena eta babesa ez den neurrian, baina bai Europako hizkuntza-ondarearen sustapena, eta bestalde hiztunen «taldea» hitzak hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunei eskubide kolektiborik ematen ez dien neurrian, Errepublikaren Gobernuak Gutuna ulertzen du adiera bateragarrian Konstituzioaren Hitzaurrearekin, zeinak segurtatzen baitu herritar guztien berdintasuna legearen aitzinean eta bakarrik onartzen frantses populua, herritar guztiak biltzen dituen bereizketarik gabe jatorri, arraza edo erlijioaren aldetik.
2. Errepublikaren Gobernuak ulertzen du 7-1 artikuluko d) paragrafoak eta 9. eta 10. artikuluek printzipio orokor bat adierazten dutela eta ez doazela Konstituzioaren 2. artikulua aurka, zeinak behartzen baititu zuzenbide publikoaren legeko pertsonak, baita zuzenbide pribatuko pertsonak ere frantsesa erabiltzera, zerbitzu publiko kargua betetzen dutelarik, baita erabiltzaileak ere harremanetan direlarik administrazio eta zerbitzu publikoekin.
3. Errepublikaren Gobernuak ulertzen du 7-1 artikuluko f) paragrafoak eta 8. artikulua zaintzen dutela hizkuntza erregional eta gutxituen ikaskuntza eta irakaskuntzaren hautuzkotasuna, baita adierazten duten historia eta kulturarena ere, eta aipatu irakaskuntzak ez duela helburutzat lurraldeko ikastetxeetan dauden ikasleak baztertzea beren eskubide eta eginbideetatik, aplikagarri baitzaie hezkuntza zerbitzu publikoa betetzen duten edo hauen partzuer diren ikastetxeetako erabiltzaile guztiei.
4. Errepublikaren Gobernuak ulertzen du 9-3. artikulua onartzen duela legeko idazkien frantsesezko bertsio ofizialak bakarrik duela indar juridikoa, hizkuntza erregional eta gutxituetan ere eskuragarri direlarik, eta frantsesezko bertsioa bakarrik erabiliko dutela zuzenbide publikoaren legeko pertsonak, baita zuzenbide pribatuko pertsonak ere, zerbitzu publiko kargua betetzen dutelarik, baita erabiltzaileak ere harremanetan direlarik administrazio eta zerbitzu publikoekin.

Ukitutako artikulua: 1, 7, 8, 9, 10.

---

¹⁴³³ Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna ez dago indarrean Frantziako Errepublikan, oraindik berronetsi barik dagoelako. Eguneratze-data: 2018-07-14.
<https://www.coe.int/fr/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/148/signatures>

II. Frantziak adierazitako 39 neurriak

Frantziako Errepublikak Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunaren berronespen-txostenean erakutsiko ditu, 3-1 artikuluari jarraikiz, zein hizkuntzari aplikatuko zaizkion 2-2. artikuluaaren arabera hautatu dituen neurriak. Frantziako Errepublikaren kontuan du, 2-2 artikuluari jarraikiz, Gutunaren III. zatiko apartatu edo paragrafo hauek, zatika edo osoki, aplikatzen ahaleginduko dela:

8. artikuluan:

Apartatuak: 1 a (iii); 1 b (iv); 1 c (iv); 1 d (iv); 1 e (i); 1 e (ii); 1 f (ii); 1 g; 1 h; 1 i.

2. paragrafoa.

9. artikuluan:

3. paragrafoa.

10. artikuluan:

Apartatuak: 2 c; 2 d; 2 g

11. artikuluan:

Apartatuak: 1 a (iii); 1 b (ii); 1 c (ii); 1 d; 1 e (ii); 1 f (ii); 1 g.

2. paragrafoa.

3. paragrafoa.

12. artikuluan:

Apartatuak: 1 a; 1 b; 1 c; 1 d; 1 e; 1 g.

2. paragrafoa.

3. paragrafoa.

13. artikuluan:

Apartatuak: 1 b; 1 c; 1 d.

Apartatuak: 2 b; 2 e.

14. artikuluan:

Paragrafoa: a.

Paragrafoa: b.

Ukitutako artikulua: 10, 11, 12, 13, 14, 2, 3, 8, 9.

8.2.29. 95-1 Legea, 1995eko urtarrilaren 2koa, Nazio Batuen Segurtasun Kontseiluaren 827. Ebazpena, Jugoslavia ohiko lurraldean 1991. urteaz geroztik nazioarteko zuzenbide humanitarioaren aurka izandako urraketen erantzuleak epaitze aldera nazioarteko auzitegi bat eratzeari buruzkoa, legeria frantsesera egokitzen duena¹⁴³⁴

[...]

II. TITULUA

Lankidetzak judizialak

[...]

II. KAPITULUA

Atxiloketa eta entrega

[...]

10. artikulua

Atxiloketa- eta entrega-agindu baten ondorioz atxikia izan den pertsona oro Errepublikak lurraldean duen prokuradore eskudunaren aurrera eramane beharko da hogeita lau orduko epean. Epe horretan, kode honen 63-1 artikulutik 63-4ra bitarteko xedapenak aplikatuko dira.

Pertsona horren nortasuna egiaztatu ondoren, berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio magistratuak atxiloketa- eta entrega-agindu baten ondorioz izan dela atxikia, eta gehienez ere bost eguneko epean eramango dutela prokuradore nagusiaren aurrera Parisko Apelazio Auzitegira. Errepublikako prokuradoreak orobat azalduko dio berak aukeratzen duen abokatuaren laguntza jasoko duela, edo, halakorik ezean, abokatu-elkargoko buruak ofizioz izendatzen dionarena, zeinari lehenbailehen eman beharko baitzaio, zeinahi baliabideren bitartez, erabakiaren berri. Izendatu zaion abokatuarekin berehala batzartu ahal izango dela ere jakinarazi beharko dio.

---

¹⁴³⁴ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000532676?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecreee#lois

Xehetasun horiek guztiak aktan jasota geratuko dira, eta akta berehala bidali beharko zaio prokuradore nagusiari Parisko Apelazio Auzitegira.

Erreklamaturia atxiloketa-gunean atxiki dezatela aginduko du Errepublikako prokuradoreak.

11. artikulua

Halakorik badagokio, erreklamaturia Parisko Apelazio Auzitegira eraman beharko da, eta bertako atxiloketa-gunean atxiki. Errepublikako prokuradorearen aurrean deklaratzeko duenetik hasi eta gehienez ere bost eguneko epean eraman beharko dute pertsona hori Parisko Apelazio Auzitegira, eta, hala egin ezean, auzitegi horretako instrukzio-salako presidentek hura berehala aske utzi beharko du, atzerapena arrazoi gaindiezinengatik gertatu ez bada behintzat.

Auzitegi horretako prokuradore nagusiak erreklamaturia berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio haren kontra jarritako atxiloketa- eta entrega-agindu baten ondorioz izan dela atxikia, bai eta zein kargu egozten zaizkion ere.

Baldin eta erreklamaturia jada eskatua bada abokatu baten laguntza, eta abokaturia behar bezala eman bazaio horren berri, prokuradore nagusiak haren deklarazioak entzungo ditu.

Bestelako kasuetan, abokaturia aukeratzeko edo ofiziozko bat izenda diezaioten eskatzeko eskubidea duela gogorarazi beharko dio magistratuak. Aukeraturitako abokaturia edo, baldin eta auzipetuak ofiziozko abokatu bat izenda diezaioten eskatzen bada, abokatu-elkargoko buruari lehenbailehen eman beharko zaie, zeinahi baliabideren bitartez, erabakiaren berri. Abokaturia berehala kontsultatu ahal izango du erreklamaturia buruzko txostena, eta nahi bezala komunikatu ahal izango da harekin. Prokuradore nagusiak ezer ez esateko eskubidea duela ohartarazi beharko dio erreklamaturia, eta, horren ondoren, haren deklarazioak entzun beharko ditu. Ohartarazpen hori ere aktan jasota geratuko da.

12. artikulua

Instrukzio-salak prozedura bere gain hartuko du berehala. Erreklamaturia bertara eraman beharko dute prokuradore nagusiaren aurrean deklaratzeko duenetik hasi eta zortzi eguneko epean. Prokuradore nagusiak edo erreklamaturia hala eskatuz gero, zortzi eguneko luzapena ere adostu daiteke epaiketa hasi baino lehen. Gero, galdeketari ekingo zaio, eta galde-erantzunak aktan jasota geratuko dira.

Epaiketa eta epaia publikoak izango dira, non eta horrek ez dien kalterik egiten prozeduraren martxari, hirugarren baten interesei, ordena publikoari edo ohitura onei. Halakoetan, ministerio publikoak edo erreklamaturia hala eskatuz gero —edo ofizioz, bestela—, instrukzio-salak auziari buruzko erabaki bat hartu beharko du saio pribatu batean, eta ez da haren kontrako kasazio-errekurtsioa jartzerik izango harik eta, entrega-aginduari buruz 13. artikuluan aurreikusten denarekin bat etorritik, epaia ematen den arte.

Ministerio publikoak eta erreklamaturia esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamaturia bere abokaturia izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

8.2.30. 95-115 Legea, 1995eko otsailaren 4koa, Lurralde-antolamendu eta - garapenaren Orientazioari buruzkoa¹⁴³⁵

I. TITULUA

Lurralde-garapenarekin lotutako dokumentu eta organismoak

V. KAPITULUA

Zerbitzu kolektiboen gidalerroak

2. atala

Kultura-zerbitzu kolektiboen gidalerroak

16. artikulua

Sormena akuilatu eta jendeak lurralde osoko kultura-ondare, -zerbitzu eta -praktiketara jotze aldera Estatuak ardatz hartu beharreko xedeak definituko dira kultura-zerbitzu kolektiboen gidalerroen bitartez.

Haien bidez, zein lurraldetan esku hartu behar den identifikatu beharko da, balia bide publikoak ahalik ondoena banatzeko.

Haien bidez, kultura- eta arte-gune nazional eta internazionalak garatu ahal izango dira. Haien bidez, hala badagokio, ondare-funtsak eskualdatzea ere ezarri ahal izango da.

Haien bidez, Estatuaren dirulaguntzak jasotzen dituzten kultura-organismoek beren jarduerak nola hedatu definitu eta sormena nola babestu definitu ahal izango dute.

Haien bidez, denetariko arte-adierazpenak, kultura-praktikak eta jatorrizko hizkuntzak aitortu eta, hala, integrazio-politikak sendotu ahal izango dira.

Haien bidez, frantsesaren sustapena eta hedapena eta hizkuntza erregionalen edo hizkuntza gutxituen babesa eta transmisioa ziurtatzeko moduko ekintzak zehaztu ahal izango dira.

Haien bidez, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabili ahal izango dira, jendeak sormen-lan eta kultura-praktiketara jotzeko modua izan dezan.

Haien bidez, Estatuak Île-de-France erregioari eta gainerako erregioei inbertsiorako eta funtzionamendurako emandako balia bideak orekatu ahal izango dira, eta, hala, hamar urteko epean, Estatuak ematekoak diren maileguren bi heren jaso ahal izango dituzte erregiook.

---

¹⁴³⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000531809?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois

Lurralde-antolamendu eta -garapenerako erregio-mailako konferentziak antolatu beharko du kontzertazioa, Estatuak eta lurralde-kolektibitateek erregio bakoitzean gidatu beharreko kultura-politikak nola sendotu eta nola koordinatu erabakitzeko.

Estatuaren, lurralde-kolektibitate interesdunen eta Estatuaren dirulaguntzak jasotzen dituzten kultura-organismoen arteko iraganeko kontratuetan ere aintzat hartu beharko dira gidalerroon xedeak.

8.2.31. 95-836 Legea, 1995eko uztailaren 13koa, “Eskola-kontratu Berria” Egitasmoaren Programazioari buruzkoa¹⁴³⁶

I. ERANSKINA Hezkuntza Nazionaleko Ministerioa

Eskola-kontratu berria

Irakaskuntza publikoa eta kontratupeko irakaskuntza pribatua

[...]

Lizeoak: hautazko irakasgai arraroak eta hizkuntza biziak lantzea. - kredituak: "48
40 40" 392

[...]

Lizeoak: hautazko irakasgai arraroak eta hizkuntza biziak lantzea. - kredituak: 5 5
5 5 50

[...]

---

¹⁴³⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000737196?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois

8.2.32. 97-283 Legea, 1997ko martxoaren 27koa, Europar Batasuneko Kontseiluaren 1993ko irailaren 27ko 93/83 eta 1993ko urriaren 29ko 93/98 zuzentarauen transposizioa egin eta zuzentaruok Jabetza Intelektualaren Kodean sartzen dituen¹⁴³⁷

III. TITULUA
Zenbait xedapen iragankor

13. artikulua

Baldin eta, lege hau indarrean jarri baino lehen, Frantzian kokaturiko koproduttore batek edo gehiagok ikus-entzunezko obra baterako koprodukzio-kontratua burutu badu edo badute beste estatu batean kokaturiko koproduttore batekin edo gehiagorekin, eta baldin eta kontratu horretan espresuki ezarririk badago eremu geografikoen arabera eta satellite bidezko teledifusioari aplikagarria zaion araubidea eta gainerako ustiapen-baliabideei aplikagarriak zaizkien xedapenak bereizi gabe egingo dela ustiapen-eskubideen banaketa, eta baldin eta, lurralde jakin batean, satellite bidezko teledifusio horrek kalte egiten badio koproduttoreetako baten edo haren legezko ordezkarien eskusibotasunari, batez ere hizkuntzari dagokionez, koproduttoreetako batek edo haren legezko ordezkariak ikus-entzunezko obra hori satellite bidezko telebista-kate batean erakusteko baimena ematea edo ez ematea, hori eskusibotasun horren onuradunak —hau da, koproduttoreak edo haren legezko ordezkariak— alde aurretik eman beharreko onespeneren baitan egongo da.

---

¹⁴³⁷ Testu kongsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000381069?tab_selection=lawarticledecreed&searchField=ALL&query=linguistique&searchType=ALL&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagnation=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecreed#lois

8.2.33. 99-209 Legea, 1999ko martxoaren 19koa, Kaledonia Berriari buruzkoa¹⁴³⁸

II. TITULUA Eskumenak

I. KAPITULUA

**Estatuaren, Kaledonia Berriaren, probintzien eta
udalerrien artean eskumenak nola banatu**

22. artikulua

Kaledonia Berriak gai hauen gaineko eskumena izango du:

[...]

28. Lehen hezkuntza: programazioa, hargatik eragotzi gabe probintziek, tokian tokiko kultura- eta hizkuntza-berezitasunen arabera, programak egokitzeko dituzten eskumenak; kontrol pedagogikoa;

[...]

III. TITULUA Kaledonia Berriko instituzioak

IV. KAPITULUA

Ohiturazko Senatua eta ohiturazko kontseiluak

1. atala

Ohiturazko Senatua

140. artikulua

Ohiturazko kontseiluen irizpenean oinarriturik, Ohiturazko Senatuak kanak hizkuntzen akademiako kideak izendatu beharko ditu, Kongresuaren ebazpen batean zehazturiko baldintzekin bat etorriz.

[...]

---

¹⁴³⁸ Testu kongsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000393606?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois

VIII. TITULUA

Ekonomia-, gizarte- eta kultura-berrorka eta - garapena

215. artikulua

Kaledonia Berriak, bertako kultura-garapenari laguntzea helburutzat harturik, akordio berezi bat burutuko du Estatuarekin, probintzien irizpenean oinarriturik. Kanak kulturaren ondarea eta Tjibaou Kultura Etxea izango dira kontratu horren gai nagusiak.

Kanak hizkuntzek aitortza jaso beharko dute irakaskuntza- eta kultura-hizkuntza gisa.

[...]

8.2.34. 99-533 Legea, 1999ko ekainaren 25ekoa, Lurralde Antolaketa eta Garapen jasangarriari buruzkoa (Voynet legea)¹⁴³⁹

14. artikulua

1)

[...]

Kultura-zerbitzu kolektiboen egiturak... “zehaztuko du zein ekintza jarri behar den abian, frantsesaren sustapena eta hedapena bermatzeko, eta, orobat, erregioen nahiz gutxiengoen kultura eta hizkuntzen babesa eta transmisioa ziurtatzeko”.

---

¹⁴³⁹ <https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000760911>

8.2.35. 2000-1207 Legea, 2000ko abenduaren 13koa, Itsasoz Haraindiko Kolektibitateen Orientazioari buruzkoa¹⁴⁴⁰

IV. TITULUA

Itsasoz haraindiko kolektibitateetako kulturaren eta identitateen garapena

34. artikulua

Konstituzioaren 73. eta 74. artikuluek barnean hartzen dituzten kolektibitateetan eta Kaledonia Berrian hitz egiten diren hizkuntza erregionalak Frantziako hizkuntza-ondarearen parte dira. Alde horretatik, hizkuntza erregionalok hitz egiten direla bermatze aldera, haien aldeko politikak sendotu beharko dira. Horretarako, Hezkuntzaren Kodearen L. 312-10 eta L. 312-11 artikulua aplikatuko dira.

---

¹⁴⁴⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000387814?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=linguistique&searchType=ALL&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePaging=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecreee#lois

8.2.36. 2002-92 Legea, 2002ko urtarrilaren 22koa, Korsikari buruzkoa¹⁴⁴¹

II. TITULUA

Korsikako lurralde-kolektibitatearen baliabide eta tresnak

I. KAPITULUA

Zerbitzuei eta langileei buruzko xedapenak (30. artikulutik 35.era bitartean)

30. artikulua

Lege honen ondorioz eskualdaturiko eskumenetan parte hartzen duten zerbitzuak edo zerbitzuen atalak, kasuaren arabera, Korsikako lurralde-kolektibitatearen esku utziko dira edo eskualdatu egingo zaizkio, Lurralde Kolektibitateen Kode Orokorraren L. 4422-43 artikuluko lehen bi apartatuetan eta L. 4422-44 artikuluan zehazten diren baldintzekin bat etorritz.

31. artikulua

Lege honen ondorioz Korsikako lurralde-kolektibitateari eskualdaturiko zerbitzuak emateko eginkizuna duten Estatuko funtzionarioak eta Estatuko agente ez-titularrak zuzenbide osoz eta modu indibidualean utziko dira lurralde-kolektibitate horren esku, Lurralde-mailako Funtzio Publikoaren Estatu-xedapenak ematen dituen 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legearen 125. artikuluan zehaztutako baldintzekin bat etorritz.

32. artikulua

Lege honen ondorioz Korsikako lurralde-kolektibitateari eskualdaturiko zerbitzuak emateko eginkizuna duten Estatuko funtzionarioek lurralde-mailako funtzionario-estatusa izatea aukeratu ahal izango dute.

Aipatu 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legearen 123. artikuluko II. eta III. zerbakietan ezarritako baldintzekin bat etorritz lege hau indarrean jartzen denetik hasi eta bi urteko epean egikaritu ahal izango da estatusa aukeratzeko eskubide hori.

Epe hori amaitu ondoren, aipatu 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legearen 123. artikuluko IV. zerbakian aipatzen diren xedapenak aplikatuko zaizkie funtzionarioei, eta aurrerantzean ezin izango dute estatusa aukeratu. Dena den, artikuluko honen aplikazioaren ondorioz, IV. zerbaki honetako bosgarren apartatuan aipatzen den epea bi urtekoa ez baizik eta urtebetekoa izatea ezarri ahal izango da.

---

¹⁴⁴¹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000409466?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois

Aipatu 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legearen 122. eta 123. artikulua aplikatzean funtzionario-estatus bakoitzerako zehazturiko integrazio- eta birsailkatze-baldintzak betetzera beharturik egongo dira lurralde-mailako funtzio publikoko lan-poltsetan sartze aldera beren estatusa aukeratzeko eskubidea egikaritzen duten Estatuko funtzionarioak.

Lurralde-mailako funtzio publikoko kide izatea aukeratzeko duten Estatuko funtzionarioon lehenagoko zerbitzuak lurralde-kolektibitatean bete beharrekoen barruan geratuko dira.

33. artikulua

I. Korsikako lurralde-kolektibitateari eskualdaturiko zerbitzuak emateko eginkizuna duten Estatuko agente ez-titularrei lurralde-mailako agente-estatusa aitortu ahal izango zaie.

Lege hau indarrean jartzen denetik hasi eta bi urteko epean eskatu ahal izango dute agenteok lurralde-mailako agente-estatusa aitortu edo Estatuko agente ez-titular gisa jarraitzen utz dakiela.

Haien eskabidea jasotzen denetik hasi eta gehienez ere urtebeteko epean erantzun beharko zaie, zenbat lanpostu huts dauden aintzat harturik, ea eskabidea onartu zaien ala ez.

Bigarren apartatuan aipatzen den epea amaitu ondoren, eskabiderik egin ez duten agente ez-titularrek lurralde-mailako funtzio publikoko agente-ez titular izatea aukeratu dutela joko da, eta, egun horretatik hasi eta gehienez ere urtebeteko epean, baita eskabidea formulatua izan dela ere.

Artikulu honekin bat etorritz Korsikako lurralde-kolektibitateko agente ez-titular gisa onartuak izan diren Estatuko agente ez-titularrek beren lan-kontratuko estipulazioei eutsi ahal izango diete modu indibidualean. Agenteon lehenagoko zerbitzuak harrera egiten dien lurralde-kolektibitatean bete beharrekoen barruan geratuko dira.

II. Lege hau zer egunetan argitaratzen den eta egun horretara arte kalte-ordainen gaineko zein araubideren babespean dauden aintzat harturik, Korsikako lurralde-kolektibitateko langileek, hala nahi badute, araubide horri eusteko ahala izango dute modu indibidualean.

34. artikulua

Korsikako lurralde-kolektibitateari eskualdaturiko zerbitzuak emateko eginkizuna duten Estatuko agente ez-titularrek, baldin eta funtzio publikoko titulartasuna lortzen badute Funtzio publikoaren alorreko enplegu ezegonkorra suntsitzeari, langileak kontratatzeari eta lurralde-mailako funtzio publikoaren alorreko lanaldiei buruzko 2001eko urtarrilaren 3ko 2001-2 Legearen ondorioz, lurralde-mailako funtzionario-estatusa izatea aukeratu ahal izango dute.

Aipatu 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legearen 123. artikuluko II. eta III. zenbakietan ezarritako baldintzekin bat etorritz lege hau indarrean jartzen denetik hasi eta bost urteko epean egikaritu ahal izango da estatusa aukeratzeko eskubide hori. Epe hori amaitu ondoren, lege honen 32. artikuluko laugarren eta bosgarren apartatuetakoa xedapenak aplikatuko zaizkie.

35. artikulua

Lege honen ondorioz Korsikako lurralde-kolektibitateari eskualdaturiko zerbitzuak emateko eginkizuna duten portu, bide eta aireportuetako parke eta lantegietako langile ikastun edo titularrak zuzenbide osoz utziko dira lurralde-kolektibitate horren esku.

Estatuaren ordezkariak eta Kontseilu Betearazleko presidentek burutu beharreko konbentzio baten bitartez eman beharko da eskaintzen diren zerbitzuen, langile-kopuruaren eta horrek dakartzan gastuen berri. Estatuak bere gain hartuko ditu gastuok, tartean baita aparteko orduak eta konbentzio bidez ezarritako lanaren izaerari eta antolamenduari dagozkien gehieneko kalte-ordainek eragindakoak ere.

Baldin eta Korsikako lurralde-kolektibitatearen erabakiren batek gastuak areagotzea badakar, Korsikako lurralde-kolektibitateak hartu beharko ditu bere gain gastuok Estatuaren laguntza-funtsen bitartez.

Agenteak haren esku utzi ondoren, Korsikako lurralde-kolektibitateak bere gain hartu beharko ditu bigarren apartatuan aipatzen diren langileengatiko gastuak, eta konpentsazio finantzario bat ere ordaindu beharko du, Estatuak, departamenduek eta erregioek beren agintepeko zerbitzuetako langileengatiko, funtzionamenduagatiko eta ekipamenduengatiko gastuak beren gain hartzeari buruzko 1985eko urriaren 11ko 85-1098 Legearen I. tituluan ezartzen diren baldintzekin bat etorritz.

II. KAPITULUA

Ondasun eta baliabideen eskualdaketari buruzko xedapenak

I., II. Paragrafook aldatu dira

III. Aurrekontuei buruzko legean zehazturiko baldintzekin bat etorritz, Korsikari Zergen Gaineko Estatutua ematen dion 1994ko abenduaren 27ko 94-1331 Legearen 5. artikuluko bigarren apartatuan aipatzen diren zerga-atxikipenak % 26 igoko dira, artikulua honen I. zenbakian aurreikusitako 1993rako Aurrekontuei buruzko 1992ko abenduaren 30eko 92-1376 Legearen 34. artikulua indargabetzeak eragindako ondorioak eta lege hau aplikatzearen ondoriozko eskumen-eskualdaketak eragindako gastuak konpentsatze aldera.

III. TITULUA

Zerga- eta gizarte-arloko neurriak

I. KAPITULUA

Inbertsioaren aldeko zerga- eta gizarte-arloko neurriak

48. artikulua

A. I.enetik VII.era bitartean. - xedapenok aldatu dira

B. Aurrekontuei buruzko legean ezarritako baldintzekin bat etorritz, berariazko zerga-sistema duten udalerriek, udalerriarleko lankidetzak-erakunde publikoek eta lurralde-mailako zergaren banaketarako departamenduko funtsek urtero izaten dituzten diru-sarreraren galerak konpentsatu beharko ditu Estatuak, 2002ko

urtarrilaren 1etik kontatzen hasita, Zergen Kode Orokorren 1466 B bis eta 1466 C artikuluetan ezartzen diren karga-arintzeak aplikatuz. Korsikako Zona Frankoari buruzko 1996ko abenduaren 26ko 96-1143 Legearen 3. artikuluko B letrako hirugarren eta laugarren apartatueta ezarritako baldintzen arabera kalkulatu da konpentsazio hori.

C. A letrako V. eta VI. zenbakietako xedapenak 2002an aplikatzeko, Korsikari buruzko 2002ko urtarrilaren 22ko 2002-92 Legea argitaratzen denetik hasi eta gehienez ere hogeita hamar eguneko epean izan beharko dute eragina haiekin lotutako ebazpenen ondorioek.

2011. urtetik kontatzen hasita, berariazko zerga-sistema duten udalerrri eta udalerrri-elkarteei aurreko apartatueta aipatu konpentsazio edo karga-arintzeekin loturik egitekoak diren zerga-atxikipenak igo egingo dira, 2010ean departamendu eta erregioei emandako konpentsazio-laguntzak ordaintzeko atxikitako zerga-bolumenaren arabera.

2010erako Aurrekontuei buruzko 2009ko abenduaren 30eko 2009-1673 Legearen 77. artikuluko 8. ataleko VI. zenbakian zehaztu beharko dira udalerrri eta udalerrri-elkarteen aldeko igotze horri buruzko xedapenak.

50. artikulua

Gizarte Segurantzaren Kodearen L. 241-13 artikuluan eta Soldatei, Lanaldiari eta Enpleguaren Garapenari buruzko 2003ko urtarrilaren 17ko 2003-47 Legearen 10. artikuluan aurreikusitako kotizazio-murrizteak aplikatzen zaizkien soldatei dagokienez, Korsikan kokaturik dauden enpresei kotizazio-murrizteak igo ahal izango zaizkie, baldin eta Zergen Kode Orokorren 1466 C artikuluan ezarritako baldintzak betetzen badituzte. Kotizazio-murrizteak zenbat igo, hori dekretu baten bidez zehaztu beharko da.

52. artikulua

I. Baldin eta, 2003ko urtarrilaren 1a baino lehenagoko ekitaldiei dagokienez, nekazaritzaren sektoreko soldatako langile gisa ordaindu badituzte beren lanagatik kontribuzioak Gizarte Segurantzaren Oinarriko Araubidearen barruan, lege hau promulgatzean Korsikan kokaturik dauden laborariek Estatuaren laguntza bat jaso ahal izango dute, aipatu kontribuzioen % 50eko mugaren barruan. Korsikan 2002ko urtarrilaren 23a baino lehen kokaturik dauden laborariek izango dute tresna horretaz baliatzeko ahala.

II. I. zenbakian aurreikusitako laguntza hori jaso ala ez, hori eskatzaile bakoitzak baldintza metagarri hauek betetzen dituen ala ez kontuan hartuta erabakiko da:

- kanpo-auditoria bat egitea, ustiapena bideragarria dela frogatzeko;
- 2002ko abenduaren 31z geroztiko ekitaldiei dagozkien kontribuzio guztiak egunean edukitzea;
- Korsikako Laborantza Mutualitate Sozialaren kuota guztiak ordainduak izatea;
- 2003aren urtarrilaren 1a baino lehen Gizarte Segurantzaren lanagatik kontribuzioen bat zorretan utzi bada, zor hori % 50 baino apalagoa izatea;
- kontribuzio horiexei dagokienez, eta baldin eta mutualitateak zorra handitzea adostu badu hamabost urtetik gorakoa izan ezin daiteken aldi baterako, gutxienez planaren lehen zortzi urteetako kuota ordainduak izatea;

- laguntza eskuratzeko beharrezkoak diren Gizarte Segurantzaren soldatagatiko kontribuzio guztiak egunean edukitzea, edo hitzematea kontribuzio guzti-guztiak eguneratuko direla, Nekazaritzaren Kodearen L. 725-21 artikuluko xedapenetan aipatzen diren soldatagatiko kontribuzioei buruz ustiatzaileak eta mutualitateak adostu eta sinaturiko gehienez ere bi urteko egutegi baten arabera.

- Estatuari baimena ematea Korsikako Laborantza Mutualitate Sozialari ordaindu beharreko kontribuzioen ordainketan subrogatzeko.

III. Estatuaren administrazio-agintaritzaren aurrean eta lege hau argitaratzen denetik kontatzen hasi eta sei hilabeteko epean aurkeztu beharko da I. zenbakian aurreikusten den laguntzarako eskabidea.

IV. Laborantza Mutualitate Sozialarekin zorra ordaintzeko egutegia adostu izanak prozedura etetea ekarriko du I., II. eta III. zenbakiak aplikatzearen ondorioz.

V. Inor aberriratu eta soldatapekoa ez den lanbide batean ari bada lanean, haren zorrak murrizte aldera adosturiko laguntza I. zenbakian aurreikusten denari kendu beharko zaio.

VI. Baldin eta Merkataritza Kodearen VI. liburuan eraturako eta Nekazaritzako ustiategiak beren ekonomia- eta gizarte-ingurunera egokitzeari buruzko 1988ko abenduaren 30eko 88-1202 Legearen erregulazio- eta likidazio-baliabideen bidez garaturako prozeduretan parte hartzen badu zordunak, artikuluko honen xedapenak ez dira aplikatuko.

V. TITULUA

Zenbait xedapen

58. artikulua

Halakorik behar balitz, Estatu Kontseiluaren zenbait dekreturen bidez zehaztuko dira lege honen aplikazio-modalitateak.

8.2.37. 2003-1312 Legea, 2003ko abenduaren 30ekoa, 2003ko Aurrekontuak zuzentzen dituena¹⁴⁴²

II. ZATIA Zerbitzuak eta xedapen bereziak

II. TITULUA Xedapen iraunkorrak

II: Aurrekontuei buruzko Legeen gaineko Lege Organikoa implementatzea

77. artikulua

A.-I. Antzerki-sormena sustatu, antzerki-, poesia- eta dantza-ikuskizunen ekoizpenak ahalik eta jende gehienarengana eramán eta antzokien arkitektura-ondarea eta balio artistikoaren errehabilitazioa bultzatzeko, ikuskizunen gaineko zerga bat eratuko da Antzerkigile Pribatuen Elkartearen alde, 2012rako Aurrekontuei buruzko 2011ko abenduaren 28ko 2011-1977 Legearen 46. artikuluko I. zenbakian aurreikusitako mugen barruan.

Elkartek xede hauetarako laguntzak eman beharko ditu:

[...]

B) Egile berrien frantseseko sormen-lanak eta atzerriko lanen itzulpen- edo egokitzapen-lanak sustatzea:

[...]

---

¹⁴⁴² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000429346?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=traduction&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecreee#lois

8.2.38. 2004-192 Lege Organikoa, 2004ko otsailaren 27koa, Polinesia Frantsesari Autonomia-estatutua ematen diona¹⁴⁴³

III. TITULUA Eskumenak

I. KAPITULUA

Estatuaren, Polinesia Frantsesaren eta udalerrien artean eskumenak nola banatu

7. atala

Kultura-identitatea

57. artikulua

Frantsesa da Polinesia Frantseseko hizkuntza ofiziala. Pertsona juridiko publiko eta pribatuak frantsesa erabiltzera beharturik egongo dira, baldin eta zerbitzu publikoren bat ematen ari badira, bai eta erabiltzaileak ere, baldin eta administrazio eta zerbitzu publikoekin harremanen bat badute.

Tahitiera polinesiarren kultura-identitatearen elementu nagusietako bat da: bertako gizarte-kohesioaren oinarri eta eguneroko komunikazio-bide den aldetik, tahitierak aitortza osoa merezi du, eta haren iraupena babestu beharra dago, gainerako hizkuntza polinesiarrena bezalaxe, Polinesia Frantsesa aberasten duen kultura-aniztasunari eutsiko bazaio.

Frantsesa, tahitiera, marquisiera, tuamotuera eta mangreviera, horiek dira Polinesia Frantseseko hizkuntzak. Beren aktak eta konbentzioak nahi duten hizkuntzan idatzi ahal izango dituzte pertsona fisiko eta juridiko pribatuek; dokumentuok hizkuntza ofizialean idatzirik ez egotea ez da deuseztasun-ziotzat joko.

Tahitiera haur-hezkuntzako eta lehen hezkuntzako ikastetxeetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat izango da, eta bigarren mailako eta goi-mailako ikasketetako zentroetan ere irakatsiko da.

Polinesia Frantseseko Batzarrak hala erabakitzen badu, zenbait ikastetxe eta zentroetan, tahitieraren ordeztu, beste edozein hizkuntza polinesiar irakatsi ahal izango dute.

Irakasle-ikasketak ematen dituzten zentroetan, Tahitiko hizkuntzaren eta kulturaren pedagogia ere irakatsi beharko da.

---

¹⁴⁴³ Testu kontsolidatua:

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT00000435515&fastPos=1&fastReqId=911787122&categorieLien=cid&oldAction=rechTexte>

IV. TITULUA

Instituzioak

I. KAPITULUA

Polinesia Frantseseko presidentea eta gobernua

5. atala

Ministro Kontseiluaren eskudantziak

90. artikulua

Hargatik eragotzi gabe 140. artikuluan aurreikusten diren akzioen ahala — “herrialdeko legeak” deritzenena, alegia—, Ministro Kontseiluak zehaztu beharko ditu honako gai hauei aplikagarriak zaizkien arauak:

[...]

3. Toki-esparruko hizkuntzak nola irakatsi ikasketa-zentro guztietan;

[...]

8.2.39. 2004-193 Lege Organikoa, 2004ko otsailaren 27koa, Polinesia Frantseseko Autonomia-estatutua osatzen duena¹⁴⁴⁴

IX. TITULUA Zenbait xedapen

34. artikulua

Polinesia Frantsesean Kode Zibilaren 972. artikulua aplikatzearen ondorioz, baldin eta presazkoa bada Kasazio Auzitegiaren peritu judizialen zerrenda nazionalan edo apelazio-auzitegi bakoitzeko peritu judizialen zerrendan ageri diren interpreteetako bat aukeratzea, edo, horretarako ezintasun materiala badago, zerrenda horietan ageri ez den interprete bat aukeratu ahal izango du testamentugileak.

Ezin izango dute interprete gisa jardun ez legatu-hartzaileek, zeinahi direla ere, ez haien gurasoek eta ez laugarren mailarainoko senitartekoek ere.

---

¹⁴⁴⁴ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000798634?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=interpr%C3%A8te&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecreee#lois

8.2.40. 2004-806 Legea, 2004ko abuztuaren 9koa, Osasun Publikoaren Arloko Politikari buruzkoa¹⁴⁴⁵

IV. TITULUA

Plan nazionalen helburuak eta inplementazioa

II. KAPITULUA

Minbizia eta kontsumo-ohitura arriskutsuak

52-1 artikulua

I. Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko herritarrei psikoterapeuta-titulua erabiltzeko baimen indibiduala eman ahal izango die agintaritza eskudunak, baldin eta, 52. artikuluan aipatzen diren diplometako baten jabe ez izan arren, titulu hauek badituzte:

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, titulua erabiltzeko ahala duen psikoterapeutak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

II. Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko herritarra den psikoterapeutak, baldin eta estatu kide batean bizi bada eta estatu horretan legez badihardu lanean psikoterapeuta gisa, 52. artikuluko bigarren apartatuan aipatzen den erregistroan izena eman beharrik gabe psikoterapeuta gisa jardun ahal izango du Frantzian aldi batez edo noizean behin.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-hornitzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

---

¹⁴⁴⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000787078?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

III. Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzerako, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela erakutsi beharko du psikoterapeutak.

Baldin eta zalantzarik badago lanean jarduteko beharrezkoa den hizkuntza-ezagutzen mailari buruz, eskatzaileak frantses nahikoa badakiela egiaztatu beharko du agintaritza eskudunak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

8.2.41. 2005-102 Legea, 2005eko otsailaren 11koa, zailtasunak dituzten pertsonen eskubide- eta aukera-berdintasunari, parte-hartzeari eta herritartasunari buruzkoa¹⁴⁴⁶

VI. TITULUA

Herritartasuna eta gizarte-bizitzan parte hartzea

76. artikulua

Administrazioaren arloko, arlo zibileko eta arlo penaleko jurisdikzio-organoen aurrean, gorrek beren beharretara egokituriko komunikazio-baliabideak aukeratu ahal izango dituzte. Estatuak bere gain hartu beharko ditu horrek dakartzan gastuak.

Halakorik behar bada, ikusmen-arazoak dituzten pertsoneri laguntza teknikoa emango zaie, erregelamenduz zehaztutako modalitateen arabera, beren txosteneko dokumentuak kontsultatu ahal izan ditzaten.

Hizkuntza-ahalmena erabat edo neurri batean galdua izatearekin loturik dituzten komunikazio-zailtasunak direla medio, aukeratzen duten pertsona edo profesional bat ondoan dutela aurkeztu ahal izango dira afasikoak haiei dagokien jurisdikzio-organoen aurrean.

77. artikulua

I. Gor eta gor-mutuen zirkulazio askea bermatu eta gidabaimena lortzeko azterketa berriak haien beharretara egokitze aldera, zeinu-hizkuntzaren interprete edo bitartekari bat egon ahal izango da ibilgailu arinentzako gidabaimena (B motakoa) lortzeko azterketa teoriko eta praktikoetan gorrentzat berariaz antolatzen diren saio espezializatuetan. Gutxieneko saio-kopurua dekretu baten bidez zehaztu beharko da.

II. Azterketa teorikoetan bertan erabaki beharko da, eta dekretu baten bidez zehaztu, azterketa-egileak eta itzultzaileak zenbat denbora izango duten itzuli beharrekoa ongi ulertzeko, horrek zeinu-hizkuntzaren interprete edo bitartekariari jarraitzeko modua eman diezaion azterketa-egileari.

78. artikulua

Zerbitzu publikoekiko harremanetan, eta kontuan harturik zerbitzuok ematea Estatuari, lurralde-kolektibitatei edo haien ordezkari gisa diharduten organismoei dagokiela, bai eta zerbitzu publikoak ematen dituzten pertsona pribatuei ere, entzumen-arazoak dituzten pertsonak aldibereko itzulpen-zerbitzua jaso ahal

---

¹⁴⁴⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000809647?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

izango dute, bai idatzizkoa eta bai bisuala, ahoz ematen zaien zeinahi informazio ongi uler dezaten, erregelamenduz zehazturiko modalitate eta epeekin bat etorritik.

Haien beharretara egokituriko komunikazio-baliabideen artean, idatzizko transkripzio-baliabideak, frantsesezko zeinu-hizkuntzako interpretazio-baliabideak eta *Cued Speech* sistemako kodetze-baliabideak izango dira nagusi.

Entzumen-arazoak dituzten pertsonen telefono bidezko larrialdi-zerbitzuetara jotzeko modalitateak ere dekretu baten bidez zehaztu beharko dira.

VII. TITULUA

Zenbait xedapen

93-3 artikulua

Mayotten, Kaledonia Berrian, Polinesia Frantsesean, eta Wallis eta Futunan, frantsesezko zeinu-hizkuntza zuzenbide osoko hizkuntzatzat jotzen da. Administrazioan ere, zeinu-hizkuntza erabil dadin erraztuko da.

8.2.42. 2005-412 Legea, 2005eko maiatzaren 3koa, Nazioarteko Erregistro Frantsesaren sorrerari buruzkoa¹⁴⁴⁷

I. TITULUA

Frantziako bandera, eta itsas enpleguen arloko segurtasun eta garapena sustatzea

2. atala

Enplegatailearen betebeharrak

5. artikulua

[...]

Nazioarteko Erregistro Nazionalean immatrikulaturik dauden itsasontzietan, kapitaina edo haren ordezkari ofiziala —makineriako burua, esate baterako—, biak ere itsasontzian eta tostartekoen artean ordena betearazten dela, ingurumena babesten dela eta segurtasuna zaintzen dela bermatzearen arduradun izanik, Europar Batasuneko kide den estatu bateko, Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko edo Suitzako Konfederazioko herritarrak izango dira. Eginkizun horiek bete ahal izateko, ezinbesteko kualifikazio profesionalak dituztela, frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela, itsasontziko dokumentazioa prestatzeko ezagutza juridiko nahikoak dituztela eta kapitain gisa botere publikoa egikaritzeko beharrezkoak diren eskumenen jabe direla egiaztatu beharko dute izangaiek. Azken xedapen horren aplikazio-baldintzak Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira, armadore eta marinel interesdunen ordezkari gehien dituzten elkarteen irizpenean oinarriturik.

II. TITULUA

Frantziatik kanpora bizi diren nabigatzaileen estatusa

1. atala

Lan-arloko zuzenbideari buruzko xedapenak

16. artikulua

[...]

Ongi ikusteko moduko leku batean dagoen taula batean, egitekoak nola antolatu adierazi beharko da, bai eta, eginkizun bakoitzerako, itsasoan eta portuan eskaini beharreko zerbitzuen programazioa zehaztu ere. Taula frantsesez eta ingelesez idatzi beharko da, eredu estandar baten arabera.

---

¹⁴⁴⁷ Testu kontsolidatua:

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT00000420100>

**8.2.43. 2005-754 Legea, 2005eko uztailaren
4koa, Frantziako Errepublikako eta
Andorrako Printzerriko gobernuek
irakaskuntzaren alorrean buruturiko
akordioa onesteko baimena ematen duena¹⁴⁴⁸**

**Eranskina
Konbentzioa**

**Frantziako Errepublikako eta Andorrako
Printzerriko gobernuen artekoa, irakaskuntzaren
alorrekoa (bi eranskin batera), Parisen sinatua
2013ko uztailaren 11n**

Frantziako Errepublikako Gobernuak eta Andorrako Printzerriko Gobernuak,

Uste dutelarik, batetik, beren interesen aldekoa dela ikastetxe frantsesek Printzerrian eskaintzen dituzten irakaskuntza-zerbitzuen kalitateari eustea, eta, bestetik, bien ala bien nahia dela, eleaniztasunaren garapen-esparruaren barruan, Andorrako hizkuntzari eta kulturari buruzko ikerketa-lana sendotzea, batez ere andorratarren nortasunari buruzkoa, eta, aldi berean, Andorrako hezkuntza-sisteman frantsesaren irakaskuntza garatzea,

[...]

I. TITULUA

Frantsesaren irakaskuntza-sistema Andorran

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

[...]

7. artikulua

Frantziako estatuak hezkuntza nazionalaz arduratzen den ministeriorako onetsitako aurrekontuen mende egongo dira konbentzio honen 4. artikuluan aipatzen diren ikastetxeetako langileak.

Katalana eta Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientziak irakasteko, Andorrako Gobernuak ikastetxeen esku jarri beharko ditu ikasgai horiek martxan jartzeko beharrezkoak diren irakasleak. Irakasleon kualifikazioaz ere Andorrako

---

¹⁴⁴⁸

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?sessionId=2667C5942F0C21CC4950CC7D2E771C1D.tp&cidTexte=JORFTEXT000000262512&dateTexte=&oldAction=rechJO&categorieLien=id&idJO=JORFCONT000000004306>

Gobernuak arduratu beharko du. Andorrako Gobernuak hezkuntzaren arloko langileei buruz onartua duen legeriaren mende egongo dira irakasleok. Zein ikastetxetan jardungo duten irakasle, haietako pedagogia-taldeetan integratuko dira, eta haien funtzionamendu-arauak bete beharko dituzte. Ikastetxean dauden bitartean, bertako ikasketa-buruen eta zuzendarien agintepean egongo dira.

Haien pedagogia-jarraipena nola egin, hori 15. artikuluan ezarritakoarekin bat etorritz propio osatutako Batzorde Parekide Franko-andorratarrak zehaztu beharko du.

[...]

II. KAPITULUA

Esparru pedagogikoa

13. artikulua

Formazio andorratarraren esparruan katalana eta Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientziak irakasten direla bermatzeko, egokitzapen hauek egingo dira:

- katalanaren irakaskuntza Haur Hezkuntzan hasiko da eta Lehen Hezkuntzan jarraituko du; kolegioan eta Batxilergoko 1. mailan, lehen hizkuntza bizi gisa irakatsiko da, eta batxilergoko 2. mailan eta 3. mailan, berriz, hizkuntza bizi gisa;

[...]

III. KAPITULUA

Administrazio-egiturak

15. artikulua

[...]

Batzordeak bi zerrenda eman beharko ditu aditzera: batetik, hezkuntza nazionalaz arduratzen den ministerio frantsesak hautatutako langileena; eta, bestetik, Andorrako Gobernuak katalana eta Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientziak irakasten direla bermatze aldera Frantziako ikastetxeen esku utzitako irakasleena.

Goi-mailako ikasketekin lotutako auziak ere landu ahal izango ditu propio osatutako Batzorde Parekide Franko-andorratarrak.

[...]

II. TITULUA

Beste lankidetz-forma batzuk

II. KAPITULUA

Lanbide Heziketa

26. artikulua

Ikasketa-plan erkideak antolatu ahal izango dituzte bi aldeek, eta diploma bikoitzak onetsi. Hori egiteko modalitateak, batez ere irakasleei, eskoletan erabiliko diren hizkuntzei, ikasketa-programei eta lokalei dagokienez, Batzorde Parekide Franko-andorratarrak erabaki beharko ditu.

Printzerriko hezkuntza-sistematik datozen ikasleek parte hartu ahal izango dute ikasketa horietan.

Derrigorrezko hezkuntzaz harago, Andorrako Gobernuak martxan jartzen dituen gizarteratze-egitasmoetan eta lanbide-heziketako programetan ere parte hartu ahal izango dute ikasleok.

[...]

III. KAPITULUA

Bizitzan zeharreko prestakuntza

28. artikulua

Etengabeko prestakuntzarekin loturiko jarduerak bultzatuko dituzte bi aldeek, batez ere frantsesaren garapen eta praktikaren inguruan Comte de Foix Lizeoak antolatzen dituenak. Zein jarduera antolatu, hori propio osatutako Batzorde Parekide Franko-andorratarrak erabaki beharko du, Frantziak Andorrako Printzerrian duen enbaxadako zerbitzuekin batera. Jardueron antolaketa bi aldeek finantzatu beharko dute.

[...]

III. TITULUA

Amaierako xedapenak

Parisen emana, 2013ko uztailaren 11n, bi aletan, frantsesez eta katalanez. Bi testuak berdin-berdin joko dira benetakotzat.

Eranskina

II. ERANSKINA

Katalanaren eta Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientzien irakaskuntza Andorrako ikastetxe frantsesetan

Haur Hezkuntzan:

- katalana eta Andorrako ingurunearen ezagutza, 2. mailan eta 3. mailan: astean 3 ordu.

Lehen Hezkuntzan:

- katalana eta Andorrako ingurunearen ezagutza: astean 3 ordu.

Kolegio eta lizeoetan:

Kolegioko 6. mailatik batxilergoko 3. mailara bitartean, Frantzian hizkuntza biziaren irakaskuntzarako indarrean dauden ordutegi berberak aplikatuko dira.

Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientziei buruzko ikasgaiek, ordea, ordubete gehiago izango dute.

1. Kolegioetan:

Kolegioko 1. mailatik 4. mailara bitarteko ikasleek nahitaez ikasi beharko dute katalana lehen hizkuntza bizi gisa. Horrez gain, beste hizkuntza batzuk ere aukeratu ahal izango dituzte hizkuntza bizi gisa.

2. Lizeo orokor eta teknologikoetan:

Lizeoko 1. mailako ikasleek nahitaez ikasi beharko dute katalana lehen hizkuntza bizi gisa.

2. mailan eta 3. mailan, batxilergoko diploma nazionala (baxoa) eskuratzeko balioztatutako hizkuntza bizi gisa ikasi ahal izango dute katalana ikasleek.

Lizeo orokor eta teknologikoetan hizkuntza biziak irakasteari buruzko agindu ofizialen arabera ezarritako ordutegia izango du katalanak. Batxilergoko 2. eta 3. mailako ikasleek, baldin eta ikasgaia hautatu ez badute, astean behin eman beharko dute katalana, baina ez dute katalaneko azterketarik egin beharko batxilergoko diploma nazionala (baxoa) eskuratzeko.

3. Lanbide Heziketako lizeoetan:

Ikasmaila zeinahi dela ere, ikasle guztiek ikasi beharko dute katalana. Lanbide Heziketako lizeoetan hizkuntza biziak irakasteari buruzko agindu ofizialen arabera ezarritako ordutegia izango du katalanak. Bigarren hizkuntza bizi bat ere aukeratu ahal izango dute ikasleek.

Lanbide Heziketako zeinahi diploma eskuratzeko, ikasleek katalaneko azterketa bat egitea aukeratu ahal izango dute.

4. Goi-mailako ikasketa teknikoetan:

Goi-mailako ikasketa teknikoetako ikasleek hizkuntza bizi gisa ikasi ahal izango dute katalana. Goi-mailako teknikari-titulua eskuratzeko beste edozein ikasgaik duen maila berekotzat joko da katalana.

Andorrara iristen diren ikasleak:

Kolegioetako edo batxilergoko lehen mailako ikasleek, baldin eta, bertan matriculatzen direnerako, gutxienez hiru urte eginak badituzte Andorran eta artean katalan nahikorik ez badakite, hasiberrientzako katalan-ikastaro bat egin beharko dute astean lau orduz. Ikastaroak bi urteko iraupena izango du gutxienez, eta beste urtebete luzatu ahal izango da. Batxilergoko bigarren eta azken mailako ikasleek hasiberrientzako katalan-ikastaro bat egin beharko dute astean ordubetez.

[...]

8.2.44. 2006-1771 Legea, 2006ko abenduaren 30ekoa, 2006ko Aurrekontuak zuzentzen dituena¹⁴⁴⁹

III. TITULUA Xedapen iraunkorrak

II. Beste neurri batzuk

165. artikulua

Nazioarteko sail bat edo gehiago dituzten ikastetxeetan, edo zenbait ikasgai atzerriko hizkuntzaren batean erabiliz eman beharra dakarren irakaskuntza-mota berezia eskaintzen dutenetan, tartean diren atzerriko herrialdeak arduratu ahal izango dira ikasgai horiek emateko ardura duten irakasleak ikastetxeen esku jartzeaz, edo elkarte baimendunek kontratatu beharko dituzte, eta haiek ordaindu beharko diete. Estatuak ere kontratatu ahal izango ditu, Hezkuntzaren Kodearen L. 932-2 artikuluan ezarritako baldintzekin bat etorriz. Finantzez arduratzen den ministerioaren txostenean oinarriturik, Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira irakaskuntza-mota berezi horren truke ordaindu beharreko saria jasotzeko baldintzak.

---

¹⁴⁴⁹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000273196?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

8.2.45. 2008-496 Legea, 2008ko maiatzaren 27koa, diskriminazioari aurre egitea helburu duen Europar Batasuneko legeriarekin bat egiteko zenbait xedapen ematen dituena¹⁴⁵⁰

1. artikulua

Zuzeneko diskriminaziotzat joko da norbait pairatzen ari den, pairatu izan duen edo pairatuko lukeen egoera bat, baldin eta egoera berean beste norbaitek pairatu izandakoak edo pairatuko lituzkeenak baino ondorio kaltegarriagoak baditu, eta horrek arrazoi hauetako bat badu oinarri: pertsonen jatorria, sexua, familia-egoera, haurdun egotea, itxura fisikoa, egoera ekonomikoak ekarritako kalteberatasun-egoeraren bat —egoera hori eragin duenak jakin zein ez—, deitura, bizilekua, banku-helbideratzea, osasun-egoera, autonomia galdu izana, zailtasunen bat edukitzea, ezaugarri genetikoak, ohiturak, sexu-orientazioa, genero-identitatea, adina, iritzi politikoak, sindikatu-jarduerak, frantsesaz bestelako hizkuntzaren batean mintzatzea, edo pertsona juridiko horiek edo horietako batzuk —egiaz nahiz ustez— etnia, nazio, arraza edo erlijio jakin bateko kide izatea edo ez izatea.

[...]

---

¹⁴⁵⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000018877783?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecreee#lois

8.2.46. 2009-594 Legea, 2009ko maiatzaren 27koa, Itsasoz Haraindiko Lurralde- kolektibitateen Ekonomia-garapenari buruzkoa¹⁴⁵¹

V. TITULUA Zenbait xedapen

58. artikulua

I. Itsasoz haraindiko lurralde-kolektibitateetan eta Kaledonia Berrian, Kode Zibilaren 74. artikulua indargabetzearen ondorioz, nazionalitate atzerritarra duten eta Frantzia bizi ez diren bi pertsona haiek aukeratzen duten udalerrian ezkondu ahal izango dira, udalerrri horretan ezkongaietako inor bizi ez bada ere.

II. Baldin eta I. zenbakia aplikatzen bada, ezkongaiak aukeratutako udalerriko alkateak bere lurralde-mailako eskumenak egikaritu ahal izateko, ezkontideek Kode Zibilaren 63. artikuluan ezarritakoak argitaratu baino hilabete lehenago entregatu beharko dute xede horretarako berariaz eraturako txostena.

III. Hipotesi berean, eta 63. artikuluko horretantxe ezarritakoari jarraituz, lurraldean eskumenak dituen agintaritzaren diplomatikoari edo kontsul-agintaritzari ezkongaien entzunaldiari ekin diezaiola eskatu ahal izango dio Erregistro Zibileko funtzionarioak.

IV. II. zenbakian aurreikusitako epea amaitu ondoren, eta Kode Zibilaren 165. artikulua indargabetzearen ondorioz, haiek aukeraturiko udalerriko Erregistro Zibileko funtzionarioaren aurrean ezkondu ahal izango dira ezkongaiak, ezkontza publikoan, zinpeko itzultzaile-interprete bat ondoan dutela.

73. artikulua

Kreole hizkuntzak Frantziako hizkuntza-ondarearen parte dira.

---

¹⁴⁵¹ Testu kongsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000020671201?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecreee#lois

8.2.47. 2009-1436 Legea, 2009ko azaroaren 24koa, Espetxeei buruzkoa¹⁴⁵²

I. TITULUA

Espetxe-zerbitzu publikoari eta atxilotu-izaerari buruzko xedapenak

III. KAPITULUA

Atxilotuen eskubide eta eginbeharrei buruzko xedapenak

1. atala

Xedapen orokorrak

23. artikulua

Espetxera eraman bezain laster, atxilotuari harrera-liburuxka bat entregatu eta ahoz azaldu beharko zaizkio, berak ulertzen duen hizkuntza batean, zein atxiloketa-araubide aplikatuko zaion, zein eskubide eta betebeharrak izango dituen, eta zein errekurtsio eta eskabide aurkeztu ahal izango dituen. Espetxeari aplikagarriak zaizkion arauak ere jakinarazi beharko zaizkio, eta gero ere, haren atxiloketak irauten duen bitartean, noiznahi eman beharko zaizkio aditzera.

2. atala

Jardueraren batean parte hartzeko eginbeharra

27. artikulua

Kondenatua beharturik egongo da espetxeburuak eta espetxeko baldintzapeko askatasun- eta gizarteratze-zerbitzuko zuzendariak proposatzen dizkieten gutxienez jardueretako batean parte hartzera, interesdunaren gizarteratzea baita jardueren helburua, eta haren adinera, gaitasunetara, zailtasunetara eta nortasunera egokiturik baitaude.

Baldin eta kondenatuak oinarrizko ezagutzak menderatzen ez baditu, irakurtzen, idazten eta zenbatzen ikastearekin lotuta egongo dira jardueraren eduki nagusiak. Baldin eta frantses nahikorik ez badaki, hizkuntza ikastea izango da jardueraren helburu nagusia. Baldin eta kondenatuak lanen bat badu, ikasketen antolaketa haren lanera egokitu beharko da.

---

¹⁴⁵² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000021312171?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

8.2.48. 2010-160 Legea, 2010eko otsailaren 22koa, Frantziako Errepublikako eta Botswanako Errepublikako gobernuek hezkuntzari eta frantsesari buruz sinaturiko esparru-akordioa onesteko baimena ematen duena¹⁴⁵³

Artikulu bakarra

Hezkuntzari eta frantsesari buruz Frantziako Errepublikako Gobernuak eta Botswanako Errepublikakoak 2008ko martxoaren 20an Parisen sinaturiko esparru-akordioa onesteko baimena ematen da. Testua eranskin modura gehituko zaio lege honi (2).

Lege hau estatu-lege gisa betearaziko da.

Esparru-akordioa, Frantziako Errepublikako eta Botswanako Errepublikako gobernuek hezkuntzaren eta frantsesaren alorretan hitzartutako lankidetzari buruzkoa, 2008ko martxoaren 20an Parisen sinatua.

Batetik, Frantziako Errepublikako Gobernuak, eta, bestetik, Botswanako Errepublikako Gobernuak,

[...]

Hezkuntzaren eta, batez ere, frantsesaren irakaskuntzaren alorretan beren arteko lankidetzak- lokarriak estutu nahirik, eta nazioarteko komunikazio-hizkuntzak ikasteak duen garrantzia dela medio, honako xedapenok hitzartzen dituzte:

[...]

III. artikulua. Lankidetzak horren xede nagusia esparru hauek garatzea izango da:

[...]

- esperientzia-trukearen bidez elkar aberastea, batez ere hizkuntzen irakaskuntzari eta hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren sustapenari dagokienez.

---

¹⁴⁵³ <https://www.legifrance.gouv.fr/rechTexte.do?reprise=true&fastReqId=1093503970&page=3>

8.2.49. 2010-873 Legea, 2010ko uztailaren 27koa, Estatuaren kanpo-harremanei buruzkoa¹⁴⁵⁴

I. TITULUA

Frantziaren kanpo-harremanen alde diharduten erakunde publikoei buruzko xedapenak

II. KAPITULUA

Campus France erakunde publikoa

6. artikulua

[...]

II. Honako hauek dira Campus France erakunde publikoaren eginkizun nagusiak:

1. Frantziako goi-mailako ikasketa-sistema eta lanbide-heziketakoa atzerrian sustatzea eta haien balioa ezagutaraztea, eta ikasketak Frantziako ikasketa-sisteman edo ikasketa frantsesen atzerriko sarean egiten ari diren herritar atzerritarren jarraipena egitea modu erregularrean.

[...]

III. KAPITULUA

Institutu Frantsesa

9. artikulua

[...]

II. Atzerrian kultura- eta hizkuntza-aniztasuna sustatzearen alde Frantziak dituen egitasmoen parte den aldetik, eta betiere harrera-herrialdearekin elkarlanean jarduteko gogoz, Kanpo Arazoetako Ministerioak, tartean diren gainerako ministerioekin batera —batez ere Kultura Ministerioarekin—, kulturaren alorrean definituak dituen kanpo-politikan esku hartu beharko du Institutu Frantsesak, Frantziak atzerrian duen kultura-sarearen barruan. Honako hauek izango dira Institutu Frantsesaren eginkizun nagusiak:

[...]

7. Atzerrian frantsesa sustatzea, hedatzea eta irakastea;

---

¹⁴⁵⁴ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000022521532?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

8. Atzerrian Frantziako kultura-sareari buruzko informazioa ematea, bai eta Frantziako kultura-eskaintzarekin loturik diharduten instituzio eta profesionalei buruzkoa ere:

[...]

Institutu Frantsesak lankidetzaharreman estua izango du nazioarteko eta Europako elkarteekin, lurralde-kolektibitateekin eta, batez ere, itsasoz haraindiko departamendu eta kolektibitateekin, Frantziako kultura-industriaren esportazioan diharduten elkargo profesionalekin, sormenaren eta kultura-hedapenaren esparruetako instituzio frantses eta atzerritarrekin, eta lankide publiko eta pribatuekin, tartean baita Aliantza Frantsesarekin ere.

[...]

10. artikulua

Frantsesaren eta Frantziako kulturaren ospe ona atzerrian zabaltzeko estrategiak antolatze aldera, Kanpo Arazoetako ministroak eta Kultura-ministroak batzorde estrategiko bat eratu beharko dute, gutxienez urtean behin batzartuko dena, eta, hartan, tartean diren ministerioetako ordezkariak parte hartu beharko dute. Beste eragile batzuek ere parte hartuko dute batzorde horretan, hala nola Kanpo Arazoetako ministroak eta Kultura-ministroak izendaturiko pertsona ospetsu kualifikatuek, bai eta lurralde-kolektibitateen eta Aliantza Frantsesaren ordezkariak ere, eta kultura digitalen alorreko ordezkari adierazgarri batek ere bai. Diputatu eta senatari banak ere parte hartuko dute batzorde estrategiko horretan. Beren batzarretako kultura-arazoetarako batzorde iraunkorrak izendatu beharko ditu ordezkariok.

[...]

8.2.50. 2013-595 Legea, 2013ko uztailaren 8koa, Errepublikako Eskola-birfundazioaren Orientazioari eta Programazioari buruzkoa¹⁴⁵⁵

Eranskina

Artikulua

Errepublikako eskola-birfundazioaren orientazioa eta baliabideen programazioa

Orientazioari eta programazioari buruzko lege hau nazioarentzat lehentasunztat jotzekoa den eskola-birfundazioaren urrats nagusietako bat da. Eta, hala ere, beste neurri asko ere hartu beharko dira oraindik eskola-birfundazio hori osatzeko, hala nola legezkoak ez diren hainbat erreforma eta xedapen.

Lege honek eranskin modura dakarren txostenean aurkezten dira hezkuntza-diseinu bikain horren arrakastarako beharrezkoak diren orientazio eta langai guztiak.

Errepublikako eskola-birfundazioa: helburu eta baliabideak

Gure gazteen geroa, Frantziaren susperraldia, haren kultura-, gizarte- eta ekonomia-garapena: hori guztia, neurri handi batean, Errepublikako eskola-birfundazioari heltzeko dugun gaitasun kolektiboaren baitan dago.

Gure hezkuntza-sistema hobetzea eta zuzena izan dadin lortzea, ikasleak eta Frantzia osoa ardatz harturik:

Frantziako hezkuntza-sistemak abantaila asko ditu, eta iraganean ere ederki asko erakutsia du gai dela jendea mobilizatuz eboluzionatzeko, baina, horiek horrela, gure eskolak orain dela hogeitaz utzi zion aurrera egiteari. Frantzian hezten ditugun ikasleen gaitasun-maila orokorrak hobetu egin behar du, nabarmen-nabarmen, eskola-arrakastari dagokionez justizia izango bada nagusi eta, nazioarteko ezagutzaren ekonomia-sisteman, Frantziak hazkunde estrukturalaren bidea hartuko badu.

Hamarren bat urteren ondoren, idazteko zailtasunak dituzten ikasleen kopuruak oso modu adierazgarrian egin du gora, eta kolegioetan, esate baterako, 1. mailari ekiten dioten ia bost ikasletik batek idazteko zailtasunak ditu. Ikasleen batez besteko mailak, beraz, gutxi egin du aurrera; ebaluazioek erakusten dutenez, ordea, ikasle ahulenen artean larritu dira bereziki zailtasunak.

15 urteko ikasleen % 20 inguruk zailtasun handiak ditu ondo idazteko. 2000. urtetik 2009.era bitartean, kopuru hori % 30 inguru igo eta % 15etik % 20ra igaro zen. Matematikan eta zientzietan, derrigorrezko eskolatze-aldiaren amaierara iristean, ikasle frantsesen emaitzak eta Ekonomia Lankidetzaren eta Garapenerako Antolakundeko (ELGA) herrialdeetako ikasleenak paretsukoak izan dira beti, baina,

---

¹⁴⁵⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000027677984?tab_selection=lawarticledecre&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecre#lois

2000. urtetik 2009.era bitartean, Frantzia nazioarteko azterketa-sailkapeneko burutik urrunduz joan da apurka-apurka, eta matematika-ezagutzen maila apaldu egin da.

[...]

Izatez, Frantziako hezkuntza-sistema ez da gai izan gizarte- eta lurralde-mailako determinismoei aurre egiteko, eta determinismook dira, hain zuzen, desberdintasun sozial eta geografikoen eragile nagusiak, herritarren zati bat gizarte-maila apalago batera eramane eta haiengan konfiantzarik eza erein dutenak. Eskola-esparruko ekitateari dagokionez, Frantzia azken postuetan dago ELGAko herrialdeen artean (hogeita hamalau herrialderen artean, Frantzia hamazazpigarren postuan dago); alegia, horrek esan nahi du gurean gizarte-mailak ondorio zuzenagoa duela emaitza akademikoetan ELGAko beste herrialdeetan baino. Estatistika-datu nazionalak adierazten dutenez, eskolatze-lekuaren arabera lortzen diren emaitza akademikoaren arteko aldeak handiak dira oraindik, bere hartan jarraitzen dute, eta horregatik da hain zaila gizarte- eta lurralde-mailako desberdintasunei aurre egitea: zenbait ikastetxetan beste zenbaitetan baino bi aldiz handiagoa da frantsesean ezagutza-maila nahikorik ez duten Lehen Hezkuntzako 2. mailako ikasleen kopurua. Era berean, batxilergoko diploma nazionala (baxoa) eskuratzeko azterketaren arrakasta-tasari dagokionez, metropolietako ikastetxe batzuetatik besteetara hamar puntu inguruko gorabehera dago, eta itsasoz haraindiko ikastetxetan, berriz, aldea askoz nabarmenagoa da. Kolegioan ere, 4. mailan, ikasleen oinarrizko gaitasunak oso nabarmen apaldu ziren 2007tik 2011ra bitartean.

[...]

Nazioak bere eskolarako zehazturiko helburuak: denekin zuzen jokatzeko duen eta bakoitzari berea eskatzeko dion eskola bat

Ikasle guztien maila orokorra igotzeko modua eman beharko liguke, nagusiki, eskola-birfundazioak. Lehenik eta behin, helburuak pedagogikoa izan beharko luke:

— Lehen Hezkuntzako 2. maila amaitzerako, ikasle guztiek frantseseko oinarrizko gaitasunak (irakurmena, idazmena, ulermena eta lexikoa) eta oinarrizko matematika-gaitasunak (aritmetika, kalkulua eta geometria) eskuratzeko dituztela bermatzea (Lehen Hezkuntzako 2. maila amaitzerako oinarrizko ezagutzen 1. mailari dagozkion gaitasunak eskuratuak dituzten ikasleen proportzioa ere adierazi beharra dago), eta, Lehen Hezkuntza amaitzerako, ikasle guztiek funtsezko ezagutza-baliabide guztiak eskuratzeko dituztela bermatzea (Lehen Hezkuntzako 4. maila amaitzerako oinarrizko ezagutzen 2. mailari dagozkion gaitasunak eskuratuak dituzten ikasleen proportzioa ere adierazi beharra dago);

— Lehen Hezkuntzako 4. maila amaitzerako, lehentasunezko hezkuntzako ikasleen eta lehentasunezkoa ez den hezkuntzako ikasleen arteko aldea % 10etik behera jaitea (Lehen Hezkuntzako 4. maila amaitzerako oinarrizko ezagutzen 1. eta 3. mailari dagozkien gaitasunak eskuratuak dituzten lehentasunezko hezkuntzako ikasleen eta lehentasunezko hezkuntzakoak ez direnen arteko aldearen proportzioa ere adierazi beharra dago);

[...]

Errepublikako eskola-birfundazioa: orientazioak

I. Birfundazio pedagogikoa

Irakasle-ikasketekin eta hezkuntzaren alorreko ikasketekin lotutako hasierako eta etengabeko prestakuntza birfundatzea:

[...]

Gure hezkuntza-sisteman, praktikak aldatu gabe baliabide osagarriak gehitzeak ez luke, emaitzei dagokienez, ondorio handirik eragingo. Irakasleei beren praktika profesionalak aldatzen eta beren zereginerako beharrezkoak diren tresnak lortzen laguntzeko, hasierako eta etengabeko prestakuntza da pizgarri aproposena: ezagutzak eguneratzea; jarduera pedagogikoak ondo prestatzea; ikasgelako jarrerak hobetzea; baliabide digitalak erabiltzea eta txertatzea eguneroko praktika pedagogikoan; hezkuntza-beharrizan bereziak aintzat hartzea eta zailtasunak identifikatzea, batez ere ikasteko zailtasunak; itsasoz haraindiko departamendu, kolektibitate eta lurraldeetan idazmena, mintzamena eta frantsesezko irakurmena modu espezifikoa irakatsi behar direla ohartzea; lan-merkatua ezagutzearekin eta hartan orientatu eta txertatzearekin lotutako arazoen berri jakitea; egoera tirabiratsu eta bortitzei aurre egitea; gizarte-gaiak gaineko prestakuntza eskuratzea (genero-estereotipoei aurre egiteari buruzkoa, ingurumenari eta garapen jasagarriari buruzkoa, ekonomia solidarioa...).

[...]

Hizkuntza bizi bat prestakuntza-ikasturteaz geroztik.

Hizkuntza biziei dagokienez, ikasle frantsesen emaitzak bereziki larritzeko modukoak dira. Nazioarteko ebaluazioen arabera, kolegioko aldi osoan emandako gaitasunak guztiz barneratu gabe amaitzen dute ikasle frantsesek 4. maila, baina deigarriena ez da hori: gaitasunon barneratze-maila ebaluatzen dieten ikasle europarren artean, frantsesak dira azkenak.

Hizkuntza biziak, atzerrikoak nahiz erregioetakoak, albait azkarren ikasten eta hitz egiten hastea: frogaturik dago horixe dela hizkuntza horien ikaskuntzan aurrera egiteko faktore nagusietako bat.

Beraz, derrigorrezko eskolatzeko-aldiaren hasieran bertan ekin beharko zaio hizkuntza bizien irakaskuntzari. Tartean diren ikastetxeei dagokienez, haur-hezkuntzaren hasieratik erraztu eta sustatuko da hizkuntza erregionalen eta sistema elebidunaren (frantsesa eta hizkuntza erregionala) irakaskuntza osagarria.

Atzerriko hizkuntzaren batean edo hizkuntza erregionaletan sorturiko lan eta baliabide pedagogikoei dagokienez, haiek eskola-orduetan, ordu perieskolarretan eta eskolaz kanpoko orduetan erabil daitezten sustatuko da.

Hizkuntza erregionalak hitz egin ohi diren lurraldeetan, hizkuntza horiek ikasteko modua erraztuko zaie hala nahi duten familiei. Hala, Estatuaren eta hizkuntza erregionalak hitz egiten dituzten lurralde-kolektibitateen artean buruturiko konbentzioen bidez eskolatzeko-aldi osoan eskaintzekoa den hizkuntza erregional eta gutxituen gaineko ikasgaiak gain, lurralde-kolektibitateek berek antolatzeak diren hezkuntza- eta kultura-jarduera osagarrien bidez ere eman ahal izango dira aditzera hizkuntza eta kultura erregionalak.

Hizkuntza erregionala irakasten duten ikastetxeetarako sarbidea errazte aldera, hizkuntza hori irakasten duten ikastetxeetan matrikulatzeko modua izango dute aukera hori eskaintzen ez duten ikastetxeak dituen udalerrri batekoak diren ikasleek, haurrak haietan eskolatuak izateko lekua badago.

[...]

Eskolan kultura digitala lantzeko asmo sendoa izatea:

Kultura digitalak zuztarretik aldatu ditu gure gizarteak. Informazioaren gizarteak ezagutzarako eta hezkuntzarako irispide berriak sortu ditu. Gaur egun, XIX.

mendeko Industria Iraultzaren garrantzi berdintsua duen haustura teknologikoa ari da bizitzen gure mundua. Teknologia digitalek dena aldatu dute erro-errotik: bai jakintzak produzitzeko eta hedatzeko moduak eta bai gizarte-harremanak ere. Eskola ere aldaketa handi horien muinean dago.

Teknologiok bikain-bikainak dira hezkuntza-sistema eta pedagogia-metodoak hobetzeko akuilu gisa, lana haurraren erritmora eta premietara egokitzeko, ikasleak elkarrekin lan egitera zirikatzeko, haien autonomia sendotzeko, familiak eskolara erakartzeko eta hezkuntza-erkidegoaren barruko harremanak estutzeko ahala ematen digutenez gero. Hori gutxi ez, eta ikaskuntza-aukera berriak ere ematen dizkigute: atzerriko hizkuntzekin edo zailtasunak dituzten ikasleekin lotutakoak, besteak beste.

[...]

II. Birfundazioaren xedea: denon hezkuntza-sistemak arrakasta izatea

Europarekiko eta munduarekiko irekitasun handiagoa sustatzea:

[...]

Hizkuntza biziak ikastea baliabide aparta da irekitasun horretara iristeko.

[...]

Hizkuntza-gaitasunak, gaitasun pertsonalak eta kulturarteko gaitasunak lantzeko are lagungarriagoa den aldetik, mugikortasuna ere modu indibidual eta kolektiboan landu beharko dute ikasleek, eta irakasleek ere bai. Irakaskuntza Frantseserako Atzerriko Sarearen eta atzerriko ikastetxeen bitartez bermatu beharko da irakasleen mugikortasuna. Desiragarria litzateke eskolek ikasle bakoitzari modua ematea, derrigorrezko eskolatze-aldian behin gutxienez, atzerrira ikasketa-bidaia bat egiteko.

Hezkuntza Nazionaleko Ministerioak hezkuntzaren arloko lankidetzaz-ildo bat landu beharko du, Frantziako hezkuntza-sistema eta hari dagozkion balio errepublikanoak atzerrian zabaltzeko, kanpotarrak frantsesa ikastera animatzeko, ezagutzak partekatzeko, denoi eragiten diguten arazoei buruz gogoeta egiteko, eta gure hezkuntza-sistema nazionala mundu osora eramateko, batez ere Irakaskuntza Frantseserako Atzerriko Sarearen bitartez.

Hezkuntza Nazionaleko Ministerioak, Kanpo Arazoetako Ministerioarekin batera, gertu-gertutik esku hartu beharko du Frantziako irakaskuntza-sistemak Europar Batasunean eta hirugarren herrialdeetan duen presentzia sendotzeko lanetan, batez ere herrialde erkideotan filial elebidunak, aldebiko sailak eta nazioarteko sailak eratuz.

Lankidetzaz-harreman horiek areago estutuko dira Frantziarekiko interes biziagoa duten herrialde eta erregioekin.

[...]

Zailtasunak dituzten ikasleak eskolatzea eta eskola inklusiboa sustatzea:

[...]

Ikasle gorren eta haien familien hizkuntza-proiektuak aintzat hartu beharko dira. Eskola-ibilbide osoan, ikasle gorrek bi komunikazio-eredu izango dituzte aukeran: komunikazio-eredu elebiduna (zeinu-hizkuntza eta frantsesa) eta frantseseko komunikazio-eredua (frantseseko mintzamina, *Cued Speech* sistema eta frantseseko idazmena). Horretarako, eskolatze-mota horretara egokituriko baliabideak sortu beharko dira, eta halako zailtasunak dituzten ikasleak gela

berean elkartu, ikastetxeak eskura izan ditzan beharrezkoak gerta dakizkiokeen baliabide akademiko guzti-guztiak.

Labur esanda, zailtasunak dituzten ikasleen beharrian berezietara ahalik ondoena egokituriko material pedagogiko guztia finantzatu beharko du Hezkuntza Nazionaleko Ministerioak, egunerokotasunean haien inklusioa errazteko.

[...]

8.2.51. 2013-660 Legea, 2013ko uztailaren 22koa, Goi-mailako Ikasketei eta Ikerketari buruzkoa¹⁴⁵⁶

I. TITULUA

Goi-mailako ikasketen eta ikerketaren zerbitzu publikoko eginkizunak

I. KAPITULUA

Goi-mailako ikasketen zerbitzu publikoko eginkizunak

3. artikulua

Lege hau promulgatzen denetik hasi eta hiru urteko epean, Gobernuak ebaluazio-txosten bat bidali beharko die Batzar Nazionaleko eta Senatuko batzorde iraunkor eskudunei. Txosten horretan, zera ebaluatu beharko da: frantsesaren erabilerari dagokionez, ea lege honen 2. artikulua zer-nolako eragina izaten ari den goi-mailako ikastegi publiko eta pribatuetan, eta ea zer-nolako bilakaera izaten ari diren ikasketak atzerriko hizkuntzetan egiteko programak, ikasle atzerritarrek ikasketak frantsesez egitekoak eta atzerriko ikastegietan frantsesezko ikasketak egitekoak.

---

¹⁴⁵⁶ Testu kongsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000027735009?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

8.2.52. 2014-773 Legea, 2014ko uztailaren 7koa, Nazioarteko Garapen- eta Elkartasun-politiken Orientazioari eta Programazioari buruzkoa¹⁴⁵⁷

I. TITULUA

Frantziako nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken orientazioa eta programazioa (1. artikulutik 11.era bitartean)

I. KAPITULUA

Nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken helburuak

2. artikulua

Nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken orientazioak zehazten dituen txostena, lege honi atxikita aurkezten dena, onetsirik geratzen da. Hala badagokio, lege honi atxikita aurkezten den txostenean zehazten diren baldintzen arabera eguneratu beharko dira orientaziook, Nazioarteko Garapen eta Elkartasunerako Batzorde Nazionalari eta Batzar Nazionaleko eta Senatuko batzorde iraunkor eskudunei kontsultatu ondoren.

(2. artikulua eranskina)

Atarikoa

[...]

1. Frantziako nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken helburuak eta lehentasunak

[...]

1.1. Frantziako nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken xedeak.

[...]

Herrialde bazkideen garapen-maila eta haien kokapen geografikoarekin, historiarekin, kulturarekin eta hizkuntzarekin loturiko lehentasunak aintzat harturik, Frantziak bazkide dituen herrialdeen berezitasunetan oinarriturik eratuko ditu bere nazioarteko garapen- eta elkartasun-politikak.

[...]

---

¹⁴⁵⁷ Testu kontsolidatua: https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000029210384/2020-10-03?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

Hezkuntzaren eta prestakuntzaren alorreko politika eraginkorrak martxan jartzen laguntzea, eta herritarren garapen autonomorako eta haien ekonomia- eta gizarte-integratiorako eta gizartean herritar gisa aitortuak izateko beharrezkoak diren gaitasun eta ezagutzak eskuratzeko ahala bermatzea: horretan laguntzea da nazioarteko garapen- eta elkartasun-politika frantsesaren eginbehar nagusia. Hori dela eta, haurrek eskolara joateko eta bertan jarraitzeko ahala dutela bermatzea oinarri-oinarrizko garapen-faktoretzat joko da. Denentzako Hezkuntza deritzon egitasmoaren helburuak erdiesten ere lagundu beharko du politika horrek, lehen eta bigarren mailetako oinarriko hezkuntza, haur txikienek bizitzan zeharreko hezkuntza-eskaintza jasotzeko moduan egotearen garrantzia eta kalitateko hezkuntza-eskaintzetan —bazterturik dauden edo kalteberak diren herritarrei eskaini beharrekoetan, nagusiki— pedagogia-taldeei dagokien aparteko rola lehenetsiz. Atzerriko ikasleei Frantziara etorri eta bertan ikasketak egiteko ahala emateko politiken bitartez ere lagunduko du Frantziak helburu horiek betetzen. Garapen-politika horren barruan, frantsesa babestearen eta sustatzearen aldeko politika ere garrantzi handiko bektorea izango da.

[...]

1.4. Lehenetasun geografikoak: bazkide desberdinak

Garapen bidean den munduan ere, botere ekonomiko eta politiko berriak sortzeaz batera, eta Afrikako, Asiako eta Ameriketako hainbat herrialderen aldakortasuna eta krisi- eta kalteberatasun-egoera betean egoten jarraitzen duten estatuen egoera dela tarteko, desberdintasunak hazi egin dira. Nazioarteko garapenaren eta elkartasunaren mesedetan martxan jarriak dituen bitartekoak ahalik ondoena erabiltze aldera, Frantziak gorabehera itzel horiei buruzko ondorioak atera beharko ditu, eta bere xede eta esku-hartzeak herrialde bakoitzaren beharrian berezietara egokitu. Xede horiek eta herrialde bakoitzaren kokapen geografikoa, historia, kultura eta hizkuntza aintzat harturik, Frantziak lau herrialde-kategoriaren arabera desberdinduko ditu bere bazkideak. Horiek horrela, gorago aipaturiko hamar lehenetasun-esparruetatik hiru definitu beharko ditu Frantziak bazkide bakoitzarekin batera.

[...]

Afrika eta herrialde mediterraneak.

[...]

Frantziak lehenetasuntzat joko ditu Saharaz hegoaldeko Afrikako herrialdeak. Erregio hori da, baita kontinenteko gainerako herrialdeen aldean ere, mundu osoko erregiorik azpigaratuena. Giza garapenaren indizean postu okerrenak dituzten herrialde gehienak bertan daude. Aldi berean, baina, erregioko herrialde gehienetako ekonomiek oso nabarmen egin dute aurrera. Azken hamar urteetan, Saharaz hegoaldeko Afrikako herrialdeetako batez besteko ekonomia-hazkundera ELGAko herrialdeetako baina askoz handiagoa izan da. Unean uneko fenomenoak gorabehera, dena den, epe luze eta ertaineko azterketek ere argi samar dioskute hazkunde-prozesu hori martxan dela hainbat herrialde txirotan: ekonomia demografia baino azkarrago hari da hazten, eta horrek biztanleko errenta igotzea ere ekarri du; egonkortasun makroekonomikoa nabarmen hobetu da (kanpo-zorra jaitsi egin da, eta inflazioa dezeleratu, eta aurrekontu-defizita eta kanpo-defizita ere murriztu egin dira); gatazka-kopurua izugarri jaitsi da, eta prozesu demokratikoak erroto. Saharaz hegoaldeko Afrikako herrialde gehienetan frantsesa hitz egitea ere abantaila handia da, eta Frantziak oso gogoan izango du hori erregioa garatzearen aldeko bere egitasmoak martxan jartzean. Egokiak iruditzen zaizkion sektore

guztietan esku hartuko du Frantziak, eta, herrialde bakoitzaren premiei behar bezala aurre egiteko, eskura dituen baliabide guztiak mobilizatuko ditu: dohaintzak, aurrekontu-laguntzak, dirulaguntzen bidezko maileguak edo bestelako maileguak, subiranoak nahiz ez-subiranoak, partaidetzak, bermeak eta beste finantzaketa-tresna berritzaile batzuk.

[...]

8.2.53. 2016-1321 Legea, 2016ko urriaren 7koa, Errepublika Digital Baten Aldekoa¹⁴⁵⁸

III. TITULUA

Baliabide digitalak erabiltzeko ahala

III. KAPITULUA

Pertsona kalteberenek baliabide digitalak erabiltzeko ahala

1. atala

Zailtasunak dituzten pertsonen telefono-zerbitzuak erabiltzeko ahala

105. artikulua

[...]

IV. Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodearen L. 33-1 artikuluko I. zenbakiko p letra, Zailtasunak dituzten pertsonen eskubide- eta aukera-berdintasunari, parte-hartzeari eta herritartasunari buruzko otsailaren 11ko 2005-102 Legearen 78. artikulua eta Kontsumoaren Kodearen L. 112-8 artikulua martxan jartzeko, lanbide arteko talde bat sortu beharko da, komunikazio elektronikoen alorreko eragileek osatua, telefono bidezko irisgarritasun-zerbitzuen antolaketa, funtzionamendua eta kudeaketa bermatzeko. Horretarako, lanbide arteko talde horrek kostuak partekatu beharko ditu, artikuluko honetako VII. zenbakian aipatzen den dekretuan ezarritako modalitateen arabera eta Posta eta Komunikazio Elektronikoen Erregulazio Agintaritzaren kontrolpean.

Frantsesetik frantsesezko zeinu-hizkuntzarako interpretazio-baliabideak eta *Cued Speech* sistema bidezko kodetze- eta idatzizko transkripzio-baliabideak ziurtatu beharko dituzte, eskatzaileak hala eskatuz gero, Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodearen L. 33-1 artikuluko I. zenbakiko p) letran, aipatu otsailaren 11ko 2005-102 Legearen 78. artikuluan eta Kontsumoaren Kodearen L. 112-8 artikuluan aipatzen diren aldibereko itzulpen-zerbitzuek.

Aipatu otsailaren 11ko 2005-102 Legearen 78. artikuluan eta Kontsumoaren Kodearen L. 112-8 artikuluan aipatzen diren arreta-zerbitzuen irisgarritasuna bermatzeko, teleaholkulari profesionalek frantsesezko zeinu-hizkuntza eta *Cued Speech* sistema bidezko kodetze- eta idatzizko transkripzio-eragutza menderatzen dituztela ziurtatu beharko da, bai eta artikuluko honetako VII. zenbakian aipatzen diren diploma eta kualifikazioak dituztela ere.

---

¹⁴⁵⁸ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000033202746?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

V. Lege hau promulgatzen denetik hasi eta gehienez ere hamar eguneko epean, eta VII. zenbakian ezarritako dekretuaren bidez definituriko modalitateen arabera, Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodearen L. 33-1 artikuluko I. zenbakiko p) letran aipatzen den itzulpen-zerbitzua hogeita lau orduz egongo da martxan, urteko egun guztietan; aipatu otsailaren 11ko 2005-102 Legearen 78. artikuluan aipatzen denak, berriz, tartean diren telefono bidezko arreta-zerbitzuen ordutegi bera izango du, eta Kontsumoaren Kodearen L. 112-8 artikuluan aipatzen denak, bezeroentzako zerbitzuen ordutegi bera.

VI. Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodearen L. 33-1 artikuluko I. zenbakiko p) letra, aipatu otsailaren 11ko 2005-102 Legearen 78. artikulua eta Kontsumoaren Kodearen L. 112-8 artikulua martxan jartzeko, komunikazio elektronikoko aplikazioak erabili ahal izango dira, eta testuak ozenki irakurri, ahots bidezko mezuak transkribatu eta testu bihurtu, testuok frantsesezko zeinu-hizkuntzara edo zeinu-hizkuntzatik frantsesera itzuli, edo *Cued Speech* sistema erabiliz transkribatu. Aplikazio horiek ezin izango dute ordeztu, dena den, Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodearen L. 33-1 artikuluko I. zenbakiko p) letran, aipatu otsailaren 11ko 2005-102 Legearen 78. artikuluan eta Kontsumoaren Kodearen L. 112-8 artikuluan aipatzen den aldibereko itzulpen-zerbitzua —ez idatzizkoa eta ez bisuala—, non eta bi zerbitzuek ez dituzten irisgarritasun- eta kalitate-baldintza berdintsuak eta ez dizkieten itzulpen-lan berdintsuak eskaintzen gor, gor-mutu, gor-itsu eta afasikoei.

[...]

8.2.54. 2016-1547 Legea, 2016ko azaroaren 18koa, XXI. Mendeko Justiziaren Modernizazioari buruzkoa¹⁴⁵⁹

VIII. TITULUA Zenbait xedapen

VI. KAPITULUA Gaikuntza

109. artikulua

I. Konstituzioaren 48. artikuluan ezarritako baldintzekin bat etorriz, Gobernuak ahala izango du ordenantza bidez lege-mailako neurriak onesteko:

[...]

8. Alde batetik, Peritu Judizialei buruzko 1971ko ekainaren 29ko 71-498 Legearen 2. artikuluan ezarritako zerrendetan izena emana ez duten interprete eta itzultzaileengana nola jo zehazteko ahala emanez, baldin eta beren aditu-lan edo -eginkizunekin loturiko lege eta erregelamenduak hautsi badituzte edo beren zintzotasun edo ohoreari huts egin badiote —tartean baita atzerrian egin beharrekoak diren lanekin loturiko gertaerei dagokienez ere—, eta, horretarako, apelazio-auzitegi bakoitzak bere peritu judizialen zerrenda osa dezan aginduz, aipatu arau-hauste edo faltak egin dituzten interprete edo itzultzaile adituek zerrenda horretan eman dezaten izena; eta, bestetik, 2. artikuluan bertan ezarritako zerrendetan izena emana duten interprete eta itzultzaile adituei aplikagarriak zaizkien legezko xedapenak koordinatzeko ahala emanez, aldi baterako baja edo behin betiko baja hartzeko erabakiaren objektu badira ere zerrenda horretan bertan izena emanda egon daitezen.

[...]

---

¹⁴⁵⁹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000033418805?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=traduction&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

8.2.55. 2017-256 Legea, 2017ko otsailaren 28koa, itsasoz haraindi berdintasun erreala ezartzeko programazioari buruzkoa eta arlo sozial eta ekonomikoko beste xedapen batzuk ematen dituena¹⁴⁶⁰

VII. TITULUA

Kulturari buruzko xedapenak

76. artikulua

II. urteko thermidorraren 2ko (1794ko uztailaren 20ko) Dekretuaren 1. artikulua esaldi honekin osatu beharko da:

«Baldin eta frantsesaren erabilera bermaturik badago, xedapenok ez dute ez objektutzat ez ondoriotzat izango itzulpenen erabilera galaraztea».

---

¹⁴⁶⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000034103762?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

8.2.56. 2018-133 Legea, 2018ko otsailaren 26koa, segurtasunaren alorreko Europar Batasuneko legeriarekin bat egiteko zenbait xedapen ematen dituena¹⁴⁶¹

I. TITULUA

Europar Batasun osoan informazio-sare eta -sistemen segurtasun-maila handia bermatze aldera onetsitako neurriei buruz Europako Parlamentuak eta Kontseiluak 2016ko uztailaren 6an emandako 2016/1148 (eb) zuzentarauaren transposizioari buruzko xedapenak

III. KAPITULUA

Zerbitzu digitalen hornitzaileek eskaintako informazio-sare eta -sistemen segurtasunari buruzko xedapenak

10. artikulua

Kapitulu hau aplikatzeko:

[...]

2. Zerbitzu digitalen hornitzaileetat joko da zerbitzu hauetako bat eskaintzen duen zeinahi pertsona fisiko:

[...]

b) Online bilaketa-tresnak, hau da, Interneten edo Interneteko zeinahi webgunetan hizkuntza jakin batean bilaketak egiteko modua ematen duten zerbitzu digitalak, erabiltzaileei aukera ematen diena zeinahi gairi buruz gako-hitzak, esaldiak edo beste edozein eduki idatzi eta, zenbait estekatara birbidaliz, eskatutako parametroarekin loturiko informazioa aurkitzeko;

[...]

---

¹⁴⁶¹ Testu koadunatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000036644772?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

8.2.57. 2018-771 Legea, 2018ko irailaren 5ekoa, Nork Bere Etorkizun Profesionala aukeratzeko Askatasunari buruzkoa¹⁴⁶²

II. TITULUA

Langabezia-prestazio unibertsalagoak eta zuzenagoak

III. KAPITULUA

Laguntza pertsonalizatuagoa enplegu-eskatzaileentzat, eta enplegu bila aritzearekin loturiko betebeharren gaineko neurri eraginkorragoak

1. atala

Lurralde-mailako esperientzia pilotua, enplegu-eskatzaileentzako laguntza-zerbitzuak hobetze aldera

58. artikulua

Esperientzia pilotu modura, enpleguaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez izendaturiko erregioetan, Lanaren Kodearen L. 5411-1 artikuluan aipatzen den enplegu-eskatzaileen zerrendan izena emanda egoten jarraitu ala ez erabakitzeko, eta betiere kode horrexen L. 5411-2 artikuluan eta L.5411-10 artikuluko 2. zenbakian ezarritako baldintzen osagarri modura, eskatzaileak bere enplegu-bilaketaren martxari buruzko informazioa eman beharko du izen-emate hori berriztatzeko aldi behingo eskaera egitean. Esperientzia pilotuak kontuan hartu beharko ditu bai zailtasunak dituzten pertsonen egoera eta bai enplegu-eskatzaileen frantsesaren ezagutza-maila.

Esperientzia pilotuak hemezortzi hilabeteko iraupena izango du, 2019ko ekainaren 1etik kontatzen hasita.

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztu beharko dira esperientziazio-modalitateak eta esperientzia ebaluatzeko modua.

Esperientzia pilotuaren ebaluazioa eperik gabe bidali beharko da Parlamentura.

[...]

---

¹⁴⁶² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000037367660?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

8.2.58. 2019-222 Legea, 2019ko martxoaren 23koa, 2018-2022 Aldiaren Programazioari eta Justiziaren Erreformari buruzkoa¹⁴⁶³

VII. TITULUA

Itsasoz haraindiko lurraldeetan indarrean jartzeari eta aplikatzeari buruzko xedapenak

Artikulua

Atxikitako txostena

[...]

1.3. Erreforma honek haize berria eman beharko dio instituzioen funtzionamenduari

1.3.2. Lan-metodoen berrikuntza

Bere inguruan zenbait lantalde eratzeak bere-bereak diren lanetan buru-belarri jarduteko modua emango dio magistratuari, eta auzi jakin baten izaera dela medio ezagutza espezializatuak behar badira ere, magistratuak lantalde horiengana jo ahal izango du. Legelari-laguntzaile postua sortu izanak sekulako arrakasta izan du jada zenbait jurisdikzio-organotan, eta harrobi horretatik aterako dira etorkizuneko magistratuak ere. Hurrengo bosturtekoan zehar, 248 legelari-laguntzaile lanpostu sortuko dira. Idazkari-laguntzaile gehiago ere egongo dira auzitegietako auzi-geletan, horretarako 250 lanpostu sortuko baitira. Laguntzaile judizial eta laguntzaile espezializatu gehiago ere kontratuko dira. Aldian behingo laguntzaileen orde, premiarik badago, aldi osoko interpreteak ere kontratatuko dira.

[...]

1.3.4. Azterketa bat egin beharko da kudeaketa-lanen eraginkortasunari buruz.

[...]

Itzulpen automatikoko software bat ere eskuratu beharko da, eta itzultzaile fisikoen esku-hartzea murriztu ala ez erabaki. Jurisdikzio-organoei laguntze aldera, talde eragile batek izango du garrantzi handiko zenbait gairen gaineko ardura, hala nola lizitazioak ireki edo aurrekontuak negoziatzearen gainekoa.

[...]

---

¹⁴⁶³ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?sessionId=D9371112F4662AF33EF587D8BC9A557F.tplgfr36s_2?cidTexte=JORFTEXT000038261631&dateTexte=&oldAction=rechJO&categorieLien=id&idJO=JORFCONT000038261609

8.2.59. 2019-1461 Legea, 2019ko abenduaren 27koa, Toki-esparruan Engaiatzeari eta Gertuko Akzio Publikoari buruzkoa¹⁴⁶⁴

V. TITULUA

Hautetsien eskubideak aitortzea eta sendotzea

106. artikulua

Esperientzia pilotu modura, lege hau argitaratzen denetik hasi eta gehienez ere hiru urteko epean, tartean den kolektibitate bakoitzeko gutxienez pertsona bat proposatu beharko dute 10 000 biztanletik gorako lurralde-kolektibitateek perfekzionamendu-ikastaro bat egin eta frantsesezko zeinu-hizkuntza ikas dezan.

Artikulu honen aplikazio-modalitateak dekretu baten bidez zehaztuko dira.

---

¹⁴⁶⁴ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000039681877?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

8.2.60. 2021-641 Legea, 2021eko maiatzaren 21ekoa, Hizkuntza Erregionalen Ondare-babesari eta Sustapenari buruzkoa (Molac legea)¹⁴⁶⁵

Batzar Nazionalak eta Senatuak onartua,

Konstituzio Kontseiluaren 2021eko maiatzaren 21eko 2021-818 AE¹⁴⁶⁶ Ebazpena aztertu ondoren;

Errepublikako presidentek honela idatziriko legea promulgatzen du:

I. TITULUA

Hizkuntza erregionalen ondare-babesa

1. artikulua

Ondarearen Kodearen L. 1 artikuluko bigarren apartatua honela aldatu beharko da:

1. Hitz hauek gehituko dira: «bai eta hizkuntza-ondarea ere, hau da, frantsesa eta hizkuntza erregionalak»;

2. Esaldi bat gehituko da, honela idatzia: «Estatuak eta lurralde-kolektibitateek parte hartu beharko dute hizkuntza horiek irakasteko, zabaltzeko eta sustatzeko lanetan».

2. artikulua

Ondarearen Kodearen L. 111-1 artikuluko 5. zenbakian, «arteari» hitzaren ondoren, esaldi hau idatzi beharko da: «arkeologiari, eta frantsesaren eta hizkuntza erregionalen ezagutzari dagokienez».

3. artikulua

Frantsesaren Erabilerari buruzko 1994ko abuztuaren 4ko 94-665 Legearen 21. artikulua honela idatzi beharko da:

«21. artikulua. Lege honen xedapenek ezin izango diote kalterik egin hizkuntza erregionalen erabilerari, ez eta haien aldeko zeinahi ekintza publiko eta pribaturi ere».

4. artikulua

[2021eko maiatzaren 21eko 2021-818 AE Ebazpenaren arabera Konstituzioarekin bat ez datozen xedapenak.]¹⁴⁶⁷

---

¹⁴⁶⁵ <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000043524722/>

¹⁴⁶⁶ AE: Adostasun Ebazpena (frantsesez, DC: Décision de conformité).

¹⁴⁶⁷ 2021eko apirilaren 8an Batzar Nazionaletik eta Senatutik irtendako bertsioak honela zioen: «Hezkuntzaren Kodeko L. 312-10 artikulua honela geratu da aldatuta: “1) Laugarren apartatuan ‘bi (deux)’ ezabatu egingo da; 2) 2. apartatuaren ondoren beste bat sartuko da, zeinak esango baitu: ‘3. Hizkuntza erregionalen murgildutako irakaskuntza, frantses hizkuntza ongi ezagutzeko

5. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen L. 372-1 artikulua indargabetu egingo da.

6. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen L. 442-5-1 artikuluko seigarren eta zazpigarren apartatuen ordeztu, apartatu hau idatzi beharko da:

«Hizkuntza erregionalak L. 312-10 artikuluko 2. zenbakiaren zentzuan irakasteko lankidetzak-kontratuak duten lehen mailako ikastegi pribatuak eskolatzekoak diren haurren gastuei aurre egiteko, haurra bizi den udalerririk akordio bat egin beharko du beste udalerririk batean dagoen ikastegi batekin, baldin eta haurra bizi den udalerririk horretan ez bada hizkuntza erregionala irakasten duen eskolarik».

II. TITULUA

Hizkuntza erregionalen irakaskuntza

7. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen III. liburuaren I. tituluaren II. kapituluko 4. atala osatzeko, L. 312-11-2 artikulua idatzi beharko da, honela:

«L. 312-11-2 artikulua.- Hargatik eragotzi gabe L. 312-11-1 artikulua, Estatuaren eta erregioen, Korsikako lurralde-kolektibitatearen, Alsaziako Kolektibitate Europarraren eta Konstituzioaren 73. artikulua aginteko lurralde-kolektibitatearen arteko konbentzioekin bat etorritik, tartean diren lurraldeetan edo lurralde horietako leku batzuetan, Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako eta kolegio eta lizeoetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat izango da hizkuntza erregionala, ikasle guztiei hura ikasteko modua emateko asmoz».

III. TITULUA

Zerbitzu publikoak: seinaleak eleaniztuna eta hizkuntza erregionalak zeinu diakritikoak egoera zibilaren aktetan

8. artikulua

Eraikin publikoetan, bide publikoetan, bide nabigarrietan, garraio-azpiegiturretan, bai eta komunikazio-euskarri instituzional nagusietan ere, baldin eta haietan guztietan idazkun edo seinaleak jartzen edo berritzen badira, frantseseko idazkunak eta seinaleak erregioan hitz egiten den edo diren hizkuntzetako itzulpen eta guzti jartzen direla ziurtatu ahal izango dute zerbitzu publikoak lurralde osoan edo lurraldeko leku batzuetan.

---

helburuari kalterik egin gabe».

9. artikulua

[2021eko maiatzaren 21eko 2021-818 AE Ebazpenaren arabera Konstituzioarekin bat ez datozen xedapenak.]¹⁴⁶⁸

10. artikulua

Gobernuak, urtero Parlamentura txosten bat bidali, eta azalpenak eman beharko ditu beren etxetik ahalik gertuena dauden eta ikasketak hizkuntza erregionalean egiteko modua ematen dieten ama- edo haur-eskoletara bidaltzeko eskabidea egina duten familietako haurrei tartean diren ikastegietan egindako harrerari buruz.

11. artikulua

Gobernuak, urtero Parlamentura txosten bat bidali, eta azalpenak eman beharko ditu Estatuak lurralde-kolektibitateekin eta hizkuntza erregionalak sustatzearen aldeko elkarteekin hizkuntza horiek irakasten dituzten ikastegi publiko edo pribatuen gainean buruturiko konbentzio espezifikoen nondik norakoei buruz, bai eta hizkuntza erregionala murgiltze-programen bidezko pedagogiak aplikatuz irakasten duten eskola-elkarte asoziatiboek Estatuarekin kontratu sinpleak edo lankidetzakontratuak hitzartzeko dituzten aukerei buruz ere.

Lege hau estatu-lege gisa betearaziko da.

---

¹⁴⁶⁸ 2021eko apirilaren 8an Batzar Nazionaletik eta Senatutik irtendako bertsioak honela zioen: «Kode Zibilaren 34. artikulua honela idatzita geratu da: “Hizkuntza erregionalen zeinu diakritikoak zilegi dira egoera zibileko aktetan”».

8.2.61. 2021-1031 Legea, abuztuaren 4koa, garapen solidarioari eta munduko desberdintasunen aurkako borrokari buruzko programazioari buruzkoa¹⁴⁶⁹

II. TITULUA Garapen solidarioari eta munduko desberdintasunen aurkako borrokari buruzko xedapen arauemaileak

10. artikulua

IV. Frantziako Garapen Agentziak frantsesa hobesten du lan-hizkuntza gisa. Frantsesaren erabilera bultzatuko da Frantziako Garapen Agentziaren eta berak erabakitzen duen garapen-laguntza eskatzen duten organismoen arteko kontratu-harremaneko maila guztietan.

TXOSTEN ERANTSIA Elkarbizitzarako esparru globala

Hitzaurrea

I. Helburuak eta ekintza-printzipioak

E. Garapen iraunkorrerako politiken koherentzia

Frantziaren garapen solidarioari buruzko eta munduko desberdintasunen aurkako borrokari buruzko politikak babestu eta defendatu egiten du kultura- eta hizkuntza-aniztasuna, batez ere frantses hizkuntzaren eta eleaniztasunaren erabilera esparru anitzetan. Arreta berezia eskaintzen dio frankofoniarari, eta parte hartzen du esparru frankofonoaren kohesio politiko eta ekonomikoan. Dinamika demografikoen eta hizkuntza-paisaiaren bilakaeraren aurrean, batez ere Afrikan, Frantziak babestu egiten ditu frankofoniako instituzioek zabalitzen dituzten ekintzak, betiere ekintzon helburua bada frantsesa eta haren ikaskuntza sustatzea eta guztientzako kalitateko hezkuntza lortzea insertzio zibikoa, gizarteratzea eta lanbideratzea sustatze aldera.

---

¹⁴⁶⁹ JORF, 180. zenbakia, 2021eko abuztuaren 5ekoa.
<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000043898536>

8.2.62. 2021-1109. Legea, abuztuaren 24koa, Errepublikaren printzipioekiko errespetua onartzen duena

I. TITULUA

Estatuaren printzipioak eta gizarteko bizitzako gutxieneko eskakizunak errespetatuko direla bermatzea¹⁴⁷⁰

V. KAPITULUA

Hezkuntzari eta kirolei buruzko xedapenak

1. atala

Familiako irakaskuntzari buruzko xedapenak

49. artikulua

I. Hezkuntzaren Kodea honela aldatu da:

Bi. L. 131-5. artikulua honela aldatu da:

C) Hirugarren apartatuaren ondoren, hamabi apartatu sartuko dira, honela idatzita:

«4. Hezkuntza-proiektua eragiten duen haurraren egoera egokia izatea; betiere, haren ardura dutenek justifikatzen badute haurra hezteko ardura dutenek familia-irakaskuntza bermatzeko gaitasuna dutela, haurraren interes gorena errespetatuta. Kasu horretan, baimen-eskaerak hezkuntza-proiektuaren aurkezpen idatzia izango du, irakaskuntza hori gehienbat frantsesez egiteko konpromisoa, bai eta familia-irakaskuntza bermatzeko gaitasuna justifikatzen duten agiriak ere».

---

¹⁴⁷⁰ JORF, 197. zenbakia, 2021eko abuztuaren 25eko alea.
<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000043964778>

8.2.63. 2022-272 Legea, otsailaren 28koa, Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzekoa¹⁴⁷¹

1. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen L. 452-6 2. puntuari amaierako tartekia erantsi dio.

2. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen L. 452-6 artikuluari amaierako apartatua erantsi du.

3. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen L. 452-6 artikuluko edukia aldatu du, bai eta artikulua horren azken apartatua ere.

4. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen L. 452-2 artikuluari 7.-10. puntuak erantsi zaizkio.

5. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen L. 452-3 artikulua aldatu egin da.

6. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen L. 452-8 artikuluari apartatu bat erantsi zaio.

7. artikulua

Gobernuak Parlamentuari, 2022ko ekainaren 30a baino lehen, txosten bat emango dio, zeinak aztertuko baitu baimena eman dakioken Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziari jesapenak egiteko bere higiezinaren proiektuak finantzatze aldera eta zein den finantzaketa-ahalmenaren bilakaera.

8. artikulua

Gobernuak Parlamentuari, 2022ko ekainaren 30a baino lehen, txosten bat emango dio, Errepublikaren eta, batez ere, laiktasunaren printzipioen errespetuari buruzkoa, atzerrian dauden frantses establezimenduetan.

9. artikulua

Gobernuak Parlamentuari, lege hau promulgatu eta urtebeteko epean, txosten bat emango dio, zeinak ebaluatuko baititu atzerriko frantses irakaskuntzaren sareko gizarte-nahasketaren gaur egungo egoera eta haren bilakaera-ikuspegiak, betiere frantses irakaskuntza atzerrian garatzeko planaren esparruan. Txosten horrek puntu bat jorratuko du postua atzerrian duten funtzionario eta militarren seme-

---

¹⁴⁷¹ JORFen 50. zenbakian, 2022ko martxoaren 1eko alean, argitaratua.
<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000045268755>

alabei harrera egiteari buruz frantses establezimenduetan, batez ere ea egokiak diren haiek, eskolatzegastuen zenbatekoei dagozkenez, hartzen dituzten gehikuntzak eta laguntzak.

8.2.64. 2023-22 Legea, 2023ko urtarrilaren 24koa, Barne Ministerioaren Orientazio eta Programazioari buruzkoa¹⁴⁷²

TXOSTEN ERANTSIA

Sarrera

[...]

1.2. Herritarren “identitate digitala” aberastea

1.2.2. Giza kontaktu bat prozedura desmaterializatu bakoitzarentzat

[...]

Laguntza fisikoa, adibidez, Frantziako Barne Ministerioa engaiatua den Frantziako zerbitzuen espazioetan, tresna digitalekin edo frantses hizkuntzarekin zailtasunak dituzten edo urrutitik ukitzeko aukerei buruzko informazio eskasagoa duten populazio ahulentzat irtenbide pribilegiatua izanen da.

[...]

3.5. Gure indarrak hobeki moldatzea

3.5.2. Prestakuntza hobea karreran zehar

[...]

Nazioartera zabaldu

Polizien eta jendarmeen bikaintasuna atzerriko hizkuntzan komunikatzeko eta Europako lankidetzaren dispoitiboetan txertatzeko gaitasun hobearen ondorio ere bada.

[...]

Hizkuntzen irakaskuntza ere indartua izanen da hastapeneko eta etengabeko formakuntzan, bat-bateko itzulpen tresnen bidez, erregio-mailako formakuntza eskaintzaren garapena eta e-formakuntza plataformen garapena, datozen nazioarteko gertakari handiei begira. Ingeleseko prestakuntza-eskaintza dentsifikatua izango da, batez ere goi-mailako zuzendariei zuzendutako ahozko adierazpen profesionalerako gaitasun bikainera bideratua, eta, oro har, nazioartean destinoak lortzeko aukera izan dezaketen esparruetara, eta identifikatutako haztegi baten arteko gaitasunak aurreikusteko kudeaketaren esparruan hautatua izango da.

---

¹⁴⁷² <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000047046768>

8.2.65. 2023-379 Legea, 2023ko maiatzaren 19koa, osasun arloko profesionalengan konfiantza izateagatik arreta iristeko aukera hobetzeari buruzkoa¹⁴⁷³

14. artikulua

I. Osasun Publikoaren Kodearen laugarren zatiko III. liburua honela aldatu da:

1. Izenburuaren amaieran, «eta dentista-laguntzaileak» hitzen ordeztuz, «dentista-laguntzaileak eta medikuntza-erregulazioko laguntzaileak» jarriko da;

2. Aldatu egiten da IX. titulua:

a) Izenburuaren amaieran, «eta dentista-laguntzaileak» hitzen ordeztuz, «dentista-laguntzaileak eta medikuntza-erregulazioko laguntzaileak» jarriko da;

b) III bis kapituluaren ondoren, III ter kapitulua txertatuko da, honela idatzita:

«III ter KAPITULUA

»Medikuntza-erregulazioko laguntzaileak

»L. 4393-22. artikulua.— Medikuntza-erregulazioko laguntzaileak bere prestakuntza-titulua erabil dezake titulu hori berari eman zion estatuko hizkuntzan. Titulu horrek agerrarazi behar du zein lekutan eta zein establezimendutan lortu den.

»[...]

»L. 4393-23. artikulua.— Medikuntza-erregulazioko laguntzailea Europar Batasuneko estatu kide bateko nazionala bada edo Europako Esparru Ekonomikoari buruzko Akordioan parte hartzen duen beste estatu bateko nazionala bada, eta medikuntza-erregulazioko laguntzailearen jarduerak legez egikaritzen baditu estatu kide batean edo Akordioaren parte den estatu batean, orduan medikuntza-erregulazioko laguntzaileak aldi baterako edo noizbehinka Frantzian gauzatu ahal izango ditu lanbide-egintzak.

»[...]

»Egintza horiek gauzatu ahal izateko, aldeztu behar dira adierazpena egin behar duen adierazpen horrekin batera, egiaztagiriak aurkeztu behar dira, eta horien zerrenda osasun arloan eskumena duen ministroaren agindu bidez zehaztuko da. Zerbitzu-emaileak adierazpen bat erantsiko du, zerbitzua emateko behar diren hizkuntza-egintzei buruz.

»[...]

»Art. L. 4393-24.— Frantzian jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa ematerakoan, medikuntza-erregulazioko laguntzaileak lanbidean aritzeko behar diren hizkuntza-egintzak izan behar dituzte, bai eta Frantzian erabiltzen diren pisu- eta neurri-sistemei dagozkienak ere.

»Hizkuntza menderatzeko kontrola egin behar duen jardueraren arabera izango da, eta lanbide-prestakuntza aitortutakoan egingo da.

¹⁴⁷³ JORFen 116. zenbakian, 2023ko maiatzaren 20ko alean, argitaratua.
<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000047561956>

8.2.66. 2023-659 Legea, 2023ko uztailaren 26koa, Mantxako kanalaren gaineko dumping sozialaren aurka borrokatzeko eta itsas garraioaren segurtasuna indartzeko¹⁴⁷⁴

1. artikulua

I. Garraioen Kodearen bosgarren zatiko V. liburua osatzeko, IX. titulua gehitu zaio, zeina honela geratuko baita idatzita:

«IX. TITULUA

»Nazioarteko zenbait zerbitzuri aplikatu dakizkiekeen baldintza sozialak

»III. KAPITULUA

»Nahitaezko dokumentuak

»L. 5593-1 artikulua.— Dekretu bidez ezarriko da eskifaiako kideen esku zein dokumentu jarriko diren, zeinak erakutsiko baitira eskifaiarentzat gordetako lokaletan, bai eta dokumentu horiek zein hizkuntzatan jarri behar diren ere».

2. artikulua

Garraioen Kodearen bosgarren zatiko V. liburuko VI. titulua osatzeko, VIII. kapitulua gehitu zaio, zeina honela geratuko baita idatzita:

«VIII. KAPITULUA

»Administrazio-zehapenak

»L. 5568-1 artikulua.— Administrazio-agintaritza eskudunak, Lanaren Kodearen L. 8112-1 artikuluan aipatzen diren Lan Ikuskatzailetzako kontrol-agenteen txostenari jarraikiz, eta zigor-zehapenik ez badago, enplegatzaileari edo armadoreari ohartarazpen bat egin diezaioke, edo enplegatzailearen edo armadorearen aurkako isun bat ezarri, hurrengoak gertatzeagatik:

»5. Lan-ikuskatzailetzako kontrol-agenteei L. 5565-2 artikuluaaren arabera eskatutako dokumentuak ez aurkezteagatik edo dokumentuok frantsesez ez aurkezteagatik.

»L. 5568-2 artikulua.— Administrazio-agintaritza eskudunak, itsas arazoaren eremuan kontrol-eginkizunak betetzen dituzten zerbitzuei atxikitako ofizialen eta funtzionarioen txostenari jarraikiz, edo Itsas Arazoetako ministroaren eta 5222-1 artikuluko 1.-3., 8. eta 10. zenbakietan aipatzen diren pertsonen agintepean edo haien esanetara, eta zigor-zehapenik ez badago, enplegatzaileari edo armadoreari ohartarazpen bat egin diezaioke, edo enplegatzailearen edo armadorearen aurkako isun bat ezarri, hurrengoak gertatzeagatik:

»2. Itsas arazoaren eremuan kontrol-eginkizunak betetzen dituzten zerbitzuei atxikitako ofizialen eta funtzionarioen txostenari jarraikiz, edo Itsas Arazoetako ministroaren eta 5222-1 artikuluko 1.-3., 8. eta 10. zenbakietan aipatzen diren pertsonen agintepean edo haien esanetara, L. 5565-2 artikuluaaren arabera eskatutako dokumentuak ez aurkezteagatik edo horiek frantsesez ez aurkezteagatik».

---

¹⁴⁷⁴ JORFen, 172. zenbakian, 2023o uztailaren 27ko alean, argitaratua.
<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000047887525>

- % 33ko edo gehiagoko desgaitasuna egiaztatuta duten pertsonak, 1829
- "A" taldea, 720
- "Au pair gaztea" izendapena, 2108
- "Bezeroen Estatutua"ri buruzko legean, 659
- "gutxiengo nazional"aren definizioaren oinarriak, 244
- "Jatorri digital"eko produktuak, 132
- "Valentziako hezkuntza-sistemako eleaniztasunerako eta kulturartekotasunerako hezkuntzako hizkuntza-eredu berria" txostena, 2039
- «au pair» lanpostuari buruzko nazioarteko akordioetan, 394
- «Cervantes» Institutua, 349
1. protokoloa, estatuetaiko parlamentuek Europar Batasunean duten egitekoari buruzkoa, 198
- 1/1990 Legeak, urtarrilaren 8koak, merkatuaren diziplinari eta kontsumitzaile eta erabiltzaileen defentsari buruzkoak, 1777
- 10/1982 Legea, azaroaren 24koa, Euskararen Erabilera Normalizatzeko Oinarrizkoa, 834
- 10/1982 Legeak, 834
- 112 telefono-zenbakia, 1118
- 1175eko Amparanzako Tratatuaren, 1887
- 1215/2012 (EE) Erregelamenduaren, 391, 392
- 12423/2010 txostena, 208
- 1492ko ediktuez, 523
- 15 urteko ikasleen, 2375
- 15/2015 Legea, uztailaren 2koa, Borondatezko Jurisdikzioari buruzkoa, 566
- 16/2003 Legea, apirilaren 8koa, genero-indarkeriaren aurkako prebentzio eta emakumeen babes integralari buruzkoa, 1665
- 16:9 formatuan programa berriak ekoitz, 182
- 1769/2010 ebazpena, 208
- 1835eko desamortizaziotik datozen funtsen gordailuzain, 1751
- 1896/2006 (EE) Erregelamenduaren, 391
- 1936ko Gerra Zibilean, 950
- 1944/2010 gomendioa, 208
- 1948ko Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, 1729
- 1952ko Konbentzioan, 109
- 1958ko uztailaren 17ko Administrazio Prozeduraren Legean, 690
1960. urterako Aurrekontuei buruzko 1959ko abenduaren 26ko 59-1454 Legearen, 2308
- 1966ko nazioarteko bi itunak, 134
- 1972ko Konbentzioan, 520
1976. urterako Aurrekontuei buruzko 1975eko abenduaren 30eko 75-1278 Legearen, 2308
- 1978ko Konstituzioak, 495
- 1978ko Konstituzioaren, 1130
- 1980ko urtarrilaren 10eko 4/80, 657
1984. urterako Aurrekontuei buruzko 1983ko abenduaren 29ko 83-1179 Legearen, 2308
1993. urteko hizkuntza, 1853
- 1993ko abenduaren 20ko 48/46 ebazpenaz, 729
- 1993rako Aurrekontuei buruzko 1992ko abenduaren 30eko 92-1376 Legearen, 2351
- 1994ko uztailaren 27an onartutako «Europako Gizarte Politika — Batasunerantz Emandako Aurrerapausoa», 729
- 1995eko Gutxiengo Nazionalak Babesteko Esparru-konbentzioa, 215
- 1996ko abenduaren 20ko ebazpenak, 729
2. protokoloa, subsidiarotasun- eta proportzionaltasun-printzipioen aplikazioari buruzkoa, 198
- 2/1988 Legea, otsailaren 5koa, Emakunde — Emakumearen Euskal Erakundea sorrarazteari buruzkoa, 770
- 2/2009 Lege Organikoak, abenduaren 11koak, atzeritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei eta atzeritar horiek gizarteratzeari buruzko urtarrilaren

- 11ko 4/2000 Lege Organikoa erreformatzen duenak, 1858
2000ko Oinarrizko Eskubideen Gutunaren, 1729
2002/65/EE zuzentarauaren, 553
2003ko irailaren 4ko ebazpena, 209
2003ko urtarrilaren 14ko ebazpena, 209
2004ko urtarrilaren 14ko ebazpena, 209
2006ko Autonomia Estatutua, 1911
2006ko autonomia-estatutua, 1888
2006ko Estatutuaren, 1888
2009ko martxoaren 24ko ebazpena, 209
2010erako Aurrekontuei buruzko 2009ko abenduaren 30eko 2009-1673 Legearen, 2352
2014/23/EB eta 2014/24/EB Zuzentarauak, 551
2014-2020 epealdirako programekin, 215
2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 Erregelamenduan, 2124
2021eko maiatzaren 21eko 2021-818 AE Ebazpenaren, 2392, 2394
2030 Agendaren 4. helburuaren jomugak, 561
21. oinarri-mailarekin, 1824
26. protokoloa, interes orokorreko zerbitzuei buruzkoa, 199
27/2007 Legea, urriaren 23koa, Espainiako zeinu-hizkuntzak onesten dituen eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituenak, 1451
29. protokoloa, estatu kideetako irradi-difusio publikoaren sistemari buruzkoa, 200
31. gomendioan, 520
35/2010 Legea, urriaren 1ekoa, Okzitaniarari, Aranen Aranera Denari, buruzkoa, 1887
36 urtetik beherakoen ohiko etxebizitza alokatzeagatik, 1635
4/2000 Lege Organikoaren, 482
47/135 ebazpena, 147
5/2017 Legeak, martxoaren 28koak, sortu zuen, zeina baitzen tributu-, administrazio-, finantza- eta sektore publikoko neurriei buruzkoa, 1778
53. artikuluko 2. apartatuan aipatzen diren hizkuntzetara itzultzeko aukera emanaz, 200
65 urtetik gorakoen eta/edo ezgaituen harrera ordaindegabeagatik, 1635
861/2007 (EE) Erregelamenduaren, 391
89/552/EEE Zuzentaraua Espainiako ordenamendu juridikoan txertatzen duen uztailaren 12ko 25/1994 Legeak, 1777
9/2012 Legea, uztailaren 19koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legea aldatzekoa, 1304
A Coruña, 383
A ereduak, 718
A ereduaren ere euskarazko ikasgaiak txertatzea bultzatuko, 825
A hasierako ziurtagiria, 1788
A oinarrizko ziurtagiria, 1787
A taldea, 1316
A taldeari, 1798
A taldeko lanpostuetarako, 2074
A taldeko titulazioa, 1756
A taldekoak, 787
A talderako, 748, 749
A ziurtagiriaren mailari, 1247
A1 azpitaldea, 1316, 1756
A1 azpitaldeko kidego bereziak, 2077
A1 mailara, 1440
A1 mailaren baliokidea, 2044
A2, 850
A2 azpitaldea, 1756
A2 azpitaldeko kidego bereziak, 2077
A2 mailara, 1440
A2 mailaren baliokidea, 2044
Ab intestato oinordetza, 1312
abandonatzeak, 2006
Abandonuaren, 1064
abangoardiako teknologiak, 1653
abantaila, 2328, 2375, 2382
abantaila historiko, 1551

- abantaila pertsonalak, 2328
abantailak, 235
abegikortasuna, 2057, 2058
Abegikortasuna, 2056, 2057
Abegikortasunari, 2056
abelbide, 376
Abelbideak, 2028
Abelbideei, 2028
abelbideen arloan eskumena duen sailak, 2028
abelbideen dokumentu-funtsa, 2028
abelbideen izendapen eta tipologiari buruzko valentzierazko hizkuntza-forma zuzenak, 2028
abelbideen katalogoa, 2028
abelbideen tipologiarekin, 376
abeltzainak, 1011
abeltzaintza-bide, 376
abeltzaintza-bideak, 376
abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legean, 928, 959
abenduaren 2ko 51/2003 Legea onetsi zuen, desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoa, 1451
abenduaren 2ko 51/2003 Legeak, desgaitasuna duten pertsonen aukera berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoak, 457
abenduaren 2ko 51/2003 Legeak, desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoak, 1864
abenduaren 2ko 51/2003 Legean, desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoan, 471
abenduaren 30eko 62/2003 Legearen (zerga-, administrazio- eta gizarte-arloko neurriei buruzkoa), 1723
abentura-turismoa, 821
aberastasun, 455, 519, 952, 1021, 1029, 1032, 1052, 1103, 1430, 1672, 2033
aberastasun linguistiko, ikonografiko eta kulturala, 1468
aberastasun pertsonalerako elementua, 1256
aberastasuna, 194, 200, 210, 285, 292, 358, 920, 953, 1189, 1227, 1615, 1624, 1677, 1929, 2030
aberastasuna hobeto sortzeko eta banatzeko aukerei, 1531
aberaste-jarduerak, 1623
abere-zidor, 376
aberrigabe, 2114
aberrigabeentzat, 2168
aberrigabetasuna, 246
aberriko legegintza-praktiketara, 491
abeslari, 2250
abestiak, 1772, 2315
abestien, 2034
abestietan, 1430
Abestutako musika-eskaintzak, 2034
abiaburu, 149
abian jar, 173
abian jartzea, 182
abian jartzeaz, 164
abiapuntu, 163, 182
abiapuntua, 1103
abiapuntutzat, 149, 918
abiarazi, 212
abileziak, 1098, 2074
abisua, 2105
abisuak, 1231
abisuek, 1229
abisuetan, 1774
abizena, 255
abizena eta ponte-izenak, 309
abizenak, 1137
Abizenak, 496, 635
Abizenak aldatzea, 496
Abizenak aldatzea borondate-deklarazioaren, 496
abizenak aldatzeko, 496, 635
Abizenak ortografikoki erregularizatzea, 564
abizenen fonetika, 564
abizenen grafia, 1777
abokatu, 2233, 2299
Abokatu, 2300
abokatu batekin izandako

- korrespondentzia, 2260
 abokatu baten edo interprete
 baten laguntza, 2276
 abokatu baten laguntza, 2106, 2261,
 2340
 abokatu baten laguntza jasotzeko
 eskubidea, 2261, 2265, 2274
 abokatuak, 2256, 2261, 2268, 2270,
 2272, 2273, 2274, 2276, 2340
 Abokatuak, 2272
 abokatuak ofiziokoa, 394
 abokatuak, 2233, 2300, 2301
 Abokatuak, 2340
 abokatuarekin, 2257, 2267, 2271,
 2273, 2282, 2339
 abokatuaren ezkontide, guraso,
 izeba-osaba, iloba eta gainerako
 senitartekoen izenak, 2264, 2285
 abokatuaren laguntza, 2267, 2271,
 2273, 2282, 2339
 abokatuari, 2261, 2265, 2272, 2276,
 2300, 2340
 abokatuak, 2232, 2300
 abokatu-elkargoko buruak, 2261,
 2267, 2268, 2271, 2273, 2282, 2339
 abokatu-elkargoko buruari, 2265,
 2340
 abokatu-elkargotako kide, 2299,
 2301
 Abokatuen Elkargoari, 379
 abokatutzako profesionalaren
 eskubide eta betebeharrak, 444
 abonatuaren antenatik jasotakoak.
Ikus kanal irekiak
 abonatuak, 1759
 abonatuarekin, 1758
 abortua egitea, 487, 625
 abstentzioa, 336
 abusu, 2160
 Academia de la Llingua Asturiana,
 1185
 Acadèmia Valenciana de la
 Llengua, 2022
ad hoc administratzaileak, 2106
ad hoc administratzaileak
 aukeraturiko abokatu baten
 laguntza, 2106
ad nutum izaera bakarreko
 eskubide, 500
Ad personam interpretazio-
 zerbitzua, 274
 adar, 376
 adarrak, 376
 adeitasunez, arduraz eta
 konfidentziasunez artatua
 izateko. *Ikus* eskubidea
 adiera, 1883
 adierazgarrien araubidea, 2034
 adieraziko, 159
 adierazitako, 60, 293, 359, 745, 2338
 adierazle, 2201
 adierazle homogeen sorta bat
 garatzekoa, 214
 adierazle kuantitatiboak,
 kualitatiboak, 2035
 adierazle nagusiak, 1388
 adierazle zaharrak, 1238
 adierazleak, 450, 2138
 adierazleen, 2201
 adierazleok, 2201
 adierazle-sistema, 2035
 adierazmena, 714, 2148
 adierazmoldeak, 181, 519
 adierazpen, 55, 56, 60, 81, 149, 150,
 151, 152, 153, 159, 351, 357, 448,
 453, 520, 521, 658, 666, 952, 957,
 958, 1103, 1127, 1130, 1134, 1146,
 1158, 1196, 1212, 1231, 1234, 1240,
 1310, 1328, 1329, 1392, 1438, 1454,
 1533, 1553, 1567, 1582, 1602, 1612,
 1615, 1682, 1769, 1773, 1806, 1890,
 1896, 1929, 1972, 1997, 2010,
 2020, 2023, 2191, 2337
 Adierazpen, 60, 149, 150, 151, 152,
 153, 157, 159, 160, 2168, 2191, 2337
 adierazpen artistikoak eta jakite
 zientifiko nahiz teknologikoak
 eskuratzeko berdintasuna, 130
 Adierazpen edo izendapen
 babestuen arloko zehapen-
 araubidea, 1612
 adierazpen edo izendapen horien
 erabilera, 1612
 adierazpen- eta informazio-
 askatasuna, 1554
 Adierazpen- eta informazio-
 askatasunerako eskubideak, 1826
 adierazpen- eta komunikazio-
 askatasunen indarraldi osoa, 1805
 adierazpen eta kontzeptu
 inklusiboak, 1639
 adierazpen geografiko babestuak,

- 1797
adierazpen geografikoak, 1797
Adierazpen geografikoak, 1612
adierazpen grafiko, soinudun edo irudizko, 1196
adierazpen honen abiapuntua, 149
adierazpen hutsaren, 1896
Adierazpen immaterialak, 1196
adierazpen immaterialek, 1682
adierazpen kultural eta artistiko, 2002
adierazpen literario eta artistikoen, 1212
adierazpen materialak, 158
adierazpen normaleko tresna, 1233
adierazpen pertsonalak, 167
adierazpen programatikoak, 1990
adierazpen publikoetan, 2020, 2023
adierazpen sexistak, 1964
adierazpen soilaren, 1769
adierazpen topografikoak, 309
adierazpen unibertsala, 1085
adierazpena, 131, 133, 168, 176, 532, 533, 542, 609, 667, 907, 908, 1131, 1620, 1621, 1769, 1844, 1895, 2202, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2221, 2222, 2223, 2337, 2358
Adierazpena, 147
adierazpenagatik, 1636
adierazpenak, 130, 403, 419, 520, 580, 972, 1125, 1195, 1211, 1212, 1236, 1250, 1257, 1430, 1497, 1567, 1614, 1676, 1680, 1797, 1807, 1844, 1998, 2000, 2164
Adierazpenak, 1864
adierazpenaren aspektu materialetatik, 1196
adierazpenaren ekonomia, 949
adierazpenaren ekonomia hutsagatik, 1449
adierazpenaren ekonomia-arrazoien ondorio, 1605
adierazpenaren zirriborroa, 148
adierazpen-askatasuna, 130, 138, 321, 322, 658
Adierazpen-askatasunaren, 667
adierazpen-askatasunerako eskubideak, 308
adierazpenean, 448, 520, 1146, 1448, 1453, 1454, 1458, 1688, 1708, 1715, 1849, 1928, 1972
Adierazpenean, 520
adierazpenean eta ulermenean zailtasunak dituzten ikasleak, 436
adierazpenek, 1603, 1702
adierazpenen, 390, 1314, 1687
adierazpen-era, 781
adierazpenetan, 1308, 1459
adierazpenetarako, 1900, 1991
adierazpenik, 1888, 2010
adierazpen-maila, 1845
adierazpen-obrak, 1758
Adierazpenotan, 348
adierazpen-zailtasunak, 1793
adierazpide, 432
adierazpide bereziei, 1387
adierazpide eta hedabideetan lekua izateko, 130
adierazpide komunitario, 1195
adierazpide kultu tradizionalak, 1226
adierazpide moderno, eginkizun anitzeko, argi, malgu eta autonomoko tresna, 1227
adierazpideak, 521, 522, 828, 969, 1328, 1684
adierazpideen ekonomia, 961, 975
adierazteko, 706
adierazten, 147, 210, 212, 213, 304, 357, 370, 2337
adierazten duten historia eta kulturarena, 2337
adikzioa, 2236
Adikzioen Erakundearteko Koordinazio Batzordearen, 808
Adikzioen Euskal Batzordeko, 808
adimen artifiziala, 230, 236
adimen emozionala, 1436
adimenaren, 759, 763
adimenaren gaitasunari, 763
adimenaren mailari, 759
adimenaren mailari eta gaitasunari, 763
adimenaren mailari eta-gaitasunari, 763
Adimen-desgaitasuna, 1417
adimen-desgaitasuna duten pertsonak ordezkatzeko Europako sarea, 1906
adimen-gaitasunaren, 760
adimen-garapena, 2148

- adin, 380, 759, 760, 761, 762, 763,
1261, 1617, 1715, 1781
- adin guztietako ikasleentzako
metodologia egokiekin indartzea,
213
- adin guztietako pazienteak, 2213
- Adin nagusiko ikasleek, 1237
- adina, 69, 71, 184, 188, 225, 232, 253,
278, 303, 369, 399, 451, 452, 488,
489, 507, 544, 546, 547, 569, 570,
584, 593, 596, 597, 603, 623, 626,
627, 629, 630, 631, 634, 636, 644,
678, 760, 765, 766, 775, 805, 843,
869, 887, 896, 925, 953, 954, 957,
968, 1033, 1077, 1111, 1158, 1214,
1223, 1259, 1273, 1274, 1287, 1352,
1353, 1400, 1404, 1405, 1407, 1442,
1454, 1457, 1512, 1553, 1560, 1632,
1633, 1640, 1645, 1646, 1663, 1675,
1726, 1729, 1764, 1814, 1819, 1918,
1929, 1972, 2070, 2075, 2107, 2174,
2255, 2327, 2369
- adinagatik, 380, 1026
- adinaren, 944, 1636
- adinaren, heldutasunaren eta
egoera psikologikoaren
araberako hizkeran, 1636, 1716
- adinari, 396, 397, 1930
- adinari dagokion mailan, 2150
- adindun, 427
- adinduna, 524
- adinean, 1457, 1560, 1598, 1663,
1708, 1971
- adinekoak, 232, 1452, 1640
- adinekoei, 1053
- adinekoen, 1280, 1576
- adinekoen hezkuntza iraunkorreko
zentroetan, 440, 1613
- adinekoentzako egoitza-etxeak,
1900
- adineran, 2371
- adingabe, 396, 944
- Adingabe, 397, 1186
- adingabe arau-hausleei, 1324
- adingabe arau-hausleek, 1323
- Adingabe arau-hausleen arloko
jarduketak, 1323
- adingabe arau-hausleen
eskubideak, 1323
- adingabe atzeritarrak hartzeko
zentroak, 1323
- adingabe atzeritarrek, 1112, 1386,
1636, 1656, 1716
- adingabe eta ezgaien beharrezko
ordezkaritzari, 1717
- adingabe eta gazte, 1790
- adingabe etorkinen, 1716
- adingabe gor-itsuen, 463
- adingabe gorren, 463, 467
- adingabea, 517, 526, 633, 635, 1359
- Adingabea, 1186
- adingabeak, 380, 396, 458, 462, 463,
467, 944, 1040, 1062, 1063, 1321,
1322, 1324, 1386, 1617, 1716, 1721
- Adingabeak, 524, 1617
- Adingabeak atxilotzea, 396
- adingabeak kobratu gabe familian
hartzeagatik, 1635
- adingabearen, 380, 396, 397, 944,
1186
- Adingabearen adostasuna, 396
- adingabearen agerraldiak edo
entzunaldiak, 380
- adingabearen atxiloketan, 396
- Adingabearen Babes Juridikoari
buruzko urtarilaren 15eko 1/1996
Lege Organikoan, 1530
- adingabearen baimena, 1636
- Adingabearen eskubideak, 380,
1186, 1386
- Adingabearen Eskubideei, 1025
- adingabearen gaitasunak, 990
- adingabearen heldutasuna, 526,
635
- Adingabearen identitatea, kultura,
erlijioa, usteak, orientazio eta
identitate sexuala edo hizkuntza,
1321
- adingabearen interes gorena, 1321
- Adingabearen interes gorena, 1321
- adingabearen iritziak, 380
- adingabearen legezko ordezkari,
396
- adingabearen ohiko bizilekua, 396
- adingabearentzako publizitateak,
1656
- adingabeari, 396
- adingabeari edo haren familiari
eragiten dion beste edozein
inguruabar pertsonal edo
sozialengatik, 1636
- adingabeei, 427, 454, 763, 808, 1111,

- 1321, 1528, 2259
 Adingabeei, 427, 1025, 1528
 Adingabeei buruzko arauak, 1321
 adingabeek, 397, 763, 807, 1025, 1528, 1790
 Adingabeek, 1324, 2106
 adingabeek alkohola eta tabakoa kontsumitzeko duten debekua, 1571
adingabeekiko sexu-abusuak, 768, 845, 898
 adingabeekin, 760
 adingabeen, 659, 2106
 Adingabeen, 380, 763, 1062, 1111
 Adingabeen alkohol-kontsumoaren prebentzioa, 1528
 Adingabeen Arreta Integralari, 1656
 adingabeen arreta integralari buruzko txostenetan eta proposamenetan, 1656
 Adingabeen arretarako lanak egiten dituzten profesionalen etengabeko prestakuntzarako eta hobekuntzarako programak, 1656
 Adingabeen aurkako edozein diskriminazio-mota, 1111
 Adingabeen babesak, 587
 adingabeen babesaren arloko eskumena, 1953
 adingabeen edo beraien familien egoera edo ezaugarri pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik, 1715
 adingabeen elkarbizitza- eta herritartasun-printzipioak, 1715
 adingabeen erantzukizun penala, 396
 Adingabeen Erantzukizun Penala arautzen duen urtarrilaren 12ko 5/2000 Lege Organikoan, 1530
 Adingabeen Erantzukizun Penala arautzen duen urtarrilaren 12ko 5/2000 Legearen, 763, 1324
 adingabeen eskubide eta askatasunak, 990
 Adingabeen eskubide eta eginbeharrak, 380
 Adingabeen eskubideak, 1386, 1636
 adingabeen ezberdintasunean, 1321
 Adingabeen gizarteratzea, 1656
 adingabeen izenak, 659
 adingabeen osasuna, 1636, 1716
 adingabeenganako diskriminazio, 1321
 Adingabeentzako publizitatea, 1656
 adingabeentzat, 759
 adingabeentzat bereziki gomendatutako programen ekoizpena eta emisioa, 587
 Adingabekoen Edari Alkoholdunen Kontsumoa, 1528
 adingabetasun zibilari, 1323
 adin-tartea, 814
 adiskidetasunaren, 59
 aditu, 1864, 2232, 2256, 2264, 2285
 aditu profesionalen nukleo, 1806
 adituak, 466, 1039, 1509, 1736, 1834, 2009, 2017, 2163, 2266, 2297
 Adituak, 2011
 adituei, 2328
 Adituen batzordea, 304, 370
 adituen batzordeak, 303, 304, 369, 370
 Adituen batzordeak, 304, 370
 Adituen batzordearen osaeran, 304, 370
 adituen batzordeari, 303, 369
 Adituen batzordeko kideak, 304, 370
 aditu-lan edo -eginkizunekin, 2386
 adjudikazioan, 1738
 adjudikazio-botereak, 960
 adjudikazio-prozedurak, 960
 Adjudikazio-prozedurak, 498, 960
 administrari laguntzailea, 1302
 administrari laguntzaileen kidegoan, 750
 Administrari laguntzaileen kidegoan, 749
 administraria, 993, 994, 995, 1302
 administrarien kidegoan, 750
 Administrarien kidegoan, 748
 administratuek Administrazioa jotzeko bi hizkuntza ofizial bietako edozein erabiltzeko duten eskubidea, 1525
 administratuek galiziera erabiltzeko duten eskubidea, 1518
 administratuen, 1525
 administratuen eskubideak, 1525
 administratuen hizkuntza-eskubideak, 1525

- administratuen segurtasun juridikoa, 2005
- administratzaile, 669
- administratzaileak, 2106
- administratzaileek, 422, 528
- administrazio, 377, 380, 393, 401, 438, 439, 483, 507, 543, 668, 669, 682, 683, 684, 692, 701, 702, 703, 713, 714, 724, 727, 730, 732, 734, 735, 750, 753, 759, 762, 767, 779, 806, 809, 827, 833, 835, 933, 940, 941, 949, 961, 967, 1051, 1127, 1138, 1266, 1267, 1292, 1298, 1442, 1596, 1709, 1764, 1766, 1767, 1769, 1770, 1777, 1812, 1813, 1815, 1874, 1887, 1889, 1890, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 2022, 2252, 2337
- Administrazio, 340, 341, 393, 431, 484, 543, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 671, 682, 683, 684, 685, 690, 703, 710, 732, 748, 749, 759, 760, 762, 924, 929, 941, 948, 967, 1190, 1192, 1767, 1813, 1892, 1898, 1901
- administrazio arteko mugikortasuna, 2073
- administrazio askea, 2184
- Administrazio askearen printzipioa, 2184
- Administrazio autonomikoa, 1482
- Administrazio autonomikoak, 1233, 1259, 1260, 1451, 1525, 1531, 1539, 1576, 1579, 1580, 1582, 1722, 1964, 1975
- Administrazio autonomikoarekiko harremanetan, 1301, 2075
- Administrazio autonomikoarekiko harremanetan erabiltzeko eskubidea, 1273, 1301
- Administrazio autonomikoarekin, 1644, 1706
- Administrazio autonomikoaren, toki-administrazioaren eta unibertsitatearen jardun-printzipioak, 1627
- Administrazio autonomikoari, 1506
- Administrazio autonomikoko, 1058, 1286
- administrazio autonomikoko beste organo batzuei zuzendutakoak. *Ikus* jarduerak
- Administrazio autonomikoko eta Estatuko goi-karguak, 2011
- administrazio autonomikoko eta toki-administrazioko lanpostuetara sartzeko egiten diren hautaketa-probetan, 1526
- Administrazio autonomikoko sailek, 1058
- Administrazio autonomikoko zuzendaritza-organook, 1580
- Administrazio autonomikoko zuzendaritza-organoarekin, 1580
- Administrazio autonomikoko zuzendaritza-organolari, 1581
- administrazio autonomo, 682
- Administrazio Autonomoaren, 684
- Administrazio autonomoaren zerbitzuko funtzionarioei eta beste enplegatu publikoei, 1235
- Administrazio Auzitegiko presidenteak, 2330
- Administrazio Auzitegiko presidenteari, 2110
- administrazio barruko harremanak, 855
- Administrazio berezia, 1301
- Administrazio bereziko laguntzaile fakultatiboen kidegoa, 1380
- administrazio bereziko laguntzaile fakultatiboen kidegoan, 1380
- administrazio demokratikoak, 1939
- Administrazio digitalaren plataforma, prozedura eta zerbitzu guztietan, 1573
- Administrazio Digitalari, 1573
- administrazio egokirako eskubidea, 894
- administrazio eleaniztunak, 237
- administrazio elebiduna*, 701
- administrazio elektronikoa, 941
- Administrazio elektronikoaren arloko eskubideak, 854
- Administrazio Elektronikoari, 1395
- Administrazio eskudunak, 1064, 1722
- administrazio eskudunek, 469, 471, 1260
- Administrazio eskudunek, 465, 468
- administrazio- eta auzitegi-jarduketan balio osoa, 1990
- administrazio eta enteen partaidetza duten edo horien*

- kontrolpeko diren erakundeak*, 744
administrazio- eta epaiketa-arloan, 173
administrazio- eta finantza-kudeaketari, 2067
Administrazio eta instituzio politiko, 1928
administrazio- eta legegintza-oztopoak, 254
administrazio eta zerbitzu publikoekin, 2355
administrazio eta zerbitzuetako langileak, 1795
administrazio eta zerbitzuetako langileek, 1841
administrazio eta zerbitzuetako langileen hizkuntza-gaitasuna, 1841
administrazio eta zerbitzuetako langileen prestakuntza, 1795
Administrazio fiduziarioaren nazioarteko araubidea, 51
Administrazio horiek interesdunei gaztelaniara itzultzeko eska diezaiekete, 924
administrazio instituzionala, 911
administrazio instrumentala osatzen duten erakundeek, 1249, 1250
Administrazio jarduleak, 1994
administrazio judiziala, 2230
Administrazio Kontseilua, 351, 353, 355, 659, 660
Administrazio Kontseiluak, 354, 662, 663, 664, 665, 669
Administrazio Kontseiluarekin, 669
Administrazio Kontseiluaren, 352, 660, 661, 663, 666, 667, 668
Administrazio Kontseiluari, 352, 353, 355, 663, 664, 666, 668, 1760
Administrazio Kontseiluaz, 659
Administrazio Kontseiluko, 351, 352, 659, 660, 661, 662, 665, 671
Administrazio Kontseilurako, 662
administrazio- nahiz kultura-jarduera jakin batzuen hizkuntza gisa erabiltzeko tradizioa edukitzea, 151
Administrazio ona, 1282
Administrazio Ona, 1558
administrazio ona izateko eskubideak, 1282
administrazio onaren eta gobernu onaren, 1449
administrazio onari, 1282
administrazio onerako eskubidea, 1558
Administrazio Orokorra, 1301
Administrazio Orokorrean, 760
Administrazio Orokorreko, 748, 749
Administrazio orokorreko edo bereziko kidego edo eskalan, 1319
administrazio orokorreko espezialitatea, 1302
Administrazio orokorreko eta administrazio bereziko kidego eta eskaletara batera atxikitako lanpostuak eta titulazio-talde bati baino gehiagori atxikita dauden lanpostuak, 1302
Administrazio Orokorreko sailen eta organismo autonomoen egitura organikoak egokituko, 780
Administrazio Prozedura Erkidearena, 372
Administrazio Prozeduraren Legearen, 685
administrazio publiko, 682, 683, 703, 1153, 1160, 1260, 1298, 1442, 1508, 1556, 1631, 1683, 1796, 1998, 2005, 2006, 2022, 2072
Administrazio publiko, 543, 1861, 1892
administrazio publiko eskudunak, 463, 467
Administrazio publiko eskudunek, 464, 465
administrazio publiko instituzionalaren, 683
Administrazio publiko instrukzio-egileak, 372
Administrazio Publikoa, 153
Administrazio publikoa modernizatzeko prozesuari, 1401
administrazio publikoak, 703, 735, 835, 940, 1893, 1894, 2057
Administrazio publikoak, 393, 1449, 1535, 1965
Administrazio Publikoak, 948, 1140, 1393
Administrazio publikoan, 1482, 1518,

- 1990
Administrazio Publikoan, 683, 967, 1148, 1230
Administrazio publikoarekiko harremanetan, 1518, 1990
Administrazio Publikoarekiko harremanetan euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea, 675
Administrazio Publikoarekin, 1229
administrazio publikoaren, 776, 777
Administrazio Publikoaren, 181, 682, 683, 684, 685, 703, 710, 948, 1140, 1229, 1304, 1380, 1518
Administrazio Publikoaren Balear Eskolak, 1304
Administrazio Publikoaren ebazpen ofizialak, 1229
Administrazio Publikoaren Euskal Institutua, 682, 683
Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak, 682, 683, 684, 685, 703, 710
Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren, 682, 683, 684, 722
Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren araubide juridikoa, 683
Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Legeak, 683
Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Legearen, 682
Administrazio Publikoaren Euskal Institutuari, 703
Administrazio Publikoaren Euskal Institutuko, 684, 685
Administrazio Publikoaren Euskal Institutura, 684
Administrazio Publikoaren Galiziako Eskola, 1482
Administrazio Publikoaren Institutu Nazionalarekin, 685
Administrazio publikoaren jardunaren oinarri diren printzipio orokorrak, 1665
Administrazio Publikoaren langileen, 682
Administrazio Publikoaren Valentziako Eskola, 2073
Administrazio Publikoaren Valentziako Eskolari (EVAPi), 2073
- Administrazio Publikoaren zerbitzuetan, 1654
Administrazio publikoarena, 1993
Administrazio Publikoari atxikitako langileria gero eta euskaldunagotzeko neurriak aurreikusten, 674
Administrazio Publikoari atxikitako langileria gero eta euskaldunagotzeko neurriak hartuko, 677
administrazio publikoei, 1187, 1598, 1654, 1726
Administrazio publikoei, 431, 744
administrazio publikoek, 351, 462, 483, 484, 714, 724, 730, 732, 759, 762, 767, 773, 776, 806, 827, 967, 1025, 1038, 1042, 1057, 1062, 1064, 1066, 1067, 1068, 1069, 1074, 1078, 1137, 1138, 1143, 1153, 1197, 1257, 1267, 1274, 1285, 1307, 1308, 1309, 1315, 1328, 1452, 1488, 1544, 1556, 1559, 1576, 1596, 1603, 1627, 1683, 1705, 1723, 1724, 1813, 1826, 1872, 1880, 1919, 1966, 1975, 1993, 2009, 2057
Administrazio publikoek, 393, 466, 469, 470, 484, 730, 760, 925, 1111, 1138, 1192, 1309, 1315, 1322, 1636, 1715, 1716, 1725, 1907, 1912, 1930
Administrazio publikoek eta izaera publikoko enpresek gaikuntza progresiboa sustatuko, 924
administrazio publikoek euskara eta gaztelania erabiliko, 823
Administrazio publikoek komunikabide sozial publiko eta pribatuetan euskarak gero eta presentzia handiagoa izan dezan sustatuko, 926
administrazio publikoekiko, 543, 833, 1266, 1892
administrazio publikoekiko eta zerbitzu publikoen hornitzaileekiko harremanetan, 1907
administrazio publikoekiko harremanak, 1058
Administrazio publikoekiko harremanak, 465, 469, 1067, 1724
administrazio publikoekiko harremanetan, 1132, 1559, 1719

- Administrazio publikoekiko
harremanetan, 462, 1060, 1721
- administrazio publikoekiko
harremanetan euskara nahiz
gaztelania erabiltzeko eskubidea,
922
- administrazio publikoekiko
harremanetan, euskara nahiz
gaztelania erabiltzeko eta beraiek
hautatutako hizkuntza ofizialean
harrera izateko eskubidea, 923
- administrazio publikoekin, 465, 469,
471, 538, 1127, 1130, 1136, 1318,
1654, 1724, 1813, 1815, 1842, 1913,
1922
- administrazio publikoen, 448, 543,
684, 703, 753, 961, 1057, 1067,
1149, 1150, 1153, 1202, 1255, 1263,
1299, 1308, 1328, 1488, 1556, 1654,
1655, 1667, 1682, 1683, 1726, 1866,
1920
- Administrazio publikoen, 543
- Administrazio Publikoen, 929
- Administrazio Publikoen
Administrazio Prozedura
Erkidearen urriaren 1eko 39/2015
Legearen, 1682
- Administrazio Publikoen
Administrazio Prozedura
Erkidearena, 543
- Administrazio Publikoen Araubide
Juridiko eta Prozedurari, 1884
- Administrazio Publikoen Araubide
Juridikoaren*, 372
- Administrazio Publikoen Araubide
Juridikoaren eta Administrazio
Prozedura Erkidearen 1992ko
azaroaren 26ko 30/1992
Legearen, 405
- Administrazio Publikoen Araubide
Juridikoaren eta Administrazio
Prozedura Erkidearen azaroaren
26ko 30/1992 Legearen, 1515
- Administrazio Publikoen Araubide
Juridikoaren eta Administrazio
Prozedura Erkidearen Legearen,
405
- Administrazio Publikoen Araubide
Juridikoari eta Administrazio
Prozedura Erkideari buruzko
azaroaren 26ko 30/1992
Legearen, 401
- Administrazio publikoen babes-
ekintza, 1716
- administrazio publikoen
dirulaguntzak jasotzen dituzten
komunikabideek, 1628
- Administrazio publikoen eskumenak*,
746
- administrazio publikoen hizkuntza-
arabidea, 1884
- Administrazio publikoen jarduera*,
372, 543
- Administrazio publikoen jarduketak,
1328, 1627
- Administrazio publikoen jardun-
eremua, 1705
- Administrazio publikoen jardun-
printzipioak, 1263
- Administrazio publikoen jendaurreko
arretan, 1452, 1975
- administrazio publikoen mendeko
ikus-entzunezko komunikabideek,
1556
- Administrazio Publikoen Ministerioak,
340
- administrazio publikoen organoek,
923
- Administrazio Publikoen Sailak, 1610
- Administrazio publikoen zerbitzuko
langileen gaikuntza, 1308
- administrazio publikoentzat, 2008
- Administrazio publikoentzat, 1257,
1660
- administrazio publikoetako*, 702, 835
- administrazio publikoetako kideen,
1509
- administrazio publikoetako
langileek, 1869
- administrazio publikoetako langileen
administrazio arteko
mugikortasuna, 2073
- administrazio publikoetako
lanpostuetara, 1559
- administrazio publikoetan*, 702, 703,
727, 933, 949, 1488, 1559, 1812,
1867, 2040
- Administrazio publikoetan, 967, 1813
- administrazio publikoetara, 507
- administrazio publikoetatik, 1892
- administrazio publikoetatik
independentea, 1913

- administrazio publikok, 2016
Administrazio publikoko, 1231
Administrazio Publikoko, 349
administrazio publikoko beste institutu, 682
administrazio publikoren, 683
administrazio publikotako, 1066
Administrazio Zentralak, 355
Administrazio zentralaren mendeko funtzionarioentzat, 1235
administrazio zentralari, 560
Administrazio zentralakoei, 1997
administrazio zentralen, 353
administrazio-, osasun- eta gizarte-ekintza, 2179
administrazioa, 507, 928, 1893, 2266
Administrazioa, 1444, 1727, 1964
Administrazioa sinplifikatzeko ekimenak, 1166
Administrazio-agintariak, 322
administrazio-agintariei, 299, 365
administrazio-agintariak, 299, 365
Administrazio-agintariak edo horien kontura jarduten duten beste pertsona batzuek bermatzen dituzten zerbitzu publikoei, 299, 365
administrazio-agintarien, 2233
administrazio-agintaritza eskudunak, 2157, 2206
administrazio-agintaritza eskudunera, 2114
administrazio-agintaritzak, 2109
Administrazio-agintaritzak, 2115
administrazio-agintaritzaren, 2353
administrazioak, 710, 712, 715, 721, 722, 834, 1250
Administrazioak, 508, 510, 666, 677, 683, 760, 928, 929, 941, 949, 954, 955, 959, 964, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069, 1070, 1082, 1085, 1110, 1130, 1134, 1142, 1151, 1152, 1160, 1162, 1187, 1191, 1199, 1206, 1210, 1212, 1213, 1215, 1229, 1231, 1233, 1247, 1249, 1250, 1282, 1293, 1435, 1444, 1445, 1451, 1490, 1509, 1518, 1525, 1542, 1550, 1558, 1636, 1643, 1666, 1667, 1716, 1718, 1721, 1722, 1724, 1727, 1748, 1767, 1770, 1789, 1818, 1868, 1869, 1974, 1993, 1996, 2007, 2020, 2076, 2240, 2247
Administrazioak erabiltzen duen hizkerak, 1627
administrazioan, 159, 213, 830
Administrazioan, 837, 941, 965, 966, 1235, 1762, 1764, 1989, 1990, 1992, 2005, 2018, 2021, 2072, 2146, 2361
Administrazio-antolaketa, 2286
administrazio-araubide orokorra, 1887
administrazio-araubidea, 1385
Administrazio-araubidea, 1874
administrazio-araubidean, 1848
Administrazio-arauek eta -prozedurek, 1282
Administrazioarekiko auzien prozedura, 2110
administrazioarekiko auzi-errekurtsua, 668
Administrazioarekiko auzi-errekurtsua, 1739, 1743
Administrazioarekiko harremanak, 2141
Administrazioarekiko harremanetan, 1538
administrazioarekin, 1890
Administrazioarekin, 675, 798, 1249, 1395, 1445
administrazioaren, 409, 684, 721, 762, 766, 768, 930, 1226, 1595, 1778
Administrazioaren, 344, 557, 666, 683, 684, 685, 725, 734, 929, 930, 934, 940, 964, 970, 1111, 1140, 1149, 1150, 1184, 1234, 1238, 1249, 1270, 1273, 1319, 1380, 1476, 1506, 1688, 1723, 1724, 1726, 1728, 1730, 1748, 1766, 1767, 1768, 1789, 1866, 1893, 1992, 2141, 2240
Administrazioaren ahalak baliatzean, 774
Administrazioaren ahalak baliatzen, 774
Administrazioaren arloko, arlo zibileko eta arlo penaleko jurisdikzio-organoen, 2360
administrazioaren babes-ekintza, 762
Administrazioaren beharrianaren, gizartearen onuraren eta austeritatearen irizpideen, 1505
Administrazioaren beste esparru

- batzuekin, 1992
- Administrazioaren egintza idatzietan, 1483
- Administrazioaren erabilera ofizialeko eremu, 1228
- Administrazioaren esku-hartzea, 1166
- Administrazioaren esparru, 2001
- Administrazioaren eta administratuen arteko harremanak, 1525
- Administrazioaren eta Funtzio Publikoaren Idazkaritzak, 1792
- Administrazioaren eta herritarren arteko harremanean, 1131
- Administrazioaren funtzionamenduan, 1297
- Administrazioaren jakinarazpen eta adierazpenek, 676
- Administrazioaren jarduna**, 1292
- Administrazioaren kontrol-eskubidea, 2238
- Administrazioaren mende dauden zerbitzu publikoek, 1995
- Administrazioaren mendeko zerbitzu publikoetako langileek, 1990
- Administrazioaren onespena duten interpretazio- eta itzulpen-organismoetako interpreteak, 2104
- administrazioaren ordezkari*, 768
- administrazioaren politika, programa eta ekintza, 1965
- Administrazioaren zerbitzuan diharduten langileen hizkuntza-kualifikazio osoa, 1734
- Administrazioaren zerbitzuko langile lan-kontratudunentzako, 1302
- Administrazioaren zerbitzuko langileak, 1777
- administrazioaren zientzia, 684
- Administrazioari, 698, 734, 763, 928, 936, 948, 970
- administrazio-arloan eskudunak diren jurisdikzioen aurreko prozesuetan, 298, 364
- Administrazio-baimena lortzeko gutxienerako betekizunak, 1389
- administrazio-barrutien mugak aldatzea, 325
- administrazio-bidea, 776
- administrazio-bideari, 668
- administrazio-bideen, 713
- administrazio-bileretarako interpretazioa, 262
- administrazio-dokumentazioa, 2007
- Administrazio-dokumentu eta -euskarrietan, 1154
- administrazio-dokumentuak, 1316
- administrazio-dokumentuetan, 1964, 1965
- Administrazio-dokumentuetan, 1149, 1444, 1445
- administrazio-ebazpen eta -egintza, 673
- Administrazio-egiaztapena lortzeko gutxienerako betekizunak, 1389
- administrazio-eginkizun eta -jarduera, 1235
- administrazio-egintzak, 504
- administrazio-egintzen, 1739, 1742
- administrazio-egitura, 164, 1149
- Administrazio-egiturak, 2365
- administrazio-egoerei, 1299
- administrazioei*, 701, 715, 763, 1072
- administrazioek, 543, 805, 924, 1064, 1066, 1067, 1662, 1763, 1800, 1892, 2023
- Administrazioek, 1850
- administrazioek dituzten zerbitzuak kudeatzeaz arduratzen diren edozein izaeratako erakundeak*, 744
- administrazioekiko harremanetan, 1298, 1763
- administrazioekin, 712, 714, 760
- administrazio-ekintzak, 1202
- administrazio-emakidaren, 669
- administrazioen, 1299
- Administrazioen, 485, 1079, 1272, 1675
- Administrazioen arteko harremanak, 1543
- administrazioen arteko koordinazioa, 1049, 1623
- Administrazioen arteko lankidetza*, 746
- administrazioen arteko lankidetza eta elkarlana, 946
- Administrazioen arteko lankidetza eta elkarlana, 1079
- administrazioen arteko

- lankidetzarako konbentzio, 2250, 2251, 2253
- Administrazioen arteko mugikortasuna, 1272
- administrazioen eskumeneko zerbitzu publikoen, 1250
- administrazioen eta enpresa turistikoen sustapen-komunikazioaren ardatz, 1531
- administrazioen eta instituzio politikoen erantzukizuna, 1928
- administrazioen funtzionamendu, 1299
- administrazioen harrera-programek, 1857
- administrazioen mende dauden erakunde instrumentalei, 1250
- administrazioen zerbitzuan diharduten langileen hizkuntza-trebakuntza eta -gaikuntza, 1765
- administrazioentzat, 1764
- Administrazio-erabilera, 1190
- administrazio-erakundeen, erakunde publikoen eta merkataritza-erakundeen izenak, 255
- Administrazio-eremua, 2048
- administrazio-eremuan, 1445, 1525, 1726, 1728
- Administrazio-eremuan, 1148, 1627
- administrazio-erreforma, 527
- administrazio-erregistroak, 1656
- administrazio-erregulazioari, 471
- administrazio-errekerimendu edo -zehapenaren, 377
- Administrazio-esparruan, 1637
- administrazio-espedienteen eraketa, 1249
- administrazioetako kideez, 1507
- administrazioetan*, 702, 1136
- Administrazioetan, 1891
- administrazio-ezagutzak, 1849
- administrazio-hizkera, 683
- administrazio-hizkera argia, erraza eta herritarrarentzat erraz ulertzeko modukoa, 1395
- administrazio-hizkera ez-sexistari buruzko ikastaroak, 1308
- administrazio-hizkerako katalanaren ezagutzaren ziurtagiria, 1332
- administrazio-hizkeran, 1734
- administrazio-hizkeraren erabilera ez-sexistarako gomendioak, 1666
- Administrazio-hizkeraren ezagutzen ziurtagiria, 1788
- administrazio-hizkeraren kalitatea, 1349
- administrazio-informazioaren berezitasunak, 1249
- administrazio-informazioko eta erregistroko jarduerak, 477
- administrazio-isiltasunaren, 1249
- administrazio-izaera, 1769, 1895
- Administrazio-izapideak, 1550
- administrazio-jakinazpen eta -komunikazioak, 923
- administrazio-jarduera, 923, 1993
- Administrazio-jarduera, 1249
- administrazio-jarduera eta -dokumentuetan, 825
- administrazio-jardueran, 1964
- administrazio-jarduerari, 1249
- administrazio-jardueretan, 1230, 1766, 1991
- administrazio-jardueretatik eratorritako dokumentazioak, abisuek, formularioek, 1229
- administrazio-jarduketa, 1764, 1993
- administrazio-jarduketa eta -dokumentuetan, 1233
- administrazio-jarduketak, 1230, 1842
- Administrazio-jarduketaren, 975
- administrazio-jarduketei, 1323
- administrazio-jarduketetan, 1994
- administrazio-jardunak, 1767, 1777
- administrazio-jardunaren, 1035, 1321
- Administrazio-jardunaren, 759, 762
- Administrazio-jardunaren erdigunea, 1140
- administrazio-jardunaren printzipio gidariak, 1636
- Administrazio-jardunaren printzipio gidariak, 1321, 1636, 1715
- administrazio-jardunean, 1308
- Administrazio-jatorria, 1201
- Administrazio-karrera, 1519
- administrazio-karrerako, 684
- administrazio-karrerako igoeran, 684
- administrazio-klausulen agirietan, 1282
- administrazioko, 750, 753, 1779
- Administrazioko, 349, 350

- Administrazioko agintariak, 299, 365
 Administrazioko eta Galiziako toki-
 erakundeetako plazetarako, 1518
 administrazioko goi-mailako
 kidegoan, 750
 Administrazioko goi-mailako
 kidegoan, 748
 Administrazioko laguntzaile
 fakultatiboan, 1247
 Administrazioko osasun-
 estatutupeko langileentzat, 1304
 Administrazioko plazetara, 1231
 Administrazioko zenbat funtzionario
 eta interprete, 2106
 Administrazio-kontratazioaren arloko
 ohiko ahalmenak, 2013
 Administrazio-kontratuak, 732
 Administrazio-kontratuen, 732
 Administrazio-kudeaketak, 1166
 administrazio-kudeaketako
 kidegoan, 750
 Administrazio-kudeaketako
 kidegoan, 748
 administrazio-kudeaketarekin, 692
 administrazio-laguntza, 287
 Administrazio-neurriak, 1031, 1144,
 1938
 administraziooi, 1328
 Administrazio-organismoak, 2296
 administrazio-organo eskudunak,
 1559
 administrazio-organo eta -
 unitatean, 1656
 administrazio-organoa, 1541
 administrazio-organoak, 510, 1292
 administrazio-organoen, 510, 1250
 administrazio-organotzat, 774
 administrazio-politika, -programa
 eta -ekintza, 1727
 administrazio-prozedura, 393, 941,
 1858
 Administrazio-prozedura, 2111
 Administrazio-prozedura
 elektronikoetan, 941
 administrazio-prozedurak, 1249, 1290
 Administrazio-prozedurak, 1767,
 1885
 administrazio-prozedurari, 1739, 1742
 administrazio-prozeduratan, 380
 administrazio-prozeduren hizkuntza
 ofiziala, 2238
 administrazio-prozeduratan, 380, 734,
 1250, 1767, 1893
 Administrazioa, 1228, 1230, 1266,
 1525, 1894, 1994, 2021
 Administrazioarako, 930
 administrazio-sailkapenaren, 1073
 Administrazio-simplifikazioa, 1393,
 1395
 Administrazio-simplifikazioari, 1166,
 1395, 1577
 Administrazio-simplifikaziorako
 neurriak, 1550
 administrazio-testuak, 1894
 administrazio-unitate, 510
 administrazio-zamak, 222, 1143,
 1170, 1449, 1550
 administrazio-zamak ezabatzea,
 1140
 administrazio-zatiketak, 294, 360
 administrazio-zatiketean, 177
 administrazio-zatiketetako
 zerbitzuen, 153
 administrazio-zerbitzu eta -jarduera,
 1241
 administrazio-zerbitzuak, 1833
 Administrazio-zerbitzuen ziozko tasa,
 1495, 1730
 administrazio-zuzendaritza, 1738
 adopziozkoak. *Ikus* gurasoak
 adostasun, 2007
 Adostasun informatua, 1432, 1617
 adostasun politikoa, 1371
 adostasuna, 663, 812, 1297, 1538,
 1716, 2008, 2039, 2148, 2157, 2164,
 2264, 2266, 2326, 2327
 Adostasun-dokumentu, 1617
 adostasunik, 52, 1768
 adostasun-maila, 1297
 adostutako dibortzioa, 2233
 adostutako hizkuntza ofizialean,
 1768, 1769
 adostutako hizkuntzan, 2135
 adostutako horretan, 923
 Aduana Administrazioak, 2252
 Aduana-agenteen ahalak, 2101
 aduana-bulegoa, 2191
 aduana-bulegoan, 2191
 aduana-frankiziako inportazioa, 99
 aduanan, 2191, 2252
 Aduana-zerbitzuaren antolaketa
 eta funtzionamendua, 2101

- Aduana-zergak, 2327
adurako botere publikoen
  jarduketa-printzipio orokorrak,
  1444
afasikoak, 2360
afasikoei, 2385
afasikoek, 2170
afasikoentzat, 2227
afektibitatea, 1620
Afiliazio-modalitateak, 2197
Afrika, 2382
Afrikako errealitateak, 121
Afrikako herrialde, 2382
Afrikako herrialdeak, 2382
Afrikako herrialdeetako batez
  besteko ekonomia-hazkundera,
  2382
Afrikako hizkuntzak, 121
Afrikako iparraldean, 523
Afrikako kontinenteko, 1672
Afrikako lurralde-eremura, 520
Afrikako, Asiako eta Ameriketako
  hainbat herrialderen
  aldakortasuna, 2382
Afrikan, 2395
agente, 448, 534, 536, 1909, 2105,
  2117, 2130, 2257, 2259, 2262, 2326
agente ez-titular, 2350
agente ez-titularrak, 2349
agente ez-titularrei, 2350
agente ez-titularrak, 2350
agente judizialen aktak, 2230
agente profesionalak, 2056
agenteak, 400, 1506, 1702, 2173,
  2277
Agenteak, 2351
agenteei, 2173
agenteek, 2182, 2183, 2335
agenteekin, 1508
agenteen buru izatea, 2130
Agenteen eskumenak, 2182
agenteen formazioa, 2307
agenteen prestakuntzari, 2307
agente-estatusa, 2350
agente-ez titular, 2350
agenteok, 2182, 2350
Agenteon lehenagoko zerbitzuak,
  2350
agentzia, 1146, 1152
Agentzia, 1521
Agentziak, 796, 2151
Agentziarekiko harremanak, idatziz
  zein ahoz, euskaraz eta
  gaztelaniaz izateko eskubidea
  bermatuko zaie pertsona fisiko
  zein juridikoei, 796
ageri-ageriko delitu edo krimen,
  2327
ageri-ageriko delituak, 2327
Ageri-ageriko krimen eta delituak,
  2259
agerkai publikoa, 804
agerkari publikoa, 555, 600
agerpen publikoei, 2007
agerpenaren edo areagotzearen
  prebentziorako, 1637
agerraldi, 1615
agerraldi judizialak, 1486
agerraldia, 524, 2265, 2266, 2271
agerraldian, 524, 1864, 2270, 2271,
  2274
Agerraldiaren akta, 524
agertu behar duen tabako-
  kontsumoaren arriskuei buruzko
  ohartarazpen-testua, 1733
agindu, 441, 751, 1812, 1888, 1890,
  2139
agindu esplizitu, 1888
agindu judizial, 2327
agindu ofizialen, 2367
agindua, 405, 521, 1299, 1853, 1912,
  2111, 2264, 2272, 2275, 2276, 2280,
  2285
Agindua, 2270
aginduak, 2125, 2126, 2271, 2281
Aginduan, 2111
aginduei, 710, 1298
Aginduok, 2180
agindurik, 2213, 2257
aginpidea, 1866
aginpidea duen auzitegiak, 2161
aginpidedunak, 2258
agintaldia, 304, 370, 664, 961
agintaldian, 660
agintaldiaren iraupenak, 2023
agintari, 138, 159, 396, 484, 516, 517,
  1739
Agintari, 2281
Agintari akademikoen aurretiazko
  baimena, 2148
agintari arduradunen, 83
agintari diplomatiko edo

- kontsularrentzako, 510
- agintari diplomatiko edo kontsularrentzat, 510
- agintari edo funtzionario batengana jotzen dugunean, lehen harremanetik bertatik informazioa eskuratzea hizkuntza erraz eta ulergarrian. *Ikus* eskubidea
- agintari erregionalak, 214
- agintari eskudunak, 97, 120, 1537, 1603
- Agintari eskudunak, 96
- agintari eskudunaren jarduerarik ezagatik, 516
- agintari eskudunari, 2200
- agintari eskudunei, 412, 1232, 2275, 2281
- agintari eskudunek, 97, 412, 466, 470, 1725, 1739, 2207, 2273
- Agintari eskudunek, 2268
- agintari eskudunek kontsumitzaileen eskubideei buruz eskainitako informazioak hizkuntza erregional eta gutxituetan ere erabilgarri bilakatzea, 303, 369
- agintari eskudunekiko, 517
- agintari eskudunekin, 2328
- agintari frantses eskudunek, 2328
- agintari frantsesen agindu judizial, 2327
- agintari judizialak, 2284
- agintari judizialek, 2269, 2270, 2279
- agintari nazional eta erregionalei, 175
- agintari politikoen erabakia, 264
- agintari publikoak, 301, 367
- agintari publikoek, 300, 302, 366, 368
- agintari publikoekiko harremanak, 322
- agintari publikoentzat, 484
- agintari, erakunde eta pertsonak, 294, 360
- agintariak, 391, 734
- agintariak aholkatzeko organoak sortzeko, 295, 361
- agintariaren, 394
- Agintariari, 334
- agintariak, 466, 470, 502, 537, 1233, 1551, 1852
- Agintariak, 396
- agintariekin, 483, 517
- agintarietatik, 539
- agintaritza, 378, 523, 763, 953, 1887, 1892, 2165, 2228, 2282
- Agintaritza, 2157, 2227
- agintaritza administratibo edo judizial eskudunak, 425
- agintaritza administratibo edo judizialek, 425
- agintaritza akademiko, 1747
- Agintaritza arauemailea, 1869
- agintaritza diplomatikoari, 2370
- agintaritza errekeritzailea, 540
- agintaritza eskudun, 2157
- agintaritza eskudunak, 379, 422, 510, 528, 1291, 1603, 2280, 2281, 2282, 2283, 2295, 2358, 2359
- Agintaritza eskudunak, 2202
- agintaritza eskudunarengandik, 101, 108
- agintaritza eskudunari, 550, 2232, 2276, 2278, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284
- agintaritza eskudunek, 91, 105, 106
- agintaritza eskudunera, 2270
- agintaritza hartzailearen, 379
- agintaritza hartzaileei, 379
- agintaritza hori dagoen herrialdean ofiziala den hizkuntzan, 2157
- agintaritza igorle eta hartzaileen, 378
- agintaritza judizial edo militar eskudunaren, 2165
- agintaritza judizial eskudunari, 61
- agintaritza judizialak, 2272, 2275
- agintaritza judizialari, 763
- agintaritza linguistiko bakarra, 1887
- agintaritza nagusiak, 537
- agintaritza publiko independentea, 2138
- agintaritza publikoaren erabakiz, 2167
- agintaritza publikok, 953
- agintaritzak, 2149, 2150, 2232, 2279
- agintaritzaren hizkuntzan, 61
- agintaritzaren hizkuntzara, 540
- agintaritzari, 61, 537, 1747
- agintaritzei, 379
- agintea, 1742
- agintepean, 2302
- agintepeko zerbitzuetako

- langileengatiko,
funtzionamenduagatiko eta
ekipamenduengatiko gastuak,
2351
- agintzea, 173
- agintzen, 169, 170, 173, 175, 183,
357, 673
- agiri, 410, 523, 540, 1461, 1483, 1486,
2122, 2230
- agiri publikoak, 804
- Agiri publikoak, 923
- agiria, 171, 172, 304, 370, 2108, 2122,
2123
- Agiria, 2136, 2137, 2201, 2202, 2204,
2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210,
2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216,
2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222,
2223, 2358
- agiriak, 304, 370, 744, 2127, 2132,
2259, 2299, 2396
- agirian, 293, 360
- agiriok, 684, 725
- agurrak, 966
- ahaidetasuna, 377
- ahaidetasun-loturak, 398, 545, 634,
636
- ahal, 425, 2134, 2135, 2296
- Ahal, 493
- ahala, 2113, 2131, 2146, 2149, 2160,
2173, 2186, 2203, 2204, 2205, 2220,
2229, 2233, 2259, 2261, 2262, 2264,
2265, 2266, 2272, 2300, 2326, 2350,
2352, 2356, 2358, 2378, 2382, 2384,
2386
- ahalak, 690, 1850, 2101, 2108, 2233
- Ahalak, 1914, 2128
- ahalari, 2153
- ahalbide, 155, 307
- ahalbide dezaten gizakien eta
administrazio-agintarien arteko
harremanetan hizkuntza gutxitua
erabiltzea, 309
- ahalbidetu, 87, 168
- ahalbidetuko, 214
- ahalbidetuz, 679
- ahalbidetzeko, 148
- ahaldun nagusiak, 684
- ahalegin, 1206, 2039
- ahalegin pedagogikoan, 454
- ahalegina, 760
- ahaleginak, 309, 397, 689, 716, 1815,
2020, 2041
- Ahaleginak egitea, 173
- ahaleginaren kultura, 1259
- ahaleginei, 172
- ahaleginek, 349
- Ahalmen, 811
- ahalmen akademiko, 692
- Ahalmen akademiko, 691
- ahalmen fisiko edo adimenekoen
urritasunagatik, 81
- ahalmen informatiko interaktiboa,
651
- Ahalmen urriko haur eta
nerabeentzako, 2142
- ahalmena, 493, 494, 560, 582, 686,
745, 751, 1138, 1253, 1536, 1743,
1866, 1872, 1990, 1991, 2067
- Ahalmena, 671, 926
- ahalmenak, 459, 472, 661, 664, 669,
688, 712, 756, 1578, 2013
- Ahalmenak, 411
- ahalmenduta, 305, 371
- ahalmenei, 712
- ahalmenek, 2023
- ahalmenik, 2044
- aho batez, 178
- aho eta aurpegiko eginkizunei, 1397
- aho-aurpegi-masailen funtzioaren,
2213
- ahobatezko babesak, 1762
- ahobatezko iritziak, 178
- aho-entzumenezko hizkuntza, 1060
- aholkatzen, 774
- aholku, 735, 768, 1193, 1267, 2022
- aholku batzorde, 663
- aholku batzorde baten laguntza,
1742
- Aholku Batzorde Juridikoarekin, 2071
- aholku batzordea, 663
- Aholku Batzordea, 1736, 1738, 1742,
2002
- Aholku Batzordea eta Erabilera
Terapeutikoko Baimenen Euskal
Batzordea, 794
- Aholku Batzordeak, 1736, 1737, 1738,
1742
- Aholku Batzordearen bileretarako
deialdia, 1737
- Aholku Batzordeari, 1737, 1738, 1741,
1742
- aholku batzordeez, 663

- Aholku Batzordeko, 663
Aholku Batzordeko kideek, 1738
Aholku Batzordeko zazpi ordezkari,
1736
aholku- eta partaidetza-organo, 735
Aholku Kontseilua, 915
Aholku Kontseiluaren webguneko
testuak eta materiala, 1316
Aholku Kontseiluko berezko kidego,
1316
Aholku Kontseiluko legelaria, 1316
aholkua, 700, 718, 1050
aholkuak, 464, 1133, 1193, 1506,
1723, 1824, 2010
aholkuak emateko mekanismoak,
1795
aholkuei, 2320
aholku-emailea, 160
aholkulari, 1717, 2113, 2328
Aholkulari, 1717
aholkulari baten eta mediku baten
laguntza, 2111
aholkulari baten laguntza, 2113
aholkulari eta epaile militar atxikiak,
2165
aholkulari tekniko, 2250
aholkulariak, 2113
aholkulariek, 2266
aholkularien, 2263
aholkularitza, 334, 468, 483, 663, 684,
690, 735, 749, 756, 955, 1042, 1050,
1063, 1065, 1151, 1193, 1270, 1275,
1316, 1437, 1561, 1584, 1748, 1844,
1892, 1998, 2005, 2050, 2051, 2052,
2088, 2090, 2151
Aholkularitza, 1738, 1742, 2050
aholkularitza edo laguntza juridiko,
linguistiko eta soziala, 2112
aholkularitza- eta arreta-lanak, 1949
aholkularitza- eta balioespen-
batzordeak, 1507
aholkularitza eta defentsa
juridikoarenak, 516
aholkularitza indibidualizatua, 1599
Aholkularitza Juridiko Orokorraren
eremuan, 1565
aholkularitza soziala, 604
Aholkularitza tekniko kualifikatuaren
eginkizun, 1565
aholkularitza teknikoa, 1736, 2052
aholkularitza-, gainbegiratze- eta
ebaluazio-jarduketan, 1151
aholkularitza, kontsulta era parte-
hartze sozialerako organoa, 1869
aholkularitzarako, 1867
aholkularitzarekin, 1231, 1236, 1792,
1920
aholkularitzaren, 1231, 1316
Aholku-txostena, 2297
aholkutzat, 2297
ahoskera, 2303
ahots, 1611
ahots bidezko mezuak, 2385
ahots sinkronizatua, 651
ahotsa ezagutzeko sistemak, 1773
ahotsa ezagutzeko zerbitzuak, 222
ahotsaren, 1028, 1397, 1433, 1561,
2213
ahotsaren ezagutza, 237
ahotsaren, hizketaren,
entzumenaren eta hizkeraren
oinarri fisiologikoak eta
neurologikoak, 1397
ahotsari, 1397
ahotsean, 1637
ahots-erregistroak, 234
ahots-ezagutza, 222
ahots-sintesia, 237
ahots-teknologia, 230
ahoz, 156, 159, 294, 335, 345, 361,
434, 435, 759, 1190, 1765, 1767,
1769, 1770, 1779, 1814, 1815, 1892,
1893, 1894
ahoz baino transmititzen ez diren
hizkuntzak, 210
ahoz dialektoa erabiltzea, 163
ahoz eta idatziz, justizia-auzitegietan
historian zehar hitz egindako
hizkuntza erabiltzeko, 154
ahoz komunikatzen diren gorrei eta
gor-itsuei, 1904
Ahoz komunikatzen diren pertsona
gorrek edo gor-itsuek, 1905
ahozko, 1230, 1237
ahozko adierazpena, 207, 435, 1621
ahozko adierazpenean, 1849
ahozko adierazpenean bai
idatzizkoan, 1767, 1779
ahozko adierazpenean zailtasunak
dituen ikaslearentzat, 435
ahozko adierazpenean, bai
idatzizkoan, 1767

- ahozko azpitoluak, 652
- ahozko edo idatzizko arreta, 1894
- ahozko edo idatzizko hizkuntzako edozein adierazpen, 1196
- ahozko edo idatzizkoak. *Ikus* komunikazioak, *Ikus* komunikazioak, *Ikus* komunikazioak
- Ahozko epaiketa, 2165
- ahozko epaiketan, 2164, 2264, 2266
- ahozko epaiketan erabiltzekoa den dokumentu, 2164
- ahozko erantzuna, 1890
- ahozko eta entzunezko hizkuntza-sistemak, 1867
- ahozko eta entzutezko hizkuntza, 1719
- ahozko eta idatzizko adierazmena, 2148
- ahozko eta idatzizko adierazpena, 434, 1906
- ahozko eta idatzizko adierazpenari eta ulermenari buruzkoak. *Ikus* trebetasunak
- ahozko eta idatzizko adierazpenerako irispidea, 461, 1060, 1720
- ahozko eta idatzizko administrazio-jarduketak, 1893, 1894
- ahozko eta idatzizko ezagutza, 1990
- ahozko eta idatzizko ezagutzak, 1796
- ahozko eta idatzizko harremanetan, 1558
- ahozko eta idatzizko hizkera, 1433
- ahozko eta idatzizko hizkuntza, 1028, 1906
- ahozko eta idatzizko hizkuntza ofizialen ikaskuntza, 1868
- Ahozko eta idatzizko hizkuntzak, 1867
- ahozko eta idatzizko jardun judizialak, 1895
- ahozko eta idatzizko komunikazioak, 910
- ahozko eta idatzizko komunikazio-bide ulergarriak, 1143
- ahozko eta idatzizko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 1080, 1164
- ahozko eta idatzizko kompetentziak, 2044
- ahozko eta idatzizko mailetan, 1996
- ahozko eta idatzizko mezuak, 1845
- ahozko eta idatzizko nahikotasunez, 1897
- Ahozko eta idatzizko testuak zuzentzeko gaikuntza-ziurtagiria, 1788
- Ahozko eta idatzizko ulermen eta adierazpen egokia, 1438
- Ahozko eta keinuzko komunikazioa eragozten dieten alterazio neuromotorrak dituzten pertsonen komunikazio-eskubidea, 1720
- ahozko eta/edo idatzizko hizkuntzarekin loturiko arazoak dituztenei, 2149
- ahozko ezagutzari, 1247
- ahozko gaitasuna, 1897
- ahozko hezkuntza-modalitatea, 1864, 1868
- Ahozko hezkuntzaren modalitatea, 1906
- ahozko hezkuntzaren modalitatearen, 1907
- ahozko hizkera, 1417
- ahozko hizkuntza, 454, 456, 462, 1058, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1068, 1069, 1721, 1722, 1725, 1865, 1868, 1907
- Ahozko hizkuntza, 461, 1060, 1719
- ahozko hizkuntza edo zeinuhizkuntza aukeratzeko askatasunaren printzipio orokorra, 1865
- ahozko hizkuntzak, 460, 461, 1061
- Ahozko hizkuntzak, 1905
- ahozko hizkuntzan, 1060, 1066, 1723, 1907
- Ahozko hizkuntzan komunikatzen diren eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eskubideak, 1906
- ahozko hizkuntzara, 461, 1060, 1061
- ahozko hizkuntzarako, 1060
- ahozko hizkuntzaren, 453, 458, 467, 1059, 1061, 1067, 1070, 1722, 1905, 1907
- ahozko hizkuntzaren ahozko eta idatzizko adierazpenerako irispidea, 458
- ahozko hizkuntzaren bidezko

- komunikazioa, 453
- ahozko hizkuntzaren erabilera, 1719
- ahozko hizkuntzaren ikaskuntza eta erabilera, 1906
- Ahozko hizkuntzaren modalitatea, 1906
- ahozko hizkuntzaren ulermena, 207
- ahozko hizkuntzari, 2153
- ahozko hizkuntzen interpretazioa, 220
- ahozko hizkuntzen pareko elebitasun-erregimenik, 1863
- ahozko ikustalditan, 517
- ahozko informazioa, 457
- Ahozko jarduketetan, 343, 390, 420
- ahozko komunikabideei, 454
- Ahozko komunikazio, tradizio eta adierazpideak, 1328
- ahozko komunikazioa, 458, 1949
- Ahozko komunikazioa, 456
- ahozko komunikazioan, 565, 1065
- ahozko komunikazioan laguntzeko baliabideak eta bitartekoak, 456
- ahozko komunikazioan laguntzeko bitartekoak, 517, 565, 566
- ahozko komunikazioaren erabiltzaile, 468
- ahozko komunikazioari, 943, 964, 965
- ahozko komunikazioari laguntzeko bitartekoak, 944, 1000, 1002
- ahozko komunikazioari laguntzeko eskuartearen erabilera, 965
- ahozko komunikazio-kompetentziara bideratutako orduak, 2044
- ahozko komunikaziora bideratutako metodo aktiboak eta parte-hartzaileak, 1047, 1439
- ahozko komunikaziorako, 453, 1057, 1058, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1080, 1081, 1163, 1164, 1452, 1721, 2076
- ahozko komunikaziorako beren-beregi emandako denbora, 2039
- ahozko komunikaziorako bestelako laguntza-bitartekoen, 468
- ahozko komunikaziorako eta zeinuhizkuntzarako laguntza-sistemak, 506, 578, 1080, 1163
- ahozko komunikaziorako irispidea, 456
- ahozko komunikaziorako laguntza, 1719
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 1906
- ahozko komunikaziorako laguntza-baliabidea, 1061
- ahozko komunikaziorako laguntza-baliabideak, 1906
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 453, 458, 460, 461, 462, 467, 468, 469, 470, 1056, 1057, 1058, 1059, 1060, 1062, 1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069, 1070, 1077, 1080, 1081, 1224, 1278, 1281, 1414, 1451, 1556, 1557, 1719, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1863, 1864, 1865, 1866, 1869, 1907, 1978
- Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 461, 1719, 1905
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz komunikatzen diren gorak, 1863
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoei, 1975
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoekin, 1065, 1556, 1866
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen, 456, 459, 462, 467, 468, 469, 470, 1058, 1059, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1067, 1068, 1069, 1081, 1164, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1907
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabileraren, 1722, 1724
- Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabiltzailea, 461, 1060
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoena, 458
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoetan, 1066
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoetarako, 460, 1451
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoez, 1067
- ahozko komunikaziorako laguntzako beste bitarteko batzuk, 1724
- ahozko komunikaziorako laguntza-sistemak, 565
- ahozko komunikaziorako sistema alternatiboetan, 462

- ahozko mezua, 1061
- ahozko modalitateko baliabideak, 1904
- ahozko nahiz ikus-entzunezko zeinahi publizitateri, 2333
- ahozko nola idatzizko jarduketetan, 420
- ahozko ondarea, 520
- ahozko tradizio eta adierazpideak, 208
- Ahazko tradizio eta adierazpideak, 522, 1684
- ahozko tradizioa, 520, 1431
- ahozko tradizioak, 828
- ahozko tradizioak eta adierazpenak, 141
- Ahazko tradizioak eta adierazpenak, 1567
- ahozko tradizioan, 1430
- ahozko tradizioko arte-adierazpenak, 1195
- ahozko trebetasunetan, 2039
- ahozko ulermen, 1844
- ahozko ulermena, 237
- ahozko zein idatzizko adierazpenetan, 342, 348
- ahozko zein idatzizko adierazpide, 1728
- ahozko zein idatzizko hizkuntza ofizialak, 1867
- ahozko zein idatzizko hizkuntzetara, 1867
- ahozko zein idatzizko ulermena, 714
- ahozko zein idatzizko ulermena eta adierazmena, 714
- ahozkoa, 520, 1233, 1297
- ahozkoa eta idatzizkoa. *Ikus* erabilera
- ahozkoak, 298, 364
- Ahazkotasuna, 342
- ahulduta dagoen guneetan, 213
- ahulezia politiko, sozioekonomiko edo kulturala, 150
- aintzakotzat, 143, 167, 172, 825
- Aintzakotzat, 170
- aintzatespen, 1900
- aintzatespenak, 828
- aintzatestea, 1619
- aintzatetsia, 345
- aintzatetsiak, 825
- aipamen, 2301
- aipamen berezi, 2246
- aipamen deskribatzaileak, 1736
- aipamen geografiko, 1680
- aipamen guztiok, 2300
- aipamena, 380, 391, 532, 533, 534, 667, 972
- aipamenak, 317, 668, 1603
- aipamenarekin, 2299, 2300, 2301
- aipamenekin, 822
- aipatu, 2279
- Aire Nabigazioari, 332
- aire zabaleko ekipamendua, 1361
- Aireko garraioak, 2191
- aireko posta ziurtatuaren bidez, 109
- airekoetan. *Ikus* geltokiak
- Aireontziari, 332
- Aireontzien matrikula-erregistroa, 332
- aireportuetako parke eta lantegietako langile ikastun edo titularrak, 2351
- aireportuko aduana-bulegoan, 2191
- aireztapenari, 1460
- aisia, 464, 468, 1322
- aisiako ekipamenduetarako irisgarritasuna, 1908, 1975
- aisiako jardueretarako irisgarritasuna, 1975
- aisiako jardueretarako irisgarritasun-baldintzak, 1908
- aisialdi, 965, 1900
- Aisialdi, 2056
- aisialdi eta astialdikoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
- Aisialdi Zentroei, 1128
- aisialdi zentroetako, 1128
- aisialdia, 1058, 1066
- Aisialdia, 1260
- aisialdian, 947, 1654, 1843
- aisialdiaz, 1904
- aisialdiko, 806, 1900
- aisialdiko enpresa, 1900
- aisialdiko eta gazteentzako instalazioak, 1358
- aisialdiko jarduerak, 1059, 1361
- aisialdiko jardueri, 806
- aisialdiko jardueren, 1542
- Aisialdiko Jarduerena, 806
- Aisialdiko kirola, 1367
- aisialdikoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak, *Ikus* establezimendu

- aisialdirako, 1057, 1609, 1652
aisialdirako alternatibak, 1963
Aisialdirako aterpea, 1361
aisialdi-zentroak, 1900
aisiarakoa, 59
aita, 1883
aitor, 167, 170
aitorpen, 765
Aitorpen, 2247
aitorpen eta betearazpenari
buruzko behin betiko erabakia,
2282
aitorpen- eta jarraipen-xedeekin,
2283
aitorpen ofiziala hartzeko
eskubidea, 309
aitorpena, 530, 612, 724, 2196, 2208,
2212, 2247, 2303
Aitorpena, 784
aitorpenaren, 2196
aitorpenari, 2202, 2249
Aitorpenari eta betearazpenari
buruzko ebazpena, 2282
aitorpenean, 2239
aitorpenerako, 2220
aitorpen-printzipioaren aplikazioari,
2280
aitortu, 87, 89, 97, 167
Aitortu, 922
aitortuta, 149, 209
aitortutako, 76, 159
aitortutako eskubidea arian-arian
bermatzeko, 679
aitortutako eskubideak, 76
aitortutako eskubideak gauzatzeko,
677
aitortutako eskubideei, 159
aitortutako eskubideen
eraginkortasun osoa, 76
Aitortutako funtsak, 2122
aitortza, 1058, 1064, 1077, 1090,
1285, 1531, 1713, 1889, 2206, 2322,
2346, 2355
aitortza ofizialari, 1747
aitortzak, 1508
aitortzan, 1887
aitortzaren adierazpenik, 1888
aitortzari, 2326
aitortze ofiziala, 1611
aitortze soziala, 1735
aitortzea, 175, 378
aitortzeko prozedura-erregelak, 482
aitortzen, 56, 89, 175, 673, 674, 675,
678, 679, 924
aitortzen deialdia, 1508
aitzindariak, 1508
aitzindaritzak, 235
*Aix en Provence, Montpellier eta
Tolosako unibertsitateetan*, 2294
AIZ, 971
akademia, 1133
Akademia, 1138
akademiak, 301, 367, 1961
Akademiak, 2015
akademiako errektoreak, 2293
akademiako kideak, 2345
Akademiako kideak, 2011
Akademiaren, 2016
Akademiaren araudiaren, 2028
Akademiaren bilkuretako buru, 2014
Akademiaren bilkuretako gai-
zerrenda, 2014
Akademiaren jardunaren oinarri izan
behar duten printzipioak eta
irizpideak, 2009
Akademiaren zerbitzuan diharduten
langileen burutza, 2014
akademiei, 1134
akademiko, 2011
akademikoa, 2012
Akademikoa, 2011
akademikoak, 2011, 2017
Akademikoak, 2011, 2012
akademikoak izendatzeko
dekretua, 2017
Akademikoei, 2015
akademikoei, 2012
Akademikoei, 2012, 2015
akademikoen, 2011
akademikoen balizko
bateraezintasunak, 2012
akatsa, 895
akatsak, 2114
akatsik, 2180
Akkra 1975eko Konferentzia, 520
akonpainamendua, 847
akordatutako hizkuntzan, 1768
akordio, 1085, 1289, 1578, 1581,
1624, 1641, 1907, 2145, 2150, 2177,
2220, 2393
Akordio, 1857
akordio berezi, 2346

- akordio dokumentatua, 628
 akordio gogobetegarria, 907
 akordio hauek negoziatzeko eta egiteko, 197
 akordio horiek Batasuneko kulturen eta hizkuntzen aniztasunari kalte egin badiezaiokete, 197
 akordio kolektiboak, 2135
 akordio kolektiboen gaineko agiriak, 2132
 akordio politiko eta soziala, 1762
 akordioa, 2364
 akordioak, 323, 586, 1138, 1238, 1260, 1549, 1578, 1581, 1625, 1776, 1843, 1868, 1873, 1874, 1875, 1898, 1900, 1901, 1902, 1907, 1930, 1991, 1998, 2010, 2302
 akordioan, 2149
 akordioaren, 1534
 akordioei, 102
 Akordioei, 514
 akordioek, 2203, 2205, 2220
 akordioen, 1625, 2149
 akordioen izaera juridikoki loteslea, 323
 akordioen ondorio diren entrega-prozedurei, 2270
 akordio-espiritua, 2008
 Akordiook, 2203
 akordioren, 2220
 akordiorik, 1769, 2178
 Akordiorik, 2177
 akordioz, 2178
 akreditazioan, 2143
 akreditazio-sistemak, 886
 akta, 662, 821, 2014, 2114, 2230, 2231, 2264, 2277, 2279, 2286, 2340
 Akta, 390, 524, 1810, 2026
 aktak, 811, 1136, 1483, 1486, 1737, 1741, 2026, 2164, 2261, 2262, 2286, 2334, 2355
 Aktak, 1737, 2164, 2230, 2261
 akta-liburu, 662, 1810
 akta-liburua, 662
 Akta-liburua, 1810, 2014, 2026
 aktan, 2104, 2163, 2164, 2165, 2260, 2261, 2262, 2264, 2268, 2270, 2271, 2273, 2274, 2280, 2284, 2340
 Aktan, 2231
 aktaren, 2163, 2164, 2231, 2261
 aktaren hartzaileari, 2231
 aktekin, 2231
 akten, 2230
 akten edo txostenen kopiak, 2248
 akten idazkari, 662
 akten idazkariak, 662
 Akten idazkariak, 662
 Akten itzulpen-gastuak, 2231
 akten jakinarazpena, 2231
 akten jatorrizkoa, 2101, 2269
 akten kopia, 2280
 Akten, konbentzioen eta epaien inskripzio eta argitalpena, 2286
 aktetan, 818, 2393
 Aktibo digitalen zerbitzuen hornitzaileak, 2127
 aktiboak, 2125
 aktiboen, 2125
 aktiboen erabileraz, 2127
 aktore dramatiko, 2250
 akulturatzea, 151
 akusatu, 1781
 akusatua, 2163, 2263
 Akusatua, 2263, 2264, 2267
 akusatuak, 2264, 2268, 2273, 2274
 Akusatuak, 2263, 2264, 2265
 akusatuaren edo haren abokatuaren ezkontide, guraso, izeba-osaba, iloba eta gainerako senitartekoen izenak, 2264, 2285
 Akusatuaren nortasuna, 2273
 akusatuari, 2263, 2267
 akusatuaren, 557
 akusatuaren eta ikertuen defentsa-eskubidea, 557
 akusazio partikularrak, 396
 akusazio-prozedura, 2319, 2321
 akustikoekin. Ikus komunikazio-teknika osagarriak
 akzio, 411
 akzio penal edo zibilak, 668
 akzio publikoa, 2258
 Akzio publikoa, 2163, 2257
 akzio publikoari, 2165
Akzio Publikoari, 2391
 Akzio zibil eta laboralen egikaritzea, 1739, 1743
 akzio zibila, 2257
 akzio zibilak, 2327
 akzioa, 389
 akzioak, 389, 410, 411, 639
 akziodun, 411, 562

- akziodun edo zor-baloreen
  eramaileei, 2123
akziodunak, 562, 2121, 2122
akziodunei, 562
akziodunek, 414
akziodunen edo bazkideen
  batzarretako akten edo txostenen
  kopiak, 2248
akzioen, 2174
akzioen ahala, 2356
alabak, 1883
Alacant, 387
Alacanteko probintzia, 1998, 2000
alargunei, 741
Alarma, 938, 1015
Alarma-, salbuespen- eta setio-
  egoeren deklarazioari, 466
Álava, 494
Albaitaritzako ziurtagiria, 1178
Albania, 165
alboko herrialdeetan, 210
albumak, 2241
albumaren, 2241
alumei, 2241
albumek, 2241
Albumek, 2241
album-kopuruaren, 2241, 2242
Alcaláko Unibertsitatearekin, 1625
aldaera, 1032, 1033, 1052, 1189,
  1672, 1676, 1776, 1887, 1888, 1892,
  1895, 1898, 1899
aldaera arandarrean, 1911
aldaera autoktonoari, 1912
aldaera dialektalak, 1106, 2185
aldaera linguistiko, 1887
aldaera normalizaturen, 1898
aldaerak, 1189, 1899
aldaeren orientazio-lerroak, 2148
aldaeretan, 1182
aldaketa, 715, 779, 970, 1107, 1761,
  1762, 1888, 2031, 2048, 2303, 2378
Aldaketa, 456, 819, 920, 1836
aldaketa demografikoak, 1761
aldaketa ez-teknikoak, 267
aldaketak, 354, 410, 661, 777, 822,
  830, 928, 972, 1312, 1667, 1818,
  1853, 1873, 2013, 2048, 2049, 2067,
  2290, 2299
Aldaketak, 2052
aldaketarekin, 77
aldaketaren, 733, 834, 837
aldaketarik, 1296, 1330, 2325
aldaketei, 669
aldaketen itzulpena, 536
aldakortasuna, 2382
aldarrikapen, 1297
aldarrikapenaren, 2294
aldarrikatu, 55
aldarrikatua, 77, 2293
aldarrikatutako, 159
aldarrikatuz, 180
aldarrikatzeko, 180
aldatu, 156
aldatutako testuaren espainierarako
  itzulpen, 535
alde, 191, 303, 369, 391, 392, 557,
  1056, 1229, 2261, 2297
Alde, 293, 303, 305, 359, 369, 371,
  391, 419
alde anitzeko konbentzioaren
  protokolo gehigarria, 119
alde anitzeko lehenengo tresna, 315
alde bakoitzeko kide bat, 304, 370
alde bat auzitegi baten aurrean
  bertaratu behar, 298, 364
Alde bat auzitegi baten aurrean
  bertaratu behar, 298, 364
alde batek egindako politikari
  buruzko adierazpenak egin ahal,
  303, 369
alde bati edo batzuei egingo
  dizkien gomendioak
  prestatzearen, 304, 370
alde betearazleak, 392
alde biek adostasunez erabakitzen
  duten hizkuntza, 675
alde diren estatuek, 76
alde errekeritzaileak, 2231, 2233
alde geografikoari, 2040
Alde interesdun, 138
alde interesdunaren finantza-
  baliabideak, 322
Alde interesdunari, 303, 369
alde interesdunek, 694
alde interesdunen laguntza egokia,
  233
alde kontratatzaile, 103
alde kontratatzaileek, 91, 93
alde kontratatzaileen hizkuntzak,
  286
alde kontratatzaileen zibilizazioa,
  286

- Alde kontratugileak, 2311
alde zibil, 2165, 2257, 2264, 2285
Alde zibil, 2257
alde zibila, 2266
Alde zibila, 2258
alde zibilak, 2164, 2264, 2266
Alde zibilak, 2258
alde zibilarekin, 2266
aldeak, 517, 537, 2102, 2197, 2261, 2334, 2376
aldebiko akordioaren eredia, 119
aldebiko edo alde anitzeko akordioak, 447
aldebiko edo alde anitzeko akordioak aplikatzera, edo horiek amaitzen saiatzera, 303, 369
aldebiko edo alde anitzeko berariazko akordioetan, 294, 360
aldebiko eta alde anitzeko akordioak, 310, 326
Aldebiko eta alde anitzeko akordioak, 326
aldebiko kultura-hitzarmenak, 286
Aldebiko kultura-konbentzio oro, 288
aldebiko nazioarteko tratatuak, 514
aldebiko sailak, 2378
aldeei, 304, 370, 419, 2295
Aldeei, 295, 361
aldeek, 296, 297, 299, 301, 302, 303, 309, 343, 362, 363, 365, 367, 368, 369, 390, 1768, 1769, 2102, 2197, 2232, 2365, 2366
Aldeek, 52, 143, 293, 294, 295, 298, 300, 301, 302, 303, 307, 308, 309, 342, 348, 360, 361, 364, 366, 367, 368, 369, 419, 1717, 2233
aldeek aukeratutakoa erabiliko, 804
aldeek aukeratzen duten legeriaren, 2135
aldeek beren artean darabilten hizkuntza, 2229
aldeen, 1054, 1129, 1492, 2164, 2264, 2266
aldeen adostasunez, 2102, 2197
Aldeen akordioan, 420
Aldeen artean desadostasuna gertatuz, 804
Aldeen eskubideak, 143
aldeen idatzietan, 420
Aldeen Konferentzia, 142
aldeen lege-aholkulariak, 2165
aldeen politika, legeria eta jardunaren oinarri, 294, 360
aldeen proportzioa, 2376
aldeetako, 294, 298, 342, 360, 364, 390, 419, 420, 501, 502, 2230
Aldeetako batek, 2229
aldeetako baten abokatua, 2256
aldeko botoa, 664
alderdi, 682, 698, 717, 741, 754, 940, 1240
alderdi historikoak, geografikoak, sozialak, linguistikoak, kulturalak, 819
alderdi metodologikoak, 1047
alderdi politiko guztietako hautagaiek, 706
alderdi politikoez, 465, 469, 1068
alderdi politikoen, 2041
Alderdi politikoen bilerak, 261
alderdi zuzentzailea, 242
alderdiek, 706
alderdien arteko eztabaida lasaiaren xede, 2007
alderdiren, 828
aldez aurreko adierazpena, 2217, 2400
aldez aurreko irakaskuntza-esperientzia, 1714
aldez aurreko komunikazioa, 584
aldi, 2311, 2352
aldi baterako baja, 2386
Aldi baterako betetze-araubideko epaileak, 344
aldi baterako bizileku segurua, 769, 846
aldi baterako bizilekua, 1237
aldi baterako desgaitasunak dituzten pertsonak, 1452
aldi baterako egonaldiak, 1579
aldi baterako enplegua, 830, 837, 983
aldi baterako inportazio-araubide dispentsaduna, 2328
aldi baterako kontratu administratiboa, 983
aldi baterako kontratuak, 985
Aldi baterako lan-kontratua duten soldatako langileei, 2139
aldi baterako lan-kontratudun langileak, 1590
Aldi baterako lan-kontratudun

- langileak, 1590
aldi baterako lekualdaturiko
soldatako langileak, 2175
aldi baterako mugikortasuna, 645
aldi baterako salbuetsi ahal izango,
680
aldi osoko interpreteak, 2390
aldia, 2048
aldia azkentzeagatik, 2012
aldiak, 741
Aldian behingo laguntzaileen, 2390
aldian-aldian ordaindutako oporrak
izatekoa, 59
aldian-aldian txostenak egitea, 297,
363
aldibaterakotasuna, 983
aldibereko edizio bananduetan, 922
aldibereko interpretazioa, 275
aldibereko itzulpena, 1452, 1975
aldibereko itzulpenak, 1652
aldibereko itzulpen-zerbitzu, 2227
aldibereko itzulpen-zerbitzua, 2170,
2360, 2385
aldibereko itzulpen-zerbitzuek, 2384
aldizkako argitalpenen, 1899
aldizkako argitalpenetan, 1772
aldizkako interpretea, 2165
Aldizkako iragarkia, 386
aldizkako laguntza-lerro, 1506
Aldizkako liburua eta argitalpenak,
1772
Aldizkako txostenak, 303, 369
aldizkari, 1760, 2180, 2297, 2335
aldizkari ofizialean, 2336
Aldizkari Ofizialean, 1239
aldizkariak, 687, 1294, 1872
Aldizkariak eta irratitelebistetako
eta beste hedabideetako
emanaldiak euskaraz jasotzeko
eskubidea, 675
aldizkarietan, 674
aldundi, 663
Aldundiaren, 950
aldundien, 688, 689
ale, 109, 111, 1581, 1751, 1760
ale berezietan, 1768, 1769
Ale solteen salmenta-prezioa, 1760
aleak, 1509, 1753
Aleak, 101, 110
aleen salmenta-prezioa, 1760
alegatu, 153
alegazio, 396, 419
alegazioak, 52, 538, 539, 541, 601,
609
alegazio-idazkietan, 396
aleman estandarra eta haren
aldaera dialektalak, 2185
alemana, 993, 994, 1648
Alemana, 986
alemanaren irakaskuntza, 2185
alemanez, 102, 107, 112, 113, 119,
185, 193, 194, 1652, 2057
Alerta, 938, 1014
alfabetatze digitala, 1443
alfabetatze digitaleko programak,
236
alfabetatze elektronikoa, 137
alfabetatze eta euskalduntze-
irakaskuntzetan, 693
Alfabetatze eta prestakuntza
mediatikoa eta zinematografikoa,
1085
alfabetatze mediatikoa, 583
Alfabetatze mediatikoa eta
zinematografikoa, 1085
alfabetatzea, 236, 689
alfabetatzearen, 688, 694
alfabetatze-maila txikia, 577, 1412
alferreko zailtasuna, 2007
Alfontso "El Liberal" erregeak, 1226
Aliantza Frantsesarekin, 2374
Aliantza Frantsesaren ordezkariak,
2374
aliantzak, 572
Alicante, 387, 1998
Alicanteko, 387
alienaezin, 729
alkateak, 2145, 2370
Alkateak, 734
alkateekin, 2145
alkoholaren eta edari alkoholduen
gaineko zerga berezien egiturak,
650
alkoholemia-kontrolak, 2132
alkoholemia-kontrolak buruzko
araubidea, 2132
alkohol-kontsumoaren prebentzioa,
1528
Almeriako Unibertsitatea, 1022
alokairua, 740
alor desberdinetako askotariko
ekintza koordinatuen plangintzan

- oinarritua, 213
- alor honetan diharduten gainerako instituzio publikoekin, 783
- alor publikoko jarduera guztiak bere hizkuntzan egiteko, 152
- Alor sozioekonomikoa, 158
- alor sozioekonomikoan, 158
- Alsazia eta Lorrenako hizkuntza judizialari, 2289
- Alsaziako Kolektibitate Europarra, 2185
- Alsaziako Kolektibitate Europarrak, 2185
- Alsaziako Kolektibitate Europarraren, 2147, 2393
- Alsazian, 2185
- alta, 740, 741, 974
- alterazio neuromotorrak, 1720
- alterazioak, 1028, 1397, 1433, 1561
- alterazioen prebentzioa, 1611
- alternatiba metodologikoak, 433, 435, 576
- alternatiba metodologikoetan, 436
- alternatiba tekniko eraginkorrenak, 1609
- alternatiba teknikoak, 1654
- alternatibak, 1382, 1963
- altxamendu militarren, 950, 1823
- altxatze-tarte, 1787
- altxor kulturala, 349
- altzari eta ondasunak ekartzeko eskubidea, 2328
- ama, 1883
- ama- edo haur-eskoletara, 2394
- ama-hizkuntza, 116, 130, 131, 163, 168, 170, 203, 206, 213, 1761, 2018, 2167
- ama-hizkuntza irakasteko aukera, 116
- ama-hizkuntzak, 135
- ama-hizkuntzako hezkuntza, 234
- ama-hizkuntzan, 211
- ama-hizkuntzan alfabetatzea, 1161
- ama-hizkuntzan alfabetatzea, bereziki berezko hizkuntzetan, 1161
- ama-hizkuntzaren edo hizkuntza ofizialaren eta atzerriko beste bi hizkuntzaren ezagutza, 2039
- amaiera, 2375
- amaiera juridiko-linguistikoa, 267
- Amaiera juridiko-linguistikoa, 261, 267
- amaiera juridiko-linguistikoaren atazak, 268
- amatasuna, 487, 625
- Ama-umeen Babeserako Zerbitzuek, 2153
- Ama-umeen Babeserako Zerbitzuko osasun-langileak, 2153
- Amek, 59
- Amerika arteko Batzordeak, 148
- Ameriketako hainbat herrialderen aldakortasuna, 2382
- amortizazio-primek, 2246
- amu, 1532
- analfabetismoari, 2181
- Analfabetismoari, 2307
- analfabetoa, 1160
- analisi genetikoak, 1037
- Analisi genetikoak, 1037
- analisa, 439
- analisiak, 442
- anbiguotasuna, 1154
- Anbiguotasuna, 1154
- anbulantzia-gidariak, 2209, 2216, 2221, 2222, 2223
- Anbulantzia-gidariak, 2222
- Andaluziako, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1038, 1039, 1040, 1042, 1044, 1046, 1048, 1049, 1051, 1052, 1053, 1055, 1057, 1058, 1059, 1062, 1066, 1069, 1076, 1079, 1082, 1084
- Andaluziako administrazio publikoak, 1070
- Andaluziako administrazio publikoek, 1038, 1062, 1064, 1066, 1067, 1068, 1069, 1074, 1078
- Andaluziako administrazio publikoen, 1067
- Andaluziako administrazio publikoetako, 1039
- Andaluziako Administrazioak, 1064, 1070
- Andaluziako ahozko hizkuntzaren, 1059
- Andaluziako Ardoen Jatorria eta Kalitatea, 1036
- Andaluziako Artisautzari, 1032
- Andaluziako Autonomia Erkidegoan, 1054
- Andaluziako Autonomia

- Erkidegoaren, 1021, 1067, 1084, 1091
- Andaluziako Autonomia Erkidegoko, 1070
- Andaluziako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, 1085
- Andaluziako Autonomia Erkidegoko Gobernuari, 1070
- Andaluziako baliabide ekonomiko, 1032
- Andaluziako botere publikoek, 1070
- Andaluziako edozein administrazio publikotako, 1066
- Andaluziako elkarte-mugimenduaren, 1057
- Andaluziako Emakumearen Institutuak, 1039
- Andaluziako Enplegu Zerbitzua, 1026
- Andaluziako Enplegu Zerbitzuko bulegoetako langileei, 1066
- Andaluziako eragile sozial eta ekonomikoek, 1064
- Andaluziako erakundeek, 1070
- Andaluziako eremu autonomikoko ikus-entzunezko telebista-zerbitzu pribatuan, 1089
- Andaluziako erkidegoei, 1027
- Andaluziako EZHren eta ahozko hizkuntzaren erabiltzaileen, 1070
- Andaluziako Gardentasun Publikoari, 1075
- Andaluziako gazteak elebidunak, 1044
- Andaluziako gizarte, 1058
- Andaluziako Gizarte-zerbitzuei, 1077
- Andaluziako herriaren, 1021, 1029, 1032, 1052
- Andaluziako herriaren historia-, kultura-, hezkuntza- eta hizkuntza-balioak, 1052
- Andaluziako Hezkuntza Administrazioak, 1063
- Andaluziako hezkuntza-planek, 1033
- Andaluziako Hezkuntzari, 1044
- Andaluziako hezkuntza-sistemak, 1033
- Andaluziako hezkuntza-sistemaren, 1039
- Andaluziako hizkerak, 1027
- Andaluziako hizkeraren eta kulturaren aitortza, 1090
- Andaluziako hizkuntza-modalitatearen, 1052
- Andaluziako identitatearen, 1021, 1032
- Andaluziako identitatearen eta kulturaren kontzientzia, 1097
- Andaluziako Ikus-entzunezko Kontseilua, 1090
- Andaluziako Ikus-entzunezkoei, 1087
- Andaluziako Ikus-entzunezkoen Administrazioaren, 1088
- Andaluziako ikus-entzunezkoen sektorearen, 1053
- Andaluziako Irrati eta Telebistaren Enpresa Agentzia Publikoa, 1052
- Andaluziako Irrati eta Telebistaren Enpresa Agentzia Publikoak, 1052, 1090
- Andaluziako Irrati eta Telebistaren enpresa publikoa, 1027
- Andaluziako Irrati eta Telebistaren eraginkortasun, efizientzia eta arrazionalizazio plana, 1091
- Andaluziako Juntak, 1027, 1039
- Andaluziako Juntako, 1024, 1027, 1031, 1035, 1064, 1066, 1067, 1068, 1069, 1070, 1073, 1082
- Andaluziako Juntako Administrazioak, 1039, 1040, 1066, 1067, 1068, 1069, 1082
- Andaluziako Juntako Administrazioaren, 1035
- Andaluziako Juntako Gobernu Kontseiluari, 1070
- Andaluziako Juntako Turismo Administrazioaren, 1073
- Andaluziako Juntaren Administrazioari, 1035
- Andaluziako Juntaren Aldizkari Ofizialean, 1071
- Andaluziako Juntaren aurrekontutik datorren finantzaketa, 1091
- Andaluziako Juntaren zuzeneko kudeaketako bitartekoen, 1090
- Andaluziako komunikabide publikoen, 1079
- Andaluziako komunikabide sozialetan, 1041
- Andaluziako Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Defentsa eta Babesari buruzkoan, 1076

- Andaluziako kultura, 1088
 Andaluziako Liburutegi Publikoen Sareko, 1029
 Andaluziako Liburutegien eta Dokumentazio Zentroen Sistemari, 1029
 Andaluziako Logopeden Elkargo Ofiziala, 1028
 Andaluziako memoria demokratikoa, 1079
 Andaluziako ondare historikoari, 1043
 Andaluziako Ondare Historikoari, 1043
 Andaluziako Osasun Publikoari, 1074
 Andaluziako Parlamentuak, 1057, 1068
 Andaluziako pertsonen beharrizanei eta erronka sozialei, 1078
 Andaluziako toki-administrazioek, 1066
 Andaluziako Toki-autonomiari, 1055
 Andaluziako Turismo Kontseiluari, 1072
 Andaluziako Turismoari, 1072
 Andaluziako turismo-gidariaren gaikuntza, 1094
 Andaluziako turismo-helmugen aniztasuna, 1073
 Andaluziako unibertsitate publikoak, 1069
 Andaluziako Zinemari, 1085
 Andaluziako Zinematikaren, 1085
 Andaluzian, 1028, 1037, 1038, 1043, 1051, 1056, 1057, 1059, 1060, 1062, 1069, 1070, 1072, 1075, 1076, 1077, 1080, 1081, 1083, 1086, 1088
 Andaluzian Desgaitasuna duten Pertsonen Laguntzeko martxoaren 31ko 1/1999 Legearen, 1057
 andaluziar, 1029
 andaluziar hizkuntza-modalitatea, 1034
 Andaluziar hizkuntza-modalitatea, 1033, 1034
 Andaluziar identitate eta kontzientzia, 1033
 andaluziar identitatearen, 1029
 Andaluziarako Autonomia Estatutuak, 1029, 1057, 1058, 1080
 Andaluziarako Autonomia Estatutuan, 1059
 Andaluziarako Autonomia Estatutuaren, 1070
 Andaluziaren kalitate-irudia, 1073
 andaluziarren, 1029
 Andorra, 165
 Andorrako, 1776
 Andorrako Gobernuak, 2364, 2365, 2366
 Andorrako hezkuntza-sisteman frantsesaren irakaskuntza, 2364
 Andorrako hizkuntzari eta kulturari buruzko ikerketa-lana, 2364
 Andorrako ikastetxe frantsesetan, 2366
 Andorrako ingurunearen ezagutza, 2366
 Andorrako Printzerrian, 2366
 Andorrako Printzerriko gobernu, 2364
 Andorrako Printzerriko Gobernuak, 2364
 Andorran, 2364, 2367
 Andorrara iristen diren ikasleak, 2367
 Andorrarekin, 2364, 2365
 Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientziak, 2365
 Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientziei buruzko ikasgaiak, 2366
 Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientzien irakaskuntza, 2366
 andorreatarren nortasunari, 2364
 animalia, 953
 Animalien laguntza, 1420
 Animazioaren, 2286
 Animazioaren Zentro Nazionalak, 2244, 2286
 animazio-jarduerak, 1652
 animazio-teknikari, 2250
 animaziozko ikus-entzunezko obren, 2241
 animaziozko obra zinematografikoen, 2240, 2241
 animaziozkoak. *Ikus* obrak
 aniztasun, 180, 211, 1021, 1029, 1930, 2033, 2320
 aniztasun erregionala, 1983
 aniztasun funtzionala, 1342
 aniztasun nazional eta erregionalekiko errespetuaren, 211

- aniztasun nazionala eta erregionala
  babesteko, 180
- aniztasun sexual eta afektiboari,
  1930
- Aniztasun sortzailea, 130
- aniztasuna, 89, 125, 241, 805, 816,
  848, 947, 1073, 1083, 1087, 1088,
  1097, 1131, 1212, 1289, 1306, 1309,
  1418, 1490, 1521, 1534, 1615, 1623,
  1677, 1806, 1903, 1929, 1930, 1988,
  2033, 2039, 2041, 2060, 2080, 2155,
  2320, 2321
- aniztasuna murriztea, 148
- aniztasunagatik, 2320
- aniztasunarekiko, 2056
- aniztasunarekiko errespetuzko
  balioak, 1547
- aniztasunaren, 211, 760, 2320
- aniztasunaren adierazpen, 1103
- Aniztasunaren arreta, 1437
- aniztasunaren arretatzat, 1437
- aniztasunaren egikaritzearen eta
  gizarte-kohesioaren oinarriko
  elementua, 1827
- aniztasunaren erantzuntzat, 1624
- aniztasunaren errespetuarekin, 760
- aniztasunaren eta gutxiengoan
  onarpena, 204
- aniztasunaren eta pluraltasunaren
  errespetuaren eta arretaren, 1806
- aniztasunaren eta tolerantziaren
  errespetua, 202
- aniztasunarentzat, 1080
- aniztasunari*, 1401
- Aniztasunari, 1330, 1621
- aniztasunari eta zentroko inklusioari
  buruzko sentsibilizazio-
  jardueretan, 1561
- aniztasunerako, 957
- aniztuna, 712
- anormaltasun soziolinguistikoko
  egoerarekin, 1227
- antena- eta zuzenketa-eskubidea,
  665
- antena-denbora, 666
- Antena-eskubidea, 665
- antifrankismoa, 1823
- antifrankismoaren balio eta
  ekintzak, 1823
- Antilletako, Guyanako eta
  Réunioneko ikastegietan, 2324
- antisemitismo, 126
- antolaera, 149
- antolaketa, 58, 149, 154, 168, 173,
  337, 355, 395, 397, 436, 557, 659,
  684, 691, 693, 716, 719, 736, 774,
  776, 777, 778, 779, 780, 809, 813,
  835, 853, 928, 1048, 1110, 1133,
  1145, 1159, 1236, 1290, 1518, 1543,
  1599, 1622, 1660, 1663, 1678, 1727,
  1749, 1844, 1924, 2016, 2033, 2042,
  2101, 2146, 2149, 2155, 2236, 2371,
  2384
- Antolaketa, 433, 436, 437, 557, 1755,
  1913, 2187
- antolaketa administratiboa, 1079
- antolaketa- eta curriculum-
  malgutasuneko neurriak, 1621
- antolaketa- eta finantza-laguntza,
  173
- antolaketa- eta funtzionamendu-
  araudia, 736
- antolaketa- eta funtzionamendu-
  printzipioak, 1806
- antolaketa- eta funtzionamendu-
  prozesuetan, 2052
- antolaketa- eta jarduera-araudiak,
  774
- Antolaketa- eta jarduera-araudiak,
  777, 778
- antolaketa- eta jarduera-araudian,
  778, 780
- Antolaketa- eta jarduera-araudiari,
  777
- Antolaketa- eta teknologia-neurriak,
  557
- antolaketa instituzionala, 1149, 1444,
  1953, 1964, 2181
- Antolaketa instituzionala, 764, 1149
- Antolaketa Instituzionalari, 1248
- antolaketa orokorra, 435, 693, 2146,
  2154, 2156
- antolaketa orokorraren gaineko
  arazoei, 1790
- antolaketa orokorreko gaiak, 395
- antolaketa orokorreko gaiak, 397
- antolaketa pedagogikoa, 2148
- antolaketa pedagogikorako
  irizpideak, 1846
- antolaketa-, funtzionamendu- eta
  aholkularitza-eredu, 1844
- antolaketa-araubidea, 1533

- antolaketa-arauek, 1656
antolaketa-aukeren, 1995
antolaketa-autonomia, 716
antolaketa-baldintzak, 2203, 2205
antolaketa-egitura, 1678
antolaketa-egiturak, 1806
antolaketa-izaerako
  egokitzapenetara, 1164
antolaketak, 1078
Antolaketa-lanak, 1561
antolaketan, 1026, 1625, 1644, 1734
antolaketa-neurriak, 1558, 2049
Antolaketa-neurriak, 2048
antolaketa-neurriei, 557
antolaketarekin, 2009, 2186
Antolaketaren eta
  funtzionamenduaren printzipioak,
  1026
antolaketari, 1153, 1446, 1600, 2067,
  2311
antolaketari buruzko xedapenak,
  2125
*antolaketa*z, 701
antolakunde, 136, 1061, 1146, 1384,
  1846, 1922
antolakunde horiek laguntzeari eta
  sustatzeari ekitea, 182
antolakunde horien babesak, 247
antolakunde profesional, 2319, 2321
antolakundeak, 110, 470, 735, 1074,
  1785
antolakundeei, 1547, 1923
antolakundek, 502, 1062, 1069,
  1318, 1813
antolakundekin, 1550, 1813, 1910
antolakundeetan, 1910
antolamendu, 528, 1597
Antolamendu eta printzipio
  pedagogikoak, 432
antolamendu farmazeutikoarena,
  726
antolamendu orokorra, 1652
Antolamendu Sanitarioari, 1745
antolamendua, 400, 422, 720, 727,
  756, 835, 1045, 1051, 1072, 1161,
  1271, 1285, 1435, 1532, 1546, 1660,
  1673, 1709, 1745, 1833, 1844, 1848,
  2073
Antolamendua, 1916
antolamenduak, 753
antolamenduari, 2351
antolamendukoak. *Ikus* lanpostuak
Antolamendu-tresnak, 1092
antolamendu-tresnen edukiaren
  estandarrak, 1673
antolatuko, 778, 2293, 2294
antolatzaileak, 475, 476, 806
antolatzaileek, 806
antolatzaileen, 806
antologiak, 1736
antropologia, 828
antroponimia, 1131
Antroponimia, 1137, 1769, 1896
antroponimiari, 1888
antzeko adierazpenak, 1125, 1211,
  1680
antzeko aipamenekin, 1612
antzeko beste adierazpenen, 1905
antzeko esamoldeak, 1614
antzeko irizpideetan oinarriturikoak,
  152
antzeko produktuak, 1211
antzeko terminoak, 1612
antzekotasunagatik, 1605, 1947
antzerki eta ikuskizunetan, 679
antzerki-, poesia- eta dantza-
  ikuskizunen ekoizpenak, 2354
antzerkia, 1508, 1738
antzerkian, 2007
Antzerkigile Pribatuen Elkartearen,
  2354
Antzerki-sormena, 2354
antzezipenak, 1234
antzinako botere kolonizatzaile edo
  inperialaren hizkuntzaren, 148
antzinako letra-moldean idatzita
  daudenek. *Ikusi* dokumentuak
antzinatasun, 788, 1738, 1818
antzinatasun txikiena duen kideak,
  2014
antzinatasuna, 442, 711, 788, 836,
  1548, 1632, 1679
antzinatasunarekin, 441
antzokiak, 301, 367, 1066
antzokiei, 1134
antzokien arkitektura-ondarea, 2354
antzokietan, 464, 468, 1723
Aparejadore eta Arkitekto
  Teknikoen Elkargoko, 735
Aparkatzeko txartela, 1489
aparkatzeko txartelak, 1488
aparkatzeko txartelaren ereduari,

- 1488
Aparteko berrikuspen-errekurtsua, 1739, 1743
Aparteko kreditu hori, 977
aparteko kreditua, 977
Aparteko kredituaren, 977
Aparteko larrialdia, 937, 1014
Aparteko neurri, 2258, 2265, 2284
aparteko orduak, 2351
Aparteko prozedura, 1319
aparteko prozeduran, 1319
aparteko rola, 2382
Apelazio Auzitegiko instrukzio-salan, 2268
Apelazio Auzitegira, 2267, 2339, 2340
apelazioan, 2285
apelazio-auzitegi, 2357, 2386
apelazio-auzitegi bakoitzeko peritu judizialen zerrenda, 2168
apelazio-auzitegiko presidentearen, 2273
apelazio-kasuetan, 2263
apelazio-sala izendatzeko erabakiaren jakinarazpena, 2263
apelazio-salak, 2282
API, 1172
apirilaren 15eko 7/1983 Legeak, Hizkuntza-normalizazioari buruzkoak, 1888
apirilaren 18ko 7/1983 Legeak, Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzkoak, 1911
aplika, 148, 358, 2294
aplikagarri, 57, 2337
aplikagarri den lan-legeriarekin, 779
aplikagarria zaion hizkuntza-legeria, 812
aplikatu, 96, 175, 297, 363
aplikatu beharreko xedapenak, 2317
aplikatu beharrekoa den gainerako legerian, 812
aplikatuko, 293, 357, 358, 360, 747, 824, 925, 2338
aplikatuta, 152
aplikatzea, 183, 296, 297, 362, 363
aplikatzearen dispentsarik, 2328
aplikatzeko, 159, 295, 297, 303, 361, 363, 369, 926
aplikatzekoak diren lege-baldintzen, 777
aplikatzen, 184, 744, 2338
aplikazio, 1058, 1066, 1070, 1991
aplikazio eraginkorra, 130, 1070
aplikazio eremua, 658
aplikazio informatikoa, 140
aplikazio informatikoak, 234
aplikazio materialaren eremuak, 1929
aplikazio orokorreko arauak, 1739, 1743
aplikazioa, 674, 680, 1058, 1068, 1153, 1917, 1920, 2047, 2049, 2142, 2182
aplikazioak, 298, 364, 2294, 2385
aplikazioan, 1256, 1637, 1867
aplikazioarekin, 753
aplikazioaren, 715
aplikazioari, 961, 1069, 1888, 2246
aplikazio-arlo publiko eta pribatuetan, 1058
aplikazio-baldintzak, 2134, 2176, 2362
aplikazio-egutegiaren, 2053
aplikazioek, 1885
aplikazioen softwarea, 1172
aplikazio-eremu objektiboa, 375, 650
aplikazio-eremu objektiboa eta subjektiboa, 596
Aplikazio-eremu subjektiboa, 597
aplikazio-eremua, 730, 814, 1573, 1627, 1640, 1654, 1666, 1879, 1884, 1886, 1974, 2042
Aplikazio-eremua, 473, 828, 1043, 1059, 1652, 1682, 1974, 2043, 2134, 2139, 2182, 2251
Aplikazio-eremuak, 521
aplikazio-eremuan, 426, 688, 1446, 1559, 1560, 1687
aplikazio-eremuaren, 1564
aplikazio-eremuaren deskripzio eta berme-baldintzekin, 2333
aplikazio-eremuari, 1058
aplikazio-eremuko, 806
aplikazio-eremukoak diren eta ikasgai artistikoak eskaintzen dituzten ikastegiekin, 2154
aplikazio-maila, 2336
aplikazio-modalitateak, 2105, 2115, 2162, 2188, 2201, 2204, 2211, 2258, 2284, 2353, 2391
aplikazio-programazioko interfazea,

- 1172
aplikazio-prozesua, 2049
aplikaziorako baldintzak, 2120
apologia, 658
apostilla, 378, 505, 524, 605
Araba, 493
Araba/Álava, 493, 494
Arabako Batzar Nagusiek, 493
Arabako Sindiko Prokuradore Nagusia, 696
Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako eta Lapurdiko, Nafarroako eta Zuberoko toki-erakundeen, 815
Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako toki-erakundeek, 815
Arabakoak, 383
araberako, 2247
araberako literaturaren atal hautatu batzuk lantzeko, 2293
arabiera, 119
arabieraz, 86, 103, 112, 113, 118, 142
Aragoi, 1130, 1155
Aragoiar, 1132
aragoiar erkidegoak, 1110
aragoiar erkidegoaren berezko hizkuntza- eta literatura-balioen praktikan eta sustapenean, 1133
aragoiar erkidegoekiko, 1110
aragoiar erkidegoekin, 1110
Aragoiar erkidegoetako kideak, 1110
aragoiar erkidegoetako kideen, 1110
Aragoiar erkidegoetako kideen aldeko prestazioak, 1110
aragoiar kultura, zuzenbidea, hizkuntzak eta hizkerak, ohiturak eta tradizioak, turismoa eta ekonomia, 1110
aragoiarrek, 1131
aragoiarren, 1155
aragoiera, 1144, 1156
Aragoiera, 1103, 1106
Aragoieran, 1156
Aragoik, 1132, 1155
Aragoiko, 1127, 1130, 1776
Aragoiko administrazio publikoei, 1134
Aragoiko administrazio publikoek, 1153
Aragoiko administrazio publikoekin, 1130
Aragoiko administrazio publikoen, 1149, 1153
Aragoiko administrazio publikoetako organismo, agentzia, ente eta gainerako egiturek, 1152
Aragoiko Administrazioak, 1130
Aragoiko Aldizkari Ofizialaren edizio bananduaren, 1136
Aragoiko Aldizkari Ofizialean, 1107, 1138
Aragoiko aragoiera eta katalana, 1144
Aragoiko Arte eta Kultura Garaikidearen Institutua, 1106
Aragoiko Autonomia Erkidegoak, 1127
Aragoiko Autonomia Erkidegoan, 1103, 1111
Aragoiko Autonomia Erkidegoaren, 1150, 1153
Aragoiko Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuko komunikabide, 1154
Aragoiko Autonomia Erkidegoko, 1158
Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioak, 1110, 1142, 1152
Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioaren, 1140
Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioko sailek, 1149
Aragoiko Autonomia Erkidegoko Helduaroko Ikaskuntzari, 1160
Aragoiko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialen, helduen hezkuntzako zentroen, gizarte-eragileen eta beste erakunde laguntzaile, 1162
Aragoiko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetan, 1162
Aragoiko Autonomia Erkidegotik, 1110
Aragoiko Autonomia Erkidegotik kanpo dauden aragoiar erkidegoekin dituzten harremanak, 1110
Aragoiko Autonomia Estatutuaren, 1106, 1130, 1131
Aragoiko babes zibilarri eta larrialdiei aurre egiteari, 1118

- Aragoiko berezko hizkuntza, 1103
Aragoiko berezko hizkuntzak, 1127, 1138, 1176, 1177
Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak, 1106, 1127, 1132, 1133, 1134, 1136, 1137, 1138, 1176
Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabiltzeko eskubidea, 1137
Aragoiko berezko hizkuntzak eta modalitateak, 1127, 1130
Aragoiko berezko hizkuntzei eta hizkuntza-modalitateei, 1135
Aragoiko berezko hizkuntzei eta hizkuntza-modalitateei buruzko informazioa, duintasuna eta zabalkundea, 1132
Aragoiko berezko hizkuntzen, 1130, 1131, 1162
Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen elkarbizitza historikoari, 1155
Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera, 1126, 1133
Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera zuzenari buruzko arauak, 1133
Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilerari, 1131
Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen historiarekin eta kulturarekin, 1106, 1134
Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen hizkuntza-araua, 1133
Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen irakaskuntza, 1132
Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen kontserbazioa, berreskurapena, sustapena, irakaskuntza eta zabalkundea, 1132
Aragoiko berezko hizkuntzen irakaskuntza, 1162
Aragoiko berezko hizkuntzetako edo hizkuntza-modalitateetako, 1137
Aragoiko berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako, 1136, 1137
Aragoiko berezko hizkuntzetan, 1162
Aragoiko berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan, 1132, 1136, 1137
Aragoiko berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan ahoz eta idatziz egiteko eskubidea, 1136
Aragoiko beste edozein hizkuntza-modalitateetan, 1100
Aragoiko botere publikoek, 1127, 1132, 1148, 1150, 1155
Aragoiko botere publikoen eta administrazio publikoen, 1150
Aragoiko botere publikoen jardun-printzipio orokorrak, 1148
Aragoiko Diputazio Orokorrak, 1156
Aragoiko Diputazio Orokorrari, 1107
Aragoiko Edukiera Handiko Aisialdi Zentroei, 1128
Aragoiko ekoizpen independentea, 1145
Aragoiko Elikagaien Kalitateari, 1125
Aragoiko Emakumeen eta Gizonen Aukera-berdintasunari, 1148
Aragoiko Ereserkiari, 1100
Aragoiko errealitatean, 1110
Aragoiko errealitatearen ezagutza, 1110, 1160
Aragoiko Errepideei, 1105
Aragoiko Erresuma zaharreko instituzioen oinordeko, 1155
Aragoiko Eskola Kontseiluei, 1102
Aragoiko etxeak eta zentroak, 1110
Aragoiko Familia-bitartekaritzari, 1129
Aragoiko Gazteriaren Institutuari, 1113
Aragoiko gizarteak eta haren instituzioek, 1110
Aragoiko Gobernua, 1138
Aragoiko Gobernuak, 1107, 1110, 1124, 1126, 1133, 1135, 1138, 1143, 1153, 1154, 1158
Aragoiko Gobernuaren, 1107, 1145
Aragoiko Gobernuari, 1131
Aragoiko Gobernuko hizkuntza-politikan eskumena duen sailari,

- 1134, 1137
Aragoiko Gorteak, 1136, 1156
Aragoiko Gorteen, 1138
Aragoiko Gorteen, 1127, 1130, 1136
Aragoiko Gortetara, 1136
Aragoiko Haur eta Nerabeei, 1111
Aragoiko herriaren balio historikoak,
geografikoak, kulturalak eta
linguistikoak, 1102
Aragoiko herritarrei, 1132
Aragoiko Hezkuntza Administrazioak,
1151
Aragoiko historiarekin eta
kulturarekin, 1106
Aragoiko hizkuntza ofiziala, 1132
Aragoiko hizkuntza-aniztasuna, 1131
Aragoiko hizkuntza-errealitatea,
1132
Aragoiko hizkuntzak, 1130, 1132
Aragoiko hizkuntzak eta hizkuntza-
modalitateak, 1105, 1127, 1130
Aragoiko hizkuntza-
modalitateetako, 1121
Aragoiko hizkuntza-ondarea, 1106,
1133, 1134
Aragoiko hizkuntza-ondarearen,
1127, 1133, 1134
Aragoiko hizkuntza-ondarearen
babesa, berreskuratzea,
irakaskuntza, sustapena eta
zabalkundea, 1130
Aragoiko hizkuntza-ondareko
ondasunak, 1133
Aragoiko hizkuntza-ondareztat, 1134
Aragoiko Hizkuntzaren Akademia,
1131, 1133
Aragoiko Hizkuntzaren Akademiak,
1133
Aragoiko Hizkuntzaren Akademiako
lehenengo kideak izendatzeari,
1131
Aragoiko Hizkuntzaren
Akademiaren, 1133, 1138
Aragoiko Hizkuntzaren Akademiari,
1131, 1133, 1137
Aragoiko hizkuntzaren erabilera,
1133
Aragoiko hizkuntzaren ezagutza,
1122, 1167
Aragoiko hizkuntzen, 1106, 1135
Aragoiko hizkuntzen eta haien
hizkuntza-modalitateen
irakaskuntza jasotzeko eskubidea,
1135
Aragoiko I+G+b sistemako organo
eskudunak, 1157
Aragoiko I+G+b sistemaren
governantza, 1157
Aragoiko identitatearen
kontzientzia, 1102
Aragoiko Ikerketa eta Berrikuntzari,
1157
Aragoiko instituzio, 1156
Aragoiko instituzio eta
administrazioetan, 1136
Aragoiko instituzio publikoak, 1133
Aragoiko instituzioek, 1156
Aragoiko irakaskuntzako zentro,
1151
Aragoiko irakaskuntzako zentroek,
1151
Aragoiko irakaskuntzako zentroetan,
1135
Aragoiko Irrati eta Telebista
Korporazioak, 1159, 1164
Aragoiko Irrati eta Telebista
Korporazioaren, 1145, 1159
Aragoiko Irrati eta Telebista
Korporazioaren sorkuntza,
antolaketa eta kontrol
parlamentarioari buruzko
Legearen, 1159
Aragoiko jarduera publikoaren
gardentasunari, 1143
Aragoiko Justizia, 1136, 1156
Aragoiko Justiziak, 1136
Aragoiko Justiziarengana, 1136
Aragoiko komunikabide publikoak
edo dirulaguntza publikoak, 1150
Aragoiko komunikabide
publikoetan, 1159
Aragoiko kontsumitzaile eta
erabiltzaileak, 1126
Aragoiko Koroa, 1155
Aragoiko Koroa zaharreko lurralde
hispanikoetako autonomia-
estatutuek, 2008
Aragoiko Koroan, 1120
Aragoiko Koroaren Artxiboko
patronatuari, 2020
Aragoiko Koroaren autogobernu-
organoak, 1226

- Aragoiko kultura, historia, ekonomia, hizkuntzak eta hizketak, ohiturak eta tradizioak, turismoa eta errealitatea, 1110
- Aragoiko kulturaren eta berezko hizkuntzetan, 1161
- Aragoiko kultura-ondare immateriala, 1106
- Aragoiko kultura-ondarea, 1103, 1106, 1134
- Aragoiko kultura-ondarean, 1104
- Aragoiko kultura-ondarearen, 1104, 1131
- Aragoiko Kultura-ondareari, 1106, 1144
- Aragoiko kulturaren eta ondarearen institutu, 1106
- Aragoiko kulturari eta hizkuntzei, 1113
- Aragoiko lurraldearen, 1160
- Aragoiko lurraldeko eremu, 1107
- Aragoiko lurraldeko txoko, 1119
- Aragoiko ondare bibliografiko eta dokumentala, 1134
- Aragoiko ondare historiko eta kulturalaren adierazpen, 1130
- Aragoiko ondare historiko eta kulturalaren adierazpen nabarmenetakoak, 1127
- Aragoiko ondare juridiko, artistiko eta linguistikoaren, 1156
- Aragoiko ondare politiko eta historikoa, 1156
- Aragoiko ondare zientifikoa, teknologikoa, kulturala eta linguistikoa, 1157
- Aragoiko osasun-sistema publikoak, 1163
- Aragoiko osasun-sistema publikoaren neurriak, 1163
- Aragoiko Parke Kulturaleri, 1101
- Aragoiko sektore pribatuan eta funtzio publikoan, 1152
- Aragoiko Sustapen Institutuak, 1145
- Aragoiko Toki Administrazioaren legeriak, 1137
- Aragoiko Toki-administrazioari, 1107
- Aragoiko toki-enteen eginkizunak, 1149
- Aragoiko toponimiarekin, 1107
- Aragoiko Udaltzaingoak, 1141
- Aragoiko Unibertsitate Sistema, 1124
- Aragoiko zuzenbidea, 1156
- Aragoin, 1112, 1132, 1163, 1164, 1165
- Aragoira, 1156
- Aragoirako Lurralde Antolamenduaren Gidalerro Orokorak, 1103
- Aragoirekin, 1110
- Aragoitik, 1110
- Aragoitik kanpoko aragoiar erkidegoekiko harremani, 1110
- Araketak eta kontrol-jarraipenak egiteko ahala, 2173
- Araketa-talde erkideak, 2101, 2269
- Aran, 1813, 1816, 1887, 1891, 1901, 1911, 1912, 1914, 1915
- Aran haraneko Conselh Generau izeneko kontseiluari, 1816
- arandar aldaera, 1895
- arandar aldaeran, 1889, 1894, 1914
- arandar erkidegoaren berezko hizkuntza eta kulturarekiko, 1912
- arandar hizkuntza babesteko araubidea, 1805
- arandar identitatea, 1911, 1941
- Arandar Ikaskuntzen Institutuak, 1887, 1892
- Arandar Ikaskuntzen Institutuari, 1902
- arandarrek, 1813, 1887, 1911, 1912
- Arandarrek, 1911
- Arandik, 1890, 1893, 1894, 1896, 1897, 1898
- Arandik kanpoko toki-erakundeen, 1893
- Aranek, 1892, 1895, 1898, 1900, 1902, 1911, 1912, 1915
- Aranek ordezkatzan duen erkidego politikoaren interes propioak, 1912
- Aranekiko*, 1892
- Aranen, 1759, 1813, 1815, 1816, 1842, 1843, 1880, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915
- Aranen araneraz, 1810
- Aranen berezko hizkuntzari, 1889
- Aranen berezko nortasunaren funtsezko osagaia, 1887
- Aranen hizkuntza-identitatea, 1887
- Aranen kanpo-proiektzioa, 1915

- Aranentzat, 1914
 aranera, 1758, 1769, 1779, 1806,
 1807, 1808, 1815, 1816, 1842, 1880,
 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892,
 1893, 1894, 1896, 1897, 1898, 1899,
 1901, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914,
 1915, 1922, 1941, 1942
 Aranera, 1766, 1887, 1891, 1893,
 1895, 1896, 1911, 1912
 Aranera aitortzea eta babestea,
 1766
 aranera aldaera, 1898, 1899
 aranera aldaeran, 1890, 1899
 aranera erabiltzeko eta araneraren
 artatuak izateko duten eskubidea,
 1893
 aranera erabiltzeko eta eskubidea,
 1913
 aranera zaindu eta normalizatzeari
 buruzko legeria, 1782
 aranerak, 1808
 Aranerako araubide berezia, 1850
 Aranerako irratsaiok eta telebista-
 saioak, 1898
 Aranerarako, 1815
 aranerarekiko, 1888
 araneraren, 1764, 1766, 1772, 1887,
 1888, 1889, 1890, 1893, 1894, 1895,
 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902
 Araneraren, 1815, 1888, 1890, 1897
 araneraren aldaeran, 1894
 Araneraren arauketak, 1888
 araneraren erabilera, 1764, 1807,
 1890, 1899, 1900, 1902
 araneraren erabilera eta ikaskuntza,
 1943
 araneraren erabilera normala, 1899
 araneraren erabileraren, 1766
 araneraren errealitate sozial eta
 demografikoak, 1889
 araneraren estatutu juridiko
 indartua, 1888
 araneraren ezagutza, 1895, 1898
 Araneraren ezagutza, 1890
 araneraren ezagutza eta praktika,
 1899
 araneraren ezagutzak, 1898
 araneraren ezagutza-maila, 1860
 araneraren ezaugarri bereizgarriak,
 1942
 araneraren hizkuntza-eskubide, 1888
 araneraren hizkuntza-normalizazioari
 buruzko arauak, 1901
 Araneraren inguruko eskubideak,
 1815
 araneraren inguruko hizkuntza-
 politiken finantzaketa, 1915
 Araneraren irakaskuntzak, 1897
 araneraren ofizialtasun
 lurralderatua, 1888
 araneraren prestakuntza ez-
 arauturako programak, 1897
 araneraren sustapenari buruzko
 arauak, 1782
 araneraren zenbait hizkuntza-
 eskubide, 1911
 aranerari, 1808, 1888
 araneraz, 1759, 1772, 1815, 1818,
 1893, 1894, 1895, 1897, 1898, 1899,
 1913
 Araneraz, 1762, 1895
 Araneraz emandako administrazio-
 egintzek eta xedapen orokorrek,
 1913
 araneraz jakitea, 1893
 araneraz jakiteko eta aranera
 erabiltzeko eskubidea, 1913
 aranerazko, 1896
 Aranerazko bertsioak, 1895
 aranerazko era arauemaile zuzena,
 1896
 aranés, 1813, 1889
 Arango, 1764, 1766, 1769, 1770,
 1771, 1772, 1778, 1779, 1815, 1827,
 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892,
 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898,
 1899, 1900, 1901, 1902
 Arango administrazio eta
 instituzioek, 1890
 Arango aldaeran, 1876
 Arango aldarrikapenaren
 egokitasuna, 1911
 Arango araubide berezia, 1912
 Arango araubide berezia arautzen
 duen legeak, 1850
 Arango Araubide Bereziari, 1911
 Arango autogobernuko instituzio
 historikoak, 1911
 Arango berezitasun historikoa,
 politikoa, kulturala eta linguistikoa,
 1915
 Arango berezko aniztasuna, 1890

- Arango berezko antolaketa
instituzionalaren esparru berria,
1912
- Arango berezko hizkuntza, 1843,
1891, 1892, 1893, 1894, 1896, 1899,
1900, 1911, 1941
- Arango berezko hizkuntza erabiltzen
duten enpresa, establezimendu
edo erakunde pribatuentzat, 1900
- Arango berezko hizkuntzan, 1895
- Arango berezko hizkuntzaren, 1894,
1899
- Arango berezko hizkuntzaren
erabilera, 1896, 1900, 1913, 1941
- Arango berezko hizkuntzaren
erabilera ofiziala, 1889
- Arango berezko hizkuntzaren
normalizazioa, 1902
- Arango berezko hizkuntzaren
ofizialtasunaren, 1888, 1889
- Arango berezko hizkuntzaren
sustapenean, 1901
- Arango berezko hizkuntzarentzat,
1911
- Arango berezko hizkuntzari, 1891,
1892
- Arango berezko komunikazio-
hizkuntza, 1887
- Arango berezko okzitaniararen, 1888
- Arango bide publikoko
publizitatean, 1900
- Arango eremuan, 1893
- Arango erkidegoak, 1911
- Arango erkidegoaren berezko
hizkuntzaren ofizialtasunari, 1911
- Arango erregimen berezia, 1888
- Arango erregistroen bulegoetan,
1895
- Arango erregistroetako bulegoek,
1895
- Arango eskubide historiko eta
linguistikoaren lehenengo
aitorpena, 1911
- Arango Generalitatean, 1890
- Arango Haranaren araubide
bereziari buruzko uztailaren 13ko
16/1990 Legeak, 1766
- Arango haranean, 1807, 1808, 1809
- Arango Haranean, 1764, 1889
- Arango Haraneko araneraren
irakaskuntza eta erabilera aitortu,
babestu eta sustatzen, 1764
- Arango Haraneko araubide
bereziari buruzko uztailaren 13ko
16/1990 Legea, 1764
- Arango Haraneko Araubide
Bereziari buruzko uztailaren 13ko
16/1990 Legearen, 1902
- Arango haraneko barne-antolaketa
administratiboaren berezitasun
historikoak, 1911
- Arango Haraneko berezko*
okzitaniararen aldaera, 1766
- Arango Haraneko erregimen
bereziari buruzko uztailaren 13ko
16/1990 Legeak, 1888
- Arango Haraneko erregimen
politiko-administratibo berezi, 1887
- Arango haraneko mugapean, 1809
- Arango Haraneko toki-
erakundeetan, 1779
- Arango Haranerako, 1771, 1772
- Arango haur-irakaskuntzaren
komunikazio-hizkuntza eta ohiko
irakaskuntza-hizkuntza, 1896
- Arango helduen hezkuntza
iraunkorren, 1897
- Arango herria, 1891
- Arango herritarrek, 1815, 1888
- Arango herritarren, 1891
- Arango hezkuntza-zentroetarako,
1843
- Arango hizkuntza, 1770, 1889
- Arango hizkuntza eta kultura
okzitaniarrak, 1785
- Arango hizkuntza-araudiari, 1770
- Arango hizkuntza-berezitasuna, 1942
- Arango hizkuntza-errealitatearekin,
1890
- Arango hizkuntzan eta kulturean,
1914
- Arango instituzio*, 1892
- Arango instituzio eta administrazio
publikoekiko, 1892
- Arango instituzioekiko, 1894
- Arango irakaskuntza-zentroen
hizkuntza-araubideari, 1850
- Arango irakaskuntza-zentroetako
hizkuntza-araubidea, 1842
- Arango irakaskuntza-zentroetako
hizkuntza-proiektuek, 1843
- Arango irakaskuntza-zentroetako

- irakasleen eta gainerako langileen hizkuntza-gaitasunari buruzko aipamenak, 1843
- Arango irakaskuntza-zentroetako ohiko irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza, 1896
- Arango irakaskuntza-zentroetan, 1842, 1890, 1897, 1912
- Arango izen eta abizenei, 1770
- Arango Justizia Administrazioako langile judizialen eta zerbitzuko langileen lanpostuak, 1895
- Arango Kontseilu Nagusiak, 1860, 1912, 1914
- Arango Kontseilu Nagusiaren eskumenak, 1860
- Arango Kontseilu Nagusiaren harremanak, 1915
- Arango Kontseilu Nagusiari, 1850, 1914
- Arango kultura-jardueretan eta - ekipamenduetan, 1890
- Arango kultura-ondarearen elementu, 1911
- Arango lehen eta bigarren hezkuntzetan, 1896
- Arango lurralde osoko berezko hizkuntza, 1889
- Arango lurraldea, 1901
- Arango lurraldean, 1912, 1914
- Arango lurralde-eremuan, 1880
- Arango lurraldetik, 1901
- Arango mugapean, 1898
- Arango okzitaniar errealitate nazionala, 1911
- Arango okzitanieraz adierazitako zirkuituetan, 1785
- Arango ospitaleak, adinekoentzako egoitza-etxeak, aterpetxeak edo kultura- eta aisialdi-zentroak, 1900
- Arango sistema instituzional tradizionala, 1911
- Arango toki-erakundeek, 1899, 1900
- Arango toki-erakundeetako, 1893
- Arango toponimia, 1914
- Arango toponimoek, 1896
- Arango toponimoen defentsa juridiko eta prozesalaren gaineko eskumena, 1914
- Arango udalei, 1896
- Arango udalerrien izendapenaren zehaztapena, 1896
- Arani, 1895, 1901, 1912
- Arani bakarrik eragiten dioten arauak, xedapenak eta egintzak, 1818
- araren erabileraren normalizazioari, 752
- ARARTEKOa, 696
- ARARTEKOA, 696
- arau, 153, 507, 543, 664, 690, 691, 701, 729, 732, 733, 734, 736, 751, 753, 763, 830, 833, 834, 940, 952, 1212, 1888, 1901, 2022
- arau autonomikoek, 427, 428
- arau bereziak, 1571
- arau erkideak, 727, 1946
- arau espezifikoak, 2171
- arau estatalak, 2022
- arau gardenok, 2126
- arau gorena, 519
- arau juridikoak, 314
- arau organikoak, 691
- arau organikoek, 690
- arau orokorrak, 375, 650
- arau orokorren, 1901
- arau orokorren esparruan, 1901
- arau profesionalak, 2204, 2205, 2206
- arau profesionalekin, 2213
- arau profesionalen, 2220, 2221
- arau substantiboak, 1635
- arau tekniko eta metodologikoak, 137
- arau teknikoak, 736, 1070, 1673
- Arau teknikoak, 1673
- araua, 715
- arauak, 671, 682, 690, 727, 948, 960, 1779, 2055, 2124, 2125, 2126, 2356
- Arauak, 661, 1766
- arauaren, 830
- ARAUAREN, 806
- arabide, 432, 495, 666, 670, 688, 693, 757, 828, 934, 959, 1127, 1676, 1742, 1764, 1766, 1771, 1805, 1813, 1887, 1888, 1889, 1901, 2350
- Araubide, 666, 754, 1902
- arabide berezia, 666, 1850
- Araubide bereziak, 2253
- arabide berezian, 1901
- Araubide Bereziari, 1911
- Araubide bereziko hizkuntza- irakaskuntzak, 1731

- Araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzak sailkatzeko probetan, 1730
- araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzen oinarritzko mailaren ziurtagiria, 1730, 1731
- araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzetan, 1730
- Araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzetan onartua izateko eskabidea, 1730
- Araubide bereziko hizkuntzen irakaskuntzak, 1441
- araubide bereziko hizkuntzen irakaskuntzen antolamendua, 1051
- araubide bereziko hizkuntzen irakaskuntzetako maila, 934
- araubide bereziko irakaskuntza, 432, 1771
- Araubide bereziko irakaskuntzak, 1711, 1828, 1845
- araubide bereziko irakaskuntza-zentroetan, 1771
- araubide bereziko irakaskuntzetan, 2052
- araubide bereziko irakaskuntzetarako, 1840
- araubide ekonomikoa, 688, 833
- Araubide ekonomikoa, 778, 2035
- Araubide ekonomikoa eta langileena, 353
- araubide ekonomikoaz, 693
- araubide ekonomiko-finantzarioa, 693
- araubide erkidea eta espezifikoa, 1682
- Araubide erkideko funtzionamendua, 2026
- Araubide espezifikoak, 1701
- araubide iragankor, 1704
- araubide iragankorra, 459, 471, 1358
- araubide juridiko berezi, 1813, 1912
- araubide juridikoa, 421, 509, 683, 699, 828, 1035, 1127, 1128, 1130, 1195, 1519, 1533, 1544, 1683, 1791, 1810, 1888, 2016, 2037
- Araubide juridikoa, 502, 559, 1600, 2227
- Araubide Juridikoa, 2312
- araubide juridikoaren, 411, 670, 774, 1676
- araubide juridikoaren berezitasunak, 1912
- araubide juridikoaren erregulazioa, 1676
- Araubide Juridikoari, 682, 1249
- araubide juridikora, 1889
- Araubide orokor osoaren, 2138
- araubide orokorra, 539, 757
- Araubide orokorra, 754, 1684
- Araubide orokorreko irakaskuntzak, 1844
- araubide orokorreko irakaskuntzak,, 1201
- araubide orokorrekoak. *Ikus* irakaskuntzak
- araubidea, 661, 685, 690, 693, 694, 715, 727, 733, 754, 788, 939, 1195, 1196, 1273, 1492, 1541, 1702, 1805, 1807, 1872, 1967, 2075, 2132, 2344
- araubideak, 1195, 1888, 2308
- araubidean, 422, 1330, 1515, 1848, 1928
- araubidearekin, 1878
- araubidearen, 528, 671, 1286, 1383, 1486, 1543, 1808
- araubideren, 2350
- arau-bilduma, 710
- araudi, 459, 465, 469, 693, 729, 930, 1023, 1058, 1068, 1081, 1164, 1323, 1443, 1532, 1567, 1579, 1680, 1725, 1747, 1748, 1755, 1764, 1768, 1777, 1791, 1817, 1853, 1889, 1896, 1975, 1988, 2005, 2006, 2010, 2015
- Araudi, 959
- araudi bereziaren, 693
- araudi erregulatzailleak, 775, 1996
- araudi erregulatzaillean, 442
- araudi espezifikoaren, 1768
- Araudi estatala, 1070
- araudi estatalean, 1070, 1975
- araudi ofiziala, 2010
- araudi orokorrarekin, 1854
- araudi orokorraren, 1817, 1896
- araudi orokorrean, 1896
- araudi sektorialaren, 1764
- araudi sektorialean, 1705
- araudi sektorialen, 1869
- araudi substantibora, 1801
- araudia, 422, 661, 692, 736, 756, 929, 930, 949, 1082, 1275, 1296, 1385,

- 1545, 1612, 1643, 1747, 1748, 1785,
1819, 1853, 1871, 1902, 2008, 2009,
2042, 2053
Araudia, 537, 1902
araudiak, 460, 483, 729, 787, 1080,
1286, 1392, 1401, 1508, 1749, 1756,
1760, 1777, 1787, 1795, 1798, 1800,
1804, 1805, 1807, 1833, 1858, 1866,
1873, 1881, 1897, 1906, 1922
araudi-aldaketak, 819
araudian, 410, 417, 418, 433, 434,
435, 483, 484, 727, 753, 760, 766,
806, 820, 965, 966, 969, 970, 1076,
1121, 1233, 1304, 1389, 1445, 1449,
1557, 1572, 1606, 1631, 1682, 1800,
1853, 1884, 1904, 2073, 2074
araudiarekin, 965
araudiaren, 438, 442, 463, 467, 516,
711, 753, 947, 953, 1063, 1265,
1327, 1392, 1401, 1511, 1518, 1719,
1747, 1748, 1794, 1853, 1867, 1874,
1892, 1893, 1896, 1913, 2008, 2028,
2077
araudiari, 929, 930
araudun kontratuak, 1880
arau-edukia, 1296
arauei, 779
arau-ekintzak, 1299
arauen bertsiorako irispide
telematikoa, 1818
arau-eremuan, 952
arau-esparru, 810
arau-esparru orokor, 1104
arau-esparrua, 237, 1871, 1873, 2041
arau-esparruak, 1883
arau-esparruaren, 1212
arauetan, 730, 731, 755, 835, 837,
943, 948
arau-formulazioak, 701
arau-garapena, 1474
Arau-garapena, 1070
araugintza, 1866
Araugintza osagarria, 1869
araugintza-ahalak, 1320
Araugintza-ebaluazioa, 863
Araugintza-ekimena, 879
araugintza-eragiketaren oinarria,
1298
araugintza-garapena, 1058
araugintza-garapenak, 753
araugintzako aurrekari, 698
Araugintza-prozedura, 1320
araugintzarako eta parte-hartze
sozialerako organoak, 1869
araugintzarako eta parte-hartze
sozialerako organoei, 1866
Araugintza-teknikako jarraibideak,
1395
araugintza-xedapenek, 664
arau-hausle, 733, 763
arau-hausle adingabeei, 763
arau-hausle adingabeek, 763
arau-hauslea, 733
arau-hausleak, 2159
arau-hauslearen, 733
arau-hausleari, 2160, 2333
arau-hauste, 733, 2259, 2262, 2274,
2278, 2335, 2386
Arau-hauste, 733
arau-hauste administratibo oso
astunak, 1084
arau-hauste administratiboak, 907
arau-hauste arin, 733
arau-hauste arina, 1782
arau-hauste arinak, 1363, 1877
Arau-hauste arinak, 732, 733
Arau-hauste arinek, 734
Arau-hauste arinengatik, 735
arau-hauste arinengatiko isunak eta
astunengatiko, 734
arau-hauste astunak, 1363
Arau-hauste astunak, 733, 1154,
1447, 1539
Arau-hauste astunek, 734
Arau-hauste astunengatik, 735
arau-hauste astunengatiko, 734
Arau-hauste astunetan, 733
arau-hauste astuntzat, 1612
arau-hauste oso astunak, 1200,
1261, 1363, 1457, 1492, 1560, 1661,
1663, 1877
Arau-hauste oso astunak, 507, 733,
1041, 1054, 1084, 1129, 1154, 1159,
1200, 1261, 1447, 1492, 1661
arau-hauste oso astunak dira, 1041,
1492, 1560
Arau-hauste oso astunek, 734
Arau-hauste oso astunengatik, 734
arau-hauste oso astunengatikoak,
734
arau-hauste oso astuntzat, 563
Arau-hauste oso astuntzat, 1184,

- 1649
 arau-haustea, 507, 734, 1881, 1932, 2165, 2333
 arau-hausteak, 394, 732, 734, 1392, 1509, 1877, 1881, 2335, 2336
 Arau-hausteak, 490, 732, 734, 1041, 1054, 1084, 1154, 1159, 1200, 1261, 1273, 1287, 1369, 1392, 1447, 1539, 1877, 1881
 arau-hausteak ikertzeko eta egiaztatzeko ahala, 2173
 arau-haustearen, 733
 arau-hausteei, 2257
 arau-hausteek, 734
 arau-hausteekin, 2277
 Arau-hausteen gaineko erantzukizuna, 1292
 Arau-hausteen tipifikazioa, 1881
 arau-hausteok, 1539
 Arau-indargabetzea, 1051, 2054
 Arau-inpaktuaren azterketaren memoria, 1320
 Arau-inpaktuaren azterketaren memoriak, 1320
 arau-irizpide, 1483
 arauketa, 1762, 1888
 arauketak, 1888
 arau-multzo, 1641
 arau-multzo koherentea, 1839
 araupeko kontratuak, 744
 arau-planteamenduak, 1297
 araren, 835
 arau-testu, 1566
 arautuko, 677, 774, 785
 Araututako artikulua, 91
 Araututako izurria, 92
 araututako merkataritza-praktikak, 2171
 arautze kontsolidatua, 2009
 arautzen, 673, 679, 814
 arau-zehaztapenak, 1298
 arauzko zerbitzu-betebeharren periodikotasuna, 2148
 arauzkotasuna, 2167
 arazo, 77, 148
 arazo hartuak, 2213
 arazo hartuei, 2213
 arazo sentsorial edo psikoafektiborik, 2153
 arazoak, 175, 663, 687, 824, 2149
 arazoei, 172, 2378
 arazoen, 2377
 arazoen eta urritasunen jatorria, izaera edo larritasuna, 81
 arazoen tratamendua, 2213
 arazoetan, 663
 arbasoak, 1929
 Arbasoen hizkuntzan, 523
 arbasoen ondare, 1103
 arbel bisigodoak, 1595
 arbitraje, 419, 1767
 arbitraje politikoa, 315
 arbitrajea, 419
 Arbitrajea, 965, 2233
 arbitrajearekin, 459
 arbitrajearen arlokoak diren arbitraje-laudoen onespren eta betearazpena, 2233
 arbitrajeari, 470
 Arbitrajeari, 419
 Arbitrajeari buruzko abenduaren 5eko 36/1988 Legea, 419
 arbitraje-azitegiei, 1767
 arbitraje-batzordea, 1070
 Arbitraje-jarduketak, 419
 Arbitrajeko hizkuntza, 419
 arbitrajeko hizkuntza edo hizkuntzak, 419
 arbitrajeko hizkuntzan, 420
 arbitrajeko teknika, 419
 arbitraje-konbentzioa, 2233
 arbitraje-laudo, 2327
 Arbitraje-laudoa, 2233, 2234
 arbitraje-laudoaren kopiari, 2234
 Arbitraje-laudoari, 2234
 arbitraje-laudoen onespren eta betearazpena, 2233
 arbitraje-prozeduran, 420
 arbitraje-sistema, 1058
 Arbitraje-sistema, 1070
 Arbitraje-sistemaren, 1070
 arbitro, 2256
 arbitroei, 419
 Arbitroek, 420
 arbitroen, 420
 ardatz, 1531, 1844, 2341, 2375
ardatz nagusi, 139, 149
 ardatza, 2309, 2318
 ardatzak, 1619
 ardatz-giltzarri, 2309
 ardoak, 1036
 ardoaren benetako jatorria, 1036

- Ardoari, 1612
Ardoen jatorriaren eta kalitatearen babesa, 1036
ardogintzako araudia, 1612
ardogintzako kontsumitzaileen eta ekoizleen interes legitimoak, 1612
ardura, 297, 363, 560, 669, 765, 1134, 1748, 1812, 1899, 2114, 2115, 2132, 2143, 2146, 2213, 2220, 2228, 2231, 2242, 2250, 2251, 2253, 2254, 2285, 2296, 2306, 2335, 2358, 2368, 2390, 2396
ardura duen ministerioak, 2203
ardura duen ministerioaren erabaki, 2202, 2204, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2221, 2222, 2223
ardura duen ministroak, 2203, 2205
ardura duen ministroaren erabaki, 2203, 2204, 2205, 2220
ardura duen ministroaren onespenez, 2203
arduradun, 1580, 2134, 2196, 2250
Arduradun, 1817
Arduradun artistikoen, arduradun teknikoen eta edukien arduradunen, 1280
arduradun den enpresari, 1537
arduradun politikoaren agerpen publikoei, 2007
arduradunak, 496, 1292, 1580, 1817, 2230, 2317
Arduradunak, 496, 497, 1580
arduradunei, 2316
arduradunek, 690, 1029, 1528, 1857, 2180, 2314, 2323
arduradunen, 2313, 2318
arduradunen arteko konbentzioak, 2318
arduradunen eta profesionalen integrazioari, 1857
arduraldi, 741
arduraldi berezia, 1316
arduraldi osoko aldiak, 741
arduraldia, 1704
ardurapeko familiartekoei, 2328
ardurapeko seme-alabentzat, 2328
arduratuko, 783, 2293
areagotu, 215
arestiko iragana, 1823
areto, 1491, 2113
aretoa, 1875
aretoak ustiatzen dituzten enpresa erakusleen jarduerari, 1872
argazkilari, 2251
argia, 798
argiak, 1314, 1905
argiak eta ulergarriak diren arau eta prozedurak, 940
argibide, 1880, 2102
Argibide pedagogikoak, 2293
argibideak, 2102, 2197
argibide-liburu, 2157, 2158
argi-errotuluak, 1314, 1416, 1905
argi-seinaleak, 1416, 1905
Argitaletxeak, 2019
argitaletxeek egindako ekoizpena, 2019
argitaletxeekin, 1507
argitalpen, 687, 924, 1039, 1132, 1192, 1234, 1506, 2292, 2335
Argitalpen, 1833
argitalpen eleaniztunak, 1736
argitalpen elebiduna, 1990
argitalpen- eta ikus-entzunezko ekoizpenaz, 1192
argitalpen- eta irakurketa-lan onenei, 1508
argitalpen eta programazioetarako irispidea, 1132
argitalpen gomendagarriko beste lan batzuk, 1507
argitalpen ofizialak, 1131
Argitalpen ofizialak, 1136, 1895
Argitalpen, inprimaki, eredu, liburuxka edo iragarki instituzionalak, 1190
argitalpena, 111, 542, 688, 1137, 1190, 1276, 1507, 1760, 2286
argitalpenak, 99, 417, 687, 761, 1134, 1253, 1294, 1316, 1665, 1740, 1787, 1833, 2007
Argitalpenak, 417, 761, 1190
argitalpenaren eduki bera, 111
argitalpenaren hizkuntza, 110
argitalpenaren tasa normalerako, 1787
argitalpenaren zenbakia, 1509
argitalpenari, 157
argitalpen-arloak, 687
Argitalpen-baldintzak, 385
argitalpen-berrikuntzak, 1507

- argitalpen-berrikuntzen presentzia, 1508
- argitalpenean, 1508
- argitalpen-ekoizpen, 2018
- argitalpen-ekoizpena, 1234, 1507
- argitalpen-ekoizpenaren, 1509
- argitalpenen, 685, 1316
- argitalpenen eskalakoa, 1316
- argitalpenen eta tiraden ugaritzeak, 1735
- Argitalpenen kontrola, 1509
- argitalpenen prezio publikoa, 1760
- argitalpenetako zuzendari edo arduradunek, 2180
- argitalpenetan, 783
- argitalpenetarako, 1192
- argitalpenetik, 1787
- Argitalpenetik, 1787
- argitalpen-funts, 1549
- Argitalpen-funtsa, 1548
- argitalpen-hizkuntza, 1818
- Argitalpen-hizkuntza, 406
- argitalpen-jardueraren, 1507
- argitalpen-mota, 1507
- argitalpen-produktu berrien esparruko ekimen irmoak, 2309
- argitalpen-sektorea, 1507
- argitalpen-tipologiaren, 1506
- argitaratu, 154, 681, 708, 780, 783, 927
- argitaratu ditzala finantzaketa lortzeko baldintzei buruzko orientabideak emanez, 213
- argitaratuko, 705
- argitaratutako, 208
- argitaratzaile pribatuekin, 1507
- argitaratzaileak, 109
- Argitaratzaileak, 1507
- argitaratzailearen izena eta helbidea, 1509
- argitaratzaileari, 101, 108, 109
- argitaratzaileekin, 1506, 1507
- Argitaratze-jarduera publikoa, 1507
- argitaratzeko, 673
- argitasuna, 1566, 2083
- argiztapen, 963
- argiztapena, 1413, 1555
- argiztapen-baldintza egokiak, 1067
- argiztapen-teknikari, 2251
- ariketa, 2039
- ariketa fisikoak, 1223, 1456, 1560, 1631
- ariketak, 1223, 1456, 1560, 1631, 2074
- ariketen enuntziatuak, 2074
- ariketen enuntziatuak hizkuntza berean jasotzeko eskubidea, 1559
- ariketetan, 1559
- arinak, 732, 733
- aritmetika, 2376
- arkeologia, 828
- arkeologiari, 2225, 2392
- arketipo estereotipaturik, 1627
- arkitekto, 442, 720
- arkitektoa, 788
- arkitekto-dekoratzaile, 2250
- Arkitektoen Elkargoko, 735
- Arkitektoen, Aparejadore eta Arkitekto Teknikoen eta Bide, Ubide eta Portu Ingeniarrien elkargoak, 735
- arkitektura, 520, 729, 828
- Arkitektura- eta kultura-ondarearen aniztasuna, 2155
- arkitektura industrialeko elementuak, 1430
- Arkitektura-eskolak, 2155
- arkitektura-eskoletan, 2155
- arkitektura-ezaugarri, 820
- arkitekturako goi-mailako eskola nazionalak, 2155
- arkitektura-oztopoak, 729
- Arkitektura-oztopoak, 1413, 1416, 1555
- arkitekturaren, hirigintzaren, lurralde-plangintzaren eta paisaia-jardueren alorreko profesionalak, 2155
- Arkitekturari dagozkion goi-mailako ikasketen eremuan, 2155
- arlotan, 349, 391, 438, 482, 690, 735, 752, 759, 769, 801, 822, 934, 947, 959, 1058, 1068, 1131, 1435, 1632, 1762, 1764, 1815, 1899, 2008
- Arlo, 1165
- arlo akademikoen eta pedagogikoen, 690
- arlo edo curriculum gaietako, 934
- arlo edo ikasgai, 1046
- arlo edo ikasgai ez-linguistiko kurrikular, 2044
- Arlo edo ikasgai instrumentalak, 1046

- arlo edo ikasgai instrumentalei, 1046
 arlo ekonomikoa, 769, 846
 arlo ekonomiko-finantzarioan nahiz kudeaketan, 778
 arlo ez-linguistikoak, 2051
 arlo ez-linguistikoetan aldi baterako atzerriko hizkuntzan benetan irakasten dutenek, 1686
 arlo funtzional bereko lanpostuetan izandako esperientzia, 1456
 arlo honetan bideratutako ekimenak aplika, 182
 Arlo honetan egindako ahaleginekin, 170
 Arlo honetan eskumena duen administrazio publikoak, 1829
 arlo horretan beharrezkoak diren neurriak, 172
 arlo horretan boterea edo eginkizunen bat duten neurrian, 300, 366
 arlo horretan eskumena duen sailaren, 2019
 arlo horretan eskumena duen zuzendaritza-zentroaren, 1541
 arlo horretan eskumena duten sailen, 1799
 arlo horretan eskumena, boterea edo egitekoa duten neurrian, 301, 367
 Arlo instituzionalean, 1890
 arlo instrumentalak, 1440
 Arlo instrumentalak, 1440
 Arlo korrekzionalari, 2265
 arlo penaleko jurisdikzio-organoen, 2360
 arlo politikoan, 1762
 arlo profesionalean, 825
 arlo profesionalean edo enpresarialean, 826
 arlo publiko eta pribatu, 460, 1059
 arlo publiko eta pribatuetan, 459, 464, 1058, 1064
 arlo sozial eta ekonomiko, 2387
 arlo sozial eta soziolinguistikoan, 1762
 arlo soziala, 770, 846
 arlo sozioekonomikoan, 1899
 arlo teknologikoan, 1762
 arlo zibilean, 391
 arlo zibileko eta arlo penaleko jurisdikzio-organoen, 2360
 Arlo Zibileko Nazioarteko Lankidetzaren Juridikoari, 537
 arloak, 1625, 2044, 2051, 2053
 arloan, 383, 405, 479, 483, 508, 661, 682, 712, 716, 717, 729, 735, 751, 760, 828, 830, 930, 946, 965, 1028, 1062, 1064, 1066, 1067, 1070, 1072, 1073, 1076, 1082, 1086, 1135, 1140, 1145, 1149, 1150, 1152, 1157, 1160, 1162, 1197, 1199, 1227, 1234, 1246, 1252, 1255, 1260, 1274, 1286, 1292, 1293, 1294, 1297, 1304, 1309, 1311, 1315, 1383, 1391, 1398, 1433, 1442, 1444, 1445, 1464, 1486, 1499, 1505, 1537, 1540, 1541, 1543, 1544, 1548, 1549, 1572, 1581, 1582, 1603, 1611, 1617, 1619, 1621, 1622, 1624, 1625, 1626, 1636, 1641, 1643, 1653, 1662, 1673, 1674, 1704, 1706, 1721, 1722, 1723, 1727, 1745, 1780, 1785, 1789, 1796, 1798, 1800, 1830, 1831, 1836, 1838, 1850, 1866, 1868, 1869, 1870, 1879, 1881, 1883, 1886, 1907, 1912, 1914, 1919, 1920, 1923, 1930, 1946, 1964, 1965, 1967, 1988, 2005, 2019, 2028, 2046, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2058, 2072, 2077
 Arloan eskumena duten administrazioek, 1800
 arloarekiko, 1890
 Arloaren koordinazioa, 1050
 arloei, 1710
 arloetako, 947, 1620
 arloetan, 295, 361, 472
 arloetan eskudunak diren sailak ordezkatzeko dituzten bost kide, 776
 arloetan eskudunak diren sailak ordezkatzeko dituzten hiru kide, 777
 arloko, 393, 439, 495, 557, 732, 822, 834, 929, 938, 943, 944, 946, 957, 964, 965, 1062, 1066, 1070, 1079, 1086, 1091, 1126, 1131, 1142, 1151, 1163, 1193, 1204, 1238, 1260, 1284, 1291, 1298, 1303, 1304, 1308, 1323, 1382, 1388, 1392, 1397, 1402, 1448, 1451, 1461, 1464, 1499, 1509, 1526, 1542, 1543, 1548, 1552, 1559, 1575, 1579, 1581, 1582, 1583, 1603, 1612, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625,

- 1652, 1704, 1707, 1710, 1716, 1720,
1722, 1723, 1733, 1812, 1814, 1816,
1817, 1839, 1842, 1843, 1853, 1857,
1865, 1868, 1881, 1901, 1920, 1975,
1988, 1989, 2008, 2011, 2013, 2018,
2052
arloko edo ikasgaiko eskolak, 1619
arloko eskolak, 439
arloko jurisdikzio-organoaren, 2206
arlokoak, 724
arlotan, 756, 767
armadore, 2134
Armadore, 2134
armadore eta marinel interesdunen
ordezkari, 2134, 2362
armadoreak, 2130, 2131
Armadoreak, 2130
armadoreen erantzukizunak, 2131
armen markak, modelook eta serie-
zenbakiak, 2130
arnasa luzeko ahalegina, 213
Arrakala digitala, 907
arrakasta, 2007, 2378, 2390
arrakastarako, 2375
arrakasta-tasari, 2376
Arrantzaleen Kofradiei, 739
Arrantzaleen kofradiek, 739
Arrantza-ontziez bestelako
armadoreen erantzukizunak, 2131
Arrantza-sektorearen, 400
Arrantza-sektoreko agenteak, 400
arrastoetan, 523
arraza, 50, 51, 56, 57, 59, 66, 67, 69,
70, 71, 72, 76, 77, 79, 80, 81, 82, 83,
84, 91, 105, 115, 116, 117, 119, 126,
147, 184, 223, 225, 238, 242, 278,
285, 345, 377, 380, 398, 399, 488,
544, 546, 584, 593, 596, 626, 632,
634, 636, 702, 755, 759, 760, 761,
762, 763, 765, 766, 805, 843, 848,
887, 896, 943, 952, 953, 957, 966,
990, 1054, 1129, 1146, 1158, 1184,
1186, 1199, 1200, 1214, 1223, 1259,
1261, 1273, 1287, 1321, 1322, 1342,
1354, 1370, 1380, 1400, 1404, 1454,
1457, 1492, 1511, 1512, 1513, 1514,
1523, 1532, 1553, 1560, 1583, 1645,
1649, 1661, 1663, 1715, 1726, 1729,
1749, 1755, 1756, 1844, 1861, 1929,
1930, 1972, 2070, 2075, 2174, 2255,
2270, 2271, 2279, 2281, 2337, 2369
Arraza, 968, 1700
arraza edo erlijio jakin bateko kide,
2174, 2255, 2369
arraza- edo etnia-jatorria, 399, 451,
544, 547, 597, 629, 630, 631, 634,
636, 644, 1273, 1287, 1405, 1553,
1633, 1646, 2070, 2075
arraza- edo etnia-jatorriari, 1930
arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-
arrazoiak, 51
arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-
bereizketarik, 116
Arraza-berdintasunari buruzko
Zuzentaraua, 223, 227, 238, 242,
249
arraza-edo etnia-jatorria, 1632, 1646
arrazagatik, 1026, 1198, 1204, 1249
arrazakeria, 126, 1016, 1261, 1354,
1363
Arrazakeria, Xenofobia,
Antisemitismo eta Intolerantziaren
aurkako Borrokari buruzko
Adierazpen eta Ekintza-plana, 320
arrazaren edo etniaren jatorria, 452,
507
arrazionalizazioa, 1471
arrazionaltasuna, 1566, 2074
arrazoi, 148, 341, 436, 668, 673, 694,
755, 761, 762, 952, 1675, 1892,
2174, 2259, 2270, 2271, 2279, 2281,
2340, 2369
arrazoi artistikoengatik, 2241
arrazoi bakarra, 151, 158
arrazoi fisiko, sozial edo
kulturalengatik, 1504
arrazoi gaindiezinengatik, 2267, 2340
arrazoi historikoak, 694
arrazoi ideologikoengatik, 1823
arrazoi justifikagarririk gabe, 302, 368
Arrazoi kultural eta zibikoak, 1839
arrazoi kultural, sozial edo
ekonomikoengatik, 436, 1712
arrazoi sozialengatik, 1823
arrazoia, 805, 2328
arrazoia, 397, 452, 507, 537, 706,
754, 1033, 1390, 1819, 1835, 1861,
1914, 1929, 2015, 2260, 2282
arrazoibide, 456
arrazoiei, 2314
arrazoiengatik, 666, 953
arrazoietako, 660, 665

- arrazoiketa logiko-matematikoan, 1619
 arrazoiketa matematikoarekin, 1046
 arrazoirengatik, 660, 741
 arrazoirik, 56, 57
 Arrazoirik, 57
 arrazoizko doikuntza, 220, 221
 Arrazoizko doikuntza, 1061
 arrazoizko doikuntzak, 565
 arrazoizko egokitzapenak, 219, 220, 222, 1412, 1416
 Arrazoizko egokitzapenak, 998, 1416
 arrazoizko plangintza, 689
 arrazoizko prezioa, 140
 arreta, 168, 173, 211, 213, 215, 488, 561, 625, 714, 759, 762, 763, 764, 770, 775, 786, 822, 825, 833, 846, 847, 940, 943, 947, 955, 960, 969, 1042, 1049, 1050, 1061, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1077, 1080, 1111, 1118, 1141, 1142, 1204, 1250, 1265, 1315, 1318, 1330, 1379, 1382, 1401, 1437, 1461, 1526, 1544, 1550, 1556, 1558, 1560, 1572, 1599, 1624, 1636, 1669, 1690, 1695, 1709, 1715, 1716, 1721, 1722, 1723, 1724, 1735, 1763, 1765, 1767, 1768, 1769, 1774, 1777, 1781, 1800, 1824, 1840, 1846, 1860, 1868, 1879, 1890, 1894, 1895, 1907, 1913, 1925, 1926, 1949, 1966, 2056, 2057, 2063, 2070, 2076, 2092
 Arreta, 488, 626
 arreta berezia, 136, 138, 168, 173, 188, 200, 211, 215, 216, 220, 241, 250, 252, 320, 350, 449, 488, 561, 594, 625, 775, 786, 825, 847, 864, 868, 947, 999, 1027, 1029, 1044, 1047, 1053, 1075, 1113, 1142, 1156, 1161, 1177, 1232, 1262, 1280, 1308, 1336, 1339, 1345, 1379, 1387, 1388, 1402, 1422, 1437, 1507, 1508, 1516, 1521, 1540, 1542, 1553, 1585, 1619, 1625, 1630, 1677, 1678, 1710, 1718, 1777, 1799, 1827, 1845, 1923, 1955, 1997, 2031, 2034, 2084
 Arreta berezia, 260, 574, 598, 1046, 1508, 1600, 1847, 1955, 2395
 arreta bereziari, 459
 Arreta egokia hartzeko eskubidea, 936
 arreta egokia jasotzeko eskubidea, 975
 Arreta egokirako eskubidea, 1249
 arreta ematea, 1029
 arreta emateko, 468
 arreta emateko betebeharra, 905
 arreta emateko prestakuntza espezifikoa, 461, 1061
 arreta emateko zerbitzuen, 464, 468, 1065, 1723
 arreta eraginkorra eta kalitatekoa, 1949
 arreta espezializatua, 457, 1056
 arreta espezifikoa, 2057
 arreta espezifikoa behar duten beste kolektibo batzuen, 1281
 arreta eta laguntza berezia, 203
 arreta integralari, 1204, 1656
 arreta jasotzea, 1763
 arreta jasotzeko eskubidea, 911
 arreta jendeari zuzenean emateko tokietara mugatzea, 1299
 arreta juridikoa, 955, 1408
 arreta linguistiko eta pedagogikoa, 1346
 arreta mediko eta psikologikoa, 602
 arreta medikoari, 1611, 1780
 arreta pertsonalean, 1307, 1918
 arreta publiko espezializatua, 1422
 arreta sozioedukatiboa, 763
 arreta-eremuak eta -egoerak, 2070
 arretagune, 520
 arretan, 819, 834, 1460, 1572, 1726, 1926
 arreta-ordutegiak, 509
 arretarako, 731, 955, 1894
 arretarako eta oneratzeko baliabideak, 955
 arretarako eta oneratzeko sareko, 955
 arretarako eta oneratzeko sareko baliabideen eta zerbitzuen katalogoa, 955
 Arretari, 1025, 1080
 arretari buruzko gidak eta eskuliburuak, 1459
 arreta-zerbitzu publikoak, 1820
 arreta-zerbitzua, 1820
 arreta-zerbitzuen irisgarritasuna, 2384
 arreta-zerbitzuen ordutegi, 2385
 arreta-zerbitzuetan, 1315

- arrisku, 762, 1391, 2102
arrisku- edo larrialdi-abisua, 1314, 1416, 1905
arrisku- eta babesgabetasun-egoeretan, 762
arrisku larrian, 563
arrisku larriko jarduketaren kasuan, 1617
arriskua, 2007
Arriskua, 909, 937, 1014, 1985
arriskuak, 1064, 1385, 1637
arriskuan, 215, 1391
Arriskuan dagoen eremua, 91
arriskuan dauden hizkuntzei modu eraginkorrean laguntzeko, 213
arriskuan dauden hizkuntzen bilakaeraren jarraipena, 214
arriskuan dauden hizkuntzen irakaskuntza, 213
Arriskuan dauden Munduko Hizkuntzen Atlasa, 208
Arriskuan dauden Munduko Hizkuntzen Atlasa osatzen laguntzeko beharra, 214
Arriskuan dauden Munduko Hizkuntzen Atlasean, 210
arriskuan dauden pertsonak, 1504
arriskuan izan, 211
Arriskubidea, 1985
arrisku-egoera, 761
arrisku-egoerak, 761
arriskuei, 2157
arriskuei buruzko ohartarazpenak, 1705
Arriskuen mapa, 938, 1015
arriskuez, 2127
arrisku-ezaugarrien kodea eta deskripzioa, 579
arrisku-kapitaleko erakundeak, 511, 512, 513
Arrisku-kapitaleko erakundeak, 512
arrisku-kapitalekoak. *Ikus* funtsa
arrisku-mailak, 1693
arrisku-piktograma, 580
arriskurik, 2157
artatzeko, 811
arte, 172, 431, 432, 440, 441, 660, 664, 666, 667, 698, 713, 716, 720, 741, 828, 1189, 1192, 1757, 1817, 1887
arte- edo zientzia-balioespenari, 667
arte eszenikoak, 1872
arte- eta arkitektura-lanak, 158
arte- eta hizkuntza-irakaskuntzak ematen dituzten zentro publikoetan, 1050
arte- eta hizkuntza-irakaskuntzetan, 1624
arte- eta hizkuntza-irakaskuntzetarako irispidea, 1618
arte eta literaturako sorkuntza, 192
arte eta literaturako sorkuntzan, ikus-entzunezkoen sektorea barnean hartuta, 196
arte grafikoek, 1509
arte grafikoetako profesionalak, 1506
arte plastikoaren eta diseinuaren, 720
arte plastikoetako eta diseinuko irakasleen, 442
arte plastikoetako eta diseinuko katedradunen, 441, 442
arte plastikoetako eta diseinuko tailerreko maisu-maistren kidegoak, 789
arte tradizionalak eta herrikoiak, 520
arte-, hizkuntza- eta kirol-irakaskuntzak, 1436
arte-, kirol- eta hizkuntza-irakaskuntzetarako moduluak, 1443
artea, 1549, 2320
artea eta literatura sortzean, 178
arte-adierazpenak, 1192, 2341
arte-adierazpenen, 1736
arte-aholkulari, 2250
arteak, 1289, 1443, 2154
arteak eta ogibideak ikasteko makina-tresnei, 100
artean eta bizitza publikoko alor guztietan, 213
arteari, 2392
arte-askatasuna, 1871
arte-elkarteek eta artistek betetzen duten lekua aitortzea, 211
arteen, 1478
arte-gune nazional eta internazionalak, 2341
arte-hizkeren ezagutzara, 431
arte-irakaskuntza profesionalak, 440, 716, 1613
arte-irakaskuntzak, 432, 1618, 1713,

- 1848
 arte-irakaskuntzen goi-mailako zentroak, 2067
 arte-irakaskuntzetako, 1848
 arte-jarduerarako sorkuntza- eta erakusketa-espazioak, 1886
 arte-jardueren eta sektore produktibo guztien arteko loturak, 2154
 artekariak, 2193
 Artekariak, 2193
 artekari-gidari eta artekari-interpreteten eragiketak, 2252
 artekari-interpretetarako, 2193
 artekari-interpreteten eragiketak, 2252
 artelanak, 520
 artelanen erosketa finantzatzeko harpidetzak, 2240
 artelanez gozatzeko, 59
 arte-mota, 520
 Arte-sorkuntzaren eremuan, 1827
 artezkaritzako, 685
 artezkaritza-organoak, 351
 Artezkaritza-organoak, 351
 artikulazio eraginkorra, 2309
 artikuluen eskuratzea mugatzeko debekua, 1385
 Artisau-adierazpena, 1968
 Artisauen identifikazioa, segurtasuna eta kalitatea, 1968
 Artisau-identifikazioa, 1968
 artisau-produktuek, 1774
 Artisau-produktuen nahitaezko etiketatzea, 1968
 artisautza-produktuak, 911
artisautza-produktuen, 746
 Artisautzari, 1032, 1968
 artista, 1772, 2250
 Artista, 2241
 Artista interprete edo exekutatzaileak, 107
 artista-interpretatzaile, 2241
 artistak, 2241
 artista-talde, 2241
 artisten eta artelanen kanpoko zirkulazioa bultzatzea, 775
 artisten soldadak eta gizarte-prestazioak, 2250
artistikoak. Ikus jarduera, Ikus irakaskuntzak, Ikus irakaskuntzak
 artxibo, 1540
 artxibo publikoetara edo administrazio publikoen esku dauden artxiboetara linean modu unibertsalean iristeko eskubidea, 137
 artxiboak, 158, 301, 367, 1381, 2327
 artxiboei, 136, 1134
 Artxiboei, 1381
 artxiboen, 829
 artxiboen zerbitzuena, 829
 artzain-bide, 376
 artzain-bideak, 376
 artzapezpiku, 1226
 asaldatzaile, 2165
 aseguratu, 426
 aseguratzaileak, 2102
 Aseguratzailearen eta haren bezeroaren arteko kontratu aurreko harremanak, 2102
 aseguru- eta berraseguru-erakundeak, 528
 aseguru- eta berraseguru-erakundeak, 528
 aseguru- eta berraseguru-erakundeak, 528
 Aseguru- eta berraseguru-erakundeak, 528
 Aseguru- eta berraseguru-erakundeentzako, 528
 Aseguru Pribatuak, 421
 Aseguru-, berraseguru- eta kapitalizazio-eragiketen mutualitate eta batasunak, 2197
 aseguruak, 2130
 Aseguruaren, 422
 Aseguruaren eta Pentsio Funtsen Zuzendaritza Nagusiak, 528
 Aseguru-enpresa, 2103
 aseguru-eragiketak, 2197
 aseguru-erakunde, 422
 Aseguru-erakunde baimenduen, 422
 aseguru-erakundea, 426
 aseguru-erakundeak, 422
 aseguru-erakundeak, 426, 528
 aseguru-erakundeak, 421
 Aseguru-erakundeak, 421
 aseguruetan, 158
 aseguru-hartzailearen, 422
 aseguru-hartzaileari, 422

- Aseguru-kontratua, 2102
aseguru-kreditu, 421
Asia, 144
Asiako eta Ameriketako hainbat herrialderen aldakortasuna, 2382
asiloa, 2106
Asiloa, 483
asiloarene arloko agintarien eskakizunak, 2116
asilo-eskaera, 2115
Asilo-eskaera aztertzeke ardura, 2115
asilo-eskaera aztertzeke ardura duen estatuta, 2104
Asilo-eskaeraren erregistroa, 2114
asilo-eskaeraren zio, 2113
Asilo-eskaeren azterketa, 2113
Asilo-eskaeren kasuetan, 2105
Asilo-eskaeretan, 2105
asilo-eskatzaileen harrera-baldintzak, 2114
Asilo-eskatzaileen harrera-baldintzak, 2116
Asilo-eskubidea, 482, 483, 2113
Asilo-eskubidearen, 2104
Asilo-eskubidearen Arloko Auzitegi Nazionala, 2113
Asilo-eskubidearen Arloko Auzitegi Nazionalean, 2113, 2115
asimetriak, 135
asimilazioa, 151, 243, 247, 278
Asimilazioa, 151
asimilazio-ikuspegia baztertuz, bai Europa mailan, bai estatuen mailan, 211
asimilaziorik ezagatik, 2167
asistentzia, 1652
Asistentzia-informazioarekin, 1382
Asistentzia-informaziorako eskubidearen titularra, 1617
askatasun, 115, 393, 394, 397, 457, 724, 763, 1029, 1323, 1452, 1974
askatasun anbulatorioan, 394
askatasun demokratikoen aldeko borroka, 1823
askatasun demokratikorik gabeko uneetan, 1839
askatasun eta berdintasun horien, 457
askatasun osoz, 89
askatasun osoz egindako aukeraren ondorioa, 151
askatasun pertsonalaren iturria, 1505
askatasun publikoak, 393, 1598
askatasun publikoen, 1261, 2075
askatasun zibil eta, 1322
askatasuna, 55, 58, 149, 243, 277, 763, 851, 952, 969, 1056, 1131, 1137, 1322, 1323, 1554, 1636, 1716, 1719, 1852, 1871, 2029, 2056, 2057, 2142
askatasunak, 301, 367, 394, 657, 952, 957, 1146, 1155, 1266, 1438
askatasunaren, 658, 667
askatasunaren ikuspegi, 55
askatasunaren printzipioa, 453
Askatasunari, 2389
askatasunaz gabeturik egon den denbora-tartea, 2280
askatasunaz gabetuta dauden guneetatik, 1856
askatasunaz gabetuta dauden pertsonekin, 1856
askatasunaz gabetzeko neurria, 2284
Askatasunaz gabetzeko neurriak dituzten pertsonak, 1829
askatasunaz gabetzeko zigor edo neurriren, 2281
askatasunaz gabetzeko zigor edo neurriren batera kondenatzeko ebazpena, 2280
askatasunaz gabetzeko zigorra edo neurria, 2280
askatasunaz gabetzeko zigorrak, 2280
askatasunei, 393, 438
askatasunekin, 760
askatasunen, 952, 1059, 1155, 1805
askatasunen defentsan oinarritutako nazioa, 1155
Askatasunen eta atxiloketaren epaileak, 2118, 2200
Askatasunen eta atxiloketaren epailearen erabakia, 2106
askatasunen eta atxiloketaren epaileari, 2106
Askatasunen eta atxiloketaren epaileari, 2282
askatasunera, 696
askatasunerako eskubidea, 953
askatasunez, 167, 419, 713, 755,

- 1763, 1765
askatasunez aukeratutako
  hizkuntzan, 1530
askatasunez erabili ahal izatea, 1763
askatasunez erabiltzea, 1059
askatasunez eta trabarik gabe,
  euren hizkuntza gutxiengoz
  erabiltzeko eskubidea, ahoz eta
  idatziz, 309
aske, 55, 147
askiez, 180
Askotariko diskriminazioa, 1405
askotariko herritarren erkidegoa, 240
askotariko hizkuntza-ezagutzak, 202
asmakuntza, 535, 2160, 2161
Asmakuntzaren, 2160
asmakuntzaren patentagarritasuna,
  533
asmakuntzatarako, 532, 533
Asmakuntzen eta ezagutza
  teknikoen babesa, 2159
Asmakuntzen patentea, 2159
asmatzaile, 2161
asmatzaileari, 2160, 2161
Asmo, 698
Asmo orokorreko inbertsio-funtsak,
  2122
asmo orokorreko inbertsio-funtsek,
  2122
Asmo orokorreko inbertsio-funtsen
  estatutuak edo erregelamendua,
  2122
asmo sendoa, 2377
asmoa, 2282
Asoziazio-diskriminazioa, 997
asoziazionismorako, 1812
aspektu, 1532
aspektu erkideei, 1871
aspektu materialari, 1508
aspektu psikopedagogikoak, 1848
aspektuak, 1532
Asteburuetan, 481
astialdia, 1260
astunak, 452, 732, 733
astuntzat, 345, 733
Asturiar ehun zentro eta etxe, 1206
asturiar erkidegoak, 1207
Asturiar erkidegoak, 1207
Asturiar Erkidegoen Kontseilua, 1207
Asturiar herriak, 1189
Asturiar lkaskuntzen Institutua, 1185
asturiarra. *Ikus* kultura
asturiarrak, 1206
asturiarrei, 1206, 1207
asturiarren, 1206
asturiarren erkidegoen, 1206
Asturiartasuna aitortuta duten
  asturiar erkidegoak, 1207
Asturiartasuna aitortzea, 1207
Asturiartasuna aitortzeak, 1207
Asturiartasuna aitortzetik eratorritako
  betebeharrak, 1207
Asturiartasuna aitortzetik eratorritako
  eskubideak, 1207
Asturiartasun-aitorpena duten
  asturiarren erkidegoen, 1206
Asturiartasunaren Aitorpenari, 1206
asturiartasunaren aitortzea, 1207
Asturias, 1206
Asturiasekin, 1207
Asturiasen, 1199
Asturiasen identitate politiko,
  linguistiko, kultural, ekonomiko eta
  sozialeko elementuak, 1207
Asturiaserako Autonomia
  Estatutuak, 1189
Asturiasko, 1189, 1190, 1191, 1212
Asturiasko 2017-2020ko Estatistika
  Planean, 1205
Asturiasko administrazio publikoen
  finantzaketa, 1202
Asturiasko Autonomia Estatutuan,
  1191
Asturiasko botere publikoek, 1202
Asturiasko Estatistika Institutua, 1201
Asturiasko Estatistika Plana, 1201,
  1205
Asturiasko Estatistika Planean, 1201
Asturiasko hezkuntza-sistemari
  buruzko informazioa, 1205
Asturiasko hizkuntza tradizionala,
  1189
Asturiasko Hizkuntzaren Akademia,
  1195
Asturiasko Hizkuntzaren Akademiak,
  1208
Asturiasko Hizkuntzaren Akademiako
  (Academia de la Llingua
  Asturiana) kidea, 1185
Asturiasko Hizkuntzaren Akademiako
  kide, 1185
Asturiasko hizkuntzaren ikerketa eta

- ezagutza, 1195
- Asturiasko hizkuntzaren irakaskuntzari eta sustapenari, 1188
- Asturiasko identitatea, 1207
- Asturiasko Ikaskuntzen Errege Institutua, 1193
- Asturiasko irakaskuntzaren estatistika, 1218
- Asturiasko irakaskuntzaren estatistikak, 1205
- Asturiasko kultura, 1212
- Asturiasko kultura eta hizkuntza, 1207
- Asturiasko kultura, hizkuntza, balioak, historia eta ondarea, 1206
- Asturiasko kultura, hizkuntza, ekonomia, ohitura eta tradizioak, 1207
- Asturiasko Printzerriak, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1197
- Asturiasko Printzerrian, 1182, 1189
- Asturiasko Printzerriaren, 1182, 1191
- Asturiasko Printzerriaren eta Asturiasko Printzerriko Batzar Nagusiaren Aldizkari Ofizialetan, 1191
- Asturiasko Printzerriko, 1190, 1191, 1192, 1193, 1212
- Asturiasko Printzerriko administrazio publikoak, 1197
- Asturiasko Printzerriko Administrazioak, 1187, 1199
- Asturiasko Printzerriko Administrazioaren, 1184, 1193
- Asturiasko Printzerriko Administrazioari, 1193
- Asturiasko Printzerriko Aldizkari Ofizialaren, 1190
- Asturiasko Printzerriko Autonomia Erkidegoko, 1192
- Asturiasko Printzerriko Enplegu Zerbitzu Publikoak, 1198
- Asturiasko Printzerriko Eskola Kontseilua, 1188
- Asturiasko Printzerriko Eskola Kontseiluaren, 1188
- Asturiasko Printzerriko irrati-telebista, 1203
- Asturiasko Printzerriko Irrati-telebista SAUK, 1203
- Asturiasko Printzerriko kontsulta-instituziotzat, 1195
- Asturiasko Printzerriko Toponimia Batzordeak, 1192
- Asturiasko Printzerriko Toponimiako Batzarra, 1193
- Asturiasko unibertsitateaz kanpoko hezkuntza-sistemaren egoera, 1201
- Asturiasko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzaren estatistika**, 1201
- asturiera, 1212
- asturieraren, 1212
- asturierazkoa. *Ikus* bertsioa atal, 1192, 2017
- atal elebidunak, 1620, 1621, 1625
- Atal elebidunak, 1625
- atal elebidunetan, 1619
- atal filologikoa, 1747
- Atala, 2016
- atalak, 416, 543, 684, 2013, 2016
- Atalak, 2016
- atalasea, 2170
- atalase-maila, 1301, 1302, 1303
- ataria, 941
- ataza, 345, 682, 1387, 1622, 1702, 1747
- atazak, 689, 1179, 1456
- atazei, 350, 2074
- atazekin, 1286, 1456, 1632, 2076
- aterpetu politikoentzat, 2168
- aterpetuak, 150
- Aterpetuen Estatutuari buruzko Genevako Konbentzioan, 483
- Aterpetuen eta Aberrigabeen Babeserako Frantziako Bulegoa, 2113
- Aterpetuen eta Aberrigabeen Babeserako Frantziako Bulegoak, 2115
- Aterpetuentzako Nazio Batuen Goi Komisarioarekin, 483
- aterpetxeak, 1900
- atez ateko salmenta, 2121, 2122, 2123
- atrakzioak, 1652
- atsedenerako eskubidea, 59
- atxiki, 212
- Atxikimendu askeko eragiketa kolektiboai, 2140
- atxikimendu askeko kontratu

- kolektiboa, 2140
 atxikimendua, 722
 atxikipena, 1924, 2248
 atxikipenean, 1273
 atxikipenen aplikazioari, 2246
 atxikipen-kontratuak, 744, 1768
 atxikipen-sailek, 1091
 atxikipen-taldea edo -azpitaldea, 1319, 1332
 atxikitako, 779
 Atxikitako zentroak, 1023
 atxikitzea, 780
 Atxikitzea, 2111
 atxikitze-agiria, 304, 370
 Atxikitze-baldintzak, 2111
 atxikitze-eremu, 2104
 Atxikitze-gune, 2111
 Atxikitze-kontratuak, 910, 1880
 atxikitze-prozedura, 2111
 atxikitze-tresna, 288, 312
 atxiloketa, 396, 2262, 2282
 Atxiloketa, 510, 2267, 2279, 2339
 atxiloketa- eta entrega-agindu, 2267, 2339, 2340
 Atxiloketa- eta entrega-agindu, 2267, 2339
 atxiloketa eta zaintza-tokia, 396
 atxiloketa-agindu, 2270, 2271, 2273
 atxiloketa-agindua, 2271, 2272
 Atxiloketa-agindua, 2272
 atxiloketa-aginduari, 2270
 atxiloketa-araubide, 2371
 atxiloketa-gunean, 2267, 2276, 2340
 atxiloketa-guneko zuzendariaren, 2279
 atxiloketa-gunera, 2279
 atxiloketak, 2165, 2371
 Atxiloketak, 2117, 2260
 atxiloketarekin, 2260
 atxiloketaren arrazoiak, 1390
 atxiloketaren arrazoei, 309
 Atxiloketaren lege-oinarriak, 2117, 2260
 atxilotu, 56
 atxilotua, 396, 2262, 2268
 Atxilotua, 2282
 atxilotuak, 2260, 2270
 atxilotuari, 2282, 2371
 Atxilotuei, 1390
 Atxilotuen eskubide eta eginbeharrei, 2371
 atxilotu-izaerari, 2371
 atxiloturik daukaten pertsona berak ulertzeko moduko hizkuntza batean, 2259
 Atxilotutako adingabea, 396
 atxilotuz gero, berak ulertzeko moduko hizkuntza batean. *Ikus Atzerritarra*
 atzealdea, 1488
 atzera egiteko eskubidea, 500
 atzera-egitea, 336
 atzerapen- edo diskriminazio-eskakizunik, 1228
 atzerapena, 2267, 2340
 atzerapenak, 2278
 atzerapenaren arrazoiak, 2282
 atzerapenik, 213, 476, 517, 1230, 1250, 1767, 1768, 1814, 1913, 1989, 1994, 2284, 2328
 Atzerri Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioak, 534
 Atzerri Gaietarako eta Elkarlanerako Ministerioak, 536
 Atzerri Zerbitzua, 508, 509
 Atzerri Zerbitzuko funtzionarioen prestakuntza-zentro, 508
 Atzerri Zerbitzuko funtzionarioen senitartekoak, 509
 atzerrian, 349, 350, 355, 409, 446, 447, 509, 537, 538, 555, 1206, 1439, 1581, 1619, 1621, 1622, 2144, 2162, 2230, 2231, 2236, 2328, 2373, 2374, 2378, 2386
 Atzerrian, 349, 533, 538, 552, 2144, 2275, 2373, 2374
 atzerrian bizi diren galiziarrei zuzendutako loturak, 1576
 Atzerrian bizi diren galiziarren itzulera, 1576
 atzerrian bizi diren ikus-entzule frantsesentzat, 2321
 Atzerrian dauden ikastegi frantsesak, 2144
 Atzerrian ematekoak diren edo nazioarteko arbitrajearen arlokoak diren arbitraje-laudoen onespene eta betearazpena, 2233
 Atzerrian eskolatutako ikasle frantsesei, 2144
 atzerrian inprimatutako liburuak, 100
 atzerrian kokaturik dauden goi-

- mailako ikasketa-zentroekin, 2144
- Atzerrian kontratatzea, 552
- Atzerri-ekintza, 508
- Atzerri-ekintzaren, 508
- atzerri-ekintzaz, 2321
- atzerriko, 337, 392, 411, 430, 431, 432, 433, 435, 436, 438, 439, 446, 502, 510, 524, 527, 552, 667, 684, 947, 1027, 1046, 1285, 1442, 1710, 1711, 1841, 2046, 2052
- Atzerriko, 392, 409, 433, 434, 497, 947
- atzerriko abizenen fonetika, 496, 564, 635
- Atzerriko agintari judizialek, 2279
- Atzerriko agintariek, 2269
- atzerriko agintarien, 537
- atzerriko agintarietatik, 539
- atzerriko agintaritza, 539
- atzerriko agintaritzak, 2232, 2279
- Atzerriko aseguru-erakundeek, 422
- Atzerriko asturiarrak, 1206
- Atzerriko asturiarrei laguntzeko neurriak, 1207
- Atzerriko asturiarren eskubideak, 1206
- atzerriko beste bi hizkuntzaren ezagutza, 2039
- atzerriko beste edozein hizkuntzatan, 821
- atzerriko beste hizkuntza batzuetako hizkuntza-konpetentziak, 2052
- atzerriko beste hizkuntza batzuetan, 1947
- atzerriko beste hizkuntza batzuk, 1621, 2043
- Atzerriko beste hizkuntza batzuk ikasteko programak sustatuko, 826
- atzerriko bi hizkuntzatan, 1439
- atzerriko bi hizkuntzetan, 1285
- atzerriko bigarren hizkuntza, 433, 434, 1047, 1439, 1620, 1710, 2045
- Atzerriko Bigarren Hizkuntza, 433, 434
- Atzerriko bigarren hizkuntzaren, 434
- atzerriko dokumentu publiko, 510
- Atzerriko ebazpen judizialak, 540
- atzerriko ebazpenaren, 392
- atzerriko edo nazioarteko instituzioekin, 2144
- Atzerriko edo nazioarteko organismoek, 2246
- Atzerriko edo nazioarteko organismoen obligazio-jaulkipenak, 2246
- atzerriko edozein herrialderi, 1027
- atzerriko egonaldiak, 1045
- atzerriko enpresen gaineko zerga-zerbitzuan, 2247
- atzerriko enpresen gaineko zerga-zerbitzuari, 2247
- atzerriko erabiltzaileen hizkuntza-beharrizanei, 1252
- atzerriko erkidego galiziarrek, 1547
- atzerriko errepertorioa, 2242
- atzerriko estatu, 2149
- atzerriko estatu batenak diren maiztasunen, 2319
- atzerriko estatuetan, 2302
- atzerriko estatuetara, 537
- atzerriko estatuko legerian, 537
- Atzerriko frantses irakaskuntzako establezimenduak, 2152
- Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentzia, 2151
- Atzerriko funtzionarioek, 497
- Atzerriko funtzionarioek edo agintariek, 497
- atzerriko Galiziako Liburutegi Sistemaren ordezkari, 1540
- atzerriko herrialdeak, 2368
- Atzerriko hezkuntza-sistemen, 508
- atzerriko hirugarren hizkuntza baten aukerako ikasketa, 204
- atzerriko hizkuntza, 431, 432, 433, 435, 436, 527, 575, 826, 1045, 1046, 1047, 1048, 1253, 1339, 1342, 1346, 1439, 1440, 1441, 1546, 1619, 1620, 1621, 1625, 1710, 1711, 1712, 1713, 1841, 1845, 2038, 2040, 2043, 2143, 2155, 2176, 2180, 2241, 2334
- Atzerriko hizkuntza, 434, 1047, 1333, 1338, 1344, 2039
- Atzerriko Hizkuntza, 433, 434, 435
- atzerriko hizkuntza bat, 1711, 1848
- Atzerriko hizkuntza bat eskolaz kanpo ikasteko gastuengatikoko kenkaria, 1330
- atzerriko hizkuntza baten ezagutza optimoa, 2040
- atzerriko hizkuntza baten irakaskuntza, 1841
- atzerriko hizkuntza baterako hastapenak, 1846

- Atzerriko hizkuntza batetik
gaztelaniara eta alderantziz
egindako itzulpenak eta
interpretazioak, 509
- atzerriko hizkuntza bizi bat, 2146,
2148
- atzerriko hizkuntza bizi batean, 2149
- Atzerriko hizkuntza bizien
irakaskuntza, 2146
- atzerriko hizkuntzak, 128, 203, 430,
435, 438, 575, 824, 826, 947, 983,
984, 986, 1223, 1294, 1365, 1438,
1439, 1440, 1456, 1560, 1623, 1631,
1653, 1672, 1714, 1848, 2139, 2146
- Atzerriko hizkuntzak**, 128, 575, 886,
983, 1047, 1439, 1663, 1841
- Atzerriko Hizkuntzak Bultzatzeko
Plana, 1690
- Atzerriko Hizkuntzak Bultzatzeko
Planean (PILE), 1686
- atzerriko hizkuntzak ikastea, 1439
- Atzerriko hizkuntzak irakurtzeko,
adierazteko eta sustatzeko
programak, 128
- Atzerriko hizkuntzako bitartekari-
zerbitzua, 1706
- Atzerriko hizkuntzako curriculum-
edukietan emandako denbora,
2044, 2045
- atzerriko hizkuntzako curriculum-
edukietarako ematen diren
denborak, 2046
- atzerriko hizkuntzako ikus-entzunezko
edukiak, 2053
- atzerriko hizkuntzako prestakuntzan,
2041
- atzerriko hizkuntzan, 552, 1845, 2143,
2315
- Atzerriko hizkuntzan benetan arlo
edo irakasgai ez-linguistikoetan
irakasten duten irakasleek, 1686
- atzerriko hizkuntzan benetan
irakasten duten hizkuntzan, 1686
- Atzerriko hizkuntzan edo
hizkuntzetan, 1916
- Atzerriko hizkuntzan irakasteagatik,
1686
- atzerriko hizkuntzan murgiltzeko
proiektuak, 1360
- atzerriko hizkuntzara, 1044, 1710
- atzerriko hizkuntzarako lehen
hurbilketa, 433
- atzerriko hizkuntzaren, 433
- atzerriko hizkuntzaren bat, 2180,
2241
- atzerriko hizkuntzaren batean, 2177,
2180, 2240, 2244, 2314, 2321, 2334,
2335, 2368
- Atzerriko hizkuntzaren batean, 2163,
2260, 2277, 2377
- Atzerriko hizkuntzaren batean edo
hizkuntza erregionaletan sorturiko
lan eta baliabide pedagogikoei,
2377
- atzerriko hizkuntzaren eskakizuna,
984, 985
- Atzerriko hizkuntzaren espezialitatea,
1022, 1023
- atzerriko hizkuntzaren ikaskuntza-
prozesuan, 433
- atzerriko hizkuntzaren irakaskuntzan
eta ebaluazioan, 433, 435, 436
- atzerriko hizkuntzaz, 2045
- Atzerriko hizkuntzei buruzko aukerak,
1842
- atzerriko hizkuntzek, 1436
- atzerriko hizkuntzekin, 2045, 2378
- atzerriko hizkuntzen, 1710, 1711,
1730, 1845
- Atzerriko hizkuntzen, 947
- Atzerriko hizkuntzen alderdi
metodologikoak, 1047
- atzerriko hizkuntzen erabilera, 644
- atzerriko hizkuntzen eskolaz kanpoko
ikasketa, 1293
- atzerriko hizkuntzen eskumenen
eremuan, 1552
- atzerriko hizkuntzen espezialitatean,
1848
- Atzerriko hizkuntzen espezialitateko
maisua-maistren kidegoko
irakasleek, 1686
- Atzerriko hizkuntzen eta estatuko
beste hizkuntzen eta hizkuntza-
modalitateen ezagutza eta
erabilera, 2033
- atzerriko hizkuntzen eta hizkuntza
erregionalen irakaskuntza, 2148
- atzerriko hizkuntzen eta kulturen
irakaskuntza, 2143
- atzerriko hizkuntzen eta teknologia
informatikoen eta

- telekomunikazioen ezagutzak, 1098
- atzerriko hizkuntzen ezagutza, 572, 1544, 1663
- Atzerriko hizkuntzen ezagutza, 572, 574
- atzerriko hizkuntzen ezagutza eta erabilera, 644
- atzerriko hizkuntzen ezagutza lan-mundura zabaltzeko erronkari, 824
- atzerriko hizkuntzen ezagutzari, 1848
- atzerriko hizkuntzen hastapenerako eta hobekuntzarako, 1435
- atzerriko hizkuntzen ikaskuntza, 218, 431
- Atzerriko hizkuntzen ikaskuntza, 947
- atzerriko hizkuntzen ikaskuntza eta erabilera, 1256
- Atzerriko hizkuntzen ikaskuntza indartzeko programak, 441
- Atzerriko hizkuntzen ikaskuntza sartzearen helburua, 826
- atzerriko hizkuntzen irakaskuntza, 575, 2321, 2324
- Atzerriko hizkuntzen irakaskuntza, 2320
- Atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak, 1047, 1440
- Atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak, ikaskuntzak eta ebaluazioak, 1440, 1441
- atzerriko hizkuntzen irakaskuntzan, ikaskuntzan eta ebaluazioan, 1439
- atzerriko hizkuntzen irakaskuntzaren aspektu didaktikoak, 1439
- atzerriko hizkuntzen itzulpena, 337
- atzerriko hizkuntzen proba, 1731
- atzerriko hizkuntzetako batean, 1841
- atzerriko hizkuntzetako irakasle kualifikatuak, 205
- atzerriko hizkuntzetako komunikazio-konpetentzietan, 1619
- atzerriko hizkuntzetako konpetentzia, 2047
- atzerriko hizkuntzetako liburuak, 99, 100
- atzerriko hizkuntzetan, 439, 514, 1045, 1049, 1436, 1437, 1439, 1440, 1441, 1620, 1621, 1712, 1845, 2039, 2046, 2334, 2380
- atzerriko hizkuntzetan eguneratzeko ikastaroak, 1441
- atzerriko hizkuntzetan prestatzea, 439
- atzerriko hizkuntzetarako itzulpen, 2314
- atzerriko hizkuntzetarako konpetentzia, 2046
- atzerriko ikasketa-zentroekiko ikasketa-trukeak, 2148
- Atzerriko ikasleei, 2382
- Atzerriko ikastegi frantsesak, 2151
- atzerriko ikastegi frantsesetan eskolatutako ikasle atzeritarrei, 2144
- atzerriko ikastegiekin, 2144
- atzerriko ikastegietan, 2380
- atzerriko ikastetxeen, 2378
- atzerriko ikerketa-institutu independenteetan, 2302
- atzerriko ikerketa-zentroei, 351
- atzerriko ikertzaileei, 2144
- Atzerriko ikertzaileek edo instituzioek egiten dituzten indusketek, 1701
- Atzerriko inbertsioetarako zuzkidurak, 2249
- atzerriko irakaskuntza-zentroekin, 1620
- Atzerriko jatorria duten biztanleria taldeek, 116
- atzerriko jurisdikzio-organo edo agintaritza eskudunari, 2232
- atzerriko jurisdikzio-organoei, 2334
- atzerriko kondena-epaiaren jatorrizkoa edo haren hitzez hitzeko kopia, 2279
- Atzerriko kreditu hartzekodunak, 409
- atzerriko kultura-politikan, 302, 368
- atzerriko lanen itzulpen- edo egokitzapen-lanak, 2354
- atzerriko langileak, 206
- atzerriko lehen hizkuntza, 1841
- atzerriko lehenengo hizkuntzaren A1 mailaren baliokidea, 2044
- atzerriko lehenengo hizkuntzaren A2 mailaren baliokidea, 2044
- atzerriko lizentzia eta dibisak, 99
- atzerriko nazionalitateko irakasleak, 438
- atzerriko nazionalitateko profesionalak, 1626
- atzerriko ordezkari-tza diplomatiko,

- 510
 atzerriko ordezkariak, 538
 Atzerriko prestakuntza-proiektuak, 576
 atzerriko sarean, 2373
 atzerriko titulu eta ikasketen homologazioa, baliozkotzea eta aitortzea, 446
 atzerriko tituluak lortzeko irakaskuntzak ematen dituzten zentroak, 1546
 atzerriko unibertsitateen, 1593
 Atzerriko unibertsitate-zentroak, 1546
 atzerriko zentroak, 1546
 Atzerriko zuzenbideari buruzko informazioa, 540
 atzerriko zuzenbide-sistema, 2253
 atzerrikoak, 775, *Ikus* hizkuntzak
 atzerri-proiektzioa, 1293
 atzerriak, 509, 539, 2378
 Atzerriko bidaltzekoak diren erregu-eskaerak, 2232
 atzerriak, 393, 438, 2104, 2109, 2112
 Atzerriak, 2104
 Atzerriak iritsi berriak, 2107
 atzerriak-kopuru handia, 2106
 atzerriak, 396, 2175, 2311
 Atzerriak, 2104, 2110
 atzerriak bizi den herri edo hiriko udal-agintariei, 2109
 atzerriak ez onartzeko erabakian, 2104
 atzerriak lekualdatzeko erabaki, 2115
 atzerriak, 394, 395, 1598, 2105, 2106, 2107, 2108, 2110, 2115, 2335
 Atzerriak, 971, 1966, 2105, 2106, 2107, 2110, 2111, 2112, 2115, 2179, 2232
 atzerriak adierazitako hizkuntza horretako interpretari, 2114
 Atzerriak ulertzen duela adierazitako hizkuntza, 2104
 atzerriak, 2107, 2330
 atzerriak egonaldiak, 2179
 atzerriak hizkuntza-maila, 2107
 atzerriak identifikazio-zenbakiaren (AIZ), 971
 atzerriak, 395, 482, 2105, 2107, 2108, 2110, 2111, 2112, 2115, 2330
 Atzerriak, 395, 2111, 2112
 atzerriak, 354, 394, 1623, 2179
 Atzerriak, 2104
 atzerriak, 393, 954, 955, 1112, 1124, 1858, 1966, 2179, 2312
 Atzerriak, 83, 394, 395, 438, 1072, 1598
 Atzerriak Espainian dituzten eskubide eta askatasunei buruzko eta atzerriak horiek gizarteratzeari buruzko urtarilaren 11ko 4/2000 Lege Organikoaren, 438
 Atzerriak Espainian dituzten eskubide eta askatasunei buruzko eta atzerriak horien gizarteratzeari buruzko urtarilaren 11ko 4/2000 Lege Organikoan, 1598
 Atzerriak Espainian dituzten eskubide eta askatasunei eta haien gizarteratzeari buruzko 4/2000 Lege Organikoaren, 1598
 atzerriak, 1162
 atzerriak administrazio-egoera, 488, 626
 Atzerriak araubide juridikoa, 394
 Atzerriak barneratze-zentroak, 394
 atzerriak egonaldia, 2106
 Atzerriak eskubide eta eginbeharrak, 393
 atzerriak familian bizitzeko eskubidea, 1599
 atzerriak hizkuntza-ikasketari, 157
Atzerriak Sarrera eta Egonaldiaren, 2104
 atzerriak, 1124, 2321
 Atzerriak, 1162
 atzerriak diren dokumentuei, 2177
 atzerriak, 483
 atzerriak, 1016
 atzerriak, 1323
 atzerriak buruzko Erkidegoaren araubidea, 438
 Atzerriak-erlako, 394
 atzerriak-egoera administratiboa, 488, 625
 atzerriak, 2312
 atzerriak, 2319
 atzerriak datozen edo atzerriak diren dokumentuei, 2177

- Atzerritik heltzen diren akten jakinarazpena, 2231
- Atzerritik heltzen diren erregu-eskaerak, 2232
- atzerri-titulua, 1434, 1704
- au pair, 394
- audifono, 1163
- audifonoak, 1906
- audioaren deskripzioa, 652
- audiodeskripzio, 1315, 1905
- audiodeskripzioa, 429, 470, 650, 1053, 1068, 1413, 1414, 1415, 1451, 1556, 1616, 1718, 1808, 1975, 2035
- Audiodeskripzioa, 588, 1053, 1061
- audiodeskripzioak, 1001
- Audiodeskripzioaren, 1089
- Audiodeskripzioko eta zeinuhizkuntzako neurriak, 2034
- audiodeskripziorako, 1053
- audiodeskripziorako, azpitoluetarako eta zeinuhizkuntzako interpretaziorako sistemak, 1001
- audiodeskripzio-zerbitzuak, 1053
- audioen, 2114
- audiologiarekin, 456
- audioprotesistak, 2217, 2218
- Audioprotesistak, 2217
- auditoretza, 2238
- auditoretza-eskabidea, 2238
- auditoretzaren objektua, 2238
- auditoria, 2352
- auditoria publiko, 354
- Auditoria publikoa, 1394
- aukera, 97, 130, 143, 157, 180, 210, 246, 349, 350, 431, 448, 449, 454, 458, 462, 464, 468, 481, 511, 533, 552, 678, 717, 729, 748, 749, 750, 755, 773, 779, 830, 906, 929, 959, 965, 1021, 1034, 1037, 1048, 1056, 1061, 1062, 1063, 1161, 1162, 1256, 1257, 1296, 1297, 1299, 1314, 1315, 1436, 1440, 1441, 1442, 1448, 1525, 1533, 1536, 1549, 1552, 1555, 1619, 1648, 1722, 1763, 1781, 1799, 1806, 1813, 1815, 1843, 1859, 1865, 1888, 1889, 1904, 1906, 1911, 1922, 1945, 2035, 2040, 2052, 2102, 2115, 2116, 2144, 2146, 2154, 2174, 2197, 2231, 2236, 2309, 2377, 2388
- Aukera, 537, 1722
- aukera askekoa. *Ikus irakasgaia*
- aukera berdintasuna, 959
- aukera ekitatiboa, 237
- aukera ekonomikoei, 97
- aukera- eta tratu-berdintasunaren printzipioa, 1152, 1153, 1154
- aukera- eta tratu-berdintasunean, 1151
- aukera partekatua, 2039
- aukera pertsonal eta sozial berri eta handiagoen eragile, 2041
- aukera politiko, 1298
- aukera politikoak, 1376
- aukera teknikoak, 1488
- aukera teknikoek, 481
- Aukera teknikoen, 481
- aukera teknologikoak, 2029
- aukera-askatasun, 2142
- aukera-askatasun horren aplikazioa, 2142
- aukera-berdintasuna, 309, 323, 431, 479, 644, 765, 830, 842, 860, 877, 879, 896, 965, 1002, 1059, 1097, 1259, 1278, 1289, 1337, 1338, 1452, 1490, 1534, 1599, 1615, 1623, 1628, 1637, 1678, 1715, 1806, 1858, 1948, 2072
- Aukera-berdintasuna, 997, 1026, 1152, 1198, 1418, 1452, 1624, 1687, 1965, 1974
- aukera-berdintasunaren, 1034, 1057, 1070, 1080, 1643
- aukera-berdintasunaren arloan, 1965
- aukera-berdintasunaren dimentsioa, 1583
- Aukera-berdintasunaren printzipioaren, 1153
- aukera-berdintasunaren, diskriminaziorik ezaren eta irisgarritasun unibertsalaren printzipioak, 1080
- aukera-berdintasunari, 468, 470, 471, 472, 1451, 1864, 1978
- Aukera-berdintasunari, 1148
- aukera-berdintasunean, 1065, 1066, 1153, 1965
- aukera-berdintasunerako eskubidea, 456
- aukera-berdintasunerako eskubidearen, 1066

- aukera-eskubidea, 458
aukerak, 389, 724, 1630, 1898, 2236
Aukerak, 947
aukeraketa, 463, 467, 710, 720
aukeraketak, 702
aukerako azterketa, 2294
aukerako hizkuntza ofiziala, 1990
aukerako ikasgaiak, 1621
aukerako pertsona, 517
aukerakoa, 2293
aukeran, 1904
aukeraren, 750, 1063, 1902
aukerari, 483, 2236
aukerarik, 163, 164, 181, 2197
aukeratu, 181, 804
aukeratu beharreko beste bi
hizkuntzatan, 1967
aukeratu ez duen hizkuntza
ofizialaren derrigortasuna
arautzen, 674
aukeratuko, 304, 370
aukeratutako hizkuntza ofiziala, 1815
aukeratutako hizkuntza ofizialean,
1814
aukeratutako hizkuntzan, 543
aukeratutako hizkuntzarengatik,
1814
aukeratzeko, 59
aukeratzeko askatasun, 713
aukeratzeko askatasuna, 1056
Aukeratzeko askatasuna, 462, 1062
aukeratzen duen hizkuntza
ofizialean, eta arreta jasotzeko
eskubidea, 1767
aukeraz, 763
aukerei, 2394
aukeren, 714, 729, 750, 2045, 2324
aukeren oreka, 1542
aukerez baliatzeak, 297, 363
Aurkako akordiorik, 61
aurkako aldeari, 2334
aurkaratze, 2114
aurkaratzerik, 2196
aurkezle, 671
aurkezpen, 2333
aurkezpen- edo lehentasun-data,
2160, 2161
aurkezpen elektronikoa, 130
aurkezpen- eta lehentasun-data,
2161
aurkezpen idatzia, 2396
aurkezpena, 2088
aurkezpenari buruzko nahitaezko
adierazpenek, 1603
aurkezpenean, 473, 1125, 1497,
1538, 1612, 1680
aurkeztea baimentzea, 298, 364
aurkeztu, 179, 303, 369, 656, 919
aurkibide, 1760
Aurkibideen txantiloien
normalizazioa, 1673
aurkikuntza, 1844
Aurkintzenak. Ikus izendapenak
aurorak, 951
aurrealdea, 1488
aurreautonomiaren garaian, 682
aurreeraketaren lekuko, 1595
aurreikusitako, 293, 304, 357, 360,
370, 786
aurreikusitako araubidea aplikatuko,
745
aurreikusitako helburutik
desbideratu, 213
aurreikusitako zehapen-araubidea,
747
aurreikusitakoa, 678, 705, 811
aurreikuspen, 1573, 1874, 2030
Aurreikuspen, 537, 930, 2018
aurreikuspen ekonomikoak, 731
aurreikuspen-, tratamendu-,
errehabilitazio- eta integrazio-
politika, 1056
aurreikuspena, 716, 931
aurreikuspenak, 343, 429, 472, 709,
735, 920, 948, 1077, 1104, 1282,
1552, 1573, 1874, 2018, 2077
aurreikuspenei, 710, 711, 1565
aurreikuspenekin, 465, 836, 931
aurreikuspeneko, 740, 788
aurreikuspenen, 387, 469, 1235
Aurreikuspen-instituzioak, 2140
Aurreikuspen-instituzioen eragiketak,
2140
aurreikusten, 357, 674
aurreiritzi diskriminatzailek, 1930
aurreiritzi eta estereotipoak, 768, 844
aurreiritzi linguistiko, 1226
aurreiritzi sexistei, 2320
aurreiritziak, 1419
aurreiritzien eta ezjakintasunaren
ondorio, 117
aurreiritziez, 116

- aurrekari, 698
Aurrekari, 387
aurrekari historiko baten tradizioa, 1735
aurrekari historikoak, 454
aurrekarietan, 701
aurreko aurrekontuaren betetzea, 776
aurrekontu, 353, 354, 661, 670, 694, 977, 1192, 1763, 1772, 1773, 1898
Aurrekontu, 353
aurrekontu bereziak, 670
aurrekontu kontsolidatu, 670
aurrekontu orokorrei, 670, 1284, 1293, 1401, 1570
Aurrekontu Orokorrei, 1213, 1215, 1242, 1294, 1464, 1686
aurrekontu orokorrek, 694
Aurrekontu Orokorren, 685
aurrekontu orokorren lege-proiektuan, 1330
aurrekontu publikoak, 1038
aurrekontua, 670, 683, 685, 692, 814, 1739
Aurrekontua, 2014
aurrekontuak, 670, 744, 911, 1879, 2390
Aurrekontuak, 670, 2354, 2368
aurrekontu-aldaketak, 779
aurrekontuan, 1330, 1739
aurrekontu-araubide, 670
aurrekontuaren, 352, 353
Aurrekontuaren, 685
aurrekontuaren aurreproiektua, 685, 690, 1738, 1741, 2013
aurrekontuaren aurreproiektu-proposamena, 353
aurrekontuaren esparruan, 175
Aurrekontuaren sarrera-egoerak, 685
aurrekontu-aukeren, 481, 1898
aurrekontu-aurreikuspenak, 1104
aurrekontu-aurreikuspenen, 1235, 1772, 1773
aurrekontu-aurreproiektu, 353
aurrekontu-aurreproiektua, 661
aurrekontu-baliabideen, 479, 1070, 1207
aurrekontu-baliabideen programazioa, 2309
aurrekontu-defizita, 2382
aurrekontuei, 693, 1024, 1739, 1742, 1744, 1750
Aurrekontuei buruzko legean, 2351
aurrekontuei buruzko legearen, 2150
Aurrekontuei buruzko Legeen gaineko Lege Organikoa, 2354
aurrekontuek, 481
aurrekontuekin, 353, 471
aurrekontu-ekitaldian, 1739
aurrekontuen, 2364
aurrekontuen aplikagarritasuna zehazten duten betekizunak, 1786, 1803
aurrekontuen arloan eskuduna den Jaurlaritzako sailari baimena ematen, 779
Aurrekontuen aurreproiektua, 664
Aurrekontuen azaroaren 26ko 47/2003 Lege Orokorrak, 354
aurrekontuen betearazpena, 1394
Aurrekontuen esparruan, 175
aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioek, 2250, 2251, 2253
aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioen erabaki, 2250, 2251, 2254
Aurrekontuen Lege Orokorrak, 350
Aurrekontuen Lege Orokorraren, 350, 355
aurrekontuen legea, 779
aurrekontuetako, 934
aurrekontuetan, 688, 732, 1148, 1238, 1294, 1777, 2016, 2017
Aurrekontuetatik, 175
aurrekontu-finantzaketa egokia, 645
aurrekontu-geldikinak, 2081
aurrekontu-jarduketak, 1031
aurrekontuko baliabideen, 725, 732
aurrekontuko lanpostuen katalogoak, 1750
Aurrekontu-kudeaketaren prozedurak, 1401
aurrekontu-laguntzak, 2383
aurrekontu-legeetan, 1739
aurrekontu-lerroa, 175
aurrekontu-mugen, 479, 2013
aurrekontu-orekaren printzipioaren, 670
aurrekontu-partidak, 1138, 1234, 1851
aurrekontu-partidaren, 977

- aurrekontu-proposamena, 661
aurrekontu-zuzkidura, 983, 999, 1031, 1192, 1739
aurrekontu-zuzkidurak, 1763, 2081
aurrekontu-zuzkidurak bermatzea, 182
aurreproiektu, 353
aurreproiektuak, 664
aurrerabide zientifikoa eta teknikoa, 191
aurrerakinak ordaintzeko debekua, 500
aurrerapauso, 2041
aurrerapen, 77, 822, 964, 1773
aurrerapen teknologiko, 456
Aurrerapen teknologikoei, 456
aurrerapen teknologikoen, 964, 1087, 1773
aurrerapen zientifikoak, 235
aurrerapena, 149
aurrerapenaren, 784
aurrerapenaren gizarte-etorkizun baten ataria, 2007
aurrerapenean, 1521
aurretiazko baimena, 2148
aurretiazko betekizun absolutua, 236
aurretiazko erreklamazioa, 1739, 1743
aurretiazko eskabidea, 403, 407
aurretiazko informazio iragarki, 960
Aurretiazko informazioa, 1037
aurretiazko informazioaren, 552
aurretiazko informazioaren iragarkian, 552
aurretiazko irakaskuntza-espereientzia, 1848
aurretiazko irizpenean, 2145
aurretiazko komunikazioan, 807
aurretiazko konpetentziak, 573
Aurretiazko oinarriko konpetentziak, 573
aurretiko aholkularitza juridikoa, 602
aurrez aurreko edo ikus-entzunezko ikastaroak eta programak, 1207
aurrez aurreko ikastaroa, 1243
aurrez aurreko ikastaroak, 1294
aurrez aurrekoak, 2262
aurrez aurrekoan, 2276
aurrez aurrekoen aktak, 2164, 2262
aurrezkia, 511
aurrezpen, 827
ausazko makinetan, 1128
austeritatearen irizpideen, 1505
AUT, 142
autistak, 2093
auto, 2118, 2229
auto ziodun, 2118
autoa, 2328
autoadierazpenari, 157
autoak, 2200, 2234
autoan, 2277
autoantolaketa, 1361
autoantolaketa-printzipioari, 813
autoaren, 2118
autodeskribapenaren, 964
autodeskribapeneko, 964
autodeterminazioa, 896
autoebaluazioa, 439, 1357
autoenplegatuek, 1521
autoeraketaren, 813
autoerregulaziorako akordioak, 1017
autoestimua, 2007
autogobernua, 682, 1812, 1887
autogobernuaren babesean, 2006
autogobernu-instituzioak, 493
Autogobernu-instituzioak, 1735
Autogobernu-instituzioen egoitza, 2085
autogobernuko eta kultura- eta hizkuntza-normalizazioko instituzioak, 1821
autogobernuko instituzioetan, 1927
autogobernu-organok, 1226
autogobernurik eza, 149
autogobernurik eza eta euren egitura politiko-administratiboa eta hizkuntza inposatzen duten estatuak, 148
autogobernu-tradizioa, 1911
autoikaskuntzarako zentroak, 1293
autonomia, 167, 337, 338, 339, 340, 342, 343, 344, 345, 348, 390, 391, 409, 416, 417, 435, 438, 457, 495, 543, 657, 715, 953, 961, 1034, 1057, 1192, 1268, 1762, 1776, 1887, 1888, 1891, 1912, 2020, 2107, 2186, 2189, 2213, 2378
Autonomia Administrazioarekin, 682
Autonomia aurreko etapan, 1988
autonomia bakoitzeko legerian, 340
Autonomia Erkidego, 1132
Autonomia Erkidegoa, 1593

- Autonomia Erkidegoak, 657, 669, 682, 712, 725, 1033, 1076, 1083, 1127, 1227, 1237, 1267, 1268, 1269, 1290, 1330, 1389, 1476, 1477, 1533, 1547, 1548, 1549, 1615, 1654, 1688, 1972
- Autonomia Erkidegoan, 658, 660, 664, 682, 756, 761, 788, 818, 1229, 1230, 1380, 1386, 1391, 1439, 1454, 1494, 1525, 1538, 1552, 1664, 1730
- Autonomia Erkidegoan deklaraturako biosferarreserbetan, 1597
- Autonomia Erkidegoan kokaturako edozein organismo edo erakunderekin, 675
- Autonomia Erkidegoan ofizial diren bi hizkuntzetan inprimaturako, 706
- Autonomia Erkidegoan ofiziala ez den hizkuntza, 1232
- Autonomia Erkidegoan ofiziala ez den hizkuntza batean, 1292
- Autonomia Erkidegoaren, 658, 670, 685, 694, 730, 731, 761, 788, 1033, 1057, 1066, 1150, 1153, 1154, 1159, 1227, 1229, 1230, 1242, 1267, 1284, 1288, 1293, 1294, 1296, 1330, 1401, 1447, 1450, 1464, 1518, 1552, 1556, 1565, 1570, 1650, 1654, 1656, 1667, 1686, 1707, 1724, 1727, 1728
- Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontuari, 1091
- Autonomia Erkidegoaren Administrazio Publikoarekiko harremanetan euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea aitortzen, 673
- Autonomia Erkidegoaren aurrekontu orokorrek, 694
- Autonomia Erkidegoaren Aurrekontu Orokorren, 685
- Autonomia Erkidegoaren Aurrekontuen Lege Orokorriari, 670
- Autonomia Erkidegoaren eremuan, 1559
- Autonomia Erkidegoaren eskumenak, 1379
- Autonomia Erkidegoaren eskumeneko gaietan, 1583
- Autonomia Erkidegoaren eskumeneko museoak, monumentuak eta gainerako ondasun kulturalak, 1066
- Autonomia Erkidegoaren eskumenen esparruan, 1549
- Autonomia Erkidegoaren intereseko monumentu-ondarean, 1328
- Autonomia Erkidegoaren kontsulta-eta aholkularitza-organok, 1275
- Autonomia Erkidegoaren kultura, ikerketa eta, hala badagokio, hizkuntzaren irakaskuntza, 1328
- Autonomia Erkidegoaren langai, 1988
- Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuan, 1229
- Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuko irakaskuntzako zentroetan, 1238
- Autonomia Erkidegoaren mendeko erregistro publikoetan, 676
- Autonomia Erkidegoaren mendeko ez diren erregistro publikoetan, 676
- Autonomia Erkidegoaren mendeko korporazio eta instituzio, 1229
- Autonomia Erkidegoaren titulartasuneko gizarte komunikabideen, 658
- Autonomia Erkidegoarentzat, 1565
- Autonomia Erkidegoari, 657, 1131, 1227, 1387, 1388, 1402, 1429, 1707
- Autonomia Erkidegoari dagokion zatian, 1786
- autonomia erkidegoko, 835, 836
- Autonomia Erkidegoko, 661, 665, 688, 720, 726, 727, 737, 760, 761, 763, 787, 788, 789, 807, 816, 817, 818, 827, 830, 833, 834, 835, 836, 837, 1032, 1070, 1085, 1132, 1134, 1140, 1142, 1144, 1146, 1149, 1152, 1160, 1162, 1230, 1235, 1238, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1249, 1252, 1289, 1293, 1300, 1301, 1302, 1304, 1319, 1380, 1385, 1393, 1402, 1444, 1445, 1448, 1451, 1458, 1462, 1463, 1487, 1488, 1490, 1504, 1518, 1527, 1532, 1537, 1538, 1543, 1544, 1550, 1552, 1554, 1559, 1561, 1574, 1580, 1581, 1613, 1636, 1666, 1670, 1716, 1717, 1721, 1722, 1723, 1724, 1726, 1727, 1728, 1970, 1972

- AUTONOMIA ERKIDEGOKO, 834
Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak, 1564
Autonomia Erkidegoko
Administrazio Orokorrari, 779
Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean, 760
Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren hizkuntza-normalizazioko plana, 1518
Autonomia Erkidegoko Administrazioa, 1149, 1444, 1727
Autonomia Erkidegoko Administrazioak, 1134, 1160, 1192, 1249, 1250, 1509, 1727
Autonomia Erkidegoko Administrazioan eta toki-korporazioetan, 1235
Autonomia Erkidegoko Administrazioaren, 734, 1234, 1270
Autonomia Erkidegoko Administrazioaren berdintasun-organismo eta -unitateak, 1149
Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioek, 1273
Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioen eginbeharrak, 1273
Autonomia Erkidegoko Administrazioari, 763
Autonomia Erkidegoko Administrazioiko gizarte-zerbitzuekiko harremanetan, 1724
Autonomia Erkidegoko Administrazioa, 1266
Autonomia Erkidegoko Administrazioetik, 688
Autonomia Erkidegoko berezko hizkuntza, 1227, 1233
Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak, 1227, 1988, 2005
Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetako, 1291
Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan, 1526
Autonomia Erkidegoko botere publikoek, 1235, 1236
Autonomia Erkidegoko botereek, 1034
Autonomia Erkidegoko ekialdeko Aragoiko berezko hizkuntzaren erabilera historikoko eremu, 1133
Autonomia Erkidegoko erakunde publikoek, 1229
Autonomia Erkidegoko errealitate sozioekonomikoak, kulturalak eta linguistikoak, 800
Autonomia Erkidegoko erregistro publikoetan, 1230
Autonomia Erkidegoko Gizarte-zerbitzuen Mapak, 785
Autonomia Erkidegoko Gobernua, 1229
Autonomia Erkidegoko Gobernuak, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1238
Autonomia Erkidegoko Gobernuak eta toki-korporazioek, 1236
Autonomia Erkidegoko Gobernuaren, 1233, 1238
Autonomia Erkidegoko Gobernuaren hizkuntza- eta kultura-politikaren esparru orokorraren, 1288
Autonomia Erkidegoko Gobernuaren mendeko irakaskuntza-zentro espezializatuetan, 1233
Autonomia Erkidegoko Gobernuaren mendekoa ez den edozein administrazio-eremutan, 1236
Autonomia Erkidegoko Gobernuari, 1231, 1239
Autonomia Erkidegoko Hauteskunde-batzordearen erabakiak, 705
Autonomia Erkidegoko hedabideetan euskara lehentasunez erabili dadin bultzatuko, 679
Autonomia Erkidegoko herrien eta, oro har, toponimo guztien izen ofizialak finkatzeko eskumena, 673
Autonomia Erkidegoko herritarrentzat eta erakunde publikoentzat lan egingo duena, 677
Autonomia Erkidegoko Hezkuntzako Partaidetza Sozialari, 1613
Autonomia Erkidegoko hizkuntza eta

- kultura, 1227
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofiziala, 1559
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialak, 1525
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialean, 1560
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialeto, 676, 813, 821, 1231
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialeto edozein erabiltzeko eskubidea, 1283
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialean, 1298
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza-politika, 1138
- Autonomia Erkidegoko hizkuntzaren irakaskuntzaren sustapenaren arloan, 1988
- Autonomia Erkidegoko instituzio komunek, 656, 815
- Autonomia Erkidegoko irakaskuntzako zentroetan, 1237
- Autonomia Erkidegoko irratia- eta telebista-hedabide publikoa, 2030
- Autonomia Erkidegoko kultura, ikerketa eta hizkuntzaren irakaskuntza, 1227
- Autonomia Erkidegoko kultura, ikerketa eta, hala badagokio, hizkuntzaren irakaskuntza, 1961
- Autonomia Erkidegoko kultura, ikerketa eta, hala badagokio, hizkuntzaren irakaskuntza sustatzeko eskumena, 1130
- Autonomia Erkidegoko kultura-ondarea, 1989
- Autonomia Erkidegoko lurraldean, 673, 675, 785
- Autonomia Erkidegoko lurraldean dauden adingabe atzeritarrek, 1636, 1716
- Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuan kokatzen diren enpresa edo establezimenduekin dituzten harremanetan*, 743
- Autonomia Erkidegoko lurraldetik kanpo jardunik, 680
- Autonomia Erkidegoko lurraldetik kanpo jardunik, euskararekin loturiko lana egiten duten instituzio edo botereekiko harremanak bideratzea, 674
- Autonomia Erkidegoko lurraldetik kanpo ondorioak izan behar dituzten egintzak edo komunikazioak, 1538
- Autonomia Erkidegoko organo instituzionalen, 1136
- Autonomia Erkidegoko Parlamentuak, 1229
- Autonomia Erkidegoko Pirinio aldeko eta Pirinio aurreko guneeetako Aragoiko hizkuntzaren erabilera historikoko eremu, 1133
- Autonomia Erkidegoko Poliziaren uztailaren 17ko 4/1992 Legea, 830
- Autonomia Erkidegoko Titulartasuneko Irrati eta Telebistari, 1090
- Autonomia Erkidegoko toponimoak, 1137
- Autonomia Erkidegoko toponimoen izen ofizialak, 1231
- Autonomia Erkidegokoa. *Ikus* zerbitzu publikoa
- Autonomia Erkidegorako, 1043, 1565
- Autonomia Estatutua, 1525
- Autonomia Estatutuak, 658, 673, 1297, 1388, 1483, 1762, 1878
- Autonomia Estatutuan, 658, 1155, 1268, 1500, 1502, 1503, 1520, 1618, 1879, 1884, 1911, 2024, 2025
- Autonomia Estatutuaren, 657, 658, 712, 725, 1032, 1070, 1106, 1130, 1131, 1228, 1237, 1275, 1279, 1294, 1298, 1299, 1307, 1387, 1505, 1529, 1533, 1549, 1551, 1565, 1765, 1857, 1863, 1866, 1867, 1892, 1894, 1918, 1989, 1992, 2005, 2006, 2071
- Autonomia Estatutuari, 1297, 2005
- Autonomia Estatutuko*, 1229
- Autonomia Estatututik, 1131
- autonomia galdu izana, 2174, 2255, 2369
- autonomia horretako berezko hizkuntza, 340
- autonomia horretako berezko hizkuntza ofiziala, 340
- autonomia organiko, funtzional eta aurrekontuzkoaz, 2009
- autonomia pedagogikoa, 715

- Autonomia pedagogikoaren
eremua, 1847
- autonomia pedagogikoaz, 717
- autonomia pedagogikorako tarte
zabala, 1845
- autonomia pertsonala, 1061, 1314,
1419, 1555, 1709, 1845, 1904
- Autonomia pertsonalaren
sustapena, 1127
- autonomia politikoa, 2029
- Autonomia sustatzeko eta
komunikazio-oztopoak kentzeko
zerbitzua, 1706
- autonomia-administrazioak, 716
- autonomia-araudiaren, 433, 435
- autonomia-aurreko etapan, 1227
- autonomia-eremua, 1891
- autonomia-eremuan, 1976
- autonomia-erkidego, 339, 343, 372,
390, 401, 426, 433, 434, 435, 442,
460, 479, 481, 543, 657, 1130, 1227,
1228, 1234, 1235, 1237, 1268, 1289,
1388, 1389, 1624, 1708, 1842, 2020
- Autonomia-erkidego, 342, 348, 390,
479, 712, 1274
- autonomia-erkidego bakoitzeko
hizkuntza-errealitatea, 481
- Autonomia-erkidego bateko
hizkuntza ofizialean, 342, 348, 390
- autonomia-erkidego baten
lurraldera, 1534
- autonomia-erkidego batzuen
mendeko katalanezko telebista-
emanaldiak, 1234
- Autonomia-erkidego bereko
komunikabide publikoen eredia,
1279
- Autonomia-erkidego eskudunekin,
446
- Autonomia-erkidego honen berezko
identitate, hizkuntza eta
kulturarekiko integrazioa, 1274
- autonomia-erkidego honetako
hizkuntza ofizialak, 1228
- autonomia-erkidego horretan
koofiziala den beste hizkuntza, 543
- autonomia-erkidegoa, 381
- autonomia-erkidegoak, 378, 429
- autonomia-erkidegoan, 340, 342,
348
- autonomia-erkidegoan ofiziala den
beste hizkuntza, 372*
- autonomia-erkidegoaren, 344, 381,
387, 401, 405, 1130, 1192
- Autonomia-erkidegoaren, 381
- Autonomia-erkidegoaren eremuko
ikus-entzunezko komunikazio-
zerbitzua, 584
- autonomia-erkidegoaren ondare,
1130
- autonomia-erkidegoarentzat, 1460
- autonomia-erkidegoei, 1130, 1598
- autonomia-erkidegoek, 400, 405,
433, 434, 435, 495, 560, 1328, 1558,
1858, 1961, 1988, 2005, 2030
- autonomia-erkidegoekin, 340, 438,
447, 449, 509, 1268, 1776
- Autonomia-erkidegoekin, 437
- autonomia-erkidegoen, 405, 449,
460, 1057, 1289
- autonomia-erkidegoen eremuan,
460, 1057
- autonomia-erkidegoen eskumen,
1961
- autonomia-erkidegoen kultura-
aniztasunaren eta hizkuntza-
aniztasunaren ezagutza eta
horienganako estimazioa, 1709
- autonomia-erkidegoetako, 406, 425,
427, 429, 449, 462, 464, 465, 466,
469, 479, 549, 746, 782, 1624
- Autonomia-erkidegoetako, 337, 543
- autonomia-erkidegoetako
balioespenen, 340
- autonomia-erkidegoetako batzar
legegileek, 465, 469
- autonomia-erkidegoetako berezko
hizkuntza ofizialetara, 425
- autonomia-erkidegoetako berezko
zeinu-hizkuntzak, 462
- autonomia-erkidegoetako berezko
zeinu-hizkuntzen interprete-
zerbitzuak, 465
- autonomia-erkidegoetako berezko
zeinu-hizkuntzetan, 464, 465, 466
- Autonomia-erkidegoetako
estatutuetan, 401
- Autonomia-erkidegoetako eta toki-
erakundeetako administrazioek,
372, 543*
- autonomia-erkidegoetako fiskal
nagusiez, 338

- Autonomia-erkidegoetako fiskaltzak, 337
- autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialak, 429
- Autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialek, 442
- autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialetako, 449
- autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialetan, 427
- autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialak, 585, 594
- Autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialak, 594
- autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako, 449
- autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan, 417
- autonomia-erkidegoetako kultura-eta hizkuntza-aberastasuna, 432, 1624
- autonomia-erkidegoetako lanpostuetarako deialdietan, 345
- autonomia-erkidegoetako lehiaren babeserako organoek, 405
- autonomia-erkidegoetako tributu-administrazioak, 417
- autonomia-erkidegoetan, 333, 337, 338, 343, 344, 345, 347, 381, 402, 403, 407, 481, 514, 532, 549, 560, 1130, 1207, 1227, 1525, 1762, 1888, 1988, 2005, 2038
- autonomia-erkidegoetan ofizial diren beste hizkuntza, 514
- autonomia-erkidegoko, 337, 342, 343, 348, 390, 401, 416, 433, 543
- autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza, 348
- autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofiziala, 342
- Autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofiziala, 345
- autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofizialean, 424, 425
- autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofizialera, 425
- autonomia-erkidegoko beste hizkuntza ofizialean, 400
- autonomia-erkidegoko bi hizkuntza ofizialen artean dagoen desberdintasun-harremana, 1989
- autonomia-erkidegoko fiskal nagusiar, 337
- Autonomia-erkidegoko fiskal nagusiar, 337
- autonomia-erkidegoko funtzionarioak, 337
- autonomia-erkidegoko hizkuntza koofiziala, 433
- autonomia-erkidegoko hizkuntza ofiziala, 435
- autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialera, 539
- autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialez, 378
- autonomia-erkidegoko hizkuntzan, 434
- autonomia-erkidegoko hizkuntzaren irakaskuntza, 2005
- autonomia-erkidegoko kultura-ondarearen defentsan, 2005
- autonomia-erkidegoko legeriaren, 814
- Autonomia-erkidegoko lurraldean, 416
- Autonomia-erkidegoko lurraldean hizkuntza ofizialak erabiltzeko eskubidea, 416
- autonomia-erkidegoko lurraldean ofizialak diren hizkuntzak*, 372
- autonomia-erkidegoko lurraldetik, 543
- autonomia-erkidegoko organo judizialen jurisdikziotik, 343, 390
- autonomia-erkidegoko zuzenbide edo hizkuntza, 342
- autonomia-erkidegoren, 799
- autonomia-erkidegotako, 401
- autonomia-erkidegotako gobernuetako kidea, 2011
- autonomia-erkidegotan, 409, 555, 1704
- autonomia-estatutu, 455
- autonomia-estatutua, 1227, 1337
- Autonomia-estatutua**, 2355, 2357
- autonomia-estatutuak, 2008
- autonomia-estatutuan, 2029
- autonomia-estatutuaren, 1887
- autonomia-estatutuek, 357, 1888, 2008
- autonomia-estatutuen, 442
- autonomia-estatutuen edukiaren,

- 2005
autonomia-estatutuetan, 387, 461
autonomia-legerian, 372
autonomiarena, normalizazioarena,
gizarteratzearena eta
hezkuntzarena, eta erkidegoan
parte hartzearena, 456
autonomiari, 1445
autonomiarik gabea, 56
autonomiaz, 716, 773
Autonomo eta ETEei, 1634
autonomoei, 1393
Autonomoei, 1393
autonomoei laguntzeko zerbitzuak,
1165
autoprestazioa, 582
autoreak, 449, 2018, 2019
Autoreak, 449, 2019
autoreen itzulpen-eskubidea, 135
Autoreen sustapen-kanpainetan,
449
autoreez, 448
autorregulazio-akordioak, 598, 1930
autorregulazioaren, 958, 1083, 1146,
1158, 1454, 1688, 1972
autorregulazio-itunak, 1646
autotutoretzak, 495
autozaintzarako gaitasunean, 1637
auzi, 336, 396, 668, 784, 2161, 2390
Auzi, 2264
Auzi Zibil eta Merkataritzazkoetako
Bitartekaritza buruzko Legearen,
538
auzia, 2103, 2161, 2165
auzia amaitzeko erabakiari, 516
auziak, 2365
auzialdian, 2285
auzian, 2264, 2285
auzi-areto, 2113
Auzi-areto, 2114
auzi-aretoa, 2113
auzi-aretoan, 2113, 2114
auzi-aretoako polizia, 2165
auziari, 2161
auziari buruzko erabaki, 2268, 2271,
2340
auzibidean parte hartzen duten
aldeetako batek, 298, 364
auzibideko egintza, 57
auziekin, 2165
auzi-eskabidea, 2273
auzietan, 378
auzietarako atzerri-ekintzaz, 2321
auzietarako atzerri-ekintzez, 2320
auzi-gelako polizia, 336
auzi-geletan, 2390
auzi-jartzaile zibilak, 396
auzi-mota, 2331
auziok, 2165
auzipean, 2297
auzipetu, 2165
auzipetua, 2284
Auzipetua, 2164
auzipetuak, 2164, 2257, 2265, 2266,
2284, 2340
Auzipetuak, 2164, 2266
auzipetuarekin, 2276
Auzipetuaren agerraldia, 2266
auzipetuari, 2164, 2266
Auzipetuari, 2266
auzirako, 379
auziren, 2159
auzitegi, 1088, 1230, 1990, 2267,
2339, 2340
Auzitegi, 2267, 2340
auzitegi eskuduna, 379
auzitegi eta agintari eskudunek,
1739
auzitegi independente eta
inpartzialean, 56
Auzitegi korrekzionala, 2265
auzitegi korrekzionalak, 2278
Auzitegi korrekzionalaren
eskumenak, 2265
auzitegi korrekzionalako apelazio-
salak, 2282
Auzitegi Orokorraren hizkuntza-
arabideari buruzko xedapenak,
199
auzitegia, 2164
auzitegia osatzen duten epaileen,
epaimahaikideen, entzunaldia,
2264, 2266
auzitegiak, 342, 390, 517, 2114, 2161,
2165, 2264, 2268, 2285
Auzitegiak, 52, 2114, 2164, 2264,
2266
auzitegian, 2113, 2266, 2270
auzitegiaren, 378
auzitegiaren erabakiaren, 2164,
2264, 2266
Auzitegiaren hizkuntza ofizialak, 52

- Auzitegiek, 154
auztegien, 83
auztegien antolaketari eta funtzionamenduari, 2311
auztegien usadioei, 389
auztegietak, 390
auztegietak auzi-geletan, 2390
Auzitegietak Prokuradoreen Kontseilu Nagusia, 445
auztegietan, 1991, 1998
auztegieta, 1229, 1765
auztegietatik, 1993
auztegi-jarduketan balio osoa, 1990
auztegi bulegora, 2263
auztegi kideak, 2165
auztegi presidenteak, 2113, 2164, 2264, 2266
Auztegi presidenteak, 2165
auztegi presidentari, 2105, 2115
auztegiok, 154, 1994
auztegi, 2331
auzo-batzarraren, 1107, 1383
auzo-herrialde bateko hizkuntza, 205
auzo-herrialde eta -erregioetako hizkuntzen ikaskuntza, 205
auzo-herrialdeekiko lankidetzak, 247
auzo-herrialdeen estrategia politikoetarako, 215
auzo-herrialdeetako hizkuntzak, 205
auzotarrek, 1108
Auzotarren eskubideak, 813
auzotarrok, 1108
auzotasun, 1649, 1749, 1756, 1910
auzotasuna, 345, 452, 507, 966, 968, 1200, 1273, 1287, 1492, 1512, 1661
auzotasun-leku, 702
auzotasun-lekua, 1511, 1755
auzotasun-salbuespena, 1268
AVA, 2009, 2010, 2017
AVAk, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2016, 2017
AVAk akademikoak, 2011
AVAk idazkariak, 2014
AVAk kide bakarreko organoa, 2014
AVAk presidentea, 2014
AVAn, 2016
AVaren antolaketa eta baliabideak, 2016
AVaren aurrekontua, 2017
AVaren aurrekontuaren betearazpena, 2013
AVaren erabaki-organo gorena, 2013
AVaren eskumenak, 2010
AVaren funtzionamendua, 2015
AVaren Gobernu Batzarra, 2015
AVaren Gobernu Batzarrak, 2016
AVaren gobernu-organoak, 2012
AVaren hizkuntza-araudira, 2010
AVaren Osoko Bilkura, 2012, 2015
AVaren Osoko Bilkurak, 2015, 2016, 2017
AVaren Osoko Bilkurara, 2015
AVaren Osoko Bilkurari, 2013
AVaren presidentea, 2012
AVaren zerbitzuan diharduten langileak, 2012
AVaren zerbitzuen berezko gastuak, 2013
AVari, 2010, 2017
Avilako eta Salamancako arbel bisigodoak, 1595
azalera handien, 2018
azalera, 1106
Azalpen, 2284
Azalpen egoki, 1076
azalpena, 533
azalpenak, 2113, 2283, 2394
azalpenek, 473
azalpen-idatziak eta inskripzioak, 548
azalpen-memoria, 664, 1148
Azaroaren 21eko 44/2003 Legeak, Osasun Lanbideen Antolamenduari buruzkoak,, 1674
azaroaren 23ko 4/1983 Legeak, Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzkoak,, 2005
azaroaren 24ko 10/1982 Legeak, Eusko Legebiltzarrarenak, Euskararen Erabilera Normalizatzeko Oinarrikoak, 493
azaroaren 27ko 25/2014 Legeak, Nazioarteko Tratatu eta Bestelako Akordioei buruzkoak, 1578
azken adierazpena, 176
azken akziodun eta onuradunei, 562
Azken erabiltzaileen eskubide espezifikoak, 581
Azken erabiltzaileen eskubideak, 581

- azken hartzailea, 139
 azken hitzunaren heriotzak, 214
 Azken kontsumitzailea, 1011
 azken kontsumitzaileen erakundea
   edo taldea, 1010
 azken kontsumitzaileen konfiantza,
   1012
 azkentzea, 2072
 azoka txikia, 1011
 Azokei, 1926
 azpiarlo, 1632
 azpibatzerde, 757
 azpiegitura bereziak, 645
 azpiegitura informatikoak, 1172
 azpiegitura publikoen kontzepzio
   kolektiboari, 2055
 azpiegiturak, 1173, 1361, 1396
 azpiegituraren kudeatzaileak, 2129
 Azpiegituraren kudeatzaileari, 2129
 azpiegituren ezaugarriak, 2129
 azpiegiturretan, 737
 azpiegoitzak, 1471
 azpieroak, 1921
 azpikontratatuak, 960
 azpikontratazio-iragarkietan, 499
 azpikoz gora jarri ditu hizkuntza-
   erkidago bakoitzaren barne-
   kohesioa bermatzen duten
   harreman-eremuak eta
   elkarreraginak, 149
 Azpimarraturik, 180
 azpiordezkapenaren, 1668
 azpiproduktuak, 671
 azpisaillapena dute: A1, A2, B1, B2,
   C1 eta C2, 436
 azpisektore profesionaletako
   ordezkariak, 1507
 azpisektoreen, 355
 Azpitalde, 1316
 azpitaldea, 1316, 1319
Azpitaldea, 1561
 azpitaldeko kidego bereziak, 2077
 azpitolatuta. *Ikus* bertsioa, *Ikus*
   bertsioa
 azpitolatzea, 234, 2314
 azpitolazio, 1315, 1905
 Azpitolazio eta
   Audiodeskripzioaren Espainiako
   Zentroa, 459, 470
 Azpitolazio eta
   Audiodeskripzioaren Espainiako
   Zentroak, 470
 azpitolazioa, 219, 469, 470, 1414,
   1556, 1723, 1871
 Azpitolazioa, 1053, 1089
 azpitolazioaren, 468, 470, 1725
 azpitolazio-orduak, 2035
 azpitoluak, 183, 206, 220, 222, 251,
   429, 456, 603, 633, 650, 652, 1001,
   1053, 1067, 1068, 1087, 1413, 1415,
   1424, 1451, 1488, 1616, 1724, 1808,
   1906, 1975, 2032, 2035
 Azpitoluak, 1061
 Azpitoluak dituzten telebista-saioen
   kopurua, 2314
 azpitoluak jartzeko edota itzultzeko
   betebeharrak, 251
 azpitoludun jatorrizko bertsioko
   obren presentzia, 1873
 azpitoludun produktuei, 1758
 azpitoluei, 2323
 azpitoluekin, 963
 azpitoluen, 731, 964, 1655
 azpitoluen hizkuntza, 1654
 azpitoluen maila eta kalitatea, 219
 azpitoluetako, 964
 azpitolugintzari, 157
 azpitolu-sistemak, 1053
 aztarna, 1226
 aztarna materialak, 2030
 aztarnarik zaharrenak, 1595
 aztarnategi eta gune
   arkeologikoak, 1430
 azter, 163, 164, 181
 azterketa, 524, 527, 533, 1024, 1244,
   1397, 1398, 1511, 1518, 1559, 1889,
   1897, 2201, 2202, 2204, 2205, 2206,
   2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212,
   2214, 2215, 2216, 2218, 2219, 2220,
   2221, 2222, 2223, 2359, 2360
 Azterketa, 2146, 2286, 2390
 azterketa filologikoak, 1897
 azterketa historiko eta etimologikoa,
   2065
 azterketa medikoa, 1511
 azterketa medikoak, 795, 1098, 2213
 azterketa psikoteknikoa, 1511
 azterketa teoriko eta praktikoetan,
   2360
 Azterketa teorikoetan, 2360
 azterketa-egileak, 2360
 azterketa-egileari, 2360

- azterketa-eskubideak, 1244
azterketa-eskubideengatik, 1024
Azterketa-eskubideengatik, 1024
azterketak, 692, 934, 2143
azterketaren, 1320
azterketaren arrakasta-tasari, 2376
azterketarik, 2367
azterketa-sailkapeneko burutik, 2376
azterketek, 2382
azterketen, 2213
azterlan, 459, 471, 1298, 2031
azterlan batzordeak, 2010
azterlana, 752
azterlanak, 50, 232, 325, 749, 1148,
1423, 1666, 1735, 1838, 2010, 2039
Azterlanak, 1185
azterlan-batzorde, 1864, 2016
azterlan-batzordeak, 2016
aztertu, 214
aztertzea, 148
aztertzeko, 56, 77
B eredu, 718
B taldean, 1304
B taldeari, 1798
B taldeko kidego bereziak, 2077
B talderako, 748, 749
B ziurtagiria, 1788
B1, 850
B1 mailara, 1441
B1 mailaren baliokidea, 2044
B1 mailaren ziurtagiria, 1301, 1302,
1303
B2, 850
B2 hizkuntza-gaitasun maila, 880
B2 hizkuntza-gaitasunaren maila,
881
B2 mailakoa, 1304
B2 mailaren baliokidea, 2044
B2 mailaren ziurtagiria, 1301, 1302,
1303
B2 mailari dagokion gaitasun-maila,
1848
B2, C1 edo C2 maila, 1686
babes, 483, 519, 687, 952, 1042,
1112, 1130, 1190, 1193, 1211, 1227,
1229, 1430, 1463, 1595, 1665, 1762,
1813, 1888, 1889, 1890, 1911, 1912,
1945, 1988, 1989, 2018, 2038, 2237
Babes, 387, 520, 1989
babes berbera izateko eskubidea,
56
babes berezia, 333, 1595, 1813, 1888
Babes berezia, 2021
babes berezia behar duten
kontsumitzaileen eta erabiltzaileen
kolektiboak, 2061
babes berezia behar duten
kontsumitzaileen kolektiboen
indizea edo protokoloak, 1640
babes berezia edo berezitua, 1640
Babes berezia merezi duten
kolektiboen espezifikotasunak,
1966
babes- edo izendapen-mota, 1211
babes- eta sustapen-mandatuekin,
1297
babes- eta sustapen-neurriak, 1298
babes historikoa, 1872
babes integralari, 1158
babes integraleko neurriei, 1042
babes irmoa, 279
babes judiziala, 1765, 1990
babes judizialarekin, 459
babes judizialari, 470
babes juridiko integrala, 234
babes juridiko, administratibo eta
teknikoari, 1537
babes juridikoa, 180, 1636
babes juridikoaren arloan, 1636
babes juridikoarena, 380
Babes Juridikoari, 347, 407, 1530
Babes kontsularra, 510
babes kontsularrak, 510
babes orokorra, 2201
babes politikoa, 279
babes soziokulturalerako, 761
babes subsidiarioa, 482, 483
Babes zibilaren, 938
babes zibilari, 1118, 1463
Babes Zibilari, 937
Babes Zibilari eta Larrialdien
Kudeaketari, 937
Babes zibileko larrialdia, 1985
babes zibileko larrialdiak, 1985
babes zibilekoak. *Ikus* jarduketa-
sektoreak
babesa, 242, 482, 535, 762, 828, 946,
952, 957, 1040, 1059, 1090, 1126,
1127, 1130, 1132, 1134, 1142, 1182,
1189, 1280, 1322, 1431, 1461, 1481,
1538, 1595, 1614, 1636, 1641, 1665,
1713, 1716, 1776, 1805, 1827, 1866,

- 1867, 1878, 1929, 1993, 2029, 2041,
2088, 2153, 2159, 2160, 2225, 2327
- Babesa, 1036, 1211
- babes-adierazpenak, 257
- babes-agindu, 2276
- babes-agindua emateko
  ebazpena, 2276
- babes-aginduak, 2276
- babesak, 292, 358, 404, 517, 536,
  565, 566, 1706, 1822
- Babes-araubide juridikoa, 1195
- babes-araubidea, 1602, 1854
- Babes-araubidea, 708
- babesaren, 165, 519, 534, 1864, 1889
- babesaren epea, 140
- Babesaren irismena, 1125, 1680
- babesaren onuradunak, 483
- babesari, 448, 1130
- Babesari, 519
- babesean, 391, 1160, 1248, 1549,
  1578, 1615, 1763, 1863, 1887, 1898,
  1919, 2006
- babes-ekintza, 762, 1716
- babes-ekintzetarako finantzaketa,
  213
- babeserako, 1391, 1603
- Babes-eredua, 1683
- Babes-eremua, 1497
- babes-eremuak, 1854
- babes-eskaera, 2114
- babes-estatusak, 293, 360
- babesgabetasun, 762
- babesgabetasuna, 1323
- babesgabetasunik ez nozitzeko
  eskubidea, 810
- babesgabetasun-maila handiagoa
  dutenak, 1640
- babesgabeziarik, 1814
- babesik, 682
- babes-jarduera pribatuak, 2130
- Babes-jarduketak, 1603
- babeslea, 662
- babesletza eta mezenasgo
  pribatua, 901
- babesletzak, 2016
- babes-maila, 1683, 1685
- Babes-maila, 1036
- babes-maila desberdinak, 210
- Babes-mailak, 1683
- Babes-mailari, 1889
- Babes-neurri bat duten eskubide
  espezifikoak, 1323
- babes-neurri bereziak, 1322
- babes-neurri espezifikoak, 227, 245,
  1566
- babes-neurriak, 2327
- Babes-neurrien mende dauden
  adingabeak, 1716
- babes-ondasun eta -tresnen
  kategoriak, 1682
- babes-premiez, 2114
- Babes-printzipioak, 1195
- Babes-sistemaren mende dagoen
  haurra edo nerabea, 1323
- babestea, 55, 191
- babesteko, 56, 211
- babesteko era eta baldintzak, 516
- babesteko eskubiderik ez duten
  nekazaritzako elikagaien
  izendapen, aurkezpen edo
  publizitatean, 1797
- babesten, 208
- Babesten, 213
- babes-tresna, 1684, 1685
- babes-tresnak, 1684
- babestu, 88, 143, 167, 214, 357, 920,
  926
- babestuak, 921
- babestuko, 308
- Babestutako adingabeen eskubide
  espezifikoak, 1716
- Babestutako eskubideak, 1879
- babestutzat jotako
  naturaguneetan, 1597
- bable/asturiera, 1190, 1191, 1192,
  1193, 1203
- bable/asturiera erabiltzeko eta
  berean ahoz eta idatziz jarduteko
  eskubidea, 1190
- bable/asturiera ezagutzeko eta
  erabiltzeko duten eskubidea
  babestea, 1190
- bable/asturiera-gaztelaniako
  itzulpen-organo ofiziala, 1191
- Bable/asturierak, 1189
- bable/asturierako eskola-
  ordutegiaren, 1191
- bable/asturierarekin, 1189
- bable/asturieraren, 1189, 1190, 1191,
  1192, 1193
- bable/asturieraren aberastasuna
  berreskuratzeko, 1189

Bable/asturieraren arloko programa eta plan erregionalen jarraipena, 1193	1902, 1992, 2016, 2049, 2067, 2107, 2128, 2148, 2194, 2202, 2205, 2207, 2208, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2232, 2244, 2272, 2293, 2300, 2301, 2304, 2308, 2315, 2316, 2318, 2325, 2344, 2353, 2372
Bable/asturieraren erabileraz, 1190	
bable/asturierarentzat, 1190	
bable/asturierari, 1189, 1193	
bablea, 1189, 1212	
Bablea, 1182	Baimena, 355, 565, 566, 934, 1037, 1070, 1193, 1304, 1389, 1552, 1739, 1760, 1779, 2001, 2017, 2054, 2067, 2108, 2319
Bablea sustatzea eta babestea, 1189	
bablea/asturiera, 1189, 1212	
Bablea/asturiera Erabiltzeari eta Sustatzeari buruzko martxoaren 23ko 1/1998 Legeak, 1212	Baimena berriztatzeko eskaerak, 2250, 2251, 2253, 2254
Bableak, 1182, 1189	baimena duen pertsona juridiko baten babespean, 2237
bablearen babesa, erabilera eta sustapena, 1182	baimena eskatzen duenaren, 2315
bablearen erabilera, 1197	baimenak, 142, 611, 732, 1389, 1536, 1616, 1858, 2107, 2220, 2316, 2328
<i>Baccalauréat</i> , 1959, 1979	Baimenak, 2203
<i>backboneak</i> , 136	baimen-araubidea, 321
backline-teknikari, 2251	Baimenaren, 945
bahi, 2161	baimenaren titularra, 2319
bahiketa, 2327	Baimenaren titularraren betekizunak, 2037
Bai hasierako lanbide-heziketan bai enplegurako heziketan atzerriko hizkuntzak sartzea, 826	baimenaren titularraren senide laguntzaileek, 2037
Bai praktika-programetan bai Lanbide-Heziketa Dualeko programetan, enpresetan edo antzeko zentroetan egiten diren praktikei eta prestakuntzari, 825	baimendu, 297, 299, 363, 365
Baieztapen, 682	baimenduta, 777
baieztatzen, 89, 147	baimendutako eta homologatutako instituzio, zentro edo organismoek, 800
baimen, 549, 662, 732, 807, 944, 2322	baimenean, 2333
Baimen, 2220	Baimen-emailearen adierazpena, 1037
baimen bereziok ematearen arrazoia, 2143	baimenen titularrek, 1616
baimen indibiduala, 2203, 2205, 2358	baimen-eskaera, 2250, 2251, 2253
baimen informatua, 944, 945	baimen-eskaerak, 2396
Baimen informatua, 1037	Baimen-eskaria, 533
Baimen informatuaren, 1037, 1432	baimenez, 2246
Baimen informatuaren dokumentuaren edukia, 1617	baimenik, 659, 934, 2319
Baimen informatuko dokumentuaren, 945	Baimenpeko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu, 2319
baimena, 335, 357, 472, 496, 635, 664, 685, 688, 694, 698, 715, 751, 776, 777, 830, 834, 933, 971, 1077, 1107, 1163, 1239, 1389, 1401, 1441, 1536, 1546, 1549, 1622, 1636, 1841,	baimen-txartela, 2179
	baimentzea, 173, 297, 299, 363, 365, 394, 933
	baino, 2259
	baita ekonomia-, kultura- eta gizarte-bizitzan, 1056
	baita lanik eza, gaixotasuna, elbarritasuna, alarguntasuna, zahartzaroa edo bizibidea nahi

- gabe galtzeko beste kasuren bat gertatzen denerako aseguruia izateko eskubidea, 59
- baja, 2386
- bakarka, 57, 76
- bake, 77
- bake publikoaren aurkako krimen eta delituak, 2256
- bakea, 55, 77, 113, 117, 126, 851, 1259, 1366
- Bakea, 123, 125, 191
- bakea, bere balioak eta bere herrien ongizatea sustatzea, 191
- bakeak, 59
- bakean biltzeko eta elkartzeko eskubidea, 58
- bakearen aldeko programei, 123
- bakearen eta erlijioaren esanahia, 125
- bakearen eta segurtasunaren alde lan egiteko konpromisoa, 116
- Bakearen funtsa, 125
- bakearen, eskubide ekonomiko eta sozialen aitortzari, 1789
- Bake-kulturaren Sustapenean, 125
- Bakerako, giza eskubideetarako eta demokraziarako hezkuntza, 128
- bakoitzak aukeratutako hizkuntza ofizialean, 1318
- bakoitzak nahi duen hizkuntzan informazioa jasotzeko duen eskubidea, 676*
- bakoitzaren eta, hala badagokio, Hizkuntza Koofiziala eta Literatura irakasgaiaren, 561
- bakoitzaren iritziengatik inork ez gogaitzeko eskubidea, 58
- bakoitzaren lurraldean kultura-adierazpideen aniztasuna sustatze, 210
- balantze, 2249
- Balantze, 2314
- balantzea, 693
- baldintza, 50, 144, 145, 297, 301, 307, 363, 367, 425, 427, 521, 524, 682, 687, 693, 701, 711, 713, 732, 740, 748, 749, 750, 772, 953, 1061, 1280, 1626, 1761, 1768, 1874, 1875, 1889, 1894, 1922, 2108, 2116, 2127, 2180, 2240, 2257, 2281, 2291
- Baldintza, 177
- baldintza berdinetan, 461, 1452, 1904, 1974, 2038
- baldintza bereziak, 1385, 2176
- baldintza bisualak, akustikoak eta, hala badagokio, ukimenezkoak eta hizkera errazekoak, 1555
- baldintza egokiak, 147, 152, 167, 306, 465, 469, 1067, 1068, 1265, 1724, 1735
- baldintza espezifikoak, 309, 323
- baldintza ez okerragoetan, 159
- baldintza fisikoak, psikikoak edo sentzorialak, 1861
- Baldintza formalak, 2177
- baldintza juridikoak eta erregelamenduzkoak, 251
- baldintza metagarri, 2241, 2352
- baldintza onuragarrienak, 447
- baldintza orokorrak, 744, 910, 1529, 1880, 2203*
- baldintza orokortzat, 502
- baldintza politiko eta sozioekonomikoen, 1761
- baldintza sozial edo pertsonalengatik diskriminaziorik eragin gabe, 785
- baldintza sozialak, 2133, 2134, 2402
- baldintza sozialak, ekonomikoak edo geografikoak, 1111
- baldintza sozioekonomikoak, 489, 626
- baldintza tekniko egokiak, 1069
- baldintza teknikoak, 693
- baldintza termikoak, 1460
- baldintza, aukera eta posibilitateen berdintasunean, 458
- baldintza-agiria, 386
- baldintza-agirian, 2321, 2322
- baldintza-agiriek, 732
- baldintza-agirietan, 498, 2322
- baldintzak, 150, 307, 427, 428, 482, 659, 669, 677, 692, 694, 701, 714, 716, 719, 722, 724, 729, 733, 736, 740, 748, 750, 806, 820, 895, 939, 964, 965, 1034, 1057, 1211, 1266, 1267, 1275, 1497, 1533, 1573, 1675, 1762, 1765, 1790, 1815, 1841, 1864, 1866, 1869, 1926, 1974, 2105, 2108, 2113, 2120, 2125, 2126, 2142, 2160, 2177, 2190, 2227, 2233, 2352, 2368
- baldintzak, 714

- Baldintzak, 524
 baldintzapean aske uzteko neurriak, 2280
 baldintzapeko askatasun- eta gizarteratze-zerbitzuko zuzendariak, 2371
 baldintzapeko irispide-sistemak, 582
 Baldintzapeko iristea duen ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu linealerako irisgarritasuna, 588
 baldintzarik, 811
 baldintzatan, 2296
 baldintzatu, 172
 baldintzatzat, 1059
 baldintzei, 1063, 2330
 baldintzekin, 558, 2113, 2176, 2183, 2186, 2228, 2250, 2251, 2253, 2254, 2268, 2274, 2308, 2316, 2328, 2335, 2345, 2349, 2350, 2351, 2368, 2386
 baldintzen, 212, 536, 1059, 2114, 2115, 2116, 2121, 2122, 2123, 2128, 2146, 2149, 2150, 2159, 2203, 2220, 2233, 2234, 2244, 2256, 2257, 2286, 2330, 2335, 2352, 2381
 baldintzen osagarri, 2389
 baldintzetako, 716
 baldintzetan, 302, 368, 479, 741, 828, 949, 962, 1191, 1401, 1579, 1580, 1631, 1632, 1636, 1710, 1712, 1713, 1768, 1800, 1804, 1849, 1858, 1894, 1997, 2002, 2074, 2075, 2076, 2148
 baldintzetara, 517, 1622
 balear autonomiaren bizitzaren ezaugarri, 1297
 Balear Ikaskuntzen Institutua erakunde publiko enpresariala, 1293
 Balear probintzia, 381
 balear uharte guztietako intelektualek, 1317
 Balear Uharteak, 1226, 1227, 1284
 Balear Uharteak katalanezko eremu linguistikoan, 1226
 balear uhartedia, 381
 Balear Uharteekin, 1279, 1293
 Balear Uharteekin hizkuntza- eta kultura-loturak dituzten lurraldeak, 1266
 Balear Uharteen, 1228, 1231, 1232, 1234, 1236, 1238, 1240, 1260, 1289
 Balear Uharteen berezkoa. *Ikus* katalana
 Balear Uharteen ekarpenei, 1232
 Balear Uharteen eremu hertsiaz haraindi dauden alderdi, federazio edo koalizioek, 1240
 Balear Uharteen eremuan eskumena duen organoak, 1304
 Balear Uharteen eta kanpoaldearen arteko trukeari eta harremanari buruzko zenbait kultura-jarduera, 1294
 Balear Uharteen lurralde-eremuko Administrazioako plazetara, 1231
 Balear Uharteen mapa soziolinguistikoa, 1236
 Balear Uharteen Memoria eta Aitorpen Demokratikoei, 1317
 Balear Uharteetako, 381, 382, 1227, 1230, 1255, 1256, 1266, 1279, 1293, 1294, 1300, 1301, 1304, 1310, 1319
 Balear Uharteetako Administrazio autonomikoko funtzionarioei, 1286
 Balear Uharteetako administrazio onari eta gobernu onari, 1282
 Balear Uharteetako administrazio publikoek, 1257, 1307, 1308, 1309
 Balear Uharteetako administrazio publikoekin, 1318
 Balear Uharteetako administrazio publikoen eginbearra, 1328
 Balear Uharteetako Administrazio publikoko eta sektore publikoa osatzen duten enteetako langileak, 1231
 Balear Uharteetako Administrazioak, 1247
 Balear Uharteetako administrazioen eskumeneko zerbitzu publikoen emakidadunei, 1250
 Balear Uharteetako Administrazioko laguntzaile fakultatiboan kidegoko basozaintzako eskalako funtzionario, 1247
 Balear Uharteetako Aholku Kontseiluko kidego eta eskala propioei, 1316
 Balear Uharteetako Aldizkari Ofiziala, 381
 Balear Uharteetako Aldizkari Ofizialean, 1305, 1310, 1329

- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoak, 1237, 1267, 1330
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoan, 1229
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoaren, 1242
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoaren 2012rako aurrekontu
orokorrei, 1284
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoaren 2015erako
aurrekontu orokorrei, 1293
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoaren 2015erako
Aurrekontu Orokorrei buruzko
Legean, 1294
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoaren 2021. urterako
aurrekontu orokorrei, 1330
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoaren berezko hizkuntza,
1229
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoaren kultura- eta
hizkuntza-aniztasuna, 1288
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoaren lege- eta
erregelamendu-ordenamendua,
1296
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoaren lurralde-eremuan,
1230
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko, 1238, 1240, 1241, 1243
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Administrazioarekin,
1249
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Administrazioaren,
1249
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Administrazioaren
kidego eta eskalei, 1270
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Administrazioaren
zerbitzuko bitarteko
funtzionarioak, 1319
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Administrazioaren
zerbitzuko langile lan-
kontratudunentzako hitzarmen
kolektiboaren, 1302
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Administrazioako
kidego orokorren kidego eta
eskalei buruzko martxoaren 16ko
2/2007 Legearen, 1301
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Administrazioako
kidego, eskala eta/edo
espezialitateetan, 1319
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Administrazioako langile
lan-kontratudunentzako hitzarmen
kolektiboaren, 1302
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Aldizkari Ofizialean,
1239
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan,
1285
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Funtzio Publikoari, 1271
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Funtzio Publikoari
buruzko martxoaren 23ko 3/2007
Legearen, 1302
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Funtzio Publikoari
buruzko martxoaren 27ko 3/2007
Legearen, 1300, 1301, 1304
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Gobernuak, 1230,
1235
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Gobernuak eta
Administrazioak, 1293
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko hizkuntza-eredua, 1267
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko kultura eta hizkuntza,
1289
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko kultura eta hizkuntza
ofizialak, 1289
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko sektore publiko
instrumentalaren entea, 1293
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko sektore publiko
instrumentalari buruzko uztailaren
21eko 7/2010 Legearen, 1293

- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Tasei buruzko ekainaren 15eko 2/1997 Legearen, 1242
- Balear Uharteetako Autonomia Estatutua erreformatzeko otsailaren 28ko 1/2007 Lege Organikoarekin, 1277
- Balear Uharteetako Autonomia Estatutuak, 1226
- Balear Uharteetako Autonomia Estatutuan, 1280
- Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren, 1275, 1294, 1298, 1307
- Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren hizkuntza-ereduaren oinarri diren printzipioak, 1275
- Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren hizkuntza-ereduaren printzipioak, 1275
- Balear Uharteetako auzitegi eta epaileen, 1230
- Balear Uharteetako berezko hizkuntza, 1226, 1227, 1228, 1231, 1232, 1234, 1235, 1256, 1257, 1265, 1266, 1279, 1294, 1297, 1327, 1368, 1374
- Balear Uharteetako berezko hizkuntza berreskuratzeko eta sustatzeko prozesu, 1226
- Balear Uharteetako berezko hizkuntza eta kultura, 1280
- Balear Uharteetako berezko hizkuntzan, 1260, 1298
- Balear Uharteetako berezko hizkuntzaren, 1263, 1265, 1327
- Balear Uharteetako berezko hizkuntzaren, ezagutza eta zabalkundea, 1263
- Balear Uharteetako berezko kultura, 1279
- Balear Uharteetako berezko kultura eta ingurunea, 1364
- Balear Uharteetako berezko kultura kontserbatzeak eta sustatzeak eta transmititzeak, 1236
- Balear Uharteetako berezkoa. *Ikus* katalana, *Ikus* katalana
- Balear Uharteetako berezkoa den hizkuntzaren, ezagutza eta erabilera, 1260
- Balear Uharteetako berezkoa den katalanaren ofizialtasuna lurralde-estatutu, 1227
- Balear Uharteetako berezkoa dena. *Ikus* hizkuntza
- Balear Uharteetako berezkoak diren hizkuntza eta kultura katalanak, 1236
- Balear Uharteetako berezkoak diren hizkuntza katalana eta kultura, 1256
- Balear Uharteetako berezkoak diren katalanaren eta kulturaren ezagutza, 1257
- Balear Uharteetako berezkoak diren katalanaren eta kulturaren ezagutza eta erabilera, 1256
- Balear Uharteetako berezkoak diren katalanaren eta kulturaren zaintza eta garapen, 1257
- Balear Uharteetako berezkoak direnak. *Ikus* hizkuntza eta kultura katalanak
- Balear Uharteetako beste edozein ondasun ukigarri zein ukiezin, 1277
- Balear Uharteetako bi hizkuntza koofizialen trataera egokia, 1289
- Balear Uharteetako bi hizkuntza ofizialak, 1288
- Balear Uharteetako bi hizkuntza ofizialetan nahiz atzerriko beste edozein hizkuntzatan, 1285
- Balear Uharteetako bibliografia- eta kultura-ekoizpena, 1262
- Balear Uharteetako Boluntariotzari, 1325
- Balear Uharteetako Botere Judiziala, 1268
- Balear Uharteetako botere publikoen jarduketek, 1307
- Balear Uharteetako enpresak, 1311
- Balear Uharteetako eremu guztietan, 1279
- Balear Uharteetako Estatutuaren, 1298, 1299
- Balear Uharteetako Gazteriaren Kontseilua, 1352
- Balear Uharteetako gizarte- eta kultura-eremuetan, 1328
- Balear Uharteetako gizarteak, 1248

- Balear Uharteetako gizartean, 1297
- Balear Uharteetako Gizarte-zerbitzuei, 1274
- Balear Uharteetako gizarte-zerbitzuen sistemaren definizioa, 1274
- Balear Uharteetako Gobernuak, 1266, 1284, 1289, 1302, 1308
- Balear Uharteetako Gobernuak eta Institutuak, 1293
- Balear Uharteetako Gobernuaren, 1256
- Balear Uharteetako Gobernuari, 1320
- Balear Uharteetako Haurren eta Familien Kontseilua, 1358, 1364
- Balear Uharteetako haurren eta nerabeen arretari eta eskubideei, 1321
- Balear Uharteetako helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorrei, 1256
- Balear Uharteetako herrien nazio-identitatearen funtsezko osagaia, 1227
- Balear Uharteetako herritar, 1227
- Balear Uharteetako herritarrei, 1293
- Balear Uharteetako herritarrek, 1234, 1266, 1298
- Balear Uharteetako herritarren, 1279
- Balear Uharteetako herritarren bi hizkuntzen eskubideei, 1298
- Balear Uharteetako herritarren eskubideak, eginbeharrak eta askatasunak, 1266
- Balear Uharteetako herritarren eskubideei, 1266
- Balear Uharteetako hezkuntza-sistema, 1338
- Balear Uharteetako hezkuntza-sisteman, 1227
- Balear Uharteetako hezkuntza-zentro pribatuak, 1330
- Balear Uharteetako hirugarren sektore sozialeko antolakundeek, 1318
- Balear Uharteetako hirugarren sektore sozialeko antolakundeen betebeharrak, 1318
- Balear Uharteetako hizkuntza eta kultura, 1269
- Balear Uharteetako hizkuntza eta kultura katalanaren ezagutza, erabilera eta zabalkundea, 1236
- Balear Uharteetako hizkuntza koofizialak, 1322
- Balear Uharteetako hizkuntza koofizialean, 1290
- Balear Uharteetako Hizkuntza Normalizazioari, 1226, 1277
- Balear Uharteetako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legea, 1251, 1277
- Balear Uharteetako hizkuntza ofizialak, 1346
- Balear Uharteetako hizkuntza ofizialak ez beste hizkuntza batean, 1291
- Balear Uharteetako hizkuntza ofizialeko, 1287
- Balear Uharteetako hizkuntza propioa, 1337, 1349, 1352
- Balear Uharteetako hizkuntza, kultura eta gizartea, 1256
- Balear Uharteetako hizkuntza-eskola ofizialeko irakaskuntza-zerbitzuak, 1243
- Balear Uharteetako hizkuntza-identitate eta -tradizioa, 1277
- Balear Uharteetako identitatearen ezagutza eta zabalkundea, 1288
- Balear Uharteetako ikasleek, 1232
- Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoei, 1288, 1315
- Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoei buruzko urriaren 1eko 5/2013 Legean, 1315
- Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseilua, 1267
- Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, 1306
- Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluaren, 1279
- Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluari, 1275
- Balear Uharteetako ikus-entzunezkoen lege orokor, 1279
- Balear Uharteetako ikus-entzunezkoen sisteman pluraltasun politikoa, erlijiosoa, soziala, linguistikoa eta kulturala, 1275

- Balear Uharteetako industria-politikaren, 1311
- Balear Uharteetako Industriari, 1311
- Balear Uharteetako Ingurumen Ebaluazioari, 1310
- Balear Uharteetako ingurumen-ebaluazioari buruzko Legearen, 1329
- Balear Uharteetako instituzioek, 1277
- Balear Uharteetako instituzioen eta administrazioen eremuetan, 1299
- Balear Uharteetako irakaskuntzako zentroetako testuliburuak eta materialek, 1308
- Balear Uharteetako irakaskuntzako zentroetan, 1238
- Balear Uharteetako Irisgarritasun Unibertsalari, 1314
- Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoaren programazioak, 1280
- Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoaren zerbitzu publikoaren eginkizuna, 1279
- Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoaren zerbitzu publikoaren egitekoa, 1280
- Balear Uharteetako Justizia Administrazioan, 1230
- Balear Uharteetako katalanaren erabilera, 1294
- Balear Uharteetako katalanaren hizkuntza-modalitate propioak, 1294
- Balear Uharteetako komunikabide sozial, 1234
- Balear Uharteetako Kontsulta Kontseiluari, 1276
- Balear Uharteetako Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak, 1291
- Balear Uharteetako kultura, 1293
- Balear Uharteetako kultura- eta hizkuntza-aniztasuna, 1289
- Balear Uharteetako kultura eta ingurunearen ezagutza, 1359
- Balear Uharteetako kultura propioa, 1339
- Balear Uharteetako kultura-, hizkuntza- eta gizarte-errealitatea, 1256
- Balear Uharteetako kultura-, hizkuntza- eta natura-ondarea, 1277
- Balear Uharteetako kultura-ondare, 1294
- Balear Uharteetako Kultura-ondare Immateriala, 1328
- Balear Uharteetako kulturarekin, ekonomiarekin eta gizartearekin lotutako ekimenak, 1257
- Balear Uharteetako kulturaren kanpo-proiektzioa, 1294
- Balear Uharteetako langileen hizkuntza- eta teknologia-gaitasunak, 1311
- Balear Uharteetako Liburutegi Sistema, 1262
- Balear Uharteetako Liburutegi Sistemaren, 1262
- Balear Uharteetako Liburutegi Sistemari, 1262
- Balear Uharteetako Liburutegia, 1262
- Balear Uharteetako Liburutegiak, 1262
- Balear Uharteetako Logopeden Elkargo Ofizialean, 1246
- Balear Uharteetako Logopeden Elkargo Profesionala, 1246
- Balear Uharteetako lurraldean dauden adingabe guztiek, 1322
- Balear Uharteetako lurralde-eremuan, 1233, 1294
- Balear Uharteetako lurralde-eremuko pertsona juridikoek, 1228
- Balear Uharteetako Museoei, 1251
- Balear Uharteetako obra bibliografikoak, 1262
- Balear Uharteetako ondare historiko eta naturalari, 1285
- Balear Uharteetako ondare zientifikoa, teknologikoa, kulturala, artistikoa eta linguistikoa, 1356
- Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuak, 1252
- Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuaren edo erakunde eskudunaren giza baliabideen plangintzaren arloko organo eskudunari, 1303
- Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko edo hari atxikitako

- erakundeetako estatutupeko langileen kategorien, 1303
- Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko edo hari atxikitako erakundeetako estatutupeko langileen plazak betetzeko mugikortasun-prozeduretan, 1303
- Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko estatutupeko langile, 1302
- Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko estatutupeko langileek eta langile lan-kontratudunek, 1302
- Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko langile lan-kontratudunen hautaketa- eta mugikortasun-prozeduretan, 1303
- Balear Uharteetako Osasunari, 1252
- Balear Uharteetako Parlamentuari, 1236
- Balear Uharteetako Probintzia, 381
- Balear Uharteetako Probintziako Aldizkari Ofiziala, 381
- Balear Uharteetako protokoloak, 1268
- Balear Uharteetako Publizitate Institutuzionalari, 1277
- Balear Uharteetako sektore pribatuan eta funtzio publikoan, 1308
- Balear Uharteetako Toki-administrazioa, 1250
- Balear Uharteetako toponimoen forma ofizial bakarra, 1231
- Balear Uharteetako Turismoari, 1285
- Balear Uharteetako Turismo-gidarien Elkargo Ofiziala, 1253
- Balear Uharteetako Udal- eta Toki-arabideari, 1264
- Balear Uharteetako udalerriek, 1264
- Balear Uharteetako Udaltzaingoak, 1286
- Balear Uharteetako uharte anitzeko errealitatea, 1280
- Balear Uharteetako Unibertsitate Sistemaren Antolaketa Institutuzionalari, 1248
- Balear Uharteetako Unibertsitatea, 1237, 1267
- Balear Uharteetako Unibertsitateak, 1248
- Balear Uharteetako Unibertsitatearen, 1231
- Balear Uharteetako zuzenbide publikoko korporazioei, 1250
- Balear Uharteetako Zuzenbide Zibilaren espezializazioa, 1268
- Balear Uharteetako Zuzenbide Zibilaren Konpilazioa, 1312
- Balear Uharteetako zuzenbide zibileko konpilazioaren, 1312
- Balear Uharteetan, 1230, 1234, 1236, 1237, 1262, 1263, 1280, 1285, 1289, 1319
- Balear Uharteetarako Autonomia Estatutuaren, 381
- Balear Uharteetarako Autonomia Estatutuari, 381, 1227
- Balear Uharteetarako Autonomia Estatutuari buruzko otsailaren 25eko 2/1983 Lege Organikoak, 381, 1227
- Balear Uharteetatik, 1280
- Baleares, 381
- Balearretako, 381, 1776
- Balearretako errealitate soziolinguistikoari, 1297
- Balearretako Probintziako Aldizkari Ofiziala, 381
- baliabide, 76, 132, 155, 167, 180, 353, 431, 456, 685, 691, 694, 716, 740, 778, 780, 1063, 1442, 1739, 1742, 1766, 2048, 2179, 2349, 2378, 2383
- Baliabide, 132
- baliabide akademiko, 2379
- baliabide didaktikoa, 1440
- baliabide didaktikoetan, 1151
- baliabide digitalak, 1935, 2377, 2384
- Baliabide digitalak erabiltzeko ahala, 2384
- baliabide digitalen erabilera, 2148
- baliabide ekonomiko, 740, 2016
- baliabide elektronikoen, 2273, 2282
- baliabide erabilgarriak, 431
- baliabide eraginkorrak, 96
- baliabide erradioelektrikoak, 2316
- baliabide espezifiko, 1049, 1323
- baliabide espezifikoak dituzten zentroetan, 1049
- baliabide eta establezimendu turistikoak, 1285

- baliabide eta helmuga turistikoen ezagutza, 1285
- baliabide eta zerbitzu publikoak, 1636, 1716
- baliabide eta zerbitzu publikoetarako eskubidea, 991
- baliabide gehigarriekin, 2046
- baliabide hoberenak bilatzen*, 2293
- baliabide informatikoak, 1172
- baliabide informatikoak eta ikus-entzunezkoak, 1507
- baliabide materialak, 715, 1063, 1066, 1360, 1723
- baliabide materialak eta teknologikoak, 1063
- baliabide nahikoak erabiliz, 1766
- baliabide naturalak, 1693
- baliabide naturalen, 1248
- baliabide orokorrak, 853
- baliabide osagarriak, 2377
- baliabide pedagogiko digitalen garapena, 2144
- baliabide pedagogikoei, 2377
- baliabide pertsonal eta material, 155
- baliabide propioak antolatu eta kudeatzeko, 152
- baliabide publikoak, 1386, 2341
- baliabide tekniko, 2277
- baliabide tekniko eta ekonomikoak, 470
- baliabide tekniko eta informatiboak, 1541
- baliabide teknikoak, 782, 1616
- baliabide teknikoak eta ekonomikoak, 1070
- baliabide teknologikoak, 461, 1060, 1314, 1719, 1905, 1906
- baliabide turistikoa, 819
- baliabideak, 97, 132, 135, 175, 234, 441, 456, 458, 463, 471, 688, 693, 715, 725, 782, 785, 838, 848, 903, 938, 1143, 1148, 1262, 1263, 1435, 1439, 1481, 1629, 1721, 1739, 1742, 1846, 1890, 1904, 1970, 1986, 2016, 2017, 2052, 2123, 2179, 2341, 2375, 2378
- Baliabideak, 1074, 2228
- baliabideak iristeko oztopo arkitektonikoak, 1981
- baliabideei, 1131, 1274, 1599
- baliabideek, 729
- baliabideekiko errespetuzkoa. *Ikus irudia*
- baliabideekin, 355, 1777, 1851
- baliabideen, 725, 755, 955, 1065
- baliabideen eskualdaketari, 2351
- baliabideen kontratu eta konbentzioetan, 2323
- baliabideen kontratuan, 2322
- baliabideen kudeaketa, 349
- baliabideen programazioa, 2375
- baliabideetan aberatsak diren baina azpiegiturretan txiroak diren zonak, 1531
- baliabideetara, 2201
- baliabide-iturri, 1103
- baliabideren, 2200, 2257, 2267, 2271, 2273, 2278, 2282, 2292, 2339, 2340
- baliabiderik, 448
- baliabiderik egokienak, 163
- baliagarri, 213
- baliagarritasunari, 1582
- baliakizun teknologikoen, 1288
- baliatu, 59, 147, 213, 811, 2293
- baliatuko, 76
- baliatuz, 167
- baliatzea, 952
- baliatzeko, 59, 773
- balidatu, 357
- balio, 214, 342, 348, 390, 660, 729, 752, 788, 828, 1127, 1255, 1259, 1551, 1566, 1595, 1676, 1763, 1823, 1887, 1890, 1892, 2149
- balio absolutuarena, 2322
- balio alienaezin komuna, 729
- balio artistiko, historiko edo antropologikoa, 1430
- balio artistikoak, 250
- balio artistikoaren errehabilitazioa, 2354
- balio berezia, 1595
- balio demokratiko unibertsalak eta gure kultura- eta hizkuntza-identitatea, 1317
- balio demokratikoak, 206, 1613
- balio demokratikoak eta solidarioak, 1161
- balio demokratikoak sustatzen dituzten hezkuntza-edukiak, 1443
- balio demokratikoen aurkako bestelako portaerak, 1261, 1363

- balio demokratikoetan, 752
 balio ekonomikoa eta soziala, 1177
 balio erantsiaren gaineko zerga, 2247, 2252
 Balio erantsiaren gaineko zerga, 2244, 2246, 2251
 balio erantsiaren gaineko zergarik, 2247
 balio erantsiaren gaineko zerga-tasa murriztuaren, 2252
 balio errepublikanoak, 2378
 balio eta duintasun bera, 209
 balio eta eragin-indar osokoak, 676
 balio eta eraginkortasun osoa, 342, 348, 390, 1892, 1994
 balio handiko elementua, 2007
 balio hiritarren, 658
 balio historiko, arkitektoniko, artistiko, arkeologiko, etnografiko, paleontologiko, zientifiko edo teknikoengatik, 1676
 balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo tekniko edo kulturaleko ondasun higigarri, higiezin eta immaterial nabarmenenak, 1683
 Balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo teknikoengatik, 1685
 balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo teknikoak, 1682
 balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko, tekniko edo beste edozein kultura-arlotako balioa, 1683
 balio historiko, kultural eta linguistikoak, 1021, 1029, 1032
 balio historikoak, artistikoak, arkitektonikoak, arkeologikoak, etnografikoak, bibliografikoak, dokumentalak, linguistikoak, paisajistikoak, industrialak, zientifikoak edo teknikoak edo bestelako kultura-balioak, 1684, 1685
 balio historikoak, geografikoak, kulturalak eta linguistikoak, 1102
 balio historiko-artistiko nabarmena duten errotulu edo adierazle zaharrak, 1238
 balio jakin batzuetan hezteak, 1623
 balio juridiko osokoak izango, 811
 balio juridikoa, 1856
 balio ofiziala, 381
 balio ofizialeko dokumentu, 427
 balio partekatuak, 1418
 balio unibertsalak, 243
 balio zientifikoa, 2203
 balioa, 89, 702, 721, 828, 1446, 1747, 1813, 1864, 2041, 2240, 2243, 2320, 2321, 2325, 2373
 balioak, 125, 353, 449, 717, 752, 759, 1040, 1052, 1088, 1160, 1206, 1255, 1279, 1289, 1478, 1494, 1504, 1540, 1547, 1549, 1582, 1595, 1598, 1601, 1615, 1624, 1625, 1626, 1666, 1670, 1672, 1677, 1682, 1684, 1685, 1789, 1806, 1909, 2030, 2033, 2107
 Balioak, 1789
 balioak, esanahiak eta identitateak, 583
 baliodunak, 1834
 balioekin, 2168
 balioen, 2056
 Balioen, 760
 balioen alde jarduteko aukera, 2236
 Balioen arabeko hezkuntza, 760
 balioen esparruan, 1618
 balioen zerrendan, 1682
balioespen, 765, 818, 970
balioespen eta aitopen ekonomiko eta sozial, 765
 balioespen objektiboko prozedura, 967
 balioespen positiboa, 1876
 balioespen proportzionala, 970
balioespena, 703, 711, 830, 837, 930, 1045, 1272, 1274, 1518, 1559, 1610, 1629, 1706, 1713, 1714, 1822
 balioespenaren, 754
 Balioespenaren, 711

- balioespenari, 710, 1077
balioespen-batzorde, 818
balioespen-batzordea, 818
balioespen-batzordeak, 1849
Balioespen-batzordeko, 818
balioespenerako, 836
Balioetan eta praktika demokratiko,
inklusibo, eleaniztun eta
kulturartekoan oinarritutako
eskola, 1618
balioetan heztea, 1619
balioetan heztea goiz hastea, 1440
balioetan oinarritutako hezkuntza,
434, 1621
balioetan oinarritutako hezkuntzak,
1919
balioetan oinarritutako hezkuntzan,
1625
baliogabe, 536
baliokidea, 496, 788, 1303, 1787,
2044
baliokideak, 1984
baliokidetasunak, 1304, 1898
baliokidetasun-eskabideak, 1294
Baliokidetzak, 437
baliokidetzak, 437
baliokidetzat, 1304, 2077
baliokidetze-araubidea, 886
balio-nabarmentzea, 828
balioztat, 1623
baliozkoak, 153, 923
baliozkotasun ofiziala, 1229
baliozkotasuna, 408, 2296
baliozkotasunari, 1546
baliozkotze-araubide, 1048, 1441
baliozkotze-baldintzak, 2176
Baliozkotze-baldintzak, 2177
balizatze-arauak, 269
Balkanetan, 523
balore, 2120
Balore higigarrietako inbertsio
kolektiboko erakundeak
(OPCVM), 2121
balore higigarrietako inbertsio
kolektiboko erakundeak
(OPCVM), 2121
Balore higigarrietako inbertsio
kolektiboko erakundeen (OPCVM)
estatutua edo erregelamendua,
2121
Balore Merkatuaren Batzorde
Nazionalak, 410, 411, 412, 512
Balore Merkatuaren Batzorde
Nazionalan, 411, 512
Balore Merkatuari buruzko
Legearen, 562
Balore negoziagarrien lehen
mailako merkatua, 638
baloreak, 411
baloreen lehen mailako
merkatuaren funtzionamendu
zuzena, 563
baloreetan, 563
balore-tituluak, 1768
balorizazioa, 2173
balorizazio-eragiketak, 1853
bana, 143
banakako ahalegina eta
erantzukizuna, 1619
Banakako interpretazio-zerbitzuak,
274
banakako itunak, 544, 636
banakako kulturek bizirik iraun, 168
banakako prestakuntza-ibilbidearen
jarraipena, 574
banakakoak eta kolektiboak, 149
banaketa, 479, 808, 1543, 1582,
1656, 1871, 1874, 1877, 2047, 2148,
2344
Banaketa, 478, 1154
Banaketa independentea, 1876
banaketa-betebeharra, 1877
Banaketa-formulak, 1154
banaketa-jarduerekin, 2248
banaketa-kateko enpresa, 1603
banaketarako, salmentarako eta
zerbitzuak emateko erantzukizun
erkideak, 1641
banaketaren, 495
banaketaren eta emanaldien
sektoreekin, 1875
banaketaren hizkuntza-kuotak, 1871
banaketari, 1873
banaketa-sistema, 1805, 1806
banangarriei, 658
banantzerik, 1438
banatzaile, 1537, 1603
banatzailea, 908
banatzaileak, 1506, 2018
Banatzaileak, 648
banatzaileari, 1292, 1391, 1641
banatzaileek, 1509

- banatzaileen, 1773
 Banatzaileen betebeharrak, 647
 Bandrés Molet, 179
 Banku- eta finantza-gaietarako instituzioak, 2128
 Banku-eragiketak, 2123
 banku-eragiketetan, 158, 174
 banku-helbideratzea, 2174, 2369
 banku-kredituko enpresen, 511
 Banku-txekea, 2119
 barbarismo, 1226
 baremoak, 1098, 1272, 1319, 2074
 baremoaren, 344, 1272
 baremoekin, 737
 barne- eta kanpo-jarduketetan, 1136
 Barne Segurtasunaren Kodearen, 2130
 barnealdea, 1860
 barne-antolaketa, 1919
 barne-araubideak, 1913
 barne-araubidearen, 692
 barne-araubidearen erregelamenduak, 692
 barne-araubideko arauak, 1737
 Barne-araubideko erregelamenduan, 1791
 barne-araubideko erregelamenduek, 1791
 barne-araudia, 304, 370
 barne-bizipenari, 1146
 Barne-erregelamendua, 2176
 barne-eskumenen banaketari, 2072
 barne-funtzionamenduaren gaineko arauai, 1324
 barne-harremanetan, 1842
 barne-igoera, 442, 1714
 barne-igoerako prozesuetan, 1066
 barne-igoeraren, 1247
 barne-igorpenak, 834
 barne-jarduketa eta -dokumentazioan, 1773
 barne-jarduketetan, 1249
 barne-jardunean, 1766
 barne-jardunetan, 154
 barnekoetan zein kanpokoetan. *Ikus* komunikazioak, *Ikus* komunikazioak, *Ikus* komunikazioak
 barne-kohesioa, 822, 834
 barne-komunikazioan, 1446, 1920
 barne-komunikazioetan, 1728
 barne-kontrola, 354
 barne-kontsumoa, 1785
 barne-kooptazio, 2008
 barne-merkatuarekin bateragarriak diren laguntzen kategoria, 2241
 barne-mugarik gabeko askatasun-, segurtasun- eta justizia-esparrua, 191
 Barne-politikak eta -ekintzak, 192
 Barneratuek, 335
 Barneratutako adingabeek eta gazteek, 1790
 Barneratutako atzeritarren eskubideak, 394
 Barneratze-, sartz- eta lekualdatze-araubideak, 1790
 Barneratzeak, 1790
 barneratze-erregimenari, 397, 1790
 Barneratzeko zentroan, 763
 barneratze-maila, 2377
 Barneratze-neurriren, 763
 Barneratze-neurriren baten pean diren adingabe arau-hausleek, 1323
 barneratze-zentroan, 394, 395
 Barneratze-zentroetan barneratutako adingabe arau-hausleen eskubideak, 1323
 barne-sustapenerako, 836
 barne-talde ofizialaren maila, 175
 barne-turismoa, 1963
 barne-zuzenbidearen, 1769
 Barrengorriaren lkerketarako Zentro Teknologikoa (CTICH),, 1388
 barruko aniztasun nazionala eta erregionala errespetatuz, 192, 196
 barruko egintzak, 855
 barruko eta kanpoko jarduketetan, 1233
 barruko jarduketetan, 1815
 barruti bateko meatzarien ordezkari, 2192
 barrutian, 2192
 barrutiko eskola-kontseiluak, 717
 barrutiko instalazioetara, 2192
 Bartzelona, 1781
 Bartzelonak, 1781
 Bartzelonako Gor-mutuen Udal Eskola, 1863
 Bartzelonako helburua, 231

- Bartzelonako Santa Creu i Sant Pau ospitaleko Patologia Eskolak, 1246
Bartzelonako Udal Gutunari, 1781
Bartzelonako Udalak, 1781
Bartzelonako Udaleko hizkuntza, 1781
Bartzelonako Unibertsitatean, 1793
Bartzelonakoak, 147
Bartzelonan, 147, 160, 1780, 1781, 2039
basakeriak, 55
basakerien ukapena, 248
Baserri-eskolak, 1362
basogintza-, natura- eta lurralde-ikasketekin, 2199
basoko produktuak, 1011
basozaina, 993, 994, 995
basozaintzako eskalako, 1247
batasun sakona, 1566
batasuna, 1766, 1890, 1892
batasunak, 2140, 2197
Batasunak, 165, 184, 191, 192, 194, 209, 210, 215, 1282
Batasunak bere balioak eta interesak indartu eta sustatuko, 191
Batasunak eta estatu kideek, 192
Batasunak eta estatu kideek lankidetzaz sustatuko, 196
Batasunak kalitatezko hezkuntza garatzen lagunduko, 196
Batasunak kultura-ikuspegiak hartuko ditu kontuan, 196
Batasunaren balio erkideek, ekonomia-interes orokorreko zerbitzuei dagozkenez, zehazki honako printzipio hauek hartzen dituzte barne, 199
Batasunaren beste eremu batzuetan, 211
Batasunaren definizioa eta helburuak, 191
Batasunaren ekintzak, 196
Batasunaren ekintzak estatu kideen arteko lankidetzaz suspertuko du, 196
Batasunaren ekintzaren helburua, 192
Batasunaren eleaniztasun-politika, 218
Batasunaren eremuko integrazioari buruzko informazioa, 1857
batasunaren eta haren bazkidearen arteko kontratu aurreko harremanak, 2197
Batasunaren funtsak baliatu, 213
Batasunaren funtsezko balioa, 243
Batasunaren funtsezko balioak ahultzea eta urratzea, 209
Batasunaren hizkuntza- eta kultura-ondarearen aniztasun aparta zaintzeko eta sustatzeko, 211
Batasunaren hizkuntza-aniztasuna, 187
Batasunaren kide, 210
Batasunaren laguntza finantzariorako tresnak erabiliz, 212
Batasunaren lege-esparrua, 226
Batasunaren mailako ekintza espezifikokoak, 233
Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutuna, 192
Batasunaren organo aholku-emaileak, 197
Batasunaren politika eraginkorra, 230
Batasunaren politikak eta funtzionamendua, 192
Batasunaren tratatuen balio juridiko, 1558
Batasunaren xedeak, 191
Batasunean, 210, 212
Batasunean desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko neurri posibleak aztertu, 215
Batasuneko, 510
Batasuneko agintariei, 212
Batasuneko enpresak, 235
Batasuneko erabakiak eta politikak, 231
Batasuneko gizatalde nomaden, 210
Batasuneko gutxiengoak, 246
Batasuneko gutxiengoaren eskubideak babesteko modua, 244
Batasuneko gutxiengoentzako gutxieneko arauari buruzko puntuak, 256
Batasuneko gutxiengoetako herritarrak, 225

- Batasuneko herritar orok, 195
Batasuneko herritarrak, 248
Batasuneko herritarrak
diskriminatzearen aurkako
borroka, 224
Batasuneko herritarrak tratatuetan
ezarritako eskubideen titular eta
eginbeharren mendeko dira, 195
Batasuneko herritartasunerako
irispidea, 246
Batasuneko hizkuntza bat edo
batzuk, 2074
Batasuneko hizkuntza- eta kultura-
aniztasuna, 247
Batasuneko hizkuntza guztietarako
datu-baseak eta itzulpen-
teknologiak, 234
Batasuneko hizkuntza ofizialetako,
502
Batasuneko hizkuntza-ondarearen
aberastasuna, 211
Batasuneko hizkuntzen
digitalizazioa, 236
Batasuneko instituzio eta organo
aholku-emaleei zuzentzean, 195
Batasuneko instituzioen hizkuntza
ofizialez bestelako hizkuntzak, 257
Batasuneko instituzioetara, 1282
Batasuneko kultura- eta hizkuntza-
aniztasuna, 233
Batasuneko kultura- eta hizkuntza-
aniztasunaren aberastasuna
errespetatzeko xedea betetzen
laguntzen, 200
Batasuneko marka, 404
Batasuneko partaidetza-tresna, 279
Batasuneko Zuzenbidearen
printzipioak, 246
batasunen eragiketak, 2197
batasunerako, 2007
Batasunetik kanpoko hizkuntza, 266
bat-egitea, 448
bateraezinak, 2011
bateraezintasun, 665, 669, 671
bateraezintasunagatik, 2012
bateraezintasunak, 1273, 1380, 2012,
2075, 2263
bateraezintasun-araubidearen, 671
bateraezintasunen, 665, 671
bateraezintasunen araubidea, 1273,
2075
bateragarri, 172
bateragarri bihurtzea, 149
bateragarriak, 302, 368
bateragarriak diren laguntzen
kategoria, 2241
bateragarritasuna, 139
baterako bilera, 170
Baterako deialdian, 341
Baterako ikuskapenak, 417, 654
baterako programak, 644
baterako tituluak, 644
bateratu, 180, 825
bateratzeko, 176, 674
bateratze-prozeduraren emaitza,
176
batez besteko ekonomia-
hazkundera, 2382
batez besteko ikus-entzulerien, 2318
Batez besteko kontsumitzailea, 1879
batezbesteko aritmetikoa, 561
batxilergo, 2366
Batxilergo, 2367
batxilergo europarra, 2149
Batxilergo Europarraren
Erregelamenduarekin, 2149
Batxilergoa, 1047, 1441, 1618, 1621,
1711, 1839, 1845, 1959, 1979, 1980,
1982, 1984, 2053
Batxilergoak, 435
Batxilergoan, 1845, 2045
Batxilergoaren antolaketa orokorra,
435
Batxilergoari, 1851
Batxilergoko, 435, 801, 1047, 1161
batxilergoko 1. mailan, 2365
batxilergoko 2. mailan eta 3. mailan,
2365
Batxilergoko bigarren eta azken
mailetako ikasleek, 2367
Batxilergoko derrigortasun-ondoko,
heziketa-zikloetako, musika eta
hizkuntzen irakaskuntzei, 1460
batxilergoko diploma, 2149, 2376
batxilergoko diploma nazionala,
2149, 2367, 2376
Batxilergoko ikasketak, 1047
Batxilergoko katedradun
numerarioen kidegotik, 441
batxilergoko lehen mailako ikasleek,
2367
Batxilergoko titulu lortu duten

- ikasleek, 561
- batxilergo-programetan*, 2294
- Batxilergorako, 438
- Batzar Nagusiak, 1190
- Batzar Nazionalak, 2392
- Batzar Nazionalako eta Senatuko
  - batzorde iraunkor eskudunei, 2380, 2381
- Batzar Orokorrak, 50
- BATZAR OROKORRAK, 55
- Batzar Parlamentarioari, 304, 370
- Batzarburua, 1736, 1740
- batzarburuak, 1736, 1742
- Batzarburuak, 1737, 1741
- Batzarburuaren eginkizunak, 1737, 1741
- batzarburuaren eta Gobernu
  - Batzarraren jarraibideekin, 1741
- batzarburuaren sinadurarekin eta oniritziarekin, 1741
- batzarburuari, 1736
- Batzarburuordea, 1740
- batzarburuordeak, 1736
- batzarburuordeek, 1736
- batzarburuordeetatik, 1737
- batzarkideek, 1736
- batzarrak, 1107, 1383
- Batzarrak, 2188
- batzarraren bileretara, 1736
- Batzarraren eta batzordearen
  - bilkuren aktak, 1737
- Batzarraren eta batzordearen
  - erabakien ziurtagiriak, 1737
- batzarreko idazkari-lanetan, 1740
- batzarretako akten edo txostenen kopiak, 2248
- batzarretako eztabaidetan, 299, 365
- batzarretako kultura-arazoetarako
  - batzorde iraunkorrak, 2374
- batzorde, 1039, 1069, 1507, 1864, 2016, 2326, 2374
- Batzorde, 757, 1901
- batzorde aholku-emailea, 327
- batzorde betearazleko kideen kopurua, 1791
- Batzorde eskudunaren ardurapean, 175
- batzorde eskudunaren irizpenean, 2205
- batzorde eskudunen, 2276
- batzorde eskudunen irizpenetan, 2203
- batzorde estrategiko, 2185, 2374
- Batzorde horren idazkaritza, 304, 370
- Batzorde Instituzionalaren iritzia, 176
- batzorde iraunkorrak, 2374
- Batzorde iraunkorrak, 1185
- Batzorde Parekide Franko-andorratarrak, 2365, 2366
- batzorde parlamentario, 665
- batzorde parlamentarioak, 2031
- batzorde sustatzaileko, 817
- batzordea, 2111, 2177
- Batzordea, 91, 111, 176
- batzordeak, 261, 753, 1507, 2013
- Batzordeak, 172, 176, 178, 182, 193, 214, 215, 706, 1491, 1580, 1871, 2108, 2365
- Batzordeak proposaturik, 196
- Batzordeak proposatuta eta Justizia Auzitegiari eta Europako Parlamentuari aurretiaz kontsulta eginda, 199
- Batzordearen 2008ko irailaren 18ko Adierazpena, 208
- Batzordearen ardurapean, 174
- Batzordearen eleaniztasun-programak, 213
- Batzordeari, 169, 175, 213, 214, 215
- Batzordeari eta estatu kideetako gobernuei eta erregioetako agintariei, 212
- Batzordeari eta Europako Parlamentuari aurretiaz kontsulta eginda, 199
- batzordeburuak, 1738, 1742, 2108
- batzordeburuaren, 662
- batzordeburuordeek, 1738
- Batzordeek, 1491
- batzordeen*, 703
- batzordeen eta atalen bilerena. *Ikus araubidea*
- batzordekide, 662
- batzordekidearen, 662
- batzordekideen, 662, 1736
- batzordekidek, 662
- batzordekideren, 662
- batzordetako parlamentarioak, 2326
- baxoa, 2149, 2367, 2376
- bazkide, 2381, 2382
- bazkide desberdinuak, 2382

- bazkide edo akziodunak, 2122, 2123
bazkideak, 2140, 2382
bazkidearen, 2140, 2197
bazkidearen adostasunez, 2140,
2197
bazkideari, 2197
bazkideei, 2121
Bazkideei, 2127
bazkideek, 724, 1110
bazkideen batzarretako akten edo
txostenen kopiak, 2248
bazkideen garapen-maila, 2381
bazkideetako, 2197
bazterkeria, 126
bazterketa, 105, 295, 361, 1452, 1974
Bazterketa-arriskua duten ikasleak,
2047
bazterketa-arriskuan, 2070
bazterketa-arriskuan dauden
pertsonek, 570
Bazterketa-arriskuko edo
kalteberatasun bereziko egoerak,
2070
bazterketa-faktore, 1082, 1326
baztertu, 151, 158
baztertuko, 299, 365
baztertuta geratu diren hizkuntzak
eta gehienbat familia girora
mugatuta daudenak gizartean
jendaurrean erabili ahal izatea,
214
baztertze-arriskuan daudenak, 1640
baztertze, 148
baztertze faktore, 1643
baztertzeak, 156
baztertzen, 155
baztertzerik, 1438
be arau-hausle barneratuen
eskubideak eta eginbeharrak,
1323
bederatzi herrialdeetako eta Txinako
Macao lurraldeko hizkuntza
ofiziala, 1551
begirada kultural, 519
begiratu, 920
begiratuko, 56
begirune, 519, 1130, 1227, 1988, 2038
begirunezko bizimodua, 81
begizta edo eraztun magnetikoak,
1906
begizta magnetiko, 963
begizta magnetikoa, 1414
Begizta magnetikoa edo
indukziozkoa, 1416
begizta magnetikoak, 964, 965,
1000, 1001
behar adina neurri eta ekintza
sustatzea, 775
behar adinako finantzaketa, 247
behar bezala ebaluatuko direla
bermatzeko, 796
behar bezalako arreta, 136
behar bezalako kualifikazioa duten
klastroko beste profesional
batzuek, 1050
Behar bezalako oreka
soziolinguistikoa ezartzeko, 150
behar den besteko aitortpena, 180
behar den laguntza guztia, 159
behar den moduko hedapena edo
pare-pareko estatutua ez
dutenak aldameneko estatu
kidean edo beste estatu kide
batean, 181
behar diren berdintasun-
parametroak, 1152
behar diren bitarteko pertsonal eta
material guztiak eskura izateko,
156
behar diren ekintzak aurrera
eramanen, 925
behar diren neurriak hartuko, 825
behar diren neurriak harturik, 811
beharrei, 661
beharrekin, 2327
beharrezko autonomia, 349
beharrezko baldintzak, 325, 462,
1062, 1705
beharrezko bitartekoak, 675, 679
beharrezko diren bitarteko guztiak,
786
beharrezko diren bitarteko
pertsonalak, teknikoak eta
materialak paratuko, 925
beharrezko diren erabakiak hartuko,
746
beharrezko egokitzapen- eta
doikuntza-atazak, 565, 566
beharrezko ekimenak, 439
beharrezko ekintzak, 1764
beharrezko gerta daitezkeen
bitartekoak erabakiko, 923

- beharrezko informazioa, 2088
beharrezko kontrol-neurriak, 1528
beharrezko laguntza-bitartekoen,
1042
beharrezko neurriak, 147, 246, 439,
447, 464, 465, 466, 468, 469, 1059,
1068, 1132, 1228, 1252, 1290, 1308,
1612, 1637, 1725, 1845, 1952, 1989
Beharrezko neurriak, 466, 469, 470,
1038, 1307, 1444, 1665, 1723, 1725
beharrezko neurriak hartuz, 1766
beharrezko oinarria, 560
beharrezko osagai orientatzailea,
560
beharrezko xedapenak onestea,
182
beharrezko zaizkien txosten edo
irizpenak, 921
beharrezkoak diren baliabideak
haiei helaraztea, 182
beharrezkoak diren bitartekoak
eskura izateko, 152
beharrezkoak diren laguntza
materialak eta finantza-laguntzak
ematea, 174
beharrezkoak diren neurriak, 152
beharrezkoak diren neurriak
bultzatuko, 826
beharrezkoak diren neurriak
hartuko, 811
beharrezkoak diren xedapenak
ematea, 297, 300, 363, 366
beharririk gabeko atzerapenik, 1814
beharrizan, 667, 714, 759, 760, 763,
1077, 1777
Beharrizan, 682
beharrizan bereziak, 453, 1060, 1065,
1111, 1262, 1464, 1616, 1622, 2043
beharrizan bereziei, 96
beharrizan berezietara, 471
beharrizan berezietara, 1042, 1063,
1324, 2379, 2382
beharrizan berezietarako
hezkuntzaren funtsezko
printzipioei, 457
beharrizan demokratiko, sozial eta
kulturelei, 1027
beharrizan demokratikoak, sozialak,
hezkuntzakoak eta kulturalak,
1805, 1806
beharrizan espezifikoak, 247, 1049
beharrizan espezifikoen, 1050
beharrizan espezifikoetara, 1061
beharrizan linguistiko eta
didaktikoak, 2051
beharrizan materialak, 167
beharrizan objektiboak, 1777
beharrizan objektiboak, 667
beharrizan psikologikoetatik, 167
beharrizan sozialen balioespena,
1274
beharrizan teknikoengatik, 334
beharrizana, 309, 682, 1526, 1682,
2029, 2040, 2041
beharrizanak, 128, 251, 565, 566,
1062, 1065, 1083, 1280, 1298, 1421,
1544, 2018, 2041
beharrizanaren, 292, 359, 1505
beharrizanari, 1789
beharrizanei, 337, 687, 701, 713, 717,
1280, 1508
beharrizanekin, 1757
beharrizanen, 696, 813, 1064, 1438,
1848, 2045
Beharrizanen ebaluazio edo
diagnostiko bat epe
arrazoizkoetan edukitzeko
eskubidea, 785
beharrizanen ebaluazioa edo
diagnostikoa, 1078
beharrizanen kalifikazioa, 1822
beharrizanetara, 756, 1064, 1067,
1164, 2058, 2179, 2316, 2317
beharrizanetarako, 535, 1161
behartsuen, 1033, 1675
behartu, 58
behartua, 151
beharturik daude altxor hori
begiratu eta babestera eta haren
hondatzea eta galera eragoztera,
920
beharturiko edo eragindako
interferentziarik, 152
behartutako zein zeharkako
asimilazioaren, 212
Behe Aragoi-Caspe / Baix Aragó-
Casp eskualdea, 1120
Behe Cinca / Baix Cinca eskualdea,
1116
Behe Cinca / Baix Cincako
Mankomunitateak, 1116
behe-mailako heziketara, 105

- behin betiko baja, 2386
behin betiko datuak, 1330
behin betiko erabaki judicial
betearazle, 2327
behin betiko erabakia, 2282
behin betiko eskaintza, 552
behin betiko legegintza-txostenak,
268
behin-behineko administratzaileak,
528
behin-behineko akordioak, 268
Behin-behineko atxikipenean, 1273
behin-behineko atxiloketa, 2262
Behin-behineko atxiloketa, 2282
behin-behineko atxiloketa-agindu,
2273
behin-behineko babesak, 534
behin-behineko babesak, 536
behin-behineko datuak, 1330
behin-behineko edo behin betiko
mentsak, 670
Behin-behineko egonaldi bat, 2108
behin-behineko egonaldi-baimena,
2108
Behin-behineko egonaldi-baimena,
2108
Behin-behineko harrera-zentroak,
2136
Behin-behineko harrera-zentroen
helburua, 2136
behin-behineko langileak, 2014
behin-behineko neurri, 392
behin-behinekotasun-aldia, 1227
beka, 1735, 1829
bekak, 1508, 1738, 1740
Bekak, 754
beken, 1508, 1653
beken eta beste laguntza batzuen,
1435, 1653
bektorea, 2382
belaunaldi, 210, 828, 920, 1478, 1911,
2040
belaunaldi arteko hizkuntza-
transmisioa indarberritzeko, 213
belaunaldi arteko transmisiorako,
828
belaunaldi berriak, 2040
belaunaldi desberdinetako
pertsonek arteko elkarrekintza eta
trukea, 1576
belaunaldi erabat elebidunak, 2039
belaunaldi ezberdinak eta kultura
ezberdinak aintzat hartzeko
ikuspegia, 785
belaunaldi gazteenak desagertzeko
arrikerian dauden hizkuntzen alde
konprometitu, 215
belaunaldiartekotasuna, 1350
belaunaldiei, 1134, 1195, 1430, 1431,
1682
belaunaldiek, 828, 1155
belaunaldiekiko, 1103
belaunaldien, 523, 1085
belaunaldien arteko elkartasuna,
191
Belaunaldien arteko harremanak,
1576
belaunaldiz, 828
belaunaldiz belaunaldi gugana
iritsitako milaka urteko legatua
osatzen, 773
Belgika, 165
benetako berdintasun eraginkorra,
630
benetako berdintasuna, 243, 810
benetako domeinu funtzionalaren
maila, 1301, 1302
benetako hauteskundeetan, 58
benetako irakastorduen, 2044
benetako irisgarritasuna, 1981
benetako jatorria, 1125, 1497, 1797
benetako legelari-laguntza izateko
eskubidea, 557
benetako normalizazioa, 809
benetako partaidetza, 149
benetako parte-hartzea, 87
benetakoak, 152
benetakoak, 675
benetakotasunik, 2290
benetan erabiltzea, 679
bera bizi den lurraldeko hizkuntza
propioa, 152
bera bizi den lurraldeko hizkuntza
propioan hezkuntza jasotzeko, 155
bera eta bai bere familia, giza
duintasunari dagokion bezala
bizitzeko bestekoa, 58
berak hautatu duen kultura-bizitza
horretan parte hartzeko, 130
berak hautatu edo nahikoa
ezagutzen duen hizkuntzan. *Ikus*
Eskatzailea

- berak ulertzeko moduko hizkuntza batean. *Ikus* Atzeritarrak, *Ikus* pertsona
- Berak ulertzen duen edo uler dezakeela uste izatekoa den hizkuntza batean. *Ikus* Atzeritarra
- berak ulertzen duen edo ulertzen duela uste izatekoa den hizkuntza batean, 2112, 2114, 2115, 2116
- berak ulertzen duen eta hitz egin dezakeen hizkuntza batean epaitua izateko, 154
- berak ulertzen duen hizkuntza batean, 2104, 2105, 2106, 2118, 2267, 2271, 2273, 2274, 2280, 2282, 2284, 2339, 2340, 2371
- Berandu sartutako ikasleak, 2046
- berandu sartutako ikasleei, 2046
- berandutzeko akusazio-prozedura, 2319, 2321
- berandutzerik, 1994
- beraren jardueren ondorioz sortzen direnak, 778
- berari dagozkion legeak eta gainerako xedapen juridikoak lurraldearen hizkuntza propioan argitara daitezten, 153
- berariaz, 825
- berariaz izendatutako magistratuari, 2105, 2115
- berariazko araubide bat aurreikusten*, 746
- berariazko dirulaguntza-programetan, 732
- berariazko informazioa, 2236
- berariazko kulturarekiko, 1761
- berariazko merezimenduak, 340
- berariazko politikak, 946
- berariazko proposamen pedagogiko, 431
- berariazko zerga-sistema duten udalerri eta udalerri-elkarteei, 2352
- berariazko zerga-sistema duten udalerriek, udalerriarteko lankidetzak-erakunde publikoek, 2351
- berdinak, 56, 151
- berdinen arteko lankidetzak, 434
- berdineste hori helburu duten ekintza guztien aurka, 308
- berdinketak, 1737, 1741
- berdintasun, 56, 152
- Berdintasun*, 658, 759, 1675
- berdintasun benetako eta eraginkorrerako neurriak, 633
- berdintasun eraginkorra, 1306, 1437, 1903
- Berdintasun eraginkorraren bermea, 1437
- Berdintasun Eraginkorrari, 1918
- berdintasun erreala, 2387
- berdintasun erreala eta eragingarria, 1727
- berdintasun erreala eta eraginkorra, 1298, 1444
- berdintasun- eta ekitate-printzipioari, 786
- Berdintasun- eta lankidetzak-eskubidea, 1675
- berdintasun gauzatua, 957
- berdintasun hertsiarekin, 1448, 1449, 1458
- Berdintasun materiala eta lurraldekoa, 1696
- berdintasun oso eta eraginkorra, 247
- berdintasun osoa, 1127, 1777
- berdintasun soziala, 1454
- berdintasun sozialari, 957
- berdintasun-, arrazoizkotasun- eta proportzionaltasun-irizpideei, 1299
- berdintasun, errespetu, elkarlan eta elkarrekiko lurralde- eta kultura-aberastasunaren printzipioen, 2040
- berdintasun-, merezimendu- eta gaitasun-printzipio konstituzionalen, 1265
- berdintasun-, merezimendu-, gaitasun- eta publizitate-printzipioak, 1779
- berdintasuna, 89, 116, 243, 277, 460, 679, 766, 767, 810, 830, 851, 852, 853, 948, 949, 959, 961, 965, 1034, 1056, 1057, 1087, 1146, 1150, 1158, 1161, 1202, 1259, 1278, 1289, 1298, 1321, 1350, 1446, 1452, 1490, 1534, 1553, 1554, 1573, 1598, 1599, 1615, 1623, 1627, 1628, 1637, 1643, 1645, 1654, 1665, 1668, 1675, 1678, 1681, 1715, 1727, 1764, 1806, 1812, 1817,

- 1858, 1861, 1866, 1918, 1919, 1967,
1974, 2011, 2018, 2044, 2072, 2142,
2148, 2186, 2236, 2320
- Berdintasuna, 192, 438, 632, 785,
1039, 1040, 1151, 1152, 1257, 1308,
1445, 1446, 1542, 1554, 1660, 1666
- berdintasuna eta genero-ikuspegia
sustatzeko sailarteko batzordea,
1665
- berdintasuna izateko eskubidea, 307
- berdintasun-arauz, 211
- berdintasunarekiko errespetua,
1083, 1146, 1159, 1454, 1688, 1972
- berdintasunaren, 456, 468, 658, 729,
759, 958, 1148, 1149, 1150, 1151,
1152, 1153, 1154, 1308, 1444, 1504,
1536, 1583, 1643, 1644, 1665, 1723,
1727, 1922, 1964, 1965
- Berdintasunaren, 1445
- berdintasunaren aldeko
hezkuntzaren sustapena, 1259
- Berdintasunaren arloko enpresa-
bikaintasunaren bereizgarria, 1920
- berdintasunaren azalpen-memoria,
1148
- Berdintasunaren Behatokia, 1964
- berdintasunaren errespetua, 958
- berdintasunaren eta diskriminaziorik
ezaren printzipioa, 1536
- Berdintasunaren eta diskriminaziorik
ezaren printzipioa, 1277
- berdintasunaren eta diskriminaziorik
ezaren printzipioak, 318
- berdintasunaren eta
pluraltasunaren baldintzetan, 2018
- Berdintasunaren sustapena, 1424
- berdintasunari, 1158
- berdintasunari buruzko datu
fidagarri eta sendoen bilketa, 247
- berdintasunari eta diskriminaziorik
ezari buruzko ikuspegi integratua,
226
- Berdintasunari eta Herritartasunari
buruzko 2017ko urtarrilaren 27ko
2017-86 Legea, 2325
- berdintasun-baldintzak, 1866
- berdintasun-baldintzetan, 949, 962,
1059, 1274, 1865, 1869, 1907
- berdintasun-balioak, 1088, 1615
- berdintasun-balioen edukia, 1083
- berdintasunean, 1148, 1151, 1521,
1668
- berdintasun-egoera, 89, 377
- berdintasun-egoeran, 96
- Berdintasuneko Bikaintasun Marka,
1152
- Berdintasuneko Bikaintasun
markaren bereizgarria, 1446
- berdintasuneko eta hizkuntza- eta
kultura-aniztasunarekiko
errespetuko balioak, 463, 1063,
1721
- Berdintasunerako administrazio-
ekintzak, 1202
- berdintasunerako eskubidea, 1729
- Berdintasunerako eskubidea, 83, 854
- berdintasunez, 943, 965
- berdintasunez norbere herrialdeko
funtzio publikoan sartzeko
eskubidea, 58
- berdintasunezko baldintzetan, 1527,
1989
- berdintasunezko irudia, 1012
- berdintasunezko tratamendua,
1038, 1039, 1307, 1496, 1666
- berdintasun-klausulak*, 842
- berdintasun-mailan, 1990
- berdintasun-neurriak*, 842
- Berdintasun-neurriak, 1175
- berdintasun-organismo eta -
unitateak, 1149
- berdintasun-plan, 1446, 1665
- berdintasun-plana, 1750
- berdintasun-planak, 1175
- Berdintasun-planak, 1668
- berdintasun-planaren diseinu eta
ezarpen eraginkorra, 1644
- berdintasun-planek, 1668
- berdintasun-planera, 1744
- berdintasun-politikak*, 766, 843, 897
- berdintasun-printzipioa, 241, 630,
1202, 1321, 1322, 1513, 1687, 1858,
1861, 2011
- Berdintasun-printzipioa, 152, 658, 759
- Berdintasun-printzipioak, 1151, 1445
- berdintasun-printzipioarekin, 1149
- berdintasun-printzipioaren, 1202,
1627
- Berdintasun-printzipioaren
errespetua, 1715
- berdintasun-printzipioaren ezagutza,
1627

- berdintasun-printzipiora, 696
- bere adierazpen eta agerbide guztietan, 773
- bere antroponimia eremu guztietan berea duen hizkuntzan erabiltzeko, 156
- bere baitan itxita dagoen herrialde bakartu bat, 773
- bere burua, 57, 149
- bere burua hizkuntza propioan izendatzeko, 156
- bere ekimenez edo hirugarrenekin elkarlanean, 775
- bere helburuak betetzeko, 774
- bere helburuak betetzeko jarduteko gaitasuna, 774
- bere hizkuntza balio juridiko osoz erabiltzeko era guztietako transakzio ekonomikoetan, 158
- bere hizkuntza erabiltzeko duen eskubidea, 163
- bere hizkuntza erregionalean edo gutxituan hitz egitea baimentzea alde horri, 298, 364
- bere hizkuntza eta kultura errespetatuak izan daitezzen, 180
- bere hizkuntza- eta kultura-ondarea zaintzeko, 158
- bere hizkuntza kultura-adierazpen guztietan erabiltzeko, horri eusteko eta bultzatzeko, 157
- bere hizkuntza ofizial gisa erabili dadin bere lurraldearen barruan, 153
- bere hizkuntza ofizialetako edozeinetan eta zeinahi adierazpen, euskarri, bide eta adierazmoldetan, 773
- bere hizkuntza-erkidegoaren lurraldean eta bere hizkuntzan, aipatu eragiketetan behar dituen agiriak eskura izateko, 158
- bere hizkuntza-erkidegoaren lurraldean, bere hizkuntza edozein motatako erakunde sozioekonomikoetan erabiltzeko, 158
- bere hizkuntzak bere lurraldeko komunikabideetan zein mailatako presentzia izan behar duen erabakitzeko, 156
- bere hizkuntzan egindako lan guztietan irispina izateko, 157
- bere hizkuntzan erremintak eta produktuak lortzeko, 157
- bere hizkuntzan harremanak izateko, 153
- bere hizkuntzan informazio osoa izateko, 159
- bere hizkuntzan lanbide-jarduerako bitarteko guztiak izateko, 158
- bere hizkuntzaren erabilera bere lurraldearen barruko jarduera sozioekonomiko guztietan ezartzeko, 158
- bere hizkuntzaren eta kultura-autoadierazpenaren presentzia ziurtatu ahal izateko, 156
- bere hizkuntza-sistemari egokitutako ekipamenduak izateko, 157
- bere kultura-eremu propioan erabat garatzeko, 157
- bere kulturarekin bat datozen praktikak burutzeko, 130
- berebiziko garrantzia, 251
- berehalako agerraldia, 2265
- berehalako argitalpena erraztea, 182
- berehalako arreta eta informazioa emateko betebeharra, 603
- Berehalakotasuna, 1717
- bereizgarriak, 176, 966
- bereizgarrien, 2057
- bereiziko, 56
- bereizita, 150
- bereizketa, 105, 295, 361, 407, 456, 952, 1452, 1974, 2255
- bereizketa positiboaren printzipioa, 456
- bereizketak, 2256
- bereizketa-modu guztiak, 248
- bereizketarik, 66, 67, 69, 70, 81, 83, 117, 126, 952, 1186, 1991, 2337
- bereizketetatik bat ere egin gabe, 77
- bereizmen handiko edo oso handiko saioak, 2316
- Bereizmen handiko edo oso handiko telebista-kateen arduradunei, 2316
- bereizmen handiko telebista-kateak, 2316

- bereizmen handiko telebistari, 182
beren aukerako hizkuntza ofizialean hartuak izatekoa, 675
beren ekimenean edo beraiek laguntzen dituzten ekimenean hizkuntza erregional eta gutxituen ezagutza eta erabilera neurri egokian integratzen dutela zaintzea, 302, 368
beren hizkuntzan hartu eta artatuak izateko aukera eskainiko dietela zaintzea, 303, 369
beren lurralde- eta eskumen-eremuko izen ofizialak finkatzea, 812
beren lurralde-eremuan euskararen ezagutza sustatzeko eta erabilera dinamizatzeko eskumena, 811
beren mugartean euskararen erabilera arautu edo sustatzeko, 926
beren ohiko bizilekua Autonomia Erkidegoan ez dutela behar bezala egiaztatzen dutenak, 679
beren ohiko hizkuntzan, 1770
beren ondarean hizkuntza bat baino gehiago edukitzeaz harro diren erkidegoak, 920
beren zerbitzuko langileek, 703
bereziak, 175
bereziak euskaraz sortutako kultura-eskaintza sustatuz eta bermatuz, 775
bereziak fakturak ematen dituen enpresa edo pertsona identifikatzen duten datuei buruzkoak, 820
bereziak sare telematiko nahiz informazioaren teknologia berriez eta hedabide eta ikus-entzunezkoen baliatuta, 775
bereziak toki-erakundearen publizitate aktiboan euskararen erabilera sustatzean arreta jartzea, 814
bereiztasun, 670, 682, 684, 687, 835, 1117, 1739, 1742, 1813, 1911, 1912
bereiztasun funtzionalak, 835
bereiztasun historikoa, politikoa, kulturala eta linguistikoa, 1915
bereiztasun juridiko eta ekonomikoen ikerketa, 682
bereiztasun juridiko, finantzario eta estatistikoak, 684
bereiztasuna, 440, 687
bereiztasunagatik, 1809
bereiztasunak, 1249, 1566, 1839, 2201
bereiztasunei, 753
bereiztasunen, 702
bereiztasunetan, 2381
bereiztasunon, 687
berezko aberastasun, 1103
berezko aniztasuna, 1890
berezko balioak, 819
berezko bereiztasunak, 1566
berezko duintasun eta berdintasuna, 82
berezko duintasunean, 55
berezko eskumenak, 1866
berezko eta banako kultura, 2020
berezko ezaugarri edo fenomenoetara, 1668
berezko funtzionarioen kidegoetako eta eskaletako sailkapen-taldeak, 1316
berezko grafia akademikoa, 493
berezko gramatika, 1419
berezko gramatika eta joskera, 218
berezko gurasoak, 1883
berezko historia eta kultura, 1130
berezko historiaren ikur eta lekuko, 920
berezko hizkuntza, 105, 151, 340, 342, 343, 344, 345, 348, 390, 420, 424, 425, 433, 434, 435, 753, 811, 1103, 1133, 1190, 1227, 1228, 1229, 1233, 1234, 1265, 1266, 1280, 1294, 1297, 1327, 1476, 1483, 1486, 1518, 1522, 1525, 1526, 1540, 1546, 1735, 1761, 1762, 1763, 1765, 1770, 1772, 1778, 1781, 1793, 1794, 1812, 1813, 1839, 1840, 1842, 1843, 1850, 1866, 1868, 1872, 1880, 1888, 1889, 1891, 1892, 1893, 1894, 1896, 1897, 1899, 1900, 1909, 1910, 1911, 1912, 1935, 1941, 1942, 1943, 1989, 1990, 1992, 1993, 2005, 2007, 2008, 2021, 2025, 2032, 2034, 2038, 2039, 2040, 2041, 2043
Berezko hizkuntza, 1266, 1765, 1812, 1816, 1891, 1912
Berezko hizkuntza duten autonomia-erkidegoak, 2030

- berezko hizkuntza duten autonomia-erkidegoetan, 345
- berezko hizkuntza eta kultura, 2097
- Berezko Hizkuntza eta Literatura, 433
- Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloak, 433, 434, 435
- Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloan, 433, 434, 435
- Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloaren ebaluazioa, 433, 435
- berezko hizkuntza eta zuzenbidea, 344
- berezko hizkuntza ofizial, 343, 390
- berezko hizkuntza ofiziala, 343, 345, 390
- berezko hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoetan, 433, 434, 435
- berezko hizkuntza ofiziala ez den hizkuntza, 390
- berezko hizkuntza ofizialaz, 390
- berezko hizkuntza-eremuan, 1735
- berezko hizkuntza-eremuaren, 1772
- berezko hizkuntzak, 455, 1106, 1127, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1144, 1145, 1161, 1551, 1860
- Berezko hizkuntzak, 1127, 1132, 1135
- berezko hizkuntzak eta hizkerak, 1161
- berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak, 1127
- berezko hizkuntza-modalitatea, 1190
- berezko hizkuntzan, 1136, 1872, 1895, 2029
- berezko hizkuntzan trebatzeko betekizunen eskakizun orokorra, 1299
- berezko hizkuntzaren, 1265, 1763, 1816, 1888, 1889, 1891, 1894, 1899, 1900, 1901, 1902, 2021
- berezko hizkuntzaren arloko eskumen eksklusiboa, 1816, 1839
- berezko hizkuntzaren erabilera, 1913
- berezko hizkuntzaren eta hizkuntza ofizialaren kontzeptu juridikoak, 1763
- berezko hizkuntzaren grafia, 493
- Berezko hizkuntzaren irakaskuntza, 1267
- berezko hizkuntzaren irakaskuntza eta erabilera, 2021
- berezko hizkuntzaren irakaskuntzatik eta erabileratik, 1989
- berezko hizkuntzaren izaerak, 1889
- berezko hizkuntzaren ofizialtasunari, 1911
- berezko hizkuntzaren presentzia bermatze, 1763
- berezko hizkuntzaren presentzia soziala, 1872
- berezko hizkuntzari, 2072
- berezko hizkuntzari eustearekin, 1793
- berezko hizkuntzei, 1132, 1135
- berezko hizkuntzei eta hizkuntza-modalitateei buruzko informazioa, 1132
- berezko hizkuntzen, 479, 1106, 1115, 1126, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1155, 1162, 1827
- Berezko hizkuntzen, 1131, 1132, 1134, 1135, 1136, 1137
- Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera historikoko eremuetan, 1135
- berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera zuzenarekin, 1133
- berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen eremuko instituzio zientifiko ofizial, 1133
- berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen irakasgaietan, 1135
- Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen irakaskuntza, 1131
- Berezko hizkuntzen irakaskuntza, 1135
- berezko hizkuntzen tratamendua, 2042
- berezko hizkuntzetako, 1134, 1136, 1137
- berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako hitzunen interesak, 1137
- berezko hizkuntzetan, 1135, 1136, 1137, 1161, 1162, 2057
- berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan, 1135, 1136, 1137
- berezko identitatea duen eskola, 1618
- berezko identitatea eta espazio juridiko, politiko eta kulturala, 1155

- berezko identitatea osatzen duten
  - kultura eta hizkuntza, 1839
- berezko identitate-ezaugarriak, 1104
- berezko izaera, 521
- berezko jardueran, 1652
- berezko kide, 351, 776
- berezko kidego, 1316
- berezko konpetentzia profesionalaz, 1621
- berezko kultura, 1531, 2030
- berezko kultura eta hizkuntza, 1531
- berezko kultura kontserbatzeak eta sustatzeak eta transmititzeak, 1236
- berezko kultura, historia eta hizkuntza, 2030
- berezko kultura-ezaugarriak, 712
- berezko kulturako, 1676
- berezko kulturarena, 1289
- berezko lehendakaria, 690
- berezko lengoaia, 1805
- berezko nortasun juridikoa, 2009
- berezko nortasun-ezaugarriak
  - dituen erkidego historikoa, 1481
- berezko politiken ezarpena, 1127
- berezko zuzenbide zibila duten
  - autonomia-erkidegoetan, 343
- Berezko zuzenbide zibila, forala edo berezia, 344
- berezko zuzenbidea, 1816
- Berezko zuzenbidea, 344
- berezkoa, 1478
- Berkeley Unibertsitatean, 724
- bermatu, 89, 96, 159, 168, 183, 811, 824, 825
- bermatuko, 59, 76, 304, 309, 370, 782, 799
- bermatuko baita arreta hizkuntza horretan berean jasotzeko herritarrek duten eskubidea, 823
- bermatuko baita arreta hizkuntza horretan jasotzea, 808
- bermatuta, 96, 130, 758
- bermatuz euskaraz ikasteko eta bizitzeko eskubidea, 753
- bermatzea, 89, 173
- bermatzea erakundearekin harremanen bat izango duten guztiek, 758
- bermatzea Europako Erkidegoak ez diela kalterik egiten garrantzi handiagoko hizkuntza nazionalai, 183
- bermatzearekin, 130
- bermatzearen arduradun, 2134, 2362
- bermatzeko, 76, 89, 148, 153, 301, 367
- bermatzen, 58, 152
- bermatzen du Kataluniako administrazio publikoen eremuan, 1866
- berme, 57, 153, 2161, 2252, 2286
- berme espezifikoak, 2259
- berme juridikoa, 1058
- berme juridikoak, 459
- Berme juridikoak, 393, 470
- Berme komertzial gehigarria, 475
- Berme komertziala, 475
- Berme komertzialaren deklarazioa, 475, 571
- berme publikoko laguntza, prestazio eta zerbitzuak, 1057
- bermea, 602, 1058, 1116, 1275, 1437, 1837, 1869, 1874, 1925, 2030
- Bermea, 2063
- berme-agiriak, 911
- bermeak, 159, 459, 460, 470, 473, 484, 794, 1059, 1070, 1111, 1566, 1697, 1777, 1844, 1888, 1911, 2195, 2383
- Bermeak, 475
- bermeari, 1897
- Berme-arloko arau-hausteak, 2063
- berme-arloko eta saldu ondoko zerbitzuaren arloko arau-hausteak, 913
- bermeei, 1163
- bermeen, 416, 667
- bermeen esparruan, 1871
- berme-kontratuari, 2131
- berme-markak, 907
- berotegi-efektua duten gasen isurtzea, 1460
- Berraktibazio Ekonomikoa, 1577
- berrargitalpena, 2292
- berraseguru- eta kapitalizazio-eragiketen mutualitate eta batasunak, 2197
- berraztertuko, 680
- berregitratze-eragiketak, 1284
- Berregitratze-plana, 555, 600
- berrelkartuek, 393

- berrelkartutako senideek integrazio
soziokulturaleko eta linguistikoko
programetan, 1598
- berrerabilpena, 1092, 1564
- berrerortzea, 733
- berreskurapena, 1132, 2018
- berreskurapenari, 1989
- berreskuratze, 1190
- berreskuratzea, 951, 1127, 1189
- berresten, 357
- berrets, 181
- berreuskalduntzearen, 688
- berreuskalduntzeko, 687
- berreuskalduntze-mugimenduek,
687
- berreuskalduntzerako, 687
- berrezartzearekin, 1226
- berriemaile-argazkilari, 2182
- berriemaile-diseinatzaile, 2182
- berriki etorria den hizkuntzak, 158
- berrikuntza, 236, 237, 643, 765, 842,
843, 896, 904, 1058, 1073, 1085,
1162, 1357, 1441, 1547, 1566, 1570,
1619, 1785, 1910, 2390
- Berrikuntza, 1177
- berrikuntza didaktikoak, 2049
- berrikuntza pedagogikoari, 1069
- Berrikuntza pedagogikoko
proiektuak, 1846
- berrikuntza teknologikoa, 1058
- berrikuntza teknologikoan, 1248
- berrikuntza teknologikoen ezarpena,
138
- berrikuntza-irizpideekin, 2320
- berrikuntzak, 1522, 2049, 2052
- Berrikuntzako Errioxako Sistemako
I+G+Bren adierazle nagusiak, 1388
- berrikuntza-proiektuak, 1846
- berrikuntzarako elkarrekin, 960
- berrikuntzaren eta teknologiaren
sustapenean, 1521
- berrikuntzari*, 1401, 1615
- Berrikuntzari, 1157
- berrikus, 169, 922
- berrikusitako itzulpena, 2160
- berrikuspenak, 716, 722
- berrikuspen-eskaera, 2248
- berrikustea, 170, 173
- berripaperak, 2335
- Berritze-prozesuetan, 2011
- berrogeialdiei eta osasun publikoari
buruzko araudia, 2328
- Berrogeialdiko izurria, 92
- Berrogeialdikoa ez den izurri
arautua, 92
- berronespen, 293, 360
- berronespen-tresna, 288, 357
- berronespen-tresnaren, 1085
- berronespen-txostenean, 2337, 2338
- Berronesteko, onartzeko, onesteko
edo atxikitze tresna, 312
- berronetsi, 212, 215, 293, 304, 305,
357, 360, 370, 371
- Berronetsi, 293, 304, 359, 370
- berronetsitakoa, 210
- bertako arduradunak, bitartekoak
zein ordezkioak, 1817
- bertako atxiloketa-gunean, 2267,
2340
- bertako baliabideak eta informazio-
zerbitzuak, 1263
- bertako biztanle, 1481
- bertako biztanle guztiek, 656
- bertako edo kanpoko kultura-
ekintza, 1101
- bertako gizarte-kohesioaren oinarri,
2355
- bertako haur-eskolan eta lehen
hezkuntzako ikastetxeetan, 2190
- bertako hizkuntza, 1104, 1117
- bertako hizkuntza eta zuzenbidea,
1816
- bertako hizkuntza ofizial, 804
- bertako hizkuntza ofizialean, 409,
555
- bertako hizkuntza ofizialetako
batean, 2137
- bertako hizkuntzak, 954, 955
- Bertako hizkuntzak, 1103
- bertako hizkuntzan, 2136, 2137, 2201,
2202, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208,
2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214,
2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220,
2221, 2222, 2223, 2300, 2358
- bertako hizkuntzaren ezagutza, 344
- Bertako hizkuntzen kontserbazioa,
1103
- bertako hizkuntzena eta kulturena.
Ikus ezagutza
- bertako hitzunik, 1133
- bertako jendeak, 1119
- bertako jendearekin, historiarekin,

- hizkuntzarekin, 1207
- bertako jendearen elebitasuna, 1117
- bertako kide izatea, 1237
- bertako kideek adierazitako borondatean, 1207
- bertako kultura-aniztasuna errespetatu eta sustatzeko, 196
- bertako kultura-elementuei, 1231
- bertako kultura-garapenari, 2346
- bertako kulturen aniztasuna errespetatu eta sustatzeko, 192
- bertako kulturen eta zibilizazioen osagai, 209
- bertako legeriarekin, 2280
- bertako tradizioak, 1116
- bertako zuzenbide zibil foral edo bereziaren ezagutza, 344
- bertakoak ez diren marinelei, 2135
- bertaratutako kideen, 663
- bertaratutakoen, 661, 663
- bertaratzeen ziurtagiriak, 2014
- bertsio, 1183, 2284, 2334
- bertsio azpigitulatuan banatutako kopien zenbaketan, 1874
- bertsio azpigitulatuan erakutsitakoetan. *Ikus* proiektzioen zenbaketa
- bertsio bikoiztua edo azpigitulatu, 1876
- bertsio bikoiztuan banatutako kopien zenbaketan, 1874
- bertsio bikoiztuan erakutsitako proiektzioen zenbaketan, 1874
- bertsio elektronikoa, 2129
- bertsio espezifikoa, 2084
- bertsio frantsesean eta ingelesean, 500
- bertsio irisgarria, 2035
- bertsio ofizial elebidunen irakurketa errazeko dokumentazioa, 996
- bertsioa, 1229, 1842
- bertsioak, 97, 1574, 1818, 1838
- bertsioan, 1100, 1312, 1873, 1874, 1875, 2286, 2314
- bertsioaren, 1312, 2003
- bertsiotan, bikoiztuta edo azpigitulatu, 478
- beste bi hizkuntza, 2143
- beste desgaitasun-mota batzuk dituzten pertsonen, 1280
- beste edozein hizkuntzatarako adierazpenak, 159
- beste edozein motatarako iritziak, 184, 1158, 1214, 1400, 1454, 1553, 1729, 1929, 1972
- beste era bateko iritzi, 76
- Beste estatu batzuetako herritarrak, 1456, 1631
- Beste estatu batzuetako nazionalak, 2074
- beste estatu kide bateko egoiliar, 175
- beste euskal lurralde eta erkidego batzuetako ondare, 656
- beste herri eta erkidego batzuk ezagutzea, 1844
- beste herrialde batzuekin eta kulturaren eremuan eskudun diren nazioarteko erakundeekin lankidetzan aritzea, 178
- Beste herrialde batzuetako biztanleentzat, 1049
- beste herrien errealitatearen ezagutza, 1746
- beste hizkuntza batean, 2074
- beste hizkuntza batzuen erabilera, 1885
- beste hizkuntza batzuen ezagutzak, 2074
- beste hizkuntza batzuen ezagutzarekin, 1800
- beste hizkuntza batzuen ikasketa, 436
- beste hizkuntza batzuen ikaskuntza sartzea bultzatuko, 824
- beste hizkuntza batzuetako idazleen, 1736
- beste hizkuntza batzuetako webguneen garapena, 1393, 1634
- beste hizkuntza batzuetan idatzitako lanak, 449
- beste hizkuntza batzuetan idatzitako lanak katalanera itzultzea, 1772
- beste hizkuntza batzuetan sortutako lanak hizkuntza erregional eta gutxituetan eskuratzeko bitartekoak erraztea, 301, 367
- beste hizkuntza batzuetara, 1497, 1582, 1614, 1680, 1797
- beste hizkuntza batzuetatik

- katalanera zinpeko itzulpen eta interpretaziorako, 1830
- beste hizkuntza batzuetatik katalanerako itzultzaile eta zinpeko interpreteen probetan izena emateko eskubideengatikotasak, 1801
- Beste hizkuntza batzuetatik katalanerako zinpeko itzulpen-eta interpretazio-probetan, 1830
- beste hizkuntza batzuk, 1450, 1580, 1613, 1621, 1702, 2040, 2043, 2076
- Beste hizkuntza batzuk, 1581
- beste hizkuntza batzuk erabiltzea, 159
- beste hizkuntza batzuk ere erabili ahal izango, 791
- beste hizkuntza batzuk ere erabiltzea, 772
- beste hizkuntza batzuk ere ikastea, 824
- beste hizkuntza edo kultura bat, 1630
- beste hizkuntza ez-ofizial batzuetan, 2055
- beste hizkuntza ofizial bat duten autonomia-erkidegoetan, 532
- beste hizkuntza ofizial edo atzerritar batzuetan, 1505
- beste hizkuntza ofizialarekin, 2045
- Beste hizkuntza ofizialerako itzulpena, 813
- beste hizkuntza ofizialkidera itzultzea, 855
- beste hizkuntza, kultura, tradizio eta bizimodu batzuk, 1963
- beste hizkuntza-eremu batzuetara zabaltzea, 1735
- beste hizkuntza-erkidego baten lurralde-eremuan, 150
- beste hizkuntza-erkidego batzuetako kideekin batera, 150
- beste hizkuntza-erkidegoetako kideez inguraturik, 150
- beste hizkuntzen erabilera, 158
- beste hizkuntzetako ordainak, 820
- beste hizkuntzetan, 799
- beste hizkuntzetara egindako itzulpena, 156
- beste hizkuntzetara itzuli, 193, 194
- beste identitate kultural batzuekiko trukea, 1660
- beste irakaskuntza batzuekiko korrespondentzia, 1712
- beste kirol-adierazpen ez-lehiakor batzuen, 795
- beste kultura batzuekiko tolerantziaren eta trukearen sustapena, 1256
- beste kultura batzuetara, 1613
- beste lege eta araudietan gatzatu artean arau-hutsunerik egon ez, 674
- Beste lurralde batzuekiko elkarlan instituzionala eta jardunbide egokien trukea, 1910
- beste lurralde batzuetako gobernuekin, 1910
- beste mota bateko hizkuntza, 598
- beste senitarteko batzuen, zaintzaileen edo legezko ordezkarien bisitak, 1790
- beste sistema grafiko batera, behar denean soilik, ahalik eta modu fonetikorik fidelenean transkribatzeko, 156
- beste udalerrri bateko ikastetxe batean, 2145
- beste zenbait alderdi instituzional, 679
- bestelako aldaketen, 156
- bestelako gizarte-izateak, 76
- besteren administrazio fiduziarioaren mendeko lurraldea, 56
- bete beharreko baldintzak, 800
- betearazkizuna, 1127
- betearazpena, 392, 1394, 2233
- betearazpenak, 2232
- betearazpenaren, 392
- betearazpenari buruzko behin betiko erabakia, 2282
- betearazpenari buruzko ebazpena, 2282
- betearazpenari uko egiteko zioak, 2281
- Betearazpen-baldintzak, 2271
- betearazpen-demandarekin, 392
- betearazpenean, 2232
- Betearazpen-organismo eta -baliabideak, 2296
- Betearazpen-prozedura, 2271
- Betearazpen-prozedurak, 2277

- betearazpen-prozedurekin, 2231
Betearazpen-tresna, 418
betearazteko, 172
betearazteko eskabideaz, 2281
betebehar, 145, 481, 558, 657, 729, 762, 806, 1088, 1131, 1140, 1160, 1251, 1273, 1318, 1451, 1644, 1683, 1805, 1808, 1837, 1875, 1877, 1967, 2075, 2175, 2202, 2318, 2371
Betebehar, 1235
betebehar espezifikook, 546, 630, 2157
betebehar fiskalei, 1236, 1998
Betebehar formalak, 558
betebehar gehigarriak, 481, 589, 590, 591, 593
betebehar orokorrak, 2193
Betebehar orokorrak, 2244
Betebehar osagarriak, 794
betebehar solemnea, 77
betebeharra, 180, 396, 457, 481, 662, 731, 745, 811, 819, 833, 907, 1056, 1080, 1088, 1131, 1237, 1291, 1393, 1505, 1558, 1616, 1671, 1718, 1730, 1872, 1874, 1877, 2110, 2247, 2314
betebeharrak, 56, 260, 293, 294, 360, 395, 475, 481, 483, 484, 485, 546, 550, 563, 583, 586, 628, 630, 639, 644, 658, 666, 733, 739, 745, 754, 755, 762, 763, 806, 814, 882, 897, 948, 961, 1027, 1077, 1088, 1089, 1207, 1273, 1318, 1380, 1532, 1540, 1572, 1616, 1644, 1678, 1682, 1696, 1697, 1716, 1764, 1782, 1807, 1808, 1837, 1872, 1874, 1875, 1880, 1881, 1962, 1967, 1996, 2034, 2057, 2063, 2092, 2113, 2124, 2127, 2130, 2157, 2244, 2246, 2247, 2273, 2277, 2362
Betebeharrak, 1088, 1641, 2057, 2075
betebeharraren, 1068, 1671
betebeharraren zenbatekoa, 590
betebeharrei, 397, 482, 483, 763, 943, 948, 1790, 2114
betebeharrek, 961
betebeharrekin, 2323
betebeharren, 2176
betebeharren dispentsa, 2176
betebeharren gaineko neurri eraginkorragoak, 2389
Betebeharren iturriak, 2169
betebeharren printzipio orokorrak, 2315
betebeharren urraketei, 2278
betebeharrez, 745, 2322
betebeharrik, 811, 2273
bete-betea, 77, 157, 175
bete-betea aplikatuta, 181
bete-betea eta askatasunez, 89
bete-betea eta berdintasun-egoeran, 97
bete-betea eta eragingarritasunez, 89
betekizun, 385, 404, 455, 478, 479, 537, 558, 561, 761, 930, 1207, 1253, 1271, 1280, 1286, 1302, 1544, 1548, 1565, 1705, 1768, 1807, 1848, 1893, 1918, 2011, 2051, 2070
Betekizun, 1280
betekizun akademikoak, 1360
betekizun formalak, 474, 532, 533
betekizun gehigarriak, 145
betekizun orokorrak, 1798, 2074
betekizuna, 436, 484, 836, 886, 967, 1632, 1779
betekizunak, 389, 393, 394, 436, 440, 441, 442, 509, 527, 532, 535, 537, 538, 539, 540, 581, 621, 788, 806, 820, 835, 1036, 1048, 1125, 1126, 1251, 1271, 1272, 1286, 1300, 1301, 1302, 1303, 1389, 1441, 1511, 1544, 1559, 1565, 1575, 1590, 1602, 1631, 1652, 1680, 1712, 1755, 1778, 1786, 1798, 1803, 1845, 1880, 2014, 2037, 2073, 2074, 2088
Betekizunak, 514, 967, 1548, 2077
betekizunei, 463, 467, 1274
betekizunekin, 1626
betekizunen, 732
betekizunen eskakizun orokorra, 1299
betekizunetako, 440
betekizunez, 345
betekizuntzat, 345, 1297
betetzea, 77, 777, 778, 780
betetzeko, 55, 59, 744, 773, 780, 808, 921, 925
betetze-maila, 715, 2051
betetze-mailaren jarraipena, 814
betetzen, 87, 143, 150, 170, 210, 293, 359, 777, 779, 2337
beti zeinu-hizkuntzako interprete, 390

- bezero, 159
 bezeroaren, 2102
 Bezeroaren arretarako, 414
 bezeroaren defendatzailea, 414
 bezeroarentzako arreta-zerbitzu guztiak, 581
 bezeroei, 1967, 2300
 bezeroen, 1652, 1768
 Bezeroen Estatutua, 659
 bezeroentzako zerbitzuen ordutegi, 2385
 bi aita, 1883
 bi ama, 1883
 bi autonomia-erkidegoen artean elkarrekotasunak, 1289
 bi hizkuntza edo gehiago dauden ingurunean, 1720
 bi hizkuntza edo gehiago ikastea sustatzea, 213
 bi hizkuntza ofizial, 712
 bi hizkuntza ofizialak, 674, 744, 794, 811, 821, 849, 1335, 1337, 1338, 1343, 1347, 1350, 1794, 1841, 1843, 1935, 1991
bi hizkuntza ofizialak agertzea bermatuko, 744
 Bi hizkuntza ofizialak erabiltzea, 743
 bi hizkuntza ofizialak erabiltzeko aukera, 811
 bi hizkuntza ofizialak jakitea, 794
bi hizkuntza ofizialen arteko zinpeko itzultzaile titulua, 677
 Bi hizkuntza ofizialen arteko zinpeko itzultzaile titulua lortzeko eta emateko baldintzak arautzeko ahalmena, 673
 bi hizkuntza ofizialen erabileran, 1542
 bi hizkuntza ofizialen ezagutza, 1338, 1840
 bi hizkuntza ofizialen ezagutza praktikoa, 713
 bi hizkuntza ofizialen ikaskuntza eta erabilera, 850
bi hizkuntza ofizialen presentzia erraztu dezaten beren jarduera gauzatzeko, 746
bi hizkuntza ofizialetako, 744, 810
bi hizkuntza ofizialetako bata zein bestea erabiltzeko eskubidea, 743
 bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko eskubide, 1525
bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzen, 744
 bi hizkuntza ofizialetan lan egiteko ahalmena, 795
 bi hizkuntza-bertsioen zehaztasuna eta baliokidetasuna, 855
 bi hizkuntzak jakitea, 677, 1933
bi hizkuntzatan idatziko, 744
Bi hizkuntzatan idatziko, 744
 bi hizkuntzatan izatea bermatuko, 782
 bi hizkuntzen ahozko eta idatzizko ezagutza, 1990
 bi hizkuntzen erabilera normal eta ofiziala, 1989
 bi hizkuntzen erabilera normala, 1529, 2018
 bi hizkuntzen erabilera normala eta ofiziala, 1525, 1989, 2005
 bi hizkuntzen ezagutza osoa, 1763, 1933
 bi hizkuntzen irakaskuntza, 1765
 bi hizkuntzetan, 917, 1733
 bi hizkuntzetan idatzi beharko, 923
 bi hizkuntzok jakiteko eta erabiltzeko eskubidea, 656
 Bi izenok zeharo desberdinak badira, 677
 bi norabideko komunikazioa, 1415
 bi sexuen arteko desberdintasuna, 1153
 bi sexuen arteko desberdintasunak, 1041
bi sexuen presentzia orekatua, 768, 844, 1826
 bi sexuetao gizabanakoak, 1448, 1458, 1708, 1715
 bi software-aplikazioren arteko komunikazioa, 1172
 bi urteko txosten xehatua, 304, 370
 bi urteko unitateak, 2052
 bibliografia, 755
 bibliografia- eta kultura-ekoizpena, 1262
 bibliografia zientifiko, 455
 Bibliografia-ekoizpen, 708
 bibliografia-ekoizpena, 1541
 bibliografia-informaziorako irispidea, 782
 Bibliografia-informaziorako irispidea,

- 782
bibliografia-interesekotzat, 781
bibliografia-lan katalanak, 1752
bibliografia-lanak, 781, 783, 1752
bibliografia-ondarea, 1540, 1541
Bibliografia-ondarea, 708
bidaia, 476, 820
bidaia konbinatua, 475, 820
Bidaia konbinatuak, 475
bidaia konbinatuari, 475
bidaia konbinatuari buruzko
informazio normalizatua, 475
bidaia konbinatuko kontratuaren
edukia, 475
Bidaia konbinatuko kontratuaren
edukia, 476
Bidaia konbinatuko kontratuak, 476
Bidaia konbinatuko kontraturen, 475
bidaia-agentziak, 1253
Bidaia-agentziak, 820
bidaia-agentziek, 820
bidaiaria, 475
bidaiariak, 476
Bidaiariak, 476
bidaiariari, 475, 476
Bidaiariaren eskatu ahalako garraioa,
1421
Bidaiariaren garraio publikoa, 1421
Bidaiariaren garraibide publiko
erregularrek, 964
bidaiariaren garraio-zerbitzua, 1421
bidaiariaren trafikoaren, 465, 1067,
1556, 1724
Bidaiariaren trafikoaren, 469
bidaia-zerbitzuak, 475
Bidaiderik gabeko adingabe
atzeritarrentzako harrera-
zentroak, 1323
bidaiekin, 510
bidalketa, 108, 2252
Bidalketa egitearen edo
jakinarazpena helaraztearen
ardura duen agintaritzak, 2231
bidalketak, 830, 2252
bidalketa-oharrak, 92
bide, 339, 397, 483, 485, 497, 689,
701, 715, 741, 928, 930, 946, 952,
953, 963, 1775, 1900, 2105
bide elektronikoak, 1538, 1641
Bide elektronikoak, 2169
bide elektronikoetatik, 2169
bide elektronikoz, 339, 485
bide elektronikozko leihatila
bakarra, 928
bide eta aireportuetako parke eta
lantegietako langile ikastun edo
titularrak, 2351
bide ez-formal edo informalen, 799
bide nabigagarrietan, 2393
bide ofizialez, 497
bide publikoan, 1775
Bide publikoan, 2333
bide publikoetan, 2393
bide publikoko publizitatean, 1900
Bide Segurtasunari, 548
bide telematikoen, 2076
Bide, Ubide eta Portu Ingeniariaren
Elkargoko, 735
bideak, 947, 1491, 1896, 2186
bideen, 713, 1769, 1896
bideen berdintasun-printzipioen eta
herriek duten determinazio
askerako eskubide-printzipioen
errespetuan, 67
Bideen jabari publikoa, 1854
Bide-espazioak, 1418
bidegabekeria, 1991
bidegabekeria historiko, 1991
bidegabekeria, 666, 667
bidegabeko atzerapenik, 1913
bidegabeko diru-sarrerak, 2078
bideoa, 651
bideoak, 1490
bideoak trukatzeko zerbitzuen
jabetza-araubidearen
publizitatea, 585
bideoetan, 1315
bideograma, 1490
bideointerpretazioa, 1413
bideo-jolasak, 231, 234
bideoko gidoiak, 1736
bideokomunikazioa, 1413
bideokonferentzia, 517
bideotekak, 158, 301, 367
bideotekei, 1134
bideoteketan, 1899
bideotelefonoa publikoa, 1060
bideotelefonian, 1065
bideraezin, 97
bideratuko du, lankidetzan
printzipioa, 782
bideratzaile, 565, 566

- bideratzailea, 2174
bideratzaileak, 1420
bideratzailearen figura, 1408, 1415
bide-segurtasuna, 1544
bide-segurtasunarekin, 1800
Bide-segurtasunaren garrantziaz, 2236
Bide-seinale eta mezuak nola idatzi, 673
bide-seinale informatibo guztiak, 255
bide-seinaleak, 255
bide-seinaleetarako, 677
bidezidorretan, 376
bidezko lansaria eta aski zaiona jasotzeko eskubidea, 58
bidezko neurrien, 953
bifobia, 1903
Bigarren Errepublikako tarte laburraz, 1226
Bigarren Errepublikaren aldia, 1823
Bigarren Errepublikaren aurkako altxamendu militarren, 1823
Bigarren hezkuntza, 1713
bigarren hezkuntza emateko master pedagogikoen ikasketa-planetan, 1063, 1722
bigarren hezkuntza orokorrean, 1864
Bigarren hezkuntzak, 433
Bigarren hezkuntzako edo Lanbide Heziketako ikasketak, 1243
Bigarren Hezkuntzako graduatu-titulua, 1770
bigarren hezkuntzako ikasketen, 1048, 1441
bigarren hezkuntzako ikasketen eta hizkuntza-irakaskuntzen oinarrizko mailari, 1048
bigarren hezkuntzako institutuek, 1049
bigarren hezkuntzako institutuetan, 1622
Bigarren hezkuntzako institutuetan, 1050
Bigarren Hezkuntzako irakaskuntzako ikasleentzat, 1244
Bigarren hezkuntzako irakasleen, 442
Bigarren hezkuntzako irakasleen, hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen, musika eta arte eszenikoetako irakasleen, eta arte plastikoetako eta diseinuko irakasleen kidegoetako, 442
bigarren hezkuntzako katedradunen, 441, 442
bigarren hezkuntzako zentroetan, 1613
bigarren hezkuntzako, etxebizitzako, ingurumeneko eta turismoko ekintza bereziko plana, 1651
Bigarren hezkuntzako, hizkuntza-eskola ofizialetako, eta arte plastikoetako eta diseinuko katedradunen kidegoetako funtzionarioek, 441
Bigarren hezkuntzako, musika eta arte eszenikoetako, hizkuntza-eskola ofizialetako, eta arte plastikoetako eta diseinuko katedradunen kidegoetako funtzionarioek, 441
bigarren hezkuntzan, 155, 825
bigarren hezkuntzan eskatzen denaren paretsuko maila, 2108
bigarren hizkuntza, 263, 687, 1648, 1841, 2008
bigarren hizkuntza bat, 203
Bigarren hizkuntza bizi bat, 2367
bigarren hizkuntzen irakaskuntzarako tekniken ikerketa, 687
bigarren mailako eta goi-mailako ikasketetako zentroetan, 2355
bigarren mailako hezkuntzako, 720
bigarren mailako hizkuntza, 1298
bigarren mailako ikasgaien, 561
bigarren mailako ikasketen amaierako titulu edo diplomak, 114
bigarren mailako ikasketen amaierako titulu eta diplomak, 120
Bigarren mailako ikasketetako bigarren zikloak, 2154
bigarren mailako irakaskuntza, 296, 362
bigarren mailako irakaskuntzaren, 296, 362
bigarren mailako irakaskuntzaren zati handi bat, 296, 362
bigarren mailako modalitateko ikasgaien blokeko aukerako lau ikasgaien azterketa, 561
bigarren soinu-laguntzaile, 2250

- Bigarren xedapen gehigarria.—
Zentzumen-desgaitasuna duten
pertsontentzako programazio
irigarriaren ehunekoak, 1053
- Bigarren zikloan, 431
- bigarren zikloaren doakotasuna, 431
- bigarren zikloko curriculumak, 1845
- bigarren zikloko curriculumak, 1046
- bikaintasun-marka, 1152, 1446
- bikaintasun-markak, 1668
- bikoizketa, 1871
- bikoizketa- eta azpigitulazio-teknika
bereziak garatzea, 174
- bikoizketari, 157
- bikoiztea, 234
- bikoiztuta. *Ikus* bertsioa
- bikoiztutako edo azpigitulatutako
ekoizpen zinematografikoetarako,
1773
- bikoiztutako edo azpigitulatutako
obra zinematografiko, 1874
- bikote barruko indarkeriari, 2320
- bikote egonkorrek, 1883
- biktima, 517, 1040, 1042, 1088, 1665
- Biktima, 516, 517
- biktimak, 516, 517, 1640, 1823, 1829
- Biktimak, 516, 517, 607, 1042, 1406,
2265
- biktimaren eskubideak, 518
- biktimari, 518
- Biktimari, 517, 518
- biktimei, 818, 1459, 2257
- Biktimei, 784
- biktimek, 1040
- Biktimekiko komunikazio, 516
- Biktimen eskubideak, 2257
- biktimen laguntzarako bulegoekin,
517
- biktimentzako, 955
- biktimentzako informazioa eta
orientazioa, 602
- biktimizatzea, 597
- bilakaera, 521, 1438, 1533, 1762,
1922, 2154, 2203, 2380
- bilakaera juridikoa, 978
- bilakaera politikoak, 172
- bilakaera sozialera, 2034
- bilakaera teknologikora, 1876
- bilakaeran, 784, 1521
- bilakaera-proposamenak, 2153
- bilakaeraren, 757, 1236, 2395
- bilaketak egiteko modua, 2388
- bilaketa-tresna**, 140
- bilaketa-tresnak, 135, 230, 2388
- bildu, 77, 164, 783, 920
- Bilduma bibliografikoa, 1467
- bildumak, 781, 782, 1029, 1262, 1294,
2144
- bildumako bisitarien informazioan,
1251
- bildumen parte, 2240
- bilera, 662, 2108
- bilera-, landa- eta natura-turismoa,
1072
- bilera-deietan, 808
- bileran, 660, 663, 2108
- bilerarako, 663
- bileraren, 661, 662
- Bileraren akta, 1810
- bileratan, 1228, 1995
- bileren, 818
- bileren deialdietan, 818
- bileretan, 793, 818
- bileretara, 663, 1740
- bilketa orohartzaileaz, 1134
- bilkurak, 1737, 2010
- bilkuran, 660
- bilkuren akta, 1741
- bilkuren aktak, 1737, 2026
- Bilkuren aktak, 1737, 1741
- bilkuren deialdiak, 1483
- Bilkuren deialdiak, 1486
- Bilkuren deialdian, 2015
- bilkuren eguna, 2015
- Bilkuren ohiko araubidea, 2013
- bilkuretarako deialdia, 2014
- biltegiratzeko beharrezko
baldintzak, 1705
- biltzailearen, 1509
- biltzen diren aldeek elkarrekin
adostutako hizkuntza erabiliko
dute botere publikoek, 923
- biodibertsitatea, 877
- Biodibertsitatea, 1693
- bioetika, 1157
- Biologia medikoa, 2224
- biologo medikoak, 2224
- Biologo medikoak, 2224
- biosfera-erreserbetan, 1597
- bira-errejidore, 2251
- bira-manager, 2251
- Birfundazio pedagogikoa, 2376

- Birfundazioaren xedea, 2378
birgaikuntzaren, 1056
birjartze-betebeharretik, 733
birkualifikazioa, 1660
birsailkatzea, 2174
birsailkatze-baldintzak, 2350
birsalmenta eta truke-kontratuak, 501
birsalmenta-kontratuak, 2172
Birsalmenta-kontratuentzako, 503
birsaltzaileak, 2247
birsaltze-kontratuei, 500
birziklatze-ikastaroen, 1233
bisak, 611
bisexual, 1306, 1454, 1729
bisexualak, 1553
bisexualen, 1972
bisexualen eta intersexualen eskubideak, 1903
bisexualitatearekin, 1159, 1903
bisita gidatuen, 1066
bisita gidatuetan, 465, 469
bisita-eskubidea, 1790
bisitak, 1790
bisitaldi, 2153
Bisitaldiaren helburua, 2153
bisitaldietan, 2296
bisitan, 2153
bisitari gorren, gor-itsuen eta hipoakusikoen beharrianak, 222
bisitariak, 1285, 1794
bisitariei, 1771, 2057
bisitarien, 1251
bisiten baldintzak, 1790
bitartekari, 350, 1314, 1555, 1904, 1905
bitartekaria, 908, 1061
Bitartekaria, 1011
bitartekariak, 411, 953, 1012, 1506, 1717, 1855
bitartekariari, 1717
bitartekariei, 1717
Bitartekariak, 1717
bitartekarien bidez laguntza pertsonalizatua, 190
bitartekaritza, 380, 965, 2090
Bitartekaritza, 630, 965, 1002
bitartekaritza- eta itzulpen-zerbitzuak, 1577
bitartekaritza prozedurek, 965
bitartekaritza-bileretara, 1717
bitartekaritzako profesionalen, 1065, 1066, 1067
Bitartekaritzako turismo-enpresak, 820
bitartekaritzako turismo-jarduera, 1253
bitartekaritza-prozeduratan, 380
bitartekaritzaren, 1129, 1152, 1200, 1661
Bitartekaritzaren, 965
bitartekaritzaren mendean dauden aldean, 1054, 1492, 1661
Bitartekaritzaren printzipio gidariak, 1717
bitartekaritza-saiok, 1717
bitartekaritza-zerbitzuak, 1064
bitartekari-zerbitzua, 1706
bitarteko, 152, 733, 734, 782, 965, 1058, 1066, 1070, 1083, 1112, 1159, 1163, 1233, 1263, 1289, 1326, 1391, 1437, 1455, 1521, 1527, 1656, 1688, 1703, 1720, 1771, 1777, 1790, 1804, 1893, 1898, 1973, 2034
Bitarteko, 1906, 1965
bitarteko arauemaile eta ekonomia-finantzen alorrekoak, 810
bitarteko egokiak, 191
bitarteko ekonomiko eta finantzario nahikoak, 1914
bitarteko ekonomikoak, 353
bitarteko elektronikoak, 512, 854
Bitarteko Elektronikoak, 1885
bitarteko elektronikoei, 1565
bitarteko elektronikoen, 496, 1885
bitarteko elektronikoen erabilera, 1885
bitarteko elektronikoetan, 1885
Bitarteko eskala, 1756
bitarteko funtzionarioak, 1319, 1332, 1575, 1590
bitarteko langileak, 1575, 1590
bitarteko material, 1776, 2016
bitarteko materialak, 1049, 1068, 1724, 1893
bitarteko materialak, didaktikoak eta teknikoak, 1064, 1722
bitarteko onargarriak, 1880
Bitarteko pertsonalak, 1745
bitarteko tekniko, 1049, 1070, 1898
bitarteko teknikoak, 1070, 1552
bitarteko teknologiko, 1065

- bitarteko teknologiko tradizionalak eta berritzaileak, 156
- bitarteko teknologiko tradizionalak eta berritzaileak, 155
- bitarteko telematikoak, 2078
- bitarteko zibil eta militararak, 2236
- bitartekoa, 1880
- bitartekoak, 152, 294, 301, 302, 324, 355, 361, 367, 368, 378, 423, 458, 565, 566, 604, 678, 744, 755, 760, 810, 822, 923, 1060, 1066, 1082, 1086, 1190, 1232, 1233, 1235, 1238, 1252, 1315, 1323, 1564, 1643, 1716, 1770, 1817, 1859, 1889, 1893, 1899, 1906, 2382
- Bitartekoak, 467
- bitartekoak jartzea hizkuntza erregionala edo gutxitua hitz egiten den eremu batean bizi baina hizkuntza hori hitz egiten ez dutenen esku, 294, 361
- bitartekoei, 1056, 1867, 1975
- bitartekoekin, 813, 1490
- bitartekoen, 457
- bitartekoen eta hizkeren egokitzapena, 1082, 1326
- bitartekoez, 1294
- bitartekoren, 1035
- bitartekoz, 1735
- Bitxigintza, 1501
- bizi den lurraldeko hizkuntza propioa ikasteko, 152
- bizialdi osoko ikaskuntza, 432, 799
- Bizialdi osoko ikaskuntza, 1438
- Bizialdi osoko ikaskuntzako euskal sistemaren eragileak, 800
- Bizialdi osoko ikaskuntzako sistemaren plan eta programek, 799
- bizi-baldintzak, 471
- bizi-baldintzen, 509
- bizi-esperientziarekin lotutako esparruetan, 1622
- Bizi-gertagunea, 1177
- bizi-kalitate, 729
- bizi-kalitate duina, 1566
- bizi-kalitate egokia, 809
- bizi-kalitatea, 729, 730, 998, 1314, 1350, 1419, 1555, 1637, 1904, 2213
- bizi-kalitatearen hobekuntzan, 1248
- bizikidetzan, 495
- bizikidetzan eta elkarren arteko errespetuan nahiz onuran, 149
- bizileku, 1700
- bizilekua, 57, 394, 409, 547, 636, 1223, 1237, 1457, 1532, 1560, 1632, 1633, 1646, 1663, 1996, 2063, 2174, 2255, 2369
- bizilekua edo egoitza atzerrian duten gordailugileek, 2162
- bizilekuan, 1237
- bizilekuaren administrazio-egoera, 1407
- bizilekuaren esleipena, 2262
- bizilekuko, 422
- bizilekutik, 2295
- bizileku-txartela, 2109
- Bizileku-txartela, 2109
- bizimodu arruntaren beharrianak, 81
- bizimodu egokia izateko eskubidea, 59
- bizimodu independente eta autonomia, 1452
- bizimodu independentea, 1720
- Bizimodu independentea, 506, 848, 997, 1421
- bizimodua, 2153, 2186, 2188
- bizimoduak, 125, 1430, 1431, 2058
- bizimoduetan, 1430
- bizi-ohitura osasungarriak, 1623
- bizipen, 1146
- bizipen indibidualari, 1146
- bizi-proiektua, 847
- bizirik irautea ziurtatzeko neurriak eta aholkularitza, 1408
- bizitegiak, 827
- bizitokia, 59
- bizitza akademikoko, zientifikoko, artistikoko eta kulturaleko pertsona garrantzitsu, 1742
- bizitza duina, 458
- bizitza ekonomiko eta sozialean, 1132
- bizitza ekonomikoa eta kulturala, 455
- bizitza ekonomikoan, 2007
- bizitza instituzionalean, sozialean eta ekonomikoan, 1297
- bizitza kulturalean, 969
- Bizitza kulturalean, 969
- bizitza kulturalean parte hartzeko

- eskubidea, 250
- bizitza normalizatua, 1904
- bizitza osoko ikaskuntzarako eskubidea, 190
- bizitza osoko ikaskuntzarako gaitasun giltzarriei buruzkoa, 208
- bizitza pertsonala, 1632, 1919
- bizitza politiko eta kulturean, 2029
- bizitza politiko eta sozialeko, 1033
- bizitza politiko, ekonomiko, sozial eta kulturean oso-osorik parte hartzea, 460
- bizitza politikoan, 1056
- bizitza politikoan, ekonomikoan, kulturean eta sozialean parte hartzea, 1029
- bizitza politikoan, ekonomikoan, sozialean eta kulturean, 455
- bizitza politikoan, kulturean eta sozialean, 457
- bizitza pribatuan, 57
- bizitza pribatuan zein publikoan, 1131
- bizitza pribatuari buruzko sekuentziak, 2277
- bizitza publiko, familiar, sozial, laboral, ekonomiko eta kultureko eremu, 1444
- bizitza publikoan, 211
- bizitza publikoan eta pribatuan, 294, 361
- bizitza publikoan, kulturean eta informatiboan, 1476
- bizitza publikoan, pribatuan, 1727
- bizitza publikoaren eta gizarte-arazoan esparruan, 168
- bizitza publikoaren eta kultura-bizitzaren gainerako sektoretan, 181
- bizitza publikoaren eta pribatuaren eremu, 1038, 1444, 1665
- bizitza publikoko, kultureko eta informazioko arlo, 1493
- bizitza soziala, kulturala eta ekonomikoa, 1547
- Bizitza sozialean eta komunitarioan, 729
- bizitza zibiko eta kulturalari, 1735
- bizitzako, 1899
- bizitza-maila, 50, 55
- bizitzan zeharreko hezkuntza-
eskaintza, 2382
- Bizitzan zeharreko lanbide-heziketa, 2181
- bizitzan zeharreko lanbide-heziketak, 2307
- Bizitzan zeharreko lanbide-heziketan, 2181
- Bizitzan zeharreko prestakuntza, 2366
- bizitzaren, 658
- bizitzea, 149
- bizitzeko, aske izateko eta segurtasunerako eskubidea, 56
- Bizkaia, 493, 494
- Bizkaiko Batzar Nagusiek, 493
- Bizkaikoak, 383
- biztanle, 734, 1481
- biztanle berriak erakartzea, 1576
- biztanle gehienen egoera diglosikoaren, 1989
- biztanle helduei, 1256
- biztanle horien jatorrizko hizkuntzak ikasteko eta hizkuntzoi eusteko ikastaroak eta jarduerak, 1624
- Biztanleak itzultzea, 1576
- biztanleei, 181
- Biztanleek adierazitako beharizan zehatzei, 168
- biztanleen, 177, 302, 368, 688, 810, 1889
- biztanleen garapen ekonomikoa eta gizarte-ongizatea, 1789
- biztanleen irakurketa-indizeen, 1509
- biztanleen kontzentrazioak, 1889
- biztanleentzat, 1049
- biztanlegune. *Ikus* izendapenak
- biztanleguneak, 1160
- biztanleguneen, 1137, 1231, 1769, 1896, 1994
- biztanleguneetako, 667
- biztanleko errenta, 2382
- biztanleok enplegua lortzea edo enpleguan irautea, 181
- biztanle-pisua, 589, 590, 591, 592
- biztanleria, 111, 340, 687, 1160
- biztanleria aktiboa, 572
- biztanleria oso sakabanatua, 1160
- biztanleria osoaren gizarte-ongizatea, 1981
- biztanleriarekin, 482
- biztanleriaren gutxiengo batek

- erabiltzen duen hizkuntza edo lengoia, 1677
- biztanleriaren proportzio erlatiboak, 325
- Biztanleriaren segmentu bati soilik zuzendutako kanpainetan, 1277
- biztanleriaren sektore, 1082
- biztanleriaren zahartzea, 2097
- biztanleriaren, lurraldearen eta pantailako presentziaren irizpideak, 1874
- biztanleriaren, lurraldearen, ordutegiaren eta sarrera-kopuruaren irizpideak, 1874
- biztanleria-sektore edo -taldeei, 1077
- biztanle-talde zehatz batzuen ongizateari, 181
- biztanletik, 734
- bloketan, 1551
- Bogotan, 520
- bokazioa, 447
- bolanteak, 951
- Boletín Oficial del Estado*, 2022
- bolumena, 1673
- Boluntarioak, 904
- boluntariora, 1260, 1325, 1504
- boluntarioran, 947
- boluntarioran oinarritutako hezkuntza, 947
- boluntarioraren jarduketa-eremu, 1325
- Boluntarioraren jarduketa-eremuak, 1325
- Boluntariorari, 1325
- boluntariora-zerbitzuetarako, 394
- Bordeleko Ikaskuntza Iberikoen Institutuan*, 2294
- Bordeleko Unibertsitatean*, 2294
- Bordelen, 168
- borondate, 521
- borondate sistematikoa, 1823
- borondatea, 244, 715, 1864, 1889, 2041
- borondatean, 724, 1207
- borondatearekin, 1231
- borondatearen autonomia, 1204
- borondatearen autonomiari, 945
- Borondatearen autonomiari buruzko eskubideak, 1617
- borondatearen emaitza, 1865
- borondate-deklarazio, 496
- borondate-deklarazioa, 401
- borondatez, 431, 716, 944, 1292, 1380, 1875, 1887, 1991
- borondatezko, 722, 1774
- Borondatezko agerraldia, 2265
- borondatezko akordioak, 827
- borondatezko asimilazioa, 319
- borondatezko atxikimendua, 722
- borondatezko beste edozein ekarpen, 2016
- borondatezko ekarpenak, 353, 778, 1739, 1742
- Borondatezko ekintza, 1535
- borondatezko ekintza sustatzekoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
- borondatezko ekintzako erakundeek antolatutako jardueretan, 1535
- borondatezko ekintzarekin eta gizarte-zerbitzuekin lotutako interes orokorreko jarduerak, 1535
- borondatezko ekintzaren eremuan, 1535
- Borondatezko ekintzaren jarduketa-sektoreak, 1535
- borondatezko ekintzaren printzipioak lortzera jotzen dutenak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
- Borondatezko Ekintzari, 1535
- borondatezko eszedentzia-egoeran, 779
- borondatezko eta autorregulazioko jarraibide profesional eta etikoak, 138
- borondatezko gainerako zerbitzuak, 2236
- borondatezko gordailuetarako, 781
- borondatezko informazio gehigarriek, 1774
- Borondatezko integrazioa, 750
- Borondatezko Jurisdikzioari buruzko uztailaren 2ko 15/2015 Legea, 566
- borondatezko mugikortasuna, 2076
- borondatezko salmenta, 2194
- borondatezko salmenta-jardueren alorreko zerbitzuak, 2194
- borondatezko salmenta-jardueretan, 2194
- borondatezkoa, 1135, 1191
- borondatezkoatasun- eta

- gradualtasun-politikaren, 1996
 borondatezkotasun, mailakatze eta
 begirune printzipioei, 976
 borondatezkotasun, mailakatze eta
 errespetu irizpideei jarraikiz, 921
 borondatezkotasun, mailakotasun
 eta Asturiasko errealitate
 soziolinguistikoarekiko
 errespetuaren printzipioak, 1190
 borondatezkotasunaren printzipio,
 1992
 borrokan, 1460
 borrokari buruzko programazioari,
 2395
 borroka-unitateak, 248
 bortxaezintasuna, 1400
 bortxaezintasunerako, 953
 bortxaketekin, 2113
 botanika, 1936
 botere ekonomiko eta politiko, 2382
 botere- eta zapalkuntza-egoera eta
 -ardatzak, 766, 843
 botere judiziala, 1816
 Botere Judiziala, 1268
 botere judizialaren agintea edo
 inpartzialtasuna bermatzeko, 301,
 367
 Botere Judizialaren Kontseilu
 Nagusia, 346
 Botere Judizialaren Kontseilu
 Nagusiak, 343
 Botere Judizialaren Kontseilu
 Nagusiarekin, 1776
 Botere Judizialaren Lege
 Organikoak, 2022
 Botere Judizialaren Lege
 Organikoaren eta Prozedura
 Zibilaren Legearen, 336
 botere publiko, 1598
 botere publiko autonomikoek, 1299
 botere publiko guztiek, 809
 botere publikoa, 2134, 2362
 botere publikoak, 1763, 1889
 Botere publikoak, 1507
 botere publikoaren agintearen
 oinarria, 58
 botere publikoei, 658, 713, 773, 1227,
 1888, 1911, 2030
 Botere publikoei, 753, 1133
 botere publikoek, 159, 448, 457, 466,
 469, 658, 675, 676, 677, 713, 720,
 729, 753, 921, 1056, 1068, 1070,
 1081, 1127, 1132, 1136, 1148, 1150,
 1153, 1155, 1164, 1191, 1196, 1202,
 1230, 1231, 1235, 1236, 1299, 1445,
 1446, 1476, 1490, 1505, 1518, 1525,
 1529, 1530, 1551, 1559, 1598, 1599,
 1600, 1625, 1637, 1666, 1668, 1676,
 1687, 1867, 1918, 1919, 1961, 1991,
 1998, 2009, 2018, 2030
 Botere publikoek, 153, 154, 159, 447,
 448, 464, 465, 468, 469, 470, 471,
 675, 677, 730, 1065, 1080, 1132,
 1206, 1207, 1228, 1307, 1321, 1322,
 1596, 1598, 1599, 1600, 1675, 1725,
 1815, 1861, 1886, 1892, 1900, 1913,
 1918, 2144
 Botere publikoek beharrezko diren
 neurriak hartuko, 921
 Botere publikoek erabili beharreko
 inprimaki edo idazki-eredu ofizial
 guztiek, 673
 Botere publikoek eskubide hauen
 erabilera ziurtatuko, 675
 Botere publikoek euskararen
 irakaskuntza lagunduko, 926
 botere publikoek ez badute
 zuzeneko eskumenik eskolaurreko
 hezkuntzan, 296, 362
 botere publikoek ez badute
 zuzeneko eskumenik helduen
 hezkuntzan, 297, 363
 Botere publikoek hizkuntza-araua
 errespetatuko, 921
 botere publikoekin, 1600
 botere publikoen, 153, 714, 1032,
 1038, 1148, 1150, 1207, 1267, 1444,
 1665, 1702, 1777, 1812, 1852
 Botere publikoen, 729
 Botere publikoen administrazio-
 jardunaren printzipio gidariak,
 1321
 botere publikoen betebeharra, 458
 botere publikoen betebeharrak, 675
 Botere publikoen eginkizun
 normalizatzailea, 1235
 Botere publikoen ekintzak, 729
 botere publikoen erantzukizuna, 901
 botere publikoen eskakizunek, 1525
 botere publikoen jarduera, 673
 Botere publikoen jarduera, 675
 botere publikoen jarduna, 1726

- Botere publikoen jarduna, 1990, 1997
- botere publikoen jardunak, 1274
- botere publikoen jardunaren printzipio gidariak, 487, 625
- Botere publikoen jardun-printzipioak, 1918
- botere publikoen politika eta jarduketa, 1918
- botere publikoentzat, 1207
- Botere publikoetan eta harreman sozioekonomikoetan nork bere hizkuntzan artatua izateko eskubidea, 151
- botere publikoetatik, 2040
- botereak, 1029, 1033
- botigoak, 158
- botiken erabilera zuzena, 1382
- botilatua, 1125, 1497
- boto partikularra, 2015
- boto partikularrak, 811, 1276, 1483, 1486, 2026
- botoa, 661, 664, 706, 734, 1383, 2025
- botoa emateko prozedura, 706
- botoarekin, 1737
- botoen, 660
- boto-eskubidea duten norbanako gehienak, 2312
- boto-eskubidearen gaineko partaidetza, 2318
- boto-eskubidearen gaineko partaidetzaren, 2319
- boto-eskubideen gaineko partaidetzen, 2312, 2318
- Boto-paper, gutun-azal eta hauteskunderi buruzko gainerako agirietako idazkiak, 706
- boto-paperak, 1240
- boto-paperek, 1240
- boto-paperetan, 1240
- botorik, 662, 663, 685, 690, 776, 777, 1736
- Botswanako Errepublikako gobernu, 2372
- Botswanako Errepublikako Gobernuak, 2372
- Botswanako Errepublikakoak. *Ikus* Gobernua
- bottom-up, 878
- bozketa, 336
- bozketa orokor eta berdinez eta isilpeko boto bidez, 58
- bozketak, 706
- bozketan, 661
- bozketetan, 1737, 1741
- braille, 1000, 1001, 1718
- Braille, 531, 597, 619
- braille alfabetoa, 1678
- braille idazketa, 1609
- braille irakurketa-idazketa sistema, 1314, 1416, 1905
- braille irakurketa-idazketaren kodea, 1342, 1438
- braille sistema, 964, 1001, 1002, 1009
- braille sistemak, 965, 1001
- braille sisteman, 963, 964
- braille sistemarena, 965
- braillea, 506, 565, 578, 963, 1000, 1056, 1080, 1163, 1412, 1413, 1414, 1452, 2043, 2076
- Braillea, 1416
- Brasil, 1551
- Brasilgo 1988ko Konstituzioaren, 519
- Brasilgo Recifeko Adierazpenean, 147
- Brasilgoa (1988), Kolonbia (1991), Mexiko (1917), Ekuador (2008), Bolivia (2009), Polonia (1997) edo Portugal (1976). *Ikus* konstituzioak
- Brasilgoa (2000) eta Portugalgoa. *Ikus* konstituzioak
- brebeta, 2149
- bretoiera*, 2294
- Budapest, 2337
- bulego, 536, 726, 1572, 1769
- bulego autonomiko iraunkorrak, 1583
- bulego autonomikoak, 1583
- bulego birtualak, 1471
- bulego kontsular, 510
- bulego sektorialak, 1910
- bulego sektorialen sare, 1910
- bulegoa, 2191
- Bulegoak, 2115
- Bulegoaren eginkizuna, 2179
- bulegoari, 2114
- bulegoburu, 2230
- bulegoek, 1895
- bulegoetako, 1066, 1572, 1723
- bulegoetan, 532, 1856, 2057
- bulegoko funtzionarioak, 2113
- Bulgaria, 165

- bulgarieraz, 194
 bultzada, 350, 948, 963, 1068, 1234,
 1248, 1763, 1764, 1866, 1927
 bultzatu, 210, 213, 214
 bultzatuko, 59, 191, 192
 bultzaturik, 180, 920
 bultzatuta, 149
 bultzatzaile, 1207
 bultzatzea, 55, 77, 295, 302, 361, 368,
 723
 bultzatzeko, 77
 bultzatzen, 211, 214
 Burgos, 1595
 Buru-desgaitasuna, 1417
 burutza, 662, 685, 692, 2014
 buruzagi, 2312, 2326
 Butlletí Oficial de la Comunidad
 Autónoma de les Illes Balears",
 1229
 C taldeari, 1798
 C taldeko titulazioa, 1756
 C talderako, 748, 749
 C ziurtagiria, 1788
 C1 azpitaldea, 1756
 C1 mailaren ziurtagiria, 1301
 C2 mailaren ziurtagiria, 2077
 Cabrera, 381
 Calabriako duke-dukeseekin idazkiak,
 2006
 Campus France erakunde publikoa,
 2373
 Campus France erakunde
 publikoaren eginkizun nagusiak,
 2373
 Canarias sariei, 1658
 CARTV, 1164
 CARTVren, 1145
 Caspe, 1120
 Caspe hirian, 1120
 Castelló, 387, 1999, 2000
 Castellóko Arauak, 2008, 2009
 Castellóko ortografia-arauak, 2006
 Castellóko probintzia, 1999, 2000
 Castellón, 387, 1999
 Castellóngo, 387
 CE adostasun-deklarazioa, 648
 CE marka, 647, 648
 Cervantes Institutua, 349, 350, 354,
 509, 567, 615
 Cervantes Institutuak, 349, 350, 351,
 353, 355, 509, 524
 Cervantes Institutuan, 354
 Cervantes Institutuarekin, 1384
 Cervantes Institutuaren, 350, 351,
 353, 354
 Cervantes Institutuaren zentro-
 sarearen, 1582
 Cervantes Institutuari, 355
 Cervantes Institutuko, 354
 chuchotage, 274
 Cinca ibaiaren behe ibilgua, 1116
 cloud computinga, 1173
 cloud eredu hibridoa, 1172
 cloud eredu pribatua, 1172
 cloud eredu publikoa, 1172
 Cloud eredu, 1172
 Cloud konponbideak, 1173
 Cloud politika, 1172
 cloud pribatua, 1172
 cloud publikoa, 1172
 cloud teknologiak, 1172
 Cloud teknologiak, 1173
 Cloud teknologiak integratzeko
 zerbitzua, 1173
 Cloud teknologien zerbitzuak, 1173
 cloud zerbitzuak, 1173
 Colom i Naval, 172
 Columbu, 171
 Comissão Galega do Acordo
 Ortográfico da Língua
 Portuguesaren presidenteorde,
 1551
 Comité Econòmic i Social, 2022
 Comte de Foix Lizeoak, 2366
 Conselh Generau d'Aran, 1896
 Conselh Generau d'Aranek, 1889,
 1891, 1892, 1893, 1896, 1897, 1898,
 1899, 1900, 1901, 1902
 Conselh Generau d'Aranekin, 1894,
 1897, 1898, 1901
 Conselh Generau d'Aranen, 1887,
 1890, 1896, 1901
 Conselh Generau d'Aranen Osoko
 Bilkuraren, 1887
 Conselh Generau d'Aranena, 1893
 Conselh Generau d'Arango, 1893
 Conselh Generau d'Arani, 1888,
 1893, 1898, 1901, 1902
 Consell, 2021, 2022
 Consell Jurídic Consultiu, 2022
 Consell Valenciá de Cultura, 2021
 corpus iruzkinduak, 234

- COVAUT, 794
CSCE, 179
Cued Speech, 2229, 2252, 2361, 2378, 2384, 2385
Cued Speech sistema bidezko kodetze- eta idatzizko transkripzio-ezagutzak, 2384
Cultura tradicional y popular, 520
curriculum, 714, 715, 717, 760, 934, 1192
curriculum erkidean, 1104
curriculum- eta antolakuntza-egitura, 983
curriculum, 718, 1051, 1436, 1438, 1440, 1441, 1620, 1840, 1845
Curriculum, 432, 1046, 1135, 1191, 1438, 1621, 1622, 1709, 1844
curriculumak, 1046, 2074
Curriculumak, 1439, 1845
curriculumaren, 1710
curriculumaren arlo, 1710
curriculumaren arloak, ikasgaiak eta moduluak ebaluatzeko jarduerak, 1840
curriculumaren egokitzapenak, 436
Curriculumaren gainerako edukiak, 1620
curriculumaren hedapena, 1839
curriculumaren irakasgai, 1711
Curriculumaren lehentasunezko aspektuak, 1440
curriculumaren oinarritzko alderdiak, 1046
curriculumaren oinarritzko alderdien helburuak, gaitasunak, edukiak eta ebaluazio-irizpideak, 560
curriculumaren parte izatea, 296, 362, 363
Curriculumaren printzipioak, 1438
Curriculumaz kanpoko hizkuntzek eta kulturek, 2048
curriculum-azalpenak, 1098
curriculum-berrikuntzako proiektuak, 1846
curriculum-dekretua, 1192
curriculum-denboraren, 2046, 2048
curriculum-denboraren banaketa, 2047
curriculum-denboren, 2047
Curriculum-diseinua, 1047
curriculumean, 1436, 1620, 1623
curriculum-edukien transmisioa, 715
curriculum-edukietan, 2044, 2045
curriculum-edukietarako ematen diren denborak, 2046
curriculum-edukietarako gutxieneko denborak, 2044
Curriculum-egokitzapenak dituzten eta zentro arruntetan eskolatzen diren ikasleek, 2045
curriculumek, 1840, 1841
Curriculumek, 1840
curriculumeko, 1045, 1047
curriculumeko beste irakasgai batzuk, 1045
curriculumeko edukiak, 1841
curriculumeko hizkuntzek, 2052
curriculumeko ikasgai, 1191
curriculumeko ikasgaiak, 1439
curriculumeko zenbait ikasgai, 1047
Curriculumeko zenbait ikasgai, 1047
curriculumekoak ez diren baina ikasleen zati batek berezkoak dituen hizkuntza eta kulturekin, 2043
curriculumen deszentralizazioa, 1336
curriculumera, 2046
curriculumera bideratutako orduak, 2044
curriculum-espezializazio, 438
curriculumetan, 1890
curriculumetik kanpoko hizkuntzen presentzia, 2042
curriculumetik kanpoko jardueretan parte hartzea, 1619
curriculum-gaitasunen, 560
Curriculum-hizkuntza, 2048
curriculum-hizkuntzak, 2042, 2043
curriculum-hizkuntzen irakaskuntza eta komunikazio-erabilera, 2042
Curriculum-hizkuntzen irakaskuntzan, 2048
curriculum-integrazioa, 1710
curriculum-material didaktikoak, 1347
Curriculum-material didaktikoak, 1347
Curriculum-materialak, 1039, 2047
curriculum-materialen eta testuliburuaren hizkuntzaren, irudien eta edukien jarraipena, 1039
curriculum-materialetan, 1151, 1437

- curriculum-orduen, 2045
- curriculum-ordutegiaren, 2045
- curriculum-proiektu, 714
- curriculum-proiektuak, 717
- D eredia, 718
- D eredia zabaltzea bultzatuko, 825
- D talderako, 749
- D ziurtagiria, 1788
- daktilografia, 2139
- danieraz, 185, 193, 194
- dantza, 520
- dantza tradizionalak, 951
- dantza-aretoetan, 1652
- dantza-ikasketak, 1624
- dantza-ikusizunen ekoizpenak, 2354
- dantzako irakaskuntza
  - profesioaletako teknikariaren titulua, 1592, 1606
- dantzako lanbide-titulua, 1592, 1606
- dantzalekueetan, 1652
- datu, 2247
- datu bibliografikoak, 92
- datu demolinguistikoak, 2040
- datu irekiak, 814
- Datu irekien katalogoak, 2084
- datu pertsonalak, 399, 631, 634, 1953
- Datu pertsonalak, 888, 1953
- datu pertsonalak babesteko eskubidean, 1398
- datu pertsonalen edozein urraketari*, 2227
- datu publikoak, 140
- datuak, 139, 1330, 1774, 1815, 1880, 2277
- datuak babesteko oinarritzko eskubideari, 1398
- Datuak biltzeko prozedura, 1201
- datuak liburuan ez sartzea, 1509
- Datuaren politika, 1173
- datu-base digital, 408
- Datu-base eta -bankuen eta zientzia-argitalpenen sailletako, 2310
- datu-baseak, 132
- datu-bilketak, 207, 2117, 2163
- datu-bilketetan, 1462
- datuen eta testuen meatzaritzako teknikak, 237
- datuen eta zerbitzuen konfidentzialtasuna, osotasuna eta eskuragarritasuna, 1172
- datuen publizitate formala, 497
- datuen transmisio-zerbitzu gehigarriak, 1805, 1806
- datuen zaintza eta babesaren, 794
- datu-eskaeran, 426
- datu-meatzaritza, 230
- datu-multzoak, 234
- datuok osatu gabe edo oker sartzea, 1509
- datu-transmisioko zerbitzu gehigarriak, 1806
- DBHO, 1980, 1982, 1984
- debateak, 2244
- debekatuta, 56, 184
- Debekatutako merkataritza-praktikak, 2171
- debekatzea, 302, 368
- debeketzen edo mugatzen duen xedapen, 302, 368
- debeku, 428, 1057, 2192
- Debeku, 2335
- debekua, 325, 427, 500, 952, 958, 1033, 1083, 1146, 1159, 1385, 1455, 1688, 1972, 2029, 2110
- debekuak, 403, 1978
- Debekuak, 1277, 1399, 1978, 2180
- debekuekin, 2057
- debekuen, 1528
- defendatua izateko eskubidea, 1781
- defentsa, 342, 343, 419, 557, 658, 752, 950, 978, 1105, 1192, 1227, 1430, 1481, 1504, 1676, 1975
- defentsa nazionalaren bideari, 2236
- Defentsa nazionalaren erronka eta xede orokorrak, 2236
- Defentsa nazionalerako intereseko patenteak, 533
- defentsa-eskubidea, 557
- defentsa-eskubidearekin, 2260
- defentsa-gabezia, 342, 343, 390
- defentsa-gabeziarik, 1913
- defentsan, 1155, 1248, 2005
- defentsarako, 1887, 2257
- defentsarako eskubideak, 537
- defentsarekin, 2237
- defentsaren bitarteko zibil eta militarrek, 2236
- Defentsaren eta Herritartasunaren Eguna, 2236
- Defentsaren eta Herritartasunaren

- Egunean, 2236
defentsaren eta segurtasunaren eremuetako sektore publikoko kontratuei, 498
Defentsaren gaineko irakaskuntza, 2236
Defentsaren printzipio orokorrak, 2118
definitzea, 159, 302, 368
definizioa, 1146, 1196, 1262, 1274, 1289, 1573, 1806
Definizioa, 1101, 1161, 1394, 1751, 1923, 2047, 2224
definizioak, 1640, 1677, 1858, 1866, 1879, 2056, 2182
Definizioak, 1038, 1060, 1080, 1163, 1402, 1444, 1555, 1578, 1640, 1687, 1718, 1719, 1867, 1873, 1879, 1904, 1905, 2056, 2130, 2182
definizioarekin, 2241
definizioari, 1058, 1146
definizioen, 1101, 1853
deialdi, 215, 671, 693, 750, 830, 929, 939, 959, 1779, 2074
Deialdi, 931, 1247
deialdi askea, 693
deialdi publiko, 750
deialdi publikoaren, 671, 1779
deialdia, 340, 409, 421, 425, 662, 663, 693, 703, 830, 831, 837, 930, 960, 1192, 1272, 1507, 1508, 1589, 1737, 1741, 2014, 2015
deialdiak, 663, 701, 811, 836, 930, 1515, 1610, 1714, 2026
deialdian, 662, 693, 694, 703, 711, 754, 837, 1272, 1610, 2015
Deialdian aurreikusitako merezimenduak, 1632
deialdian ezartzen diren proba teorikoak edota praktikoak, 1560
deialdiaren, 703, 1515, 1779
deialdiaren aldeko txostena, 1610
deialdiaren baremoak, 1272
deialdiaren oinarrietan, 703, 1511, 1796
Deialdiek, 1272
deialdien, 703, 710, 836
deialdien oinarrietan, 1518, 1998
deialdietako, 754, 1900
deialdietako klausulak, 1900
deialdietan, 711, 818, 836, 929, 959, 970, 1526, 1893
Deialdietan, 836, 1663
deialdietan, gai-zerrendetan, aktetan eta bestelako dokumentuetan, 793
deialdiko, 837
deialdiko dirulaguntzak emateko prozedura, 1515
deialdiko lanpostuan, 2076
deialdiko lanpostuan egin beharreko eginkizun eta atazekin zuzeneko lotura, 1632
deialdiko lanpostuari dagozkion eginkizun, 1610
deialdiko lanpostuetan, 1456
deialdi-oinarriek, 1235
Deialdira aurkeztutako lehiakideek, 1456, 1560, 1631
deialdirekin, 1824
deiei, 2227
deitura, 2174, 2255, 2303, 2369
deitura frantseseta, 2303
deituraren frantsesetzat, 2303
Deiturari, 2303
dekano, 1736
deklarazio, 2202, 2204, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2221, 2222, 2223, 2358
Deklarazio, 2202, 2204, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2221, 2222, 2223, 2358
deklarazioa, 517, 1567, 2163, 2202, 2206, 2207, 2208, 2212, 2214, 2215, 2216, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2260, 2261, 2272, 2278, 2284
deklarazioa egin beharrik, 2117, 2260
deklarazioak, 2163, 2266, 2274, 2340
deklarazioaren arauzkotasuna, 2167
deklaraziorako, 951
dekoratzaile, 2250
dekoratzaileburu, 2250
dekretu, 390, 664, 671, 691, 715, 733, 741, 751, 939, 959, 1778, 2322
dekretua, 665, 741, 742, 831, 837, 1778, 2017
Dekretuak, 831, 837
dekretuan, 750

- dekretuz, 685, 690, 691
DELE azterketa, 524
DELE diploma, 524
DELE: gaztelania, atzerriko hizkuntza modura, 524
deliberatzea, 336
delinkuentzia antolatuari, 2277
delinkuentziari, 2143
delitu, 57, 452, 659, 759, 761, 762, 2327
delitu arruntek, 57
Delituagatik salatutakoak, 57
delituak, 248, 2255, 2256, 2259
Delituak, 2265, 2285, 2306
delituaren, 517
Delituaren Biktimaren Estatutuari, 516
delitu-jarduerak, 759, 761, 762
demanda, 2331
Demanda, 2331
Demandak, 540
demandatu, 2161
demandatua, 537
demandatzaile, 2161
demandatzaileak, 391
demografia, 2382
Demografia bultzatzeko politika publikoak, 1576
demografia murrizta, 149
demografiari, 163
demografikoak, 148
demokratikoa, 712, 713
demokratizatze, 176
demokrazia, 126, 242, 243, 245, 277, 280, 393, 724, 1598, 1735
Demokrazia berrezartzearekin, 1226
demokrazia eskuratu berri duten herriek, 180
demokrazia parte-hartzailea, 1789
demokraziaren, 1131
demokraziaren eta kultura-aniztasunaren printzipioetan, 1131
demokraziaren eta kultura-aniztasunaren printzipioetan datzan Europa eraikitzeari, 292, 359
demokraziaren eta kultura-aniztasunaren printzipioetan oinarritutako gizartea, 1131
denbora, 661, 666, 954, 955, 1823, 2045
denbora errealeko testua, 651
denbora partekatuko araubideko higiezin, 500
denbora partekatuko araubideko higiezin bat edo gehiago erabiltzeko eskubidea, 500
denbora partekatuko araubideko higiezinak erabiltzeko eskubidea, 500
Denbora-eremua, 1201
denborak, 1066, 1067, 1282, 1449, 2044, 2046
denbora-luzapenarekin, 378
denbora-mugak, 889, 1238
denboran, 1253
denbora-pasako kalitateko eskaintza, 1807
denbora-pasarako, 1652
denbora-tarte, 2176
denbora-tartea, 2280
denbora-tartean, 2328
denda, 2295
denentzako diseinua, 1068
Denentzako diseinua, 1062
Denentzako Hezkuntza deritzon egitasmoaren helburuak, 2382
denon hezkuntza-sistemak, 2378
dentista, 2203, 2204, 2205
dentista- edo emagin-titulu profesionala, 2204
dentista-laguntzaile zerbitzu-emaileak, 2223
dentista-laguntzaileak, 2209, 2216, 2221, 2223, 2400
Dentista-laguntzaileak, 2223
deontologiako arau-bilduma, 710
departamendu, 2184, 2186, 2189, 2252, 2352, 2374, 2377
departamendu eta udalerrien osotasuna, autonomia eta eskudantziak, 2186, 2189
Departamendua, 2185
departamenduan, 2145, 2149, 2204, 2206
departamenduek, 2351
departamenduen eta erregioen artean eskumenak, 2186
departamenduetan, 2324
Departamenduko Ama-umeen Babeserako Zerbitzuek, 2153
Departamenduko Ama-umeen

- Babeserako Zerbitzuko osasun-langileak, 2153
departamenduko funtsek, 2351
departamenduri, 2185
dependentziei, 1164
dependentzien, 427
dependentzietan, 427, 477
deportatuak, 150
deportazioa, 1823
derrigorrezko adinean eskolatzea, 1598, 1708
derrigorrezko bigarren hezkuntza, 1364
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza, 1047, 1440, 1618, 1620, 1710, 1839, 2053
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako, 434, 801, 1046, 1161, 1730
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako bigarren mailan, 440
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako curriculumak, 1620
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako edo Batxilergoko titulazioa, 1161
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Batxilergoko katalanezko ikasketak, 1294
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako gaitasunak, 435
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako gradudunaren titulazioa, 1303
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako lehenengo ikasturte biak eginda dituzten ikasleak, 442
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako zentroak, 2050
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako zentroyen hizkuntza-proiektua, 2049
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan, 436, 1441, 1622, 1626, 2045, 2050
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzara, 1618, 1624
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzarako, 438
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren, 1436
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren Ondokora, 1618, 1624
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzari, 1331
derrigorrezko eskolaldi osoan, 2044
derrigorrezko eskolaldiaren, 1232
derrigorrezko eskolatzea, 1619
derrigorrezko eskolatzeko-aldian, 2378
derrigorrezko eskolatzeko-aldiaren amaierara, 2375
derrigorrezko eskolatzeko-aldiaren hasieran, 2377
derrigorrezko eskolatzeko-aldiaren hasieratik, 2146
derrigorrezko gaia, 1233
derrigorrezko hezkuntza, 1335, 1840, 1843, 1897
derrigorrezko hezkuntzako hezkuntza-etapa, 1104
Derrigorrezko hezkuntzan, 1897
derrigorrezko hezkuntzaren, 1770
derrigorrezko hezkuntzari, 1851
Derrigorrezko hezkuntzaz, 2366
derrigorrezko hizkuntza-eskakizuna, 888
derrigorrezko hizkuntzatzat, 1990
derrigorrezko ikasgai, 715
derrigorrezko irakasgai, 1232
derrigorrezko irakaskuntza, 1770, 1897
Derrigorrezko irakaskuntza, 1815
Derrigorrezko irakaskuntza ondokoa, 1770
derrigorrezko irakaskuntza-aldia, 713
derrigorrezko irakaskuntzak, 1460
Derrigorrezko irakaskuntzak, 2044
derrigorrezko irakaskuntzen curriculumak, 1046
Derrigorrezko irakaskuntzen oinarriko gaitasunak, 1046
Derrigorrezko Oinarriko Hezkuntza, 1618, 1620
derrigorrezko prestakuntza-ibilbideak, 1618
Derrigorrezkoak ez diren irakaskuntza ez-unibertsitarioak, 2044
derrigortasunak, 701
derrigortasun-data, 702, 703, 719, 721, 835
derrigortasun-datak, 701, 721, 835, 888
Derrigortasun-datatik, 721
derrigortasun-ondoko, 1460
desabantaila ekonomiko, sozial, kultural, linguistiko edo

- pertsonalak, 1341
- desabantaila-egoera, 1918
- desabantaila-egoeran dauden pertsonen, 1029
- desabantaila-egoeran dauden pertsonen, gizarte-taldeen eta geografia-eremuen, 1029
- desabantailak, 242, 506
- Desadostasun kolektiboak, 2297
- desadostasuna, 390
- Desadostasuna, 1230
- desadostasunak, 909, 2145, 2297
- desadostasunaren arrazoiak, 390
- desadostasun-arrazoi, 2007
- desagertzeko arriskuan, 210, 1226
- desagertzeko arriskuan dagoen hizkuntza ama-hizkuntza gisa haurtzarotik ikastea ahalbidetuko duen hizkuntza-politika bat ezartzera, 213
- desagertzeko arriskuan dagoen hizkuntza baten irauteak, 212
- desagertzeko arriskuan dauden edota desagertzen ari diren hizkuntza erregional eta gutxituak, 210
- desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzen ezagutza, zabalkundea, irakaskuntza eta irautea bultzatzeko, 213
- desagertzeko arriskuan dauden Europako zenbait hizkuntza, 210
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntza-erkidegoenganako eta erkidego etnikoenganako tolerantzia, 212
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak, 209
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko, 214
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko eta sustatzeko programa eta ekimenak, 214
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko neurri politiko zehatzak proposatu, 212
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babestu, zaindu eta suspertzeko Europa mailako neurri berezituak hartzeko aukeraz, 215
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak eta hizkuntza-aniztasuna babesteko Europar Batasunaren politikak finkatu eta programak planifikatu, 212
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak familiaren baitan belaunaldi artean geroratzeko duen garrantzia, 214
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak irautearen alde borrokatzen diren hiztun-erkidegoak, 213
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak suspertzeko estatuez gaindiko sareak eta Europa mailako ekimen eta ekintzak, 214
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak sustatzeko ekintza-planak, 211
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak sustatzeko proiektuetarako finantzaketa, 215
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak sustatzen lagunduko duten proiektu pilotuak, 215
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak zaintzeko, babesteko eta suspertzeko estatu kideek abian jarritako politikak, 214
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzei, 211
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzei buruzko goi-mailako irakaskuntzari eta ikerketari, 213
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzekin lotutako proiektuek aurkitzen dituzten oztopo administratibo eta burokratikoak, 212
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen, 211
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen babeserako erreferentzia, 210
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen babeserako erreferentziakoa, 212
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen hitzunei laguntza konkretua emango, 213

- desagertzeko arriskuan dauden
hizkuntzen ikaskuntzari eta
indarberritzeari, 214
- desagertzeko arriskuan dauden
hizkuntzetako talde eta erkidego
txiki horien bitartekari eta eragile
bihur, 213
- desagertzeko arriskuan daudenek,
210
- desagertzeko arriskuan direla, 210
- desagertzeko arriskutik zaindu eta
babestu beharra, 210
- desarauketa, 149
- desberdinak, 168, 181
- desberdintasun, 149, 456
- desberdintasun handiak, 163
- desberdintasun sozial eta
geografikoen eragile nagusiak,
2376
- desberdintasun sozial eta
soziolinguistikoak, indibidualak eta
kolektiboak, 2041
- desberdintasuna, 456, 848, 896,
1087, 1153, 1289, 1418, 1446, 1447,
1490, 1534, 1667, 1806
- desberdintasunak, 167, 232, 247,
456, 1508, 1542, 1639, 2148, 2382
- desberdintasunak konpentsatzeko
lurralde-oreka, 432
- desberdintasun-egoerak, 1336
- desberdintasun-egoerak dituztenen
baldintza materialak, 2072
- desberdintasun-egoerei, 1600
- desberdintasunen aurkako borrokari
buruzko politikak, 2395
- desberdintasunen aurkako borrokari
buruzko programazioari, 2395
- desberdintasunen konpentsatzaile,
712, 713
- desberdintasunen konpentsazioan,
1709
- desberdintasun-harremana, 1989,
2005
- desberdintasun-jarrerak, 1964
- desberdintasunok, 1995
- desberdintzerik, 703, 721
- desgaikuntzagatik, 2012
- desgaitasun, 377, 380, 453, 1261
- Desgaitasun, 461
- Desgaitasun duten pertsonen, 470
- desgaitasun egiaztatua, 1830, 1931
- desgaitasun espezifikoa, 190
- desgaitasun fisiko edo psikikoren,
1544
- desgaitasun fisiko edota sentsorial
bati lotutako hezkuntza-
berrizazio bereziak dituzten
ikasleei, 1622
- desgaitasun fisiko, intelektual,
mental edo sentsorialen, 1706
- desgaitasun fisiko, psikiko edo
sentsorial, 1822
- desgaitasun fisiko, psikiko edo
sentsorialagatik, 1636
- desgaitasun fisiko, sentsorial eta
psikikoa, 1056
- Desgaitasun fisikoa, 1417
- desgaitasun fisikoa, sentsoriala edo
intelektuala duten pertsonak,
1908, 1975
- desgaitasun funtzionala duten
pertsonentzat, 2034
- desgaitasun intelektuala, 1408
- Desgaitasun intelektuala duten
pertsonak, 1459
- desgaitasun iraunkorrak dituzten
pertsonak, 1452
- desgaitasun sentsoriala edo
intelektuala, 1413
- desgaitasun sentsoriala edo
intelektuala duten pertsonak, 1555
- desgaitasuna, 184, 278, 399, 433,
435, 451, 452, 456, 483, 487, 488,
489, 507, 546, 547, 569, 593, 596,
597, 603, 623, 625, 626, 627, 629,
630, 631, 634, 636, 644, 755, 765,
766, 805, 843, 887, 896, 930, 953,
954, 957, 963, 964, 965, 968, 1033,
1158, 1178, 1179, 1199, 1214, 1223,
1224, 1259, 1267, 1273, 1274, 1287,
1400, 1405, 1407, 1451, 1454, 1457,
1512, 1513, 1514, 1532, 1553, 1560,
1632, 1633, 1646, 1663, 1675, 1726,
1729, 1918, 1929, 1951, 2075
- Desgaitasuna, 380, 943, 953, 998,
1034, 1417, 1675
- desgaitasuna duen pertsonak, 565,
566, 1164
- desgaitasuna duen pertsonaren,
1061, 1555
- desgaitasuna duen pertsonari, 565,
566, 1061, 1906

- Desgaitasuna duen pertsonari, 565, 566
- desgaitasuna duten adinekoentzako laguntza iraunkorrak, 483
- desgaitasuna duten emakumeek, 1042
- desgaitasuna duten ikasleei, 1723
- Desgaitasuna duten ikasleei, 1907
- desgaitasuna duten ikasleentzat, 433, 435
- desgaitasuna duten kontsumitzaileei, 1461
- desgaitasuna duten pertsonak, 429, 458, 1064, 1067, 1069, 1275, 1544, 1640, 1724, 1855
- Desgaitasuna duten pertsonak, 1069
- desgaitasuna duten pertsonak balioesteko eta orientatzeko zentroetako langileena, 1067
- desgaitasuna duten pertsoneri, 457, 458, 565, 1061, 1163, 1314, 1315, 1556, 1677, 1718, 1904, 1906
- Desgaitasuna duten Pertsoneri Laguntzeko Andaluziako Kontseiluaren, 1069
- desgaitasuna duten pertsonak, 457, 1056, 1057, 1067, 1070, 1088, 1288, 1720, 1808
- Desgaitasuna duten pertsonak, 565, 566, 1164, 1278, 1808, 1978
- Desgaitasuna duten pertsonak mezu instituzionaletarako irispidea, 1278
- Desgaitasuna duten pertsonakiko komunikazio, 565, 566
- desgaitasuna duten pertsonen, 456, 460, 468, 471, 565, 1052, 1057, 1061, 1070, 1089, 1163, 1164, 1314, 1637, 1864, 1904
- Desgaitasuna duten Pertsonen Aukera Berdintasunerako Arau Bateratuak, 456
- desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari, 1978
- Desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzko abenduaren 2ko 51/2003 Legean, 468
- Desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzko abenduaren 2ko 51/2003 Legearen, 470, 472
- Desgaitasuna duten pertsonen autonomia eta haien integrazio sozial eta profesionala, 1034
- desgaitasuna duten pertsonen bizikaltasuna sustatzekoak. *Ikus neurriak*
- Desgaitasuna duten pertsonen eskubideak, 1087, 1288, 1637
- Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideak, 1637, 1719
- Desgaitasuna duten pertsonen eskubideak bermatzeko neurriak, 1720
- Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei buruzko Nazio Batuen Nazioarteko Konbentzioak, 1855
- Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentzioak, 380
- Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentzioak, 2006ko abenduaren 13koak, 1056
- Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentzioan, 1163
- Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei eta Arretari, 1080
- Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorren, 1974
- Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei eta haien Gizarteratzeari buruzko Lege Orokorren, 1163
- desgaitasuna duten pertsonen integrazioarako eskubidea, 596
- desgaitasuna duten pertsonen komunikazioa edota mugikortasuna errazteko prestatutako pertsona, 1555
- Desgaitasuna duten pertsonen

- komunikaziorako eta
ulermenerako laguntzak, 1720
- desgaitasuna duten pertsonengan,
1630, 1678
- desgaitasuna duten
pertsonentzako, 1068, 1077, 1088
- Desgaitasuna duten pertsonentzako
doikuntzak, 565, 566
- desgaitasuna duten pertsonentzako
zerbitzuak, 583
- desgaitasuna duten pertsonentzat,
1163
- Desgaitasuna duten unibertsitate-
ikasleei, 464, 468
- desgaitasuna dutenen talde
partikularrentzako laguntza
produktuak, 996
- desgaitasuna edo beharrizan
bereziak dituzten pertsonak, 1616
- desgaitasuna edo dibertsitate
funtzionala duten pertsonak, 2072
- desgaitasunagatik, 380
- desgaitasunagatiko diskriminazioa,
218
- desgaitasunaren, 437, 458, 1057
- desgaitasunaren arloan, 471
- Desgaitasunaren arloko politiken
zeharkakotasuna, 998, 1421
- Desgaitasunaren arloko politiken
zeharkakotasun-printzipioaren,
462
- Desgaitasunaren Europako Txartela,
221
- desgaitasunaren informazio-
estaldura inklusiboa, 1930
- Desgaitasunaren Kontseilu
Nazionala, 581
- Desgaitasunaren Kontseilu
Nazionalaren, 459, 470
- Desgaitasunaren Kontseilu
Nazionalari, 466, 470, 472
- Desgaitasunaren tratamendua, 456
- desgaitasunari, 1930
- Desgaitasunari buruzko Errege
Patronatuan, 466, 470
- Desgaitasunari buruzko Errege
Patronatuaren Azpitoluzio eta
Audiodeskripzioaren Espainiako
Zentroa, 588
- desgaitasundunek ulertzeko eta
ulertuak izateko duten eskubidea,
- 893
- desgaitasunean, 1457, 1560, 1663
- desgaitasun-egoera, 456
- desgaitasun-egoerak, 1637
- desgaitasun-egoeran dauden
unibertsitate-ikasleei, 1065
- desgaitasunen, 938, 954
- desgaitasunen bat, 1077, 1154,
1274, 1446, 1629, 1965
- desgaitasunen bat duten haur eta
heldu espainiarrei, 447
- desgaitasunen bat duten pertsonak,
570
- desgaitasunen bat izateagatik, 1274
- desgaitasunetara, 1082, 1643
- desgaitasun-maila, 461, 1059, 1060
- desgaitasun-mailaren bat, 1452
- desgaituek, 822
- desjabetzea, 325
- deskonexio espezifikoaren, 2321
- deskripzio, 2333
- deskripzio gehigarriak, 2084
- deskripzioa, 2083
- desoreka-egoera historikoak, 1337
- desoreka-egoera zuzentzeko
neurriak, 1298
- despenalizatzea, 1762
- desplazamendu-osagarriak, 354
- destinoa, 344, 967, 1269
- destinoa esleitzearen, 344
- destinoa hizkuntza hori erabiltzen
den lurraldeetan izateko egin
ditzaketen eskariak asetzea, 300,
366
- destinoak, 2399
- destino-betetzeak, 343
- destinoko autonomia-erkidegoko
hizkuntza koofizialaren ezagutza,
442
- deszentralizazioa, 495, 946
- Deszentralizazioaren printzipio
orokorrak, 2184
- detekzio goiztiarrean, 1050
- determinismook, 2376
- deusez, 536
- deuseztasunak, 2160
- deuseztasun-akzio, 2160
- deuseztasun-akzioaren objektua,
2160
- Deuseztasun-akzioetan, 2160
- deuseztasunaren ziok, 2160

- deuseztasun-ziotzat, 2355
deuseztatzeko errekurtsua
    aurkezteko eskubidea, 2105
deuseztzat, 2160, 2161
Dia das Letras eguna, 1551
diagnostiko, 1297
diagnostiko sistematiko, 1668
diagnostikoa, 440, 1078, 1611, 2213
diagnostikoak, 2045
Diagnostiko-ebaluazioak, 440
diagnostiko-ebaluazioen
    erreferentzia, 440
diagrama interaktiboak, 2084
diagramazio, 1506
Dialnetek, 1402
diapositiben eta film finkoen
    proiektagailuei, 99
Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, 1760
*Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*ren harpidetzaren prezioa, 1760
Diario Oficial de la Generalitat, 2022
diasporaren, 523
diasporetako kideen, 150
dibertsitate funtzionala, 848, 1516, 1585, 1929, 2070, 2072, 2075
Dibertsitate funtzionala, 1418
dibertsitate funtzionala duten pertsonen, 2072
dibertsitate funtzionalagatik, 1321
dibertsitate kultural, linguistiko eta etnikoan, 1160
dibertsitate organikoa, 1417
dibertsitate sexualean, 1688
dibertsitatea, 765, 843, 896, 1033
dibertsitatearen eta kultura- eta hizkuntza-aberastasunaren ezagutza, 1409
dibertsitatearen integraztailea, 712, 713
dibisak, 100, 2244, 2327
dibisak aldatzeko mekanismoa, 2244
dibisatan, 2244
dibortzioa, 2233
dibortzioari buruzko konbentzioa, 2233
dibulgazioa, 827, 1461
Dibulgazioa, 827
dibulgazio-liburuxkak, 762
dibulgazio-materialak, 1309
dietak, 2012
dietistak, 2219, 2220
Dietistak, 2219
Dietista-nutrizionisten Elkargo Ofiziala, 1563
Dietista-nutrizionisten Elkargo Ofizialak, 1563
diferentzia, 765, 843
difusioaren arduradunek hizkuntza erregional eta gutxituetan egindako emanaldiak programatu, 300, 366
digitalizatutako ahots-bitartekoak, 1163
digitalizazioa, 214
digitalizazioan, 439
digitalizazioari, 1401
digitalizazio-prozesuarekin lotutako aukera teknologikoak, 2029
diglosia-egoerak, 1298
diktadura frankistan, 1317
diktadura frankistaren errepresioa, 1823
Dimentsio anitzeko eta diziplina arteko ikuspegia, 1419
dimentsio indibidual eta kolektiboan, 1199
dimentsio ofiziala, 173
dimentsio profesionala, 455
dimentsio tipografikoan, 1567
dimentsioa, 1583
dimentsioagatik, 1256
dimisio tamalgarria, 2008
Dinamika demografikoen eta hizkuntza-paisaiaren bilakaeraren, 2395
dinamismoaren irudiarekin, 1582
diploma, 120, 524, 527, 685, 693, 771, 1704, 2149, 2203, 2205, 2367, 2376, 2384
diploma akademikoak, 1730
diploma akademikoen izaerari, baliozkotasunari eta ondorioei, 1546
diploma bikoitzak, 2365
diploma nazional, 2149
Diploma nazionalak, 2144
diploma ofizialak, 350
diploma, gradu eta ikasketa-faseen izenak, 118, 122

- Diploma, ikasketa-ziurtagiri edo titulu baten titularrak, 2203, 2205
- Diplomadun mailako lanbide sanitario tituluduna eta arautua, 1674
- diplomadunaren unibertsitate-titulua, 1433
- diplomadunen kidegoko funtzionario, 1824
- diplomadun-mailako tituludun osasun-lanbide, 1433
- diplomak, 684, 689, 692, 1243
- diplomazia- edo kontsul-ordezkarari*, 101, 108
- diplomen balio zientifikoa, 2203
- diplometako, 2358
- Diputatu, 2374
- diputatuek aukeratzen duten hizkuntza ofiziala erabiltzeko duten eskubidea, 260
- diputatuek beren aukerako hizkuntzan hitz egiteko duten eskubidea, 260
- Diputatuen hizkuntza-eskubideak, 260
- Diputatuen Kongresuaren, 1762
- Diputazio Orokorrari, 1107
- diputazio probintzialek, 465, 469
- diputazioak, 2007
- dira esapide zaharkituak edo ulergaitzak, 389
- diren proba praktiko, 967
- diru, 2327
- diru elektronikoaren jaulkipen eta kudeaketa, 2123
- Diru eskrituralaren tresnak, 2119
- diru publikoz, 678
- dirua, 1285
- Dirua, 2119
- diru-aurrerapenen, 2292
- diru-bermea, 2131
- diru-bilketari, 1024
- diru-hornidura, 2230
- diru-izendapenak eta transferentziak, 778
- diru-kopurua, 479
- dirulaguntza, 977, 1554, 2335
- dirulaguntza edo hitzarmenaren xedearekin erlazionatutako harremanen eremua*, 745
- dirulaguntza izendunen, 353
- dirulaguntza publiko baten onuraduna, 2335
- dirulaguntza publikoak*, 767, 844, 897, 1084, 1150, 1154, 1159, 1445, 1447, 1727
- Dirulaguntza publikoak, 1424
- dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten beste komunikabideetan, 1159, 1447
- dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten komunikabide sozialetan, 1154
- dirulaguntza publikoak jasotzen dituztenak. *Ikus* komunikabideak
- Dirulaguntzadun euskaltegi pribatu, 693
- dirulaguntzadun euskaltegi pribatuei, 688
- dirulaguntzak, 251, 353, 506, 578, 685, 728, 778, 903, 912, 1080, 1083, 1153, 1163, 1192, 1452, 1515, 1532, 1628, 1688, 1739, 1742, 1772, 1876, 1900, 2016, 2335, 2342
- Dirulaguntzak*, 767, 844, 1192, 1515
- Dirulaguntzak eman eta kudeatzeko prozedurak, 1515
- dirulaguntzak ematea, 775
- Dirulaguntzak emateko irizpideak, 1876
- dirulaguntzak jasotzen dituzten kultura-organismoek, 2341
- dirulaguntza-programetan, 732
- dirulaguntzaren, 1900
- Dirulaguntzei, 939, 1515
- dirulaguntzen, 352, 688, 693, 948, 1192, 1774, 1900, 2292
- Dirulaguntzen, 2292
- dirulaguntzen araubidea, 693
- dirulaguntzen bidezko maileguak, 2383
- dirulaguntzen eta laguntzen deialdietako klausulak, 1900
- dirulaguntzen prozedura, 688
- dirulaguntzetan, 1726
- dirulaguntzetarako lerroak, 1135
- dirulaguntzetatik, 213
- diru-sarrera, 354, 670
- diru-sarrera bidegabeak itzultzeko prozeduraren, 1829
- diru-sarrera konputagarriak, 592
- diru-sarrerak, 353, 590, 664, 688, 694,

- 1091, 1739, 1830, 1832, 2016
diru-sarrerek, 1739
diru-sarrereren eta gastuen frogagiri, 2240
diru-sarrereren galerak, 2351
diruz lagundutako ekintzen publizitatean, 1532
diruz lagundutako erakundeak, 745
Diruz lagundutako erakundeak, 745
diru-zenbatekoen dohaintzen gainerako zenbatekorako, 2067
diseinatzaileak, 1955, 2018
diseinu grafiko, 1506
diseinu industrial, 407
Diseinu Industrialaren, 407
Diseinu unibertsala, 848, 996, 1418
Diseinu unibertsalaren edo pertsona guztientzako diseinuaren estrategia, 1412
diseinu unibertsalaren printzipioaren, 1163
diseinua, 1557, 1974
diseinuan, 1153
diseinuaren baliozkotasuna, 408
diseinuari, 1557
disfuntziorik, 1299
disko, 659
disko-jartzaile, 2250
diskoteketan, 1652
diskreionalitate-tarte zabala, 322
diskriminatu, 656, 755, 953, 1127, 1266, 1476, 1764, 2021
diskriminatzaile, 1321
diskriminatzailea ez den hizkera, 1637
diskriminatzeko arrazoia, 1191
diskriminazio, 105, 377, 729, 759, 765, 768, 952, 953, 957, 1057, 1088, 1155, 1158, 1228, 1259, 1321, 1322, 1400, 1452, 1454, 1715, 1729, 1929, 1972, 1974, 1990
Diskriminazio, 184, 1033, 1214
diskriminazio anizkoitza, 766, 843, 1918
Diskriminazio anizkoitza, 997, 1553
Diskriminazio anizkoitza edo interseksionala, 1645
diskriminazio anizkoitzaren, 1928
Diskriminazio anizkoitzari, 1553
diskriminazio anizkoitzeko inguruabarrak, 768, 844
Diskriminazio ezaren printzipioa, 2174
Diskriminazio fiskalik eza, 119
diskriminazio geografiko, ekonomiko, sozial edo kulturalik, 137
diskriminazio hori bukarazteko, 170
diskriminazio horren eragilean, 56
Diskriminazio interseksionala, 997
diskriminazio larria, 377
diskriminazio negatiboa, 729
diskriminazio politiko edo ekonomikoak, 1199
diskriminazio sexista, 1861
diskriminazio teknologikorik eza, 1082, 1326
diskriminazio-, etsaigo- edo indarkeria-ekintzak, 308
diskriminazioa, 170, 172, 173, 219, 225, 240, 241, 247, 452, 507, 702, 760, 761, 762, 767, 957, 968, 1057, 1061, 1152, 1153, 1370, 1446, 1457, 1514, 1560, 1649, 1663, 1700, 1726, 1729, 1749, 1756, 2058, 2087
Diskriminazioa, 285, 345, 887, 1054, 1129, 1186, 1200, 1273, 1287, 1407, 1492, 1512, 1661
diskriminazioak, 169, 278, 506, 2040, 2075
Diskriminazioak, 2174, 2255
diskriminazioaren, 56, 212, 345, 377, 952, 957, 958, 1083, 1146, 1158, 1159, 1200, 1454, 1492, 1661, 1688, 1729, 1972
diskriminazioaren arrazoi, 377
diskriminazioaren arrazoiak, 1929
Diskriminazioaren aurkako ikuspegia, 488, 626
diskriminazioaren aurkako neurriak, 464, 468, 1065
diskriminazioaren aurkakoak. Ikus neurriak
diskriminazioaren debekua, 952, 1146, 1455, 1972
Diskriminazioaren debekua, 954, 1033
Diskriminazioaren debekuak, 1033
diskriminazioaren egintzak, 126
diskriminazioaren eragilea, 184, 957, 1158, 1214, 1400, 1454, 1553, 1729, 1929, 1972
diskriminazioaren eta

- intolerantziaren aurkako hizkera eta mezuak, 598
- Diskriminazioaren kontzeptua, 1553
- diskriminazioaren zioa, 345
- diskriminazioari, 2174, 2320, 2369
- diskriminazio-asmorik, 1448, 1458, 1708, 1715
- diskriminazio-faktoreak, 1322
- diskriminazio-kasuak, 224, 227
- diskriminazio-kausa, 1553
- diskriminazio-modu espezifiko, 1553
- diskriminazio-mota*, 768, 1111, 1155, 1306, 1726, 1903, 1929, 1930
- diskriminazio-mota guztiak, 248
- diskriminazio-motarik, 1993
- diskriminaziorako, 1038
- Diskriminaziorako debekuak, 1675
- diskriminazioren, 952
- diskriminaziorik, 50, 51, 56, 58, 66, 71, 72, 76, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 89, 115, 129, 147, 181, 380, 457, 468, 470, 471, 472, 717, 760, 761, 762, 763, 943, 952, 954, 966, 1025, 1034, 1062, 1154, 1186, 1235, 1249, 1274, 1321, 1452, 1511, 1513, 1523, 1525, 1527, 1532, 1553, 1675, 1723, 1729, 1744, 1750, 1755, 1765, 1773, 1781, 1812, 1844, 1892, 1918, 1929, 1974, 1993, 2075
- Diskriminaziorik, 762, 763, 1583, 1636
- Diskriminaziorik ez, 184
- diskriminaziorik ez jasateko eskubidea, 1530, 2075
- diskriminaziorik eza, 89, 241, 243, 248, 321, 596, 632, 644, 717, 991, 1083, 1146, 1158, 1190, 1259, 1454, 1554, 1645, 1678, 1852, 1951
- Diskriminaziorik eza, 462, 1062, 1861
- diskriminaziorik ezaren, 1057, 1067, 1070, 1080, 1277, 1315, 1536, 1643, 1723, 1922, 2074
- diskriminaziorik ezaren printzipioa, 319, 324, 1098, 1625, 1643, 2074
- diskriminaziorik ezaren, irisgarritasun unibertsalaren eta aukera-berdintasunaren printzipioekin, 1057
- diskriminaziorik ezari, 457, 468, 470, 471, 472, 1066, 1080, 1146, 1451, 1864, 1978
- Diskriminaziorik Ezari, 1929
- Diskriminaziorik ezerako eskubidea, 1322, 1532
- diskriminaziotzat, 2369
- Diskriminaziotzat, 2255
- diskriminaziozko eta legez kanpoko jardunbideak, 1017
- diskriminaziozkoa ez den ekitatezko tratua, 157
- diskurtso, 1806
- diskurtso sexistak eta misoginoak, 1928
- dislexia, 2149
- dismenorrea, 486, 624
- dispentsa, 2176, 2285, 2306
- dispentsarik, 2328
- diziplina, 456, 771, 1397, 1457, 1499, 1674, 1881, 2131
- Diziplina anitzeko testua, 1865
- diziplina-arauak, 395
- diziplina-araubidea*, 702, 732, 968, 1380
- Diziplina-araubidea, 1184, 1223, 1273, 1287, 1323, 1457, 1513, 1560, 1632, 1649, 1663, 1700, 1756
- diziplina-araubidean, 1928
- diziplina-arauei, 397, 1790
- diziplina-eginkizuna, 1817
- Diziplina-erantzukizuna, 345
- diziplina-erregelamenduak, 620
- diziplina-falta, 1380, 1457
- Diziplina-faltak, 452, 968, 1380, 1560, 1663
- diziplina-falten tipifikazioa, 1380
- diziplinaren arloko jurisdikzio-
organoaren, 2206
- diziplinari, 1433
- diziplinarteko esku-hartzea, 1078
- diziplinarteko eta sektore anitzeko
lana, 508
- diziplinarteko lanketa, 1074
- diziplinarteko mintegi, 123
- diziplinarteko proiektu, 434
- diziplinarteko proiektuak, 1621
- diziplinarteko proposamenak, 1621
- diziplina-zehapenak, 1273, 1632
- Diziplinazko arau-haustea, 507
- Diziplinazko arau-hausteak, 1287
- Diziplinazko faltak, 1223
- diziplinazko zuzenbidea, 2176
- diziplinen edukiak, 1848
- Doako eskualdaketak, 2253

- doako hizkuntza-laguntza, 516
- Doako hizkuntza-laguntza, 517
- doako justiziaren eskaera, 379
- doako justiziaren eskaerak, 378
- doako laguntza, 517
- doako laguntza juridikoa, 379, 482, 483, 602
- Doako laguntza juridikoa, 378
- Doako Laguntza Juridikoa arautzen duen urtarrilaren 10eko Legeak, 390
- doako laguntza juridikoaren eskaera, 379
- Doako laguntza juridikoari buruzko nazioarteko tratatuak eta hitzarmenak, 378
- Doako laguntza juridikorako eskubidea, 393
- doako laguntza juridikorako eskubideak, 378
- doako laguntza juridikorako eskubideari buruzko araudian, 394
- doako lengoaiaren eta kode irekiaren teknologiak, 237
- doakoa, 59, 395, 822
- doakotasun-bermeak, 1844
- doakotasunera, 688
- doan, 411, 465, 469, 471, 1068, 1461, 1705
- doan eta nahitaez eman behar diren programak, 465
- DOGC, 1787
- dohaintza, 2240
- dohaintza-emailea, 2004, 2067, 2079
- dohaintzak, 353, 778, 1294, 1836, 2016, 2383
- Dohaintzak, 917
- dohaintzan emandako zenbatekoak, 1803
- dohaintzei, 2240
- dohaintzen kenkaria, 1330
- dohaintzengatiko zerga-murriztapena, 2240, 2250
- doikuntza-atazak, 565, 566
- doikuntzak, 565, 566
- doitasuna, 509
- doktore, 442, 720
- doktorea, 788
- doktoreek, 1133
- doktorego-tesiak irakurtzea, 1771
- doktore-tesiek, 2294
- doktoretzari, 1793
- doktoretzarik, 1793
- doktrina, 1298, 1316
- doktrinak, 389
- Doktrinarismo, 389
- dokumentalak. *Ikus obrak*
- dokumentaletarako, 1079
- dokumentatua, 706
- dokumentazio, 759, 1072, 1316, 1763, 1890, 2131
- Dokumentazio, 971
- dokumentazio akademikoa, 1842
- Dokumentazio elebidunaren euskarria, 1002
- Dokumentazio finantzario, 2120
- dokumentazio finantzarioa, 2120
- dokumentazio grafikoan, 1726
- dokumentazio idatzi, grafiko eta ikus-entzunezko, 1918
- dokumentazio klinikoa, 1382
- dokumentazio ofizial, zibil eta eklesiatiko, 1226
- dokumentazio ofiziala bere hizkuntza propioan eskura izateko eta eskuratzeko, 153
- dokumentazio ofizialean, 1483
- Dokumentazio orokorra, 971
- dokumentazio osagarria, 386
- dokumentazio publiko eta pribatu, 1763, 1890
- dokumentazio teknikoa, 1391, 1537, 1603, 1641
- dokumentazio teknikoren, 1291
- dokumentazio zientifikoaz, 1134
- dokumentazioa, 379, 795, 951, 1018, 1310, 1316, 1369, 1508, 1603, 1683, 1880, 1913, 1946, 1967, 2026, 2120, 2124, 2362
- Dokumentazioa, 2131
- Dokumentazioa kontserbatzeko eta entregatzeko betebeharra, 1291
- dokumentazioak, 1229, 1702, 1880
- dokumentazioan, 732, 1192, 1539
- dokumentazioarekin, 667, 2124
- dokumentazioaren, 1250, 1316, 2124
- Dokumentazioaren, 1392, 1537
- Dokumentazioaren laburpenik, 2124
- dokumentazioaren mota eta kalitatea, 210
- Dokumentazioaren, merkataritza-transakzioen eta prezioen arloko

- arau-hausteak, 1392
- dokumentazio-betebeharrak, 475
- dokumentazio-lana, 2148
- dokumentazio-zentroen, 1029
- dokumentu, 334, 390, 392, 411, 418, 420, 427, 449, 497, 510, 512, 517, 543, 552, 659, 662, 731, 808, 933, 971, 1037, 1039, 1076, 1136, 1150, 1152, 1154, 1230, 1392, 1432, 1445, 1537, 1550, 1603, 1617, 1677, 1768, 1786, 1796, 1803, 1814, 1830, 1895, 1994, 2111, 2121, 2122, 2123, 2127, 2129, 2131, 2132, 2157, 2176, 2177, 2178, 2191, 2233, 2244, 2249, 2258, 2275, 2280, 2283, 2284, 2286, 2308, 2327, 2331, 2341
- Dokumentu, 524, 1432, 1447, 1875, 2127, 2191
- dokumentu baliokide bat, 392
- Dokumentu elebiduna, 1769
- Dokumentu Elektroniko Bakarra, 505, 605
- dokumentu estrajudizialak, 537
- Dokumentu eta euskarri
administratiboetan, 1447
- dokumentu inprimatu, 1230
- dokumentu irakurgarria, 331, 649
- dokumentu judizialak, 537
- Dokumentu judizialak, 539
- dokumentu klinikoek, 1083
- dokumentu ofizial, 1136, 1814
- dokumentu ofizialetan, 662
- dokumentu pribatuak, 1768, 1895
- dokumentu pribatuak,
kontratuzkoak, 1768
- dokumentu pribatuen betekizun
formala, 1768
- dokumentu publiko eta pribatuak,
153
- dokumentu publikoak, 392, 540,
1230, 1768, 1895
- Dokumentu publikoak, 1768, 1895,
1994
- Dokumentu publikoak eta
pribatuak, 1895
- Dokumentu publikoek, 389
- dokumentu publikoen, 1895
- dokumentu publikoen balio osoa,
1990
- dokumentu publikoen itzulpenen
izaera ofiziala, 538
- dokumentu publikoen onarpenari
eta exekuzioari, 538
- Dokumentu zibilak eta
merkataritzakoak, 1768
- dokumentua, 331, 410, 411, 412, 457,
484, 649, 1230, 1389, 1461, 1768,
1769, 1895, 1994, 2131, 2132
- Dokumentua, 390, 1230, 1355, 1467,
1768, 1769, 1895, 2129, 2284
- dokumentuak, 61, 92, 99, 100, 140,
154, 158, 298, 299, 332, 347, 364,
365, 372, 378, 390, 391, 392, 401,
411, 416, 417, 419, 476, 484, 497,
498, 502, 532, 533, 537, 543, 548,
551, 552, 611, 673, 676, 693, 733,
856, 910, 911, 945, 1076, 1134,
1230, 1250, 1316, 1381, 1389, 1391,
1424, 1550, 1564, 1641, 1767, 1768,
1770, 1774, 1879, 1893, 2102, 2121,
2122, 2123, 2133, 2176, 2197, 2249,
2262, 2279, 2334, 2360
- Dokumentuak, 413, 524, 539, 548,
1230, 1381
- dokumentuak aurkezteko, 1767,
1893
- dokumentuak aurkezteko
eskubidea, 416
- dokumentuak eta frogak, 298, 364
- dokumentuak eta kontsultarako
liburuak, 158
- dokumentuak inskribatzea
dokumentuok idatzita dauden
hizkuntza ofizialean, 676
- dokumentuak iristeko eskubidea,
1381
- dokumentuan, 389, 414, 2128
- Dokumentuan, 457
- Dokumentuarekin, 2176
- dokumentuaren, 390, 496, 1037,
1617, 1768, 1818
- dokumentuaren bertsio, 2284
- Dokumentuaren definizioa, 1196
- dokumentuaren edukiak, 2127
- dokumentuaren funtsezko datuak,
331, 649
- dokumentuaren idazketan eta
baimenean, 1768
- dokumentuaren jatorrizko testua,
269
- dokumentuaren jatorrizkoa, 2275
- dokumentuari, 2128

- dokumentuek, 342, 347, 348, 390, 403, 407, 496, 523, 532, 539, 1774, 1993, 2334
- dokumentuekin, 533, 539
- dokumentuen, 392, 404, 483, 484, 502, 518, 527, 552, 1393
- dokumentuen esanahia, 2256
- dokumentuen gaztelaniazko itzulpena, 552
- dokumentuen idatzizko itzulpenaren, 518
- dokumentuen irakurketa errazeko bertsioak, 1002
- dokumentuen itzulpena, 2257
- dokumentuen itzulpeneko, 483
- dokumentuen itzulpen-gastuak, 2331
- dokumentuen kopiak, 540, 1994
- dokumentuen nondik norakoak, 2176
- dokumentuen zerrenda, 2133
- Dokumentu-ereduak, 1561
- dokumentuetan, 383, 387, 1149, 1233, 1444, 1445, 1667, 1727, 1964, 1965, 2333
- dokumentu-funtsa, 2028
- Dokumentu-funtsa, 2028
- dokumentu-funtsak, 158
- Dokumentu-funtsak, 1467
- dokumentu-motak, 659
- dokumentuok, 407, 1389, 2102, 2176, 2197, 2233, 2257, 2355
- Dokumentuok, 2233
- dokumentu-ondarea, 1381
- Dokumentu-ondareari, 1381
- dokumenturen, 2183, 2264, 2266
- dokumenturen itzulpena, 1291
- dokumentutan, 456, 1253
- dokumentutzat, 1196
- doloz, 733
- Dolozko delituagatik, 660, 665
- domeinu funtzionalaren maila, 1301
- domeinu publikoari dagokion informazio, 131
- domeinu publikoko informazio**, 139
- domeinu publikoko informazioa, 137, 138
- domeinu publikoko informazioa kontserbatzeko eta digitalizatzeko behar diren funtsak, 137
- domeinu publikoko informazioaren eta jakintzen gordailuak, 137
- domeinu publikoko informazioaren lineako ekoizpen eta hedapenari buruzko legeria, araudi eta politikei buruz, 138
- domeinu-izen eleaniztunak, 137
- domeinu-izena**, 139
- domeinu-izenen kudeaketan, 137
- Done Jakue bideak, 1531, 1567
- Donostian, 776
- dopinaren aurkako antolakundeek, 142
- dopinaren aurkako borroka eraginkorra bermatzeko, 795
- Dopin-kontrolak, 794
- dopin-kontroletan laginak hartzeko, 794
- Drogak edo edari alkoholodunak kontsumitzen dituzten pertsonen, 1204
- Droga-mendekoen eskubideak, 1204
- Droga-mendekotasunaren arazoak dituzten pertsonen, 1459
- drogen eta edari alkoholodunen, 1204
- du lan-, lanbide-, merkataritza-, publizitate-, kultura-, elkarte-, kirol-, jolas- eta beste edozein motatako jardueretan, 1775
- dualismoa, 500
- duintasun, 952, 1146, 1729
- duintasun- eta berdintasun-printzipioak, 72
- duintasun eta eskubide berberak, 55
- duintasuna, 116, 117, 943, 1523
- duintasunak, 1889
- duintasunaren, 456, 1919
- duintasunaren, berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioen errespetua, 240
- duintasunari, 83
- duintasunari eragiten dion beste edozein aspektu, 1532
- duintasunerako, 1687
- duintasunik eta asimilaziorik ezagatik, 2167
- dute ikus-entzunezko komunikazioan programazio ireki bat, 1288
- duten ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen emaileek, 1898

- E maila, 1254
E talderako, 749
EAEko hizkuntza ofizialetan eta beste hizkuntza batzuetan gaitasuna izatea sustatzeko programak, 800
EAEko toki-erakundeen hizkuntza, 810
EAEra, 828
ebaluatuko, 812
ebaluazio, 440, 715, 753, 959, 961, 967, 1078, 1151, 1310, 1320, 1329, 1537, 1603, 1619, 1794, 2042, 2050, 2051, 2213
ebaluazio- eta homologazio-proben ezaugarriak, 1846
ebaluazio- eta komunikazio-irizpideak, 1363
ebaluazio globala, 715, 2051
ebaluazio horren emaitzen, 812
Ebaluazio horren helburua, 440
ebaluazio objektiboko irizpideen, 2009, 2017
ebaluazioa, 129, 509, 645, 837, 853, 856, 1078, 1140, 1148, 1237, 1284, 1304, 1310, 1329, 1357, 1360, 1573, 1611, 1631, 1978, 2042, 2049, 2389
Ebaluazioa, 433, 435, 444
ebaluazioak, 433, 434, 435
ebaluazioan, 1153, 1439, 2138
ebaluazio-arau eta -irizpide orokorrak, 2072
ebaluazioaren emaitzek, 1632
ebaluazioaren emaitzen, 2049
ebaluazioaren erreferentzia, 436
Ebaluazioaren printzipioak, 796
ebaluazioari, 2128
ebaluazio-azterketak, 2236
ebaluazioek, 2375
ebaluazioen, 2049, 2377
ebaluazio-esparru komun, 440
ebaluazio-irizpideak, 118, 122, 959, 1840
ebaluazio-irizpideen, 2167, 2168
ebaluazio-neurrien, 2049
ebaluazio-parametroak, 967
Ebaluazio-proposamena, 2048
ebaluazio-prozedurak, 213
Ebaluazio-prozesua, 610
ebaluazio-prozesuak, 2050
ebaluazio-txosten, 2380
ebatziko, 677
ebazpen, 169, 170, 175, 176, 183, 215, 391, 392, 420, 524, 540, 550, 1704, 1720, 1747, 1766, 1792, 1865, 1904, 2015, 2272, 2276, 2345
Ebazpen, 2190
Ebazpen alternatiborako egiaztatuta dauden erakundeen, 550
Ebazpen alternatiborako erakundeak, 550
Ebazpen alternatiborako erakundeek, 550
ebazpen alternatiborako prozedura, 550
ebazpen arauemaileak, 1766
ebazpen honetako xedapenak, 175
ebazpen irmoa, 121, 122
ebazpen judizial, 2160
ebazpen judizial irmoaren, 2012
ebazpen judizialak, 391
ebazpen judizialen, 538
ebazpen konkordante, 2186
ebazpen ofizialak, 1229
ebazpen ziodunaren, 394
ebazpena, 170, 176, 179, 524, 537, 667, 668, 742, 1268, 1486, 1864, 2089, 2269, 2270, 2276, 2278, 2279, 2280
1987ko azaroaren 30ekoa, Europako Erkidegoko Gutxiengo Erregional eta Etnikoen Hizkuntza eta Kulturei buruzkoa, 1762
Ebazpena, 1107, 1865, 2269, 2278, 2339
ebazpena:, 1762
ebazpenak, 77, 172, 391, 691, 729, 1190, 1893, 1895, 2073, 2187, 2269, 2270, 2275, 2276, 2278, 2279
Ebazpenak, aktak eta erabakiak euskaraz idazten, 811
ebazpenaren, 170, 422, 424, 517, 1904
Ebazpenaren, 483
ebazpenaren itzulpena, 392
ebazpenaren kopia ziurtatua, 2275
ebazpenaren oinarriaren laburpen txikia, 517
ebazpenaren printzipioak, 170
ebazpenaren ziurtagiria, 529
ebazpenari, 167

- Ebazpenean, 2022
ebazpenei, 2269, 2276
ebazpenen, 390, 392, 1762, 1838
ebazpenen doako itzulpena, 517
ebazpenen eskumenari, 538
ebazpenen kopiak, 2248
ebazpenen onarpenari eta
  exekuzioari, 538
ebazpenen ondorioek, 2352
ebazpenetako mozioak, 167
ebazpenetan, 172, 181
ebazpenez, 692
ebazpen-proposamena, 171
ebazpen-proposamenak, 179
EBk, 1553
EBko hizkuntza ofizial guztiak, 207
EBko hizkuntza ofizialen arteko
  berdintasuna, 202
EBko hizkuntzen ikaskuntza eta
  praktika, 206
eboluzio, 761
eboluzio-garapenari, 761
edari alkoholduak, 762, 1528
Edari alkoholduak saltzen edo
  hornitzen dituzten establezimendu
  guztietan, 1528
Edari Alkoholduen Kontsumoa,
  1528
edari espiritutsu jakinetarako, 1612
edertasuna, 1072
edertasun-kanonak, 1826
ediktua, 1818
ediktuak, 1818
editoreak, 321, 1506, 2018
editoreei, 1509
editoreek, 1509
editoreekin, 1736
Editoreen Gremioaren ordezkari,
  1738
edizio, 1505, 1506
edizio bananduaren, 1136, 1190
edizio digitalak, 1773
edizio digitalean, 1507
edizio fonografikoetatik, 1234
edizioa, 1724
Edizioa, 1508
edizioak, 101, 108, 941, 1505
edizioen argitalpena, 1760
edizioen argitalpenak, 1787
edizioko sariak, 1508
edo euskarri irits-erraz iraunkor, 2172
edo telefonoak dituzten eraikinetan,
  1187
edozein adinetako pertsonen
  etengabeko ikaskuntzan, 1630,
  1678
edozein adinetako pertsonen
  etengabeko ikaskuntzari, 1677
edozein administrazio publikotako
  erakunde instrumentaletan, 1723
Edozein bilkuratan euskaraz
  mintzatzeko eskubidea, 675
edozein elkartzetako lanpostuetan
  izandako esperientzia, 1632
edozein eskubide eta askatasun
  deuseztatzeko jarduerak edo
  egintzak burutzeko eskubidea, 60
edozein formatutan, eta erabiltzen
  den hizkerak, 1306
edozein herrialdetan babesa bilatu
  eta izateko eskubidea, 57
edozein herrialdetatik alde egiteko
  eskubidea, 57
edozein hizkuntza ahoz nahiz idatziz
  ezagutzeko eskubidea, 155
edozein hizkuntza ikasteko, 154
edozein jarduketatan ulertzeko eta
  ulertuak izateko. *IKus* eskubidea
edozein kultura-eratako balioa
  dutenak, 1682
edozein motatako edo tasunetako
  egoera pertsonal, sozial edo
  ekonomikoagatik, 1204
edozein tasun edo inguruabar
  pertsonal edo sozial, 1273
edozein tasun sozial edo pertsonali,
  1930
edozein zama ezartzen duten
  xedapenak, 1834
eduki, 394, 441, 448, 710, 760, 762,
  943, 945, 1039, 1061, 1150, 1202,
  1307, 1437, 1515, 1573, 1666, 1687,
  1848, 2143
Eduki, 934
eduki bortitzak, apalesgarriak edo
  iraingarriak, 1625
eduki entziklopedikoak, 234
eduki espezifikoak, 1177
Eduki eta sistema eleaniztunak, 135
Eduki eta zerbitzu digitalek, 1573
eduki eta zerbitzu digitaletan, 1573
eduki eta zerbitzu lotu eta

- interaktiboetara, 1052
 eduki idatzi, 2388
 eduki interaktiboak, 2034
 eduki kulturala, 231
 eduki nagusiak, 2371
 Eduki sozial, instituzional, juridiko,
 ekonomiko, linguistiko eta
 kultureko informazioa jasotzeko
 eskubidea, 1206
 Eduki sozial, instituzional, juridiko,
 linguistiko, kultural eta
 ekonomikoko informazioa
 jasotzeko eskubidea, 1207
 eduki zehatzen emanaldi-orduak,
 2035
 eduki, emanaldi edo publizitate
 sexista, 1040
 edukia, 397, 412, 438, 475, 476, 496,
 500, 501, 502, 514, 533, 537, 538,
 539, 542, 551, 565, 566, 661, 668,
 682, 703, 710, 722, 734, 741, 754,
 757, 762, 945, 960, 1037, 1083,
 1131, 1189, 1271, 1296, 1309, 1425,
 1432, 1446, 1561, 1617, 1630, 1658,
 1667, 1678, 1685, 1706, 1762, 1763,
 1790, 1807, 1883, 1889, 1906, 1910,
 1919, 1965, 2032, 2124, 2131, 2132,
 2281
 Edukia, 1300, 2176
 edukiak, 402, 424, 481, 668, 761, 836,
 934, 957, 1040, 1083, 1091, 1161,
 1169, 1279, 1280, 1289, 1323, 1443,
 1534, 1618, 1620, 1625, 1806, 1840,
 1841, 1844, 1848, 1859, 1860, 1890,
 1914, 2020, 2032, 2034, 2053, 2122,
 2127, 2181, 2199, 2236
 Edukiak, 1969
 edukiak kudeatzeko sistemak, 233
 edukian, 721, 836, 1067
 edukiaren, 2010
 Edukiaren, 687
 edukiaren hitzezko laburpena, 518
 edukiaren itzulpena, 257
 edukiei, 1280, 1508, 2048
 edukiek, 732, 768, 957, 1573
 edukien, 715, 964
 edukien aniztasunaren, 2030
 edukien erregulazioa, 1808
 edukien eskaintza, 2032
 edukien eskaintzaren ildo
 estrategikoak, 2034
 edukien eta aplikazioen
 sorkuntzarako laguntzak, 212
 edukien irisgarritasuna, 587, 588
 edukien irisgarritasun-baldintzak,
 1001
 edukien sorkuntza, 1876
 edukiera, 807, 1063
 Edukiera Handiko, 1128
 Edukiera Handiko Aisialdi Zentroei,
 1128
 Edukiera handiko aisialdi
 zentroetako jokoaren araubide
 juridikoa, 1128
 Edukiera handiko aisialdi-
 zentroetako joko-kasinoak, 1128
 edukiera handiko sare, 139
 eduki-eskaintza, 799
 edukietan, 958, 975, 1083, 1087,
 1147, 1153, 1308, 1858, 2044, 2045
 eduki-lehiakide, 1533
 EEren Tratatuaren, 190
 efektiboetatik, 687
 efikazia, 1682
 efizientzia, 731, 827, 1091, 1682
 efizientzia ekonomikoaren
 printzipioa, 1027, 1052
 e-formakuntza plataformen
 garapena, 2399
 egiaren eta adiskidetzearen
 batzorde nazionalak, 248
 egitasuna, 658
 egiazko informazioa, 1822
 Egiazko kopia ziurtatua, 118, 122,
 144
 egiazkoa eta erraz ulertzeko
 modukoa. *Ikus* informazioa
 egiaztagiri egokiak, 1868
 egiaztagiria, 410, 971, 1461, 1769,
 2149
 egiaztagiriak, 378, 379, 558, 1006,
 2110, 2217, 2400
 egiaztagutuna, 1024
 egiaztagutunak, 966
 egiaztapen, 497
 egiaztapen partzial metagarria,
 1064
 egiaztapen profesionala, 1866
 egiaztapena, 1389, 1625, 1858, 1896,
 1962, 2051, 2259
 egiaztapenak, 1389
 egiaztapenean, 1857

- egiaztapen-eskaera, 550
 egiaztapen-probetan, 1730
 Egiaztapen-txartelak, 400
 egiaztatu, 527, 694, 703, 719, 722,
 724, 732, 1767, 1779, 1814, 1816,
 1817, 1893, 1897
 egiaztatze ofizialeko sistema, 219
 egiaztatzea, 2173
 egiaztatzen, 2219
 egiaztatze-proba, 2203, 2204, 2205,
 2206
 egiaztatze-proba anonimoak, 2203
 egiaztatze-proba horien antolaketa-
 baldintzak, 2203, 2205
 egiaztatze-probetan, 2203
 Egiaztatze-prozedura, 550
 Egiaztatze-prozeduraren, 550
 egiaztatze-sistemak, 886
 egikaritu, 157, 811
 egikaritzea, 432, 507, 667, 714, 720,
 759, 1132, 1155, 1299, 1525, 1530
 egikaritzak, 668
 egikaritze eta erkidego-partaidetza
 osoa, 577
 egikaritzea, 779
 egikaritzeko aukera, 318
 egikaritzen, 89
 egile baten eskuizkributik, 100
 egile berriak, 1735
 Egile berrien frantsesezko sormen-
 lanak, 2354
 Egile Eskubideari buruzko
 Nazioarteko Informazio Zentroari,
 109
 Egile Eskubideari buruzko
 Nazioarteko Informazio Zentrori,
 109
 egilea, 734, 2169
 egileak, 102, 666, 1551, 1895
 Egileak, 1955
 egilearen eskubidea, 139
 egilearen izena, 101, 108
 egilearen, biltzailearen,
 koordinatzailearen, itzultzailearen
 eta ilustratzailearen izenak, 1509
 egileen ezagutza, 1736
 egile-eskubidea, 138
 egile-eskubideak, 1510
 Egile-eskubideak, 101
**egile-eskubidearen mugak eta
 salbuespenak**, 139
 egile-eskubidearen titularrak, 111
 egile-eskubideari buruzko legeria
 nazionalak, 138
 egile-eskubideari eta harekin
 lotutako eskubideei buruzko
 nazioarteko hitzarmen eta
 konbentzioetan, 138
 egile-eskubideen titularrak, 138
 egile-eskubideengatiko erregalien
 zergapetze bikoitza, 119
 egile-eskubiderik gabeko obra, 2241
 egilesle, 1230
 egilesleak, 1230, 1498, 1768, 1835
 egilesleei, 1768
 Egilesleek, 804
 egilesleek adostutako hizkuntzan,
 1230
 egilespenean, 1834
 egilespen-tokiko hizkuntza
 ofizialeetatik, 804
 eginbehar, 422, 446, 799, 1252, 1560,
 1779, 1812
 Eginbehar, 334
 eginbehar horri zor zaion osoko
 errespetuak, 181
 eginbehar nagusia, 2382
 eginbeharra, 151, 422, 477, 521, 701,
 1130, 1132, 1227, 1256, 1298, 1328,
 1762, 1812, 1814, 1839, 1840, 1879,
 1897, 1988, 1989, 2025, 2038, 2040,
 2328, 2371
 eginbeharrak, 301, 367, 471, 495,
 806, 813, 1029, 1033, 1057, 1141,
 1252, 1266, 1268, 1273, 1274, 1287,
 1322, 1323, 1382, 1390, 1459, 1523,
 1530, 1599, 1629, 1636, 1652, 1675,
 1697, 1706, 1717, 1812, 1813, 1815,
 1891, 1966, 2057, 2075, 2168
 Eginbeharrak, 1141, 1273, 1286,
 1380, 1390, 1560
 eginbeharraren, 1897
 eginbeharrei, 1067
 Eginbeharrei, 1617
 eginbeharren, 1033, 1127
 eginbeharren araubidea, 1967
 eginbeharrez, 1286, 2236
 eginbide, 540
 eginbide askietsiaz, 497
 eginbideak, 101, 108, 109, 540, 2260
 eginbidean, 416
 eginbideei, 2230

- eginbideek, 392
eginbideetatik, 2337
eginbideren, 2230
eginkizun, 152, 345, 425, 521, 682, 685, 688, 690, 691, 697, 735, 736, 737, 749, 757, 776, 777, 779, 783, 929, 930, 1113, 1118, 1149, 1157, 1191, 1193, 1227, 1235, 1262, 1275, 1316, 1444, 1445, 1459, 1521, 1543, 1565, 1610, 1632, 1727, 1737, 1738, 1741, 1742, 1747, 1752, 1782, 1791, 1805, 1806, 1811, 1813, 1850, 1864, 1915, 1964, 1965, 2138, 2328, 2362, 2373
Eginkizun, 691, 2362
eginkizun eksklusibo, zuzentzaile edo kontu-hartzailerik, 1506
eginkizun espezifikoa, 771
Eginkizun espezifikoak, 1342
eginkizun nagusia, 253
eginkizun nagusizat, 2185
eginkizun normalizatailea, 1235
eginkizun ofizialak, 2326
eginkizun publiko, 930
Eginkizun publiko-administratiboak, 1496
eginkizun publikoak, 1813
eginkizun publikoen, 929
eginkizun zehatz, 345
eginkizun zehatzak, 1589
eginkizun zuzentzailea, 2018
eginkizuna, 174, 342, 422, 425, 449, 509, 528, 1027, 1052, 1157, 1164, 1279, 1490, 1508, 1521, 1672, 1817, 1821, 2009, 2022, 2033, 2129, 2143, 2179, 2256, 2309, 2349, 2350, 2351
eginkizunak, 172, 345, 350, 353, 355, 409, 441, 493, 657, 660, 664, 683, 686, 688, 689, 690, 691, 693, 697, 749, 751, 752, 756, 777, 778, 780, 787, 797, 808, 931, 966, 1028, 1141, 1149, 1190, 1236, 1238, 1259, 1265, 1280, 1282, 1284, 1293, 1316, 1390, 1397, 1433, 1444, 1499, 1506, 1509, 1511, 1513, 1541, 1579, 1580, 1583, 1600, 1626, 1656, 1686, 1704, 1727, 1734, 1735, 1737, 1741, 1742, 1748, 1755, 1767, 1768, 1769, 1776, 1777, 1782, 1785, 1807, 1811, 1814, 1816, 1817, 1827, 1841, 1847, 1856, 1866, 1869, 1873, 1894, 1895, 1964, 2009, 2012, 2014, 2018, 2070, 2075, 2134, 2142, 2143, 2154, 2155, 2202, 2285, 2306, 2320, 2327, 2380
Eginkizunak, 735, 756, 783, 787, 792, 1113, 1262, 1496, 1521, 1561, 1656, 1752, 1785, 1791, 1808, 1827, 2179
eginkizunaren, 1027, 1279, 1280, 1747
eginkizunari, 666, 703, 721
eginkizunean, 448, 1638
eginkizunei, 705, 1893, 2074, 2322
eginkizunek, 2023
eginkizunekin, 1085, 1254, 1456, 1561, 1824, 2076, 2199
eginkizunen, 345, 659, 662, 690, 693, 1031, 1164, 1190, 1271, 1300, 1302, 1316, 1674, 1739, 2074, 2155
eginkizunen garapenean parte hartzea, 1506
eginkizun-eremu, 682
eginkizunetan, 346, 1736
eginkizunetara, 402, 711, 836
eginkizunetara egokitzearen printzipioak, 2077
eginkizunetarako, 1233, 1767, 1779
eginkizunok, 713
egintza, 185, 198, 298, 302, 305, 332, 354, 364, 368, 371, 495, 496, 658, 660, 676, 690, 810, 923, 1765, 1813, 1892, 1991, 1998, 2022
Egintza, 2202, 2204, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2221, 2222, 2223, 2358
egintza eta ebazpen judizialak, 1720
egintza idatzietan, 1483
Egintza judizialak eta prejudizialak, 1720
egintza juridiko, 1813
Egintza juridiko dokumentatuak, 2253
Egintza juridiko dokumentatuen eta ondasun higiezin eskualdaketaren gaineko zerga, 2253
egintza juridikoak, 282
egintza juridikoek, 1765, 1892
Egintza pribatu, 2233
Egintza pribatu horietako klausuletatik, 158
egintza pribatuak, 2300

- Egintza prozesalak, 557
 egintza publiko edo administratibo,
 1486
 egintza publiko eta pribatuetan,
 1892
 Egintza terroristen biktimak, 1829
 egintzak, 495, 538, 539, 1129, 1236,
 1538, 1558, 1818, 2160, 2161
 Egintzak edo ez-betetzeak, 57
 egintzak eratzeari eta
 kanporatzeari, 774
 egintzak eta kontratuak, 804
 egintzaren edukia erabiltzen
 duenak, 298, 364
 egintzei, 1558
 egintzen, 336, 666, 1900
 egintzen publikotasuna, 336
 egintzetatik, 56
 egintzok, 2160
 egintzok hizkuntza erregional eta
 gutxituetako batean idatzita
 egote hutsagatik, 298, 364
 egintzok hizkuntza hori hitz egiten ez
 duten hirugarren interesdunen
 aurka erabili ahal izango direla
 ezartzea, 298, 364
 egitasmoak, 2382
 egitasmoen parte, 2373
 egitate, 396, 495, 1230, 1293, 1858
 Egitate, 1521
 egitate berezia, 1130
 Egitate eta egintza inskribagarriak,
 496
 egitateak, 396, 524, 1858, 2088, 2090
 egitateen oinarria, 396
 egitatezko aurrekontuak, 1786, 1803
 egitekoa, 552, 658, 666, 784, 954,
 2182
 Egitekoen taula, 2135
 egitura, 345, 455, 458, 657, 719, 837,
 1022, 1023, 1061, 1149, 1271, 1618,
 1622, 1678, 1745, 1749, 1751, 1755,
 1763, 1791, 1804, 1889, 1901, 1923,
 2042, 2047, 2073
 Egitura, 1663, 1859, 1883
 Egitura ekonomikoa, 1757
 egitura- eta instituzio-
 egokitzapenak, 642
 egitura modularra, 574
 egitura organikoa, 2013
 egitura organikoan, 345
 egitura paritario, 1901
 egitura paritarioa, 1901
 egitura politikoei, 1494
 egitura publikoen, 727
 egitura sintaktikoaren
 aurreeraketaren lekuko, 1595
 egitura-egokitzapenak, 1311
 egitura-funtsak, 212
 egitura-funtsen eginkizunak eta
 eragingarritasuna, 176
 egiturak, 324
 egiturako unitate, 1752
 egiturakoak. Ikus lanpostuak
 egitura-lanpostuetako, 837
 egiturarekin, 353, 701
 egituraren, 787, 1894
 egituraren funtsa, 787
 Egiturari, 1764
 egituratze, 684
 egituraz, 701
 Egiturazko finantzaketa, 645
 egiturazko lanpostuak, 983
 egiturazko oztupoak, 1376
 Egiturazko zuzkiduraren, 1070
 egitura-zuzkiduraren, 459, 1058
 Egitura-zuzkiduraren, 470
 egitura-zuzkiduraren bermea, 1058
 egiturek, 1152
 egituretan, 301, 367, 1137
 egoera, 128, 175, 214, 285, 340, 380,
 517, 671, 687, 715, 740, 759, 760,
 761, 762, 763, 805, 934, 943, 944,
 953, 954, 966, 967, 968, 1026, 1111,
 1201, 1204, 1226, 1227, 1274, 1298,
 1462, 1513, 1514, 1622, 1630, 1636,
 1640, 1678, 1685, 1700, 1716, 1724,
 1761, 1775, 1793, 1830, 1861, 1875,
 1891, 1918, 1991, 2006, 2031, 2070,
 2174, 2255, 2278, 2369
 egoera administratiboa, 954
 egoera ahulean, 135
 Egoera ahulean dagoen
 kolektibotzat, 1640
 egoera ahulean dauden sektore,
 talde edo pertsonen onurarako
 ekintza positiboak, 1057
 egoera aldakor eta
 heterogeneoetan, 349
 egoera berezia, 810, 2116
 egoera bereziak, 322
 egoera diglosikoaren, 1989

- egoera edo inguruabar pertsonal edo sozialengatik, 1026
- egoera ekonomiko edo administratiboa, 1929
- egoera ekonomiko edo sozialagatik, 1636
- egoera ekonomiko eta finantzarioari, 2120
- egoera ekonomikoa, 1186, 1321, 1322, 1405, 1553
- egoera ekonomikoa edo soziala, 1951
- egoera ekonomikoagatik hasieran desberdintasun-egoerak dituztenen baldintza materialak, 2072
- egoera ekonomikoak ekarritako kalteberatasun-egoeraren bat, 2174, 2255, 2369
- egoera ekonomikoan, 152
- egoera eta garapen ebolutiboaren, 380
- egoera fisikoari buruzko probak, 967
- egoera historikoan, 2005
- egoera justifikatuetan, 1991
- egoera marjinaletik, 2007
- egoera penalarekin lotutako espezialitate-printzipioaz, 2270, 2274
- egoera pertsonal eta judizialari, 763
- egoera pertsonal nahiz judizialari, 1324
- Egoera pertsonalera, 1042
- egoera prekarioa, 1761
- egoera psikologiko eta afektiboa, 760
- egoera psikologikoaren, 944, 1636
- egoera psikologikoaren araberrako hizkeran, 1716
- egoera psikologikoari, 1617
- egoera sentsozialaren, 1314
- egoera serologikoa, 597, 1929
- egoera sozial ahulean dauden pertsonak, 1258
- egoera sozial edo ekonomikoari buruzko funtsezko datuetara irispidea, 137
- egoera soziala, 398, 399, 544, 545, 546, 634, 636
- egoera soziala, fisikoa edo pertsonala, 1630
- egoera sozialak eta ekonomikoak, kulturalak, linguistikoak eta osasunekoak, 1437, 1624
- egoera sozioekonomikoa, 597
- egoera soziolinguistiko berezia, 1990
- egoera soziolinguistiko irregularrak, 1989
- egoera soziolinguistikoa, 715, 1995
- Egoera soziolinguistikoa, 1335
- egoera soziolinguistikoak, 1775
- egoera soziolinguistikoari, 1891
- egoera soziologikoari, 163
- egoera tirabiratsu eta bortitzei, 2377
- egoera zibil, 759, 760, 761, 762, 763, 1261, 1715
- egoera zibila, 398, 399, 451, 544, 545, 546, 634, 636, 954, 1259, 1274, 1407
- egoera zibilagatik, 1026, 1198
- egoera zibilaren aktetan, 2393
- egoerak, 168
- egoeran, 511, 741, 818, 1029, 1057, 1065, 1299, 1735, 1793, 2006
- egoeraren, 952, 971, 1077, 1394, 2260
- egoeraren balioespena, 1629, 1706, 1822
- Egoeraren balioespena jasotzeko eskubidea, 1274
- egoerari, 715, 760, 1762
- egoerari buruzko inkesta, 1236
- egoeratan, 807, 2328
- egoeretan, 762
- egoiliarak, 667
- Egoiliarren, 762
- egoitza, 100, 154, 338, 409, 421, 424, 425, 479, 555, 683, 752, 762, 930, 965, 1249, 1280, 1541, 1670, 1815, 1900, 2010, 2067, 2162, 2188, 2235, 2250, 2251, 2253, 2254
- Egoitza, 422
- egoitza elektronikoa, 1471
- egoitza judizialak, 965, 1001
- egoitza nagusia, 584
- egoitza non finkatu edo lekualdatzen diren lurraldeko komunikabideetan, beren hizkuntzek errepresentazio orekatua izan dezaten, 157
- egoitza soziala, 110, 425, 1548
- Egoitza-arretako programa-motaren, 1323
- egoitza-baliabide espezifiko, 1323

- egoitza-etxeak, 1900
- egoitza-harrera, 762
- Egoitza-harrera, 1323
- egoitza-harrerako zentroak, 1323
- Egoitza-harrerako zentroen sailkapena eta mota, 1323
- egoitzak, 2327
- egoitzako, 950
- egoitzako lurraldeko hizkuntza ofiziala, 423, 604
- egoitzan, 662
- egoitzaren, 527, 954
- egoitzaren egoera administratiboa, 954
- egoitza-sare, 1618
- egoki diren neurriak bultzatuko, 746*
- egoki irizten zaien neurriak proposatuko, 812
- egokiera, 684, 1813
- egokiro bateratzeko elebitasunaren helburua eta kasuan kasuko prestakuntza-edukiak irakasteko helburua, 825
- egokitasuna, 917, 2173
- egokitasunik eza, 344
- egokitu, 156, 824
- egokituko, 678, 778, 925
- Egokitutako gailuei, 2318, 2320
- egokitzaileak, 1955
- egokitzapen, 2116, 2365
- Egokitzapen, 731
- egokitzapen edo laguntza espezifikokoak, 1952
- egokitzapen- eta babes-neurri zehatzak, 2149
- egokitzapen- eta doikuntza-atazak, 565
- egokitzapen teknikoak, 1523
- Egokitzapen teknologikoko prozesuei, 1877
- egokitzapena, 436, 751, 941, 1326, 1419, 2046
- egokitzapenak, 461, 731, 948, 1050, 1056, 1065, 1070, 1304, 1311, 1660, 2045, 2176
- Egokitzapenak, 731
- egokitzapenak eta baliabideak, 576
- egokitzapen-aldia, 2042
- egokitzapen-aldiak, 1238
- egokitzapenekin, 2045
- Egokitzapen-gai, 731
- egokitzapen-lanak, 2354
- egokitzapen-obrak, 733
- egonaldi, 2107, 2328, 2330
- egonaldi irregularra, 2112
- egonaldia, 394, 1047, 1048, 1323, 1618, 2106
- Egonaldia, 394
- egonaldiak, 572, 1439, 1579, 1619, 1621, 1622
- egonaldi-baimen berezi, 2328
- egonaldi-baimena, 2108
- egonaldi-baimenak, 2108
- Egonaldi-baimenak, 2107
- Egonaldi-baimenen batzordea, 2108
- Egonaldi-baldintzarik, 2167
- egonaldi-eskubidea, 2104
- egonkortasun- eta ongizate-baldintzak, 50
- egonkortasun makroekonomikoa, 2382
- egonkortasun- nahiz ongizate-baldintzak, 67
- egonkortasuna, 241, 511
- egonkortasun-planeko hautaprobak, 1254
- Egonkortze tasa, 983
- egozten, 674
- egun erkidego kultural eta linguistiko, 349
- egun eta ordu baliadunak, 336
- egun hartuta dauden edo bihar-etzi hartzekoak diren neurriak, 170
- eguna, 551, 662, 960
- eguneratze- eta espezializazio-ikastaroen ziurtagiria, 1828
- eguneratze-, hobetze- eta espezializazio-ikastaroak, 1094
- eguneratzeari, 1155
- eguneratzeko, 215
- eguneroko bizitzako edozein egoeratan, 1904
- eguneroko bizitzako eremu guztietan, 1294
- eguneroko bizitzako komunikazioetan, 455
- eguneroko bizitzan, 461, 1060
- eguneroko erabileran, 2006
- eguneroko hizkera, 2006
- eguneroko hizkuntza, 1297
- eguneroko komunikazio-bide, 2355

- eguneroko praktika pedagogikoan, 2377
- eguneroko trebetasunetan, 461
- egunerokotasunean, 2379
- egunerokotasuneko eztabaida alderdikoitik kanpo uztea, 2007
- egunetan, 390, 551
- egungo barne mugetan, 180
- Egungo egoeraren ezaugarri, 148
- egungo eta etorkizuneko belaunaldi, 132
- egungo populazio osoan, 2040
- egunkari, 674, 2180
- egunkari eta aldizkarietan, 679
- egunkariak, 1872
- egutegi, 2053, 2353
- egutegia, 731, 2353
- eguzki- eta hondartza-turismoa, 1072
- EHAAn, 731
- ehiaren Defentsarako Auzitegiaren eta Lehiaren Batzorde Nazionalaren Kontseiluaren, 1838
- ehun urtetik gorako antzinatasuna dutenak. *Ikus obrak*
- Ehuneko, 2044
- ehunekoa, 703, 711
- ehunekoak, 1053, 1807, 2042
- Eivissa, 381, 1226, 1294, 1327
- Eivissa Hiriko Hiriburutzaren Estatutu Bereziari, 1327
- Eivissako Udalak, 1327
- Eivissako Udalekoa, 1327
- Eivissakoa, 1267
- eivissar, 381
- ekainaren 27ko 7/2019 Legea, 837
- ekainaren 27ko 7/2019 Legearen, 834
- ekainaren 29ko 10/1988 Legeak, 713
- ekarpen, 814, 1280, 1521, 1533
- ekarpen garrantzitsua, 292, 359
- ekarpena, 591, 833, 1047, 1048, 1206, 1521, 1547
- ekarpenak, 688, 694, 833
- ekarpenak egiteko aukera, 324
- ekarpenarekin, 1761
- ekarpenari, 2056
- ekarpenei, 1232
- ekarpenek, 456
- ekarpenen, 479, 1207
- ekarpenengatik, 1742
- ekarpenik, 1226, 1280
- ekimen, 352, 520, 687, 694, 752, 757, 812, 1065, 1510, 1723, 1736, 1740, 1839, 1865, 2006, 2039, 2321
- Ekimen, 741
- ekimen bateratu, 1864
- ekimen ekonomiko eta sozialetan, 1248
- ekimen irmoak, 2309
- ekimen kulturalak, 752
- ekimen kulturalen, 757
- ekimen partikularren ondoriozko hirigintza-planak, 1833
- Ekimen partikularren ondoriozko hirigintza-planak, 1833
- Ekimen pribatuaren parte-hartzea, 786
- Ekimen pribatuko esku-hartzea, 786
- ekimen pribatukoak, 694
- ekimen publiko eta pribatu, 1996
- ekimenak, 470, 642, 729, 752, 841, 1113, 1134, 1166, 1257, 1440, 1507, 1510, 1543, 1577, 1578, 1579, 1668, 1846, 1914, 2029, 2084, 2181, 2189, 2307, 2309, 2320
- ekimenak proposatzea, 777
- ekimenaren funtsa, 279
- Ekimenaren izenburua, 258
- ekimenari buruzko informazio gehigarriaren itzulpena, 257
- ekimenen, 1901
- ekimenen kanpo-proiektzioa, 1901
- ekimenena, 715
- ekimenetan, 2326
- ekimenetarako, 1507, 1508
- ekimenez, 350, 352, 1292, 1322
- ekimeni, 2310
- ekimenok, 2181, 2310
- ekimenon, 1507
- ekintza, 178, 183, 212, 350, 351, 685, 714, 717, 729, 730, 753, 811, 946, 1033, 1057, 1062, 1101, 1148, 1149, 1212, 1227, 1357, 1398, 1460, 1504, 1507, 1535, 1549, 1578, 1581, 1582, 1651, 1667, 1675, 1716, 1727, 1791, 1795, 1840, 1865, 1901, 1909, 1919, 1922, 1965, 1997, 2186, 2347
- ekintza arautzailea eta betearazlea, 1236
- ekintza egokiak, 241
- ekintza espezifikoak, 2050

- Ekintza instituzionalaren funtsezko lerroak, 1289
- ekintza instituzionalaren ildoak, 1288
- Ekintza instituzionalaren lerroak**, 1289
- Ekintza instituzionalaren printzipio orokorrak, 1490
- Ekintza instituzionalen funtsezko lerroak, 1490
- ekintza lagungarri, 2190
- ekintza lagungarriei buruzko edukiak, 2116
- ekintza norabideratuena*, 2293
- ekintza norabideratuentzat*, 2293
- ekintza politiko, administratibo edo judizialak*, 1229
- ekintza politikoak, 2039
- ekintza positiboa, 280, 765, 843, 896
- Ekintza positiboa, 848
- ekintza positiboak, 1033, 1057, 1490, 1534, 1615, 1675, 1806
- ekintza positiboko, 730, 753
- ekintza positiboko neurriak, 464, 468, 470, 730, 753, 1065, 1070, 1418, 1452, 1974
- Ekintza positiboko neurriak, 997, 1419, 1637
- ekintza positiboko neurrien, 1444, 1445, 1727
- ekintza positiborako edo aukera-eta tratu-berdintasunerako neurriak aplikatzearen kalterik gabe, 785
- ekintza positiborako neurriak, 946
- ekintza publiko eta pribaturi, 2336, 2392
- ekintza publikoaren edo pribatuaren ardura, 138
- ekintza publikoaren sektoreetan, 1914
- Ekintza sektorialak, 1581
- ekintza soziosanitarioa, 2136
- ekintza zibiko, 1823
- ekintza, ondasun eta zerbitzu horietan erabilitako hizkuntzei dagozkien neurriak, 210
- ekintza-arlo horretako egitekoak eta eskumenak, 778
- ekintza-arloak, 1478
- ekintza-arlotan, 778
- ekintza-askatasuna, 2326
- ekintza-batasuna, 349
- ekintza-eremuan, 2181
- Ekintzaile, Autonomo eta ETEei, 1634
- ekintzaileak, 611, 1448
- Ekintzaileari arreta emateko guneak, 1550
- Ekintzaileei, 1393
- ekintzailetza, 1165
- Ekintzailetza eta jarduera ekintzailea sustatzeko neurriak, 1550
- Ekintzailetza jarduerari laguntzea, 798
- ekintzailetzarako eta berrikuntzarako gaitasuna, 1436
- Ekintzailetzaren Bulego Nazionala, 611
- ekintzailetzaren kultura, 643
- Ekintzailetzari, 1165, 1550
- ekintzak, 174, 196, 213, 303, 349, 369, 466, 470, 729, 732, 733, 734, 775, 800, 925, 947, 1038, 1058, 1064, 1074, 1134, 1151, 1152, 1202, 1263, 1299, 1478, 1510, 1552, 1581, 1582, 1583, 1598, 1599, 1662, 1712, 1738, 1742, 1785, 1812, 1823, 1843, 1852, 1889, 1909, 1910, 1920, 1922, 1965, 2040, 2057, 2097, 2263, 2305, 2341, 2395
- ekintza-lerroetan, 1062
- ekintzan, 2040
- ekintza-politika bateratua, 286
- ekintza-politika eta -ildoak, 1421
- ekintza-printzipioak, 2395
- ekintza-programa koordinatuei, 167
- ekintzaren, 294, 360, 2112
- ekintzaren printzipio orientatzaileak, 119
- ekintzei, 1481
- ekintzek, 1111, 1257, 1491, 1660, 1846, 1859
- ekintzekin, 1299, 1580, 1582
- ekintzen, 1298, 1532, 1598, 1662, 1859
- ekintzen multzoa, 628, 629
- ekintzetan, 1542, 1547, 1860
- ekipamendu, 659
- ekipamendu arriskutsuak, 2157
- ekipamendu baten adostasuna, 2157
- ekipamendua, 2157
- ekipamenduak, 155, 156, 714, 1134,

- 1555, 2157, 2158
Ekipamenduak, 1176
ekipamenduak hornitzerakoan, 302, 368
ekipamenduei, 1164
ekipamenduek, 2157
ekipamenduen adostasuna, 2157
ekipamenduengatiko gastuak, 2351
ekipamenduetarako irisgarritasuna, 1975
Ekipamenduez eta kultura-jarduerez, 174
ekipo, programa eta zerbitzu informatikoei aplikatu beharreko aduana-zergak eta -eskubideak, 136
ekipoak, 1314, 1906
ekitaldi, 479, 965, 2067, 2169, 2241, 2249, 2334, 2335
Ekitaldi ekonomiko, 2013
ekitaldi ofizialetan, 1452, 1975
ekitaldi publiko, 2011
ekitaldi publiko eta solemne, 2014
ekitaldi publikoek, 1908, 1975
ekitaldi publikoen eta batzorde-bileren irisgarritasuna, 222
ekitaldi publikoetan, 965
ekitaldia, 694
ekitaldiak, 903, 1552
ekitaldian, 354, 479, 1739, 2010
ekitaldiari, 694
Ekitaldiari, 2334
ekitaldiei, 2335, 2352
ekitaldietan, 1069
ekitaldietarako, 1900
ekitaldietarako edo adierazpenetarako dirulaguntzak, 1900
ekitaldiko, 1330
ekitaldiko aurrekontuan eraginarekin, 1330
ekitaldiko aurrekontuetako gastu-programei, 2067
ekitaldiko kontuak, 2248
ekitaldirako, 1552
ekitaldiren, 2335
ekitatea, 785, 1350, 1357, 1437, 1851, 1951
Ekitatea, 437, 644, 1376, 1623, 1713
ekitateari, 2376
ekitate-baldintzak, 1362
ekitate-printzipioa, 1376
Ekitate-printzipioak, 1049, 1623
ekitatez, 703, 721
ekoitz, 143
ekoizitako, 708, 783
ekoizkinak, 694
ekoizle, 671, 1280, 1537, 1603, 1876
ekoizle independentearen ekarpena, 591
ekoizle independenteek, 1808
ekoizle independenteen ikus-entzunezko obrak eta obra zinematografikoak, 2034
ekoizle independenteen obren zabalkundea, 2034
Ekoizlea, 908
ekoizleari, 1391, 1641
ekoizleek, 1280
ekoizleen interes legitimoak, 1612
ekoizpen, 1088, 1145, 1153, 1192, 1506, 1735, 1772, 1773, 1871, 2006, 2009, 2018
ekoizpen aitortua, 2009, 2011, 2017
ekoizpen bibliografiko katalana, 1751
Ekoizpen bibliografiko katalana, 1753
ekoizpen bibliografikoa, 1751
Ekoizpen eraldatua, 1011
ekoizpen fonografikoa, 1192
ekoizpen inprimatua, 1751
ekoizpen pribatuak, 1521
ekoizpen propioko programak, 1772
ekoizpen zinematografikoa, 1773, 1871, 1872
ekoizpen zinematografikoari, 1134
ekoizpena, 479, 1027, 1234, 1262, 1507, 1540, 1541, 1547, 1687, 1876, 1886, 1899, 2019, 2030, 2032, 2034, 2053, 2264
Ekoizpena, 1203, 1280, 1874, 2034
ekoizpenaren, 661, 1521
Ekoizpenaren eta programazioaren oinarriko printzipioak, 2034
Ekoizpenaren eta programazioaren printzipioak, 1203
ekoizpenari, 1509, 1552, 1871, 1873, 2010
ekoizpen-bitarteko teknikoak, 1552
ekoizpenean, 2250, 2317
ekoizpen-ekonomia, 1504

- ekoizpen-enpresa, 478
ekoizpenerako, 1113, 2244
Ekoizpenerako laguntzak, 479
Ekoizpenerako, banaketarako,
salmentarako eta zerbitzuak
emateko erantzukizun erkideak,
1641
ekoizpenetan, 1192
ekoizpen-gastuen, 2241
ekoizpen-gastuetarako kreditu
fiskala, 2240, 2241, 2250
ekoizpen-kateko edo banaketa-
kateko enpresa, 1603
Ekoizpen-kostu, 1280
ekoizpen-kultura, 2034
ekoizpen-mekanismo, 1521
ekoizpen-ordainketei, 2250
ekologia defendatzekoak eta
ingurumena babestekoak. *Ikus*
jarduketa-sektoreak
ekonomia, 176, 230, 724, 757, 949,
952, 957, 961, 1207, 1552, 1582,
1890, 1899, 1936, 2382
ekonomia edota ikerketa
defendatzekoak. *Ikus* jarduketa-
sektoreak
ekonomia emergente, 1551
ekonomia- eta administrazio-
kudeaketa, 853
Ekonomia eta Finantza
Ministerioaren baimenez, 2246
Ekonomia eta Finantza Sailak, 1736
Ekonomia eta Finantza Sailari, 1739
Ekonomia eta Finantza Saileko
Tributuen Zuzendaritza Nagusira,
1786, 1803
Ekonomia eta Gizarte
Batzordearekin, 2071
Ekonomia eta Gizarte Batzordeari,
179
ekonomia eta gizarte izaerako
lokarriak, 815
Ekonomia eta Gizarte Kontseilua,
2022
Ekonomia eta Gizarte Kontseilua
(*Comité Econòmic i Social*, 2022
Ekonomia eta Gizarte Lantaldea
osatzeko, 197
Ekonomia eta Gizarte Lantaldeari,
1871
ekonomia eta gizarte berrosatzeko
helburuarekin, 183
Ekonomia- eta gizarte-bizitza, 302,
368
ekonomia- eta gizarte-bizitza-
buruzko dokumentuetan, 302, 368
ekonomia- eta gizarte-
integraziorako, 2382
Ekonomia- eta gizarte-jardueri, 302,
368
ekonomia- eta gizarte-jardueretan,
302, 368
Ekonomia eta Ogasun Ministerioak,
352, 422
Ekonomia eta Ogasun Ministerioari,
355, 478
ekonomia jasangarrirako ekimen
ekintzailea eta balioak, 1339
Ekonomia Lankidetzeta eta
Garapenerako Antolakundeko
(ELGA) herrialdeetako ikasleenak,
2375
ekonomia- nahiz gizarte-aurrerapen
eta garapenerako baldintzak, 50
ekonomia solidarioa, 2377
Ekonomia-, gizarte- eta kultura-
berronak eta -garapena, 2346
ekonomia-, gizarte- eta kultura-
bizitzaren aniztasuna, 2321
ekonomia-, gizarte- eta osasun-
arloko nazioarteko arazoak
konpontzea, 50
ekonomia, gizarte, kultura eta
hizkuntzaren eremuetan, 149
ekonomia-, politika-, gizarte-, lan-,
kultura- eta hezkuntza-eremuetan,
1062
ekonomia-araubidea, 2016
Ekonomia-garapenari, 2370
ekonomia-hazkunde orekatua, 191
ekonomia-hazkundera, 2382
ekonomia-interes orokorreko
zerbitzuak askotarikoak dira, 199
ekonomialarienei. *Ikus* elkargoak
ekonomia-maila, 56, 147, 632, 952,
957, 1146, 1158, 1404, 1454, 1553,
1972
ekonomian, 755, 1452, 1551, 1974
ekonomiaren, 784
ekonomiaren bokazio atlantikoan,
1675
ekonomiaren eta aurrekontuen

- gaineko ardura duen ministerioaren erabaki, 2253
- ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioek, 2250, 2251, 2253
- ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioen erabaki, 2250, 2251, 2254
- Ekonomiaren eta Finantzen Alorretako Zenbait Xedapen, 2308
- Ekonomiaren ikuspegitik, 149
- ekonomiaren, gizartearen eta kulturaren alorretako garapen-helburuak, 2332
- ekonomiaren, hizkuntzaren eta kulturaren eremuetan, 1924
- ekonomiarenak, 149
- ekonomia-sisteman, 2375
- ekonomikoak, 148
- ekonomikoak eta sozialak, 148
- ekuanimitatea, 959
- elaborazio, 1506
- ele bietan, 1993, 1994
- ele bitan, 933
- Eleaniztasun integralaren aplikazio iraunkorra, 260
- eleaniztasuna, 130, 187, 201, 203, 204, 230, 234, 281, 561, 572, 1033, 1048, 1436, 1618, 1619, 1625, 1626, 1708, 1781
- Eleaniztasuna, 1439, 1443, 2038
- eleaniztasuna bultzatzeko estrategia eta neurri politikoak, 234
- eleaniztasuna europar gazteentzat abantailatsu, 211
- eleaniztasuna indartzearen aldeko apustua, 1839
- eleaniztasuna modu demokratiko eta jasangarrian kudeatzen dutenek, 209
- eleaniztasuna sustatzearekin lotutako programak, 215
- Eleaniztasuna: Europarentzat abantaila eta konpromiso partekatua, 208, 209
- eleaniztasunaren abantailak, 280
- eleaniztasunaren aldeko apustu estrategikoa, 1436
- eleaniztasunaren ebaluazioa, 202
- eleaniztasunaren erabilera, 2395
- eleaniztasunaren eta baliabide eta aplikazio eleaniztunen arloan dauden politika, araudi, gomendio tekniko eta jardunbide egokien jarraipena, 136
- eleaniztasunaren garapen-esparruaren, 2364
- eleaniztasunaren inguruko gizarte-kohesioa, 2050
- eleaniztasunaren inguruko sentsibilizazioa, 280
- eleaniztasunaren maila egokia, 205
- eleaniztasunaren oinarriak, 2155
- eleaniztasunaren printzipioa, 254, 260
- eleaniztasunaren printzipioak, 1762
- eleaniztasunaren sustapena, 134, 2041
- eleaniztasunari, 209
- eleaniztasunari buruzko estrategia europarrari buruzkoa, 209
- eleaniztasunean eta hizkuntza-pluraltasunean oinarritutako benetako europar herritartasuna garatu, 213
- eleaniztasunean prestatzearekin, 1846
- eleaniztasunera, 1670
- eleaniztasunerako esparru-estrategia, 234
- eleaniztasunerako eta kultura-aniztasunerako kompetentzia, 1708
- eleaniztasun-planak, 1438
- eleaniztun izateko, 153
- eleaniztuna, 230, 1115, 1439, 1715, 2032, 2039, 2043
- elebidun, 687, 710, 754, 830, 834
- elebiduna*, 701, 712, 713, 1051, 1058, 1105, 1192, 1231, 1411, 1439, 1619, 1842
- elebidunak, 496, 664, 1231, 1439, 1620, 1621, 1625
- elebiduntzat, 461
- elebitasuna, 713, 783, 1116, 1117
- elebitasunari*, 1401
- elebitasun-erregimenik, 1863
- elektrizitatearen eta erregai fosilen energia-gastua, 1460
- elektronikoak ez diren bitartekoen, 496
- elektroirradiologia klinikoko

- manipulatuzaileak, 2215
- Elektorradiologia klinikoko
  - manipulatuzaileak, 2215
- Elektorradiologia klinikoko
  - manipulatuzaile-lanarekin, 2215
- elementu, 2355
- elementu bereizle, 1522
- elementu egituratuzaile, 1116
- elementu identifikatuzaile, 1506
- elementu identifikatuzaileak, 1266
- elementu puntualen, linealen eta poligonalen izendapen ofizialen multzoa, 2065
- elementua, 1827, 2007, 2041
- elementuak, 2048, 2144, 2148
- ELGAko beste herrialdeetan, 2376
- ELGAko herrialdeen, 2376
- ELGAko herrialdeetako, 2382
- elikadura-intolerantzia motaren bat dutenak, 570
- elikagai, 1382
- Elikagaien kalitate bereizia, 1125
- elikagaien kalitatea, 1614, 1797
- Elikagaien Kalitatea, 1497
- Elikagaien kalitatea sustatzeko figurak, 1497
- elikagaien kalitateari, 1211
- Elikagaien Kalitateari, 1125, 1614
- elikagaien kalitateko figurak, 1614
- Elikagaien merkataritza
  - elektronikoko enpresa, 1010
- elikagaien osasun eta higie-ne arloetako jardunbide egokien gidak, 1012
- elikagaien zuzeneko salmentari, 1211
- Elikagaietan, 1392
- elikagaietarako, 1612
- Elikagai-kontratazioaren arloko arau-hausteak, 504
- elikatzeko intoleranteak, 1640
- eliza-uzitegiei, 1767
- eliza-munduari, 2008
- elkar ulertzea, 230, 1576
- elkar ulertzeko eta ezagutzeko harremanetan oinarritutako mundua, 349
- elkar ulertzeko memorandumak, 1578
- elkarbizitza, 1127, 1130, 1623, 1709, 1715, 1843, 2039
- Elkarbizitza, 1530, 1599
- Elkarbizitza zibikoa, 1806
- elkarbizitza-, tolerantzia- eta elkarlan-balioak eta -jarrerak, 1160
- elkarbizitza-balioak, 1909
- Elkarbizitarako esparru globala, 2395
- elkarbizitarako eta gizarte-harremanetarako oinarritzko jarraibideak, 1844
- elkarbizitzaren, 658, 784, 1494, 1789, 2058
- elkarbizitzaren eta kulturartekotasunaren balioak, 1624, 1625
- elkarbizitzaren etikaren esparruan, 2058
- Elkargo Ofiziala, 1517, 1563, 1569
- Elkargo Ofizialak, 1563, 1569
- elkargo ofizialean, 1704
- elkargo ofizialen web-orrietan, 1572
- Elkargo Profesionala, 1500, 1501, 1503, 1520, 1611, 1674, 1704
- Elkargo profesionalean, 1611
- Elkargo Profesionalean, 1674
- Elkargo Profesionalei, 1811
- elkargo profesionalek, 1039, 2181
- elkargo profesionalekin, 2374
- elkargo profesionalen, 1039
- Elkargo profesionalen eginkizun publikoak, 1811
- Elkargo profesionalen eginkizunak, 1811
- Elkargoa, 1780
- Elkargoak, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1517, 1520
- elkargoan, 1704
- Elkargoaren hizkuntza, 1569
- Elkargoek, 1568
- Elkargoko kideen, 1811
- elkarkide diren estatuetako herrien, 55
- Elkarlaguntza, 417
- elkarlaguntzari, 417, 418
- elkarlan, 1270
- Elkarlan, 2018
- elkarlan eta elkarrekiko lurralde- eta kultura-aberastasunaren printzipioen, 2040
- elkarlan instituzionala, 1910

- elkarlana, 439, 449, 463, 467, 756,
946, 1051, 1064, 1079, 1149, 1279,
1543, 1552, 1619, 1624, 1709, 1722,
1910, 2041, 2148, 2326
- Elkarlana, 1051, 1442, 1508, 1624,
1625, 1709, 1850
- elkarlanaren, 448, 1806
- elkarlanean, 55, 561, 712, 774, 775,
1318, 1440, 1508, 1509, 1540, 1600,
1624, 1644, 1709, 1897, 1907
- elkarlan-ekimenak, 1543
- elkarlanerako, 812
- elkarlanerako hitzarmena, 889
- elkarlan-harreman, 1262
- Elkarlan-harremanak, 1624
- elkarlan-harremanek, 1852
- elkarlan-neurriak, 2050
- elkarlan-organo, 2018
- elkarrekiko aitorten-printzipioaren
aplikazioari, 2280
- elkarrekiko errespetua, 116, 240, 320
- elkarrekiko errespetuan, 1912
- elkarrekiko eta elkarrenganako
onurarako aukera handienak lor
ditzaketen eremuetan, 1552
- elkarrekiko harreman adiskidetsuak
eta egonkorak, 248
- elkarrekiko ideien eta ekarpenen
trukea, 1207
- elkarrekiko ikaskuntzarako, 1857
- elkarrekiko konfiantza, 248
- elkarrekiko konfiantza- eta ulermen-
giroa, 135
- Elkarrekiko laguntza judiziala, 2269
- elkarrekiko lurralde- eta kultura-
aberastasunaren printzipioen,
2040
- elkarrekiko ulermena eta konfiantza,
326
- elkarrekiko ulermena eta tolerantzia,
188
- elkarrekikotasuna, 2220
- elkarrekikotasunak, 1289
- elkarrekikotasun-klausulak, 2312
- elkarrekin adostutako dibortzioa,
2233
- elkarrekin jarduteko mekanismoak,
1899
- elkarrekintza, 1061, 1576
- elkarrekintzarako zailtasunak, 1417
- elkarren ezagutza, 1672
- Elkarren mendekotasuna, 773
- elkarreragina, 1361
- elkarreragingarritasuna, 1092
- elkarri laguntzeko harremanak, 1576
- elkarrizketa, 552, 706, 1793, 2257
- elkarrizketa teknikoari, 1584
- Elkarrizketa zibila, 998, 1062, 1416
- elkarrizketa-fasean, 552
- elkarrizketak, 1098, 1856, 2074, 2257
- Elkarrizketak, 1856
- elkarrizketa-mahai edo -foro, 2076
- elkarrizketan, 2113, 2114, 2115
- elkarrizketara, 2113
- elkarrizketarako material osagarriak,
1914
- elkarrizketaren audio-grabazioa,
2114
- elkarrizketaren transkripzioan, 2114
- elkarrizketarik edo ohartarazpenik
ezagatik, 2008
- elkarrizketetan, 516
- elkartasuna, 126, 241, 851, 946, 1259,
1709, 2006
- elkartasunaren, 759, 2382
- elkartasunari, 752
- elkartasun-eza, 760, 761, 762
- elkartasunezko eta aniztasunarekiko
errespetuzko balioak, 1547
- elkartasun-politika frantsesaren
eginbehar nagusia, 2382
- elkartasun-politikak, 2381
- elkartasun-politiken helburuak, 2381
- elkartasun-politiken helburuak eta
lehentasunak, 2381
- elkartasun-politiken orientazioa eta
programazioa, 2381
- elkartasun-politiken orientazioak,
2381
- Elkartasun-politiken Orientazioari
eta Programazioari, 2381**
- elkartasun-politiken xedeak, 2381
- elkarte, 173, 812, 1196, 1542, 1709,
2319, 2321
- Elkarte, 734
- elkarte atzeritarretan, 2302
- elkarte baimendunek, 2368
- elkarte bateko kide, 58
- elkarte egokiak, 137
- elkarte espezializatuak susper eta
bultza, 181
- elkarte profesional eta zibikoek,

- 1869
 elkarte profesionalekin, 1507
 elkarte profesionaletako kide, 2299
 elkartea, 2327
 Elkartea, 2327
 elkarteak, 734, 2326, 2327
 Elkartea, 2326, 2327, 2328, 2354
 elkartearen, 2328
 Elkartea artxiboak, 2327
 elkartearen egoitzak, 2327
 elkartearen interesei, 2329
 elkartearen jabetzakoa, 2327
 elkartearen jabetzakoa den dokumentu, 2327
 Elkartea korrespondentzia, 2327
 elkartearen ondasun higigarri eta higiezinek, 2327
 elkartearen xede nagusia, 2326
 elkarteari, 2328
 elkarte-bizitza garatzekoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
 elkarteei, 1445
 elkarteek, 173, 660, 2033, 2257, 2319, 2322
 elkarteekin, 463, 467, 1064, 1506, 1722, 1907, 2374, 2394
 Elkartekin, 1135
 elkarteen, 1912
 elkarteen aldeko emariei, 1786
 elkarteen aldeko emarietako, 1786
 elkarteen irizpenean, 2134, 2362
 elkarteentzat, 2257
 elkarte-erakundeetatik, 735
 elkarteetako, 679, 735
 elkarteetan, 2302
 elkarteetatik, 735
 elkarteko idazkari nagusiak, 2327
 elkarteko idazkari nagusiaren, 2326
 elkarteko idazkaritza nagusiko langileek, 2328
 elkarteko kideek, 2328
 elkarteko langile baten zorragatik, 2327
 elkarteko langileak, 2328
 Elkarteko langileei eta haien ardurapeko familiartekoei, 2328
 elkarte-mugimendua, 466
 elkarte-mugimenduaren, 1057
 elkarte-sare, 1839
 elkartez kanpoko lurraldeetako eta tutoretzapeko lurraldeetako buruak, 2296
 Elkartzeagatiko diskriminazioa, 1418
 elkartzeek, 1912
 elkartzetako, 1632
 elkar-ulertze, 59
 elkar-ulertzea, 240, 308, 320
 elkar-ulertzea eta -aitortzea, 254
 emagin, 2203
 emaginak, 2204
 emaginei, 2203, 2204
 emaginek, 2204, 2205
 emagin-titulu profesionala, 2204
 emailea, 485
 emaileak, 485, 553, 2022
 emaileak aukeratutako hizkuntza ofizialean idatzi beharko, 923
 emaileek, 485, 1808, 1898
 Emaileek, 484, 485
 emaileen, 1089
 emaileengan, 1315
 emaileentzat, 484
 emaitza, 172, 1829, 2048
 emaitza akademikoen arteko aldeak, 2376
 emaitza akademikoetan, 2376
 emaitzak, 440, 754, 795, 930, 1462, 1776, 2011, 2039, 2048, 2049, 2239, 2375, 2377
 emaitzak ebaluatzeko, 1776
 emaitzan, 822
 emaitzarekin, 821
 emaitzei, 2377
 emaitzek, 1632
 emaitzen, 448, 1394, 1863, 2049
 emaitzen aitopenari, 2249
 Emaitzen ebaluazioa, 2049
 emakida, 732
 emakidadunak, 1764
 emakidadunarekiko, 1283
 emakidadunei, 1250, 1808
 emakidak, 1615
 Emakidako irрати- eta telebistak, 1772
 emakidako irрати-difusioko igorleek, 1772
 emakida-prozedura, 535
 emakidaren funtsezko baldintzak, 1777
 emakidari, 1777
 emakume, 765, 952, 954, 1726, 1812
 emakume atzeritarrek, 954, 1042
 emakume eta gizonen arteko

- berdintasuna, 1812
Emakume eta gizonen arteko berdintasuna, 2320
Emakume etorkinentzako arreta, 1599
Emakume haurdun etorkinak, 1527
emakume haurdunak, 1452, 1544
Emakume haurdunak, 1527
Emakume Haurdunari laguntzeko Sarea, 1527
Emakume nekazarien, 805
Emakume Nekazarien, 805
Emakume nekazarien aniztasuna, 805
Emakume Nekazarien Estatutuari, 805
emakumeak, 1041, 1148, 1153, 1154, 1308, 1447, 1448, 1458, 1544, 1627, 1920
Emakumeak, 1040, 1667
emakumeak ahalduntzea, 842
emakumeak ikusezin bihurtzea, 1308
Emakumearen aurkako diskriminazio-mota guztiak ezabatzeari buruzko konbentzioan, 1155
emakumearen diskriminazioa, 1965
Emakumearen Euskal Erakundea, 770
Emakumearen Euskal Erakundea sorrarazteari buruzko otsailaren 5eko 2/1988 Legearen, 770
Emakumearen Euskal Erakundea sortzeko otsailaren 5eko 2/1998 Legea, 770
Emakumearen Euskal Erakundeari, 770
Emakumearen Kataluniako Institutuak, 1744, 1750, 1792
emakumei, 765, 1446, 1576, 1605
emakumei zuzendutako osasunari buruzko dibulgazio-materialak, 1309
emakumeek, 765, 769, 954, 955
Emakumeek Indarkeria Matxista erazteko duten Eskubideari, 1826, 1928
emakumeekiko, gutxiengoekiko eta, oro har, pertsona guztiekiko errespetuzko hizkera, 1918
emakumeekin lotutako hitzei, 1668
emakumeen, 393, 769, 806, 1033, 1149, 1150, 1151, 1153, 1154, 1161, 1202, 1277, 1308, 1399, 1444, 1613, 1627, 1628, 1665, 1666, 1667, 1727, 1799, 1918, 1964, 1967, 1978
Emakumeen, 1202
emakumeen ahalduntzea, 765, 843, 877, 896
emakumeen aniztasuna, 1309
emakumeen arteko berdintasunaren eta berdintasunaren aldekoak, 1504
emakumeen aurkako diskriminazio-irudiak, 1088
emakumeen aurkako indarkeria, 1261, 1354, 1363
emakumeen aurkako indarkeria matxista, 896
emakumeen aurkako indarkeriaren prebentzioan, 1151
emakumeen aurkako indarkeriaren, sexu-jazarpenaren eta generoan oinarritutako jazarpenaren aurkako sentsibilizazioa, 1153
emakumeen aurkako indarkeriari, 765
emakumeen aurkako indarkeriatik eratorritako administrazioen eta instituzio politikoaren erantzukizuna, 1928
emakumeen berdintasun osoa eta eraginkorra, 1445
emakumeen berdintasunen baldintzetan oinarritutako eskubideen eraginkortasunekoak. Ikus jarduketa-sektoreak
emakumeen diskriminazioa, 1446
emakumeen duintasunaren, 1919
emakumeen edo emakume-taldearen oinarritzko eskubideak, 896
emakumeen eskubideen aldeko elkarteak, 2319, 2322
emakumeen eskubideen aldekoak. *Ikus* ekimenak
emakumeen eta gizonen arteko aukera-berdintasunaren dimentsioa, 1583
emakumeen eta gizonen arteko berdintasun eraginkorra, 1918
Emakumeen eta gizonen arteko berdintasun eraginkorra, 1087

- emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna, 191, 241, 393, 1150, 1175, 1598, 1615, 2011
- Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna, 1202, 1289, 1490, 1534, 1806, 1918
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren printzipioa, 1644
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari buruzko konstituzio-balioen edukia, 1965
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasunean dauden lan-baldintzak eta lan-harremanak, 1668
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioa, 2011
- Emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioa, 1202
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioarekin, 1149
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioaren ezagutza, 1627
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioaren ezagutza eta zabalkundea, 1202
- emakumeen eta gizonen arteko harremanean, 1151
- emakumeen eta gizonen arteko lan-berdintasuna, 1446
- emakumeen eta gizonen arteko mendekotasunari edo desberdintasunari buruzko irudi edo mezu estereotipatuak, 1154
- emakumeen eta gizonen arteko tratamendu inklusiboa eta berdintasunezkoa, 1153
- emakumeen eta gizonen arteko tratu- eta aukera-berdintasunaren ezagutza eta zabalkundea, 1628
- Emakumeen eta gizonen arteko tratu- eta aukera-berdintasunaren printzipioa, 1867
- emakumeen eta gizonen arteko tratu-berdintasuna, 1097
- Emakumeen eta gizonen arteko tratu-berdintasuna, 1062
- emakumeen eta gizonen aukera-berdintasuna, 877
- Emakumeen eta Gizonen Aukera-berdintasunari, 1148
- emakumeen eta gizonen benetako eskubide-berdintasuna, 1643
- Emakumeen eta gizonen berdintasun eraginkorra, 1437
- emakumeen eta gizonen berdintasun eraginkorraren arloan, 1920
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrari, 1918
- emakumeen eta gizonen berdintasun eraginkorrerako eskubidea, 1918
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoan, 1667
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren, 1148, 1463, 1532, 1681
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerakoa, 1726
- emakumeen eta gizonen berdintasuna, 1668
- Emakumeen eta gizonen berdintasuna, 1919
- emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan, 1964
- emakumeen eta gizonen berdintasunaren printzipioa, 1336
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasunari, 1307
- emakumeen eta gizonen berdintasunerako hezkuntzaren, 1151
- emakumeen eta gizonen berdintasunerako klausulak*, 767, 844, 897
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legean, 830
- emakumeen eta gizonen berdintasunerako plan estrategikoa, 1038
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Plan Estrategikoa, 1148
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa, 1665

- emakumeen eta gizonen egoera
espezifikoa, 1462
- emakumeen eta gizonen eta eremu
geografikoen ordezkariak
orekatua, 1924
- Emakumeen eta gizonen hizkera
eta irudi publikoaren erabilera ez-
sexista, 1307
- emakumeen eta gizonen irudi
berdintasunezkoa eta ez-
diskriminatzailea, 1153
- emakumeen eta gizonen irudi
berdintasunezkoa, plurala eta
estereotipatu gabea, 1202, 1628
- emakumeen eta gizonen irudi
berdintasunezkoa, plurala eta
estereotiporik gabekoa, 1150,
1153
- emakumeen eta gizonen irudi
berdintasunezkoa, plurala,
estereotiporik gabea eta
diskriminaziorik gabea, 1154
- emakumeen eta gizonen irudi
berdintzalea eta ez-
diskriminatzailea, 583
- emakumeen eta gizonen irudi
berdintzalea, ez-diskriminatzailea,
ez-sexista eta estereotiporik
gabea, 583
- emakumeen eta gizonen irudi
berdintzalea, plurala eta
estereotipatu gabea, 1073
- emakumeen eta gizonen irudi
estereotipatu gabea,
berdintasunezkoa eta plurala,
1202
- emakumeen eta gizonen irudi
publikoa, 1202
- emakumeen eta gizonen irudia,
1040, 1073
- Emakumeen eta gizonen irudia,
1153
- emakumeen eta gizonen irudiaren
erabilera, 1038, 1444, 1665
- emakumeen eta gizonen
lehentasunak eta beharizanak,
1462
- emakumeen eta gizonen
ordezkariak orekatua, 1069
- emakumeen eta gizonen presentzia
orekatua eta estereotiporik
gabea, 1308
- emakumeen eta gizonen
presentziaren arteko oreka, 794
- emakumeen eta hauren sexu-
esplotazioaren aurkako
sentsibilizazioa, 1154
- emakumeen genero-indarkeriaren,
sexu-jazarpenaren eta sexu-
esplotazioaren aurkako
sentsibilizazioa, 1446
- emakumeen ikusezintasuna, 1307
- emakumeen ikuskera androzentriko
eta diskriminatzaile, 1668
- emakumeen irudi publikoa, 1627
- emakumeen irudia, 1627, 1628
- emakumeen kontrako indarkeria
matxista*, 765, 842, 860
- Emakumeen kontrako indarkeria
matxista*, 769
- emakumeen kontrako indarkeria
matxista prebenitza eta
desagerraraztea*, 842
- emakumeen kontrako indarkeriari,
2320
- Emakumeen kontrako indarkeriari,
954
- Emakumeen kontrako indarkeriari,
954
- emakumeen ordezkariak, 1919
- emakumeen partaidetza aktiboa,
898
- Emakumeen Partaidetzarako
Andaluziako Kontseiluari, 1039
- emakumeen parte-hartze aktiboa*,
768, 844
- emakumeen prebalentzia handiko
prozesuetarako, 1309
- emakumeen presentzia, 2011
- emakumeen presentzia eta
partaidetza sozial eta politikoa,
1153
- emakumeen presentzia eta
partaidetza sozial eta politikoari,
1446
- emakumeen tratamendu inklusiboa
eta ez-diskriminatzailea, 1039
- emakumeenganako
desberdintasun-jarrerak, 1964
- emakumeenganako hizkera
iraingarria, 1928
- emakumeentzat, 1919

- Emakume-salerosketaren, 955
Emakume-salerosketaren
  biktimentzako, 955
emakumezko, 1856
emakumezko atzeritarrek, 955
emakumezkoek, 830
Emakumezkoen aurkako indarkeria,
  486, 624
emakumezkoen osasun fisikoa eta
  psikikoa, 486, 624
Emakunde, 770
emanaldi, 1039, 2032, 2314, 2319
emanaldi eleaniztunekin, 2031
emanaldi tradizionalak, 1876
emanaldia, 479, 480
Emanaldia, 478
emanaldiak, 1533, 1758, 2029, 2034,
  2316, 2319
Emanaldiak, 1876
Emanaldiak sustatzeko funtsa, 1876
Emanaldiak sustatzeko funtsaren
  kargurako laguntzek, 1876
emanaldian, 1874
emanaldiaren, 1053
Emanaldi-denbora, 1808
emanaldi-denboraren, 1807
emanaldiei, 2314
emanaldien, 2316
emanaldien estaldura, 1533
Emanaldien Sozietate Nazionalak,
  2321, 2322
emanaldien sozietate nazionalei,
  2314
emanaldi-eskubideak, 2316
emanaldietan, 1615
emanaldietarako betebeharra,
  1877
emanaldi-orduak, 2035
emanaldi-zerbitzuak, 1053
Emankizunaren, 667
emankizunen, 658
emantzipatu gabeko hamasei
  urtetik beherakoen kasuan, 1617
emantzipaziorako politikak, 1259
emari, 1786
emariak, 685, 1803
emariak egin dituzten pertsona
  fisikoen zerrenda, 1786, 1803
emate-agiriak, 158
emazte, 1883
emazteak, 2169
emaztearen edo bikotekidearen
  ugalketa lagunduko
  tekniketarako emakumearen
  adostasunaren bidezko seme-
  alabatasuna, 1883
emerituak, 1626
emigrante berriei, 509
Emigrante berrienganako zuzeneko
  harremanetan, 509
emigranteek, 724
Emigrazio, 1206
emigrazioak, 1547
emigrazioaren aldeko erakundeen,
  1206
emigrazioaren arloan, 1581
Emigrazioaren arloko kanpo-
  ekintzak, 1581
emigrazio-politikaren eta itzulera-
  politikaren esparruan, 1600
emigraziorako elkargune eta
  orientabide, 1206
emisioa, 1027, 1294
emisio-denboraren, 1772, 2034
emisioetan, 110, 1027
emisio-zentroetan, 1234
enak, errejidore nagusi, 2251
enbalajea, 1774
enbaxadako zerbitzuekin, 2366
enborreko edo antzeko izaerako
  beste arlo edo ikasgai ez-
  linguistiko kurrikular, 2044
enborrekoa. *Ikus irakasgaia*
energia berriztagarrien erabilerari
  lotutako etxebizitzetan, 1294
Energia elektrikoa, 1837
Energia elektrikoaren horniduraren
  bermea eta kalitatea, 1837
energia-efizientzia, 1460
energia-eredu, 1086
energia-eredu berri baterako
  trantsizioa, 1086
energiaren, 385, 827
energiaren erabileran, 827
energia-zerbitzuak, 745
engaiamenduak, 180
Engaiatzeari, 2391
engainagarriak, 414
Enkante publiko bidezko ondasun
  higigarrien borondatezko
  salmenta, 2194
enkante publiko bidezko ondasun

- higigarrien borondatezko salmenta-jardueren alorreko zerbitzuak, 2194
- enkante publiko bidezko ondasun higigarrien borondatezko salmenta-jardueretan, 2194
- Enkante publiko bidezko salmentak, 2194
- enkargu, 1735
- enklabe bereziei, 2057
- enoerregioari, 1401
- enogastronomia, 1531
- enplegarritasuna, 628, 629, 2040
- Enplegarritasuna, 628
- enplegarritasunerako abantaila, 2052
- enplegatu publiko, 1190
- Enplegatu publikoa, 2075
- Enplegatu publikoak, 1559
- Enplegatu publikoaren izaera, 1223, 1456
- Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuan, 1141
- Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren, 1755
- Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuari buruzko Legearen, 1304
- enplegatu publikoei, 809, 1235, 1299, 1997, 2073
- enplegatu publikoek, 1064, 1298, 1299, 1552, 1560
- Enplegatu publikoek, 2075
- enplegatu publikoen beharrianak, 2076
- Enplegatu publikoen eskubide eta eginbehar indibidualak, 1560
- Enplegatu publikoen eskubideak, eginbeharrak eta bateraezintasunak, 2075
- enplegatu publikoen ezagutza, 1991
- Enplegatu publikoen falta oso astunak, 1560
- enplegatu publikoen hizkuntza-gaikuntzaren, 1297
- Enplegatu publikoen jokabideak, 2075
- enplegatu publikoen prestakuntza, 883
- enplegatu publikoen prestakuntza-politika, 2076
- enplegatuei, 835
- enplegatuen, 662
- enplegatzailerak, 2180
- enplegatzailerak, 628, 2176
- Enplegatzailerak, 2175
- Enplegatzaileraren betebeharrak, 2362
- enplegatzaileraren nazionalitatea, 2180
- enplegatzailerari, 2117, 2260
- enplegatzailerari, 2176
- enplegatzailerak, 2176
- enplegatzailerari, 2176
- enplegu, 1998, 2180, 2237, 2389
- enplegu betea, 191
- enplegu- eta etxebizitza-programak, 847
- enplegu publiko nahiz pribatuan, 377
- enplegu publikoa, 1066, 2072
- Enplegu publikoa, 1164
- enplegu publikoan, 1631, 1723, 2076
- Enplegu publikoan, 1631
- Enplegu publikoaren egitura eta antolamendua, 2073
- Enplegu Publikoaren Eskaintza, 344
- enplegu publikoaren kudeaketarako tresna osagarrietan, 1632
- Enplegu Publikoari, 1559, 1631
- Enplegu publikorako sarrera, 1223, 1456
- Enplegu Zerbitzu Publikoari, 1198
- Enplegu Zerbitzua, 1026
- Enplegu Zerbitzuaren, 1026
- Enplegu Zerbitzuko, 1066, 1723
- enplegua, 230, 393, 399, 457, 464, 468, 483, 511, 546, 628, 629, 630, 631, 634, 636, 769, 830, 837, 947, 1058, 1066, 1152, 1164, 1860, 1920, 2175, 2179
- Enplegua, 629, 830, 1308, 2179
- Enplegua egonkortzeko hautaketa-prozesuak, 830**
- enplegua lortzeko aukera hobeak, 799
- enplegua lortzeko baldintza, 2180
- enplegua sortzeko gaitasunean, 1531
- Enplegu-agentziak, 630
- Enpleguak, 967

- enpleguan, 1040, 1069, 1152, 1446, 1666
- enpleguaren, 967, 1066, 1160, 1668, 1723
- enpleguaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki, 2389
- Enpleguaren zerbitzu publikoek, 1152
- enpleguari, 1062, 1521, 1599
- Enplegu-bilaketa aktiboa, 629
- enplegu-bilaketaren martxari buruzko informazioa, 2389
- Enplegu-eskaeren eta -eskaintzen hedapena eta publizitatea, 2180
- enplegu-eskaintzak, 628, 2180
- enplegu-eskatzailleen frantsesaren ezagutza-maila, 2389
- enplegu-eskatzailleen zerrendan, 2389
- enplegu-eskatzailleentzako laguntza-zerbitzuak, 2389
- enplegu-eskatzailleentzat, 2389
- Enpleguetan, 967
- Enpleguko Berdintasunari buruzko Zuzentaraua, 216, 223, 227
- enpleguko eta lan-merkatuko teknikarien espezialitateetako langileak, 1270
- Enplegu-politika, 628
- Enplegu-politika aktiboak, 630
- enplegu-politikak, 629
- enplegu-politikaren printzipio gidariak, 629
- Enplegu-politikaren printzipio gidariak, 629
- enplegura, 1670
- Enplegurako heziketako jardueren eta programen, 825
- enplegurako heziketako jardueretan, 826
- enplegurako heziketan, 824
- Enplegurako heziketan ingelesa ikasteko programak sustatuko, 826
- enplegurako irispidea, 1598
- enplegurako irispidean, 1150, 1152
- enplegurako lanbide-heziketan, 825
- enplegurako prestakuntza praktikoa, espezializatua, 2058
- enplegurako prestakuntza-eskaintzetan, 1064, 1722
- Enplegurako prestakuntzan, 1064, 1722
- enplegurako prestakuntzaren arloan eskumena duen sailarekin, 1162
- enplegurako, hezkuntzarako eta prestakuntzarako irispidea, 221
- enplegu-zerbitzu osagarriak, 629
- enplegu-zerbitzu publikoen bitartekaritza, 628
- enplegu-zerbitzuak, 628
- Enplegu-zerbitzuak, 628
- enpresa, 478, 535, 659, 670, 960, 1027, 1068, 1070, 1206, 1550, 1579, 1603, 1764, 1765, 1774, 1777, 1814, 1837, 1900, 1920, 1995, 2130, 2174, 2192, 2241, 2311, 2312
- enpresa azpikontratatuak, 960
- enpresa banatzaileak, 478, 1872, 1874
- Enpresa banatzaileak, 1874
- Enpresa banatzaileen jarduera, 1874
- enpresa edo erakundeentzako dirulaguntzen eta laguntzen deialdietako klausulak, 1900
- enpresa edo establezimenduko konbentzioak, 2177
- enpresa ekoizle independenteei, 1876
- enpresa emakidadunek, 1773
- enpresa emakidadunentzat, 1880
- enpresa emergenteak, 611
- enpresa erakusleak, 1874
- Enpresa erakusleak, 1875
- enpresa erakusleak obraren proiektzioen, 1874
- Enpresa erakusleen jarduera, 1875
- enpresa erakusleen jarduerari, 1872
- enpresa eta enpresaburu pribatu edo publikoek, 1192
- enpresa eta industrien zeregina, 1521
- enpresa- eta lanbide-jardueren operadoreei, 1577
- enpresa filial emaileen, 1280
- Enpresa inbertitzailea, 2243
- enpresa pribatuak, 1070
- enpresa publiko edo emakidadunen, 1775
- enpresa publiko eta erdipublikoetan, 1236
- enpresa publiko eta pribatuetara, 1228

- Enpresa publiko zein pribatuek, 1668
enpresa publikoak, 1764
Enpresa publikoak, 1773
enpresa publikoek, 1773
Enpresa publikoek, 174
enpresa sortzailearen izena, 2243
enpresa turistikoen, 1531
enpresa txiki eta ertainei, 1393
enpresa txiki eta ertainek, 1521
enpresa zerbitzu-emaileak, 1538
enpresa zerbitzu-emaileak
onartutako ereduzko kodeak,
1538
Enpresa zerbitzu-emaileak
onartutako ereduzko kodeak,
1641
enpresa zordunak, 2242
enpresa, establezimendu edo
erakunde pribatuentzat, 1900
enpresa-antolakundeek, 1775
enpresa-arloko fundazio, 2243
Enpresa-batzorde europarra, 2178
Enpresa-batzorde europarretako
edo Europar Batasuneko
enpresetako langileei, 2177
enpresa-batzorde europarretan,
2178
enpresa-bikaintasunaren
bereizgarria, 1920
enpresa-bikaintasunaren marka,
1668
enpresaburu, 734, 1192, 1778
enpresaburu autonomoentzat, 1778
enpresaburu eraikitzailea, 734
enpresaburua, 908
Enpresaburua, 908
enpresaburuaren erabakiak, 398,
634
enpresaburuarentzako sustapen-
neurrien, 1926
enpresaburuak, 419, 1285
enpresaburuaren eta langileen
erakundeetatik eta gizarte
zibilaren ordezkariak duten beste
sektore batzuetatik hartuko dira
ordezkariak, batez ere, eremu
sozioekonomikotik zein herritar-,
lanbide- eta kultura-eremuetatik,
197
Enpresa-egokitzapena, 1778
enpresa-ekimenak, 1577, 1668
enpresa-espirtua, 1049
enpresa-itunetan, 1775
Enpresa-jarduera turistikoak, 1652
enpresak, 530, 611, 821, 1285, 2130,
2170
Enpresak, 2103
enpresak sustatzeko eta aitortzeko
formula, 1446
Enpresako berdintasun-planek, 1668
Enpresako langile finkoez bestelako
langileen ordainsariak, 2250
enpresako langileen ordezkariak,
2296
enpresa-kudeaketari, 1552
Enpresa-mezenasgoa, 2251
enpresa-munduan, 1294
enpresa-mundura, 2309
enpresan, 2160
enpresa-ondarea, 670
Enpresa-proiektua sendotzeko
laguntza, 1393
enpresaren, 377, 1152, 1668, 2170
enpresaren barne-komunikazioan,
1152, 1446
enpresaren barne-komunikazioan,
produktuetan, zerbitzuetan eta
marketinean, 1920
enpresaren betebeharrak, 2124
enpresaren hizkuntza-errealitatea,
825
enpresaren negozio-bolumenaren,
2243
enpresaren premiak, 2160
enpresaren produktuen, zerbitzuen
eta marketinaren publizitatean,
1446
enpresariak, 474, 500, 501, 502
enpresei, 1024, 2241, 2352
enpresek, 1031, 1088, 1446, 1521,
1537, 1538, 1550, 1551, 1641, 1642,
1764, 1766, 1774, 1778, 1815, 1967,
1995, 2009, 2170, 2181, 2249
Enpresek, 1291, 1532, 2249
enpresekin, 159, 1894, 2050
enpresen, 511, 661, 664, 1027, 1210,
1213, 1215, 1521, 1532, 1748, 1785,
1860, 1892, 1910, 1930, 1967, 2058
enpresen barne-araudietan eta
egintza pribatuetan, 302, 368
Enpresen eskubideak eta
betebeharrak, 1837

- enpresen funtzionamendurako baldintzak, 2124
- enpresen gaineko zerga-zerbitzuan, 2247
- enpresen gaineko zerga-zerbitzuari, 2247
- enpresen inbertsioek, 2243
- enpresen parte-hartzea, 1885
- Enpresen zailtasunak, 2196
- enpresen, herritarren eta langileen mugikortasuna, 237
- enpresena, 1893
- enpresenetan, 1068
- enpresentzako laguntza publikoen arloan, 1785
- enpresetako berdintasun-planak eta berdintasuna, 1681
- enpresetako kideak, 2125, 2126
- enpresetako kideak onartzeko baldintzak, 2125, 2126
- enpresetan, 1668
- Eric Prat de la Riba, 1747
- ente, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 664, 666, 669, 670, 671, 686, 687, 727, 1152, 1890, 1894
- ente autonomoaren, 686
- ente autonomoenak, 676
- Ente instrumentalen gaineko arauak, 1293
- ente instrumentaletan, 1284
- ente publiko, 779, 780
- ente publikoa, 1804
- ente publikoak, 657, 727
- Ente publikoak, 669
- ente publikoan, 1806
- ente publikoarekiko, 671
- Ente publikoarekin, 659
- ente publikoaren, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 664, 669, 670, 671
- Ente publikoaren, 661, 664, 669, 671
- ente publikoaren helburuetara zuzendutako edozein instituziok, 773, 776
- ente publikoarena, 669
- ente publikoarentzat, 664
- ente publikoari, 670
- ente publikoekin dituzten harremanetan, 1842
- ente publikoko, 662, 664, 666, 669, 671
- Ente publikoko, 661, 663
- ente publikoko enplegatuen, 662
- Ente publikoko zuzendari nagusiak, 661
- ente publikoko zuzendariaren, 666
- Ente publikorako, 671
- entea, 657, 658, 670, 2008
- Entea, 669, 2008
- enteak, 1284, 1851, 2008
- Enteak, 671, 2009
- entean, 661
- entearen, 665, 670, 671, 727, 1280
- Entearen eginkizunak eta eskumenak, 1293
- entearen eta enpresa filial emaileen ikus-entzunezko ekoizpenean, 1280
- enteek, 1565, 1893, 1894
- enteen, 1767, 1895
- enteetako, 1231
- entrega, 2267, 2339
- entrega-aginduari, 2268, 2271, 2340
- entrega-prozedura formal baterako eskubidea, 2268
- entrega-prozedurei, 2270
- entretanimendua, 1027
- entretanimenduarekin eta kirolarekin loturiko edukiak, 2320
- entretanimendu-beharrizana, 2032
- entretanimendu-programetan, 1087
- entretanimendu-saioak, 2244, 2308
- entziklopediak, 2309
- entzule eta ikusle gehieneko orduetan, 2318
- entzule gehieneko orduetan, 2315, 2316, 2317, 2321, 2322
- entzuleei, 1063
- entzuleen, 1060, 1561
- entzulerien, 2318
- entzumen, 1611
- entzumen- edo ikusmen-desgaitasuna duten pertsonak, 1275
- Entzumen- edo ikusmen-desgaitasuna duten pertsonak, 1275
- entzumen- edo ikusmen-desgaitasuna dutenak, 1267
- entzumen- edota ikusmen-arrastoak, 453
- entzumen eta hizkerako ikasgeletan, 1561

- entzumen eta hizkerako maisu-
maistra espezialistek, 1626
- Entzumen eta Hizketako Maisu
Especialista titulua, 1704
- entzumen eta hizketako
nahasmenduak, 1704
- entzumen- eta hizkuntza-ikerlanak,
1028, 1433
- entzumen eta hizkuntzako irakasle
laguntzaile, 2069
- entzumen eta hizkuntzako
irakasleak, 2093
- entzumen eta hizkuntzako
irakasleen orduak, 2093
- entzumen eta hizkuntzako laguntza-
zerbitzuen finantzaketa*, 1401,
1403, 1410
- entzumen eta hizkuntzako
maisu/maistra espezialista, 462
- entzumen eta hizkuntzako urteko
modulua, 1331
- entzumen eta hizkuntzan
espezializatutako maisu-maistrek,
1050
- entzumen eta hizkuntzari, 1215
- entzumen- eta ikus-desgaitasuna
duten pertsonen erabateko
integrazioa eta garapena, 1052
- entzumen- eta ikusmen-arrastoak,
1060
- Entzumen- eta ikusmen-
desgaitasuna duten pertsonak,
1088
- Entzumen- eta ikusmen-
desgaitasuna duten
pertsontzako, 1088
- Entzumen mugatuko erabilera, 652
- entzumena, 1905, 1949
- entzumen-arazoak, 2236
- entzumen-arazoak dituzten
pertsonek, 2360
- Entzumen-arazoak dituzten
pertsonek, 2361
- entzumenaren, 461, 771, 1028, 1246,
1314, 1397, 1433, 1499, 1611, 1674,
1704, 1780, 1905
- Entzumenaren eta ahozko eta
idatzizko hizkuntzaren
nahasmenduetako irakasle
espezializatuaren titulua, 1674
- entzumenaren, fonazioaren eta
hizkeraren nahasmenduak, 1433
- entzumenaren, fonazioaren eta
hizketaren nahasmenduak, 1674
- entzumenari, 456, 1210, 1213, 1397
- entzumen-desgaitasun larria duten
pertsontzat, 1706
- entzumen-desgaitasuna, 453, 454,
455, 456, 457, 458, 460, 461, 462,
463, 464, 465, 466, 467, 468, 469,
470, 471, 472, 596, 963, 1056, 1057,
1058, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063,
1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069,
1070, 1077, 1080, 1081, 1164, 1224,
1278, 1280, 1288, 1414, 1415, 1416,
1419, 1451, 1452, 1488, 1556, 1557,
1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724,
1725, 1865, 1904, 1906, 1907, 1975,
1978
- Entzumen-desgaitasuna, 1065, 1087,
1288, 1417, 1722, 1907
- entzumen-desgaitasuna duen
pertsonek, 456
- entzumen-desgaitasuna duena,
461, 1060
- entzumen-desgaitasuna duten
adingabeen, 463, 467
- entzumen-desgaitasuna duten
erabiltzaileen, 1067
- entzumen-desgaitasuna duten
erabiltzaileen beharrianetara,
1723
- Entzumen-desgaitasuna duten
haurren familiei edo tutoreei, 1907
- entzumen-desgaitasuna duten
herritarrek, 1058
- entzumen-desgaitasuna duten
ikasleak, 467
- entzumen-desgaitasuna duten
ikasleei, 464
- entzumen-desgaitasuna duten
ikasleek, 463, 1063, 1721
- Entzumen-desgaitasuna duten
ikasleen, 1065
- entzumen-desgaitasuna duten
ikasleen ohiko eskolatze-mota,
1906
- entzumen-desgaitasuna duten
oralistek, 461
- entzumen-desgaitasuna duten
pertsonek, 458, 1063, 1722
- entzumen-desgaitasuna duten

- pertsoneri, 457, 1064, 1066, 1722, 1723, 1724, 1904
- entzumen-desgaitasuna duten pertsonen, 456, 462, 1061, 1062
- Entzumen-desgaitasuna duten pertsonen, 1087, 1288
- entzumen-desgaitasuna duten pertsonekin, 1452, 1722, 1975
- entzumen-desgaitasuna duten pertsonen, 455, 458, 463, 464, 1057, 1058, 1059, 1060, 1062, 1063, 1065, 1069, 1280, 1721, 1906
- entzumen-desgaitasuna duten pertsonentzat, 1062
- entzumen-desgaitasuna duten unibertsitateko ikasleei, 468
- entzumen-desgaitasuna dutenak, 453, 461, 463, 464, 466, 468, 470, 472, 1059, 1060, 1069
- entzumen-desgaitasuna dutenei, 460, 464, 465, 468, 469, 1063, 1065, 1069, 1488, 1721, 1722, 1723
- entzumen-desgaitasuna dutenek, 453, 460, 461, 463, 465, 466, 468, 469, 470, 1056, 1059, 1060, 1061, 1063, 1064, 1065, 1066, 1068, 1081, 1451, 1556, 1719, 1721, 1724, 1725
- entzumen-desgaitasuna dutenen, 453, 454, 456, 460, 461, 463, 467, 468, 470, 1056, 1059, 1061, 1065, 1067, 1069, 1070, 1077, 1080, 1278, 1280, 1451, 1556, 1557, 1720, 1721, 1723, 1865, 1975, 1978
- entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 1978
- entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoei, 1975
- entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen elkarrekin, 467
- entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen irisgarritasun unibertsaleko aspektuak, 1975
- entzumen-desgaitasuna dutenentzat, 458, 462, 464, 465, 466, 469, 471, 1068, 1557, 1725, 1975
- entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duen pertsonak, 1556
- entzumen-desgaitasunak, 943
- entzumen-desgaitasunari, 1063, 1065
- entzumen-desgaitasunik ez duten pertsonentzat, 453
- entzumenean, 771, 1028, 1499, 1637
- entzumeneko eta hizkuntzako espezialistak, 1437
- entzumen-erabilerako moduak, 652
- Entzumenerako laguntza teknikoak, 471
- entzumenerako laguntza teknikoen finantzaketari, 459
- entzumen-gaitasun partziala, 1417
- entzumen-galera, 1060
- entzumen-galerak, 456
- Entzumenik gabeko erabilera, 652
- entzumen-informazioa, 453
- entzumen-inplanteak, 1906
- entzumen-irisgarritasuna, 1416
- Entzumen-mugak, 1654
- entzumen-mugak dituzten pertsoneri, 1488
- entzumen-mugak dituzten pertsonen, 458
- entzumen-mugak dituzten pertsonen, 457, 458, 1080
- entzumen-protesiak, 456
- entzumen-protiesien, 456
- entzumen-sistemak, 1163
- entzumen-zailtasunak dituzten pertsonentzat, 1719
- Entzuna eta aditua izateko eskubidea, 380
- entzunaldi bakarrean, 2165
- entzunaldi publikoa, 224
- entzunaldia, 225, 419, 538, 539, 601, 633, 1107, 1383, 1865, 2114, 2264, 2265, 2266
- Entzunaldia, 2271
- entzunaldia gidatzen ari den idazkariaren, 2164
- entzunaldiak, 2114
- Entzunaldiak, 2163
- entzunaldian, 2114, 2268, 2272, 2276
- Entzunaldian, 2105, 2165
- entzunaldian esku hartzeko baimena, 2272
- Entzunaldian zeharreko prozedura, 2165

- entzunaldiari, 1537
entzunaldiekin, 2257
entzunaldien, 2261
entzunaldietan, 420, 2280
Entzunaldi-fasea, 396
entzunaldi-kopurua, 2241
entzunaldira joateko jakinarazpena, 2265
entzunaldirako deialdia, 2272
entzunezko, ukimenezko eta ikusizko komunikazioa, 1315
Entzunezkoa, 1314, 1416, 1905, *Ikus* komunikazioa
entzutegietan, 343
entzuteko desgaitasuna dutenei, 517, 565, 566
entzuteko edo mintzatzeko mugak dituzten pertsoneri, 517
enuntziatuak, 1559, 1617
Eo, 1195
EOI-CEPA programan, 1244
EOIES programan, 1244
epai, 391, 524, 1298, 1767, 2281, 2282
epai eta auto ebazleen lekukotzak, 1767
epai, erabaki eta gomendioak, 241
epaia, 52, 397, 1299, 2118, 2268, 2271, 2274, 2281, 2282, 2283, 2286, 2340
Epaia, 397, 2283
epaiak, 2277, 2286
Epaiaaren edukia, 397
epaiaaren itzulpen ofiziala, 2279
epaiaaren jatorrizkoa edo haren kopia ziurtatua, 2281
epaien elkarrekiko aitortzen-printzipioaren aplikazioari, 2280
epaien inskripzio eta argitalpena, 2286
epaiketa, 389, 516, 2268, 2331, 2340
Epaiketa, 517, 2268, 2340
epaiketa publiko, 2274
Epaiketako gastuak, 2284
epaiketari, 2165
epaiketatik, 690
epaile, 346, 1816, 2258
epaile aditu, 2294
Epaile eta magistratuak, 343
epaile militar atxikiak, 2165
epailea, 2260, 2261, 2262, 2265
epaileak, 297, 363, 517, 2163, 2229, 2232, 2260, 2261, 2262, 2265, 2266, 2271, 2272, 2277, 2278, 2331
Epaileak, 392, 397, 2163, 2229, 2230, 2261
epaileak emandako erabakia, 2167
epailearen, 2229, 2262, 2277
epailearen aurreko agerraldia, 2271
epailearen erabakia, 2106
epaileari, 2278
epaileek, 342, 390, 1814, 1816
epaileen, 1230, 1268, 1476, 2022, 2164, 2266
epaileen, epaimahaikideen, entzunaldia, 2264
epaileengana, 1229
epaileengandik, 1993
epaile-jardunak, 676
epaimahai, 703, 710, 836, 959, 1738
Epaimahai, 959
epaimahai kalifikatzailean, 836
epaimahai kalifikatzaileetan, 703
epaimahai kalifikatzaileko, 710
epaimahaia, 2285
Epaimahaia, 2263
Epaimahaiak, 931
epaimahai-eginkizunak, 2263
Epaimahai-eginkizunetarako gaitasun-baldintzak, 2263
epaimahaiek, 931
epaimahaien, 934
epaimahaietan, 722, 934
Epaimahaietan, 2294
epaimahaikide, 703, 2256
epaimahaikideen, 2266
Epaimahaikideen zerrenda, 2264
epaimahaikideen, entzunaldia, 2264
epaimahairen, 2216
epaitegi, 342, 390, 1991, 1998
Epaitegi, 342
epaitegi eskudunari, 391
Epaitegi eta auzitegien araubidea, 342
epaitegi eta auzitegietakoa gainerako funtzionarioek, 342
epaitegiaren, 378
epaitegiaren eskumenekoa, 2165
epaitegietakoa, 1814
epaitegietakoa, notariotzetakoa nahiz

- erregistroetako jarduketa, 1814
- epaitegietakoak, 1816
- Epaitegietan, 343
- epaitegietara, 1765
- Epaitegietara jotzeko ahala, 2326
- epaitzea, 2165
- Epaitze-organoak, 2263
- Epaitze-organoaren aurreko prozedura, 2164
- epe laburrean desagertzeko benetako arriskua, 2007
- epe luzean eskuragarri izango diren baliabideak, 213
- epe luzera, 562
- epe luzerako langabezia-tasa, 221
- epe luzerako oinarriko ikerketa, 235
- epea, 392, 668, 733, 742, 930, 961, 1778, 1888, 2161
- epeak, 1296, 2105
- epeak eten, 1767
- epeak eteterik, 1250
- epean, 392, 660, 661, 671, 731, 733, 734, 735, 741, 742, 750, 751, 830, 834, 930, 948, 950, 1778, 1902, 2022
- epetan, 814
- epe-zenbaketa, 336
- Equal Futur @, 1665
- era eraginkorren, 55, 59
- era guztietako erakunde komertzial, atsedenerako, kulturarako zein ofizialtasunik gabeko elkarteetan, 680
- era guztietako lengoaiak eta euskarri dokumentalak, 1508
- era ulergarrian, 1862
- era ulergarrian eta egiazkoan, 761
- erabaki, 170, 292, 353, 359, 682, 691, 1299, 2014, 2104, 2149, 2202, 2203, 2204, 2205, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2250, 2251, 2253, 2254, 2268, 2271, 2275, 2280, 2296, 2297, 2337, 2340, 2358
- Erabaki, 2115
- erabaki arauemaileak, 810
- erabaki eta ebazpenen kopiak, 2248
- erabaki judizial, 2327
- erabaki judizial betearazle, 2327
- erabaki judizialaren, 518
- erabaki judizialaren aurkako apelazio-errekurtsua, 518
- erabakia, 669, 717, 922, 1190, 2105, 2167, 2278, 2282
- erabakia aurkaratzeko oinarri, 2110
- erabakiak, 352, 398, 518, 634, 660, 661, 664, 666, 690, 795, 811, 907, 969, 1136, 1190, 1382, 1738, 1741, 1810, 1822, 1893, 1895, 2008, 2009, 2016, 2115
- Erabakiak, 2015
- erabakiak arrazoitzeko eskubidea, 894
- erabakiak hartzeko prozesuan, 1706, 1822
- erabakian, 2104
- erabaki-araubidea, 690
- erabakiarekin, 2132
- erabakiaren, 422, 424, 425, 518, 734, 2105, 2115, 2176, 2265, 2266, 2267, 2271, 2273, 2282, 2339, 2340
- erabakiaren abisua, 2105, 2115
- erabakiaren aurkako errekurtsua, 518
- Erabakiaren berri, 2105
- erabakiaren elementu nagusiak, 2115
- erabakiaren jakinarazpena, 2263
- erabakiaren kopia legeztatua, 529
- erabakiaren objektu, 2386
- erabakiaren zioak, 2278
- erabakiekin, 2110
- erabakien, 662, 669, 685, 1838, 2186, 2188
- erabakien ziurtagiriak, 662, 1737, 1741
- erabakietan, 691, 1580
- erabakiok, 2296
- erabaki-proposamenak, 811, 1483, 1486, 2026
- erabakiren, 2351
- erabakitasunez, 1299
- erabakitzeko, 56, 155
- erabakitzen, 706
- erabakiz, 2167, 2303
- erabateko adostasuna, 2039
- erabateko aukera-berdintasuna, 1376
- erabateko balioa eta eraginkortasuna, 1813
- erabateko baliozkotasuna eta

- eraginkortasuna, 1765
 erabateko berdintasuna, 242, 1762, 1765, 2097
 erabateko berdintasun-baldintzetan, 949, 962, 975
 erabateko berdintasunera, 1763
 Erabateko debekuak, 593
 erabateko eleaniztasuna, 261
 erabateko eraginkortasun juridikoa, 1814
 Erabateko errespetua, 1525
 erabateko gabezia, 1417
 erabateko gaitasuna, 2040
 erabateko independentziaz, 1763
 erabateko itsutasuna, 1417
 erabateko jarduera intelektuala, 1505
 erabateko klandestinitatean, 740
 erabateko kofosia, 1417
 erabateko lehentasuna, 2324
 erabateko neutraltasun politikoz, 1511, 1513, 1755
 Erabateko neutraltasun politikoz, 966
 Erabateko normalizazioa, 1761
 erabateko ondorioak, 1230
 eraberritzea, 733
 eraberritzeko edo birgaitzeko obrak, 732
 erabil, 182
 erabilera, 158, 163, 350, 356, 439, 459, 468, 472, 495, 543, 651, 652, 658, 700, 702, 713, 715, 718, 727, 731, 733, 738, 739, 752, 753, 761, 822, 833, 908, 910, 911, 933, 936, 947, 948, 949, 953, 964, 965, 967, 972, 1033, 1034, 1056, 1059, 1063, 1067, 1081, 1115, 1127, 1136, 1143, 1162, 1164, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1203, 1227, 1228, 1235, 1236, 1249, 1250, 1251, 1252, 1256, 1260, 1265, 1266, 1267, 1278, 1297, 1298, 1299, 1311, 1314, 1327, 1393, 1398, 1436, 1448, 1451, 1452, 1476, 1493, 1496, 1505, 1506, 1534, 1542, 1546, 1547, 1565, 1567, 1573, 1595, 1596, 1599, 1627, 1634, 1639, 1715, 1719, 1720, 1762, 1763, 1764, 1765, 1770, 1774, 1775, 1776, 1778, 1781, 1783, 1794, 1800, 1805, 1811, 1815, 1843, 1857, 1862, 1863, 1865, 1869, 1885, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1898, 1899, 1900, 1904, 1907, 1911, 1913, 1930, 1992, 2006, 2021, 2053, 2148, 2333, 2387, 2395
 Erabilera, 683, 699, 963, 1189, 1766, 1893
 erabilera androzentrikoak, 1918
 Erabilera arrunt eta ofiziala, 922
 erabilera arruntekoa, 1298
 erabilera askea, 1190
 erabilera diskriminatzailea, sexista, iraingarria edo berdintasun-printzipioaren aurkakoa, 1153
 erabilera edo titulartasun pribatuko eraikin, establezimendu eta instalazio publikoetan, 1066
 erabilera edo zerbitzu publikoko gune eta eraikin, 731
 Erabilera eremu ez-euskaldunean, 924
 Erabilera eremu mistoan, 924
 erabilera eta adierazpen sexistak, 1964
 Erabilera- eta babes-araubidea, 1854
 erabilera- eta irakaskuntza-bermeak, 1888, 1911
 erabilera- eta mantentze-jarraibideak, 1392
erabilera ez-sexista, 767, 768, 769, 844, 845, 866, 1084, 1307, 1308, 1309, 1336, 1347, 1444, 1445, 1459, 1532, 1639, 1667, 1687, 1727, 1826, 1918, 1919, 1920
 erabilera ez-sexistan, 1727
 erabilera historiko nagusia duten eremuetan, 1135
 erabilera historiko nagusia duten udalerrietan, 1138
 erabilera historikoko eremu, 1132, 1133
 erabilera historikoko eremuetan, 1132, 1134, 1135, 1136
 erabilera horrentzako laguntza publikoak ematea, 163
 erabilera inklusiboa, 1445
 erabilera instituzionala, 1764, 1890
 Erabilera instituzionala, 1766, 1893
 erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1148, 1150
 erabilera jakin batzuetarako, 1226
 Erabilera komunitarioko espazioak

- eta eremuak, 1418
Erabilera kultu eta ofizialari, 2006
erabilera leiala, 139
Erabilera murriztuko liburutegiak, 1466
erabilera nagusi historikoko eremuetan, 1137
erabilera nagusiko eremuetan, 1136
erabilera normal eta ofiziala, 1266, 1476, 2021
erabilera normal eta orokorreko hizkuntza, 1778
erabilera normal eta orokorreko zerbitzu-hizkuntza eta lan-hizkuntza, 811
erabilera normala, 1525, 1529, 1899
Erabilera normala, 1995
erabilera normala eta ofiziala, 387, 1525, 1989, 1992, 2005
erabilera normala eta orokorra, 810
erabilera ofiziala, 210, 381, 1889, 1891, 1913, 1941
Erabilera ofiziala, 1229, 1993
Erabilera ofiziala eremu euskaldunetan, 923
erabilera ofizialean eta publikoan, 1226
erabilera ofizialei, 1298
erabilera ofizialeko hizkuntza, 673
erabilera ona, 1615, *Ikus* hizkuntza
erabilera orokorra, 1192
erabilera orokorrekoa den hizkuntza, 108, 111
erabilera orokorrekoa ez den hizkuntza batean egindako itzulpenen, 109
Erabilera partikularreko laguntza-bitartekoak, 1314, 1419, 1904
erabilera publiko eta formaleko zenbait eremutan, 1226
Erabilera publiko orokorreko liburutegiak, 1466
erabilera publikoa, 1763, 1889
erabilera publikoa sustatzera, 1763, 1889
erabilera publikoetan, 1762
erabilera publikoko, 731, 733, 953, 964
Erabilera publikoko eraikinak, 963
erabilera publikoko espazioetan, 733
erabilera publikoko gune, 731
erabilera publikoko hiri-espazioak, 1418
Erabilera publikoko hiri-espazioak, 1418
erabilera publikoko instalazioen eta zerbitzuen, 1855
erabilera publikoko produktu eta zerbitzuetan, 964
Erabilera publikoko zerbitzuak, 1420
Erabilera publikoko zerbitzuetarako irisgarritasunaren baldintzak, 1905
erabilera sexista, 1444
Erabilera sexista, 1668
erabilera sozial eta instituzionalaren normalizazioa, 2044
erabilera sozial eta publikoak, 1505
erabilera soziala, 1891, 1898
erabilera sozialak, 1294
erabilera sustatzearekin, 1775, 1894, 1900
erabilera sustatzeko neurriak, 1190
erabilera terapeutikoko baimenak, 794
erabilera terapeutikoko baimenei buruzko datuak, 795
Erabilera terapeutikorako baimena eskatzeko prozedura, 142
erabilera zientifiko, kultural eta soziala, 1794
erabilera zuzena, 761, 1382, 1595
erabilera zuzenarekin, 1133
erabilera zuzenari, 1133
erabilera-agiriak edo -eskuliburuak, 912
erabilera-eremuak, 1131, 1132, 1133, 1889
erabilera-gunetara, 773
erabilera-jarraibideak, 1774, 1775
erabilera-jarraibideak eta -baldintzak, 1705
erabilerak, 1134, 1431, 1816, 1889
erabilerako hizkuntza, 714
erabileran, 827, 1435, 1619, 1710, 1799, 1900, 2034
erabilera-objektuetarako, 407
erabilerarako, 463, 467, 1063, 1869
erabileraren, 714, 752, 1277, 1399
erabileraren erregulazioa, 1791
erabileraren gaineko arauak, 978
Erabileraren, mantentzearen eta

- larrialdien jarraibideak, 1962
 Erabileraren, mantentzearen eta larrialdien karpeta, 1962
 erabilerari, 346, 459, 497, 1130, 1136, 1238, 1306, 1531, 1766, 1782, 1795, 2336, 2380, 2392
 erabileretan, 1430
 erabilgarri, 152, 298, 364
 erabilgarritasun, hizkera argi, irisgarritasun, elkarreragingarritasun eta segurtasun baldintzak, 1471
 erabilgarritasunaz, 1236
 Erabilgarritasun-eredua, 533
 Erabilgarritasun-ereduak, 533
 erabilgarritasun-ereduei, 407
 erabili, 97, 143, 153, 212, 213, 214, 676
 erabili beharreko hizkuntza, 1277
 erabiltzaile, 159, 963, 1059, 1063, 1064, 1065, 1076, 1432, 1524, 1555, 1558, 1722, 1900
 erabiltzaile gor, gor-mutu, gor-itsu eta afasikoentzat, 2227
 erabiltzaile gorren, 1721
 erabiltzaile orokorrek, 1617
 erabiltzailea, 474, 1060
 Erabiltzailea, 1179
 erabiltzaileak, 475, 1070, 1126, 1291, 1292, 1397, 1532, 1535, 1865, 2119, 2201, 2337, 2355
 erabiltzailearen historia farmakologikoa, 1950
 erabiltzaileari, 474, 1197, 1252, 2170
 erabiltzaileei, 943, 1544, 1603, 1677, 1705, 1837, 2056, 2057, 2129, 2388
 Erabiltzaileei, 2227
 erabiltzaileek, 744, 786, 1076, 1077, 1283, 1291, 1629, 1678, 1800, 1837, 1962, 2337
 Erabiltzaileek, 1288, 1524
 erabiltzaileek aukeratuta. *Ikus* eskubidea
 Erabiltzaileek dituzten hizkuntza-eskubideak errespetatzeko eskubidea, 1524
 erabiltzaileekiko komunikazioetan, 1800
 erabiltzaileekin, 473
 erabiltzaileen, 466, 473, 735, 806, 1062, 1067, 1070, 1077, 1090, 1126, 1197, 1252, 1262, 1274, 1282, 1291, 1532, 1603, 1629, 1678, 1705, 1723, 1777, 1814, 1860, 1900, 1904
 Erabiltzaileen, 1214
 erabiltzaileen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 1723
 erabiltzaileen arretarekin, 1800
 erabiltzaileen beharrianak eta eskariak, 462, 1062
 Erabiltzaileen eskubide eta betebeharrak, 1678
 Erabiltzaileen eskubide orokorrak, 782
 erabiltzaileen eskubideak, 1863
 Erabiltzaileen eskubideak, 891, 1288
 erabiltzaileen eskubideak eta betebeharrak, 1837
 Erabiltzaileen estatutu orokorra, 1558
 erabiltzaileen eta kontsumitzaileen eskariak asetzeari, 1777
 erabiltzaileen eta profesionalen elkarre profesional eta zibikoek, 1869
 erabiltzaileen ezaugarriengatik, 2037
 erabiltzaileen herrialdean ofiziala den hizkuntzan, 2157, 2158
 erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak, 1878
 erabiltzaileentzako, 964, 1774
 erabiltzaileentzako arretarekin lotutako aspektuetan, 1544
 erabiltzaileentzako informazio- eta komunikazio-sistemak, 964
 erabiltzaileentzako ulergarritasun- eta segurtasun-eskakizunak betez, 677
 erabiltzaileentzat, 464, 468, 940, 1118, 1723
 Erabiltzaile-interfazea, 651
 erabiltzea, 294, 361, 811
 erabiltzeari, 401
 erabiltze-jarraibideak, 159
 erabiltzeko, 156, 159, 295, 361, 678, 2293
 erabiltzeko eskubidea, 416, 477, 495, 936, 1298, 1525, 1559, 1721, 1763, 1812, 1813, 1814, 1815, 1869, 1894, 1907, 1913, 1922, 1988, 2038
 erabiltzen, 151, 156, 182, 299, 365, 792

- erabiltzen diren erregioetan, 2294
erabiltzen diren kartel, dokumentu
eta errotulazio guztiak euskaraz
eta gaztelaniaz idatziko dira, 808
erabiltzen ez dituzten sareek
banatutako ikus-entzunezko
komunikazio-zerbitzuei, 2317
erabiltzen ez dituzten sareek
banatutako ikus-entzunezko
komunikazio-zerbitzuen edizioa,
2317
eragiketa, 354, 2128, 2251
eragiketa arruntak, 355
eragiketa indibidualei, 2140
eragiketak, 832, 2016, 2140, 2197,
2251, 2252
Eragiketak, 2124
eragiketen ezaugarriak, 832
eragile, 180, 419, 448, 1438, 1506,
1582, 1722, 1776, 2018, 2041, 2050,
2111, 2179, 2374
eragile ekonomiko eta sozialak,
1069, 1070
eragile ekonomiko eta sozialek,
1064, 1068, 1069, 1722
eragile ekonomiko eta sozialen,
1062, 1069
eragile ekonomikoei, 1152
eragile ekonomikoek, 2157
eragile ekonomikoen betebeharrak,
646
Eragile ekonomikoen betebeharrak,
2157
eragile hezitzaileen, 2050
Eragile indibidualak, 2239
eragile nagusiak, 2376
eragile politiko eta sozialen, 1297
eragile publiko eta pribatuen
ekimenen artean sortzen diren
sinergiak, 1531
eragile sozial eta ekonomikoek, 1064
eragilea, 176, 957, 1158, 1214, 1553,
1929
eragileak, 1207
eragileek, 213, 1282, 2384
eragileekin, 714, 760
eragileen esku-hartze modalitateak,
2201
eragileoi, 2201
eragileok, 1506
eragin linguistikoa, 1889
eragin negatiboa, 784, 1761
eragina, 349, 380, 701, 724, 746, 951,
1236, 1294, 1776, 2352, 2380
Eragina, 2049
eragina eduki ahal izan duten
proiektuko elementuak, 2048
eraginari, 1398
eragindako eremuaren
txikitasunagatik, 213
eragindako hitzun-erkidegoen
txikitasunaren, 212
eragindakoa, 151
eragingarritasuna, 1029
eragingarritasunez, 172
eragingo, 88, 811
eraginkorrak, 153, 675
eraginkorrena, 211
eraginkortasun, 922, 1747
eraginkortasun juridiko, 1229, 1993
Eraginkortasun juridikoa, 1993
eraginkortasun mugatuko tresnak,
242
eraginkortasuna, 67, 879, 1298, 1554,
2052
eraginkortasunaren, 1834
eraginkortasunari, 2390
Eraginkortasun-eskakizun, 682
eraginkortasunez, 730, 1034, 1761
eraginkortasunik eza, 500
eraginpeko lurraldeetako udalek,
1115
eragiten, 148, 149, 181
eragotzi, 811
eragozpen, 172, 944
eragozpen fisikoak, psikikoak edo
sentsorialak, 1111
eragozpenak, 1416
eragozpenik, 1298, 2010
eraikin, 731, 1066
eraikin publiko, 731
Eraikin publikoetan, 2393
eraikinak, 953, 963
eraikinek, 693
eraikinen, 730
eraikinetako, 1460
eraikinetako elementuen, sistemen
eta instalazioen bizitza
baliagarriaren irizpideak eta
arrisku-mailak, 1962
Eraikinetako espazio eta
ekipamenduak, 1555

- eraikinetara, 953, 1067, 1855
eraikitzailea, 734
eraikitzaileen, 735
eraikuntza, 730, 731, 732
eraikuntza politikorako oztopo, 2039
eraikuntzak, 1058
Eraikuntzak, 1066
eraikuntzako eta ingeniaritza
zibileko obrei, 2175
Eraikuntzako irisgarritasunari, 1555,
1556
Eraikuntza-lanetako eta herri-
lanetako soldatako langileen
aitorpena, 2183
eraikuntzan, 682, 733, 963, 1069,
1314, 1905
eraikuntzaren, 736
eraikuntzari, 2130
eraketa, 779, 1249, 1659
Eraketa elektronikorako eredu
elektronikoak, 492, 649
erakunde, 159, 418, 422, 458, 511,
660, 687, 688, 689, 694, 731, 732,
735, 810, 812, 814, 836, 929, 930,
948, 954, 1027, 1051, 1061, 1069,
1138, 1236, 1262, 1267, 1307, 1445,
1483, 1486, 1625, 1709, 1748, 1774,
1776, 1784, 1786, 1813, 1814, 1815,
1836, 1864, 1868, 1892, 1893, 1898,
1900, 1907, 2000, 2042, 2053, 2058,
2136, 2137, 2201, 2202, 2204, 2205,
2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211,
2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217,
2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223,
2358
Erakunde, 745, 1922
erakunde arauemaileekin, 2009,
2010
erakunde autonomo, 1740
Erakunde autonomo, 1739
erakunde autonomoei buruzko
legeria orokorraren, 1735, 1740
erakunde autonomoen, 1744, 1748,
1892
erakunde autonomoen
aurrekontuei buruzko legeriaren,
1739, 1742
erakunde autonomoko zuzendaria
izendatzeko sistema, 1784
erakunde barruko, beste edozein
administrazio publikorekiko edo,
are, partikularrekiko
harremanetan, 811
Erakunde edo organismo publiko
zein pribatuen, 2016
Erakunde egiaztatuek, 550
erakunde emakidadunarekiko eta
haren ordezkari eta langileekiko
harremanetan, 1283
erakunde eskudunaren, 1303
erakunde estrategiko eta
akademikoak, 1206
erakunde eta partikular
interesdunei, 2028
erakunde galiziar, 1548
*erakunde handi kontsideratzeko
betekizunak*, 745
erakunde hiritarren, 729
erakunde hiritarren ekimenak, 729
erakunde instrumentalak, 1581
erakunde instrumentalek, 1039,
1066, 1067, 1564
erakunde instrumentaletako, 1064,
1722
erakunde instrumentaletan, 1723
Erakunde kontratatzaileak, 385, 386
erakunde laguntzaile, 1162
Erakunde laguntzaileak, 629
erakunde laguntzaileek, 1152
Erakunde Laguntzaileen Erregistroa,
1169
erakunde onuradunek, 1786, 1803
erakunde ordezkarien, 1058
erakunde ordezkatzaileak, 1865
erakunde pribatuek, 1813
erakunde pribatuekin, 1260
erakunde pribatuen, 448
erakunde pribatuetatik, 735
erakunde publiko, 110, 689, 694, 812,
1069, 1238, 1267, 1275, 1293, 1322,
1508, 1542, 1559, 1774, 1815, 1913
erakunde publiko edo pribatu, 1322
erakunde publiko edo pribatuek,
1774
erakunde publiko enpresarial, 1293
erakunde publiko enpresariala, 1293
erakunde publiko eta pribatu, 1508
erakunde publiko eta pribatuei, 689
Erakunde publiko eta pribatuei, 775
erakunde publiko eta pribatuek,
1542
erakunde publiko eta pribatuekin,

- 812
 erakunde publiko independente,
 1267, 1275
 erakunde publiko nahiz pribatu, 694
 erakunde publiko nahiz pribatuekin,
 1815, 1913
 erakunde publiko zein pribatuek,
 1069
 erakunde publikoa, 2373
 erakunde publikoak, 744
Erakunde publikoak, 744
 erakunde publikoei, 2314, 2373
*Erakunde publikoei atxikita eta
 jendearentzat irekita dauden
 establezimenduei*, 745
 erakunde publikoek, 687, 731, 732,
 954, 1229, 1893, 2302, 2319, 2322
Erakunde publikoek, 744
 erakunde publikoekin, 1994
*Erakunde publikoekin dituzten
 harremanetan*, 744
 erakundeak, 1069, 1070, 1533, 1738,
 2067
 Erakundeak, 50
 Erakundearen, 352, 353
 erakundearen araubide juridikoa,
 1533
*erakundearen boto-eskubide
 gehienak dituztenean*, 744
 erakundearen likidazioari, 422
 erakundearen ondarearen,
 finantza-egoeraren eta emaitzen
 irudi fidela, 1394
 Erakundearen ordezkari, 352
 erakundearen zerbitzu-gutuna eta
 programa-kontratua, 1091
 erakundearteko akordioa, 259
 erakundeei, 528, 715, 930, 1070,
 1135, 1250, 1294, 1777
 erakundeek, 691, 930, 1039, 1064,
 1070, 1249, 1257, 1535, 1543, 1564,
 1671, 1758, 1765, 1772, 1774, 1775,
 1778, 1885, 1894, 1899, 1900, 2033
 erakundeekiko, 1900
 erakundeekin, 466, 470, 683, 684,
 939, 1138, 1534, 1584, 1843, 1900
 erakundeen, 340, 670, 729, 1063,
 1595, 1764, 1774, 1893, 1900
 erakundeen betebeharrak, 1644
 erakundeen emanaldiek, 1758
 Erakundeen eta partikularren
 borondatezko ekarpenak, 1742
 Erakundeen eta partikularren
 borondatezko ekarpenak edo
 dirulaguntzak, 1739
 Erakundeen printzipio gidariak,
 jardun-printzipioak eta
 betebeharrak, 1644
erakundeena, 1892
 erakundeentzako, 688, 1900
 erakundeetako, 930
 erakundeetan, 1742, 2013
 erakundek, 466, 685
 erakundeon, 2325
 erakundeon jardueretan, 811
 erakunderen, 690
 erakunderi, 1836
 erakusketa zinematografikoko
 aretoek, 1872
 erakusketak, 1740
 erakusketari, 1873
 erakusketarien, 1773
 erakusleak, 1875
 erakustaretoetan, 1491
 erakustea, 1871, 1874
 eraldaketa, 1044, 1977
 Eraldaketa globalerako lankidetz-
 politika, 1376
 Eraldaketa-eskabide, 404
 Eraldaketaren, 404
 eraldatze-eskaera, 404
 Eraldatze-eskaeraren, 404
 eranskin, 2304, 2372, 2375
 Eranskin, 2130
 eranskina, 2149
 Eranskina, 2305, 2364, 2366, 2375
 ERANSKINA, 2332, 2343
 eranskinak, 2233
 Eranskinak, 2309
 erantzukidetasuna, 1350
 erantzukizun, 1103, 1311, 1540, 1844
 erantzukizun bereziagatiko
 osagarria, 1686, 1694
 erantzukizun erkideak, 1641
 Erantzukizun instituzionala, 487, 625
 Erantzukizun instituzionalaren
 irismena, 489, 626
 Erantzukizun mugatuko
 sozietatearen eraketa
 elektronikoa, 492, 649
erantzukizun nazionala, 226
 erantzukizun partekatua, 234

- Erantzukizun partekatua, 1858
erantzukizun partekatuak, 1890
erantzukizun partekatuaren
  printzipioan, 479
Erantzukizun Penala, 763
erantzukizun publikoa, 946
erantzukizun publikoa duten
  pertsonek, 491
erantzukizun publikoko gizarte-
  zerbitzuak, 786
erantzukizun publikoko interes
  orokorreko zerbitzuen
  hornikuntzan, 1644
Erantzukizun publikoko zerbitzu
  sozialen horniduran, 1318
Erantzukizun soziala, 1152, 1446
erantzukizun sozialeko ariketa, 2039
erantzukizun zibil, 396, 2202
erantzukizun zibil edo penalak, 1380
erantzukizun zibilagatiko neurriak,
  2124
erantzukizun zibilik, 414
erantzukizuna, 552, 562, 622, 753,
  1012, 1259, 1292, 1619, 1745, 1860,
  1928, 2063, 2213, 2288
Erantzukizuna, 1881, 1932
erantzukizunak, 301, 367, 1449, 1537,
  1641, 1696, 2131
erantzukizunaren, 421
erantzukizunean, 1160
erantzukizunik, 562
erantzukizun-maila, 733
erantzukizunpean, 332
Erantzukizunpeko adierazpena, 1166
erantzukizunpeko adierazpenaren
  ereduak, 1166
erantzule zibila, 2266
erantzulea, 226
erantzuleak, 2339
Erantzuleak, 734
erantzuleek, 733
erantzun, 2164
erantzun integralak, 1078
erantzun-, kalitate- eta eskakizun-
  mailarik, 1248
erantzuna, 159, 168, 195, 271, 273,
  299, 300, 365, 366, 392, 401, 485,
  574, 834, 857, 1266, 1282, 1472,
  1538, 1890, 2021, 2090
erantzuna hizkuntza horietan jaso
  dezaketela zaintzea, 299, 365
erantzuna hizkuntza horietan
  jasotzea baimentzea
  hizkuntzotako hiztunei, 300, 366
erantzunak, 2232
erantzun-denborak, 1282, 1449
erantzunkidetasuna, 849
ERASMUS, 182
Erasmus + programa, 236
Erasmus + programaren lineako
  hizkuntza-laguntza, 236
Erasmus+, 217, 221, 253
Erasmus+ programa, 644
eraso, 57
eraso ezineko neurritzat, 1299
erasoak, 2255, 2256
Eraso-gerraren, arrazakeriaren eta
  apartheidaren aurkako borrokan,
  117
erasotzaileak, 1088
erasotzailearen jokabidearekiko,
  1040
erasotzailearen portaerarekiko, 1088
eratutakoa, 783
eraztun magnetikoak, 1906
erbestean, 1317
erbesteratu, 56
erbesteratzea, 1823
erdi-mailako teknikaria, 1302
erdi-mailako teknikarien, 750
Erdi-mailako teknikarien kidegoa,
  748
erdi-mailako teknikarien kidegoan,
  750
Erdi-mailako teknikarien kidegoan,
  748
erdi-mailako teknikarien kidegoko,
  750
Erdi-mailako teknikarien kidegoko,
  749
erdi-mailan, 932
ere, 2206
ere adingabetasun zibilaria, 763
eredu, 729, 765, 807, 830, 1190, 1747,
  2247
Eredu, 149, 715, 826, 1508
eredu analogikotik digitalerako
  trantsizio teknologikoarekin, 1875
eredu bakarra, 2039
eredu eleaniztunak, 1439, 1619
eredu estandar, 2362
eredu hirueledun, 826

- eredu normalizatuaren, 807
- eredu ofizial, 1230, 1998
- eredu ofizialak*, 744
- eredu ofizialean, 821
- eredu poliziala, 830
- eredua, 713, 718
- eredua aukeratzeko duten eskubidea, 713
- ereduak, 448, 564, 1166, 1397, 1561
- Ereduak ematen duen hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren kalitatea, 2052
- ereduaren, 2172, 2250, 2251, 2253
- ereduari, 1488
- eredu-definizioa, 819
- ereduen, 715
- ereduen hizkuntza- eta ikasketa- etekinaren ebaluazio globala, 715
- ereduen koherentzia, 1804
- Eredu-estatutuen eredu sinplifikatuak, 505, 605
- ereduetan, 718
- eredugarriak, 448
- eredu-proiektuak, 168
- eredu-proiektuak eta -azterketak, 170
- ereduzko jarrera, 2007
- ereduzko klausulak dituzten kontratuak edo baldintza orokorrak dituztenak, 1768
- ereduzko kode, 1560, 1755
- ereduzko kodea, 1560, 2075
- ereduzko kodeak, 485, 1641
- eremu, 141, 149, 178, 182, 192, 346, 419, 435, 439, 462, 682, 714, 720, 749, 765, 921, 933, 934, 947, 967, 1033, 1058, 1062, 1065, 1069, 1116, 1130, 1132, 1133, 1150, 1228, 1248, 1274, 1299, 1445, 1740, 1761, 1763, 1764, 1765, 1766, 1777, 1813, 1815, 1888, 1889, 1891, 1899, 1901, 1902, 1913, 1991
- Eremu, 511, 1104
- eremu autonomikoa baino lurralde-eremu txikiagoetara zabaltzen diren eskumenak dituzten enteek, 1565
- eremu autonomikoko ikus-entzunezko telebista-zerbitzu pribatuan, 1089
- eremu autonomikoko ikus-entzunezkoak, 2029
- eremu autonomikoko irrati- eta telebista-zerbitzu publikoaren funtsezko helburuak, 2031
- eremu autonomikoko irrati- eta telebista-zerbitzua, 2029
- eremu autonomikoko irrati-difusioaren eta telebistaren zerbitzu publikoa, 2029
- eremu autonomikoko telebistako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuaren emaileen betebeharrak, 1089
- eremu bakoitzeko erabiltzaileen ezaugarriengatik, 2037
- eremu batean hitzun-kopurua nabarmen behera doanean, 211
- eremu desberdinetarako, 925
- eremu digitalerako irispidea, 220
- eremu eta egokiera guztietan, 156
- Eremu euskalduna, 921
- eremu euskaldunean, 933, 967
- Eremu euskaldunean, 922
- eremu euskaldunean zerbitzua ematen duten langileak progresiboki euskararen erabileran gaitu daitezzen, 924
- Eremu euskalduneko toki-erakundeek gaztelania eta euskara erabiliko, 924
- eremu euskaldunetik at indarra izan behar duten kopiak, 923
- Eremu ez-euskalduna, 922
- eremu ez-euskaldunean, 922
- eremu ez-euskalduneko, 934
- eremu ez-euskalduneko ikastolak, 934
- eremu ez-formal, 2048
- eremu funtzional, 1284
- eremu funtzional orokorra, 1947
- eremu geografiko txiki batean, 150
- eremu geografikoa, 493
- eremu geografikoen, 2344
- eremu geografikoen ordezkari-tza orekatua, 1924
- eremu geografikoetako biztanleriaren proportzioak, 310
- eremu geografikora mugatutako baimenak eta egiaztapenak emateko eskumena, 1389
- eremu geografikoren, 378

- eremu geografikotakoak, 2316
 eremu guztietan erabiltzen diren
     gainerako hizkuntzena, 1921
 eremu hertsiaz haraindi, 1240
 eremu historikoetako udalerrietatik,
     1135
 eremu honetan gertatuko
     berrikuntzak, 164
 eremu honetan ohikoa ez den
     bizilekua dutela behar bezala
     justifikatzen dutenak, 925
 eremu honetan politika zehatza
     aplikatzea, 168
 eremu horietan bizi diren gurasoek
     edo tutoreek, 1996
 eremu horretako egoera
     linguistikoa, 825
eremu horretan euskararen
     erabilera errazteko, 746
 eremu horretan historian zehar
     ezarritako erkidegoaren
     hizkuntzari, 149
 eremu instituzional, 493
 eremu instituzional eta sozialetan,
     1811
 Eremu instituzionalean, 1728
 eremu judizialean, 955, 1902
 eremu kultural eta zientifikoko
     sorkuntza eta transmisioa, 203
 eremu mediterraneoko kide diren
     estatueta hiritarrak, 2188
 Eremu mistoa, 921
 eremu mistoan, 967
 Eremu mistoan, 922
 eremu mistora, 922
 eremu mugatuko hizkuntzaren
     izaera, 1761
 eremu murriztuko hizkuntza, 1777
 eremu nagusiki gaztelaniadunetan,
     2055
 eremu nazionalean, 352
 Eremu ofizial eta administratiboan,
     1228, 1763
 eremu ofizial eta
     administratiboetan, 1297
 eremu pertsonala, 1499, 1569
 eremu pertsonalak, 453
 eremu pertsonalean nahiz familia-
     eremuan bere hizkuntza
     erabiltzeko, 152
 eremu politiko, administratibo, zibil,
     sozial eta linguistikoan, 1922
 eremu pribatu, publiko eta
     ofizialetan, 156
 eremu publiko edo pribatutan, 462
 eremu publiko zein pribatu
     guztietan, 1307
 eremu publikoan, 2040
eremu publikoaren, 765
 eremu sektorialak, 1909
 eremu sozial, kultural eta artistiko
     guztietan, 1727
 Eremu sozioekonomikoari, 1763
 eremu zabalagoa duten
     hizkuntzetako hitzunen aurkako
     diskriminazio-ekintzat, 295, 361
 eremu zabaleko erabiltzaileenak,
     182
 eremu zabaleko hizkuntza horien
     irakaskuntzari, 183
 eremu zehatz horri buruzko legeria,
     167
 eremu zientifiko eta teknikoetan,
     1506
 eremua, 737, 787, 828, 1083, 2048
 Eremua, 1449
 EREMUA, 806
 eremuak, 508, 521, 1131, 1132, 1133,
     1325, 1328, 1531, 1620, 1854, 1909,
     1921, 1929, 2070
 Eremuak, 192, 800
 eremuan, 184, 387, 410, 411, 412,
     413, 426, 427, 454, 512, 513, 519,
     521, 557, 685, 688, 700, 730, 740,
     749, 752, 762, 795, 939, 947, 952,
     953, 1025, 1031, 1039, 1040, 1053,
     1057, 1066, 1072, 1084, 1127, 1138,
     1148, 1149, 1153, 1228, 1229, 1230,
     1232, 1233, 1235, 1238, 1249, 1260,
     1294, 1297, 1298, 1299, 1304, 1398,
     1440, 1443, 1445, 1446, 1510, 1518,
     1525, 1535, 1543, 1548, 1552, 1554,
     1559, 1560, 1565, 1579, 1581, 1599,
     1606, 1611, 1627, 1639, 1648, 1654,
     1666, 1667, 1668, 1676, 1687, 1688,
     1726, 1728, 1729, 1735, 1774, 1780,
     1781, 1782, 1791, 1796, 1822, 1827,
     1840, 1847, 1860, 1861, 1864, 1866,
     1868, 1878, 1880, 1890, 1893, 1900,
     1909, 1910, 1919, 1922, 1929, 1965,
     1974, 1976, 1993, 2006, 2008, 2029,
     2039, 2057, 2077, 2293

- eremuaren, 180
eremuen, 434
eremuetan, 294, 361, 527, 740, 1059,
1103, 1130, 1132, 1134, 1136, 1190,
1582, 1887
eremuk, 2041
eremuko, 943, 951
eremutako, 1438
eremutan, 824, 1062, 1130, 1226,
1236, 1260, 1719, 2040
Ereserki ofiziala, 2003
ereserkia, 1183
Ereserkia, 1100
ereserkia eta haren historia, 2149
ereserkiaren letraren bi bertsio, 1183
Ereserkiari, 1100
Erien eskubideak, 2201
erizain, 2209
erizainak, 2209, 2210
Erizainak, 2209
erkide duten kultura-ondarea
azpimarratuz, 178
erkidego, 132, 150, 152, 163, 479,
481, 523, 543, 657, 712, 746, 969,
1266, 1267, 1279, 1481, 1549, 1579,
1582, 1583, 1677, 1747, 1777, 1806,
1813, 1844, 1863, 1864, 1865, 1905,
1922, 2041
Erkidego, 687
erkidego akademikoak, 387
erkidego bakoitzaren berezko
hizkuntzan, 481
erkidego bakoitzaren hizkuntza-
errealitatearen, 481
erkidego bateko kide izatearen eta
leialtasun erkidego-sentimendu
operatibo sendoa, 2007
erkidego desberdinetako ikasleen
eta irakasleen arteko
harremanak, 309
erkidego eta talde guztiak elkarrekin
bizitzera bultzatu dituzten
migrazioen nahitaezotasuna, 150
erkidego galiziarrek, 1547
erkidego gaztelaniaduna, 349
erkidego gaztelaniaduneko
herrialde eta herrietako, 350
erkidego gaztelaniaduneko letren
eta kulturaren ordezkari, 351
erkidego hartzaile, 2058
erkidego hartzailearen kidearenak,
151
erkidego honetako hizkuntza
ofizialetatik gurago dutena
aukeratzea izango dutela
segurtatzea, 792
erkidego horien isolamendua, 251
erkidego horien literatura eta
historiari buruzko irakaskuntza
barnera dadin ahalbidetzea, 168
erkidego horren ohiko hizkuntzak,
155
erkidego horretako hizkuntza
ofizialaz edo ofizialez bestelakoa,
1677
erkidego katalan birtualei, 1923
erkidego katalanak, 1923
Erkidego Katalanari, 1922
erkidego katalanek, 1923
erkidego katalaneko kide, 1923
erkidego katalanetako kide, 1923
erkidego politiko, 2006
erkidego politikoaren interes
propioak, 1912
erkidego politikoaren eremuan, 2006
erkidego txikiek hitz egiten dituzten
eta izaera ofizialik ez duten
hizkuntzak, 243
erkidegoa, 59
erkidegoa bisitatzen duten turisten
kultura, bizimoduak, gustuak eta
tradizioak, 2058
erkidegoa bizi den gune
geografikoa, 149
erkidegoa hezurmamitzeko
funtsezko osagai, 2029
erkidegoak, 136, 1155, 1478
Erkidegoak, 172, 175, 178
Erkidegoak eta estatu kideek, 178
erkidegoan, 1507, 2008
Erkidegoan, 678
erkidegoan ordezkari dute
taldeen hizkuntzen ezagutza eta
ikasketa, 1262
erkidegoarekiko eginbeharrak, 59
erkidegoarekin, 1508
erkidegoaren, 168, 729, 953, 969,
1061, 1133, 1625, 1911, 1912, 2038,
2053
Erkidegoaren, 1510
Erkidegoaren araudiaren, 953
Erkidegoaren berezko sektore

- publikoa, 1387
- erkidegoaren bizitza kulturalen, 969
- erkidegoaren bizitzan, 97
- Erkidegoaren ekintzak, 178
- erkidegoaren eraketa, 1923
- Erkidegoaren erronka*, 1401
- erkidegoaren gune nagusitik, 150
- erkidegoaren kultura-ekitaldietan aske parte hartzeko, 59
- erkidegoaren lurraldea, 2031
- erkidegoaren lurraldetik kanpo dauden pertsonen eskubideekin, 150
- Erkidegoaren organoak, 1810
- erkidegoaren zuzeneko ekintza, 729
- erkidegoarentzako zerbitzu, 434
- erkidegoari, 1061
- Erkidego-egoerak, 1810
- erkidegoek, 157, 521, 1567, 1600
- erkidegoekin, 1812, 1891
- Erkidego-ekintzako zerbitzua, 2060, 2080
- erkidegoen, 1206, 1268, 1776
- erkidegoen arteko komunikazio kulturala, 1268
- erkidegoen arteko kultura-komunikazioa, 1237
- Erkidegoen Batzordeak, 1609
- erkidegoen edo estatuen arteko koordinazioa eta lankidetzak sustatzeko, 1776
- erkidegoen eremuan, 1548
- erkidegoen eta nazioen arteko ulermen hobearen oinarria, 128
- erkidegoen federazioei, 1923
- erkidegoen hizkuntzak, 159
- Erkidegoen ondare kulturalaren, 920
- erkidegoen, taldeen eta gizabanakoen kultura-identitatearen funtsezko elementua, 225
- erkidegoetako, 1584
- erkidegoetako instituzioen, 1237
- erkidegoetan, 457, 1582
- erkidego-ezaugarria, 2007
- erkidegoko, 337, 345, 416, 435, 730
- Erkidegoko, 484, 658, 660, 661, 665, 684, 688, 689, 693, 698, 699, 710, 711, 713, 715, 720, 724, 725, 726, 727, 732, 734, 735, 737, 748, 749, 752, 755, 759, 760, 761, 762, 763, 769, 787, 788, 789, 807, 816, 817, 818, 822, 827, 830, 833, 834, 835, 836, 837, 1034, 1192, 1266, 1267, 1595, 1596, 1675, 1762
- Erkidegoko Administrazioen, 1675
- Erkidegoko berezko hizkuntzaren irakaskuntzatik eta erabileratik, 1989
- Erkidegoko bi hizkuntzetan, 1995
- erkidegoko bizitzan parte hartzea, 457
- erkidegoko gainerako kideekin komunikatzeko bidea, 1719
- Erkidegoko gutxiengo erregionalen eta etnikoen hizkuntzak eta kulturak, 174
- erkidegoko herritar, 1991, 2018
- erkidegoko herritarrei, 2030
- erkidegoko herritarrek, 2029
- erkidegoko herritarren, 2031
- Erkidegoko herritarren eta gizartearen informazio-, kultura-, hezkuntza- eta entretenimendu-beharrizana, 2032
- Erkidegoko hizkuntza ofizialen gaitzea bultzatzeko programak, 800
- Erkidegoko hizkuntza ofizialetan, 1541
- Erkidegoko hizkuntza ofizialetan eta beste hizkuntza batzuetan gaitzeko ikasketetan, 801
- Erkidegoko instituzioak eta antolaketa, hizkuntza eta kultura, 1599
- Erkidegoko instituzioen hizkuntza ofizialak eta lan-hizkuntzak, 290
- Erkidegoko instituzioen hizkuntza-araubidea, 185, 290
- erkidegoko kideen, 1547
- erkidegoko kultura-ondare, 1483
- erkidegoko kultura-ondasunen sorkuntza eta ekoizpena, 2032
- Erkidegoko lurralde-eremu, 1992
- Erkidegoko ondare historiko eta kultural, 1595
- erkidegoko sortzaile, itzultzaile, titulu eta editoreei eta galizierazko ekoizpenari, 1509
- erkidego-proiektuak, 136
- erkidegoren espazioa, 157

- erkidego-sentimendu, 2007
 erkidegotan, 163
 erlazioak, 2148
 erlijio, 59, 76, 77, 117, 380, 658, 702, 759, 760, 761, 762, 763, 943, 952, 1261, 1380, 1459, 1513, 1514, 1523, 1618, 1649, 1700, 1715, 1729, 1749, 1756, 1844, 1918, 2056
 Erlijio- edo hizkuntza-arrazoiak, 105
 erlijio edo sinesmena aldatzeko askatasuna, 58
 erlijio jakin bateko kide, 2174, 2255, 2369
 erlijioa, 56, 58, 74, 79, 81, 83, 85, 89, 105, 115, 126, 147, 184, 225, 245, 278, 285, 307, 308, 345, 377, 398, 399, 451, 452, 507, 544, 545, 546, 547, 569, 584, 593, 596, 597, 623, 629, 630, 631, 632, 634, 636, 644, 755, 766, 805, 843, 848, 887, 896, 952, 953, 954, 957, 966, 968, 1025, 1033, 1054, 1111, 1129, 1146, 1158, 1186, 1199, 1200, 1214, 1223, 1259, 1273, 1274, 1287, 1321, 1322, 1342, 1370, 1376, 1400, 1404, 1405, 1407, 1454, 1457, 1492, 1511, 1512, 1532, 1553, 1560, 1632, 1633, 1640, 1645, 1646, 1661, 1663, 1729, 1755, 1781, 1861, 1929, 1951, 1972, 2070, 2075, 2270, 2271, 2279, 2281
 erlijioa edo sinesmena bakarka nahiz taldean, jendaurrean edo pribatuan irakaskuntzaz, jardueraz, kultuz eta aginduak gordez azaltzeko askatasuna, 58
 erlijioa eduki eta praktikatzeko, 74, 85, 89
 erlijioa eta sinesmena aldatzeko askatasuna, 58
 erlijioagatik, 1026, 1198, 1204, 1249, 1583, 1636
 erlijioagatiko, 57, 1781
 erlijioak, 96
 Erlijioak, 125
 erlijioan, 1457, 1560, 1663
 erlijio-aniztasuna, 192
 erlijioaren, 2337
 erlijioari, 1930
 erlijio-askatasuna, 320, 1323
 erlijio-instituzioak, antolakundeak eta elkarteak sortzeko eskubidea, 308
 erlijio-konfesioen, 1852
 erlijio-sinesmenak, 1664, 2174
 erlijiozko, 679
 Erlojugintza, 1501
 erosketa, 2240
 Erosketa- edo kontratazio-zerbitzuetako, 671
 erosketa-eskaintzan, 1539
 erosle, 427
 eroslearen izen-deiturak, 2247
 erosleari, 1880
 erosotasun, 1718
 erosteko ahalmenaren indizekoak, 354
 Erosteko gonbidapenak, 1879
 Errabino-agintaritzaren eskudunaren, 523
 erradikalismo, 1157
 errakuntza, 1947
 Erraz eta zuzentasunez mintzatzea, 435
 erraz irakurtzeko moduko karaktereak, 1603
 erraz irakurtzeko modukoak. *Ikus* ereduak
 erraz ulertzeko moduko hizkera, 1953
 erraza, 798
 erraztasun, 1630
 erraztasun- eta ulermen-printzipioari, 1082, 1086, 1643
 erraztasunak, 453, 466, 470, 1068, 1130, 1177, 1273, 1301, 1315, 1386, 1488, 1625, 1725, 2144
 erraztu, 151, 178, 294, 296, 361, 362
 Erreakzio fotosentikorak, 653
 errealitate, 389, 935, 1190, 1813, 1839, 1889, 1891
 errealitate katalan, 1923
 errealitate linguistiko, historiko eta are tradizional, 383
 errealitate linguistikoa, 825
 errealitate nazional okzitaniarra, 1912
 errealitate nazionalaren, 1746
 errealitate okzitaniarra, 1941
 errealitate soziala, 1549, 2041
 errealitate soziolinguistiko, 1299
 errealitate soziolinguistikoa, 935, 1842, 1872
 errealitate soziolinguistikoaren

- ezagutzak, 2040
errealitate soziolinguistikoari, 1297, 1859
errealitate soziolinguistikora egokitzeko irizpide orokorrak, 1842
errealitatea ulertzeko, eraikitze eta bizitzeko ditugun beste modu batzuen aberastasuna, 2030
errealitateak, 1083, 1740, 1793
Errealitateak, 2030
errealitatearen ezagutza, 1485
errealitatearen ikusmolde sexisten adierazpena, 1918
errealitateko, 1207
errealitatera, 1236, 1776, 1793, 1862
errealizadore, 2250
errealizadore-laguntzaile, 2250
errealizazio pertsonal eta soziala, 1029
erredaktore, 2182, 2251
erredaktore-berrikusle, 2182
erredaktore-itzultzaile, 2182
erreferente kolektibo, 2006
erreferentzia, 149, 1593, 1909
Erreferentzia arauemaileko entea, 2008
erreferentzia arauemaileko enteak, 2008
Erreferentzia arauemaileko enteko kideak, 2008
erreferentzia kulturalak, 1120
erreferentzia metodologiko, 2050
erreferentzia, balio eta portaerak partekatuko, 151
erreferentzia-eremu, 1901
erreferentziako ente, 2008
erreferentziako hautapen-prozeduraren, 930
erreferentziako hizkuntza, 1842
erreferentziako irakaskuntza-zentroak, 1135
erreferentziako oinarrizko helburuak eta mailak, 2041, 2047
erreferentziako oinarrizko mailak, 2042, 2049
Erreferentziako oinarrizko mailak, 2044
erreferentzia-maila, 1859
erreferentzia-mailak, 2046
erreferentzia-zentro, 471
erreferentzia-zentroak, 588
erreferentziazko adierazleak, 2138
erreferentziazko adierazleen, 2201
erreferentziazko araudi, 1889
erreferentziazko dokumentu, 2129
erreferentziazko Estatuko zentro teknikoak, 588
erreferentziazko programa nazionalen, 2199
erreferentziazko zentro autonomiko teknikoak, 588
erreforma, 2375
Erreforma, 2390
erreformak, 1130
erreformen ondorioak, 1297
errefuxiatua, 897
errefuxiatuen, langile migratzaileen, etorkinen eta gizarteko talde kalteberen aurka, 126
errefuxiatu-estatusa, 766, 843
erregai fosilen energia-gastua, 1460
Errege Akademien Institutuarenak, 351
erregea, 1155
erregeak, 1226
erregearen, 696, 1992
Erregearen, 1761, 1887, 2022
Errege-dekretu, 959
erregela bikoitzak, 245
erregelamendu, 391, 392, 472, 527, 558, 657, 671, 686, 690, 718, 722, 745, 754, 835, 1191, 1193, 1766, 1769, 1770, 1772, 1773, 1774, 1779, 1894, 1897
Erregelamendu, 692, 722, 745, 964, 1192, 1779, 2197
erregelamendu bidezko garapenaren, 2013
erregelamendu organikoak eta funtzionamendukoak, 2033
erregelamendu orokorretan, 2124
erregelamendua, 959, 2121, 2122, 2182
erregelamenduak, 665, 692, 812, 1127, 1902, 2140, 2197
erregelamenduak egiteko ahala, 1127
erregelamendu-aldaketari, 1779
erregelamenduan, 2183
erregelamendu-arau, 2017
erregelamendu-arauan, 722
erregelamendu-arauetan, 468

- Erregelamenduaren, 179, 209
erregelamenduari, 2140
erregelamenduek, 691
erregelamenduen, 195
erregelamenduetan, 690
erregelamendu-garapena, 1071,
1304, 1878
erregelamendu-garapeneko
arauetan, 464, 1065
erregelamendu-mailako arau, 1296,
1847
erregelamendu-proiektu, 2297
erregelamendu-proiektua, 2017
Erregelamendu-proiektua, 2013
erregelamendu-xedapen, 2001,
2077
erregelamendu-xedapenak, 686,
718, 1239, 1779, 1866
erregelamendu-xedapenek, 657,
690
erregelamendu-xedapenen, 1230,
1766, 1997
erregelamendu-xedapenez, 1250
erregelamenduz, 338, 441, 662, 692,
693, 694, 702, 716, 721, 724, 733,
741, 826, 965, 1193, 1768
Erregelamenduz, 694, 725, 745
erregelamenduzko garapen-
xedapenek, 1840
erregelamenduzko xedapenak, 782
Erregelamenduzko xedapenen,
2203, 2205
erregelamenduzko xedapenetan,
2334, 2335
erregelei, 1790
erregimen, 741, 1887, 1888
erregimen berezia, 1888
erregimen demokratiko, 1887
erregimen demokratikoa, 1130
erregimen ekonomiko eta sozialen
arteko desberdintasunak, 120
erregio, 212, 1189, 1662, 2184, 2342
Erregio, 132, 2186, 2189, 2382
erregio arteko eta erregio barruko
sareen sorkuntza, 136
erregio- edo toki-mailako
administrazioan, 299, 365
erregio eta herrietako kulturak
iraunarazteko helburua duten
proiektuei, 168
Erregio- eta Toki-agintarien Kontseilu
Aholku-emailea, 176
erregio horretako biztanleak euren
esparru geografikoan bizi eta lan
egiteko gauza izatea, 169
erregio konstituzionaletako
biztanleak, 278
Erregio mailako nazioarteko
tresnetan, 521
erregio nahiz etnien kulturak eta
hizkuntzak iraunarazi eta
garatzeko baldintzak sortuko, 172
erregio zehatz baten kultura-
nortasunak iraungo, 169
erregioa, 2382
Erregioa, 2186
erregioa osatzen duten lurraldeak,
2186, 2188
erregioan, 2309, 2325
erregioan hitz egiten den edo diren
hizkuntzetako itzulpen, 2393
Erregio-arauak, 91
Erregioaren eskudantziak, 2186
erregioaren eskumen, 2220
erregioaren eskumenpeko
ikastetxeetan, 2189
erregioaren identitate, 2186, 2188
erregioaren identitatearen
kontzientzia, 1613
erregioari, 2341
erregio-batzordeak, 2189
erregioei, 2200, 2285, 2341, 2352
Erregioei behar den besteko
eskumenak eratzikitzea, 177
erregioek, 2189, 2351
erregioek bat egitea Europako
Erkidegoan erabakiak hartzeko
dagoen prozesuarekin, 176
erregioekin, 2378
erregioen, 2393
erregioen artean eskumenak, 2186
erregioen arteko lankidetzak-
akordioak, 2146
erregioen egoera ekonomikoak, 172
Erregioen Funtsak, 168, 169, 170
erregioen garapenerako proiektu
integratuei laguntza ematea, 182
erregioen interesak, gurariak, eta
historia-, hizkuntza- nahiz kultura-
ondarea errespetatuz, 177
Erregioen Konferentziak, 176
Erregioen lehenengo Konferentzian,

- 176
- Erregioen Politika eta Lurraldearen Antolaketa Batzordeak, 176
- erregioen-berezitasunek, 176
- erregioetako adierazpenei, 1189
- erregioetako agintariei, 299
- erregioetako gobernuei, 183
- Erregioetako hizkuntza- eta kultura-oinordetza behar bezala aitortzea, 182
- erregioetako kolektibitateek, 365
- erregioetako komunikabideen edo hizkuntza gutxituetako komunikabideen presentzia, 251
- Erregioetako Lantaldearen emaitzak, 172
- Erregioetako Lantaldearen iritzia, 208
- Erregioetako Lantaldeari, 178, 193
- Erregioetako Lantaldeari kontsulta egin, 196
- erregioetako nahiz erregioez gaindiko eremuetan, 180
- erregioetako nahiz tokian tokiko agintariei, 168
- erregioetako proiektu ekonomikoek, 169
- erregioetako proiektu ekonomikoek finantzaketa ematea, 170
- erregioetakoak. *Ikus* hizkuntzak
- erregioetan, 2147, 2389
- erregioko, 2382
- erregioko auziak, 2186, 2188
- erregioko balio historikoak, geografikoak, kulturalak eta linguistikoak, 1958
- Erregioko ekonomia-, gizarte- eta kultura-bizitzaren aniztasuna, 2321
- erregioko eredu ekonomikoaren eraldaketa, 1977
- erregioko establezimendu publikoek, 2186
- Erregioko garapen ekonomiko, sozial, sanitario, kultural eta zientifikoa sustatzeko eskumena, 2186, 2188
- erregioko gobernua, 1193
- erregioko haur eta gazteen prestakuntza-proiektu, 1625
- erregioko herrialde gehienetako ekonomiek, 2382
- erregioko herri-ohituren eta -tradizioen altzorra, 1429
- erregioko hezkuntzaren oinarri diren printzipioak, 1625
- erregioko hizkuntza eta kulturari buruzko hautazko ikasgai, 2185
- Erregioko hizkuntza eta kulturari buruzko ikasgaia, 2147
- erregioko hizkuntzei, literaturari, arte plastikoei, musikari eta zinemari, 2189
- erregioko kolektibo, 1630
- Erregioko Kontseiluak, 2186, 2188, 2189
- Erregioko Kontseiluaren eskumenak, 2186, 2188
- erregioko kultura-berezitasunak, 2190
- Erregioko Osasun Agentziako zuzendari nagusiak, 2204
- Erregio-mailako antolakundeek edo foroek, 136
- erregio-mailako formakuntza, 2399
- erregio-mailako konferentziak, 2342
- Erregio-mailako kontseilu, 2186
- erregio-mailako kontseilu batek, 2186
- erregio-mailako kultura-programa, 2189
- erregio-mailako saiok, 2321
- erregio-mailako zentroak, 2309
- erregio-mailako zentroen, 2309
- erregionalizatzearen abiaburua, 177
- erregionalizatzearen oinarri, 177
- erregionalizazioaren alde egindako lana, 176
- erregio-oinarrian abiaburua duena, 172
- erregiook, 2341
- erregiorekin*, 746
- erregiorik azpigaratuena, 2382
- erregiotan, 210
- erregistratu beharreko dokumentua deklaratu, eman edo idatzi den hizkuntzan, 1994
- erregistratutako izen komertziala, 646, 647
- erregistratzaileek, 332, 1769, 1814
- Erregistratzaileek, 1895
- erregistratzeko debekuak, 403
- Erregistratzeko eskabidea, 403, 407

- Erregistratzeko eskabidea eta prozedura, 403
- Erregistratzeko eta erregistratzearen aurkako eskabidea eta prozedura, 407
- erregistro, 404, 1231, 2134
- Erregistro Nazional Automatizatuan, 2236
- erregistro publikoa, 961
- erregistro publikoak, 1817
- Erregistro publikoak, 1769, 1895
- erregistro publikoekin, 1814, 1913
- erregistro publikoetako idazpenak lurraldeko hizkuntza propioan egin daitezten, 154
- erregistro publikoetan, 540, 1230, 1895, 1998
- Erregistro publikoetan, 923
- Erregistro publikoetan dokumentuak inskribatzea, 673
- erregistro publikoetan egindako idazpenak, 153
- erregistro publikotan, 1994
- Erregistro Zibil digitalizatu gabearen, 497
- Erregistro Zibila, 495
- Erregistro Zibilaren, 495, 527, 1777, 1817
- Erregistro Zibilaren arloko eskumen betearazlea, 1817
- Erregistro Zibilaren Bulego Orokorra, 495
- Erregistro Zibilaren Legearen 54. artikulua aldatzeari buruzko urtarrilaren 4ko 17/1977 Estatuko Legearen, 1777
- Erregistro Zibilaren publizitatea, 496
- Erregistro Zibilarena, 495
- Erregistro Zibilari, 495, 497
- Erregistro Zibilari buruzko 1958ko ekainaren 8ko Legean, 497
- Erregistro Zibilari buruzko uztailaren 21eko 20/2011 Legea, 564
- Erregistro Zibilari buruzko uztailaren 21eko 20/2011 Legearen, 564
- erregistro zibilean, 524, 1769
- Erregistro Zibilean, 495, 1137, 1896
- Erregistro Zibileko, 971, 1814
- Erregistro Zibileko arduradunek, 1814
- Erregistro Zibileko funtzionarioak, 2370
- Erregistro Zibileko funtzionarioaren, 2370
- Erregistro Zibileko hitzez hitzeko jaiotza-ziurtagiria, 971
- erregistroa, 2167
- Erregistroa, 347, 1389, 1504
- erregistroak, 510, 1268, 1656
- Erregistroak, 426, 1763
- erregistroan, 693, 2106, 2272, 2358
- Erregistroan, 688, 692, 694, 1231
- erregistroaren berme, 2252
- Erregistroari, 693
- Erregistroen eta Notariotzaren Zuzendaritza Nagusiari, 524
- erregistro-eskabide nazional, 404
- erregistro-eskabidea, 258
- Erregistro-eskabidearekin, 404
- erregistroetako, 1814, 1817, 1895
- Erregistroetako bulegoek, 1769
- Erregistroetako bulegoetan, 1769
- erregistroetan, 1236, 1991
- erregistro-idazpenak, 1769, 1895, 1990
- Erregistro-idazpenak, 495
- Erregistro-jarduera, 1504
- Erregistroko arduradunak, 496, 497
- Erregistroko bulegoan, 1769
- erregistroko jarduerak, 477
- Erregistroko publizitatearen tresnak, 496
- Erregistro-printzipioak, 1504
- erregistroa, 1769, 1895
- Erregistro-ziurtagiria, 426
- erregu-eskaera, 2232
- erregu-eskaera bidaltzeko erabakiaren, 2232
- Erregu-eskaera bidaltzeko erabakiari, 2232
- erregu-eskaerak, 61, 2232
- Erregu-eskaerak, 61, 2163, 2232
- erregu-eskaeraren betearazpenean, 2232
- Erregu-eskaeren betearazpenak, 2232
- erregulazio, 948, 961, 1449, 1866
- erregulazio bereizia, 1949
- erregulazio- eta likidazio-baliabideen, 2353
- erregulazio substantiboa, 1801
- erregulazioa, 387, 500, 511, 1605, 1791, 1793, 1808, 1840, 1866, 1872,

- 2001
 erregulazioan, 1500
 erregulazioari, 1296
 erregulazioari, ez eta hura garatzen duten aravei eta xedapen gehigarriei, 747
 erregulazio-esparrua, 1682
 erregulazio-proposamenak, 1865
 errehabilitazioa, 2354
 errebindikazioen espainierarako itzulpen, 534
 errejidore, 671, 2251
 errekerimendu, 377, 391, 2333
 errekerimendua, 379
 errekerimenduak, 298, 364
 errekerimenduan, 1291, 1603
 errekerimenduei, 1782
 errekerimendurik, 1228
 errekeritzailleak, 1994, 2233, 2286
 errekisizio, 2327
 erreklamatu, 2267, 2340
 Erreklamatu, 2273, 2274, 2340
 erreklamatuak, 2268, 2272, 2273, 2274, 2340
 Erreklamatuaren nortasuna, 2273
 erreklamatuari, 2340
 erreklamatuari buruzko txostena, 2340
 erreklamazioa, 2160
 Erreklamazioa, 908
 erreklamazioak, 395, 397, 414, 763, 1107, 1383, 1652, 1822, 1967, 2160, 2170
 Erreklamazioak, 550, 1967
 erreklamazioari, 1538
 erreklamazioei, 1538
 erreklamazioen, 503
 erreklamazioen arloan, 485
 erreklamazioen frantsesezko itzulpena, 2160
 erreklamazioen itzulpen, 2160
 erreklamazioen mailako mugak, 2160
 Erreklamazioen tratamendua, 2119
 erreklamazioen tratamenduari, 2119
 erreklamazio-organoari, 814
 erreklamazio-orriak, 906, 1109, 1174, 1362, 1652
 Erreklamazio-orriak, 1571
 erreklamaziorik, 669
 errekonozimendua, 818, 950
 errekonozimendurako, 950
 errektoreei, 2293
 errektoretzak, 2185
 errekurtsio, 535, 763, 2371
 Errekurtsio, 518
 errekurtsioa, 394, 424, 518, 668, 1739, 1743, 2114, 2115, 2118, 2164, 2264, 2266, 2272
 errekurtsioak, 394, 397, 734, 763, 1324, 1486, 1739, 1742, 1790, 2282
 errekurtsioak aurkezteko ahala, 2265
 errekurtsio-bide eta -epe, 2115
 errekurtsioen, 394
 Errekurtsioen azterketa, 2113
 errekurtsorik, 706, 2107, 2229, 2330
 errekusazio, 2164, 2264, 2266
 errekusazioa, 336
 errekusazioaren zioak, 2164, 2264, 2266
 errendimendu funtzionaleko irizpideak, 652
 errendimendu handiko oinarritzko tresnak, 235
 errendimendu-mailak, 2039
 errenta, 2382
 errenta garbiak, 2239, 2246, 2249
 errentagarritasun sozialaren, 1027, 1052
 errentagarritasunaren, 671
 errentak, 353, 686, 688, 694, 1739, 1742, 2016, 2239, 2243, 2246
 errentamendu- eta hornidura-fidantzei, 1024
 errentamendua, 1880
 errenta-motarekin, 2239, 2246, 2249
 errentaren gaineko zerga, 2240, 2243
 Errentaren gaineko zerga, 2239, 2240, 2243, 2246, 2249, 2251, 2308
 errentaren gaineko zerga-murriztapenerako eskubidea, 2240
 errentei, 2240
 errenten, 2243
 erreparazioa, 818
 Erreparazioa, 784
 Errepideei, 1105, 1854
 Errepideen erabilera, 1105
 Errepideen erabilera eta defentsa, 1105
 Errepideetako trafikoseinaleetan, 174

- errepideetako zaintzailea, 993, 994, 995
- errepideko garraio publikoan, 964
- errepresentazio, 521
- Errepresioa**, 1317
- errepresioaren biktima, 950
- erreproduzio-eskubidearen titularrak, 111
- erreproduzio-formetan, 110
- erreproduzio-proba edo -filmak, 100
- Errepublika Digital Baten Aldeko 2016ko urriaren 7ko 2016-1321 Legearen, 2170, 2227
- Errepublika Digital Baten Aldekoa**, 2384
- Errepublikak, 2279
- Errepublikak lurraldean duen prokuradore eskudunak, 2273
- Errepublikak lurraldean duen prokuradore eskudunaren, 2267, 2271, 2272, 2339
- Errepublikako eskola-birfundazioa, 2375, 2376
- Errepublikako eskola-birfundazioaren orientazioa eta baliabideen programazioa, 2375
- Errepublikako Eskola-birfundazioaren Orientazioari eta Programazioari, 2375
- Errepublikako eskola-birfundazioari, 2375
- Errepublikako eta Europar Batasuneko balio eta ikurrak, 2149
- Errepublikako hizkuntza, 2333
- Errepublikako presidenteak, 2392
- Errepublikako prokuradoreak, 2118, 2265, 2267, 2271, 2276, 2277, 2278, 2279, 2281, 2282, 2339, 2340
- Errepublikako prokuradorearen, 2267, 2277, 2279, 2340
- Errepublikako prokuradorearengana, 2260
- Errepublikako prokuradoreari, 2278
- Errepublikaren, 950
- Errepublikaren balioak, 2107
- Errepublikaren balioen alde jarduteko aukera, 2236
- Errepublikaren Gobernuak, 2337
- Errepublikaren hizkuntza, 2298
- Errepublikaren oinarrizko printzipio eta balioekin, 2168
- Errepublikaren printzipioekiko errespetua, 2396
- erreserba, 305, 371, 731, 963, 1605
- erreserba bereziko txanda, 1824
- erreserba hori osorik edo zati batean ken dezake, 305, 371
- Erreserba kentzeak, 305, 371
- Erreserba-denbora, 1808
- erreserbak, 731, 733, 930
- Erreserbak, 731
- erreserbako armadan erroldatzeko aukerak, 2236
- erreserbarako gizarte-konpromisoa, 1371
- erreserbaren bat aurkeztu duen edozein estatu sinatzailek, 305, 371
- erreserbarik, 305, 371, 1273
- Erreserbetan, 731
- errespetatu, 165, 184, 212
- errespetatuko, 191
- errespetatuz, 50, 677
- errespetatzen, 192
- errespetu, 50, 333, 1127, 1130, 1190, 1193, 1762, 1887, 1911
- errespetu berezia, 387, 1989, 2018, 2038
- errespetu eraginkorra, 96
- errespetu eta babes berezia, 1762, 1888
- errespetu, elkarbizitza eta ulertzearen gizarte-balioa, 1130
- errespetu, elkarlan eta elkarrekiko lurralde- eta kultura- aberastasunaren printzipioen, 2040
- errespetua, 308, 680, 761, 828, 957, 958, 1059, 1083, 1146, 1151, 1159, 1228, 1278, 1454, 1505, 1525, 1576, 1595, 1599, 1688, 1789, 1809, 1852, 1868, 1907, 1929, 1972, 2018, 2021, 2040, 2041, 2042, 2075
- errespetua izatea, 163
- errespetuagatik, 381
- errespetuan, 947
- errespetuarekin, 760, 2057
- errespetuaren, 667, 752, 759, 1190
- Errespetuzko hizkuntzaren erabilera, 1017
- errespetuzko portaerak, 2058

- errespetuzkoa eta neutrala. *Ikus*
eskola
- Erresumako Diputazioa, 1155
- erresumetako, 696
- erretiroa, 431
- erretiro-adinetik, 740
- erretirodunak, 1830
- Erretzea, 427
- erretzeko egokitutako guneak, 427
- errezetak, 523
- errezitatzaile, 2250
- errezoak, 523
- Errioxako adierazpide bereziei, 1387
- Errioxako Adingabeak, 1386
- Errioxako Administrazioarako Kontu
Irekiei, 1398
- Errioxako Ariketa Fisiko eta Kirolari,
1396
- Errioxako Artxiboei eta Dokumentu-
ondareari, 1381
- Errioxako Autonomia Erkidegoak,
1389
- Errioxako Autonomia Erkidegoan,
1380
- Errioxako Autonomia Erkidegoan bizi
diren adingabe atzerritarrek, 1386
- Errioxako Autonomia Erkidegoaren*,
1401
- Errioxako Autonomia Erkidegoari,
1379, 1388
- Errioxako Autonomia Erkidegoko
Administrazio Publikoak, 1393
- Errioxako Autonomia Erkidegoko
Administrazio Publikoaren Funtzio
Publikoari, 1380
- Errioxako Autonomia Erkidegoko
Administrazioaren interprete-
informatzailea, 1380
- Errioxako Autonomia Erkidegoko
merkataritza-jarduera eta feria-
jarduerak, 1385
- Errioxako Autonomia Erkidegoko
Mezenasgoari, 1402
- Errioxako Autonomia Estatutua, 1402
- Errioxako Autonomia Estatutuak,
1388
- Errioxako Autonomia Estatutuaren,
1387
- Errioxako Autonomia Estatutuari,
1379
- Errioxako dokumentu-ondarea, 1381
- Errioxako Gizarte-zerbitzuei, 1389
- Errioxako Gobernuak, 1384
- Errioxako Haragi Industriaren Zentro
Teknologikoa (CTIC), 1388
- Errioxako Ikaskuntzen Institutuari,
1387
- Errioxako jatorrikoa. *Ikus* gaztelania
- Errioxako jatorrikoa delako, 1379
- Errioxako jatorrikoa hizkuntza, 1388
- Errioxako Laguntza-txakurrei, 1400
- Errioxako Logopeden Elkargo
Profesionala, 1397
- Errioxako Nekazaritzako Elikagaien
Teknologia Berritzeko Zentroa
(CITA), 1388
- Errioxako Ogasun Publikoari, 1394
- Errioxako Oinetako Zentro
Teknologikoa (CTCR), 1388
- Errioxako ondare artistiko,
arkeologiko, historiko, kultural,
monumental, arkitektoniko eta
zientifiko, 1387
- Errioxako Ondare Kultural, Historiko
eta Artistikoari, 1384
- Errioxako Toki-administrazioari, 1383
- Errioxako toponimiarekin, 1383
- Errioxako Udaltzaingoak, 1390
- Errioxako udaltzaingoen
kidegoetako kideak, 1390
- Errioxako Unibertsitatea, 1426
- Errioxako Zentro Teknologikoa,
Errioxako Unibertsitatea (UR), 1388
- Errioxatik, 1402
- erritmoak, 1437, 1624
- erritmora eta premietara, 2378
- errituak, 520
- errola, 211
- errolatuta dauden udallerriaren
eta eskualdearen funtsezko
ezaugarriak, 1859
- Erroman, 952
- erromania, 2043
- erromani-erkidegoko kideak, 225
- erromani-holokaustoa oroitzeko
jardunaldia, 249
- erromantze, 677
- erromantzeak, 523
- erromatarren garaiko arrasto, 1120
- erronka, 824
- erronka demografikoari*, 1401
- erronka profesional berriei, 1708

- erronkak, 249, 1781
 erronkei, 1044, 1847
 errotulazio berriaz, 1238
 errotulazio publikoa, 1995
 Errotulazio publikoa, 1231
 errotulazio publikoaren
     normalizazioa, 1231
 errotulazio publikoaren
     normalizazioa arautuko, 923
 errotulazio publikoaren
     normalizazioa arautzea, 1769
 errotulazioa, 922, 1236
 errotulazioak, 966, 1231, 1567, 1769
 errotulazioan, 159, 1773, 1774, 1900
 errotulazioari, 1880
 errotulu, 1231, 1238
 Errotulu, 1775
 errotulu adierazle, 1238
 Errotuluak, 910
errotuluak, oharrak eta, oro har,
     jendeari zuzendutako
     jakinarazpenak, 744
 Errotuluek, 1702
 errudun, 57
 erruduntzat, 1088, 2165
 errugabetasun-presuntzioaren
     printzipioa, 1088
 errugabetzat, 57
 errumanieraz, 194
 Errusiar Federazioa, 165
 errusiera, 119
 errusieraz, 53, 54, 63, 64, 65, 68, 69,
     73, 75, 78, 86, 103, 112, 113, 122,
     142, 144, 2057
 erruz, 733
 Ertzaintzako, 711, 835
 Ertzaintzako kideak, 797
Ertzaintzan, 831, 837
 Ertzaintzaren, 835
 Ertzaintzari, 835
 Esaldi, 2392
 esaldiak, 2388
 esamolde, 973, 1312, 1444
 esamoldeak, 151, 409, 555, 828,
     1036, 1148, 1286, 1444, 1497, 1614,
     1797
 esamoldearen, 972, 973
 esan osteko interpretazioa, 274
 esanahi desberdinak, 1853
 esanahi desberdinak edo
     kontrakoak, 1668
 esanahia, 2256
 esanahiagatik, 1605, 1947
 esanak, 668, 2270, 2271, 2274
 esanak itzultzeko ardura, 2285, 2306
 esanbidezko adostasunari, 2236
 esangurak, 688
 esapide, 2334, 2335
 esapide desberdinak, 389
 esapide edo termino atzerritarrak,
     2335
 esapide edo termino atzerritarrik,
     2334
 esapideak, 1036
 eskabide, 403, 404, 407, 662, 941,
     1107, 1381, 2160, 2282, 2371
 Eskabide, 2160
 eskabide elektronikoetarako
     sistema, 941
 eskabide idatzia, 662
 Eskabide normalizatu, 941
 eskabide ziodun, 2157
 eskabidea, 61, 108, 109, 341, 483,
     507, 559, 667, 694, 742, 933, 1730,
     2159, 2161, 2281, 2283, 2350, 2353,
     2394
 Eskabidea, 403, 407, 482, 2010
 eskabidea egin eta baldintza hauek
     betetzen, 758
 eskabideak, 347, 385, 386, 403, 407,
     960, 1250, 1294, 1507, 1538, 2159,
     2160, 2162
 Eskabideak, 741
 Eskabideak balioesteko irizpideak,
     1515
 eskabidean, 2015
 Eskabidean, 2238
 eskabidearekin, 2160, 2208, 2212,
     2283
 eskabidearen, 407
 eskabidearen formalizazioa eta
     prozeduraren izapidetze, 482
 eskabidearen kopiak, 109
 eskabideaz, 2281
 eskabide-modalitateak, 2127
 eskabideok, 2162
 eskabiderik egin ez duten agente
     ez-titularrek, 2350
 eskaera, 61, 129, 524, 532, 533, 534,
     535, 536, 537, 540, 715, 814, 825,
     1035, 1231, 1286, 1565, 2110, 2114,
     2260, 2272, 2326, 2389

- Eskaera, 524, 532, 533, 1994, 2293
 eskaera arrazoitua, 517
 eskaera bidezko ikus-entzunezko
 telebista-komunikazioaren
 zerbitzua, 594
 Eskaera bidezko ikus-entzunezko
 telebista-komunikazioko zerbitzua,
 588, 589, 590, 595
 Eskaera bidezko ikus-entzunezko
 telebista-komunikazioko
 zerbitzurako irisgarritasuna, 588
 Eskaera Eskubidea, 401
 eskaera formala, 2268
 eskaera horren espainierarako
 itzulpena, 536
 eskaera ziodun, 2107
 Eskaera-eredu normalizatuak, 894
 eskaera-inprimaki, 142
 Eskaera-inprimakia, 971
 eskaerak, 158, 225, 397, 401, 498,
 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538,
 539, 551, 552, 601, 763, 796, 941,
 951, 1324, 1421, 2013, 2250, 2251,
 2253, 2254
 Eskaerak, 961
 eskaerak ahoz zein idatziz aurkez,
 299, 365
 eskaerak ahoz zein idatziz aurkez
 ditzaketela zaintzea, 299, 365
 eskaerak ahoz zein idatziz
 aurkezteko duten aukera, 299, 365
 eskaerak hizkuntza erregional eta
 gutxituetako batean, 300, 366
 eskaerak hizkuntza erregional eta
 gutxituetako batean aurkeztea
 baimentzea hizkuntzotako
 hiztunei, 300, 366
 eskaerak, kexak edo errekursoak
 aurkezteko bideei, 1790
 eskaeran, 1895, 2108
 Eskaeran, 1769
 eskaeran erabilitako hizkuntza, 814
 Eskaerarekin, 2250, 2251, 2253, 2254
 eskaeraren, 2232
 Eskaeraren, 532, 533, 535
 eskaeraren azterketak, 2115
 eskaeraren erregistroa, 2114
 eskaeraren exekuzioa, 537
 eskaeraren itzulpena, 536
 eskaeraren kopia, 61, 101, 108, 532,
 533
 eskaeraren kopia egiaztatu, 532,
 533
 eskaeraren kopiak, 101, 108
 eskaeraren xedepeko hizkuntzaren
 ezagutzak, 1730
 eskaerei, 510, 949, 1262, 1298, 1464
 eskaerek, 534, 537, 539
 eskaeren hizkuntza ofiziala, 796
 eskaeretan, 401
 eskaintza, 434, 552, 755, 819, 910,
 912, 959, 1048, 1064, 1135, 1152,
 1162, 1385, 1436, 1441, 1506, 1507,
 1524, 1535, 1538, 1616, 1670, 1807,
 1840, 1868, 1871, 1873, 1875, 1897,
 1898, 2029, 2032, 2051, 2333
 Eskaintza, 960, 1623, 1773, 2169
 eskaintza akademikoa, 644
 eskaintza digitalean, 481
 Eskaintza elebiduneko heziketa-
 zikloak, 1410
 eskaintza publikoa, 2124
 eskaintza publikoaren sustapena,
 2127
 eskaintza zinematografikoa, 1872
 Eskaintza zinematografikoan, 1773
 eskaintza-, sustapen- edo
 komunikazio-kasuetan, 1538
 eskaintza-egilea, 2180
 eskaintza-egilearen edo
 enplegatailearen nazionalitatea,
 2180
 eskaintzailearen nahiaren, 746
 eskaintzaileen, 1539
 eskaintzak, 386, 498, 551, 552, 581,
 629, 658, 1152, 1522, 1623, 2034,
 2127, 2169
 Eskaintzak, 386, 498, 552, 960
 eskaintzan, 756
 Eskaintzan, 2169
 eskaintzara, 1805
 eskaintzaren, 474, 475, 700, 715, 718,
 1161, 1435, 1652, 1773, 2034
 Eskaintzaren eduki eta antolaketa,
 436
 Eskaintzaren murrizketa, 808
 eskaintzaren plangintza eta
 ikastetxeek beren hizkuntza-
 proiektuan erakusten duten
 eskaria, 826
 eskaintzari, 2127
 eskaintzei, 1660

- eskaintzek, 2227
- eskaintzen diren titulazio guztiak
euskaraz irakasteko behar den
eskola-materiala era dadin, 825
- eskaintzen nondik norakoei buruzko
dokumentuaren edukiak, 2127
- Eskaintzen tipologia, 573
- eskaintzetan, 1539, 2172
- eskakizun, 436, 454, 458, 701, 719,
721, 836, 1248, 1299, 1302, 1304,
1542, 1641, 1708, 2076
- eskakizun akademikoak, 436
- Eskakizun espezifikoa, 1302
- eskakizun formal huts, 809
- eskakizun gehigarriak, 2034
- eskakizun handieneko kidego edo
eskalako katalanaren ezagutza-
ziurtagiria, 1302
- eskakizun kulturalak, 2018
- eskakizun mugatu, 1299
- eskakizun zibiko, 1781
- eskakizuna, 701, 702, 703, 721, 1253,
1304
- eskakizunak, 688, 701, 702, 703, 710,
721, 835, 836, 1538, 2018, 2157,
2158
- eskakizunaren, 1304
- Eskakizunaren*, 703
- eskakizunei, 667, 703, 711, 2041
- eskakizunek, 1525
- eskakizunekin, 722
- eskakizunen, 713, 834, 835, 959,
1189, 1299, 1771, 1793, 1794, 1799
- eskakizunik, 1228
- eskakizun-mailaren, 1300
- eskakizun-mailaren eta eginkizunen
arteko proportzionaltasun- eta
egokitasun-printzipioa, 1271, 1300,
2074
- eskala, 703, 721, 734, 748, 751, 1270,
1273, 1316, 1319, 1380, 1511, 1513,
1526, 1561, 1575, 1749, 1756, 1798,
2073
- Eskala, 750
- Eskala betearazlea, 1756, 1798
- eskala handiko ekimen, 2039
- eskalak, 703, 748, 1316
- Eskalak, 2077
- eskalako, 1247, 1254, 1302
- eskalako moldagarritasun handia,
235
- eskalari, 749, 750, 1254, 1270, 1319
- eskalatan, 2065
- eskalei, 1270
- Eskalei, 749
- Eskalen, 749
- eskalen izendapenak, 1792
- eskaletako, 751
- eskaletan, 748, 749, 750, 751
- eskaletara, 1302, 2074
- eskari, 309
- eskari legitimoak, 701
- eskaria, 168, 169, 170, 533, 933, 1077
- Eskaria, 181, 933
- eskariak, 395, 401, 1777
- eskariaren, 716, 926
- eskariei, 701
- eskarien, 1057
- eskari-mota zehatzetara, 820
- eskasia, 1303
- Eskatzaile, 2114
- eskatzailea, 523, 524, 1730
- Eskatzailea, 532, 533, 2114
- eskatzailea bizi ohi den herrialdean,
523
- eskatzailea dagoen auzi-aretoan,
2114
- eskatzaileak, 108, 109, 129, 392, 403,
404, 407, 426, 524, 532, 804, 1276,
2114, 2159, 2160, 2161, 2300, 2359,
2384, 2389
- Eskatzaileak, 524, 527, 2113
- eskatzaileak bere eskaeran
adierazitako hizkuntzan, 2114
- eskatzailearen, 971
- eskatzailearen babes-premiez, 2114
- eskatzailearen betebeharrak, 2113
- Eskatzailearen herrialdean, 524
- eskatzailearen lurraldean, 524
- eskatzailearen profila, 814
- eskatzailearentzat, 2113
- eskatzaileari, 536, 1250, 1730, 1946,
2113, 2114
- Eskatzaileari, 392, 524, 2116
- eskatzaileek, 401, 2119
- Eskatzaileen, 483
- Eskatzaileentzako orientabideak,
2116
- eskauten elkarte eta taldeak, 1940
- eskaut-mugimendua, 1939
- Eskaut-mugimendua, 1940
- eskaut-mugimenduaren arau-

- esparrua, 1939
- eskea egiteko eskubidea, 223
- eskema, 719
- eskemarekin, 719
- Eskifaia, 2131
- Eskifaiarenak baino ez diren
guneetan, 2133
- esklabo, 56
- esklaboen salerosketa, 56
- esklabotza, 56
- esklusibotasun, 2344
- esklusibotasunari, 2344
- esklusibotasun-klausulak, 2194
- esklusibotasun-kontratua, 2250
- eskola, 431, 436, 437, 441, 712, 713,
714, 715, 717, 720, 787, 788, 957,
959, 1191, 1237, 1618, 2143, 2376
- Eskola, 2378
- Eskola Diplomatikoa, 508
- eskola- edo ikasketa-instituzioarekin,
463, 467
- eskola- eta gizarte-inklusioa, 1049
- eskola- eta unibertsitate-
xedeetarako, 111
- Eskola Europarren Estatutuko
eranskina aldatzeari buruzko
akordioan, 2149
- eskola inklusiboa, 2378
- Eskola Kontseilua, 1188, 1209
- Eskola Kontseiluaren, 715, 716, 722,
1188
- Eskola Kontseiluaren osaera, 440
- Eskola Kontseiluei, 1021, 1102
- eskola nazionalak, 2155
- eskola ofizialetan, 720
- eskola publikoan, 712, 714, 715, 720
- Eskola Publikoaren Legeak, 713
- eskola-, hezkuntza- eta
prestakuntza-materialen edukiek,
1930
- Eskola-, hezkuntza- eta
prestakuntza-materialen edukiek,
1306, 1903
- eskola-, unibertsitate- edo ikerketa-
erabilerarako, 110
- eskola-adinean, 1971
- Eskola-adineko kirola, 1367
- eskola-adineko kirolaren eremuan,
976
- eskola-arrakasta, 1336, 1344, 1846
- eskola-arrakastari, 2375
- eskola-asmoa, 431
- eskola-birfundazio, 2375
- eskola-birfundazioa, 2375, 2376
- eskola-birfundazioak, 2376
- eskola-birfundazioaren orientazioa
eta baliabideen programazioa,
2375
- Eskola-birfundazioaren Orientazioari
eta Programazioari, 2375
- eskola-birfundazioaren urrats
nagusietako bat, 2375
- eskola-birfundazioari, 2375
- eskola-bizitza, 716
- eskola-curriculumerako irispide,
1867, 1906
- eskola-egoitzen sare, 1624
- eskola-ekipamenduak, 2324
- eskola-elkarte asoziatiboek, 2394
- eskola-eremuan, 1440, 1443
- Eskola-eremuan, 1868
- eskola-erkidegoa, 959
- eskola-erkidegoko, 717
- eskola-erkidegoko sektoreek, 717
- Eskola-esparruko ekitateari, 2376
- eskola-garraioa, 1914
- eskola-giroko, 714
- Eskola-ibilbide, 2378
- eskola-inklusioa, 1623
- Eskola-instituzioa, 1624
- eskola-instituzioak, 1839
- eskola-jantokia, 1914
- eskolak, 105, 173, 740, 953, 1233,
1238, 1357, 2041, 2143, 2144, 2150,
2155, 2375
- Eskolak, 2041, 2142
- eskolak emateko erabiltzen den
hizkuntza, 254
- eskola-kirolaren, 795
- eskolako, 714, 716
- Eskolako, 713
- eskolako ariketen liburuak, 100
- eskolako eta eskolaz kanpoko
jarduerak, 1440
- eskolako eta eskolaz kanpoko
jardueretan, 716
- eskolako irakasleen zerrenda, 1363
- eskolako kirol-jardueretan, 1930
- Eskolako zerbitzuen elebitasuna, 713
- eskolako, unibertsitateko eta
graduondoko irakaskuntza, 1669,
1690, 1695

- Eskola-kontratu berria, 2343
 Eskola-kontratu Berria"
     Egitasmoaren Programazioari,
     2343
 eskola-kontseiluak, 1613, 2045, 2049
 Eskola-kontseiluak, 1650, 2049
 eskola-kontseiluaren osaera, 1613
 eskola-kontseiluari, 2049
 Eskola-kontseiluei, 1650
 eskolaldi osoan, 2149
 Eskolaldiko seigarren urtean, 2153
 eskola-liburutegia, 1442
 Eskola-liburutegia, 1442
 eskola-liburutegiek, 1508
 eskola-liburutegien, 1540
 eskola-liburutegien sistema, 1508
 eskolan, 1226, 1228, 1259, 1624, 1814
 Eskolan, 2377
 eskolan ez dauden biztanleek, 1840
 eskola-orduen osagarri, 2185
 eskola-orduetan, 2039, 2377
 eskola-ordutegien, 432
 eskola-ordutegien % 50, 560
 eskola-ordutegitik, 1237
 eskola-postuak, 1063
 eskola-postuen kopuruari, 436, 1048,
     1441, 1712
 eskolara, 2378, 2382
 eskolarako, 2376
 Eskolaren berezko eginkizunak, 1734
 eskolaren eta hezkuntza-
     erkidegoaren, 2038
 eskolaren xedeak eta helburuak,
     1360
 eskolarik, 2150, 2393
 eskola-sistema, 2043
 eskola-trukerako programetan, 1439
 eskolatu gabeko biztanle helduek,
     1241, 1242
 eskolatze eta gizarteratze, 1599
 eskolatze etena dutenak. *Ikus*
     ikasleak
 eskolatze etena izan duten ikasleei,
     1438
 eskolatze orokortuaren, 2007
 eskolatzea, 714, 760, 1049, 1598,
     1619, 1708
 Eskolatzea, 1844
 eskolatzea hizkuntza gutxituetan
     jasotzeko eskubidea, 253
 eskolatzeak, 560
 eskolatze-aldi, 437, 2147, 2185, 2377
 eskolatze-aldian, 2378
 eskolatze-aldiaren amaierara, 2375
 eskolatzearekin, 1438
 eskolatzeaz, 2155
 eskolatze-gastuen inguruko
     desadostasunak, 2145
 eskolatze-interesak, 2145
 eskolatzeko dauden hezkuntza-
     modalitateei, 1868
 eskolatzeko hezkuntza-modalitateei,
     1907
 eskolatze-lekuaren, 2376
 eskolatze-mota, 1906, 2378
 eskola-ume, 1839
 eskola-umeak, 236
 eskolaurrean, 155, 163
 eskolaurreko, 741
 eskolaurreko hezkuntza, 296, 362
 eskolaurreko hezkuntzaren zati
     handi bat, 296, 362
 eskolaurreko hezkuntza-zentroen
     eta oinarizko hezkuntza
     orokorreko zentroen
     programetan, 1988
 eskolaurretik, 172
 eskolaz kanpoko, 716
 eskolaz kanpoko heziketak, 211
 eskolaz kanpoko jarduera, 1635
 eskolaz kanpoko jarduerak, 1440
 eskolaz kanpoko jardueretan, 2039
 eskolaz kanpoko orduetan, 2377
 eskolaz kanpoko zerbitzuak, 1914
 eskolaz kanpokoak. *Ikus* jarduerak
 eskolaz kanpokoek, 1624
 eskola-zentroak, 1021
 eskola-zerbitzuetan, 1842
 eskola-ziurtagiria, 1303
 eskolei, 136
 eskolek, 2143, 2155, 2378
 eskolen eginkizunak eta antolaketa,
     2155
 Eskolen, ikastetxeen eta lizeoen
     eginkizuna, 2143
 eskoletako liburutegiek, 1508
 eskoletako liburutegietan, 1508
 eskoletako liburutegietan ezartzeko,
     2293
 eskoletan, 740, 1508, 1839
 eskoletan erabiliko diren hizkuntzei,
     2365

- eskolok, 1441
 eskritura, 412
 Eskritura publikoa, 492, 650
 eskritura publikoak, 1486
 esku- eta gorputz-gaitasunak, 2148
 esku hartze medikoa, 487, 625
 esku hartzeko arloak, 1308
 esku hartzeko eremu, 2048
 Esku hartzeko jarduketak, 1096
 Esku hartzeko neurriak, 422
 esku hartzeko printzipioak, 1951
 esku hartzeko protokoloetan, 1656
 Esku hartzeko sektoreak, 1306, 1903
 esku hartzera, 706
 esku-ahurrekoa, 1905
 eskualdaketa, 354, 2102, 2161, 2253
 eskualdaketa, 2253
 eskualdaketa, 2351
 eskualdaketa gainera zerga, 2162
 eskualdatzaileak, 502
 eskualde, 1116
 eskualde horiek zehaztu, 918
 eskualdea, 1114, 1115, 1116, 1117, 1119, 1120
 Eskualdeak, 930
 ESKUALDEAK, 931
 eskualdearen eskumenpeko ikastetxeetan, 2145
 eskualdearen funtsezko ezaugarriak, 1859
 eskualdearen izendapenean, 1116
 eskualdearen izenean, 1117
 eskualdeei, 1137
 eskualdeen, 2147
 eskualdeen eskumenak, 2145
 Eskualdeen eskumenak, 2145
 eskualdeen hezkuntzaren alorreko eskumen bereziak, 2145
 Eskualdeenak. *Ikus* izendapenak
 eskualdeetako, 1195
 Eskualdeetako edo atzerriko hizkuntzen eta kulturen irakaskuntza, 2143
 Eskualdeetako hauteskunde-batzordeak, 706
 Eskualdeetako Lantaldeari, 1871
 eskualdeetako ondarearen parte diren elementuak, 2144
 Eskualde-identitatearen kontzientzia, 1958
 eskualde-izendapena, 1774
 Eskualdeko, 1116, 1965, 1966
 Eskualdeko Administrazioa, 1964
 Eskualdeko Administrazioak, 1962, 1974
 Eskualdeko erreferentzia kulturalak, 1120
 eskualdeko hauteskunde-batzordean, 706
 Eskualdeko Kontseiluak, 2145
 eskualdeko ondare, 1120
 Eskualde-kulturaren elementuez, 2147
 eskuarte, 337, 394, 395, 683, 686, 687, 691, 715, 730, 940, 941, 1817
 eskuarte ekonomikoak, 687
 Eskuarte ekonomikoez, 685
 eskuarte ekonomikorik, 394, 395
 eskuarte elektronikoak, 941
 eskuarte elektronikoekin, 941
 Eskuarte elektronikoen, 941
 Eskuarte elektronikoen bidezko administrazio-prozedura, 941
 eskuarte elektronikoez, 484
 eskuarte informatikoen, 337
 eskuarte materialak, 1817
 eskuarte materialen, 337
 eskuarte pertsonal eta materialak, 686
 eskuarte publikoak, 940
 eskuarte teknikoak, 730
 eskuarte, baliabide eta sistema metodologikoak, 691
 eskuarteak, 713, 755, 943, 964, 1269, 1476, 1817
 eskuartei, 482
 eskuarteen, 965
 eskuarteetan, 731
 eskubide, 57, 58, 96, 115, 151, 183, 380, 393, 394, 395, 396, 397, 416, 438, 441, 482, 483, 495, 500, 516, 517, 543, 657, 660, 666, 685, 696, 729, 740, 741, 755, 759, 760, 761, 762, 763, 788, 941, 943, 948, 952, 957, 969, 1059, 1067, 1088, 1090, 1127, 1132, 1135, 1146, 1155, 1160, 1163, 1232, 1282, 1322, 1391, 1476, 1478, 1487, 1505, 1510, 1572, 1629, 1706, 1729, 1762, 1763, 1764, 1765, 1770, 1812, 1814, 1817, 1837, 1888, 1889, 1966, 1989, 2106, 2112, 2116, 2135, 2168, 2202, 2236, 2257, 2284,

- 2319, 2337, 2349, 2350, 2371
Eskubide, 57, 58, 154, 155, 157, 401,
416, 482, 495, 517, 665, 668, 714,
720, 952, 969, 1033, 1042, 1131,
1135, 1228, 1322, 1523, 1617, 1716,
1812, 1813, 1861, 1864, 1966, 1990,
2029
eskubide aitortu, 1687
eskubide berberak, 152
eskubide berdin eta ukaezinetan, 55
eskubide ekonomiko, sozial eta
kulturalak, 1687
eskubide ekonomikoak, 788
Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta
Kulturalen Nazioarteko Ituna, 147
Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta
Kulturalen Nazioarteko Itunaren,
130
Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta
Kulturalen Nazioarteko Itunean,
150
Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta
Kulturalen Nazioarteko Itunean,
2029
eskubide eraginkorra, 2000
eskubide eksklusiboa, 101, 108
eskubide espezifikoa, 456, 1323,
1716
eskubide eta askatasun, 460, 1025
eskubide eta askatasun hauen
errespetua, 55
eskubide eta askatasun horien
eraginkortasuna, 51
eskubide eta askatasun
konstituzionalen egikaritzea, 460
eskubide eta askatasunak, 55, 56,
59, 147, 317, 318, 327, 1158, 1454,
1553, 1856, 1972
eskubide eta askatasunen
egikaritzea, 1155
eskubide eta askatasunen
gozamina, 285
eskubide- eta aukera-
berdintasunari, 2360
Eskubide eta aukera-berdintasunari
eta zailtasunak dituzten pertsonen
parte-hartze eta herritartasunari
buruzko 2005eko otsailaren 11ko
2005-102 Legea, 2318
eskubide eta balio demokratikoen
defentsa, 642
eskubide eta bermeen zerrenda,
416
eskubide eta betebeharrak publikoak,
581
eskubide eta betebeharrak, 1678
eskubide eta betebeharrei, 1790
eskubide eta betebeharrei buruzko
informazioa, 2114
eskubide eta betekizunak, 841
eskubide eta eginbehar
indibidualak, 1560
eskubide eta eginbehar
konstituzionalen erabilera, 446
eskubide eta eginbeharrak, 1599
eskubide eta eginbeharrei, 159
eskubide eta eginbeharrei buruzko
informazioa, 2107
Eskubide eta Eginbeharren Gutuna,
1981
eskubide eta interes legitimoak,
1323
eskubide eta prestazioei buruzko
informazioa, 1527
eskubide eta xedapen berberak
izatea, 183
eskubide guztiak egikaritzeko
aukera, 809
eskubide hauek, 195
Eskubide historikoak, 1812
Eskubide Historikoak eguneratzeari,
1155
Eskubide honen erabilera
bermatzeko, 924
eskubide hori arian-arian gauzatu
dadin bermatzeko, 675
eskubide hori bermatzea, 168
eskubide hori erabiltzen dela arian-
arian bermatzeko beharrezko
bitartekoak jarriko dira eskura, 744
eskubide horiek hala nahita
ukatzen, 180
Eskubide horren egikaritzea, 157
eskubide indibidual, 2075
eskubide indibidual eta kolektiboak,
1204
eskubide indibidualak, 315, 1526
eskubide kolektiboak, 148, 316, 2029
eskubide kolektiboari, 2032
eskubide kolektiborik, 2337
eskubide konstituzional eta
linguistikoak, 1559

- Eskubide kulturalak, 969
 Eskubide Kulturaleri, 969
 eskubide kulturaletarako eta herritartasun-eskubideak, 243
 eskubide orokorrak, 943
 eskubide osoko kideen, 660
 eskubide pasiboari, 740, 741
 eskubide pasiboetarako, 740
 eskubide pertsonal besterenezinak eta edozein egoeratan egikaritzeko modukoak, 150
 eskubide politiko, zibil eta familiar guztien jabe, 2263
 eskubide preskribaezina, 292, 358, 1131
 eskubide sektoriala, 1858
 Eskubide sozialak, 1033
 Eskubide sozialen arloko eskumena, 992
 eskubide subjektiboak, 1763
 eskubide zehatz batzuen egikaritzea, 151
 eskubide zibil eta politiko, 1480
 eskubide zibil guztien jabe, 2169
 eskubide zibilak, politikoak, ekonomikoak, gizarte- eta kultura-izaerakoak, 147
 Eskubide Zibilen eta Politikoaren Nazioarteko Ituna, 147
 Eskubide Zibilen eta Politikoaren Nazioarteko Ituneari, 150, 1131, 2029
 eskubide zibilen kontrako debeku, gabetze edo ezgaitasunik, 2192
 eskubidea, 56, 57, 59, 74, 85, 89, 147, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 167, 180, 294, 360, 393, 395, 401, 419, 422, 436, 476, 482, 500, 516, 517, 557, 565, 566, 657, 658, 665, 666, 668, 713, 714, 720, 725, 730, 731, 741, 753, 755, 759, 760, 763, 827, 833, 943, 944, 945, 948, 949, 952, 953, 954, 955, 969, 1035, 1056, 1057, 1061, 1065, 1077, 1087, 1130, 1131, 1132, 1135, 1136, 1137, 1146, 1197, 1204, 1207, 1227, 1228, 1230, 1232, 1233, 1234, 1249, 1250, 1252, 1266, 1273, 1274, 1283, 1286, 1287, 1288, 1291, 1298, 1323, 1381, 1382, 1386, 1392, 1400, 1432, 1449, 1451, 1461, 1476, 1478, 1488, 1490, 1494, 1506, 1518, 1524, 1532, 1547, 1556, 1558, 1559, 1564, 1609, 1636, 1687, 1706, 1716, 1769, 1774, 1790, 1805, 1812, 1813, 1814, 1815, 1822, 1837, 1849, 1858, 1864, 1866, 1872, 1873, 1879, 1890, 1893, 1894, 1896, 1897, 1906, 1909, 1913, 1929, 1990, 1991, 1992, 1995, 1997, 2002, 2012, 2018, 2021, 2025, 2026, 2074, 2105, 2111, 2115, 2116, 2117, 2142, 2183, 2203, 2238, 2240, 2241, 2243, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2265, 2266, 2268, 2274, 2278, 2307, 2328, 2334, 2340, 2350
 beren hizkuntza erabiltzeko eskubidearen babes judiziala lortzeko, 1765
 Bi hizkuntza ofizialak ezagutzekoa, 1765
 Bi hizkuntza ofizialeko edozein askatasunez eremu guztietan erabiltzekoa, 1765
 Bi hizkuntza ofizialeko edozeinetan aritzekoa, 1765
 Bi hizkuntza ofizialeko edozeinetan arreta jasotzekoa, 1765
 Erabiltzen duten hizkuntza ofiziala dela eta diskriminaziorik ez jasatekoa, 1765
 Eskubidea, 378, 1676, 2117, 2260
 Eskubidea aitortzea, 379
 eskubidea legearen aurrean berdinak izateko, 1400
 Eskubidea ukatzea, 379
 eskubide-abusua, 323
 eskubideak, 117, 138, 159, 243, 334, 394, 416, 441, 446, 471, 518, 534, 543, 557, 628, 658, 685, 725, 754, 755, 759, 761, 762, 763, 765, 806, 936, 941, 943, 944, 945, 969, 1035, 1056, 1057, 1076, 1081, 1083, 1087, 1111, 1126, 1127, 1130, 1143, 1164, 1197, 1204, 1249, 1252, 1255, 1266, 1267, 1282, 1286, 1288, 1306, 1307, 1382, 1438, 1459, 1506, 1510, 1532, 1572, 1596, 1636, 1652, 1675, 1687, 1717, 1729, 1812, 1813, 1815, 1888, 1892, 1922, 1966, 2030, 2057, 2106, 2148, 2159, 2160, 2201, 2257, 2258, 2391
 Eskubideak, 447, 1025, 1033, 1077, 1124, 1141, 1155, 1197, 1273, 1274, 1390, 1438, 1530, 1572, 1629, 1641,

- 1706, 1719, 1754, 1813, 1852, 2029, 2057, 2130
- eskubideak baliatzean, 456
- eskubideak baliatzeko, 457
- eskubideak eta betebeharrak, 246
- eskubideak sustatzeko, 746
- eskubidean, 1398
- eskubidearen, 394, 422, 507, 667, 944, 948, 961, 1523, 1897
- eskubidearen aplikazio materialaren eremuak, 1929
- eskubidearen babesa, 1993
- eskubidearen egikaritzea, 1839, 1840, 2075
- Eskubidearen irismena eta bermea, 603
- eskubidearen titularra, 101, 108, 109
- eskubidearen titularrari, 101, 108
- eskubidearen titularrei, 1859
- eskubideari, 957, 1058, 1617, 1774, 1789, 1890
- eskubideaz, 666
- eskubide-berdintasuna, 217, 1643, 1817
- eskubide-berdintasunean, 1476
- eskubideei, 83, 759, 806, 928, 943, 1126, 1298, 1890, 1892, 1894, 1900
- Eskubideei, 1080
- eskubideei buruzko informazioa, 1111
- eskubideei buruzko orientazioa eta informazioa, 516
- eskubideek, 657
- eskubideekin, 1323
- eskubideen, 667, 735, 752, 818, 1033, 1034, 1203, 1764, 2259
- eskubideen babes indartua, 570
- eskubideen babesa, 1090
- eskubideen berri ematea, 1390
- eskubideen egikaritzea, 76, 150, 152, 1034, 1299
- eskubideen egikaritzea, 1706
- eskubideen eraginkortasuna, 1299
- eskubideen erreklamazioen jarraipena, 602
- eskubideen eta askatasunen bermea, 327
- eskubideen eta eginbeharren araubidea, 1967
- eskubideen eta eginbeharren informazioa, 294, 360
- eskubideen eta igurikimenen defentsa, 1579
- eskubideen jakinarazpena, 2105, 2106
- eskubideen titularren interes legitimo, 138
- Eskubideen titularren interesen eta interes orokorraren arteko oreka zuzena, 138
- eskubideen zerrendarik, 1858
- eskubideengatiko tasa, 1832
- eskubideetatik, 2284
- eskubideez, 729, 761
- eskubideon kontrako egoera zehatzen nondik norakoez, 2143
- eskubiderik, 671, 2260
- eskudantzia, 683, 1672, 2013, 2014, 2189
- eskudantziak, 346, 1026, 1236, 1953, 2186, 2356
- Eskudantziak, 2187, 2188
- eskudantziei, 1193
- eskudantziekin, 689, 2147
- eskudantzien, 1307, 1742
- eskudiru bidezko harpidetzak, 2308
- eskuduna, 1131, 1433, 1674, 1704
- eskudunak, 440, 484, 666, 734, 938, 947
- eskudunek, 484, 496, 689, 1901
- eskudunekin, 683
- Eskuen laguntza duten zeinu-hizkuntzak edo urrutikoak, 1905
- eskuesle, 1994
- eskuesleak, 1994
- eskuetsitako, 154
- esku-hartze, 389, 767, 1887, 1888, 2041
- Esku-hartze didaktikoa, 2050
- esku-hartze didaktikoa eta metodologikoa, 2042
- esku-hartze didaktikoaren alderdi metodologikoak, 2050
- Esku-hartze ginekologiko eta obstetrikoko egokiak, 486, 624
- esku-hartze goiztiarra, 1065
- esku-hartze modalitateak, 2201
- esku-hartze motak, 1685
- esku-hartze publikoaren, 1151
- esku-hartze soziala, 1408
- esku-hartze sozialaren eremuko politikak, 1318

- esku-hartzea, 421, 1078, 1166, 2264,
2266, 2276, 2390
esku-hartzeak, 486, 624, 2382
esku-hartzeei, 1077
esku-hartzeren, 759
eskuizkribuak, 724
Eskulan atzeritarrari, 2182
eskulanak, 520
eskulangile, 2295
eskuliburu, 99
eskuliburuak, 1857
eskuliburuak, 155, 1459, 1857
eskumen, 495, 661, 682, 685, 712,
1189, 1379, 1442, 1477, 1639, 1656,
1676, 1873, 1914
Eskumen, 657, 1127
eskumen aitortua, 312
eskumen bereziak, 2145
eskumen betearazle, 2026
eskumen betearazlea, 1817
eskumen betearazleen, 495
eskumen erkideak, 2145
eskumen eskusibo, 1857
eskumen eskusiboa, 471, 1127, 1131,
1227, 1267, 1357, 1379, 1387, 1389,
1477, 1676, 1816, 1839, 1857, 1989,
2005
Eskumen eskusiboak, 1127, 1379
eskumen judizialari, 391, 538
eskumen nazionala, 282
eskumen osoa, 712
eskumen propio, 811
eskumen propioak, 1264
eskumena, 302, 337, 354, 368, 392,
424, 425, 471, 657, 669, 680, 689,
715, 716, 728, 732, 734, 751, 753,
759, 760, 763, 805, 822, 828, 830,
834, 929, 930, 1064, 1067, 1068,
1069, 1072, 1086, 1137, 1145, 1150,
1160, 1162, 1359, 1388, 1389, 1444,
1727, 1816, 1865, 1888, 1890, 1901,
1914, 1961, 1964, 2046, 2050, 2186,
2345
eskumena duen organoaren, 378
eskumena duten administrazio
publikoek, 1544
eskumena duten agintaritzak
hartzaileen edo igorleen, 378
eskumena duten organismo edo
erakundeetan, 2013
eskumena duten organoekin elkar
hartuta, 676
eskumenak, 177, 192, 196, 198, 344,
349, 460, 471, 521, 665, 670, 671,
715, 732, 756, 757, 759, 782, 794,
800, 809, 812, 906, 947, 1026, 1048,
1134, 1136, 1149, 1162, 1182, 1190,
1191, 1193, 1267, 1293, 1328, 1383,
1387, 1402, 1423, 1424, 1441, 1442,
1444, 1445, 1477, 1505, 1543, 1565,
1580, 1656, 1678, 1682, 1683, 1715,
1727, 1764, 1795, 1816, 1850, 1858,
1860, 1866, 1868, 1869, 1894, 1902,
1914, 1919, 1929, 1988, 1990, 2005,
2010, 2026, 2046, 2145, 2149, 2182,
2184, 2186, 2188, 2265, 2345, 2355,
2370
Eskumenak, 345, 1149, 1264, 1290,
1442, 1444, 1477, 1478, 1727, 1816,
1964, 1965, 2188, 2190, 2345, 2355
ESKUMENAK, 931
eskumenak dituzten lurralde-
kolektibitateak, 2149
eskumenaren, 495
eskumenaren oinarria, 1857
eskumenari, 666, 1774
eskumen-banaketa, 2145
eskumendeko sozietateak, 669
eskumendeko sozietateak, 670,
1052, 1053
eskumendeko sozietateen, 1052
eskumendeko sozietateen
jarduerak, 1052
eskumendeko sozietateetako, 671
eskumendeko telebista-sozietateak,
1053
eskumenei, 354, 478, 663, 682, 1192,
1274, 1874, 2187
eskumenekin, 2009, 2186, 2332
eskumeneko, 355, 664, 670, 689,
1149, 1230, 1250, 1583, 1766, 1805,
1806
eskumenen, 191, 405, 471, 472, 479,
493, 495, 694, 713, 724, 734, 760,
762, 827, 957, 1038, 1042, 1058,
1068, 1070, 1110, 1115, 1148, 1207,
1230, 1265, 1266, 1293, 1322, 1327,
1444, 1493, 1510, 1546, 1549, 1665,
1683, 1705, 1711, 1721, 1722, 1726,
1763, 1765, 1766, 1771, 1775, 1781,
1782, 1794, 1815, 1890, 1893, 1897,
1899, 1900, 1902, 1930, 1961, 1965,

- 1998, 2010, 2015, 2018, 2020, 2072,
2186, 2188, 2362
- Eskumenen, 1816
- Eskumenen antolaketa eta
banaketa, 1543
- eskumenen banaketa, 560
- Eskumenen banaketa*, 1543, 1656
- eskumenen banaketaren
ikuspegitik, 495
- eskumenen eremuan, 182, 471, 472,
493, 677, 680, 694, 713, 734, 743,
760, 762, 815, 827, 924, 925, 926,
957, 1042, 1068, 1070, 1115, 1230,
1265, 1322, 1327, 1493, 1546, 1705,
1711, 1722, 1765, 1766, 1771, 1775,
1781, 1794, 1893, 1897, 1899, 1900,
1902, 1930, 1965, 1998, 2010, 2015
- eskumenen eremuaren, 174
- eskumenen esparruan, 724, 1558,
1582, 1763, 1850, 1890, 1912
- eskumenen jabe, 2134
- eskumenen legegintza-garapenak,
2020
- eskumenen tipologia eta irismena,
1911
- eskumenen zabalkuntzari, 2020
- eskumen-eremu autonomikora, 1260
- eskumen-eremu bateko ikus-
entzunezko komunikazio-
zerbitzuetarako, 2030
- eskumen-eremua, 389
- eskumen-eremuan, 1153, 1235, 1510
- eskumen-eremuaren, 1084, 1159
- eskumen-eremuetan, 1580
- eskumen-eremuko, 1667
- eskumen-eskualdaketak, 2351
- eskumen-esparruetan, 1328
- eskumenetako, 1189, 1762
- eskumenetan, 661, 2349
- eskumenez, 524
- Eskumen-sistema, 1953
- eskumen-tituluak, 810
- eskuordea, 689
- eskuordetza parlamentarioak, 261
- eskuordetzaz, 683
- eskuordetze-ahalmena, 2067
- eskuordetzen eginkizunak, 1583
- eskura izateko, 155
- eskura jarri, 159
- eskuragarri dauden baliabideei,
1599
- eskuragarritasuna, 469
- eskuratzailea, 502
- Eskuratzailea, 502
- eskuratzaileak, 500
- eskuratzaileari, 502
- eskuratzaileek, 502
- eskuratzaileen babesak, 500
- eskuratzaile-izangaiak, 2322
- eskuratzaileari, 502
- eskuratzea, 1880
- eskuratzeak, 1752
- esku-sartze, 57, 89
- esku-sartzerik, 57
- eskuz idatzitako edo inprimatutako
eskriturakoak, 1679
- eskuzabaltasun, 1206
- Eskuzabaltasunak, 2168
- eskuzko ekintzak, 653
- eskuzko zeinuak, 454
- esleipen, 2129, 2228
- esleipen organikoa, 1866
- esleipena, 929
- esleipenak, 1739, 1742
- esleitzea, 780
- esleitzeari, 1481
- esleitzeko, 780
- esleitzen, 777, 778, 800, 2317
- Eslovakia, 165
- eslovakieraz, 193, 194
- eslovenieraz, 193, 194
- Spainia, 421, 425, 534, 535, 1762
- Spainiak, 357, 448, 508, 510, 514,
521, 1025, 1085, 1131, 2040
- Spainiak, 377, 432, 478, 479, 480,
482, 484, 496, 501, 508, 523, 527,
532, 533, 534, 535, 536, 539, 550,
551, 684, 943, 952, 1028, 1049,
1130, 1189, 1266, 1451, 1476, 1579,
1725, 1761, 1762, 1777, 1812, 1813,
1887, 1888
- Spainiak 1978ko abenduaren
27ko Konstituzioaren, 1988
- Spainiak 1978ko Konstituzioak,
519, 1761, 2038
- Spainiak 1978ko Konstituzioan,
2029
- Spainiak 1978ko Konstituzioaren,
1887, 2005
- Spainiak 1978ko Konstituzioaz, 519
- Spainiak Abokatutzaren Estatutu
Orokorra, 444

- Espainiako Abokatutzaren Kontseilu Nagusia, 445
- Espainiako Administrazioak, 510
- Espainiako agintariei, 537, 539
- Espainiako agintariak, 537
- Espainiako agintaritzak nagusiak, 537
- Espainiako arau prozesalen, 537
- Espainiako araudia, 422
- Espainiako arau-esparru konstituzional eta legala, 458
- Espainiako aseguru-erakundeei, 422
- Espainiako autonomia-erkidegoetan, 514
- Espainiako Azpitoluzio eta Audiodeskripzioaren Espainiako Zentroa, 584
- Espainiako Bankuaren, 355
- Espainiako beste hizkuntzak, 333, 1130, 1227, 1525, 1988
- Espainiako beste hizkuntzek, 2038
- Espainiako Botereguztidunak, 357
- Espainiako edo atzerriko agintariak, 537
- Espainiako edo atzerriko beste hezkuntza-sistema batzuetatik, 2046
- Espainiako edozein hizkuntzatan, 2034
- Espainiako edozein unibertsitatek, 1499
- Espainiako ekonomiaren, 511
- Espainiako erabakia, 537
- Espainiako Erkidego Juduen Federazioko Batzorde Iraunkorreko, 523
- Espainiako Errege Akademiarenak, 351
- ESPAINIAKO ERREGEAK, 357
- Espainiako errege-erreginen, 350
- Espainiako Erresumakoak. *Ikusi* Gobernua
- Espainiako Erresumaren eta Portugalgo Errepublikaren arteko Tratatuen, 1578
- Espainiako Estatua, 1762
- Espainiako estatuak, 1298, 2029
- Espainiako Estatuak, 952
- Espainiako estatuan, 1155, 1780, 1873
- Espainiako Estatuan, 952
- Espainiako estatuaren, 381, 1130, 1227, 1257
- Espainiako estatuaren eta Europar Batasunaren errealitatearen ezagutza, 1257
- Espainiako Estatuaren hizkuntza- eta kultura-aniztasuna, 1344
- Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala, 333, 1525, 1762
- Espainiako estatuaren hizkuntza ofizialen, 377
- Espainiako estatuari, 1549
- Espainiako estatuko edozein unibertsitatek, 1611
- Espainiako estatuko hizkuntza ofiziala, 1603, 1968, 1988
- Espainiako estatuko hizkuntza ofizialetako, 478
- Espainiako estatuko hizkuntza-aniztasuna, 448, 449
- Espainiako estatuko unibertsitateetako, 1246, 1780
- Espainiako estrategian, 1579
- Espainiako eta Aragoiko errealitate eleaniztunetik, 1130
- Espainiako eta Aragoiko legeriak, 1130
- Espainiako eta atzerriko unibertsitateen, 1593
- Espainiako eta atzerriko zentrozen arteko prestakuntza- eta berrikuntza-proiektuak, 572
- Espainiako eta Gaztela eta Leongo Erkidegoko konstituzio- eta estatutu-balioak, 1598
- Espainiako gainerako hizkuntza koofizialen, 509
- Espainiako gainerako hizkuntzak, 508, 2005
- Espainiako gainerako hizkuntzaren batean, 501, 502
- Espainiako gainerako hizkuntzen irakaskuntza ez-arautua, ebaluazioa eta ziurtapena, 509
- Espainiako gainerako zeinu-hizkuntzak, 460
- Espainiako gizarteak, 560
- Espainiako gizartearen eta hizkuntzen pluraltasuna, 2030
- Espainiako gizartearen eta kulturaren errealitatea, 524
- Espainiako gizarteari eta kulturari

- buruzko proba, 524
- Espainiako Gobernua, 1056
- Espainiako Gobernari, 656, 1057
- Espainiako Gobernuko kidea, 2011
- Espainiako herri, 519, 521
- Espainiako herri guztiak babesteko borondatea, 1566
- Espainiako herriak, 521
- Espainiako herrien ondare historiko, kultural eta artistikoa, 1702
- Espainiako herritarrak, 489, 627
- Espainiako herritarrek, 446
- Espainiako Herritarrek Atzerrian duten Estatutuari, 446
- Espainiako hezkuntza-sistema, 2038
- Espainiako hezkuntza-sistemako irakaskuntzetara, 1161
- Espainiako hezkuntza-sisteman berandu integratutako ikasleentzako plan eta programa espezifikoak, 1713
- Espainiako hezkuntza-sistemaren xedeen esparruan, 1708
- Espainiako hizkuntza eta kultura, 447, 508
- Espainiako hizkuntza eta kulturetarako irispidea, 446
- Espainiako hizkuntza ofizial eta komunikazio-hizkuntza, 1948
- Espainiako hizkuntza ofizialak, 477, 550
- Espainiako hizkuntza ofizialetako, 478, 479, 480
- Espainiako hizkuntzak, 1988
- Espainiako hizkuntzak eta kulturak, 447
- Espainiako hizkuntzak eta ondare historiko eta naturalaren, 429
- Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna, 333, 519, 1130, 1988, 2038
- Espainiako Hizkuntzaren Ikerketarako Nazioarteko Zentroak, 1402
- Espainiako hizkuntzen nazioarteko proiektzioa, 449
- Espainiako hizkuntzetako batean, 1616
- Espainiako hizkuntzetan, 496
- Espainiako ikasle nerabeen irakurmena, 448
- Espainiako Irrati eta Telebista Korporazioa, 481, 586
- Espainiako Irrati-Telebistan bultzatzekoa, 674
- Espainiako kalitateari buruzko UNE araudia, 588
- Espainiako kirol-federazioen egitura, 620
- Espainiako konstituzio- eta estatutu-balioak, 393
- Espainiako Konstituzioa, 524
- Espainiako Konstituzioak, 381, 1056, 1227, 1505, 1525, 1582
- Espainiako Konstituzioan, 461, 1060, 1155, 1530, 2030
- Espainiako Konstituzioarekin, 2020
- Espainiako Konstituzioaren, 381, 442, 457, 458, 471, 521, 1070, 1088, 1130, 1526, 1566, 1702
- Espainiako Konstituzioari, 524
- Espainiako kultura-aniztasunaren eta kultura-ondare erkidearen, 447
- Espainiako kultura-pluraltasuna, 479
- Espainiako legeria**, 519
- Espainiako legeriarekin, 537
- Espainiako liburuari, 448
- Espainiako lurralde osoan, 460, 1057, 1058
- Espainiako lurraldea, 381
- Espainiako lurraldean, 394
- Espainiako lurraldetik kanporatzea, 393
- Espainiako mugetatik kanpo, 1582
- Espainiako nazioak, 521
- Espainiako nazioari, 519
- Espainiako nazionalitatea, 477, 478, 523
- Espainiako nazionalitatearen, 478
- Espainiako ordenamendu juridikoan, 550
- Espainiako patente-eskaera, 535
- Espainiako patenteetarako, 535
- Espainiako pluraltasun linguistikoaz, 519
- Espainiako prozesuan, 537
- Espainiako unibertsitate, 1704
- Espainiako unibertsitateen etorkizuna, 642
- Espainiako unibertsitateetako, 1434
- Espainiako zeinu hizkuntzak, 944,

- 1002
- Espainiako zeinu hizkuntzen erabiltzaile, 464
- Espainiako zeinu-hizkuntzak, 438, 453, 454, 458, 459, 460, 461, 463, 464, 466, 596, 943, 1057, 1059, 1061, 1070, 1080, 1278, 1280, 1414, 1415, 1451, 1556, 1557, 1721, 1865, 1975, 1978
- Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta goritsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen ditu. *Ikus* 27/2007 Legea
- Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta goritsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legean, 1556
- Espainiako zeinu-hizkuntzak arautu eta gorren, entzumen-desgaitasunak dituztenen eta goritsuen ahozko komunikazioari laguntzeko eskuarteak aitortzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legea, 943
- Espainiako zeinu-hizkuntzek, 455
- Espainiako zeinu-hizkuntzen erabiltzaile, 463
- Espainiako zeinu-hizkuntzen erabiltzaileek, 464
- Espainiako zeinu-hizkuntzen ikaskuntza, 463
- Espainiako zeinu-hizkuntzen ikaskuntza, ezagutza eta erabilera, 1451
- Espainiako zeinu-hizkuntzen interpreteak eta profesionalak, 471
- Espainiako zeinu-hizkuntzen interpreteen eta profesionalen, 459, 471
- Espainiako zeinu-hizkuntzen interpreteen zerbitzuak, 464, 1723
- Espainiako zeinu-hizkuntzen interprete-zerbitzuak, 464
- Espainiako zeinu-hizkuntzetan, 464
- Espainiako zuzenbideari buruzko informazio-eskaerak, 540
- Espainian, 391, 392, 393, 394, 404, 410, 411, 412, 414, 422, 424, 425, 436, 438, 454, 455, 457, 460, 461, 473, 478, 501, 502, 510, 512, 528, 534, 538, 1028, 1206, 1433, 1598, 1858, 2039
- Espainian dauden hizkuntza koofizialen ikasketa, 1712
- Espainian merkaturatutako ondasun eta zerbitzuen etiketatzean eta aurkezpenean, 1538
- Espainian sartzeko debekua, 394
- espainiar, 471, 519, 521, 523, 1227, 1505, 1722, 1723, 1988
- Espainiar, 521, 527, 1130, 1675, 1762
- espainiar autoreen, 449
- Espainiar estatuko beste autonomia-erkidego, 1237
- Espainiar guztiek dute gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea, 333
- espainiar guztien multzoa, 521
- espainiar hizkuntza eta kultura, 567, 615, 1623
- Espainiar Hizkuntza Ikertzeko Nazioarteko Zentroa (CILENGUA), 1388
- Espainiar Hizkuntzaren Akademien Batzorde Iraunkorrenak, 351
- Espainiar Hizkuntzaren Errege Akademiarekin, 1384
- espainiar hizkuntzatakoa, 340
- Espainiar jatorriko sefardiak, 523
- Espainiar jatorriko sefardiei, 523
- Espainiar keinu-hizkuntzaren, 1034
- espainiar nazionalitatea, 523
- Espainiar nazionalitatea, 527
- Espainiar Zeinu Hizkuntzaren Normalizazio Linguistikorako Zentroa, 459, 466
- Espainiar Zeinu Hizkuntzaren Normalizazio Linguistikorako Zentroak, 466
- espainiar zeinu-hizkuntza, 454, 458, 460, 462, 1053, 1057, 1058, 1081, 1438, 1720, 1721, 1722, 1723, 1725
- Espainiar zeinu-hizkuntza, 1053, 1164, 1675, 1719, 1721
- espainiar zeinu-hizkuntza edota autonomia-erkidegoetako

- berezko zeinu-hizkuntzak edota ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzeko eskubidea. *Ikus* eskubidea
- espainiar zeinu-hizkuntza naturala, 454
- espainiar zeinu-hizkuntzak, 455, 1056
- espainiar zeinu-hizkuntzako emanaldi-zerbitzuak, 1053
- espainiar zeinu-hizkuntzako sistemekin, 1053
- espainiar zeinu-hizkuntzan, 464, 465, 466, 1725
- espainiar zeinu-hizkuntzara, 1163
- espainiar zeinu-hizkuntzaren, 453, 465, 466, 472, 1035, 1049, 1056, 1058, 1059, 1060, 1077, 1080, 1127, 1596, 1719, 1721, 1722, 1723, 1724
- Espainiar zeinu-hizkuntzaren, 1164
- Espainiar zeinu-hizkuntzaren arloko prestakuntza, 1723
- espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera, 1056, 1058, 1077, 1080, 1865
- espainiar zeinu-hizkuntzaren erabiltzaileentzat, 1723
- Espainiar Zeinu-hizkuntzaren Hizkuntza Normalizaziorako Zentroa, 584, 587, 588, 1865
- espainiar zeinu-hizkuntzaren inguruko hizkuntza-manuak, 1865
- espainiar zeinu-hizkuntzaren interpretazioa, 1724
- espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete, 1164
- espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteak, 1049
- espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteen, 1724
- espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteen zerbitzuak, 1723, 1724
- Espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteen zerbitzuak, 1723
- Espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete-zerbitzua, 1706, 1724
- espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete-zerbitzuak, 1724
- espainiar zeinu-hizkuntzaz, 454, 1724
- espainiar zuzendarikide, 1701
- Espainiarekiko lotura, 523
- Espainiarekin, 446, 477, 524
- Espainiaren atzerri-ekintza, 508
- Espainiaren atzerriko ordezkari-tza diplomatiko edo bulego kontsular, 510
- Espainiaren isiltasuna, 523
- Espainiaren kanpo-ordezkari-tzek, 538
- Espainiaren kultura-ondarea, 519
- Espainiarentzat, 508
- Espainiari, 523
- espainiarrek, 446, 2030
- espainiarrekin, 446
- espainiarren babes kontsularrerako, 510
- espainiarren elkarteen, 447
- espainiarren hizkuntza koofizialen ezagutza, 447
- espainiarren ondorengoei, 447
- espainiarrentzat, 446
- espainiera, 109, 110, 119, 349, 350, 351, 436, 523, 524, 527, 1162, 1623, 1676, 1706, 1712
- Espainiera, 350, 534
- espainiera atlantikoaren hizkuntza-aldiera, 1676
- espainiera atzerriko hizkuntza gisa ikastea, 436
- Espainiera ez den beste hizkuntza, 534
- espainiera hizkuntza ofiziala den herrialdeetako edo lurraldeetako nazionalak, 527
- Espainiera irakasteko zentroak, 350
- espainiera ulertzeko zailtasun larriak dituzten pertsonentzat, 1706
- espainiera zabaltzea, 349
- espainiera, frantsesa edo ingelesa ez den beste hizkuntza batera itzultzeko lizentzia, 110
- espainiera-ikastaroak, 1623
- espainierako proba, 524
- espainierara, 534, 540
- espainierarako itzulpena, 534, 535, 536
- espainieraren, 527, 1676
- Espainieraren, 351
- espainieraren diploma, 527
- Espainieraren ezagutza, 350
- espainieraren ezagutzari, 349
- espainieraren gramatikaren usadio eta erregelen, 1453

- espainieraren hizkuntza-
berezitasunak, 1659, 1676
- espainieraren hizkuntza-
modalitatearen onarpena eta
erabilera, 1672
- Espainieraren irakaskuntza, ikasketa
eta erabilera, 350
- espainieraren irakaskuntzari eta
ikaskuntzari, 1600
- espainieraren oinarritzko ezagutza,
527
- espainieraz, 53, 54, 63, 64, 65, 68, 69,
73, 75, 78, 86, 102, 103, 112, 113,
142, 185, 193, 194, 378, 514, 536,
1118, 1128
- espainieraz bestelakoa. *Ikus*
hizkuntza
- espainierazko itzulpena, 533, 539
- esparru, 380, 832, 1761, 1817, 1888,
2372, 2395
- Esparru**, 1761, 1771, 1887
- esparru frankofonoaren kohesio
politiko eta ekonomikoan, 2395
- esparru generikoa, 832
- esparru instituzionalean, 2008
- esparru juridikoa, 446, 1859
- Esparru juridikoa**, 1761, 1887
- esparru juridikoan, 1888
- esparru kontzeptual, 519
- Esparru pedagogikoa, 2365
- esparru pedagogikoaren kalitatea,
2324
- esparru pertsonal, familiar edo
sozialean, 380
- esparru publikoan, 2007
- esparrua, 1708
- esparruak, 740
- esparru-akordioa, 2372
- Esparru-akordioa, 2372
- esparru-akordioak, 498
- esparruan, 667, 690, 714, 715, 720,
757, 833, 957, 1038, 1039, 1059,
1065, 1101, 1110, 1148, 1152, 1207,
1256, 1264, 1279, 1280, 1293, 1298,
1307, 1436, 1442, 1443, 1444, 1477,
1483, 1508, 1510, 1533, 1542, 1543,
1549, 1551, 1558, 1580, 1582, 1600,
1618, 1637, 1665, 1683, 1708, 1710,
1711, 1712, 1719, 1721, 1723, 1726,
1747, 1765, 1773, 1776, 1781, 1782,
1794, 1795, 1804, 1805, 1808, 1823,
1826, 1847, 1850, 1857, 1866, 1871,
1887, 1889, 1897, 1898, 1901, 1911,
1912, 1965, 2002, 2009, 2017, 2029,
2032, 2049, 2058, 2148, 2312
- esparruaren, 1265, 1327, 1493, 1781,
1840, 1872, 2144
- esparruari, 662, 2334
- esparruetan, 181, 2030
- esparruko ekimen irmoak, 2309
- esparru-konbentzioa, 317, 327
- esparru-konbentzioaren edukia, 317
- esparru-konbentzioaren oinarriak,
316
- esparru-mandatuak, 2034
- espazio, 667, 730, 731, 732, 736,
1101, 1155, 1192, 1279, 1280, 1555,
1719, 1804, 1809
- Espazio, 963, 964
- espazio egokiak eta irigarriak, 1069
- Espazio libreak, 1418
- espazio publiko, 731
- espazio publiko urbanizatuetera,
1067
- espazio publikoak, 732
- espazio publikoen, 730, 736
- espazioak, 1074, 1078, 1396, 1886,
2043, 2048
- Espazioen, 963
- espediente, 510, 557, 733, 1077, 1381
- espediente indibidualerako
irispidea, 1077
- espediente judizialeterako
informazio- eta irispide-eskubidea,
557
- Espedienteak, 1383
- espedienteak, 372, 401, 543
- espedienteari edo prozedurari
hasiera eman dion pertsonak
aukeratutakoa erabiliko, 676
- espedienteen, 538, 1249
- espedienteetan, 1486
- espektro autistaren nahasmenduak,
1343
- espektro erradioelektrikoa, 586
- Espektro erradioelektrikoa erabiliz
ikus-entzunezkoen komunikazio-
zerbitzuak, 1807
- espektro irrati-elektrikoaren, 1898
- esperientzia, 575, 740, 830, 837, 1441,
1632, 1714, 1839, 2179
- esperientzia aitzindariak, 1863

- esperientzia ebaluatzeko modua, 2389
- esperientzia historikotik, 1789
- esperientzia orokorra, 830, 837
- Esperientzia pilotu, 2389, 2391
- esperientzia pilotua, 2389
- Esperientzia pilotuak, 2389
- Esperientzia pilotuaren ebaluazioa, 2389
- esperientzia profesionala, 645
- esperientziak, 575, 1710, 2030
- esperientziarekin, 442
- esperientzia-trukea, 575
- esperientzia-trukeak, 1857
- esperientzia-trukearen, 2372
- esperimentazio- eta dokumentazio-lana, 2148
- esperimentazio-modalitateak, 2389
- Esperimentu, 2148
- esperimentu pedagogikoak, 2148
- Esperimentuen ebaluazio-modalitateak, 2148
- esperimentuen eta lurralde-eremu bakoitzeko aldaeren orientazio-lerroak, 2148
- Esperimentuok, 2148
- Espetxe Administrazioaren mendekoak ez diren lokaletan, 2111
- espetxealdiaren, 510
- espetxealdi-zigorra, 377
- espetxean, 510
- Espetxeari, 2371
- espetxeburuak, 2371
- Espetxeei, 335, 2371
- Espetxe-erregimena, 335
- espetxeko baldintzapeko askatasun- eta gizarteratze-zerbitzuko zuzendariak, 2371
- espetxe-lankidetzako organismo eta instituzioen, 335
- espetxera, 2263
- Espetxera, 2371
- espetxe-zaintzako epaitegian, 2270
- Espetxe-zerbitzu publikoari, 2371
- espetxe-zigorra, 2256
- espetxe-zuzenbideari, 977
- espetxe-zuzenbideari buruzko web orri espezializatuaren finantzabide, 977
- espezialista, 1864
- Espezialistak, 1437
- espezialistaren diploma, 1704
- espezialitate, 959, 1561, 1648, 1653, 2058, 2203
- espezialitate hauetako funtzionarioak, 1270
- espezialitate juridikoa, 1302
- espezialitatea, 439, 979, 1302, 1439, 1561
- Espezialitatea, 959
- espezialitateak, 750
- Espezialitateak**, 1561
- espezialitateak edo jakintzagaiak hala eskatzen, 772
- espezialitatean, 1273, 1388, 1824, 1848, 1849
- espezialitatearen eskakizunen, 678
- espezialitateetako, 1270
- espezialitateetan, 2058
- espezialitate-hizkuntzak, 1748
- espezialitateko arloak edo ikasgaiak, 1712
- espezialitateko irakasgaiak, 1048
- espezialitateko profesional, 2206, 2207
- espezialitate-printzipioaz, 2270, 2274
- espezialitatetan, 2205
- espezialitatetan antolatutako ezagutzen egiaztatze-proba anonimoak, 2203
- espezializazio, 438, 443, 1028, 1433, 1828
- espezializazio edo kualifikazio egokia, 438
- espezializazio teknikoa, 904
- espezializazioa, 955, 1047
- espezializazio-arlo edo -azpiarlo, 1632
- espezializazioko edo gradu-ondoko ikastaroak, 1653
- espiritu ekintzailea, 431
- espiritu kritikoa eta zientifikoa, 434
- espiritua, 724
- espiritua lantzeko prozesuan, 1478
- espirituekin, 1853
- esplorazio- eta esku-hartzeko teknikak, 1397
- esplotazioa, 759
- Esportazioak, 2252
- esportazioan, 2374
- esportazio-debekua, 110

- esposizio-denbora, 2048
espresuki aplikatzekoak zaizkion
  xedapenei, 774
establezimendu, 394, 427, 806, 933,
  1066, 1072, 1285, 1528, 1900, 1925,
  2224, 2249
Establezimendu, 427, 2136
establezimendu iraunkorrik gabeko
  sukurtsalak, 424
establezimendu publiko, 2322
establezimendu publikoei, 2186
establezimendu publikoek, 2335
establezimendu publikoetako, 806
establezimendu publikoetako
  sarreran, 806
establezimenduak, 933
Establezimenduan, 1652
establezimenduaren, 806, 807
establezimenduaren izena, 807
establezimenduaren jarduera eta
  titulartasuna, 806
establezimenduari, 2202
establezimenduek, 1774, 1814
establezimenduen organismo
  kudeatzaileak, 2152
establezimenduentzat, 1880
establezimenduetako edozeinen
  arduradunek, 1528
establezimenduetan, 1532
establezimenduetan sartzeko
  eskubidea, 2183
establezimenduko konbentzioak,
  2177
establezimendu-motatarako, 2136
estaldura, 514, 1533, 1930, 2120
Estaldura autonomiko publikoko
  telebistako ikus-entzunezko
  komunikazio-zerbitzuak, 1087
estaldura autonomikoko ikus-
  entzunezko komunikazioak, 1288
estaldura autonomikoko irratik-
  komunikazioko zerbitzuek, 1087
estaldura autonomikoko zerbitzuak,
  1087
Estaldura geografiko, sozial eta
  kultural, 481
estaldura juridikoa, 819
estaldura-eremu, 2030
Estaldura-eremua, 1533
estamentalismotik, 696
estamentu, 696, 1735
estandar irekiko tresna, 1573
estandarizatzeko, 454
estandararak, 450, 1298, 1673
estandarretara, 466, 470, 1725
estatistika, 337, 853, 1201
Estatistika Plana, 1201, 1205
Estatistika Planean, 1201, 1205
Estatistika-datu nazionalak, 2376
Estatistika-jardueraren eremuak eta
  azpieremuak, 1921
estatistika-jardueren, 1201, 1205
estatistikak, 222, 1038, 1148, 1205,
  1423, 1463, 1666
estatistikek, 211
estatistiketan, 1462
estatu, 293, 359, 391, 392, 410, 411,
  412, 421, 424, 436, 438, 454, 457,
  482, 512, 528, 729, 837, 953, 1227,
  1456, 1477, 1549, 1577, 1578, 1595,
  1631, 1712, 1814, 1815, 2038, 2074,
  2134, 2149, 2150, 2203, 2206, 2209,
  2235, 2244, 2269, 2270, 2273, 2275,
  2276, 2278, 2280, 2281, 2284, 2302,
  2308, 2344, 2358, 2362
Estatu, 305, 371
estatu aldeei, 63, 65, 145
estatu aldeek, 105
Estatu aldeek, 142
estatu aldeen betebeharrak, 145
estatu atzerritar, 2203
Estatu atzerritar baten erabakiz,
  2303
estatu autonomiko, 1256
estatu bakoitzaren antolaketa eta
  baliabideak, 58
estatu bakoitzeko hizkuntza
  ofizialeko batera, 2175
Estatu batean ezarritako egintza
  juridikoek, aldean artean, duten
  baliozkotasuna ez baztertzea, 298,
  364
Estatu batean ezarritako egintza
  juridikoen baliozkotasuna ez
  baztertzea, 298, 364
estatu bateko biztanle batzuen
  hizkuntza edo kultura, 181
estatu bateko jurisdikzio-organo,
  2278
estatu bateko lurralde barruan hitz
  egiten diren hizkuntza ofizialeko
  bat, 2150

- Estatu bateko lurraldean bertako biztanleek, estatuko biztanleriaren barruan gutxiengoa izanik, tradizioz hitz egiten dituztenak, 293, 359
- estatu baten lurraldean, 57
- estatu bitan edo gehiagotan modu berean edo antzekoan erabiltzen diren hizkuntza erregional eta gutxituentzat, 295, 361
- estatu elkartuetako nahiz hirugarren estatu etako gobernuekin harremanak, 180
- estatu emailean ofiziala den hizkuntzan edo hizkuntzetako batean, 2102, 2197
- estatu errekerituak, 540
- estatu errekerituko hizkuntza, 537, 539, 540
- estatu errekerituko hizkuntza ofizial, 539
- estatu errekerituko hizkuntza ofiziala, 537
- estatu errekeritzaileko agintari eskudunek, 2273
- Estatu espainiarreko, 1672
- Estatu espainiarreko eta beste estatu batzuetako antzeko beste lurralde-erakunde, 815
- Estatu gehienek betidanik izan dute joera bateratzailea, 148
- estatu horien lana babestea eta osatzea, 192
- estatu horietako konstituzio-ordenamenduaren, 193, 194
- estatu horietan hizkuntza bereko hitzunen arteko harremanak erraztearren, 303, 369
- estatu horretako agintaritzak eskudunari, 2280, 2281, 2284
- estatu horretako hizkuntza ofizialean, 2235, 2299
- estatu horretako hizkuntza ofizialetako batean, 2103
- estatu horretako hizkuntzara edo hizkuntzetako batera, 2173
- estatu horretan nagusia dena, 181
- estatu kide, 173, 181, 182, 190, 212, 379, 391, 410, 411, 414, 421, 422, 424, 425, 457, 478, 484, 502, 512, 528, 729, 1389, 1393, 1864, 2206, 2209, 2299, 2358
- estatu kide bakoitzak zerbitzu publiko horren eginkizunak izendatu, zehaztu eta antolatuta, 200
- estatu kide bateko agintaritzak eskudun, 1393
- estatu kide eta erregio batzuen politikak arriskuan jartzen ari direla, 215
- estatu kide horietako aniztasun erregionala eta nazionala errespetatuz, 180
- estatu kide horietako talde erregionaleri edo gutxituei, 173
- estatu kide horretako hizkuntza ofizialerako edo ofizialetako baterako zinpeko itzulpena, 502
- estatu kide zehatz horretako lan-merkatuan sartzea, 173
- estatu kideak, 165, 211, 214, 379
- estatu kideei, 63, 65, 126, 138, 180, 182, 190, 212, 213, 214, 215, 457, 520, 729, 1864
- Estatu kideei, 172, 173, 174
- estatu kideei eta Batzordeari, 212
- estatu kideei laguntasuna ematea, 182
- Estatu kideei, bai eta erregioei eta tokian tokiko talde eskudunei, 181
- estatu kideei, euren ahaleginetan, laguntasuna ematea, 180
- estatu kideek, 55, 136, 138, 172, 175, 181, 193, 194, 196, 200, 210, 211, 214, 1858
- Estatu kideek, 130, 135, 136, 137, 138
- estatu kideek beren hizkuntza-gutxiengoak aitortzea, euren ordena juridikoaren esparruan, 172
- estatu kideek euren hizkuntza-gutxiengoak aitortzea, 181
- estatu kideek irratidifusioaren zerbitzu publikoa finantzatzeko duten ahalmenari kalterik egin gabe, 200
- estatu kideek kultur gintza, kultura-ondasunak eta -zerbitzuak babesteko neurri egokiak hartu ditzaketela, 210
- estatu kideen arteko ekonomia-

- gizarte- eta lurralde-kohesioa eta elkartasuna, 191
- estatu kideen arteko lankidetzak, 178, 207
- estatu kideen arteko lankidetzak sustatuz, 196
- estatu kideen arteko lankidetzak sustatzea, 192
- estatu kideen egoerak, 181
- estatu kideen ekintza, 180
- estatu kideen lege- eta erregelamendu-xedapenak harmonizatzeari kalterik egin gabe, 178
- estatu kideen lege- eta erregelamendu-xedapenak harmonizatzeke ahalegin, 193
- estatu kideen lurralde-osotasuna edota ordena publikoa arriskuan jartzeko, 175
- estatu kideen lurralde-osotasuna, ezta ordena publikoa, 183
- estatu kideen subiranotasuna, 244
- estatu kideen subiranotasuna eta eskumenak, 282
- Estatu kideen zuzenbideak, 500
- estatu kideen zuzenbideen printzipio orokor erkideekin, 1282
- estatu kideentzat, 165
- estatu kideetako, 392, 424, 436, 438, 729, 1672, 1712, 1857, 2074
- estatu kideetako agintari eskudunei, 2281
- estatu kideetako biztanleek, 168
- estatu kideetako erakundeekin, 1584
- estatu kideetako erregio-gobernu eta -agintariei, 169
- estatu kideetako gobernu eta parlamentuei, 215
- estatu kideetako gobernu zentraleri, 183
- estatu kideetako gobernueri, 170, 212
- Estatu kideetako gobernueri, 181
- Estatu kideetako gobernueri eta tokian tokiko nahiz erregioetako agintariei, 181
- estatu kideetako gobernuak, 163
- estatu kideetako gobernuak eta erregioetako agintariak, 212
- estatu kideetako gobernuen eginbeharra, 181
- estatu kideetako gutxiengo nazional eta etnikoen aurkako diskriminazioaren jarraipena, 247
- estatu kideetako hizkuntza koofizialak, 211
- estatu kideetako hizkuntza ofizialak, 211
- estatu kideetako hizkuntzak ikasiz eta zabalduz, 196
- estatu kideetako irratidifusio publikoaren sistema, 200
- estatu kideetako kulturak gara, 180
- estatu kideetako kulturak loratu, 178
- Estatu kideetako kulturak suspertzen lagunduko, 192
- Estatu kideetako kulturak suspertzen lagunduko du Batasunak, 196
- estatu kideetako kulturen loratzea bultzatuko, 210
- estatu kideetako legezko eta erregelamenduzko xedapenak harmonizatzeke ahaleginak albo batera utzita, 196
- estatu kideetako lurralde jakin batzuetan hitz egiten, 183
- estatu kideetan, 1864, 1875
- estatu kideetan, horretarako lege-estatutu egokia onetsiz, 181
- estatu kideko, 410, 412, 414, 421, 424, 425, 501, 502
- estatu kideko agintaritzak judizialak, 2272
- estatu kideko hizkuntza ofizialean, 425
- estatu kideko hizkuntza ofizialeko batean, 2119
- estatu kideko hizkuntzan, 501, 502
- estatu kideko zein jurisdikzio-organotan, 2299
- estatu kideren, 502
- estatu kideetakoak, 175
- estatu kideetan, 502
- estatu kontratatzaile*, 101, 108, 109, 110, 114, 118, 122
- Estatu kontratatzaile, 102, 110, 111
- estatu kontratatzailean, 108, 110, 111
- Estatu kontratatzailean, 111
- estatu kontratatzailean erabilera

- orokorrekoa den hizkuntza, 108
estatu kontratatzailearen legeriaren, 110
estatu kontratatzailearen lurraldean, 101, 108, 110
Estatu kontratatzaileek, 69, 100, 114, 118, 120, 121, 122
estatu kontratatzaileen talde, 102, 111
estatu kontratatzaileetako hezkuntza-instituzioek, 114
estatu kontratatzaileko nazionalak, 110
Estatu Kontseiluak, 2109, 2167, 2168
Estatu Kontseiluan, 2167
Estatu Kontseiluaren, 2105, 2108, 2111, 2114, 2115, 2116, 2134, 2139, 2142, 2159, 2162, 2175, 2176, 2183, 2189, 2213, 2257, 2315, 2317, 2336, 2353
Estatu Kontseiluaren dekretu, 2105, 2108, 2111, 2114, 2115, 2116, 2134, 2142, 2159, 2162, 2175, 2176, 2183, 2189, 2213, 2257, 2317, 2318, 2322, 2334, 2362, 2368, 2389
Estatu Kontseiluaren dekretuaren, 2139
estatu mugakidetan, 182
estatu nazional, 176
estatu osoko hizkuntza ofizial, 1227
estatu sozial, 454
Estatua, 2324
estatu-agintaritzaren ikuskatzailetzetan, 2132
estatuak, 149, 165, 405, 1231, 2040, 2272, 2280, 2282
Estatuak, 418, 447, 471, 493, 495, 952, 1070, 1266, 1451, 1774, 1813, 1815, 1855, 1888, 1995, 2107, 2118, 2137, 2147, 2189, 2225, 2324, 2330, 2331, 2332, 2341, 2342, 2351, 2360, 2368, 2392, 2394
Estatuak agindutako hizkuntza-prestakuntza, 2107
estatuak bere egin dituen nazioarteko arauak errespetatuz, 923
Estatuak departamenduan duen ordezkaria, 2145
Estatuak departamenduan duen ordezkariaren erabaki, 2149
Estatuak goi-mailako irakaskuntzako zentroekiko duen zeregina, 297, 363
Estatuak Katalunian duen Administrazioaren, 1748
Estatuak lurralde-elkarlanerako sustatutako programak, 1709
estatuan, 946, 2103, 2194, 2231, 2235, 2280, 2283, 2300
estatu-arauetan, 837
Estatuarekin, 2188, 2190, 2346, 2394
Estatuarekin kontratu bidez loturik dauden ikastegien, 2150
estatuaren, 339, 348, 377, 657, 682, 1192, 1257, 1762, 1888
Estatuaren, 417, 543, 667, 725, 1268, 1379, 1476, 1510, 1812, 1887, 2150, 2315, 2342, 2345, 2355
Estatuaren Administrazio Orokorrak, 543
Estatuaren Administrazio Orokorriari, 401
Estatuaren administrazio-agintaritzaren, 2353
estatuaren adostasunarekin, 177
estatuaren antolaketa judiziala, 154
estatuaren arauak, 682
Estatuaren Atzerri Ekintza eta Zerbitzuaren Legea, 538
Estatuaren Atzerri Zerbitzua, 509
Estatuaren Atzerri Zerbitzuaren, 509
Estatuaren atzerri-ekintzaren, 508
Estatuaren Atzerriko Ekintza eta Zerbitzuari, 508
Estatuaren aurkako erasoak, 2256
Estatuaren aurrekontu orokorren, 353
Estatuaren aurrekontu orokorretan, 353
Estatuaren dirulaguntzak jasotzen dituzten kultura-organismoek, 2341
Estatuaren dirulaguntzak jasotzen dituzten kultura-organismoen, 2342
Estatuaren ekarpen, 479
estatuaren epai, 2282
estatuaren erabilera orokorreko hizkuntza, 111
Estatuaren eremuan, 1864
Estatuaren eskumen orokorrarekin,

- 1379
- Estatuaren eskumena**, 521
- Estatuaren eskumenari*, 744
- Estatuaren eta autonomia-
erkidegoen arteko eskumen-
banaketa, 560
- estatuaren eta bake publikoaren
aurkako krimen eta delituak, 2256
- Estatuaren eta erregioaren
eskumen, 2220
- Estatuaren eta erregioen, Korsikako
lurralde-kolektibitatearen,
Alsaziako Kolektibitate
Europarraren eta Konstituzioaren
73. artikulua agintepeko
lurralde-kolektibitateen arteko
konbentzioekin, 2393
- Estatuaren eta erregio-hizkuntzak
hitz egiten dituzten lurralde-
kolektibitateen, 2377
- Estatuaren eta eskualdeen,
Korsikako lurralde-
kolektibitatearen, Alsaziako
Kolektibitate Europarraren eta
Konstituzioaren 73. artikulua
agintepeko lurralde-
kolektibitateen arteko
konbentzioekin, 2147
- Estatuaren eta Europar Batasunaren
funtsezko ezaugarriak, 1859
- estatuaren eta gizartearen babes-
izateko eskubidea, 57
- Estatuaren eta ikastegi pribatu-
arteko harremanak, 2150
- Estatuaren eta lurralde-
kolektibitateen arteko eskumen-
banaketa, 2145
- estatuaren hizkuntza ofiziala, 151,
348
- Estatuaren hizkuntza ofiziala, 473,
514
- estatuaren hizkuntza-aniztasuna eta
-aberastasuna, 642
- estatuaren identitatea, balioak eta
printzipioak, 247
- Estatuaren itsas jarduerak, 2118
- Estatuaren itsas jardueretarako
ordezkariari, 2118
- Estatuaren jarduera, 725
- Estatuaren Kanpo Harremanei
buruzko 2010eko uztailaren 27ko
2010-873 Legearen, 2144
- estatuaren kanpo-ekintzaren, 351
- estatuaren kanpo-ekintzari, 349
- Estatuaren kanpo-harremanei**, 2373
- Estatuaren kontrola, 2103
- Estatuaren kredituak, 2151
- Estatuaren kultura- eta hizkuntza-
aniztasuna, 589
- Estatuaren laguntza, 2332, 2351,
2352
- Estatuaren laguntza tekniko eta
finantzario, 2332
- Estatuaren laguntzarekin, 2188
- Estatuaren lurralde-antolaketaren,
2030
- estatuaren lurraldeetako hizkuntza
koofizialekin, 339
- estatuaren oinarritzko araudia, 1866
- estatuaren oinarritzko araudian, 1449
- Estatuaren oinarritzko arauen
esparruan, 1533
- Estatuaren ondarearen monumentu
historiko-artistikoetan, 465, 469
- estatuaren ordezkari diplomatiko
edo kontsularra, 61
- Estatuaren ordezkariak, 2351
- Estatuaren penintsulako, 667
- Estatuaren penintsulatik kanpoko
lurraldeetako, 667
- Estatuaren printzipioak, 2396
- Estatuaren titulartasuneko
komunikabideak, 706
- estatuaren titulartasuneko telebista-
kanal, 657
- Estatuaren Tributu-Administrazioak,
417
- Estatuaren, udalerrien,
departamenduen eta erregioen
artean eskumenak, 2186
- Estatuarentzat, 521
- estatuari, 60
- Estatuari, 712, 1232, 1268, 2186, 2353,
2360
- estatuek, 89, 210, 292, 358, 1056,
1558, 1855, 2279
- Estatuek, 87, 88, 89
- estatuekin, 1776, 1900
- estatuen, 304, 370, 2382
- estatuen arteko entrega-prozedurei,
2270
- estatuen arteko estradizioari, 2274

- estatuen arteko estradizioari buruzko
 prozedura sinplifikatua, 2274
 estatuen arteko lotune nagusia,
 2333
 estatuen betebeharra, 89
 estatuen erantzukizunak
 errespetatuz irakaskuntzaren
 edukiei eta hezkuntza-sistemaren
 antolaketari dagokienez, 196
 estatuen subiranotasunaren eta
 lurralde-osotasunaren printzipioa,
 294, 360
 estatuetako, 822, 1118, 1848
 estatuetako abokatu-elkargoetan,
 2300
 estatuetako bi hizkuntza ofizialetan,
 1820
 estatuetako gizarte- eta politika-
 egonkortasunari, 89
 estatuetako goi-mailako instituzio
 akademikoekin, 2144
 estatuetako herritarrak, 2167, 2188
 estatuetako herritarrek, 2299
 estatuetako herritarren kualifikazio
 profesionalen aitorpenerako, 2220
 estatuetako hizkuntza ofizialetako,
 2281
 estatuetako hizkuntzetan, 2318
 Estatuetako parlamentu orok eta
 parlamentu horietako ganbera
 orok, 198
 estatuetan, 1579, 1875, 2276, 2280,
 2283, 2318
 Estatuetan, 74, 85
 estatu-idazkaria, 352
 estatuk, 210, 2136, 2137, 2201, 2202,
 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209,
 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215,
 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221,
 2222, 2223, 2358
 estatuko, 421, 448, 449, 477, 478,
 481, 537, 781, 1028, 1237, 1246,
 1291, 1303, 1460, 1603, 1780, 1863,
 1968, 2301
 Estatuko, 466, 471, 472, 478, 725, 746,
 1076, 1268, 1328, 1554, 1763, 1765,
 1767, 1773, 1776, 1777, 1813, 1819,
 1888, 1893, 1894, 1898, 1900, 1901
 Estatuko Administrazio Orokorra,
 509, 575, 611, 620
 Estatuko Administrazio Orokorrak,
 472, 480
 Estatuko Administrazio
 Orokorreko lankidetzak, 1582
 Estatuko administrazio orokorraren,
 372
 Estatuko Administrazio Orokorren,
 509, 1873, 1898
 Estatuko Administrazio Orokorrean,
 477
 Estatuko Administrazio Orokorreko,
 388
 Estatuko Administrazio periferikoan,
 1236
 Estatuko Administrazioa, 744, 1763,
 1767
 Estatuko Administrazioak, 1765, 1814,
 1893
 Estatuko Administrazioan, 1842
 Estatuko Administrazioarekin, 349,
 1190, 1767, 1776, 1901, 1991
 Estatuko Administrazioaren
 ordezkariak, 466
 Estatuko Administrazioaren
 ordezkariak, 466
 Estatuko Administrazioari, 744, 1238
 Estatuko Administrazioko, 350
 Estatuko Administrazioko Kontu-
 hartzaitza Nagusiak, 354
 Estatuko Administrazioko organo eta
 enteak, 1894
 Estatuko Administrazioko organo eta
 enteen administrazio-jardunak,
 ahozkoak zein idatzizkoak, 1767
 Estatuko Administrazioa, 1894
 Estatuko agente ez-titular, 2350
 Estatuko agente ez-titularrak, 2349
 Estatuko agente ez-titularrei, 2350
 Estatuko agente ez-titularrek, 2350
 estatuko agintariak, 214
 estatuko agintaritzak eskudunak,
 2280, 2281, 2282, 2283
 estatuko agintaritzak eskudunari,
 2276, 2278, 2280, 2282, 2283
 estatuko agintaritzak judizialari, 61
 Estatuko agintaritzak, 2149, 2150
 Estatuko Aldizkari Ofizialean, 355,
 494, 1085, 1855, 2022
 Estatuko araudi aplikagarrian, 1579
 Estatuko araudiak, 1873
 Estatuko arauen lege-aldaketa,
 1777

- Estatuko aurrekontuen, 2328
 estatuko beste hizkuntzen eta
 hizkuntza-modalitateen ezagutza
 eta erabilera, 2033
 estatuko beste hizkuntzetako
 erakunde arauemaileekin, 2009,
 2010
 estatuko dokumentu publikoen
 itzulpenena, 538
 estatuko edo erregioko informazio-
 trukerako zentro, 109
 estatuko edo nazioarteko
 ikertzaileak edo zientzialariak,
 1303
estatuko esparru instituzionala, 1454
 estatuko eta estatutik kanpoko
 beste hizkuntza-arlo batzuetan,
 1736
 estatuko eta Europako araudia,
 1763
 estatuko eta Europako beste herrien
 errealitatearen ezagutza, 1746
 Estatuko eta Europar Batasuneko
 xedapen berrietara, 1853
 Estatuko eta Kataluniako
 araudietan egindako legegintza-
 jarduera, 1853
 estatuko eta nazioarteko ikus-
 entzunezko harrera-espazioen,
 1804
 Estatuko eta nazioarteko
 organismoekin, 774
 estatuko eta nazioarteko
 zirkuituetan, 1785
 Estatuko fiskal nagusiaz, 338
 Estatuko funtzionarioak, 2146, 2349,
 2350
 Estatuko funtzionarioek, 2349
 Estatuko funtzionarioon lehenagoko
 zerbitzuak, 2350
 estatuko gainerako biztanleek hitz
 egiten dituzten hizkuntzak, 293,
 359
 Estatuko gainerako lurraldeekiko
 harremana, 1328
 estatuko gobernuak, 61, 109
 Estatuko Gobernuak, 471
 Estatuko Gobernuarekin, 1580, 1582
 estatuko Gobernuarekin eta
 administrazioekin, 509
 Estatuko Gobernuari, 725, 1268, 1900
- Estatuko Gobernuari eta Gorte
 Nagusiei, 1268
 Estatuko goi-karguak, 2011
 Estatuko hipoteka-kontratazioaren
 gardentasunari buruzko arauetan,
 1076
 Estatuko hizkuntza espainiar ofizial,
 2005
 estatuko hizkuntza espainiar ofiziala,
 2038
 estatuko hizkuntza ez-ofizialean,
 1391, 1641
 estatuko hizkuntza koofizialetan, 484
 Estatuko hizkuntza koofizialetan, 481
 estatuko hizkuntza ofizial, 1298
 estatuko hizkuntza ofiziala, 97, 334,
 342, 1812, 2021
 Estatuko hizkuntza ofiziala, 252, 390,
 477, 585
 estatuko hizkuntza ofizialak
 erabiltzea, 299, 365
 estatuko hizkuntza ofizialaren
 dialektuak, 293, 359
 estatuko hizkuntza ofizialean, 1391,
 1392, 1968, *Ikus* eskubidea
 estatuko hizkuntza ofizialen eta
 haien kultura-adierazpenen
 ezagutza, 2030
 estatuko hizkuntza ofizialetako, 2269,
 2270, 2275, 2276, 2278, 2280, 2284
 Estatuko hizkuntza ofizialetan, 478
 estatuko hizkuntzan edo
 hizkuntzetako batean, 2172
 estatuko ikasketa-planekin, 1227,
 1232
 estatuko ikerketa orokorrarekin, 1402
 Estatuko Itsas Arrantzari, 400
 Estatuko Legea, 1866
 Estatuko legearen, 1237
 Estatuko lege-esparruarekin, 1388
 estatuko legeria orokorra, 918
 estatuko lege-testurik
 garrantzitsuenak, 298, 364
 estatuko lurralde osoan, 344
 estatuko lurraldean tradizioz hitz
 egiten diren arren, bertako
 geografia-eremu jakin bati lotu
 ezin dakizkikeenak, 293, 359
 estatuko lurraldeko hizkuntza-
 modalitateak, 2030
 estatuko nahiz nazioarteko

- araubideko edozein arau edo praktikaren, 153
- estatuko nahiz nazioarteko beste organismo batzuekin, 775
- estatuko oinarritzko araudian, 2074
- Estatuko oinarritzko araudian, 1853
- Estatuko oinarritzko araudiaren, 1853
- Estatuko oinarritzko araudiaren esparruan, 1719
- Estatuko oinarritzko legerian, 1616, 1637
- estatuko oinarritzko legeriaren, 1443
- Estatuko ordenamendu juridikoan, 1888
- estatuko organismoekin, 1890
- estatuko organo eta erakundeekin, 1873
- Estatuko parlamentu bakoitzaren edo estatuko parlamentuetako ganbera bakoitzaren egitekoa da, hala dagokionean, legegintza-eskumenak dituzten parlamentu erregionalei kontsultatzea, 198
- estatuko zati edo erregio horretan nagusia dena, 181
- Estatuko zerbitzu deszentralizatuak, 173
- estatuko, Europako edo nazioarteko enpresa publiko eta pribatuekin lankidetzan, 1776
- estatukoak, 775, 1266, 1813
- Estatukoari, 811
- estatu-lege, 2372
- estatu-mailako lege-erregulazioa, 2001
- estatu-mailako plangintzan, 1804
- Estatu-mailako zergak, 2239, 2246, 2249
- estatuon ekintza bultzatu eta osatuko, 196
- estatuon ekintza bultzatuz eta osatuz, 196
- estatu-organismoek, 355
- estatura, 2104, 2331
- estaturen, 163, 2249, 2250, 2251, 2253
- estaturen bateko lurraldean, 2275
- estaturi, 2114, 2115
- estatus, 1297
- Estatus berezia duten erregioak, 2187
- estatus berezia duten kolektibitateen, 2184
- estatus soziala, 1376
- estatusa, 954, 2336, 2349, 2362
- estatusa aukeratzeko eskubide, 2349, 2350
- estatusa aukeratzeko eskubidea, 2350
- estatusak, 1889
- estatutakoak, 2175
- estatutan, 1887, 2235, 2299
- Estatutik, 725
- Estatutik kanpo, 725
- estatutu, 337, 393, 727, 1747, 1762, 1763, 1777, 1813, 1814, 1888
- estatutu honetan aldaketak egiteko ezarritako prozeduraren arabera jokatu beharko, 186
- estatutu juridiko, 1911
- estatutu juridiko indartua, 1888
- estatutu juridikoa, 1888, 2070
- estatutu juridikoen, 727
- estatutu orokorra, 1558
- estatutu pertsonalean, 1227
- estatutua, 686, 967, 2121
- Estatutua, 929, 1033, 1127, 1266, 1595, 1812, 1863
- estatutuak, 682, 685, 691, 1133, 1138, 1888, 1912, 2023, 2122
- Estatutuak, 620, 1090, 1226, 1478, 1505, 1843, 1856, 1910, 2002, 2006, 2018
- estatutuan, 1762, 1817, 1891
- estatutu-arauak, 1888
- estatutu-araubidea, 711, 836, 1380, 1700
- Estatutu-araubidea, 1286, 1390, 1513, 1649, 1754
- estatutu-araubidetik, 1286
- Estatutuaren, 1279, 1327, 1781, 1857, 1888
- Estatutuaren aurreikuspenak, 2018
- Estatutuaren balioak, 1504
- estatutuaren oinarritzko garapenerako legearen, 1901
- Estatutuari, 483, 805, 1476, 1779, 2020
- estatutuekin, 333, 1130, 1227, 1525, 1740, 2038
- estatutuen, 433, 435

- Estatutu-eskumen, 1533
 estatutu-esparruaren, 1763
 estatutuetako, 724
 Estatutu-helburu, 1110
 Estatutuko aginduak, 1989
 estatutu-konpromisoa, 1763
 estatutu-legegileak, 1299
 estatutu-legegilearen, 1298
 estatutu-mailarekin, 1863
 Estatutu-manu, 1911
 estatutu-manuen, 1889
 estatutupeko langile, 1302
 estatutupeko langileak, 1299
 estatutupeko langileen, 402, 1303, 1304, 1819
 estatutupeko langileen eraentza-arauak, 1819
 Estatutupeko langileen kategorietan sartzeko hautaketa-prozeduretan, 1303
 estatutupeko langileen plazak, 1303
 estatutupeko langileen plazak betetzeko mugikortasun-prozeduretan, 1303
 estatutu-xedapen, 1762
estatutu-xedapenak, 2307
 estekatarra, 2388
 estenotipia, 2139
 Estereotipo matxistetatik urrun dauden irudi maskulinoak, 1826
 estereotipo sexistak, 1088, 1667, 1826
 estereotipo sexistarik, 1040
 estereotipo sexistarik gabeko emakumeen eta gizonen irudiaren transmisioa, 1667
 estereotipoak, 827
 estereotiporik, 1083, 1150, 1153, 1154, 1277, 1308, 1399, 1554, 1930
 estetika berrien eta lengoia berrien kalitateko eskaintzen ikerketa, 1785
 estetika eta arte-hizkuntza berrien kalitateko eskaintzak, 1522
 estetikaren, 1687
 estigmak, 1419
 Estigmaren aurkako borroka, 1422
 estigmatizazioa, 1930
 estilismo-laguntzaile, 2250
 estilistenak, 2251
 estilo, 1125, 1211, 1296, 1612, 1680
 estiloa, 1036, 1497, 1612, 1614, 1797
 estiloak, 1437, 1624, 2044
 estilo-eskuliburu, 1079
 estilo-eskuliburuak, 1646
 estimua, 2018
 estipulazioak, 2333
 estipulazioei, 2350
 Estonia, 165
 estonieraz, 193, 194
 estradizioa, 2273, 2274
 Estradizioa, 2272
 estradizio-agindu, 2273
 Estradizio-agindu, 2272
 estradizio-agindua, 2274
 estradizio-aginduarekin, 2274
 estradizio-aginduaren, 2273
 estradizio-aginduari, 2273
 Estradizioaren ondorioak, 2274
 estradizioari, 2274
 estradizioari buruzko prozedura sinplifikatua, 2274
 estradizio-prozedura, 2272
 Strasburgoko Eskola Europarrari, 2149
 Strasburgon, 305, 357, 371, 810, 953, 1214, 1400
 estrategia, 1580, 1582, 1919
 Estrategia, 136, 1842
 estrategia erkide, 2073
 estrategia- eta koordinazio-ildoak, 2321
 estrategia nazionalaren parte, 2155
 estrategia politikoak, 234
 estrategia sendo eta koordinatua, 233
 estrategia, ekintza eta neurrien eraginkortasuna, 256
 estrategiak, 249, 1293, 1397, 2039, 2374
 strategiaren parte, 2155
 estreinaldia, 480
 eta administrazio-jarduerak, 1122, 1167
 eta emakumeen eta gizonen arteko lan-diskriminazioa, 1644
 eta hizkuntza horren erabilera sustatzeko neurriak, 1763
 eta printzipio artezkariak, 1127, 1813
 etapa, 431, 1135, 1151, 1436, 1440, 1441, 1711, 1770
 Etapa, 1710, 1845

- Etapa amaierako probak, 561
 Etapako, 434
 Etapako hirugarren zikloan, 1047
 etapako ikasturte guztietan, 1047
 etapako lehen zikloan, 1047
 etaparen, 433, 1842
 etaparen hirugarren zikloan, 1710
 etapen antolamendua, 431
 etapen arteko jarraitutasuna, 2048
 etapetan, 825, 1635
 etapetara, 1623
 etapetarako, 2054
 etapetatik, 1048
 ETEei, 1393, 1634
 etekina, 685
 etekinak, 1875
 etekinaren, 715
 etekinen, 670
 etekinen kontrolak, 1872
 etekinik, 687
 etengabeko ahalegina, 1793
 etengabeko elkarrizketa, 244
 etengabeko hezkuntza, 1048
 Etengabeko hezkuntza, 1135
 etengabeko hezkuntzako, 1049,
 1135
 etengabeko ikaskuntzako
 programen aukerak, 1618
 etengabeko ikaskuntzan, 1630
 etengabeko ikaskuntzari, 1677
 etengabeko jarraipena, 244
 etengabeko kezka, 1542
 etengabeko lanbide-heziketaren
 eremuan, 824
 etengabeko prestakuntza, 450, 508,
 835, 1048, 1066, 1135, 1544, 1799,
 1800, 2376, 2377
 Etengabeko prestakuntza, 439, 574,
 947
 Etengabeko prestakuntza eta
 araubide bereziko irakaskuntzak,
 1771
 etengabeko prestakuntzagatiko
 osagarria, 1695
 etengabeko prestakuntzako
 ikasketak, 1142
 etengabeko prestakuntzako
 jarduerak, 248
 etengabeko prestakuntza-lanetan,
 2213
 etengabeko prestakuntzarako eta
 hobekuntzarako, 1656
 etengabeko prestakuntzarako
 ikastaroak eta moduluak, 1622
 Etengabeko prestakuntzarekin
 loturiko jarduerak, 2366
 etengabeko prestakuntzari, 2190
 etika, 1260
 etikaren esparruan, 2058
 Etiketa, 490, 580
 etiketak, 159, 580, 911
 Etiketak, 1705
 etiketan, 473
 Etiketan, 1968
 Etiketaren neurriak, 580
 etiketatzea, 473, 1775, 1968
 Etiketatzea, 1172
 etiketatzean, 1538
 etiketatzeari, 490, 2157
 etiketei buruzko hizkuntza-arauak,
 1778
 etiketei eta aurkezpenari buruzko
 nahitaezko adierazpenek, 1603
 etiketek, 1705
 etiketetan, 1192, 1815
*etiketetan eta ontzietan adierazi
 beharrekoak, 744*
*etiketetan, ontzietan eta erabilera-
 jarraibideen inprimaketan
 jasotzen den informazioa, 746*
 etnia, 377, 398, 399, 488, 544, 546,
 626, 634, 636, 887, 953, 957, 990,
 1025, 1111, 1158, 1273, 1274, 1287,
 1511, 1513, 1553, 1640, 1726, 1918,
 1929, 1930, 1972, 2070, 2075
 etnia edo arraza bateko kide
 izatea, 1514
 etnia- edo gizarte-jatorriak, 184, 596,
 953, 957, 1158, 1214, 1400, 1404,
 1454, 1553, 1645, 1729, 1929, 1972
 etnia- zein gizarte-jatorria, 278
 etnia-, erlijio- edo hizkuntza-
 gutxiengoak, 74, 85
 etnia-, hizkuntza- eta kultura-
 gutxiengoaren arazoak, 172
 etnia-, kultura-, erlijio- edo hizkuntza-
 ezaugarri bereizgarriak, 245
 etnia, nazio, arraza edo erlijio jakin
 bateko kide, 2174, 2255, 2369
 etnia-jatorria, 1512, 2070
 etnia-talde bateko izatea, 1929
 etnikoa. *Ikus* iritzia

- etnizitatea, 1675
etnologia, 828
etnologia- eta hizkuntza-izaerakoak.
  Ikus ezaugarri kulturalak
etorki frantseseko norbaitengandik,
  2303
etorkia, 2064, 2092
etorkin, 1226, 1527
etorkin helduei, 1846
etorkinak, 204, 1712, 1858
Etorkinak, 1857
etorkinak erabat gizarteratzeko
  beharrezkoak diren neurriak, 1598
Etorkinak eskolan eta gizartean
  integratzeko programak, 1259
etorkinak integratzeko politikarako
  oinarrizko printzipio, 1857
etorkinei, 782, 1029, 1598
etorkinek, 1599
etorkinen eta Kataluniara
  itzulitakoen autonomia eta
  aukera-berdintasuna, 1858
etorkinen familia-berrelkartzeko
  eskubidea, 1598
etorkinen hizkuntzak, 293, 359
etorkinen integrazioa, 1858
Etorkinen integrazioa, 1257, 1660
etorkinen kolektiboaren integrazioa,
  1885
etorkinen lehenengo harreraren
  arloko eskumen eksklusiboa, 1857
etorkizun iraunkorra, 240
etorkizun posible eta duina, 2007
Etorkizun Profesionala aukeratzeko
  Askatasunari, 2389
etorkizuneari, 1328, 1536, 1858, 1988,
  2071
etorkizuneko belaunaldi berriak,
  2040
etorkizuneko belaunaldiek, 828
etorkizuneko belaunaldiekiko, 214
etorkizuneko gizartea, 2041
etorkizuneko hazkunde
  jasangariaren motor, 1521
etorkizuneko irakasleen, 1625
etorkizuneko magistratuak, 2390
etorkizuneko mundu eleaniztuneari,
  773
etorkizuneko proiektua, 752
etorkizunera, 2030
etorkizunerako egitaraua, 77
etorkizun-ikuspegia, 1839
etxean, 57, 2282
etxean baliabide elektronikoen
  bidez zaindurik atxilo egotearekin,
  2273
etxean hitz egiten dituzten
  hizkuntzak, 2146
etxebizitza, 483, 769, 846, 1058, 1635
etxebizitza bat izateko eta
  bizimodua hobetzeko bideak,
  2186, 2188
etxebizitzak, 953, 1067
etxebizitzako, 1651
etxebizitzan, 737
etxebizitzarekin, 509
etxebizitzaren, 1076
etxebizitzaren arloko informazioa,
  1291
etxebizitzaren gaineko hipoteka-
  maileguen eta -kredituen, 1076
etxeko eremua, 768, 845, 898
etxeko eremuaren, 765
etxeko haurrak, 2108
etxeko lanak, 765, 2108
etxekoandreei, 687
Etxepare Euskal Institutua, 615, 774
Etxepare Euskal Institutua / Basque
  Institute sortzea eta arautzea, 773,
  774
Etxepare Euskal Institutuak, 773, 775,
  776, 778, 779
Etxepare Euskal Institutuan, 779, 780
Etxepare Euskal Institutuaren
  antolaketa- eta jarduera-araudia,
  779, 780
Etxepare Euskal Institutuaren
  antolaketa- eta jarduera-
  araudiak, 776, 778
Etxepare Euskal Institutuaren asmoa,
  774
Etxepare Euskal Institutuaren
  egoitza, 776
Etxepare Euskal Institutuaren
  helburuak, 774
Etxepare Euskal Institutuaren
  jarduera-plan orokorrak onestea,
  777
Etxepare Euskal Institutuaren
  jardueren hasiera, 779
Etxepare Euskal Institutuaren
  jardueren prezioak finkatzea, 777

- Etxepare Euskal Institutuaren jardueren urteko memoria egitea, 778
- Etxepare Euskal Institutuaren kontrol ekonomikoa, 778
- Etxepare Euskal Institutuaren mendeko irakasleek, 779
- Etxepare Euskal Institutuaren mendeko zentroak, 774
- Etxepare Euskal Institutuaren ohiko ordezkaria izatea, 778
- Etxepare Euskal Institutuaren ondasunak eta baliabide ekonomikoak, 778
- Etxepare Euskal Institutuaren organo artezkariak, 776
- Etxepare Euskal Institutuaren zuzendaria, 777
- Etxepare Euskal Institutuari, 780
- Etxepare Euskal Institutuko langileak, 779
- Etxepare Euskal Institutuko organo artezkarietako kideen izendapena, 779
- Etxepare Euskal Institutuko zuzendaria, 778
- Etxepare Euskal Institutuko zuzendaria izendatzeko proposamena ezagutzea, 777
- etxetik, 2394
- etxetik irteteko ezintasuna duten erabiltzaileei, 1677
- etxez etxeko lan- edo enplegu-eskaintzak, 2180
- etxez etxeko saltzaile autonomoak, 2193
- etxezaina, 993, 994, 995
- etxola, 376
- etxolak, 376
- Euneiz, 841
- eurek aukeratutako hizkuntza ofizialean. *Ikus* interesdunak
- eurek ulertzen duten hizkuntza horretan, informazioa jasotzeko eskubidea, 309
- euren aurkako akusazioaren izaera eta arrazoiari, 309
- euren burua askatasunez adierazteko eskubidea, 247
- euren burua ezagutarazi ahal izatea, 130
- euren gizarte-politika aplikatzeko, 182
- euren hizkuntza eta kultura propioak garatzeko duten eskubidea, 163
- euren hizkuntza ofiziala babestu eta sustatzea, 181
- euren hizkuntza-erkidegoek dituzten beharrian eta gurariei, 181
- euren hiztun-kopurua azkar gutxitu, 180
- euren instituzioak antola, 177
- euren instituzioak eta hezkuntza-bideak sortzeko duten eskubidea, 97
- euren kultura- eta hizkuntza-ondarea defenda, 177
- euren lurralde-esparru osoan berezko hizkuntza propioa osotasunez eta jendaurrean erabiltzea, 151
- euren politika erregionala garatzeko, 182
- Eurobarometroa, 225
- Euroeskualdearen esparruan, 1551
- Euromosaic azterlanarekin abiatutako ikerketari jarraitu, 214
- eurongana hizkuntza horietan jotzen duten pertsonekin, 299, 365
- Europa, 2309
- Europa baketsu eta demokratikoa eraikitzeke, 180
- Europa berri baterako Parisko Gutuna, 179
- Europa demokratikoa eraikitzeke orduan erregioek duten zeregina, 176
- Europa demokratikoa eraikitzeke orduan erregioek duten zereginari buruz emandako ebazpenari, 172
- Europa egiteak, 180
- Europa eleaniztunak, 2039
- Europa eraikitzeke, 176
- Europa erdialde eta ekialdeko demokratizazio-prozesua, 180
- Europa erregioko estatuetan, 120
- Europa integratzeko proiektua, 279
- Europa mailan, 215
- Europa osoan, 2039
- Europa osoan partekatutako aspektu erkideei, 1871
- Europa osoko inkesta, 235

- Europa Sortzailea, 253
- Europa zentral nahiz ekialdeko herrietan, hizkuntza gutxituen erabiltzaileen beharizanak behar den moduan aintzakotzat hartzea, 183
- Europako, 391, 392, 431, 436, 527, 729, 752, 754, 757, 952, 1761, 1762, 1763, 1776, 1887, 1888, 1889, 1890, 1892, 1898, 1901
- Europako antolakunde, 182
- Europako Arartekoarengana jo, 195
- Europako arau erkideak, 247
- Europako araudiaren, 516
- Europako atxiloketa-agindu, 2270, 2271
- Europako atxiloketa-agindua, 2270, 2271, 2272
- Europako atxiloketa-aginduaren ondorioak, 2270
- Europako atxiloketa-aginduari, 2270
- Europako Babes Aginduari buruzko 2011/99 EB Zuzentaraua, 2276
- Europako babes-agindu, 2276
- Europako babes-agindua emateko ebazpena, 2276
- Europako babes-aginduak emateko ebazpenak, 2276
- Europako balio erkideak, 231
- Europako Batzordeak, 171, 176, 179, 729, 1838, 2039
- Europako Batzordearen 2014ko ekainaren 17ko 651/2014 (EB) Erregelamenduaren, 2241
- Europako Batzordearen eleaniztasunarekiko politiken esparruan, 211
- Europako Batzordearen Euromosaic azterlana, 208
- Europako Batzordeari, 168, 169, 170, 182, 183, 212, 378
- Europako Batzordeari eta Kontseiluari, 212
- Europako Batzordeko Justizia, Askatasun eta Segurtasuneko Zuzendaritza Nagusiak, 1857
- Europako beste hizkuntza batzuen edo nazioartean goraka ari diren hizkuntzen ikaskuntzak, 2039
- Europako beste hizkuntza batzuk, 1580
- Europako beste hizkuntza ofizial batzuen, 1761
- Europako Dimentsioa, 182
- Europako Ekonomia Erkidegoa Eratzeko Tratatuaren, 176
- Europako Ekonomia Erkidegoan, 1762
- Europako Ekonomia Erkidegoan hizkuntza gutxituak sustatzeari buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 172
- Europako Ekonomia Erkidegoko hizkuntza-araubidea, 259
- Europako Ekonomia Erkidegoko Hizkuntza-araubidea, 290
- Europako eleaniztasuna, 205, 231
- Europako elkarteekin, 2374
- Europako eremuan, 164, 1729
- Europako Erkidegoak, 172, 180
- Europako Erkidegoan, 182
- Europako Erkidegoaren betebeharra, 180
- Europako Erkidegoaren erantzukizuna, 180
- Europako Erkidegoaren Erregioetako Lantaldearen azken adierazpenari, 172
- Europako Erkidegoaren erregionalizatzea, 176
- Europako Erkidegoaren ikus-entzunezko politikan, 182
- Europako Erkidegoaren informazio-gastuetan, hizkuntza gutxituen arazoentzat atalen bat erreserbatzea, 175
- Europako Erkidegoaren mailan izandako aurrerapenen gaineko berrikuspenari, 170
- Europako Erkidegoaren oinarriko xedapenak nahiz informazioak, bai eta horien guztien jarduerak, 182
- Europako Erkidegoaren politika prestatzeko, 182
- Europako Erkidegoaren telebistari dagokion eremuan, 175
- Europako Erkidegoaren Tratatuaren, 180
- Europako Erkidegoaren tresna egokiak, 170
- Europako Erkidegoen Aldizkari

- Ofizial, 385
- Europako Erkidegoen tratatuak, 182
- Europako Erkidegoetako Argitalpen Bulegora, 385
- Europako Erkidegoko erregioen autonomia indartzea, 172
- Europako Erkidegoko gobernu guztiek, 167
- Europako Erkidegoko gutxiengo erregional eta etnikoen hizkuntza eta kulturei, 179
- Europako Erkidegoko gutxiengo erregionalen eta etnikoen hizkuntzak eta kulturak aintzakotzat hartzea, 174
- Europako Erkidegoko herritarren, 170
- Europako Erkidegoko hizkuntza erregionalek eta gutxituek, 175
- Europako Erkidegoko hizkuntza eta kultura erregionalak defendatu eta sustatzeari buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 171
- Europako Erkidegoko hizkuntzak, 183
- Europako Erkidegoko kultura-ekintzarako ikuspegi berriak, 179
- Europako Erkidegoko legeak eta praktikak, 169
- Europako Erkidegoko nahiz nazioetako legeak eta praktikak, 170
- Europako Erkidegoko politika desberdinak prestatzeko, 174
- Europako erregio bakoitzak dituen berariazko baldintzak eta berezko ohitura historikoak, 292, 359
- Europako erregioen, 209
- Europako erregioetako administrazioekin*, 746
- Europako erregioetako elkarteek, 176
- Europako Erregioetako Lantaldeak, 176
- Europako Erregioetako Udalerrien Kontseiluak, 176
- Europako Eskualdeen Batzordea, 1580
- Europako Esparru Ekonomikoari elkartuta ez dauden estatuetan, 1875
- Europako Esparru Ekonomikoari elkartutako estatuetan, 1875
- Europako Esparru Ekonomikoko, 421, 422
- Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu, 2134, 2206, 2209, 2358, 2362
- Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko, 2233
- Europako Esparru Ekonomikoko kide den estaturen batean, 2250, 2253
- Europako Esparru Ekonomikoko kide diren estatuetako herritarrek, 2194
- Europako Esparru Ekonomikoko kide ez den estatu, 2220
- Europako esparruan, 757
- Europako esparruko unibertsitate publikoetako, 754
- Europako estatuak, 120
- Europako Estrategiak, 1904
- Europako eta nazioarteko antolakunde, 1146
- Europako eta nazioarteko inguruabarretara, 2143
- Europako eta nazioarteko komunikabideetan, 1776
- Europako gizartea, 232
- Europako Gizarte-funtsa, 212
- Europako hainbat hizkuntzak jasaten duten egoera larriari, 211
- Europako herrialde, 210
- Europako herrialdeetako immigrazio-ministerio arduradunek, 1857
- Europako herri-ekimena, 279, 282
- Europako herri-ekimenak, 257
- Europako herri-ekimenari buruzko gida, 257
- Europako herrien artean lotura estuagoak ezartzea, 167
- Europako herrien arteko elkar ulertzea, 286
- Europako herrien ezagutza hobetzean, 178
- Europako herrien kultura eta historia hobeto ezagutu eta zabaltzea, 192
- Europako herrien kultura eta historia hobeto ezagutu eta zabaltzen, 196
- Europako herritar izatearen kontzientzia, 2237
- Europako herritarren ekimenari

- buruzko informazioa, 258
- Europako hirugarren sektoreko hedabideei, 209
- Europako hizkuntza erregional eta gutxitu historikoen, 292, 358
- Europako hizkuntza erregional eta gutxituak Europako erregioetan eta herrialdeetan babestu eta sustatzeak, 292, 359
- Europako hizkuntza erregional eta gutxituetan ematen den hezkuntzaren arloko esperientziak eta jardunbiderik onenak, 253
- Europako hizkuntza erregionalei eta gutxituei, 209
- Europako hizkuntza- eta kultura-ondarearen elementu, 1864
- Europako hizkuntza ez-hegemonikoen babesak, 212
- Europako hizkuntza gutxituak, 232
- Europako hizkuntza guztiek, 209
- Europako hizkuntza guztien beharizan digitalak, 235
- Europako hizkuntza historikoen panoramaren, 1130
- Europako hizkuntza-aniztasuna, 203
- Europako hizkuntza-aniztasunaren, 1901
- Europako hizkuntza-aniztasunaren babesaren, 1889
- Europako hizkuntza-aniztasunari, 209
- Europako hizkuntza-kulturaren beharra, 180
- Europako hizkuntza-ondarearen sustapena, 2337
- Europako hizkuntzaren baten desagerpen-arriskua nabarmen gutxitu duten prebentzio-neurrien adibideak, 214
- Europako hizkuntza-sareak, 214
- Europako hizkuntzen arteko eten digitala, 235
- Europako hizkuntzen desagerpenaren, 208
- Europako ikerketa-agindu bat emateko ebazpenei, 2269
- Europako ikerketa-agindua, 2269
- Europako ikerketa-aginduarekin, 2269
- Europako ikuspegi koordinatua, 242
- Europako Inbertsio Bankuarenak, 176
- Europako integrazioa, 176
- Europako kohesioa eta ongizatea, 231
- Europako konbentzioaren lege-forma, 179
- Europako konbentzioarena, 181
- Europako konfederazio, 1155
- Europako konstituzioen, 519
- Europako kontinenteko hizkuntza-aniztasuna, 232
- Europako Kontseilua, 209
- Europako Kontseiluak, 167, 172, 176, 178, 179, 431, 457, 524, 1101, 1439, 1857, 1859, 1864, 2029
- Europako Kontseiluak gomendatutako mailen, 1708
- Europako Kontseiluarekin, 178, 192, 196, 214
- Europako Kontseiluaren, 168, 1131, 1578
- Europako Kontseiluaren 2002ko ekainaren 13ko Esparru Erabakia, 2270
- Europako Kontseiluaren 2008ko azaroaren 27ko 2008/909/JAI Esparru Erabakia, 2280
- Europako Kontseiluaren adierazpenak eta hitzarmenak, 147
- Europako Kontseiluaren C1 eta C2 maileri, 1828
- Europako Kontseiluaren Gailurraren Adierazpena, 147
- Europako Kontseiluaren Gailurraren Vienako Adierazpena, 328
- Europako Kontseiluaren gidalerro orokorren giza eta finantza-baliabideak, 165
- Europako Kontseiluaren helburua, 292, 358
- Europako Kontseiluaren hitzarmenen alderdiak, 245
- Europako Kontseiluaren Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratukoa. Ikus oinarritzko ezagutza
- Europako Kontseiluaren ondorioak, 2039
- Europako Kontseiluaren parte diren estatuetan, 2318

- Europako Kontseiluari, 169, 170, 175, 179, 182
- Europako Kontseiluko 2006ko urriaren 6ko Esparru Erabakia, 2278
- Europako Kontseiluko 2008ko azaroaren 27ko Esparru Erabakia, 2283
- Europako Kontseiluko artxiboan, 305, 371
- Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioa, 163
- Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioaren, 457
- Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioari, 183
- Europako Kontseiluko bost kidek, 304, 370
- Europako Kontseiluko estatu kide guztien babes orokorra, 316
- Europako Kontseiluko estatu kideetan, 457
- Europako Kontseiluko Europako Tokietako eta Erregioetako Botereen Lantaldearen 2010eko martxoaren 18ko ebazpena, 208
- Europako Kontseiluko idazkari nagusiak, 304, 305, 370, 371
- Europako Kontseiluko idazkari nagusiar, 303, 304, 305, 369, 370, 371, 2337
- Europako Kontseiluko kide, 292, 358
- Europako Kontseiluko kide diren estatu, 305, 371
- Europako Kontseiluko kide diren estatuek, 304, 370
- Europako Kontseiluko kide ez den edozein estaturi, 304, 370
- Europako Kontseiluko Kontsulta Batzarrari, 175
- Europako Kontseiluko Ministroen Batzordea, 311
- Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeak, 304, 370, 457, 1762
- Europako Kontseiluko Ministroen Kontseiluaren Konbentzioa, 147
- Europako Kontseiluko Parlamentu Batzarrak, 1864
- Europako Kontseiluko Parlamentu Batzarraren 1598 Gomendioak, 1864
- Europako Kontseiluko Toki eta Erregioetako Lantalde Iraunkorrek, 176
- Europako kultura eta ondarearen osagaiak, 180
- Europako kultura guztiekin, 163
- Europako Kultura Konbentzioa, 286
- Europako kultura-aberastasunaren adierazgarri, 1864
- Europako kultura-aberastasunari, 2040
- Europako kultura-aniztasuna eta eleaniztasuna, 233
- Europako kultura-balioa duten objektuak, 287
- Europako kultura-konbentzio orokor bat, 286
- Europako kultura-nortasunarentzat, 176
- Europako kultura-ondare erkidea, 286
- Europako kultura-ondare erkidearen parte, 287
- Europako kultura-ondarea, 243, 1983
- Europako kultura-ondarearen kontserbazio eta garapena, 279
- Europako kultura-ondarearen kontserbazioa eta garapena, 243, 277
- Europako kultura-ondarearen osagaitzat, 209
- Europako kultura-politika egokia sustatzeko, 169
- Europako kulturen eta hizkuntzen aniztasuna, 210
- Europako Liburutegi Digitalean, 448
- Europako lurralde-lankidetzak, 212
- Europako ohitura- eta kultura-aberastasuna mantendu eta garatzen laguntzen, 292, 358
- Europako oinordetza-ziurtagiria, 538
- Europako Ondarearen eta Munduko Ondarearen zerrendetan sartutako ondasunetan, 1597
- Europako Parlamentuak, 167, 170, 171, 173, 176, 179, 208
- Europako Parlamentuak eta Kontseiluak, 196, 2276, 2388
- Europako Parlamentuak onetsitako

- ebazpenari bidea egiteko, 171
- Europako Parlamentuaren, 391, 392, 410, 411, 412, 457, 500, 511, 512, 513, 1762, 1864
- Europako Parlamentuaren 1998ko urriaren 23ko Ebazpenak, liburutegi publikoek gizarte modernoan duten zereginari buruzkoak, 1540
- Europako Parlamentuaren 2008ko irailaren 25eko ebazpena, 209
- Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren, 412, 500, 511, 512, 513, 538, 550, 551
- Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2006ko abenduaren 12ko 2006/123/EE Zuzentarauaren, 1543
- Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2006ko abenduaren 18ko gomendioa, 208
- Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013ko ekainaren 26ko 604/2013 Erregelamendua, 2114
- Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 (EB) Erregelamenduaren, 562, 563
- Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren Ikus-entzunezko Mugarik Gabeko Zerbitzuen 2007/65/EE Zuzentarauko, 1552
- Europako Parlamentuari, 195, 1871
- Europako Parlamentuari eskaerak egin, 195
- Europako Parlamentuko kidea, 2011
- Europako patente, 534, 535
- Europako patenteak, 534
- Europako patentearen, 534, 535
- Europako patentearen espainiarako itzulpena, 535
- Europako patentearen itzulpena, 535
- Europako Patenteen Aldizkarian, 534
- Europako Patenteen Erregistroa, 535
- Europako Patenteen Erregistroan, 535
- Europako patente-eskaerak, 534
- Europako Plataforma, 182
- Europako politika erregional orekatu, 172
- Europako programak garatzen, 183
- Europako proiektuaren balio erantsia, 206
- Europako Segurtasun eta Lankidetzako Batzarrari, 183
- Europako Segurtasun eta Lankidetzako Batzordean, 292, 359
- Europako Segurtasun eta Lankidetzako Erakundea, 227
- Europako Segurtasun eta Lankidetzari buruzko Konferentzia, 328
- Europako sistema, 757
- Europako sistemaren, 757
- Europako tituluen hizkuntza-araubideak, 195
- Europako Tokietako eta Erregioetako Botereen Batzar Iraunkorrari, 183
- Europako Tokietako eta Erregioetako Botereen Lantalde Iraunkorrari, 175
- Europako tradizioaren oinarrian, 1157
- Europako unibertsitateen, 757
- Europako zenbait hiztun-erkidegotan eskuragarri dauden jarduera onenak partekatzean oinarrituta, 212
- Europako zibilizazioarentzat aberastasun-iturri eta bizitasun-seinale, 167
- Europako zinema, 1875
- Europako zinemaren estreinaldia eta emanaldia, 480
- Europako, Estatuko eta Autonomia Erkidegoko arau-esparrua, 2041
- Europar, 1558, 1886, 2144
- Europar arriskuan dauden hizkuntzek jasaten duten mehatxua arindu, 211
- Europar erabiltzen diren zeinu-hizkuntzei, 165, 1864
- Europar Faxismoa eta Arrazakeria Gehitzeari buruz emandako ebazpenak, 173
- Europar garrantzia duen kultura-ondarea iraunarazi eta babestean, 178

- Europar herritar elebidun eta eleaniztunak izateak dakartzan onura kognitibo eta gizartekoiei, 214
- europar aniztasuna, 250
- Europar Batasun osoan, 2388
- Europar Batasuna, 1551, 1762
- Europar Batasunak, 431, 457, 2270
- Europar Batasunak bultzatutako etengabeko ikaskuntzako programen aukerak, 1618
- Europar Batasunak estatu kideei lagundu, 213
- Europar Batasunarekiko eta kanpo-ekintzarekiko harremanen funtsezko eskumenak, 1580
- Europar Batasunarekiko Harremanei, 1909
- Europar Batasunarekiko harremanen eragileak, eremuak eta tresnak, 1909
- Europar Batasunarekiko harremanen eremu sektorialak, 1909
- Europar Batasunarekiko harremanen helburuak, 1909
- Europar Batasunarekiko harremanen printzipio gidariak, 1909
- Europar Batasunarekiko harremanetan, 1580
- Europar Batasunarekin, 1776, 1910
- Europar Batasunaren, 393, 412, 483, 511, 953, 1256, 1257, 1439, 1580, 1901, 1909, 1910, 1946
- Europar Batasunaren aberastasuna eta aniztasuna, 210
- Europar Batasunaren balioak, 393
- Europar Batasunaren barruko mugez gaindiko auzietan, 378
- Europar Batasunaren eleaniztasuna, 254
- Europar Batasunaren eremuan, 1910
- Europar Batasunaren funtsezko ezaugarriak, 1859
- Europar Batasunaren funtsezko sorarau, 209
- Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren, 199
- Europar Batasunaren harrera-politikaren esparruan, 1857
- Europar Batasunaren kultura- eta hizkuntza-ondarea bere zabalean babesteko eta sustatzeko helburua indartzen, 209
- Europar Batasunaren kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasunarekiko errespetua, 1852
- Europar Batasunaren nomenklatura konbinatua, 375, 650
- Europar Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutunak, 165, 953
- Europar Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutunaren, 1852
- Europar Batasunaren programei buruzko informazioa zabaltzeko, 215
- Europar Batasunaren Tratatuaren, 208
- Europar Batasunaren Tratatuaren 13. artikuluan aipatutako instituzio edo organismoetatik, 195
- Europar Batasunaren Tratatuaren 53. artikuluko 2. apartatuari buruzko adierazpena, 200
- Europar Batasunaren Tratatuaren proiektua, 176
- Europar Batasunaren Tratatuari eta Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuari, 200
- Europar Batasunari, 1507
- Europar Batasunari eta estatu kideei, 211
- Europar Batasunean, 180, 181, 182, 190, 209, 411, 511, 512, 1047, 1048, 1155, 1580, 1812, 1910, 2129, 2172, 2280, 2378
- Europar Batasunean etorkinak integratzeko politikarako oinarrizko printzipio, 1857
- Europar Batasunean ofiziala den gutxienez beste hizkuntza batean, 2129
- Europar Batasunean sartu nahi dutenekikoetan, 215
- Europar Batasunean sartzeko hautagai eta hautagai potentzial direnenetarako, 215
- Europar Batasuneko, 391, 403, 404, 407, 410, 411, 414, 421, 424, 425,

- 436, 438, 457, 478, 501, 502, 512,
513, 516, 528, 729, 822, 933, 934,
938, 957, 1047, 1048, 1118, 1146,
1290, 1580, 1582, 1672, 1774, 1775,
1776, 2299
- Europar Batasuneko 2000ko
Oinarrizko Eskubideen Gutunaren,
1729
- Europar Batasuneko araudia, 1785
Europar Batasuneko araudian, 1853
Europar Batasuneko araudiaren,
1853
- Europar Batasuneko arauai, 1775
Europar Batasuneko balio eta
ikurrak, 2149
- Europar Batasuneko balioak, 1598
Europar Batasuneko beste estatu
batzuetako jurisdikzio-organoek,
2281
- Europar Batasuneko beste estatu
kide bateko, 478
- Europar Batasuneko beste
herritarrek eta munduko beste
herrialdeetakoek ere erabili eta
ulertu ahal izan dituzaten, 772
- Europar Batasuneko beste hizkuntza
bat, 934
- Europar Batasuneko beste hizkuntza
batzuk, 205, 2076
- Europar Batasuneko beste lan-
hizkuntzaren batean, 1290
- Europar Batasuneko beste zenbait
hizkuntzarena, 798
- Europar Batasuneko bizitza
demokratikoan parte hartzeko
eskubidea, 190
- Europar Batasuneko edo Europako
Esparru Ekonomikoko kide den
estatu, 2206, 2209, 2358
- Europar Batasuneko edo Europako
Esparru Ekonomikoko kide den
estaturen batean, 2250, 2251,
2253
- Europar Batasuneko edo Europako
Esparru Ekonomikoko kide diren
estatuetaoekin. *Ikus* goi-mailako
instituzio akademikoak
- Europar Batasuneko edo Europako
Esparru Ekonomikoko kide ez den
estatu, 2220
- Europar Batasuneko enpresetako
langileei, 2177
- Europar Batasuneko estatu kide
bateko hizkuntzara, 502
- Europar Batasuneko estatu
kideetako administrazioen
harrera-programek, 1857
- Europar Batasuneko estatu
kideetako hizkuntza ofizialen
ikasketa, 1712
- Europar Batasuneko estatu
kideetako nazionalak, 2074
- Europar Batasuneko estatu
kideetan, 1875
- Europar Batasuneko estatu kideko
agintaritza hartzaileei, 379
- Europar Batasuneko estatuburuek
eta gobernuburuek, 1857
- Europar Batasuneko estatuetako bi
hizkuntza ofizialetan, 1820
- Europar Batasuneko estatuetako
hizkuntza ofizialetako, 1118
- Europar Batasuneko eta eremu
mediterraneoko kide diren
estatuetao herritarrak, 2188
- Europar Batasuneko Funtzio
Publikoko Auzitegia, 199
- Europar Batasuneko gainerako
herritarren eskubide, 1864
- Europar Batasuneko gainerako
herritarren eskubide berberak, 190
- Europar Batasuneko gomendioak
eta araudiak, 1508
- Europar Batasuneko herrialdeetan,
1047, 1048, 1711
- Europar Batasuneko hizkuntza ofizial,
425
- Europar Batasuneko hizkuntza
ofiziala, 501, 502
- Europar Batasuneko hizkuntza-
aniztasuna, 180
- Europar Batasuneko hizkuntza-
aniztasunak, 180, 211
- Europar Batasuneko hizkuntzetan,
1489
- Europar Batasuneko instituzio eta
organoetan parte hartzea, 1580
- Europar Batasuneko instituzioei eta
estatu kideei, 190
- Europar Batasuneko instituzioetako
hizkuntza ofizialetako, 2269, 2270,
2275, 2276, 2278, 2280, 2281, 2284

- Europar Batasuneko instituzioetan, 1776
- Europar Batasuneko Justizia Auzitegia, 226, 240
- Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren Estatutuan aurreikusitako xedapenei kalterik egin gabe, 198
- Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren Estatutuari, 199
- Europar Batasuneko Justizia Auzitegiari aplikatu beharreko hizkuntza-araubideari buruzko arauak, 199
- Europar Batasuneko Justizia eta Barne Gaietarako Ministroen Kontseiluak, 1857
- Europar Batasuneko kide den estatu, 2114, 2134, 2157, 2173, 2233, 2244, 2275, 2308, 2362
- Europar Batasuneko kide den estatu bateko hizkuntzan sortutako koprodukzioei, 2244
- Europar Batasuneko kide den estatu bateko jurisdikzio-organo, 2278, 2281
- Europar Batasuneko kide den estatuan, 2171
- Europar Batasuneko kide den estatuko hizkuntza ofizialetako, 2270
- Europar Batasuneko kide den estaturen batean kokaturik dauden filialei, 2249
- Europar Batasuneko kide den estaturen bateko lurraldean, 2275
- Europar Batasuneko kide den Frantziak bestelako estatu, 2121
- Europar Batasuneko kide diren beste estatuetan, 2280, 2283
- Europar Batasuneko kide diren estatuen arteko entrega-prozedurei, 2270
- Europar Batasuneko kide diren estatuen arteko estradizioari buruzko 1996ko irailaren 27ko Konbentzioa, 2274
- Europar Batasuneko kide diren estatuen arteko estradizioari buruzko prozedura sinplifikatua, 2274
- Europar Batasuneko kide diren estatuetako eta Europako Esparru Ekonomikoko kide diren estatuetako herritarrek, 2194
- Europar Batasuneko kide diren estatuetako herritarrek, 2299
- Europar Batasuneko kide diren estatuetako herritarren kualifikazio profesionalen aitortpenerako, 2220
- Europar Batasuneko kide diren estatuetako jurisdikzio-organoen arteko arlo zibil eta komertzialeko lankidetzari buruzko Kontseiluaren 2001eko maiatzaren 28ko 1206/2001 Erregelamendua (EK), 2230, 2231
- Europar Batasuneko kide diren estatuetan, 2275, 2276
- Europar Batasuneko kide diren estatuetan Europako Kontseiluaren 2009ko urriaren 23ko Esparru Erabakia, 2275
- Europar Batasuneko kide diren gainerako estatuen, 2269
- Europar Batasuneko kide diren gainerako estatuetan, 2196
- Europar Batasuneko kide ez den estaturen batean kokaturik dauden filialen, 2249
- Europar Batasuneko kide ez diren estatuetako abokatu-elkargoetan, 2300
- Europar Batasuneko kide ez diren estatuetako hizkuntzetan, 2318
- Europar Batasuneko kide ez diren estatuetako profesionalak, 1848
- Europar Batasuneko kideak ez diren estatuetan, 1875
- Europar Batasuneko Kontseiluaren, 729
- Europar Batasuneko Kontseiluaren 1993ko irailaren 27ko 93/83 eta 1993ko urriaren 29ko 93/98 zuzentarauen transposizioa, 2344
- Europar Batasuneko Kontseiluaren lantaldeak, 1580
- Europar Batasuneko legerian, 1155
- Europar Batasuneko legeriarekin, 2174, 2369, 2388
- Europar Batasuneko markak, 404
- Europar Batasuneko Oinarrizko

- Eskubideen Agentzia, 226, 238, 250, 256, 282
- Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Agenziaren, 1146
- Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Gutuna, 596
- Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Gutunak, 1214, 1400, 1558, 1929
- Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Gutunaren, 957, 1158, 1454, 1553, 1972
- Europar Batasuneko patenteak, 2162
- Europar Batasuneko patenteak eskuratzeko eskabideak, 2162
- Europar Batasuneko zuzenbidea, 1532
- Europar Batasuneko zuzenbidearekin, 1507
- Europar Batasuneko ez den herrialde, 2252
- Europar Batasunera, 1815
- Europar Batasunera sartzeko estatuek bete beharrekoa, 212
- europar finantzaketak, 211
- europar herritarren gaitasun eleaniztuna, 2039
- europar identitateak, 1871
- europar integrazioa, 1793
- europar lankidetzak, 431
- europar lege edo esparru-lege, 193
- Europar legeak edo esparru-legeak, 193
- europar nortasunaren oinarriak, 210
- europar obrak, 1805, 1808
- europar obrak zabaltzeko betebeharrak, 1808
- Europarako Agenda Digitala, 228, 229
- Europarako garrantzizkoa den kultura-ondarea zaindu eta babestea, 192
- Europarako garrantzizkoa den kultura-ondarea zaindu eta babesten, 196
- Europarekiko eta munduarekiko irekitasun, 2378
- Europaren, 957
- Europaren aitzindaritzak, 232
- Europaren bilakaerarentzat, 163
- Europaren eremuari, 957
- Europaren garapen jasangarriaren, 191
- Europaren inguruko ideientzat, 163
- Europaren intereseko kultura-jarduerak, 286
- Europaren jaraunspen kultural, erlijioso eta humanista, 243
- Europaren kultura-ondarea zaintzeko eta garatzeko ardura, 191
- Europaren kultura-ondarea zaintzeko eta garatzeko ardura izango, 194
- Europaren sortze-gaitasun osoa, 181
- Europarentzako abantaila, 229
- Europarentzako Gazteria, 182
- Europarentzat, 214
- Europari, 169, 2321
- europarra, 2315, 2322
- europartzea, 1793
- Eurostat, 222
- eurotan, 2193, 2244
- Euskadi, 773
- Euskadiko, 670, 682, 683, 686, 697, 700, 715, 716, 718, 722, 727, 738, 748, 749, 754, 756, 769, 807, 822, 828, 833, 835
- Euskadiko administrazio publiko, 682
- Euskadiko Antolamendu Sanitarioarena, 727
- Euskadiko Autonomia Erkidego, 682
- Euskadiko Autonomia Erkidegoan, 682
- Euskadiko Autonomia Erkidegoko, 715, 727, 748, 749, 769, 807
- Euskadiko Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko, 748, 749
- Euskadiko Autonomia Erkidegoko administrazio publikoetan, 727
- Euskadiko Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatzea, 772
- Euskadiko Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuan banatutako ondasun eta zerbitzuei*, 746
- Euskadiko bi hizkuntza ofizialak jakiteko betebeharra, 821
- Euskadiko bi hizkuntza ofizialetan, 821
- Euskadiko Bibliografia Gordailua,

- 783
Euskadiko bibliografia-ekoizpena, 781
Euskadiko bibliografia-ekoizpenetik, 781
Euskadiko bibliografia-gordailua, 781
Euskadiko bibliografia-gordailuaren jasotzaile, 783
Euskadiko bibliografia-gordailuaren zentroa, 781
Euskadiko bibliografia-gordailuari, 781
Euskadiko bibliografia-ondarea, 708
Euskadiko Eskola Kontseiluak, 715, 717
Euskadiko Eskola Kontseiluaren, 715, 716, 722
Euskadiko Eskola Kontseiluari, 700, 718
Euskadiko Eskola Kontseiluaz, 700
Euskadiko Eskola Kontseiluei buruzko urriaren 28ko 13/1988 Legearen, 718
Euskadiko Eskola-kontseiluei, 700
Euskadiko eta euskararen hizkuntza-eremuko bibliografia-ekoizpen, 783
Euskadiko Gazteriaren Kontseiluari, 697
Euskadiko hizkuntza ofiziala, 775
Euskadiko hizkuntza ofizialen, 754
Euskadiko hizkuntza ofizialetan eta beste batzuetan gaitasunak eskuratzea, 800
Euskadiko interes kulturalako ondasun eta gainerako baliabide turistikoaren ondare historiko, natural eta gastronomikoari, 821
Euskadiko irakurketa publikoko sareko liburutegien betekizunak, 782
Euskadiko irakurketa publikoko sareko liburutegien erabiltzaileen eskubideak eta eginbeharrak, 782
Euskadiko Kirolarena, 738
Euskadiko Kontsumoko Kontsultabatzordea, 909
Euskadiko Kooperatiben Goren Kontseiluak, 833
Euskadiko Kooperatiben Goren Kontseiluarekin, 833
Euskadiko Kooperatiben Goren Kontseiluaren, 833
Euskadiko Kooperatibena, 833
Euskadiko kultura-ondasun, 828
Euskadiko lanbide-heziketako sistema bateratua garatzeko, 826
Euskadiko Larrialdiak Koordinatzeko Zentroari, 822
Euskadiko Liburutegi Sistemako liburutegiei, 782
Euskadiko Liburutegi Sistemaren, 782
Euskadiko Liburutegia, 783
Euskadiko Liburutegiak, 783
Euskadiko Liburutegian, 783
Euskadiko Liburutegiaren, 781
Euskadiko liburutegi-sistemaren, 782
Euskadiko lurralde historikoek eta udalek, 682
Euskadiko museo eta bildumen eginbehar orokorrak, 772
Euskadiko museo eta bildumen eginbeharrak, 772
Euskadiko museo eta bildumen kudeaketa, 772
Euskadiko museoaren artikulazioa, 772
Euskadiko Museoen Sistema Nazionaleko museo eta bildumek, 772
Euskadiko Museoen Sistema Nazionaleko museo eta bildumen betebeharrak eta ondorioak, 772
Euskadiko Ogasun Nagusiaren, 728
Euskadiko ondarea, 670
Euskadiko ondarean, 670
Euskadiko Ondareari buruzko Legean, 686
Euskadiko Segurtasun Publikoaren Sistema Antolatzekeko ekainaren 28ko 15/2012 Legearen, 835
Euskadiko Toki Administrazioako gainerako erakundeekin, 683
Euskadiko Toki Erakundeei, 809
Euskadiko Turismo Administrazioak, 819
Euskadiko turismo-eskaintza, 819
Euskadiko Unibertsitate Kontseilua, 756
Euskadiko Unibertsitate Kontseilua euskal unibertsitate-sistema, 756
Euskadiko Unibertsitate

- Kontseiluaren, 756
Euskadin, 656, 708, 783, 821
Euskadirako, 819
Euskadiren irudi positiboa islatu
  behar du munduan, 773
euskal administrazio publiko, 703
euskal administrazio publikoak, 735
Euskal administrazio publikoak, 703
Euskal Administrazio Publikoaren,
  663
euskal administrazio publikoek, 758,
  767, 808
Euskal administrazio publikoek, 714
Euskal administrazio publikoek
  ematen dituzten laguntzen edo
  dirulaguntzen onuradunak diren
  erakunde edo pertsona juridikoak,
  745
Euskal administrazio publikoen, 703
euskal administrazio publikoetako,
  702
euskal administrazio publikoetako
  funtzionarioez, 702
euskal administrazio publikoetako
  hizkuntza ofizialak, 702
Euskal administrazio publikoetan,
  702, 703
euskal administrazioek, 805
Euskal Autonomia Erkidegoa, 493
Euskal Autonomia Erkidegoa
  osatzen duten lurralde
  historikoetako foru-aldundietako
  bakoitzaren ordezkari, 776
Euskal Autonomia Erkidegoak, 725
Euskal Autonomia Erkidegoan, 675,
  745, 758, 783, 785, 790, 795, 810,
  818
Euskal Autonomia Erkidegoan duten
  presentziari, 745
Euskal Autonomia Erkidegoan
  merkaturatutako nekazaritzako
  eta elikagaigintzako produktuen
  identifikazioan, 790
Euskal Autonomia Erkidegoan
  ofizialak diren bi hizkuntzetako
  edozeinetan aritzeko eskubidea,
  785
Euskal Autonomia Erkidegoaren, 811
Euskal Autonomia Erkidegoaren
  Administrazioko antzinatasunak,
  779
Euskal Autonomia Erkidegoaren
  Aurrekontu Orokorretan, 778
Euskal Autonomia Erkidegoaren
  eremuan, 826
Euskal Autonomia Erkidegoaren
  eremuan araututako produktuak,
  746
Euskal Autonomia Erkidegoaren
  kanpoko ekintzaren eta hizkuntza-
  eta kultura-politikaren esparru
  orokorrean gauzatuko, 773, 775
Euskal Autonomia Erkidegoaren
  mendeko titulartasun publikoko
  komunikabideetako tarteak, 706
Euskal Autonomia Erkidegoaren
  ondarean, 670
Euskal Autonomia Erkidegoaren toki-
  administrazioaren eremuan, 810
Euskal Autonomia Erkidegoaz, 754
Euskal Autonomia Erkidegoaz
  kanpoko Euskal Kolektibitate eta
  Etxeekiko, 724
euskal autonomia erkidegoko, 835
Euskal Autonomia Erkidegoko, 660,
  710, 711, 713, 724, 725, 726, 756,
  759, 787, 788, 816, 827, 830, 833,
  834, 835, 836, 837
EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO,
  834
Euskal Autonomia Erkidegoko
  Administrazio Orokorrak, 781, 826
Euskal Autonomia Erkidegoko
  Administrazio Orokorren, 780
Euskal Autonomia Erkidegoko
  Administrazio Orokorrean edo
  haren mendeko erakunde batean
  zerbitzuak ematen dituzten
  funtzionarioek, 779
Euskal Autonomia Erkidegoko
  Administrazio Orokorrean edo
  haren mendeko erakunde batean
  zerbitzuak ematen dituzten lan-
  kontratuko langileek, 779
Euskal Autonomia Erkidegoko
  Administrazio publikoak, 794, 795
Euskal Autonomia Erkidegoko
  Administrazio Publikoak, 794, 795
Euskal Autonomia Erkidegoko
  Administrazio publikoaren, 728
Euskal Autonomia Erkidegoko
  administrazio publikoek, 724, 759,

- 785
Euskal Autonomia Erkidegoko
administrazio publikoek prestazio
eta zerbitzu jakin batzuk bermatu
behar, 785
*Euskal Autonomia Erkidegoko
administrazioak, 744*
Euskal Autonomia Erkidegoko
Administrazioaren, 725
Euskal Autonomia Erkidegoko
Administrazioaren Gazteriaren
Sailarteko Batzordea, 851
Euskal Autonomia Erkidegoko
Administrazioari, 778, 811
Euskal Autonomia Erkidegoko bi
hizkuntza ofizialen erabilera
bermatuko, 793, 808
Euskal Autonomia Erkidegoko bi
hizkuntza ofizialen erabilera
bermatuko du kanpoko
harremanetan, 796
Euskal Autonomia Erkidegoko bi
hizkuntza ofizialetan, 707, 821
Euskal Autonomia Erkidegoko
botere publikoei, 713
Euskal Autonomia Erkidegoko
botere publikoen esku jartzen, 673
Euskal Autonomia Erkidegoko
edozein hizkuntza ofizialetarako
itzulpena, 856
Euskal Autonomia Erkidegoko
egoera soziolinguistikoa, 782
Euskal Autonomia Erkidegoko
Ekonomia Kontrolari eta
Kontabilitateari buruzko ekainaren
30eko 14/1994 Legean, 778
Euskal Autonomia Erkidegoko
gainerako administrazio
publikoekiko harremanetan, 812
Euskal Autonomia Erkidegoko
Gobernu Kontseiluak, 776
Euskal Autonomia Erkidegoko
hezkuntza-sistemako Lanbide
Heziketaren arloan eskumena
duen sailak bultzatuko du
euskarazko hezkuntza-eskaintza
Lanbide Heziketan zabaltzea, 825
Euskal Autonomia Erkidegoko
hezkuntza-sistemako lanbide-
heziketaren arloan eskumena
duen sailak, 825
Euskal Autonomia Erkidegoko
hizkuntza ofizial bien erabilera, 782
Euskal Autonomia Erkidegoko
hizkuntza ofizial bien erabilera
bermatuko, 782
Euskal Autonomia Erkidegoko
hizkuntza ofizialak, 854, 856
Euskal Autonomia Erkidegoko
hizkuntza ofizialek, 824
Euskal Autonomia Erkidegoko
hizkuntza ofizialetatik, 804
euskal autonomia erkidegoko
instituzio eta organoei, 756
Euskal Autonomia Erkidegoko
Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren
arloko Profesionalen Erregistroa,
880
Euskal Autonomia Erkidegoko
Lanbide Heziketan, 824
Euskal Autonomia Erkidegoko
Logopeden Elkargoko kide, 771
Euskal Autonomia Erkidegoko
lurralde, 783
Euskal Autonomia Erkidegoko
lurralde, udalerrri, biztanlegune,
geografia-gorabehera, hiribide
eta, oro har, toponimo guztien
izen ofizialak, 677
Euskal Autonomia Erkidegoko
lurraldean zabalkundea duten
edo egiten diren publizitateko eta
komunikazioko kanpaina
instituzionaletan, 791
Euskal Autonomia Erkidegoko
lurralde-eremuan unibertsitateaz
kanpoko urrutiko hezkuntzaz
arduratuko den zentro publiko
bakarra, 801
*Euskal Autonomia Erkidegoko
lurralde-eremuko
establezimenduetan, 744*
Euskal Autonomia Erkidegoko
Ogasun Orokorraren gaiei, 774
Euskal Autonomia Erkidegoko
Poliziak, 710
Euskal Autonomia Erkidegoko
poliziako kideen estatutu-
arabidea, 711
Euskal Autonomia Erkidegoko
Poliziaren kidegoak, 710
Euskal Autonomia Erkidegoko

- Poliziaren Legearen, 834
 Euskal Autonomia Erkidegoko
 Poliziari, 710, 711, 830, 834, 837
 Euskal Autonomia Erkidegoko
 Poliziari buruzko Legearen, 834,
 837
 Euskal Autonomia Erkidegoko
 sektore publikoa, 855
 Euskal Autonomia Erkidegoko
 sektore publikoko langileen
 hizkuntza-ezagutzak, 855
 Euskal Autonomia Erkidegoko toki-
 erakundeek publizitate aktiboaren
 arloan dituzten betebeharrak, 814
 Euskal Autonomia Erkidegoko toki-
 erakundeen hizkuntza ofiziala, 811
 Euskal Autonomia Erkidegotik kanpo
 dauden liburutegiei, 783
 Euskal Autonomia Erkidegotik kanpo
 dauden liburutegien arteko
 koordinazio eta informaziorako
 sareen sorrera, 781
 Euskal Autonomia Erkidegotik kanpo
 sustatzeko, hedatzeko eta
 proiektatzeko, 774
 euskal autoreek, 708, 783
 euskal bibliografia-ondarea, 781
 euskal bibliografia-ondarearen
 izaera eleaniztunari, 782
 euskal bibliografia-ondareztat, 708
 euskal botere eta administrazio
 publikoen, 766
 euskal botere publiko, 809
 Euskal botere publikoek, 679, 680
 euskal botere publikoen jarduna,
 765, 842
 euskal elkarteetako kideei, 724
 euskal erkidego linguistikoa dagoen
 lurraldeetako instituzioenekin, 773,
 776
 euskal erkidego linguistikoa osatzen
 duten lurralde guztien euskal
 kulturari egindako ekarpenak, 776
 euskal erkidego linguistikoaren
 herrialde eta herrietako hizkuntza-
 eta kultura-ondare erkideari, 775
 euskal erkidegoa, 773
 euskal erkidegoak, 774
 euskal erkidegoak dituzten
 herrialdeetan, 774
 euskal eskola, 712, 713, 714, 720,
 740, 760
 euskal eskola publikoa, 760
 Euskal eskola publikoa, 713
 euskal eskola publikoak, 713
 euskal eskola publikoan, 714, 720
 Euskal eskola publikoan, 714, 715
 euskal eskola publikoaren, 712, 713
 euskal eskola publikoaren hastapen
 orokorrak eta helburuak, 712
 euskal eskola publikoaren printzipio
 orokorrak eta xedeak, 712
 Euskal Eskola Publikoari, 712, 720
 Euskal Eskola Publikoari buruzko
 Legearen, 720
 euskal eskola publikoko, 714, 716
 euskal eskola publikoko ikastetxeen
 antolaketa-autonomia, 716
 euskal eskola publikoko ikastetxeen
 autonomiaz, 716
 euskal eskola publikoko
 irakaskuntzaren, 714
 euskal eskola publikoko
 irakaskuntzaren kalitatea, 714
 Euskal Estatistika Planari, 832
 Euskal etxe, 724
 euskal etxeak, 724
 Euskal etxearen, 724
 euskal etxeei, 724, 725
 Euskal etxeek, 724
 euskal etxeetakoei, 783
 Euskal Filologiako lizentziadun-
 plazak, 750
 euskal funtzio publikoa, 787
 Euskal Funtzio Publikoari, 701, 709,
 710, 719, 753, 836
 Euskal Funtzio Publikoari buruzko
 Legean, 709
 Euskal Funtzio Publikoari buruzko
 Legearen, 719
 Euskal Funtzio Publikoari buruzko
 uztailaren 6ko 6/1989 Legearen,
 710, 836
 Euskal Funtzio Publikoari buruzko
 uztailaren 6ko 6/89 Legearen, 753
 Euskal gazteriarengan, 697
 euskal giroa eta euskara
 errotulazioan erabiltzea
 bultzatuko, 680
 euskal giroa ziurtatuko, 678
 euskal gizartea, 879
 euskal gizartearen, 712, 713

- euskal gizartearen zerbitzura, 712
- euskal gizarteari, 773
- Euskal Herriak, 682
- Euskal Herrian, 689, 752
- Euskal Herriarekin, 724
- Euskal Herriaren Adiskideen Elkarteak, 660
- Euskal Herriaren aniztasun soziolinguistikoa, 656
- Euskal Herriaren berezko hizkuntza, 810
- Euskal Herriaren hizkuntza berezkoa eta komuna, 809
- Euskal Herriaren hizkuntza propioa, 673
- Euskal Herriaren identitatearen funtsezko elementua, 773
- euskal herriaren kultura, 781
- Euskal Herriaren kultura, 697
- Euskal Herriaren kultura-ondare, 687
- euskal herriaren kultura-ondarearen funtsezko osagai denez, 673
- Euskal Herriaren kultura-ondarearen funtsezko zati, 680
- Euskal Herriaren, Kataluniaren, Balear Uharteren, Galiziaren, Valenziaren eta Nafarroaren autonomia-erkidegoen autonomia-estatutuetan ofizial legez aitortutako hizkuntzak, 357
- Euskal Herriko administrazio, 682
- Euskal Herriko administrazio publiko, 683
- Euskal Herriko administrazio publiko instituzionalaren, 683
- Euskal Herriko administrazio publikoen, 684
- Euskal Herriko administrazioetan, 684
- Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian, 671, 681, 695, 742, 780
- Euskal Herriko Autonomia Administrazioak, 683
- Euskal Herriko Autonomia Administrazioaren, 683
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoak, 656, 657, 712
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan, 674, 677, 756, 761, 818
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan botere publikoek erabili beharreko inprimaki edo idazki-eredu ofizial guztiek, 677
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan kokatutako botere publikoek esku hartzen duten egintza guztiek, 676
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoaren, 730, 731
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoaren aurrekontu orokorren, 670
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko, 693, 698, 699, 720, 732, 735, 737, 752, 755, 759, 787, 788, 789, 817, 818
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, 732, 759
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Administrazioari, 698
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan, 699, 755
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialen, 755
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako, 755
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetatik edozeinetarako itzulpena ziurtatuko, 676
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza propioa, 698
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko irakaskuntzan elebitasuna gero eta orokorragoa izan dadin, 678
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko lurralde osoan idatzizko hizkuntza ofizial komun denez, 680
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko lurraldean, 674
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuan, 675
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuko Administrazioko gainerako lanpostuetara sartzeko egiten diren hautaprobetan, 677
- Euskal Herriko Autonomia

- Erkidegoko musika eta arte eszenikoen katedradunen kidegoa, 720
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Unibertsitateaz kanpoko Irakaskuntzako Irakasleen Kidegoei, 719, 787
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Unibertsitateaz kanpoko Irakaskuntzako Irakasleen Kidegoei buruzko otsailaren 19ko 2/1993 Legeak, 787
- Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan, 787
- Euskal Herriko Autonomia Estatutuaren, 673
- Euskal Herriko berezko hizkuntza, 753
- Euskal Herriko berezko hizkuntza da, 811
- Euskal Herriko emigranteek, 724
- Euskal Herriko herritar, 675
- Euskal Herriko herritarrei, 675
- Euskal Herriko hizkuntza propioa, 674
- Euskal Herriko hizkuntza propioa denez, behar duen presentzia izan dezan, 679
- Euskal Herriko hizkuntzen eta ondare historiko, kultural eta naturalaren zabalkundea egitea, 791
- Euskal Herriko Justizia Administrazioan, 676
- Euskal Herriko Kontseilu Nagusiaren, 682, 686
- Euskal Herriko plangintza soziolinguistikorako mapa, 680
- Euskal Herriko polizia kidegoetan, 710
- Euskal Herriko polizia, 710
- Euskal Herriko Toki Administrazioaren, 684
- Euskal Herriko Toki Araubidearen Legearen, 682
- Euskal Herriko Unibertsitatea, 660, 663
- Euskal Herriko unibertsitateak, 757
- Euskal Herriko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan, 718
- Euskal Herriko Unibertsitateko, 753, 754
- Euskal Herriko Unibertsitateko administrazioko eta zerbitzuetako langile, 753
- Euskal Herrirako Autonomia Estatutuaren, 658
- euskal herritarrek hizkuntza arloan dituzten eskubideak lege-ordenamenduan jasotzeari ekin, 673
- euskal herritarron, 784
- Euskal Herriko abiatzen diren garraio publikoko zerbitzu guztietan, 673, 677
- Euskal hezkuntza-administrazioak, 722
- euskal hezkuntza-administrazioaren zerbitzuko, 721
- euskal hezkuntza-administrazioko, 721
- Euskal historia, kultura, hizkuntza eta gizarteari buruzko liburu eta ikus-entzunezkoak izateko eskubidea, 724
- euskal hizkuntza eta kultura sustatzen jarduten duten euskararen gainerako lurraldeetako organismoekin, 775
- Euskal hizkuntza- eta kultura-aniztasuna, 816
- euskal hizkuntzaren onespenerari, 773
- Euskal Irrati Telebista, 659
- Euskal Irrati Telebistaren, 663
- Euskal Irrati-Telebista, 657, 665, 670, 671
- Euskal Irrati-Telebistaren, 668
- euskal jatorria, 493
- euskal kolektibitateetako, 725
- Euskal kolektibitateetako, 725
- euskal kolektibitateetako kideak, 725
- euskal kolektibitateetako kideek, 725
- Euskal kolektibitateetako kideek, 725
- Euskal kolektibitateetako kideen, 725
- euskal kultura, 657, 725, 757
- Euskal kultura, 658
- Euskal Kultura Ondarearena, 828
- Euskal kultura, haren hizkuntza ofizialetako edozeinetan eta zeinahi adierazpen, euskarri, bide

- eta adierazmoldetan, kanpoan ezagutarazten eta hedatzen laguntzea, 774
- euskal kultura-ondarea, 828
- Euskal kultura-ondarea, 828
- Euskal kultura-ondarea eta euskara, 841
- euskal kultura-ondarearen, 752, 828
- euskal kultura-ondarearen defentsa, azterlana eta sustapena, 841
- euskal kulturarekin, 708, 783
- euskal kulturaren ondare, 773
- Euskal kulturaren sortze-lana kanpoan sustatzeko ekintzak eta estrategiak gauzatzea, 775
- euskal kulturari buruzko ikerketa sustatzea, 775
- euskal landa-ingurunearen paisaiaren eta biodibertsitatearen zainketa, 877
- Euskal letrak, filologia eta kultura, 776
- euskal literatura, 718
- euskal lurraldeetan, 696
- euskal ondare artistikoaren ezagutza zabaltzea, 775
- Euskal Osasun Zerbitzua, 727
- euskal polizia, 830
- euskal sarea, 757
- euskal sektore publikoa, 854, 855
- euskal toki-administrazioa, 809
- euskal toki-administrazioaren euskalduntzearen, 810
- euskal toki-erakundeetan, 810
- euskal udalak, 809
- euskal unibertsitate sistema, 752
- Euskal Unibertsitate Sistema, 841
- Euskal Unibertsitate Sistemarena, 752
- euskal unibertsitateak, 776
- euskal unibertsitate-sistema, 756
- Euskal unibertsitate-sistema, 752
- euskal unibertsitate-sistemako, 754
- Euskal unibertsitate-sistemako, 755
- euskal unibertsitate-sisteman, 753
- euskal unibertsitate-sistemaren, 752, 753, 756, 757
- Euskal unibertsitate-sistemaren, 752
- euskal zuzenbide publikoaren sisteman, 696
- Euskal Zuzenbide Zibila, 804
- euskal, kataluniar eta galiziar erkidegoak, 607
- euskalariei eta atzerriko ikerketa-zentroei laguntzeko eta haiekin lankidetzan aritzeko organo gisa jardutea, 775
- euskaldun, 677
- euskalduna, 809
- euskaldunak, 724
- euskaldunei buruzko ikaskuntza-institutuak, 2294
- euskaldunen, 724
- euskaldunen eragina, 724
- euskaldunen espiritua, 724
- euskalduntze programen aplikazioa, 688
- euskalduntzea, 689, 797, 835, 890
- euskalduntzearen, 694
- euskalduntze-erakundeentzako, 688
- euskalduntzeko, 689, 691, 713, 716, 719, 722
- euskalduntzen, 809
- euskalduntze-zentro, 691
- euskalkiei, 680
- Euskaltegi, 688, 690, 692, 693
- Euskaltegi homologatuak, 692
- euskaltegi homologatuaren, 692
- euskaltegi libreak, 692
- euskaltegi pribatu homologatuentzako, 693
- euskaltegi pribatu homologatuetan, 693
- Euskaltegi pribatuak, 692
- Euskaltegi pribatuak homologatu gisa eta aske, 688
- euskaltegi pribatuek, 694
- euskaltegi pribatuen, 688
- euskaltegi pribatuen homologazioa, 688
- euskaltegi pribatuen titulartasuna, 688
- euskaltegi publiko, 692, 694
- Euskaltegi publiko, 692, 693
- euskaltegi publikoetako, 688, 692
- Euskaltegi publikoetako, 690
- euskaltegi publikoetan, 693
- euskaltegi publikoetarako, 693
- euskaltegiak, 687, 688, 691, 692, 694
- Euskaltegiak, 687, 688, 691
- euskaltegiaren administrazio-kudeaketarekin, 692
- euskaltegiaren aurrekontua, 692

- Euskaltegiaren jardueren, 693
euskaltegiaren korporazio, 692
euskaltegiaren korporazio titularrak, 692
Euskaltegiaren titularra, 692
euskaltegiaren titularrak, 693
euskaltegiari, 692
euskaltegiei, 688
euskaltegien, 691, 694
euskaltegietako, 687, 690
Euskaltegietako idazkariak, 692
euskaltegietako irakaskuntzak, 687
euskaltegietan, 689, 694
euskaltegietarako eraikinek, 693
Euskaltegiez, 691
euskaltegiko zuzendariak, 692
Euskaltegiko zuzendariari, 692
euskaltegiok, 688
Euskaltzaindia, 616, 656, 660, 663, 776, 921
Euskaltzaindiak, 493, 812
Euskaltzaindiaren aldez aurreko txostena, 922
Euskaltzaindiaren ordezkari, 690
Euskaltzaindiari, 677
euskara, 658, 673, 676, 678, 683, 687, 688, 703, 710, 714, 715, 716, 718, 721, 725, 740, 743, 749, 752, 756, 757, 775, 809, 810, 811, 812, 822, 825, 830, 834, 849, 853, 854, 887, 902, 909, 925, 928, 936, 939, 941, 946, 949, 960, 966, 967, 982, 984, 2294
Euskara, 656, 673, 674, 689, 702, 714, 724, 725, 753, 773, 810, 811, 887, 888, 902, 911, 921, 925, 930, 931, 994, 995
euskara Autonomia Erkidegoko hedabideetan sustatzeko ardura, 674
euskara babestu eta normalizatzeko lana, 809
euskara edo gaztelania erabili aukeratzeko duten eskubidea gauzatu ahal izatea bermatzeko, 786
euskara erabat berreskuratzearen arloan, 809
euskara erabili ezin duten herritarren eskubideei inongo kalterik ez diete ekarri behar, 673
euskara erabiltzea, 825
euskara eta euskal kultura, 773, 774, 851
Euskara eta euskal kultura, 849
euskara eta euskal kultura hedatzeko, 774
euskara eta euskal kultura sustatzea, hedatzea eta kanpora proiektatzea, 773
euskara eta euskal kulturarekiko interesa zabaltzea, 774
Euskara eta gaztelania, 674
euskara eta gaztelania batera erabil daitezzen, 746
euskara eta gaztelania erabili ahalko, 808
euskara eta gaztelania erabiliko, 791, 808
euskara eta gaztelania haren lurraldean hizkuntza ofizial gisa, 673
euskara eta gaztelania nahitaez irakatsiko, 925
euskara eta gaztelaniaren eredu elebidunaren, 824
euskara Euskal Herriko Autonomia Erkidegoaren hizkuntza propio gisa aitortzen, 673
euskara gero eta gehiago erabil dadin sustatuko, 812
euskara hedatzea helburu dutenak, 775
euskara ikasketak, 925
euskara ikastaroak, 725
euskara ikasteko eta haren erabilera eta normalizazioa sustatzeko baliabideak, 851
Euskara ikasteko ikastaroak, 724
euskara ikasteko programak, 825
euskara ikastetik salbuetsiak izan daitezke, 925
euskara ikastetik salbuetsita gera daitezke, 679
euskara ikastetxeetako barne- nahiz kanpo-jardueretan eta administrazio-jardun eta -dokumentuetan, 678
euskara ikertzea eta irakastea, 774
Euskara irakasteko ikastaroak sortu, sustatu eta antolatzea, 775
euskara irakasteko titulazio eta

- prestakuntza didaktiko egokia
izan, 779
- Euskara jakin eta ikasteko
eskubidea, 725
- euskara jakitea, 678, 809, 886, 924
- euskara lehenetsiko da 18 urtetik
beheragokoentzako
programetan, 795
- Euskara maila, 930
- euskara nahiz gaztelania erabiltzeko
eskubidea, 764
- euskara sustatzeko politikei eta udal-
eremuko euskararen
normalizazioaren plangintzari
dagokien zenbatekoa, 838
- euskara teknikoan eta juridikoan,
822
- euskara zaindu eta bultzatze aldera,
656
- Euskara, Euskal Herriaren hizkuntza
propioa, 656
- euskara-gaztelania itzulpen
ofizialeko administrazio-unitatea
sortuko, 923, 926
- euskarak, 679, 712, 773, 830, 837
- Euskarak, 687, 918
- euskarak eta euskal kulturak, 773
- Euskarak Lanbide Heziketako
sisteman duen presentzia
normalizatua dela bermatu
behar, 824
- Euskarak nazioartean onespena lor
dezan bultzatu eta sustatzea, 774
- euskarako ezagutzak eskuratzeko
eremuan garatu beharreko
jarduerei, 800
- euskara-mailari, 967
- euskara-mailari buruzko probak, 967
- euskara-plan, 960
- euskara-planak, 749
- Euskarara, 931
- Euskarara itzultzeko zerbitzu
teknikoak, 931
- euskararekin, 708, 783
- euskararekin edo euskal kulturarekin
erlazionatutako funts
garrantzitsuak, 781
- euskararen, 657, 687, 691, 697, 701,
703, 710, 711, 713, 714, 716, 721,
725, 727, 738, 739, 752, 753, 756,
767, 810, 812, 836, 930, 933, 936,
948, 960, 967, 970
- Euskararen, 683, 699, 700, 833, 932,
934, 947, 949
- euskararen aldeko ekintza
positiboko hizkuntza-politikaren,
753
- euskararen aldeko ekintza
positiboko hizkuntza-politikaren
oinarriak, 753
- euskararen arloan aitortuak dituzten
eskumenak baliatzeko,
hitzarmenak sinatu ahal, 812
- euskararen arnagune diren
lurraldeetan, 813
- euskararen balioespen, 970
- euskararen batasuna eta
normalizazioa begiratuko, 680
- euskararen batasuna eta
normalizazioa begiratzea, 674
- Euskararen berreskurapena eta
garapena begiratzea Nafarroan,
920
- euskararen doako irakaskuntza, 881
- euskararen erabilera, 673, 674, 676,
679, 680, 713, 716, 723, 727, 738,
739, 746, 752, 765, 766, 810, 811,
814, 819, 843, 855, 860, 875, 878,
879, 887, 897, 901, 903, 904, 912,
918, 920, 926, 933, 936, 948, 967,
975
- Euskararen erabilera, 673, 675, 678,
679, 680, 790, 813, 833, 853, 860,
875, 880, 921, 949
- Euskararen Erabilera, 699
- euskararen erabilera Administrazio
Publikoan, 673
- Euskararen erabilera Administrazio
Publikoan, 675
- euskararen erabilera arrunta eta
ofiziala, 920
- euskararen erabilera bultzatu eta
babesteko neurriak hartuko, 679
- euskararen erabilera bultzatu eta
babesteko neurriak hartzea, 674
- Euskararen erabilera eta
irakaskuntza bermatzea, 921
- euskararen erabilera eta sustapena,
878
- euskararen erabilera Euskal Herriko
Autonomia Erkidegoko Estatuaren
Administrazioan arian-arian

- normalizatzeko neurriak hartzea
bultzatuko, 680
- Euskararen erabilera hedabideetan,
679
- euskararen erabilera hedabideetan
arautzen, 674
- Euskararen erabilera hizkuntza idatzi
ofizial gisa, 680
- Euskararen erabilera irakaskuntzan,
678
- euskararen erabilera irakaskuntzan
arautzen, 674
- Euskararen Erabilera Normalizatzeko
10/1982 Oinarrizko Legearen, 699
- euskararen erabilera normalizatzeko
araudian, 727
- Euskararen Erabilera Normalizatzeko
azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko
Legeak, 715
- Euskararen Erabilera Normalizatzeko
azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko
Legean, 714, 720, 753, 786, 811
- Euskararen Erabilera Normalizatzeko
azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko
Legearen, 493, 710, 712, 716, 739,
744, 812
- Euskararen Erabilera Normalizatzeko
azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko
Legeari, 743*
- euskararen erabilera normalizatzeko
beharrezkoak diren planak onetsi
eta garatuko, 811
- Euskararen Erabilera Normalizatzeko
Oinarrizko Legean, 683
- euskararen erabilera normalizatzer
eta garatzer bideratutako
neurriak hartzea, 673
- euskararen erabilera ofiziala arautu,
918
- Euskararen erabilera sustatuko, 790
- euskararen erabilera sustatuko da
etiketatzeko, 746*
- euskararen erabilera sustatuko dute
publizitatean, 680
- euskararen erabilera sustatze
aldera, 746*
- euskararen erabilera sustatzeko
neurriak adieraziz, 920
- Euskararen erabilera sustatzeko
udal-planak idatzi, onetsi eta
kudeatzea, 813
- euskararen erabilera sustatzeko,
planifikatzeko eta dinamizatzeko
eskumenak, 810
- euskararen erabileran, 809, 924
- euskararen erabileraren eremuan
aitortuak dituzten eskumenak
baliatu ahal, 812
- euskararen erabileraren gaineko
arauak, 978
- euskararen erabileraren
normalizazioa, 676, 680, 714, 849,
854, 880
- Euskararen erabileraren
normalizazioa, 717, 849
- euskararen erabileraren
normalizazioa ahalbidetzeko, 680
- euskararen erabileraren
normalizazioa bultzatuko, 676
- euskararen erabileraren
normalizazioaren ikuspegia, 676
- euskararen erabileraren
normalizazioari, 812
- euskararen erabileraren
normalizazioari buruzko legeria
betetzea bermatuko, 814
- euskararen erabileraren sustapena,
896
- euskararen erabilerari, 811
- euskararen erabilerari eman
beharreko bultzada, 877
- euskararen erabilerari eta
normalizazioari buruzko planen
arloan, 809
- euskararen eremuan, 810
- euskararen errealitate
soziolinguistikoari buruzko
azterlanak, 922
- euskararen eta euskal literaturaren
irakaskuntza, 2294*
- euskararen eta euskal sorkuntza
garaikidearen presentzia eta
ikusgarritasuna, 615
- euskararen eta gaztelaniaren
erabilera, 891
- Euskararen eta gaztelaniaren
erabilera, 674
- euskararen eta gaztelaniaren
erabilera bermatu beharko, 798
- euskararen eta gaztelaniaren
erabilera bermatuko dute
kanpoko harremanetan, 758

- euskararen eta gaztelaniaren
hizkuntza-ofizialtasunaren
erregulazioa betetzeari, 812
- euskararen eta gaztelaniaren
koofizialtasuna, 879
- euskararen ezagutza, 701, 703, 721,
811, 813, 851, 889, 890, 930
- Euskararen ezagutza egiaztatzeko
Euskal Autonomia Erkidegoko
Administrazioak onartuta dituen
probak antolatzea, 775
- euskararen ezagutza eta erabilera,
851
- euskararen ezagutza hobetzeko eta
optimizatzeko ekimenak garatuko,
813
- euskararen ezagutza-maila, 711
- Euskararen ezagutza-maila
egiaztatua, 886
- Euskararen Gaitasun Agiria, 932, 934
- euskararen gaitasun-agiriak, 725
- Euskararen gizarte-erabilera, 679
- euskararen gizarte-erabilera eta
beste zenbait alderdi instituzional,
674
- euskararen hizkuntza-eremuan, 783
- euskararen hizkuntza-eremuarekin,
781
- euskararen hizkuntza-eremuko
liburutegi-instituzioekin, 782
- euskararen hizkuntza-gaitasun
mailei, 710
- euskararen hizkuntza-normalizazioa,
898
- euskararen ikerketan, babesean eta
sustapenean lan egiten duten
instituzio edo botereekiko kultura
harremanak bideratuko, 680
- euskararen ingurune-erabilera, 716
- euskararen irakaskuntza, 687, 799
- Euskararen irakaskuntza, ikasketa
eta erabilera mundu osoan
sustatzea, 774
- euskararen irakaskuntzan, 756
- euskararen irakaskuntzan
laguntzeko materiala
argitaratzera bideratutakoak, 775
- Euskararen irakaskuntzan
salbuespen posibleak ere
aurreikusten, 674
- euskararen irakaskuntzarekin, 691
- euskararen iraunarazpen, finkapen
eta garapenaren, 809
- euskararen jakintza-maila, 836
- Euskararen jakitea eta erabilera, 947
- euskararen konpetentzia-mailen
multzoa, 888
- euskararen kultura, 752
- euskararen lurraldeetan, 708
- euskararen normalizazio
soziologikoak, 687
- euskararen normalizazioa**, 803, 811,
879
- Euskararen normalizazioa, 700
- euskararen normalizazioa
bultzatzea, 803
- Euskararen normalizazioa eta
erabilera, 700
- euskararen normalizazioan aritzen
diren erakundeekin lankidetzako
eta elkarlanerako harreman
egonkorak izaten saiatuko, 775
- euskararen normalizazioaren, 767
- euskararen normalizazioaren
eremukoak. *Ikus jarduera*
- euskararen presentzia, 960
- euskararen sustapena, 842
- euskararena, 752
- euskarari, 801, 969
- Euskarari, 656
- Euskarari buruzko abenduaren
15eko 18/1986 Foru Legea, 929
- Euskarari buruzko abenduaren
15eko 18/1986 Foru Legeak, 935
- Euskarari buruzko abenduaren
15eko 18/1986 Foru Legean, 959
- Euskarari buruzko Foru Legearekin,
940
- Euskarari eta gaztelaniari aitortutako
ofizialtasunaren, 811
- euskaraz, 677, 679, 696, 702, 703,
705, 708, 711, 713, 714, 716, 718,
720, 721, 727, 741, 744, 753, 754,
757, 783, 789, 793, 799, 800, 836,
855, 878, 917, 922, 929, 930, 931,
933, 935, 941, 949, 950, 967, 975
- Euskaraz, 940
- Euskaraz aurkeztutako idazki eta
agiriak, 676
- euskaraz egiten diren agerkari
kultural eta artistikoak, liburu
argitalpenak, ikus-entzunezko

- ekoizpena eta bestelako edozein jarduera, 926
- euskaraz eta gaztelaniaz, 808
- euskaraz ez dakiela behar bezala alegatzen duen edozein kideren eskubideak urratzen ez badira, 811
- euskaraz filmatutako ekoizpenak, 956
- euskaraz idatzi ahal izango, 811
- euskaraz jakitea, 703, 711, 727, 754, 924, 929, 930, 931, 967
- euskaraz jakiteari, 702, 721
- euskaraz sortutako kultura-eskaintza sustatuz eta bermatuz, 774
- euskaraz, gaztelaniaz edo, aldi berean, euskaraz eta gaztelaniaz adieraziko, 746
- euskaraz, gaztelaniaz eta ingelesez, 794
- Euskarazko, 716, 757, 941
- euskarazko bertsioan, 770
- euskarazko bertsioaren, 834, 972
- euskarazko bertsioko hizkuntza, 822
- Euskarazko edizioak, 941
- euskarazko emankizunen, 658
- euskarazko eskuizkribuak, 724
- Euskarazko eta euskararen irakaskuntzako, 716
- euskarazko eta gaztelaniazko testuak, 855
- euskarazko gaitasun-maila linguistikoak, 702
- euskarazko herri kantak, 951, 1018
- euskarazko hitza, 493
- Euskarazko hizkuntza-gaitasunaren, 757
- euskarazko hizkuntza-prestakuntza, 967
- euskarazko ikaskuntza eta profesionalizazioa indartuko duen B eredua (elebiduna) ezarriko, 825
- euskarazko irakaskuntza duten lerroak sortuz, 925
- euskarazko irakaskuntzarako beharrezkoak diren irakasleen gaikuntza egokia berma dezaten, 925
- euskarazko irakaskuntzarako eskubidea gauzatzeko, 678
- euskarazko irakaskuntzaren, 740
- euskarazko itzulpen, interpretazio eta terminologia eginkizunak, 749
- euskarazko itzulpen, interpretazio eta terminologiako eginkizun teknikoak, 749
- euskarazko itzulpen, interpretazio eta terminologian, 749
- euskarazko izendapen desberdin, jatorrizko eta tradizionala, 922
- euskarazko lanbide-heziketa bermatuko, 825
- euskarazko unibertsitate-ikasketei, 754
- euskarazkoa, 922
- euskarri, 523, 1027, 1039, 1447, 1507, 1508, 1540
- euskarri desberdinetako material bibliografikoak, 1751
- euskarri digitalak, 1134, 1678
- euskarri dokumental, 1666
- euskarri dokumentalak, 1508
- euskarri fisikotan, 1262
- euskarri informatiko, grafiko eta dokumental, 1683
- euskarri informatikoan, 153
- euskarri informatikoek, 2034
- euskarri iraunkor, 476, 500, 501
- euskarri iraunkorrean, 474
- euskarri iraunkorretan, 475, 550, 1134, 1529, 2172
- euskarri material, elektronikoa edo telematikotan, 1314, 1905
- euskarri materiala, 1249, 1381
- euskarri materialetan, 1134, 1196
- euskarria, 708, 744, 783, 910, 1116, 1147, 1314, 1751, 1880, 1905, 2018
- Euskarria, 1874
- euskarriak, 1077, 1274, 1555, 1678, 1978
- euskarriaren ezaugarriak, 1285
- euskarrien, 1068, 2034
- euskarrien erreproduktiokoak. Ikus profesionalak
- euskarrietan, 1150, 1152, 1154, 1431, 1445, 1667
- euskarritan, 153, 1308, 1442, 1509
- euskarri-zerbitzu, 1616
- Eusko Ikaskuntza, 660, 776
- Eusko Ikaskuntza, Euskalerraren Adiskideen Elkartea, 663
- Eusko Jaurlaritzak, 661, 663, 665, 666,

- 676, 677, 680, 702, 706, 721, 731,
732, 736, 746, 753, 780, 783, 800,
835
- Eusko Jaurlaritzako, 683, 684, 685,
688, 735, 822
- Eusko Jaurlaritzako beste sail
batzuei, 800
- Eusko Jaurlaritzako Nekazaritza eta
Arrantza Sailak, 758
- Eusko Jaurlaritzan*, 768, 782, 822
- Eusko Jaurlaritzarekin, 833
- Eusko Jaurlaritzaren, 677, 733, 756,
801, 833
- Eusko Jaurlaritzaren eskumenak, 883
- Eusko Jaurlaritzaren mendeko
komunikabide publikoetan, 706
- Eusko Jaurlaritzari, 781, 834
- Eusko Kontseilu Nagusiaren Aldizkari
Ofiziala, 682
- Eusko Legebiltzarrak, 752, 776
- Eusko Legebiltzarraren, 657, 664, 665
- Eusko Legebiltzarraren lege batek
finkatuko du horretarako
arabidea, 680
- Eusko Legebiltzarrari, 680, 694, 779
- Eusko Legebiltzarreko, 665
- Eusko Legebiltzarreko Ekonomia,
Ogasun eta Aurrekontu
Batzordeari, 779
- Eusko Legebiltzarrerako, 706
- Eusko Legebiltzarrerako
hauteskundeei, 706
- eustea, 780
- eusteko, 148
- euts, 154
- eutsi, 154, 170
- EVAP, 2073, 2076
- exekuzioa, 537, 1070
- exekuzioan, 1153
- exekuzioaren, 1727
- exekuzioari, 538
- exequatur* prozedura, 540
- Exequatur* prozedura judiziala, 540
- exequaturra, 2234
- Exequaturra, 2234
- Extremadura, 1460
- Extremadurako Administrazio
autonomikoak, 1451
- Extremadurako Autonomia
Erkidegoan, 1454
- Extremadurako Autonomia
- Erkidegoaren eskumen-eremuko
komunikabideetan, 1447
- Extremadurako Autonomia
Erkidegoaren lurraldean, 1450
- Extremadurako Autonomia
Erkidegoko, 1448, 1458, 1462, 1463
- Extremadurako Autonomia
Erkidegoko Administrazioak, 1444,
1445, 1451
- Extremadurako Autonomia
Erkidegoko Administrazioarekin,
1445
- Extremadurako Autonomia
Erkidegoko Administrazioarena,
1463
- Extremadurako Autonomia
Estatutuari, 1429
- Extremadurako botere publikoek,
1445, 1446
- Extremadurako emakumeen eta
gizonen arteko berdintasunari,
1444
- Extremadurako Emakumeen eta
Gizonen Berdintasunerako eta
Genero-indarkeriaren aurkako
martxoaren 23ko 8/2011
Legearen, 1463
- Extremadurako enplegu publikoan,
1456
- Extremadurako erabilerak, ohiturak,
sorkuntzak, portaerak,
bizimoduak, ahozko tradizioa,
hizketa eta hizkuntza-
berezitasunak, 1431
- Extremadurako funts publikoak, 1439
- Extremadurako Funtzio Publikoari,
1456
- Extremadurako gizarte-
berezkotasuneko adierazpenak,
1430
- Extremadurako Gobernu Irekiari,
1449
- Extremadurako gobernu irekiari
buruzko lege, 1449
- Extremadurako Hezkuntzari, 1436
- Extremadurako hezkuntza-sistemak,
1439
- Extremadurako hezkuntza-
sistemaren, 1437
- Extremadurako Ikus-entzunezko
Hedabideen Korporazioak, 1443

- Extremadurako irakaskuntzako zentroek, 1445
- Extremadurako irakaskuntzako zentroetan, 1460
- Extremadurako Irigarritasun Unibertsalari, 1451
- Extremadurako Juntak, 1435, 1439, 1443, 1444, 1446, 1454
- Extremadurako Juntako langileen politika orokorraren esparruan, 1442
- Extremadurako komunikabide publikoak, 1445
- Extremadurako komunikabide publikoetan, 1447
- Extremadurako Komunikazio eta Publizitate Institutuzionalari, 1450
- Extremadurako Kontsumitzaileen Estatutuari, 1461
- Extremadurako Logopeden Elkargo Profesionala, 1433
- Extremadurako Logopeden Elkargo Profesionalean, 1433
- Extremadurako ondare bibliografikoa, 1467
- Extremadurako ondare historiko eta kulturala, 1430
- Extremadurako Ondare Historiko eta Kulturalari, 1430
- Extremadurako Segurtasun Publikoaren Akademia, 1459
- Extremadurako Segurtasun Publikoaren Akademiak, 1459
- Extremadurako turismo-eskaintzaren segmentazioa, 1435
- Extremadurako Udaltzaingoak, 1459
- Extremadurako Unibertsitatearekin, 1443
- Extremadurako zentro guztietarako proba homologatu eta bakarrak, 1442
- Extremadurarentzat interesgarriak diren bizimoduak eta hizkera, 1430
- ez diskriminatzeko oinarriko baldintzat, 1059
- ez ezagutzearen, 55
- ez sexista, 830
- ezabatu, 156
- ezabatuz, 57
- ezabatze-eragiketak, 1853
- ezabatzeko, 295, 361
- ezaguera, 55
- ezagutu, 157
- ezagutu nahi dituzten kulturetatik beste edozein ahalik eta gehien menderatzea, 155
- ezagutza, 338, 344, 349, 350, 527, 575, 642, 644, 645, 664, 697, 701, 711, 713, 721, 754, 930, 959, 967, 1040, 1044, 1056, 1110, 1134, 1160, 1191, 1195, 1196, 1202, 1228, 1234, 1235, 1236, 1238, 1254, 1256, 1257, 1260, 1262, 1263, 1266, 1271, 1285, 1288, 1299, 1300, 1302, 1303, 1308, 1328, 1440, 1451, 1485, 1490, 1511, 1518, 1526, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1552, 1567, 1599, 1600, 1610, 1621, 1627, 1628, 1632, 1637, 1656, 1663, 1670, 1672, 1709, 1710, 1712, 1720, 1735, 1736, 1745, 1746, 1762, 1763, 1764, 1765, 1767, 1768, 1770, 1771, 1775, 1776, 1779, 1787, 1793, 1794, 1801, 1805, 1815, 1829, 1840, 1846, 1848, 1849, 1858, 1864, 1867, 1888, 1890, 1891, 1893, 1895, 1897, 1898, 1899, 1913, 1917, 1919, 1926, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1995, 1998, 2001, 2005, 2021, 2027, 2029, 2030, 2033, 2037, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2051, 2053, 2074, 2076, 2154, 2366
- Ezagutza, 1086
- ezagutza berezia, 2074
- ezagutza berria, 1426
- ezagutza egokia eta nahikoa, 1895
- ezagutza egokia eta nahikoa duten langileak, 1895
- ezagutza espezializatuak, 2390
- ezagutza espezializatuak dituzten pertsonen laguntza berezia, 190
- ezagutza eta erabilera orokortzea eta zabaltzea, 1776
- ezagutza eta kualifikazioak, 250
- ezagutza eta teknika espezifikoak, 1849
- ezagutza humanistikoak, 574
- ezagutza juridiko nahikoak, 2134, 2362
- ezagutza juridikoei, 2135
- ezagutza -maila, 1272
- Ezagutza mugatuko erabilera, 653
- ezagutza nahikoa, 2114, 2115, 2167,

- 2168
ezagutza nahikoa duen besteren batean. *Ikus* Hizkuntza
ezagutza orokor nahiz espezifikoen probak, 1513
ezagutza pedagogikoak, 1849
ezagutza soiletik haratago, 773
ezagutza teknikoak, 1720
ezagutza teknikoaren babesa, 2159
ezagutza teoriko eta praktikoen, 1800
ezagutza zibiko, ekonomiko, sozial, zientifiko eta teknikoak, 2320
ezagutza zientifikoa, 2239, 2325
ezagutza zientifikoak, 236
ezagutza zientifiko-teknikoak, 574
ezagutza zientifiko-teknologikoaren, sozial-linguistikoaren eta artistikoaren arloetan, 1050
ezagutza, erabilera eta zabalkundea sustatzeko zentroak, 1775
ezagutza-, gaitasun- eta kultura-oinarri erkideak, 2147
ezagutza-arlo, 959
ezagutza-baldintzak, 2134
ezagutza-baliabide, 2376
ezagutza-iturri, 1566
ezagutzak, 129, 237, 699, 749, 828, 969, 1047, 1048, 1160, 1247, 1272, 1285, 1293, 1297, 1301, 1302, 1303, 1335, 1435, 1544, 1600, 1621, 1632, 1653, 1712, 1730, 1749, 1756, 1796, 1798, 1799, 1847, 1849, 1898, 2040, 2074, 2142, 2144, 2148, 2155, 2181, 2202, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2214, 2215, 2216, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2371, 2377, 2378
Ezagutzak, 2305
ezagutzak dibertsifikatzeko aukera, 2154
ezagutzak eskuratzeko ahala, 2382
ezagutza-maila, 711, 1272, 1273, 1300, 1302, 1304, 1319, 1526, 1575, 1860, 2051, 2053, 2077, 2131, 2134, 2203, 2204, 2205, 2206, 2220, 2221, 2300, 2362, 2376, 2389
ezagutza-maila egiaztatze modua, 1589
ezagutza-maila nahikoa, 2131, 2134,
- 2362
ezagutza-maila nahikorik, 2300
ezagutza-mailak, 1304, 1319, 2116
ezagutza-mailari buruzko ziurtagiri ofiziala, 1589
ezagutza-mailarik, 2109
ezagutza-multzo bat, 137
ezagutzan, 350, 1236, 1485
ezagutzan oinarritutako gizartea, 135
ezagutza-proba orokor zein espezifikoa, 1511
ezagutza-probak, 967
ezagutzarako, 1846
ezagutzarako eta hezkuntzarako irispide, 2377
ezagutzarekin, entretenimenduari eta kirolarekin loturiko edukiak, 2320
ezagutzaren, 431, 930
ezagutzaren ekonomia-sisteman, 2375
Ezagutzaren eta informazioaren gizartea, 1309
ezagutzaren gizarte berri baten esparruan, 2032
ezagutzaren gizarteari, 448
ezagutzaren hedapenarekin, 2309
ezagutzaren transferentzia eta trukea, 643
ezagutzaren transmisioan, 2305
ezagutzari, 459, 710, 2026, 2225, 2392
ezagutza-ziurtagiria, 1302
ezagutza-ziurtagiriei, 1243
ezagutza-ziurtagiriekin, 1294
ezagutzea, 155, 776, 777
ezagutzei buruzkoak. *Ikus* proba ezagutzeko, 157
ezagutzeko eginbeharra, 1298
ezagutzeko eta erabiltzeko eskubidea, 1988
ezagutzen 1. eta 3. maila dagozkien gaitasunak, 2376
ezagutzen 1. mailari dagozkion gaitasunak, 2376
ezagutzen 2. mailari dagozkion gaitasunak, 2376
ezagutzen ebaluazio-azterketak, 2236
ezagutzen egiaztatze-proba

- anonimoak, 2203, 2205
- ezagutzen eta teknologiaren transferentzia, 235
- ezagutzen eta teknologien transferentzia, 234
- ezagutzen, azpiegituren eta baliabideen transferentziaren eraginkortasuna, 235
- ezagutzetan, 1049
- ezarpen egokia, 2039
- ezarpen eraginkorra, 1644
- ezarpen txikiena duen hizkuntzarekiko esposizio osoa, 2038
- ezarpenak, 1299
- ezarpenean, 1153
- ezarpen-egutegia, 2042
- Ezarpen-egutegia, 2053
- ezarpen-fase, 837
- ezarpen-fasea, 831
- ezarpen-prozesuan, 714
- ezarritako babes-, errespetu-, itzalpe- eta garapen-araubidea, 1190
- Ezartzea, 91
- ezartzeko, 297, 363
- ezaugarri, 475, 511, 561, 565, 712, 755, 837, 929, 953, 957, 1033, 1061, 1072, 1111, 1116, 1259, 1297, 1382, 1461, 1483, 1521, 1610, 1668, 1715, 1718, 1793, 1820, 1844, 1847, 1972, 1989, 2008, 2045
- ezaugarri berdintsuak, 2251, 2253, 2254
- ezaugarri bereizgarriak, 1072
- ezaugarri bereziak dituzten unitate eta zentroetan, 440, 1613
- ezaugarri bereziengatik, 1302
- ezaugarri espezifikiko erregionalak, 251
- ezaugarri eta neurri desberdinetako gertaerak, 181
- ezaugarri genetiko, 1918
- ezaugarri genetikoak, 184, 278, 596, 953, 957, 1033, 1158, 1214, 1400, 1404, 1454, 1553, 1645, 1729, 1929, 1972, 2174, 2255, 2369
- Ezaugarri genetikoaren azterketa, 2201
- ezaugarri gramatikalak, sintaktikoak eta lexikoak, 455
- ezaugarri historiko, sozial, kultural eta linguistikoak, 2095
- ezaugarri kultural, 1119
- ezaugarri kultural bereizgarriena, 1116
- ezaugarri natural eta historikoak, 1256
- ezaugarri naturalak, historikoak, kulturalak eta linguistikoak, 1660
- ezaugarri peioratiboak, diskriminatzaileak edo azpibalioespenekoak, 1668
- ezaugarri pertsonalak, 516, 565, 566, 1382
- ezaugarri pertsonalen zati baten erabilera instituzionalizatua, 124
- ezaugarri profesionalengatik, 1299
- ezaugarri sexual edo genetikoak, 593
- ezaugarri sexualak edo genetikoak, 584, 593
- ezaugarri sexualei, 1687
- ezaugarri sexualengatik, 1687
- ezaugarri sozioekonomikoak, 1111
- ezaugarriak, 350, 436, 542, 712, 741, 750, 810, 832, 888, 929, 1048, 1061, 1104, 1257, 1285, 1481, 1528, 1545, 1622, 1711, 1808, 1820, 1825, 1846, 1859, 1863, 2031, 2041, 2055, 2129, 2247, 2318, 2323
- ezaugarriei, 2031
- ezaugarrien, 427, 711, 1299, 1880, 2047
- ezaugarrietarako, 737
- ezaugarriren, 1679
- ezaupide eta trebetasun tradizionalak, 520
- ezbehar, 2327
- ezberdintasunak, 1995
- ezberdintasunen berdintzaile eta dibertsitateen bateratzaile, 712
- ez-betetze, 733, 1380
- ez-diskriminatzailea, 308, 1075, 1153, 1164, 1638, 1671, 1687, 1718
- ez-egiteak, 732, 733
- ez-engainagarriak, 414
- ezereza, 180
- Ezgai deklaraturako pazientearen kasuan, 1617
- ezgaien beharrezko ordezkariari, 1717

- ezgaiqueta-epaiak, 1617
- ezgaitasun, 2263
- Ezgaitasuna, 952
- ezgaitasunik, 2192
- ezgaituak, 1617
- ezgaituen, 1062, 1635
- ezgaituen harrera ordaindu
gabeagatik, 1635
- EZH, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063,
1064, 1065, 1066, 1068, 1069
- EZH arloko prestakuntza, 1066
- EZH eta ahozko hizkuntza ikasteko
aukera, 1063
- EZH interpretatzeko zerbitzuak, 1064
- EZHko interpreteak, 1066
- EZHko interprete-zerbitzuen, 1067
- EZHko material didaktikoak, 1063
- EZHko prestakuntza, 1064, 1066, 1067
- EZHko profesionalekin, 1065
- EZHn, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067
- EZHren, 1059, 1060, 1062, 1063, 1064,
1065, 1066, 1067, 1068, 1069, 1070
- EZHren erabilera, 1067
- EZHren erabiltzaile, 1064, 1065
- EZHren erabiltzaile gorren, 1063
- EZHren erabiltzaileei, 1065
- EZHren ikaskuntza, 1063
- EZHren interpretazioa, 1068
- EZHren interpretea, 1060
- EZHren interpreteen, 1065, 1066,
1067, 1068, 1069
- EZHren interpreteen edota gidari-
interpreteen zerbitzuak, 1069
- EZHren interpreteen eta gidari-
interpreteen zerbitzuak, 1067
- EZHren interpreteen zerbitzuak, 1065
- EZHren teleinterpretazioa, 1060
- EZHren teleinterpretea, 1060
- EZHtik, 1060, 1061
- EZHtik ahozko hizkuntzarako
informazioa, 1060
- EZHz, 1067
- ezin diete erkidego honi edo
beraren kideei inolako mugarik
jarri, 151
- ezinbesteko beharrianei, 687
- ezinbesteko eta ezohiko gastu, 510
- ezinbesteko garapen ekonomiko,
iraunkor, ekitatibo eta
jasangariaren oinarri, 1789
- ezinbesteko helburuak, 920
- ezinbesteko kualifikazio
profesionalak, 2134, 2362
- ezinbesteko normalizazio-prozesu,
1481
- ezinbesteko oinarriko irizpideak, 903
- ezinbesteko ondorioa, 1793
- Ezindu, 81
- Ezinduak, 81
- ezinezkoa, 149
- ezintasun fisikoa, 660, 665
- ezintasun fisikorik, 2192
- ezintasun materiala, 2357
- Ezintasun nabarmenagatik, 2012
- ezintasuna, 1553, 1677
- ezintasun-egoera, 486, 624
- ezin-ulertzea, 172
- ezjakintasuna, 117
- ezjakintasunaz, 116
- ez-jakitea, 172
- ezkon-adinetik, 57
- ezkongaiak, 2370
- ezkongaiak, 2370
- Ezkongaien baimen aske eta osoz,
57
- ezkongaien entzunaldiari, 2370
- ezkongaietako, 2370
- ezkontide, 1883
- Ezkontide atzeritarrak, 2167
- ezkontide atzeritarrari, 2167
- ezkontide, guraso, izaba-osaba,
iloba eta gainerako senitartekoen
izenak, 2264, 2285
- ezkontideak, 741, 1829
- ezkontideek, 2370
- ezkontideentzako, 509
- ezkontideentzat, 2328
- ezkontza publikoan, 2370
- ezkontzagatik, 2167
- ezkontza-lotura, 57
- ezkontzaren araubide
ekonomikoaren, 495
- ezkontzaren araubide
ekonomikoaren arloko
espezialitateak, 495
- ezkontzaren arau-esparru, 1883
- ezkontzari, 57
- ezkontzatik kanpo jaiotakoek, 59
- ezkontzaz kanpoko seme-
alabatasuna, 632
- ezkontzeko eta familia eratzeko
eskubidea, 57

- ezkutatzea, 158
ezkutuko sexismoak eta
  diskriminazioak, 1666
ezohiko bilera, 662
ezohiko deialdiaren, 662
ezohiko osoko bilkuran, 1747
ezohiko prozesua, 402
ezpain-irakurketa, 456, 1906
ezpain-irakurketarekin, 456
ezpata dantza, 951
ez-subiranoak. *Ikus* maileguak
eztabaida, 2264
Eztabaida, 706
Eztabaida demokratikoa, 2320
Eztabaida parlamentarioak, 666
eztabaidak, 1136
Eztabaidak, 2229, 2264, 2266
eztabaidarako, 1079
eztabaidarako, dokumentaletarako
  eta fikziorako dibulgazio-
  programak, 1079
fabrika-, merkataritza- edo zerbitzu-
  marketan, 2335
fabrikatzaile, 139, 2295
fabrikatzaileak, 2157
Fabrikatzaileak, 647, 2157
Fabrikatzaileei, 2157
Fabrikatzaileen betebeharrak
  espezifikokoak, 2157
Fabrikatzaileen betebeharrak, 646
faktore, 389, 765, 831, 1643, 1876,
  2377
faktore desberdin ugariren elkartze
  eta elkarreraginaren emaitza, 148
faktore emozionalak, 124
faktore historikoek, kulturek,
  linguistikoek eta sozialek, 461,
  1060, 1719
faktore kognitiboak, 124
faktorea, 1451
faktoreak, 148, 150
faktoreen multzo, 1618
faktorek, 349
faktoreren, 837, 1761
faktura, 1391, 1461, 1641, 2244, 2333
fakturak, 158, 558, 744, 911, 1774,
  1879
Fakturak, 2244
Fakturan, 2244
fakturaren kopia, 2247
fakturazioa, 581
fakturazioaren, 1603
Fakturei, 1774
fakturek, 1073, 1702
fakturetan, 1072
Fakultate-kontseiluen eta
  unibertsitate-kontseiluen abisuak,
  2293
fakultatiboa, 734
fakultatiboak, 1834
Fakultatiboen eskala teknikoa, 1561
Fakultatiboen goi-mailako kidegoa,
  840
fakultatiboen kategorian, 1756
falta, 1380
falta arinak, 345
falta astunak, 345
Falta astunak, 452
falta astuntzat, 490
falta oso astun, 452
falta oso astunak, 345, 702, 1223,
  1273, 1287, 1380, 1512, 1513, 1560,
  1632, 1663, 1700, 1749, 1756
Falta oso astunak, 452, 968, 1273,
  1287, 1457, 1512, 1513, 1560, 1632,
  1663
faltak, 2386
Faltak, 345, 452, 1632, 1749, 1756
familia, 457, 1260, 1919, 2108
Familia, 57, 394, 1530
Familia Elkartearen Batasun
  Nazionalaren aitortza jasoa duten
  familia-elkarteei, 2322
familia- eta kultura-izaera, 2240,
  2243, 2325
familia- eta kultura-jarduerekin, 2239
familia gurasobakar, 971
familia gurasobakarrak, 971
familia-, gizarte-, lan-, ekonomia-,
  hezikuntza- eta kultura-bizitzaren
  eremu, 1727
familia-berrelkartzea, 1598
Familia-berrelkartzea, 393, 1598
familia-berrelkartzeko eskubidea,
  1598
Familia-bitartekaritza, 1054, 1492
Familia-bitartekaritzari, 1129, 1200,
  1661
familia-bizitza, 1632
familia-egoera, 377, 1274, 1513,
  1514, 2174, 2255, 2369
familia-egoeraren, 971

- familia-eitea, 896
- familia-elkarteek, 2319, 2322
- familia-eredu desberdinei, 1930
- familia-irakaskuntza bermatzeko gaitasuna, 2396
- familiak, 466, 470, 2378
- Familiako irakaskuntzari, 2396
- familiakoak, 799
- familia-konfigurazioa*, 766, 843
- familia-mota, 2070
- familian, 57
- familiarekin, 2237
- familiaren, 1111, 1186, 1844
- familiaren eremuan, 380
- familiari, 59
- familiari eragiten dion beste edozein inguruabar pertsonal edo sozialengatik, 1636
- Familiari laguntzeko neurriak, 1142
- familiarteko, 944
- familiartekoei, 2328
- familia-unitateetako kideak, 1829
- familia-unitateko, 971
- familiei, 509, 1907, 2046, 2050, 2377
- Familiei, 509, 1142, 1799, 2147
- familiek, 116, 296, 297, 362, 363, 740, 1069, 1711, 1844, 1906, 2142
- Familiek, 1047, 1048
- familiekin, 1064, 1440, 1722, 2042, 2050
- Familiekin, 2148
- familien, 463, 467, 470, 759, 1062, 1063, 1069, 1070, 1715, 1844, 2041, 2047, 2053
- familien elkarrekin, 463, 467
- familien hizkuntza-proiektuak, 2378
- familien jatorri soziokulturala, 2044
- familien konpromisoa, 1948
- familienezat, 762
- familietak, 1142
- familietak, 2394
- familietak ikasleei, 296, 362
- familietak kideei irispidea, 1142
- familietara, 1619
- FAOren hizkuntza ofizialetara, 92
- Farmazia Antolamenduari, 1572
- Farmazia-arreta, 1572
- Farmazia-arretaren, 1572
- Farmazia-bulegoak, 1572
- Farmazia-bulegoetako ordutegiak eta guardia-zerbitzuak, 1572
- farmaziako bulego, 726
- farmaziako bulegoak, 726
- farmaziako prestatzaileak, 2207, 2208
- Farmaziako prestatzaileak, 2207
- farmazialari, 2205, 2206
- farmazialariak, 2206
- farmazialariei, 2205
- farmazialariek, 2206
- farmazialari-elkarteak, 2206
- Farmazialari-elkarteak, 2206
- farmazialari-elkartean, 2206
- farmazialari-elkartean irizpenetan, 2205
- Farmazialari-elkarrekin, 2206
- farmazialarien elkargo ofizialen web-orrietan, 1572
- Farmazialariok, 2205
- Farmaziaren arloko lanbideak, 2205
- Farmaziaren eta fisika medikoaren arloetako lanbideak, 2205
- farmazia-zerbitzuari, 726
- farmazia-zonan, 1572
- Fase, 831, 837
- fase parlamentarioan, 2031
- fax, 2272
- faxez, 385, 1787
- fax-zenbakia, 1571
- FEADER, 212
- fede onaren printzipioa, 474
- fede onez, 2160
- Fede onez, 535
- fede publikoa duen funtzionarioak, 154
- fede publikoa duten funtzionarioek, 154
- fede publikoko tresnek, 1913
- fedeak, 55, 147
- fede-emaile publikoek, 1895, 1994
- Fede-emaile publikoek, 923, 1768
- fede-emaile publikoen, 1895
- Fede-emaile publikoen bulegoek, 1768
- fede-emailea, 535
- fede-emaileen esku-hartzean, 389
- fede-ematearen betekizunak, 389
- fede-emateari buruzko arauen, 389
- FEDER, 175, 212
- federazio, 724, 1240
- federazioa, 1906
- federazioak, 660, 1600, 1924

- federazioek, 739
- Federazio-erregelamenduak, 621
- Federazio-lizentzia, 1368
- FEDERen baliabideak esleitzeko, 182
- femeninoa, 1444, 1627, 1668
- femeninoan, 1209, 1668
- femeninotasuna, 1148
- femeninoz, 789
- feminismoa, 991
- feminizatzea, 1154
- fenomenoak, 2382
- fenotipoa, 1929
- feria-jarduerak, 1508
- FIA, 2121
- FIAre merkaturatze-prozedura, 2121
- fideltasunaren testigantza, 1761
- figurak, 1614
- fikzioko zein informazioko liburuak, 1508
- fikzioko, animazioko eta dokumentaletako programa grabatuen bertsio bikoiztuak edo azpigituluak, 481
- fikziorako, 1079
- fikziozko eta animaziozko ikus-entzunezko obren, 2241
- fikziozko filmak, 478
- fikziozko lanen, 2321
- fikziozko obra zinematografikoen, 2240
- fikziozkoak. *Ikus* obrak
- filial elebidunak, 2378
- filialei, 2249
- filialen, 2249
- Film eta ikus-entzunezkoen erregistroak, 2286
- film laburrak, 659, 1875
- film luzeak, 1875
- film, telesail edo dokumentalen emanaldiak, 1758
- filmak, 478, 479, 1234, 1294
- filmak ekoizteko gastuen, 479
- filmaketaren bertsioan, 1873
- filmei azpigituluak jar dakizkien, sustatzea, 183
- filmek, 479
- Filologia Katalaneko Lizentzia, 1757
- filologian, 1133
- filologian, literaturan eta hizkuntzalaritzan ospe handia duten pertsonak, 1133
- finantza- eta administrazio-baliabideak, 281
- finantza- eta banku-arloetako arautegien, 302, 368
- Finantza Merkatuen Agintaritza, 2128
- Finantza Merkatuen Agintaritzak, 2121, 2122, 2123, 2125, 2126
- Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrak, 2128
- Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127
- Finantza Merkatuen Agintaritzaren onespina, 2128
- Finantza Merkatuen Agintaritzaren onepen-zigilua, 2127
- Finantza Publikoen Zuzendaritzaren zerbitzu zentraletan, 2250, 2251, 2253
- finantza-agiri, 302, 368
- finantza-arau, 562
- finantza-araubidea, 757
- finantza-baliabide egokiak bermatzearekin, 180
- finantza-baliabideak, 165, 176, 249
- finantzabide, 977
- finantza-ekarpenaren urriagatik, 213
- Finantza-erakunde espezializatuei, 2122
- Finantza-erakunde espezializatuen estatutuak, 2123
- finantza-erakundeek, 2123
- Finantza-erakundeek, 1768
- Finantza-erakundeen estatutuak edo erregelamendua, 2123
- Finantza-erregulazioaren, 511
- finantza-eskumenei, 2020
- finantza-esparruetan, 211
- finantza-gaiei, 2120, 2121, 2122, 2123, 2127
- finantza-gaietan, 2124, 2125, 2126, 2127
- Finantza-gaietan ohikoa den hizkuntzaren, 2121
- finantza-gaietarako instituzioak, 2128
- Finantza-jardueren modernizazioari buruzko 1996ko uztailaren 2ko 96-597 Legearen 4. artikulua, 2334

- finantzaketa, 155, 156, 169, 200, 459, 471, 511, 670, 838, 977, 1061, 1070, 1091, 1202, 1401, 1444, 1727, 1901, 1915
- Finantzaketa, 471, 2321
- finantzaketa egokia, 237, 251
- finantzaketa egokia eta nahikoa, 1901
- finantzaketa horrek Batasuneko merkataritza-baldintzei eta lehiari interes komunaren kontrakoa litzatekeen neurri batean erasaten ez badie, 200
- finantzaketa publikoa, 644
- finantzaketa publikoa duten erakunde edo organoentzat, 2008
- finantzaketa publikoa duten erakundeek, organismoek eta enpresek, 2009
- Finantzaketa publikoa eskuratzeko, 800
- finantzaketa-ahalmenaren bilakaera, 2397
- finantzaketa-araubide berezia, 838
- finantzaketa-betebeharra, 591
- finantzaketa-betebeharrak, 591
- finantzaketa-betebeharrari, 1088
- finantzaketa-eragileak, 611
- finantzaketa-ildoan, 2244
- finantzaketa-konpromisoak, 838
- finantzaketa-mailegu, 500
- finantzaketa-programa, 235
- finantzaketa-programak, 281
- finantzaketaekin, 1648
- finantzaketaen, 939, 1088
- finantzaketaen araubidea, 939
- finantzaketaari, 813
- finantzaketa-tresna berritzaile, 2383
- finantza-laguntzak, 301, 367
- finantza-laguntzaen, 301, 367
- finantzamendu-iturri atzeritarak, 2241
- Finantza-narriaduraren egoerak, 528
- Finantza-neurriak, 732
- finantza-produktu, 1076
- finantza-sistemaren eraldaketa digitalari, 559
- finantza-tituluen eskaintza publikoa, 2124
- finantza-tituluetan, 2124
- Finantza-transakzioetan, 174
- finantza-tresna, 2125
- finantza-tresnak, 2125
- Finantza-tresnak, 1495, 2120, 2128
- finantza-tresnen ebaluazioari, 2128
- finantza-tresnen likidazio-sistemen funtzionamendu-arauak, 2126
- finantzatuko, 926
- finantzen, 1448
- Finantzez, 2368
- finkatuko, 677, 678, 745
- finkaturik dauden estatuan hitz egiten den edo diren hizkuntza ofizialeko edozeinetan, 2194
- finkatutako, 210, 678, 825
- finkatze-maila, 1297
- Finlandiarekin, 1863
- finlandieraz, 185, 193, 194
- fisika, 1936
- fisika medikoaren arloetako lanbideak, 2205
- fisikari medikoak, 2208
- Fisikari medikoak, 2208
- fisikoak zein komunikaziozkoak diren oztopoek, 729
- fiskal, 1816
- fiskal dekanok, 337
- fiskal nagusiari, 337
- fiskalak, 517, 1803
- Fiskalak, 2265
- fiskalburuak, 337
- fiskalek, 342, 390, 1814, 1816
- fiskalordea, 337
- Fiskaltza Juridiko Militarreko kideek, 348
- Fiskaltzak, 337, 396, 1717
- Fiskaltzan, 1816
- Fiskaltzarekin, 1814
- Fiskaltzaren Estatutu Organikoa, 337
- Fiskaltzaren organoek, 337
- fiskaltzari, 763
- Fiskaltzari, 396
- flamenkoa, 1072
- flota, 2134, 2135
- flota onuraduna, 2135
- Fog computinga*, 1172
- folklore, 520
- folklore etnografiarentzat*, 2294
- folklorea, 158, 951
- Folklorea, 520
- fonazioan, 771, 1499
- fonazioaren, 771, 1433, 1674

- fonetika, 564
- fonograma-ekoizleak, 107
- fonograma-ekoizlearekin, 2250
- fonograma-errealizadore, 2251
- fonogramen baimenik gabeko erreprodukzioa, 112
- Fonogramen ekoizleak, 112
- forma, 336, 448, 501, 502, 540, 703, 710, 722, 789, 1192, 1667, 1769, 1827, 1854, 1896, 2010, 2028, 2102, 2119, 2195, 2295, 2334
- forma ez-markatua edo inklusiboa, 1453
- forma maskulinoz eta femeninoz, 789
- forma ofizial, 383
- forma tradizionalen, 1192
- formak, 1906
- formalismozik ezaren printzipioak, 401
- formalitate, 301, 367, 2264, 2280
- formalitatea, 2280
- formalitateak, 1363
- formalitateei, 2209
- formalitatezik, 378
- formalizatu, 804
- formalizazio-iragarkian, 552
- formaltasun, 811
- forman, 836
- formari, 500
- formatu, 132, 380, 763, 1324, 1461, 1564, 1805, 1806, 1807, 1912
- formatu digital, 132
- formatu digitalean, 1876
- Formatu digitaleko obra zinematografikoek eta ikus-entzunezkoek, 1876
- formatu elektronikoa, 132
- Formatu erabilgarriak, 1564
- formatu estandarizatuko ahalordetze-eredu sinplifikatuak, 505, 605
- Formatu eta metodo irisgarrien sustapena eta normalizazioa, 1678
- formatu irisgarrian, 1629
- formatu irisgarrien hedapenari eta normalizazioari, 1678
- formatu irisgarrietan, 380
- formatua, 1673, 1880, 2316
- formatuak, 429, 564, 650, 1564, 1806
- formatuan, 1315
- formatutan, 957, 1306, 1773, 1903, 1930
- Formazio andorratarren esparruan, 2365
- formazio metodiko eta osoa, 2296
- formazioa, 2174
- Formazioa jasotzeko eskubidea, 2307
- formazioaren, 2207
- formazio-egonaldi bat egiteko aukera, 2174
- formazio-titulu, 2220, 2235
- formazio-titulua, 2136, 2137, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2358
- formazio-tituluaren aitortza, 2206
- Formentera, 381, 1226, 2000
- Formenterakoa, 1267
- formenteraren, 381
- formulak, 1491, 1593, 1622
- formulario, 1150, 1152, 1893, 1998
- formularioa, 475, 2088
- formularioak, 158, 385, 1315, 1459, 1769, 1894, 1895
- formularioek, 1229, 1993
- foro lusofonoetan parte hartzea, 1552
- foro politikoak, 2007
- foroetan, 757
- Foru Administrazio publikoarekiko harremanetan, 975
- Foru Administrazio Publikoaren funtzionamendu elektronikoa, 975
- Foru Aldundiko funtzionarioen eta langileen, 950
- Foru Komunitateak kudeatzen dituen telebista- eta irrati-igorgailu eta gainerako komunikabideetan, 926
- Foru Komunitatearen, 930
- Foru Komunitateko, 928, 929, 930, 932, 934, 935, 936, 938, 940, 941, 943, 946, 949, 954, 955, 959, 964, 966
- Foru Komunitateko Administrazioak, 928, 964
- Foru Komunitateko Administrazioarako, 930
- Foru Komunitateko toponimoak, 922

- Foru Komunitateko toponimoek, 922
- Foru Legea, 928, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 939, 940, 941, 943, 946, 948, 950, 951, 952, 954, 957, 959, 960, 961, 963, 966, 969, 970, 971, 972, 977
- foru-administrazioenak, 676
- foru-aldundiek, 691, 731, 732
- Foru-aldundiek, 663
- foru-aldundien, 689
- Foru-aldundien, 692, 694
- foru-aldundietako, 735
- Foru-aldundietatik, 776
- foru-araubide, 493
- Foru-dekretu, 939
- foru-gaikuntza, 929, 930
- Foru-gaikuntza, 929, 970
- foru-lege, 920, 921, 925, 926, 929, 930, 931, 943, 946, 948, 949, 954, 961, 965, 970
- Foru-lege, 918, 921, 927, 949, 954, 969
- Foru-lege honen xedea, 920
- Foru-legea, 948
- Foru-legeak, 961
- foru-legearen, 948
- foru-legeria, 941
- foru-organoei, 493
- foru-sektore publiko instituzionalari, 975
- foru-zuzenbide zibil, 343
- foru-zuzenbide zibila, 2020
- Fraga hiria, 1116
- Francisco Fernández Villabril, 454
- Franco jeneralaren diktaduraren legezotasun instituzionalari hasitako erreforma-prozesu, 1823
- Francoren diktadura, 1226
- frankismoaren errepresio eta jazarpen kultural eta linguistikoaren ebaluazio zehatz eta sakona, 608
- frankismoaren garaian, 740
- frankiziarekin, 100
- frankofonia, 2321
- frankofonia osatzen duten estatuen arteko lotune nagusia, 2333
- frankofoniako buruzagi eta herrien, 2326
- Frankofoniako instituzio parlamentario ordezkatzaila, 2326
- frankofoniako instituzioek, 2395
- frankofoniako nazioarteko elkarte, 2326
- frankofoniaren aldeko elkarte atzeritarretan, 2302
- frankofoniaren eta frantsesaren sustapenarekin, 2237
- frankofoniaren ospe ona, 2316, 2317, 2318, 2320
- frankofoniarri, 2321, 2395
- Frantses, 2101
- frantses erkidegoan, 2168
- frantses hizkuntzaren eta eleaniztasunaren erabilera, 2395
- frantses hizkuntzaren ezagutza-mailak, 2116
- frantses hutsezko komunikazioa, 2142
- frantses irakaskuntza, 2397
- frantses nahikoa, 2179, 2359
- frantses nahikoa dakiela ziurtatzen dion ziurtagiria, 2108
- frantses nahikorik, 2143, 2164, 2200, 2264, 2266, 2371
- frantses populua, 2337
- frantsesa, 52, 63, 95, 109, 110, 119, 614, 993, 994, 1648, 2102, 2104, 2107, 2108, 2109, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2141, 2142, 2143, 2152, 2159, 2161, 2162, 2167, 2169, 2179, 2180, 2181, 2190, 2197, 2203, 2225, 2238, 2247, 2257, 2258, 2284, 2291, 2298, 2305, 2307, 2315, 2320, 2321, 2322, 2326, 2333, 2334, 2335, 2337, 2355, 2373, 2377, 2378, 2382, 2392, 2395
- Frantsesa**, 987, 2143, 2156, 2305, 2309, 2314, 2316, 2317, 2318, 2320, 2333, 2355
- frantsesa aberasteari buruzko erregelamenduzko xedapenetan, 2334, 2335
- frantsesa babestearen eta sustatzearen aldeko politika, 2382
- frantsesa babesteko helburua, 2257
- frantsesa erabiltzen dela bermatzeko ardura duen ministroari, 2143
- frantsesa ez beste hizkuntza, 2102, 2197

- frantsesa ez beste hizkuntzaren bat, 2123
- frantsesa ez beste hizkuntzaren batean, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2159, 2247
- frantsesa ez beste legeria bat, 2102, 2197
- Frantsesa ez den baina industria zinematografikoan erabili ohi den hizkuntzaren batean, 2286
- frantsesa ez den beste hizkuntza bat, 2102, 2197
- frantsesa ikasi eta hobetzearen aldeko ekimenak, 2181
- frantsesa ikastearen aldeko ekimenak, 2307
- frantsesa ikasteko edo hobetzeko baliabideak, 2179
- frantsesa jakitearen baldintza, 2109
- Frantsesa jakitearen baldintza, 2168
- frantsesa ulertu eta hitz egiteko gai, 2258
- Frantsesa ulertzen ez duten biktimei, 2257
- frantsesak, 142, 2134, 2203, 2377
- Frantsesak, 2305
- frantsesaren alor, 2372
- frantsesaren erabilera, 2387
- Frantsesaren erabilera, 2333, 2395
- Frantsesaren erabileraren, 2102, 2197
- frantsesaren erabilerari, 2380
- Frantsesaren Erabilerari, 2333
- Frantsesaren Erabilerari buruzko 1975eko abenduaren 31ko 75-1349 Legea, 2336
- Frantsesaren Erabilerari buruzko 1994ko abuztuaren 4ko 94-665 Legearen, 2141, 2257, 2392
- frantsesaren erabileraz, 2173
- frantsesaren estatusaren, 2336
- frantsesaren eta frankofoniaren aldeko elkarte atzeritarretan, 2302
- Frantsesaren eta Frantziako kulturaren ospe ona, 2151, 2374
- frantsesaren eta hizkuntza erregionalen ezagutzari, 2225, 2392
- frantsesaren ezagutza nahikoa, 2167
- frantsesaren ezagutza-maila, 2389
- frantsesaren ezagutza-maila nahikoa, 2131, 2134, 2203, 2204, 2205, 2206, 2220, 2221, 2362
- frantsesaren ezagutza-maila nahikorik, 2300
- frantsesaren ezagutzari, 2135
- frantsesaren gainean duten ezagutza, 2154
- frantsesaren garapen eta praktikaren, 2366
- frantsesaren gutxieneko ezagutza-mailarik, 2109
- frantsesaren hedapena, 2144
- frantsesaren irakaskuntzarako plan, 2190
- frantsesaren irakaskuntzaren alor, 2372
- frantsesaren irakaskuntzari, 2107
- Frantsesaren irakaskuntza-sistema, 2364
- frantsesaren oinarritzko ezagutzen ebaluazio-azterketak, 2236
- Frantsesaren ospe ona, 2326
- frantsesaren sustapena eta hedapena, 2341
- frantsesaren sustapena eta hedapena bermatzeko, 2347
- frantsesaren sustapenarekin, 2237
- Frantsesari buruzko oinarritzko ezagutzak badituela egiaztatzen duen agiria, 2108
- frantsesaz bestelako hizkuntzaren batean, 2174, 2255, 2369
- frantsesaz bestelako legeriaren bat, 2102, 2197
- frantsesean, 2376
- frantsesei, 2236
- frantseseko eskoletara, 2143
- frantseseko ikastaroak, 2144
- frantsesera, 2101, 2124, 2159, 2162, 2176, 2232, 2244, 2269, 2282, 2286, 2303, 2385
- Frantsesetik frantsesezko zeinu-hizkuntzarako interpretazio-baliabideak, 2384
- frantsesez, 52, 53, 54, 62, 63, 64, 65, 68, 69, 73, 75, 78, 86, 97, 102, 103, 112, 113, 118, 122, 142, 185, 193, 194, 305, 313, 371, 409, 555, 2057, 2102, 2104, 2105, 2106, 2111, 2112, 2115, 2120, 2121, 2122, 2123, 2125,

- 2126, 2127, 2129, 2132, 2133, 2143, 2144, 2147, 2149, 2159, 2162, 2163, 2167, 2168, 2173, 2175, 2176, 2177, 2180, 2192, 2193, 2197, 2232, 2233, 2234, 2240, 2241, 2244, 2246, 2247, 2250, 2251, 2253, 2257, 2258, 2259, 2260, 2263, 2265, 2277, 2296, 2308, 2311, 2312, 2314, 2316, 2317, 2319, 2321, 2322, 2333, 2334, 2362, 2366, 2380, 2392, 2396
- Frantsesez, 2101, 2124, 2233, 2269, 2296, 2300, 2301, 2315, 2316
- frantsesez hitz egiteko gai, 2104, 2168
- Frantsesez idatzitako testua, 2311
- frantsesez igorria izateko baimena, 2232
- frantsesez irakasten den ikastegi batean, 2167
- frantsesez mintzatzeko eskubidea, 2334
- frantsesezko abestiak, 2315
- frantsesezko adierazpen-lanen kopurua, 2242
- frantsesezko azalpenak, 2315
- frantsesezko bertsio, 2177, 2178
- frantsesezko bertsioa, 2241, 2337
- frantsesezko edo frantsesaren prestakuntza, 2151
- frantsesezko eta ingelesezko, 501
- frantsesezko idazkunak eta seinaleak, 2393
- Frantsesezko idazleen literatura-jarduera, 2292
- frantsesezko idazmena, 2378
- frantsesezko ikasketak, 2380
- frantsesezko irakurmena, 2377
- frantsesezko itzulpen, 2160, 2176, 2231, 2248, 2250, 2251, 2253, 2254, 2275, 2290
- frantsesezko itzulpena, 2160, 2202, 2281, 2283
- frantsesezko itzulpenak, 2194
- frantsesezko komunikazio-eredua, 2378
- frantsesezko laburpen, 2335
- frantsesezko literatura-obren argitalpen eta berrargitalpena, 2292
- frantsesezko mintzamena, 2378
- frantsesezko musika-lanak, 2317
- frantsesezko musika-lanen, 2316
- frantsesezko oinarizko gaitasunak, 2376
- frantsesezko ordaina, 2334, 2335
- frantsesezko sormen-lanak, 2354
- frantsesezko zeinu-hizkuntza, 2146, 2361, 2384, 2391
- Frantsesezko zeinu-hizkuntza, 2146
- frantsesezko zeinu-hizkuntzako interpretazio-baliabideak, 2361
- frantsesezko zeinu-hizkuntzari, 2323
- frantsesezkoak. *Ikus* testua
- frantses-maila egiaztatzeko irizpideekin, 2203
- frantses-maila nahikoa, 2143, 2203, 2205
- frantses-maila nahikoa dutela frogatzearen eskakizuna, 2203
- frantses-maila nahikoa dutela frogatzeko egiaztatze-proba horien antolaketa-baldintzak, 2205
- frantsestea, 2303
- frantsestetzat, 2303
- Frantzia, 2376
- Frantzia osoa, 2375
- Frantziak, 2302, 2312, 2318, 2319, 2337, 2338, 2373, 2375, 2382, 2383
- Frantziak Andorrako Printzerrian duen enbaxadako zerbitzuekin, 2366
- Frantziak atzerrian duen kultura-sarearen, 2373
- Frantziak bazkide dituen herrialdeen berezitasunetan, 2381
- Frantziak mundu osoan duen ospe ona, 2321
- Frantziako, 1776, 1900
- Frantziako agintari judizialek, 2269, 2270
- Frantziako agintariek, 2275, 2276
- Frantziako bandera, 2131, 2132, 2362
- Frantziako bandera duen itsasontzi, 2131
- Frantziako bandera duen itsasontzi bateko kide izateko gaitasunei, 2131
- Frantziako bandera duen itsasontziko kapitaina edo haren ordezkari ofiziala, 2132

- Frantziako banderapean, 2134
Frantziako Bankuarekin, 2334
Frantziako Bankuari, 2120
Frantziako Barne Ministerioa, 2399
Frantziako bizimoduari eta bertan bizitzeak dakartzan eskubide eta eginbeharrei buruzko informazioa, 2107
Frantziako Errepublikak, 2338
Frantziako Errepublikako agente eta funtzionarioak, 2326
Frantziako Errepublikako eta Andorrako Printzerriko gobernuek, 2364
Frantziako Errepublikako eta Andorrako Printzerriko gobernuen, 2364
Frantziako Errepublikako eta Botswanako Errepublikako gobernuek, 2372
Frantziako Errepublikako eta Espainiako Erresumako gobernuen arteko 1977ko uztailaren 7ko gutun-trukea, 2304
Frantziako Errepublikako Gobernuak, 2304, 2364, 2372
Frantziako Errepublikako lurraldean, 2275
Frantziako Errepublikan nagusi diren printzipioak errespetatzearen aldeko jarrerarik, 2109
Frantziako Errepublikaren, 2338
Frantziako Errepublikaren xedea, 2337
Frantziako estatuak, 2364
Frantziako eta Europako herritar izatearen kontzientzia, 2237
Frantziako Garapen Agentziak, 2395
Frantziako Garapen Agentziaren, 2395
Frantziako gizartean, 2107, 2109, 2320
Frantziako gizartean integratzeari, 2107
Frantziako gizartean integratzeko modua, 2107
Frantziako Gobernuak, 2274
Frantziako goi-mailako ikasketa-sistema eta lanbide-heziketakoa, 2373
Frantziako Herritarren Eskubide eta Eginbeharren Gutuna, 2236
Frantziako hezkuntza-sistema, 2376, 2378
Frantziako hezkuntza-sistemak, 2375
Frantziako hizkuntza erregionaletako batean sortua, 2240
Frantziako hizkuntza erregionaletako batean sortutako animaziozko obra zinematografikoen eta animaziozkoak ez diren obra zinematografikoen, 2241
Frantziako hizkuntza-ondarearen parte, 2348, 2370
Frantziako hizkuntzaren, historiaren, kulturaren eta gizartearen gaineko ezagutza nahikoa, 2168
Frantziako ikasketa-sisteman, 2373
Frantziako ikastetxeen, 2365
Frantziako ikerketa eta garapen teknologikoaren orientazioari eta programazioari, 2305
Frantziako ikus-entzunezko auzietarako atzerri-ekintzaz, 2321
Frantziako irakaskuntza-sistemak, 2378
Frantziako jurisdikzio-organoeak, 2280, 2283
Frantziako kanpo-merkataritza, 2335
Frantziako kultura, 2240, 2320, 2321
Frantziako kultura- eta hizkuntza-ondarearen aniztasun eta balioa, 2320
Frantziako kultura, hizkuntza eta ezagutza zientifikoa, 2239, 2240, 2325
Frantziako kultura-eskaintzarekin, 2374
Frantziako kultura-industriaren esportazioan, 2374
Frantziako kulturaren ospe ona, 2151, 2374
Frantziako kultura-sareari buruzko informazioa, 2374
Frantziako lurralde batetik bestera, 2327
Frantziako lurralde osoan, 2326
Frantziako lurraldea, 2110
Frantziako lurraldean, 2107, 2281, 2283
Frantziako lurraldean zirkulatzeko debekua, 2110

- Frantziako lurralde-eremuan, 2173
Frantziako lurraldera, 2110, 2279, 2304
Frantziako lurraldera itzultzeko debekua, 2110
Frantziako lurraldetik alde egiteko betebeharra, 2110
Frantziako merkatu arautuak, 2124
Frantziako museo publikoetako bildumen parte, 2240
Frantziako nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken helburuak eta lehentasunak, 2381
Frantziako nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken orientazioa eta programazioa, 2381
Frantziako nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken xedeak, 2381
Frantziako nazionalitatea, 2167
Frantziako nazionalitatearen jabe, 2168
Frantziako obligazioen zerga-araubidearen, 2246
Frantziako ondare eta nortasunaren funtsezko elementua, 2333
Frantziako ondarearen parte, 2147
Frantziako Telebistak, 2321
Frantzian, 2104, 2105, 2107, 2112, 2114, 2143, 2159, 2168, 2173, 2175, 2176, 2179, 2180, 2183, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2214, 2215, 2216, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2236, 2240, 2246, 2250, 2251, 2253, 2254, 2275, 2281, 2291, 2299, 2301, 2319, 2321, 2322, 2326, 2328, 2330, 2331, 2334, 2335, 2344, 2358, 2366, 2370, 2375
Frantzian bertan betearaztekoak diren zerbitzuei, 2180
Frantzian dagoen eta asiloa eskatu nahi duen atzerritar, 2114
Frantzian diharduten sozietate atzerritarrak, 2248
Frantzian egonaldia egitea, 2107
Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak, 2202, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2214, 2215, 2216, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224
Frantzian erabiltzen diren hizkuntza erregionaletako bat, 2242
Frantzian hitz egiten diren hizkuntza erregionaletako batean, 2241, 2314, 2315, 2316, 2317
Frantzian kokaturik ez dauden enpresek, 2175
Frantzian modu irregularrean egoteko erraztasunak, 2112
Frantzian sartzea, 2105
Frantzian sartzeko eskubidea, 2105
Frantziara, 2144, 2194, 2304, 2327, 2328, 2382
Frantziarekiko interes biziagoa duten herrialde eta erregioekin, 2378
Frantziarekin, 2250, 2251, 2253
Frantziaren eta Europar Batasuneko kide diren gainerako estatuen arteko lankidetzari, 2269
Frantziaren garapen solidarioari buruzko eta munduko desberdintasunen aurkako borrokari buruzko politikak, 2395
Frantziaren kanpo-harremanen alde diharduten erakunde publikoei, 2373
Frantziaren ondare, 2298
Frantziaren susperraldia, 2375
Frantziari, 2160
Frantziari, frankofoniar, Europari eta nazioarteari buruzko gaurkotasun handieneko irati- eta telebista-saio eta komunikazio-zerbitzu publikoak, 2321
Frantziatik, 2110, 2327
Frantziatik igarotzeko eskabidea, 2283
Frantziatik igarotzeko eskabidearekin, 2283
Frantziatik kanpoko lekuren batera, 2106
Frantziatik kanpora, 2135, 2302, 2318, 2334
Frantziatik kanpora betearaztekoak diren zerbitzuei, 2180
Frantziatik kanpora bizi diren nabigatzaileen estatusa, 2362
Frantziaz bestelako estatu, 2121
Frantziaz kanpoko estatuetaiko goimailako instituzio akademikoekin, 2144

- Frisian frisierazko telebista izateari buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 171
 frogabide, 523, 741
 Frogabideak, 741
 froga-elementu, 540
 frogagiri, 2202, 2204, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2221, 2222, 2223, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2272, 2358
 frogagiria, 2121, 2167, 2252
 frogagiriak, 2252
 frogagiriaren itzulpenari, 2196
 froga-indar, 389
 frogak, 298, 364, 526, 537, 635
 Frogaren administrazio judiziala, 2230
 Frogaren administrazioa, 2266
 frogatze-titulaziorik, 967
 frogei buruzko eztabaida, 2264
 frogen, 527, 537
 Frogen ekoizpena, 2264
 fruituak, 688, 1739, 1742
 FSE, 175
 FSEren baliabideak esleitzeko, 182
Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya, 1757
 fundazio, 1786, 1836, 2243
 Fundazio, 352, 978
 fundazio edo elkarten aldeko emariei, 1786
 fundazio edo elkarten aldeko emarietako, 1786
 Fundazio edo institutu horien zeregina, 174
 fundazio kolaboratzaileen, 2243
 fundazioa, 816
 fundazioak, 1236, 1402, 1757, 2004, 2067, 2079
 Fundazioak edo institutuak sortzea, 174
 Fundazioei, 816, 1504
 fundazioek, 1504, 2257
 Fundazioek, 816, 978
 Fundazioen, 1504
 Fundazioen izenari, 978
 funts, 479, 511, 657, 688, 693, 1068, 1085, 1549, 2327
 Funts bibliografikoak, 1467
 funts egokiak, 251
 funts irekiak, 2122
 funts publikoak, 1083, 1210, 1213, 1215, 1216, 1221, 1330, 1333, 1401, 1403, 1410, 1439, 1688, 2069, 2081, 2093
 funts publikoak hartzen dituztenek, 1688
 funts publikoekin, 1068, 1210, 1213, 1215, 1232, 1439, 1507, 1725, 2044
 funts publikoekin sostengatutako hezkuntza-zentroek, 2046
 funts publikoekin sostengatutako irakaskuntzako zentro pribatuek, 1843
 funts publikoekin sostengatutako irakaskuntzako zentro pribatuetan, 1843
 Funts publikoekin sostengatutako Valentziako Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko zentro guztiek, 2047
 Funts publikoekin sostengatutako zentroek, 1440
 funts publikoen, 688, 693, 1925
 funts publikoen sostengua duten zentro pribatuek, 1841
 Funts publikoz, 756
 funts zinematografikoetara, 1085
 funtsa, 787, 1873, 1876
 funtsak, 188, 321, 414, 511, 692, 693, 694, 1737, 1751, 2122, 2123
 Funtsak, 1703
 funtsaren, 411, 414, 1876
 funtsaren kargurako dirulaguntzak, 1876
 funtsaren kargurako laguntzek, 1876
 funtsei, 1508
 funtsek, 2351
 funtsen, 511, 1751
 funtsen baliabideak, 2123
 funtsen kudeaketan eta dokumentazioan, 772
 funtsetatik, 175
 funtsezko, 215
funtsezko arauak, 372
 funtsezko balioak, 717
 Funtsezko balioak, 1595
 funtsezko betekizuna, 225, 230, 242
 funtsezko eginkizuna, 87
 funtsezko ekarpena, 221
 funtsezko elementu, 1904

- funtsezko elementua, 729, 1761
funtsezko eremuak, 250
funtsezko eskumenak, 1580
funtsezko ezagutza-baliabide, 2376
funtsezko ezagutzetarako, 140
funtsezko ezaugarriak, 741
funtsezko ezaugarriei buruzko informazio egiazko, eraginkor eta nahikoa, 1392
funtsezko ezaugarriei buruzko informazio egiazkoa, eraginkorra eta nahikoa, 1391
funtsezko gaitasunak, 1161
funtsezko garrantzia, 251
funtsezko hizkuntza-eskubide hauek aitortzen, 675
funtsezko informazioaren doako itzulpena, 517
funtsezko informazioaren itzulpen idatzia eta doakoa jasotzeko eskubidea, 516
funtsezko informaziorik, 563
funtsezko jarduera-lerro, 1490
funtsezko jardueretako, 1708
funtsezko lerroek, 682
funtsezko neurri juridikoa, 242
funtsezko osagaia, 682
funtsezko pieza, 1507
funtsezko printzipioak, 1143
funtsezko proposamenak, 281
funtsezko tresna, 657, 1626, 2032
funtsezko tresnatzat, 1207
funtsezko zerbitzu publikoaren, 657
Funtsezko zerbitzuak, 1986
funtsezko zeregina, 225, 250
Funtzio, 751
funtzio publiko autonomikoan sartzeko betekizun orokorrak, 1271
funtzio publikoa, 720, 787, 1045, 1777, 1860
Funtzio Publikoa, 1184
Funtzio Publikoa Erreformatzeko Neurriei buruzko abuztuaren 2ko 30/1984 Legean, 787
funtzio publikoak, 1998
funtzio publikoan, 721, 722, 1152, 1308, 1442, 1451, 1519, 1526, 1666, 1714, 1848, 1975
Funtzio publikoan, 1299, 1518, 1526
Funtzio publikoan sartzeko betekizunak, 1271
funtzio publikoaren, 682, 701, 719, 720, 1045, 1297, 1299, 1767, 1798, 2072
Funtzio publikoaren, 751, 1518, 1777
Funtzio Publikoaren, 684
Funtzio publikoaren alorreko enplegu ezegonkorra suntsitzeari, langileak kontratatzeari eta lurralde-mailako funtzio publikoaren alorreko lanaldiei buruzko 2001eko urtarrilaren 3ko 2001-2 Legearen, 2350
Funtzio publikoaren antolaketa, 1518
Funtzio publikoaren araubide juridikoa, 1519
Funtzio publikoaren araubidea, 1777
funtzio publikoaren arloan, 2072
funtzio publikoaren arloan eskumena duen sailak proposatuta, 2077
funtzio publikoaren arloari, 701
funtzio publikoaren arloko eskumena duen sailak, 1526
Funtzio publikoaren egitura eta antolamendua, 1271
funtzio publikoaren egituraz eta antolaketaz, 701
funtzio publikoaren eremuan, 1297
funtzio publikoaren eremuko merezimendu- eta gaitasun-printzipioekin, 1299
funtzio publikoaren estatutu-xedapenak, 2307
funtzio publikoaren euskalduntze, 682
funtzio publikoaren hizkuntza-normalizazioari, 701
funtzio publikoaren legerian, 1767
Funtzio publikoaren organoak, 1518
funtzio publikoari, 1024, 1749, 1756, 1798, 2307
Funtzio Publikoari, 1271, 1300, 1301, 1302, 1304, 1380, 1456, 1518, 1519, 1525, 1649, 1700, 1734, 2072
funtzio publikoko agenteen formazioa, 2307
funtzio publikoko agenteen prestakuntzari, 2307
funtzio publikoko agente-ez titular, 2350

- Funtzio Publikoko Auzitegiari, 199
funtzio publikoko lan-poltsetan, 2350
funtzio publikoko legerian, 727
funtzio publikoko merezimendu- eta gaitasun-printzipioei, 1297
Funtzio publikoko neurriak, 1247
funtzio publikoko titulartasuna, 2350
funtzio publikora, 730
funtzio publikorako, 959
funtzio-aniztasuna, 877
funtzionalitate-diseinua, 651
funtzionaltasun, 1086
funtzionamendu, 661, 690, 736, 763
funtzionamendu demokratikoaren osotasuna, 1805
funtzionamendu- edo segurtasun-arauei, 469, 1067, 1724
funtzionamendu- eta segurtasun-arauei, 465
funtzionamendu normalari, 2329
funtzionamendua, 352, 447, 664, 665, 690, 691, 757, 928, 1133, 1316, 1509, 1678, 1737, 1790, 1869, 1923, 1924, 2015, 2016, 2026, 2101, 2149, 2384
Funtzionamendua, 818, 1276, 2177, 2178
funtzionamenduagatiko eta ekipamenduagatiko gastuak, 2351
funtzionamenduak, 1806
funtzionamenduan, 1026, 1297, 1298, 1507, 1644
funtzionamendu-arauei, 690, 2126, 2127, 2365
funtzionamendu-araubidea, 1872
funtzionamendu-araubidearekin, 2009
funtzionamendu-araudia, 661
funtzionamendu-arauei, 763
funtzionamenduarekin, 1286, 2186
funtzionamenduaren oinarritzko arauak, 355
funtzionamenduari, 2130, 2311, 2390
funtzionamenduaz, 762
funtzionamendu-prozesuetan, 2052
funtzionamendurako, 2341
funtzionamendurako baldintzak, 2124
Funtzionamendurako baldintzak, 2125, 2126
Funtzionamendurako behar diren neurriak, 2014
funtzionario, 441, 442, 496, 516, 703, 754, 930, 934, 1164, 1247, 1269, 1286, 1513, 1736, 1740, 1824, 1849, 2073
Funtzionario, 1286
funtzionario eta enplegatu publikoen ezagutza, 1991
funtzionario eta interpreteen sexua, 2113
funtzionario irakasleek, 442
funtzionario katedradunak, 441
funtzionario publiko, 2106
funtzionario publikoek, 934, 2237
Funtzionario publikoen diziplina-falta oso astuntzat, 1457
Funtzionario publikoen estatutu-araubidea, 1184, 1700
funtzionarioak, 340, 682, 683, 720, 749, 750, 780, 1141, 1270, 1319, 1380, 1483, 1486, 1575, 1893, 1894, 2026, 2113, 2146, 2326, 2349, 2350
Funtzionarioak, 683, 1269, 2014
funtzionarioak eta bestelako agente publikoak kopuru nahikoan errekrutatzeraz, edo, beharrezkoa bada, horiek prestatzeraz, 300, 366
funtzionarioak galizieraz prestatzeko programen, 1483
funtzionarioak sartzeko lehiaketetan, 1483
funtzionario-araubidea, 1513
funtzionario-araubidean, 930
funtzionarioaren, 2370
funtzionario-egoerari, 780
funtzionarioei, 354, 441, 687, 788, 1235, 1286, 1997, 2026, 2302, 2349
funtzionarioek, 390, 396, 441, 497, 835, 1141, 1231, 1272, 1273, 1300, 1764, 2349
Funtzionarioek, 1301
funtzionarioekiko, 517
funtzionarioen, 344, 431, 682, 683, 702, 836, 950
Funtzionarioen betebeharrak, 1380
funtzionarioen diziplina-araubidea, 702
funtzionarioen eginbeharrak, 1273
Funtzionarioen estatutu-araubidea, 1380

- Funtzionarioen eta lan-kontratuko langileen lanpostuen zerrendetan, 1271
- funtzionarioen etengabeko prestakuntza, 508
- funtzionarioen kidegoetan, 1848
- funtzionarioen lanbide-elkartzeetara edo lanbide-taldeetara, 2074
- Funtzionarioen talde, kidego eta eskaletako lanpostuetan, 1301
- funtzionarioentzat, 929, 930, 1045, 1235, 1390, 1575, 1742
- funtzionario-estatus, 2350
- funtzionario-estatusa, 2349, 2350
- funtzionarioez*, 702
- G+b arloan eskumena duen saila, 1157
- G+b sistemako organo eskudunak, 1157
- gabetze, 2192
- gabezia, 1303, 1506, 1713, 2006
- gabezia ekonomikoak dituzten pertsonak, 570, 1640
- gabezia larriak dituzten ikasleen hezkuntza-beharrizanei, 1713
- gabezia larriak dituzten ikasleentzat, 1049
- gabeziak, 439, 1508, 2031, 2091
- gai, 170, 336, 337, 660, 661, 662, 663, 667, 688, 690, 713, 718, 731, 740, 741, 753, 756, 760, 818, 948, 961, 1127, 1379, 1477, 1767, 1769, 1814, 1816, 2148, 2203, 2205, 2258, 2264, 2345, 2346, 2356
- Gai akademiko eta pedagogikoei, 691
- gai akademiko eta pedagogikoetan, 690
- gai bereziak, 324
- gai edo espezialitatetan antolaturiko ezagutzen egiaztatze-proba anonimoak, 2203
- gai ekonomikoak, 740
- gai honen gaineko zuzeneko erantzukizuna, 168
- gai horretan eskumena duen sailaren, 2019
- Gai instrumentalak, 1440
- gai nagusiari, 176
- gai zehatzetako adituak, 1736
- gai zibileko eta merkataritzako ebazpen judizialen, 538
- gaia, 800, 2044
- Gaia, 832
- gaiak, 685, 832, 1816, 2013, 2015
- Gaiak, 1620
- gaian eskuduna den HABE organismoak ezarritako baldintzetan, 801
- gaian inplikazioa duten beste organo batzuen laguntzarekin, 795
- gaiaren edo argitalpen-tipologiaren, 1506
- gaiaren izaera, 540
- gaiari, 667
- gaiari buruzko erabakia, 706
- gaiei, 734, 2244
- gaien, generoen eta formatuen aniztasuna, 1955
- gai-eremuarekin lotutako bibliografia-ekoizpena, 1541
- gaietan, 419, 664, 689, 694, 756, 757
- gaietarako, 700, 718, 756
- Gai-kanal, 2034
- gaikuntza, 340, 621, 687, 703, 830, 835, 929, 930, 961, 970, 1024, 1135, 1142, 1233, 1273, 1308, 1482, 1778, 1779, 1831, 1832, 1847, 2037, 2042, 2051
- Gaikuntza, 340, 929, 2173, 2386
- gaikuntza digitalaren garrantzia, 1573
- gaikuntza nazionala, 1779
- Gaikuntza nazionala duten funtzionarioak, 2026
- Gaikuntza nazionala duten funtzionarioei, 2026
- Gaikuntza nazionalako funtzionarioak hautatzea eta prestatzea, 340
- gaikuntza nazionalako toki-administrazioko funtzionarioentzat, 340
- gaikuntzadun lanpostuen, 930
- gaikuntza-ikastaroak, 1754
- gaikuntza-probak, 1652
- gaikuntzaren, 1056, 1297, 1304
- gaikuntza-tituluak, 1615, 1778
- Gaikuntza-tituluak, 1544
- gaikuntza-tituluen babesean, 1615

- gaikuntza-ziurtagiria, 1788
- gaikuntzen, 1294
- gailu mugikorren bidezko erabileran, 2034
- gailu mugikorretarako aplikazioetan, 964
- gailu tekniko, 2229, 2259, 2261, 2262, 2265, 2266
- gailuak, 427, 565, 1062, 1067, 1163, 1314, 1718, 1906
- gailuek, 462, 1062
- gailuen, 427, 1056
- gainbegiratze, 528, 1151
- gainerako estatuetako gobernu sinatzaileei, 185, 193, 194
- gainerako hizkuntza ofizialetara, 103
- gainerako hizkuntza polinesiarrena, 2355
- gainerako informazio pribatuak, 323
- gainerako komunikazio-modu, bitarteko eta formatu irisgarri, 1056
- Gainerako lanpostuetara iristeko deialdietan euskara jakitea merezimendu moduan balioestea, 924
- gainkosturik, 2170, 2227
- gairen, 2390
- gairi, 2233, 2388
- gaitasun, 155, 181, 208, 508, 551, 689, 702, 725, 759, 760, 761, 762, 763, 779, 799, 809, 825, 925, 954, 1033, 1044, 1046, 1185, 1265, 1297, 1298, 1299, 1326, 1526, 1592, 1606, 1619, 1735, 1740, 1771, 1779, 1840, 1845, 1846, 1858, 1912, 2001, 2051, 2053, 2074, 2076
- gaitasun aitortua, 327
- gaitasun analitikoa, 1098, 1223, 1456, 1560, 1631, 2074
- gaitasun digitala, 434
- gaitasun digitala garatzeko ikasgaia, 434
- gaitasun digitalak, 1161, 2181
- gaitasun dinamikoak, 1420
- gaitasun ekintzailea, 1033
- gaitasun ekonomikoa, 954, 1407
- gaitasun eleaniztunak eta kulturartekoak, 2042
- gaitasun- eta erabilera-desorekak, 2040
- gaitasun eta ezagutzak eskuratzeko ahala, 2382
- gaitasun eta kualifikazio transferigarrien multzoa, 628
- Gaitasun falta, 660, 665
- gaitasun fisiko edo psikiko, 759, 760, 761, 762, 763, 1715
- gaitasun fisiko, psikotekniko, mediko, 1513
- gaitasun fisikoari, psikoteknikoei, medikoei eta ezagutzei buruzko probak, 1511
- gaitasun fisikoko proba, 1511
- gaitasun handia, 139
- gaitasun handiei, 1622
- gaitasun handiko erregio-ardatzek, 136
- gaitasun juridikoa, 565, 566, 893
- gaitasun kolektiboaren, 2375
- gaitasun kualifikatua, 2229, 2259, 2261, 2262, 2264, 2266
- gaitasun linguistiko, digital eta sozialei, 799
- gaitasun orokorraren ziurtagiria, 1592, 1606
- gaitasun osoa, 689, 1771
- gaitasun pertsonal eta sozialak eskuratzeko prozesuei, 1161
- gaitasun pertsonalak, 2378
- gaitasun pertsonalei, 1065
- gaitasun profesional, 2040
- gaitasun profesional praktikoa, 1704
- gaitasun profesionalak, 1670
- gaitasun profesionalak eta ez-profesionalak, 799
- Gaitasun sozial eta emozionaleko programak, 1151
- gaitasun sozialak, 124
- gaitasun sozialak eta ekonomikoak, 1664
- gaitasun teknikoak, 137
- gaitasun teknologikoak, 232
- gaitasun zientifiko eta akademiko egiaztatua, 2009, 2011, 2017
- gaitasun zientifiko eta akademiko egiaztatua dutenak, 2009
- gaitasun, prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziazko adierazleak, 2138
- Gaitasun, prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziazko adierazleen, 2201

- gaitasuna, 128, 139, 240, 438, 457,
493, 517, 524, 543, 721, 729, 757,
836, 1046, 1047, 1233, 1278, 1300,
1338, 1387, 1436, 1544, 1560, 1714,
1720, 1799, 1834, 1841, 1846, 1848,
1897, 2009, 2017, 2040, 2042, 2046,
2053, 2072, 2073, 2074, 2076, 2396
Gaitasuna, 2008
gaitasuna epai bidez aldatu gabea
dutenek, 524
gaitasuna epai bidez aldatua
dutenak, 524
gaitasun-agiriak, 725
gaitasunak, 129, 137, 237, 431, 432,
433, 435, 711, 800, 836, 932, 1046,
1160, 1161, 1162, 1206, 1223, 1233,
1272, 1311, 1339, 1359, 1419, 1437,
1456, 1560, 1621, 1624, 1631, 1632,
1640, 1664, 1736, 1841, 1845, 1846,
1847, 1859, 1916, 1918, 2041, 2044,
2129, 2155, 2181, 2376, 2377, 2378
Gaitasunak eskuratzea, 561
gaitasunak esleitzeko arauak, 2129
gaitasunaren, 476, 671, 721, 757,
760, 836, 1304, 2005, 2011
gaitasunari, 759, 761, 763, 1930
gaitasun-baldintzak, 2263
gaitasun-baldintzei, 498, 551
gaitasunei, 2131
gaitasunen garapena, 561
gaitasunen garapenean, 560
gaitasunetan, 1049
gaitasunetara, 2371
gaitasunik, 171, 692, 2029
gaitasun-maila, 1848, 2039
gaitasun-maila linguistikoak, 702
gaitasun-maila orokorrak, 2375
gaitasun-mailak, 1840
gaitasunon barneratze-maila, 2377
gaitasun-proba, 1300, 2074, 2207
gaitasun-unitateetan oinarritutako
prestakuntza-moduluek, 1064
gaitasun-ziurtagiri medikoa, 2131
gaitasun-ziurtagiriak, 689
gaitegi, 344
gaituko, 705
gaitzesgarri, 658
gaitzetsi, 212
gaixo, 943, 944, 945
gaixo gor, 943
gaixoak, 570
gaixotasun, 377, 380
gaixotasun profesionalak, 2139
gaixotasuna, 597, 644, 660, 665,
1025, 1179, 1321, 1322, 1405, 1513,
1514, 1553, 1675, 1929, 2070
gaixotasunagatik, 1930
gaixotasunak, 597
gaixotasunak eta laneko arriskuak
prebenitzea, 1623
gaixotasunen konnotazio
negatiboak, 1930
gaixotasunez, 729
gai-zerrenda, 662, 2014, 2015
gai-zerrendak, 811, 1483, 1486, 2026
gai-zerrendaren, 663
gai-zerrendetan, 808, 818
gakoak, 148
gakoak, 180, 2148
gako-hitz, 140
gako-hitzak, 2388
galarazi, 811, 812
galdatzen, 168
galde-erantzunak, 2268, 2340
galdeketa, 2263, 2279
Galdeketa eta aurrez aurrekoak,
2262
galdeketa, 2276
galdeketa, 2268, 2272, 2340
galdeketeekin, 2257
Galdeketa eta aurrez aurrekoen
aktak, 2164, 2262
galdera, 2164
galderak, 2232, 2263, 2279
galderei, 2113
galderok, 2232
galde-sortak, 906
galegoa, 775
Galegoak, 1595
galegoasturierari, 1195
Galizia, 1483, 1531, 1551, 1578
Galizia, Asturias, Euskadi, Nafarroa,
Aragoi, Katalunia, Valentzia eta
Balear Uharteetako autonomia-
erkidegoei babestutako
hizkuntzak, 567
Galziak, 1481, 1533, 1580, 1582
Galziako, 383
Galziako Administrazio
autonomikoari, 1506
Galziako Administrazio Digitalari,
1573

- Galiziako administrazio publikoek, 1488, 1556, 1576
- Galiziako administrazio publikoen mendeko ikus-entzunezko komunikabideek, 1488, 1556
- Galiziako administrazio publikoetan, 1559
- Galiziako Aholku Kontseiluari buruzko apirilaren 24ko 3/2014 Legean, 1565
- Galiziako Aldizkari Ofiziala, 1574
- Galiziako Aldizkari Ofizialean, 1552
- Galiziako argitaletxeekin, 1507
- Galiziako argitaratzaileekin, 1507
- Galiziako atzerriko zentroak, 1546
- Galiziako Autonomia Erkidegoa, 1495
- Galiziako Autonomia Erkidegoak, 1477, 1547, 1548, 1549
- Galiziako Autonomia Erkidegoan, 1494, 1525, 1538, 1552
- Galiziako Autonomia Erkidegoarekin, 1533
- Galiziako Autonomia Erkidegoaren, 1570
- Galiziako Autonomia Erkidegoaren 2017. urterako aurrekontu orokorre buruzko otsailaren 8ko 1/2017 Legea, 1570
- Galiziako Autonomia Erkidegoaren edo toki-administrazioaren eskumenekoak, 1556
- Galiziako Autonomia Erkidegoaren eta Portugalgo Errepublikaren arteko telebista- eta irrati-emanaldien elkarrekikotasuna, 1552
- Galiziako Autonomia Erkidegoarentzat, 1565
- Galiziako Autonomia Erkidegoko, 1552
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorra, 1559
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorra, 1543, 1550
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorren eskumenak, 1543
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko administrazio bereziko kidegoetako eskalak eta espezialitateak, 1561
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta sektore publiko autonomikoko erakunde publiko instrumentaletako hizkuntza-normalizazioko plana, 1559
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko ordezkariak, 1580
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko organo nagusiak, 1581
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, 1490
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio eta Galiziako toki-erakundeetako plazetarako, 1518
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako uztailaren 16ko 7/2004 Legearen, 1532
- Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bietan, 1574
- Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialean, 1560
- Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialeko bat, 1527
- Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialeko bati, 1538
- Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialeko edozein, 1537, 1538, 1539
- Galiziako Autonomia Erkidegoko lurraldean, 1504
- Galiziako Autonomia Erkidegoko merkataritza-titularren elkargoek eta ekonomialarienek, 1568
- Galiziako Autonomia Erkidegoko ordezkariak, 1580
- Galiziako Autonomia Erkidegoko taxi-zerbitzuari aplikatu beharreko araudiari buruzko ezagutzak, 1544
- Galiziako Autonomia Erkidegoko toki-korporazioekin, 1487
- Galiziako Autonomia Erkidegorako, 1565
- Galiziako Autonomia Estatutua onetsi zuen apirilaren 6ko 1/1981

- Lege Organikoaren, 1525
Galiziako Autonomia Estatutuak, 383, 1582
Galiziako Autonomia Estatutuan, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1517, 1520, 1563, 1568, 1569
Galiziako Autonomia Estatutuaren, 1505, 1549, 1565
Galiziako baliabide bereziak, 1531
Galiziako Barne-merkataritzari, 1529
Galiziako berezko hizkuntza, 1486, 1493, 1518, 1522, 1525, 1526, 1546
Galiziako berezko hizkuntzak, 1551
Galiziako berezko hizkuntzaren erabilera, 1505
Galiziako berezko hizkuntzaren erabilera sozial eta publikoak normalizatzeko prozesuan, 1505
Galiziako berezko kulturari eta hizkuntzari, 1541
Galiziako bi hizkuntza ofizialetan, 1572, 1581
Galiziako bibliografia-ekoizpena, 1541
Galiziako bibliografia-ondarea, 1541
Galiziako bibliografia-ondarea berreskuratzeko, kontserbatzeko eta zabaltzeko koordinatzailea, 1540
Galiziako Bitxigintza, Urregintza, Zilargintza, Erlojugintza eta Gemologiako Elkargo Profesionala, 1501
Galiziako biztanleen irakurketa-indizeen, 1509
Galiziako botere publikoek, 1505, 1518, 1525, 1529, 1551, 1559
Galiziako Dietista-nutrizionisten Elkargo Ofiziala, 1563
Galiziako Dietista-nutrizionisten Elkargo Ofizialak, 1563
Galiziako Dirulaguntzei, 1515
Galiziako edizioko sariak, 1508
Galiziako Ekintzaitzari eta Lehiakortasun Ekonomikoari, 1550
Galiziako Ekonomialarien Elkargoen Kontseiluak, 1568
Galiziako Elikagaien Kalitatea, 1497
Galiziako Emakumeek Berdintasunean lan egiteari buruzko martxoaren 28ko 2/2007 Legearen, 1536
Galiziako Enplegu Publikoari, 1559
Galiziako erakunde publikoei, 1584
Galiziako erakunde publikoen kanporanzko ekimenak, 1578
Galiziako errealitate sozial, kultural, linguistiko, ekonomiko eta politikoaren ezagutza, 1547
Galiziako eskola-liburutegien sistema, 1508
Galiziako Estatutuak, 1505
Galiziako Estatutuaren, 1483
Galiziako Familia eta Elkarbizitza, 1530
Galiziako Farmazia Antolamenduari, 1572
Galiziako farmazialarien elkargo ofizialen web-orrietan, 1572
Galiziako funtzio publikoan, 1526
Galiziako funtzio publikoan sartzeko hautaprobetan, 1519
Galiziako Funtzio Publikoari buruzko Legearen, 1518, 1525, 1526
Galiziako Funtzio Publikoari buruzko maiatzaren 26ko 4/1988 Legearen, 1519
Galiziako garapen soziala, ekonomikoa eta kulturala, 1551
Galiziako garapenerako lankidetzak, 1494
Galiziako gazteek, 1547
Galiziako gazteen eta Galiziatik kanpoko zentro horien arteko trukeak, 1543
Galiziako Gazteria Eskolak, 1542
Galiziako gizartean sustraitzearen aldeko apustua, 1545
Galiziako gizarteari, 1506, 1579
Galiziako gizarte-ekonomia, 1504
Galiziako Gizarte-zerbitzuei, 1524
Galiziako gizarte-zerbitzuen sistemak, 1524
Galiziako gizarte-zerbitzuen sisteman, 1524
Galiziako Gobernuak, 1547, 1552, 1580, 1582
Galiziako Gobernuaren, 1552
Galiziako herriaren bizitza soziala, kulturala eta ekonomikoa, 1547
Galiziako herriaren gizarte- eta kultura-balioak, 1549

- Galiziako herriaren gizarte-
adierazpen, 1582
- Galiziako herriaren identitatea, 1533
- Galiziako Herriaren Jagoleari, 1480
- Galiziako herriaren kultura-balioak,
1582
- Galiziako herritarrei, 1551
- Galiziako herritarrek eratutako
erakundeei eta organismoiei, 1548
- Galiziako herritarren hizkuntza-
eskubideak, 1525
- Galiziako herritarren konstituzio- eta
hizkuntza-eskubideak, 1518
- Galiziako historia, artea, hizkuntza
eta errealitate soziala, 1549
- Galiziako hizkuntza- eta gai-
eremuarekin lotutako bibliografia-
ekoizpena, 1541
- Galiziako hizkuntza eta kultura, 1478,
1504, 1507, 1583
- Galiziako Hizkuntza eta Literaturako
gradua, 1561
- Galiziako hizkuntza ofizial, 1483, 1559
- Galiziako hizkuntza ofizial gisa
galiziera erabiltzeari buruzko
ekainaren 21eko 5/1988
Legearen, 1505
- Galiziako hizkuntza ofiziala eta
berezkoa, 1545
- Galiziako hizkuntza ofiziala ez den
beste hizkuntza batean, 1538
- Galiziako hizkuntza ofizialak, 1480,
1525
- Galiziako hizkuntza ofizialean, 1498,
1564
- Galiziako hizkuntza ofizialetako
batean, 1538
- Galiziako hizkuntza ofizialetako
edozein, 1572
- Galiziako hizkuntza ofizialez
bestelako hizkuntza batean
aurkeztutako dokumentazio
teknikoa, 1537
- Galiziako hizkuntza propio eta
ofizial, 1559
- Galiziako hizkuntza, historia eta
kultura, 1549
- Galiziako hizkuntza, kultura eta
tradizioen ezagutza, 1548
- Galiziako hizkuntza, kultura eta
tradizioen gozamina, 1548
- Galiziako hizkuntza-eremukoein.
Ikus liburutegi-sistema
- Galiziako Hizkuntza-normalizazioari
buruzko ekainaren 15eko 3/1983
Legean, 1496
- Galiziako hizkuntzaren arloko kanpo-
ekintzak, 1582
- Galiziako hizkuntzaren eta kulturaren
ikaskuntza-zentroetan, 1543
- Galiziako hizkuntzaren, kulturaren
eta irudiaren sustapena, 1579
- Galiziako Hortzetako Higienisten
Elkargo Profesionala, 1503
- Galiziako Ikertzaile Pribatuen Elkargo
Profesionala, 1520
- Galiziako Ikus-entzunezko
Komunikabide Publikoei, 1533
- Galiziako ikus-entzunezko
komunikazio-zerbitzu publikoa,
1533
- Galiziako Ikus-entzunezkoei, 1490
- Galiziako Informatikako Ingeniaritza
Teknikoaren Elkargo Profesionala,
1500
- Galiziako Informatikako
Ingeniaritzaren Elkargo
Profesionala, 1502
- Galiziako Ingeniari Kimikoen Elkargo
Ofiziala, 1517
- Galiziako ingurumena, 1504
- Galiziako ingurune historiko,
linguistiko, politiko eta kulturalean,
1482
- Galiziako instituzioek, 1551
- Galiziako interesen sare berriak,
1583
- Galiziako Irrati-Telebistako
Konpainiak, 1552
- Galiziako jakintzak eta tradizioak eta
hizkuntza eta kultura, 1576
- Galiziako kanpo-ekintzak, 1582
- Galiziako kanpo-ekintzaren
programazioa, 1579
- Galiziako komunikabide sozialekin,
1509
- Galiziako Kontseilu Aholku-emaileari,
1565
- Galiziako kontsumoko
administrazioari zuzendutako
eskabideak edo komunikazioak,
1538

- Galiziako Kooperatibei, 1536
- Galiziako kultura, 1533, 1548, 1579
- Galiziako kultura eta hizkuntza, 1490, 1534, 1548, 1579, 1583
- Galiziako kultura- eta hizkuntza- ingurunearekin, 1521
- Galiziako kultura- eta hizkuntza- normalizazioa, 1490
- Galiziako kultura eta ondarea zabaltzea helburu duten liburuak, 1508
- Galiziako Kultura Industrien Agentzia, 1521
- Galiziako kultura, historia eta hizkuntza, 1490, 1506
- Galiziako kultura, hizkuntza, historia eta tradizioen defentsan, zabalkundean eta loturan egindako ekarpena, 1547
- Galiziako kultura-, ondare-, hizkuntza- eta gizarte- aberastasunaren hedapena, 1574
- Galiziako kultura-identitatea, 1521
- Galiziako kulturak, 1521
- Galiziako kultura-ondarea, 1526, 1566
- Galiziako kultura-ondarearen adierazpen, 1582
- Galiziako kultura-ondareko ondasunen sailkapena, deklarazioa eta katalogazioa, 1567
- Galiziako kultura-ondasun, -zerbitzu eta -produktuen kontsumoa, 1582
- Galiziako kulturarekiko erantzukizun, 1540
- Galiziako kulturaren aurrerapenean eta zabalkundean, 1521
- Galiziako Kulturaren Kontseiluak, 1584
- Galiziako Kulturaren Kontseiluaren osaera, 1478
- Galiziako Kulturaren Kontseiluari, 1478
- Galiziako kulturari, 1522
- Galiziako kultura-sektoreak, 1521
- Galiziako legerian, 1543
- Galiziako Liburu eta Irakurketari, 1505
- Galiziako liburua, 1509
- Galiziako Liburutegi Sistemaren ordezkari, 1540
- Galiziako Liburutegia, 1541
- Galiziako Liburutegiak, 1540
- Galiziako Liburutegiari emandako zereginak, 1540
- Galiziako Liburutegiei, 1540
- Galiziako liburutegien sistema, 1540
- Galiziako liburutegien sistemako liburutegi nagusia, 1541
- Galiziako liburutegien sisteman sartuta dauden liburutegien pertsona fisiko edo juridiko titularrek, 1540
- Galiziako liburutegi-sistema osatzen duten liburutegiek, 1508
- Galiziako liburutegi-sisteman, 1508
- Galiziako liburutegi-sistemaren liburutegi nagusia, 1540
- Galiziako Logopeden Elkargo Profesionala, 1499
- Galiziako Logopeden Elkargo Profesionalean, 1499
- Galiziako lurraldean, 1476, 1567
- Galiziako lurraldean kokatutako jurisdikzio-organoen aurrean egiten direnak. *Ikus* jarduerak
- Galiziako Merkataritza, Industria eta Nabigazioko Ganbera Ofizialei, 1496
- Galiziako Osasunari, 1523
- Galiziako Parlamentuak, 1483, 1533, 1551
- Galiziako Parlamentura, 1552
- Galiziako Poliziako kideek, 1513
- Galiziako Poliziaren funtzionario- araubidea, 1513
- Galiziako Poliziaren kidegoko eskala eta kategorietan sartzeko hautaprobak, 1513
- Galiziako Poliziari, 1513
- Galiziako sendotze instituzionalekoak, 1504
- Galiziako sortzaile, enpresa eta industrien zeregina, 1521
- Galiziako Telekomunikazioen eta Ikus-entzunezkoen Aholku Batzordea, 1491
- Galiziako Terapeuta Okupazionalen Elkargo Ofiziala, 1569
- Galiziako Terapeuta Okupazionalen Elkargo Ofizialak, 1569

- Galiziako Toki-administrazioari, 1486
Galiziako toki-erakunde, 1484
Galiziako toki-erakundeen, 1483
Galiziako toki-erakundeetako plazetarako, 1518
Galiziako Toponimiako Batzordeak, 1486
Galiziako toponimiarekin, 1486
Galiziako toponimoek, 383
Galiziako turismo-, kultura- eta hizkuntza-eragile publiko zein pribatuekin, 1582
Galiziako Turismoari, 1531
Galiziako turismo-intereseko jaien aitortza, 1531
Galiziako udaltzaingoaren kidegoetako eskala eta kategorietan sartzeko hautaprobak, 1511
Galiziako unibertsitateetako argitalpenen zerbitzu zentralek, 1507
Galiziako unibertsitateetako hizkuntza ofizialak, 1546
Galiziako unibertsitateetan, 1506
Galiziako unibertsitate-irakaskuntza arautzen duen araudia, 1545
Galiziako Unibertsitate-sistema antolatzeke 11/1989 Legea, 1545
Galiziako unibertsitate-sistemako ikerketa-, garapen- eta berrikuntza-proiektuak, 1570
Galiziako unibertsitate-sistemaren (GUS) koherentzia eta iraunkortasuna, 1545
Galiziako unibertsitate-sistemaren helburuak eta xedeak, 1545
Galiziako Unibertsitate-sistemari, 1545
Galiziako Xuntak, 1483, 1484, 1490, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1519, 1527, 1535, 1542, 1546, 1549, 1552, 1554
Galiziako Xuntako Kontseiluari, 1518, 1552, 1559
Galiziako Xuntako presidenteak, 1565
Galiziako Xuntan, 1575
Galiziako Xuntarekin, 1549
Galiziako Xuntaren, 383
Galiziako Xuntaren kanpo- eskuordetzen eginkizunak, 1583
Galiziako Xuntaren Kontseilua, 1559
Galiziako Xuntaren Kontseiluari, 1486
Galiziako Xuntari, 1483, 1486
Galiziako zerbitzu publikoen gutuna, 1558
Galiziako Zuzenbide Zibilari, 1498
Galiziako Zuzenbidearen espezializazioa, 1476
Galiziakoak direlako sentimendua, 1576
Galiziakoak ez diren herritarrek osatutakoei. *Ikus* erakunde eta organismoak
Galizian, 1476, 1491, 1531, 1542, 1550, 1553
Galizian dauden lurralde-desoreken ondoriozko desberdintasunei, 1542
Galizian egindako kultura-ekoizpena, 1540
Galizian egindako publizitatean, eskaintzetan, sustapenetan edo merkataritza-komunikazioetan, 1539
Galizian eta kultura portugaldarreko herrialdeetan, 1534
Galizian ezarritako argitaratzaile pribatuekin, 1507
Galizian irakurzaletasuna sustatzen duten agenteek, 1509
Galizian jasotako publizitate-, eskaintza-, sustapen- edo komunikazio-kasuetan, 1538
Galizian turismo-ibilgailuetan ibiltzen diren pertsonen garraio publikoari, 1544
Galizian zein Galiziatik kanpo galiziar liburua sustatzeko ekintza espezifikoak, 1507
Galizia-Portugalgo Iparralde erakundea, 1578
Galizia-Portugalgo Iparralde erakundean, 1579
Galizia-Portugalgo Iparralde euroeskualdea, 1579
Galizia-Portugalgo iparraldea izeneko Euroeskualdearen esparruan, 1551
Galizia-Portugalgo Iparraldeko euroeskualdeak, 1578

- Galizia-Portugalgo Iparraldeko Lan
Erkidegoaren zeregina, 1578
galiziar diasporak, 1579
galiziar enpresa eta ekonomiaren
sustapena, 1579
galiziar erakundeak, 1547
galiziar erkidegoa, 1573
galiziar erkidegoak, 1490, 1547,
1549, 1583
Galiziar erkidegoak, 1547
galiziar erkidegoak finkatuta
dauden lurraldeetan, 1549
galiziar erkidegoei, 1548
galiziar erkidegoekin, 1549
galiziar erkidegoen, 1548
galiziar erkidegoen edo zentro
laguntzaileen xedeetan, 1547
galiziar erkidegoen galiziaratasuna,
1548
Galiziar Erkidegoen Kontseiluak,
1549
galiziar erkidegoentzat, 1549
galiziar erkidegoetako zuzendaritza-
organoetan, 1547
galiziar eta galiziarazko zinema eta
bideoak, 1490
Galiziar Filologiako lizentzia, 1561
Galiziar guztien eskubide
indibidualak, 1526
galiziar herritarren arteko
senidetetasun-zentzua, 1583
galiziar herritarren ondorengoak,
1547
galiziar hizkuntzalaritzaren eta
filologiaren arloetan ikerketa-
jarduera, 616
Galiziar Intereseko Fundazioei, 1504
Galiziar Intereseko Fundazioen
Erregistroa, 1504
Galiziar izaera politikoa, 1480
galiziar jatorriko gazteei
zuzendutako programak, 1543
galiziar kolektibitatearen
ordezkaritza-organoetan, 1547
galiziar kultura, 1505
Galiziar kultura, 1582
galiziar kultura eta hizkuntza, 1490
galiziar kultura, hizkuntza eta
gizartera, 1547
galiziar kulturaren zentro
sustatzailea, 1540
galiziar liburua, 1505, 1507, 1540
galiziar liburuaren merkatu, 1508
galiziar literatura, 1509
galiziar literatura- eta kultura-
sistema, 1505
Galiziar sortzaileak sustatzeko
politika, 1505
Galiziarako Autonomia
Estatutuaren, 1529, 1533
Galiziaren barruan eta handik
kanpo, 1490
Galiziaren elementu identifikatzaile,
1506
Galiziaren identitatea, 1490, 1534
Galiziaren identitate-ezaugarriak,
1545
Galiziaren irudia, 1531
Galiziaren nazioarteko irudia, 1582
Galiziaren nazioarteko irudiaren
proiektzioa, 1582
Galiziaren potentzialtasunak
aprobetxatzeko konpromisoa,
1551
Galiziaren sorkuntza artistiko,
informazio, ezagutza eta irudi,
1490
Galiziarentzat, 1551
Galiziarentzat interes orokorrekoak
diren beste xede batzuk, 1504
Galiziarrek, 1581, 1583
galiziarren berezko hizkuntza, 1483
galiziarren itzulera, 1576
galiziarren kultura-kontsumoaren
maila, 1521
Galiziarren sare berriak, 1583
galiziaratasuna, 1548
Galiziaratasuna aitortzearen irismena,
1548
galiziaratasunaren aldeko jarduketak,
1548
Galiziaratasunari, 1547
galiziaratasun-loturak, 1583
Galiziatik kanpo bizi diren Galiziako
herritarrek, 1548
Galiziatik kanpo bizi diren galiziar
herritar guztien eta haien
ondorengoaren eskubide sozial eta
ekonomikoak, 1581
Galiziatik kanpo dagoen galiziar
erkidegoa, 1573
Galiziatik kanpo dauden galiziar

- herritarren ondorengoak, 1547
 Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erakundeak, 1547
 Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoak, 1547
 Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoekin, 1548
 Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoen galiziarartasuna, 1548
 Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoenak. *Ikus* eskubideak
 Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoetako zuzendaritza-organoetan, 1547
 Galiziatik kanpoko erkidegoetan, 1582
 Galiziatik kanpoko zentro, 1543
 Galiziatik kanpoko zentro galiziarrekin, 1543
 galiziera, 383, 1476, 1483, 1486, 1491, 1493, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1505, 1515, 1517, 1518, 1520, 1525, 1526, 1533, 1534, 1539, 1542, 1543, 1546, 1551, 1558, 1559, 1563, 1567, 1568, 1569, 1571, 1573, 1580, 1582
 Galiziera, 1482, 1483, 1486, 1487, 1493, 1500, 1501, 1502, 1503, 1517, 1520, 1545, 1546, 1548, 1558, 1563, 1568, 1569, 1582
 galiziera bereziki jakitea eskatzen duten lanpostuetarako, 1560
 galiziera erabiltzeko eskubidea, 1559
 galiziera erabiltzeko eta sustatzeko laguntza instituzionala, 1582
 galiziera normalizatzea eta bultzatzea, 1521
 galiziera normalizatzeko prozesu progresiboa, 1483
 galiziera sustatzeari, 1542
 galiziera sustatzeko eta hedatzeko baterako jarduerak, 1582
 galiziera txertatzeko prozesua, 1483, 1486
 galiziera/asturiera, 1203
 Galiziera/asturiera, 1190
 Galiziera/asturierak, 1193
 galiziera/asturierara, 1190
 galiziera-azterketa, 1559
 galiziera-ezagutzaren izaera eta balioespena, 1559
 Galiziera-gaztelaniako, gaztelania- galizierako testuak, 1561
 galizierak, 1567
 Galiziera-portugesak, 1561
 galizierara, 1507
 galizierarako itzulpen gintzako, 1509
 galizierarekiko, 1559
 galizieraren azterketa, 1511
 galizieraren erabilera, 1493, 1496, 1534, 1542
 Galizieraren erabilera, 1491, 1506, 1534, 1565
 galizieraren erabileraren aitortzea, 1589
 galizieraren erabilerari, 1565
 galizieraren eskaintza positiboa, 1524
 galizieraren eta gaztelaniaren erabilera normala, 1525, 1573
 galizieraren eta gaztelaniaren koofizialtasuna, 1525
 galizieraren eta kulturaren ezagutzan, 1485
 galizieraren ezagutza, 1511, 1512, 1513, 1526, 1544, 1575, 1588
 galizieraren ezagutza berezia, 1518
 galizieraren ezagutza egiaztatzeko beharrezana, 1526
 galizieraren ezagutza eta erabilera, 1546
 Galizieraren ezagutza, zabalkundea eta erabilera, 1547
 galizieraren ezagutza-maila, 1575, 1588, 1590
 Galizieraren ezagutza-maila, 1589
 Galizieraren gaitasun-maila, 1495, 1587
 Galizieraren Institutuko ordezkari, 1478
 Galizieraren nazioarteko baliagarritasunari, 1582
 galizieraren normalizazioa, 1559
 galizierari, 1518, 1525
 galizieraz, 1483, 1486, 1505, 1507, 1518, 1519, 1523, 1525, 1528, 1534, 1535, 1538, 1565
 galizieraz argitaratzen diren lan onenei, 1508
 galizieraz egindako argitalpen-ekoizpenaren, 1509
 galizieraz egindako ondasun, zerbitzu eta produktuen banaketa

- eta kontsumoa, 1582
- galizieraz egindakoa
  - berreskuratzeak eta hedatzeak, 1540
- Galizieraz jakitea, 1589
- galizierazko argitalpen-berrikuntzak, 1507
- galizierazko argitalpen-berrikuntzen presentzia, 1508
- galizierazko argitalpen-ekoizpena, 1507
- galizierazko argitalpenen sustapen eta kritika literariorako bestelako argitalpenentzat, 1509
- Galizierazko argitalpen-eskaintza, 1506
- galizierazko ekoizpenari, 1509
- galizierazko eta estandar irekiko tresna teknologikoak, 1573
- galizierazko hizkera teknikoa, administratiboa eta juridikoa, 1482
- galizierazko hizkuntza, 1507
- galizierazko ikus-entzunezko komunikabide publikoak, 1533
- galizierazko irakurketa-indizeak, 1505
- galizierazko kultura-sorkuntza eta -ekoizpena, 1547
- galizierazko testuak, 1582
- Gallaezian, 1551
- galtzeko arriskuan, 292, 358
- Galzoria, 937, 1014
- gametoak, 2236
- Ganbera Ofizialei, 1791
- ganberak, 1791
- ganberak, 1496
- ganberen barne-funtzionamendurako arauak, 1791
- ganberen eginkizun eta ekintza instrumentalak, 1791
- Ganberen Kontseilu Nagusiari, 1791
- Gangoiti Llaguno, 179
- gara, 154, 298, 364
- garai, 740
- Garai, 682
- garaian, 787
- garapen, 2138, 2309
- garapen afektiboari, 1709
- garapen afektibo-sexuala, 1359
- garapen autonomorako, 2382
- Garapen bidean den munduan, 2382
- garapen ekonomiko erregionala susta eta antola, 177
- garapen ekonomiko eta profesionalean, 1248
- garapen ekonomiko eta sozial jasangarriaren sistema, 1789
- garapen ekonomiko, sozial eta kulturalaren orientazioari, 2332
- garapen ekonomiko, sozial, sanitario, kultural eta zientifikoa sustatzeko eskumena, 2186
- garapen ekonomikoa, 241
- garapen espiritualari, 2056
- garapen- eta elkartasun-politika frantsesaren eginbehar nagusia, 2382
- garapen- eta elkartasun-politikak, 2381
- garapen- eta elkartasun-politiken helburuak eta lehentasunak, 2381
- garapen- eta elkartasun-politiken orientazioa eta programazioa, 2381
- garapen- eta elkartasun-politiken orientazioak, 2381
- Garapen- eta Elkartasun-politiken Orientazioari eta Programazioari,** 2381
- garapen- eta elkartasun-politiken xedeak, 2381
- garapen eta ongizate integrala, 587
- garapen integral, harmoniko eta jasangarria, 1248
- garapen integrala, 947, 1260
- garapen integralaren ortzi-mugari, 1667
- garapen intelektuala, 1505
- garapen iraunkorra, 1812
- Garapen iraunkorrerako politiken koherentzia, 2395
- garapen jasangarria bideratzea, 149
- garapen jasangarria lortzeko helburu, 87
- garapen jasangarriaren onurak, 89
- garapen jasangarriari, 2377
- garapen jasangarriko hezkuntzan, 2320
- garapen kultural eta soziala, 847
- garapen nazionalaren eta erregionalaren garapen-planak

- eta -programak, 325
 garapen neuronal, 2153
 garapen osoan, 1259
 garapen pertsonal eta sozialerako, 1057
 Garapen pertsonal eta sozialerako ikaskuntza-sistema integratua, 1161
 Garapen pertsonal eta sozialerako ikaskuntza-sistema integratuaren eskaintza, 1162
 garapen pertsonala, 1160, 1161, 1620
 Garapen pertsonala, 1623
 garapen pertsonala eta komunitarioa, 1160, 1623
 garapen pertsonala, lanekoa, kulturala eta baita akademikoa, 456
 garapen pertsonalean, emozionalean, 1397
 garapen pertsonalerako, 946
 Garapen pertsonalerako, 1161
 garapen plural eta demokratikoa, 1806
 garapen plural, aniztun eta demokratikoa, 1805
 garapen profesionala, 645
 garapen profesionalaren aldeko neurriak, 1713
 garapen profesionalaren gradu, 711, 836
Garapen profesionalerako, 831, 837
Garapen profesionalerako sistema, 831, 837
 garapen solidarioari, 2395
 garapen solidarioari buruzko eta munduko desberdintasunen aurkako borrokari buruzko politikak, 2395
 Garapen solidarioari eta munduko desberdintasunen aurkako borrokari buruzko xedapen arauemaileak, 2395
garapen sozial eta historikoa, 769
 garapen sozioekonomikorako sare eta zerbitzu telematikoak erabiltzeari buruzko datuen eta esperientzien aprobeixamendu partekatua, 137
 garapen teknologikoa, 231
 garapen teknologikoaren aldeko politikaren xedekak, 2305
 garapen teknologikoaren antolaketa orokorra, 2156
 garapen teknologikoaren gaineko politikak, 2156
 garapen teknologikoaren orientazioa, 2156, 2305
 garapen teknologikoaren orientazioari eta programazioari, 2305
 Garapen Teknologikoari, 2309
 garapen turistikoak, 1531
 garapena, 163, 212, 449, 455, 657, 674, 697, 713, 1052, 1058, 1068, 1070, 1071, 1165, 1190, 1234, 1257, 1301, 1304, 1393, 1440, 1463, 1521, 1570, 1573, 1581, 1634, 1713, 1747, 1779, 1821, 1844, 1846, 1870, 1878, 1919, 1989, 2040, 2054, 2144, 2199, 2309, 2362
 garapen-agentea, 1061
 garapenak, 457
 garapen-arauak, 260
 garapen-araudia, 1819
 garapen-arazoak, 2213
 garapen-arazoei, 2213
 garapenarekin, 2309
 garapenaren, 1160, 1508, 2013, 2382
 garapenari, 661, 664, 760, 761, 769, 1069, 1565, 1911, 2056
 garapenari eta gizartearen aniztasunari egindako ekarpen paregabea, 89
 garapenaz, 784
 Garapen-bidean dauden herrialdeentzako nazioarteko laguntza eta sorospena, 135
 garapen-bidean dauden herrialdeetan, 135, 136, 137
 garapen-dekretua, 831, 837
 Garapen-dekretua, 742
 Garapen-dekretuan, 741
 garapenean, 784, 1191, 1193, 1256, 1307, 1397, 1506, 1561, 1616, 1619, 1666, 1889, 2033
 garapenera egokitutako ikaskuntza-helburuak, 437
 garapenerako, 153, 712, 761, 762, 1901
 garapenerako aurrekontu-

- baliabideen programazioa, 2309
- garapenerako elkarlana eta laguntza, 1910
- garapenerako elkarlanekoak, 1504
- Garapenerako lankidetzak, 1199, 1494, 1583, 1664
- garapenerako lankidetzak, 1494
- Garapenerako lankidetzako eta nazioarteko elkartasuneko jardueraren, 1789
- Garapenerako lankidetzako jarduketan oinarri diren balioak, 1255
- Garapenerako lankidetzako politika publiko autonomikoaren printzipio orientatzaileak, 1583
- Garapenerako lankidetzako politika publiko autonomikoaren printzipioak, 1583
- garapenerako lankidetzarakoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
- garapenerako lankidetzaren, 1199, 1255
- Garapenerako lankidetzaren, 1583
- garapenerako lankidetzaren eta nazioarteko elkartasunaren arloan, 1789
- Garapenerako lankidetzaren eta nazioarteko elkartasunaren jarduera, 1664
- Garapenerako Lankidetzari, 1199, 1255, 1494, 1789
- Garapenerako lankidetzari buruzko politikaren printzipio orientatzaileak, 1199
- garapenerako nazioarteko lankidetzak-politikaren, 1199
- Garapenerako nazioarteko lankidetzaren, 1707
- Garapenerako Nazioarteko Lankidetzari, 1664
- Garapenerako Nazioarteko Lankidetzari buruzko Legearen, 1664
- garapen-esparru, 2364
- garapen-faktoretzat, 2382
- garapen-kontratuei, 2332
- garapen-laguntza, 2395
- garapen-maila, 111, 1848
- garapen-mailara, 1112
- garapen-mailari, 761, 1862
- garapen-mailetara, 1656
- garapen-plan, 685
- Garapen-politika, 2382
- garapen-proiektu eta -programek sortutako informazio-bolumen ikaragarritik, 138
- garapen-prozesuan, 149
- garapen-xedapenek, 774
- garatu, 96, 149, 152, 176, 679, 681, 926
- garatuko, 679
- garatzaile, 2250
- garatze, 680
- Garatze bidean dauden herriek, 76
- garatzea, 59, 191, 294, 361
- garatzeko, 130, 149, 175, 674, 826
- garatzen, 920, 921
- garatzen diren plan eta programen esparruan diharduten erakundeak, 800
- gardentasun, 671, 961, 1978
- Gardentasun Publikoari, 1075
- gardentasuna, 507, 765, 834, 842, 843, 879, 896, 948, 1086, 1092, 1350, 1564, 1682, 2052
- Gardentasuna, 581, 814, 1282, 1697
- Gardentasunaren arloan eskumena duen sailak, 1398
- gardentasunaren betebeharrak, 961
- gardentasunaren ebaluazio orokorra, 961
- Gardentasunaren ezaugarri orokorrak, 1718
- gardentasunarena, 507
- gardentasunari, 1076, 1143
- Gardentasunari, 814, 948, 961, 1671, 1718
- Gardentasunari eta Gobernu Onari, 1564
- Gardentasun-betebeharra, 1671
- Gardentasun-betebeharraren mendeko informazioa, 1671
- gardentasun-betebeharretarako erregulazio bereziak, 1449
- Gardentasunerako Departamentuarterko Batzordea, 961
- gardentasun-printzipioa, 327
- gardentasun-printzipioak, 961
- garraio, 730, 731, 732, 964, 1774
- Garraio eta Herri-lanak, 735

- garraio publikoan, 1556
- garraio publikoari, 1544
- garraio publikoetara, 731
- Garraio publikoko geltokietan, 1067, 1556, 1724
- Garraio publikoko zerbitzu, 1231
- garraioa, 732, 827, 953, 1058, 1914
- garraioak, 745, 1058, 2191
- Garraioak, 465, 469, 1067, 1724, 1833
- garraioan, 733, 964, 1314, 1555, 1609, 1905
- garraioaren alorreko artekariak, 2193
- garraio-azpiegituretan, 2393
- garraioaren, 731, 964, 2251
- garraioaren publiko, 2333
- garraioaren, 730, 736
- garraioaren, 385
- garraioaren gaian eskumena duen Generalitateko sailak, 1800
- garraioetako, 469
- Garraioetako, 465
- Garraioetan, 462, 1059, 1721
- garraio-instalazio, 731
- Garraioaren eskubide eta eginbeharrei, funtzionamenduetan edo segurtasun-arauari buruzko jarraibideen edizioa edo zabalkundea, 1067, 1724
- Garraioaren irisgarritasunari, 1556
- Garraioaren oztopoei, 1488
- garraioariak, 2193
- garraio-moduak, 1067
- garraioa, 1855
- garraio-sare, 1618, 1624
- garrantzi handiko bektorea, 2382
- garrantzi kultural, ekonomiko eta soziala, 1490
- garrantzi kultural, sozial eta ekonomikoagatik, 1490, 1506
- garrantzi kulturala, 1548
- garrantzi sozial eta ekonomikoa, 2030
- garrantzi sozial eta ekonomikoagatik,, 1288, 1289
- Garuneko paralisia, 1420
- gasen isurtzea, 1460
- Gasteizen, 683
- gastu, 664, 1330, 1331, 2159, 2232, 2241, 2300, 2333
- gastu eta diru-sarrerak, 664
- gastu gehigarriak, 298, 364
- gastu judizialak, 516
- gastu kengarritzat, 2308
- gastu osagarriari, 298, 364
- gastu osagarriak, 298, 364
- gastua, 2014
- gastuak, 391, 685, 1741, 2231, 2239, 2250, 2284, 2331, 2351, 2360
- Gastuak, 1738, 2231
- gastu-urrekontuetan, 355
- gastuari, 2150, 2230, 2393
- gastuari, 2241, 2250
- gastuari, 2232
- gastuari, 2351
- gastuari erabilera baimentzea, 353, 778
- gastuari frogagiri, 2240
- gastuari zenbatekoa, 2230
- gastuariagatik, 1635
- gastuariarako, 2330
- gastuari, 2230
- gastuari, 2107, 2330, 2351
- gastuari-programa, 2067
- gastuari, 1250
- gastuari eta justifikaziorik gabeko atzerapenik, 2328
- gatazka, 712, 2007
- gatazka aktibo edo pasiboak, 202
- gatazka antzugarriak, 2006
- gatazka larriki nahasgarria, 2007
- gatazka, 1717
- gatazka konpontzeko indarkeriarik gabeko metodoak, 768, 845
- gatazka-kopurua, 2382
- gatazkaaren antzutasunak, 2006
- gatazkaaren biktimak, 1823
- gatazka, 972
- Gatazkaaren ebatzen alternatiboa, 909
- gatazka igarotzeko eta ez igarotzeko instalazioak, 1361
- gatazka egungo egoeratik lege hau bete-betean aplikatu eta garatu ahal izan daitezkeen egoerara zubi egiten, 674
- gatazka egungo hizkuntza modernoa, 773
- gatazka, 2321
- gatazka duten gaiei buruzko debateak, 2244, 2308
- gatazka, 149, 172, 173, 174, 175

- gauza epaitu, 2167
gauzatu, 177, 680
gauzatzea, 130, 775
gauzatzean, 774
gauzatzeko, 77, 170, 173, 681
gauzatzen, 172
gauzek, 2327
gay, 1306, 1454, 1729
gayak, 1459, 1553
gayen, 1972
gayen, transexualen, bisexualen eta
intersexualen eskubideak, 1903
gazte, 946, 1770
Gazte, 658, 1212
Gazte Bermerako Sistema
Nazionalaren onuraduna, 628
gazte etorri berrien inklusio-tresna,
849
gazte gorrek, 2142
gazte literatura, 1508
Gazte Partaidetzari eta Sustapenari,
1212
Gaztea, 628, 847
gazteak, 847, 1448
Gazteak, 947
gazteak elebidunak, 1044
Gazteak sustatzeko ildoak, 1260
gazteei, 687, 1053, 1260, 1543, 1576,
1677, 1963
Gazteei zerbitzuak ematen dizkieten
erakundeek, 1542
gazteei zuzendutako politikak, 1662
gazteek, 1547, 1790
Gazteek, 1662
Gazte-ekipamenduak, 1353
gazteen, 1113, 1259, 1280, 1542,
1543, 1576, 1625, 1886, 1923, 1930
gazteen ahalmen eta talentu
guztia, 560
gazteen aisialdiaren sektorea, 1358
gazteen aldeko hezkuntza- eta
prestakuntza-politikak, 850
gazteen alfabetatze-gaitasunak,
232
Gazteen animazioa, 1963
gazteen arte-jarduerarako
sorkuntza- eta erakusketa-
espazioak, 1886
Gazteen aterpea, 1361
gazteen autonomia eta
emantzipazioa, 847
gazteen bizi-baldintzak, 1350
gazteen emantzipazioa, 848, 1350
Gazteen emantzipazioa, 847
Gazteen emantzipaziorako politikak,
1259
Gazteen eremu soziokulturala, 1177
gazteen erreferentzia pertsonal zein
kolektiboak, 851
gazteen eskubideen bermea, 1350
gazteen eta haurren sustapena, 847
Gazteen eta haurren sustapena,
847
gazteen gaitasunak, ekimena,
autonomia eta emantzipazioa,
850
Gazteen garapen integrala, 1260
gazteen geroa, 2375
gazteen hezkuntza-eskubidea, 1259
Gazteen kultura-sorkuntza eta -
ekoizpena, 1886
gazteen langabezia-tasa, 630
gazteen mugikortasuna, 1963
Gazteen mugikortasuna, 1886
gazteen nortasunaren garapen
osoan, 1259
Gazteen partaidetza, 847
gazteen parte-hartzea, 946
gazteen parte-hartzerako, 946
gazteen prestakuntza, 1963
Gazteen sustapen soziokulturala,
1113
gazteengan, 1630, 1678
gazteentzako, 946
Gazteentzako, 946
Gazteentzako hezkuntza-politikaren
printzipio inspiratzaileak, 1259
Gazteentzako hezkuntzaren
helburua eta eginkizunak, 1259
gazteentzako jarduerak, 1261
gazteentzako neurrien garapen eta
jarraipena, 2309
Gazteentzako zerbitzuak, 1261, 1542
gazteentzat, 2072
Gazteentzat zuzendutako
jardueretan, 1543
gazte-gaietan eskumena duen
sailaren, 1543
Gazte-ikuspegia txertatzea, 848
Gazte-justiziari, 1790
Gaztela eta Leondik kanpoko
erkidegoek, 1600

- Gaztela eta Leondik kanpoko gaztelar eta leondar erkidegoak, 1600
- Gaztela eta Leonen merkaturatutako ondasun edo zerbitzuen etiketei eta aurkezpenari buruzko nahitaezko adierazpenek, 1603
- Gaztela eta Leonera itzulitako herritarrek, 1600
- Gaztela eta Leonera itzulitako herritarrei, 1600
- Gaztela eta Leongo Autonomia Estatutua, 1595
- Gaztela eta Leongo Batzarrak, 1595
- Gaztela eta Leongo emigrazio-politikaren eta itzulera-politikaren esparruan, 1600
- Gaztela eta Leongo Erkidegoa, 1595
- Gaztela eta Leongo Erkidegoko, 1598
- Gaztela eta Leongo Erkidegoko administrazio publikoek, 1603
- Gaztela eta Leongo Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoei buruzko abenduaren 20ko 12/2001 Legea, 1606
- Gaztela eta Leongo Erkidegoko turismoaren identitate-ikurrak, 1597
- Gaztela eta Leongo gastronomian, 1597
- Gaztela eta Leongo Gizartean, 1598
- Gaztela eta Leongo Gorputz- eta Kirol-jarduerari, 1605
- Gaztela eta Leongo hezkuntza-sisteman, 1600
- Gaztela eta Leongo hezkuntza-sistemaren egiturari eta antolaketari, 1600
- Gaztela eta Leongo hizkuntza ofizialaz bestelako hizkuntza batean, 1603
- Gaztela eta Leongo hizkuntza-, kultura- eta gizarte-identitateari, 1600
- Gaztela eta Leongo Juntak, 1593
- Gaztela eta Leongo Kontsumitzailearen Estatutua, 1603
- Gaztela eta Leongo Kultura Ondarearen Ondasunen Inbentarioan, 1602
- Gaztela eta Leongo kultura, tradizioak eta funtsezko balioak, 1601
- Gaztela eta Leongo kulturaren eta espainieraren irakaskuntzari eta ikaskuntzari, 1600
- Gaztela eta Leongo Museo-zentroei, 1602
- Gaztela eta Leongo Turismoari, 1597
- Gaztela eta Leongo Unibertsitateei, 1593
- Gaztela eta Leongo unibertsitateekin, 1593
- Gaztela eta Leongo unibertsitateen, 1593
- Gaztela eta Leongo unibertsitateen koordinazioak, 1593
- Gaztelako eta Leongo kulturaren ezagutza, 1599
- Gaztela-Mantxako administrazio publikoek, 1627
- Gaztela-Mantxako administrazio publikoen dirulaguntzak jasotzen dituzten komunikabideek, 1628
- Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoak, 1615
- Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, 1636
- Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoko Hezkuntzako Partaidetza Sozialari, 1613
- Gaztela-Mantxako Emakumeen eta Gizonen arteko berdintasunari, 1627
- Gaztela-Mantxako enplegu publikoan, 1631
- Gaztela-Mantxako enplegu publikoan sartzeko printzipioak eta betekizunak, 1631
- Gaztela-Mantxako Enplegu Publikoari, 1631
- Gaztela-Mantxako Erkidegoen Juntak, 1627, 1639
- Gaztela-Mantxako Erkidegoen Juntako Administrazioak, 1643
- Gaztela-Mantxako gizartean dauden kulturetara hurbiltzeko ikastaroak, 1623
- Gaztela-Mantxako Gizarte-zerbitzuei, 1629

- Gaztela-Mantxako haur eta nerabeei gizarte-babesa eta babes juridikoa, 1636
- Gaztela-Mantxako hezkuntza-arloko eskumena duen sailak, 1624
- Gaztela-Mantxako hezkuntza-eredu, 1613
- Gaztela-Mantxako Hezkuntzari, 1618
- Gaztela-Mantxako hezkuntza-sistemak, 1618, 1619
- Gaztela-Mantxako hezkuntza-sisteman, 1618
- Gaztela-Mantxako Hirugarren Sektore Sozialari, 1644
- Gaztela-Mantxako Ikus-entzunezko Hedabideei, 1615
- Gaztela-Mantxako Irakurketa eta Liburutegiei, 1630
- Gaztela-Mantxako Irakurketa eta Liburutegiei buruzko Legearen, 1630
- Gaztela-Mantxako Irigarritasunari eta Oztopoak, 1609
- Gaztela-Mantxako Irrati-telebistako Ente Publikoa, 1638
- Gaztela-Mantxako Irrati-telebistako Ente Publikoak, 1638
- Gaztela-Mantxako komunikabideekin eta, bereziki, telebista eta irrati publikoekin, 1625
- Gaztela-Mantxako Kontsumitzaileen Estatutuari, 1640
- Gaztela-Mantxako kulturaren ezagutza, 1621
- Gaztela-Mantxako Logopeden Elkargo Profesionala, 1611
- Gaztela-Mantxako Logopeden Elkargoan, 1611
- Gaztela-Mantxako Mahastiari eta Ardoari, 1612
- Gaztela-Mantxako Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari, 1614
- Gaztela-Mantxako Osasun Arloko Eskubide eta Eginbearrei, 1617
- Gaztela-Mantxako osasun-sistemak, 1637
- Gaztela-Mantxako Tributu-neurriei, 1635
- Gaztela-Mantxako Unibertsitatean, 1611
- Gaztela-Mantxako Unibertsitatearekin, 1625
- Gaztela-Mantxan, 1630, 1637, 1639
- Gaztela-Mantxan Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideak, 1637
- Gaztela-Mantxan Genero-Indarkeriarik Gabeko Sozietate, 1639
- gazelania, 334, 342, 348, 349, 350, 354, 356, 381, 382, 390, 395, 401, 402, 429, 437, 442, 447, 477, 479, 508, 524, 550, 590, 592, 656, 678, 702, 714, 718, 753, 811, 825, 849, 854, 887, 902, 909, 911, 936, 941, 946, 984, 1046, 1072, 1130, 1132, 1161, 1162, 1227, 1229, 1232, 1233, 1257, 1278, 1298, 1337, 1384, 1441, 1450, 1476, 1493, 1525, 1526, 1546, 1558, 1601, 1660, 1672, 1710, 1711, 1712, 1720, 1760, 1761, 1762, 1763, 1765, 1771, 1794, 1819, 1839, 1840, 1841, 1843, 1887, 1897, 1955, 1988, 1990, 1991, 1992, 1993, 1995, 2005, 2008, 2021, 2024, 2025, 2038, 2043, 2045
- Gazelania, 333, 390, 400, 433, 435, 442, 479, 517, 543, 574, 918, 921, 1108, 1121, 1130, 1132, 1227, 1344, 1345, 1440, 1573, 1595, 1762, 1812, 1935
- gazelania erabiltzeari buruzko legezko eta arauzko eskakizunak, 1538
- Gazelania eta euskara Nafarroako berezko hizkuntzak, 921
- Gazelania eta Literatura, 433, 434, 435, 442
- gazelania eta literaturaren, 1710
- gazelania ez beste hizkuntza espainiar batzuk, 505, 605
- gazelania ez den beste hizkuntza koofizialetako bat, 515, 618
- gazelania ez den beste hizkuntza ofizial, 479
- Gazelania ez den beste hizkuntza ofizial, 479
- gazelania ez den hizkuntza koofizialean, 479
- gazelania ez den hizkuntza ofizialaren ezagutza, 402
- gazelania ez diren beste hizkuntza

- batzuk, 1621
- gaztelania ez diren Espainiako hizkuntzak ikasteko irakaskuntzak, 1623
- gaztelania ez diren hizkuntza koofizialen erabilera, 479
- gaztelania ezagutzen ez duten ikasleentzat, 1623
- gaztelania ikasteko eskaera, 349
- gaztelania ikasteko ikastaroak eta jarduerak, 1624
- Gaztelania ikasteko programak, 1623
- Gaztelania irakasteko eta ikasteko prozesua, 1842
- gaztelania jakiteko eginbeharra, 477
- gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea, 477, 1132, 1227, 1762, 1988, 2038
- gaztelania nahiz euskara erabiltzeko eskubidea, 975
- gaztelania ohiko hizkuntza duten herritarren eskubideak, 1991
- gaztelaniadun lurraldeetan, 1991
- gaztelaniadunak, 1990
- gaztelaniadunak diren lurraldeak, 1991
- gaztelania-galizierako testuak, 1561
- gaztelania-hiztunen lurraldeetan, 1990
- gaztelaniak, 1436
- gaztelaniako eta atzerriko hizkuntzetako komunikazio-kompetentzietan, 1619
- gaztelaniako filologo zein irakasleei, 350
- gaztelanian, 434, 1597, 1947
- gaztelanian hizkuntza-gabezia larriak, 1713
- gaztelanian hizkuntza-gabezia larriak edo kompetentzietan edo oinarrizko ezagutzetan gabezia larriak dituzten ikasleen hezkuntza-beharrizanei, 1713
- gaztelaniara, 342, 348, 390, 401, 405, 409, 411, 422, 425, 509, 520, 523, 529, 543, 552, 555, 558, 1946
- gaztelaniarako itzulpena, 532, 533
- gaztelaniarako itzulpenarekin, 347, 532
- gaztelaniarekiko, 1559
- gaztelaniarekin, 339, 381, 481, 673, 1117, 1130, 1135, 1227, 1266, 1297, 1298, 1545, 1989, 2008, 2018, 2020
- gaztelaniaren, 387, 1136, 1191, 1228, 1232, 1234, 1259, 1265, 1327, 1595, 1761, 1764, 1765, 1770, 1781, 1814, 1845, 1874, 1894, 1996, 2005, 2044
- Gaztelaniaren, 509
- gaztelaniaren aztarnarik zaharrenak, 1595
- gaztelaniaren baldintza berberetan, 1997, 2002
- gaztelaniaren baldintza berdinetan, 2038
- gaztelaniaren C1 ezagutza, 2051
- gaztelaniaren erabilera, 1227, 1228, 1265, 1327, 1573, 1781
- gaztelaniaren erabilera normala, 1525
- gaztelaniaren erabilera zuzena, 1595
- gaztelaniaren eta ingelesaren edo Europako beste hizkuntza batzuen edo nazioartean goraka ari diren hizkuntzen ikaskuntzak, 2039
- gaztelaniaren eta literaturaren arloko, 1710
- gaztelaniaren ezagutza nahikoa, 2037
- gaztelaniaren ikaskuntza, 1437, 1598
- Gaztelaniaren ikaskuntza, 1599
- gaztelaniaren ikaskuntza, erabilera eta errespetua, 1599
- gaztelaniaren irakaskuntza-prozesua, 1842
- gaztelaniaren irakaskuntzarako, 1593
- gaztelaniaren jakite-maila, 1456, 1631, 2074
- gaztelaniaren legezko inposizioaren, 1761
- gaztelaniaren maila, 2044
- gaztelaniaren nagusitasuna, 1335
- Gaztelaniaren ofizialtasuna, 1227
- gaztelaniaren oinarrizko ezagutza, 524
- Gaztelaniaren osotasuna, 1615
- gaztelaniari, 1060, 1379, 1387, 1388, 1402, 1518, 1525, 1763
- gaztelaniari lotutako ikerketa, 1402
- gaztelaniaz, 339, 347, 348, 372, 376,

- 385, 388, 390, 391, 400, 403, 406,
407, 409, 410, 414, 421, 424, 425,
426, 427, 428, 439, 442, 449, 473,
474, 475, 476, 481, 484, 490, 491,
498, 501, 502, 524, 528, 532, 541,
542, 543, 549, 552, 555, 559, 571,
600, 609, 611, 677, 705, 714, 718,
720, 744, 788, 793, 799, 800, 922,
933, 935, 941, 950, 971, 975, 1027,
1046, 1055, 1073, 1088, 1107, 1126,
1132, 1136, 1162, 1190, 1192, 1197,
1229, 1230, 1231, 1232, 1234, 1250,
1276, 1383, 1385, 1461, 1486, 1523,
1525, 1528, 1538, 1593, 1603, 1616,
1619, 1620, 1652, 1701, 1702, 1705,
1733, 1760, 1766, 1767, 1768, 1770,
1774, 1814, 1815, 1818, 1833, 1842,
1859, 1873, 1875, 1880, 1945, 1967,
1969, 1991, 1994, 1995, 1996, 1997,
2002, 2003, 2020, 2031, 2036, 2045,
2051, 2055, 2057
- Gaztelaniaz, 422, 514, 543, 972, 1132
- Gaztelaniaz besteko hizkuntza
koofizial, 543
- gaztelaniaz besteko hizkuntza
ofizialetan, 1873
- gaztelaniaz edo beste hizkuntza
batzuetan duten
antzekotasunagatik, 1605
- gaztelaniaz edo euskaraz luzatu
beharko dituzte kopiak edo
lekukotasunak, 923
- gaztelaniaz eta atzerriko hizkuntza
batean komunikatzeko
konpetentziak,, 1621
- gaztelaniaz eta euskaraz
argitaratuko, 922
- gaztelaniaz eta euskaraz idatzita
egon beharko, 820
- gaztelaniaz hitz egiten den
herrialdeetara, 1091
- gaztelaniaz hitz egiten duten
herrialdeetako unibertsitateen,
1593
- gaztelaniaz hitz egiten ez duten
atzerriar jatorriko ikasleek, 1624
- gaztelaniaz luzatu beharko, 923
- gaztelaniaz nahiz euskaraz egon
baitaiteke idatzita, 919
- gaztelaniazko, 552, 718, 770, 933,
949, 961, 971, 972, 1229, 1231,
1285, 1310, 1312, 1329, 1766, 1770,
2046
- gaztelaniazko argitalpenetarako,
1760
- gaztelaniazko azpitoluak, 2032
- gaztelaniazko bertsio ofiziala egitea,
1766
- gaztelaniazko bertsioa, 1229, 1312
- gaztelaniazko bertsioan, 407, 770,
1312
- Gaztelaniazko bertsioaren
aldaketak, 1312
- gaztelaniazko bertsioaren testuaren,
972
- gaztelaniazko curriculum-dukietan
emandako denbora, 2045
- gaztelaniazko edizioa, 1787
- gaztelaniazko edizioaren
argitalpenak, 1833
- gaztelaniazko edo autonomia-
erkidegoetako hizkuntza
ofizialetako liburua, 449
- gaztelaniazko eskola-liburuak**, 2304
- Gaztelaniazko eskola-liburuak, 2304
- gaztelaniazko eta ingelesezko ikus-
entzunezko obren emanaldi
eleaniztuna, 2032
- gaztelaniazko eta ingelesezko, eta
atzerriko beste hizkuntza
batzuetako hizkuntza-
konpetentziak, 2052
- gaztelaniazko itzulpena, 403, 404,
407, 933, 971
- gaztelaniazko itzulpenak, 501
- gaztelaniazko itzulpenarekin, 411,
512
- gaztelaniazko izendapen
ofizialarekin, 1240
- gaztelaniazko komunikazio-
ekimenak, 2029
- gaztelaniazko liburua eta beste
argitalpen batzuk, 1234
- gaztelaniazko liburuaren, 449
- gaztelaniazko literatura, 718
- gaztelaniazko literatura-
ekoizpenaren, 2018
- gaztelaniazko oinarriko gaitasunak,
1859
- gaztelaniazko testuan, 949, 961, 975
- gaztelaniazkoa, 340, 677, 1137, 1231,
1760

- gaztelar eta leondar erkidegoak, 1600
- gaztelar hizkuntza eta literatura, 1841
- Gaztelaren eraginpeko euskal lurraldeetan, 696
- Gaztelauen, 1596
- Gazte-politika, 847, 1963
- gazte-politikak, 1212
- Gazte-politikak, 1259, 1354
- gazte-politikaren printzipio gidariak, 1351
- Gazte-politikei, 1886
- Gazte-politikek, 1259
- gazte-politiken hartzaileak, 848
- Gazte-politiken sustapena, 1886
- Gazte-politiken xedea, 1886
- gazteria, 230
- Gazteria, 1259, 1260, 1542, 1704
- gazteria eta kirol arlokoak, 212
- Gazteria, Kultura, Hezkuntza, Informazio eta Kirol Batzordeak, 168
- Gazteria, Kultura, Hezkuntza, Informazio eta Kirol Batzordeak emandako txostena, 172
- gazteriarekin zerikusia duten elkarte, kolektibo eta erakunde publiko eta pribatuek, 1542
- gazteriaren, 946, 947, 1662
- Gazteriaren, 697, 946, 1113, 1963
- gazteriaren arloan, 1886
- gazteriaren arloko eskumen, 1543
- Gazteriaren arloko Euskal Estrategia, 850
- Gazteriaren arloko plangintza, 1542
- Gazteriaren arloko politikak, 946
- gazteriaren arloko zeharkako politika, 847
- Gazteriaren arloko zeharkako politika, 847
- Gazteriaren garapen integrala, 1260
- Gazteriaren Institutua, 1963
- gazteriaren sektorerako jarduerak, 1542
- gazteriarengan, 697
- Gazteriari, 946, 1259, 1542, 1662, 1963
- gazteriari zuzendutako ekintzetan, 1542
- Gazte-turismoa, 1963
- gazte-zerbitzuak, 1354
- Gazte-zerbitzuak, 1353
- gehien erabiltzen diren inprimakiak, 1001
- gehien erabiltzen dituzten atzerriko bi hizkuntzetan, 1285
- gehienbat ahozkoak diren hizkuntzen normalizazioa lortzeko ahaleginei eutsi beharra, 213
- gehieneko berme demokratikoetan, 150
- Gehieneko edukiera, 1571
- gehieneko puntuazioa, 970
- gehieneko puntuazioaren, 703, 711, 837
- gehiengo, 661, 663
- gehiengo kualifikatua, 661
- gehiengo kualifikatuz, 2049
- gehiengo osoarekin, 1107
- gehiengo osoz, 922
- gehiengo parlamentarioaren, 1299
- gehiengo soilak, 663
- gehiengo soilez, 661, 663
- gehiengoa, 210, 660
- gehiengoa duten taldeek, 168
- gehiengoak, 173
- gehiengoarekin, 665
- gehiengoaren, 660
- gehiengoaren arreta, 251
- gehiengoaren erabakiarekin, 2015
- gehiengoaren hizkuntza, historia eta kultura, 252
- gehiengoaren programazioaren hartzaile ez diren herritarrak eta gizarte-taldeak, 1289
- gehiengoaren sentimendua, 1297
- gehiengoetara, 132
- gehiengoko edo beste gutxiengo nazional-etako pertsonen eskubideak, 311
- gehigarri, 1651
- gehigarriak argitaratzen dituzten komunikabide pribatuentzat, 1509
- gela, 2378
- gelako burua, 993, 994, 995
- Gelako programazioa, 2050
- gela-taldeka, 1814, 1841
- gelazain, 2250
- geltokietan, 1556
- Gemologiako, 1501
- Generalitat, 1747, 1901, 2004, 2020,

- 2021, 2022, 2067, 2079
Generalitat errepublikanoa, 1823
Generalitat errepublikanoaren, 1751
Generalitatek, 1751, 1762, 1764,
1765, 1766, 1771, 1772, 1776, 1777,
1778, 1804, 1812, 1813, 1815, 1816,
1817, 1854, 1857, 1858, 1866, 1880,
1889, 1890, 1892, 1893, 1894, 1897,
1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1910,
1912, 1915, 1923, 1989, 1990, 2010,
2016, 2019, 2021, 2022, 2031
Generalitatekin, 1774, 1815, 1897,
1915, 1994, 2035
Generalitateko, 1761, 1765, 1766,
1767, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773,
1774, 1775, 1776, 1777, 1779, 1887,
1890, 1892, 1893, 1894, 1895, 1901
Generalitateko "Mossos
d'Esquadra" Poliziari, 1755
Generalitateko administrazioa, 2072
Generalitateko Administrazioak,
1748, 1767, 1818, 1868, 1869, 2076
Generalitateko Administrazioan,
2043
Generalitateko Administrazioarekin,
1894
Generalitateko Administrazioaren,
1748, 1767, 1893
Generalitateko Administrazioaren
eginkizunak, 1866
Generalitateko Administrazioaren
eta toki-enteen jarduerak, 1789
Generalitateko Administrazioaren
Funtzio Publikoari buruzko
uztailaren 23ko 17/1985 Legearen,
1734
Generalitateko Administrazioarena,
1765
Generalitateko Administrazioari,
1837, 2000
Generalitateko Administrazioiko,
1767, 1894
Generalitateko Administrazioiko
enplegatu publikoei, 2073
Generalitateko Administrazioiko
lanpostuak, 1894
Generalitateko Administrazioiko, toki-
administrazioiko eta
unibertsitateetako administrazio
eta zerbitzuetako (lan-kontratuko
langileak barne) langileen plazak
eskuratzeko hautaketa-prozesuan,
1767
Generalitateko Administrazioa,
1765
Generalitateko beste instituzio eta
organismo batzuekin, 2071
Generalitateko erakunde
publikoetako bat, 2067
Generalitateko eta Kontseiluko
organo eta instituzio guztien
erantzunkidetasuna, 2040
Generalitateko funtzionarioen
kidegoen espezialitateen
izendapena, 1792
Generalitateko funtzionarioen
kidegoen, kategorien eta eskalen
izendapenak, 1792
Generalitateko Gobernua, 1776
Generalitateko Gobernuak, 1766,
1767, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774,
1775, 1776, 1777, 1795, 1809, 1840
Generalitateko Gobernuarekin, 1821
Generalitateko Gobernuaren, 1890
Generalitateko Gobernuaren
asmoa, 1922
Generalitateko Gobernuaren eta
Arango Kontseilu Nagusiaren
arteko Aldebiko Batzordea, 1915
Generalitateko Gobernuaren eta
Arango Kontseilu Nagusiaren
arteko Aldebiko Batzordeari, 1915
Generalitateko Gobernuaren
jarduna, 1853
Generalitateko Gobernuari, 1769,
1779
Generalitateko Gobernuko
sailburua, 1740
Generalitateko hizkuntza- eta
kultura-politikaren esparru
orokorraren, 1806
Generalitateko hizkuntza-politikaren
arloko organo, 1901
Generalitateko ikus-entzunezkoen
komunikazio-zerbitzu publikoa,
1821
Generalitateko instituzio, 2009
Generalitateko instituzioek, 1894
Generalitateko instituzioekiko, 1892
Generalitateko irakasle-plantilek,
1848
Generalitateko Kontseilu

- Betearazleari, 1739, 1743
Generalitateko Kontseiluari, 2017
Generalitateko nahiz toki-erakundeetako hizkuntza-araudian, 1884
Generalitateko organo eta erakundeek, 1873
Generalitateko presidentea, 1740
Generalitateko presidentek, 1989, 2010, 2011, 2014, 2015, 2017
Generalitateko Presidentetzari, 2009
Generalitateko suhiltzaileen kidegoa, 1754
Generalitateko suhiltzaileen kidegoko kideak, 1754
Generalitateko zerbitzu bateratuan, 1894
Generalitateko Zuzenbidearen eta Erakunde Juridikoen zuzendari nagusiak, 1747
Generalitateko, toki-erakundeetako eta sektore publiko instrumentaleko langile guztien prestakuntza-politiken koordinazioan, 2076
Generalitateko, 1744, 1763, 1765, 1766, 1768, 1771, 1773, 1775, 1777, 1812, 1890, 1896, 1901, 1919, 2020, 2021, 2022, 2023
Generalitateko 2021eko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketari eta antolaketari, 2067
Generalitateko 2021erako Aurrekontuei, 2069
Generalitateko Administrazioan, 1749, 1756, 1798
Generalitateko Aldizkari Ofizialean, 1766, 2022
Generalitateko Aldizkari Ofizialean (*Diario Oficial de la Generalitat*, 2022
Generalitateko apirilaren 2ko 5/2015 Legea, Valentziako Irrati-telebistaren Zerbitzu Publikoari buruzkoa, 2031
Generalitateko aurrekontuetan, 2016
Generalitateko aurrekontu-legeetan, 1739, 1742
Generalitateko eskumenak, 2026
Generalitateko eskumeneko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren eginkizun espezifikoa, 1806
Generalitateko eskumeneko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren eginkizun nagusia, 1805
Generalitateko eskumeneko ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa, 1805
Generalitateko eta Estatuko Administrazio Orokorren arteko lankidetzak, 1873
Generalitateko eta Europar Batasunaren arteko harremanak, 1909
Generalitateko eta katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetako gobernuen arteko lankidetzak, 1873
Generalitateko eta Kataluniako toki-erakundeen ikus-entzunezko komunikabideek, 1919
Generalitateko harreman instituzionalak, 1910, 2071
Generalitateko hizkuntza-atarian, 1865
Generalitateko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoa, 1806
Generalitateko ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoaren zereginak, 1805
Generalitateko instituzioa, 1856
Generalitateko irrati-difusioko zerbitzu publikoa, 1804
Generalitateko jardunaren printzipio gidariak, 1765
Generalitateko kartografian, 2065
Generalitateko Kontseiluari, 2010
Generalitateko mende dauden komunikabideetan, 1991
Generalitateko mendeko Justizia Administrazioaren zerbitzuko langileen lanpostuak betetzeko, 1768
Generalitateko ordezkariak, 1910
Generalitateko partaidetza duten organismoen, partzuergoen eta instituzioen ordezkariak, 1924
Generalitateko sektore publiko

- instrumentala, 2004, 2067, 2079
- Generalitateen titulartasuneko autonomia-eremuko irratia- eta telebista-zerbitzuei buruzko lege berri, 2031
- Generalitateen titulartasuneko eremu autonomikoko irratia- eta telebista-zerbitzu publikoaren funtsezko helburuak, 2031
- Generalitateen titulartasuneko eremu autonomikoko irratia- eta telebista-zerbitzua, 2029
- Generalitateen Titulartasuneko Eremu Autonomikoko Irratia- eta Telebista-zerbitzuari, 2032
- Generalitateen titulartasuneko ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa, 2032
- Generalitateen zerbitzuan diharduten langileei, 2016
- Generalitateena, 1993
- Generalitate, 1739, 1812, 1816, 1817, 1839, 1888, 1898, 1900, 1901, 2026
- genero, 1261, 1454, 1534, 1612, 1715, 1805, 1807
- genero bietako kontsumitzaileei eta erabiltzaileei, 1603
- genero femeninoa, 1639
- genero femeninoari eta maskulinoari egokitzeko ezintasuna, 1950
- genero gramatikal femeninoaren, 1453
- genero gramatikal maskulinoko hitzak, 975
- genero gramatikal maskulinoko izenak, 949, 961
- genero gramatikal maskulinoko substantiboak, 1448, 1449, 1458, 1605
- genero gramatikalari buruzko auziengatiko gatazkarik, 972
- Genero indarkeriaren aurkako sentsibilizazio-neurriak, 1516
- genero maskulino plurala, 1453
- genero maskulinoko kontsumitzaileei eta erabiltzaileei, 1603
- generoa, 755, 766, 843, 1342, 1513, 1514, 1612, 1675, 1929, 2075
- genero-adierazleak, 795
- genero-adierazpen, 957, 958
- genero-adierazpena, 398, 399, 451, 544, 545, 546, 547, 584, 593, 597, 629, 630, 631, 634, 636, 637, 766, 843, 848, 897, 1321, 1322, 1632, 1633, 1646, 1929
- Genero-adierazpena, 1404, 1687
- genero-adierazpenagatik, 1687
- genero-adierazpenaren, 1146
- genero-adierazpenari, 1306, 1903
- genero-adierazpenean edo -identitatean, 1158, 1159
- genero-adierazpenean eta -identitatean, 1158
- generoan oinarritutako jazarpenaren, 1153
- genero-analisia, 1152
- generoaren arabera emaitzak, 1462
- Generoaren arabera eraginaren aurrefiazko ebaluazioaren antolaketa eta informazioa, 1964
- generoaren arabera rola eta estereotipoak, 896
- generoaren arloan, 1883
- generoaren barne-bizipenari, 1146
- generoari, 2316
- Genero-arrazoiengatiko diskriminaziorik ezaren printzipioa, 1643
- genero-berdintasuna, 434, 948, 961, 1038, 1039, 1075, 1076, 1150, 1311, 1423, 1449, 1462, 1726, 1728
- Genero-berdintasuna, 949, 961, 975, 1038, 1039, 1151, 1154, 1307, 1424, 1445, 1449, 1666, 1668, 1727
- genero-berdintasunarekiko errespetua, 1151
- genero-berdintasunaren, 1149, 1727
- Genero-berdintasunaren, 1150
- genero-berdintasunaren arloko klausula sozialak, 1175
- genero-berdintasunaren arloko prestakuntza, 1151, 1425
- genero-berdintasunaren printzipioa, 1040, 1153
- genero-berdintasunaren, tratu-berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioaren, 1922
- genero-berdintasunean, 1151, 1668
- Genero-berdintasuneko unitateak,

- 1149
 genero-berdintasunerako planaren, 1919
 genero-berdintasunerako politika publikoak, 1148
 Genero-berdintasunerako politika publikoak, 1150
 genero-desberdintasuna, 1667
 genero-desberdintasunak, 1639
 genero-desberdintasunen multzoari, 1668
 generoen dibertsifikazioak, 1735
 genero-eraginarekiko nabarmen sentikorrek diren prozesuetarako, 1309
 genero-eraginaren ebaluazioa, 1148
 genero-eraginaren ebaluazioari buruzko txostena, 1038
 Genero-erreferentziak, 1605
 genero-estereotipoak, 1424, 1918
 genero-estereotipoak eta -rolak, 1336
 genero-estereotipoak ezabatzeko irizpidea, 1667
 genero-estereotipoei, 2377
 Genero-hizkuntza, 1209, 1603
 genero-hizkuntzaren erabilera egokia, 1141
 genero-identitate edo -adierazpenari, 1930
 genero-identitate eta -adierazpenagatik, 1636
 genero-identitate eta -adierazpenari, 1146
 genero-identitatea, 399, 488, 569, 584, 593, 623, 626, 629, 630, 631, 644, 765, 766, 843, 1321, 1322, 1370, 1376, 1404, 1407, 1687, 2174, 2255, 2270, 2271, 2279, 2281, 2369
 genero-identitatea edo -adierazpena, 569, 2070
 genero-identitateagatik, 1146, 1553, 1687, 1729
 genero-identitatean, 1083, 1146, 1454
 genero-identitatean adierazpenean, 1928
 genero-identitatean edo -adierazpenean, 1146, 1972
 genero-identitatean edo -adierazpenean edo dibertsitate sexualean oinarritutako diskriminazioaren debeku, 1688
 genero-identitatearekin, 1554
 genero-identitatearen, 1083, 1146, 1729
 Genero-identitatearen, 1146
 genero-identitateari, 1306, 1903
 genero-identitateari eta -adierazpenari, 1687
 genero-identitateen eta -adierazpenen berdintasun-printzipioa, 1687
 genero-ikuspegia, 728, 766, 768, 769, 794, 844, 846, 896, 898, 899, 901, 902, 975, 997, 1038, 1040, 1087, 1148, 1149, 1150, 1151, 1153, 1202, 1308, 1336, 1359, 1423, 1445, 1490, 1534, 1615, 1640, 1643, 1665, 1666, 1692, 1726, 1727, 1806, 1871, 1964, 1965
 Genero-ikuspegia, 997, 1423, 1445, 1667, 1727
 genero-ikuspegia duten aurrekontu publikoak, 1038, 1726
 genero-ikuspegia duten estatistikak eta ikerketak, 1038
 Genero-ikuspegia duten estatistikak eta ikerketak, 1666
 genero-ikuspegia txertatzea, 1097
 genero-ikuspegiak dituzten estatistikak, 1463
 genero-ikuspegiarekin, 1919
genero-ikuspegiaren integrazioa, 765, 843
 genero-ikuspegiaren printzipioa, 1918
 genero-ikuspegidun azterlanak, 1666
 genero-ikuspuntua, 830
 genero-indarkeria, 1040, 1202, 2070
 genero-indarkeriako biktimak, 423, 604
 genero-indarkeriako egintzak, 1516, 1585
 genero-indarkeriaren, 1042, 1088, 1446, 1665, 1964
 genero-indarkeriaren aurkakoari, 1444
 genero-indarkeriaren biktima, 1042
 genero-indarkeriaren biktima diren

- emakumeei, 1042
 genero-indarkeriaren biktima diren emakumeen hilketak, 1088
 genero-indarkeriaren biktimak, 570, 1640
 Genero-indarkeriaren biktimak, 1829
 genero-indarkeriaren biktinek, 1040
 Genero-indarkeriaren biktimen eskubideak, 1042
 Genero-indarkeriaren prebentzioa, 1516
 Genero-indarkeriaren Prebentziorako eta Tratamendu Integralerako, 1516
 Genero-Indarkeriarik Gabeko Sozietate, 1639
genero-inpaktuaren ebaluazioa, 842
 genero-inpaktuari buruzko txostenak, 1726
 genero-mugak, 1667
 genero-parekotasunaren irizpideei, 1869
 generotan, 1735
 generoz fikziozkoak, dokumentalak edo animaziozkoak. *Ikus* obrak
 genero-zeharkakotasuna, 1463
 genetika-aholkulariak, 2201, 2202
 Genetika-aholkulariak, 2201
 genozidioa, 239
 geografia, 155, 156, 1270, 1813, 1859, 1891, 1911
 geografia- eta kultura-auzotasuna, 623
 geografia-, gizarte- eta kultura-egoera desberdinen ondorioz erabiltzaileek izan ditzaketen beharrak eta lehentasunak ere oso desberdinak dira, 199
 Geografia-alorreko lehentasunak, 1707
 Geografia-alorreko lehentasunei, 1707
 geografia-eremuei, 1029
 geometria, 2376
 Georgia, 165
 georreferentziatutako elementu puntualen, linealen eta poligonalen izendapen ofizialen multzoa, 2065
 Gernikako Autonomia Estatutuak, 493
 gero eta batuago dagoen Europa, 172
 Gerona, 356
 gerra, 124
 Gerra, 124
 gerra izugarri eta ikaragarria, 116
 Gerra modernoak, 124
 Gerra modernoaren sorrera, 124
 Gerra modernoko teknologiek, 124
 Gerra Zibila, 1823
 Gerra-garaian, 2163, 2164
 gerra-krimenei, 2267
 Gerraren filiazio biologikoa, 124
 gerrymandering, 325
 gertaera, 181, 1288, 2161
 Gertaera, 2262
 gertaera bakoitzaren kalifikazio juridikoa, 2262
 gertaerak, 2262
 gertaeraren, 2128
 gertaerei, 2259, 2386
 gertagarritasuna, 1985
 gertakari historiko, 2008
 gertakariak, 907
Gertuko Akzio Publikoari, 2391
 gertuko informazioa, 2321
 ghettorik, 1852
 GHT, 233, 235
 GHT finantzatzeko plataforma, 236
 gida interpreteak, 965
 gida interpreteen, 964
 gida interpreteen zerbitzua, 964
 Gida ulergarriak, 827
 gidabaimena, 2360
 gidabaimena lortzeko azterketa, 2360
 gidabaimenak, 1800
 gidabaimenaren jabe, 1800
 gida-interpretazioan, 1057
 gida-interpretazioko, 1069
 gida-interpreteak, 1001
 gidak, 953, 1017, 1459
 Gidalerro Orokorak, 1103
 gidalerro orokorren giza eta finantza-baliabideak, 165
 gidalerroak, 717, 1104, 1889, 1962, 2341
 gidalerroen, 689, 727, 2341
 gidalerroon xedeak, 2342
 gidari, 1061, 1867, 2148
 gidariak, 1855
 Gidariak, 1544, 1800

- gidariekiko komunikazioetan, 1800
gidarientzako erregelamendua, 1253
gidarientzako lehenengo azterketak, 1253
gidari-interpretazio-zerbitzuak, 1064
gidari-interprete, 1905
gidari-interpretea, 1061, 1314, 1420, 1452, 1867, 1904
Gidari-interpretea, 461
gidari-interpreteak, 603, 633, 1066
gidari-interpreteen, 1057, 1066, 1067, 1068, 1069, 1556
Gidari-interpreteen eta bitartekaritzako profesionalen zerbitzuak, 1065
gidari-komunikatzaile, interprete edota bitartekarien bidez laguntza pertsonalizatua, 190
gidari-mota, 1253
gidatutako garraioa, 2129
gidatutako garraio-sistema, 2129
gidatze segurua, 1544
gidatzeko baimen eta lizentziak, 549
gidoiarekin loturiko arrazoi artistikoengatik, 2241
gidoilari, 671
Gipuzkoa, 493, 494
Gipuzkoako Batzar Nagusiek, 493
Gipuzkoako lurralde historikoaren, 493
Gipuzkoakoak, 383
giro erosoak, 1460
giro sozial eta politiko, 1483
Girona, 356
Gironako printzea, 1155
giza adierazpenaren edo jakintzaren edozein arlo, 132
giza aniztasuna, 2039
giza baliabide, 1070
giza baliabideak, 470, 715, 780, 853, 983, 1063, 1064, 1066, 1070, 1360, 1722, 1723, 1949
Giza baliabideak, 1049, 1949
giza baliabideen plangintzaren, 1303
giza baliabideen prestakuntza, 1531
giza baliabideetan, 431
giza bitarteko, 1776
giza bitartekoak, 1068, 1552, 1724, 1893
giza bizitza duin, 456
giza bizitza duina, 454
giza DNAREN bankuak, 1037
giza duintasuna, 81, 458, 583, 593, 596, 1204
Giza duintasuna, 584
giza duintasuna, borondatearen autonomia, intimitatea eta nortasuna errespetatzeko eskubidea, 1204
giza duintasunarekiko errespetua, 1929
giza duintasunarekin bateraezina, 105
Giza duintasunaren aurkako erasoak, 2255
giza duintasunaren errespetua, 623, 1474
giza duintasunaren printzipioa, 190
giza duintasunari, 752, 2268, 2271
giza duintasunerako, 953
giza duintasunerako eskubidea eta haren bortxaezintasuna, 1400
giza edo animalia bidezko laguntza-motak eta bitartekariak, 1855
Giza erkidegoek, 163
giza eskuarteak, 1817
giza eskuarteen, 701
giza eskubide, 83
giza eskubide eta oinarrizko askatasun, 89, 1452, 1974
giza eskubide eta oinarrizko askatasunak, 69
giza eskubide eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsala, 67, 116
giza eskubide unibertsalen sustapena, 1357
giza eskubidea, 1160
giza eskubideak, 50, 55, 76, 77, 80, 89, 130, 134, 148, 191, 242, 246, 306, 393, 851, 852, 1598, 1729
giza eskubideak eta oinarrizko askatasunak, 77
giza eskubideak eta oinarrizko askatasunak babestea eta garatzea, 306
Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak Babesteko Europako Hitzarmenean, 2029
Giza Eskubideak eta Oinarrizko

- Askatasunak babesteko Europako Konbentzioa, 147, 317
- Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioaren, 457, 952
- Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak babesteko Europako Kontseiluaren Konbentzioan, 1131
- giza eskubideei buruzko nazioarteko arauak, 607, 1406
- Giza eskubideei buruzko nazioarteko arauak, 1146
- giza eskubideei buruzko nazioarteko legegintza-testu, 1553
- Giza eskubideei buruzko nazioarteko legeriak, 1553
- giza eskubideei eta oinarrizko askatasunei zor zaien errespetua, 77
- giza eskubideei eta oinarrizko askatasunei zor zaien errespetuak, 130
- giza eskubideei, herritartasun demokratikoari eta alfabetatze politikoari buruzko derrigorrezko hezkuntza, 248
- giza eskubideen, 752, 818
- GIZA ESKUBIDEEN ADIERAZPEN UNIBERTSAL, 55
- Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, 77, 147
- Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, 83, 1158, 1553, 1729
- Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, Nazio Batuen 183. Batzar Orokorrak 1948ko abenduaren 10ean, 952
- Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren, 130, 957, 1146, 1454, 1972
- Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalean, 66, 115, 134, 1155
- giza eskubideen defentsa, 1504
- giza eskubideen egikaritzan, 519, 521
- giza eskubideen egikaritze osoa, 244
- giza eskubideen egikaritzea, 136
- giza eskubideen errespetua, 277
- giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen babes eta garapena, 316
- giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsala, 84
- giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsala eta eraginkorra, 72
- giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen errespetua, 59, 126
- giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen gaineko errespetua, 51
- Giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen unibertsaltasuna eta zatiezintasuna, 623, 1474
- Giza Eskubideen Europako Auzitegia, 240, 320
- Giza Eskubideen Europako Auzitegiaren Ebazpena, 314
- Giza Eskubideen Europako Hitzarmena, 327
- Giza Eskubideen Europako Konbentzioak bermatutako eskubideak mugatu edo indargabetzen, 293, 360
- Giza eskubideen ezagutzan eta errespetuan, 2143
- giza eskubideen gainerako urratzeen aurkako borrokan, 117
- Giza eskubideen ikuspegia, 1376
- Giza Eskubideen Munduko Konferentziak, 89
- giza eskubideen nahiz oinarrizko askatasunen gaineko errespetua, 50
- Giza Eskubideen Nazioarteko Konferentzia, 77
- Giza Eskubideen Nazioarteko Konferentziak, 77
- Giza Eskubideen Nazioarteko Urtea, 77
- giza eskubideen osagai, 130
- giza eskubideen sistemaren oinarrizko eskubide, 1729
- giza eskubideen zein oinarrizko askatasunen errespetua, 84
- giza eskubideen, haurren eta desgaitasuna duten pertsonen defentsakoak. Ikus jarduketasektoreak
- giza eskubideetan eta duintasunean, 1160

- giza eta diru-bitartekoak, 717
giza eta finantza-baliabideak, 165
giza eta gizarte-zientziak, 2154, 2364, 2365
giza eta gizarte-zientzien arloan, 560
giza eta gizarte-zientzien irakaskuntza, 2366
giza familiako kide, 55
giza garapen kolektibo eta indibidual, 140
Giza garapenaren indizean, 2382
giza harremanen, 759, 761, 762
giza harremanen esplotazioa, 759, 761, 762
giza harremanen esplotaziorik, 761
giza hedadurari, 179
giza hizkuntzaren teknologiak, 233, 235
giza indarkeria antolatua zehaztapen biologiko baten ondorio izango litzatekeen mitoa, 123
giza izatearen beste edozein tasun, inguruabar edo adierazpen, 1929
giza kapitala, 137
giza kapitalaren gaitasunak, 135
Giza komunikazioaren, 1028
giza komunikazioaren nahasmenduak, 1433
Giza komunikazioaren nahasmenduak, 1028
giza komunikazioko egintza, 139
giza kontzientziari, 55
giza mekanismoak, 1414, 1556
giza nortasuna, 59
giza sorkuntza, 828
giza tratamenduak, 163
giza trukeak, 135
Gizabanako, 56, 58
gizabanakoaren, 1056
gizabanakoaren duintasunerako eta nortasuna garatzeko ezinbestekoak diren eskubide ekonomiko, sozial eta kulturalak aseta, 58
gizabanakoaren eta haren taldeen askatasuna eta berdintasuna, 1029
gizabanakoaren oinarrizko eskubideak, 147
gizabanakoarentzat, 152
gizabanakoek, 55, 132, 521
gizabanakoen eskubideak, 148
gizabanakoen, herrialdeen eta herrien giza gaitasunak, 1664
gizabanakoren, 60
gizadi osoaren ondarea, 1156
gizadia, 117
gizadiaren, 769, 1505
gizadiaren aberasgarri, 209
Gizadiaren aurkako krimenei, 2267
gizadiaren balio etiko erkideak, 2056
gizadiaren garapenari, 769
gizadiaren gurari unibertsala, 77
Gizadiaren hizkuntza-ondarea, 131
gizadiaren ondare erkidea, 1085
gizaki, 55, 70, 72, 79, 83, 130, 147, 149, 154, 159, 308, 309, 952, 953, 1729
Gizaki, 56, 130, 152, 153, 154, 155, 156, 158, 159, 957
gizaki edo animalia bidezko laguntza-motak, 953
gizaki guztientzat garapen jasangarri eta orekatua bermatzera, 149
gizaki ororen eskubidea, 130
gizakia, 147, 1199
gizakiak dituen eskubideetatik baliotsuenetako bat, 2288
gizakiak erkidegoan bete-betean txertatzeko tresna, 673
gizakiaren bizitzaren eta gizartearen alderdi ugariari, 1478
gizakiaren duintasun eta balioan, 55, 147
gizakiaren duintasuna, 116
gizakiaren duintasunaren errespetua, 277
gizakiaren duintasunerako, 134
gizakiaren eredu unibertsal, 456
Gizakiaren Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak Babesteko Europako Kontseiluaren Konbentzioaren espirituarekin, 292, 359
gizakiaren helburu nagusi, 55
gizakiaren oinarrizko eskubide eta askatasunen errespetu orokorra eta eraginkorra, 55
gizakiaren oinarrizko eskubideak, 147

- gizakiaren oinarritzko eskubideetan, 55
Gizakiaz, 163
gizakiei, 74
gizakien arteko elkartasuna eta interdependentzia, 77
Gizakien aurkako erasoak, 2255
gizakien eta arrazen ezberdintasunaren dogmarengatik, 116
gizaki-tirania eta zapalkuntzaren, 55
gizarte, 149, 350, 351, 431, 458, 483, 658, 661, 665, 696, 710, 712, 713, 714, 715, 724, 729, 737, 740, 741, 760, 761, 765, 788, 830, 834, 946, 952, 953, 957, 1160, 1189, 1763, 1764, 1812, 1889, 1890, 1899, 1900
gizarte aurrerakuntza, 55
gizarte bakoitzak demokrazia, gizarte eta kulturako gaietan dituen beharrekin eta komunikabideen pluraltasuna zaindu beharrarekin, 200
gizarte demokratiko, 301, 367, 658
gizarte demokratiko baten moral, ordena publiko eta ongizate orokorreko bidezko eskakizunak, 59
gizarte demokratiko moderno bat, 137
gizarte digitala, 1260
gizarte digitalaren garapena, 2078
gizarte eleaniztun eta kultura-aniztun, 2044
gizarte elebidun, 710, 830, 834
gizarte estamentalari, 696
gizarte- eta ekonomia-bizitzako sektore eta jarduera, 1899
gizarte- eta ekonomia-eragileek, 1058, 1722
gizarte- eta ekonomia-jardueretan, 1890
gizarte- eta ekonomia-politikaren printzipio gidari, 1056
gizarte eta ekonomiaren arloan, 174
gizarte- eta enpresa-ekintzailtza, 434
Gizarte- eta hezkuntza-arloko planak eta programak, 1843
gizarte- eta hezkuntza-eginbearra, 2040
gizarte- eta ikus-entzunezko komunikazio-sistema publiko propioa, 1914
gizarte- eta kultura adierazpenik zabalenetara eta ugarienetara, 1805
gizarte eta kultura mailan, 712, 713
gizarte- eta kultura-adierazpenak, 1807
gizarte- eta kultura-arloan, 1549
gizarte- eta kultura-balioak, 1549
gizarte- eta kultura-berroreka eta -garapena, 2346
gizarte- eta kultura-bizitzan, 1161
gizarte- eta kultura-bizitzan parte hartzeko prestakuntza, 1161
gizarte- eta kultura-bizitzaren aniztasuna, 2321
gizarte- eta kultura-eremutan, 454
gizarte- eta kultura-errealitatearen, 761
gizarte- eta kultura-integrazio unibertsala, 454
gizarte- eta kultura-intereseko, 665
gizarte- eta kultura-jarduerak, 1601
gizarte- eta lan-arloko integrazioa eta autonomia, 2107
gizarte- eta lan-bazterketako arriskua duten etorkinak, 1258
gizarte- eta lan-ingurumarian, 1256
gizarte- eta lurralde-desorekak, 2041
gizarte- eta lurralde-kohesioari, 2033
gizarte- eta lurralde-mailako desberdintasunei, 2376
gizarte- eta lurralde-mailako determinismoei, 2376
gizarte- eta osasun-izaerako programak, 1576
gizarte global berriaren beharrianei, 1670
gizarte hartzailean, 151
gizarte hartzailearen erreferentzia, balio eta portaera propioak hartuz, 151
Gizarte inklusiorako eskubidea, 991
Gizarte intereseko deklarazioa, 1018
gizarte ireki, tolerante eta mediterraneotzat, 2056
gizarte modernoaren, 350
gizarte osoaren kultura-ondarearen funtsezko zati, 1991

- gizarte osoaren kultura-ondarearen funtsezko zatia, 2005
- Gizarte Segurantzako, 402
- Gizarte Segurantzako erakunde kudeatzaileen, 1744
- Gizarte Segurantzaren erregimen, 741
- Gizarte Segurantzaren erregimenen, 741
- Gizarte Segurantzaren Kodearen, 2352
- Gizarte Segurantzaren kotizazioa, 740
- Gizarte Segurantzaren lanagatiko kontribuzioen, 2352
- Gizarte Segurantzaren Oinarrizko Araubidearen, 2352
- Gizarte Segurantzaren soldatagatiko kontribuzio, 2353
- Gizarte Segurantzari, 740, 2328
- gizarte zibila, 230, 247
- gizarte zibilak, 135
- gizarte zibilean, 1452, 1974
- gizarte zibilera, 2144
- Gizarte Zientziak, 435
- gizarte, aisialdi, kultura, geografia eta historiako aspektuei, 1859
- Gizarte-, ekonomia- eta lurralde-kohesioa, 2098
- gizarte-, hezkuntza- eta osasun-eskubideak, 1909
- gizarte-, hezkuntza- eta osasun-zerbitzuetarako irispidea, 246
- gizarte, hizkuntza eta kultur inklusiorako laguntza, 991
- gizarte, kultura edo aisialdiko enpresa, 1900
- gizarte-, kultura- eta arte-eremu, 1445
- gizarte-, kultura- eta hizkuntza-faktoreen, 1879
- gizarte-, kultura-, hizkuntza- eta ingurumen-intereseko helburuak, 814
- gizarte-, kultura-, merkataritza- eta jolas-erakunde, 1236
- gizartea, 456, 457, 458, 643, 1131, 1256, 1670, 1858, 1921, 2041
- Gizartea, 1728
- gizarte-aberastasunaren hedapena, 1574
- gizarte-adierazpen, 1582
- gizarteak, 456, 741, 784, 1226, 1248, 1930, 2377
- Gizarteak, 729
- gizartean, 212, 453, 454, 527, 723, 729, 755, 765, 773, 953, 1048, 1060, 1061, 1068, 1069, 1078, 1126, 1153, 1202, 1259, 1297, 1397, 1451, 1452, 1545, 1547, 1548, 1598, 1623, 1628, 1636, 1670, 1716, 1721, 1728, 1735, 1747, 1859, 1963, 1974, 1975, 2038, 2044, 2320, 2382
- Gizartean, 1044
- gizartean parte hartzeko bideak, 1866
- gizarte-aniztasun, 2150
- gizarte-aniztasuna, 2236
- gizartearekiko errespetuzko portaerak, 2058
- gizartearekin, 151, 431
- gizartearen, 81, 151, 210, 658, 661, 712, 713, 729, 740, 756, 1266, 1599
- Gizartearen, 752
- gizartearen alde guztietan, 89
- gizartearen aniztasuna, 1677, 1988
- gizartearen aniztasuna eta hizkuntza- eta ikonografia- aberastasuna, 449
- gizartearen aurrerabidea, 191
- gizartearen babes berbera izateko eskubidea, 59
- gizartearen beharrianetara, 756, 2052
- gizartearen eremu, 1259
- gizartearen eskakizun berriei, 1708
- gizartearen esparru guztietan, 1989
- gizartearen eta ekoizpenaren eskakizunen, 1799
- gizartearen eta herritarren parte-hartzea, 1161
- gizartearen eta kulturaren alorretako garapen-helburuak, 2332
- gizartearen garapen plural eta demokratikoa, 1806
- gizartearen informazio-, kultura-, hezkuntza- eta entretenimendu-beharrianak, 1534, 2032
- gizartearen kultura, hizkuntza eta balioak, 1806
- gizartearen oinarri jatorra eta

- berezkoa, 57
- gizartearen onuraren, 1505
- gizartearen parte-hartzea, 1615
- gizartearen pluraltasun ideologikoa eta politikoa, 585
- gizartearen pluraltasun sozial eta politikoa, 2031
- gizartearentzat, 2006, 2007
- gizarteari, 524, 1506, 1579
- gizarte-arloko legeen ardura duen ikuskatzaileak, 2296
- gizarte-arloko legeen ardura duen ikuskatzailearen, 2295
- gizarte-arloko neurriak, 2351
- gizarte-asegurutan, 741
- gizarte-aurreikuspeneko araubidea, 788
- gizarte-aurreikuspeneko baldintzak, 740
- gizarte-aurrerabidearen emaitzekin, 79
- gizarte-babes osagarri eta gehigarriari, 2140
- gizarte-babesa, 225
- gizarte-babesarekin, 1629
- gizarte-babeseko beste baliabide batzuei, 1274
- gizarte-balioa, 1130
- gizarte-bazterketako egoera, 766, 843
- gizarte-bazterketako eta marjinalitateko arrisku-egoerei, 1542
- gizarte-bazterketarik, 181
- gizarte-beharrizan, 1611
- gizarte-beharrizanei, 1780
- gizarte-berdintasunari, 1146, 1687
- gizarte-berezkotasuneko adierazpenak, 1430
- gizarte-bizikidetzaren eta irakaskuntzaren eremuetan, 920
- gizarte-bizikidetzari, 148
- gizarte-bizitzako alor guztietan euskararen erabilera sustatzeko, 679
- gizarte-bizitzako eremu eta jarduera, 1235
- gizarte-bizitzan, 1228
- gizarte-bizitzan parte hartzea, 2360
- Gizarte-bizitzaren eta gizarte-gaien eremuan, 168
- gizarte-boluntariora, 2060, 2080
- gizarte-diskriminazioarengatik, 1863
- gizarte-eginkizun, 152
- gizarte-egoera, 1227
- gizarte-egoera ahuleneko sektoreei, 1677
- gizarte-egoera ahuleneko sektoreetan, 1630, 1678
- gizarte-egoeran, 152
- gizarte-ekimena, 1138
- Gizarte-ekimena, 1138
- gizarte-ekimenaren sustapena, 1953
- gizarte-ekimenekin, 2237
- gizarte-ekintza, 1504, 2136, 2179
- Gizarte-ekintza, 1980, 1982, 1984
- gizarte-ekintzaren arloan eskumena duen sailaren bultzada, 1866
- Gizarte-ekintzaren eta Familiaren Kodearen, 2323
- Gizarte-ekintzaren Hirugarren Sektoreari, 1318
- gizarte-ekonomia, 1419, 1504
- gizarte-ekonomiako erakundeei, 1088
- gizarte-elebitasun asimetrikoa, 2039
- gizarte-elkarbizitzako eremu guztietan, 1992
- gizarte-elkarbizitzarako oinarrizko tresna, 1703
- gizartearen garapen jasangarrirako beharrezko den ondare biziaren osagai, 210
- gizartearen oreka ekologikoari zor zaion errespetuan, 149
- gizarte-eragile, 1763
- Gizarte-eragileei, 1152
- gizarte-eragileek, 465, 469
- gizarte-eragileekin, 714, 760
- gizarte-eragileen, 1162
- gizarte-eragileen —alderdi politikoen – inplikazioa, 2041
- gizarte-erakundeei, 715
- gizarte-erakundeei, 1138
- gizarte-erantzukizun korporatiboa, 1311
- gizarte-eremu, 458, 463
- Gizarte-eremua, 2048
- gizarte-eremuetan, 1505
- gizarte-eremuko, 1526
- gizarte-eremutan, 1260
- gizarte-eskaria, 1189

- gizarte-eskubide eta -prestazioei, 483
Gizarte-eskubide eta -zerbitzuei, 1706
Gizarte-eskubideak, 1596
gizarte-esparru funtzionala, 149
gizarte-ezarpena, 2055
gizarte-fenomeno berrien eragin linguistikoa, 1889
gizarte-gaien gaineko prestakuntza, 2377
gizarte-garapena, 1521
gizartegintza, 1812
gizarte-giro insolitario eta suntsitzaile, 2006
gizarte-harreman, 1627
gizarte-harremanak, 946, 2378
Gizarte-harremanen, 784
gizarte-harremanetarako oinarritzko jarraibideak, 1844
gizarte-hedabideen aldetik euskaraz zein gaztelaniaz informatuak izateko eskubidea, 679
gizarte-hezitzailea, 993, 994, 995
gizarte-identitateari, 1600
gizarte-ingurunean, 723, 1060
gizarte-ingurunearen, 1060
gizarte-inguruneko jardueretan, 128
gizarte-inklusioa, 1504
Gizarte-inklusioa, 996, 1177, 1418
gizarte-instituzio, 351, 776
gizarte-integrazio, 1599
gizarte-integratiorako, 2382
gizarte-interes, 1443
Gizarte-interes espezifiko xedetzat, 1402
Gizarte-irizpideak, 1175
gizarte-izaeragatik, 1249
gizarte-jatorria, 952
gizarte-jatorriak, 1214, 1400, 1454, 1929
gizarte-justizia eta -babesa, 191
gizarte-klasea, 1929
gizarteko bazterketaren eta diskriminazioaren, 191
gizarteko bizitzako gutxieneko eskakizunak, 2396
gizarteko jatorria, 56, 147, 632, 952, 957, 1146, 1158, 1404, 1454, 1553, 1972
gizarteko kide, 58
gizarteko kide aktibo eta integratuak, 225
gizarteko pertsona guztien irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabea, 1554
gizarteko sektore ahulenei, 1909
gizarteko sektore eta estamentu, 1735
gizarteko sektore guztien, 1762
gizarteko sektore guztietara, 136
gizarteko taldeen arteko ulermena, 128
gizarteko zenbait esparrutan, 2005
gizartekoak, 799
gizarte-kohesio, 1858
gizarte-kohesioa, 210, 431, 629, 1812, 2050
Gizarte-kohesioa, 320, 1843
Gizarte-kohesioaren eta kultura-aniztasunaren aldeko ekimenak, 2320
gizarte-kohesioaren funtsezko zutabeak, 227
gizarte-kohesioaren garrantzia, 319
gizarte-kohesioaren oinarri, 2355
gizarte-kohesioaren oinarritzko elementua, 1827
gizarte-kohesioa estrategia, 1521
gizarte-kohesiorako eta aberastasun pertsonalerako elementua, 1256
gizarte-kohesiorako faktore, 1531, 1842
gizarte-komunikabideak eta multimedia- plataformak sustatzeko sortutako tresna eta plataforma guztiak, 212
gizarte-komunikabideetan, 1764
Gizarte-komunikazioa, 1083
gizarte-komunikaziorako tresna, 1226
gizarte-kontratua, 851
gizarte-kontseiluak, 2049
gizarte-kontzertazioaren, 1764
gizarte-laguntza, 1504
gizarte-laguntzako beste baliabide batzuen bidez, 58
Gizarte-lanbide eta -jarduerak, 2136
gizarte-langilea, 993, 994, 995
gizarte-maila apalago, 2376
gizarte-mailak, 2376

- gizarte-mugagarritasunerako, 153
gizarte-ongizatea, 1058, 1667, 1670, 1789
Gizarte-ongizatea, 1067
gizarte-ongizatean, 1069, 1248
gizarte-politikak, 487, 625
gizarte-prestazioa, 2236
gizarte-prestazioak, 2250
Gizarte-prestazioak, 2138, 2236
Gizarte-prestazioari, 2236
Gizarte-prestaziotzat, 2237
gizarte-programak eta -jarduerak, 1795
gizartera, 1545, 1627, 1974
gizarteratze- eta herritartasun-printzipioak, 2320
gizarteratzea, 206, 230, 457, 463, 847, 1057, 1063, 1162, 1166, 1323, 1437, 1623, 1656, 1716, 1721, 2395
Gizarteratzea, 1598
gizarteratzea erraztuko duten bitartekoak izateko eskubidea, 1323, 1716
gizarteratzearen, 762
gizarteratzeari, 393, 438
gizarteratze-egitasmoetan, 2366
gizarteratzeko, 453, 472, 782, 1025, 1029, 1069, 1451, 1598, 1656, 1858
gizarteratzeko errenta aktiboa, 1829
gizarteratzeko eskubidea, 762
Gizarteratzeko eskubidea, 1112, 1386, 1636, 1716
gizarteratzeko faktorea, 1839
Gizarteratzeko gutxieneko errenta, 1829
gizarteratzeko oinarrizko faktorea, 1839
gizarteratzeko zailtasunen, 1323
gizarteratze-programak, 212
gizarteratzerako, 953
gizarte-sarearen hobekuntza globala, 1397
gizarte-segurantza izateko eskubidea, 58
gizarte-segurantzaren gaineko ardura duten ministerioek, 2213
gizarte-sustapenarekin, 1133
gizarte-talde, 2006
gizarte-taldeak, 1289, 2030
gizarte-taldee, 661, 1029
gizarte-taldeen arteko desberdintasunak, 907
gizarte-tasun, 952
gizartetik baztertuta geratzeko arriskua dutenen eskolatzeak, 1847
gizarte-trebetasunak, 1620
gizarte-usadioak, 1112
gizarte-usadioen ezagutza, 1656
gizarte-xedapen, 2192
gizarte-zamak, 2242, 2243
Gizarte-zerbitzu inklusiboak, 2080
gizarte-zerbitzu komunitarioetako zentroetako, 1067
gizarte-zerbitzu komunitarioetako zentroetako langileen EZHko prestakuntza, 1067
gizarte-zerbitzuak, 59, 1058, 1078, 1420, 1857, 1860
Gizarte-zerbitzuak, 762, 1599
gizarte-zerbitzuei, 97, 1077
Gizarte-zerbitzuei, 1077, 1274, 1389, 1524, 1629, 1822
Gizarte-zerbitzuei buruzko urriaren 18ko 5/1996 Legearekin, 762
gizarte-zerbitzuekin, 1535, 1677
Gizarte-zerbitzuen, 1067, 1274
gizarte-zerbitzuen arloan, 1706
Gizarte-zerbitzuen arloan eskumena duten administrazio publikoek, 1723
gizarte-zerbitzuen erabiltzaile, 1524
gizarte-zerbitzuen erabiltzaileek, 1629
Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen, 785
Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubide eta eginbeharrak, 1629
Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubideak, 1077, 1274, 1629, 1981
gizarte-zerbitzuen eremuan, 1611
Gizarte-zerbitzuen eremuan, 1822
gizarte-zerbitzuen eremuan erantzukizun publikoak diren beste jarduera batzuen kudeaketan, esku hartzen duten erakunde pribatuei, 786
Gizarte-zerbitzuen eremuko informaziorako eskubidea, 1822
Gizarte-zerbitzuen Euskal Sistemako Prestazio eta Zerbitzuen Katalogoko zerbitzuen eskaintzan,

- 786
Gizarte-zerbitzuen Euskal Sistemako Prestazio eta Zerbitzuen Katalogoko zerbitzuen kudeaketan, 786
Gizarte-zerbitzuen hartzaileek, 1706
Gizarte-zerbitzuen politiken helburuak, 1274
gizarte-zerbitzuen sistema publikoa, 1077
Gizarte-zerbitzuen sistema publikoa, 1706
Gizarte-zerbitzuen sistema publikoaren erabiltzaileek, 1629
Gizarte-zerbitzuen sistema publikoaren prestazioak, 1706
gizarte-zerbitzuen sistemak, 1524
Gizarte-zerbitzuen sisteman berdintasun-baldintzetan sartzeko eskubidea, 1274
gizarte-zerbitzuen zorroa, 838, 1822
Gizarte-zerbitzuen zorroa, 1706
Gizarte-zerbitzuen zorroak, 1706
Gizarte-zerbitzuetako Euskal Sistema, 785
Gizarte-zerbitzuetako laguntzaileak, 2136
Gizarte-zerbitzuetako profesionalak, 1078
gizarte-zerbitzuetako zentroetako langileei, 1724
gizarte-zerbitzuetan, 737, 1524, 1706
gizarte-zerbitzuetarako, 1057
gizarte-zerbitzuetarako eskubidea, 1822
gizarte-zerbitzuetarako irispidea, 1527
gizarte-zientziak, 2154, 2364, 2365
Gizarte-zientziak, 574
gizarte-zientzietako eskalan, 1270
gizatalde, 150, 212
gizatalde horiek gorpuzten duten hizkuntza- eta kultura-aniztasunaz Europar Batasuneko herritarrak jabetzea, 211
gizatalde horiekiko errespetua, 212
gizatalde horien intereseko programak, 213
gizataldearentzat, 214
gizataldeekin, 712
gizon, 806, 952
gizon eta emakumeen arteko berdintasuna, 2142
gizon eta emakumeen arteko berdintasunaren, kulturaren, kirolen, turismoaren, hizkuntza erregionalen sustapenaren eta herri-heziketaren alorreko eskumenak, 2184
gizon eta emakumeen berdintasunaren eta dibertsitate sexualaren ikuspegiak integratuz, 785
gizon eta emakumeen berdintasunari, 806
gizonak, 1148, 1153, 1448, 1458, 1627
gizonaren mendeko identifikazioaren, 1668
gizonei, 765, 1605
gizonek, 765
Gizonek eta emakumeek, 57
gizon-emakume, 952
Gizon-emakume, 55, 56, 1146
gizon-emakumeei, 56
gizon-emakumeek, 55
gizon-emakumeen arteko berdintasuna, 2148
gizon-emakumek, 56
gizonen, 393, 769, 1033, 1041, 1149, 1150, 1151, 1153, 1154, 1161, 1202, 1277, 1289, 1307, 1308, 1399, 1437, 1444, 1446, 1447, 1462, 1490, 1534, 1583, 1598, 1615, 1627, 1628, 1643, 1644, 1665, 1666, 1667, 1668, 1806, 1812, 1867, 1918, 1919, 1920, 1924, 1964, 1965, 1978, 2011
gizonen eta emakumeen arketipo estereotipaturik, 1627
gizonen eta emakumeen artean irudi berdintasunezko, plural eta estereotiporik gabekoa, 1277
gizonen eta emakumeen arteko aukera-berdintasuna, 1161
gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna, 596, 1347, 1357, 1359, 1360, 1967
gizonen eta emakumeen arteko berdintasun-balioak, 1033
gizonen eta emakumeen arteko berdintasunekoak, elkarbizitzakoak, garapen pertsonalekoak eta bizi-

- kalitatekoak, 1613
 gizonen eta emakumeen
 berdintasun osoa eta
 eragingarria, 1727
 gizonen eta emakumeen
 berdintasun osoa eta eraginkorra,
 1444
 gizonen eta emakumeen
 eskubideen arteko
 berdintasunean, 55, 147
 Gizonen eta emakumeen tratu- eta
 aukera-berdintasuna, 1628
 gizonen inplikazioa, 765, 842, 843,
 896
 gizonen presentzia orekatua eta ez-
 estereotipatua, 769
 gizonezko, 1856
 gizonezkoek, 830
 gizonezkoen eta emakumezkoen
 berdintasunaren printzipioa, 980
 GKEekin, 2050
 GKIAk, 1521
 GKIAren, 1521
 globalizazioaren, *mass medien* eta
 eskolatze orokortuaren munduan,
 2007
 glosarioak, 234
 glosategia, 1452
 glotodidaktika aplikatuaren, 691
 Glotodidaktika Kabineteak, 687
 gobernagarritasuna, 1789
 gobernamendu onarena, 507
 gobernantza, 1157, 1173
 Gobernantza ona, 902
 gobernu, 1910
 Gobernu, 185, 193, 194
 gobernu atzeritar, 2275
 Gobernu autonomoaren, 1229
 gobernu autonomoaren
 eskumenak, 1505
 Gobernu autonomoaren,
 Parlamentuaren eta uharteetako
 kontseiluen hizkuntza, 1229
 Gobernu Batzarra, 1736, 1740, 2012,
 2013, 2015
 Gobernu Batzarrak, 1738, 1740,
 1741, 1742, 2016
 Gobernu Batzarraren bileretara,
 1736
 Gobernu Batzarraren eginkizunak,
 1737, 1741
 Gobernu Batzarraren erabakiak,
 1738, 1741
 Gobernu Batzarraren eta Aholku
 Batzordearen baterako bilkurak,
 1737, 1741
 Gobernu Batzarraren eta Aholku
 Batzordearen bileretarako
 deialdia, 1737, 1741
 Gobernu Batzarraren jarraibideekin,
 1741
 Gobernu Batzarrari, 1739, 1743
 Gobernu Batzarreko batzarburu,
 batzarburuorde eta idazkari, 1737
 Gobernu Batzarreko kideak, 1736
 Gobernu errekeritzaileari, 2275
 gobernu eta instituzioen
 hizkuntzarekiko jarrerak eta
 politikak, 210
 gobernu horiek eskubideok baliaraz,
 180
 gobernu irekia, 948
 Gobernu irekia, 814, 1143
 Gobernu Irekia, 948
 gobernu irekia egikaritzeko
 erantzukizunak, 1449
 Gobernu Irekiaren, 948
 Gobernu Irekiari, 948, 1449
 Gobernu Kontseiluak, 671, 776, 777,
 778, 779, 780, 1070, 1238
 Gobernu Kontseiluan, 1091
 Gobernu Kontseiluari, 777, 835, 1057,
 1070, 1192, 1193
 gobernu onaren, 1449
 gobernu onari, 961, 1282
 Gobernu-, partaidetza- eta
 kontsulta-organoak, 1613
 gobernua, 1850, 2356
 Gobernua, 1056, 2007
 gobernuak, 101, 108
 Gobernuak, 351, 352, 355, 437, 438,
 443, 466, 470, 471, 472, 561, 746,
 922, 939, 950, 957, 958, 1230, 1231,
 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1238,
 1266, 1284, 1289, 1293, 1302, 1308,
 1384, 1481, 1547, 1552, 1580, 1582,
 1626, 1648, 1654, 1665, 1666, 1673,
 1728, 1794, 1795, 1799, 1809, 1815,
 1822, 1840, 1841, 1843, 1845, 1850,
 1861, 1865, 1868, 1869, 1870, 1871,
 1872, 1873, 1897, 1898, 1901, 1902,
 1907, 1909, 1910, 1920, 1922, 1923,

- 1998, 2005, 2010, 2017, 2118, 2167, 2336, 2365, 2380, 2386, 2394
- Gobernuak kanpoan dituen bulego sektorialekin, 1910
- gobernu-araubideak, 1913
- Gobernuaren, 353, 429, 941, 949, 1107, 1145, 1233, 1236, 1238, 1256, 1288, 1552, 1766, 1819, 1853, 1890, 1902, 1915, 1922, 1989
- Gobernuaren bultzadaren, 1865
- Gobernuaren legegintza-ekimena eta araugintza-ahalak, 1320
- Gobernuaren ordezkaria, 2165
- Gobernuaren ordezkariak, 2105
- Gobernuaren politika publikoak, 1823
- Gobernuari, 382, 459, 494, 560, 830, 934, 948, 972, 1057, 1070, 1131, 1138, 1231, 1237, 1239, 1304, 1320, 1477, 1840, 1845, 1866, 1902, 1991, 1992
- gobernuarteko beste antolakunde batzuekin lankidetzatza, 138
- gobernu-bidean, 669
- gobernuei laguntasuna emateko, 180
- gobernuek, 97, 140, 212, 2039, 2040
- Gobernuek, 97, 2039
- gobernu-ekimenekin, 1923
- gobernuekin, 1910
- gobernuen, 729
- Gobernuen arteko Konferentzian, 520
- Gobernuko Hizkuntza Politikako Zuzendaritza Nagusiak, 1304
- Gobernuko presidenteari, 351
- Gobernuko presidenteordeak, 1865
- gobernu-organoak, 684, 688, 689, 2012
- Gobernu-organoak, 1185
- gobernu-organoek, 669
- gobernu-organoekin, 168
- gobernu-organoen agintaldiaren iraupena, 431
- gobernu-organoko kide gehienak izendatu edo kargutik kentzeko eskubidea dutenean, 744*
- Gobernurako, 1050
- Gobernurako eta irakasleen koordinaziorako kide anitzeko organoak, 1050
- gobernu-sala eskudunak, 342
- governuz kanpoko erakunde, 147
- governuz kanpoko erakundeekin, 483
- governuz kanpoko erakundeen jardueretan parte hartzeko eskubidea, 325
- governuz kanpoko erakundeen ordezkariak, 160
- governuz kanpoko nazioarteko elkarteetan, 2302
- gogoeta, 1141
- gogoeta egin, 215
- Gogoeta-prozesu, 123
- goi-babesaren, 350
- Goi-bilera Iberoamerikarrean, 521
- Goi-errendimenduko kirolariak, 1367
- goi-errendimenduko kirol-jarduerak, 1621
- goi-gainbegiratzea, 690
- goi-ikuskapena, 712
- goi-ikuskatzailetzaren, 712
- goi-instituzioari, 2009
- goi-karguak, 2011
- goi-mailako arte-irakaskuntzak, 1848
- goi-mailako arte-irakaskuntzei, 1205
- goi-mailako arte-irakaskuntzetako, 1848
- goi-mailako arte-irakaskuntzetarako, 1045, 1626
- goi-mailako beste irakaskuntza-zentro, 1897
- goi-mailako edo goi-errendimenduko kirol-jarduerak, 1621
- Goi-mailako eskala, 1756, 1798
- goi-mailako eskola nazionalek, 2155
- goi-mailako eskolak, 2155
- goi-mailako eskolen eginkizunak eta antolaketa, 2155
- Goi-mailako eta goi-errendimenduko kirola, 1367
- Goi-mailako eta unibertsitateko irakaskuntza-zentroetan, 1770
- Goi-mailako fakultatiboan kidegoan, 1561
- goi-mailako hezkuntza-instituzio, 114, 122, 129, 144, 145
- goi-mailako hezkuntza-instituzioetan, 114
- goi-mailako hezkuntzako ikasketak,

- tituluak eta diplomak, 114, 118, 120, 122
- goi-mailako hezkuntzako instituzioek, 1815
- goi-mailako hezkuntzako kualifikazioak, 144
- goi-mailako hezkuntzako zentro, 120
- goi-mailako hezkuntzan, 163
- Goi-mailako hezkuntza-programetan, 145
- goi-mailako hezkuntzara, 120
- Goi-mailako hezkuntzarako irispidea, 129, 144
- goi-mailako hezkuntzaren mailak, 1670
- goi-mailako hezkuntza-zentroetan, 120
- Goi-mailako ikasketa teknikoetako ikasleek, 2367
- Goi-mailako ikasketa teknikoetan, 2367
- goi-mailako ikasketa teknologikoak, 2324
- goi-mailako ikasketak, 2142, 2143, 2144, 2149
- Goi-mailako ikasketak, 2155
- goi-mailako ikasketak egiteko aukera, 59
- goi-mailako ikasketak ematen dituzten ikastegiak, 2142
- goi-mailako ikasketa-zentroak, 2144
- goi-mailako ikasketa-zentroekin, 2144
- Goi-mailako Ikasketei eta Ikerketari**, 2380
- Goi-mailako ikasketekin lotutako auziak, 2365
- Goi-mailako ikasketen antolaketa, 2154
- Goi-mailako ikasketen bilakaera, 2154
- goi-mailako ikasketen eremuan, 2155
- Goi-mailako ikasketen eta ikerketaren zerbitzu publikoko eginkizunak, 2380
- Goi-mailako ikasketen zerbitzu publikoko eginkizunak, 2380
- goi-mailako ikasketetako lehen zikloak, 2154
- goi-mailako ikasketetako zentroetan, 2355
- Goi-mailako ikasketetan, 2143
- goi-mailako ikastegi espezializatuak, 2155
- goi-mailako ikastegi publiko eta pribatuetan, 2380
- Goi-mailako ikastegiak, 2155
- goi-mailako ikastegiak batzeko estrategiaren parte, 2155
- goi-mailako ikastegiek, 2154
- goi-mailako ikerketa, 1936
- goi-mailako institutu nazionalek, 2155
- goi-mailako instituzio akademikoekin, 2144
- goi-mailako irakaskuntza, 253, 1897
- goi-mailako irakaskuntzako, 754
- goi-mailako irakaskuntzako instituzioek, 1771
- goi-mailako irakaskuntzako zentroetarako liburuak, 99
- goi-mailako irakaskuntzan, 1793
- goi-mailako irakaskuntzara iristeko baldintzak, 122
- goi-mailako irakaskuntzaren, 757
- goi-mailako irakaskuntzaren Europako esparruan, 757
- goi-mailako irakaskuntzaren Europako sistemaren, 757
- goi-mailako irakaskuntzaren gaineko ardura duen ministerioak, 2203
- Goi-mailako irakaskuntzaren xede eta eginkizunak, 2143
- Goi-mailako irakaskuntza-zentroetako irakasleek eta ikasleek, 1233
- goi-mailako irakaskuntza-zentroetan, 1897
- goi-mailako kidego fakultatiboan eskaletan, 1270
- goi-mailako kidegoa, 1316
- goi-mailako kidegoan, 750
- Goi-mailako kidegoaren eginkizunak, 1316
- Goi-mailako kirolariak, 1367
- goi-mailako kirol-teknikariarena, 1592, 1606
- goi-mailako prestakuntza, 2154
- goi-mailako teknikaria, 1302, 1303

- goi-mailako teknikarien, 750
Goi-mailako teknikarien, 750
goi-mailako teknikarien kidegoa, 1316
Goi-mailako teknikarien kidegoa, 748
Goi-mailako teknikarien kidegoak, 1316
goi-mailako teknikarien kidegoan, 750
Goi-mailako teknikarien kidegoan, 748
goi-mailako teknikarien kidegoko, 750
Goi-mailako teknikarien kidegoko, 749, 750
Goi-mailako teknikari-titulua, 2367
Goi-mailako ziurtagiri, 1254
goi-mailan, 932
goi-ordezkaritza, 1741
goiz sartzeko modalitatearen, 2045
goi-zuzendaritza, 1737
golf-turismoa, 1072
gomendatu, 160
gomendatzen, 147, 211, 214
gomendio, 138, 200, 520, 1864
gomendioa, 163, 165, 172, 173, 174, 457
Gomendioa, 168
gomendioak, 50, 178, 183, 193, 214, 715, 1508, 1666, 1857
Gomendioak, 1159, 1306, 1864, 1903, 1930
Gomendioaren, 520
gomendioei, 1860
gomendioek, 183
gomerar txistua, 1676
Gonbidapen, 498, 552
gonbidapena, 498, 960
gonbidapenaren, 960
Gonbidapenean, 960
gonbidapenen, 960
Gonbidapenen, 551
Gonbidapenetan, 498, 551
gonbita, 164, 172, 174, 175, 312, 313, 328, 385
Gonbit-gutunarekin, 386
gor, 943, 1863, 2170, 2227, 2323, 2385
gor edo gor-itsu oralisten, 1865
gor edo gor-itsu zeinugileen edo gor edo gor-itsu oralisten parte-
hartzeari, 1865
gor edo gor-itsu zeinugileen hizkuntza, 1906
gor edo gor-itsu zeinugileentzat, 1907
gor eta gor-itsu zeinugileek, 1869
Gor eta gor-itsu zeinugileek, 1867
gor eta gor-itsu zeinugileen berezko hizkuntza-sistema, 1866
Gor eta gor-mutuen zirkulazio askea, 2360
gor eta gor-mutuentzako irigarritasun-baliabideak, 2318, 2320
Gor eta gor-mutuentzako saiok, 2323
gor oralistek, 461
gor zeinugileen erkidegoarekin, 1865
gor zeinugileen erkidegoko erakunde ordezkatzailleak, 1865
gor zeinugileen keinu- eta ikus-modalitateko hizkuntza-sistemak, 1314, 1905
gora jotzeko errekurtsua, 1739, 1743
gorabehera, 2376, 2382
gorabehera geografikoen, 1994
Gorabehera geografikoenak. *Ikus* izendapenak
gorabehera politikoak, 156
gorabeheragatik, 56, 147, 952, 957
gorabeherarik adierazgarrienak, 920
goraipatzea, 658
goratzea, 149
gordailu, 673
Gordailu eta Kontsignazioen Kutxarekin, 2334
gordailua, 313
Gordailua, 783
gordailuak, 2123
Gordailuak bermatzeko funtsak, 2123
gordailuak bermatzeko funtsen arduradunek, 2123
Gordailuak bermatzeko funtsen baliabideak, 2123
gordailuan, 304, 305, 370, 371
gordailu-bulego zentralak, 2126
Gordailu-bulego zentralak, 2126
gordailu-bulego zentralen, 2126
gordailugileek, 2162
gordailugileekin, 2123

- gordailutze-agiriak, 1879
- gordailuzain, 1751
- gordetzeko, 193, 194
- gordetzera, 780
- gor-itsu, 190, 2170, 2227, 2385
- Gor-itsu, 453
- gor-itsu oralistek, 461
- gor-itsu oralisten, 1865
- gor-itsu zeinugileen, 1865, 1906
- gor-itsua, 461
- gor-itsuak, 453, 456, 458, 460, 463, 464, 466, 468, 470, 472, 1059, 1061, 1063, 1064, 1066, 1081, 1224, 1488, 1721
- Gor-itsuak, 461
- gor-itsuaren, 1061
- Gor-itsuaren, 1061
- gor-itsuaren interprete- eta gidari-eginkizuna, 461
- gor-itsuari, 1061
- gor-itsuei, 453, 460, 464, 465, 468, 469, 517, 565, 566, 1063, 1065, 1721, 1722, 1723, 1867, 1868, 1904
- gor-itsuek, 190, 453, 458, 459, 460, 461, 462, 465, 466, 468, 469, 470, 1061, 1062, 1314, 1451, 1719, 1721, 1724, 1725, 1863, 1864, 1865, 1867, 1905, 1906
- gor-itsuekin, 1868
- gor-itsuen, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 460, 461, 463, 464, 467, 468, 470, 943, 1056, 1058, 1059, 1061, 1062, 1065, 1067, 1069, 1070, 1080, 1278, 1280, 1451, 1556, 1557, 1720, 1721, 1723, 1863, 1865, 1866, 1868, 1869, 1978
- Gor-itsuen, 1061
- gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 1978
- gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoei, 1975
- Gor-itsuen bitartekaria, 1061
- gor-itsuen eskubideak, 190
- gor-itsuen eskubideei, 457, 1864
- Gor-itsuen Eskubideei, 190
- gor-itsuen gidari interpretatzaileen, 730
- gor-itsuen gidarien, 1488, 1556, 1654
- Gor-itsuen gidari-interpretatea, 1061
- gor-itsuen giden, 1187
- gor-itsuen hizkuntza-sistemak, 1905
- gor-itsuen irisgarritasun unibertsaleko aspektuak, 1975
- Gor-itsuen zeinu-hizkuntzan eta interprete-gidetan interpretatzen duten profesionalen prestakuntza, 1975
- gor-itsuentzako bitartekaritza-figura, 1058
- gor-itsuentzat, 458, 462, 464, 465, 466, 469, 471, 1062, 1068, 1557, 1725, 1975
- gor-itsutasuna, 190, 471, 1057, 1059, 1060, 1064, 1065, 1066, 1068, 1069, 1077, 1080, 1081, 1164, 1414, 1556, 1719, 1722, 1724, 1905
- Gor-itsutasuna, 1420
- gor-itsutasuna duen bitartekari, 1905
- gor-itsutasuna duen pertsonak, 1556
- gor-itsutasuna duten pertsonen kopurua, 471
- gor-itsutasuna dutenek, 1556, 1719, 1724
- gor-itsutasunak, 454
- Gor-itsutasunak, 453
- Gor-itsutasunari arreta ematea, 471
- gor-mutu, 2170, 2227, 2385
- gor-mutua, 2164, 2266
- Gor-mutuak, 2164
- gor-mutuen, 455, 1028, 1433, 2323
- gor-mutuen zirkulazio askea, 2360
- gor-mutuentzako irisgarritasun-baliabideak, 2318, 2320
- gor-mutuentzako saiok, 2323
- gorputz- eta kirol-jarduera, 1619
- Gorputz- eta Kirol-jarduerari, 1605
- Gorputz- eta kirol-jarduerari lotutako lanbideen egikaritzearen erregulazioa, 1605
- Gorputz hezkuntzako, 699
- gorputza kontrolatzeko ohiturei, 1709
- gorputzaren bizipen pertsonala, 1146
- gorputz-autonomia, 896
- gorputz-gaitasunak, 2148
- gorputz-heziketak, 2143
- gorputz-hezkuntza, 438
- gorputz-hezkuntza eta musika bezalako irakasle tituludunekin, 1648
- gorputz-kontrola, 1844

- gorputz-mugimendua, 1366
- gorra, 390, 461
- gorrak, 190, 453, 456, 463, 464, 466, 468, 470, 472, 1049, 1059, 1060, 1069, 1863, 2076
- Gorrak, 453, 461, 1060
- gorraren, 1061
- gorrei, 454, 460, 464, 465, 467, 468, 469, 517, 565, 566, 1063, 1065, 1069, 1721, 1722, 1723, 1864, 1868, 1904
- gorrek, 453, 455, 460, 461, 462, 463, 465, 466, 468, 469, 470, 943, 1056, 1057, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066, 1068, 1081, 1127, 1451, 1556, 1719, 1721, 1724, 1725, 1863, 1865, 1905, 1906, 1907, 2043, 2360
- Gorrek, 453, 1061
- gorrekiko edo gor-itsuekiko errespetua, 1907
- gorrekin, 390, 1064, 1722, 1868, 2229, 2261, 2262, 2264, 2266
- gorren, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 460, 461, 463, 464, 467, 468, 470, 943, 1031, 1056, 1057, 1058, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1069, 1070, 1077, 1080, 1267, 1278, 1280, 1451, 1556, 1557, 1596, 1675, 1720, 1721, 1723, 1780, 1865, 1868, 1975, 1978, 2021
- Gorren, 461, 1061, 1067, 1557, 1720, 1721
- gorren berdintasuna, 1866
- gorren berezko hizkuntza, 455
- gorren berezko zeinu-hizkuntzaren erabilera, 1267, 2021
- Gorren elkarte-mugimenduen emantzipazio-korrontearen, 1863
- gorren erkidegoa, 219
- Gorren erkidegoaren garapen-agentea, 1061
- gorren erkidegoari, 1061
- gorren erkidegoen hizkuntza-identitatea, 221
- gorren erkidegoko garapen-agentearen figura, 1058
- Gorren eta entzuleen arteko komunikazio-bitartekaritza, 1561
- gorren eta ezpain-hizkuntzaren gidari-interpreteen prestakuntza, 1414
- gorren eta gainerako pertsonen arteko komunikazioa, 457
- gorren eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 1865
- gorren eta gor-itsuen berdintasun-baldintzak, 1866
- gorren eta gor-itsuen hizkuntza, 1863
- gorren eta gor-itsuen irisgarritasunarekin, 1866
- gorren eta gor-itsuen komunikaziorako irisgarritasunari buruzko araudiarekin, 1869
- gorren eta gor-itsuen komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera, 1865
- gorren garapen pertsonalerako eta parte-hartze sozialerako, 455
- gorren hizkuntza naturalerako, 454
- Gorren integrazioaren arloko neurriak, 1031
- gorren integrazioari, 1031
- gorren integraziorako, 454, 1031
- gorren kultura, 1056
- gorren portaera-ereduak, 221
- gorren tratu-berdintasuna, 1675
- gorren, desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko eskubidea, 460
- gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 1978
- gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoei, 1975
- gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen elkarteekin, 467
- gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen gidari-interpreteen prestakuntza, 1414
- Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen irisgarritasun unibertsalari, 1557
- Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen

- irisgarritasun unibertsaleko aspektuak, 1975
- gorren, gor-itsuen eta hipoakusikoen justiziarako irispidearen berdintasuna, 220
- gorren, gor-itsuen eta hipoakusikoen zirkulazio askearen printzipioa, 221
- gorrentzako azpitutuluak, 1808
- Gorrentzako interpreteak, 1187
- gorrentzako interprete-zerbitzua, 1822
- gorrentzat, 458, 462, 464, 465, 466, 469, 471, 1053, 1062, 1068, 1557, 1725, 1975, 2360
- gorreria, 1081, 1164, 1907, 2229, 2259, 2261, 2262, 2264, 2265, 2266
- gorreria duen aldearekin komunikatzeko ahala, 2229
- Gorreria duen lekukoak, 2261
- gorreria duten lekukoekin, 2265, 2266
- gorreria duten pertsonak, 1034, 1815
- gorreriaren nazioarteko ikurra, 1187
- gorrotoa eragitearen eta gorrotoak eragindako delituen biktima, 226
- gorrotoaren diskurtsoa, 248
- gorroto-delituak, 2060, 2080
- gortasuna, 1057
- Gorte Nagusiei, 725, 1237, 1268, 1477
- Gorte Nagusiek, 357, 383, 387, 465, 469, 493
- Gorte Nagusien, 656
- Gorte Nagusietako diputatua edo senataria, 2011
- Gorte Nagusietan, 493
- Gorte Nagusietara, 353, 1549
- Gorteak, 1136, 1155, 2007
- Gorteei, 494, 1989, 2010, 2014
- Gorteen, 2031
- Gorteen, 1130
- Gorteen (*Corts*), 2023
- Gorteen aurreko Legegintzako Herri Ekimena, 2036
- goza, 143
- gozamina, 1077, 1548
- Grabazio, 2277
- grabazioak, 2277
- gradu, 711, 788, 836, 837, 1151, 1191, 1232, 1849
- gradu akademikoak, 711, 837
- gradu bereko irakaskuntzarako, 105
- Gradu ertaineko eta goi-graduko heziketa-zikloak, 574
- gradu pertsonal zehatz, 711, 836
- gradualtasunaren eta borondatezkotasunaren printzipioen, 1992, 1997
- gradualtasun-politikaren, 1996
- graduatu-tituluak, 801
- graduazio, 1755
- gradudunaren titulazioa, 1303
- graduoko unibertsitate-irakaskuntza ofizialetan, 561
- graduoko unibertsitate-irakaskuntza ofizialetan sartzeari eta onartzeari, 561
- graduoko unibertsitate-titulu ofiziala, 1316
- graduondoko ikastaroak, 1653
- graduondoko programa, 455
- gradu-titulua, 788
- grafia akademikoa, 493
- grafikoak, 1314, 1416, 1905, 2084
- grafismoen, 1314, 1905
- grafistenak, 2250
- Gramatica occitana*, 1889
- gramatika, 1863
- gramatika-, terminologia- edo estilo-ikuspegitik, 1296
- gramatika-kontuak, 822
- gramatikan, 448
- Granadako Unibertsitateari, 1023
- Grezia, 165
- grezierak, 174
- grezieraz, 185, 193, 194
- Guadalupe, 2200
- Guadalupe, Mayotte eta Réunion erregioek, 2189
- Guardia Zibilaren diziplina-arabidea, 452
- guardia-zerbitzuak, 1572
- Guardia-zerbitzuko farmazia-bulegoei buruzko informazioa, 1572
- Guipúzcoa, 493, 494
- gune, 731, 2039
- gune arkeologikoak, 1430
- gune babestuetan, 1597
- gune bakarra, 646
- gune geografikoa, 150
- gune geografikotan, 309

- gune tradizionala, 1116
gunea, 648
guneak, 387, 427, 428, 1550
guneen babeserako, 2189
guneen irisgarritasuna, 1009
guneetan, 2133
guraso, 740, 944, 1883, 1996
guraso bakarra, 897
guraso bakarreko familia, 766, 843
guraso bakarreko familiak, 570, 1333
guraso ernaltzailea, 497, 635
guraso ez-ernaltzailea, 497, 632, 635
guraso, izeba-osaba, iloba eta
gainerako senitartekoen izenak,
2264, 2285
gurasoak, 458, 1865, 1883
guraso-batzarrak, 740
gurasoei, 454, 1065, 1617
gurasoek, 462, 463, 467, 713, 1062,
1063, 1232, 1237, 1721, 1841, 1868,
1870, 1991, 1996, 2148, 2357
Gurasoek, 59, 1770
gurasoen, 715, 1111, 1861
gurasoen edo familiaren ezaugarri
sozioekonomikoak, 1111
gurasoen edo tutoreen
borondatea, 715
gurasoen eta beste senitarteko
batzuen, zaintzaileen edo legezko
ordezkarien bisitak, 1790
Gurasoen etengabeko
prestakuntza, 1799
gurasoen hizkuntza-
prestakuntzarekin, 213
gurasoen inplikazioa, 1599
gurasoen prestakuntzan, 1930
gurasoen, tutoreen edo zaintzaileen
baimena, 1953
guraso-kuradoreen nahia, 678
gure Erkidegoaren nortasunaren
ezaugarri nabarmenena eta
objektiboena dela, 673
Gure herrialdeko errealitatea
euskaraz hitz egiten duten mundu
osoko kolektibitateetara eta
hainbat herritara hurbiltzea, 774
gure herrialdeko errealitatea
euskaraz hitz egiten duten mundu
osoko kolektibitateetara eta
hainbat herritarrengana
hurbiltzea, 774
gure herrialdeko kultura-industria
nagusiaren sustapena, 448
gure herriaren jeinua, 1226
gure hizkuntza propioaren gaia,
2007
gure hizkuntzara, 1506
gure hizkuntzaren ezagutza eta
erabilera, 901
gure hizkuntzari zor zaion babesaren
ziurtasuna, 673
gure hizkuntzatik beste
hizkuntzetara, 1506
gure identitatearen ezaugarriak
sakonena, 773
gure inguruan gehien erabiltzen
diren hizkuntzetan, 2111
gure inguruko instituzio ospetsuen,
773
Gure kanpoko presentzia iraunkor
eta aktiboak, 773
gure kultura- eta hizkuntza-loturak,
448
Gurtza Zentroei, 1852
gurtza-lekuetarako, 2057
gurutzaldi-turismoa, 1072
gurutzegramak-liburuak, 100
GUS, 1545
GUSen helburu eta xedeak, 1545
gutun, 179, 293, 294, 295, 303, 305,
357, 359, 360, 361, 369, 371, 1781
Gutun, 293, 294, 295, 304, 305, 357,
359, 360, 361, 370, 371
gutun hau sala dezakete, 305, 371
Gutun honekin zerikusia duen
egintza, jakinarazpen edo
komunikazio, 305, 371
gutun honetan aurreikusitako
babes- eta sustapen-neurriak
hartzea justifikatzeko besteko
hiztun-kopurua duen hizkuntzaren
geografia-eremua, 293, 359
gutun honi atxikitzeke gonbita egin
zaien estatu guztiei, 305, 371
Gutuna, 212, 303, 305, 369, 371, 2337
Gutuna bete, zaindu eta
betearaziko, 357
Gutuna sinatu duten aldeek, 299,
365
Gutuna sinatu duten aldeetako
baten lurraldean legez eratuak
organismoek eta elkarteek, 303,

- 369
 Gutuna sinatu duten estatuek, 293, 360
 Gutuna sinatzen duen alde, 297, 363
 gutunak, 2304
 Gutunak jorrazten dituen arloetan aintzatetsitako gaitasuna dutenak, 304, 370
 Gutunarekin, 304, 370
 Gutunarekin bat egin duen edozein estaturen, 304, 370
 Gutunaren, 293, 358, 360
 Gutunaren aplikazioa, 303, 369
 Gutunaren aplikazioari, 304, 370
 Gutunaren kopia ziurtatuak, 305, 371
 Gutunaren lehenengo aurrekariak, 1781
 Gutunari atxikitako estatu, 305, 371
 Gutunari atxikitzeke gonbita egitea, 304, 370
 gutun-azalak, 1240
 Gutuneko printzipioak, 2040
 gutxi hitz egiten diren horietatik, 170
 gutxiagotasun-, mendekotasun- eta kalteberatasun-maila handiagoa duten pertsonak, 1640
 gutxieneko administrazio-arauak, 246
 gutxieneko arau erkideak, 241, 247
 gutxieneko arauak, 97, 247
 gutxieneko atalase nazionala, 279
 gutxieneko baldintzak, 841
 gutxieneko betekizunak, 401
 gutxieneko bizitza autonomia, 461
 gutxieneko edukia, 1706
 gutxieneko edukian, 1067
 gutxieneko elkartasuna, 2006
 gutxieneko erreferentzia-maila, 1859
 gutxieneko ezagutza-mailarik, 2109
 gutxieneko hizkuntza-baliabideak, 234
 gutxieneko inbertsioaren zenbatekoa, 2322
 gutxieneko irakaskuntzak, 560
 Gutxieneko irakaskuntzak, 1046
 Gutxieneko irakaskuntzek, 432
 gutxieneko irakaskuntzen oinarrizko edukiei, 560
 gutxieneko pertsonalaren eta familiarraren kalkuluan, 1330
 gutxieneko printzipio, 177
 Gutxieneko saio-kopurua, 2360
 gutxienez hogeita hamabost paragrafo edo apartatu hautatu aplikatzeko konpromisoa, 293, 359
 gutxienez irati-estazio bat sortzea sustatu edota erraztea, 300, 366
 gutxienez irati-estazio eta telebista-kate bana sortzea hizkuntza erregional eta gutxituetan, 300, 366
 gutxienez irati-estazio eta telebista-kate bana sortzea sustatu edota erraztea, 300, 366
 gutxienez prentsa-organo bat sortu edota mantentzea sustatu edota erraztea, 300, 366
 gutxienez telebista-kate bat sortzea sustatu edota erraztea, 300, 366
 gutxiengo, 74, 169, 172, 1199
 gutxiengo autoktonoen eta hizkuntza-gutxiengoaren egoeraren jarraipen eraginkorra, 226
Gutxiengo autoktonoen, nazionalen eta linguistikoaren diskriminazioaren aurkako borroka, 226
 gutxiengo bateko kide izatea, 1918
 gutxiengo baten hizkuntza, 324
 gutxiengo edo herri indigena bateko kide izatea, 1199
 gutxiengo etniko, 1459
 gutxiengo etniko edo linguistikoak, 570
 gutxiengo etniko eta linguistiko guztien gurariak eta igurikimenak kontuan hartzeko, 169
 gutxiengo etniko eta linguistikoek, 167, 170
 gutxiengo etniko eta linguistikoaren eskubideak, 234
 gutxiengo etniko, erlijioso edo linguistikoaren eskubideak, 1703
 Gutxiengo etniko, linguistiko eta kulturei kultura arteko liburutegi-zerbitzuak, 1677
 gutxiengo etnikoak, 1640
 Gutxiengo Etnikoen Eskubideei buruzko Gutuna, 171, 179
 gutxiengo historikoak, 322
 gutxiengo horietako haurrei, 85
 gutxiengo horretako pertsonen eskubideak, 318

- gutxiengo ikasiaren pribilegioa, 2305
- gutxiengo linguistikoengan, 1630
- gutxiengo nazional, 805, 952, 953, 954, 957
- gutxiengo nazional bateko izatea, 184, 1158, 1404, 1454, 1553, 1729, 1929, 1972
- gutxiengo nazional bateko kide izatea, 285, 314, 766, 843, 896, 953, 954, 1407, 1645, 1929
- gutxiengo nazional bateko kideen eta gehiengoko pertsonen arteko berdintasun oso eta eraginkorra, 319
- gutxiengo nazional bateko pertsona, 311, 320, 322, 324
- Gutxiengo nazional bateko pertsona, 307
- gutxiengo nazional bateko pertsonak, 321
- gutxiengo nazional bateko pertsonen eta gehiengoko pertsonen arteko berdintasun eraginkorra, 325
- gutxiengo nazional bateko pertsonen kultura, 325
- gutxiengo nazional batekoa izatea, 278, 1214, 1400
- gutxiengo nazional edo etnikoak, erlijiosoak eta linguistikoak, 244
- gutxiengo nazional edo etnikoen eskubideak, 255
- gutxiengo nazional edo etnikoetako pertsonak, 255
- Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideei buruz emandako adierazpena, 89
- Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideen Adierazpena, 126, 147
- gutxiengo nazional eta etnikoak, 249, 250, 251, 252
- gutxiengo nazional eta etnikoen aukera-berdintasuna, 249
- gutxiengo nazional eta etnikoen eskubideen errespetua, 249
- gutxiengo nazional eta etnikoen historia, 248
- gutxiengo nazional eta etnikoen ordezkariak, 249
- gutxiengo nazional eta etnikoetako pertsonak, 255
- gutxiengo nazional eta etnikoetako pertsonen hizkuntza-eskubideak, 255
- gutxiengo nazional eta linguistikoentzako politika publikoak, 281
- gutxiengo nazional, etniko, erlijioso eta linguistikoaren aurka, 126
- gutxiengo nazional, etniko, erlijioso eta linguistikoetako kide diren pertsonen eta biztanle indigenen hezkuntzarako eskubideak, 128
- gutxiengo nazionalak, 147, 278, 280, 306, 312, 314, 315, 317, 319, 320, 323, 326, 327
- Gutxiengo nazionalak, 307
- gutxiengo nazionalak babesteari buruzko nazioarteko printzipioak, 323
- Gutxiengo Nazionalak Babesteko Esparru-konbentzioa, 147, 209
- gutxiengo nazionalak babesteko konpromisoak, 317
- gutxiengo nazionalak eta linguistikoak, 280
- gutxiengo nazionalen babesak, 226, 245, 306, 315, 317, 318
- Gutxiengo Nazionalen Babeserako Esparru Konbentzioaren Aholku Batzordeak, 165
- gutxiengo nazionalen edo linguistikoaren beharizanak, 281
- gutxiengo nazionalen egoera, 313
- gutxiengo nazionalen eskubideak, 227, 313
- gutxiengo nazionalen eskubideei, 457
- Gutxiengo Nazionalen Eskubideei buruzko 2001eko 1492 Gomendioaren esparru orokorrean, 1864
- gutxiengo nazionalen eta horietako pertsonen eskubideen babes eraginkorra, 317
- gutxiengo nazionalen eta linguistikoaren eskubideak, 280
- gutxiengo nazionalen identitate

- kultural eta linguistikoa, 249
- gutxiengo nazionalen identitatea, 250
- Gutxiengo nazionalen kideei, 105
- gutxiengo nazionalen kultura, historia, hizkuntza eta erlijioaren ezagutza, 309
- gutxiengo nazionalen natura- eta kultura-ondareko baliabideak, 227
- gutxiengo nazionaletako gizaki guztiei aitortzeko, 309
- gutxiengo nazionaletako gizaki guztiei bermatzeko, 309
- Gutxiengo nazionaletako gizakiak, 309
- gutxiengo nazionaletako gizakiak euren borondatearen aurka berdinestea, 308
- gutxiengo nazionaletako gizakiek euren kultura iraunarazi eta garatzea, 307
- gutxiengo nazionaletako pertsonak, 244, 310, 319, 322, 325
- gutxiengo nazionaletako pertsonen babesa, 310, 326
- Gutxiengo nazionaletako pertsonen babesa, 316
- gutxiengo nazionaletako pertsonen baldintza espezifikoa, 307
- gutxiengo nazionaletako pertsonen eskubideak, 250
- gutxiengo partikular bateko kide izatea, 254
- gutxiengo tradizionalak edo autoktonoak, 278
- Gutxiengo Tradizionalen, Erkidego Nazionalen eta Hizkuntzen Taldearteak, 240
- gutxiengoa, 242
- gutxiengoak, 250
- gutxiengoak babesteko printzipio orokorrak, 172
- gutxiengoaren izatea errealitate bihurtu, 173
- Gutxiengoei, 1029
- gutxiengoei buruzko politikak arautzen dituen lege-esparrua, 244
- Gutxiengoek, 132
- gutxiengoek hobeto ezagut dezaten elkar, 175
- gutxiengoekiko errespetua, 1029
- gutxiengoekiko eta, oro har, pertsona guztiekiko errespetuzko hizkera, 1918
- Gutxiengoaren ama-hizkuntzak, 204
- gutxiengoaren arloko egungo politikaren azterketa koherentea, 249
- gutxiengoaren babesa, 224, 244, 247, 314
- gutxiengoaren babeserako tresna, 210
- gutxiengoaren egoera, 245
- gutxiengoaren errespetua, 2042
- gutxiengoaren errespetua eta babesa, 242
- gutxiengoaren eskubideak, 171, 180, 225, 226, 240, 244, 245, 249
- gutxiengoaren eskubideak aitortzeari buruz eta haien kultura baliogesteari buruz prestatutako proposamena, 171
- gutxiengoaren eskubideak azpimarratzea, 180
- gutxiengoaren eskubideei buruz aldarrikatu eta onetsitako printzipioak, 172
- gutxiengoaren eskubideen babesa, 225
- gutxiengoaren eskubideen gaia, 165
- gutxiengoaren eskubideen irismena, 250
- gutxiengoaren eskubideen urratzeak, 251
- gutxiengoaren existentzia eta nazio-nahiz etnia-, kultura-, erlijio- eta hizkuntza-identitatea, 88
- gutxiengoaren interesak eta beharrezkoak, 246
- gutxiengoaren kideei, 105
- gutxiengoaren kultura-eskubideak, 250
- gutxiengoaren kultura-identitatearen eta giza eskubideen funtsezko elementua, 254
- gutxiengoaren kulturak, 251
- gutxiengoaren kultura-ondarea, 250
- gutxiengoaren kulturen adierazpen-modu baketsuak, 248
- Gutxiengoaren kulturentzat beharrezkoa den antena-

- denbora erreserbatzea, 175
gutxiengoan onarpena eta babesa, 2337
gutxiengoan ordezkariak egokia, 253
gutxiengoan taldeak oroitze
egiten diren egun nagusiak, 248
gutxiengoan taldeen historia eta kultura, 249
gutxiengoan taldeetako kideen jaiotzak, 249
gutxiengoan taldeetako kide-izatea, 251
gutxiengoan tradizioak, 250
gutxiengoetako ikasleak, 254
gutxiengoetako kide diren pertsonen estatutu juridikoa, 294, 360
gutxiengoetako kide izatea, 1342
gutxiengoetako kideen jazarpena, bazterketa eta arbuioa, 248
gutxiengoetako pertsonak, 227, 241, 244, 245, 247
gutxiengoetako pertsonen babes eraginkorra, 242
gutxiengoetako pertsonen babesa, 279
gutxiengoetako pertsonen eskubideak, 225, 226, 240, 241, 242, 246, 247, 277, 279, 280
gutxiengoetako pertsonen eskubideen babes eta laguntzari buruzko jardunbiderik onenak, 280
gutxiengoetako pertsonen eskubideen babesa, 240
gutxiengoetako pertsonen historia eta eskubideak, 248
gutxiengoetako pertsonen ordezkarietako elkarrizketa, 250
gutxiengoetako pertsonen populazio handia, 254
gutxiengoetako pertsonentzako funtsezko kultura-funtsak, 250
gutxiengoan historiaren eta tradizioen zabalkundea, 251
gutxiengoren, 755
gutxiengo-taldeak, 173
Gutxiengo-taldeak, 168
gutxiengo-taldeetako pertsonak, 89
Gutxiengo-taldeetako pertsonak, 89
Gutxiengo-taldeetako pertsonen eskubideak sustatzeko eta babesteko jarduerak, 89
gutxiespen-erabilera, 1930
gutxiespenik, 2020
gutxiespen-kutsua, 520
gutxiespen-terminologiaren erabilera, 1930
gutxiestearen, 55
gutxitze-egoeran dagoen hizkuntzaren estatusa, 1299
Guyana, 2200
Guyanako eta Réunioneko ikastegietan, 2324
Guyanan, 2200
Guyanari, 2200
guztiak, 83
guztiek espiritua lantzeko prozesuan partaide izateko duten eskubidea, 1478
guztien artean, nazioko kultura-jarduera, -ondasun eta -zerbitzuei, 143
guztien gaineko printzipio, 148
guztien ongia eta kohesio soziala, 996
guztientzako aukera partekatua, 2039
guztientzako kalitateko hezkuntza, 2395
Guztiok eskuratzeko moduko kultura-aniztasunaren, 130
guztion arteko errespetuan, 150
guztion giza eskubide eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsal eta eraginkorra, 82
guztion giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsala, 51
guztion kultura-ondarea aberatsagoa eta askotarikoagoa izatea, 167
guztion parte-hartzea bermatzeko erronka, 135
guztiontzako lan iraunkorra, 50
guztiontzako oparotasuna, 241
HABE, 687, 690
HABE institutua, 799
HABE, helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko Eusko Jaurilaritzaren organismo autonomoa, 800
HABEK, 691

- HABEko, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694
- HABEko berezko lehendakaria, 690
- HABEko gobernu-organoak, 689
- HABEko Patronatu Artezkariak, 690, 693
- HABEko Patronatu Artezkarikoak, 689
- HABEko zerbitzu pedagogiko-didaktikoetara, 690
- HABEko zuzendari nagusiak, 691, 692
- HABEn, 691, 692
- HABErekin egindako akordioen, 825
- HABEren, 689, 690, 691, 692, 693, 694
- HABEren arau organikoak, 691
- HABEren arau organikoek, 690, 691
- HABEren araubide ekonomikoaz, 693
- HABEren Erregistroan, 694
- HABEren estatutuak, 691
- HABEren euskaltegiatarako, 692
- HABEren funtzionamendu-arauak, 690
- HABEren jarduketa-programak, 690
- HABEren mendean zuzenean ez dauden euskaltegiak, 691
- HABEren ogasun eta baliabideak, 693
- HABEren organo, 694
- HABEren Patronatu Artezkariak, 692
- HABEren urteko aurrekontuen aurreproiektua, 691
- HABEren xedeak, 690
- HABEren zerbitzuek, 693
- HABEri, 691, 692
- HABEri atxikitakoak. Ikus euskaltegiak haborokinak, 1686, 1689, 1694, 1695
- haborokinaren zenbatekoak, 1686
- Hagako apostilla, 523
- haiek eskatutako hizkuntza ofizialean. *Ikus* interesdunak
- haiek ulertzen duten hizkuntza batean, 1324
- haiekin dituzten harremanetan euskara eta gaztelania, ahoz zein idatziz, erabiltzeko eta arreta hizkuntza berean jasotzeko duten eskubidea bermatuko, 758
- haien aniztasun nazionala eta erregionala errespetatuz, 178
- haien eta hizkuntza-erkidego hartzailearen arteko harremanetarako eta integraziorako, 151
- haien ezagutza ziurtatzeko behar diren neurri eta baliabideak bideratu eta arautuko, 656
- haien hizkuntza biziak iraunaraztea, 167
- haien kalitatea hobetzen, 775
- haien kultura eta historia zabaltzean, 178
- haien nortasunaren oinarritzko osagaiak babestea, 307
- haietarako irispidea, 287
- Hainbat ekintza sustatzea eta aurrera eramatea, 775
- haketa, 523, 524
- Hala jendaurrean nola maila pribatuan, hizkuntza erabiltzeko eskubidea, 150
- Hamalau urtetik gorako ikasleak, 1622
- hamasei urtetik beherako adingabeei, 432
- Hamasei urtetik beherakoak hizkuntzen irakaskuntzetan sartzea, 442
- hamasei urtetik gorako emantzipatuak, 1617
- haraneko berezko hizkuntzaren lurralde-ofizialtasuna, 1911
- Haraneko Kontseilu Nagusian,, 1911
- haren betikotasuna ziurtatuz, 214
- haren erabilera sustatuta, 803
- harmonia, 125
- harmonizatu, 157
- harmonizazio- eta simetria-maila txikia, 243
- harmonizazio-lan, 1883
- harpidetzak, 2240, 2308
- harpidetzaaren prezioa, 1760
- harreman, 1249
- Harreman, 724, 1268
- harreman aberasgarria, 2043
- harreman administratiboetan, 1890
- harreman afektiboak, 1845
- harreman afektibo-sexual osasungarri eta positiboak*, 768, 845
- harreman aske eta baketsuak ezartzeko eta mantentzeko

- eskubidea, 310
 harreman baketsu eta
     adiskidetsuak, 67
harreman berezia, 746
 harreman ekonomiko eta sozialek,
     1551
 harreman eta egintza publiko eta
     pribatuetan, 1765, 1892
 harreman ez-diskriminatzaileak, 2313
 harreman historiko, kultural edo
     komertzialen, 774
 harreman hori nahi duten hizkuntza
     ofizialean izateko eskubidea, 758
 harreman horizontalak, 2009, 2010
 harreman instituzionalak, 2071
 Harreman instituzionalak, 1268
 harreman instituzionalekin, 1894
harreman instituzionaletan, 1894
 harreman juridikoa, 908
 harreman juridikoetan, 961
 harreman lagunkoiak, 55
harreman pertsonalen
     funtzionamenduaren ezagutza,
     768, 845
 harreman pribatuetan, 1992
 harreman sozial, artistiko eta kultural,
     1202
 harreman sozial, kultural eta artistiko,
     1148, 1150, 1637, 1726
 harreman sozialak edota kulturalak
     ezartzeko aukera ematen duten
     tratatuak edo hitzarmenak, 1549
 harreman sozialen oinarritzko
     jarraibideei, 1709
 harremana, 517, 538, 1271, 1328,
     1521, 1542, 1559, 1631, 1736, 1910,
     1989, 1990, 1995, 2005, 2074, 2213
 harremanak, 168, 294, 361, 465, 469,
     553, 724, 752, 757, 834, 946, 966,
     1058, 1110, 1136, 1237, 1490, 1508,
     1525, 1543, 1552, 1576, 1624, 1641,
     1668, 1707, 1724, 1736, 1751, 1767,
     1790, 1827, 1850, 1889, 1891, 1904,
     1909, 1910, 1915, 1923, 1994, 2042,
     2050, 2071, 2140, 2150, 2197, 2378
 Harremanak, 1108, 1268, 1910, 2071
 harremanak euskaraz zein
     gaztelaniaz izateko eskubidea,
     ahoz nahiz idatziz, 675
 harremanean, 1706
 harremanek, 482
 harremanen, 1781, 2355
 harremanen arintasunera, 1395
 harreman-esparruan, 1889
 harremanetan, 159, 191, 483, 509,
     532, 533, 543, 553, 702, 764, 765,
     812, 833, 834, 936, 941, 1127, 1130,
     1132, 1229, 1249, 1266, 1273, 1283,
     1298, 1301, 1487, 1518, 1538, 1539,
     1558, 1559, 1573, 1580, 1642, 1719,
     1724, 1763, 1766, 1778, 1813, 1814,
     1815, 1842, 1879, 1880, 1885, 1890,
     1892, 1893, 1894, 1907, 1910, 1913,
     1922, 1923, 1990, 1992, 2025, 2026,
     2040, 2045, 2075, 2141, 2337, 2360
 harremanetan jartzeko hizkuntza,
     2063
 harremanetarako, 714
 Harremanetarako datuak, 646, 647
 Harremanetarako guneak, 614
 harremanetarako helbidea, 646, 647
 Harremanetarako hizkuntza ofiziala,
     893
 harremanetarako lehentasunezko
     bidetzat, 1207
 Harremanetarako, 724
 harremanetik, 516, 517
 harreman-gunea, 1580
 harreman-hizkuntza, 795
 harrera, 1335, 1437, 1842, 2046, 2136,
     2179, 2350
 Harrera, 1795, 1858
 harrera egiteko eta aholkuak
     emateko mekanismoak, 1795
 Harrera espezializatuko programak,
     1860
 harrera- eta integrazio-politikak
     kudeatzeko hizkuntza erkidea,
     1859
 harrera pertsonalizatua, 1840
 harrera-ahalmenen, 2151
 harrera-baldintzak, 2114, 2116, 2162
 Harrera-egoitza, 762
 Harrera-eskola, 1237
 harrera-eskualdea, 2116
 harrera-gaitasuna, 120, 122
 harrera-gizartearen ezagutza, 1858
 harrera-gizarteetan, 1547
 harrera-gizarteko hizkuntzaren,
     historiaren eta instituzioen
     oinarritzko ezagutza, 1858
 harrera-herrialdearekin, 2373

- Harrera-herrialdearen baldintza sozialak, 2133
- harrerak, 2116
- harrerako estatu kidean, 412
- harrerako estatu kideko, 412
- harrerako herrialdeko edo erregioko hizkuntza edo hizkuntzak, 206
- harrerako herrialdeko hizkuntza eta kultura, 204
- harrerako herrialdeko hizkuntza ofizialak, 204
- harrerako hizkuntzetako maileguz, 523
- harrera-lekua, 2116
- harrera-liburuxka, 2371
- harrera-neurriak, 1846
- harrera-programek, 1857
- harreraren arloko praktika onak eta gomendioak, 1857
- harrerari, 2394
- Harrerari, 1858
- harrera-toki, 1922
- harrera-zentroak, 1323, 2136
- harrera-zentroen helburua, 2136
- harrera-zerbitzu bat jasotzeko eskubidea, 1858
- Harrera-zerbitzuan parte hartu izanaren egiaztapena, 1858
- harrobi, 2390
- harrobietan, 2192
- Hartara, herritarrek eta euren antolakundeek euren hizkuntzak garatzeko orduan duten erantzukizuna baliatu, 181
- hartatik eratortzen diren ahalmen eta eginkizunekin, 811
- hartu beharreko neurriak hartuko, 796
- hartu diren neurrien eta egin diren aurrerapenen jarraipena egitea, 297, 363
- hartu izana, 537
- hartu-agiridun posta ziurtatuaren, 537
- hartuko dituzte beren langileei emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloko oinarritzko prestakuntza mailakatua eta etengabea, 1308
- hartutako laginak dagozkion laborategira bidaltzeko, 794
- hartzaile, 429, 539, 930, 1199, 1289, 1314, 1905, 2058
- Hartzaile, 1058
- hartzaile legitimoentzat, 429
- hartzailea, 1752
- hartzaileak, 537, 539, 1059, 1199, 1285, 1359, 1439, 1538, 1641, 2231
- Hartzaileak, 110, 1059
- hartzaileak ulertzen duen hizkuntza batera egindako itzulpena, 539
- hartzailearen balizko inguruabar pertsonalak, 1391
- hartzaileari, 422, 2231
- hartzaileei, 537, 1682
- hartzaileen ezaugarriak, 2055
- hartzaileengan, 1461
- hartzaileentzat irisgarria den edukia, 1906
- hartzeko osoaren edo zatiren baten kontrako aurkaratzerik, 2196
- hartzekoak, 2196
- Hartzekodun, 421
- Hartzekodun atzeritarrek, 2196
- Hartzekodun atzeritarren gaineko informazioa, 2196
- hartzekoduna, 421
- hartzekodunek, 409, 425, 555
- Hartzekodunen, 421
- hartzekodunen eskubideak, 424
- hartzekodunen interesak, 2196
- hartzekodunok, 421
- hartzekoen aitortpena, 2196
- hartzekoen aitortpenaren, 2196
- hasiberrientzako katalan-ikastaro, 2367
- hasierako alfabetatzearen tratamendu sistematikoa, 2048
- hasierako ekoizlea, 579
- hasierako eta etengabeko prestakuntza, 1063, 1897, 2376, 2377
- Hasierako eta etengabeko prestakuntza, 1135
- Hasierako eta etengabeko prestakuntza-lanetan, 2213
- hasierako eta etengabeko prestakuntzari, 2190
- hasierako ezarpen-fasea, 831
- hasierako harremanetarako hizkuntza, 1573
- hasierako hizkuntzari, 154

- hasierako hurbiltzea, 431
hasierako ikastaldiaren iraupena, 2148
hasierako itzulpenaren, 535
hasierako itzulpenean, 2160
Hasierako Lanbide Heziketa, 1621
Hasierako Lanbide Heziketako ikasketak, 1048
hasierako Lanbide Heziketan, 824
hasierako lanbide-heziketan, 824, 825
hasierako lanbide-prestakuntzako programei, 1851
hasierako lurraldetik, 154
Hasierako prestakuntza, 1847
hasierako prestakuntza jarraitu optimoa, 2051
hasierako prestakuntzan, 1063
hasierako ziurtagiria, 1788
hasieratik, 2377
Hastapenak, 1046
hur, 432, 759, 761, 762, 1111, 1112, 1323, 1620, 1630, 1636, 1677, 1678, 1770, 1923, 2142
Haur, 432, 440, 716, 761, 934, 1111, 1112, 1861
hur eta gazte literatura, 1508
hur eta gazteen aisialdiko jardueretan, 1930
hur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko jarduerak, 1357, 1360, 1361
hur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko jardueren begirale- eta zuzendari-diplomak, 1359
Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntza-eskolak, 1359
hur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntza-ikastaroak, 1358
Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko zerbitzuak, 1362
hur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko zerbitzuak, jarduerak eta instalazioak, 1359
hur- eta gazte-instalazioak, 1357
Haur- eta gazte-instalazioak, 1361
Haur- eta gazte-kanpamentua, 1361
hur eta lehen hezkuntza, 1401
Haur eta Lehen Hezkuntzako eskola, 1618
Haur eta Lehen Hezkuntzako hizkuntza-proiektua, 2054
Haur eta Lehen Hezkuntzako zentro publikoek, 1050
hur eta lehen hezkuntzako zentroak, 1439
Haur eta Lehen Hezkuntzako zentroek, 2053
Haur eta Lehen Hezkuntzako zentroekin, 2050
Haur eta Lehen Hezkuntzako zentrozen hizkuntza-proiektuen, 2049
Haur eta Lehen Hezkuntzako zentroetan, 2052
Haur eta Lehen Hezkuntzan, 2050
Haur eta Lehen Hezkuntzarako laguntza, 1330
hur- eta lehen-hezkuntza, 213
hur eta nerabeei gizarte-babesa eta babes juridikoa, 1636
Haur eta Nerabeen Eskubide eta Aukerei, 1861
Haur eta nerabeen eskubide eta eginbeharrak, 1322
hur eta nerabeen eskubideak, 1861
Haur eta nerabeen eskubideak, 1111, 1861
hur eta nerabeen garapen-mailara, 1112
hur eta nerabeen garapen-mailari, 1862
Haur eta nerabeentzako produktu baten prestazioak, 1862
Haur eta nerabeentzako publizitatea, 1112, 1861
hur gor zeinugileen gurasoak, 1865
hur gorrak, 454
hur gorrei, 454
hur gorrek eta gor-itsuek, 1870
hur gorrekin, 454
hur gorren arreta medikoari eta hezkuntza-arretari, 1780
hur gorren hezkuntza-, familia- eta erkidego-eremuetan, 1864
hur gorren hezkuntzan, 457
hur gorrentzako ahozko hezkuntza-modalitatearen edo hezkuntza-modalitate elebidunaren arteko

- aukera askeko eskaintzan, 1863
haur gorrentzako irakaskuntzak,
1863
Haur Hezkuntza, 1046, 1618, 1620,
1709, 1839, 1844, 2053
Haur Hezkuntzako, 716, 934, 1046
Haur Hezkuntzako berariazko
ikastetxeetan, 440
Haur Hezkuntzako bi urteko
unitateak baimenduta dituzten
zentroek, 2052
Haur Hezkuntzako bigarren zikloan,
1620, 2045
Haur Hezkuntzako bigarren zikloari,
1851
Haur Hezkuntzako bigarren zikloko
curriculumak, 1845
Haur Hezkuntzako bigarren zikloko
ikaskuntzetan, 433, 1710
Haur Hezkuntzako eta Lehen
Hezkuntzako etapetarako, 2054
Haur Hezkuntzako eta Lehen
Hezkuntzako ikastetxeak, 2145
Haur Hezkuntzako eta Lehen
Hezkuntzako ikastetxeetako eta
kolegio eta lizeoetako ohiko
ordutegiaren barruko
ikasgaietako bat, 2147, 2393
Haur Hezkuntzako eta Lehen
Hezkuntzako ikastetxeetako ohiko
ordutegiaren, 2147
Haur Hezkuntzako eta Lehen
Hezkuntzako zentroetako Haur
Hezkuntzako lehen zikloari, 2042
Haur Hezkuntzako lehen zikloa, 2052
Haur Hezkuntzako lehen zikloan,
2052
Haur Hezkuntzako lehen zikloan eta
Lanbide Heziketan eskolatze
irisgarri eta eskuragarriko mailak,
561
Haur Hezkuntzako lehen zikloari,
2042
Haur Hezkuntzako lehen zikloko,
2052
Haur Hezkuntzako lehen zikloko
curriculumak, 1844
Haur Hezkuntzako zentro berezietan,
716
Haur Hezkuntzako ziklo, 1709
Haur Hezkuntzan, 2365, 2366
Haur Hezkuntzari, 1044
haur horiei jakite orokorrak eta
gaitasunak emateak, 97
haur indigenei, 85
haur txikienei, 2382
haur zein gazteentzako edukiak,
768, 844
haur, nerabe eta gazteen ekimena
eta sormena, 847
haurdun, 2174
haurdun dauden emakumeak, 1544
haurdun dauden etorkinek, 1527
haurdun egotea, 2174, 2255, 2369
haurdun etorkinaren, 1527
haur-eskoletako irakaskuntzan, 168
haur-eskoletara, 2394
Haur-hezkuntza, 1799
haur-hezkuntza emateko zentroak,
432
Haur-hezkuntzak, 431, 432
haur-hezkuntzako eskolak, 1691
haur-hezkuntzako eta lehen
hezkuntzako ikastetxeetako ohiko
ordutegiaren barruko
ikasgaietako bat, 2355
Haur-hezkuntzako zentro berezietan,
440, 1613
haur-hezkuntzan ama-hizkuntza
arian-arian barneratzea, 163
haur-hezkuntzaren hasieratik, 2377
haur-hizkuntza, 2152
haurra, 1323
haurra bere ama-hizkuntza hitz
egiteko gauza dela ziurtatzeko,
168
haurra bizi den udalerrri, 2150, 2393
haurra bizi den udalerriak, 2150,
2393
haurra hezteko ardurak, 2396
haurrak, 658, 714, 760, 762, 763,
1452, 1640, 1860, 2145, 2377
Haurrak, 163, 759, 762, 1111, 1323,
1530
haurrak bizi diren udalerriko
ikastetxeetan, 2145
Haurrak eta nerabeak babesteko
sistema, 1323
Haurrak eta nerabeak bereziki
babezteko eskubideak, 1530
haurraren egoera, 2396
Haurraren Eskubideen

- Konbentzioan, 1025
haurraren interes gorena, 2396
haurrei, 759, 935, 1053, 1111, 2394
haurrek, 59, 66, 211, 762, 2153, 2382
Haurrek, 759, 760, 1770
haurrekin, 771
haurren, 759, 761, 762, 1111, 1154,
1280, 1321, 1433, 1535, 1715, 1861,
1907, 1919
Haurren, 1111
haurren datuak, 1953
haurren eskolatze-interesak, 2145
haurren eskubideak, 191
Haurren eskubideak, 1952, 2148
Haurren eskubideak eta
eginbeharrak, 1952
Haurren Eskubideei buruzko
Konbentzioak, 380
Haurren Eskubideei buruzko
Konbentzioan, 1530
haurren eskubideen babesa, 191
Haurren Eskubideen Europako
Gutunean, 1530
haurren eta familien
beharrizantara, 1844
haurren eta gazteen aisialdia, 1359
haurren eta gazteen hezkuntza,
1669, 1690
haurren eta nerabeen arretari eta
eskubideei, 1321
Haurren eta nerabeen babes
integrala, 1952
haurren eta nerabeen babes
juridikoaren arloan, 1636
haurren eta nerabeen babesa, 762
Haurren eta nerabeen babesa, 1716
Haurren eta Nerabeen
defendatzailearekiko, 764
Haurren eta Nerabeen
Defentsarako Erakundea, 764
haurren eta nerabeen eskubideak,
759
Haurren eta nerabeen eskubideak,
1716
Haurren eta Nerabeen Eskubideak,
1715
haurren eta nerabeen eskubideei
buruzko informazioa, 1111
haurren eta nerabeen interesak,
1358
haurren gastuei, 2150, 2393
haurren kolektiboen garapen-
mailetara, 1656
haurren mugimenduaren garapena,
1844
haurren osasun-arazoak, 2153
haurren zaintza eta zainketa, 1669,
1690
haurrengan, 1674
haurrenganako eta
nerabeenganako diskriminazioa,
1861
Haurrentzako kanalean, 481
Haurrentzako Liburuaren Kontseilu
Katalanaren ordezkari, 1738
haurrentzako pintura- eta
marrazketa-albumak, 100
Haurrentzako publizitatearen
mugak, 1953
haurrentzat, 213
Haurrentzat, 659, 761
haurrok, 97
Haurron eskolatze-gastuei, 2145
haurtxoen kotxetxoekin dabilzan
edo objektu astunak
daramatzaten pertsonak, 1452
haurtzaindegitik, 168
haurtzarotik helduarora, 1397
hauste, 507, 732, 733, 734, 735
hauste astuna edo oso astuna, 734
hausteak, 734
haustura teknologikoa, 2378
hautagai, 385, 960
hautagaiak, 386, 498, 716
Hautagaiak, 498
hautagaiari, 706
hautagaiei, 551
hautagaiek, 1897
Hautagaiekiko elkarrizketa, 552
hautagaien, 711, 836
hautagaien gaitasunak, 711
hautagaiantzako, 960
hautagaitzak, 386
Hautagaitzak, 386
hautaketa, 498, 664, 703, 711, 753,
788, 830, 836, 837, 960, 967, 1271,
1286, 1767, 1894, 1919, 2070
Hautaketa, 1459, 1511
hautaketa elektronikoa
ahalbidetzen duten
mekanismoak, 1758
hautaketa- eta mugikortasun-

- deialdiek, 1303
 hautaketa- eta prestakuntza-
 prozesuak, 2073
 hautaketa-, irispide- eta ebaluazio-
 prozesuetan, 1794
 hautaketa-, sarbide- eta ebaluazio-
 prozesuak, 753
 hautaketa-batzordeak, 753
 Hautaketa-batzordeak, 753
 Hautaketa-batzordeak, 754
 hautaketa-batzordeetan, 754
 Hautaketa-deialdiak, 836
 hautaketa-ikastaroen, 2072
 hautaketa-organoak, 1456
 hautaketa-organoak, -teknikak eta -
 sistemak, 2072
 hautaketa-probak, 886
 Hautaketa-probak, 886
 hautaketa-probek, 1456, 1631, 2074
 hautaketa-probetan, 1526
 Hautaketa-prozedura, 1631
 Hautaketa-prozedurak, 402
 Hautaketa-prozeduren
 objektibotasuna eta
 arrazionaltasuna, 1098, 2074
 hautaketa-prozeduretan, 1303
 Hautaketa-prozeduretan, 1456
 hautaketa-prozeduretarako
 ehuneko, 2072
hautaketa-prozesu, 703, 711, 1849
 Hautaketa-prozesu, 830, 837, 1796
 hautaketa-prozesua, 441, 442, 788,
 836, 885
hautaketa-prozesuak, 830, 837
 hautaketa-prozesuan, 830, 837, 1894
 Hautaketa-prozesuan, 1779
 hautaketa-prozesuaren, 837
 hautaketa-prozesuaren zati, 1714
 hautaketa-prozesuen, 830
 Hautaketa-prozesuen deialdiek,
 1456, 1631, 2074
 Hautaketa-prozesuen deialdien
 oinarrietan, 1518, 1559
 hautaketa-prozesuen deialdietan,
 1526
 Hautaketa-prozesuen edukia eta
 ezaugarriak, 1098
hautaketa-prozesuetako, 703
hautaketa-prozesuetako epaimahai
kalifikatzaileetan, 703
 hautaketa-prozesuetan, 1286, 2074
 Hautaketa-sistemak, 1223, 1456,
 2074
 Hautaketa-sistemaren printzipioak,
 1511, 1513, 1663
 Hautaketa-sistemen motak, 1560
 hautaketa-tresna, 886
 Hautapena, 929
 hautapen-batzorde, 959
 hautapenerako, 727
 hautapen-organoen, 934
 hautapen-probetarako deialdi
 askea, 693
 hautapen-prozedura, 959
 Hautapen-prozedura, 959
 hautapen-prozeduraren, 930
 hautapen-prozesu, 929
 Hautapen-prozesuen, 959
 hautapen-sistema, 959
 hautaproba, 959
 Hautaproba, 1559
 hautaprobak, 720, 754, 1254, 1559,
 2074
 Hautaprobak, 967, 1631
 hautaprobei, 959
 Hautaprobaren bidezko aparteko
 prozeduran, 1319
hautaprobetan, 703, 1066, 1231,
 1518, 1519, 1723
Hautaprobetan, 703, 967
hautaprobetarako, 703
hautaprobetarako deialdien, 703
 hautatu, 779, 2338
 hautatu duen hizkuntza hori
 erabiltzeari uko egiteko aukera,
 2115
 hautatutako, 293, 360
 hautatutako hizkuntzan erantzuteko
 eginbehar korrelatiboa, 1779
 hautatzea, 340, 344
 hautatzeko, 945
 hautatzeko modua, 1791
 hautatzeko prozesuetan, 1893
 hautatzen duten hizkuntza ofizialean
 artatuak izateko eskubidea, 810
 hautazko ikasgai, 2185
 hautazko ikasgaia, 2147
 hautazko irakasgai, 463, 1063, 1721
 hautazko irakasgai arraroak, 2343
 hautazko irakasgairen, 434
 hautazko lanbide-moduluak, 574
 hautazko proba, 2146

- hautazkoa. *Ikus irakasgaia*
 hautazkoak, 344, 2189
 hautemate-tarte handia, 324
 Hauteskunde Administrazioa, 1913
 hauteskunde- eta sindikatu-legeria, 469
 hauteskunde- eta sindikatu-legeriaren, 465
 Hauteskunde-administrazioa, 705
 hauteskunde-agirietako testua, 707
 hauteskundeak, 220
 Hauteskundeak, 2192
 hauteskunde-arauek, 666
 Hauteskunde-atalak, 705
 hauteskunde-batzorde, 666
 hauteskunde-batzordeak, 666
 Hauteskunde-batzordeak, 705
 hauteskunde-batzordeari, 1240
 Hauteskundeei, 1240
 Hauteskundeen Araubide Orokorri buruzko Lege Organikoaren, 705
 hauteskunde-erregelamendua, 620
 Hauteskundeetako boto-paperak eta gutun-azalak, 1240
 Hauteskundeetako boto-paperek, 1240
 hauteskundeetako boto-paperetan, 1240
 Hauteskundeetako zerrendetan, 173
 hauteskundeetan, 706
 hauteskundeetarako administrazioak, 1813
 Hauteskundeetarako atal, mahai eta lekuen behin betiko zerrenda, 705
 Hauteskunde-kanpainetan, 666
 hauteskunde-legean, 1915
 hauteskunde-legeriaren, 1068
 hauteskunde-mahai bakoitzeko hautetsontzi elektronikoko softwarean eta botoa emateko pantailetan dauden mezuak, 707
 Hauteskunde-mahaiak, 705
 Hauteskunde-mahaietako lehendakari eta bokal, 705
 Hauteskundeok, 58
 Hauteskunde-prozedura, 1240
 hauteskunde-prozesuan, 706
 hauteskunde-sistemak eta -legeak, 249
 hautesleak, 706
 hautesleen botoaren aukeran, 706
 hautetsi, 2192
 hautetsi nafar, 950
 hautetsiek hizkuntza ofizialetan behar besteko gaitasuna (mintzatuaren eta idatziaren ulermena) izatea sustatuko, 813
 Hautetsien eskubideak, 2391
 hazkunde ekonomikoa, 1521
 hazkunde estrukturalaren bidea, 2375
 hazkunde jasangarriaren motor, 1521
 hazkunde orekatua, 511
 hazkunde-eredu, 149
 Hazkunde-eredu ekonomizista, 149
 hazkunde-prozesu, 2382
 hazkunderako Batasunaren liburuxkaren sintesi-ohar espezifikoarekin, 562
 hazkuntzan, 1844
 haztatze erlatiboa, 552
 HBEZ, 2081
 hebreera klasikoan, 523
 hebreerak, 174
 hebreeraz, 523
 heda, 143
 hedabide, 661, 1735, 2180
 Hedabide, 663
 hedabide bakoitzaren hedapenari buruzkoak. *Ikus irizpideak*
 hedabide bakoitzaren hedapen-gaitasuna, 1278
 hedabide berriekiko egoera, 210
 hedabide digitalen eremuko ekimenei, 215
 hedabide horien erabiltzaileen, 1090
 hedabide pribatuei, 447
 hedabide publiko eta pribatuen, iturrien eta edukien aniztasunaren, 2030
 Hedabide publikoen lankidetzak, 1079
 hedabidea, 1147, 1278
 hedabideak, 1277, 2055
 Hedabideak, 2055
 Hedabideak sustatzeko neurriak, 1083
 hedabidearen, 667
 Hedabidearen, 668
 hedabideek, 214

- hedabideen, 669
Hedabideen, 666
hedabideen eta argitalpen-
produktu berrien esparruko
ekimen irmoak, 2309
hedabideen gaineko heziketa, 2320
hedabideen pluralismoa, 2228
hedabideen sarean, 1804
hedabideetako emanaldietan, 213
hedabideetan, 740, 1446, 1491, 1930
hedabideetan euskararen
presentzia areagotzera
bideratutako neurriak hartuko, 679
hedabideren, 1279
hedabidetatik, 2032
hedabide-zerbitzuen kategoria,
2318
hedadura handiko hizkuntzak erabili
ahal izango, 181
hedadura handiko hizkuntzak
komunikazioan erabiltzea, 180
hedadura txikiko hizkuntzak babestu
eta defendatzea, 180
hedadura txikiko hizkuntzen aldeko
ekintzaren, 175
hedadura txikiko hizkuntzen
sustatzea, 180
hedapen, 1573
hedapen- edo transmisio-sistemari,
156
Hedapen- eta ezagutza-jarduera
espezifikoak, 575
hedapen irekian, 2032
hedapen orokorreko aldizkako
argitalpenak, 1772
hedapena, 349, 1189, 1574, 1888,
1891, 1899, 2006, 2180, 2309, 2341
hedapenaren eta kultura-
aniztasunaren testuinguruan, 209
hedapenari, 1678, 1871
hedapenean, 1509, 1666
hedapeneko, 667
hedapenerako, araugintzarako eta
parte-hartze sozialerako organoei,
1866
hedapen-kanalen, 1279
hedapen-lana, 2095
hedapen-zerbitzuaren euskarri-
zerbitzu, 1616
hedatu, 679, 920
hedge funds, 511
hegazkina, 2191
hegazkinak, 2191
Hego Amerikako herrialdeetan, 724
Hego hemisferioan gehien hitz
egiten den hizkuntza, 1551
helbide elektronikoa, 540, 579, 1571
helbidea, 409, 425, 534, 555, 1509,
1538, 1641, 2247
Helbidea, 411, 512
helbidearen, 524
helbideari, 564
helbidetan, 485
helbidetara, 386, 498, 551, 552, 960
helburu, 88, 97, 168, 191, 295, 358,
361, 431, 682, 687, 700, 723, 729,
735, 737, 740, 774, 791, 810, 833,
930, 1033, 1267, 1764, 1775, 1887,
1889, 1891, 2020, 2375, 2382
Helburu, 97
helburu espezifikoak, 1990, 1992
helburu eta baliabideen kontratu
eta konbentzioetan, 2323
helburu eta baliabideen kontratuan,
2322
helburu eta ezaugarri berdintsuak,
2251, 2253, 2254
helburu hauek bermatze, 812
helburu hori erdiesteko neurriak, 97
Helburu hori lortzeko, 783
helburu horiek lortzeko, 214
helburu horretarako arrazoizko
aurrekontua bideratuz, 211
Helburu nagusi, 773
helburu nagusia, 317, 2371
helburu orokorrak, 737, 1889
helburu politiko, etniko nahiz
lurraldetasunezkoak bultzatzeko
bide, 209
Helburu sendoa, 167
helburua, 174, 308, 394, 687, 714,
715, 729, 768, 810, 826, 939, 946,
1189, 1477, 1764, 1891, 2058, 2257,
2371, 2395
Helburua, 741, 1764, 2337
helburuak, 178, 433, 685, 691, 700,
715, 717, 727, 752, 755, 756, 769,
773, 777, 780, 799, 1360, 1762,
1776, 1840, 1888, 1900, 2042, 2046,
2181, 2199, 2358, 2376, 2381
Helburuak, 774, 2395
HELBURUAK, 806

- helburuak betetzeko, 775, 776
helburuak eta printzipioak, 294, 360
Helburuak eta printzipioak, 294, 360
Helburuak hobeto betetzeko, 777
helburuak lortzea, 192, 196
helburuak lortzeko, 191
helburuaren, 394, 715, 717
helburuaren betetze-maila, 715
helburuei, 678
helburuekin, 2046
helburuen, 483, 660, 665
helburuen betetze-maila, 2051
helburuen lorpena, 2048
helburuetara, 2050
helburutzat, 149, 2337
heldu berri diren biztanleak, 1259
heldu berri diren gazteak
  integratzeko tresna, 1886
heldu berri diren ikasleak, 1935
heldu berri diren ikasleei, 1840
heldu berriei, 1842
helduak, 689, 691, 694, 1897
Helduak, 687, 689, 801, 1257, 1660
helduak alfabetatzeko eta
  berreuskalduntzeko eta
  euskaltegiak erregulatzeko
  erakunde, 799
helduak alfabetatzeko eta
  euskalduntzeko zentroetan, 691
Helduak berreuskalduntzeko
  prozesu, 687
Helduak euskalduntzeko eta
  alfabetatzeko atazak, 689
helduak euskalduntzeko eta
  alfabetatzeko ikastaroak, 689
Helduak euskalduntzeko eta
  alfabetatzeko programak, 689
Helduak euskalduntzeko eta
  alfabetatzeko zentroen, 689
helduak prestatzeko programen
  esparruan, 1897
helduaroan, 456
Helduaroko ikaskuntzako sistemaren
  antolamendua, 1161
helduaroko ikaskuntzan, 1162
Helduaroko ikaskuntzaren sistema,
  1161
Helduaroko ikaskuntzari, 1160
helduei, 440, 687, 688, 689, 716, 935,
  1048, 1161, 1256, 1712, 1846, 1864
Helduei, 1746
helduekin, 771
helduen, 687, 1191, 1433, 1897
Helduen Alfabetatze eta
  Berreuskalduntzerako Erakundea,
  687
Helduen Alfabetatze eta
  Berreuskalduntzerako
  Erakundearen eta Euskaltegiak,
  688
Helduen Alfabetatze eta
  Berreuskalduntzerako
  Erakundearen eta Euskaltegiak
  Araupetzea, 688
helduen alfabetatze eta
  berreuskalduntzerako prozesu, 687
helduen arloan, 799
Helduen berreuskalduntzerako, 687
Helduen berreuskalduntzerako
  zerbitzu, 687
Helduen etengabeko hezkuntza,
  1048
Helduen etengabeko hezkuntzako
  zentro espezifikoak, 1049
Helduen etengabeko
  prestakuntzako ikastaroen
  programazioan, 1771
helduen euskalduntzea eta
  alfabetatzea eta hainbat
  alorretan euskararen erabilera
  bultzatzeko ardura, 674
helduen euskalduntzea eta
  euskaldunen alfabetatzea
  bultzatuko, 680
Helduen hasierako prestakuntza-
  programak, 1161
helduen hezkuntza, 1256, 1436,
  1618, 1839
Helduen hezkuntza, 1256, 1257,
  1623, 1712, 1846
Helduen hezkuntza eta prestakuntza
  iraunkorra, 1660
Helduen hezkuntza eta prestakuntza
  iraunkorraren helburuak, 1660
Helduen hezkuntza eta prestakuntza
  iraunkorretako jarduketak, 1256
Helduen hezkuntza iraunkorra, 1897
helduen hezkuntza iraunkorrean,
  1897
helduen hezkuntza iraunkorreko
  programetan, 1233, 1996
helduen hezkuntza iraunkorrera,

- 1191
 Helduen hezkuntzak, 1623
 Helduen hezkuntzak eta sustapenak, 1485
 helduen hezkuntzako edo hezkuntza iraunkorreko ikastaroak hein handi batean edo osorik hizkuntza erregional eta gutxituetan eskaintzea bermatu, 297, 363
 helduen hezkuntzako zentro eta geletan, 1622
 helduen hezkuntzako zentroek, 1622
 helduen hezkuntzako zentroen, 1162
 helduen hezkuntzako zentrotzat, 1660
 helduen hezkuntzan, 155, 1930
 Helduen hezkuntza-programek, 1846
 helduen hezkuntzaren, 1625
 Helduen hezkuntzaren eskaintzak, 1623
 Helduen hezkuntzaren xedea eta eremua, 1846
 Helduen Hezkuntzari eta Sustapenari, 1485
 helduen hezkuntza-zentroetan, 1712
 helduen hizkuntza-ezagutzak, 1712
 helduen interes eta beharizanetarako, 1161
 helduen katalanezko ezagutzak, 1293
 helduen kolektibo, 1660
 helduen prestakuntza, 1860, 2053
 Helduen prestakuntza, 2046
 Helduen prestakuntza iraunkorra, 1746
 Helduen Prestakuntzari, 1746
 Helduen prestakuntza-zentroetan, 2046
 helduen zein gazte-justiziaren eremuan, 1860
 helduenak. *Ikus* irakaskuntzak, *Ikus* irakaskuntzak
 helduengan, 1674
 helduentzako alfabetatze- eta euskalduntze-programak, 800
 helduentzako edo etengabeko hezkuntzako irakaskuntza-ikastaroak, 1135
 helduentzako eskolak, 1914
 helduentzako hezkuntza-jardueretan, 1257
 helduentzako hizkuntza-irakaskuntzen, 1048
 helduentzako irakaskuntza espezifikoak, 1049
 Helduentzako irakaskuntzak, 1048
 helduentzako katalanaren irakaskuntza, 1235
 heldutasun, 1617
 heldutasuna, 760
 heldutasunaren, 380, 944, 1636
 heldutasunaren eta egoera psikologikoaren arabera hizkeran, 1716
 helmuga, 1285
 helmuga bakar eta bereizgarri, 1531
 helmuga turistiko orokorretako, 820
 helmugako herrialdeko Aduana Administrazioak, 2252
 helmugako herrialdeko bizi-baldintzen, 509
 Helsinkiko 1975eko Azken Akta, 292, 359
 Hemezortzi urte baino gehiagokoek, 524
 Herbehereetako Aliantza Nagusiari emandako laguntza ezabatzea, 171
 Herbehereetako Ongizate, Osasun Publiko eta Kulturako ministroak duen asmoari buruz eta asmo horrek mugaz gaindiko kultur-lankidetzarentzat ekarriko dituen ondorio latzei buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 171
 Heriotzagatik, 2012
 Heriotzak estaltzeko Asegurukontratuen Erregistroa, 426
 Heriotzaren ziozko oinordetza, 1498
 herri, 55, 56, 76, 96, 97, 149, 168, 180, 339, 520, 752, 951, 1227, 1521, 1533, 1765, 1896, 2032
 Herri, 79
 Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundea, 883, 889
 Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeak, 836
 Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen, 686
 Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen eskumen-eremuko prestazioak eta zerbitzuak, 883

- herri arteez, 2293
herri barruko bideen, 1896
Herri barruko bideen izena, 922
Herri barruko bideen izenak, 1231
herri baten sormena, 520
herri bereizi, 2008
herri edo hiriko udal agintariei, 2109
Herri Ekimena, 817
herri horiekiko harreman historiko,
kultural edo komertzialen
garrantziak, 774
herri horien gainerako gizarte-,
ekonomia- eta kultura-gurariak, 96
herri horien historia, haien jakiteak
eta teknikak, balio-sistemak, 96
herri horien hizkuntzetan, 97
herri horietako kideen heziketa, 96
herri ibiltarien hizkuntza eta kulturei,
175
herri indigena, 1199
herri indigenei berez dagokien
duintasuna, 89
herri indigenek, 89
Herri indigenek eta euren
erkidegoek, 87
herri indigenen ekonomia-, gizarte-
eta kultura-ongizatea, 89
herri indigenen eskubideak
sustatzeko eta babesteko
jarduerek, 89
herri indigenen eskubideei, 148
herri indigenen nortasun
desberdinak, kultura desberdinak
eta gizarte antolatze sistemak
desberdinak, 89
herri interesdunen tradizioekin eta
kulturekin, 97
Herri interesdunentzako hezkuntza-
programak eta -zerbitzuak, 96
Herri interesdunetako haur-
hezkuntzaren helburuetatik bat, 97
herri interesdunetako haurrei, 97
herri interesdunetako hizkuntza
indigenak babesteko, 97
herri interesdunetako kideek, 96
Herri Kontuen Euskal Epaitegiari
dagokion kontrola, 778
herri musika, 951
herri nomadak, 150
herri tradizioak, 951
herri-adierazpen kulturalari, 1134
herriak, 1226
herrialde, 56, 59, 110, 210, 302, 368,
422, 447, 455, 479, 516, 519, 1027,
1045, 1049, 1551, 1552, 1579, 1584,
1662, 2039, 2203, 2327, 2378, 2382,
2383
Herrialde, 1155
herrialde amerikarrei, 1027
Herrialde anfitrioiaren hizkuntza, 264
herrialde anfitrioietakoa
erakundeekin, 774, 775
herrialde aurreratuenen, 349
herrialde bakoitzaren kokapen
geografikoa, historia, kultura eta
hizkuntza, 2382
herrialde bakoitzeko hizkuntza-
aniztasuna eta desagertzeko
arriskuan dauden hizkuntzak, 210
Herrialde bateko herritar, 2114
herrialde bateko herritarrak, 117
herrialde bateko hizkuntza ofizialak
mundu osoan duen garrantzia,
1551
Herrialde bazkideen garapen-maila
eta haien kokapen
geografikoarekin, 2381
herrialde erkideotan, 2378
herrialde garatu, 109
herrialde garatuaren ahobatezko
adostasunarekin, 109
herrialde guztiko hizkuntza-taldeen
arteko elkar-uleztzea sustatzeko,
295, 361
herrialde hartzaileetako biztanleen
garapen ekonomikoa eta gizarte-
ongizatea, 1789
herrialde horretan hitz egiten diren
atzerriko hizkuntzak, 2146
herrialde independenteetako herri
indigena eta tribalei, 147
Herrialde Independentetako Herri
Indigena eta Tribalei buruzko
Konbentzioa, 246
herrialde inportatzaile, 99
herrialde inportatzaileko hizkuntza
nagusietan idatzitakoak. *Liburuak*
herrialde mediterraneoak, 2382
herrialde txirotan, 2382
herrialdea, 583
herrialdeak, 349, 1707, 2368, 2382
herrialdean, 295, 361, 523, 524, 2157,

- 2158, 2194, 2203, 2205
herrialdean erabat integratzeko
oinarrizko tresna, 1859
herrialdearen ahaleginaz, 58
herrialdearen berezko hizkuntza,
1761
herrialdearen, haren hizkuntzaren
eta haren kulturaren ezagutzan,
1795
herrialdeekin, 1552
herrialdeen, 55, 349, 521, 2376, 2382
herrialdeen berezitasunetan, 2381
herrialdeen eta herrien arteko
lankidetzak, 851
herrialdeen eta herrien giza
gaitasunak, 1664
herrialdeetako, 350, 527
herrialdeetako eskola-zentroen
arteko lankidetzak, 204
herrialdeetako hizkuntza ofizialetara,
103
herrialdeetako ikasleenak. *Ikus*
emaitzak
herrialdeetako nazionalak, 477
herrialdeetakoa, 2382
herrialdeetan, 349, 354, 724, 1047,
1207, 1534, 1582, 1740, 2144, 2376,
2378
herrialdeetan indarrean dagoen
araudipean, 779
herrialde-kategoriaren, 2382
herrialdeko, 509, 510, 1923
herrialdeko Aduana
Administrazioak, 2252
herrialdeko berezko hizkuntzan, 1872
Herrialdeko bilakaera ekonomiko,
sozial eta kulturalera, 2143
herrialdeko edo herrialdeetako
hizkuntza, 554, 600
herrialdeko edo nazioarteko
legeriaren, 57
herrialdeko errealitate
soziolinguistikoa, 1872
herrialdeko ezaugarri sozialak,
kulturalak, artistikoak,
ingurumenekoak, geografikoak,
ekonomikoak, historikoak eta
linguistikoak, 1844
herrialdeko gobernuan parte
hartzeko eskubidea, 58
herrialdeko hizkuntza eta tradizioak,
1839
herrialdeko hizkuntza nazionalaren
ikaskuntza, 204
herrialdeko hizkuntzan hitz egiteko
aukera, 204
herrialdeko ikus-entzunezko
industria, 1533
herrialdeko instituzio gorena, 1751
herrialdeko kultura- eta hizkuntza-
eredua, 1909
herrialdeko legeak, 2356
herrialdeko pantailetan, 1872
herrialdeko talentu artistiko handia,
1872
herrialdeko/herrialdeetako
hizkuntzaren edo ingelesaren
ezagutza, 600
herrialderen, 799, 2376
Herrialderen, 2146
herrialderen aldakortasuna, 2382
herrialdetatik, 478
Herri-Arduralaritzaren Euskal
Erakundea, 686
Herri-Arduralaritzaren Euskal
Erakundearen ordezkari, 690
herriaren, 682, 701, 950, 1812, 2020
Herriaren borondatea, 58
herriaren defendatzailea, 322
Herriaren Defendatzailea, 2021
Herriaren Defendatzailea (*Síndic de*
Greuges, 2021
herriaren eskari legitimoak, 701
herriaren gizarte- eta kultura-
balioak, 1549
herriaren gizarte-adierazpen, 1582
herriaren gizarte-egituraketan, 2006
herriaren hizkuntza historiko eta
propio gisa definitutako
valentziera, 2005
herriaren hizkuntza historikoa eta
berezkoa, 1989
herriaren identitate osoa, 1989
herriaren identitatea, 1533
herriaren identitatea berrelkartzeko
faktore, 1991
herriaren identitatea, hizkuntza eta
kultura, 2029
herriaren identitate-ezaugarri
bereziak, 1989
herriaren izena, 950
Herriaren Jagole, 1480

- Herriaren sentimenduarekin, 1183
herri-arkitektura, 1430
herri-arkitekturako elementuak, 1430
Herri-arteak eta -tradizioak, 1430
herriburuen, 928
herriei, 97
herriek, 1789, 1909
Herriek, 1255, 1707, 1789
Herriek beren egitura politikoei buruz
erabakitzeke duten eskubidea,
1494
herri-ekimena, 276, 277, 278, 279, 282
herrien, 724, 1189, 1762, 2326
herrien aniztasuna, 1762
herrien arteko elkartasuna eta
errespetua, 191
herrien arteko ulertezintasuna, 117
herrien determinazio askeari buruzko
printzipioa, 50
Herrien Eskubide Kolektiboei buruzko
Adierazpen Unibertsalak, 147
herrien eta herrialdeen arteko
lankidetzaz bultzatzeaz, 210
herrien giza gaitasunak, 1664
herrien idealei, jomugei, kulturei eta
eskakizunei buruzko informazioa,
117
herrien identitateari eta haien
zinezkotasunari, 520
herrien iruditeria kolektiboa, 1827
Herrien kultura-identitateak, 1664,
1789
herrien nortasun-ezaugarriak, 1189
herrien ongizate eta oparotasun
iraunkorraren aldeko
prestakuntzaren arloan, 120
herri-erabilerak, 2008
herri-erabileraren maila, 2006
herri-erabilerari, 2006
herrietako hautetsiak, 950
herri-heziketaren alorreko
eskumenak, 2184
herri-hirietako bizitzarekin, 2186, 2188
herri-jaien eta errealitatea ulertzeko,
eraikitzeke eta bizitzeko ditugun
beste modu batzuen
aberastasuna, 2030
herrik, 147
herrikideen oinarrizko eskubide, 81
herriko bideetako kaleen errotulu,
924
herriko edo inguruko eragile
hezitzaileen, 2050
herriko hizkuntza, 1476
Herri-kontsultei eta Partaidetza-
prozesuei, 1326
herri-kulturak, 1683
herri-kulturaren eta kultura
tradizionalaren adierazpen
immaterialak, 1682
herri-kulturaren eta kultura
tradizionalaren ondasun
immaterialak, 1659
herri-lanetako soldatako langileen
aitorpena, 2183
herrioi, 97
herrioi dagozkien arazoetan, 89
herrioi euron eskubideak eta
betebeharrak ezagutarazteko, 97
herrioi lankidetzarekin, 96
herri-sustrai sakonak dituzten
tradizioak, 1531
herritar, 175, 350, 457, 509, 510, 657,
729, 730, 764, 774, 922, 936, 941,
1056, 1227, 1228, 1230, 1280, 1480,
1488, 1556, 1581, 1600, 1609, 1654,
1739, 1761, 1763, 1764, 1765, 1805,
1852, 1865, 1887, 1906, 1990, 1991,
1992, 1994, 2000, 2002, 2018, 2025,
2039, 2044, 2114, 2172, 2237, 2288,
2382
Herritar, 675, 679, 923, 1035, 1136,
1190, 1487, 1764, 1778, 1992, 1995,
1997, 2026, 2236
Herritar aktiboen eskualde-
kontseiluak, 2095
herritar atzerritarren jarraipena, 2373
herritar euskaldunak, 657
herritar guztiei ahalmena ematen
zaie beren aukerako hizkuntza
ofizialaz baliatu ahal izateko, 673
herritar guztiek berek hautatutako
hizkuntza ofiziala erabiltzen
ahalko, 923
herritar guztiek beren aukerako
hizkuntza ofizialaz baliatu, 676
Herritar guztiek dute hizkuntza
maila desberdinetan irakaskuntza
euskaraz eta gaztelaniaz izateko
eskubidea, 924
herritar guztiek dute hizkuntza horiek
jakiteko eta erabiltzeko

- eskubidea, 921
- Herritar guztiek euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea dute Nafarroako administrazio publikoei zuzentzeko, 924
- herritar guztien berdintasuna, 2337
- herritar guztien eskubidetzat, 799
- herritar guztien hizkuntza-
eskubideak, 1761
- herritar helduen herritartasun zentzua, 1257
- herritar-agiri, 523
- herritarra, 1140, 2206, 2209, 2358
- herritarrak, 175, 245, 710, 798, 834, 1236, 1289, 1395, 1448, 1456, 1600, 1621, 1631, 1764, 1864, 1895, 1993, 2025, 2040, 2134, 2167, 2236, 2362
- Herritarrak, 1077, 1141, 1487, 1971
- Herritarrak artatuak izan daitezela beraiek hautatzen duten hizkuntza ofizialean, 812
- herritarrak artatzeko langile prestatuak eta gaituak, 1526
- Herritarrak integratzeko konpromisoa, 1598
- herritarraren benetakoa borondatea, 339
- herritarrei, 191, 448, 458, 477, 746, 809, 924, 950, 1064, 1111, 1132, 1143, 1191, 1265, 1273, 1293, 1301, 1318, 1459, 1526, 1551, 1564, 1572, 1600, 1722, 1763, 1768, 1769, 1777, 1781, 1890, 1892, 1894, 2028, 2030, 2034, 2075, 2076, 2104, 2138, 2203, 2358, 2382
- Herritarrei, 477, 1108, 1560, 2026
- herritarrei emandako atentzioa, 853
- herritarrei ondasunak eta zerbitzuak eskaintzeko jardueretan, 746
- herritarrei ondasunak eta zerbitzuak eskaintzen dizkieten subjektuentzat, 746
- herritarrek, 137, 181, 383, 389, 446, 454, 493, 538, 662, 673, 679, 729, 765, 772, 799, 808, 809, 810, 811, 813, 823, 830, 921, 1058, 1127, 1130, 1234, 1236, 1266, 1287, 1298, 1299, 1525, 1548, 1654, 1664, 1763, 1765, 1766, 1767, 1774, 1815, 1816, 1872, 1873, 1888, 1890, 1891, 1893, 1894, 1912, 1990, 1992, 1997, 2002, 2008, 2021, 2029, 2030, 2072, 2194, 2236, 2263, 2299
- Herritarrek, 446, 495, 560, 792, 936, 941, 1035, 1136, 1190, 1229, 1234, 1381, 1382, 1573, 1813, 1896, 1993
- herritarrek administrazio publiko horiekin dituzten harremanak haiek nahi duten hizkuntza ofizialean izan daitezen, ahoz zein idatziz, 823
- herritarrek Administrazioarekin harremanetan jartzerakoan haiek nahi duten hizkuntza erabili ahal izateko, bai idatziz bai ahoz, 808
- herritarrek aukeratutako hizkuntzan, 799, 1885
- herritarrek aukeratzen duten hizkuntzan, 1564
- Herritarrek bable/asturiera ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea, 1190
- herritarrek benetan egikaritu ahal izatea toki-erakundeekin harremanak izateko orduan hizkuntza ofiziala hautatzeko duten eskubidea, 811
- herritarrek beren lehentasunezko hizkuntza ofizialean artatuak izateko dituzten eskubideen eraginkortasuna, 1299
- herritarrek entzuna izateko, eragiten dien espedientera jotzeko eta beren hizkuntzan zuzendu eta tratatua izateko duten eskubidea, 1558
- herritarrek epaile eta auzitegiatarajo dezakete, 921
- Herritarrek euskara jakin eta erabiltzeko duten eskubidea babestea, 920
- herritarrek gaztelaniaz jasotzeko duten eskubideari, 1766
- herritarrek hitz egiten duten hizkuntzan, 1226
- herritarrek katalanera hizkuntza ofizialean jotzeko duten eskubidea, 1763
- Herritarrek sektore publiko autonomikoarekin kanal digitalen bidez dituzten harremanetan, 1573

- Herritarrekiko, 834
herritarrekiko harremanetan, 975, 1885
Herritarrekiko harremanetarako printzipioak, 803
Herritarrekiko tratuan, 1390
herritarrekin, 710, 1108, 1630, 1893, 1923
herritarren, 383, 454, 457, 466, 469, 657, 806, 834, 928, 969, 1027, 1061, 1077, 1086, 1088, 1131, 1138, 1143, 1161, 1196, 1230, 1265, 1266, 1279, 1298, 1518, 1564, 1583, 1624, 1725, 1728, 1761, 1762, 1764, 1765, 1777, 1806, 1821, 1885, 1888, 1891, 1894, 1970, 1991, 2031, 2032, 2036, 2376
Herritarren, 462, 464, 468, 941, 1059, 1082, 1087, 1088, 1190, 1721, 1894
herritarren aniztasuna, 226
Herritarren Arazo Juridiko eta Eskubideen Batzordeak emandako iritzia, 179
herritarren arreta, 1860
herritarren artean erabilera sustatzeko, 1765
herritarren arteko informazio-trukea, 1672
herritarren arteko solasaldiak, 2320
herritarren beharrei, 809
herritarren beharrian demokratiko, sozial eta kulturalak, 1821
herritarren beharrianak, 486, 624
herritarren datu-hornidura bakarrari buruzko aurreikuspenak, 1573
herritarren elkarbizitza eta parte-hartzea, 1843
Herritarren eskaerak, 2141
herritarren eskubide, 59, 209, 813, 1864, 1961
herritarren eskubide eta askatasunak, 657
herritarren eskubide eta askatasunen errespetua, 59
herritarren eskubideak, 224, 1229, 1991
Herritarren eskubideak, 675, 1087, 1249, 1252, 1382, 2026
Herritarren eskubideak eta betebeharrak, 1572
Herritarren eskubideak eta eginbeharrak, 1382
herritarren eskubideak kaltetzen ez badira, 676
herritarren eskubideei, 1266
Herritarren Eskubideen Batzorde juridikoak emandako iritzia, 172
herritarren eskura dauden zerbitzuetan, 1719
herritarren eta Administrazioaren arteko harremanetan, 2141
herritarren eta enpresen parte-hartzea, 1885
herritarren eta gizarte zibilaren autonomia, 136
herritarren eta toki-erakundeen parte-hartzea, 1138
herritarren garapen autonomorako, 2382
herritarren gehiengoan, 1762
herritarren hezkuntza integralean, 1443
herritarren hizkerako teknikak, 1169
herritarren hizkuntza-berdintasun, 1777
herritarren hizkuntza-eskubide eta -eginbarrei, 1764
herritarren hizkuntza-eskubideak, 810, 814, 1227, 1265, 1765
Herritarren hizkuntza-eskubideak baliatzea bermatuko, 803
herritarren hizkuntza-eskubideei, 806, 1888
Herritarren hizkuntza-eskubideei, 812
herritarren hizkuntza-eskubideek, 1525
herritarren hizkuntza-eskubideen babesak, 1764
herritarren hizkuntza-kapitala, 2039
herritarren informazioa eta parte-hartzea, 1086
Herritarren informazioa eta parte-hartzea, 1487
Herritarren intereserako publizitate instituzionalari eta azpiegitura publikoen kontzepzio kolektiboari, 2055
herritarren komunikaziorako, integraziorako eta kohesio sozialerako oinarritzko tresna, 1761
Herritarren Kontseilua, 2033
Herritarren Kontseiluaren erregelamendu organikoak eta

- funtzionamendukoak, 2033
Herritarren Kontseiluko hamahiru kideak, 2033
herritarren kualifikazio profesionalen aitorpenerako, 2220
herritarren kultura- eta hizkuntza-aniztasuna, 2030
herritarren onarpen, 383
herritarren ondorengoak, 1547
herritarren ongizatea, 841, 1371
herritarren ordezkariak, 2089
Herritarren osasun-eskubideak eta -eginbeharrak, 1523
Herritarren partaidetza, 2095
Herritarren Partaidetzarako Kontseilua, 2095
herritarren partaidetzarako organoetan, 1643
Herritarren Partaidetzari, 1082
herritarren parte hartzea, 814
herritarren parte-hartzea, 454, 1161, 1326, 1693
Herritarren parte-hartzea, 1082, 1326, 1643
Herritarren parte-hartzea sustatzeko neurriak, 1326
herritarren parte-hartzeari, 1143
herritarren prestakuntza, 1545
herritarren segurtasunari, 797
herritarren sektore, 1326
herritarren sentsibilizazioa eta motibazioa, 205
Herritarrentzako, 969
Herritarrentzako Europa, 253
herritarrentzako hizkera erraza eta argia, 1550
herritarrentzat, 827, 1282, 1764, 1970
herritarrentzat eskuragarri dauden komunikazio elektronikoen sareen eta zerbitzuen kontsumitzaileen eskubide espezifikoak, 581
herritarrentzat irigarria eta ulergarria den hizkeraren erabilera, 1143
herritartasun aktiboa, 431
herritartasun demokratikoa, 1619
herritartasun demokratikoaren balioen esparruan, 1618
herritartasun- edo auzotasun-salbuespena, 1268, 1476
herritartasun frantsesa duten mediku, dentista eta emaginei, 2203
herritartasun katalana eratzeko borondateak, 1839
herritartasun zentzua, 1257
herritartasuna, 282, 482, 501, 502, 1335, 1667
Herritartasuna, 2360
herritartasunari, 2360
herritartasunerako hezkuntza, 2148
Herritartasunerako hezkuntza, 2142
Herritartasun-errenta, 1692
herritartasun-espazio inklusiboak, 1419
herritartasun-printzipioa, 2320
herritartasun-printzipioak, 1715
herri-toponimia tradizionalari, 1231
herritzat, 149
hesiak, 1173
Hesperideen Unibertsitatea, 1681
Hesperideen Unibertsitateak, 1681
heterogeneotasuna, 453
hezetasunari, 1460
heziketa, 2320
Heziketa, 827
Heziketa artistiko eta kulturalak, 2143
heziketa artistiko eta musikala, 2148
heziketa ez-formalak, 211
heziketa teknikoak, 59
Heziketa-, sentsibilizazio- eta publizitate-kanpainak, 827
Heziketa-eskoletan, aukerako ikastaldiak eta egonaldiak antolatuko, 2293
Heziketarako, 723
heziketarako hizkuntza nagusia
hizkuntza erregionala edo gutxitua dela, 173
heziketa-ziklo, 1711
Heziketa-zikloak, 1331
heziketa-zikloetako, 1460, 2043
heziketa-zikloetan, 1711, 2045
Hezkidetza, 848, 1667, 1919, 1965
hezkidetza- eta inklusio-planteamenduak, 1850
Hezkidetzak, 1667
hezkidetzako, 769
hezkidetzako helburuak, 769
hezkidetzan, 1039
hezkidetza-printzipioaren, 1929
hezkuntza, 155, 225, 230, 393, 431,

- 432, 436, 437, 438, 440, 455, 457,
483, 560, 657, 687, 700, 712, 713,
714, 715, 716, 717, 720, 721, 722,
723, 752, 759, 760, 768, 770, 776,
781, 846, 934, 947, 957, 1027, 1029,
1033, 1058, 1151, 1160, 1191, 1238,
1259, 1461, 1621, 1770, 1777, 1812,
1814, 1821, 1858, 1860, 1865, 1897,
1904, 1919, 2382, 2395
- Hezkuntza, 59, 96, 154, 432, 436, 437,
438, 439, 464, 468, 687, 688, 689,
690, 691, 692, 693, 694, 714, 715,
716, 717, 719, 721, 722, 735, 760,
761, 787, 932, 947, 957, 1033, 1065,
1142, 1192, 1203, 1218, 1306, 1308,
1599, 1600, 1621, 1704, 1712, 1770,
1801, 1814, 1815, 1828, 1843, 1868,
1903, 1919, 1929, 2038, 2051, 2188,
2324
- Hezkuntza Administrazio eskudunak,
463, 1063
- Hezkuntza Administrazioa, 1051,
1442, 2145
- Hezkuntza Administrazioak, 1045,
1047, 1048, 1049, 1063, 1065, 1151,
1162, 1210, 1213, 1215, 1437, 1439,
1441, 1442, 1443, 1770, 1842, 1846,
1863, 1868, 1919, 1965, 2049
- Hezkuntza Administrazioaren, 1051
- Hezkuntza Administrazioaren
gardentasunerako,
eraginkortasunerako eta baterako
lanerako tresna, 2047
- Hezkuntza Administrazioaren
hizkuntza, 1842
- Hezkuntza Administrazioaren
hizkuntzari, 1843
- Hezkuntza Administrazioaren
laguntzarekin, 1440
- Hezkuntza Administrazioen, 1709
- Hezkuntza Administrazioako langile
ez-irakasleek, 1841
- hezkuntza afektibo-sexuala, 434
- Hezkuntza berezian, 2045
- hezkuntza bereziari, 1851
- Hezkuntza bereziko (integratuko)"
1.5 soldata-taulari, 1210, 1213,
1215
- hezkuntza bereziko 7 unitate edo
gehiago, 2069
- hezkuntza bereziko zentro
espezifikoek (HBZEek), 2069
- Hezkuntza bereziko zentro
espezifikoetan, 2045
- hezkuntza bereziko zentroak, 2053
- hezkuntza bereziko zentroetan, 440,
1233, 1613
- Hezkuntza Ebaluaziorako Institutu
Nazionala, 440
- hezkuntza eleaniztasun eta
kulturartekoaren programaren
aplikazioa, 2047
- hezkuntza eleaniztun eta kultura-
aniztunaren esparruan, 1710
- hezkuntza eleaniztun eta
kulturartekoaren helburuak, 2049
- hezkuntza eleaniztun eta
kulturartekoaren kalitatea, 2052
- hezkuntza eleaniztun eta
kulturartekoaren programa, 2042,
2044, 2045, 2046, 2047, 2050, 2051,
2053
- Hezkuntza eleaniztun eta
kulturartekoaren programa, 2043,
2044, 2045
- hezkuntza eleaniztun eta
kulturartekoaren programa
aplikatzeko gaikuntza eta
prestakuntza, 2042
- hezkuntza eleaniztun eta
kulturartekoaren programak, 2043,
2044
- hezkuntza eleaniztun eta
kulturartekoaren programaren
edukiaren eta antolaketaren,
2041
- hezkuntza eleaniztun eta
kulturartekoaren programaren
helburuak, 2051
- hezkuntza eleaniztun eta
kulturartekoaren programaren
kudeaketa akademiko eta
didaktikorako, 2050
- hezkuntza eleaniztun eta
kulturartekoaren programari, 2050
- hezkuntza eleaniztun eta
kulturartekorako, 2043
- hezkuntza eleaniztuna, 850, 2042,
2052, 2053
- Hezkuntza eleaniztuna, 1439
- hezkuntza eleaniztuna eta
kulturartekoa, 2053

- hezkuntza eleaniztunaren arloan, 2052
- hezkuntza eleaniztunaren arloko irakaskuntza-aholkulari teknikoen lan-planak, 2052
- hezkuntza eleaniztunaren azken helburua, 2041
- hezkuntza eleaniztunaren eta kultura-aniztunaren esparruan, 1710, 1711, 1712
- hezkuntza eleaniztunaren metodoekin esperimintatu ahal, 168
- hezkuntza eleaniztunaren programa, 2040
- Hezkuntza elebiduna, 461, 1061, 1720
- hezkuntza elebiduna sustatzeko programak, 1439
- hezkuntza elebidunaren, 1063, 1069
- Hezkuntza elebidunaren aukera, 1063
- hezkuntza elebidunaren aukeraren, 1063
- hezkuntza elebiduneko programa, 1730, 1731
- Hezkuntza elebiduneko programak, 1709
- Hezkuntza elebiduneko programak garatzen dituzten zentroetan, 1713
- hezkuntza emozional eta afektibo-sexualeko trebetasunak, 1151
- hezkuntza emozionala, 434
- Hezkuntza emozionala eta pertsonalizatua, 990
- hezkuntza erdipresentzialaren eta hezkuntza ez-presentzialaren modalitateetan, 1845
- Hezkuntza- eta antolaketa-edukiak, 1620
- hezkuntza- eta curriculum-proiektuetan, 760
- hezkuntza- eta entretenimendu-beharrizana, 2032
- hezkuntza- eta eskola-ibilbide, 2142
- hezkuntza eta heziketa horiek haien kultura-identitatea bete-betean errespetatzea, 130
- hezkuntza- eta hizkuntza-balioak, 2033
- hezkuntza- eta ikerketa-baliabideak, 122
- Hezkuntza eta irakaskuntzari buruzko eskubideak, 447
- Hezkuntza eta Kultura Sailak, 692, 1238
- Hezkuntza eta Kultura Sailaren, 690
- Hezkuntza eta Kultura Sailari, 687, 688, 689, 693, 694
- Hezkuntza eta Kultura Sailean, 694
- hezkuntza- eta kultura-jarduera osagarriak, 2145, 2189
- hezkuntza- eta kultura-jarduera osagarrien, 2377
- Hezkuntza eta Kulturako sailburua, 689, 690
- Hezkuntza eta Kulturako sailburuak, 691
- hezkuntza- eta kultura-programa, 182
- hezkuntza- eta kultura-programetan, 169
- Hezkuntza- eta lan-gaietan eskumena duten sailek, 1868
- hezkuntza- eta osasun-arazoei, 97
- hezkuntza- eta osasun-eskubideak, 1909
- hezkuntza eta prestakuntza goizegi uztearen prebentzio eta murrizketa, 561
- hezkuntza eta prestakuntza iraunkorretako jarduketak, 1256
- hezkuntza- eta prestakuntza-aukerak, 628
- hezkuntza- eta prestakuntza-ekintzetarako, 1063
- hezkuntza- eta prestakuntza-materialen edukiek, 1903, 1930
- hezkuntza- eta prestakuntza-programak, 212
- Hezkuntza- eta prestakuntza-programak, 910
- hezkuntza- eta prestakuntza-sistemen kalitatea eta eraginkortasuna hobetzea, 431
- hezkuntza- eta prestakuntza-sistemetarako sarbide orokorra, 431
- Hezkuntza eta Zientzia Ministerioak, 350, 352, 1028, 1246, 1780
- Hezkuntza eta Zientzia Ministerioko

- idazkariordea, 352
Hezkuntza eta Zientzia Saila, 1201
Hezkuntza eta Zientziako ministroaren, 352
hezkuntza Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan jasotzeko eskubidea, 824
hezkuntza ez-formala, 847
Hezkuntza ez-formala, 947
hezkuntza ez-formalaren eremua, 1359
hezkuntza ez-presentzialaren modalitate, 1845
hezkuntza ez-sexista, 1667
hezkuntza inklusiboa, 561
hezkuntza inklusiboaren printzipioak, 2152
hezkuntza integralean, 1443
hezkuntza iraunkorra, 1897
hezkuntza iraunkorrean, 172
hezkuntza iraunkorreko programetan, 1233
Hezkuntza Kontseilu Nagusiari, 2146, 2147
hezkuntza lortzeko nahiz komunikabideetan lekua izateko aukerei, 163
Hezkuntza maila ez-unibertsitarioetan, 925
Hezkuntza Ministerioa, 1201
Hezkuntza Ministerioak, 1499, 1611, 2185
Hezkuntza mistoa, 2142
hezkuntza morala, 2148
hezkuntza mota, 59
Hezkuntza Nazionalaren Kontseilu Nagusia, 2293
Hezkuntza Nazionalaren Kontseilu Nagusiaren proposamenez, 2293
Hezkuntza Nazionalaren mendeko osasun-langileek, 2153
Hezkuntza Nazionalaren Ministerioak, 2199
hezkuntza nazionalaz arduratzen den ministerio, 2364
hezkuntza nazionalaz arduratzen den ministerio frantsesak, 2365
Hezkuntza Nazionaleko Ministerioa, 2343
Hezkuntza Nazionaleko Ministerioak, 2378, 2379
hezkuntza presentzialaren, hezkuntza erdipresentzialaren eta hezkuntza ez-presentzialaren modalitateetan, 1845
hezkuntza presentzialeko, erdipresentzialeko eta urrutiko hezkuntzarako proposamenak, 1162
hezkuntza programak, 991
Hezkuntza Saila, 1709
Hezkuntza Sailak, 1442, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714
Hezkuntza Sailaren, 1709
Hezkuntza Sailari, 1648
Hezkuntza Sistemaren Antolamendu Orokorri buruzko urriaren 3ko 1/1990 Lege Organikoan, 787
Hezkuntza Sistemaren Antolamendu Orokorri buruzko urriaren 3ko 1/1990 Lege Organikotik, 932
hezkuntza teknikoan, 155
hezkuntza zerbitzu publikoa, 2337
Hezkuntza Zerbitzua, 1844
Hezkuntza-, gizarte- eta lan-arloko inklusioa, 438
hezkuntza-, gizarte- eta osasun-izaerako programak, 1576
Hezkuntza, Ikerketa, Kultura eta Kirol Sailak, 2054
hezkuntza-, kirol-, familia- eta kultura-jarduerekin, 2239
Hezkuntza, Kultura eta Kirol Ministerioa, 1205
Hezkuntza, Kultura eta Kirol Saila, 1243
Hezkuntza, Kultura eta Kirol Sailak, 1730
Hezkuntza, Kultura eta Kirol Sailaren tarifak, 1242
Hezkuntza, kultura eta kirola, 1205
Hezkuntza, Kultura eta Unibertsitate Saileko katalanaren ezagutza-ziurtagiriekin, 1294
Hezkuntza, Kultura eta Unibertsitate Saileko probak, 1293
hezkuntza-, kultura- eta zientzia-edukiak, 135
Hezkuntza, Lanbide Heziketa eta Turismo Saila, 1730
Hezkuntza, lanbide-heziketa, gazteria eta kirola, 196

- Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak, 715, 716, 721, 722
- Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren, 698
- Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailari, 698, 717
- hezkuntza-, unibertsitate- eta prestakuntza-zerbitzu tekniko-profesionalak, 1420
- Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundea, 103
- Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundeak, 109, 134
- Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundearen Konferentzia Orokorra, 116
- Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundearen Konferentzia Orokorra, 115
- Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundeko estatu kideek, 126
- Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundeko zuzendari nagusiak, 113, 119
- Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundeko zuzendari nagusiari*, 102
- Hezkuntza-administrazio, 440
- hezkuntza-administrazio eskudunak, 467
- hezkuntza-administrazioak, 712, 715, 721
- Hezkuntza-administrazioak, 714, 715, 717, 719, 760
- hezkuntza-administrazioei, 437, 560
- Hezkuntza-administrazioei, 441
- hezkuntza-administrazioek, 433, 436, 438, 440, 1843
- Hezkuntza-administrazioek, 433, 434, 436, 437, 438, 439, 442, 463, 464, 467, 468, 1722
- hezkuntza-administrazioekin, 561, 1850
- hezkuntza-administrazioetako organismo baliokideak, 440
- hezkuntza-administrazioa, 721
- hezkuntza-aisialdiaren lege-erregulazioa, 1358
- Hezkuntza-aisialdiko instalazioak, 1353
- hezkuntza-aisialdiko jarduerak, 1358, 1360
- hezkuntza-aisialdiko jardueren diseinua, 1360
- hezkuntza-aisialdiko jardueren komunikazio-hizkuntza, 1358
- hezkuntza-aisialdiko jardueren zuzendariaren diploma, 1360
- hezkuntza-aisialdiko prestakuntza, 1357
- hezkuntza-aisialdiko profesionalak, 1357
- hezkuntza-aplikazioak, 231
- hezkuntza-arloan, 716, 1850
- hezkuntza-arloan eskumena duen sailak, 1464, 1626, 2046, 2049
- Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak, 1619, 2049, 2050, 2052
- hezkuntza-arloan eskumena duen sailari, 1866, 2049
- Hezkuntza-arloan eskumenak dituen sailak, 2046
- Hezkuntza-arloko administrazio-neurriak, 1938
- hezkuntza-arloko eginkizunak eta zerbitzuak, 1238
- Hezkuntza-arloko eskumena, 432, 1403, 1410, 1620, 1621, 1622, 1623
- Hezkuntza-arloko eskumena duen ministerioak, 432
- hezkuntza-arloko eskumena duen sailak, 1623, 1624
- Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak, 1620, 1621, 1622, 1623
- Hezkuntza-arloko hizkuntza-eskubideak, 1814
- Hezkuntza-arloko jarraitutasuna eta koherentzia, 1842
- Hezkuntza-arloko sail eskudunak, 2046
- hezkuntza-arloko tasak, 2078
- hezkuntza-arrakasta, 1437
- hezkuntza-arrakasta eta -ekitatea, 1337
- hezkuntza-arrakastarako programetan eta curriculumetik kanpoko jardueretan parte hartzea, 1619
- hezkuntza-arrakastari, 1623
- Hezkuntza-arreta osagarriko

- irakasleak eta langileak, 1049
- hezkuntza-arretako profesionalen eta administrazio eta zerbitzuetako langileen hizkuntza-gaitasuna, 1841
- hezkuntza-arretarako, 760
- hezkuntza-arretaren, 1065
- hezkuntza-arretari, 1780
- hezkuntza-asmoari, 431
- hezkuntza-aukera, 717
- hezkuntza-aurrerapena, 1437, 1624, 1713
- hezkuntza-baliabideak, 118
- hezkuntza-beharrizan, 759, 760
- hezkuntza-beharrizan bereziak, 437, 760, 1065, 1343, 1401, 1403, 1410, 1465, 1473, 1864, 1948, 1949, 2377
- Hezkuntza-beharrizan bereziak, 437, 575, 1949
- hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak*, 1401
- Hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak, 437
- hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleei, 2043
- hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen arretari, 1864
- hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen eskaerei, 1464
- hezkuntza-beharrizan berezietara, 1063
- Hezkuntza-beharrizan Berezietarako Europako Agentziak, 457
- hezkuntza-beharrizan espezifikoak dituzten ikasleei, 1846
- Hezkuntza-beharrizan espezifikoak dituzten ikasleei, 1846
- hezkuntza-beharrizanak, 714, 1624
- hezkuntza-berrikuntzan, 1839
- hezkuntza-berrikuntzarako politikak, 1177
- hezkuntza-bikaintasuna, 1948
- Hezkuntza-curriculumak, 1344
- hezkuntza-diseinu bikain, 2375
- hezkuntza-edukiak, 957, 1844
- hezkuntza-eginbeharra, 2040
- hezkuntza-ekimen, 1839
- hezkuntza-ekintzak, 1843
- hezkuntza-ekintzak eta -neurriak, 2098
- hezkuntza-eragile, 1438
- hezkuntza-eraikuntzako prozesu osoaren erdigune, 2041
- hezkuntza-erakundek, 1653
- Hezkuntza-erantzun, 1049
- hezkuntza-eredu, 2041
- hezkuntza-eredu eleaniztunak eta kulturartekoak, 1619
- hezkuntza-eredu elebidunak, 463, 1063, 1721
- hezkuntza-eredu elebidunen eskaintzari, 1719
- hezkuntza-eredu horren beharrizan linguistiko eta didaktikoak, 2051
- hezkuntza-eredua, 1336
- hezkuntza-eremuan, 700, 1031, 1599
- hezkuntza-eremuko elkarbizitza, 1600
- Hezkuntza-eremuko eskubideak eta askatasunak, 1438
- hezkuntza-eremuko komunikazioan, 1907
- hezkuntza-eremuko xedapenak, 1719
- Hezkuntza-erkidego osoa, 2041
- Hezkuntza-erkidegoa, 1045, 1438, 1619, 1843
- hezkuntza-erkidegoak, 560, 1625
- hezkuntza-erkidegoaren, 2038, 2053
- hezkuntza-erkidegoaren barruko harremanak, 2378
- hezkuntza-erkidegoaren parte-hartzean, 1625
- hezkuntza-erkidegoari, 1460
- Hezkuntza-erkidegoari, 2046
- hezkuntza-eskaintza, 2382
- hezkuntza-eskaintzan, 438, 1897
- hezkuntza-eskaintzaren aniztasuna, 1948
- hezkuntza-eskaintzaren berezko ezaugarriak, 438
- hezkuntza-eskaintzetan, 2382
- hezkuntza-eskariari, 717
- hezkuntza-eskubidea, 59, 714, 1259
- hezkuntza-eskumenak, 1162
- Hezkuntza-eskumenak, 1048
- Hezkuntza-eskumenak dituen sailak, 1441, 1868, 1929, 2046
- hezkuntza-esparruan, 1812
- hezkuntza-esperimentazioko, - ikerketako eta -berrikuntzako proiektuetan, 1045

- hezkuntza-etapa, 825, 1047, 1104,
1730, 2040, 2044, 2047, 2049, 2053
- Hezkuntza-etapa, 433
- hezkuntza-etapa bakoitzaren
beharrizanetara, 2053
- hezkuntza-etapa eta -modalitate,
1839
- hezkuntza-etapa eta -modalitate
bakoitzaren egitura eta oinarriko
edukiak, 1618
- hezkuntza-gaietan eskumena duen
sailak ezartzen dituen baldintzen,
801
- hezkuntza-garapenean, 1397
- hezkuntza-gune, 1914
- hezkuntza-helburu, 1708, 1709
- hezkuntza-helburu orokorrak, 432
- hezkuntza-helburuak lortzeko
oinarriko gaitasunak, 1437
- hezkuntza-hobekuntza, 1161
- hezkuntza-hobekuntzarako
diagnostiko-ebaluazioak, 560
- hezkuntza-ibilbidean, 2042
- Hezkuntza-inklusioa, 438
- hezkuntza-instituzioek, 1196
- hezkuntza-integrazioa, 717
- hezkuntza-jarduera, 1841
- Hezkuntza-jarduera erkideak, 1949
- hezkuntza-jarduerak, 2144
- Hezkuntza-jarduerak, 1840
- hezkuntza-jardueran, 2048
- hezkuntza-jardueraren hobekuntza,
1846
- hezkuntza-jardueren multzoa, 1437,
1624
- hezkuntza-jardunbide
berritzaileetan, 2040
- hezkuntza-jarraitutasuna, 1843
- hezkuntzak, 143, 155
- Hezkuntzak, 154
- hezkuntza-kalitatea eta -ekitatea,
1344
- hezkuntza-kalitatean, 1625
- hezkuntzako, 438, 441, 714, 720, 753,
1815
- hezkuntzako beharrizan, 714
- hezkuntzako berrikuntza eta
ikerketa, 1619
- Hezkuntzako eskumena duen sailak,
1443
- Hezkuntzako Estatu Idazkaritzaren,
1704
- hezkuntzako eta irakaskuntzako
eginkizunetarako, 1233
- hezkuntzako eta lanbide-heziketako
politikak, 487, 625
- hezkuntzako hizkuntza-eredua, 2052
- hezkuntzako hizkuntza-ereduaren
ebaluazio globala, 2051
- Hezkuntzako hizkuntza-ereduaren
ebaluazio globala, 2051
- hezkuntzako hizkuntza-ereduaren
ebaluazio globala, ikuskapena
eta harentzako aholkularitza, 2051
- hezkuntzako hizkuntza-ereduaren
ebaluazio globalaren helburua,
2051
- Hezkuntzako hizkuntza-ereduaren
ikuskapena eta harentzako
aholkularitza, 2052
- Hezkuntzako hizkuntza-politika, 2052
- hezkuntzako ikasleen, 2376
- Hezkuntzako ikuskatzaileen
kidegoan, 442, 1849
- Hezkuntzako ikuskatzailetza, 1151
- Hezkuntzako Ikuskatzailetzak, 2052
- Hezkuntzako ikuskatzailetzaren, 1151
- Hezkuntzako Ikuskatzailetzaren
jarduketak, 2052
- Hezkuntzako Ikuskatzailetzaren
urteko jardun-planaren, 2052
- hezkuntzako maila, 309
- hezkuntzako, administrazioko eta
komunikazioko komunikazio-
hizkuntza, 1850
- hezkuntzakoak. *Ikus* xedeak, *Ikus*
jarduketa-sektoreak
- hezkuntza-konpentsazioko
planetan, 1600
- Hezkuntza-konpromisoaren gutuna,
1850
- hezkuntza-konpromisoko gutunaren
ezaugarri espezifikoak, 1847
- hezkuntza-laguntza, 1046
- hezkuntza-laguntza eta -arreta, 437
- hezkuntza-laguntzako beharrizan
espezifikoak, 598, 1050
- Hezkuntza-laguntzako beharrizan
espezifikoak, 1049
- Hezkuntza-laguntzako beharrizan
espezifikoak dituzten ikasleak,
1049

- hezkuntza-laguntzako beharrizan
 espezifikoa dituzten ikasleei, 1050
 hezkuntza-laguntzako beharrizan
 espezifikoa dituzten ikasleei
 arreta ematen espezializatutako
 maisu-maistrek, 1050
 Hezkuntza-laguntzako beharrizan
 espezifikoa dituzten ikasleen,
 1049
 Hezkuntza-laguntzako beharrizan
 espezifikoa dituzten ikasleen
 eskolatzea, 1049
 hezkuntza-laguntzako beharrizan
 espezifikoen prebentzioan eta
 detekzio goiztiarrean, 1050
 Hezkuntza-laguntzaren beharrizan
 espezifikoa, 1437
 Hezkuntza-laguntzaren beharrizan
 espezifikoa duten ikasleak, 437,
 1713
 hezkuntza-laguntzaren beharrizan
 espezifikoa duten ikasleentzat, 436
 hezkuntza-legeriak, 1507
 hezkuntza-legerian, 463, 1063, 1721
 hezkuntza-legeriaren, 467
 hezkuntza-legeriari buruzkoak. *Ikus*
 ezagutzak
 hezkuntza-maila, 715, 720, 1210,
 1213, 1215, 1232, 1990, 1995, 2007,
 2038, 2045, 2048, 2053
 Hezkuntza-maila, 1192
 hezkuntza-maila eta -modalitate,
 1770
 Hezkuntza-maila ez-
 unibertsitarioetan, 925
 hezkuntza-mailatan, 2001
 hezkuntza-materialak, 2050
 hezkuntza-materialaren edukiek, 957
 hezkuntza-modalitate elebiduna,
 1868, 1870
 Hezkuntza-modalitate elebiduna,
 1867, 1906
 hezkuntza-modalitate elebidunaren,
 1863
 hezkuntza-modalitate elebidunean,
 1866, 1868
 hezkuntza-modalitate elebidunean
 sartzeko baldintzei, 1866
 Hezkuntza-modalitate
 elebidunerako irispidea, 1870
 hezkuntza-modalitateei, 1868, 1907
 hezkuntzan, 295, 361, 737, 741, 1039,
 1049, 1065, 1069, 1151, 1297, 1437,
 1441, 1445, 1600, 1623, 1625, 1626,
 1713, 1844, 1845, 1930, 2040, 2050,
 2320
 Hezkuntzan, 1667, 1814
 hezkuntza-neurri, 934
 hezkuntza-orientazioko
 profesionalen lankidetzeta eta
 aholkularitza espezializatua, 1437
 hezkuntza-orientazioko taldeko
 profesional, 1050
 Hezkuntza-planak, 1049
 Hezkuntza-planak eta -edukiak, 957
 hezkuntza-planetan, 1021
 hezkuntza-plantzat, 1049
 Hezkuntza-politika, 1259
 hezkuntza-politika egokiak, 252
 Hezkuntza-politika publikoak, 1336
 hezkuntza-politikak, 2186, 2188
 Hezkuntza-politikak, 947
 hezkuntza-politikak eta
 irakasmaterialak garatu, 214
 hezkuntza-politikaren printzipio
 inspiratzaileak, 1259
 hezkuntza-politikari, 1131
 Hezkuntza-politikek eta -programek,
 126
 hezkuntza-programa, 1623
 hezkuntza-programak, 1177, 1625
 hezkuntza-programetako ordu-
 arduraldia, 1232
 hezkuntza-proiektu, 461, 714, 1061,
 1720, 1867, 1906
Hezkuntza-proiektu elebidun edo
eleaniztunetan parte hartzeko
baimena duten zentro
kontzertatuei, 1401
 hezkuntza-proiektua, 717, 1344, 1847
 Hezkuntza-proiektua, 439, 717, 1343,
 1360, 1847, 2396
 hezkuntza-proiektuak, 717, 1050
 Hezkuntza-proiektuak, 717, 1847
 hezkuntza-proiektuan, 439, 1845
 hezkuntza-proiektuaren, 714, 1841,
 1848, 1850
 hezkuntza-proiektuaren aurkezpen
 idatzia, 2396
 hezkuntza-proiektuetan, 1065
 hezkuntza-prozesua arautzen duten
 lege organikoetan, 1958

- hezkuntzara iristeko aukera-berdintasuna sustatzeko betebeharrak, 323
- hezkuntzarako, 456, 755, 760, 1057, 1443
- hezkuntzarako eskubide konstituzionala, 1336
- hezkuntzarako eskubidea, 446, 460, 1948
- Hezkuntzarako eskubidea**, 251, 990, 2142
- hezkuntzarako eskubideak, 128
- Hezkuntzarako Eskubideari buruzko Lege Organikoaren, 1232
- hezkuntzarako eta hezkuntza-arretarako eskubidea, 760
- hezkuntzarako eta kulturarako irispidea izateko eskubidea, 1805
- hezkuntzarako irispide, 2377
- hezkuntzarekin, 1914, 2237
- hezkuntzaren, 55, 181, 431, 454, 508, 714, 760, 1160, 1595, 1924
- Hezkuntzaren, 432, 947
- Hezkuntzaren administrazioa, 1850
- Hezkuntzaren alorreko eskumena duen sailak, 1624
- hezkuntzaren alorreko ikasketekin, 2376
- hezkuntzaren antolaketa, 1839
- hezkuntzaren arloan, 105, 120, 172, 771
- hezkuntzaren arloan eskuduna den ministerioak, 1674, 1704
- hezkuntzaren arloan eskumena duen Generalitateko sailaren berezko zerbitzuek, 1914
- hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak, 1621, 1624, 2046
- Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak, 1621, 1622, 1625, 1626, 1721, 1868, 2051, 2052, 2053
- hezkuntzaren arloan eskumena duen sailaren, 1135, 2051, 2052
- hezkuntzaren arloan eskumena duen saileko titularrari, 2054
- hezkuntzaren arloan eskumenak dituen sailburuak, 1442
- Hezkuntzaren arloko atzerri-ekintza, 508
- hezkuntzaren arloko eskumena, 981
- Hezkuntzaren arloko eskumena, 1039
- Hezkuntzaren arloko eskumenak dituen sailak, 1868
- hezkuntzaren arloko eskumenen banaketari, 560
- hezkuntzaren arloko langileei, 2365
- hezkuntzaren arloko lankidetzatza-ildo, 2378
- hezkuntzaren arloko ministerio eskudunarekin, 1624
- hezkuntzaren aspektu batzuk zabaltzeko kanpainak, 1625
- Hezkuntzaren eremuan, 168, 1666
- hezkuntzaren eta frantsesaren alorretan, 2372
- hezkuntzaren eta garapenaren ikuskera humanista, 1160
- hezkuntzaren eta gizarte-zerbitzuen eremuan, 1611
- hezkuntzaren eta kulturaren alorrean, 2188
- Hezkuntzaren eta prestakuntzaren alorreko politika eraginkorrak, 2382
- hezkuntzaren eta prestakuntzaren arloko politika, 1260
- Hezkuntzaren eta prestakuntzaren, kulturaren eta hizkuntza-errealitatearen oinarritzko ezaugarrietan, 1921
- Hezkuntzaren eta, batez ere, frantsesaren irakaskuntzaren alorretan, 2372
- hezkuntzaren gaineko eskumena duen Estatuko agintaritzak, 2149
- hezkuntzaren gaineko eskumenak dituen Estatuko agintaritzak, 2150
- hezkuntzaren hedapenerako, 113
- Hezkuntzaren helburua, 59
- hezkuntzaren hizkuntza, 155
- hezkuntzaren kalitatea, 1044
- Hezkuntzaren Kodea, 2142, 2396
- Hezkuntzaren Kodearen, 2181, 2185, 2203, 2243, 2348, 2368, 2393
- hezkuntzaren oinarritzko eskubidea, 1715
- Hezkuntzaren printzipio orokorrak, 2142
- Hezkuntzaren printzipioak eta xedeak, 432
- hezkuntzaren sustapena, 1259

- hezkuntzaren, administrazioaren eta kulturaren eremuetan, 1595
- hezkuntzaren, kulturaren eta korsikeraren alorreko eskumenei buruzko ebazpenak, 2187
- hezkuntzari, 157, 1028, 1259, 1537, 1896, 1965
- Hezkuntzari, 1044, 1618, 1626, 1839, 2396
- Hezkuntzari buruzko Legeak, 1839
- Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoak, 1622, 2038
- Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoan, 959
- Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren, 1464, 1622, 1624, 1708, 1710, 1711, 1712, 2046, 2049
- Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikotik, 932
- Hezkuntzari buruzko martxoaren 7ko 4/2011 Legearen, 1464
- Hezkuntzari buruzko uztailaren 10eko 12/2009 Legearen, 1864
- Hezkuntzari eta frantsesari, 2372
- hezkuntzari eta frantsesari buruz sinaturiko esparru-akordioa, 2372
- hezkuntzari eta kulturari buruzko eskubideak, 446
- hezkuntzari zuzendutako espezializazio, 1433
- hezkuntza-sektoreei, 714
- hezkuntza-sistema, 432, 713, 715, 1051, 1058, 1337, 1341, 1708, 1709, 1715, 1839, 1929, 1933, 2038, 2097, 2148, 2375, 2376, 2378
- hezkuntza-sistema berezi baten, 214
- hezkuntza-sistema eleaniztuna eta kulturartekoa, 2043
- hezkuntza-sistema eleaniztunaren, 1777
- hezkuntza-sistema modernoa, irekiagoa, ez hain zurruna, eleaniztuna eta kosmopolita, 560
- hezkuntza-sistema nazionala, 2148, 2378
- hezkuntza-sistema orokorretik, 687
- hezkuntza-sistema propioarekin, 657
- hezkuntza-sistemak, 712, 1033, 1439, 1619, 1708, 1839, 1844, 1847, 2009, 2375, 2378
- Hezkuntza-sistemak, 432
- hezkuntza-sistemako beste irakaskuntza batzuei, 2042
- Hezkuntza-sistemako beste irakaskuntza batzuei, 2052
- hezkuntza-sistemako curriculum-hizkuntzak, 2042
- hezkuntza-sistemako etapetara, 1623
- hezkuntza-sistemako genero-berdintasunerako planaren, 1919
- hezkuntza-sistemako irakaskuntza-hizkuntza, 1840
- hezkuntza-sistemako irakaskuntza-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza, 1934
- hezkuntza-sistemako irakaskuntzetara, 1161
- Hezkuntza-sistemako lanbide-heziketaren arloan eskumena duen sailak, 826
- Hezkuntza-sistemako lanbide-heziketaren berezko antolamenduaren garapenak, 1916
- hezkuntza-sistemako langileen arteko elkarlana, 2148
- hezkuntza-sistemako maila, 1151
- hezkuntza-sistemako ohiko etapetatik, 1708
- hezkuntza-sisteman, 1049, 1227, 1441, 1598, 1600, 1618, 1713, 1988, 2042, 2043, 2044, 2046
- Hezkuntza-sisteman berandu sartu diren ikasleak, 1437
- hezkuntza-sisteman berandu sartu diren ikasleei, 1438
- Hezkuntza-sisteman berandu sartzen diren ikasleen integrazioa, 1713
- Hezkuntza-sisteman bi hizkuntza ofizialetako bat jakin gabe sartzen diren ikasleek, 1840
- hezkuntza-sisteman frantsesaren irakaskuntza, 2364
- hezkuntza-sistemara, 393, 1814
- hezkuntza-sistemarako, 459
- hezkuntza-sistemaren, 436, 437, 1039, 1048, 1161, 1191, 1201, 1437, 1708, 1839, 1840, 1848, 2044
- Hezkuntza-sistemaren, 1618, 1619,

- 1840
Hezkuntza-sistemaren baliabideak, 2052
hezkuntza-sistemaren beharriaz, 438
hezkuntza-sistemaren benetako beharriaz, 1336
hezkuntza-sistemaren berezko hizkuntza, 1868
hezkuntza-sistemaren berezko kontrol-, ebaluazio- eta hobekuntza-tresnak, 442
Hezkuntza-sistemaren ebaluazioa, 440
hezkuntza-sistemaren egiturari eta antolaketari, 1600
hezkuntza-sistemaren hizkuntza-araubidea, 1840
Hezkuntza-sistemaren hizkuntza-araubidea, 1840
hezkuntza-sistemaren irakaskuntzetako tituluen, 437
hezkuntza-sistemaren kalitatea, 1335
hezkuntza-sistemaren komunikazio-hizkuntza, 1336
hezkuntza-sistemaren ohiko etapak, 1340, 1845
hezkuntza-sistemaren ohiko etapetatik, 1621
Hezkuntza-sistemaren oinarriko ardatzak, 1619
hezkuntza-sistemaren oinarriko titulazioa, 1161
Hezkuntza-sistemaren printzipio gidariak, 1618
hezkuntza-sistemarentzat, 2008
hezkuntza-sistemari, 1205
hezkuntza-sistematik, 2366
hezkuntza-sustapena, 446
Hezkuntza-tasak, 2078
hezkuntza-titulazio bat lortzeko irakaskuntzak, 1623
hezkuntza-trukeak, 1579, 1626
Hezkuntza-trukeak, 1626
hezkuntzaz, 2142
hezkuntza-zentro, 2047
hezkuntza-zentroak, 1044, 2048
hezkuntza-zentroan, 2047
hezkuntza-zentroaren eta ikasleen ezaugarrien, 2047
Hezkuntza-zentroaren hizkuntza-proiektua, 2048
hezkuntza-zentroek, 2049
Hezkuntza-zentroek, 440, 2050, 2054
Hezkuntza-zentroetako hezkuntza-arretako profesionalek eta administrazio eta zerbitzuetako langileek, 1841
Hezkuntza-zentroetan, 761
hezkuntza-zentroetarako, 1843
hezkuntza-zentroko zuzendaritzak, 2049
hezkuntza-zerbitzu orokorrak, 483
Hezkuntza-zerbitzu publikoaren xede eta eginkizunak, 2142
Hezkuntza-zerbitzu publikoek, 1868
Hezkuntza-zerbitzu publikoek haur gorren eta gor-itsuen amei, aitei edo tutoreei, 1868
hezkuntza-zerbitzua, 1846
hezkuntza-zerbitzuak, 1914
Hezkuntza-zerbitzuak, 760, 1847
Hezkuntza-zerbitzuen eginkizunak, 1847
hezkuntza-zerbitzuetara, 1299
hezkuntza-zientzien fakultateetan, 1063, 1722
hezkuntza-zientzien goi-mailako eskolak, 2155
hezkuntza-zientzien goi-mailako eskolen eginkizunak eta antolaketa, 2155
hezkuntza-zientzien goi-mailako institutu nazionalak, 2155
hidrografiari buruzko toponimoak, 2065
Hierarkia-bidea, 1286
hierarkizazio, 765
hierarkizazioa, 765
higiezinak, 500, 502, 828, 1682, 1684, 1685
higiezinek, 1682
higiezinen arloko funtsak, 511
higiezinen arloko inbertsioko funts eta sozietateak, 511
higiezinen proiektuak, 2397
higiezin-kredituko kontratuak, 553
higigarriak, 828
hildakoa, 426
Hildakoa, 426
Hileko ezgaitzaile sekundarioa, 486, 624

- hilketak, 1088
- hipersentikortasun
  - elektromagnetikoa, kimikoa edo bestelakoa duten pertsonak, 1640
- hipoakusia, 1417
- Hipoteka Legea, 538
- hipoteka-kontratazioaren, 1076
- hipoteka-maileguen eta -kredituen, 1076
- Hiri barruko bideen izena, 1994
- hiria, 1493, 2309
- hirian, 820
- hiriaren, 2309
- Hiriaren, 1493
- hiriarteko bideak, 1769
- hiriarteko bideen, 1137
- hiriarteko bideen izenak, 1896
- hiriarteko komunikazio-bideen, 1231, 1994
- hiriaz, 1781
- Hiribideek, 1137
- hiribideen eta biztanleguneen izenak, 1769
- hiriburua, 381, 2025
- hiriburuaaren, 1107, 1383
- hiriburuen, 383
- hiriburutza, 383, 387, 1055, 1107, 1383, 1486, 2025
- hiriburutzaren, 383
- Hiriburutzaren, 1493
- Hiriburutzari, 1265
- hirigintza, 730, 736
- Hirigintza-antolamendurako tresnak, 1673
- hirigintza-arauak, 1818
- Hirigintza-arauak, 1818
- hirigintza-arauen bertsio itzulia, 1818
- hirigintza-oztopoak, 736
- hirigintza-planak, 1833
- hirigintza-plangintzako figuren
  - hirigintza-arauak, 1818
- hirigintza-plangintzaren arau teknikoak, 1673
- Hirigintza-plangintzaren arau teknikoak, 1673
- hirigintzaren alorreko berrikuntzekin, 2186, 2188
- hirigintzaren eta itsasertzaren antolamendua, 1833
- hirigintzaren, lurralde-plangintzaren eta paisaia-jardueren alorreko
  - profesionalei, 2155
- Hirigintzari buruzko martxoaren 14ko 2/2002 Legea, 1818
- hirigune historikoa, 1116
- hiriguneetan, 953
- hiriguneetara sartzeko eta haietatik irteteko seinaleak, 255
- hiri-ingurune, 731
- hiri-ingurunea, 732
- hiri-inguruneak, 732
- hiri-ingurunearen, 730
- hiri-inguruneen, 736
- Hiriko Giza Eskubideak Babesteko Europako Gutuna, 1852
- hiriko udal-agintariei, 2109
- hiri-multzoak, 1430
- Hiritarren, 928
- hiru aldeko banaketa tradizionalari, 376
- hiru aldeko elkarrizketak, 261
- Hiru bertsioak, 1818
- hiru dimentsioko eta bi dimentsioko diseinuei, 407
- hiru hizkuntza ofizialak, 1860
- hiru hizkuntzatan, 1523
- hiru hizkuntzen ordu-banaketa, 826
- hiru urtetik lau urtera bitarteko haur, 2153
- hirugarren, 2327, 2333
- Hirugarren apartatuan aipaturiko akordioak negoziatzeko eta egiteko, 197
- hirugarren baten interesei, 2340
- hirugarren baten interesei edo giza duintasunari, 2268, 2271
- hirugarren batzuek egikaritzen dituzten zerbitzu publikoetan, 812
- hirugarren erabiltzaile, 2333
- Hirugarren herrialde edo nazioarteko erakunde batekin edo batzuekin akordioak negoziatu edo egin behar badira, 197
- hirugarren herrialdeekiko harremanetan, 215
- hirugarren herrialdeekin, 192, 196
- hirugarren herrialdeetako hizkuntzen ikaskuntza, 207
- hirugarren herrialdeetako zentrozen eta instituzioen arteko hezkuntza-trukeak, 1626

- hirugarren herrialdeetan, 2378
 hirugarren hizkuntza, 1815
 hirugarren hizkuntza batean, 799
 hirugarren hizkuntza baten
     ikaskuntza-maila ona, 1839
 hirugarren hizkuntzen ezagutza
     sustatzeko programak, 1794
 hirugarren hizkuntzen ezagutzari,
     1795
 Hirugarren Sektore Sozialari, 1644
 hirugarren sektore sozialeko
     antolakundeen, 1318
 hirugarren sektore sozialeko
     erakundeek, 1644
 Hirugarren sektore sozialeko
     erakundeen betebeharrak, 1644
 hirugarren zikloa, 699
 Hirugarren zikloan, 1047
 hirugarrenari, 562
 hirugarrenekin, 350
 hirugarrenen, 2160, 2161
 Hirurogeita bost urtetik gorako
     atzeritarrak, 2109
 hispaniar erkidegoak, 349
 Hispaniar Filologiako lizentzia, 1561
 hispaniarreko aborigenen, 1676
 hispanistei, 350, 351
 historia, 155, 156, 387, 724, 737, 828,
     1052, 1110, 1130, 1160, 1206, 1207,
     1288, 1289, 1490, 1506, 1523, 1549,
     1672, 1675, 1813, 1891, 1911, 2030,
     2031, 2382
 historia- edo kultura-balio
     nabarmenak dituzten bibliografia-
     lanek, 708
 historia klinikoa, 1952
 historia luzeko, hizkuntza
     unibertsaleko eta kultura
     zaharreko estatuei, 349
 historia-, hizkuntza- eta kultura-
     arloko loturak dituzten
     lurraldeetan, 1843
 historia-, hizkuntza- eta kultura-
     ondare erkideak, 177
*historia-, kultura- edo hizkuntza-
 arrazoiak, 746*
 Historia-, kultura- edo hizkuntza-
     harremanak dituzten herrialdeak,
     1707
 Historia-, kultura-, hezkuntza- eta
     hizkuntza-balioak, 2033
 historia-, ondare-, ingurumen-, erlijio-
     , osasun-, hezkuntza- eta kultura-
     trukeak, 2056
 historia-balio, 1751
 historiak, 1871
 historiako hizkuntzak, 286
 historian, 149, 150, 724
 historiarekin, 1110, 1134, 1207, 1923,
     2381
*historiaren, 210, 523, 697, 828, 1813,
 1858, 1897*
 historiaren aztarna materialak, 2030
 Historiaren, hizkuntzaren eta
     kulturaren aldetik Kataluniarekin
     lotura duten lurraldeak, 1813
 historiari, 1155
 historiatik, 508, 724
 historiko eta artistikoa. *Ikus* ondarea
 historikoak, 148
 historiko-artistikoa, arkitektonikoa,
     arkeologikoa, antropologikoa,
     paleontologikoa, etnologikoa,
     museistikoa, paisajistikoa,
     geologikoa, industrialak,
     nekazaritzakoa eta artisautza. *Ikus*
     ondarea
 historikoki etengabeko gorabeherak
     sortu, 920
 historikotasun erlatiboa, 150
 historikotasuna, 150
 hitz, 55, 140, 1312, 1687, 2314, 2325
 Hitz, 2392
 hitz edo dokumentuen esanahia,
     2256
 hitz egin, 56, 97, 163, 793, 2288
 hitz egiteko askatasuna, 55
 hitz egiteko eskubidea, 1530, 1800
 hitz egiteko eta ahoz esku hartzeko
     aukerak, 651
 hitz egiteko modua eta moldeak,
     1146
 hitz egiten, 154, 394, 395, 1676, 1761,
     1766, 1774, 1776, 1889, 1895, 2020
 hitz osatuko sistema, 2252
 hitz soil eta ulerterrazak, 2284
 hitza, 55, 659, 776, 777, 1736
 hitza ezagutzen dutenak. *Ikus*
     sistemak
 hitzak, 389, 972, 2241, 2337
 hitzaldi, 2334, 2335
 hitzaldiak, 684, 1293, 1294

- hitzarekin, 685, 690
 hitzaren, 130, 2392
 hitzaren eta irudiaren bitartez, 134
 hitzarmen, 181, 479, 698, 713, 1138,
 1210, 1213, 1215, 1289, 1303, 1624,
 1666, 1768, 1769, 1775, 1873, 2144,
 2315
 hitzarmen bidezko akordio, 1289
 hitzarmen honen ondoriozko
 eskubideei, 97
 hitzarmen kolektiboan, 1303, 1792
 hitzarmen kolektiboaren, 1302
 hitzarmen kolektiboek, 1040, 1308,
 1666
 hitzarmen kolektiboetako klausulak,
 544, 636
 hitzarmen kolektiboetan, 1775
 hitzarmenak, 351, 466, 470, 480, 534,
 684, 685, 689, 725, 775, 939, 1135,
 1138, 1190, 1237, 1238, 1266, 1268,
 1442, 1443, 1477, 1506, 1534, 1549,
 1625, 1776, 1813, 1838, 1843, 1890,
 1898, 1900, 1901, 1902, 2053, 2144
 Hitzarmenak, 352, 353, 479, 1190,
 1900, 1901, 1902, 2315
 Hitzarmenak eta protokoloak
 formalizatzea, 778
 Hitzarmenak eta protokoloak
 sinatzeko oinarriko irizpideak
 zehaztea, 777
 hitzarmenaz, 683
 hitzarmenean, 952
 hitzarmenek, 1478
 hitzarmenen, 1508, 1809
 hitzarmenetan, 1152, 1155, 1851,
 2029
 Hitzarmenetan, 939
 hitzartu, 804
 hitzaurrea, 357
 HITZAURREA, 148
 hitzaurrean, 147, 176
 hitzaurreetan, 147
 hitzei, 1668
 hitzemandako hizkuntzari, 2102,
 2140, 2197
 hitzimatea, 390
 hitzen esanahi literalari, 1834
 hitzez hitzeko jaiotza-ziurtagiria, 971
 hitzez hitzeko kopia, 2279
 hitzeko eta harrizko arrastoetan,
 523
 hitzekoa ez den hizkuntzako, 1148
 hitzik, 662
 hitzik eta botorik gabe, 1740
 hitzik gabeko komunikazio-modu,
 1028, 1433
 hitzordua, 2104
 hitzordurik, 2165
 hizkera, 125, 380, 389, 396, 397, 432,
 453, 683, 759, 760, 761, 762, 769,
 940, 944, 945, 948, 965, 972, 1083,
 1176, 1286, 1321, 1322, 1373, 1381,
 1425, 1430, 1446, 1536, 1668, 1673,
 1744, 1750, 1919, 1928, 1970, 2006,
 2020
 Hizkera, 972, 1611
 hizkera administratibo, 798
 hizkera argi eta erraza, 761
 hizkera argi eta errazez, 759
 hizkera argi eta ulergarrian, 396, 397,
 476, 785, 1078, 1274
 hizkera argi, zehatz, ulergarri,
 ulergarri eta irisgarrian, 562
 hizkera argia, 1471
 Hizkera argia, 1169, 2083
 hizkera argia eta erraza, 1169
 hizkera argia eta irakurteraza, 1169
 hizkera argia, erraza eta
 eskuragarria, 893
 hizkera argian, 1166
 hizkera argiaren irizpideak, 647
 hizkera arruntean nahiz juridikoan,
 389
 hizkera berrikustea, 1536
 hizkera diskriminatzailea, 1041, 1148
 Hizkera diskriminatzailea, 1084, 1159
 hizkera egokia, 1040
 Hizkera egokia, 1088
 hizkera erkide bat, 1396
 hizkera erraza, 577, 581, 761, 1163,
 1550, 1862
 hizkera erraza eta argia, 1550
 hizkera errazeko eta irakurketa
 errazeko euskarriak, 1555
 hizkera errazekoak. *Ikus baldintzak*
 hizkera errazez, 762
 Hizkera errespetuzkoaren erabilera,
 1930
hizkera espezializatuko materialen
zabalkundea bultzatuko, 746
 hizkera eta eduki ez-sexistak, 1202
 hizkera eta eduki sexistak, 1437

- hizkera eta edukia sexistak, 1667
Hizkera eta entzumenaren
perturbazioetako espezialistaren
diploma, 1499
hizkera eta irudi ez-
diskriminatzaileen erabilera ez-
sexista, 1084
hizkera eta irudi publikoaren
erabilera ez-sexista, 1307
hizkera- eta jokabide-indarkeria,
1141
Hizkera ez sexista, 1222, 1223
hizkera ez-androzentrikora, 1792
Hizkera ez-diskriminatzailea, 1164,
1638
hizkera ez-inklusiboa, 972, 1470
Hizkera ez-inklusiboaren erabilera,
972
hizkera ez-sexista, 769, 899, 1038,
1039, 1075, 1087, 1097, 1202, 1289,
1307, 1309, 1445, 1469, 1490, 1534,
1615, 1627, 1628, 1644, 1667, 1681,
1726, 1727, 1806, 1965
Hizkera ez-sexista, 1038, 1076, 1202,
1219, 1220, 1627, 1666, 1668, 1971
hizkera ez-sexista eta ez-
androzentrikoa, 1919
hizkera ez-sexista eta ez-
diskriminatzailea, 1075, 1671, 1718,
2084
hizkera ez-sexista, solidarioa,
multikulturala eta jasangarria,
1260
hizkera ez-sexistan, 1151
hizkera ez-sexistara, 1039, 1076
hizkera ez-sexistaren erabilera, 1627
hizkera ez-sexistaren erabilera
administratiboari buruzko
argitalpenak, 1665
hizkera ez-sexistaren erabileraren,
1462
hizkera ez-sexistaren eta ez-
androzentrikoaren printzipioak,
1920
hizkera inklusibo eta ez-sexista, 842
hizkera inklusiboa, 632, 766, 843, 897,
980, 1005, 1148, 1373, 1470, 1472,
1643
Hizkera inklusiboa, 1149, 1950
Hizkera inklusiboa edo ez-sexista,
1605
hizkera inklusiboa eta ez-sexista, 766,
843, 897, 980, 1005, 1012, 1013,
1424
hizkera inklusiboaren arloko
prestakuntza, 1424
hizkera inklusiboaren erabilera, 1639
hizkera instituzional eta sozialean,
1728
hizkera integratzaile eta ez-sexista,
1150, 1152
hizkera irisgarria, 1140, 1449
Hizkera juridikoaren ezagutzen
ziurtagiria, 1788
hizkera komuna, 579
hizkera konstituzionalean, 519
hizkera laua, 1351
hizkera laua eta ulergarria, 1376
hizkera normalizatzeko programak,
1656
hizkera sexista, 1154, 1447
Hizkera sexista, 1038, 1447
hizkera sexista edo iraingarria, 1083
hizkera sexista, klasista, arrazista,
xenofoboa, LGBTIfobikoa eta, oro
har, diskriminatzailea ez dena,
1930
Hizkera sexistak edo
androzentrikoak, 1446
Hizkera sexistaren, 1668
hizkera sexistarik, 1309, 1918
hizkera sexistarik ez erabiltzea, 1727
hizkera sexistatik, 1976
hizkera tekniko espezifikoa, 1917
hizkera tekniko, aseptiko eta ez-
inbaditzaile baten erabilera, 1398
hizkera ulergarri eta irisgarrian, 1822
hizkera ulergarria, 854, 1981
hizkera ulergarria eta irisgarria, 1952
hizkera ulergarrian, 380, 396, 945,
965, 1382, 1432, 1617, 1629, 1640,
1706
hizkera ulergarriarekin, 389
hizkera ulergarriko, 940
hizkera ulergarriko informazioaren,
940
hizkera ulerterraza, 948
Hizkera, hizketa, ahots, entzumen
eta komunikazioaren alterazioen
prebentzioa, 1611
hizkera, komunikazio eta irudi ez-
sexistak, 1423

- Hizkera, komunikazio eta irudi ez-sexistak, 1424
- hizkera, komunikazio eta publizitate ez-sexistaren irizpideak, 1668
- hizkerak, 957, 1074, 1082, 1086, 1110, 1161, 1306, 1326, 1627, 1643, 1903, 1930
- hizkeran, 763, 771, 948, 949, 958, 961, 975, 1083, 1147, 1159, 1390, 1449, 1455, 1499, 1636, 1637, 1667, 1688, 1716, 1734, 1973
- hizkeraren, 771, 1090, 1143, 1246, 1397, 1433, 1561, 1611, 1666, 1687, 1709, 1788
- hizkeraren azterketa, 1397
- hizkeraren erabilera ez-sexistara, 1039
- hizkeraren erabilera normal eta patologikoan inplikaturako mekanismoen ezagutzan, 1397
- Hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduei buruzko espezialitatean, 771
- hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduen, 1246
- Hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, 1246, 1499, 1611
- Hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduetan, 771
- hizkeraren eta entzumenaren perturbazio eta patologien arloan, 1611
- hizkeraren irisgarritasuna, 1085
- Hizkeraren nahasmenduekin lotutako prebentziora, ebaluaziora eta esku-hartzera bideratutako jarduera, 1780
- Hizkeraren nahasmenduen espezialitateko diploma, 1246
- Hizkeraren patologiako espezialitateko diploma, 1246
- hizkeraren prozesamenduaren ikerketa eta ereduak, 1397
- hizkerari, 1079, 1397, 1864
- hizkera-sistemei, 1654
- hizkeren, 431, 1034, 1082, 1326
- hizkeretan, 1052
- hizketa, 651, 652, 1431, 1611, 1675
- hizketak, 1110
- hizketan, 1637
- hizketa-nahasmenduak, 1674
- hizketaren, 1028, 1397, 1433, 1674
- Hizketaren edo hizkuntzaren erabileraren ezaugarri eta fenomenoen multzoa, 1668
- hizketaren eta entzumenaren nahasmendu eta patologien, 1704
- Hizketaren eta entzumenaren nahasmenduen espezialitateko diploma, 1780
- Hizketaren eta entzumenaren nahasmenduetako espezialistaren diploma, 1704
- Hizketaren eta entzumenaren nahasmenduetako espezialistaren diploma ofiziala, 1674
- Hizketaren eta entzumenaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, 1704, 1780
- hizketaren eta entzumenaren perturbazio eta patologien, 1780
- hizketaren eta entzumenaren perturbazioen arloan, 1674
- Hizketaren patologiako espezialitateko diploma, 1780
- hizketaren trebetasunak, 1397
- hizketari, 1397
- hizketekin, 1110
- hizkuntza, 56, 76, 77, 97, 105, 108, 111, 115, 116, 117, 119, 123, 124, 125, 126, 127, 129, 130, 131, 135, 139, 141, 142, 143, 144, 145, 147, 149, 150, 151, 153, 154, 163, 175, 180, 183, 184, 208, 210, 211, 214, 278, 285, 293, 295, 345, 359, 361, 379, 380, 385, 386, 414, 442, 452, 460, 463, 474, 482, 483, 485, 488, 489, 493, 498, 503, 507, 509, 512, 514, 520, 521, 533, 537, 543, 547, 551, 552, 553, 564, 569, 584, 593, 596, 597, 603, 606, 607, 626, 627, 629, 636, 656, 677, 702, 710, 721, 724, 753, 754, 755, 759, 760, 761, 762, 763, 765, 766, 769, 770, 784, 805, 810, 820, 822, 828, 834, 836, 843, 846, 848, 887, 896, 900, 917, 923, 930, 934, 941, 943, 946, 952, 953, 954, 957, 959, 960, 966, 968,

- 969, 975, 979, 990, 1004, 1025,
1033, 1034, 1036, 1040, 1054, 1057,
1059, 1108, 1110, 1111, 1112, 1125,
1127, 1128, 1129, 1130, 1131, 1132,
1135, 1146, 1148, 1158, 1186, 1199,
1200, 1206, 1207, 1211, 1214, 1226,
1227, 1228, 1229, 1233, 1253, 1255,
1256, 1259, 1261, 1262, 1266, 1268,
1269, 1273, 1274, 1277, 1287, 1289,
1291, 1321, 1322, 1335, 1342, 1344,
1352, 1370, 1376, 1400, 1404, 1405,
1416, 1454, 1478, 1490, 1492, 1493,
1499, 1506, 1507, 1511, 1512, 1513,
1514, 1523, 1525, 1532, 1533, 1549,
1553, 1560, 1566, 1576, 1581, 1582,
1583, 1599, 1632, 1633, 1640, 1641,
1645, 1646, 1649, 1653, 1658, 1661,
1675, 1700, 1707, 1715, 1716, 1719,
1726, 1729, 1749, 1755, 1756, 1765,
1781, 1793, 1794, 1804, 1805, 1813,
1815, 1817, 1839, 1841, 1844, 1861,
1863, 1889, 1891, 1894, 1895, 1899,
1900, 1901, 1909, 1911, 1912, 1914,
1918, 1922, 1929, 1930, 1951, 1972,
1989, 1994, 1996, 2007, 2019, 2026,
2029, 2030, 2031, 2032, 2038, 2040,
2043, 2044, 2056, 2057, 2070, 2075,
2104, 2112, 2114, 2115, 2120, 2121,
2122, 2123, 2124, 2126, 2127, 2129,
2130, 2131, 2132, 2137, 2143, 2146,
2147, 2150, 2162, 2168, 2171, 2172,
2180, 2213, 2225, 2229, 2231, 2239,
2240, 2257, 2258, 2259, 2261, 2262,
2264, 2266, 2270, 2271, 2273, 2275,
2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284,
2305, 2325, 2333, 2339, 2366, 2371,
2377, 2382, 2388, 2392, 2394
- Hizkuntza, 152, 539, 1112, 1130, 1153,
1154, 1160, 1249, 1493, 1538, 1546,
1566, 1567, 1656, 1794, 1822, 1900,
1914, 1921, 1929, 2024, 2055, 2115,
2146
- hizkuntza aldetik zuzenak diren
esamoldeak, 1444
- hizkuntza anitzen erabilera, 233
- hizkuntza- aniztasunerako, 1288
- hizkuntza argi, erraz eta
ulerterrazean, 516, 565, 566
- hizkuntza argira, 1166
- hizkuntza arrotza inposatzea, 148
- hizkuntza arruntean, 403, 407
- hizkuntza arteko ulergarritasun osoa,
203
- hizkuntza artikulatura, 1668
- hizkuntza askotara itzultzea, 133
- Hizkuntza aukeratzeko eskubide,
1814
- hizkuntza aukeratzeko eskubidea,
1813
- hizkuntza babesteko politikak
abiaraztean, 212
- hizkuntza bakarra ezarri nahi izatea,
209
- hizkuntza bakoitzaren
curriculumaren oinarriko
aspektuak, 436
- Hizkuntza bakoitzaren egoera, 148
- hizkuntza bakoitzaren egoeraren,
214, 294, 296, 297, 299, 300, 360,
362, 363, 365, 366
- hizkuntza bakoitzaren egoeraren
eta desagerpena saihesteko
ezarritako politiken emaitzaren
jarraipena egitea, 214
- hizkuntza bakoitzaren gutxieneko
ehunekoak, 2042
- hizkuntza bakoitzaren tratamendu
zientifikoak, 163
- hizkuntza bakoitzean administrazio-,
merkataritza-, ekonomia-, gizarte-,
teknologia- edo lege-terminologia
egokia mantendu eta
garatzearen, 302, 368
- hizkuntza baten desagerpena, 214
- hizkuntza baten erabilera, 291
- hizkuntza baten eta bestearen
erabilera, 1989
- hizkuntza baten irautean eta
geroratzean, 211
- hizkuntza belaunaldi artean
geroratzea, 213
- hizkuntza bera edo antzekoa
erabiltzen duten erregio- edo toki-
mailako taldeen artean, 303, 369
- hizkuntza bera edo antzekoa
erabiltzen duten estatuak, 303,
369
- hizkuntza bera gutxiesteko zenbait
jarrera, 1226
- hizkuntza bera hitz egiten dutenen
artean, 302, 368
- hizkuntza bereki, 959

- hizkuntza bereko gainerako
lurraldeek, 1740
- hizkuntza bereko ikastaro, bloke edo modulu, 1829
- hizkuntza bereko maila, bloke edo modulu, 1829
- hizkuntza berreskuratzeko prozesuan, 2005, 2006
- hizkuntza berri, 1161
- hizkuntza berriak menderatzea, 1844
- hizkuntza berrien kalitateko eskaintzak, 1522
- hizkuntza berritzaileen esplorazioa, 1018
- hizkuntza biak komunikazio-hizkuntzatzat erabiltzea bide aproposa, 825
- hizkuntza bien berdintasun osora, 1266
- hizkuntza bien erabateko berdintasuna, 1298
- hizkuntza bien erabilera normal eta ofiziala, 1266
- hizkuntza bion erabilera bermatuko dute eta bion ofizialtasuna arautuko, 656
- hizkuntza bizi, 2146, 2148, 2149, 2365, 2366, 2367
- Hizkuntza bizi bat, 2377
- hizkuntza biziak, 2343, 2367
- Hizkuntza biziak, 2377, 2378
- hizkuntza biziak lantzea, 2343
- hizkuntza biziberritzeko politika, 213
- Hizkuntza biziei, 2377
- hizkuntza bizen irakaskuntzarako, 2366
- hizkuntza bizen irakaskuntzari, 2377
- Hizkuntza Bizien Irakasleen Nazioarteko Federazioaren Batzar Orokorrak, 147
- hizkuntza daktilologikoa, 565
- hizkuntza dela-eta herritarrak diskriminaturik izan ez daitezen, 921
- hizkuntza dela-eta inor diskriminatu ez dadin zainduko, 675
- hizkuntza desagertzeko arriskuan, 1226
- hizkuntza desberdinen komunikazio-erabilerarako, 1845
- hizkuntza edo hizkuntzak, 2194
- hizkuntza- edo ikonografia- aberastasuna, 1677
- hizkuntza- edo kultura- arrazoiengatik sor ditzakeen distortsioak, 1876
- Hizkuntza- edo kultura-kidetasunak dituen beste autonomia-erkidego batean, 1289
- hizkuntza- edo lanbide-ezagutzak, 394
- hizkuntza egokian, 1617
- hizkuntza erabilerraza, 1282
- Hizkuntza erabilerrazean idatzitako inprimakiak, formularioak eta informazioa, 1459
- hizkuntza erabili ahal izatea, 168
- hizkuntza erabiltzeko, 74, 85
- hizkuntza erabiltzeko eskubidearen babes judiziala, 1765
- hizkuntza erabiltzeko irizpide espezifikoak ezar, 1771
- hizkuntza erkide, 508
- hizkuntza erkidea, 149, 1859
- hizkuntza erraza eta ulerkorra, 1366
- hizkuntza erregional edo gutxitu, 293, 295, 357, 360, 361
- Hizkuntza erregional edo gutxitu, 1131
- Hizkuntza erregional edo gutxitu bat bizitza pribatuan zein publikoan erabiltzeko askatasuna, 1131
- hizkuntza erregional edo gutxitu bat ezagutzen duten agente publikoek, 300, 366
- hizkuntza erregional edo gutxitu hori sustatzeko, 294, 360
- hizkuntza erregional edo gutxitua erabiltzen den lurraldea, 293, 359
- hizkuntza erregional edo gutxituan, 297, 363
- hizkuntza erregional eta gutxitu, 298, 364
- hizkuntza erregional eta gutxitu autoktonoen aniztasuna, 180
- hizkuntza erregional eta gutxituak, 173, 174, 188, 204, 233, 252, 253, 254, 255, 281, 292, 294, 297, 299, 300, 301, 302, 359, 360, 361, 363, 365, 366, 367, 368
- hizkuntza erregional eta gutxituak aitortzea, 294, 360

- hizkuntza erregional eta gutxituak aztertzea, 174
- hizkuntza erregional eta gutxituak babestu eta sustatzea, 292, 359
- Hizkuntza erregional eta gutxituak bizitza publikoan erabiltzearen aldeko neurriak, 296, 362
- hizkuntza erregional eta gutxituak erabil daitezten ahaleginak egitea, 174
- hizkuntza erregional eta gutxituak erabil daitezten onartzea, 174
- hizkuntza erregional eta gutxituak erabil ditzaten ahalbidetzea, 174
- hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzea, 299, 365
- hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzeko aukera, 302, 368
- hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzeko eskubidea, 173
- hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen diren lurraldeetan, 299, 365
- hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen diren lurralderako, 302, 368
- hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen dituzten komunikabideen kostu osagarriak estaltzea, 301, 367
- hizkuntza erregional eta gutxituak estatu kide batean baino gehiagotan hitz egiten, 174
- hizkuntza erregional eta gutxituak eta hizkuntza ofiziala, 252
- hizkuntza erregional eta gutxituak ikastetxeetan sar, 174
- hizkuntza erregional eta gutxituak irakasteko eta ikasteko modu eta bitarteko egokiak jartzea maila egoki guztien esku, 294, 361
- hizkuntza erregional eta gutxituak sustatzeko ekintza seguru baten beharra, 294, 361
- hizkuntza erregional eta gutxituak tradizioz erabiltzen diren erregioetatik kanpo dauden lurraldeei, 297
- Hizkuntza erregional eta gutxituak tradizioz erabiltzen diren lurraldeak ez direnei, 302, 368
- hizkuntza erregional eta gutxituak tradizioz erabiltzen diren lurraldeetatik kanpo dauden lurraldeei, 363
- Hizkuntza erregional eta gutxituei, 294, 360
- hizkuntza erregional eta gutxituei buruzko azterketak eta ikerketak sustatzea, 294, 361
- hizkuntza erregional eta gutxituei buruzko politikak, 295, 361
- hizkuntza erregional eta gutxituei eta horiek islatzen duten kulturari, 302, 368
- hizkuntza erregional eta gutxituek adierazten duten historia eta kultura irakasten direla bermatzeko xedapenak ematea, 297, 363
- hizkuntza erregional eta gutxituekin zerikusia duten gaiei, 295, 361
- hizkuntza erregional eta gutxituen, 293, 359
- Hizkuntza erregional eta gutxituen, 173
- hizkuntza erregional eta gutxituen adierazpidea eta berezko ekimenak sustatzea, 301, 367
- hizkuntza erregional eta gutxituen alde, mugaz haraindiko lankidetzaren erraztu edota sustatzea, 303, 369
- Hizkuntza erregional eta gutxituen aldeko neurri bereziak hartzea, 295, 361
- hizkuntza erregional eta gutxituen egoera arautzen duten xedapen mesedegarriagoak, 294, 360
- hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera, 255, 299, 302, 303, 365, 368, 369
- hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera ahultzeko asmoa duten praktiken, 302, 368
- hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera baztertu edo mugatzen duen edozein klausula, 302, 368
- hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera erraztu edota sustatzea, 302, 368
- hizkuntza erregional eta gutxituen

- erabilera sustatzeko ekintzak egitea, 303, 369
- hizkuntza erregional eta gutxituen errespetua eta horienganako ulermena eta tolerantzia, 295, 361
- Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, 147, 165, 172, 179, 189, 209, 210, 212, 215, 223, 227, 238, 276, 280, 292, 357, 567, 1762, 2040, 2337
- Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna sinatzeari buruzkoa, 179
- Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunak, 165, 1864, 1888, 1889
- Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunarekin, 1298
- Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunaren, 181, 1888, 1898, 2030, 2337, 2338
- Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunaren Adituen Batzordeak, 165
- Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunean, 1131, 1155, 1890, 2029
- Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunetik, 1890
- hizkuntza erregional eta gutxituen ezinbesteko erabilera, 255
- hizkuntza erregional eta gutxituen gaineko ikasgaiak, 2377
- hizkuntza erregional eta gutxituen ikaskuntza eta irakaskuntzaren hautuzkotasuna, 2337
- hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza, 296, 362, 363
- Hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza, 2147
- hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza eta erabilera, 227
- hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza ezartzeko edo garatzeko, 297, 363
- hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntzarekin, 2146
- hizkuntza erregional eta gutxituen irudikapen bisuala, 255
- hizkuntza erregional eta gutxituen sustapenari eta erabilerari buruzkoa, 179
- hizkuntza erregional eta gutxituen, dialektoen eta kulturen sustapena eta zaintza, 188
- hizkuntza erregional eta gutxituetako agintari erregionalek, 299, 365
- hizkuntza erregional eta gutxituetako bakoitza, 293, 360
- hizkuntza erregional eta gutxituetako bakoitzak hartzen duen geografia-eremua errespetatzea, 294, 360
- hizkuntza erregional eta gutxituetako batean edo antzekoan sortutako informazioaren adierazpen-askatasuna eta horren zirkulazio askea, 301, 367
- hizkuntza erregional eta gutxituetako batean formulatuta egote hutsagatik, 298, 364
- hizkuntza erregional eta gutxituetako batean idaztea, 299, 365
- hizkuntza erregional eta gutxituetako baten hiztun-kopuruak, 297, 363
- hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunei, 300, 366
- hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunek, 299, 365
- hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunen eskakizunak, 252
- hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunen interesak, 301, 367
- hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunen ordezkariak, 302, 368
- hizkuntza erregional eta gutxituetako patronimikoak erabili edo hartzea baimentzeko, 300, 366
- hizkuntza erregional eta gutxituetako toki-agintariak, 299, 365
- hizkuntza erregional eta gutxituetako toponimiako ohiko formak eta zuzenak erabili edo

- hartzea, 299, 365
- hizkuntza erregional eta gutxituetan, 173, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 2030, 2337
- hizkuntza erregional eta gutxituetan argitaratzen edo emititzen dituzten komunikabideak, 250
- hizkuntza erregional eta gutxituetan egindako emanaldien iraunkortasuna eta eragingarritasuna bermatuz, 173
- hizkuntza erregional eta gutxituetan egindako entzunezko eta ikus-entzunezko materialen ekoizpena eta zabalkundea sustatu edota erraztea, 300, 366
- hizkuntza erregional eta gutxituetan ere argitaratzea, 299, 365
- Hizkuntza erregional eta gutxituetan ezarritako patronimikoak eta toki-izenak modu ofizialean aitortzea, 173
- hizkuntza erregional eta gutxituetan ezarritako toki-izenak eta bestelako adierazpenak jar, 173
- Hizkuntza erregional eta gutxituetan ikus-entzunezko ekoizpenak sustatzeko, 174
- Hizkuntza erregional eta gutxituetan irakasteko dauden aukera desberdinei, 173
- hizkuntza erregional eta gutxituetan modu erregularrean argitaratzea sustatu edota erraztea, 300, 366
- hizkuntza erregional eta gutxituetan modu erregularrean jaulkitzea sustatu edota erraztea, 300, 366
- hizkuntza erregional eta gutxituetan modu erregularrean zabaltzea sustatu edota erraztea, 300, 366
- hizkuntza erregional eta gutxituetan sortutako ikus-entzunezko ekoizpenei ere ematea, 301, 367
- hizkuntza erregional eta gutxituetan sortutako lanak beste hizkuntza batzuetan eskuratzeko bitartekoak erraztea, 301, 367
- hizkuntza erregional eta gutxituetan sortutako lanak bildu, gordailuan jaso eta aurkeztu edo argitaratzeko ardura duen organismo baten edo gehiagoren sorrera suspertu edota erraztea, 302, 368
- hizkuntza erregional eta gutxituetan, edo bertsio elebidunetan, jartzea jendearen eskueran, 299, 365
- hizkuntza erregional eta gutxituetarako laguntza integratua, 253
- hizkuntza erregional eta gutxituok erabiltzen dituztenen eta gainerako herritarren arteko berdintasuna, 295, 361
- hizkuntza erregionala, 2145, 2147, 2150, 2377, 2393, 2394
- Hizkuntza erregionala, 151
- Hizkuntza erregionala edo gutxitua, 293, 359
- hizkuntza erregionala edo gutxitua edo antzekoa hitz egiten duten hurbileko herrialdeetako biztanleek, 301, 367
- hizkuntza erregionala edo gutxitua erabiltzen duten taldeen eta estatu berean hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten beste talde batzuen, 294, 361
- hizkuntza erregionala edo gutxitua irakasteari, 172
- hizkuntza erregionala edo gutxitua, bai eta beste biztanleen hizkuntzak ere, menderatzen dituen pertsonala, 302, 368
- hizkuntza erregionala edo hizkuntza gutxitua aitortua izateak, 151
- hizkuntza erregionala irakasten duen eskolarik, 2150, 2393
- Hizkuntza erregionala irakasten duten ikastetxeetarako sarbidea, 2377
- hizkuntza erregionalak, 211, 2147, 2185, 2225, 2348, 2377, 2392
- Hizkuntza erregionalak, 2150, 2298, 2377, 2393
- hizkuntza erregionalak erabil daitezzen ezartzea, 174
- hizkuntza erregionalak eta gutxituak, 2040
- hizkuntza erregionalak eta gutxituak erabiltzeko aukera ematen duten

- modalitateak, 302, 368
- Hizkuntza erregionalak hitz egin ohi diren lurraldeetan, 2377
- hizkuntza erregionalak sustatzearen aldeko elkarteekin, 2394
- hizkuntza erregionalaren, 151
- hizkuntza erregionalean, 2147
- hizkuntza erregionalean edo gutxituan, 298, 364
- hizkuntza erregionalean edo gutxituan hitz egiteko eskubidea bermatzea akusatuari, 298, 364
- hizkuntza erregionalean edo gutxituan lan egiten duten komunikabideentzako kazetarien eta beste langile batzuen prestakuntza bultzatzea, 301, 367
- hizkuntza erregionalean edo gutxituan sortzea baimentzea, 298, 364
- hizkuntza erregionalean egiteko modua, 2394
- hizkuntza erregionaleko edo gutxituko hitzunen kopuruak, 302, 368
- hizkuntza erregionalen, 2146, 2148, 2184, 2319, 2320, 2321
- hizkuntza erregionalen edo gutxituen, 810
- Hizkuntza Erregionalen edo Gutxituen Europako Karta, 810
- hizkuntza erregionalen edo hizkuntza gutxituen babesa eta transmisioa, 2341
- hizkuntza erregionalen erabilerari, 2336, 2392
- hizkuntza erregionalen erakunde publikoek, 2319, 2322
- hizkuntza erregionalen eta sistema elebidunaren (frantsesa eta hizkuntza erregionala) irakaskuntza, 2377
- hizkuntza erregionalen ezagutza eta hedapena, 2199
- hizkuntza erregionalen ezagutzari, 2225
- hizkuntza erregionalen ezagutzari, 2392
- hizkuntza erregionalen irakaskuntza, 2148
- Hizkuntza erregionalen irakaskuntza, 2393
- hizkuntza erregionalen irakaskuntza eta erabilera sustatzeko plana, 254
- Hizkuntza erregionalen ondare-babesa, 2392
- Hizkuntza Erregionalen Ondare-babesari eta Sustapenari, 2392
- hizkuntza erregionalen sustapenaren eta herri-heziketaren alorreko eskumenak, 2184
- hizkuntza erregionaletako, 2240, 2241, 2314, 2315, 2316, 2317
- hizkuntza erregionaletako batean sortua, 2240
- hizkuntza erregionaletako edo gutxituetako hitzunei, 2337
- hizkuntza erregionaletako zeinu diakritikoak, 2393
- hizkuntza erregionaletan, 2377
- hizkuntza erregionaletatik, 170
- hizkuntza erregionalik, 2145
- hizkuntza erregionalok, 2348
- hizkuntza errespetuz eta egoki erabiltzearen garrantziari buruzko kanpainak, 1930
- hizkuntza erromaniko, 2045
- Hizkuntza eskola ofizialetako irakasleen kidegoa, 1004
- Hizkuntza Eskubideei buruzko Munduko Konferentzia, 147
- Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, 148, 209, 1085, 1762
- Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala onesteko eta aplikatzeko, 147
- Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, 1864
- Hizkuntza Eskubideen Bulegoa, 2087
- Hizkuntza Eskubideen Munduko Batzordea sortzea, 160
- Hizkuntza Eskubideen Munduko Konferentziak, 1762
- hizkuntza espezializatuko materialak, 912
- Hizkuntza eta entzumenaren perturbazioetako espezialistaren diploma, 1611
- hizkuntza- eta gai-eremuarekin lotutako bibliografia-ekoizpena,

- 1541
hizkuntza- eta gizarte-
  aberastasunaren hedapena, 1574
Hizkuntza- eta gizarte-eremua, 1714
hizkuntza- eta gizarte-interakzioa,
  455
hizkuntza eta haren hizkuntza-
  modalitateak eta -berezitasunak,
  1328
hizkuntza eta hizkuntza-modalitate
  propioa erabiltzeko eskubidea,
  1131
hizkuntza eta hizkuntza-modalitate
  propioak, 1130, 1134
hizkuntza eta hizkuntza-
  modalitateetan, 1136, 1137
hizkuntza eta identitate propioak,
  1789
hizkuntza- eta ikasketa-etekinaren,
  715
hizkuntza- eta ikaskuntza-arazo
  espezifikorik, 2153
hizkuntza- eta ikonografia-
  aberastasun, 449
hizkuntza eta irudi ez-sexista, 1463
Hizkuntza eta irudi ez-sexista, 1445
hizkuntza eta irudi mota guztien
  erabilera integratzaile eta ez-
  sexista, 1150
hizkuntza- eta komunikazio-
  konpetentzia, 1341
hizkuntza eta kultura adierazteko
  gaitasuna, 154
Hizkuntza eta kultura erregional
  horiek dituzten erregioetan, 2147
hizkuntza eta kultura erregionalak,
  167, 171, 182, 2143, 2147, 2322,
  2377
Hizkuntza eta kultura erregionalak,
  2147
hizkuntza eta kultura erregionalak
  edo gutxituak, 188
hizkuntza eta kultura erregionalak
  ikasteko moduei buruzko
  informazioa, 2147
hizkuntza eta kultura erregionalak
  indarberritu, 167
hizkuntza eta kultura erregionalak
  sustatzearen aldeko elkarteek,
  2319, 2322
hizkuntza eta kultura erregionalak
  sustatzeko, 182
hizkuntza eta kultura erregionalei,
  168
hizkuntza eta kultura erregionalekin,
  2145
Hizkuntza eta kultura erregionalekin
  loturiko hautazko ikasgaia, 2147
Hizkuntza eta Kultura Erregionalen
  Europako Gutuna, 171, 179
Hizkuntza eta Kultura Erregionalen
  Europako Hitzarmenari buruz eta
  Gutxiengo Etnikoen Eskubideen
  gaineko Hitzarmenari buruz
  emandako ebazpena, 172
hizkuntza eta kultura erregionalen
  ezagutza eta hedapena, 2199
Hizkuntza eta kultura erregionalen
  irakaskuntza ahalbidetu eta
  sustatzea, 168
hizkuntza eta kultura gutxitu guztiek
  babestuta egon beharko, 181
hizkuntza eta kultura gutxituak, 180,
  181, 279
Hizkuntza eta kultura gutxituak''
  izeneko barne-taldeari, 175
hizkuntza eta kultura gutxituen
  aldeko neurriei, 179
hizkuntza eta kultura gutxituen
  aldeko neurriei buruz emandako
  ebazpena, 172
hizkuntza eta kultura gutxituetatik,
  182
hizkuntza eta kultura horiek babestu
  eta sustatzeko, 180
hizkuntza eta kultura horiek dituzten
  erregioetan, 2147
hizkuntza eta kultura horien
  erabilera eta sustapena, 181
hizkuntza eta kultura horien gaineko
  babesa, 180
hizkuntza eta kultura katalan
  propioaren normalizazio-
  prozesurako, 1279
Hizkuntza eta kultura katalana, 1807
hizkuntza eta kultura katalanak,
  1236, 1923
Hizkuntza eta kultura katalanak,
  1259, 1806, 1886
hizkuntza eta kultura katalanak
  dituzten gainerako lurraldeetako
  hedabideen sarean, 1804

- hizkuntza eta kultura katalanak ezabatzeko ahalegina, 1823
- hizkuntza eta kultura katalanaren ezagutza eta garapena, 1234
- hizkuntza eta kultura katalanaren sustapenari, 1927
- hizkuntza eta kultura katalanek, 1808
- hizkuntza eta kultura katalanetako erkidegoekiko loturak, 1806
- hizkuntza eta kultura propioak, 180, 1911
- Hizkuntza eta kultura zabaltzeko jarduerak, 775
- Hizkuntza- eta kultura-aniztasuna, 585
- hizkuntza- eta kultura-aniztasunak, 202
- hizkuntza- eta kultura-aniztasunarekiko errespetuko, 1063, 1721
- hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren, 1580, 1582
- hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren kontzepzioak, 148
- hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren sustapenari, 2372
- hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren zerbitzuean, 154
- hizkuntza- eta kultura-arloko loturak dituzten lurraldeetan, 1843
- hizkuntza- eta kultura-balioekiko errespetua, 212
- hizkuntza- eta kultura-berezitasunak, 1429
- Hizkuntza- eta kultura-eremuei, 1923
- hizkuntza- eta kultura-errealitatea, 1257
- hizkuntza- eta kultura-kidetasunak, 586
- hizkuntza- eta kultura-loturak, 1266, 1279, 1341
- hizkuntza- eta kultura-loturei, 1581
- hizkuntza- eta kultura-ondare aberatsa, 254
- hizkuntza- eta kultura-ondare erkideari, 350
- hizkuntza- eta kultura-ondarea, 167
- hizkuntza- eta kultura-ondarea gordetzen, 773
- hizkuntza- eta kultura-ondarearen elementu, 1864
- hizkuntza- eta kultura-pluraltasuna, 1782
- hizkuntza- eta kultura-politikaren esparru orokorraren, 1288, 1806
- Hizkuntza- eta kultura-prestakuntzako planean, 1294
- hizkuntza eta kulturaren ezagutza, sustapen eta zabalkundea, 2029
- hizkuntza eta kulturarena. *Ikus errealitatea*
- hizkuntza eta lexiko propioetan, 1114
- Hizkuntza eta literatura katalanak, 1232
- Hizkuntza eta literatura katalanaren ebaluaziotik, 1294
- hizkuntza eta literatura katalanaren ezagutza, 1238
- hizkuntza eta literatura katalanaren irakaskuntzatik, 1237
- Hizkuntza eta Literatura Katalanen Nazioarteko Elkartearen ordezkari, 1737
- hizkuntza eta literatura zeltikoen irakaskuntza, 2294*
- Hizkuntza- eta metodologia-prestakuntza, 1439
- Hizkuntza eta prestakuntza iraunkorren xedea, 1256
- hizkuntza- eta teknologia-gaitasunak, 1311
- hizkuntza- eta ulermen-oztopoak, 944, 1002
- hizkuntza eta zuzenbide katalanak, 1817
- Hizkuntza Euskal Herriko herritar guztien integrazio-tresna gisa aitortuz, 673
- hizkuntza ez ezagutzeagatik, 1274
- hizkuntza ez jakitea, 570
- hizkuntza ezagutzen ez duten pertsonak, 1452
- Hizkuntza ez-ofizialak, 1842
- hizkuntza ez-ofizialean, 1391, 1641, 1835
- Hizkuntza ez-ofizialean, 390
- hizkuntza frantsesaren ikaskuntzan, 2293*
- hizkuntza gehiago ikasteko ahalmena areagotuko, 211

- hizkuntza gutxitu, 2038
- hizkuntza gutxitu bat bizitza pribatuan edo publikoan erabiltzea, 358
- hizkuntza gutxitu bat erabiltzeko eskubidearen defentsa, 227
- hizkuntza gutxitu batean ematen den irakaskuntza, 254
- hizkuntza gutxitu baten erabilera, 322
- hizkuntza gutxitu eta erregionaletan ematen den irakaskuntza, 253
- hizkuntza gutxitu eta erregionaletarako irispidea, 255
- hizkuntza gutxitu eta erregionaletarako material didaktiko digitalak, 236
- hizkuntza gutxitu horietatik asko arriskuan daudela, 180
- hizkuntza gutxitu normalizatuen toki-erabilerari errespetua izatea, 163
- hizkuntza gutxitua, 151, 252, 310, 322, 324, 2039
- hizkuntza gutxitua bat bizitza pribatuan edo publikoan erabiltzea, 292
- hizkuntza gutxitua erabiltzeko aukera, 323
- hizkuntza gutxitua erabiltzeko eskubidea, 254
- hizkuntza gutxitua gehiago zabal, 182
- hizkuntza gutxitua ikasteko eskubidea, 324
- hizkuntza gutxituak, 201, 209, 229, 251
- Hizkuntza gutxituak, 224
- hizkuntza gutxituak babestu eta sustatzen, 181
- hizkuntza gutxituak biziberritzeko eta zaintzeko tresna, 278
- hizkuntza gutxituak defendatzeko helburuarekin, hizkuntza-ikerketarako institutu edo elkarteentzako laguntzei buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 171
- hizkuntza gutxituak ordezkatzeko, 182
- Hizkuntza gutxituak sustatzeko, 183
- Hizkuntza gutxituak: garapen erregionalerako aukera, 208
- hizkuntza gutxituaren, 151
- hizkuntza gutxituaren irakaskuntza, 324
- hizkuntza gutxituaren irakaskuntza edo irakaskuntza, 324
- hizkuntza gutxituei, 181
- hizkuntza gutxituei buruzko kezka, 282
- hizkuntza gutxituei buruzko mapa zientifikoa, 182
- hizkuntza gutxituei buruzkoa, 179
- hizkuntza gutxituen, 169, 170, 173, 182
- Hizkuntza gutxituen, 183
- hizkuntza gutxituen babes, 180
- hizkuntza gutxituen babes eta transmisioa, 2341
- hizkuntza gutxituen erabilera, 251
- Hizkuntza gutxituen erabilera sustatzea, 182
- hizkuntza gutxituen erabiltzaileek izan ditzaketeko premiei erantzuteko, 182
- Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoa, 174
- Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoa iraunaraz eta susta, 175
- Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoak, 182
- Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoari, 175
- Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoko estatu kideen batzordeak, 181
- hizkuntza gutxituen ezagutza, 254
- hizkuntza gutxituen ikaskuntza, 281
- hizkuntza gutxituen prebentzioa eta garapena, 2040
- hizkuntza gutxituentzat, 182
- hizkuntza gutxituentzat hizkuntza-ikerketarako institutuak sortzeari buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 171
- hizkuntza gutxituetan argitara daitezen bultzatzea, 182
- hizkuntza gutxituetan dauden tokiko izenak, 323
- hizkuntza gutxituetan mintzatzeko diren taldeak, 278
- Hizkuntza Gutxituetarako Europako Bulegoa, 189

- hizkuntza guztien errespetua eta garapen, 148
- hizkuntza guztien sustapena, errespetua eta gizarte-erabilera, publiko zein pribatua, 148
- hizkuntza hedatuagoen hiztunekiko diskriminazio-egintzatzat, 810
- hizkuntza hori ahultzea edo hori mantendu edo garatzea arriskuan jartzea helburutzat izan dezaketenak, 295, 361
- hizkuntza hori erabiltzeari uko egiteko aukera, 2115
- hizkuntza hori erabiltzen duen gizataldearen irautea eta garapena, 212
- hizkuntza hori hitz egiten den lurraldean, 154
- hizkuntza hori ikas dezaten, 294, 361
- hizkuntza horiei buruzko xedapenak, 143
- hizkuntza horiek Administrazio autonomikoarekiko harremanetan erabiltzeko eskubidea, 1301
- hizkuntza horiek dokumentatzeko programak, 212
- hizkuntza horiek erabiltzen diren herrietako esperientzia kolektiboa, 920
- hizkuntza horiek erabiltzen dituzten taldeek adierazitako beharrianak eta gurariak, 295, 361
- hizkuntza horiek errespetu eta babes berezia behar duen kultura-ondarea direla aitortu behar, 920
- hizkuntza horiek hitz egiten diren lurralde-kolektibitateekin, 2147
- hizkuntza horiek irakastea erraztu edota sustatzea helduen hezkuntzaren edo hezkuntza iraunkorraren, 297, 363
- hizkuntza horiek iraunarazi eta garatzeko oinarritzko baldintzak sor, 181
- hizkuntza horiek lortu duten kodetze-, eguneratze- edo modernizatze-mailan oinarritutakoak, 152
- hizkuntza horiek proposatzea helduen hezkuntzako edo hezkuntza iraunkorreko ikasgai, 297, 363
- hizkuntza horien "inbentario orokorra" egitea, 174
- hizkuntza horien erabilera pribatu edo publikoari, 163
- hizkuntza horien erabiltzaileei, 298, 364
- hizkuntza horien ezagutza, 1989
- hizkuntza horien garapena eta erabilera sustatzeko, 97
- hizkuntza horien ikaskuntzan, 2377
- hizkuntza horien irakaskuntza sustatzearena, 214
- hizkuntza horietako liburuak eta grabazioak eta baita hizkuntza-ondarearen beste adierazpideak bildu, 214
- hizkuntza horietan idatzitako agiri bat balio osoz aurkez dezaketela zaintzea, 299, 365
- hizkuntza horietan sortutako lanak eskuratzeko bitartekoak erraztea, 301, 367
- hizkuntza horren ezagutza berezia, 2074
- hizkuntza horren irakaskuntza antolatuko, 918
- hizkuntza horretan ahoz zein idatziz komunikatzeko gaitasuna hobetzeko dena delako arlo profesionalean, 826
- hizkuntza horretan artatua izateko, 153
- hizkuntza horretan artatua izateko eta erantzuna jasotzeko, 159
- hizkuntza horretan erantzuna jasotzeko. *Ikus* eskubidea
- hizkuntza horretan haiek euren burua defendatzeko duten eskubidea, 309
- hizkuntza horri buruzko hautazko proba, 2146
- hizkuntza idatzira, 461, 1060, 1061
- hizkuntza ikasteko eta irakasteko materialak egotea, 210
- hizkuntza ikonografikoaren, 1285
- hizkuntza indartsuez inguratua, 2007
- hizkuntza indigena, 97
- Hizkuntza inklusibo ez-sexistak, ez-androzentrikoak, 1920
- hizkuntza inklusiboa, 827

- hizkuntza inklusiboaren arauen, 2067
hizkuntza instituzionala, 1821
hizkuntza instrumentala, 1233
Hizkuntza integratzaile eta ez-sexista, 1152
hizkuntza jendaurrean eta arlo pribatuan erabiltzeko, 89
hizkuntza judizialari, 2289
hizkuntza juridikoan, 1566
hizkuntza katalan, 1923
hizkuntza katalana, 1267, 1761, 1762, 1776, 1817, 1922
hizkuntza katalana jakiteko eskakizuna, 1304
hizkuntza katalanaren erkidegotik kanpoko ikasleak, 1237
hizkuntza katalanaren ezagutzei buruzko betekizunak, 1303
hizkuntza katalanaren koofizialtasuna, 1267
hizkuntza katalanari, 1267
Hizkuntza Katalaneko Elkartearen bi ordezkari, 1737
Hizkuntza Katalaneko Idazle Gazteen Elkartearen ordezkari, 1738
Hizkuntza Katalaneko Itzultzaile, Interprete eta Zuzentzaileen Elkarte Profesionalaren ordezkari, 1738
hizkuntza katalaneko lurraldeetako ikus-entzunezko komunikazio-espazioan, 1279
hizkuntza kodifikatuan erregistratutakoak, 1679
hizkuntza koofizial, 339, 387, 433, 543
hizkuntza koofizial bat, 339, 541, 609
hizkuntza koofiziala, 400, 405, 435, 479, 481, 550, 574
Hizkuntza koofiziala, 338, 549
Hizkuntza Koofiziala, 435
hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoak, 432
hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoek, 560
Hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoek, 405
Hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoetako, 549
hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoetan, 560
Hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoetan, 549
hizkuntza koofiziala duten lurraldeetan, 481
Hizkuntza Koofiziala eta Literatura, 434, 435, 442
Hizkuntza Koofiziala eta Literatura ikasgaiaren, 561
hizkuntza koofizialak, 401, 442, 444, 581, 2041
Hizkuntza koofizialak, 804
Hizkuntza koofizialak dituzten lurraldeak, 597
Hizkuntza koofizialak erabiltzea, 401
hizkuntza koofizialak eta atzerrikoak, 2041
hizkuntza koofizialean, 427, 428, 479, 552
Hizkuntza koofizialek justizian duten erabilerari buruzko txostena, 346
hizkuntza koofizialen, 436, 495, 497
hizkuntza koofizialen ikasketa, 436
hizkuntza koofizialen trataera egokia, 1289
hizkuntza koofizialetan, 427, 439, 442, 481, 1290
hizkuntza koofizialetan argitaratzeko betebeharra, 542, 609
hizkuntza koofizialik ez duten autonomia-erkidegoak, 432
hizkuntza koofizialik ez duten erkidegoak, 560
Hizkuntza kultura-tresna, 1134
hizkuntza lau eta zuzenekoa, 1906
hizkuntza literario aktiboaren izaera, 2018
hizkuntza mehatxatuen garapena eragotzi eta hizkuntza-ordeztea azkartzen duten eragile nagusiak, 148
hizkuntza menderatzeko zailtasunak, 999
hizkuntza modernoak, 718
hizkuntza modernoei buruzko ikastaro espezifikoak, 1441
hizkuntza nagusi, 2038
hizkuntza nagusi eta ofiziala den gaztelaniarekin, 1130
hizkuntza nagusia, 2055
hizkuntza nagusiaren erabilera, 206
hizkuntza nahiz kultura guztien

- arteko ekitatezko loturan, 149
- hizkuntza natural, 455
- hizkuntza naturalaren ikaskuntza sakona, 235
- hizkuntza naturalaren tratamendua, 230
- hizkuntza naturalerako adimen artifizialaren garapena, 236
- hizkuntza nazional(ar)en ikaskuntza, 206
- hizkuntza nazionala, 97, 101
- hizkuntza nazionalean*, 101
- hizkuntza nazionalerako batean*, 101
- hizkuntza normal, 1483
- hizkuntza normalizatzeko eta euskara sustatzeko neurriak, 883
- Hizkuntza Normalizatzeko Legeak, 1762
- hizkuntza normalizatzeko neurriak, 1535
- Hizkuntza Normalizazioari, 1226
- Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legea, 1297
- Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legearen, 1250
- Hizkuntza Normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearekin, 383
- Hizkuntza Normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearen, 1525, 1542, 1546, 1565
- Hizkuntza Normalizazioari buruzko Legean, 1280, 1566
- Hizkuntza Normalizazioari buruzko Legearen, 1518, 1526
- hizkuntza normalizazioaz*, 702
- Hizkuntza Normalizaziorako Partzuergoaren, 1775, 1859
- hizkuntza ofizial, 345, 347, 403, 407, 421, 425, 452, 479, 532, 539, 673, 706, 712, 761, 807, 822, 959, 1227, 1266, 1298, 1483, 1505, 1525, 1552, 1559, 1574, 1761, 1765, 1825, 1888, 1890, 1893, 1895, 1912, 2008, 2022
- Hizkuntza ofizial, 343
- hizkuntza ofizial bakar, 1887
- Hizkuntza ofizial bakoitzeko curriculum-edukietarako gutxienezko denborak, 2044
- hizkuntza ofizial bat baino gehiago duten autonomia-erkidegoetan, 433, 435
- hizkuntza ofizial bat nahiz bestea erabili ahal izango dute, beste hizkuntza ofizialerako itzulpenik aurkeztu beharrik izan gabe, 812
- hizkuntza ofizial bien erabilera, 706
- hizkuntza ofizial bien erabilera arian-arian berdintzeraino, 679
- hizkuntza ofizial bietako, 794
- hizkuntza ofizial bietako edozeinetan hitz egitekoa, 673
- hizkuntza ofizial bietan, 794, 795
- hizkuntza ofizial bietatik edozein erabiltzeko eta aukeratutako horretan artatua izateko eskubidea, 814
- hizkuntza ofizial guztiak, 620
- hizkuntza ofizial komun, 674
- hizkuntza ofiziala, 181, 211, 252, 260, 310, 323, 324, 336, 340, 342, 344, 345, 381, 390, 394, 433, 434, 435, 473, 477, 501, 502, 514, 517, 524, 527, 537, 589, 590, 593, 594, 595, 656, 678, 745, 810, 811, 830, 833, 855, 879, 912, 923, 1130, 1132, 1227, 1228, 1230, 1233, 1266, 1483, 1518, 1525, 1538, 1545, 1551, 1559, 1603, 1762, 1765, 1768, 1770, 1778, 1794, 1812, 1813, 1814, 1815, 1842, 1889, 1892, 1910, 1922, 1968, 1988, 1990, 1994, 2008, 2020, 2021, 2025, 2038, 2062, 2091, 2167
- hizkuntza ofiziala aukeratzeko eskubidea, 1778
- hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoetan, 344
- hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidea, 905, 1770
- hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidearen bermea, 879
- hizkuntza ofiziala eta berezkoa, 1545
- hizkuntza ofizialak, 265, 290, 293, 299, 359, 365, 416, 437, 550, 564, 577, 594, 643, 674, 675, 678, 702, 743, 753, 804, 818, 824, 860, 887, 906, 910, 911, 912, 1227, 1229, 1233, 1291, 1337, 1412, 1525, 1544, 1546, 1551, 1598, 1763, 1765, 1770, 1771, 1812, 1814, 1816, 1840, 1845, 1868, 1878, 1891, 1933, 1934, 2043, 2070,

- 2075
Hizkuntza ofizialak, 433, 489, 495,
593, 626, 824, 902, 909, 1273, 1301,
1765
Hizkuntza ofizialak erabiltzea, 808
hizkuntza ofizialak erabiltzeko
eskubidea, 416
hizkuntza ofizialak erabiltzeko
eskubideari, 1878
hizkuntza ofizialak erabiltzeko
gaitasuna, 1544
hizkuntza ofizialak ez beste hizkuntza
batean, 1291
hizkuntza ofizialak ezagutzeko eta
erabiltzeko konpromisoa, 1763
Hizkuntza ofizialak jakiteko
eskubidea eta eginbeharra, 1840
hizkuntza ofizialak jakiteko eta
erabiltzeko eskubidea, bai ahoz
eta bai idatziz, 675
hizkuntza ofizialaren, 151
Hizkuntza ofizialaren, 1889
hizkuntza ofizialaren alfabetoa, 323
Hizkuntza ofizialaren erabilera, 477
hizkuntza ofizialaren eta atzerriko
beste bi hizkuntzaren ezagutza,
2039
hizkuntza ofizialaren kontzeptuak,
1763
hizkuntza ofizialaren maila, 918
hizkuntza ofizialean, 391, 409, 421,
422, 424, 425, 432, 555, 764, 1124,
1230, 1250, 1291, 1299, 1318, 1391,
1392, 1483, 1486, 1498, 1560, 1564,
1763, 1767, 1768, 1769, 1793, 1814,
1835, 1879, 1885, 1895, 1968, 1994,
2045, 2235, 2299, 2300, 2301, 2355
hizkuntza ofizialean aritzeko
gaitasuna, 912
hizkuntza ofizialean eta koofizialean,
2038
hizkuntza ofizialean eta, honakoa
badago, koofizialean, 432
hizkuntza ofizialei, 559, 1892, 1893,
1894
hizkuntza ofizialekiko, 1890
hizkuntza ofizialen, 292, 359, 393,
436, 661, 713, 718, 754, 755, 933,
969, 1767, 1771
Hizkuntza ofizialen, 833
hizkuntza ofizialen aitortza, 448
hizkuntza ofizialen arauzko
tratamenduak neurri
zuzentzaileak, 1298
hizkuntza ofizialen arloko
jurisprudentzia- eta doktrina-ildo
nagusiak, 1298
hizkuntza ofizialen arteko oreka
desiragarria, 1299
hizkuntza ofizialen arteko oreka
eraginkorra, 2040
Hizkuntza ofizialen berdintasuna,
863, 866
hizkuntza ofizialen berdintasunezko
elkarbizitza, 2039
hizkuntza ofizialen berdintasunezko
ezagutza, 2041
hizkuntza ofizialen erabilera, 718,
910, 1297, 1546, 1794
Hizkuntza ofizialen erabilera, 833,
905, 1885
hizkuntza ofizialen erabilera eta
ikaskuntza, 1934
hizkuntza ofizialen erabilera
instituzional eta administratiboak,
2043
hizkuntza ofizialen erabilerari, 372,
429, 1297, 2001
hizkuntza ofizialen estatutua, 243
hizkuntza ofizialen eta, gutxienez,
atzerriko hizkuntza baten
ezagutza optimoa, 2040
hizkuntza ofizialen ezagupen-maila,
1231
hizkuntza ofizialen ezagutza, 1299,
1846
hizkuntza ofizialen ezagutza
nahikoa, 1800
hizkuntza ofizialen ezagutza-maila,
677, 1526, 1767
hizkuntza ofizialen ikasketa, 436,
1712
hizkuntza ofizialen ikaskuntza, 393
hizkuntza ofizialen inklusioa, 644
hizkuntza ofizialen irakaskuntza
eskaintzea, 1771
hizkuntza ofizialen irakaskuntzari
kalterik egin gabe, 296, 362
hizkuntza ofizialen pluraltasuna, 661
hizkuntza ofizialen presentzia, 1935
hizkuntza ofizialen sustapena, 645
hizkuntza ofizialera, 390, 1769, 1818

- hizkuntza ofizialera edo ofizialetara itzultzea, 424
- hizkuntza ofizialetako, 412, 414, 419, 421, 449, 478, 479, 480, 495, 496, 502, 564, 743, 755, 817, 961, 1118, 1229, 1231, 1252, 1283, 1287, 1291, 1525, 1527, 1537, 1538, 1539, 1572, 1763, 1765, 1767, 1768, 1769, 1813, 1816, 1820, 1840, 1926, 1993, 2021, 2026, 2074, 2103, 2119, 2137, 2150, 2167, 2175, 2194, 2269, 2270, 2276, 2278, 2280, 2281, 2284, 2299, 2300, 2301
- Hizkuntza ofizialetako, 2044
- hizkuntza ofizialetako bat, 2150, 2167
- hizkuntza ofizialetako edozeinetan eta zeinahi adierazpen, euskarri, bide eta adierazmoldetan, 774
- hizkuntza ofizialetako gaitasuna, 2040
- hizkuntza ofizialetako izendapenekin, 299, 365
- hizkuntza ofizialetako programetarako nahitaezko kuotak, 251
- hizkuntza ofizialetan, 376, 433, 434, 435, 478, 493, 699, 726, 755, 799, 822, 826, 830, 938, 1285, 1298, 1526, 1541, 1572, 1581, 1758, 1768, 1769, 1771, 1808, 1820, 1873, 1885, 1893, 1994, 1995, 2036, 2039, 2072
- hizkuntza ofizialetara, 558
- hizkuntza ofizialetarako eta atzerriko hizkuntza baterako hastapenak, 1846
- hizkuntza ofizialetatik, 401, 409, 555
- hizkuntza ofizialez, 211, 378
- hizkuntza ordezteko prozesuan, 148
- hizkuntza oso, 1863, 1864
- hizkuntza polinesiar, 2355
- Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak*, 702, 715, 721
- Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiaren, 715
- Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak, 721, 1801, 1829, 1865
- Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusiak, 1787, 1792
- Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusiak egikaritu behar zuen hizkuntza-aholkularitzak, 1747
- Hizkuntza Politikari buruzko Legea, 1933
- Hizkuntza Politikari buruzko Legean, 1842
- Hizkuntza Politikari buruzko Legearen, 1871
- Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legeak, 1794, 1888
- Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legean, 1779, 1880
- Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen, 1783, 1794, 1871, 1902
- Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legeari, 1878, 1881
- Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legea, 1793
- hizkuntza propio, 153
- hizkuntza propio eta ofizial, 1297, 1559
- hizkuntza propioa, 155, 163, 698, 1288, 1298, 1735, 2008
- hizkuntza propioak, 946, 1161, 1289
- Hizkuntza propioak, 1115
- hizkuntza propioak dituzten lurraldeetako agintariek, 214
- hizkuntza propioan analfabetoa, 1160
- hizkuntza propioaren arloko eskumen eskusiboa, 1934
- hizkuntza propiotzat, 1299, 2008
- hizkuntza sinboliko eta ikonografikoaren berezko ezaugarri edo fenomenoetara, 1668
- Hizkuntza tradizionala, 1189
- hizkuntza tradizionalan, 1107
- hizkuntza ugariren desagertzea, bazterketa eta endekatzea eragin, 148
- hizkuntza ulergariaren, 1908, 1975
- hizkuntza unibertsal, 350
- hizkuntza zuzenbidearen alorreko erakundeek osatuko, 160
- hizkuntza, dialekto eta kultura erregional eta gutxituak, 188
- Hizkuntza, hezkuntza eta kultura

- jendarteratzeko azoka eta erakusketetan parte hartzea, 775
- hizkuntza-, hezkuntza-, gizarte- eta osasun-izaerako programak, 1576
- hizkuntza-, historia-, lurralde-, arte-, kultura- eta ingurumen-ondarea, 1339
- hizkuntza, kultura eta errealitate katalanekin, 1923
- hizkuntza-, kultura- eta gizarte-desberdintasunek, 1323
- hizkuntza-, kultura- eta gizarte-identitateari, 1600
- hizkuntza, kultura eta tradizioak gordetzeko eskubidea, 83
- hizkuntza-, kultura, ekonomia eta gizarte izaerako lokarriak, 815
- hizkuntza, kultura, ekonomia, gizarte eta lankidetzazko lokarri komunak, 815
- hizkuntza-, kultura-, historia-, gizarte- eta ingurumen-eremuetan, 1160
- hizkuntza, tradizioak eta kultura-ondarea, 307
- hizkuntza:, 1770
- hizkuntza-abantaila, 1551
- hizkuntza-aberastasuna, 1624
- hizkuntza-aberastasuna eta -dibertsitatea, 978
- hizkuntza-adierazpenak, 1195
- hizkuntza-agintaritzak, 1766, 1887, 1892
- Hizkuntza-agintaritzari, 1747
- Hizkuntza-ahalmena, 2360
- hizkuntza-aholkulariek, 1747
- hizkuntza-aholkularitza, 1270, 1316
- Hizkuntza-aholkularitza, 1561
- hizkuntza-aholkularitzak, 1747
- hizkuntza-aholkularitzara, 1299
- hizkuntza-aholkularitzarekin, 1894
- hizkuntza-aholkularitzaren, dokumentazioaren eta argitalpenen eskalak, 1316
- hizkuntza-akatsak, 1107, 1383, 1486
- hizkuntza-aldiera, 1676, 1892
- hizkuntza-aldiera desberdinetan, 2041
- Hizkuntza-aldierak, 1138
- hizkuntza-alderei, 1131
- hizkuntza-alorrean, 712
- hizkuntza-aniztasun digitaleko proiektua, 235
- hizkuntza-aniztasun orok dakarren aberastasuna handitzeko ere baliagarriagoak direla, 210
- hizkuntza-aniztasuna, 131, 143, 187, 188, 192, 201, 202, 204, 209, 210, 212, 215, 227, 234, 243, 254, 255, 281, 584, 586, 589, 590, 594, 620, 642, 643, 645, 1131, 1189, 1872, 1983, 2030, 2033, 2041, 2228, 2373, 2395
- Hizkuntza-aniztasuna, 131
- hizkuntza-aniztasuna bultzatu, 215
- hizkuntza-aniztasuna eta -berdintasuna, 234
- hizkuntza-aniztasunak, 210, 236
- hizkuntza-aniztasunarekiko errespetua, 243
- hizkuntza-aniztasunaren, 946, 1887, 1889, 1901
- hizkuntza-aniztasunaren antolaketa politikoaren eremu egokia ezartzea, 149
- hizkuntza-aniztasunaren balioekiko errespetua, 1868
- hizkuntza-aniztasunaren benetako errespetua, 212
- hizkuntza-aniztasunaren bermeen esparruan, 1871
- hizkuntza-aniztasunaren errespetua, 233
- hizkuntza-aniztasunaren errespetuak, 210
- hizkuntza-aniztasunaren gaineko babesa eta sustatzea, 180
- hizkuntza-aniztasunaren hastapenak, 2146
- hizkuntza-aniztasunaren nondik norakoak, 2148
- hizkuntza-aniztasunaren ondarea, 1872
- hizkuntza-aniztasunarentzat, 149
- hizkuntza-aniztasunari, 951
- hizkuntza-aniztasunerako Europar Batasunaren finantzaketa, 213
- hizkuntza-araua, 1133
- hizkuntza-arauak, 1869
- Hizkuntza-arauak ezartzeko, 921
- hizkuntza-arauari, 1133
- Hizkuntza-araubide orokorra, 153
- hizkuntza-araubidea, 1839, 1840,

- 1842, 1884
Hizkuntza-araubidea, 263, 283, 1349, 1840, 1884
hizkuntza-araubideari, 563
hizkuntza-araubideari buruz ezarritako xedapenak, 186
hizkuntza-araubidera egokitzea, 1350
Hizkuntza-araubidera egokitzea, 1351
hizkuntza-araudi orokorrarekin, 1748
hizkuntza-araudia, 785, 1762, 2009, 2022
Hizkuntza-araudia, 1275
hizkuntza-araudia betetze aldera, pertsonak euskara edo gaztelania erabiltzeko duten askatasuna bermatuko, 785
hizkuntza-araudiak, 1805
hizkuntza-araudiaren, 1769
hizkuntza-araudiko xedapenen esparruan, 1808
hizkuntza-arazoan errehabilitazioari emandako arretak, 1780
hizkuntza-arlo, 448, 1736, 2044, 2045
hizkuntza-arlo bakoitzeko curriculumera bideratutako orduak, 2044
hizkuntza-arloan, 1800, 1879
hizkuntza-arloari, 1889
hizkuntza-arloen ordu-kopurua, 1842
hizkuntza-arloko, 1131
hizkuntza-arloko araudia, 2008
hizkuntza-arloko behin betiko erregulazioak, 1988
hizkuntza-arloko betebeharrak, 1881
hizkuntza-arloko irizpideak, 903
hizkuntza-arlokoak. *Ikus* alderdiak:
hizkuntza-arraziengatik, 1233
hizkuntza-arraziengatik diskriminazioa galarazten, 673
Hizkuntza-arraziengatik diskriminaziorik ez jasatekoa. *IKus eskubidea*
hizkuntza-arreta, 1840
hizkuntza-arreta indibidualizatua, 1841
hizkuntza-arreta indibidualizatuari, 1843
hizkuntza-atarian, 1865
hizkuntza-aukera, 1814, 1885
Hizkuntza-aukera, 1448, 1458, 1708, 1715
hizkuntza-aukera horiek eskaintzeko eginbeharra, 1814
hizkuntza-aukeraren eskubidea, 1902
hizkuntza-aukerekiko, 825
hizkuntza-bake zuzen eta ekitatezkoaren printzipioak, 148
hizkuntza-baldintzei, 812
hizkuntza-baliabide, 1453
hizkuntza-baliabideak, 262
hizkuntza-baliabideen erabilera, 237
hizkuntza-balioak, 1682, 2033
hizkuntza-batasuna, 1237, 1267, 1892
hizkuntza-beharrizanak, 261, 714, 760
hizkuntza-beharrizanei, 701, 1252
hizkuntza-berdintasun osoa, 2038
Hizkuntza-berdintasuna, 229, 861
hizkuntza-bereizketarako neurriak, 1298
hizkuntza-berezitasuna, 643
hizkuntza-berezitasunak, 1043, 1430, 1431, 1659, 1676
hizkuntza-berezitasunen, 2345
hizkuntza-berrikuspena eta itzulpena, 1316
Hizkuntza-bertsioak txertatzeko akordioak, 595
hizkuntza-bertsioen arteko baliokidetzaren terminologikoa, 892
hizkuntza-bertsiotan, 1875
hizkuntza-betebeharrak, 1880
Hizkuntza-betekizunak, 1559, 1880
hizkuntza-curriculumak, 1914
hizkuntza-desafekzioko egoeran, 2006
hizkuntza-diskriminazio mota, 1989
hizkuntza-diskriminazioa, 227, 254
hizkuntza-diskriminaziorik ezaren printzipioa, 1564
hizkuntza-dukia duten nazioarteko tratatuetan, 1910
hizkuntza-dukiarekin aitortutako eskubide guztiak, 150
hizkuntza-egiaztapena, 267
hizkuntza-egoera, 1991
hizkuntza-ekonomiak, 1950
hizkuntza-erabilera, 1892
hizkuntza-erabilera, -praktika eta -

- moduei, 1159
 hizkuntza-erabilerak, 1353, 1748
 Hizkuntza-erabilerak, 1573, 1920
 hizkuntza-erabileran, 1748
 hizkuntza-erabilerarako arauak,
 1297
 hizkuntza-erabileraren eremuan,
 458, 460
 hizkuntza-erabileraren tratamendua,
 1298
 hizkuntza-erabilerei, 1306, 1842,
 1903, 1930
 hizkuntza-erabilerei buruzko arauak,
 1778
 hizkuntza-erabilerek, 1892
 hizkuntza-erabileren aplikazioa, 1920
 Hizkuntza-erabileren arauak, 1778
 hizkuntza-erabilgarritasunerako
 eginbearra, 1879
 hizkuntza-erakunde frantses bateko
 kide diren pertsonak, 2167
 hizkuntza-eredu, 824
 hizkuntza-eredu horren egitura, 826
 hizkuntza-eredua, 1267, 1268, 1337,
 1909, 2043, 2052
 Hizkuntza-eredua, 1345
 hizkuntza-ereduak, 715, 717, 718
 hizkuntza-ereduaren, 1275, 2051,
 2052
 hizkuntza-ereduaren antolaketa,
 2042
 hizkuntza-ereduaren ebaluazio
 globala, 2051
 hizkuntza-ereduaren ebaluazio
 orokorra eta gainbegiratzea, 2042
 hizkuntza-ereduaren egitura, 825
 hizkuntza-ereduaren ikuskapena eta
 harentzako aholkularitza, 2052
 hizkuntza-ereduaren printzipioak,
 1275
 hizkuntza-ereduen, 698, 700, 715,
 718
 Hizkuntza-ereduen, 713
 hizkuntza-ereduen eskaintzaren
 plangintza, 715
 Hizkuntza-ereduen plangintza, 713
 Hizkuntza-ereduren, 721
 hizkuntza-eredurik eraginkorrena,
 2038
 hizkuntza-eremu, 1226, 1735, 1747,
 1751, 1776, 1991
 hizkuntza-eremu katalanarekin
 erlazionatutakoak. *Ikus lanak*
 hizkuntza-eremu katalanarekin
 zerikusia duten obren aleak, 1753
 hizkuntza-eremu katalaneko lurralde
 guztietako gobernuen arteko
 hitzarmenen, 1809
 hizkuntza-eremua, 1865
 hizkuntza-eremuan, 712, 1249, 1735,
 1867, 1900
 hizkuntza-eremuarekin lotutakoa.
Ikus kudeaketa
 hizkuntza-eremuari dagokion
 hizkuntzan, 466
 hizkuntza-eremuen, 959
 hizkuntza-eremuetako lurraldeetan,
 1280
 hizkuntza-eremuko hizkuntza
 nagusia, 2055
 hizkuntza-eremutik, 1776
 hizkuntza-erkidego, 151, 155, 959,
 1761, 1766
 Hizkuntza-erkidego, 152, 153, 154,
 155, 156, 157, 158, 159
 hizkuntza-erkidego bakoitzaren
 hizkuntza eta kultura, 155
 hizkuntza-erkidego bat, 1761
 hizkuntza-erkidego eta -talde
 guztiak, 150
 hizkuntza-erkidego eta -talde horien
 eskubideak behar bezala
 eratzeko, 150
 hizkuntza-erkidego guztien
 eskubideak, 151
 hizkuntza-erkidego historikoa, 149
 Hizkuntza-erkidego zehatz bateko
 kide, 153
 hizkuntza-erkidegoa, 149
 hizkuntza-erkidegoak, 149, 150
 hizkuntza-erkidegoak babestuko
 dituen nazioarteko zuzenbideko
 organismoa sortzea, 159
 hizkuntza-erkidegoaren, 466
 Hizkuntza-erkidegoaren beraren
 lurraldean, 159
 hizkuntza-erkidegoaren elkar-
 mugimendua, 466
 hizkuntza-erkidegoaren hizkuntza,
 159
 Hizkuntza-erkidegoaren kide, 158
 hizkuntza-erkidegoaren kideak, 150

- hizkuntza-erkidegoaren lurraldean, 158
- hizkuntza-erkidegoek, 149
- hizkuntza-erkidegoen artean
ezagutza, trebetasun eta jarduera
onenak elkar-trukatzea bultzatze,
214
- hizkuntza-erkidegoen arteko
bizikidetzak baketsua, 148
- hizkuntza-erkidegoen aurkako
diskriminazio, 152
- hizkuntza-erkidegoen eskubideak
murrizteko asmoarekin, 151
- Hizkuntza-erkidegoen hizkuntza eta
kultura guztiek, 157
- hizkuntza-erkidegoen kultura-
ondarea, 237
- Hizkuntza-erkidegoko guztiek, 152
- hizkuntza-errealitatea, 481, 1132,
1257
- hizkuntza-errealitatean, 2008
- hizkuntza-errealitatearen, 481
- hizkuntza-errealitatearen oinarriko
ezaugarrietan, 1921
- hizkuntza-errealitateak, 2009
- hizkuntza-errealizaziorako aukerak
eta zehaztapenak, 1747
- hizkuntza-erronkak, 1157
- hizkuntza-eskakizun, 719, 836
- hizkuntza-eskakizun desberdineko
gazteen arteko harremana, 1542
- hizkuntza-eskakizuna*, 701, 702, 703,
719, 721, 722, 835, 885, 886, 888,
889, 929, 930
- Hizkuntza-eskakizuna*, 702, 721
- hizkuntza-eskakizunak*, 701, 702, 721,
835, 883, 888, 889, 890, 1342, 1346,
1436, 1442
- Hizkuntza-eskakizunak*, 702, 703, 710,
721, 836, 886, 887, 888
- hizkuntza-eskakizunak egiaztatzeko
probak, 889
- Hizkuntza-eskakizunak egiaztatzeko
probak, 886
- hizkuntza-eskakizunaren*, 703, 721,
930
- hizkuntza-eskakizunaren
derrigortasun-data, 884, 885
- hizkuntza-eskakizunari, 340, 930, 967
- hizkuntza-eskakizunari buruzko
titulazioa, 967
- hizkuntza-eskakizunei*, 703, 711
- hizkuntza-eskakizuneko, 967
- hizkuntza-eskakizuneko euskara-
mailari buruzko probak, 967
- hizkuntza-eskakizunen, 713, 835, 959
- hizkuntza-eskakizunik*, 703
- hizkuntza-eskola ofiziala, 1651
- Hizkuntza-eskola ofizialak, 436, 1162,
1343, 1441, 1660, 1712
- hizkuntza-eskola ofizialek, 431, 436,
1048, 1049, 1712, 1845
- Hizkuntza-eskola ofizialek, 436, 1048,
1441, 1442, 1622, 1623, 1712
- hizkuntza-eskola ofizialen, 1162, 1625
- Hizkuntza-eskola ofizialen, 1048
- hizkuntza-eskola ofizialetako, 441,
720, 787, 788, 1243
- Hizkuntza-eskola ofizialetako, 788
- hizkuntza-eskola ofizialetako
ikasketak, 1980, 1982, 1984
- hizkuntza-eskola ofizialetako
irakaskuntza-zerbitzuak, 1828
- Hizkuntza-eskola ofizialetako
irakaskuntza-zerbitzuak, 1828
- hizkuntza-eskola ofizialetako
irakaskuntza-zerbitzuen
onuraduna, 1828
- Hizkuntza-eskola ofizialetako
irakaskuntza-zerbitzuen tasa, 1829
- Hizkuntza-eskola ofizialetako
irakaskuntzen curriculumak, 1851,
1938
- hizkuntza-eskola ofizialetako
irakasleak, 441
- hizkuntza-eskola ofizialetako
irakasleen, 442
- hizkuntza-eskola ofizialetako
irakasleen kidegoan, 787
- Hizkuntza-eskola ofizialetako
irakasleen kidegoan, 441
- hizkuntza-eskola ofizialetako
irakasleen kidegoko, 787
- Hizkuntza-eskola ofizialetako
katedradunak, 441
- hizkuntza-eskola ofizialetako
katedradunen, 441, 442, 787, 788
- Hizkuntza-eskola ofizialetako
katedradunen kidegoan, 442
- Hizkuntza-eskola ofizialetako
katedradunen kidegoetako, 788
- hizkuntza-eskola ofizialetako

- katedradunena, 787
- hizkuntza-eskola ofizialetan, 436, 437, 1048, 1162, 1441, 1622, 1712, 1845
- Hizkuntza-eskola ofizialetan, 1441
- hizkuntza-eskolek, 1622
- hizkuntza-eskubide, 1132, 1525, 1888, 1889, 1911
- hizkuntza-eskubide eta -
eginbarrei, 1763, 1764, 1765
- hizkuntza-eskubideak, 91, 147, 148, 159, 250, 255, 280, 710, 743, 765, 766, 803, 809, 810, 834, 843, 851, 854, 855, 861, 864, 874, 879, 880, 891, 897, 906, 910, 976, 1136, 1191, 1227, 1265, 1298, 1518, 1524, 1525, 1529, 1535, 1538, 1539, 1761, 1764, 1765, 1813, 1814, 1815, 1816, 1818, 1878, 1879, 1881, 1891, 1892, 1933, 2036, 2062, 2063, 2087, 2088, 2089, 2092
- Hizkuntza-eskubideak, 149, 254, 743, 758, 766, 843, 879, 897, 910, 913, 976, 1132, 1294, 1352, 1765, 1813, 1879, 1892, 1913, 2062
- hizkuntza-eskubideak defendatzekoak. *Ikus* jarduketasektoreak
- hizkuntza-eskubideak egikaritu, 159
- hizkuntza-eskubideak eta -eginbarrak, 1815, 1891
- Hizkuntza-eskubideak eta -eginbarrak, 1813
- hizkuntza-eskubidearen bilakaera, 1762
- hizkuntza-eskubideei, 806, 928, 1888
- Hizkuntza-eskubideen adierazpen unibertsal, 147
- hizkuntza-eskubideen arloko gomendioak, 2090
- hizkuntza-eskubideen babes*a, 842, 896, 2041
- hizkuntza-eskubideen bermea, 879, 1350
- hizkuntza-eskubideen erabilera, 976
- hizkuntza-eskubideen eraginkortasuna, 1298
- Hizkuntza-eskubideen osotasunak, 149
- hizkuntza-eskubideen sistema, 1878
- hizkuntza-eskubideen urraketak, 2088
- hizkuntza-eskubideen urraketari buruzko kexak, 2089
- hizkuntza-eskubideetan, 921
- hizkuntza-espezialitateei, 959
- hizkuntza-espezialitateetan, 1849
- Hizkuntza-espezifikotasuneko arrazoiak, 1914
- hizkuntza-estaldura, 265
- hizkuntza-ezagutzak, 205, 1712, 1749, 1756, 1798, 2136, 2202, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2291, 2358, 2359, 2400
- hizkuntza-ezagutzaren mailak, 2077
- hizkuntza-ezagutzaren maileri buruzko behin-behineko erabaki batzuk, 1299
- hizkuntza-ezagutzari buruzko balioespen-irizpideak, 343
- hizkuntza-ezagutzei buruzko aitorpena, 2208, 2212
- hizkuntza-ezagutzei buruzko baldintzak, 114, 120, 122
- hizkuntza-ezagutzen mailari, 2359
- hizkuntza-faktoreen, 1879
- Hizkuntza-fenomenoaren izaera dinamikoak, 920
- hizkuntza-forma zuzenak, 2065
- hizkuntza-gabezia larriak, 1049, 1713
- hizkuntza-gaietan indarrean dagoen araudiarekiko egokitasuna, 676
- hizkuntza-gaikuntza*, 703, 835, 887, 1273, 1482
- Hizkuntza-gaikuntza, 835
- hizkuntza-gaikuntzako baldintza egokiak, 1265
- hizkuntza-gaikuntzarako, 835
- Hizkuntza-gaikuntzarako ikastaroak, 797
- hizkuntza-gaikuntzarako neurriak, 1299
- hizkuntza-gaikuntzaren, 1297
- Hizkuntza-gaikuntzaren eskakizunaren eraginkortasuna, 1304
- hizkuntza-gaitasun, 710
- hizkuntza-gaitasun maileri, 710
- hizkuntza-gaitasuna, 206, 433, 434,

- 435, 721, 855, 915, 1345, 1346,
1347, 1353, 2017, 2042, 2053, 2073,
2074
Hizkuntza-gaitasuna, 757, 836
hizkuntza-gaitasuna eta -gaikuntza,
1233
hizkuntza-gaitasuna eta
valentzieraren esparruan ekoizpen
aitortua dituztenak, 2009
hizkuntza-gaitasunak, 206, 221, 231,
809, 1162, 1233, 1337, 1859, 1916,
2041, 2108
Hizkuntza-gaitasunak, 799, 2378
hizkuntza-gaitasunaren, 721, 757,
836
hizkuntza-gaitasunaren eskakizuna,
1304
hizkuntza-gaitasunaren Europako
adierazlea, 201
hizkuntza-gaitasunaren maila, 1690
hizkuntza-gaitasunari buruzko
aipamenak, 1843
hizkuntza-gaitasunari buruzko
Europako inkestaren emaitzak,
2039
hizkuntza-gaitasunei, 1531, 1859
hizkuntza-garrantzi handiko ondasun
material eta immaterial, 1106,
1134
hizkuntzagatik, 1026, 1198, 1204,
1249, 1322, 1636, 1913
Hizkuntzagatik, 2167
hizkuntzagatik diskriminatuak ez
izatea, 1763
hizkuntzagatik edo gutxiengo
nazional bateko kide izateagatik
diskriminatzeke debekua, 226
hizkuntza-giroko instituzioetara, 419
hizkuntza-guneen mugaketa, 1989
Hizkuntza-gutxiengoa, 1677
hizkuntza-gutxiengoak, 172, 181,
187, 278, 281
hizkuntza-gutxiengoei, 1677
hizkuntza-gutxiengoaren hizkuntzak,
2043
hizkuntza-gutxiengoengan, 1678
hizkuntza-gutxiengoetako kide diren
herritarrei, 1781
hizkuntza-harremanak, 1707
Hizkuntza-harrera, 1345
Hizkuntza-harrerako programak,
1346
hizkuntza-helburuak, 718, 727
hizkuntza-helburuak eta hizkuntza-
ereduen eskaintzaren plangintza,
700
hizkuntza-identitate espezifikoa, 255
hizkuntza-identitate eta -tradizioa,
1277
hizkuntza-identitatea, 1317, 1323,
1887, 1941
hizkuntza-identitateekin, 163
hizkuntza-ikaskuntza, 1859
hizkuntza-ikaskuntzako estrategiak,
2039
hizkuntza-ikasle eta -irakasleen
mugikortasuna eta trukeak, 204
hizkuntza-ikastaro bereziak, 204
hizkuntza-ikastaroak, 1340
Hizkuntza-ikastaroak, 1162
hizkuntza-ikastaroekin, 509
hizkuntza-ikerketa, 1863
hizkuntza-ikerketako lan, 1863
hizkuntza-ikerketaren emaitzen, 1863
hizkuntza-indargarri bereziak
hartzeko eskubidea, 1814
Hizkuntza-industriekin, 1773
hizkuntza-ingeniaritzako produktuei,
1763
hizkuntza-ingurunearekin, 1521
hizkuntza-instituzio, 687
hizkuntza-integrazioaren eremuan,
1847
hizkuntza-interpretazioarekin, 2201
hizkuntza-interpretazioaren
alorretako gaitasun, prestakuntza
eta jardunbide onen
erreferentziazko adierazleak, 2138
hizkuntza-interpretazioaren arlo,
2201
hizkuntza-interpretazioaren
helburua, 2201
hizkuntza-interpreteen, 459
hizkuntza-irakaskuntza, 1858
hizkuntza-irakaskuntzagatik, 1635
hizkuntza-irakaskuntzak, 1712, 1713
hizkuntza-irakaskuntzak sailkatzeke
probetan, 1730
hizkuntza-irakaskuntzekin, 1621
hizkuntza-irakaskuntzen, 1048, 1441,
1712, 1730
Hizkuntza-irakaskuntzen ziurtagiriak,

- 1712
hizkuntza-irakaskuntzetako, 1848
hizkuntza-irakaskuntzetan, 1624,
1730
hizkuntza-irakaskuntzetarako
irispidea, 1618
hizkuntza-irakaskuntzetarako
moduluak, 1443
hizkuntza-irakasleak, 159
hizkuntza-irispidea, 1874
Hizkuntza-irispiderako bermea, 1874
Hizkuntza-itzulpengintza eta -
interpretazioko goi-mailako
titulua, 2077
hizkuntza-jarrera hierarkizatzaileak,
148
hizkuntzak, 96, 111, 154, 155, 159,
181, 419, 420, 436, 458, 473, 519,
520, 521, 553, 560, 607, 753, 831,
833, 837, 849, 920, 934, 959, 967,
1045, 1048, 1078, 1103, 1110, 1127,
1163, 1277, 1342, 1438, 1453, 1456,
1481, 1619, 1625, 1762, 1763, 1827,
1888, 1905, 1936, 1942, 1988, 2018,
2040, 2042, 2078, 2146, 2154, 2169,
2356
Hizkuntzak, 103, 409, 429, 555, 720,
756, **791**, 832, 946, 1016, 1813,
2026, 2040, 2043
hizkuntzak biziberritzeko neurriak
hartu, 214
hizkuntzak egoki erabiltzeko
hezkuntza-sistemaren, 1048
hizkuntzak erabiltzea eta babestea,
214
hizkuntzak erkidegoetan ezartzeari,
920
hizkuntzak eskuratzeko eta ikasteko
zailtasunak dituzten ikasleak, 2048
hizkuntzak galtzeko joera, 278
Hizkuntzak gizakiek komunikatzeko
duten tresnarik onena eta bizitza
sozialaren ezinbesteko euskarri,
920
Hizkuntzak hobetzeko egonaldiak,
1047, 1048
hizkuntzak ikastea, 1142, 1162, 1439,
1662
Hizkuntzak ikastea, 946, 1698
hizkuntzak ikasteko beka, 1829
hizkuntzak ikasteko gastuengatik,
1635
hizkuntzak ikasteko gastuengatik
kenkariak, 1635
hizkuntzak ikasteko irakaskuntza ez-
aratuak, 1622
hizkuntzak ikasteko politika
publikoak, 2039
hizkuntzak ikasteko politikei, 2039
hizkuntzak ikasteko xedez, 2314
hizkuntzak indarberritzeari
emandako laguntzak, 215
hizkuntzak indarberritzeko, 214
hizkuntzak jakitea, 837, 887
hizkuntzak jakiteak, 2041
Hizkuntzak jakiteak, 2040
Hizkuntzak jakiteko eta erabiltzeko
eskubideak eta eginbeharrak,
1813
hizkuntzak praktikatzea, 1442
Hizkuntza-kalitatearen sariak, 1900
hizkuntza-kapitala, 2039
hizkuntza-kidetasunak, 1533
hizkuntza-klausulak, 1775
Hizkuntzako adituen eskala, 1561
hizkuntzako espezialistak, 1437
hizkuntzako eta entzumeneko
tekniketan, 1028
hizkuntzako eta entzumeneko
tekniketan espezializatutako
irakaslearen titulua, 1028
hizkuntzako maisu-maistra titularrek,
934
hizkuntzakoak ez diren arloak eta
ikasgaiak, 1625
hizkuntza-komunikazioa, 1436
hizkuntza-komunikazioan, 1044
hizkuntza-komunikazioarekin, 1046
hizkuntza-komunikazioko eta
kulturarteko gaitasunak, 1162
hizkuntza-komunikazioko,
informazioaren tratamenduko eta
konpetentzia digitaleko
konpetentzien garapena, 1440
hizkuntza-komunikaziorako behar
besteko trebetasunak, 573
hizkuntza-komunikaziorako
gaitasuna, 442
hizkuntza-komunikaziorako
gaitasunean, 439
hizkuntza-komunikaziorako
konpetentzia, 1708

- Hizkuntza-komunikaziorako konpetentzia, 1709
- hizkuntza-konpetentzia, 575, 885, 886
- Hizkuntza-konpetentzia, 1620
- hizkuntza-konpetentzia egokia eta nahikoa, 575
- Hizkuntza-konpetentzia ertaina, 1345
- hizkuntza-konpetentziak, 1346, 1793, 2052
- hizkuntza-konpetentziei, 1621
- hizkuntza-kuotak, 1871
- hizkuntza-laborategiei, 100
- hizkuntza-laguntza espezifikoa, 1840
- hizkuntza-laguntzako ekintza akademikoen, 1840
- hizkuntzalariek, 1863
- hizkuntzalaritza konputazionala, 230, 236
- Hizkuntzalaritza, Literatura eta Tradizioen Batzordea, 1185
- hizkuntzalaritza, 1133
- hizkuntza-legeek, 1891
- hizkuntza-lotura, 1549
- hizkuntza-lurralde katalan, 1279, 1280
- hizkuntza-maila, 2107
- Hizkuntza-maila zehazteko azterketa, 2202, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2214, 2215, 2216, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2359
- hizkuntza-mailen ziurtagiriak, 932
- hizkuntza-manuak, 1865
- hizkuntza-menuan, 1874
- hizkuntza-merezimenduak, 754
- hizkuntza-modalitate, 455, 462, 1107, 1130, 1131, 1134, 1135, 1182, 1189, 1294, 1676
- hizkuntza-modalitate propioa, 1108
- hizkuntza-modalitatea, 1033, 1034
- hizkuntza-modalitateak, 934, 1105, 1106, 1127, 1130, 1131, 1132, 1135, 1138, 1144, 1280, 1284, 1684, 2030
- hizkuntza-modalitateak eta berezitasunak, 522, 1684
- hizkuntza-modalitateak eta -berezitasunak, 1328
- hizkuntza-modalitatean, 1136
- hizkuntza-modalitatearen, 1052, 1672
- hizkuntza-modalitateei, 1132, 1135, 1228
- hizkuntza-modalitateekin, 1130, 1132, 1133
- hizkuntza-modalitateen, 1126, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1155
- hizkuntza-modalitateen berezitasuna, 1120
- hizkuntza-modalitateen ezagutza eta erabilera, 2033
- hizkuntza-modalitateetako, 1121, 1134, 1136, 1137
- hizkuntza-modalitatetan, 1100
- hizkuntza-moten, 519, 1130, 1227, 1988, 2038
- hizkuntza-mugak, 487, 602, 625
- hizkuntza-mugen gainditzea, 180
- hizkuntzan, 129, 130, 151, 152, 153, 156, 157, 158, 159, 211, 298, 301, 303, 335, 364, 367, 369, 372, 379, 401, 406, 417, 419, 426, 442, 485, 543, 553, 676, 680, 760, 763, 782, 802, 811, 813, 833, 955, 1029, 1230, 1231, 1430, 1452, 1496, 1529, 1564, 1617, 1636, 1716, 1768, 1769, 1779, 1812, 1818, 1895, 1914, 1962, 1974, 1994, 2102, 2119, 2135, 2136, 2150, 2157, 2158, 2159, 2160, 2175, 2195, 2231, 2244, 2296, 2355
- hizkuntzan B2 maila, 1686
- hizkuntzan C1 edo C2 maila, 1686
- hizkuntzan murgiltzeko hezkuntza-estrategiak, 1842
- Hizkuntzan murgiltzeko programak, 1842
- hizkuntzan murgiltzeko programei, 1843
- hizkuntzan murgiltzeko programen ezaugarrietara, 1842
- hizkuntzan oinarritutako adimen artifiziala, 231
- hizkuntzan oinarritutako adimen artifizialaren industria, 236
- hizkuntza-normalizazio egokia, 903
- hizkuntza-normalizazioa, 720, 738, 753, 835, 882, 1227, 1234, 1483, 1490, 1791, 1816, 1839, 1900, 2040
- Hizkuntza-normalizazioa, 719, 727, 854
- hizkuntza-normalizazioa bultzatuko

- du Espainiako Irrati-Telebistaren emanaldi-zentroetan, 679
- hizkuntza-normalizazioak, 835
- hizkuntza-normalizazioan, 737, 1262
- Hizkuntza-normalizazioan, 1264
- hizkuntza-normalizazioarekin, 1293
- hizkuntza-normalizazioaren, 715, 749
- hizkuntza-normalizazioaren eskumena, 888
- hizkuntza-normalizazioaren estatutu-eta lege-oinarriak, 1297
- hizkuntza-normalizazioaren helburuak, 1345, 1935
- hizkuntza-normalizazioaren prozesua, 1889
- hizkuntza-normalizazioaren prozesuan, 1762
- hizkuntza-normalizazioari*, 701, 709, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1517, 1520, 1563, 1568, 1569, 1901
- Hizkuntza-normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearen, 1505
- hizkuntza-normalizazioko, 717, 749, 750, 1764, 1899
- hizkuntza-normalizazioko baldintzak, 905
- Hizkuntza-normalizazioko eskala, 748, 840
- Hizkuntza-Normalizazioko eskala, 748
- hizkuntza-normalizazioko eskalan, 749, 750
- hizkuntza-normalizazioko eskalari, 749
- hizkuntza-normalizazioko plana, 1559
- hizkuntza-normalizazioko planak, 903
- Hizkuntza-normalizazioko planaren betetze-maila, 1519
- hizkuntza-normalizazioko planaren preskripzioekin, 2043
- hizkuntza-normalizazioko politikak, 1899
- hizkuntza-normalizazioko prozesuan, 1505, 1764
- hizkuntza-normalizazioko prozesuek, 809
- hizkuntza-normalizazioko teknikari-plazak, 750
- hizkuntza-normalizaziorako legeetan, 1813
- hizkuntza-ofizialtasun bikoitza, 1335
- hizkuntza-ofizialtasun bikoitzaz, 387
- hizkuntza-oinarri erkidea, 642
- Hizkuntza-ondare, 1134
- hizkuntza-ondare erkidea, 1237, 1268
- hizkuntza-ondare polinesiarra, 2332
- hizkuntza-ondare unibertsala eta kultura-aniztasunaren errespetua, 1789
- hizkuntza-ondarea, 737, 1101, 1106, 1133, 1134, 1531, 1552, 1595, 1664, 1812, 1887, 2008, 2225, 2392
- Hizkuntza-ondarea, 1156
- hizkuntza-ondarearen, 1130, 1133, 1134, 1595
- hizkuntza-ondarearen aniztasun eta balioa, 2320
- hizkuntza-ondarearen defentsa, 180
- hizkuntza-ondarearen parte, 2348
- hizkuntza-ondareko, 1133
- hizkuntza-ondareztat, 1134
- hizkuntza-ordenamenduan, 1889
- hizkuntza-oreka, 1874
- hizkuntza-osagairen, 1900
- hizkuntza-oztopo, 1525
- hizkuntza-oztopoak, 231, 233, 234, 237, 1966, 2039
- hizkuntza-paisaia, 1360
- hizkuntza-paisaian, 1900
- hizkuntza-paisaiaren bilakaeraren, 2395
- hizkuntza-parekatzeko, 1990
- Hizkuntza-perturbazioetan, 1028
- Hizkuntza-perturbazioetan eta entzumenean espezializatutako irakaslearen titulua, 1028
- hizkuntza-planaren garapena, 1570
- hizkuntza-plangintza, 715, 749
- Hizkuntza-plangintza orokorrarekin, 825
- hizkuntza-plangintza orokorraren, 715
- hizkuntza-plangintza orokorrerako tresnez, 1776
- hizkuntza-plangintzarako tresnak, 887
- hizkuntza-plangintzaren, 715
- hizkuntza-pluraltasuna, 658, 1267, 1275, 1804

- Hizkuntza-pluraltasuna, 1758
hizkuntza-pluraltasunaren aurkako
jarrerak sustatzea, 148
hizkuntza-pluraltasunera, 429
hizkuntza-politika, 776, 777, 851,
1103, 1138, 1761, 1860, 1887, 1891,
1915, 2052
Hizkuntza-politika, 1829
hizkuntza-politika eta -normalizazioa,
1915
hizkuntza-politika finantzatzeko
mekanismoak, 1891
hizkuntza-politikako bere ekintza,
1776
hizkuntza-politikako jarduketan eta
lortutako emaitzen, 1776
hizkuntza-politikako legerian, 1782
hizkuntza-politikan, 1134, 1137, 1869
Hizkuntza-politikarako, 689
Hizkuntza-politikarako idazkaria, 689
hizkuntza-politikaren, 689, 747, 753
hizkuntza-politikaren arloan, 689,
1776
hizkuntza-politikaren arloan
eskumena duen sailak, 1304, 1836,
1869, 2077
hizkuntza-politikaren arloan
eskumena duen sailari, 1866
hizkuntza-politikaren arloan
eskumena duen zuzendaritza
nagusiak, 1830
hizkuntza-politikaren arloan
eskumena duen zuzendaritza
nagusiaren zinpeko itzulpen- eta
interpretazio-probak, 1831
hizkuntza-politikaren arloko organo,
1901
hizkuntza-politikaren ekintza
arautzailea eta betearazlea, 1236
hizkuntza-politikaren eskumena, 880,
887, 888, 890
Hizkuntza-politikaren eskumena, 886
hizkuntza-politikaren eta
hezkuntzaren arloan, 1914
Hizkuntza-politikaren eta
normalizazioaren gaineko
eskumena, 1901
hizkuntza-politikaren sailen arteko
zuzendaritza, plangintza eta
koordinazioa, 1869
hizkuntza-politikaren tradizioari, 1889
hizkuntza-politikaren zuzendaritza,
1869
hizkuntza-politikari, 727, 1891, 1901
hizkuntza-politikari buruzko araudiak,
1807
hizkuntza-politikari buruzko
legeetan, 1891
hizkuntza-politikari buruzko legeriak,
1808
Hizkuntza-politikari buruzko
urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen,
1794
hizkuntza-politiken, 1901, 1912
hizkuntza-politiken esleipen
organikoa, 1866
hizkuntza-politiken finantzaketa,
1915
hizkuntza-politiketan, 1866, 1894
hizkuntza-politiketan parte-hartze
sozialerako organo egonkor, 1866
hizkuntza-praktiken, 1840
hizkuntza-prestakuntza, 883, 967,
1284, 1293, 1542, 2107
Hizkuntza-prestakuntza aberatsa,
plurala, malgua eta eraginkorra,
2041
hizkuntza-prestakuntza ez-arautua,
1293
hizkuntza-prestakuntzak, 2107
hizkuntza-programetan, 393
hizkuntza-proiektu, 825, 1841
hizkuntza-proiektu baimendua, 2049
hizkuntza-proiektua, 826, 1343, 1344,
1345, 1346, 1347, 1847, 1850, 2042,
2047, 2048, 2049, 2050, 2054
hizkuntza-proiektua, ingurua eta
prestakuntza-prozesuaren xede
den lanbide-arlo bakoitzaren
ezaugarriak, 826
hizkuntza-proiektuak, 2041, 2050,
2378
Hizkuntza-proiektuak, 1841
hizkuntza-proiektuan, 2043, 2049
hizkuntza-proiektuaren aldaketak,
2049
hizkuntza-proiektuaren aplikazioa,
2049
hizkuntza-proiektuaren emaitzak,
2049
hizkuntza-proiektuaren eta
hezkuntza-konpromisoko

- gutunaren ezaugarri espezifikoak, 1847
- hizkuntza-proiektuaren garrantzia, 1942
- hizkuntza-proiektuaren helburuak, 2047
- hizkuntza-proiektuaren helburuen lorpena, 2048
- hizkuntza-proiektuaren proposamen, 2054
- hizkuntza-proiektuek, 1843
- hizkuntza-proiektuen, 2049
- hizkuntza-proiektuko hizkuntzen proportzioak, 2044
- hizkuntzara, 540
- hizkuntzarako itzulpenak, 1505
- hizkuntzarekiko, 350
- hizkuntzarekiko esposizio osoa, 2038
- Hizkuntzarekiko zailtasunengatik, 1706
- hizkuntzarekin, 1077, 1207, 1263, 1629, 1746, 1911, 2213, 2381
- hizkuntzarekin lotutako alderdi guztien, 2213
- hizkuntzarekin lotutako politika globalak, 234
- hizkuntzaren, 350, 455, 458, 543, 714, 830, 834, 963, 1028, 1150, 1195, 1267, 1297, 1298, 1307, 1308, 1433, 1761, 1762, 1763, 1809, 1813, 1814, 1815, 1889, 1890, 1892, 1895, 1897, 1899, 2119, 2120, 2240, 2255, 2277, 2286, 2314, 2334, 2335, 2368, 2369, 2377
- hizkuntzaren agerpen epigrafikoak, 158
- Hizkuntzaren ahotsak, 1411
- Hizkuntzaren Akademia Valentziarra, 2021, 2022, 2083
- Hizkuntzaren Akademia Valentziarra (*Acadèmia Valenciana de la Llengua*, 2022
- Hizkuntzaren Akademia Valentziarra (*L'Acadèmia Valenciana de la Llengua*, 2022
- Hizkuntzaren Akademia Valentziarraren, 2022
- hizkuntzaren alorrean, 675
- hizkuntzaren alorreko herritarren eskubideak eta botere publikoen betebeharrak, 673
- hizkuntzaren arandar aldaera, 1895
- hizkuntzaren arau akademikoak errespetatuko, 812
- hizkuntzaren araudia, 1747
- hizkuntzaren arloan, 1785, 1892, 1912
- hizkuntzaren arloko xedapen orokorrak, 824
- hizkuntzaren balioa, 455
- hizkuntzaren batasuna, 1267, 1294, 1889
- hizkuntzaren batasunari, 1227, 1228
- hizkuntzaren belaunaldi arteko transmisioa, 210
- hizkuntzaren beraren eremua, 2006
- hizkuntzaren berezko hizkuntza-modalitateak, 1280
- hizkuntzaren berezko lurraldea, 153
- hizkuntzaren bidez, 124
- hizkuntzaren bizitasuna eta indarra, 2030
- hizkuntzaren edo bestelako berezitasunak, 281
- hizkuntzaren edo irudiaren erabilera sexista, 1150, 1175
- hizkuntzaren edota irudien erabilera ez-sexista, 1532
- hizkuntzaren egoeraren larriagatik, 211
- hizkuntzaren erabilera*, 372, 401, 543, 830, 855, 1278, 1311, 1483, 1505, 1573, 1666, 1687, 1869, 1890, 2006
- hizkuntzaren erabilera eremu publiko eta pribatuetan, 210
- hizkuntzaren erabilera eta adierazpen sexistak, 1964
- hizkuntzaren erabilera ez-diskriminatzaileekin, 1856
- hizkuntzaren erabilera ez-sexista*, 768, 769, 845, 898, 899, 1038, 1040, 1073, 1149, 1307, 1308, 1309, 1347, 1423, 1444, 1445, 1459, 1639, 1666, 1667, 1726, 1964, 1965, 1967
- Hizkuntzaren erabilera ez-sexista, 1040, 1308, 1424, 1444, 1459, 1666, 1728
- Hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta estereotipatu gabea, 1918
- Hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta ez-androzentrikoa, 1919, 1920
- Hizkuntzaren erabilera ez-sexista ez-androzentrikoa, 1826

- hizkuntzaren erabilera ez-sexistan eta ez-androzentrikoan, 1919
hizkuntzaren erabilera inklusiboa, 1445
hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1150, 1151, 1152
Hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1152, 1154
hizkuntzaren erabilera integratzailea eta ez-sexista, 1171, 1180
hizkuntzaren erabilera normalizatzeko, 1890
hizkuntzaren erabilera sexista, 1038, 1444, 1665, 1728, 1919, 1965
Hizkuntzaren erabilera sexista, 1965
hizkuntzaren erabilera sexista eta androzentrikoa, 1728
hizkuntzaren erabilera sexistarik, 814
hizkuntzaren erabilera zurta, 152
hizkuntzaren erabilera zuzena, 448
hizkuntzaren erabileran, 2007
hizkuntzaren erabileraren, 212, 1277, 1399, 1668, 1978
Hizkuntzaren erabileraren eta ezagutzaren, 455
hizkuntzaren erabileraren faktorea, 728, 846
hizkuntzaren erabilerei, 1666
Hizkuntzaren erabiltzailea, 461
Hizkuntzaren eremuan, 1922
hizkuntzaren estatusa, 1299
Hizkuntzaren eta entzumenaren nahasmenduetan, 1433
hizkuntzaren eta entzumenaren perturbazio eta patologien, 1028, 1433, 1499
Hizkuntzaren eta entzumenaren perturbazioetako espezialistaren diploma, 1434
Hizkuntzaren eta entzutearen perturbazioetako espezialistaren diploma, 1028
Hizkuntzaren eta informatikaren industriak, 1773
Hizkuntzaren eta irudiaren erabilera inklusiboa eta ez-sexista, 1088
hizkuntzaren eta irudiaren erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1148
Hizkuntzaren eta irudiaren erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1151
hizkuntzaren eta irudien erabilera ez-sexista, 1425
hizkuntzaren eta irudien erabilera ez-sexistan, 1727
hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1149, 1150, 1153, 1154, 1727
Hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1153
hizkuntzaren eta komunikazioaren garapenaren nahasmenduak, 1343
hizkuntzaren eta kulturaren eremuan, 1909
hizkuntzaren eta kulturaren eremuetan, 1924
hizkuntzaren eta kulturaren nazioarteko proiektzioa, 1910
hizkuntzaren eta kulturaren pedagogia, 2355
hizkuntzaren eta literaturaren irakaskuntza, 1582
hizkuntzaren eta nazioaren artean askotan egin den identifikazio mekanikoak, 2007
hizkuntzaren eta turismoaren esparruetan, 1582
hizkuntzaren ezagutza, 1858
hizkuntzaren ezagutza eta erabilera, 454
hizkuntzaren ezagutzak, 1730, 1731
Hizkuntzaren ezagutzaren, 349
hizkuntzaren funtzionamendurako esparrua, 1747
hizkuntzaren garapena, 1747
hizkuntzaren garrantziari, 455
hizkuntzaren historian, 1762
hizkuntzaren identitatearen eta estatusaren, 1889
hizkuntzaren ikaskuntza eta erabilera, 1368
hizkuntzaren ikaskuntza sakona, 236
hizkuntzaren industriekin, 1899
hizkuntzaren interpreteen, 1654, 1723, 1724
hizkuntzaren irakaskuntza, 1130, 1227, 1328, 1857, 1961, 2005
hizkuntzaren irakaskuntzan, 351
hizkuntzaren irakaskuntzaren sustapenaren arloan, 1988
Hizkuntzaren Kanariar Akademia, 1689, 1694

- hizkuntzaren kanpo-proiekzioa, 1890
hizkuntzaren lantzeak, 1747
hizkuntzaren lehen adierazpenak, 1844
hizkuntzaren neutraltasun handiagoa, 1883
hizkuntzaren normalizazioari, 714
hizkuntzaren ondoriozko diskriminazio, 1990
hizkuntzaren osotasuna, 1747
hizkuntzaren sustapena eta hedapena, 1891
hizkuntzaren teknologia, 230, 232, 236, 237
hizkuntzaren teknologiak, 230, 231, 232, 237
Hizkuntzaren teknologiak, 237
hizkuntzaren teknologiaren arloko politikak, 236
hizkuntzaren teknologiek lotutako egungo hezkuntza-beharrizanak, 236
hizkuntzaren teknologien erabilera, 237
hizkuntzaren teknologien Europako plataforma, 233, 235
hizkuntzaren teknologien garapena, 230, 234
hizkuntzaren transmisioa eta jarraipena ziburua, 152
Hizkuntzaren Valentziako Akademia, 2005, 2009
Hizkuntzaren Valentziako Akademia sortzeari buruzko irailaren 16ko 7/1998 Legeak, 2018
Hizkuntzaren Valentziako Akademiak, 2010, 2011, 2025, 2033, 2039, 2065
Hizkuntzaren Valentziako Akademiarekin, 2071
Hizkuntzaren Valentziako Akademiaren ordezkari, 2019
Hizkuntzaren Valentziako Akademiaren osaera, 2011
Hizkuntzaren Valentziako Akademiari, 2028
hizkuntzaren, gizartearen eta kulturaren arloetako zailtasunak eta oztopoak, 1599
Hizkuntzaren, herri-jaien eta errealitatea ulertzeko, eraikitzeko eta bizitzeko ditugun beste modu batzuen aberastasuna, 2030
hizkuntzaren, hizketaren, ahotsaren, entzumenaren eta komunikazioaren alterazioak, 1028, 1433
Hizkuntzaren, komunikazioaren eta publizitatearen erabilera ez-sexista, 1666
hizkuntzaren, kulturaren eta irudiaren sustapena, 1579
hizkuntzaren, letren eta arteen arloetan berezkoa duten guztia babestu eta defendatzeko guztiek duten eskubidea, 1478
hizkuntzari, 52, 154, 537, 1061, 1210, 1213, 1401, 1537, 1891, 1893, 1895, 1923, 1989, 1997, 2032, 2338, 2344
Hizkuntzari, 1229, 1230, 1765, 1768, 1894, 1895
hizkuntzari eta kulturari buruzko ikerketa-lana, 2364
hizkuntzarik hedatuenetako bat, 349
hizkuntza-sistema, 1867
hizkuntza-sistema adimendun, 139
hizkuntza-sistema adimendunak, 135, 237
hizkuntza-sistema kodetzeko, estandarizatzeko, zaintzeko, garatzeko eta sustatzeko, 152
hizkuntza-sistemak, 461, 1314, 1867, 1905
hizkuntza-sistemaren, 2008
Hizkuntza-sustapeneko teknikari fakultatiboa, 2077
hizkuntza-talde desberdinen arteko elkarrekiko errespetua, 2040
hizkuntza-taldea, 150
hizkuntza-taldeak, 278
hizkuntza-taldeen eskubide kolektiboak, 151
hizkuntza-taldeen eskubideak, 150
hizkuntzatan, 99, 132, 135, 386, 426, 476, 485, 498, 499, 532, 535, 551, 552, 744, 755, 821, 959, 960, 1126, 1285, 1291, 1439, 1459, 1523, 1538, 1578, 1641, 1768, 1774, 1829, 1845, 1872, 1877, 1967, 2034, 2057, 2114, 2115, 2143
hizkuntza-teknologia berrien garapena, 219

- hizkuntza-teknologiak, 237
hizkuntza-teknologiari buruzko
  prestakuntza, 236
hizkuntza-teknologiaren erabilera, 236
hizkuntza-teknologiaren garapena,
  233
hizkuntza-teknologiaren
  ikusgarritasuna, 233
hizkuntza-teknologiaren merkaturak, 236
hizkuntzatik, 1076
hizkuntza-trataerari, 825
hizkuntza-trebakuntza, 719, 722
hizkuntza-trebakuntzara, 717
hizkuntza-trukeak, 2056
hizkuntza-turismoa, 821, 1072
Hizkuntza-turismoa, 1435
hizkuntzatzat, 2361
hizkuntza-urritasuna, 1346
hizkuntza-uztartzearen sistemari,
  1763
hizkuntzaz kanpoko arrazoiek, 920
hizkuntzaz kanpoko hainbat
  faktorek, 148
hizkuntzaz kanpoko irakasgaiak,
  1845
hizkuntza-zailtasunak, 1656
Hizkuntza-zailtasunak, 1678
hizkuntza-zehaztapenak, 1250
hizkuntza-zerbitzuak, 260, 273
hizkuntza-zerbitzuen azterketa, 274
hizkuntza-zerbitzuen kalitate-maila,
  260
hizkuntza-ziurtagiriak, 722
hizkuntza-ziurtagiriaren izendapena,
  1606
hizkuntzazko adierazpenerako
  askatasuna, 969
hizkuntza-zuzentasuna, 1770
hizkuntza-zuzentasunari, 1296
hizkuntzei, 357, 358, 1711, 2365
hizkuntzek, 920
hizkuntzek banatu egiten dutela
  oker uste dutenek, 920
hizkuntzek ziberespazioan bizirik
  irauteari buruz, 135
hizkuntzekiko esposizio-denbora,
  2048
Hizkuntzekiko interesa eta jakin-
  mina, 2043
hizkuntzekiko politika sentibera, 231
hizkuntzen, 337, 431, 432, 436, 437,
  440, 687, 711, 716, 787, 934, 941,
  947, 964, 1256, 1711, 1762, 1763,
  1764, 1765, 1770, 1812
hizkuntzen aniztasuna, 120, 209, 211
hizkuntzen aniztasuna onartuz, 211
hizkuntzen aniztasunarekiko
  errespetua, 1505
Hizkuntzen araubide bereziko
  irakaskuntza-zentroetan, 1771
hizkuntzen arteko berdintasuna eta
  tratu ekitatiboa, 236
hizkuntzen arteko berdintasuna
  ziurtatze aldera, 679
hizkuntzen arteko borroka edo
  aurkaritzaren, 920
hizkuntzen arteko desorekak
  zuzentzeko, 148
hizkuntzen arteko ekitate-egoera,
  1764
hizkuntzen arteko eten
  teknologikoa, 234
hizkuntzen artekoak, 148
hizkuntzen auziak, 824
hizkuntzen B1 tarteko mailaren
  gaitasun orokorraren ziurtagiria,
  1592, 1606
hizkuntzen B2 tarteko mailaren
  gaitasun orokorraren ziurtagiria,
  1592, 1606
hizkuntzen balioen pertzepzioaren
  endekatzea, 148
Hizkuntzen beste irakaskuntza
  batzuk, 1622
hizkuntzen bizitza osoko ikaskuntza,
  188
hizkuntzen C1 maila aurreratuaren
  gaitasun orokorraren ziurtagiria,
  1592, 1606
Hizkuntzen C1 mailaren ziurtagiria,
  1592, 1606
hizkuntzen C2 maila aurreratuaren
  gaitasun orokorraren ziurtagiria,
  1592, 1606
hizkuntzen desagerpena saihesteko
  modu bat, 214
Hizkuntzen edizioa, 941
hizkuntzen edo kirolen irakaskuntzei,
  1851
Hizkuntzen erabilera, 753
Hizkuntzen erabilera integratzaile
  eta ez-sexista, 1148

- hizkuntzen erabilera normala eta ofiziala, 1762
- hizkuntzen erabilerari buruzko aspektuak, 1841
- hizkuntzen eta belaunaldien joan-etorriari, 523
- hizkuntzen eta edukien ikaskuntza integratua, 2050
- hizkuntzen eta hizkuntza-erkidegoen arteko desberdintasunak, 237
- hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen ezagutza eta erabilera, 2033
- Hizkuntzen eta irudiaren erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1150
- hizkuntzen eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1148
- Hizkuntzen eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1148
- hizkuntzen eta kulturen aniztasuna, 209
- hizkuntzen etengabeko ikaskuntza, 1625
- Hizkuntzen etengabeko ikaskuntza, 1625
- Hizkuntzen Europako Eguna, 203
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratua, 1436
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuan, 1442, 1859
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren, 1840, 1841, 2051, 2053
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren C2 mailari dagozkion gaitasunen, 1848
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko, 524, 1304, 1439, 1440, 1441, 2044
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko A, B eta C mailak, 436
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko gaitasun-mailak, 1840
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratura, 1304
- Hizkuntzen Europako Urtea, 187
- Hizkuntzen Europako Urtearen emaitzen ebaluazioari buruzko txosten zehatza, 188
- hizkuntzen ezagutza, 204, 711, 1044, 1610, 1632, 2042
- Hizkuntzen ezagutza, 2051
- hizkuntzen ezagutza edo irakaskuntza, 711
- hizkuntzen ezagutza edo irakaskuntza- eta ikerkuntza-jarduera, 711
- hizkuntzen ezagutza eta erabilera, 2053
- hizkuntzen ezagutza eta erabilera hobetzea, 1770
- hizkuntzen ezagutza eta ikasketa, 1262
- hizkuntzen ezagutzak, 436
- hizkuntzen ezagutzarekin, 2058
- hizkuntzen ezagutzaren eta hobekuntzaren inguruko prestakuntza, 508
- Hizkuntzen ezagutzaren ziurtagiri ofizialaren probako azterketa, 1244
- hizkuntzen ezagutzari eta erabilerari, 2044
- hizkuntzen gaia, 853
- Hizkuntzen gizarte-erabilera, 2041
- Hizkuntzen Gutuna, 241, 245, 246, 252
- hizkuntzen ikasketa, 509
- hizkuntzen ikaskuntza, 188, 201, 204, 206, 254, 281, 441, 826, 947, 1443, 1793, 2050
- hizkuntzen ikaskuntza egokia, 206
- hizkuntzen ikaskuntza goiztiarra, 206
- hizkuntzen ikaskuntza, irakaskuntza eta ebaluazio, 1841
- hizkuntzen ikaskuntzan, 2050
- Hizkuntzen Interpretaziorako Bulegoak, 509, 510
- hizkuntzen irakaskuntza, 135, 188, 297, 363, 509, 1340, 1669, 1690, 1695, 1845, 1846, 1959, 1979, 2042, 2048
- Hizkuntzen irakaskuntza, 432, 436, 720, 1243, 1621, 1711, 1828, 1844, 2399
- Hizkuntzen irakaskuntza arautuak, 1845
- hizkuntzen irakaskuntza arautuetako mailen curriculumak, 1845
- Hizkuntzen irakaskuntza

- espezializatuak, 1048
hizkuntzen irakaskuntza-erabilera, 2048
hizkuntzen irakaskuntzak, 431, 436, 440, 716, 1613, 1618, 1708, 1711, 1712, 1845
Hizkuntzen irakaskuntzak, 438, 1048, 1622, 1845, 1848, 2045
Hizkuntzen irakaskuntza-mailetako, 436
hizkuntzen irakaskuntzan, 1840
Hizkuntzen irakaskuntza-prozesua, 1842
Hizkuntzen irakaskuntzarako eta komunikazio-erabilerarako plana, 2048
hizkuntzen irakaskuntzaren antolaketa, 2042
hizkuntzen irakaskuntzaren arloan, 168
hizkuntzen irakaskuntzaren curriculuma, 1345, 1840
Hizkuntzen irakaskuntzaren eta ezagutzaren zeharkako dimentsioa, 2040
hizkuntzen irakaskuntzaren eta haien komunikazio-erabileraren antolaketa, 2041
hizkuntzen irakaskuntzari, 2372
hizkuntzen irakaskuntzari buruzko produktu elektronikoen sorkuntza, 135
hizkuntzen irakaskuntzari eta ikaskuntzari lotutako hezkuntza-jardunbide berritzaileetan, 2040
Hizkuntzen irakaskuntzari eta komunikazio-erabilerari laguntzeko neurriak, 2048
hizkuntzen irakaskuntzaz, 2146
hizkuntzen irakaskuntzei, 1460
hizkuntzen irakaskuntzen, 1051
Hizkuntzen irakaskuntzen, 436, 1048, 1845
Hizkuntzen irakaskuntzen antolaketa, 1711
Hizkuntzen irakaskuntzen oinarriko maila, 1712
Hizkuntzen irakaskuntzen printzipio orokorrak, 1048
hizkuntzen irakaskuntzetako, 437, 934
Hizkuntzen irakaskuntzetako irakasleak, 438
hizkuntzen irakaskuntzetako tituluen, 437
hizkuntzen irakaskuntzetan, 441
hizkuntzen irakaskuntzetara, 432, 442
Hizkuntzen irakaskuntzetara, 436
hizkuntzen irakaskuntzetara sarrera, 432
hizkuntzen irakaskuntzetarako, 787, 1045, 1626
hizkuntzen iraupena, 254
hizkuntzen itzulpenarako ahalbide digitalak, 234
hizkuntzen jakite-mailaren egiaztagiriak, 1846
hizkuntzen komunikazio-erabilera hasteko, eguneratzeko edo hobetzeko ikastaroak eta moduluak, 1623
hizkuntzen komunikazio-erabileran, 2048
Hizkuntzen Kontseilua, 159
hizkuntzen koofizialtasuna, 401
hizkuntzen maila aurreratuaren ziurtagiria, 1592, 1606
hizkuntzen normalizazioari, 163
hizkuntzen ofizialtasuna, 1233
hizkuntzen oinarriko maila, 1624
hizkuntzen pluraltasuna, 2030
hizkuntzen pluraltasunak barnebarnean gordetzen duen aberastasuna ikusten ez dutenek, 920
hizkuntzen pluraltasunari eta aniztasunari, 1871
hizkuntzen presentzia, 2040, 2042
hizkuntzen proportzioak, 2044
Hizkuntzen tarteko mailaren ziurtagiria, 1592, 1606
hizkuntzen tratamendu informatikoarekin lotutako berrikuntzak, 136
hizkuntzen urrutiko irakaskuntzak, 436, 1441, 1712
hizkuntzen zaintza, 2186, 2188
Hizkuntzen ziurtagiri aurreratua, 1828
hizkuntzen, arteen eta kirolaren irakaskuntzak, 1839
hizkuntzetako, 534, 1282, 2285, 2306
hizkuntzetako batean, 2306, 2311

- hizkuntzetako edozeinetan egon daitezkeen gabeziak, 442
- hizkuntzetako itzulpen, 2393
- hizkuntzetako prestakuntzan, 1625
- hizkuntzetakoak. *Ikus* irakaskuntzak, *Ikus* irakaskuntzak
- hizkuntzetan, 185, 193, 194, 485, 496, 664, 673, 676, 677, 714, 718, 947, 950, 959, 1048, 1132, 1137, 1161, 1162, 1190, 1230, 1257, 1285, 1489, 1564, 1660, 1995, 1997, 1998, 2002, 2030, 2057, 2111, 2318
- hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan, 1133
- hizkuntzetara irekita egoteko ikuspegitik, 2045
- hizkuntzetarako, 2044
- Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratua, 202, 575
- hizkuntzok, 293, 297, 359, 363
- hizkuntzok babestearren, 294, 361
- hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeari, 296, 362
- hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeetan, 294, 300, 360, 366
- hizkuntzok erabiltzen dituzten taldeen beharizanak eta gurariak, 295, 361
- hizkuntzok suspertzeko politika ekintzaile eta handizaleak garatuz, 211
- hizkuntzok unibertsitateko eta goimailako irakaskuntzaren ikasgai gisa ikastea ezartzea, 297, 363
- hizkuntzon erabilera*, 702
- hizkuntzon estualdiak, 211
- hizlariengandik, 963
- hizpide, 949, 961
- hiztegi, 763, 1324, 2015
- hiztegia, 822
- hiztun, 1131, 2047
- hiztun horien egoera partikularrak aintzat hartzea, 295, 361
- hiztun kopuru, 1761
- hiztun kopurua, 210
- hiztunak, 607
- hiztunak kokatutako estatu kidearen edota erregioaren, 210
- hiztunei, 2040
- hiztunek, 154, 1127, 1130, 1132, 1133
- hiztunen, 148, 210, 211, 295, 301, 302, 303, 361, 367, 368, 369, 810, 1134, 1137, 1990, 2337
- hiztunen «taldea», 2337
- hiztunen hizkuntza-leialtasunari, 148
- hiztunen hizkuntzarekiko jarrera, 210
- hiztunen ordezkariak, 1134
- hiztunen proportzioa biztanleria osoan, 210
- hiztun-erkidegoei, 215
- hiztun-erkidegoek eurek landutako ekintza-planak, 215
- hiztun-erkidegoen arteko jarduera onenak partekatzea, 213
- hiztun-erkidegoen nortasunaren, 212
- hiztun-taldeen arteko hizkuntza-oztopoak, 2039
- HLT: hezkuntzako laguntzaile teknikoa, 1464
- HLT-zaintzailearen lanbide-kategorien, 1464
- Hobari fiskalak, 1991
- hobariak, 1829, 1830, 1998
- hobekuntza, 449, 683, 711, 831, 837, 1161, 1397, 1632, 1781, 1846, 2006, 2048
- hobekuntza-ikastaroak, 2139
- hobekuntzak, 2048, 2049
- hobekuntzan, 683, 1248
- hobekuntza-obrak, 1570
- hobekuntza-planak, 440
- hobekuntza-proposamen zehatzak, 2091
- hobekuntzarako jardun-planean, 2049
- hobekuntzarako jardun-planetan, 2049
- hobekuntzari, 684
- hobekuntzok, 1397
- hobetzen, 211, 777
- hodei hibridoa, 1172
- hodei pribatua, 1172
- hodei publikoa, 1172
- hodeian oinarritutako zerbitzuen prestazioa, 235
- hodeiko teknologiak, 1172, 1173
- hogei antolakunderen lan-hizkuntza, 1551
- homofobia, 1903
- homogeneotasunari, 1704
- homologatuko, 758

- homologazioa, 694
homologazioaren aldeko txostena, 1800
homosexualitatearekin, 1159, 1306, 1903
Hondakin arriskutsuak, 579
hondakinak, 579, 1946
Hondakinak, 1946
Hondakinak kudeatzeko bideak, 1853
Hondakinaren kodea eta deskripzioa, 579
Hondakinen arloko Kataluniako araudia, 1853
Hondakinen ekoizlearen edo edukitzailearen izena, 579
Hondakinen kategoria, 1946
hondakinen kudeaketan, 1853
hondakinen kudeaketari buruzko estatistikak egitea eta informazioa, 579
Hondamendia, 1986
hondartzan, 820
hori betetzeko tresnak zehaztea, 920
horiek hautatu duten hizkuntza ofiziala erabiltzea, 811
horien jurisdikzioaren mende dauden lurraldeetan, 55
horien kopurua, 296, 297, 362, 363
horien mende dauden edo horietako administrazio instituzionala osatzen duten zuzenbide pribatu edo publikoko erakundeak, 744
horien ohiturak eta ezaugarriak errespetatuz, 295, 361
horietako edozeinekin lankidetzahitzarmena sinatu dutenak, 745
horietara osasuna, adina edo beste arrazoi batzuk direla-eta joan behar izan duten hizkuntza erregional eta gutxituetako hitzunei, 303, 369
Horizon 2020, 228, 235, 236
hornidura, 427, 552, 908, 1024, 1573, 1774, 1837
Hornidura Elektrikoaren Bermeari eta Kalitateari, 1837
horniduran, 477, 1318
horniduraren bermea eta kalitatea, 1837
hornikuntza, 1893
hornikuntzan, 1644
Hornitzailea, 908
hornitzaileak, 2119, 2127
hornitzaileek, 2119, 2127, 2388
Hornitzaileek, 2127
hornitzailetzat, 2388
hornitze-sistema, 836
horrekin, 1050, 1227, 1235, 1236, 1262, 1507, 1552, 1612, 1863, 1866, 2008, 2058
horren guztiaren gastua murrizteko, 774
horretarako ente publiko bat sortuz, 680
horretarako finkatuko den prozedurari, 679
horri atxikitze agiri, 305, 371
horri atxikitze agiria, 305, 371
Hortzetako Higienisten Elkargo Profesionala, 1503
humanismoa, 642
humanistika, 1270
humanitarioak diren arrazoiekin lotutako beste zeinahi laguntza, 2112
Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea, 1022, 1023
humanitateei, 560
Hume, 179
Hungariako, 147
hungarieraz, 193, 194
hura partekatzen duten erkidego guztien ekarpenak errespetatuz, 774
hurbileko herrialdeek hizkuntza horretan egin ditzaketan irati- eta telebista-emanaldien, 301, 367
Hurbileko salmenta, 1011
hurbileneko ingurunean, 1929
hurbilketa, 1845
hurbilketa-ikuspegi desberdinak, 1566
hurbiltasuna, 946, 1350, 1905
hurbiltasunari, 715
hurbiltasuneko informazio-beharrizanei, 2031
hurbiltasunekoan. *Ikus* maila
hurkoaren ospearen eta eskubideen babeserako, 301, 367
Hurrekotasuna, 390

- hurrenkera, 1860
hurrenkera kronologikoaren, 1818
hutsegitea, 2114
hutsik dagoen postua, 2012
hutsune, 682
hutsune garrantzitsuak, 243
hutsuneak, 242
I+G+b arloan eskumena duen sailari, 1157
I+G+b erakundeei, 1294
I+G+b sistemaren, 1157
IaC, 1172
IB, 381, 382
ibaien arroetan, 1195
IBAPen, 1247
iberiar lurretan, 523
Iberoamerikako, 449, 508, 521
Iberoamerikako eremu, 419
Iberoamerikako eremuari, 1507
Iberoamerikako herrialdeen, 521
Iberoamerikako kultura- eta natura-ondare materialaren eta immaterialarenaren babesa eta zabalkundea, 521
Iberoamerikako nazioen erkidegoa osatzen duten estatuen atzerri-ekintza, 508
Iberoamerikakoetan, 519
Iberoamerikara, 448
Iberoamerikarako, 352
Iberoamerikaren, 521
ibilbide, 1161
Ibilbide, 1161, 1297
ibilbide baten amaiera, 124
ibilbideak, 1161, 1544, 1618, 2049
Ibilbideak, 1977
ibilgailu, 966, 2327
ibilgailu arinentzako gidabaimena (B motakoa) lortzeko azterketa teoriko eta praktikoetan, 2360
Ibilgailu Motordunen Zirkulazioari, 548
ibilgailua, 2247
ibilgailua saldu izanaren fakturaren kopia, 2247
ibilgailuak gidatzeko gaitzen duen ziurtagiriari, 1800
ibilgailuaren ezaugarriak, 2247
ibilgailuaren matrikulazio-dokumentuaren hizkuntzan, 548
ibilgailuen zirkulazio-baimenen, 382
ibilgailuen zirkulazio-baimenetan, 381
ibilgailuren soinu- eta irudi-grabazioak, 2277
ibilgua, 1116
ICEX España Exportación e Inversiones, 508
idatz, 2288
idatzi, 185, 193, 194, 804
idatzi ziodun, 2115
idatzia zein ahozkoa, 159
idatziak, 154, 1774, 1814
idatziko, 804
idatzirik, 2337
idatzita, 673, 676, 677, 705
idatzitako lehen lekukotzak, 1595
idatziz, 156, 159, 195, 294, 335, 345, 361, 434, 435, 662, 759, 960, 1190, 1765, 1767, 1769, 1770, 1779, 1814, 1815, 1892, 1893, 1894
idatziz jasotzeko, 159
idatzizko, 1143, 1164, 1196, 1230, 1237, 1433, 1438, 1620, 1622, 1674, 1720, 1728, 1788, 1867, 1906, 2044
idatzizko adierazmena, 2148
idatzizko adierazpena, 207, 1620, 1844, 1906
idatzizko adierazpenean, 1849
idatzizko baimena, 2172
idatzizko berme-ziurtagiri, 1197
idatzizko dokumentazioan, 1726
idatzizko dokumentu, 1037
idatzizko edo ahozko itzulpena egitera, 300, 366
idatzizko eta entzunezko materiala katalanez ekoiztea, editatzea eta banatzea, itsuentzat, 1773
idatzizko eta ikus-entzunezko materiala, 687
idatzizko ezagutza, 1990
idatzizko ezagutzak, 1796
idatzizko harremanetan, 1558, 1890
idatzizko hedabideak, 308
idatzizko hedabideen sorkuntza, 321
idatzizko hizkuntza, 1163, 1867, 1906
idatzizko hizkuntza ofiziala, 1867
idatzizko hizkuntza ofizialen ikaskuntza, 1868
idatzizko hizkuntzaren ulermena, 207
idatzizko hizkuntzetara, 1867
idatzizko informazioa, 395, 397, 1790

- idatzizko informazioak, 1252
idatzizko inprimakien, 2104
idatzizko itzulpenak, 97
idatzizko jakinarazpen eta komunikazioak, 1894
Idatzizko jakinarazpena, 2265
Idatzizko komunikabideak, 1772
idatzizko komunikabideek, 1919
Idatzizko komunikabideetan, 1772
idatzizko komunikazio, 1307
Idatzizko komunikazioak, 911
idatzizko mezuak, 1845
idatzizko prentsa, 1890
idatzizko prentsari, 301, 367
idatzizko transkripzioa duten hizkuntzak, 1867
idatzizko transkripzio-baliabideak, 2361, 2384
idatzizko transkripzio-ezagutzak, 2384
idatzizko, ahozko nahiz ikus-entzunezko zeinahi publizitateri, 2333
idatzizkoa, 1297
idatzizkoak, 298, 364
idazkari, 351, 466, 685, 690, 691, 692, 693, 929, 930, 1476, 2022
Idazkari, 396, 776, 777, 930
Idazkari judizialak, 396
idazkari judizialen, 1476, 2022
idazkari nagusia, 351, 352, 353
idazkari nagusiak, 305, 354, 371, 685, 2327
Idazkari nagusiak, 2328
Idazkari nagusiari, 709
idazkaria, 1736, 2015, 2016, 2163, 2165, 2261
Idazkaria, 2013
idazkariak, 390, 662, 692, 1736, 2014, 2163, 2164, 2261, 2264
Idazkariak, 662, 2014, 2164, 2230
idazkariaren, 2164, 2264, 2266
Idazkariaren eginkizunak, 1737
idazkariari, 688, 2285, 2306
Idazkariari, 692
idazkari-eginkizunak, 2165
idazkariak, 342
Idazkari-laguntzaile, 2390
idazkariordetza- edo koordinazio-eginkizunak, 1580
Idazkaritza Nagusiari, 293, 360
idazkaritza nagusiko langileek, 2328
Idazkaritza-eginkizunak, 409
idazkaritzaren jarduera ofizialekin loturiko zerbitzuen, 2328
idazkera, 710, 711, 1300, 1301, 1768, 2020
Idazkera, 92
idazkera akademikoarekin, 677
idazkerak, 682
idazkeran, 1324
idazkerarekin, 763
idazkeraren, 561
idazkerari, 662
idazketa, 128, 1312, 1314, 1436, 1440, 1506, 1609, 1736, 1853, 2043, 2292
idazketa bereziek, 174
idazketa elebiduna, 861
idazketa eta argitalpen elebiduna, 1990
Idazketa-hizkuntzak, 1121
idazketa-lanak, 1673
idazketan, 1195, 1536
idazketara, 1044, 1046, 1710
idazketa-teknikak, 2252
idazketa-zuzenketako zerbitzuaren arduradunak eta laguntzaileak, 2242, 2243
idazki, 405, 662, 817, 1230, 1231, 1717, 1994
Idazki, 101, 108
idazki anonimoak, 2089
idazki prozesal edo judizial, 2275
idazkiak, 409, 421, 817, 1136, 1250, 1880, 2006, 2013, 2026, 2088
idazkiarekin, 919
idazkiaren, 425
Idazkiaren edukia, 668
idazkiekin, 1842
idazkietan, 818, 1108
idazkietarako, 101, 108
idazkun, 2333, 2393
idazkunak, 2393
idazkunen itzulpen bat, 2334
idazle, 448, 1736
idazle katalanek, 1735
Idazle Katalanen Elkartearen lau ordezkari, 1737
idazle katalanen hedapena, 1735
idazleak, 1738, 1955
idazle-egile literario eta plastikoen

- eta itzultzaileen presentzia, 1509
- idazleek, 1509
- Idazleen, 1736
- Idazleen Elkargo-elkarteko Kataluniako Atal Autonomoaren ordezkari, 1737
- idazmena, 2376, 2377, 2378
- idazpena, 1769, 1895, 1994
- idazpenak, 495, 1230, 1769, 1895, 1990, 1994
- idazpenak dokumentua dagoen hizkuntza ofizialean luzatuko dira eta, betiere, gaztelaniaz ere bai, 923
- idazpenen interpretazioa eta itzulpena, 1769
- idazteko erabili diren hizkuntzak, 500
- idazteko erabiliko den hizkuntza, 500
- idazteko zailtasunak dituzten ikasleen kopuruak, 2375
- idazten, 97
- idazterakoan, 302, 368
- idealismoa, 124, 740
- idea politiko eta erlijiosoak, 1675
- idea politikoak, 398, 399, 544, 545, 634, 636
- ideiak, 724, 2029, 2030, 2032
- ideiak hitzaren eta irudiaren bidez aske zirkulatzea, 113
- ideien debateak, 2144
- ideien zirkulazio askea, 134, 135
- Ideien zirkulazio askea, 130
- identifikazio elektronikoa, 892
- identifikazio kolektiborako osagai eta gizarteko kideen artean bizikidetzarako eta ulermenerako faktore, 920
- identifikazio profesionaleko txartela, 2183
- identifikazio profesionaleko txartelarekin, 2183
- identifikazioa, 255, 2201
- identifikaziorako, 2007
- identifikazio-siglak, 1673
- identifikazio-zenbaki indibiduala, 2247
- identitate, 482, 828, 1033, 1104, 1274, 1277, 1321, 1494, 1545, 1636, 1789, 1912, 1930, 1989
- identitate desberdinekiko errespetuan, 1521
- identitate erkidea, 245
- identitate eta jarraipen sentimendu, 828
- identitate etniko, kultural, linguistiko edo erlijiosoak, 308, 310
- identitate etniko, kultural, linguistiko eta erlijiosoak, 306
- identitate gainjarriak eta interseksionatuak*, 766, 843
- identitate historikoa, 167, 170
- identitate historikoari, 1702
- identitate hori sustatzeko baldintzak, 88
- identitate indibiduala, 243
- identitate kolektiboaren adierazpen, eta errealitatea beste modu batera atzemateko eta deskribatzeko tresna, 152
- identitate kultural, etniko edo linguistikoak, 482
- identitate kultural, historiko, geografiko eta linguistikoa, 1912
- identitate kulturala, 1929
- identitate kulturala edo linguistikoa zaintzeko eta garatzeko eskubidea, 247
- identitate kulturalari, 773
- identitate nazionala, 243
- identitate pluralarekiko errespetua, 2041
- identitate propioa, 1789
- identitate, hizkuntza eta kultura propioak, 1583
- identitate-, lokalizazio- eta presentzia-zerbitzua, 582
- identitatea, 87, 203, 246, 249, 319, 320, 322, 324, 325, 954, 1173, 1199, 1206, 1207, 1255, 1266, 1289, 1294, 1317, 1321, 1322, 1323, 1325, 1386, 1490, 1505, 1521, 1533, 1534, 1618, 1660, 1675, 1676, 1687, 1707, 1716, 1839, 1887, 1909, 1911, 1929, 1991, 2029, 2030, 2032, 2033, 2070
- identitateak, 1664
- identitatean, 1454, 1928
- identitatearen, 1021, 1029, 1032, 1083, 1102, 1146, 1227, 1650, 1958
- identitatearen kontzientzia, 1021, 1029, 1032, 1102, 1613, 1650, 1958
- identitatearen zati ordainezin, 2008
- identitatearen, aniztasunaren

- egikaritzearen eta gizarte-
kohesioaren oinarrizko elementua,
1827
- identitateari, 2032
- identitate-elementu, 1566
- identitateen garapena, 2348
- identitate-ezaugarri, 1989
- identitate-ezaugarriak, 2031
- identitate-ikurrak, 1597
- identitaterako, 957, 1595
- identitaterako, hizkuntza erabiltzeko
eta hezkuntzarako eskubidea, 243
- ideologia, 377, 763, 943, 1033, 1199,
1274, 1321, 1322, 1511, 1513, 1523,
1583, 1929
- Ideologia, 1514
- ideologia-askatasun, 1323
- ideologiagatik, 759, 760, 761, 762,
763, 1715
- ideologikoak, 148
- ideologikoak, kontzientziakoak,
sozialak, kulturalak, linguistikoak,
nazionalak, generokoak eta sexu-
orientaziokoak. *Ikus* ikuspegia
- idiosinkrasia, 1206, 1481
- IFLA, 1906
- igoera, 1513, 1663, 1755
- igoeran, 684
- igoerarik, 1686
- igorle, 1314, 1905
- igorle baten eta hartzaile baten
artean informazioa trukatzeko
prozesua, 1314
- igorleei, 1778
- igotze, 2352
- igurikimen profesionalak, 575
- igurikimenak, 2056
- igurikimenen defentsa, 1579
- ihardespena, 667, 668
- lhardespena, 667
- lhardespenaren, 668
- lhardespen-eskabidea, 667
- lhardespen-eskubidea, 657
- lhardespen-eskubidea, 666, 668
- lhardespen-eskubideaz, 666
- II. zatiko xedapenak bakoitzaren
lurraldean hitz egiten diren
hizkuntza erregional edo gutxitu
guztiei aplikatzeko konpromisoa,
293
- II. zatiko xedapenak bakoitzaren
lurraldean hitz egiten diren
hizkuntza erregional eta gutxitu
guztiei aplikatzeko konpromisoa,
359
- Ijito Herriaren berezko hizkuntza,
2043
- Ijito Herriaren Nazioarteko Eguna,
239
- ijitoak, 224, 246, 248
- ijitoen eta *travellerren* inklusioa, 239
- ijitoen hizkuntza, 183
- ikasgai, 434, 435, 561, 715, 1046,
1047, 1440, 1441, 1794, 1848, 2051,
2143, 2148, 2149, 2185, 2199, 2364,
2368
- Ikasgai, 434, 2185
- ikasgai artistikoak eskaintzen
dituzten ikastegiekin, 2154
- Ikasgai elebiduna, 2147
- ikasgai ez-linguistiko kurrikular, 2044
- ikasgai komunak, 435
- ikasgai osagarri bat, 2190
- ikasgai teoriko, 2139
- ikasgaia, 442, 1237, 2044, 2147, 2367
- ikasgaiak, 434, 560, 1443, 1625, 2044,
2143, 2199
- Ikasgaiak, 1621
- ikasgaiaz, 2377
- ikasgaiek, 1621, 2366
- ikasgaietako, 2147, 2355, 2393
- ikasgaik, 2367
- ikasgaiko eskolak, 1619, 1713
- ikasgairen, 2146
- ikasgaitzat, 1191
- ikasgela, 1047
- ikasgela birtualen, 1439
- ikasgelako esku-hartze didaktikoa
eta metodologikoa, 2042
- ikasgelako esku-hartze
didaktikoaren alderdi
metodologikoak eta ebaluazio-
prozesuak, 2050
- ikasgelako jarrerak, 2377
- ikasgelako programazioa, 2050
- ikasgela-kopuruaren aldaketari, 717
- ikasgelan, 1439, 2041, 2050
- ikasgelan dauden hizkuntzak, 2043
- ikasgelatarako, 678
- ikasi nahi duten beste edozein
hizkuntza ahalik eta gehien
menderatzea, 155

- ikas-irakasteko hizkuntza, 934
ikasitakoa aitortzeko bidea, 799
ikasketa, 350, 685, 699, 715, 756, 757,
771, 1191, 1627, 1676, 1770, 1771,
1897, 2139, 2143, 2366
Ikasketa, 2199, 2324
Ikasketa arautuak, 678
ikasketa egokitua, 2149
ikasketa- eta prestakuntza-
programen, 2189
ikasketa frantsesen atzerriko sarean,
2373
ikasketa ofizialen programetan, 168
ikasketa osagarri, 2139
ikasketa sakona, 231
ikasketa tekniko eta teknologikoak,
2324
ikasketa teknikoetako ikasleek, 2367
ikasketa zientifikoetan, teknikoetan
eta artistikoetan, 431
ikasketa-bidaia, 2378
ikasketa-buruen eta zuzendarien
agintepean, 2365
ikasketa-egonaldi, 2237
ikasketa-eskaintza, 2148
Ikasketa-eskaintza, 2148
ikasketa-eskuliburu, 1506
ikasketa-gai, 1867, 1906
ikasketak, 114, 120, 122, 144, 211,
433, 434, 435, 436, 437, 755, 756,
1028, 1243, 1433, 1611, 1619, 1754,
1757, 1995, 2001, 2139, 2144, 2155,
2324, 2373, 2380, 2394
Ikasketak, 1022, 1023, 1045, 1622,
2143
ikasketak ama-hizkuntzan egitea,
211
ikasketak atzerriko hizkuntzetan
egiteko programak, 2380
ikasketak egiteko ahala emateko
politiken, 2382
ikasketak gaztelaniaz jasotzeko
eskubidea, 1948
ikasketa-lizentziatarako deialdiak,
1439
ikasketa-maila, 2037
ikasketa-mailan, 1730
ikasketa-martxari, 2144
ikasketan, 434
ikasketa-ohiturak, 1620
Ikasketa-plan erkideak, 2365
Ikasketa-plan ofizialek, 925
ikasketa-plan orokorren, 1868
ikasketa-plana, 685
ikasketa-planak, 756, 757, 1193,
1238, 1991, 2001
Ikasketa-planak, 678, 756, 2146
ikasketa-planaren, 685
ikasketa-planei, 1028, 1433
ikasketa-planek, 1232, 2051
ikasketa-planekin, 1227, 1232
Ikasketa-planen antolaketa, 2146
Ikasketa-planen antolaketa
orokorra, 2146, 2154
ikasketa-planen egokitzapena, 674
ikasketa-planen jarraibide orokorrak,
1611, 1674
ikasketa-planetan, 463, 1063, 1238,
1722, 1770, 1814, 1897, 1996
Ikasketa-planetan, 1063, 1721
ikasketa-poltsen, 2292
Ikasketa-programa, 168
ikasketa-programa bakar, 2148
ikasketa-programa lantzeko
erabiltzen den hizkuntza, 2150
ikasketa-programari, 1508
ikasketa-programei, 2365
ikasketa-programekin, 2147
ikasketa-proiektuaren edo
ikastetxeko proiektuaren parte,
2148
ikasketa-sisteman, 2373
ikasketa-titulartasuna, 699
ikasketa-trukeak, 2148
ikasketa-zentro, 2356
ikasketa-zentroekiko ikasketa-
trukeak, 2148
ikasketa-zentroekin, 2144
ikasketa-ziurtagiri, 2203, 2205
ikasketa-ziurtagiri edo titulu baten
titularrak, 2203, 2205
Ikasketei, 2380
ikasketekin, 2199, 2365, 2376
ikasketen, 1048, 1294
ikasketen antolaketa, 2154, 2371
ikasketen bilakaera, 2154
ikasketen eremuan, 2155
ikasketen eta ikerketaren zerbitzu
publikoko eginkizunak, 2380
ikasketen tokian tokiko ikastegi
publiko, 2150
ikasketen tokian tokiko ikastegi

- publikoek, 2149
- ikasketen tokian tokiko ikastegi publikoetan, 2150
- ikasketen zerbitzu publikoko eginkizunak, 2380
- ikasketetako bigarren zikloak, 2154
- ikasketetako lehen zikloak, 2154
- ikasketetan, 1795
- ikasketetarako, 394, 754, 2154
- ikasketok hartzeko guraso edo kuradoreak edota, hala denean, ikasleak berak, aukeratu ez duen hizkuntza ofiziala irakastea, 678
- ikaskuntza, 128, 393, 432, 437, 459, 467, 573, 761, 947, 1044, 1046, 1063, 1161, 1162, 1164, 1191, 1256, 1304, 1437, 1438, 1442, 1451, 1546, 1551, 1552, 1595, 1598, 1599, 1621, 1625, 1720, 1721, 1770, 1793, 1794, 1799, 1839, 1840, 1841, 1842, 1848, 1859, 1865, 1866, 1867, 1868, 1890, 1894, 1896, 1904, 1906, 1907, 2039, 2040, 2050, 2395
- Ikaskuntza*, 2293, 2295
- Ikaskuntza Arandaren Institutua-Okzitanieraren Arandar Akademia, 1803, 1913, 1937
- Ikaskuntza autonomorako gaitasuna eta espezializazioa, 1047
- ikaskuntza erakargarriagoa, 431
- ikaskuntza iraunkorra, 230
- ikaskuntza iraunkorraren, 1260
- ikaskuntza iraunkorrean oinarritutako ikuspegia, 217
- ikaskuntza irekiko ingurunea, 431
- Ikaskuntza Katalanen Institutua, 1747, 1748, 1803, 1865, 1869, 1936, 1937
- Ikaskuntza Katalanen Institutuak, 1747, 1748
- Ikaskuntza Katalanen Institutuarekin, 1868, 1907
- Ikaskuntza Katalanen Institutuaren, 1751
- Ikaskuntza Katalanen Institutuaren aholkularitzarekin, 1920
- Ikaskuntza Katalanen Institutuaren aldeko emarietako, 1836
- Ikaskuntza Katalanen Institutuaren araudiaren, 1748
- Ikaskuntza Katalanen Institutuaren araei, 1747
- Ikaskuntza Katalanen Institutuaren araugintza-eginkizunaren garrantzia eta gizarte-irismena, 1747
- Ikaskuntza Katalanen Institutuaren ataza, 1747
- Ikaskuntza Katalanen Institutuaren Hizkuntza-agintaritzari, 1747
- Ikaskuntza Katalanen Institutuaren ordezkari, 1738
- Ikaskuntza Mediterraneoen Institutu Katalana, 1740
- ikaskuntza sakoneko sare neuronalen garapena, 233
- Ikaskuntza Zeltikoen Institutuak*, 2294
- ikaskuntza-arazo espezifikorik, 2153
- ikaskuntza-aukera, 2378
- ikaskuntza-beharrizanei, 800
- ikaskuntza-diseinu unibertsaleko sistemak, 1339
- ikaskuntza-eskaintza, 1436
- ikaskuntza-hizkuntza, 598, 1840, 1842, 1896, 1906, 1912, 2044
- ikaskuntza-ingurune aberatsak, 2041
- ikaskuntza-ingurune optimoak, 2048
- ikaskuntzak, 1061, 1161, 1440, 1441, 2039
- Ikaskuntzak, 441
- ikaskuntzako komunikazio-hizkuntza, 2039
- ikaskuntza-maila, 1839
- ikaskuntza-metodologia, 1360
- ikaskuntzan, 1162, 1259, 1637, 2377
- ikaskuntza-programak, 1162
- ikaskuntza-prozesua, 1336
- ikaskuntzarako, 467, 1846
- Ikaskuntzarako lan-kontratua, 2295
- Ikaskuntzarako lan-kontratuaren izaera eta forma, 2295
- ikaskuntzaren komunikazio-bide, 1507
- ikaskuntzaren maila eta bilakaera, 1438
- ikaskuntzari, 459
- ikaskuntzari dagokion gaia edo ikasgaia, 2044
- ikaskuntza-sistema, 1162
- ikaskuntza-sistema integratua, 1161
- ikaskuntza-zentroetan, 1543
- ikasle, 394, 434, 440, 442, 463, 714,

- 720, 752, 757, 1049, 1063, 1238,
1619, 2046, 2142, 2144, 2147, 2150,
2367, 2376, 2378, 2393
- ikasle, 674, 678, 713, 2044, 2146
- ikasle ahulenen, 2375
- ikasle alofonoen eskolatzear, 2155
- ikasle atzerritarrek, 2144
- ikasle atzerritarrei, 2144, 2151
- ikasle atzerritarrek, 2143, 2380
- ikasle bakoitzaren egoeraren eta
beharrizan pertsonalen, 1065
- ikasle bakoitzaren familia-
inguruabarrak, 1233
- ikasle berriei, 1795
- ikasle eta irakasleentzat, 1439
- ikasle europarren, 2377
- ikasle frankofonoei, 2143
- ikasle frantsesei, 2144
- ikasle frantsesek, 2377
- ikasle frantsesen emaitzak, 2375,
2377
- ikasle gor-itsuak, 467
- ikasle gor-itsuei, 464, 467
- ikasle gor-itsuek, 463
- ikasle gorrak, 1049
- ikasle gorrei, 1063, 1065, 1721, 1723
- ikasle gorrei edo entzumen-
desgaitasuna duten ikasleei eta
ikasle gor-itsuei, 467
- ikasle gorrek, 463, 1063, 1721, 2378
- ikasle gorren, 1721
- ikasle gorren eta haien familien
hizkuntza-proiektuak, 2378
- ikasle guztiek irakaskuntza hartuko
dute, guraso-ahala edo tutoretza
daukan pertsonak, edo, hala
badagokio, ikasleak berak
aukeratutako hizkuntza ofizialean,
925
- ikasle guztiek oinarritzko
eskolatzearen bukaeran bi
hizkuntzetan gaitasun-maila
nahikoa egiaztatu ahal izan
dezaten, 925
- ikasle guztien maila orokorra, 2376
- ikasle guztientzako laguntzak, 1339
- ikasle heldu berri, 2047
- ikasle heldu berrien edo gizartetik
baztertuta geratzeko arriskua
dutenen eskolatzear, 1847
- ikasle kaltebereren tratamendua,
2048
- ikasle ofizialak, 1243
- ikasle ofizialentzako matrikularen eta
zerbitzuen zenbatekoa, 1829
- ikaslea, 1046
- ikasleak, 236, 433, 435, 436, 437, 575,
754, 1045, 1048, 1049, 1065, 1191,
1201, 1205, 1218, 1233, 1237, 1243,
1401, 1437, 1438, 1440, 1441, 1618,
1620, 1622, 1624, 1708, 1711, 1713,
1722, 1763, 1795, 1829, 1845, 1846,
1996, 2038, 2045, 2046, 2047, 2048,
2049, 2139, 2143, 2149, 2154, 2367,
2375, 2378
- ikasleak, 1124, 1438, 1770, 1795,
1841, 1919, 2041, 2047, 2149, 2155
- ikasleak talde arruntetan
eskolatzearekin, 1438
- ikaslearen, 1844
- ikasleei, 296, 297, 362, 363, 432, 692,
714, 760, 799, 925, 1233, 1438,
1622, 1723, 1770, 1771, 1840, 1845,
1846, 1868, 1897, 1907, 2040, 2043,
2046, 2052, 2139, 2143, 2146, 2150
- ikasleei, 1619, 2044, 2148, 2154
- ikasleei ezagutarazteko tokiko
kulturaren eta folkloreak
aberastasunak, 2293
- ikasleek, 100, 432, 434, 561, 678, 713,
714, 755, 1047, 1048, 1063, 1232,
1233, 1237, 1243, 1619, 1621, 1622,
1624, 1648, 1721, 1770, 1771, 1793,
1814, 1815, 1840, 1841, 1843, 1845,
1846, 1897, 1990, 1996, 2001, 2038,
2039, 2044, 2045, 2046, 2049, 2143,
2146, 2148, 2149, 2366, 2367,
2377, 2378
- ikasleek, 448, 1232, 1437, 1709, 1814,
1841, 1844, 1897, 2148
- ikasleek ahozko eta idatzizko
komunikazio-gaitasunak garatu
ditzaten dena delako arlo
profesionalean, 825
- ikasleek atzerriko hizkuntzetan
komunikatzeko duten
konpetentzia hobetzeko
proiektuetan edo planetan, 1620
- ikasleek bi hizkuntza ofizialak
benetan menderatzera
bideratutako neurriak hartzea, 674
- ikasleek nahi duten hizkuntza

- ofizialean hitz egiteko duten eskubidea, 1793
- ikasleen, 715, 740, 761, 1033, 1191, 1770, 2041, 2150, 2376
- ikasleen, 717, 755
- ikasleen adimen-garapena, sentsibiltate artistikoa, eta esku-eta gorputz-gaitasunak zein kirolerako gaitasunak, 2148
- ikasleen aldeko egokitzapen- eta babes-neurri zehatzak, 2149
- ikasleen aniztasunari, 1623
- ikasleen baldintzetara, 1622
- ikasleen batez besteko mailak, 2375
- ikasleen beharrizan berezietara, 2379
- ikasleen beharrizanei, 717
- ikasleen bizi-esperientziarekin lotutako esparruetan, 1622
- ikasleen eleaniztasuna eta kultura-aniztasuna, hizkuntza-komunikaziorako konpetentzia, 1708
- ikasleen eleaniztasunerako eta kultura-aniztasunerako konpetentzia, 1708
- ikasleen eskaerei, 1464
- ikasleen eskubidea, 442
- ikasleen eskubideak, 1341
- ikasleen eskubideak eta eginbeharrak, 1341
- ikasleen eta irakasleen arteko kopuru-erlazioari, 1048
- ikasleen eta irakasleen kopuru-erlazioari, 1441
- ikasleen eta irakasleen mugikortasunarekin, 1793
- ikasleen eta prestakuntza-prozesuaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko tresnak, 1360
- ikasleen ezagutza teorikoak eta, hala badagokio, praktikoak, 2074
- ikasleen ezagutzak eta gaitasunak, 2155
- ikasleen ezaugarrien, 2047
- ikasleen familiek, 740
- ikasleen gaitasunak, 432, 1437, 1624
- ikasleen gaitasunari, 761
- ikasleen gaitasun-maila orokorrak, 2375
- ikasleen guraso edo lege-tutoreen nahien araberako irakaskuntza, 105
- ikasleen gurasoek, 2148
- ikasleen gurasoek eta tutoreek, 1991
- ikasleen guraso-elkarteek antolatutako jardueretan, 1842
- ikasleen gurasoen elkarteena. *Ikus* inplikazioa
- ikasleen hezkuntza-arrakasta, 1437
- ikasleen hezkuntza-aurrerapena, 1437, 1624
- ikasleen hezkuntza-beharrizanak, 1624
- ikasleen hezkuntza-prozesua, 1948
- ikasleen hizkuntza edo hizkuntzak, 1842
- ikasleen hizkuntza-ereduarekin eta -eskariarekin, 825
- ikasleen hizkuntza-inklusioa, 1335
- ikasleen ikaskuntzaren maila eta bilakaera, 1438
- ikasleen irakaskuntza eta errendimendua, 1045
- ikasleen irakaskuntza- eta ikaskuntza-prozesuak, 1442
- ikasleen jatorrizko desberdintasunak, 1508
- ikasleen kopurua, 2149, 2376
- ikasleen lanari*, 2294
- ikasleen oinarrizko gaitasunak, 2376
- ikasleen oinarrizko konpetentziak, 1624, 1709
- ikasleen osasuna, 1460
- ikasleen prestakuntza osagarria, 1438
- ikasleen proportzioa, 2376
- ikasleen trebetasun metakognitiboak, 1151
- ikasleena. *Ikus* inplikazioa
- ikasleengan, 433, 435
- ikasleentzako, 448, 754, 1046, 1050, 1233, 1713
- ikasleentzako curriculum-egokitzapenak, 1050
- ikasleentzako euskarazko unibertsitate-ikasketei, 754
- ikasleentzako orientazio-prozedurak, 2148
- ikasleentzat, 1135, 1244, 1623, 1730, 2293
- ikasle-irakasleen arteko ratioari, 436,

- 1712
 ikasle-kopurua, 1047
 ikasle-kopuruaren bilakaera, 2203
 ikasletik, 2375
 ikasle-trukerako, 394
 lkasmaila, 2367
 ikasmailen arteko erlazioak, 2148
ikasmaterial, 769
 lkasmaterialak, 1308
 ikastaldearen, ikastetxearen edo
     ikastegiaren antolaketa
     pedagogikoa, 2148
ikastaldi, 2294
 ikastaldiaren iraupena, 2148
 ikastaro, 741, 1233, 1771, 2174
 lkastaro, 1712
 ikastaro presentzial, 1243
 ikastaroak, 173, 350, 434, 436, 689,
     711, 724, 725, 741, 831, 835, 837,
     1293, 1441, 1624, 1632, 1704, 1712,
     1740, 1746, 1754, 2001, 2074
 lkastaroak, 741, 2367
ikastaroaren, 703
 ikastaroaren eduki nagusiak, 2107
 ikastaroen, 741, 1110, 1233, 1722,
     1771, 1828, 1897, 2072
 ikastaroen eskaintza, 1064
 ikastaroetan, 801
 lkastaroetarako eta irakasleen
     prestakuntza-zentroetarako
     ikasketa-planak, 1771
 ikastegi, 2142, 2148, 2150, 2167, 2393
 ikastegi espezializatuak, 2155
 ikastegi frantsesak, 2144, 2151
 lkastegi pribatuak, 2150
 ikastegi pribatuei, 2199
 ikastegi pribatuen, 2150
 lkastegi pribatuen eta Estatuaren
     arteko irakaskuntza publikoko
     lankidetzak-kontratuak, 2150
 ikastegi pribatuetan, 2150, 2393
 ikastegi publiko, 2150
 ikastegi publiko edo pribatuen, 2394
 ikastegi publiko eta pribatuetan,
     2380
 lkastegi publiko zein pribatuetan,
     2143
 ikastegi publikoak, 2149
 ikastegi publikoarekin, 2144
 ikastegi publikoen muga
     demografiko, sozial edo linguistiko
     zehatzen, 2150
 lkastegi publikoetan, 2150
 lkastegi teknikoetako ikasleak, 2139
 ikastegiak, 2142, 2146, 2149, 2155
 lkastegiak, 2149
 ikastegiak batzeko estrategiaren
     parte, 2155
 ikastegiaren antolaketa
     pedagogikoa, 2148
 ikastegiek, 2143, 2144, 2154
 ikastegiekin, 2144
 ikastegien, 740, 2150
 lkastegien harrera-ahalmenen, 2151
 ikastegietan, 2155, 2394
 ikastegi-mailakoak. *lkus* diplomak
 ikastegiok, 2149
 ikastegion eginkizunak, 2154
 ikastegiotan, 2149
 ikastegiotara, 2150
 ikasteko, 153, 292, 359
 ikasteko borondatea, 1182, 1189
 ikasteko erritmoak eta estiloak, 1624
 ikasteko gaitasuna, 1846
 ikasteko gaitasunak eta estiloak,
     2044
 ikasteko zailtasunak, 2377
 ikasteko zailtasunak dituzten
     ikasleentzat, 1046
 ikastetxe, 431, 440, 715, 716, 740,
     825, 925, 934, 2145, 2146, 2148,
     2355, 2376
 lkastetxe, 826
 ikastetxe atzeritarrek, 2143
 ikastetxe bakoitzean irakatsi
     beharreko hizkuntza-ereduak, 678
 ikastetxe berezi, 698
 ikastetxe edo ikastegiaren martxan,
     2148
 ikastetxe eta institutu publikoetako
     eraikinetako tenperaturari,
     hezetasunari eta aireztapenari,
     1460
 ikastetxe frantsesek, 2364
 ikastetxe frantsesetan, 2366
 ikastetxe pribatuek, 678
 ikastetxe publikoetako
     zuzendaritzaren, 432
 ikastetxeak, 455, 2139, 2145, 2377,
     2379
 lkastetxeak, 2142
 lkastetxean, 2365

- ikastetxearen, 825
ikastetxearen edo ikastegiaren
  antolaketa pedagogikoa, 2148
ikastetxeei, 2377
ikastetxeek, 431
ikastetxeen, 716, 2364, 2365, 2368
ikastetxeen autonomiaz, 716
ikastetxeen eta lizeoen eginkizuna,
  2143
ikastetxeen funtzionamenduaren
  gaineko eskumenak, 2149
ikastetxeen lanorduen, 2189
ikastetxeetako, 717
ikastetxeetako bizimodua, 2153
ikastetxeetako eta kolegio eta
  lizeoetako ohiko ordutegiaren
  barruko ikasgaietako bat, 2147,
  2393
ikastetxeetako ikasketa-eskaintza,
  2148
ikastetxeetako langileak, 2364
ikastetxeetako ohiko ordutegiaren,
  2147
ikastetxeetako ohiko ordutegiaren
  barruko ikasgaietako bat, 2355
ikastetxeetako osasun-egoera, 2153
ikastetxeetan, 769, 925, 2145, 2190,
  2368, 2376, 2377
ikastetxeetan, 2149, 2153
ikastetxeetara, 2153
ikastetxeetarako sarbidea, 2377
ikastetxeka, 1814
ikastetxeko proiektuaren parte, 2148
ikastetxetan, 2365, 2376
ikastola, 698
Ikastola, 740
ikastolak, 698, 740, 934
Ikastolak, 698, 713
Ikastolak eta Eskola Publikoa Biltzeko
  Legeak, 713
Ikastolako unitateak, 698
ikastolan, 740
ikastolek, 713, 740
ikastolen titularrekin, 698
ikastoletan, 741
ikastorduak, 684
ikastunaren hizkuntzan, 2296
ikasturte, 434, 1047, 1210, 1213, 1215,
  1237, 1401, 1829, 2049
ikasturtea, 434, 561, 693
ikasturtean, 934, 1841, 2294
ikasturteetako, 1620
ikasturteetan, 434, 1237
ikasturteraino, 1237
ikasturtetan, 1622
IKEa, 411, 412
IKEak, 410, 412, 414
IKEaren, 410, 411, 412
IKEen, 410, 411
IKEko, 411
ikerketa, 212, 214, 230, 236, 351, 455,
  472, 642, 643, 682, 687, 741, 752,
  754, 756, 757, 769, 837, 951, 1018,
  1058, 1069, 1130, 1193, 1195, 1227,
  1284, 1293, 1328, 1357, 1397, 1402,
  1441, 1456, 1535, 1545, 1570, 1619,
  1776, 1785, 1815, 1846, 1863, 1866,
  1867, 1868, 1869, 1899, 1910, 1919,
  1961, 1988
Ikerketa, 643, 689, 715, 716, 717, 721,
  722, 904, 1157, 1189
ikerketa agronomikoa, 2199
Ikerketa Ekonomikoetarako eta
  Komertzialetarako Zentroaren, 508
ikerketa- eta berrikuntza-programak,
  439
ikerketa eta garapen
  teknologikoaren aldeko
  politikaren xedeak, 2305
Ikerketa eta garapen
  teknologikoaren antolaketa
  orokorra, 2156
Ikerketa eta garapen
  teknologikoaren gaineko politikak,
  2156
Ikerketa eta garapen
  teknologikoaren orientazioa, 2156,
  2305
ikerketa eta garapen
  teknologikoaren orientazioari eta
  programazioari, 2305
Ikerketa eta Garapen
  Teknologikoari, 2309
ikerketa linguistikoa eta filologikoa,
  1193
ikerketa metodologikoak, 687
Ikerketa soziolinguistikoa, 1294
ikerketa soziologikoen helburua,
  2040
ikerketa teknologikoa, 231
ikerketa terminologikoa, 1899
Ikerketa Zentro Biomedikoa (CBIR),

- 1388
 ikerketa zientifiko edo kulturaletan, 741
 Ikerketa zientifiko eta teknikoan, 1379
 ikerketa zientifiko eta teknikoaren arloko eskumena, 1388, 1402
 ikerketa zientifiko eta teknikoaren arloko eskumenak, 1402
 ikerketa zientifikoa, 682, 1260
 ikerketa zientifikoak, 1504
 ikerketa zientifikoarekin, 2237
 ikerketa zientifikoaren praktikarenean, 2144
 ikerketa zientifikoaren unibertsaltasunaren ezinbesteko ondorioa, 1793
 ikerketa zientifikorako zentroa, 1752
 ikerketa-, esperimendazio- eta dokumentazio-lana, 2148
 ikerketa-, garapen- eta berrikuntza-proiektuak, 1570
 ikerketa-, garapen- eta berrikuntza-sistemako eragileak, 1936
 ikerketa-aginduarekin, 2269
 ikerketa-akordioak, 1907
 ikerketa-akordioei, 1868
 ikerketa-arloko eginkizunak, 1284
 Ikerketa-eginkizunak, 2070
 ikerketa-eremuak, 236
 ikerketa-fasean, 517
 ikerketa-ildoek, 1670
 ikerketa-institutu eta -zentroak, 2067
 ikerketa-institutu independenteetan, 2302
 ikerketa-jarduera, 1632
 Ikerketa-jarduera, 1426
 ikerketa-jarduerak, 1868
 ikerketak, 247, 1038, 1148, 1185, 1666, 1907, 2144, 2259
 ikerketak egitekoa, 58
 ikerketa-lana, 2364
ikerketa-lanetan, 769, 1815
 ikerketa-munduan, 1776
 ikerketan, 756, 1069, 1248, 2213
 ikerketarako, 781, 951
 Ikerketarako bisita-sistema ezartzea, 175
 Ikerketarako eta garapenerako aurrekontu-baliabideen programazioa, 2309
 ikerketarako interesgarriak diren beste hizkuntza batzuekin, 1545
 ikerketarako jaidura, 2154
 ikerketarekin, 431, 2309
 Ikerketarekin, 832
 ikerketarekin eta zabalkundearekin lotutako jarduerak, 1582
 ikerketaren, 688, 753
 Ikerketaren, 2156
 ikerketaren alorrean, 2154
 Ikerketaren alorreko estrategia nazionalaren parte, 2155
 ikerketaren alorreko langileen mobilizazioa, 2309
 ikerketaren emaitzak, 2305
 ikerketaren eremuan, 2039
 ikerketaren eta industriaren arteko koordinazioa, 234
 ikerketaren zerbitzu publikoko eginkizunak, 2380
 Ikerketari, 1793, 2380
 ikerketa-taldeak, 2309
 ikerketaz, 1134
 ikerketei buruzko txosten zioduna, 2297
 ikerlanak, 2143
 ikertuen, 557
 ikertzaile, 1683
 ikertzaile kontratatuen, 753
 Ikertzaile Pribatuen Elkargo Profesionala, 1520
 ikertzaileak, 753, 1303, 1570
 ikertzaileei, 753, 2144
 ikertzaileek, 1701
 ikertzaileen, 754, 757, 1196
 ikertzaileen jarduerak, 232
 ikertzaileentzat, 754
 Ikertzea, 2173
 ikonoak, 1148
 IKTen erabilera, 2078
 ikur, 1227
 ikurrak, 403, 1107, 1148, 1383, 1416, 1597, 1939, 2149
 ikurrekin, 1073
 ikurren, 1399, 1978
 ikus-adierazpena, 1620
 ikus-entzule frantsesentzat, 2321
 ikus-entzule gehieneko ordutegiko programak, 1807
 ikus-entzule gutxi, 590
 ikus-entzuleak, 2055

- ikus-entzuleak gehitzeko estrategiak, 1091
- ikus-entzuleei, 2034
- ikus-entzuleei, 2320
- ikus-entzuleen eskubide eta interesak babestea helburu sozialtzat duten elkarteek, 2319
- ikus-entzuleen ezaugarriak, 1771, 1772, 1808
- ikus-entzuleentzat, 2321
- ikus-entzunezko telekomunikazio-bideen, 2276
- ikus-entzunezko, 479, 687, 731, 964, 1192, 1773, 1777, 1890, 1898
- ikus-entzunezko adierazpenaren eta zabalkundearen, 479
- ikus-entzunezko auzietarako atzerri-ekintzaz, 2321
- ikus-entzunezko auzietarako atzerri-ekintzez, 2320
- ikus-entzunezko baliabideen, 2114
- ikus-entzunezko baliabideen eremuan, 1861
- ikus-entzunezko baliabideetatik, 1234
- ikus-entzunezko beste bitartekoekin, 1490
- ikus-entzunezko beste komunikabide batzuk, 1872
- ikus-entzunezko dokumentu edo saioak, 2244, 2308
- ikus-entzunezko eduki, 2032
- ikus-entzunezko eduki baten ikusmen-zatia, 1061
- ikus-entzunezko edukia, 587
- ikus-entzunezko edukiak, 251, 481, 594, 1279, 1280, 1534, 2053
- ikus-entzunezko edukiak, 593
- ikus-entzunezko edukiak emateko kontratazio eskusiboa, 593
- ikus-entzunezko edukien erregulazioa, 1808
- ikus-entzunezko edukien gutxieneko irisgarritasun-baldintzak, 1451, 1975
- ikus-entzunezko edukien izaera, gaia edo hizkuntza, 584
- ikus-entzunezko edukien multzo bat, 1805, 1806, 1821
- ikus-entzunezko edukietarako irispidea, 1808
- ikus-entzunezko ekoizpena, 2030
- ikus-entzunezko ekoizpenaren industria, 1085
- ikus-entzunezko ekoizpenari, 2010
- ikus-entzunezko ekoizpenari edo enpresa-kudeaketari aplikatutako ezagutza, 1552
- ikus-entzunezko ekoizpenean, 1280
- ikus-entzunezko ekoizpenei, 1137
- ikus-entzunezko ekoizpenen eta programa osoen edo horien zatien trukeak, 1552
- ikus-entzunezko ekoizpenen kultura-ingurumariaren ulermena, 206
- ikus-entzunezko enpresek, 479
- ikus-entzunezko erakunde autonomikoaren antolaketari eta jarduerari, 1153, 1446
- ikus-entzunezko eskaintza, 1898, 2029
- ikus-entzunezko eskaintzari, 1902
- ikus-entzunezko eskuarteetan, 731
- ikus-entzunezko europar obrak, 1808
- ikus-entzunezko europar obrak zabaltzeko betebeharrak, 1808
- ikus-entzunezko europar obretarako, 1808
- ikus-entzunezko euskarriak, 466, 470, 1725
- ikus-entzunezko euskarrian, 429
- ikus-entzunezko euskarrien garapena, 1068
- ikus-entzunezko finkapen, 111
- ikus-entzunezko finkapen zilegien ikus-entzunezko erreproduzioari, 111
- ikus-entzunezko finkapenetan sartutako edo integratutako edozein testu, 111
- ikus-entzunezko hedabide publiko eta valentziarrek, 2030
- ikus-entzunezko hedabideen, 454
- ikus-entzunezko hedabideen hiru ordezkari, 1738
- ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren antolaketa- eta funtzionamendu-printzipioak, 1806
- ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioari, 1821
- ikus-entzunezko hedabideetan, 1057, 1491, 2030

- ikus-entzunezko hedabide-
zerbitzuen kategoria, 2318
- ikus-entzunezko ikastaroak, 1207
- ikus-entzunezko industria, 1533
- ikus-entzunezko jarduera, 1490
- ikus-entzunezko jardueraren
printzipio orokorrak, 1490
- ikus-entzunezko komunikabide, 1275
- ikus-entzunezko komunikabide
propioak, 2029
- ikus-entzunezko komunikabide
publiko autonomikoen eredu
berria, 2029
- ikus-entzunezko komunikabide
publikoak, 447, 1533
- ikus-entzunezko Komunikabide
Publikoei, 1533
- ikus-entzunezko komunikabide
publikoek, 1034
- ikus-entzunezko komunikabide
publikoek, 2032
- ikus-entzunezko komunikabideek,
1081, 1164, 1488, 1556, 1919
- ikus-entzunezko komunikabideek,
964, 1315, 1905
- ikus-entzunezko komunikabideen,
1898
- ikus-entzunezko komunikabideetan,
1898
- ikus-entzunezko
komunikabideetarako
irisgarritasuna, 1081, 1164
- ikus-entzunezko komunikazio
inklusiboa, 583
- ikus-entzunezko komunikazio plurala,
2030
- ikus-entzunezko komunikazioa, 434,
1621
- ikus-entzunezko komunikazioa,**
1288, 2185
- ikus-entzunezko komunikazioak, 2030
- ikus-entzunezko komunikazioan
hizkuntza eta kultura katalanek
eta aranerak izan behar duten
presentziari buruzko
betebeharrak, 1808
- ikus-entzunezko komunikazioaren,
964
- ikus-entzunezko komunikazioaren
arloko legeria espezifikoa, 1451,
1975
- ikus-entzunezko komunikazioaren
berezko lengoaia, 1805, 1807
- ikus-entzunezko komunikazioaren
eremuan, 1890
- ikus-entzunezko komunikazioaren
esparrua, 1279
- ikus-entzunezko Komunikazioaren
eta Komunikazio Digitalaren
Agintaritza Arautzaileak, 2185,
2314, 2316, 2317, 2318, 2323
- ikus-entzunezko Komunikazioaren
eta Komunikazio Digitalaren
Agintaritza Arautzailearen, 2315
- ikus-entzunezko Komunikazioaren
eta Komunikazio Digitalaren
Agintaritza Arautzailearen
aholkuei, 2320
- ikus-entzunezko Komunikazioaren
eta Komunikazio Digitalaren
Agintaritza Arautzailearen
baimena, 2315
- ikus-entzunezko Komunikazioaren
eta Komunikazio Digitalaren
Agintaritza Arautzailearen irizpen,
2317
- ikus-entzunezko Komunikazioaren
eta Komunikazio Digitalaren
Agintaritza Arautzailearen irizpen,
2318
- ikus-entzunezko Komunikazioaren
eta Komunikazio Digitalaren
Agintaritza Arautzailearen
jarduerari buruzko urteroko
txostenean, 2314
- ikus-entzunezko Komunikazioaren
eta Komunikazio Digitalaren
Agintaritza Arautzaileari, 2319,
2321
- ikus-entzunezko komunikazioaren
pluraltasuna, 585
- ikus-entzunezko komunikazioaren
printzipio orokorrak, 583
- ikus-entzunezko komunikazioaren
printzipio orokorrak, 584
- ikus-entzunezko komunikazioaren
sektorean, 2319, 2321
- ikus-entzunezko komunikazioaren
zerbitzu publikoa, 586
- ikus-entzunezko Komunikazioari
buruzko 7/2010 Lege Orokorrak,
2034

- Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko 7/2010 Lege Orokorraren, 2034
- Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege, 1533, 1534, 2030, 2031, 2034
- Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege Orokorrean, 1203
- ikus-entzunezko komunikazioari laguntzeko zerbitzua, 1061
- ikus-entzunezko komunikazio-bitartekoen, 2113
- ikus-entzunezko komunikazio-eskaintza, 2029
- ikus-entzunezko komunikazio-espazioan, 1279, 1805
- ikus-entzunezko komunikazio-jarduerak, 1534
- ikus-entzunezko komunikazio-jardueren esparruan, 1805
- ikus-entzunezko komunikazioko zerbitzu publikoa, 594, 595
- ikus-entzunezko komunikaziokoa.
Ikus zerbitzu publikoa
- Ikus-entzunezko komunikazio-organismo publikoei, 2320
- ikus-entzunezko komunikaziorako, 1081, 1164
- ikus-entzunezko komunikaziorako irispide unibertsala, 1288
- ikus-entzunezko komunikaziorako irispidea, 1808
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu, 2319
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu autonomiko batzuk, 2031
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu propioak, publikoak eta valentzierazkoak, 2031
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publiko, 1533
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa, 586
- Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa, 1534
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoen emaileek, 1898
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua, 1534
- Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua, 584, 585, 587, 1088
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak, 1087, 1088
- Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak, 2315
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuaren emaileen, 1089
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuaren izaera edo gaia, 590
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen emaileek, 1898
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen jabetza-araubidearen publizitatea, 585
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuetarako, 1087, 2030
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuetarako irisgarritasunaren kalitatea, 588
- Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuetarako irispidea, 651
- Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzurako irisgarritasun unibertsala, 587
- ikus-entzunezko lanak, 1137
- ikus-entzunezko lanaren elkarriketen eta narrazioen multzoa, 1873
- Ikus-entzunezko lanaren jatorrizko bertsioa, 1873
- ikus-entzunezko lanen ekoizpenari, banaketari, merkaturatzeari eta erakusteari, 1871
- ikus-entzunezko liburu eta material hauen inportazio, 99
- ikus-entzunezko material irisgarriak, 1561
- ikus-entzunezko materiala, 687, 1773
- ikus-entzunezko materialei, 100
- Ikus-entzunezko merkataritza-komunikazioak, 593
- Ikus-entzunezko Mugarik Gabeko Zerbitzuen, 1552
- ikus-entzunezko obra, 2308, 2313, 2316, 2317, 2322, 2344
- ikus-entzunezko obra baimendunen kapital-finantzaketa, 2308
- ikus-entzunezko obra baterako koprodukzio-kontratua, 2344
- ikus-entzunezko obra europarra, 584, 590, 592

- ikus-entzunezko obra europarra, 589, 590, 591, 592
- ikus-entzunezko obra europarrak, 591, 2322
- ikus-entzunezko obra europarraren kuota, 589
- ikus-entzunezko obra europarren, 2317
- ikus-entzunezko obra nazionalak, 2313
- ikus-entzunezko obrak, 591, 592, 594, 595, 2034, 2240, 2241, 2244, 2308, 2314
- ikus-entzunezko obraren frantsesezko bertsioa, 2241
- ikus-entzunezko obren, 2315, 2322
- ikus-entzunezko obren ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala, 2240
- ikus-entzunezko obren hizkuntza-bertsioak, 595
- ikus-entzunezko obren kapital-finantzaketa, 2243
- ikus-entzunezko ondarea, 1871
- ikus-entzunezko organismo eta komunikazio-zerbitzuen emanaldi eta iragarkietan, 2314
- ikus-entzunezko produktuak, 1088
- ikus-entzunezko programa espezifiko irisgarriak, 1053
- ikus-entzunezko programazioa, 1758
- ikus-entzunezko programen, 1110
- ikus-entzunezko proiektu berrien arloko lankidetzaren ere, ekoizpen-bitarteko teknikoak eta giza bitartekoak erabiltzeko elkarlana, 1552
- ikus-entzunezko saio eta zerbitzuak, 2320
- ikus-entzunezko sare eta hedabideetan, 1491
- ikus-entzunezko sistemen azpitoluak, 1067
- ikus-entzunezko sistemez, 1067
- ikus-entzunezko teknika berrien, 1430
- ikus-entzunezko telebista- eta irrati-komunikazioko zerbitzuak, 582
- ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu lineal irekia, 587
- ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu lineal irekirako irisgarritasuna, 587
- ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu lineala, 589, 592
- ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu publiko lineal irekia, 587
- ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu publikoa, 591, 592
- ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu publikoa, 591
- ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua, 592, 593
- ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua, 585, 589
- ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuak, 590
- ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuen betebeharrak, 583
- ikus-entzunezko zeinahi publizitateri, 2333
- ikus-entzunezko zerbitzuak, 251, 1534, 1804
- ikus-entzunezko zerbitzuen estrategia- eta koordinazio-ildoak, 2321
- ikus-entzunezko zerbitzuetarako irisgarritasuna, 1088
- ikus-entzunezkoa, 478, 1192, *Ikus* ekoizpena, *Ikus* publizitatea, *Ikus* publizitatea, *Ikus* publizitatea
- ikus-entzunezkoak, 479, 687, 1413, 1507, 1548, 1873, 1876, 2029, *Ikus* baliabideak, *Ikus* obrak
- ikus-entzunezkoan. *Ikus* dokumentazioa
- ikus-entzunezkoen, 1288, 1490
- ikus-entzunezkoen buruzko legeria orokorrean, 1556
- ikus-entzunezkoen. *Ikus* jarduera, *Ikus* obrak
- ikus-entzunezkoen, 1053, 1289, 1871, 1874, 2007
- ikus-entzunezkoen erakunde autonomikoaren antolaketari eta jarduerari, 1446
- ikus-entzunezkoen ereduaren printzipio artezariak, 1267

- ikus-entzunezkoen ereduaren
printzipio gidariak, 1275
- Ikus-entzunezkoen ereduaren
printzipio gidarien bermea, 1275
- Ikus-entzunezkoen eremuko
eskumen publikoak, 1808
- ikus-entzunezkoen erregistroa, 2286
- ikus-entzunezkoen espazio erkide,
1279, 1280
- ikus-entzunezkoen espazioa, 1809
- ikus-entzunezkoen eta hedabideen
gaineko heziketa, 2320
- ikus-entzunezkoen industria, 1821,
1871, 1873, 1876
- ikus-entzunezkoen industria
babesteko neurriak, 2308
- ikus-entzunezkoen industriari, 1927
- ikus-entzunezkoen irisgarritasun-
esparrua, 2035
- ikus-entzunezkoen jardueren
leihatila bakarraren, 1290
- Ikus-entzunezkoen komunikazioaren
zerbitzu publikoa, 1289
- Ikus-entzunezkoen Komunikazioari,
1804
- ikus-entzunezkoen komunikazio-
sektore publikoan, 2313
- ikus-entzunezkoen komunikazio-
zerbitzu publikoa, 1809, 1821
- Ikus-entzunezkoen komunikazio-
zerbitzu publikoaren definizioa eta
irismena, 1289
- ikus-entzunezkoen komunikazio-
zerbitzu publikoaren eginkizun
espezifikoak, 1806
- Ikus-entzunezkoen komunikazio-
zerbitzu publikoen emaileek, 1808
- ikus-entzunezkoen komunikazio-
zerbitzuak, 1807
- Ikus-entzunezkoen komunikazio-
zerbitzuak, 1807
- Ikus-entzunezkoen komunikazio-
zerbitzuak emateko lizentziaren
helburua, 1807
- ikus-entzunezkoen komunikazio-
zerbitzuen emaileek, 1808
- Ikus-entzunezkoen Kontseilu*
Nagusiak, 2228
- Ikus-entzunezkoen Kontseilu*
Nagusiaren irizpenean, 2228
- Ikus-entzunezkoen Kontseilua, 1275,
1808, 1927
- ikus-entzunezkoen Kontseiluaren
eskumenen esparruan, 1782
- ikus-entzunezkoen kultura, 1289
- ikus-entzunezkoen merkatuak, 1872
- ikus-entzunezkoen merkatuan, 1533
- ikus-entzunezkoen merkatuan eta
merkatu teknologikoan
diharduten eragileek, 1533
- ikus-entzunezkoen operadoreek,
2030
- ikus-entzunezkoen operadoreentzat,
1782
- Ikus-entzunezkoen sektore publikoa,
1203, 2320
- ikus-entzunezkoen sektorea, 178,
192, 1280, 1491, 1809, 2030, 2031
- Ikus-entzunezkoen sektorea, 1809
- Ikus-entzunezkoen sektorea
sustatzeko jarduerak, 1491
- ikus-entzunezkoen sektorean, 1490,
1898
- ikus-entzunezkoen sektorearekin,
1804
- ikus-entzunezkoen sektorearen, 1289
- ikus-entzunezkoen sektorearen
izaera estrategikoa eta
lehentasunezkoa, 1490
- ikus-entzunezkoen sektorearen
sustapena, 1871
- ikus-entzunezkoen sektoreko beste
ekoizpen batzuekin, 1871
- ikus-entzunezkoen sektoreko
sozietate publikoekin, 2188
- ikus-entzunezkoen sistema, 1804
- ikus-entzunezkoen sistema osoaren
lurralde-oreka, 1809
- ikus-entzunezkoen sistema propioa,
1804
- ikus-entzunezkoen sisteman, 1275
- Ikus-entzunezkoen sustapena eta
babesa, 1280
- Ikus-entzunezkoen Valentziako
Korporazioa, 2033
- Ikus-entzunezkoen Valentziako
Korporazioaren antolaketa, 2033
- Ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa,
2032
- Ikus-entzunezkoen zerbitzu
publikoaren programazioa, 1280
- ikus-entzunezkoen zerbitzu

- publikoaren zereginak, 1805
ikus-entzunezkoen zerbitzuak, 1817, 1914, 2029
ikus-entzunezkoetan, 479, 1297, 1758
ikus-entzunezkoetan zein idatzizkoetan. *Ikus* komunikazio-sistemak
ikus-entzunezkoek, 351
ikusezin, 1148, 1308, 1444, 1639
ikusezintasuna, 1307
ikusezintasunaren, 1668
Ikusgaitasun, 519
ikusgarritasuna, 1554
ikusizko edo soinuizko adierazgarria, 2034
Ikusizko edo soinuizko adierazgarrien araubidea, 2034
ikusizko edo soinuizko grabazioak, 110
ikusizko eta soinuizko adierazgarriez, 2034
ikusizko informazioa, 1315, 1906
Ikusizko informazioa, 1906
Ikusizko informazioa soinu-hizkuntza bihurtzen duten laguntza-produktuak, 1314
Ikusizko komunikazioan laguntzeko produktuak, 1314, 1906
Ikusizkoa, 1314, 1416, *Ikus* komunikazioa
ikuskapen, 821
ikuskapena, 693, 712, 749, 904, 2052
Ikuskapena, 1154
Ikuskapen-aktak, 821
ikuskapen-zerbitzuei, 763
ikuskatzaileak, 2296
ikuskatzailearen, 2295
ikuskatzailetza, 1151, 1682
ikuskatzailetzak, 1292
Ikuskatzailetzak, 2052
ikuskatzailetzako langileek, 1151
ikuskatzailetzetan, 2132
ikuskerak, 1160, 1668
ikuskitze, 806, 807, 1773
ikuskitze eta aisialdiko jardueren, 806
ikuskitzea, 1571
ikuskitzeak, 1059, 1234, 1548, 1652, 1861
ikuskitzearen arteak, 1772
ikuskitze-arteak, 1773
ikuskitzei, 806
ikuskitzek, 806
ikuskitzen gaineko zerga, 2354
ikuskitzen, publizitatearen eta modaren alorretako langileak, 2182
Ikusle edo entzule gehieneko orduetan, 2315, 2317, 2322
ikusle eta entzule gehieneko orduetan, 2321
ikusle gehieneko orduetan, 2318
ikusleak bertaratzeari buruzko informazioa, 1873
ikuslearen babeslea, 662
Ikusleen eta erabiltzaileen eskubideak eta betebeharrak, 1369
ikusleen kopurua, 1875
ikusle-kopuruaren eta etekinen kontrolak, 1872
Ikuslerik, 1875
Ikusmen- edo entzumen-desgaitasuna, 1087
Ikusmen- edo entzumen-desgaitasuna duten pertsonen, 1087, 1288
ikusmen- eta entzumen-aberastasun, 1430
ikusmen- eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen, 1904
ikusmen- eta soinu-egokitzapenik, 453
Ikusmen mugatuko erabilera, 652
ikusmen urriko pertsonen ikusmen-errendimendua, 1906
ikusmen-, espazio-, keinu- eta eskuzko hizkuntza, 1060, 1719
ikusmen-, espazio-, keinu- eta eskuzko hizkuntzak, 461
ikusmen-, keinu- eta espazio-hizkuntza naturala, 1419
ikusmen-, mugimendu-, entzumen- edo kognizio-mugak, 1143
ikusmen-arazoak dituzten pertsonen, 2360
ikusmenaren, 1905
ikusmenaren eta entzumenaren narriadura konbinatua duten pertsonak, 461
ikusmenaren eta entzumenaren

- nariadura konbinatuan, 190
 ikusmen-atazak, 1417
 ikusmen-desgaitasuna, 1906, 1907
 ikusmen-desgaitasuna, 1288, 1417
 ikusmen-desgaitasuna duten
 pertsoneri, 1314, 1315
 ikusmen-desgaitasuna duten
 pertsonak, 1288
 ikusmen-desgaitasuna edo
 itsutasuna duten pertsonak, 2043
 ikusmen-desgaitasunik gabeko
 pertsona, 1061
 ikusmenean, 1637
 ikusmenekoa eta entzumenekoa.
Ikus zentzumen-gabezia
 ikusmen-elementu, 1061
 ikusmen-erabilerako moduak, 652,
 653
 ikusmenik gabeko erabilera, 652
 ikusmen-informazioa, 1314, 1906
 ikusmen-urritasuna duen pertsonari,
 1906
 ikusmolde sexisten adierazpena,
 1918
 ikus-onetsia, 2014
 ikuspegi, 519, 784, 822, 1149, 1397,
 1566, 1711, 1889, 1990, 2040, 2043,
 2045
 ikuspegi ekonomiko eta sozialak,
 212
 ikuspegi ez-sexistatik, 822
 ikuspegi historiko, 784
 ikuspegi holistikoak eta
 zeharkakoak, 1934
 ikuspegi integrala, 486, 624
 ikuspegi interseksionala, 488, 626,
 766, 843, 896
ikuspegi interseksionalaren
integrazioa, 765, 766, 842, 843
 ikuspegi komunikatiboak,
 soziokulturalak, funtzionalak eta
 praktikoak, 1710, 1711
 ikuspegi linguistikoa, 519
 ikuspegi metodologikoak, 2048, 2050
 ikuspegi teknologiko berriak, 233
 ikuspegia, 642
 ikuspegiak, 1474
 ikuspegitik, 519, 1234, 1238, 1296,
 1871, 1989, 2045
Ikuspuntu, 701, 1189
 ikuspuntu desberdin eta osagarriak,
 1078
 ikuspuntu desberdinak eta
 osagarriak, 1074
 ikuspuntu pedagogikotik, 2039
 ikustaldietako parte-hartze
 aktiboan, 516
 ildo estrategikoak, 2034, 2035
 ildo nagusiak, 2213
 ildo orokorrak, 661
 ildoak, 1260, 1582
 ile-apainketa, 1648
 ile-apaintzaile, 2250
 ile-apaintzaileburu, 2250
 Île-de-France erregioari, 2341
 ile-eranskingileburu, 2250
 Illes Balears, 381, 1229
 Illes Balears Film Commission, 1290
Illes per un Pacte, 1336
 iloba eta gainerako senitartekoen
 izenak, 2264, 2285
 ilustratzaile, 448
 ilustratzaileak, 1955
 ilustratzailearen, 1509
 ilustratzaileek, 1509
 ilustrazio, 1506
 ilustrazio onena duten lanei, 1508
 ilustrazio solteak, 100
 ilustrazioak, 110
 ilustrazioei, 99
 ilustrazioen, 100
 ilustrazioez osatutako obretarako,
 110
 imitazio, 1125, 1211, 1612, 1680
 imitazioa, 1036, 1497, 1612, 1614,
 1797
 immaterialak, 828
 immaterialaren. *Ikusi kultura-*
ondarea
 immatrikulazioa, 2135
 Immatrikulazioa, 2135, 2193
 immigranteak, 437
 Immigranteak, 1598
 Immigranteak integratzea, 393
 immigratuak, 150
 immigrazioa, 852, 1889
 Immigrazioa, 1177
 immigrazioaren, 483
 Immigrazioaren eta Integrazioaren
 Frantziako Bulegoa, 2179
 Immigraziorako Itun Nazionalaren,
 1858

- immunitate, 2326, 2327, 2328
- immunitatea, 2327
- immunitateari, 2326
- immunitateari uko egiteko
  - eskubidea eta eginbeharra, 2328
- inbasioak, 148
- inbentario, 2239
- inbentarioa, 731, 2028
- Inbertitzaile ez-profesionalentzako funts irekiak, 2122
- inbertitzaile ez-profesionalentzat, 411, 512
- Inbertitzaile profesionalentzako funts irekiak, 2122
- inbertitzaile profesionalentzat, 410, 411, 512
- inbertitzailea, 413, 640
- inbertitzaileak, 611
- inbertitzailearen babesa, 511
- Inbertitzailearentzako, 410
- inbertitzailearentzat, 413, 414
- Inbertitzailearentzat, 412, 414
- inbertitzaileei, 410, 511, 563, 2122, 2123, 2124
- Inbertitzaileentzako informazioa, 2121, 2122
- inbertitzaileentzat, 411
- inbertsio alternatiboko funtsen kudeatzaileei, 511
- inbertsio alternatiboko funtsen kudeatzaileen, 511
- inbertsio alternatibokotzat, 511
- inbertsio askeko funtsak, 511
- inbertsio askeko inbertsio kolektiboko erakundeak, 511
- inbertsio askeko inbertsio kolektiboko instituzioen inbertsio kolektiboko instituzioak, 511
- inbertsio kolektibo itxiko erakundeak, 512, 513
- inbertsio kolektiboa, 511
- Inbertsio kolektiboak, 2121
- inbertsio kolektiboko bestelako erakunde itxiak, 511
- inbertsio kolektiboko erakunde itxien erakunde kudeatzaileak, 511
- inbertsio kolektiboko erakundeak, 410, 411, 511
- Inbertsio Kolektiboko Erakundeei, 410
- inbertsio kolektiboko erakundeen, 411
- Inbertsio kolektiboko erakundeen, 414
- inbertsio produktibora, 511
- inbertsioa, 431, 591, 1277, 2240, 2243
- inbertsioak, 136, 1294, 1570, 1910, 2325
- Inbertsioaren aldeko zerga- eta gizarte-arloko neurriak, 2351
- inbertsioaren arriskuaren/ordainsariaren profila, 413, 605
- inbertsioaren zenbatekoa, 2317, 2322
- inbertsioei, 2240
- inbertsioek, 2243
- Inbertsio-erakundearen sozietate kudeatzaileak, 512
- inbertsioetarako zuzkidurak, 2249
- inbertsio-funtsak, 2122
- Inbertsio-funtsaren, 412
- Inbertsio-funtsaren erregelamendua, 412, 639, 640
- inbertsiorako, 2341
- inbertsio-sozietatea, 412
- inbertsio-sozietatea eratzeko eskritura, 412, 639, 640
- inbertsio-tresnen eta azelerazio-programen garapena, 237
- inbertsio-zerbitzuak, 2334
- inbestidura-hitzaldian, 1989
- Incheongo Adierazpenaren, 1160
- Incheongo Adierazpenaren ikuspegiak, 1160
- Inclusion Europe*, 1906
- indar, 154, 2309
- Indar Armatuaren, 334
- Indar Armatuetako, 334
- indar armatuetan edo erreserbako armadan erroldatzeko aukerak, 2236
- indar betearazlea, 392
- indar betearazledun ebazpenak, 391
- indarguneak, 249
- indarkeria, 77, 126, 240, 488, 625, 759, 761, 784, 818, 957, 1040, 1141, 1261, 1633, 1646, 1919
- indarkeria fisiko edo psikologikoa, 957
- indarkeria horren zuzeneko biktima,

- 1040
indarkeria matxista, 1919, 1928
Indarkeria matxista, 1826
Indarkeria matxistaren biktimei, 1459
indarkeria matxistaren moduak
desegiteko beharrezko tresna,
1639
indarkeria sexistaren eta sexu-
erasoen inguruan sentsibilizatzea,
2143
indarkeriaren, 1151, 1153, 1322,
1463, 1516, 1964
indarkeriaren aurkako babes
integrala, 1952
indarkeriaren aurkako prebentzioa
eta babesa, 1322
indarkeriaren biktima diren
emakumeen babesa, 1665
indarkeriaren eta bazterkeriaren
sustrai nagusiak, 126
indarkeriaren fenomenoa, 124
indarkeriaren jatorri kultural eta
sozialak, 123
indarkeriari, 765, 2320
indarkeriari buruzko informazioa,
2143
Indarkeriari buruzko Sevillako
Adierazpenean, 123
indarkeriarik, 761
indarkeriazko jokaerak, 768, 845, 898
indarra, 927
indarraldi, 1304, 1805
indarraldia, 961, 1779, 2042
indarrean, 208, 775
indarrean dagoen legeriak, 2008
indarrean dagoen legerian, 778,
782, 825
indarrean dauden balioak beren
gain hartzeko. *Ikus* eskubidea
indarrean dauden hizkuntza-arauek,
812
indarrean jar, 212
indarrean jarri, 303, 304, 369, 370,
780
indarrean jartzea, 779
indarrean jartzen, 305, 371
indarrean zeuden aurrekontu
orokorretako partidetan
izendatutako zenbateko globala,
779
indarreko legeriak establezimendu
komertzial handi gisa kalifikatzen
dituen establezimenduek, 745
indarreko legerian, 923
Indarreko legeriaren, 921
indarreko legerien, 159
Indarreko xedapen nazionalen, 173
indartzea, 59, 170
indartzeaz, 213
indartzen, 210
independentea, 56, 688, 1892
independentzia, 1521, 2009, 2213,
2313, 2326
independentzia akademikoa, 1433
independentzia- eta autonomia-
printzipioak, 1137
independentzia-mailari, 168
indibidualismo lehiakorra, 149
indibidualizazioa, 1437
indigenak, 135
indigenen askatasunei zor zaien
errespetua, 89
indize demografiko oso baxuko
landa-eremuko biztanleguneak,
1160
indizea, 1640
indizean, 2382
indizeen, 1509
Indusketaren txostenak eta
memoria, 1701
indusketek, 1701
industria, 827, 828, 1145, 1311, 1533,
1740, 1757, 1774, 1785, 1791, 1809,
1821, 1871, 1873, 1876
Industria, 735, 1496
industria- edo hizkuntza-balioak,
1682
industria- edo merkataritza-
produktuen kontsumitzaileei, 1775
Industria- eta merkataritza-
mozkinak, 2239, 2249
Industria Iraultzaren garrantzi, 2378
industria zinematografikoa eta ikus-
entzunezkoen industria babesteko
neurriak, 2308
industria zinematografikoan erabili
ohi den hizkuntzaren batean, 2286
industria zinematografikoaren eta
ikus-entzunezkoen sektorearen
sustapena, 1871
industria-akordioak, 1874, 1875
industria-establezimendu, 2295

- Industria-jarduera sustatzeko programak, 1311
- Industria-planean, 1311
- Industria-politika, 1311
- industria-politikaren, 1311
- Industria-politikaren plangintza, 1311
- industria-produktuetan, 1392
- industriaren eta datuen jabeen arteko lankidetzak, 237
- Industriari, 1311
- industria-sektore teknologikoa, 1053
- industria-sektoreari, 1505
- industrien zeregina, 1521
- INEFen ereduak, 553
- INEFen hizkuntza, 553
- INEFen hizkuntzan, 553
- inflazioa, 2382
- informatiboetako, 731
- informatika, 230, 236, 337, 1648
- informatikako ekipamendu, tresna eta produktuak, 158
- Informatikako Ingeniaritza Teknikoaren Elkargo Profesionala, 1500
- Informatikako Ingeniaritzaren, 1502
- Informatikaren eta Askatasunen Batzorde Nazionalaren aurretiazko irizpenean, 2183
- informatikaren eta informazioaren autobideen erabilera, 1762
- informatikari, 1763
- Informatikari, Fitxategiei eta Askatasunei buruzko 1978ko urtarrilaren 6ko 78-17 Legearen, 2227*
- informazio, 142, 303, 369, 386, 397, 410, 411, 413, 458, 464, 465, 468, 469, 474, 475, 484, 485, 500, 502, 503, 512, 548, 550, 557, 562, 666, 667, 731, 733, 736, 759, 760, 761, 763, 781, 782, 795, 948, 949, 958, 960, 961, 964, 1029, 1061, 1068, 1076, 1077, 1083, 1087, 1111, 1126, 1147, 1153, 1197, 1252, 1267, 1285, 1291, 1315, 1382, 1385, 1391, 1392, 1490, 1506, 1534, 1538, 1654, 1655, 1705, 1716, 1718, 1723, 1774, 1775, 1826, 1837, 1856, 1890, 1894, 1899, 1904, 1906, 1930, 1945, 2127, 2128, 2157, 2231, 2361
- Informazio, 385, 395, 410, 474, 485, 502, 507, 516, 553, 731, 755, 961, 963, 965, 1324, 1392, 1528, 1572, 1773
- Informazio akademikoa, 755
- Informazio akademikoa jasotzeko eskubidea, 755
- informazio akastun edo okerra, 2128
- informazio argirik, 2171
- informazio berrerabilgarriaren katalogoa, 2084
- informazio doi eta zehatza, 2172
- informazio egiazko, objektibo eta orekatura, 1805
- informazio egiazkoa, 2032
- informazio egiazkoa, eraginkorra eta nahikoa, 1392
- informazio egiazkoa, objektiboa eta neutrala bermatzeko baldintzak, 1275
- informazio egiazkoa, objektiboa eta orekatua, 1806
- informazio eleaniztuna, 237
- informazio- eta adierazpen-kartelak, 1854
- informazio eta aholkularitza indibidualizatua, 1599
- informazio- eta dokumentazio-zerbitzuak, 759
- Informazio- eta eskaera-eskubideak, 1035
- informazio- eta ezagutza-tresna, 458
- Informazio- eta gardentasun-betebeharrak, 550
- informazio- eta interpretazio-lana, 820
- informazio- eta interpretazio-zerbitzuak, 1285
- informazio- eta komunikazio-bitarteko, 1153
- informazio eta komunikazioko teknologien, 799
- informazio- eta komunikazio-sare telematikoetan, 1890, 1899
- informazio- eta komunikazio-sistemen, 736
- informazio- eta komunikazio-sistemetan, 733
- informazio- eta komunikazio-sistemetara, 731
- informazio- eta komunikazio-teknologien, 1040, 1202

- informazio- eta komunikazio-
teknologiaren erabilerarekin, 1846
- informazio- eta komunikazio-
zerbitzuak, 1420
- Informazio eta kultura zientifiko eta
teknikoa, 2305
- informazio- eta kultura-programak,
1655
- informazio eta orientazio egokia eta
eskuraerraza, 769, 846*
- informazio- eta prestakuntza-
ekintzek, 1859
- Informazio- eta prestakuntza-
ekintzetan, 1860
- informazio- eta prestakuntza-
neurriak, 1083
- informazio- eta publizitate-
edukietan, 1147
- Informazio- eta sentsibilizazio-
kanpainak, 963
- Informazio eta Turismo
Ministerioaren 1963ko otsailaren
26ko ministro-aginduak, 1253
- informazio- eta zabalkunde-
kanpaina instituzionalak, 1153,
1446
- informazio finkoan, 1539
- informazio finkoek, 1775
- Informazio gehigarria, 553
- Informazio geografikoa, 1170
- Informazio Geografikoari eta
Valentziako Institutu
Kartografikoari, 2065
- informazio instituzionalak, 465, 469,
1068
- informazio irisgarria, 651
- Informazio irisgarria, 1718
- Informazio nahikoa eta egiazkoa
jasotzeko eskubidea, 1274
- Informazio Normalizatuaren Europar
Fitxa (INEF), 553
- informazio ofiziala, 140
- Informazio orokorra, 2236
- informazio osagarri, 1641
- Informazio osagarria, 1641
- informazio osagarriko sistema
irisgarriez, 1067
- informazio osoa, egiazkoa, gardena
eta ulergarria, 1391
- informazio pertsonal eta
eguneratua, 763, 1324
- informazio pertsonala, 1398
- informazio pribatua, 309
- informazio publikoa, 489, 507, 626,
948, 949, 961, 1564, 2083
- Informazio publikoa, 507, 961, 1564
- Informazio Publikoa, 1671
- Informazio publikoa eskuratzeko
eskubidea, 507, 961
- Informazio publikoa iristeko
eskubidea, 1564
- informazio publikoaren izapidea,
541, 609
- Informazio publikorako sarbidea
izateko eskubidearen erabilera,
814
- informazio publikorako sarbideari,
814
- informazio sentikorra, 237
- informazio teknikoa, juridikoa,
medikoa, 132
- informazio zehatza eta gaurkotua,
851
- informazio zientifikoa, 2305
- informazio zuzena, 501
- informazio-, dokumentazio-,
liburutegi- eta gainerako kultura-
zerbitzuetara, 1111
- informazio-, komunikazio- eta
telekomunikazio-beharrizanetara
egokitutako gailuak, 1067
- informazio-, kultura-, hezkuntza- eta
entretanimendu-beharrizana,
2032
- informazioa, 58, 92, 109, 128, 135,
138, 140, 159, 164, 170, 173, 174,
190, 215, 255, 309, 380, 392, 394,
395, 397, 409, 412, 413, 417, 418,
421, 422, 424, 426, 453, 454, 461,
466, 470, 473, 474, 475, 476, 482,
483, 484, 485, 489, 498, 499, 500,
509, 516, 517, 526, 528, 551, 552,
553, 555, 571, 579, 581, 626, 633,
635, 639, 640, 644, 647, 652, 654,
658, 663, 666, 667, 674, 676, 706,
726, 743, 746, 759, 760, 761, 762,
763, 772, 795, 814, 907, 908, 910,
911, 928, 930, 941, 944, 948, 953,
963, 964, 965, 969, 975, 1017, 1027,
1035, 1037, 1042, 1060, 1061, 1065,
1067, 1068, 1075, 1077, 1079, 1086,
1108, 1126, 1132, 1163, 1176, 1177,

- 1197, 1205, 1206, 1207, 1228, 1230, 1234, 1274, 1285, 1290, 1291, 1314, 1315, 1369, 1382, 1398, 1415, 1440, 1442, 1449, 1459, 1461, 1487, 1488, 1508, 1527, 1529, 1538, 1555, 1556, 1572, 1598, 1603, 1617, 1629, 1630, 1636, 1641, 1671, 1705, 1706, 1718, 1724, 1728, 1774, 1775, 1790, 1822, 1824, 1826, 1865, 1868, 1873, 1878, 1890, 1894, 1905, 1907, 1908, 1923, 1945, 1975, 1981, 1991, 1997, 2002, 2015, 2026, 2028, 2029, 2030, 2046, 2050, 2083, 2084, 2089, 2090, 2114, 2121, 2122, 2123, 2124, 2127, 2130, 2143, 2147, 2170, 2172, 2177, 2183, 2196, 2236, 2259, 2320, 2321, 2374, 2388, 2389
- Informazioa, 395, 397, 413, 422, 424, 501, 507, 562, 668, 759, 763, 806, 848, 963, 1040, 1166, 1529, 1555, 1693
- INFORMAZIOA, 944
- informazioa aske jakinarazteko eta hartzeko eskubidea, 658
- informazioa aurkitzeko bilatzaileak, 2083
- Informazioa emateko bitartekoa, 1880
- informazioa emateko eta jendeari arreta emateko guneetan, 1556
- informazioa erabiltzeko trebetasunak, 1442
- informazioa eta dokumentazioa iristeko aukera, 1442
- informazioa eta ideiak hizkuntza gutxituan jaso eta komunikatzeko askatasuna, 308
- informazioa eta iritziak mugarik gabe eta nolanhiko adierazpidez jaso eta zabaltzekoa, 58
- informazioa euskaraz jasotzeko eskubidea aitortuz, 674
- Informazioa gauzatzeko bitarteko onargariak, 1880
- informazioa iristeko aukera, 1718
- informazioa iristeko eskubidea, 1449
- informazioa iristeko sistemak, 1068
- informazioa iristeko zailtasunak, 604
- Informazioa jasotzeko eskubidea, 423, 517, 603, 604, 759, 1407
- informazioa jasotzeko eta hizkuntza ofizialak erabiltzeko eskubideari, 1878
- informazioa sustatzea, 173
- informazioa trukatzeko prozesua, 1314, 1905
- informazioa ulertzeko behar diren baliabideak eta laguntzak izateko eskubidea, 1629
- informazioa ulertzeko behar diren laguntzak eta babesak, 1822
- informazioak, 304, 370, 386, 532, 533, 666, 1111, 1461, 1761, 1773, 1900
- informazioan, 666, 965, 1060, 1197, 1654, 1889
- Informazioan erabilitako hizkuntza, 1291
- informazioarekin, 1629
- informazioarekin lotutako eskubideak, 1523
- informazioarekin, kulturarekin, ezagutzarekin, entretenimenduari eta kirolarekin loturiko edukiak, 2320
- informazioaren, 431, 439, 484, 552, 940, 944, 953, 1267, 1762, 1763, 1899, 2172
- Informazioaren, 658, 668
- informazioaren arloan, 135
- informazioaren arloko estrategiak eta ereduak, 136
- informazioaren azpiegitura, 140
- Informazioaren berrerabilpena, 1564
- Informazioaren edukia ulertzeko zailtasunen bat, 1790
- informazioaren edukari, 2175
- Informazioaren eta ezagutzaren gizartea, 1153, 1446, 1919
- informazioaren eta ezagutzaren gizartean, 1068, 1069
- informazioaren eta ezagutzaren gizarteko jarduketara eta programa, 1153
- informazioaren eta hezkuntzaren arloko profesionalak, 1625
- Informazioaren eta iritziaren arteko ezberdintze eta banantzea, 658
- informazioaren eta komunikazioaren eremuan, 2029
- informazioaren eta komunikazioaren esparruan, 134

- informazioaren eta komunikazioaren gizartea, 2032
- informazioaren eta komunikazioaren irisgarritasuna, 218
- informazioaren eta komunikazioaren sektorean, 1153
- informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriak, 135, 1899
- informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriek, 819, 1688
- informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriek eskaintzen diguten ahalmen handiaz baliatzea, 774
- informazioaren eta komunikazioaren teknologiak, 136, 137, 203, 768, 844, 1044, 1048, 1347, 1443, 1613, 1620, 1621, 1623, 1714, 1848, 1919, 2341
- Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak, 1069
- informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabiltzeko behar diren gaitasunak, 137
- informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabiltzeko finantza-oztopoak murriztea, 136
- informazioaren eta komunikazioaren teknologiei, 1711
- informazioaren eta komunikazioaren teknologiei buruzko oinarrizko ezagutza funtzionalak, 1161
- informazioaren eta komunikazioaren teknologiek, 1904
- Informazioaren eta komunikazioaren teknologiek, 1440
- informazioaren eta komunikazioaren teknologien, 800, 1720
- Informazioaren eta komunikazioaren teknologien, 1446, 1667, 1919
- informazioaren eta komunikazioaren teknologien arloan, 136
- Informazioaren eta komunikazioaren teknologien arloan, 1309
- informazioaren eta komunikazioaren teknologien curriculum-integrazioa, 1710
- informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilera, 439, 1436, 1443
- informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabileran, 1044, 1619
- informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilerara, 431
- informazioaren eta komunikazioaren teknologien politika, 138
- informazioaren eta komunikazioaren teknologien sektoreak, 135
- informazioaren eta komunikazioaren teknologietako prestakuntza, 1846
- informazioaren eta komunikazioaren teknologietan, 1049, 1621, 1710
- informazioaren eta komunikazioaren teknologietarako hastapenak, 1846
- informazioaren eta komunikazioaren teknologietarako irisgarritasuna, 431
- informazioaren eta komunikazioen sistemak, 953
- informazioaren eta komunikazioen sistemak eta teknologiak, 1412
- informazioaren eta komunikazioen teknologien erabilerari, 1795
- Informazioaren eta publizitatearen arloko arau-haustekak, 1392
- informazioaren eta publizitatearen edukietan, 1159, 1455, 1688, 1973
- Informazioaren eta telekomunikazioen gizartera iristeko baldintzak, 1974
- informazioaren gizartea, 465, 469, 1058, 1068, 1126, 1267, 1275, 1309, 1504, 1725, 1930, 1975
- Informazioaren Gizartea bultzatzeko Neurriei, 1068
- informazioaren gizarteak, 1044
- Informazioaren gizarteak, 2377
- informazioaren gizartean, 448, 462, 1126, 1153, 1202, 1451, 1721, 1975
- informazioaren gizartearen "giza kapitala", 137
- informazioaren gizartearen teknologia berrietan oinarritutako elementu eta prozesu, 1068
- Informazioaren gizartearen, telekomunikazioen eta komunikabide sozialen eremuan, 1974
- informazioaren gizartearenak. *Ikus* zerbitzuak
- informazioaren gizarteko zerbitzu-

- emailleak, 1126
- informazioaren hedapena, 2309
- informazioaren irudikapen grafikoa, 2084
- informazioaren itzulpena, 412
- informazioaren itzulpenak, 410
- informazioaren komunikazio-hizkuntza, 1859
- Informazioaren mugaz haraindiko trukea, 548
- informazioaren teknologia berriak, 455, 892, 1593
- informazioaren teknologien eta telekomunikazioen aplikazio aurreratua, 1066
- informazioaren tratamendua, 124, 1040
- Informazioaren tratamendua, 1826
- informazioaren tratamenduaren oinarri, 1763
- informazioaren tratamenduari, 157, 1079
- informazioaren tratamenduko, 1440
- informazioaren zirkulazio askerako, 113
- informazioaren, komunikazioaren eta ezagutzaren teknologia berrien, 1153
- informazioaren, komunikazioaren eta ezagutzaren teknologia berrien plangintzan eta hedapenean, 1666
- informazioaren, komunikazioaren eta ezagutzaren teknologiekin, 1153
- informazioaren, komunikazioaren eta kulturaren merkatuarenak, 149
- informazioaren, komunikazioen eta bestelako zerbitzuak, 953
- informazioari, 1058, 1068
- Informazioari buruzko berezitasunak, 1126
- informazio-arloko, 1126
- informazio-askatasuna, 1554
- informazio-askatasunaren aldeko elkarteak, 2319, 2322
- informazio-azterlana, 541, 609
- informazio-batzordeen irizpenak, 811, 1483, 1486
- informazio-beharrizanei, 2031
- Informazio-betebeharrak, 475
- informazio-bitartekoak, 1111
- informazio-dokumentuak, 1076
- Informazio-dokumentuak, 413, 605
- Informazio-edukiek, 2031
- informazio-edukietan, 1083
- informazioen, 1899
- Informazioen objektibotasun, egiatasuna eta inpartzialtasuna, 658
- informazio-eredu normalizatu, 794
- informazio-erregistroa, 2028
- informazio-eskaerak, 540
- Informazio-eskaerei, 540
- informazio-eskaeren eta erreklamazioen tratamenduan, 503
- Informazio-eskaeretan, 540
- informazio-eskakizun, 1641
- informazio-eskubidearekin, 1090
- informazio-eskubidearen titularra, 1617
- informazio-eskubideei, 1197
- informazio-euskarri, 1508
- informazio-fluxua, 1207
- informazio-formulario normalizatua, 502, 503
- informazio-gardentasuna, 1948
- informazio-guneak, 1067
- informazio-hedabide publikoek, 1282
- informazio-hedapenaren, 157
- informazio-kanalak, 2057
- Informazio-kartelen eta haien elementu funtzionalen forma, 1854
- Informazioko eta prestakuntzako programak, 795
- informazioko liburuak, 1508
- informazio-liburuxka, 512, 641
- informazio-materialak, 759
- informazio-mota, 2183
- informaziook, 465
- informazio-orria, 2172
- informazio-orrien ereduari, 2172
- informazio-paketeak, 139
- informazio-profesionalenak, 667
- informazio-programa, 1638
- informazio-programan, 666
- informazio-programazioa, 2034
- informazio-prozesuan, 1706, 1822
- Informazio-puntuak, 731

- informaziora, 1029, 1667, 1855
informaziora iristeko bidea, 782
informaziorako, 731, 827, 943, 954,
955, 964, 1057, 1059, 1081, 1086,
1164, 1291, 1547, 1603, 1617, 1822
informaziorako eskubidea, 1057,
1407, 1414, 1461, 1556, 1603, 1654,
1822
Informaziorako eskubidea, 1035,
1042, 1111, 1126, 1197, 1392, 1461,
1705, 1945
Informaziorako eskubidearen, 944
informaziorako irispide nagusia, 611
informaziorako irispide unibertsala,
1821
informaziorako irispide
unibertsalaren sustapena, 135
informaziorako irispidea, 188, 448,
847, 1061
informaziorako, kulturarako eta
hezkuntzarako irispidea, 1443
Informaziorako, kulturarako,
irakaskuntzarako eta aisialdirako
eskubidea, 1609
Informaziorako, prestakuntzarako
eta heziketarako eskubidea, 473
informazioren, 2104
informaziorengatik, 666
informazio-saioak, 2308
Informazio-saioak, 2244
informazio-sare eta -sistemen
segurtasunari, 2388
informazio-sare eta -sistemen
segurtasun-maila, 2388
Informazio-sare telematikoetan,
1773
informazio-seinaleztapena, 1105
informazio-sistema, 1693
informazio-sistemak, 853
informazio-sistemetan, 731
informazio-teknikei, 1654
informazio-teknologia, 1163
informazio-teknologiaren enpresen,
1930
informazio-transmisioan, 1315
informazio-trukea, 1672
informazio-trukea ahalbidetzeko
neurri teknikoak hartuko, 782
informazio-zerbitzu, 1890, 2320
informazio-zerbitzuak, 1263
informazio-zerbitzuen ekoizle,
erabiltzaile eta emaileek dituzten
jardunbide egokiak, 138
informazio-zerbitzuen eremuan, 1687
informazio-zientzien, 1270
ingeles espezialitateko, 934
ingelese, 52, 63, 95, 109, 110, 119,
554, 600, 614, 826, 934, 1621, 1648,
2040, 2043, 2045
Ingelesa, 988, 993, 994, 2045
ingelesak, 142, 826
Ingelesak, 2045
ingelesaren C1 ezagutza-maila,
2051, 2053
ingelesaren edo Europako beste
hizkuntza batzuen edo
nazioartean goraka ari diren
hizkuntzen ikaskuntzak, 2039
ingelesaren ezagutza nahikoa, 2037
ingelesaren ezagutza oro har
zabaltzea, 824
ingelesaren hizkuntza-gaitasuna,
2042
ingelesarena, 947
ingelesaz bestelako atzerriko
hizkuntza bat ezagutzea, 826
ingelese, 1582
ingelesez, 52, 53, 54, 62, 63, 64, 65,
68, 69, 73, 75, 78, 86, 97, 102, 103,
112, 113, 118, 122, 142, 144, 185,
193, 194, 236, 305, 313, 371, 409,
481, 511, 555, 559, 611, 1523, 1652,
1967, 1969, 1977, 2031, 2040, 2046,
2051, 2053, 2057, 2131, 2132, 2135,
2190, 2362
ingelesezko ahozko komunikazio-
konpetentzia, 2047
Ingelesezko hizkuntza-gaitasuna,
2053
ingelesezko ikus-entzunezko obren
emanaldi eleaniztuna, 2032
ingelesezko ohiko izendapenean,
511
Ingelesezko prestakuntza-eskaintza,
2399
ingelesezko, eta atzerriko beste
hizkuntza batzuetako hizkuntza-
konpetentziak, 2052
ingeniari, 442, 720
Ingeniari Kimikoen Elkargo Ofiziala,
1517
ingeniaria, 788

- ingeniaritza zibileko obrei, 2175
 inguruabar, 342, 345, 380, 452, 507, 553, 702, 759, 760, 761, 762, 763, 805, 943, 966, 968, 1025, 1026, 1033, 1054, 1056, 1129, 1184, 1198, 1200, 1273, 1287, 1321, 1380, 1391, 1492, 1511, 1512, 1513, 1514, 1523, 1553, 1560, 1649, 1661, 1663, 1675, 1749, 1755, 1756, 1844, 1929, 2070, 2075
 Inguruabar, 1704, 1762
 Inguruabar berezi, 2106
 inguruabar bereziak, 323
 inguruabar eta beharizan bereziak, 143
 inguruabar pertsonal edo sozial, 452, 507, 966, 968, 1033, 1259, 1261, 1273, 1287, 1457, 1512, 1532
 inguruabar pertsonal edo sozialen, 805
 inguruabar pertsonal edo sozialengatik, 1636
 inguruabar pertsonal zein sozialengatik, 943
 inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik, 759, 760, 761, 762, 763
 inguruabar pertsonal, familiar edo sozial, 1111, 1321, 1322
 inguruabar pertsonal, familiar edo sozialengatik, 380
 inguruabar pertsonal, familiar, sozial edo administratibo, 1322
 inguruabar pertsonal, sozial edo bestelakoengatik, 1640
 inguruabar pertsonalak, 1342, 1438
 Inguruabar soziolinguistikoek, 1231
 inguruabar teknologiko berrien, 1533
 inguruabarrak, 334, 825, 1632
 inguruabarren arabera egokitutako formatuetan, 380
 inguruabarrengatik, 380, 702, 721
 inguruabarretako, 668
 inguruabarretan, 1770, 1887, 1897
 inguruko eragile hezitzaileen, 2050
 inguruko errealitate soziolinguistikoan oinarrituta zehazten den hizkuntza-proiektua, 1847
 inguruko herrialdeetako, 349
 inguruko instituzioekin eta erakundeekin, 1843
 ingurumari esanguratsuetan, funtzioaletan eta erabilera sozialekoetan, 1710
 ingurumari sozioedukatio eta demolinguistikoaren, 2049
 ingurumari sozioedukatioaren eta demolinguistikoaren beharizanen, 2044
 ingurumari sozioedukatioaren eta demolinguistikoaren eskakizunak, igurikimenak, aukerak eta mugak, 2047
 ingurumaria, 2041
 ingurumariak, 2048
 ingurumarian, 2041
 ingurumariaren, 2047
 ingurumariari, 1061
 ingurumarietan, 2038
 ingurumen, 1160
 Ingurumen arloan eskumena duen sailak, 1946
 Ingurumen Ebaluazioari, 1310
 ingurumena, 225, 593, 1161, 1260, 1322, 1504, 1531, 1535, 1552, 1623, 1740, 2134, 2362
 ingurumena antolatuta eta garatzeko, 87
 ingurumen-adierazpen estrategikoaren, 1310, 1329
 ingurumen-agenteen, 1247
 Ingurumen-araudiari, 819
 ingurumenarekiko, 947, 1278
 ingurumenarekiko errespetuan, 947
 ingurumenarekin, 2237
 Ingurumenaren, 2157
 ingurumenaren babes-maila, 191
 ingurumenaren eta baliabide naturalen babesean, 1248
 ingurumenari, 2377
 Ingurumen-ebaluazio estrategiko arruntaren, 1310, 1329
 ingurumen-ebaluazio estrategiko sinplifikatuaren, 1310, 1329
 ingurumen-ebaluazio estrategikoa, 1310
 ingurumen-ebaluazioa, 1310, 1329
 ingurumeneko, 1651
 Ingurumeneko Identifikazio Zenbakia, 579
 ingurumenekoak. *Ikus baldintza*

- ingurumen-erabilera, 1236
- ingurumenerako eta garapen
  - jasangarirako hezkuntzan, 2320
- ingurumen-inpaktuaren
  - adierazpenaren, 1310, 1329
- Ingurumen-inpaktuaren ebaluazio arruntaren, 1310, 1329
- ingurumen-inpaktuaren ebaluazio sinplifikatuaren, 1310, 1329
- ingurumen-inpaktuaren ebaluazioa, 1310
- ingurune, 461, 1452, 1533
- ingurune baztertuetan nahiz andeatuetan bizitzeagatik egon daitekeen muga, 1715
- ingurune birtualetan, 1260
- ingurune digitalera migratzeko prozesuak, 1873
- ingurune fisikoa, 953
- ingurune fisikoa, soziala eta jarrerazkoa, 1061
- ingurune fisikora, 729, 730, 1855
- ingurune geografiko historiko eta kulturalarekin, 455
- ingurune geografiko,
  - sozioekonomiko eta kulturalan, 1021
- ingurune geografikoa, 205
- ingurune globalean, 2048
- ingurune harekiko elkarrekintza, 1061
- ingurune historiko, linguistiko, politiko eta kulturalan, 1482
- ingurune hurbilaren aurkikuntza, 1844
- ingurune lehiakor ireki bat, 137
- ingurune marjinaletan nahiz degradatuetan, 759
- ingurune osoarekiko komunikazioa, 1060, 1720
- ingurune politikoko pertsonak, 491
- ingurune sozial eta komunitarioan, 729
- ingurune sozial, ekonomiko eta tekniko berriaren, 1533
- ingurune sozialaren, 461
- ingurune sozialean, 461
- ingurune soziokultural behartsuetako ikasleak, 2048
- ingurune, produktu eta zerbitzu irisgarriak behar dituzten
  - pertsonak, 1452
- ingurunea, 453, 946, 947, 1260, 1339, 1624, 1845
- inguruneak, 1062, 1169
- inguruneak zentrorra ihes egitea oztopatzen, 172
- ingurunean, 461, 712, 1060, 1061, 1720, 1795, 1929, 2048
- ingurunean errotua, 712, 713
- ingurunearekiko harreman-eremua, 2048
- ingurunearekiko harremanetara, 1044, 1046
- ingurunearekiko komunikazioa, 453
- ingurunearekiko lotura, 461
- ingurunearekin, 454, 456, 461, 1056, 1521, 1867, 2042, 2050
- ingurunearekin komunikatzeko hizkuntza, 461
- ingurunearen, 1061, 1314, 1555, 1904
- ingurunearen informazioa, 1867
- inguruneari, 1061
- inguruneari lotutako hizkuntzen ikaskuntza, 2050
- inguruneek, 462, 1062
- inguruneen irisgarritasuna, 965, 1002
- ingurune-erabilera, 716
- inguruneke ezaugarri fisiko eta sozialak, 1709
- ingurunera, 1619, 1845
- inkesta, 1236
- Inkesta, 1236
- inkestaren emaitzak, 2039
- inkestetan, 1462
- inklusio soziala, 1161
- inklusio sozialaren kontzientziazioa, zabalkundea eta transmisioa, 1083
- inklusioa, 879, 2379
- inklusioan, 1160
- inklusio-planteamenduak, 1850
- inklusiorekiko, 946, 957
- inklusiorekiko eta aniztasunerako eskola, 957
- Inklusiorekiko eta Diru Sarrerak Bermatzeko Euskal Sistemaren prestazioak, laguntzak eta zerbitzuak, 893
- inklusiorentz, 457
- inkoherentziarik, 822
- inkomunikazio judiziala, 335

- inongo ofizialtasun-mailarik ez duten
hizkuntzak, 211
- inoren ohore edo izen onari, 57
- inpaktuaren beste ebaluazio batzuk,
1320
- Inpaktu-azterketa, 1398
- Inpartzialak, 414
- inpartzialtasuna, 658, 2313
- inpartzialtasunez, 966, 1265, 1511,
1513, 1558, 1755
- implante osteointegratuak eta
koklearrak, 1163
- inplementazioa, 2358
- Inportatzaileak, 647
- inportatzaileei, 2157
- Inportatzaileen betebeharrak,
espezifikokoak, 2157
- Inportatzaileen betebeharrak, 647
- inportazioa, 99, 101
- Inportazioa, 2191
- inportazio-araubide dispentsaduna,
2328
- inportazio-eskubide eta -kargen
frankiziarekin, 100
- inportazio-eskubide eta -tasak, 2304
- inportazio-herrialdean, 100
- inportazio-herrialdeko hizkuntza
autoktono nagusiko edo
nagusietako liburuak, 99, 100
- inportaziorako debekurik eta
murrizketarik, 100
- inprima, 2288
- inprimaketa, 1506
- inprimaketaren lekua eta data, 1509
- inprimaki*, 744, 1150, 1190, 1893,
1993, 1998, 2247, 2259
- Inprimaki eta eredu ofizialak, 910
- inprimaki eta eredu ofizialek, 821
- inprimakia, 142
- inprimakiak, 142, 964, 1134, 1231,
1459, 1769, 1894, 1895, 2230
- Inprimakiak, 1459
- inprimakiak, iragarkiak eta
herritarrentzako mezuak, 677
- inprimakiaren, 2259
- inprimakiek, 1229
- Inprimatutako liburuak, 100
- inprimatzailearen izena, 1509
- inprimatzea, 1505
- inprimatze-kontraste, 501
- inputatua, 2262
- Inputatuak, 2200
- inputatuari, 2200, 2262
- Inputatutako pertsonak, 2262
- inputatutako pertsonarekin, 2262
- insertzio zibikoa, 2395
- INSIGN proiektu pilotu osoa, 222
- Inskribatzearen ondorio direnez, 772
- inskripzio, 794, 2286
- inskripzioa, 495, 496, 688, 1489, 1831,
1832, 1996, 1997
- inskripzioak, 309, 323, 580
- inskripzioan, 495
- Inskripziook erakusteko nahiz
ziurtagiriak luzatzeko, 676
- instalazio, 731, 953
- instalazio higiezinak, 907
- instalazio iraunkorrak, 1602
- instalazio medikoak, 953
- instalazioak, 671, 714, 1602
- instalazioei, 436, 1048, 1164, 1441,
1712
- instalazioen enpresa banatzaile
titularrek, 1837
- instalazioen eta lokalen aldaketa,
1950
- instalazioetako errotulazioak, 966
- instalazioetan, 1066, 1652, 1837
- Instalazioetan, erakusketetan,
seinalizazioan, museo-jardueretan
eta erabiltzaileen harreran
Euskadiko Autonomia Erkidegoko
hizkuntza ofizial biak erabiltzen
direla bermatzea, 772
- instalazioko nahiz beste batzuetako
hornidura orokorraren kalitatea,
1837
- instalazio-maileguetarako
zuzkidurak, 2249
- instantzia egokiek, 2007
- Instantzia handiko auzitegiak, 2232
- instantzia judizialarekikoetan. *Ikus*
harremanak
- instantzia publikoen arteko
harremanetan, 1992
- Instantziekin, 2231
- Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia
Aranesa dera Lengua Occitana,
567, 617
- Institut d'Estudis Catalans*, 1766,
1769
- Institut Ramon Llull, 615

- Instituto da Lingua Galega, 616
Instituto de España, 616
instituto, 682, 683, 689, 703, 710
Instituto, 685, 693
Instituto Frantsesa, 2373
Instituto Frantsesak, 2373, 2374
Instituto Frantsesaren eginkizun nagusiak, 2373
instituto nazionalek, 2155
instituto publikoetako, 1460
Institutua, 350, 352, 1740, 1742, 1743
Institutua abian jartzea, 779
Institutua atxikita dagoen sailaren ordezkari batek, 777
Institutua atxikita dagoen sailaren titularrak, 778
Institutua atxikita dagoen sailaren titularrari, 776
Institutua eta Institutuko langileak zuzentzea, 778
Institutuak, 352, 353, 684, 1740, 1742
Institutuak egin beharreko jardunen artean lehenetsunak proposatzea, 776
Institutuan, 349
Institutuaren, 351, 352, 353, 354, 355, 682, 684, 685, 688, 690, 691, 694, 778
Institutuaren administrazio-egintza, 1743
Institutuaren Aholku Batzordeko bi kide, 1740
Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiaren aldaketa proposatzea, 777
Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiari, 779
Institutuaren aurrekontua, 1742
Institutuaren aurrekontuaren aurreproiektu-proposamena eta likidazioa Zuzendaritza Kontseiluari aurkeztea, 778
Institutuaren baliabideak, 1742
Institutuaren eginkizun, 1747
Institutuaren ekintzak, 1909
Institutuaren Erregelamendua, 354, 355
Institutuaren estatutuek, 1748
Institutuaren funtzionamendua, 777
Institutuaren goi-ordezkaritza, 1741
Institutuaren helburuak, 1740
Institutuaren helburuak betetzera zuzendutako beste eginkizun eta jarduera batzuk gauzatzea, 775
Institutuaren helburuak betetzera zuzendutako jarduerak aurrera eramaten dituztenean, 775
Institutuaren jarduerak, 1741
Institutuaren jarduerak hasten diren ekonomia-ekitaldiari dagozkion finantza arloko behin-behineko egoera-orriak, 779
Institutuaren jarduera-plan orokorrak eta urteko memoria, 776
Institutuaren jardueren hasieran, 779
Institutuaren jardun-plan orokorra, 1741
Institutuaren kontratu-jarduera, 778
Institutuaren lanaren xede diren arloetan, 1742
Institutuaren mendeko zentroak sortzea edo kentzea onestea, 777
Institutuaren ondarea osatzen duten ondasunak eta balioak, 778
Institutuaren organo artezkariak, 1740
Institutuaren plan estrategikoa eta kudeaketa-planak, 778
Institutuaren urteko jarduera-plana, 1742
Institutuaren urteko txostena, 779
Institutuaren ustiapen- eta kapital-aurrekontuak, 779
Institutuaren zerbitzuko langileek, 1742
Institutuaren zuzendaritza, 1741
Institutuari, 353, 685, 703, 778, 1113, 1741, 1742, 1819, 1875
Institutuari atxikitako ondasunak, 1741
institutuek, 1049
institutuetan, 1050
Institutuko, 351, 352, 353, 354, 685, 690
Institutuko burua, 1742
Institutuko buruak, 1742
Institutuko estatutupeko langile, 1819
Institutuko zuzendaria, 776, 1740, 1741
Institutuko zuzendaria, 353
Institutuko zuzendaritza-karguak,

- 1741
 instituzio, 97, 147, 351, 458, 663, 665, 687, 696, 752, 756, 948, 1131, 1136, 1138, 1155, 1156, 1185, 1193, 1196, 1229, 1235, 1237, 1267, 1442, 1508, 1540, 1580, 1624, 1678, 1682, 1683, 1709, 1765, 1766, 1767, 1775, 1776, 1813, 1843, 1850, 1868, 1887, 1891, 1892, 1893, 1894, 1900, 1907, 1911, 1912, 1920, 1922, 1928, 1993, 2009, 2020, 2021, 2022, 2023, 2025, 2040, 2071, 2374
 Instituzio, 401, 1814, 1894
 instituzio aholku-emaile ofizial, 656
 instituzio aholku-emaile ofiziala, 921, 1237
 instituzio aholku-emaileak eta arauemaileak, 2022
 instituzio akademiko, 1747
 instituzio akademiko eta kulturazkoak, 656
 instituzio akademikoa, 1866, 1869
 instituzio akademikoei, 136
 instituzio akademikoekin, 1131, 2144
 instituzio demokratiko, 1823
 instituzio demokratikoen legitimitatea, 244
 instituzio espezializatuen lankidetzarekin, 1548
 Instituzio eta organo publikoen izendapenak, 1920
 instituzio frantses eta atzerritarrekin, 2374
 instituzio gorena, 1751
 instituzio guztien lanak eta ahaleginak aztertu, bideratu eta bateratzea helburu izango duen topagune bat sortuko, 680
 instituzio historikoak, 1911
 instituzio interesdunaren irakaskuntza-hizkuntza edo hizkuntzak, 144, 145
 instituzio interesdunaren irakaskuntza-hizkuntza edo - hizkuntzak, 129
 instituzio komunetan, 665
 instituzio komunetatik eta indarrean dagoen legeriatik euskararen erabilerari dagokionez eratorritako plangintza- eta erregulazio-irizpideak, 811
 Instituzio ofizial aholku-emailea, 1267
 instituzio ofizialek, 1193
 instituzio paritarioei, 2140
 instituzio politikoek, 1813, 1887, 1891
 instituzio politikoen erantzukizuna, 1928
 instituzio prestigiotsuen, 349
 instituzio publikoa, 2022
 instituzio publikoei, 696
 instituzio publikoek, 1133, 1813, 2010
 Instituzio publikoek, 2010
 instituzio publikoekin, 1915
 instituzio publikoen sustraitzean, 1675
 instituzio sozialek, 2181
 instituzio zientifiko ofizial, 1133
 instituzio, organo eta organismoen arreta, 241
 instituzioa, 696, 1856
 instituzioak, 519, 521, 1156, 1190, 1195, 1206, 1267, 1566, 1599, 1735, 1738, 1739, 1821, 1839, 1848, 1889, 1892, 2020, 2021, 2128, 2140, 2345
 Instituzioak, 1737, 1893, 1894, 2356
 instituzioaren, 696
 Instituzioaren administrazio-egintza, 1739
 Instituzioaren administrazio-zuzendaritza, 1738
 Instituzioaren aurrekontua, 1739
 instituzioaren baliabideak, 1739
 instituzioaren doktrina edo funtzionamendua, 1316
 Instituzioaren edo batasunaren eta haren bazkidearen arteko kontratu aurreko harremanak, 2140
 Instituzioaren funtzionamendua, 1737
 Instituzioaren goi-zuzendaritza, 1737
 Instituzioaren helburuak, 1735, 1738
 Instituzioaren jarduerak, 1737
 Instituzioaren jarduera-memoriaren proiektuaren urteko prestaketa, 2014
 instituzioaren jardueren memoria, 2014
 instituzioaren jardun-plan orokorra, 1737
 instituzioaren oniritzia, 2010
 Instituzioaren ordezkaria, 1737
 instituzioaren organo aholku-

- emaila, 1738
- instituzioaren titular-karguari, 1856
- instituzioaren urteko jarduera-plana, 1738
- instituzioaren zerbitzuan diharduten langileen plantilla eta egitura organikoa, 2013
- instituzioari zuzendutako idazkiak eta eskaerak, 2013
- instituzioei, 169, 190, 401, 1133, 1849, 2000
- instituzioei atxikitako instituzioekin, 2071
- instituzioek, 55, 684, 741, 1191, 1193, 1266, 1277, 1282, 1505, 1551, 1552, 1558, 1701, 1747, 1765, 1815, 1890, 1894, 1899, 1911, 1912, 2020, 2039, 2040, 2395
- instituzioekiko, 1894
- instituzioekin, 685, 1135, 1235, 1442, 1776, 1813, 1843, 1923, 2050, 2071, 2144
- instituzioen, 521, 757, 1155, 1237, 1299, 1595, 1626, 1748, 1764, 1765, 1858, 1888, 1892, 1895, 1901, 1915, 1924
- instituzioen arteko lankidetzak, 137
- Instituzioen bultzada, 1775
- instituzioen funtzionamenduari, 2390
- instituzioen konpromiso berezia, 1765
- instituzioetako, 2269, 2276, 2278, 2280
- instituzioetako hizkuntza ofizialetako, 2270, 2275, 2281, 2284
- instituzioetan, 1812, 1813, 2007
- instituzioetan frantsesaren estatusaren, 2336
- instituzioetara, 1282
- instituziok, 351
- Instituzioko zuzendariak, 1738
- instituziorekin, 2071
- instruktoarak, 401
- instrukzioa, 2163, 2258
- instrukzioan, 2264, 2285
- instrukzioari, 2281
- instrukzio-arduraren jurisdikzioa, 2260
- Instrukzio-arduraren jurisdikzioak, 2163, 2260, 2285, 2306
- instrukzio-egileak, 543
- instrukzio-epailea, 2261, 2262, 2265
- Instrukzio-epailea, 2260
- instrukzio-epaileak, 2261, 2262, 2277
- Instrukzio-epaileak, 2163, 2164, 2260, 2261
- instrukzio-epailearen, 518
- instrukzio-jurisdikzio-organoa, 2270
- Instrukzio-neurriak, 2230
- instrukzio-neurraren, 2230
- instrukzio-neurririk, 2230
- instrukzioarako, 2331
- instrukzio-salak, 2268, 2271, 2272, 2273, 2274, 2340
- Instrukzio-salak, 2267, 2340
- instrukzio-salako epaileak, 2271
- Instrukzio-salako epaileak, 2272
- Instrukzio-salako epailearen aurreko agerraldia, 2271
- instrukzio-salako presidenteak, 2267, 2340
- Instrukzio-salako presidentearen zuzendaritzapean, 2272
- instrukzio-salan, 2268
- Instrukzio-salan, 2268
- instrukzio-salara, 2200
- instrukzio-salaren, 2274
- instrumentu-teknikari, 2251
- integratzailea, 717
- integratzeko oinarritzeko tresna, 1859
- integrazio, 393, 750, 1034, 1579
- Integrazio, 749, 750
- Integrazio automatikoa, 749
- integrazio errepublikanoa, 2109
- integrazio errepublikanoaren ikastaro pertsonalizatu, 2107
- integrazio errepublikanoaren ikastarorako kontratuaren iraupena, 2108
- integrazio- eta bertsifikatze-baldintzak, 2350
- integrazio linguistikoa, 1162
- integrazio sozial eta kulturalerako, 1112
- integrazio sozial, linguistikoa eta kulturalerako erraztasunak, 1386
- integrazio soziala, ekonomikoa eta laborala, 1057
- integrazio soziokulturalerako eta linguistikoko programetan, 1598

- integrazio soziokulturaleko programetan, 393
- integrazioa, 441, 457, 642, 717, 750, 1028, 1052, 1162, 1257, 1274, 1325, 1335, 1433, 1630, 1660, 1677, 1678, 1710, 1713, 1793, 1858, 1885, 2136
- Integrazioa, 441, 1270
- integrazio-ahaleginaren adierazleetako bat, 1858
- integrazioak, 1858
- Integrazioak*, 151
- Integrazioaren betekizunak, 1251
- integrazioari, 750, 1031
- integrazioari buruzko egitateak, 1858
- integrazio-harremanak*, 151
- Integrazioko jarduketa publikoak, 1598
- integrazio-lege, 1858
- Integrazio-mailari, 2109
- integrazio-orduei, 1210, 1213, 1215
- integrazio-politika orokorraren, 308
- integrazio-politikak, 2341
- integraziorako, 1858
- integraziorako elementu erkide, 1599
- integraziorako funtsezko faktore, 1598
- integraziorako funtsezko faktoreak, 393
- integraziorako oinarrizko tresnatzat, 1858
- Integrazio-tresnak, 1599
- interakzioa, 2185
- interakzioak, 1382
- interakzioz, 828
- interes, 436, 666, 682, 713, 763, 816, 833, 941, 951, 961, 964, 1033, 1161, 1162, 1321, 1323, 1402, 1443, 1535, 1538, 1612, 1683, 1684, 1879, 1912
- interes antropologikoa, antropikoa, historikoa, artistikoa, arkitektonikoa, mobiliarioa, arkeologikoa, paleontologikoa, etnologikoa, zientifikoa, linguistikoa, dokumentala, zinematografikoa, bibliografikoa edo teknikoa, 1106
- interes artistiko, historiko, arkeologiko, etnologiko, dokumental, bibliografiko, zientifiko edo industrial, 1043
- interes artistiko, historiko, arkitektoniko, arkeologiko, paleontologiko, etnologiko, zientifiko, tekniko, dokumental eta bibliografikoa, 1430
- interes berezia duten beste hizkuntza batzuen ikasketa, 1712
- interes bereziko gai, 713
- Interes ekonomiko eta sozialak babesteko eskubidea, 1197, 1391
- Interes ekonomiko eta sozialen babesa, 1461
- interes ekonomiko orokorreko funtsezko zerbitzua, 1289, 1534, 2032
- Interes etnologikoko ezagutza, jarduera, erabilera, ohitura eta adierazpen linguistikoa eta artistikoa, 1196
- Interes historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistikoa, paisajistikoa, industrial, zientifiko, tekniko edo bestelako interes kulturalako ondasun higigarri, higiezin eta immaterialen dokumentazio zehatz-zehatza, 1683
- interes historikoa, 1195
- interes kulturalako ondasunei, 1285
- interes legitimoak, 763, 1612
- interes orokorra, 1033, 2041
- interes orokorrak, 666, 2033
- interes orokorraren, 1961
- Interes orokorraren, 658
- interes orokorraren aldeko proiektu kolektiboetan, 2237
- interes orokorreko, 816, *Ikus bilera*
- interes orokorreko arrazoiak, 885, 1819
- interes orokorreko beste edozein bileratan, 1068, 1724
- interes orokorreko bestelako jarduera sozialetan, 1318, 1644
- interes orokorreko bestelako jarduera sozialetan lankidetzan diharduten hirugarren sektore sozialeko erakundeek, 1644

- interes orokorreko eginkizunak, 2320
- interes orokorreko ezinbesteko arrazoiek, 1389
- interes orokorreko helburu, 978
- interes orokorreko helburuak, 582
- interes orokorreko jarduerak eta organismoak, 2240, 2243
- interes orokorreko jardueren eta organismoen aldeko inbertsioak, 2325
- Interes orokorreko oinarriko zerbitzuak, 909, 912, 913
- interes orokorreko premiazko arrazoi, 1538
- interes orokorreko proiektuak, 2315
- interes orokorreko proiektuek, 2237
- interes orokorreko sektoreak, 745*
- interes orokorreko sektoreetako saltokiak, 745*
- interes orokorreko xedeak, 816, 1504
- interes orokorrekoa, 941, 975
- interes orokorrekotzat, 816
- interes publikoa, 723*
- interes publikoak zein pribatuak errespetatuko dituzten lankidetzakordioak, 137
- interes publikoko, 666, 833, 964
- Interes publikoko liburutegi pribatuak, 1466
- interes publikoko testu, 1315
- interes publikoko testuak, 964, 1001
- interes publikoko zerbitzu, 136
- interes sozialeko deklarazioa, 951
- interes sozialeko deklaraziorako eskaerak, 951
- Interes sozialekotzat, 951
- interes zientifiko edo akademikoko beste hizkuntza batzuetan, 1977
- interesa, 419, 828, 960, 2043
- interesak, 87, 516, 763, 1137, 1437, 1624, 1676, 1739, 1742, 1910, 2030, 2033, 2196, 2319
- interesak eta materialak babes dakizkien eskubidea, 59
- interesaren, 741
- interesdun, 543, 1994
- interesdun guztiek espresuki bakar bat erabiltzea aukeratzen, 923
- interesdun partikularrek Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialeko bat berariaz erabiltzea aukeratzen, 676
- interesdun pribatuek, 821
- interesduna, 2299
- interesdunak, 524, 543, 923, 1229, 1231, 1301, 1448, 1724, 1768, 1769, 2105, 2106, 2111, 2202, 2204, 2206, 2261, 2270, 2274, 2300, 2303, 2335
- Interesdunak, 496, 2113, 2115, 2136, 2204, 2274
- interesdunak aukeratutako hizkuntza ofizialean, 1885
- interesdunak aukeratutako hizkuntzan, 372*
- interesdunak edo errekeritzaileak eskatutako hizkuntzan, 1994
- interesdunak edo interesdunek elkarrekin adostuta eskatutako hizkuntza ofizialean, 1994
- interesdunaren, 416, 496, 1896, 2276
- interesdunaren adierazpenak eginbidean agertzeko eskubidea, 416
- interesdunaren ebaluazioa, 1631
- interesdunaren eskubideak, 2113
- interesdunaren gizarteratzea, 2371
- interesdunaren jatorriari edo helbideari dagozkion hizkuntza ofizialeko edozeinetara, 564
- interesdunaren onespena egiaztatzen duten dokumentuak, 2279
- interesdunari, 524, 1107, 1383, 1486, 1558, 2105, 2115, 2118, 2272
- Interesdunari, 2105
- interesdunei, 298, 364, 401, 543, 705, 1250, 1767, 1895, 2028, 2113
- interesdunek, 300, 366, 372, 401, 466, 470, 543, 694, 933, 1069, 1166, 1230, 1250, 1725, 1994
- Interesdunek, 933, 1769, 1896, 2113
- interesdunen, 667
- interesdunen adostasunez eskatutako hizkuntzan, 1231
- interesdunen baldintza espezifikoak, 319
- interesdunen hizkuntza-eskubideak, 895
- interesdunok aukeratzen duten hizkuntza ofizialean, 1994
- interesduntzat, 734
- interesei, 2246, 2268, 2271, 2329,

- 2340
- interesen, 2364
- interes-taldeen, 961
- interes-taldeen erregistro publikoa, 961
- interfazea, 611
- interkomunikazioa gehitzeko beharrezkoa den prozesua, 167
- interkonexioa, 136
- Internet, 140, 220, 598, 988, 1087, 1533, 1574, 2032, 2143
- Internet bidez eskaintzen dituzten edukietan, 1087
- Internet bidezko multidifusiorako edukiak, 2032
- Interneteko ardatz nagusi, 139
- Interneteko atari eta orrietan, 1068
- Interneteko baliabideetarako irispidea, 139
- Interneteko domeinu publikoko informazioa, 138
- Interneteko helbide, 139
- Interneteko hizkuntza-oztopoak, 135
- Interneteko irispideen hornitzaileak, 136
- Interneteko orrialdeak eta atariak, 1725
- Interneteko zeinahi webgunetan, 2388
- Interneteko zerbitzuen bi hornitzailearen edo gehiagoren arteko harremana, 139
- Interneteko zerbitzuen hornitzailea**, 139
- Interneteko zerbitzuen hornitzaileak, 136
- Interneteko zerbitzuetarako irispidea, 139
- Interneteko zerbitzuetarako irispidearen kostuak, 136
- Interneten, 135, 1207, 1532, 1574, 2034, 2388
- Interneten eleaniztasuna erabiltzea, 138
- Interneterako irispide unibertsala, 136
- Interneterako irispide unibertsalaren printzipioa, 136
- Interneterako irispidea, 136
- interpretatu, 153, 175, 183, 293, 294, 360
- interpretatzaile, 2250
- interpretazio, 138, 509, 510, 517, 1064, 1285, 1315, 1830, 1831, 1905
- interpretazio aktiboa eta pasiboa, 264
- interpretazio- eta bideo-interpretazioko zerbitzuen, 1974
- interpretazio- eta itzulpen-baliabideak, 274
- interpretazio- eta itzulpen-eskubidea, 557
- Interpretazio- eta itzulpen-gastuak, 2231
- interpretazio- eta itzulpen-organismoetako interpreteak, 2104
- interpretazio- eta itzulpen-zerbitzu zuzen eta zehatzak, 220
- interpretazio- eta itzulpen-zerbitzuak, 517
- Interpretazio- eta itzulpen-zerbitzuak, 261
- interpretazio pasiboa, 263
- interpretazio xuxurlatua, 274
- interpretazioa, 465, 516, 517, 518, 565, 566, 1068, 1087, 1331, 1424, 1451, 1556, 1561, 1616, 1724, 1834, 1865, 1866, 1867, 1868
- Interpretazioa, 261, 262
- interpretazioak, 510, 1918
- interpretazioan, 1057, 1867
- interpretazio-arazorik, 407
- interpretazioaren, 509, 2077
- interpretazio-baliabide gehigarriak, 265
- interpretazio-baliabideak, 2384
- Interpretazio-baliabideen kudeaketaren oinarria, 262
- interpretazio-etzabaidak, 389
- interpretazio-gastuak, 2331
- interpretazio-gidariaren txartela, 1730
- interpretazio-irispideak, 1964
- interpretazioko, 481, 483, 964, 1069, 1087, 1868, 2077
- interpretazioko eta dokumentuen itzulpeneko zerbitzu espezializatuak, 483
- interpretazioko eta gida-interpretazioko lanpostuak, 1069
- interpretazio-lana, 2104

- Interpretazio-profila, 262
interpretazio-profilak, 262, 264
interpretaziorik ezaren hutsegite,
2114
interpretaziorik ezaren hutsegitea,
2114
interpretazio-sistema, 262
interpretazioz, 1288
interpretazio-zerbitzua, 262, 283
interpretazio-zerbitzuak, 390, 1035,
1064, 1461
Interpretazio-zerbitzuak, 378
interprete, 343, 348, 390, 393, 420,
517, 731, 943, 953, 954, 955, 1067,
1164, 1380, 1706, 1717, 1724, 1835,
1855, 1856, 2104, 2105, 2108, 2111,
2113, 2163, 2164, 2165, 2168, 2229,
2232, 2256, 2259, 2260, 2261, 2264,
2266, 2277, 2285, 2357, 2386
Interprete, 2106
interprete adituen, 1720
interprete baten eta lege-aholkulari
baten laguntza, 2110
interprete baten laguntza, 539, 601,
955, 1408, 2104, 2105, 2110, 2115,
2182, 2183, 2200, 2238, 2257, 2258,
2259, 2263, 2272, 2276, 2300
Interprete baten laguntza, 2112,
2164, 2262
interprete baten laguntza jasotzeko
eskubidea, 2257, 2259, 2262, 2263,
2265, 2266, 2278
Interprete baten laguntza jasotzeko
eskubidea, 2112
interprete baten laguntzarako
eskubidea, 393
interprete baten, aholkulari baten
eta mediku baten laguntza, 2111
interprete edo itzultzaile adituek,
2386
interprete edo itzultzaile baten
laguntza jasotzeko eskubidea,
2284
interprete edo mediku baten
laguntza, 2106
interprete edota bitartekarien bidez
laguntza pertsonalizatua, 190
interprete eta itzultzaile adituei, 2386
Interprete eta itzultzaile baten
laguntza jasotzeko eskubidea,
2284
Interprete kualifikatu, 2114
Interprete ofizial iraunkorrik, 2285,
2306
interprete ofizialak, 2296
interprete profesionalak, 953
interprete profesionalen, 1187, 1488
interpretea, 482, 483, 518, 1060,
1314, 1452, 1555, 1835, 1904, 2114,
2164, 2168, 2264, 2266, 2268, 2270,
2272, 2273, 2274, 2276, 2340
Interpretea, 955, 1408
interpretea doan lortzeko, 154
interpretea edukitzeko eskubidea,
482
Interpretea izateko eskubidea, 955
interpreteak, 96, 298, 364, 390, 565,
963, 965, 1049, 1066, 1187, 1315,
1556, 1723, 1834, 1835, 1864, 1865,
2104, 2113, 2163, 2164, 2168, 2261,
2262, 2264, 2266, 2276, 2390
Interpreteak, 2200, 2264, 2266, 2276
interpreteak eta itzultzaileak, 298,
364
interpretearen, 1042, 1391, 1641
Interpretearen, 395
interpretearen doako laguntza, 83
interpretearen doako laguntza
izateko eskubidea, 83
interpretearen doako laguntzarekin,
309
interpretearen esku-hartzea, 2164,
2264, 2266
interpretearen izen-deiturak eta
helbidea, 2104
interpretearen laguntza, 395, 489,
626
Interpretearen laguntza, 517
Interpretearen laguntza izateko
eskubidea, 395
interpretearen laguntzarako, 394
interpretearen laguntzarik, 2114
interpretearen lanbide-kalifikazioa,
1868
interpreteek, 2164, 2261
interpreteekin, 964
interpreteen, 943, 964
Interpreteen esku-hartzea, 390
interpreteen eta gidari-interpreteen
erabilera, 1057
interpreteen eta itzulpenen balizko
erabilerak, 298, 364

- interpreteen sari eta ordainei, 2107, 2330
 interpreteen zerbitzuak, 465, 1065, 1723, 1724
 Interprete-eroskeria, 2256
 interpreteetako, 2357
 interprete-gidetan, 1451, 1975
 interprete-itzultzaileek, 2105
 interpretek, 917
 interprete-lanak, 2285, 2306
 interpreterik, 2114
 interprete-zerbitzua, 1822
 interprete-zerbitzuak, 464, 465, 466, 1724
 Interreg IIIB Violeta, 1665
interseksionalitatea, 842, 1350
 Interseksionalitatea, 1351
 interseksionalitate-printzipioa, 1148
 interseksionalitate-printzipioaren garapena, 1463
 intersexualak, 1553
intersexualen, 1306, 1454, 1729, 1903, 1972
 intersexualen eskubideak, 1903
 intersexualitatearekin, 1159, 1306, 1903
 intimitate, 1790
 intimitatea, 380, 659, 943, 1204, 1523
 intimitatearekin, 944
 intolerantzia, 126
 intolerantziaren arrazoi kultural, sozial, ekonomiko, politiko eta erlijiosoak, 126
 intolerantziaren aurkako borroka, 126
 intsuldaketak, 1901
 Intsuldaketarako Batzorde Mistoaren, 1901
 IP sareen protokoloetan, 2034
 Ipar Kataluniako hizkuntza-eskubideei buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 171
 irabazi-asmorik, 110, 1602
 irabazi-asmorik gabeko erakunde pribatuak, 1803, 1937
 irabazi-asmorik gabeko erakunde publikoa, 350
 irabazi-asmorik gabeko erakundeak, 1070, 1384, 2067
 Irabazi-asmorik gabeko erakundeak, 814
 irabazi-asmorik gabeko erakundeen, 352
 Irabazi-asmorik gabeko ikus-entzunezko jarduerak, 1804
 irabazi-asmorik gabeko lanpostu-agentziek, 1152
 irabaziekiko proportzioarena, 2322
 iradokizunak, 273, 416, 662, 2084, 2088, 2090, 2091
 iradokizunak aurkezteko eskubidea, 416
 iragan historikoaren, 1120
 iragarki, 1072, 1833, 2333
 Iragarki adierazgarriak, 385
 iragarki edo kartel iraunkorren, 1528
 iragarki eta idazkunen itzulpen bat, 2334
 iragarki publikoak, 255
 iragarkia, 1310, 1329
 iragarkiak, 1253, 1787, 1833, 2333
 Iragarkiak, 385, 386, 1787
 iragarkiak argitaratzeagatiko tasaren kuota, 1833
 iragarkian, 552
 iragarkiei, 2314
 iragarkiek, 1787
 Iragarkiek, 761
 iragarkien, 685
 iragarkien prezioa, 1760
 iragarkietan, 498, 499, 2314
 Iragarkietan, 552
iragarpen-karteletan, 738
 irain, 55
 iraingarriak ez diren hizkera eta esamoldeak, 1286
 irakasgai, 1045, 1232, 1238, 1621, 1686, 1710, 1711, 1996
 Irakasgai, 755
 irakasgaia, 1045, 1762, 1887
 Irakasgaia, 1439
 irakasgaiak, 755, 1048, 1238, 1845, 1868
 irakasgaien, 1620, 1841
 irakasgaietako irakasleak, 1439
 irakasgaietan, 1135, 1710
 irakasjarduera, 1632, 1849
 Irakasjardunetik kanpo, 1624
 irakaskuntza, 105, 173, 252, 297, 350, 363, 431, 432, 436, 437, 440, 454, 642, 687, 693, 711, 713, 714, 716, 717, 718, 741, 752, 754, 755, 756,

- 757, 768, 769, 788, 837, 934, 957,
1048, 1059, 1127, 1132, 1135, 1162,
1189, 1190, 1191, 1193, 1228, 1232,
1233, 1234, 1235, 1267, 1304, 1477,
1551, 1621, 1622, 1764, 1770, 1771,
1814, 1815, 1844, 1866, 1867, 1888,
1890, 1892, 1896, 1897, 1911, 1933,
1977, 1992, 2021, 2040, 2143, 2146,
2147, 2148, 2188, 2199, 2236, 2320,
2321, 2324, 2364, 2366, 2393
- Irakaskuntza, 296, 362, 699, 700, 760,
924, 1191, 1232, 1438, 1711, 1770,
1896, 1914, 2147
- irakaskuntza arautuak ematen
dituzten zentro pribatuak, 1232
- irakaskuntza arautuan, 687, 1058
- Irakaskuntza arautuan, 1063, 1721
- irakaskuntza arautuari dagokion
gutxieneko ikasketa-maila edo
titulazioa, 2037
- Irakaskuntza arautuek, 1845
- irakaskuntza arautuko zentroetan,
1063
- irakaskuntza araututik kanpoko
helduen katalanezko ezagutzak,
1293
- irakaskuntza birtualeko jarduerak,
1593
- Irakaskuntza birtualeko jarduerak,
1593
- irakaskuntza eleaniztunak, 438
- irakaskuntza elebiduna, 1619
- Irakaskuntza elebiduna, 324
- irakaskuntza elebiduneko ereduak,
717
- Irakaskuntza ematen den hizkuntzan
egiaztatutako B2 mailarekin, 1686
- Irakaskuntza ematen den hizkuntzan
egiaztatutako C1 edo C2
mailarekin, 1686
- irakaskuntza eraginkorra, 252
- Irakaskuntza eremu euskaldunean,
925
- Irakaskuntza eremu ez-
euskaldunean, 926
- Irakaskuntza eremu mistoan, 925
- irakaskuntza espezializatuetan, 1233
- Irakaskuntza espezializatuetan, 1996
- irakaskuntza- eta administrazio-
jardueretan, 1770
- irakaskuntza eta ebaluaziorako
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia
Marko Bateratuko gaitasun-
mailak, 1840
- Irakaskuntza- eta hezkuntza-
arlotako tasak, 1959, 1979, 1980
- irakaskuntza- eta ikaskuntza-
hizkuntza, 1337, 1345, 1346, 1770,
1842, 1896
- irakaskuntza- eta ikaskuntza-
jardueretan, 1841
- irakaskuntza- eta ikerketa-jarduera,
837, 1456
- Irakaskuntza- eta ikerketa-jardueran,
1546
- irakaskuntza- eta ikerketa-lanaren
banakako merezimenduak, 1546
- irakaskuntza- eta kultura-hizkuntza,
2346
- irakaskuntza- eta prestakuntza-
zentro pribatuak, 309, 323
- irakaskuntza euskaraz zein
gaztelaniaz jasotzeko eskubidea,
674
- irakaskuntza euskaraz zein
gaztelaniaz jasotzeko eskubidea
irakasmilla guztietan, 678
- irakaskuntza ez-arautua, 509
- irakaskuntza ez-arautuen, 471
- irakaskuntza ez-formalaren eremua,
1340
- irakaskuntza formalaren eremua,
1340
- Irakaskuntza Frantseserako Atzerriko
Sarearen, 2378
- irakaskuntza gaztelaniaz ematen
duten unibertsitateen, 1593
- Irakaskuntza hizkuntza ofizial biotan
izateko eskubidea, 675
- irakaskuntza hori gehienbat
frantsesez egiteko konpromisoa,,
2396
- irakaskuntza irekia, integratua eta
kulturartekoa, 137
- Irakaskuntza libreko ikasleak, 1243
- irakaskuntza ofizialean, 741
- irakaskuntza osagarria, 2377
- irakaskuntza pribatua, 2343
- irakaskuntza pribatuko enpresen VI.
hitzarmen kolektiboko, 1210, 1213,
1215
- irakaskuntza publiko eta pribatuko

- zentroen, 1892
- irakaskuntza publikoa, 1340, 1545
- Irakaskuntza publikoa, 2343
- irakaskuntza publikoan zein pribatuan, 957
- irakaskuntza publikoari, 2199
- irakaskuntza publikoko lankidetzakontratuak, 2150
- irakaskuntza tekniko eta profesionala, 296, 362
- irakaskuntza tekniko eta profesionalaren, 296, 363
- irakaskuntza tekniko eta profesionalaren zati handi bat, 296, 362
- irakaskuntza-aholkulari teknikoen lan-planak, 2052
- irakaskuntza-arloko eskumen osoa, 1989
- irakaskuntza-bermeak, 1911
- irakaskuntza-eginkizunak, 1346
- irakaskuntza-eginkizunetara iristeko araudian, 1233
- irakaskuntza-erabilera, 2048
- irakaskuntza-eskaintza, 1840
- irakaskuntza-esperientzia, 1848
- irakaskuntza-espezialitate, 1771
- irakaskuntza-espezialitateari buruzko berriazko jakintzak, 1714, 1848
- irakaskuntza-establezimenduak, 2151
- irakaskuntza-helburuak, 717
- irakaskuntza-helburuak eta -edukiak, 717
- irakaskuntza-hizkuntza, 121, 129, 464, 1722, 1840, 1842, 1868, 1935, 1941, 1942, 1943
- irakaskuntza-hizkuntza edo hizkuntzak, 144, 145
- irakaskuntza-hizkuntza eta irakaskuntza-hizkuntza, 1941, 1942
- irakaskuntza-irakaskuntza prozesuetan, 2041
- irakaskuntza-ikastaroak, 1135
- Irakaskuntza-jarduera, 1051
- irakaskuntza-jardueraren, 1045
- irakaskuntza-jardueraren aitortza, 1045
- irakaskuntza-jarduerari, 693
- irakaskuntza-jardueretan aritzeko eskubidea, 105
- irakaskuntza-jardunerako, 1848
- irakaskuntza-jardunerako beharrezkoak diren teknikak, 1714
- irakaskuntzak, 432, 436, 438, 442, 443, 687, 755, 934, 1022, 1023, 1028, 1047, 1257, 1440, 1441, 1546, 1710, 1712, 1757, 1814, 1897, 2043, 2199
- Irakaskuntzak, 432, 1046, 1709, 1712
- Irakaskuntzak gaztelaniaz jasotzeko eskubidea, 1948
- irakaskuntza-kidegoen, 788
- irakaskuntzako, 715, 716, 719, 720, 721, 722, 754, 787, 788, 959, 1232, 1233, 1771, 1815, 1890, 2009, 2011, 2017, 2051, 2053
- Irakaskuntzako, 720, 721, 769, 787, 789
- Irakaskuntzako aholkularitza teknikoa, 2052
- Irakaskuntzako aurrekontuen kudeaketa*, 1401
- irakaskuntzako espezialitatea, 1848
- Irakaskuntzako euskal funtzio publikoa, 720
- irakaskuntzako funtzio publikoa, 442
- Irakaskuntzako funtzio publikoa, 1045, 1442
- irakaskuntzako funtzio publikoan, 722, 1442
- Irakaskuntzako funtzio publikoan, 721
- Irakaskuntzako funtzio publikoan sartzeko sistema, 1714, 1848
- Irakaskuntzako funtzio publikoaren, 1045
- irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamendua, 720
- Irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamendua, 441, 1848
- Irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamenduak, 441
- irakaskuntzako funtzio publikoaren egitura eta antolaketa, 719
- Irakaskuntzako funtzio publikoko kidegoetan sartzea eta mailaz igotzea, 1619
- irakaskuntzako funtzio publikorako sarbidea, 959
- Irakaskuntzako funtzionario irakasleen kidegoetan, 441

- irakaskuntzako hizkuntza, 715, 721
irakaskuntzako hizkuntza-erabilera
arruntak, 1794
irakaskuntzako hizkuntza-
plangintzaren irizpide orokorren,
715
irakaskuntzako jardueretan, 1815
Irakaskuntzako karrera profesionala,
1849
irakaskuntzako karrerak, 1849
irakaskuntzako kidego propioak, 787
irakaskuntzako komunikazio-
hizkuntza, 1065
irakaskuntzako lau gradu pertsonal
lortu dituzten funtzionario
irakasleei, 1849
irakaskuntzako titulu baliokidea, 720
irakaskuntzako zentro, 1232, 1233,
2041
Irakaskuntzako zentro, 1237, 2044
irakaskuntzako zentro ez-arautuekin,
1907
Irakaskuntzako zentro integratuetan,
1210, 1213, 1215
irakaskuntzako zentro kontzertatuek,
1401
irakaskuntzako zentro pribatuek,
1843
irakaskuntzako zentro pribatuetan,
1843
Irakaskuntzako zentro publiko eta
pribatuen eta titulartasun
publikoko komunikabideen
hizkuntza-erabilerak, 1748
irakaskuntzako zentro publikoek,
1843
irakaskuntzako zentro publikoetan,
1843
Irakaskuntzako zentroak, 1050, 1205,
1218, 1442, 1846
irakaskuntzako zentroaren
hezkuntza-proiektuak, 1050
irakaskuntzako zentroek, 1445, 1714
Irakaskuntzako zentroek, 2043
irakaskuntzako zentroen, 1065
Irakaskuntzako zentroen autonomia,
1847
Irakaskuntzako zentroen
beharrizanei, 1508
irakaskuntzako zentroen hezkuntza-
proiektuetan, 1065
irakaskuntzako zentroen osaera,
1934
Irakaskuntzako zentroen
zuzendaritza eta gobernua, 1850
irakaskuntzako zentroetako
informazio-euskarri, 1508
irakaskuntzako zentroetako
testuliburuek eta materialek, 1308
irakaskuntzako zentroetan, 1135,
1151, 1237, 1238, 1460, 1570, 1914,
2042
Irakaskuntzako zentroetan, 1625
irakaskuntzako zentrook kokatuta
dauden erkidegoarekin, 1508
irakaskuntzako, irakaskuntzaz
kanpoko eta ikerketako
jardueretan, 1771
irakaskuntzako, laneko,
harremanetako eta zerbitzu
publikoetako hizkuntza, 2333
Irakaskuntzakoak ez diren
profesional, 1438
irakaskuntza-lana, 801
irakaskuntza-lanaren eskakizunen,
1793
irakaskuntza-maila, 105, 106, 131,
934
Irakaskuntza-maila, 700, 718
Irakaskuntza-maila bakoitzeko
ereduetako, 700, 718
irakaskuntza-maila eta -mota, 105
irakaskuntza-merezimendu
espezifikoko, 1849
irakaskuntza-metodologia, 1934
irakaskuntza-modu, 1897
irakaskuntza-moduluen, 1860
irakaskuntza-mota berezi, 2368
irakaskuntza-mota berezia, 2368
Irakaskuntza-motak, 1257
irakaskuntzan, 213, 718, 740, 741,
756, 769, 787, 925, 1044, 1049,
1189, 1192, 1226, 1439, 1654, 1762,
1764, 1770, 1771, 1793, 1812, 1840,
1843, 1849, 1868, 1891, 1896, 1897,
1989, 1990, 1991, 1992, 1995, 1996,
2005, 2021, 2038, 2048, 2052, 2293
Irakaskuntzan, 1438
irakaskuntzan europartasuna
garatzea, 196
irakaskuntza-planak, 644
irakaskuntza-planetan, 925

- irakaskuntza-programa eleaniztun, 2040
- irakaskuntza-programa eleaniztuna, 2042
- irakaskuntza-programetan, 714
- irakaskuntza-prozesua, 1842
- irakaskuntzara, 1135, 1237
- irakaskuntzarako, 99, 110, 441, 442, 678, 687, 788, 827, 925, 1232, 1545, 1609, 1714, 1848, 2039, 2048, 2190, 2366
- irakaskuntzarako eta ikerketarako interesgariak diren beste hizkuntza batzuekin, 1545
- irakaskuntzarako gaitasuna, 1714, 1848
- irakaskuntzarako irispidea, 105
- irakaskuntzarako plan, 2190
- irakaskuntzarekin, 691, 1293, 1894, 2146
- irakaskuntzaren, 55, 351, 712, 714, 715, 717, 740, 752, 753, 757, 1228, 1232, 1770
- Irakaskuntzaren, 700, 715, 1102, 1613, 1770
- irakaskuntzaren alor, 2372
- irakaskuntzaren alorrean, 2364
- irakaskuntzaren antolaketa, 2048
- Irakaskuntzaren antolaketa, 1844
- irakaskuntzaren arloan, 717
- Irakaskuntzaren arloan, 296, 297, 362, 363
- irakaskuntzaren arloan eskumena duen sailak, 1907
- Irakaskuntzaren arloan eskumena duen sailak, 1907
- irakaskuntzaren arloan eskumena duen sailarekin, 1914
- Irakaskuntzaren arloko xedapen orokorrak, 1176
- irakaskuntzaren berezko hizkuntza-gaitasun instrumentala, 1840
- Irakaskuntzaren eremuan, 1840
- irakaskuntzaren eremuko hizkuntza-eskubideak, 1933
- irakaskuntzaren esparruan, 105
- irakaskuntzaren estatistikak, 1205
- irakaskuntzaren eta enpleguaren arloko betearazpen-eskudantziak, 1350
- irakaskuntzaren gai, 155
- irakaskuntzaren gaineko ardura duen ministerioak, 2203
- irakaskuntzaren garapen profesionala sustatzeko, 561
- Irakaskuntzaren hizkuntza, 715, 1770
- irakaskuntzaren hizkuntza-araubidea, 1933
- irakaskuntzaren hizkuntza-araubidearen esparru orokorra, 1933
- irakaskuntzaren hizkuntza-aspektuak, 1360
- Irakaskuntzaren hizkuntza-plangintza, 715
- irakaskuntzaren hobekuntzarako, 439
- Irakaskuntzaren indibidualizazioa, 1437
- irakaskuntzaren indibidualizazioaren, 1436
- irakaskuntzaren kalitatea, 204
- irakaskuntzaren kalitatearen, 1618
- irakaskuntzaren komunikazio-hizkuntza, 1599
- irakaskuntzaren maila egokietan, 297, 363
- irakaskuntzaren maila eta kalitatea, 105
- Irakaskuntzaren oinarrizko xedeetako, 2143
- irakaskuntzaren pertsonalizazioa, 1049
- irakaskuntzaren programazio orokorra, 717, 1102, 1613
- Irakaskuntzaren programazio orokorra, 1958
- irakaskuntzaren programazio orokorraren, 1021
- Irakaskuntzaren programazio orokorraren helburuak, 1102, 1613
- irakaskuntzarena, 1765, 1892
- irakaskuntzari, 1188, 1839, 2377
- Irakaskuntzari, 1763, 1890
- irakaskuntzari buruzko eskumen osoa, 712
- irakaskuntza-sistema, 718
- irakaskuntza-sistema edo -establezimendu bereziak, 105
- irakaskuntza-sistema osoan ezarriko dira, publikoan nahiz pribatuan, 718

- irakaskuntza-sistemak, 2378
irakaskuntza-sistemak eta -
programak eta ebaluazio-
metodoak, 121
irakaskuntza-sistemaren maila,
etapa, ziklo, gradu eta
modalitateetarako, 1151
irakaskuntzaz kanpoko jardueretan,
1815
irakaskuntza-zentro, 1897
irakaskuntza-zentro
espezializatuetan, 1233
irakaskuntza-zentro publiko eta
pribatu guztietan, 2043
irakaskuntza-zentro publikoetako,
1897
irakaskuntza-zentroak, 1135, 1843,
1845, 1948
irakaskuntza-zentroek, 1770, 2044
Irakaskuntza-zentroek, 440
Irakaskuntza-zentroen, 760
irakaskuntza-zentroen arteko
trukeak, 1622
irakaskuntza-zentroen eta hirugarren
herrialdeetako zentroen eta
instituzioen arteko hezkuntza-
trukeak, 1626
irakaskuntza-zentroen gobernua,
1850
irakaskuntza-zentroetako, 1896
irakaskuntza-zentroetako hizkuntza-
araubidea, 1842
irakaskuntza-zentroetako hizkuntza-
proiektuek, 1843
irakaskuntza-zentroetan, 464, 468,
1058, 1552, 1722, 1723, 1842, 1890,
1897, 1912
Irakaskuntza-zerbitzu publikoak, 2144
irakaskuntza-zerbitzuak, 1243, 1828
irakaskuntza-zerbitzuen kalitateari,
2364
irakaskuntza-zereginaren
eskakizunen, 1771
irakaskuntzei, 1618
irakaskuntzei buruzko ikerketa- eta
berrikuntza-planak, 1441
irakaskuntzek, 1048
irakaskuntzen, 431, 435, 693, 1546
Irakaskuntzen antolaketa, 432
irakaskuntzen antolamendua, 560
Irakaskuntzen antolamendua, 1844
irakaskuntzen curriculumak, 560, 1438
irakaskuntzen egiaztapena, 349
irakaskuntzen ezaugarriak eta
antolaketa, 1048
Irakaskuntzen hasierako eskaintza,
1670
Irakaskuntzen jasotzaile, 799
irakaskuntzetarako, 1593, 1618, 1840
Irakaslanak, 1341
irakaslanaren ebaluazio
positiboarekin, 1619
irakaslanean, 1841
irakasle, 438, 439, 440, 691, 693, 714,
716, 720, 721, 722, 740, 741, 753,
754, 787, 788, 959, 1045, 1049,
1233, 1246, 1611, 1648, 1704, 1771,
1780, 1849, 1897, 1996, 2293, 2365
Irakasle, 753, 2046
irakasle agregatuak, 754
irakasle agregatuek, 754
irakasle agregatuen, 753
irakasle elebidunak, 2185
irakasle espezialista, 438, 1045, 1342,
1626, 1848
Irakasle espezialistak, 1443, 1848
Irakasle espezialistak eta emerituak,
1626
irakasle espezialitate, 959
irakasle espezializatua, 771
irakasle espezializatua izateko
titulua, 1433
irakasle espezializatuaren, 1499,
1611, 1674, 1704, 1780
irakasle ez-unibertsitarioen, 959
irakasle funtzionarioei, 788
irakasle funtzionarioen lanpostuak,
985
irakasle ikertzaileentzako pizgarriak,
1977
irakasle laguntzaile, 2069
irakasle osoek, 753
Irakasle osoen, 753
irakasle sartu berri, 1996
irakasle sartu berrien, 1045
irakasle titularrek, 754
irakasle tituludunekin, 1648
irakasle/ikasle ratioak, 714
irakasle/unitate ratioak, 1401
irakaslea, 755
irakasleak, 309, 351, 436, 691, 713,
716, 719, 722, 755, 934, 1045, 1049,

- 1233, 1436, 1439, 1618, 1619, 1653,
1712, 1714, 1847, 1914, 1996, 2046,
2093, 2143, 2147, 2148, 2150, 2155,
2364, 2368
- Irakasleak, 173, 716, 721, 1045, 1135,
1442, 1619, 1771, 1847, 1848, 1996
- Irakasleak aitortzea, laguntzea eta
balioestea, 439
- Irakasleak euskalduntzeko planak,
716
- irakasleak euskalduntzeko urte
anitzeko plana, 713, 719
- Irakasleak prestatzeko plan
espezifikoak, 2047
- irakasleak prestatzeko zentroetako
ikasketa-planetan, 1996
- irakasleak prestatzeko zentroetan,
2001
- irakasleak prestatzeko, hobetzeko
eta espezializatzeko beste zentro
batzuetako, 1233
- irakasleak prestatzera
zuzendutakoak, 775
- irakaslearen titulua, 981
- irakasleei, 432, 441, 693, 740, 1048,
1439, 1619, 1625, 1713, 1849, 1992,
2051, 2293, 2365
- Irakasleei, 1713, 2150, 2293, 2377
- irakasleek, 354, 431, 437, 442, 692,
741, 1210, 1215, 1233, 1237, 1619,
1686, 1770, 1771, 1793, 1794, 1815,
1841, 1868, 1907, 1991, 1996, 2001,
2041, 2042, 2050, 2051, 2053, 2378
- Irakasleek, 716
- irakasleek euskara eta gaztelania
erabat menderatu ditzaten, 678
- irakasleek euskara eta gaztelania
erabat menderatu ditzaten beren
ikasketa-planak egokituko, 674
- irakasleek, arian-arian, euskarazko
irakaskuntza-eskariari erantzuteko
euskara-gaitasun egokia eta
nahikoa izan dezaten, 825
- irakasleekin, 1438
- irakasleen, 431, 436, 439, 441, 688,
690, 692, 716, 720, 722, 740, 752,
754, 757, 787, 788, 1048, 1050,
1063, 1135, 1193, 1238, 1441, 1442,
1625, 1648, 1654, 1686, 1712, 1713,
1771, 1793, 1840, 1843, 1897, 2041
- Irakasleen, 719, 754, 757, 787, 789
- irakasleen araneraren hasierako eta
etengabeko prestakuntza, 1897
- irakasleen beharrezko hasierako eta
etengabeko prestakuntza
bermatzea, 297, 363
- Irakasleen beste koordinazio-organo
batzuk, 1713
- irakasleen betekizun espezifikoak,
2051
- irakasleen borondatezko
atxikimendua, 722
- Irakasleen egiaztapena, gaikuntza
eta prestakuntza, 2051
- irakasleen egonaldia, 1618
- irakasleen eguneratze zientifikoa
eta pedagogikoa, 1442
- Irakasleen Erregistro Orokorra, 1342
- Irakasleen eta etorkizuneko
irakasleen prestakuntza eta
hizkuntza-egiaztapena, 1625
- irakasleen eta prestatzaileen
ezagutzak eta gaitasunak, 574
- Irakasleen etengabeko
prestakuntza, 1066
- irakasleen etengabeko
prestakuntzarako, 1441
- irakasleen etengabeko
prestakuntzarako ikastaroak eta
moduluak, 1622
- irakasleen gaikuntza, 349, 431, 1135,
1193
- irakasleen hasierako eta
etengabeko prestakuntzari, 2190
- Irakasleen hasierako prestakuntzak,
1847
- irakasleen hasierako prestakuntzan,
1063
- irakasleen hizkuntza-gaitasuna, 1841
- Irakasleen hizkuntza-gaitasuna, 826
- irakasleen irudi sozialean, 1625
- irakasleen kidegoa, 688
- Irakasleen kidegoak edo lanbide-
kategoriak, 1848
- irakasleen kidegoan, 787
- Irakasleen Kidegoei, 787, 789
- irakasleen kidegoetako
funtzionarioen mugikortasuna, 431
- irakasleen kidegoko, 787
- irakasleen kidegokoa, 788
- Irakasleen klaustroa, 1344
- irakasleen klaustroan, 1050

- irakasleen klaustroari, 692
irakasleen konpetentzia didaktikoa, 2051
irakasleen koordinaziorako, 1050, 1713
irakasleen koordinaziorako eta orientaziorako organoak, 1050
irakasleen koordinazio-sailak, 1713
irakasleen lana, 439
irakasleen lan-baldintzak, 2051
irakasleen lanbide-igoeran, 1045
irakasleen lan-mugikortasuna, 204
irakasleen lanpostuak, 1849
irakasleen lanpostu-zerrendak, 719
irakasleen mugikortasuna, 2378
irakasleen ordezkariak, 2152
irakasleen plantilletan, 1848
irakasleen prestakuntza, 204, 252, 253, 1335, 1625, 1686
irakasleen prestakuntza
  iraunkorragatiko osagarria, 1686
irakasleen prestakuntzan, 1722
irakasleen prestakuntzarako goi-mailako ikastetxeetako ikasketa-planek, 925
irakasleen prestakuntzarako unibertsitate-eskolek beren ikasketa-planak egokituko, 678
irakasleen prestakuntzarako zentroek, 1238
irakasleen prestakuntzari, 674
irakasleen trukeak, 204
irakasleen zereginetarako aurreikusitako kontratuetako, 2150
irakasleen, hezkuntza-arretako profesionalen eta administrazio eta zerbitzuetako langileen hizkuntza-gaitasuna, 1841
irakasleentzako, 448, 934, 1713
irakasleentzako prestakuntza-ikastaroak, 253
irakasleentzat, 463, 467, 1063, 1439, 1721, 1868, 2051
irakasle-eskaintza, 755
irakaslegaientzat, 2293
irakasle-ikasketak, 2154
irakasle-ikasketak ematen dituzten zentroetan, 2355
irakasle-ikasketekin, 2376
irakasle-ikasketen eta hezkuntza-zientzien goi-mailako eskolak, 2155
irakasle-ikasketen eta hezkuntza-zientzien goi-mailako eskolen eginkizunak eta antolaketa, 2155
irakasle-ikasketen eta hezkuntza-zientzien goi-mailako institutu nazionalak, 2155
irakasle-karrerako, 787
irakasle-karrerako merezimendu pertsonala, 787
irakasle-kidego, 787
irakasle-kidegoak, 787
irakasle-kidegoen eginkizunak, 441
irakasle-kidegoetako, 788
irakasle-kidegoetan, 959
irakasle-koordinazioa, 691
irakasle-lanpostu, 721
irakasle-lanpostuak, 1897
irakasle-lanpostuak, 1849
irakasleok, 721, 2365
irakasleon garapen profesionalaren aldeko neurriak, 1713
irakasleon kualifikazioaz, 2364
irakasle-plantillek, 1848
irakasle-plaza, 693
irakasle-postuetarako, 2051
irakasleria gero eta euskaldunagoa lortzeko bitartekoak jarriko, 678
irakaspostu, 678
irakastaldien, 741
irakastea, 297, 363, 689, 1189, 1771
irakasteko, 159
irakasteko eta ikasteko hizkuntza, 1840
irakasteko eta ikasteko prozesua, 461, 1061, 1720, 1842
irakasteko eta komunikatzeko ohiko hizkuntzatzat, 1814
irakasteko gaikuntza, 173
irakasten, 678
irakastera joateko xedea, 2293
irakastorduen, 2044
irakastorduz kanpoko lanaldiaren, 1233
irakatsi, 97
irakatsi beharreko hizkuntza-ereduak finkatzeko ardura, 674
irakatsi eta ikasteko prozesua, 1620
irakatsiko, 678
irakurgailuak, 953, 1855
irakurgarritasun-estrategiak, 1154

- irakurketa, 1505, 1508, 1630, 1735, 1853, 2018
- Irakurketa, 128, 1436, 1440, 1508, 1619, 1625, 1630, 1677, 1678, 1955
- irakurketa erraz, 577, 1163
- irakurketa erraz eta ulergarrira, 1163
- irakurketa erraza, 506, 565, 566, 578, 597, 1169, 1224, 1412, 1413, 1414, 1424, 1678, 2035
- Irakurketa erraza, 998, 1419
- irakurketa errazaren, 1718
- irakurketa errazaren irizpideak, 647
- irakurketa errazaren metodologia, 963, 1000
- irakurketa errazeko formatua, 964, 1001
- irakurketa errazeko formatuan, 963, 964, 1315
- irakurketa errazeko klubak, 999
- irakurketa errazeko sistema, 1414, 1556
- irakurketa errazeko sistemak, 965, 1001
- irakurketa errazera, 1166
- irakurketa errazteko oinarriko laguntza-produktuak, 1678
- irakurketa eta garapen intelektuala, 1505
- irakurketa eta idazketa, 1440
- irakurketa- eta idazketa-sistema, 2043
- irakurketa publikoaren sistema, 1703, 1955
- Irakurketa publikoko zerbitzuak, 1703
- irakurketa sustatzeko planak, 999
- Irakurketa sustatzeko planek, 1630, 1678
- Irakurketa sustatzeko planen edukia, 1630, 1678
- irakurketa sustatzeko planetan, 1678
- Irakurketa-agentziak, 1467
- irakurketa-hizkuntza, 1955
- irakurketa-idazketa sistema, 1905
- irakurketa-idazketaren kodea, 1438
- irakurketa-idazketetara, 431
- irakurketa-indizeak, 1505
- irakurketa-indizeen, 1509
- irakurketa-materialak, 1508
- irakurketan, 434, 1621
- irakurketara, 1044, 1046, 1710
- irakurketarako, 1509
- irakurketaren, 1505, 1506
- Irakurketaren, 448
- irakurketaren aspektu intelektual, 1505
- irakurketaren eta idazketaren erabileran, 1710
- irakurketaren garapena, 2225
- irakurketaren sustapenari, 1506
- Irakurketaren sustapenean, 1508
- irakurketari, 449, 1505
- Irakurketari, 448, 1505
- irakurleei, 1506
- Irakurletzak ezar daitezen laguntzea, 775
- irakurmena, 434, 1844, 2148, 2376, 2377
- irakurterrazak, 501
- irakurtzeko gogoak, 1621
- irakurtzeko konpetentzia hobetzeko jarduerak, 1710
- irakurtzeko ohitura, 999, 1442, 1710
- Irakurtzeko ohitura, 1710
- irakurtzeko ohiturak, 433, 1438
- irakurtzeko zailtasunak dituzten herritarrei, 1459
- irakurtzeko, idazteko eta informazioa eskuratzeko planak, 1440
- irakurtzeko, idazteko, eta ahozko eta idatzizko adierazpenerako programak, 128
- irakurtzekoak. *Ikus* trebetasunak
- irakurtzen, 97
- irakurzaletasuna, 205, 1618
- irakurzaletasuna sustatzeko eta sentsibilizatzeko kanpainak, 1509
- irakurzaletasunaren garapenaren aitzindariak, 1508
- irakurzaletasun-ohitura, 1620
- Irakurzaletasun-ohitura, 1621
- iraultzeko, 214
- iraunaldia, 2295
- iraunaraz, 174
- iraungipenean, 1150
- iraungitzea, 336
- iraungitze-data, 1705
- iraungitze-datatik, 1778
- iraunkortasunean, 1150
- iraupen, 729, 741, 2280
- iraupen jakineko enplegua, 629
- iraupen laburreko prestazio eta

- eragiketei, 2176
- iraupen luzeko opor-produktuak, 500
- iraupen luzeko opor-produktuen kontratuak, 501, 2172
- iraupen luzeko opor-produktuentzako, 503
- iraupena, 955, 1249, 1481, 2041, 2074, 2117, 2148, 2260, 2355, 2367, 2389
- irekitasun, 2378
- Irekitzeko udal-lizentziaren kopia, 1571
- irigarri, 449, 464, 465, 466, 469, 470, 730, 963, 1056, 1068, 1724, 1725
- irigarria eta ulergarria den hizkera, 1170
- irigarriak, 454, 465, 466, 469, 1053, 1068, 1069, 1556, 1561, 1906
- irigarritasun, 1057, 1067, 1068, 1143, 1164, 1451, 1864, 1908, 1975
- Irigarritasun, 1451
- irigarritasun baliokidea, 652
- irigarritasun- eta diseinu-neurriak, 1719
- irigarritasun- eta kalitate-baldintza berdintsuak, 2385
- irigarritasun fisiko, sentsoial eta kognitiboko neurriak, 1082, 1086
- Irigarritasun fisiko, sentsoial eta kognitiborako neurriak, 1326
- irigarritasun kognitiboa, 429, 506, 577, 650, 1412, 1459
- irigarritasun kognitiboko eta irakurketa errazeko profesionalen prestakuntza, 1414
- irigarritasun unibertsala, 964, 1000, 1001, 1012, 1013, 1278, 1343, 1362, 1412, 1974, 1978
- Irigarritasun unibertsala, 462, 996, 1009, 1062, 1415, 1720
- irigarritasun unibertsalaren, 965, 1034, 1057, 1070, 1080
- irigarritasun unibertsalaren baldintzak, 999
- irigarritasun unibertsalaren eta aukera-berdintasunaren printzipioen, 1034
- irigarritasun unibertsalaren printzipioa, 2076
- Irigarritasun unibertsalaren, diskriminaziorik ezaren eta aukera-berdintasunaren printzipioa, 1643
- irigarritasun unibertsalari, 468, 470, 471, 472, 969, 1451, 1557, 1864, 1978
- Irigarritasun Unibertsalari, 963, 1314, 1451, 1974
- irigarritasun unibertsaleko, 828
- irigarritasun unibertsaleko baldintzak, 1081, 1164
- irigarritasun unibertsalerako baldintzak, 965
- irigarritasuna, 218, 220, 222, 565, 729, 730, 731, 732, 879, 943, 963, 965, 1000, 1056, 1061, 1064, 1066, 1067, 1068, 1069, 1070, 1081, 1085, 1086, 1088, 1089, 1143, 1164, 1285, 1419, 1678, 1722, 1725, 1855, 1904, 1905, 1907, 1908, 1975, 2384
- Irigarritasuna, 487, 602, 625, 729, 731, 735, 963, 964, 965, 1001, 1082, 1089, 1187, 1278, 1315, 1326, 1451, 1488, 1556, 1557, 1609, 1654, 1723, 1905, 1975, 2170
- irigarritasuna bermatzeko neurriak, 730
- irigarritasuna sustatzeko euskal kontseilua, 735
- Irigarritasuna Sustatzeko Euskal Kontseilua, 735
- Irigarritasuna Sustatzeko Euskal Kontseiluak, 735
- irigarritasuna sustatzeko programak, 732
- Irigarritasuna, aukera-berdintasuna eta ingurumenarekiko errespetua, 1278
- irigarritasun-araudiak, 1906
- irigarritasun-araudiarekin, 1907
- irigarritasun-araudien, 1869
- irigarritasunaren, 731, 1067, 1070, 1082, 1643, 1905
- Irigarritasunaren, 731, 735
- Irigarritasunaren arloko jarduketa plana, 998
- irigarritasunaren arloko legeria orokorrerako, 1865
- irigarritasunaren baldintzak, 1905
- irigarritasunaren nazioarteko ikurra, 731
- Irigarritasunaren nazioarteko ikurra,

- 1555
irisgarritasunari, 730, 736, 806, 953,
1070, 1080, 1488, 1555, 1556, 1609,
1654, 1865, 1866, 1869
Irisgarritasunari, 1555, 1654, 1904
Irisgarritasunari buruzko Kataluniako
legeriari, 1866
Irisgarritasunari eustea, 1419
irisgarritasun-baldintzak, 729, 733,
736, 964, 965, 1001, 1415, 1419,
1420, 1451, 1908
Irisgarritasun-baldintzak, 964, 965,
1001, 1451, 1720, 1907, 1975
irisgarritasun-baldintzei, 731, 732
irisgarritasun-baldintzen, 734
Irisgarritasun-baldintzen, 732
Irisgarritasun-baldintzen kontrola,
732
irisgarritasun-baliabideak, 2318, 2320
irisgarritasun-beharrizanik, 1974
Irisgarritasun-beharrizanik handienak
dituzten pertsonak, 1452
irisgarritasun-beharrizanik handienak
dituzten pertsonatzat, 1452
irisgarritasun-beharrizanik handienak
dituzten pertsonen giza eskubide
eta oinarriko askatasun, 1452
irisgarritasun-betekizun gehigarriak,
651
irisgarritasun-betekizun orokorrak,
651
irisgarritasun-betekizunak, 647, 648,
651, 652, 894
irisgarritasunean, 732, 735, 1974
Irisgarritasunean, 735
irisgarritasun-elementuak, 733
irisgarritasun-elementutzat, 1067
irisgarritasunerako, 1052, 1058, 1059
Irisgarritasunerako neurriak, 1082,
1643
Irisgarritasunerako oztopoak, 1416
irisgarritasunerako trabak eta
oztopoak, 953
irisgarritasun-eskubideak, 1088
irisgarritasun-esparrua, 2035
irisgarritasun-estandarren, 1068
irisgarritasun-neurri, 2035
irisgarritasun-neurriak, 1643
irisgarritasun-obretatik, 733
irisgarritasun-osagaiak, 652
Irisgarritasun-plana, 1420
irisgarritasun-planen, 1067
irisgarritasun-tresnen kalitate-
eskakizunak, 583
Irisgarritasun-txartelak, 1488
irisgarritasun-zerbitzuen antolaketa,
funtzionamendua eta kudeaketa,
2384
irismen, 1256
irismen demografiko txikiko
hizkuntza, 2007
irismen handiagokoetan, 156
Irismen mugatuko erabilera, 653
irismena, 540, 602, 1125, 1289, 1534,
1548, 1680, 1747, 1806, 1911
irismenari, 1304
irispide, 557, 969, 1867, 1906
irispide baldintzatuko teknologiak,
1805, 1806
irispide berdinzalea, 231
irispide errazeko gailu multimediak,
1080
irispide errazeko komunikazioak,
1163
irispide errazeko multimedia gailuak,
506, 578
irispide errazeko multimedia-gailuak,
565, 1163, 1452, 2076
irispide irekia, 234
irispide librea, 1322
irispide libreko irtenbideak, 137
irispide orokorreko prozedurak, 1094
irispide osoa, 423, 597, 604, 1412
Irispide partzialaren onura, 2194
irispide telematikoa, 1818
irispide unibertsala, 597, 1087, 1288,
1623, 1821
irispidea, 135, 144, 222, 237, 477, 548,
643, 850, 969, 1029, 1065, 1068,
1077, 1111, 1132, 1134, 1142, 1177,
1508, 1527, 1577, 1616, 1618, 1722,
1805, 1808, 1816, 1855, 1870, 1919,
1978, 1997, 2002, 2018
irispidea emango diete ezartzen
diren hezkuntza-konpentsazioko
planetan, 1600
irispidean, 1059, 1866
irispide-bitartekoaren, 1564
irispideko berdintasuna, 1573
irispide-puntu bakarra, 1471
irispide-puntu orokor elektronikoa,
1471

- irispiderik eza, 2070
irispide-zerbitzuak, 652
iriste-printzipioak, 882
irits-erraza, 2113
iritzi berriei, 1897
iritzi, 380, 702, 943, 952, 953, 954, 957,
1261, 1380, 1523, 1649, 1700, 1749,
1756, 1844, 1972
Iritzi, 2109
Iritzi askatasuna, 969
iritzi eta adierazpen askeko
eskubidea egikaritzen duten
pertsonek aurkako indarkeria- eta
larderia-egintzengatik, 126
iritzi- eta adierazpen-askatasuna, 58
iritzi politiko, 76
iritzi politiko edo beste edozein
motatakoak, 953
iritzi politiko edo bestelakoak, 952
iritzi politiko edo bestelakoengatik,
1729
iritzi politikoa, 66, 81, 83, 84, 115, 399,
546, 629, 630, 631, 634, 636, 848,
1861, 1929
iritzi politikoa, 1204
iritzi politikoak, 105, 184, 278, 285,
584, 593, 596, 954, 957, 1158, 1186,
1199, 1214, 1400, 1404, 1407, 1454,
1553, 1645, 1729, 1918, 1929, 1972,
2174, 2255, 2270, 2271, 2279, 2281,
2369
iritzi politikoak edo beste edozein,
954
iritzi politikoak edo bestelakoak, 285
iritzi politikoak nahiz beste edozein
motatako iritziak, 957
iritzi politikoetan edo bestelako
iritzietan, 77
iritzi publiko plurala, 1289
iritzi publikoa, 851, 1510
iritzi publikoak, 1930
iritzia, 345, 452, 507, 547, 597, 632,
636, 644, 663, 666, 667, 668, 677,
755, 776, 777, 805, 887, 952, 957,
966, 968, 1025, 1069, 1111, 1146,
1158, 1223, 1259, 1273, 1274, 1287,
1321, 1322, 1342, 1370, 1405, 1454,
1457, 1511, 1512, 1532, 1553, 1560,
1632, 1633, 1646, 1663, 1755, 1951,
1972, 1981, 2075, 2109, 2164, 2264,
2266
Iritzia, 1738, 1742
iritziagatik, 1026, 1198, 1249, 1636
iritziak, 667, 957, 1158, 2032
iritziaren, 380, 658, 661, 668
iritzi-askatasuna, 308
iritzi-ildo, 2320
irizpen, 165, 2296, 2317
Irizpen, 2009
irizpen arrazoitu bat igorri ahalko die
Europako Parlamentuko
lehendakariari, Kontseiluko
lehendakariari eta Batzordeko
lehendakariari, Batasuneko
hizkuntza ofizialetan idatzita, 198
irizpen bananduak idaztea, 175
irizpen teknikoak, 262
irizpena, 168, 663, 1192, 2006, 2010
irizpenak, 276, 1276, 1316, 1483,
1486, 2010, 2013, 2014, 2018, 2026
Irizpenak, 1193
irizpenaren zati xedatzailea, 2006
irizpenean, 2134, 2145, 2205, 2213,
2228, 2345, 2346, 2362
Irizpenen argitalpena, 1276
irizpenetan, 2189, 2203, 2204, 2205
irizpenetik, 2009
irizpide, 500, 534, 536, 551, 552, 657,
660, 661, 662, 665, 689, 715, 737,
754, 756, 940, 951, 1103, 1111,
1140, 1166, 1235, 1263, 1321, 1381,
1483, 1610, 1616, 1623, 1724, 1748,
1771, 1772, 1773, 1785, 1826, 1842,
1874, 1876, 1889, 2012, 2055, 2072
irizpide demokratikoetan, 1924
irizpide etikoetan, 1641
irizpide historikoak, 1998
irizpide historikoei, 2026
irizpide inspiratzailea, 1889
irizpide objektiboak, 665, 1277, 2125,
2126
irizpide orokorrak, 661, 715
Irizpide orokorrak, 479, 1263
irizpide orokorren, 2031
irizpide pedagogikoetan
oinarritutako partaidetza-prozesu,
2048
irizpide soziolinguistikoak, 689
irizpide zientifikoren bat, 210
irizpidea, 1667
irizpideak, 375, 498, 650, 652, 665,
666, 700, 702, 715, 721, 735, 749,

- 755, 835, 929, 1140, 1166, 1515,
1549, 1668, 1742, 1841, 1846, 1892,
1920, 1989, 1990, 1992, 2009, 2021,
2025, 2114
irizpideari, 703, 1146
irizpideei, 1299
irizpideek, 703, 721
irizpideekin, 1742, 1808, 1914, 2203
irizpideen, 338, 394, 498, 551, 664,
668, 702, 754, 2319
irizpideetara, 1854
irizpideok, 665
Irlanda, 165
irlandera, 274
irlanderaz, 185, 193, 194
irrotasunez, 89
irrotzeko, 357
irradi, 657, 658, 669, 1132, 1234, 1534,
1763, 1890, 1898, 2030
irradi askeen aitopenari buruz
prestatutako ebazpen-
proposamena, 171
irradi- edo telebista-kateak, 2319
irradi- edo telebista-kateen
kategoria, 2317
irradi- edo telebista-zerbitzuak, 2319
Irrati eta Telebista Korporazioaren
sorkuntza, antolaketa eta kontrol
parlamentarioari, 1145, 1159
irradi eta telebista publikoak, 1914
Irrati eta telebista publikoak, 1771
Irrati eta Telebista Publikoei, 1672
irradi- eta telebista-baliabideak, 1890
irradi- eta telebista-difusioko
zerbitzuaren titularrak, 1616
irradi- eta telebista-ekoizpen eta -
emisioek, 1027
irradi- eta telebista-emakidadunei,
1808
irradi- eta telebista-emanaldiak
modu zuzenean jasotzeko
askatasuna, 301, 367
irradi- eta telebista-emisioak, 1898
irradi- eta telebista-emisioen
programazio erregularra, 1771
irradi- eta telebista-emisioetan, 1192
irradi- eta telebista-espazioan, 1763,
1890
Irrati- eta telebista-hedabideak,
1898
irradi- eta telebista-hedabideetan,
1771
irradi- eta telebista-igorgailuak, 251
irradi- eta telebista-igorgailuetan,
1997, 2002
Irrati- eta telebista-irratiek, 1772
irradi eta telebista-kate estatal eta
pribatuetan, 1234
irradi- eta telebista-kateen
arduradunek, 2323
irradi eta telebistako kanaletarako
edukiak, 2032
Irrati eta telebistako zerbitzu
publikoa, 1279
Irrati eta telebistako zerbitzu
publikoaren eskudantzia eta
printzipioak, 1672
irradi- eta telebista-programazio eta
-kanal jeneralista eta tematikoen,
1027
irradi eta telebistarako idazketa,
1736
Irrati eta Telebistaren Estatutuari
buruzko urtarrilaren 10eko 4/1980
Legea, 1533
Irrati eta telebistaren zerbitzu
publikoaren eginkizunaren
esparruan, 1279, 1280
irradi- eta telebista-zerbitzu publikoa,
1615
Irrati- eta telebista-zerbitzu publikoa,
1052
irradi- eta telebista-zerbitzu
publikoak, 2031
Irrati- eta telebista-zerbitzu
publikoaren, 1052
irradi- eta telebista-zerbitzua, 2029
irradi- eta telebista-zerbitzua
emateko baimenak, 1616
irradi- eta telebista-zerbitzuak, 663,
1027, 1615, 1804, 2033
Irrati- eta telebista-zerbitzuak, 1615
Irrati- eta Telebista-zerbitzuak
arautzeko maiatzaren 30eko
10/1983 Legea, 1804
irradi- eta telebista-zerbitzuekin, 1776
irradi eta telebistetan, 2002
Irrati eta telebistetan, 1997
irratia, 1533, 1738, 2029
irratia eta telebista, 300, 366, 1226,
1616
irratia, 213, 663, 2030

- irratia eta telebista-kateak sortzeko eta garatzeko aukera, 213
 irratian, 674, 679
 irradi-difusioak komunikazio-kanal edo -bide guztiak, 1805
 irradi-difusioaren, 657
 irradi-difusioaren arloa, 321
 irradi-difusioaren eta telebistaren zerbitzu publikoa, 2029
 irradi-difusioko, 657, 669, 1772
 Irradi-difusioko eta telebistako igorgailuak, 1778
 Irradi-difusioko eta telebistako zerbitzu publikoaren, 1027
 irradi-difusioko eta telebistako zerbitzuen, 657
 irradi-difusioko organismo, 110, 111
 irradi-difusioko organismoak, 107
 irradi-difusioko organismoei, 200
 irradi-difusioko organismoen, 110
 irradi-difusioko saiok, 2188
 irradi-difusioko zerbitzu publikoa, 1804
 Irradi-difusioko zerbitzu publikoak, 1805
 irradi-difusiozko zerbitzu publikoetako arduradunen, 2318
 irradi-difusoreak, 322
 irratiek, 1772
 irratiek euskarazko saiok egiteko behar dituzten baimenei buruzkoa, 179
 Irradi-eskaintzaren ildo estrategikoak, 2034
 irratietan, 1234
 irradi-etxeak, 669
 irradi-kanalen emanaldiek, 2034
 irradi-kate, 2316
 irradi-kate eleaniztunetako arduradunen arteko konbentzioak, 2318
 irradi-kateetako arduradunek, 2314
 irradi-kateetako musika- eta entretenimendu-saioretan, 2315
 irratiko, 667
 Irratiko eta telebistako programazioari, 1052
Irrati-maiztasunak, 2228
irradi-maiztasunei, 2228
 irradi-programak, 300, 366
 irradi-programazio, 2034
 irradi-telebista, 1203
 Irradi-Telebistako Ente Publikoaren, 1279, 1280
 Irradi-telebistako zerbitzuak, 669
 irradi-telebisten bidezko hedapena, 2309
 irradi-telebisten maiztasunen, 2319
 irradi-telebistetako arduradunen, 2313
 irradi-telebistetan, 658, 2317
 Irratiz, 666
 irratsaiok, 1898
 irtenbideak, 236, 1298
 irudi, 1084, 1150, 1447, 1775
 irudi berdintasunezko, plural eta estereotiporik gabekoa, 1277
 irudi berdintasunezkoa eta ez-diskriminatzailea, 1153
 irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotipatu gabea, 1202
 irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabekoa, 1153, 1399, 1978
 irudi estereotipatu gabea, berdintasunezkoa eta plurala, 1202
 irudi ez-sexista, 1445
 irudi fidela, 1394
 irudi finkoak, 132
 irudi instituzional homogeneoa, 1471
 irudi justua, zehatza eta informatiboa, 253
 irudi maskulinoak, 1826
irudi plurala, 768, 844, 1826
 irudi positibo eta orekatua, 1709
 Irudi positiboaren, rolen eta hizkera inklusiboaren erabilera, 1639
 irudi publikoa, 1038, 1202, 1627, 1666, 1681, 1775
 irudia, 658, 659, 1040, 1073, 1088, 1153, 1531, 1582, 1627, 1628, 1727
 Irudia, 1040, 1153, 1446, 1667
 irudiak, 759, 761, 1153, 1906
 irudiaren, 130, 1148, 1150, 1151, 1444, 1579, 1665, 1667, 1727
 irudiaren eta soinuaren grabazioetan, 674, 679
 irudiaren proiektzioa, 1582
 irudi-editore, 2250
 irudiei, 1307, 1666
 irudien, 1148, 1149, 1150, 1153, 1154,

- 1159, 1277, 1399, 1532, 1727, 1930, 1978
- irudien tratamenduari eta erabilerari, 1159, 1306, 1903, 1930
- irudietan*, 769, 827, 975, 1039, 1150, 1153, 1308, 1687
- irudigile, 2250
- irudi-grabazioak, 2277
- irudikapen, 1567, 1602
- iruditeria kolektiboa, 1827
- Iruñean, 923
- Iruñeko Abokatuen Elkargoari, 977
- Iruzurra eta Ustelkeria Prebenitzeko Agentziarekin, 2071
- iruzurren kontrako agenteak, 2173
- iruzurrez, 733
- iruzurrezko helburuak, 323
- ISBN, 1509
- isilik egoteko eskubidea, 2117, 2260
- isilpeko informazioak zabaltzea eragozteko, 301, 367
- Islas Baleares, 381
- ISO 10646, hizkuntza guztietako alfabetoak irudikatzea ahalbidetzen duena, 203
- isolamendu baztertzailerako joera, 148
- Istanbulen, 520
- istripu, 2139
- istripu baten ondoriozko kalteengatik, 2327
- istripuz, 729
- isun arinarekin, 1509
- isun zibil, 2160
- isuna, 2256
- isunak, 733, 734
- isunarekin, 1782
- Isunaren, 733
- Isunaren zenbatekoa, 733
- isunek, 733
- Italiako, 1776, 1900
- Italiako Errepublikako Gobernuaren artxiboetan, 185, 193, 194
- italieraz, 102, 107, 112, 113, 119, 185, 193, 194, 2057
- itaunketa, 390
- itsas akuikultura, 2200
- Itsas arrantza, 2200
- Itsas Arrantzaren, 2199
- Itsas Arrantzari, 400
- Itsas ekintzak, 2118
- itsas enpleguen arloko segurtasun eta garapena, 2362
- Itsas garraioa, 2130
- itsas garraioaren segurtasuna, 2402
- itsas jarduerak, 2118
- itsas jardueretarako ordezkariari, 2118
- itsas prefektuari, 2118
- itsasertzaren antolamendua, 1833
- Itsasertzeko eskualdea / Llitera, 1117
- itsasoan, 2118, 2362
- Itsasoaren gaineko ardura duen ministerioaren erabakiarekin, 2132
- Itsasoko garraioak, 2191
- itsasoko garraioaren alorreko artekariak, 2193
- Itsasoko lan-kontratua, 2132
- itsasoko, lurreko eta aireko garraio-geltokiek, 469
- itsasoko, lurreko eta aireko garraio-geltokietan, 465
- itsasokoetan. *Ikus* geltokiak
- itsasontzi, 2130, 2134
- Itsasontzi barruko lan-hizkuntza, 2130
- itsasontzi barruko lan-hizkuntzara, 2131
- Itsasontzi barruko polizia eta diziplina, 2131
- itsasontzia, 2130
- Itsasontzia, 2191
- Itsasontzia osatzen duten kolektiboak, 2131
- itsasontzian, 2130, 2134, 2362
- Itsasontzian, 2132
- itsasontzian erabiltzen den lan-hizkuntzan, 2135
- itsasontziaren eraikuntzari, mantentze-lanei, funtzionamenduari, segurtasunari eta berme-kontratuari buruzko dokumentazio teknikoak, 2131
- itsasontziaren immatrikulazioa, 2135
- Itsasontzien babes-jarduera pribatuak, 2130
- itsasontzien zuzeneko beharretarako zerbitzuen zerrenda, 2252
- itsasontzietako artekari-gidari eta artekari-interpreteen eragiketak, 2252
- itsasontzietan, 2130, 2132, 2362
- Itsasontzietan doazen pertsonen

- aurkako neurriak, 2118
- itsasontzi-gidariak, 2193
- itsasontziko dokumentazioa, 2134, 2362
- itsasontziko lan-hizkuntzan, 2132, 2133
- itsasoz bestaldeko emigranteei eta hizkuntza eta kultura gutxituei, 175
- Itsasoz bestaldeko hizkuntzak, 183
- itsasoz haraindi, 2387
- Itsasoz haraindi, 2116
- itsasoz haraindiko departamendu, 2144, 2252
- itsasoz haraindiko departamendu eta eskualdeek, 2144
- itsasoz haraindiko departamendu eta kolektibitateekin, 2374
- itsasoz haraindiko departamendu, kolektibitate eta lurraldeetan, 2377
- itsasoz haraindiko departamenduetako, Saint-Pierre eta Mikelumeko eta Mayotteko garapen-programei, 2324
- itsasoz haraindiko departamenduetan, 2324
- Itsasoz haraindiko erregioak, 2188
- Itsasoz haraindiko erregioei, 2200, 2285
- itsasoz haraindiko erregioetan, 2189
- Itsasoz haraindiko eskualdeei, 2135
- Itsasoz haraindiko eskualdeen eskumenak, 2145
- itsasoz haraindiko eskualdeen hezkuntzaren alorreko eskumen bereziak, 2145
- itsasoz haraindiko Europaren mendeko lurraldeetan, 210
- itsasoz haraindiko Frantziako ministerioen mendekoak diren lurraldeetarako eta lurralde elkartuetarako lan-kode, 2295
- Itsasoz haraindiko Frantziaren ministroak, 2296
- Itsasoz haraindiko ikastegietan, 2155
- itsasoz haraindiko ikastetxeetan, 2376
- itsasoz haraindiko kolektibitateak, 2190
- Itsasoz Haraindiko Kolektibitateen Orientazioari, 2348
- Itsasoz haraindiko kolektibitateetako kulturaren eta identitateen garapena, 2348
- itsasoz haraindiko lurraldeen, 2118
- itsasoz haraindiko lurraldeetan, 2306
- Itsasoz haraindiko lurraldeetan, 2390
- Itsasoz Haraindiko Lurralde-kolektibitateen Ekonomia-garapenari, 2370
- Itsasoz haraindiko lurralde-kolektibitateetan, 2370
- itsasoz haraindikoan. *Ikus* gizartea itsuak, 190, 453, 1060, 1064
- itsuen, 454, 455, 467, 1061, 1063, 1451, 1557, 1721, 1865, 1867
- itsuentzako audiodeskripzioa, 1808
- itsuentzako audiodeskripziorako sistemekin, 1053
- itsuentzako gidari-komunikatzaile, interprete edota bitartekarien bidez laguntza pertsonalizatua jasotzeko eskubidea, 190
- itsu-gorrieria, 1907
- itsutasuna duten pertsonen, 2043
- Itsu-txakurra daramaten ikusmen urrikoek, 731
- itun, 76
- Itun, 76
- ituna, 934
- Itunak, 1858
- itunetan, 1992
- iturburu-kode irekiko baliabideak, zerbitzuak eta paketeak, 235
- iturburu-koderako irispide publikoa eta doakoa, 139
- iturgintza, 1648
- iturri, 1103
- iturri irekia, 139
- iturri irekiko teknologiak, 137
- iturri irekiko teknologiek**, 139
- iturrien eta edukien aniztasunaren, 2030
- iturritzat, 1085
- itxaropen faltsurik, 1461
- itxaropenarekin, 169
- itxarote-eremu, 2104, 2106
- Itxarote-eremu batean dagoen atzerritarrari, 2106
- itxarote-eremua, 2106
- Itxarote-eremuetako atzerritarren egonaldia, 2106

- itxarote-eremuetan, 2107
itxura, 2303
itxura fisikoa, 2174, 2255, 2369
Itzalaldi analogikoa, 481
itzalpeari, 1193
itzalpetzen, 357
itzulera-politikaren esparruan, 1600
itzuleraren, 1576
itzuleraren ondorioz hezkuntzan sor-
daitezkeen desberdintasun-
egoerei, 1600
itzuli beharreko adierazpenik, 534
Itzulitako pertsonak, 1007
itzulitako testuan, 2160
Itzulitakoak, 1857
itzulketarako eskubiderik, 1787
itzulpen, 101, 332, 347, 390, 391, 392,
510, 516, 517, 532, 534, 535, 557,
749, 750, 1154, 1191, 1506, 1507,
1773, 1778, 1830, 1831, 1832, 2124,
2160, 2232, 2233, 2249, 2286, 2314,
2334, 2393
Itzulpen, 390, 392, 509, 510, 536, 748,
1767, 1778
itzulpen automatikoa, 235, 237
itzulpen automatikoko sistemak,
1773
Itzulpen automatikoko software,
2390
itzulpen automatikoko zerbitzuak,
135
itzulpen baten aleak, 110
itzulpen baten edizioak, 108
itzulpen- edo egokitzapen-lanak,
2354
Itzulpen eskala, 748
itzulpen eskalan, 749, 750
itzulpen eskalari, 749
Itzulpen eta interpretazio ofizialak,
509
Itzulpen eta interpretaziorako
eskubidea, 517
itzulpen- eta interpretazio-
zerbitzuak, 602
Itzulpen- eta interpretazio-
zerbitzuak, 603, 633
itzulpen fidela, 390
itzulpen horien kopia ziurtatua, 193,
194
itzulpen konpultsatua, 1389
itzulpen ofizial, 103, 391
itzulpen ofiziala, 332, 391, 2252, 2279
itzulpen ofiziala eta pribatua, 391
itzulpen ofizialak, 103
Itzulpen oker, 536
itzulpen onak, 1955
itzulpen onenari, 1508
itzulpen pribatua, 391
itzulpen zerbitzuak erabili, 924
itzulpen ziurtatu, 2247
itzulpen ziurtatua, 2173, 2191, 2240
itzulpen, bikoizketa eta
azpigitulazioko jarduerak, 255
itzulpen-, bikoizketa-,
postsinkronizazio- eta azpigitulazio-
lanak lagundu eta garatzea, 301,
367
itzulpena, 101, 108, 111, 390, 392,
408, 412, 425, 496, 502, 505, 516,
517, 518, 532, 533, 534, 535, 536,
539, 552, 562, 605, 638, 640, 933,
971, 1231, 1291, 1316, 1452, 1506,
1538, 1975, 2128, 2160, 2202, 2230,
2257, 2275, 2280, 2281, 2282, 2283,
2284
Itzulpena, 110, 496, 534
itzulpena egiteko baimena, 109
itzulpena egiteko eta argitaratzeko
baimena, 101, 108
itzulpenak, 193, 258, 391, 392, 410,
502, 509, 510, 540, 977, 1393, 1505,
1652, 1736, 1768, 2166, 2176, 2194,
2334
Itzulpenak, 517, 2290
itzulpen-akats, 2114
itzulpenarekin, 347, 510, 532, 534,
1825
Itzulpenarekin, 534
itzulpenaren, 392, 414, 509, 518, 533,
535, 1768
itzulpenaren ale, 101, 108
itzulpenaren eta interpretazioaren
zehaztasuna eta doitasuna, 509
itzulpenaren kopia, 407, 533
Itzulpenaren soinuazko edo ikusizko
grabazioak, 110
itzulpenari, 157, 2196, 2234
Itzulpenari, 535
itzulpen-baliabideak, 2335
itzulpenean, 2160
itzulpenei, 379
itzulpenekin, 449

- itzulpenen, 538
- itzulpenen benetakotasuna eta fideltasuna, 534, 536
- itzulpenen edukia, 257
- itzulpenen erabilera, 2387
- itzulpenen zehaztasuna eta baliokidetza juridikoa ziurtatzeko, 677
- itzulpenerako, 1509
- itzulpen-errekerimendurik, 1228
- Itzulpen-eskabideak, 269, 1250
- Itzulpen-eskaerak, 1767
- itzulpen-eskakizunik, 1993
- itzulpen-eskubidea*, 101, 108
- itzulpen-eskubidearen titularra*, 101, 108
- Itzulpen-eskubidearen titularra, 109
- itzulpen-eskubidearen titularrak*, 101, 108, 109, 110
- itzulpen-eskubidearen titularraren identitatea edo helbidea, 109
- itzulpen-eskubidearen titularrari*, 101, 108, 109
- itzulpen-gastuak, 2230, 2231, 2331
- itzulpengintzako, 1509
- Itzulpengintzako eskala, 840
- itzulpengintzari laguntzeko programa espezifikoak, 203
- itzulpenik, 392, 401, 419, 420, 484, 496, 676, 812, 813, 1230, 1767, 1768, 1814, 1893, 1894, 1895, 1994
- itzulpen-lan, 2385
- itzulpen-memoriak, 234
- Itzulpen-organoa, 1191
- itzulpen-programak, 188
- itzulpen-zerbitzu*, 2227
- itzulpen-zerbitzua, 272, 2360, 2385
- itzulpen-zerbitzuak, 272, 273, 302, 368, 1154, 1446, 1577, 1965
- itzulpen-zerbitzuak eta terminologia-ikerketako zerbitzuak sortzea edota sustatu eta finantzatzea, 302, 368
- itzulpen-zerbitzuei, 1599
- itzulpen-zerbitzuek, 2384
- itzultzaile, 448, 1509, 1801, 1831, 2233, 2251
- itzultzaile adituei, 2386
- itzultzaile adituek, 2386
- itzultzaile baten laguntza, 538, 601, 2230, 2284
- itzultzaile fisikoen esku-hartzea, 2390
- Itzultzaile Zerbitzu Ofiziala sortuko, 677
- Itzultzaile Zerbitzu Ofiziala sortzekoa, 673
- itzultzaileak, 159, 298, 364, 1506, 1955, 2018, 2360
- Itzultzaileak, 1506
- itzultzailearen, 1509
- itzultzaileari, 2230, 2285, 2306
- itzultzaileek, 1509
- itzultzaile-elkarteekin, 1506
- itzultzaileen eskubideen, 1510
- itzultzaileen presentzia, 1509
- itzultzaileengana, 2386
- itzultzaile-plazak, 750
- itzultzea, 234
- itzultzeagatiko gastuak, 2331
- itzultzeko ardura, 2285
- itzultzeko eta interpretatzeko eskubidea, 516
- Itzultzeko prozesuan dauden pertsonak, 1007
- ius cogens* eskubide guztiz pertsonalei, 1717
- izaera, 173, 422, 469, 493, 500, 521, 528, 538, 540, 657, 688, 692, 702, 716, 744, 788, 830, 835, 967, 1021, 1045, 1068, 1288, 1289, 1391, 1436, 1456, 1490, 1518, 1559, 1566, 1567, 1700, 1705, 1765, 1791, 1843, 1856, 1863, 1892, 1895, 1901, 1923, 2010, 2012, 2018, 2257, 2280, 2295, 2296, 2319, 2320, 2321, 2326, 2328, 2390
- Izaera, 350, 688, 1026, 2033
- izaera administratiboko erakunde autonomo, 1735, 1740
- izaera akademikoa, 1892
- izaera akademizista, 1021
- izaera arrotza, 2303
- izaera bakarrekoak. *Ikus* eskubidea
- izaera baztertzailerik, 2008
- izaera bereko edo antzeko izaerako produktuen izendapenean, aurkezpenean edo publizitatean, 1125, 1680
- izaera bereko edo antzeko lanpostuetan, 1632
- izaera desberdineko bi eskubide, 500
- izaera desberdinekoak, 1227

- izaera dokumental hutsa, 2290
izaera edo inguruabar pertsonal edo sozial, 702
izaera elektronikoko bideak, 401
izaera estrategikoa, 1551, 1578
izaera estrategikoa eta lehentasunezkoa, 1506
izaera estrukturala, 830
izaera eta araubide juridikoa, 774
izaera ezeztazina, 2270, 2274
izaera filantropikoa, 2237, 2325
izaera filantropikoa duten interes orokorreko jarduerak eta organismoak, 2240, 2243
izaera filantropikoa duten jarduerekin, 2239
izaera finalista, 1830, 1832
izaera finkoko informazioa, 1879
izaera historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo tekniko edo kulturalako balio nabarmenenak dituzten ondasunak, 1684
izaera inklusibo eta ez-diskriminatzailea, 249
izaera instrumentala duten arloei, 1710
izaera iraunkorra duten funtzionario-lanpostuetarako eskala, 2073
izaera militarreko eginbehar eta eskubideak, 334
izaera mugatzailea eta loteslea, 353
izaera ofiziala, 1895
izaera orokorreko politketan, 1062
izaera politikoa, 1480
izaera pribatuko pertsona juridikoen, 692
izaera publikoa, 2335
izaera publikoko, 469
izaera publikoko enpresek, 1995
izaera publikoko enpresetako eta Administrazioaren mendeko zerbitzu publikoetako langileek, 1990
izaera publikoko instituzioa, 2009
izaera publikoko osoko bileretan, 1068, 1724
izaera soziosanitariokoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
izaera teoriko eta praktikoa, 967
izaera unibertsaleko kontsultarako eta ikerketa zientifikorako zentroa, 1752
izaera zientifiko, sozial eta humanitarioa, 2240, 2243, 2325
izaeragatik, 812, 1507, 1553
izaerak, 345, 688, 1190, 1764, 1889
izaerari, 2012, 2351
izaeratik, 666, 667
izaki edo entitate eratorri, 1668
izangai, 754, 2074
izangaiak, 440, 967, 1476, 1816, 2316
izangaiak, 1796, 2131
izangaiaren konpetentziak, 886
izangaiaren kualifikazio profesionala, 2202, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2214, 2215, 2216, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2359
izangaiek, 929, 959, 967, 1247, 1559, 1796, 1817, 1849, 2074, 2134, 2205, 2322, 2362
izangaiek, 1796, 2074
izangaien, 934
izangaien entzunaldi publikoari, 2316
izangaien gaitasun profesionalen garapen-maila, 1848
izangaien gaitasuna, 1300, 1560
izangaien gehienezko kopurua, 2203
izangaien kualifikazio profesionalak, 2220
izangaien merezimenduak eta gaitasunak eta, hala badagokio, trebetasunak, 1632
izangaik, 2205
izangairik, 1575
izango, 1946
izapide, 484, 810
izapide gehieneren epeak, 1296
izapideak, 484, 537, 540, 903, 948, 1143, 1166, 1250, 1282, 1310, 1329, 1449, 1550, 1767, 1970
izapideak, 1140, 1143, 1977
izapideak eten, 1767
izapideen, 706
izapideen konplexutasuna, 854
izapidetze telematikoa, 505, 605

- izapidetzea, 1885
izapidetzea, 526, 635
izapidetzean, 482, 1230
izapidetzeari, 452
izate juridiko nahiz politikoa, 151
izatezko bikotekideentzako, 509
izatezko kopuruaren bi herenek,
1383
izeba-osaba, iloba eta gainerako
senitartekoen izenak, 2264, 2285
izen, 922, 1211, 1497, 1797, 2303
izen atzerritarra, 2303, 2333
izen berezia, 493
izen bereziaren, 496
izen eta abizen katalanen grafia
arauemailea, 1777
izen eta abizenen, 1896
izen eta grafien orde, 1777
izen frantsesa, 2303
izen geografikoak, 1036
Izen Geografikoei buruzko Nazio
Batuen IX. Konferentziaren IX/4
Ebazpenak, 521
izen herrikoi eta are legal
desberdinak, 1761
izen historiko edo tradizionalarekin,
1138
Izen horien idazkeraz, 812
izen ofiziala, 493, 1137, 1192
izen ofizialak, 383, 1231, 1994, 1995,
2065
izen ofizialarekin, 383
izen ofizialari, 789
izen ofizialei buruzko gatazka, 677
izen ofizialetan, 788
izen ona, 658
izen propio, 1702
izen tradizionalak errespetatuko, 924
izena, 383, 493, 494, 521, 696, 807,
932, 950, 1055, 1107, 1137, 1244,
1383, 1486, 1509, 1730, 1787, 1813,
1828, 1829, 1830, 1831, 1856, 1891,
1896, 1994, 1995, 2020, 2025, 2104,
2182, 2204, 2206, 2209, 2210, 2211,
2233, 2243, 2291, 2299, 2300, 2358,
2386, 2389
izena, 1702, 2025
izena edo abizenak, 1137
izena edukitzeko eskubidea, 496
izena emateagatiko tasa, 1828
izena emateko eskubideengatiko
tasa, 1784, 1787, 1829
izena emateko eskubideengatiko
tasak, 1801
izena euskaraz jartzeak, 696
izen-abizenak, 1769, 1890
izen-abizenen aranerazko era
arauemaile zuzenaren, 1896
izen-abizenetan, 1137
izenak, 523, 659, 696, 788, 834, 922,
949, 950, 961, 1125, 1211, 1486,
1497, 2264, 2285
izen-aldaketak, 323
izenburua, 565
izendapen, 381, 383, 387, 520, 661,
664, 691, 1107, 1125, 1137, 1211,
1383, 1486, 1605, 1612, 1614, 1684,
1702, 1797, 1856, 1924, 1947, 1995,
2008, 2028, 2065, 2333
izendapen, 376, 928, 1125, 1231,
1497
izendapen askea, 2076
izendapen askeko karguak, 691
izendapen askekoek, 1272
izendapen bikoitza, 1137
izendapen geografiko, 1612
izendapen geografikoak, 522, 1497
izendapen nahasgarri zein
erdeinuzkoak, 156
izendapen ofiziala, 387, 922, 1039
izendapen ofizialak, 381, 2065
izendapen ofizialarekin, 1240
izendapen topografikoak, 255
izendapena, 381, 383, 387, 388, 424,
425, 493, 494, 659, 660, 688, 929,
1039, 1055, 1107, 1192, 1240, 1383,
1486, 1546, 1606, 1612, 1792, 1825,
1856, 2010, 2017, 2119, 2195, 2302
izendapena, 523, 614, 705, 929,
1055, 1107, 1383, 1561, 1825
izendapena Erkidegoko bi
hizkuntzetan duten udalerriek,
1995
izendapenak, 151, 376, 383, 387,
1039, 1055, 1138, 1546, 1769, 1792,
1817, 1825, 1920, 1995, 2008, 2023
izendapenarekin, 381, 822
izendapenaren, 376, 421, 1125, 1614,
1896
izendapenean, 511, 1976
izendapenean eskatutako
baldintzak, 1497

- izendapen-ebazpenaren, 424
- izendapenekin, 376, 383
- izendapenen, 381, 2065
- izendapenen erreserba, 1605, 1947
- izendapen-erabakiaren, 425
- izendapenerako, 660
- izendatu, 705, 776
- izendatua, 357
- izendatuko, 776, 778
- izendatuta dauzkaten arloetako
zerbitzu eta jardueretan
euskararen erabilera sustatzeko
eta euskararen normalizazioa
planifikatzeko eskumena, 811
- izendatutako, 304, 370, 777
- izendatzea, 159
- izendatzen, 811
- izendegi geografikoa, 2065
- izendegi geografikoak, 2065
- izendegi ofiziala, 2065
- izendegiak, 2065
- Izendegiak, 2065
- izendegiko toponimikoaren isla, 2065
- izen-deiturak frantsesteari, 2303
- izenekin, 493
- izen-emate, 2389
- izenetan, 928
- izenpetzaileak, 2102
- izenpetzaileari, 2102, 2197
- izenpetzaileetako, 2102, 2197
- izurria, 91
- Izurri-arriskuaren analisia, 91
- Izurrien prebalentzia txikiko eremua,
91
- Jabari publiko erradioelektrikoa, 582
- jabari publiko erradioelektrikoa
erreserbatzeagatik tasa, 586
- jabari publikoa, 1418, 1833, 1854,
1880
- jabari publikokotzat, 670
- jabe, 2263
- jabe izateko eskubidea, 57
- Jabea, 1179
- Jabeek, 502
- Jabeen batzarraren erabakiak, 1810
- jabetza, 57
- Jabetza eskuratzeko moduak, 2168
- jabetza gorpuzgabeak, 670
- jabetza hartzea, 929
- Jabetza horizontalaren araubide
juridikoa, 1810
- Jabetza industrial, 2159
- Jabetza Industrialaren Aldizkari
Ofizialean, 535, 536
- Jabetza Industrialaren Erregistroan,
347
- Jabetza Industrialaren Institutu
Nazionalak, 2159, 2162
- Jabetza Industrialaren Institutu
Nazionalaren aldeko
eskualdaketen gaineko zerga,
2162
- jabetza industrialaren legeriak, 1774
- jabetza industrialaren legeriak
babestutako errotulazioari, 1880
- jabetza industrialeko agente, 534,
536
- jabetza intelektuala, 1871
- Jabetza Intelektualaren, 2159
- jabetza intelektualaren arloko
nazioarteko tratatu eta akordioak,
135
- jabetza intelektualaren eskubideak,
137
- jabetza intelektualaren eskubideei
buruzko gaiak, 138
- Jabetza Intelektualaren Kodean,
2344
- Jabetza Intelektualaren Kodearen,
2241
- Jabetza Intelektualaren Mundu
Erakundearen tratatuetan, 138
- Jabetza Intelektualaren Mundu
Erakundeko zuzendari nagusiak,
112, 113, 119
- jabetza intelektualari buruzko
legerian, 448
- jabetza intelektualeko eskubideak,
449, 1510
- Jabetza intelektualeko eskubideak
babestea, 1510
- jabetza publikoko edo pribatuko
lokalak edo eraikinak, 1362
- jabetza-erregistroan, 1810
- jabetza-eskubideak, 1872
- jabetza-hartzea, 929
- jabetzako erregistratzaileak, 1268,
1476
- jabetzako erregistratzaileak eta
merkataritzakoak, 1476
- Jabetzaren, merkataritzaren eta
ondasun higigarrien arloko

- erregistratzaileak, 1817
jabetzari, merkataritzari nahiz
  ondasun higigarriari buruzko
  erregistro publikoen, 1817
Jaengo Unibertsitatea, 1023
jagotea, 89
jai kutsukoak. Ikus jarduera
jaiak, 1101, 1531
jaialdiak, 301, 367
jaialdiei, 1134
jaidura, 2154
Jaime I.a erregeak, 1226
jaioleku, 702, 1649, 1700, 1749, 1756
jaioleku edo bizilekua, 887
jaiolekua, 570, 1929
jaioterria, 547, 636, 766, 843, 848,
  966, 968, 1273, 1274, 1287, 1511,
  1512, 1632, 1633, 1646, 1755
jaioterriko hizkuntzak, 1988
jaiotza, 56, 66, 76, 81, 83, 84, 105,
  115, 147, 184, 278, 285, 380, 451,
  584, 593, 596, 597, 632, 634, 644,
  759, 760, 761, 762, 763, 805, 896,
  952, 953, 957, 971, 1025, 1033,
  1111, 1146, 1158, 1186, 1214, 1321,
  1322, 1342, 1400, 1404, 1454, 1553,
  1645, 1675, 1687, 1715, 1729, 1844,
  1861, 1918, 1929, 1972, 2075
Jaiotza, 1370
Jaiotza-agiria, 524
jaiotzagatik, 1636
Jaiotza-inskripzioa, 496
jaiotza-sexuaren arabera sozialki
  esleitutako generoarekin, 1687
jaiotza-ziurtagiria, 971
jaiotzen inskripzio diskriminatzailea,
  249
jaitsi, 211
jakinarazi, 680
jakinarazi diezaiotela Kontseiluari
  tratuak zein hizkuntzatar
  itzuliko diren, 200
jakinaraziko, 305, 371
jakinarazpen, 109, 305, 371, 405, 412,
  1774, 1894
jakinarazpen eta adierazpenak, 673
jakinarazpen ziodun, 2105
jakinarazpena, 109, 305, 371, 392,
  537, 661, 893, 1240, 2110, 2175,
  2200, 2231, 2232, 2263, 2265, 2275
Jakinarazpena, 413, 538, 601, 2272,
  2275
jakinarazpenak, 405, 1250, 1486,
  1767, 1815, 1893, 2105, 2230
Jakinarazpenak, 548, 2230
jakinarazpenak gaztelaniaz
  jasotzeko duten eskubideari, 1767
jakinarazpenarekin, 2284
Jakinarazpenarekin, 705
jakinarazpenaren xehetasunak,
  2265
jakinarazpen-egintzei, 537
jakinarazpenen, 537
Jakinarazpen-espeditentea, 412
jakinarazpenetan, 1250
jakinarazpenetarako, 404
jakinarazpen-gutuna, 2121
jakinarazpen-idazkia, 410, 412, 413,
  512, 513, 640
jakinarazten, 293, 298, 360, 364
jakinbidea, 210
jakinduria, 1812
jakin-mina, 2043
jakintza, 521, 740, 769, 836, 1044,
  1223, 1289, 1456, 1560, 1631
Jakintza zientifiko eta teknikoa, 2305
jakintza-arlo, 560, 769, 1713
Jakintza-arlo, 752
jakintza-arloen gaineko goi-mailako
  prestakuntza, 2154
jakintza-eremu, 1794
jakintzagai, 755
jakintzak, 1576, 2154, 2378
jakintzaren eta ikerketa
  zientifikoaren unibertsaltasunaren
  ezinbesteko ondorioa, 1793
jakintzaren sustapenari, 1965
jakitateak, 828
jakiteen, 87
jakiteko eta erabiltzeko eskubidea,
  1227, 1228
jakiteko, izateko eta egiteko
  moldeak, 520
jakite-maila, 1456, 1631, 2027, 2074
jakite-maila egokia, 2074
janaria, 59
Jantoki kolektiboa, 1010
jantziak, 59
jantzi-diseinatzaile, 2250
jantziteriaburu, 2250
janzkera, 1146
janzkerak, 1101

- jaraunspen erkide, 132
jaraunspena, 1751
jaraunspenak, 353, 778, 2016
jarduera, 77, 143, 183, 212, 237, 350,
351, 355, 414, 421, 422, 430, 543,
659, 660, 664, 667, 671, 679, 692,
711, 718, 725, 734, 740, 753, 767,
773, 775, 776, 799, 806, 807, 837,
921, 946, 965, 1028, 1062, 1072,
1078, 1081, 1112, 1164, 1192, 1193,
1199, 1253, 1433, 1435, 1436, 1438,
1456, 1490, 1507, 1515, 1565, 1571,
1611, 1652, 1742, 1763, 1764, 1765,
1874, 1875, 1891, 1892, 1899, 1900,
2154, 2189, 2308, 2325, 2366
Jarduera administratiboaren, 941
Jarduera akademikoa, 1341
jarduera akademikoak, 692
jarduera akademikoen sarearekin,
2144
jarduera akademikoetan, 753
jarduera didaktikoak eta
dibulgaziokoak, 1207
Jarduera didaktikoen eta
dibulgaziozkoen, 1110
Jarduera didaktikoen eta
dibulgaziozkoen, ikastaroen eta
ikus-entzunezko programen
antolaketa, 1110
jarduera ekintzailea sustatzeko
neurriak, 1550
jarduera ekonomiko eta sozialen,
1900
jarduera ekonomiko eta sozialen
hizkuntza-normalizazioa, 1900
jarduera ekonomiko eta sozialetan,
1900
jarduera ekonomikoa, 1166
jarduera espezifikoak, 1620
Jarduera eta zerbitzu turistikoen
erabiltzaileentzat, 820
jarduera eta zerbitzu turistikoen
erabiltzaile-mota, 819
jarduera fisikoa, 901, 902, 903, 904,
1366, 1367, 1368, 1369, 1971
Jarduera fisikoa, 901, 1366, 1368,
1971
jarduera fisikoak, 2143
Jarduera fisikoaren egilea, 1366
Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren
Euskal Eskola, 904
Jarduera fisikoaren eta kirolaren
programa, 1971
Jarduera Fisikoaren Euskal Agentziaren
Zerbitzua, 905
jarduera fisikoari, 560
jarduera humanitarioekin, 2237
jarduera industrial edo
komertzialekin, 2334
jarduera intelektuala, 1505
jarduera judizial eta
administratiboak, 153
jarduera kartografikoa, 1170, 2065
jarduera komertziala, 2173
Jarduera komertziala, 908
jarduera kultural dinamikoa, 1922
jarduera kultural, sozial eta
publikoetan, 1891
jarduera kutsatzaileak, 227
Jarduera militar konbinatuetan, 334
jarduera nagusi edo osagarritzat,
659
jarduera ordaindu, 671
jarduera osagarriak, 2145, 2146
Jarduera osagarriak eta eskolaz
kanpokoak, 2047
jarduera osagarrien garapenean, 1561
jarduera osagarrietan, 2039
jarduera osasungarriak, 1072
jarduera pedagogikoak, 2377
jarduera profesional, 2176
jarduera profesionalak, laboralak,
politikoak, sindikalak, erlijiosoak
eta artistikoak, 1228
jarduera profesionalak,
merkataritzakoak, lanekoak,
sindikalak, politikoak, erlijiosoak,
aisialdikoak eta artistikoak, 1995
jarduera profesionalen gaineko
akordio edo tratatuek, 2220
jarduera profesionaletako, 2176
jarduera profesionaletan,
merkataritzakoetan, lanekoetan,
sindikaletan, politikoetan,
erlijiosoetan, aisialdikoetan eta
artistikoetan, 1998
jarduera publiko eta formal, 1226
jarduera publiko eta pribatu, 1763,
1765
jarduera publiko eta pribatu
guztietan, 1763, 1765
jarduera publiko eta pribatuetan,

- 1892
 jarduera publikoa, 667
 Jarduera publikoaren
   gardentasuna, 507, 1564
 jarduera publikoaren
   gardentasunari, 1143
 Jarduera Publikoaren
   Gardentasunari, 1718
 jarduera publikoetan, 1627
 jarduera publikorako jardun-
   esparrutzat, 1558
 Jarduera sozioekonomikoa, 1773
 jarduera sozioekonomikoetan, 1900
 jarduera sozioekonomikora, 1764
 jarduera turistiko-informatibo
   pribatueta, 1253
 jarduera turistiko-informatiboetan,
   1253
 jarduera zientifiko, sozial eta
   humanitarioekin, 2239
 jarduera zinematografikoek eta ikus-
   entzunezkoek, 1490
 jarduera, zerbitzu eta
   ekipamenduen eskaintza, 847
 Jarduera-akordioa, 628
 jarduera-baimena, 2130
 jarduerak, 137, 349, 350, 351, 509,
   658, 688, 717, 738, 749, 759, 761,
   762, 767, 771, 774, 775, 778, 835,
   926, 939, 946, 1046, 1052, 1059,
   1066, 1072, 1110, 1113, 1126, 1134,
   1138, 1165, 1223, 1255, 1261, 1265,
   1289, 1290, 1316, 1384, 1385, 1393,
   1402, 1433, 1440, 1457, 1491, 1499,
   1508, 1534, 1535, 1542, 1544, 1548,
   1560, 1582, 1593, 1599, 1601, 1605,
   1621, 1623, 1624, 1634, 1652, 1663,
   1674, 1676, 1708, 1709, 1710, 1736,
   1737, 1741, 1777, 1789, 1795, 1804,
   1840, 1868, 1897, 1899, 1900, 1919,
   1947, 1977, 1993, 2010, 2042, 2053,
   2186, 2188, 2194, 2199, 2227, 2235,
   2240, 2243, 2252, 2300, 2301, 2302,
   2309, 2341, 2366
 Jarduerak, 2277
 jarduerak hedatzen, 775
 jarduera-lerro, 1490
 jarduera-motaren, 1908, 1975
jardueran, 766, 948, 1637, 1652
 jarduera-plan, 664
 jarduera-plan orokorrak, 352, 779
 jarduera-plana, 660, 664, 1738, 1741,
   1742
 Jarduera-plana, 661, 1738
 jarduera-planak, 812
 jarduerara, 528
 jardueraren, 294, 360, 538, 832, 965,
   1507, 1764
 Jardueraren, 2371
 jardueraren eduki nagusiak, 2371
 jardueraren emaitzak, 779
 jardueraren eraginkortasuna, 586
 jardueraren helburu nagusia, 2371
 jardueraren oinarria, 1199
 jardueraren urteko laburpena, 1363
 jardueraren zerbitzu publikoaren
   izaera, 1764
 jardueraren zuzeneko interesaren
   parte, 2239
 jarduerari, 1153, 2182
 jarduerarik ezagatik, 516
 jardueratan, 2300
 jardueratzat, 951, 1072
 jarduerari, 157, 2120, 2260, 2334
 jarduerari buruzko urteroko
   txostenean, 2314
 jarduerak, 694, 1490, 2327
 jarduerekin, 2239, 2244, 2326
 jardueren, 351, 353, 354, 355, 661,
   670, 688, 693, 806, 951, 1039, 1079,
   1189, 1443, 1806, 2016, 2277
 Jardueren errotulazioan, 820
 jardueren eskaintza, 799
 jardueren esparruan, 182
 jardueren finantzaketan, 812
 jardueren garapenari, 661
 jardueren hasiera, 779
 Jardueren hasiera, 779
 jardueren hasiera zehaztea, 779
 jardueren hedapenera, 1667
 jardueren memoria, 2014
 jardueren osagarri, 2237
 jardueren plan orokorrak, 351
 Jardueren ustiapenetik lortzen diren
   diru-sarrerek eragindako
   kredituak, 1739
 jardueren xedearengatik, 791, 1450
 jardueren zabalkundean, 783
 jardueren zuzendaritza eta
   koordinazioa, 1189
 Jarduerena, 806
 jardueretako, 1708, 2371

- jardueretan, 678, 716, 738, 739, 772, 775, 810, 811, 934, 965, 1535, 1546, 1644, 1771, 1778, 1890, 1990, 2202
- jardueretan normaltasunez
  - erabiltzen den hizkuntza, 1794
- jardueretara, 528
- jardueretarako, 353, 2327
- jardueretatik, 1738
- jarduerok, 89, 2188
- Jarduerok, 2146
- Jardueron antolaketa, 2366
- jardueron helburua, 2371
- jarduerotan*, 768
- jarduketa, 342, 345, 420, 452, 507, 516, 661, 664, 665, 690, 702, 716, 717, 732, 737, 805, 930, 946, 948, 968, 1054, 1062, 1151, 1152, 1156, 1161, 1189, 1200, 1204, 1230, 1284, 1287, 1311, 1445, 1492, 1512, 1573, 1603, 1649, 1661, 1711, 1749, 1756, 1814, 1978, 1994, 2057
- Jarduketa, 1079, 1843
- jarduketa integralak, 1668
- Jarduketa judizial, 342, 348, 390
- jarduketa judizialak, 342, 348, 391
- Jarduketa judizialak, 342, 390, 1767
- jarduketa judizialek, 342, 348, 390
- jarduketa metodologiko egokienek, 2041
- jarduketa ofizialei, 2007
- jarduketa publiko, 2007
- jarduketa publikoak, 946
- jarduketa publikoaren eremuetako, 462
- Jarduketa-arau orokorrak, 543
- jarduketa-eremu, 1722
- jarduketa-eremu eta -sektoreetako, 1062
- jarduketa-eremuak, 1531
- jarduketa-esparrua, 446
- jarduketa-gidak eta -protokoloak, 1309
- jarduketa-ildo estrategiko, 561
- jarduketak, 343, 390, 419, 470, 683, 689, 734, 930, 1062, 1177, 1191, 1206, 1238, 1261, 1440, 1441, 1531, 1548, 1576, 1624, 1833, 1843, 1893, 1894, 1912, 1919, 1922, 1923, 1994, 2005, 2026, 2046, 2052, 2076, 2089
- Jarduketak, 1257, 1311, 1711, 1967
- jarduketan, 517, 766
- jarduketa-plan orokorrak, 352
- jarduketa-plana, 661
- jarduketa-planak, 664
- Jarduketa-planak, 1955
- jarduketa-printzipio, 1038, 1444
- jarduketa-programa, 1484
- jarduketa-programak, 690, 1257
- jarduketaren, 421, 948
- jarduketa-sektoreak, 1535
- jarduketatan, 565
- jarduketatzat, 1257
- jarduketek, 798, 2040
- jarduketen, 520
- Jarduketen, 731
- jarduketen akta, 390
- jarduketen edo dokumentazioaren lekukotza itzulia, 1250
- jarduketen edukia, 538, 601
- jarduketen eragina balioesteko, 1776
- jarduketen hasiera, 2089
- jarduketen jarraipen eraginkorra, 1580
- jarduketen oinarri diren balioak, 1255
- jarduketen programazioan, 1436
- jarduketetan, 343, 420, 730, 734, 1136, 1249, 1507, 1755, 1815, 1892, 2057
- jardun, 1704
- Jardun- eta laguntza-ildo espezifikoen, 1328
- jardun horren emaitzei, 170
- jardun instituzionala, 2000
- jardun judizialak, ahozkoak zein idatzizkoak, 1767
- jardun profesionalarekin zerikusia duten gaietan, 1513
- jarduna, 425, 809, 1292, 1449, 1653, 1687, 1726, 1853, 1871, 1990, 1997
- jardunak, 671
- jardunaldi, 466, 470, 1069, 1725
- jardunaldiak, 1294
- jardunaren ebaluazioaren emaitzek, 1632
- jardunaren lurralde-eremuan, 809
- jardunaren oinarri diren printzipio orokorrak, 1665
- jardunari, 170, 1259
- Jardun-arloak, 1965
- jardunbide egokiak, 234, 252, 575,

- 1646, 2089, 2090
 jardunbide egokien gidak, 1012
 jardunbide egokien kodea, 1965
 Jardunbide egokien kodea, 907
 jardunbide egokien kodeak, 1965
 jardunbide egokien trukea, 1910
 jardunbide onak, 1083
 jardunbide onen erreferentziazko adierazleak, 2138
 jardunbide onen erreferentziazko adierazleen, 2201
 jardunbide onenak, 224, 241
 jardunbidea, 938
 jardunean, 694, 759, 785, 786, 825, 934, 1249, 1250, 1308, 1726, 1728, 1992, 1993, 2180
 jardunean dauden irakasleek, 2001
 Jardunerako, 835
 jardun-eremua, 1705
 Jardun-eremua, 2087
jardun-eremuak, 746
 Jardun-eremuak, 1909
 jardun-eremuan, 1782
 jardun-eremuen, 154
 jardun-esparru, 1485
 jardun-gaitasun osoa, 1740
jardungo, 774, 781
 jardun-ildo, 1708
 jardun-ildoak, 1708
 jardun-planak eta -programak, 2013
 jardun-planaren, 2052
 jardun-printzipio, 1656, 1665, 1755, 2075
 Jardun-printzipio eta -ildoak, 1708
 jardun-printzipioak, 1263, 1511, 1513, 1627, 1755, 1918
 Jardun-printzipioak, 1513, 1755, 2075
 jardute-arloan, 159
 jarduteko gaitasun osoa, 1735
 jarduteko gaitasuna, 350, 543
 jarduteko irizpideak, 1140
 jarduteko lehentasunak, 351
 jarduteko plan, 1104
 jarduteko printzipio, 1112
 Jarduteko printzipio orokorrak, 1573
 Jarduteko printzipioak, 1111
 jardute-printzipio, 966
 jardute-printzipioak, 966
 Jardute-printzipioak, 966
 jarraibide, 827, 1436, 1640, 1808
 jarraibide eta gomendio tematikoak, 247
 jarraibide orokorrak, 1028, 1433, 1611, 1674, 2034, 2097
 jarraibide praktikokoak, 555, 600
 jarraibideak, 158, 236, 465, 469, 553, 664, 827, 908, 912, 1091, 1197, 1392, 1395, 1398, 1439, 1571, 1705, 1844, 1962, 2072, 2296
 jarraibide-liburu, 705
 jarraipen, 828, 948
 jarraipen batzorde, 948
 jarraipen elkarrizketak, 992
 jarraipen eraginkorra, 247
 jarraipena, 715, 757, 1062, 2050, 2283, 2309, 2373
 jarraipenari, 1069
 jarraipen-batzorde, 459, 1069
 Jarraipen-batzorde, 470
 Jarraipeneko eta neurogarapeneko unitateak, 1096
 jarraipenerako, 715
 jarraipen-txostenak, 1509
 jarraipen-xedeekin, 2283
 jarraitutasun metodologikoa, 2050
 jarraitutasuna, 447, 1842, 1843, 2048
 Jarraitutasuna, 2050
 jarrera, 1226
 Jarrera arrazistak eta xenofoboak, 1259
 jarrera eta jokabideei, 168
 jarrera kolektiboak, 148
jarrera matxisten identifikazioa eta prebentzioa, 768, 845
 jarrerak, 2377
 jarreran, 1390
 jarrerarik, 2109
 jarreraren, 1687
 jarriko da indarrean, 304, 305, 370, 371, 681, 780
 jasanez, 57
 Jasangarritasun energetikoari, 827
 Jasangarritasun Energetikoari, 827
 jasangarritasun energetikoari buruzko informaziorako eskubidea, 827
 jasangarritasun kulturalaren, ingurumenekoaren, sozioekonomikoaren eta linguistikoaren irizpideak, 1879
 jasangarritasuna, 851
jasangarritasunari, 1401

- jasangarritasunerako eta elkarrekiko
 errespeturako hezkuntza, 434
 jasankortasun, 59
 jasaten, 149
 jasaten dituzten aurreiritziak
 aurkaratzeko neurriak hartuz, 211
 jaso, 783
 jasotzaileak, 944
 Jasotzaileak, 485
 jasotzaileari, 417, 418, 484
 jasotzaileekin, 809
 Jasotzaileen, 334
 jasotzeko, 55
 jatetxeak, 1010
 jatorri, 1261, 1781, 2148, 2337
 Jatorri digital, 132
 Jatorri- eta kalitate-ikurra duten
 produktuei, 790
 jatorri etniko edo soziala, 584, 593,
 1199
 jatorri etniko edo sozialak, 1033
 jatorri etniko eta sozial, 1918
 jatorri etnikoa, 79, 225, 248, 765, 766,
 805, 843, 848, 954, 968, 1223, 1407,
 1457, 1560, 1663, 2270, 2271, 2279,
 2281
 jatorri etnikoa edo kulturala, 248
 jatorri etnikoa edo soziala, 896
 jatorri etnikoagatiko diskriminazioa,
 225
 jatorri etnikoan, 1457, 1560, 1663
 jatorri geografiko edo politiko
 komunek, 482
 jatorri geografikoa, 1211, 1705, 1761
 jatorri indigena duten gizakiak, 85
 jatorri kultural, nazional, etniko edo
 soziala, 1929
 jatorri lokal eta indigenako edukiak
 ekoizteko gaitasunak, 135
 jatorri nazional edo sozial, 952
 jatorri nazional edo sozialeko
 bestelako iritziak, 1186
 jatorri nazional, etniko edo
 sozialagatik, 1636
 jatorri nazionala, 488, 569, 623, 626,
 952, 954, 1513, 1514
 jatorri nazionala edo etnikoa, 570,
 623, 1111, 1951
 jatorri nazionala edo soziala, 285,
 952, 954, 1407
 jatorri nazionala, etnikoa edo
 soziala, 1321, 1322, 1861
 jatorri soziokulturala, 2044
 jatorria, 398, 399, 507, 544, 546, 634,
 636, 666, 703, 763, 765, 952, 957,
 1036, 1125, 1146, 1259, 1273, 1287,
 1376, 1497, 1512, 1532, 1553, 1612,
 1614, 1640, 1705, 1758, 1805, 1861,
 1929, 2070, 2075, 2174, 2255, 2369
 jatorria Kataluniako edozein
 hizkuntza ofizialetan duten
 adierazpen-obrak, 1758
 jatorriagatik, 1026, 1198, 1249
 jatorrian, 788
 Jatorrian katalanez ekoiztiak izatea,
 1280
 jatorriaren, 523, 1036, 1128
 jatorriari, 564
 Jatorri-deitura, 1774
 Jatorri-deitura babestueak, 1797
*Jatorri-deitura edo kalitatezko
 izendapena duten euskal
 ondasunen, 746*
 Jatorri-deiturak, 1797
 jatorri-izendapen edo kalitate-
 izendapeneko ondasunak, 911
 jatorriko hizkuntzan, 1530
 jatorriko sefardiei, 523
 jatorritik, 1062
 Jatorriz beste hizkuntza batzuetan
 idatzitako testuak, 1507
 jatorrizko adierazpena, 1871
 jatorrizko adierazpena duten ikus-
 entzunezko europar obrak, 1808
 jatorrizko ahotsarekin, 1761
 jatorrizko bertsio azpitoluduna, 2053
 Jatorrizko bertsio katalana, 1876
 jatorrizko bertsioa, 1818, 1873
 jatorrizko bertsioan, 478, 479, 1872,
 1873, 1876, 2286, 2314
 jatorrizko bertsioarekin, 2286
 jatorrizko bertsioko obren presentzia,
 1873
 jatorrizko bertsiokoa, 2032
 jatorrizko deitura, 2303
 jatorrizko desberdintasunak, 1508
 jatorrizko dokumentua, 1389
 jatorrizko dokumentuaren kopia,
 1818
 jatorrizko dokumenturik, 484
 jatorrizko ekoizpena, 2034
 jatorrizko espainiera, 523

- jatorrizko espiritua, 2031
 jatorrizko estatuak, 2202, 2300
 jatorrizko estatuan, 2300
 Jatorrizko estatuan hitz egiten den hizkuntzan, 2231
 jatorrizko estatuko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean, 2300, 2301
 jatorrizko frogagiriak, 524
 jatorrizko herrialdearekin, 1922
 jatorrizko herrialdeetara geroagoko itzulera, 116
 jatorrizko herrialdeko errealitatean, 1923
 jatorrizko herrialdekoa, 524
 jatorrizko hizkuntza eta kultura, 782, 1029
 jatorrizko hizkuntza-bertsioa, 271
 Jatorrizko hizkuntza-erkidegoko beste kideekin harremanak izateko eta elkartzeko eskubidea, 150
 jatorrizko hizkuntzak, 235, 2341
 jatorrizko hizkuntzako eskaera, 536
 jatorrizko hizkuntzan, 390, 536, 2160
 jatorrizko hizkuntzetan, 718
 jatorrizko informazioaren, 412
 jatorrizko informazioaren edukia, 640
 jatorrizko izen, 677
 Jatorrizko izenaren, 2303
 jatorrizko kidegoan, 788
 jatorrizko kultura-ezaugarriak gorde ahal izango, 151
 jatorrizko kultura-ezaugarrien, 151
 jatorrizko lotura emozional edo afektiboak, 1374, 1375
 jatorrizko lurraldearekiko loturei, 1922
 jatorrizko nazionalitate eta erkidegoekin, 446
Jatorrizko obraren izenburua, 101, 108
 jatorrizko testuak, 1955
 jatorrizko testuaren, 535
 jatorrizko testuari, 410
 Jatorrizko titulu profesionalarekin, 2299
 Jatorrizko titulu profesionalaren aipamenarekin, 2299
 jatorrizko titulua, 2299
 jatorrizko udalerriak, 2145
 jatorrizkoa, 1389, 2269, 2275, 2279, 2281, 2283, *Ikus* bertsioa
 jatorrizkoa ez den beste hizkuntza batean banatzen eta bikoizten edo azpitudulatzen diren zinema-produktuetarako, 1871
 Jatorrizkoa ez den beste hizkuntza batera bikoiztutako film, telesail edo dokumentalen emanaldiak, 1758
 jatorrizkoak, 1994
 jatorrizkoarekin, 2233, 2286
 jatorrizkoaren kopia kautotua, 424
 jatorrizkoari, 2234
 jaulkipen, 2123
 jaulkipena, 2120
 jaulkipen-baldintzak, 2120
 jaulkipen-kontratuak, 2120
 jaulkipen-programari, 2120
 jaulkitzaileak, 2127
 jaulkitzaileari, 2127
 jaulkitzaileek, 2120
 Jaulkitzaileek, 2127
 jaun feudalaren, 696
 Jaurlaritza Legean, 685
 Jaurlaritzak, 664, 666, 669, 674, 677, 678, 679, 680, 691, 694, 715, 742, 744, 745, 753, 754, 800
 Jaurlaritzan, 689, 768, 822
 Jaurlaritzaren, 685, 691, 698, 721, 733, 756, 833
 Jaurlaritzaren Kontseiluak, 721
 Jaurlaritzarenak, 676
 Jaurlaritzari, 661, 665, 671, 673, 674, 681, 686, 688, 690, 694, 751, 779, 834
 jazarpen- eta errepresio-politika, 607
 jazarpen moralak, 1632, 1646
 jazarpen moralak, sexualak eta sexuan oinarritutakoa, 1457, 1560, 1663
 jazarpen moralak, sexualak eta sexuaren arrazoizkoa, 507
 jazarpen politikoaren, 1761
 jazarpen psikologiko edo sexualak, 1928
 jazarpena, 240, 452, 507, 547, 636, 1632, 1644, 1646
 Jazarpena, 57, 997
 jazarpenak, 1223, 1457, 1560, 1663
 jendarme nazionalen zerbitzuak, 2182

- jendarmeeak, 2277
jendarmeriako atxiloketa-gunera, 2278
jendarmeriako zinpeko militar, 2165
jendaurrean, 56, 297, 303, 304, 363, 369, 370
jendaurreko, 659, 666, 667, 953, 1763, 1814
jendaurreko adierazpen-maila ona, 1845
Jendaurreko arreta, 1774
jendaurreko arretan, 1452
jendaurreko beste instalazio, 953
jendaurreko beste instalazio batzuetara, 1855
jendaurreko edo erabilera publikoko beste zerbitzu eta instalazio batzuk, 953
jendaurreko epaiketan, 57
Jendaurreko establezimenduetako erabiltzaileentzako eta kontsumitzaileentzako seinaleek, informazio orokorreko kartel finkoek eta zerbitzu-eskaintzako dokumentuek, 1774
Jendaurreko ikuskizunak eta jolas-jarduerak, 1571
Jendaurreko ikuskizunei, 1462
Jendaurreko ikuskizunen, 806
jendaurreko ikuskizunetan, 666
jendaurreko informazio- eta arretagune zehatzetan, 469
jendaurreko informazio- eta arretaguneetan, 465
Jendaurreko informazioa, 1571
jendaurreko informazioan, 1865
jendaurreko informazioaren izapide, 1865
jendaurreko informazioko espedientea, 541, 609
jendaurreko informaziora, 659
jendaurreko jarduerari, 667
jendaurreko lana, 1814
jendaurreko osoko bileretan, 465, 469
jendaurreko zerbitzuak, 1763
jendaurrerako programetan, 671
jende, 724, 2333, 2354
jendea, 1491, 2333, 2375
jendea artatzeko baliatuko den hizkuntza, 912
jendeak, 2341
Jendearekiko elkarrekintzarako bitarteko informatikoak, 1413
jendearekin, 1207, 1995
jendearekin harremana duten agintari horien agenteek, 299, 365
jendearen, 964, 1769, 1894, 1895
jendearen arretarako, 1894
Jendearen eskura, 1065
jendearen eskura dagoen informazioa, 1315
Jendearen eskura dagoen informazioa, 1315
jendearen eskura dauden liburutegiak eta zerbitzuak, 1678
Jendearen eskura dauden ondasun eta zerbitzuetarako irispidea, 1065, 1722
Jendearen eskura dauden prozedura, ondasun eta zerbitzu guztien informazioa eta zabalkundea, 1065
jendearen eskura dauden zerbitzuak, 1001
jendearen sormena eta parte-hartzea areagotzeko ikaskuntza-giroak, 137
jendearentzako, 731, 960, 1765
jendearentzako arreta, 581
Jendearentzako arreta, 745, 1572
jendearentzako arretako lanpostuetan, 960
jendearentzako arretarako puntuak, 731
jendearentzako arreta-zerbitzu, 960
jendearentzako arreta-zerbitzuetan, 1315
Jendearentzako arreta-zerbitzuetan, 960
Jendearentzako informazio-guneetan eta arretaguneetan, 964
jendearentzako zerbitzuak, 1765
jendearentzat irekita dauden edo erabilera publikokoak diren beste zerbitzu eta instalazio batzuetara, 1855
Jendearentzat irekita dauden saltokien, 745
jendeari, 153, 1602, 2120, 2180
jendeari arreta emateko guneetan,

- 1067, 1556, 1724
 Jendeari arretea emateko zerbitzuak, 1315
 jendeari irekitako edo erabilera publikoko instalazioen eta zerbitzuen irisgarritasuna, 1855
 jendeari irekitako instalazio iraunkorrak, 1602
jendeari ondasun eta produktuak eskaintzen dizkioten eta, hala ez diren arren, erakunde handi gisa kalifikatzen diren establezimenduek, 745
 jendeari oro har eskaintzen zaion informazioak, 1083
Jendeari produktuak saldu eta zerbitzuak egiteaz arduratzen diren establezimenduek, 745
 jendeari proposatzen zaizkion musika-lanen aniztasunari, 2314
 jendeari zabalduetako establezimenduetan lurraldeko hizkuntza propioan argibideak jasotzeko, 159
 jendeari zabalik dagoen lekuren batean, 2333
 jendeari zuzendutako dokumentazioan, 1774
 jendeari zuzeneko arretea, 2076
 jentilizioarekin, 1138
 jesapenak, 2397
 joaldi, 138
 joan eta etorri aske ibiltzeko eskubidea, 57
 joan-etorriak, 1691
 joan-etorriari, 523
 joan-etorrien eremuetan, 150
 Joan-etorrietan, 1061
 joera, 124, 456, 457, 519, 1053, 1158, 1160, 1715
 joera homogenezatzailea, 148
 joera sendoa, 180
 joera sexista, 1627
 joera soziala, 953
 jokabideak, 593, 2075
 jokabideei, 2236
 jokabide-estandar, 1928
jokabide-estereotipo eta -eredu, 765
 jokabideetan, 1515
 jokabide-kodea, 882
 jokabide-kodeak, 585
 jokaera-printzipioak errespetatu beharko, 786
 jokalarien jatorriaren, 1128
 jokoak, 520
 Jokoak egiteko baimena, 1174
 jokoaren, 1128, 1448
 joko-elementuetan, 1128
 joko-kasinoak, 1128
 Joko-mahaietan, 1128
 Jolas eta jostailuak, 1919
 Jolas eta jostailuen arloan eskumenak dituzten Kataluniako administrazio publikoek, 1919
 jolasak, 523
 Jolasak, 1919
 jolasei, 1666
 Jolas-jarduerei, 1462
 jomuga, 55, 191
 jopu, 56
 JOSEP PIQUÉ Y CAMPS, 358
 jostailuak, 1919
 jostun, 2250
 jota, 951
 JQCVko probei eta irakasleen kidegoetako hautaketa-prozesuei buruzko zehaztapenak, 2078
 JUAN CARLOS E, 358
 judizialki edo judizioz kanpo, 1768, 1895
 judizio-aretoetan, 965
 juduak, 523
 juduei, 523
Jugoslavia ohiko lurraldean, 2339
 jurisdikzio, 1739, 1743
 Jurisdikzio, 2229
 jurisdikzio nazionalak izendatzen duen ordezkari judizialak, 2196
 jurisdikzioa, 138, 2260
 jurisdikzioak, 669, 2163, 2260, 2285, 2306
 jurisdikzioek, 298, 364
 jurisdikzio-laguntzak, 2108
 jurisdikzio-laguntzazko egintzak, 336
 jurisdikzio-organo, 2230, 2281
 jurisdikzio-organo edo agintaritza eskudunari, 2232
 jurisdikzio-organo edo batzorde eskudunen, 2276
 jurisdikzio-organo errekeritura, 2230
 jurisdikzio-organo eskatzailearen

- eskaeraren, 2232
- Jurisdikzio-organo eskatzaileko idazkariak, 2232
- jurisdikzio-organo eskuduna dagoen estatura, 2331
- jurisdikzio-organo eskudunak, 2159, 2270
- jurisdikzio-organo eskuduneko bulegoan, 2230
- Jurisdikzio-organo eskuduneko bulegoaren eginbideei, 2230
- jurisdikzio-organo eskuduneko bulegoaren eginbideren, 2230
- jurisdikzio-organo frantsesen, 2327
- jurisdikzio-organoaren, 2206, 2360
- jurisdikzio-organoei, 2334
- Jurisdikzio-organoei, 2390
- jurisdikzio-organoek, 298, 364, 2271, 2280, 2281, 2283
- jurisdikzio-organoren, 2231
- jurisdikzio-organoren baten eskaera formala, 2268
- jurisdikzio-organotan, 2299, 2390
- jurisdikzio-prozeduretan, 2107
- jurisdikzio-sail, 2256
- jurisprudenzia- eta doktrina-ildo nagusiak, 1298
- jurisprudenziak, 389, 1299
- justifika, 158
- justifikatzeko besteko hizkuntza erregional eta gutxituetako hitzunkopurua duten agintari judizialen barrutiei, 297, 363
- justifikatzeko besteko hizkuntza erregional eta gutxituetako hitzunkopurua duten Estatuaren administrazio-agintarien barrutiei, 299, 365
- justifikatzeko besteko hizkuntza erregional eta gutxituetako hitzunkopurua duten lurraldeetako herri eta erregioetako agintariei, 299, 365
- justifikatzen, 297, 302, 363, 368
- justifikazioa, 1360
- justifikazio-memoria, 661
- justifikaziorik, 1777
- justifikaziorik gabeko atzerapenik, 2328
- justizia, 55, 77, 116, 241, 457, 851, 2375
- Justizia, 297, 363, 2113
- Justizia Administrazioa, 1068, 1476, 1763, 1895, 2022
- Justizia Administrazioan, 965, 1060, 1230, 1236, 1816, 1913
- Justizia Administrazioarekiko harremanetan, 673, 676, 923
- Justizia Administrazioarekin, 1767, 1814, 1902, 1991, 1998
- Justizia Administrazioarekin harremanak izateko eskubidea, 1767
- Justizia Administrazioarekin harremanak izateko eskubidea, ahoz eta idatziz, aukeratzen duen hizkuntza ofizialean, eta arreta jasotzeko eskubidea, 1767
- Justizia Administrazioaren, 527
- Justizia Administrazioaren letraduek, 390
- Justizia Administrazioaren zerbitzuko bitarteko materialak, 1068, 1724
- Justizia Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioak, 344
- Justizia Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioen, 1476
- Justizia Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioen kidegoak, 344
- Justizia Administrazioaren zerbitzuko gainerako langileen, 2022
- Justizia Administrazioari, 469, 1238, 2000
- Justizia Administrazioko, 390, 1814, 1895, 1902
- Justizia Administrazioko eta Bulego Judizialeko abokatuak, 344
- Justizia Administrazioko langileek, 1814
- Justizia Administrazioko Letraduen Kidegoa, 344
- Justizia Administrazioa, 1230, 1994
- Justizia Administrazioarako irisgarritasuna, 1415
- Justizia Administrazioarako irispidearen eremuko neurriak, 1720
- Justizia Auzitegiak, 199
- Justizia Auzitegiaren Estatutuan, 185
- Justizia Auzitegiaren Estatutuaren Protokoloa, 186
- Justizia Auzitegiaren Prozedura

- Erregelamenduan, 186
- Justizia Auzitegiaren Prozedura
  - Erregelamenduan eta Auzitegi Orokorraren Prozedura
  - Erregelamenduan hizkuntza-araubideari buruz ezarritako xedapenak, 199
- Justizia Auzitegiaren prozeduraren hizkuntza-araubidea, 290
- Justizia Auzitegiari eta Lehen Auzialdiko Auzitegiari aplikatu beharreko arauak, 186
- justizia errestauratiboko zerbitzu erabilgarriak, 516
- justizia eta eskubide prozesalak iristeko berdintasuna, 248
- Justizia eta Espetxeetako Administrazioari, 465
- Justizia iristeko neurriak, 1720
- justizia korrekzionalaren eta polizia-zerbitzuen arloko gastuetarako, 2107, 2330
- Justizia Militarren, 2163
- Justizia Ministerioak, 378, 2172, 2281
- Justizia Ministerioaren mendekoak diren lokaletan, 2113
- Justizia Nagusia, 1155
- justizia ondo administratzeko oztopotzat, 297, 363
- justizia penalaren, justizia korrekzionalaren eta polizia-zerbitzuen arloko gastuetarako, 2107, 2330
- justizia sozialaren balioen, 752
- justizia sozialean, 1160
- justizia-administrazioa, 1860
- justizia-administrazioan, 211
- justizia-administrazioaren, 83
- Justizia-arloko eskumena duen sailak, 1720
- justizia-uzitegi nagusietako eta entzutegietako presidente-postuak, 343
- justizia-uzitegi nagusietan, 343
- justizia-uzitegietan, 2040
- Justizia-uzitegietan, 1994
- Justizia-egikaritzea, 2256
- Justizia-ekintzaren aurkako erasoak, 2256
- Justizia-ministroak, 2283
- justiziara jotzea, 955
- justiziarako, askatasunerako eta bakerako gizadiaren kultura eta hezkuntza, 134
- justiziarekin, 1913
- justiziaren, 181
- Justiziaren alorreko laguntzak, 2331
- Justiziaren Alorreko Laguntzei, 2331
- Justiziaren alorreko laguntzei buruzko 1991ko uztailaren 10eko 92-647 Legean, 2108
- justiziaren alorreko laguntzek, 2331
- Justiziaren alorreko laguntzek, 2331
- Justiziaren alorreko laguntzen ondorioak, 2331
- Justiziaren arloan, 337
- Justiziaren Erreformari**, 2390
- justiziaren funtzionamendu normalari, 2329
- Justiziaren Modernizazioari, 2386
- justiziari, 2163, 2164, 2200, 2261, 2262, 2264, 2266
- Justo eta Artzain Santuen Monasterioko "Nodicia de Kesos", 1595
- kabildoen eskumenak, 1656
- Kable Bidez Banatutako Ikus-entzunezko Programazioa, 1758
- Kable bidez Banatutako Ikus-entzunezko Programazioa arautzen duen uztailaren 5eko 8/1996 Legea, 1772
- Kable bidez banatutako ikus-entzunezko programazioa arautzen duen uztailaren 5eko 8/1996 Legeak, 1777
- Kable bidez banatutako ikus-entzunezko programazioa arautzen duen uztailaren 5eko 8/1996 Legearen, 1782
- kable bidez banatutako telebista-kanalen eta irrati-difusioko irratiemakidak, 1772
- kable bidezko irrati- eta telebista-difusioko zerbitzuaren titularrak, 1616
- Kable bidezko irrati- eta telebista-zerbitzua, 1616
- Kable bidezko irrati- eta telebista-zerbitzua emateko baimenak, 1616
- kable bidezko irrati eta telebista,

- 1616
 Kable bidezko irratia eta telebista
 hedatzeko zerbitzua, 1616
 kable bidezko irratia eta telebista
 hedatzeko zerbitzuen emaleek,
 1616
 Kable bidezko telebista-zerbitzu
 publikoa ematen duten
 erakundeen emanaldiek, 1758
 kablearekin, 1758
 kalean, 2007
 Kale-bideetan jarritako bide-seinale
 eta mezuak, 677
 Kaledonia Berriak, 2345, 2346
 Kaledonia Berrian, 520, 2285, 2325,
 2361, 2370
 Kaledonia Berrian hitz egiten diren
 hizkuntza erregionalak, 2348
 Kaledonia Berriaren, 2345
Kaledonia Berriari, 2345
 Kaledonia Berriko instituzioak, 2345
 kaleen izenak, 309
 kaleen izenetan, 174
 kale-izenak, 255
 kalifikazio, 682, 755
 Kalifikazio, 561
 kalifikazio eta eraginkortasun
 tekniko, 682
 kalifikazio juridiko, 2262
 kalifikazio juridikoa, 2262
 Kalifikazio objektiboa, 755
 Kalifikazio objektiboa jasotzeko
 eskubidea, 755
 kalifikazioa, 561, 1822
 kalifikazioak, 755
 kalifikazioak berriro ikustea
 eskatzeko eskubidea, 755
 kalifikazioaren xedea, 331, 649
 kalifikazioen, 755
 Kaliforniako, 724
 Kaliforniako Berkeley
 Unibertsitatean, 724
 kalitate, 1125, 1140, 1248, 1566, 1616
 Kalitate berezia, 1211, 1680
 kalitate bereiziari, 1211
 kalitate- eta berrikuntza-irizpideekin,
 2320
 kalitate- eta ekitate-printzipioetan,
 1613
 kalitate- eta sinplifikazio-printzipioak,
 1358
 kalitate handiko zerbitzuak, 219
 kalitate oneko testuliburuetarako
 eta ikasmaterialetarako irispidea,
 253
 kalitatea, 431, 853, 934, 940, 1073,
 1314, 1357, 1497, 1555, 1558, 1614,
 1637, 1705, 1797, 1837, 1851, 1904,
 1967, 1968, 2035, 2052, 2324
 Kalitatea, 1558, 1962
 kalitatea handitzeari, 349
 kalitatea hobetzen, 350
 kalitatea sustatzeko ekintza, 438
 Kalitateak, 1781
 Kalitate-araubide, 1680
 kalitatearen, 1140, 1248, 1618
 Kalitatearen, 1140
 kalitatearen hobekuntza-maila
 handia, 191
 kalitatearen kontrola, 661
 kalitateari, 2364
 Kalitateari, 1614
 kalitate-baldintza berdintsuak, 2385
 Kalitate-bereizgarria, 907
 Kalitate-berme gehigarria, 475
 kalitate-estandar normalizatuak,
 1068
 Kalitate-faktoreak, 1625
 Kalitate-figuren izendapenaren
 babesa, 1614
kalitate-irizpideekin, 2227
 Kalitate-irudi, 1073
 kalitate-izendapena, 1774
 kalitateko administrazioa, 1525
 Kalitateko botoa, 352
 kalitateko botoarekin, 1737, 1741
 kalitateko denbora-pasa, 1821
 kalitateko denbora-pasako
 eskaintzara, 1805
 kalitateko enplegu egonkorra, 1977
 kalitateko eskaintzak, 1522
 kalitateko eskola-zentroak, 1948
 kalitateko figurak, 1614
 kalitateko hezkuntza, 253, 2395
 kalitateko hezkuntza-eskaintzetan,
 2382
 kalitateko itzulpenak, 1736
 Kalitateko izendapen geografiko,
 1211
 Kalitateko izendapen geografikoak,
 1125, 1211, 1497
 kalitateko prestakuntza-erantzuna,

- 1160
kalitateko zerbitzu publikoa, 450
kalitate-kontrola, 219
kalitate-maila, 447, 594, 595
kalitate-markak, 1797
kalitate-parametroetara, 1389
Kalitate-zigilua, 1668
kalitate-zigiluak, 1668
kalitatezko eta ekitatezko
  hezkuntza, 1336
kalitatezko hezkuntza, 130, 196, 1336
kalitatezko hezkuntza eta heziketa
  izatea, 130
kalitatezko hezkuntza publikoa, 2098
kalitatezko hezkuntzaren abantailak,
  1335
kalitatezko irakaskuntza publiko
  inklusibo eta berritzailea, 1176
kalitatezko lanpostu jasangarria, 629
kalkulua, 2148, 2376
kalkuluak egitekoak. *Ikus*
  trebetasunak
kalte, 377, 760, 1250, 2020, 2207,
  2236, 2270, 2271, 2279, 2281, 2329,
  2334, 2344
kalte ekonomikoak, 377
kalte fisikoa, morala edo
  psikologikoa, 1406
kaltea, 733, 740, 2023
kaltea edo gutxiespena dakarren
  hizkerarik, 2023
kalteak, 1282
kaltearen konponketa zibilak, 2161
kalteberak diren herritarrei, 2382
kalteberatasun bereziko egoerak,
  2070
kalteberatasun bereziko egoeran,
  2070
kalteberatasuna, 1693
Kalteberatasuna, 1985
kalteberatasun-egoera, 570, 2255,
  2369, 2382
kalteberatasun-egoeraren bat, 2174
kalteberatasun-faktoreak, 1419
kalteei, 427, 2157
Kalteen aurkako aseguruaren eta
  pertsonek gainera aseguruaren
  arau erkideak, 2102
kalteengatik, 668, 2327
kalte-galerak, 1537
kalte-galeren erreklamazioa, 2160
kalte-galeren izaerara, 517
kalte-galeren ordaina, 908
kaltegarri, 761
kaltegarria, 740, 762
kalte-ordain, 354
kalte-ordainak, 516, 2012
kalte-ordainek, 2351
kalte-ordainen gaineko zein
  arabideren babespean, 2350
kalte-ordainik, 535
kalterako, 292, 359
kalterik, 396, 420, 740, 822, 1192,
  1193, 1766, 1767, 1771, 1772, 1774,
  1776, 1779, 1890, 1892, 1893, 1894,
  1897, 1901, 2271, 2329, 2336, 2340,
  2392
kalterik egin, 153, 168, 181, 184, 744,
  746
kalterik egingo, 744
kaltetu, 800
kamera hipobarikoaren
  erabilerarengatik tasak, 1801
Kanak hizkuntzek, 2346
kanak hizkuntzen akademiako
  kideak, 2345
Kanak kulturaren ondarea, 2346
kanal, 481, 1027, 1616, 1805, 2018,
  2035
kanal berrietarako edukien
  sorkuntza, 1876
kanal digitalen, 1573
kanal independenteen titularrenak,
  1616
kanal irekiak, 1758
kanalak, 1091, 1616
kanalek, 1027
kanaletan, 1087, 1616
Kanaria Handiko Santa María de
  Guía, 1670
kanariar berezko kulturako ondasun
  immaterialak, 1676
Kanariar identitatearen kontzientzia,
  1650
kanariar kultura aberasteko
  ekarpen, 1658
Kanariar Uharteetako biztanle
  aborigenen ondasun higigarriek,
  higiezinek eta adierazpen
  immaterialak, herri-kulturak eta
  kultura tradizionalak, 1683
Kanariarrek, 1672

- Kanariekin lotura historiko berezia duten estatu amerikar gaztelania-hiztunetako, 1672
- Kanarietako administrazio publikoei, 1654
- Kanarietako administrazio publikoek, 1683
- Kanarietako administrazio publikoen eskumenak, 1682, 1683
- Kanarietako administrazio publikoen eskumenekoak diren komunikabideei, 1654
- Kanarietako administrazio publikoen eta organo eta instituzio aholku-emaileen eskumenak, 1683
- Kanarietako administrazio publikoen testu arauemaile, 1667
- Kanarietako administrazio publikoen titulartasuneko ikus-entzunezko hedabideek, 1654
- Kanarietako administrazio publikoen titulartasuneko komunikabide sozialek, 1655
- Kanarietako Administrazioak, 1667
- Kanarietako Administrazioaren dirulaguntzak, 1688
- Kanarietako Autonomia Erkidegoak, 1688
- Kanarietako Autonomia Erkidegoan, 1664
- Kanarietako Autonomia Erkidegoaren eremuko irakaskuntza ez-unibertsitarioaren programazio orokorraren, 1650
- Kanarietako Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuko komunikabide sozialek, 1667
- Kanarietako Autonomia Erkidegoaren lurraldean, 1656
- Kanarietako Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuan, 1654
- Kanarietako Autonomia Erkidegoari, 1676
- Kanarietako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, 1666
- Kanarietako Autonomia Erkidegoko Irrati eta Telebista Publikoei, 1672
- Kanarietako Autonomia Erkidegoko unibertsitate-eskaintza, 1670
- Kanarietako Autonomia Estatutua, 1675
- Kanarietako Berdintasunerako I. Plana,, 1665
- Kanarietako Berdintasunerako II. Plana, 1665
- Kanarietako Berdintasunerako III. Plana, 1665
- Kanarietako botere publikoek, 1666, 1676, 1687
- Kanarietako botere publikoen jardun-printzipio orokorrak, 1665
- Kanarietako Emakumearen Institutua, 1665
- Kanarietako emakumeek erabateko herritartasuna, 1667
- Kanarietako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 26ko 1/2010 Legearen, 1681
- Kanarietako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa, 1665
- Kanarietako espainieraren, 1676
- Kanarietako Funtzio Publikoari, 1649
- Kanarietako garapen ekonomikoa eta gizarte-ongizatea, 1670
- Kanarietako Gazteriari, 1662
- Kanarietako Gobernuak, 1648, 1654, 1665, 1666, 1673
- Kanarietako Helduen Hezkuntza eta Prestakuntza Iraunkorrari, 1660
- Kanarietako herriaren autogobernua, 1675
- Kanarietako herriaren balio historikoak, kulturalak eta linguistikoak, 1650
- Kanarietako herriaren historia-, kultura-, hezkuntza- eta hizkuntza-balioak, 1672
- Kanarietako herritarrek, 1664
- Kanarietako Hizkuntzaren Akademiako ordezkari, 1678
- Kanarietako identitatea, 1660, 1676
- Kanarietako Indarkeria Programa, 1665
- Kanarietako Irakurketa eta Liburutegien Kontseilua, 1678
- Kanarietako komunikabide publiko eta pribatu guztiek, 1687
- Kanarietako kultura, 1662
- Kanarietako Kultura Kontseilua, 1697
- Kanarietako Kultura Ondareari, 1682

- Kanarietako kultura-ondarea, 1682, 1683, 1684
- Kanarietako kultura-ondarearen garrantziak, 1682
- Kanarietako kultura-ondarearen zati, 1682
- Kanarietako kultura-ondareari, 1682, 1683
- Kanarietako kultura-ondareko ondasun higigarriak eta higiezinak, 1685
- Kanarietako kultura-ondareko ondasun higigarriak, higiezinak eta immaterialak, 1684
- Kanarietako kultura-ondareko ondasunak babesteko araubide erkidea eta espezifikoa, 1682
- Kanarietako kulturaren lekukotza bereziak, 1683
- Kanarietako kulturaren lekukotza bereziak diren ondasunak, 1684
- Kanarietako kulturaren sistema publikoa, 1697
- Kanarietako legeria autonomikoaren aldaketak, 1667
- Kanarietako liburutegi publikoen sarea, 1678
- Kanarietako liburutegi publikoen sareko liburutegietako erabiltzaileek, 1678
- Kanarietako liburutegi publikoen sareko liburutegietako erabiltzaileen eskubideak, 1678
- Kanarietako liburutegi-sistema, 1677
- Kanarietako liburutegi-sistemako gainerako liburutegiak, 1677
- Kanarietako liburutegi-sistemaren antolaketa-egitura, 1678
- Kanarietako Logopeden Elkargo Profesionala, 1674
- Kanarietako Logopeden Elkargo Profesionalean, 1674
- Kanarietako Lurzoruari eta Naturagune Babestuei, 1673
- Kanarietako ondare bibliografikoa, 1679
- Kanarietako ondare bibliografikoaren, 1679
- Kanarietako ondare historikoaren, 1659
- Kanarietako ondare historikoaren eraketa, 1659
- Kanarietako Ondare Historikoari, 1659
- Kanarietako osasun-sistema publikoan, 1667
- Kanarietako osasun-sistemak, 1667
- Kanarietako Poliziaren Kidego Orokorra, 1663
- Kanarietako Poliziaren Kidego Orokorriari, 1663
- Kanarietako sektore pribatuan eta funtzio publikoan, 1666
- Kanarietan, 1665
- Kanarietan hitz egiten den espainieraren hizkuntza-berezitasunak, 1659, 1676
- Kanarietan hitz egiten den espainieraren hizkuntza-modalitatearen onarpena eta erabilera, 1672
- Kanarietan mintzatzen den espainieraren hizkuntza-modalitateak eta berezitasunak, 1684
- Kanbio-letra, 2195
- kanbio-letrak, 302, 368
- Kanbio-letrak, 2195
- kanbio-letraren izendapena, 2195
- Kanbio-letraren sorrera eta forma, 2195
- kanpaina, 466
- Kanpaina, 429
- kanpaina instituzional, 706
- Kanpaina instituzionala, 706
- kanpaina instituzionalak, 429, 1153, 1446, 1627
- Kanpaina instituzionalak, 1424
- Kanpaina instituzionalek, 1627
- kanpaina instituzionalen betekizunak, 429
- Kanpaina instituzionalen betekizunak, 791
- kanpaina instituzionaletan, 1450
- Kanpaina instituzionaletan, 429
- kanpaina instituzionaletarako irisgarritasuna, 429, 650
- kanpainak, 248, 281, 429, 449, 827, 1058, 1073, 1399, 1509, 1625, 1725, 1728, 1930, 1967, 1978
- Kanpainak, 489, 627, 1516
- kanpainen hizkuntza-pluraltasunera,

- 429
kanpainenetan, 1277
Kanpo Arazoetako eta
Lankidetzako Ministerioak, 509,
552
Kanpo Arazoetako eta
Lankidetzako Ministerioaren, 353
Kanpo Arazoetako eta
Lankidetzako Ministerioko
Hizkuntzen Interpretaziorako
Bulegoak, 509, 510
Kanpo Arazoetako Ministerioa, 355
Kanpo Arazoetako Ministerioak, 352,
2373
Kanpo Arazoetako Ministerioarekin,
2378
Kanpo Arazoetako Ministerioari, 349,
350, 352
Kanpo Arazoetako Ministerioko
Nazioarteko Lankidetzarako eta
Iberoamerikarako estatu-
idazkaria, 352
Kanpo Arazoetako ministroa, 358
Kanpo Arazoetako ministroak, 353,
357, 2374
Kanpo Arazoetako, Europar
Batasuneko eta Lankidetzako
Ministerioak, 1580
Kanpo Arazoetako, Hezkuntza eta
Zientziako, eta Kulturako
ministroak, 351
Kanpo Arazoetako, Hezkuntza eta
Zientziako, eta Kulturako
ministroek, 352
Kanpo Arazoetako, Hezkuntzako eta
Zientzia eta Kulturako ministerioek,
349
Kanpo harreman juridikoetan, 658
Kanpoaldearekin, 1790
kanpoaldeko mundura, 431
kanpoan, 1910
Kanpoan bizi diren galiziar
biztanleekiko loturak, 1576
kanpoan bizi diren katalanak, 1923
Kanpoan bizi diren katalanen
espezifikotasuna politika
publikoetan, 1922
Kanpoan dauden erkidego
katalanak, 1923, 1924
kanpoan dauden erkidego
katalanei, 1923
Kanpoan dauden erkidego
katalanekiko harreman-organok,
1924
kanpoan dauden katalanek, 1922
kanpoan dauden katalanekiko
harremanak, 1923
Kanpoan dauden katalanen
eskubideak, 1922
kanpoan dauden katalanen eta
Kataluniaren arteko lotura
aktiboari, 1923
Kanpoan dauden katalanen eta
Kataluniaren arteko loturei, 1923
kanpo-arazoetako, Europar
Batasuneko eta lankidetzako
arloan eskumena duen
ministerioak, 1582
kanpo-arazoetan eskumena duen
ministerioarekin, 1579
kanpo-auditoria, 2352
kanpo-defizita, 2382
kanpo-ekintza, 1909
Kanpo-ekintza, 1578, 1581, 1582
kanpo-ekintzan, 1580
Kanpo-ekintzarako Espainiako
estrategia, 1579
kanpo-ekintzarako Espainiako
estrategian, 1579
kanpo-ekintzarako Galiziako
estrategiaren garapena eta
betearazpena, 1581
kanpo-ekintzaren, 349
kanpo-ekintzaren arloan eskumena
duen sailaren, 1923
kanpo-ekintzaren arloko eginkizunak
esleituta dituen sailaren, 1579
Kanpo-ekintzaren eta Europar
Batasunarekiko harremanen
eragileak, eremuak eta tresnak,
1909
Kanpo-ekintzaren eta Europar
Batasunarekiko harremanen
eremu sektorialak, 1909
Kanpo-ekintzaren eta Europar
Batasunarekiko harremanen
helburuak, 1909
Kanpo-ekintzaren eta Europar
Batasunarekiko harremanen
printzipio gidariak, 1909
kanpo-ekintzaren, migrazioen,
kulturaren eta hezkuntzaren

- arlotan eskumena duten
gobernalu-organak, 1924
- kanpo-ekintzari, 349
- Kanpo-ekintzari, 1909
- kanpo-eragileekin, 2041
- kanpo-eskuordetzen eginkizunak,
1583
- kanpo-harreman teknikoan
zuzendaritza, 352
- kanpo-harremanei**, 2373
- kanpo-harremanen alde diharduten
erakunde publikoei, 2373
- kanpo-hedapenarekin, 1900
- kanpo-jarduerak, 1165, 1393, 1634
- Kanpoko Asturiarrei, 1206
- Kanpoko Asturiarrei eta
Asturiartasunaren Aitorpenari,
1206
- kanpoko aukeraketak*, 702
- Kanpoko ekintza, 776, 777
- kanpoko erkidego katalanak, 1922
- Kanpoko erkidego katalanak, 1923
- Kanpoko Erkidego Katalanari, 1922
- kanpoko erkidego katalanetan,
1777
- kanpoko errejidore, 2251
- Kanpoko eskuordetza, 1583
- kanpoko gune, 731
- kanpoko gune, eraikuntza, garraio
eta komunikazioen inbentarioa,
731
- Kanpoko ikasketa-egonaldi, 799
- kanpoko irakaskuntza-zentroak,
1843
- Kanpoko Kataluniaren Kontseilua,
1924
- Kanpoko Kataluniaren Kontseiluaren
funtzionamendua, antolaketa,
osaera eta atxikipena, 1924
- kanpoko kultura-aniztasunari eta
unibertsaltasunari irekita
agertzeaz, 773
- kanpoko kultura-politikan, 1901
- kanpoko kulturek, 157
- Kanpoko nafar herritarrak, 1007
- Kanpoko nafar komunitate
birtualak, 1007
- Kanpoko nafar komunitateak, 1007
- Kanpoko praktikak, 444
- Kanpoko proiektzioa, 1776
- kanpoko seinaleetan, 159
- kanpoko zein barneko beste
instalazio batzuk, 953
- kanpokoetan zein barnekoetan. *Ikus*
komunikazioak, *Ikus*
- komunikazioak, *Ikus*
- komunikazioak, *Ikus* komunikazioa,
Ikus komunikazioak
- kanpokoetan zein barnekoetan,,
Ikus komunikazioa
- kanpo-merkatuetako berezko
hizkuntzetan, 2057
- kanpo-politikan, 2373
- kanpo-proiektzioa, 1294, 1328, 1890,
1901, 1915, 1936
- kanpo-proiektzioarekin, 1894
- kanpo-proiektzioaren, 1924
- kanpo-proiektzioko jardueretan, 1843
- kanpora proiektatzen, 773
- kanporantz hobeto babestuta
egon, 168
- kanporantzko ekimenak, 1578
- kanporatzaileak, 344
- kanporatzea, 325
- Kanporatzea, 2111
- kanporatze-erabaki, 2327
- kanpotarrak, 2378
- kanpo-zorra, 2382
- Kantabriako administrazio publikoei,
1726
- Kantabriako administrazio
publikoek, 1705
- Kantabriako administrazio publikoen
jardunean, 1726
- Kantabriako Autonomia Erkidegoan,
1730
- Kantabriako Autonomia
Erkidegoaren Administrazioak,
1727
- Kantabriako Autonomia
Erkidegoaren Administrazioaren
jardunean genero-berdintasuna
sustatzeko neurriak, 1728
- Kantabriako Autonomia
Erkidegoaren Nazioarteko
Lankidetzari, 1707
- Kantabriako Autonomia Erkidegoari
immigrazioa ekartzen dioten
herrialdeak, 1707
- Kantabriako Autonomia Erkidegoko
administrazio publikoek, 1724
- Kantabriako Autonomia Erkidegoko

- Administrazioak, 1716, 1721, 1722, 1724, 1727
- Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren enplegu publikoan sartzeko hautaprotetan, 1723
- Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren organoetan ordezkartza orekatua izateari buruzko neurriak, 1726
- Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioarenak, 1726
- Kantabriako Autonomia Erkidegoko Bitartekaritza, 1717
- Kantabriako Autonomia Erkidegoko toki-erakundeak, 1727
- Kantabriako Autonomia Erkidegoko unibertsitateak, 1723
- Kantabriako botere publiko, 1727
- Kantabriako Enplegu Zerbitzuko bulegoetako langileei, 1723
- Kantabriako Gobernuko Administrazioaren, eta haren mendeko organismo publikoen eta zuzenbide publikoko enteen tasak, 1730
- Kantabriako Gobernuko Hezkuntza eta Gazteria Sailaren, 1704
- Kantabriako Hezkuntzari, 1708
- Kantabriako Hezkuntzari buruzko abenduaren 26ko 6/2008 Lege, 1715
- Kantabriako hezkuntza-sistemak, 1708
- Kantabriako irakurketa publikoaren sistema, 1703
- Kantabriako Kultura Ondareari, 1701
- Kantabriako Liburutegiei, 1702
- Kantabriako Logopeden Elkargo Ofizialean, 1704
- Kantabriako Logopeden Elkargo Ofizialeko kide, 1704
- Kantabriako Logopeden Elkargo Profesionala, 1704
- Kantabriako Parlamentuak, 1724
- Kantabriako Turismoaren Antolamenduari, 1702
- Kantabriako Unibertsitateak, 1722
- Kantabriako Unibertsitatean, 1723
- Kantabriako Unibertsitatearekin, 1709
- Kantabrian, 1709, 1720
- kantitateak, 1705
- kantuen, 1772
- kantzilergoaren eta, oro har, administrazioaren hizkuntza, 1226
- kapitain, 2131, 2134, 2362
- kapitaina, 2362
- Kapitaina, 2134
- kapitainak, 2131, 2132, 2134, 2191
- kapitainarekin, 2130
- kapitainaren ordezkorik, 2134, 2135
- kapital, 2321
- Kapital higigarrien errentak, 2246
- kapital publikokoak, 670
- kapital sozialaren edo boto-eskubideen gaineko partaidetzen, 2312
- kapital sozialaren zatirik handiena, 2312
- kapitala, 411, 669, 2318
- Kapitalak Zuritzea, 491
- kapitalaren edo boto-eskubidearen gaineko partaidetzaren, 2319
- kapitalaren eskudiru bidezko harpidetzak, 2308
- kapital-eragiketak, 355
- kapital-finantzaketa, 2243, 2308
- kapitalizazio-eragiketen mutualitate eta batasunak, 2197
- Kapital-sozietateei buruzko Legearen, 562
- karakterek, 1603
- karga, 811
- karga-arintzeak, 2253, 2352
- karga-arintzeekin, 2352
- karga-eskala autonomikoan, 1293
- kargetatik, 670
- kargu, 665, 692, 777, 949, 961, 1449, 1605, 1741, 1998, 2267, 2340
- Kargu, 685, 777
- kargua, 351, 659, 665, 706, 950, 1738, 2014
- Kargua, 665
- karguagatik kontseilukide ez diren pertsonak, 1869
- karguak, 660, 691, 2013
- karguan antzinatean txikiena duen kideak, 2014
- karguaren, 776, 1814, 1816
- karguaren edo lanpostuaren berezko eginkizunak, 1814, 1816

- karguari, 661
 karguei, 972, 975, 1449, 1708, 1715
 kargutik, 660
 kargu-uztea, 665
 kargu-uzteari, 665
 Karlos III.aren pragmatika, 1226
 karpeta, 1962
 karraskak, 652
 karrera fiskalaz, 338
 Karrera judiziala, 343
 karrera judizialean, 343
 Karrera Militarrari, 477
 karrera profesional horizontala, 1631
 Karrera profesional horizontala, 1631
 Karrera profesionala, 1631
 karrera profesionalerako
     prestakuntza, 883
 karrerada, 376
 karreradak, 376
 karrerak, 1849
 karrerako bulego kontsular, 510
 karrerako destinoak, 338
 karrerako funtzionario, 442, 788
 Karrerako funtzionarioak, 1273, 1649
 karrerako funtzionarioek, 1273
 Karrerako funtzionarioen
     borondatezko mugikortasuna,
     2076
 karrerari, 2072
 kartel, 806, 1774
 Kartel, 427, 428, 807
 kartelak, 427, 1413, 1854
 kartografia, 2028, 2065
 kartografian, 2065
 Kasazio Auzitegiaren peritu
     judizialen zerrenda nazionala,
     2168
 Kasazio Auzitegiaren peritu
     judizialen zerrenda nazionalean,
     2357
 kasazio-errekurtsua, 2268, 2271, 2340
 kasua, 2278
 Kasua, 2278
 kasuan kasuko batzorde
     parlamentarioek, 170
 kasuan kasuko biztanleen
     borondateak, 177
 kasuan kasuko erregioetan
     hizkuntza nazionalak, erregionalak
     eta gutxituak erabil, 173
 Kasuan kasuko estatu kideak, 193,
     194
 kasuan kasuko hizkuntza, 153
 kasuan kasuko hizkuntza erregional
     eta gutxituetako batean
     bermatuta dagoela ezartzea, 296,
     362
 kasuan kasuko hizkuntza erregional
     eta gutxituetan bermatuta
     dagoela ezartzea, 296, 362
 kasuan kasuko hizkuntza
     koofizialean, 552
 Kasuan kasuko hizkuntza-
     erregioetan, 172
 kasuan kasuko tokiko hizkuntzatik,
     552
 kasuan kasuko xedapenetan, 184
 kasuan kasukoak eta bereziak, 163
 kasuistika, 1668
 kasuko administrazioa dagoen
     lurraldean koofizialak diren
     estatuko hizkuntzetatik, 507
 katalan administratiboaren E maila,
     1254
 katalan arloko prestakuntza, 1358
Katalan hizkuntza eta literaturaren
irakaskuntza, 2294
 katalan izaera politikoa, 1923
 katalan nahikorik, 2367
 katalana, 171, 381, 597, 775, 1103,
     1106, 1144, 1226, 1227, 1228, 1229,
     1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1237,
     1249, 1256, 1257, 1268, 1278, 1279,
     1280, 1286, 1297, 1298, 1299, 1301,
     1304, 1325, 1336, 1337, 1338, 1347,
     1349, 1351, 1352, 1357, 1358, 1362,
     1368, 1751, 1758, 1760, 1762, 1763,
     1766, 1767, 1769, 1770, 1771, 1772,
     1773, 1774, 1775, 1777, 1779, 1782,
     1786, 1795, 1803, 1807, 1808, 1812,
     1814, 1815, 1819, 1821, 1830, 1832,
     1836, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843,
     1849, 1850, 1863, 1866, 1869, 1897,
     1907, 1909, 1910, 1922, 1933, 1937,
     1941, 1942, 2294, 2365, 2366, 2367
 Katalana, 1227, 1228, 1229, 1232,
     1249, 1250, 1265, 1266, 1267, 1279,
     1297, 1300, 1327, 1333, 1345, 1349,
     1352, 1368, 1761, 1762, 1765, 1770,
     1778, 1781, 1785, 1793, 1794, 1812,
     1815, 1840, 1842, 1859, 2364
 katalana babesteko eta hedatzeko

- konpromisoa, 1227
katalana babesteko neurriak, 1758
katalana behar bezala ezagutzeko sistemak, 1795
katalana berezko hizkuntza duten beste autonomia-erkidego, 1234
katalana erabiliko duen programazioa, 1807
katalana erabiltzeko eskubidea, 1229, 1234
katalana erabiltzen den programazioa, 1807
katalana eta Balear Uharteetako berezko kultura, 1279
katalana eta gaztelania behar adina jakitea, 1819
Katalana jakiteko, 1271, 1300
katalana sustatzeko eta suspertzeko eskumena duen sailaren jarduketak, 1830, 1832
katalana sustatzeko helburua duten fundazio edo elkarten aldeko emariei, 1786
katalana sustatzeko helburua duten fundazio edo elkarten aldeko emarietako, 1786, 1836
Katalana sustatzeko politikak, 1815
Katalana sustatzeko xedea duten erakunde jakin batzuei egindako dohaintzen kenkaria, 1330
katalana unibertsitatean eta telebistan erabiltzeko dauden zailtasunei buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 171
katalana zabaltzeko, merkaturatzeko eta erabiltzeko irizpide objektiboari, 1772
katalanak, 1226, 1232, 1236, 1294, 1842, 1843, 2367
Katalanak, 1233, 1234, 1842, 1910, 1922
katalanarekin, 1257, 1751, 1868
katalanaren, 1227, 1228, 1230, 1231, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1241, 1242, 1243, 1256, 1257, 1259, 1263, 1265, 1293, 1294, 1304, 1327, 1762, 1763, 1764, 1765, 1766, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1779, 1812, 1814, 1816, 1866, 1868, 1888, 1894, 1910
Katalanaren, 1260, 1761, 1770, 1848
katalanaren ahozko eta idatzizko ezagutzak, 1796
katalanaren ahozko eta idatzizko ulermen-maila, 1237
katalanaren ahozko ezagutzari, 1247
katalanaren ahozko zein idatzizko erabilera normala, 1230
katalanaren ahozko zein idatzizko normalizazioa, 1230
katalanaren B2 maila, 1360
katalanaren batasuna, 1228
Katalanaren batasuna, 1766
Katalanaren Batzorde Ebaluatzailea, 1242
Katalanaren Batzorde Ebaluatzaileak, 1241
Katalanaren Batzorde Ebaluatzailearen edo IBAPen ziurtagirien maila, 1247
Katalanaren Batzorde Ebaluatzailearen probetarako matrikula-tasaren, 1245
katalanaren berezko ahozko eta idatzizko eta gaztelaniazko ezagutzak, 1770
katalanaren betekizun akademikoak eta ezagutza-betekizunak, 1360
katalanaren defentsa eta normalizazioa, 1227
katalanaren defentsan eta normalizazioan, 1248
katalanaren erabilera, 1227, 1228, 1230, 1235, 1236, 1249, 1251, 1252, 1297, 1298, 1299, 1357, 1359, 1371, 1763, 1764, 1766, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1781, 1783, 1800, 1811, 1843, 1857, 1866, 1910
Katalanaren erabilera, 1228, 1249, 1250, 1800
katalanaren erabilera aparatua, babestu eta sustatzeko jarduerak, 1766
katalanaren erabilera arautu, 1766
katalanaren erabilera babestea eta sustatzea, 1764
katalanaren erabilera babesteko eta sustatzeko neurriak ezartzen, 1763
katalanaren erabilera babestu, sustatu eta normalizatzeko, 1764

- katalanaren erabilera bermatzeko eta sustatzeko, 1771
- katalanaren erabilera eta ezagutza, 1350
- katalanaren erabilera eta kanpo-proiektzioa, 1766
- Katalanaren erabilera eta sustapena, 1843
- katalanaren erabilera normala, 1298
- katalanaren erabilera normalizatzea eta sustatzea, 1764
- katalanaren erabilera orokortzea, 1776
- katalanaren erabilera osoa, 616
- katalanaren erabilera sozialak, 1294
- katalanaren erabilera sozialari, 1763
- katalanaren erabilera zientifiko, kultural eta soziala, 1794
- katalanaren erabileran, 1231, 1843
- katalanaren erabileraren atzerakada nabariak, 1298
- katalanaren erabileraren erregulazioa, 1791
- katalanaren erabilerari, 1238, 1294, 1782
- katalanaren eskakizun handieneko ezagutza-ziurtagiria, 1302
- Katalanaren eta Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientzien irakaskuntza, 2366
- Katalanaren eta Balear Uharteetako kulturaren ezagutza eta erabilera, 1351
- katalanaren eta gaztelaniaren arteko oreka, 1874
- katalanaren eta gaztelaniaren erabilera, 1228, 1265, 1327, 1349, 1781
- katalanaren eta gaztelaniaren erabilera normala eta ofiziala, 1764, 1765
- katalanaren eta gaztelaniaren erabilera normala eta ofiziala bermatzeko, 1764
- Katalanaren eta gaztelaniaren erabilera ofiziala, 1764
- katalanaren eta gaztelaniaren ikaskuntzan, 1259
- Katalanaren eta gaztelaniaren irakaskuntzak, 1770
- katalanaren eta gaztelaniaren izaera ofiziala, 1765
- katalanaren eta gaztelaniaren ofizialtasun-araubidea, 1933
- katalanaren eta gaztelaniaren ofizialtasunari, 1894
- katalanaren eta katalanezko irakaskuntza, 1234, 1841
- katalanaren ezagutza, 1235, 1238, 1271, 1300, 1302, 1303, 1762, 1848
- Katalanaren ezagutza, 1254, 1763, 1764
- Katalanaren ezagutza egiaztatzea, 1770
- katalanaren ezagutza eta erabilera, 1350, 1794, 1805
- Katalanaren ezagutza eta erabilera progresiboa, 1228
- Katalanaren ezagutza -maila, 1272
- katalanaren ezagutza nahikoa eta egokia, 1849
- katalanaren ezagutza osoa, 1764
- Katalanaren ezagutza osoa eta erabilera normala, 1763
- katalanaren ezagutza-eskakizun orokorrak, 1299
- katalanaren ezagutzak, 1247, 1297, 1358, 1364
- katalanaren ezagutza-maila, 1238, 1272, 1300, 1302, 1304, 1319, 1332, 1372
- katalanaren ezagutza-mailak, 1304, 1319
- katalanaren ezagutzan, 1236, 1754
- katalanaren ezagutzaren ziurtagiriei dagozkien probetarako, 1241, 1242
- katalanaren ezagutza-ziurtagiria, 1302
- katalanaren ezagutza-ziurtagiriak, 1787, 1801, 1829
- katalanaren ezagutza-ziurtagiriei dagozkien probak, 1243
- katalanaren garrantzia eta haren ikaskuntza, 1839
- katalanaren gizarte-balorazioa, 1371
- Katalanaren goi-mailako ziurtagiria, 1788
- katalanaren gutxieneko ezagutza-maila, 1272, 1300
- Katalanaren hasierako mailako

- ziurtagiria, 1788
- katalanaren hizkuntza-araudia, 1748
- katalanaren hizkuntza-eremuan, 1249, 1867
- katalanaren hizkuntza-eremuarekin lotutakoa, 1751
- katalanaren hizkuntza-modalitate propioak, 1294
- katalanaren hizkuntza-modalitateak, 1284, 1364
- katalanaren hizkuntza-normalizazioa, 1816, 1839
- katalanaren hizkuntza-normalizazioaren helburua, 1874
- katalanaren ikaskuntza, 1904
- Katalanaren ikaskuntza eta erabilera, 1344
- katalanaren ikaskuntzan, 1799
- katalanaren ikastaro osagarriak, 1233
- katalanaren ikastaroak, 1364, 1746
- katalanaren ingurumen-erabilera, 1236
- katalanaren irakaskuntza, 1233, 1235, 2365
- katalanaren irakaskuntza-eskaintza nahikoa, 1840
- katalanaren irakaskuntza-moduluen, 1860
- katalanaren irakaskuntzarekin eta hizkuntza-normalizazioarekin, 1293
- Katalanaren irakaskuntzaren programazioan eta antolaketan, 1734
- katalanaren koofizialtasuna, 1237
- katalanaren lurralde-eremu osora, 1747
- Katalanaren maila ertaineko ziurtagiria, 1788
- Katalanaren nahikotasun- eta goi-mailletako ziurtagiriak, 1830
- Katalanaren nahikotasun-mailako ziurtagiria, 1788
- katalanaren normalizazioa, 1234, 1758
- katalanaren normalizazioak, 1236
- katalanaren normalizazio-prozesuaren planifikazio, antolaketa, koordinazio eta gainbegiratzea, 1236
- katalanaren ofizialtasuna, 1812
- katalanaren ofizialtasuna lurralde-estatutu, 1227
- katalanaren ohiko erabilera, 1297
- Katalanaren oinarrizko mailako ziurtagiria, 1787
- Katalanaren oinarrizko, hasierako eta tarteko mailletako ziurtagiriak, 1830
- katalanaren presentzia, 1763, 1773, 1775, 1776, 1921
- katalanaren presentzia arautzeko, 1763
- katalanaren presentzia bermatzeko sustapen-neurriak, 1763
- katalanaren presentzia egokia, 1843
- katalanaren presentzia esanguratsua bermatzeko, 1773
- katalanaren sustapena, 1284
- katalanaren sustapena, erabilera eta babesa bermatzeko, 1776
- katalanaren sustapena, ezagutza eta erabilera, 1228
- Katalanaren sustapenean, 1262
- Katalanaren uharteetako modalitateak, 1267
- katalanaren uharte-modalitateak, 1227
- Katalanaren uharte-modalitateak, 1228
- katalanaren ulermena eta ezagutza, 1771
- Katalanaren ziurtagirierekin, 1294
- katalanaren, Balear Uharteetako berezko hizkuntzaren, erabilera, 1327
- katalanaren, okzitanieraren, gaztelaniaren eta atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak, 1845
- katalanari, 1237, 1275, 1297, 1303, 1863, 1904
- katalanari buruzko ezagutzen ebaluazioa, 1284
- katalanaz, 1860
- katalanean, 1859
- katalanek, 1922
- katalaneko azterketa, 2367
- katalaneko azterketarik, 2367
- katalanen, 1922, 1923
- katalanen eskubideak, 1922
- katalanera, 1838
- katalanerako, 1808, 1860

- Katalanetik beste hizkuntza batera eta alderantziz zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaitzeko eta zinpeko itzultzaile eta interpreteen erregistroan, 1831
- katalanetik beste hizkuntza batera, eta alderantziz, zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza izapidetzea, 1831
- katalanez, 1228, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1238, 1252, 1273, 1276, 1279, 1280, 1293, 1302, 1733, 1745, 1758, 1759, 1760, 1761, 1763, 1766, 1767, 1768, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1808, 1810, 1814, 1815, 1816, 1818, 1837, 1840, 1842, 1849, 1859, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1879, 1880, 1886, 2366
- Katalanez abestutako musika sortzea, interpretatzea eta zabaltzea, 1773
- katalanez adierazitako kultura, 1909
- katalanez bikoiztuta edo azpтитulatuta, 1874
- Katalanez bikoiztutako edo azpтитulatutako obra zinematografikoak, 1877
- katalanez bikoiztutako eta azpтитulatutako jatorrizko adierazpen ez-katalanezko filmak, 1773
- katalanez bikoiztutako eta azpтитulatutako kopien kopuruari, 1877
- katalanez edo Arango okzitanieraz adierazitako zirkuituetan, 1785
- katalanez egindako eskaintza zinematografikoa, 1872
- katalanez emititzen diren ikus-entzunezko edukiak, 1279
- katalanez eta gaztelaniaz argitaratzeko jarduketak eta zerbitzuak, 1833
- katalanez hitz egiteko eskubidea, 1800
- katalanez hitz egiten den gainerako lurraldeetako kultura-eragileekin, 1827
- Katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetako administrazioekiko harremanak, 1850
- katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetako gobernuen, 1873
- katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetan, 1280
- katalanez hitz egiten duten gainerako lurraldeekiko, 1328
- katalanez hitz egiten duten gainerako lurraldeetako gobernuekin, 1873
- katalanez hitz egiten duten hizkuntza-eremuetako lurraldeetan, 1280
- katalanez hitz egiten duten lurraldeen arteko komunikazioa sustatu, 1766
- katalanez hitz egiten duten lurraldeetako hezkuntza-erakundeekin, 1850
- katalanez hitz egiten duten lurraldeetan, 1886
- katalanez hitz egiten duten lurraldeetatik kanpo, 1280
- katalanez idatzitako jatorrizko testua, 1842
- katalanez idatzitako literaturaren eta pentsamenduaren itzulpena, 615
- katalanez izapidetzen diren administrazio-prozeduretan, 1299
- katalanez sortutako, bikoiztutako eta azpтитulatutako zinema-eskaintza, 1871
- katalan-ezagutzak, 1301
- katalanezko, 381, 1226, 1231, 1234, 1285, 1293, 1294, 1310, 1329, 1859
- katalanezko adierazpena duen kulturari, 1827
- Katalanezko adierazpenek, 1228
- katalanezko antzezpenak, ikuskizunak eta beste kultura-adierazpen batzuk, 1234
- katalanezko bertsioa, 1877
- Katalanezko bertsioa, 1874
- katalanezko bertsioak, 1838
- katalanezko bertsioan, 1312, 1874, 1875
- katalanezko bertsioaren aldaketa puntuala, 1312

- Katalanezko bertsioaren aldaketak, 1312
- katalanezko edizioa, 1787
- katalanezko edizioaren eta gaztelaniazko edizioaren argitalpenak, 1833
- katalanezko ekoizpen zinematografikoa, 1871
- katalanezko errotulazioa, 1236
- katalanezko eta gaztelaniazko argitalpenetarako, 1760
- katalanezko eta gaztelaniazko errotulazioa, 1231
- katalanezko eta gaztelaniazko hizkuntza-ezagutzak, 1285
- katalanezko eta, hala badagokio, gaztelaniazko hedapen handieneko egunkarietako, 1310
- Katalanezko idazleen eta beste hizkuntza batzuetako idazleen arteko harremana, 1736
- katalanezko ikastaroak, 1771
- katalanezko ikus-entzunezko baliabideetatik eta edizio fonografikoetatik, 1234
- katalanezko irakaskuntzarako eskubidea, 1232
- katalanezko izendapena, 1240
- katalanezko jatorrizko bertsioan, 1876
- katalanezko keinu-hizkuntzaren erabilera, 1815
- katalanezko lanen kalitateko itzulpenak, 1736
- katalanezko literatura- eta zientzianak beste hizkuntza batzuetara itzultzea, 1772
- katalanezko literatura-ekoizpen osoa, 1735
- Katalanezko literatura-sorkuntza eta -azterlanak, 1735
- Katalanezko obra zinematografikoak eta ikus-entzunezkoak, 1876
- katalanezko oinarrizko gaitasunak eskuratu dituzten pertsonen*, 1859
- Katalanezko probetarako matrikular-tasa, 1243
- katalanezko telebista-emanaldiak, 1234
- katalanezko testua*, 1229
- katalanezko zinema-eskaintza, 1875
- Katalanezko zinema-eskaintza, 1873
- katalanezko zinemak, 1872
- katalanezkoak ez diren filmen bikoizketa eta azpitulazioa, 1871
- katalan-hiztunak ez direnek, 1231
- katalan-ikastaro, 2367
- katalogatutako ondasunei, 1285
- katalogazioa, 1567
- katalogo kolektibo bat sortuz, 782
- katalogoa, 731, 955, 2028
- katalogoak, 782, 1541, 1684, 1685, 1750
- katalogoetan*, 738, 783
- Katalogoetan, 1744
- Katalunia, 1888, 1890, 1912, 1914
- Katalunia 112 Larrialdiko Deiak Artatzeko eta Kudeatzeko Zentroa, 1820
- Katalunia 112 Larrialdiko Deiak Artatzeko eta Kudeatzeko Zentroari, 1820
- Kataluniak, 1766, 1817, 1839, 1892
- Kataluniak eta hizkuntza bereko gainerako lurraldeek, 1740
- Kataluniak hizkuntza partekatzen duen lurraldeetatik kanpoko katalanek, 1923
- Kataluniak unibertsitatean dituen ezaugarri kulturei eustearekin, 1793
- Kataluniako, 1761, 1762, 1763, 1764, 1765, 1766, 1767, 1768, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1776, 1777, 1778, 1779, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1887, 1888, 1889, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1899
- Kataluniako 1979ko Autonomia Estatutuak, 1761
- Kataluniako 2017-2020 Estatistika Planari, 1921
- Kataluniako Administrazio Publikoaren Eskolak, 1734
- Kataluniako administrazio publikoek, 1919
- Kataluniako administrazio publikoek kudeatutako edo finantzatutako komunikabide sozialek, 1826
- Kataluniako administrazio publikoekin, 1842

- Kataluniako Administrazio Publikoen Araubide Juridiko eta Prozedurari, 1884
- Kataluniako administrazio publikoen hizkuntza-araubidea, 1884
- Kataluniako administrazio publikoen mendeko instituzio eta organoen izendapenak, 1920
- Kataluniako administrazio publikoetan, 1867
- Kataluniako administrazio, korporazio eta instituzio publikoetako langileek, 1767
- Kataluniako administrazioek*, 1892
- Kataluniako administrazioek eta instituzioek, 1763
- Kataluniako administrazioen hizkuntza, 1766
- Kataluniako administrazioetako langileak, 1745
- Kataluniako akademia zientifikoak, 1936
- Kataluniako Akademien Erregistroan, 1913
- Kataluniako autogobernuko eta kultura- eta hizkuntza-normalizazioko instituzioak, 1821
- Kataluniako Autonomia Estatutuak, 455, 1912
- Kataluniako Autonomia Estatutuan, 1911
- Kataluniako Autonomia Estatutuaren, 1761, 1764, 1887
- Kataluniako berezko hizkuntza, 1761, 1762, 1765, 1770, 1781, 1812, 1840, 1842, 1859, 1872, 1934
- Kataluniako berezko zuzenbidea, 1816
- Kataluniako beste hizkuntza ofizial batera duen itzulpenarekin, 1825
- Kataluniako bizitza kolektiboan, 1780
- Kataluniako botere judiziala, 1816
- Kataluniako botere publikoak eta instituzioak, 1763
- Kataluniako botere publikoen, 1812
- Kataluniako edozein hizkuntza ofizialetan, 1758, 1808
- Kataluniako egoera soziolinguistikoa, 1761
- Kataluniako ekoizpen bibliografikoa eta hizkuntza-eremu katalanarekin lotutakoa, 1751
- Kataluniako enpresa-bikaintasunaren bereizgarria, 1920
- Kataluniako errealitate kultural, sozial, zientifiko eta linguistikoan, 1757
- Kataluniako errealitatea, kultura eta hizkuntza, 1922
- Kataluniako errealitateak, 1793
- Kataluniako errealitatearen beste edozein aspektuarekin, 1923
- Kataluniako errealitatera, 1793
- Kataluniako erregistro publiko, 1769
- Kataluniako eskautak, 1940
- Kataluniako Estatistikari buruzko 23/1998 Legea, 1921
- Kataluniako Estatuko Administrazioarekin harremanak izateko eskubidea, 1767
- Kataluniako eta Arango berezko hizkuntzen presentzia eta babesa, 1827
- Kataluniako eta Europako zinema, 1875
- Kataluniako gainerako ahozko eta idatzizko hizkuntza ofizialen ikaskuntza, 1868
- Kataluniako gainerako hizkuntza ofizialena, 1921
- Kataluniako gainerako hizkuntza-domeinuekin eta haien mendeko ente publikoekin dituzten harremanetan, 1842
- Kataluniako gainerako korporazio publikoek, 1815
- Kataluniako Generalitateak, 460, 1865
- Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren (KGAO) argitalpen-hizkuntza, 1818
- Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren eta Argitalpenen erakunde autonomoak, 1833
- Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren eta Argitalpenen erakunde autonomoaren Administrazio Kontseiluari,, 1760
- Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren eta Argitalpenen erakunde autonomoaren argitalpenen prezio publikoa, 1760

- Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialari, 1818
- Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialean, 1870
- Kataluniako Generalitateko Irrati eta Telebistaren Korporazio Katalana, 1804
- Kataluniako Generalitateko maisu-maistren kidegoaren eta irakasle teknikoen kidegoaren, 1849
- Kataluniako Generalitateko presidentea, 1761, 1887
- Kataluniako Generalitatean, 1744, 1750, 1787, 1828
- Kataluniako Generalitatean Aldizkari Ofizialean, 1739, 1747, 1766, 1833
- Kataluniako Generalitatean irati-difusioko zerbitzu publikoa, 1804
- Kataluniako Generalitatean tasa eta prezio publikoei buruzko abenduaren 24ko 15/1997 Legearen, 1787
- Kataluniako Generalitatean, 1823
- Kataluniako Generalitatean, 1816, 1817
- Kataluniako gizartea eta haren esparru juridikoa, 1859
- Kataluniako gizartean integratzeko prozesuan, 1859
- Kataluniako gizartearen kultura, hizkuntza eta balioak, 1806
- Kataluniako gizarte-zerbitzuen sistemaren gizarte-zerbitzuen eta -prestazioen katalogo sailkatua, 1822
- Kataluniako gizarte-zerbitzuen sistemaren zerbitzu eta prestazioen katalogo sailkatua, 1822
- Kataluniako gor edo gor-itsu zeinugileen hizkuntza, 1906
- Kataluniako gor eta gor-itsu zeinugileen berezko hizkuntza-sistema, 1866
- Kataluniako gor zeinugileen hizkuntza edo keinu- eta ikus-modalitateko hizkuntza-sistema, 1867
- Kataluniako Gorputz Hezkuntzako Institutu Nazionalaren (INEFC), 1801
- Kataluniako gorren eta gor-itsuen hizkuntza, 1863
- Kataluniako hauteskunde-legeak, 1915
- Kataluniako hauteskunde-legean, 1915
- Kataluniako herriak eta instituzioek, 1911, 1912
- Kataluniako herriaren eskubide historikoetan, 1812
- Kataluniako herritar, 1805
- Kataluniako herritarrek, 1763, 1769, 1812, 1813, 1814, 1872, 1873, 1891
- Kataluniako herritarrek eta instituzio politikoek, 1912
- Kataluniako herritarrekin, historiarekin, hizkuntzarekin, kulturarekin, 1923
- Kataluniako herritarren, 1762, 1821, 1888
- Kataluniako herritarren eskubide eta eginbeharrei, 1762
- Kataluniako Hezkuntza Administrazioak, 1863
- Kataluniako Hezkuntza Administrazioaren hizkuntza ofiziala, 1842
- Kataluniako Hezkuntza Zerbitzua, 1844
- Kataluniako hezkuntza-eskaintzan, 1897
- Kataluniako hezkuntza-sistema, 1839
- Kataluniako hezkuntza-sistemak, 1839
- Kataluniako hezkuntza-sisteman, 1770
- Kataluniako hezkuntza-sistemara, 1814
- Kataluniako hezkuntza-sistemaren hizkuntza-araubidea, 1840, 1933
- Kataluniako hezkuntza-zerbitzua, 1846
- Kataluniako hezkuntza-zerbitzua ematen duten zentroek, 1847
- Kataluniako hezkuntza-zerbitzua ematen duten zentroen autonomia, 1847
- Kataluniako hezkuntza-zerbitzuaren ekitatea, 1851
- Kataluniako historiako gertakari, 1761
- Kataluniako hizkuntza eta kultura,

- 1804, 1805, 1909
Kataluniako hizkuntza eta kultura deuseztatzeko borondate sistematikoa, 1823
Kataluniako hizkuntza eta kultura, bai eskubideak, 1812
Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 18ko 7/1983 Legeak, 1762
Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 18ko 7/1983 Legean, 1734
Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 18ko 7/1983 Legearen, 1779
Kataluniako hizkuntza ofiziala, 1765, 1812, 1889
Kataluniako hizkuntza ofizialak, 1868
Kataluniako hizkuntza ofizialei, 1873
Kataluniako hizkuntza ofizialen ezagutza nahikoa, 1800
Kataluniako hizkuntza ofizialetako edozeinetan, 1820, 1926
Kataluniako hizkuntza ofizialetan, 1885
Kataluniako Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Lege, 1761
Kataluniako hizkuntza propioa, 1735
Kataluniako hizkuntza-aniztasunaren, 1887
Kataluniako hizkuntza-eremuan, 1766, 1774
Kataluniako hizkuntza-eremutik kanpoko autonomia-erkidego batean eragina izan behar duen dokumentazio akademikoak, 1842
Kataluniako hizkuntza-erkidego osoak, 1747
Kataluniako hizkuntza-ondare, 1866
Kataluniako hizkuntza-ordenamenduan, 1889
Kataluniako hizkuntza-pluraltasuna, 1758
Kataluniako hizkuntza-politika, 1887
Kataluniako hizkuntza-politikaren tradizioari, 1889
Kataluniako hizkuntzaren araudi orokorra, 1747
Kataluniako hizkuntzaren eta kulturaren nazioarteko proiektzioa, 1910
Kataluniako Ikaskuntzen Institutuak, 1889
Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioa, 1785, 1806
Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioak, 1821
Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren, 1912
Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren antolaketa- eta funtzionamendu-printzipioak, 1806
Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa, 1821
Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren programazioaren printzipio orokorrak, 1821
Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioari, 1821
Kataluniako Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko abenduaren 29ko 22/2005 Legearen, 1919
Kataluniako ikus-entzunezko komunikazio-espazioan, 1805
Kataluniako ikus-entzunezkoen espazio, 1809
Kataluniako ikus-entzunezkoen espazioa, 1809
Kataluniako ikus-entzunezkoen industria, 1821
Kataluniako Ikus-entzunezkoen Komunikazioari, 1804, 1871
Kataluniako Ikus-entzunezkoen Komunikazioari buruzko abenduaren 29ko 22/2005 Legearen, 1871
Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseilua, 1927
Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, 1782, 1808, 1861, 1903, 1919, 1930
Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluaren 2/2000 Legea, 1927
Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluaren eskumenen

- esparruan, 1782
Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluari, 1782
Kataluniako Ikus-entzunezkoen Korporazioa, 1927
Kataluniako Ikus-entzunezkoen Korporazioaren 11/2007 Legea, 1927
Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema, 1782
Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema osoan, 1782
Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema osoaren lurralde-oreka, 1809
Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema propioa, 1804
Kataluniako ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa, 1805
Kataluniako instituzio guztien hizkuntza, 1765
Kataluniako instituzio, antolakunde eta administrazio publikoekin, 1922
Kataluniako instituzioak eta kultura, 1848
Kataluniako instituzioei eta kulturari buruzko ezagutzak, 1849
Kataluniako irakaskuntzaren berezko hizkuntza, 1843
Kataluniako Irrati eta Telebista Korporazioak, 1771
Kataluniako Irrati eta Telebistaren Korporazioa, 1821
Kataluniako Justizia Administrazioan, 1816
Kataluniako Justizia Administrazioaren zerbitzuan dauden langileei, 1767
Kataluniako Kanpoko Erkidegoekiko Harremani buruzko abenduaren 27ko 18/1996 Legean, 1777
Kataluniako Kode Zibilaren bigarren liburuari, 1883
Kataluniako Kode Zibilaren bosgarren liburuko eskubide errealei, 1810
Kataluniako Kode Zibilaren oinordetzei buruzko laugarren liburuari, 1834
Kataluniako Kode Zibilaren pertsona juridikoei buruzko hirugarren liburuari, 1825
Kataluniako komunikabide publikoetan, 1812
Kataluniako Kontsumo Agentzia, 1802
Kataluniako Kontsumo Kodeari, 1878
Kataluniako koroa aragoiarrarekin, 1887
Kataluniako kultura, 1761
Kataluniako kultura eta Arango hizkuntza eta kultura okzitaniarrak, 1785
Kataluniako Kultura Industrien Institutuak, 1875
Kataluniako Kultura Industrien Institutuari, 1875
Kataluniako kultura-ondarea, 1753
Kataluniako Kultura-ondareari, 1753
Kataluniako kulturaren eta katalanaren normalizazioa, 1758
Kataluniako legeria orokorrean, 1798
Kataluniako legeriaren eta doktrina-ikasketen, 1762
Kataluniako Lehiaren Agintaritzak, 1838
Kataluniako Lehiaren Agintaritzari, 1838
Kataluniako letra-gizon ospetsuenetako batzuek zuzendu zuten erakundea, 1735
Kataluniako Liburutegi Nazionala, 1751
Kataluniako liburutegi publikoetan., 1753
Kataluniako Liburutegi, Artxibo, Museo eta Ondare Historiko, Artistiko eta Zientifikoaren Zerbitzuari buruzko 1934ko Legeagatik, 1751
Kataluniako Liburutegia, 1751, 1752
Kataluniako Liburutegiak, 1751, 1752
Kataluniako Liburutegi-sistemari, 1751
Kataluniako Logopeden Elkargoa, 1780
Kataluniako Logopeden Elkargoan, 1780
Kataluniako lurralde osoa, 1804
Kataluniako lurralde osoan, 1819

- Kataluniako lurraldean, 1761, 1862
Kataluniako lurraldean dauden aukera eta adierazpen politiko, sozial, linguistiko, kultural eta erlijiosoak, 1806
Kataluniako lurralde-eremuan, 1768, 1774, 1895
Kataluniako lurraldeko, 1761
Kataluniako lurraldeko arlo guztien artean elkarriketa, ulermena eta kohesioa, 1806
Kataluniako lurraldetik, 1770
Kataluniako lurraldetik harago, 1806
Kataluniako Merkataritza, Industria eta Nabigazioko Ganbera Ofizialei eta Ganberen Kontseilu Nagusiari, 1791
Kataluniako okzitanieraren, 1891
Kataluniako ondare bibliografiko guztia, 1751
Kataluniako ondare bibliografikoa, 1753
Kataluniako ondare zientifiko, kultural eta linguistikoa, 1936
Kataluniako Osasun Institutuaren eremuan, 1796
Kataluniako Osasun Institutuari, 1819
Kataluniako Osasun Institutuko estatutupeko langile, 1819
Kataluniako Osasun Zerbitzuaren, 1925
Kataluniako Osasun Zerbitzuaren egitura eta antolamendua, 1745
Kataluniako Osasunaren Institutuko langileak, 1819
Kataluniako Parlamentua, 1912
Kataluniako Parlamentuak, 455, 1761, 1766, 1793, 1864, 1865, 1887, 1911
Kataluniako Parlamentuaren, 1762
Kataluniako Parlamentuaren 2010eko uztailaren 15eko 749/VIII Ebazpenaren xede, 1904
Kataluniako Parlamentuaren lege, 1913
Kataluniako Printzerriko, 1887
Kataluniako Publizitate Dinamikoa, 1783
Kataluniako Sektore Publikoan Bitarteko Elektronikoak, 1885
Kataluniako Suteak Prebenitzeko eta Itzaltzeko eta Salbamenduetarako Zerbitzua, 1754
Kataluniako toki-erakundeek, 1894
Kataluniako toki-erakundeen ikus-entzunezko komunikabideek, 1919
Kataluniako toki-erakundeetako, 1894
Kataluniako toponimia arloko organismo, 1896
Kataluniako toponimoen forma ofizial, 1769
Kataluniako tradizio juridikoan, 1812
Kataluniako Turismo Agentziari, 1824
Kataluniako Udal eta Toki Araubideari buruzko apirilaren 15eko 8/1987 Legearen, 1778, 1779
Kataluniako Unibertsitate arteko Kontseiluaren, 1794, 1795
Kataluniako Unibertsitateei, 1793
Kataluniako Unibertsitateei buruzko otsailaren 19ko 1/2003 Legearen, 1919
Kataluniako unibertsitateen, 1897
Kataluniako unibertsitateen berezko hizkuntza, 1793, 1794
Kataluniako unibertsitateetako hizkuntza ofiziala, 1794
Kataluniako unibertsitateetan eta goi-mailako irakaskuntza-zentroetan, 1897
Kataluniako unibertsitate-irakaskuntzako zentroetako irakasleek, 1771
Kataluniako unibertsitate-sistema, 1793
Kataluniako unibertsitate-sistemako unibertsitateek, 1794
Kataluniako unibertsitate-sistemako unibertsitateetara, 1795
Kataluniako unibertsitate-sistemaren helburuak, 1793, 1794
Kataluniako unibertsitate-sistemaren helburuak eta printzipio informatzaileak, 1793
Kataluniako zinema-aretoak, 1876
Kataluniako zinema-merkatuak, 1871
Kataluniako zinema-pantailak, 1875
Kataluniako Zinema-pantailen Sare

- Kontzertatua, 1872, 1875
Kataluniako Zinema-pantailen Sare
Kontzertatuaren helburua, 1875
Kataluniako Zinema-pantailen Sare
Kontzertatuaren programazioa,
1875
Kataluniako zinematografiaren eta
ikus-entzunezkoaren industria,
1876
Kataluniako zinematografiari
buruzko araudia, 1871
Katalunian, 1735, 1740, 1742, 1748,
1751, 1763, 1765, 1767, 1768, 1772,
1774, 1785, 1804, 1812, 1813, 1814,
1815, 1816, 1835, 1837, 1839, 1843,
1863, 1865, 1872, 1874, 1875, 1887,
1888, 1889, 1891, 1892, 1893, 1894,
1897, 1898, 1901, 1910, 1911, 1912,
1913, 1914, 1926
Katalunian argitaratu edo
ekoiztiko lan guztiak, 1752
Katalunian bizi diren katalanek, 1922
Katalunian ekoiztiko obra
zinematografikoak, 1877
Katalunian ezarrita dauden
unibertsitateak, 1793
Katalunian merkaturatzen diren
tabako-produktuen paketeen
kanpoaldean, 1733
kataluniar kultura-ekoizpena, 615
kataluniar, galiziar, euskal, aragoiar,
okzitaniar eta asturiar hizkuntza,
607
Kataluniara Itzulitakoak, 1857
Kataluniarako, 1898
Kataluniarekin, 1812, 1910, 1912,
1923
Kataluniarekin berezko hizkuntza
partekatzen duten lurraldeetako
hezkuntza-administrazioekin, 1850
Kataluniaren, 1761, 1812, 1813, 1887
Kataluniaren arestiko historiako une
zailetan, 1747
Kataluniaren berezko hizkuntza eta
kultura, 1909
Kataluniaren bilakaera kolektiboan,
1922
Kataluniaren eremuan, 1780
Kataluniaren eremuari, 1747
Kataluniaren interesak, 1910
Kataluniaren kanpo-ekintza, 1909
Kataluniaren, errolatuta dauden
udalerriaren eta eskualdearen
funtsezko ezaugarriak, 1859
Kataluniari, 1923
Kataluniatik, 1897, 1898
Kataluniatik kanpo, 1735
Kataluniatik kanpo bizi diren
pertsonek, 1923
Kataluniatik kanpo dauden
erkidego katalanen eta aitortuta
dauden federazioen ordezkariak,
1924
Kataluniatik kanpoko erkidego
katalanetan, 1886
Kataluniatik kanpoko ikasleak, 1795
Katastrofea, 937, 1014
katedra, 787
katedradun, 441
katedraduna, 787
katedradunek, 753
katedradunen, 441, 720, 787, 788
Katedradunen eta ikuskatzaileen
kidegoetan, 442
katedradunen kidego, 441
katedradunen kidegoa, 787
Katedradunen kidegoak, 441
katedradunen kidegoetako, 788
Katedradunen kidegoetan, 441
katedradunen kidegoko, 787
katedradunen kidegokoek, 788
katedradunen kidegora, 788
katedradunena, 787
katedrak, 2294
katee, 2316, 2318
kateen zenbakitze-sistema egokia,
2313
kategoria, 828, 1303, 1526, 1738,
1946, 2241, 2317, 2318
Kategoria berezian sailkatutako
familia ugarietako kideak, 1829
kategoria ekonomikoetan, 353
kategoriak, 828, 1749, 1753
kategorien, 1303, 1464
kategorien eta eskalen
izendapenak, 1792
kategorietan, 1303, 1511, 1513, 1798
kategorietara, 753, 1286
kategorietara sartzeko gaikuntza-
ikastaroak, 1754
Kategorizazio, 1566
kaudimenari, 528

- Kaudimengabezia-prozedura
aplikagarriei, 2196
kaudimengabezia-prozedurei, 2196
kaudimengabezia-prozeduretan,
2196
kausaduna, 2161
kausadunari, 2160, 2161
kautela-neurri, 392
Kautela-neurriak, 1292
kautoa, 484
kautoak, 144, 185, 193, 194, 497,
1574
Kautotasun zientifikoari zor zaion
errespetua, 163
kautotasunari, 497
kautotzat, 347
Kautotzea, 514
kazetari batekin izandako
korrespondentzia, 2260
kazetari eta profesionalen
informazioa eta prestakuntza,
1176
Kazetari profesionalen, 2182
kazetaria, 993, 994, 995
Kazetarien, 1137
Kazetarien eta beste langile
batzuen prestakuntza, 1137
Kazetaritzaren alorreko langileak,
2182
Kazetaritzaren, ikuskizunen,
publizitatearen eta modaren
alorretako langileak, 2182
Keinu eta ikusmen bidezko hizkuntza
naturala, 1863
keinu- eta ikus-modalitateko
hizkuntza-sistema, 1867
keinu- eta ikus-modalitateko
hizkuntza-sistemak, 1314
keinuak, 1148
keinuzko komunikazio-sistema, 454
kemena, 740
kenkari, 1294, 1786, 1836
Kenkari, 1635, 1786
kenkari autonomiko, 1293, 1330
kenkaria, 1330
kenkariak, 1635, 1786, 1836
Kenkariaren zenbatekoa, 1786,
1803, 1836, 1937
kenkarien, 1330
kenkarien zenbateko osoari
dagokion portzentajea
murrizketarekin, 1836
kereila-jartzaile, 2264, 2285
Kexa, 907
kexak, 395, 397, 414, 416, 662, 763,
1324, 1790, 2088, 2089, 2090, 2091
Kexak, 1652, 2088, 2089, 2090
kezka, 225, 1542
kezkak, 225
KGAOn iragarkiak
argitaratzeagatiko tasa, 1833
kide, 155, 660, 662, 663, 671, 685,
690, 710, 735, 754, 776, 777, 953,
954, 969, 971, 1110, 1119, 1185,
1199, 1237, 1279, 1514, 1546, 1569,
1583, 1704, 1713, 1737, 1740, 1741,
1781, 1785, 1794, 1802, 1806, 1848,
1918, 1923, 1929, 2006, 2009, 2012,
2014, 2015, 2026, 2033, 2131, 2174,
2244, 2249, 2251, 2253, 2255, 2270,
2274, 2275, 2276, 2278, 2280, 2281,
2283, 2299, 2300, 2301, 2308, 2328,
2362
Kide, 2013
kide anitzeko organo, 662
Kide anitzeko organo paritario, 466
kide anitzeko organoak, 1039, 1050,
1713
Kide anitzeko organoak, 2012
kide anitzeko organoen ordezkaritza
orekatua, 1463
kide anitzeko organoentzat, 685, 690
Kide bakarreko organoak, 2012
kide den estatu horretako
hizkuntzara edo hizkuntzetako
batera, 2173
kide diren bazkideek, 1110
kide diren estatuetako herritarrek,
2194
kide diren estatuetako herritarren
kualifikazio profesionalen
aitorpenerako, 2220
kide edo akziodunak, 2121, 2122
kide ez diren estatuetako
hizkuntzetan, 2318
kide guztien arteko batasun
sendoagoa lortzea, 292, 358
kide hautetsiak, 915
kide horiek hezkuntza-programen
prestakuntzan eta
betearazpenean parte hartzea,
97

- kide indibidual eta kolektiboetatik, 2007
- kide izateko taldea aukeratzeko eskubidea, 250
- Kide numerario ordezkariak, 1185
- kide numerarioak, 1185
- kide, akziodun edo zor-baloreen eramaileei, 2123
- kideak, 304, 351, 352, 355, 370, 660, 663, 684, 725, 734, 776, 1110, 1138, 1152, 1207, 1736, 1754, 1829, 1924, 2008, 2009, 2011, 2014, 2019, 2033, 2125, 2165, 2326, 2345
- kideak ez diren estatuetan, 1875
- kideei, 155, 1142
- kideek, 334, 660, 725, 808, 817, 818, 1922, 2328
- kideen, 660, 661, 663, 711, 725, 961, 2014, 2023
- Kideen, 1206, 1207
- kideen arteko berezko komunikazioaren eta kultura-kohesioaren bide, 149
- kideen bi hereneko gehiengo kualifikatuz, 2049
- kideen bi herenen gehiengo kualifikatuaren proposamena, 2049
- kideen kopurua, 2187
- kideen legezko kopuruaren gehiengo osoa, 1383
- kideen legezko kopuruaren gehiengo osoarekin, 1107
- kideen ondare erkidea, 306
- kideen ondare erkidea osatzen duten idealak eta printzipioak babestu eta sustatzearren, 292, 358
- kideentzat, 151, 665
- kideetako, 661
- kidego, 441, 442, 703, 710, 721, 750, 787, 788, 834, 1270, 1273, 1301, 1302, 1316, 1319, 1380, 1526, 1849
- Kidego, 344, 694, 748, 750
- kidego bakoitzeko funtzionario katedradunak, 441
- Kidego berezietako*, 750
- kidego edo eskala baliokideetako funtzionarioentzat gordetako plazak, 1575
- kidego eta eskala propioei, 1316
- Kidego teknikoak, 840
- kidego, eskala, maila edo titulazio-taldea*, 703
- kidegoa, 688, 694, 720, 748, 787, 1380
- kidegoak, 645, 710, 720, 748, 787, 789, 834, 1848, 2073
- kidegoan, 720, 748, 749, 750, 787, 788, 1254, 1380, 1561, 1849
- kidegoarekin, 1316
- kidegoetako, 431, 441, 442, 788, 835, 837, 1141, 1286, 1304, 1316, 1390, 1511, 1561, 1749
- Kidegoetako, 748
- Kidegoetako eskalak, 748
- kidegoetan, 441, 442, 710, 720, 748, 749, 750, 830, 836, 959
- kidegoetara, 2074
- kidegoetatik, 788
- kidegoko, 1247, 1254, 1513, 1755, 1798
- kidegoko funtzionario, 1824
- kidegoko kideak, 1754
- kidegoko kideek, 1755
- kidegoko, eskalako edo lanbide-kategoriako eginkizunekin, 1254
- kidegokoa, 788
- kidegokoak, 720
- kidegook, 441
- kidegora, 788
- kidek, 659, 1509, 1742
- kideok, 659
- kideren, 659, 660
- kidetasun, 952
- kidetasun politikoa eta sindikala, 644
- kidetasunak, 1289, 1533
- kimika, 1936
- kirol, 431, 432, 440, 716, 738, 965, 1775
- kirol arloko lanbideen eremuan, 976
- kirol arloko prestakuntza ofizialak, 976
- kirol- edo entretenimendu-saioak, 2244, 2308
- Kirol egokitua, 1367
- Kirol Erakundeen Estatuko Erregistroa**, 620, 621
- kirol- eta hizkuntza-irakaskuntzetarako moduluak, 1443
- Kirol ez-federatu antolatua, 1367

- Kirol federatua, 1367
kirol federatuaren, 795
Kirol federatuaren antolamendua, 902
Kirol Kontseilu Gorena, 620, 621
kirol-, familia- eta kultura-izaera, 2240, 2243, 2325
kirol-, familia- eta kultura-jarduerekin, 2239
kirol-, turismo-, jolas- eta aisialdi-jarduerak, 1066
kirola, 464, 468, 620, 820, 901, 902, 903, 904, 947, 1058, 1066, 1218, 1260, 1322, 1366, 1367, 1368, 1369, 1443, 1552, 1971
Kirola, 1366
kirolak, 1059, 2143
kirolarekin, 2237
kirolarekin loturiko edukiak, 2320
kirolaren eremuko dopinari buruzko informazio-sistema, 795
Kirolarena, 738
Kirolaria, 1366
kirolariak, 795
kirolariaren hizkuntza-hautua, 795
kirolariaren lan-bajei eta kirol-bajei buruzko datuak, 795
kirolariaren osasun-laguntza, 795
Kirolariaren osasun-txartela, 795
kirolariaren sexu bereko pertsona, 794
kirolariei, 794
kirolariei buruzko datuak, 795
kirolarien eta gainerako parte-hartzaileen hizkuntza-eskubideak, 901
kirolarien itzaropenen eta iritzien analisi berezituak, 795
kirol-arloko eskumena, 880, 903, 904
Kirol-asoziazionismoa, 902
kirolei, 2396
kirolek, 2143
kirol-ekitaldiak, 903
Kiroleko dopinari buruzko informazio-sistema, 795
kiroleko eta aisiako ekipamenduetarako irisgarritasuna, 1908, 1975
kiroleko eta aisiako jardueretarako irisgarritasuna, 1975
kiroleko eta aisiako jardueretarako irisgarritasun-baldintzak, 1908
Kiroleko lanbide arautuak, 1947
Kiroleko Lanbideak egikaritzeari buruzko apirilaren 23ko 3/2008 Legean, 1848
kirolekoa, 819
kirolekoak. Ikus jarduera, Ikus jarduketa-sektoreak
kirolen, turismoaren, hizkuntza erregionalen sustapenaren eta herri-heziketaren alorreko eskumenak, 2184
kirol-epaileen edo kirolarien agenteen lanbideak, 879
Kirolerako azpiegiturak eta espazioak, 1396
kirolerako gaitasunak, 2148
kirol-erakundeak, 1368
Kirol-erakundeak, 902, 1368
kirol-erakundeak, 794
Kirol-espezialitatea, 1366
kiroletako, 679
kiroletakoak, 1504
Kirol-federazioak, 902
Kirol-federazioek, 738
Kirol-federazioen, 738
kirol-federazioen hizkuntza ofizialak, 902
Kirol-instalazioak, 1369
kirol-irakaskuntzak, 431, 432, 440, 716, 1618
Kirol-irakaskuntzen, 1848
kirol-irakaskuntzetako, 1848
kirol-jarduera, 1366, 1367, 1368
Kirol-jarduera, 622
kirol-jardueretan, 738
Kirol-jarraipena, 1367
Kirol-kluben onura publikoaren deklarazioa, 905
kirol-lanbidean, 976
kirol-lanbideetan, 976
Kirol-lehiaketak, 903
Kirol-lizentzia, 621
Kirol-lizentziak, 1368
Kirol-modalitatea, 1366
kirol-praktikaren eremuan, 976
Kirol-teknifikazioa, 1367
kirol-teknikariarena, 1592, 1606
Kirol-zerbitzua, 1367
kirol-zerbitzuak, 1420
Klandestinitate, 740

- klandestinitateak, 740
klandestinitatean, 740, 1317
klase soziala, 569
klaseak, 173
klaustroan, 1050
klaustroari, 692
klaustroko, 1050
klausula, 1775, 2175, 2195
Klausula anbiguoak edo ilunak, 1834
klausula-ereduak, 910
klausula-ereduak dituzten kontratuak, 744
klausulak, 316, 732, 734, 812, 1768, 2312
klausularik, 2135, 2177
klausulenak, 502
Klima-aldaketaren, 1086
Klima-aldaketaren arloko informaziorako irisgarritasuna, 1086
klima-aldaketaren aurkako borrokan, 1460
klima-aldaketari, 1086
klubek, 794
ko oinarritzko legeriaren esparruan, 2002
koadroen, 687
koalizioek, 1240
kode, 485, 768, 958, 1878, 2247, 2257, 2258, 2284, 2335
Kode, 2297
kode deontologikoa, 834
Kode deontologikoa, 958, 1158, 1454, 1972
kode deontologikoak, 958, 1017, 1083, 1146, 1158, 1424, 1454, 1646, 1688, 1930, 1972
Kode deontologikoak, 1146, 1688
kode etikoak, 768
kode etikoan, 1532
kode etikoetan, 1625
Kode Zibila, 632, 2167
Kode Zibilaren, 2236, 2357, 2370
Kode Zibilean, 527
kodea, 1438
kodeak, 461, 1060, 1538, 1641, 1666, 1719, 1965, 2056
kodearen helburua, 2056
kodetu gabeko hizkuntza izateagatik, 149
kodetua. *Ikus* adierazpena
kodetze- eta idatzizko transkripzio-baliabideak, 2384
kodetze- eta idatzizko transkripzio-ezagutzak, 2384
kodetze-baliabideak, 2361
kodetzeko, 159
kodiziloak, 1834
koefizientea, 1829
kofradien federazioek, 739
kognizio matematikoaren, 2213
koherentzia, 2048, 2395
Kohesio eta partaidetza sozialerako hezkuntza, 1846
kohesio eta pluraltasun sozialaren babesa, 1805
kohesio handiko gizarte eleaniztunek, 209
kohesio nazionala, 2236
kohesio politiko eta ekonomikoan, 2395
kohesioa, 231, 841, 851
kohesioaren, identifikazioaren, komunikazioaren eta adierazgarritasun sortzailearen tresna, 152
Kohesio-funtsak, 212
kokagune barreiatuak, 150
kokagune barreiatuetako erkidegoen hizkuntzak, 154
kokapen geografikoa, 111, 471, 2382
kokapen geografikoarekin, 2381
kokapen geografikoaren, 1675
kokapen-ordenan, 1567
kokatzeko eskubidearen, 528
kolaboratzaile, 2182
Kolegio, 2366
kolegio eta lizeoen kudeaketaren gaineko eskumenak dituzten lurralde-kolektibitateek, 2149
kolegio eta lizeoetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat, 2147, 2393
kolegioak, 2142
Kolegioak, 2149
kolegioan, 2365
Kolegioan, 2376
Kolegioetako edo batxilergoko lehen mailako ikasleek, 2367
kolegioetan, 2375
Kolegioetan, 2366

- kolegioko aldi, 2377
 kolektibitate, 784, 2377, 2391
 kolektibitate interesdunak, 2146
 Kolektibitateak, 2190
 kolektibitatearen kultura eta
     hizkuntza, 105
 kolektibitatearen zerbitzura, 2146
 Kolektibitateek, 2335
 kolektibitateekin, 2374
 Kolektibitateen Orientazioari, 2348
 kolektibitateetako kulturaren eta
     identitateen garapena, 2348
 kolektibitateetan, 2144, 2348, 2370
 kolektibitateko kide izatearen
     sentimendua, 1279
 kolektibo, 471, 509, 1199, 1459, 1542,
     1630, 1660, 1923, 1976
 Kolektibo kalteberatzat, 1640
 kolektibo kalteberenen, 943
 kolektibo profesional, 436, 1048,
     1441, 1622, 1712
 kolektiboa, 454
 kolektiboak, 628, 1660, 2070, 2131
 kolektiboek, 1747
 kolektiboekin, 1776
 kolektiboen espezifikotasunak, 1966
 kolektiboen parte-hartzearekin, 1459
 kolektiboentzat, 1053
 Kolonien etxea, 1361
 kolonizazioak, 148
 kolore, 76, 77, 952, 1729, 1854, 1918
 kolorea, 56, 66, 79, 81, 83, 105, 115,
     147, 184, 278, 285, 584, 593, 596,
     766, 843, 896, 952, 953, 957, 1146,
     1158, 1186, 1199, 1214, 1400, 1404,
     1454, 1553, 1645, 1729, 1861, 1929,
     1972
 koloreagatik, 1204
 Kolore-hautematerik gabeko
     erabilera, 652
 kolpe militarren, 950
 komikia, 1736
 komunikabide, 657, 661, 665, 666,
     768, 958, 1034, 1154, 1192, 1267,
     1765, 1812, 1817, 1863, 1865, 1869,
     1892, 1899
 Komunikabide, 2029
 komunikabide berrietara, 1736
 komunikabide elektronikoak, 509
 komunikabide instituzionalena, 1765
 komunikabide modernoak, 1226
 komunikabide modernoen, 1736
 komunikabide natural eta oso, 1864
 komunikabide natural eta osoa, 457
 komunikabide pribatuentzat, 1509
 Komunikabide propiorik, 2030
 komunikabide publiko eta pribatu,
     1687
 komunikabide publiko eta
     pribatuetan, 1192
 komunikabide publikoak, 1150, 1445
 Komunikabide publikoak, 1268
komunikabide publikoek, 768
 Komunikabide publikoek, 1268
 komunikabide publikoen, 1079,
     1279, 2033
 Komunikabide publikoen erabilera
     arrunteko hizkuntza, 1912
 komunikabide publikoen
     komunikazio-hizkuntza, 2033
komunikabide publikoena, 1892
 komunikabide publikoentzat, 2008
 komunikabide publikoetan, 1084,
     1159, 1447, 1812
 komunikabide publikoetara, 665
 komunikabide sozial, 1228, 1234,
     1533
 Komunikabide sozial publikoek, 1040
 komunikabide sozial publikoetan,
     1154
 komunikabide sozialak, 465, 469,
     657, 1058, 1059, 1068, 1153, 1275,
     1446, 1725, 1861
 Komunikabide sozialak, 465, 469,
     598, 768, 844, 926, 964, 1034, 1040,
     1068, 1081, 1164, 1234, 1268, 1309,
     1425, 1443, 1446, 1509, 1667, 1725,
     1817, 1914, 1930
 komunikabide sozialei, 1090
 komunikabide sozialek, 1040, 1153,
     1309, 1625, 1655, 1667, 1826
 komunikabide sozialen, 661, 666,
     1234, 1481, 1509, 1930, 1974, 1997,
     2002
 komunikabide sozialen antolaketa
     eta kontrol parlamentarioa, 1988
 komunikabide sozialen informazioa,
     1991
 komunikabide sozialetako, 1132
 komunikabide sozialetan, 1041,
     1154, 1234, 1267, 1275, 1451, 1681,
     1817, 1975, 1990, 1992, 1997

- Komunikabide sozialetan, 462, 1060, 1721
- komunikabide sozialetara, 1267, 1997, 2002
- komunikabide sozialetara eta teknologia berrietara iristea, 1275
- komunikabide sozialez, 351
- komunikabideak, 230, 308, 413, 455, 461, 640, 668, 767, 1040, 1060, 1235, 1628, 1667, 1719, 1727, 1764, 1860
- Komunikabideak, 300, 366, 1137, 1306, 1309, 1628, 1771, 1826, 1903, 1919, 1965
- Komunikabideak eta teknologia berriak, 156
- komunikabideak sortzeko funtsak, 321
- komunikabideei, 1159, 1235, 1306, 1654, 1888, 1903, 1930, 2029
- komunikabideek, 117, 658, 730, 759, 958, 964, 1083, 1146, 1158, 1192, 1202, 1315, 1454, 1628, 1688, 1771, 1905, 1919, 1972, 2009
- Komunikabideek, 1930
- komunikabideek euskara progresiboki eta ohiko moduan erabil dezaten, 926
- Komunikabideekiko lankidetzak, 2053
- komunikabideekin, 1625, 2042
- komunikabideekin eta, bereziki, telebista eta irrati publikoekin, 1625
- komunikabideen, 156, 181, 658, 768, 1554, 1762, 1776, 1892, 1898
- komunikabideen aniztasuna, 130
- komunikabideen askatasuna eta pluraltasuna, 1137
- komunikabideen askatasuna eta pluraltasuna bermatzeko egitekoa duen legearekin, 301, 367
- komunikabideen elkarteek, 663
- komunikabideen eremuan, 1688
- Komunikabideen eremuan, 1763, 1890
- komunikabideen independentzia eta autonomia printzipioak errespetatuz, 300, 366
- Komunikabideen independentzia- eta autonomia-printzipioak, 1137
- komunikabideen kultura- eta hizkuntza-aniztasuna eta pluraltasuna, 582
- komunikabideen zenbait sektoretan, 1872
- Komunikabideentzako, ikus-entzunezko ekoizpenentzako, zinematografikoentzako, fonografikoentzako edo argitalpenentzako dirulaguntzen deialdia espezifikoak, 1192
- komunikabideentzat, 301, 367, 1137
- komunikabideetako eta hainbat instituziotako hizkuntza-aholkulariek egindako lana, 1747
- komunikabideetako kazetari eta profesionalen heziketarako dirulaguntzak ematea, 173
- komunikabideetako sustapena, 1189
- komunikabideetan, 465, 1068, 1084, 1151, 1159, 1182, 1189, 1192, 1202, 1226, 1228, 1267, 1307, 1447, 1534, 1554, 1666, 1889, 1891, 1898, 1965, 1991, 1997, 2002, 2040
- Komunikabideetan, 1930
- komunikabideetan zabalitzea, 1189
- komunikabideetara, 2030
- komunikabideetarako irispidea, 321, 322
- Komunikabideez, 1192
- komunikabideok, 657
- komunikatuak, 666
- komunikatzeko, 155, 180
- komunikatzeko baliabideak, 459
- komunikatzeko beste modalitate edo aukera batzuk, 603
- komunikatzeko eskubidearen bermea, 2030
- komunikatzeko gaitasuna, 729
- komunikatzeko modu, bitarteko eta formatu handigarriak eta alternatiboak, 1056
- komunikatzeko zeinu-hizkuntza, 461
- komunikazio, 405, 409, 433, 565, 666, 730, 731, 732, 733, 736, 964, 1153, 1249, 1268, 1270, 1499, 1500, 1501, 1502, 1517, 1520, 1538, 1563, 1568, 1569, 1763, 1766, 1774, 1776, 1815, 1887, 1890, 1896, 1898, 1899, 1920
- komunikazio arina eta zuzenekoak, 1579

- komunikazio digitala, 232
- komunikazio- edo hizkera-sistemei, 1654
- komunikazio- edo informazio-teknikei, 1654
- komunikazio elebiduna, 2142
- komunikazio elektronikoak, 1725
- Komunikazio elektronikoak*, 2227
- komunikazio elektronikoekin lotutako teknologiak, produktuak eta zerbitzuak, 581
- komunikazio elektronikoen alorreko eragileek, 2384
- komunikazio elektronikoen sareek, 1616
- komunikazio elektronikoen zerbitzuak, 581
- komunikazio elektronikoetarako irisgarritasuna, 1725
- komunikazio elektronikoko aplikazioak, 2385
- komunikazio elektronikoko zerbitzuak, 651
- komunikazio eraginkorra, 204
- Komunikazio eta Gizarte Zientzien eremua, 435
- Komunikazio eta gizarte-zientzien eremua, 574
- komunikazio- eta harreman-tresna, 773
- komunikazio- eta ikaskuntza-hizkuntza, 1906
- komunikazio eta jakinarazpenetan, 1774, 1815
- Komunikazio eta Posta Elektronikoen Agintaritza Erregulatzailleak*, 2227, 2228
- Komunikazio eta publizitate instituzionalaren debekuak, plangintza eta ebaluazioa, 1978
- Komunikazio eta Publizitate Instituzionalari, 1399, 1450
- komunikazio- eta seinaleztapen-sistemak, 1414, 1488, 1556, 1654
- komunikazio- eta seinaleztapen-sistemetan, 1488, 1556, 1654
- komunikazio inklusiboa, 1919
- komunikazio instituzionalak, 1202
- Komunikazio instituzionalean, 1627
- komunikazio instituzionaletan, 1639
- komunikazio koherente eta eragingarria, 168
- komunikazio megafonikoetan, 1774
- komunikazio murriztua duten pertsonen parte-hartzea, 1654
- komunikazio publikoko online zerbitzuak, 2143
- komunikazio, irudi eta publizitate instituzionaletan, 1150
- komunikazioa, 179, 190, 230, 429, 453, 454, 461, 462, 538, 539, 555, 565, 566, 601, 730, 732, 893, 958, 965, 1034, 1057, 1060, 1061, 1068, 1166, 1266, 1314, 1420, 1452, 1596, 1668, 1675, 1766, 1812, 1813, 1865, 1867, 1900, 1904, 1981, 2142, 2188, 2229
- Komunikazioa, 1158, 1314, 1416, 1454, 1727, 1905, 1972
- komunikazioa ahalbidetuko dieten lengoaien erabilera, 1057
- komunikazioa ahalbidetzen duten bestelako gailuak, 565
- komunikazioa gehitzeko edo ordezteko bestelako modu, bitarteko eta formatuak, 1163
- komunikazioak, 335, 336, 458, 517, 537, 553, 930, 953, 1059, 1231, 1534, 1538, 1761, 1790, 1893, 1894, 1994, 2088
- Komunikazioak, 1163
- komunikazioak beste hizkuntzan jasotzeko daukaten eskubidea, 811
- komunikazioan, 461, 730, 807, 964, 1057, 1059, 1060, 1451, 1555, 1556, 1654, 1905, 1907
- Komunikazioan, 733, 1262
- komunikazioan dauden oztupoak, 1654
- komunikazioan laguntzen duten beste gailu batzuk, 506, 578, 1080, 1163, 1452, 2076
- komunikazio-arazo, 453, 1060
- komunikazioaren, 431, 439, 964, 1028, 1611, 1890, 1899
- Komunikazioaren, 2213
- komunikazioaren alorreko jarduerak, 2188
- komunikazioaren beste patologia batzuetara, 1780
- komunikazioaren eremuan, 1965

- Komunikazioaren eremuko neurriak, 1554
- komunikazioaren errazteak, 181
- komunikazioaren eskakizunei, 2041
- komunikazioaren esparruan, 1965
- komunikazioaren eta hizkeraren adierazpenei, 1709
- komunikazioaren eta hizkuntzaren lehen adierazpenak, 1844
- Komunikazioaren eta informazioaren teknologia berrien eta komunikazio-sistema handigarri eta alternatiboen erabilera, 1065
- komunikazioaren eta publizitatearen erabilera ez-sexista, 1666
- Komunikazioaren eta sare sozialen arloko neurriak, 1017
- komunikazioaren hartzaileak, 1538
- komunikazioaren irisgarritasuna, 456
- komunikazioaren irisgarritasunari, 1057, 1866
- komunikazioaren oinarri direnen kontrako jarrerak esku hartu, 920
- komunikazioaren sektorean, 2319, 2321
- komunikazioaren sistema handigarriak edo alternatiboak, 1065
- komunikazioari, 157, 560, 1397
- Komunikazioari, 1654
- Komunikazio-askatasunari, 2185
- Komunikazio-askatasunari buruzko 1986ko irailaren 30eko 86-1067 Legean, 2185
- komunikazio-baliabideak, 2360
- komunikazio-baliabideen, 2361
- komunikazio-bide, 455, 1143, 1507, 2355
- komunikazio-bide digitalen gainekoak, 2148
- Komunikazio-bideak, 2148
- Komunikazio-bideenak. *Ikus* izendapenak
- komunikazio-bideren, 2180
- komunikazio-bitartekaritza, 1561
- komunikazio-egitura linguistikoa, 455
- komunikazio-ehuneko, 2053
- komunikazio-ekimenak, 2029
- komunikazioen, 731, 953, 1762
- komunikazioen eta ikus-entzunezkoen munduan, 1762
- komunikazio-erabilera, 1623, 2042
- komunikazio-erabileran, 2048
- komunikazio-erabileraren antolaketa. *Ikus* hizkuntzak
- komunikazio-erabileraren proportzioa, 2048
- komunikazio-erabilerari laguntzeko neurriak, 2048
- komunikazio-eredu, 454, 2378
- komunikazio-eredu elebiduna, 2378
- komunikazio-eskubidea, 1720
- komunikazio-esparrua, 1776
- komunikazio-espazio publikoan, 1804
- komunikazio-espazioan, 1279
- komunikazioetako hizkuntza, 1499
- Komunikazioetako hizkuntza, 1499
- komunikazioetan, 420, 1190, 1315, 1500, 1501, 1502, 1503, 1517, 1520, 1569, 1800, 1842
- komunikazioetara, 1667, 1855
- komunikazioetarako harreman-datuak, 516
- Komunikazioetarako hizkuntzak, 424
- komunikazio-euskarri instituzional nagusietan, 2393
- komunikazio-gaitasun sendoa, 1845
- komunikazio-gaitasunak, 1160
- komunikazio-heterogeneotasunari, 1722
- komunikazio-hizkuntza, 461, 576, 826, 1061, 1065, 1228, 1280, 1358, 1360, 1362, 1599, 1720, 1850, 1859, 1867, 1868, 1887, 1896, 1906, 1912, 1941, 1942, 2033, 2039, 2045, 2047, 2142
- komunikazio-hizkuntza aukeratzeko askatasuna, 2142
- komunikazio-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza, 1941
- komunikazio-hizkuntza eta ohiko ikaskuntza-hizkuntza, 1896, 1941, 1942
- komunikazio-hizkuntzak, 2041, 2372
- komunikazio-idazkia, 409, 425, 555
- komunikazio-irisgarritasun nahikoa, 1908, 1975
- komunikazio-izaera, 1843
- komunikazio-jardueratan, 2127
- komunikazio-kanpainak, 901
- komunikazio-kasuetan, 1538

- komunikazioko kanpaina
instituzionaletan, 1450
- Komunikazioko oztopoei, 1488, 1654
- komunikaziokoak, 1164
- komunikazio-konpetentzia, 1439,
1619, 2047
- komunikazio-konpetentziak, 1438,
2044
- komunikazio-maila eta -sistema,
1061
- komunikazio-metodo bereziak, 461
- komunikazio-metodoak, 1551
- komunikazio-modalitate, 455
- komunikazio-modu, bitarteko eta
formatu irisgarri, 1056
- komunikazio-modua, 453
- komunikazio-organismo publikoei,
2320
- komunikazio-oztopo, 453
- komunikazio-oztopoak, 472, 1058,
1070, 1488, 1865
- komunikazio-oztopoak ezabatzeari,
1070
- komunikazio-oztoporik, 1187
- komunikazio-premiak, 888
- komunikazio-prozesuak, ahozkoak
eta idatzizkoak, normaltasunez
garatzeko haien lanbide-
eremuan, 826
- komunikaziora, 729, 730
- komunikaziorako, 470, 565, 730, 731,
732, 943, 954, 955, 1056, 1057,
1058, 1059, 1064, 1081, 1163, 1164,
1226, 1278, 1281, 1288, 1451, 1488,
1556, 1557, 1703, 1708, 1709, 1720,
1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1761,
1808, 1812, 1863, 1864, 1866, 1869,
1905, 1906, 1907, 1975, 1978, 2039,
2040, 2052, 2076
- komunikaziorako beste laguntza-
bitarteko batzuk, 2076
- komunikaziorako bitartekoak eta
laguntzak, 461
- Komunikaziorako gaikuntza, 432
- komunikaziorako gaitasunaren eta
matematikarako gaitasunaren
ezagutza-maila, 440
- komunikaziorako irisgarritasuna,
1064, 1070, 1904
- Komunikaziorako irisgarritasuna, 943,
1907
- komunikaziorako irisgarritasunaren,
1070
- komunikaziorako irisgarritasunerako
zeharkako neurriek, 1058
- komunikaziorako irispidea, 1865
- komunikaziorako laguntza, 633
- komunikaziorako laguntza eta
zerbitzu lagungarriak, 506, 578,
1080, 1163, 1452, 2076
- komunikaziorako laguntza-
bitartekoak, 1865
- komunikaziorako laguntza-
bitartekoen erabilera, 1865
- komunikaziorako laguntzako beste
langile espezializatu batzuk, 603
- komunikaziorako laguntzarako
erabiltzen dituzten sistemei eta
bitartekoei, 1867
- komunikaziorako oinarrizko tresna,
1662
- komunikaziorako oztupoak
ezabatzeak, 458
- komunikaziorako zailtasunak, 730,
732
- komunikazio-sare elektronikoa, 2313
- komunikazio-sare telematikoei, 1763
- komunikazio-sektore publikoan, 2313
- komunikazio-sistema, 1065
- komunikazio-sistema eta -
bitartekoetara, 1061
- komunikazio-sistema handigarri eta
alternatiboen, 1065
- komunikazio-sistema handigarriak
edo alternatiboak, 1949
- komunikazio-sistema handigarrien,
1063
- komunikazio-sistema handigarrien
eta alternatiboen, 1720
- komunikazio-sistema irisgarriak, 1609
- komunikazio-sistemak, 565, 732,
1060, 1061, 1080, 1163, 1414, 1452,
1556, 1905, 2076
- Komunikazio-sistemak, 730
- komunikazio-sistemen, 730, 736
- Komunikazio-sistemetako, 730
- Komunikazio-sistemetako
irisgarritasunari, 730
- komunikazio-sistemetan, 731, 733,
1758
- Komunikazio-sistemetan, 730
- komunikazio-sistemetara, 731

- komunikazio-teknika osagarri, 1654
komunikazio-teknikara, 1529
komunikazio-teknikarekin, 475
komunikazio-teknologiei lotutako
hizkuntza-erronkak, 1157
komunikazio-teknologiaren eskuratzeko
berriak, 173
komunikazio-trebetasun, 1844
komunikazio-trebetasunak, 1622
Komunikazio-trebetasunak, 432,
1338
komunikazio-tresna, 155, 453, 455
komunikazio-zailtasunak, 458, 1654,
2360
Komunikazio-zailtasunak, 731
komunikazio-zerbitzu, 2319
komunikazio-zerbitzu elektronikoa,
2228
komunikazio-zerbitzu elektronikoa,
2227
komunikazio-zerbitzu elektronikoen,
2228
Komunikazio-zerbitzu elektronikoen
eskaintza, 2227
komunikazio-zerbitzu publikoak, 2321
komunikazio-zerbitzu publikoen,
1898
komunikazio-zerbitzuak, 2315
komunikazio-zerbitzuei, 2228, 2315
komunikazio-zerbitzuen, 1898
komunikazio-zubi, 1061
komunitateak, 828
konbentzio, 181, 521, 1762, 2146,
2149, 2177, 2188, 2190, 2250, 2251,
2253, 2351, 2364
Konbentzio, 285, 520
konbentzio bereziak, 2188
konbentzio espezifikoen nondik
norakoei, 2394
Konbentzio eta akordio kolektibo,
2135
konbentzio eta akordio kolektiboak,
2135
konbentzio eta akordio kolektiboaren
gaineko agiriak, 2132
konbentzio eta tratatuen
xedapenen aplikazio-maila, 2336
Konbentzio kolektiboa, 2296
konbentzio kolektiboak, 2296
konbentzioa, 1453, 2233, 2286
Konbentzioa, 2364
konbentzioak, 953, 2159, 2286, 2311,
2318, 2355
konbentzioan, 2316
konbentzioarekin, 2296
konbentzioaren, 953, 2185
Konbentzioaren, 1056, 1566
konbentzioaren ardatza, 2318
Konbentzioaren izaera eta
baliozkotasuna, 2296
konbentzioaren paragrafoetatik,
181
konbentzioei, 2332
konbentzioekin, 2147, 2393
konbentzioen, 2147, 2377
konbentzioen aplikazioa, 2328
konbentzioen eta epaien inskripzio
eta argitalpena, 2286
konbentzioetan, 2323
konbergentzia, 231
kondena, 2280, 2281, 2284
Kondena, 2280, 2281
kondena- edo zaintzapeko
askatasun-epai, 2283
kondena- edo zaintzapeko
askatasun-epaiaren kopia, 2283
kondena- eta zaintzapeko
askatasun-epaiak, 2283
kondena-epaia, 2280, 2281, 2282,
2283
Kondena-epaia, 2280
kondena-epaiak, 2280, 2281
kondena-epaiaren jatorrizkoa edo
haren hitzez hitzeko kopia, 2279
kondena-epaiaren kopia, 2280
kondena-epaiaren kopia ziurtatua,
2281
kondenarekin, 2280
kondenaren aitortzen eta
betearazpenari buruzko behin
betiko erabakia, 2282
kondenaren aplikazioaren, 2277
kondenatu, 57, 180
kondenatua, 2277, 2279, 2280
Kondenatua, 2278, 2371
kondenatuak, 2280, 2371
Kondenatuak, 2283
kondenatuari, 2280
Kondenatuen transferentzia, 2279
kondizioari dagokion mailan, 2167,
2168
konfederazioak, 1600

- konfederazioei, 724
- konferentzia, 520
- Konferentzia Orokorrak, 95, 96, 100, 126, 127, 133, 134, 138, 143
- Konferentzia Orokorren hizkuntza ofizialetan, 127
- Konferentzia Orokorrean, 1085
- konferentzia sektoriale, 472
- konferentziak, 2342
- Konferentziak, 77, 200
- Konferentziak baieztatu egiten du
  - Batasunak Europaren kultura-aniztasunaren alde eta aipatutako hizkuntza horiei eta beste batzuei arreta berezia jartzen jarraitzearen alde hartzen duen konpromisoa, 200
- Konferentzian, 520
- Konferentziaren azken agiria, 179
- Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusia, 262
- konfiantza, 137, 169
- konfiantzako pertsona, 944
- konfiantzarik eza, 2376
- konfidentzialtasuna, 944, 2113
- konfidentzialtasunarekin, 944
- Konfidentzialtasunarekin eta informazioarekin lotutako eskubideak, 1523
- konfidentzialtasunari, 944
- konfidentzialtasunari, bizitza pribatuaren babesari eta segurtasun nazionalari buruzko kontsiderazioak, 137
- konfidentzialtasun-baldintza*, 2227
- konfidentzialtasun-betebehar, 139
- Konfidentzialtasunerako eskubidearen, 944
- konfigurazio, 1532
- konfiskazio, 2327
- konfiskazio-ebazpena, 2279
- konfiskazio-ebazpenak, 2278
- Konfiskazio-ebazpenak, 2278
- kongresu, 466, 470, 1069, 1725, 2334
- kongresuak, 1294, 1740
- Kongresuaren ebazpen, 2345
- kongresuei, 2335
- kongresuetakoa, 819
- kongresuetarako asistentzia, 1652
- kongruentzia- eta proportzionaltasun-printzipioak, 1390
- konkurso-administratzaileak, 424
- konkurso-administratzaileek, 2196
- konkurso-administrazioak, 409, 424, 425, 555
- Konkurso-administrazioaren, 424
- Konkurso-administrazioaren eginkizunak, 409
- Konkurtsoko administratzaileen, 409
- konkurtsoko epaileak, 409, 424, 425, 555
- konnotazio negatiboak, 1930
- konpentsazio, 740, 2352
- Konpentsazio ekonomikoa, 741
- konpentsazio finantzario, 2351
- konpentsazioa, 740
- konpentsazioak, 934
- konpentsazioaren, 740, 741
- Konpentsazioaren, 741
- Konpentsazio-ganberak, 2126
- konpentsazio-ganberen funtzionamendu-arauak, 2126
- konpentsazio-helburua duen tratu berrerekatzailea, 150
- konpentsazio-laguntzak, 2352
- konpetentzia, 1437, 2046
- konpetentzia didaktiko, 2051
- konpetentzia didaktikoa, 2051
- konpetentzia digitalak, linguistikoak, etikoak, zeharkakoak eta teknikoak, 2073
- konpetentzia digitaleko, 1440
- konpetentzia eleaniztuna, 2043
- konpetentzia eleaniztunak eta kulturartekoak, 2044
- konpetentzia espezifikoaren, 1433
- konpetentziak, 1440, 1621, 1709
- konpetentzien aitortpena, 1342
- konpetentzietan, 1713
- konpilazioaren gaztelaniazko bertsioa, 1312
- konplizitatea, 2040
- konponbide, 552
- konponbide berezi eta egokiak, 148
- konponbide orokorrik, 163
- konponbide teknologikoa, 1173
- konponbidea, 712
- konponbideak, 225, 235
- konponbideek, 163
- konponketa zibilak, 2161
- konpositore, 2241

- konprometitu, 300, 366
- konprometituta, 304, 370
- konprometitzen, 303, 369
- konpromiso, 297, 299, 300, 301, 302, 363, 365, 366, 367, 368, 2312
- Konpromiso, 301, 367, 521, 1630
- konpromiso juridikoak, 315
- konpromiso partekatua, 229
- konpromiso sendoa, 211
- konpromiso ukaezina, 1989
- konpromisoa, 76, 83, 116, 129, 130, 294, 295, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 304, 307, 309, 321, 360, 361, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 370, 719, 1227, 1233, 1551, 1598, 1618, 1642, 1989, 2005, 2039, 2316, 2320, 2396
- Konpromisoa, 301, 367
- konpromisoak, 212, 293, 296, 297, 298, 302, 303, 360, 362, 363, 364, 368, 369, 629, 940, 1851, 1888, 1890, 2041, 2151, 2312, 2319, 2322
- Konpromisoak, 293, 300, 302, 359, 366, 368
- konpromisoan, 1664
- konpromisoekin, 1890, 2323
- konpromisoen betetze-maila, 2035
- konpromisoen inguruko gaiez ohartarazi, 303, 369
- Konpromisook, 2322
- konputazio-azpiegitura, 1172
- Konstituzio, 192
- Konstituzio Auzitegiaren, 1297, 1298, 1299
- Konstituzio Auzitegiaren doktrina, 1298
- Konstituzio Auzitegiaren irailaren 26ko 165/2013 epaia, 1297
- Konstituzio Auzitegiaren jurisprudentzia, 1298
- Konstituzio Auzitegiaren jurisprudentziarekin, 1763
- Konstituzio Auzitegiaren jurisprudentziaren, 1762
- Konstituzio Auzitegiari, 336
- konstituzio berri edo berrituen, 519
- konstituzio- eta estatutu-aginduetan, 1990
- konstituzio- eta estatutu-ordenamenduaren, 1777
- Konstituzio Kontseiluaren 2021eko maiatzaren 21eko 2021-818 AE Ebazpena, 2392
- konstituzioa, 326
- Konstituzioa, 2333
- konstituzio-agindua, 920
- konstituzioak, 56
- Konstituzioak, 380, 457, 495, 658, 673, 1226, 1227, 1445, 1532, 1761, 1762, 1815, 2002
- Konstituzioan, 191, 471, 658, 1025, 1029, 1059, 1299, 1618, 1675, 1958, 2029, 2320
- Konstituzioan eta Estatutuan jatorria duten eskubide eta printzipio guztiak, 1805
- Konstituzioarekin, 2394
- Konstituzioaren, 357, 387, 457, 712, 920, 1127, 1265, 1268, 1279, 1289, 1298, 1299, 1327, 1387, 1615, 1676, 1781, 1852, 1873, 1887, 1888, 1911, 1961, 1988, 2005, 2029, 2046, 2070, 2337, 2348
- Konstituzioaren edo Estatutuaren aginduz nahitaezkoak ez badira, 680
- Konstituzioaren eta Estatutuaren balioak, 1504
- Konstituzioaren eta Estatutuaren esparruaren, 1493
- Konstituzioaren eta Estatutuaren printzipioak eta balioak, 1289
- Konstituzioaren Hitzarrearekin, 2337
- Konstituzioari, 524
- konstituzioaurreko aldian, 713
- konstituzio-balioak, 583
- konstituzio-eskubidea, 2032
- konstituzioetan, 172, 519
- Konstituzioko, 1812
- Konstituzioko eta Estatutuko aginduak, 1989
- konstituzionaltasuna, 1297
- konstituzionaltasunaren blokearekin, 1298
- kontabilitate- eta aurrekontu-arau eta -printzipioen, 1394
- kontabilitatea, 413, 2139
- kontabilitate-agiri, 2239
- Kontabilitate-agiriak, 2240
- kontabilitateak, 354
- kontabilitatearen, 2252
- Kontabilitate-dokumentuak, 2193

- kontabilitate-erregulartasuneko auditoriaren modalitatea, 1394
- Kontaktaren atalasea, 2242
- kontaktuaren eta harremanen plangintza sistematikoa, 509
- kontinenteko gainerako herrialdeen, 2382
- kontinenteko hizkuntzek, 183
- kontraesan, 2114
- kontraesan konponezina, 1834
- kontraesana, 419
- kontraesanezko prozedura, 1372
- kontraesanetan, 1157
- Kontrako probarik, 2104
- kontraprestazio, 2016
- kontraprestazioa, 908
- kontrasinatu, 357
- kontratatuak, 754
- kontratatuaren, 683
- kontratatuaren, 820
- Kontratatuaren profileen, 552
- kontratatuaren, 552
- kontratatuaren ezgai diren pertsonak babesteko printzipioak, 474
- kontratazio elektronikoko jarduerak, 1126
- Kontratazio publiko sozialki arduratsua, 1175
- kontratazio publikoa, 1419
- Kontratazio publikoa, 1150, 1175
- Kontratazio publikoaren erabilera estrategikoa, 1175
- kontratazio publikoaren eremuan, 1726
- kontratazioa, 354, 474, 485, 779, 1461, 1538
- Kontratazioa, 1277
- kontratazioa egin aurreko informazioa, 474
- kontratazioak, 353
- kontratazioak egitea, 778
- kontratazioan, 658, 1076
- Kontratazioaren hizkuntza edo hizkuntzak, 1641
- kontratazioari, 1024
- kontratazio-eskaintza, 1538
- Kontratazio-organoa, 664
- kontratazio-organoak, 552
- Kontratazio-organoak, 498, 552
- kontratazio-pleguetako, 960
- kontratazio-proposamenean erabilitako hizkuntzan, 474, 1529
- kontratazio-prozedura, 1126, 2174
- kontratazio-prozedurei, 385
- kontratazioarako hautatutako hizkuntzan, 474
- Kontratista, 498
- kontratu, 474, 1821, 1880, 2035, 2150, 2172, 2323, 2334, 2344, 2346
- Kontratu, 2150, 2172
- kontratu arautuak, 910, 1768
- kontratu aurreko harremanak, 2102, 2140, 2197
- kontratu aurreko informazioa, 500, 502
- Kontratu aurreko informazioa, 474, 475, 501, 571, 2172
- kontratu aurreko informaziogabezia edo informazio okerra, 501
- kontratu aurreko informaziotzat, 414
- kontratu- edota kontratuz kanpoko erantzukizunaren araubideari, 658
- kontratu estandarren ale, 2132
- kontratu horiei buruzko edo horiek egitearen ondoriozko agiriak*, 744
- kontratu kolektiboa, 2140, 2197
- kontratu kolektiboak, 2197
- Kontratu Publikoei, 960
- kontratu sinpleak, 2394
- kontratu soziala, 1630
- kontratua, 485, 498, 500, 501, 502, 551, 552, 1091, 1538, 1641, 1806, 2035, 2170, 2173, 2174, 2175, 2311
- Kontratua, 473, 474, 476, 485, 501, 552, 960, 1126, 2102, 2132, 2140, 2169, 2172, 2173, 2295, 2296
- kontratua adjudikatzeko irizpideen haztatze erlatiboa, 498
- Kontratua burutzeko proposatzen diren hizkuntzak, 2169
- kontratua egin aurreko informazioa, 473, 1641
- Kontratua egin aurreko informazioa, 473
- Kontratua formalizatzeko hizkuntza, 473, 474
- Kontratua idatziz jasotzeko eskubidea, 1392
- kontratua, 158, 332, 473, 474, 498, 501, 552, 553, 558, 732, 1145, 1392, 1738, 1741, 1768, 2034, 2120, 2140, 2172, 2175, 2334

- Kontratuak, 473, 2171
Kontratuak adjudikatzeko
  araubidea, 385
Kontratuak burutzeko ahala, 2326
kontratuan, 500, 1821, 2175, 2322,
  2333
Kontratuan, 2334
kontratuaren, 475, 476, 498, 500, 501,
  1805, 1806, 2035
kontratuaren aurreko
  informaziogabeziaren edo
  informazio okerraren kasuetarako,
  501
kontratuaren berrespen, 476
kontratuaren dokumentazioa, 553
kontratuaren edukia, 2132
kontratuaren eranskin, 2130
Kontratuaren forma eta edukia, 501
Kontratuaren forma eta gutxieneko
  edukia, 502
kontratuaren kopia, 2311
kontratuaren paperezko kopia, 476
kontratuaren parte diren aldeek,
  2102, 2197
Kontratuaren xedeak, 812
kontratuari, 960, 2102, 2131, 2140,
  2172, 2197
kontratuari buruz hitz egiteko
  erabiliko den hizkuntza edo
  erabiliko diren hizkuntzak, 503
kontratuari buruzko informazio, 385
kontratu-dokumentazioa, 422, 1879
Kontratu-dokumentazioa, 528
kontratuei, 498, 500, 2172, 2334, 2335
kontratuen, 500, 1282, 2169
Kontratuen, 754
kontratuen arau espezifikoak, 2171
Kontratuen aurretiko informazioa,
  474
kontratuen eta merkataritza-
  eskaintzen baldintza orokorrak,
  2062
kontratu-estipulazioak, 2169
kontratuetako, 426, 2150
kontratuetan, 422, 474, 690, 2342
kontratugileetako, 2334
Kontratu-harremanak, 908
kontratu-harremaneko maila, 2395
kontratu-informazioa, 581
kontratuko hizkuntza, 485
kontratu-mota, 2171, 2172, 2295
kontratupeko ikastegi pribatuei,
  2199
kontratupeko ikastegi pribatuetan,
  2150
kontratupeko irakaskuntza pribatua,
  2343
kontratutan, 426
kontribuzio, 2352, 2353
kontribuzioei, 2353
kontribuzioen, 2352
kontribuzioen ordainketan, 2353
Kontrol berezirako neurriak, 528
Kontrol- eta aitorten-xedeekin, 2275
kontrol judiziala, 2275, 2282
Kontrol judiziala, 2262, 2275
Kontrol judiziala ezartzeko agindua,
  2275
kontrol judiziala ezartzeko
  ebazpenak, 2275
kontrol judiziala ezartzeko
  ebazpenaren kopia ziurtatua,
  2275
kontrol judizialarekin, 2273
kontrol judizialaren gaineko
  ebazpenak, 2275
kontrol parlamentarioa, 659, 688
kontrol parlamentarioari, 1145, 1159
kontrol pedagogikoa, 2345
kontrola, 394, 732, 749, 1090, 1509,
  1612, 1844, 2103
Kontrola, 2176
kontrolak, 2132, 2259
Kontrolak, 2112
kontrolak jakinarazteko, 794
kontrol-eginkizunak, 2133, 2402
Kontrolako Batzorde
  Parlamentarioa, 665
kontrolerako organo bat edo
  gehiago sortzea, 297, 363
kontrol-harremana, 744
Kontrol-izaera duten xedeak, 2244
kontrol-jarraipenak, 2173
kontrol-neurriak, 732, 1528
kontrolpeko agente, 2259, 2262,
  2278
kontrol-zerbitzuetako agenteek,
  2182, 2183
kontseilari, 352
Kontseilari, 352, 659
kontseilari eskudunak, 1509
Kontseilari kargua, 659

- kontseilariak, 2015
kontseilu, 159, 2186
Kontseilu Akademikoa, 688, 689, 690
Kontseilu Akademikoak, 690, 691
Kontseilu Betearazleak, 1739, 1740, 1742, 1750
Kontseilu Betearazlearen dekretu, 1741
Kontseilu Betearazleari, 1739, 1743
Kontseilu Betearazleko presidenteak, 2351
kontseilu genetikoa, 1037
Kontseilu Juridiko Aholku-emailea, 2022
Kontseilu Juridiko Aholku-emailea (*Consell Jurídic Consultiu*, 2022
Kontseilu Nagusia, 1785
kontseilu zentraleko presidentearengana, 2206
Kontseilua, 176, 659, 660, 684, 735, 756, 1267, 2022
Kontseilua (*Consell*, 2022
kontseiluak, 664, 2204, 2206
Kontseiluak, 178, 185, 193, 195, 304, 370, 663, 668, 671, 715, 721, 735, 833, 951, 1115, 1306, 1549, 1584, 1740, 1782, 1800, 1808, 1827, 1857, 1861, 1903, 1919, 1930, 1992, 1995, 1996, 1997, 2000, 2001, 2002, 2008, 2009, 2010, 2016, 2017, 2035, 2038, 2051, 2052, 2053, 2058, 2068, 2072, 2076, 2077
Kontseiluak aho batez erabakiko, 199
Kontseiluak aho batez hartuko ditu erabakiak, 197
Kontseiluak erregelamenduen bitartez finkatuko du Batasuneko instituzioen hizkuntza-araubidea, aho batez, 198
Kontseiluak gomendioak emango, 196
Kontseiluaren, 391, 392, 410, 411, 412, 500, 511, 512, 513, 527, 660, 661, 663, 666, 667, 668, 685, 709, 729, 756, 833, 1069, 1131, 1207, 1279, 1316, 1478, 1782, 1794, 1795, 1838, 1869, 1924, 1927, 2000, 2018, 2022, 2025, 2054
Kontseiluaren 2006ko abenduaren 12ko 1896/2006 (EE)
Erregelamendua, 391
Kontseiluaren 2007ko uztailaren 11ko 861/2007 (EE) Erregelamendua, 391
Kontseiluaren 2008ko azaroaren 21eko ebazpena, 209
Kontseiluaren 2012ko abenduaren 12ko 1215/2012 (EE) Erregelamendua, 391
Kontseiluaren 2012ko uztailaren 4ko 650/2012 (EE) Erregelamendua, 392
Kontseiluaren ahobatezko onespena beharko, 199
Kontseiluaren artxiboetan, 193, 194
Kontseiluaren bilerarako, 663
Kontseiluaren eginkizunak, 1782
Kontseiluaren egintzan edo jarreran aipatuko dira salbuespen horien arrazoiak, 198
Kontseiluaren erregelamendu, 199
Kontseiluaren eskaeretan, 2010
Kontseiluaren osaera, 1478
Kontseiluari, 169, 175, 183, 215, 663, 664, 666, 668, 697, 700, 718, 1871, 1991, 2013, 2067
kontseiluek, 1230, 1235, 1238
kontseilukide, 1869
kontseilukideak, 159
Kontseiluko, 661, 684, 961, 1762
kontseiluko edo kontseilu zentraleko presidentearengana, 2206
Kontseiluko kide diren estatuei, 305, 371
Kontseiluko kideak, 1924
Kontseiluko kideek, 793, 1785
Kontseiluko kideen kopurua, 2187
Kontseiluko lehendakaria, 777
kontseiluko presidentearengana, 2204
Kontseilurako, 662
kontserbatu, 783
kontserbatzea, 819
kontserbatzeko, 783
kontserbazioa, 828, 951, 1103, 1132, 1133, 1682
kontserbazio-araubide espezifikoak, 1685
kontsignazio, 353
Kontsignazio ekonomikoak, 1138
kontsignazioak, 688, 1777, 2016

- konsolidazio, 1296
kontsul-agintaritzari, 2370
kontsulatuari, 2105, 2110, 2111, 2115
kontsulatuetaiko agintari eskudunei,
396
kontsulta, 97, 178, 193, 195, 325, 437,
438, 472, 485, 684, 715, 756, 930,
1149, 1188, 1193, 1589, 1778, 1869,
1885, 2031, 2109, 2187, 2188
Kontsulta, 2323
kontsulta- eta aholkularitza-
organoa, 756
kontsulta- eta aholkularitza-
organoak, 1275
Kontsulta- eta aholkularitza-
organoak, 1193
kontsulta- eta aholkularitza-
organotzat, 1193
kontsulta publikoak, 220
kontsulta-aldia, 498, 551
kontsulta-egileari, 426
Kontsulta-instituzioak, 1195
kontsulta-instituziotzat, 1195
kontsultak, 97, 247, 286, 466, 470,
856, 860, 868, 872, 2084, 2088,
2089, 2177
kontsultak egiteko prozedura, 2177
kontsulta-lan, 1146
kontsulta-organo, 1316
kontsulta-organo ofizialaren maila,
175
kontsulta-organoak, 1613
Kontsulta-organoak, 1267
kontsultarako, 1894
kontsultarako eta ikerketa
zientifikorako zentroa, 1752
kontsultari, 1537
kontsumitzaile, 159, 473, 474, 475,
660, 735, 806, 1076, 1126, 1197,
1291, 1292, 1777, 1837, 1900
Kontsumitzaile, 473, 474, 735, 744,
1076, 1197, 1291, 1881, 2170
Kontsumitzaile eta erabiltzaile
kalteberak, 908
Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak,
1537, 1705
kontsumitzaile eta erabiltzaileak
babestekoak. *Ikus* jarduketa-
sektoreak
kontsumitzaile eta erabiltzaileak
berak bi hizkuntza ofizialetako bat
bakarrak erabiltzea aukeratu
ezean, 744
kontsumitzaile eta erabiltzaileei
arreta emateko gertu, 745
kontsumitzaile eta erabiltzaileei
ematen zaien informazioa, 746
Kontsumitzaile eta erabiltzaileei
zuzendutako produktu, ondasun
eta zerbitzuen eskaintza,
sustapena eta publizitatea, 744
kontsumitzaile eta erabiltzaileek, 743
kontsumitzaile eta erabiltzaileek
arreta euren hautatzen duten
hizkuntza ofizialean jasotzeko
eskubidea dute, 744
kontsumitzaile- eta erabiltzaile-
elkarteen betekizunak, 906
kontsumitzaile eta erabiltzaileen
antolakundeak, 735
kontsumitzaile eta erabiltzaileen
babes-maila, 746
Kontsumitzaile eta erabiltzaileen
defentsaren arloan eskumena
duten Asturiasko Printzerriko
administrazio publikoek, 1197
Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen
Defentsari, 1878, 1882
Kontsumitzaile eta erabiltzaileen
elkarteetatik, 735
kontsumitzaile eta erabiltzaileen
hizkuntza-eskubideei, 806
kontsumitzaile eta erabiltzaileen
hizkuntza-eskubideei dagokien
bermeak, 745
kontsumitzaile eta erabiltzaileen
oinarrizko eskubideak, 473
kontsumitzaile eta erabiltzeekiko
harremanetan, 744
kontsumitzaile kalteberak, 570
kontsumitzailea, 501, 1879, 2173
Kontsumitzailea, 501
kontsumitzailea bizi den edo bera
herritar den estatuko hizkuntzan
edo hizkuntzetako batean, 2172
kontsumitzaileak, 501, 502, 1036,
1529, 1614, 1640, 1797, 1945, 2172
Kontsumitzaileak, 502, 503, 1291,
1391, 2172
Kontsumitzaileak edo erabiltzaileak
berak hizkuntza ofizialetako
bakarra erabiltzea nahi duela

- adierazi ezean, 744*
Kontsumitzaileak eta erabiltzaileak, 908
Kontsumitzailearen arretarako zerbitzuak, 1538
Kontsumitzailearen babesa, 1126
kontsumitzailearen eskubide, 1391
Kontsumitzailearen Estatutua, 1603
Kontsumitzailearen Estatutuari buruzko martxoaren 5eko 3/1993 Legearen, 1779
Kontsumitzailearen informaziorako eskubidea, 1461
kontsumitzaileari, 1126, 2171, 2172, 2173
kontsumitzaileei, 1076, 1197, 1391, 1461, 1603, 1705, 1774, 1775, 1926, 2172
Kontsumitzaileei, 2197
kontsumitzaileei eta erabiltzaileei beraiek erabilitako hizkuntza ofizialean arreta eskaintzeko, 745
Kontsumitzaileei eta erabiltzaileei emandako informazioa, 1603
Kontsumitzaileei eta erabiltzaileei informazioa ematea, 1774
kontsumitzaileei eta erabiltzaileei ondasunak eta zerbitzuak eskaintzen dizkieten erakundeen jarduketaren alorrean, 746
Kontsumitzaileei informazioa emateko, 174
Kontsumitzaileei informazioa emateko bulegoek, 1461
Kontsumitzaileei zuzendutako dokumentazioak eta informazioek, 1880
Kontsumitzaileei zuzendutako informazio, dokumentazio eta komunikazio, 1945
kontsumitzaileei zuzendutako jakinarazpenak, 744
kontsumitzaileek, 1768
Kontsumitzaileek, 1461, 1538, 1837, 1879
kontsumitzaileekin, 2171
kontsumitzaile-elkarteen federazioak, 660
kontsumitzaileen, 1641, 2170
Kontsumitzaileen, 1126, 1197, 1291, 1392, 1603
kontsumitzaileen antolakundeek, 502
kontsumitzaileen arteko harremanetan, 1539
kontsumitzaileen babesa, 1878
kontsumitzaileen entzunaldiari, kontsultari eta ordezkariari, 1537
kontsumitzaileen eskubide eta interes, 1879
kontsumitzaileen eskubideak, 1881
Kontsumitzaileen eskubideak, 1391, 1461, 1537, 1879
kontsumitzaileen eskubideei buruzko prestakuntzari, hezkuntzari eta zabalkundeari, 1537
Kontsumitzaileen eskubideei buruzko titulua, 1537
Kontsumitzaileen eskubideen inguruko babes juridiko, administratibo eta teknikoa, 1945
Kontsumitzaileen Estatutuari, 1461, 1640
kontsumitzaileen eta erabiltzaileen babesa, 1878
Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Defentsarako Lege Orokorraren, 473
kontsumitzaileen eta erabiltzaileen elkarteek, 663
kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak, 880
Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak, 743, 909, 1197, 1291, 1603, 1705
Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak eta betebeharrak, 1837
kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideen aitortza, 743
Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren abenduaren 22ko 6/2003 Legean, 786
kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak, 891, 906, 914, 1878
Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak, 743, 1814
kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideei, 747
Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen informazioa, babesa eta

- defentsa, 907
- kontsumitzaileen eta erabiltzaileen kalteberatasun-egoera dakarten arrazoiak, 570
- kontsumitzaileen eta erabiltzaileen oinarritzko eskubideak eta haien hizkuntza-eskubideak, 2061
- kontsumitzaileen eta eskaintzaileen arteko harremanetan, 1539
- Kontsumitzaileen gaineko informazioa, 2170
- kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak, 1764
- Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak, 1538, 1539, 1879, 1881
- kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak bermatzeko, 1764
- Kontsumitzaileen interes ekonomiko legitimoen babesa, 1538
- kontsumitzaileen kolektiboen indizea edo protokoloak, 1640
- kontsumitzaileen oinarritzko eskubideak, 1537, 1878
- Kontsumitzaileen oinarritzko eskubideak, 1537, 1879
- kontsumitzaileen oinarritzko eskubideetan, 1878
- Kontsumitzaileen segurtasuna, 1391, 1537, 1641
- Kontsumitzaileen segurtasuna eta osasuna, 1537
- Kontsumitzaileentzako bankuzerbitzuak, 652
- kontsumitzaileok, 1926
- kontsumo, 1076
- Kontsumo, 1292
- Kontsumo Agentzia, 1802
- Kontsumo arduratsua, 907, 1879
- Kontsumo Kodeak, 1878
- Kontsumo Kodeari, 1878
- Kontsumo Ministerioak, 2172
- kontsumo zabaleko kultura-ondasunak, 1522
- kontsumoa, 427, 808, 1161, 1582
- Kontsumoa, 1528
- kontsumoaren*, 747
- Kontsumoaren alorrean eskumena duen administrazioak, 1538
- Kontsumoaren arloan, 1881
- kontsumoaren arloko auzien ebazpen alternatiboari, 550
- Kontsumoaren arloko hezkuntza, prestakuntza eta dibulgazioa, 1461
- kontsumoaren edo turismoaren arloko eskumenak, 2090
- kontsumoaren eremuan, 1878
- Kontsumoaren Kodearen, 2335, 2384, 2385
- kontsumo-arloan eskumena duen administrazioak, 1391, 1641
- Kontsumo-arloko hezkuntza eta prestakuntza, 910
- Kontsumo-arloko informaziorako eskubidea, 1603
- Kontsumobide, 909, 910
- Kontsumo-bitartekaritza, 907
- kontsumo-ereduetan, 1872
- kontsumo-harreman espezifikokoak, 570
- Kontsumo-harremana, 908
- kontsumo-harremanak, 570
- Kontsumo-harremanak, 1641
- kontsumo-harremanetan, 1538, 1642, 1879, 1880
- kontsumo-harremanetan kontuz ibili behar duen kontsumitzailea, 1879
- Kontsumo-harremanetarako betekizunak, 1880
- Kontsumoko administrazioari, 1538
- kontsumoko ekipo terminalak, 651
- kontsumoko prezioen indizeen, 733
- kontsumoko prezioen indizeen aldaketaren, 733
- kontsumo-ohitura arriskutsuak, 2358
- kontsumorako egokitutako guneak, 428
- Kontsumo-taldea, 1010
- kontu, 2327
- Kontu Auzitegiarekin, 2071
- kontu gramatikalak, 834
- kontu publikoek*, 1401
- kontuak, 2325
- Kontuak, 2123
- kontuak behar bezala interpretatu eta ulertzeko behar den informazioa, 1394
- kontuak ematea, 1350
- kontuan hartzea hizkuntza gutxituak eta horien kulturak, 182
- kontu-ematea*, 765, 842, 843, 896
- kontuen auditoria, 1394
- Kontuen Auzitegiari, 354

- Kontuen Sindikatua, 2021
 Kontuen Sindikatua (*Sindicatura de Comptes*, 2021
 kontuetara, 2119
 kontu-hartzaile, 929, 930, 970
 kontu-hartzaile-eskuordea, 1736
 Kontu-hartzailetza Nagusiak, 354
 Kontzejua, 1201, 1205, 1218
 kontzejuetan, 1191
 kontzentrazioak, 1889
 kontzeptu, 1917
 kontzeptu inklusiboak, 1639
 kontzeptu medikoak, 945, 1432, 1617
 kontzeptua, 1677
 kontzeptuak, 1396, 1398, 1656, 2086
 kontzeptuen, 1058, 1073, 1452
 Kontzertatu gabeko zentro pribatuek, 2043
 Kontzertatutako edo diruz lagundutako enpresak, 1774
 kontzertazioa, 2342
 kontzertuak, 431, 1900
 kontzertuen aldaketa, 432
 kontzientzia, 55, 1102, 1613
 kontzientzia- eta erlijio-askatasuna, 1852
 kontzientzia- eta sinesmen-askatasuna, 2057
 kontzientzia kolektiboa, 1279
 kontzientzia sozial, 519
 Kontzientzia soziala, 1228
 kontzientzia-askatasuna, 2056
 kontzientzia-askatasunarekiko tolerantziako eta errespetuzko espirituan, 2056
 kontzientziagatik, 2262
 kontzientziako arrazoiengatik, 1823
 kontzientziazioa, 1693
 konurbazioan, 2006
 koofiziala, 401, 406, 1227
 koofiziala den beste hizkuntza, 543
 koofizialak, 387, 429, 1322
 koofizialak diren estatuko hizkuntzetatik, 507
 koofizialean. *Ikus* hizkuntza
 koofizialtasuna, 401, 1103, 1237, 1267, 1525, 1996
 Kooperatiba-heziketa, 833
 Kooperatibak, 723
 kooperatiba-sustapenerako, 723
 kooperatiben ezaugarriak, 723
 Kooperatibena, 833
 kooptazio, 2011
 koordinatuko, 773, 776, 783
 koordinatuta, 825
 koordinatzailea, 1540
 koordinatzailearen, 1509
 koordinatzea, 775
 koordinatzeari, 1141, 2024
 Koordinatzeko mekanismoak, 1899
 koordinazio, 691, 947, 1236, 1579, 1816
 koordinazio didaktikoko eta orientazioko sailak, 1050
 koordinazio didaktikoko sailak, 1713
 Koordinazio didaktikoko sailak, 1050
 koordinazio didaktiko-pedagogikoa, 691
 koordinazio eta lankidetzako bideak, 947
 koordinazioa, 176, 690, 691, 756, 757, 765, 843, 946, 1050, 1149, 1350, 1358, 1444, 1593, 1727, 1776, 1804, 1869, 1900, 1901, 1915, 1991, 1998, 2005, 2040
 koordinazioan, 2213
 koordinazioaren, 757, 1727
 koordinazioarenak, 939
 koordinazio-eginkizunak, 1690, 1695
 Koordinazio-eginkizunak, 1686, 1689
 koordinazio-eskudantziak, 1350
 koordinazioko operadore laguntzailea, 993, 994, 995
 koordinazioko operadore-ofiziala, 993, 994, 995
 koordinazio-organo, 1713
 koordinazio-sailak, 1713
 koordinazio-tresnak, 1816
 koordinazio-zereginak, 1506
 Kopenhageko 1990eko bilera-agiria, 292, 359
 Kopenhageko Dokumentua, 227, 239, 276, 317, 320, 325
 Kopenhageko irizpideak, 238, 242, 244
 Kopenhageko irizpideetan, 210
 Kopenhageko irizpideetan zehaztutako gutxiengoaren babeserako tresnetako bat, 212
 Kopenhagen, 179
 kopia, 403, 407, 422, 424, 425, 476, 484, 516, 529, 532, 533, 534, 971,

- 1818, 1874, 2026, 2118, 2247, 2248,
2276, 2279, 2280, 2281, 2283, 2311
kopia analogiko, 1874
Kopia eta ziurtagiriak hizkuntza
ofizialetatik edozeinetan luzatuko,
923
kopia fede-emaileak, 1581
kopia kautotu, 185, 193, 194
kopia konpultsatua, 1389
kopia konpultsaturik, 484
kopia legeztatua, 425, 529
kopia ziurtatua, 2275, 2281
kopiak, 540, 804, 811, 1229, 1768,
1872, 1895, 1994, 2233, 2248
Kopiak, 1230
kopiari, 2234
kopiatzaile musikari, 2251
kopiok, 1877
kopion emanaldiak, 1877
koproduktore, 2344
koproduktore nagusia, 2244
koproduktoreak, 2344
koproduktoreetako, 2344
koproduktoreetako baten edo
haren legezko ordezkarien
esklusibotasunari, 2344
koprodukzio hispano-atzerritarrean,
479
koprodukzioei, 2244
koprodukzio-hitzarmenen, 479
koprodukzioko, 1280
koprodukzio-kontratua, 2344
kopuru, 2317, 2375
kopurua, 690, 698, 717, 2187, 2314,
2317, 2318
kopuruari, 2316
kopuruek, 2240
kordel, 376
koroa, 1887
Koroan, 1120
Koroaren, 1226
korporazio, 692, 694, 1496, 1765,
1766, 1767, 1893, 1976
korporazio eta instituzio publiko,
1993, 2025
korporazio publiko guztiek, 1766
korporazio publikoek, 1766, 1815
korporazio publikoena, 1765, 1893
korporazio titularrak, 694
korporazioa, 1533, 1913
korporazioak, 481, 1534, 2025, 2033,
2035
Korporazioak, 2034, 2035
Korporazioaren ikus-entzunezko
ekoizpena eta programazioa,
2034
Korporazioaren plataforma
teknologikoaren, 2035
korporazioaren telebista- eta irrati-
kanalen emanaldiek eta euskarri
informatikoek, 2034
korporazioei, 1250
korporazioek, 1767
korporazioko, 341, 734
Korporazioko edozein kidek, 2026
korporazioko lehendakariak, 341
korrespondentzia, 1072, 1712, 2163,
2260
korrespondentziak, 2163, 2260
korrespondentzian, 1192
Korsikako Batzarrak, 2187
Korsikako Batzarreko kideena, 2187
Korsikako Ekonomia, Gizarte,
Ingurumen eta Kultura
Auzietarako Kontseilua, 2187
Korsikako Ekonomia, Gizarte,
Ingurumen eta Kultura
Auzietarako Kontseiluari, 2187,
2188
Korsikako Kontseilu Betearazleak,
2187
Korsikako Kontseilu Betearazleko
presidentek, 2187
Korsikako kultura, 2188
Korsikako kulturaren irakaskuntza,
2188
Korsikako Laborantza Mutualitate
Sozialaren kuota guztiak, 2352
Korsikako Laborantza Mutualitate
Sozialari, 2353
Korsikako lurraldean, 2188
Korsikako lurralde-kolektibitatea,
2187
Korsikako lurralde-kolektibitateak,
2188, 2351
Korsikako lurralde-kolektibitatearen,
2147, 2349, 2351, 2393
Korsikako lurralde-kolektibitatearen
baliabide eta tresnak, 2349
Korsikako lurralde-kolektibitatearen
erabakiren, 2351
Korsikako lurralde-kolektibitateari,

- 2188, 2349, 2350, 2351
 Korsikako lurralde-kolektibitateko agente ez-titular, 2350
 Korsikako lurralde-kolektibitateko langileek, 2350
 Korsikako Zona Frankoari buruzko 1996ko abenduaren 26ko 96-1143 Legearen, 2352
 Korsikan, 2147, 2352
 Korsikan egoitza duten ikus-entzunezkoen sektoreko sozietate publikoekin, 2188
 Korsikari, 2349
 Korsikari buruzko 2002ko urtarrilaren 22ko 2002-92 Legea, 2352
 Korsikari Zergen Gaineko Estatutua ematen dion 1994ko abenduaren 27ko 94-1331 Legearen, 2351
 korsikera, 2147, 2188
 korsikeraren alorreko eskumenei buruzko ebazpenak, 2187
 korsikeraren eta Korsikako kulturaren irakaskuntza, 2188
 koruetako artista eta abeslari, 2250
 kostu, 1464, 1507
 kostu bidezko edo doako ezein formatan, 669
 kostu ekonomikoa, 733
 kostu ekonomikoari buruzkoak. *Ikus* irizpideak
 kostu gehigarriak, 1913
 kostu osagarria, 174
 kostua, 1552
 kostuak, 136, 537, 1061, 2170, 2231, 2384
 Kostuak ordaintzeko beharra, 2231
 kostuen, 2231
 kostuen ebaluazioa, 124
 kostuen gehikuntzan, 503
 kotizazioa, 740
 kotizazio-murrizteak, 2352
 Kotizazio-murrizteak, 2352
 kreditu, 479, 511, 1648, 2067
 kreditu berezi, 355
 kreditu bereziak, 355
 kreditu bereziari, 1651
 kreditu egokiak aurreikustea, 175
kreditu eskuragarrien, 2294
 kreditu espezifikoak, 1873
 kreditu fiskala, 2240, 2241, 2242, 2250
 kreditu fiskala lortzeko eskubidea, 2241
 Kreditu fiskalak lortzeko eskubidea, 2241
 kreditu fiskalaren mozkina, 2242
 kreditu fiskalaren zenbatekoa, 2242
 kreditua, 977
 kredituak, 175, 353, 355, 421, 479, 754, 755, 1095, 1739, 2016, 2343
 Kredituak, 409, 421, 555
 Kredituei, 421
 kredituekin, 1739
 kredituen, 409, 425, 555, 1076
 Kredituen, 421
 kredituen, ikasketa-gaien eta diplomen konparagarritasuna, 118
 kredituen, ikasketa-gaien, ziurtagirien, diplomen eta graduen konparagarritasuna, 122
 kreditu-erakundeen, 424
 Kreditu-erakundeen, 424
 kreditu-kontratuak, 553
 kreditu-kontratuari, 553
 kreditu-produktu negoziagarri, 2246
 Kreditu-tituluak, 425
 Kreditu-tituluaren, 425
 kreditu-transferentziarekin, 1648
 Kreole hizkuntzak, 2370
 krimen, 2255, 2256, 2259, 2327
 krimenaren prebentziorako, 301, 367
 krimenei, 2277
 Kriminalitate eta delinkuentzia antolatuari, 2277
 krisi dinastikoa, 1120
 krisi- eta kalteberatasun-egoera, 2382
 krisi fotosentikorak, 653
 kritika, 667
 kritika eta literatura-azterlanen espezializazioak, 1735
 kritika literariorako bestelako argitalpenentzat, 1509
 kritikarekin, 1736
 kroazieraz, 194
 kualifikazio, 438, 716
 kualifikazio egokia, 220
 kualifikazio handiko profesionalak, 611
 kualifikazio juridikoa, 2265
 kualifikazio osoa, 1064, 1734
 kualifikazio profesionala, 2174, 2202, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209,

- 2210, 2211, 2212, 2214, 2215, 2216,
2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223,
2359
- Kualifikazio profesionala, 837
- kualifikazio profesionalak, 2108,
2134, 2204, 2205, 2206, 2220, 2362
- Kualifikazio profesionalen
aitorpenari, 2202
- kualifikazio profesionalen
aitorpenerako, 2220
- kualifikazio txikia, 232
- kualifikazioa, 831, 837, 1049, 1050,
1438, 1848, 1947
- Kualifikazioa, 2299
- kualifikazio-aitortzen gaineko
akordioek, 2204, 2205, 2220
- kualifikazioak, 129, 144, 2384
- kualifikazioaren, 1848
- kualifikazioaren titularrak, 144, 145
- kualifikazioari, 438
- kualifikazioaz, 2364
- Kualifikazioei, 932
- Kualifikazioei eta Lanbide Heziketari
buruzko ekainaren 19ko 5/2002
Lege Organikotik, 932
- Kualifikazioen ebaluazioari buruzko
oinarrizko printzipioak, 129
- kualifikazioen titularrak, 144
- kualifikazioen titularrek, 129
- kualitatiboak. Ikus adierazleak
- kudeaketa, 668, 669, 685, 694, 782,
819, 959, 1118, 1282, 1739, 1772,
2123, 2384
- Kudeaketa, 668
- kudeaketa administratiboan, 1044
- kudeaketa akademiko eta
didaktikorako, 2050
- kudeaketa ekonomiko eta
finantzarioaren barne-kontrola,
354
- Kudeaketa ekonomiko-finantzarioa,
1394
- Kudeaketa eta plangintza
pedagogikoaren eremua, 2048
- kudeaketa pribatuko irratia eta
telebista-emakidadunei, 1808
- kudeaketa publikoa, 668
- kudeaketa publikoko museoetan,
1723
- kudeaketa-erabakietan, 503
- kudeaketa-erantzukizunak, 1751
- kudeaketa-eremuan, 1149
- kudeaketak, 1234
- kudeaketako, 411, 1090, 1558, 2077
- kudeaketako erregelamendua, 512,
641
- kudeaketa-lanen eraginkortasunari,
2390
- kudeaketa-memoria, 694
- kudeaketa-modu eta -teknika
eraginkorrak, malguak eta
ezinbestekoak, 349
- kudeaketan, 1282, 1853
- kudeaketarako tresna osagarrietan,
1632
- kudeaketaren, 671, 754
- kudeaketaren ebaluazioa, 853
- kudeaketaren gaineko eskumenak
dituzten lurralde-kolektibitateek,
2149
- kudeaketaren kontrola, 853
- Kudeaketari, 937
- kudeaketari eta ustiapenari buruzko
urteko memoria, 1738
- Kudeaketari eta ustiapenari buruzko
urteko memoria, 1741
- kudeaketari, ustiapenari eta
aurrekontuaren proiektuari
buruzko memoria, 1737, 1741
- kudeaketa-sistema, 959
- kudeatzaile baimenduek, 410, 411,
512
- kudeatzailea, 411
- kudeatzaileak, 411, 412, 414, 511,
512, 670, 2125, 2129, 2193
- Kudeatzaileak, 412
- kudeatzailearen jakinarazpen-
gutuna, 2121
- kudeatzaileari, 2129
- kudeatzaileek, 411, 412, 512, 513,
1029, 1152
- kudeatzaileen, 511, 1744
- Kuijpers, 171
- kultur nortasuna eta hizkuntza, 992
- kultur ondarearen defentsa, 978
- kultura, 87, 128, 130, 135, 230, 250,
319, 380, 419, 454, 509, 519, 521,
623, 643, 657, 658, 665, 687, 697,
712, 713, 723, 724, 725, 737, 740,
752, 757, 759, 761, 762, 763, 766,
767, 776, 781, 784, 816, 819, 820,
828, 843, 896, 946, 951, 965, 990,

- 1025, 1027, 1029, 1033, 1056, 1058,
1088, 1111, 1124, 1130, 1145, 1160,
1186, 1189, 1193, 1199, 1203, 1206,
1207, 1212, 1218, 1255, 1256, 1260,
1262, 1266, 1268, 1269, 1289, 1321,
1322, 1335, 1459, 1477, 1478, 1490,
1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1521,
1522, 1540, 1552, 1566, 1583, 1599,
1601, 1640, 1675, 1676, 1707, 1715,
1761, 1762, 1764, 1770, 1771, 1773,
1775, 1776, 1777, 1804, 1805, 1812,
1813, 1815, 1817, 1821, 1848, 1860,
1890, 1891, 1899, 1900, 1901, 1909,
1911, 1914, 1919, 1951, 1961, 1988,
2020, 2029, 2031, 2032, 2058, 2070,
2154, 2239, 2325, 2382
- Kultura, 125, 157, 192, 196, 350, 352,
464, 468, 687, 735, 767, 828, 829,
951, 965, 1066, 1152, 1192, 1212,
1265, 1322, 1763, 1772, 1773, 1899,
2188
- kultura anitzeko elkarbizitza-balioak,
1909
- kultura anitzeko elkarbizitzaren
balioak, 1494
- Kultura anitzeko mundu, 1256
- kultura arloan eskuduna den
Jaurlaritzako sailari atxikita dago,
774
- kultura arteko balioak, 1626
- kultura arteko programetan irispenera
izateko, 157
- kultura autoktonoaren
irakaskuntzari, 1189
- kultura bakoitzaren munduaren
ikuspegia, 125
- kultura bereziaren adierazpen, 1582
- kultura demokratikoaren tradizio,
1823
- kultura desberdinen ezaugarri
espezifikoa, 1521
- kultura digitala lantzeko asmo
sendoa, 2377
- Kultura digitalak, 2377
- kultura digitalen alorreko ordezkari
adierazgarri, 2374
- kultura- edo erlijio-ondarea, 763
- kultura- edo historia-balio
nabarmenak, 1751
- kultura- edo hizkuntza-edukia duten
nazioarteko tratatuetan, 1910
- kultura- edo hizkuntza-edukiari, 1901
- kultura- edo hizkuntza-edukiari
buruzko nazioarteko tratatuetan,
1901
- kultura- edo hizkuntza-harremanak,
1707
- kultura- edo hizkuntza-lotura, 1549
- kultura- edo hizkuntza-lotura
bereziak, 1477, 1549
- kultura ekintzailea, 1049, 1623
- kultura ekintzailearen sustapenean,
1621
- Kultura Enpresen Kataluniako
Institutuak, 1785
- Kultura Enpresen Kataluniako
Institutuaren eginkizunak, 1785
- Kultura Enpresen Kataluniako
Institutuaren Kontseilu Nagusiak,
1785
- kultura erkide, 1839
- kultura erkide eta askotarikoaren,
349
- kultura erkidea, 521
- kultura erregionalak eta etnikoak
sustatzeko helburuarekin, 175
- kultura- eta aisialdi-zentroak, 1900
- Kultura- eta arte- sustapena, 1260
- kultura- eta arte-adierazpen, 1997
- kultura- eta arte-ekoizpenari, 481
- kultura- eta arte-gune nazional eta
internazionalak, 2341
- kultura- eta arte-interesekoak. *Ikus*
filmak
- Kultura- eta arte-jardueren
programak eta zertamenak, 1260
- kultura- eta arte-sorkuntza, 1260
- kultura- eta arte-sorkuntza eta -
partaidetza, 1260
- kultura- eta erlijio-motibazioak, 1157
- kultura eta errealitate katalanekin,
1923
- Kultura eta Gazteria Zuzendaritza
Nagusiak, 1243
- kultura- eta giza aniztasuna, 2039
- kultura- eta gizarte-identitatea, 172
- kultura- eta gizarte-identitateari,
1600
- kultura- eta gizarte-loturak, 1207
- kultura eta hezkuntza, 212
- Kultura eta Hezkuntza Batzordearen
txostena, 209

- kultura- eta hezkuntza-alorretan, 50
kultura- eta hezkuntza-politikaren
eremuan Europako Erkidegoaren
ekintzak prestatzeko, 174
kultura eta hizkuntza, 1049, 1207,
1490, 1531, 1534, 1548, 1579, 1583,
1839, 1922
kultura eta hizkuntza katalanak,
1922
kultura eta hizkuntza katalanaren
nazioarteko proiektioaren
esparrurik zabalenean, 1843
kultura eta hizkuntza katalanekin,
1923
kultura- eta hizkuntza-aberastasuna,
1624
kultura- eta hizkuntza-adierazpenen
aniztasuna, 448
kultura- eta hizkuntza-aniztasuna,
196, 281, 481, 582, 583, 585, 589,
643, 1288, 1289, 1872, 2030, 2097,
2228, 2373, 2395
Kultura- eta hizkuntza-aniztasuna,
586
kultura- eta hizkuntza-aniztasuna
errespetatuz, 196
kultura- eta hizkuntza-
aniztasunarekiko errespetua, 583
kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren
aberastasuna, 191, 243, 277, 279,
1983
kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren
aberastasuna errespetatuko, 194
kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren
bermeen esparruan, 1871
kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren
oinarria, 584
kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren
ondarea, 1872
kultura- eta hizkuntza-
aniztasunerako eskubideak, 2030
kultura- eta hizkuntza-arloko
elkarlana ziurtatuko duten
mekanismo bereziak sortzea, 174
kultura- eta hizkuntza-
aurrerapenaren garapenaz, 784
Kultura- eta hizkuntza-
dibertsitaterako eskubidea, 1288
kultura- eta hizkuntza-erakunde
frantses bateko kide diren
pertsonek, 2167
kultura- eta hizkuntza-eredu propio,
809
kultura- eta hizkuntza-errealitatea,
1257
kultura- eta hizkuntza-faktoreen,
1879
kultura- eta hizkuntza-identitate
berezia, 1056
kultura- eta hizkuntza-identitatea,
251, 280, 1317, 1323
kultura- eta hizkuntza-
ingurunearekin, 1521
kultura- eta hizkuntza-kidetasunak,
1533
kultura- eta hizkuntza-normalizazioa,
1490
kultura- eta hizkuntza-normalizazioko
instituzioak, 1821
Kultura- eta hizkuntza-ondare
polinesiarra, 2332
kultura- eta hizkuntza-ondarea, 1531
kultura- eta hizkuntza-ondarearen
aniztasun eta balioa, 2320
kultura- eta hizkuntza-pluraltasuna,
1804
kultura eta hizkuntzen
aniztasunarekiko errespetua, 1505
kultura eta ikerketa sustatzeko
tresna, 1961
kultura- eta informazio-
erregistroetarako, 1029
kultura eta komunikabideen
programa, 212
kultura- eta merkataritza-arloan,
1762
kultura- eta natura-ondarea, 1693
Kultura eta Ondare Sailak, 1431
kultura- eta politika-sektoreak, 2006
kultura eta tradizio, hizkuntza eta
instituzioen subjektu eramaileak,
521
kultura eta/edo hizkuntza arloko,
1193
kultura garapenari, 2056
Kultura Harremanen zuzendaria,
1736
kultura hedatzeko eta hizkuntza
ofizialean murgiltzeko programak,
1124
kultura herrikoi eta modernoa, 1260
kultura herrikoi eta tradizionalaren,

- produktiboaren edo immaterialaren ondarearekin, 1602
- kultura herrikoia
  - adierazpenerako lanak, 301, 367
- kultura historiko, geografiko, zientifiko eta teknikoarekin loturiko elementuak, 2148
- kultura immateriala, 519
- Kultura Industrien Agentzia, 1521
- Kultura Industrien Kataluniako Institutua, 1785
- Kultura iristeko eskubidea, 1322
- kultura izateko, 89
- kultura katalana, 1782, 1827
- kultura katalanaren lehenengo zentro bibliografikoa, 1752
- Kultura Klasikoa, 434
- Kultura Koordinaziorako zuzendaria, 1736
- kultura lusofonoak, 1551
- kultura materiala, 520
- kultura mediatikoa, 2032
- Kultura Ministerioak, 352, 449, 479
- Kultura Ministerioarekin, 2373
- Kultura Ministerioko idazkariordea, 352
- kultura- nahiz erlijio-hizkuntzak, 155
- Kultura ondarea, 1103
- Kultura Ondarearen Europako Urtea, 251
- Kultura Ondarearena, 828
- Kultura Ondareari, 1195, 1682, 1701
- kultura portugaldarreko herrialdeetan, 1534
- kultura propioa, 1371
- kultura propioaren beste adierazpenak, 155, 156
- Kultura Sailak, 1786, 1801
- Kultura Sailaren, 1739
- Kultura Sailari, 1735
- Kultura Sailean, 694
- Kultura Saileko funtzionario, 1736
- Kultura tradizional eta herrikoia, 520
- kultura tradizionala, 1265
- kultura tradizionalak, 1683
- kultura unibertsal, 1226
- kultura unibertsalari, 1226, 1761
- Kultura zabaltzeko jarduerak, 775
- Kultura Zabaltzeko zuzendari nagusia, 1736
- kultura- zein hizkuntza-kidetasunetik, 508
- kultura zientifiko eta teknikoa, 2305, 2309
- kultura zientifiko eta teknikoarekin, 2309
- kultura zientifiko eta teknikoaren aldeko beste zentro, 2309
- kultura zientifiko eta teknikoaren aldeko erregio-mailako zentroak, 2309
- kultura zientifiko eta teknikoaren aldeko politikak, 2309
- kultura zinematografikoa, 1872
- kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna, 165, 184, 278
- Kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna, 184
- kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna errespetatzen, 209
- kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasunarekiko errespetua, 596
- Kultura, Gazteria, Hezkuntza eta Komunikabideen Batzordeak emandako txostena, 179
- kultura, gizarte eta ekonomia mailako, 724
- kultura-, gizarte- eta ekonomia-garapena, 2375
- kultura-, hezkuntza- eta entretenimendu-beharrizana, 2032
- kultura-, hezkuntza- eta hizkuntza-balioak, 1052, 2033
- Kultura, Hezkuntza eta Ingurumen Auzietarako Kontseiluaren aurretiazko irizpenean, 2145, 2189
- Kultura, Hezkuntza eta Ingurumen Auzietarako Kontseiluaren irizpenetan, 2189
- Kultura-, hezkuntza-, zientzia- edo administrazio-arloko baliabideak, 132
- kultura, historia eta hizkuntza propioak, 1288, 1289
- kultura-, historia-, geografia- eta hizkuntza-nortasuna, 1891
- kultura, hizkuntza eta antolatze-erak adierazteko eta garatzeko, 147
- kultura, hizkuntza eta identitate, 1494

- kultura, hizkuntza eta identitate propioak, 1789
- kultura-, hizkuntza-, etnologia- eta historia-ondarea, 1177
- kultura-, hizkuntza-, genero-, sexu-orientazio edo -identitateko aukerekin lotutako jokabideak, 607
- kultura-, hizkuntza-, hezkuntza-, gizarte- eta osasun-izaerako programak, 1576
- kultura, hizkuntza, industria, merkataritza, ekonomia, teknologia berri, irati-difusio eta telebista gaietan eskumena duten sailak, 1785
- Kultura-, kirol- edo aisialdi-jarduerak, 1908, 1975
- Kultura-, kirol- eta aisialdi-jardueretako, 965
- kultura-, kirol- eta aisialdi-jardueretan, 965
- Kultura-, kirol- eta aisialdi-jardueretan, 965
- kultura-, kirol-, aisia- eta aisialdi-jardueretan, 464
- kultura-, kirol-, jolas- eta aisialdi-jardueretan, 468, 1723
- Kultura, Korsikera eta Hezkuntza Saila, 2187
- kultura-, lan- eta gizarte-ingurunekoa, 456
- kultura-, ondare-, hizkuntza- eta gizarte-aberastasunaren hedapena, 1574
- kultura-, sormen- eta ikus-entzunezko edukien mugaz haraindiko trukea, 233
- Kultura, turismo, aisia eta kirolaren arloan eskumena duten Kantabriako Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, 1723
- kultura-, unibertsitate- eta hezkuntza-trukeak, 1579
- kultura-aberastasun, 1430
- kultura-aberastasunaren erakusle, 294, 360
- kultura-aberastasunaren oinarritzko osagaia, 180
- kultura-aberastasunaren printzipioen, 2040
- kultura-aberastasunari, 2040
- kultura-adierazpen, 1234
- kultura-adierazpen immaterialen trukea eta ezagutza, 1328
- kultura-adierazpen publiko, 1773
- Kultura-adierazpen publikoetan, 1843
- kultura-adierazpenak, 143, 167, 585, 1771
- kultura-adierazpenak babesteko eta sustatzeko, 143
- kultura-adierazpenaren eredu, 448
- kultura-adierazpenari, 1827
- kultura-adierazpenen aniztasuna, 143
- Kultura-adierazpenen Aniztasuna babestu eta sustatzeko Konbentzioa, 1085
- kultura-adierazpide immaterialen eramaileak, 521
- Kultura-adierazpideen aniztasuna babestu eta sustatzeko Unescok egindako 2005eko Konbentzioari, 212
- Kultura-adierazpideen aniztasuna babestu eta sustatzeko Unescoren 2005eko Konbentzioaren, 210
- Kultura-adierazpideen aniztasuna babestu eta sustatzeko Unescoren 2005eko urriaren 20ko Konbentzioa, 208
- kultura-alderdiak, 178
- kultura-aniztasuna, 180, 192, 196, 202, 209, 229, 233, 254, 281, 306, 308, 319, 321, 1027, 1085, 1708, 1781, 2032
- Kultura-aniztasuna, 130, 192
- kultura-aniztasuna babestu eta sustatzeari, 209
- kultura-aniztasunarekiko errespetua, 278
- kultura-aniztasunaren, 828, 1131, 1580, 1582, 1709
- kultura-aniztasunaren aldeko ekimenak, 2320
- Kultura-aniztasunaren bermatzaile, 130
- kultura-aniztasunaren errespetua, 1789
- kultura-aniztasunaren oinarritzko

- osagaia, 143
- kultura-aniztasunaren sustapenari, 2372
- kultura-aniztasunarentzako eremu egoki, 130
- kultura-aniztasunari, 1085, 1262, 1871, 2355
- Kultura-aniztasunari buruzko Adierazpen Unibertsalean, 134
- Kultura-aniztasunari buruzko UNESCOren Adierazpen Unibertsala, 130
- kultura-aniztuna, 1715
- kultura-arloan, 1548
- kultura-arloan eskumena duen sailaren, 2019
- kultura-arloko administrazio eskudun nagusiak, 1260
- kultura-arloko eskumen eskusiboa, 1989
- kultura-arloko eskumenen eskusibotasunak, 2018
- Kultura-arloko jarduketak, 1548
- kultura-arloko kontseilari eskudunak, 1509
- kultura-arloko loturak dituzten lurraldeetan, 1843
- Kultura-artekotasunak eta eleaniztasunak duten balioa azpimarratuz, 292, 359
- kultura-azpiegiturei, 174
- kultura-azpiegituretan eta -zerbitzuetan, 737
- kultura-balioak, 1582
- kultura-balioen errespetua, 116
- kultura-balioko objektuen zirkulazioa eta trukea, 287
- kultura-berezitasunak, 2190
- kultura-berezitasunak gogoan hartzeko, 176
- kultura-berroreka eta -garapena, 2346
- kultura-bitartekariak, 1506
- kultura-bizitza izateko, 74, 85
- kultura-bizitzak eratorritako beste gertakari guztiak, 158
- kultura-bizitzan parte hartzea, 1325
- kultura-bizitzaren aniztasuna, 2321
- Kultura-boluntariotza, 1325
- kultura-desberdintasunak, 487, 602, 625
- kultura-dibertsitatearen balioa, 520
- kultura-egintzak, 1268
- kultura-ekintza, 1101
- Kultura-ekintzak, 1478
- kultura-ekintzetarako antolaketa-laguntzak eta laguntza ekonomikoak jasotzen dituztela ziurtatzea, 168
- kultura-ekipamenduetan, 1899
- kultura-ekitaldien emanaldiei, 2314
- kultura-ekoizpena, 2030
- kultura-elkarrizketak, 248
- kultura-emaitza, 124
- kultura-enpresak eta -sortzaileak, 1785
- kultura-enpresek eta -industriek, 1521
- kultura-enpresen nazioartekotzea, 1910
- kultura-eragile aktibo, 2018
- kultura-erakustaldietarako zirkuituak, 1113
- kultura-eramaileak, 181
- kultura-eremuan, 1599, 1676
- Kultura-eremuko sustapen- eta suspertze-jarduketak, 1548
- kultura-errealitateak, 1740
- kultura-erregioen eta toki-botereen muga geografikoak bat etor daitezen sustatzea, 168
- kultura-eskaintzarekin, 2374
- kultura-eskubide, 969
- kultura-eskubideak, 130, 250
- Kultura-eskubideak, 130
- kultura-eskubideen egikaritza, 1697
- kultura-espazio erkideak, 1521
- kultura-espazioak, 828
- kultura-espazioetan, 1597
- kultura-esperientziak, 2044
- kultura-euskarri desberdinekin, 1540
- kultura-ezagutza, 1770
- kultura-ezagutzak, 969
- kultura-ezagutzak eta -adierazpideak, 969
- kultura-ezaugarri propioak, 712
- Kultura-gaietan erantzukizuna duten ministro europarrek, 167
- kultura-gaietan eskumenak dituzten nazioarteko erakundeekin, 192, 196
- Kultura-garapena, 2189

- kultura-garapenari, 2346
- Kultura-gutun Iberoamerikarra, 521
- kultura-harremanak, 173, 1477
- kultura-harremanak sortzea beste hizkuntza batzuk erabiltzen dituzten estatuko beste talde batzuekin, 294, 361
- kultura-hedapenaren esparruetako instituzio frantses eta atzeritarrekin, 2374
- kultura-hedapenari, 157
- kultura-hizkuntza, 2346
- Kultura-hizkuntza, 1793
- kultura-hurbilketa, 1157
- kultura-identitatea, 130, 1325
- Kultura-identitatea, 2188, 2355
- kultura-identitatea eta hizkuntza, 1716
- kultura-identitateak, 250, 1664, 1789
- kultura-identitatearen elementu nagusietako, 2355
- kultura-ikerketako, -ekoizpeneko eta -kontsumoko jarduera, 1899
- kultura-ikuspegiak, 192
- kultura-industriak, 301, 367, 1764, 1771
- Kultura-industriak, 1772
- kultura-industrian, 2007
- kultura-industriaren esportazioan, 2374
- kultura-industriei, 1134, 1522
- Kultura-industriei, 1763
- kultura-industriek, 1761
- kultura-industrien, 1762
- kultura-industrietan, 1764
- Kultura-industrietan, 1773
- kultura-informazioaren espezializatuen heziketa sustatzea, 168
- kultura-instituzioekiko, 449
- kultura-instituzioekin, 2050
- kultura-instituzioen, 212
- kultura-integrazioa, 1325
- Kultura-interes immateriala duten ondasunen sailkapena, 1684
- kultura-intereseko ondasunak, 1684, 1685
- Kultura-intereseko ondasunak, 1430, 1683, 1684
- kultura-intereseko ondasunei dagokien babes-araubidea, 1602
- kultura-intereseko ondasunetan, 1597
- Kultura-intereseko ondasuntzat, 1683, 1684
- kultura-izaera, 2240, 2243, 2325
- kultura-jarduera, 1294
- kultura-jarduera eta ekipamendu egokiak sustatu edota ezartzeko, 302, 368
- kultura-jarduera osagarrien, 2377
- kultura-jarduera, -ondasun eta -zerbitzu, 143
- kultura-jarduerak, 250, 351, 1134, 1548, 1601, 1899
- Kultura-jarduerak, 301, 367, 767, 844, 2189
- Kultura-jarduerak eta - ekipamenduak, 301, 367, 1899
- kultura-jarduerak programatzerakoan, 302, 368
- Kultura-jardueraren*, 767
- Kultura-jarduerari eta - ekipamenduei, 301, 367
- kultura-jarduerekin, 2239
- kultura-jardueretan, 1134, 2040
- kultura-jardueretan eta - ekipamenduetan, 1890
- kulturak, 182
- Kulturak, 1827
- kulturak garatzeko eremuan, 180
- kulturako, 679
- kulturako eta ikus-entzunezko zerbitzu-merkataritzaren eremuko akordioak, 197
- kulturako instituzioek, 1747
- kulturako programen jarraipenaren, 1858
- Kulturako sailburua, 1736
- Kulturako sailburuak, 1738
- Kulturako sailburuari, 1739
- Kulturako, kiroleko eta aisiako ekipamenduetarako irisgarritasuna, 1908, 1975
- Kulturako, kiroleko eta aisiako jardueretarako irisgarritasuna, 1975
- Kulturako, kiroleko eta aisiako jardueretarako irisgarritasun-baldintzak, 1908
- kulturakoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak

- kultura-kontsumoaren maila, 1521
- kultura-kudeaketaren sistema, 1152
- Kultural, 1195
- kulturala. *Ikus* ondarea
- kulturalak, 148, 752, 969, *Ikus*
xedeak, *Ikus establezimendu*
- kultura-loturei, 1581
- kultura-materiala, 448
- kultura-mezenasgoa, 951
- Kultura-mezenasgoaren, 951
- Kultura-ministroak, 2308, 2374
- kulturan, 1069, 1161, 1452, 1551,
1636, 1654, 1716, 1812, 1914, 1974
- kulturan inbertitzea, 1570
- kulturan, irakaskuntzan, lanbide-
heziketean eta hezkuntza
iraunkorrean, 303, 369
- kultura-nortasuna, 167
- kultura-ondare, 519, 687, 1106, 1157,
1212, 1294, 1483
- Kultura-ondare, 1478
- kultura-ondare erkidea, 310, 1983
- kultura-ondare erkidea
nabarmenduz, 192, 196
- kultura-ondare historikoa, 1131
- Kultura-ondare immaterial, 828
- kultura-ondare immateriala, 1328,
1566, 2225
- Kultura-ondare immateriala, 141,
520, 828, 1328
- Kultura-ondare Immateriala
Babesteko 2003ko Konbentzioan,
520, 521
- Kultura-ondare Immateriala
babesteko Konbentzioaren
oinarrizko printzipioak, 1566
- Kultura-ondare immateriala
babesteko Unescoren 2003ko
urriaren 17ko Konbentzioa, 208
- kultura-ondare immaterialaren, 521,
522, 828, 1328
- Kultura-ondare immaterialaren, 521
- Kultura-ondare Immaterialaren
Babesari, 519
- kultura-ondare immaterialaren
bideratzaile, 208
- kultura-ondare immaterialaren
bitarteko, 1567
- kultura-ondare immaterialaren
elementuak, 2225
- kultura-ondare immaterialaren
eramaile, 141
- Kultura-ondare immaterialaren
eremuak, 1328
- kultura-ondare immaterializat, 1567
- Kultura-ondare immaterializat, 521
- kultura-ondare material eta
immateriala, 1104
- kultura-ondare materiala eta
immateriala, 1983
- kultura-ondare, -zerbitzu eta -
praktiketara, 2341
- kultura-ondarea, 155, 156, 158, 167,
177, 178, 191, 192, 194, 196, 225,
243, 250, 333, 519, 773, 920, 1049,
1103, 1106, 1130, 1134, 1227, 1506,
1526, 1566, 1682, 1683, 1684, 1693,
1753, 1988, 1989, 2038
- Kultura-ondarea, 132, 1103, 1104,
1676, 1753
- Kultura-ondarea babesteko
kategoriak, 1753
- Kultura-ondarea interpretatzeko
zentroak, 1602
- Kultura-ondarea interpretatzeko
zentrotzat, 1602
- kultura-ondareak, 1566
- kultura-ondarearen, 519, 520, 752,
828, 951, 1103, 1104, 1131, 1567,
1676, 1682, 1864, 1911, 1991, 2005,
2030
- Kultura-ondarearen, 1103
- kultura-ondarearen adierazpen,
1582
- kultura-ondarearen aniztasuna, 2155
- kultura-ondarearen aniztasunaren
adierazpen, 1103
- Kultura-ondarearen arloko neurriak,
1177
- kultura-ondarearen funtsezko zati,
673
- Kultura-ondareari, 1106, 1478, 1753,
2225
- kultura-ondareari buruzko eremu,
521
- Kultura-ondareari buruzko gai, 1478
- kultura-ondareko ondasunak, 1682
- Kultura-ondareko ondasunen udal-
katalogoak, 1685
- Kultura-ondareko ondasunen udal-
katalogoetako ondasunak, 1685
- Kultura-ondareko ondasunen

- uharte-katalogoak, 1684
- Kultura-ondareko ondasunen
  - uharte-katalogoetako
  - ondasunak, 1684
- kultura-ondareztat, 521, 828, 2030
- kultura-ondasun, 828, 2018
- kultura-ondasun eta -jarduerak, 1066
- kultura-ondasun eta -zerbitzuen ekoizpenaren, 1521
- kultura-ondasun eta -zerbitzuetarako irispidea, 1696, 1697
- kultura-ondasun higigarriak, 1602
- kultura-ondasun immaterialak, 519
- kultura-ondasun, -zerbitzu eta -produktuen kontsumoa, 1582
- kultura-ondasunak, 204
- kultura-ondasunaren, 1507
- Kultura-ondasunen babesa, 2225
- kultura-ondasunen sorkuntza eta ekoizpena, 2032
- Kultura-ondasunen zirkulazio-araubidea, 2225
- kultura-organismoek, 2341
- kultura-organismoen, 2342
- kultura-organismoetan, 1901
- kultura-pluraltasuna, 1782
- kultura-politikak, 2342
- kultura-politikaren esparru orokorraren, 1806
- kultura-politikei, 520
- kultura-politiken eta kultura-neurrien eremuan, 143
- kultura-praktikak, 969, 2341
- kultura-praktiketara, 2341
- Kultura-prestakuntza, 1257
- Kultura-prestakuntza eta -eguneratzea, 1485
- kultura-produktuak, 1785
- kultura-programak, 1655
- Kultura-proiektu edo -jardueratzat, 951
- kultura-proposamenen independentzia eta aniztasuna, 1521
- kulturarako, 761, 969, 1057, 1443, 1609
- kulturarako eskubidea, 1325
- kulturarako eta babes soziokulturalerako eskubidea, 761
- Kulturarako irispide fisikoa, 969
- kulturarako irispidea, 210, 969, 1505
- Kulturarako irispidea, 849, 1351
- kulturarekiko, 350, 1274
- kulturarekin, 1110, 1257, 1746, 1890, 1923, 2237, 2381
- kulturarekin, ezagutzarekin, entretenimenduarekin eta kirolarekin loturiko edukiak, 2320
- kulturaren, 181, 210, 349, 350, 351, 437, 724, 740, 828, 1090, 1257, 1260, 1379, 1595, 1599, 1809, 1812, 1813, 1897, 2189
- Kulturaren, 828, 951, 2021
- Kulturaren ahozko tradizioak eta adierazpideak, 828
- kulturaren aldeko bultzada, 1248
- kulturaren alorrean, 2188, 2189, 2373
- Kulturaren alorreko eskumenak, 782
- kulturaren alorreko eskumenak dituen sailak, 782
- kulturaren alorretako garapen-helburuak, 2332
- kulturaren arloan, 2005
- Kulturaren arloko kanpo-ekintzaren helburua, 1582
- kulturaren arlokoak, 1402
- kulturaren askatasuna eta autonomia, 1696
- kulturaren aurrerapena, 1696
- kulturaren aurrerapena sustatzeko borondatea, 1566
- kulturaren aurrerapenean eta zabalkundean, 1521
- kulturaren babesa eta garapena, 250
- Kulturaren barne-kontsumoa, 1785
- kulturaren berezko hizkuntza, 2007
- kulturaren edo hizkuntzen arloko nazioarteko organismoetan, 1812
- kulturaren elementu sakon eta sustraituenak, 1540
- kulturaren eremu, 1924
- kulturaren eremu guztiak, 520
- kulturaren eremuan, 1909
- Kulturaren eremuan, 1548
- Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionala, 1785
- Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionalaren eginkizunak, 1827
- Kulturaren eta Arteen Kontseilu

- Nazionalaren helburua, 1827
Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionalari, 1827
kulturaren eta ekonomiaren garapena, 167
kulturaren eta gazteriaren alorreko politika publikoekiko interakzioa, 2185
kulturaren eta giza nortasunaren garapen osoa, 1260
Kulturaren eta gizartearen ikuspegitik, 1871
kulturaren eta hezkuntzaren arloetan eskumena duten gobernu-organoak, 1924
kulturaren eta hizkuntza-errealitatearen oinarrizko ezaugarrietan, 1921
kulturaren eta identitateen garapena, 2348
kulturaren eta komunikabideen zenbait sektoretan, 1872
kulturaren eta komunikazioaren alorreko jarduerak, 2188
kulturaren eta korsikeraren alorreko eskumenei buruzko ebazpenak, 2187
kulturaren ezagutza, 1599
kulturaren ezagutzan, 1485
kulturaren funtsezko zati, 1402
kulturaren funtsezko zatia, 1379, 1387, 1388, 2030
kulturaren funtzio soziala, 1696
kulturaren garapenaren protagonista, 1506
Kulturaren ikuspegitik, 149
kulturaren industriak, 158
kulturaren lekukotza bereziak, 1683
kulturaren nazioarteko proiektzioa, 1910
kulturaren oinarrizko ezaugarriak, 1257
kulturaren oinarrizko osagaiak, 1660
kulturaren oinarrizko osagaiak ikasteko programa bereziak, 437
kulturaren oinarrizko osagaiak ikasteko programa espezifikook, 1712
kulturaren ondasun material eta immaterial, 1043
kulturaren pedagogia, 2355
Kulturaren sektore profesionalak, 776
Kulturaren sustapena eta zabalkundea, 978
Kulturaren Valentziako Kontseiluak, 2008, 2009, 2038
Kulturaren Valentziako Kontseiluarekin, 2071
Kulturaren Valentziako Kontseiluaren, 2018
Kulturaren Valentziako Kontseiluari, 2006
kulturaren zein ekonomiaren arloan, 212
kulturaren zerbitzua, 521
kulturaren, hizkuntzaren eta turismoaren esparruetan, 1582
kulturaren, kirolen, turismoaren, hizkuntza erregionalen sustapenaren eta herri-heziketaren alorreko eskumenak, 2184
kulturaren, zientziaren eta teknikaren alorreko lankidetzamisioetan, 2302
kulturarengatik, 2020
kulturari, 524, 1155, 1923, 2032
Kulturari, 2387
kulturari buruzko ikerketa-lana, 2364
kulturarteko antolakunde eta mugimenduak, 320
kulturarteko bitartekotza- eta itzulpen-zerbitzua, 1953
kulturarteko eta elkarbizitzako jarduerak, 1599
kulturarteko gaitasunak, 1162, 2378
kulturarteko kompetentziak, 1619
kulturartekotasuna, 1623, 2060, 2080
Kulturartekotasuna, 849, 991, 1662, 1698
kulturartekotasunaren balioak, 1624, 1625
kultura-sarea, 1582
kultura-sarearen, 2373
kultura-sareari buruzko informazioa, 2374
kultura-sektoreak, 1521
kultura-sektorearen bilakaeran, 1521
kultura-sistema, 1505
kultura-sorkuntza eta -ekoizpena, 1547
kultura-sorkuntza sozial eta

- komunitario immaterialak, 520
- kultura-sustapena, 1134
- kultura-tradizio propioari loturiko hizkuntzak ikastea, 155
- kultura-tratamenduak, 163
- kultura-trukea, 1266, 1776, 1813, 1900
- kultura-trukeak, 113, 196, 1582
- kultura-turismoa, 1072
- kulturaz, 1904
- Kulturaz, 163
- kulturaz gozatzeko eskubidea, 250
- kultura-zabalkundea, 1134
- kultura-zentroak, 301, 367
- kultura-zentroei, 1134
- kultura-zentroetan, 1899
- Kultura-zerbitzu kolektiboen egiturak, 2347
- Kultura-zerbitzu kolektiboen gidalerroak, 2341
- kultura-zerbitzu kolektiboen gidalerroen, 2341
- kultura-zerbitzuak, 759, 1420
- Kultura-zerbitzuak, 821
- Kultura-zerbitzuak jasotzeko eskubidea, 151
- kulturei, 175
- kulturekin, 2043
- kulturen, 182, 1676
- kulturen arteko elkarrizketa, 202, 1521, 2052
- kulturen arteko ezagutza, 1793
- kulturen arteko harremanak bultzatu eta haien alde egiteaz gain, bere berezitasuna erakutsi behar, 773
- kulturen arteko komunikazioa, 799
- Kulturen arteko Komunikazioa Garatzeko Nazioarteko Elkarteak, 147
- kulturen arteko tolerantzia eta elkarrizketa, 320
- kulturen arteko topagune, 2144
- kulturen arteko trukerako espazioak, 2043
- kulturen eta hizkuntzen pluraltasunari eta aniztasunari, 1871
- kulturen, hizkuntzen, erlijioen, tradizioen eta historiaren arragoa, 240
- kulturetatik, 157
- kuota, 1093, 1787, 2352
- Kuota, 1787, 1833
- kuota ekonomikoak, 621
- kuota oso autonomikoaren, 1786, 1836
- kuotak, 2352
- Kuotak, 1024
- Kuotako kenkariak, 1786
- kuotako kenkarien zenbateko osoari dagokion portzentajezko murrizketarekin, 1786, 1836
- Kuotaren zenbatekoa, 1787, 1829, 1830
- kuotari, 1829
- kuotek, 1773
- Kutsadurari, 2157
- La Coruña, 383
- La Coruñaako, 383
- La Villete zientzien eta industriaren hiria, 2309
- La Villette zientzien eta industriaren hiriaren, 2309
- Laborantza Mutualitate Sozialarekin, 2353
- laborariak, 2352
- Laborategi Kliniko eta Biomedikoko Goi-mailako Teknikarien Elkargo Profesionala, 1453
- laborategi klinikoko teknikariak, 2215, 2216
- Laborategi klinikoko teknikari-lanarekin, 2215
- laburpen, 135, 2124, 2127, 2286
- laburpena, 2124, 2286
- Laburpena, 2128
- laburpenak, 811, 2159, 2162
- laburpenak/sintesiak, 237
- laburpenean, 2124
- ladinera, 523
- Ladinera, 523, 524
- Lagapen-kontratua, 1178
- Lagatako tributuak, 1836, 1937
- Lagatako tributuei, 1294, 1635
- lagatako tributuen, 1027
- laginak hartzeko langileen prestakuntza, 794
- laginak hartzeko taldean, 794
- lagundu, 87, 213, 215
- Lagundua izateko eskubidea, 943
- lagunduko, 213, 775
- lagunduriko lekuko, 2262

- Lagunduriko lekukoa, 2261
lagunduriko lekukoak, 2262
Lagunduriko lekukoak, 2261
lagundutako, 678
lagunduz, 812
lagunekin, 335
lagungarri, 89, 154
laguntasuna, 178, 180, 763
laguntasuna ematea hizkuntza
gutxituetan egindako ekoizpen
eta emanaldiei, 182
laguntza, 157, 168, 173, 334, 337,
389, 393, 394, 395, 417, 425, 447,
448, 453, 456, 458, 459, 460, 461,
462, 464, 467, 468, 469, 470, 471,
472, 479, 483, 509, 516, 517, 521,
557, 565, 566, 688, 691, 715, 730,
752, 761, 814, 851, 931, 939, 943,
952, 953, 954, 955, 964, 1025, 1045,
1046, 1053, 1057, 1059, 1061, 1080,
1112, 1137, 1142, 1143, 1163, 1164,
1206, 1248, 1279, 1315, 1328, 1330,
1393, 1435, 1452, 1483, 1490, 1491,
1504, 1505, 1508, 1523, 1547, 1556,
1557, 1565, 1595, 1624, 1653, 1719,
1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725,
1726, 1735, 1742, 1770, 1840, 1855,
1863, 1864, 1865, 1866, 1869, 1872,
1894, 1897, 1904, 1905, 1906, 1907,
1910, 1923, 1925, 1966, 1975, 1978,
2046, 2050, 2076, 2105, 2106, 2108,
2110, 2112, 2163, 2164, 2182, 2183,
2200, 2230, 2238, 2257, 2258, 2259,
2261, 2262, 2263, 2265, 2266, 2267,
2271, 2272, 2273, 2274, 2276, 2278,
2282, 2284, 2339, 2340, 2352, 2353
Laguntza, 172, 390, 394, 395, 417,
418, 509, 732, 939, 1080, 1192,
1775, 1923
laguntza aktibo espezifikoa, 1541
laguntza berezia, 190
laguntza berezia eta gehigarria,
1770, 1897
laguntza bereziak jasotzeko
eskubidea, 59
Laguntza edo dirulaguntza
esleitzeko irizpide objektiboak,
728, 846
laguntza ekonomiko eta
materialeko neurriak irizpide
objektiboen, 1235
Laguntza ekonomiko eta
materialeko planak, 1192
laguntza ekonomikoa, 168, 1235
Laguntza ekonomikoak, 939
laguntza eraginkorra, 206
laguntza espezializatua, 602
laguntza espezifikoak, 1949
laguntza- eta aberaste-jarduerak,
1623
laguntza eta babes publikoak, 1112
laguntza eta dirulaguntzen
arabidea, 728
Laguntza- eta indartze-estrategiak
eta -neurriak, 1046
laguntza eta neurri espezifikoak, 221
laguntza eta urgazpena emateko,
337
laguntza finantzario eta
administratiboa, 249
laguntza instituzionala, 1582
Laguntza integral espezializatu eta
irisgarria izateko eskubidea, 603
Laguntza integral espezializatu eta
irisgarriko zerbitzuak, 488, 626
laguntza integrala eta
espezializatua, 633
laguntza iraunkorrak, 483
laguntza judiziala, 2269
laguntza juridiko eta psikologikoari,
1599
laguntza juridiko, linguistiko eta
soziala, 2112
laguntza juridikoa, 604, 853, 955
laguntza juridikoaren, 389
laguntza linguistiko, sozial,
profesional eta juridikoa, 2136
laguntza osagarria, 1416
Laguntza osagarriak, 506, 578, 1163,
1452
laguntza pertsonala, 1001
Laguntza pertsonala, 1314, 1420,
1452, 1555, 1904
laguntza pertsonalizatua, 190
laguntza pertsonalizatua jasotzeko
eskubidea, 1864
Laguntza pertsonalizatuagoa, 2389
laguntza produktuak, 1000
Laguntza profesionalerako, 1619
laguntza psikologikoa, 604, 955, 1408
laguntza publikoak, 1507, 1656
laguntza publikoen arloan, 1785

- laguntza tekniko egokia, 903
laguntza tekniko eta finantzario,
2332
laguntza tekniko eta finantzarioa,
2332
laguntza teknikoa, 1894, 2360
Laguntza teknikoa, 1923
laguntza teknikoak, 461, 471, 730,
1060, 1066, 1719
Laguntza teknikoak, 732, 1070
laguntza teknikoen, 939, 1058, 1063
laguntza teknikoko zerbitzu, 1197
laguntza teknikotarako, 472
laguntza zerbitzuekin, 943
laguntza-, koordinazio- eta osatze-
ekintza, 192
laguntza-baliabideak, 453, 1906
laguntza-beharrizan espezifikoak,
576
laguntza-bide, 1724
laguntza-bideak, 723
laguntza-biltegiak, 1010
laguntza-bitarteko, 470, 2076
laguntza-bitartekoak, 453, 462, 467,
468, 633, 1060, 1067, 1080, 1164,
1314, 1419, 1451, 1719, 1723, 1863,
1865, 1904, 1905
Laguntza-bitartekoak, 1314, 1419,
1904
laguntza-bitartekoen, 1042, 1060,
1865
laguntza-bitartekook, 1865
laguntza-deiei, 1118
laguntza-erakundeak, 1600
laguntza-eskabideak, 1507
Laguntza-eskala, 1756
laguntza-geletan, 1561
laguntza-ildoak abiaraziko, 746
laguntzaile, 2250, 2280
laguntzaile espezializatu, 2390
laguntzaile fakultatiboen kidegoko
ingurumen-agenteen eskalara,
1247
Laguntzaile judizial, 2390
laguntzaile pertsonala, 1314, 1420,
1452, 1555, 1904
laguntzaile teknikoak, 1508
Laguntzaile teknikoen kidegoa, 748
laguntzaile teknikoen kidegoan, 750
Laguntzaile teknikoen kidegoan, 749
laguntzaile teknikoen kidegoko, 750
Laguntzaile teknikoen kidegoko, 749
laguntzaileak, 2136, 2221, 2222
laguntzaileen, 2390
laguntzak, 353, 472, 479, 565, 754,
939, 1049, 1060, 1070, 1077, 1083,
1103, 1192, 1274, 1314, 1508, 1509,
1706, 1738, 1740, 1742, 1900, 1904,
2039, 2244, 2309, 2331
Laguntzak, 728, 1532
Laguntzak emateko irizpideak, 1876
laguntzak eta dirulaguntzak
esleitzea, 778
laguntzak eta euskarriak izateko
eskubidea, 1077
laguntzako produktu eta
teknologiak, 1080, 1163
laguntza-langileak, 1414
laguntza-lerro, 1506, 1507, 2019,
2072
laguntza-maila, 943
laguntza-mekanismoak eta -
neurriak, 1439
laguntza-neurri, 516, 1163, 1393
laguntza-neurriak, 464, 1065, 1113,
1723
Laguntza-neurriak, 1555
laguntza-orduen kopurua, 1403,
1410
laguntza-politika, 1508
laguntza-produktu, 1070
Laguntza-produktu optikoak eta
elektronikoak, 1906
Laguntza-produktua, 1420
laguntza-produktuak, 964, 1070,
1314, 1418, 1678, 1906
laguntza-programak, 508, 881
Laguntza-programak, 1634
laguntza-programetan, 509
Laguntzarako beste langile batzuk,
1438
laguntzarako eskabidea, 2353
laguntzarekin, 448, 1440, 1856, 1966
laguntzaren, 1042, 1515, 1713
Laguntzaren edo dirulaguntzaren
helburua, 728, 846
laguntzaren edo hitzarmenaren
xedeari, 1774
laguntzari, 1733
Laguntzari, 944
LAGUNTZARI, 944
laguntzarik, 767

- laguntza-sistema, 1509
 laguntza-sistemak, 565, 1080, 1163,
 1452, 2076
 laguntza-teknologiaren, 1056
 laguntza-teknologiekiko
 elkarreragingarritasuna, 651
 Laguntza-txakur erretiratuak, 1178
 Laguntza-txakurra identifikatzeko
 bereizgarria, 1178
 laguntza-txakurrak, 1420
 Laguntza-txakurrak, 1178, 1214, 1855
 Laguntza-txakurraren erantzulea,
 1179
 Laguntza-txakurraren jabea, 1179
 Laguntza-txakurrei, 1400
 laguntza-txakurrekin, 952
 Laguntza-txakurren trebatzailea,
 1179
 laguntza-unitateak, 1437
 Laguntza-zentro, 1775
 Laguntza-zentro pribatu, 1252
 Laguntza-zentroak, 1775
 laguntza-zerbitzuak, 1616, 2252, 2389
laguntza-zerbitzuen finantzaketa,
 1401
 laguntzea, 174
 Laguntzei, 2331
 laguntzek, 2331
 laguntzeko, 178
 laguntzeko produktu eta
 teknologiak, 506, 578
 laguntzen, 352
 laguntzen araubidea, 694
 laguntzen edo dirulaguntzen
 onuradun, 1774
 Laguntzen eta dirulaguntzen
 programak onestea, 777
 laguntzen kategoria, 2241
 laguntzen onuradunak, 2331
 laguntzok, 1507
 laino-konputazioa, 1172
 lan, 191, 214, 337, 394, 659, 667, 671,
 684, 698, 702, 714, 716, 721, 722,
 740, 741, 752, 765, 781, 783, 830,
 834, 934, 959, 1190, 1767, 1768,
 1775, 1814, 1816, 1893, 2107, 2180
 lan akademikoen eskakizunen, 1794
 lan arauemaileak, 1747
 lan autonomia, 1165
 lan beragatik soldata berbera
 jasotzeko eskubidea, 58
 lan berezi eta zientifikoak, 684
 lan didaktikoa, 1362
 lan didaktikoak, 1864
 lan duina, 628
 lan- edo administrazio-araubidean,
 438
 lan- edo enplegu-eskaintzak, 2180
 lan- edo kontratu-lotura, 1881, 1932
 lan egiteko eskubidea, 58
 lan egiteko eta prestakuntza iristeko
 eskubidea, 190
 lan eskaintza publikoak, 959
 lan eta baliabide pedagogikoei,
 2377
 lan- eta bizileku-eskubideen
 arloetan, 2134
 Lan eta Enplegu Zerbitzu Publikoa,
 2180
 lan- eta enplegu-baldintza
 espezifikoak, 630
 Lan eta Gizarte Gaietako
 Ministerioak, 471
 Lan- eta gizarte-arloko legeen
 ardura duen ikuskatzaileak, 2296
 lan- eta gizarte-arloko legeen
 ardura duen ikuskatzailearen,
 2295
 lan- eta ikasketa-ohiturak, 1620
 lan- eta ikasketa-poltsen, 2292
 lan- eta lanbide-prestakuntza, 1857
 Lan Harremanen Kontseiluaren, 709
 Lan Ministerioaren erabaki, 2176
 lan monografiko, 434
 lan- nahiz lanbide-jarduerak
 lurraldeko hizkuntza propioan
 egiteko, 159
 lan publikoaren eskaintzak, 984
 lan teknikoak, 782
 lan- zein gizarte-egoera, 509
 Lan Zuzenbidearen, 354
 lana, 292, 359, 546, 628, 630, 636,
 683, 687, 740, 769, 773, 836, 954,
 1919, 2378
 Lana, 629, 735, 831, 837, 1920, 1921
 lana aukeratzekoa. *Ikusi eskubidea*
 Lana eta Gizarte Segurantzak, 735
 lanabesak, 1062, 1718
 lanabesek, 208, 462, 1062
 lanagatiko kontribuzioak, 2352
 lanak, 708, 765, 783, 977, 1135, 1772,
 1898, 2264, 2296

- Lanak, 1509
lanaldi partzialeko enplegua, 629
lanaldiaren iraupen mugatua
izatekoa, 59
lanaldiaren iraupenean eta
antolamenduan, 1150
lan-araubidea, 1742
lan-araubidean, 1848
lanaren, 711
Lanaren Aholku Batzordearen
irizpen, 2296
lanaren balioespena, 711
lanaren izaerari eta
antolamenduari, 2351
lanaren izenburua, 1509
Lanaren Kodearen, 2389
lanari, 97, 740, 2324
Lanari buruzko konbentzioak, 2311
lan-arloetan, 1152
Lan-arloko desadostasunak, 2297
lan-arloko ikuskatzailetzen eta
auzitegien antolaketari eta
funtzionamenduari, 2311
lan-arloko istripuei, 2328
Lan-arloko legeriaren aplikazioa,
2182
Lan-arloko zuzenbidearen printzipio
orokorrak, 2311
lan-arloko zuzenbidearen printzipio
orokorre, 2311
Lan-arloko zuzenbideari, 2362
lan-arlokoak, 799, *Ikus* eskubide eta
eginbeharrak
lan-arriskuen prebentzioa, 1919
lan-aukerak, 509
lan-aukerek, 509
lan-baldintza, 740
lan-baldintza bidezkoak eta egokiak
izatekoa, 58
lan-baldintzak, 716, 722, 740, 1668,
1919, 2051
lan-baldintzei, 1062
lan-baldintzen, 2220, 2221
lan-baldintzetan, 1654
Lan-berdintasuna, 1040, 1152, 1308,
1666
lanbide, 1253, 1285, 1464, 1499,
1577, 1605, 1611, 1627, 1674, 1780,
1851, 2154, 2182, 2203, 2353
Lanbide, 2205
Lanbide — Euskal Enplegu
Zerbitzuak, 825
Lanbide — Euskal Enplegu
Zerbitzuaren, 792
lanbide arautu, 1028
lanbide arautuak, 1947
lanbide arlo horretako zereginak
hobeto betetzeko edo lan-
aukerak hobetzeko, 826
Lanbide arteko gaitasunak
eskuratzeke hezkuntza, 1846
lanbide arteko gutxieneko soldata,
629
lanbide arteko talde, 2384
lanbide- eta hizkuntza-eskakizunen,
713
Lanbide- eta lan-jarduera, 1775
Lanbide Hastapeneko Atzerriko
Hizkuntza, 435
Lanbide Heziketa, 1047, 1443, 1618,
1624, 1711, 1839, 1959, 1979, 2053,
2365
Lanbide Heziketako, 1048, 1243
Lanbide Heziketako eleaniztasuna,
826
Lanbide Heziketako goi-mailako
zikloak, 1984
Lanbide Heziketako goi-mailako
zikloak edo baliokideak, 1980,
1982
Lanbide Heziketako heziketa-zikloak,
826
Lanbide Heziketako heziketa-
zikloetan, 2045
Lanbide Heziketako hizkuntza-
plangintza, 825
Lanbide Heziketako ikastetxeetan,
825
Lanbide Heziketako irakasleen
euskara-gaitasuna hobetzeko, 826
Lanbide Heziketako jardueretan,
824
Lanbide Heziketako lizeoetan, 2367
Lanbide Heziketako plan, 1311
Lanbide Heziketako sistemara, 824
Lanbide Heziketako zeinahi
diploma, 2367
Lanbide Heziketako zenbait gaitan,
826
Lanbide Heziketako zentro
integratuen, 2049
lanbide heziketakoetan, 2146

- Lanbide Heziketan, 155, 824, 1439, 1648
- Lanbide Heziketara, 825
- Lanbide Heziketaren denboran, 2293
- Lanbide Heziketari, 932, 1851
- Lanbide Heziketaz, 801
- lanbide judicial eta juridikoren gaineko aldaketak**, 2299
- lanbide sanitarioa, 771
- Lanbide Sanitarioen
- Antolamenduari buruzko azaroaren 21eko 44/2003 Legeak, 1397, 1433
- Lanbide, gai edo espezialitatetan antolaturiko ezagutzen egiaztatze-proba anonimoak, 2203
- lanbidea*, 723, 1253, 1674, 1799, 1811, 2078
- lanbidea egikaritzearekin zerikusia duten gaietan, 1511
- lanbide-adar jakin bateko adituei zuzendutako informazio zientifikoak, 110
- lanbideak, 2202, 2203, 2205, 2235
- lanbidean, 953, 1285
- lanbidean integratzea, 1057
- Lanbidearekin, 2205, 2208, 2209, 2219
- lanbidearen aitortze ofiziala, 219
- Lanbide-atazen garapena, 575
- lanbide-aukerak hobetu daitezen, 825
- lanbide-birziklapena, 1669, 1690, 1695
- lanbide-eguneratzerako ikastaroen eskaintza, 1064, 1722
- lanbide-elkargoak, 1803, 1937
- lanbide-elkargoek, 1775
- lanbide-elkartzeak, 2073
- lanbide-elkartzeen taldea, 1302, 1303
- Lanbide-elkartzeen taldea, 1301
- lanbide-elkartzeetara, 2074
- lanbideen egikaritzearen erregulazioa, 1605
- lanbide-eremukoa. *Ikus* gaitasuna
- lanbide-esperientzia, 771
- lanbideetako, 2219
- lanbideetan, 2220
- lanbide-gaikuntzako gutxieneko betekizun, 1544
- Lanbide-gaikuntzarako diploma, ziurtagiri eta gainerako titulu nahiz ziurtapenen baliokidetasuna arautzea, 173
- Lanbide-gaitasuna, 400
- lanbide-gaitasunak, 1160
- lanbide-gaitasunak eta -jarrerak, 1847
- Lanbide-hastapeneko atzerriko hizkuntza, 574
- lanbide-heziketa, 1057, 1623, 1669, 1690, 1695, 2181, 2199, 2324
- Lanbide-heziketa, 1441, 1916
- Lanbide-heziketa eta -kualifikazioei, 1916
- Lanbide-heziketa eta -orientazioaren helburuak eta edukiak, 2181
- Lanbide-heziketa eta -orientazioaren printzipio orokorrak, 2181
- lanbide-heziketak, 824, 2307
- lanbide-heziketako eredu konbinatuan espezializatutako ikastetxeetako irakasleek ingelesean eta, hala badagokio, atzerriko beste hizkuntza batzuetan duten gaitasuna hobetzeko, 826
- Lanbide-heziketako eskaintza, 1441
- Lanbide-heziketako euskal sistema, 824
- Lanbide-heziketako euskal sistema nazioartekotzea, 824
- Lanbide-heziketako ikastegietan, 2199
- lanbide-heziketako irakaskuntzetako, 1848
- lanbide-heziketako irakaskuntzetarako, 1840
- Lanbide-heziketako prestakuntza-programek, 825
- lanbide-heziketako programetan, 2366
- lanbide-heziketako sistema, 575
- lanbide-heziketako sistemak, 575
- lanbide-heziketako sistemaren nazioartekotzea, 572, 574
- Lanbide-heziketako titulazio

- bikoitzetan oinarritutako programak, 575
- lanbide-heziketako tituluak, 575
- lanbide-heziketako zentroen ekipamendua, 1570
- Lanbide-heziketako, arte
  - plastikoetako eta diseinuko goimailako teknikariaren titulua, 1592, 1606
- Lanbide-heziketako, arte
  - plastikoetako eta diseinuko teknikariaren titulua, 1592, 1606
- lanbide-heziketakoa. *Ikus* sistema
- lanbide-heziketan, 2181
- lanbide-heziketarako, 99
- lanbide-heziketaren arloko eskumena, 1410
- lanbide-heziketaren berezitasunak eta helburuak, 825
- lanbide-heziketaren berezko antolamenduaren garapenak, 1916
- lanbide-heziketaren eta enpresamunduaren berezitasunak eta eskakizunak kontuan hartuta, 824
- Lanbide-heziketaren hizkuntzaplangintzaren esparruan, 825
- lanbide-heziketari, 1062
- lanbide-hobekuntza, 219
- Lanbide-igoera, 1045
- LANBIDE-igoera, 344
- lanbide-igoera eta -garapena, 1919
- Lanbide-jarduera, 1433
- lanbide-jarduerak, 1028
- Lanbide-jarduerak, langintza, politikagintza eta sindikatu-jarduera euskaraz egiteko eskubidea, 675
- Lanbide-jardueraren antolamendua, 345
- lanbide-jardueraren izaera, 158
- lanbide-jarduerarik gehienak, 109
- lanbide-jardueren operadoreei, 1577
- lanbide-jardueretan, 1775
- lanbide-kalifikazioa, 1868
- lanbide-kategoria, 2073
- Lanbide-kategoria bati baino gehiagori atxikita dauden lanpostuek, 1302
- lanbide-kategoriak, 1848
- lanbide-kategoriako, 1254
- lanbide-kategorian, 1254, 1575
- lanbide-kaudimena egiaztatzen duten profesionalak, 1704
- lanbidekoak, 158
- Lanbide-kualifikazioa, 831
- lanbide-kualifikazioaren eta hizkuntza-gaitasunen betekizunak, 1094
- lanbide-kualifikazioen, 1064
- lanbide-kualifikazioen aitortza, 1064
- Lanbide-kualifikazioen aitortza, 1285
- lanbide-lotura, 659
- lanbide-maila, 1231
- lanbide-modulu, 1047, 1711
- lanbide-moduluak, 575, 1441
- lanbide-moduluetan, 1711
- Lanbide-pizgarriak, 1045
- lanbide-prestakuntza, 1857, 2217, 2400
- Lanbide-prestakuntza eta -kualifikazioko sistemaren zerbitzuak, 1916
- lanbide-profil erkideetarako konpetentzia digitalak, linguistikoak, etikoak, zeharkakoak eta teknikoak, 2073
- lanbiderako, 714
- lanbiderakoa, 59
- lanbideratzea, 2395
- lanbide-sailkapenean, 1150
- lanbide-taldeetara, 2074
- lanbide-zereginak hobeto bete daitezen, 825
- lan-bitartekaritza, 1152
- Lan-bitartekaritza, 628
- Lan-bitartekaritzaren, 1152
- lan-bizitza, 740, 1632
- lan-bizitzarekin, 431, 1844
- lan-bulegoan, 2295
- landa- edo herri-arkitektura, 1430
- landa- eta uharte-eskola, 561
- Landa-agenteen Kidegoari, 1798
- Landa-agenteen kidegoko eskaletan eta kategorietan, 1798
- landa-eremuetako biztanleria, 1012
- landa-eremuetako zentroetan, 1436
- landa-eremuko biztanleguneak, 1160
- landa-eremuko emakumeen ahalduentzaren sustapena, 877

- landa-erkidegoen beharizanei, 136
 Landa-eskola, 1618
 landa-eskolan, 1624
 Landa-eskolari, 1624
 Landa-garapenaren printzipio gidariak, 877
 Landa-garapeneko eskualdeko programak, 878
 Landa-garapenerako, 737
 Landa-garapenerako politikak, 737
 landa-garapenerako politikaren, 737
 landa-garapenerako programak, 737
 Landa-garapenerako programetan, 737
 Landa-garapenerakoa, 737
 landaguneen despopulazioaren aurkako borroka, 2097
 landaguneetan, 953
 Landa-ingurueta, 737
 Landa-ingurueta natura-, historia-, kultura- eta hizkuntza-ondarea, 737
 landa-ingurunea, 489, 603, 627, 852, 947, 1260
 Landa-ingurunea, 1176
 landa-ingurunearen, 737
 landa-ingurunearen dinamizazioa, 1176
 landa-ingurunearen jasangarritasuna, 877
 landa-inguruneetan, 759
 landa-inguruneeko kultura-, ondare- eta gizarte-erakundeak, 1177
 Landa-inguruneeko politika publikoak, 1176
landa-jatorria, 766, 843
 landa-mundukoak dinamizatzeak. *Ikus* jarduketako sektoreak
 landan, 820
 Landareak, 92
 landare-produktuak, 1011
 Landare-produktuak, 92
 landa-turismoa, 819
 landa-turismoko eta nekazaritza-turismoko ostatuak, 1010
 landetxe, 2295
landing zone, 1173
 lan-diskriminazioa, 1644
 landuna, 628
 lanean, 1273, 1452, 1540, 1621, 1674, 1974, 2192, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2209, 2220, 2299, 2300
 Lanean, 58
 lanean jarduteko baimen indibiduala, 2203, 2205
 lanean jarduteko baimena, 2203, 2204, 2205, 2220
 Lanean jarduteko baimena, 2202, 2207, 2208, 2212, 2214, 2215, 2216, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2359
 Lanean jarduteko baimenak, 2204, 2205, 2220
 Lanean jarduteko baldintza orokorrak, 2203
 Lanean jarduteko baldintzak, 2224
 lanean jarduteko beharrezkoa den hizkuntza-ezagutzen mailari, 2359
 lanean jarduteko erabateko independentzia eta erantzukizuna, 2213
 lanean jarduteko eskubidea, 2203, 2205, 2220
 lanegunetan, 481
 lanekin, 2334, 2386
 laneko arriskuak, 1623
 laneko arriskuen prebentzioan, 1621
 laneko arriskuen prebentzioari, 1711
 laneko diskriminaziorik, 1723
 laneko hizkuntzak, 993
 Laneko istripuak, 2139
 laneko jarraibideei edo eginkizunen esleipenari, 1164
 laneko kalitatean eta egonkortasunean, 1150
 laneko ohiko hizkuntza, 809, 810
 Laneko Segurtasuna eta Osasuna, 1319
 laneko sexu-jazarpena, 1150
 laneko tratu-berdintasunari eta diskriminaziorik ezari, 1066
 laneko, harremanetako eta zerbitzu publikoetako hizkuntza, 2333
 lanekoak, 1504
 lanekoak ez diren praktiketarako, 394
 lanen, 666, 2371
 lanen egile, 59
 lanen ekoizpenarena, 1262
 lanen hedapenean, 1509

- lanera itzultzea, 1286
lanerako, 1057, 2136, 2176, 2202,
2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212,
2214, 2215, 2216, 2218, 2219, 2220,
2221, 2222, 2223, 2224, 2299, 2359
Lanerako, 1272, 1300
Lanerako eskubidea, 2132
lanerako formazio metodiko eta
osoa, 2296
lanerako metodoak, 2154
lan-erakundeak, 158
laneratzea, 1162, 1858
laneratzeko, 1858
lan-eremuan, 464, 468, 740, 1040,
1152, 1666, 1848
Lan-eskaintza publikoak, 1414
lan-eskaintzetan, 1152
lan-eskubiderik, 671
lan-esleipen eta -sailkapenetan,
2174
lan-esperientziaren, 799
lanetan, 1506, 2130, 2144, 2148,
2181, 2213, 2378, 2390
Langabea, 628
langabeak, 570
langabezia-aldi, 2070
langabezia dauden subjektu
pasiboak, 1830
Langabezia-prestazio
unibertsalagoak eta zuzenagoak,
2389
langabeziaren aurkako laguntza
jasotzekoa, 58
langai, 2375
langile, 377, 671, 685, 692, 703, 714,
719, 753, 950, 1137, 1269, 1299,
1302, 1303, 1438, 1526, 1528, 1745,
1767, 1819, 1895, 1926, 2076, 2174,
2192, 2365
Langile, 929
Langile atzeritarrak, 2179
langile atzeritarraren hizkuntzan,
2175
langile atzeritarren enplegua, 2179
langile autonomia, 1800
langile baten zorreratik, 2327
langile desplazatuentzat, 354
langile espezialistak, 1443
langile espezializatu, 1488, 1556
langile espezializatuek, 1187, 1654
langile espezializatuen, 1087
langile eta ikasle gorren, gor-itsuen
eta hipoakusikoen zirkulazio-
askatasuna, 222
langile ez-irakasleek, 1841
langile finko, 671
langile finko ez bestelako langileen
ordainsariak, 2250
langile frantses eta atzeritarrei, 2144
langile guztien prestakuntza-
politiken koordinazioan, 2076
langile horiek birziklatzeko neurriak
sustatu, 1767
langile ikastun edo titularrak, 2351
langile judizialen, 1895
Langile kualifikatuak, 2235
langile lan-kontratudun, 1269
langile lan-kontratudunak, 1269,
1299
langile lan-kontratudunek, 1301,
1302
langile lan-kontratudunen
kategoria, 1303
langile lan-kontratudunentzako,
1302
langile migratzaileek, 116
langile ohiak, 2192
langile publiko, 950
langile publiko galiziar eta
portugaldarren trukeak, 1579
langile publikoak, 2072, 2302
Langile publikoon jarduerak, 2302
langile sartu berriei, 719
langile sartu berriekin, 703
langile teknikoak, 671
Langile-, ekonomia- eta ondare-
arabidea, 1819
langilea, 2174, 2295
langileak, 352, 354, 461, 628, 664,
671, 682, 684, 685, 710, 779, 788,
796, 834, 835, 1049, 1067, 1201,
1205, 1218, 1231, 1265, 1270, 1575,
1686, 1745, 1767, 1768, 1769, 1779,
1795, 1816, 1819, 1824, 1893, 1895,
2012, 2014, 2026, 2175, 2182, 2192,
2364
Langileak, 779, 1745, 1819, 2016
LANGILEAK, 344, 929
langileak nazio batetik bestera
lekualdatzeari buruzko
erregelamendua, 2182
langilearen hizkuntzara, 2175

- langilearen jatorria, sexua, ohiturak, sexu-orientazioa, genero-identitatea, adina, familia-egoera edo haurdun, 2174
- langile-beharrizanak, 1737, 1741
- langileei, 450, 687, 1066, 1308, 1534, 1723, 1724, 1728, 1918, 2016, 2144, 2175, 2177, 2183, 2327, 2349, 2365
- langileek, 703, 722, 787, 966, 967, 1064, 1151, 1302, 1526, 1722, 1742, 1814, 1816, 1841, 1869, 1990, 1995, 2016, 2178, 2302, 2328, 2350
- Langileek, 1067
- langileek ulertzen duten hizkuntzaren batean, 2183
- langileekiko, 1283
- langileekin, 787, 788
- langileen, 337, 377, 661, 664, 682, 683, 685, 690, 694, 719, 754, 835, 950, 967, 1067, 1083, 1271, 1272, 1303, 1304, 1308, 1311, 1442, 1632, 1734, 1765, 1767, 1775, 1792, 1795, 1841, 1843, 2014, 2073, 2175
- Langileen, 663, 709, 779, 929, 967
- langileen administrazio arteko mugikortasuna, 2073
- Langileen araubidea, 779
- langileen arteko elkarlana, 2148
- langileen aukeraketa, 720
- langileen duintasuna, 1339
- langileen eginkizunak, 2202
- langileen estatutua, 967
- Langileen Estatutua, 629
- langileen gastuak, 353
- langileen gastuan, 354
- langileen gastuei, 353
- Langileen hautaketa, 1271, 2074
- langileen hizkuntza- eta teknologia-gaitasunak, 1311
- langileen hizkuntza-gaikuntza, 1482
- langileen hizkuntza-praktiken, 1840
- langileen hizkuntza-trebakuntza, 719, 722, 1765, 1767
- langileen kudeaketa, 337
- langileen lege-ordezkaria, 377
- langileen mobilizazioa, 2309
- langileen mugikortasuna, 204, 1456
- langileen ordainsariak, 664, 2250
- langileen ordainsari-araubidea, 354, 1742
- langileen ordainsarien araubidea, 661
- langileen ordezkariak, 754, 2296
- Langileen ordezkartza-instituzioak, 2178
- langileen parte-hartzea, 2178
- langileen plantilla eta egitura organikoa, 2013
- Langileen politika orokorra, 2072
- langileen prestakuntza, 2151
- Langileen prestakuntza, 1424
- langileen prestakuntza-beharrizanei, 682
- langileen soldatak, 2242, 2243
- Langileen zuzendaritza, 1738, 1741
- langileena. *Ikus* araubidea
- langileenak. *Ikus* antolakundeak
- langileengatiko gastuak, 2351
- langileengatiko, funtzionamenduagatiko eta ekipamenduengatiko gastuak, 2351
- langileentzako, 961
- langileentzat, 727, 753, 930, 948
- langile-estatutuak, 685
- Langile-gastuak, 1464, 1473
- langile-kategoriari, 2179
- Langile-kopurua, 2241
- langile-kopuruaren, 2351
- langile-kopuruari*, 745
- Langile-kostuen gehikuntza, 1464
- Langileriaren arloko administrazio-organo eskudunak, 1559
- Langileriaren arloko beste xedapen batzuk, 1464
- langilerik, 669
- Langilerik, 1575
- langile-taldeetako atalek, 663
- Langile-zerrendak, 1737, 1741
- langunean, 2175
- lan-harreman aktibo, 659
- Lan-harreman indibidualak, 2132, 2174
- Lan-harreman kolektiboak, 2135, 2177
- lan-harremanak, 1668
- lan-harremanen eta jendearen arretaren alorrean euskara integratzera berariaz zuzendutako dirulaguntzak jasotzen dituzten erakundeen saltokiak*, 745
- lan-harremanetako diplomaduna,

- 993, 994, 995
lan-harremanetan, 1775
Lan-hitzarmen kolektiboak, 1768, 1769
Lan-hitzarmen kolektiboetan, 1775
lan-hizkuntza, 809, 830, 1551, 2130, 2238, 2395
lan-hizkuntzan, 2132, 2133, 2135
lan-hizkuntzara, 2131
lan-hizkuntzaren, 1290
lan-hizkuntzetako, 484
lan-hobetzea, 1162
lan-ikuskatzailetzan, 2176
lan-ikuspegiak, 206
Lan-izaerako lanbide-kategoriei dagozkien lanpostuetan, 1302
lan-jarduerak euskaraz egiteko eskubidea, 825
lankide, 1069
lankide publiko eta pribatuekin, 2374
lankidetzak, 120, 121, 122, 192, 240, 485, 684, 715, 749, 752, 765, 799, 815, 843, 896, 939, 946, 1079, 1160, 1266, 1358, 1384, 1578, 1579, 1582, 1675, 1774, 1776, 1804, 1812, 1813, 1850, 1889, 1890, 1892, 1897, 1898, 1900, 1910, 2040, 2053, 2267, 2278
Lankidetzak, 683, 1318, 1442, 1443, 1625, 1776, 2372
Lankidetzak askeko sozietatea, 2122
Lankidetzak askeko sozietatearen estatutuak, 2122
Lankidetzak askeko sozietateen estatutuen agiria, 2122
lankidetzak deszentralizatuaren esparrukoak. *Ikus* jarduerak
Lankidetzak estatutuko instituzioekin, 2071
lankidetzak- eta aholkularitza-sistemak, 1748, 1892
lankidetzak- eta elkarlan-hitzarmenak, 1268
lankidetzak galaiko-portugaldarra, 1579
Lankidetzak galaiko-portugaldarra, 1579
Lankidetzak judizialak, 2267, 2339
lankidetzak juridikoan, 537
lankidetzak teknikoko jarduerak, 1316
lankidetzak-akordioak, 1624
lankidetzak-akordioa, 260
lankidetzak-akordioak, 725, 1625, 1843, 2010
Lankidetzak-akordioak, 575, 1549
lankidetzak-elkarte publikoek, 2149
lankidetzak-erakunde publikoek, 2351
lankidetzak-eremuaren, 2129
Lankidetzak-eskaeren, 539
lankidetzak-forma, 2365
lankidetzak-formula, 1443
lankidetzak-formulak, 1593
Lankidetzak-harreman, 2378
lankidetzak-harreman estua, 2374
lankidetzak-harremanak, 2071
lankidetzak-hitzarmen, 1138
lankidetzak-hitzarmen egonkorak, 1873
lankidetzak-hitzarmenak, 746, 815, 1237, 1238, 1341, 1443, 1534, 1625, 2053
Lankidetzak-hitzarmenak, 1776
lankidetzak-hitzarmenak edo -akordioak, 1138
lankidetzak-jarduerak, 1949
Lankidetzak-jardunaren esparrua, 746
lankidetzak, 350, 575, 1625
lankidetzako, 335, 947, 1266
lankidetzako beste tresna batzuk, 1266
lankidetzak-kontratua duten lehen mailako ikastegi pribatuetan, 2150, 2393
lankidetzak-kontratuak, 2150, 2394
lankidetzak-kontzertu edo -hitzarmen, 1774
lankidetzak-lokarriak, 2372
lankidetzak-mekanismoak, 471, 1900
lankidetzak-mekanismoetan, 465, 469
lankidetzak-misioetan, 2302
lankidetzak-moduak, 2060, 2080
lankidetzak, 82, 351, 434, 449, 483, 657, 692, 712, 714, 760, 781, 810, 939, 1131, 1162, 1237, 1260, 1318, 1322, 1445, 1491, 1506, 1507, 1508, 1547, 1548, 1549, 1550, 1595, 1622, 1644, 1654, 1873, 1890, 1894, 1897, 1901, 1914, 2042, 2071, 2072, 2076
lankidetzak-politika, 1234, 1235
Lankidetzak-politika, 1138
Lankidetzak-politikak, 1376

- Lankidetzaren printzipioa, 781
 lankidetzaren programak, 1857
 lankidetzaren programen, 2144
 lankidetzaren protokoloak, 351, 775
 Lankidetzarako, 352
 lankidetzarako esparru-akordioa, 259
 lankidetzarako eta elkarri
     laguntzeko harremanak, 1576
 Lankidetzarako eta
     Iberoamerikarako estatu-
     idazkaria, 352
 lankidetzarako konbentzio, 2250, 2251, 2253
 lankidetzarekin, 449, 1548
 lankidetzaren, 939, 1199, 1260, 1583, 1707, 1789
 lankidetzaren herrialde
     hartzaileetako biztanleen
     garapen ekonomikoa eta gizarte-
     ongizatea, 1789
 lankidetzari, 2269, 2372
 Lankidetzari, 1494
 lankidetzaren sare trinkoa, 2309
 lankidetzaren tratatua, 535
 lankidetzaren tresna, 1813
 Lan-konbentzio eta -akordio
     kolektiboak, 2177, 2296
 Lan-konbentzio eta -akordioak, 2177
 lan-kontratu, 2295
 Lan-kontratu indibiduala, 2295
 lan-kontratua, 2132
 Lan-kontratua, 2175, 2295, 2311
 lan-kontratuan, 2175
 lan-kontratuaren izaera eta forma, 2295
 lan-kontratudun langileak, 1575, 1590, 2014
 lan-kontratudun langileen
     kolektiboaren kategoria eta
     lanpostuena. *Ikus* izendapena
 lan-kontratudunek, 934
 lan-kontratuetan, 158, 1775
 lan-kontratuetan eta dokumentu
     teknikoetan, 302, 368
 lan-kontratuko estipulazioei, 2350
 lan-kontratuko ezein klausula, 2175
 lan-kontratuko langile, 779
 lan-kontratuko langileak, 1893
 lan-kontratuko langileen, 1271
 lan-kontratuko lanpostuetarako
     lanbide-kategoria, 2073
 lan-kontratuko osasun-langile, 1302
 Lan-legerian, 671
 lan-merkatua, 1670, 2377
 lan-merkatuan, 1162, 1547
lan-merkatuari, 765
 lan-merkatuko teknikarien, 1270
 lan-metodoak, 2142
 Lan-metodoen berrikuntza, 2390
 lan-metodologia, 2044
 lan-mundura sartzeko gaitasuna, 1799
 lan-mundurako prestakuntzari, 1799
 Lan-okupazioaren, 1254
 Lan-okupazioaren egonkortasun-
     planeko hautaprobak, 1254
 lan-orientazioei, 1666
 lan-planak, 2052
 lan-politsetan, 2350
 lanpostu, 340, 341, 345, 688, 702, 703, 711, 719, 721, 749, 750, 751, 754, 757, 780, 788, 835, 929, 930, 949, 959, 961, 967, 975, 1271, 1302, 1436, 1442, 1449, 1610, 2350, 2390
 Lanpostu, 693, 701, 750, 751, 757, 835, 929, 1268, 1301, 1824, 2073
 lanpostu bakoitza izendatzeko
     hizkera, 1750
lanpostu bateko titularra, 702
 Lanpostu berezituak betetzeko
     lehiaketetan, 1456
 lanpostu generikoak eta
     banakotzak, 345
 lanpostu huts, 788
 lanpostu hutsa, 959
 Lanpostu hutsa, 693
 lanpostu hutsak, 340, 688, 929
 Lanpostu hutsak, 1268
 lanpostua, 629, 702, 703, 711, 721, 1070, 1301
Lanpostua, 703, 719
lanpostuak, 702, 703, 711, 727, 788, 836, 929, 930, 967, 1069, 1302, 1303, 1342, 1459, 1610, 1742, 1744, 1745, 1768, 1779, 1849, 1894, 1895, 1897, 2072, 2076
 Lanpostuak, 345, 711, 836, 930, 1271, 1272, 1456, 1610, 1632, 1663, 1848, 2073, 2076
 lanpostuak betetzea, 967
 Lanpostuak betetzea, 345

- Lanpostuak betetzeko deialdia, 1272
- Lanpostuak betetzeko sistema arruntak, 1272
- lanpostuak betetzeko sistema normala, 1272
- lanpostuan*, 701, 711, 1070, 1164, 1456, 1632, 2076
- lanpostuan jarduteko betekizuna, 1632
- lanpostuaren, 711, 836, 837, 967, 1190, 1814, 1816, 2202, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2214, 2215, 2216, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2359
- lanpostuaren berezko eginkizunak, 1814
- lanpostuaren betekizuna, 2027
- lanpostuaren eginkizun nagusiak, 1610
- lanpostuaren ezaugarriak, 1190
- lanpostuaren hizkuntza, 984
- Lanpostuaren hizkuntza-eskakizuna, 884
- lanpostuaren maila, 1632
- lanpostuaren singularitasuna, 1610
- lanpostuari, 394, 701, 702, 719, 721, 1767, 1768, 1769, 1895
- Lanpostuari*, 703
- lanpostuari dagozkion eginkizunak, 159
- lanpostuaz, 1237
- lanpostu-betetze, 930
- lanpostuei*, 703, 721, 750, 961, 1449, 1605
- Lanpostuei, 750
- lanpostuek, 721, 1302
- lanpostuekin, 1064, 1722
- lanpostuen, 750, 837, 929, 930, 1894
- Lanpostuen, 835
- lanpostuen berezko eginkizunei, 1796
- lanpostuen egokitzapenetan, 1066
- lanpostuen ezaugarriak, 979
- lanpostuen ezaugarrien, 1299
- lanpostuen okupazioa, 1272
- lanpostuen okupazioari, 1299
- Lanpostuen sailkapena, 2073
- Lanpostuen sailkapenari buruzko ebazpenak, 2073
- lanpostuen zerrenda, 930
- Lanpostuen zerrenda, 354, 1663, 2073
- lanpostuen zerrendan, 1302, 1632
- lanpostuen zerrendaren, 1894
- lanpostuena, 929
- lanpostuetako*, 702, 830, 835, 837
- lanpostuetako eginkizun-betetzeari buruzko ebaluazioa, 967
- lanpostuetan*, 701, 830, 960, 970, 1273, 1301, 1302, 1304, 1315, 1456, 1632, 1654, 1663
- lanpostuetara, 677
- lanpostuetarako, 345, 669, 703, 721, 2074
- lanpostuko*, 703, 721
- lanpostu-maila, 677
- lanpostura, 788, 1301
- lanposturako prestakuntza, 883
- lanposturen, 2192
- lanposturi, 949
- lanpostutan, 1302
- lanpostutarako, 677, 924
- lanpostu-trukeak, 1045
- lanpostu-zerrenda, 750, 835
- lanpostu-zerrendak*, 701, 711, 719, 751
- Lanpostu-zerrendak, 757
- lanpostu-zerrendan, 754
- Lanpostu-zerrendek*, 701, 835, 2073
- Lanpostu-zerrenden, 750, 751, 757
- Lanpostu-zerrenden edukia, 1271
- lanpostu-zerrendetan, 345, 702, 721, 750, 757, 2027
- lansarien saileko diskriminazio-kasuei, 2174
- lantalde, 1865, 2390
- lantokia dagoen lekuko lanbulegoan, 2295
- lantokiak, 953
- Lantokietako bileren hizkuntza-arabidea, 262
- lantokietan, 1775
- Lantokietatik kanpoko bileren hizkuntza-arabidea, 263
- lan-txartela, 2130
- lan-zuzenbidearen araupean, 779
- Lapurdi, Nafarroa eta Zuberoako toki-erakundeekin, 815
- larrain dantza, 951
- Larrialdia, 937, 1014
- larrialdiak, 822, 1315

- Larrialdiak, 822
- Larrialdiak Kudeatzeko Legearen, 822
- Larrialdiak kudeatzeko zentroa, 1118
- Larrialdiak kudeatzeko zentroaren antolamenduak eta egiturak, 1118
- larrialdi-egoerak prebenitzekoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
- larrialdi-egoeran, 1735
- larrialdiei aurre egiteari, 1118
- larrialdien, 938, 1064, 1722, 1962
- Larrialdien kudeaketa eta arreta, 1118
- larrialdien kudeaketari, 1463
- Larrialdien Kudeaketari, 937
- Larrialdietako, 666, 835, 938
- Larrialdietako arrazoiengatik, 666
- Larrialdietako jardunbidea, 938
- Larrialdietako laguntza, 938, 1014
- Larrialdietarako zentroak, 1118
- Larrialdiko*, 726, 822
- Larrialdiko Deiak Artatzeko eta Kudeatzeko Zentroari, 1820
- Larrialdiko deien arreta-zerbitzu publikoak, 1820
- Larrialdiko deien arreta-zerbitzua, 822, 1820
- Larrialdiko deien arreta-zerbitzurako, 822
- Larrialdiko farmazia-zerbitzuari, 726
- larrialdiko laguntza ekonomikoak, 483
- larrialdikoak, 953, *Ikus* zerbitzua
- larrialdi-zerbitzuak, 1420
- larrialdi-zerbitzuetara jotzeko modalitateak, 2361
- larruaren kolorea, 1929
- Las Baleares, 381
- latinarekin, 1226
- lau eta hamabi urte bitarteko adingabeentzako programen, 481
- lau hizkuntza-gaitasunei buruzko probak, 207
- laudoetan, 420
- laugarren mailarainoko senitartekoek, 2357
- Lazeria, 822
- leak aukeratutako hizkuntza ofizialean, 1230
- legatu etnografiko eta arkeologikoa, 1676
- legatuak, 353, 778, 2016
- legatu-hartzaileek, 2357
- lege, 169, 170, 336, 343, 377, 389, 392, 394, 395, 431, 441, 483, 497, 543, 657, 658, 659, 660, 665, 667, 668, 669, 670, 671, 674, 678, 680, 681, 682, 686, 688, 690, 691, 692, 694, 696, 712, 714, 715, 717, 720, 721, 722, 724, 730, 731, 732, 734, 735, 740, 741, 743, 744, 745, 750, 751, 757, 760, 779, 780, 787, 788, 806, 824, 827, 830, 834, 835, 920, 925, 929, 930, 931, 943, 946, 948, 949, 954, 959, 961, 965, 969, 970, 1127, 1191, 1193, 1763, 1764, 1765, 1766, 1768, 1772, 1773, 1775, 1777, 1778, 1779, 1887, 1888, 1889, 1890, 1892, 1894, 1901, 1902, 2293
- Lege, 336, 345, 377, 431, 438, 482, 657, 658, 661, 664, 670, 671, 677, 681, 690, 694, 695, 718, 730, 732, 733, 734, 736, 740, 742, 744, 745, 747, 766, 774, 780, 783, 787, 806, 808, 813, 823, 828, 932, 959, 972, 1190, 1191, 1193, 1266, 1379, 1476, 1675, 1762, 1763, 1764, 1776, 1777, 1778, 1779, 1812, 1887, 1889, 1890, 1891, 1901, 1902, 2020, 2021, 2022, 2294
- lege aplikagarriaren, 392
- Lege- edo erregelamendu-xedapenen, 778
- lege- eta aurrekontu-mugen, 2013
- lege- eta erregelamendu-erregulazioa, 460
- lege- eta politika-esparru bat, 457
- lege formal, 682
- Lege Gordailuaren, 1262
- lege hau garatzeko arauetan zehaztutako gordailu-zentroetan eratuko, 783
- Lege hau indarrean jarri aurretik administrazio publikoetan hasita dauden prozedura eta espediente guztiek hasi ziren hizkuntzan jarraituko dute amaitu arte, 680
- lege honen xedea, 773
- lege- nahiz administrazio-neurriak hartzea, 181

- lege nazionalak, 326
- lege organiko, 959
- lege organikoak, 712
- lege orokorren, 1914
- lege osagarri, 473
- lege prozesal aplikagarrian, 343
- lege prozesaletan, 1068, 1724
- lege sektorialetako bakoitzaren zati, 1858
- lege zibilek, merkataritzakoek edo prozesalek, 1768
- legea, 116
- Legea betetzeko neurriak hartzen, 758
- legea erregelamendu-mailan garatzeko, 674
- lege-aholkulari, 2106, 2110, 2111, 2300
- lege-aholkulari baten edo berak hautatutako zeinahi pertsonaren laguntza, 2111
- lege-aholkulari baten laguntza, 2108, 2110
- lege-aholkularia, 2105, 2115
- lege-aholkulariak, 2107, 2165
- lege-aholkulariari, 2105, 2115
- lege-aholkularirik, 2115
- legeak, 301, 367, 389, 495, 657, 682, 701, 741, 952, 961, 1190, 1763, 1766, 1895, 2022, 2023, 2288, 2356
- Legeak, 389, 431, 674, 688, 710, 711, 713, 715, 741, 751, 787, 834, 935, 961, 1777, 1888, 2021
- legeak eta izaera orokorreko gainerako xedapen juridikoak, 154
- legean, 409, 527, 659, 1816
- legean erabilitako hizkuntza, 1853
- lege-araubide, 407
- lege-araubidea, 2192
- lege-arauketa, 1888
- lege-arauketak, 1889
- legearen, 56, 89, 377, 730, 788, 948, 952, 953
- Legearen, 658, 682, 685, 699, 710, 711, 712, 716, 718, 719, 720, 730, 739, 763, 770, 787, 822, 830, 834, 835, 836, 837, 972, 1190, 1762, 1763, 1764, 1766, 1777, 1901
- LEGEAREN, 834
- legearen aplikazio uniformeak, 2086
- legearen babes, 952
- legearen babes berdina izateko eskubidea, 307
- Legearen edukiaren eta irismenaren, 1866
- legearen espiritua, 674
- Legearen hizkuntzaren harmonizazio, 1853
- Legearen indarraldian, 1762
- legearen irakurketa sistematikoa, 1853
- Legearen Jarraipen Batzorde Berezia, 1069
- Legearen Jarraipen Batzordea, 470
- Legearen Jarraipen Batzordearen, 1058
- Legearen oinarri diren printzipio orokorretatik, 673
- Legearen xedea eta printzipioak, 811
- lege-babesa duten hizkuntza ez-ofizialak, 442
- lege-babesa duten hizkuntzak, 442
- lege-babesean, 1863
- lege-baldintzei, 354
- lege-baldintzen, 2196
- lege-baliabide, 180
- lege-betebeharrak, 806, 2083
- lege-bilakaera, 1887
- legebiltzarkideen, 664, 665
- Legebiltzarrak, 659, 664, 670, 674, 678, 752
- Legebiltzarrari, 694
- Legebiltzarreko Mahaian, 660
- Legebiltzarreko Mahaiaren, 659
- Legebiltzarrera, 735
- lege-debekua, 2029
- lege-definizioak, 1866
- legeei, 56
- legeek, 56, 343, 390, 743, 830, 1895
- Legeek, 691
- legeen, 834
- legeen barne-igorpenak, 834
- legeen idazketa eta argitalpen elebiduna, 1990
- legeen testuak, 2290
- lege-esparru, 1226, 1227
- lege-esparrua, 1785
- Lege-esparruak, 740
- lege-esparruaren, 1872
- lege-estaldura, 1889
- lege-estatutu, 181

- legeetan, 679
 lege-forma, 181
 lege-garapena, 1989
 lege-garapenak, 1888
 lege-garapenari, 1911
 legegilea, 1889
 legegileak, 389, 1298, 1299
 legegileari, 1888
 legegintza- edo administrazio-
   neurriak, 325
 legegintza- eta konstituzio-esparrua,
   122
 legegintza-ahala, 1127
 legegintza-aurreikuspen bereziak,
   570
 legegintza-ekimena, 1320
 legegintza-eskuordetzaren, 822
 legegintza-esparrukoak, 80
 legegintza-jarduketa, 2031
 Legegintzako, 817, 834, 929, 1887
legegintzako aurrekarietan, 701
 Legegintzako Dekretua, 822
 Legegintzako egintza baten
   proiektua Batasuneko hizkuntza
   ofizialetan idatzirik estatuetako
   parlamentuen esku uzten den
   unetik, 198
 legegintzako egintza baten
   proiektua igortzen, 198
 legegintzako esku-hartze, 1888
 Legegintzako eskuordetze-
   ahalmena, 2067
 Legegintzako Herri Ekimena, 817
 legegintzako herri-ekimena, 339
 legegintzako herri-ekimenaren
   proposamenean, 2031
 legegintzako neurriak hartuko, 76
 Legegintzako xedapenen, 173
 legegintzaldia, 660, 664, 1297
 Legegintzaldiak, 662
 legegintzaldian, 1297
 legegintza-neurri, 138
 legegintza-politikako orientabideak,
   1297
 legegintza-prozedura arruntaren,
   196
 legegintza-prozedura batean, 198
 legegintza-prozedura berezi baten,
   195
 legegintza-prozesurako irispidea,
   1865
 legegintzaren arloan nahiz
   bestelakoetan, 88
 Legegintza-testu, 1298, 1299
 lege-gordailuaren hartzailea, 1752
 lege-gordailuaren zenbakia, 1509
 lege-laguntza, 395
 lege-laguntzarako, 394
 legelaria, 1316
 legelariak, 390
 legelarien kidegoarekin lankidetzan
   teknikoko jarduerak, 1316
 legelari-laguntza, 557
 legelari-laguntzaile lanpostu, 2390
 Legelari-laguntzaile postua, 2390
 lege-maila, 1747
 lege-mailako arau batek, 1316
 lege-mailako neurriak, 2386
 lege-mailakoak, 1888
 lege-mailatik beherakoak, 1888
 lege-nortasundun dela aitortzen
   diezaioten eskubidea, 56
 lege-oinarriak, 2117, 2260
 lege-onargarritasuna, 279
 lege-proiektu, 688, 694, 1104, 1865,
   1989
 lege-proposamenaren testu osoa,
   2036
 lege-proposamenaren testuak, 2036
 lege-prozedurak, 96
 legeria, 406, 429, 457, 478, 519, 543,
   669, 928, 964, 1081, 1088, 1164,
   1321, 1392, 1451, 1556, 1599, 1667,
   1735, 1740, 1782, 1798, 1864, 1865,
   1975, 1978, 2056, 2280
 legeria autonomikoan, 543
 legeria egoki, 190
 legeria frantsesaren, 2328
legeria frantsesera, 2339
 legeria nazionala, 140, 324
legeria nazionalak, 101, 108
Legeria nazionalak, 101, 108
 legeria nazionalaren, 83
legeria nazionallean, 101, 108, 109
 legeria orokorrean, 1996
 legeria sindikalaren, 1068
 legeria zibil eta prozesala, 565
 legeria zibil frantses osoa, 2289
legeria zibil frantsesa, 2289
 legeria zibilean, 1137
 legeriak, 401, 482, 670, 746, 966,
   1893, 1896, 2008

- legeriak elkarri hurbiltzea, 195
legeriak onartzen dituen zehar-
kudeaketa moduetako baten
bitartez zerbitzua emateagatik,
812
legerian, 353, 671, 727, 755, 763, 787,
967, 1616, 1814, 1893
legeriarekin, 1898, 2280, 2388
legeriaren, 352, 407, 410, 471, 477,
699, 754, 934, 1068, 1229, 1392,
1443, 1508, 1559, 1739, 1742, 1745,
1762, 1766, 1858, 1864, 1897, 1898,
2002, 2026, 2135, 2365
legeriaren aplikazioa, 2182
legeriari, 101, 2236
legerietatik kanpo uztea, 302, 368
lege-teoriak, 167
lege-testu, 1298, 1299
lege-testua, 1863
lege-testuak, 657, 682, 834
lege-testuaren, 682
Lege-testuaren euskarazko bertsioa,
802
lege-testuk, 1226
lege-tradizioetan, 696
lege-tratamendu, 407
lege-xedapenak hartzeko ahala,
218
lege-xedapenetara, 778
legez, 57, 59
legez besteko proposamena, 1057
Legez edo erregelamenduz
eskatzen den hizkuntza ez den
beste hizkuntza batean
etiketatutako produktuetan, 1292
Legez kontrako lana, 2182
Legez kontrako lanari, 2182
legez onartutako zeinu-
hizkuntzetako interpretazioa, 565,
566
Legez unibertsalak, interes
orokorrekoak edo beste kategoria
batekoak diren zerbitzuak egiten
dituzten erakunde edo pertsona
juridikoak, 745
legezko babesa, 952
legezko babesa izateko eskubidea,
56, 57
legezko betebeharrak, 1175
legezko edo erregelamenduzko
xedapenak, 2186
legezko egoiliarra, 1016
legezko erabilerako diruan, 1702
legezko eraginkortasun, 923
legezko errekurso, 763
legezko eta erregelamenduzko
xedapenekin, 2125, 2126
legezko idazkien frantseseko bertsio
ofizialak bakarrik duela indar
juridikoa, 2337
legezko lizentziak, 139
legezko ondorioak, 794
legezko ordezkaria, 524
legezko ordezkariak, 496
legezko ordezkariaren, 2295
legezko ordezkariak, 396, 462, 463,
467, 1062, 1063, 1721, 2344
legezko ordezkarien bisitak, 1790
legezko ordezkarien
esklusibotasunari, 2344
legezko prozeduren, 1990, 1994
legezko testuak, 830
legezko tutoreei, 1065
legezko xedapenek, 2109
legezkoak ez diren hainbat
erreforma eta xedapen, 2375
legezkotasunaren, 950
legeztatze, 378
legeztatze diplomatikoa, 505, 605
legeztatzea, 496
legeztatzearekin, 497
legeztatzetik, 497
legeztatze-zigilua, 523
legitimizazioa, 668
legitimitate, 2029
legitimitatea, 809
lehen auzialdian, 2285
lehen auzialdiko auzitegian, 2270
Lehen Auzialdiko Auzitegiaren
Prozedura Erregelamenduan, 186
lehen edo bigarren hizkuntza gisa
ikasten dutenaz bestelako
hizkuntza batean, 1622
Lehen eta Bigarren Hezkuntzako
irakasleek, 2147
lehen eta bigarren hezkuntzetan,
1896
lehen eta bigarren irakaskuntzarako
programetan, 827
lehen eta bigarren mailako eskolak
ematen dituzten ikastegiak, 2149
lehen eta bigarren mailako

- oinarrizko hezkuntza, 2382
Lehen eta bigarren soinu-
laguntzaile, 2250
lehen harrerako zerbitzua, 1860
Lehen harrerako zerbitzua, 1859
Lehen harrerako zerbitzua
eskuratzeko eskubidearen
titularrak, 1859
Lehen harrerako zerbitzua
eskuratzeko eskubidearen
titularrek, 1859
Lehen harrerako zerbitzuak, 1859
Lehen harrerako zerbitzuaren
informazio- eta prestakuntza-
ekintzek, 1859
lehen harrerako zerbitzuek, 1859
Lehen hezkuntza, 2345
Lehen Hezkuntza, 1047, 1440, 1618,
1620, 1710, 1839, 2376
lehen hezkuntza horretan ere,
gutxika-gutxika baina
jarraitutasunez, ama-
hizkuntzarekin batera, herriko
hizkuntza nagusia sartzea, 163
Lehen hezkuntza maisu-maistrek,
438
Lehen hezkuntzak, 433
Lehen Hezkuntzako, 440, 716, 934,
1046
Lehen Hezkuntzako 2. maila, 2376
Lehen Hezkuntzako 2. mailako
ikasleen kopurua, 2376
Lehen Hezkuntzako 4. maila, 2376
Lehen Hezkuntzako bigarren eta
hirugarren zikloak, 2053
Lehen Hezkuntzako bigarren
mailatik, 2046
Lehen Hezkuntzako etaparen
antolaketa, 1710
Lehen Hezkuntzako ikastetxe
osatugabeetan, 440, 716
Lehen Hezkuntzako ikastetxeak,
2145
Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako
eta kolegio eta lizeoetako ohiko
ordutegiaren barruko
ikasgaietako bat, 2147, 2393
Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako
ikasketa-eskaintza, 2148
Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako
ohiko ordutegiaren, 2147
lehen hezkuntzako ikastetxeetako
ohiko ordutegiaren barruko
ikasgaietako bat, 2355
lehen hezkuntzako ikastetxeetan,
2190
Lehen hezkuntzako irakasleak, 438
Lehen Hezkuntzako laugarren
mailan, 440
Lehen Hezkuntzako lehen mailatik,
2045
Lehen Hezkuntzako lehen zikloa,
2053
Lehen Hezkuntzako modulu, 1210
Lehen Hezkuntzako musikaren,
gorputz-heziketaren eta atzerriko
hizkuntzen irakaskuntza, 443
Lehen Hezkuntzako zentro
osatugabeetan, 440, 1613
Lehen Hezkuntzako, Hezkuntza
Bereziko, Derrigorrezko Bigarren
Hezkuntzako eta Batxilergoko,
Lanbide Heziketako heziketa-
zikloetako eta helduen
prestakuntzako irakaskuntzak,
2043
lehen hezkuntzan, 2146
Lehen Hezkuntzan, 2045, 2365, 2366
lehen hezkuntzan, ama-hizkuntzaren
forma normalizatuak barruratzea,
163
Lehen hezkuntzarako, 1436
Lehen hezkuntzaren, 433
Lehen Hezkuntzaren helburua, 1620
lehen hizkuntza, 243
lehen hizkuntza bizi, 2365, 2366, 2367
lehen irakaskuntza, 1232, 1770, 1841,
1845
lehen irakaskuntza beren ohiko
hizkuntzan jasotzeko eskubidea,
1770
lehen mailako arretako gizarte-
zerbitzuetako zentroetako
langileei, 1724
Lehen mailako arretako osasun-
zerbitzuetan, 1309
Lehen mailako arretako zerbitzuak,
2060, 2080
lehen mailako arretan, 1572
lehen mailako baliabidea, 819
lehen mailako edo bigarren mailako
hezkuntzan, 741

- Lehen mailako ekoizpena, 1011
lehen mailako hizkuntza-sistema,
1863
lehen mailako ikastegi pribatuetan,
2150, 2393
lehen mailako instrukzio-erloko
jurisdikzioa, 2260
lehen mailako irakaskuntza, 296, 362
Lehen mailako irakaskuntza, 2148
lehen mailako irakaskuntzaren, 296,
362
lehen mailako irakaskuntzaren zati
handi bat, 296, 362
Lehen mailako osagaia, 1011
Lehen zikloa, 2154
lehen zikloan, 431
lehen zikloko, 1710
lehen zikloko curriculumak, 1844
lehen ziklotik, 431
lehendakari, 466
lehendakaria, 688, 690
Lehendakaria, 689
lehendakariak, 523, 662, 663
Lehendakariak, 662, 2022
lehendakariaren, 692
Lehendakariaren, 664
lehendakariari, 169, 170, 175, 183,
215, 776
Lehendakariari, 691, 972
Lehendakaritza Sailaren, 686
Lehendakaritza Sailari, 682, 683, 685
Lehendakaritzako, 684, 685, 686
lehenengo adinetatik, 1508
lehenengo ikasketak, 1995
lehenengo irakaskuntzak, 1990
lehenengo sorospenak, 1544
lehenespeneko eta lehentasuneko
arreta, 2070
lehenesteen, 754
lehengai-artekariak, 2193
lehentasun, 105
lehentasun geografikoak, 623
Lehentasun geografikoak, 2382
Lehentasun geografikoak eta
tematikoak, 623
lehentasun justifikatu gabe, 295, 361
lehentasun politikoa, 205
lehentasuna, 342, 403, 407, 429, 532,
714, 760, 800, 904, 985, 1046, 1088,
1133, 1231, 1257, 1280, 1436, 1567,
1610, 1621, 1660, 1789, 1843, 1868,
1907, 2045, 2047, 2048, 2052, 2316,
2324
Lehentasuna, 344, 532
lehentasunak, 260, 717, 1579, 1707,
2381
Lehentasunak, 561
lehentasunaren erreibindikazioa,
407, 533
lehentasun-atalaseak, 253
lehentasun-data, 2160, 2161
lehentasun-deklarazio, 403, 407, 532
Lehentasuneko arreta-eremuak eta
-egoerak, 2070
lehentasuneko helburua, 1872, 1875
lehentasuneko irizpide, 756
Lehentasuneko jardun-ildoak, 1708
Lehentasunekoak, 380
lehentasunen, 731, 1508
Lehentasun-erreibindikazioak, 403,
407
lehentasun-eskubidea, 403, 407,
2161
lehentasun-esparruetatik, 2382
lehentasunez, 732, 825, 826, 1892,
1893, 1894
lehentasunezko arlo hauetan, 1621
lehentasunezko arreta, 623
Lehentasunezko arreta, 628
lehentasunezko bertsioa, 1842
lehentasunezko bilera politikoak, 261
lehentasunezko eskubidea, 59
lehentasunezko harremanak, 1827
Lehentasunezko harremanak, 752
lehentasunezko helburua, 826, 2096
lehentasunezko helburutzat, 2041
lehentasunezko hezkuntzako
ikasleen, 2376
lehentasunezko hezkuntzakoak ez
direnen. *IKus* ikasleak
lehentasunezko hizkuntza ofizialean,
1299
lehentasunezko irizpidetzat, 2055
lehentasunezko jarduketatzat, 1257
lehentasunezko merezimendu, 343,
694
lehentasunezko merezimendua,
1268, 1476
Lehentasunezko prozedura, 395
lehentasunezko xedeen, 724
lehentasunezkoa ez den
hezkuntzako ikasleen, 2376

- lehentasunezkotzat, 732
- lehentasun-hurrenkera, 264, 268, 269, 1560, 1860
- lehentasun-irizpideak, 1844
- Lehentasun-irizpideek, 1844
- lehentasuntzat, 2375, 2382
- lehia, 671, 2006
- lehia askea, 2313
- lehia askea eta faltsutu gabea izango duen barne-merkatua, 191
- lehia askeari buruzko arau orokorrak, 1532
- lehia orekatua, 2018
- Lehia-elkarrizketa, 498
- lehia-elkarrizketetan, 960
- lehiaketa, 340, 341, 693, 788, 830, 836, 837, 970, 1268, 1476, 1589, 1632, 1779, 1816, 2022
- Lehiaketa, 340, 341, 711, 830, 836, 837, 1272, 1476, 1610, 1632, 2076
- lehiaketa arruntean, 340, 2027
- Lehiaketa arruntean, 340, 341
- lehiaketa arrunterako deialdiaren, 341
- lehiaketa bateratuan, 2027
- Lehiaketa bidezko aparteko prozeduran, 1319
- lehiaketa erabakitzailea, 1481
- lehiaketa espezifikoa, 1272
- Lehiaketa espezifikoak, 1610
- lehiaketa eta oposizioetako probak, 1816
- lehiaketa-erregelamendua, 620
- Lehiaketa-fasean, 1848
- Lehiaketa-fasearen, 830, 837
- Lehiaketa-fasearen balorazioa, 840
- lehiaketa-faseko, 970
- lehiaketak*, 703, 1816, 1817, 2143
- lehiaketakoek, 1272
- Lehiaketan, 711, 836
- lehiaketa-oposizio libreen, 1779
- lehiaketa-oposizioa, 1714
- lehiaketa-oposizioaren, 837
- lehiaketa-oposizioko, 830
- Lehiaketaren arau orokorrak, 1272
- lehiaketaren deialdiaren oinarrietan, 1779
- Lehiaketaren fasean, 1714
- lehiaketaren oinarriak, 340
- lehiaketa-sistema, 1779
- lehiaketaz, 694
- lehiaketan, 930
- lehiaketan adjudikazioan, 1738
- lehiaketetan, 441, 684, 738, 788, 1190, 1456, 1483, 1816, 2006, 2146
- Lehiaketetarako, 754
- Lehiaketetarako deialdietako, 754
- lehiaketetarako eta sarietarako deialdiak, 1955
- lehiakideak, 931
- lehiakideek, 1456
- lehia-konkurrentziako araubidean emateko prozedurak, 1515
- Lehiakortasun Ekonomikoari, 1550
- lehiakortasun handiko merkatuko ekonomia soziala, 191
- lehiakortasuna, 230, 231
- lehiakortasunerako, mugikortasunerako eta enplegarritasunerako abantaila, 2052
- lehiaren, 1311
- lehiarako abantaila baliotsua, 1551
- lehiaren arauak, 478
- lehiaren arloan, 1838
- lehiaren babesaren, 405
- Lehiaren Babeserako Auzitegiari, 405
- Lehiaren Babeserako Auzitegiari eta Zerbitzuari, 405
- Lehiaren Babeserako Zerbitzuari, 405
- Lehiaren eta kontsumoaren aldeko eta iruzurren kontrako agenteak, 2173
- lehiaren globalizazioa, 819
- lehiari buruzko txostenak eta azterlanak, 1838
- Lehiari, fiskalitateari, eta legeriak hurbiltzeari buruzko arau erkideak, 195
- lehiatzeko zailtasunak, 1010
- lehorreko nahiz itsasoko garraioaren alorreko artekariak, 2193
- leihatila bakarra, 903, 928
- Leihatila bakarra, 798
- leihatila bakarraren, 1290
- Leihatila bakarraren, 484
- leihatila bakarrean, 484, 485
- Leihatila bakarrera irispidea izateko, 798
- leihatilako diru-sarrerei, 478
- leihatiletan, 964

- leku, 462, 659, 950, 1062, 1555, 1572, 1780
- leku eta ibilgailuren soinu- eta irudi-grabazioak, 2277
- leku interesgarri. Ikus izendapenak
- leku pribatu, 659
- leku pribilegiatua, 2326
- lekua, 662, 1814
- Lekualdaketaren baldintza bereziak, 2176
- Lekualdaketaren baldintzak, 2175
- Lekualdaturiko soldatako langileak, 2175
- lekualdaturiko soldatako langileei, 2175
- lekualdatzeak, 2056
- lekualdatze-lehiaketan, 959
- Lekualdatze-lehiaketetan, 1816
- lekualdatzen, 151
- lekuan, 765
- lekuetako ohiturei, 2057
- lekuetan, 724, 731, 1595, 1888, 1899
- lekuko, 342, 348, 419, 517, 917, 1595, 2169, 2232, 2264, 2285
- Lekuko, 2261
- lekuko hizkuntza ofizialetako, 419, 495
- lekuko lan-bulegoan, 2295
- lekukoa, 2164, 2261
- lekukoak, 977, 1834, 2163, 2168, 2261, 2266
- Lekukoak, 2163, 2261
- lekukoarekin, 2261
- lekukoari, 2163, 2164, 2261
- lekukoei, 2165
- lekukoek, 420, 2164, 2169, 2261, 2264, 2266
- lekukoekin, 2265
- lekukoen, 2164, 2264, 2266
- Lekukoen egokitasuna, 917
- lekukoren, 2266
- Lekukoren, 2165
- lekukorik, 1856
- lekukotasunak, 372, 543
- lekukotza bereziak, 1683
- lekukotza itzulia, 1250, 1767
- lekukotzak, 1595, 1768, 1895
- lekutan, 551
- lengoaia, 1805, 1806
- lengoaia berrien kalitateko eskaintzen ikerketa, 1785
- lengoaia berritzaileak, 951
- lengoaia matematikoan, 1710
- lengoiak, 1508, 1806
- lengoaien, 1057
- lengoaien bidez komunikatzeko, adierazteko eta ulertzeko trebetasunak, 1845
- leondar erkidegoak, 1600
- leondarren, 1596
- Leonerak, 1595
- Leongo Rozuelako Justo eta Artzain Santuen Monasterioko "Nodicia de Kesos", 1595
- Lérida, 356
- lerro, 1257, 1490, 1506, 1507, 2019, 2072
- lerroak, 1289, 1490
- lerroarterik, 2164
- lerroek, 682
- lerroen, 698
- Les Corts, 2022
- lesbiana**, 1306, 1454, 1729
- lesbiana, gay, trans, bisexual eta intersexualen eskubideak bermatu eta LGBTI fobia desagerrarazteari**, 1306
- lesbianak, 1459, 1553
- lesbianen, 1972
- lesbianen, gayen, transexualen, bisexualen eta intersexualen eskubideak, 1903
- Letonia, 165
- letonieraz, 193, 194
- letra beltz larriz, 1489
- letra handitua, 964, 1001
- letra handituan, 963, 964
- letra katalan, 1735
- letra katalanek, 1735
- Letra Katalanen Institutuzia, 1735, 1784
- Letra Katalanen Institutuzioak, 1739
- Letra Katalanen Institutuzioaren, 1735, 1736, 1739
- Letra Katalanen Institutuzioari, 1739
- Letra Katalanen Ohorezko Saria, 1738
- letra larriak, 1314, 1416, 1905
- letra larriz edo xehez, 1489
- letra-gizon ospetsuenetako batzuek, 1735
- Letrak, 2154

- letra-mota, 400
 letraren, 1183
 letren, 1314, 1478, 1905
 letren errepublika, 1936
 letren kopia, 2239
 letretako edo hizkuntza-arloko irakaskuntzako pertsona ospetsuak, 2011
 letretako edo irakaskuntzako pertsona ospetsuak, 2017
 letretako eta irakaskuntzako pertsona ospetsuak, 2009
 lexiko, 1114
 lexikoa, 834, 2376
 LGBTI pertsonen berdintasun soziala, 1454
 LGTBI, 1646
 LGTBI gaiet buruzko prestakuntza, 883
 LGTBI kolektiboaren berdintasuna, ikusgarritasuna eta diskriminaziorik eza sustatzeko politika publikoak, 1554
 LGTBI pertsonen, 1083, 1158, 1306
 LGTBI pertsonen berdintasun eraginkorra, 1306, 1903
 LGTBI pertsonen berdintasuna, 1158
 LGTBI pertsonen eskubideak, 632
 LGTBI pertsonenganako eta haien senideenganako hizkera sexista edo iraingarria, 1083
 LGTBI pertsonenganako pertzepzioa, 1083
 LGTBI+, 957
 lgtbi+ pertsonen berdintasun gauzatua sustatzeko politika publikoak, 957
 LGTBI+ pertsonen berdintasun sozialari, 957
 libre aukeratutako ordezkarien, 58
 liburu, 497, 662, 729, 1509, 1630
 liburu digitalaren garapena, 1570
 liburu digitalizatu gabeetan, 497
 liburu zurian, 729
 liburua, 1234, 1735, 1872, 2018
 Liburua, 1505, 1506, 1507, 2019
 liburua eta irakurketa sustatzeko eta suspertzeko politika eraginkorra, 2018
 liburua sortzeko prozesuan esku hartzen duten pertsonak, 1506
 liburuak, 1192, 1508, 1630, 1772, 2292
 Liburuak, 99
 liburuak eta literaturako lanak itzul, 183
liburuak hautatzeko, 2293
 liburuan, 2007
 Liburuaren agenteak, 1506
 liburuaren agenteek, 1509
 Liburuaren Aholku Batzordea, 1509, 2018, 2019
 Liburuaren Aholku Batzordearen eginkizunak, 1509
 Liburuaren Aholku Batzordearen osaera eta funtzionamendua, 1509
 Liburuaren Aholku Batzordeko ordezkariak, 1507
 Liburuaren balio-katea, 1955
 liburuaren eta irakurketaren inguruko plangintza-, informazio- eta koordinazio-zereginak, 1506
 liburuaren idazketa, itzulpen, edizio, inprimaketa, ekoizpen, elaborazio, diseinu grafiko, diagramazio eta ilustrazio lanetan parte hartzen dutenak, 1506
 liburuaren industria, 449
 liburuaren merkatu, 1508
 liburuaren salmenta, 1507
 Liburuaren sektorea sustatzeko laguntzak, 1507
 liburuaren sektorearen izaera estrategikoa eta lehentasunezkoa, 1506
 liburuaren sektoreari, 1506
 Liburuaren sektoreari, 2018
 liburuaren sustapenean, 1508
 liburuaren zabalkunderako, irakurketarako, sorkuntzarako eta itzulpenetarako programak, 1509
 Liburuaren Zentro Nazionala, 2292
 liburuari, 448, 449, 1505
 Liburuari, 448, 1825, 1834, 2018
 liburu-dendak, 1506, 1507
 liburu-denden, 2018
 liburuetarako irispidea, 1508
 liburu-forma, 448
 liburugintzan adituak direnen, 1509
 liburu-kategoria, 99
 liburu-klubak, 1506
 liburu-merkatu, 1507

- liburu-merkaturatzeari, 449
- libururako irispidea, 2018
- liburu-saltzaileak, 2018
- liburu-saltzaileek, 448, 1509
- liburu-sektorea, 448
- liburutegi, 408, 1111, 1540, 1541, 1630
- liburutegi digital, 533
- Liburutegi digitala, 1467
- liburutegi digitalen, 448
- liburutegi horiek euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatutako funts garrantzitsuak, 783
- liburutegi ibiltariei, 100
- Liburutegi mugikorra edo bibliobusa, 1467
- liburutegi nazionala, 1751
- Liburutegi Nazionalaren zeregina, 1751
- liburutegi publikoak, 1751
- Liburutegi publikoak, 935, 1262, 1263
- Liburutegi publikoaren, 935
- liburutegi publikoei, 136
- Liburutegi publikoek, 1262
- liburutegi publikoen, 935, 1630
- liburutegi publikoen eginkizunak, 1541
- Liburutegi publikoen eginkizunak, 1541
- liburutegi publikoen eta eskola-liburutegien sare edo sistemek, 1540
- liburutegi publikoen sarea, 1541, 1678
- Liburutegi Publikoen Sarea, 1029
- liburutegi publikoen sareko liburutegietako erabiltzaileek, 1678
- liburutegi publikoen sareko liburutegietako erabiltzaileen eskubideak, 1678
- liburutegi publikoetan, 1753
- Liburutegi Sistema, 1262
- Liburutegi Sistemari, 1262
- Liburutegia, 1262, 1466
- liburutegiak, 158, 301, 367, 759, 1506, 1677, 1678
- Liburutegiak, 449, 1262, 1263, 1540
- Liburutegiaren kontzeptua, sailkapena eta definizioak, 1677
- liburutegiei, 449, 1134
- Liburutegiei, 448, 1540, 1630, 1677, 1702
- liburutegiek, 781, 1508
- Liburutegiek, 1541
- liburutegiekin, 1736
- liburutegien, 449, 935, 1029, 1540
- Liburutegien, 449, 1029, 1678
- liburutegien arloan eskumena duen sailari, 1541
- liburutegien arteko koordinazio eta informaziorako balioko duten sareak sor daitezen bultzatuko, 783
- Liburutegien Elkarlanerako Kontseiluari, 449
- liburutegien elkarteen nazioarteko federazioa, 1906
- Liburutegien printzipioak eta baliokak, 1540, 1677
- liburutegien sistema, 935, 1540
- liburutegietako erabiltzaileek, 1678
- liburutegietako erabiltzaileen eskubideak, 1678
- liburutegietako langileei, 450
- liburutegietako teknikariak, 1508
- liburutegietako titularren betebeharrak, 1540
- liburutegietan, 1508, 1899
- Liburutegietan, 1263
- liburutegietatik, 1630
- Liburutegi-hedapenaren zerbitzua, 1467
- liburutegiko arduraduna, 993, 994, 995
- liburutegiok, 1508
- Liburutegi-politika, 1263
- liburutegi-sare publikoan, 1507
- liburutegi-sistema, 1508, 1540, 1677
- liburutegi-sistemako gainerako liburutegiak, 1677
- liburutegi-sisteman, 1508
- liburutegi-sistemaren antolaketa-egitura, 1678
- Liburutegi-sistemari, 1751
- Liburutegi-zerbitzuak emateko araubidea, 1541
- liburutegi-zerbitzuak sustatu eta hobetzeko, 782
- liburuxka, 412, 502, 503, 535, 639, 640, 2057
- Liburuxka, 410
- liburuxkaren, 414, 562, 563

- Liburuxkaren erantzukizuna, 562
liburuxkek, 2057
Liburuzaina, 1467
liburuzainak, 2018
liburuzainek, 1509
liderrak, 1670
likaren legezkotasunaren defentsa, 950
likidatzaileek, 422, 528
Likidatzaileen, 421
likidazioa, 2013, 2239, 2246, 2249
likidazioari, 422
Likidazioari, 424
likidazio-baliabideen, 2353
likidazio-prozedura, 425
likidazio-prozedurak, 424, 425
likidazio-prozeduren, 425
Linaresko "Antonia López Arista"
Unibertsitate Eskola, 1023
lineako behatoki bateratua, 136
Lineako edukien eskaintzaren ildo
estrategikoak, 2034
lineako hiztegi, 135
lineako informazio-zerbitzuen, 1534
lineako irakaskuntzaren
ehunekoaren adierazpena, 1363
lineako merkataritza, 233
lineako negozioak, 237
linean, 448
linean jarri ditzatela herritarren
eskura, 214
LINGUA, 182
lingua franca, 205
Linguapax, 128
linguistikoa, 819
linguistikoak. *Ikus* laguntza-
bitartekoak
linguistikoak eta soziolinguistikoak,
148
Lisboako Tratatua, 200
Lisboako Traturak, 209
Lisboako Traturaren, 210, 1558
Lisboako Traturaren arabera
Hizkuntza-gutxiengo historikoen
babesari eta garapenari
buruzkoa, 208
liskarrak, 77
literatura, 155, 156, 520, 1133, 1232,
1237, 1238, 1294, 1505, 1508, 1509,
1540, 1841
literatura- eta kultura-sistema, 1505
literatura- eta zientzia-lanak, 1772
literatura- eta zientzia-sorkuntza,
1772
literatura garaikidea itzultzeko
proiektuetan, 182
Literatura katalanaren ezagutza eta
zabalkundea, 1735, 1736
literatura katalanaren sorkuntza,
1735
literatura katalanaren sorkuntzak,
1735
literatura unibertsaleko klasikoak,
1507
literatura unibertsaleko lanen
itzulpena, 1506
literatura-, arte-, zientzia-lanen, 666
literatura-argitalpenetan, 2006
literatura-egileek, 2006
literatura-ekoizpen, 1735
literatura-ekoizpenaren, 2018
literatura-ekoizpenaren eta egileen
ezagutza, 1736
literatura-hedapenerako zentroekin,
1736
literatura-itzulpenak zein teknikoak,
203
literatura-jarduera, 2292
Literaturako Canarias Saria, 1658
literaturako eta zinema-ekoizpeneko
lanak, 301, 367
literatura-lanei, 1134
literatura-lanen irakurketa, 1735
literaturan, 387, 1133
literatura-obren argitalpen eta
berrargitalpena, 2292
literatura-obren idazketa, 2292
literatura-ospe, 2006
literaturaren, 1710
literaturaren irakaskuntza, 1582
literatura-sorkuntza, 205
literatura-sorkuntzako, 1508
literatura-sustapeneko politiketan,
449
literatura-tradizio autoktonoaren,
1267
literaturaz, 2293
Lituania, 165
lituanieraz, 193, 194
lizentzia, 99, 101, 108, 109, 110, 111,
732, 734, 771, 795, 807, 1704, 1898,
1919

- lizentzia edo diploma mailakoa, 1704
- lizentzia ez-esklusiboa*, 101, 108
- lizentzia-, baimen- edo emakida-eskabideetan, 732
- lizentzia-araubidean, 1898
- Lizentzia-araubidearen mende dauden ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuen emaileek, 1808
- Lizentzia-diploma berriek eta goi-mailako ikaskuntza-diplomek*, 2294
- lizentziadun, 442, 720
- lizentziaduna, 788
- lizentziadun-plazak, 750
- lizentzia-eskabidearen kopiak, 109
- lizentziak, 99, 100, 251, 549, 732, 903, 1045, 1544, 1807
- Lizentziak, 1619
- lizentziaren, 734
- lizentziaren araubidea, 1807
- Lizentziaren edukia, 1807
- Lizentziaren helburua, 1807
- lizentziaren klausulak, 734
- lizentzien izapidetzea, 948
- Lizeo, 2367
- Lizeo eta kolegioetan*, 2293
- Lizeo orokor eta teknologikoetan, 2367
- lizeoak, 2142, 2149, 2324
- lizeoen eginkizuna, 2143
- lizeoen kudeaketaren gaineko eskumenak dituzten lurralde-kolektibitateek, 2149
- lizeoetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat, 2147, 2393
- lizeoetan, 2366, 2367
- lizitatzailleak, 385
- lizitatzailleen, 960
- Lizitatzeko gonbita, 385
- lizitazioak, 2390
- lizitazio-deialdi, 386
- Lizitazio-deialdi, 385
- Lizitazioen publizitatea, 385
- Lizitazio-iragarkia*, 498
- lizitazio-iragarkian, 498, 551, 552
- lizitazio-iragarkiaren, 498, 551
- Lizitazio-iragarkietan, 552
- Lizitaziorako deialdia, 960
- Llei d'Us i Ensenyament del valencià, 387
- Lleida, 356
- Llinguaren Akademia, 1193
- Llinguaren Akademiari, 1193
- Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusia, 262, 264
- logopeda, 2213
- Logopeda, 462, 2213
- logopedak, 2213, 2214
- Logopedak, 2213
- logopeda-lanak, 1704
- Logopeda-lanbidea, 1028, 1433
- logopedaren lanbidea, 1674
- logopedek, 2213
- Logopedek, 2213
- logopeden eginkizuntzat, 1433
- Logopeden Elkargo Ofiziala, 1028
- Logopeden Elkargo Ofizialean, 1028, 1246, 1704
- Logopeden Elkargo Profesionala, 1246, 1397, 1433, 1499, 1611, 1674, 1704
- Logopeden Elkargo Profesionalean, 1433, 1674
- Logopeden Elkargoa, 1780
- Logopeden Elkargoan, 1611
- logopeden elkargoekin, 1704
- Logopeden lanbidea, 1499
- logopedia, 771, 1028, 1397, 1433, 1674, 1704
- Logopedia, 981, 1397, 1561, 1780
- Logopedia-jardueren ildo nagusiak, 2213
- Logopediak, 1397
- logopediako diploma edo gradua, 981
- logopediako diplomadun- edo gradudun-titulurik, 1674
- logopediako diplomadunaren unibertsitate-titulu ofiziala, 1674
- Logopediako Diplomadunaren unibertsitate-titulu ofiziala, 1611
- logopediako diplomadunaren unibertsitate-titulua, 1433
- Logopediako diplomadunaren unibertsitate-titulua, 1028
- logopediako unibertsitateko diplomadun-titulurik, 1499
- Logopedian diplomaduna izateko unibertsitate-titulu ofiziala, 771

- Logopediaren, 1028, 1246, 1433,
1499, 1611, 1674, 1704, 1780
logopediaren alorrean, 2213
lokal publikoetan, 671
lokalak, 155, 156, 2326
lokalaren, 740
lokalaren alokairua, 740
lokalei, 2365
lokalek, 806
lokaletan, 2327
lokarri, 815
LOMCEk, 560
lor, 155, 168
lorategiak, 1430
loratzen, 211
Lorenzo Hervás y Panduro, 454
lortzea, 96, 819
lortzeko, 88, 147, 677, 801
lortzen, 178
loteei, 2246
loteslea, 669
lotune nagusia, 2333
lotura, 524, 659, 1061, 1456, 1477,
1521, 1549, 1551, 1579, 1632, 1672,
1761, 1813, 1846, 1887, 1890, 1923,
2257
lotura bizi eta sakonak indartzeko
tresna, 1912
lotura emozionalari, 1911
lotura estua, 1922
lotura estuak, 120
lotura historiko, kultural eta linguistiko
bereziak, 477
lotura historikoak, politikoak,
linguistikoak, kulturalak,
ekonomikoak eta sozialak, 1910
Lotura komunitarioak, 1419
lotura kultural, sozial eta
ekonomikoak, 1110
lotura pribilegiatuaren, 1887
lotura sendo eta iraunkorrak, 245
lotura sentimentalak, afektiboak,
sozialak eta kulturalak, 2096
lotura sozial, kultural, ekonomiko eta
linguistikoak, 446
loturagatik, 2076
loturak, 419, 431, 1207, 1266, 1576,
1806, 2144, 2154
loturarekin, 1890
loturaren, 349
loturari, 1866
loturarik, 733
lotura-unitatea, 1178
Lotura-unitatea, 1179
loturei, 446, 1581, 1922, 1923
loturez, 1237
Lotutako zerbitzuak, 582
Lugo, 383
lurpean, 1106
lurralde, 150, 151, 153, 163, 337, 344,
401, 442, 495, 665, 682, 683, 684,
689, 737, 752, 946, 1127, 1130,
1134, 1751, 1752, 1761, 1766, 1772,
1776, 1813, 1819, 1842, 1887, 1888,
1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1895,
1897, 1898, 1900, 1901, 2147, 2150,
2167, 2321, 2344, 2393
Lurralde, 1155
Lurralde Antolamendu, Etxebizitza
eta Ingurumen Sailari, 735
Lurralde Antolamendu, Etxebizitza
eta Ingurumeneko sailburua, 735
Lurralde Antolamendua eta
Etxebizitza; Merkataritza eta
Kontsumoa, 735
Lurralde Antolamenduaren, 1103
Lurralde Antolamenduaren
Gidalerro Orokorak, 1103
LURRALDE ANTOLAMENDUAREN
GIDALERRO OROKORRAK, 1103
lurralde bakoitzean koofiziala den
hizkuntzan, 442
lurralde bakoitzeko berezko
hizkuntzen aukera-berdintasuna,
479
Lurralde bateko berezko hizkuntza,
2039
lurralde berean bizi izan diren
gutxiengoetako pertsonen
taldeak, 249
lurralde berean elkarrekin bizi diren
hizkuntzekiko aurreiritziak, 2039
lurralde berean hitz egiten diren
ahozko hizkuntzen pareko
elebitasun-erregimenik, 1863
lurralde elkartuetarako lan-kode,
2295
lurralde- eta eginkizun-eremua, 737
lurralde- eta gizarte-ekarpena, 2055
lurralde eta gizatalde horiek
kokaturik dauden edota bizi diren
estatuekin kulturazko harremanak

- bideratzeko tratatu edo hitzarmenak sinatu, 656
- lurralde eta herrialdeetako instituzio eta erakundeekin, 1843
- lurralde- eta hirigintza-antolamenduaren arloan eskumena duen sailaren titularrak, 1673
- lurralde- eta hirigintza-terminologia, 1092
- lurralde- eta hizkuntza-erakunde buruzko gaikuntza-probak, 1652
- lurralde- eta kultura-aberastasunaren printzipioen, 2040
- lurralde- eta sektore-banaketaren, 1777
- lurralde gaztelaniadunetan, 1995
- lurralde hispanikoetako autonomia-estatutuek, 2008
- lurralde historiko, 493, 684
- lurralde historikoa, 150
- lurralde historikoan, 1227
- lurralde historikoaren izen ofiziala, 493
- lurralde historikoaren toponimo ofiziala, 493
- lurralde historikoen, 682
- lurralde historikoekin, 494, 683
- lurralde historikoen izaera bikoitza, 493
- Lurralde Historikoen Legearen, 682
- lurralde historikoen nomenklatura ofiziala, 493
- lurralde historikoetako, 684, 689, 781
- Lurralde historikoetako, 735
- Lurralde historikoetako foru-aldundietako, 735
- lurralde historikoetako foru-araubide espezifikoak eta pribatiboak, 493
- lurralde historikoetako foru-organoei, 673
- lurralde historikoetako foru-organoei, 677, 815
- lurralde historikoetako foru-organoei edota toki-korporazioei, 677
- lurralde historikoetan, 665
- lurralde horiei dagozkien zerbitzuetan, 153
- lurralde horietan ezarritako botereak
- hizkuntza hori aitortzea hizkuntza ofizial edo koofizial moduan, 164
- lurralde horretako hizkuntza propioan, 154
- lurralde horretan hizkuntza jakin bat erabiltzeari, 153
- lurralde horri dagozkion harremanetan, 153
- lurralde jakin batean bakarrik arriskupean dauden hizkuntzak, 211
- lurralde jakin bateko hizkuntza propiozat hartzea, 151
- Lurralde Kolektibitateen Kode Orokoraren, 2145, 2349
- Lurralde Kontseiluaren ebazpen, 2190
- Lurralde Kontseiluko kideen gehiengo, 2190
- Lurralde Lankidetzarako Europako Elkartzea, 1578, 1579
- lurralde mugakideekin, 819
- lurralde nagusiki gaztelaniadunak, 1998
- lurralde nagusiki gaztelaniadunetan, 1996, 2038
- Lurralde nagusiki valentzieradunak, 1998
- lurralde nagusiki valentzieraduntzat jotzen dituen udalerri, 2026
- lurralde nazional, 1595
- lurralde nazional osoan, 1525
- lurralde nazionalean, 446
- lurralde okzitaniarrekin, 1914
- lurralde osoan, 2179, 2326
- lurralde osoan edo horren zati batean eremu urriagoa duen hizkuntza ofizial, 293, 360
- lurralde osoan edo horren zati batean eremu urriagoa duten beste hizkuntza ofizial, 293, 360
- lurralde osoko kultura-ondare, -zerbitzu eta -praktiketara, 2341
- lurralde propioan, 150
- Lurralde zehatz bateko berezko hizkuntza*, 149
- lurralde- zein hizkuntza-aniztasunaren babesa, 946
- lurralde, herri eta herriarteko bideen izen ofizialak, 922
- lurraldea, 138, 1145, 1262, 2031, 2034

- Lurraldea, 340, 1486
lurraldea hezurmamitzeko tresna, 1531
lurraldeak, 387, 1160, 1266, 1990, 1991, 1992, 2186
lurraldean, 101, 110, 348, 401, 406, 416, 507, 543, 558, 752, 762, 822, 1137, 1156, 1190, 1314, 1322, 1445, 1450, 1504, 1565, 1567, 1636, 1656, 1716, 1761, 1774, 1804, 1806, 1860, 1862, 1872, 1900, 1905, 1912, 1914, 1994, 2042, 2110, 2185, 2188, 2203, 2205, 2220, 2267, 2271, 2272, 2273, 2275, 2281, 2283, 2285, 2306, 2339, 2370
lurraldean berezkoa den hizkuntza, 158
lurraldean dauden beste komunikabide batzuekin, 2053
lurraldean finkatutako merkataritza-establezimenduek, 159
lurraldean hitz egin ohi diren hizkuntzetako batean, 2285, 2306
lurraldean jatorrizkoak diren hizkuntzak, 163
lurralde-antolaketaren espezialitateen ezagutzari, 2026
Lurralde-antolamendu eta -garapenaren Orientazioari, 2341
Lurralde-antolamendu eta -garapenerako erregio-mailako konferentziak, 2342
Lurralde-antolamenduaren gidalerroak, 1104
lurraldearekin, 1263
lurraldearen arabera historikoa den hizkuntza, 154
lurraldearen barruko hezkuntzaren maila guztietan, 155
lurraldearen eta baliabide naturalen balioan, 1675
Lurraldearen eta bere landa-eremuaren arteko identifikazio soziala, 877
lurraldearen eta pantailako presentziaren irizpideak, 1874
lurraldearen irudi orokorrean, 159
lurraldearen izen ofizialaren, 493
lurraldearen izendapen geografikoetarako tresna, 1328
lurraldearen, ordutegiaren eta sarrera-kopuruaren irizpideak, 1874
lurraldeari, 148, 1445
Lurralde-atxikipeneko epaileak, 343
lurralde-berrorekarako eta gizarte-kohesiorako faktore, 1531
Lurralde-desagregazioa, 1205, 1218
lurralde-desberdintasunak, 1696
Lurralde-deskonexioak, 481
lurralde-desorekak, 2041
lurralde-egituraketa eta -kohesiorako, 2032
lurralde-egoitza, 2010
lurraldeei, 2332
lurraldeek, 163
lurraldeekiko, 1889
lurraldeekiko kultura-trukea eta elkarlana, 1279
lurraldeekin, 1266, 1812, 1813, 1887, 1891, 1892, 1910
lurralde-elkarlaneko programetan, 1624
lurralde-elkarlaneko sareekin, 1910
lurralde-elkarlanerako, 1709
Lurralde-elkarlanerako programak, 1709
lurraldeen, 88, 1137, 1231, 1761, 1776, 1900, 1994
lurraldeen arteko elkarlana, 2041
lurraldeen arteko elkartasuna, 432, 1709
lurraldeen arteko elkartasunerako eta desberdintasunak, 1624
Lurraldeen arteko lankidetzak, 815
lurraldeen arteko lankidetzaprogramak, 432, 561
Lurraldeen arteko lankidetzaprogramak, 432
lurraldeen arteko lankidetzaprogrametan, 561
Lurraldeen elkarteko, elkartez kanpoko lurraldeetako eta tutoretzapeko lurraldeetako buruak, 2296
lurraldeen izendapen geografikoak, 522, 1684
lurraldeen, biztanleguneen eta hiriarteko bideen izen ofizialak, 1137
lurralde-erakunde berezi, 1912
lurralde-erakunde berezia, 1813,

- 1912
 LURRALDE-EREDUAREN PRINTZIPIOAK,
 1103
 lurralde-eremu, 149, 1747, 1992
 lurralde-eremu bakoitzeko aldaeren
 orientazio-lerroak, 2148
 lurralde-eremua, 429, 1499, 1569
 Lurralde-eremua, 1201
 lurralde-eremuan, 149, 401, 427,
 1229, 1543, 1654, 1895, 1929
 lurralde-eremuetan, 1961
 lurralde-eremuetarako, 461
 lurralde-eremuko, 337, 1193, 1228,
 1231, 1238, 1772
 lurralde-eremuko erakundeak, 1939
 lurralde-eremuko fiskaltzek, 337
 lurralde-eremuko kudeaketa
 pribatuko telebista-
 emakidadunei, 1772
 lurralde-eremura, 520
 lurralde-eremurako, 460
 lurralde-erreferentzia bakarra, 1914
 lurraldeetako, 339, 527, 667, 1115,
 1279, 1552, 1850, 1900, 2252
 lurraldeetako erakunde eta
 instantzien arteko mugaz gaindiko
 lankidetzak, 1578
 Lurraldeetako Erkidego edo
 Agintarien arteko Mugaz Gaindiko
 Lankidetzari buruzko Europako
 Esparru-konbentzioarekin, 174
 lurraldeetako erkidegoen eta
 agintarien arteko mugaz gaindiko
 lankidetzari buruzko Europako
 esparru-hitzarmena, 1578
 lurraldeetako gobernuekin, 1873
 lurraldeetako goi-mailako
 hezkuntza-instituzioetan, 114
 lurraldeetako hedabideen sarean,
 1804
 lurraldeetako hizkuntzen irautea, 215
 lurraldeetako kultura-eragileekin,
 1827
 lurraldeetako zeinu-hizkuntzak, 1864
 lurraldeetan, 143, 212, 481, 696,
 1134, 1280, 1548, 1549, 1843, 1886,
 1889, 1898, 1901, 1990, 1991, 1996,
 2147, 2306, 2377, 2390, 2393
 lurraldeetarako eta lurralde
 elkartuetarako lan-kode, 2295
 Lurralde-garapenarekin, 2341
 lurralde-garapeneko eta gizarte-
 kohesioko estrategien, 1521
 Lurralde-hizkuntza ez diren berezko
 hizkuntzen, 183
 lurralde-hizkuntzetan prestatutako
 formulario, inprimaki eta ereduak,
 153
 lurralde-ikasketekin, 2199
 lurralde-ikuspegitik, 495
 lurralde-irismenari buruzkoak. *Ikus*
 irizpideak
 Lurraldekako emanaldietan, 481
 lurraldeko, 2393
 lurraldeko aldizkari ofizialean, 2297
 lurraldeko autonomia-erkidegoko,
 391
 lurraldeko beste talde edota
 erkidegoen eskubideen
 egikaritzarekin, 157
 lurraldeko hizkuntza, 1941
 lurraldeko hizkuntza propioa, 159
 lurraldeko hizkuntza propioa erabili,
 154
 lurraldeko hizkuntza propioak toki
 nagusia izan dezan kultura-
 gertakarietan eta -zerbitzuetan,
 158
 lurraldeko hizkuntza propioan, 153
 lurraldeko hizkuntza propioaren
 erabilera, 158
 lurraldeko hizkuntza propioaren
 erabilera publikoa, 153
 lurraldeko hizkuntza-erkidegoak, 154
 lurraldeko ikastetxeetan dauden
 ikasleak baztertzea, 2337
 lurraldeko jurisdikzio-organoetarako
 lehiaketetan, 343
 lurraldeko komunikabideetan, 156
 lurraldeko maila guztietako
 hezkuntzan, 155
 lurraldeko ondarea, 2189
 lurraldeko toki-izenak, 156
 lurraldeko toki-korporazioek, 1108
 Lurraldeko turismo-produktuak, 2057
 lurraldekoa. *Ikus* hizkuntza
 lurraldekoak, 153
 lurralde-kohesioa, 2097
 Lurralde-kohesioa, 2033
 lurralde-kohesioan, 1157
 lurralde-kohesioan eta erradikalismo
 berrietan eragina duten kultura-

- eta erlijio-motibazioak, 1157
- lurralde-kolektibitate, 2349, 2351
- lurralde-kolektibitate interesdunen, 2342
- lurralde-kolektibitatea, 2187
- lurralde-kolektibitateak, 2188, 2190, 2351
- lurralde-kolektibitatean, 2350
- lurralde-kolektibitatearen, 2349
- lurralde-kolektibitatearen baliabide eta tresnak, 2349
- lurralde-kolektibitatearen erabakiren, 2351
- lurralde-kolektibitateari, 2188, 2349, 2350, 2351
- lurralde-kolektibitateei, 2186, 2360
- lurralde-kolektibitateek, 2181, 2185, 2225, 2342, 2377, 2391, 2392
- Lurralde-kolektibitateek, 2148
- lurralde-kolektibitateekin, 2147, 2374, 2394
- lurralde-kolektibitateen, 2145, 2147, 2377, 2393
- Lurralde-kolektibitateen administrazio askea, 2184
- Lurralde-kolektibitateen Ekonomia-garapenari, 2370
- lurralde-kolektibitateen elkarteek, 2181
- Lurralde-kolektibitateen eskumen erkideak, 2145
- lurralde-kolektibitateen eta Aliantza Frantsesaren ordezkariak, 2374
- lurralde-kolektibitateen eta Kultura, Hezkuntza eta Ingurumen Auzietarako Kontseiluaren irizpenetan, 2189
- Lurralde-kolektibitateen Kode Orokorra, 2184
- lurralde-kolektibitateko agente ez-titular, 2350
- lurralde-kolektibitateko langileek, 2350
- lurralde-mailako agente-estatusa, 2350
- lurralde-mailako desberdintasunei, 2376
- lurralde-mailako determinismoei, 2376
- lurralde-mailako eskumenak, 2370
- Lurralde-mailako esperientzia pilotua, 2389
- lurralde-mailako funtzio publikoaren estatutu-xedapenak**, 2307
- Lurralde-mailako Funtzio Publikoaren Estatu-xedapenak ematen dituen 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legearen, 2349
- Lurralde-mailako funtzio publikoari, 2307
- Lurralde-mailako funtzio publikoko agenteen formazioa, 2307
- lurralde-mailako funtzio publikoko agenteen prestakuntzari**, 2307
- lurralde-mailako funtzio publikoko agente-ez titular, 2350
- Lurralde-mailako funtzio publikoko kide, 2350
- lurralde-mailako funtzio publikoko lan-poltsetan, 2350
- lurralde-mailako funtzionario-estatusa, 2349, 2350
- lurralde-mailako zergaren banaketarako departamenduko funtsek, 2351
- lurralde-ofizialtasuna, 1911
- lurralde-oinarri, 381
- lurralde-ondarea, 1177
- lurralde-oreka, 1709, 1809
- lurralde-orekarako, 1624
- lurralde-osotasuna, 317
- lurralde-osotasunerako, 301, 367
- lurralde-plangintza, 2057
- lurralde-plangintzaren eta paisaia-jardueren alorreko profesionalai, 2155
- lurraldera, 151
- lurralderik gabeko hizkuntzak, 293, 359
- lurralderik gabeko hizkuntzei, 295, 361, 2040
- lurralde-sakabanaketa, 645
- lurraldetako hizkuntza propioa, 153
- lurraldetakoa, 56
- lurraldetan, 153, 154, 1989, 2021, 2341
- lurraldetik, 393, 401, 405, 543, 828, 1027, 1538, 1806, 1901, 1994
- lurraldetik igarotzeko eskabidea, 2281
- lurraldez gaindikoak, 153
- lurrarekiko, 1761

- Lurraren garapen jasagarria, 191
 lurreko bide hertziarrez, 2185
 lurreko bide hertziarrez hedatzen
   den zerbitzu bakoitzeko irati-
   baliabidea erabiltzeko baimenak
   emateko, 2315
 lurreko telebista digitalaren
   programazio jeneralista, 1053
 lurreko telebista digitalean, 1087
 lurreko uhin hertziarren bidez
   emandako komunikazio-
   zerbitzuak, 2315
 Lurreko uhin hertziarren bidez
   emandako telebista-zirkuitu irekiko
   zerbitzu nazionala, 2313
 lurreko uhin hertziarren bidezko ikus-
   entzunezko komunikazio-zerbitzu
   publikoa, 1289
 lurreko uhin hertziarren bidezko irati-
   edo telebista-kateak, 2319
 lurreko uhin hertziarren bidezko irati-
   edo telebista-zerbitzuak, 2319
 lurreko uhin hertziarren bidezko
   telebista-kate digitalak, 2316
 lurreko uhin hertziarren bidezko
   telebista-kate digitalek, 2316
 lurreko uhinen bidezko irati- eta
   telebista-zerbitzu publikoa, 1615
 lurreko uhinen bidezko telebista-
   kateen, 1772
 lurrekoetan. *Ikus* geltokiak
 lurrekoetan, itsasokoetan eta
   airekoetan. *Ikus* garraioa
 Lurreratze eremua, 1173
 lurretik, 2029
 Lurzoruaren antolamendua, 1673
 Lurzoruari eta Naturagune
   Babestuei, 1673
 lusofonia, 1579
 Lusofonia, 1578
 lusofoniak, 1578
 lusofoniarekiko loturak, 1551
 Lusofoniarekiko Loturak, 1551, 1579
 lusofoniaren eremuan, 1579
 Lusofoniaren eremuko
   herrialdeetan, 1582
 luxuzko edizioak, 100
 luzamendu, 2160
 luzamendurik, 1297
 luzapena, 2268, 2340
 luzapenak, 2148
 luzapenik, 2260
 luzatu, 179
 luzatuko, 804
 Madrilen, 358
 Madrilgo Erkidegoan, 1947
 Madrilgo Erkidegoko Hondakinei,
   1946
 maduran merkaturatutako ondasun
   eta zerbitzuei, 1461
 Magistratu, 1268, 2256
 magistratu-, epaile- edo fiskal-plaza,
   1816
 magistratu, jurisdikzio-organo edo
   batzorde eskudunen, 2276
 magistratuak, 2267, 2339, 2340, 2390
 magistratuaren, 2274
 magistratuari, 2105, 2110, 2115, 2390
 magistratuei, 2302
 magistratuek, 342, 346, 390, 1814,
   1816
 magistratuen, 2022
 Magistratuen, 1476
 magnetoskopioz, 659
 mahaiak, 552
 mahaietako kideei, 705
 mahaiko kide, 706
 Mahastiari, 1612
 Mahastizaintzako eta ardogintzako
   araudia, 1612
 Mahastizaintzako eta ardogintzako
   kontsumitzaileen eta ekoizleen
   interes legitimoak, 1612
 Mahatsondoaren eta Ardoaren
   Zientzien Institutua (ICVV), 1388
 maiatzaren 22ko 1094/1981 Errege
   Dekretuan, 419
 maila, 436, 438, 527, 684, 688, 690,
   691, 700, 702, 703, 711, 714, 715,
   720, 721, 733, 735, 754, 757, 760,
   836, 930, 934, 943, 952, 957, 967,
   1135, 1151, 1191, 1227, 1232, 1247,
   1254, 1263, 1271, 1300, 1301, 1438,
   1521, 1685, 1763, 1770, 1888, 1989,
   2007, 2039, 2045, 2367, 2376, 2395
 Maila, 434, 436
 Maila akademiko handiagoaren
   eskakizuna, 1253
 maila akademikoaren, 967
 maila aurreratua, 1301, 1302, 1303,
   1304, 1622
 maila aurreratuan, 1441, 1622

- maila aurreratuko irakaskuntzak, 1441
- maila bereko ikasle, 2047
- maila bereko lehiaketa bateratuan, 2027
- maila desberdinetako ziurtagiriak, 1712
- maila ekonomiko, 76
- maila ekonomikoa, 115, 848, 1861, 1918
- maila ertainari eta aurreratuari, 436
- maila ertainari eta aurreratuari dagozkien hizkuntzen irakaskuntzak, 1712
- Maila ertaineko eta aurreratuko ikasle ofizialentzako matrikularen eta zerbitzuen zenbatekoa, 1829
- Maila ertaineko fakultatiboen kidegoan, 1561
- maila ertaineraino, 2027
- maila guztietako hezkuntza, 96
- maila guztietako irakaskuntza-eskolak onartu eta ematea hizkuntza erregionaletan, 168
- Maila horien behin-behineko ezarpenak, 1299
- maila instituzionaleko ekintza, 1227
- maila juridiko txikiagoko arauetan, 1155
- maila nazionalean, 55, 1804
- maila ofiziala badute lurralde osoan edo zati batean, 193, 194
- maila orokorra, 106, 2376
- maila profesional, 1526
- maila sozioekonomiko, 760
- maila sozioekonomikoaren, 754
- maila sozioekonomikorik, 714
- maila zientifiko, tekniko eta profesional handiko liburuen inportazioa, 99
- mailak, 1303, 1439, 1683, 1995, 2041, 2375
- mailaka, 150
- mailaketa, 1798
- mailaketa-prozedura, 831, 837
- mailan, 712, 1237, 1273, 1301, 1441, 1444, 1622, 1639, 1730, 1804, 1990, 2150, 2167
- mailara, 1440, 1441
- mailaren baliokidea, 2044
- mailari, 759, 761, 763, 967, 1048, 1247, 2359
- mailataraino, 735
- mailatik, 2046
- mailaz igotzea, 560, 1619
- mailaz maila, 76
- mailegu kulturalak, 1762
- maileguak, 2016, 2383
- maileguan, 1630
- Mailegu-emaileak, 553
- maileguen, 1076, 2341
- maileguen zenbatekoa, 2150
- mailegu-hartzailearekin, 553
- mailegu-mugen, 2150
- mailegu-zerbitzua, 1677
- mailei, 710, 1442, 1828
- mailekin, 1436
- mailen, 1606
- mailen baliokidetasunak eta egokitzapenak, 1304
- mailen ziurtagiri ofizialak, 1622
- mailetako, 441, 788
- mailetako irakasleen kidegoetako funtzionarioekin, 441
- mailetan, 2045
- mailetara, 431, 1656
- mailetarako, 836
- maistra errepikatzaile, 2251
- Maisu Arrazionala, 1155
- maisu edo maistra errepikatzaile, 2251
- Maisua, 1022, 1023
- maisu-maistra, 934
- Maisu-maistra espezialistak, 443
- maisu-maistra espezialistek, 1626
- maisu-maistra titularrek, 934
- maisu-maistrek, 438, 443, 1050, 1841
- Maisu-maistrek eta irakasleek, 1841
- Maisu-maistren irakaskuntza bigarren hezkuntzan, 1626
- maisu-maistren kidegoko irakasleek, 1686
- maiz erabiltzen diren formularioak eta administrazio-testuak, 299, 365
- maiztasun, 657, 667, 669
- Maiztasun Banden Esleipen Taula Nazionalean*, 2228
- maiztasun erregularreko informazio-espazio, 667
- maiztasun eta potentzien administrazio-emakidaren titulartasunean, 669

- maiztasun eta potentzien emakidetatik, 657
maiztasun modulatuako igorgailuak, 1906
Maiztasuna, 1205, 1218
maiztasunak, 2317, 2318
Maiztasun-banda, 2228
maiztasun-bandak, 2228
maiztasunen, 2319
maiztasunen adjudikazioa, 321
maiztasunetatik, 2185
maketagile, 2250
makil dantza, 951
makillatzaile, 2250
makillatzaileburu, 2250
makinek irakurtzeko moduko formatuan, 1564
makinen, 427, 808
Makinen aurrealdean, 1528
makineria, 1936
makineriako burua, 2362
makineriako buruak, 2135
makineriako buruari, 2134
makinistenak, 2250
makinok, 1528
makrodatuen altxorra, 231
makrokarakterek, 1413
makrotipoak, 1163
malgua, 716, 722
malgutasuna, 1049, 1623
malgutasun-neurriak, 576, 1622, 1844
Malgutze-neurriak, 433, 435
malgutze-neurrietan, 436
Mallorca, 381, 1226, 1294
Mallorcako Palma, 381
Mallorcakoa, 1267
mallorcar, 381
maltera, 274
malteraz, 193, 194
mandatu, 665, 948
mandatu parlamentarioa, 665
mandatuak, 1307, 2034
mangreviera, 2355
manifestazioak egiteko, 1767
manipulatuzaileak, 2215
Manipulazio edo ahalegin mugatuko erabilera, 653
mankomunitate, 812
Mankomunitateak, 1116
Mankomunitatearen, Ikaskuntza Katalanen Institutuaren eta Generalitat errepublikanoaren jaraunspena, 1751
mantentzearen, 1962
mantentze-lanei, 2130
mantenua, 394
manu, 564
Manu, 1130, 1275, 1598, 1863
manua, 1866
Manuel Ramírez de Carrión, 454
manurekin, 1871
mapa, 1236, 1991
mapa soziolinguistikoa, 1776
marinel interesdunen ordezkari, 2134, 2362
Marinel jarduteko baldintzak, 2131
marinelak, 2132
Marinelak, 2130, 2135
marinelei, 2131, 2135
Marinelen arteko ahozko komunikazioa, 2130
marjinalitatea, 2070
marjinalitateko arrisku-egoerei, 1542
marjinazio, 126
marjinazioa, 1226
marjinazio-prozesu, 1226
marka, 403, 404, 1091, 1152, 1446, 1668, 2057, 2333
Marka, 403, 1152, 1446
marka diakritikoetarako burdinurtu tipografikoak, 233
marka erregistratua, 646, 647
marka genetikoen bidezko identifikazioa, 2201
marka turistiko global, 1531
markak, 403, 404, 1668, 1797, 2057, 2130
Markatutako determinatzaileak, 1154
markatzeari, 2157
markei, 1880, 2335
Markei, 403
Markei buruzko legeria, 2333
marketinaren, 1152, 1446
marquisiera, 2355
marrazketa, 1936
marrazki, 407
marrazkiak, 533
marrazkien kopia, 534
Martinika, 2200
Martxoaren 25eko 2/2014 Legeak, Estatuaren Kanpo-ekintza eta -

- zerbitzuari buruzkoak, 1578
 masaje-emaile fisioterapeutak, 2210
 Masaje-emaile fisioterapeutak, 2210,
 2211
 masa-komunikabideak, 97, 295, 361
 Masa-komunikabideek, 117
 masa-komunikabideen arloan, 173
 Masa-komunikabideen eremuan,
 168
 masa-komunikabideen esparruan
 eta kultura-programen eremuan,
 erregioetako nahiz herrietako
 kulturak eta kultura-politikak
 sustatzea, 170
 masa-komunikabideetan, 163, 1228
 masentzako informazio-organoei,
 113
 maskulino, 1668
 maskulino generiko inklusiboa, 1223
 maskulino generiko orohartzaillearen
 erabilera arauemailea, 1668
 maskulino generiko sistematikoaren
 erabilera, 1667
 maskulino generikoa, 1154, 1217,
 1219, 1222
 maskulinoa, 1627, 1708
 maskulinoan, 1668
 maskulinoarekiko bigarren mailan,
 1444, 1639
 maskulinoari egindako aipamen
 guztiak, 1209
 maskulinotasunarekiko, 1148
 maskulinoz, 789
 maskulinozko aipamen generikoak,
 1950
mass medien, 2007
 master pedagogikoen, 1063, 1722
 Matarraña/Matarranya eskualdea,
 1114
 Matarraña/Matarranya eskualdeak,
 1114
 matematika, 1436, 1936
 matematika-ezagutzen maila, 2376
 matematika-gaitasunak, 2376
 matematikak, 560, 1440
 Matematikan, 2375
 matematikaren, 1710, 1711
 matematikek, 1436
 materia, 755
 material, 659, 738, 1459
 material analogiko, 132
 material berezia, 174
 material bibliografikoak, 1751
 material didaktikoa, 1234, 1840
 material didaktikoak, 1063, 1064,
 1722, 1914
 Material didaktikoak, 1561
 material didaktikoak prestatzea, 174
 material didaktikoan, 356, 382
 material didaktikoen edizioa, 1135
 material didaktikoen eta
 zabalkunde- eta informazio-
 materialen garapena, 1068
 material didaktikoetan, 1860
 material didaktikoren eskaintza,
 1507
 material eta baliabideak, 1949
 material grafikoa, 132
material grafikoan, 738
 material higigarria eta higiezina,
 nola immateriala. *Ikus* ondarea
 Material irakurterrazak, 1906
 material lexikografikorekin, 1863
 material pedagogiko, 2379
 Material pedagogiko-didaktikoak,
 689
 materiala, 351, 740, 951, 1773
 materialak, 686, 759, 769, 1029, 1293,
 1309, 1508, 1722, 1900, 1906, 2047,
 2050
 Materialak, 1309
 materialak zein juridikoak. *Ikus*
 eskumenak
 materialaren. *Ikusi* kultura-ondarea
 materialek, 1308
 materialen, 688, 1306
 materialen artxibo erkideak, 1053
 materialen sorkuntza, 688
 materialetara, 782, 1029
 matrikula, 755, 1243, 1828, 1829
 Matrikula, 1241, 1243
 Matrikula ofiziala, 1829
 matrikula osagarriagatik, 1024
 Matrikula-eskubideak, 685
 matrikula-plaka ofizialak, 382
 matrikula-plaka ofizialean, 381
 matrikularen eta zerbitzuen
 zenbatekoa, 1829
 Matrikularen tarifa, 1242
 matrikula-tasa, 1243
 matrikula-tasaren, 1245
 matrikulazioa, 431

- matrikulazio-dokumentuaren, 548
Matrikulazio-frogagiriaren titularrak, 2247
matrikulazio-frogagiriaren titularraren, 2247
matrize eta agiriak beren erantzukizunpean itzuli beharko, 923
matrizeak, 1768, 1994
matrizean erabilitako hizkuntzan, 1230
matxinadara, 55
Maximiliano Thous, 2003
Mayotte, 2116, 2189, 2200
Mayotteko departamenduan, 2116
Mayotteko departamenduari, 2285
Mayotteko garapen-programei, 2324
Mayotteko Zigor Auzitegiko epaimahaia, 2285
Mayotten, 2116, 2324, 2361
meatzari kualifikatu, 2192
meatzarien ordezkari, 2192
Meatzarien ordezkariak, 2192
Meatzaritzaren, 2192
Meatze, 2192
Meatzeen lege-araubidea, 2192
meatzeetako arriskuen, 2192
MEDIA, 182
mediku, 2203, 2204, 2205, 2295, 2296
mediku atzerritarri, 2203
mediku baten laguntza, 2106, 2111
mediku-, dentista- edo emagin-fitulu profesionala, 2204
medikuak, 795
Medikuak, 2213
medikuaren aginduz, 2213
medikuaren irizpidearen, 1617
medikuaren onespenera buruzko erreferentzia, 2131
medikuari, 2213
mediku-arretari, 1028, 1433
mediku-eginkizunetan, 2203
medikuei, 2203, 2204, 2220
mediku-elkargo eta -elkarte nazionalen ordezkarienean. *Ikus* irizpena
mediku-elkarte interesdunen irizpenetan, 2203, 2204
mediku-elkarteak, 2204
Mediku-elkarteak, 2204
mediku-elkarteek, 2204, 2205, 2220
mediku-elkarteetan, 2204
Mediku-elkarteetan, 2204, 2206
Medikuntza-erregulazioko laguntzailea, 2217, 2400
medikuntza-erregulazioko laguntzaileak, 2217, 2400
medikuntza-hizkera neutroa, 1083
medikuntzako espezialitatean, 477
medikuntzarekin, 456
Medikuntzaren Akademia Nazionalaren irizpenean, 2213
Medikuntzaren arloko lanbideak, 2203
Medikuok, 2204
medikurik, 2213
mediku-sorospena, 59
Mediterraneo, 1886
Mediterraneoaren eremuko kultura-errealitateak, 1740
Mediterraneoko eremuaren barruan, 1740
Mediterraneoko herrialdeetako errealitateak, 1740
mehatxu, 149, 180
Mehatxua, 937, 1014, 1985
mehatxuak, 149, 308
mehatxuen edo diskriminazioaren, etsaigoaren edo indarkeriaren biktima, 320
mehatxupean, 183
mehatxupeko hizkuntzak helburu politiko zabalagoak lortzeko erabiltzen dituzten ekintzak bultzatzeko erabili, 213
mekanismo, 1076, 1446, 1521, 1806
mekanismo eta alternatiba teknikoak, 1414, 1556
mekanismo eta aukera teknikoak, 1488
mekanismo magnetikoak eta informatikoak, 1196
mekanismoa, 2244
mekanismoak, 822, 855, 938, 1212, 1526, 1556, 1654, 1758, 1795, 1804, 1841, 1891, 1899, 1900, 1918, 1926, 2058, 2114
mekanismoen ezagutzan, 1397
mekanografia, 2139
memorandumak, 1578
memoria, 346, 661, 664, 685, 690,

- 694, 1320, 1610, 1701, 1737, 1738,
1741, 2010, 2013, 2014
- Memoria, 1103
- memoria demokratikoa
berreskuratzeko, oroitze eta
sustatzeko ekintza zibiko, 1823
- memoria demokratikoaren arloko
hizkerari eta informazioaren
tratamenduari, 1079
- memoria errepublikanoa, 1823
- Memoria Historiko eta
Demokratikoari, 1079
- memoriak, 1320
- Memorial Demokratikoak, 1823
- Memorial Demokratikoaren xedea,
1823
- Memorial Demokratikoari, 1823
- memoriaren proiektua, 2013
- memorien pluraltasunaren
adierazpena, 1823
- Mendebaldeko herrien ondare
kulturean, 1226
- mendeko organoen administrazio-
jarduera, 1997
- mendekoen kidegoan, 750
- Mendekoen kidegoan, 749
- mendekotasun publikoko
komunikabide sozialen antolaketa
eta kontrol parlamentarioa, 1988
- mendekotasuna, 1675, 2070
- Mendekotasuna duten pertsonen
eskubideak, 1267
- mendekotasuna sor dezaketen
substantzien arloko prebentzioari
eta laguntzari, 1733
- mendekotasun-egoera, 1067, 1724,
1989
- mendekotasun-egoera balioesteko
zerbitzuetako langileena, 1067
- mendekotasun-egoeran, 1057
- menderatuko, 678
- menderatze politiko, ekonomiko
edo soziala, 148
- menderatzea, 158
- menderatzeko, 155, 157
- menderatzen, 824
- Menéndez Pelayo Nazioarteko
Unibertsitatearekin, 1625
- Menorca, 381, 1226, 1294, 1371
- Menorcakoa, 1267
- menorcar, 381
- ments, 670
- mentsak, 670
- MERCATOR hezkuntza-sarea, 182
- merezimendu, 338, 340, 344, 441,
671, 677, 693, 694, 701, 702, 703,
711, 721, 740, 787, 788, 830, 837,
929, 970, 1231, 1265, 1272, 1297,
1299, 1456, 1526, 1631, 1632, 1779,
1848, 1849, 1893, 1895, 2076
- Merezimendu, 1610
- merezimendu akademiko eta
prestakuntzakoekin, 1619
- merezimendu bereziak, 441, 788
- merezimendu erabakigarria, 338
- merezimendu eta gaitasunaren
printzipioetan, 671
- merezimendu- eta gaitasun-
printzipioak, 1526
- merezimendu kalifikatutzat, 924
- merezimendu lehiaketan, 970
- merezimendu lehiaketen, 929
- merezimendu orokorren, 340
- merezimendu profesional, 1619
- Merezimendu profesionalak, 993
- merezimendu-, gaitasun- eta
publizitate-printzipioen, 779
- merezimendua, 967
- merezimenduak, 684, 711, 754, 836,
931, 1272, 1456, 1546, 1631, 1632,
1849, 2026
- merezimenduaren, 2011
- merezimenduen, 59, 754
- merezimenduen egiaztapena, 1045
- merezimenduen kalifikazioa, 1796
- merezimenduez, 1319
- merezimendu-lehiaketa, 693, 1272,
1849
- Merezimendu-lehiaketa, 836
- merezimendu-printzipioa, 2072
- merezimenduren, 1714
- merezimendutzat, 343, 344, 345, 694,
703, 727, 1894
- Merkantziak, 2191
- Merkatariak, 2193
- Merkatariarekin, 503
- merkatariak, 419
- Merkatarien betebeharrak orokorrak,
2193
- merkataritza, 391, 658, 827, 933,
1582, 1740, 1757, 1762, 1768, 1774,
1775, 1936, 2139

- Merkataritza, 1496, 1926, 2193
merkataritza aske eta zuzena, 191
merkataritza- edo zerbitzu-
marketan, 2335
merkataritza elektronikoko
zerbitzuak, 230
Merkataritza Erregistroan, 332
merkataritza- eta publizitate-
mezuetan, 1930
merkataritza- eta sozietate-
erregistroan, 2122
Merkataritza Kodean, 2325
Merkataritza Kodearen, 2319, 2353
Merkataritza, Industria eta
Nabigazioko Ganbera Ofizialei,
1791
Merkataritza, industria eta
nabigazioko ganbera ofizialei
buruz indarrean dagoen legeriak,
1791
merkataritza-agenteak, 2193
merkataritza-arloan, 391
merkataritza-arloko lege frantsesak,
2290
merkataritza-askatasuna, 1762
Merkataritza-bermeak, 475
Merkataritza-efektuak, 2195
Merkataritza-erregistroa, 2193
Merkataritza-eskaintza, 1385
merkataritza-eskaintzan, 1702
merkataritza-eskolak, 2139
Merkataritza-establezimendu, 933
Merkataritza-establezimendua, 933
merkataritza-establezimenduak, 933
Merkataritza-establezimenduak, 933
merkataritza-establezimenduekin,
159
merkataritza-establezimenduetan,
1461
merkataritza-ikastaroak, 2139
merkataritza-izaerako publikoak zein
pribatuak. *Ikus* zerbitzuak
merkataritza-izaerarik ez duten
kultura-trukeak, 192
merkataritza-izenei, 1880
merkataritza-jarduera, 1529, 1926
Merkataritza-jarduera, 1385, 1529,
1926
Merkataritza-jardueraren
administrazio-araubidea, 1385
merkataritza-jardunbide egokian
oinarritutako akordio edo arau-
multzo, 1641
merkataritzako ekoizpen-kateko
edo banaketa-kateko enpresa,
1603
merkataritzako erabilerarekin, 302,
368
Merkataritzako hizkeraren ziurtagiria,
1788
merkataritzako itsasontzi, 2135
Merkataritzako itsasontzi, 2134
merkataritzako ohitura, 403
merkataritzakoak. *Ikus*
erregistratzailea, Ikus
establezimendu
merkataritzakoak ez diren kultura-
trukeak egiten, 196
merkataritzakoak ez diren kultura-
trukeetan, 178
merkataritza-komunikazioak, 1705
merkataritza-komunikazioetan, 1539
merkataritza-kudeaketa, 669
merkataritza-mozkinak, 2239, 2249
Merkataritzan, 2007
Merkataritza-politika bateratua, 197
Merkataritza-praktika desleialak,
2171
Merkataritza-praktika
engainagarriak, 2171
merkataritza-praktikak, 2171
merkataritza-praktiken gaineko
informazioa, 2170
Merkataritza-publizitateak, 658
merkataritzarako frantsesa, 2139
merkataritza-sozietate publikoen
arteko lankidetzaren harremanak,
1169
merkataritza-sozietateak,
fundazioak edo irabazi-asmorik
gabeko erakundeak sortu ahal
izango, 776
merkataritza-sozietateak,
fundazioak edo irabazi-asmorik
gabeko erakundeak sortzea, 777
merkataritza-sozietateen akzioak,
1768
merkataritza-titularren elkargoak,
1568
merkataritza-transakzioen, 1392
merkataritza-transakzioetan, 474
merkataritza-xedea, 1010

- merkataritza-zerbitzuak, 1420
merkataritza-zuzenbidea, 2139
merkataritza-zuzenbidearen, 658
merkatu, 448, 1507, 1508
merkatu aldakor baten jomugan, 2030
Merkatu arautua, 2124
merkatu arautuak, 2124
merkatu arautuan negoziatzeko onartutako finantza-tituluen. *Ikus eskaintza publikoa*
merkatu arautuari buruzko negoziazioaren hasieran, 2128
Merkatu arautuen eta merkatu arautuko enpresen funtzionamendurako baldintzak, 2124
merkatu arautuko enpresak, 2124
Merkatu arautuko enpresaren betebeharrak, 2124
merkatu arautuko enpresen funtzionamendurako baldintzak, 2124
merkatu autonomikoak, 1577
merkatu digital bakarra, 230, 233
merkatu digital eleaniztun bakarra, 231
merkatu digital eleaniztun eta inklusiboa, 237
merkatu teknologikoan, 1533
merkatua, 232
merkatuak, 1872, 1876
Merkatuak, 2124
merkatuak eskatzen dituen espezialitateetan, 2058
merkatuan, 1522, 1778, 2125
merkatuaren arauak, 2124
merkatuaren bilakaera teknologikoetara eta joeretara, 1533
Merkatuaren diziplina, 1881
Merkatuaren Diziplinari eta Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Defentsari buruzko urtarilaren 8ko 1/1990 Legeari, 1878, 1882
merkatuari, 1521
merkatu-arrazoak, 1763
merkatuen egonkortasuna, 511
merkatu-estrategiak, 1091
merkatugaiak, 375, 650
merkatuko ondasunen eskaintza, 1385
merkatuko oztopoak eta kostuak, 232
merkaturatzaileari, 1292
merkaturatze- eta garapen-prozesu berrien, 1091
merkaturatzea, 410, 411, 412, 512, 513, 908, 1899
merkaturatzearen arduradunari, 1391, 1641
merkaturatzeari, 412, 449, 1871, 1873
merkaturatzeko bidea, 1391, 1641
merkaturatze-prozedura, 2121
metadatuak, 1564
metadatuekin, 1564
Meta-NETen liburu zurien bilduma, 235
metodo, 689
metodo aktiboak eta parte-hartzaileak, 1047, 1439
metodo espezifikoak, 1314, 1905, 1906
metodo pedagogiko egokiak, 155
metodo pedagogikoen egokitasuna, 349
metodo sistematiko eta arrazionalak, 126
Metodo telematikoak, 557
metodoa, 1612
metodoak, 755, 1282, 1551, 2143, 2154
metodoen ikerketaren sustapena, 688
metodologia, 1363, 1440, 2044
Metodologia-, antolaketa- eta funtzionamendu-prozesuetan, 2052
metodologiak, 560, 1656
metodologia-prestakuntza, 1439
metodologiari, 2048
metodoren, 2229, 2259, 2261, 2262, 2264, 2266
metodorik egokienak definitu ahal, 168
metonimiak, 1154
metropolietaiko ikastetxe, 2376
mezenasgoa, 951
Mezenasgoaren lehentasuneko jarduerak, 567, 615
Mezenasgorako zerga-pizgarriak, 1018

- mezu, 2333
Mezu diskriminatzaileak, 1399, 1978
mezu edo irudi diskriminatzaile edo iraingarriak, 1084, 1159
mezu edo irudi estereotipatuak, 1041, 1447
mezu instituzionalek, 466
mezu instituzionaletarako irispidea, 1278, 1978
mezu, iragarki eta idazkunen itzulpen bat, 2334
mezua, 1314, 1905
Mezua, 1314, 1905
mezuak, 1112, 1622, 1656, 1845, 1965, 2385
mezuek, 466
mezuetan, 759
miaketa, 2327
miaketak, 2163
Miaketak, 2117
migratzaile estatusa, 954
migratzailea, 897
migratzaileak, 570, 1177
migratzailearen estatusa, 1407
migrazio- eta inklusio-prozesuetarako kultura-hurbilketa, 1157
migrazioen, kulturaren eta hezkuntzaren arloetan eskumena duten gobernu-organoak, 1924
migrazio-fluxuetan, 1762
migrazio-prozesua, 766, 843
migrazio-sektoreen hizkuntzak eta kultura, 885
mikroenpresaren definizioa, 2242
mikroenpresaren definizioarekin, 2241
mikroenpresei, 1393
mikroenpresek, 1521
mikrofitxetan, 1760
milimetro, 1787
Militar, 477
militar osagarri, 477
Militarraren, 334
mimika eta daktilologiako hiztegia, 454
min, 784
Minbizia, 2358
ministerio, 350, 355, 2364
ministerio eskudunak, 355
ministerio eskudunarekin, 1624
ministerio frantsesak, 2365
ministerio publikoak, 2164, 2264, 2266, 2268, 2271, 2275, 2340
Ministerio publikoak, 2164, 2264, 2266, 2268, 2272, 2273, 2274, 2280, 2282, 2283, 2340
ministerio publikoaren auzi-eskabidea, 2273
ministerio publikoaren ordezkariak, 2280
Ministerio publikoaren ordezkariak, 2280
ministerio publikoari, 2232
Ministerioa, 2343
ministerioak, 771, 1433, 1582, 1674, 1704, 2203
ministerioaren erabaki, 2202, 2204, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2221, 2222, 2223, 2253, 2358, 2389
ministerioaren erabakiarekin, 2132
ministerioaren txostenean, 2368
ministerioek, 355, 2213, 2250, 2251, 2253
ministerioekin, 471, 2373
ministerioen, 355
ministerioen erabaki, 2250, 2251, 2254
ministerioetako ordezkariak, 2374
Ministro Kontseiluak, 2356
Ministro Kontseiluaren eskudantziak, 2356
ministro-agindu, 385
ministroak, 2203, 2205, 2220
ministroaren erabaki, 2203, 2204, 2205, 2220
ministroaren onespenez, 2203
ministroari, 2143
Ministroen Batzordeak, 303, 304, 369, 370
Ministroen Batzordearentzako txosten bat, 304, 370
Ministroen Batzordeari, 163, 164, 165, 304, 370, 1864
Ministroen Kontseiluak, 352, 355
Ministroen Kontseiluaren, 354
Minority SafePack, 224, 240, 244, 246, 276, 277, 278, 279, 281, 282
Minority SafePack Europako herri-ekimena, 244

- mintegi, 520, 1069, 1857
mintegiak, 466, 470, 684, 1293, 1725, 1740
mintzamen eta ahozko ulermen egokiak, 1844
mintzamena, 128, 2377, 2378
mintzamenaren, 2213
mintzatzaren diren hizkuntzen erabilera ofiziala, 252
Minusbaliatuak Gizarteratzeari buruzko apirilaren 7ko 13/1982 Legea, 1451
minusbaliatuen, 729
minusbaliatuen aukeren berdintasunaren arloan, 729
Minusbaliatuentzako aparkatzeko txartela, 1489
Minusbaliatuentzako aparkatzeko txartelak, 1488
Minusbaliatuentzako aparkatzeko txartelaren ereduari, 1488
minusbaliotasunak, 729
minusbaliotasunak dituzten pertsonak, 729
minutu, 2241
mitologia, 520
Mizzau, 171
mobilizazioa, 2309
modalitate, 1189, 1232, 2250, 2251, 2253, 2254, 2361
modalitate egokiak erabilita, 303, 369
modalitate elebidunaren, 1907
Modalitate erdipresentzialak eta urrutikoak, 1048
modalitate presentzian, erdipresentzian eta urrutikoan, 1048
modalitateak, 934, 1127, 1189, 1267, 1778, 2183, 2190, 2201, 2361, 2365
Modalitateak, 293, 360
modalitatearen ikaskuntza eta erabilera, 1907
modalitateei, 1189
modalitateekin, 2230, 2313
modalitateen, 2147, 2185, 2220, 2262, 2278, 2282, 2360, 2384, 2385
Modalitateen edukia, 1658
modalitateetarako, 1151
modalitatetan, 1436, 1558
modaren alorretako langileak, 2182
modelo, 407
modelo eta marrazki industrialen, 407
modeloak, 2130
modeloei, 407
moderatzailer, 1737
modernitate, 2008
modernizazioarekin, 2058
Modernizazioari, 2386
modu, 1163
modu demokratikoan adierazitako borondatea, 150
modu desorekatuan, 2008
modu digitalean, 135, 1166
modu egokian hezitako irakasleak, 155
modu frogagarrian, 1996
modu generikoan, 1449
modu hegemonikoan, 157
modu inklusiboan, 1918
modu irisgarrian, 2032
modu malguan, 295, 361
modu murriztailean, 1834
modu ofizialean aitortzea, 173
modu optimoan, 2048
modu proportzionalen tratatzen, 211
modu sexistan, 1668
modu tradizionalen, 1192
modu ulergarrian, 1925, 1995
modu, egintza edo portaeraren aurkako babesak, 1929
modua, 2114, 2143, 2144, 2147, 2154, 2230, 2276, 2278, 2308, 2314, 2318, 2328, 2332, 2341, 2360, 2376, 2377, 2378, 2388, 2389, 2390, 2393, 2394
moduak, 2168
modulu, 1064, 1848, 2045
modulu ekonomikoa, 1401
modulu ekonomikoak, 1210, 1213, 1215, 1330, 2069
modulu globala, 2093
modulua, 826
moduluak, 934
Moduluen batura, 2093
modulua, 1622
Moldova, 165
monarkia absolutuaren, 696
monasterioak, 454
monje beneditarrak, 454
monjeak, 454

- monografiak, 1294
 Montevideon, 521
Montpellier eta Tolosako unibertsitateetan, 2294
 monumentu historikoak, 158
 monumentu historikoei, 2235
 monumentuak, 1066
 moral bikoitza, 1668
mortis causa oinordetzen, 538
mortis causa» oinordetzen arloan, 392
Moselako departamendu, 2289, 2290
 Mossos, 1755
 Mossos d'Esquadra, 1755
 Mossos d'Esquadra kidegoari, 1755
 Mossos d'Esquadra kidegoko eskaletan, 1755
 mota, 1036, 1125, 1211, 1497, 1612, 1614, 1680, 1797
 mota guztietako esparruetan, 2030
 mota guztietako publikoentzako programazio orekatu eta askotarikoak, 1534
 motibazio politikoko indarkeria, 818
 motibazioak, 1437, 1624
 motor, 1521
 mozioak, 811, 1483, 1486, 2026
 mozkin, 2239, 2243, 2246, 2249
 Mozkin errealen gaineko zergapetze-araubidea, 2239
 mozkin garbia, 2239
 mozkina, 2239
 mozkinak, 2239
 mozkinen, 2243, 2327
 mozkinen gaineko zerga, 2240
 mozkinetan, 2174
 muga, 130, 394, 552, 558, 730, 759, 837, 1464, 1849, 2160, 2257, 2316
 muga demografiko, sozial edo linguistiko zehatzen, 2150
 muga edo komunikazio murriztua duten pertsonen parte-hartzea, 1654
 muga esanguratsuak, 1417
 muga nazionaletatik haragoko harremanak, 325
 muga politiko edo administratiboengatik, 150
 muga psikiko zein sentsoriala, 730
 muga sentsorialak dituzten pertsonak, 1609
 muga-eguna, 552
 muga-erregioetan, 174
 mugak, 59, 308, 310, 326, 427, 457, 458, 514, 517, 535, 668, 1080, 1143, 1238, 1488, 1528, 1544, 1609, 1654, 1656, 1667, 1862, 2047, 2160
 mugaketa, 105
 mugakide, 1533
 mugako herrialdeko hizkuntza, 2172
 mugapean, 1898
 mugapeen esparruan, 1804
 mugapena, 929
 muga-postuan, 394
 mugaren, 730, 2240, 2243
 mugaren bat duten pertsonak, 730
 mugarri, 448, 520, 1857
 mugarri historikoa, 1927
 mugarria, 1120
 mugartean, 930
 mugatu, 158
 mugaz bestaldeko auziei, 2331
 Mugaz bestaldeko unibertsitate-ikasketa eta -titulu eleaniztunak, 2143
 mugaz gaindiko auzi, 379
 mugaz gaindiko auzotasun-eremuetan, 1910
 mugaz gaindiko hizkuntza-instituzioak sortzeko, 182
 mugaz gaindiko lankidetzako programa, 815
 mugaz gaindiko nahiz erregioen arteko hizkuntza- eta kultura-lankidetzaren erraztea, 177
 mugaz haraindi, 410, 1946
 mugaz haraindiko auzietan, 390
 Mugaz haraindiko elkar-trukeak, 303, 369
 mugaz haraindiko irispidea, 233
 Mugaz haraindiko jarduketa, 414
 mugaz haraindiko lankidetzaren, 310
 Mugaz haraindiko lankidetzaren, 326, 2144
 mugaz haraindiko merkataritza elektronikoa, 230
 Mugaz haraindiko zenbait instrukzio-neurri, 2230
 Mugei buruzko informazioa, 1528
 mugekin, 2127
 mugen, 822, 1112, 1738, 1741, 2121,

- 2123, 2244, 2354
 mugetatik harago, 1662
 Mugez gaindik, 174
 mugez gaindiko gizatalde
     batzuetan mintzatzen, 210
 mugikortasun, 730, 732, 1525
 mugikortasun murriztua, 730, 732,
     1343, 1544
 Mugikortasun murriztua duten
     desgaituak, 1420
 mugikortasun pertsonala, 188
mugikortasuna, 139, 190, 217, 230,
     345, 431, 461, 729, 757, 847, 947,
     1272, 1286, 1314, 1417, 1420, 1452,
     1459, 1511, 1555, 1632, 1662, 1793,
     1795, 1886, 1904, 1963, 2073, 2076,
     2378
 Mugikortasuna, 799, 1795
 mugikortasunak, 1793
 Mugikortasunak, 1793
 mugikortasunarekin, 1793
 mugikortasunaren, 752, 757
 mugikortasunari, 2072
 mugikortasunean, 1637
 mugikortasun-egoeretan, 1867
 Mugikortasuneko jarduerak, 946
 mugikortasunerako eta
     enplegarritasunerako
     abantaila, 2052
 Mugikortasunerako irisgarritasunaren
     ikurra, 1413
 mugikortasun-programak, 644
 Mugikortasun-proiektuen xedea, 799
 mugikortasun-prozeduretan, 1303
 mugimendu, 167
 mugimendu bereziak, 167, 170
 mugimendua zailtzen edo
     eragozten duen desgaitasuna,
     1417
 mugimenduan daudenak. *Ikus*
     irudiak
 mugimenduari, 1709
 mugimenduen deskripzio egokia,
     1398
 mugitzeko eta/edo komunikatzeko
     zailtasunik, 729
 multidifusiorako edukiak, 2032
 Multijabetzari, 500
 multimedia-gailuak, 565, 1163, 2076
 multimedia-lanak, 1773
 multzoa, 2065
 Mundializazio-prozesuak, 149
 mundializaziora, 1761
 mundu akademikoan, 1776
 mundu birtuala, 139
 mundu ekonomikoan, 1764
 mundu globalizatu, 773
 mundu globalizatuan, 1551
 mundu judizialean, 1294
 mundu osoko erregiorik
     azpigaratuena, 2382
 mundu osoko komunikabideen
     edukietan, 157
 mundu osoko unibertsitateetako
     Galiziako hizkuntzaren eta
     kulturaren ikaskuntza-zentroetan,
     1543
 mundu sozioekonomikoan, 1764
 mundu sozioekonomikora, 1762
 munduan, 77, 2382
 munduan zehar, 1206
 munduan zeharreko hizkuntza-
     erkidego guztien arteko harreman
     harmoniatsuen, 154
 munduarekiko irekitasun, 2378
 munduko desberdintasunen
     aurkako borrokari buruzko
     politikak, 2395
 munduko desberdintasunen
     aurkako borrokari buruzko
     programazioari, 2395
 Munduko edozein lekutako zeinu-
     hizkuntzen, 1863
 munduko erlijio- eta kultura-
     aniztasunaz, 125
 munduko erreferentzia, 1593
 munduko esparruan, 1781
 munduko gainerako herrialdeetan,
     1740
 munduko gainerako lekuetara, 1815
 Munduko gainerakoekin, 191
 munduko hamaika tokitan, 77
 munduko hizkuntza mehatxatu, 148
 munduko informazio-sareetako
     hizkuntza-aniztasuna, 135
 munduko informazio-sareetan
     eskuragarri dagoen domeinu
     publikoko informazioa, 137
 Munduko Kultura- eta Natura-
     ondarea Babesteko Unescoren
     1972ko Konbentzioak, 520
 munduko kultura guztien arteko

- batasuna, 1366
munduko ordenamendu juridiko nazionaletan, 519
mundu-mailako komunikazio-esparrua, 149
mundu-mailako publiko, 132
mundu-mailako sare bat, 137
mundura irekita egon behar, 773
mundura irekitako herritartasun eleaniztuna, 2039
Municheko Konbentzioaren, 2159, 2160, 2162
munta gutxiko prozesu europar, 391
munta gutxiko prozesu europarra, 391
muntatzaile, 2251
muntatzailearen ondoko, 2250
muntatzaileburu, 2250
muntatzaile-laguntzaile, 2250
murgiltzeko programak, 1124
murgiltze-programen bidezko pedagogiak, 2394
murrizketa, 211, 295, 301, 361, 367, 511
murrizketa proportziozkoak eta ez-diskriminatzaileak, 582
murrizketak, 310, 326, 2228
murrizketarekin, 1786, 1836
murrizketarik, 301, 367
murrizketekin, 2057
murriztapen, 1452, 1974
murrizten, 294, 360
Murtziako Administrazio autonomikoak, 1975
Murtziako Erregioaren kalitatea turismo-helmuga, 1967
Murtziako Erregioko Administrazio publikoak, 1965
Murtziako Erregioko Akademiei, 1961
Murtziako Erregioko Artisautzari, 1968
Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoak, 1972
Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoko gardentasun eta herritarren parte-hartzeari, 1970
Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoko gardentasun eta publizitate instituzionalari, 1978
Murtziako Erregioko emakumeen eta gizonen berdintasunerakoa, 1964
Murtziako Erregioko Eraikuntzaren Kalitateari, 1962
Murtziako Erregioko Eskola-kontseiluei, 1958
Murtziako Erregioko Gazteriaren Institutuak, 1963
Murtziako Erregioko Gazteriari, 1963
Murtziako Erregioko Hezkuntza Administrazioak, 1965
Murtziako Erregioko hizkuntza-eskola ofizialetako hizkuntza-ziurtagiria, 1959, 1979
Murtziako Erregioko Irisgarritasun Unibertsalari, 1974
Murtziako Erregioko Jarduera Fisiko eta Kirolari, 1971
Murtziako Erregioko Kriminologiaren Elkargo Profesionala, 1976
Murtziako Erregioko osasun-sistemako prestazioak eta zerbitzuak, 1966
Murtziako Erregioko Osasun-sistemaren Erabiltzaileen Eskubide eta Eginbeharrei, 1966
Murtziako Erregioko Salmenta Ibiltariari edo Ez-sedentarioari, 1969
Murtziako Erregioko Turismoari, 1967
Murtziako Erregioko unibertsitate publikoetako irakasle ikertzaileentzako pizgarriak, 1977
museo, 1540
Museo edo bildumako bisitariei harrera egitean eta informazioa ematean, 772
museo nazionaletan, 464, 469
museo publikoetako bildumen parte, 2240
museoak, 158, 301, 367, 1066
museoei, 136, 1134
Museoei, 1251
museoen titularrek, 1251
Museoen uharte-sareak, 1251
Museoetako bisitaldiei, 2235
museoetan, 1899
museoko edo bildumako bisitarien informazioan eta arretan, 1251
Museo-zentroak, 1602
Museo-zentroei, 1602
musika, 520, 1460, 1648, 1872, 2034
Musika, 438

- musika eta arte eszenikoen, 720
musika eta arte eszenikoetako irakasleen, 442
musika eta arte eszenikoetako katedradunen, 442
Musika- eta dantza-ikasketak, 1624
musika eta dantzako ikasketa profesionalen tituluen, 1606
musika- eta entretenimendu-saioetan, 2315
musika- eta hizkuntza- irakaskuntzekin, 1621
musika- eta ikus-adierazpena, 1620
musika kantatuaren programazioan, 1772
musika-bideo edo -disco digital balioaniztunak, 2241
musika-eskaintzak, 2034
musika-grabaketa fonografiko edo bideografikoak, 2241
Musika-grabazio fonografiko edo bideografikoaren ekoizpen-ordainketak, 2250
musikako irakaskuntza profesionaletako teknikariaren titulua, 1592, 1606
musikako lanbide-titulua, 1592, 1606
musika-lanak, 2317
Musika-lanak, 2242
musika-lanei, 2314
musika-lanen, 2316
musika-lanen aniztasunari, 2314
musika-lanen arteko proportzioa, 2315
musika-lanen emanaldiei, 2314
musikan, 1430
musika-programatzaile, 2251
musikaren alorreko artisten soldatak eta gizarte-prestazioak, 2250
musikari, 2250
musikari kopistenak, 2251
mutil dantza, 951
mutualitate, 2197
mutualitateak, 2197, 2352, 2353
Mutualitatearen, 2197
Mutualitatearen edo batasunaren eta haren bazkidearen arteko kontratu aurreko harremanak, 2197
Mutualitateen eta batasunen eragiketak, 2197
mutualitate-jarduerak, 2174
ñabardura, 139
nabariki baliabide-eskasia dauden erkidegoek, 159
nabarmentzen, 181, 214
nabigatzaileen estatua, 2362
nabigatzeko ahala, 2131
Nabigatzeko ahala ematen duen gaitasun-ziurtagiri mediko, 2131
nabigazioa, 2130
Nabigazioko, 1496
Nafarrek, 917
nafarren, 928
Nafarroa, 922
Nafarroak, 921
Nafarroako, 928, 929, 930, 932, 933, 934, 935, 936, 938, 939, 940, 941, 943, 946, 948, 949, 950, 951, 954, 955, 957, 958, 959, 961, 964, 966, 967, 969, 970, 971, 972
Nafarroako administrazio publikoek, 926, 967
Nafarroako administrazio publikoen, 961
Nafarroako Administrazio Publikoen, 929
Nafarroako Administrazio Publikoen zerbitzuko Langileen Estatutua onesten duen abuztuaren 30eko 251/1993 Legegintzako Foru Dekretuari, 929
Nafarroako administrazio publikoetan, 933
Nafarroako administrazio publikoetan euskararen erabilera arautzen duen otsailaren 10eko 29/2003 Foru Dekretuan, 933
Nafarroako administrazio publikoetara euskaraz zuzentzeko eskubidea, 924
Nafarroako Aldizkari Ofiziala, 922
Nafarroako Aldizkari Ofizialean, 927, 930
Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu beharko, 922
Nafarroako berezko hizkuntzetan, 976
Nafarroako bi hizkuntza propioetan, 941
Nafarroako bi hizkuntzetan, 950
Nafarroako errealitate

- soziolinguistikoarekin, 976
- Nafarroako errealitate
  - soziolinguistikoaren, 921
- Nafarroako eskualde
  - euskaldunetan, 918
- Nafarroako Eskubide Kulturelei, 969
- Nafarroako euskalkiek errespetu eta babes berezia izanen, 921
- Nafarroako folklorea eta herri tradizioak, 951, 1018
- Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoaren, 972
- Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoaren, 920, 921, 922
- Nafarroako Foru Komunitatean, 943, 951, 961, 971
- Nafarroako Foru Komunitateko, 930, 934, 935, 938, 940, 941, 943, 946, 949, 954, 955, 959
- Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak, 929, 941, 949, 954, 955, 959
- Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioarekiko, 936
- Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren, 934, 940, 964
- Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari, 936, 975
- Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioko, 930, 932
- Nafarroako Foru Zuzenbide Zibilaren Konpilazioa, 917
- Nafarroako foru-legerian, 936
- Nafarroako Foruzaingoa, 966
- Nafarroako Fundazioei, 978
- Nafarroako Gardentasunaren Kontseiluko, 961
- Nafarroako Gobernua, 976
- Nafarroako Gobernuak, 922, 923, 925, 926, 939, 950, 957, 958, 976
- Nafarroako Gobernuak arautuko, 925
- Nafarroako Gobernuak diruz eta materialez laguntzeko planak gauzatu, 926
- Nafarroako Gobernuak euskararen presentzia egokia begiratu, 926
- Nafarroako Gobernuan, 950
- Nafarroako Gobernuaren, 941, 949
- Nafarroako Gobernuaren web ataria, 975
- Nafarroako Gobernuari, 926, 934, 948, 972
- Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legean, 972
- Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legearen, 972
- Nafarroako Gobernuko, 934
- Nafarroako Gobernuko Euskararen Gaitasun Agiria, 934
- Nafarroako hizkuntza ofiziala, 918, 921
- Nafarroako hizkuntza-aniztasunari, 951
- Nafarroako Kultura Kontseiluak, 951
- Nafarroako kultura ondareztat, 925
- Nafarroako kultura, hizkuntzak eta historia, 1007
- Nafarroako kultura-ondarearen, 951
- Nafarroako Kulturaren eta Arteen Kontseilua, 1018
- Nafarroako liburutegi publikoen sistema, 935
- Nafarroako liburutegien sistema, 935
- Nafarroako Nekazaritza Ustiategiaren Erregistroa, 1011
- Nafarroako Osasun Zerbitzuen Zorroan, 943
- Nafarroako Parlamentuak, 950
- Nafarroako Parlamentuan, 950
- Nafarroako Parlamentuari, 961
- Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofiziala, 922
- Nafarroako poliziak, 966
- Nafarroako Polizieiei, 966
- Nafarroako polizietako, 966, 967
- Nafarroako Toki Administrazioaren, 970
- Nafarroako Toki Administrazioari, 928
- Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legea, 948, 970
- Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legeari, 970

- Nafarroako toki-erakunde, 929
 Nafarroako toki-erakundeek, beren eskumenen eremuan, ordenantzak onesten ahalko, 926
Nafarroako toki-erakundeen, 928
NAFARROAKO TOKI-ERAKUNDEEN, 929
 Nafarroako toki-erakundeetako, 970
 Nafarroakoak, 383
 Nafarroan, 933, 950
 Nafarroaren, 920
 Nafarroaren kultura-ondarea, materiala eta immateriala, 951
 nagusiaren aurkako kultura-eredua izateagatik, 149
 nagusiki valentzieraduntzat jotako lurraldeetan, 1996
 nagusitasun linguistiko, 387
 nagusitasunari, 1227
 nagusitzen, 77, 172
 nahasketa, 501
 nahasketa-egile, 2251
 nahasmena, 1605
 nahasmendu kognitiboak, 1417
 nahasmendua, 1546
 nahasmenduak, 1028, 1433, 1499, 1561, 1674, 1704
 nahasmenduen, 1246, 1780
 nahasmenduetako, 1499
 nahasmenduetan, 1433
 nahasterik, 1461
 nahia, 698, 729, 2179, 2364
 nahiago duten hizkuntza ofiziala, 1233
 nahikeriaz, 156
 Nahitaez eskaini beharreko atzerriko bigarren hizkuntza, 2045
 nahitaezko, 677, 678
 Nahitaezko abortua, 487, 625
 nahitaezko adierazpen, 1392
 nahitaezko adinean eskolatzea, 393
 Nahitaezko antisortzea, 487, 625
 nahitaezko bizilekuaren esleipena, 2262
 nahitaezko datuek, 1774
 Nahitaezko dokumentuak, 2133, 2134, 2402
 Nahitaezko dokumentuetatik, 2133
 Nahitaezko ekintzak, 2263
nahitaezko eskakizuna, 702
 nahitaezko eskakizunei, 389
 nahitaezko eskakizunetara, 389
 Nahitaezko esterilizazioa, 487, 625
 Nahitaezko etiketatzerik ez duten ondasunak edo produktuak, 1292
 nahitaezko gordailuetarako, 781
 nahitaezko hezkuntza, 1814
nahitaezko hizkuntza-eskakizuna, 703, 885
 nahitaezko hizkuntzak, 1995
 nahitaezko ikasgai, 678
 nahitaezko ikasgaien bitartea, 2155
 nahitaezko ikastaldia, 678
 nahitaezko informazio-dokumentuak, 1076
 nahitaezko jarraibide garrantzitsuak, 255
 nahitaezko lizentziak, 139
 nahitaezko prestakuntza, 248
 nahitaezko txostenak, 734
 nahitaezkoa, 59, 130, 169, 172, 678, 924, *Ikus irakasgaia*
 nahitako ikuspegia eta ekintza, rol eta estereotipo sexistak eta genero-desberdintasuna, 1667
 NAN, 971
 narratiba, 1508
 narriadura, 461
 natura, 737, 1531
 Natura, 802
 Natura 2000 Sareko gunebabestuetan, 1597
 natura- eta kultura-ondarea, 1693
 natura- eta lurralde-ikasketekin, 2199
 natura ingurunea, 1012
 Natura-gelak, 1362
 naturagune babestuak, 1066
 Naturagune Babestuei, 1673
 naturaguneak, 1430
 naturaguneetan, 1597
 natura-ingurunea, 2239, 2240, 2325
 naturako kirol-jarduerak, 821
 naturala. *Ikus adierazpena*
 naturaren, 828
 naturaren aniztasun biologikoa, 210
 natura-turismoa, 819
 nautika, 1936
 nautika-turismoa, 1072
 Navia, 1195
 nazio, 55, 132, 1923, 2182
 nazio batekoa izatea, 377

- Nazio Batuei, 118, 122, 147, 183
Nazio Batuek, 77, 89, 167, 172
Nazio Batuen, 159
Nazio Batuen asmo, 51
Nazio Batuen Batzar Nagusiak, 2029
Nazio Batuen Batzar Orokorrak, 729
Nazio Batuen Batzar Orokorrari, 159
Nazio Batuen Ekonomia eta Gizarte Kontseiluaren Giza Eskubideen txostena, 148
Nazio Batuen Erakundeak, 456, 1864
Nazio Batuen Erakundearekin, 55, 82
Nazio Batuen Erakundearen Batzar Orokorra, 147
Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoaren Nazioarteko Itunaren, 952
Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoaren Nazioarteko Itunear, 1131
Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoaren Nazioarteko Itunear jasotako printzipioekin, 292, 358
Nazio Batuen Gutunak, 83
Nazio Batuen Gutunak dituen helburuak edota nazioarteko legerian ezarritako betebeharretatik beste edozein, 183
Nazio Batuen Gutunarekin, 69
Nazio Batuen Gutunaren asmo eta printzipioak, 84
Nazio Batuen Gutunaren helburuak edo nazioarteko zuzenbidearen beste betebeharrak batzuk, 294, 360
Nazio Batuen Gutunaren oinarri, 72
Nazio Batuen Gutunaren oinarritzko printzipioetako, 82
Nazio Batuen Gutunaren printzipioen errespetua, 191
Nazio Batuen Gutunear, 116
Nazio Batuen helburu eta irizpideak, 59
Nazio Batuen helburu eta irizpideen aurkako egintzak, 57
Nazio Batuen Hizkuntza, Zientzia eta Kulturarako Erakundearen artxiboetan, 118, 122
Nazio Batuen jarduna, 59
Nazio Batuen Segurtasun Kontseiluaren 827. Ebazpena, 2339
Nazio Batuen sistema, 137
Nazio Batuenak, 380
Nazio Batuetako Hizkuntza Indigenetako Adituen Nazioarteko Taldea, 206
Nazio Batuetako kide diren herriek, 55
nazio- eta hizkuntza-gutxiengoek, 172
nazio osoko ikus-entzuleentzat, 2321
nazio, arraza edo erlijio jakin bateko kide, 2174, 2255, 2369
nazioa, 1189
Nazioak, 2376
nazio-aniztasuna, 1983
nazioaren, 2007
nazioaren esparru juridikoaren, 177
nazioaren lurraldean, 143
nazioaren mailan, 143
nazioaren oinarritzko interesen aurkako atentatuei, 2117
nazioaren subiranotasuna, 106
Nazioaren, estatuaren eta bake publikoaren aurkako krimen eta delituak, 2256
nazioarentzat, 2375
nazioarte mailan, 55
nazioartean, 773, 946, 1028, 1433, 1662, 1909, 2008, 2144
Nazioartean, 520, 1855
nazioartean goraka ari diren hizkuntzen ikaskuntzak, 2039
nazioartean sustatzeko agente, 1909
nazioartearen, 957
nazioarteari, 2321
nazioarteko, 380, 393, 394, 418, 419, 482, 483, 731, 1303, 1311, 1384, 1540, 1553, 1554, 1595, 1597, 1707, 1761, 1769, 1771, 1776, 1804, 1812, 1888, 1898, 1900, 1901, 1910
Nazioarteko administrazio-akordioak, 514
Nazioarteko administrazio-akordioek, 514
nazioarteko aitortza, 1915
nazioarteko akordio ez-arauemaileak, 1578
nazioarteko akordioak, 113, 134, 225
nazioarteko akordioaren mailan, 210
nazioarteko akordioetan, 212, 394

- nazioarteko akordioen, 2134, 2220, 2231
- nazioarteko antolakundeek, 135, 136, 137, 138, 140
- Nazioarteko antolakundeek, 137
- Nazioarteko antolakundeekiko harremana eta lankidetzak, 1910
- nazioarteko antolakundeekin, 1910
- nazioarteko antolakundeetan, 1910
- nazioarteko arau eta estandarren aplikazioa, 247
- nazioarteko arauak, 1231, 1769
- Nazioarteko arauak, 91
- nazioarteko arauak errespetatuz, 677
- nazioarteko arauak, 1995
- Nazioarteko arau-eremuan, 952
- nazioarteko arazoak, 50
- Nazioarteko arbitrajea, 2233
- nazioarteko arbitrajearen arlokoak diren arbitraje-laudoen onespene eta betearazpena, 2233
- nazioarteko argitalpenaren, 536
- nazioarteko auzitegi**, 2339
- nazioarteko azterketa-sailkapeneko burutik, 2376
- nazioarteko babesak, 482, 483
- Nazioarteko babesak, 482
- Nazioarteko babesak eskatzeko eskubidea, 482
- nazioarteko babesak eskatzen dutenak, 570
- nazioarteko babesaren, 393, 483
- nazioarteko babesaren arloko prozedura, 393
- nazioarteko babes-eskaera, 2114
- nazioarteko baliagarritasunari, 1582
- nazioarteko batxilergoa, 2149
- nazioarteko beste akordio batzuk, 1085
- nazioarteko beste tresna eta akordio batzuekin, 1578
- nazioarteko betebeharren, 83
- Nazioarteko bidaiak, 2130, 2132
- nazioarteko brebeta, 2149
- Nazioarteko Bulegoaren, 404
- nazioarteko desberdintasunak, 117
- nazioarteko ebaluatzaile tekniko, 2302
- Nazioarteko Ebaluazio Teknikoari**, 2302
- Nazioarteko ebaluazioen, 2377
- nazioarteko edo nazioz gaindikoa erakunde, 418
- nazioarteko egoera, 350
- nazioarteko egoerari, 56
- nazioarteko ekimen itunduei, 135
- nazioarteko ekimenekin, 1580, 1582
- Nazioarteko elkarlana, 1543
- nazioarteko elkartasunaren, 1789
- nazioarteko elkartasunaren jarduera, 1664
- nazioarteko elkartasuneko jardueraren, 1789
- nazioarteko elkarte edo federazioak, 815
- nazioarteko elkarrekin, 2302
- nazioarteko erakundeekin, 214
- nazioarteko erakundeen, 209
- nazioarteko eremuan, 352, 456, 1311, 1595
- nazioarteko eremuko zuzendaritza-gaitasunen eta negoziazio-tekniken garapen osoa, 508
- nazioarteko erkidego zientifiko eta kulturalaren, 2144
- nazioarteko erkidegoak, 77
- nazioarteko erkidegoak eta estatu kideek gaitu ditzatela desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen hitzun-erkidegoak jabetu, 214
- nazioarteko erkidegoaren erabakia, 89
- nazioarteko erreferentzia, 1909
- Nazioarteko erregistro, 404
- Nazioarteko Erregistro Frantsesa, 2134
- Nazioarteko Erregistro Frantsesaren sorrerari**, 2362
- Nazioarteko Erregistro Frantsesean, 2134
- Nazioarteko Erregistro Nazionalean, 2362
- nazioarteko erregistroaren, 404
- nazioarteko erregu-eskaera, 2232
- Nazioarteko erregu-eskaerak, 2232
- nazioarteko erregulazioek, 1789
- Nazioarteko eskabideak, 2162
- nazioarteko eskabideek, 2162
- nazioarteko eskaera, 535, 536
- Nazioarteko eskaera, 536

- nazioarteko eskaerak, 535, 536
nazioarteko eskaeraren itzulpena, 536
nazioarteko eskola-trukerako programetan, 1439
nazioarteko esparruan, 349
Nazioarteko eta estatuko esparru instituzionala, 1454
nazioarteko eta Europako elkarteekin, 2374
nazioarteko eta mundura irekitako Valentziako herritarrek, 2041
nazioarteko eta nazioko oinarritzko araudia, 1105
nazioarteko ezagutza- eta hedapen-maila, 1735
nazioarteko ezagutzaren ekonomia-sisteman, 2375
nazioarteko federazioa, 1906
nazioarteko finantzen, 410, 411, 412, 413, 512, 513
nazioarteko funtsak, 159
nazioarteko gainerako akordioetan, 1025
nazioarteko gainerako tratatu eta hitzarmenetan, 1155
Nazioarteko Garapen eta Elkartasunerako Batzorde Nazionalari, 2381
nazioarteko garapen- eta elkartasun-politika frantsesaren eginbehar nagusia, 2382
nazioarteko garapen- eta elkartasun-politikak, 2381
Nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken helburuak, 2381
nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken helburuak eta lehentasunak, 2381
nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken orientazioa eta programazioa, 2381
Nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken orientazioak, 2381
Nazioarteko Garapen- eta Elkartasun-politiken Orientazioari eta Programazioari, 2381
nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken xedeak, 2381
Nazioarteko garapenaren eta elkartasunaren, 2382
Nazioarteko garraioen esparruari, 2334
nazioarteko gidalerroetan oinarrituta egindako materialak, 1906
nazioarteko giza eskubideen itunen, 83
nazioarteko gizarte-ordena ezartzea, 59
nazioarteko gutxieneko arauekin, 2131
nazioarteko hainbat tratatuk, 1553
nazioarteko harremanen eremuan, 1781
nazioarteko hedapenerantz, 448
nazioarteko hitzarmena, 2225
nazioarteko hitzarmenak, 1898
Nazioarteko hitzarmenak, 534
nazioarteko hitzarmenen, 407
nazioarteko hitzarmenetan, 2029
nazioarteko hizkuntza, 1551
nazioarteko hogeitakonderen lan-hizkuntza, 1551
Nazioarteko ikasketak, 2149
nazioarteko ikasketak ematen dituzten ikastegiekin, 2143
nazioarteko ikasketen tokian tokiko ikastegi publiko, 2150
Nazioarteko ikasketen tokian tokiko ikastegi publikoak, 2149
nazioarteko ikasketen tokian tokiko ikastegi publikoekin, 2149
nazioarteko ikasketen tokian tokiko ikastegi publikoetan, 2150
nazioarteko inbentario, 138
Nazioarteko instituzio interparlamentarioa, 2326
nazioarteko instituzioekin, 2144
nazioarteko instituzioen lana indartu, 149
Nazioarteko instituzioetan, 1582
nazioarteko instituzioetan frantsesaren estatusaren, 2336
nazioarteko irudia, 1582
nazioarteko irudiaren proiektzioa, 1582
Nazioarteko jakinarazpenei, 2231
nazioarteko jarduera erregularra, 1582

- nazioarteko jurisdikzio-organoren baten eskaera formala, 2268
Nazioarteko katalan-ziurtagiriak lortzeko probetan, 1784
nazioarteko komunikazioa, 2008
nazioarteko komunikazio-hizkuntzak, 2041, 2372
nazioarteko komunikaziorako hizkuntza, 2040
nazioarteko konbentzio eta tratatuen xedapenen aplikazio-maila, 2336
Nazioarteko konbentzioak, 2159
nazioarteko konbentzioen aplikazioa, 2328
nazioarteko konpromisoak, 2312, 2318, 2319
nazioarteko konpromisoekin, 1771
Nazioarteko koprodukzio, 2241
nazioarteko kultura-organismoetan, 1901
nazioarteko laguntza eta lankidetzarekin, 76
nazioarteko laguntzaz, 58
nazioarteko lankidetzaz, 50, 84, 539, 615, 1199, 2278
Nazioarteko lankidetzaz, 50, 539
Nazioarteko lankidetzaz ekonomiko eta soziala, 50
nazioarteko lankidetzaz juridikoan esperientzia egiaztatua, 614
Nazioarteko lankidetzaz juridikoaren, 539
Nazioarteko lankidetzaz juridikorako eskaerak, 539
nazioarteko lankidetzaz juridikorako eskaerekin, 539
nazioarteko lankidetzaz politikaren, 1199
Nazioarteko lankidetzazaren bidez, 136
Nazioarteko Lankidetzazari, 1707
Nazioarteko markak, 404
nazioarteko merkataritzako arbitrajeari, 419
nazioarteko merkataritzako arbitraje-zerbitzu, 419
nazioarteko merkataritzako harremanak, 419
nazioarteko mugikortasuna, 644
nazioarteko organismo, 1584
nazioarteko organismoek, 2246
nazioarteko organismoen, 448
nazioarteko organismoen obligazio-jaulkipenak, 2246
nazioarteko organismoerik esanguratsu eta ospetsuenek, 167
Nazioarteko PEN Clubaren Adierazpena, 147
Nazioarteko PEN Clubeko Itzulpen eta Hizkuntza Eskubideen Batzordearen Adierazpena, 147
nazioarteko proiektuak eta antolakundeak, 575
nazioarteko proiektio handia ematen digun hizkuntza batean, 1551
nazioarteko proiektioaren esparrurik zabalenean, 1843
nazioarteko proiektioari, 1873
nazioarteko proiektioaren aspektuak, 1809
Nazioarteko sail bat edo gehiago dituzten ikastetxeetan, 2368
nazioarteko sailak, 2378
nazioarteko tentsioak, 117
nazioarteko testuinguruan, 1761
nazioarteko tratatu, 1553, 1888
Nazioarteko Tratatu eta Akordioei, 514
nazioarteko tratatu eta akordioetan, 138
nazioarteko tratatuak, 1549, 1900
Nazioarteko tratatuak, 514, 725, 1581
nazioarteko tratatuaren, 514
Nazioarteko tratatuen, 380
nazioarteko tratatuetan, 1618, 1812, 1901, 1910
Nazioarteko trenbideko garraio-zerbitzuei, 2129
nazioarteko tresna arauemaile garrantzitsuak, 241
nazioarteko ulermena, 117
nazioarteko usadioen, 101, 108
Nazioarteko Zigor Auzitegiarekiko lankidetzaz, 2267
Nazioarteko Zigor Auzitegiaren, 2268
nazioarteko zirkuituetan, 1785
nazioarteko zuzenbide humanitarioa, 607, 1406
nazioarteko zuzenbide

- humanitarioaren**, 2339
- Nazioarteko zuzenbide pribatuko arauak, 409, 496, 555
- nazioarteko zuzenbidea, 89, 140, 191
- nazioarteko zuzenbidean, 456, 520
- nazioarteko zuzenbideko, 456
- nazioarteko zuzenbideko sistemaren ardatz nagusiak, 1729
- nazioarteko, Europako, Estatuko eta Autonomia Erkidegoko legeriarekin, 1554
- nazioartekotasunaren aitortzari, pribilegioei eta immunitateari, 2326
- nazioartekotze, 1311
- nazioartekotzea*, 765, 824, 842, 843, 947, 1793, 1910
- Nazioartekotzea, 1634
- Nazioartekotzeak, 1793
- nazioartekotzearen eta kanpo-proiektzioaren eremuetan, 1924
- Nazioartekotzearen helburuak, 574
- Nazioartekotzeari laguntzeko neurriak, 1165, 1393
- nazioartekotzeko laguntza- eta orientazio-gune, 1206
- Nazioartekotze-programen xede eta helburuak, 1311
- nazioartekotze-programetan, 1311
- nazioartekotze-prozesua, 642
- nazioartekotzera, 1670
- nazio-batzorde, 174
- nazio-egitatean, 1911
- nazioen, 752
- nazioen arteko elkarren ezagutza eta ulermena, 113
- Nazioen arteko harremanak, 50
- nazioen arteko lankidetzak, 113, 116
- nazioen arteko lankidetzak, 350
- nazioen subiranotasunaren eta lurralde-osotasunaren esparruan, 292, 359
- nazio-erkidegoarekin, 96
- nazio-erkidegoaren bizitzan, 97
- nazio-errealitate okzitaniarra, 1813, 1911
- nazioetako erkidego lusofonoarekiko lotura, 1579
- Nazioetako gobernuari, 168
- nazio-hizkuntzen irakaskuntza, 173
- nazio-identitatearen, 1227
- nazio-izaerako azpiegitura horren kudeaketa-erantzukizunak, 1751
- nazioko edo nazioarteko beste erakunde eta antolakunde, 1384
- nazioko ekonomia, 76
- nazioko eremuan, 456
- nazioko eta nazioarteko eremuetan, 455, 1540, 1597
- Nazioko eta nazioarteko topaketa, 455
- nazioko Gobernuari, 1237
- Nazioko legeek eta praktikek, 173
- nazioko nahiz gizarteko jatorri, 76
- naziokoak ez diren pertsonen, 76
- nazionalak, 438, 477, 527
- nazionalismo oldarkor, 126
- nazionalitate, 57, 380
- Nazionalitate, 482, 971
- nazionalitate atzerritarra, 2319, 2370
- Nazionalitate espainiarra, 971
- nazionalitate frantsesa, 2303
- Nazionalitate frantsesa duen pertsona fisiko edo juridiko batek, 2334
- Nazionalitate frantsesa ez duten pertsona fisikoen, 2291
- nazionalitate frantsesik, 2328
- nazionalitate historiko, 2020
- nazionalitate historikoa, 1155
- nazionalitatea, 57, 79, 246, 399, 477, 478, 523, 524, 527, 584, 593, 597, 607, 629, 630, 631, 634, 644, 755, 1025, 1200, 1478, 1511, 1532, 1858, 1929, 2108, 2167, 2244, 2270, 2271, 2279, 2281, 2308
- Nazionalitatea, 524
- nazionalitatea aldatzeko eskubidea, 57
- nazionalitatea izateko eskubidea, 57
- nazionalitateagatik, 117, 1249
- nazionalitateak, 278, 1478
- nazionalitatearen, 2168
- nazionalitatearen betekizuna, 885
- Nazionalitatearen ondoriozko diskriminazio, 184
- nazionalitate-baldintzatik, 1819
- nazionalitatez atzeritarrak diren ikasleei, 2143
- nazioz gaindiko elkarlana, 1619
- nazioz gaindiko elkar-trukerako era egokiak sustatzea, 295, 361

- nazioz haraindikoko talde
  - ekonomikoek, 149
- NBEk, 1146
- Nebrijaren Gramatika, 350
- nederlanderaz, 112, 113, 185, 193, 194, 2057
- negoziatuetan, 960
- negoziazio, 960, 1900
- Negoiazio kolektiboa, 769, 845, 1040, 1152, 1308, 1666, 2177
- negoziazio kolektiboaren, 1152
- Negoiazio kolektiborako, 661
- negoziazioa, 1792
- negoziazioak, 227, 2125
- negoziazioan, 385, 1578
- negoziazioen erregistro eta
  - publizitateari buruzko xedapenak, 2125
- negoziazio-mahaietan, 1152
- negoziazio-ordezkaritzetan, 1900
- Negoiazio-plataformak, 2124
- Negoiazio-prozesua, 2126
- Negoiazio-sistema aldeaniztunak, 2125
- Negoiazio-sistema aldeaniztunaren kudeatzaileak, 2125
- Negoiazio-sistema antolatatuak, 2126
- Negoiazio-sistema antolatuaaren kudeatzaileak, 2126
- Negoiazio-talde berezia, 2178
- negoziazio-talde bereziaren akordioz, 2178
- negozio juridikoak, 389
- negozio-bolumen txikia, 590
- negozio-bolumena, 2170
- negozio-bolumenaren, 2243
- negozio-bolumenaren gaineko zergak, 2328
- Negozio-bolumenaren gaineko zergak, 2244, 2246, 2251, 2327
- negozio-bolumenaren zatia, 2316
- negozio-bolumenari*, 745
- negozioetakoa, 819
- nekazariak, 1011
- nekazaritza, 1936
- Nekazaritza eta elikagaien eraldatzea eta merkaturatzea, 790
- nekazaritza giroko inguruneetan edo ingurune baztertuetan nahiz andeatuetan bizitzeagatik egon daitekeen muga, 1715
- Nekazaritza Ministerioak, 2199
- Nekazaritza-, abeltzaintza- eta basogintza-sektorearen funtzio-aniztasuna, 877
- nekazaritza-, basogintza-, natura- eta lurralde-ikasketekin, 2199
- Nekazaritza-, basogintza-, natura- eta lurralde-ikasketekin, 2199
- nekazaritzako elikagaiak, 1010, 1011, 1012
- Nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburra, 1010
- Nekazaritzako elikagaien ekoizlea, 1011
- nekazaritzako elikagaien ekoizleak, 1010, 1011, 1012
- Nekazaritzako elikagaien ekoizle-elkartea, 1010
- Nekazaritzako elikagaien ekoizpena, 1011
- Nekazaritzako Elikagaien Ikerketa eta Garapen Teknologikorako Zerbitzua (CIDA), 1388
- Nekazaritzako elikagaien kalitatea, 1614, 1797
- Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari, 1614, 1680, 1797
- Nekazaritzako elikagaien kalitateko figurak, 1614
- Nekazaritzako elikagaien kantitate txikiak, 1011
- Nekazaritzako eta elikagaigintzako produktuen identifikazioa, 790
- nekazaritzako produktuetarako, elikagaietarako eta edari espiritutsu jakinetarako, 1612
- Nekazaritzako ustiategiak beren ekonomia- eta gizarte-ingurunera egokitzeari buruzko 1988ko abenduaren 30eko 88-1202 Legearen, 2353
- nekazaritzaren, 805
- Nekazaritzaren, 2199
- nekazaritzaren arloko ikasketak, 2324
- Nekazaritzaren arloko irakaskuntza, 2199
- nekazaritzaren arloko irakaskuntzak, 2199

- Nekazaritzaren arloko kontratupeko ikastegi pribatuei, 2199
nekazaritzaren sektoreko soldatako langile, 2352
nerabe, 1323
nerabea, 1323
nerabeak, 760, 762, 763, 1111, 1323, 1530, 1640, 1860
Nerabeak, 759
nerabeei, 759, 761, 1111, 1112, 1636, 1861
nerabeek, 759, 760, 762
Nerabeek, 763
nerabeen, 759, 761, 762, 1111, 1112, 1321, 1322, 1636, 1715, 1716, 1861, 1862, 1919
nerabeenak, 761
nerabeentzako, 759, 761, 2142
nerabeentzat, 761, 762
neska-mutilak, 2150
Neska-mutilak, 2148
neska-mutilek, 2149
neska-mutilen, 2150
netiketa, 1260
neurri, 76, 143, 175, 181, 182, 350, 393, 394, 396, 425, 678, 696, 714, 730, 739, 756, 934, 947, 955, 963, 1047, 1048, 1061, 1064, 1065, 1066, 1069, 1070, 1080, 1104, 1126, 1131, 1137, 1143, 1144, 1163, 1197, 1232, 1233, 1234, 1235, 1260, 1297, 1298, 1299, 1322, 1323, 1439, 1446, 1449, 1481, 1483, 1507, 1508, 1525, 1528, 1533, 1551, 1566, 1575, 1598, 1619, 1628, 1681, 1703, 1711, 1722, 1723, 1762, 1773, 1774, 1775, 1776, 1799, 1817, 1854, 1855, 1870, 1871, 1890, 1899, 1900, 1901, 1993, 1996, 1998, 2001, 2006, 2035, 2050, 2067, 2076, 2157, 2229, 2265, 2280, 2284, 2368, 2375
Neurri, 143, 1070, 1137, 1299, 1438
neurri aproposak, 678
Neurri askatasun-gabetzaileak, 397
neurri bateratuak, 82
neurri diskriminatzaileak, 2174
neurri egoki guztiak, 159
neurri egokiak, 88, 169, 210, 254, 295, 308, 361, 675, 679, 2091
Neurri egokiak, 97
neurri egokiak hartuko, 923
neurri ekonomiko eta teknikoak, 76
neurri eraginkorrakoak, 2389
neurri eraginkorrak, 246
neurri espezifikokoak, 242, 1080, 1446, 1449, 1598, 1890, 1900
Neurri Finantzarioei buruzko abenduaren 29ko 21/2005 Legearen, 1836
neurri fiskal eta administratiboei, 1144
Neurri Fiskal eta Administratiboei, 1575, 1730, 1784, 1786, 1792, 1801
Neurri Fiskal eta Finantzarioei, 1836
neurri fiskalak, 1786
Neurri fiskalak, 1786
Neurri fitosanitario harmonizatuak, 91
Neurri fitosanitarioa, 91
neurri horien helburua, 170
neurri inklusiboak, 1339
neurri judizialak, 1953, 1954
neurri judizialaren, 394
Neurri materialak, 1142
neurri mugatuak, 242
Neurri mugatzaileak, 1733
neurri nazionalak, 256
neurri pedagogikoak, 173
neurri politikoak, 2007
neurri positiboak, 1552
neurri positiboak, 253, 282, 714
neurri sektorial, 1977
neurri teknikoen plan, 730, 1057, 1488, 1556, 1654
neurri tributario, administratibo eta finantzario, 1027
neurri zehatzak, 188, 506
neurri zuzentzaile, 1837
neurri zuzentzaileak, 226, 249
neurria, 1061, 2278, 2280, 2284
Neurria, 2277
neurriak, 55, 97, 143, 163, 172, 173, 174, 175, 296, 297, 298, 299, 301, 362, 363, 364, 365, 367, 391, 392, 439, 460, 470, 479, 484, 516, 528, 557, 703, 709, 710, 716, 717, 722, 727, 730, 731, 732, 738, 744, 753, 757, 763, 764, 766, 767, 825, 827, 830, 833, 834, 934, 946, 949, 953, 954, 957, 961, 965, 967, 1027, 1039, 1052, 1059, 1061, 1065, 1066, 1069, 1070, 1082, 1083, 1085, 1133, 1142,

- 1148, 1150, 1151, 1165, 1189, 1191,
1231, 1247, 1259, 1266, 1297, 1298,
1299, 1308, 1310, 1311, 1326, 1329,
1393, 1436, 1445, 1451, 1452, 1505,
1528, 1532, 1554, 1555, 1595, 1598,
1621, 1638, 1639, 1643, 1644, 1675,
1713, 1714, 1719, 1721, 1722, 1726,
1733, 1758, 1762, 1763, 1766, 1767,
1771, 1776, 1777, 1800, 1812, 1815,
1846, 1876, 1885, 1886, 1889, 1890,
1897, 1899, 1900, 1902, 1930, 2014,
2021, 2047, 2048, 2129, 2142, 2186,
2188, 2262, 2278, 2280, 2308, 2327,
2338, 2351, 2386
Neurriak, 96, 397, 1688, 2073
neurriaren edukiak, 1323
Neurriaren gehieneko iraupena,
2117, 2260
neurriei, 303, 369, 427, 464, 468, 715,
934, 1042, 1066, 1448, 1458, 1606,
1723, 1889, 1904, 2314, 2388
neurriei kalterik egin gabe, 308
neurriek, 946, 1900
Neurriek, 2007
neurrien, 1066, 1330, 1444, 1445
neurrien garapen eta jarraipena,
2309
neurrien izaera eta irismena, 295,
361
neurrien multzo antolatua, 1668
neurrietako, 296, 297, 300, 362, 363,
366
neurri-multzo, 458
neurriok, 2314
neurrioren helburua, 295, 361
neurrioren, 763, 2280, 2281
neurritzat, 1299
neurritzat kanpoko zamak, 221
neurritzat kanpoko zamarik, 1061
*neutraltasun- eta konfidentzaltasun-
baldintzak, 2227*
neutraltasun eta zintzotasun
informatiboaz, 1782
neutraltasun politikoz, 966, 1511
neutraltasun teknologikoaren
printzipioarekin, 2313
New Yorken, 521, 1855
nikotina, 427
Nikotina, 427
NIMA, 579
Nizako 2000ko abenduako goi-
bileran, 1558
Nizako goi-bileran, 165
Nodicia de Kesos, 1595
noizean behingo argitalpenetan,
2180
nola-halako subiranotasun-mugak,
56
nomenklatura, 493
nomenklatura konbinatua, 375, 650
nomenklatura konbinatuko kodeak,
375, 650
nominen abonua, 693
Nor bere hizkuntza-erkidegoko kide
gisa aitortua izateko eskubidea,
150
norabidea, 1226
norainokotik, 536
norbanako, 81, 2312
norbanakoaren askatasunaren
adierazpen hutsa, 453
norbanakoaren hazkunderako eta
eraikuntza politikorako oztopo,
2039
norbanakoek, 1567
Norbanakoen, 658
norbanakoen ekimen indibidual,
2006
norbanakoen ekimena eta lehia,
2006
Norbanakoen eskubideak, 1286,
2075
norbanakoen gaitasunak, 458
Norbanakoen gaitasunak eta
ahalmenak, 458
norberak aukeratutako hizkuntzako
adierazpenerako askatasuna
izateko eskubidea, 969
Norberaren autonomia-erkidegoko
lurraldean ofizialak diren
hizkuntzak erabiltzea, 543
norberaren edo besteren
bitartekoez, 1294
norberaren edo gurasoen edo
legezko ordezkarien beste
edozein tasun pertsonal, 1861
norberaren ekimenez, 1193
norberaren hizkuntza, 2018
norberaren hizkuntzan, 1790, 2030
Norberaren hizkuntzan, 1530
Norberaren hizkuntzan, jatorriko
hizkuntzan edo askatasunez

- aukeratutako hizkuntzan hitz egiteko eskubidea, 1530
- norberaren hizkuntzaren, 1890
- norberaren hizkuntzaren erabilera, 1311
- norberaren hizkuntzari, 1702
- norberaren hizkuntzen balioa, 991
- norberaren identitatea, 1160
- norberaren identitatearen, 349
- norberaren intimitate, 658
- norberaren kide, 1583
- norberaren ohiko hizkuntza, 1991
- norberarenak, 799
- norbere ekoizpenaren, 661
- norbere herrialdeko auzitegi eskudunetan errekurtso eraginkorra jartzeko eskubidea, 56
- norbere herrialdera itzultzekoa, 57
- norbere interesen alde egiteko, sindikatuak eratu eta sindikatuko kide izateko eskubidea, 58
- Nork bere hizkuntza eta kulturaren irakaskuntza izateko eskubidea, 151
- nork bere irudia izateko eskubidea, 658
- Nork bere izena erabiltzeko eskubidea, 150
- Nork bere kulturari eutsi eta hori garatzeko eskubidea, 150
- normalizatzeko eskumena, 1816
- normalizazio, 809
- normalizazio soziologikoak, 687
- normalizazioa, 700, 714, 717, 719, 727, 738, 753, 835, 1049, 1227, 1230, 1231, 1234, 1483, 1490, 1518, 1559, 1623, 1673, 1678, 1758, 1763, 1769, 1791, 1839, 1888, 1890, 1899, 1900, 1902, 1911, 1913, 1915, 2040, 2041, 2044, 2047
- Normalizazioa, 462, 998, 1062, 1420
- normalizazioak, 1236
- normalizazioan, 1248
- normalizazioarekin, 1775
- normalizazioaren, 715, 749, 767, 1762, 1889, 1901
- normalizazioari, 713, 714, 752, 1678, 1888, 1901
- normalizazio-prozesu, 1481
- normalizazio-prozesua, 1299
- normalizazio-prozesuaren, 1236
- normalizazio-prozesurako, 1279
- normalizaziorako lurralde-politikak garatzeko organoa, 1775
- normaltasunera, 1297
- normaltasun-estandarrik, 1298
- Normes ortografiques der aranés*, 1889
- nortasun, 1114
- Nortasun, 1887
- nortasun agiri nazionalaren (NAN), 971
- nortasun bereizia, 2007
- nortasun bereziagatik, 2020
- nortasun eta identitate propioak dituen etorkizuneko herrialde gisa nazioartean onartua izan dadin, 773
- nortasun fisikoa edo juridikoa, publikoa edo pribatua, 730
- nortasun juridiko propioa, 350, 657, 688, 1912, 2083
- Nortasun juridiko propioa, 2008
- nortasun juridiko propioa duen zuzenbide pribatuko ente publikoa, 774
- nortasun juridikoa, 682, 683, 1735, 1740, 1913, 2009
- Nortasun juridikoa, 1825
- nortasun juridikoaren eta zereginen izaera, 2326
- nortasun juridikorik gabeko entitateak, 908
- nortasun kulturala eta linguistikoa, 1887
- nortasun nazionalan, 1761
- nortasun politiko propioaren garapenean, 1675
- nortasun propioa eta bereizia, 1911
- nortasuna, 96, 763, 943, 1204, 1323, 1339, 1523, 1813, 1891, 2030, 2262, 2263, 2265, 2266, 2267, 2270, 2271, 2274, 2279, 2282, 2339
- nortasuna guztiz eta era askean garatzeko toki bakarra, 59
- Nortasunarekin, 2259
- nortasunaren, 761, 1887
- nortasunaren funtsezko elementua, 2333
- Nortasunaren gaineko ikerketak eta kontrolak, 2259
- nortasunaren garapen askea, 460

- nortasunaren garapen askearekin, 454
nortasunaren garapen askerako, 1687
nortasunaren garapen harmonikoa, 1321
nortasunaren garapen osoan, 1259
nortasunaren garapenerako, 761
nortasunari, 1923, 2364
nortasunera, 2371
nortasun-txartelak, 249
notario, 2233
notario eskuesleari, 524
notarioak, 154, 524, 1817, 1835, 2168
Notarioak, 1268, 1476, 2168
notarioaren, 917, 2168
Notarioaren aurrera agertzeko desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasuna, 565
notarioaren protokoloan, 2233
notarioaren zerbitzu-sariak, 555, 601
notarioari, 2233
notarioek, 154, 1814, 1994
Notarioek, 332
notarioekin, 1814
notarioren, 2168
Notario-testamentuak, 1835
Notario-tresnak, 1137
Notariotza, 1817
Notariotza Erregelamenduan, 917
Notariotza eta erregistroetako postuak, 1817
notariotzak, 1895
Notariotzak, 1268, 1476
notariotzarekin, 1913
Notariotzari buruzko 1862ko maiatzaren 28ko Legea, 565
notariotzen, 1817
notariotzetako, 1814
noten eta gaikuntzen ziurtagiriak, 1294
Nows, Equal Ariadna, 1665
nta Creu i Sant Pau ospitaleko Patologia Eskolak, 1246
obedientzia itsua, 124
objektibotasun, 658, 671
objektibotasuna, 2009, 2074
objektu, 1195, 2252, 2325, 2327, 2386
objektu astunak, 1452
Objektu berezia duten kontratuen arau espezifikoak, 2171
Objektu digitalak, 132
objektu edo artelanen erosketa finantzatzeko harpidetzak, 2240
objektua, 1149, 1573, 2334
objektuak, 828, 1062
objektuek, 462, 1062
objektutzat, 2175, 2387
Obligazioak, 2120
obligazioek, 2246
obligazioen jaulkipenekin, 2120
obligazioen zerga-araubidearen, 2246
obligazio-jaulkipenak, 2246
obra, 101, 110, 139, 552, 734, 1877, 2241, 2292, 2344
Obra, 2240
obra baten edizioaren aleak, 111
obra baten itzulpena, 111
obra bibliografikoak, 1262
Obra Cultural Balear, 616
obra- eta instalazio-motari, 2157
obra europarra, 591
obra europarrak, 2034
obra europarrak hedatzeko dagoen erreserba-denbora, 1758
obra europarrei, 2317
obra europarren urteko emisio-denboraren ehuneko erresebatua, 2034
Obra fonografikoen ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala, 2241, 2250
obra itzuli den hizkuntzaren erabilera orokorreko hizkuntza berdina, 108
obra jakin batzuen hizkuntza-menuan, 1877
obra literario, historiko, zientifiko edo artistiko unitarioak edo seriatuak, 1679
obra materialak eta immaterialak, 520
obra zinematografiko, 2314
obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarrak, 2316, 2322
obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarren, 2317
Obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarren, 2317
obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obrak, 2244, 2308

- obra zinematografiko europarrek, 1874
- obra zinematografikoa, 1873
- Obra zinematografikoa edo ikus-entzunezkoa, 478
- obra zinematografikoak, 478, 1872, 1874, 1875, 1876, 1877, 2034, 2240, 2322
- Obra zinematografikoak, 1876
- obra zinematografikoek eta ikus-entzunezkoek, 1871, 1876
- obra zinematografikoekin eta ikus-entzunezkoen sektoreko beste ekoizpen batzuekin, 1871
- obra zinematografikoen, 2241, 2315, 2322
- obra zinematografikoen edo ikus-entzunezko obra baimendunen kapital-finantzaketa, 2308
- Obra zinematografikoen edo ikus-entzunezko obren ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala, 2240
- Obra zinematografikoen edo ikus-entzunezko obren kapital-finantzaketa, 2243
- obra zinematografikoen edo ikus-entzunezkoen hizkuntza-menuan, 1874
- obra zinematografikoen emanaldi-eskubideak, 2316
- Obra zinematografikoen eta ikus-entzunezkoen, 478
- Obra zinematografikoen eta ikus-entzunezkoen ekoizpena, 1876
- obra zinematografikoen kopiak, 1872
- obra zinematografikoen publizitatean, 1874
- obra-, hornidura- eta zerbitzu-kontratuak, 552
- obrak, 110, 732, 733, 2240, 2244, 2308
- obrak sortu eta zabaltzeko, 130
- obraren leak*, 102
- obraren aleetan, 108
- obraren itzulpen zuzena*, 101, 108
- obraren itzulpena, 110
- obraren ustiapen normala, 138
- obrarik, 448
- obra-zuzendariak, 2175
- obrei, 1088, 1280, 2244, 2308
- obrek, 478, 1280
- obren, 734, 2322
- obren edo eskubideen objektuen multzoa, 140
- obren ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala, 2240
- obren emanaldi eleaniztuna, 2032
- obren hizkuntza, 1873
- obren itzulpena*, 101, 108
- obren kapital-finantzaketa, 2243
- obren teknikari zuzendariak, 734
- obretan, 734
- obretarako, 1134
- odola, 2236
- ofizial, 664, 677, 751, 818, 1267, 1763, 1887, 1896, 2259, 2262, 2278
- ofizial diren bi hizkuntzetatik, 818
- ofiziala, 160, 921, 2362
- ofiziala den beste hizkuntza batean, 1893
- ofiziala ez den hizkuntza, 678
- ofiziala ez den hizkuntza batean, 2171
- ofizialak, 214, 333, 356, 381, 406, 477, 509, 517, 1130, 1137, 1227, 1231, 1525, 1574, 1906, 1926, 1988, 2038, 2260, 2277, 2278
- ofizialak diren bi hizkuntzen erabilera, 1763
- ofizialak diren bi hizkuntzetako edozein erabiltzekoa*, 744
- ofizialak diren bi hizkuntzetako edozeinetan, 1504
- ofizialak diren hizkuntzak, 543
- ofizialak ez diren beste erabilera batzuetan, 356, 382
- ofizialek, 2257
- ofizialtasun bikoitzeko araubideko administrazioaren, 1777
- ofizialtasun estatusa, 1888
- ofizialtasun lurralderatua, 1888
- ofizialtasuna, 210, 1028, 1227, 1233, 1297, 1812, 1910, 1911, 1912
- ofizialtasunaren irispidea, 1816
- ofizialtasunari, 1894
- ofizialtasunik, 442
- ofizialtza, 154
- ofizioz, 343, 348, 390, 395, 517, 1229
- ofizioz hasitako espedienteetan, 1994
- ofiziozko. *Ikus* abokatua, *Ikus*

- abokatua, *Ikus* abokatua
ofiziozko abokatu, 2265, 2340
ofiziozko jarduketak, 2088
ofiziozko lege-aholkulari, 2106
Ofiziozko lege-aholkulari, 2105, 2115
Ofiziozko prozedura, 1515
ogasun, 693, 776, 777
Ogasun eta Administrazio Publikoen
Ministerioak, 353, 354
Ogasun eta Administrazio Publikoen
ministroak, 353, 354
Ogasun eta Sektore Publikoaren
Saila, 1205
Ogasun Publikoari, 1394
Ogasuna, 735
ogasunaren arloko eskumena duen
sailak, 1091
ohar, 562, 666, 808, 1528, 2128, 2132,
2164, 2200, 2261
oharrak, 92, 177, 304, 370, 421, 541,
609, 910, 2010, 2164
oharrekin, 2057
oharretatik, 2168
ohartarazpen, 414, 427
Ohartarazpen, 2340
ohartarazpenak, 1705
ohartarazpenik ezagatik, 2008
ohartarazpen-testua, 1733
Ohartarazten, 212, 215
ohiko adierazpidea, 1843
ohiko ahalmenak, 2013
ohiko araubidea, 2013
ohiko arretaren irizpidearen, 1879
ohiko bide, 1232
ohiko bizilekua, 396, 425, 1059
Ohiko bizilekua, 409, 555
Ohiko bizilekua edo egoitza, 379
ohiko bizilekutik, 2295
ohiko bizilekutik aldi baterako
lekualdatutako pertsonak, 570
ohiko bizimodua, 462, 1062
ohiko egoitzako, 422
ohiko erabilera, 1297
ohiko erabilera-eremu, 155
ohiko erretiro-adinetik, 740
ohiko eskolatze-mota, 1906
ohiko etapetatik, 436, 1048, 1621,
1708
ohiko harremanetarako, 714
ohiko hizkuntza, 1227, 1232, 1234,
1337, 1770, 1814, 1839, 1842, 1897,
1991, 1996
ohiko hizkuntza gaztelania duten
ikasleen gurasoek edo tutoreek,
1841
ohiko hizkuntzan, 1990, 1995
ohiko hizkuntzaren, 1841
ohiko hizkuntzen aniztasun handia,
1934
ohiko irakaskuntza- eta ikaskuntza-
hizkuntza, 1896
Ohiko irakaskuntzaren, 752
ohiko izenarekin, 163
ohiko komunikazio-hizkuntza, 825,
1896
ohiko modua, 2230
ohiko ordutegiaren, 2147
ohiko ordutegiaren barruko
ikasgaietako bat, 2147, 2355, 2393
ohiko sistema, 711
ohiko tresna, 678
ohikoa, 163
ohikoa den hizkuntza, 410, 411, 412,
413, 512, 513
ohikotasunez, 1235, 1285
ohitura, 387, 403, 521, 1196, 1206,
1207, 1442, 1620, 1621, 1623, 1710
ohitura onei, 2340
ohiturak, 520, 1110, 1134, 1195, 1207,
1430, 1431, 1438, 1531, 1620, 1662,
2020, 2030, 2056, 2057, 2174, 2255,
2369
Ohiturak, 523
ohiturazko kontseiluak, 2345
Ohiturazko kontseiluen irizpenean,
2345
Ohiturazko Senatua, 2345
Ohiturazko Senatuak, 2345
ohiturazko transmisioko usadio eta
ohiturak, 1430
ohituren, 1675
ohituretan, 724, 1430
OHOkO ikasketak Euskal Herriko
Autonomia Erkidegotik kanpo
hasita dituzten ikasleak, 678
OHOkO irakasleak, 1233
OHOkO irakasleak prestatzeko
unibertsitate-eskoletako, 1233
OHOkO irakasleak prestatzeko
unibertsitate-eskoletako, eta
irakasleak prestatzeko, hobetzeko
eta espezializatzeke beste zentro

- batzuetako ikasketa-planak, 1233
OHoko irakasleen ikasketa-
planetan, 1238
ohore eta kontzientziagatik zin, 2163,
2164, 2200, 2261, 2262, 2264, 2266
ohorea, 658
ohoreak, 966
ohoreari, 2386
ohorezko presidentetza, 351
oin berriko, 732
oinarri, 50, 89, 304, 370, 657, 658, 667,
668, 696, 701, 753, 959, 1160, 1255,
1258, 1259, 1789, 1816, 2075, 2114,
2124, 2160, 2255, 2355, 2369
oinarri arautzaileekin, 1876
oinarri arautzaileen, 1876
oinarri erkide, 2006
oinarri faboragarria, 2006
oinarri fisiologikoak eta
neurologikoak, 1397
oinarri juridikoa, 424
oinarri orokorrak, 2031
oinarri positibo eta arrakastatsuenak,
2039
oinarri zientifiko sendoa, 232
oinarria, 687, 1199
oinarriak, 698, 753, 787, 2029
oinarrian, 163, 1157
oinarriaren, 536
oinarrietan, 703, 754, 1518
oinarri-mailarekin, 1824
oinarri-oinarrizko garapen-
faktoretzat, 2382
oinarri-oinarrizkoak diren
dokumentuak, 2262
oinarri-oinarrizkoak diren
dokumentuen itzulpena
jasotzekoa. *Ikus* eskubidea
oinarritu, 149, 150
oinarriturik, 149
oinarrituta, 55, 214
oinarritutako, 77
oinarritzat, 191, 701, 2257
oinarritzen, 55, 920
oinarrizko alderdi, 682
oinarrizko antolaketa instituzionala,
1964
oinarrizko araubide, 657
oinarrizko araubidea, 657
oinarrizko araudia, 458, 1105, 1865,
1866
oinarrizko araudiak, 1340
oinarrizko araudian, 1606
oinarrizko ardatzak, 1619
oinarrizko askatasun, 1452, 1974
oinarrizko askatasunak, 50, 80, 83,
134, 1260
Oinarrizko Askatasunak babesteko
Europako Konbentzioan, 1155
oinarrizko askatasunekin, 760
oinarrizko askatasunen errespetua,
84
oinarrizko askatasunetan, 1259
oinarrizko aspektuak, 1532
oinarrizko baldintza estatalei, 1058
oinarrizko baldintzak, 181, 471, 581,
1067, 1315
oinarrizko baldintzen, 1059
oinarrizko baliabide edo
zerbitzuetarako irispiderik eza,
2070
oinarrizko eginkizuna, 143
oinarrizko eginkizunak, 749
oinarrizko ekipamenduak, 1177
oinarrizko elementua, 1827
oinarrizko enplegu-zerbitzuak, 629
Oinarrizko eskala, 1756, 1798
oinarrizko eskolatzearen bukaeran
euskararen jakintza nahikoa izan
dezaten, 925
oinarrizko eskubide, 460, 755, 1029,
1729
oinarrizko eskubide eta
askatasunak, 240, 460
oinarrizko eskubidea, 456, 1016, 1715
oinarrizko eskubideak, 56, 225, 245,
280, 458, 473, 759, 766, 843, 1537,
1878, 1879
Oinarrizko eskubideak, 504, 516, 755,
1252
oinarrizko eskubideen errespetua,
226
oinarrizko eskubideen eta askatasun
publikoen aurkako portaerak,
1261, 1354, 1363
oinarrizko eskubideen eta askatasun
publikoen errespetua, 2075
oinarrizko eskubideen funtsezko
galera, 1406
Oinarrizko Eskubideen Gutuna, 192
Oinarrizko Eskubideen Gutunak,
1214, 1558, 1929

- Oinarrizko Eskubideen Gutunaren, 208, 209, 457, 1158, 1454, 1553, 1729, 1852, 1972
- oinarrizko estatu-arauetan, 837
- oinarrizko estatutu-helburuen, 1207
- oinarrizko ezagutza, 524, 1161, 1858
- oinarrizko ezagutza praktikoak, 1859
- oinarrizko ezagutzak, 2108, 2148, 2371
- oinarrizko ezagutzen 1. eta 3. mailai dagozkien gaitasunak, 2376
- oinarrizko ezagutzen 1. mailari dagozkion gaitasunak, 2376
- oinarrizko ezagutzen 2. mailari dagozkion gaitasunak, 2376
- oinarrizko ezagutzen ebaluazio-azterketak, 2236
- oinarrizko ezagutzetan, 1049, 1713
- oinarrizko gaitasun, 1046
- oinarrizko gaitasun instrumentalak, 1846
- oinarrizko gaitasunak, 1046, 1859, 2041, 2376
- oinarrizko gaitasunak eskuratzeko estrategiak, 1846
- oinarrizko giza eskubidea, 1160
- oinarrizko giza eskubideak baliatzeko aukera, 246
- oinarrizko giza eskubideei eta gutxiengoen eskubideei buruzko gaiak, 254
- Oinarrizko graduako heziketa-zikloak, 435
- Oinarrizko graduako heziketa-zikloek, 435
- oinarrizko gramatika, 1863
- oinarrizko helburuak, 717, 752, 1032, 1033, 1034, 2041, 2046, 2047
- oinarrizko hezkuntza, 1948, 2382
- Oinarrizko hezkuntza, 442, 1046, 1440, 1710, 1845
- oinarrizko hezkuntza eta alfabetatzea, 135
- Oinarrizko Hezkuntza Orokorreko ikasketak eremu euskaldunetik at hasi dituzten ikasleak, 925
- oinarrizko hezkuntza orokorreko zentroen programetan, 1988
- oinarrizko hezkuntzan, 155, 1709, 1845
- Oinarrizko hezkuntzan eta Batxilergoan, 801
- oinarrizko hezkuntzari dagozkion etapetan, 1635
- oinarrizko hizkuntza-gaitasun faltagatik, 1858
- oinarrizko hizkuntza-gaitasunak, 1859
- Oinarrizko hizkuntza-gaitasunak, 1859
- Oinarrizko ikasketak egitea, 59
- oinarrizko ikasketei, 59
- oinarrizko informazioa, 2124
- oinarrizko irakaskuntza, 1046
- oinarrizko irakaskuntzan, 1049
- oinarrizko irizpide orokorrak, 657
- oinarrizko irizpidea, 139
- oinarrizko irizpideak, 352, 700, 715, 718, 777
- oinarrizko izaera, 459, 471
- oinarrizko izaeraz, 1203
- oinarrizko jakintzak, 2154
- oinarrizko jardun-printzipioak, 1511
- Oinarrizko jardun-printzipioak, 1511, 1513
- oinarrizko jarraibideak, 1844
- oinarrizko komunikazio-gaitasuna, 433
- oinarrizko kompetentziak, 573, 1436, 1624, 1709
- Oinarrizko kompetentziak, 1709
- oinarrizko kultura-eskaintza, 1773
- oinarrizko legerian, 787
- oinarrizko maila, 1441, 1624, 1712
- Oinarrizko maila, 1622
- Oinarrizko mailako hizkuntza-irakaskuntzak, 1712
- Oinarrizko mailako irakaskuntzek, 436
- Oinarrizko mailako irakaskuntzen helburua, 1622
- oinarrizko mailako, erdi-mailako eta maila aurreratuko ziurtagiri ofizialak, 437
- oinarrizko mailan, 1441, 1622
- oinarrizko mailaren ezaugarriak eta antolaketa, 1711
- oinarrizko mailari, 1048
- oinarrizko matematika-gaitasunak, 2376
- oinarrizko osagaia, 180
- oinarrizko osagaiak, 1660
- oinarrizko piezak, 2284

- oinarrizko prestakuntza, 560, 1258
 oinarrizko prestakuntza mailakatur
 eta etengabea, 1308
 oinarrizko prestakuntzari, 1799
 oinarrizko printzipio, 1146, 1643, 1857,
 2057
 Oinarrizko printzipio, 683
 oinarrizko printzipio eta balioekin,
 2168
 oinarrizko printzipio juridiko
 unibertsal, 1553
 oinarrizko printzipioak, 658, 661, 664,
 1566
 Oinarrizko printzipioak, 1082, 1643
 oinarrizko printzipioetatik, 1141, 1390
 oinarrizko sektoreak, 1542
 oinarrizko titulazioa, 1161
 oinarrizko trebetasun kultural, 1620
 oinarrizko tresna, 1366
 oinarrizko tresnak, 446
 oinarrizko zenbaki-trebetasunak,
 1440
 oinarrizko zenbaki-trebetasunetan,
 1710
 oinarrizko zenbaki-trebetasunetara,
 1044, 1046
 oinarrizko zerbitzu publikoak, 1865
 oinarrizko zerbitzuak, 449
 Oinarrizko zerbitzuak, 937, 1014
 Oinarrizko zerbitzuen enpresa, 909
 oinarrizko ziurtagiria, 1787
 oinarrizko zuzenbide, 664
 oinarrizkoa eta nahikoa izango den
 komunikazio-gaitasuna lortzea,
 ahoz zein idatziz, dagokion
 lanbide-arloan, 826
 oinarrizkoa, ertaina eta aurreratua,
 1048
oinordeko, 1155, 1834
 oinordekoen, 417
 oinordetza, 1312, 1498
 Oinordetza-egaitasuna, 1834
 Oinordetza-gaitasuna, 1834
 Oinordetza-instrumentuaren
 egilespenean, 1834
 oinordetzak, 917
 Oinordetzak, 1834
 oinordetza-ziurtagiri europarra, 392
 OITren 169. konbentzioan, 147
 okupatu, 157
 Okupazio publikorako eskaintzen,
 1779
 okupazioa, 1272
 okupazioak, 148
 okupazioaren, 1066, 1254
 okupazioari, 1078, 1299
 Okzitaniako, 1887, 1889, 1891
 Okzitaniako gainerako herrialdeekin
 partekatzen dituen hizkuntza eta
 kultura propioak, 1911
*Okzitaniako hizkuntza, literatura eta
 historiaren ikaskuntza*, 2294
 Okzitaniako hizkuntzak, 1887
 Okzitaniako nazio-egitatean, 1911
 okzitaniar grafiaren, 1890
 okzitaniar hizkuntza eta kultura, 1886
 okzitaniar hizkuntzako lurraldeekin,
 1887
 okzitaniar hizkuntza-ondarea, 1887
 okzitaniar hizkuntzarekin, 1890
 okzitaniar hizkuntzarekin eta
 kulturarekin, 1890
 okzitaniar hizkuntzaren, historiaren
 eta kulturaren ezagutza, 1897
 okzitaniar kultura, 1886, 1899
 okzitaniar kultura eta hizkuntza,
 1900, 1901
 okzitaniar nazioarekiko, 1912
 okzitaniar naziokoa, 1912
 okzitaniara, 1803, 1816, 1843, 1886,
 1888, 1889, 1890, 1891, 1894, 1897,
 1899, 1900, 1901, 1912, 1915, 1937,
 1941, 1942, 2294
 Okzitaniara, 1813, 1842, 1887, 1892,
 1897, 1899, 1911, 1913
 okzitanierak, 1887, 1891, 1912
 okzitanierara, 1843
okzitanieraren, 1766, 1845, 1887,
 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1897,
 1898, 1899, 1900, 1901
 Okzitanieraren, 1778, 1888, 1892,
 1900, 1901
 okzitanieraren (Aranen aranera
 deiturikoaren) erabilera, 1880
 okzitanieraren (araneraren)
 araubide juridikora, 1889
 okzitanieraren aldaera, 1911, 1913
 okzitanieraren arandar aldaeran,
 1914
 okzitanieraren arandar aldaeran
 dauden hizkuntza-curriculumak,
 1914

- okzitanieraren araubide juridikoa, 1888
- okzitanieraren azterketa filologikoak, 1897
- okzitanieraren batasuna, 1889, 1892
- Okzitanieraren batasuna, 1892
- okzitanieraren enbor arruntaren hizkuntza-aldiera, 1892
- okzitanieraren erabilera, 1914
- okzitanieraren erabilera soziala, 1898
- okzitanieraren esparru juridikoan, 1888
- okzitanieraren gidalerroak, 1889
- okzitanieraren hizkuntza-arloari, 1889
- Okzitanieraren hizkuntza-politika eta -normalizazioa, 1915
- okzitanieraren kanpo-hedapenarekin, 1900
- Okzitanieraren kanpo-proiektzioa, 1901
- okzitanieraren lurraldeetako instituzio eta erakundeekin, 1900
- okzitanieraren lurraldeetan, 1901
- okzitanieraren normalizazioa, 1890
- okzitanieraren ofizialtasuna, 1888, 1912, 1933
- Okzitanieraren ofizialtasuna, 1888
- okzitanieraren ofizialtasunaren, 1888
- okzitanierari, 1914, 1915
- Okzitanierari buruzko urriaren 1eko 35/2010 Legea, 1912
- Okzitanierari buruzko urriaren 1eko 35/2010 Legearen, 1914, 1915
- okzitanieraz, 1886, 1889, 1890, 1894, 1895, 1898, 1899
- Okzitanieraz, 1889, 1899
- okzitanierazko bertsioa, 1876
- okzitanierazko beste lurralde batzuetako organismoei, 1892
- okzitanierazko irati- eta telebista-emisioak, 1898
- okzitanierazko komunikabideen, 1898
- oldarkortasuna, 1919
- omisiotzat, 1509
- onargarritasun juridikoa, 278
- onarpena eta erabilera, 1052, 1672
- onarpen-arauak, 438
- Onarpen-araubidea, 394
- onarpenarekin, 167
- onarpenaren, 293, 360
- onarpenari, 538
- onarpen-baldintzak, 1571
- Onarpen-nota, 561
- onartezinak, 152
- onartezinak ez izatea, 298, 364
- onartu, 147, 158, 293, 300, 304, 305, 359, 360, 366, 370, 371, 706
- onartuko, 305, 371
- onartuta, 779
- onartzen, 293, 304, 360, 370, 2337
- ondare, 132, 211, 333, 353, 448, 519, 521, 658, 670, 687, 828, 829, 920, 1033, 1043, 1103, 1120, 1127, 1130, 1133, 1134, 1189, 1212, 1227, 1256, 1268, 1328, 1540, 1595, 1676, 2038
- Ondare, 448, 1104, 1431, 1566, 1659, 1751
- Ondare arkeologiko, etnografiko, historiko-industrial, dokumental eta bibliografikoei, 1195
- Ondare arkeologikoa eta paleontologikoa, 1701
- ondare artistiko eta monumentalarekin, 519
- ondare artistikoaren balioa, 2239, 2240, 2243, 2325
- ondare bibliografiko, 1751
- ondare bibliografiko eta dokumentala, 1134
- ondare bibliografiko eta dokumentalak, 1702
- ondare bibliografikoa, 1262, 1679, 1751, 1753
- Ondare bibliografikoa, 1753
- Ondare bibliografikoaren muina eta ardatza, 1751
- ondare digital, 448
- ondare digitala, 132, 781
- Ondare digitala, 132
- Ondare Digitala, 132
- Ondare dokumental eta bibliografikoari, 1196
- ondare dokumentalaren, bibliografikoaren edo linguistikoaren adierazpen, irudikapen edo jardurekin, 1602
- ondare dokumentalarena, 829
- ondare erkide, 1131
- ondare erkidea, 192, 196, 286, 292, 358, 1268
- ondare espezifikoak, 1566

- Ondare- eta ekonomia-araubidea, 2016
- ondare etnografikoa, 1195
- Ondare etnografikoari, 1195
- Ondare etnologikoa, 1431
- ondare etnologikoak, 1430
- ondare garrantzitsua osatzen duten ondasun historiko, kultural eta artistikoak, 1481
- ondare higigarriak, 1682
- ondare historiko, 350
- ondare historiko eta kulturala, 642
- ondare historiko eta kulturalaren, 1127
- Ondare Historiko eta Kulturalari, 1430
- ondare historiko eta kulturalari buruzko legerian, 1752
- ondare historiko eta naturalari, 1285
- ondare historiko, antropologiko eta linguistikoa, 1033
- ondare historiko, artistiko eta naturala, 1595
- ondare historiko, artistiko eta naturala) zaindu eta sustatzeko gizarte- eta kultura-jarduerak, 1601
- ondare historiko, kultural, linguistiko eta ekonomikoarenak, 2033
- ondare historikoa, 1676
- ondare historikoa, antropologikoa eta linguistikoa, 1097
- Ondare historikoaren, 1702
- ondare historikoaren eraketa, 1659
- ondare historikoari, 1043
- Ondare Historikoari, 1043, 1659
- ondare historiko-artistikoa, 1029
- ondare historiko-kultural, 1189
- Ondare hori gure mugetatik kanpoko beste erkidego eta herrialde batzuekin partekatzen, 773
- ondare horretatik eratorritako produktuak eta errentak, 778
- ondare horri bizirik eusteko erantzukizuna, 773
- Ondare Idatzi eta Dokumentalaren zuzendari nagusia, 1736
- Ondare Idatzi eta Dokumentalaren Zuzendaritza Nagusia, 1739
- Ondare Idatzi eta Dokumentalaren Zuzendaritza Nagusiko zerbitzuburu, 1736
- ondare immateriala, 520, 1027, 1106, 1566
- ondare immaterialaren, 519, 520, 521, 1567
- ondare immaterialaren berezko berezitasunak, 1566
- ondare immaterialaren berezko ondasun, 520
- ondare immaterialari buruzko lege bereziak, 519
- ondare immaterialaz, 828
- Ondare immaterialtat, 1101
- ondare kultural eta historikoaren osagaitzat, 1105
- ondare kultural eta zientifikoaren babesa, 250
- Ondare Kultural, Historiko eta Artistikoari, 1384
- ondare linguistiko eta kultural propioak, 1256
- ondare materialak eta immaterialak, 521
- Ondare materialaren, 1101
- ondare natural, kultural, juridiko eta linguistiko, 1155
- Ondare nazionalaren eta eskualdeetako ondarearen parte diren elementuak, 2144
- ondare propioa, 1735, 1740
- ondare ukiezina, 520
- ondare unibertsalari, 1257
- ondare zientifikoa, teknologikoa, kulturala eta linguistikoa, 1157
- ondare-, hizkuntza- eta gizarte- aberastasunaren hedapena, 1574
- ondarea, 177, 184, 209, 278, 353, 411, 520, 584, 593, 596, 670, 737, 763, 765, 766, 778, 805, 828, 841, 843, 878, 896, 951, 953, 957, 1033, 1101, 1103, 1104, 1106, 1133, 1134, 1156, 1158, 1206, 1214, 1237, 1265, 1268, 1277, 1325, 1339, 1400, 1404, 1454, 1506, 1508, 1531, 1540, 1541, 1552, 1553, 1602, 1645, 1664, 1676, 1679, 1729, 1766, 1812, 1871, 1872, 1887, 1892, 1929, 1972, 2008
- ondarean, 670
- ondare-araubidea, 1533, 1819
- ondarearen, 951
- ondarearen babesa, 2189

- ondarearen defentsa, 978
- ondarearen eta guneen
  - babeserako, 2189
- Ondarearen Kodearen, 2189, 2392
- ondarearen kontserbazioa, 1682
- ondarearen produktuak eta
  - errentak, 2016
- ondarearen zati, 2016
- ondareari, 355
- ondareari buruzko legearen, 694
- ondare-babesa, 2392
- Ondare-babesari, 2392
- ondare-eskuratzeetan, 658
- ondare-funtsak, 1751, 2341
- ondare-kalteak, 1406
- ondare-mota, 521, 1101
- Ondare-ondasunen fruituak,
  - errentak edo interesak, 1739, 1742
- Ondare-prestazio Publikoak diren
  - Prezio Publikoak, 1760
- ondaretzat, 1111, 1134
- ondasun, 143, 462, 464, 468, 473, 502, 519, 520, 1059, 1062, 1065, 1066, 1069, 1106, 1134, 1257, 1392, 1461, 1481, 1521, 1538, 1582, 1602, 1603, 1659, 1682, 1683, 1684, 1685, 1721, 1722, 1742, 1945, 2018, 2333
- Ondasun, 473, 694, 1065
- ondasun bibliografiko, 1753
- ondasun bibliografikotzat, 1196
- ondasun edo guneen identifikazio zehatza, 1685
- ondasun edo zerbitzuei buruzko informazio doi eta zehatza, 2172
- ondasun edo zerbitzuei buruzko informazioa, 473
- ondasun erkidea, 2326
- ondasun eta baliabide materialak atxikitzeko, 780
- Ondasun eta baliabideen eskualdaketari, 2351
- ondasun eta mozkinen gaineko zuzeneko zergarik, 2327
- Ondasun eta zerbitzu publikoetarako irispidea, 1065
- Ondasun eta zerbitzuei buruzko informazioa emateko hizkuntza*, 746
- Ondasun eta zerbitzuei buruzko informazioa euskaraz nahiz gaztelaniaz jasotzekoa*, 743
- ondasun eta zerbitzuei buruzko informazioan*, 746
- ondasun eta zerbitzuen funtsezko ezaugarriei buruzko informazio osoa, egiazkoa, gardena eta ulergarria, 1391
- ondasun eta zerbitzuen kudeaketa, 1739, 1742
- ondasun eta zerbitzuen salerosketetan, 158
- ondasun eta zerbitzuetarako irispidea, 225, 464, 468, 1065, 1577, 1722
- ondasun etnologiko ukiezin, 1430
- Ondasun etnologiko ukiezinak, 1431
- ondasun higiezin, 2173
- ondasun higiezina, 502
- ondasun higiezinaren eskualdaketa, 2253
- ondasun higiezinaren eskualdaketaren, 2253
- ondasun higiezinetakoa. Ikus erregistratzailea
- Ondasun higigarri eta higiezinak eskuratzeko eta besterentzeko ahala, 2326
- ondasun higigarri eta higiezinak, 2327
- ondasun higigarriak, 670, 671
- Ondasun higigarriak, 1880
- ondasun higigarriek, higiezinak, 1682
- ondasun higigarrien borondatezko salmenta, 2194
- ondasun higigarrien borondatezko salmenta-jardueren alorreko zerbitzuak, 2194
- ondasun higigarrien borondatezko salmenta-jardueretan, 2194
- ondasun higigarrien erosketa, 2328
- Ondasun historikoen eta kulturalen kategoriak, 1430
- ondasun immaterialak, 519, 828, 1134, 1659, 1676, 1684
- ondasun industrial eta ekonomikoaren, 1507
- ondasun industrial eta teknologikoak, 1430
- Ondasun iraunkorrei, 1197
- ondasun kulturalak, 1066
- ondasun material eta immaterial, 1043, 1106, 1134

- ondasun material eta ukiezin, 1430
ondasun materialak, 1134
ondasun materialetan, 1195
ondasun publikoa, 1160
Ondasun ukiezin babesa, 1431
ondasun ukigarri zein ukiezin, 1277
ondasun, adierazpen, irudikapen
edo jarduera horien kultura-
esanahia, 1602
ondasun, produktu eta zerbitzuei
buruzko informazioa, 1538
ondasuna, 2333
ondasuna bahitzeko edo
enbargatzeko neurria, 2278
ondasunak, 353, 688, 694, 780, 828,
1062, 1133, 1196, 1291, 1292, 1430,
1478, 1521, 1676, 1682, 1683, 1684,
1685, 1722, 1737, 1741, 1753, 1880,
1913, 2016, 2017, 2169, 2269, 2278,
2279, 2328
Ondasunak, 1391, 1814, 1880
ondasunak bahitzeko neurriak, 2278
ondasunak edo zerbitzuak ematen
dituzten makina automatikoak,
907
ondasunak enbargatzeko
ebazpena, 2270
Ondasunak enbargatzeko
ebazpena, 2269
ondasunak partekatutako denbora-
erregimenean erabiltzeari, 2173
Ondasunak partekatutako
denbora-erregimenean
erabiltzeko kontratuak, 2172
ondasunarekin, 1197
ondasunei, 1285, 1602
ondasunek, 462, 1062, 2327
ondasunekin batera doan
informazio idatziak, 1705
ondasunen, 686
Ondasunen adierazpen, 2252
ondasunen errentak, 686
Ondasunen eskuratzea eta
errentamendua, 1880
ondasunen eta zerbitzuen
komunikazio- eta informazio-
eremuetako irisgarritasuna, 1904
ondasunen eta zerbitzuen kontsumo
neurritsua, informatua,
gogoetatsua eta kontzientea,
1879
ondasunen irteera, 2252
Ondasunen izaera, 1567
ondasunen produktuen edo
zerbitzuen erabilera- eta
mantentze-jarraitibideen
eskuliburuak, 911
ondasunen sailkapena, 1684
ondasunen udal-katalogoak, 1685
Ondasun-kategoriak, 1684
ondasunok aurkezteko eta
etiketatzeko araudia, 1385
onddoak, 1011
ondoan editatzen diren lanei, 1508
ondorengoei, 523
ondorengoek jasotako hizkuntza-
irakaskuntzagatik, 1635
ondorengoentzat, 446
ondorio, 1605, 2377
ondorio biderkatzaileagatik, 1298
ondorio diskriminatzaileak, 1462
ondorio ekonomiko positiboak, 207
ondorio juridiko, 1228, 1605, 1990,
1992, 2270, 2274
ondorio juridiko eta politikoak, 279
ondorio juridikoak, 1816, 1889, 1913
ondorio juridikoei, 1448, 1449, 1458
ondorio juridikoen, 949, 962, 975
ondorio juridikorik, 1885
ondorio kaltegarriagoak, 2369
ondorio kaltegarriak, 1382
ondorio mugatzaileak, 1637
ondorio praktikoak, 323
ondorioa, 1793
ondorioak, 305, 313, 371, 1230, 2274,
2297, 2331, 2351, 2382
ondorioei, 1546
ondoriotzat, 2387
ondoaz ondoko aldaketak, 1818
oneratzeko, 955
Oneratzeko, 955
onespen, 293, 360, 2233
onespen judiziala, 526, 635
onespena, 2042, 2127, 2128, 2244,
2257, 2268, 2294
onespenaren, 2344
onespen-eskabidea, 2282
Onespenik, 2164, 2261
onespenik eza, 2143
onespen-zigilua, 2127
onespen-zigiluaren eskabide-
modalitateak, 2127

- onestea, 777
onesteko, 293, 304, 359, 360, 370
onetsi, 77, 147, 176, 304, 305, 357,
370, 371, 776, 779
Onetsi, 357
onetsiko, 193, 304, 370, 779, 780
onetsitako, 77, 176
onetsitakoa, 179
onetsiz, 812
ongintzako eta hobekuntza
kolektiboko ondorioak, 577
ongizatea, 59, 206, 820, 1620
oniritzia, 2149
oniritziarekin, 2014
Online bilaketa-tresnak, 2388
online plataforma, 2170
onomastika, 1764, 1890
Onomastika, 156, 1769, 1896
onomastika ofizialaren hizkuntza-
forma zuzenak, 2010
onomastika ofizialari buruzko
txostenak edo irizpenak, 2010
onomastikara, 1764
Onomastikari, 1890
onomastikari lotutako lege- edo
arau-aurreproiektuei, 2010
onomastika-sistema zaindu eta
erabiltzeko, 156
Ontzia uzteagatiko diru-bermea,
2131
ontziratua, 1125, 1497
ontziratutako elikagaiei, 1775
ontziratzailea, 2063
ontziratzea, 911
ontziratzeari, 490
onura, 100, 157, 1670, 2259, 2262,
2278
onura ekonomiko, 819
onura fiskal, 1293
onura fiskalak, 1333, 1739, 1742
onura fiskalei, 1294
onura fiskalen, 1330
onura fiskalen araubidean, 1330
onura fiskalen mota, 1330
onura fiskalen zenbatekoa, 1294,
1330
onura fiskalok, 1294
onura materialak, 2116
onura materialez baliatzeko
eskubidea, 2116
onura publikoa, 429
onura publikoaren deklarazioa, 905
Onura publikoko erakundeek, 2325
onura publikoko izaera, 2319, 2321
onura publikoko izaera aitortua
duten fundazioek, 2257
onura publikoko liburutegietarako
liburuak eta argitalpenak, 99
onuradun, 1070
onuradun izan daitezkeen
hizkuntza, 1925
onuraduna, 2335
onuradunak, 483, 741, 816, 1504,
2136, 2344
Onuradunak, 102, 109, 378, 741,
1527
onuradunei, 562, 2328
onuradunek, 948, 951, 1285, 1786,
1803, 2335
onuraduni, 2139
onuradun-kopuru mugatuagatik,
213
onuradun-mota, 2139
onuradun-motari, 2139
onuraduntzat, 2139
onuragarri, 213
onurak, 206, 237, 458
onurarako, 1057, 1085, 1552
onuraren, 1505
onurarik, 2308
oparotasun ekonomikoari, 1521
Open Source Initiative (OSI), 139
operadore espezializatu, 2170
Operadore eta programatzaile
independentek, 1758
Operadore independenteen
kanalak, 1616
Operadoreak, 1759
operadoreei, 1577
operadoreekin, 1491
oporaldietan, 481
oposizio, 694, 967, 970, 1190, 1476,
1779
oposizio- eta lehiaketa-faseek, 970
oposizio eta lehiaketa-oposizio
libreen, 1779
oposizio libre nahiz murriztuak, 1817
Oposizioa, 1560
oposizioak, 1268, 1476, 1771, 2022
Oposizioak, 1816
oposizioak egitea, 1771
Oposizioan, 2074

- Oposizioaren fasean, 1714
 oposizioen, 1268
 oposizioetako, 1816
 oposizioetan, 684
 oposizio-fasea gainditzen duten
     izangaiek, 1796
 oposizio-fasean, 967
 Oposizio-fasean, 1848, 1849
 Oposizioko probak, 1849
 oposizio-lehiaketa, 1589
 oposizio-lehiaketaz, 694
 Oposizio-lehiaketetako, 967
 Oposizio-lehiaketetako prozeduren,
     967
 Oposizio-sistema, 1300
 optikariak, 2217, 2218
 Optikariak, 2218
 optometristak, 2213, 2214
 Optometristak, 2214
 oralistak, 1863, 1865
 oralistek, 461
 ordain, 741, 950, 2292
 ordain moralak, 950
 ordaina, 2334, 2335
 ordainagiria, 1461
 ordainagiriak, 158
 ordainagirietan, 2333
 ordainarazpenak, 2327
 ordainarazpenei, 1495
 Ordaindukoa, 2195
 ordaindukoak, 1768
 Ordaindukoak, 2195
 ordaindukoaren klausula, 2195
 ordainei, 2107, 2330
 ordaingabea. *Ikus jarduera*
 ordainik, 2112, 2175, 2180
 ordainketa, 108, 2230, 2328
 ordainketa eskuordetuko
     araubideko irakasleek, 1210, 1213,
     1215
 ordainketa-aginduak, 302, 368
 ordainketa-araubidea, 754
 ordainketa-errekerimendu europar,
     391
 ordainketa-gastuetarako, 664
 ordainketa-gastuetarako baimena,
     664
 ordainketak, 685, 1738, 1741, 2014
 Ordainketak, 2119
 ordainketak agintzea, 353, 685, 778
 ordainketan, 2353
 ordainketa-zerbitzuak, 2123
 ordainketa-zerbitzuen erabiltzaileak,
     2119
 Ordainketa-zerbitzuen eskatzaileak,
     2119
 ordainketa-zerbitzuen hornitzaileak,
     2119
 ordainketa-zerbitzuen hornitzaileak,
     2119
 ordainpeko ikus-entzunezko
     hedabide-zerbitzuen kategoria,
     2318
 ordainpekoa. *Ikus jarduera*
 Ordainsari, 754
 ordainsari egokia, 219
ordainsari ekitatiboa, 101, 108
 ordainsaria, 2241
 ordainsaria eta irabaziak
     kalkulatzeko moduaren
     deskripzioa, 414, 606
 ordainsariak, 664, 1210, 1213, 1215,
     2250
 ordainsari-araubidea, 354
 ordainsari-batzordearen osaera,
     414, 606
 ordainsariei, 2072
 ordainsarien, 661
 ordainsarrietan, 1150
 ordainsari-kontzeptuak, 1690
 ordainsari-osagarria, 1849
 ordainsari-osagarriak, 754
 ordainsari-politika eguneratuaren
     xeheatasunak, 413, 606
 Ordena eta segurtasun publikoa,
     2117
 ordena jurisdikzional, 1068, 1724
 ordena publiko, 484
 ordena publikoa, 319
 ordena publikoarekin, 2328
 ordena publikoari, 2340
 ordenagailuek, 139
 ordenagailu-jokoak, 1773
 ordenamendu juridiko nazionaletan,
     519
 ordenamendu juridiko pribatuari,
     349
 ordenamendu juridiko pribatura, 350
 ordenamendu juridikoa, 323, 1858
 ordenamendu juridikoak, 380, 668,
     683, 1204, 1323
ordenamendu juridikoan, 372, 385,

- 394, 416, 543, 550, 760, 810, 1025,
1077, 1537, 1636, 1716, 1777, 1853,
1888
ordenamendu juridikoarekin, 1507
ordenamendu juridikoaren, 387, 743,
1080
Ordenamendu juridikoaren, 1511
ordenamendu juridikoko, 350
ordenamendu juridikora, 551
ordenamendu konstituzionalak,
2023
ordenamenduan zehazten diren
mailetan, 1845
Ordenamenduaren, 1844
ordenamenduari, 1775
ordenantza, 2386
ordenantzak, 812
ordenaren defentsarako, 301, 367
ordezkapena, 132
ordezkari, 154, 335, 351, 352, 377,
660, 663, 684, 689, 690, 703, 710,
722, 729, 735, 768, 777, 836, 950,
1037, 1057, 1062, 1069, 1070, 1283,
1478, 1540, 1678, 1736, 1737, 1738,
1740, 2019, 2134, 2192, 2280, 2319,
2321, 2360, 2362
ordezkari adierazgarri, 2374
ordezkari diren lurraldeetan historian
zihar hitz egindako hizkuntza edo
hizkuntzak, 154
ordezkari egiaztatuekin, 335
ordezkari judizialak, 2196
ordezkari sindikala, 377
ordezkaria, 1737, 2014, 2145, 2272
ordezkariak, 754, 1507, 1580, 1717,
2013, 2105, 2176, 2192, 2280, 2296,
2327, 2328
Ordezkarriak, 2103
ordezkariaren, 2326
ordezkariaren erabaki, 2149
ordezkariaren identifikazioa, 1037
ordezkariarengana, 2204, 2206
ordezkariari, 517, 2118, 2272
ordezkarietara, 2177, 2178
ordezkarietara, 342, 348, 768, 1069,
1134, 2029, 2196, 2374
ordezkarien, 666, 729
Ordezkarrien batzarrek, 154
ordezkarienean. *Ikus* irizpena
ordezkariok, 2374
ordezkaritza, 660, 665, 685, 690, 692,
703, 706, 717, 735, 754, 1069, 1717,
1738, 1881, 1915, 1932, 2030, 2162
Ordezkaritza, 703, 889
ordezkaritza diplomatiko, 510
ordezkaritza duten talde politiko eta
sozialei komunikabide
sozialetarako irispidea, 1275
ordezkaritza duten taldeen, 1262
ordezkaritza egokia, 1869
ordezkaritza handieneko zentral
sindikaletako, 663
ordezkaritza ofiziala, 690, 692, 1582
ordezkaritza orekatua, 765, 843, 864,
869, 896, 1069, 1463, 1726, 1924
ordezkaritza paritarioa, 1643
ordezkaritza sindikalak, 754
ordezkaritza txikia duen sexuaren
presentziari, 2011
ordezkaritza txikiena duten lanbide,
ikasketa edo jarduera
publikoetan, 1627
ordezkaritza-ahalordeak, 425
ordezkaritza-erakunde, 96
ordezkaritza-erakundeen, 1069
ordezkaritza-instituzio, -erakunde eta
-antolakundeak, 1419
ordezkaritza-instituzioak, 2178
ordezkaritzako, 665
Ordezkaritzako kide numerarioak,
1185
ordezkaritza-organoetan, 1547
ordezkaritzaren, 666
ordezkaritzaren proportziokoa, 666
ordezkaritzari, 1537
ordezkaritzarik, 510
ordezkaritzek, 538
ordezkaritzekin, 1910
Ordezkaritzetako kide, aholkulari eta
adituei, 2328
ordezkatuta, 301, 367
ordezkatzen, 776
ordezko, 662
ordezko komunikazio-sistemak, 1061
Ordezko neurria, 1881, 1932
ordezko ofizial, 2131
ordezko ofiziala, 2134, 2362
ordezko piezak, 1197
ordezko piezei eta tresnei, 100
ordezko txostengileen bilerak, 261
ordezkoa, 662
ordezkoak, 1817, 2015, 2134, 2264

- ordezkoari, 706
ordezkorik, 2134, 2135
ordeztu, 156, 706
ordeztuko, 304, 370
ordu perieskolarretan, 2377
ordua, 662
orduak, 2044
ordu-arduraldi, 1047
ordu-arduraldia, 1232
orduen erregistroa, 2135
orduetan, 2315, 2316, 2317, 2318, 2321, 2322, 2377
ordutegi, 481, 2366, 2385
ordutegia, 807, 1571, 2367
ordutegiak, 1572, 1726, 1842
ordutegiarekin, 1286
ordutegiaren, 2147
ordutegiaren barruko ikasgaietako bat, 2147, 2355, 2393
ordutegiaren eta sarrera-kopuruaren irizpideak, 1874
ordutegiek, 2148
ordutegi-esparruaren erregulazioa, 1840
ordutegi-espazio, 1046
ordutegietan, 1790
ordutegi-tartetan, 1807
ordu-zenbaketa, 1233
ordu-zuzkiduraren, 1210, 1213, 1215
oreka, 560, 1542, 2057
oreka eraginkorra, 2040
oreka zuzena, 111
orekatua, 163, 560
Orense, 383
Orenseko, 383
organigrama, 664
organigraman, 669
organigramari, 669
organismo, 335, 349, 355, 682, 683, 688, 689, 693, 748, 749, 775, 940, 941, 1149, 1152, 1193, 1201, 1205, 1307, 1584, 1730, 1776, 1813, 1838, 1850, 1894, 1896, 1900, 1902, 2013, 2016, 2042, 2053, 2071, 2244, 2325
organismo akademiko, zientifiko eta kultural, 2010
Organismo arduraduna, 1201, 1205
organismo autonomo, 682, 683, 689, 1149
organismo autonomo administratibo, 683, 689
organismo autonomoa, 683, 693
organismo autonomoaren, 688
organismo autonomoei, 779
organismo autonomoek, 1031, 1643
organismo autonomoen, 780
organismo autonomoetako, 748, 749
Organismo Autonomoetako, 932
organismo edo pertsona juridiko eskatzaileak, 2253
organismo edo pertsona juridikoak, 2253
organismo erkideetan, 1900
organismo eskatzaileak, 2250, 2251, 2254
organismo eskudunei, 479
organismo eskudunek, 1064, 1193
organismo eskudunekin, 1238, 2001
organismo espezializatu, 349
organismo estatal, 110
Organismo eta elkarre horiek, 303, 369
organismo eta komunikazio-zerbitzuen emanaldi eta iragarkietan, 2314
organismo komun, 1776
organismo ofizialei, 521
organismo pribatuekin, 159
organismo profesionalen, 2194
organismo publiko, 689, 1730
organismo publikoak, 2004, 2067, 2079
organismo publikoei, 401
organismo publikoekin, 941
organismo publikoen, 940
organismo publikoen eta zuzenbide publikoko enteen tasak, 1730
Organismo publikoen interes orokorreko proiektuak, 2315
organismo publikoetara, 1228
organismoa, 139, 159
organismoak, 110, 761, 1238, 2240, 2243, 2250, 2251, 2253, 2341
Organismoaren, 353
organismoaren estrategia eta barne-antolaketa, 1919
organismoari, 101, 108
organismoari, 1892, 2360
organismoek, 388, 1134, 1235, 1748, 1890, 1898, 2009, 2246
organismoek egoki integra ditzaten

- Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen ezagutza eta praktika, 1134
- organismoekin, 1890
- organismoen, 1924, 2395
- organismoen aldeko inbertsioak, 2325
- organismoen helburu eta ezaugarri berdintsuak, 2250, 2251, 2253, 2254
- organismoen obligazio-jaulkipenak, 2246
- organismoetako, 1893
- organismoetako funtzionarioak eta lan-kontratuko langileak, 1893
- organismoetan, 1812
- organismori, 666
- organo, 342, 343, 348, 349, 350, 351, 401, 425, 466, 496, 662, 664, 686, 688, 691, 692, 694, 717, 725, 727, 733, 735, 755, 768, 779, 971, 1157, 1190, 1191, 1303, 1316, 1559, 1565, 1581, 1639, 1656, 1682, 1683, 1713, 1738, 1766, 1767, 1791, 1866, 1873, 1894, 1901, 1910, 1920, 2008, 2013, 2018, 2022, 2040, 2073
- Organo, 664, 734, 1193, 1612
- organo aholku-emaileak, 1267
- Organo aholku-emaileez, 1193
- organo artezkariak, 1736, 1740
- Organo artezkariak, 776
- organo baliokideek, 755
- Organo betearazleak, 2072
- Organo edo erakunde eskudunak, 1166
- organo egonkor, 1866
- Organo eskatzaileak, 1276
- organo eskudun, 183, 478
- organo eskuduna, 800, 1869
- organo eskudunak, 533, 694, 725, 727, 733, 1157, 1515, 1559, 2022
- Organo eskudunak, 734
- organo eskudunari, 129
- organo eskudunek, 405
- organo eskudunekin, 350, 509, 1230, 1236, 1998
- organo eta instituzio aholku-emaileen eskumenak, 1682
- Organo horiek esleiturik dituzten eginkizunak betetzeko ematen dituzten administrazio-egintzetan amaituko, 776
- organo instituzionalen, 1136, 1190
- organo judizial eskudunak, 392
- organo judizial militarretako kideek, 348
- organo judizialak, 348, 391, 392, 510
- organo judizialen, 342, 343, 390, 510
- organo judizialean, 168
- Organo jurisdikzionalak, 1790
- organo kualifikatu, 1478
- organo kudeatzaileari, 971
- organo ofizialak, 153
- organo ofizialen lana, 261
- Organo substantiboak, 1310, 1329
- organo zentralek, 509
- organoa, 756, 768
- organoak, 659, 660, 684, 688, 689, 1136, 1185, 1226, 1275, 1304, 1456, 1518, 1613, 1639, 1810, 1867, 1869, 1924, 1967, 2012, 2072
- Organoak, 2236
- organoan, 660, 742, 2011
- organoaren, 424, 1320, 1869
- organoei, 671, 735, 756
- organoek, 658, 669, 702, 773, 1893, 1894
- organoekin, 676, 680
- organoen, 83, 425, 1136, 1230, 1250, 1463, 1565, 1920, 1997
- Organoen, 1035
- organoen administrazio-jarduera, 1997
- organoen ordezkaritza orekatua, 1463
- organoentzat, 685
- organoetan, 1643
- organoetara, 372, 543
- orientabide baliagarriak, 317
- orientabidea, 714
- orientabideak, 1297, 2116
- orientazio, 2375
- Orientazio orokorrak, 2332
- orientazio sexuala, 848, 887
- orientazio zibikoko ikastaroak, 1857
- orientazioa, 468, 516, 1214, 1259, 1273, 1274, 1287, 1299, 1321, 1322, 1400, 1454, 1511, 1512, 1513, 1514, 1553, 1560, 1663, 1726, 1729, 1861, 1918, 1929, 2070, 2075, 2156, 2305, 2375, 2381
- orientazioak, 2376, 2381

- orientazioan, 1454
 orientazioaren, 947
 orientazioaren alorrean, 2142
 orientazioari, 2305, 2332
 Orientazioari, 2341, 2348, 2375, 2381
 Orientazioari eta programazioari
     buruzko lege, 2375
 orientazioko, 1050, 1437
 orientazio-lerroak, 2148
 orientaziook, 2381
 orientazio-osagai, 1670
 orientazio-prozedurak, 2148
 orientaziorako, 1050
 Orientaziorako eta informaziorako
     seinaleak, 1105
 orientazio-talde, 1050
 Orientazio-taldeak, 1050
 orkestra-errejidore, 2251
 orkestra-zuzendari, 2250
 orografiari eta hidrografiari buruzko
     toponimoak, 2065
 oroimen historikoaren ondasunak,
     1478
 oroimen historikoaren ondasunak
     eta sorkuntzen altxorra
     belaunaldiz belaunaldi gozatzeko.
     Ikus eskubidea
 Oroitzapenezko plaka, 950
 orokorra, 59
 Orokortasunak, 2104, 2138, 2139
 ororentzako diseinua, 996, 1001
 orotariko generoko programa
     dibertsifikatuak, 1027
 orri solte edo koadernatu gisa
     inprimatutako orriak, 100
 orri-pasatzaile, 2251
 ortesi-egileak, 2217, 2219
 ortografia-arauak, 387, 2006
 ortografian, 448
 osaera, 1133, 1207, 1262, 1478, 1509,
     1613, 1705, 1869, 1924, 2011, 2016,
     2189, 2263
 Osaera, 735, 757, 1678
 Osaerak, 1924
 osaeran, 461, 703, 1060, 1069, 1719
 osaerarekin, 2009
 osaeraren, 1785
 osagai, 659, 701, 716, 1131, 1670,
     1847, 1857, 2029
 osagai ordeztzezinak, 2006
 osagaia, 682
 osagaiak, 520, 1660, 1682, 1712
 osagaitzat, 1105, 1901
 osagai-zerrendak, 159
 osagarri, 2185, 2389
 osagarritasuna, 756
 osagarritasun-printzipioak, 314
 Osakidetza — Euskal Osasun
     Zerbitzua, 727
 osasun, 1252, 1315
 Osasun, 1163
 Osasun Administrazioak, 1066, 1723
 Osasun Administrazioako langileen,
     1066
 Osasun Agintaritza Gorena, 2138
 Osasun Agintaritza Gorenak, 2138
 Osasun Arloko Eskubide eta
     Eginbearrei, 1617
 osasun- eta dopin-kontrolak, 795
 osasun- eta gizarte-ekintza, 2179
 osasun- eta gizarte-zainketak
     jasotzeko eskubidea, 190
 osasun- eta prebentzio-neurriak,
     2213
 osasun fisiko, mental eta
     sentsorialaren egoerari buruzko
     arriskuak, 1637
 Osasun Informazioari, 1432
 Osasun Kidego Militarrean, 477
 Osasun Kidego Militarrerako
     irispidea, 477
 osasun laguntza egokia, 944, 1002
 osasun mental edo fisikoagatik, 1204
 osasun publikoa, 1074
 Osasun Publikoaren, 2201
 Osasun Publikoaren Arloko Politikari,
     2358
 Osasun Publikoaren Kodearen, 2236
 osasun publikoari, 2207, 2328
 Osasun Publikoari, 1074
 osasun publikoko ekintzak, 1074
 Osasun publikoko profesionalak,
     1074
 osasun publikorako, 1074
 Osasun Zerbitzuak, 1252
 Osasun Zerbitzuaren, 1303, 1745,
     1925
 Osasun Zerbitzuen, 943
 Osasun Zerbitzuko, 1302, 1303
 osasuna, 59, 399, 629, 630, 631, 760,
     820, 911, 943, 1058, 1066, 1161,
     1186, 1291, 1460, 1537, 1636, 1716,

- 1858, 1860, 1880, 2006, 2201
Osasuna, 464, 468, 486, 624, 735,
998, 1066, 1163, 1309, 1319, 1322,
1523, 1637, 1667, 1930
Osasuna babesteko askatasuna,
1636, 1716
*osasuna eta segurtasuna babesteko
arrazoiengatik*, 746
Osasuna sustatzeko askatasuna,
1322
osasun-administrazioko
estatutupeko langileak eta langile
lan-kontratudunak, 1299
osasun-agiritzat, 794
osasun-arazoak, 2153
osasunaren, 943
osasunaren arloan, 1617
Osasunaren arloko establezimendu
eta zerbitzuak, 2224
osasunaren arloko informazio- eta
prebentzio-kanpainak, 464, 468,
1723
Osasunaren arloko lanbideak, 2202
osasunaren arloko lanbideetako
bat, 1397
Osasunaren arloko langileen
eginkizunak, 2202
Osasunaren arloko neurriak, 1017
osasunaren arloko profesionalak,
2216
osasunaren arloko profesionalen
osaturiko batzorde eskudunaren
irizpenean, 2205
Osasunaren babes orokorra, 2201
osasunaren babesa, 909
Osasunaren babesa, 2153
Osasunaren babesa eta
segurtasuna, 1641
Osasunaren Babesari, 1796
Osasunaren babeserako eta
segurtasunerako eskubidea, 1391,
1603
Osasunaren edo hezkuntzaren
arloko unibertsitate-titulazio bat
dutenak, 1704
Osasunaren edo hezkuntzaren
zientzietako unibertsitate-titulua,
771
osasunaren edo moralaren
babeserako, 301, 367
Osasunaren eremua, 1083
Osasunaren eta gizarte-
segurantzaren gaineko ardurak
duten ministerioek, 2213
osasunaren gaineko ardurak duen
ministerioaren erabaki, 2202, 2204,
2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211,
2212, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218,
2219, 2221, 2222, 2223, 2358
osasunaren gaineko ardurak duen
ministroak, 2203, 2204, 2205, 2220
osasunaren gaineko ardurak duen
ministroaren erabaki, 2203, 2204,
2205, 2220
Osasunaren gaineko ardurak duen
ministroaren erabaki, 2203, 2205
osasunaren gaineko ardurak duen
ministroaren onespenez, 2203
Osasunaren Goi Agintaritzak, 2201
Osasunaren sustapenarekin, 1966
osasunaren, hezkuntzaren eta
gizarte-zerbitzuen eremuan, 1611
osasunari, 944, 1382, 2236
Osasunari, 1252, 1382, 1523
osasunari buruzko dibulgazio-
materialak, 1309
osasunari buruzko informazioa, 1617,
1636, 1716
Osasunari eta sexualitateari buruzko
informazio-zerbitzu, 2320
Osasun-arloan, 1745
Osasun-arloan eskumena duen
sailak, 1930
osasun-arloan eskumena duen
sailaren, 1796
Osasun-arloko informazioa eta
baimena, 1163
osasun-arloko lanbideak, 771
Osasun-arloko lanbideak arautzen
dituen azaroaren 21eko 44/2003
Legeak, 1499
Osasun-arloko profesionalek, 1382
osasun-arlokoa, 819
osasun-arrazoiengatik
estigmatizazioa, 1930
osasun-arreta, 220, 1636, 1716
Osasun-arreta, 943
osasun-arreta eta -laguntzarekin,
1966
Osasun-arreta integral eta
jarraiturako eskubidea, 943
osasun-arreta iristeko dagoen

- eskubide unibertsalari buruzko informazioa, 1925
- osasun-arretari, 1382
- osasun-azterketak, 2074
- osasun-azterketak egiteko ahalari, 2153
- osasun-bitartekaritzarekin, 2201
- osasun-bitartekaritzaren eta hizkuntza-interpretazioaren alorretako gaitasun, prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziazko adierazleak, 2138
- osasun-bitartekaritzaren eta hizkuntza-interpretazioaren arloetan, 2201
- osasun-bitartekaritzaren eta hizkuntza-interpretazioaren helburua, 2201
- Osasun-datuak, 1952
- osasuren, 427, 737, 1069
- osasun-egoera, 569, 597, 759, 760, 761, 762, 763, 954, 1407, 1715, 1861, 2153, 2174, 2255, 2369
- osasun-egoerari, 760
- osasurekoak, 1504
- osasurenako, 760, 1057
- osasurenako eskubidea, 486, 624
- osasurenako eta zerbitzu sanitarioak jasotzeko eskubidea, 760
- osasurenako hezkuntza, 434
- osasurenako sendagaiak, 1382
- osasun-eremuko, 1526
- osasun-eskubideak, 1909
- Osasuren-eskubideak, 1523
- osasun-eskubideak eta -eginbeharrak, 1523
- osasun-estatutupeko langileentzat, 1304
- osasun-hezkuntzara, 1667
- osasun-informazioa, 1252
- Osasuren-informazioari buruzko eskubideak, 1617
- osasun-instituzioetan, 402
- osasun-izaerako programak, 1576
- Osasuren-kontrola, 2138
- osasun-laguntza, 246, 482, 1037, 1523, 1925
- Osasuren-laguntza, 1966
- Osasuren-laguntza ematen duten zentro, zerbitzu eta establezimendu publiko eta kontzertatuak, 1925
- Osasuren-laguntza iristeko eskubidearen bermea, 1925
- Osasuren-laguntzaileei, 2220
- Osasuren-laguntzarako, 943
- Osasuren-laguntzarako eskubidea, 943
- osasun-laguntzarako protokoloetan, 2201
- osasun-laguntzaren, 943
- Osasuren-laguntzaren, 943
- osasun-lanbide, 1433, 1499
- osasun-langileak, 2153
- osasun-langileak, 2153
- Osasuren-langileen, 1083
- Osasuren-langileen prestakuntza-neurriak, 1083
- Osasuren-larrialdiaren, 1575
- osasun-ohartarazpen, 427
- Osasuren-ohartarazpena, 427, 808
- osasun-plangintzak, 1252
- osasun-prestazioak iristeko eskubideari, 1925
- osasun-prestazioen kalitatearen garapen eta ebaluazioan, 2138
- osasun-produktuak, 1382
- osasun-sektorean, 1028
- osasun-sistema, 1163
- osasun-sistema nazionaleko, 402
- osasun-sistema publikoan, 1667
- osasun-sistema publikoaren, 1163
- osasun-sistema publikoaren erabiltzaileei, 943
- osasun-sistemak, 1637
- Osasuren-sistemak, 2138
- osasun-sistemako prestazioak eta zerbitzuak, 1966
- osasun-sistemaren erabiltzaileak, 2201
- Osasuren-txartelak, 795
- osasun-zainketak, 1017
- osasun-zentro eta -zerbitzuek, 1252
- osasun-zentroek, 943
- osasun-zentroetan, 464, 468, 1723
- osasun-zerbitzu eta prestazioei, 1252
- osasun-zerbitzu publiko ekitatiboa, 1819
- osasun-zerbitzu publikorako irispide librea, 1322
- osasun-zerbitzuak, 1420
- osasun-zerbitzuen, 402

- Osasun-zerbitzuetako estatutupeko langileen eraentza-arauak, 1819
- Osasun-zerbitzuetako Estatutupeko Langileen Esparru-estatutuari buruzko abenduaren 16ko 55/2003 Estatuko Legeak, 1819
- Osasun-zerbitzuetako estatutupeko langileen esparru-estatutuari buruzko abenduaren 16ko 55/2003 Legearen, 1303
- osasun-zerbitzuetan, 1309
- Osasun-zerbitzuetarako, 1066
- osatu, 178, 182
- osatuko, 58
- osatze bidean dagoen Europar Batasunaren eremuan, 180
- osetzen, 708
- Osloko Konferentzian, 167
- oso astunak, 452, 507, 732, 733
- Osoko Bilkura, 261, 2013
- osoko bilkurak, 1107, 1316, 1383, 1791
- Osoko Bilkurak, 2014, 2015, 2016, 2017, 2025
- Osoko Bilkurako kideen legezko kopuruaren gehiengo osoak, 2025
- Osoko Bilkurako zuzenbideko kideen gehiengo osoz, 2015
- osoko bilkuran, 922
- osoko bilkuraren, 1107
- osoko bilkuraren egitura, batzorde betearazleko kideen kopurua eta hautatzeko modua, 1791
- Osoko Bilkurari, 1188, 2013
- oso-osorik aplikatzea, 172
- Osorik edo nagusiki frantsesez edo Frantziako hizkuntza erregionaletako batean sortua, 2240
- osorik edo nagusiki frantsesez edo Frantziako hizkuntza erregionaletako batean sortutako animaziozko obra zinematografikoen eta animaziozkoak ez diren obra zinematografikoen, 2241
- osotasun, 446, 1061
- osotasun fisiko eta psikikoa, 953
- osotasun fisiko eta psikikorako duen eskubidea, 1400
- osotasun soziala, 521
- osotasuna, 457, 1029, 1056, 1322, 1350, 1615, 1747, 1805, 2186, 2189
- ospe eta presentzia hori Euskal Autonomia Erkidegotik kanpora eraman, 773
- ospe handia duten erakundeekin, 2053
- ospe handia duten pertsonen, 1133
- ospe ona, 2151, 2321
- ospea, 2144
- ospea eta presentzia, 773
- ospitale, zaharren egoitza edo bestelako gizarte- ekipamenduetan, 303, 369
- ospitaleak, 1315, 1900
- ospitaleko farmaziako prestatzaileak, 2207, 2208
- ostalaritza-establezimenduak, 1010
- ostalaritza-leku, 731
- ostalaritza-zerbitzuak, 1420, 1648
- ostatua, 2136
- ostatuak, 732
- ostatuarekin, 510
- ostatuari, 1599
- Ostatu-enpresa turistikoa, 820
- Ostatu-establezimenduak, 820
- ostatu-figura, 819
- Otomandar Inperioan., 523
- otsailaren 18ko 4/2005 Legea, 830
- otsailaren 19ko 2/1993 Legearen, 789
- otsailaren 23ko 276/2007 Errege Dekretuan, 959
- Ourense, 383
- Oviedoko Unibertsitatea, 1193, 1205, 1206
- Oviedoko Unibertsitateak, 1193
- Ozeano Bare, 144
- oztopatzen, 181
- oztopo, 151, 294, 360, 1191, 1777
- Oztopo Fisikoak Ezabatzeari, 1654
- oztopo juridikoak, 232
- Oztopo kognitiboak, 1416
- oztopo naturalak, 231
- oztopoak, 437, 457, 458, 461, 472, 729, 736, 953, 1029, 1034, 1056, 1057, 1058, 1060, 1070, 1414, 1416, 1444, 1445, 1488, 1555, 1556, 1599, 1609, 1654, 1706, 1727, 1764, 1858, 1865, 1966, 2039
- Oztopoak, 1187

- oztopoek, 729
 oztopook, 461
 paisaia, 828, 1531
 paisaia-, industria- edo hizkuntza-
 balioak, 1682
 paisaia-jardueren alorreko
 profesionalei, 2155
 paisaiaren eta euskal landa-
 ingurunearen kultura-
 identitatearen zainketa, 877
 pakete turistikoa, 820
 paleontologia, 828
 paleontologikoa, arkeologikoa,
 monumentala, historikoa,
 artistikoa, museistikoa,
 dokumentala, bibliografikoa,
 linguistikoa, antropologikoa,
 etnologikoa, etnografikoa. *Ikus*
 arau-esparru orokorra
 Palmako herritarren hizkuntza-
 ondarea eta kultura tradizionala,
 1265
 Palmako Hiriburutzari, 1265
 Palmako Udalak, 1265
 Palmako Udalaren zerbitzuko
 langileak, 1265
 Palmako Udalekoa, 1265
 Pancroffeko liburutegian, 724
 pantailako eta banaketako
 hizkuntza-kuotak, 1773
 pantailako presentziaren irizpidea,
 1874
 Pantaila-kuota, 478
 pantailaren eta banaketaren
 hizkuntza-kuotak, 1871
 pantailetan, 1872
 paperean, 153, 500, 501, 1509, 1760,
 2172
 paperezko euskarri tradizionalan,
 1507
 par Batasuneko beste estatu kide
 batean, 379
 parajeenak. *Ikus* izendapenak
 parametro, 1288, 1289, 1536
 parametroak, 967
 parametroarekin, 2388
 parametroen, 2035
 parametroetara, 1805
 Pariseko Ikaskuntza Hispanikoen
 Institutuan, 2294
 Parisko 1989ko Konferentziak, 520
 Parisko Apelazio Auzitegiko
 instrukzio-salan, 2268
 Parisko Apelazio Auzitegira, 2267,
 2339, 2340
 paritarioak, 2203
 parke eta lantegietako langile
 ikastun edo titularrak, 2351
 Parke kulturala, 1101
 Parke Kulturei, 1101
 parkeak, 1430
 Parlamentario Frantses-hiztunen
 Nazioarteko Elkarte (AIPLF), 2326
 Parlamentario Frantses-hiztunen
 Nazioarteko Elkarte. Elkarteko
 kideak, 2326
 Parlamentario Frantses-hiztunen
 Nazioarteko Elkartearen (AIPLF)
 nazioartekotasunaren aitortzari,
 pribilegioei eta immunitateari,
 2326, 2329
 Parlamentario Frantses-hiztunen
 Nazioarteko Elkartearen (AIPLF)
 nazioartekotasunaren aitortzari,
 pribilegioei eta immunitateari
 buruzko 1989ko ekainaren 30eko
 88-3 Legea, 2329
 parlamentarioak, 2326
 parlamentarioei, 2336
 parlamentu, 2326
 parlamentu autonomotako kidea,
 2011
 Parlamentuak, 170, 176, 950, 1090,
 1297, 1298, 1887
 Parlamentuan, 1915
 Parlamentuaren, 391, 1229, 1772,
 1904, 1913
 Parlamentuaren eta Kontseiluaren,
 538
 Parlamentuaren Osoko Bilkurak,
 1864
 Parlamentuari, 170, 175, 179, 922,
 961, 1236, 1766, 1776
 parlamentuetako funtzionarioei,
 2302
 parlamentuetan, 181
 Parlamentuko, 1895
 Parlamentura, 2321, 2389, 2394
 parlamentu-talde, 1864
 partaide, 1110, 1478
 partaideei, 411
 partaideek, 414

- partaidetza, 411, 733, 735, 928, 1069,
1082, 1086, 1153, 1260, 1446, 1613,
1846, 1924, 2318
Partaidetza, 1660
partaidetza duten komunikabideek,
1628
partaidetza- eta kontsulta-
organoak, 1613
partaidetza orekatua, 149, 767, 844
Partaidetza Sozialari, 1613
partaidetza soziopolitikoari, 765
partaidetza-eremu, 1059, 1069
partaidetzak, 410, 411, 412, 413, 639,
640, 2383
partaidetzakoa, 712, 713
partaidetza-maila, 733
partaidetzan, 149
partaidetzan oinarritutako aisialdia,
847
partaidetza-prozesu, 2048
Partaidetza-prozesuei, 1326
partaidetza-prozesuetan, 1086, 1643
partaidetzarako organoetan, 1643
partaidetzaren, 2319
Partaidetzari, 1082, 1643
partaidetzen, 2312, 2318
parte har, 97
parte hartu, 776, 2294
parte hartzea, 89, 240, 393, 729, 754,
757, 777, 969, 1134, 1262, 1316,
1325, 1482, 1506, 1547, 1552, 1561,
1578, 1579, 1580, 1619, 1656, 1706,
1809, 1896, 2018, 2360
parte hartzeko aukera, 767, 844
*parte hartzeko baimena duten
zentro kontzertatuei*, 1401
Parte hartzeko bideek eta
bitartekoek, 1326
parte hartzeko eginbeharra, 2371
Parte hartzeko eskabideak, 386
parte hartzeko eskaerak, 551, 552
Parte hartzeko eskaerak, 498
parte hartzeko eskubidea, 755, 1643
Parte hartzeko foroak, 2096
parte hartzeko gaitutako bideek eta
bitartekoek, 1643
parte hartzen, 923
parte hartzen duten faktoreen
konplexutasun eta aniztasunak,
920
parte-hartzaileak, 552
parte-hartzaileak erabilitako
hizkuntza, 2026
parte-hartzaileei, 2334
parte-hartzaileek, 931
parte-hartzaileen, 960
parte-hartze, 2305
parte-hartze aktiboagoa, 456
parte-hartze eraginkorra, 246, 325
parte-hartze osoa, 1865
parte-hartze politikoa, 1058
Parte-hartze politikoa, 465, 469,
1068, 1724
Parte-hartze politikoan, 462, 1060,
1721
parte-hartze publikoa, 1086
parte-hartze sozial, ekonomiko eta
laboral, 1058
parte-hartze sozialerako, 1867
parte-hartze sozialerako organoak,
1869
parte-hartze sozialerako organoei,
1866
parte-hartzea, 236, 437, 457, 765,
843, 851, 896, 946, 963, 1056, 1061,
1063, 1069, 1082, 1086, 1108, 1138,
1166, 1201, 1205, 1259, 1326, 1487,
1615, 1643, 1654, 1713, 1775, 1843,
1865, 1885, 1901, 2026, 2178
parte-hartzea eta entzunaldia, 1865
parte-hartzean, 1664
parte-hartzearekin, 449, 1459
parte-hartzearen, 944
parte-hartzearen, sinplifikazioaren
eta eraginkortasunaren
printzipioak, 1776
parte-hartzeari, 1143, 1865, 1970,
2360
parte-hartzeetan, 176
parte-hartzeko eremu guztietan,
1065, 1556
partekatutako kontuak ematean,
1160
partida, 732
partidak, 1238
partidaren, 1401
partikular, 1683, 1998, 2006
partikular interesdunei, 2028
partikularrekiko harremanetan, 811
partikularren, 2016, *Ikus* harremanak
partikularren artean, 1727
Partikularren dohaintzengatiko

- zerga-murriztapena, 2240, 2250
- partzuer diren ikastetxeetako erabiltzaile, 2337
- partzuergo, 812, 1775
- partzuergoak, 2004, 2067, 2079
- partzuergoen, 1924
- pasaporte, 971
- pasiboaren tributu-egoera, 374, 648
- patente, 2160
- Patente eta Marken Espainiako Bulegoa, 535
- Patente eta Marken Espainiako Bulegoak, 404, 408, 533, 534, 535, 536
- Patente eta Marken Espainiako Bulegoan, 403, 407, 532, 533, 534, 535, 536
- Patente eta Marken Espainiako Bulegoari, 534
- patente europar, 2159
- Patente europar, 2160, 2161
- patente europarra, 2159, 2160, 2161
- patente europarra eskuratzeko eskabidea, 2161
- Patente europarra eskuratzeko eskabidea, 2159
- patente europarra eskuratzeko eskabidea aurkezteko lehentasun-eskubidea, 2161
- patente europarra eskuratzeko eskabideak, 2160, 2161
- Patente europarra eskuratzeko eskabideak, 2159
- patente europarra eskuratzeko eskabidearekin, 2161
- Patente europarra eskuratzeko eskabidearekin, 2160
- patente europarragatik, 2161
- patente europarrak, 2160, 2161
- Patente europarrak, 2159
- patente europarrarekin berarekin loturiko eskubideak, 2160, 2161
- patente europarrari, 2161
- patente frantsesa, 2160, 2161
- Patente frantsesa eskuratzeko eskabidea, 2161
- patente frantsesa eskuratzeko eskabidearekin, 2161
- patente frantsesagatik, 2161
- patente frantsesak, 2160, 2161
- patente frantsesarekin berarekin loturiko eskubideak, 2161
- patente hori urratzeagatik auzia, 2161
- patente nazionalaren, 535
- patentea, 534, 2159, 2160
- Patentea, 532
- patentea eskuratzeko eskabidearen edo patentearen beraren hasierako itzulpenean, 2160
- patenteak, 534, 2162
- patentearen beraren hasierako itzulpenean, 2160
- patentearen norainokoa, 536
- patentearen testua, 2159
- patentearen titularrak, 535, 2159, 2160
- patentearen zati, 2160
- patenteari, 2160
- Patenteen arloko lankidetzatratatua, 535
- Patenteen arloko Lankidetzatratatuaren, 535
- Patenteen Erregistro Nazionalean, 2161
- Patenteen Europako Bulegoak, 534, 2159
- Patenteen Europako Bulegoan, 535
- Patenteen Europako Erregistroan, 2160, 2161
- Patente-eskaera, 532, 535
- patente-eskaerak, 532
- patologia, 1780
- Patologia Eskolak, 1246, 1780
- patologia eta nahasmenduak pairatzeko joera genetikoa, 597
- patologiarik, 1083
- patologiaren, 1499
- patronalak, 158
- Patronatu Artekaria, 688, 689
- Patronatu Artekariak, 690, 691, 692, 693
- Patronatu Artekariaren, 690, 691
- Patronatu Artekariari, 690, 691
- Patronatu Artekariako idazkari, 691
- Patronatua, 351, 354, 776
- patronatuak, 691
- Patronatuak, 352, 355, 776, 777
- Patronatuaren, 684, 685
- Patronatuaren beraren ordezkari, 777
- Patronatuaren eta Zuzendaritza

- Kontseiluaren erabakiak, 778
 Patronatuaren Kontseilua, 684
 Patronatuaren Kontseiluaren, 685
 Patronatuaren Kontseiluko, 684
 Patronatuaren lehendakaritza
 exekutiboa, 776
 Patronatuaren ohorezko
 lehendakaritza, 776
 Patronatuari, 351
 Patronatuburua, 684
 Patronatuburuordea, 684
 Patronatukideak, 684, 689
 patronatuko, 351
 Patronatuko, 351, 352
 patronimikoa, 255
 pazienteak, 2213
 Pazienteak, 1382
 pazienteak hizkuntzarekin duen
 harremana, 2213
 Pazientearen autonomia eta bizi-
 kalitatea, 2213
 Pazientearen autonomia eta
 informazio eta dokumentazio
 klinikoaren arloko eskubide eta
 betebeharrak arautzen dituen
 azaroaren 14ko 41/2002
 Legearen, 1716
 Pazientearen autonomiarako
 eskubidea, 1432
 Pazientearen Autonomiari, 1432
 Pazientearen historia klinikoari
 buruzko informaziorik, 1523
 pazienteari, 1382
 pazienteei, 2213
 pazienteek, 1252
 Pecsén, 147
 pedagogia, 454, 1270, 2355
 pedagogia- eta curriculum-
 berrikuntzako proiektuak, 1846
 pedagogia terapeutikoan, 1050
 pedagogia terapeutikoari, 1210,
 1213, 1215
 pedagogia terapeutikoko edo
 entzumen eta hizkuntzako irakasle
 laguntzaile, 2069
 Pedagogia terapeutikoko edo
 entzumen eta hizkuntzako urteko
 modulua, 1331
 Pedagogia terapeutikoko eta
 entzumen eta hizkerako maisu-
 maistra espezialistek, 1626
 pedagogia terapeutikoko eta
 entzumen eta hizkuntzako
 irakasleak, 1949
 pedagogia terapeutikoko geletan,
 1561
 pedagogia terapeutikoko,
 entzumeneko eta hizkuntzako
 espezialistak, 1437
 pedagogia-irakaskuntzako, 694
 pedagogia-irakaskuntzako
 langileen kidegoa, 694
 pedagogia-jarraipena, 2365
 pedagogia-metodoak, 2378
 pedagogian, 1839
 pedagogiarekin, 456
 Pedagogiaren alorreko ikerketa-,
 esperimentazio- eta
 dokumentazio-lana, 2148
 pedagogiaren alorreko ikerketa-
 taldeen adostasuna, 2148
 pedagogia-taldeei, 2382
 pedagogia-taldeetan, 2365
 pedikuro-podologoak, 2210, 2211
 Pedikuro-podologoak, 2211
 Pedro Ponce de León, 454
peering points, 136
 Pen Cluben Zentro Katalanaren bi
 ordezkari, 1737
 penintsulako, 667
 pentsamendu- eta iritzi-ildo, 2320
 pentsamendu- eta sorkuntza-
 askatasuna, 642
 pentsamendu kritikoa, 1936
 pentsamendu sortzailea eta
 artistikoa, 1619
 pentsamendu zientifikoaren
 garapenean, 1619
 pentsamendu-, kontzientzia- eta
 erlijio-askatasuna, 1852
 pentsamendu-, kontzientzia- eta
 erlijio-askatasunerako eskubidea,
 58
 pentsamendu-, kultura- eta erlijio-
 aukeren, 1618
 pentsamenduak, 454, 2032
 Pentsamenduak eta iritziak
 askatasunez komunikatzea, 2288
 pentsamoldea, 454
 pentsamoldeak, 184, 957, 1158,
 1404, 1454, 1553, 1729, 1929, 1972
 pentsio, 1735

- pentsioak, 1738
- perfekzionamendu-ikastaro, 2391
- perifrasiak, 1154
- periodikotasuna, 2148
- Peritu Judizialei buruzko 1971ko ekainaren 29ko 71-498 Legearen, 2386
- peritu judizialen zerrenda, 2168, 2357, 2386
- peritu judizialen zerrenda nazionala, 2168
- peritu judizialen zerrenda nazionalean, 2357
- peritu judizialen zerrendan, 2357
- peritu judizialen zerrendetako batean, 2233
- Peritu lanak, 977
- perituek, 342, 348, 420
- pertsegitzeko edo zigortzeko atxiloketa-agindua, 2271
- Pertsekuzio-arrazoiak, 482
- pertsona, 56, 57, 59, 89, 149, 151, 159, 167, 377, 390, 392, 666, 667, 685, 690, 692, 706, 729, 730, 733, 740, 755, 761, 808, 812, 814, 822, 828, 944, 949, 952, 953, 963, 965, 969, 971, 1765, 1766, 1767, 1814, 1815, 1892, 1893
- Pertsona, 56, 57, 58, 59, 684, 961, 975, 1765, 1767, 1812, 1813, 1814, 1892, 1894
- pertsona aginpidedunak, 2258
- pertsona alergikoak, 570, 1640
- pertsona arrazializatuen eskubideak, 1017
- Pertsona batek baino gehiagok esku hartzen duen espediente edo prozeduretan, 675
- Pertsona batek baino gehiagok parte hartzen duten espediente edo prozeduretan, 923
- pertsona desgaituei, 1720
- Pertsona desgaituek, 1056
- pertsona desgaituekiko sentsibilizazio-, ezagutza- eta errespetu-jarduerak, 1949
- pertsona desgaituen, 1069
- pertsona desgaituentzako, 1056
- pertsona desgaituentzako laguntza-teknologiaren eta gailuen irisgarritasuna, ezagutza eta erabilera, 1056
- pertsona edo animalia bidezko beste laguntza modu, 1163, 1452
- pertsona edo animalia bidezko beste laguntza modu batzuk, 1080, 1163, 1452
- pertsona eleaniztunen eta elebakarren arteko gizarte-etena, 206
- pertsona eta hizkuntza-taldeek eskubideak, 151
- pertsona eta kolektibo ahulenak, 1199
- pertsona ezgaitu, 81
- pertsona fisiko, 1786, 2319, 2333, 2334, 2335, 2355, 2388
- pertsona fisiko edo juridiko, 2333, 2334
- Pertsona fisiko edo juridiko, 2112
- pertsona fisiko edo juridiko publiko edo pribatuek, 2333, 2334
- pertsona fisiko edo juridikoa, 692
- pertsona fisiko edo juridikoei zuzendutako komunikazio eta jakinarazpenetan, 1766
- Pertsona fisiko edo juridikoen, 1892
- pertsona fisiko edo juridikoen, publiko zein pribatuen, jarduna, 1687
- pertsona fisiko edo juridikok, 666
- pertsona fisiko edo juridikori, 2319
- pertsona fisiko eta juridiko pribatuek, 2355
- pertsona fisiko eta juridikoei, 1893
- pertsona fisiko nahiz juridikoa, 758
- pertsona fisiko publiko, 2335
- pertsona fisikoak, 908, 1831, 1832
- Pertsona fisikoak, 1544
- pertsona fisikoei, 2291
- pertsona fisikoei edo juridikoei, 1815
- pertsona fisikoei zein juridikoei, 1249
- pertsona fisikoek, 379
- pertsona fisikoek eta pertsona juridikoen ordezkariak, 758
- pertsona fisikoen, 692
- pertsona fisikoen arteko edozein bereizketa, 2255
- Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga, 1294, 1330, 1635, 1786, 1836, 1937
- Pertsona fisikoen errentaren gaineko

- zergaren eta lagatako gainerako
tributuen tarte autonomikoa
arautzen duen Valentziako
Generalitaten abenduaren 23ko
13/1997 Legearen, 2067
- pertsona fisikoen errentaren
gaineko zergaren karga-eskala
autonomikoan, 1293
- Pertsona fisikoen errentaren gaineko
zergaren kuota osoan, 1786, 1836
- pertsona fisikoen errentaren
gaineko zergaren kuotako
kenkarien, 1786
- pertsona fisikok edo juridikok, 502
- pertsona guztiek legearen aurrean
berdinak izateko eta
diskriminazioaren aurka
babestuak izateko duten
eskubidea, 457
- pertsona guztiekiko errespetuzko
hizkera, 1918
- pertsona guztien irudi
berdintasunezkoa, plurala eta
estereotiporik gabea, 1554
- pertsona guztientzako diseinua,
1418
- Pertsona heldu berrien eta ikasle
kalteberen tratamendua, 2048
- pertsona horrek ulertzen duen
hizkuntza batean, 2284
- pertsona intersexualei, 1687
- pertsona juridiko, 1825, 2237, 2240,
2253, 2255, 2333, 2334, 2369
- pertsona juridiko baten babespean,
2237
- Pertsona juridiko baten izendapena,
1825
- pertsona juridiko batzuen mozkinen
gaineko zerga, 2240
- pertsona juridiko edo organismoen
helburu eta ezaugarri berdintsuak,
2253
- pertsona juridiko eskatzaileak, 2253
- pertsona juridiko pribatu, 2335
- pertsona juridiko pribatuei, 2335
- pertsona juridiko publiko, 2333, 2334,
2335
- pertsona juridiko publiko baten
jabetzakoa den ondasun, 2333
- Pertsona juridiko publiko eta
pribatuak, 2355
- Pertsona juridiko publikoek, 2335
- pertsona juridikoak, 908, 2253
- pertsona juridikoei, 1825
- pertsona juridikoek, 1228
- pertsona juridikoen arteko edozein
bereizketa, 2255
- Pertsona kalteberenek, 2384
- pertsona kontsumitzaileei eta
erabiltzaile, 1076
- Pertsona kualifikatuen, 684
- pertsona nagusiak, 429, 801
- Pertsona ororen eskubidea, 59
- pertsona ospetsu kualifikatuek, 2374
- pertsona ospetsuak, 2009, 2011,
2017
- pertsona pribatu, 2335
- pertsona pribatuei, 2360
- pertsona publiko zein pribatuekin,
2188
- Pertsona publikoek edo pribatuek,
353, 778
- pertsona susmagarri edo auzipetu,
2284
- pertsona-erkidego, 1905
- pertsonak, 151, 392, 666, 706, 724,
729, 730, 734, 735, 761, 943, 952,
960, 965, 971, 975, 2070
- Pertsonak, 682, 2167
- Pertsonak turismo-ibilgailuetan
garraiatzearen arloan, 1544
- Pertsonalaren, 727
- Pertsonalaren araubidea, 727
- pertsonaren, 377, 943
- Pertsonaren, 947
- Pertsonaren aukera subjektiboa, 318
- pertsonaren eskubide bortxaezinak
eta besterenezinak, 243
- Pertsonaren eskubideak, 2201
- pertsonaren garapen integralaren
ortzi-mugari, 1667
- pertsonaren identitaterako egokiak,
318
- pertsonaren nortasuna, duintasuna
eta intimitatea, 1523
- pertsonarentzat, 2020, 2023
- pertsonari, 390, 565
- pertsonari eta familiari, 1883
- pertsona-talde baten edo talde
bateko kide baten aurkako
diskriminazioa, 593
- pertsoneri, 1449, 1774, 1775, 1895

- pertsoneri, karguei edo jarduerari
aplikatutako genero bakarra,
1715
- pertsoneri, karguei edo jarduerari
aplikatutako maskulinoa, 1708
- pertsoneri, 729, 731, 732, 755, 828,
938, 943, 953, 965, 1778, 1890, 1893
- Pertsoneri, 495, 543, 1909
- Pertsoneri turismo-jardueran dituzten
eskubideak, 1532
- pertsoneri, 304, 370, 660, 685, 692,
729, 730, 735, 768, 789, 949, 950,
953, 957, 961, 965, 1034, 1057,
1267, 1449, 1675, 1894, 1900
- pertsoneri arteko komunikazioaren
itxura, 139
- pertsoneri arteko ulermena, 204
- pertsoneri askatasuna eta
berdintasuna, 457
- pertsoneri askatasunerako
eskubidea, 1400
- Pertsoneri aurkako krimen eta
delituak, 2255
- pertsoneri berdintasuna, 1553
- pertsoneri betebeharrak, 1088
- pertsoneri bizimoduari, gustuei eta
igurikimenei, 2056
- pertsoneri egoera ekonomikoa, 488,
626
- pertsoneri eleaniztasuna, 231
- pertsoneri eskubide eta
askatasunak babestu eta
defendatzeaz arduratzen den
Generalitatearen instituzioa, 1856
- pertsoneri eskubide konstituzional
eta linguistikoak, 1559
- pertsoneri eskubidea, 1900
- Pertsoneri eskubidea, 168
- pertsoneri eskubideak, 1037, 1087,
1088, 1637, 1720, 1906, 2320
- Pertsoneri eskubideak, 975, 1524,
1617, 1706
- pertsoneri eskubideak eta
betebeharrak, 1088
- pertsoneri eskubideei, 1398, 1855,
1974
- pertsoneri eta ingurunearen arteko
elkarrekintza, 1416
- pertsoneri gaineko aseguruaren arau
erkideak, 2102
- pertsoneri gaitasuna, 628
- pertsoneri garraio publikoari, 1544
- pertsoneri giza eskubide eta
oinarrizko askatasun,
1974
- pertsoneri giza eskubide eta
oinarrizko askatasun guztien
egikaritzea osoa, 596
- Pertsoneri giza eskubideak, 1729
- pertsoneri gizarte-
diskriminazioarengatik, 1863
- pertsoneri identitatea, 414, 606
- Pertsoneri Ingurunerako Irispideari,
1855
- pertsoneri komunikazioa edota
mugikortasuna errazteko
prestatutako pertsona, 1452
- Pertsoneri ohorea, 658
- pertsoneri onerako, 1397
- pertsoneri osasun fisiko, mental eta
sentsorialaren egoerari buruzko
arriskuak, 1637
- pertsoneri osasun integralerako
zerbitzua, 1017
- Pertsoneri osasuna, 2201
- pertsoneri osasun-laguntzarako
protokoloetan, 2201
- Pertsoneri segurtasunari dagozkion
argibide publiko, **159**
- pertsoneri sexu-esplotazioa, 1532
- pertsoneri zaintza*, 768, 845, 898
- pertsoneri zerbitzuko jarduerak, 2252
- Pertsoneri zerbitzuko jarduerak, 2252
- pertsonentzako, 930
- pertsonentzat, 729
- perturbazio, 1499
- perturbazioetako, 1499
- PFEZaren aitortzei, 1330
- PFEZaren kuota, 1836
- PFEZari, 1330
- PHARE programaren eremuan, 183
- pieza, 1507, 2275
- piezak, 1197, 2282, 2284
- piezaren, 2274
- piktograma, 579
- piktograma homologatuak, 963,
1000
- piktogramak, 506, 565, 578, 1981,
2035
- pintore, 2251
- Pirinio aldeko, 1133
- Pirinio aurreko, 1133
- Pirinio-aldeko erresumetako lege-

- tradizioetan, 696
- pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak, 2202, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2214, 2215, 2216, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224
- pizgarri, 180, 479, 1900
- Pizgarri, 1977
- pizgarri aproposena, 2377
- pizgarri berriak, 136
- pizgarri ekonomikoak, 235
- pizgarria, 519
- pizgarriak, 479, 1439, 1977
- pizgarrien, 2057
- pizten, 677
- plaka, 806, 807, 950
- Plaka, 950
- plaketak, 2236
- plan, 449, 462, 660, 664, 685, 687, 689, 722, 727, 730, 753, 933, 948, 960, 1038, 1057, 1062, 1066, 1072, 1104, 1145, 1191, 1236, 1294, 1311, 1446, 1488, 1556, 1654, 1665, 1713, 1737, 1741, 1868, 1907, 2048, 2188
- Plan, 716, 722, 1091, 1310, 1677, 2190
- plan bereziak bultzatuko*, 746
- plan berezietarako, 689
- plan espezifikokoak, 643, 2047
- plan estrategikoak, 1423
- plan eta programa espezifikokoak, 1066
- Plan eta programen ezaugarriak, 799
- Plan eta programen ingurumen-ebaluazio estrategikoa, 1310, 1329
- plan nazional espezifikokoak, 248
- Plan nazionalen helburuak eta inplementazioa, 2358
- plan, programa eta ekintza espezifikoetara, 462, 1062
- Plan, programa eta proiektuen ingurumen-ebaluazioa, 1310, 1329
- plana, 713, 716, 719, 1050
- planak, 664, 716, 749, 756, 827, 957, 1048, 1049, 1063, 1233, 1238, 1438, 1440, 1441, 1668, 1681, 1833, 1843, 1918, 1991, 2001, 2013, 2052, 2058
- Planak, 716, 722
- planaren, 687, 755, 1519, 2352
- Planaren estatistika-jarduerako eremuen deskripzio ordenatua, 1921
- planetan, 1045, 1063, 1600, 1620, 1678, 1721, 1990, 1995, 2049
- plangintza, 124, 687, 689, 698, 700, 713, 715, 718, 732, 749, 825, 1072, 1311, 1350, 1506, 1508, 1542, 1776, 1869, 1953, 1962, 1978, 2048, 2057
- plangintza didaktikoa, 1360
- plangintza orokor, 687
- plangintza orokorrera, 825
- plangintzak, 715, 1236, 1252
- plangintzan, 1153, 1666, 1804
- Plangintza-neurriak, 1776
- plangintzarako eta sustapenerako hizkuntza-politiken esleipen organikoa, 1866
- plangintzarekin, 1898
- plangintzaren, 825, 1303
- plangintzarenak, 939
- plangintza-tresnak, 732, 1776
- planifikazio, 1236
- Planta Berriko Dekretuaz, 2006
- Planta Berriko Dekretuek, 1226
- planteamendu arrazionalak, 124
- planteamendu globalizatuak dituen beste edozein metodologia, 2044
- plantilla, 685, 929, 967, 2013
- plantilla organikoa, 1004
- Plantilla organikoak, 929
- plantilla organikoan, 929, 967
- plantilla organikoen, 967
- plantillak, 337, 661
- Plantillak eta langileen ordainsari-araubidea onestea, 777
- plantillako, 754
- plantillan, 671
- plataforma, 1091, 1573, 2032
- plataforma digitala, 1091
- plataforma teknologiko, 2034
- Plataforma teknologiko, 2034
- plataforma teknologikoaren, 2035
- plataforma telematikoen, 2054
- platoburu, 2250
- platoko errejidore, 2250
- platoko teknikari, 2251
- plaza, 343, 431, 693, 703, 757, 836, 1380, 1816, 2022
- Plaza, 1268, 1816
- plaza libreak, 114
- plaza-eskaintza, 431
- plazak, 338, 340, 343, 402, 703, 750,

- 754, 959, 967, 1098, 1135, 1235,
1303, 1575, 1590, 1767, 1848, 1893
- plazak betetzeko sistema, 340
- plazaren, 703
- plazaren kidego edo eskalak, 703
- plazatarako, 1998
- plazei, 703
- plazek, 1518
- plazen, 929, 1767, 1779, 1893
- plazen berezko eginkizunetarako
egokia den mailan, 1767, 1779
- plazen hizkuntza-eskakizuna, 886
- plazetan, 402, 477, 830, 929, 931
- plazetara, 1231
- plegu tradizioaletan, 339
- Pleguak, 2036
- Pleguek, 339, 2036
- plurala, 712, 713
- pluralismoa, 1534
- pluralismoagatik, 2320
- pluraltasun, 761
- pluraltasun linguistikoaz, 519
- pluraltasun politiko, erlijioso, sozial,
linguistiko eta kulturala, 1782
- Pluraltasun politiko, erlijioso, sozial,
linguistiko eta kulturalarekiko
errespetua, 1809
- pluraltasun politikoa, erlijiosoa,
soziala, linguistikoa eta kulturala,
1275
- pluraltasun sozial eta politikoa, 2031
- pluraltasun sozialaren babesa, 1805
- pluraltasuna, 125, 658, 661, 1137,
1267, 1275, 1758, 1782, 1804, 1817,
2030
- Pluraltasuna, 449, 585, 1468, 1615,
1677
- pluraltasuna areagotzen, 209
- pluraltasunaren baldintzetan, 2018
- pluraltasunaren balio konstituzional
gorena, 583
- pluraltasunaren errespetuaren eta
arretaren, 1806
- PM, 381
- pobretasuna ezabatzea, 191
- pobrezia, 2070
- pobreziaren eta gizarte-
bazterketaren aurkako
borrokakoak. *Ikus* jarduketa-
sektoreak
- pobreziari, 765
- podoukimenezkoa, 1416
- poesia, 1508
- poesia- eta dantza-ikuskizunen
ekoizpenak, 2354
- polemikarako gai, 2008
- Polinesia Frantsesa aberasten duen
kultura-aniztasunari, 2355
- Polinesia Frantsesaren, 2332, 2355
- Polinesia Frantsesaren garapen
ekonomiko, sozial eta kulturalaren
orientazioari, 2332
- Polinesia Frantsesari**, 2355
- Polinesia Frantsesean, 2285, 2357,
2361
- Polinesia Frantseseko Autonomia-
estatutua, 2357
- Polinesia Frantseseko Batzarrak, 2355
- Polinesia Frantseseko hizkuntza
ofiziala, 2355
- Polinesia Frantseseko hizkuntzak,
2355
- Polinesia Frantseseko hizkuntzetako
batean, 2311
- Polinesia Frantseseko lan-arloko
zuzenbidearen printzipio orokorrei,
2311
- Polinesia Frantseseko presidentea
eta gobernua, 2356
- polinesiarren kultura-identitatearen
elementu nagusietako, 2355
- politika, 169, 308, 658, 753, 940, 1033,
1034, 1149, 1202, 1505, 1762, 1765,
1936, 1965, 1976, 2305, 2382
- politika aktiboaren, 1765
- politika eraginkorrak, 2382
- politika eraginkorrekin, 1103
- Politika Erregionalerako eta Lurralde-
antolamendurako Batzordeak,
168
- politika espezifikoak, 135
- politika eta ekintza koordinatuak,
250
- politika eta ekintza-lerro orokorrak,
462
- politika horien xede, 211
- Politika integratuak, 1101
- politika nazional egokiak, 135
- Politika nazionala, 2156, 2305
- politika ofizialak, 1062
- politika orokorra, 2072
- Politika orokorra, 96

- politika orokorrari buruzko
  eztabaida, 706
- politika publiko, 1545, 1583
- politika publiko autonomikoaren
  printzipioak, 1583
- politika publikoak, 620, 940, 957,
  1033, 1034, 1038, 1080, 1083, 1148,
  1150, 1158, 1202, 1306, 1307, 1454,
  1554, 1576, 1666, 1823, 1903, 1919,
  1976, 2039
- Politika publikoak, 940
- Politika publikoak ebaluatzeko
  praktika, 610
- politika publikoekiko interakzioa,
  2185
- politika publikoen, 1057, 1062, 1070
- Politika publikoen, 1140
- politika publikoen ekintzan, 2040
- Politika publikoen eta zerbitzu
  publikoen kalitatearen
  ebaluazioa, 1140
- Politika publikoen koordinazio- eta
  lankidetzaren printzipioak, 1873
- Politika publikoen printzipio
  artezkariak, 1034, 1127
- politika publikoen printzipio gidaria,
  1863
- politika publikoen printzipio gidarien,
  1057
- politika publikoen zeharkakotasuna,
  1070
- politika publikoetan, 1038, 1148,
  1150, 1445, 1867, 1922
- Politika publikoetan, 1038, 1202,
  1445, 1666
- politika sektorial, 1152, 1446
- politika sistematikoa, 2007
- politika-, eta erlijio-, gizarte-, kultura-
  eta hizkuntza-pluraltasuna, 658
- politika-, hezkuntza- eta
  komunikazio-egiturez eta
  administrazio publikoko egiturez,
  esparru politiko guztietan, bere
  burua hornitzeko, 147
- politikak, 137, 737, 946, 947, 1150,
  1212, 1259, 1260, 1280, 1627, 1707,
  1775, 1901, 2156, 2309, 2348
- politikak eta programak garatzeko
  erreferentzia-eremu, 1901
- politikako edo bestelako iritzia, 56,
  147, 952, 957, 1146, 1158, 1454,
  1553
- politikan, 657, 1452, 1974
- Politikan, 1928
- politikaren, 148, 172, 689, 737, 753,
  1199, 1483, 1676, 1776, 1889, 1901
- politikaren eremuari, 809
- Politikaren ikuspegitik, 149
- politikaren xedeak, 2305
- politikari, 56
- Politikari, 2358
- politikari buruzko txostena, 303, 369
- Politikaz, 163
- politiken, 1274, 1866, 1886, 1912,
  1915, 2076, 2382
- politiken garapenean, 1307, 1666
- politiken koherentzia, 2395
- politiken zeharkakotasuna, 462
- politiketan, 1062, 1866
- politikez, 211
- politikoak, 148
- politiko-juridikoak, 148
- Polizen forma eta eskualdaketa,
  2102
- polizia, 710, 2131, 2165, 2228
- polizia edo jendarme nazionalen
  zerbitzuak, 2182
- Polizia eta Larrialdietako Euskal
  Akademiaren, 797
- Polizia eta Larrialdietako Euskal
  Akademiari, 835
- polizia judizial, 2264, 2285
- polizia judizialak, 2117, 2163, 2260
- Polizia judizialeko agente eta
  ofizialek, 2257
- Polizia judizialeko ofizial, 2117, 2259,
  2262, 2278
- polizia judizialeko ofizialak, 2260,
  2277, 2278
- Polizia judizialeko ofizialak, 2277
- Polizia judizialeko ofizialari, 2260
- polizia-ahalak, 2118
- Polizia-arreta*, 770, 846
- polizia-eginkizunarekin zerikusia
  duten prestakuntza-, irakaskuntza-
  eta ikerkuntza-jarduerak, 967
- polizia-etxeko edo jendarmeriako
  atxiloketa-gunera, 2278
- polizia-funtzionarioek, 835
- Polizia-jarduketan, 518
- poliziak, 834
- Poliziak, 710, 2277

- Polizia-kategorian sartzeko
  hautaprobak, 1511
polizia-kidegoak, 834
polizia-kidegoetako, 835
polizia-kidegoetan, 836
poliziako, 711
poliziako funtzionarioek, 517
poliziako kideen, 711
poliziaren, 835
Poliziaren, 710, 830, 834, 966
POLIZIAREN, 834
Poliziaren Kidego Orokorra, 1663
Polizari, 797, 1513
polizia-zerbitzuen arloko
  gastuetarako, 2107, 2330
Polizien eta jendarmeen
  bikaintasuna, 2399
poliziena, 2264, 2285
Polonia, 165
polonieraz, 193, 194
poltsako atxikipen-taldea edo -
  azpitaldea, 1319
ponentziak, 1316
ponte-izena, 255
Pontevedra, 383
populazio osoan, 2040
populazio-zerrenda, 1991
pornografia, 759, 761, 762
pornografia-edukia, 762
pornografiarik, 761
portaera, 1642
Portaera arau-hauslea, 2064, 2092
portaera bortitz, 1259
portaera-, komunikazio- eta
  hizkuntza-nahasmendu larrien, 437
Portaera-balio demokratikoak, 1260
portaera-jarraibide, 1074
portaerak, 593, 658, 761, 1134, 1261,
  1431, 2057, 2058
portaeraren, 1687
portaeren, 658
portu, bide eta aireportuetako
  parke eta lantegietako langile
  ikastun edo titularrak, 2351
portuan, 2362
Portugal, 165
portugaldar eremuetako, beste
  herrialde lusofonoetako eta galiziar
  eremuetako eragileen, 1579
Portugalekin, 1863
Portugalgo Errepublikarekin eta
  haren hizkuntza-erkidegoko
  herrialdeekin, 1578
Portugalgo Errepublikaren, 1552,
  1578
Portugalgo eta nazioetako erkidego
  lusofonoarekiko lotura, 1579
Portugalgo Hizkuntza
  aprobetxatzeko eta
  Lusofoniarekiko Loturak ezartzeko
  martxoaren 24ko 1/2014 Legeak,
  1579
Portugalgo Hizkuntzako Herrialdeen
  Erkidegoarekiko harremanei, 1584
portuges hizkuntzari, 1551
Portuges Hizkuntzari, 1551
portugesak, 1439, 1551
Portugesak, 1439, 1551
portugesak hizkuntza ofizial duten
  herrialdeekin, 1552
portugesak hizkuntza ofizial duten
  lurraldeetako erakundeak eta
  pertsonek, 1552
portugesarekin, 1551
portugesaren estatu eta erkidegoen
  multzoa, 1578
Portugesaren Herrialdeen
  Erkidegoan, 1551, 1578
portugesaren ikaskuntza, 1552
portugesaren irakaskuntza eta
  ikaskuntza, 1551
portugesez, 102, 107, 112, 113, 119,
  185, 193, 194, 1534, 1551, 1552
portugesez diharduten telebistekin,
  1552
portugesez hitz egiten duten
  herrialde eta erkidegoekin lotzen
  duten lotura historikoetan, 1551
portugesezko merkatuei, 1508
portuko estatu-agintaritzaren
  ikusatzailetzetan, 2132
portura, 2191
portzentajezko murrizketarekin, 1786,
  1836
posta bidezko txekia, 2119
posta elektronikoa, 2088
posta elektronikoz, 385, 1787
Posta eta Komunikazio
  Elektronikoen, 2227
Posta eta Komunikazio Elektronikoen
  Erregulazio Agintaritzaren, 2384
Posta eta Komunikazio Elektronikoen

- Kodearen, 2384, 2385
 posta ziurtatu, 2272
 posta-helbidea, 424, 540, 579, 1571
 postan, 57
 posta-trafikoak, 174
 posta-txekeetan, 174
 postaz, 385
 posta-zerbitzuak, 909
 postproduktzio-laguntzaile, 2250
 postsinkronizazioari, 157
 postu, 441, 949, 961, 975
 Postu, 345
 Postu banakotuak, 345
 postu hutsa, 2012
 postu hutsak, 2008
 postu okerrenak dituzten herrialde
 gehienak, 2382
 postua, 2012, 2014
 postuak, 345, 441, 1268, 1476
 Postuak, 788
 postuan, 2376
 postuaren banakotasunaren
 elementu funtsezko, 345
 postuetako, 837
 postuetan, 671, 1894, 2376
 Postu-mota, 345
 posturen, 660
 potentzia ekonomikoak, 1551
 potentzialtasunak, 1551
 potentzien, 657, 669
 praktika, 153, 169, 170, 1134, 1797,
 1899
 praktika demokratiko, inklusibo,
 eleaniztun eta kulturartekoan,
 1618
 praktika juridikoak, 255
 Praktika linguistikoak, 1586
 praktika pedagogikoan, 2377
 praktika profesionalak, 2377
 Praktika tradizionalen muga, 319
praktika-aldia, 703
praktika-aldian, 703
 praktika-fasea, 1045
 praktikak, 828, 969, 2139, 2377
 Praktikak, 444
 praktikaldiak, 2074
 Praktikaldiak, 1848
 praktikaldirik, 788
 praktikara, 1670
 praktikaririk, 308
 Praktiken fase, 1714
 praktiken fase bat, 1714
 prebentzio, 761, 1042, 1639, 1665,
 1723
 prebentzio- eta sentsibilizazio-
 neurriak, 1639
 Prebentzio- eta zaintza-sistemetatik
 urrun dauden pertsonak, 2201
 Prebentzio- eta zaintza-sistemetatik
 urrun dauden pertsonen, 2201
 prebentzio zibilarekin, 2237
 prebentzioa, 1528, 1856
 Prebentzioa, 1639
 prebentzioan, 1050, 1151, 1621
 prebentzioari, 1733
 Prebentzio-jarduketak, 1656
 Prebentzioko eta informazioko
 kanpaina instituzionalak, 488, 626
 prebentzio-neurri batzuk hartuko eta
 sustatuko, 795
 Prebentzio-neurriak, 795
 prebentziorako, 2201
 Prebentziorako eta goiz
 detektatzeko ekintzak, 1949
 prebentziorako prozedura
 espezifikoak, 1150
 prebentziosko ahalordetzeak, 495
 prebentziosko alderdia, 242
 prebentziosko eta kautelazko
 helburua, 394
 predikazioarena. *Ikus* hizkuntza
 premia, 879, 943
 premia- eta proportzionaltasun-
 printzipioak, 879
 premiak, 2160
 premiamendu administratibo edo
 judizialak, 2327
 premiarik, 2390
 premiei, 2383
 premien, 2324
 premietara, 2378
 premietarako, 2326
 prentsa, 1533, 1738
 Prentsa Eskubideari buruzko 1881eko
 uztailaren 29ko Legearen, 2260
 prentsa idatzi, 1914
 prentsa idatzia sustatzeko neurriak,
 1763
 prentsa-artikuluak, 300, 366
 prentsa-artikuluaren argitalpena, 1137
 prentsak, 663
 prentsan, 1294, 2007

- prentsaren, 1899
 Prentsaren Araubide Juridikoa, 2312
 prentsaren esparruan, 2312
 Presako arrazoiak, 2015
 Presako epea duten iragarkien kuota, 1787
 Presako epea duten iragarkien prezioa, 1760
 presako tasa aplikatua, 1787
 presazko iragarkien, 1833
 Presazko kasuetan, 2213, 2273
 presentzia, 155, 437, 824, 1294, 2052
 presentzia egokia, 1192, 1770, 1772, 1897, 1997, 2002
 presentzia iraunkorra, 1904
 presentzia nagusia, 159
presentzia orekatua, 769, 1280, 1308, 1826
 presentzia progresiboa, 1775
 presentzia soziala, 1872
 presentzia telematikoaren, 557
 presentzialak. *Ikusi interpretazioa*
 presentzialak edo urrutikoak. *Ikusi zerbitzua*
 presentzialtasuna, 1717
 presentzia-maila, 155
 presidentea, 2014, 2015, 2016, 2266, 2356
 Presidente, 352, 2013, 2014
 presidentea eta presidenteordeak, 351
 presidenteak, 1989, 2014, 2015, 2164, 2165, 2187, 2244, 2263, 2264, 2266, 2267, 2274, 2330, 2351, 2392
 Presidenteak, 2013, 2263, 2265, 2266
 presidentearen, 2273
 presidentearen oniritziarekin, 2014
 presidentearen zuzendaritzapean, 2272
 presidentearengana, 2204, 2206
 presidenteari, 2105, 2115
 presidenteek, 1565
 presidenteorde, 352, 1551
 Presidenteordea, 2013
 presidenteordeak, 1865, 2014
 Presidenteordetza Sailak, 1865
 presidentetza betearazlea, 351
 Presidentetza Sailak, 1801
 Presidentetza Sailaren prezioak, 1760
 Presidentetza, Hezkuntza, Kultura, eta Lurralde Politika eta Herri Lan sailetakoa, 1801
 Presidentetza, Kultura, Industria eta Energia, Merkataritza, Kontsumo eta Turismo, Lurralde Politika eta Herri Lan eta Irakaskuntza sailen ordezkari, 1740
 Presidentetzako eta Harreman Instituzionaletako sailburuak, 1107
 Presidentetzaren eta sail bakoitzaren eskumen-eremuetan, 1580
 Preskripzioa, 734
 preskripzioak, 732, 836, 1542
 preskripzioekin, 2043
 preso hartu, 56
 presondegiak bestelako establezimendu publikoak, 394
 prestaketa, 542, 749, 2014
 prestaketa-ikastaroetan, 801
 prestaketa-lanei, 2160
 prestaketa-prozedura, 2263
 prestakuntza, 137, 431, 439, 444, 460, 469, 471, 508, 576, 643, 682, 683, 687, 699, 703, 711, 717, 730, 749, 827, 831, 835, 837, 902, 904, 910, 947, 948, 961, 967, 1058, 1063, 1064, 1066, 1069, 1083, 1137, 1151, 1160, 1176, 1177, 1187, 1191, 1193, 1258, 1259, 1270, 1344, 1409, 1436, 1439, 1451, 1459, 1461, 1485, 1511, 1556, 1620, 1632, 1654, 1660, 1670, 1711, 1719, 1722, 1728, 1771, 1812, 1859, 1864, 1897, 1898, 1918, 1975, 2044, 2051, 2058, 2143, 2144, 2154, 2155, 2366, 2377
 Prestakuntza, 464, 468, 967, 1049, 1066, 1162, 1164, 1254, 1286, 1437, 1459, 1535, 1549, 1724, 1795, 1800, 1897, 2107, 2143
 prestakuntza akademikoa, 1714, 1848
 prestakuntza arautua, 219
 prestakuntza arautuan, 463, 467, 1721
 prestakuntza artistikoari, 560
 prestakuntza behar duten pertsonak edo kolektiboak, 1257
 prestakuntza didaktiko, 354
 prestakuntza egokia, 560, 1907
 prestakuntza egokia duten

- langileak, **156**
prestakuntza eleaniztuna, 1715
prestakuntza eleaniztunerako oinarri positibo eta arrakastatsuen, 2039
prestakuntza espezifikoa, 1424, 1610, 1625, 2056
prestakuntza espezifikoko ikastaroak, 1754
prestakuntza estetikoa, 434
prestakuntza eta egiaztagiri egokiak, 1868
prestakuntza- eta hobekuntza-ikastaroak, 711, 831, 837, 1632
prestakuntza- eta ikaskuntza-ekintzen, 1161
prestakuntza- eta ikerketa-prozesuetatik, 1670
prestakuntza- eta ikerketa-zentroak, 2144
Prestakuntza- eta informazio-programak, 904
prestakuntza eta informaziorako irispidea, 1547
prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziazko adierazleak, 2138
prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziazko adierazleen, 2201
prestakuntza- eta komunikazio-metodoak, 1551
prestakuntza ez-arautuan, 463, 467, 1058, 1064, 1721, 1722
Prestakuntza ez-arautuan, 1064, 1722
prestakuntza ez-arauturako, 1897
prestakuntza hobea, 799
prestakuntza integrala, 560, 990, 1339, 1799
prestakuntza iraunkorragatiko osagarria, 1694
Prestakuntza iraunkorrari, 1660
prestakuntza iraunkorrei, 1256
prestakuntza komuna, 560
prestakuntza kultural, musikal, artistiko eta linguistikoa, 1161
prestakuntza linguistikoa eta kulturala, 1258
prestakuntza orokorreko osagarriak ematen dituzten hautazko lanbide-moduluak, 574
prestakuntza osagarria, 1438
prestakuntza pedagogiko eta didaktikoa, 432, 441
prestakuntza tekniko-profesionala, 1653
prestakuntza tekniko-profesionaleko zentroyen sarea, 1651
prestakuntza teoriko/praktiko, 771
prestakuntza teoriko-praktiko egokia, 1674
Prestakuntza-aisialdiko haur- edo gazte-zentroak, 1362
prestakuntza-aukera, 560
prestakuntza-beharrizanei, 682
prestakuntza-diseinuak, 749
prestakuntza-ebaluazioa, 1336
prestakuntza-egonaldia, 576
prestakuntza-ekintzak, 880, 1064, 1152, 1599
Prestakuntza-ekintzak, 1599
prestakuntza-ekintzek, 1846
prestakuntza-ekintzen, 393, 1598
prestakuntza-ekintzen gutxieneko edukiak, 1859
prestakuntza-erakundeetan, 1930
prestakuntza-eredu erkideak, 2076
prestakuntza-eskaintza, 576, 799, 1535, 2051
prestakuntza-eskolak, 1358, 1359
prestakuntza-estrategiak, 2076
prestakuntza-etapetan, 114
prestakuntza-graduak, 573
prestakuntza-harrera, 1846
prestakuntza-ibilbide, 1064
prestakuntza-ikastaroa, 703
prestakuntza-ikastaroak, 463, 467, 1064, 1714, 1722
prestakuntza-ikastaroan, 703
prestakuntza-ikastaroaren, 703
prestakuntza-ikasturteaz, 2377
prestakuntza-institutu erregionalak, 2151
prestakuntza-jarduera, 1049
prestakuntza-jarduerak, 824, 835
Prestakuntza-jarduketak, 1161
prestakuntzako, 1151, 1294, 1851, 2043
Prestakuntzako eragileen ezaugarriak, 799
prestakuntzako eskaintza, 799
prestakuntzako eta enpleguko erdi mailako tituluduna, 993, 994, 995
Prestakuntzako institutu erregionalen

- instantzia pedagogiko eta zientifikoak, 2152
- prestakuntzako programa bereziak, 439
- Prestakuntzako programak eta ekintzak lantzeko baldintzak, 800
- prestakuntzakoa, bizitzekoa, harrerakoa, arretakoa edo hezkuntza berezikoa. *Ikus* ziurtagiria
- prestakuntza-laguntza, 2050
- prestakuntza-lanetan, 2213
- prestakuntza-maila, 570
- prestakuntza-mailarako behar beste ezagutza, 1600
- prestakuntza-materiala, 1017
- prestakuntza-materialen edukiek, 1903, 1930
- prestakuntza-moduluek, 1064
- prestakuntzan, 683, 741, 1063, 1150, 1308, 1545, 1625, 1722, 1726, 1849, 1930, 2045
- prestakuntza-neurriek, 1083
- prestakuntza-osagaiak, 560
- prestakuntza-osagarri egokiak, 576
- prestakuntza-osagarriak, 573
- prestakuntza-plan, 948
- prestakuntza-plan espezifikokoak, 1868, 1907
- prestakuntza-planak, 827, 1063, 2058
- prestakuntza-planak eta -programak, 463, 467, 1063
- prestakuntza-politiken koordinazioan, 2076
- prestakuntza-programa, 1257
- prestakuntza-programak, 1191, 1898
- Prestakuntza-programak, 1257, 1721
- prestakuntza-programen, 2189
- prestakuntza-programetan, ikasleek trebezia nahikoa garatu dezaten ahozko zein idatzizko ulermenean eta adierazpenean, 825
- prestakuntza-programetatik, 801
- prestakuntza-proiektu, 1625
- prestakuntza-prozesua, 826
- prestakuntza-prozesuak, 2073
- prestakuntza-prozesuan, 1609
- prestakuntza-prozesuaren xede den arlo profesional, 825
- Prestakuntza-prozesuetako eleaniztasuna, 826
- Prestakuntza-prozesuetako hizkuntza ofizialak, 824
- prestakuntza-prozesuetan, 1066
- prestakuntzarako, 1238, 1435, 1441, 1622, 1653, 1656
- prestakuntzaren, 755, 947
- Prestakuntzaren, 967
- prestakuntzaren alorreko politika eraginkorrak, 2382
- Prestakuntzaren eta enpleguaren arloan eskumena duen administrazioak, 1723
- Prestakuntzaren eta informazioaren komunikazio-hizkuntza, 1859
- prestakuntzaren helburuak, 2151
- prestakuntzaren helburuen, 295, 361
- prestakuntzaren prozesuan, 755
- prestakuntzari, 682, 1058, 1165, 1537, 1599
- prestakuntzari eta ekintza lagungarriei buruzko edukiak, 2116
- prestakuntzari laguntzeko programak, 1393, 1634
- prestakuntza-saioen kopurua, 2108
- prestakuntza-saioetara, 2108
- prestakuntza-sarea, 1618
- prestakuntza-sarearekin, 1622
- prestakuntza-teknikak eta -estrategiak, 1293
- prestakuntza-titulua, 2216, 2400
- prestakuntza-unitateak, 1443
- prestakuntzaz, 2203
- prestakuntza-zentro, 508
- prestakuntza-zikloetara, 801
- prestatu, 172, 182
- prestatuko, 304, 370
- prestatzaileak, 2207, 2208
- Prestatzaileen prestakuntza eta berrikuntza, 1162
- prestatzaileen prestakuntzarako, 1435
- Prestatze-faseko instrukzioa, 2163
- prestatzeko, 77, 172, 801
- prestatzerakoan, 303, 369
- prestazio, 378, 1057, 1274, 1706, 1923
- prestazio ekonomikorik, 1830
- prestazio eleaniztun indartsu, 135
- prestazio eta zerbitzu horiez ekitatearen irizpidearen arabera baliatzea bermatuko, 785
- prestazioa, 582, 2176

- prestazioak, 447, 724, 761, 1110,
1706, 1806, 1862, 1923, 1925, 1966,
2327
- prestazioei, 483
- Prestazioei, 2138
- prestazioek, 1204
- prestazioen, 1077, 1822
- prestazioen aitortza, 1077
- prestigio, 685
- prestigio aitortua, 685
- prezio, 1495
- Prezio Publikoei, 932
- Preziora, 908
- prezioak, 354, 1073, 1702, 1760
- prezioan, 110, 111
- Prezioei eta salmenta-baldintzei
buruzko informazioa, 2170
- prezioen, 1392
- Prezioen araubidea eta
publizitatea, 1702
- prezioen arloko informazioa, 1291
- prezioen egonkortasuna, 191
- Prezioen tarifek, 1073
- prezioengatiko zeharkako zergen
ordainketa, 2328
- prezio-tarifa, 1072
- prezio-tarifak, 820
- prezio-zerrendek, 1702
- pribatua, 390, 391, 730
- pribatuak, 688, 691, 692, 775
- Pribatutasuna, 653
- pribilegio, 2328
- pribilegioak, 696, 2326
- pribilegioei, 2326
- pribilegioek, 2328
- pribilegiotik, 696
- primak, 2174
- Printzerrian, 2364
- Printzerriaren, 1189
- Printzerriko, 1182, 1189, 1190, 1191,
1193
- Printzerriko Batzar Nagusiak, 1193
- Printzerriko Gobernu Kontseiluak,
1189
- Printzerriko hezkuntza-sistematik
datozen ikasleek, 2366
- printzipio, 149, 151, 163, 170, 172,
432, 456, 462, 657, 658, 660, 665,
667, 683, 687, 712, 759, 760, 806,
940, 946, 948, 954, 966, 1026, 1049,
1062, 1111, 1146, 1195, 1199, 1203,
1230, 1256, 1494, 1534, 1553, 1643,
1682, 1707, 1764, 1765, 1813, 1815,
1862, 1872, 1997
- Printzipio, 753, 765, 806, 920, 940,
946, 1623, 1763, 1815, 1889, 2056
- printzipio artezkari, 946, 1676
- printzipio artezkariak, 759, 948, 954,
1267, 1675
- Printzipio artezkariak, 1034, 1676,
1815
- printzipio artezkariok, 1034
- printzipio demokratikoak, 116, 1260,
1504, 2320
- printzipio demokratikoetan, 1259
- printzipio eta balio etikoekiko
sentsibilizazioa, 137
- printzipio eta eskubideen
errespetuaren, 667
- printzipio gidari, 1198, 1579, 1687,
1715, 1909
- printzipio gidaria, 1863
- printzipio gidariak, 602, 782, 885,
1176, 1275, 1321, 1350, 1357, 1358,
1407, 1542, 1564, 1615, 1618, 1636,
1640, 1644, 1662, 1696, 1717, 1861,
1890, 1909, 1951, 2055, 2229
- Printzipio gidariak, 1198, 1542, 1579,
1637, 1662, 1687, 1861
- printzipio gidariaren kategoriara,
1878
- printzipio gidariei, 1080, 1637
- printzipio informatzaile, 1867
- printzipio informatzaileak, 1793
- Printzipio informatzaileak, 753
- printzipio inspiratzaile, 1990
- printzipio inspiratzaileak, 1052, 1058,
1087, 1259
- Printzipio inspiratzaileak, 1534
- printzipio juridiko unibertsala, 632
- printzipio juridikoak, 315
- printzipio konstituzionalen, 1265
- printzipio orientatzaile, 806, 1199
- printzipio orientatzaileak, 1199, 1583
- Printzipio orientatzaileak, 806, 1103,
1326
- printzipio orokor, 402, 1282, 1307,
1573, 1574, 2337
- printzipio orokorra, 1150, 1199, 1865
- Printzipio orokorra, 1126
- printzipio orokorrak, 402, 620, 658,
712, 713, 765, 803, 842, 966, 1038,

- 1048, 1140, 1148, 1280, 1336, 1353,
1444, 1449, 1463, 1490, 1533, 1573,
1574, 1627, 1665, 1718, 1726, 1764,
1821, 1840, 1890, 1951, 1970, 1974,
2142, 2181, 2184, 2224, 2311, 2315
Printzipio orokorrak, 152, 402, 417,
462, 765, 813, 814, 940, 946, 1038,
1052, 1062, 1143, 1186, 1197, 1256,
1282, 1286, 1307, 1391, 1392, 1444,
1449, 1546, 1547, 1603, 1627, 1672,
1726, 1764, 1847, 1891, 1970, 1974,
1992, 2057, 2181
printzipio orokorraren salbuespen,
1742
printzipio orokorrei, 2311
printzipio orokorren gidari, 1990
Printzipio pedagogikoak, 433, 435,
1709, 1710, 1711
printzipioa, 190, 658, 713, 729, 759,
940, 948, 1148, 1151, 1152, 1153,
1154, 1202, 1271, 1277, 1300, 1445,
1449, 1513, 1536, 1564, 1625, 1867,
1889, 1918, 2076
printzipio-adierazpenak, 167
printzipioak, 134, 154, 172, 246, 295,
315, 316, 361, 449, 457, 658, 661,
664, 671, 712, 729, 752, 753, 760,
762, 785, 830, 853, 877, 948, 961,
966, 1073, 1080, 1143, 1191, 1195,
1203, 1267, 1274, 1275, 1279, 1298,
1326, 1438, 1474, 1511, 1513, 1526,
1540, 1583, 1631, 1672, 1677, 1777,
1815, 1886, 1888, 1889, 1920, 2009,
2033, 2055, 2109
Printzipioak, 785, 1456, 1494, 1511,
1707
PRINTZIPIOAK, 1103
printzipioak eta proposamenak, 181
printzipioarekin, 760, 2313, 2320
printzipioaren, 670, 1153, 1163, 1202,
1463
printzipioei, 1297, 1775
printzipioek, 1840
printzipioekin, 358, 1131, 1159, 1299,
2325
printzipioen, 191, 198, 810, 1027,
1515, 2055
Printzipioen Adierazpenaren testua,
127
printzipioen esparruan, 1543
printzipioetan, 671
printzipioetara, 948
printzipioetatik, 1141
printzipiook, 2109
printzipiotan, 459, 810
Pro Real Academia Española de la
Lengua fundazioa, 1411
proba, 344, 524, 527, 967, 1066, 1293,
1300, 1442, 1511, 1518, 1559, 1723,
1730, 1796, 1828, 1849, 2074, 2146,
2203, 2204, 2205, 2206, 2220, 2221
Proba, 344, 710, 836, 2074
proba espezifikoa, 2074
proba estandarizatueta, 1730
proba fisikoak, 1098, 2074
proba libreak, 1294
proba praktikoa, 1456
proba psikotekniko ez-
bazerterzaileak, 967
proba psikoteknikoa, 2037
proba psikoteknikoak, 967, 1098,
2074
proba psikoteknikoak edo
psikometrikoak, 1098
proba teorikoak edota praktikokoak,
1560
Proba-ingurune segurua, 1172
probak, 344, 350, 402, 437, 527, 692,
967, 1223, 1237, 1243, 1293, 1456,
1511, 1513, 1560, 1606, 1622, 1631,
1652, 1714, 1787, 1788, 1816, 1830,
1831, 1849, 2037, 2074
probako azterketa, 1244
probako azterketa-eskubideak, 1244
proban, 524, 561, 1319
proben, 703, 710, 722, 754, 836
Proben espazio kontrolatua, 559
Probestuak, 2165
probestuen auzitegiak, 2165
Probestuen auzitegiak, 2165
probestuen epaileak, 2165
Probestuen epaileak, 2165
probestuen epaitegiaren
eskumenekoa, 2165
probetan, 703, 932, 1730, 1784, 1787,
1898
Probetan, 1787
probetan oinarritutako politika
eraginkorrak, 256
probetarako, 801
Probetarako deialdiak, 1714
probetarako matrikula-tasaren, 1245

- probetxua, 1551
 Probetxua, 1551
 probidentzia, 390
 probintzia, 381, 383, 493, 1998, 1999, 2000
 probintzia-barrutiari, 494
 probintzia-barrutiei, 493
 probintzia-barrutien izendapena, 494
 probintziak, 356, 387
 probintziako, 381, 382
 Probintziako aldizkari ofiziala, 406
 probintziaren, 381
 probintziari, 356, 381, 383
 probintziek, 383, 2345
 probintzien, 383, 387, 388, 493, 2345
 probintzien irizpenean, 2346
 probintzien izendapena, 493
 probintzietako, 387, 406
 probintzietako aldizkari ofizialak, 406
 probintzietako fiskaltzak, 337
 probintzietako liburutegi publikoak, 1751
 probintzietan, 381
 probintzietarako, 387
 problemen ebazpena, 2148
 produktibitatearen erabilera, 1260
 produktu, 404, 964, 1069, 1070, 1076, 1080, 1112, 1163, 1197, 1314, 1391, 1392, 1452, 1538, 1641, 1656, 1773, 1778, 1862, 1871, 1899, 1906, 2157, 2158, 2333
 Produktu, 2157
 produktu arriskutsuei eta toxikoei, 1775
 Produktu baten segurtasunaren ebaluazio, 1537, 1603
 produktu edo ekipamendu baten adostasuna, 2157
 produktu edo zerbitzuak erabiltzeko, etiketatzeko eta enbalatzeko jarraibideetan, 1773
 Produktu Erdieroaleen Topografien, 347
 Produktu eta ekipamendu arriskutsuak, 2157
 produktu eta ekipamenduen adostasuna ebaluatzeko prozedurarekin, 2157
produktu eta zerbitzuak erabili eta mantentzeko jarraibideen
liburuxkak, 744
 produktu eta zerbitzuei, 159
 Produktu eta zerbitzuen egokitasuna, segurtasuna eta balorizazioa, 2173
 produktu eta zerbitzuen erabilera, 1420
 produktu eta zerbitzuen erabilera, komunikazioa edo mugikortasuna, 1314, 1904
 produktu eta zerbitzuen informazioan, 1197
 produktu horiek katalanera itzultzea, 1773
 produktu tipiko eta bereziei, 2333
 produktu turistikoak, 819
 produktu zinematografikoetarako, 1773
 Produktu, ondasun eta zerbitzuei buruzko informazioa, 1945
 produktua, 647, 648, 651, 652, 1291, 1603, 1824, 1968
 produktuak, 353, 427, 500, 964, 1062, 1070, 1088, 1211, 1291, 1292, 1314, 1382, 1391, 1508, 1522, 1532, 1603, 1773, 1774, 1785, 1814, 1900, 1906, 1913, 2016, 2057, 2157
 Produktuak, 2120
 produktuak edo ekipamenduak erabiltzeko jarraibideetan, 302, 368
 produktuak ikertzea, ekoiztea eta merkaturatzea, 1773
 produktuaren adostasuna, 647, 648
 produktuaren benetako jatorri geografikoa, 1211
 produktuaren benetako jatorria, 1125, 1497, 1612, 1614, 1680, 1797
 produktuaren benetako jatorria edo izendapena, 1612
 produktuaren ekoizle, banatzaile edo arduradun den enpresari, 1537, 1603
 produktuaren izena, 646, 647
 produktuei, 2240
 produktuei etiketak jartzeko, 174
 produktuek, 462, 1062
 Produktuek, 1385
 produktuen, 761, 1152, 1446, 1582, 1680, 1774, 1899, 1968, 2016
 Produktuen adostasuna, 648

- produktuen aurkezpenean, 1612
Produktuen CE adostasun-
deklarazioa, 648
produktuen ekoizpena eta
merkaturatzea, 1899
Produktuen elementu operatiboak,
653
produktuen etiketatzean, 1539
produktuen etiketetan, 1774
produktuen izendapenean, 1125,
1497, 1680
produktuen izendapenean,
aurkezpenean edo publizitatean,
1497
Produktuen segurtasunaren arloko
agintaritza eskudunak, 1603
produktuen, zerbitzuen eta
marketinaren publizitatean, 1152
produktuetako etiketetan,
estalkietan eta argibideetan, 1815
produktuetan, 1920
produktuetarako, 1612
produktio berrietakoak, 2315
profesional, 565, 566, 1028, 1050,
1433, 1438, 1619, 2170, 2206, 2360
profesional aditu, 565, 566
profesional egokiak, 456
profesional eraginkorrak, 1670
profesional espezializatuak eta
neutralak, 1420
profesional interesdunak
ordezkutzen dituen kolektibo,
1976
profesional kualifikatuen edo adituen
laguntza, 380
profesional sanitarioaren, 1037
profesional sanitarioaren
identifikazioa, 1037
profesionala, 461, 1060, 1061
profesionalak, 462, 463, 466, 467,
575, 1028, 1045, 1049, 1063, 1074,
1078, 1246, 1433, 1453, 1499, 1506,
1611, 1625, 1626, 1704, 1780, 1847,
1848, 1867, 2058, 2169, 2172, 2173,
2182, 2208, 2212, 2216, 2219, 2300
Profesionalak, 1074, 1674, 1704,
2171, 2299
profesionalak gaitzea, 826
Profesionalak gaitzea, 771
Profesionalak idatzizko kontratu,
2172
profesionalaren kualifikazio
profesionalak, 2206
profesionalaren kualifikazioen, 2206
profesionalari, 2207
profesionalei, 1508, 1653, 2058, 2155,
2204, 2205, 2220, 2374
profesionalek, 1074, 1078, 1382,
1907, 2172, 2202, 2206
Profesionalek, 2172
profesionalen, 173, 400, 439, 1865
profesionalen eskubide, betebeharrak
eta erantzukizun zibil, 2202
profesionalen etengabeko
prestakuntza, 1544, 1800
profesionalen gabezia edo eskasia,
1303
profesionalen hasierako eta
etengabeko prestakuntza, 463,
1063
profesionalen hasierako
prestakuntza, 467
profesionalen lankidetzak eta
aholkularitza espezializatua, 1437
profesionalen prestakuntza, 1451,
1975
profesionalen sareak, 439
profesionalen osaturiko batzorde
eskudunaren irizpenean, 2205
profesionalizazioa, 2058
profesionaltasun-irizpideen, 664
profesionaltasun-ziurtagiri, 1064
profesionaltasun-ziurtagiria, 1360
Profil asimetrikoa, 263
Profil estandarra, 262
profil profesio grafikoari, 967
profil profesionalak, 1711
programa, 175, 182, 212, 213, 437,
480, 481, 521, 658, 687, 694, 755,
800, 825, 1027, 1049, 1053, 1062,
1065, 1066, 1072, 1149, 1153, 1161,
1196, 1257, 1259, 1310, 1323, 1329,
1438, 1484, 1552, 1579, 1599, 1623,
1638, 1665, 1713, 1720, 1723, 1727,
1730, 1794, 1875, 1898, 1965, 1971,
2040, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046,
2047, 2050, 2051, 2053, 2067
Programa, 731, 754, 1623, 2315
programa berezi, 2324
programa bereziak, 437, 439, 755
Programa ekonomiko-finantzarioa,
731

- programa eleaniztun esperimental
berritzaileak, 2046
- programa eleaniztuna, 2053
- programa eleaniztunei buruzko
ikerketaren eremuan, 2039
- programa eleaniztunen indarraldia,
2042
- programa elebidun eta
eleaniztunak, 2053
- Programa esperimentalak, 2046
- programa espezifikoak, 1049, 1066,
1124, 1162, 1712, 1713, 1795, 2046
- programa eta ekimen espezifikoak,
464, 468, 1065, 1723
- programa eta ekipo informatikoen,
139
- programa eta zerbitzu, 96
- programa horiek egiteko
erantzukizuna, 97
- programa horiek eskaintzen dituzten
aukerak, 213
- programa horietarako irismena
erraztu, 213
- programa informatiko, 139
- programa informatikoak, 132, 1906
- programa informatikoen, 1260
- programa komuna, 687
- Programa mobilizatazaileak, 2309
- programa mobilizatazailearen, 2305
- programa nazionalen, 2199
- programa-eskaintzen barruko
gainerako telebista-zerbitzuen
zenbakitze-sistema parekidea,
2313
- programa-helburuak, 698
- programak, 173, 212, 253, 352, 439,
450, 469, 508, 659, 671, 689, 690,
731, 732, 737, 761, 939, 1048, 1052,
1068, 1072, 1079, 1087, 1124, 1137,
1151, 1161, 1162, 1165, 1206, 1207,
1257, 1259, 1260, 1311, 1325, 1393,
1439, 1478, 1509, 1543, 1576, 1623,
1625, 1634, 1637, 1655, 1656, 1660,
1662, 1709, 1713, 1721, 1776, 1794,
1795, 1807, 1842, 1843, 1857, 1860,
1897, 1898, 1901, 2013, 2043, 2044,
2058, 2097, 2345, 2380
- Programak, 664, 1161, 1257, 1258,
1795, 1964, 1971
- programa-kontratu, 1821
- programa-kontratua, 1091, 1280,
1806
- Programa-kontratua, 2035
- programa-kontratuak, 1145, 2034
- programa-kontratuan, 1821
- programa-kontratuaren, 1805, 1806,
2035
- programa-kontratuak, 1898
- programaren, 214, 1257, 2041, 2047,
2050, 2051, 2149
- programaren ardatza, 2309
- programaren jarraibideak, 139
- programarioa, 1314
- programazio, 661, 666, 698, 700, 715,
1770, 1771, 2030, 2034, 2049
- programazio didaktikoetan, 1065
- programazio- eta irakaskuntza-
politikak, 1770
- programazio ezberdin eta
orekatuak, 2032
- programazio irisgarriaren, 1053
- programazio jeneralista, 1053
- programazio orekatu eta
askotarikoak, 1534
- programazio orokorra, 1102
- programazio orokorraren, 1102,
1613, 1650
- Programazio osoko komunikazio-
hizkuntza, 1280
- programazioa, 661, 964, 1203, 1280,
1315, 1579, 1758, 1777, 1782, 1807,
1875, 1905, 2034, 2050, 2053, 2309,
2345, 2362, 2375, 2381
- Programazioa, 1280, 1821, 2007
- programazioak, 768, 844
- Programazioak, 1309
- programazioan, 661, 1088, 1280,
1436, 1638, 1734, 1772, 1808, 1898,
2034
- programazioaren, 658, 661, 663, 667,
1203, 1289, 1821, 1898, 2334
- Programazioaren jarraibide
orokorrak, 2034
- programazioaren oinarritzko
printzipioak, 2034
- Programazioaren printzipio
orokorrak, 1280
- Programazioaren printzipioak, 1758
- programazioari, 661, 664, 2305, 2375,
2387, 2395
- Programazioari, 2343, 2375, 2381,
2390

- programazio-betebeharrak, 666
- programazio-ehunekoa, 661
- programazioek, 1027, 1052
- programazioen, 1053
- programazioetako edukiek, 1040
- programazioetako ikus-entzunezko ekoizpenetara, 1052
- programazioetan, 1660
- programazioetarako, 1132
- programazio-hizkuntzan, 139
- programazio-ingeniari, 2250
- programazioko eta nazioarteko proiekioko aspektuak, 1809
- programazio-operadore, 2251
- programazio-operadoreburu, 2250
- programei, 2324
- programek, 659, 731
- programen, 481, 688, 691, 737, 1087, 1110, 1161, 1288, 1310, 1311, 1329, 1483, 1486, 1618, 1662, 1758, 1842, 1858, 1864, 1897, 2149
- programen edukien arabera
  - hautaketa elektronikoa
  - ahalbidetzen duten mekanismoak, 1758
- Programen eskaintza, 795
- programen gida elektronikook, 582
- programen kalitate eta aniztasunaz, 2313
- Programen kalitatea, 2313
- programetan, 671, 714, 732, 737, 738, 827, 1233, 1311, 1439, 1547, 1598, 1619, 1624, 1858, 1901, 1988, 1996, 2150, 2366
- programetarako, 1066
- programok, 465
- progresiboki eskubide honen erabilera bermatzeko, 923
- progresibotasun-baldintzekin*, 743
- progresibotasun-printzipioari*, 743
- proiektu, 175, 434, 687, 688, 694, 714, 951, 1078, 1311, 1508, 2049
- Proiektu, 687, 1268, 2322
- proiektu irekia, 235
- proiektu kolektiboetan, 2237
- Proiektu kulturalak, 1268
- proiektu pedagogiko berritzaileak, 204
- proiektu pedagogikoaren hizkuntza-aspektuak, 1363
- proiektu pilotua, 221
- proiektu teknologikook, 1069
- proiektu zientifikook, 2144
- proiektua, 752, 948, 2322
- Proiektua egiteko eta onesteko prozedura, 2048
- proiektuak, 732, 1621, 2315
- proiektuaren, 733, 734, 1401
- proiektuaren aldeko txostena, 734
- proiektuaren egilea, 734
- proiektuaren eraberritzea, 733
- proiektuaren helburu zehatzen lorpena, 2048
- proiektuaren zati, 2047
- proiektuek, 1202, 1843, 2237
- proiektuen, 1310, 1329, 2049
- Proiektuen, 732
- Proiektuen arabera lan-metodologia, 2044
- Proiektuen ingurumen-inpaktuaren ebaluazioa, 1310, 1329
- proiektuetan, 760, 1040, 1045, 1065, 1153, 1309, 1329, 1446, 1620, 1667, 1919
- proiektugileek, 213
- proiektuok, 2237
- proiektzio, 1875
- proiektzio sozialean, 1157
- proiektzioa, 1582, 1874
- prokuradore eskudunak, 2273
- prokuradore eskudunaren, 2267, 2271, 2272, 2339
- prokuradore nagusiak, 2267, 2271, 2273, 2274, 2340
- Prokuradore nagusiak, 2268, 2340
- prokuradore nagusiaren, 2267, 2273, 2339, 2340
- prokuradore nagusiari, 2340
- prokuradoreak, 2265, 2267, 2271, 2277, 2278, 2279, 2281, 2282, 2339, 2340
- prokuradorearen, 2277, 2279, 2340
- prokuradorearengana, 2260
- prokuradoreari, 2278
- Prokuradoreen Estatutu Orokorra, 444
- propioa, 153
- proporzio arrazoizko batekin, 2040
- proporzioa, 2048, 2315, 2376
- proporzioei, 2316
- proporzionaltasun- eta egokitasun-printzipioa, 2074

- proportzionaltasuna, 256, 879, 1682
 proportzionaltasunaren eta
   diskriminaziorik ezaren printzipioak,
   246
 proportzionaltasunaren eta egin
   beharreko eginkizunetara
   egokitzearen printzipioak, 2077
proportzionaltasunez, 703, 721
 proportzionaltasun-irizpideen, 663
 Proportzionaltasun-printzipioaren,
   1682
 proportziotan, 2052
 proposamen, 164, 171, 431, 665,
   2031
 proposamen pedagogikoaren, 2047
 proposamena, 339, 664, 685, 686,
   689, 690, 691, 692, 693, 715, 2049
 Proposamena, 169, 660, 919, 2048,
   2070
 proposamenak, 175, 304, 370, 551,
   662, 690, 691, 1193, 2186, 2187
 proposamenari, 147
 proposamenei, 659
 proposamenen, 2186
 proposamenetan, 660, 1656
 proposamenez, 660, 669
 proposamenik, 172
 proposatu eta gauzatzea, 778
 proposaturik, 193
 proposatuta, 178, 776, 777, 778
 proposatutako, 304, 370, 777
 proposatzen, 159, 175
 Proposatzen, 214
 protesi- eta ortesi-egileak, 2217,
   2219
 protesia, 1416
 protokolizatu, 1768
 protokolo, 1624
 protokolo espezifikoak, 1637
 protokolo teknikoei, 1860
 protokoloa, 199
 protokoloak, 352, 353, 1268, 1309,
   1640
 protokoloan, 2233
 protokolo-eginkizunez, 662
 protokoloko eta ordezkartzako
   arretak, 353
 prozedura, 52, 142, 165, 176, 178,
   339, 372, 380, 392, 425, 482, 484,
   510, 516, 527, 532, 533, 537, 538,
   540, 543, 550, 688, 692, 694, 728,
   733, 763, 831, 837, 930, 941, 955,
   959, 961, 967, 971, 1065, 1107,
   1126, 1138, 1150, 1192, 1201, 1237,
   1240, 1304, 1319, 1320, 1324, 1383,
   1515, 1573, 1623, 1631, 1800, 1858,
   1897, 2010, 2011, 2025, 2042, 2048,
   2049, 2050, 2104, 2114, 2115, 2119,
   2161, 2164, 2165, 2177, 2257, 2273,
   2274, 2277, 2278, 2340, 2353
 Prozedura, 52, 336, 380, 389, 396,
   409, 417, 524, 551, 895, 960, 1107,
   1320, 1581, 2036, 2277
 Prozedura arrunta, 1320
 prozedura arruntaren, 1296
 prozedura berezi, 2267
 prozedura elektronikoa, 524
 prozedura eraginkorrak, 2309
 prozedura frantsesaren parte, 2101,
   2269
 Prozedura hastea, 551
 Prozedura irekia, 386
 prozedura judizial bati lotutako
   egintzak, 298, 364
 prozedura judizialaren, 955
 prozedura judizialean, 380
 Prozedura Kriminalaren Legeak, 469
 Prozedura Kriminalaren Legean, 465
 Prozedura Kriminalaren Legearen,
   396
 prozedura medikoei. *Ikus*
   informazioa
 prozedura medikoei buruzkoa. *Ikus*
   informazioa
 Prozedura murriztua, 386, 498
 Prozedura murriztuetan, 960
 Prozedura negoziatua, 386
 prozedura sinplifikatu, 1296
 prozedura sinplifikatua, 2274
 prozedura sinplifikatuaren, 2274
 Prozedura Zibilaren, 380, 2229
 Prozedura Zibilaren 1/2000 Legea,
   565
 Prozedura Zibilaren Legea, 538
 Prozedura Zibilaren Legearen, 465,
   469, 539, 540
 Prozedura Zibilaren urtarrilaren 7ko
   1/2000 Legea aldatzea, 565
 prozedura-arauak, 671, 2267
 Prozedura-bermeak, 2113
 prozedura-erregelak, 378
prozedurak, 372, 424, 498, 725, 929,

- 940, 960, 1091, 1143, 1193, 1249,
1282, 1290, 1401, 1515, 1885, 1964,
1970, 2043, 2086, 2119
- Prozedurak, 1138, 1166
- Prozedura-mota, 409
- prozeduran, 535, 715, 932, 1185,
1250, 1319, 1767, 2115, 2284
- Prozeduran, 2276
- prozeduran erabiltzekoa den
hizkuntza, 2159, 2162
- Prozedurarako sarbidea, 2114
- prozedurarekin, 2157
- prozeduraren, 380, 482, 688, 692, 732,
755, 930, 954, 1777, 1814, 1841,
2268, 2271, 2272, 2340
- Prozeduraren, 685, 690, 817
- prozeduraren azalpen zehatza, 611
- prozeduraren berme guztiak, 380
- prozeduraren erregistroan, 2272
- Prozeduraren garapena, 386
- prozeduraren gehiegizko erabilera,
2089
- Prozeduraren instrukzioa, 396
- Prozeduraren sinplifikazioa, 1393
- prozedurari, 304, 370, 482, 922
- prozedurari buruzko txostena, 2261
- prozedurari buruzko txostenetik,
2277
- prozedurei, 535, 763, 1381, 2196
- prozeduren, 538, 967, 1192, 1990,
1994, 2074, 2220
- prozeduren iraupena, 1249
- prozeduren izapideak, 1166
- prozeduren lehiaketa fasean, 967
- Prozeduren sinplifikazioa, 484
- Prozeduretako hizkuntza*, 372, 543
- prozeduretan, 543, 557, 760, 1055,
1250, 1299, 1303, 1393, 1456, 1896,
2353
- Prozeduretan, 742
- prozeduretarako, 2159
- prozedurez, 763
- prozesu, 302, 368, 389, 557, 671, 682,
687, 703, 711, 830, 837, 929, 1066,
1068, 1091, 1151, 1189, 1226, 1236,
1247, 1438, 1481, 1483, 1714, 1796,
1823, 1849, 2041, 2048
- Prozesu, 435, 1164
- prozesu asistentzialak, 1637
- prozesu autonomikoaren, 682
- prozesu autonomikoaren zerbitzuko
langileak, 682
- prozesu demokratikoak, 2382
- prozesu estrajudizialean, 1724
- prozesu judizialean, 1724
- prozesu judizialean eta
estrajudizialean, 1068
- prozesu monitorio europarra, 391
- prozesu normalizatzaila, 1297
- prozesu penaletan, 297, 364
- prozesu publiko eta ireki, 2033
- prozesu zibiletan, 298, 364
- prozesua, 298, 364, 419, 788, 1483,
1762, 1889, 2257
- Prozesua, 521, 540
- prozesuak, 154, 457, 753, 830, 837,
948, 1062, 1140, 1442, 1449, 1793,
1796, 1873, 2011, 2050, 2073
- prozesuan, 435, 441, 755, 830, 965,
1505
- prozesuaren, 760, 837
- prozesuaren ekitatea, 518
- Prozesuaren printzipio gidariak, 2229
- prozesuaren zuzendaritza teknikoa
eta koordinazioa, 1991
- prozesuei, 1667
- prozesuek, 462, 1062
- prozesuetan, 469, 727, 929, 1066,
1082, 1086, 1286, 1643, 1723, 1794,
2011, 2041, 2052, 2074
- prozesuetarako, 1309, 1619
- prozesu-jardunak, 671
- prozesuko alde guztien eskubideak,
557
- Prozesu-legeak, 389
- prozesu-legegintzak, 389
- psikologia, 1270
- psikologiazko, 714
- psikologiazko, eskola-giroko eta
lanbiderako orientabidea, 714
- psikomotrizistak, 2211, 2212
- Psikomotrizistak, 2212
- psikomotrizitatea, 1620
- psikopedagogia, 1270
- psikoterapeuta, 2358
- psikoterapeutak, 2358, 2359
- psikoterapeuta-titulua erabiltzeko
baimen indibiduala, 2358
- publikoa, 139
- publikoak, 691, 713, 732, 745, 775,
935, 940, 946, 953
- publikoak edo pribatuak, 800

- publikoaren edo eskola- eta unibertsitate-helburuen beharrianei, 111
- Publikoaren eskura jartzekoak diren sareak*, 2227
- publikoarentzat, 2113
- publikoari, 1064
- publiko-mota, 2032
- publikotasun ofiziala, 855
- publikotasuna, 342
- publizitate, 497, 659, 661, 671, 768, 827, 961, 1147, 1277, 1775, 1779
- Publizitate, 1072, 1978
- Publizitate aktiboa, 814, 1075, 1718
- publizitate aktiboaren, 961
- publizitate aktiboaren betebeharrak, 961
- Publizitate aktibotzat, 1075, 1718
- publizitate dinamikoaren modalitate, 1783
- Publizitate eta Komunikazio Instituzionalari, 429
- publizitate ez-sexista, 1920
- publizitate formala, 497
- publizitate instituzional, 1277
- publizitate instituzionala, 1727
- Publizitate instituzionala, 1277, 1399, 1978, 2055
- publizitate instituzionalak, 1121
- Publizitate instituzionalak, 1277, 1978
- Publizitate instituzionalaren, 1277, 2055
- Publizitate instituzionalaren arauak eta printzipio gidariak, 2055
- publizitate instituzionalaren edukietara, 429
- Publizitate instituzionalaren hizkuntzak, 1277
- publizitate instituzionalaren kanpainak, 1725
- publizitate instituzionalaren oinarriko aspektuak, 1277
- Publizitate instituzionalaren testuek, 2055
- publizitate instituzionalari, 1978, 2055
- Publizitate Instituzionalari, 1121, 1277, 1399, 1450
- publizitate instituzionalean, 1775
- publizitate instituzionaleko jarduketa, 2057
- Publizitate instituzionaleko testuek, 1277
- publizitate-, eskaintza-, sustapen- edo komunikazio-kasuetan, 1538
- publizitate-, lehia- eta objektibotasun-irizpideak, 1785
- publizitatea, 159, 390, 413, 424, 427, 496, 501, 598, 659, 661, 706, 755, 762, 768, 806, 808, 813, 844, 908, 910, 912, 941, 1025, 1072, 1081, 1083, 1112, 1164, 1211, 1309, 1656, 1668, 1702, 1861, 1862, 2007, 2063, 2121, 2122, 2123, 2139, 2180
- Publizitatea, 429, 454, 768, 1083, 1571, 1775, 1854, 1861, 1953
- Publizitatea sustatzeko neurriak, 1083
- publizitate-agenteak, 2182
- publizitateak, 761, 1112, 1656, 1702
- publizitatean, 159, 1151, 1152, 1154, 1236, 1446, 1497, 1532, 1539, 1614, 1628, 1666, 1680, 1681, 1702, 1775, 1797, 1874, 1900, 2007
- Publizitatean, 1192
- Publizitate-arauak, 960
- publizitatearen, 661, 768, 1084, 1392
- publizitatearen denbora, 661
- publizitatearen erabilera ez-sexista, 1666
- publizitatearen eremuan, 1554
- publizitatearen eta modaren alorretako langileak, 2182
- publizitatearen eta telesalmenta-espazioen denbora, 1053
- publizitatearen hartzaileen ezaugarriak, 2055
- publizitatearen mugak, 1862
- publizitateari, 761, 762
- publizitate-ekintzaren xede den publikora, 1278
- publizitate-emanaldi edo -mezuak, 2314
- publizitate-euskarrien*, 768
- publizitate-iragarkien, 1461
- publizitate-izaera duten xedeetarako erabiltzekoak diren obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obrak, 2308
- Publizitate-izaera duten xedeetarako erabiltzekoak diren obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obrak, 2244

- Publizitate-kanpaina, 1277
 publizitate-kanpaina instituzionalak, 466, 469
 publizitateko, 958
 Publizitateko eta komunikazioko kanpaina instituzionalak, 429, 791
 publizitateko eta komunikazioko kanpaina instituzionaletan, 1450
 publizitate-mezuek, 2318
 publizitate-mezuen, 661
 publizitate-mezuetan, 1930
 publizitateri, 2333
 Publizitatetik, 761
 puerikulturako laguntzaileak, 2209, 2216, 2221, 2222
 Puerikulturako laguntzaileak, 2221
 puntuazioa, 889, 970, 1319
puntuazioaren, 703, 929, 931
 puntuazioari, 1319
 Quebecek, 2203, 2205, 2220
 Quebecen, 2204, 2205, 2220
Radio Galegak, 1533
 Radio Vitoria, SA, 671
 Ramon Lull Institutua, 1909
 rati- eta telebista-saio eta komunikazio-zerbitzu publikoak, 2321
 ratioak, 714, 1401
 ratioari, 1712
 ren eginkizunen berezko goi-mailako aholkularitza, 1316
Renaixença, 2006
 Réunion, 2189, 2200
 Réunionekeo ikastegietan, 2324
Rhin Behereko, Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan, 2289, 2290
Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan, 2289, 2290
 ri eta ziberespazioko informaziorako irispide unibertsala, 134
 Ribagorza eskualdea, 1115
 RIDEA, 1193
Roazhonen, 2294
 rol, 827
 rola, 2382
 rolen eta genero-identitateen aniztasuna, 1088
 rolen eta hizkera inklusiboaren erabilera, 1639
 Rossetti, 171
 Rozuelako Justo eta Artzain Santuen Monasterioko "Nodicia de Kesos", 1595
 RTVAk, 1027, 1052, 1053, 1090
 RTVAren, 1052, 1053
 RTVAren plataforma digitala, 1091
 RTVC ente publikoak, 1672
 RTVE, 481
 RTVEk, 1234
 RTVEk Valentziako Erkidegoan duen Aholku Batzordea, 2002
 RTVErekin, 480
 RTVG korporazioa, 1533
 RTVG korporazioak, 1534
 RTVG korporazioaren emanaldien estaldura, 1533
 RTVG korporazioaren hizkuntza, 1534
 RTVG korporazioaren ikus-entzunezko komunikazio-jarduerak, 1534
 RTVG korporazioari, 1533
 RTVVren, 2030
 RTVVren emanaldiak, 2029
 RTVVren itxieratik, 2030
 Rubert de Ventós, 171
 Saharaz hegoaldeko Afrikako herrialde, 2382
 Saharaz hegoaldeko Afrikako herrialdeak, 2382
 Saharaz hegoaldeko Afrikako herrialdeetako batez besteko ekonomia-hazkundera, 2382
 saiakera, 1508
 sail, 693, 930, 938, 1050, 1149, 1543, 1580, 1710, 1712, 1730, 1930, 2187
 Sail, 1730
 sail eskudunak, 2046
 saila, 828, 1150, 1157
 sailak, 684, 716, 753, 756, 760, 822, 830, 834, 930, 946, 1039, 1048, 1050, 1072, 1073, 1086, 1091, 1162, 1304, 1388, 1398, 1441, 1443, 1464, 1526, 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1713, 1720, 1721, 1785, 1795, 1800, 1836, 1841, 1842, 1846, 1850, 1868, 1869, 1870, 1907, 1929, 1930, 1946, 2028, 2046, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2058, 2077, 2378
 Sailak, 692, 717, 1050, 1238, 1431, 1442, 1610, 1709, 1710, 1711, 1712,

- 1713, 1714, 1730, 1736, 1786, 1801,
1841, 1842, 1845, 1846, 1850, 1851,
1865, 2054
sailaren, 756, 822, 929, 1068, 1069,
1135, 1543, 1579, 1673, 1724, 1796,
1830, 1832, 1841, 1866, 1914, 1923,
2019, 2051, 2052
sailari, 756, 1541, 1740
sailburua, 684, 689, 690, 735, 757
sailburuak, 685, 686, 690, 691, 734,
1107, 1383, 1442, 1486, 1738
sailburuordea, 684
sailburuorde-maila, 777
sailburutzek, 1031
sailek, 947, 1058, 1149
Sailek, 755
saileko, 751
saileko arduradunak, 1580
saileko idazkari nagusiak, 1736
saileko titularrari, 751
Sailen, 834
sailen arteko koordinazioa, 1869
sailletako, 734, 2310
sailletako titularrek, 1610
sailkapen, 1073
sailkapen ekonomikoaren, 353
sailkapena, 1555, 1567, 1677, 2073
Sailkapena, 1430
sailkapen-irizpideak, 375, 650
sailkapen-proba, 1730, 1731
sailkapen-taldearen, 1526
Saint-Pierre eta Mikelumeko eta
Mayotteko garapen-programei,
2324
Saint-Pierre eta Mikelumen, 2324
saio, 2188, 2318, 2320, 2321
saio batzuen ezaugarriak, 2323
Saio batzuen ezaugarriak, 2318
saio espezializatuetan, 2360
Saio- eta zerbitzu-eskaintza
analogiko eta digital, 2320
saio pribatu, 2268, 2271, 2340
Saioa, 2264
saioak, 2244, 2308, 2314, 2316, 2317,
2318, 2320, 2321
saioak balioztatzeko baldintzak,
2108
saioei, 2314
saioek, 478
saioen kopurua, 2318
saio-eskaintza, 2320
saio-kopurua, 2360
Saiook, 2321
saioon, 2314
sakrifizioari, 740
salaketa, 313, 452, 516, 517, 2265
Salaketa, 907
salaketa jarri aurretiko informazioan,
516
salaketa penalak, 56
Salaketak, 305, 371
salaketarako ezarritako neurriak, 227
salaketaren kopia, 516
salaketaren kopiaren doako
itzulpena, 516
salaketaren kopiaren idatzizko
itzulpena, 517
salako presidenteak, 2274
Salamancako arbel bisigodoak,
1595
salan, 2266
salara, 2276
salatzaile, 516, 517, 2264, 2285
salatzailea, 907, 2174
salatzeko eskubidea, 516
salbuespen, 378, 658, 722, 1045,
1443, 1742, 1990, 2143
Salbuespen, 1303, 1808, 1824, 1848,
2241
salbuespen eta mugen legezko
onuradunak, 138
salbuespen partzialak, 1849
salbuespena, 1237, 1268, 1991, 1996,
2151
Salbuespena, 1302, 1829
salbuespenak, 198, 310, 326, 433,
434, 435, 473, 722, 944, 1538, 1739,
1829, 1833, 1991, 2143
Salbuespenak, 1237, 1302, 1303,
1495, 1730, 1731, 1829, 1830, 1996
salbuespenarekin, 1995
salbuespenaren prozedura, 1237
salbuespenei, 1992, 1996
salbuespenek, 660
salbuespenekin, 1997
salbuespenez, 438, 702, 721, 837
salbuespenezko hautaketa-
prozesuen, 830
salbuespenik, 658, 959, 1781
salbuespen-kasuak, 1801
salbuetsi, 213
salbuetsita, 159

- Salbuetsitako eragiketak, 2251
Salbuetsitako garraiobide, eragiketa
eta zerbitzuak, 2251
saldu izanaren fakturaren kopia,
2247
saldu ondoko zerbitzu, 2171
saldu ondoko zerbitzua, 2063
saldu ondoko zerbitzuak, 475
salerosketa-erregistratzaileak, 1814
salerosketako, 679
salgai, 111
salgaiak, 2252
salgaien, 2328
salgaiengatik, 2327
salmenta, 101, 427, 808, 908, 913,
1507, 2121, 2122, 2123, 2194, 2247
Salmenta, 427, 1969
salmenta- eta entzunaldi-kopurua,
2241
salmenta- eta publizitate-jarduerak,
598
salmenta ibiltariko lokalak eta
ibilgailuak, 1010
salmenta-baldintzei buruzko
informazioa, 2170
salmenta-fakturaren jaulkipen-
zenbaki eta -data, 2247
salmenta-jardueren alorreko
zerbitzuak, 2194
salmenta-jardueretan, 2194
salmentak, 2194
Salmenta-modalitate bereziak, 1529
Salmenta-motak, 2194
salmentarako eta zerbitzuak
emateko erantzukizun erkideak,
1641
salmentari, 1211
saltoki handiak, 912
Saltokiak, 907
saltokitik kanpo egindako
kontratuak, 474
Saltokitik kanpo egindako
kontratuen, 474
saltzaile autonomoak, 2193
San Marino, 165
San Martin, 2190
San Martin erregioko kultura-
berezitasunak, 2190
San Millán de la Cogolla
Fundazioaren jarduerak, 1384
San Millán fundazioak, 1402
sandboxa, 1172
Saneamenduari, 424
saneamendu-neurria, 425
saneamendu-neurriak, 424
Saneamendu-neurriak, 424, 425
saneamendu-neurrien, 425
Santa Creu i Sant Pau ospitaleko
Patologia Eskolak, 1780
Santiago de Compostela hiria, 1493
Santiago de Compostela Hiriaren
Hiriburutzaren Estatutuari, 1493
Santiago de Compostelako
Adierazpena, 147
Santiago de Compostelako Udalak,
1493
Santiago de Compostelako Udaleko
hizkuntza, 1493
Santiago de Compostelan, 1541
sarbide, 431, 753, 1191
Sarbide elektronikorik, 960
sarbide partziala, 2202, 2299
Sarbide partziala, 2202
Sarbide partzialaz, 2300
sarbidea, 437, 959, 2377
sarbidea unibertsala, doakoa eta
iraunkorra, 822
sarbide-prozedurak, 1191
sare, 139, 1540, 1618
sare berriak, 1583
sare finko eta mugikorren, 1060
Sare publikoko gizarte-
zerbitzuetarako eskubidea, 1822
sare publikora, 713
sare sozialak, 215, 230, 598
sare sozialen erabilera, 1165, 1393,
1634
sare sozialen eta beste komunikazio-
bide batzuen bidezko
komunikazioa, 233
sare telematikoetan, 1890
sarea, 1618, 1651, 1678
Sarea, 2129
sareak, 138, 182, 819, 2227
Sareak, 2227
sarean, 1507, 2373
sarearekin, 2144
sarearen arakatzaila, 140
sarearen barruko etika, 1260
sarearen erabilera-eskubideak, 2129
sarearen esploratzaileak, 135
Sareari buruzko adierazpena, 542,

- 609
sareek, 1583
sareen, 2317, 2318
Sareetan, 1251
sareko lanaren sustapena, 853
sareko liburutegiek, 782
sarera konektatutako abonatuak,
1759
sare-sistemak, 1173
saretan, 713
saretan, publiko eta pribatuan, 713
sari, 2107, 2330
saria, 2230, 2368
sariak, 966, 1900
Sariak, 1508
saridun berri, 1738
sarien, 2292
sarrera, 344, 393, 394, 432, 670, 685,
836, 959, 967
Sarrera, 91, 343, 442, 1511, 1513,
1663, 1755, 2105, 2112
Sarrera eta igoera, 343
sarrera-araubide, 959
sarrera-egoerak, 685
sarrerako programetan, 1858
sarrera-kopuruaren irizpidea, 1874
sarreran, 427, 806
sarrera-prozesuetan, 1066
sarrerei, 2015
sartzea, 302, 368, 779
satelite bidezko irrati-telebisten
maiztasunen, 2319
satelite bidezko telebista-kate, 2344
satelite bidezko teledifusio, 2344
satelite bidezko teledifusioari, 2344
Satelite bidezko transmisioak, 113
satelite nahiz kable bidezko irrati-
hedapeneko transmisioak, 182
SEASKA elkarteak Ipar Euskal Herrian
administratutako eskola
elebidunak integratzeari buruz
prestatutako ebazpen-
proposamena, 171
Sefarad, 523
Sefaradeko, 523
Sefardi, 523
sefardia, 524
segmentazioa, 1435
segurtasun, 822, 830, 1718, 2362
segurtasun- edo osasungarritasun-
arrazoiengatik, 1314, 1904
segurtasun eta ongizate
emozionala, 1845
segurtasun eta prebentzio
zibilarekin, 2237
Segurtasun Indar eta Kidegoei
buruzko Lege Organikoaren, 1141
Segurtasun Indar eta Kidegoei
buruzko martxoaren 13ko 2/1986
Lege Organikoak, 1286
Segurtasun Indar eta Kidegoei
buruzko martxoaren 13ko 2/1986
Lege Organikoan, 1390
Segurtasun Indar eta Kidegoen
Lege Organikoan, 1755
segurtasun juridikoa, 91, 879, 892,
1682, 1942, 2005
segurtasun juridikoari, 822, 1970
segurtasun nazionalerako, 301, 367
segurtasun publikoaren, 822
Segurtasun Publikoaren Akademia,
1459
Segurtasun Publikoaren Sistema, 835
segurtasun publikorako, 301, 367
segurtasuna, 113, 116, 137, 191, 769,
834, 846, 911, 963, 1391, 1641,
1880, 2134, 2173, 2362
segurtasunaren, 498, 834
**segurtasunaren alorreko Europar
Batasuneko legeriarekin, 2388**
segurtasunaren ebaluazio, 1537
segurtasunaren eta larraldien
arloan, 1064, 1722
segurtasunarengatik, 484
segurtasunari, 2130, 2388
segurtasunari buruzko jarraibideak,
647
Segurtasun-datuen fitxa, 490
Segurtasuneko, 963
Segurtasuneko informazioa, 1000
segurtasunerako, 1291, 1391, 1603,
2157, 2158
segurtasun-geruza, 1173
Segurtasun-informazioa, 1413, 1555
segurtasun-jarraibideak hizkuntza
erregional eta gutxituetan ere
idatzita egongo direla zaintzea,
303, 369
segurtasun-perimetroak, 1173
segurtasun-politika publikoak, 1976
segurtatzen, 2337
seinale akustikoak, 963

- seinale argidunak, kontrastedunak, tipografiadunak, 1000
- Seinale horien ezaugarriak, 1528
- seinalea, 548
- seinaleak, 427, 1105, 1314, 1555, 1905, 2393
- seinaletika eleaniztuna, 2393
- seinaleztapen, 1285
- seinaleztapena, 1067, 1105, 1285, 1413, 1555
- seinaleztapen-sistemak, 1488, 1556, 1654
- seinaleztapen-sistemetan, 1488, 1556, 1654
- seinalizazioa, 963
- Seinalizazioa, 548
- seinalizazioan, 965
- sektore, 508, 1033, 1057, 1072, 1077, 1082, 1152, 1189, 1298, 1308, 1318, 1326, 1387, 1559, 1565, 1644, 1675, 1735, 1762, 1773, 1777, 1889, 1891, 1899, 1909, 1913, 2005, 2018, 2382
- sektore ekonomikoekin, 1846
- Sektore espezifiko, 1072
- sektore estrategiko eta lehentasunezkatzat, 1490
- sektore horretako zenbait elkartek, 176
- sektore instituzional, 1189
- sektore pribatua, 827
- sektore pribatuan, 1040, 1152, 1308, 1666
- sektore pribatuko lan-eremuan, 1152, 1666
- sektore produktibo, 2154
- sektore profesionalarekiko konpromisoa eta motibazioa, 575
- Sektore publiko autonomikoa, 1574
- Sektore Publiko Autonomikoa, 1203
- sektore publiko autonomikoak, 1573
- Sektore publiko autonomikoak, 1574, 1581
- Sektore publiko autonomikoak Interneten duen presentziaren printzipio orokorrak, 1574
- sektore publiko autonomikoarekin kanal digitalen, 1573
- sektore publiko autonomikoaren nazioarteko akordio ez-arauemaileak, 1578
- sektore publiko autonomikoaren nazioarteko akordioak, 1578
- sektore publiko autonomikoko erakunde instrumentalak, 1581
- Sektore publiko instrumentala, 1284
- sektore publiko instrumentalaren entea, 1293
- sektore publiko instrumentaleko langile guztien prestakuntza-politiken koordinazioan, 2076
- sektore publikoa, 303, 369, 1203, 1231, 1387, 2320
- Sektore publikoa osatzen duten erakundeek, 1885
- Sektore publikoak, 135, 1885
- Sektore publikoan, 1918
- Sektore Publikoan Bitarteko Elektronikoak, 1885
- Sektore publikoaren eta herritarren arteko harremanetan, 1885
- sektore publikoaren eta pribatuaren arteko lankidetzaren bidez, 136
- sektore publikoaren funtzionamenduari buruzko arauak, 853
- Sektore publikoaren informazioa, 1885
- sektore publikoko autonomikoak ez diren subjektu publikoek, 1581
- Sektore publikoko emakumeen eta gizonen berdintasunerako planak, 1918
- Sektore publikoko emakumeen eta gizonen berdintasunerako planek, 1918
- sektore publikoko erakunde instrumentalek, 1564
- sektore publikoko kontratuei, 498
- sektorea, 237, 1809, 2018, 2030, 2058
- sektorea berritzeko funtsezko tresna, 1507
- sektoreak, 1288, 1289, 1306, 1542
- sektorean, 2018, 2319
- sektorearen, 2018
- sektorearen berezko hizkuntzatik, 1076
- Sektorearen profesionalizazioa, 1531
- sektoreek, 717
- sektoreekin, 1875
- sektoreetako, 385, 1062
- sektoreetan, 1630
- sektoreko agenteekin, 1508

- sektoreko elkarteekin, 1064, 1722
sektoreko enpresen
  beharrizanetara, 2058
sektoreko erabilera normaleko
  hizkuntza, 1775
Sektoreko feria-jarduerak, 1508
sektoreko hizkuntza-normalizazioak,
  835
sektoreko jarduerak eta produktuak,
  1508
Sektoreko planei, 746
sektoreko profesionalen
  etengabeko prestakuntza, 1544,
  1800
sektorerako, 1542
sektorerentzat, 827
sekuentziak, 2277
semantika, 1566
semeak, 1883
seme-alaba, 1996
seme-alaba adingabeak, 1040
seme-alabak, 1237, 1829
seme-alabak dituzten pertsonen
  etengabeko ikaskuntza-prozesua,
  1799
seme-alabatasuna, 1883
seme-alabei, 59, 523, 1996
seme-alabek, 1841
seme-alabek edo ondorengoek
  jasotako hizkuntza-
  irakaskuntzagatik, 1635
seme-alaben, 971, 1232, 1770
seme-alaben hazkuntzan eta
  hezkuntzan, 1844
seme-alaben hezkuntzan, 1065
senar, 1883
senar-emazteengandik, 59
senarrak, 2169
senatari, 2374
Senatuak, 2392
Senatuko batzorde iraunkor
  eskudun, 2380, 2381
sendagai, 1382
sendagaia, 1382
sendotutako eta parte-hartze
  handiko jaiak, 1531
sen-ezaugarriak, 124
sen-gertakaria, 124
senide laguntzaileek, 2037
senideen, 1083
senideen edo zaintzaileen
  beharrizanen kalifikazioa, 1822
Senideen eta beste pertsona
  batzuen komunikazioak eta
  bisitak, 1790
senideenganako, 1083
senidetasun-loturarik, 2108
senidetasun-zentzua, 1583
Senior kategoria gorena, 1849
senior kategoria gorenera, 1849
senitartekoak, 509
senitartekoek, 2357
senitartekoekin, 335
senitartekoen edo zaintzaileen
  beharrizan sozialen balioespena
  jasotzeko eskubidea, 1274
senitartekoen izenak, 2264, 2285
sentimendu kolektiboa, 1119
sentsibilitate artistikoa, 2148
sentsibilizazio, 761, 827, 961, 963
sentsibilizazio- eta prebentzio-
  programak, 761
sentsibilizazio- eta prestakuntza-
  neurriak, 961
sentsibilizazioa, 827, 1446, 1639
Sentsibilizazioa, 489, 626, 1639, 1952
Sentsibilizazio-ekintzak, 1424
sentsibilizazio-kanpainak, 1058
sentsibilizazio-kanpainak eta -
  ekintzak, 1058
sentsibilizazio-neurriak, 1516, 1639
Sentsibilizazio-neurriak, 1638
sentsibilizazio-programa
  espezifikoak, 1177
Sepepak (Asturiasko Printzerriko
  Enplegu Zerbitzu Publikoak, 1198
seriean, 407
serie-zenbakiak, 2130
seropositiboa, 897
seropositibotasun-egoera, 766, 843
Sexismoa, 1728
sexismorik gabeko hizkuntza
  normalizatu, 834
sexismorik gabeko hizkuntzaren, 834
sexismorik gabeko hizkuntzaren
  eskakizunen, 834
sexu, 76, 77, 380, 702, 759, 760, 761,
  762, 763, 765, 767, 943, 952, 966,
  1321, 1380, 1454, 1523, 1583, 1649,
  1700, 1715, 1729, 1749, 1756, 1781,
  1844, 1861, 2263
Sexu, 2169

- sexu aldagaia, 1462
sexu bereko ezkonduak, 1883
sexu- edo genero-diskriminaziorik, 1918
sexu- edo genero-identitateagatiko diskriminazioaren, 958
sexu- edo genero-identitateagatiko diskriminazioaren debekua, 958
sexu- edo genero-identitatean, 957
sexu- edo genero-identitatean oinarritutako diskriminazioa, 957
sexu- edo genero-identitatearen garapen askea, 896
sexu- edo genero-identitaterako, 957
sexu- eta ugalketa-eskubideak, 765, 843
Sexu- eta ugalketa-osasuna sustatzeko politika publikoak, 487, 625
sexu- eta/edo genero-identitatea, 765, 843
sexu maskulinoaren eta femeninoaren profesionalak, 1453
sexua, 56, 66, 79, 81, 83, 105, 115, 147, 184, 225, 278, 285, 345, 377, 398, 399, 451, 452, 488, 507, 544, 546, 547, 569, 570, 584, 593, 596, 597, 623, 626, 629, 630, 631, 632, 634, 636, 644, 766, 814, 843, 887, 949, 952, 953, 957, 962, 966, 968, 975, 1025, 1033, 1038, 1054, 1111, 1129, 1146, 1158, 1186, 1199, 1200, 1214, 1223, 1259, 1273, 1274, 1287, 1321, 1322, 1370, 1376, 1400, 1404, 1449, 1454, 1457, 1492, 1511, 1512, 1513, 1514, 1532, 1553, 1560, 1632, 1633, 1645, 1646, 1661, 1663, 1675, 1729, 1755, 1861, 1929, 1951, 1972, 2075, 2174, 2255, 2270, 2271, 2279, 2281, 2369
sexu-abusuei, 761
sexuagatik, 1026, 1198, 1204, 1249, 1636, 2023
sexuagatiko edo sexu-orientazio eta -tasunagatiko jazarpena, 1644
sexuala eta sexuaren arrazoizkoa. Ikus jazarpena
sexualitatea, 991
sexualitateari buruzko informazio-zerbitzu, 2320
sexuan, 768, 1744, 1928
sexuan oinarritutako diskriminazioa, 1627
sexuan oinarritutako diskriminazioaz, 1726
sexuan oinarritutako diskriminaziorik, 1750
sexuan oinarritutako diskriminaziorik ez egitea, 1062
sexuan oinarritutako diskriminaziorik ezaren printzipioa, 2074
sexuan oinarritutako jazarpena, 769, 845, 1150
sexuan oinarritzen den pertsonen diskriminazio-mota, 768
sexu-aniztasunaren, 1083
sexu-aniztasunaren eta genero-identitatearen errespetua, 1083
sexu-aniztasunari buruzko prestakuntza, 1646
sexuaren, 507, 765
sexuaren aldagaia, 795, 842
sexuaren araberako jokabide-estereotipo eta -eredu soziokultural, 765
sexuaren araberako rola eta estereotipoak, 765, 843
sexuaren presentziari, 2011
sexuaren ziozko desberdintasunei, 1542
sexuaren ziozko diskriminazioaz, 1918
Sexuari buruzko aipamena, 633
sexu-aukera, 1261, 1354, 1532
sexu-diskriminazioa, 767, 769, 845
sexu-diskriminazioaz, 765
sexu-edo genero-identitatea, 896
sexuen, 1153, 1446, 1826
sexuen arteko berdintasuna, 2236
sexuen arteko berdintasunean, 1038, 1073, 1444, 1665
sexuen arteko berdintasunezko hezkuntza, jasangarritasunerako hezkuntza, 1715
sexuen arteko desberdintasuna, 1447
sexuen arteko desberdintasuna ezabatzeari, 1446
sexuen berdintasunaren eta dibertsitatearen errespetuan oinarritutako bizikidetzak-ereduak, 768, 845

- sexuen ordezkariak paritariak, 1667
sexu-erasoen inguruan
  sentsibilizatzea, 2143
sexu-eskubideak, 486, 624
sexu-esplotazioaren, 1154, 1446
sexu-ezaugarriak, 398, 399, 451, 544,
  545, 546, 547, 569, 623, 629, 630,
  631, 634, 635, 636
sexu-garapen askotariko edo ez-
  binarioa, 2070
sexu-garapena, 1632, 1633, 1646
sexu-heziketa, 2143
sexu-identitatea, 547, 597, 636, 848,
  1632, 1633, 1646
sexu-identitatea edo -orientazioa,
  1951
sexu-identitatearen, 1729
sexu-izaera duten bortxaketekin,
  2113
sexu-jazarpena, 769, 845, 1150, 1644
sexu-jazarpenaren, 1153, 1446
sexu-kausa duen diskriminazioari,
  1554
sexu-orientazio, 760, 761, 762, 763,
  957, 958, 1749, 1929
sexu-orientazio eta -identitatea, 398,
  399, 451, 544, 545, 546, 634, 636
sexu-orientazio eta -
  identitatearekiko errespetua, 1347
sexu-orientazioa, 184, 225, 278, 377,
  399, 452, 507, 547, 569, 584, 593,
  596, 597, 623, 629, 630, 631, 636,
  644, 755, 759, 765, 766, 805, 843,
  896, 954, 957, 966, 968, 1033, 1158,
  1199, 1214, 1223, 1259, 1273, 1274,
  1287, 1321, 1322, 1336, 1342, 1370,
  1376, 1400, 1404, 1454, 1457, 1511,
  1512, 1513, 1514, 1553, 1560, 1632,
  1633, 1645, 1646, 1663, 1675, 1726,
  1729, 1861, 1918, 1929, 1972, 2070,
  2075, 2174, 2255, 2270, 2271, 2279,
  2281, 2369
sexu-orientazioa edo -identitatea,
  597
sexu-orientazioa edo -identitatea,
  1675
sexu-orientazioagatik, 1146, 1553,
  1636, 1729
sexu-orientazioagatiko
  diskriminazioa, 225, 1553
sexu-orientazioan, 1083, 1158, 1159,
  1454, 1457, 1560, 1928, 1972
sexu-orientazioan eta genero-
  adierazpenean edo -identitatean
  oinarritutako diskriminazioaren
  debekua, 1159
sexu-orientazioan eta genero-
  identitatean oinarritutako
  diskriminazioaren debekua, 1083
sexu-orientazioan oinarritutako
  jazarpenak, 1663
sexu-orientazioan, genero-
  adierazpenean edo -identitatean
  oinarritutako diskriminaziorik eza,
  1158
sexu-orientazioan, genero-
  adierazpenean eta -identitatean
  oinarritutako diskriminazioaren
  aurkako babes integralari, 1158
sexu-orientazioarekiko, genero-
  adierazpen edo -identitatearekiko
  errespetua, 1357
sexu-orientazioarekin edota genero-
  identitatearekin batera sexu-
  kausa duen diskriminazioari, 1554
sexu-orientazioaren zein genero-
  identitatearen ondoriozko
  diskriminazioaren aurkako politika
  publikoei, 1972
sexu-orientazioaren, sexu-
  identitatearen edo genero-
  identitatearen ondoriozko
  diskriminazioaren aurka
  babesteko eskubidea, 1729
sexu-orientazioari, 1306, 1903, 1930
Sexu-osasuna, 486, 624
siglak, 382, 1673
sina, 181, 304, 370
sinadura, 305, 371, 2337
sinadura elektronikoan, 1974
sinadura-bilketa, 279
Sinadura-bilketa, 2036
sinadurak, 1037, 2031
Sinadurak biltzeko pleguak, 339
sinadurak biltzeko prozedura, 339
sinadurarako, 179
sinaduraren, 509
sinaduraz, 1737, 1741
sinatu, 181, 215, 305, 357, 371, 2337
sinatuko, 305, 357, 371
sinatzaile, 171
sinatzea, 775

- sinatzen, 147, 292, 358
 sinatzerakoan, 305, 371, 2337
 sinboloak, 1314, 1905, 2025
 sinboloen, 1277, 1314, 1905
síndic de greuges, 1856
Síndic de Greuges, 1765, 1856, 2021
Síndic de Greugesek, 2070, 2071
Síndic de Greugesen izaera eta jardun-printzipioak, 1856
Síndic de Greugesen titularraren estatutu juridikoa, 2070
Sindicatura de Comptes, 2021
Síndic-ondoko, 2070
Síndic-ondokoa, 2070
Síndic-ondokoaren estatutu juridikoa, 2070
 sindikatu, 665
 sindikatu- edo mutualitate-jarduerak, 2174
 sindikatu- edo ugazaba-ordezkaritzako, 665
 sindikatu- eta enpresa-antolakundeak, 1803, 1937
 sindikatu nazional eta mediku-elkarte interesdunen irizpenetan, 2203
 sindikatu-afiliazioa, 399, 546, 629, 630, 631, 634, 636
 sindikatuak, 660
 sindikatuek, 1775, 2181, 2319, 2321
 sindikatu-erakundeak, 158
 sindikatu-jarduerak, 2255, 2369
 Sindiko Prokuradore Nagusia, 696
 Sindikoa, 2071
 sinergiak, 1531
 sineskera, 1715
 sinesmen, 759, 760, 761, 762, 763, 1261, 1918
 sinesmen erlijioso, filosofiko eta moralen aniztasunarekiko, 2056
 sinesmen erlijioso, filosofiko eta moralen aniztasunarekiko eta kontzientzia-askatasunarekiko tolerantziako eta errespetuzko espiritua, 2056
 sinesmen pertsonalak, 1511
 sinesmena, 597, 644, 1321, 1322
 sinesmenak, 225, 278, 308, 377, 398, 399, 451, 452, 454, 507, 520, 544, 545, 546, 547, 569, 584, 593, 597, 623, 629, 630, 631, 634, 636, 953, 968, 1214, 1223, 1259, 1273, 1287, 1400, 1405, 1457, 1512, 1513, 1514, 1553, 1560, 1632, 1633, 1646, 1663, 1664, 1929, 2056, 2070, 2075
 sinesmen-askatasuna, 55, 2057
 sinesmenei, 1930
 sinesmenetan, 1457, 1560, 1663
 singularitasunari, 1613
 sinpletasun- eta subsidiariotasun-irizpideak, 538
 Sinpletasun- eta ulergarritasun-printzipioa, 1143
 sinpletasuna, 879
 Sinpletasunaren, 948
 Sinpletasunaren eta ulergarritasunaren printzipioa, 1449
 Sinpletasunaren eta ulermenaren printzipioa, 1170
 Sinpletasun-printzipioa, 1970
 Sinplifikazio administratiboa, 484, 798
 sinplifikazioa, 484, 1393, 1471
 sinplifikazioak, 1906
 sinposio, 466, 470, 1069, 1725
 sintesiak, 135
 sintesi-ohar espezifikoarekin, 562
 sintesi-oharrarekin, 562
 sinto hizkuntza, 183
 sistema, 118, 122, 387, 402, 431, 454, 462, 483, 657, 687, 691, 711, 712, 713, 715, 718, 722, 752, 754, 756, 757, 787, 788, 831, 836, 837, 935, 941, 943, 959, 963, 964, 1029, 1051, 1058, 1061, 1063, 1065, 1067, 1070, 1077, 1152, 1160, 1161, 1162, 1163, 1233, 1272, 1300, 1314, 1323, 1505, 1508, 1509, 1519, 1540, 1556, 1609, 1629, 1667, 1677, 1703, 1706, 1708, 1709, 1714, 1715, 1720, 1777, 1782, 1784, 1789, 1793, 1804, 1805, 1806, 1809, 1812, 1818, 1839, 1848, 1858, 1863, 1866, 1867, 1878, 1895, 1905, 1906, 1911, 1914, 1929, 1996, 2011, 2024, 2035, 2038, 2043, 2046, 2252
 Sistema, 1077
 sistema alternatibo eta handigarriak, 423, 603, 604, 1412, 1415
 sistema alternatiboak, 964, 1001, 1080, 1163, 1452
 Sistema daktilologikoa, 1905

- sistema demokratiko, 454, 1823
sistema demokratikoaren sorbururik hurbilenak, 1823
sistema duala, 501
sistema dualean, 481
sistema edo establezimendu bereziak, 105
sistema eleaniztuna, 1338
sistema eleaniztunean,, 481
sistema elebidunaren (frantsesa eta hizkuntza erregionala) irakaskuntza, 2377
sistema geografikoa, 2065
sistema grafiko alfabetikoa eta sinbolikoa, 1314, 1416, 1905
sistema handigarriak, 1080, 1163, 1452
sistema handigarriak eta alternatiboak, 506, 565, 578, 597, 2076
sistema handigarrietan, 462
sistema haptikoak, 1163
sistema harmonizatuaren azalpen-oharrak, 375, 650
sistema instituzionalean, 1812
sistema instituzionaleko, 1895
sistema irisgarriez, 1067
sistema juridiko, 387
sistema kartografikoa, 2065
sistema misto eta paritario, 2033
sistema optiko edo elektronikoa, 1906
sistema publikoetarako, 483
sistema teknologikoen, informazioaren eta programa informatikoen erabilera, 1260
sistemak, 685, 712, 725, 730, 732, 953, 963, 964, 965, 1315, 1456, 1488, 1524, 1596, 1892
sisteman, 1508
Sisteman sartuta dauden liburutegietako titularren betebeharrak, 1540
sistemaren arauak, 2125, 2126
sistemaren buru, 783
sistemaren funtsezko elementua, 2041
sistemaren funtzionamendu demokratikoaren osotasuna, 1805
sistemaren gaineko ezagutzak, 2215
sistemarena, 965
sistemari, 1566
sistematika, 491
sistematizazioa, 1869
sistematizaziorako, 1867
sistemekin, 660
sistemetan, 1488
soberakinak, 353
Sobrarbe eskualdea, 1119
Sobrarbek, 1119
software, 2390
softwareak, 1773
Softwarearen subiranotasuna, 1173
Soiltasuna, 854
Soin Hezkuntzako Euskal Erakundeak, 699
soinu- eta irudi-grabazioak, 2277
soinu-erregidore, 2251
soinu-euskarriak, 1678
soinu-ezaugarri hobetuak, 652
soinu-grabazioak, 132
Soinu-grabazioak, 1773
soinu-hartzaile, 2251
soinu-hizkuntza, 1314, 1906
soinu-ilustratzaile, 2250
soinu-informazio, 1061
soinu-informazioa, 1416
soinu-ingeniari, 2250
soinu-laguntzaile, 2250
soinu-materialean, 738
soinu-muntatzaile, 2251
soinu-operadore, 2251
soinu-operadore laguntzaile, 2250
Soinu-seinalea, 1416
soinu-seinaleak, 1000
soinu-teknikari, 2251
soinuzko adierazgarria, 2034
soinuzko adierazgarrien araubidea, 2034
soinuzko adierazgarriez, 2034
soinuztatze-arduradun, 2251
solasaldi, 2277
solasaldiak, 2320
solaskideen, 1061
soldadutza-aldiak, 2236
soldata, 629, 740, 1775, 2327
soldatagatiko kontribuzio, 2353
soldatagatiko kontribuzioei, 2353
soldatak, 2250
soldatako langile, 1926, 2176, 2352
Soldatako langile, 2179
soldatako langile atzerritarren hizkuntzan idatzitako kontratua,

- 2175
Soldatoko langile atzerritarren enplegua, 2179
soldatoko langilea, 2175, 2311
soldatoko langileak, 2175, 2311
Soldatoko langileak, 2176
soldatoko langilearen, 2175, 2177
soldatoko langileari, 2176
soldatoko langileei, 2183, 2249
Soldatoko langileek, 2178, 2237
soldatoko langileen, 2174, 2183
Soldatoko langileen, 2140
Soldatoko langileen ordezkari, 2177, 2178
Soldatoko langileen parte-hartzea, 2178
soldatoko langileok, 2176
soldata-orriak, 1775
soldatapeko, 2175
soldatapeko gidariek, 2037
soldatapekoa, 1800
soldatapekoa ez den lanbide, 2353
soldatapekoak ez direnen, 2140
soldataren baliokidea, 629
soldatarik, 740
soldatei, 2352
Soldatei, Lanaldiari eta Enpleguaren Garapenari buruzko 2003ko urtarrilaren 17ko 2003-47 Legearen, 2352
sor, 143
sorkuntza, 131, 449, 520, 688, 689, 828, 978, 1022, 1023, 1090, 1113, 1145, 1159, 1212, 1260, 1490, 1507, 1547, 1595, 1735, 1876, 1886, 2016, 2032
sorkuntza artistiko, 1490
sorkuntza- eta ikerketa-lanak, 1355
sorkuntza kulturalako eta artistikoko ekimenak eta jarduerak, 1113
sorkuntza soziokulturala, 1260
sorkuntza, itzulpen-jarduera, 1507
sorkuntzak, 1134, 1431, 1735
sorkuntzako, 1508
sorkuntza-lana, 449
sorkuntzarako, 1509
sorkuntzarekin, 2308
Sorkuntzarekin, 2244
sorkuntzaren eta kultura-enpresen sektoreak ordezkatzan dituzten antolakundeak, 1785
sorkuntzaren helburua, 1740
sorkuntzari lotutako jabetza- eskubideak, 1872
sorkuntzen altxorra, 1478
sorlekua, 345, 452, 507, 1054, 1129, 1200, 1223, 1457, 1492, 1560, 1661, 1663
sormen, 1153
sormen eta ekoizpen artistiko, kultural eta intelektualean, 1153
sormena, 434, 645, 947, 1257, 1620, 1735, 2309, 2341
Sormena, 2341
sormena eta kultura-artekotasuna pizten, 210
sormenaren eta kultura-hedapenaren esparruetako instituzio frantses eta atzerritarrekin, 2374
sormen-askatasuna, 1871
sormen-berrikuntzak, 1522
Sormenezko obra zinematografikoak, 2322
sormen-lan, 2341
sormen-lan intelektuala, 2320
sormen-lanak, 2354
sorospinak, 685
sorrera, 1058, 1135, 1521, 2072, 2119, 2195
sorrerari, 2362
sorteria, 56, 147, 632, 952, 957, 1146, 1158, 1404, 1454, 1553, 1972
sorterrian, 2107
sortu, 50, 77, 159, 167, 176, 214, 294, 361, 811, 812
sortuko, 674
sortuz, 170
sortzaile, 1509
sortzaile, enpresa eta industrien zeregina, 1521
sortzaileak, 1505, 1506, 1785
Sortzaileak, 1506
sortzaileek, 1521
sortzaileen eta itzultzaileen eskubideen, 1510
sortzaileen jabetza intelektualeko eskubideak, 1510
sortzaileen lana, 448
sortzaileen, profesionalen, eragileen eta instituzioen arteko trukea eta komunikazioa, 615

- Sortzapena, 1730, 1731, 1787, 1830, 1831
 sortzea, 159, 170, 172
 sortze-lana, 1658
 sortzen, 147, 167, 801, 2293
 Sortzetiko arazoak, 2213
 Sortzetiko arazoei, 2213
 sortzetikoak, 456
 sortzez frantsesak diren edo herritartasun frantsesa duten mediku, dentista eta emaginei, 2203
 Sostengu, 931
 sostengua, 1843
 soziala. *Ikus* iritzia
 sozialak. *Ikus* establezimendu
 sozializazio gehitua, 151
 sozializaziorako, 946
 sozietate, 412, 414, 512, 513, 659, 661, 664, 665, 669, 670, 671, 1534, 1639, 2308, 2312, 2319, 2321
 Sozietate, 2308
 sozietate anonimoen legeria orokorrean, 669
 sozietate atzerritarrak, 2248
 sozietate edo establezimendu publiko, 2322
 sozietate europarretan, 2178
 sozietate filialak, 1936
 sozietate filialetan, 1806
 sozietate kooperatibo europarretan, 2178
 sozietate kooperatiboa, 833
 sozietate kooperatiboaren kontzeptua, 1917
 sozietate kooperatiboan batzordeetan, 2178
 sozietate kotizatuetan, 562
 sozietate kudeatzaile eta filialen aurrekontuak, 670
 sozietate kudeatzaileak, 414
 sozietate kudeatzaileari, 412
 sozietate nazionalai, 2314
 sozietate nazionalak, 2315
 sozietate pribatuekin, 659
 sozietate publiko, 663, 670
 Sozietate publiko, 670
 sozietate publiko kudeatzaileena, 670
 sozietate publikoa, 671
 sozietate publikoekin, 2188
 sozietate publikoen, 665, 669
 Sozietate publikoen, 669
 sozietate publikoentzat, 663
 sozietatea, 2122, 2319
 Sozietatea, 2248
 sozietateak, 414, 511, 669, 670, 1053, 2321, 2322
 sozietatearen, 411, 414
 sozietatearen estatutuak, 411
 Sozietatearen informazioa, 562
 sozietate-egoitza, 534
 sozietateek, 670, 1307, 2033, 2320
 Sozietateek, 562
 sozietateekiko, 671
 sozietateekin, 659
 sozietateen, 661, 662, 664, 669, 671, 1052, 1145, 1768
 sozietateen erregistroa, 2193
 Sozietateen eta beste pertsona juridiko batzuen mozkinen gaineko zerga, 2240
 sozietateen gaineko zerga, 2243, 2251, 2308
 Sozietateen gaineko zerga, 2250
 sozietateen gaineko zerga ordaintzeko ardura duen enpresa zordunak, 2242
 sozietateen ikus-entzunezko zerbitzuen estrategia- eta koordinazio-ildoak, 2321
 sozietateen kapitala, 669
 sozietateen kapitalaren eskudiru bidezko harpidetzak, 2308
 sozietateentzat, 664
 sozietate-estatutuak, 512, 641
 sozietateetako, 664, 671, 2318
 sozietateetan, 659
 sozietateetarako, 671
 sozietate-formula kooperatiboaren erabilera, 1917
 sozietate-izena, 2247
 soziokulturalak, 148
 soziolinguistikan, 466
 soziolinguistikoak, 148
 Soziologia, 1270
 subiranoak. *Ikus* maileguak
 Subiranotasun digitala, 1173
 subiranotasun nazionala, 317
 subiranotasun politikoaren mailan, 152
 subiranotasunera heldu diren herri

- batzuen hizkuntzak, 148
subiranotasunik gabeko herriei, 148
subjektiboak, 148
subjektu, 1605
subjektu eramaileak, 521
Subjektu erantzuleak, 1391, 2063
Subjektu pasiboa, 1787, 1828, 1830,
1831, 1832
subjektu pasiboak, 1831, 1832
Subjektu pasiboen betebeharrak,
374, 648
Subjektu pribatuek, 1807
subjektu publikoek, 1581
subjektu publikoen beste akordio
batzuk, 1578
Subjektu publikoen beste akordio
batzuk, 1581
subjektua, 586
subjektuak, 508, 1718
subjektuek, 1919
subjektuen, 1398
subjektuen arteko harreman-
fenomenoa, 458
subjektuk, 730
subjekturi, 1448, 1458
subsidiariorotasun- eta
proporzionaltasun-printzipioak,
245
subsidiariorotasuna, 256
subsidiariorotasunaren,
beharrizanaren eta
proporzionaltasunaren
printzipioak, 242
subsidiariorotasunaren,
proporzionaltasunaren eta
diskriminaziorik ezaren printzipioak,
280
subsidiariorotasun-printzipioari, 198
substantibo maskulino pluralari, 1453
substantiboak, 1605
substantzia eta nahaste kimikoak,
490
suedieraz, 185, 193, 194
suhiltzaileen kidegoa, 1754
Suitzako Konfederazioko agintari
judizialen edo administrazio-
agintarien, 2233
Suitzako Konfederazioko herritarrak,
2134, 2362
sukaldaritza, 1648
sukurtsalak, 530, 611
suntsiarazpen, 501
suntsiarazpena, 501
suntsitzeko arriskuan dauden
hizkuntzei, 211
superabitaz, 670
susmagarria, 2284
susmagarriak, 2284
Susmagarriak, 2257
susmagarritzat, 2259
susmoa, 2277
suspertu, 297, 363
suspertze-neurriak, 1532
susta, 174
sustagarriei, 819
sustapen, 732, 813, 1477, 1676, 1763,
1890
sustapen- edo komunikazio-
kasuetan, 1538
sustapen ekonomikoa, 1910
Sustapen- eta babes-neurriei, 1890
sustapen- eta bultzatze-neurriak eta
-programak, 906
sustapen- eta promozio-irizpideei,
926
Sustapen- eta suspertze-neurriak,
1532
sustapen profesionala, 116
sustapen unibertsalaren, 773
Sustapen-, prebentzio- eta
sentsibilizazio-neurriak, 1639
sustapena, 435, 479, 657, 658, 688,
731, 752, 808, 819, 910, 912, 951,
978, 1058, 1127, 1160, 1212, 1228,
1256, 1280, 1284, 1481, 1491, 1511,
1595, 1678, 1776, 1843, 1886, 1891,
1913, 2127, 2341
Sustapena, 963, 1073, 1192, 1660,
1899, 1975
Sustapenak, 1967
sustapenarekin, 2237
sustapenaren, 1727
sustapenari, 1130, 1188, 1873, 1965,
2372
Sustapenari, 2392
sustapenean, 1150, 1508, 1521, 1901
sustapen-ekintzak, 1785
Sustapen-ekintzak, 1955
sustapenerako, 833, 836
sustapenetan, 1539
sustapen-ildo espezifikoak, 912
Sustapen-jarduera publikoa, 912

- Sustapen-jardueren helburuak, 1491
Sustapen-jarduketa publikoa, 746
Sustapen-jarduketak, 1656
sustapen-kanpainak, 1073, 1967
sustapen-kanpainetan, 449
sustapen-komunikazioaren ardatz,
1531
sustapen-neurri, 193
sustapen-neurriak, 178, 444, 732, 746,
912, 1763, 1890
Sustapen-neurriak, 1085, 1451, 1775,
1975
sustapen-neurriak hartuko, 196
sustapen-planen, 1677
sustapen-politikak, 1763
sustapen-politikaren praktika
jarraitua, 1793
sustatu, 77, 178, 180, 210, 297, 363,
812
sustatu eta kanpoan zabaltzea
helburu duten organismoekin, 775
sustatuko, 50, 191, 825
sustatzaile, 735
Sustatzaile, 735
Sustatzaile eta eraikitzaileen
elkarteetako, 735
sustatzaile eta eraikitzaileen
elkarteetatik, 735
sustatzailea, 734
sustatzaileek, 502
sustatze, 183
sustatze- eta bultzatze-neurriak, 906
Sustatze- eta eskualdatze-
baldintzak, 502
sustatzea, 294, 296, 361, 362
sustatzeko, 55, 143, 212, 299, 307,
365
sustatze-lan, 752
sustatzen, 160
sustrai historikoengatik, 2020
sustraitzeagatiko baimenak, 1858
suteak, 2327
Suteak Prebenitzeko eta Itzaltzeko
eta Salbamenduetarako
Zerbitzua, 1754
Suteetarako informazioa, seinaleak
eta segurtasuna, 1555
tabakismoaren aurkako osasun-
neurriak, 427
Tabako produktuak tabako-makina
bidez saldu eta banatzeko
mugak, 808
tabakoa, 427, 762
Tabakoa banatu eta saltzeko
mugak, 808
tabakoa erretzeko debekua, 427
tabakoa saltzeko debekuaren, 427
tabakoaren erabilerak osasunean
eragiten dituen kalteez
ohartarazteko, 808
Tabakoaren kontsumoaren, 808
Tabakoaren sustapena
kontrolatzeko neurriak, 1733
tabakoari, 1775
tabako-makinen, 427
Tabako-produktuak, 427
tabako-produktuen, 427, 1733
Tabako-produktuen, 427
tagginga, 1172
tahitiera, 2355
Tahitiera, 2355
tahitierak, 2355
tahitieraren, 2355
Tahitiko hizkuntzaren eta kulturaren
pedagogia, 2355
tailerrak, 1548
takigrafia, 2139
takigrafo-erredaktore, 2182
talde, 60, 97, 167, 482, 659, 666, 720,
1033, 1050, 1057, 1275, 1301, 1302,
1675, 1749, 1756, 1763, 1770, 1798,
1864, 1929, 2006, 2020, 2023, 2040,
2319, 2321
talde arruntetan eskolatzearekin,
1438
talde baten eskubideak, 280
talde bereko beste kideekin, 74, 85
talde eragile, 2390
talde espezifikoa, 458
talde etniko bateko kide izatea, 569
talde etniko, kultural, linguistiko eta
erlijiosoetako kideen arteko
oztopoak, 320
talde etnikoak, 278
Talde horiek guztiek eta hizkuntza
gutxituen erabiltzaileek, 175
talde horietako ordezkariak
zuzeneko parte-hartzea izan
dezaten ziurtatzea, 174
talde parlamentario, 666
talde parlamentarioek, 659
talde politiko eta sozial

- ordezkatzaileak, 1267
 Talde politiko, erlijioso, sozial,
 linguistiko eta kultural
 adierazgarriek, 1275
 talde politiko, sozial eta
 kulturalentzat, 665
 talde politikoak, 261, 2030
 Talde politikoentzako, 661
 talde sozial eta politiko, 1988
 Talde sozial eta politiko
 ordezkagarriek, 665
 talde teknikoek, 1074
 talde txikiak, 213
taldea, 703, 720, 721
 taldeak, 150, 756, 1050
Taldeak, 1301, 1302, 1303
 taldean, 57, 152, 1304
 Taldean, 1078
 taldean eraikitako errealitatea, 152
 taldearen aniztasuna, 947
 Taldearen hizkuntzek eta kulturek
 komunikabideetan ekitatezko
 tokia izateko eskubidea, 151
 taldearen tutoreak, 934
 taldeari, 1798
 taldeek, 157, 521, 828, 1567, 2044,
 2185
 taldeek hizkuntza erregionala edo
 gutxitua hitz egiten, 174
 taldeekiko, 1889
 taldeekin, 1050
 taldeen, 658, 717, 961, 1056, 1262,
 2039
 taldeen arteko elkarrizketa, 321
 taldeen arteko koordinazioa, 124
 taldeenak, 784
 taldeetan, 1749, 1756
 Taldeetan sartzeko hautaketa-
 prozeduretan, 1303
 taldeetarako, 2074
 taldekatze heterogeneoak
 elkartzeko printzipioa, 1625
 taldeko, 1050
 taldeko kide izatearen sentimendu
 indartsua, 2006
 taldekoak, 787
 talde-lanean, 1621
 taldeok, 150
 talderako, 748, 749
 taldetan, 755
 talentu berrien albumak, 2241
 Talentu berrien albumei, 2241
 talentu berrien albumek, 2241
 talentu berrienak, 2315
 talentua, 236
 Talentua, 1785
 tamaina, 400
 tamaina tipografiko, 501
 tarifa, 1242
 Tarifa, 1024
 tarifak, 1242, 1760
 Tarifak, 2253
 tarifek, 1073
 tarifan, 1243, 2230
 tarifetan deskontuak sartzeko
 aukera, 136
 tarifakazioarekin, 2129
 tarifok, 136
 Tarragonako artzapezpiku Guillem
 de Montgrík, 1226
 tarte eta altuerako milimetro, 1760
 Tarteko maila, 1622
 tarteko mailako egiaztapen-
 probetan, 1730
 Tarteko mailako eta maila
 aurreratuko irakaskuntzak, 1441
 Tarteko mailako eta maila
 aurreratuko irakaskuntzek, 1048,
 1622
 tarteko mailako ziurtagiria, 1730
 tarteko mailan, 1441, 1622
 tasa, 403, 407, 534, 535, 1024, 1243,
 1495, 1606, 1730, 1784, 1787, 1801,
 1828, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833
 Tasa, 932, 1243, 1495, 1606, 1730,
 1784, 1787, 1828, 1830, 1831, 1832
 tasa fiskalaren, 1293
 tasak, 535, 611, 685, 1293, 1730,
 1801, 2241
 Tasak, 1495, 1787, 1830, 1832
 Tasaren, 932
 tasaren kuota, 1787, 1833
 Tasaren kuota, 1831, 1832
 Tasaren subjektu pasiboa, 1828
 tasaren subjektu pasiboak, 1787,
 1830, 1831
 tasaren zenbatekoa, 1024, 1828,
 1829
 Tasaren zerga-egitatea, 1787, 1829,
 1831, 1832, 1833
 Tasei, 1241, 1242
 tasen, 1241, 2243

- Tasen Araubide Espezifikoari, 1243
tasun, 1025, 1054, 1129, 1184, 1186,
1200, 1273, 1287, 1380, 1511, 1514,
1661, 1929, 1930
tasun edo inguruabar pertsonal edo
sozial, 345, 452, 507, 1033, 1054,
1129, 1184, 1200, 1380, 1492, 1511,
1512, 1513, 1514, 1553, 1560, 1649,
1661, 1663, 1675, 1749, 1755, 1756
tasun edo inguruabar pertsonal edo
sozialengatik, 1198, 1523
tasun edo inguruabar pertsonal edo
sozialetako edozein, 2070
tasun edo inguruabar pertsonal
nahiz sozialak, 2075
tasun edo inguruabar pertsonal,
familiar edo sozial, 1025
tasun edo inguruabar
pertsonalengatik, 1844
tasun fisiko, psikiko edo sentzoriala,
1321, 1322
tasun pertsonal, 1861
tasun pertsonal edo sozial, 1274
tasun sozialengatik, 2023
taula, 2362
Taula, 2362
Taxiaren Kataluniako Kontseiluak,
1800
taxiaren sektoreko profesionalen
etengabeko prestakuntza, 1544
Taxiari, 1800, 2037
Taxi-jarduera, 1544
Taxi-jardueraren araubide juridikoa,
1544, 2037
Taxi-lizentziak, 1544
taxi-lizentzien titular, 1544
taxi-profesionalekiko
komunikazioetan, 1800
taxi-zerbitzua, 1800
Taxi-zerbitzua, 2037
Taxi-zerbitzuaren erabiltzaileek, 1800
taxi-zerbitzuari, 1544
teatroak, 158
Teheranen, 77
teklatuen fabrikatzaileak, 233
teknika, 389, 827, 1066, 1751
teknika bioklimatikoan, 1460
teknika eta trebetasunen multzoa,
1061
teknika juridikoaren, 389
teknika terapeutikoan, 1433, 1674
teknikak, 521, 948, 1140, 1282, 1293,
1397, 1449, 1499, 1567, 1714, 1848,
2072, 2213
teknikaren alorreko lankidetzan-
misioetan, 2302
teknikari, 734, 750, 2250
teknikari fakultatiboa, 2077
Teknikari fakultatiboen kidegoa,
2077
teknikari gaituek, 1962
teknikariak, 663, 671, 2215, 2216,
2296
teknikarien, 748, 749, 750
teknikarien hizkuntza-prestakuntza,
1542
teknikari-lanarekin, 2215
teknikari-plazak, 750
teknikari-titulua, 2367
teknikei buruzko entziklopediak,
2309
tekniken, 687
tekniken erabilera, 1031
teknologia, 157, 583, 781, 1060, 1066,
1069, 2032, 2320
teknologia aurreratuagokoetan, 156
teknologia berriak, 188, 212, 213,
214, 1260, 1309, 1523, 1740, 1899,
1965
Teknologia berriak, 1309, 1425, 1667
teknologia berriak eskuratzeko eta
aplikatzeko gaitasunak, 135
teknologia berriei, 1134, 1326
teknologia berriek, 781, 958, 1083,
1159, 1455, 1688, 1973
teknologia berrien, 337, 448, 1033,
1065, 1153, 1435, 1666, 1898, 2076
teknologia berrien alorrean, 2144
teknologia berrien erabilera, 301,
367
teknologia berrien erabilera
sustatzekoak. *Ikus* jarduketa-
sektoreak
teknologia berrien erabileran, 1435,
1799
teknologia berrien erabilerari, 1531
teknologia berrien ezagutzarekin,
2058
teknologia berrien zeregina, 1758
teknologia berrietan, 1068, 1069,
1275
Teknologia berrietan, 1257, 1660

- teknologia berrietara, 1267
- teknologia berriztagarrien, 1460
- teknologia digitala, 232, 1533
- Teknologia digitalek, 2378
- teknologia egokiak, 457
- Teknologia- eta hizkuntza-
diskriminaziorik ezaren printzipioa,
1564
- teknologia eta zerbitzu berritzaileak,
235
- Teknologia- eta zerbitzu-
neutraltasuna, 582
- teknologia lagunduak, 1066, 1723
- teknologia-garapena, 853
- teknologiak, 953, 1438, 1452, 1653
- Teknologiako Unibertsitate Institutua,
2324
- teknologiarekin, 456
- teknologiaren aldetik egokiak diren
bitarteko eta euskarrien, 2034
- teknologiaren sustapenean, 1521
- teknologiaren transmisioa, 124
- teknologiari, 560
- teknologiarik, 1806
- teknologia-zentro pribatuak eta
enpresetako I+G+B sailak, 1388
- teknologikoak. *Ikus* laguntza-
bitartekoak, *Ikus* adierazleak
- Teknologiok, 2378
- teknologoak, 1570
- teleaholkulari profesionalek, 2384
- telebista, 1132, 1533, 1534, 1738,
1890, 2029, 2030
- telebista digitalean, 1087
- telebista eta irradi publikoekin, 1625
- telebista eta irradi publikoetan, 2007
- telebista- eta irradi-emanaldien
elkarrekikotasuna, 1552
- telebista- eta irradi-kanalen
emanaldiek, 2034
- telebista mugikorren
beharrizantara, 2317
- telebista pribatu autonomikoan,
1089
- telebista publiko autonomikoan,
1089
- telebista-difusioko zerbitzuak, 1759
- telebista-emanaldiak, 1234
- telebista-emisioak, 1898
- telebista-hargailuetan programen
edukien araberrako hautaketa
elektronikoa ahalbidetzen duten
mekanismoak, 1758
- telebista-irratietan, 1763
- telebistak, 663, 1772, 2030
- telebista-kanalen, 1090, 1616
- telebista-kanalen sorkuntza, 1090
- telebista-kate, 1234
- telebista-kate digitalak, 2316
- telebista-kate digitalek, 2316
- telebista-kate publikoei, 2314
- telebista-kateak, 2316, 2319
- telebista-katearen arduradunak,
2317
- telebista-kateei, 2318
- telebista-kateen arduradunei, 2316
- telebista-kateen arduradunek, 2323
- telebista-kateen kategoria, 2317
- telebistako, 657, 667, 669, 964, 1088,
1778
- telebistako eta irradi-difusioko
saioak, 2188
- telebistako generoetan, 1552
- telebistako ikus-entzunezko edukien
irisgarritasun-baldintzak, 964
- telebistako ikus-entzunezko
komunikazio-zerbitzuak, 1087
- telebistako informazio- eta kultura-
programak, 1655
- telebistan, 1234
- telebista-operadore, 480
- telebista-programak, 300, 366
- telebista-programen, 1864
- telebistarako idazketa, 1736
- telebistaren, 657, 1234, 1279, 1280,
1451, 1807, 2029, 2031
- Telebistaren Hirugarren Kanalari
buruzko abenduaren 26ko
46/1983 Legea, 1533
- telebistaren ikus-entzunezko edukien
gutxieneko irisgarritasun-
baldintzak, 1415, 1975
- Telebistaren irradi-difusioko zerbitzu
publikoa ematen duten
erakundeek, 1758
- telebistarena. *Ikus* lehiaketa
- telebista-saioak, 1898
- telebista-saioen kopurua, 2314
- telebistaz, 666
- telebista-zerbitzu, 2185
- telebista-zerbitzu publikoaren
emaileek, 1807

- telebista-zerbitzuak, 1615, 2319
Telebista-zerbitzuak, 1808
telebista-zerbitzuen emaileek, 1808
telebista-zerbitzuen zenbakitze-
sistema parekidea, 2313
telebista-zirkuitu irekiko zerbitzu
nazionala, 2313
telebistetan, 658
teledifusioari, 2344
teleeskaera, 1507
telefonía-, finantza- eta aseguru-
zerbitzuak, 909
telefonista, 993, 994, 995
telefonista-ofiziala, 993, 994, 995
Telefono bidezko arreta-zerbitzuak,
2170
telefono bidezko arreta-zerbitzuen
ordutegi, 2385
telefono bidezko arreta-
zerbitzuetan, 1067
telefono bidezko irisgarritasun-
zerbitzuen antolaketa,
funtzionamendua eta kudeaketa,
2384
telefono bidezko larrialdi-
zerbitzuetara jotzeko
modalitateak, 2361
telefonoa, 579
telefono-zenbaki, 2170
Telefono-zenbakia, 1571
telefono-zerbitzuak, 2384
telegramaz, 663
teleinterpretazioa, 964, 1000
teleinterpretazioaren, 1067, 1556,
1724
teleinterpretazioko profesionalen,
1058
teleinterpretazio-zentro, 1060
teleinterprete, 1060
teleinterpretea, 1060
Telekomunikazio, 2260
telekomunikazioak, 465, 466, 469,
745, 853, 1058, 1068
Telekomunikazioak, 1975
Telekomunikazioak Antolatze-
abenduaren 18ko 31/1987
Legeak, 1777
telekomunikazio-bideak, 2276
telekomunikazio-bideen, 2104, 2276
telekomunikazioen, 385, 1066, 1974
telekomunikazioen digitalizazio-
prozesuarekin lotutako aukera
teknologikoak, 2029
Telekomunikazioen eta Ikus-
entzunezkoen Aholku Batzordea,
1491
Telekomunikazioen teknologia
digital modernoaren erabilera
bermatzea, 182
telekomunikazioetako eta
Interneteko tarifak, 136
telekomunikazioetan, 462, 1059,
1060, 1721
telekomunikazioetarako
irisgarritasuna, 470, 1068
telekomunikazioko beste edozein
bidez, 517
telekomunikazio-sareak, 1507
telekomunikazio-zerbitzuak, 1061
Telelaguntzaren erabilerari buruzko
informazioa, 999
telesalmenta-espazioen, 1053
Televisión de Galicia, 1533
telexez, 385
telezerbitzuen, 1772
TEMPUS, 182
tenperaturari, 1460
teoria antropologikoak, 167
teoria politikoak, 167
terapeuta okupazionalak, 2211,
2212
Terapeuta okupazionalak, 2211,
2212
Terapeuta Okupazionalen Elkargo
Ofiziala, 1569
Terapeuta Okupazionalen Elkargo
Ofizialak, 1569
terapia-teknikak, 771, 1499
Terçons, 1911
terçons elkartzeek, 1912
teres orokorreko zerbitzuen
hornikuntzan, 1644
Termcat Terminologia Zentroaren
terminologia-aholkularitzarekin,
baterako ebazpen, 1792
termino, 500, 822, 834, 1853, 1917,
2008, 2180
Termino abstraktuak, generikoak,
kolektiboak, perifrasiak edo
metonimiak, 1154
termino atzeritar, 2175, 2180
termino atzeritarrak, 2335

- termino atzerritarren, 2175
termino atzerritarrik, 2334
termino nagusien definizioak, 1985
terminoa, 1195
terminoak, 500, 520, 1076, 1148, 1612, 1719, 2180
Terminoak feminizatzea, 1154
terminologia, 118, 122, 491, 520, 992, 1296, 1312, 1587, 1939, 2086
terminologia egokia eta ez-diskriminatzailea, 255
terminologia espezifikolari buruzko ezagutzak dituzten espezialistak, 253
terminologia iraingarria, 1017
terminologia modernoa, 321
terminologia tradizionalari, 407
terminologia-aholkularitzarekin, 1792
terminologia-oinarri eleaniztunen sareak, 203
terminologiaren gutxiespen-erabilera, 1930
terminook, 2334, 2335
termino-zaharkitzeari, 834
terrorismo, 126
terrorismoa, 784
Terrorismoaren, 784
Terrorismoaren Biktimei Aitorpena eta Erreparazioa, 784
Terrorismoaren Finantzaketa, 491
terrorismoaren, indarkeriazko egintzen eta beste gertaera katastrofiko batzuen biktimenak, 1504
Terrorismoari, 2117
terroristak, 784
Tesalonikako Europako Kontseilua, 1857
tesiak, 2143
Testamentu ireki arrunta, 1498
testamentu itxia, 1834
testamentua, 917, 2168
Testamentua, 917, 1498, 1834, 1835
Testamentuak, 917, 1498, 1834
Testamentuen formari, 2168
Testamentuetan, 2169
testamentugilea, 2168
testamentugileak, 917, 2168, 2357
testamentugileak hitz egiten duen hizkuntza, 2168
testamentugilearen, 1834, 2168
testamentugilearen benetako borondateari, 1834
Testamentugilearen hizkuntza, 917
testamentu-memoriak, 1834
Testamentu-xedapenak, 2168
Testamentu-xedapenen interpretazioa, 1834
Testamentuzko oinordetza, 1834
testu, 111, 510, 519, 548, 554, 562, 830, 834, 1150, 1276, 1298, 1299, 1312, 1315, 1329, 1462, 1518, 1525, 1553, 1566, 1667, 1682, 1818, 1828, 1854, 1865, 1893, 1974, 2036, 2067
testu administratiboetan, 1893
testu bategina, 822, 830, 834
Testu bategina, 830
TESTU BATEGINA, 834
testu biak balio berekoak izanik, 305, 371
testu edo irudi diskriminatzailerik, sexistarik, iraingarririk edo genero-berdintasunaren printzipioaren aurkakorik, 1150
testu- eta ahots-gaitasuna, 651
Testu eta mezu konplexuak zuzen ulertu eta adieraztea, 434
testu fede-emailea, 535
testu inprimatua duten gurutzegrama-liburuak, 100
testu inprimatuez, 100
testu juridikoen, 1316
Testu kautoak, 142, 193
testu legegile, 1989
testu ofizialak, 102, 107, 112, 113, 119, 299, 365
Testu zaindua, 448
testua, 110, 950, 1775, 1853, 1865, 2084, 2159, 2311
Testua, 2372
Testua frantsesetik idatzirik ez duen patente europar batekin, 2159
testuak, 53, 54, 62, 63, 64, 65, 73, 75, 78, 86, 102, 103, 104, 113, 118, 119, 122, 132, 142, 144, 390, 448, 521, 535, 682, 830, 834, 964, 972, 1163, 1191, 1316, 1507, 1536, 1561, 1582, 1788, 2010, 2036, 2173, 2175, 2287, 2290, 2334, 2366, 2385
Testuak, 950
testuak bistaratzea, 1163
testuak itzultzea edo haien

- baliozkotasuna ziurtatzea, 1191
testuan, 822, 834, 949, 961, 1061,
1453, 2160
Testuan, 519
testu-analisia, 230
testuaren, 409, 424, 535, 555, 682,
972
testuari, 822
testuei, 2333
testuek, 1277, 2055
testuen hizkuntza-berrikuspena eta
itzulpena, 1316
testuen sinplifikazioa, 1906
testuena, 1506
testuetako xedapenen kontrako
arau-hausteak, 2335
testuetan, 519, 827
testuingurua, 2083
testuliburuak, 252, 309, 1039, 1192,
1347, 1840, 1914
testuliburuak argitaratzea, 323
testuliburuak erosteko eta hizkuntzak
ikasteko gastuengatik, 1635
testuliburuak eskuratzeko eta
hizkuntzak ikasteko gastuengatik,
1635
Testuliburuak eskuratzeko eta
hizkuntzak ikasteko gastuengatiko
kenkariak, 1635
testuliburuak, 769, 1308
testuliburuaren erabilera, 253
Testuliburuetan, 356, 382
testuok, 2385
testutik ahotserako bihurtzea, 1413
TF1\ katea, 2322
tinbrea, 2253
Tinbrearen gaineko zerga, 2253
tipifikazioa, 1881
tipo-klausuladun kontratuak, 1880
tipologia, 1343, 1353, 1911
tipologiarekin, 376
tipologiari, 2028
titular, 478, 657, 692, 806, 973, 1544,
1716, 1874, 2247
Titular, 806
titularra, 692, 702, 721, 1323, 1896,
2057, 2319
titularrak, 534, 535, 692, 693, 694,
929, 944, 1523, 1616, 1673, 1859,
2159, 2160, 2247
Titularrak, 534
titularrak Patente eta Marken
Espainiako Bulegoari, 534
titularraren, 2247
titularraren izen-deiturak, 2247
titularraren nazionalitatea, 101, 108
titularrari, 751
titularrek, 114, 1029, 1238, 1251, 1540,
1610, 1616, 1837, 1859, 1875
titularren, 949, 962
titularren sexua, 1449
titulartasun, 688, 731, 1267, 1892,
1900
Titulartasun, 730
titulartasun autonomikoko irratia eta
telebistari, 1052
titulartasun autonomikoko
komunikabideek, 1083, 1688
Titulartasun autonomikoko
komunikabideek, 1083
titulartasun autonomikoko
komunikabideen, 1554
titulartasun edo kudeaketa
publikoko museoetan, 1723
titulartasun pribatuko gizarte-
zerbitzuak, 1900
Titulartasun pribatuko
komunikabideen autorregulazioa,
1646
Titulartasun pribatuko liburutegiak,
1466
titulartasun pribatuko zentro, 1839
Titulartasun publikoetako edo funts
publikoekin finantzaturako
Interneteko orrialdeak eta atariak,
1725
titulartasun publikoko, 469, 1068,
1153, 1446, 1748, 2009
Titulartasun publikoko, 730
titulartasun publikoko beste
erakunde edo organo
batzuentzat, 2008
Titulartasun publikoko edo funts
publikoekin finantzaturako
Interneteko orrialdeak eta atariak,
466, 470
titulartasun publikoko edo izaera
publikoko komunikabide sozialak,
469
Titulartasun publikoko hedabideei,
1275
Titulartasun publikoko

- hedabideetan, 1446
- titulartasun publikoko informazioaren eta komunikazioaren sektorean, 1153, 1446
- Titulartasun publikoko irakaskuntza-zentroen gobernua, 1850
- Titulartasun publikoko komunikabide sozialak, 1153
- Titulartasun publikoko komunikabide sozialek, 1153
- titulartasun publikoko komunikabide sozialetan, 1267, 1275
- Titulartasun publikoko komunikabideak, 1628
- Titulartasun publikoko komunikabideek, 730, 1202, 1628
- titulartasun publikoko komunikabideen, 1892
- titulartasun publikoko komunikabideen ekoizpena eta antolaketa, 1687
- titulartasun publikoko komunikabideen hizkuntza-erabilerak, 1748
- Titulartasun publikoko liburutegiak, 1466
- Titulartasun publikoko nahiz pribatuko gizarte-zerbitzuen, 1077
- Titulartasun publikoko nahiz pribatuko gizarte-zerbitzuen erabiltzaileek, 785
- titulartasun publikoko valentzierazko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu autonomiko batzuk, 2031
- titulartasun publikokoak edo pribatukoak. Ikus euskaltegia
- titulartasuna, 670, 688, 694, 699, 806, 1179, 1702, 2350
- Titulartasunaren betekizunak, 1544
- titulartasunari, 2049
- titulartasunean, 669
- titulartasuneko, 657, 658, 688, 694, 731
- titulartasunekoak, 692
- Titulartzat*, 744
- titulazio, 354, 438, 703, 721, 748, 749, 750, 751, 756, 771, 788, 831, 837, 1028, 1045, 1246, 1433, 1499, 1561, 1611, 1623, 1674, 1704, 1780, 1794
- Titulazio, 1191
- titulazio akademiko, 1039
- titulazio akademiko ofizialak, 831, 837
- titulazio akademikoak, 1610, 1632
- titulazio baliokidea, 788
- titulazio bikoitzeko programaren, 2149
- titulazio bikoitzeko programen, 2149
- titulazio bikoitzeko programetan erabiliko den hizkuntzan emandako eskolak, 2150
- titulazio espezifikoa, 1848
- titulazio- eta prestakuntza-betekizun, 438
- titulazio ofizial, 751
- titulazio profesionala, 1868
- titulazioa, 560, 748, 749, 967, 1161, 1303, 1652, 1749, 1756, 1798, 1841, 1947
- Titulazioa**, 1561
- titulazioak, 463, 467, 693, 711, 1063, 1191, 1193, 1456, 1898
- Titulazioak, 756, 1191
- titulazioaren, 1433
- titulazioari, 750
- titulazio-baldintza, 1342
- titulazio-baldintzak, 748
- titulazio-betekizuna, 1045, 1626
- titulazioei, 459, 471
- titulazioen, 751, 756
- titulazioen eskaintzan, 756
- titulazioen espezializazio-maila, 645
- titulazioko B taldeko funtzionarioen kidegoetako edo estatutupeko langileen kategorietako lanpostuetan, 1304
- titulazioren, 748, 749
- titulaziorik, 1443
- titulazio-talde, 1302
- titulazio-taldea*, 703, 721
- titulu, 685, 720, 732, 788, 1033, 1509, 1611, 1674, 1898, 2149, 2203, 2205, 2235
- Titulu, 509, 1028, 1540, 1621, 1682, 2246
- Titulu akademikoak, 1243, 1730, 1828
- Titulu akademikoak eta profesionalak, 1828
- titulu baliokide, 441, 442
- titulu baliokidea, 442, 720
- titulu baliokideak, 1316

- titulu baten titularrak, 2203, 2205
Titulu eta diploma akademikoak, 1730, 1731
titulu eta ziurtagirien arteko baliokidetasunak, 1898
titulu ofizial, 1757
titulu ofizialak eta propioak, 644
Titulu profesional, 2300, 2301
titulu profesional horren frantsesezko itzulpena, 2202
titulu profesionala, 2202, 2204, 2300
titulu profesionalarekin, 2299, 2300
titulu profesionalaren, 2137, 2235, 2299
titulu, ziurtagiri edo diploma akademikoen izaerari, baliozkotasunari eta ondorioei, 1546
titulu,-diploma, 685
titulua, 442, 688, 771, 788, 1238, 1246, 1249, 1253, 1303, 1433, 1434, 1499, 1537, 1592, 1606, 1611, 1618, 1674, 1704, 1711, 1780, 1787, 1990, 2037, 2077, 2299
Titulua, 2136, 2137, 2143, 2201, 2202, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2235, 2358
titulua erabiltzeko ahala duen psikoterapeutak, 2358
tituluak, 324, 331, 649, 685, 688, 712, 718, 932, 1191, 1546, 1606, 1615, 1755, 1890, 1897, 1898, 1977
Tituluak, 644, 1897
tituluaren izendapena, 2195
Tituluaren testuan, 2119, 2195
Tituludun Lanbideei, 1811
tituludunak, 438, 1848
tituluen, 685
tituluen homologazioa, 560
tituluetak, 441, 442
tituluren, 2016
titulurik, 2235
Tjibaou Kultura Etxea, 2346
toki, 340, 341, 543, 807, 929, 930, 939, 946, 963, 966, 970, 1765, 1766, 1767, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1778, 1779, 1815, 1892, 1893, 1894, 1896, 1899, 1900
Toki Administrazioa, 1965
Toki Administrazioarekiko harremanetan, 814
Toki Administrazioaren, 930, 964, 970, 1137
Toki Administrazioaren arloko eskumena, 929
Toki Administrazioaren Institutu Nazionalarekin, 685
Toki Administrazioarena, 1993, 2025
Toki Administrazioari, 928, 2000
toki- administrazioako lanpostuetara sartzeko egiten diren hautaketa-probetan, 1526
Toki Administrazioko sailburuordea, 684
Toki Administraziokoei, 1997
Toki Administrazioarako Zuzendaritza Nagusiari, 341
Toki Araubidearen Oinarriak arautzen dituen apirilaren 2ko 7/1985 Legea, 1818
Toki Araubidearen Oinarriak arautzen dituen apirilaren 2ko 7/1985 Legearen, 1543
toki- eta natura-aldaketek, 124
toki irisgarri, 963
toki nagusia, 920
tokia, 960
Toki-administrazioa, 2088
toki-administrazioak, 809, 1058, 1815
toki-administrazioan, 1483, 1486
toki-administrazioaren, 930, 1067, 1069, 1556, 1724
Toki-administrazioaren, 1229, 1238
toki-administrazioaren berezko hizkuntza, 1778
toki-administrazioaren eremuan, 676
Toki-administrazioaren eskumenak, 1543
Toki-administrazioaren eta Autonomia Erkidegoaren mendeko korporazio eta instituzio publikoen hizkuntza, 1229
toki-administrazioaren eta unibertitatearen jardun-printzipioak, 1627
toki-administrazioarena, 1765, 1892
Toki-administrazioari, 1383
toki-administrazioek, 1766, 1767, 1893
toki-administrazioekin, 781

- toki-administrazioen, 1766, 1775
 toki-administrazioena, 1893
 toki-administrazioenak, 676
 toki-administrazioetan, 1723
 toki-administrazioko, 340, 1767
 toki-administrazioko erakundeek, 1543
 toki-administrazioko funtzionario, 1286
 toki-administrazioko funtzionarioentzat, 1390, 1779
 toki-administrazioko hizkuntza, 1486
 toki-administrazioko hizkuntza ofiziala, 1483
 toki-agintariei, 214
 toki-agintariak, 299, 365
 toki-agintarien jardunak, 810
 tokian tokiko agintarien, 168, 173
 tokian tokiko aldaerak, 1189
 tokian tokiko berezko hizkuntzan edo hizkuntza-modalitatean, 1136
 tokian tokiko beste erkidego batzuek, 87
 tokian tokiko botere publikoek, 680
 Tokian tokiko botereen artean, mugez gaindiko lankidetzak sustatzea, 174
 tokian tokiko egoera soziolinguistikoa, 678, 680
 tokian tokiko eta erregioetako aginteek Europaren eraikuntzan duten egitekoari, 209
 tokian tokiko eta erregioetako botereek parte hartzea, 176
 tokian tokiko hizkuntza eta dialekto guztien aukerako ikaskuntza antolatuko, 2293
 tokian tokiko hizkuntza ofiziala, 442
 Tokian tokiko hizkuntza ofizialeztatik, 804
 tokian tokiko hizkuntzak erabil ditzaten lehen mailan eta ama-eskoletan, 2293
 tokian tokiko hizkuntzak eta dialektoak laguntzeko, erabiltzen diren erregioetan, 2293
 tokian tokiko hizkuntzentzat eta literaturentzat, 2294
 tokian tokiko ikastegi publiko, 2150
 tokian tokiko ikastegi publikoak, 2149
 tokian tokiko ikastegi publikoek, 2149
 Tokian tokiko ikastegi publikoen antolaketa eta funtzionamendua, 2149
 tokian tokiko ikastegi publikoetan, 2150
 tokian tokiko irrati eta telebistak, 168
 tokian tokiko kultura- eta hizkuntza-berezitasunen, 2345
 tokian tokiko kulturen adierazpena eta garapena, 172
 tokian tokiko mintzairaren irakurketaren eta idazketaren oinarriko kontzeptuak irakasteko, 2293
 Tokian tokiko zenbait zerbitzu publikori, 2185
 Tokian tokiko, erregioiko eta nazioko irrati-telebista eskuratzeko baimena ematea eta hori ahalbidetzea, 173
 toki-araubidea, 809, 1058
 toki-araubidearen, 1286, 1896
 Toki-araubidearen, 383, 493
 toki-araubidearen arloan, 1543
 toki-araubidearen arloan eskumena duen sailburuak, 1383, 1486
 toki-araubidearen arloan eskumenak dituen sailari, 1383
 Toki-araubidearen arloko testu bategina onetsi zuen apirilaren 18ko 781/1986 Legegintzako Errege Dekretuak, 493
 Toki-araubidearen oinarriak, 340
 toki-araubideari buruzko oinarriko legeriari, 811
 toki-aurrekontuak, 249
 Toki-autonomiari, 1055
 tokien izen berezietan, 924
 toki-enteek, 1997
 toki-enteekin, 1851, 1994
 toki-enteen, 1149, 1789, 2065
 toki-enteen izendapen ofizialak, 2065
 toki-enteen jarduerak, 1789
 toki-erakunde, 810, 813, 929, 930, 1565, 2025
 Toki-erakunde, 929
 toki-erakunde bakoitzak ezartzen dituen neurriekin gauzatuko, 813
 toki-erakundeak, 809, 813

- Toki-erakundeak, 1136, 1424, 1445
toki-erakundeak ordezkatzan
dituzten erakundeak, 1785
toki-erakundean, 809, 966
toki-erakundearen, 811
toki-erakundeei, 401, 930, 1445
Toki-erakundeei, 930, 1108, 1487,
2026
toki-erakundeek, 811, 815, 930, 1068,
1445, 1483, 1724, 1727, 1779, 1789,
1894, 1899, 1900
Toki-erakundeek, 811, 812, 1149,
1505, 1624
toki-erakundeek beren jarduerak
euskaraz egitea ahalbidetze
aldera, 813
toki-erakundeek egiten dituzten
kontratueta, 812
toki-erakundeek euskaraz
funtzionatzea lortzen joateko
neurriak hartuko, 813
toki-erakundeekin, 939, 1778, 2025
toki-erakundeen, 928, 1138, 1483,
1893, 1912, 1919
TOKI-ERAKUNDEEN, 929
Toki-erakundeen bilkura
publikoetan, 813
toki-erakundeen ekintzetan, 811
Toki-erakundeen Erregistroan, 1107
Toki-erakundeen eta udalen
eskumenak, 811
toki-erakundeen ezaugarriak, 810
Toki-erakundeen hizkuntza ofiziala,
2025
toki-erakundeen lanpostuetarako
hautaketa- edo horniketa-
prozesuetan, 809
toki-erakundeen presidentek, 1565
Toki-erakundeen zerbitzuan
diharduten langileak, 2026
Toki-erakundeen zerbitzuko
langileak, 340
toki-erakundeetako, 543, 970, 1893,
1894
toki-erakundeetako bitarteko
elektronikoak, 814
toki-erakundeetako enplegatu
publikoak, 1064, 1722
toki-erakundeetako eta sektore
publiko instrumentaleko langile
guztien prestakuntza-politiken
koordinazioan, 2076
toki-erakundeetako funtzionarioak
galizieraz prestatzeko programen,
1486
toki-erakundeetako hizkuntza-
araudian, 1884
toki-erakundeetako organoen, 1136
Toki-erakundeetako organoen, 811
toki-erakundeetan, 810
toki-erakundetan, 930
toki-eremuan, 1138
toki-eremuko hizkuntza-aldaerei,
1131
toki-eremuko ikus-entzunezko
komunikazio-zerbitzuen emaeleak,
591
Toki-eremuko ikus-entzunezkoen
komunikazio-zerbitzu publikoa,
1806
Toki-eremuko ikus-entzunezkoen
komunikazio-zerbitzu publikoaren
definizioa, 1806
Toki-eremuko ikus-entzunezkoen
zerbitzu publikoa, 1806
Toki-eremuko telebista-zerbitzu
publikoaren emaeleak, 1807
toki-erkidego bat osatzen duten
herriarren beharizan
demokratikoak, sozialak,
hezkuntzakoak eta kulturalak,
1806
toki-erkidegoen interesetara, 1807
Toki-esparruan, 2391
Toki-esparruko hizkuntzak, 2356
toki-esparruko legeen testuak, 2290
Tokietako eta Erregioetako Botereen
Lantaldeak, 168
tokietako eta erregioetako
erakundeen arteko mugaz
haraindiko lankidetzak, 306
tokietako eta eskualdeetako
aldaerak, 1429
toki-harremantetan, 809
toki-identitate multietnikoa, 255
Toki-izen, 156
toki-izen autoktonoak finkatzeko,
zaintzeko eta berrikusteko, 156
tokiko administrazioen dokumentu
eta bestelako euskarrietan, 814
tokiko aldaerak, 1135, 1182
tokiko animatzaileak eta

- aholkulariak, 136
tokiko bizitzari buruzko informazioak, 2185
tokiko edo eskualdeko aldizkako argitalpenak, 1772
Tokiko edo hurbileko telebistaren, 1807
tokiko elkarte-sarearekin, 2050
tokiko enplegu publikora, 809
tokiko folkloreak, 2293
tokiko hizkuntza bizkor den erregio, 2293
tokiko hizkuntza ofiziala, 517
tokiko hizkuntzatik, 552
tokiko ingurunean, 2048
tokiko izendapen tradizionalak, 309
tokiko jentilizioarekin, 1138
Tokiko Lankidetzaren Funtsa, 1587
tokiko politikaren kalitate instituzionala, 809
tokiko telebistak, 1288, 1289
tokiko toponimia historikoa, 1055
Tokiko zerbitzu publikoak kudeatzeko bitarteko erakundeak, 815
tokikoa. *Ikus* zerbitzu publikoa
tokikoak, 153
tokikoetan eta tradizionaletan, 156
toki-korporazio horretako udalak, 922
toki-korporazioei, 673
Toki-korporazioei, 1965, 2026
toki-korporazioek, 340, 1108, 1230, 1235, 1236, 1238, 1771, 1772, 1775, 1998
Toki-korporazioek, 340, 341, 1766, 1783, 2027
toki-korporazioek eta -erakundeek, 465, 469
Toki-korporazioekiko elkarlana, 1624
toki-korporazioekin, 1236, 1487, 1774, 1775, 2026
toki-korporazioen, 677, 1134, 1136, 1486, 1748, 1767, 1773
toki-korporazioen ekintzak, 1134
toki-korporazioen mendeko hedabideek, 1771
Toki-korporazioetako kidea, 2011
toki-korporazioetako osoko bilkuren, 1772
toki-korporazioetan, 1235
toki-korporaziook, 2027
toki-mailan, 1804
tolerantzia, 126, 240, 241, 254, 321, 393, 1504, 1598, 1660
tolerantzia- eta elkarrizketa-giroa, 306, 323
Tolerantziarako hezkuntza, 126
tolerantziaren, 1256
tolerantziaren eta kulturen arteko elkarrizketaren espiritua, 320
tolerantziaren kultura, 248
tonua, 1148
topagune, 520, 674, 2144
Topagune, 520
topaketak, 1521
topografo aditu, 2291
Topografo aditu, 2291
Topografo Adituen Elkargoa, 2291
Topografo Adituen Elkargoan, 2291
toponimia, 828, 1131, 1231, 1896, 1914
Toponimia, 1137, 1567, 1769, 1896
toponimia historikoa, 1055
toponimia tradizionala, 522, 1328, 1684
toponimia-arloko, 1896
toponimiarekin, 1107, 1383, 1486
toponimiaren, 181
toponimiaren arloko araudia, 1571
toponimiaren eta onomastika ofizialaren hizkuntza-forma zuzenak, 2010
toponimiaren forma egokiak ezariz ezarian bereganatzea, 163
toponimiaren hizkuntza tradizionaletan, 1107, 1383
toponimiaren izendegi ofiziala, 2065
toponimiarena, 1765, 1892
toponimiari, 1888
toponimiari eta onomastikari lotutako lege- edo arau-aurreproiektuei, 2010
Toponimiaz, 1192
toponimo, 381
toponimo ofiziala, 493
toponimoa, 356, 382
toponimoak, 255, 381, 383, 521, 1137, 1192, 1990, 2065
Toponimoak, 1192
toponimoaren, 381
toponimoek, 1192, 1896, 2065

- toponimoen, 1231, 1994
 toponimoen defentsa juridiko eta prozesalaren gaineko eskumena, 1914
 toponimoen eta leku geografikoen gaineko prozedura arautu eta haiek onestea, 812
 toponimoen forma ofizial bakarra, 1231
 toponimoen izen ofiziala, 1137
 toponimoen izen tradizional arandarraren eksklusibotasuna, 1890
 Torturaren eta bestelako tratu edo zigor krudel, anker edo apalesgarrien prebentzioa, 1856
 Torturaren eta Bestelako Tratu edo Zigor Krudel, Anker edo Apalesgarrien Prebentziorako Kataluniako Agintaritza, 1856
 torturatu, 56
 tostarteko, 2134
 tostartekoen, 2133, 2134, 2362
 trabak, 175, 953, 1416
 trabarik, 812
 trabarik gabeko harremanak, 798
 trabesak, 376
 Traditional Culture and Folklore, 520
 tradizio, 521, 522, 1028, 1157, 1328, 1433, 1566, 1684, 1823, 1863, 1871, 1963, 2008
 tradizio desberdinetako pertsonak integartzeko aukera, 167
 tradizio historiko, kultural eta literarioaren, 356
 tradizio juridikoaren, 1779
 tradizio kultural eta historikoarekiko errespetuagatik, 381
 tradizio kultural eta historikoarekin, 381
 tradizio lexikografiko eta literariotik, 2009
 tradizio lexikografikoan, literarioan, 2008
 tradizio literario autoktonoaren berezko hizkuntza-modalitateei, 1228
 tradizio sustraitua eta ospetsua, 1780
 tradizioa, 1277
 tradizioak, 519, 521, 828, 951, 1027, 1101, 1110, 1116, 1145, 1206, 1207, 1266, 1430, 1522, 1531, 1567, 1576, 1601, 1662, 1812, 1839, 2020, 2056, 2057, 2058
 tradizioaren, 1157
 tradizioekin, 1110
 tradizionala. *Ikus* izendapena
 tradizio-praktiken, 87
 tradiziotik, 724
 tradizioz, 309
 tradizioz hitz egiten diren lurraldeetako hizkuntzak, 357
 trafikoa zuzenean trukatzeko gune, 139
 trafikoaren arau-hausteei, 548
trafikoaren zuzeneko truke, 139
 Trafikoari, 548
 trafiko-dokumentuak, 1774
 trafikoko gainerako dokumentuei, 1774
trans, 1306, 1729
 trans identitateei, 1687
 transakzioa, 2171
 transakzioen antolaketari buruzko xedapenak, 2125
 transexual, 1454
 transexualak, 1459, 1553
 transexualen, 1972
 transexualen, bisexualen eta intersexualen eskubideak, 1903
 transexualitatearekin, 1159
 transferentzia, 1651, 2279, 2281
 Transferentzia, 2281, 2282
 transferentziak, 353, 355, 2163
 Transferentziari, 2279
 transfobia, 1903
 transgenero, 1454, 1729
 transgeneroen, 1972
 transidentitatearekin, 1903
 transkripzio idatzia duten ahozko komunikazio-sistemak, 1905
 transkripzioa, 2260
 Transkripzioa, 2163, 2260, 2270
 transkripzioak, 391
 transkripzioan, 2114
 transkripzio-baliabideak, 2361, 2384
 transkripzio-ezagutzak, 2384
 transmedia, 2034
 transmisio digital finkoko edo mugikorreko sistemen, 2032
 transmisioa, 715, 1083, 1667
 transmisioaren kalitatea, 2113

- transmisiorako, 828
 transmititzen, 920
 transplante-xedeetarako organoak, 2236
 transposizioa, 2344
 transposizioari, 2388
 Trantsizio energetikoaren, 827
 trantsizioa, 1086
 trataera, 2313
 trataera-berdintasunaren printzipioarekin, 2320
 tratamendu, 401, 1618, 2213
 tratamendu abegitsua, 2056
 Tratamendu bateratu, 501
 tratamendu berezia, 2023
 Tratamendu berezia, 1509
 Tratamendu berezitua, 1299
 tratamendu didaktikoa, 2048
 tratamendu duina, errespetuzkoa eta egiazkoa, 1687
 tratamendu espezializatuak, 1080, 1163, 1452
 tratamendu espezifikoa, 1997
 Tratamendu instituzionala, 1481
 tratamendu juridiko, 1389
 tratamendu mediko, 2213
 tratamendu medikoa, 955, 1408
 tratamendu medikoari, 760
 tratamendu medikoon zerrenda, 2213
 tratamendu sistematikoa, 2048
 tratamendu terapeutikoak, 794
 tratamendua, 712, 1193, 1298, 1496, 1888, 2042, 2119, 2141
 tratamenduan, 503
 Tratamenduan simetria, 1154
 tratamenduaren, 930, 1763
 tratamenduari, 1079, 1306, 2119
 tratatu, 184, 454, 462, 514, 536, 1062, 1155, 1477, 1478, 1553, 1578, 1888, 1900
 Tratatu, 185, 193, 194, 514
 tratatu honen xedapenen, 178
 Tratatu honetako beste xedapenen indarrez jardun, 196
 tratatu horren 55. artikuluko 1. apartatuan aipatutako hizkuntzetako batean, eta erantzuna hizkuntza horretan jaso ahal izango, 195
 tratatuak, 184, 725, 1266, 1549, 1776, 1813, 1900
 Tratatuak, 200
 Tratatuak aitortzen dizkien eskumenen esparruan, 212
 Tratatuaren, 2241
 Tratatuaren printzipio eta balioak, 242
 tratatuekin, 1578
 Tratatuaren hizkuntzetako bat erabiltzeko eta erantzuna hizkuntza horrexetan jasotzeko eskubidea, 195
 tratatuaren negoziazioan, 1578
 tratatuaren xedapenen aplikazio-maila, 2336
 tratatuetako hizkuntzetako, 1282
 Tratatuetaiko xedapenak, 200
 Tratatuetaiko xedapenei buruzko adierazpenak, 200
 tratatuetan, 1910
 TRATATUGILE GORENEK, 200
 tratu apalesgarria, 759, 761, 762
 tratu apalesgarririk, 761
 tratu berdina, 1553
 tratu berezia, 175
 tratu edo zigor krudel, anker edo apalesgarrien prebentzioa, 1856
 tratu- eta aukera-berdintasuna, 1087, 1289, 1490, 1534, 1615, 1628, 1806
 tratu- eta aukera-berdintasunaren ezagutza, 1628
 tratu- eta aukera-berdintasunaren printzipioa, 1867
 tratu kaltegarria, 398, 634
 tratu mesedegarriagoa, 153
 tratu neurritsua, 2056
 tratu onaren sustapena, 1952
 Tratu txarrei, 761
 tratua, 2015, 2057
 tratuan, 1150, 1390
 tratu-berdintasuna, 105, 222, 596, 765, 842, 896, 1083, 1376, 1675, 2060, 2080
 Tratu-berdintasuna, 766, 843, 896, 1951
 tratu-berdintasunaren, 1922
 tratu-berdintasunaren eta laneko diskriminaziorik ezaren arloko neurriak, 1723
 tratu-berdintasunaren printzipioa,

- 219, 242, 464, 468, 1152, 1153, 1154
 tratu-berdintasunari, 1066
 Tratu-berdintasunari eta
     Diskriminaziorik ezari, 1929
 Tratu-berdintasunari eta
     Diskriminaziorik Ezari buruzko
     Legearen, 1929
 tratu-berdintasunaz, 1729
 tratu-berdintasunerako eskubidea,
     1146, 1675
 tratu-berdintasunerako eta
     diskriminaziorik ezerako
     eskubidea, 1929
 Tratu-berdintasunerako eta
     diskriminaziorik ezerako
     eskubidearen aplikazio
     materialaren eremuak, 1929
 trazabilitatea, 1705
 trazadura musulmanekoa, 1116
 treba, 173
 trebakuntza teknikoari, 682
 Trebatzen ari diren laguntza-
     txakurrak, 1178
 Trebatze-zentroa, 1178
 trebetasun, 520, 1151, 1620, 1710,
     1844, 2039
 trebetasun eta ahalmen
     pertsonalak, 1846
 Trebetasun eta konpetentzia
     kulturalak, pertsonalak eta
     sozialak, 1339
 trebetasun logiko-matematikoen
     hastapenera, 431
 trebetasun metakognitiboak, 1151
 trebetasun sozialak, 574
 trebetasunak, 448, 1098, 1151, 1223,
     1272, 1339, 1359, 1397, 1419, 1440,
     1442, 1456, 1560, 1620, 1622, 1631,
     1632, 1670, 1845, 2074, 2213
 trebetasunen aplikazioan, 1637
 Trebetasunen araberako
     errendimendu-mailak, 2039
 trebetasunetan, 2039
 Tren-azpiegitura, 541
 Trenbide Sektoreari, 541
 Trenbide-azpiegituraren gaitasunak
     esleitzeko eginkizuna, 2129
 trenbide-azpiegituren esleipen eta
     tarifikazioarekin, 2129
 trenbide-enpresen, 2129
 Trenbideko garraio- edo gidatutako
     garraio-sistema, 2129
 Trenbideko garraioa, 2129
 trenbide-sareari, 2129
 tresna, 520, 522, 1046, 1134, 1206,
     1226, 1227, 1233, 1259, 1279, 1288,
     1289, 1328, 1490, 1505, 1506, 1507,
     1531, 1533, 1566, 1573, 1578, 1581,
     1625, 1626, 1639, 1662, 1684, 1685,
     1703, 1855, 1859, 1885, 1886, 1912,
     1917, 1961, 2030, 2032, 2041, 2047,
     2052, 2352
 Tresna, 1072
 tresna didaktikoak, 1841
 tresna egokiak, 234, 252
 tresna eleaniztunak, 1885
 tresna eragingarri eta malgu, 181
 tresna eta baliabide digitalen
     erabilera, 2148
 Tresna eta programa turistikoak,
     1072
 tresna juridiko, 134
 tresna juridikoak, 657
 tresna juridikoren, 815
 tresna nagusia, 251
 tresna osagarrietan, 1632
 tresna teknologikoak, 231
 tresna terminologiko, 135
 tresna, objektu, artefaktu eta
     espazio kulturalak, 1567
 tresnak, 565, 689, 756, 828, 835, 1062,
     1137, 1207, 1271, 1314, 1495, 1505,
     1599, 1673, 1684, 1718, 1800, 1816,
     1845, 1885, 1906, 1909, 1923, 2029,
     2058, 2119, 2349, 2377
 tresnarik, 1226, 2038
 tresnatzat, 1207
 tresnei, 2119
 tresnek, 462, 1062, 1913
 tresnen erabilera, 124
 tresneria-, protesi- eta ortesi-egileak,
     2217, 2219
 tresnetan, 521
 tributu, 416, 558, 670
 Tributu Administrazioak, 417, 418, 558
 Tributu Administrazioako Estatu
     Agentzia, 1333
 Tributu Administrazioako Estatu
     Agentziak (TAEAK), 1330
 tributu- eta administrazio-neurriak,
     1031
 Tributu propioak, 1787

- Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko Neurriei, 1245, 1247, 1254
- tributu-, ondare-, finantza- eta administrazio-neurriei, 1458
- Tributuak, 416
- tributu-arauei, 500
- Tributu-arloko neurriak, 1024
- Tributu-betebeharpekoiei, 417
- tributu-betebeharpekoek, 416
- tributu-betebeharpekoen, 416
- Tributu-betebeharpekoen, 416
- Tributu-betebeharpekoen eskubide eta bermeak, 416
- tributu-egoera, 558
- tributuei, 1024, 1294
- tributuen, 1448, 2067
- tributu-figura, 1330
- tributu-kenkari, 1635
- Tributu-kuota, 1094
- Tributu-neurriei, 1635
- tributurik, 354
- tributu-zerbitzuak, 1860
- Tripulazioa, 2134
- truke-, berrikuntza- eta sormen-iturritzat, 1085
- trukea, 1286, 1620, 1660, 1672, 1910
- trukeak, 349, 431, 1521, 1543, 1579, 1662
- Trukeak, 684
- trukearen, 1256
- truke-kontratuak, 2172
- truke-kontratuei, 500
- trukerako espazioak, 2043
- truke-zentro, 139
- Trust, 2247
- trust-administratzaileek, 2247
- Trust-administratzaileen betebeharra, 2247
- tuamotuera, 2355
- Turismo Agentziari, 1824
- turismo aktiboa, 821
- turismo arduratsuaren oinarria eta ondorioa, 2056
- Turismo arloan, 1073
- Turismo arloan eskumena duen organoak, 1967
- Turismo espezifikoen programak, 1072
- turismo- eta merkataritza-aukerak eta -gaitasunak, 1206
- Turismo Ikuskatzailatza, 821
- turismo jardueretako ofiziala, 993, 994, 995
- Turismo Kontseiluari, 1072
- turismo kulturala eta historiko-artistikoa, 819
- Turismo Zuzendaritza Nagusia, 2078
- Turismo, Aisialdi eta Abegikortasunari, 2056
- turismoa, 1058, 1059, 1066, 1072, 1110, 1288, 1289, 1435, 1531, 1860, 1963, 2057
- Turismoa, 819, 1532, 1597
- turismoa sustatzeko neurriak, 1531
- Turismo-administrazioa, 819
- Turismo-agenteak, 1702
- turismo-agintariek, 502
- turismoarekin, 1900
- Turismoarekin, 2235
- turismoaren, 1072, 1582, 1597
- Turismoaren, 1072
- Turismoaren Antolamenduari, 1652, 1702
- Turismoaren arloan eskumena duen Kontseiluko sailak, 2058
- turismoaren arloan eskumena duen sailarekin, 1653
- turismoaren arloan garrantzi berezia duten zerbitzu osagarriekin lotutakoak, 2058
- Turismoaren arloko eginbeharrak eta eskubideak, 1652
- Turismoaren dimentsio sozial, 1531
- turismoaren eremuan, 2057
- turismoaren esparru, 1582
- turismoaren gidari interpreteta, 1253
- turismoaren munduko kode etikoan, 1532
- Turismoaren Plan Orokorrean, 1072
- turismoaren plan orokorretan, 1072
- turismoaren sektorean lan egiten duten pertsonen eskubideen babesa, 819
- turismoaren, hizkuntza erregionalen sustapenaren eta herri-heziketaren alorreko eskumenak, 2184
- Turismoari, 1072, 1285, 1531, 1597, 1967
- turismo-baliabide estrategiko, 1597
- Turismo-baliabide estrategikoak,

- 1597
Turismo-baliabidea garatzea eta mantentzea, 1702
turismo-baliabideak, 1073
Turismo-baliabideak, 1072
turismo-baliabideei, 1285
Turismo-baliabideen, 1072
turismo-baliabideen antolamendu orokorra, 1597
Turismo-baliabideen plangintza eta antolamendua, 1072
turismo-begiralea, 1253
Turismo-bulegoetako langileak, 1824
turismo-egonleku, 731
Turismo-enpresak, 2057
Turismo-enpresek, 1967
Turismo-enpresen antolamendua, 1532
Turismo-enpresen betebeharrak, 1967
turismo-enpresen establezimenduetan, 1532
Turismo-erabilerako ondasun higiezinak txandaka aprobetxatzeari, 502
Turismo-erabilerako ondasunak txandaka aprobetxatzeko kontratuak, 501
Turismo-erabilerako ondasunak txandaka aprobetxatzeko kontratuentzako, 502
Turismo-erabiltzaileak, 1532
Turismo-erabiltzaileen eskubideak, 1652
Turismo-erabiltzaileen eskubideak eta betebeharrak, 1532
turismo-ereduaren berezitasunetara, 2058
Turismo-eremuan, 1072
Turismo-eskaintza, 1072, 1435, 1702
turismo-eskaintza partekatu, 819
Turismo-eskaintzaren antolamendu orokorra, 1652
turismo-eskaintzaren segmentazioa, 1435
turismo-eskariarentzat, 819
turismo-gidaria, 1253
turismo-gidariak, 159, 2078
Turismo-gidariak, 820, 1285
Turismo-gidariaren eta interpretazio-gidariaren txartela, 1730
turismo-gidariaren jarduera, 1253
turismo-gidariaren jardueran, 1024
Turismo-gidariaren lanbidea, 1253, 1285
turismo-gidariak, 821
turismo-gidarien berezko jardueran, 1652
Turismo-gidarien Elkargo Ofiziala, 1253
turismo-gidarien hizkuntzak, 2078
turismo-helmuga, 1073, 1967, 2057
turismo-helmugak, 1967
turismo-helmugen, 1073
turismo-ibilgailuetan ibiltzen diren pertsonen garraio publikoari, 1544
turismo-informazioko udal-bulegoetan, 2057
Turismo-informazioko, -orientazioko eta -laguntzako jardueren enpresak, 1285
turismo-intereseko jaien aitortza, 1531
turismo-intereseko jardueren, 821
turismo-interpreteten eta -informatzaileen espezialitatean, 1824
Turismo-jarduera, 1652, 1967
Turismo-jarduera garatzeko oinarrizko aspektuak, 1532
Turismo-jarduera osagarriak, 1652
Turismo-jarduerak, 1652
Turismo-jardueraren antolamendua, 1285, 1435
Turismo-jardueraren eskubideak, baliabideak eta antolamendua, 1435
Turismo-jardueraren eta turismo-baliabideen antolamendu orokorra, 1597
Turismo-jardueraren lurralde-plangintza, 2057
Turismo-kalitatea, 1435
turismoko, 1651
Turismoko prestakuntza tekniko-profesionala, 1653
turismoko profesionalei, 1653
Turismo-kudeaketa jasangarriko eredu, 819
Turismo-kudeaketarako tresnak, 2058
Turismo-lehia, 2058

- turismo-marka baten titularra, 2057
- turismo-markak, 2057
- turismo-mota, 819
- turismo-ondasunak txandaka
  - aprobetxatzeko kontratuei, 500
- turismo-ostatu, 731
- Turismo-ostatuetako, 732
- turismo-ostatuetan, 2057
- Turismo-politika, 819
- Turismo-politiken koordinazioa, 819
- Turismo-prestakuntza, 1435
- turismo-prestakuntza arautuko
  - programak, 2058
- turismo-prestakuntzarako, 1435
- Turismo-prestakuntzarako, 1653
- turismo-prestakuntzari, 1653
- Turismo-prezioak eta -zerbitzuak,
  - 1702
- turismo-produktua, 1824
- turismo-produktuak, 1532, 2057
- Turismo-seinaleztapen, 1285
- turismo-seinaleztapen
  - homogeneoa, 1285
- turismo-seinaleztapena, 1285
- Turismo-seinaleztapena, 1285
- Turismo-sektorea, 1730
- turismo-sektoreko lan-baldintzak,
  - 1531
- turismo-sektoreko profesionalei, 2058
- Turismo-sektoreko profesionalizazioa,
  - 2058
- turismo-sustapena, 1910
- Turismo-udaletan, 2057
- turismo-zerbitzu, 476, 1532
- turismo-zerbitzuak, 1532
- Turismo-zerbitzuak, 1072, 1967
- turismo-zerbitzuei, 1073
- turismo-zerbitzuen, 1072
- Turismo-zerbitzuen, 1072, 1073
- turismo-zerbitzuen erabiltzaileei,
  - 2056, 2057
- turista, 2056
- turistak, 1285
- turistari, 1824, 2058
- turistek, 1285
- Turisten eta auzokoen arteko
  - abegikortasuna eta oreka, 2057
- turisten eta biztanleen arteko
  - elkarbizitzaren etikaren esparruan,
    - 2058
- turisten kultura, bizimoduak, gustuak
  - eta tradizioak, 2058
- Turkiak, 165
- tutorea, 1617
- tutoreak, 458, 934, 944
- tutoreei, 454, 1617, 1907
- tutoreek, 1232, 1237, 1770, 1841,
  - 1868, 1870, 1906, 1991, 1996
- tutoreen, 715
- tutoretza-, hezkidetz- eta inklusio-
  - planteamenduak, 1850
- tutoretza-ekintza, 1045
- tutoretza-ekintzaren, hizkuntza-
  - proiektuaren eta hezkuntza-
    - konpromisoko gutunaren
      - ezaugarri espezifikoak, 1847
- tutoretza-lana, 1619
- tutoretza-organoari, 1791
- tutoretza-orientazioko eta -ekintzako
  - plana, 1050
- tutoretzapean, 1714
- tutoretzapeko lurraldeetako buruak,
  - 2296
- tutoretzapeko seme-alabak, 1237
- tutoretzapekoei, 1997
- tutoretzapekoek, 1996
- tutoretzarako, 1323
- Txakurkumeen trebatzailea, 1179
- txanda, 1824
- txandadunak, 662
- txandaka aprobetxatzeko
  - eskubideak, 502
- txandakako burutzarako, 662
- txandarako erreserbak, 930
- txanpon-eskaintza publiko, 2127
- Txanpon-jaulkitzaileak, 2127
- txantiloien normalizazioa eta
  - garapen sistematikoa, 1673
- txartelak, 400, 1488
- txartelaren ereduari, 1488
- txekeak, 158, 302, 368, 1768
- Txekeak, 2119
- txekearen izendapena, 2119
- Txekearen sorrera eta forma, 2119
- txeketegiak, 1768
- txekieraz, 193, 194
- txikitu, 181
- txikizkako inbertitzaileei, 511
- Txikizkako merkataritza-
  - establezimendua, 1010
- txikizkako salmenta, 907
- txikizkariak, 475, 476, 908

- txilibituak, 652
 Txinako Macao lurraldeko hizkuntza ofiziala, 1551
 txineraz, 53, 54, 63, 65, 68, 69, 73, 75, 78, 86, 103, 122, 142, 144, 2057
 txit argiaren tratua, 2015
 txosten, 303, 369, 520, 735, 779, 1552, 2014, 2276, 2297, 2336, 2394
 Txosten, 2297, 2321, 2380
 Txosten nazionalak, 142
 txosten osoaren kopia, 2276
 Txosten osoaren kopia, 2113
 txosten zioduna, 2297
 txostena, 168, 175, 303, 346, 355, 369, 410, 411, 661, 669, 691, 702, 715, 716, 722, 734, 1038, 1039, 1304, 1486, 1565, 1610, 1792, 1800, 2010, 2025, 2077, 2106, 2127, 2261, 2263, 2297, 2337, 2340, 2370, 2381
 Txostena, 352
 txostena egiteko eskaintzen diren erakundeak, 758
 txostenak, 165, 176, 303, 304, 337, 369, 370, 412, 661, 691, 717, 734, 1136, 1509, 1565, 1701, 1726, 1833, 1838, 1858, 2010, 2013, 2014, 2039, 2334
 Txostenak, 1561
 txostenaren, 2110
 txostenaren parte, 2277
 txostenari, 2163
 txostenean, 715, 2314, 2368, 2375, 2381
 txostenek, 1296
 txosteneko dokumentuak, 2360
 txostenen, 448
 Txostenen azterketa, 303, 369
 txostenen kopiak, 2248
 txostenerako oinarri-oinarrizkoak diren dokumentuak, 2262
 txostenetan, 1656
 txostenetik, 2277
 txostenok, 734
 Ubedako OHOk Irakasleen Unibertsitate Eskola, 1023
 udal, 811, 922
 Udal euskaldunetako egoera soziolinguistikoan eragina izan dezaketan proiektu edo plangintzak onesteko prozeduran, 812
 udal hizkuntza-eskoletan, 1622
 udal-agintariak, 255
 udal-agintariei, 2109
 udal-agintariak, 1852
 udal-agintaritzak, 1852
 udalak, 809, 1133, 1994, 2007
 Udalak, 928, 1191, 1493, 1781
 Udalaren jarduerak, 1265
 Udalaren zerbitzuko langileak, 1265
 udal-batzordeen irizpenak, 2026
 udal-bulegoetan, 2057
 udalei, 810, 811, 1769, 1894, 1896
 udalek, 682, 691, 731, 732, 809, 815, 1115, 1191, 1231
 Udalek, 830
 udalekin, 683, 1191, 2050
 udaleko osoko bilkuraren, 1107, 1383
 udalen, 688, 692, 694, 1192
 Udalen, 928
 udalen eskumen propioa, 813
 udalen legitimazio instituzionalaren oinarria, 809
 udal-eremua, 1804
 udal-eremuan, 939
 udalerri, 1107, 1120, 1135, 1383, 2026, 2150, 2352, 2370, 2377, 2393
 Udalerri, 1116, 2184
 Udalerri baten izenaren aldaketa, 2025
 udalerri hartzaileak, 2145
 udalerri interesdunari, 1107, 1383, 1486
 udalerria, 922
 Udalerria, 340, 1383, 1486, 2025
 udalerriak, 1133, 1155, 2150, 2393
 Udalerriak, 1264
 udalerrian, 2370
 Udalerraren antolaketa eta funtzionamendua, 813
 Udalerraren edo haren hiriburuaren izena, 1383
 Udalerraren edo hiriburuaren izena, 1107
 udalerraren ezaugarri soziolinguistikoak, 676
 Udalerraren izendapena, 1486
 udalerriarako, 2351
 udalerriarako lankidetzak-elkarte publikoak, 2149
 udalerriei, 1137
 Udalerriei, 812

- udalerriek, 921, 922, 1264, 2149, 2351
- Udalerriek, 812, 837, 1615
- udalerrri-elkarteei, 2352
- udalerrri-elkarteen, 2352
- udalerrrien, 1231, 1896, 1994, 2345, 2355
- Udalerrien, 1055, 1107
- Udalerrien eskumen propioak, 812
- Udalerrien eskumenak, 2145
- udalerrrien izen ofizialak, 1990
- Udalerrien izena, 340
- Udalerrien izena aldatzeko prozedura, 2025
- Udalerrien izenak aldatzeko espedienteetan, 1486
- Udalerrien izenak aldatzeko prozedura eta irizpideak, 2025
- Udalerrien izendapena, 1107, 1383
- Udalerrien izendapena, hiriburutza eta ikurrak, 1383
- Udalerrien izendapenak, 1055
- udalerrrien osotasuna, autonomia eta eskudantzia, 2189
- udalerrrien osotasuna, autonomia eta eskudantziak, 2186
- udalerrrien, departamenduen eta erregioen artean eskumenak, 2186
- udalerrriena, 387
- Udalerrienak. *Ikus* izendapenak
- udalerrrietako alkateekin, 2145
- udalerrrietako hizkuntza-eskolek, 1622
- udalerrrietan, 734, 1138, 1491, 1618
- udalerrriko alkateak, 2370
- Udalerriko auzotarren eginbeharrak eta eskubideak, 813
- Udalerriko auzotarren eskubideak, 813
- Udalerriko auzotarren eskubideak, eginbeharrak eta erantzukizunak, 813
- udalerrriko bizitzaren eremu askotarikoetan, 810
- udalerrriko Erregistro Zibileko funtzionarioaren, 2370
- udalerrriko gizarte-zerbitzuekin, 1677
- udalerritan, 1059, 2010
- udalerriz gairik bestelako erakundeak, 812
- Udal-eskumenak, 812
- udaletako, 735
- udaletako polizia-plazetara, 1286
- udaletako polizia, 1286, 1287
- udaletan, 665
- udal-euskaltegiak, 688, 694
- udal-euskaltegiak publiko bihurtzeko prozedura, 688
- Udal-euskaltegientzako, 693
- udal-euskaltegietan, 694
- Udalez gairik erakundeetako, 930
- udalez gairik eremua, 1804
- udalez gairik plan sektorial, 933
- udal-gobernuek, 809
- udal-katalogoak, 1685
- udal-katalogoak, 1685
- Udal-katalogoen edukia, 1685
- udal-katalogoetako ondasunak, 1685
- udal-korporazioekin ezartzen dituen akordioak, 1625
- udal-lizentzia, 734
- udal-lizentziarik, 734
- Udal-merkatua, 1011
- Udal-mugapea, 1055
- udal-mugarte nagusiki gaztelaniadun, 2000
- udal-mugarte nagusiki valentzieradun, 1998
- Udal-mugarteak, 1991
- Udal-ordezkarien estatutua, 813
- Udal-titulartasuneko liburutegiak, 1677
- udaltzaingoa, 1286
- Udaltzaingoak, 1141, 1286, 1390, 1459, 1511
- Udaltzaingoan, 830
- udaltzaingoaren, 1511
- Udaltzaingoaren, 837
- Udaltzaingoei, 1749
- Udaltzaingoen egitura eta antolaketa, 1749
- Udaltzaingoen kidegoetako eskala eta kategoriak, 1749
- Udaltzaingoen kidegoetako funtzionarioak, 1141
- udaltzaingoetako kideek, 1286
- udaltzaingoetako kidegoetako kideen oinarriko jardun-printzipioak, 1511
- Udaltzaingoko**, 830, 837

- Udaltzaingoko funtzionarioek, 1141
Udaltzaingoko kidegoak, 1511
Udaltzaingoko kidegoetako
kategorietara, 1286
Udaltzaingoko kidegoetan, 830
Udal-zerbitzuak, 1265
udal-zerbitzuen alorrean, 810
udal-zerbitzuen hobekuntza
eraginkorra, 1781
ugalketa lagunduko tekniketarako
emakumearen adostasunaren
bidezko seme-alabatasuna, 1883
ugalketa-eskubideak, 486, 489, 624,
626
Ugalketa-osasuna, 486, 624
ugazaba, 665
uharte, 381, 1227, 1280, 1285, 1288,
1328
uharte anitzeko, 1288
uharte anitzeko errealitatea, 1280
uhartearen hizkuntza-aberastasuna
eta kultura-ekarpenak, 1371
Uhartedi atlantikoa, 1675
Uhartedia, 1676
uhartedian, 1675
uhartediko ohiturak, 1662
uhartediko uharteetako
edozeinetan, 1290
uharteek, 381
Uharte-estaldurako telebistak eta
tokiko telebistak, 1288, 1289
Uharteetako ikus-entzunezkoen
sektorearen izaera, 1288
Uharteetako ikus-entzunezkoen
sektorearen izaera estrategikoa,
1288, 1289
uharteetako jenioaren elementu
kohesionatzailea, 1227
uharteetako kabildoei, 1656
Uharteetako kabildoen eskumenak,
1656
uharteetako kontseiluei, 1231
Uharteetako kontseiluei, 1250
uharteetako kontseiluek, 1235, 1238
Uharteetako kontseiluek eta toki-
korporazioek, 1230
uharteetako kontseiluekin, 1260
uharteetako kontseiluen, 1229, 1238
uharteetako kontseiluen, Toki-
administrazioaren eta Autonomia
Erkidegoko Gobernuaren
mendeko beste erakunde
publiko, 1238
uharteetan, 2325
uharte-interesa duten Kanarietako
kultura-ondareko ondasun
higigarriak, higiezinak eta
immaterialak, 1684
uharte-katalogoak, 1684
uharte-katalogoetako ondasunak,
1684
uharteko edo uharteetako
katalanezko eta gaztelaniazko
hedapen handieneko
egunkarietako, 1329
uharteko edo uharteetako
katalanezko eta katalanezko
hedapen handieneko
egunkarietako, 1310
uharteko edo uharteetako
katalanezko eta, hala badagokio,
gaztelaniazko hedapen
handieneko egunkarietako, 1310,
1329
Uharte-kontseilu eskudunak, 1285
uharte-lurraldeetako unibertsitateen
berezitasuna, 645
uharte-modalitateak, 1228
Uharte-sare bateko museoen
titularrek, 1251
uharte-sareak, 1251
uhartetarrek, 1226
uhartetetasuna, 603, 645
UHEI, 801
UHEIk, 801
uhin hertziarren, 2313
uhin hertziarren bidezko irrati- edo
telebista-kateak, 2319
uhin hertziarren bidezko irrati- edo
telebista-zerbitzuak, 2319
uhin hertziarren bidezko telebista-
kate digitalak, 2316
uhin hertziarren bidezko telebista-
kate digitaletan, 2316
Uhin hertziarren bidezko zerbitzuak,
2315
uhinen bidezko irrati- eta telebista-
zerbitzu publikoa, 1615
ukatu, 57
ukatuko, 74, 85
Ukatzeak, 668
ukatzearen, 394, 668

- Ukatzeko arrazoiak, 537
 ukiezina, 520
 ukimena, 1905
 Ukimena, 1314
 ukimenaren, 1905
 ukimen-euskarridun zeinu-sistema, 1905
 ukimenezko alfabeto daktilologikoa, 1314, 1416, 1905
 ukimenezko euskarria, 1314, 1416
 ukimenezko euskarria darabilen zeinu-hizkuntza, 1905
 ukimenezko euskarria duen zeinu-hizkuntza, 1314
 ukimenezko komunikazioa, 1002, 1009
 ukimenezko komunikazio-sistemak, 565, 1080, 1163, 1452, 2076
 Ukimenezkoa, 1416, *Ikus* komunikazioa
 ukimenezkoak. *Ikus* baldintzak
 ukimen-komunikazioa, 1163
 ukimen-komunikazioarena, 965
 ukipenezko komunikazio-sistemak, 506, 578, 1163
 ukipen-hizkuntza, 1906
 ukituak, 667
 uko egiteagatik, 2012
 uko egiteko aukera, 2115
 uko egiteko zioak, 2281
 uko-egitea, 336, 2236, 2270
 uko-egiteak, 2329
 uler, 167, 170
 uler dezakeela uste izatekoa den hizkuntza batean. *Ikus* Atzerritarrak
 ulergaitzak direnek. *Ikusi* dokumentuak
 ulergarria, 798
 ulergarria den hizkuntzan, 1037
 ulergarritasuna, 854
 Ulergarritasuna, 2083
 ulermena, 435, 714, 1092, 2376
 Ulermenaren printzipioa, 940
 ulermenean, 433
 ulermenean eta ahozko adierazpenean zailtasunak dituen ikaslearentzat, 433
 ulermenerako, 1720
 ulermen-maila, 1237
 ulermen-printzipioari, 1643
 ulerterrazak, 762
 ulertu, 60, 167, 210
 ulertzea, autoestimua eta irekitasuna areagotuz, 210
 ulertzearen, 948, 1127, 1130
 ulertzearen gizarte-balioa, 1127
 Ulertzeko eta ulertua izateko eskubidea, 516
 ulertzeko eta ulertuak izateko. *Ikus* eskubidea
 ulertzeko moduan, 1617, 1720
 ulertzeko moduko hizkera, 389
 ulertzeko moduko hizkuntza, 760
 ulertzeko moduko hizkuntza batean, 1790
 ulertzeko moduko hizkuntzan, 763
 ulertzeko moduko hizkuntzan eta estiloan, 562
 ulertzen, 149, 150, 154, 2337
 ulertzen duen hizkuntza, 517, 518, 537
 umeek, 1709
 umeen eta gizonen arteko berdintasunari buruzko prestakuntza, 883
 umeen garapen pertsonala eta haien ongizatea, 1620
 umeengan, 432, 433
 Unean uneko fenomenoak, 2382
 Unesco, 209
 Unescok, 208, 210, 214, 431, 520, 1085, 1101
 UNESCOk, 113, 136, 1085, 1597
 Unescorekin, 214
 Unescoren, 520, 521
 Unescoren 32. bileran, 521
 Unescoren esparruan, 1580, 1582
 UNESCOren hizkuntza ofizial, 142
 Unescoren jardunbidean, 520
 UNESCOren Konferentzia Orokorraren, 1085
 Unescoren Konstituzioaren hitzaurrean, 116
 UNESCOren Konstituzioaren hitzaurrean, 134
 Unescoren zuzendari nagusiaren, 520
 UNESCOri, 183
 uniar hizkuntza- eta kultura-ikasketak, 615
 unibertsalak, banaezinak eta interdependenteak, 130

- unibertsalismoaren oinarria, 148
unibertsaltasun eta berdintasuneko araubide juridikoaren pean dauden zerbitzuak ematen dituztenak, 745
unibertsaltasuna, 1350
Unibertsaltasuna, 848
unibertsaltasunaren ezinbesteko ondorioa, 1793
unibertsitarioei, 687
unibertsitate, 455, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 1767, 1771, 2324
Unibertsitate, 351, 715, 716, 717, 721, 722, 754, 756, 757
unibertsitate burokratikoa eta mendekotasun oso zentralizatukoa, 1793
Unibertsitate eta beste erakunde batzuekin, 775
unibertsitate eta goi-mailako ikerketarako organismoetan, 775
unibertsitate- eta hezkuntza-trukeak, 1579
unibertsitate mailako edo goi-mailako bestelako irakaskuntza-motak, 297, 363
unibertsitate mailako irakaskuntza eta goi-mailako bestelako irakaskuntza-motak hizkuntza erregional eta gutxituetan ezartzea, 297, 363
unibertsitate pribatua, 1670, 1681
unibertsitate probintziala eta mendekoa, 1793
unibertsitate publiko eta pribatuak, 2067
unibertsitate publikoa, 757
unibertsitate publikoak, 1069
unibertsitate publikoek, 1066, 1795
Unibertsitate publikoek, 1795
unibertsitate publikoen, 1767
Unibertsitate publikoetako administrazio eta zerbitzuetako langileak, 1795
unibertsitate publikoetako irakasle ikertzaileentzako pizgarriak, 1977
unibertsitate publikoko, 753
Unibertsitate publikoko, 754
Unibertsitate Sistema, 1124
Unibertsitate Sistemaren Antolaketa Instituzionalari, 1248
Unibertsitate zaharberritua, 1793
unibertsitatea, 168, 172, 740, 1793
Unibertsitatea, 643, 1237
unibertsitateak, 642, 643, 753, 755, 757, 1051, 1058, 1793, 1860
Unibertsitateak, 1248, 1897, 1919
unibertsitatean, 753, 755, 1814
Unibertsitatean, 1611
unibertsitatean edo goi-mailako irakaskuntzako beste zentro batzuetan ikasi ahal izateko bitartekoak, 297, 363
unibertsitatearekin, 1846
Unibertsitatearekin, 1625
unibertsitatearen, 753, 1236
Unibertsitatearen, 1231
unibertsitatearen aldeko apustua, 642
unibertsitatearen jarduera akademikoetan, 753
unibertsitatearen jardun-printzipioak, 1627
unibertsitate-argitalpena, 1507
unibertsitateari, 1977
Unibertsitateari, 1193
unibertsitatearteko espezialista-diploma, 2203
Unibertsitateaz besteko irakaskuntzako, 789
Unibertsitateaz besteko mailetan, 1814
Unibertsitateaz kanpoko edozein mailatako Kataluniako irakaskuntza-zentroetako, 1771
Unibertsitateaz kanpoko goi-mailako irakaskuntzan, 1868
Unibertsitateaz kanpoko hezkuntza-eskumenak dituen sailak, 1162
unibertsitateaz kanpoko hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak, 1162
Unibertsitateaz kanpoko hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak, 1162
unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza, 768
Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza, 1039, 1770
Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzak, 934, 1151
unibertsitateaz kanpoko

- irakaskuntzako, 788
- Unibertsitateaz kanpoko
  - irakaskuntzako, 787
- unibertsitateaz kanpoko
  - irakaskuntzako curriculumetan, 1890
- Unibertsitateaz kanpoko
  - irakaskuntzako euskal funtzio publikoa, 787
- unibertsitateaz kanpoko
  - irakaskuntzako mailletako irakasleek, 2051
- unibertsitateaz kanpoko
  - irakaskuntzan, 787, 1770
- unibertsitateaz kanpoko**
  - irakaskuntzaren estatistika**, 1201
- unibertsitateaz kanpoko
  - irakaskuntzaren maila, gradu eta modalitate, 1232
- unibertsitateaz kanpoko
  - irakaskuntzari buruzko hizkuntza-araubide orokorra, 1934
- unibertsitateaz kanpoko
  - irakaskuntzei, 1205
- Unibertsitateaz kanpoko
  - irakaskuntzen eremuan, 1606
- unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioak, 720
- unibertsitateaz kanpoko irakasleek, 1686
- Unibertsitateaz kanpoko irakasleen prestakuntza iraunkorragatiko osagarria, 1686
- unibertsitateaz kanpoko mailletako irakaskuntza-planetan, 1995
- Unibertsitateaz kanpoko mailletako irakaskuntza-planetan, 1990
- unibertsitateaz kanpoko titulazio ofizialak, 1340
- unibertsitateaz kanpoko zentro guztiek, 2047
- Unibertsitateei, 1771
- unibertsitateek, 752, 753, 756, 1067, 1124, 1546, 1723, 1766, 1771, 1794, 1815, 2039, 2294
- Unibertsitateek, 753, 755, 1771, 1795
- unibertsitateekin, 463, 466, 467, 685, 752, 1051, 1443, 1593, 1595, 1625, 1709, 1736, 1868, 1907
- unibertsitateen, 757, 1051, 1546, 1593, 1709, 1793, 1897
- Unibertsitateen, 753, 756
- unibertsitateen berezko hizkuntza, 1793, 1794
- Unibertsitateen gaian eskumenak dituen sailak, 1795
- unibertsitateen ikasketa-planek, 2051
- unibertsitateen jardueretan erabili ohi den hizkuntza, 1546
- Unibertsitateen koordinazioa, 1593
- unibertsitateen koordinazioak, 1593
- unibertsitateenak, 351
- unibertsitate-erkidegoa, 753
- Unibertsitate-erkidegoa, 1124, 1546, 1795
- unibertsitate-erkidegoko kide, 1546, 1794
- unibertsitate-erkidegora, 1794
- unibertsitateetako, 1434
- unibertsitateetako administrazio eta zerbitzuetako, 1767
- unibertsitateetako eta irakasleak prestatzeko zentroetako ikasketa-planetan, 1996
- unibertsitateetako hizkuntza ofiziala, 1794
- unibertsitateetako hizkuntza ofizialak, 1546
- unibertsitateetako hizkuntza-normalizazioko prozesua, 1794
- unibertsitateetan, 1506, 1545, 1897
- unibertsitateetan edo zentro baliokideetan, 294, 361
- unibertsitateetan eta goi-mailako ikasketetako zentroetan; kultura zabaltzeko jarduerak gauzatzea, 774
- unibertsitate-fundazio, 2243
- unibertsitate-gaietarako, 756
- unibertsitate-gradua, 442
- Unibertsitate-hezkuntza hasteraino egiten diren ikasketetan, 678
- unibertsitate-hezkuntzari, 1205
- unibertsitate-ikasketa eta -titulu eleaniztunak, 2143
- Unibertsitate-ikasketa orokorrak, 2154
- unibertsitate-ikasketak, 1124
- unibertsitate-ikasketei, 754
- unibertsitate-ikasketetan sartzeko Batxilergoaren ebaluazioak, 561

- unibertsitate-ikasleei, 1065
- unibertsitate-ingurunean, 1795
- unibertsitate-institutuek, 755
- unibertsitate-instituzio, 752
- unibertsitate-instituzioen, 757
- Unibertsitate-instituzioen, 757
- unibertsitate-instituzioen arteko euskal sarea, 757
- Unibertsitate-instituzioen arteko euskal sarea, 757
- unibertsitate-instituzioetako, 752, 757
- unibertsitate-irakaskuntza, 1545
- unibertsitate-irakaskuntzako irakasleek eta ikasleek, 1233
- unibertsitate-irakaskuntzaren ofizialtasuna, 1028, 1433
- unibertsitate-jardueraren aspektu, 1546
- unibertsitate-jardueraren eremu, 1794
- unibertsitate-jardueren eta jarduera akademikoen sarearekin, 2144
- Unibertsitate-jardueretako hizkuntza ofizialen erabilera, 1546
- unibertsitate-jardueretan, 1794
- unibertsitatek, 1028, 1499, 1611, 1674
- Unibertsitate-kirola, 1367
- unibertsitate-kirolaren, 795
- unibertsitateko agintariak, 1233
- unibertsitateko hezkuntzan, 155
- unibertsitateko hezkuntzarako, 755
- Unibertsitateko ikaskuntza eta ikerkuntzaren gai, 155
- unibertsitateko ikasle gor-itsuei, 468
- unibertsitateko ikasle gorrei, 468
- Unibertsitateko ikasle gorrei, 1065
- unibertsitateko ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna duten ikasleei eta ikasle gor-itsuei, 464
- unibertsitateko ikerketa-taldeak, 2309
- unibertsitateko irakaskuntza*, 769
- Unibertsitateko irakaskuntza, 753, 1763, 1770
- Unibertsitateko irakaskuntza euskaraz jasotzeko eskubidea, 753
- Unibertsitateko irakaskuntza katalanez sustatzeko neurriak, 1763
- unibertsitateko irakaskuntza publikoa, 1545
- Unibertsitateko irakasleek, 1815
- unibertsitateko irakasleek, bisitariak eta antzeko kasuek, 1794
- unibertsitateko jarduera akademikoetan, 1794
- unibertsitateko katedradunek eta irakasle osoek, 753
- Unibertsitateko prestakuntza, 444
- unibertsitate-masterdun, 442
- unibertsitate-organismoak, 2309
- unibertsitate-planaren, 755
- unibertsitate-politika orokorraren, 753
- unibertsitate-politikarako, 756
- unibertsitate-politiken garapena, 643
- unibertsitate-prestakuntzaren eskaintza, 1868
- unibertsitatera, 561, 801
- Unibertsitaterako sarbidea, 561
- unibertsitate-sistema, 752, 756
- Unibertsitate-sistema, 1545
- unibertsitate-sistemako ikerketa-, garapen- eta berrikuntza-proiektuak, 1570
- unibertsitate-sistemaren, 752, 756, 757
- unibertsitate-sistemaren antolamendua, 1546
- Unibertsitate-sistemaren eginkizunak, 643
- unibertsitate-sistemaren helburuak, 1794
- unibertsitate-sistemaren helburuak eta xedeak, 1545
- Unibertsitate-sistemaren nazioartekotzea, 644
- Unibertsitate-sistemari, 1545
- unibertsitate-titulu ofizial, 1316
- unibertsitate-titulu ofiziala, 1611
- unibertsitate-transmisioko hizkuntza, 643
- unibertsitate-zentroetan, 1124
- unibertso bat, 125
- uniforme, 966
- uniforme, ibilgailu eta instalazioetako errotulazioak, 966
- Uniformea, 966
- unitate, 1752
- Unitate, 1149
- unitate didaktikoak, 827

- unitate organikoen, 691
 unitateak, 1149, 2052
 unitateen, 1656
 unitateetan, 1751
 unitate-kopurua, 717
 Universidad Fernando Pessoa-
 Canarias (UFP-C), 1670
 Universitat Oberta de Catalunya,
 1757
Universitat Obertak, 1757
 Upategia, 1036
 uraren, 385
 Urbanizazio-osagaiak, 1418
 uren barruan, 1106
 uren saneamendu-kanonari, 1294
 urgazpen, 1143
 urgazpena, 1506
 Urgentzia, 938, 1015
 urraketak, 818
urraketari, 2227
 uraketei, 2314
urraketen erantzuleak, 2339
 Urrats erabakigarria, 314
 urrats nagusietako bat, 2375
 urrats positibo eta itunduak, 89
 urratuz, 159
 urratzeagatiko auzia, 2161
 urratzen, 183, 294, 360
 Urregintza, 1501
 urriaren 23ko 27/2007 Legean
 ezarritakoarekin bat etorri —lege
 horrek Espainiako zeinu-hizkuntzak
 aitortzen ditu, eta gorren,
 entzumen-desgaitasuna duten
 pertsonen eta gor-itsuen ahozko
 komunikaziorako laguntza-
 bitartekoak arautzen ditu, 1721
 urritasun fisikoak edo adimen-
 urritasunak dituzten
 pertsonentzako materialari, 100
 Urritasun psikikoak edo sentzorialak
 dituzten ikasleentzako hezkuntza
 bereziko zentroetan, 1233
 urritasuna, 1025
 urritasunok, 454
 urritze partziala, 1417
 urruntze- eta atxikitze-prozedura,
 2111
 Urruntze-neurriak, 2110
 Urrutiko Hezkuntza Berrikuntza eta
 Garapeneko Zentroak, 1162
 Urrutiko Hezkuntza Berrikuntza eta
 Garapeneko Zentroak, 1162
 urrutiko hezkuntzako eskaintza
 zabala, eguneratua eta
 kalitatezkoa bultzatuko, 800
 Urrutiko Hezkuntzako Euskal
 Institutua (UHEI), 801
 Urrutiko Hezkuntzako Euskal
 Institutua sortzea, 801
 urrutiko hezkuntzako material
 didaktiko zehatz eta egokituen
 garapena, 800
 Urrutiko Hezkuntzako Unibertsitate
 Nazionalarekin, 1443
 Urrutiko Hezkuntzarako Unibertsitate
 Nazionala, 1205
 Urrutiko Hezkuntzarako Unibertsitate
 Nazionalarekin, 1625
 urrutiko hezkuntzari laguntzeko
 zentroek, 1162
 Urrutiko ikaskuntza, 800
 urrutiko ikastaro eta programak
 jasotzeko eskubidea, 1206, 1207
 urrutiko interpretazioaren, 965
 urrutiko irakaskuntza, 213
 urrutiko komunikazio-teknikekin, 474
 Urrutiko prestakuntza-eskaintza, 799
 Urrutiko salmentak, 1529
 urrutikoak. *Ikus* zeinu-hizkuntzak
 Urrutitik egindako eta saltokitik
 kanpo egindako kontratuen
 aurretiko informazioa, 474
 Urrutitik egindako kontratuak, 474
 Urrutitik egindako kontratuen, 474
 Urrutitik egindako kontratuetan, 474
 urte anitzeko egonaldi-baimena,
 2108
 urte anitzeko ekintza-programa
 proposatzea, 182
 urte anitzeko finantza-esparruan,
 211
 urte anitzeko plan, 722
 urte anitzeko plana, 713, 716, 719
 urte anitzeko programa, 188
 urte naturalaren barruan, 1622
 Urteko aurrekontua, 776
 urteko aurrekontuaren
 aurreproiektua, 352
 Urteko aurrekontuaren
 aurreproiektua, 690, 2013
 Urteko aurrekontuaren

- aurreproiektua onestea, 777
- urteko aurrekontuei, 693
- urteko aurrekontuen aurreproiektua, 691
- urteko azken txostena, 412, 639
- Urteko batez besteko ikus-entzulerien, 2318
- urteko finantzaketa-ildoan, 2244
- urteko jardun-planaren, 2052
- urteko kontuak, 2325
- urteko memoria, 351, 353, 661, 685, 690, 779
- Urteko memoria, 352, 2091
- Urteko memoria onestea, 777
- Urteko memoriaren proiektua, 2013
- urteko prestaketa, 2014
- urteko programazio orokorrean, 2049
- urteko programazioa, 1363
- urteko txostena, 512, 641, 691
- urteko txostenean, 715
- Urteroko lanpostuen eskaintza publikoan zehaztea zein lanpostutarako izanen den nahitaezkoa euskaraz jakitea, 924
- urteroko txostenean, 2314
- Usadioek, 1781
- uste sendoak, 887
- ustea, 1405, 1553
- ustezko arau-hausleak, 2159
- ustezko arau-hausleari, 548, 2160
- ustezko erantzuleak, 907
- ustiapen, 535, 2160
- ustiapena, 535, 2352
- Ustiapena, 2129
- ustiapen-baliabideei, 2344
- ustiapen-eskubide, 478
- ustiapen-eskubideak, 2161
- ustiapen-eskubideen banaketa, 2344
- ustiapen-eskubideen titular, 1874
- ustiapenetik, 1739
- ustiapenetik eratorritako diru-sarrerak, 1739, 1742
- ustiapen-sistemak, 135
- ustiatzaileak, 2353
- ustiatzen, 2315
- utilitate, 1053
- utilitateak, 1052
- utzikeriak, 2006
- uzia, 389
- uziak, 1994
- uzien, 669
- uzien izapidetzean, 1230
- uztailaren 11ko 138/1983 Dekretuan, 718
- uztailaren 11ko 9/1984 Legea onetsi zuen, Galiziako Irrati-Telebista Konpainia sortzekoa, 1533
- uztailaren 13ko 16/1990 Legeak, Arango Haranaren Araubide Bereziari buruzkoak, 1911
- uztailaren 26ko 1/2005 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Hirigintzari buruzko Legearen testu bateginaren, 1818
- uztailaren 3ko 7/1990 Legea, Euskal Kultura Ondarearena, 829
- València, 387
- Valenciako, 387
- Valentziako, 1776, 2020
- Valentziako Administrazio autonomikoari, 2018
- Valentziako administrazio publikoetako langileen administrazio arteko mugikortasuna, 2073
- Valentziako Administrazioak, 2007
- Valentziako Administrazioaren esparru, 1992
- Valentziako araudiari eta onomastika ofizialari buruzko txostenak edo irizpenak, 2010
- Valentziako benetako hizkuntza-errealitatean, 2008
- Valentziako benetako hizkuntza-errealitatetik, 2009
- Valentziako botere publikoei, 2030
- Valentziako botere publikoek, 1998
- Valentziako ekoizle independenteen ikus-entzunezko obrak eta obra zinematografikoak, 2034
- Valentziako ekoizle independenteen jatorrizko ekoizpena, 2034
- Valentziako enplegatu publikoen beharrianak, 2076
- Valentziako enplegatu publikoen prestakuntza-politika, 2076
- Valentziako Erkidego osoko gizarte-sektore, 2005

- Valentziako Erkidegoa, 387, 1988, 2006, 2020, 2021
- Valentziako Erkidegoan, 1988, 1998, 2002, 2021, 2031, 2038, 2042, 2053
- Valentziako Erkidegoan dagoen Estatuko Administrazioari, 2000
- Valentziako Erkidegoan ezarrita dauden unibertsitate publiko eta pribatuak, 2067
- Valentziako Erkidegoaren, 387, 1990
- Valentziako Erkidegoaren Autonomia Estatutua, 2038
- Valentziako Erkidegoaren berezko hizkuntza, 1990, 1992, 1993, 2025
- Valentziako Erkidegoaren eremu osoan, 1991
- Valentziako Erkidegoaren garapenean, 2033
- Valentziako Erkidegoaren hizkuntza historikoa eta propioa, 2008
- Valentziako Erkidegoaren identitatea, balioak eta interesak, 2033
- Valentziako Erkidegoaren Ikurrak eta Horien Erabilera, 2003
- Valentziako Erkidegoaren lurraldean, 1994
- Valentziako Erkidegoaren lurralde-egituraketa eta -kohesiorako, 2032
- Valentziako Erkidegoaren lurraldetik kanpo, 1994
- Valentziako Erkidegoko, 2020, 2021, 2022
- Valentziako Erkidegoko Abeltzariak, 2028
- Valentziako Erkidegoko abeltzarien sarearen inbentarioa eta informazio-erregistroa, 2028
- Valentziako Erkidegoko arte-irakaskuntzen goi-mailako zentroak, 2067
- Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuak, 2018
- Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuan, 2025
- Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuarekin, 1863
- Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuaren, 387, 388, 2038, 2046, 2055
- Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuari buruzko uztailaren 1eko 5/1982 Lege Organikoak, 2005
- Valentziako Erkidegoko berezko hizkuntza, 2038
- Valentziako Erkidegoko berezko hizkuntza eta kultura, 2034
- Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak, 2070
- Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialeko edozein, 2074
- Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialeko edozeinetan, 2026
- Valentziako Erkidegoko datu demolinguistikoak eta errealitate soziolinguistikoaren ezagutzak, 2040
- Valentziako Erkidegoko edozein udalerritan, 2010
- Valentziako Erkidegoko elkarteak eta erakundeak, 2033
- Valentziako Erkidegoko enplegu publikoaren eremuan, 2077
- Valentziako Erkidegoko ereserki ofiziala, 2003
- Valentziako Erkidegoko gorrek, 2043
- Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofiziala, 2064, 2092
- Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofizialak, 1993, 2075
- Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofizialen, 2005
- Valentziako Erkidegoko ikerketa-institutu eta -zentroak, 2067
- Valentziako Erkidegoko ikus-entzunezko ekoizpenari, 2010
- Valentziako Erkidegoko instituzio publikoak, 2010
- Valentziako Erkidegoko irakaskuntza-zentro publiko eta pribatu guztietan, 2043
- Valentziako Erkidegoko kultura-, zientzia- eta kirol ez-profesionalaren-mezenasgoari buruzko uztailaren 25eko 20/2018 Legearen, 2067
- Valentziako Erkidegoko Lurralde Antolamendu, Hirigintza eta Paisaiari buruzko uztailaren 25eko 5/2014 Legea, 2067
- Valentziako Erkidegoko Lurralde

- Antolamendu, Hirigintza eta Paisaiari buruzko uztailaren 25eko 5/2014 Legearen testu bategina, 2067
- Valentziako Erkidegoko lurralde-antolaketaaren espezialitateen ezagutzari, 2026
- Valentziako Erkidegoko lurralde-eremuan, 1993
- Valentziako Erkidegoko *Síndic de Greuges*i, 2070
- Valentziako Erkidegoko Taxiari, 2037
- Valentziako Erkidegoko Toki-araubideari, 2025
- Valentziako Erkidegoko toki-erakundeak, 2004, 2067, 2079
- Valentziako Erkidegoko toponimiaren eta onomastika ofizialaren hizkuntza-forma zuzenak, 2010
- Valentziako Erkidegoko toponimiaren izendegi ofiziala, 2065
- Valentziako Erkidegoko Turismo, Aisialdi eta Abegikortasunari, 2056
- Valentziako Erkidegoko turismo-ereduaren berezitasunetara, 2058
- Valentziako Erkidegoko turismo-helmuga, 2057
- Valentziako Erkidegoko turismo-marka baten titularra, 2057
- Valentziako Erkidegoko udalerrien, lurraldeen, biztanleguneen, gorabehera geografikoen, hiriarteko komunikazio-bideen eta toponimoen izen ofizialak, 1994
- Valentziako Erkidegoko unibertsitate publiko eta pribatuek, 2052
- Valentziako Erresumaren Foruen, 2020
- Valentziako eskola-sistema, 2043
- Valentziako Estatutuaren, 387
- Valentziako foru-zuzenbide zibilaren espezializazioa, 2022
- Valentziako Generalitatek, 1989, 1997, 1998, 2002, 2005, 2018
- Valentziako Generalitateko Administrazioari, 2000
- Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean, 2001, 2015, 2017, 2054
- Valentziako Generalitateko instituzioei atxikitako instituzioekin, 2071
- Valentziako Generalitateko Kontseiluak, 1996, 1997, 2000, 2001, 2002
- Valentziako Generalitateko Kontseiluaren jardun instituzionala, 2000
- Valentziako Generalitateko Kontseiluari, 1994, 2001, 2002, 2013
- Valentziako Generalitateko presidenteari, 2014
- Valentziako Generalitatearen aurrekontuetan, 2017
- Valentziako Generalitatearen eskumenekoak ez diren erregistro publikoetan, 1998
- Valentziako Generalitatearen eskumenekoak ez diren erregistroetan, 1991
- Valentziako Generalitatearen instituzio, 2009
- Valentziako Generalitatearen konpromisoa, 2005
- Valentziako Generalitatearen mendeko komunikabide publikoen komunikazio-hizkuntza, 2033
- Valentziako Generalitateari, 1989, 2005
- Valentziako gizartea, 2041
- Valentziako gizartean, 2044
- Valentziako gizartearekiko errespetuzko portaerak, 2058
- Valentziako gizartearen itxaropen eta eskarrietara, 2034
- Valentziako Gobernua, 2005
- Valentziako Gobernuak, 1998, 2005, 2010, 2017
- Valentziako Gobernuaren, 1989
- Valentziako Gobernuari, 1991, 1992
- Valentziako Gorteak, 2007, 2022
- Valentziako Gorteak edo *Les Corts*, 2022
- Valentziako Gorteei, 1989, 2010, 2014
- Valentziako Gorteei, 1990, 1992, 1993, 2006, 2009, 2010, 2011, 2012, 2017, 2038
- Valentziako Gorteen konfiantzarekin, 1989
- Valentziako Gorteen mandatua, 2009
- Valentziako Gortetako diputatua,

- 2011
- Valentziako herria, 1989
- Valentziako herriak, 2029, 2031
- Valentziako herriaren eta haren kultura-ondarearen identitatea, balioak eta interesak, 2030
- Valentziako herriaren identitate osoa, 1989
- Valentziako herriaren kultura eta abegikortasuna, 2058
- Valentziako herriaren ordezkariak, 2029
- Valentziako hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala, 2051
- Valentziako hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala, ikuskapena eta harentzako aholkularitza, 2051
- Valentziako hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globalaren helburua, 2051
- Valentziako hezkuntza-sistemako curriculum-hizkuntzak, 2042
- Valentziako hezkuntza-sistemako funts publikoekin sostengatutako hezkuntza-zentro guztiek, 2044
- Valentziako hezkuntza-sistemako ikasleei, 2043
- Valentziako hezkuntza-sistemako ikasleen aukera-berdintasuna, 2044
- Valentziako hezkuntza-sistemako irakasleak, 2050
- Valentziako hezkuntza-sisteman, 1988, 2042
- Valentziako hezkuntza-sisteman berandu sartzeagatik, 2046
- Valentziako Hezkuntza-sisteman Eleaniztasuna, 2038
- Valentziako hezkuntza-sisteman sartzen diren ikasleei, 2046
- Valentziako hirian, 2006, 2010
- Valentziako hizkuntza, 2078
- Valentziako hizkuntza eta kulturaren ezagutza, sustapen eta zabalkundea, 2029
- Valentziako hizkuntza-eredua, 2043
- Valentziako hizkuntza-ereduaren antolaketa, 2042
- Valentziako hizkuntza-ereduaren ebaluazio orokorra eta gainbegiratzea, 2042
- Valentziako ikasleak, 2038
- Valentziako ikasleen gaitasun eleaniztunak eta kulturartekoak, 2042
- Valentziako Ikus-entzunezkoen Kontseiluarekin, 2071
- Valentziako ikus-entzunezkoen sektorea, 2030, 2031
- Valentziako Ikus-entzunezkoen Sektoreari buruzko apirilaren 19ko 1/2006 Legeak, 2030
- Valentziako Institutu Geografikoak, 2065
- Valentziako irakasleak, 2040
- Valentziako Irrati-Telebistaren eta Ikus-entzunezkoen Esparruaren batzorde parlamentarioak, 2031
- Valentziako izendegi geografikoa, 2065
- Valentziako izendegi geografikoak, 2065
- Valentziako izendegiko toponimikoaren isla, 2065
- Valentziako Komunikabideen Korporazioarekin, 2053
- Valentziako kultura, 1998
- Valentziako kulturaren esparruan, 2011
- Valentziako Kulturaren Kontseilua, 2021
- Valentziako Kulturaren Kontseilua (*Consell*, 2021)
- Valentziako Liburuaren Gidaren, 2018
- Valentziako literatura-egileak, 2006
- Valentziako lurraldean dauden beste komunikabide batzuekin, 2053
- Valentziako lurraldean presentzia duten komunikabideekin, 2042
- Valentziako musika eta ekoizpen-kultura, 2034
- Valentziako obren eta ekoizle independenteen obren zabalkundea, 2034
- Valentziako probintzia, 1999, 2000
- Valentziako sistema geografikoa, 2065
- Valentziako sistema geografikoaren

- beste elementu batzuk, 2065
Valentziako sistema kartografikoa, 2065
Valentziako telebista eta irrati publikoetan, 2007
Valentziako toki-enteen izendapen ofizialak, 2065
Valentziako tradizio historikoak, 2008
Valentziako turismo-sektoreko profesionalei, 2058
Valentziako Unibertsitate Literarioren eta Alacanteko Unibertsitatearen Valentziar Filologiaren Institutuak, 1991
Valentziako unibertsitateak, 2039
Valentziako unibertsitateetako hizkuntza ofizialak, 2024
Valentziako unibertsitate-sistema, 2024
Valentziako Unibertsitate-sistema, 2024
valentziar, 2006, 2007, 2008, 2018
valentziar "hizkuntza-gai"ei buruzko irizpena, 2006
valentziar guztien berezko hizkuntza, 2041
valentziar hedabide publikoak, 2029
valentziar herriaren nortasuna, 2030
valentziar herritarrek, 2021
valentziar hizkuntza, 1988, 2008, 2020
valentziar instituzio, 2020
Valentziar izaera politikoa, 2012
Valentziar izate politikoa, 2011
valentziar jentilizioa, 2020
valentziar liburua, 1997
valentziar zentroen jarduera, 2096
Valentziarrak, 2032
valentziarrek, 2030
valentziarren arteko desadostasun-arrazoi, 2007
valentziarren berezko hizkuntza, 2008
Valentziarren berezko hizkuntzaren izenari, izaerari eta araudiari buruzko gatazka, 2006
valentziarren berezko hizkuntzari, 2008
Valentziarren eskubideak, 2021
valentziarren presentzia egokia, 1991
valentziarrentzat, 2072
valentziarrok, 2008
valentziera, 387, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1995, 1996, 1997, 1998, 2002, 2005, 2007, 2008, 2009, 2018, 2020, 2021, 2025, 2027, 2030, 2038, 2041, 2043, 2055, 2058, 2067
Valentziera, 1992, 1993, 1995, 2004, 2006, 2008, 2024, 2025, 2045, 2046, 2079
valentziera behar beste ezagutzen ez duten irakasleak, 1996
Valentziera esparru publikoan dagoen egoera marjinaletik ateratzeko neurriak, 2007
valentziera sustatzeko erakundeen zentsua, 2078
Valentziera sustatzera bideratutako dohaintzengatik, 2067
valentzieradun lurraldeetan, 1991
valentzieradunak, 1990
valentzieradunak eta gaztelaniadunak diren lurraldeak, 1991
Valentziera-ezagutzen hizkuntza-gaitasuna, 2076
valentziera-hiztun ez diren ikasleak, 2047
valentzierak, 1997, 2002, 2006, 2030
valentzieran, 2011
valentzieraren abandonu eta narriadurari, 1989
valentzieraren adituak, 2009, 2017
Valentzieraren araudi ofiziala, 2010
valentzieraren araudi ortografiko eta gramatikal bera, 2005
valentzieraren araudiaren erreferentziako ente, 2008
valentzieraren araudiari, toponimiari eta onomastikari lotutako lege-edo arau-aurreproiektuei, 2010
valentzieraren berreskurapenari, 1989
valentzieraren berreskuratzeari, 2021
valentzieraren C1, 2051
valentzieraren edo Valentziako kulturaren esparruan, 2011
valentzieraren edozein adierazpen, 2010
valentzieraren egoera, 2006
valentzieraren egungo ezagutzari eta erabilerari buruzko datuen,

- 2038
valentzieraren erabateko berreskurapena, 2018
valentzieraren erabilera, 1989, 1991, 1997, 1998, 2002, 2005, 2007, 2008, 2018, 2048, 2062
Valentzieraren erabilera, 1990, 1993, 1997, 2005, 2019
valentzieraren erabilera eta irakaskuntza, 1989, 2000
valentzieraren erabilera- eta irakaskuntza-prozesuaren zuzendaritza teknikoa eta koordinazioa, 1998, 2005
Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari, 1988
Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko 4/83 Legea, 2046
valentzieraren erabilera eta irakaskuntzari buruzko araudiko printzipioen, 2055
Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko azaroaren 23ko 4/1983 Legea, 2046
Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko azaroaren 23ko 4/1983 Legeak, 2002, 2018
Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legea, 1991, 2038
Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legeak, 1990, 2026, 2038
Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legearekin, 2002
Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legearen, 2005, 2007
valentzieraren erabilera normala, 1993, 2043
Valentzieraren erabilera normala, 2010
Valentzieraren erabilera sozial eta instituzionalaren normalizazioa, 2044
valentzieraren erabilera soziala, 2098
valentzieraren erabilera sustatzeko administrazio-jardueretan, 1991
valentzieraren erabilera sustatzeko politika sistematikoa, 2007
valentzieraren erabilerarako, 1998
valentzieraren erabilerari buruzko legerian, 2025
Valentzieraren Erabilerari eta Irakaskuntzari buruzko Legeak, 1989
valentzieraren esparruan, 2009, 2017
valentzieraren eta beste hizkuntza batzuen ezagutzak, 2074
valentzieraren eta gaztelaniaren arteko benetako parekatzea, 2005
Valentzieraren eta gaztelaniaren koofizialtasuna, 1996
valentzieraren eta gaztelaniaren maila, 2044
valentzieraren eta ingelesaren ezagutza nahikoa, 2037
valentzieraren eta valentzierazko ikaskuntza, 2039
valentzieraren eta valentzierazko irakaskuntza, 2038
valentzieraren etorkizuneko iraupena, 2041
valentzieraren ezagutza, 1991, 1998
valentzieraren ezagutza eta erabilera, 1992
valentzieraren ezagutza nahikoa, 2001
valentzieraren ezagutza-maila, 2077
valentzieraren ezagutzan eta erabileran, 1995
valentzieraren ezagutzarako hizkuntza-gaitasuna, 2073
valentzieraren ezagutzaren hizkuntza-gaitasuna, 2074
Valentzieraren Ezagutzen Batzorde Kalifikatzailearena (JQCVrena), 2077
valentzieraren ezagutzen C2 mailaren ziurtagiria, 2077
Valentzieraren ezagutzetan, 2073
valentzieraren gaitasun- eta erabilera-desorekak, 2040
valentzieraren gaitasun nahikoa, 2001
valentzieraren gizartearen aitortza- eta prestigio-maila, 2006
Valentzieraren gizarte-egoerari eta

- erabilerari, 2006
- valentzieraren hizkuntza-araudia, 2009, 2022
- valentzieraren hizkuntza-normalizazioa, 2040
- valentzieraren irakaskuntza, 1989, 1991, 1996, 1997, 2021
- Valentzieraren irakaskuntza, 2007
- valentzieraren irakaskuntzaren salbuespena, 1991
- valentzieraren irakaskuntzatik, 1996
- valentzieraren iraupena, 2039
- Valentzieraren izenari, izaerari eta kodetzeari, 2008
- Valentzieraren jakite-maila, 2027
- valentzieraren nahitaezko irakaskuntza, 1991
- valentzieraren normalizazioa, 2041
- Valentzieraren normalizazioa, 2047
- valentzierari, 2026
- valentzieratze-bulkada, 2008
- valentzieraz, 388, 1991, 1993, 1994, 1995, 1997, 1998, 2002, 2003, 2007, 2018, 2020, 2022, 2032, 2033, 2036, 2040, 2046, 2051, 2053, 2057, 2074
- Valentzieraz, 2031
- valentzieraz egindako administrazio-eta auzitegi-jarduketan balio osoa, 1990
- valentzieraz egindako edo idatzitako jarduketa, dokumentu eta idazki, 1994
- Valentzieraz idatzitako dokumentu publikoen balio osoa, 1990
- valentzieraz idatzitako dokumentuek, 1993
- valentzieraz idatzitako ekoizpen, 2006
- valentzieraz idatzitako liburuarentzat, 2018
- valentzieraz interpretatutako abestien, 2034
- valentzieraz irakasteko programa eleaniztun, 2053
- valentzieraz jarduteko eskubidea, 1993
- Valentzieraz, gaztelaniaz eta atzerriko hizkuntzaz ematen diren curriculum-dukietan emandako denbora, 2045
- valentzierazko, 387, 2028
- Valentzierazko, 387
- Valentzierazko bertsioaren testua, 2003
- valentzierazko edizioak, 387
- valentzierazko emanaldiak, 2029
- valentzierazko eta gaztelaniazko azpigituluak, 2032
- Valentzierazko eta gaztelaniazko curriculum-dukietan emandako denbora, 2045
- Valentzierazko eta gaztelaniazko curriculum-dukietarako ematen diren denborak, 2046
- valentzierazko eta gaztelaniazko literatura-ekoizpenaren, 2018
- valentzierazko eta ingelesezko ahozko komunikazio-kompetentzia, 2047
- valentzierazko ikaskuntza, 2039
- valentzierazko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu autonomiko batzuk, 2031
- valentzierazko ikus-entzunezko programazioa eta ekoizpena, 2053
- valentzierazko irakaskuntza, 2007, 2021, 2038
- Valentzierazko irakaskuntzako programa eleaniztuna duten zentroe, 2053
- valentzierazko irakaskuntza-programa eleaniztuna, 2042
- valentzierazko irakaskuntzarik jaso ez duten ikasleei, 2046
- Valentzierazko izendapen, 387
- valentzierazko izendapen koofiziala, 387
- valentzierazko kopia, 2026
- valentzierazko transmedia, 2034
- valentzierazko, gaztelaniazko eta ingelesezko, eta atzerriko beste hizkuntza batzuetako hizkuntza-kompetentziak, 2052
- Valpuestako Zekor Gotikoan, 1595
- Van Hemeldonck, 179
- Vandemeulebroucke, 171
- Vianako Printzea Erakundea, 926
- Vidal Nagusia, 1156
- Vienako Adierazpena, 328
- Vienako Adierazpenaren ondoriozko mandatua, 315

- Vizcaya, 493, 494
Wallis eta Futuna, 2135
Wallis eta Futuna uharteetan, 2285, 2325
Wallis eta Futunan, 2361
Washingtongo 1999ko Konferentzian, 520
web ataria, 975
web atariak, 975
web orri espezializatuaren, 977
web zerbitzuen ataria, 941
web-atariaren, 949
webgune, 215
webgune baliagarriak, 215
webgunean, 1310, 1329
webguneen garapena, 1165, 1393, 1634
webguneetan, 964
webguneetatik, 1865
webgunetan, 2388
web-orri, 705
web-orri instituzionalean, 1207
web-orri publikoetarako irisgarritasunean, 1974
web-orriak, 132, 140
web-orrian, 550
web-orrietan, 1572
WOSMren nazioarteko onarpena, 1939
X aretoen araubidea, 1872
xedapen, 357, 358, 441, 442, 552, 673, 674, 681, 688, 694, 713, 718, 719, 721, 730, 733, 750, 830, 924, 934, 948, 949, 950, 959, 960, 961, 970, 1268, 1269, 1764, 1766, 1776, 1777, 1778, 1812, 1888, 1890, 1899, 1901, 1902, 2020, 2022, 2023, 2375
Xedapen, 431, 674, 688, 755, 769, 788, 929, 940, 941, 958, 960, 963, 1762, 1902
xedapen arauemaileak, 1229, 2395
xedapen arauemaileek, 1062, 2053
xedapen espezifikoak, 1888
Xedapen horiek aldatzeko edo indargabetzeko, 186
xedapen horiekiko kontraesanik ez dagoenean, 774
Xedapen instituzional eta finantzarioak, 197
Xedapen instituzionalak, 197
xedapen juridiko, 139
xedapen komunak, 835
Xedapen komunak, 929
Xedapen logistikoak, 275
Xedapen nazionalen komunikazioa, 258
xedapen organiko aplikagarrien, 172
Xedapen orokorra, 755
xedapen orokorrak, 495, 676, 700, 710, 726, 730, 752, 806, 816, 828, 836, 943, 946, 948, 951, 954, 969, 1766, 2061
Xedapen orokorrak, 293, 359, 393, 416, 759, 766, 769, 791, 805, 920, 922, 924, 940, 941, 960, 1033, 1189, 1266, 1675
Xedapen orokorrak eta azken xedapenak, 198
xedapen programatikoak, 315
xedapen sektorial, 1888
Xedapen ulertezinak, 1834
xedapena, 917
1990eko abenduaren 11koa, Erkidegoko hizkuntzen eta katalanaren egoerari buruzkoa, 1762
xedapenak, 138, 153, 300, 304, 305, 366, 370, 371, 694, 736, 834, 926, 963, 1190, 1193, 1779, 1893, 1895, 1902, 2125
Xedapenak, 97
xedapenei, 185, 674
xedapenek, 293, 294, 360, 668, 744
xedapenen, 192, 293, 359, 360
xedapenen aplikazio-maila, 2336
xedapenen proiektuei buruzko txostenak, 661
Xedapenetako eta adierazpenetako hizkuntza, 855
xedapenetan, 741, 921, 1778
xedapenetatik, 303, 369
xedapenik, 926
xedatutakoari, 303, 369, 674
xede, 432, 665, 689, 699, 703, 713, 721, 732, 816, 953, 1595, 1891, 1900, 2113, 2142, 2143, 2326, 2382
Xede, 2382
xede nagusia, 2372
xede soziala, 1010
Xede terapeutiko, 142
xede zibikoak, 1504
xedeia, 55, 200, 424, 436, 449, 460,

- 730, 731, 774, 787, 828, 1038, 1048,
1059, 1101, 1110, 1131, 1132, 1148,
1161, 1190, 1228, 1256, 1274, 1275,
1277, 1311, 1330, 1490, 1499, 1534,
1569, 1593, 1599, 1602, 1619, 1620,
1627, 1654, 1658, 1665, 1708, 1719,
1730, 1764, 1823, 1846, 1866, 1871,
1873, 1884, 1886, 1891, 1989, 2029,
2032, 2042, 2067, 2378
Xedea, 730, 828, 954, 1891
XEDEA, 806
xedeak, 350, 351, 352, 683, 684, 689,
690, 691, 712, 713, 816, 1149, 1160,
1277, 1437, 1482, 1504, 1521, 1545,
1682, 1711, 1726, 1740, 2010, 2016,
2017, 2055, 2071, 2244, 2341, 2342,
2381
Xedeak, 432, 816
xedeari, 1058, 1866
xedei, 714, 925
xedeekin, 351, 355
xedeen, 687, 697, 724
xede-estatuko hizkuntza ofizial, 539
Xede-estatuko legeak, 539
xedeetarako, 664, 688, 715
xede-hizkuntza, 183
Xede-populazioa, 1205, 1218
xehtasun, 2129, 2130, 2172, 2247,
2258, 2259, 2282, 2314
Xehtasun, 2273, 2274, 2340
xehtasunak, 2258, 2265
xehtasunen itzulpena jasotzekoa.
Ikus eskubidea
xenofobia, 126, 1016, 1017, 1261,
1354, 1363
xix. mendeko Industria Iraultzaren
garrantzi, 2378
Xuntak kanpoan dituen
eskuordetzen eginkizunak, 1583
Xuntari eta haren presidenteari
buruzko otsailaren 22ko 1/1983
Legearen, 1551
Xuntari eta haren presidenteari
buruzko otsailaren 23ko 1/1983
Legearen, 1483
xxi. Mendeko Justiziaren
Modernizazioari, 2386
yiddish, 183
zabaldu, 167, 215
zabalkunde, 1310, 1446, 1532
zabalkunde berezia, 488, 626
zabalkunde ofiziala, 676, 861, 875
zabalkundea, 131, 349, 350, 429,
447, 472, 667, 951, 978, 1065, 1067,
1083, 1127, 1130, 1132, 1134, 1177,
1202, 1203, 1234, 1236, 1263, 1288,
1450, 1547, 1627, 1628, 1724, 1735,
1736, 1775, 1776, 1815, 1866, 1886,
1913, 2029, 2030, 2034
Zabalkundea, 1192
zabalkundean, 350, 1153, 1521, 1547
zabalkundearekin lotutako
jarduerak, 1582
zabalkundearen lurralde-eremua,
429
zabalkundeari, 349, 1537
zabalkunde-eremua, 430
zabalkunde-eremuarengatik, 791,
1450
zabalkunderako, 1509
Zabalkunderako, araugintzarako
eta parte-hartze sozialerako
organoak, 1869
zabalkunde-tailerrak eta -jarduerak,
1548
zabaltzea, 723, 783
zabaltzeaz, 783
zabaltzeko, 164
zabarkeriagatik, 733
zaharberitzea, 951
Zahartze aktibo eta osasungarria,
1576
zahartze aktiboa, 1161
Zahartze aktiboa, 998
zahartze-joera, 1160
zailtasun, 483, 713, 729, 2255, 2369,
2375
Zailtasun, 2149
zailtasun bereziak dituzten
kolektiboak, 628
zailtasun ekonomiko eta
materialekin, 713
zailtasun fisiko, psikiko edo
sentsorialak, 1111
zailtasun psikikoak, sentsorialak eta
sozioekonomikoak dituzten
biztanleen taldeentzako
irisgarritasuna, 1678
zailtasun sozial edo ekonomikoak,
483
zailtasun tekniko orokorrak, 1950
zailtasuna, 2007

- zailtasunak, 224, 397, 425, 433, 435,
506, 730, 731, 732, 735, 1025, 1046,
1077, 1459, 1599, 1629, 1656, 1678,
1717, 1719, 1793, 2006, 2048, 2113,
2196, 2375, 2377
- zailtasunak dituzten ikasleak, 2378
- Zailtasunak dituzten ikasleak, 2378
- zailtasunak dituzten ikasleekin, 2378
- zailtasunak dituzten ikasleen aldeko
egokitzapen- eta babes-neurri
zehatzak, 2149
- zailtasunak dituzten ikasleen
beharrizan berezietara, 2379
- Zailtasunak dituzten Pertsonen
buruzko Aholku Batzorde
Nazionalari, 2323
- Zailtasunak dituzten pertsonen, 2384
- zailtasunak dituzten pertsonen
egoera, 2389
- zailtasunak dituzten pertsonen
eskubide- eta aukera-
berdintasunari, parte-hartzeari eta
herritartasunari, 2360
- Zailtasunak dituzten pertsonen
eskubide- eta aukera-
berdintasunari, parte-hartzeari eta
herritartasunari buruzko otsailaren
11ko 2005-102 Legearen, 2384
- Zailtasunak dituzten pertsonentzako
laguntza-zerbitzuak, 2252
- zailtasunak dituzten pertsonentzako
tresneria-, protesi- eta ortesi-
egileak, 2217
- Zailtasunak dituzten pertsonentzako
tresneria-, protesi- eta ortesi-
egileak, 2219
- zailtasunaren, 1060
- zailtasunen, 1323, 2174
- zailtasunetan, 1157
- zailtasunetara, 2371
- zailtasunik, 537, 1274
- zailtasunik handienak dituzten
pertsonen parte-hartzea eta
gizarteratzea, 1166
- zaindu, 130, 211, 357
- Zaintza, 1323
- zaintza orokorreko erizain, 2209
- zaintzaileak, 2221
- Zaintzaileak, 2221
- zaintzaileen, 1274
- zaintzaileen beharrizanen
kalifikazioa, 1822
- zaintzaileen edo legezko
ordezkarien bisitak, 1790
- zaintzak, 2213
- Zaintza-organo, 1639
- Zaintza-organoak, 1639
- zaintzapeko askatasun-epai, 2283
- zaintzapeko askatasun-epaia, 2283
- zaintzapeko askatasun-epaiak, 2283
- zaintzapeko askatasun-epaiaren
kopia, 2283
- zaintzarako, 2201
- zaintzea, 299, 302, 365, 368, 819
- zaintzea ere ingurumena eta
paisaia, gure kultura eta euskara,
819
- zaintzei, 2138
- zaintzeko, 57, 301, 367
- zaintzen, 2213, 2337
- zakuratzeko-prozesuak, 2011
- zakuratzeko-sistemaren, 2011
- zaldi-turismoa, 1072
- zama, 210, 1834
- Zama, 1061
- zama administratiboak, 948
- zamak, 1166
- zama-manifestua, 2191
- zamarik, 1061
- zaporea, 1614, 1797
- zati bateko nahiz oso-osoko
sakabanaketarengatik, 149
- zati erkideei, 2161
- zati xedatzailea, 2006
- zatian, 1786
- zatiketa artifizialak egiteko asmorik,
1566
- Zaurgarritasuna, 937, 1014
- zehapen, 159, 733, 1777
- Zehapen, 1928
- zehapen araubidea, 490
- zehapen ekonomikoaren ordezkariak,
1881, 1932
- zehapen penalak, 2161
- zehapena, 1380
- Zehapena, 733
- zehapenak, 452, 490, 734, 1041,
1084, 1154, 1159, 1273, 1287, 1447,
1539, 1632, 1749, 1782, 1881
- Zehapenak, 733, 734
- zehapen-araubidea, 394, 904, 1154,
1612, 1682, 1777

- Zehapen-araubidea, 548, 1054,
1129, 1159, 1200, 1261, 1392, 1492,
1512, 1539, 1661, 1749, 1782, 1877
- zehapen-araubideari, 733
- zehapen-ebazpena, 1881, 1932
- zehapenek, 734, 735
- zehapenen, 301, 367, 733
- zehapenen zenbatekoak, 733
- zehapenik, 1777
- zehapen-prozedura, 504
- Zehapen-prozedura, 733
- zehapen-prozeduraren
instruktoreak, 1292
- Zeharkako diskriminazioa, 997, 1417
- zeharkako eremuan, 1581
- zeharkako gaia, 203
- Zeharkako gazte-politikak, 1212
- zeharkako ikasgai, 433
- zeharkako kudeaketako, 1558
- zeharkako neurriek, 1058
- zeharkako politikak, 947
- zeharkako prestakuntza-estrategiak,
2076
- zeharkako zergen ordainketa, 2328
- zeharkakoak. *Ikus* joera sexista
- zeharkakotasuna, 946, 1070, 1148,
1350, 1463
- Zeharkakotasuna, 1062
- Zeharkakotasunaren oinarritzko
sektoreak, 1542
- zeharkakotasun-printzipioari, 459
- zehatzeko ahala, 1287
- Zehatzeko ahala, 1292
- zehatzapen, 345, 835, 1299
- zehatzapen linguistikoak, 1854
- zehatzapena, 750, 959
- zehatzapenak, 717, 732
- zehatzapenei, 734
- zehatzapenen, 721
- zehaztasun-, argitasun- eta
laburtasun-printzipioei, 334
- zehaztasuna, 509
- zehaztasun-mailarekin, 660
- zehaztasunok, 719
- zehaztugabetasuna, 1154
- zein irizpideri jarraitu behar dioten
ingelesak edo atzerriko beste
hizkuntza batzuek, 826
- zein-hizkuntzaren ezagutza, 2076
- zeinu, 403
- zeinu grafikoak, 1231
- zeinu monastikoen, 454
- zeinuak, 309, 323
- zeinuen, 1314, 1719, 1905
- zeinuen eta azpitu-tuluen hizkuntzako
interprete, 731
- zeinuen hizkuntza, 1009
- zeinuen hizkuntzaren eta ahozko
komunikazioari laguntzeko
bitartekoen erabilera, 1002
- zeinu-erkidego gorak, 1863
- Zeinugilea, 1867
- zeinugileak, 1865
- zeinu-hizkuntza, 216, 217, 218, 219,
220, 221, 222, 243, 252, 453, 454,
455, 457, 458, 460, 472, 481, 565,
587, 588, 597, 603, 963, 964, 1000,
1001, 1031, 1053, 1056, 1057, 1058,
1080, 1081, 1164, 1314, 1342, 1413,
1416, 1424, 1438, 1488, 1516, 1585,
1609, 1654, 1675, 1718, 1719, 1720,
1721, 1722, 1723, 1725, 1808, 1863,
1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869,
1905, 1906, 1907, 1949, 1981, 2035,
2043, 2142, 2146, 2361, 2378, 2391
- Zeinu-hizkuntza, 457, 461, 943, 1031,
1224, 1419, 1561, 1638, 1721, 1867
- zeinu-hizkuntza babesteari, 457
- zeinu-hizkuntza darabilen
modalitate elebiduna, 1864
- zeinu-hizkuntza erabiltzeko neurriak,
1719
- Zeinu-hizkuntza Erabiltzeko
Zailtasunak Aztertzeko Batzordea,
1864
- zeinu-hizkuntza erabiltzen duten
gorak, 1863
- zeinu-hizkuntza erregional edo
nazional batean zuzenean
sartzeko aukera, 222
- zeinu-hizkuntza erregionala edo
nazionala, 221
- zeinu-hizkuntza espainiarra eta
katalana, 455
- zeinu-hizkuntza interpretatzeko
zerbitzuak, 457
- zeinu-hizkuntza katalan, 460
- zeinu-hizkuntza katalana, 455, 458,
460, 1808, 1863, 1864, 1865, 1866,
1867, 1868, 1869, 1906
- Zeinu-hizkuntza katalana, 455, 1863,
1867, 1868, 1869, 1906

- zeinu-hizkuntza katalana arautzeko aginpidea, 1866
- zeinu-hizkuntza katalana arautzen duen araudiaren interpretazioan eta aplikazioan, 1867
- zeinu-hizkuntza katalana erabiltzeko eskubidea, 1867, 1907
- zeinu-hizkuntza katalana erabiltzen duen pertsona, 1867
- zeinu-hizkuntza katalana erabiltzen duten gorrekin eta gor-itsuekin, 1868
- zeinu-hizkuntza katalana komunikabide gisa erabiltzeko baldintzak, 1869
- zeinu-hizkuntza katalanak, 1863
- zeinu-hizkuntza katalanaren, 472, 1863, 1864, 1865, 1868
- zeinu-hizkuntza katalanaren corpusaren deskripzioaren hasiera, 1863
- zeinu-hizkuntza katalanaren erabilera, 1863, 1907
- zeinu-hizkuntza katalanaren erabilerarako, 1869
- zeinu-hizkuntza katalanaren erabiltzaileak, 1865
- zeinu-hizkuntza katalanaren erabiltzaileen eta profesionalen elkarte profesional eta zibikoek, 1869
- zeinu-hizkuntza katalanaren erregulaziora, 1865
- zeinu-hizkuntza katalanaren ezagutza, 1864
- Zeinu-hizkuntza Katalanaren Gizarte Kontseilua, 1869
- Zeinu-hizkuntza Katalanaren Gizarte Kontseiluaren funtzionamendua, eginkizunak eta osaera, 1869
- zeinu-hizkuntza katalanaren hizkuntza-arauak, 1869
- zeinu-hizkuntza katalanaren ikaskuntza, 1868
- Zeinu-hizkuntza katalanaren ikaskuntza, irakaskuntza eta interpretazioa, 1867
- Zeinu-hizkuntza katalanaren inguruko hizkuntza-politikaren zuzendaritza, plangintza eta sailen arteko koordinazioa, 1869
- Zeinu-hizkuntza katalanaren interpretazioa, 1868
- zeinu-hizkuntza katalanaren interpretazioko aditua, 455
- zeinu-hizkuntza katalanaren interpretazioko unibertsitate-prestakuntzaren eskaintza, 1868
- zeinu-hizkuntza katalanaren interpreteak, 1865
- zeinu-hizkuntza katalanaren interpretearen lanbide-kalifikazioa, 1868
- Zeinu-hizkuntza katalanaren irakaskuntza eta ikerketa, 1868
- zeinu-hizkuntza katalanaren legeriak, 1906
- zeinu-hizkuntza katalanaren titulazio profesionala, 1868
- zeinu-hizkuntza katalanari, 1865
- Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzko ekainaren 3ko 17/2010 Legeak, 1907
- Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzko ekainaren 3ko 17/2010 Legean, 1907
- Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzko ekainaren 3ko 17/2010 Legearen, 1904
- zeinu-hizkuntza katalanari buruzko ikerketa-akordioei, 1868
- zeinu-hizkuntza katalanean, 1868
- zeinu-hizkuntza katalanez egindako informazioa, 1867
- zeinu-hizkuntza naturalen erabilera, 218
- zeinu-hizkuntza nazionala, 243
- zeinu-hizkuntza nazionalak eta erregionalak, 218, 219
- zeinu-hizkuntzak, 230, 644, 1056, 1059, 1061, 1070, 1280, 1419, 1864, 2076
- Zeinu-hizkuntzak, 1314, 2076
- zeinu-hizkuntzak interpretatzeko zerbitzuak, 1864
- zeinu-hizkuntzako bideoetan, 1315
- zeinu-hizkuntzako interpretazio- edo bideointerpretazio-zerbitzuak, 633
- zeinu-hizkuntzako interpretazioa, 1001
- zeinu-hizkuntzako interpretazioaren, 964

- zeinu-hizkuntzako interpretazio-jarduerak, 2252
- zeinu-hizkuntzako interprete, 943
- zeinu-hizkuntzako interpretearen, 944
- zeinu-hizkuntzako interpreteen eta gida-interpreteen zerbitzua, 1000
- zeinu-hizkuntzako interpreteen eta HLT-zaintzailearen lanbide-kategorien, 1464
- zeinu-hizkuntzako interpreteen zerbitzu, 943
- zeinu-hizkuntzako neurriak, 2034
- zeinu-hizkuntzako profesionalekin, 1556
- zeinu-hizkuntzako sistemekin, 1053
- zeinu-hizkuntzako zerbitzuak, 603
- zeinu-hizkuntzan, 343, 465, 963, 964, 1451, 1725, 1863, 1865, 1975
- zeinu-hizkuntzan aurkeztutako edukiak, 218
- zeinu-hizkuntzan jarritako kartelak, 1981
- Zeinu-hizkuntzan komunikatzen diren eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eskubideak, 1906
- zeinu-hizkuntzan komunikatzen diren gorren kolektiboaz, 1863
- zeinu-hizkuntzara, 1163, 1561, 2314, 2385
- zeinu-hizkuntzara itzultzea, 2314
- zeinu-hizkuntzarako, 1080, 1163, 2076
- zeinu-hizkuntzarako laguntza-sistemak, 1452
- zeinu-hizkuntzaren, 453, 454, 455, 458, 953, 964, 965, 1031, 1035, 1049, 1056, 1057, 1058, 1059, 1060, 1077, 1080, 1087, 1164, 1187, 1267, 1288, 1655, 1675, 1706, 1719, 1721, 1722, 1723, 1724, 1865, 2021
- Zeinu-hizkuntzaren, 461, 462, 963, 1081, 1089, 1164, 1865
- zeinu-hizkuntzaren audiodeskripzio-, azpitolulazio- eta interpretazio-sistemak, 1315, 1905
- zeinu-hizkuntzaren bidezko interpretazioa, 429, 650, 1087
- zeinu-hizkuntzaren bidezko interpretazioko informazio-programei, 1087
- zeinu-hizkuntzaren bidezko interpretazioz, 1288
- zeinu-hizkuntzaren bidezko komunikazioa, 651
- zeinu-hizkuntzaren erabilera, 1452, 1975
- Zeinu-hizkuntzaren erabiltzailea, 461
- zeinu-hizkuntzaren erregulazioa, 458
- zeinu-hizkuntzaren eta gor-itsuen giden interprete profesionalen prestakuntza, 1187
- zeinu-hizkuntzaren ikaskuntza, 221
- Zeinu-hizkuntzaren ikaskuntza, ezagutza eta erabilera, 1720
- zeinu-hizkuntzaren informazioa, 461, 1060
- zeinu-hizkuntzaren interpretazioa, 219, 220, 652, 1414, 1415, 1451, 1556, 1616, 1975
- Zeinu-hizkuntzaren interpretazioa, 1331, 1561
- zeinu-hizkuntzaren interpretazioan, 1057
- Zeinu-hizkuntzaren interpretazioaren kudeaketako teknikarien kidegoa, 2077
- zeinu-hizkuntzaren interpretazioko sistemak, 964
- zeinu-hizkuntzaren interprete, 1164, 2229, 2259, 2261, 2262, 2264, 2266
- zeinu-hizkuntzaren interprete edo bitartekari, 2360
- zeinu-hizkuntzaren interprete edo bitartekariari, 2360
- zeinu-hizkuntzaren interprete kualifikatuak eta profesionalak, 219
- Zeinu-hizkuntzaren interprete kualifikatuak eta profesionalak, 219**
- zeinu-hizkuntzaren interprete profesional eta kualifikatuak, 218
- zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalak, 220, 953, 1855
- zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalen eta gor-itsuen gidarien prestakuntza, 1488
- zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalen zerbitzuak, 221
- zeinu-hizkuntzaren interpretea, 219, 1314, 1420, 1452, 1555, 1904
- Zeinu-hizkuntzaren interpretea, 461,

- 1867
zeinu-hizkuntzaren interpreteak, 219, 965, 1001, 1315, 1414, 1556
Zeinu-hizkuntzaren interpreteak, 963, 1000
zeinu-hizkuntzaren interpreteek, 1720
zeinu-hizkuntzaren interpreteen egoera, 218
zeinu-hizkuntzaren interpreteen eta gidari-interpreteen zerbitzua, 1556
zeinu-hizkuntzaren interpreteen prestakuntza, 1414, 1556
zeinu-hizkuntzaren interpreteen zerbitzua, 453
zeinu-hizkuntzaren interpreterik, 453
Zeinu-hizkuntzaren irakaskuntza, 2146
zeinu-hizkuntzaren irakasleen, 1654
zeinu-hizkuntzaren lege-babesean, 1863
zeinu-hizkuntzari, 1869, 2323
zeinu-hizkuntzari buruzko prestakuntza, 1864
zeinu-hizkuntzatik, 2385
zeinu-hizkuntzaz, 1724
Zeinu-hizkuntzei, 454
Zeinu-hizkuntzei buruzko Bruselako Adierazpena, 218
zeinu-hizkuntzek, 455, 1864
zeinu-hizkuntzen, 1451, 1723, 1725, 1863
zeinu-hizkuntzen erabilera, 1865
zeinu-hizkuntzen erabiltzaileen eskubideak, 1863
zeinu-hizkuntzen erabiltzaileen eta interpreteen arteko ratioa, 218
zeinu-hizkuntzen eremuan, 1866
zeinu-hizkuntzen garrantzia, 455
zeinu-hizkuntzen interpretazioa, 221, 222
zeinu-hizkuntzen interprete profesional espezializatuak eta oso kualifikatuak, 220
zeinu-hizkuntzen interpreteen, 964
zeinu-hizkuntzen profesional interpretatzaileen, 730
Zeinu-hizkuntzen profesionalak, 471
zeinu-hizkuntzen profesionaleri, 459, 471
zeinu-hizkuntzen zuzenbide osoko hizkuntzen izaera, 1863
zeinu-hizkuntzetako interpretazioa, 517, 565, 566
zeinu-protoghizkuntza espainiarra eta katalana, 455
Zekor Gotikoan, 1595
zenbait baldintza ziurtatzeko, 309
zenbait estatu kidetan dagoeneko ofizial diren hizkuntza batzuk, 181
zenbait estatutako herritarrei, 2104
zenbait kultura-jarduera abiarazteko edo horiei laguntzeko arduraduten organismoek, 301, 367
zenbait kultura-jarduera abiarazteko edo horiei laguntzeko arduraduten organismoen eskueran jartzen laguntzea, 302, 368
zenbakien itzulpena edo antzeko funtzionalitatea duten sistemak, 582
zenbakitze-sistema egokia, 2313
zenbakitze-sistema parekidea, 2313
zenbakizko kalifikazioen batezbesteko aritmetikoa, 561
zenbateko, 353, 354, 1739
Zenbateko, 354, 1787
zenbateko *finko bakarra*, 1401
zenbateko osoagatik, 353
zenbateko osoari dagokion portzentajezko murrizketarekin, 1786, 1836
zenbatekoa, 733, 740, 741, 1294, 1786, 1787, 1829, 1830, 1836, 2067, 2150, 2230, 2240, 2242, 2244, 2252, 2317, 2322
Zenbatekoa, 741, 1243
zenbatekoak, 733, 1401, 1786
zenbatekoarekin, 977
zenbatekoaren, 2240, 2243
zenbatekoen *baliokide diren zenbatekoak*, 1401
zenbateslea, 353
zentralak, 153
zentro, 355, 427, 466, 470, 691, 713, 714, 715, 716, 1023, 1063, 1252, 1437, 1438, 1751, 1770, 1897, 2042, 2309
Zentro, 438, 1442, 2292
zentro arruntetan eskolatzen diren ikasleek, 2045
zentro bakoitzaren beharrianen araberako kualifikazioa, 1438

- zentro bibliografikoa, 1752
- zentro desberdinetan, 1233
- Zentro elebidunetan, 439
- zentro espezifikoak, 1049
- zentro espezifikoetan, 2045
- Zentro guztietako maisu-maistrek eta irakasleek, 1841
- Zentro itunduak, 1210, 1213
- Zentro kontzertatu pribatuetan, 2049
- Zentro kontzertatuak, 1215, 1216, 1221, 1401, 1403, 1410, 2069, 2081, 2093
- Zentro kontzertatuak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoa*, 1401
- Zentro kontzertatuak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak, 2069
- zentro kontzertatuei*, 1401
- Zentro kontzertatuei*, 1401
- Zentro kontzertatuetan*, 1401
- zentro laguntzaileek, 1064, 1722
- zentro laguntzaileen xedeetan, 1547
- zentro okupazionalerako sariak edo konpentsazioak, 996
- zentro pribatu, 713
- zentro pribatu baimenduek, 1845
- zentro pribatu baimenduetan, 1845
- zentro pribatuek, 1232, 1841
- zentro publiko, 698, 1839
- zentro publiko eskuordetuek, 1845
- zentro publiko eskuordetuetan, 1845
- zentro publiko eta pribatuetara, 1996
- zentro publikoek, 1050, 1401
- Zentro publikoek, 1438, 1841
- Zentro publikoen gobernuko eta irakaskuntza-koordinazioko kide anitzeko organoak, 440
- Zentro publikoen gobernurako eta irakasleen koordinaziorako kide anitzeko organoak, 1713
- Zentro publikoetako, 1050
- Zentro publikoetako eskola-kontseiluaren osaera, 1613
- zentro publikoetako ikasleak, 1624
- zentro publikoetako irakasleei, 1619, 1713
- Zentro publikoetako irakasleentzako, 439
- Zentro publikoetako irakasleentzako neurriak, 1713
- Zentro publikoetako zuzendaritza, 440
- zentro publikoetan, 1050, 1713, 1843
- zentroa, 524, 1118, 1619, 1752
- zentroa kokatzen den ingurumaria, 2041
- zentroak, 349, 350, 355, 1162, 1236, 1389, 1548, 1602, 1800, 1845, 2045, 2046, 2047, 2048, 2309
- Zentroak, 2050
- zentroak ezarritako ordutegietan, 1790
- zentroan, 397, 717, 763, 1324, 1790, 1841
- Zentroan, 763, 1713
- zentroaren, 395, 397, 717, 763, 2048
- Zentroaren, 717
- Zentroaren curriculum-proiektuak, 717
- zentroaren eremu orokorrean, 1841
- zentroaren eta haren inguruko ingurumari sozioedukatiboaren eta demolinguistikoaren eskakizunak, igurikimenak, aukerak eta mugak, 2047
- zentroaren funtzionamendua, 397
- zentroaren funtzionamendua arautzen duten erregelari, 1790
- zentroaren funtzionamenduari buruzko arauak, 395
- zentroaren hezkuntza-jardueran, 2048
- Zentroaren hezkuntza-proiektuak, 717
- zentroaren hezkuntza-proiektuarekin, 1845
- Zentroaren hezkuntza-proiektuaren zati, 2047
- zentroaren hizkuntza-normalizazioko helburuaren, 717
- zentroaren hizkuntza-normalizazioko planaren preskripzioekin, 2043
- Zentroaren hizkuntza-normalizaziorako plana, 2048
- zentroaren hizkuntza-proiektu baimendua, 2049
- zentroaren hizkuntza-proiektua, 2042, 2047, 2048, 2049, 2054
- Zentroaren hizkuntza-proiektua, 2047, 2048

- Zentroaren hizkuntza-proiektua
aldatzeko prozedura, 2050
zentroaren hizkuntza-proiektuak,
2047, 2050
Zentroaren hizkuntza-proiektuak,
2047
zentroaren hizkuntza-proiektuan,
1850, 2043, 2049, 2050
Zentroaren hizkuntza-proiektuaren
aldaketak, 2049
Zentroaren hizkuntza-proiektuaren
aplikazioa, 2049
zentroaren hizkuntza-proiektuaren
emaitzak, 2049
zentroaren hizkuntza-proiektuaren
helburuak, 2047
zentroaren hizkuntza-proiektuaren
helburuen lorpena, 2048
zentroaren hizkuntza-proiektuaren
proposamen, 2054
zentroaren hizkuntza-proiektuaren
proposamena, 2049
zentroaren hizkuntza-proiektuari,
2045
zentroaren ingurumari
sozioedukatio eta
demolinguistikoaren, 2049
zentroaren ingurumari
sozioedukatioaren eta
demolinguistikoaren beharizanen,
2044
Zentroaren jardueretan, 1850
zentroaren titulartasunari, 2049
Zentroaren urteko programazio
orokorrean, 2049
zentroei, 432, 560, 1439, 1846, 2050
zentroek, 355, 442, 715, 943, 1022,
1023, 1238, 1257, 1439, 1441, 1546,
1776, 1840, 1842, 2050
Zentroek, 439, 1049, 1440, 1441,
1621, 1840, 1842, 2045, 2047, 2050
zentroekiko, 715
zentroekin, 2052
zentroen, 688, 689, 760, 2053, 2058,
2309
Zentroen, 717, 2047
Zentroen antolaketa
pedagogikorako irizpideak, 1846
zentroen arteko trukeak, 1621, 1622
zentroen autonomia, 1847
Zentroen barne-araubideko
administrazio-jarduketak, 1842
zentroen edukiera, 1063
zentroen hezkuntza-proiektuaren
esparrua, 1934
zentroen hezkuntza-proiektuaren
garapena, 1846
zentroen hizkuntza-proiektua, 2049
zentroen hizkuntza-proiektuen, 2049
zentroen izaerari, 1546
zentroen jardunbide egokiak, 2047
Zentroen ordezkari-organoa, 717
Zentroen parte-hartzea, autonomia
eta gobernua, 439
zentroen sareak, 439
zentroen singularitasunari, 1613
Zentroen Sistemari, 1029
zentroetako, 354, 716, 1771
Zentroetako eskola-kontseiluak, 1613
Zentroetako irakasleak, 1847
Zentroetako zuzendaritzak, 2054
zentroetako zuzendaritza-taldeena.
Ikus inplikazioa
zentroetan, 463, 464, 468, 689, 691,
714, 761, 763, 1049, 1058, 1063,
1065, 1135, 1151, 1233, 1234, 1237,
1238, 1323, 1436, 1439, 1460, 1543,
1570, 1613, 1625, 1712, 1713, 1721,
1723, 1907, 1914, 1929, 2001, 2042,
2046, 2052, 2355
Zentroetan, 1619, 1995
zentroka, 1841
zentroko, 717
Zentroko antolaketa, 1625
zentroko errealitate soziolinguistikora
egokitzeko irizpide orokorrak, 1842
zentroko hezkuntza-proiektuaren
gainerako hezkuntza-
planteamendu, 1850
zentroko irakaskuntzari eta
hizkuntzen erabilerari buruzko
aspektuak, 1841
zentroko irakasleen eta gainerako
langileen hizkuntza-praktiken,
1840
zentro-multzo, 713
Zentrook, 2309
zentrootan, 394
zentrorat helduzko diren kultura-
esperientziak, 2044
zentroren, 524
zentro-sare, 776

- zentro-sarearen, 1582
zentrotan, 2355
zentsuan, 1786, 1836
zentzu artistikoa, 1620
zentzumen, 190
zentzumen-, adimen- edo buru-
  desgaitasuna duten pertsonen
  beharrizanak, 517
zentzumenaren, 1314, 1905
zentzumen-desgaitasuna, 1408, 1907
Zentzumen-desgaitasuna, 1052,
  1053, 1417, 1822
Zentzumen-desgaitasuna duten
  pertsonen irisgarritasunerako
  neurriak, 1052
zentzumen-desgaitasuna duten
  pertsonen kolektiboentzat, 1053
Zentzumen-desgaitasuna duten
  pertsonentzako programazio
  irisgarriaren, 1053
Zentzumen-desgaitasuna duten
  pertsonentzako zerbitzuak, 1822
zentzumen-desgaitasunak, 955
zentzumen-desgaitasunak dituzten
  pertsonen autonomian, 1904
zentzumen-desgaitasunen, 954
zentzumen-desgaitasunen bat
  duten emakumeei, 1446, 1965
zentzumen-desgaituen, 1596
zentzumen-egoerara, 1060
zentzumen-egoeraren, 1867, 1905
zentzumenezko komunikazio- eta
  seinaleztapen-sistemetan, 1187
Zentzumenezko komunikazioko
  oztopoei, 1187
zentzumen-gabezia, 453, 1060
zentzumen-komunikazioan, 1609
zentzumen-mugak, 1544
zentzumen-mugak dituzten
  pertsonen komunikazio-
  sistemetara, 1609
zentzumen-urritasun (ikusmenekoa
  eta entzumenekoa, 458
zentzuzko denbora-tarte, 954, 955
zentzuzko epe batean, 1789
zerbitzu, 138, 143, 462, 476, 552, 657,
  666, 668, 670, 671, 683, 685, 687,
  690, 731, 760, 830, 931, 935, 940,
  943, 953, 960, 964, 1062, 1064,
  1065, 1069, 1080, 1187, 1197, 1236,
  1452, 1573, 1764, 1765, 1774, 1776,
  1890, 1894, 1898, 1923, 1995, 2171,
  2235, 2320, 2328, 2333, 2388
Zerbitzu, 821, 1072, 1926
zerbitzu automatizatua, 582
Zerbitzu berezien egoera, 354
zerbitzu didaktikoak eta ikus-
  entzunezkoak, 1548
zerbitzu digitalak, 2388
Zerbitzu Digitalen, 558
Zerbitzu digitalen hornitzaileek, 2388
Zerbitzu digitalen hornitzailetzat,
  2388
zerbitzu digitalen prestazioei, 558
zerbitzu digitaletan, 1573
zerbitzu edo tratamendu
  espezializatua, 506, 578, 1163,
  1452
zerbitzu egokia eman beharko, 744
zerbitzu elektronikoak, 953
zerbitzu espezializatua, 461, 483
zerbitzu estatalek, 1901
zerbitzu eta baliabide pedagogiko
  digitalen garapena, 2144
zerbitzu- eta lan-hizkuntza, 810
zerbitzu eta ondasun kultural,
  ekonomiko eta sozialak, 1257
zerbitzu irisgarriei buruzko
  informazioari, 1068
zerbitzu juridikoetara eta
  judizialek irispide egokia, 255
Zerbitzu kolektiboan gidalerroak,
  2341
zerbitzu komunak, 668
zerbitzu lagungarriak, 1452
zerbitzu lotu edo interaktibo berriak,
  2032
zerbitzu lotu eta interaktiboetara,
  1052
zerbitzu nazionala, 2313, 2328
Zerbitzu nazionalaren, 2236
zerbitzu operatiboak, 1985
zerbitzu ordainduen, 685
zerbitzu ordainduen etekina, 685
zerbitzu osagarriak, 483, 1799
zerbitzu osagarriekin lotutakoak,
  2058
zerbitzu pedagogiko-didaktikoetara,
  690
zerbitzu pertsonal, 1080, 1163, 1452
zerbitzu profesionala, 219, 1173
zerbitzu publiko, 1164, 1615, 1638,

- 1819, 2032, 2035, 2335
Zerbitzu publiko, 1443
Zerbitzu publiko autonomikoen erabiltzaile, 1558
zerbitzu publiko digitalen garapena, 1573
zerbitzu publiko digitalen prestazioaren ebaluazioa, 1573
zerbitzu publiko digitaletara iristeari buruzko aurreikuspen, 1573
zerbitzu publiko eta sozial, 1618
zerbitzu publiko gaitua, malgua eta osoa, 2073
zerbitzu publiko honen parte diren ikastegiek, 2144
zerbitzu publiko horren eginkizuna gauzatzen, 200
zerbitzu publiko kargua, 2337
zerbitzu publikoa, 450, 458, 1052, 1279, 1289, 1533, 1534, 1558, 1615, 1758, 1804, 1805, 1806, 1809, 1821, 2029, 2032, 2179
Zerbitzu publikoa, 2033
zerbitzu publikoak, 255, 299, 300, 365, 366, 663, 911, 1299, 1526, 1558, 1636, 1716, 1805, 1820, 1865, 1869, 1907, 2031
Zerbitzu publikoak, 1282, 1558, 1774, 2098, 2393
zerbitzu publikoak ematen dituzten pertsona pribatuei, 2360
zerbitzu publikoaren, 657, 1027, 1052, 1279, 1280, 1289, 1672, 1764, 1805, 1806, 1807, 2031
Zerbitzu publikoaren, 1534
Zerbitzu publikoaren eginkizuna, 1279, 1672, 1821, 2033
zerbitzu publikoaren eginkizunak, 1280, 2034
zerbitzu publikoaren eginkizunaren helburu orokorrak, 2035
Zerbitzu publikoaren egitekoa, 1279
zerbitzu publikoaren irrati-difusioak komunikazio-kanal edo -bide guztiak, 1805
Zerbitzu publikoaren kudeaketa, 1282
zerbitzu publikoari, 670
zerbitzu publikoei, 2000
zerbitzu publikoek, 1152, 1995, 2393
Zerbitzu publikoek, 2181
Zerbitzu publikoekiko harremanetan, 2360
zerbitzu publikoekin, 2337, 2355
zerbitzu publikoen, 668, 940, 1140, 1250, 1315, 1558, 1579, 1808, 1907
zerbitzu publikoen antolaketarekin eta prestazioarekin lotutako jarduera guztietan normaltasunez eta lehentasunez erabiltzeko hizkuntza, 1558
zerbitzu publikoen emaileek, 1315, 1808
zerbitzu publikoen funtzionamenduan, 1298
zerbitzu publikoen hizkuntza-arreta, 2088
zerbitzu publikoen hornitzaileekiko harremanetan, 1907
zerbitzu publikoen kalitatea, 2090
Zerbitzu Publikoen Kalitatea, 1558
zerbitzu publikoen kalitateari, 1140
zerbitzu publikoen prestazioak, 842
zerbitzu publikoena, 1765
zerbitzu publikoetako arduradunen, 2318
zerbitzu publikoetako hizkuntza, 2333
zerbitzu publikoetakoak, 1764
zerbitzu publikoetan, 964, 1867
zerbitzu publikoetarako, 1065
zerbitzu publikoetarako irisgarritasun elektronikoan, 1974
zerbitzu publikoetarako irispidea, 1869
zerbitzu publikoetarako irispidean, 1866
zerbitzu publikoko, 481, 731, 1027
Zerbitzu publikoko, 481
zerbitzu publikoko betebeharrak, 481
Zerbitzu publikoko betebeharrak, 581
zerbitzu publikoko eginkizunak, 1807, 2380
Zerbitzu publikoko eginkizunei, 2322
Zerbitzu publikoko enpresak, 1774
zerbitzu publikoko establezimenduei, 136
zerbitzu publikoko establezimenduen arteko lankidetzak, 136
zerbitzu publikoko eta hezkuntzako

instituzioen, eta biztanle-talde behartsuen eta desgaituen beharrianei, 136	1176, 1191, 1238, 1243, 1261, 1263, 1265, 1274, 1285, 1291, 1315, 1389, 1391, 1446, 1461, 1521, 1532, 1534, 1538, 1541, 1542, 1572, 1573, 1577, 1599, 1615, 1616, 1641, 1648, 1677, 1678, 1702, 1703, 1722, 1723, 1724, 1759, 1774, 1801, 1804, 1807, 1808, 1814, 1817, 1821, 1822, 1828, 1833, 1842, 1847, 1857, 1859, 1860, 1864, 1880, 1900, 1913, 1914, 1916, 1926, 1965, 1966, 1967, 2029, 2130, 2137, 2169, 2182, 2194, 2202, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2221, 2222, 2223, 2224, 2227, 2235, 2251, 2315, 2320, 2349, 2350, 2351, 2358
zerbitzu publikoko eta interes orokorreko eginkizunak, 2320	
zerbitzu publikoko helburu eta eginkizunak, 2155	
zerbitzu publikoko prestazioak, 1806	
zerbitzu publikoko zeregina, 2030	
zerbitzu publikokoak, 1231	
zerbitzu publikoren, 666, 2333, 2334, 2335, 2355	
zerbitzu publikori, 2185	
zerbitzu publikotzat, 2335	
zerbitzu sanitarioak, 760	
Zerbitzu sanitarioak, 727	
zerbitzu teknikoak, 931	
zerbitzu turistikoen erabiltzaileei, 819	Zerbitzuak, 1923, 2123, 2235, 2311, 2354
zerbitzu turistikoen fakturak, 820	
Zerbitzu turistikoen prezioak, 820	ZERBITZUAK, 931
zerbitzu zentraletan, 2250, 2251, 2253	zerbitzuak antolatu, 744
zerbitzu-, harreman- eta lan-hizkuntzak, 854	zerbitzuak eman behar dituen profesionalak, 2216
Zerbitzu-, harreman- eta lan-hizkuntzak, 854	Zerbitzuak eman behar dituen profesionalak, 2208, 2212
Zerbitzu, jarduera eta establezimendu turistikoak, 1072	Zerbitzuak emateagatik izaten dituen diru-sarrerak, 778
zerbitzua, 477, 521, 710, 822, 834, 938, 964, 1060, 1061, 1088, 1279, 1289, 1533, 1534, 1556, 1616, 1641, 1677, 1706, 1724, 1773, 1787, 1800, 1807, 1820, 1822, 1830, 1831, 1832, 1846, 1847, 1859, 1860, 1990, 1995, 2029, 2032, 2034, 2037, 2130, 2170, 2322	zerbitzuak emateko deklarazioa, 2202, 2207, 2208, 2212, 2214, 2215, 2216, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2359
Zerbitzua, 812, 822, 1800, 1820	zerbitzuak emateko erantzukizun erkideak, 1641
zerbitzua behar bezala emateko beharriari, 1544	zerbitzuak emateko modu, 819
zerbitzua ematerakoan hizkuntza erregional eta gutxiak erabiltzen direla zaintzea, 300, 366	zerbitzuak ematen dituzten enpresek, 1641
Zerbitzua iristeko eskubidearen titulartasuna, 1857	Zerbitzuak ematen dituzten enpresek, 1538, 1641
zerbitzuak, 138, 422, 424, 449, 455, 475, 517, 528, 604, 629, 633, 651, 652, 653, 664, 669, 684, 685, 687, 694, 737, 759, 760, 762, 792, 820, 827, 935, 953, 955, 964, 967, 1033, 1053, 1057, 1058, 1061, 1062, 1064, 1065, 1067, 1068, 1072, 1078, 1087, 1088, 1118, 1122, 1154, 1165, 1167,	zerbitzuak ematen dituzten pertsonak, 1926
	zerbitzuak eskaintzeko onespena, 2127
	zerbitzuak eta jarduerak zuzenean antolatuz, 812
	zerbitzuak euskaraz eta gaztelaniaz emango, 782
	Zerbitzuak kontratatatu aurreko informazioa, 1291
	zerbitzuan, 703, 712, 713, 719, 753, 970, 1765, 1767, 2120
	zerbitzuaren, 934

- zerbitzuaren administrazio titularrari eskatu ahal zaizkion baldintza beretan, 812
- zerbitzuaren antolamendu-neurriak, 1558
- zerbitzuaren beharrianen, 1301
- zerbitzuaren erabiltzaileen berezko hizkuntzak, 1860
- zerbitzuaren funtzionamenduarekin, ordutegiarekin edo atazekin lotutako iradokizunak, 1286
- zerbitzuaren funtzionamenduarekin, ordutegiarekin edo atazekin lotutako iradokizunak aurkezteko eskubidea, 1286
- zerbitzuaren kalitatea, 934
- zerbitzuaren prestazioa hobetzen laguntzen duten beste gai batzuk, 1544
- zerbitzuaren titularra den toki-erakundearen ezaugarriengatik, 812
- Zerbitzuaren zuzeneko kudeaketa, 1806
- zerbitzu-banatzzaileen, 2313
- zerbitzu-betebeharren periodikotasuna, 2148
- zerbitzuburuaren kategoria, 1738
- Zerbitzu-eginkizun, 342
- zerbitzu-egintzetan eta -harremanetan, 477
- zerbitzuei, 473, 940, 1073, 1077, 1461, 1538, 1543, 1599, 1945, 2031
- Zerbitzuei, 2349
- zerbitzuei buruzko erreklamazioak, 1822
- zerbitzuei buruzko informazio doi eta zehatza, 2172
- zerbitzuei buruzko informazioa jasotzeko eskubidea, 1035
- zerbitzuek, 462, 473, 693, 1062, 1087, 1190, 1252, 1392, 1573, 1778, 1859, 1914, 2136, 2142, 2385
- zerbitzuekin, 2366
- Zerbitzu-ekitaldi eta -harremanetan, 334
- zerbitzu-emaileak, 2202, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2235, 2358
- Zerbitzu-emaileak, 2235
- Zerbitzu-emailearekin dituzten ahozko eta idatzizko harremanetan, galiziera edo gaztelania erabiltzeko eta arreta jasotzeko eskubidea, 1558
- Zerbitzu-emaileen erregistroa, 585
- zerbitzu-emaileentzat, 484
- zerbitzu-emakidapean, 1815
- zerbitzu-ematea, 1926
- zerbitzuen, 402, 449, 473, 475, 670, 685, 690, 713, 830, 837, 931, 940, 941, 955, 1029, 1031, 1067, 1072, 1073, 1077, 1152, 1197, 1274, 1314, 1391, 1401, 1446, 1495, 1521, 1524, 1534, 1538, 1603, 1611, 1616, 1629, 1644, 1687, 1706, 1723, 1730, 1739, 1742, 1757, 1766, 1781, 1804, 1808, 1822, 1828, 1829, 1847, 1855, 1879, 1893, 1904, 1974, 2013, 2056, 2057, 2328, 2351
- zerbitzuen atalak, 2349
- zerbitzuen balioespen berezia, 1796
- zerbitzuen deklarazioa, 2204, 2206
- zerbitzuen egokitasuna, segurtasuna eta balorizazioa, 2173
- zerbitzuen emakidadunek, 1766
- zerbitzuen emakidadunena, 1893
- zerbitzuen esperientzia, 830, 837
- zerbitzuen estrategia- eta koordinazio-ildoak, 2321
- zerbitzuen hartzaileak, 1285
- zerbitzuen hornitzaileak, 2127
- zerbitzuen informazio-hedabide publikoek, 1282
- zerbitzuen irisgarritasuna, 237
- Zerbitzuen irisgarritasuna, 1905
- Zerbitzuen kalitatea, 2035
- Zerbitzuen kalitateari buruzko politika, 484
- zerbitzuen kartetan, 940
- zerbitzuen modernizazioarekin, 2058
- zerbitzuen prestazioa, 2031
- zerbitzuen prestazioaren ezaugarriak, 810
- zerbitzuen prezioen zerrendan, 1702
- zerbitzuen programazioa, 2362
- zerbitzuen sektoreko jarduera, 819
- zerbitzuen tarifak, 2129
- zerbitzuen zerrenda, 2252
- zerbitzuen zorroa, 931
- zerbitzuen, jardueren edo

- produktuen kontraprestazio, 2016
zerbitzuena, 829
zerbitzuengatiko saria, 2162
zerbitzuengatiko zergak, 2327
zerbitzu-eskaintza analogiko eta digital, 2320
zerbitzuetako, 753
zerbitzuetako langileei, 1724
zerbitzuetako langileengatiko, funtzionamenduagatiko eta ekipamenduengatiko gastuak, 2351
zerbitzuetan, 462, 737, 964, 1059, 1067, 1252, 1309, 1315, 1524, 1654, 1706, 1719, 1721, 1842, 1869, 1920
zerbitzuetara, 1111
zerbitzuetarako, 1065
Zerbitzuetarako, 386
zerbitzuetarako irispidea, 1577
zerbitzu-gutuna, 1091
zerbitzu-harreman, 659
zerbitzu-harremana, 1631
Zerbitzu-harremana, 1271, 1559, 2074
zerbitzu-harremanaren sorrera eta azkentzea, 2072
zerbitzu-hizkuntza, 811, 830
zerbitzu-hornitzaile, 139
zerbitzu-hornitzaileak, 2137, 2358
zerbitzu-hornitzaileen programa-eskaintzen barruko gainerako telebista-zerbitzuen zenbakitze-sistema parekidea, 2313
zerbitzu-hornitzaileak, 2313
zerbitzu-jarduerak, 484
Zerbitzu-kartak, 813
zerbitzuko, 340, 344, 682, 703, 721, 722, 929, 934, 948, 961, 1476, 1767, 1768, 1777, 1895, 2022
Zerbitzuko, 709
zerbitzuko langileen, 722, 1767, 1768, 1895
Zerbitzu-kontratua, 498
zerbitzu-mailako glotodidaktika aplikatuaren kabinete, 691
zerbitzu-marketan, 2335
zerbitzuok, 2227, 2320, 2321, 2360
Zerbitzuok, 2206
zerbitzuotako kapitalaren eta boto-eskubideen gaineko partaidetzen, 2318
Zerbitzu-prestazioak, 1706
zerbitzura, 710, 752, 834
zerbitzurako sarbidea, 822
zerbitzuren, 404
zerbitzu-zorro iraunkor eta efizientea, 809
Zerbitzu-zorroak, 940
zeregin, 214, 1817, 1821, 1871
zeregin ikuskatzailerik, 2018
zeregina, 209, 1713, 1740, 1751, 1889, 1989, 2030
zereginak, 1223, 1540
zereginen, 2154
zereginen izaera, 2320, 2326, 2328
zereginenek, 2328
zereginerako, 2377
zereginetan, 2314
zerga, 418, 558, 932, 951, 1294, 1775, 1900, 2239, 2240, 2241, 2327, 2352, 2354
Zerga, 2239
zerga arautzen duen estatuaren legeak, 1786, 1836
zerga asimilatutak, 2239, 2244, 2246, 2248, 2249, 2251
zerga berezien araubide orokorra, 650
zerga- eta gizarte-arloko neurriak, 2351
Zerga- eta gizarte-arloko neurriak, 2351
Zerga, Administrazio eta Gizarte Arloko Neurriei buruzko abenduaren 30eko 62/2003 Legearen, 464, 468
zerga-araubidearen, 2246
zerga-araudian ezarritako fakturazio-betekizunak bete beharko, 820
zerga-arintzeak, 1900
zerga-atxikipenak, 2351, 2352
Zerga-bilketa, 2248
zerga-bilketan, 418
zerga-bolumenaren, 2352
zergadun esportatzaileak, 2252
zergadunak, 1448
Zergadunaren, 558
zergadunek, 558, 2239, 2240
Zergadunek, 1635, 2252
Zergadunen betebeharrak, 2247
Zergadunen Eskubide eta Bermeei

- buruzko otsailaren 26ko 1/1998
Legearen, 416
- zerga-egitatea, 932, 1243, 1730,
1787, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833
- Zerga-egitatea, 932, 1093, 1243,
1730, 1731, 1787, 1828, 1829, 1830,
1831, 1832, 1833
- Zerga-egitatearen tasa, 1828
- zerga-egoera, 1006
- zerga-hobariak eta salbuespenak,
1775
- zerga-ihesari, 2250, 2251, 2253
- Zerga-iruzurrari, 2250, 2251, 2253
- zergak, 1702, 2239, 2244, 2246, 2249,
2327
- Zergak, 2248
- zergaldian, 1635, 2067
- zerga-murritzapena, 2240, 2250
- zerga-murritzapenerako eskubidea,
2240, 2243
- zergan, 1635
- Zerga-oinarria, 2249
- Zergapeko errentak, 2239
- zergapeko errenten, 2240
- Zergapeko mozkin eta errentak,
2243
- Zergapeko mozkina, 2239
- Zergapeko mozkinak, 2239
- zergapetze-araubidea, 2239
- zerga-pizgarriak, 951
- Zergaren, 558
- zergaren banaketarako
departamenduko funtsek, 2351
- Zergaren kontrola, 2238
- Zergaren oinarria eta likidazioa,
2239, 2246
- zergaren zenbatekoa, 2244
- Zergaren zenbatekoa, 2240, 2250
- Zergari, 558
- zergarik, 2232, 2327
- zerga-sistema, 2351, 2352
- Zerga-tasa murriztuak, 2252
- Zerga-tasak, 2252
- Zerga-tasaren zenbatekoa, 2252
- zergatia, 537
- zerga-zerbitzuan, 2247
- zerga-zerbitzuari, 2247
- zerga-zerbitzuek, 2244
- zergen, 2243
- Zergen Kode Orokorra, 2239, 2246,
2249
- Zergen Kode Orokorren, 2247,
2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254,
2308, 2352
- zergen ordainketa, 2328
- zerrenda, 416, 552, 931, 2133, 2168,
2202, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209,
2210, 2211, 2212, 2214, 2215, 2216,
2217, 2218, 2219, 2221, 2222, 2223,
2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2264,
2285, 2357, 2358, 2365, 2386
- zerrenda nazionala, 2168
- zerrenda nazionalean, 2357
- zerrenda xehatua, 539
- zerrendan, 754, 2176, 2244, 2308,
2357, 2389
- Zerrendan, 931
- zerrendatu, 214
- zerrendetako, 2182, 2233
- zerrendetan, 2104, 2105, 2209, 2210,
2211, 2386
- zertamenak, 1260
- ziberespazio, 138
- ziberespazioa**, 139
- ziberespazioan, 135
- Ziberespazioan, 131
- ziberespazioko informaziorako
irispide unibertsala, 135
- ziberespaziora, 135
- ziberespaziorako irispide unibertsal
bateranzko trantsizio-neurri, 136
- ziberespaziorako irispide
unibertsala**, 140
- ziberespaziorako irispide
unibertsalaren aurretiazko
baldintzak, 135
- zibilizazio erkidea, 286
- zientifikoak, 1504, 1535, 1684, 1685,
Ikus jarduketa-sektoreak
- zientzia, 666, 667, 684, 828, 1772,
1936, 1961
- zientzia- eta teknologia-lorpenak, 80
- zientzia kognitiboa, 236
- Zientzia, literatura edo arte mailan,
59
- Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzari,
1388
- zientzia-argitalpenen sailletako, 2310
- Zientzia-carlo, 1284
- zientzia-aurrerakuntzan eta horri
darizkion irabazietan parte
hartzeko, 59

- zientzia-dibulgazioko, literatura-
sorkuntzako eta galizierarako
itzulpengintzako lanen
hedapenean, 1509
- zientzia-itzulpenetarako laguntzak,
2309
- zientziak, 1443
- zientzialariak, 1303
- zientziarako, 753
- zientziarako hizkuntza, 2156, 2305,
2309
- zientziarekin, 456
- Zientziaren alorreko agintaritza
publiko independentea, 2138
- zientziaren arlo, 1293
- zientziaren eta teknikaren alorreko
lankidetzak-misioetan, 2302
- zientziaren eta teknologiaren
aurrerapen azkarrak aukera
berriak, 77
- Zientziaz, 163
- zientziei, 560
- zientziei eta teknikei buruzko
entziklopediak, 2309
- zientzien eta horien aplikazioen
aurrerapenaren onura jasotzeko.
Ikus eskubidea
- zientzien eta industriaren hiria, 2309
- zientzien eta industriaren hiriaren,
2309
- zientzien eta teknologiaren arloan,
560
- zientzietan, 2375
- zigilu sikua, 662
- zigiluaren, 509
- zigilupean, 2277
- zigor, 2281
- Zigor Auzitegiko epaimahaia, 2285
- zigor edo tratu txar, anker eta
lotsarazlerik, 56
- Zigor Kodea, 2255, 2306
- Zigor Kodearen, 2277
- zigor krudel, anker edo
apalesgarrien prebentzioa, 1856
- Zigor Prozeduraren, 2257
- Zigor Prozeduraren Kodea, 2257,
2306
- Zigor Prozeduraren Kodearen, 2182,
2230
- Zigor Prozeduraren Kodeari, 2306
- Zigor-arloko epaiak, 2277
- zigor-arloko epaien elkarrekiko
aitorpen-printzipioaren
aplikazioari, 2280
- zigor-arloko Europako ikerketa-
agindu bat emateko ebazpenei,
2269
- zigor-arloko kondena, 2327
- Zigor-arloko politika, 2258
- zigor-arloko prozeduretan, 557
- zigor-arloko prozesuaren, 516
- Zigor-arloko saioen prestaketa-
prozedura, 2263
- zigor-aurrekarien, 524
- Zigor-aurrekariarik, 524
- Zigor-auzitegia, 2263, 2285
- Zigor-auzitegiaren osaera, 2263
- zigor-auzitegiko apelazio-sala
izendatzeko erabakiaren
jakinarazpena, 2263
- Zigor-auzitegiko presidenteak, 2263
- zigor-betearazpeneko zerbitzuak,
1860
- zigor-jardunetan, 83
- zigor-prozedura, 2272
- Zigor-prozedura militarra, 2163
- zigor-prozedurak, 2275
- zigor-prozedurari, 2112
- zigorra, 57, 2280
- zigorrak, 2112, 2166, 2280
- Zigorrak, 2112
- zigorraldiari, 2280
- zigorren aplikazioko epailearen,
2277
- zigorren aplikazioko epailearen
instrukziopean, 2277
- zigorren aplikazioko epaileari, 2278
- zigortzeko atxiloketa-agindua, 2271
- ziklo, 1151
- zikloa, 699
- zikloak, 2154
- zikloan, 1047, 1710, 2045, 2052
- zikloek, 431
- zikloen amaieran, 1996
- zikloetako, 693
- zikloetako maila, 2045
- zikloka, 2199
- zikloko, 1046, 1050, 1710, 2045, 2052
- Zikloko eta orientazioko taldeak,
1050
- zikloko taldeekin, 1050
- ziklotan, 431, 2148

- ziklotik, 1440
- Zilargintza, 1501
- zin, 2163
- zin edo hitz egin, 348, 390, 420
- zin-egitea, 390
- zinegotziek, 809
- zinema, 479, 1490, 1738, 1871, 1872, 1873
- zinema eta ikus-entzunezko industriaren, 479
- zinema- eta ikus-entzunezko lanen ekoizpenari, banaketari, merkaturatzeari eta erakusteari, 1871
- zinema- eta ikus-entzunezkoen industria, 1871
- zinema europarraren estreinaldia eta emanaldia, 480
- zinema katalan eta europarra, 1872
- zinema-aretoak, 1876
- Zinema-aretoen titularrek, 1875
- zinema-aretoetako proiektzioa, 1874
- Zinema-aretoetan, 1873
- zinema-aretoetan proiektatzeaz bestelako kanal, 1877
- zinema-emanaldira, 1875
- zinema-eskaintza, 1873, 1875
- zinema-filmak, 659
- Zinema-industria, 1876
- zinemak, 158, 301, 367, 1066, 1872
- zinemako eta bideoako gidoiak, 1736
- zinema-kultura, 1875
- zinema-merkatuak, 1871
- zineman, 679, 2007
- zinema-ondarearen sustapenari, kontserbazioari eta hedapenari, 1871
- zinema-pantailak, 1875
- Zinema-pantailen Sare Kontzertatuak programatutako obra zinematografikoak, 1875
- zinema-produktuetarako, 1871
- zinema-proiektzioak, 1872
- zinemaren banaketan, 1874
- Zinemaren eta Animazioaren, 2244, 2286
- Zinemaren eta Animazioaren Kodearen, 2244
- Zinemaren eta ikus-entzunezkoen industria, 1873
- Zinemari, 478, 1085, 1871
- zinematografia, 479, 1873
- Zinematografia, 478, 479
- Zinematografia Babesteko Funtsa, 590, 591, 592
- Zinematografia Babestu eta Sustatzeari buruzko ekainaren 8ko 17/1994 Estatuko Legearen, 1773
- Zinematografia, Liburu, Kantu eta Ikuskizuneko Arteetarako Hizkuntza Normalizatzeko Legeak, 1763
- zinematografia-jarduera, 1490
- zinematografian, 479
- Zinematografiaren, 1085
- Zinematografiaren eta Animazioaren Zentro Nazionalak, 2286
- Zinematografiaren eta Animazioaren Zentro Nazionalaren presidenteak, 2244
- Zinematografiaren eta Ikus-entzunezko Arteen Institutua, 590
- Zinematografiaren eta Ikus-entzunezko Arteen Institututik, 479
- Zinematografiaren eta ikus-entzunezko ekoizpenaren industria sustatzeko neurriak, 1085
- Zinematografiaren eta Ikus-entzunezkoen Administrazio-araubideari buruzko irailaren 28ko 267/1999 Dekretura, 1871
- Zinematografiaren industria, 1809
- zinematografikoa, 1192
- zinemei, 1134
- zinemetan, 464, 468
- zinpeko hiru kidek, 2285
- Zinpeko interpretaziorako gaikuntza lortzeko probak, 1831
- zinpeko interprete baten laguntza, 2182, 2183
- zinpeko interprete ofizialak, 2296
- zinpeko interpretearen, 1391, 1641
- zinpeko interpreteen probetan, 1801
- Zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza, 1831
- zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza egiaztatzen duen txartela, 1832
- Zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza egiaztatzen duen txartela, 1832

- Zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza egiaztatzen duen txartelaren luzapena, ordezpena, aldaketa edo bikoizketa, 1832
- zinpeko itzulpena, 524, 1538, 1594, 1607
- zinpeko itzulpenak aurkezteko betebeharra, 1393
- Zinpeko itzulpenerako gaikuntza lortzeko probak, 1831
- zinpeko itzulpenik, 484
- zinpeko itzultzaile, 523, 2249
- zinpeko itzultzaile bat, 505, 554, 600, 605
- zinpeko itzultzaile batek ziurtatutako itzulpen, 2249
- zinpeko itzultzaile baten itzulpen ziurtatua, 2240
- zinpeko itzultzaile eta interpreteen erregistroan, 1831
- zinpeko itzultzaile-interprete, 534, 536, 2370
- zinpeko itzultzaile-interprete titulua, 509
- Zinpeko itzultzaile-interpreteak, 509
- zinpeko itzultzaile-interpreteek, 510
- zinpeko sei kidek. *Ikus* itzultzailea
- zinpekoa. *Ikusi* itzulpena, *Ikus* itzultzailea, *Ikus* itzultzailea, *Ikus* itzultzailea, *Ikus* itzultzailea
- Zinpekoa, 2163, *Ikus* itzultzailea, *Ikus* itzultzailea, *Ikus* itzultzailea
- zinpekoa ez den itzulpena, 1538
- zinta magnetofonikoak, 659
- zintzotasun, 2386
- zintzotasun informatiboaz, 1782
- zio, 124
- zioak, 2164, 2264, 2266, 2278, 2281, 2331
- zioetako, 2160
- zirilikoak, 174
- zirkuitu itxiko telebista-ekipoei, 100
- zirkuitu nazionalak, 1785
- zirkuituetan, 1785
- zirkularrak, 1398
- zirkulazio askea, 2360
- zirkulazio- edo egonaldi-eskubidea, 2104
- zirkulazio-adierazleetan, 174
- zirkulazio-araubidea, 2225
- Zirkulazioari, 548
- Zirkulazio-askatasunari buruzko Zuzentaraua, 223
- zitazioa, 2265
- ziurta, 170
- ziurtagiri, 392, 425, 426, 436, 437, 524, 685, 1064, 1191, 1197, 1241, 1243, 1254, 1304, 1800, 1828, 2077, 2131, 2132, 2247, 2275, 2283
- ziurtagiri edo diploma akademikoen izaerari, baliozkotasunari eta ondorioei, 1546
- ziurtagiri estandarizatu, 2107
- ziurtagiri homologatuak, 1845
- ziurtagiri horren itzulpena, 2275
- ziurtagiri ofiziala, 1243
- ziurtagiri ofizialak, 1243, 1730, 1828
- ziurtagiri ofizialak, tituluak eta euskararen ezaguera, 890
- ziurtagiri ofizialaren, 1244
- ziurtagiri ofizialetako bat lortzeko proba libreetan, 1828
- ziurtagiria, 392, 412, 413, 422, 424, 425, 426, 436, 478, 512, 513, 523, 524, 529, 538, 540, 640, 971, 1206, 1301, 1302, 1303, 1592, 1606, 1730, 1787, 1788, 1800, 1828, 1868, 2077, 2107, 2108, 2275, 2278, 2280, 2281, 2282, 2283
- Ziurtagiria, 540, 2247, 2280, 2282, 2284
- ziurtagiriak, 400, 524, 662, 684, 689, 692, 693, 722, 932, 1191, 1229, 1294, 1304, 1442, 1606, 1712, 1737, 1741, 1769, 1784, 1787, 1801, 1829, 1830, 1890, 1895, 1897, 1898, 1990, 1994, 2014
- Ziurtagiriak, 436, 496, 903, 1231, 1898
- Ziurtagiriak luzatzea, 496
- ziurtagirian, 426, 2247
- ziurtagiriarekin, 1575
- ziurtagiriaren, 391, 392
- Ziurtagiriaren edukia, 2281
- ziurtagiriaren frantsesezko itzulpena, 2283
- ziurtagiriaren itzulpena, 2276
- Ziurtagiriaren itzulpena, 2283
- ziurtagiriaren jatorrizkoa, 2280, 2281, 2283
- ziurtagiriaren kopia, 2281
- ziurtagiriaren mailari, 1247

- ziurtagirien, 495, 1898
- Ziurtagirien formatuak eta ereduak, 564
- ziurtagirien inskripzioan, 495
- ziurtagirien maila, 1247
- ziurtagiriok, 2131
- ziurtapen, 404
- ziurtapena, 509
- ziurtapen-araua, 139
- ziurtatuko, 57
- ziurtaturik, 148
- ziurtatzea, 172
- ziurtatzearen, 785
- ziurtatzeko, 55, 59, 168
- ziurtatzera, 678
- zko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako adierazpena eta ekimenak, 1134
- zona, 667, 963
- zonako, 715
- zonako egoera soziolinguistikoa, 715
- zonatan, 1127
- zonei, 714, 760
- zonetakoekin, 737
- zonetan, 1490
- zor, 680
- zor publikoarekin, 355
- Zor-balore negoziagarriak, 2120
- Zor-balore negoziagarrien lehen jaulkipena, 2120
- Zor-baloreak, 2120
- zor-baloreen eramaileei, 2123
- zordunak, 2353
- Zordunen betebeharrak, 2244, 2246
- zori, enbido edo ausazko jokoan gaineko tasa fiskalaren zerga-egitate, 1293
- Zoritxar publikoa, 937, 1014
- zorra, 2352, 2353
- zorragatik, 2327
- zorrak, 2353
- zorretan, 2352
- zorroa, 931
- Zorroan, 943
- zorrotasun, 1298
- zortasun, 1781
- zortzi irakasle baino gutxiago dituzten ikastetxeetan, 440, 716
- zortzi unitate baino gutxiago dituzten Bigarren Hezkuntzako ikastetxeetan, 440, 716
- zortzi unitate baino gutxiagoko bigarren hezkuntzako zentroetan, 440, 1613
- zuhurtziaz, 1141
- zuzenbide autonomiko propioari buruzko prestakuntza, 444
- zuzenbide berezi, 495
- zuzenbide erkidearen baldintzen, 2308
- zuzenbide erkideko arauen, 2311
- zuzenbide erkideko baldintzekin, 2328
- Zuzenbide erkideko estradizio-prozedura, 2272
- zuzenbide humanitarioaren**, 2339
- zuzenbide katalana, 1817
- zuzenbide konparatuaren, 519
- zuzenbide kooperatiboaren ezagutza eta aplikazioa, 1917
- zuzenbide osagarri, 664
- zuzenbide osoko herritar, 2044
- zuzenbide osoko hizkuntzatzat, 2146, 2361
- zuzenbide osoz, 2116, 2349, 2351
- zuzenbide osoz deusez jotzea, 2116
- zuzenbide pribatuaren, 671
- zuzenbide pribatuari, 671, 774
- Zuzenbide pribatuko ente publikoa, 773
- zuzenbide pribatuko pertsonak, 2337
- zuzenbide pribatuko pertsonak, 2337
- zuzenbide propioa, 444
- zuzenbide propioari, 2026
- zuzenbide publiko edo pribatuko enteak, 911
- zuzenbide publikoari, 774
- zuzenbide publikoko ente, 1730
- zuzenbide publikoko enteen tasak, 1730
- zuzenbide publikoko erakunde, 350, 688
- Zuzenbide publikoko erakunde, 349
- zuzenbide publikoko gainerako instituzio eta korporazioen, 1775
- zuzenbide publikoko korporazio, 1976
- zuzenbide publikoko korporazioa, 1913
- zuzenbide publikoko korporazioei, 1250

- zuzenbide publikoko korporazioek, 1039
- zuzenbide publikoko korporazioen, 1039
- zuzenbide publikoz diren legezko pertsonak, 2337
- zuzenbide publikoz diren legezko pertsonak, 2337
- zuzenbide substantibo propioak, 342
- Zuzenbide Zibil Berezia edo Forala, 343
- zuzenbide zibil foral edo bereziaren ezagutza egiaztatzeko, 344
- zuzenbide zibil propioa duten autonomia-erkidegoetan, 343
- zuzenbide zibilaren, 658, 2022
- Zuzenbide Zibilaren espezializazioa, 1268
- zuzenbide zibilarengatik, 2020
- Zuzenbide Zibilari, 1498
- zuzenbide zibilean, 1812
- zuzenbide zibileko konpilazioaren, 1312
- zuzenbideak, 500
- zuzenbidean, 741
- zuzenbidearekin, 1507
- zuzenbidearen, 1923
- zuzenbidearen printzipio orokorrak, 2311
- zuzenbidearen printzipio orokorre, 2311
- zuzenbideari, 1155
- zuzenbideen, 1282
- zuzenbide-eremuko jarduerak, 2300, 2301
- zuzenbide-estatua, 242, 243, 244, 245, 277, 280
- Zuzenbide-estatua, 1470
- zuzenbide-estatuaren, 454
- zuzenbide-estatuaren mekanismo eta prozesu sendoak, 242
- zuzenbideko kideen, 2015
- zuzenbideko kideen bi hereneko gehiengoz, 2011
- zuzenbidezko erregimen batek, 55
- zuzendari, 661, 663, 664, 665, 666, 669, 684, 685, 688, 690, 691, 692, 693, 735, 2180
- Zuzendari, 659, 660, 664, 665, 671
- zuzendari nagusi, 664
- zuzendari nagusia, 664, 669, 688, 690
- Zuzendari nagusia, 659, 664, 689
- zuzendari nagusiak, 661, 663, 669, 690, 691, 692, 2204
- zuzendari nagusiarekin, 665
- zuzendari nagusiaren, 664, 665, 666, 669, 690
- Zuzendari nagusiaren, 660, 664, 665
- zuzendari nagusiarentzat, 669
- zuzendari nagusiar, 690
- zuzendaria, 351, 352, 684, 685, 776, 1738, 1784
- Zuzendaria, 778, 1736, 1740, 1850
- zuzendariak, 353, 354, 666, 667, 668, 669, 685, 692, 734, 2371
- Zuzendariak, 1738
- zuzendariarekin, 692
- zuzendariaren, 666, 667, 691, 2279
- zuzendariari, 667, 688, 692
- Zuzendariari, 352, 778, 1737
- zuzendariaz, 716
- zuzendariei, 354
- zuzendariek, 661, 669, 690
- zuzendarien, 661
- zuzendarien agintepean, 2365
- zuzendarien izendapen-proposamena, 661
- Zuzendarigaia, 440
- zuzendari-kategoriari, 685
- zuzendari-maila, 684, 690, 691, 735, 777
- zuzendariorde nagusiaren maila, 1580
- zuzendaritza, 685, 717, 1189, 1850
- Zuzendaritza Kontseilua, 776, 777
- Zuzendaritza Kontseiluak, 777
- Zuzendaritza Kontseiluko kideak, 777
- zuzendaritza teknikoa, 1991
- zuzendaritza-eginkizuna, 1045
- zuzendaritzak, 2054
- Zuzendaritza-kide publiko profesionalak, 813
- zuzendaritzako, 664, 669
- Zuzendaritzako eta lidergo pedagogikoko eginkizun, 1850
- Zuzendaritza-kontseilua, 1802
- zuzendaritza-kontseiluko kide, 1802
- zuzendaritza-organoak, 354, 1039, 1580
- zuzendaritza-organoarekin, 1580
- zuzendaritza-organoen eta kide anitzeko organoen ordezkartza

- orekatua, 1463
- zuzendaritza-organoetan, 1547
- zuzendaritza-proiektuan, 1850
- zuzendaritzari, 763
- zuzendaritza-taldeak, 1438
- zuzendaritza-taldeaz, 717
- zuzendaritza-taldeen, 717
- zuzendaritza-zentroaren, 1541
- zuzenean, 58, 173
- zuzenean beren kontrolaren mende dauden ekonomia- eta gizarte-sektoreetan, 303, 369
- zuzenean edo zeharka, 300, 366
- zuzenean eragindako pertsonen parte-hartze osoa, 1865
- zuzeneko dirulaguntza, 977
- Zuzeneko diskriminazioa, 997, 1417
- Zuzeneko diskriminaziotzat, 2369
- zuzeneko edo alderantzizko itzulpenerako bitarteko guztiak eskura izateko, 152
- zuzeneko ekintza, 729
- zuzeneko esleipenaren bidez edo eskuordetzaren bidez, 774
- zuzeneko harremana, 1990
- Zuzeneko komunikazio judizialak, 538
- zuzeneko komunikazioa, 730, 1414, 1452, 1556, 1975
- zuzeneko komunikazioari, 1666
- zuzeneko komunikaziorako, 1488
- zuzeneko konexioa, 139
- zuzeneko kudeaketa, 657, 1027, 1806
- zuzeneko kudeaketa Andaluziako Irrati eta Telebistaren enpresa publikoaren, 1027
- zuzeneko kudeaketako, 1558
- zuzeneko lotura, 1456, 2257
- zuzeneko loturagatik, 2076
- zuzeneko parte-hartzea, 302, 368
- Zuzeneko salmenta, 1011
- Zuzeneko zergak, 1786, 2239, 2246, 2248, 2249
- zuzeneko zergarik, 2327
- zuzeneko zergei, 1786
- zuzenketa, 2164, 2261
- Zuzenketa, 666
- zuzenketa egokiak, 2041
- zuzenketaren, 667
- zuzentarau, 500
- Zuzentaraua, 511, 550
- zuzentarauak, 385, 491, 511
- Zuzentarauak, 410, 411, 412, 414, 513
- zuzentarauan, 407
- zuzentarauaren, 500
- Zuzentarauaren, 385, 410, 411, 412, 414, 500, 512, 1543
- zuzentarauaren hitzez hitzeko edukia, 599
- zuzentarauaren terminologia eta sistematika, 491
- zuzentarauaren transposizioari, 2388
- zuzentarauen, 479
- zuzentarauen transposizioa, 2344
- Zuzentarauko, 1552
- zuzentarauok, 2344
- zuzentarau-proposamen legegilea, 256
- zuzentasun, 1141
- zuzentasun osoko pertsonak, 304, 370
- zuzentasunez, 56
- zuzentzaileak, 448, 1298, 1955
- zuzkidura, 701, 1058
- Zuzkidura ekonomikoak, 1777
- zuzkidura materiala, 349
- zuzkidurak, 2249
- zuzkidurak eratzen dituzten enpresek, 2249